༄༅། །དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄༅། །མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
མཆོག་གིས་མཛད་པའི་བོད་རིག་པའི་ཚིག་མཛོད་
ཆེན་མོ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་
ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས།

中国藏学研究中心重点科研课题

 རྩོམ་པ་པོའི་སྐུ་པར།

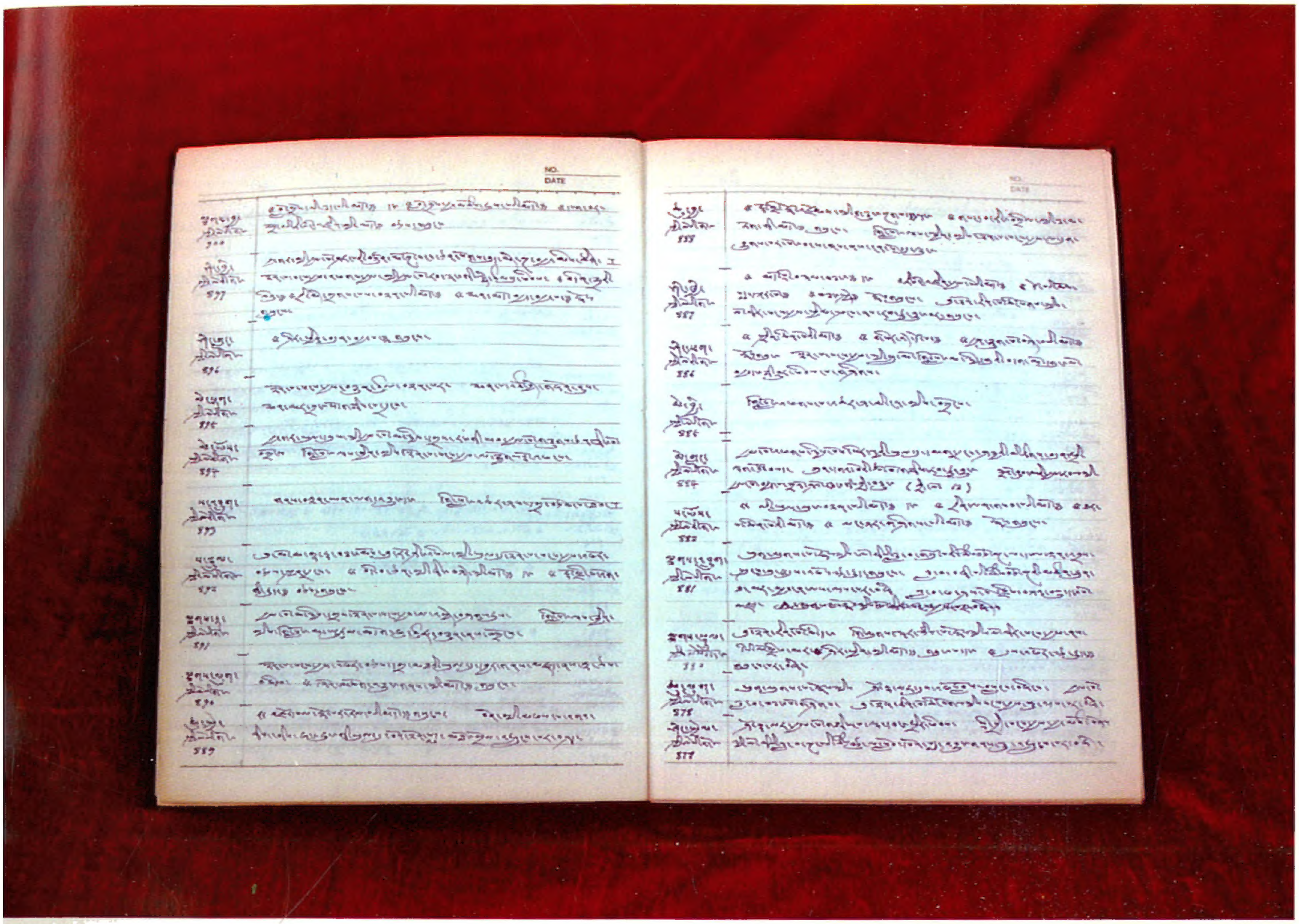

རྩོམ་པ་པོའི་ཕྱག་བྲིས་ཕྱག་བསྐར་མ།

ཚོམ་ཟིན་མ་དཔེ།

འགོ་བརྗོད།

ལྷག་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས།

（ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན）

དེ་ཡང་བོད་རིགས་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་གི་ཁོངས་མི་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་ཐོག་འཚར་ལོངས་དང་འཚོ་ཐབས་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་རུས་དང་བློ་གྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་ངར་ཆེ་བའི་ས་མཐོའི་གནམ་གཤིས་དང་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་འགལ་རྐྱེན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བྱས་ཏེ་རང་རང་འཚོ་ཐབས་སུ་མཁོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསར་སྤྲུན་བྱེད་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་འོད་སྟོང་འབར་བ་ཞིག་གསར་སྤྲུན་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ཇི་བཞིན་བགྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟ་སྐབས་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོའི་མེས་པོ་ཚོས་སྔ་དུས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་ཏེ་ཐང་བོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལོ་རྒྱུས། ཆོས་ལུགས། རིག་གནས། དེ་བཞིན་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཡོད་རྣམས་ཟིན་ཐོ་འགོད་རྒྱུ་དང་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་ཁག་ཕན་ཚུན་དབར་ཡུན་རིང་རིག་གནས་སྤེལ་རེས་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཟིན་ཐོ་འགོད་རྒྱུ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་དང་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་བཙུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱིས་ཕྱུག་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བོད་རིག་པའི་རིག་པའི་ཚན་ཁག་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་རིམ་བཞིན་གྲུབ་པ་མ་ཟད། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བྱ་ཐབས་རིམ་བཞིན་འཛུགས་གཉེར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཉེ་རབས་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྣང་ཚུལ་དང་དེང་དུས་ཚན་རིག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་དབང་གིས་གསར་དར་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བྱ་ཐབས་ཁག

བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་ནང་མིག་དཔེ་དང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བོད་རིག་པ་དེ་ཤར་རིའི་སྒྲོ་ལས་ཐོན་མ་ཐག་པའི་ཉི་གཞོན་ཇི་བཞིན་གླིང་བཞིའི་ཁྱོན་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ་དེང་དུས་ཀྱི་ཉམས་སྣང་དང་དཔལ་ཡོན་གྱིས་སྤྲུག་པའི་ངང་གནད་ལ་འཁེལ་བ་དང་ཚགས་ཚུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་འགོ་ཚུགས།

ཀྲུང་གོ་ནི་བོད་རིག་པའི་ཕ་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་བོད་ཡུལ་ནི་བོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན། ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་པ་ནས་བཟུང་བོད་དང་བོད་ཡུལ་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འཕོ་འགྱུར་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་སྨྲགས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་རྩོད་སྒྲུབ་རིག་པའི་ཚན་རིག་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བྱ་ཐབས་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་འོག་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཐད་ལའང་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་པ་མ་ཟད། གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་དེ་བས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་༡༩༧༨ལོར་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་སྐུ་ངོ་མས《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》རྩོམ་སྒྲིག་པར་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུར་ཚིག་མཆན་གནང་བ་དེ་མཚོན་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་བྱས་ཚུན་གྱི་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུའི་ནང་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་ལ་བརྩི་མཐོང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་སྔ་རྗེས་སུ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་ཁུངས་ཁག་གཅིག་འཛུགས་སྐྲུན་དང་། མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོ་ཁག་དང་། ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅས་ནས་བོད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་འབོར་ཆེན་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ཚད་མཐོ་ལ་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི་རིག་གཞུང་ཆེད་རྩོམ་ཁག་གཅིག་རྩོམ་འབྲི་གནང་བ་པར་དུ་བསྐྲུན་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་ནང་གི་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་རྣམས་གཅིག་སྡུད་དུ་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

ཡུན་རིང་ནང་འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མཁས་པ་རྣམས་པས་ཀྱང་བོད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་དུ་མའི་ནང་ཞིབ་འཇུག་དང་རིག་པའི་ཚན་ཁག་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ནས་བཟུང་བོད་རིག་པར་དོ་སྣང་བྱེད་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་དུ་སོང་བ་དང་། བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་དཔྱད་ཁག་དང་ཁྱབ་ཁོངས་ཟམ་མི་ཆད་པར་རྒྱ་ཆེར་སོང་ཡོད། བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་གོང་དུ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བཞིན་པའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་ཆེད་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་བོད་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་

དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་ཅུང་ཆ་ཚང་བ་དང་། ཅུང་བློས་བཀལ་ཚོག་པ། ནང་དོན་ཞིབ་ཚགས་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བོད་ཡིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞིག་མཁོ་འདོན་བྱེད་ཆེད་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་དབུ་བརྙེས་མ་ཐག《 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》འདི་ཉིད་རྩོམ་འབྲི་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལྟེ་གནས་རང་ཁོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཚན་ཞིབ་རྣམ་གྲངས་སུ་བཙུག་ཐོག མི་དང་འཛད་སྒྲོན་གང་ཐད་ནས་ལས་ཀའི་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་ཡོད།

《 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》ཡི་རྩོམ་པ་པོ་སྐུ་ཞབས་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་དང་། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། སློབ་ཁྲིད་དང་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཕྱག་ལས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མཛད་དེ་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་སོན་ཞིང་། བོད་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་རིག་གཞུང་ཐད་གྲུབ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྔོག་འདོན་དང་། ལེགས་སྒྲིག་ དར་སྤེལ་བཅས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབུལ་གནང་མཛད་པས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་ལས་རིགས་ནང་ཤུགས་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། རྩོམ་པ་པོ་ཁོང་གིས་དུས་རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་ནས་མིང་ཚིག་དང་ཚིག་འགྲེལ་དཔྱད་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྡུ་རུབ་མཛད་དེ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞིག་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་དེ་ཉིད་མཐར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ༡༩༨༨ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱིས《 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》འདི་ཉིད་གཙོ་གནད་ཚན་ཞིབ་འཆར་གཞིའི་ནང་བཙུག་རྗེས་དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་མང་རིང་ཐུགས་ནུས་ཡོད་རྒུ་དང་སྐུ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་རྩོམ་འབྲི་གནང་བ་དང་དེ་བཞིན་བྱ་གཞག་འདིར་ཞུགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་མི་སྣས་ཐུགས་འཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་བརྒྱུད་ད་ཆ་ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་ཚིག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྷག་དང་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཙམ་ལྷག་ཡོད་པའི《 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》འདི་ཉིད་རྩོམ་འབྲི་ལེགས་བསྒྲུབས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་ཕྱུས་ཁ་ལེགས་ཤིང་བཟོ་རྩལ་དང་བ་འདྲེན་པའི་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་མ་གྱུར་གོང་ཁོང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཞལ་གྲོངས་པ་དེ་ནི་ང་ཚོ་བློ་ཕམ་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཤིག་རང་དུ་སེམས་ཤིང་། ད་ཆ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དངོས་སུ་པར་སྐྲུན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་གུས་པར་འོས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་སྐུ་ཞབས་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ལ་རྗེས་དྲན་ཟབ་

མོ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལྡེབ་རྩོམ་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་ཇི་སྲིད་བར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན།

《 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་གཙོ་བོ་གཤམ་གསལ་ཁག་སྐོར་གྱི་བོད་རིག་པའི་ཐ་སྙད་བསྡུས་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བའི་མི་སྣ་དང་གནས་ཚུལ་དོན་རྐྱེན་བཅས་ཀྱི་སྐོར། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་རིམ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་སྐོར། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆེད་སྤྱོད་གཞུང་ཡིག་སྐོར། གནའ་རབས་རིག་དངོས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མིང་ཚིག་སྐོར། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་ཆོས་ལུགས་སྐོར། རྨང་གཞིའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་བསྡུས་ཡོད་ཅིང་། མིང་ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ། ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་འཚམས་པ། དབྱེ་ཐབས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ། བཀོལ་སྤྱོད་བདེ་བ་བཅས་ཅུང་ཆ་ཚང་བའི་བོད་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ཚིག་མཛོད་ཅིག་ཡིན་པས་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་ཟིན་རྗེས་བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཐོན་ངེས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་འདུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ང་ཚོས་ཕུལ་བའི་ཐུགས་གསོས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༢༠༠༢ ལོའི་ཟླ་༢ ཚེས་༢༥ ལ་པེ་ཅིན་ནས།

前　言

拉巴平措

（中国藏学研究中心总干事）

藏族，是中华民族大家庭中的重要成员之一。藏族人民世代繁衍生息在青藏高原上，以自己的勤劳和智慧不断战胜恶劣的气候和高寒的自然环境，在创造自身生存所需的物质文明的同时，也创造出具有鲜明地域特色和民族特色的灿烂的藏民族文化。今天，在我们翻阅浩如烟海的藏汉文古籍文献资料时，可以清楚地看到，我们的祖先早在公元七世纪唐、蕃时期，就关注对藏族社会、历史、宗教、文化以及自然现象的记录和研究。在各民族间漫长的文化交融过程中，这些记录和研究，开始系统化、规范化，逐渐形成了以大小“五明”为体系的传统藏学学科群，并逐渐确立了传统藏学的研究理论和方法。近代以来，由于人文科学和现代科学的引入，新兴理论和方法在藏学研究中的借鉴、运用，使藏学研究发生了质的变化，传统藏学被赋予了新的生命和现代色彩，开始走向成熟。

中国是藏学的故乡，西藏是藏学的发祥地。新中国成立以来，随着西藏及其他藏区的社会变迁和经济、文化的发展，在历史唯物主义和辩证法科学理论和方法的指导下，中国的藏学研究也呈现出前所未有的蓬勃发展的景象，并取得了极为丰硕的成果。特别是改革开放后的二十年来，以1978年邓小平亲自批准编纂出版《藏汉大辞典》为标志，党和国家对藏学事业高度重视，先后建立了一批现代化的藏学研究机构，各民族院校、科研院所和藏族地区的高等院校培养了一大批藏学专业人才。我国藏学家撰写和出版了一批高水平、高质量的学术著作，集中反映了中国藏学在各个领域的最新研究成果。

长期以来，世界许多国家的学者也对藏学的诸多领域进行了研究和探讨。尤其是二十世纪以来，藏学备受瞩目。有越来越多的人投入到藏学研究行列中来，藏学研究队伍和领域不断扩大。为了适应不断发展的藏学事业的需要，为了给国内外从事藏语文教学、藏文化研究和实际工作者提供一部较为全面、较为权威、内容详备的藏文大辞典，中国藏学研究中心成立伊

始，就将这部《东噶藏学大辞典》的编写工作列入重点科研课题，并在人员、经费和工作条件等方面予以保障。

《东噶藏学大辞典》的作者东噶·洛桑赤列先生是我国著名的藏族学者、西藏大学教授、中国藏学研究中心副总干事。他长期从事教学和科研工作，具有深厚的藏族传统文化底蕴，对藏学有精湛的研究，学术成果丰硕。对挖掘、整理和弘扬藏族文化作出了重大贡献，在国内外藏学界产生了积极的影响。作者从上个世纪60年代开始，便陆续搜集资料，摘录词条，直到1988年中国藏学研究中心将《藏学大辞典》列入重点科研计划后才得以专心写作。经过作者数年的辛勤劳动及各方面人士的关心支持，终于完成了这部共1.4万余条词目、280多万字的《藏学大辞典》的编写工作。但遗憾的是作者没能看到编校严谨、装帧精美的出版物就与世长辞了。值此辞典出版之际，我们深切怀念作者——尊敬的东噶·洛桑赤列先生，并以出版这部高质量的遗著，作为对东噶先生的永久的纪念。

这部《东噶藏学大辞典》主要收录了以下几个方面的藏学词汇：关于藏族历史人物与历史事件；关于历代中央王朝与西藏地方政府之间的关系；关于藏族古代法律；关于原西藏地方政府机构及专用公文；关于藏区名胜古迹和重点寺庙；关于藏族民俗与宗教；关于藏学基础知识等方面的词条。编选词汇丰富、内容解释详实、分类科学合理、便于检索使用，是一部较全面的藏学百科性质的辞书。这部《藏学大辞典》的出版，对藏学事业的发展将会起到积极的作用。我相信这不但是作者生前最大的愿望，也是对作者英灵的最大慰藉。

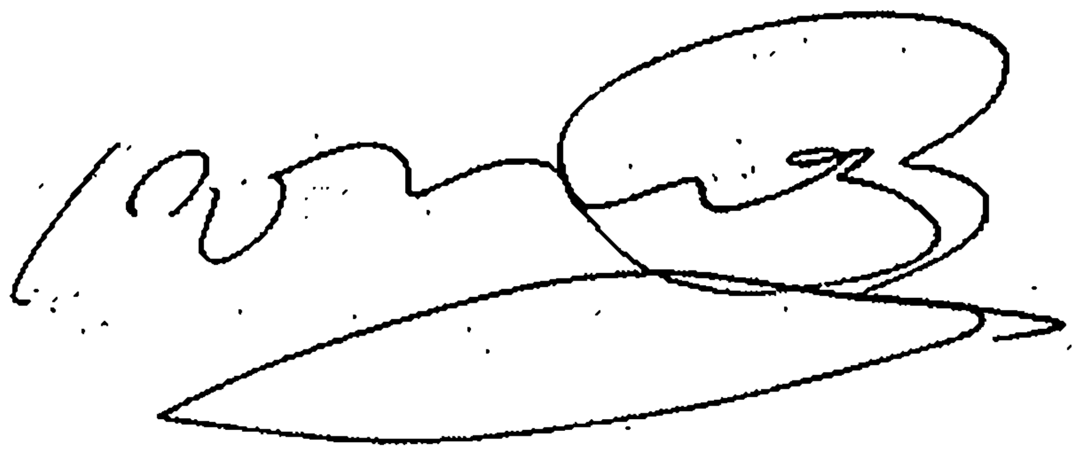

2002年2月25日于北京

དཀར་ཆག

འགོ་བརྗོད། ……………………………………………………(1)

དཀར་ཆག ……………………………………………………(7)

གླེང་གཞི། ……………………………………………………(9)

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ……………………………………(13)

སྒྲིག་སྟངས། ……………………………………………………(17)

ཚིག་མཛོད་དངོས་ཀྱི་དཀར་ཆག……………………………………(1—160)

ཚིག་མཛོད་དངོས། ……………………………………………(1—2205)

ཡོ་ཚིགས་དུས་ཤིལ་མེ་ལོང་། ……………………………………(2206)

མཇུག་བྱང་། ……………………………………………………(2386)

སྔོན་གཏམ།

ཚིག་མཛོད་འདི་ཐོག་མར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ནི་དེ་སྔོན་༡༩༦༠ལོར་ཀྲུང་གུང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་དོན་ལྟར་ཐུན་རང་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དཔྱོད་ཁང་དུ་གནའ་རབས་བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བཙུགས་པ་ནས་བོད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་ཏེ་ལོ་དྲུག་རིང《བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》དང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཇུག་སྒྲིལ་མཚམས་སླར་ཡང་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《ཐུའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐའ》གཉིས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་འཚོལ་བསྡུ་དང་། གལ་ཆེའི་མིང་ཚིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་བརྗེད་ཐོ་བཀོད་པ་བཅས་སློབ་ཁྲིད་གྲྭ་སྒྲིག་གི་དུས་ཚོད་དེས་སློབ་ཁྲིད་ལས་ཀ་ཡོངས་ཀྱི་སུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལྟ་ཀློག་བྱེད་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་ཀློག་གི་དུས་ཚོད་ནི་གཟའ་འཁོར་རེར་ཉིན་ཕྱེད་གཉིས་ལས་མེད་སྟབས་འགོ་མཇུག་ཚང་བར་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཏ་ཙང་དཀོན་པའི་ཐོག དཔྱད་གཞི་བཤུ་འབྲི་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞིའི་ཐད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་བྲིས་ཁོ་ནར་བརྟེན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་དེང་སྐབས་གསར་ཐོན་གྱི་ཡིག་དཔར་འཕྲུལ་འཁོར་དེ་གྲུས་མེད་པར་བརྟེན་ལས་ཚོད་ཆུང་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོག་༡༩༨༨ལོ་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རིང་ཐིགས་པ་བསགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་དཔེ་བཞིན་རང་ཉིད་མི་གཅིག་གིས་མིང་ཚིག་ཕྱོགས་བསྡུས་དང་། དཔྱད་གཞི་འཚོལ་བསྡུ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱས་ཏེ་དེའི་ཁོངས་ནས《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》གཉིས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ལམ་ཙམ་ཚང་བ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་པ་ནས། དེབ་དམར་མཆན་འགྲེལ་དེ་བཞིན་༡༩༨༡ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས《དེབ་དམར》དཔར་སྐྲུན་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་རྗེས། ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པོ་ཁག་གཅིག་དང་། རང་མཉམ་དགེ་རྒན་ཁག་གཅིག མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་བཅས་ནས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《ཐ་བཞེད》《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》བཅས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ཆ་ཚང་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྐུལ་མ་གནང་བ་དང་། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཀྱི་འགོ་མཇུག་ཚང་བའི་ཚིག་འགྲེལ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》དང《ཐུའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐའ》《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》《ཇོ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར》《སྲིད་གཞུང་ཡིག་ཆ་གཅེས་བསྡུས》《བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་བདམས་སྒྲིག》《ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཕྱོགས་བསྡུས》བཅས་ཡིག་ཆ་ཁག་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེའི་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་མཆན་འགྲེལ་འབྲི་འགོ་ཚུགས་པ་མ་ཟད་ཞོར་ལ་དེ་སྔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས

ཟིན་པའི་མཚན་འགྲེལ་ཁག་གཅིག་ཆ་མ་ཚང་བ་དང་ལེགས་བཅོས་བྱ་དགོས་རྣམས་ཀྱང་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན།

གཅིག ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་མིང་ཚིག་གི་ནང་དོན་དང་ཁ་གྲངས་སྐོར།

གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ཁག་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསྡུས་པའི་མིང་ཚིག

༡. བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བའི་མི་སྣ་དང་གནས་ཚུལ་དོན་རྐྱེན་བཅས་ཀྱི་སྐོར། ༢. མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་རིམ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་སྐོར། ༣. བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར། ༤. དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆེད་སྤྱོད་གཞུང་ཡིག་སྐོར། ༥. གནའ་རབས་རིག་དངོས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མིང་ཚིག་སྐོར། ༦. ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་ཆོས་ལུགས་སྐོར། ༧. སྒང་གཞིའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་སྐོར་བཅས་ཡིན།

ས་མིང་སྐོར། དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་སྔ་རབས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་གསལ་བའི་ས་ཆའི་མིང་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བའི་ས་བཀྲའི་ནང་མི་གསལ་བར་བརྟེན་ས་གནས་ཁག་ལ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གཞི་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མུན་ནག་འོས་ཚོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་བྲིས་ན་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ས་མིང་འགྲེལ་བཤད་དེབ་གཅིག་བཟོ་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལྟར་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་འདུག་པར་བརྟེན། འདིར་གདེང་ཚོད་ཡོད་པའི་ས་མིང་ཞུང་ཤས་ཤིག་ལས་བཀོད་མེད།

གཉིས། མིང་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་སྐོར།

དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་རྣམ་པ་ཚོས་མིང་ཚིག་གི་མིང་གཞི་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིག་སྟངས་སྐོར་རང་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེར་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིག་པར་བྱས་ཏེ་ང་སྡེའི་ནང་དུ་བསྒྲིགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ག་སྡེ་ར་མགོ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་འཛོག་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་འདིར་རྗེས་མ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ཡོད། ཡང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་མིང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གཅིག་གིས་ཚིག་པར་མཛད་དེ་གཤམ་དུ་མི་སྣ་སོ་སོའི་ཨང་གྲངས་བཀོད་ནས་འགྲེལ་བཤད་གནང་མཁན་འདུག་པ་ནི་མི་སྣ་ཁག་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་མ་དགོས་པའི་ཚིག་མཛོད་རྣམ་གྲངས་རྐྱང་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་མིང་ཚིག་སོ་སོར་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཡིན་སྟབས《མིང་ཚིག་འབྱུང་ཁུངས་ཚིག་མཛོད》རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་ཐབས་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ཡོད་པས་དགོངས་ཁྲེལ་གྱི་བཀའ་བསྐྱོན་མེད་པར་ཞུ།

ཡང་རྒྱ་ཡིག་གི་སྒྲ་བོད་སྐད་ཐོག་བྲིས་པའི་མིང་ཚིག་རྣམས་ལ་གསུག་རྟགས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་སྐད་དེའི་རྒྱ་ཡིག་ངོ་མ་ཐད་

ཀར་བཀོད་ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་ཡིག་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔྱད་གཞི་གཟིགས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མིང་རྣམས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་མ་བྲིས་པར《རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་ཚིག་མཛོད》ནང་བཀོད་པའི་མིང་དེ་རང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཚིག་མཛོད་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་རེའུ་མིག་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངོས་རང་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་གྱི་མིང་གནས་བཟུང་བ་ནས་༡༩༨༩བར་ལོ་མང་རིང་གསོག་འཇོག་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས་རེའུ་མིག་ཡིན་པས་དེར་གཟིགས་རྒྱུ།

གསུམ། ཚིག་མཛོད་འདི་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞིར་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཇི་སྙེད་སྐོར།

གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ཁག་བཅུ་གསུམ་གྱི་མཚན་འགྲེལ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཐོག་དཔྱད་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བསྐྱོད་ནས་དཔྱད་གཞི་འཚོལ་བསྡུ་དང་བཤུ་འབྲིའི་ལས་ཀ་བྱས་པའི་དུས་རིམ་ནི་ལས་ཀའི་ཁྲོད་ཡོངས་ཀྱི་དུས་ཚོད་སུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་བེད་སྤྱོད་བྱ་དགོས་བྱུང་།

ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚན་པ་ཁག་ནི། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་ལས་གཞི་འདིའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་མཁྱེན་རྟོགས་གནང་རྗེས་རང་ཁོངས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་རྣམ་གྲངས་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་བཅུག་གནང་ཐོག ༡༩༨༨ལོ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་རིང་གི་འཆར་འགོད་གྲོན་དཔྱལ་སྒོར་ཁྲི་བཅུ་གནང་བ་དང་། ཞུ་ཡོན་ཀྲུང་སྐྱ་གཞོན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་མཆོག་ནས་བོད་ལྗོངས་དར་རྒྱས་རོགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་ལྡན་ཚོགས་བརྒྱད་སྒོར་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ་བཅས་གྲོན་དཔྱལ་ཐོག་རོགས་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བྱུང་ཞིང་། དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མཁོ་འདོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ནི་པེ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་ཕོ་བྲང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཀྲུང་གོ་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་བཅས་ནས་གལ་ཆེའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ལྷ་ཕྲུག་དང་། དཔར་བཤུ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་འགྲོ་ཕྱོགས་སྒྲོན་དཔྱལ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་གནང་ཡོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་ངོས་རང་གི་ཁྱིམ་འཛིན་ནང་མི་པད་མ་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ཀྱང་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་མ་གྲུབ་བར་དུ་སློབ་གྲྭའི་ལས་དོན་ལ་ངོ་བཅར་ཞུ་མ་དགོས་པའི་དགོངས་འཁྲོལ་གནང་བ་བཅས་གོང་གསལ་མཚན་འཁོད་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་ཚང་མས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་གནང་མེད་ན། ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་འདི་གཏན་

ནས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ངས་གླིང་བཟོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་དང་། ལས་བྱེད་བློ་མཐུན་རྣམ་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། རང་དོན་ནས་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་ཉམས་མྱོང་ཞན་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་ཅི་ཡང་ཡོད་སྲིད་པས་རྒྱ་ཆེའི་······གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ནས་ལེགས་བཅོས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྩོལ་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་མིང་འཛིན་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས།

༡༩༩༥ལོའི་ཟླ༤ཚེས༡༩ལ།

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

དེ་ཡང་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་གྲགས་ཅན་དུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༢༧)ལོར་དགེ་མཚན་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་བོད་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་ཉིང་ཁྲི་རྫོང་ཁོངས་ཇོ་མོ་ཤར་དུ་ཡབ་ཚེ་དབང་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཟླ་བ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཁྲབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་ཆོས་མིང་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གནང་། ལྕགས་ལུག(༡༩༣༡)ལོར་དགུང་གྲངས་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་དུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཐོག་ཡོ་ཤར་རིང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཟིགས་སྐྱོང་འོག་སྦྱོར་ཀློག་དང་ཆོས་ལུགས་དཔེ་ཆ་ཉུང་ཤས་སློབ་གཉེར་མཛད། ཤིང་ཕག(༡༩༣༥)ལོར་འབྲུགས་ཡུལ་གཞིས་དགོན་དུ་ཁྲི་སྟོན་མཛད་དེ་སེར་སྨད་ཀོང་པོ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཐོག་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། དགོན་པའི་ཚོགས་འདོན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། ས་ཕྱི(༡༩༣༨)ལོར་ཀོང་པོ་ནས་ལྷ་སར་ཐོག་མར་ཐེབས་ཏེ་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་གོང་གསལ་དང་སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁང་ཚན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ངག་དབང་དགེ་འདུན་བསྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་རིང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་ས་ཁྱི(༡༩༤༨)ལོར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞེས། དེ་སྲུར་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཏེ་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་སྔགས་རམས་ཨང་གཉིས་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ། ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་ལྷ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་གནང་། དེ་ནས་ཤིང་ལུག(༡༩༥༥)ལོ་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ། དཀའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུན་འགྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་བླ་མ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་། མཁས་དབང་ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་སུམ་རྟགས་དང་། སྙན་ངག་ཆ་ཚང་གི་སློབ་ཁྲིད་དང་། མཁས་དབང་སྣེ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་སྐར་རྩིས་སྐོར་ཞེའུ་ཁ་ཤས་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཀྱི་མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་གསར་བརྗེའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ཀྲོན་ཆུས་དྲུགས་ཀོང་ཡན་ལག་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ལྗོངས་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཞུས། ལྕགས་བྱི(༡༩༦༠)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ཐོག་མ་ཐེབས་འབྱོར་ཐོག་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ནང་ལོ་དྲུག་རིང་སྤྱི་ཕྱིར་བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭ་ཁག་གཉིས་ལ་སུམ་རྟགས་དང་། སྙན་ངག

ལོ་རྒྱུས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྐོར་བཅས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་མ་ཟད། དེའི་རིང་སྙན་ངག་སློབ་དེབ《 སྙན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད 》རྩོམ་སྒྲིག་དང་། ཚིག་མཛོད་འདིའི་མིང་ཚིག་འཚོལ་བསྡུ་དང་གསོག་འཛོག་མཛད་འགོ་ཐོག་མར་བརྩམས། ཤིང་སྦྲུལ(༡༩༦༥)ལོར་པེ་ཅིན་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་གཞིས་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེ་བརྒྱུད་དུ་སློབ་གསོ་ཆེན་པོའི་ལས་དོན་ཏུ་ཁག་ནང་ཕྱག་ལས་རླ་ཤུགས་གནང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་འགོ་ཚུགས་རྗེས་ལོ་ངོ་བརྒྱད(༡༩༦༦ — ༡༩༧༣)རིང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་བྱང་ཕྱོགས་གྲོང་ལྷན་གཉིས་པའི་ཁོངས་སུ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་མཛད་དགོས་བྱུང་། ཤིང་ཡོས(༡༩༧༥)ལོར་གོང་རིམ་གྱི་བཀའ་ལྟར་ཟེ་ཁྲོན་ཁྲིན་ཏུར་བླ་ཤུས་རིང《 བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ 》ཡི་རྩོམ་སྒྲིག་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མེ་སྦྲུལ(༡༩༧༧)ལོ་བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་དངོས་བདག་གཉེར་ཁང་དང་། བོད་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་བདག་གཉེར་ཁང་། བོད་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་བཅས་ལ་དཀར་ཆག་དང་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལས་རོགས་མཛད། ས་རྟ(༡༩༧༨)ལོ་ནས་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོ་བར་ལོ་བརྒྱད་རིང་སྔར་ཡང་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་ཕེབས་ནས་གཙོ་བོ་སློབ་ཁྲིད་དང་། སློབ་དེབ་རྩོམ་འབྲི། ཞོར་ལ་ཟུར་ལྟའི་དཔྱད་ཡིག་སྒྲིག་རྩོམ་བཅས་གནང་ནས་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༨༠)ལོར་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་གཞོན་པའི་མཚན་གནས་བཞེས་པ་དང་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོའི་མཚན་གནས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས། ལོ་དེར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་མཚན་འཛིན་དབུ་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཞུས། ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཕྱག་ལས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག(༡༩༨༨)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྒྱི་ཁྲབ་ལས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་པར་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མི་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་རིགས་གཅིག་མཁས་པའི་མཚན་གནས་ཕུལ། ལྕགས་ལུག(༡༩༩༠)ལོར་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་མཚན་འཛིན་དབུ་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས་པ་དང་སྨྲགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དེའི་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་རྣམས་ལ་སྟོ་ཁྲིད་མཛད་དེ་ཀན་སུའུ་དང་། མཚོ་སྔོན། ཟི་ཁྲོན་བཅས་ཀྱི་གནའ་ཤུལ་གྲགས་ཅན་གཙོ་གྲས་ཁག་གཅིག་ལ་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་རིང་རྟོག་ཞིབ་དང་སྨྲགས་ས་གནས་དངོས་སུ་སློབ་ཁྲིད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་རིག་པའི་མཁས་པའི་བླ་མཆོག་ཅིག་གི་ངོས་ནས་ཕྱ་རྗེས་སུ་འཇར་མན་དང་། ནོར་ཝེ། དབྱི་ཏ་ལི། ཨའོ་སི་ཁྲུའུ་རི་ཡ། ཧྲ་རབ་ན་སི། དབྱིན་ལན་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་སློབ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་དཔྱད་ཚོགས་འདུར་ཐེངས་མང་ཕེབས་ཏེ་ཞུལ་བྱུང་གི་དཔྱད་རྩོམ་དུ་མ་སྤྲོགས་སྤྲུང་མཛད་པ་དང་སྨྲགས་རྒྱལ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་ཐད་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་མཛད། མཐར་མེ་བྱི(༡༩༩༦)ལོར་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་རྒས་ཡོལ་འབུལ་བཞེས་ཐོག དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་མེ་གླང(༡༩༩༧)ལོའི་སྤྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས(བོད་ཟླ་ལྔ་པ་ཕྱི་མའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད)ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་པར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ལོ་ཧྲན་ཅི་ཏུ་གཟིམ་ཁྲི་མཐའ་ཅན་དུ་གཤེགས།

དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ད་དུང་གུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ལྗོངས་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་འཛིན་དང་། གུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པ་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་སྐབས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། སྲིད་གྲོས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྐབས་བཞི་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་བཅས་གནང་བ་མ་ཟད། གུང་གོ་རྒྱལ་ཡོངས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་དང་། གུང་གོ་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ། གུང་གོ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་སྐད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་སོགས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་ཡོད། དམ་པ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་གུས་བཀུར་ཞུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འཛམ་གླིང་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣའི་མཚན་དེབ་ཆེན་མོའི་ནང་ལའང་འཁོད་ཡོད་ལ། སྔ་རྗེས་སུ་གུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་གནང་ནས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་བོད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཁ་ཅང་འབོར་ཆེ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཕུལ་གནང་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་དང་མའོ་ཙེ་ཏུང་དགོངས་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་དེ་ལག་ལེན་དངོས་ནང་རྩོད་སྒྲུབ་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་དང་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྱེད་ཐབས་བེད་སྤྱོད་ཏུར་ཐག་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཞིབ་དང་། གདེང་འཇོག　རྒྱུན་འཛིན་བཅས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཛད་རྗེས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་དེ། སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གསུང་རྩོམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་གཙོ་བོ་ཚིག་མཛོད་འདི་ཕུད་ད་དུང《བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐོར་བཤད་པ》དང་། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ》(དེ་གཉིས་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད) 《སྐད་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད》སོགས་དང་། དེ་བཞིན《བོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིག་པ》དང་། 《བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་རིག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར》《བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔར་སྐྲུན་སྐོར་གླེང་བ》《གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར》ཞེས་པ་སོགས་ཆེད་རྩོམ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག《གུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག》དང་། 《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》《སྦྲང་ཆར》སོགས་རིག་གཞུང་དུས་དེབ་ཐོག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད།

དེ་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས"དུང་དང་འོ་མར་འགྲན་པའི་ལྷག་བསམ་མཐུ། །དམན་ཡང་དཀར་པོའི་བྱས་འབྲས་ཉུང་ཟད་ཅིག །བློ་དང་འདུན་པ་བཟང་བའི་རང་རིགས་ཀུན། །རྒྱལ་ཁའི་འཕྲིན་བཟང་ལས་དོན་འགྲུབ་ཕྱིར་འབད།།" ཅེས་བསྒྲུལ་བ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་དང་། རང་གི་མི་རིགས་ལ་དགའ་ཞེན། རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རིག་ལ་དགའ་ཞེན་བཅས་མཛད་དེ་མི་རིགས་རིག་གནས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱིར་ཐུགས་ནུས་ཡོད་རྒྱ་འདོན་གནང་མཛད་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་གསོ་དང་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ཐད་

ལེགས་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབུལ་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད། ཚིག་མཛོད་འདི་ཕྱི་ནར་ཡང་སྤྱི་དུས༡༩༨༠ལོ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ལྷག་རིང་དུས་ཚོད་བར་གསེང་ནས་ཡོད་ལ་མིང་ཚིག་འཚོལ་བསྡུ་དང་། དཔྱད་གཞི་འཚོལ་ཞིབ། ཚིག་འགྲེལ་རྩོམ་འབྲི་སོགས་མཛད་མཐར་སྐྲུན་ཁང་དུ་བསྐྲུན་གཞི་ཧ་ཅང་དོད་དྲག་པའི་སྐབས་སུ་འབང་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་ཀྱི་མ་ཟིན་ཞུས་དག་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཁམས་སྐྱར་གསོ་བྱུང་རྗེས་སུ་མཐུད་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ནི་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་མིག་དཔེ་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་རང་དུ་ངེས་སོ།།

སྔོན་གླེང་།

དང་པོ། ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་དང་། གོང་མ་རིམ་བྱུང་དང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐོར། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་གཞུང་ཡིག་ནང་གི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཐ་སྙད། གནའ་རབས་རིག་དངོས་ངོ་སྤྲོད། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཚིག རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུའི་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུན་སྤྱོད་མིང་ཚིག ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཁྱོན་ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་ཆིག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བཀོད་ཡོད།

གཉིས་པ། ཚིག་མཛོད་འདིའི་མིང་ཚིག་རྣམས་ཀ་མད་སུམ་བཅུའི་གོ་རིམ་བཞིན་སྡེ་ཚན་ཕྱེ་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད། སྡེ་ཚན་སོ་སོའི་མིང་ཚིག་གི་ཚིག་ཕྲེམ་དང་པོ་དེ་མིང་གཞི་རྐྱང་པ་དང་། མཐའ་ཅན། དབྱངས་ལྡན། འདོགས་ཅན། མགོ་ཅན་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་བྱས་ཏེ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དང་། དབྱངས་ལྡན་ལའང་དབྱངས་ལྡན་གྱི་མིང་གཞི་རྐྱང་པ་དང་། དབྱངས་ལྡན་གྱི་མིང་གཞི་མཐའ་ཅན། དབྱངས་ལྡན་གྱི་འདོགས་ཅན། དབྱངས་ལྡན་གྱི་མགོ་ཅན་རྣམས་དབྱངས་བཞིའི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་དང་། འདོགས་ཅན། སྔོན་འཇུག མགོ་ཅན་བཅས་ལ་ཀ་མད་སུམ་བཅུའི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད།

གསུམ་པ། སྐོག་པ་པོ་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཡོང་ཆེད་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རིམ་བྱོན་དང་བླ་ཆེན་ཁག་གི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀ་མད་ཀྱི་གོ་རིམ་དོར་ནས་སྤྱི་ལོ་འབྲེལ་གྱིས་བཀོད་ཡོད།

བཞི་པ། རྒྱ་ཡིག་མཁྱེན་མཁན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་དཔྱད་གཞི་གཟིགས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ཆེད་ནང་སའི་ས་མིང་དང་། མིའི་མིང་། ལོ་རྒྱུས་དོན་རྐྱེན་སོགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་མཐར་གུག་རྟགས་ནང་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་ཡོད།

ལྔ་པ། མིང་ཚིག་འུང་ཤས་ཤིག་གི་ཚིག་འགྲེལ་མ་ཡིག་ནང་མ་ཚང་བ་དེ་རྣམས་ལ་མཇུག་ཏུ་ཆད་རྟགས་ལ་རྟགས...... འདི་ལྟར་བཀོད་ཡོད།

དྲུག་པ། མིང་ཚིག་བཏུ་གཞིའི་དཔེ་ཆ་གཙོ་གྲས་ཁག་ནི། «འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ»དང་། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»«དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ»«དེབ་ཐེར་དམར་པོ»«བློ་བཀྲ་གྲུབ་མཐའ»«རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང»«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང»«སྦྱང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་»«མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང»«དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས»«དེབ་ཐེར་དཀར་པོ»«མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད»«རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར»«རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར»«ཀ་ཐོག་རྒྱལ་རབས་གསེར་ཕྲེང་»«ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས»«ཀ་ཐོག་གུང་ཐང་རྒྱལ་རབས»«བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་བདམས་སྒྲིག»«གཞུང་ཡིག་ཕྱོགས་བསྡུས»«མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང»«ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང»སོགས་ཡིན།

བདུན་པ། ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་ཐུབ་བསྟན་དབང་པོ་མཆོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་ལྟར། རྩོམ་པ་པོ་དེ་སྔ་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་སློབ་ཁྲིད་མཛད་སྐབས་རྩོམ་འབྲི་གནང་བའི་"《བོད་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚའི་ཐ་སྙད་མཁོ་བསྡུས་མ་ཕྱི་བློ་གསར་འཇུག་སྒོ》སྨུམ་དཔར་དེབ་སྐོད་སྨད་གཉིས་དང་། 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟུད་དེབ་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ》 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ》སྨུམ་དཔར་དེབ་སྐོད་སྨད······གཉིས། 《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་གི་ཚིག་འགྲེལ》《གཏམ་པདྨའི་ཚལ་གྱི་ཟློས་གར་གྱི་ཚིག་འགྲེལ》《ར་ལྨ་ནའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ》 《པོ་ཏ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་མིང་ཚིག་མཆན་འགྲེལ》《ཚད་མ་རིག་པའི་རྣམ······གཞག་བློ་གསར་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོའི་ཚིག་འགྲེལ》《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ཚིག་འགྲེལ》སོགས་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཚིག་མཛོད་ནང་ཁ་གསབ་ཞུས་ཡོད།

བདུན་པ། ཚིག་མཛོད་འདིའི་ཚིག་འགྲེལ་ནང《གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ》དང་། 《གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོར་བུ》 《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》 ཧྲན་ཁྲུན་ལའན་གྱིས་མཛད་པའི《ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར》(中国通史) དེ་བཞིན《ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཕྱོགས་བསྡུས》སོགས་ནས་དཔྱད་གཞི་ཁག་གཅིག་ལ་བཟོ་བཅོས་ཁ་གསབ་དང་ཕབ་བསྒྱུར་མཛད་དེ་བེད་སྤྱོད་གནང་འདུག

བརྒྱད་པ། ཆོས་ལུགས་མིང་ཚིག་གི་ཚིག་འགྲེལ་ཁག་གི་མདུན་དུ"སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤོད་སྲོལ་ལ"ཞེས་དེ་སྔ་ཤོད་སྲོལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ངེས་པའི་ཚིག་ཐག་བཅད་མེད།

དགུ་པ། ཚིག་འགྲེལ་འཚོལ་སྐབས་བདེ་པོ་ཡོང་ཕྱིར་མདུན་དུ་ཀ་མད་ཀྱི་རིམ་ལྟར་དཀར་ཆག་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད།

བཅུ་པ། ཚིག་མཛོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པ་པོས་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ལོ་འགོ་ནས་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས······པར་གསོག་འཇོག་མཛད་པའི《ལོ་ཚིགས་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》ཞེས་པ་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ཚིགས་འདི་ཐོག་མ་མི་སྤྲེལ(སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི༢༠༤༥)ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་མ་ཚུགས་བར་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ཆེན་ཆེ་རིགས་བྱུང་བའི་ལོ་རྣམས་བཀོད་ཐོག སྤྱི་ལོ་ཚུགས་པ་ནས་རྩོམ་པ་པོ་གཤེགས་པའི་ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་གླང······(༡༤༡༧)ལོ་བར་ལུ་འབྲེལ་གྱིས་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད།

བཅུ་གཅིག རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང་དུ་ཨང་ཀི་ཚང་མ་བོད་ཡིག་གི་ཨང་ཀི······བཀོད་ཡོད།

བཅུ་གཉིས། ས་མིང་དང་མི་མིང་གི་མིང་ཚིག་གཅིག་ལ་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཕུ་རྫིང་དང་། ཕུ་རངས། ཕྲུ་རྫིངས། ཕུ་རྫིངས་དང་། ཡར་ལུང་དང་ཡར་ཀླུང་། ཡར་ལུངས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལས་ཕུ་རྫིངས་དང་ཕྲུ······རྫིང་། ཡར་ལུང་དམ་ཡར་ཀླུང་། ཡང་། ཕྱུན་ཤིང་གོང་ཇོ། ཕྱིན་ཁྲིང་གོང་ཇོ། ཕྱུན་ཁྲིན་གོང་ཇོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལས་ཕྱུན་ཁྲིན་གོང་ཇོ་ཞེས་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

ཀ

ཀ་ཀ་ནི། ……………………(༡)
ཀ་ཀོ་ལ་ཡི་སྲིན་བུ། ……………(༡)
ཀ་བཀོལ་མ། ……………………(༡)
ཀ་ཀླིང་། ……………………(༢)
ཀ་ཅི་སྐྱོང་ཤུན་མ། ……………(༢)
ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ། ……………(༢)
ཀ་གཅིག་ལྷུམ་གང་མ། …………(༣)
ཀ་གཅིག་མ། ……………………(༣)
ཀ་ཆུ་གསོས། ……………………(༣)
ཀ་ཆུའི་ཐང་། ……………………(༣)
ཀ་ཆུའི་སྒོ་ཆུང་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་མ། …(༣)
ཀ་ཆེན་བཞི། ……………………(༣)
ཀ་ཏྲ། ……………………(༣)
ཀ་ཐང་སྐྱུ་ཚེས། ……………(༤)
ཀ་ཐོ། ……………………(༤)
ཀ་ཐོག ……………………(༤)
ཀ་ཐོག་བླ་རབས་བཅུ་གསུམ། ……(༤)
ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ། ………(༤)
ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས། …………(༥)
ཀ་དི་ད། ……………………(༦)
ཀ་གདུང་བརྩེགས་མ་བཅུ་གསུམ། …(༦)
ཀ་ན་ཡ། ……………………(༦)
ཀ་ཎྜ་ཀུབ་ཛ། ……………………(༦)
ཀ་ནི་ཀ ……………………(༦)
ཀ་ནི་ཥྐའི་མཆོད་རྟེན། …………(༧)
ཀ་པི་ལ་བསྟུ། ……………………(༧)
ཀ་པི་ལའི་ཡུལ། ……………………(༧)
ཀ་སྤུངས། ……………………(༨)
ཀ་ཕིབས། ……………………(༨)
ཀ་ཕོར། ……………………(༨)
ཀ་ཕྲུག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས། ………(༨)
ཀ་འཕན། ……………………(༨)
ཀ་བ་སྦྲུལ་མགོ་ཅན། ……………(༨)
ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན། ……………………(༩)
ཀ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག……………(༩)
ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ……………………(༩)
ཀ་བ་སེང་མགོ་ཅན། …………(༡༠)
ཀ་མ་ཏའི་ཡི་གེ། ……………………(༡༠)
ཀ་མ་བ་ཤེས་རབ་འོད། ………(༡༠)
ཀ་མ་རཱུ་པ། ……………………(༡༠)
ཀ་མ་ལ་གུཧྱ། ……………………(༡༠)
ཀ་མ་ལ་རཀྵི་ཏ། ……………………(༡༠)
ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ……………………(༡༠)
ཀ་མེད་ཧ་ར། ……………………(༡༢)
ཀ་ཚལ། ……………………(༡༢)
ཀ་ཤ་ཤི། ……………………(༡༢)
ཀ་གཞུ། ……………………(༡༢)
ཀ་བཞི་མ། ……………………(༡༢)
ཀ་ར་བཱི་ར། ……………………(༡༢)
ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་མིང་མཐར་ལྡན།
……………………(༡༢)
ཀ་རའི་ཁྱུ་བས་བསྟན་པའི་འབྲས···
སིལ་མ། ……………………(༡༣)
ཀ་རི་ཀཱ། ……………………(༡༣)
ཀ་ལ་ཀ་ཏ། ……………………(༡༣)
ཀ་ལ་ཀི། ……………………(༡༣)
ཀ་ལ་ཙཀྲ། ……………………(༡༣)
ཀ་ལན(ཏ)ཀ ……………………(༡༣)
ཀ་ལཱ་པ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ……………(༡༣)
ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་ཁྱེར། …………(༡༤)
ཀ་ལི་ཀོ་ཏ། ……………………(༡༥)
ཀ་ལིངྐ། ……………………(༡༥)
ཀ་ལིང་ཀ་ཡི་བདག་པོ། ………(༡༥)
ཀ་ལིབ། ……………………(༡༦)
ཀ་ལིབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས། …………(༡༦)
ཀ་ལིབ་ཨ་ལིས། ……………………(༡༦)
ཀ་ལིབ་ཕྱུ་མར། ……………………(༡༦)
ཀ་ལིབ་ཨེ་ཧྲུ་ཧྲ་ཁར། …………(༡༦)
ཀ་ལིབ་ཨོ་སི་མན། ……………(༡༧)
ཀ་ཤོ། ……………………(༡༧)
ཀ་ཤ། ……………………(༡༧)
ཀ་ཤི། ……………………(༡༧)
ཀ་ཤི་མཱིར་ཁོངས་ཁ་ཆེའི་ཕྱུག་ཁང་།
……………………(༡༧)
ཀ་ཤིའི་གུར་ཁང་། ……………(༡༧)
ཀ་ཤིའི་གྲོང་། ……………………(༡༨)
ཀ་སོ་རི་བ། ……………………(༡༨)
ཀཱ་མ་ཙཀྲ། ……………………(༡༨)
ཀཱ་མ་རཱུ་པ། ……………………(༡༨)
ཀཱ་རི་ཀཱ་ལྔ་བཅུ། ……………………(༡༨)
ཀཱ་ལ་རིའི་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ།
……………………(༡༩)
ཀཱ་ལི་དཱ་ས། ……………………(༡༩)
ཀཱརྟི་སྒོ་བཞི། ……………………(༡༩)
ཀཱརྟི་སྒོ་བཞི་དང་མན་ཐང་སེར་པོ། (༢༠)
ཀཱརྟིའི་མཆོད་རྟེན། ……………(༢༠)
ཀག་ནིས་སྒྲིལ། ……………………(༢༠)
ཀཎྜི། ……………………(༢༡)
ཀཎྜི་ཕུ་ར། ……………………(༢༡)
ཀཏྱ་ཡ་ན། ……………………(༢༡)
ཀཔ་མཏྟ། ……………………(༢༡)
ཀན་གྲུའུ་མཁར། ……………(༢༡)
ཀན་ཏའོ། ……………………(༢༢)
ཀན་ཙི། ……………………(༢༢)
ཀནྟའི་ཡུལ། ……………………(༢༢)
ཀམ་ཀམ། ……………………(༢༢)
ཀམ་ཀམ་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ། ……(༢༢)

ཀམ་པོ་གནས་ནང་། ……………(༢༢)
ཀམ་པོ་ཙེ་གླིང་། ……………(༢༣)
ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང་། ……………(༢༣)
ཀམ་ཡོག་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་།
……………(༢༣)
ཀརྨ་ཀམ་ཚང་། ……………(༢༣)
ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ། ……(༢༤)
ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། ……………(༢༤)
ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ། …(༢༤)
ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་
པར་བྱོན་པ་བཅུ་བཞི། ………(༢༤)
ཀརྨ་གན་དཀར། ……………(༢༥)
ཀརྨ་གན་དྲིལ། ……………(༢༦)
ཀརྨ་གུ་རུའི་ལྷུགས་སྐུ། ……………(༢༦)
ཀརྨ་དགོན་གསར། ……………(༢༦)
ཀརྨ་སྒར་བྲིས། ……………(༢༦)
ཀརྨ་སྒྲུབ་བརྒྱུད། ……………(༢༦)
ཀརྨ་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན། …(༢༦)
ཀརྨ་སྙིང་ཐིག ……………(༢༧)
ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ། ……(༢༧)
ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་
ཡིག ……………(༢༨)
ཀརྨ་བསྟན་སྲུངས་དབང་པོ། ……(༢༩)
ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། ……(༢༩)
ཀརྨ་པ། ……………(༢༩)
ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། ……(༢༩)
ཀརྨ་པཀྵི། ……………(༣༠)
ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ………(༣༡)
ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ………(༣༣)
ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ……(༣༤)
ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ……(༣༥)
ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༦)
ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ………(༣༧)
ཀརྨ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། ………(༣༨)
ཀརྨ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ། ……(༣༩)
ཀརྨ་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། ……………(༤༠)
ཀརྨ་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། ……………(༤༠)
ཀརྨ་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ། ……(༤༠)
ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
……………(༤༠)
ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
……………(༤༠)
ཀརྨ་བཛྲ། ……………(༤༡)
ཀརྨ་ཞྭ་དམར། ……………(༤༡)
ཀརྨ་རབས་བརྒྱུད། ……………(༤༡)
ཀརྨ་རིན་ཆེན་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན།
……………(༤༡)
ཀརྨ་ཤ་ཏམ། ……………(༤༡)
ཀརྨ་ཤག ……………(༤༢)
ཀརྣ་པ་ཏ། ……………(༤༢)
ཀསྨིར། ……………(༤༢)
ཀསྨི་ར་རྒྱལ་རབས། ……………(༤༣)
ཀསྨི་རའི་ཡི་གེ། ……………(༤༣)
ཀཙ་ནི། ……………(༤༣)
ཀཙ་ལི་དཀར་པོ། ……………(༤༤)
ཀཙ་ཧི། ……………(༤༤)
ཀཙ་ཧིའི་རྒྱལ་ཁམས། ……………(༤༤)
ཀཪྴ་ལི། ……………(༤༥)
ཀར་སྡེ། ……………(༤༥)
ཀར་སྲིད་པ། ……………(༤༥)
ཀར་ལུགས། ……………(༤༥)
ཀལ་ཀཊྟ་མཧཱ། ……………(༤༥)
ཀི་བསྭ་ཧོ་གསུམ། ……………(༤༥)
ཀིང་ཅང་ཧུར། ……………(༤༥)
ཀིརྟར། ……………(༤༥)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་
མཚན། ……………(༤༥)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བསྟན་པ་རིན་
ཆེན། ……………(༤༦)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསྟན་པ་རབ་
རྒྱས། ……………(༤༧)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་འཇམ་
དབྱངས། ……………(༤༧)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཚན། ……………(༤༧)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་
ཀྱི་དབང་ཕྱུག ……………(༤༨)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཀུན་དགའ་ཆོས་
འཕགས་ཐུབ་བསྟན་ཏྲི་མ། …(༤༩)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་
ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། ………(༤༩)
ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བསྐལ་བཟང་བློ་
གྲོས་ཀུན་དགའ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།
……………(༥༠)
ཀིརྟི་དགོན། ……………(༥༠)
ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ། ……………(༥༠)
ཀིའང་སི། ……………(༥༡)
ཀིམ་པའི་འབྲས་བུ། ……………(༥༢)
ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ། ……………(༥༢)
ཀིམ་ཧྭ་ཤང་། ……………(༥༣)
ཀུ་ཀུ་ནཱ་ནྡོ། ……………(༥༣)
ཀུ་ཅོ་སྒྲོག་པ། ……………(༥༤)
ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་དཔལ་
བཟང་། ……………(༥༤)
ཀུ་ན་ལ། ……………(༥༤)
ཀུ་ན་ལ་མིག་གི་རྟོགས་བརྗོད། …(༥༤)
ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི། ……………(༥༥)
ཀུ་སྟེ་ཕྲ་མོ། ……………(༥༥)
ཀུ་ར་རི། ……………(༥༥)

ཀུ་རིངས་སྐྱེ་ལྷ། ……………………(༥༥)
ཀུ་རུ། ……………………………(༥༥)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ། …………………………(༥༥)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བཞི་མ། ………………………………(༥༦)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་པ། ……………………(༥༦)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བརྒྱད་མ། ………………………………(༥༦)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བཞི་མ། ………………………………(༥༦)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བཞི་མ་གཙོ་འཁོར། ……………(༥༦)
ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ལྷ་བཅོ་ལྔ་མ། ………(༥༦)
ཀུ་ལུ་ཏ། …………………………(༥༦)
ཀུ་ལུ་ཏའི་ཡུལ། ……………………(༥༦)
ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས། ……………(༥༧)
ཀུ་ཤ་ལ་གྲུ་ཐུབ་རྒྱལ་པོ། ………(༥༧)
ཀུ་སླ་ལི་ཆུང་བ། …………………(༥༨)
ཀུ་སླ་ལི་ཆེ་བ། ……………………(༥༨)
ཀུ་སླ་ལི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ………(༥༨)
ཀུ་སུ་ལུའི་བརྟུལ་ཞུགས། ………(༥༩)
ཀུང་གསུམ། ……………………(༥༩)
ཀུང་གསུམ་ཆེན་དགུ། ……………(༥༩)
ཀུན་དགྲིས་བརྒྱད། ………………(༥༩)
ཀུན་མཁྱེན། ………………………(༥༩)
ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ། ………(༥༩)
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར། ……(༦༠)
ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་མོ་ནང་པ། ………(༦༡)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།
……………………………………(༦༢)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་
འགྲུས། ……………………………(༦༣)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་
འཇིགས་མེད་དབང་པོ། ……(༦༤)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་
བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། …(༦༥)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་
བསྟན་དབང་ཕྱུག ……………(༦༦)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་འཇམ་
དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན། ……………………………(༦༧)
ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ། (༦༩)
ཀུན་མཁྱེན་རྗེ་བཙུན་པ། ………(༦༩)
ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན། (༦༩)
ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བུ་པ། …………(༧༠)
ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད། ……(༧༠)
ཀུན་མཁྱེན་བར་མ། ………………(༧༠)
ཀུན་མཁྱེན་བུ། ……………………(༧༠)
ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ།
……………………………………(༧༡)
ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་བློ། ……………(༧༢)
ཀུན་མཁྱེན་ཟུར་ཕུག་པ། ………(༧༢)
ཀུན་མཁྱེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ……(༧༢)
ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོ། ………………(༧༢)
ཀུན་མཁྱེན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས། ……………(༧༣)
ཀུན་གྱི་མིག་ལར་འདོམས་པ་གཙོད་
རེས། …………………………(༧༤)
ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། (༧༤)
ཀུན་དགའ་འཕགས་པ། ………(༧༥)
ཀུན་དགའ་པོ། ……………………(༧༥)
ཀུན་དགའ་ར་བ། ……………(༧༦)
ཀུན་དགའ་ར་བ་པ། …………(༧༧)
ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཉི་འོད་ལྡེབས་རིས།
……………………………………(༧༧)
ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན། …………(༧༧)
ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ……………………(༧༧)
ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག ……………(༧༧)
ཀུན་ཉོན་གསུམ། ……………(༧༧)
ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས། ……………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་ལྔ། ………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ……………………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོས་སྐུར་བ་བཏབ་པ། (༧༨)
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་། ………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ། …………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ………………(༧༨)
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་པ། …(༧༨)
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ། ……(༧༩)
ཀུན་བཏགས། ……………………(༧༩)
ཀུན་བཏགས་གཉིས། ……………(༧༩)
ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ། …………………………(༧༩)
ཀུན་བཏུས། ……………………(༧༩)
ཀུན་རྟོག་འོག་འགྱུའི་འཕྲོས་གླེང་། (༧༩)
ཀུན་རྟོགས་བརྒྱད་ཅུ། …………(༧༩)
ཀུན་བརྟགས་བརྒྱད། …………(༨༠)
ཀུན་བརྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་
གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ། ……(༨༠)
ཀུན་བདེ་གླིང་། ………………(༨༠)
ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས། ……(༨༢)
ཀུན་ལྡན་གཙང་པ་རས་ཆུང་པ། …(༨༢)
ཀུན་ལྡན་རས་པ། ………………(༨༢)
ཀུན་ནས་བྲྀ་བཞི། ………………(༨༣)
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་

དུག ……………………(༨༣)
ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ། ……………………(༨༣)
ཀུན་སྤྱངས། ……………………(༨༣)
ཀུན་སྤྱངས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ། ……………………(༨༣)
ཀུན་སྤྱངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས། (༨༣)
ཀུན་སྤྱངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེ། ……(༨༤)
ཀུན་ཕན་ཉིན་བྱེད། ……………(༨༤)
ཀུན་བྱང་ཕྱོགས་གཉིས། ………(༨༤)
ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད། ……………(༨༤)
ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་དགུ་སྐོར། (༨༤)
ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་སུམ་སྐོར། (༨༥)
ཀུན་འབྱུང་གཉིས། ……………(༨༥)
ཀུན་སྦྱོར་དགུ། ……………(༨༥)
ཀུན་རྫོབ། ……………………(༨༥)
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ། …………(༨༥)
ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས། ……………(༨༥)
ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི། ……………………(༨༦)
ཀུན་རྫོབ་གཉིས། ……………(༨༦)
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ……………(༨༦)
ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ……(༨༧)
ཀུན་རྫོབ་གསུམ། ……………(༨༧)
ཀུན་གཞི། ……………………(༨༧)
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། …………(༨༧)
ཀུན་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། (༨༨)
ཀུན་གཟིགས་ཞྭ་དམར། …………(༨༨)
ཀུན་བཟང་། ……………………(༨༨)
ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། ……(༨༨)
ཀུན་བཟང་མེ་ལོང་བྲག་དཀར། …(༨༩)
ཀུན་བཟང་ཚོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་པར་སངས་རྒྱས་པ། (༨༩)
ཀུན་བཟང་ལ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ……………………(༨༩)
ཀུན་ཡང་ཆུ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ……………………(༩༠)
ཀུན་རིག ……………………(༩༠)
ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཆོ་ག ……………………(༩༠)
ཀུན་རིག་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། …(༩༠)
ཀུན་ཤེས་ཀོཽ་ཎྜི་ནྱ། …………(༩༠)
ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་། …………(༩༠)
ཀུན་སློང་གཉིས། ……………(༩༠)
ཀུཎྜ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས། ………(༩༡)
ཀུའང་ཏའུ། ……………………(༩༡)
ཀེ་ཡི་ཙོ་རེ་མ། ……………(༩༡)
ཀེ་ལ་ས་ཊོད། ……………(༩༡)
ཀེག་ཤི། ……………………(༩༡)
ཀེང་རུས། ……………………(༩༡)
ཀེང་ལུང་གི་ལོ། ……………(༩༡)
ཀེང་ཤི། ……………………(༩༡)
ཀེང་ཤུའི་འབྲས་བུ། ……………(༩༡)
ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ། (༩༢)
ཀེའུ་ཚང་ཐུབ་རི་ཁྲོད། …………(༩༢)
ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ། ……(༩༢)
ཀེའུ་ཚང་བློ་མ་རྣམ་གྲོལ། ………(༩༣)
ཀེའུ་ཚང་ཤར་རི་ཁྲོད། …………(༩༣)
ཀེའུ་ལེའི་འཕྲང་། ……………(༩༣)
ཀེར་ལེབ་སྦྱུར་གསུམ། …………(༩༣)
ཀོ་ཀིའི་ཡུལ། ……………………(༩༣)
ཀོ་ཁྲོད། ……………………(༩༣)
ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ། ………(༩༣)
ཀོ་གི་ལ། ……………………(༩༤)
ཀོ་དྲི་གྲོ་ཆུང་། ……………(༩༤)
ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི། ……………(༩༤)
ཀོ་བ་མཚོ་ལ་བྱིང་འདྲ། ………(༩༤)
ཀོ་བའི་འཁྲུལ་འཁོར། …………(༩༤)
ཀོ་བི་ད་ར་གནམ་ཀོ་བི་དྷ་ར། ……(༩༤)
ཀོ་བྲག་གི་དགོན་པ། …………(༩༥)
ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༩༥)
ཀོ་བཟོ། ……………………(༩༥)
ཀོ་ཡོང་བསྒོམ་པའི་ལྷ་དགུ། ……(༩༦)
ཀོ་ཤ། ……………………(༩༦)
ཀོ་ཤམ་བི། ……………………(༩༦)
ཀོ་ས་ལ། ……………………(༩༦)
ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། ……………(༩༧)
ཀོག་རྩེ། ……………………(༩༧)
ཀོང་འབྲུ། ……………………(༩༧)
ཀོང་ཆུ་བརླག ……………………(༩༧)
ཀོང་བྱུང་། ……………………(༩༧)
ཀོང་པོ། ……………………(༩༧)
ཀོང་པོ་ཆོས་མཛད་བསྐལ་བཟང་…… བསྟན་འཛིན། ……………(༩༨)
ཀོང་པོ་དེ་མོའི་རྗེ་བཀོས་ཡི་གེ ……(༩༨)
ཀོང་པོ་བུ་ཆུ། ……………………(༩༩)
ཀོང་པོ་བྲག་གསུམ་གྱི་མཚོ་རྫོང་། (༩༩)
ཀོང་པོ་འབྲུ་ལྷ་མཁན་ཆེན། ……(༩༩)
ཀོང་པོ་སྦྲ་ལ། ……………………(༩༩)
ཀོང་པོ་མཚོ་རྫོང་། ……………(༩༩)
ཀོང་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་སམ…… ཕག་མགོ་བླ། ……………(༩༩)
ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༠༠)
ཀོང་ཙེ། ……………………(༡༠༡)
ཀོང་ཙེ་གང་། ……………………(༡༠༡)
ཀོང་རྩེ་འཕྲུལ་རྒྱལ། …………(༡༠༢)
ཀོང་འཛིན་ཝུལ་མི། …………(༡༠༢)
ཀོང་ཡུལ་བྲེ་སྣ། ……………(༡༠༢)

ཀོ་ཧྲུ་ན།……………………(༡༠༢)
ཀོ་ཧྲིང་ཀོ་ཤྲི། ……………………(༡༠༢)
ཀོའུ་བ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། ……………(༡༠༢)
ཀོའུ་བ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར། ……………………(༡༠༣)
ཀོའུ་ཤམ་ཧྲི། ……………………(༡༠༣)
ཀོར་ཀོར་འོང་། ……………………(༡༠༤)
ཀཽ་ཞེ་ལ། ……………………(༡༠༤)
ཀཾ་ཀཾ། ……………………(༡༠༤)
ཀྱཱ་ཐུ། ……………………(༡༠༥)
ཀྱཱ་འོད་མཆོག་གྲགས་པ། ……(༡༠༥)
ཀྱན་དེ་ཟེར། ……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་གུད།……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་ཚེ་སྟོད་པ། ……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་ཚེ་བར་པ། ……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་ཚེ་སྨད་པ། ……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། ……………(༡༠༥)
ཀྱེ་རི་སྟོན་སྟོན། ……………………(༡༠༥)
ཀྱེ་རུན།……………………(༡༠༦)
ཀྱེན་བླ་ཟི། ……………………(༡༠༦)
ཀྱིབ་ཀྱིབ་པོ། ……………………(༡༠༦)
ཀྱེམ། ……………………(༡༠༦)
ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ……………………(༡༠༦)
ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་མན་ངག་ལུགས། ……(༡༠༧)
ཀྱེ་རྡོར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།…………(༡༠༧)
ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ། ………(༡༠༧)
ཀྱེ་རྡོར་འགྲེལ་པ་ལུགས། ……(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག……………………(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན། ………(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། ……………………(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ཆོག ………(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་ལྷ་དགུའི་དབང་། ……(༡༠༨)
ཀྱེ་རྡོར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ……………………(༡༠༨)
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་རིམ་འབྱུང་བར་རྡོ་སྒོམས། ……………………(༡༠༨)
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད།……………(༡༠༨)
ཀྱེའུ། ……………………(༡༠༩)
ཀྱེན་ཁང་། ……………………(༡༠༩)
ཀྱེན་ཙན། ……………………(༡༠༩)
ཀྲི་ཀྲིའི་སྨི་ལམ་ལུང་བསྟན་མདོ། (༡༠༩)
ཀྲི་དབེན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ། (༡༠༩)
ཀྲི་ཡ། ……………………(༡༡༠)
ཀྲི་ཡ་སྒྲུབ་ཐབས།……………(༡༡༠)
ཀྲི་ཡ་དོན་གྱི་ལྷ་དྲུག …………(༡༡༠)
ཀྲི་ཡ་ས་མུ་ཙྪ། ……………(༡༡༠)
ཀྲི་ཡའི་ལྷ་ཚོགས་བཅོ་ལྔ། ……(༡༡༠)
ཀྲཱི་ཡོག……………………(༡༡༠)
ཀྲིཥྞ་ས་ར།……………………(༡༡༡)
ཀྲུང་ཐང་རྒྱས་དཔྱད། ………(༡༡༡)
ཀྲུང་ཐང་ཟླ་ཁང་ཨན། ………(༡༡༢)
ཀྲི་མཛྷལ། ……………………(༡༡༣)
ཀྲའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་… པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ།……………(༡༡༣)
ཀླ་ཀློ། ……………………(༡༡༣)
ཀླ་ཀློ་ཁ་རྒྱལ། ……………(༡༡༣)
ཀླ་ཀློ་དྭ་ཟིག ……………(༡༡༣)
ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱེ། …(༡༡༣)
ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ། ……………………(༡༡༤)
ཀླ་མ། ……………………(༡༡༤)
ཀླན་ཀ་ཅན། ……………………(༡༡༤)
ཀླན་ཀ་བཙལ་བ།……………(༡༡༤)
ཀླས་མོ་ཆེ། ……………………(༡༡༤)
ཀླུ། ……………………(༡༡༤)
ཀླུ་སྐར་རྒྱལ། ……………………(༡༡༤)
ཀླུ་ཁང་། ……………………(༡༡༤)
ཀླུ་འཁྱིལ། ……………………(༡༡༦)
ཀླུ་གན་རྒྱལ། ……………………(༡༡༦)
ཀླུ་དགའ་བོ། ……………………(༡༡༦)
ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན།……(༡༡༦)
ཀླུ་རྒྱལ་ཕ་ཏྲ་ནའི་མཆོད་ཆོག …(༡༡༦)
ཀླུ་བརྒྱད། ……………………(༡༡༦)
ཀླུ་སྦྲུག ……………………(༡༡༦)
ཀླུ་སྦྲུག་སྐར་ས། ……………(༡༡༧)
ཀླུ་སྦྲུག་ཞུང་ཆུང་སྐོར་མོ། ……(༡༡༧)
ཀླུ་སྒྲུབ།……………………(༡༡༧)
ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲང་གི་མན་ངག (༡༢༠)
ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་… ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། ………(༡༢༠)
ཀླུ་རྩ། ……………………(༡༢༠)
ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། ……………(༡༢༠)
ཀླུ་ཉེར་དགའ། ……………(༡༢༡)
ཀླུ་གཏེར། ……………………(༡༢༡)
ཀླུ་ད་རུ་ག་ཆེ།…………………(༡༢༡)
ཀླུ་བདུད་ནག་པོ།……………(༡༢༡)
ཀླུ་བདུན། ……………………(༡༢༡)
ཀླུ་གནས་བརྒྱད། ……………(༡༢༡)
ཀླུ་སྦྲུག (སྦྲུག) སྐར་སྒྲིགས།……(༡༢༡)
ཀླུ་སྦྲུག་གི་སྤོངས།……………(༡༢༢)
ཀླུ་མེས།……………………(༡༢༢)
ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། …(༡༢༣)
ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། (༡༢༣)
ཀླུ་ལས་གྲུབ་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ། (༡༢༣)

ཀླུང་ཤོད། ……(༡༢༣)
ཀླུང་ཤོད་ནམ་པོ། ……(༡༢༣)
ཀླུབས་དཀར་འདུལ་འཛིན། ……(༡༢༣)
ཀླུབས་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། (༡༢༤)
ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ……(༡༢༤)
ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཨནནྟ་ཀུ་ལི། ……(༡༢༤)
ཀློ། ……(༡༢༤)
ཀློ་པ་སྟོད་བྱམས་ཁང་། ……(༡༢༤)
ཀློག་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་བརྩེགས། ……(༡༢༤)
ཀློག་གྲུ ……(༡༢༤)
ཀློག་སྐྱོང་། ……(༡༢༤)
ཀློང་སྐོར་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༢༤)
ཀློང་གི་སྐོར། ……(༡༢༥)
ཀློང་དགུ། ……(༡༢༥)
ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། ……(༡༢༥)
ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག ……(༡༢༦)
ཀློང་ཆེན་པ། ……(༡༢༦)
ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས། ……(༡༢༦)
ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། ……(༡༢༦)
ཀློང་དུ་གྱུར། ……(༡༢༦)
ཀློང་རྡོལ། ……(༡༢༦)
ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་། ……(༡༢༦)
ཀློང་སྡེ། ……(༡༢༧)
དཀའ་མགོ། ……(༡༢༧)
དཀའ་རྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་། ……(༡༢༧)
དཀའ་བཅུ། ……(༡༢༧)
དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། ……(༡༢༨)
དཀའ་ཆེན། ……(༡༢༨)
དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། ……(༡༢༨)
དཀའ་ཆེན་བཞི། ……(༡༢༨)
དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། (༡༢༩)
དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ། ……(༡༣༠)
དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས། ……(༡༣༠)
དཀའ་བ་ལོ་དྲུག་སྤྱད། ……(༡༣༠)
དཀའ་བཞི། ……(༡༣༠)
དཀའ་བསྒྲིག་མ། ……(༡༣༠)
དཀའ་རམས་མཚན་བཏགས། ……(༡༣༠)
དཀའ་ཟུག ……(༡༣༠)
དཀར་ཆག ……(༡༣༠)
དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ། ……(༡༣༡)
དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ། ……(༡༣༡)
དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ། ……(༡༣༢)
དཀར་ཆགས་ན། ……(༡༣༣)
དཀར་ཆུང་རྡོ་རིང་། ……(༡༣༣)
དཀར་ཆུང་ལྷུ་བ་གདོང་། ……(༡༣༣)
དཀར་ཐང་མར་ཁྲུའི་མཚོ་མོ། ……(༡༣༣)
དཀར་ཐབ། ……(༡༣༣)
དཀར་དུམ་གནམ་གྱི་ལྷུང་རྫོང་། (༡༣༣)
དཀར་དྲུས། ……(༡༣༣)
དཀར་རྫོར། ……(༡༣༣)
དཀར་སྡེ། ……(༡༣༣)
དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། ……(༡༣༣)
དཀར་ནག་ཤན་འབྱེད་པ། ……(༡༣༣)
དཀར་ནག་སེར་གསུམ། ……(༡༣༣)
དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ། ……(༡༣༣)
དཀར་པོ་ཆོས་ལུང་། ……(༡༣༤)
དཀར་པོ་ཐང་། ……(༡༣༤)
དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི། ……(༡༣༤)
དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དར། ……(༡༣༤)
དཀར་པོར་འདོད་པའི་བགྲང་བྱ། ……(༡༣༤)
དཀར་སྒྲོ། ……(༡༣༤)
དཀར་སྒྲོ་སྒོམ་འབུལ། ……(༡༣༤)
དཀར་ཞིག ……(༡༣༤)
དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་འབྱུང་པོ། ……(༡༣༤)
དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་ཀླུ་མཐུ་བོ་ཆེ། ……(༡༣༤)
དཀར་མར། ……(༡༣༤)
དཀར་མི་རྒྱུས་དཀར་གཅིག ……(༡༣༥)
དཀར་མེ། ……(༡༣༥)
དཀར་མོ་ཆེན་མོ། ……(༡༣༥)
དཀར་མོ་ཉི་ཟླ། ……(༡༣༥)
དཀར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ། ……(༡༣༥)
དཀར་ཡོལ། ……(༡༣༩)
དཀར་ཙ་དང་དམར་ཙ། ……(༡༤༠)
དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་པདྨ་རྡོ་རྗེ། (༡༤༠)
དཀར་ཤ། ……(༡༤༠)
དཀར་ཤ་ཁོག ……(༡༤༠)
དཀར་གསལ། ……(༡༤༠)
དཀར་གསུམ། ……(༡༤༠)
དཀྲུ། ……(༡༤༠)
དཀྲུ་ཁྲིམས། ……(༡༤༠)
དཀྲུ་སྒྲུ། ……(༡༤༠)
དཀྲུ་བ་རྣམ་པ་ལྔ། ……(༡༤༠)
དཀོད་དུ། ……(༡༤༡)
དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་རྒྱན་བཅད་པ། ……(༡༤༡)
དཀོན་ཅོག་གསུམ་གཞིག་རེ་སྨྲང་རེ། ……(༡༤༡)
དཀོན་མཆོག ……(༡༤༡)
དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལེན་པ། (༡༤༡)
དཀོན་མཆོག་གི་བརྒྱུད་ཀུ་འཛལ། ……(༡༤༡)
དཀོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་རང་རྟགས

རང་གིས་བླང་། ……………(༡༤༡)
དཀོན་མཆོག་དགུ་ཕྲུག་གང་ཞེ་ན། ……………(༡༤༡)
དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། ……………(༡༤༢)
དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན། ……………(༡༤༢)
དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ……………(༡༤༢)
དཀོན་མཆོག་རྣམ་གཉིས། ……………(༡༤༢)
དཀོན་མཆོག་ཁྲིད། ……………(༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་དབུ་ཡོགས། ……………(༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ། ……………(༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན། ……………(༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟོས་པའི་ནོར། (༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་གསུམ། ……………(༡༤༣)
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཛོག་པ། ……………(༡༤༤)
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན། ……………(༡༤༤)
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲུར་བའི་སྐྱིན། ……………(༡༤༤)
དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མདོ། ……………(༡༤༤)
དཀོན་གཉེར། ……………(༡༤༤)
དཀོན་གཉེར་དཔོན། ……………(༡༤༤)
དཀོན་པ་རྗེ་གུང་སྟག ……………(༡༤༥)
དཀོན་པ་བཞི། ……………(༡༤༥)
དཀོན་བརྩེགས། ……………(༡༤༥)
དཀོར། ……………(༡༤༥)
དཀོར་སྒྲོམ་འཕྲིན་ཡིག ……………(༡༤༥)
དཀོར་གཉན་པོ་རིལ་ཟླུགས། ……………(༡༤༥)
དཀོར་བདག་སྦྱིན་དྲངས་ཚུལ། ……………(༡༤༥)
དཀོར་ནོར། ……………(༡༤༥)
དཀོར་ཟླུགས་པའི་ཕོ་ཉར་བཏང་བ། ……………(༡༤༥)
དཀོར་སྒྲུང་། ……………(༡༤༥)
དཀོར་མཛོད། ……………(༡༤༦)
དཀོར་མཛོད་དུ་ཟླུགས་པ། ……………(༡༤༦)
དཀོར་མཛོད་པེ་ཏར་གླིང་། ……………(༡༤༦)
དཀོར་ཟས། ……………(༡༤༦)
དཀོར་ས་དགེ་ཁོངས། ……………(༡༤༦)
དཀྱིལ་ཁང་། ……………(༡༤༦)
དཀྱིལ་འཁོར། ……………(༡༤༧)
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ……………(༡༤༧)
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེད་། ……………(༡༤༨)
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ། ……………(༡༤༨)
དཀྱིལ་འཁོར་ཞིར་བསྡུ། ……………(༡༤༨)
དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས། ……………(༡༤༨)
དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ། ……………(༡༤༨)
དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་བ། ……………(༡༤༩)
དཀྱིལ་འཁོར་སློས་བསྐྱང་། ……………(༡༤༩)
དཀྱིལ་འཁོར་འོག ……………(༡༥༠)
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཛོགས། ……………(༡༥༠)
དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ……………(༡༥༠)
དཀྱིལ་བྱུར་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། ……………(༡༥༠)
དཀྲུས་སོ་བྱེད་པ། ……………(༡༥༡)
དཀྱིལ་པོ་ཆེ། ……………(༡༥༡)
དགྲི་ལྕགས། ……………(༡༥༡)
བཀད་ས། ……………(༡༥༡)
བཀག་བསྡམ་བྱེད། ……………(༡༥༡)
བཀའ། ……………(༡༥༡)
བཀའ་ཁོན་གྱི་གཙུགས། ……………(༡༥༡)
བཀའ་ཁྲ། ……………(༡༥༡)
བཀའ་ཁྲའི་རྒྱབ་ལ་ཚད་ཡིག་གིས་འདོམས་དགོས། ……………(༡༥༡)
བཀའ་ཁྲའི་བབས་སྟུག་བཞི་བྱུར་རིམ་འགྲོས། ……………(༡༥༡)
བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ། (༡༥༢)
བཀའ་སྐྱོད་མི་ཟ་བ། ……………(༡༥༢)
བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག ……………(༡༥༢)
བཀའ་གྲོས་ཕྱིར་མཆེད། ……………(༡༥༢)
བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་སྒྲུབ། ……………(༡༥༢)
བཀའ་དགོངས་པ་ཅན་བཞི། ……(༡༥༣)
བཀའ་མགྲོན། ……………(༡༥༣)
བཀའ་འགྱུངས། ……………(༡༥༣)
བཀའ་འགྱུངས་ཡོང་བ། ……………(༡༥༣)
བཀའ་འགྱུར། ……………(༡༥༣)
བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ……………(༡༥༤)
བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་། ……………(༡༥༤)
བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་པ། ……………(༡༥༦)
བཀའ་འགྱུར་བ། ……………(༡༥༦)
བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་། ……………(༡༥༦)
བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན། ……………(༡༥༦)
བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ……………(༡༥༦)
བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག ……………(༡༥༦)
བཀའ་རྒྱ་གནང་རྟེན། ……………(༡༥༧)
བཀའ་རྒྱ་མ། ……………(༡༥༧)
བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ། ……………(༡༥༧)
བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། ……………(༡༥༧)
བཀའ་བརྒྱུད་ཕྲུག་པ། ……………(༡༥༨)

བཀའ་བརྒྱད་རང་བྱུང་རང་ཤར། ……………………(༧༥༨)
བཀའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྲུང་གི་རལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་མོ་བཅུ་གསུམ། ……………(༧༥༨)
བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས། ……………………(༧༥༨)
བཀའ་བརྒྱད། ………………(༧༥༨)
བཀའ་བརྒྱད་པ། ……………(༧༥༩)
བཀའ་བརྒྱད་པ་བཞི། ………(༧༥༩)
བཀའ་བརྒྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ……………………(༧༥༩)
བཀའ་བརྒྱད་འཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟ། ……………………(༧༦༠)
བཀའ་བསྒོ་བྱེད་ཚུལ། ………(༧༦༠)
བཀའ་ཆེམས་ཀ་བཀོལ་མ། ……(༧༦༠)
བཀའ་ཆེམས་སྒྲི་ལས་དྲུག་ཏུ་སྣང་། ……………………(༧༦༠)
བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག ……(༧༦༠)
བཀའ་མཆིད་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ………………(༧༦༠)
བཀའ་མཆིམས་ཞུ་བའམ་མན་ངག་བརྒྱད། …………………(༧༦༠)
བཀའ་ཛཱི་ཕྲར་བསྒོ་བ་ཁྲུར་དུ་བཟོད་པར་བྱས། ………………(༧༦༠)
བཀའ་ཉེས་ཡན་པོར་མ་སོང་བ། (༧༦༠)
བཀའ་གཏན། ………………(༧༦༠)
བཀའ་གཏེར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ། (༧༦༠)
བཀའ་བཏགས། ……………(༧༦༡)
བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ……(༧༦༡)
བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ། ……………(༧༦༡)
བཀའ་ཐང་ཟངས་གླིང་མ། ……(༧༦༡)
བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ། ……(༧༦༢)
བཀའ་ཐུབ། ………………(༧༦༣)
བཀའ་དང་པོ། ……………(༧༦༣)
བཀའ་དོག………………(༧༦༣)
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།…………(༧༦༣)
བཀའ་དྲིན་གྱིས་དགབ་པ། ……(༧༦༣)
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན།………(༧༦༣)
བཀའ་དྲིན་གསོལ་འདེབས། …(༧༦༣)
བཀའ་དྲིན་བསམ་ཤེས།………(༧༦༣)
བཀའ་དྲུང་། ………………(༧༦༣)
བཀའ་གདམས། ……………(༧༦༣)
བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ། (༧༦༣)
བཀའ་གདམས་འཁྲིལ་བ། ……(༧༦༤)
བཀའ་གདམས་གོང་མ།………(༧༦༤)
བཀའ་གདམས་གོང་འོག ……(༧༦༤)
བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ། …(༧༦༤)
བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་པ་གསུམ། (༧༦༤)
བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། …(༧༦༤)
བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྒྲི་བབས། ……………………(༧༦༥)
བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་།……………………(༧༦༦)
བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པ། (༧༦༦)
བཀའ་གདམས་གཏུང་རྟེན། …(༧༦༧)
བཀའ་གདམས་པ། …………(༧༦༧)
བཀའ་གདམས་པའི་སློལ་མ་བཅུ་གཉིས། …………………(༧༦༧)
བཀའ་གདམས་པའི་ལྷ་བཞི། …(༧༦༧)
བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས།………(༧༦༧)
བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས།………(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ། …(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག……(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་གཞུང་པ། ……(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་འོག་མ།………(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ། …(༧༦༨)
བཀའ་གདམས་ཡི་རྙིང་། ……(༧༦༩)
བཀའ་གདམས་གསར་མ། ……(༧༦༩)
བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན།…(༧༦༩)
བཀའ་མདོ་རྒྱུད། ……………(༧༦༩)
བཀའ་བསྡུ་བ། ……………(༧༦༩)
བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ། ………(༧༦༩)
བཀའ་བསྡུ་དང་པོ། …………(༧༧༠)
བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ། ………(༧༧༡)
བཀའ་ནན་ཐབས་གཞི་ཆེད་བཟོས་བྱུང་འདུག་ན། …………(༧༧༢)
བཀའ་པོད་ལྔ། ……………(༧༧༢)
བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས། (༧༧༣)
བཀའ་བབས་སྐན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ། ……………………(༧༧༣)
བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པ། ……………………(༧༧༤)
བཀའ་བབས་བཞི། …………(༧༧༤)
བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ། (༧༧༤)
བཀའ་བབས་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྐོར། ……………………(༧༧༤)
བཀའ་བབས་ཡམ་མེ་བ་རེ་མཛད། ……………………(༧༧༤)
བཀའ་བབས་ལུང་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པ། ……………………(༧༧༤)
བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ……………(༧༧༥)
བཀའ་བླ་མི་བདེ་བ། …………(༧༧༥)
བཀའ་བློན། ………………(༧༧༥)
བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ།……(༧༧༦)
བཀའ་བློན་ཞིང་བཅུ་དཔོན། …(༧༧༦)
བཀའ་བློན་བཞི། ……………(༧༧༦)
བཀའ་བློན་ཤག ……………(༧༧༦)

བཀའ་འབུམ། ……………… (༡༧༨)
བཀའ་མ་ཡིག ……………… (༡༧༨)
བཀའ་གཙིགས། ……………… (༡༧༨)
བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་། …… (༡༧༩)
བཀའ་གཙིགས་གཉིས་པ། …… (༡༧༩)
བཀའ་གཙིགས་དང་པོ། ……… (༡༧༩)
བཀའ་བཞི། ……………… (༡༨༠)
བཀའ་བཟང་སྤྱི་སྨིན། ……… (༡༨༠)
བཀའ་འོད་མཆོག་གྲགས་པ། … (༡༨༠)
བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ། … (༡༨༠)
བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་རྣམ་
དྲུག ……………………… (༡༨༠)
བཀའ་ཡི་སྒྲོམ་བུ་རྣམ་གསུམ། … (༡༨༠)
བཀའ་ཡི་སྐུད་པོ། ……………… (༡༨༠)
བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ། …… (༡༨༠)
བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས། …… (༡༨༡)
བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྲབ། (༡༨༡)
བཀའ་ལ་བརྟགས། ………… (༡༨༡)
བཀའ་ལ་ཐོགས། ……………… (༡༨༡)
བཀའ་ལ་དོན་ནི་དགུ་ཡིས་བསྟན།
……………………… (༡༨༡)
བཀའ་ལུང་། ……………… (༡༨༡)
བཀའ་ཤག ……………………… (༡༨༡)
བཀའ་ཤག་འགག ………… (༡༨༡)
བཀའ་ཤག་འགག་པ། ……… (༡༨༡)
བཀའ་ཤག་ཕྱུགས་སྒྲོ། ……… (༡༨༡)
བཀའ་ཤག་སྟོད་པ། ………… (༡༨༡)
བཀའ་ཤོག ……………………… (༡༨༢)
བཀའ་ཤོག་ཤེ་བམ་ཆེན་མོ། …… (༡༨༢)
བཀའ་སྲུང་མགོན་པོའི་སྐོར། … (༡༨༢)
བཀའ་གསུམ། ……………… (༡༨༢)
བཀའ་བསྲུངས། ……………… (༡༨༢)
བཀའས་རྒྱས། ……………… (༡༨༢)
བཀའི་དགུང་སྔོན་གཉིས། …… (༡༨༢)
བཀའི་དགུང་སྔོན་འདུ་བའི་ཁང་བུ།
……………………… (༡༨༢)
བཀའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་པ།
……………………… (༡༨༢)
བཀའི་ཐང་ཡིག་ཆེན་མོ། …… (༡༨༢)
བཀའི་མདུན་ན་འདོན་པཀླི། … (༡༨༢)
བཀའི་སྣ་པོ། ……………… (༡༨༢)
བཀའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག ………… (༡༨༢)
བཀའི་འཕྲིན་སྔོན། ………… (༡༨༣)
བཀར་རྒྱའི་ལས་འཛིན་པ། …… (༡༨༣)
བཀར་བཏགས་བཞི། ………… (༡༨༣)
བཀར་རྩིས། ……………… (༡༨༣)
བཀར་རྒྱ་ཉིས་གཤོར་བ། …… (༡༨༣)
བཀར་ཡོང་། ……………… (༡༨༣)
བཀར་ཡོང་རྫོང་གསུམ་གྱི་དེབ་འདོན།
……………………… (༡༨༣)
བཀས་མངགས་པའི་ཨམ་པ། … (༡༨༣)
བཀས་བཅད་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ།
……………………… (༡༨༤)
བཀས་རྒྱ་བར་ཅི་གནང་། …… (༡༨༤)
བཀུར་བསྟི། ……………… (༡༨༤)
བཀོག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་དང་བརྒྱད་སྟོང་
དཔེ་ཆ། ……………………… (༡༨༤)
བཀོད་རྒྱ། ……………………… (༡༨༥)
བཀོད་འདོམས་རིམ་པ་སོང་བ། (༡༨༥)
བཀོད་པ་རྫོགས། ……………… (༡༨༥)
བཀོད་པའི་པདྨ། ……………… (༡༨༥)
བཀོད་ལུང་འགྲོ་མིན་རིགས། … (༡༨༥)
བཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲི། ……………… (༡༨༥)
བཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲི་ཧུན་ཐྲ་ཡང་། (༡༨༥)
བཀྱི་བ། ……………………… (༡༨༥)
བཀྱེད་པ། ……………………… (༡༨༥)
བཀྱོན་ཕབ། ……………… (༡༨༥)
བཀྲ་དཀྲུ། ……………………… (༡༨༥)
བཀྲ་ཐང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། (༡༨༦)
བཀྲ་ཤིས་ལྷུང་རྫོང་དཀར་པོ། … (༡༨༦)
བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་། ………… (༡༨༧)
བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། ……………… (༡༨༧)
བཀྲ་ཤིས་སྐང་གི་འདུས་སྡེ། …… (༡༨༨)
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། ………… (༡༨༨)
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་རྣམ་པར་འདྲེན་
པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། … (༡༨༩)
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ། ……………… (༡༩༠)
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་པ། … (༡༩༠)
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་།
……………………… (༡༩༡)
བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་ལྷུན་པོ། …… (༡༩༡)
བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ། ……………… (༡༩༡)
བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ལུང་། ………… (༡༩༡)
བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། ……… (༡༩༢)
བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ། ……… (༡༩༣)
བཀྲ་ཤིས་རྡོ་ཁ་མ། ………… (༡༩༤)
བཀྲ་ཤིས་ལྷོ་མགོན། ………… (༡༩༥)
བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། ………… (༡༩༥)
བཀྲ་ཤིས་སྣ་ནག་མ། ………… (༡༩༥)
བཀྲ་ཤིས་པད་སྐོར། ………… (༡༩༥)
བཀྲ་ཤིས་བྱམས་སྙོམས་ཀྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་། ……………… (༡༩༥)
བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། ……………… (༡༩༦)
བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད། ……… (༡༩༦)
བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། ……… (༡༩༦)
བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་། ………… (༡༩༧)
བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ……………… (༡༩༧)
བཀྲབ་སྐྱེར། ……………… (༡༩༨)

བཀྲབ་སྐད། ……(༡༩༩)
བཀྲབས་པ། ……(༡༩༩)
བཀྲལ་བཏགས། ……(༡༩༩)
བཀྲས་བཏགས། ……(༡༩༩)
བཀྲི་བཀྲི་སྐྲི། ……(༡༩༩)
བཀྲི་བ། ……(༡༩༩)
བཀྲིས་ཤིག ……(༡༩༩)
བཀྲུ་དག་གི་ཡོ་གལ་བྱེད། ……(༡༩༩)
བཀྲུ་སྨན། ……(༡༩༩)
བཀྲིས་པ། ……(༡༩༩)
ཀ། ……(༢༠༠)
ཀ་ལག་འགྱུར། ……(༢༠༠)
ཀང་། ……(༢༠༠)
ཀང་སླ། ……(༢༠༠)
ཀང་སླིང་། ……(༢༠༠)
ཀང་མགྲོགས། ……(༢༠༠)
ཀང་མགྲོགས་གྲལ། ……(༢༠༠)
ཀང་མགྲོགས་པ་བཏང་། ……(༢༠༠)
ཀང་མགྲོགས་རྫས། ……(༢༠༠)
ཀང་འགྲོ་ལག་འདོན། ……(༢༠༠)
ཀང་འགྲོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་ཁག་གཉིས། ……(༢༠༡)
ཀང་ཆེན། ……(༢༠༡)
ཀང་འཆལ་བ། ……(༢༠༡)
ཀང་རྗེས་ལག་བསྙུབ། ……(༢༠༡)
ཀང་གཉིས། ……(༢༠༡)
ཀང་གཉིས་གཙོ་བོ། ……(༢༠༡)
ཀང་ཐང་རྒྱབ་ཁྱུར། ……(༢༠༡)
ཀང་དྲུག ……(༢༠༡)
ཀང་འདྲེན་པ། ……(༢༠༡)
ཀང་པ་གཅིག་གིས་འགྲེང་། ……(༢༠༡)
ཀང་པ་གཅིག་ཉམས་གསུམ་ལྡན། ……(༢༠༡)
ཀང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཞི། ……(༢༠༢)
ཀང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག ……(༢༠༢)
ཀང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཞི། ……(༢༠༢)
ཀང་ཤིག་པ། ……(༢༠༢)
ཀང་བཙུགས་ཤུག ……(༢༠༢)
ཀང་གཟུག་མཚལ་ཞིང་ན་བ། ……(༢༠༢)
ཀང་ལག་འཚེར་བར་བྱེད་པའི་དཀྲུག་པ། ……(༢༠༢)
ཀང་སླ། ……(༢༠༢)
ཀན་ནད་དྲུག ……(༢༠༢)
ཀུ་ཐབས་སུ་འཛོམས་པ། ……(༢༠༢)
ཀུ་ཐབས་སུ་དཔྱད་མངགས་ཏེ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། ……(༢༠༢)
ཀུ་ཐབས་སུ་ཚར་བཅད་པ། ……(༢༠༢)
ཀུན་མ་རྒྱང་བརྡབ། ……(༢༠༢)
ཀུན་མ་གཅིག་ཟིན་བརྒྱ། ……(༢༠༢)
ཀུན་མ་འོས་འཛུགས། ……(༢༠༣)
ཀུན་མ་ཤགས་ཆེ་བ། ……(༢༠༣)
ཀུན་ཤ་ཁྲིས་ཁྲིར། ……(༢༠༣)
ཀེ་ཚང་། ……(༢༠༣)
ཀེད་ཉག ……(༢༠༣)
ཀྱུ། ……(༢༠༣)
ཀྱུ་ཞིང་། ……(༢༠༣)
ཀྱུང་ཐང་སྐྱང་། ……(༢༠༣)
ཀྱུང་ཐང་སྐྱང་ཁ་ཆེའི་ཕྱུག་ཁང་། (༢༠༣)
ཀྱུང་ཕན་ནམ་མཁའ་རྫོང་། ……(༢༠༣)
ཀྱུང་བུ་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་། ……(༢༠༣)
ཀྱུང(ཀྱུང)བུའི་ལྷ་ཁང་། ……(༢༠༤)
ཀྱུང་མོ་ཁ་བ། ……(༢༠༤)
ཀྱལ་ཀ ……(༢༠༤)
ཀྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆེན་ཆོད་པ། ……(༢༠༤)
ཀྱལ་འགྲན་པ། ……(༢༠༤)
ཀྱེད་པ། ……(༢༠༤)
ཀྱེན། ……(༢༠༤)
ཀྱེན་ངན་སློ་རྡེག ……(༢༠༤)
ཀྱེན་ཆགས་བྱུང་བ། ……(༢༠༤)
ཀྱེན་གཉིས། ……(༢༠༤)
ཀྱེན་དང་འདུ་བ་ཚོགས་སྐྱེ་བྱུང་བ། ……(༢༠༥)
ཀྱེན་དྲུག ……(༢༠༥)
ཀྱེན་ནད་མི་ཐེག་པ། ……(༢༠༥)
ཀྱེན་ཕྲ་མོས་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སད་པ། ……(༢༠༥)
ཀྱེན་བཞི། ……(༢༠༥)
ཀྱེན་བཞི་ནི། ……(༢༠༥)
ཀྱེན་བཟློག ……(༢༠༦)
ཀྱེན་རིས་བཅད། ……(༢༠༦)
ཀྱེན་རིས་བཟང་པོ་བྱིན་པའི་ཡི་གེ། ……(༢༠༦)
ཀྱེན་ལམ་དུ་བཏང་། ……(༢༠༦)
ཀྱེན་གསུམ། ……(༢༠༦)
ཀྱོང་གདན། ……(༢༠༦)
ཀླུགས་པས་སྤྱང་བརྫུ། ……(༢༠༦)
ཀློག་ཀྱུར། ……(༢༠༦)
ཀློག་ཀྱུར་གསུམ། ……(༢༠༧)
ཀློག་ཚོས། ……(༢༠༧)
ཀློག་ཐང་། ……(༢༠༧)
ཀློག་སྦྱངས་གཏོང་བ། ……(༢༠༧)
ཀློག་ཤལ། ……(༢༠༧)
ཀླ་ཅིག ……(༢༠༧)
ཀླ་ཅོག་གཉིས། ……(༢༠༧)
ཀླ་ཅོག་ཞང་གསུམ། ……(༢༠༧)
ཀླ་ཕྱུག་སྨོམ་ཆུང་། ……(༢༠༧)

སྐ་ཐུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ།……(༢༠༧)
སྐ་བ། ……………………(༢༠༨)
སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ………(༢༠༨)
སྐ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག ………(༢༡༠)
སྐག་གོས་ཁྲ་ལུགས་མ། ………(༢༡༠)
སྐད་ཀྱི་གཏད་རག་གིས་གཞུང་འདོན་པ། ……………………(༢༡༠)
སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག ………(༢༡༠)
སྐད་འགྱུར(རྒྱབ) …………(༢༡༠)
སྐད་ཅིག ……………………(༢༡༠)
སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ། ……………………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་ཆ་མེད།……………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག ……………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་གྲུབ་པ། …(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ……………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། …………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མ་བཞི། ……………(༢༡༡)
སྐད་ཅིག་མའི་དོན་རྟོགས་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱ་བ། …(༢༡༡)
སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ། ……………(༢༡༡)
སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ……………………(༢༡༤)
སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི། ……(༢༡༤)
སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ……………………(༢༡༤)
སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིས་ཞུང་འདོན་པ། ……………………(༢༡༥)
སྐད་གསར་བཅད། …………(༢༡༥)
སྐབས། ……………………(༢༡༦)
སྐབས་བཅར་དགོས་མཚམས།…(༢༡༦)
སྐབས་ཐོག་ཐུགས་རྗེ་དང་མཁྱེན། ……………………(༢༡༦)
སྐབས་ཐོབ་མ་ཐེ་བའི་མིང་ཅམ་ལ་རྫོད་པ། …………………(༢༡༦)
སྐབས་སྦྱར་གྱི་ཉེས་པ། ………(༢༡༦)
སྐབས་སྦྱར་སོ་སོ། …………(༢༡༦)
སྐབས་གསུམ། ………………(༢༡༦)
སྐམ་སྐམ། …………………(༢༡༧)
སྐམ་སྐམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱོ་སྟོན། (༢༡༧)
སྐམ་སྐྱིད་བཙུ་བྲུར། …………(༢༡༧)
སྐམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ……(༢༡༧)
སྐམ་ལུགས། ………………(༢༡༧)
སྐམ་གཤེར་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ཐྲ……ཐམས་ཅད། …………(༢༡༧)
སྐར་ཁུང་ཕྱི་ཊབ་ལ་ནང་ཡངས་པ། …………………………(༢༡༧)
སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ལྷ་ཁང་། (༢༡༧)
སྐར་ཆུང་རྡོ་རིང་། …………(༢༡༨)
སྐར་མ་ཉེར་བདུན། …………(༢༢༠)
སྐར་མ་སྨིན་བདུན། …………(༢༢༠)
སྐར་མ་ར་ཏི། ………………(༢༢༠)
སྐར་མ་ས་རི་ས་ག་ལ་འཐབ་དུས་བཏབ། ……………………(༢༢༡)
སྐར་མའི་རིག་པ།……………(༢༢༡)
སྐར་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད……སྣང་བ། ……………………(༢༢༢)
སྐར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ། …………(༢༢༢)
སྐལ་མཉམ་སེམས་དཔའི་འཁོར། (༢༢༣)
སྐལ་ཐེབས་ལེན་པ། …………(༢༢༣)
སྐལ་ཐོབ་འཚམ་མེད་སྐྱེལ། ……(༢༢༣)
སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ། …………(༢༢༣)
སྐལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་རེས། …(༢༢༣)
སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༢༢༣)
སྐལ་ལྡན་བཞི། ……………(༢༢༤)
སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། …………(༢༢༤)
སྐལ་ལྡན་རབ་ཏུ་འབྱིན། ……(༢༢༤)
སྐལ་ལྡན་ལས་འཁྲོ་ཅན། ……(༢༢༤)
སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། …………(༢༢༤)
སྐལ་བ་དྲུག ………………(༢༢༤)
སྐལ་དམན། ………………(༢༢༤)
སྐལ་རྫོངས། ………………(༢༢༥)
སྐལ་བཟང་། ………………(༢༢༥)
སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། (༢༢༥)
སྐལ་བཟང་ཏམ་ཁ། …………(༢༢༥)
སྐལ་བཟང་ལྷ་ཁང་། …………(༢༢༥)
སྐལ་ལེན་པ། ………………(༢༢༥)
སྐས་དར། …………………(༢༢༥)
སྐིགས་བུ། …………………(༢༢༥)
སྐིགས་བུ་འབྱུང་། ……………(༢༢༥)
སྐུ་གྲོ་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ……………………(༢༢༥)
སྐུ་སྐྱེ་རིང་སྐྱོན། ……………(༢༢༦)
སྐུ་ཁམས་རྩུང་ཞིག་མཉེལ་བ། …(༢༢༦)
སྐུ་ཁོག ……………………(༢༢༦)
སྐུ་མཁར། …………………(༢༢༦)
སྐུ་མཁར་གྱི་རྩེ་སྒང་། ………(༢༢༦)
སྐུ་མཁར་དགུ་ཐོག …………(༢༢༦)
སྐུ་མཁར་ཉི་བཟུངས། ………(༢༢༧)
སྐུ་མཁར་མ་ཏ། ……………(༢༢༧)
སྐུ་དགྲ་ལྷ། ………………(༢༢༨)
སྐུ་འགག་རྒྱན་དྲུག་མ། ………(༢༢༨)
སྐུ་འགན་སྨུར། ……………(༢༢༨)
སྐུ་འགྲེད། …………………(༢༢༨)
སྐུ་རྒྱལ་གྱི་བཞི་བྲུར་གཅིག་གི་བབས། …………………………(༢༢༨)
སྐུ་སྐོར་ཕྱག་མཇོད་བྱམས་པ་སྟོབས་

ལྡན། ……………………(༢༢༨)
སྐུ་ཇོ་མཚར་ཅན་གསུམ། ……(༢༢༨)
སྐུ་ལྔ། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་བཅམ། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་ཆགས་ཆེ། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་མཆེད་རྗེ་དྲུང་རྣམ་གཉིས། …(༢༢༩)
སྐུ་མཆོད། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་མཆོད་ཁག ……………………(༢༢༩)
སྐུ་རྗེས་བསྒྲུབ་རྒྱུ། ……………(༢༢༩)
སྐུ་རྗེས་ལྟ་ཁང་། ……………(༢༢༩)
སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས། …………(༢༢༩)
སྐུ་གཉིས། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་གཉེན་པོ། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་གཉེར་ཁྲུམས་པ། …………(༢༢༩)
སྐུ་རྟོལ། ……………………(༢༢༩)
སྐུ་བལྟམས་པའི་མཆོད་རྟེན། …(༢༢༩)
སྐུ་བརྟེན། ……………………(༢༣༠)
སྐུ་ཐར། ……………………(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་། ……………………(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན། ……(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་མཉམ་པར་བགོས།
……………………(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱིན་
གྱིས་རླབས། ……………(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ། ………(༢༣༠)
སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་སྐྱུངས། ……(༢༣༡)
སྐུ་གདུང་རིགས་ལྔ། …………(༢༣༡)
སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ། …………(༢༣༢)
སྐུ་གདུང་བསྲིགས། …………(༢༣༢)
སྐུ་མདུན་མཁན་པོ། …………(༢༣༢)
སྐུ་མདུན་དར་ཧན་མཁན་པོ་བསྐལ་
བཟང་ཡོན་ཏན། …………(༢༣༢)
སྐུ་འདབ། ……………………(༢༣༢)
སྐུ་ནར་མ་སོན། ……………(༢༣༢)
སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ། ………(༢༣༢)
སྐུ་བེར། ……………………(༢༣༣)
སྐུ་འབབ ……………………(༢༣༣)
སྐུ་འབུམ་དགོན། ……………(༢༣༣)
སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོ། ……………(༢༣༥)
སྐུ་འབུམ་ཐང་། ……………(༢༣༥)
སྐུ་འབུམ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ། …(༢༣༦)
སྐུ་ཚབ་ཉེར་ལྔ། ……………(༢༣༦)
སྐུ་ཚབ་གཉེར་ལྔ། ……………(༢༣༦)
སྐུ་ཚོགས། ……………………(༢༣༦)
སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ། ……………(༢༣༦)
སྐུ་ཚེ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
བརྙེས་པ། ……………(༢༣༦)
སྐུ་ཚེའི་ལྔ་ཆ་བཏང་། ………(༢༣༦)
སྐུ་ཚེའི་ཚད། ……………………(༢༣༧)
སྐུ་ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར། ……(༢༣༧)
སྐུ་མཚམས་བཅད། …………(༢༣༧)
སྐུ་མཚལ་གཉེར། ……………(༢༣༧)
སྐུ་འཚོ་བའི་བོན་པོ། …………(༢༣༧)
སྐུ་ཞང་། ……………………(༢༣༧)
སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། …(༢༣༧)
སྐུ་ཞང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན།
……………………(༢༣༧)
སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། …(༢༣༧)
སྐུ་ཞང་དགའ་འབུམ། ………(༢༣༨)
སྐུ་ཞང་མགོན་པོ་དཔལ། ……(༢༣༨)
སྐུ་ཞང་སྡེ(ཛ)སྒྲ། ……………(༢༣༨)
སྐུ་ཞང་ཡེ་ཤེས་ཀུན་དགའ། ……(༢༣༨)
སྐུ་བཞི། ……………………(༢༣༨)
སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་། …………(༢༣༨)
སྐུ་བཞེར་ཐུགས་གསུང་སྐུ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག …(༢༣༨)
སྐུ་གཟུགས་འབུར་དོད། ………(༢༣༨)
སྐུ་གཟུགས་འོར་ལྷུང་རྗེ་ཞན། …(༢༣༨)
སྐུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན་མགོན། ……(༢༣༨)
སྐུ་རབ་རྣམ་རྒྱལ། ……………(༢༣༩)
སྐུ་རིད་པར་གྱུར་པ། …………(༢༣༩)
སྐུ་རིམ་རྒྱུན་འཛུགས། ………(༢༣༩)
སྐུ་ལྷུང་གདོན་བསྐྱོད། ………(༢༣༩)
སྐུ་ལ་དམར་ཡང་དོགས། ……(༢༣༩)
སྐུ་ལ་ས་ལེ་སྦྲམ་གྱིས་བྱུག་པ། …(༢༣༩)
སྐུ་ཤིན་ཏུ་སྦྲམ་པར་གྱུར། ……(༢༣༩)
སྐུ་ཤིན་ཏུ་བཙུན་པ། …………(༢༣༩)
སྐུ་གཤིན། ……………………(༢༣༩)
སྐུ་སྲུང་གི་སྙིང་སྟེ། …………(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ། ……………………(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། ……(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་དགུ་ཐྲག …………(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་མདོ། ……(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ།
……………………(༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། (༢༤༠)
སྐུ་གསུམ་རེ་རེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་
གྱི་འཁོར་ལོ་ལྔ་ལྔས་དབྱེ་བས་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔར་སྤྲུར་
བ། ……………………(༢༤༡)
སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ། ………(༢༤༡)
སྐུ་གསུམ་ཤུགས་ལས་འཆར། …(༢༤༢)
སྐུ་གསོལ། ……………………(༢༤༢)
སྐུ་བསོད་རྒྱས། ……………(༢༤༢)
སྐུ་བསོད་བསྟོ་བ། ……………(༢༤༢)
སྐུ་ལྷ་གསོལ་བ་དང་ཚོ་ག་མི་མཐུན་
པ། ……………………(༢༤༢)
སྐུགས་སུ་འཛུག་པ། …………(༢༤༢)
སྐུངས། ……………………(༢༤༢)

སྐྱད་པ་ཁེལ་སྐྱོད། ……………… (༢༦༢)
སྐྱད་པོ། ……………… (༢༦༢)
སྐྱད་བཟོ། ……………… (༢༦༢)
སྐྱན་མཁར། ……………… (༢༦༢)
སྐྱའི་སྐྱོ་བསང་པ། ……………… (༢༦༢)
སྐྱའི་རྒྱ་མ། ……………… (༢༦༣)
སྐྱའི་ལྟགས་མཁན། ……………… (༢༦༣)
སྐྱའི་ཚེ་དབྱིངས་ཀྱི་སྦྲོས་པ་དོར། (༢༦༣)
སྐྱའི་ཉེར་སྤྱད། ……………… (༢༦༣)
སྐྱའི་རྟེན་ནམ་འཕང་ཅན། …… (༢༦༣)
སྐྱའི་ན་ཚོད་ཆེས་ཆེར་སྨིན་པ། … (༢༦༣)
སྐྱའི་གནས་བདུན་མཛོ་བ། …… (༢༦༣)
སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། ……… (༢༦༣)
སྐྱར་པ། ……………… (༢༦༣)
སྐྱར་པ་འདེབས། ……………… (༢༦༣)
སྐྱར་པ་ཟན། ……………… (༢༦༣)
སྐྱེ་རྒྱན་སྦྱར་ལེན། ……………… (༢༦༣)
སྐྱེ་འདོད་ལྡབ་བ་མི་འདོད་པ། … (༢༦༣)
སྐྱེ་ཧུ་ཅན། ……………… (༢༦༣)
སྐྱེག་ཆེན། ……………… (༢༦༣)
སྐྱོམ་པ། ……………… (༢༦༣)
སྐྱོམ་འོ། ……………… (༢༦༣)
སྐྱོར་ཁང་། ……………… (༢༦༣)
སྐྱོར་ཞི་ཐྲུ་པ། ……………… (༢༦༣)
སྐྱོར་རིས་གཟིམས་ཆུང་པ། …… (༢༦༤)
སྐྱོར་གསུམ། ……………… (༢༦༤)
སྐྱོར་གསུམ་སྦྱི་ཁྱབ། ……………… (༢༦༤)
སྐྱོར་གསུམ་ཞལ་གདམས་ཀྱི་རྒྱན། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་གྲོགས། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་ཚོས། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་པ་ཐོར་རེ་བ་སྟེ་སྐྱུ་ཅན། …… (༢༦༥)
སྐྱུ་བོ་སེང་སེང་པོ། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་བོར་བབས་པ། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་ཐབ་ལྷ། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་མིང་། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་མིན་སེར་མིན། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་རགས། ……………… (༢༦༥)
སྐྱུ་རིངས་དང་པོའི་སྣང་བ། …… (༢༦༦)
སྐྱུ་རིངས་དང་པོའི་སྣང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་གསལ་གྱི་ཐ་གྲུར་ཁྱབ། ……………… (༢༦༦)
སྐྱུ་རིངས་ཤར། ……………… (༢༦༦)
སྐྱུ་སེང་བུ་ལྷ། ……………… (༢༦༦)
སྐྱུ་སེར་གཉིས། ……………… (༢༦༦)
སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་སྲིད་རྣམ་གཉིས། ……………… (༢༦༦)
སྐྱབས་མགོན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ། ……………… (༢༦༦)
སྐྱབས་མགོན་བར་མ། ……… (༢༦༧)
སྐྱབས་མགོན་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས། ……………… (༢༦༧)
སྐྱབས་མགོན་སྲུག ……………… (༢༦༧)
སྐྱབས་མགོན་གསོལ་སྟོག་སྙིང་། (༢༦༧)
སྐྱབས་འགྲོ། ……………… (༢༦༧)
སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་སྐྱེད། ……… (༢༦༧)
སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ། ……… (༢༦༧)
སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་གསུམ། … (༢༦༨)
སྐྱབས་གནས་ཞུ་ཡུལ། ……… (༢༦༨)
སྐྱབས་ཡུལ་རིན་ཆེན་གསུམ། … (༢༦༨)
སྐྱབས་ཡུལ་གསུམ་གསུམ། …… (༢༦༨)
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ……………… (༢༦༨)
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་བརྗོད་པ། ……………… (༢༦༨)
སྐྱབས་སུ་སོང་། ……………… (༢༦༨)
སྐྱབས་གསུམ། ……………… (༢༦༨)
སྐྱབས་གསུམ་འགྲོ་བ། ……… (༢༦༨)
སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་རེ། ……………… (༢༦༨)
སྐྱར་པོའི་གྲོང་ཁྱེར། ……… (༢༦༨)
སྐྱུས་ཆེན་འདེགས། ……… (༢༦༨)
སྐྱེ་མཁར་ལྔ་ཁང་། ……… (༢༦༨)
སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར། …… (༢༦༩)
སྐྱེ་རྒྱ། ……………… (༢༦༩)
སྐྱེ་ཚོས་ཀྱི་སེང་གེ། ……… (༢༦༩)
སྐྱེ་སྟོན་འཛམ་དབྱངས་གྲགས་པ། (༢༦༩)
སྐྱེ་བོ་ཚུལ་འཕགས། ……… (༢༦༩)
སྐྱེ་སྐད། ……………… (༢༦༩)
སྐྱེགས་བུ་ལྷ། ……………… (༢༦༩)
སྐྱེད་སྐྱེད་ན་ཁ། ……………… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་། ……………… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་དངོས་གྲུབ་ཕྱུག …… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་ཚངས་སྤྲིག ……… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་འཕགས་པ། ……… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་འཚོང་འདུས། ……… (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་རྫོང་ཞོལ་གྱི་འདབས་འབྲེལ་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་། … (༢༦༩)
སྐྱེད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་། … (༢༦༩)
སྐྱེད་ཚུ། ……………… (༢༧༠)
སྐྱེད་དེ་བ། ……………… (༢༧༠)
སྐྱེད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན། ……… (༢༧༠)
སྐྱེད་སྟུག་གི་འཐབ་ལེན། …… (༢༧༡)
སྐྱེད་སྟུག་འཛིན། ……………… (༢༧༡)
སྐྱེད་སྟུག་འདོད་གཅིག ……… (༢༧༡)
སྐྱེད་སྟུག་གསལ་འདེབས་སུ་ཤེས། ……………… (༢༧༡)
སྐྱེད་སྟུག་བསྲེས་པ། ……… (༢༧༡)
སྐྱེད་སྒ་གཡུ་སྒྲོག་ཁང་གསར། … (༢༧༡)
སྐྱེད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱེད་དང་

བཅུ་གསུམ། ……………………(༢༥༣)
སྐྱིད་ཙ། ……………………(༢༥༣)
སྐྱིད་ཤོད། ……………………(༢༥༣)
སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ཨ་དཔལ།
……………………(༢༥༣)
སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན། ……………………(༢༥༣)
སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་
རབས། ……………………(༢༥༤)
སྐྱིད་ཤོད་བདེ་ཆེན་རྫོང་། ……………………(༢༥༤)
སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཆོས་རྗེ། ……………………(༢༥༤)
སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ཡིད་བཞིན།
……………………(༢༥༥)
སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ཨ་ཁྲུ་བཀྲ་ཤིས།
……………………(༢༥༦)
སྐྱིད་ཤོད་ཤོ་མ་ར། ……………………(༢༥༦)
སྐྱིད་གཤོངས་མཁན་ཆེན་བློ་གྲོས་…
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱིན་འཁྲི་ཚབ་གསུམ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱིན་ཐང་། ……………………(༢༥༧)
སྐྱིལ་ཀྲུང་བཞི། ……………………(༢༥༧)
སྐྱིལ་ཀྲུང་གསུམ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱིལ་ནག་གྲགས་སེང་། ……………………(༢༥༧)
སྐྱུ་ར་རིན་པོ་ཆེ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱུ་རའི་རིགས་སྤྱུགས་འཆང་བ། (༢༥༧)
སྐྱུར་བ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱུར་བྱེད་གསུམ། ……………………(༢༥༧)
སྐྱུར་ཙམ། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་དགུ། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་སྲོ། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་བྲུ་ཚངས་ལ་དད། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་རྒྱན་སྤུར་ལེན། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་རྒྱུས། ……………………(༢༥༨)
སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ། …(༢༥༨)
སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་མཆེད་གཙང་བ། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤི་ཐེངས་གཉིས།
……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་མཐའ་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་སུམ་བཞི།
……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་འདོད་ཐག་ལ་ཤུག་པ། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་གནས་བྱེད་པ་རྩོལ་བ་གསུམ། (༢༥༩)
སྐྱེ་གནས་བཞི། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་གནས་བཟུང་བ། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་བ་བདུན་པ། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་བ་རྣམ་བཞི། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ……………………(༢༥༩)
སྐྱེ་བོ་གྲ་མ། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་བོ་ཡེ་རྫོར། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་བོའི་གནས་བཅུ་གཉིས། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་བོའི་ཡིད་བསྐྱུར། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་བོའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་
བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་མེད་བརྒྱད། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་མེད་འཆི་མེད། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་མེད་རྫོ་གདན། ……………………(༢༦༠)
སྐྱེ་དམན་གྱིས་ཚུར་འགེབས། …(༢༦༠)
སྐྱེ་དམན་བདག་ཅན་མ། ……………………(༢༦༡)
སྐྱེ་འོ་ཅོག ……………………(༢༦༡)
སྐྱེགས་གནས་སྙིང་། ……………………(༢༦༡)
སྐྱེད་ཚ་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པ། …(༢༦༡)
སྐྱེད་བདག ……………………(༢༦༡)
སྐྱེད་ཚལ་སྒྲུ་ཤིང་། ……………………(༢༦༡)
སྐྱེད་ཚུལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་། …(༢༦༡)
སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་རྒྱག ……………………(༢༦༢)
སྐྱེར་སྒང་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། …(༢༦༢)
སྐྱེར་པ། ……………………(༢༦༢)
སྐྱེལ་སྒོག ……………………(༢༦༢)
སྐྱེལ་བསྐག་ལ་དགྲ་ཡ་དང་ཁ་མཐུན་
པ། ……………………(༢༦༢)
སྐྱེལ་བསྐག་ལ་མ་འཆམས། ……(༢༦༢)
སྐྱེལ་ཐག་མ་རིང་བསྲུ་ཐག་མ་ཐུང་།
……………………(༢༦༢)
སྐྱེས་ཀྱིས་འགྲུལ། ……………………(༢༦༢)
སྐྱེས་རྒྱལ་གྱི་སྐལ་བ། ……………………(༢༦༢)
སྐྱེས་མཆོག ……………………(༢༦༢)
སྐྱེས་མཆོག་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན། (༢༦༢)
སྐྱེས་མཆོག་བཞི། ……………………(༢༦༣)
སྐྱེས་མཆོག་བསམ་གཏན་དཔལ་བ།
……………………(༢༦༣)
སྐྱེས་སྟོབས་ལྡན་གྲུབ་ཀྱི་ཤེས་རབ།
……………………(༢༦༤)
སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གསུམ། ……(༢༦༤)
སྐྱེས་པ་བརྟག་པ། ……………………(༢༦༤)
སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ། ……………………(༢༦༤)
སྐྱེས་པ་ལ་འོས་པའི་རྩལ་སྣ་དགུ། (༢༦༤)
སྐྱེས་པ་གསུམ། ……………………(༢༦༥)
སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ། ……(༢༦༥)
སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི།
……………………(༢༦༥)
སྐྱེས་བུ་འཁྲིད་སྟབས་སུ་ལྡང་བའི་
ལུས་ཚད། ……………………(༢༦༦)
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས། …(༢༦༦)
སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། (༢༦༦)
སྐྱེས་བུ་གནས་དུས་རིམ་པ་ལྔ། …(༢༦༦)
སྐྱེས་བུ་བྲུང་བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་
བརྒྱད། ……………………(༢༦༦)

སྐྱེས་བུ་གསུམ། ……………(༢༦༦)
སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ། ……………(༢༦༦)
སྐྱེས་བུའི་གོམ་ཚད་དྲུག་ཅུ་ཙ་ལྔ། (༢༦༦)
སྐྱེས་བུའི་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ། …(༢༦༦)
སྐྱེས་སྐྱོར། ……………(༢༦༧)
སྐྱེས་བཙུགས་མེ་ཏོག ……………(༢༦༧)
སྐྱེས་བཟང་པོ། ……………(༢༦༧)
སྐྱེས་རབས། ……………(༢༦༧)
སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། ………(༢༦༧)
སྐྱོ་སྡོགས། ……………(༢༦༧)
སྐྱོ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན། ……(༢༦༧)
སྐྱོ་སྟོན་སྨོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས། …(༢༦༧)
སྐྱོ་མ་གྲང་མོ་མི་འབྱུང་། ………(༢༦༨)
སྐྱོ་འོད་འབྱུང་། ……………(༢༦༨)
སྐྱོག་པོའི་ཡིག་གསར། ………(༢༦༨)
སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། ……………(༢༦༨)
སྐྱོང་བྲན། ……………(༢༦༨)
སྐྱོན་ཕབ་པའི་ལས། ……………(༢༦༨)
སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པ། ……(༢༦༨)
སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ……(༢༦༨)
སྐྱོན་མེད་པདྨ་ལྷ་བུ། ……………(༢༦༨)
སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། …(༢༦༩)
སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ……………(༢༦༩)
སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་དཔལ། ……………(༢༦༩)
སྐྱོར་གྲྭ། ……………(༢༧༠)
སྐྱོར་བ། ……………(༢༧༡)
སྐྱོར་དཔོན། ……………(༢༧༡)
སྐྱོར་མོ་ལུང་དགོན་པ། ………(༢༧༡)
སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་ལ་འབྲི་ནང་གི་དམག་བཏེགས། ……………(༢༧༢)
སྐྲ་ཅན་མ། ……………(༢༧༢)
སྐྲ་བཅིངས། ……………(༢༧༢)
སྐྲ་སྙིལ་དོར་འཇོལ། ……………(༢༧༢)
སྐྲ་ཏོ་གེར་དུ་སྤྲ་ཚོག་བཅིངས་པ། (༢༧༢)
སྐྲ་ནག་སྤུར་བྱེད་བྱུག་སྨན་བཞི། (༢༧༣)
སྐྲ་ཚད་ལས་ལྷག་པ། …………(༢༧༣)
སྐྲ་གཞན་བྲིགས་གཙུག་ཕུད་བཞག་པ། ……………(༢༧༣)
སྐྲ་ཡི་ལ་བ་ཅན། ……………(༢༧༣)
སྐྲག་མེད་ཉི་ཤར། ……………(༢༧༣)
སྐྲའི་ལན་ཚར་མདུན་དུ་འཕྱང་བ་རྒྱབ་ཏུ་སྤྱར། ……………(༢༧༣)
སྐྲའི་ལྷག་མ་སིལ་བུར་གྲོལ་བ་ལ་ལག་སོར་གྱིས་རེག་ཙམ་བྱས་ནས་སྙིང་གའི་ཐད་དུ་ཐལ་སྦྱར་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་བྱེད། ……………(༢༧༣)
སྐྲིས་ཤིག ……………(༢༧༣)
སྐྲུས་མ། ……………(༢༧༣)
སྐྲོན། ……………(༢༧༣)
བཀྲུས་ཁག་བཙུགས་རབ། ……(༢༧༣)
བཀྲུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྡེ། ……(༢༧༣)
བཀྲུས་དམག ……………(༢༧༤)
བཀྲུས་བསད། ……………(༢༧༤)
བཀྲོས་རིག་འཛིན་པ། ………(༢༧༤)
བཀྲུངས་ཕྱུག་དང་བསྐྱམས་ཕྱུག (༢༧༤)
བསྐང་བ། ……………(༢༧༤)
བསྐལ་ཆེན་གཅིག ……………(༢༧༤)
བསྐལ་པ། ……………(༢༧༤)
བསྐལ་པ་སྐར་མ་བཀྲམ་པ། ……(༢༧༥)
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ། ……(༢༧༥)
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ། ……………(༢༧༥)
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དུས་བུ་བཞི། …(༢༧༦)
བསྐལ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ……………(༢༧༦)
བསྐལ་པ་གཉིས། ……………(༢༧༦)
བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན། ………(༢༧༦)
བསྐལ་པ་སྣན་པ་ཆེན་པོ། ……(༢༧༦)
བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྔ། …(༢༧༦)
བསྐལ་པ་དྲུག ……………(༢༧༦)
བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན། ………(༢༧༦)
བསྐལ་པ་བཞི། ……………(༢༧༧)
བསྐལ་པ་བཟང་པོ། …………(༢༧༧)
བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ། ……(༢༧༧)
བསྐལ་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ། …(༢༧༧)
བསྐལ་པ་གསུམ། ……………(༢༧༧)
བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན། ………(༢༧༧)
བསྐལ་པའི་སྙིགས་མ། ………(༢༧༧)
བསྐལ་པའི་མེ། ……………(༢༧༧)
བསྐལ་བཟང་། ……………(༢༧༧)
བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། ……………(༢༧༨)
བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ། ……………(༢༧༨)
བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བདུན་པ། ……………(༢༧༨)
བསྐུམ་མཁྱིད་གང་། …………(༢༧༨)
བསྐུར་བའི་ཕྱི་བ་བཞི། ………(༢༧༨)
བསྐུལ་འཚེར་སྨུ་འབྲུམས། ……(༢༧༨)
བསྐོར་ཁང་། ……………(༢༧༨)
བསྐོར་རྒྱག་ཚ་གྲུལ། …………(༢༧༨)
བསྐོར་བའི་རྒྱུན་གསུམ། ………(༢༧༨)
བསྐོར་རིས་གཟིམས་ཚུང་སྣར་པའི་ཁང་དམག ……………(༢༧༨)
བསྐོས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞི། ……(༢༧༨)
བསྐོས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་དོན་སུམ་ཅུ། ……………(༢༧༨)

བསྒྱུར་རྩོད་འགལ་གཡོར་འགྲོ་བ་
བགྲིས་ཚོ། ……………………(༢༧༨)
བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ། ……(༢༧༨)
བསྐྱུད་པ། ……………………(༢༧༩)
བསྐྱུར་འཇོག ……………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ།
……………………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་འཕེལ་མེད་པའི་སྒ་འཕྲུལ།
……………………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་རྫོགས། ……………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། …(༢༧༩)
བསྐྱེད་རིམ། ……………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་འཆད་བྱའི་དོན་
དྲུག ……………………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་
བཞི། ……………………………(༢༧༩)
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དཔྱད་པའི་གནས་
དྲུག ……………………………(༢༨༠)
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག(༢༨༠)
བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་
བཞི། ……………………………(༢༨༠)
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ། ……(༢༨༠)
བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས། ………(༢༨༠)
བསྐྱེད་བསྲིང་བའི་ཆོ་ག………(༢༨༠)
བསྐྱོད་པ་ཡང་ངམ། …………(༢༨༠)
བསྐྱོན་པ། ……………………(༢༨༠)
བསླད་པ། ……………………(༢༨༠)
བསྐྱུན་དགེས་ཡང་དག་ལམ་ལ……
གཞོལ་བར་ཤོག …………(༢༨༠)

ཁ

ཁ་དཀར་རྒྱུང་རྒྱང་། …………(༢༨༢)
ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག …………(༢༨༢)
ཁ་སྐོང་དགེ་འདུན། …………(༢༨༢)
ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ།……(༢༨༢)
ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། …………(༢༨༢)
ཁ་སྐྱོན།……………………(༢༨༢)
ཁ་འཁྱུར། …………………(༢༨༢)
ཁ་གང་། …………………(༢༨༢)
ཁ་གང་མ།…………………(༢༨༣)
ཁ་གཏྲའི། …………………(༢༨༣)
ཁྲུ་གྲུ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས། …(༢༨༣)
ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག ………………(༢༨༣)
ཁ་བགྱིད་པ། ………………(༢༨༣)
ཁ་རྒྱགས་སྐྲ། ………………(༢༨༣)
ཁ་སྐོ་སྐྱེས་འབྲས་མཚར་པོ།……(༢༨༣)
ཁ་བརྒྱད། …………………(༢༨༣)
ཁ་ཆར་གྱི་ལྷ་ཁང་། …………(༢༨༣)
ཁ་ཆུ་ཆུས་ཕྱུང་། ……………(༢༨༤)
ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ། …………(༢༨༤)
ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན། ……………(༢༨༤)
ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་མགོན་པོ། (༢༨༦)
ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཞགས་
ལྷ་ལྔ། ……………………(༢༨༦)
ཁ་ཆེ་སྤོས་ཤེལ། ……………(༢༨༦)
ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། ………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་ཧྲུ་ན་ཤྲི།………………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་ཧཱུ་ན་ཀཱ་ར། ……………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་ཟླ་མགོན། ……………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་ཤྲཱི་སུ་བྷུ་ཏི་ཤཱནྟ། ………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་བསོད་སྙོམས་པ། ………(༢༨༧)
ཁ་ཆེ་ཨ་ནནྟ། ………………(༢༨༧)
ཁ་ཆེམས་དྲན་པ་གསལ་དུས། …(༢༨༧)
ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ། ……………(༢༨༧)
ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སུ་མ་ཏི་ཀཱིརྟི། ……(༢༨༧)
ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ། ………………(༢༨༧)
ཁ་ཆེའི་ཡུལ། ………………(༢༨༧)
ཁ་ཆེར་སྣ་རྒྱན་ནགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་། ……………………(༢༨༧)
ཁ་མཆུ་ཁྲིམས་སར་ཐལ་བ།……(༢༨༨)
ཁ་མཆུ་འཇལ་མཁན། ………(༢༨༨)
ཁ་མཆུ་འབུན་འབྲེལ་ལོ་མང་།…(༢༨༨)
ཁ་མཆུ་འོས་བཙུགས་བྱེད་པ། …(༢༨༨)
ཁ་མཆུའི་རིགས་ཀྱི་གཅོད་རྒྱ། …(༢༨༨)
ཁ་ཊི་ཀ……………………(༢༨༨)
ཁ་ཊོན་སྔགས་པ།……………(༢༨༨)
ཁ་བཏག ……………………(༢༨༨)
ཁ་བཏགས། …………………(༢༨༨)
ཁ་བཏགས་སྐུ་ཆེན། …………(༢༨༨)
ཁ་བཏགས་འདོམ་གསུམ་མ། …(༢༨༨)
ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད།………(༢༨༩)
ཁ་སྟོན་ཅིག …………………(༢༨༩)
ཁ་བསྟན་པ། ………………(༢༨༩)
ཁ་ཐག་བྱུང་ཡང་དོན་གང་ཐིགས་
བྱེད་པ།……………………(༢༨༩)
ཁ་མཐུན་ཉེབས་སྒྲོང་། ………(༢༨༩)
ཁ་དལ་སྒྲོད་དལ།……………(༢༨༩)
ཁ་དུམ་པ།…………………(༢༨༩)
ཁ་དོག ……………………(༢༨༩)
ཁ་དོག་ཉི་ཤུ། ………………(༢༨༩)
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་
མིན་གྱི་མུ་བཞི། …………(༢༨༩)
ཁ་དྲག་པ་མ་སྐྱེངས་ཤིང་ཞན་པ་ཡི་
མི་ཆད་པར་གཅོད་པ། ……(༢༨༩)
ཁ་དྲོན་ནང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་……
འཛིན། ……………………(༢༩༠)
ཁ་གདག་གོ ………………(༢༩༠)
ཁ་གདངས་ལག་པ་རྐྱང་ཡུལ། …(༢༩༠)

ཁ་བདུར། ……………………(༢༩༠)
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས། ………(༢༩༠)
ཁ་ནག ……………………(༢༩༠)
ཁ་ནང་ལྟེ་རྒྱུས། ……………(༢༩༠)
ཁ་ཕོ་ཁ་བཤད། ……………(༢༩༠)
ཁ་ཕོ་ཆེ། ……………………(༢༩༠)
ཁ་འཕང་འཁྱུར་མེད། ………(༢༩༠)
ཁ་འཕྲིད་ལ་མ་འཕྲིད། ………(༢༩༠)
ཁ་བ་ཅན། …………………(༢༩༠)
ཁ་བ་རི་པ། ………………(༢༩༠)
ཁ་བད། ……………………(༢༩༠)
ཁ་བའི་རྟུལ་བརྟེགས། ………(༢༩༠)
ཁ་བལ། ……………………(༢༩༠)
ཁ་བློན། ……………………(༢༩༠)
ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་བོ་བཞི། ………(༢༩༠)
ཁ་སྦྱར་ཐངས། ……………(༢༩༠)
ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན། …………(༢༩༡)
ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། …(༢༩༡)
ཁ་མ་བུད་གློ་གཉེར་མི་ཁྱིལ་བ། (༢༩༡)
ཁ་མང་བྱུར་གྱི་སྣ་འདྲེན། ……(༢༩༡)
ཁ་སྨན་ནག་མཚུར་གསུམ་ཐང་། (༢༩༡)
ཁ་གཙང་། …………………(༢༩༡)
ཁ་བཙུན། …………………(༢༩༡)
ཁ་ཚོད་འཁྲུག་འཛིངས། ………(༢༩༡)
ཁ་ཚ། ……………………(༢༩༡)
ཁ་ཚ་ཆེ་བ། ………………(༢༩༡)
ཁ་འཚོས། …………………(༢༩༡)
ཁ་འཛིན། …………………(༢༩༡)
ཁ་འཛིན་གསུམ། ……………(༢༩༡)
ཁ་ཞག ……………………(༢༩༡)
ཁ་ཞེ་གཉིས། ………………(༢༩༡)
ཁ་ཟས་བསྐྱེམས་པ། …………(༢༩༡)
ཁ་ཟས་སྐྱོད་ཚུལ་ཞེར་གཅིག …(༢༩༡)
ཁ་ཟས་ཀྱི་འཇུ་ཀྱི་ཚད་པ། ……(༢༩༡)
ཁ་ཟས་རག་པ། ……………(༢༩༢)
ཁ་ཟས་བསིལ་བ། ……………(༢༩༢)
ཁ་ཟས་བསོད་པ། ……………(༢༩༢)
ཁ་ཟེར་བ། …………………(༢༩༢)
ཁ་ར་ཅུ་སྒྲ། ………………(༢༩༢)
ཁ་རག་སྐོར་གསུམ། …………(༢༩༢)
ཁ་རག་གི་གླུ་པ་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་
འོད། ……………………(༢༩༢)
ཁ་རག་གྲགས་རྒྱལ་བ། ………(༢༩༢)
ཁ་རག་གླུ་པ་འདུལ་བ་འོད། …(༢༩༢)
ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་། …………(༢༩༢)
ཁ་རག་པ། …………………(༢༩༣)
ཁ་རབ་གོང་། ………………(༢༩༣)
ཁ་རེག ……………………(༢༩༣)
ཁ་རོ་ལ། …………………(༢༩༣)
ཁ་ལྷ་པ་ཊི། ………………(༢༩༣)
ཁ་སཱ་པ་ཎི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ།
…………………………(༢༩༣)
ཁ་སཱ་པ་ཎིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། (༢༩༣)
ཁ་ལ་ཁྲུ་ནུ་ལ་དང་གདང་ལ་རི་རྒྱུད།
…………………………(༢༩༤)
ཁ་ལ་རོང་སྐོར། ……………(༢༩༤)
ཁ་ལན་ཀུན་གྱིས་བསྐོར། ……(༢༩༤)
ཁ་ལི་ཁ་ཆུ། ………………(༢༩༤)
ཁ་ལུང་སྨན་ཐང་། …………(༢༩༤)
ཁ་ལོ་བསྒྱུར། ………………(༢༩༤)
ཁ་ཤོག ……………………(༢༩༤)
ཁ་ཤུགས་སུ་བཏང་། …………(༢༩༤)
ཁ་ཤུའི་ཡུལ། ………………(༢༩༤)
ཁ་གསག་བརྫོད། ……………(༢༩༤)
ཁ་གསལ་ཞིང་གཏིང་མི་གཏོགས་
(རྟོགས)པ། ………………(༢༩༤)
ཁ་ལྷག་ཡོད་པ། ……………(༢༩༥)
ཁག་ཁྱུར་གྱི་ངོ་ཆེན། …………(༢༩༥)
ཁག་ཁྱུར་མི་བསླུ་བ། …………(༢༩༥)
ཁག་ཁྱུར་ལ་གཅེས་པ་བཞི། ……(༢༩༥)
ཁག་ཐེག ……………………(༢༩༥)
ཁག་ཐེག་འགན་ལེན་འཛལ་ནུས་
ཡོང་ཞུ། ……………………(༢༩༥)
ཁང་ཆེན་ནས། ……………(༢༩༥)
ཁང་ཆེན་པ། ………………(༢༩༦)
ཁང་པའི་མཐོང་ཁྲུང་། ………(༢༩༦)
ཁང་དཔོན། ………………(༢༩༦)
ཁང་བུ། ……………………(༢༩༦)
ཁང་དབང་། ………………(༢༩༦)
ཁང་དམར། ………………(༢༩༦)
ཁང་ཞིའི་རྫོ་རིང་དང་ཆན་ཁྱུང་
རྫོ་རིང་། …………………(༢༩༦)
ཁང་ཡོད་ཁང་ཆུང་། …………(༢༩༧)
ཁང་རིན་རྗེས། ……………(༢༩༧)
ཁང་སེར་རྫོ་རིང་གཉིས། ……(༢༩༧)
ཁང་གསར་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་
ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ………(༢༩༨)
ཁད་ཀྱིས་གསོལ་དུ་གཞུག ……(༢༩༩)
ཁབ་གོང་གི་ལྷ་ཁང་དམར་པོ། …(༣༠༠)
ཁབ་ཏུ་བཞུགས། ……………(༣༠༠)
ཁབ་ཏུ་བཞེས། ……………(༣༠༠)
ཁབ་བྱང་ཐང་གི་ས་མཁན། ……(༣༠༠)
ཁབ་འཚེམ་མངགས། …………(༣༠༠)
ཁབ་རན་པ། ………………(༣༠༠)
ཁབ་ཤུལ་སྐྱུད་པས་གང་ནོན། …(༣༠༠)
ཁབ་སོ་ཆེན་མོ། ……………(༣༠༠)
ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས། ……(༣༠༠)
ཁབ་སོ་རྡེ་ཞིག ……………(༣༠༠)
ཁབ་སོའི་ནང་ཡིག་ཅན། ……(༣༠༠)

ཁམ་གྱི་ཟས་སྤྱངས། …………(༣༠༠)
ཁམ་པ་ལུང་པ། …………(༣༠༠)
ཁམ་པ་ལུང་པ་སྐད་ཤྲཱུ་ཡོན་ཏན། …………(༣༠༡)
ཁམ་པའི་སྙིད་པོ་གསུམ། …………(༣༠༡)
ཁམ་ཕོར། …………(༣༠༡)
ཁམ་ཚོག …………(༣༠༡)
ཁམས། …………(༣༠༡)
ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། …………(༣༠༡)
ཁམས་ཀྱི་ སྣ་དོན་དྲུག …………(༣༠༢)
ཁམས་ཀྱི་དྭངས་མ། …………(༣༠༢)
ཁམས་ཀྱི་གཡར་མོ་ཐང་། …………(༣༠༢)
ཁམས་སྐྱོང་ཐང་སྒྲོན་མ། …………(༣༠༢)
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ། …………(༣༠༢)
ཁམས་གོང་མ། …………(༣༠༢)
ཁམས་གོང་མ་གཉིས། …………(༣༠༢)
ཁམས་གོང་མའི་ལྷ། …………(༣༠༣)
ཁམས་ལྔ། …………(༣༠༣)
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། …………(༣༠༣)
ཁམས་དུ་མ། …………(༣༠༣)
ཁམས་དྲུག …………(༣༠༣)
ཁམས་དྲུག་ཉི་ཟླ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། …………(༣༠༣)
ཁམས་འདུས་གསུམ། …………(༣༠༣)
ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ། …………(༣༠༣)
ཁམས་པ་ཉི་མ་གྲགས། …………(༣༠༣)
ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ། …………(༣༠༤)
ཁམས་པ་ལུང་པ། …………(༣༠༤)
ཁམས་པའི་ལས་ཚན་ཁག་བཞི། …………(༣༠༤)
ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། …………(༣༠༤)
ཁམས་མ་སློམས་པ། …………(༣༠༥)
ཁམས་བཞི། …………(༣༠༦)
ཁམས་རི་བོ་ཆེ། …………(༣༠༦)
ཁམས་ལུགས། …………(༣༠༦)
ཁམས་གསུམ། …………(༣༠༦)
ཁམས་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན། …………(༣༠༦)
ཁམས་གསུམ་དུ་ཅིས་འཁོར། …………(༣༠༧)
ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། …………(༣༠༧)
ཁམས་གསུམ་མི་ཕྱོག་སྤྲུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། …………(༣༠༧)
ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་། …………(༣༠༧)
ཁམས་གསུམ་ས་དགུ། …………(༣༠༧)
ཁའི་ནང་དུ་འབྲུམ་བུ་གདངས། …………(༣༠༧)
ཁའི་ཡུའན་ལུ། …………(༣༠༧)
ཁའི་ཡུའན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། …………(༣༠༧)
ཁའུ་ཁའུ། …………(༣༠༨)
ཁའུའི་བྲག་རྫོང་། …………(༣༠༨)
ཁར་ཁ། …………(༣༠༨)
ཁར་གོང་། …………(༣༠༨)
ཁར་གོང་སྨིན་ཟན། …………(༣༠༨)
ཁར་པོར། …………(༣༠༨)
ཁར་ཙ་ཁེ་ཤེད། …………(༣༠༨)
ཁལ་ཁ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ། …………(༣༠༨)
ཁལ་ཁ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན། …………(༣༠༨)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། …………(༣༠༩)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། …………(༣༡༠)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། …………(༣༡༠)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། …………(༣༡༠)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། …………(༣༡༠)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། …………(༣༡༡)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། …………(༣༡༡)
ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག …………(༣༡༡)
ཁལ་ཁ་ཚེ་པ་བདུན། …………(༣༡༡)
ཁལ་ཁ་སྲུ། …………(༣༡༢)
ཁལ་ཁེ་ཨོ་རོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་། …………(༣༡༢)
ཁལ་ཁའམ་བྲག་རི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་དཔལ། …………(༣༡༢)
ཁལ་གཅིག …………(༣༡༣)
ཁས་བརྒྱའ་བ། …………(༣༡༣)
ཁས་ལེན་བཞི། …………(༣༡༣)
ཁུ་ཁྲི་སྣ་དགུ། …………(༣༡༣)
ཁུ་གུ། …………(༣༡༣)
ཁུ་འགྱུར་གསལ་བའི་མཆོག …………(༣༡༣)
ཁུ་དངོས་གྲུབ། …………(༣༡༣)
ཁུ་རྫོག་འབྲོམ་གསུམ། …………(༣༡༣)
ཁུ་གཉགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཕྱུར་བྱས། …………(༣༡༣)
ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་། …………(༣༡༣)
ཁུ་དང་གཉགས་ཀྱི་ཡུལ། …………(༣༡༤)
ཁུ་དང་དག་སྣང་འབྲེལ་བའི་ཚོམས། …………(༣༡༤)
ཁུ་དང་ནུ་བས་ཆེ། …………(༣༡༤)

ཁུ་མདོ་སྟེ་འབར།……………(༣༡༤)
ཁུ་འདུས་ཞེས་བྱ་བའི་རི་བོ། …(༣༡༤)
ཁུ་ནི་མ་ཧྭ། ……………(༣༡༤)
ཁུ་ནུ། ……………(༣༡༤)
ཁུ་ནུ་ལའི་རི་རྒྱུད། ……………(༣༡༤)
ཁུ་འཕང་།……………(༣༡༥)
ཁུ་འཕྲིག་ཟ་བ། ……………(༣༡༥)
ཁུ་ཡུ། ……………(༣༡༥)
ཁུ་ལུང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། …(༣༡༥)
ཁུ་ལེའི་ཁ་མོ་ཟེའུ་སྟོན།……………(༣༡༥)
ཁུ་ཤ། ……………(༣༡༥)
ཁུ་ཤེར་བརྩོན། ……………(༣༡༦)
ཁུ་སེན།……………(༣༡༦)
ཁུག་པ་ཅིག ……………(༣༡༦)
ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད། ……………(༣༡༦)
ཁུང་ཧྥུ་ཙི།……………(༣༡༦)
ཁུངས་དན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཚུང་།
……………(༣༡༦)
ཁུངས་འཛུག ……………(༣༡༦)
ཁུངས་དོར་དུ་སོང་།……………(༣༡༦)
ཁུངས་འབྱུང་བ། ……………(༣༡༦)
ཁུད་པར་བྱས་པ།……………(༣༡༦)
ཁུར་མཉམ་ལེན། ……………(༣༡༦)
ཁུར་བ།……………(༣༡༦)
ཁུར་མེད་བསྒྱུར་འཇོག ……………(༣༡༦)
ཁུར་ཚ་པ།……………(༣༡༧)
ཁུར་ཚ་བར་འགྱུར། ……………(༣༡༧)
ཁུར་བཞི། ……………(༣༡༧)
ཁུར་བསླང་ངོ་། ……………(༣༡༧)
ཁེ་གྲགས། ……………(༣༡༧)
ཁེ་བརྒྱུད། ……………(༣༡༧)
ཁེ་ཐུར་ཁེ།……………(༣༡༧)
ཁེ་འདོད་ཀྱི་ཚོང་། ……………(༣༡༧)
ཁེ་གསུམ། ……………(༣༡༧)
ཁེང་རྒོད་གཉིས། ……………(༣༡༧)
ཁེང་རྒོད་དུ་མི་བཏང་། ……………(༣༡༧)
ཁེང་དང་ཡང་ཁེང་ཉིད་ཁེང་། …(༣༡༧)
ཁེང་པོ་རྫེར་མི་དབྱུང་། ……………(༣༡༨)
ཁེང་མི་སློག་པ། ……………(༣༡༨)
ཁེངས་པའི་པདྨ། ……………(༣༡༨)
ཁེའུ་སུས། ……………(༣༡༨)
ཁེར་གད་འཁོར་ལོ་གྲགས། ……(༣༡༨)
ཁེར་བརྒྱད། ……………(༣༡༨)
ཁོ་ལག་རྫོགས། ……………(༣༡༨)
ཁོག་ཁོག་པོ། ……………(༣༡༨)
ཁོག་ཡངས། ……………(༣༡༨)
ཁོང་ཁྲོ།……………(༣༡༨)
ཁོང་འཁྲོལ་བ། ……………(༣༡༩)
ཁོང་གང་བ། ……………(༣༡༩)
ཁོང་རྒྱལ་བ། ……………(༣༡༩)
ཁོང་སྟེ།……………(༣༡༩)
ཁོང་ཚ་ལ་སློམ། ……………(༣༡༩)
ཁོངས་སུ་བཙུག ……………(༣༡༩)
ཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ། ……………(༣༡༩)
ཁོར་མོར་ཐབ་པ།……………(༣༡༩)
ཁོར་ཡུག་གི་གླིང་བདུན། ……(༣༡༩)
ཁོར་ཡུག་གི་རི་བདུན། ……………(༣༡༩)
ཁོལ་བརྟན་རེ་ཙམ། ……………(༣༡༩)
ཁོལ་ཞིང་ན་བ། ……………(༣༡༩)
ཁོས་དཔོན། ……………(༣༡༩)
ཁོས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག ……………(༣༡༩)
ཁྱི། ……………(༣༡༩)
ཁྱུ་དགེ་དགོན། ……………(༣༢༠)
ཁྱུ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ……………(༣༢༠)
ཁྱད་དུ་བསད། ……………(༣༢༠)
ཁྱད་པར་བརྒྱད། ……………(༣༢༠)
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ། …(༣༢༡)
ཁྱད་པར་ཆེ་བར་འདོད་པ་སྙིང་མའི་
ཆེ་བ་དབྱུང་བ། ……………(༣༢༡)
ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལྔ། …(༣༢༡)
ཁྱད་པར་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ། ……(༣༢༢)
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་
ཆེན་པོ་བཞི། ……………(༣༢༢)
ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད། ……(༣༢༢)
ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟན་པ་
རྣམ་གསུམ། ……………(༣༢༣)
ཁྱད་པར་མ་ཐོབ།……………(༣༢༣)
ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲ།……(༣༢༣)
ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ། (༣༢༣)
ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་སྟེ་བཞི། ……(༣༢༣)
ཁྱད་བྱེད། ……………(༣༢༣)
ཁྱད་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཞན་ལུགས་
ཀྱི་ན་ཡམས། ……………(༣༢༣)
ཁྱབ་འཇུག་ཁྱུང་ཞོན། ……(༣༢༣)
ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ། …(༣༢༣)
ཁྱབ་འཇུག་པ། ……………(༣༢༤)
ཁྱབ་བདག་དབང་པོ། ……(༣༢༥)
ཁྱབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན།
……………(༣༢༦)
ཁྱབ་འདོམས་བྱེད་པོ། ……(༣༢༦)
ཁྱབ་འདོམས་སྟོད་ཡང་། ……(༣༢༦)
ཁྱབ་བརྡལ་ཆེན་པོ། ……………(༣༢༦)
ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། (༣༢༦)
ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཞི། ……(༣༢༦)
ཁྱབ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྔ་སྔག་ལྔ་སྡེ་ཉེར་
ལྔ། ……………(༣༢༧)
ཁྱབ་བྱེད་རླུང་། ……………(༣༢༧)
ཁྱམས་ཁྲ་མོ། ……………(༣༢༧)
ཁྱམས་ར། ……………(༣༢༧)

ཁྱི་མོ་ཚང་མར་དབྱུག་པ་མ་འཕྱུར།
……………………………(༣༢༨)
ཁྱིམ་ཀྱི་འཁོས་ཀ་འཛིན། ……(༣༢༨)
ཁྱིམ་ངན་བདུན། ……………(༣༢༨)
ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། ……………(༣༢༨)
ཁྱིམ་འཇུག …………………(༣༣༠)
ཁྱིམ་ཐབ། ……………………(༣༣༠)
ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ། ………(༣༣༠)
ཁྱིམ་དུ་འདུག་ཚུལ་དགུ། ……(༣༣༠)
ཁྱིམ་དུ་བཤོས་གསོལ། ………(༣༣༠)
ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན།
……………………………(༣༣༠)
ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་གྱི་ཀུན་
དགའ་ར་བ། ………………(༣༣༡)
ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས། ………(༣༣༡)
ཁྱིམ་བདག་མི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད།
……………………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་འདབ་ཆགས་ཀྱི་
འགྱུར་བ་གསུམ་པ། ………(༣༣༢)
ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་།
……………………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་ནས་བྱུང་། ……………(༣༣༢)
ཁྱིམ་གནས་སོ་སྐྱེ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན།
……………………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་པའི་ཁྲིན་ལ་བཏགས་ཏེ་སྒྲོད་ལ་
མི་གདགས། ………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་པའི་ཆོས་ངན་པ་བཞི། ……(༣༣༢)
ཁྱིམ་སྤྱ། ……………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་ཕུབ་པ། ………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་བུ། ……………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་བཙུན། ………………(༣༣༢)
ཁྱིམ་བཙུན་གྱི་སྡེ། ……………(༣༣༢)
ཁྱིམ་ཞག ……………………(༣༣༣)
ཁྱིམ་ཞག་གསུམ། ……………(༣༣༤)
ཁྱིམ་ཡིག ……………………(༣༣༤)
ཁྱིམ་སོ། ……………………(༣༣༤)
ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་རྡུག་སྦྱོ། …(༣༣༤)
ཁྱིམ་སྲིད་དམ་པ། …………(༣༣༤)
ཁྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཀུ་ཀུ་ར་ཛ། ………(༣༣༤)
ཁྱུ་མཆོག་ཟས་ལ་ཡན། ………(༣༣༤)
ཁྱུང་གི་སྐྱེར་རྫེས། ……………(༣༣༤)
ཁྱུང་ནག་ཤཱཀ་དར། …………(༣༣༥)
ཁྱུང་པོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ། (༣༣༥)
ཁྱུང་པོ་གྲགས་སེ། ……………(༣༣༥)
ཁྱུང་པོ་དུམ་ཚུགས་ཀྱི་མཆེད་ནས།
……………………………(༣༣༥)
ཁྱུང་པོ་སྤྱངས་སད་ཟླ་ཙེ། ……(༣༣༥)
ཁྱུང་པོ་གཡུ་ཁྲི། ……………(༣༣༦)
ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ། ……………(༣༣༦)
ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད……
ནམས། ……………………(༣༣༦)
ཁྱུང་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན། ………(༣༣༦)
ཁྱུང་རྩེ་རམ་པ་བ། …………(༣༣༦)
ཁྱུང་ཚང་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ། ……(༣༣༦)
ཁྱུང་རྫོང་དཀར་པོ། …………(༣༣༧)
ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས། ………(༣༣༧)
ཁྱུང་ལུང་རྔུལ་(དངུལ)མཁར། (༣༣༧)
ཁྱུང་གཤོག་གཡས་པར་ཁྲོ་བོ་ལྔ་བཅུ་
ང་དྲུག ……………………(༣༣༧)
ཁྱུང་གཤོག་གཡོན་པར་ཁྲོ་མོ་དྲུག་
ཅུ། ………………………(༣༣༨)
ཁྱུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ། …………(༣༣༩)
ཁྱེའུ་ཞིག་རྟོས་ཤིག …………(༣༣༩)
ཁྱེའུ་བཞི་ཡི་མདོ། …………(༣༣༩)
ཁྱེའུ་གསེར་མདོག …………(༣༣༩)
ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྨྲར་ན། …(༣༣༩)
ཁྲོར། ………………………(༣༣༩)
ཁྲོར་བ། ……………………(༣༣༩)
ཁྲོས་མ། ……………………(༣༣༩)
ཁྲ། …………………………(༣༣༩)
ཁྲ་འགོ་ཆུ་མིག་དང་ཨོ་རྒྱན་སྒྲུབ……
ཕུག ………………………(༣༣༩)
ཁྲ་ཐུང་ཕྱིར་ལེན། ……………(༣༣༩)
ཁྲ་འབྲུག …………………(༣༣༩)
ཁྲ་འབྲུག་གི་བསྐྱེ། ……………(༣༤༠)
ཁྲ་འབྲུག་གི་བསྐྱེ་དང་ལི་ཡུལ་གྱི……
བསྐྱེའི་བྱུང་བ། ……………(༣༤༠)
ཁྲ་མ། ………………………(༣༤༠)
ཁྲ་ཙའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ……(༣༤༠)
ཁྲ་ཚང་རི་ཁྲོད། ……………(༣༤༠)
ཁྲ་བཞི་ནོ། …………………(༣༤༠)
ཁྲ་ཧྲམ་མེ། …………………(༣༤༠)
ཁྲག་ཁྲིག …………………(༣༤༠)
ཁྲག་གིས་དམར་བའི་ལག་པ་བྱུ་རུའི་
ཡལ་ག ……………………(༣༤༠)
ཁྲག་བཙོར། ………………(༣༤༡)
ཁྲག་མཆོད། ………………(༣༤༡)
ཁྲག་དྲོན་སྨུགས་ཏེ་འཆི། ……(༣༤༡)
ཁྲག་དྲོན་པོ། ………………(༣༤༡)
ཁྲག་གདན། …………………(༣༤༡)
ཁྲག་སྨྱོར། …………………(༣༤༡)
ཁྲག་ཟོང་སློང་གཏོན་གྱི་ཕྱེད། …(༣༤༡)
ཁྲག་ལ་དྲུག་ནོ། ……………(༣༤༡)
ཁྲབ་ཐུང་བ། ………………(༣༤༡)
ཁྲམ་གང་གི་རྒྱལ་པོ། …………(༣༤༡)
ཁྲམ་པ། ……………………(༣༤༡)
ཁྲལ་སྒོང་། …………………(༣༤༡)
ཁྲལ་མངོན་སྣ་བཅོས། ………(༣༤༡)
ཁྲལ་རྟེན། …………………(༣༤༡)

ཁྲལ་རྟེན་ས་ཞིང་། …………(༣༤༡)
ཁྲལ་པ།……………………(༣༤༡)
ཁྲལ་མི་ཟ་ཕ་སྤྱི། ……………(༣༤༣)
ཁྲལ་དམག་ཉིས་འཛིན།………(༣༤༣)
ཁྲལ་དམག་ལས་གསུམ།………(༣༤༣)
ཁྲལ་ཚོ་བཞི། ………………(༣༤༣)
ཁྲལ་ཡོང་དུས་ཁོངས། ………(༣༤༣)
ཁྲལ་རིགས་བཅོག་ཐེབ།………(༣༤༣)
ཁྲལ་རིགས་ཆག་ཆ། …………(༣༤༣)
ཁྲི་ཀ ……………………(༣༤༣)
ཁྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། ………(༣༤༤)
ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ།…(༣༤༤)
ཁྲི་ཀུན་བཟང་ཉི་ཟླ་གྲགས་པ།…(༣༤༤)
ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་ལྷེ། ……………(༣༤༥)
ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར། ……(༣༤༥)
ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ། (༣༤༥)
ཁྲི་སྐར་བཅུ་གསུམ། …………(༣༤༦)
ཁྲི་འགྲོགས་ལེ་ཚན་བདུན། ……(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ། ………………(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱ་ནག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ།………(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱན་བཞི། ………………(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱབ་དྲུག་འགྲོགས། ………(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱལ་བསམ་འགྲུབ་ལྡེ། ……(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་ལྡེ། ……(༣༤༦)
ཁྲི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ལྡེ། ……………………(༣༤༧)
ཁྲི་སྒྲ་སྤྲུངས་བཙན། …………(༣༤༧)
ཁྲི་ཆུང་། …………………(༣༤༨)
ཁྲི་ཆེན།……………………(༣༤༨)
ཁྲི་ཆེན་གུང་ཐང་པ།…………(༣༤༨)
ཁྲི་ཆེན་ཞྭ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༣༤༨)
ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། ……(༣༤༩)
ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། (༣༥༠)
ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ……(༣༥༠)
ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ།……(༣༥༡)
ཁྲི་ཆེན་རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ། (༣༥༡)
ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། ……(༣༥༢)
ཁྲི་ཆེན་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། ……………………(༣༥༢)
ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ………(༣༥༢)
ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། …(༣༥༣)
ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར།……(༣༥༣)
ཁྲི་ཆེན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ……………………(༣༥༤)
ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། (༣༥༥)
ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ། ………(༣༥༦)
ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། …(༣༥༦)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། (༣༥༧)
ཁྲི་ཆེན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། …(༣༥༧)
ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། …………(༣༥༧)
ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། ……………………(༣༥༨)
ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༥༩)
ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༦༠)
ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།…………………(༣༦༠)
ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར། (༣༦༡)
ཁྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། …(༣༦༡)
ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། (༣༦༢)
ཁྲི་ཆེན་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པའམ་ཆོས་གཉེར་གྲགས་པ། ……(༣༦༢)
ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ……………………(༣༦༢)
ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་། (༣༦༣)
ཁྲི་ཆེན་ཞྭང་ཡོ་ཅན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ། ……………(༣༦༣)
ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༦༣)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། …………………(༣༦༣)
ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། ……………………(༣༦༣)
ཁྲི་ཆེན་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད། ……………………(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན། …(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན། …(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་བཟང་། ……………………(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།……(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། …(༣༦༤)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ། ………………(༣༦༥)
ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས།……(༣༦༥)
ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ……………………(༣༦༥)
ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། ………………(༣༦༥)
ཁྲི་ཆེན་བསམ་བློ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའམ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་།…(༣༦༥)
ཁྲི་ཆེན་ཡང་སྙིང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། …………………(༣༦༦)
ཁྲི་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༦༧)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས།……(༣༦༨)
ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། ……………………(༣༧༠)
ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ། …(༣༧༡)
ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་ཚེ་འཕེལ།……(༣༧༡)

ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ། ……(༣༧༢)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། (༣༧༣)
ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། …(༣༧༤)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དྲི་མེད། ……(༣༧༥)
ཁྲི་ཆེན་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས། (༣༧༥)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། (༣༧༥)
ཁྲི་ཆེན་ཆུ་བཟང་པ་ངག་དབང་ཆོས་
གྲགས། ……………………(༣༧༦)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ། ……(༣༧༦)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། (༣༧༦)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ། ……(༣༧༧)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག …(༣༧༧)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། ……(༣༧༧)
ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས། (༣༧༨)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྙན་གྲགས། (༣༧༨)
ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ།
……………………………(༣༧༨)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས། …(༣༧༩)
ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ། …(༣༧༩)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། (༣༨༠)
ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད། ……(༣༨༡)
ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས།
……………………………(༣༨༡)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་
ཚུལ་ཁྲིམས། ……………(༣༨༡)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ། ……(༣༨༣)
ཁྲི་ཆེན་གླིང་སྨྲུལ་ངག་དབང་ལུང་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། …(༣༨༣)
ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག …(༣༨༣)
ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། …(༣༨༤)
ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དམ་ཆོས།
……………………………(༣༨༤)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། ……(༣༨༤)
ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། ……(༣༨༤)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ། ……(༣༨༤)
ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། ……(༣༨༥)
ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ། …(༣༨༥)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། …(༣༨༥)
ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན། (༣༨༥)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། …(༣༨༦)
ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཚན། …………(༣༨༦)
ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན། …(༣༨༧)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྙན་
གྲགས། ……………………(༣༨༨)
ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས། …(༣༨༨)
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། …(༣༨༩)
ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད། …(༣༨༩)
ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན། ……(༣༨༩)
ཁྲི་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས། (༣༨༩)
ཁྲི་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སྟོང་འདུས། …(༣༩༠)
ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ། (༣༩༡)
ཁྲི་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ། ……(༣༩༡)
ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (༣༩༡)
ཁྲི་ཆོས་སྐྱོང་ལྡེ། ……………(༣༩༢)
ཁྲི་མཆོག་གྲུབ་ལྡེ། ……………(༣༩༢)
ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཙན། ………(༣༩༢)
ཁྲི་སྟོན། ……………………(༣༩༣)
ཁྲི་སྟོན་བརྩོན་འབར། ………(༣༩༣)
ཁྲི་ཐང་མགུར་མོ། ……………(༣༩༣)
ཁྲི་ཐང་ཛྙཱ་ནས་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ། ……………………(༣༩༣)
ཁྲི་ཐོག་ཁང་། ………………(༣༩༤)
ཁྲི་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན། ………(༣༩༤)
ཁྲི་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན། ……(༣༩༤)
ཁྲི་དྲུག་འཁྱོགས། ……………(༣༩༥)
ཁྲི་གདུགས་བརྡལ་བ། ………(༣༩༥)
ཁྲི་འདོན། ……………………(༣༩༥)
ཁྲི་འདོན་མངའ་གསོལ། ………(༣༩༥)
ཁྲི་ལྡེ། ……………………(༣༩༥)
ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན། …………(༣༩༥)
ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན། …………(༣༩༦)
ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན། …………(༣༩༧)
ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་ལྡེང་ཁྲི། …(༣༩༧)
ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ། ……………(༣༩༨)
ཁྲི་དཔོན། …………………(༣༩༨)
ཁྲི་སྤྲུལ། ……………………(༣༩༨)
ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་
གེ། ………………………(༤༠༠)
ཁྲི་ཕུན་ཚོགས་ལྡེ། ……………(༤༠༡)
ཁྲི་ཕྲག ………………………(༤༠༡)
ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ………(༤༠༡)
ཁྲི་འབུམ་ལྡེ་མགོན། ………(༤༠༡)
ཁྲི་འབྲུ་འཇུག་འདོན། ………(༤༠༡)
ཁྲི་མོན། ……………………(༤༠༡)
ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རལ་པ་ཅན། (༤༠༡)
ཁྲི་བཙན་ནམ། ……………(༤༠༣)
ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས། …(༤༠༣)
ཁྲི་ཚོ། ……………………(༤༠༤)
ཁྲི་ཞིག ……………………(༤༠༤)
ཁྲི་ཡིག ……………………(༤༠༤)
ཁྲི་བཤིང་བ། ………………(༤༠༤)
ཁྲི་ལན། ……………………(༤༠༤)
ཁྲི(ཁྲིན)ལན། ………………(༤༠༤)
ཁྲི་ཤོད་རྒྱལ་མོ། ……………(༤༠༤)
ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ……………(༤༠༤)
ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་
གི་སྐད་མཁྱེན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ། (༤༠༥)
ཁྲི་སྲོང་བཙན། ………………(༤༠༥)

ཁྲི་ལྷ་དབང་རྒྱལ་མཚན། ……(༤༠༦)
ཁྲིག་མེད་བག་ཡངས། ………(༤༠༦)
ཁྲིག་རྩེ་དགོན། ……………(༤༠༦)
ཁྲིག་སེ།…………………………(༤༠༦)
ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། ……………(༤༠༦)
ཁྲིད་གཉེར་བ། ……………(༤༠༦)
ཁྲིད་བཤད། ………………(༤༠༧)
ཁྲིན་ཐའི་ཐུ།………………(༤༠༧)
ཁྲིན་ཧྲུན་ཙན་ཧོང་ཧྲ། ………(༤༠༧)
ཁྲིན་ཨམ་བན། ……………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཀྱི་ཛ་ཝོ་ཆེ། …………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ། …………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཀྱི་བརྫ་འདེད། ………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་རྩེ་ནི་དཀྱུང་ལས་མཐོ། ……………………………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཀྱིས་ཚར་བཅད།………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཁང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ……………………………(༤༠༧)
ཁྲིམས་ཁྲིམས་པར་གཅེས་པ། …(༤༠༨)
ཁྲིམས་སྒྲིགས།………………(༤༠༨)
ཁྲིམས་འགོ་རང་བཙན།………(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཙོད་སྤྲ་ཤི། …………(༤༠༩)
ཁྲིམས་བཅས།………………(༤༠༩)
ཁྲིམས་ཆེན་དྲུག ……………(༤༠༩)
ཁྲིམས་ཆེན་བདུན། …………(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཉིས།………………(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སྟོག …(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཉིས་འཇུག་པའི་སྐྲིགས་ཡིག…………………………(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཏུགས་ཕྱིར་ཐུལ་གནམ་འཕྱུར། ……………………(༤༠༩)
ཁྲིམས་གཏོང་ཡུང་བསྒྱུར། ……(༤༠༩)
ཁྲིམས་མཐུན་གཙོད་རྒྱ།………(༤༠༩)
ཁྲིམས་བདག ………………(༤༠༩)
ཁྲིམས་འདེགས། ……………(༤༠༩)
ཁྲིམས་ན་ལྷ། ………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་པ། …………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་པའི་སྐྱ་རྒྱལ། …………(༤༡༠)
ཁྲིམས་དཔོན།………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་བུ་ཚུང་། ……………(༤༡༠)
ཁྲིམས་དབྱུག་སྔ་དཀར་པོ། ……(༤༡༠)
ཁྲིམས་འདོགས། ……………(༤༡༠)
ཁྲིམས་ཞབས།………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་ཞོ། …………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་ཟླ། …………………(༤༡༠)
ཁྲིམས་ཡིག་དྲུག ……………(༤༡༠)
ཁྲིམས་ཡིག་དྲངས་ཤིལ་མི་ཡོང་། (༤༡༠)
ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག …(༤༡༡)
ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ། (༤༡༡)
ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ།……(༤༡༡)
ཁྲིམས་ཤིང་། ………………(༤༡༢)
ཁྲིམས་ས་གོང་མ།……………(༤༡༢)
ཁྲིམས་ས་ཚོད་ཡོངས། ………(༤༡༢)
ཁྲིའི་རྒྱན་བརྒྱད། ……………(༤༡༢)
ཁྲིའུ་ཤིང་།…………………(༤༡༢)
ཁྲུ་གང་། …………………(༤༡༢)
ཁྲུ་བརྒྱད་ཙུ་པ། ……………(༤༡༢)
ཁྲུན་རིང་བ། ………………(༤༡༢)
ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བ།……………(༤༡༢)
ཁྲུས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ………………(༤༡༢)
ཁྲུས་རྩེ་སྨྲ་ཏ་ར། ……………(༤༡༢)
ཁྲུས་གསུམ་བྱེད་པ། …………(༤༡༢)
ཁྲེ། ………………………(༤༡༢)
ཁྲེ་སྐོད།……………………(༤༡༢)
ཁྲེ་ཅི། ……………………(༤༡༢)
ཁྲེ་དྲུལ།……………………(༤༡༢)
ཁྲེ་ཅོ་བཞིའི་དགོན། …………(༤༡༢)
ཁྲེལ་བག་གི་ལ་ཏེ། …………(༤༡༢)
ཁྲེལ་མེད་པ། ………………(༤༡༢)
ཁྲེལ་ཡོད་པ། ………………(༤༡༢)
ཁྲོ་སྐྱབས་ཀྱི་རྫོང་། …………(༤༡༣)
ཁྲོ་རྒྱལ་རྡེ་བརྩེགས། …………(༤༡༣)
ཁྲོ་བཅུ།……………………(༤༡༣)
ཁྲོ་བཅུའི་གཏོར་བཟློག་གི་བྱུར་འདེབས། ……………………(༤༡༣)
ཁྲོ་བཅུའི་མན་ངག་བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ……(༤༡༣)
ཁྲོ་ཆུའི་ཕ་གུ། ………………(༤༡༣)
ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ། …………(༤༡༣)
ཁྲོ་དཔྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཐོར་བུ།…………………(༤༡༣)
ཁྲོ་ཕུ། ……………………(༤༡༣)
ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། …………(༤༡༣)
ཁྲོ་ཕུ་བའི་གདུང་རབས། ……(༤༡༤)
ཁྲོ་ཕུ་བྱམས་ཆེན།……………(༤༡༤)
ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ།………………(༤༡༤)
ཁྲོ་བ། ……………………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་ཀང་ཀིང་གཉིས། ………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་ཁྲག་འཐུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། ……………………………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག ……………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་ཚས་བཅུའི་དབང་། ……(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་གཉིས། ………………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་ཧ་མགྲིན། ……………(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་དམར་པོ། ……(༤༡༥)
ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི། ……………………………(༤༡༥)

ཁྲོ་བོའི་སྤྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྔ། …(༤༡༦)
ཁྲོ་བོའི་བཞད་པ་བརྒྱད། ……(༤༡༦)
ཁྲོ་ཚུལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། ……(༤༡༦)
ཁྲོ་ལོ། ……………………(༤༡༦)
ཁྲིམས། ……………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཁ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཁྲལ། …………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་གོ་སར། ………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཀྱི་ཙ་ཀྲ། ………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཆེན་པོ། ………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཆེས་པས་ལམ་མ་ནོགས་པ། (༤༡༦)
ཁྲིམས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཐང་། …………………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཐོག་ཚོད། ……………(༤༡༦)
ཁྲིམས་ཞིར་ཆེན་པོ། ……………(༤༡༦)
ཁྲིམས་གཟིགས་ཁང་། …………(༤༡༧)
ཁྲིམས་བསགས། ………………(༤༡༧)
མཁན་བརྒྱུད། …………………(༤༡༧)
མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༤༡༧)
མཁན་ཆེན་གུ་ར་བ། …………(༤༡༨)
མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། (༤༡༨)
མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས། ……………………(༤༡༨)
མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། (༤༡༨)
མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། (༤༡༩)
མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། …(༤༡༩)
མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། (༤༢༠)
མཁན་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོ། (༤༢༠)
མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ……………………(༤༢༡)
མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། (༤༢༡)
མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། …(༤༢༡)
མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། (༤༢༡)
མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༤༢༢)
མཁན་ཆེན་པདྨ་བཟང་པོ། ……(༤༢༣)
མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་གཉེན་པོ་ལྔ་གསུམ། ………………(༤༢༣)
མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭ། ………(༤༢༣)
མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (༤༢༤)
མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། ………(༤༢༤)
མཁན་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། ……(༤༢༥)
མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། ……………………(༤༢༥)
མཁན་ཆེན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༤༢༥)
མཁན་དྲུག……………………(༤༢༥)
མཁན་པོ། ……………………(༤༢༥)
མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། ………………(༤༢༦)
མཁན་པོ་གྲགས་པ་སེང་གེ། ……(༤༢༦)
མཁན་པོ་སྣ་གཅན་ཟིན་བཟང་པོ། ……………………(༤༢༦)
མཁན་པོ་གཉིས། ……………(༤༢༦)
མཁན་པོ་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་ལྔ། ……………………(༤༢༦)
མཁན་པོ་བོ་དྷི་སཏྭ། ………(༤༢༦)
མཁན་པོ་གསུམ། ……………(༤༢༦)
མཁན་པོའི་བྱ་བ། ……………(༤༢༦)
མཁན་སྤྲུལ། …………………(༤༢༦)
མཁན་བུ། ……………………(༤༢༦)
མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲུག…(༤༢༧)
མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། ………(༤༢༧)
མཁན་སློབ་སྨགས་མ། ………(༤༢༧)
མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། …(༤༢༧)
མཁའ་འགྲོ། …………………(༤༢༧)
མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། …………(༤༢༧)
མཁའ་འགྲོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར།…(༤༢༧)
མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གཅིག ………(༤༢༧)
མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག…………(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྔ།……………(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ། ………………(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ་གུང་གི་གོས་ཅན། (༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག ……………………(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་སིདྡྷི། ……(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེ་ཁྲིའི་རལ་པ་ཅན། …………………(༤༢༨)
མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དམར་ཆེན་གཏོར་བཟློག་བྱ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆ་འབར་བའི་འཁོར་ལོ། …………(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བསྙེན་ཡིག་པིནྡྷ་ཙ་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་། ……………(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛོད། …………………(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས། (༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐོར་བ། ……(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཏིག…………(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞི།………(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོ་གསེའི་འགྲོས་ཅན།…(༤༢༩)
མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལྔ།………(༤༢༩)
མཁའ་ཤིང་། …………………(༤༢༩)
མཁའ་སྤྱོད། …………………(༤༢༩)
མཁའ་སྤྱོད་དཀར་དམར། ……(༤༢༩)

མཁའ་སྤྱོད་བསྙེན་སྒྲུབ།………(༤༢༩)
མཁའ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་གི་བཀའ་འཁྲིད།…………(༤༣༠)
མཁའ་མི།……………………(༤༣༠)
མཁའ་རོ་ལ།………………(༤༣༠)
མཁར་དཀའ་སྨོན་འགྲོ།………(༤༣༠)
མཁར་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ།……………………(༤༣༠)
མཁར་སྟོན་པོ།……………(༤༣༠)
མཁར་རྩུ།……………………(༤༣༡)
མཁར་ཆེན་པོ་ཞིང་ཕེང་རྟེན།…(༤༣༡)
མཁར་ཆེན་བཟའ་མཚོ་རྒྱལ།…(༤༣༡)
མཁར་ཉལ་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ།…(༤༣༡)
མཁར་སྟག་ལ།……………(༤༣༡)
མཁར་རྫོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ།……(༤༣༡)
མཁར་ནག་གི་མཚོ།…………(༤༣༢)
མཁར་སྣ་གདོང་།……………(༤༣༢)
མཁར་ཐྲག་གདོང་།…………(༤༣༢)
མཁར་རྩེ།……………………(༤༣༢)
མཁར་ཏུའི་བརྒྱད་ཞོ།………(༤༣༢)
མཁར་ཏུའི་དྲུག་ཞོ།…………(༤༣༢)
མཁར་གསིལ།………………(༤༣༢)
མཁལ་རྐྱེད།………………(༤༣༢)
མཁལ་ནད་བདུན།…………(༤༣༢)
མཁལ་མ་མེད་པའི་ལྷིང་གསུམ། (༤༣༢)
མཁལ་མའི་རྩ་སྒྲིང་།…………(༤༣༢)
མཁལ་སྐད་ད་ལི་བརྒྱད་པ།……(༤༣༢)
མཁལ་སྐད་ཨ་ཙ་བཞི་ཐང་།…(༤༣༢)
མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར། (༤༣༣)
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།…………………………(༤༣༤)
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ།……………………(༤༣༦)
མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ།…………(༤༣༧)
མཁས་གྲུབ་ཐར་ཤུལ་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་།……………(༤༣༧)
མཁས་གྲུབ་དར་རྒྱལ་བ།……(༤༣༨)
མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༤༣༨)
མཁས་གྲུབ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ།…(༤༣༩)
མཁས་གྲུབ་སླ་བའི་ཉི་མ།……(༤༣༩)
མཁས་གྲུབ་ལེགས་ཆོས་པ།……(༤༣༩)
མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་པ།……(༤༣༩)
མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ།………………(༤༤༠)
མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། (༤༤༠)
མཁས་བརྒྱུད།………………(༤༤༡)
མཁས་པ།…………………(༤༤༡)
མཁས་པ་སློ་དྲུག……………(༤༤༢)
མཁས་པ་ཆེན་པོ་མཚོ་སྣ་བ།…(༤༤༢)
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཟླ་ན་བླེ……(༤༤༢)
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་པ།……(༤༤༣)
མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ།……………(༤༤༣)
མཁས་པ་མི་བཞི།……………(༤༤༣)
མཁས་པ་མི་གསུམ།…………(༤༤༣)
མཁས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་བཤད་ཙུང་ཟད་ཕྱེ་བ་ལེགས་བཤད་ཀུན་ཕན་འདོད་འཇོའི་ནོར་བུ།…(༤༤༣)
མཁས་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།(༤༤༣)
མཁས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསླབ་པ།……………………(༤༤༣)
མཁས་པའི་འཇུག་པའི་གནས་བཅུ།……………………(༤༤༣)
མཁས་པའི་བྱ་བ་ས་སྟེང་རིན་ཆེན་གསུམ།………………(༤༤༣)
མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ།……(༤༤༣)
མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྔ།……(༤༤༣)
མཁས་པའི་རིམ་པ་ལྔ།………(༤༤༣)
མཁས་བྱའི་གནས་བདུན།……(༤༤༣)
མཁས་བྱའི་གནས་གསུམ།……(༤༤༣)
མཁས་དབང་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས།…………………………(༤༤༣)
མཁས་མང་བློ་གསལ་གླིང་པ།…(༤༤༤)
མཁས་བཙུན་རྒྱལ་མཚན་འབུམ། (༤༤༤)
མཁས་བཙུན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ།………………(༤༤༤)
མཁས་བཙུན་མི་དྲུག…………(༤༤༥)
མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ།…(༤༤༥)
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ།…(༤༤༦)
མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (༤༤༦)
མཁས་སློབ་ཀྱི་ཕྱྭ་བཙུགས།……(༤༤༦)
མཁུར་བ་ནས་མཁུར་བར་སྤོ་བ། (༤༤༦)
མཁུར་བ་མཆོས་སྨ།…………(༤༤༦)
མཁུས།………………………(༤༤༦)
མཁོ་འཇུག་ཚེ་རིགས།………(༤༤༦)
མཁོ་བའི་གོས།……………(༤༤༦)
མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད།……………(༤༤༦)
མཁོ་ལག་རྫོགས་པ།…………(༤༤༦)
མཁྱེན་གཏེར་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས།…………………………(༤༤༦)
མཁྱེན་པ་གཉིས།……………(༤༤༧)
མཁྱེན་པའི་སློང་ས་སུ་ཆུབ་གསལ།…………………………(༤༤༧)
མཁྱེན་པའི་གོ་སར།…………(༤༤༧)
མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་གླིང་། (༤༤༧)
མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ།…………(༤༤༧)
མཁྱེན་ལུགས།……………(༤༤༨)
མཁྱེན་གསུམ།………………(༤༤༩)
མཁྲིས་ནད་ཀྱི་ཟས་རིགས་བཅུ……

གཅིག …………………… (༥༤༩)
མཁྲིས་ནད་བརྒྱད། …………… (༥༤༩)
མཁྲིས་པ་ལྔ། …………………… (༥༤༩)
མཁྲིས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། ……… (༥༤༩)
མཁྲིས་པའི་དཔྱད་གསུམ། ……… (༥༤༩)
མཁྲིས་པའི་སྤྱི་རྟགས་བདུན། … (༥༤༩)
མཁྲིས་པའི་སྦྱོང་བྱེད་བཞི། …… (༥༤༩)
མཁྲིས་སྨན་རྒྱ་སྦྱོར་བཅུ་པ། …… (༥༤༩)
མཁྲིས་སེལ་གྱི་རོ་གསུམ། …… (༥༤༩)
མཁྲིས་སེལ་སྤྱོད་ལམ་གཉིས། … (༥༥༠)
འཁང་ར། …………………… (༥༥༠)
འཁར་བའི་ཡི་གེ། …………… (༥༥༠)
འཁར་བས་བརྩོགས་པ། ……… (༥༥༠)
འཁར་གཞོང་། …………… (༥༥༠)
འཁྲུ་བ་ལྔ། …………………… (༥༥༠)
འཁྲུམས། …………………… (༥༥༠)
འཁྲུར་བ། …………………… (༥༥༠)
འཁྲུར་བསམ་རྣམ་དག ……… (༥༥༠)
འཁོད་བཀོད་ཕ། …………… (༥༥༠)
འཁོན་སླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ། … (༥༥༠)
འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། … (༥༥༠)
འཁོན་གད་པ་ཀིརྟི། ………… (༥༥༡)
འཁོན་གྱི་བརྒྱུད། …………… (༥༥༡)
འཁོན་སྟོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། (༥༥༢)
འཁོན་ན་གེནྡྲ། …………… (༥༥༢)
འཁོན་འཇོན། …………… (༥༥༢)
འཁོན་རིགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་
  པ་ཆེན་པོ། ………………… (༥༥༢)
འཁོན་རིགས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བདག་
  ཆེན། …………………… (༥༥༢)
འཁོབ་བལ་གྱི་ཁྱད་པར། …… (༥༥༣)
འཁོར་བསྐྱུར་ལྔ། …………… (༥༥༣)
འཁོར་ངན་པ་དག་གི་བྱེད་པས་གཙོ་
  བོར་ཀུར་པ་རྣམས་དབྱེན་སྦྱོར་བ།
  ………………………… (༥༥༣)
འཁོར་ལྔ་སྡེ། …………………… (༥༥༣)
འཁོར་ཉན། …………………… (༥༥༣)
འཁོར་གཏན། …………………… (༥༥༣)
འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད། …… (༥༥༣)
འཁོར་འདས། …………………… (༥༥༤)
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ། (༥༥༤)
འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ། …… (༥༥༤)
འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་རང་རིག་ཏུ་
  ཤེས། …………………… (༥༥༤)
འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་རྒྱ་ཆད་
  ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ། ……… (༥༥༤)
འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱེ་བའི་
  རིག་པ། …………………… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོན།
  ………………………… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་གཉིས་མེད། …… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལྔ།
  ………………………… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད། …… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ།
  ………………………… (༥༥༥)
འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ། …… (༥༥༦)
འཁོར་ཉི་ཤིགས་གནས། ……… (༥༥༦)
འཁོར་རྣམ་པ་བཞི། ………… (༥༥༦)
འཁོར་བ། …………………… (༥༥༦)
འཁོར་བ་འཇིག …………… (༥༥༦)
འཁོར་བ་སྟོང་བར་མི་འདོད་པའི་
  སྐྱེ་བོ། …………………… (༥༥༧)
འཁོར་བ་ལ་གཏོགས་སོ་ཙོག … (༥༥༧)
འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བློ། (༥༥༧)
འཁོར་བའི་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ།
  ………………………… (༥༥༧)
འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་བཞི། ……… (༥༥༧)
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། …… (༥༥༧)
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག … (༥༥༧)
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། … (༥༥༧)
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲུག … (༥༥༨)
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ། … (༥༥༨)
འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅིག་པུ། …… (༥༥༨)
འཁོར་བའི་རྩ་བ་དྲུག ……… (༥༥༨)
འཁོར་བའི་གཞི་གཅིག་པུ། …… (༥༥༨)
འཁོར་བའི་ལམ་གསུམ། ……… (༥༥༨)
འཁོར་མོ་འཇིག …………… (༥༥༨)
འཁོར་ཞག ………………… (༥༥༨)
འཁོར་བཞི། ………………… (༥༥༩)
འཁོར་ཡུག་གི་གླིང་བདུན། …… (༥༥༩)
འཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་མཚོ་བདུན། … (༥༥༩)
འཁོར་ཡུག་གི་རི་བདུན། …… (༥༥༩)
འཁོར་རེ། ………………… (༥༥༩)
འཁོར་རེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། …… (༥༥༩)
འཁོར་ལས་མཁན་རྣམ་གསུམ། … (༥༥༩)
འཁོར་ཤིང་། ……………… (༥༥༩)
འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དྲུག ………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི། ……… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་བྱིན་
  རླབས་བཞི་ལྡན། ………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་ཐ་མ། …………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་དང་པོ། …………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
  པའི་རང་མཚན། ………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་དྲུག ……………… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་བདུན་བརྩེགས། …… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག ……… (༥༦༠)
འཁོར་ལོ་སྡོམ་ཆེན། ………… (༥༦༠)

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ། ……………… (༤༦༡)
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དྲིལ་བུ་ལུགས་ལྷ་ལྔ། ……………… (༤༦༡)
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གནས་མཆོག་བྲག་དཀར་གྱི་གནས་བཤད། ……… (༤༦༡)
འཁོར་ལོ་རྣམ་བཞི། ……………… (༤༦༡)
འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ། ……… (༤༦༢)
འཁོར་ལོ་བར་པ། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ལོ་བཞི། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ལོ་གསུམ། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ལོའི་སྔགས་ཡིག་འགོད་ཚུལ། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན། ……… (༤༦༢)
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ། ……… (༤༦༢)
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྣེ་ལྔ། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞི། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ས་སྐྱོ་མ་མཆིས་པ། ……… (༤༦༢)
འཁོར་ས་ཆེན་མོ། ……………… (༤༦༢)
འཁོར་ས་བར་པ། ……………… (༤༦༣)
འཁོར་སའི་རི་མོ། ……………… (༤༦༣)
འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ……… (༤༦༣)
འཁོར་གསང་བའི་ཡུམ་བཞི། … (༤༦༣)
འཁོར་གསུམ། ……………… (༤༦༣)
འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག ……… (༤༦༤)
འཁོས་ཀ ……………… (༤༦༤)
འཁོས་ཁྲབ་ཞན་པ། ……………… (༤༦༤)
འཁོས་སུ་ཕབ་པ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲུར་པོན། ……………… (༤༦༤)
འཁྲིག་པ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲིམས། ……………… (༤༦༤)
འཁྲིལ་བ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲུག་བྲིས། ……………… (༤༦༤)
འཁྲེར་སོ་གསུམ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲ་ཤུར་ཚུགས། ……………… (༤༦༤)
འཁྲི་སྐྱབ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲི་འབབ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲི་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ། ……………… (༤༦༤)
འཁྲི་ཤིང་། ……………… (༤༦༥)
འཁྲིས་པ་མེད་པའི་རྒྱུར་གསུམ། (༤༦༥)
འཁྲུ་བག ……………… (༤༦༥)
འཁྲུ་བའི་ནད་ལྔ། ……………… (༤༦༥)
འཁྲུ་བའི་སྨྲ་སྐྱ་མཆི་བ། ……… (༤༦༥)
འཁྲུག་ཀླུམས། ……………… (༤༦༥)
འཁྲུགས་པ་ཟལ་ཟློན། ……… (༤༦༥)
འཁྲུགས་རྩོད་ཀྱི་སྐྱམ། ……… (༤༦༥)
འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན། ……… (༤༦༥)
འཁྲུངས་ནད། ……………… (༤༦༥)
འཁྲུངས་བཞེས། ……………… (༤༦༦)
འཁྲུངས་རབས། ……………… (༤༦༦)
འཁྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། ……………… (༤༦༧)
འཁྲུངས་རབས་ལྷ་ཁང་། …… (༤༦༨)
འཁྲུངས་ལྷ། ……………… (༤༦༩)
འཁྲུལ་བ་བདུན། ……………… (༤༦༩)
འཁྲུལ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ལས་བྱུང་། ……………… (༤༧༠)
འཁྲུལ་བྱེད་རྒྱུ་བཞི། ……… (༤༧༠)
འཁྲུལ་ཞིག་སྦྱོར་གྲོལ། ……… (༤༧༠)
འཁྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ། ……… (༤༧༠)
འཁྲུལ་ཞིག་སེང་གེ་རྒྱབ་པ། …… (༤༧༡)
འཁྲུལ་ཤེས། ……………… (༤༧༡)
འཁྲེན། ……………… (༤༧༡)
འཁྲོ་ཤིང་། ……………… (༤༧༡)
འཁྲོག་པ། ……………… (༤༧༡)

ཀ

ཀ་ཧོན། ……………… (༤༧༢)
ཀ་བཅུ་སོ་ཁྲལ་གསུམ། ……… (༤༧༢)
ཀ་ཆུ། ……………… (༤༧༢)
ཀ་ཏུ། ……………… (༤༧༢)
ཀ་ཕོར། ……………… (༤༧༢)
ཀ་ཕྲ་བཅད་རིམ། ……………… (༤༧༢)
ཀ་བུར། ……………… (༤༧༢)
ཀ་ཡ་ཧྲ་ར། ……………… (༤༧༢)
ཀ་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར། ……………… (༤༧༢)
ཀ་རི་དགོན་པ། ……………… (༤༧༢)
ཀ་རོང་སྣ་མཁན་སོགས་མཁན་དྲུག ……………… (༤༧༣)
ཀ་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། ……………… (༤༧༣)
ཀ་ལ་པ། ……………… (༤༧༣)
ཀ་ལེས་ནོས། ……………… (༤༧༣)
ཀ་ཤལ་བ། ……………… (༤༧༤)
ཀ་ཤེད། ……………… (༤༧༤)
ཀག་པ་བཞི། ……………… (༤༧༤)
ཀག་སྦྱོང་། ……………… (༤༧༤)
ཀག་ཚོལ། ……………… (༤༧༤)
ཀང་ཅིའི་བབས་བསྟན་གྱིས། … (༤༧༤)
ཀང་འཕྲད་ཀང་འོས། ……… (༤༧༤)
ཀང་དུ་ཉེ་བར་མི་སྲུན་པ་ཚེར་མའི་བརྒྱུལ་ཞུགས་ཅན། ……… (༤༧༤)
ཀང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། … (༤༧༤)
ཀང་བ་སྐྱོལ། ……………… (༤༧༤)
ཀང་མཚམས་ཀྱིས་རིགས་མདའ་འཕེན་དགོས་པ། ……………… (༤༧༤)
ཀང་ཟག ……………… (༤༧༥)
ཀང་ཟག་གི་སྐྱོ་གསུམ། ……… (༤༧༥)

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས།
……………………(༤༧༥)
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན། ……(༤༧༥)
གང་ཟག་ཅིག་ཅར་བ། ………(༤༧༥)
གང་ཟག་གཉིས། ……………(༤༧༥)
གང་ཟག་སྙན་ཁུང་དུ་བརྒྱུད་པ། (༤༧༦)
གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད། ………(༤༧༦)
གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ། …………(༤༧༦)
གང་ཟག་ན་བ་ནས་ན་བར་བརྒྱུད་
པ། ……………………(༤༧༦)
གང་ཟག་བཞི། ……………(༤༧༦)
གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་
དུ་འཛིན་པ། ……………(༤༧༦)
གང་ཟག་རིགས་བཞི། ………(༤༧༦)
གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ། ………(༤༧༦)
གང་ལ་གང་འདུལ། …………(༤༧༦)
གང་ལ་དེས་འདུལ་གླིང་། ……(༤༧༧)
གངས་ཀྱི་སེང་གེ། ……………(༤༧༧)
གངས་དཀར་མ། ……………(༤༧༧)
གངས་དཀར་ཤ་མེད་མ། ……(༤༧༧)
གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་གསུམ། (༤༧༧)
གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ། ………(༤༧༧)
གངས་ཅན་མཚོ། ……………(༤༧༨)
གངས་ཏི་སེ། ………………(༤༧༨)
གངས་མཐོན་མཐིང་རྒྱལ་མོ། …(༤༧༩)
གངས་པ་ཤེའུ། ……………(༤༧༩)
གངས་སྟེ་ལ་ཏུག་ཚོམ་བྱུང་། …(༤༨༠)
གངས་རིར་གནས་པ། ………(༤༨༠)
གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས།…(༤༨༠)
གཉྫིའི་ཡུལ། ………………(༤༨༡)
གཞི་ར།……………………(༤༨༡)
གཞིར་རྒྱ་དཀར་ལུགས།………(༤༨༡)
གཞི་ར་རྒྱ་ནག་ལུགས། ………(༤༨༡)
གཟྲ། ……………………(༤༨༡)
གད་སྐྱུར། …………………(༤༨༡)
གད་རྒྱངས། ………………(༤༨༡)
གད་སྨོ་ཞང་ཚན་གཉིས། ……(༤༨༡)
གད་པ་ཐོག ………………(༤༨༢)
གན་རྒྱ།……………………(༤༨༢)
གན་ཏ་ལ།…………………(༤༨༢)
གན་རྡེ།……………………(༤༨༢)
གན་རྡེའི་ཐེའུ། ……………(༤༨༢)
གན་པ་ལ།…………………(༤༨༢)
གན་མཛོད། ………………(༤༨༢)
གན་མཛོད་འཆང་བ། ………(༤༨༢)
གན་འཛིན་གཅིག་འདུས། ……(༤༨༢)
གནྡྷོ་ལ།……………………(༤༨༢)
གཎྜི། ……………………(༤༨༢)
གཎྜི་བཞི། …………………(༤༨༢)
གཎྜིའི་རྒྱུ་ཤིང་བཅུ་དྲུག………(༤༨༣)
གབ་པ་མངོན་དུ་ཕྱུང་། ………(༤༨༣)
གབ་སྦས་མེད་པ།……………(༤༨༣)
གབ་ཙེ་དུས་གོང་ཐུར་ལས་འཚོ་བ།
……………………(༤༨༣)
གབ་ཚད་གཉིས། ……………(༤༨༤)
གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག
……………………(༤༨༤)
གམ་ན་འཕོད་པའི་རི་མོ་མཁན། (༤༨༤)
གམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་། ………(༤༨༤)
གའི་ཙོང་། …………………(༤༨༤)
གའི་ཙུ་རྒྱལ་པོ། ……………(༤༨༤)
གཙུ། ……………………(༤༨༥)
གར། ……………………(༤༨༥)
གར་མཁན་མཆོག་གི་བཞི། ……(༤༨༧)
གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་
ཁང་། ……………………(༤༨༧)
གར་གྱི་སྐྱོན་ལྔ། ……………(༤༨༧)
གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ། …………(༤༨༧)
གར་གྱི་ཆ་བྱད་བརྒྱད། ………(༤༨༨)
གར་གྱི་ཉམས་དགུ། …………(༤༨༨)
གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱད། ………(༤༨༨)
གར་གྱི་ཉམས་བཅུ། …………(༤༨༨)
གར་གླིང་ཡུ་མོན།……………(༤༨༨)
གར་མགོན་བསམ་གཏན་གླིང་། (༤༨༨)
གར་འཆམ། ………………(༤༨༨)
གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། ……(༤༩༡)
གར་གདོང་བའི་རིགས་ཤེས། …(༤༩༡)
གར་པའི་ཇོ་མོ་ཟེ་ཟེ། ………(༤༩༡)
གར་དབང་ཕྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། …(༤༩༡)
གར་དབང་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་དབང་བསྒྱུར། …(༤༩༡)
གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་དྲུང་། …(༤༩༢)
གར་ཞ་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་།……(༤༩༢)
གར་རོལ་པ། ………………(༤༩༢)
གར་ལོག …………………(༤༩༢)
གར་ལོག་གི་དམག་གིས་ཡུལ་དབུས་
བརླག ……………………(༤༩༢)
གལ་གྲིས་གཅུས། ……………(༤༩༣)
གལ་ཆེ་ནན་དཔེའི་དྲན་གསོའི་རྩ་
ཚིག………………………(༤༩༣)
གལ་ཆེན་དུས་མདའ་ཐུང་མི་ཡོང་
བ། ………………………(༤༩༣)
གལ་ཆེར་འཁྲུམས་བསྒྱུར། ……(༤༩༣)
གལ་མདོ་ངེས་པའི་དམ་ཚིག་ལ་བཅུ་
གཉིས། …………………(༤༩༣)
གལ་བཟུང་བ། ……………(༤༩༣)
གི་ཕང་། …………………(༤༩༣)
གིང་ཆེན་པོ་ཚངས་པ། ………(༤༩༣)
གིང་ཤིང་།…………………(༤༩༤)

གུ་གུ་ཟླུལ། ……………………(༤༩༤)
གུ་གེ། ……………………(༤༩༤)
གུ་གེ་རྒྱལ་པོ། ……………………(༤༩༤)
གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་
ལྡེ། ……………………(༤༩༦)
གུ་གེ་རྒྱལ་རབས། ……………………(༤༩༦)
གུ་གེ་ཆོས་འབྱུང་། ……………………(༤༩༧)
གུ་གེ་ཆོས་འབྱུང་གི་བསྟན་རྩིས་ལ་
དཔྱད་པ། ……………………(༤༩༧)
གུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་
འཛིན། ……………………(༤༩༧)
གུ་ན་ཡ་ཧ། ……………………(༤༩༨)
གུ་ཛི་ར་ཐ། ……………………(༤༩༨)
གུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ……………………(༤༩༨)
གུ་རུ་ཆོས་དབང་། ……………………(༤༩༩)
གུ་རུ་ཛོ་འབིར། ……………………(༤༩༩)
གུ་རུ་ཛོ་རྗེས། ……………………(༤༩༩)
གུ་རུ་དྲག་དམར། ……………………(༤༩༩)
གུ་རུ་པདྨའི(བརྒྱད་ལྡའི་ཆེ་བ་སྟེ)
ཆེ་བ་བཞི་བཅུ། ……………………(༤༩༩)
གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད། ……………………(༥༠༠)
གུ་རུབ། ……………………(༥༠༡)
གུ་རུབ་ལེགས། ……………………(༥༠༡)
གུ་ལང་། ……………………(༥༠༡)
གུ་ཤྲི། ……………………(༥༠༢)
གུ་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ཉི་མ། ……………………(༥༠༢)
གུ་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་བློ་
གྲོས། ……………………(༥༠༣)
གུ་ཤྲི་ཆེན་པོ། ……………………(༥༠༣)
གུ་ཤྲི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༥༠༣)
གུ་ཤྲི་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར། ……………………(༥༠༣)
གུ་ཤྲི་ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་
མཚན། ……………………(༥༠༣)
གུ་ཤྲི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ། ……………………(༥༠༤)
གུ་ཤྲི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༥༠༤)
གུ་ཤྲི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ། ……………………(༥༠༤)
གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༥༠༤)
གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ……………………(༥༠༥)
གུ་ཤྲི་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ……………………(༥༠༥)
གུ་ཤྲི་ཏན། ……………………(༥༠༦)
གུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་གདུང་རབས། ……………………(༥༠༧)
གུག་ཅོག་སྟེ་ལྷ། ……………………(༥༠༨)
གུང་བཀའ་བློན། ……………………(༥༠༨)
གུང་གི་རྡོ་འཕྲིས་པ། ……………………(༥༠༨)
གུང་བསྐྲིགས་པའི་ལག་ལེན། ……………………(༥༠༨)
གུང་ཐང་། ……………………(༥༠༨)
གུང་ཐང་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་
ཚོགས། ……………………(༥༠༩)
གུང་ཐང་ངག་དབང་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཚན། ……………………(༥༠༩)
གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་
སྒྲོན་མེ། ……………………(༥༡༠)
གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་
རྒྱ་མཚོ། ……………………(༥༡༢)
གུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་
ཉི་མ། ……………………(༥༡༣)
གུང་ཐང་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་……
ཡོན་ཏན། ……………………(༥༡༤)
གུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ། ……………………(༥༡༤)
གུང་ཐང་སྨོ་བཞི། ……………………(༥༡༤)
གུང་ཐང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ། ……………………(༥༡༥)
གུང་ཐང་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས། ……………………(༥༡༥)
གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ……………………(༥༡༥)
གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་། ……………………(༥༡༥)
གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་། ……………………(༥༡༧)
གུང་པཎྜི་ཏ། ……………………(༥༡༧)
གུང་རི་གུང་བཙན། ……………………(༥༡༧)
གུང་རུ་མཁའ་འགྲོ་མ། ……………………(༥༡༨)
གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། ……………………(༥༡༨)
གུང་རུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ……………………(༥༡༩)
གུང་རུ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ། ……………………(༥༡༩)
གུང་སྲོང་གུང་བཙན། ……………………(༥༡༩)
གུད་དུ་འདུག ……………………(༥༢༠)
གུད་ཏུ་ཐགས། ……………………(༥༢༠)
གུད་དུ་ཐས། ……………………(༥༢༠)
གུད་དུ་ལུས། ……………………(༥༢༠)
གུད་ན་མཆིས། ……………………(༥༢༠)
གུན། ……………………(༥༢༠)
གུན་ཅང་ཙུན་ཚེ་དབང་ནོར་བུ། (༥༢༠)
གུམ་གུམ་པ། ……………………(༥༢༠)
གུའི་གུང་། ……………………(༥༢༠)
གུའི་གུང་པ། ……………………(༥༢༠)
གུར་གུམ་གྱི་ལྗང་རྩེ། ……………………(༥༢༠)
གུར་གུམ་གཞོན་ནུའི་མེ་ཏོག་འབར་
བ་ལྟ་བུའི་ཞྭ་བཟང་པོ། ……………………(༥༢༠)
གུར་གྱི་མགོན་པོ་ལྷ་དགུ་པ། ……………………(༥༢༠)
གུར་བཏག་སམ་གསུམ། ……………………(༥༢༡)
གུར་པ་གྲྭ་ཚང་། ……………………(༥༢༡)
གུར་མི་འབྲོག་པ། ……………………(༥༢༡)
གུར་མོ། ……………………(༥༢༡)
གུར་རིགས་བསྡུས། ……………………(༥༢༡)
གུར་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན།
……………………(༥༢༡)
གུར་ལྷ་བརྒྱད། ……………………(༥༢༡)
གུར་ལྷ་ལྔ་མ། ……………………(༥༢༡)
གུར་ལྷ་བཅུ་གཉིས། ……………………(༥༢༡)
གུར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། ……………………(༥༢༡)
གུས་འདུད། ……………………(༥༢༢)
གེ་རེ། ……………………(༥༢༢)

གེ་རི་ལྷ་ཁང་། ……(༥༢༢)
གེ་སར། ……(༥༢༢)
གེ་སར་རྒྱལ་པོ། ……(༥༢༢)
གེ་སར་གསུམ། ……(༥༢༣)
གེགས་འདུལ་བ། ……(༥༢༣)
གེགས་སེལ་ལ་མཁས་པ། ……(༥༢༣)
གེགས་བསལ། ……(༥༢༣)
གོ་ཁྲབ་རྔོག་གསུམ། ……(༥༢༣)
གོ་ཆའི་ལྷ་ཡབ་དྲུག ……(༥༢༣)
གོ་ཆའི་ལྷ་ཡུམ་དྲུག ……(༥༢༣)
གོ་ཏ་མ(ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ)དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་རིང་བཞུགས་པའི་གནས་ཉེར་བརྒྱད། ……(༥༢༣)
གོ་ཏའི་ཡུལ། ……(༥༢༤)
གོ་ཐལ། ……(༥༢༤)
གོ་ཐོས་རིག་གསུམ། ……(༥༢༤)
གོ་དོན་འཁྲིད་ངེས་སྒྲོགས་སྦྱངས། ……(༥༢༤)
གོ་དན་རྒྱལ་པོ། ……(༥༢༤)
གོ་པཱ་ལ། ……(༥༢༥)
གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ། ……(༥༢༥)
གོ་བབས། ……(༥༢༥)
གོ་བབས་མཇལ་དར། ……(༥༢༥)
གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ། ……(༥༢༥)
གོ་བེར། ……(༥༢༥)
གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། ……(༥༢༥)
གོ་བོ་རི་སྐྱབས་གཅོད་པ། ……(༥༢༦)
གོ་མ་ས་ལ་གནྡྷ། ……(༥༢༦)
གོ་མཛོད། ……(༥༢༦)
གོ་ཟ་མ། ……(༥༢༦)
གོ་ཟླུ། ……(༥༢༦)
གོ་ཡུག་གན། ……(༥༢༦)
གོ་ར། ……(༥༢༧)
གོ་ལའི་ཐིག་འདེབས་ཚུལ། ……(༥༢༧)
གོ་ཤླག་གཉིས། ……(༥༢༧)
གོ་ཤྲི་ཁ། ……(༥༢༧)
གོ་གསེས་བཏང་། ……(༥༢༧)
གོཾ་ཛའི་ཡི་གེ། ……(༥༢༧)
གོཾ་ཏམ། ……(༥༢༧)
གོཾ་དྣ་ཕ་རི། ……(༥༢༨)
གོང་ཀཽ་ཧྲིའི་རྒྱལ་ཁམས། ……(༥༢༨)
གོང་དཀར། ……(༥༢༨)
གོང་དཀར་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། ……(༥༢༨)
གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན། ……(༥༢༨)
གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་……དགའ་རྣམ་རྒྱལ། ……(༥༢༩)
གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས། ……(༥༣༠)
གོང་དུ་འབྱོན། ……(༥༣༠)
གོང་དུ་སྨེད་པར་བྱས་པ། ……(༥༣༠)
གོང་མ། ……(༥༣༠)
གོང་མ་བཀྲུང་ཞུས། ……(༥༣༣)
གོང་མ་ཁང་ཤིས། ……(༥༣༤)
གོང་མ་ཅ་ཆིང་། ……(༥༣༥)
གོང་མ་ཆེན་ལུང་། ……(༥༣༦)
གོང་མ་འཛམ་མགོན་མིའི་གཟུགས་ཤུ་ཤར་བ། ……(༥༣༨)
གོང་མ་ཏའི་སི་ཏུ། ……(༥༣༨)
གོང་མ་ཏའོ་གོང་། ……(༥༣༨)
གོང་མ་ཐོག་ཐེ་མུར། ……(༥༣༨)
གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ། ……(༥༣༩)
གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ། ……(༥༣༩)
གོང་མ་བདག་པོའི་འཕྲིན་ལས་པ། ……(༥༣༩)
གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ། ……(༥༣༩)
གོང་མ་ཞི་ཙུ་ཧུའང་ཏི། ……(༥༣༩)
གོང་མ་ཡུང་ལོས། ……(༥༣༩)
གོང་མ་གཡུང་ཏེང་། ……(༥༤༠)
གོང་མ་ཤིང་ཙུ་ཁང་། ……(༥༤༢)
གོང་མ་ཤོན་ཐུང་། ……(༥༤༢)
གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན། ……(༥༤༣)
གོང་མ་ཧྲུན་ཧྲི། ……(༥༤༥)
གོང་མ་ཨ་ཡུ་པར་པ་ཏ་གེ་གན་རྒྱལ་པོ། ……(༥༤༦)
གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ། ……(༥༤༦)
གོང་མའི་ཐའི་ཏུ་རྒྱལ་བརྒྱུད། ……(༥༤༦)
གོང་སློན་དཀོན་ཅོག་བདེ་ལེགས། ……(༥༤༦)
གོང་སློན་དཀོན་ཅོག་ཕན་དར། ……(༥༤༦)
གོང་རས། ……(༥༤༧)
གོང་རི་དཀར་པོ། ……(༥༤༧)
གོང་གཤམ། ……(༥༤༧)
གོང་ས་མཆོག ……(༥༤༧)
གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ། ……(༥༤༧)
གོད་ཀ ……(༥༤༨)
གོད་ཀྱི་ཆེ་ལུགས། ……(༥༤༨)
གོད་ཀྱི་ཤ་མི་ཟ། ……(༥༤༨)
གོད་རྒྱ། ……(༥༤༨)
གོད་བདག ……(༥༤༨)
གོད་ནས། ……(༥༤༨)
གོད་པའི་པདྨ། ……(༥༤༨)
གོད་ཡིག ……(༥༤༨)
གོན་པན། ……(༥༤༨)
གོམ་ཚད་ཀྱི་སར་འཛོག ……(༥༤༨)
གོམས་འདྲིས་ཆུག་ཁྲད། ……(༥༤༨)
གོམས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་བཞི། ……(༥༤༨)
གོར་རྒྱལ། ……(༥༤༨)

གོར་ནད། ……………………(༥༤༩)
གོར་མ་བཀུམ་པ།……………(༥༤༩)
གོར་མ་ཆག ………………(༥༤༩)
གོར་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ………(༥༤༩)
གོར་ཤི་ཤ། …………………(༥༤༩)
གོལ་ས།……………………(༥༤༩)
གོས་ཀྱི་ཆ་བ་ལ་བརྟེན་པ། ……(༥༤༩)
གོས་ཀྱི་སྣ་ཟུར་སྲུལ་ཤིབས་ཅན། (༥༤༩)
གོས་ཀྱི་ཐུ་བའི་རྩལ་སྦྲུགས།……(༥༤༩)
གོས་སྐྱ།……………………(༥༥༠)
གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།
……………………(༥༥༠)
གོས་སྐུ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ།……(༥༥༠)
གོས་ཁ་འབུ། ………………(༥༥༠)
གོས་བགོ་བ་བརྒྱུ།……………(༥༥༠)
གོས་ཆེན་དཔལ་གཡུ་མ། ……(༥༥༠)
གོས་བརྟག་པ། ……………(༥༥༠)
གོས་དྲི་མ་ཅན། ……………(༥༥༡)
གོས་རྡོ་རྗེ་གསང་ལམ་མ། ……(༥༥༡)
གོས་དམར། ………………(༥༥༡)
གོས་ཟན་ཟད་རོ།……………(༥༥༡)
གོས་བཟོ་བ། ………………(༥༥༡)
གོས་འར་ཕར། ……………(༥༥༢)
གོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་འགྲུབ། ……(༥༥༢)
གོས་སེའུ། …………………(༥༥༢)
གོས་གསུམ་བརྗེ་བ། …………(༥༥༢)
གོས་གསུམ་དང་ཁྲུས་གསུམ། …(༥༥༢)
གྭ་སྐྱུར།……………………(༥༥༢)
གྱུ་ཉོམ་པ། …………………(༥༥༢)
གྱུ་བ་བོད་འབྲག ……………(༥༥༢)
གྱུ་ཚོམ།……………………(༥༥༢)
གྱུ་ཡོག་སྒྲས། ………………(༥༥༢)
གྱུང་ཐྲིང་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག ……(༥༥༢)
གྱུང་ཐལ། …………………(༥༥༣)
གྱུང་ཧྲ་དབང་། ……………(༥༥༣)
གྱུད། ………………………(༥༥༣)
གྱུད་ཀྱི་ཡུལ། ………………(༥༥༣)
གྱུད་ཆེན་ལྷ་དགའ་ཀླུ་དགའ། …(༥༥༣)
གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། ………(༥༥༣)
གྱི་ན། ………………………(༥༥༣)
གྱི་ལིང་། ……………………(༥༥༣)
གྱིམ་ཤིང་གོང་རྫོ།……………(༥༥༣)
གྱི་ན། ………………………(༥༥༤)
གྱེ་རེ་དགོན་པ། ……………(༥༥༤)
གྱེ་རེའི་ཡར་ཐྲིང་། …………(༥༥༤)
གྱེན་ཐའི། …………………(༥༥༤)
གྱོག་བྱེད། …………………(༥༥༤)
གྱོང་བ།……………………(༥༥༤)
གྱོད། ………………………(༥༥༤)
གྱོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ………(༥༥༤)
གྱོས། ………………………(༥༥༤)
གྲ་བཞི་གློག་འཁྲུལ་ལས་ཁུངས། (༥༥༤)
གྲ་བཞི་དམག་སྒར། …………(༥༥༥)
གྲ་བཞི་རྩིས་བཤེར། …………(༥༥༥)
གྲ་བཞི་ཡ་མཚན་དང་དམག་སྒར། (༥༥༦)
གྲ་སྣོད་གཉིས། ……………(༥༥༦)
གྲགས་སྟོབས་གཉིས།…………(༥༥༧)
གྲགས་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་དྲུག…(༥༥༧)
གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེ། …………(༥༥༧)
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག ………(༥༥༧)
གྲགས་འཛིན་མ། ……………(༥༥༧)
གྲང་བའི་ཙ་དྲུག ……………(༥༥༧)
གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བརྒྱད།
……………………(༥༥༧)
གྲངས་ཀྱི་གནས། ……………(༥༥༧)
གྲངས་ཀྱིས་གནས་མཚོན་པར་སྟོམ་
པའི་གཙུག་ལག་གི་གླུ། ……(༥༥༧)
གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ། ………(༥༥༧)
གྲངས་ངེས། ………………(༥༥༧)
གྲངས་ཅན་པ། ……………(༥༥༧)
གྲངས་ཅན་པའི་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྔ། (༥༥༨)
གྲངས་ཅན་པའི་བདེན་པ་ཉེར་ལྔ།
……………………(༥༥༨)
གྲངས་དྲུག་ཅུ། ……………(༥༥༨)
གྲངས་མེད་གཅིག …………(༥༥༨)
གྲངས་མེད་བསྐལ་པ། ………(༥༥༨)
གྲངས་མེད་པ་གསུམ། ………(༥༥༩)
གྲངས་ཤེར་གྱི་རྩིས་སྦྱོར་བྱེད་པ། (༥༥༩)
གྲམ་པ།……………………(༥༥༩)
གྲམ་པ་ཚལ། ………………(༥༥༩)
གྲལ་དཔོན། ………………(༥༥༩)
གྲི་གུ་མཆོ།…………………(༥༥༩)
གྲི་གུམ་བཙན་པོ།……………(༥༥༩)
གྲི་འགྲམ་པ་བཏབ། …………(༥༦༠)
གྲི་བརྟུལ།…………………(༥༦༠)
གྲི་ཐོད་དང་ཁ་ཏཾ། …………(༥༦༠)
གྲི་མོ་ཁྲིད།…………………(༥༦༠)
གྲི་ཏུ་བསྒྲངས། ……………(༥༦༠)
གྲི་སྲི། ……………………(༥༦༠)
གྲི་ཏ་དེ་ཝ་ཏ།………………(༥༦༠)
གྲིབ་མ་གཉིས་པ།……………(༥༦༠)
གྲིབ་ཚེ་ཚོག་གླིང་། …………(༥༦༠)
གྲིབ་སེ་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱུ། …………(༥༦༡)
གྲིབ་སེལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ།…………(༥༦༡)
གྲིའི་འཁོར་ལོ། ……………(༥༦༡)
གྲུ་གུ། ……………………(༥༦༡)
གྲུ་ཐ་ལ་གྲུ། ………………(༥༦༡)
གྲུ་མ་རི་གོངས་པའི་ཆོས་སྐོར། …(༥༦༡)
གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས།

……………………(༥༦༡)
གྲུ་མོ་སྣད་པ། ……………(༥༦༢)
གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་། …(༥༦༢)
གྲུ་འཛིན་རི་པོ། ……………(༥༦༢)
གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། ……(༥༦༢)
གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། ……(༥༦༤)
གྲུབ་ཆེན་མི་ཡོང་རྡོ་རྗེ། ………(༥༦༤)
གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པ། …………(༥༦༤)
གྲུབ་ཐོབ། ……………………(༥༦༥)
གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད། ……………(༥༦༥)
གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ། ……(༥༦༥)
གྲུབ་ཐོབ་ཞག་རེ་སེ་པོ། ………(༥༦༥)
གྲུབ་ཐོབ་ཞང་རི་ཁྲོད་པ། ……(༥༦༥)
གྲུབ་ཐོབ་ཧི་ཤྲི་རས་པ། ………(༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། ……(༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན། (༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན། ………(༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་བི་རོ་ཙ་ན། ………(༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་དབུ་སེ། ……………(༥༦༦)
གྲུབ་ཐོབ་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི། ………(༥༦༦)
གྲུབ་མཐའ། ……………………(༥༦༧)
གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ། …………(༥༦༧)
གྲུབ་མཐའ་གཉིས། …………(༥༦༧)
གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པའི་རྩ་བ་བརྒྱ་རྩ་…
བཅུ། ……………………(༥༦༧)
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས། ……(༥༦༨)
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི། ………(༥༦༨)
གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས།
……………………(༥༦༨)
གྲུབ་མཐའ་བཞི། ……………(༥༦༨)
གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་…
སེམས་མེད་པའི་སྐབས་ལྔ། …(༥༦༨)
གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འཛིན་པ།
……………………(༥༦༨)
གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ། ……(༥༦༩)
གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ། ……(༥༦༩)
གྲུབ་པ། ……………………(༥༦༩)
གྲུབ་པ་བརྒྱད། ……………(༥༦༩)
གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དགེ་
ལེགས་རབ་རྒྱས། …………(༥༦༩)
གྲུབ་པའི་གྲོང་། ……………(༥༦༩)
གྲུབ་པའི་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ།
……………………(༥༦༩)
གྲུབ་པའི་དབང་པོ། …………(༥༦༩)
གྲུབ་པའི་དབང་པོ་སོ་རས་པ། …(༥༧༠)
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཤངས་པ་རས་
ཆེན། ……………………(༥༧༠)
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ། …………………(༥༧༠)
གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་
དཔལ་བཟང་པོ། …………(༥༧༠)
གྲུབ་དབང་ཤིང་ཆེན། ………(༥༧༡)
གྲུམ་ནད་དྲུག ………………(༥༧༢)
གྲུམས། ……………………(༥༧༢)
གྲུས། ………………………(༥༧༢)
གྲེ། …………………………(༥༧༢)
གྲེ་ནད་བདུན། ……………(༥༧༢)
གྲོ་ཆས། ……………………(༥༧༢)
གྲོ་བཏབ། …………………(༥༧༢)
གྲོ་སྟོན་བདུད་རྩི་གྲགས། ……(༥༧༢)
གྲོ་སྦྲི། ……………………(༥༧༢)
གྲོ་བ། ……………………(༥༧༢)
གྲོ་མོ། ……………………(༥༧༢)
གྲོ་མོ་དུང་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ།
……………………(༥༧༢)
གྲོ་མོ་མོན་ཞོལ་བ། …………(༥༧༢)
གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རྣ་བ་བྱེ་བ་རི། …(༥༧༢)
གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། (༥༧༢)
གྲོག ………………………(༥༧༣)
གྲོག་པོ། ……………………(༥༧༣)
གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་གཅིག་བུ། ……(༥༧༣)
གྲོགས་སྐྱལ། ………………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་ཁོ་ཁོམ། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐབ་མོ་དག ……(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་ན་ལ་ད། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་གནས་བཅས། ………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་པ་ཀ་ཤ། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲ། ………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་པ་ཙ་ན། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་སྣ་ག་ཏ། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པཱ། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ། …………(༥༧༣)
གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་བརྩེགས། ……(༥༧༣)
གྲོང་ཆོག …………………(༥༧༤)
གྲོང་འཇུག …………………(༥༧༤)
གྲོང་དྲག་དམག་མི། …………(༥༧༤)
གྲོང་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རིམ། ……(༥༧༤)
གྲོང་སྨད་གྲུ་བཞི། …………(༥༧༤)
གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། (༥༧༤)
གྲོམ་པ་རྒྱང་། ………………(༥༧༤)
གྲོལ་སྒོམ་ཆོས་གཡུང་། ………(༥༧༤)
གྲོལ་ཆ་ནང་ནས་བསྙེད། ……(༥༧༥)
གྲོལ་བ། ……………………(༥༧༥)
གྲོལ་བ་གསུམ། ……………(༥༧༥)
གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། …………(༥༧༥)
གྲྭ་ཁང་སྐྱ་རིམ། ……………(༥༧༥)
གྲྭ་ནས། ……………………(༥༧༥)
གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན། ………(༥༧༥)
གྲྭ་ཐུར་འགྲམ་གྱི་དཀྱིལ། ……(༥༧༥)

གླུ་ས། ……………………(༥༧༦)
གླུ་ས་འགྲིམས། ……………(༥༧༦)
གླ་ཁོལ་གཉིས། ……………(༥༧༦)
གླ་རྩི། ……………………(༥༧༦)
གླ་ཚོགས། …………………(༥༧༦)
གླགས་བལྷ་བ། ……………(༥༧༦)
གླང་འཁོར་སྐྱི་མཚོད། ………(༥༧༦)
གླང་གྲུའི་ས་དཀར་ཤར་ཆུ་མིག་རྫོང་
གི་རི་ཁྲོད། ………………(༥༧༦)
གླང་ཆེན་ཁ་འབབ། …………(༥༧༦)
གླང་ཆེན་འགྱིང་རི། …………(༥༧༦)
གླང་ཐང་པ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ། ……(༥༧༧)
གླང་ཐབས་བཅོས་པའི་ཐང་ཁྲམ་དྲུག་
པ། …………………………(༥༧༨)
གླང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན། ……(༥༧༨)
གླང་མདུན། ………………(༥༧༩)
གླང་རྟུལ་གཅིག ……………(༥༧༩)
གླང་པོ་ཆེའི་སྣ། ……………(༥༧༩)
གླང་པོ་ཆེའི་ཡན་ལག་བདུན། …(༥༧༩)
གླང་པོ་བརྟག་པ། ……………(༥༧༩)
གླང་ལུང་པ་བརྩོན་འགྲུས་གཞོན་ནུ།
…………………………(༥༧༩)
གླངས་ལྷང་། ………………(༥༧༩)
གླད་དྲིག …………………(༥༧༩)
གླད་གཟེར། ………………(༥༨༠)
གླན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། ………(༥༨༠)
གླམ་གྱིས་ཁྱེར། ……………(༥༨༠)
གླལ་བ། ……………………(༥༨༠)
གླས་པ། ……………………(༥༨༠)
གླིང་དཀར་རྫོང་། ……………(༥༨༠)
གླིང་བཅུ་གཉིས། ……………(༥༨༠)
གླིང་བཅུ་གསུམ། ……………(༥༨༠)
གླིང་བདུན། ………………(༥༨༡)
གླིང་སྤྱིལ་སྔོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་
འཛིན་འཕྲིན་ལས། ………(༥༨༡)
གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ……………(༥༨༡)
གླིང་ཚང་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་
རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས། ……(༥༨༡)
གླིང་བཞི། …………………(༥༨༢)
གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅུ་གཉིས། (༥༨༢)
གླིང་བཞིའི་གྲུབ་ཚུལ་བཞི། ……(༥༨༢)
གླིང་གཡོག་གམ་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད།
…………………………(༥༨༢)
གླིང་རས་པདྨ་རྡོ་རྗེ། …………(༥༨༣)
གླིང་གསུམ། ………………(༥༨༣)
གླུ་དབྱངས་ཀྱི་རིས་པ་དྲུག ……(༥༨༣)
གླུ་དབྱངས་ཀྱི་རིས་པ་བདུན། …(༥༨༣)
གླུད་འགོང་། ………………(༥༨༣)
གླེགས་བམ། ………………(༥༨༤)
གླེགས་བམ་གྱི་རྒྱ་རིམ་པ་བདུན། (༥༨༥)
གླེང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། …(༥༨༥)
གླེད་པོར་སྔོར། ……………(༥༨༥)
གླེན། ……………………(༥༨༥)
གླེས། ……………………(༥༨༥)
གློ་ཀུན་གྱི་རབ། ……………(༥༨༥)
གློ་རྒྱུས། …………………(༥༨༥)
གློ་ན། ……………………(༥༨༥)
གློ་ནད་བརྒྱད། ……………(༥༨༥)
གློ་བ་བུ་ལྔ། ………………(༥༨༥)
གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། (༥༨༥)
གློ་བུར་ཚ་བརྒྱད། …………(༥༨༥)
གློ་བོ། ……………………(༥༨༥)
གློ་བོ་སྨོན་ཐང་། ……………(༥༨༥)
གློ་སྨན་ཙན་དན་བརྒྱད་པ། ……(༥༨༥)
གློ་སྨན་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པ། ……(༥༨༦)
གློ་རྩ་ཐོབ། ………………(༥༨༦)
གློ་རྩེ། ……………………(༥༨༦)
གློ་འཛིངས། ………………(༥༨༦)
གློ་འོར། …………………(༥༨༦)
གློག་འདོན་ཁང་། ……………(༥༨༦)
གློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། ……(༥༨༦)
ཀླ་ཡ་ཀྲ་ར། ………………(༥༨༦)
དགག་སྒྲ་བཅོ་ལྔ། ……………(༥༨༦)
དགག་སྒྲའི་སྦྲད་བཞི། ………(༥༨༦)
དགག་སྒྲུབ་གཉིས། …………(༥༨༦)
དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བ། …………(༥༨༧)
དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བ་ཆོས་སྐུ། ……(༥༨༧)
དགག་པ་གཉིས། ……………(༥༨༧)
དགག་པའི་ཕྱོགས་ནས་སྨོས་པའི་
བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་བཞི། ………(༥༨༧)
དགག་བྱ་གཉིས། ……………(༥༨༧)
དགག་བྱ་གསུམ། ……………(༥༨༧)
དགག་བྱའི་མཐའ་བཞི། ………(༥༨༧)
དགག་བཞག …………………(༥༨༧)
དགའ་སྐྱོར་ཟླུལ་གསུམ། ………(༥༨༧)
དགའ་མགུར་སྒྲོད་པ། ………(༥༨༧)
དགའ་གཉིས་ཚོང་བྱས། ………(༥༨༧)
དགའ་གདོང་ཆོས་སྡིང་། ……(༥༨༧)
དགའ་འདུན་པ། ……………(༥༨༧)
དགའ་ལྡན་ཁང་གསར། ………(༥༨༧)
དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། ……………(༥༨༧)
དགའ་ལྡན་དགོན་པ། …………(༥༩༢)
དགའ་ལྡན་སྒྲུབ་མཆོད། ………(༥༩༥)
དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད། ………(༥༩༥)
དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། ………(༥༩༥)
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་། …………(༥༩༦)
དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། …(༥༩༦)
དགའ་ལྡན་དབྱར་ཆོས། ………(༥༩༦)
དགའ་ལྡན་དམག་དཔོན་བསོད་"'

ནམས་རྒྱལ་པོ། ....(༥༩༨)
དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་། ....(༥༩༩)
དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན།
........................(༦༠༠)
དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས། ...(༦༠༡)
དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། ...(༦༠༡)
དགའ་ལྡན་ལྔའི་གནས།........(༦༠༡)
དགའ་བ་འཁྱིལ་བ། ....(༦༠༡)
དགའ་བ་གདོང་།...............(༦༠༡)
དགའ་བ་བཞི། ....(༦༠༢)
དགའ་བའི་དགའ་སྟོན།........(༦༠༢)
དགའ་བའི་རྒྱན་གཉིས།........(༦༠༢)
དགའ་ཚང་ཁོ་ཚེ།..............(༦༠༢)
དགའ་བཞི། ....(༦༠༢)
དགའ་བཞི་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་།...(༦༠༢)
དགའ་བཞིའི་འཁྲུལ་ཐིམ་བཞི།...(༦༠༢)
དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མི་ཏོག་
གི་མདའ་ལྔ། ....(༦༠༢)
དགས་ར། ....(༦༠༢)
དགུ་གྲུབ། ....(༦༠༢)
དགུ་རྩ།......................(༦༠༢)
དགུ་གཏོར། ....(༦༠༢)
དགུ་ཐུག ....(༦༠༢)
དགུང་མཁར།.................(༦༠༣)
དགུང་གཉིས།.................(༦༠༣)
དགུང་འདུན།.................(༦༠༣)
དགུང་སྔོན། ....(༦༠༣)
དགུང་ཞག་ཞེ་དགུ། ....(༦༠༣)
དགུང་སླ་ཉའི་དུས་སུ། ....(༦༠༣)
དགུན་ཉི་ལྡོག...............(༦༠༣)
དགུན་བཏབ།................(༦༠༣)
དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་། ....(༦༠༣)
དགེ་བསྙེས། ....(༦༠༣)
དགེ་རྒྱས། ....(༦༠༣)
དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ། .....(༦༠༣)
དགེ་བསྙེན། ....(༦༠༣)
དགེ་བསྙེན་ཉེར་གཅིག ....(༦༠༤)
དགེ་བསྙེན་དྲུག ....(༦༠༤)
དགེ་འདུན། ....(༦༠༤)
དགེ་འདུན་དཀོར་འབགས། ...(༦༠༤)
དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ།.............(༦༠༤)
དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཅུ····
བདུན། ....(༦༠༤)
དགེ་འདུན་གྱི་བསླབ་བྱ་འཁོར་ལོ་
གསུམ། ....(༦༠༤)
དགེ་འདུན་ལྔ། ....(༦༠༤)
དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།........(༦༠༤)
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།..............(༦༠༦)
དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས། ....(༦༠༧)
དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་། ......(༦༠༧)
དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ། ......(༦༠༧)
དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ།......(༦༠༧)
དགེ་འདུན་དགུ་སྡེ་གཉིས། ......(༦༠༧)
དགེ་འདུན་གཙང་མ། ....(༦༠༧)
དགེ་འདུན་ལ་དབང་ཚུལ་གསུམ།
..........................(༦༠༧)
དགེ་འདུན་ལྷག་མ། ....(༦༠༧)
དགེ་ལྡན་པའི་སློན་ལམ་ལྔ།......(༦༠༨)
དགེ་སྡིག་སྟོབས་ལྡན་ལྔ། ......(༦༠༨)
དགེ་པོར་བགྱིས། ....(༦༠༨)
དགེ་བ།......................(༦༠༨)
དགེ་བ་བཅུ། ....(༦༠༨)
དགེ་བ་བཅུ་གཅིག ....(༦༠༨)
དགེ་བ་བཅུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། ......(༦༠༨)
དགེ་བ་བཞི། ....(༦༠༨)
དགེ་བའི་ཆོས་ལྔ།...............(༦༠༨)
དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ། ....(༦༠༨)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན།.........(༦༠༨)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁམས་ལུང་
པ། ....(༦༡༠)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་དོན་
ཡོད་པར་འགྱུར་བྱེད་ལྔ། ...(༦༡༠)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན·····
བརྒྱད། ....(༦༡༠)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་
ཏན་གསུམ། ....(༦༡༠)
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན····
པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དགུ། ...(༦༡༠)
དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། ....(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོང་།....................(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ། ....(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི། ....(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པ། ......(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོང་དམ་པ་དྲུག་ལྡན།......(༦༡༠)
དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་གཅོད་གསུམ། (༦༡༠)
དགེ་མི་དགེ་བ་བཞི།............(༦༡༡)
དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པ་གསུམ།
..........................(༦༡༡)
དགེ་རྩ་ཆད་པ། ....(༦༡༡)
དགེ་ཚུལ་གྱི་ཉེས་བྱས་ལྟུང་བ་བཅུ་
གསུམ།.....................(༦༡༡)
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་བཅུ།
..........................(༦༡༡)
དགེ་ཚུལ་གྱི་རགས་སྡོམ་བཅུ། ...(༦༡༡)
དགེ་ལུགས་པའི་སྒྲུང་མའི་གཙོ་བོ་
གསུམ། ....(༦༡༡)
དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཁམས་པ་ལུང་
པ། ....(༦༡༡)
དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བ། ......(༦༡༢)

དགེ་བཤེས་གློ་བཟང་དོན་ལྡན། (༥༧༢)
དགེ་བཤེས་ཞང་སྒུམ་ཐོག་པ། ...(༥༧༢)
དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ...(༥༧༢)
དགེ་སློང་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་ཆོས་ལྔ་ལྡན། ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་ཉེར་ལྡན་གྱི་ཡོ་བྱད་དྲུག ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི། (༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ། ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ། ......(༥༧༢)
དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དྲུག ......(༥༧༣)
དགེ་སློང་ལྔ། ......(༥༧༣)
དགེ་སློང་བཅུ་བདུན་སྡེ། ......(༥༧༣)
དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤལ་ཡི་མདོག ...(༥༧༣)
དགེ་སློང་མའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་བཅུ་བདུན། ......(༥༧༣)
དགེ་སློང་མའི་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད། ......(༥༧༣)
དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ...(༥༧༣)
དགེ་སློང་མའི་བསླབ་བྱ་བསྡོམས་པས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི། ......(༥༧༤)
དགེ་སློང་སི་ལྔ། ......(༥༧༤)
དགོང་ཀའི་གྲིབ་སོ། ......(༥༧༤)
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག ......(༥༧༤)
དགོངས་དཀོངས། ......(༥༧༤)
དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྨྲང་འདས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ། ......(༥༧༤)
དགོངས་པ་ཅན་བཞི། ......(༥༧༥)
དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྫོགས། ......(༥༧༥)
དགོངས་པ་བཞི། ......(༥༧༥)
དགོངས་བཞེས་ཚད་མེད། ......(༥༧༥)
དགོངས་བཟང་མཐོ་སྒྲོན། ......(༥༧༥)
དགོངས་གསེང་སྐབ་གསོལ་ཞུས་པ། ......(༥༧༥)
དགོད་དཀར་ལ། ......(༥༧༥)
དགོན་དུད། ......(༥༧༥)
དགོན་སྡེ། ......(༥༧༥)
དགོན་པ་བ། ......(༥༧༥)
དགོན་པའི་བཅའ་ཡིག ......(༥༧༥)
དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་། ......(༥༧༦)
དགོན་གསར་རྩེ་རི་ཁྲོད། ......(༥༧༧)
དགོན་གསར་ཨོད་རི་ཁྲོད། ......(༥༧༧)
དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཕྲད་བཞི། ......(༥༧༧)
དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། ...(༥༧༧)
དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ལུས། ......(༥༧༧)
དགོས་དབང་ཕྱུག་འདྲེན། ......(༥༧༨)
དགོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས། ......(༥༧༨)
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། ......(༥༧༨)
དགྱེར་སྒོམ་པ་གཞོན་ནུ་གྲགས་པ། ......(༥༧༨)
དགྱེར་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ། (༥༧༨)
དགྱེས་རྡོར་ལྷ་དགུ། ......(༥༧༨)
དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་སྲོལ་བདུན། ......(༥༧༨)
དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱ། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་གཉིས། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་བདུན། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པ། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པ་འགོག་པ་ཞུགས་པ། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པའི་སྙིང་། ......(༥༧༩)
དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་གསུམ། ...(༥༧༩)
དགྲ་སྤྲ། ......(༥༧༩)
དགྲ་མདའ། ......(༥༧༩)
དགྲ་དཔང་ཚིངས་བྱེད། ......(༥༧༩)
དགྲ་སྲུ། ......(༥༧༩)
དགྲ་སླ། ......(༥༨༠)
དགྲ་བོ་བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ། ...(༥༨༠)
དགྲ་བཞི་འདུལ་བ་དང་བདུད་ལྔ་བཟློག་པ། ......(༥༨༠)
དགྲ་སོ། ......(༥༨༠)
དགྲ་ལྷ། ......(༥༨༠)
དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ། ......(༥༨༠)
དགྲའ་ཕན་པོ། ......(༥༨༠)
བགབ་ཁྲུང་། ......(༥༨༠)
བགབ་དུ་ཞུགས། ......(༥༨༠)
བགབ་བཟུང་། ......(༥༨༠)
བགམས། ......(༥༨༠)
བགེགས་མཐར་བྱེད། ......(༥༨༠)
བགེགས་འདུལ་བ། ......(༥༨༠)
བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ། ......(༥༨༠)
བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཅུ། ......(༥༨༡)
བགྱིས་པ། ......(༥༨༡)
བགྱིས་ལགས་ནས། ......(༥༨༡)

བགྲང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་ཕྱེད་དགུར་སོན་པ། ……………………(༦༢༡)
བགྲང་བྱའི་ཁྲུར་གྱི་དུབ་པ།……(༦༢༡)
བགྲང་ལས་འདས་པའི་མཚན་བཞི། ……………………(༦༢༡)
བགྲོ་གླེང་བྱེད། ……………(༦༢༡)
བགྲོད་པ་གཉིས། ……………(༦༢༡)
མགར་ཁྲི་འབྲིང་།……………(༦༢༡)
མགར་གྱིས་རྒྱ་ཡུལ་ཕུང་བར་བྱས། ……………………(༦༢༢)
མགར་སྟོང་བཙན་ཡུལ་སྲུང་། …(༦༢༢)
མགར་བའི་བུ་ཁྲ།……………(༦༢༣)
མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ། ……(༦༢༤)
མགུ་པ་དགུ། ………………(༦༢༤)
མགུལ་ནད་ལྷ་བ་བརྒྱད། ……(༦༢༤)
མགོ་བརྙན། ………………(༦༢༤)
མགོ་འདམ་དུ་འགྱུར། ………(༦༢༤)
མགོ་ནད་བརྒྱད། ……………(༦༢༤)
མགོ་བའི་ལྷ་ལྔ། ……………(༦༢༤)
མགོ་སྨན་དུར་བྱེད་གཉིས་པ། …(༦༢༤)
མགོ་སྨན་ཤིང་མངར་གསུམ་པ། (༦༢༤)
མགོ་འོག་ལུས་ཆུད། …………(༦༢༥)
མགོ་ཡིགས། ………………(༦༢༥)
མགོ་ལྡང་ནད། ……………(༦༢༥)
མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། (༦༢༥)
མགོན་པོ་ཀླུ། ………………(༦༢༥)
མགོན་པོ་སྤྱན་གསུམ། ………(༦༢༥)
མགོན་པོ་བེང་དམར་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ། ……………(༦༢༥)
མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ། (༦༢༥)
མགོན་པོ་མི་འཁྲུགས་པ། ……(༦༢༦)
མགོན་པོ་རིགས་ལྔ། …………(༦༢༦)
མགོས་ཁྲི་བཟང་ཡབ་ལྷག ……(༦༢༦)
མགོས་རྒན། ………………(༦༢༦)
མགྲོན་གཉེར།………………(༦༢༧)
མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ། ………(༦༢༧)
མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། ……………………(༦༢༧)
མགྲོན་བཞི། ………………(༦༢༨)
འགག་པ། …………………(༦༢༨)
འགངས་ཆུང་པ། ……………(༦༢༨)
འགའི། ……………………(༦༢༨)
འགལ་རྐྱེན། ………………(༦༢༨)
འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་བཞི། ……(༦༢༨)
འགལ་སྤྱ་ཕྱི་རིམ་འགྲོས་ཀྱི་སློབ་ཐོག ……………………(༦༢༨)
འགལ་ཆ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཤར་ཆེ། (༦༢༩)
འགལ་བ་ལྷར་སྣང་ལྔ། ………(༦༢༩)
འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ། ……(༦༢༩)
འགལ་བའི་སྐྱོན་དྲུག…………(༦༢༩)
འགལ་བའི་རྒྱུན་དྲུག…………(༦༢༩)
འགལ་བའི་རྟགས་བཞི།………(༦༢༩)
འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ། ……………………(༦༢༩)
འགལ་མེད་སོར་གནས་རྒྱུན་འཁྱོངས་སུ་དགོས་རྒྱུ། ……………(༦༢༩)
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལྔ། ……………………(༦༢༩)
འགལ་ཚབས།………………(༦༢༩)
འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག ……(༦༢༩)
འགིང་བའི་རལ་ཁ། …………(༦༣༠)
འགུལ་ལུང་། ………………(༦༣༠)
འགོ་གཙོང་། ………………(༦༣༠)
འགོ་བ།……………………(༦༣༠)
འགོ་བའི་ལྷ་ལྔ། ……………(༦༣༠)
འགོ་བའི་ལྷ་ལྔ་བསྲུང་བའི་རྟེན་ལྔ། ……………………(༦༣༠)
འགོ་བྱེད་མི་སྣ། ……………(༦༣༠)
འགོ་ཞེན་བསྙེན་སྐྱབ། ………(༦༣༠)
འགོག་བདེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས། ……………………(༦༣༠)
འགོག་བདེན་བཞི། …………(༦༣༠)
འགོག་པ་གཉིས། ……………(༦༣༡)
འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། (༦༣༡)
འགོག་པའི་རྒྱུན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། (༦༣༡)
འགོང་ཐོད། ………………(༦༣༡)
འགོང་པོ། …………………(༦༣༡)
འགོང་པོ་སྤུན་དགུ། …………(༦༣༡)
འགོངས་ཅིང་སོང་། …………(༦༣༡)
འགོངས་ནུས་པ།……………(༦༣༡)
འགོད་པ་ཅི་ཡོད།……………(༦༣༡)
འགོད་འབུལ་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར། …(༦༣༡)
འགོན། ……………………(༦༣༡)
འགོས་དང་སྟབས་ཀྱི་ཡུལ། ……(༦༣༡)
འགོས་ལུགས།………………(༦༣༡)
འགོས་ལོ་ཙྪ་བ། ……………(༦༣༡)
འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། ……………………(༦༣༢)
འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་འགྲུབ།……(༦༣༢)
འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། ……(༦༣༢)
འགྱུར་བ་བརྒྱད། ……………(༦༣༣)
འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ།………(༦༣༣)
འགྱུར་མེད་རྟག་པ་དམ་པའི་གནས། ……………………(༦༣༣)
འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ། ………(༦༣༣)
འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ།………(༦༣༤)
འགྱེད། ……………………(༦༣༤)
འགྱོད་པར་གྱུར་ཏ་རེ། ………(༦༣༤)
འགྲང་།……………………(༦༣༤)

འགྲམ་པ་ཆགས། …………………(༦༣༤)
འགྲིགས། …………………(༦༣༤)
འགྲིབས། …………………(༦༣༤)
གྲུལ་འགྲིམ་པ། …………………(༦༣༤)
འགྲེང་མགོ་ནག་ཡོངས་ཀྱི་རྗེ། …(༦༣༤)
འགྲེང་ཉི་བཅོན། …………………(༦༣༤)
འགྲེལ་པ་དྲུག …………………(༦༣༥)
དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་གཅོད་གསུམ། (༦༣༥)
འགྲེལ་པ་རིགས་གསུམ། ………(༦༣༥)
འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། ……(༦༣༥)
འགྲེས་རྐང་། …………………(༦༣༥)
འགྲེས་རྐང་བདུན། …………(༦༣༥)
འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ……(༦༣༥)
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་
མཚན། …………………(༦༣༥)
འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས། …(༦༣༧)
འགྲོ་དྲུག …………………(༦༣༨)
འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་ལམ། ………(༦༣༨)
འགྲོ་བ་ལྔ། …………………(༦༣༨)
འགྲོ་བ་གཉིས། ………………(༦༣༨)
འགྲོ་བ་བཞི། …………………(༦༣༨)
འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག …………(༦༣༨)
འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་
དྲུག …………………(༦༣༨)
འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ལྔ། ………(༦༣༨)
འགྲོ་འོང་མེད་པ། ……………(༦༣༨)
འགྲོ་ལུགས་སྤྱོད་ལམ། ………(༦༣༨)
འགྲོར་རྫི་གནང་། ……………(༦༣༨)
རྒ་བ་གཉིས། …………………(༦༣༨)
རྒ་བའི་ལྔ། …………………(༦༣༨)
རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ………(༦༣༨)
རྒང་། …………………(༦༣༨)
རྒན་ལྷིང་གཙོ་དམངས་འགྱུར་ལྡན་
མཐའ་དག་ལ་བསྒོ་བ། ……(༦༣༨)
རྒན་པ་བཞི། …………………(༦༣༨)
རྒན་ཞུགས། …………………(༦༣༨)
རྒན་གཞོན་བར་གསུམ། ………(༦༣༨)
རྒོད་ཀྱི་གཤའ་མནན། ………(༦༣༨)
རྒོད་ཀྱི་སྤོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག (༦༣༨)
རྒོད་ཀྱི་ཉེམ་ཕྲུ་ཅན་དངོས་གྲུབ
རྒྱལ་མཚན། …………………(༦༤༠)
རྒོད་སྤོང་སྡེ་བརྒྱད་ཡུལ། ……(༦༤༠)
རྒོད་རྡོ་འཚལ་ད། ……………(༦༤༠)
རྒོད་ཚང་པ། …………………(༦༤༠)
རྒོལ(རྒོད) …………………(༦༤༠)
རྒོལ་བ་ལ་སྤོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ།
…………………(༦༤༠)
རྒོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤམས། (༦༤༠)
རྒོལ་ཤས་ཆེ། …………………(༦༤༠)
རྒྱ་དཀར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། …(༦༤༠)
རྒྱ་དཀར་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། (༦༤༡)
རྒྱ་ཕྲ་མ། …………………(༦༤༡)
རྒྱ་སྐེགས། …………………(༦༤༡)
རྒྱ་གར། …………………(༦༤༡)
རྒྱ་གར་ཀོ་ས་ལ། ……………(༦༤༡)
རྒྱ་གར་མཁའ་འགྲོའི་ཁྲིད་འཕགས་
ཀྱི་གདམས་པ་བཅོ་ལྔ། ……(༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག (༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་སྨྲ་མདོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། (༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཆེན་བཞི། ………(༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་བདག་པོའི་མིང་ཐོབ་པ་
བཞི། …………………(༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་སྨྲ་རིག་པའི་
བསྟན་བཅོས་གསུམ། ………(༦༤༡)
རྒྱ་གར་གྱི་རིག་འཛིན་བརྒྱད། …(༦༤༡)
རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རོལ་སྟོན། ………(༦༤༢)
རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན། …………(༦༤༢)
རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ཀླུ་ཡི་ས་བཞི། (༦༤༢)
རྒྱ་གར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བློན་མིར་
གནང་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞི།
…………………(༦༤༢)
རྒྱ་གྲི་ཕོར་ཤུབས། ……………(༦༤༢)
རྒྱ་གྲོག …………………(༦༤༢)
རྒྱ་ལྕ་མ། …………………(༦༤༢)
རྒྱ་ཅང་། …………………(༦༤༢)
རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གཉིས། ………(༦༤༢)
རྒྱ་འཆིང་ཊ་པ། ……………(༦༤༢)
རྒྱ་ཛ་ཚོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོང
པ་ལྔ། …………………(༦༤༢)
རྒྱ་རྗེ་བྲུམ་སངས་དབང་པོ། ……(༦༤༣)
རྒྱ་རྗེ་ལི་ཁྲི་བཞེར་ལང་། ………(༦༤༣)
རྒྱ་རྗེའི་སྲས་མོ། ……………(༦༤༣)
རྒྱ་བཏབ་སྐྱེ་བསྐུར་བ། ………(༦༤༣)
རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེ། ……………(༦༤༣)
རྒྱ་ནག …………………(༦༤༣)
རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་གནས་རི་རྩ
ཆེན་བཞི། …………………(༦༤༤)
རྒྱ་ནག་ཟིམ་ཤིང་། …………(༦༤༤)
རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། …………(༦༤༤)
རྒྱ་ནག་ལྷ་ཁང་། ……………(༦༤༤)
རྒྱ་ཕིབས་འོག་གི་ཤིང་བརྩེགས། (༦༤༤)
རྒྱ་ཕྲུག་གར་མཁན། …………(༦༤༤)
རྒྱ་འབུམ་སྐྱང་། ……………(༦༤༥)
རྒྱ་མ་ཁྲི་སྐྱང་། ……………(༦༤༥)
རྒྱ་མ་ཁྲི་དཔོན། ……………(༦༤༥)
རྒྱ་དམག་བོད་དུ་འོང་། ………(༦༤༥)
རྒྱ་དམར་བ་བྱང་ཆུབ་གྲགས། …(༦༤༥)
རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། ……(༦༤༥)
རྒྱ་ཚགས། …………………(༦༤༦)

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི། …………(༦༤༦)
རྒྱ་མཚོ་བརྟག་པ། …………(༦༤༦)
རྒྱ་མཚོ་རྣམ་བདུན། …………(༦༤༦)
རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ། …………(༦༤༦)
རྒྱ་མཚོ་བཞི། …………(༦༤༦)
རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཀཽ་ཤི་དཀར་པོ། (༦༤༦)
རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། …………(༦༤༦)
རྒྱ་བཟའ་གོང་ཇོ། …………(༦༤༦)
རྒྱ་རིམ་པ་བདུན། …………(༦༤༧)
རྒྱ་ཙ། …………(༦༤༧)
རྒྱ་རོལ། …………(༦༤༧)
རྒྱ་ལ་མེད་པའི་ཡི་གེ་དྲུག …………(༦༤༧)
རྒྱ་ཤིང་བཟོད་གསུམ། …………(༦༤༧)
རྒྱ་ཤུགས། …………(༦༤༨)
རྒྱ་ཤོད་སྟག་པ་ཚལ། …………(༦༤༨)
རྒྱགས་པ། …………(༦༤༨)
རྒྱང་སྐད་བབ་ཙོལ། …………(༦༤༨)
རྒྱང་མཁར་པ་ཚབ་ཡུལ། …………(༦༤༨)
རྒྱང་གྲགས། …………(༦༤༨)
རྒྱང་འཕེན་པ། …………(༦༤༨)
རྒྱང(རྒྱང)བུའི་ལྷ་ཁང་། …………(༦༤༩)
རྒྱང་འབུད། …………(༦༤༩)
རྒྱན་གྱི་མཆོག་གཅིག་ཕྱུ། …………(༦༤༩)
རྒྱན་བརྒྱད། …………(༦༤༩)
རྒྱན་དྲུ། …………(༦༤༩)
རྒྱན་དྲུག …………(༦༤༩)
རྒྱན་དྲུག་ཕྱག་མཚན། …………(༦༤༩)
རྒྱན་པོ་པ། …………(༦༤༩)
རྒྱན་བཞི། …………(༦༤༩)
རྒྱན་སྤུངས་པ། …………(༦༤༩)
རྒྱན་སློབ་མར་བཞག་པ། …………(༦༤༩)
རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས། …………(༦༤༩)
རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་། …………(༦༤༩)
རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན། …………(༦༤༩)
རྒྱབ་གནོན་ཆེད་དམིགས། …………(༦༤༩)
རྒྱབ་ཤུགས། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་དུས་ཀྱི་ནང་སོ་ཁག་བཞི། …(༦༤༩)
རྒྱའི་དེབ་ཐེར་ཐང་ཧྲུའུ་བྲུ་ཤྲན་གྲོན། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་ཙཱཧྣ་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་ལོ་དབར། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་ཡོ་མིང་སྐོར། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་སོ་ཁ་ཕྱིར་འཕྲུལ་བ། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་སོ་ཁ་སྤུང་བའི་དཔོན། …………(༦༤༩)
རྒྱའི་ཧུར་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག …………(༦༤༩)
རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་། …………(༦༤༩)
རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གོང་རི་དཀར་པོ། …………(༦༤༩)
རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། …………(༦༤༩)
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེ་འདེགས། …………(༦༤༩)
རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ། …………(༦༤༩)
རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ། …………(༦༥༢)
རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། …………(༦༥༢)
རྒྱལ་མཁར་རྩེ། …………(༦༥༣)
རྒྱལ་མཁལ་རྩེ། …………(༦༥༤)
རྒྱས་འགེབས་བསྒྲིགས་འཛིན། …(༦༥༤)
རྒྱལ་ཛ་སྟོང་བརྟུངས། …………(༦༥༤)
རྒྱལ་ཆེན་བཞི། …………(༦༥༤)
རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་ཏིག་ཞབས་དྲུང་། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་ཏོ་རེ་ལོང་བཙན། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་བྱེད་གསུམ། …(༦༥༥)
རྒྱལ་ཐབས་སྣེ་བཞི། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་སྡེ་དཀར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། …………(༦༥༥)
རྒྱལ་པོ། …………(༦༥༧)
རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་བཅུ། …(༦༥༧)
རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་བཅོ་བརྒྱད། …………(༦༥༨)
རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་བཅུ། …(༦༥༨)
རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ལྷའི་བུགས་རྗེན་འཇུགས་ཚུལ། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ལྷའི་སྲོག་གཏད་བྱ་ཚུལ། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྐྱོགས། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་ཁྲི་དང་ལྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་རིང་ལ། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཞི། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལ། …………(༦༥༩)
རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ལས་དྲུག …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་དེ་གནས་དུ་སོང་། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་དེ་ཡ་ས་ལ། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་ཧཱུ་ཤ་ལ། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་མདོ་ལྔ། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་མདོ་བཅུ། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་ལྔ་བརྒྱད། …………(༦༦༠)
རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ། …………(༦༦༡)
རྒྱལ་པོ་བི་ཤ་ར་མ་ནི། …………(༦༦༡)
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ། …………(༦༦༡)
རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་གདུང་རབས། …………(༦༦༡)

རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད། ……………(༦༦༡)
རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲའི་མིང་ཅན་བཅུ་དགུ། ……………(༦༦༣)
རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ། …(༦༦༣)
རྒྱལ་པོ་ཏྲ་པ་ཏི། ……………(༦༦༣)
རྒྱལ་པོ་ལ་ཛེས་པ་ལྷ། ………(༦༦༤)
རྒྱལ་པོ་ཤྲི་ཧར་ཤ། …………(༦༦༤)
རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ། ……(༦༦༤)
རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།……(༦༦༤)
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། …………(༦༦༦)
རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་། …………(༦༦༦)
རྒྱལ་པོ་ཨིན་དྲ་བྷུ་ཏི། ………(༦༦༦)
རྒྱལ་པོ་ཤུ་དྷ་ཡ་ན། …………(༦༦༧)
རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མཁར། …………(༦༦༧)
རྒྱལ་པོའི་ཁབ། ……………(༦༦༧)
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ། (༦༦༩)
རྒྱལ་པོའི་རྟགས་ཆེན་ལྔ། ……(༦༦༩)
རྒྱལ་པོའི་ནུས་པ་གསུམ། ……(༦༦༩)
རྒྱལ་སྲུལ། …………………(༦༦༩)
རྒྱལ་སྲན། …………………(༦༦༩)
རྒྱལ་སྲན་ཞེར་ལྔ།……………(༦༧༠)
རྒྱལ་སྲན་བཞི་བཅུ། …………(༦༧༠)
རྒྱལ་སྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས། …(༦༧༠)
རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། ……(༦༧༠)
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ།……(༦༧༠)
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།……(༦༧༢)
རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། …(༦༧༣)
རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ……(༦༧༥)
རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ……(༦༧༧)
རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། (༦༧༩)
རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། …(༦༨༡)
རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། …(༦༨༤)
རྒྱལ་བ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།……(༦༨༥)
རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།……(༦༨༦)
རྒྱལ་བ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།……(༦༨༧)
རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།……(༦༨༨)
རྒྱལ་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ།……(༦༨༩)
རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། …(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས།………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ། …(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟགས་པ་གྲགས་པ་… བརྩོན་འགྲུས།……………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་དང་ཚེ་སྤེལ་བ། ………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་དམ་པ། ……………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་མདོ་ལྔ། ……………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་པ། …………………(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ། …(༦༩༢)
རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ། ………(༦༩༤)
རྒྱལ་བ་ཡུམ། ………………(༦༩༥)
རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ།……………(༦༩༥)
རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག …………(༦༩༥)
རྒྱལ་བ་སོ་རས་པ། …………(༦༩༥)
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག…(༦༩༥)
རྒྱལ་བའི་འཁོར་བཞི། ………(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ། …………(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ། ………(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ། …………(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་བཞི། ……(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་མདོ་བཅུ། …………(༦༩༦)
རྒྱལ་བའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ……………(༦༩༧)
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས། …(༦༩༧)
རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ། ……………(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་མཛད་ཆེན་བརྒྱད། …(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། (༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས། ……………(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ……(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་ལུང་སྟོན་པ་བཞི།……(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། ……………(༦༩༨)
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། ……………(༦༩༨)
རྒྱལ་བུ་ཛིམ་གིམ།……………(༦༩༨)
རྒྱལ་བུ་ཟི་མུར་སྤོ་ཁ། ………(༦༩༨)
རྒྱལ་བུ་མོང་ཁ་ལྡན་སྨྲ་མཆེད། …(༦༩༩)
རྒྱལ་བུ་རཏྣ་ཤྲིས།……………(༦༩༩)
རྒྱལ་བློན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག ……(༦༩༩)
རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། …………(༦༩༩)
རྒྱལ་མོ་ག་གོན། ……………(༦༩༩)
རྒྱལ་མོ་རྫུལ་ཆུ། ……………(༦༩༩)
རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། ………(༦༩༩)
རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་པ། (༦༩༩)
རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན། (༦༩༩)
རྒྱལ་རྩེ་ཆོང་སྒྱེ། ……………(༧༠༠)
རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན།……………(༧༠༠)
རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།……(༧༠༠)
རྒྱལ་ཚབ་པའི་སྐྱེས་རབས་བདུན། ……………(༧༠༡)
རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པ། …………(༧༠༡)
རྒྱལ་མཚན། ………………(༧༠༡)
རྒྱལ་རབས། ………………(༧༠༢)
རྒྱལ་རབས་ལྔ། ……………(༧༠༢)
རྒྱལ་རབས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་། ……………(༧༠༢)
རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། (༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས། …………………(༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།……(༧༠༢)

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དྲུག ……(༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། ……(༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི། ……(༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས་སྐུ་མཆེད་གསུམ། ……(༧༠༢)
རྒྱལ་སྲས་ཏག་ཏུ་ཏ། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་སྲས་མི་ཏྲི་པ། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་སྲིད་ཡན་ལག་བདུན། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་སྲུང་དགོན། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་གསོལ། ……(༧༠༣)
རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དང་བྱམས་པ་སྤྲུན་གསུམ། ……(༧༠༣)
རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ། ……(༧༠༥)
རྒྱས་པའི་དབུ་དུམ། ……(༧༠༥)
རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། ……(༧༠༥)
རྒྱས་འབྲིང་རྣམ་གསུམ། ……(༧༠༥)
རྒྱས་སྨན། ……(༧༠༦)
རྒྱས་ཚད་གཉིས། ……(༧༠༦)
རྒྱུ། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་རྐྱེན་དགོངས་སེལ། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་རྐྱེན་གནས་ཚུལ་འཕྲུལ་བསྒྲིངས་བྱེད་པ། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ……(༧༠༦)
རྒྱུ་འགྲུལ། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་འགྲུལ་བཀག་ཆ། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་ལྔ། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་བཅུ་བཞི། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་གཉིས། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་ལྟར་དུས་བཞི། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ་གཉིས། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་དྲུག ……(༧༠༧)
རྒྱུ་དྲུག་ཅུ་པ། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་འབྲས། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་བདུན། ……(༧༠༧)
རྒྱུ་འབྲས་བབས་ཀྱི་ཞིབ་ལུགས། (༧༠༨)
རྒྱུ་མའི་ནད་ལྔ། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་མའི་སྨན་གུར་གུམ་བརྒྱད་པ། (༧༠༨)
རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་ཚོགས། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་འཛོངས་བྱུང་བ། (༧༠༨)
རྒྱུ་ཟད་རྐྱེན་ཟད། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་ཟས་ཕྱོགས་ལྡང་། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་འོར། ……(༧༠༨)
རྒྱུ་ཡི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག ……(༧༠༨)
རྒྱུ་སྟོད་པ། ……(༧༠༩)
རྒྱུད། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་ལྔ། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་ཆིངས་ལྔ། ……(༧༠༩)
རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། (༧༠༩)
རྒྱུད་མཆོག་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལྔ། ……(༧༡༠)
རྒྱུད་གཉིས། ……(༧༡༠)
རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་། ……(༧༡༠)
རྒྱུད་དུམ་བུ་བཞི། ……(༧༡༢)
རྒྱུད་དྲུག་གི་སློབ་དཔོན་དྲུག ……(༧༡༢)
རྒྱུད་བདུན། ……(༧༡༢)
རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི། ……(༧༡༢)
རྒྱུད་སྡེ་གཉིས། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྡེ་དྲུག ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྡེ་བདུན། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྡེ་བཞི། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་བསྙེན་ཆེན། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་རྣམ་པར་འཕྲུགས་པ། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་པ་རང་གིས་ཟིན། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་བླ་མའི་བཙོད་བྱ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་མངས། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་། ……(༧༡༣)
རྒྱུད་སྨིན། ……(༧༡༦)
རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ། ……(༧༡༦)
རྒྱུད་བཤད་ཐབས་གཉིས། ……(༧༡༦)
རྒྱུད་གསུམ། ……(༧༡༦)
རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ། (༧༡༦)
རྒྱུན། ……(༧༡༦)
རྒྱུན་ཆས་ཁ་གསར། ……(༧༡༦)
རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། (༧༡༦)
རྒྱུན་པར། ……(༧༡༦)
རྒྱུན་འབྱམས་པ། ……(༧༡༦)
རྒྱུན་ཞུགས། ……(༧༡༧)
རྒྱུན་བཤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། ……(༧༡༧)
རྒྱུའི་བོན་རིགས་བཞི། ……()
རྒྱུས་མ་འཚོལ། ……(༧༡༧)
རྒྱོ་འདོད་ཀྱི་ལུས་བུ། ……(༧༡༧)
རྒྱོགས། ……(༧༡༧)
རྒྱོན་མ་གཡེངས་པ། ……(༧༡༧)
སྒང་བུའི་སྨན་རྒྱ་ཚྭ་དགུ་པ། ……(༧༡༧)
སྒོག་མ། ……(༧༡༧)

སྒང་སྒྲོང་ཤིང་ཀླུ་ཞབས། ……(༧༡༧)
སྒང་དྲུག ……(༧༡༧)
སྒང་གསུམ། ……(༧༡༧)
སྒབ་རང་འགྲོ་བ། ……(༧༡༧)
སྒམ་པོ་པ། ……(༧༡༧)
སྒར་ཁག ……(༧༡༧)
སྒར་ཆེན་འཛམ་གླིང་རྒྱན། ……(༧༡༧)
སྒར་པ་རི་ཁྲོད། ……(༧༡༧)
སྒལ་དཀྱིལ། ……(༧༡༧)
སྒལ་པ་དྲུག ……(༧༡༧)
སྒིས་སྟེང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། (༧༡༧)
སྒུགས་ཁ་བླངས། ……(༧༡༩)
སྒེའུ་ཁུང་། ……(༧༡༩)
སྒེར་ཆོས་ཆེ་བཙན་ཁག ……(༧༡༩)
སྒེར་ཆོས་རང་དབོན། ……(༧༢༠)
སྒེར་པ་སྒུ་དྲུག ……(༧༢༠)
སྒེར་པ་མཆོད་གཞིས། ……(༧༢༡)
སྒེར་གསར་བྱུང་བ། ……(༧༢༡)
སྒེར་ལྷ་སྡིངས་པ། ……(༧༢༡)
སྒོ་དཀྱིལ་འཁོར་རིས། ……(༧༢༢)
སྒོ་ཁང་གད་པ། ……(༧༢༢)
སྒོ་ང་བྲེད་ཚལ་པ། ……(༧༢༢)
སྒོ་ངའི་ངར་ཆ། ……(༧༢༢)
སྒོ་ལྔའི་ཡུལ། ……(༧༢༢)
སྒོ་གདོང་སྒོ་མོ། ……(༧༢༢)
སྒོ་འཕྱུར། ……(༧༢༢)
སྒོ་མ་བཞི། ……(༧༢༣)
སྒོ་མང་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ། …(༧༢༣)
སྒོ་མོ། ……(༧༢༣)
སྒོ་ལ། ……(༧༢༣)
སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་བཅུ། ……(༧༢༣)
སྒོ་གསུམ། ……(༧༢༣)
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག …(༧༢༣)
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ། ……(༧༢༣)
སྒོན་པོ་ཤེར་ཕྱིན། ……(༧༢༣)
སྒོམ་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག …(༧༢༣)
སྒོམ་དྲུག ……(༧༢༤)
སྒོམ་པ་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན། …(༧༢༤)
སྒོམ་པ་ཤཱཀ་རིན། ……(༧༢༤)
སྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞི། (༧༢༤)
སྒོམ་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི། ……(༧༢༤)
སྒོམ་པའི་ལམ་དགུ། ……(༧༢༤)
སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག…(༧༢༤)
སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད།
……(༧༢༤)
སྒོམ་བྱུང་། ……(༧༢༤)
སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ། ……(༧༢༥)
སྒོམ་མེད། ……(༧༢༥)
སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ……(༧༢༥)
སྒོམ་ཞུ། ……(༧༢༥)
སྒོམ་ལམ། ……(༧༢༥)
སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ ……(༧༢༥)
སྒོམ་ལམ་བཅུ་གཅིག ……(༧༢༥)
སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།
……(༧༢༥)
སྒོའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས། ……(༧༢༦)
སྒོའི་ཡག་ཤི། ……(༧༢༦)
སྒོར་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ། ……(༧༢༦)
སྒོར་གཞིས། ……(༧༢༦)
སྒྱུ། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་དང་ཐབས། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་མར་མི་འབྱུངས་སྦྱི་ལམ། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་བློ་བཟང་ཚེ་…
རིང་། ……(༧༢༦)
སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། ……(༧༢༧)
སྒྱུ་ལུས། ……(༧༢༧)
སྒྱུ་ལུས་བདུན། ……(༧༢༨)
སྒྱུག་མོ། ……(༧༢༨)
སྒྲིད་བཙད། ……(༧༢༨)
སྒྲིའུ་ཀ ……(༧༢༨)
སྒྲུ་སྒྲེ་སྒྲིའུ་གསུམ། ……(༧༢༨)
སྒྲོགས་ཆེན་ཀང་དྲུག ……(༧༢༨)
སྒྲ་ཀ་ཅན་དབྱངས་གསུམ། ……(༧༢༨)
སྒྲ་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ། ……(༧༢༨)
སྒྲ་སྒྲོག ……(༧༢༨)
སྒྲ་སྒྲོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཕུད་ཅན་
གྱི་རང་གི་ཞུ་ཧྲ་ཡ་ན་བཀོད་ངས་
ཤིང་གྲོང་ཁྱེར་དེ་སས་ནོན་པ། (༧༢༨)
སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས།
……(༧༢༨)
སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ། ……(༧༢༨)
སྒྲ་ཅན་གདོང་གི་སྐར་མ། ……(༧༢༨)
སྒྲ་གཅན་འཛིན། ……(༧༢༩)
སྒྲ་བཅུ་གཅིག ……(༧༢༩)
སྒྲ་གཉིས། ……(༧༢༩)
སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི། (༧༢༩)
སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ། ……(༧༢༩)
སྒྲ་མེད་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི། ……(༧༢༩)
སྒྲ་མདོ་བཞི། ……(༧༢༩)
སྒྲ་སྤྱི། ……(༧༢༩)
སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་། ……(༧༢༩)
སྒྲ་ཚད། ……(༧༢༩)
སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། …(༧༢༩)
སྒྲ་ཚད་ལུགས་ཀྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་
བསྒྲུབ་བ་བཅུ་བཞི། ……(༧༢༩)
སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་བས་བདེ།

……(༧༣༠)
སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ། ……(༧༣༠)
སྒྲ་འཛིན་དབང་མདོན། ……(༧༣༠)
སྒྲ་རིག་པ། ……(༧༣༠)
སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པའི་བསྡུ་བ་བཅུ།
……(༧༣༣)
སྒྲ་སེབ། ……(༧༣༣)
སྒྲ་སྒྲོབ་པར་བཀག་པའི་དུས་བཞི།
……(༧༣༣)
སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། ……(༧༣༣)
སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད། ……(༧༣༤)
སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན། ……(༧༣༤)
སྒྲའི་གཞི་ཡི་གེའི་རྒྱུ་ལྔ། ……(༧༣༤)
སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དྲུག ……(༧༣༤)
སྒྲའི་ལས་བཅས་བཅོ་བརྒྱད། ……(༧༣༤)
སྒྲའི་ལས་མེད་དགུ། ……(༧༣༤)
སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དགེ་སློང་ལྔ། ……(༧༣༤)
སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དད་པ་བཞི། ……(༧༣༤)
སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དྲུག ……(༧༣༤)
སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ། (༧༣༤)
སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
བའི་ཚད་མ་གསུམ། ……(༧༣༤)
སྒྲིགས་རྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་བ། ……(༧༣༤)
སྒྲིགས་དབྱུང་། ……(༧༣༤)
སྒྲིགས་ལམ་གནོན་ཁྱེར། ……(༧༣༤)
སྒྲིགས་ཤས་མི་ཆོག ……(༧༣༤)
སྒྲིབ་གཉིས། ……(༧༣༤)
སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བ། (༧༣༤)
སྒྲིབ་པ་ལྔ། ……(༧༣༥)
སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། ……(༧༣༥)
སྒྲིབ་པ་བཞི། ……(༧༣༥)
སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས། ……(༧༣༥)
སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད། ……(༧༣༥)
སྒྲིབ་སྦྱངས་ཀྱི་ཆོ་ག ……(༧༣༥)
སྒྲུང་། ……(༧༣༥)
སྒྲུབ་སྐོར་དོན་རྒྱུད། ……(༧༣༥)
སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། ……(༧༣༥)
སྒྲུབ་བརྒྱུད། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་ཆག་འཇགས་གསུམ། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་འཇུག ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་ལུགས་ལྔ། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་གནས། ……(༧༣༦)
སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ལྔ། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་པ་ལྔ། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་སྒྲིད་ཆོད་ཡིག ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་ཕྱུག ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་བྱེར་ཞ་ཆག་མ་བྱུང་ཕྱིན། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་བྱེད་ལྷར་སྣང་བའི་སྐྱོན་སུམ་
ཅུ་སོ་གསུམ། ……(༧༣༧)
སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བའི་རྟགས་ཡང་
དག་གསུམ། ……(༧༣༨)
སྒྲུབ་རིས། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་སྐུར་གཉིས། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་དང་སྐུར་བ། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་དང་རྨ་ཡི་ཡུལ། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་འདོགས། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད། ……(༧༣༨)
སྒྲོ་ཕུག་པ་བླ་གྲུ་སེང་གེ། ……(༧༣༨)
སྒྲོག་ཏུས་ཀྱི་ཆ་གོ། ……(༧༣༩)
སྒྲོན་མ་དགུ། ……(༧༣༩)
སྒྲོན་མ་བཞི། ……(༧༣༩)
སྒྲོམ་བུ་བསྒྱུར། ……(༧༣༩)
སྒྲོལ་མ། ……(༧༣༩)
སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ། (༧༣༩)
སྒྲོལ་མ་ཕྱུག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་། ……(༧༣༩)
བརྒྱལ། ……(༧༣༩)
བརྒྱངས། ……(༧༣༩)
བརྒྱ་ཕོ་གཅིག་གིས་ཆོད། ……(༧༣༩)
བརྒྱ་མཆེད་རི་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་བཤད་
སྒྲུབ་གླིང་། ……(༧༣༩)
བརྒྱ་མཆོད། ……(༧༣༩)
བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུ། ……(༧༣༩)
བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡོད་པའི་བཙུན་མོ་བཞི།
……(༧༣༩)
བརྒྱ་འབྱིན། ……(༧༤༠)
བརྒྱ་བཞི། ……(༧༤༠)
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་ཆོས། ……(༧༤༠)
བརྒྱད་གཏོར་མཛད་སྒོ། ……(༧༤༠)
བརྒྱད་སྟོང་པ། ……(༧༤༠)
བརྒྱད་སྣ། ……(༧༤༠)
བརྒྱད་པ། ……(༧༤༠)
བརྒྱའ་ལ། ……(༧༤༡)
བརྒྱའི་སྲིད་ཟིན། ……(༧༤༡)
བརྒྱའུ་ཛེ། ……(༧༤༡)
བརྒྱུད་པ་དྲུག་ལྡན། ……(༧༤༡)
བརྒྱུད་པ་རང་གིས་ཟིན། ……(༧༤༡)
བརྒྱུད་པ་གསུམ། ……(༧༤༡)
བརྒྱུད་བརྟན། ……(༧༤༡)
བརྒྱུད་གསུམ། ……(༧༤༡)
བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟོན་པ། ……(༧༤༡)
བསྒོ་བ་རྣར་གཟོན་པར་བྱེད། ……(༧༤༡)
བསྒོམས་པའི་རྟགས་ཚད་ལྔ། ……(༧༤༡)
བསྒྲུང་། ……(༧༤༡)

བསྒྲགས་པ་བོན་ལུགས། ……… (༡༤༧)
བསྒྲན་བང་། ……… (༡༤༧)
བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ། ……… (༡༤༧)
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་པའི་ཇོ་བོ་བཅུ། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྔ། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་བྱ། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་བཞི། ……… (༡༤༨)
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། ……… (༡༤༨)
བསྒྲིང་། ……… (༡༤༨)

ང

ང་རྒྱལ། ……… (༡༤༣)
ང་རྒྱལ་བདུན། ……… (༡༤༣)
ང་རྒྱལ་གསུམ། ……… (༡༤༣)
ང་ཕོད། ……… (༡༤༣)
ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད། ……… (༡༤༣)
ང་འཕྲང་ཅ་འཕྲང་། ……… (༡༤༣)
ང་ཡི་མིང་ལ་ལྟེ་བཏགས་པ། ……… (༡༤༣)
ང་རི་ཀ ……… (༡༤༣)
ང་ལ་གྲི་གྲུམ་དུ་འདོགས་པ་ཅུག་ཡིན། ……… (༡༤༤)
ང་ལས་ནུ། ……… (༡༤༤)
ང་ལུམ་སྤུར་གསུམ། ……… (༡༤༤)
ངག་གི་གནས་བརྒྱད། ……… (༡༤༤)
ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། (༡༤༤)
ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ། ……… (༡༤༤)
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། ……… (༡༤༤)
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དྲག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར། ……… (༡༤༥)
ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི། ……… (༡༤༥)
ངག་གི་རྩལ་གསུམ། ……… (༡༤༥)
ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྒྱད། ……… (༡༤༥)
ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། (༡༤༥)
ངག་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ……… (༡༤༦)
ངག་བཟློ་མཆོག ……… (༡༤༦)
ངག་བཟློ་ཕལ་པ། ……… (༡༤༦)
ངག་བཟློ་གསུམ། ……… (༡༤༦)
ངག་བཟློའི་དཀྱུས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས། (༡༤༦)
ངག་བཟློའི་སྐྱོན་དྲུག ……… (༡༤༦)
ངག་བཟློའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྔ། ……… (༡༤༦)
ངང་ཚུལ་བཟང་། ……… (༡༤༦)
ངན་ཀང་། ……… (༡༤༦)
ངན་ཁ། ……… (༡༤༦)
ངན་འགྲོ་གསུམ། ……… (༡༤༦)
ངན་སྔགས། ……… (༡༤༦)
ངན་པ་དགུ་འཛོམས། ……… (༡༤༦)
ངན་པའི་རྒྱན། ……… (༡༤༦)
ངན་བུས་ངོ་ཁྲེར། ……… (༡༤༧)
ངན་རིངས་མཁྲིགས་བཟུང་། ……… (༡༤༧)
ངན་ཤེད་འོས་མིན་རིགས། ……… (༡༤༧)
ངན་སོང་། ……… (༡༤༧)
ངན་སོང་གི་གནས་བཅུ། ……… (༡༤༧)
ངན་སོང་གསུམ། ……… (༡༤༧)
ངན་སློང་། ……… (༡༤༧)
ངན་རྟུལ། ……… (༡༤༧)
ངམ་གྲོག ……… (༡༤༧)
ངམ་རིང་། ……… (༡༤༧)
ངམ་ཤོད། ……… (༡༤༧)
ངམ་ཤོད་ཁྲ་སྣ། ……… (༡༤༧)
ངའི་ཁབ། ……… (༡༤༧)
ངར་བསྐྱེད། ……… (༡༤༧)
ངར་གདོང་སྣ། ……… (༡༤༧)
ངར་བ་ཐང་། ……… (༡༤༧)
ངར་འཛིན། ……… (༡༤༧)
ངས། ……… (༡༤༨)
ངུར་སྨྲིག་རྟགས་འཛིན། ……… (༡༤༨)
ངུར་ཡང་མི་གནང་ངམ། ……… (༡༤༨)
ངེད་ཅན་ཁྲིར་ཤོག ……… (༡༤༨)
ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གཉིས། ……… (༡༤༨)
ངེས་དོན། ……… (༡༤༨)
ངེས་དོན་གྱི་ལམ་རྒྱ་དྲུག ……… (༡༤༨)
ངེས་པ་ལྔ། ……… (༡༤༨)
ངེས་པ་ལྔ་ལྡན། ……… (༡༤༨)
ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ། ……… (༡༤༨)
ངེས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། ……… (༡༤༨)
ངེས་པའི་ཚིག ……… (༡༤༨)
ངེས་བྱེད་ཡན་ལག་བཞི། ……… (༡༤༨)
ངེས་འབྱུང་། ……… (༡༤༨)
ངེས་ཤེས། ……… (༡༤༨)
ངོ་སློག་གཡོ་ལྷད། ……… (༡༤༩)
ངོ་སྤྲོད་གྲངས་ཚང་། ……… (༡༤༩)
ངོ་ཕྱི ……… (༡༤༩)
ངོ་དཀའ་ཕྱོགས་འཛིན། ……… (༡༤༩)
ངོ་རྒྱུག ……… (༡༤༩)
ངོ་འཕྲལ། ……… (༡༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ……… (༡༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ……… (༡༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས། ……… (༡༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྔ། (༡༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཁྱད་པར་གསུམ། (༡༤༩)

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ། ……(༧༤༩)
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ། ……(༧༤༩)
ངོ་བོ་ཐ་དད། ……(༧༤༩)
ངོ་ཚ་མེད་པ། ……(༧༤༩)
ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ……(༧༤༩)
ངོ་མཚར་ལྷ་ལྡན་འཛམ་གླིང་། …(༧༥༠)
ངོ་མཚར་བའི་སྤྱོར་བ་བཅུ་གཉིས།
……(༧༥༠)
ངོ་མཚར་རྫ་བདུན། ……(༧༥༠)
ངོ་མཚར་གཞན་ཕན་ཞུལ་བྱུང་……
སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ……(༧༥༠)
ངོ་འཛིན་བྱེད། ……(༧༥༠)
ངོ་གཡོག ……(༧༥༠)
ངོ་ཤེས་པར་བསྟན་དུ། ……(༧༥༠)
ངོ་སོ། ……(༧༥༠)
ངོག……(༧༥༠)
ངོག་ཕ།……(༧༥༠)
ངོན་ཐོན། ……(༧༥༠)
ངོར། ……(༧༥༠)
ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། (༧༥༡)
ངོར་སྡང་བཙན་མོང་། ……(༧༥༡)
ངོས་ལྐོག་བྱེད། ……(༧༥༡)
ངོས་འཛིན་ཐོལ་འཛོག ……(༧༥༡)
ངོས་བཟུང་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས།
……(༧༥༡)
ངོས་ལམ། ……(༧༥༢)
དངངས་པར་བྱེད་པ། ……(༧༥༢)
དངན་ཆན། ……(༧༥༢)
དངན་དུས། ……(༧༥༢)
དངན་བྱམས།……(༧༥༢)
དངར་ཁ་བྱས་པ།……(༧༥༢)
དངུལ་དཀར་གྱི་གར་བུ་སྦྲང་བཅུ་
ཐུག་ལྡའི་གོང་བུ་རྣའི་ཐིག་པའི་
རྣམ་པ།……(༧༥༢)
དངུལ་གྱི་ཏམྦུ་ར།……(༧༥༢)
དངུལ་གྱི་དོང་ཙེ།……(༧༥༢)
དངུལ་གྱི་བད་ཀྲུང་། ……(༧༥༢)
དངུལ་ཆུ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ།……(༧༥༢)
དངུལ་ཆུ་ཧྲམ་ཧྲ་དྲ། ……(༧༥༢)
དངུལ་ཆུ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། (༧༥༣)
དངུལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་
རྡོ་རྗེ། ……(༧༥༣)
དངུལ་པོར། ……(༧༥༤)
དངུལ་ཕྲེ་ཆེན། ……(༧༥༤)
དངུལ་ཕྲེ་སྡོང་། ……(༧༥༤)
དངུལ་བཟོ། ……(༧༥༤)
དངུལ་སྲང་ཆེན། ……(༧༥༥)
དངོས་དཀྱིལ།……(༧༥༥)
དངོས་གྲུབ། ……(༧༥༥)
དངོས་གྲུབ་དགུ། ……(༧༥༥)
དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། ……(༧༥༥)
དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ།
……(༧༥༦)
དངོས་གྲུབ་གཉིས། ……(༧༥༦)
དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས། ……(༧༥༦)
དངོས་གྲུབ་གསུམ། ……(༧༥༦)
དངོས་རྒྱུ། ……(༧༥༦)
དངོས་ཅན།……(༧༥༦)
དངོས་རྟགས།……(༧༥༦)
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ། ……(༧༥༦)
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ……(༧༥༦)
དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ། ……(༧༥༦)
དངོས་དོད། ……(༧༥༦)
དངོས་དོན་འདྲེན་ཁལ།……(༧༥༦)
དངོས་སྡིག……(༧༥༦)
དངོས་པོ། ……(༧༥༦)
དངོས་པོ་བརྒྱད། ……(༧༥༦)
དངོས་པོ་གཉིས། ……(༧༥༧)
དངོས་པོ་སྤྲངས་པའི་ཆད་ལས། (༧༥༧)
དངོས་པོ་བཞི། ……(༧༥༧)
དངོས་པོ་གསུམ། ……(༧༥༧)
དངོས་འབྲས།……(༧༥༧)
དངོས་མིང་། ……(༧༥༧)
དངོས་སྨྲ་བ། ……(༧༥༧)
དངོས་གཞལ།……(༧༥༧)
དངོས་གཞི་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་།
……(༧༥༧)
དངོས་གཞི་ཙ་དཔོན། ……(༧༥༨)
དངོས་ཤུགས་སུ་བཀྱིས་མི་ཆོག་པ།
……(༧༥༨)
དངོས་སློབ། ……(༧༥༨)
མངག་གཞུག་ཏུ་བཀོལ།……(༧༥༨)
མངག་གཞུག་བང་མིར་གཏོང་། (༧༥༨)
མངགས་བཀོད་ཤེས་སུ་བཅུག་པའི་
སྐེ་སློབས་ཚང་མ།……(༧༥༨)
མངན་སླ་ཟ་འོག ……(༧༥༨)
མངན་ལག……(༧༥༩)
མངའ་ཐང་། ……(༧༥༩)
མངའ་ཐང་སྤར། ……(༧༥༩)
མངའ་ཐང་འབྱོར་ཚོགས། ……(༧༥༩)
མངའ་དྭགས་རྒྱལ་གསུམ། ……(༧༥༩)
མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན། …(༧༥༩)
མངའ་བདག་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ།
……(༧༥༩)
མངའ་བདག་པད་དཀར་ལྡེ། …(༧༥༩)
མངའ་བདག་ཕྱུག་ན་རྡོ་རྗེ།……(༧༥༩)
མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེ། ……(༧༥༩)
མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག
……(༧༥༩)

མངའ་འབངས། ……………(༧༥༩)
མངའ་ཞབས་མི་སེར། ………(༧༥༩)
མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ།………(༧༦༠)
མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ། ……(༧༦༠)
མངའ་རིས་གུང་ཐང་། ………(༧༦༠)
མངའ་རིས་སྨར་དཔོན།………(༧༦༠)
མངའ་རིས་མི་སྡེ་ཞབས་ཁ།……(༧༦༠)
མངའ་གསོལ།………………(༧༦༠)
མངར་བ། …………………(༧༦༠)
མངར་གསུམ།………………(༧༦༠)
མངལ་སྐམ། ………………(༧༦༠)
མངལ་སྐྱེའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ། (༧༦༠)
མངལ་ཁྲག་གིས་འཁོར་ལོ་བྲིས། (༧༦༠)
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ། ……(༧༦༠)
མངལ་དང་མོད་ཟླ་རྩིས་པའི་ཉི་ཤུ།
……………………(༧༦༠)
མངལ་སྨན་ར་མཉེ་བཅུ་བདུན། (༧༦༠)
མངོན་བྱུར། ………………(༧༦༡)
མངོན་བརྗོད།………………(༧༦༡)
མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ།
……………………(༧༦༡)
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅུ། (༧༦༡)
མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་
བཅུ་གསུམ། ……………(༧༦༡)
མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་གནོད་
འགྱུར་སྒྲོང་རྒྱུའི་བཅོ་ལྔ། …(༧༦༡)
མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས།
……………………(༧༦༢)
མངོན་དུ་ཕྱུར་པ་བཅུ། ………(༧༦༢)
མངོན་འདོད།………………(༧༦༢)
མངོན་པ། …………………(༧༦༢)
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་
བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག
……………………(༧༦༢)
མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། ……(༧༦༢)
མངོན་པ་གཉིས། ……………(༧༦༢)
མངོན་པ་སྡེ་བདུན། …………(༧༦༢)
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གསེར་
ཀྱི་རི་བདུན། ……………(༧༦༣)
མངོན་པའི་རྒྱུད་རིས། ………(༧༦༣)
མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། …………(༧༦༣)
མངོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྔ། (༧༦༣)
མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་
དུས་ཀྱི་གཞལ་གྲངས་སོ་བརྒྱད།
……………………(༧༦༣)
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡན་ལག་
བཞི། …………………(༧༦༣)
མངོན་པར་བྱུང་།……………(༧༦༣)
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས།
……………………(༧༦༣)
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྔ། ………(༧༦༤)
མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག………(༧༦༤)
མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཅུ།……(༧༦༤)
མངོན་པར་ཤེས་བྱ་དྲུག………(༧༦༤)
མངོན་སྤྱོད། ………………(༧༦༤)
མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ………(༧༦༥)
མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས། …………(༧༦༥)
མངོན་བྱང་ལྔ། ……………(༧༦༥)
མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད། ………(༧༦༥)
མངོན་མཚན་ཅན། …………(༧༦༥)
མངོན་ཚན་ཨུ་སྙིགས་སྤྱོད་པ་དང་
བྲལ། …………………(༧༦༥)
མངོན་ཤེས་ལྔ། ……………(༧༦༥)
མངོན་ཤེས་དྲུག ……………(༧༦༥)
མངོན་ཤེས་མེད་ཅང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་
བབས་བལྟ་བྱེད་པ། ………(༧༦༥)
མངོན་ཤེས་སྒྲ། ……………(༧༦༥)
མངོན་སུམ། ………………(༧༦༥)
མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མ། ………(༧༦༥)
མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ལྟར་སྣང་དྲུག
……………………(༧༦༥)
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ………(༧༦༥)
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན། …(༧༦༦)
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞི། ……(༧༦༦)
མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞི། ……(༧༦༦)
མངོན་སུམ་བཞི། ……………(༧༦༦)
མངོན་སུམ་གསུམ། …………(༧༦༦)
ཛ་བརྟུང་བའི་སྒྲའི་དབྱེ་བ་བདུན།
……………………(༧༦༦)
ཛ་བོ་ཆེ། …………………(༧༦༦)
ཛ་བྲན།……………………(༧༦༦)
ཛ་བྲི། ……………………(༧༦༦)
ཛ་མོའི་གྲོག་མ་ཆེན་མོ། ………(༧༦༦)
ཛ་ཛུ་ཟལ་མོ་སྒང་། …………(༧༦༦)
ཛ་ཡབ།……………………(༧༦༦)
ཛ་ཤང་། …………………(༧༦༦)
ཛན་ཆེན། …………………(༧༦༦)
ཛན་དཔོན། ………………(༧༦༦)
ཛབ་ཙ།……………………(༧༦༦)
ཛམ་པ་སུ་སུ། ………………(༧༦༧)
ཛམས། ……………………(༧༦༧)
ཛུལ་གཟན། ………………(༧༦༧)
ཛེ་ཐོག ……………………(༧༦༧)
ཛོག་དཀྱིལ་བདུན། …………(༧༦༧)
ཛོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། …………(༧༦༧)
ཛོག་པའི་ཆོས་སྐོར། …………(༧༦༧)
ཛོག་བྲུ།……………………(༧༦༧)
ཛོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། …(༧༦༧)
ཛོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། ………(༧༦༨)

རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། ……(༢༡༨)
རྔོག་ལོའི་བཤད་རྒྱུད། ………(༢༡༨)
རྔོད་ཨ་ལ་རོང་གི་བྲག་རར། …(༢༡༩)
རྔོན་པའི་འདོན། ……………(༢༡༩)
ལྔ་ཀང་། ……………………(༢༡༩)
ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ། ………………(༢༡༩)
ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་བསྟན་པའི་ཚད།
……………………………(༢༢༠)
ལྔ་དྲུག་འགྲོའི་སྐྱིད་འབབ། ……(༢༢༠)
ལྔ་རྡེའི་འགྲོ། ………………(༢༢༠)
ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ། ……………(༢༢༠)
ལྔ་བསྡུས། …………………(༢༢༠)
ལྔ་པ། ………………………(༢༢༠)
སྔ་འཁོན་ཞི་བཞག …………(༢༢༠)
སྔ་འགྱུར་ལྔ། ………………(༢༢༠)
སྔ་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་བདུན། …………(༢༢༠)
སྔ་ཆབ། ……………………(༢༢༠)
སྔ་ཕྱི་དུས་མིན། ……………(༢༢༠)
སྔ་མ་ཟུང་། ………………(༢༢༡)
སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་ཚེ་རྔོ…
བོ་མི་འགྱུར་བ་བཅུ། ………(༢༢༡)
སྔ་སོ། ……………………(༢༢༡)
སྔགས། ……………………(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་དཀའ་བ་བཞི། ……(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ། ……(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ། …………(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་ལྔ། (༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི། …(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྣང་གཞི་
གཅིག་པུ། ………………(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ། ……(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་བདུན། ………(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ། ……(༢༢༡)
སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཆས། …(༢༢༡)
སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་
མཚན། ……………………(༢༢༡)
སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་
རིན་ཆེན། ………………(༢༢༢)
སྔགས་གཉིས། ………………(༢༢༢)
སྔགས་དྲུག་ཕྱག་དྲུག་གི་རྒྱུད་དྲུག
……………………………(༢༢༢)
སྔགས་སྐྱེ་གསུམ། ……………(༢༢༢)
སྔགས་ནི་སྦྱར་གྲུབ། …………(༢༢༢)
སྔགས་པ། …………………(༢༢༢)
སྔགས་པའི་ཟོར་མདའ། ………(༢༢༢)
སྔགས་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ཚོགས། ……(༢༢༢)
སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན།
……………………………(༢༢༢)
སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ། ……(༢༢༣)
སྔགས་བཟླ་ཚུལ་བཞི། ………(༢༢༣)
སྔགས་བཟླ་ཚེ་འདོན་རྒྱུའི་སྒྲོན་བརྒྱད།
……………………………(༢༢༣)
སྔགས་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་གཅིག་
པོ། ………………………(༢༢༣)
སྔགས་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་གཅིག་
ཤུ། ………………………(༢༢༣)
སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ།…(༢༢༣)
སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྔ།……(༢༢༣)
སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས། (༢༢༣)
སྔགས་གསར་རྙིང་། …………(༢༢༣)
སྔངས་པ། …………………(༢༢༣)
སྔབ་ཏུས་བཙུགས། …………(༢༢༣)
སྔར་གཞའ་ནང་དུ་གཤེགས་པའི་…
ཚེ་གྲོལ་ཞིང་མི་སྨྲུན་པ། ……(༢༢༣)
སྔར་གནས་སོར་བཞག ………(༢༢༣)
སྔར་བྲིམ། …………………(༢༢༣)
སྔར་ཟིང་དུ་སྤྱོད་པ། …………(༢༢༣)
སྔར་ཡོད་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་རྙིང་པ།
……………………………(༢༢༤)
སྔར་ལུགས་སྲུག་འདྲེན། ………(༢༢༤)
སྔུན། ………………………(༢༢༤)
སྔོ་སྨན་རིགས་གཙོ་བོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་
བརྒྱད། ……………………(༢༢༤)
སྔོ་ཚ་བ་གསུམ། ……………(༢༢༥)
སྔོན་གོམས་བག་ཆགས་བཟང་པོ…
སད་པ། ……………………(༢༢༥)
སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ། …………(༢༢༥)
སྔོན་གྱི་ཚོ་ག་བཅུ། …………(༢༢༥)
སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན། ……(༢༢༥)
སྔོན་གྱི་བག་ཆགས། …………(༢༢༥)
སྔོན་འགྲོ་ཆུ་གསུམ། …………(༢༢༥)
སྔོན་ཚོག་ཏུ་གྲགས་པ་བཅུ།……(༢༢༥)
སྔོན་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་
པ། ………………………(༢༢༦)
སྔོན་མར། …………………(༢༢༦)
སྔོན་མོ་ཁྲུང་ཁྲུང་། …………(༢༢༦)
སྔོན་ཚུད་སྦྲ་བརྟན། …………(༢༢༦)
སྔོའི་བུ་མོ་སྤུན་བདུན། ………(༢༢༦)
བརྔན་པ། …………………(༢༢༦)
བརྗོད་པ། …………………(༢༢༦)
བསྔགས་བྱའི་བརྗོད་གཞིར་དངོས་
བསྟན་བཅུ་བདུན། ………(༢༢༦)
བསྔོ་བགྲང་། ………………(༢༢༦)
བསྔོ་རྟེན། …………………(༢༢༦)
བསྔོ་རྟེན་འབུལ་མི། …………(༢༢༦)
བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཅུ། ………(༢༢༦)
བསྔོ་བ་གསུམ། ……………(༢༢༦)

ཅ

ཅང་། ......(༧༧༧)
ཅང་ཏེའུ། ......(༧༧༧)
ཅང་མཐོང་ཅང་ཚོར། ......(༧༧༧)
ཅན་ལྔ་དང་ལོག་དྲུག ......(༧༧༧)
ཅི་ག......(༧༧༧)
ཅི་དགའ་བར་རང་ཉམས་སུ་གནང་། ......(༧༧༧)
ཅི་ཅིང་ལོ་གསུམ། ......(༧༧༧)
ཅི་ཏའི་ལོ་བཞི། ......(༧༧༧)
ཅི་བྲུ་གཏོལ་བྲལ། ......(༧༧༧)
ཅི་དབེན་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ། ......(༧༧༧)
ཅི་མ་ཉུང་སྐམ་པ། ......(༧༧༧)
ཅི་ཅོ། ......(༧༧༧)
ཅི་སྨན། ......(༧༧༧)
ཅི་ཤྲུན་ཇོ་གཉིས། ......(༧༧༧)
ཅི་གསུང་དང་ལེན། ......(༧༧༧)
ཅི་ཧྲང་ལོ་གཅིག ......(༧༧༧)
ཅིག་ཅར་དུ། ......(༧༧༧)
ཅིག་བཞིན། ......(༧༧༧)
ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག ......(༧༧༧)
ཅིའུ་ཐའི་ཛུ། ......(༧༧༨)
ཅིའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས། ......(༧༧༨)
ཅིའུ་ཧྭ་ཧྲན། ......(༧༧༨)
ཅུ། ......(༧༧༨)
ཅུ་དབེན། ......(༧༧༨)
ཅུང་། ......(༧༧༩)
ཅུང་ཇུས། ......(༧༧༩)
ཅུར་ནི། ......(༧༧༩)
ཅེ་ཏེ། ......(༧༧༩)
ཅེབས་ཙུར་ནི་སྐྱི་འཛུ། ......(༧༧༩)
ཅིའུ་ལ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག ......(༧༧༩)
ཅོ་འདྲི། ......(༧༨༡)
ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ། ......(༧༨༡)
ཅོ་ནེ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། ......(༧༨༡)
ཅོ་ནེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན། ......(༧༨༢)
ཅོག ......(༧༨༢)
ཅོག་ཅོག་པོ། ......(༧༨༢)
ཅོག་རོ་ལྷུའི་རྒྱལ་མཚན། ......(༧༨༢)
ཅོད་པན་དར་ལྕེ་གཡོ་བ། ......(༧༨༣)
ཅོད་པན་འཛུགས་པ། ......(༧༨༣)
ཅོད་པན་གསེར་ཞུན་མཛེས་པའི་བསྟན་པ། ......(༧༨༣)
ཅོམ་ཆུང་བ། ......(༧༨༣)
གཅམ་བུ། ......(༧༨༣)
གཅལ། ......(༧༨༣)
གཅལ་བ། ......(༧༨༣)
གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ......(༧༨༣)
གཅིག་ངར་གཅིག་སློང་། ......(༧༨༣)
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། ......(༧༨༣)
གཅིག་དང་ཐ་དད། ......(༧༨༣)
གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས། ......(༧༨༤)
གཅིག་པ་བཞི། ......(༧༨༤)
གཅིན་ཚན། ......(༧༨༤)
གཅུང་རི་བོ་ཆེ། ......(༧༨༤)
གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། (༧༨༤)
གཅུངས་རྒྱ་བོ། ......(༧༨༤)
གཅུམ། ......(༧༨༥)
གཅེན་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། ......(༧༨༥)
གཅེན་ལུང་། ......(༧༨༥)
གཅེའུ། ......(༧༨༥)
གཅེར་བུ། ......(༧༨༥)
གཅེར་བུ་པ། ......(༧༨༥)
གཅེས་འཕྲུ། ......(༧༨༥)
གཅེས་འཛིན། ......(༧༨༥)
གཅོང་ཆེན་སྐྲན་ནད་བཅུ་གཅིག (༧༨༥)
གཅོང་ཆེན་ནད་དྲུག......(༧༨༥)
གཅོད་ཀྱི་སྐན་བརྒྱུད་བཞི། ......(༧༨༥)
གཅོད་ཡུལ་ལྷར་བདུད་བཞི། ......(༧༨༥)
གཅོལ། ......(༧༨༥)
བཅགས་འཁྲི་མེད་པ། ......(༧༨༥)
བཅད་ཤེས། ......(༧༨༥)
བཅད་ཤེས་གཉིས། ......(༧༨༦)
བཅད་ལྡུགས་སྤེལ་གསུམ། ......(༧༨༦)
བཅའ་བ་ལྔ། ......(༧༨༦)
བཅའ་བ་བཞིའི་ཁྲིམས། ......(༧༨༦)
བཅས་པ། ......(༧༨༦)
བཅས་པ་ཉམས། ......(༧༨༦)
བཅས་པ་གསུམ། ......(༧༨༦)
བཅུ་གཅིག་ཞལ། ......(༧༨༦)
བཅུ་གཅིག་ཞལ་རི་བྲུར། ......(༧༨༦)
བཅུ་གཉིས་གླིང་ལ་མི་ཟེ་གླིང་གསུམ། ......(༧༨༦)
བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ......(༧༨༦)
བཅུ་ཐྲག ......(༧༨༧)
བཅུ་ཐྲག་བདུན་ལས་དྲུག་གིས་ལྷག་པ། ......(༧༨༧)
བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག ......(༧༨༧)
བཅུད་བྲལ། ......(༧༨༧)
བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་མདའ། ......(༧༨༧)
བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ། ......(༧༨༧)
བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་གཟའ་ཡིས་ཟིན། (༧༨༨)
བཅོམ་ལྡན། ......(༧༨༨)

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱར་གནས་
མཛད་རིམ། …… (༧༨༨)
བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི། …… (༧༨༩)
བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི། …… (༧༩༠)
བཅོལ་ནོར་མང་ཞར། …… (༧༩༠)
བཅོས་ཉེས། …… (༧༩༠)
བཅོས་པ། …… (༧༩༠)
བཅོས་མ། …… (༧༩༠)
བཅོས་མི་ཐོགས་པ། …… (༧༩༠)
བཙྭ་ཚེ། …… (༧༩༠)
བཙྭ་ཏུ། …… (༧༩༠)
ལྕགས་ཀྱི་བྲེ་སོ། …… (༧༩༠)
ལྕགས་ཐང་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་
བསོད་ནམས། …… (༧༩༠)
ལྕགས་རྡུལ་གཅིག …… (༧༩༡)
ལྕགས་པོ་རི་བོད་སྨན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་
མོ། …… (༧༩༡)
ལྕགས་པོ་རི་བཻཌཱུརྻ་ཡི་རྗེ་བཀོས། …… (༧༩༤)
ལྕགས་པོ་རིའི་སྨན་ཆུ། …… (༧༩༤)
ལྕགས་སྒྲིགས་པ། …… (༧༩༤)
ལྕགས་དམར་སྐམ་གཙུན། …… (༧༩༤)
ལྕགས་བཟོ། …… (༧༩༤)
ལྕགས་བཟོ་མཁས་ཅན་བཀྲ་ཤིས་
དོན་གྲུབ། …… (༧༩༥)
ལྕགས་རི་ནག་པོ། …… (༧༩༦)
ལྕགས་རི་རིང་པོ། …… (༧༩༦)
ལྕགས་ཕྱུགས་རྒྱས་དཔྱད། …… (༧༩༧)
ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་
ལྡན། …… (༧༩༧)
ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། …… (༧༩༨)
ལྕང་རྒྱབ་ཁྲི་བྱར་མཁྱེན་རབ་ཡོན་
ཏན། …… (༧༩༩)
ལྕང་འདམ། …… (༧༩༩)
ལྕང་ལུང་ཁྲི་ཀུན་འཇམ་དབྱངས་
ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། …… (༧༩༩)
ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་
བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། (༨༠༠)
ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། …… (༨༠༡)
ལྕང་ལོ་ཅན་པ། …… (༨༠༡)
ལྕང་ལོ་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ།
…… (༨༠༡)
ལྕང་ལོ་ཡི་ཟར་བུ། …… (༨༠༤)
ལྕམ་དྲལ། …… (༨༠༤)
ལྕེ་ཀྲུང་། …… (༨༠༤)
ལྕེ་བ། …… (༨༠༤)
ལྕེ་བ་བཞི་ཐྲག་བཞི། …… (༨༠༤)
ལྕེ་བ་ཡ་རི་མ། …… (༨༠༤)
ལྕེ་ཡང་གི་བབས། …… (༨༠༤)
ལྕེ་ཤིང་སྦྱར། …… (༨༠༤)
ལྕེམ་རྩ། …… (༨༠༤)
ལྕུག་ཐྲན། …… (༨༠༤)
ལྕེ་ཆེ། …… (༨༠༤)
ལྕེ་སྟོན་རྒྱ་ནག …… (༨༠༤)
ལྕེ་ཐག་མེད་པའི་ལེབ་གསུམ། …… (༨༠༥)
ལྕེ་བཙད། …… (༨༠༥)
ལྕེ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། (༨༠༥)
ལྕེ་རྩ་བཏབ། …… (༨༠༦)
ལྕེབས། …… (༨༠༦)
ལྕེའི་དབང་མཛོད། …… (༨༠༦)
ལྕེའི་དབང་པོ། …… (༨༠༦)
ལྕེའུ་ཚེ། …… (༨༠༦)
ལྕོག་སྐྱེ་བ། …… (༨༠༦)
ལྕོང་ལྕོང་པོ། …… (༨༠༦)
ལྕོང་མོ། …… (༨༠༦)

ཆ

ཆ། …… (༨༠༧)
ཆ་ག …… (༨༠༧)
ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ། …… (༨༠༧)
ཆ་བརྟུལ། …… (༨༠༧)
ཆ་མཐུན་དགེ་བ་གསུམ། …… (༨༠༧)
ཆ་ནུ། …… (༨༠༧)
ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ …… (༨༠༧)
ཆ་མ་འཚལ། …… (༨༠༧)
ཆ་མ་ཡིན། …… (༨༠༧)
ཆ་ཛས་ཀུང་ཟླ་ལ་བགྲིས་སྐྱི། …… (༨༠༧)
ཆ་ཡི་རྒྱན་བཞི། …… (༨༠༧)
ཆ(ཕྱུ)གཤེན་ཧུ་ཐིག་ཅན། …… (༨༠༧)
ཆ་གསུམ། …… (༨༠༧)
ཆག་ལོ་ཙཱ་བ། …… (༨༠༧)
ཆགས། …… (༨༠༧)
ཆགས་རྒྱ། …… (༨༠༧)
ཆགས་རྟེན་བྲལ་ངེས། …… (༨༠༧)
ཆགས་པའི་ལམ་བྱེད་པ་བཞི། …… (༨༠༧)
ཆགས་མེད་བདུན། …… (༨༠༧)
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་རིགས་
བཞི། …… (༨༠༨)
ཆང་གི་ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པ། …… (༨༠༨)
ཆང་གུའི་གུང་། …… (༨༠༨)
ཆང་རིགས་བཞི། …… (༨༠༩)
ཆང་ཕུབ་སྐོར་དུ་བྱས། …… (༨༠༩)
ཆད་ཀ(ཆེད་ཀ) …… (༨༠༩)
ཆད་མདོ་བཙན། …… (༨༠༩)
ཆད་མཐའ། …… (༨༠༩)
ཆད་པ། …… (༨༠༩)
ཆད་པར་ལྟ་བ། …… (༨༠༩)

ཚད་པ། ……(༡༠༩)
ཚད་སྨྲའི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག
……(༡༠༩)
ཚད་བཙན་པ། ……(༡༠༩)
ཚད་སོ། ……(༡༠༩)
ཚབ་ཀྱིས་བཀགས། ……(༡༠༩)
ཚབ་གང་། ……(༡༠༩)
ཚབ་རྒྱུན། ……(༡༠༩)
ཚབ་སྒོ། ……(༡༠༩)
ཚབ་སྒོ་བསྲུང་བ། ……(༡༠༩)
ཚབ་ཏག ……(༡༠༩)
ཚབ་ཐང་། ……(༡༠༩)
ཚབ་དྲིལ། ……(༡༠༩)
ཚབ་མདོ་བཀའ་ཤག ……(༡༠༩)
ཚབ་ཐྲེང་། ……(༡༡༠)
ཚབ་མི་འཚོལ་བ། ……(༡༡༠)
ཚབ་འཚོལད་པ། ……(༡༡༠)
ཚབ་འོག་ཏུ་ཚུད། ……(༡༡༠)
ཚབ་འོག་ནས་ཕྱུང་། ……(༡༡༠)
ཚབ་སྲིད་སྐྱུང་དང་ཉེའུ་བོན་གྱིས་
བསྐྱངས། ……(༡༡༠)
ཚབ་སྲིད་ལས་བཞི་སྐྱེ་འཛིན། ……(༡༡༠)
ཚམ་པ་བཞི། ……(༡༡༠)
ཚམ་ཕབ། ……(༡༡༠)
ཚའི་རྒྱན་བཞི། ……(༡༡༠)
ཚཪ་དཪ། ……(༡༡༠)
ཚས་པ། ……(༡༡༠)
ཚས་འོངས། ……(༡༡༠)
ཆི། ……()༡༡༠
ཆི་ཏན་ཏའི་སླེཽ། ……(༡༡༠)
ཆིང་གུའི་གུང་། ……(༡༡༡)
ཆིང་ཕང་། ……(༡༡༡)
ཆིང་སང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད། ……(༡༡༡)
ཆིངས་ལྷ། ……(༡༡༢)
ཆིན་དགུ། ……(༡༡༢)
ཆིན་རྫེས་མའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ། ……(༡༡༢)
ཆིན་ཧྲི་ཧྲང་། ……(༡༡༣)
ཆིབས་ཁ་ཐུབ་པ། ……(༡༡༧)
ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ། ……(༡༡༧)
ཆིབས་སྟེགས། ……(༡༡༨)
ཆིབས་དར་བ། ……(༡༡༨)
ཆིས(ཆོས) ……(༡༡༨)
ཆུ། ……(༡༡༨)
ཆུ་གླུང་ཆེན་པོ་ཧ་མཆོག་ཁ་འབབ།
……(༡༡༨)
ཆུ་གླུང་གནས་ཅན། ……(༡༡༨)
ཆུ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྡན། ……(༡༡༨)
ཆུ་གླུང་རབ་མེད་བཞི། ……(༡༡༨)
ཆུ་ཀྲུལ། ……(༡༡༨)
ཆུ་གང་། ……(༡༡༩)
ཆུ་གྲི། ……(༡༡༩)
ཆུ་ངན་ལམ་སྐོར། ……(༡༡༩)
ཆུ་ཊ། ……(༡༡༩)
ཆུ་ཉམས་གཉན་པས་ཡོན་ན་མཐིལ་
བཪོལ་ཀོ་བས་སྒྲོལ། ……(༡༡༩)
ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ། ……(༡༡༩)
ཆུ་གཏེར་རྣམ་བཞིའི་རྒྱན། ……(༡༡༩)
ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་བ། ……(༡༡༩)
ཆུ་ཐག ……(༡༡༩)
ཆུ་དར། ……(༡༡༩)
ཆུ་དྲུལ་གཅིག ……(༡༡༩)
ཆུ་ལྷང་ནོར་བུ། ……(༡༡༩)
ཆུ་ནད་དྲུག ……(༡༡༩)
ཆུ་སྲི། ……(༡༡༩)
ཆུ་སྲུག ……(༡༡༩)
ཆུ་བ། ……(༡༡༩)
ཆུ་བར། ……(༡༡༩)
ཆུ་བོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། ……(༡༡༩)
ཆུ་བོ་གཏྲ། ……(༡༢༠)
ཆུ་བོ་ནི་རཉྫ་ན། ……(༡༢༡)
ཆུ་བོ་བཞི། ……(༡༢༡)
ཆུ་བོ་སིནྡྷུ། ……(༡༢༡)
ཆུ་བྲི་དམག་འཁྲུག ……(༡༢༢)
ཆུ་འབོག ……(༡༢༣)
ཆུ་མ་ཁར། ……(༡༢༣)
ཆུ་མ་རྩོ་བ། ……(༡༢༣)
ཆུ་མི་དབེན་གྱི་མི་དཔོན། ……(༡༢༣)
ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ། ……(༡༢༣)
ཆུ་མིག་ཤིང་འགོ། ……(༡༢༣)
ཆུ་མོ་ཡོས་ལ་བོད་དམག་བྱུང་། ……(༡༢༣)
ཆུ་རྩེ། ……(༡༢༣)
ཆུ་ཚགས་ལྷ། ……(༡༢༤)
ཆུ་ཚོད་གཅིག ……(༡༢༤)
ཆུ་ཚོད་སྟོང་པ། ……(༡༢༤)
ཆུ་བཞི། ……(༡༢༤)
ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག ……(༡༢༤)
ཆུ་བཟང་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན
དབང་ཕྱུག ……(༡༢༤)
ཆུ་བཟང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་
དཔལ་འབྱོར། ……(༡༢༥)
ཆུ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༢༥)
ཆུ་འོད་ཀྱིས་བཀང་ཆུ་ཤིང་། ……(༡༢༦)
ཆུ་འོར། ……(༡༢༦)
ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ……(༡༢༦)
ཆུ་ཡི་མ་མ་ཅན། ……(༡༢༦)
ཆུ་རང་བསྐོལ་གྱི་སྐྱིད་འབབ། ……(༡༢༦)
ཆུ་རིགས་བདུན། ……(༡༢༦)
ཆུ་རུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ། ……(༡༢༦)
ཆུ་ཤུལ་གྲོག་མ་དགོན་པ། ……(༡༢༦)

ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ། ……………… (༤༢༦)
ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་ཧ་ཆེན་དཀའ་མའི་
ཁྲིམ་དུ་རྡེ་དཀའ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ།
………………………… (༤༢༦)
ཆུ་སེར། ……………………… (༤༢༦)
ཆུ་སེར་མཁྲིམས་པ། ………… (༤༢༦)
ཆུ་སེར་སྙིང་ལ་བྲོས་པ། ……… (༤༢༦)
ཆུ་སྲུང་གཅིག ……………… (༤༢༦)
ཆུ་སྲན། ……………………… (༤༢༦)
ཆུ་སྲི། ……………………… (༤༢༦)
ཆུ་སྲིད། ……………………… (༤༢༦)
ཆུ་སྲིན་ཀུམྦྷི་ར། …………… (༤༢༦)
ཆུ་སླི། ……………………… (༤༢༦)
ཆུང་བརྒྱད། ………………… (༤༢༦)
ཆུང་ངུའི་ཐུན་མོང་གི་ལསམ་བྱ་མི་
རྟག་དགུ་ཕྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ། (༤༢༦)
ཆུང་དྲུག …………………… (༤༢༧)
ཆུད་འཛའ་བའི་མཚན་མ། …… (༤༢༧)
ཆུན་མ། ……………………… (༤༢༧)
ཆུའི་མཁར་བརྒྱད། ………… (༤༢༧)
ཆུར་ལྷུང་གི་རིག་པ། ………… (༤༢༧)
ཆུས། ………………………… (༤༢༧)
ཆུས་འཁྲེར་སྐྱད། …………… (༤༢༧)
ཆེ་དགུ་རིང་དང་བཅུ། ……… (༤༢༧)
ཆེ་མཆོག …………………… (༤༢༧)
ཆེ་གཉན། …………………… (༤༢༧)
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བདུན། ……… (༤༢༧)
ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། ……… (༤༢༧)
ཆེ་བཙུན། …………………… (༤༢༧)
ཆེ་བཞི། ……………………… (༤༢༧)
ཆེ་བཞི་རིང་དང་ལྔ། ………… (༤༢༧)
ཆེ་ཞེ། ……………………… (༤༢༧)
ཆེ་ཤེས་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་
པའི་ཉི་མ། ………………… (༤༢༧)
ཆེ་ཤེས་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་མེ། ……………… (༤༢༨)
ཆེག ………………………… (༤༢༩)
ཆེད་བསྒོས་སེར་སྐྱ་སྤྱིལ་པོ། …… (༤༢༩)
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བསྒོམ་པ་བཞི། … (༤༢༩)
ཆེད་དོན། …………………… (༤༢༩)
ཆེད་པོ། ……………………… (༤༢༩)
ཆེད་ཞིབ་མཐའ་གསལ་མཛད་པ། (༤༢༩)
ཆེན་པོ། ……………………… (༤༢༩)
ཆེན་པོ་དགའ་བདེ་ཡབ་སྲས། … (༤༢༩)
ཆེན་པོ་ལྔ། …………………… (༤༢༩)
ཆེན་པོ་བདུན། ……………… (༤༢༩)
ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ། ………… (༤༢༩)
ཆེན་པོ་བཞི། ………………… (༤༣༠)
ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་ཚན་བཅུ་གསུམ།
………………………… (༤༣༠)
ཆེན་པོ་གསུམ། ……………… (༤༣༠)
ཆེན་མ་སྔ་ནམ་བཟའ། ……… (༤༣༠)
ཆེར་པ། ……………………… (༤༣༠)
ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ། ………… (༤༣༠)
ཆོ་ག་གཉིས། ………………… (༤༣༠)
ཆོ་ག་དེ་ཉིད་བཅུ། …………… (༤༣༠)
ཆོ་ག་ཞི་མོ། ………………… (༤༣༠)
ཆོ་ག་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་གསུམ། …………… (༤༣༠)
ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། ………… (༤༣༠)
ཆོ་གའི་འཁྲིད། ……………… (༤༣༠)
ཆོ་གའི་དམིགས་རྣམ། ……… (༤༣༠)
ཆོ་རེ་འདོན། ………………… (༤༣༠)
ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། ……… (༤༣༠)
ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན། ………… (༤༣༠)
ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ། …………… (༤༣༠)
ཆོ་འབྲང་། ………………… (༤༣༠)
ཆོ་ལོ། ……………………… (༤༣༠)
ཆོ་ལོང་། …………………… (༤༣༡)
ཆོག་སྒྲ་བ། ………………… (༤༣༡)
ཆོག་ཆོག་པོ། ………………… (༤༣༡)
ཆོག་ཏུ་མེད་པ་བཅུ། ………… (༤༣༡)
ཆོག་ཐུ(ཏན)ཁང་། ………… (༤༣༡)
ཆོད་འདོམས། ……………… (༤༣༡)
ཆོད་ཡིག་འབབ་ཅན། ……… (༤༣༡)
ཆོལ་ཁ་གསུམ། ……………… (༤༣༡)
ཆོས། ………………………… (༤༣༡)
ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་འབྱིན་པ། …… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། …………… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། …… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། …………… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་ཡོང་བཞིན། … (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ། ………… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསུམ་དག
བྱེད་ཁྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཆུས་བརྟན་པའི་འཇིམ་པ་ལས་ཉེ་
བར་བསྒྲུབས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྙན། … (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་གཏན་ཁྲིམས་ལྔ། …… (༤༣༢)
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། ………… (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས། … (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན། ……… (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ། … (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་བདག་བཞི། ………… (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི། … (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི། ………… (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ། …………… (༤༣༣)
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་།

……（༡༣༤）
ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། ……（༡༣༤）
ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བླ་མ། ……（༡༣༤）
ཆོས་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ། ……（༡༣༤）
ཆོས་ཀྱིས་བྲིད (རྡིད) པའི་སློབ་དཔོན། ……（༡༣༤）
ཆོས་བཀའ། ……（༡༣༥）
ཆོས་སྐུ། ……（༡༣༥）
ཆོས་སྐུ་དག་པ་གཉིས། ……（༡༣༥）
ཆོས་སྐུའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ལྔ། ……（༡༣༥）
ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་དགུ་བཅས་ཞེར་བདུན་དབྱེ་བ། ……（༡༣༥）
ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་ལྔ། ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐུའི་སྙིང་པོ་ཡིག་དྲུག ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ། ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐྱོང་དཔང་དུ་གསོལ། ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐྱོང་ཞལ་བཞི་པ། ……（༡༣༦）
ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། ……（༡༣༦）
ཆོས་ཁམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད། ……（༡༣༦）
ཆོས་ཁྲི་ལྷ་ཁང་། ……（༡༣༦）
ཆོས་ཁྲིམས། ……（༡༣༦）
ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁུར་བཟོད་པར་བྱེད་པ། ……（༡༣༧）
ཆོས་འཁོར་གླིང་། ……（༡༣༨）
ཆོས་འཁོར་གསུམ། ……（༡༣༨）
ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི་རྗེ་ཆས་དུས་རབས་གསར་པའི་གནའ་ཤུལ། （༡༣༨）
ཆོས་གོས་རྣམས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུ་གསུམ། ……（༡༤༠）
ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། ……（༡༤༠）
ཆོས་གྲགས། ……（༡༤༠）
ཆོས་གྲྭའི་སློབ་དཔོན། ……（༡༤༡）
ཆོས་རྒྱལ་འཁོན་ཕུ་བ། ……（༡༤༡）
ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཕུག ……（༡༤༢）
ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས། （༡༤༢）
ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ། （༡༤༣）
ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད། ……（༡༤༣）
ཆོས་རྒྱལ་ཆོས་བཞི་པ། ……（༡༤༣）
ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……（༡༤༣）
ཆོས་སྒོ་བ་རྗེ་རྫེ་ཡེ་ཤེས། ……（༡༤༣）
ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས། ……（༡༤༣）
ཆོས་བརྒྱ། ……（༡༤༤）
ཆོས་བརྒྱད། ……（༡༤༤）
ཆོས་བརྒྱད་རོ་སྙོམས། ……（༡༤༤）
ཆོས་ལྔ། ……（༡༤༤）
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ……（༡༤༤）
ཆོས་བཅུ། ……（༡༤༤）
ཆོས་བཅུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ། ……（༡༤༤）
ཆོས་བཅུ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བཞི། ……（༡༤༥）
ཆོས་མཆོག ……（༡༤༥）
ཆོས་མཆོག་ལྔ། ……（༡༤༥）
ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ། ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་དུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྔ། （༡༤༥）
ཆོས་འཆད་དུས་རྣམ་པ་ལྔན་པའི་གཏམ་ཉི་ཤུ། ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྡེ་ཚན་ཉེར་དྲུག ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་པའི་གཏམ་ལྔ་ཚན་བཞི་རེ། ……（༡༤༥）
ཆོས་འཆད་པའི་གདམས་ངག་བརྒྱད། ……（༡༤༦）
ཆོས་འཆད་ཚུལ་ལྔ། ……（༡༤༦）
ཆོས་འཆད་ཡུལ་མིན་པ་འདུལ་བར་གསུངས་པ་ཚན་ལྔ། ……（༡༤༦）
ཆོས་འཆད་ཡུལ་ཉུང་མི་ཉུང་དབང་པོ་སྨྲོད་པ་སོགས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལྔ། ……（༡༤༦）
ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། （༡༤༦）
ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས། （༡༤༦）
ཆོས་རྗེ་སྐུ་མཆེད་གཉིས། ……（༡༤༧）
ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། ……（༡༤༧）
ཆོས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། （༡༤༨）
ཆོས་རྗེ་གཏོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ། ……（༡༤༨）
ཆོས་རྗེ་སྐང་པ། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་ཙོ་ཎེ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་དྷགས་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོ། ……（༡༤༩）
ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ། ……（༡༥༠）
ཆོས་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་པ། ……（༡༥༠）
ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ……（༡༥༠）
ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། ……（༡༥༠）
ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད། ……（༡༥༠）

ཆོས་རྗེ་འབའ་ར་བ། ……(༥༥༠)
ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། ……(༥༥༠)
ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ……(༥༥༠)
ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ། ……(༥༥༠)
ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ། ……(༥༥༠)
ཆོས་ཉན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ། ……(༥༥༠)
ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། ……(༥༥༠)
ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། ……(༥༥༠)
ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་འདོར་རྒྱུའི་དྲི་མ་དྲུག ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དྲུག ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉན་པའི་བྱ་བ་བཞི། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉན་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱ་མི་རུང་བའི་གནས་ལྔ། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་རྒྱུ་བཅུ། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉིད། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་འགགས་པ། ……(༥༥༡)
ཆོས་ཉིད་སྐོང་རྫོལ། ……(༥༥༢)
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ། ……(༥༥༢)
ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་སྐྱོལ་བ། ……(༥༥༢)
ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ……(༥༥༢)
ཆོས་སྟོན་ལ་འཚོགས། ……(༥༥༢)
ཆོས་བསྟན་པ། ……(༥༥༢)
ཆོས་བརྟེན་ཆེན་པོ་བཞི། ……(༥༥༢)
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དྲུག ……(༥༥༢)
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……(༥༥༢)
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། (༥༥༣)
ཆོས་ཐེབས་སློང་ཡིག ……(༥༥༣)
ཆོས་ཐོག ……(༥༥༣)
ཆོས་མཐུན་པ་ལྔར་སྣང་བ་ལྔ། ……(༥༥༣)
ཆོས་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ། (༥༥༣)
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ། ……(༥༥༣)
ཆོས་དོན་འདོད་ཐར་བཞི། ……(༥༥༣)
ཆོས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ལྟ་ངན་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། ……(༥༥༣)
ཆོས་དྲུག ……(༥༥༣)
ཆོས་བདག ……(༥༥༤)
ཆོས་བདག་གླིང་པ་བརྒྱད། ……(༥༥༤)
ཆོས་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས། ……(༥༥༤)
ས་ལྡན་རྒྱལ་པོ། ……(༥༥༤)
ཆོས་ལྡན་ས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ། ……(༥༥༤)
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི། ……(༥༥༤)
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད། ……(༥༥༤)
ཆོས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……(༥༥༤)
ཆོས་སྤོང་གི་ཟླ་བ། ……(༥༥༤)
ཆོས་སྤྱོད། ……(༥༥༤)
ཆོས་སྤྱོད་བཅུ། ……(༥༥༤)
ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན། ……(༥༥༥)
ཆོས་བྱེད་པ་རྩ་བ་གསུམ། ……(༥༥༥)
ཆོས་བློ་བཤད་བྱེད། ……(༥༥༥)
ཆོས་དབྱིངས། ……(༥༥༥)
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ……(༥༥༥)
ཆོས་འབྱུང་། ……(༥༥༥)
ཆོས་སྦྱིན་ཚང་འཛོམས། ……(༥༥༦)
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལྔར་སྣང་བ་ལྔ། (༥༥༦)
ཆོས་མེད་པའི་ཡུལ། ……(༥༥༦)
ཆོས་གཞིས། ……(༥༥༦)
ཆོས་གཟུགས་འོང་བའི་དོན་འབྲས་མེད། ……(༥༥༦)
ཆོས་བཟང་པོ་ཁྲུངས་འབྱུང་བ། (༥༥༦)
ཆོས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞི། (༥༥༦)
ཆོས་ལ་མི་འཁོད་འཁོར་སྡུད། ……(༥༥༦)
ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་དྲུག ……(༥༥༦)
ཆོས་ལུགས་གཞན་དགུ། ……(༥༥༦)
ཆོས་ཤེས་བཞི། ……(༥༥༧)
ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ། ……(༥༥༧)
ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན། ……(༥༥༧)
ཆོས་སྲུང་། ……(༥༥༧)
ཆོས་གསུམ། ……(༥༥༧)
གཆད། ……(༥༥༧)
གཆན་ཟན། ……(༥༥༧)
གཆལ། ……(༥༥༧)
གཆིག ……(༥༥༧)
གཆིན་སྲི། ……(༥༥༧)
གཆུག ……(༥༥༧)
གཆེས་པ། ……(༥༥༧)
གཆེས་སྤྲ། ……(༥༥༧)
གཆོད་དབྱོང་གི་རིང་ལུགས། ……(༥༥༧)
བཆུ་གསུམ། ……(༥༥༧)
མཆད་པ། ……(༥༥༧)
མཆན་བུ། ……(༥༥༧)
མཆི་མས་བརྡངས་པ། ……(༥༥༧)
མཆིག་དང་མཆི་གུ། ……(༥༥༧)
མཆིང་། ……(༥༥༧)
མཆིན་ནད་བཅོ་བརྒྱད། ……(༥༥༧)
མཆིན་པ་གྲུམ། ……(༥༥༧)

མཆིན་པའི་རྨ། ……………………(༥༥༧)
མཆིན་བུ། ……………………(༥༥༧)
མཆིན་སྨན་སྡིག་ཕང་དགུ་པ། ……(༥༥༨)
མཆིན་སྨན་ད་ལི་གསུམ་ཐང་། …(༥༥༨)
མཆིན་ཙ། ……………………(༥༥༨)
མཆིན་རྩི། ……………………(༥༥༨)
མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། ……(༥༥༨)
མཆིམས་ཕུ། ……………………(༥༥༨)
མཆིམས་ཕུ་ནམ་རལ། ………(༥༥༨)
མཆིམས་ཕུའི་དཀོར་མཛོད། ……(༥༥༨)
མཆིམས་ཡུལ་གྲུ་ཤུལ། ………(༥༥༨)
མཆིལ་པ། ……………………(༥༥༨)
མཆིལ་པ་རྒྱ་བོ། ……………(༥༥༨)
མཆིལ་པའི་སྨྱུང་། ……………(༥༥༨)
མཆིལ་མ་ས་ལ་མི་འབབ་པ་ཙམ་དུ་
ཐུ་ལུད་འདེབས་བ། ………(༥༥༨)
མཆིལ་མའ། ……………………(༥༥༨)
མཆིས་བྲང་། ……………………(༥༥༨)
མཆུ་རྡོགས། ……………………(༥༥༩)
མཆུ་རྔེ་ལྔ། ……………………(༥༥༩)
མཆུ་སྲང་། ……………………(༥༥༩)
མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ། (༥༥༩)
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། ………(༥༥༩)
མཆོག་གི་ཆོས་བརྒྱད། ………(༥༥༩)
མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། ……………(༥༦༠)
མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ། …(༥༦༠)
མཆོག་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། …(༥༦༠)
མཆོག་བརྒྱད། ……………………(༥༦༠)
མཆོག་གཉིས། ……………………(༥༦༠)
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་ཆོས་དགུ། ……………(༥༦༠)
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ། (༥༦༠)
མཆོག་དམན་བར་གསུམ། ……(༥༦༠)
མཆོག་བྲུད་གཅིག ……………(༥༦༠)
མཆོག་བྲུད་གཉིས། …………(༥༦༠)
མཆོག་གསུམ། ……………………(༥༦༠)
མཆོང་རྒྱུག ……………………(༥༦༠)
མཆོད་རྒྱུན། ……………………(༥༦༡)
མཆོད་རྟེན། ……………………(༥༦༡)
མཆོད་རྟེན་ཀེ་རུ། ……………(༥༦༢)
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། ………(༥༦༢)
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དགོན། …(༥༦༢)
མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། …(༥༦༣)
མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་དབྱེ་བ་བཅུ། …(༥༦༣)
མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་པར་
བཤད་པའི་གཟུངས་ལྔ། ……(༥༦༣)
མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། …………(༥༦༣)
མཆོད་རྟེན་བསྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ། ……(༥༦༤)
མཆོད་རྟེན་བཅུ་གཅིག ………(༥༦༤)
མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞི། ………(༥༦༤)
མཆོད་རྟེན་དྲིས་ཐག་ཅན། ……(༥༦༤)
མཆོད་རྟེན་པདྨའི་འཁོར་ལོ་ཅན། (༥༦༤)
མཆོད་སྟོན། ……………………(༥༦༤)
མཆོད་བསྟོད་བཞི། …………(༥༦༤)
མཆོད་ཐེབས་དམིགས་ཞིང་། …(༥༦༤)
མཆོད་ཐོབ། ……………………(༥༦༤)
མཆོད་སྟོང་གསུམ། …………(༥༦༤)
མཆོད་གནས། ……………………(༥༦༤)
མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི། ………(༥༦༤)
མཆོད་པ་གཉིས། ……………(༥༦༤)
མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན། ………(༥༦༤)
མཆོད་པ་སྣ་ལྔ། ……………(༥༦༥)
མཆོད་པ་བཞི། ……………………(༥༦༥)
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བདུན། …(༥༦༥)
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། ……………(༥༦༥)
མཆོད་སྦྱིན། ……………………(༥༦༥)
མཆོད་ཕོགས་འབབ་འདྲེན། ……(༥༦༥)
མཆོད་ཕྱིར་འོགས། …………(༥༦༥)
མཆོད་སྦྱིན། ……………………(༥༦༥)
མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལྔ། ………(༥༦༥)
མཆོད་ཡོན། ……………………(༥༦༥)
མཆོད་ཡོན་དམ་གཙང་། ………(༥༦༦)
འཆད་ཁ་པ། ……………………(༥༦༦)
འཆད་ཉན། ……………………(༥༦༦)
འཆད་པ། ……………………(༥༦༦)
འཆད་པ་པོའི་ཉེས་པ་དྲུག ……(༥༦༧)
འཆད་པའི་རྒྱུ་གསུམ། ………(༥༦༧)
འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ……(༥༦༧)
འཆད་ཚུལ་གཉིས། …………(༥༦༧)
འཆད་ཚུལ་མཐའ་དྲུག ………(༥༦༧)
འཆབ་པ། ……………………(༥༦༧)
འཆར་འཕར་ཁྱུར་འཁྲི། ………(༥༦༧)
འཆར་འཕར་བརྒྱ་ཁག ………(༥༦༧)
འཆར་འཕར་ཉིན་འཁྱུངས་རིགས།
……………………(༥༦༧)
འཆི། ……………………(༥༦༧)
འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་། …………(༥༦༧)
འཆི་བའི་རྒྱུ་གསུམ། …………(༥༦༧)
འཆི་བའི་དངོས་པོ། …………(༥༦༧)
འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ………(༥༦༧)
འཆི་མེད་བདག་པོ། …………(༥༦༧)
འཆི་སེམས་གསུམ། …………(༥༦༧)
འཆིང་ང་འཆིང་ཡུལ། ………(༥༦༧)
འཆིང་ང་སྣག་རྩེ། ……………(༥༦༧)
འཆིང་ང་རྩེ་དྲུག ……………(༥༦༨)
འཆིང་ཐོར། ……………………(༥༦༨)
འཆིང་བ་གསུམ། ……………(༥༦༨)
འཆིབ། ……………………(༥༦༨)
འཆུན་འདོམས། ……………(༥༦༨)

འཆེལ་བ། ……………………(༧༦༧)
འཆོས་པ། ……………………(༧༦༧)

ཛ

ཛ། ……………………………(༧༦༩)
ཛ་འཕོར་དྲུག ………………(༧༦༩)
ཛ་ཕུད་མར་གསུམ། …………(༧༦༩)
ཛ་རྩ་ལས་ཁྲུངས། ……………(༧༦༩)
ཛ་ལག་གཉིས། ………………(༧༨༡)
ཛ་ལན་རྩ་འཛལ། ……………(༧༨༡)
ཛ་སིག ……………………(༧༨༡)
ཛ་སིག་ཆེན། ………………(༧༨༡)
ཛའི་སང་། …………………(༧༨༡)
ཛི་སྐྱེ་སྒྲིང་། ………………(༧༨༡)
ཛི་པིག་ཁྲི་སུར། ……………(༧༨༡)
ཛི་ཨི་སླམ་པ། ………………(༧༨༡)
ཛི་ཙམ་ན། …………………(༧༨༡)
ཛི་ཞིག་ན། …………………(༧༨༡)
ཛི་བཞིན་པའི་ངང་། …………(༧༨༡)
ཛི་སྲིད་ཏི་ཟླའི་བསྒྲོད་པ་མ་ཐུབ་པར། ……………………………(༧༨༢)
ཛི་སྲིད་བར་བརྒྱད། …………(༧༨༢)
ཛིང་གིར་རྒྱལ་པོ། ……………(༧༨༢)
ཛིང་གིར་ཧན་གྱི་བུ་བཞི། ……(༧༨༤)
ཛུ་ཁྲིག ……………………(༧༨༤)
ཛུ་ཞག ……………………(༧༨༤)
ཛུ་ཙན། ……………………(༧༨༤)
ཛུན་གར་བའི་དབང་སྒྱུར་ཐོར་བ། ……………………………(༧༨༤)
ཛུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། (༧༨༥)
ཛུས་འདིང་གནས། …………(༧༨༦)
ཛོ་ཛོག་འཁྲིམ་གསུམ། ………(༧༨༦)
ཛོ་ནང་ཀུན་སྤངས་ཞུགས་ཛེ་བཙོན་འགྲུས། ……………………(༧༨༦)
ཛོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། …(༧༨༨)
ཛོ་པོ་ཛེ་ཨ་ཏི་ཤ། ……………(༧༨༨)
ཛོ་པོ་ཛེའི་ལུགས། ……………(༧༨༧)
ཛོ་པོ་དྷི་པཾ་ཀ་ར། ……………(༧༨༩)
ཛོ་བོ་ན་རོ་ཏ་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། ……………………………(༧༨༩)
ཛོ་པོ་རགས་ཁ། ……………(༧༨༩)
ཛོ་འབེར། …………………(༧༨༩)
ཛོ་མོ། ………………………(༧༨༩)
ཛོ་མོ་གླིང་གསུམ། …………(༧༨༩)
ཛོ་མོ་སྨན་མོ། ………………(༧༧༠)
ཛོ་མོ་མཚོ་ཁ། ………………(༧༧༠)
ཛོ་ཤྲཱུག་རྣམ་གསུམ། …………(༧༧༠)
མཛལ་དམངས། ……………(༧༧༠)
མཛལ་ཡིག་མཛོད་གསུམ། ……(༧༧༠)
མཛུག་གཙོན་དོ་དམ། ………(༧༧༠)
མཛུག་མ་ཕྱི་མཛུག་གི་གོང་ཏུས་པ་སྲོམ་པ། …………………(༧༧༠)
མཛེ་བོ། ……………………(༧༧༠)
འཛག་ཞྭ་ཏི་ཁེབས། …………(༧༧༠)
འཛང་། ……………………(༧༧༠)
འཛད། ……………………(༧༧༠)
འཛམ་མགོན་བློ་ཡི་ལང་ཚོ་བཟང་པོ། ……………………………(༧༧༠)
འཛམ་ཆེན། ………………(༧༧༠)
འཛམ་པ། …………………(༧༧༠)
འཛམ་པའི་ལྷ། ……………(༧༧༠)
འཛམ་པ། …………………(༧༧༠)
འཛམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ……………………(༧༧༠)
འཛམ་དཔལ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་གསུམ་ལྡན་དུར་སྒྲིག་འཆང་བ། ……(༧༧༡)
འཛམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ……(༧༧༡)
འཛམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། …(༧༧༡)
འཛམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སྒྱུ་ཕྲུ་གཉིས། …………………………(༧༧༡)
འཛམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་། ……………………………(༧༧༡)
འཛམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། (༧༧༢)
འཛམ་དབྱངས་བཀའི་གཏེར་བཞི། (༧༧༢)
འཛམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ། ……………………………(༧༧༢)
འཛམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་གཞུ་ལའི་ཕྲ་པཙ་བ་སྐྱང་ཟི་ཟེན་ཙྪི་ཙུཙུ་ཞེས་འབོད་པ། ……………………………(༧༧༣)
འཛམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན། ……………………(༧༧༣)
འཛམ་དབྱངས་མགོན་པོ། ……(༧༧༤)
འཛམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན། ……………(༧༧༤)
འཛམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། ……………………………(༧༧༥)
འཛམ་དབྱངས་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད། ……………(༧༧༥)
འཛམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། ……………………………(༧༧༥)
འཛམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན། ……………………………(༧༧༦)
འཛམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ། (༧༧༦)
འཛམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། ……………………………(༧༧༦)
འཛམ་དབྱངས་མི་ཡི་གཟུགས་ཅན།

……(༥༥༦)
འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱད། ……(༥༥༧)
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ……(༥༥༧)
འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ……(༥༥༧)
འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར། ……(༥༥༧)
འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། (༥༥༨)
འཇམ་དབྱངས་བསམ་འགྲུབ་རྡོ་རྗེ། ……(༥༥༨)
འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། …(༥༥༩)
འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། ……(༥༥༩)
འཇའ་མ་ཡི། ……(༥༥༩)
འཇའ་མོ། ……(༥༥༩)
འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག ……(༥༥༩)
འཇའ་ས། ……(༥༥༩)
འཇའ་ས་མུ་ཏིག་མ། ……(༥༥༩)
འཇའ་ས་གསེར་ཡིག……(༥༥༩)
འཇིག་རྒྱུ་གསུམ། ……(༥༥༩)
འཇིག་རྟེན། ……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བདུད་བཞི། (༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲུབ་ཚུལ་བྱུང་བདུན་ཏེ་ཞེར་བརྒྱད། ……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད། ……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་བཅུད་གཉིས། ……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཧྣམ་ཕྲི།……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་འགྲོ་ལུགས་བཟོ་བ། (༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ། ……(༥༦༠)
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད།……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་སྤྱོད་པ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པར་ལྡན་པའི་ལྷ་མཐུ་པོ་ཆེ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་དྲུག ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་གདགས་པ།……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་བདུན། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་འདུས་པ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས།……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པ་བརྒྱད། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དགུ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ། (༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་པའི་ས་དགུ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ། ……(༥༦༡)
འཇིག་རྟེན་སྤངས། ……(༥༦༢)
འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གཟིགས་སོར་དྲངས། ……(༥༦༢)
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བརྒྱད། ……(༥༦༢)
འཇིག་རྟེན་སྲིད་པའི་ཐབས་ཤེས། (༥༦༢)
འཇིག་རྟེན་གསུམ། ……(༥༦༢)
འཇིག་ལྟ་ལྡན་སྐྱེས། ……(༥༦༢)
འཇིག་པ་རྣམ་གསུམ། ……(༥༦༢)
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ། …(༥༦༢)
འཇིགས་པ་བརྒྱད། ……(༥༦༢)
འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག……(༥༦༣)
འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདོང་ལྔའི་ཁྲི། ……(༥༦༣)
འཇིགས་པ་བཞི། ……(༥༦༣)
འཇིགས་པའི་སྐྲ་བཞི། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད་དགུ། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་བསྐོལ་བ། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་བཤད། ……(༥༦༣)
འཇིགས་བྱེད་ར་ལུགས། ……(༥༦༣)
འཇིགས་མེད་གར་དག ……(༥༦༣)
འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། (༥༦༣)
འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་སྣང་བརྙན། ……(༥༦༤)
འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། ……(༥༦༥)
འཇིམ་པའི་ཤ་བ། ……(༥༦༥)
འཇིམ་པས་གཟུགས་མ་བྲིས། …(༥༦༥)
འཇིམ་བཟོ། ……(༥༦༥)
འཇུ། ……(༥༦༦)
འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། ……(༥༦༧)
འཇུག་སྒོ་གསུམ། ……(༥༦༦)
འཇུག་ངོགས་སུ་ཉེ་རིག……(༥༦༧)
འཇུག་ཆ། ……(༥༦༧)
འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ། (༥༦༧)
འཇུག་སྡོམ་གྱི་ལྟུང་བ་གཉིས། …(༥༦༧)
འཇུག་པའི་ཁྲུས། ……(༥༦༧)
འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ་དགུ། ……(༥༦༧)
འཇུག་ཡུལ། ……(༥༦༧)
འཇུག་ཤེས་དྲུག ……(༥༦༧)
འཇུངས་པ། ……(༥༦༧)
འཇུམས། ……(༥༦༧)
འཇོ་སྒེག་མ། ……(༥༦༧)
འཇོག་པོ་རི་ཁྲོད།……(༥༦༧)

འཛོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་
  འཕྲིན་ལས། ……………(༨༩༧)
འཛོང་ཚེ། ……………………(༨༩༨)
འཛོལ་ཏོག…………………(༨༩༨)
རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། ……(༨༩༨)
རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་
  འདུལ། …………………(༨༩༨)
རྗེ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་
  པོ། ……………………(༩༠༠)
རྗེ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་གསུམ། (༩༠༡)
རྗེ་གོལ།……………………(༩༠༡)
རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། …………(༩༠༢)
རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། ……(༩༠༢)
རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། …(༩༠༢)
རྗེ་བདེན་མཆིག་པ། …………(༩༠༣)
རྗེ་བོ། ……………………(༩༠༣)
རྗེ་བླས།……………………(༩༠༣)
རྗེ་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (༩༠༣)
རྗེ་བློན་འཕྲུལ། ……………(༩༠༣)
རྗེ་དབོན་བློ་བཟང་ཉི་མ། ……(༩༠༣)
རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ། …………(༩༠༣)
རྗེ་འབུམ་སྐྱང་ལྷ་ཁང་དང་སྨན་ཐང་
  རིང་པོ།…………………(༩༠༤)
རྗེ་མར་པའི་བརྒྱ་འཕོའི་གདམས་
  ངག་བཞི། ………………(༩༠༤)
རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ། ………(༩༠༤)
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (༩༠༤)
རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི། (༩༠༤)
རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གསུམ།
  ……………………(༩༠༤)
རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། …(༩༠༥)
རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། (༩༠༦)
རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་པའི་བྱམས་ཆོས་
  སྡེ་ལྔ། …………………(༩༠༦)
རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ། ………(༩༠༦)
རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་
  བློ་གྲོས།…………………(༩༠༦)
རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་རྣམ་
  ཐར་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།
  ……………………(༩༠༨)
རྗེ་བཙུན་ས་ར་ཧ། …………(༩༠༨)
རྗེ་ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན
  འཛིན་རྒྱ་མཚོ། …………(༩༠༨)
རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། …………(༩༠༨)
རྗེ་རས་ཆུང་པའི་བསྒྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་
  མམ་བསྒྲེ་འཕོ་དགུ་སྐོར། …(༩༠༨)
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟོད་ཆེན་བཞི། (༩༠༩)
རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། …………(༩༠༩)
རྗེ་གསུམ་ལྷན་གྱི་བླ་མ། ………(༩༡༠)
རྗེན་ང་བ།…………………(༩༡༠)
རྗེན་པར་འཆར་བ། …………(༩༡༡)
རྗེའི་མགུར་ལྔ། ……………(༩༡༡)
རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ། ……(༩༡༡)
རྗེས་བཅས་དགུ། ……………(༩༡༡)
རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་བཞི།……(༩༡༡)
རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་ཡི་གེ་གསུམ།
  ……………………(༩༡༡)
རྗེས་ཐོབ། …………………(༩༡༡)
རྗེས་དྲན་བཅུ། ……………(༩༡༡)
རྗེས་དྲན་དྲུག…………………(༩༡༡)
རྗེས་གནང་། ………………(༩༡༡)
རྗེས་གནོན་གཏོང་ངེས།………(༩༡༡)
རྗེས་དཔག་ཚད་མ། …………(༩༡༢)
རྗེས་དཔག་གསུམ། …………(༩༡༢)
རྗེས་སུ་སྒྲོག་པ་དྲུག …………(༩༡༢)
རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི།…………(༩༡༢)
ཪྫེ་མོ། ……………………(༩༡༢)
ཪྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ……………(༩༡༢)
ལྗགས་སྙིན་གསོལ་མར།………(༩༡༢)
ལྗང་། ………………………(༩༡༢)
ལྗང་གི་ཡུལ། ………………(༩༡༢)
ལྗོང་འདྲ། …………………(༩༡༤)
ལྗོང་འདྲའི་དུས་སུ་ཞྭ་ལྷར་བཀོན་
  པ། ……………………(༩༡༤)
ལྗོངས་རྒྱ། …………………(༩༡༤)
ལྗོངས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག………(༩༡༤)
ལྗོན་པ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན།
  ……………………(༩༡༤)
ལྗོན་ཤིང་ཕུར་མ་བསིག (ཛ་སིག)
  ……………………(༩༡༤)
བརྗེ་བ་གསུམ། ……………(༩༡༤)
བརྗེད་ངས། ………………(༩༡༤)
བརྗེད་ཡིངས་མེད་པ། ………(༩༡༤)
བརྗོད་པ་སྤྲའི་ཐ་སྙད། ………(༩༡༤)
བརྗོད་པ་གཉིས། ……………(༩༡༤)
བརྗོད་པ་གསུམ། ……………(༩༡༤)
བརྗོད་བྱ། …………………(༩༡༤)
བརྗོད་བྱ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ།
  ……………………(༩༡༤)
བརྗོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ། ……(༩༡༤)

ཉ

ཉ་སྐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་
  བཅུ་གཉིས། ……………(༩༡༦)
ཉ་ཁྲི། ……………………(༩༡༦)
ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ། ………………(༩༡༦)
ཉ་ཕྱིབས། …………………(༩༡༦)
ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ། ………(༩༡༦)

ཉ་འདྲ། ……………………(༡༡༦)
ཉ་འདྲའི་དུས་སུ་གཤོག་ལྟར་སྒྲོན་པ།
……………………(༡༡༦)
ཉ་ཕག་སྐོང་གསུམ། …………(༡༡༧)
ཉ་མོ་ཀླུར། ……………………(༡༡༧)
ཉ་ཚ། ……………………(༡༡༧)
ཉ་ཚར་གྱིས་བསྐོར། …………(༡༡༧)
ཉ་ལས་སུག་ན་ཙུང་ཟད་བགྲེས་པ།
……………………(༡༡༧)
ཉག་ཕྲན་གྱི་ལས་ལ་བྱང་བ། …(༡༡༧)
ཉག་རོང་སྤྱི་ཁྲབ། ……………(༡༡༧)
ཉང་གི་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན། ……(༡༡༨)
ཉང་གི་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ………(༡༡༨)
ཉང་རྒྱུ། ……………………(༡༡༩)
ཉང་རྒྱ་སྐྱ་མོ། ………………(༡༡༩)
ཉང་སྟོད། ……………………(༡༡༩)
ཉང་སྟོད་ཀྱི་སྐྱང་ཞུང་དགོན་པ། (༡༡༩)
ཉང་སྟོད་འབྲོང་དཀར་རྩེ། ……(༡༡༩)
ཉང་སྟོད་ཤར་ཁ། ……………(༡༡༩)
ཉང་གཉན་རྟོག་ཞིབ། ………(༡༡༩)
ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་པ། ………(༡༡༩)
ཉང་བྲན་རྒྱ་བཟང་། …………(༡༡༩)
ཉང་བྲན་ལྷགས་སྐྱིན་རྒྱ་འཁོར། (༡༢༠)
ཉང་སྲས་གཉན་གསུམ། ………(༡༢༠)
ཉང་སྨད་རྒྱན་གོང་། …………(༡༢༠)
ཉང་སྨད་ཉི་མའི་རི་བོའི་སྒོ། …(༡༢༠)
ཉང་ཙེང་གུ། ………………(༡༢༠)
ཉང་ཞིབ་ན་མར་བགྲེས། ……(༡༢༠)
ཉང་ཡུལ་རྣམ་གསུམ། ………(༡༢༠)
ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ……(༡༢༠)
ཉང་རོ་གྲོམ་པ། ……………(༡༢༡)
ཉང་རོ་རྩིབས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཚལ། …(༡༢༡)
ཉང་རོ་ཤམ་པོ། ……………(༡༢༡)
ཉང་རོ་ཤམ་པོ་མཁར། ………(༡༢༡)
ཉང་ཤབ། ……………………(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། ……(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་ཁྲིམས། ……(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི། (༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ། …(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད། ………(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་། …(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་མཆོག་བརྒྱད། ………(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས། …………(༡༢༡)
ཉན་ཐོས་སྡེ་བཞི། ……………(༡༢༡)
ཉན་ན། ……………………(༡༢༡)
ཉན་པོ། ……………………(༡༢༡)
ཉན་ཡིག་ཁག་ཁུར་མེད་པར་ཞལ་
ལྔེ་མི་གཏོང་། ………………(༡༢༡)
ཉན་རང་། …………………(༡༢༡)
ཉན་རང་གང་ཟག་ཟུང་བཞི། …(༡༢༡)
ཉན་རང་གཉིས་སྤྱང་བྱ། ……(༡༢༡)
ཉམ། ………………………(༡༢༡)
ཉམ་ང་བ། …………………(༡༢༡)
ཉམ་ང་བ་བརྒྱད། ……………(༡༢༡)
ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ། ……………(༡༢༣)
ཉམས་ལྔ། …………………(༡༢༣)
ཉམས་རྟོགས་ཚད་མ། ………(༡༢༣)
ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱད། ……(༡༢༣)
ཉམས་སྣང་སྤྲུགས་པའི་མངོན་ཤེས།
……………………(༡༢༣)
ཉམས་པ་བདུན། ……………(༡༢༣)
ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། ………(༡༢༣)
ཉམས་པའི་སྒྲི་བ་བཞི། ………(༡༢༣)
ཉམས་པར་སོར་ཆུད། ………(༡༢༣)
ཉམས་ལེན་ཆིངས་དྲུག ………(༡༢༣)
ཉམས་ལེན་ཞུ་སྐོར་རྩ་ཚིག ……(༡༢༣)
ཉམས་ལེན་ལམ་དུ་འགྲོ་བྱེད་རྩ་བ་
གཅིག་སྡུ། …………………(༡༢༤)
ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཆོས་བརྒྱད། (༡༢༤)
ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་རྩ་དོན་གསུམ།
……………………(༡༢༤)
ཉའི་གྲ་མ། …………………(༡༢༤)
ཉི་གུ། ……………………(༡༢༤)
ཉི་འབུམ། …………………(༡༢༤)
ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ……………(༡༢༤)
ཉི་མ་ཐང་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིན་པ། (༡༢༤)
ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་སྒྲུགས། ……(༡༢༤)
ཉི་མ་གཟས་བཟུང་། …………(༡༢༤)
ཉི་མའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། ……(༡༢༤)
ཉི་མའི་ཏྲ་བདུན། ……………(༡༢༤)
ཉི་རྩ། ……………………(༡༢༤)
ཉི་ཚེ། ……………………(༡༢༤)
ཉི་ཟེར་གྱི་རྟུལ། ……………(༡༢༤)
ཉི་ཟེར་དང་འགྲོགས། ………(༡༢༤)
ཉི་ཟེར་རྟུལ་གཅིག ……………(༡༢༥)
ཉི་ཟླ་ལྷམ་སྲིང་། ……………(༡༢༥)
ཉི་འོག ……………………()
ཉི་ཤར། ……………………(༡༢༥)
ཉིང་ཁྲུ། …………………(༡༢༥)
ཉིང་ལག་སོར་མོ་ལྔ། …………(༡༢༥)
ཉིན་མོའི་ཆ་ཤས་བཅུ་བཞི། ……(༡༢༥)
ཉིན་མོའི་ཆ་གསུམ། …………(༡༢༥)
ཉིན་མོའི་མཐའི་པད་མ། ……(༡༢༥)
ཉིན་མོ་དུས་ཚོད་དྲུག ………(༡༢༥)
ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉེར་གཉིས། …(༡༢༥)
ཉིན་མཚན་ཐུན་དྲུག …………(༡༢༥)
ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག …………(༡༢༥)
ཉིན་མཚན་དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས།

······························(༩༢༥)
ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག··············(༩༢༥)
ཉིན་ཞག ························(༩༢༥)
ཉིན་ཞག་གི་ཉིན་གསུམ། ······(༩༢༦)
ཉིན་ཞག་གི་དུས་གཉིས། ······(༩༢༦)
ཉིན་ཞག་གཅིག ················(༩༢༦)
ཉིན་ཞག་གཟའ་ལྔ། ············(༩༢༦)
ཉིན་ཞག་རེའི་ཐུན་མཚམས་བཞི།
······························(༩༢༦)
ཉུག ·····························(༩༢༦)
ཉེ་སྐྱོར་ཕྱོགས་ལྟུང་། ·············(༩༢༦)
ཉེ་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་བ་དྲུག ···(༩༢༦)
ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། ······················(༩༢༦)
ཉེ་ཉོན་ཉེར་བཞི། ···················(༩༢༦)
ཉེ་བའི་ལྔ་སྡེ། ······················(༩༢༦)
ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ། ·············(༩༢༦)
ཉེ་བའི་སྡིག་པ་ལྔ། ···············(༩༢༦)
ཉེ་བའི་གནས་བཞི། ···············(༩༢༦)
ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྔ། ·········(༩༢༦)
ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན། ·········(༩༢༦)
ཉེ་བའི་ས་དགུ། ···················(༩༢༧)
ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། ···············(༩༢༧)
ཉེ་བར་འཁོར། ·····················(༩༢༧)
ཉེ་བར་དོ་བསྙོ་བ། ················(༩༢༧)
ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། ·············(༩༢༧)
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། ···(༩༢༧)
ཉེ་དབང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ······(༩༢༧)
ཉེ་ཚེ་མེད་པ། ·····················(༩༢༧)
ཉེ་རིང་མི་བཏུབ་པ། ·············(༩༢༧)
ཉེ་རིག་འཛོར་འབྱུང་གསུམ། ···(༩༢༧)
ཉེ་སྲས་བརྒྱད། ···················(༩༢༧)
ཉེན་པ། ···························(༩༢༧)
ཉེར་སྤྱད། ·························(༩༢༧)
ཉེར་སྤྱོད་ལྔ། ·····················(༩༢༧)
ཉེར་ལེན། ·························(༩༢༧)
ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ལྔ། ·············(༩༢༧)
ཉེས་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། ···········(༩༢༨)
ཉེས་འཁྲིའི་ཚིག་ལོ་མཉམ་དོར་གྱིས།
······························(༩༢༨)
ཉེས་འགལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ···········(༩༢༨)
ཉེས་པ་ལྔ། ·······················(༩༢༨)
ཉེས་པ་བབས་སྟེ། ················(༩༢༨)
ཉེས་པ་གསུམ། ···················(༩༢༨)
ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གསུམ། ···(༩༢༨)
ཉེས་སྤྱོད་གསུམ། ················(༩༢༨)
ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། (༩༢༨)
ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ། (༩༢༨)
ཉེས་བྱས་གཉིས། ················(༩༢༩)
ཉེས་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ···(༩༢༩)
ཉོ་ཉེ། ····························(༩༢༩)
ཉོད་པ་ཉོད་དམ། ················(༩༢༩)
ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས།
······························(༩༢༩)
ཉོན་མོངས། ······················(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དྲུག ······(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ། ···(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་གྱུ་དགུ། ·············(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་རྒྱས་པ་བཅུ། ·········(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། (༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ལྔ། ···················(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཟག་རིགས་
བདུན། ·························(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ། ···(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་མང་དྲུག (༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་
པ། ·····························(༩༣༠)
ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་ས་མང་བཅུ། (༩༣༠)
ཉོན་མོངས་གཉིས། ···············(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ། ··············(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ། ··········(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་དྲུག ··················(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་
གཉིས། ·························(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ།
······························(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་·····
བཅུ་གཉིས། ···················(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ལྔ།
······························(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གསུམ།
······························(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་ལམ་གསུམ། ···········(༩༣༡)
ཉོན་མོངས་གསུམ། ···············(༩༣༡)
ཉོན་ཡིད། ·······················(༩༣༡)
གཉག་ཕུ་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་ཕྱུག
······························(༩༣༡)
གཉག་ཕུ་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ།
······························(༩༣༢)
གཉགས་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན། ···(༩༣༢)
གཉགས་ཛྙ་ན་ཀུ་མ་ར། ··········(༩༣༣)
གཉྟེ། ····························(༩༣༣)
གཉན་ཆེན་པོ་ཐང་ལྷ། ···········(༩༣༣)
གཉན་རྗེ། ························(༩༣༣)
གཉན་པ་འགྲིམས་པ། ············(༩༣༣)
གཉན་པོ། ························(༩༣༣)
གཉན་པོ་གསང་བ། ··············(༩༣༣)
གཉན་པོ་གསང་བ་གསུམ། ······(༩༣༣)
གཉན་ཡོད། ······················(༩༣༤)
གཉན་གཡོན། ····················(༩༣༤)

གཉན་གཡོན་ལ་ཕྱི་གདངས་ཀྱི་ར་བ། ……………………(༨༣༤)
གཉན་ལོ་དར་མ་གྲགས། ……(༨༣༤)
གཉའ། ……………………(༨༣༤)
གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ། …………(༨༣༤)
གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་རིང་ལ་བསྒྲུབས་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། ……(༨༣༥)
གཉའ་ཁྲིམས། ……………………(༨༣༥)
གཉའ་རྒྱ། ……………………(༨༣༥)
གཉའ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས། ………(༨༣༥)
གཉའ་ནང་། ……………………(༨༣༥)
གཉའ་པོ། ……………………(༨༣༥)
གཉའ་རིངས་ཁྲག་མིག ………(༨༣༥)
གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། ……………………(༨༣༥)
གཉལ་སྡེ་དྲུག ……………………(༨༣༦)
གཉལ་པ་ཞིག་པོ། ……………(༨༣༦)
གཉལ་བྱར་ཡོར་གསུམ། ………(༨༣༦)
གཉལ་ལོ་རོ། ……………………(༨༣༦)
གཉིད། ……………………(༨༣༦)
གཉིས་ཀ་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། (༨༣༦)
གཉིས་ཀས་དག་པ་མ་འཁྲུལ་ན་ཆད་པ་རེ་རེའི་ཕྱེད་ཁྱེར། ………(༨༣༦)
གཉིས་སྐྱེས། ……………………(༨༣༦)
གཉིས་གྲུབ་མེད་པ། …………(༨༣༦)
གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན། ……(༨༣༦)
གཉིས་བདེན་དང་དཀའ་གསུམ། (༨༣༦)
གཉིས་ལྡན་དུས། ……………(༨༣༦)
གཉིས་མེད་རྒྱུད། ……………(༨༣༦)
གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ། ………(༨༣༦)
གཉིས་མེད་གསུང་བ། ………(༨༣༦)
གཉིས་འཛིན། ……………………(༨༣༦)
གཉིས་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། …(༨༣༦)
གཉིས་འཛིན་ཞིག …………(༨༣༦)
གཉིས་ཡོ་དྲང་བཞག …………(༨༣༧)
གཉེན་རྫོ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་དྲང་པོའི་གཞུང་ལ་བསྟན(བརྟེན)པ། ……………………(༨༣༧)
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། ……………………(༨༣༧)
གཉེན་པོ་བཞི། ……………(༨༣༧)
གཉེན་ཡིག ……………………(༨༣༧)
གཉེམས་པ། ……………………(༨༣༧)
གཉོས་ཆུང་གནས་ཤེས་རབ། …(༨༣༧)
གཉོས་ལྷ་ནང་པ། ……………(༨༣༧)
བཉལ་བཆད། ……………………(༨༣༧)
མཉན་ཡོད། ……………………(༨༣༧)
མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན། ……………………(༨༣༨)
མཉམ་རྗེས་གཉིས། …………(༨༣༨)
མཉམ་ཉིད་བཅུ། ……………(༨༣༨)
མཉམ་ཉིད་འོད་གསལ་ཆེན་པོ། (༨༣༨)
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ………(༨༣༨)
མཉམ་པར་བཞག …………(༨༣༨)
མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། ……………………(༨༣༨)
མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བུ་ཆེན། ……………………(༨༣༨)
མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ……(༨༣༨)
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས། ……(༨༣༩)
མཉེན་པ། ……………………(༨༣༩)
མཉེས་ཐང་། ……………………(༨༣༩)
མཉེས་གཤེན། ……………………(༨༣༩)
མཉེས་གཤེན་པ། ……………(༨༣༩)
རྙན་པོ། ……………………(༨༣༩)
སྙིང་མ་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ། …(༨༣༩)
སྙིང་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་གསུམ། ……………………(༨༣༩)
སྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས། ………(༨༣༩)
སྙིངས་ཚད་གཉིས། …………(༨༣༩)
སྙིད་སླ་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི། ……………………(༨༣༩)
སྙོགས་ཚད་གཉིས། …………(༨༣༩)
སྙག་པ། ……………………(༨༣༩)
སྙགས་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན། ……(༨༣༩)
སྙད་བཐགས། ……………………(༨༣༩)
སྙན་ཁྲ། ……………………(༨༣༩)
སྙན་བརྒྱུད་བཞི། ……………(༨༣༩)
སྙན་ངག ……………………(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་བཅུ། ………(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་འགོག་རྒྱན་ཉེར་གསུམ། ……………………(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གསུམ། ……(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་རྒྱུའི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག (༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། …(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་ཟློག་རྒྱན་བཅུ། ……(༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ། (༨༤༠)
སྙན་ངག་གི་ཟུང་ལྡན་གཙོ་བོ་དྲུག ……………………(༨༤༡)
སྙན་ངག་གི་གཟུགས་རྒྱན་ཉི་ཤུ། (༨༤༡)
སྙན་ངག་གི་སྦྲག་བཅུ་བདུན། …(༨༤༡)
སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱན་བཅུ། …(༨༤༡)
སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གསུམ། (༨༤༡)
སྙན་སྙངས་པ། ……………(༨༤༡)
སྙན་དར། ……………………(༨༤༡)
སྙན་པའི་ཚིག་གིས་མགོ་བོ་སྐོར་བས་པར་འགྱུར་བ། …………(༨༤༡)

སྙན་སྒྲ།……………………(༡༤༢)
སྙན་འབུལ། ………………(༡༤༢)
སྙན་ཞུ་གསལ་རྗེན། …………(༡༤༢)
སྙན་ཞུས་ཀྱི་ཞིབ་པར། ………(༡༤༢)
སྙི་སྨ་གཉིས། ………………(༡༤༢)
སྙིགས་དུས། ………………(༡༤༢)
སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག …(༡༤༢)
སྙིགས་དུས་ལྔ། ……………(༡༤༢)
སྙིགས་མ་ལྔ། ………………(༡༤༢)
སྙིགས་མའི་མགོན་པོ་སྨན་གྱི་བླ་མ།
……………………………(༡༤༣)
སྙིགས་མའི་བསིལ་ཟེར།………(༡༤༣)
སྙིགས་ལས་རབ་ཏུ་སྙིགས་མར་གྱུར།
……………………………(༡༤༣)
སྙིང་ཀུང་རུབ། ……………(༡༤༣)
སྙིང་གར། …………………(༡༤༣)
སྙིང་གི་དཀྱིལ། ……………(༡༤༣)
སྙིང་གི་ཐིག་ལེ། ……………(༡༤༣)
སྙིང་རྗེ།……………………(༡༤༣)
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར།……(༡༤༣)
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
བཞི། …………………(༡༤༣)
སྙིང་རྗེ་མ་འགྲོངས། …………(༡༤༣)
སྙིང་རྗེ་གསུམ། ……………(༡༤༣)
སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བློ་གྲོས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
མཐུན་པར་དཀའ། ………(༡༤༣)
སྙིང་ཐིག་བཞི། ……………(༡༤༤)
སྙིང་ནད་བདུན། ……………(༡༤༤)
སྙིང་ནར་རུང་། ……………(༡༤༤)
སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
བཅོས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་
ཉེར་ལྔ།…………………(༡༤༤)
སྙིང་པོ་ལྔ། …………………(༡༤༤)
སྙིང་པོའི་བསྟན་པ། …………(༡༤༤)
སྙིང་སྨན་ད་ལི་བརྒྱད་པ། ……(༡༤༦)
སྙིང་སྨན་ད་ལི་བདུན་པ། ……(༡༤༦)
སྙིང་སྨན་ཤིང་ཀུན་བཅུ་གཅིག…(༡༤༦)
སྙིང་ཚོམས། ………………(༡༤༦)
སྙིང་རེ།……………………(༡༤༦)
སྙིང་ལ་རུས་པ་བསྐྱེད། ………(༡༤༦)
སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་།………(༡༤༦)
སྙེ་ཐང་ཇོ་བོའི་གདུང་རྟེན།……(༡༤༧)
སྙེ་མདོ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། …(༡༤༨)
སྙེ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། …(༡༤༨)
སྙེ་མདོ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་དོན་
གྲུབ། ……………………(༡༤༩)
སྙེ་མདོ་སླ་བའི་སེང་གེ། ………(༡༤༩)
སྙེ་པོ། ………………………(༡༥༠)
སྙེམས་པ། …………………(༡༥༠)
སྙོག་མགལ་འཚོམས་འབྲུགས་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་མི་བཞེས་པ་མཁྱེན། (༡༥༠)
སྙོགས་འགྲོ། ………………(༡༥༠)
སྙོད་པ།……………………(༡༥༠)
སྙོན་པ།……………………(༡༥༠)
སྙོམས་ཆུང་པའི་ཟླ་བདུགས། …(༡༥༠)
སྙོམས་འཇུག་དགུ། …………(༡༥༠)
སྙོམས་འཇུག་གཉིས།…………(༡༥༠)
སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག…………(༡༥༠)
བརྙན་པོ་ལ་འཚོལ་བ། ………(༡༥༠)
བརྙས་སུན་གཏན་ནས་མི་ཚོག…(༡༥༠)
བསྙགས(བསྙིགས) …………(༡༥༠)
བསྙད་བཏགས། ……………(༡༥༠)
བསྙད་ཚོལ། ………………(༡༥༡)
བསྙིང་བཞེས་པ།……………(༡༥༡)
བསྙིལ། ……………………(༡༥༡)
བསྙིལ་བ་སྡུད་པ།……………(༡༥༡)
བསྙུན་སྨེད། ………………(༡༥༡)
བསྙུན་གསོལ་བ། ……………(༡༥༡)
བསྙེངས་ཕ། ………………(༡༥༡)
བསྙེན་བཀུར།………………(༡༥༡)
བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི། ……(༡༥༡)
བསྙེན་གནས།………………(༡༥༡)
བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་སྤང་བྱ་
ཡན་ལག་བརྒྱད། …………(༡༥༡)
བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བརྒྱད། (༡༥༡)
བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ།
……………………………(༡༥༡)
བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ།
……………………………(༡༥༡)
བསྙེན་པ་གསུམ། ……………(༡༥༡)
བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལས་མ་
ལོན་པས་མི་བཏུབ། ………(༡༥༡)
བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་
ལོན་ན་མཁན་པོར་མི་རུང་། (༡༥༡)
བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི···
མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ། ……(༡༥༡)
བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཅུ།
……………………………(༡༥༡)
བསྙེན་རྫོགས།………………(༡༥༢)
བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་
བརྒྱད། …………………(༡༥༢)
བསྙེན་རྫོགས་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་
ཐུགས་དགོངས་གསུམ། ……(༡༥༢)
བསྙེམས་པ། ………………(༡༥༢)
བསྙེལ་བ། …………………(༡༥༢)
བསྙོགས། …………………(༡༥༢)
བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་གསུམ། ……(༡༥༢)
བསྙོམ་མི་ནུས་པ།……………(༡༥༢)

ཏ

ཏ་ཞིན། …… (༨༥༣)
ཏ་ཟིག་གི་སྔག་སྔག …… (༨༥༣)
ཏ་ཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ(སྟག་གཟིག) …… (༨༥༣)
ཏ་ཏུང་། …… (༨༥༤)
ཏྲ་ཞིན། …… (༨༥༤)
ཏྲ་རེ་པདྨ་ཡོ་གི་ནི། …… (༨༥༤)
ཏྲ་གི་འདུ་བའི་ཡར་གྱི་ཚེས། …… (༨༥༤)
ཏང་ཏང་དང་སི་ཤུར། …… (༨༥༤)
ཏན་ཏ་མེའོ། …… (༨༥༤)
ཏམ་བུ་ར། …… (༨༥༥)
ཏམ་བུ་རའི་ཆུང་མ། …… (༨༥༥)
ཏམྦུ་ར། …… (༨༥༥)
ཏའི་གིམ(ཏྲ་ཅིན) …… (༨༥༥)
ཏའི་ཏི་ལོ་བཅུ་གཅིག …… (༨༥༥)
ཏའི་ཏིང་ལོ་བཞི། …… (༨༥༥)
ཏི་ཀའི་ཏ་ལས་བྲངས། …… (༨༥༥)
ཏི་ཤུར་སྨད། …… (༨༥༥)
ཏི་ཤྲཱི། …… (༨༥༥)
ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། …… (༨༥༥)
ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། …… (༨༥༥)
ཏི་ཤྲཱིའི་གདུང་རྫོ་ལོག་གིས་རྒྱབ་པ། …… (༨༥༦)
ཏི་སེའི་གངས། …… (༨༥༦)
ཏིག་མི་ཆགས་པ། …… (༨༥༦)
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དྲུག …… (༨༥༦)
ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། …… (༨༥༦)
ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ལྷའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་གྱི་བགེགས་ཉེས་པ་ལྔ། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དགུ། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་སློམ་ཚུལ་ལྔ། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་གནས་ཀྱི་དབེན་པ་བཞི། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་གསུམ། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་བཞི། …… (༨༥༦)
ཏིང་འཛིན་གསུམ། …… (༨༥༧)
ཏིང་ལོ། …… (༨༥༧)
ཏིན་ཏུའི་འབྲས་བུ། …… (༨༥༧)
ཏུ་ཙ་སྐྲ། …… (༨༥༧)
ཏུང་ཅིན་གྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་གཅིག …… (༨༥༧)
ཏེ་པོར་སྡིག་ཆེ་མཆི། …… (༨༥༧)
ཏེ་ལོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། …… (༨༥༧)
ཏེག …… (༨༥༧)
ཏེའུ་རང་། …… (༨༥༧)
ཏོ་ཏ་ཀ …… (༨༥༧)
ཏོས་པ། …… (༨༥༧)
ཊེ་ཤ་ཀུ་ནེ། …… (༨༥༧)
ཊུང་ཤུ་ཞིང་གི་མི་དཔོན། …… (༨༥༧)
ཊེ་མ་བུ་ཀ …… (༨༥༧)
ཊེ་ལ་ཏ་ཀ …… (༨༥༧)
ཊེ་མཛལ། …… (༨༥༧)
ཊེ་ཏོར་ཁང་གསར་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། …… (༨༥༧)
ཊོན་ཏྲུ་བ། …… (༨༥༨)
གཏང་རག …… (༨༥༨)
གཏད་མེད། …… (༨༥༨)
གཏད་རབས་བདུན། …… (༨༥༨)
གཏད་སོ། …… (༨༥༨)
གཏན་ཁྲིམས་ལྷ། …… (༨༥༨)
གཏན་གྱི་འདུན་མ། …… (༨༥༨)
གཏན་ཚིང་ཡིག་རིགས། …… (༨༥༨)
གཏན་ཚིངས་རི་མོར་འཁོད་པར་བྱས་པ། …… (༨༥༨)
གཏན་མར་ཞིང་། …… (༨༥༨)
གཏན་ཚིགས། …… (༨༥༨)
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲུ་དོན། …… (༨༩༠)
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་བཞི། …… (༨༩༠)
གཏན་ཚིགས་རིགས་པ། …… (༨༩༠)
གཏན་ཚིགས་ཤེ་བམ། …… (༨༩༣)
གཏམ་གྱིས་བཞད་གད་སྟོངས་པ། (༨༩༣)
གཏམ་ཆེས་སོ། …… (༨༩༣)
གཏམ་དོན་གཉིས་དགེ། …… (༨༩༣)
གཏམ་འཕྱར་རྒྱག་གདེང་གསུམ། (༨༩༣)
གཏམ་ལན་གཞལ། …… (༨༩༣)
གཏར་ཀ …… (༨༩༣)
གཏི་མུག་མེད་པ། …… (༨༩༣)
གཏི་མུག་ལས་བྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན། …… (༨༩༣)
གཏིང་སྐྱེས། …… (༨༩༣)
གཏུན་ཁུང་ཆུ་མིག …… (༨༩༣)
གཏུན་བུ། …… (༨༩༤)
གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས། …… (༨༩༤)
གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་། …… (༨༩༤)
གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གི་བུ་ཤར་པ། (༨༩༤)
གཏུམ་མོ་སྦར་བ། …… (༨༩༤)
གཏུམ་མོ་མི་ལ་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི། …… (༨༩༤)
གཏིང་པ་བཟུང་། …… (༨༩༤)
གཏེར་དགུ། …… (༨༩༥)

གཏེར་སྒྲོམ་ཆུ་ཚན། …………(༩༦༥)
གཏེར་བརྒྱ། ……………………(༩༦༥)
གཏེར་ཆེན་ཀུན་སྐྱོང་གླིང་པ། …(༩༦༥)
གཏེར་ཆེན་བརྒྱད། …………(༩༦༦)
གཏེར་ཆེན་ལྔ། ……………(༩༦༦)
གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ……(༩༦༦)
གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་གོད་ལྡེམ། (༩༦༦)
གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་གླིང་པ། (༩༦༧)
གཏེར་སྟོན་གླིང་པ་དགུ། ……(༩༦༨)
གཏེར་སྟོན་ཉི་མ་གྲགས་པ། ……(༩༦༨)
གཏེར་སྟོན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ། ……(༩༦༩)
གཏེར་སྟོན་ཞིག་པོ་གླིང་པ། ……(༩༦༩)
གཏེར་སྟོན་འོག་མ་ཀུ་རུ་ཆོས་དབང་། ……………………………(༩༦༩)
གཏེར་སྟོན་ར་མོ་ཤེལ་སྨན། ……(༩༧༠)
གཏེར་སྟོན་རཏྣ་གླིང་པ། ……(༩༧༡)
གཏེར་སྟོན་ལས་འཕྲོ་གླིང་པ། …(༩༧༡)
གཏེར་སྟོན་སངས་རྒྱས་བླ་མ། …(༩༧༢)
གཏེར་དུ་བཞག ……………(༩༧༢)
གཏེར་བདག་གླིང་པ། ………(༩༧༢)
གཏེར་ཡིག……………………(༩༧༣)
གཏེར་རུ་སྦས། ……………(༩༧༣)
གཏོགས་འདོད། ……………(༩༧༣)
གཏོང་ཕོད་ཅན། ……………(༩༧༣)
གཏོར་བ་ཆེན་པོ། ……………(༩༧༣)
གཏོར་མ་ཆ་གསུམ། …………(༩༧༣)
གཏོར་ཟོར། ………………(༩༧༤)
གཏོར་ལེན་མིག་ལྡུང་། ………(༩༧༤)
གཏོལ་མེད། ………………(༩༧༤)
བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ……………(༩༧༤)
བཏགས་ཆོས། ………………(༩༧༤)
བཏགས་མིང་། ……………(༩༧༤)
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། ………(༩༧༤)
བཏགས་ཡོད། ………………(༩༧༥)
བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ། ……(༩༧༥)
བཏགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ……………(༩༧༥)
བཏང་སྙོམས། ………………(༩༧༥)
བཏང་སྙོམས་ལྔ། ……………(༩༧༥)
བཏང་སྙོམས་གསུམ། …………(༩༧༥)
བཏང་བཞག་མེད་པ། ………(༩༧༥)
བཏང་བཟུང་མེད་པ། ………(༩༧༥)
བཏོག ……………………(༩༧༥)
འཏོ། ……………………(༩༧༥)
རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་ཁྲལ། ……(༩༧༥)
རྟ་ཀུ་རུབ་ནག་པོ། …………(༩༧༥)
རྟ་མགོ། …………………(༩༧༥)
རྟ་མགྲིན་ལྷ་མོ། ……………(༩༧༥)
རྟ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན། ………(༩༧༦)
རྟ་ཆག་སྐད། ………………(༩༧༧)
རྟ་མཆོག་སྐྱོང་བ་པོ། …………(༩༧༧)
རྟ་སྟེང་ནས་མདའ་མོ་འཕེན་པ། (༩༧༧)
རྟ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་པོ་ཡེ་ཤེས། ………(༩༧༧)
རྟ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་འབུམ། …………(༩༧༨)
རྟ་བརྟག་པ། ………………(༩༧༨)
རྟ་ཐབ་གཡོག………………(༩༧༨)
རྟ་བདུན། …………………(༩༧༨)
རྟ་མདོ་བ་ཅང་ཤེས། …………(༩༧༨)
རྟ་ནག་རི་ཁྲོད། ……………(༩༧༨)
རྟ་ཕུག་པ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༩༧༩)
རྟ་བབས། …………………(༩༧༩)
རྟ་བབས་བང་རིམ་བརྒྱད། ……(༩༨༠)
རྟ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་སྡེ། ……………………(༩༨༠)
རྟ་བྲིས། ……………………(༩༨༠)
རྟ་རྗེད་པོ་སོ། ………………(༩༨༠)
རྟ་ཚག་སྤྲུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……………………………(༩༨༠)
རྟ་ཚག་སྤྲུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ……………………………(༩༨༠)
རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ། …(༩༨༡)
རྟ་ཟེམ། ……………………(༩༨༤)
རྟ་ཞུལ། ……………………(༩༨༤)
རྟ་རིང་། …………………(༩༨༤)
རྟ་ལ་ཤལ་ཟ་མི་བཟོ་ན། སྣ་ལ་ཤལ་ཟའི་དཔེ། …………………(༩༨༤)
རྟ་ལམ་གོང་མ། ……………(༩༨༤)
རྟ་ལམ་སྨར་མོ། ……………(༩༨༤)
རྟ་སོ། ……………………(༩༨༤)
རྟ་སོ་ཡན། …………………(༩༨༤)
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན། …(༩༨༤)
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག ……………………………(༩༨༤)
རྟག་ཆད། …………………(༩༨༥)
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ། …………(༩༨༥)
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ལུགས་བཅུ། ……………………………(༩༨༥)
རྟག་ཆད་གཉིས། ……………(༩༨༥)
རྟག་ཆད་སུ་བཞི། ……………(༩༨༥)
རྟག་ཏུ་བསྙེན་པ་གསུམ། ……(༩༨༥)
རྟག་བརྟན་གཟིམ་ཤུག ………(༩༨༥)
རྟག་པ། ……………………(༩༨༦)
རྟག་པ་གཉིས། ……………(༩༨༦)
རྟག་པ་བཞི། ………………(༩༨༦)
རྟག་པ་གསུམ། ……………(༩༨༦)

རྟག་པའི་དངོས་པོ། …………(༡༨༦)
རྟག་པའི་རྡོ་རྗེ། …………(༡༨༦)
རྟག་པར་ལྟ་བ། …………(༡༨༦)
རྟག་པར་སྨྲ་བ་བརྒྱད། …………(༡༨༦)
རྟག་སྨྲ་བཞི། …………(༡༨༦)
རྟག་སྨྲའི་སྟོན་པ་གསུམ། …………(༡༨༦)
རྟགས། …………(༡༨༦)
རྟགས་ཀྱི་དགེ་སློང་། …………(༡༨༦)
རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་ཚུལ། …………(༡༨༦)
རྟགས་ལྔ། …………(༡༨༦)
རྟགས་བཅུ། …………(༡༨༦)
རྟགས་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི། …………(༡༨༧)
རྟགས་གཉིས། …………(༡༨༧)
རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ། …………(༡༨༧)
རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ། …………(༡༨༧)
རྟགས་སྣང་དང་ཉམས་མྱོང་། …………(༡༨༧)
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྔ། …………(༡༨༧)
རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ། …………(༡༨༧)
རྟགས་ཡང་དག …………(༡༨༧)
རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་དྲུག …………(༡༨༧)
རྟགས་ཡང་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྔ། …………(༡༨༧)
རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། …………(༡༨༨)
རྟགས་རིགས། …………(༡༨༨)
རྟགས་རིམ་འཁྲུལ་ཞུས་པ། …………(༡༨༨)
རྟགས་གསུམ། …………(༡༨༨)
རྟའི་ཏུའི་མཁར། …………(༡༨༨)
རྟས་པ། …………(༡༨༨)
རྟིས་ཚང་མ་ཏི་བ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས། …………(༡༨༨)
རྟུག་ཁྱུང་། …………(༡༨༨)
རྟུག་པ། …………(༡༨༨)
རྟུལ། …………(༡༨༨)
རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན། …………(༡༨༨)
རྟེན་གྱི་གང་ཟག …………(༡༨༨)
རྟེན་གྱི་སྟོབས། …………(༡༨༨)
རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། …………(༡༨༨)
རྟེན་གྱི་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག …………(༡༨༩)
རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་། …………(༡༨༩)
རྟེན་ཐུག …………(༡༨༩)
རྟེན་དང་བརྟེན་པ། …………(༡༨༩)
རྟེན་འབྲེལ། …………(༡༨༩)
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྐྱེན་གསུམ། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་གསུམ། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་དོན་བཅུ་གཅིག …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་བཞི། …………(༡༩༠)
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། …………(༡༩༡)
རྟེན་བཟང་གི་ཕུན་ཚོགས་བཞི། …………(༡༩༡)
རྟེན་བཟང་གི་འབྱོར་པ་བཅུ་གསུམ། …………(༡༩༡)
རྟེན་རང་འབྱོར་ལྔ། …………(༡༩༡)
རྟེན་གསུམ། …………(༡༩༡)
རྟོག་གེ། …………(༡༩༡)
རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ། …………(༡༩༡)
རྟོག་གེ་བ་དྲུག …………(༡༩༡)
རྟོག་གེ་འབར་བ། …………(༡༩༡)
རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། …………(༡༩༡)
རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག …………(༡༩༡)
རྟོག་བཏགས་འཛོག་ཞུགས། …………(༡༩༡)
རྟོག་པ། …………(༡༩༡)
རྟོག་པ་བསྐྱུངས། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་བཅུ། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་དོན་མཐུན། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་ཟློས། …………(༡༩༢)
རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། …………(༡༩༢)
རྟོག་དཔྱོད། …………(༡༩༢)
རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། …………(༡༩༢)
རྟོག་མེད་རང་ས་ཟིན་པ། …………(༡༩༢)
རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། …………(༡༩༢)
རྟོག་པའི་ནད། …………(༡༩༢)
རྟོག་མེད་ཤེས་པ། …………(༡༩༢)
རྟོག་ཞིབ་མཇུག་གཏོན། …………(༡༩༢)
རྟོགས་ལྡན་མི་ཉག་སྒོམ་རིན། …………(༡༩༢)
རྟོགས་པ་བཞི། …………(༡༩༢)
རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར། …………(༡༩༢)
རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་པ་གཉིས། …………(༡༩༣)
རྟོགས་པའི་བློ། …………(༡༩༣)
རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས། …………(༡༩༣)
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། …………(༡༩༣)
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟུང་། …………(༡༩༣)
རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། …………(༡༩༣)
རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ། …………(༡༩༣)
རྟོན་པ་བཞི། …………(༡༩༤)
རྟོས། …………(༡༩༤)
ལྟ་གྲུབ་གཙང་ཞིང་། …………(༡༩༤)
ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ། …………(༡༩༤)
ལྟ་ངན་རི་གཉིས། …………(༡༩༤)
ལྟ་རྟོགས་ཉན་ན་བྱས་པ། …………(༡༩༤)

ལྟ་རྟོགས་འོད་སེང་། ....(༩༩༤)
ལྟ་སྣངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། (༩༩༤)
ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ....(༩༩༥)
ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། ....(༩༩༥)
ལྟ་བ་ལྔ། ....(༩༩༥)
ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་སྔོན་མཐར་གཏོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ....(༩༩༥)
ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མཐར་གཏོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས། ....(༩༩༥)
ལྟ་བའི་གོལ་ས། ....(༩༩༥)
ལྟ་བའི་མཐའ་བརྒྱད། ....(༩༩༦)
ལྟ་བའི་གནད་བཞི། ....(༩༩༦)
ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ....(༩༩༦)
ལྟ་བྱེད། ....(༩༩༦)
ལྟ་མིན་ལྔ། ....(༩༩༦)
ལྟག་ཆོད། ....(༩༩༦)
ལྟག་པ་རིངས་པ། ....(༩༩༦)
ལྟག་ཚང་སྒོ་མོའི་སྐྱ་ལྡེབས། ......(༩༩༦)
ལྟག་ལ་འཚལ། ....(༩༩༦)
ལྟང་། ....(༩༩༦)
ལྟས་ངན་གྲུ་གཅིག ....(༩༩༦)
ལྟས་ངན་པ་བཅུ་གཅིག ....(༩༩༦)
ལྟས་ངན་བཟའ་བཞི། ....(༩༩༦)
ལྟི་རིར་བྲུག་སྒྲི། ....(༩༩༦)
ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་བཞི། ...(༩༩༦)
ལྟུང་བ་གཉིས། ....(༩༩༦)
ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ལྔ། ....(༩༩༦)
ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ། ....(༩༩༧)
ལྟུང་བ་ཕམ་པའི་སྡེ་བཞི། ......(༩༩༧)
ལྟུང་བ་བྱུང་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལྔ། (༩༩༧)
ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི། ......(༩༩༧)
ལྟུང་བའི་རྫས་བདག་བཞི། ......(༩༩༧)
ལྟུང་བྱེད་བཅུ་ཚན་དགུ་པོའམ་ལྟུང་བྱེད་དགུ་བཅུ། ....(༩༩༧)
ལྟུང་བྱེད་ཞེས་བྱས། ....(༩༩༨)
ལྟུང་བྱེད་སྡེ་ལྔ། ....(༩༩༨)
ལྟུང་མེད་བཞི། ....(༩༩༨)
ལྟེ་བའི་ཡ་འཚམས། ....(༩༩༨)
ལྟེ་བའི་ས་མདུད། ....(༩༩༨)
ལྟེང་ཀ ....(༩༩༨)
ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ། ....(༩༩༨)
ལྟོ་འགྲོ་བརྒྱད། ....(༩༩༨)
ལྟོ་བསྒྱུར། ....(༩༩༨)
ལྟོ་འདུན་ཅན། ....(༩༩༨)
ལྟོ་སོན། ....(༩༩༨)
ལྟོང་ལྟོང་བ། ....(༩༩༨)
ལྟོར་བཅུག་པ། ....(༩༩༨)
སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་བཞི། ....(༩༩༨)
སྟག་གི་ཟར་ཅན། ....(༩༩༨)
སྟག་གི་ཀླ་བ། ....(༩༩༨)
སྟག་མགོ། ....(༩༩༩)
སྟག་སྒྲ་སྒྲུ་ཁོང་། ....(༩༩༩)
སྟག་ཤུ་བ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། (༩༩༩)
སྟག་ཤུ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ། ....(༩༩༩)
སྟག་ཤུ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གམ་གར་གྱི་དབང་པོ། ....(༡༠༠༠)
སྟག་ཤུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ....(༡༠༠༡)
སྟག་ཤུའི་ཉི་ཁྲིག ....(༡༠༠༡)
སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ། ....(༡༠༠༢)
སྟག་བཙན་གདོང་གཟིགས། ...(༡༠༠༢)
སྟག་རྩེ་མི་དབང་། ....(༡༠༠༣)
སྟག་རྩེ་རྫོང་གི་མཁར་ཤུལ། ...(༡༠༠༣)
སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ....(༡༠༠༣)
སྟག་གཟིག ....(༡༠༠༤)
སྟག་གཟིག་སྲུངས་ཡིག ......(༡༠༠༤)
སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། ......(༡༠༠༤)
སྟག་རི་སེང་རི་མཇུག་མ་སྤྲེལ་བ། ....(༡༠༠༤)
སྟག་རི་སེང་རིའི་བར་གཉིས་སྤྲེལ་བ། ....(༡༠༠༤)
སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ......(༡༠༠༥)
སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ། ....(༡༠༠༥)
སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར། ...(༡༠༠༥)
སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ། ...(༡༠༠༦)
སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། ....(༡༠༠༦)
སྟག་ལུང་པ། ....(༡༠༠༧)
སྟག་ལུང་མཉལ་གུ་རུ། ......(༡༠༠༨)
སྟག་ལུང་སྨན་ཐང་པ། ......(༡༠༠༨)
སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དབོན་གྲགས་པ་དཔལ། ....(༡༠༠༨)
སྟག་གསེང་གཡག་སེང་། ......(༡༠༠༩)
སྟང་ཟིལ། ....(༡༠༠༩)
སྟངས་སྟབས་དགུ། ....(༡༠༠༩)
སྟང་སྟབས་ལྔ། ....(༡༠༠༩)
སྟངས་བྱལ། ....(༡༠༠༩)
སྟན་བརྒྱད། ....(༡༠༠༩)
སྟན་ཆགས་པ། ....(༡༠༠༩)
སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་དགུ། (༡༠༠༩)

སྟབས་ཀ་བ་དར་མ་གྲགས། …(༡༠༠༩)
སྟབས་(ལྟབས)མ་དགུ་བརྩེགས་
ཅན། ……………………(༡༠༠༩)
སྟབས་མ་སྦྱ། ……………(༡༠༠༩)
སྟམས་པ། ………………(༡༠༠༩)
སྟེ་ལྷག ………………(༡༠༠༩)
སྟེང་གདོན། ……………(༡༠༠༩)
སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ། ………(༡༠༡༠)
སྟེམ། ……………………(༡༠༡༠)
སྟེས་དབང་། ……………(༡༠༡༠)
སྟོང་ཁྲུན། ………………(༡༠༡༠)
སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས། ……(༡༠༡༠)
སྟོང་ཉིད། ………………(༡༠༡༠)
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག…………(༡༠༡༠)
སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི། ………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད།………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ།……………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དྲུ།
……………………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ།
……………………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཉིད་བཞི། ……………(༡༠༡༡)
སྟོང་ཐང་ལྡན་དཀར།………(༡༠༡༡)
སྟོང་པ་ཉིད། ……………(༡༠༡༡)
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་མ་ཐེབས། (༡༠༡༡)
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་
བརྒྱད། ………………(༡༠༡༡)
སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༠༡༢)
སྟོང་པ་ཉིད་སྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས། (༡༠༡༢)
སྟོང་པ་བཞི། ……………(༡༠༡༢)
སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ། …(༡༠༡༢)
སྟོང་དཔོན།………………(༡༠༡༢)
སྟོང་བུ་ཆུང་། ……………(༡༠༡༢)
སྟོང་སྟོད་བྱེད་པ། …………(༡༠༡༢)
སྟོང་གཞི། ………………(༡༠༡༢)
སྟོང་བཞིའི་རླུང་སེམས། ……(༡༠༡༢)
སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲུག…(༡༠༡༢)
སྟོང་གཟུགས་འཆར་ཚུལ་དྲུག (༡༠༡༢)
སྟོང་གསུམ།………………(༡༠༡༢)
སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས།
……………………(༡༠༡༣)
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ། …(༡༠༡༣)
སྟོངས་པ། ………………(༡༠༡༣)
སྟོངས་མོ་བྱ། ……………(༡༠༡༣)
སྟོངས་ཚད་གསུམ།…………(༡༠༡༣)
སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ།………(༡༠༡༣)
སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས། ………(༡༠༡༤)
སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག
……………………(༡༠༡༤)
སྟོད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མགོན་
གསུམ། ………………(༡༠༡༤)
སྟོད་ཀྱི་དཔའ་བའི་སྡེ་གསུམ། (༡༠༡༤)
སྟོད་རྒྱུད། ………………(༡༠༡༤)
སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ།…(༡༠༡༤)
སྟོད་འབྲུག་པའི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད།
……………………(༡༠༡༥)
སྟོད་སྨད་ཀྱི་དབང་སྒྲོན། ……(༡༠༡༥)
སྟོད་གཞས།………………(༡༠༡༥)
སྟོད་རིམས།………………(༡༠༡༥)
སྟོད་ལུང་ཁྲི་ཟམ། …………(༡༠༡༥)
སྟོད་ལུང་མདའ། …………(༡༠༡༦)
སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ། (༡༠༡༦)
སྟོད་ལུང་འབུམ་མོ་ཆེ། ……(༡༠༡༦)
སྟོད་ལྷ་རབས། ……………(༡༠༡༦)
སྟོན་ཆོས། ………………(༡༠༡༦)
སྟོན་ཐོག་གི་དུག་ཆ། ………(༡༠༡༦)
སྟོན་པ། ……………………(༡༠༡༦)
སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས།
……………………(༡༠༡༦)
སྟོན་པ་ལྷ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ།
……………………(༡༠༡༦)
སྟོན་པ་ཙུག་སྲིད་པ་ཙུག་ཕྱུས་པ།
……………………(༡༠༡༧)
སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་
རིགས་ལྔ། ……………(༡༠༡༧)
སྟོན་པའི་དགུང་མཉམ། ……(༡༠༡༧)
སྟོན་པའི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་
ཚད། ……………………(༡༠༡༧)
སྟོན་པའི་དུས་ཆེན་རྣམ་བཞི། (༡༠༡༧)
སྟོན་པའི་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་
བཞི། ……………………(༡༠༡༧)
སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་།……………(༡༠༡༧)
སྟོན་ཟླ་ར་བ། ……………(༡༠༡༧)
སྟོན་ཤིད། ………………(༡༠༡༧)
སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་བཞི། …………(༡༠༡༧)
སྟོབས་ལྔ། ………………(༡༠༡༧)
སྟོབས་བཅུ།………………(༡༠༡༨)
སྟོབས་བཅུ་གསུམ།…………(༡༠༡༨)
སྟོབས་དྲུག ………………(༡༠༡༨)
སྟོབས་བཞི།………………(༡༠༡༨)
བརྟག་གཉིས་མེ་ལུགས། ……(༡༠༡༨)
བརྟག་ཐབས་བརྒྱད། ………(༡༠༡༨)
བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད། ……(༡༠༡༨)
བརྟག་པ་གསུམ། …………(༡༠༡༨)
བརྟགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྷ་སྲིན་
སྡེ་བརྒྱད། ……………(༡༠༡༨)
བརྟེད་པ། ………………(༡༠༡༩)
བརྟན་པ་དང་སྲུངས་ཆེར་གྱིས་ཤིག

……………………(༡༠༡༩)
བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ རྫས་ཡོད།
……………………(༡༠༡༩)
བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༠༡༩)
བརྟན་གཡོའི་དངོས། ………(༡༠༡༩)
བརྟུལ་ཞུགས། ……………(༡༠༡༩)
བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ། ………(༡༠༡༩)
བརྟུལ་ཞུགས་པདྨ་རྒྱལ་པོ། …(༡༠༡༩)
བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ། ………(༡༠༡༩)
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས། ……………(༡༠༡༩)
བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག
……………………(༡༠༢༠)
བལྟམས་པའི་ཡུམ་བརྒྱད། …(༡༠༢༠)
བལྟར་མཆིས་པ། …………(༡༠༢༠)
བལྟར་མི་ལང་། ……………(༡༠༢༠)
བལྟས་པས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མེད།
……………………(༡༠༢༠)
བསྟང་། ……………………(༡༠༢༠)
བསྟན་འགྱུར། ……………(༡༠༢༠)
བསྟན་རྒྱས་གླིང་། …………(༡༠༢༡)
བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཕྱོགས ………(༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས། ……………(༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩིས་མགོ་ལྔ། (༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་དགུ། …………(༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་བཅུ་གཅིག ……(༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་དྲུག …(༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གསུམ། (༡༠༢༡)
བསྟན་བཅོས་རྣམ་གསུམ། …(༡༠༢༤)
བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཚད་གསུམ། ……………(༡༠༢༤)
བསྟན་པ། ………………(༡༠༢༤)
བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད།
……………………(༡༠༢༥)
བསྟན་པ་བསྐྱེད། …………(༡༠༢༥)
བསྟན་པ་གཏད། …………(༡༠༢༥)
བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་གསུམ།
……………………(༡༠༢༥)
བསྟན་པ་གནས་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་བཅུ། ……………(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་ཁུར་བསྐུར། ……(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་སྙིང་པོ། ………(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་གཏད་རབས། …(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན།
……………………(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་བདག་པོ། ………(༡༠༢༥)
བསྟན་པའི་ནང་མཛོད། ……(༡༠༢༦)
བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན། ………(༡༠༢༦)
བསྟན་པའི་མེ་རོ་བསླངས། …(༡༠༢༦)
བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༠༢༦)
བསྟན་མའི་གཟིམ་ཁང་། ……(༡༠༢༦)
བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རབས་བཞི། ……………(༡༠༢༦)
བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁང་། …(༡༠༢༦)
བསྟན་འཛིན་ཚད་མ། ………(༡༠༢༦)
བསྟན་རིམ། ………………(༡༠༢༦)
བསྟན་རིམ། ………………(༡༠༢༦)
བསྟབས་པ། ………………(༡༠༢༦)
བསྟི་གནས། ………………(༡༠༢༦)
བསྟིང་བ། ………………(༡༠༢༦)
བསྟིས། ……………………(༡༠༢༦)
བསྟེན་པའི་བླ་མ་བརྒྱད། ……(༡༠༢༦)
བསྟོད་འགྲེལ། ……………(༡༠༢༦)
བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་ཅོད་པན།
……………………(༡༠༢༦)

ཐ

ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས། ………(༡༠༢༧)
ཐ་ཁོབ། …………………(༡༠༢༧)
ཐ་གི། ……………………(༡༠༢༧)
ཐ་ཚོད། …………………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད། …………………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་བརྒྱད། ……(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་གཉིས། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། (༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས།
……………………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་ཚད་མ། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་གཞི་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་དྲུག ……………(༡༠༢༧)
ཐ་སྙད་གསུམ། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་དད་དུ་གནས་པ། ………(༡༠༢༧)
ཐ་དད་པ་བཞི། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་དད་རང་། ……………(༡༠༢༧)
ཐ་བ། ……………………(༡༠༢༧)
ཐ་མ་ཁ། …………………(༡༠༢༩)
ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ། ………(༡༠༢༩)
ཐ་མའི་མཛད་པ། …………(༡༠༢༩)
ཐ་མལ། …………………(༡༠༢༩)
ཐ་མལ་རྟོག་པ་བསྒྱུར་བ། ……(༡༠༢༩)
ཐ་མལ་རྟོག་མེད། …………(༡༠༢༩)
ཐ་སྲུ། ……………………(༡༠༢༩)
ཐ་ཤལ། …………………(༡༠༢༩)
ཐག་གཅུགས་པ། …………(༡༠༢༩)
ཐག་མཆོང་། ……………(༡༠༢༩)
ཐགས་ཟངས། ……………(༡༠༢༩)

ཐང་ཀ ……………………(༡༠༢༩)
ཐང་ཀའི་རྫོང་།……………(༡༠༢༩)
ཐང་སྐུ་དཀོན་པ། …………(༡༠༣༠)
ཐང་གི་དཀྱིལ་ན་རི་བོགས་ཆད་
གཉིས། ………………(༡༠༣༠)
ཐང་རྒྱལ་རབས། …………(༡༠༣༠)
ཐང་གཅིག ………………(༡༠༣༡)
ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། …………(༡༠༣༡)
ཐང་ཐའི་ཙོང་།……………(༡༠༣༥)
ཐང་འདྲེ་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ། (༡༠༣༥)
ཐང་པོ་ཆེ། ………………(༡༠༣༥)
ཐང་སྲི། …………………(༡༠༣༥)
ཐང་དམག་གིས་པོ་ཏ་ལ་མེ་ལ་
བསྲེགས་པ།……………(༡༠༣༥)
ཐང་མཚམས་སུ་ཕབས། ……(༡༠༣༥)
ཐང་རྫམ་ཚང་།……………(༡༠༣༦)
ཐང་ཞུ་ཐུ་སྟན་འཆང་། ……(༡༠༣༧)
ཐང་བཞི། ………………(༡༠༣༧)
ཐང་ཡིག…………………(༡༠༣༧)
ཐང་ཡིག་ཆེན་མོ། …………(༡༠༣༨)
ཐང་ཤུ་ཐུ་ཏན།……………(༡༠༣༨)
ཐང་ལྷའི་ཐྲག ……………(༡༠༣༩)
ཐང་སྟོད། ………………(༡༠༣༩)
ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཐྭ་ཛ་འཕའ་ཞིག་
ཏུ་སོང་།…………………(༡༠༣༩)
ཐན་ཀོར། (ཐན་སྐོར) ……(༡༠༣༩)
ཐན་ཕྲིན། ………………(༡༠༣༩)
ཐབ་མགོ་འཛིན། …………(༡༠༣༩)
ཐབ་ཏུ་བ་མ་ཆད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད།
……………………(༡༠༣༩)
ཐབ་སོ་བཀྲི། ……………(༡༠༣༩)
ཐབས། …………………(༡༠༣༩)
ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི། ………(༡༠༣༩)
ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་
པའི་བར་ཆད་བཞི། ……(༡༠༣༩)
ཐབས་མཁས་དྲུག …………(༡༠༣༩)
ཐབས་བཞི།………………(༡༠༣༩)
ཐབས་ལམ།………………(༡༠༤༠)
ཐབས་ལམ་སླན་བརྒྱུད། ……(༡༠༤༠)
ཐབས་ཤེས་གཉིས།…………(༡༠༤༠)
ཐབས་སུ། ………………(༡༠༤༠)
ཐམ་ཐམ་བྲུག་པ། …………(༡༠༤༠)
ཐམ་ལགས་པ། ……………(༡༠༤༠)
ཐམ་ཤད། ………………(༡༠༤༠)
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ………(༡༠༤༠)
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མཆོག་
གི་གཞུང་ཤིང་གཅིག་སུ། …(༡༠༤༠)
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐིལ་གདོན་
བཞད་པ་རྩལ། …………(༡༠༤༠)
ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་དགེ་སློང་།
……………………(༡༠༤༠)
ཐའི། ……………………(༡༠༤༠)
ཐའི་ཟི། …………………(༡༠༤༠)
ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཤེན་བཙུར་བྲོས།
……………………(༡༠༤༠)
ཐའི་ཡང་ཏུའི་སླེཙ་ཤུ། ……(༡༠༤༠)
ཐར་ཕྱིས་ཞག་པ། …………(༡༠༤༡)
ཐར་པ། …………………(༡༠༤༡)
ཐར་པ་བཏང་།……………(༡༠༤༡)
ཐར་པའི་ལམ། ……………(༡༠༤༡)
ཐར་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་སུ།
……………………(༡༠༤༡)
ཐར་ལམ་འགྲོ་དོན་བཙུ། ……(༡༠༤༡)
ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལྔ། …(༡༠༤༢)
ཐལ་འགྱུར་སྒོ་བརྒྱད་སྒྲོང་ཚུལ།
……………………(༡༠༤༢)
ཐལ་འགྱུར་གཉིས།…………(༡༠༤༢)
ཐལ་འགྱུར་བ། ……………(༡༠༤༢)
ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན……
པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད།……(༡༠༤༢)
ཐལ་འགྱུར་བཞི། …………(༡༠༤༢)
ཐལ་སྐྱོ། …………………(༡༠༤༣)
ཐལ་ཕྲིང་ཏོག་པོ། …………(༡༠༤༣)
ཐལ་འབྱར།………………(༡༠༤༣)
ཐལ་རང་། ………………(༡༠༤༣)
ཐལ་ལུས་ཏེ་བག་རིགས་མེད་པ།
……………………(༡༠༤༣)
ཐི་ཧྲ་ལིགས། ……………(༡༠༤༣)
ཐིག་ལེ། …………………(༡༠༤༣)
ཐིག་ལེ་ལྔ། ………………(༡༠༤༣)
ཐིག་ལེ་ཅན། ……………(༡༠༤༣)
ཐིག་ལེ་གཉིས། ……………(༡༠༤༣)
ཐིག་ལེ་བཞི། ……………(༡༠༤༣)
ཐིབས་པོ། ………………(༡༠༤༣)
ཐུ་པོ།……………………(༡༠༤༣)
ཐུ་མོ།……………………(༡༠༤༣)
ཐུ་བ།……………………(༡༠༤༣)
ཐུ་རུས། …………………(༡༠༤༣)
ཐུ་ཡུ་ཧུན། ………………(༡༠༤༣)
ཐུག(དུག)ཆེས། …………(༡༠༤༤)
ཐུག་ཚུལ། ………………(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀ…………………(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། ……………(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསང་བཙུ།
……………………(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་བཀའ་
གསུམ། ………………(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། …(༡༠༤༤)
ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས། …………(༡༠༤༤)

ཐུགས་བསྐྱེད། ……………(༡༠༤༤)

ཐུགས་མཁོ་སྐྱབ་འབྲུལ། ……(༡༠༤༤)

ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པར་མཛད། ……………………(༡༠༤༤)

ཐུགས་ལྷ། ………………(༡༠༤༤)

ཐུགས་གཙོས། ……………(༡༠༤༤)

ཐུགས་ཆད། ………………(༡༠༤༤)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ། ……………………(༡༠༤༤)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་ཆོག …………(༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཆོག ……………………(༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག …(༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆེད་ལྔ། …(༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དགུ། ……………………(༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར། (༡༠༤༥)

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག………………(༡༠༤༥)

ཐུགས་དམ། ………………(༡༠༤༥)

ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ། ……(༡༠༤༥)

ཐུགས་དམ་ཞལ་གཟིགས། …(༡༠༤༦)

ཐུགས་དམ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན། ……………………(༡༠༤༦)

ཐུགས་དམ་ལ་འབྲུབ་མེད། …(༡༠༤༦)

ཐུགས་འདྲེས་ཤིང་ཚོམ། ……(༡༠༤༦)

ཐུགས་འཁྲིགས་པ།…………(༡༠༤༦)

ཐུགས་བག་བརྒྱངས་པ། ……(༡༠༤༦)

ཐུགས་སྒྲམ། ………………(༡༠༤༦)

ཐུགས་སྤྱི་ཐུར། ……………(༡༠༤༦)

ཐུགས་གཉོལ་མཛད། ………(༡༠༤༦)

ཐུགས་བཞེད། ……………(༡༠༤༦)

ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད། ……(༡༠༤༦)

ཐུགས་རབ་ཏུ་ཅེ་སྤྱི། ………(༡༠༤༦)

ཐུགས་ལ་སྐྱི་བར་གྱུར། ……(༡༠༤༦)

ཐུགས་ལ་བཏགས།…………(༡༠༤༦)

ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྫོ་མོ་བརྒྱད། ……………………(༡༠༤༦)

ཐུགས་སུ་བདུད་རིས་གདོན་གསོལ། ……………………(༡༠༤༦)

ཐུགས་སྲས་རྗེ་འབངས་གྲོགས་ལྔ། ……………………(༡༠༤༦)

ཐུགས་བསེལ། ……………(༡༠༤༦)

ཐུན་བཀྱེད།………………(༡༠༤༦)

ཐུན་དྲུག…………………(༡༠༤༦)

ཐུན་ཐབ། ………………(༡༠༤༦)

ཐུན་མིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད། ……………………(༡༠༤༧)

ཐུན་མོ་ཆེ། ………………(༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། ……………………(༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད། ……………………(༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད།(༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་རྟགས་བཅུ། ……(༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ། (༡༠༤༧)

ཐུན་མོང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད།……………(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་གི་ལས་ཆེན་བརྒྱད། (༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་གི་སྤྱང་བ་བཅུ་བཞི། (༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ། ……………………(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་བའི་དབང་ལྔ། ……(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཅུ། ……………………(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་བརྒྱད། ………………(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ། ……………………(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ……(༡༠༤༨)

ཐུན་མོང་མིན་པ་གསུམ། ……(༡༠༤༩)

ཐུན་མོང་རིག་པ་བཞི། ……(༡༠༤༩)

ཐུན་ཚོད་དུ་ཐུང་བའི་སྐྱན་གསུམ། ……………………(༡༠༤༩)

ཐུན་མཚམས། ……………(༡༠༤༩)

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན། ……………………(༡༠༤༩)

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྦྱིན་གསར་པ་དབང་པོའི་གཞུ་མཚར་པོས་དགྲིགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྟོད་གཡོགས། …………(༡༠༤༩)

ཐུན་གསུམ།………………(༡༠༤༩)

ཐུབ་བསྟན།………………(༡༠༤༩)

ཐུབ་བསྟན་འཛིན་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ། ……………(༡༠༤༩)

ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག………(༡༠༤༩)

ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན། (༡༠༤༩)

ཐུབ་ལྡན་གང་ཆེ་བ། ………(༡༠༤༩)

ཐུབ་པ། …………………(༡༠༤༩)

ཐུབ་པ་བཀའི་མདོས་བཞི། …(༡༠༤༩)

ཐུབ་པ་བདུན། ……………(༡༠༤༩)

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ། ………(༡༠༤༩)

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལྔ་སྟོང་གནས་པ། …………………(༡༠༥༠)

ཐུབ་པའི་དབང་པོ། ………(༡༠༥༠)

ཐུབ་པའི་མཛད་པ། ………(༡༠༥༠)
ཐུབ་དབང་། ……………(༡༠༥༠)
ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ……………………(༡༠༥༠)
ཐུར་ཐུར། ………………(༡༠༥༡)
ཐུར་མའི་རང་གྲིབ་བདུན། …(༡༠༥༡)
ཐེ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། ………………(༡༠༥༡)
ཐེ་ཚོམ། …………………(༡༠༥༡)
ཐེ་ཚོམ་མིང་ཅན་གསུམ། ……(༡༠༥༡)
ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། ……………………(༡༠༥༡)
ཐེ་ཀླི།……………………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན། ………………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཐེག་དམན་མདོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་བཅུ།……………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེན་པོ་བདུན། …(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་གསུམ། …(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་གཉིས། …………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དྲུག …(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ། …(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་པའི་ལམ་གཉིས། …(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ། …………………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག ……………………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན།………(༡༠༥༢)
ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་རྟགས་བཞི། ……………………(༡༠༥༣)
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤངས་པ་བཞི། ……………………(༡༠༥༣)
ཐེག་པ་དགུ། ……………(༡༠༥༣)
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ། (༡༠༥༣)
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ། (༡༠༥༣)
ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་པ་གཉིས།……(༡༠༥༣)
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། …(༡༠༥༣)
ཐེག་པ་རིམ་དགུ། …………(༡༠༥༣)
ཐེག་པ་གསུམ། ……………(༡༠༥༤)
ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། ……………………(༡༠༥༤)
ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས། (༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས། ……………………(༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོས་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ། …(༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད། (༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་པའི་སྡེ་བཞི། ……(༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་རིགས་ངེས། ……(༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་ས་བརྒྱད།………(༡༠༥༥)
ཐེག་དམན་སློབ་པ། ………(༡༠༥༥)
ཐེག་ལམ་རྣམ་གསུམ།………(༡༠༥༥)
ཐེག་གསུམ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞི་དང་ཞི་སྒོ་གཅིག་བུ། ……(༡༠༥༥)
ཐེབ་འདི། ………………(༡༠༥༥)
ཐེབ་རྩེ། …………………(༡༠༥༥)
ཐེབས་སྦྱར་ལས་ཁུངས། ……(༡༠༥༥)
ཐེམ་གཉེར་ལྷ་བ་ཆེ། ………(༡༠༥༦)
ཐེམ་བུ་བཀོག་པའི་ལྷ་ཁང་། …(༡༠༥༦)
ཐེའུ་རང་སྤུན་དགུ། ………(༡༠༥༦)
ཐེར་པོ། …………………(༡༠༥༦)
ཐེར་ལ་འབུད། ……………(༡༠༥༦)
ཐོ་གོན་ཐི་ཤུར།……………(༡༠༥༦)
ཐོ་ཅོའི་གཏོང་ཕོད། ………(༡༠༥༦)
ཐོ་དོན། …………………(༡༠༥༦)
ཐོ་སྲི།……………………(༡༠༥༧)
ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ………(༡༠༥༧)
ཐོ་རངས་རིག་པ་གསུམ་བརྩེགས། ……………………(༡༠༥༧)
ཐོ་ཡོས་ཀྱི་བུ་བཞི།…………(༡༠༥༨)
ཐོག་ཐི་ཤུར་འཛའ་ཡ་དུ་རྒྱལ་པོ། ……………………(༡༠༥༨)
ཐོག་མེད་དུས། ……………(༡༠༥༨)
ཐོགས་མེད།………………(༡༠༥༨)
ཐོགས་རི། ………………(༡༠༥༩)
ཐོང་མི་པ། ………………(༡༠༥༩)
ཐོང་སྦྱི། …………………(༡༠༥༩)
ཐོང་ཞེས་བྱ་བ་བློ་ཡིན། ……(༡༠༥༩)
ཐོད་སྐམ་ལྔ། ……………(༡༠༥༩)
ཐོན་གྱི་ལུག་ར་ཁ། …………(༡༠༥༩)
ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ……………………(༡༠༦༠)
ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ།……………(༡༠༦༠)
ཐོན་མིས་གསར་དུ་བཟོས་པའི་བོད་ཡིག་དྲུག……………(༡༠༦༠)
ཐོན་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པ། …(༡༠༦༠)
ཐོན་ལི་ཡོ་གསུམ། …………(༡༠༦༠)
ཐོབ་རྒྱལ། ………………(༡༠༦༠)
ཐོབ་ཐང་། ………………(༡༠༦༠)
ཐོབ་པ། …………………(༡༠༦༠)
ཐོབ་པ་གཉིས། ……………(༡༠༦༡)
ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་བདུན།…(༡༠༦༡)
ཐོབ་བྱ་སྦྱང་འདས་གསུམ། …(༡༠༦༡)
ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད། ……………(༡༠༦༡)
ཐོབ་ཡང་དག ……………(༡༠༦༡)
ཐོར་ཏོ། …………………(༡༠༦༡)

ཐོར་བུ་འབྱུང་བ་བརྒྱ་རེ་དགུ། (༡༠༥༡)
ཐོས་པ་བརྟག་པའི་རྩོམ་ལེའུ་བྱས་པ། (༡༠༥༢)
ཐོས་པ་དྲིགས་པའི་རིམས། (༡༠༥༢)
ཐོས་བྱུང་། (༡༠༥༢)
ཐོས་བསམ། (༡༠༥༢)
ཐོས་བསམ་གླིང་། (༡༠༥༢)
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། (༡༠༥༢)
གཐང་། (༡༠༥༢)
གཐང་རག (༡༠༥༢)
གཐད། (༡༠༥༢)
གཐན། (༡༠༥༢)
གཐལ་འཐལ། (༡༠༥༢)
གཐུགས་པ། (༡༠༥༢)
གཐུབ། (༡༠༥༢)
གཐུབ་གཐུབ། (༡༠༥༢)
གཐོལ་སྨྲེད། (༡༠༥༢)
བཐབ། (༡༠༥༢)
བཐབ་ཕ། (༡༠༥༢)
བཐགས། (༡༠༥༢)
བཐོགས། (༡༠༥༢)
མཐའ་འཁོབ། (༡༠༥༢)
མཐའ་ཅན་དྲུག (༡༠༥༣)
མཐའ་གཉིས། (༡༠༥༣)
མཐའ་གཉིས་བཙོམ་པ། (༡༠༥༣)
མཐའ་བརྟེན་གྱི་ཚོ་ག་ཕྱི་མ་བཞི། (༡༠༥༣)
མཐའ་དྲུག (༡༠༥༣)
མཐའ་འདུལ་བཞི། (༡༠༥༣)
མཐའ་འདེད་ཞེ་བསྐྱེད། (༡༠༥༣)
མཐའ་བྲལ། (༡༠༥༣)
མཐའ་བཞི། (༡༠༥༤)
མཐའ་ཡི་རྒྱ། (༡༠༥༤)
མཐའ་ཡི་སོ་ཁ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ། (༡༠༥༤)
མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ། (༡༠༥༤)
མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད། (༡༠༥༥)
མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་བཞི། (༡༠༥༥)
མཐིལ་བཞི། (༡༠༥༥)
མཐུ་བྱད། (༡༠༥༥)
མཐུན་རྐྱེན་ལྔ། (༡༠༥༥)
མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ། (༡༠༥༥)
མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་པོའི་སྦྱིན་བདག (༡༠༥༥)
མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་གསོག་པ་ལྔ། (༡༠༥༥)
མཐུན་གཉིས་ལ་ལུང་བསྟེབས། (༡༠༥༥)
མཐུན་པ་སྤུན་བཞི། (༡༠༥༥)
མཐེབ་ཀྱིས་ཤ་ནོན་པ། (༡༠༥༦)
མཐེམ་སོ། (༡༠༥༦)
མཐོ་གང་། (༡༠༥༦)
མཐོ་ལྡིང་གི་ལྷ་ཁང་། (༡༠༥༦)
མཐོ་འཚམས་པ། (༡༠༥༦)
མཐོ་རིས། (༡༠༥༦)
མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྔོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལྔ། (༡༠༥༧)
མཐོ་རིས་བདེ་འགྲོ་བ་གསུམ། (༡༠༥༧)
མཐོ་རིས་ནོར་བདུན། (༡༠༥༧)
མཐོ་རིས་གནས་བཅུ། (༡༠༥༧)
མཐོ་རིས་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༠༥༧)
མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཁྲབ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཁྲབ་སྲིད་རྩེ་དགུ། (༡༠༥༧)
མཐོང་སྒོམ་ལམ་གསུམ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ལྕགས་རྫོང་། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་གྲུབ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཐོས་སྐུ་གསུམ་དུ་སྨིན། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གླེང་ཙམ་མི་ཚོག་པ། (༡༠༥༧)
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ། (༡༠༥༧)
མཐོང་སྤངས། (༡༠༥༧)
མཐོང་བ་རྒྱ་སྦྱིའི་བརྟག་ཚུལ་དགུ། (༡༠༥༧)
མཐོང་བཟོས་ཆེ་བ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ལམ། (༡༠༥༧)
མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད། (༡༠༥༨)
མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག (༡༠༥༨)
མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད། (༡༠༥༨)
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། (༡༠༥༨)

མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་མངོན་ཞེན་
འཆད་པ། ……………(༡༠༥༩)
མཐོན་ཏིང་། ……………(༡༠༥༩)
འཐབ་ཀྲོལ། ……………(༡༠༥༩)
འཐབ་ཟླ། ……………(༡༠༥༩)
འཐམས་པ། ……………(༡༠༥༩)
འཐུ་བ། ……………(༡༠༥༩)
འཐུག་པོ་ལྔ། ……………(༡༠༥༩)
འཐུམས། ……………(༡༠༥༩)
འཐུས་སྣ་ཚང་མིན་རིགས། …(༡༠༥༩)
ཐྲིག་ཐྲིག ……………(༡༠༥༩)

ད

ད་ཀོ། ……………(༡༠༦༠)
ད་སྣན་དཀར་ནག ……………(༡༠༦༠)
ད་སྨོས། ……………(༡༠༦༠)
ད་ལྟའི་ཚོ་ག་ངེས་པ་ལྔ། ……(༡༠༦༠)
ད་སྟེ་གདུང་རབས་ལྔ་ན། ……(༡༠༦༠)
ད་གདོད་མཆིས་པ། ……(༡༠༦༠)
ད་ན་ཕྲི་ལ་དང་སམྦྲི་ལ། …(༡༠༦༠)
ད་ནངས། ……………(༡༠༦༠)
ད་ཡན་རྒྱལ་པོ། ……………(༡༠༦༠)
ད་ར་ཁ་ཆེ། ……………(༡༠༦༠)
ད་ལས་ཁང་། ……………(༡༠༦༠)
དྷ་ཡན་ཧོང་ཐའི་ཧི། ……(༡༠༦༠)
དག་པ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་།
……………(༡༠༦༠)
དག་པ་བཞི། ……………(༡༠༦༡)
དག་པ་ས་གསུམ། ……………(༡༠༦༡)
དག་པ་གསུམ། ……………(༡༠༦༡)
དག་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་འབུལ། (༡༠༦༡)
དག་པའི་གཞན་དབང་། ……(༡༠༦༡)
དག་ཚངས་བྱེད་པ། ……(༡༠༦༡)
དག་རྫོགས་སྨིན་གསུམ། ……(༡༠༦༡)
དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བྱེད་མཐུན་རྐྱེན་
གསུམ། ……………(༡༠༦༡)
དང་སྒྲའི་སྦྱར་འཇུག་ཚུལ་ལྔ། (༡༠༦༡)
དང་བསྐྱོད་ཀུན་སྣང་བྱེད་པ། (༡༠༦༡)
དང་བ་སྐྱོན། ……………(༡༠༦༡)
དང་བས་ལྷུར་ལེན། ……(༡༠༦༡)
དང་ར། ……………(༡༠༦༡)
དད་གུས་སྒོ་གསུམ། ……(༡༠༦༡)
དད་གོས་ཨ་མེ། ……………(༡༠༦༡)
དད་འདུན། ……………(༡༠༦༡)
དད་ལྡན་ཡོན་གྱི་བདག་པོ། …(༡༠༦༡)
དད་པ། ……………(༡༠༦༡)
དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི། ……(༡༠༦༢)
དད་པ་ལྔ། ……………(༡༠༦༤)
དད་པ་དང་སྣང་། ……(༡༠༦༢)
དད་པ་གསུམ། ……………(༡༠༦༢)
དད་པའི་དགེ་འདུན། ……(༡༠༦༢)
དད་པའི་སྲུ་ཡོང་གཡོས། ……(༡༠༦༢)
དད་རྫས། ……………(༡༠༦༢)
དད་སོགས་སྟོབས་ལྔ། ……(༡༠༦༢)
དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ……(༡༠༦༢)
དན་ཀོང་། ……………(༡༠༦༢)
དན་ཁ། ……………(༡༠༦༢)
དན་གྲོགས། ……………(༡༠༦༢)
དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ། ……(༡༠༦༢)
དན་འབག་གི་ཐང་། ……(༡༠༦༢)
དན་ཞེ་མེད་ཚེ། ……………(༡༠༦༢)
དམ་གོང་། ……………(༡༠༦༢)
དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་བཙན་
འཁོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། …(༡༠༦༢)
དམ་བཅའ་བཅུ། ……………(༡༠༦༢)
དམ་བཅའ་སྒྲོག་ཟླུངས་སུ་བསྟེན་
པར་བྱས། ……………(༡༠༦༣)
དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་བཞི། …(༡༠༦༣)
དམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ……(༡༠༦༣)
དམ་ཉམས་པའི་མདོ་བཞི། …(༡༠༦༣)
དམ་པ། ……………(༡༠༦༣)
དམ་པ་རྒྱ་གར། ……………(༡༠༦༣)
དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས། (༡༠༦༣)
དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བདུན།
……………(༡༠༦༣)
དམ་པའི་སྐུ། ……………(༡༠༦༣)
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། (༡༠༦༣)
དམ་པའི་ཆོས་གཉིས། ……(༡༠༦༤)
དམ་པའི་ཆོས་བདུན། ……(༡༠༦༤)
དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཇི་
ལྟར་གསུངས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས།
……………(༡༠༦༤)
དམ་པའི་སྨོན་པ་གསུམ། ……(༡༠༦༤)
དམ་པའི་རིགས་ཅན་ལྔ། ……(༡༠༦༤)
དམ་པོས་དམ་བཅིངས། ……(༡༠༦༤)
དམ་སྦྲགས་བྱས། ……………(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག ……………(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་གི་སྤྱང་བྱའི་དགྲ་བཞི།
……………(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ། (༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་གི་རྩ་བ་བཅུ་བཞི་དང་
མཐུན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད།(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་
པ། ……………(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཤ་ལྔ། ……(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི། ……(༡༠༦༤)
དམ་ཚིག་ཉམས། ……………(༡༠༦༥)
དམ་ཚིག་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི།

......................(༡༠༧༥)
དམ་ཚིག་གསུམ། ....(༡༠༧༥)
དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། ......(༡༠༧༥)
དམ་དུ་བ། ....(༡༠༧༥)
དམ་ལ་བཏགས་པ། ....(༡༠༧༥)
དམ་ལ་ཐོགས། ....(༡༠༧༥)
དམ་སེལ་ཛེ་འཕེལ། ....(༡༠༧༥)
དམ་སྲི། ....(༡༠༧༥)
དའི་ཆིང་། ....(༡༠༧༥)
དའི་ཆིང་ཁོ་ཐོའུ་ཆི། ....(༡༠༧༦)
དའི་ཆིང་ཕྲ་ཧྲུར་ཤིར་བཀྲམ་པ། ....(༡༠༧༦)
དར་སྒྲ། ....(༡༠༧༦)
དར་གན་ཐའི་ཇི། ....(༡༠༧༦)
དར་གྱི་ཆོས་གོས་ལྷ། ....(༡༠༧༦)
དར་གྱི་ལྷ་ཀྱི། ....(༡༠༧༧)
དར་གྱི་ན་བཟའ་ལྷ། ....(༡༠༧༧)
དར་རྒྱལ་མང་པོ་ཛེ། ....(༡༠༧༧)
དར་ཉམས། ....(༡༠༧༧)
དར་ལྷས། ....(༡༠༧༧)
དར་པོ་གླིང་། ....(༡༠༧༧)
དར་འཕན། ....(༡༠༧༧)
དར་སོ་བ། ....(༡༠༧༧)
དར་སོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས། ....(༡༠༧༧)
དལ་བ་བརྒྱད། ....(༡༠༧༨)
དལ་འབབ་སྙིང་རྒྱུ། ....(༡༠༧༨)
དལ་འབབ་ལོ་ཧི་ཏ། ....(༡༠༧༨)
དལ་འབྱོར། ....(༡༠༧༨)
དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད། ....(༡༠༧༩)
དལ་འབྱོར་བཅུ། ....(༡༠༧༩)
དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅུ་དྲུག ...(༡༠༧༩)
དལ་འབྱོར་མི་ལུས། ....(༡༠༧༩)
དིང་ཁྲི་བཙན་པོ། ....(༡༠༧༩)
དིང་རྫོང་། ....(༡༠༧༩)
དུ་ཀཱུ་ལ། ....(༡༠༧༩)
དུཿཁ། ....(༡༠༧༩)
དུ་རུག ....(༡༠༧༩)
དུ་བ་གནམ་ཐོན། ....(༡༠༧༩)
དུ་མ་རྡོ་པོ་གཅིག་པ། ....(༡༠༧༩)
དུག་ལྔ། ....(༡༠༨༠)
དུག་ཅན་སྤྲང་རྫེས་རྒྱུ། ......(༡༠༨༠)
དུག་གཉིས། ....(༡༠༨༠)
དུག་ལྡང་བ། ....(༡༠༨༠)
དུག་ནད་གསུམ། ....(༡༠༨༠)
དུག་ཤུལ། ....(༡༠༨༠)
དུག་གསུམ། ....(༡༠༨༠)
དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ། ....(༡༠༨༠)
དུང་དུབ་ཆན། ....(༡༠༨༠)
དུང་མཚོའི་ཐུར། ....(༡༠༨༠)
དུང་སོ་འཁོར་མོ། ....(༡༠༨༠)
དུད་འགྲོ། ....(༡༠༨༠)
དུད་འགྲོ་ཐུང་། ....(༡༠༨༠)
དུད་ཚུང་། ....(༡༠༨༠)
དུད་ཏི་མནངས། ....(༡༠༨༡)
དུབ་པ་བསལ་ཕྱིར། ....(༡༠༨༡)
དུམ་པ། ....(༡༠༨༡)
དུམ་བུ་ལྷ་པའི་འཛམ་གླིང་། ...(༡༠༨༡)
དུམ་བུ་དྲུག ....(༡༠༨༡)
དུམ་བུ་རི། ....(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ....(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གཡས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་བརྒྱད། ....(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། ....(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད། ...(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། ....(༡༠༨༡)
དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་གི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ....(༡༠༨༢)
དུར་ཁྲོད་ཆས་བརྒྱད། ....(༡༠༨༢)
དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ......(༡༠༨༢)
དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད། ....(༡༠༨༢)
དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད། ....(༡༠༨༢)
དུར་ཁྲོད་བཞི། ....(༡༠༨༢)
དུར་བ། ....(༡༠༨༢)
དུར་གཤིན་མཆོད་ཆ་ཅན། ...(༡༠༨༢)
དུལ་ཆེ་བ། ....(༡༠༨༢)
དུལ་བའི་དཔལ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཏུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ལས་གསུམ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར། ......(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་མཐའ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི། ....(༡༠༨༢)
དུས་ལ་བསྟུ་བ་པོ། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གཉིས། ......(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་ལོ་ཐང་། ....(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ།

……………………(༡༠༨༢)
དུས་ཀྱིས་བཅུས་པ། ………(༡༠༨༢)
དུས་འཁོར་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བྱེད་
ཆ་བཅུ་གཅིག …………(༡༠༨༢)
དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་འཇམ་
དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། (༡༠༨༤)
དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་འཕྲུལ་
འཁོར་བཅུ་གཉིས།………(༡༠༨༤)
དུས་འཁོར་བ། ……………(༡༠༨༤)
དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ། ……(༡༠༨༤)
དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བའི་
ཡན་ལག་དྲུག …………(༡༠༨༥)
དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་གླིང་
དྲུག ……………………(༡༠༨༥)
དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་
ཡུག་གི་གླིང་བདུན། ……(༡༠༨༥)
དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་རིག་
གནས་བཅོ་བརྒྱད།………(༡༠༨༥)
དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་སྡིག་
པ་ལྔ།……………………(༡༠༨༥)
དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རོལ་མཚོ···
བདུན། ………………(༡༠༨༥)
དུས་ངན་བཅུ་གསུམ། ………(༡༠༨༥)
དུས་ལྔ། ……………………(༡༠༨༦)
དུས་ཆེན་ཆེ་རིགས་ཁག ……(༡༠༨༦)
དུས་ཆེན་དྲུག……………((༡༠༨༦)
དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས། …(༡༠༨༦)
དུས་སྙིགས་མ། ……………(༡༠༨༦)
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ། ……(༡༠༨༦)
དུས་མཐའི་ཉི་མ། …………(༡༠༨༦)
དུས་འདའ་བ། ……………(༡༠༨༦)
དུས་མ་ལགས་པའི་འཆི་བ་བརྒྱད།
……………………(༡༠༨༦)
དུས་མིན་འཆི་བ་བརྒྱད། ……(༡༠༨༦)
དུས་ཚད་དགུ། ……………(༡༠༨༦)
དུས་ཚིགས་ལྔ། ……………(༡༠༨༦)
དུས་ཚིགས་ཉེར་བཞི།………(༡༠༨༧)
དུས་ཚིགས་དྲུག …………(༡༠༨༧)
དུས་ཚིགས་བཞི། …………(༡༠༨༧)
དུས་ཚོད་རང་པ་བཞི། ……(༡༠༨༧)
དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས།………(༡༠༨༧)
དུས་བཞི། ………………(༡༠༨༧)
དུས་བཞིའི་མེ་ཏོག་བཞི། ……(༡༠༨༧)
དུས་བཟང་བཞི། …………(༡༠༨༧)
དུས་ཡུན་འཇལ་བྱེད་བདུན།…(༡༠༨༧)
དུས་གསུམ།………………(༡༠༨༧)
དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། (༡༠༨༧)
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་གསུམ། …(༡༠༨༧)
དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་ཁྲུད་ཆོས་
གསུམ། ……………(༡༠༨༨)
དུས་གསུམ་བདུད་འདུལ། …(༡༠༨༨)
དུས་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་པའི་ཁྲུད་ཆོས་
དྲུག ……………………(༡༠༨༨)
དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ཁྲུད་ཆོས་
བཞི། …………………(༡༠༨༨)
དུས་གསུམ་ཇས་ཀྱི་བྱེ་བྲག …(༡༠༨༨)
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། ……(༡༠༨༨)
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ། (༡༠༨༨)
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། (༡༠༨༨)
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། ……(༡༠༨༨)
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི། …………(༡༠༨༩)
དེ་གོང་བོད་ན་ཚོང་དང་བྲི་སྲུང་
མེད། …………………(༡༠༨༩)
དེ་སྲིའི་སྲིད་འཛུག་ཚུལ་དགུ། (༡༠༨༩)
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་བཞི།……………(༡༠༨༩)
དེ་ཉིད་བཅུ། ……………(༡༠༨༩)
དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ། …………(༡༠༨༩)
དེ་དང་འཚལ་སྐྱེ། …………(༡༠༨༩)
དེ་དོན་ཡིད་འདོམས་ཀྱིས། …(༡༠༨༩)
དེ་མ་ཐག་རྐྱེན།……………(༡༠༨༩)
དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་
མཚོ། ……………………(༡༠༨༩)
དེ་ཙམ་ལྔ། ………………(༡༠༩༢)
དེ་ཙམ་ནས་བཟུང་། ………(༡༠༩༢)
དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་། …(༡༠༩༢)
དེ་སླི་ཀོ་ཏི། ………………(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་ཉིད། ……………(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ།………(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག …(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི། …(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ།
……………………(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ།…………(༡༠༩༢)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། (༡༠༩༣)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་
པ་བཞི། ………………(༡༠༩༣)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོབས་གཅིག་ཉིད་མཁྱེན་ཡུན་
གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ། …(༡༠༩༣)
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་
སྣེ་ཚན་བརྒྱད། …………(༡༠༩༤)
བདེ་ལེགས། ………………(༡༠༩༤)
དེ་ཐོ་ལེགས། ……………(༡༠༩༤)
དེད་དཔོན།………………(༡༠༩༤)
དེན་པོ། …………………(༡༠༩༤)

དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། …………(༡༠༩༤)
དེབ་ཐེར་དུ་འབྲི་བ། …………(༡༠༩༤)
དེབ་ཐེར་དམར་པོ། …………(༡༠༩༤)
དེབ་སྦྱོར། …………(༡༠༩༤)
དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག
…………(༡༠༩༤)
དེའི་ལྟ་བའི་འཚོལ་བྱེད་གནད་བཞི།
…………(༡༠༩༤)
དེའི་བསྟན་པ་གནས་པ། …………(༡༠༩༤)
དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་
འཛིན་ཕུན་ཚོགས། …………(༡༠༩༤)
དེས། …………(༡༠༩༤)
དེས་ནི་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་སྣང་ས།
…………(༡༠༩༤)
དོ་ཁག་རྣམས། …………(༡༠༩༤)
དོ་ཅིག …………(༡༠༩༤)
དོ་དམ་བསྐུལ་ལྕགས་རྩ་འཛིན།
…………(༡༠༩༤)
དོ་དམ་བསྒོར་གཡེང་། …………(༡༠༩༤)
དོ་དམ་སྤྲེལ་པོ་བྱུར་བསྒོས། …………(༡༠༩༤)
དོ་བདག …………(༡༠༩༤)
དོ་ཕོག་གསར་སྤྲོས་ཀྱི་བསྒྱུར་བཀོད།
…………(༡༠༩༤)
དོ་ཤལ། …………(༡༠༩༤)
དོ་ཏ་གསུམ། …………(༡༠༩༤)
དོག་བདེ་ཆབ་རྫིང་། …………(༡༠༩༤)
དོག་བདེ་ལྟགས་སྨིན་རྒྱ་འཁོར།
…………(༡༠༩༤)
དོག་བདེའི་སློག་ཁང་རྙིང་པ། …………(༡༠༩༤)
དོག་པ། …………(༡༠༩༩)
དོག་ཡག …………(༡༠༩༩)
དོག་ས། …………(༡༠༩༩)
དོགས་ཅན་མི་ཡན། …………(༡༠༩༩)
དོགས་ཚུད་ཟམ་པ། …………(༡༠༩༩)
དོང་རལ། …………(༡༠༩༩)
དོད། …………(༡༠༩༩)
དོད་ཐུགས་ཆེས། …………(༡༠༩༩)
དོན་མཁར་མདའ། …………(༡༠༩༩)
དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨྲས་ན།
…………(༡༠༩༩)
དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན། …………(༡༠༩༩)
དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། …………(༡༠༩༩)
དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། …………(༡༠༩༩)
དོན་ལྔ། …………(༡༡༠༠)
དོན་གཉིས། …………(༡༡༠༠)
དོན་སྙིང་སྐད་ལྔ། …………(༡༡༠༠)
དོན་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། …………(༡༡༠༠)
དོན་དམ། …………(༡༡༠༠)
དོན་དམ་གཉིས། …………(༡༡༠༠)
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་གསུམ། …………(༡༡༠༠)
དོན་དམ་བདེན་པ། …………(༡༡༠༠)
དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད
ལྔ་ལྡན། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་བདེན་པ་བཞི། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས
ཤེས། …………(༡༡༠༡)
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས། …………(༡༡༠༡)
དོན་བདུན་ཅུ། …………(༡༡༠༡)
དོན་སྤྲི། …………(༡༡༠༢)
དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག …………(༡༡༠༢)
དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད། …………(༡༡༠༢)
དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ། …………(༡༡༠༢)
དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། …………(༡༡༠༢)
དོན་མེད་སྐད་དཀྲིས། …………(༡༡༠༢)
དོན་སྤྲ་གཉིས། …………(༡༡༠༢)
དོན་རྩ། …………(༡༡༠༢)
དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བརྒྱད།
…………(༡༡༠༢)
དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ། …………(༡༡༠༣)
དོན་ཡོད་ཞགས་པ། …………(༡༡༠༣)
དོན་རང་གི་སྟོད་ལུགས། …………(༡༡༠༣)
དོན་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་བདུན། …………(༡༡༠༣)
དོར། …………(༡༡༠༣)
དོར་ཀ་ཡངས་པ། …………(༡༡༠༣)
དོར་ཐུང་། …………(༡༡༠༣)
དོར་བྱས་པ། …………(༡༡༠༣)
དོལ་གྱི་འཚུར་སྟོན་དབང་དེ། …………(༡༡༠༣)
དོལ་པ། …………(༡༡༠༣)
དོས་བཞོན། …………(༡༡༠༤)
དོས་ཤིག …………(༡༡༠༤)
དྭགས་ཀོང་གཉིས། …………(༡༡༠༤)
དྭགས་ཀོང་སྤྱི་ཁྲབ། …………(༡༡༠༤)
དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་
གྲགས་པ། …………(༡༡༠༤)
དྭགས་པོ་སྒོམ་པ། …………(༡༡༠༤)
དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆེད་གསུམ།
…………(༡༡༠༤)
དྭགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད། …………(༡༡༠༤)
དྭགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི།
…………(༡༡༠༤)
དྭགས་ཡུལ་གྲུ་བཞི། …………(༡༡༠༤)
དྭངས་མ་ལྔ། …………(༡༡༠༤)
དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། …………(༡༡༠༥)
དྲ་བ། …………(༡༡༠༥)
དྲ་བ་དང་དྲ་ཕྱེད། …………(༡༡༠༥)

དྲ་བའི་ཕད་གྲུ། ……(༡༡༠༥)
དྲག་སྒྲུབ། ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས། ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོ་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱིན་སྲེག་བརྒྱད།
……(༡༡༠༥)
དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོ་སྲེ་ལྔ། ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོའི་དཔྱད་པ་བཞི། ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོའི་མཚོ་ཆེན་བཞི། ……(༡༡༠༥)
དྲག་པོའི་ལས་བདུན། ……(༡༡༠༦)
དྲག་དཔོན། ……(༡༡༠༦)
དྲག་གསུམ། ……(༡༡༠༦)
དྲང་གར་རྫེ། ……(༡༡༠༦)
དྲང་ངེས་གཉིས། ……(༡༡༠༦)
དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ། ……(༡༡༠༦)
དྲང་རྫེ་ཕ་ལྔའི་ཡུལ། ……(༡༡༠༦)
དྲང་ཐབས་སུ་བཅལ། ……(༡༡༠༦)
དྲང་དོན། ……(༡༡༠༦)
དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ།
……(༡༡༠༧)
དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མཚན་
ཉིད་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད། ……(༡༡༠༧)
དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས། (༡༡༠༧)
དྲང་དཔོན། ……(༡༡༠༧)
དྲང་འབྲིལ། ……(༡༡༠༨)
དྲང་མོ་དྲང་ཆུང་། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་བདུན། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་གཟའ་ལྔ། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་གཟིགས་ཟན། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་གནས། ……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ།
……(༡༡༠༨)
དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས།
……(༡༡༠༨)
དྲངས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བཅུ་
གཅིག ……(༡༡༠༨)
དྲན་དང་ཤེས་བཞིན། ……(༡༡༠༩)
དྲན་པ། ……(༡༡༠༩)
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ……(༡༡༠༩)
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། ……(༡༡༠༩)
དྲན་པ་དྲུག ……(༡༡༠༩)
དྲན་པ་བཞི། ……(༡༡༠༩)
དྲན་འཛིན་ཚད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྟེ།
……(༡༡༠༩)
དྲན་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ……(༡༡༠༩)
དྲལ་བ། ……(༡༡༠༩)
དྲས་ཕྲོ། ……(༡༡༠༩)
དྲི་གཉིས། ……(༡༡༠༩)
དྲི་ལྔ། ……(༡༡༠༩)
དྲི་གཏུགས་མཛད། ……(༡༡༠༩)
དྲི་བ་བཞི། ……(༡༡༠༩)
དྲི་མ་འགག་པ་ལྔ། ……(༡༡༠༩)
དྲི་མ་དྲུག ……(༡༡༠༩)
དྲི་མ་གསུམ། ……(༡༡༡༠)
དྲི་མེད་རྣམ་ལྔ། ……(༡༡༡༠)
དྲི་མེད་ལྔའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན།
……(༡༡༡༠)
དྲི་གཙང་ཁང་། ……(༡༡༡༠)
དྲི་རྩི་སྔོན་པོ། ……(༡༡༡༠)
དྲི་རྩི་སེར་པོ། ……(༡༡༡༠)
དྲི་འཛིན་དབང་མངོན། ……(༡༡༡༠)
དྲི་བཙོན། ……(༡༡༡༠)
དྲི་ཟ་རྟ་མགོ་ཅན། ……(༡༡༡༠)
དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ། (༡༡༡༠)
དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན། ……(༡༡༡༠)
དྲི་བཟང་ལྟེ་བ་ཅན། ……(༡༡༡༠)
དྲི་བཟང་བཞི། ……(༡༡༡༠)
དྲི་རོ་གཉིས་རེ། ……(༡༡༡༠)
དྲི་གསུར། ……(༡༡༡༠)
དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། ……(༡༡༡༠)
དྲིའི་རྣམ་གྲངས་བཞི། ……(༡༡༡༠)
དྲིའི་དབྱེ་བ་དྲུག ……(༡༡༡༠)
དྲིའི་ལག་རིས། ……(༡༡༡༠)
དྲིལ་བསྒྲགས་པ། ……(༡༡༡༠)
དྲིལ་ཅོང་། ……(༡༡༡༠)
དྲིལ་བུ། ……(༡༡༡༠)
དྲིས་ལན་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག
……(༡༡༡༡)
དྲིས་ལན་བཞི། ……(༡༡༡༡)
དྲུ་གུའི་དཔྱད་ལྟགས། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་སྐྱེས་སྐྱུའི་གནས་དྲུག ……(༡༡༡༡)
དྲུག་མགྲོགས། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་ཐང་། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་ལྡན། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་ལྡན་ཀླུ། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་སྡེ། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་པ་དྲུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ། ……(༡༡༡༡)
དྲུག་པ་ཆོས་བཞི། ……(༡༡༡༡)
དྲུང་གཏོགས། ……(༡༡༡༡)
དྲུང་སྟོད། ……()༡༡༡༡
དྲུང་དྲག་འཁྲིད་དཀྱུས་གསུམ། (༡༡༡༢)
དྲུང་ན་སྤྱོད་པ། ……(༡༡༡༢)
དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ། ……(༡༡༡༢)
དྲུངས་མ་ཐོས་པ། ……(༡༡༡༢)
དྲེ་ཅའི་གཟུངས། ……(༡༡༡༢)
དྲེ་རྩི། ……(༡༡༡༢)

དྲིག་བྲུམ་བཅོས་པའི་གུ་གུལ་བཅུ་
པ། ……………………(༡༡༡༢)
དྲིགས་པའི་སྤྱི་དཔོན་ཙཎྜ་དམར་
པོ། ……………………(༡༡༡༢)
དྲིགས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་ལྷ།……(༡༡༡༢)
དྲིགས་པའི་གཙོ་བོ་བེག་ཙེ། …(༡༡༡༢)
དྲིད་པོ་བཞི། ……………(༡༡༡༣)
དྲིཨུ་ཇོག……………………(༡༡༡༣)
དྲུ་བའི་ཡི་གེ་བཞི།…………(༡༡༡༣)
དྲོད། ……………………(༡༡༡༣)
དྲོད་ཀྱིས་བཙོས། …………(༡༡༡༣)
དྲོད་རྟགས་ཉམས་རྟོགས། …(༡༡༡༣)
དྲོད་མི་ཐུབ་པ།……………(༡༡༡༣)
དྲོད་མི་ཤེས་པ།……………(༡༡༡༣)
ཧྣམ་ཕྣ་ལ། ………………(༡༡༡༣)
ཧྨ་ཀོ་ཁ། ………………(༡༡༡༣)
གདགས།……………………(༡༡༡༣)
གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ།………(༡༡༡༣)
གདགས་གཞི། ……………()༡༡༡༣
གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ། ……(༡༡༡༣)
གདན་གཉེར། ……………(༡༡༡༣)
གདན་བཞི།…………………(༡༡༡༣)
གདན་ས། …………………(༡༡༡༣)
གདན་ས་འབྲུགས།…………(༡༡༡༣)
གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ། ……(༡༡༡༣)
གདན་ས་ཐིལ(མཐིལ) ……(༡༡༡༥)
གདན་ས་ཞོག ……………(༡༡༡༥)
གདན་གསུམ། ……………(༡༡༡༥)
གདན་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར། …(༡༡༡༥)
གདབ། ……………………(༡༡༡༥)
གདབ་རྩི་སེར་པོ། …………(༡༡༡༥)
གདབས།……………………(༡༡༡༥)
གདམས་ངག ……………(༡༡༡༥)
གདམས་ངག་བརྗོད་པ་བཅུ་གཅིག
……………………(༡༡༡༥)
གདམས་ངག་གཙོ་བོ་ལྔ། ……(༡༡༡༥)
གདམས་པ།…………………(༡༡༡༥)
གདམས་པར་ཤར་བ།………(༡༡༡༥)
གདས་པར་གསོལ།…………(༡༡༡༥)
གདིང་བ། ………………(༡༡༡༥)
གདུ་གདུ་བ། ……………(༡༡༡༥)
གདུག་པ། ………………(༡༡༡༦)
གདུགས།……………………(༡༡༡༦)
གདུགས་དཀར། …………(༡༡༡༦)
གདུགས་གཅིག་གི་བར་དུ་སྐྱིལ་མར་
གཤེགས།………………(༡༡༡༦)
གདུགས་ཚོད། ……………(༡༡༡༦)
གདུགས་ཚོད་སྨྲར།…………(༡༡༡༦)
གདུགས་ཞབས། …………(༡༡༡༦)
གདུགས་ཡུ་བརྒྱ་ཤེས་ཆོས་གླིང་།
……………………(༡༡༡༦)
གདུགས་རིམ་བཅུ་གསུམ། …(༡༡༡༦)
གདུགས་ཤར། ……………(༡༡༡༦)
གདུང་། ……………………(༡༡༡༦)
གདུང་ཁང་། ……………(༡༡༡༦)
གདུང་ཁེབས། ……………(༡༡༡༦)
གདུང་སྙིངས། ……………(༡༡༡༦)
གདུང་ཐྲན།…………………(༡༡༡༦)
གདུང་རྩ། ………………(༡༡༡༦)
གདུང་ཡུས།………………(༡༡༡༦)
གདུང་རིགས་ལྷ། …………(༡༡༡༦)
གདུལ་བའི་དངོས་པོ་ལྔ། ……(༡༡༡༦)
གདུལ་བྱ། ………………(༡༡༡༦)
གདུལ་བྱ་གཉིས། …………(༡༡༡༧)
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ།
……………………(༡༡༡༧)
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དྲུག (༡༡༡༧)
གདུལ་བྱའི་མོས་པ་གསུམ། …(༡༡༡༧)
གདེངས་ཀ ………………(༡༡༡༧)
གདེངས་ཅན། ……………(༡༡༡༧)
གདེངས་ཅན་བརྒྱད། ………(༡༡༡༧)
གདེངས་ཅན་འཛིན་པ། ……(༡༡༡༧)
གདེངས་ཅན་དབང་པོ་མ་དྲོས་པ།
……………………(༡༡༡༧)
གདོང་། ……………………(༡༡༡༧)
གདོང་དཀར་བྲག་ལྗེབས་ཀྱི་ཐུབ་
དབང་རྗེ་སྒྲུ། …………(༡༡༡༧)
གདོང་གུར་གུམ། …………(༡༡༡༧)
གདོང་ལྔ། ………………(༡༡༡༧)
གདོང་སྣ་བ། ……………(༡༡༡༧)
གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ། …(༡༡༡༧)
གདོང་གཞུག་ངག་དབང་ཆོས་
གྲགས། ………………(༡༡༡༧)
གདོང་བཞི་པ། ……………(༡༡༡༨)
གདོང་ཡོན་པོར་སླངས་པ། …(༡༡༡༨)
གདོད། ……………………(༡༡༡༨)
གདོད་མའི་དབྱིངས། ………(༡༡༡༨)
གདོད་ཟས་འཚལ།…………(༡༡༡༨)
གདོད་ཤེས།………………(༡༡༡༨)
གདོན་བཀྲོལ(བསྒྲོད། འགྲོལ) (༡༡༡༨)
གདོན་མི་ཟ་བ།……………(༡༡༡༨)
གདོན་ཟློས།………………(༡༡༡༨)
གདོན་རིགས་བཅོ་བརྒྱད། …(༡༡༡༨)
གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ།
……………………(༡༡༡༨)
གདོན་གསུམ། ……………(༡༡༡༨)
གདོལ་པ། ………………(༡༡༡༩)
གདོལ་པ་ནག་པོ། …………(༡༡༡༩)
གདོལ་རིགས། ……………(༡༡༡༩)

གདོས། …………(༡༡༡༩)
བདག་རྐྱེན། …………(༡༡༡༩)
བདག་གིར་འཛིན་པའི་མཚན་རྟགས་གཙུག་ན་གཡུ་འོད་འབར་བ་བཀོད་པ། …………(༡༡༡༩)
བདག་སྒྲ་སྦྲད་དྲུག …………(༡༡༡༩)
བདག་ཅག་སྟོ་བལ། …………(༡༡༡༩)
བདག་ཆགས། …………(༡༡༡༩)
བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། …………(༡༡༡༩)
བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། …………(༡༡༡༩)
བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན། …………(༡༡༢༠)
བདག་འཇུག …………(༡༡༢༠)
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལ་རགྒི་ཏ། …………(༡༡༢༠)
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ། …………(༡༡༢༠)
བདག་གཉིས། …………(༡༡༢༠)
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ། …………(༡༡༢༠)
བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཆགས། …………(༡༡༢༠)
བདག་ཏུ་བཟུང་། …………(༡༡༢༠)
བདག་ཐོབ་སྐོར། …………(༡༡༢༠)
བདག་དོན་ཞར་གཅིག …………(༡༡༢༠)
བདག་དོན་བདག་གཅེས། …………(༡༡༢༡)
བདག་འདྲེན་ཅན། …………(༡༡༢༡)
བདག་པོའི་རྐྱེན་བརྒྱད། …………(༡༡༢༡)
བདག་མེད། …………(༡༡༢༠)
བདག་མེད་གཉིས། …………(༡༡༢༡)
བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ། …………(༡༡༢༡)
བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས། …………(༡༡༢༡)
བདག་མེད་ཕྲ་རགས། …………(༡༡༢༡)
བདག་མེད་གསུམ། …………(༡༡༢༢)
བདག་རྫང་། …………(༡༡༢༢)
བདག་འཛིན། …………(༡༡༢༢)
བདག་འཛིན་གཉིས། …………(༡༡༢༢)
བདག་འཛིན་ཊྭ་ཧ་རྩེ་གསུམ། (༡༡༢༢)
བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ། …………(༡༡༢༢)
བདའ་བ། …………(༡༡༢༢)
བདར། …………(༡༡༢༢)
བདུད། …………(༡༡༢༢)
བདུད་ཀྱི་མདའ་ལྔ། …………(༡༡༢༢)
བདུད་རྒྱལ་སྲུ་བཙན་སྐྱེ་བཞི། (༡༡༢༢)
བདུད་ལྔ། …………(༡༡༢༣)
བདུད་བཏུལ། …………(༡༡༢༣)
བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན། …………(༡༡༢༣)
བདུད་རྩི། …………(༡༡༢༣)
བདུད་རྩི་ལྔ། …………(༡༡༢༣)
བདུད་རྩི་ཟས། …………(༡༡༢༣)
བདུད་རྩི་གསུམ། …………(༡༡༢༣)
བདུད་རྩིའི་ཆུ། …………(༡༡༢༣)
བདུད་བཞི། …………(༡༡༢༣)
བདུད་ལས་བཞི། …………(༡༡༢༣)
བདུན་རྣམ་དག …………(༡༡༢༣)
བདུན་ཚིགས། …………(༡༡༢༣)
བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཤེད་མ། …………(༡༡༢༣)
བདེ་སྐྱིད་འཁོར་སུ་ཕེབས་པ། (༡༡༢༤)
བདེ་ཁང་བ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན། …………(༡༡༢༤)
བདེ་མཁར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། …………(༡༡༢༤)
བདེ་མགོན་གྱི་བསྙེན་པ་མཛད། …………(༡༡༢༥)
བདེ་འགྲོ། …………(༡༡༢༥)
བདེ་འགྲོ་ཟུང་། …………(༡༡༢༥)
བདེ་ཆས། …………(༡༡༢༥)
བདེ་ཆེན་རོ་བརྒྱད། …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔ། …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔ། …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས། (༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད། …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་མི་ཏྲི་བཅུ་གསུམ་མ། …………(༡༡༢༥)
བདེ་མཆོག་ཡན་ལག་བདུན། …………(༡༡༢༦)
བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས། …………(༡༡༢༦)
བདེ་སྟོང་སྐབས་སུ་ཁ་སྦྱོར་བཞི། …………(༡༡༢༦)
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། …………(༡༡༢༦)
བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་སྡུག་སྙན་ཞུ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བ་ཅན། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བ་གཉིས། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བའི་མཆོག་གཅིག་པུ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བར་གཤེགས་པ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྐྱིལ་བ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བར་གཤེགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྲཱུཾ། …………(༡༡༢༦)
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་། …………(༡༡༢༧)
བདེ་བས་རྒྱུད་བརྣན། …………(༡༡༢༧)

བདེ་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ……… (༡༡༢༧)
བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་གཅིག་པུ།
…………………… (༡༡༢༧)
བདེ་ལེགས་ཀྱི་རི་ཁ་ཅན། …… (༡༡༢༧)
བདེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ། ………… (༡༡༢༧)
བདེ་གཤེགས། …………… (༡༡༢༧)
བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད།
…………………… (༡༡༢༧)
བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་
མདོ་བཅུ། …………… (༡༡༢༨)
བདེ་གཤེགས་རིན་པོ་ཆེ། …… (༡༡༢༨)
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་
མེད་པ། ……………… (༡༡༢༩)
བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ། …… (༡༡༢༩)
བདེན་ངེས། ……………… (༡༡༢༩)
བདེན་དངོས། …………… (༡༡༢༩)
བདེན་གཉིས། …………… (༡༡༢༩)
བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
པ། …………………… (༡༡༢༩)
བདེན་གཉིས་ཆོས། ………… (༡༡༢༩)
བདེན་པ་མངོན་དུ་རྟོགས། … (༡༡༢༩)
བདེན་པ་མཐོང་བ། ……… (༡༡༢༩)
བདེན་པ་བསྣར། ………… (༡༡༢༩)
བདེན་པ་བཞི། …………… (༡༡༢༩)
བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།
…………………… (༡༡༢༩)
བདེན་པའི་ངག་མེད་པ། …… (༡༡༣༡)
བདེན་པར་གྲུབ་པ། ……… (༡༡༣༡)
བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ། …… (༡༡༣༡)
བདེན་འབྲེལ་ཆེར་མ་མཆིས་པ།
…………………… (༡༡༣༡)
བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། ……… (༡༡༣༡)
བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་
པ། …………………… (༡༡༣༡)
བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ། ……… (༡༡༣༡)
བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག ……… (༡༡༣༢)
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་
སྐབས་ཀྱི་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས།
…………………… (༡༡༣༣)
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག (༡༡༣༤)
བདེན་བཞིའི་ཚིགས་བཅད། … (༡༡༣༤)
བདོག་པ། ……………… (༡༡༣༤)
མདངས་འཕྲོག་པ། ………… (༡༡༣༤)
མདའ་རྒོད་སྦྲོ་མ། ………… (༡༡༣༤)
མདའ་རྒྱང་མ། …………… (༡༡༣༤)
མདའ་ལྡེ། ……………… (༡༡༣༤)
མདའ་ཉེ་འབེན་འགྱངས་མེད་པ།
…………………… (༡༡༣༤)
མདའ་སྟོང་གིས་གོང་པ་ནས་དྲིལ་
ཏེ་ཐེབ། …………… (༡༡༣༤)
མདའ་སྐེ་ཁ་མ། …………… (༡༡༣༤)
མདའ་དཔོན། …………… (༡༡༣༤)
མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་པ། … (༡༡༣༤)
མདའ་འཕེན། …………… (༡༡༣༥)
མདའ་ཡབ། ……………… (༡༡༣༦)
མདུད་པ་བཞི། …………… (༡༡༣༦)
མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་
དྲུག …………………… (༡༡༣༦)
མདུན་དུ་བདར་བ། ……… (༡༡༣༦)
མདུན་ན་འདོན། ………… (༡༡༣༦)
མདུན་ས། ……………… (༡༡༣༦)
མདུན་བསུས། …………… (༡༡༣༦)
མདེ། …………………… (༡༡༣༦)
མདོ་ཁམས། ……………… (༡༡༣༦)
མདོ་ཁམས་རྒྱལ་སྟོན། ……… (༡༡༣༧)
མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག ……… (༡༡༣༧)
མདོ་ཁམས་གཉིས། ………… (༡༡༣༧)
མདོ་ཁམས་དྲི་མཇལ། ……… (༡༡༣༧)
མདོ་ཁམས་མདོ་ཆེན། ……… (༡༡༣༧)
མདོ་ཁམས་གསུམ། ………… (༡༡༣༧)
མདོ་མཁར་བའི་དཔལ་གདུང་།
…………………… (༡༡༣༧)
མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་
དབང་རྒྱལ། …………… (༡༡༣༧)
མདོ་འགག་དྲུག ………… (༡༡༤༠)
མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གསུམ། … (༡༡༤༠)
མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། (༡༡༤༠)
མདོ་སྔགས་ཟུག་ལེན། ……… (༡༡༤༠)
མདོ་སྟོད་གནས་དྲུག ……… (༡༡༤༠)
མདོ་དོན་སྙིང་པོ། ………… (༡༡༤༠)
མདོ་དྲུག …………………… (༡༡༤༠)
མདོ་སྡེ། ………………… (༡༡༤༠)
མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ངེས་
པའི་དོན་བཅུ་གསུམ། …… (༡༡༤༠)
མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་
ལེའུ་བཅུ། …………… (༡༡༤༠)
མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཏི་ཀཱ། ……… (༡༡༤༠)
མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་སྨན་དཔྱད་
སོགས་བསྒྱུར། ………… (༡༡༤༡)
མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་
རྒྱལ་པོ། ……………… (༡༡༤༡)
མདོ་སྡེ་པ། ……………… (༡༡༤༡)
མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པ། …………………… (༡༡༤༡)
མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག ………… (༡༡༤༡)
མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འབྱེད། …… (༡༡༤༡)

མདོ་སྡེ་ཡུང་སྡེ་བཞི། ………(༡༡༨༡)
མདོ་སྡེའི་རྒྱུད་རིས། ………(༡༡༨༡)
མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། …………(༡༡༨༡)
མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ། ……(༡༡༨༡)
མདོ་ཕྱོགས་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ་གསུམ། ………………(༡༡༨༡)
མདོ་མེད། ………………(༡༡༨༢)
མདོ་སྨད། ………………(༡༡༨༢)
མདོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད། ……(༡༡༨༢)
མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ། …………(༡༡༨༢)
མདོ་སྨད་རྫོང་ཆེན་བཞི། ……(༡༡༨༢)
མདོ་ཚན་གསུམ། …………(༡༡༨༢)
མདོ་ཡུངས། ………………(༡༡༨༢)
མདོ་རས་པ། ……………(༡༡༨༢)
མདོ་རིས། ………………(༡༡༨༢)
མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་བཅུ། ………………(༡༡༨༢)
མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག ………(༡༡༨༣)
མདོ་ལས་སོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ། ……………………(༡༡༨༣)
མདོ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ།…(༡༡༨༣)
མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལྔ། ……(༡༡༨༣)
མདོ་ཡོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། (༡༡༨༣)
མདོག་ཚོས།………………(༡༡༨༣)
མདོག་གནག་པ། …………(༡༡༨༣)
མདོང་སྐྱོལ།………………(༡༡༨༣)
མདོས། …………………(༡༡༨༣)
མདོས་ཐག ………………(༡༡༨༣)
འདག་ཆར་ལོ་གསུམ།………(༡༡༨༣)
འདན་ཡུལ།………………(༡༡༨༣)
འདབ་དུ། ………………(༡༡༨༣)
འདབ་དྲུག ………………(༡༡༨༣)
འདམ་བརྒྱ་སྔོག་བརྒྱད། ……(༡༡༨༣)
འདམ་ཅོག་རྩེད་ལ། ………(༡༡༨༤)
འདམ་པོ། ………………(༡༡༨༤)
འདམ་བུ། ………………(༡༡༨༤)
འདམ་སྔོད་དཀར་མོ།………(༡༡༨༤)
འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། ……………………(༡༡༨༤)
འདས་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན། …………(༡༡༨༤)
འདས་པ། ………………(༡༡༨༤)
འདས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲེང་། (༡༡༨༤)
འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་པ།……(༡༡༨༤)
འདི་བྱས་གནས་ལན་ཁ་གསལ། ……………………(༡༡༨༥)
འདིའི་ལོའི་དབང་ཐང་ནོར་བ་འགའ་རེ་སྣང་།…………(༡༡༨༥)
འདུ་འཁོད།………………(༡༡༨༥)
འདུ་འགོད་ལས་ཁུངས། ……(༡༡༨༥)
འདུ་འགོར་རྩོམ་པ། ………(༡༡༨༥)
འདུ་བ་གསུམ་གྱི་དངོས་གྲུབ། (༡༡༨༥)
འདུ་བྱེད་བརྒྱད། …………(༡༡༨༥)
འདུ་བྱེད་གཉིས། …………(༡༡༨༥)
འདུ་བྲལ་བློས་གར། ………(༡༡༨༥)
འདུ་འཛི། ………………(༡༡༨༦)
འདུ་ཤེས། ………………(༡༡༨༦)
འདུ་ཤེས་དྲུག ……………(༡༡༨༦)
འདུ་ཤེས་གསུམ། …………(༡༡༨༦)
འདུན་པ། ………………(༡༡༨༦)
འདུན་པ་གསུམ། …………(༡༡༨༦)
འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ……………………(༡༡༨༦)
འདུན་མ། ………………(༡༡༨༦)
འདུན་མ་འདུན་རྐྱེན་གྱིས་བཅད་པ། …………………(༡༡༨༦)
འདུམ་ཁྲ། ………………(༡༡༨༦)
འདུམ་གནས། ……………(༡༡༨༦)
འདུལ་སྐོར་གྱི་ལུང་དང་ཕྱག་ལེན། ……………………(༡༡༨༦)
འདུལ་ཁྲིམས། ……………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ། ………………(༡༡༨༧)
འདུལ་བསྡོད་དར།…………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ་མདོ་རྩ། …………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ……………………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་གསུམ། ……………………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་རིག……གནས་བཅོ་བརྒྱད།………(༡༡༨༧)
འདུལ་བ་ལུང་།……………(༡༡༨༨)
འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི། ……(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་སྐོར་གསན། ……(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་མཁན་པོའི་ཆོས་བཞི། ……………………(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་བརྒྱུད་རིས། ……(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་ཟླ་མའི་མཚན་ཉིད……བཅུ། ……………………(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་ལས་ཕྱག ………(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་ལུགས།…………(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུད། ……(༡༡༨༨)
འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས། …(༡༡༨༨)
འདུལ་བར་བརྩོན་པའི་ཕུན་ཚོགས་གསུམ། ………………(༡༡༨༨)
འདུལ་བར་བཤད་པའི་མི་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན། ………………(༡༡༨༨)
འདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ།…(༡༡༨༨)

འདུལ་འཛིན། ……………(༡༡༤༨)
འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན།
……………………(༡༡༤༨)
འདུལ་འཛིན་མཆོག་གཉིས། …(༡༡༤༩)
འདུལ་འཛིན་དཔལ་ལྡན་བཟང་
པོ། ……………………(༡༡༤༩)
འདུལ་ལུགས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཆ་བཅུ་
བཞི། ……………………(༡༡༤༩)
འདུལ་ལུགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཞི་བར་
བྱ་བའི་ཆོས་བདུན། ……(༡༡༥༠)
འདུལ་ལུགས་ཀྱི་སྟོད་པ་བཞི། (༡༡༥༠)
འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས།
……………………(༡༡༥༠)
འདུས་པ་ལུགས་གཉིས། ……(༡༡༥༠)
འདུས་པའི་སྡེ། ……………(༡༡༥༠)
འདུས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག (༡༡༥༠)
འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཅུ་དགུ།
……………………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས། ………………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་ཀྱི་རྐྱེན་བཞི། ……(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། ……(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི།
……………………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་བརྒྱད།…………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པ། ……………………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་སྡེ་མཆེད་ཁམས་
ལྔ། ……………………(༡༡༥༠)
འདུས་བྱས་རང་མཚང་། ……(༡༡༥༠)
འདུས་བྱུང་། ……………(༡༡༥༡)
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས། ……(༡༡༥༡)
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི། ……(༡༡༥༡)
འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད། ………(༡༡༥༡)
འདུས་མ་བྱས་གསུམ། ………(༡༡༥༡)
འདུས་བཟང་། ……………(༡༡༥༡)
འདུས་རིམས་ལྔ། …………(༡༡༥༡)
འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ། ……(༡༡༥༡)
འདུས་བསགས། …………(༡༡༥༢)
འདེབས་སྐྱོངས། …………(༡༡༥༢)
འདེམས་བསྒྲུགས་ཀྱི་འོས་འཆར།
……………………(༡༡༥༢)
འདོགས་ཡིག་བཞི། ………(༡༡༥༢)
འདོང་པ་ཅམ་དུ་ཆ་མ་འཚལ་གྱི།
……………………(༡༡༥༢)
འདོད་ཁམས། ……………(༡༡༥༢)
འདོད་ཁམས་ཉེ་ཤུ། ………(༡༡༥༢)
འདོད་ཁམས་སོ་དྲུག ………(༡༡༥༢)
འདོད་དགུ་འཁྱིལ་བ། ………(༡༡༥༣)
འདོད་རྒྱལ། ………………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས། ……………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས་ལྔ། …………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས་མེད་པ། ………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས་བཞི། …………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི།
……………………(༡༡༥༣)
འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་རྟོག་པ་
བཞི་བཅུ། ……………(༡༡༥༣)
འདོད་བརྟག་བརྟབ་བསིག …(༡༡༥༣)
འདོད་བརྟག་འཕར་ལེན། …(༡༡༥༣)
འདོད་པ་བཅུ་གསུམ། ………(༡༡༥༣)
འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི། …(༡༡༥༣)
འདོད་པའི་གཏམ། …………(༡༡༥༣)
འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་བཅུ། …(༡༡༥༤)
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ། ……(༡༡༥༤)
འདོད་ཞེན་ཡོག་སྲིད། ………(༡༡༥༤)
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། ………(༡༡༥༤)
འདོད་ཡོན། ………………(༡༡༥༤)
འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དཔེ་
ལྔ། ……………………(༡༡༥༤)
འདོད་ཡོན་ལྔ། ……………(༡༡༥༤)
འདོད་ཡོན་ལྔའི་མཆོད་པ། …(༡༡༥༤)
འདོད་ཡོན་ལམ་ཁྱེར། ………(༡༡༥༤)
འདོད་རིས། ………………(༡༡༥༤)
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག ………(༡༡༥༤)
འདོད་ལྷའི་འཆི་ལྟས་ལྔ། ……(༡༡༥༤)
འདོན། ……………………(༡༡༥༤)
འདོན་ཆ་རྒྱུགས་སྤྲོད། ………(༡༡༥༤)
འདོན་ཆ་མོད་སྙོམས། ………(༡༡༥༥)
འདོམ་གཅིག ……………(༡༡༥༥)
འདོམ་པ། ………………(༡༡༥༥)
འདྲངས་པ། ………………(༡༡༥༥)
འདྲིལ་ཞིང་རྣང་བ། ………(༡༡༥༥)
འདྲིལ་གཞུང་། ……………(༡༡༥༥)
འདྲུ་དང་ཕྱུགས་མཚམས་ཡུལ། (༡༡༥༥)
འདྲུབ། ……………………(༡༡༥༥)
འདྲུབ་སྟི། ………………(༡༡༥༥)
འདྲུལ་བ། ………………(༡༡༥༥)
འདྲེ། ……………………(༡༡༥༥)
འདྲེ་སློག…………………(༡༡༥༥)
འདྲེ་ཡི་འདུན་ཕུང་། ………(༡༡༥༥)
འདྲེད་དེ་བཏབ་འཚོས་པ། …(༡༡༥༥)
འདྲེན་མཆོག ……………(༡༡༥༥)
འདྲེས་ཀང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། …(༡༡༥༥)
འདྲེས་ཁྲིད། ………………(༡༡༥༥)
རྡང་ཆེས། ………………(༡༡༥༦)
རྡུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ། …………(༡༡༥༦)
རྡུལ་ཕྲ་རབ། ……………(༡༡༥༦)
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད། ………(༡༡༥༦)
རྡུལ་ཕྲན་གཅིག …………(༡༡༥༦)

རྟུལ་བརྩེགས་དབང་། ………(༡༡༥༦)
རྟུལ་ཛྲས་བརྒྱད། …………(༡༡༥༦)
རྡེ་ག ……………………(༡༡༥༦)
རྡེག་བརྩེགས་བཀྲེས་པ། ……(༡༡༥༦)
རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་ག་ཙོགས་སུ་གསོལ། ……………………(༡༡༥༦)
རྡེའུ་རྩེད། ………………(༡༡༥༦)
རྡོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ……………(༡༡༥༦)
རྡོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། …………(༡༡༥༦)
རྡོ་སྔོར། …………………(༡༡༥༦)
རྡོ་རྗེ། …………………(༡༡༥༧)
རྡོ་རྗེ་གླུ་འཇིམ། ……………(༡༡༥༧)
རྡོ་རྗེ་སྐུའི་མཆོད་དཔེ་བཅུ་གཉིས། ……………………(༡༡༥༧)
རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ……………(༡༡༥༧)
རྡོ་རྗེ་ཅན། ………………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་འཆང་། ……………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ། ……………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད། ………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་རྩལ། ……(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ། …………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་གདན། ……………(༡༡༥༩)
རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། (༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི། …………(༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། ………(༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག ………………(༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། ………(༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ། (༡༡༦༠)
རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་པ། …………(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་དབང་རིམ་ཉེར་གཅིག ………………(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་ཚོར་མའི་ཡམས་ནད། …(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ……………(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། ……(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་བཞི། ………………(༡༡༦༡)
རྡོ་རྗེ་གཞི་བསྐྱེད། …………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་། …………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་བཞི། (༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ། …………………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ། …………………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེའི་ཀང་སྟབས་བཞི། ……(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཆོག་བརྒྱད། ……(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེའི་མཆེད་པོ། …………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན། ………(༡༡༦༢)
རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན། ………(༡༡༦༢)
རྡོ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས། ……(༡༡༦༢)
རྡོ་ཐྲི། ……………………(༡༡༦༣)
རྡོ་བ། ……………………(༡༡༦༣)
རྡོ་ཐྲིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། …………………(༡༡༦༣)
རྡོ་སྨན་གཙོ་བོ་སོ་བཞི། ……(༡༡༦༤)
རྡོ་ཚད་གཅིག ……………(༡༡༦༤)
རྡོ་བཟོ། …………………(༡༡༦༤)
རྡོ་ཡང་སྦྲིང་མི་ནུས་པ། ……(༡༡༦༥)
རྡོ་རིང་བཀའ་བློན་གུང་པཎྜི་ཏ། …………………(༡༡༦༥)
རྡོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར། …………………(༡༡༦༥)
རྡོ་རིང་ནང་མ། ……………(༡༡༦༨)
རྡོ་རིང་ཕྱི་མ། ……………(༡༡༦༨)
རྡོ་ལ་ལྷ་གཟུགས་འདྲལ། ……(༡༡༦༨)
རྡོ་ཤུལ། …………………(༡༡༦༨)
རྡོ་སྲིན་ཟན། ……………(༡༡༦༨)
རྡོའི་སྙིང་པོ། ……………(༡༡༦༩)
རྡོའི་ཕུ་མདའ། ……………(༡༡༦༩)
རྡོར་ཐ་ཚེ། ………………(༡༡༦༩)
རྡོལ་པོན། ………………(༡༡༦༩)
ལྡང་། ……………………(༡༡༦༩)
ལྡན་སློང་ཐང་། ……………(༡༡༦༩)
ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། …………………(༡༡༦༩)
ལྡན་པ་གསུམ། ……………(༡༡༦༩)
ལྡན་མ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་གྲུབ། …………………(༡༡༦༩)
ལྡན་མ་རྩེ་མངས། …………(༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། ………(༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྡུས་པ་བརྒྱད། ……………(༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་བཞི། ……(༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི། (༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གཉིས། …………………(༡༡༦༩)
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ། …………………(༡༡༧༡)
ལྡབ་ཏོར། …………………(༡༡༧༡)
ལྡམ་ལྡུམ། ………………(༡༡༧༡)
ལྡུམ་པ། …………………(༡༡༧༡)
ལྡེ་རྒྱལ་པོ། ………………(༡༡༧༡)
ལྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་། ……(༡༡༧༡)

ལྡེ་སྐོལ་ནམ། ……………(༡༡༧༡)
ལྡེ་སྐོལ་པོ། ……………(༡༡༧༡)
ལྡེ་སྤྲིན་བཙན། ……………(༡༡༧༡)
ལྡེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན། …(༡༡༧༡)
ལྡེ་ཚབ། ……………(༡༡༧༡)
ལྡེམ་དགོངས་ཅན་བརྒྱད། …(༡༡༧༡)
ལྡེའུ། ……………(༡༡༧༢)
ལྡེའུ་གནམ་བོན་གཤེན་པོ་ཆེ། (༡༡༧༢)
ལྡོ་ལི(འདོ་ལི) ……………(༡༡༧༢)
ལྡོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༡༧༢)
ལྡོག་ཆོས། ……………(༡༡༧༢)
ལྡོག་ཆོས་གསུམ། ………(༡༡༧༢)
ལྡོག་པ། ……………(༡༡༧༢)
ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅུ།……(༡༡༧༢)
ལྡོག་པ་ཟ་དད།……………(༡༡༧༣)
ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་བཅུ་དྲུག ………(༡༡༧༣)
ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག་པ་གཉིས།
……………(༡༡༧༣)
ལྡོག་པའི་སྟོབས། ………(༡༡༧༣)
ལྡོག་པ་གསུམ།……………(༡༡༧༣)
ལྡོང་རུས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། …(༡༡༧༣)
ལྡོངས་པ། ……………(༡༡༧༣)
སྡང་མིག་གཡོ། ……………(༡༡༧༣)
སྡར་མ། ……………(༡༡༧༤)
སྡར་མའི་རྒྱན། ……………(༡༡༧༤)
སྡལ་མ། ……………(༡༡༧༤)
སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། …(༡༡༧༤)
སྡིག་བཅུ་རང་བཞིན་གནས་སུ་
དག ……………(༡༡༧༤)
སྡིག་ཚེའི་མཆེ་ན། ………(༡༡༧༤)
སྡིག་བཏོ། ……………(༡༡༧༤)
སྡིག་ལྟུང་བཤགས་པ།………(༡༡༧༤)
སྡིག་པ་མི་དགེ་བ།…………(༡༡༧༤)
སྡིག་པ་བཤགས་པའི་སྟོབས་བཞི།
……………(༡༡༧༤)
སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི། (༡༡༧༤)
སྡིག་སྤྱོད་ཁྲམ་ཟས་ཟ་བ།……(༡༡༧༤)
སྡིག་བྱེད་མི་ལྷ།……………(༡༡༧༤)
སྡིག་བསགས་རང་འཁྱུར། …(༡༡༧༤)
སྡུག་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
ཡན་ལག་བདུན་དུ་བསྡུས་པ།
……………(༡༡༧༤)
སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། …(༡༡༧༤)
སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད། (༡༡༧༤)
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ། ………(༡༡༧༤)
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ། ……(༡༡༧༥)
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད།…………(༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་དྲུག ………(༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་ཤར་བ། (༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་ལྡོག་པ་ལྔ། ……(༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞི།
……………(༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་བྱེ་བས་གཅོས་པ། (༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་བཞི། ………(༡༡༧༦)
སྡུག་བསྔལ་གསུམ།…………(༡༡༧༦)
སྡུག་ལྷས། ……………(༡༡༧༦)
སྡུག་བདེན་གཉིས།…………(༡༡༧༦)
སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལྔ། ……(༡༡༧༦)
སྡུད་རིམ། ……………(༡༡༧༦)
སྡུམ་པ་མ་ཕུབ་པ།…………(༡༡༧༦)
སྡུམས་བགྱིས་ནས།…………(༡༡༧༦)
སྡེ་ཁྲི་འཛམ་དཔྱངས་ཐུབ་བསྟན་
ཉི་མ།……………(༡༡༧༦)
སྡེ་དགེ་སྤྱི་ཁྲབ།……………(༡༡༧༧)
སྡེ་བརྒྱད། ……………(༡༡༧༨)
སྡེ་བཅུ། ……………(༡༡༧༨)
སྡེ་སྣོད་གཉིས། ……………(༡༡༧༨)
སྡེ་སྣོད་གསུམ། ……………(༡༡༧༨)
སྡེ་པ།……………(༡༡༧༨)
སྡེ་པ་ཕྱེད་བརྒྱད། …………(༡༡༧༩)
སྡེ་སྤྱི་ནས་འགན་ལེན་ཞུས་དོན།
……………(༡༡༧༩)
སྡེ་བཞི། ……………(༡༡༧༩)
སྡེ་བཞི་དཔལ། ……………(༡༡༧༩)
སྡེ་བཞི་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་
བརྒྱད། ……………(༡༡༧༩)
སྡེ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད། (༡༡༧༩)
སྡེ་བཞིའི་ལུང་།……………(༡༡༧༩)
སྡེ་གཟར་ལངས། …………(༡༡༧༩)
སྡེ་སྲིད་འབྲུངས་ཁང་། ……(༡༡༧༩)
སྡེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་པོ།……(༡༡༨༠)
སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ། ………(༡༡༨༠)
སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་རྒྱལ་རབས་
རིམ་བྱོན་བཅུ་གཉིས།……(༡༡༨༠)
སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། …(༡༡༨༠)
སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་
པོ། ……………(༡༡༨༡)
སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། …(༡༡༨༣)
སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ།
……………(༡༡༨༧)
སྡེབ་སྦྱོར། ……………(༡༡༨༨)
སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཆ་ཤས་གསུམ། …(༡༡༨༩)
སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༡༨༩)
སྡེབ་སྦྱོར་གཉིས། …………(༡༡༨༩)
སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད། ……(༡༡༨༩)
སྡེབ་སྦྱོར་གསུམ་སྣགས། ……(༡༡༨༩)

སྡེབ་སྦྱོར་གསུམ་པིད།………(༡༡༨༩)
སྡོང་པོ་ཤ་འགྲེད། …………(༡༡༨༩)
སྡོམ་རྣམ་གཉིས། …………(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་རིས་པ་ལྔ།…………(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས། ……(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལྔ།……(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྔ། …………(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བཅུ་གསུམ། …………(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་ལེན་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་གསུམ། …(༡༡༨༩)
སྡོམ་པ་ལེན་ཡུལ་ལྔ། ………(༡༡༩༠)
སྡོམ་པ་གསུམ། …………(༡༡༩༠)
སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། …………(༡༡༩༠)
སྡོམ་པས་བསྡམས་པའི་དགེ་བ། …………(༡༡༩༠)
སྡོམ་ཤིན་གཉིས། …………(༡༡༩༠)
སྡོམ་བརྩོན་དམ་པ། ………(༡༡༩༠)
སྡོམ་གསུམ།…………(༡༡༩༠)
བདྷ་སྦྱོད་པ། …………(༡༡༩༠)
བདྷ་བྱུང་གེར་རེ་རིས་སྣང་ས། (༡༡༩༡)
བཛྲ་མ་འཛལ།…………(༡༡༩༡)
བཛྲ་ཡིག…………(༡༡༩༡)
བཛྲ་ལ་བྱང་བ།…………(༡༡༩༡)
བཛྲ་ལ་མ་བྱང་བ།…………(༡༡༩༡)
བཛྲབ་སྔོག་དོས་དྲུག ………(༡༡༩༡)
བཛྲལ། …………(༡༡༩༡)
བཛྲལ་སྨ། …………(༡༡༩༡)
བཛྲུགས།…………(༡༡༩༡)
བསྡམས་འཁོས་བསྒྲིས་པ། …(༡༡༩༡)
བསྡམས་གཙོད་གྲུབ་རྗེས། …(༡༡༩༢)
བསྡིགས།…………(༡༡༩༢)
བསྡུ་དངོས་བཞི། …………(༡༡༩༢)
བསྡུ་བ་རྣམ་བཞི། …………(༡༡༩༢)
བསྡུས་གྲྭ། …………(༡༡༩༢)
བསྡུས་གྲྭའི་བསྡུས་ཚན་ཉེར་ལྔ།…………(༡༡༩༢)
བསྡུས་ཚུང་། …………(༡༡༩༢)
བསྡུས་ཆེན།…………(༡༡༩༢)
བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཞི། …(༡༡༩༢)
བསྡུས་འབྲིང་། …………(༡༡༩༢)
བསྡུས་ཚན།…………(༡༡༩༣)
བསྡུས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༡༩༣)
བསྡུས་ར། …………(༡༡༩༣)
བསྡོངས་པ།…………(༡༡༩༣)
བསྡོས། …………(༡༡༩༣)
ཊའི་གི་འདུ་བའི་ཡར་གྱི་ཚོས། (༡༡༩༣)

ན

ན་ག་ར།…………(༡༡༩༥)
ན་སྦྲ་འཇུག་ཡུལ་བཅུ་བཞི། …(༡༡༩༥)
ན་འདིའི་གཞུང་གཙོད་ཏམ་མཐའ་བསྐོར། …………(༡༡༩༥)
ན་བའི་རྒྱུ་གསུམ། …………(༡༡༩༥)
ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ……(༡༡༩༥)
ན་མེ་ཏུ་ག …………(༡༡༩༥)
ན་མོ།…………(༡༡༩༥)
ན་མོ་ཡོ་ཀེ་ཤུ་ར་ཡ། ………(༡༡༩༥)
ན་གཞོན་ཕྱོགས་སྡེབས་ཀྱིས་འདར་ཡམ། …………(༡༡༩༥)
ན་བཞིའི་རྒྱན། …………(༡༡༩༥)
ན་བཟའ་ཟ་ཀོ་ཆོན་ཁྲ། ……(༡༡༩༥)
ན་རག་སྐོང་བཤགས།………(༡༡༩༥)
ན་རའི་བུ། …………(༡༡༩༥)
ན་རོ་པའི་གདམས་ངག ……(༡༡༩༥)
ན་རོས་ཏེ་ལོ་བཙལ་བའི་ཚེ་དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་མྱོང་པ། …(༡༡༩༥)
ན་ལ་ནྡ།…………(༡༡༩༥)
ན་ལེ་ཞམ། …………(༡༡༩༥)
ན་ལེནྡྲ། …………(༡༡༩༥)
ནཱ་རོ་གཉིས་པ།…………(༡༡༩༥)
ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག …………(༡༡༩༥)
ནཱ་རོ་ཏ་པ་ཧྣ་ན་སིདྡྷིའི་རྣམ་འཕྲུལ། …………(༡༡༩༥)
ནག་ཆང་། …………(༡༡༩༧)
ནག་རྩྭ། …………(༡༡༩༧)
ནག་པ་ཟླ་བ། …………(༡༡༩༧)
ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ། …………(༡༡༩༧)
ནག་པོ་སྤྱོད་པ།…………(༡༡༩༧)
ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ཆུང་བ། ……(༡༡༩༧)
ནག་པོ་བརྩེགས་འཛོམས། …(༡༡༩༧)
ནག་པོ་གཡོགས་འགེལ། ……(༡༡༩༧)
ནག་ཚང་། …………(༡༡༩༧)
ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། …………(༡༡༩༧)
ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོ། ………(༡༡༩༨)
ནགས་རྒྱུ། …………(༡༡༩༨)
ནགས་གནས་རྗེ། …………(༡༡༩༨)
ནགས་མ་བྱ་ཚོགས་ཅན། ……(༡༡༩༨)
ནགས་ཚལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད།…………(༡༡༩༨)
ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། …(༡༡༩༨)
ནགས་ཚལ་བདག་པོ།………(༡༡༩༨)
ནགས་སྔོད་སྔོག་དྲུག ……(༡༡༩༨)

ནང་ཁྲལ། ……………………(༡༡༩༨)
ནང་གི་དཀར་གསུམ། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྡེ་གསུམ། ……………………(༡༡༩༩)
ནང་གི་གྲུལ་བུམ་ལྔ་ལྡ། ……(༡༡༩༩)
ནང་གི་མངར་གསུམ། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་ཆས་བརྒྱད། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་ཉམས་ལེན། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གསུམ། ……………………(༡༡༩༩)
ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་དྲི་མ་དྲུག …………(༡༡༩༩)
ནང་གི་ལྷ་མཆོད། …………(༡༡༩༩)
ནང་གི་རྩ་བརྒྱད། …………(༡༡༩༩)
ནང་གི་རྩ་བའི་ལྟུང་ལྔ། ……(༡༡༩༩)
ནང་གི་ཚོས། ……………(༡༡༩༩)
ནང་གི་གཟུགས། …………(༡༡༩༩)
ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟེན་དཔང་བཅུ། ……………………(༡༡༩༩)
ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི། ……(༡༡༩༩)
ནང་གི་ཡོག་པ་བཞི། ………(༡༡༩༩)
ནང་གི་བསམ་གཏན་སྒྲོན། …(༡༡༩༩)
ནང་གི་ལྔ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད།……(༡༡༩༩)
ནང་གྲོལ། ………………(༡༢༠༠)
ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ། ………(༡༢༠༠)
ནང་དངོས་པོར་འཛིན་པ། …(༡༢༠༠)
ནང་ཆག་འབུལ་རྒྱུ། ………(༡༢༠༠)
ནང་མཆོད་རཀྟའི་རྩ་བ་བརྒྱད། ……………………(༡༢༠༠)
ནང་མཆོད་རཀྟའི་ཡན་ལག་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ………………(༡༢༠༠)
ནང་མཆོད་གསེར་སྐྱེམས། …(༡༢༠༠)
ནང་གཏམ་ཕྱིར་སྐྱེལ། ………(༡༢༠༠)
ནང་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་མང་། (༡༢༠༠)
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག ……(༡༢༠༠)
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ། ……(༡༢༠༡)
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས། ……………………(༡༢༠༡)
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། …(༡༢༠༡)
ནང་བློན། ………………(༡༢༠༡)
ནང་བློན་ཀྲུང་ཐང་ཆེན་པོ། …(༡༢༠༡)
ནང་མ། …………………(༡༢༠༡)
ནང་གཙང་གིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པ། …………………(༡༢༠༢)
ནང་གཞིས་གཏོར། …………(༡༢༠༢)
ནང་གཟན། ………………(༡༢༠༢)
ནང་རིག་པ། ……………(༡༢༠༢)
ནང་སེམས་ཀྱི་ནད་དམ་དུག་གམ་ཉོན་མོངས་གསུམ། ………(༡༢༠༢)
ནང་སོ། …………………(༡༢༠༢)
ནང་སོ་དར་རྒྱས། …………(༡༢༠༢)
ནང་སོ་ཉོར་བུ། ……………(༡༢༠༥)
ནང་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་བརྒྱད། ……………………(༡༢༠༥)
ནད་ཀྱི་འདུག་སྟོ་དྲུག ………(༡༢༠༥)
ནད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ། …(༡༢༠༥)
ནད་ཁྱད་པར་གྱིས་གསོ་ཚུལ་དགུ། ……………………(༡༢༠༥)
ནད་བརྟག་གསུམ། …………(༡༢༠༥)
ནད་ཐོག་སྨན་ཁེལ། ………(༡༢༠༥)
ནད་དང་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་འཕར་བའི་ནད་དང་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་འཕར་བའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས། …(༡༢༠༥)
ནད་དང་རྩའི་ཡན་ལག ……(༡༢༠༥)
ནད་བདུན། ………………(༡༢༠༦)
ནད་སྨུག་འབྲུག་རྫོང་། ………(༡༢༠༦)
ནད་མེད་པར་སྲུབ་ཚུལ་གསུམ། ……………………(༡༢༠༦)
ནད་ཞྭ། …………………(༡༢༠༦)
ནད་ཡན་ལག་བརྒྱད། ………(༡༢༠༦)
ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི། (༡༢༠༦)
ནན་རྒྱ། …………………(༡༢༠༦)
ནན་ཏུར། ………………(༡༢༠༦)
ནན་ལ་བོར། ……………(༡༢༠༦)
ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། ………………(༡༢༠༦)
ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༡༢༠༦)
ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། ………(༡༢༠༧)
ནམ་གྱི་སྐྱ་རེངས་གསུམ། ……(༡༢༠༧)
ནམ་གྱི་ཆ་གསུམ། …………(༡༢༠༧)
ནམ་དུས་བཞི། ……………(༡༢༠༧)
ནམ་ནངས། ………………(༡༢༠༧)
ནམ་པ་ལྡེ་རྒྱལ། ……………(༡༢༠༧)
ནམ་ཕྱུགས་མེད་པ། ………(༡༢༠༧)
ནམ་བར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྡེ། ……(༡༢༠༧)
ནམ་ལྷའི་དཔལ། …………(༡༢༠༧)
ནམ་ར་ཆག་གོང་། …………(༡༢༠༧)
ནར་མ་དྷཱ། ………………(༡༢༠༧)
ནལ་གྱི་བུ། ………………(༡༢༠༨)
ནས་གཅིག ………………(༡༢༠༨)
ནས་ཟྫང་། ………………(༡༢༠༨)
ནི་གུའི་ཆོས་དྲུག …………(༡༢༠༨)
ནི་སླྲའི་ཕྲད་འཇུག་ཚུལ་བཅུ། (༡༢༠༨)
ནུ་འཛིང་། ………………(༡༢༠༨)
ནུ་ལྡན། …………………(༡༢༠༨)
ནུ་མ་ལ་ཟླས་བྱུགས་ནས་འོ་མ་ཕབ། ……………………(༡༢༠༨)

ནུ་ཊཱི།……………………(༡༢༠༨)
ནུབ་ཁ་རག་གངས་རྩེ། ……(༡༢༠༨)
ནུབ་ཏུ་རྒྱའི་ཁ་གདོན། ……(༡༢༠༨)
ནུབ་ན་ཤུན་གྱི་བྲག ………(༡༢༠༨)
ནུབ་ཕྱོགས་ཟླ་བ་ཚེས་པའི་མཐའ།
……………………(༡༢༠༨)
ནུབ་ཕྱོགས་སོག་པོ། ………(༡༢༠༨)
ནུབ་བྱང་ན་གླུ་བདུད་ནག་པོའི་
ཞལ་ས། ………………(༡༢༠༨)
ནུབ་བྱེ་མ་ལ་དགུ། …………(༡༢༠༨)
ནུབ་གཞུ་སྐེ་མོ།……………(༡༢༠༨)
ནུབ་ཡིལ་ཞབས་སྡིངས་པོ་ཆེ། (༡༢༠༨)
ནུབ་ལ་ཀེམ་གཡག་མིག ……(༡༢༠༨)
ནུབ་ལྷག་ཤལ་བསྲུང་བ། ……(༡༢༠༩)
ནུས་ལྡན་དབང་ཡོད།………(༡༢༠༩)
ནེ་ནེ་ཆོས་ལྡན་བཟང་མོ།……(༡༢༠༩)
ནེ་ནེ་མོ། ……………………(༡༢༠༩)
ནེ་པཱ་ལ་ཞེས་བལ་ཡུལ་གསུམ། (༡༢༠༩)
ནེ་ཕྲུང་རི་བཙུན་དགོན། ……(༡༢༠༩)
ནེ་ཙོའི་གཏམ། ……………(༡༢༠༩)
ནེ་ཙོའི་ཟ་འཛིན། …………(༡༢༠༩)
ནེ་ལེ།……………………(༡༢༠༩)
ནེའུ་ལྡང་། ………………(༡༢༡༠)
ནོ་ནོ་ཤཱཀྱ། ………………(༡༢༡༠)
ནོ་ཡོན་ནང་སོ།……………(༡༢༡༠)
ནོག་དང་སྙིག་ཤལ། ………(༡༢༡༠)
ནོངས། …………………(༡༢༡༠)
ནོངས་ཁྲིལན། ……………(༡༢༡༠)
ནོངས་པ་ལ་ནོངས་པར་ཤེས་པ།
……………………(༡༢༡༠)
ནོད་ཅིང་མཆིས། …………(༡༢༡༠)
ནོན་བུར། ………………(༡༢༡༠)
ནོར་ལྡན་བརྒྱད། …………(༡༢༡༠)
ནོར་བུ་གླིང་ག ……………(༡༢༡༠)
ནོར་བུ་ཆ་བདུན། …………(༡༢༡༢)
ནོར་འཛིན་སྐྱིད་ཚལ།………(༡༢༡༢)
ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྲོན། ………(༡༢༡༢)
ནོར་ར་རེ་བཞི་བཅུ་ཙ་ལྔ། …(༡༢༡༢)
ནོར་སྲུས་ཞང་ཚན། ………(༡༢༡༢)
ནོར་གསོག་གི་མཆོག་ཅིག་སུ། (༡༢༡༢)
ནོར་ལྷ་བརྒྱད། ……………(༡༢༡༢)
ནོས་པ། …………………(༡༢༡༢)
ནོས་ཤིག……………………(༡༢༡༣)
ཧྥུ་སྲོ་ཧྲ།…………………(༡༢༡༣)
ཧྥུ་སྲོ་ཧྲའི་ཀུན་དགའ་ར་བ།…(༡༢༡༣)
གནག་སྡིང་། ………………(༡༢༡༣)
གནག་སྨུམ།…………………(༡༢༡༣)
གནང་བཀག་གི་ཁྲིད་པར། …(༡༢༡༣)
གནང་ཅེན་འཚལ་ཞིང་། ……(༡༢༡༣)
གནང་སྦྱིན་གྱི་དངོས་པོ། ……(༡༢༡༣)
གནང་སྦྱིན་བདག་རྒྱན་ཐལ་དྲག་
པ། …………………(༡༢༡༣)
གནང་ཞུའི་ཇ་འགྲེད།………(༡༢༡༣)
གནད་དུ་བསྟུན་པར་ཕོག་པ། (༡༢༡༣)
གནད་སློན་འབད་སྐུལ་བྱེད་པ།
……………………(༡༢༡༣)
གནད་ལ་བསྒྲི་བ། …………(༡༢༡༣)
གནམ་བསྐོས། ……………(༡༢༡༣)
གནམ་བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་།
……………………(༡༢༡༣)
གནམ་གོ་ལ། ……………(༡༢༡༤)
གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན། ………(༡༢༡༦)
གནམ་གྱིས་བསྐོས་པའི་ས་ཡི་འཛེར་
འཛིག ……………(༡༢༡༦)
གནམ་ལྷུགས། ……………(༡༢༡༦)
གནམ་མཆོད་པ། …………(༡༢༡༦)
གནམ་སྟོང་། ……………(༡༢༡༦)
གནམ་དུ་ཕྱིན། ……………(༡༢༡༦)
གནམ་མདའ། ……………(༡༢༡༦)
གནམ་ལྷེ་འོད་སྲུངས།………(༡༢༡༧)
གནམ་ཐོན་གཤེན་པོ་ཆེ། ……(༡༢༡༨)
གནམ་རྩེད་ལྡིང་། …………(༡༢༡༨)
གནམ་མཚོ།………………(༡༢༡༨)
གནམ་རི་སྲོང་བཙན།………(༡༢༡༨)
གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ། …(༡༢༡༩)
གནམ་ཙ། ………………(༡༢༡༩)
གནམ་ལ་ཁྲི་བདུན། ………(༡༢༡༩)
གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ། (༡༢༡༩)
གནའ་ཞིག ………………(༡༢༡༩)
གནས་ཀྱི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་བཅུ།
……………………(༡༢༡༩)
གནས་སྐབས་ལྔ། …………(༡༢༡༩)
གནས་སྐབས་བཞི།…………(༡༢༡༩)
གནས་བསྐལ་གྱི་དུས་བཞི། …(༡༢༡༩)
གནས་ཁ་གཉིས། …………(༡༢༡༩)
གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ།
……………………(༡༢༡༩)
གནས་སྒོ་གཏོང་བཙུན་དགོན། (༡༢༡༩)
གནས་བརྒྱད། ……………(༡༢༢༠)
གནས་ངན་ལེན་བཅུ་བདུན།…(༡༢༢༠)
གནས་ངན་ལེན་བདུན། ……(༡༢༢༠)
གནས་བཅར་ཡོད་པ།………(༡༢༢༠)
གནས་བཅུ་གཉིས།…………(༡༢༢༠)
གནས་རྒྱུང་། ……………(༡༢༢༠)
གནས་རྒྱུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་།
……………………(༡༢༢༡)
གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད།………(༡༢༢༢)
གནས་འཆར་གཞུག་ནུས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་
ལྔ། …………………(༡༢༢༤)

གནས་ཉེར་བཞི། ……………(༡༢༢༤)
གནས་སྙིང་། ……………(༡༢༢༥)
གནས་བརྟན། ……………(༡༢༢༥)
གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག ……(༡༢༢༥)
གནས་བརྟན་པ་གསུམ། ……(༡༢༢༧)
གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་
ལམ་བཞི། ……………(༡༢༢༧)
གནས་ནང་རི་ཁྲོད། ………(༡༢༢༧)
གནས་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོག
……………………(༡༢༢༧)
གནས་པ་བཟང་པོ། ………(༡༢༢༧)
གནས་པར་མི་བྱ་བ། ………(༡༢༢༧)
གནས་མ་བུ་པ། ……………(༡༢༢༧)
གནས་གཙང་མའི་ས་ལྔ། ……(༡༢༢༨)
གནས་གཙང་མའི་ལྷ། ………(༡༢༢༨)
གནས་ཚུལ་ངེས་བསྒྲིངས་དགོས་
རྒྱུ། ……………………(༡༢༢༨)
གནས་ཞིང་རྒྱུ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ། ……(༡༢༢༨)
གནས་བཞི། ………………(༡༢༢༨)
གནས་རིགས་བརྒྱད། ………(༡༢༢༨)
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ།
……………………(༡༢༢༨)
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག……(༡༢༢༨)
གནས་སྐྱུང་ཐག་པ་མི་ཤེན། …(༡༢༢༨)
གནས་གསུམ་ཡི་གེ། ………(༡༢༢༨)
གནས་གསུམ་གྱི་ཐུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཤ། ……………………(༡༢༢༨)
གནུབས་ཡུལ་གླིང་དགུ། ……(༡༢༢༨)
གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས།…(༡༢༢༩)
གནོང་བཀུར། ……………(༡༢༢༩)
གནོད་འགལ་དུ་འགྲོ་རིགས།…(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན།………………(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན་ཁང་། …………(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན་གྱི་དེད་དཔོན་གང་བ་
བཟང་པོ། ……………(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན་རྟ་བདག་བརྒྱད།…(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན་ནཱ་ག་ཀུ་བེ་ར། …(༡༢༢༩)
གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དགུ་མོ་དགུ། …(༡༢༢༩)
གནོན་འཕན་ལྔ་སུམ།………(༡༢༢༩)
བནབས་ཐོག ……………(༡༢༢༩)
མནང་། ……………………(༡༢༢༩)
མནན་པ། …………………(༡༢༢༩)
མནན་བསྒྲིགས་འཕངས་གསུམ།
……………………(༡༢༣༠)
མནོ་བསམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། …(༡༢༣༠)
མནོས། ……………………(༡༢༣༠)
རྣ་རྒྱན་གཡུ་སྒྲུངས་ཀྱི་པད་འདབ།
……………………(༡༢༣༠)
རྣ་ནད་དྲུག………………(༡༢༣༠)
རྣ་བའི་བུ་རམ།……………(༡༢༣༠)
རྣ་ལྷགས། ………………(༡༢༣༠)
རྣ་སྨན་ཤུག་ཆོས་བརྒྱད་པ། …(༡༢༣༠)
རྣ་རྫར་པད་རིལ། …………(༡༢༣༠)
རྣ་སྔོང(སྐྱུང)སྒྲིགས་སྦྱངས།…(༡༢༣༠)
རྣང་སྐད་བཙུར། …………(༡༢༣༠)
རྣམ་དཀར་གྱི་སྒོ་གསུམ། ……(༡༢༣༠)
རྣམ་དཀར་ཆོས་ཕྱོགས་སུ། …(༡༢༣༠)
རྣམ་མཁྱེན།………………(༡༢༣༠)
རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། (༡༢༣༠)
རྣམ་མཁྱེན་གཉིས།…………(༡༢༣༠)
རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས། (༡༢༣༠)
རྣམ་གྲོལ། ………………(༡༢༣༠)
རྣམ་གྲོལ་ལམ། ……………(༡༢༣༠)
རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། …………(༡༢༣༠)
རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན།………(༡༢༣༡)
རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ། ……(༡༢༣༡)
རྣམ་བཅས།………………(༡༢༣༡)
རྣམ་བཅུ། ………………(༡༢༣༡)
རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན།………(༡༢༣༡)
རྣམ་རྟོག…………………(༡༢༣༢)
རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་གྲོལ། ……(༡༢༣༢)
རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བ། …(༡༢༣༢)
རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི། …………(༡༢༣༢)
རྣམ་ཐར་བརྒྱད། …………(༡༢༣༢)
རྣམ་ཐར་འཛིན། …………(༡༢༣༢)
རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ།……………(༡༢༣༣)
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག ……………………(༡༢༣༣)
རྣམ་བདུན་གྱི་དཔྱད་པ། ……(༡༢༣༣)
རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ།
……………………(༡༢༣༣)
རྣམ་བདེན་པ། ……………(༡༢༣༣)
རྣམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ། ……(༡༢༣༣)
རྣམ་འདྲེན།………………(༡༢༣༣)
རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ། ………(༡༢༣༣)
རྣམ་གནོན་སློབ་དཔོན་བཅུ་གཉིས།
……………………(༡༢༣༣)
རྣམ་སྣང་། ………………(༡༢༣༤)
རྣམ་སྣང་གི་ཁྲིད་ཆོས་བདུན། (༡༢༣༤)
རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ……(༡༢༣༤)
རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན།………(༡༢༣༤)
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བྱང་ཆུབ་པའི་འཁོར་
ལོ། ……………………(༡༢༣༤)
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ།
……………………(༡༢༣༤)
རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཅུ།
……………………(༡༢༣༤)
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་།
……………………(༡༢༣༤)

རྣམ་པར་ཐར་པ་དགུ། ……(༡༢༣༤)
རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་ཅན།……(༡༢༣༤)
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། ……(༡༢༣༤)
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ། (༡༢༣༤)
རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ། …(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་འཚེ་བ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་གཡེང་བ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས།……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་ཤེས་པ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དགུ། (༡༢༣༥)
རྣམ་པར་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྟོབས།
……(༡༢༣༥)
རྣམ་དཔྱོད་ཟུ་གཟིངས། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་སྟོང་ཆུང་མ་གསུམ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་དཔྱོད།……(༡༢༣༥)
རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལྔ། ……(༡༢༣༥)
རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ།……(༡༢༣༥)
རྣམ་བྱང་བཞི། ……(༡༢༣༦)
རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག ……(༡༢༣༦)
རྣམ་དབྱེ། ……(༡༢༣༦)
རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད། ……(༡༢༣༦)
རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་བཞལ་བ།
……(༡༢༣༦)
རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་རྒྱལ།……(༡༢༣༦)
རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཅུ། ……(༡༢༣༦)
རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༢༣༦)
རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ། ……(༡༢༣༦)
རྣམ་སྨིན་སྨྲོང་བྱེད། ……(༡༢༣༧)
རྣམ་ལྡན་དྲི་བཅས་པ། ……(༡༢༣༧)
རྣམ་ལྡན་དྲི་མེད་པ། ……(༡༢༣༧)
རྣམ་ལྡན་པ། ……(༡༢༣༧)
རྣམ་བཞག ……(༡༢༣༨)
རྣམ་བཞག་ཟུབ་ཕྱི། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་བཞིའི་རིག་འཛིན། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ། …(༡༢༣༨)
རྣམ་གཡེང་དྲུག ……(༡༢༣༨)
རྣམ་གཡེངས། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་རིག་པ། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་ཤེས་དྲུག ……(༡༢༣༨)
རྣམ་ཤེས་འཕོ་བའི་བུ་ག་དགུ། (༡༢༣༨)
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། ……(༡༢༣༨)
རྣམ་ཤེས་གསུམ་དག་པའི་སྐོར།
……(༡༢༣༨)
རྣམ་སྲས། ……(༡༢༣༩)
རྣམ་སྲས་གནོད་མཛོད།……(༡༢༣༩)
རྣམ་གསལ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་སྒྲིལ་
བ། ……(༡༢༣༩)
རྣམ་གསུམ་འཁོར་ལོ།……(༡༢༣༩)
རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ། ……(༡༢༣༩)
རྣའི་དབང་མཛོད།……(༡༢༤༠)
རྣའི་དབང་པོ། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་དུ། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་གཉིས། …(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྔ། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞི། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི།
……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཅུ།……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བརྒྱད།
……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དགག་སྒྲུབ་
ཕྱོགས་བཅུ་བཞི། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ……(༡༢༤༠)
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།
……(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི།…(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཨ་མེས། …(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ། ……(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ་དང་
འབྲེད་རྟོགས་ལ་ནང་གསེས་
བཞིར་དབྱེ་རིག་འཛིན་བཅུ་དྲུག
……(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་པ། ……(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་གཞི་བར་དོ་
ལུས་གསུམ།……(༡༢༤༡)
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ། ……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ། ……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
བརྒྱད། ……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་ཨ་ཡི་རྒྱུད་དྲུག …(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་བཞི། ……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས།
……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་གོས་
གསུམ་དང་ཕྲེང་ཁྲུས་གསུམ། …(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་རགས་པའི་དབང་དྲུག
……(༡༢༤༢)
རྣལ་འབྱོར་གསུམ།……(༡༢༤༢)
རྣེའུ་ལྷག་པ། ……(༡༢༤༢)
རྣོ་ལ་ཞང་དུ་བོས་པ། ……(༡༢༤༢)
སྣ་དཀར་རྩེ་པ།……(༡༢༤༢)

སྣ་ཁྲག་གཅོད་པའི་སྨན་སྦྲུ་ནག་དྲུག་པ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ཆེན་པོ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ཐོན། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ནད་ལྔ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ནམ་བཟའ་ཞི་སྙིང་། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ནམ་ཡུལ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ཕུ་བ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་སྦྲང་། ……(༡༢༤༣)
སྣ་མ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་མའི་མེ་ཏོག ……(༡༢༤༣)
སྣ་ཚོགས་སྒྲོལ་བ། ……(༡༢༤༣)
སྣ་ཚོགས་འགག་མེད་སྤྲུལ་སྐུ། (༡༢༤༣)
སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། ……(༡༢༤༤)
སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ། ……(༡༢༤༤)
སྣ་ཚོགས་ཐིག་པ། ……(༡༢༤༤)
སྣ་ཚོགས་འཛིན་བྲལ། ……(༡༢༤༤)
སྣ་སྲུབས། ……(༡༢༤༤)
སྣག་ཚོག ……(༡༢༤༤)
སྣང་གྲག་རིག་གསུམ། ……(༡༢༤༤)
སྣང་འགྲོས་གསུམ། ……(༡༢༤༤)
སྣང་ཆུང་བག་ཡངས། ……(༡༢༤༤)
སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག ……(༡༢༤༤)
སྣང་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༤༤)
སྣང་ཕྱོགས་ཇོ་བོ་རྗོགས་པའི་ལྷ་སྐུ་གསུམ། ……(༡༢༤༥)
སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས། ……(༡༢༤༥)
སྣང་བ་བརྒྱད། ……(༡༢༤༥)
སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……(༡༢༤༥)
སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས། ……(༡༢༤༥)
སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……(༡༢༤༥)
སྣང་བ་རྣམ་བདུན། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བ་བུན་ལོང་དུ་ཐོངས་པ། (༡༢༤༦)
སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མདོན་ཞེན། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བ་བཞི། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བ་གསུམ། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ། ……(༡༢༤༦)
སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ། ……(༡༢༤༧)
སྣང་སྲོ། ……(༡༢༤༧)
སྣང་སྟེ་སྐྱུ་འབུམ། ……(༡༢༤༧)
སྣང་སྟེ་ཤག་ལས་ཁྱུངས། ……(༡༢༤༧)
སྣང་ཚུལ། ……(༡༢༤༨)
སྣང་ཡུལ། ……(༡༢༤༨)
སྣང་གཡེལ། ……(༡༢༤༨)
སྣང་རའི་གྲོང་བརྒྱད་དམ་བདུན། ……(༡༢༤༨)
སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། ……(༡༢༤༨)
སྣང་གཤེན་བལ་ཐོད་ཅན། ……(༡༢༤༨)
སྣང་ས་འོད་འབུམ། ……(༡༢༤༨)
སྣང་སེམས་འདྲེས། ……(༡༢༤༨)
སྣང་སྲིད་བཀའ་རྒྱུད་དུ་ཤེས། (༡༢༤༩)
སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད། ……(༡༢༤༩)
སྣད་པ། ……(༡༢༤༩)
སྣམ་སྦྱོད། ……(༡༢༤༩)
སྣམ་ཕྲིས། ……(༡༢༤༩)
སྣམ་ཕྲན་གླིགས་བུ། ……(༡༢༤༩)
སྣམ་སྦྱར་གྱི་གྲྭ་རྟགས་བཞི། ……(༡༢༤༩)
སྣའི་དབང་མདོན། ……(༡༢༤༩)
སྣའི་དབང་པོ། ……(༡༢༤༩)
སྣར་ཐང་། ……(༡༢༤༩)
སྣར་ཐང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༥༠)
སྣར་ཐང་པ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། ……(༡༢༥༠)
སྣར་ཐང་པ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། ……(༡༢༥༠)
སྣར་ཐང་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། (༡༢༥༠)
སྣར་ཐང་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། (༡༢༥༡)
སྣར་ཐང་པ་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ། ……(༡༢༥༡)
སྣར་ཐང་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༥༡)
སྣར་མ། ……(༡༢༥༡)
སྣར་མོ། ……(༡༢༥༡)
སྣུན་པ། ……(༡༢༥༡)
སྣུབས་རྗེ་སྲིས་པ། ……(༡༢༥༡)
སྣུབས་རྗེ་སྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་དགུ། ……(༡༢༥༡)
སྣུབས་བཙན་ཏོ་རེ། ……(༡༢༥༢)
སྣུབས་མཆོ། ……(༡༢༥༢)
སྣེ་གདོང་། ……(༡༢༥༢)
སྣེ་མོ་བ། ……(༡༢༥༢)
སྣེ་མོ་ལས་འཛིན། ……(༡༢༥༢)
སྣེ་ཤན་ཇོ་གཡོག ……(༡༢༥༢)
སྣེའུ་རྫོང་ཤུལ། ……(༡༢༥༢)
སྣེའུ་ཟུར་པ་ཡེ་ཤེས་འབར། ……(༡༢༥༢)
སྣོག་ཟན། ……(༡༢༥༣)
སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། ……(༡༢༥༣)
སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་གནས་དང་གསུམ། ……(༡༢༥༣)
སྣོད་བཅུད། ……(༡༢༥༣)
སྣོད་ཆགས་པའི་འོག་གཞི། ……(༡༢༥༣)
སྣོད་དྲུག ……(༡༢༥༣)
སྣོར། ……(༡༢༥༣)

མཉག་པ། ……(༡༢༥༣)
བསྙད་པ། ……(༡༢༥༣)

པ

པ་གྲོ། (སྤ་གྲོ) ……(༡༢༥༤)
པ་ཏ་ན། ……(༡༢༥༤)
པ་ཏ་ཧ། ……(༡༢༥༤)
པ་ཊི་པ། ……(༡༢༥༤)
པ་སྣམ (གནམ)ནོར་བུ་ཕྱུང་རྩེ། ……(༡༢༥༥)
པ་སྣམ་ལྷུན་གྲུབ་རྩེ། ……(༡༢༥༥)
པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས། ……(༡༢༥༥)
པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༥༦)
པཱ་ལ་རྣམ་གསུམ། ……(༡༢༥༦)
པཱ་ལ་བདུན། ……(༡༢༥༦)
པཱ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མག་པ་བློན་པོ་བུ་སྤུན་བཅས་སྲིད་ཐོའི་རེའུ་མིག ……(༡༢༥༦)
པགས་པའི་སྒྲོ་ལྷན། ……(༡༢༥༦)
པགས་མྱེད་པ། ……(༡༢༥༦)
པཉྩལ་པ། ……(༡༢༥༦)
པད་དཀར། ……(༡༢༥༦)
པད་དཀར་འཆང་བ། ……(༡༢༥༦)
པད་སྐྱེས། ……(༡༢༥༧)
པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་ཀ་ར། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་ཐོད་འཕྲེང་། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་མཐར་བྱེད། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་དབང་ཆེན། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་དབང་ཆེན་རྟ་མགྲིན་ལྷ་བཅུ་བདུན། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་དམར་པོའི་སྐྱུད་པ་ཐགས་སུ་བྲན་པ་དང་འདྲ་བའི་རྟུལ་གཟན། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་འོད། ……(༡༢༥༧)
པདྨའི་ཐུགས་སྲས་དྲི་མེད་རྣམ་ལྔ། ……(༡༢༥༧)
པད་མོ་ཅན། ……(༡༢༥༧)
པདྨ་སམ་བྷ་བ། ……(༡༢༥༧)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བཅུ། ……(༡༢༥༧)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ……(༡༢༥༧)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ……(༡༢༥༨)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ……(༡༢༥༨)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༥༨)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས། ……(༡༢༥༨)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། ……(༡༢༥༩)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ……(༡༢༦༠)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག ……(༡༢༦༡)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ……(༡༢༦༢)
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༢༦༢)
པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། ……(༡༢༦༦)
པཎ་ཆེན་ནང་སྐད། ……(༡༢༦༦)
པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། ……(༡༢༦༧)
པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ། ……(༡༢༦༧)
པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༢༦༧)
པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། ……(༡༢༦༨)
པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི། ……(༡༢༦༨)
པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ……(༡༢༦༩)
པཎྜི་ཏ། ……(༡༢༦༩)
པཎྜི་ཏ་ཧྲ་པ་ལ། ……(༡༢༦༩)
པཎྜི་ཏ་བི་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ། ……(༡༢༦༩)
པཎྜིཏ་སྨྲྀ་ཏི། ……(༡༢༧༠)
པཎྜི་ཏ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར། ……(༡༢༧༠)
པཎྜི་ཏ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། ……(༡༢༧༠)
པར་པར་བགྱིད་པ། ……(༡༢༧༠)
པའི་ཡིན་དབང་། ……(༡༢༧༠)
པའི་ཏཱ། ……(༡༢༧༠)
པས(པའི)སེ། ……(༡༢༧༡)
པི་ཝམ། ……(༡༢༧༡)
པིབ་པ་ལ། ……(༡༢༧༡)
པིར་ཐོགས་དབང་པོ། ……(༡༢༧༡)
པུ་དེ་གུང་རྒྱལ། ……(༡༢༧༡)
པུ་རང་རྒྱལ་རབས། ……(༡༢༧༢)
པུ་ལི་སི། ……(༡༢༧༢)
པུ་ལྷིར་སྣ་ལ་ཡ། ……(༡༢༧༢)
པུ་ཤེལ་རྩེ། ……(༡༢༧༢)
པུ་ས་ལའི་འདབ་མ། ……(༡༢༧༢)
པུཀྐི། ……(༡༢༧༢)
པུགས། ……(༡༢༧༢)
པུད་དུ་བཞག་པ། ……(༡༢༧༢)
པུར་རྒྱལ་བོད། ……(༡༢༧༢)
པུར་པ། ……(༡༢༧༢)
པུས་མོ་སྒྱེ་ཡོང་། ……(༡༢༧༢)
པེའུ་རས་དམར་ཁྲ། ……(༡༢༧༢)

པོ་ཏ་ལ། …………………(༡༢༧༣)
པོ་ཏི་གཅིག …………………(༡༢༧༣)
པོ་ཏོ་བ། …………………(༡༢༧༣)
པོ་སྟི་ཀར་འབྲི་བ། …………(༡༢༧༤)
པོར་མགོ་མགོ་ཅན་སྐྲེད་ཅིང་རྒྱུགས།
…………………(༡༢༧༤)
ཕྱི་ཕྱི་ལིང་། …………………(༡༢༧༤)
ཕྱོད། …………………(༡༢༧༤)
ཕྲ་ཀ་ར་ཆ་སྡེ་བརྒྱད། ………(༡༢༧༤)
ཕྲ་དུན་ཚེ། …………………(༡༢༧༤)
ཕྲིར་ཡང་འདྲ། ………………(༡༢༧༤)
ཕྲི་ཏ་པུ་རི། ………………(༡༢༧༤)
དཔག་ཐོག་པ་རིན་རྗེར། ……(༡༢༧༤)
དཔག་ཚད། …………………(༡༢༧༤)
དཔག་ཚད་གཅིག …………(༡༢༧༥)
དཔག་ཚད་མདའ་རྒྱང་གང་། (༡༢༧༥)
དཔག་བསམ་ཤིང་། ………(༡༢༧༥)
དཔང་བརྒྱད། ………………(༡༢༧༥)
དཔང་པོ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་
གསུམ། ……………………(༡༢༧༥)
དཔང་པོ་གསུམ། …………(༡༢༧༥)
དཔང་བཙུགས་དམ་བཟར། …(༡༢༧༥)
དཔང་ལག …………………(༡༢༧༦)
དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ།
…………………(༡༢༧༦)
དཔའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ……(༡༢༧༧)
དཔའ་སྡེ་གསུམ། …………(༡༢༧༧)
དཔའ་ན་ལྷ། …………………(༡༢༧༧)
དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི། ………(༡༢༧༧)
དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། (༡༢༧༧)
དཔའ་བོའི་རྒྱན། …………(༡༢༧༨)
དཔའ་བོའི་ཆས་བརྒྱད། ……(༡༢༧༨)
དཔའ་བོའི་སྟག་སློག ………(༡༢༧༨)
དཔའ་མཚན་དྲུག …………(༡༢༧༨)
དཔའ་མཛངས་དེས་གསུམ། …(༡༢༧༨)
དཔའ་ཞིང་བསྟན་ཚུགས་པ། …(༡༢༧༨)
དཔའ་ཟླ། …………………(༡༢༧༨)
དཔའ་རིས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རབ་
གསལ། …………………(༡༢༧༨)
དཔལ་ཁང་ཆོས་མཛད། ……(༡༢༧༩)
དཔལ་ཁྲུད། …………………(༡༢༧༩)
དཔལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ།
…………………(༡༢༧༩)
དཔལ་འཁོར་བཙན། ………(༡༢༨༡)
དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱད། ………(༡༢༨༢)
དཔལ་གྱི་ཆས་བཅུ། ………(༡༢༨༢)
དཔལ་གྱི་དེའུའི་གྲོང་ཁྱེར། …(༡༢༨༢)
དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔའི་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། ……(༡༢༨༢)
དཔལ་མགོན་བདུན་བཅུ་རྩ་གཉིས།
…………………(༡༢༨༢)
དཔལ་ཀྲ་ཡོ། …………………(༡༢༨༣)
དཔལ་ཆེན་ཀྲ་ཡོ། …………(༡༢༨༣)
དཔལ་ཆེན་ཆུ་བོ་རི། ………(༡༢༨༣)
དཔལ་ཆེན་འོད་པོ། ………(༡༢༨༣)
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ……(༡༢༨༣)
དཔལ་ལྡན་གྲོ་བདག་ཉིད་དུ། (༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་……
དབང་ཕྱུག་མ། …………(༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་ཏ་པ་རྣམ་སྤྲུལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ……(༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་
པ། …………………(༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་
རྟེན། …………………(༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་
པའི་ཁམས་ཚན་བཅུ་དྲུག …(༡༢༨༤)
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ……
གསལ་གླིང་གི་ཁམས་ཚན……
ཉེར་དྲུག …………………(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་རྡོ་
རྗེ་གུར། …………………(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྡན་རེ་མ་ཏི། ………(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱོང་། ………(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ། ……(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་རྟེན། ……(༡༢༨༥)
དཔལ་སྣར་ཐང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ། …(༡༢༨༥)
དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་པོ། ………(༡༢༨༥)
དཔལ་ཞི་བ་བཟང་པོ། ………(༡༢༨༥)
དཔལ་གཡས་རུ་བྱང་པ། ……(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྷ་མོ། …………………(༡༢༨༥)
དཔལ་ལྷའི་རི་ཁྲོད། …………(༡༢༨༦)
དཔྱང་གི་གཙོ་བོ་ལྔ། ………(༡༢༨༧)
དཔྱང་གི་ར་མདའ། …………(༡༢༨༧)
དཔྱང་བུ་ཆུང་། …………(༡༢༨༧)
དཔྱང་དཀྱིག་བྱང་། ………(༡༢༨༧)
དཔྱང་ཚོགས་འདུག་སྟོག་གི་གནས།
…………………(༡༢༨༧)
དཔྱང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི། …(༡༢༨༧)
དཔེ་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། …(༡༢༨༧)
དཔེ་ཆའི་དགེ་རྒན། ………(༡༢༨༨)
དཔེ་འཛོག་སྐང་ཁག་གསུམ། (༡༢༨༨)
དཔེ་གཉིས། …………………(༡༢༨༨)
དཔེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ། (༡༢༨༨)
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། (༡༢༨༨)
དཔེ་ཚུགས། …………………(༡༢༨༩)
དཔེན་པ། …………………(༡༢༨༩)
དཔོང་སའི་ཁང་པ། ………(༡༢༨༩)
དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ།

…………………… (༡༢༨༩)
དཔོན་ཆེན་པོ་སྨོན་ལམ། …… (༡༢༩༠)
དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ། …… (༡༢༩༠)
དཔོན་བདུན། …… (༡༢༩༠)
དཔོན་སློབ་དགུ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱ་སྐྱེས། …… (༡༢༩༠)
དཔྱ་བསྡུས། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་ཁྲ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་སྒོམ་དྲུག …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་ལྡེ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་ཐབས་བཅུ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་དྲུག …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་པ་གསུམ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ། (༡༢༩༠)
དཔྱད་མཚམས་འདྲ་གཉིས་སུ་བཟློ་བ། …… (༡༢༩༠)
དཔྱད་བཞི། …… (༡༢༩༡)
དཔྱད་ཡིག …… (༡༢༩༡)
དཔྱད་གསུམ། …… (༡༢༩༡)
དཔྱལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན། …… (༡༢༩༡)
དཔྱི་དཔྱིག …… (༡༢༩༡)
དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ། …… (༡༢༩༡)
དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་། …… (༡༢༩༡)
དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ། …… (༡༢༩༡)
དཔྱིད་ཟླ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ། (༡༢༩༡)
དཔྱིས་ཕྱིན། …… (༡༢༩༡)
དཔྱོད་པ། …… (༡༢༩༡)
དཔྱོད་པ་པ། …… (༡༢༩༡)
དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། …… (༡༢༩༡)
དཔྲལ་རིས་གསུམ་བྱས་པ། …… (༡༢༩༡)
འཕྲལ། …… (༡༢༩༡)
ལྤགས་པའི་མགོ་ཤུབས། …… (༡༢༩༡)
སྤ་གྲོ་སྐྱེར་ཆུ། …… (༡༢༩༢)
སྤ་སྟག་ཤ་དུང་གི་སྒོ་མོ། …… (༡༢༩༢)
སྤང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ། …… (༡༢༩༢)
སྤང་རྒྱན། …… (༡༢༩༢)
སྤང་རྒྱུའི་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་བདུན། …… (༡༢༩༢)
སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། …… (༡༢༩༢)
སྤང་སྤོས། …… (༡༢༩༣)
སྤང་སྤྲོམ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་ལྔ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་དྲུག …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་བདེན་པ་གཉིས། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་བཅུ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་གསུམ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གཉིས། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་དོན་ཚང་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་ཕྱོགས་གཉིས། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་བྱེད་སྒོ་ལྔ་ཞིབ་འགོད་པའི་རྩ་ཚིག …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་ཚུལ་གནས། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་འཛིན་པ་ཞིག་པ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་བླང་འཛོལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ། …… (༡༢༩༣)
སྤང་ཡོག …… (༡༢༩༣)
སྤངས་རྟོགས། …… (༡༢༩༣)
སྤངས་རྟོགས་གཉིས། …… (༡༢༩༣)
སྤངས་པའི་ལྟུང་བྱེད་སུམ་ཅུ། (༡༢༩༣)
སྤངས་བྱའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། …… (༡༢༩༣)
སྤད། …… (༡༢༩༣)
སྤན་ལེན། …… (༡༢༩༣)
སྤར་ཁ་བརྒྱད། …… (༡༢༩༣)
སྤར་ཐང་། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་སྐྱུ་བོ། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་སྨྲི། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་རང་རྒྱལ་པོ། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་ལ་འབབ་པ། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་སྔོལ་སྔོལ་པོ། …… (༡༢༩༣)
སྤུ་རྫིངས། …… (༡༢༩༣)
སྤུག …… (༡༢༩༥)
སྤུན་ཉེའི་ལར་བཟུང་། …… (༡༢༩༥)
སྤུན་བདུན་ཞོལ་པ། …… (༡༢༩༥)
སྤུར། …… (༡༢༩༥)
སྤུར་རྒྱལ་བོད། …… (༡༢༩༥)
སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་བང་སོ། (༡༢༩༥)
སྤུར་སྒྲོམ། …… (༡༢༩༦)
སྤུར་སྦྱོང་། …… (༡༢༩༨)
སྤུར་ལེན། …… (༡༢༩༨)
སྤུས་སྙི། …… (༡༢༩༨)
སྤེན་སྤེའུ་ཡོ་བདུན། …… (༡༢༩༨)
སྤོ་སྤོ་ཚང་། …… (༡༢༩༨)
སྤོ་བོ་ཀཿགནམ་སྟེ་པ། …… (༡༢༩༨)
སྤོ་འབོར་སྒང་། …… (༡༢༩༨)
སྤོ་ལེན་མང་བ། …… (༡༢༩༨)
སྤོགས་པ། …… (༡༢༩༨)
སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུམ། …… (༡༢༩༨)
སྤོད། …… (༡༢༩༨)
སྤོན་པོ་རི། …… (༡༢༩༨)
སྤོབས་པ། …… (༡༢༩༨)
སྤོར། …… (༡༢༩༨)
སྤོར་ཐང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། …… (༡༢༩༨)
སྤོས་ཤེལ། …… (༡༢༩༨)
སྤོས་བསང་ས། …… (༡༢༩༩)

སྤྱང་ཚེར། ……………………(༡༢༩༩)
སྤྱད་པ་རྣམ་སྣང་གི་དམིགས་པ་ལྔ། ……………………(༡༢༩༩)
སྤྱན། ……………………(༡༢༩༩)
སྤྱན་ལྔ། ……………………(༡༢༩༩)
སྤྱན་སྔ། ……………………(༡༢༩༩)
སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། …(༡༢༩༩)
སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། (༡༢༩༩)
སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན། …(༡༣༠༠)
སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ། ……(༡༣༠༠)
སྤྱན་སྔ་ཤེར་བརྒྱུད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ……………………(༡༣༠༠)
སྤྱན་སྔ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། (༡༣༠༡)
སྤྱན་སྔ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། (༡༣༠༢)
སྤྱན་སྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར། …(༡༣༠༢)
སྤྱན་སྔ་རིན་ཆེན་ལྡན། ………(༡༣༠༢)
སྤྱན་བསྐར་ཞུ་རྒྱུ། …………(༡༣༠༣)
སྤྱན་འདྲེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་མགྲོན་བཞི། ……………(༡༣༠༣)
སྤྱན་རས་གཟིགས། …………(༡༣༠༣)
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཞེར་གཅིག ……………(༡༣༠༣)
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལྔ་བཅུ། ……………………(༡༣༠༣)
སྤྱན་རས་གཟིགས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབས། …………(༡༣༠༣)
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་ཁྲོ། ……(༡༣༠༤)
སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་གྲོན་གྱི··· རྗེ་རིང་། ……………………(༡༣༠༤)
སྤྱར་མ། ……………………(༡༣༠༤)
སྤྱི་ཁྲབ་བཀའ་ཤག …………(༡༣༠༤)
སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ། …………(༡༣༠༥)
སྤྱི་ཁྲབ་འགོ་འཆིངས། ………(༡༣༠༦)
སྤྱི་ཁྲབ་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་པོ་དམ་པ། …(༡༣༠༦)
སྤྱི་ཁྲབ་རྩ་ཚིག ……………(༡༣༠༦)
སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ། (༡༣༠༦)
སྤྱི་རྒྱན་གསུམ། ……………(༡༣༠༧)
སྤྱི་གཉེར། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱི་འཐུས་དྲུག་འདེམས་ཐོག …(༡༣༠༧)
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག ……………(༡༣༠༧)
སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག ………(༡༣༠༧)
སྤྱི་རྫོལ་ཅན། ………………(༡༣༠༧)
སྤྱི་པོ་རྒྱ་སྤུབས། ……………(༡༣༠༧)
སྤྱི་བྱིངས། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱི་མཚན། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱི་ཤོད་ཚ་བ་གྲུ། …………(༡༣༠༧)
སྤྱིའི་མཆོད་རྟེན་གསུམ། ……(༡༣༠༧)
སྤྱི་གསུམ། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་བྱུང་། …(༡༣༠༧)
སྤྱུ་བ། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་འཇུག …………………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ……………………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི། (༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག ……(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་བཞི། ………………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་ཤུགས་འབྱུང་འགག་མེད། (༡༣༠༧)
སྤྱོད་པ་གསུམ། ……………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྤྱིར་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་བ་བཅུ་བཞི། ………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྔ། …(༡༣༠༧)
སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག ……(༡༣༠༧)
སྤྱོད་ཡུལ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ། ……(༡༣༠༧)
སྤྱོད་ཡུལ་བཅུ་གསུམ། ………(༡༣༠༧)
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར། …………(༡༣༠༩)
སྤྱོད་ལམ་བཞི། ……………(༡༣༠༩)
སྤྱོན་པ། ……………………(༡༣༠༩)
སྤྱོམས་པ། …………………(༡༣༠༩)
སྤྲ་མི། ……………………(༡༣༠༩)
སྤྲང་པོ་ལ་ཚུལ་བཙུགས། ……(༡༣༠༩)
སྤྲད་མཚན་རིམ་འགོད་བྱེད། …(༡༣༠༩)
སྤྲད་མཚན་རིམ་བླངས། ……(༡༣༠༩)
སྤྲལ་རིས། …………………(༡༣༠༩)
སྤྲིན་བརྒྱད། ………………(༡༣༠༩)
སྤྲིན་མགྲིན། ………………(༡༣༠༩)
སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ………(༡༣༠༩)
སྤྲིན་ཆེན་མོའི་མདོ། ………(༡༣༠༩)
སྤྲིན་མཆོད་ལྷ་མོ་བརྒྱད། ……(༡༣༠༩)
སྤྲིན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། ……………………(༡༣༠༩)
སྤྲུལ་སྐུ། ……………………(༡༣༠༩༡)
སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས། ……………(༡༣༠༩)
སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་པ་ལྔ། …………(༡༣༠༩)
སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། ……………(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། ……………………(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་སྐུའི་ངོས་འཛིན། ………(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། ……(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་། ……………(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ……(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་པའི་ཕྲོག་པས་བྱི་ན་བརྒྱད། ……………………(༡༣༡༠)
སྤྲུལ་པའི་སྐུས་བརྒྱད། ………(༡༣༡༠)
སྤྲེའུ་རྫིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་། (༡༣༡༠)
སྤྲེལ་བླ་ཆོས་བཅུའི་གར་འཆམ། (༡༣༡༡)
སྤྲེལ་མོ་སྤྲེལ་བླ། …………(༡༣༡༡)
སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར། ………(༡༣༡༢)
སྤྲོག་མ། ……………………(༡༣༡༢)
སྤྲོས་པ་བཅད། ……………(༡༣༡༢)

སྤྲོས་པ་ཆོད་པ། ……………… (༡༣༡༢)
སྤྲོས་བྲལ། ……………… (༡༣༡༢)
སྤྲོས་མེད་མི་རྟོག་ངང་ལ་སྡོད། (༡༣༡༢)

ཕ

ཕ་གུ། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་རྒྱུད། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་རྒྱུད་སྐོར་གསུམ། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་གཅིག་བླ་མ། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་སྤྱད་གཉིས། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་བི། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་བོང་ཁ། ……………… (༡༣༡༣)
ཕ་བོང་ཁ་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ……………… (༡༣༡༦)
ཕ་ལྷ་དེ་སེ། ……………… (༡༣༡༧)
ཕ་གཞིས་ཚེར་ནོར་ཟླས་རྣམས། (༡༣༡༧)
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ། ……………… (༡༣༡༧)
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག ……………… (༡༣༡༧)
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག ……………… (༡༣༡༨)
ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད། ……………… (༡༣༡༨)
ཕག་གྲུ་ཁྲི་སྐོར། ……………… (༡༣༡༨)
ཕག་གྲུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ……………… (༡༣༡༩)
ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ……………… (༡༣༢༠)
ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། (༡༣༢༠)
ཕག་གྲུ་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ། ……………… (༡༣༢༠)
ཕག་གྲུ་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ……………… (༡༣༢༠)
ཕག་གྲུ་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། (༡༣༢༠)
ཕག་ཏུ། ……………… (༡༣༢༠)
ཕག་ནད་བརྒྱད། ……………… (༡༣༢༡)
ཕག་མོ་དགོན་པའི་དོང་ལམ། (༡༣༢༡)
ཕག་རི་རྫོང་། ……………… (༡༣༢༡)
ཕན་བདེ་སྐྱོང་བ། ……………… (༡༣༢༡)
ཕན་བདེའི་དགེ་མཚན་བཞད་པ། ……………… (༡༣༢༡)
ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ། (༡༣༢༡)
ཕན་ཕུན། ……………… (༡༣༢༡)
ཕན་སྤྱུར་དགེ་འོས་མཛད་དགོས་པ། ……………… (༡༣༢༡)
ཕམ་པ་བཞི། ……………… (༡༣༢༡)
ཕམ་ཕབས། ……………… (༡༣༢༡)
ཕམ་ལྷག་སྦོམ་པོའི་ལྟུང་བ། …(༡༣༢༡)
ཕར་ཕྱིན། ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས། ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་བཅུ། ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ། ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་དྲུག ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། ……………… (༡༣༢༢)
ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག ……………… (༡༣༢༢)
ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལྔ། ……………… (༡༣༢༢)
ཕལ་པའི་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལྔ། ……………… (༡༣༢༢)
ཕལ་བ་ལ་ངེས་པ་བརྒྱད། …… (༡༣༢༢)
ཕས་ཕམ་པ་བཞི། ……………… (༡༣༢༤)
ཕས་བསུ་རང་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཞི་པ། ……………… (༡༣༢༤)
ཕིང་གཅིག་པའི་ཏུ་ཤྲི། ……………… (༡༣༢༤)
ཕུ་ཆེན། ……………… (༡༣༢༤)
ཕུ་ཆུང་བ། ……………… (༡༣༢༤)
ཕུ་ཐོ་ཧྲན། ……………… (༡༣༢༤)
ཕུ་མདའ་བར་གསུམ། ……………… (༡༣༢༥)
ཕུ་འབྲོག་གི་རྩ་ཟ། ……………… (༡༣༢༥)
ཕུང་ཁམས་ཉེར་གཅིག …… (༡༣༢༥)
ཕུང་ཁམས་སོ་དྲུག ……………… (༡༣༢༥)
ཕུང་པོ་ལྔ། ……………… (༡༣༢༥)
ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་ལྔ། ……………… (༡༣༢༦)
ཕུང་པོ་ཞུགས་ལ་ཞེན་པ། …… (༡༣༢༦)
ཕུང་པོ་གསུམ། ……………… (༡༣༢༦)
ཕུང་པོ་གསུམ་པ། ……………… (༡༣༢༦)
ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། … (༡༣༢༦)
ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། …… (༡༣༢༦)
ཕུང་འཚེངས་མེད་པ། ……… (༡༣༢༦)
ཕུང་བུ་ཅན། ……………… (༡༣༢༦)
ཕུན། ……………… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་བཀོད་པ། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་འདུ་ལམ། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་སྡེ་ཚན་ལྔ། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞི། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་བྱེད་པོ། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་བཞི་ཚན། ……… (༡༣༢༦)
ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དཔལ་འབྱོར། ……………… (༡༣༢༧)
ཕུན་ཚོགས་གསུམ། ……………… (༡༣༢༧)
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ། ……… (༡༣༢༧)
ཕུབ་ཀྱི་ཐྲ་སྐོར། ……………… (༡༣༢༧)
ཕུབ་ཤུད། ……………… (༡༣༢༧)
ཕུར་ཚོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། (༡༣༢༧)
ཕུར་ཚོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ། …(༡༣༢༨)

ཕུར་པ། ……………………(༡༣༢༩)
ཕུར་པ་ལྷ་བཅོ་བརྒྱད།………(༡༣༢༩)
ཕུར་བུ་སྟོག་རི་ཁྲོད། ………(༡༣༢༩)
ཕུར་བུ་བ། ………………(༡༣༢༩)
ཕུལ། ……………………(༡༣༢༩)
ཕུལ་ཆེ། …………………(༡༣༢༩)
ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ།
……………………………(༡༣༢༩)
ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། (༡༣༢༩)
ཕུལ་བ། …………………(༡༣༢༩)
ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཞི།………(༡༣༢༩)
ཕུལ་མེད། ………………(༡༣༢༩)
ཕུལ་ལ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ། (༡༣༢༩)
ཕུལ་ལམ་བྱུངས་པ། ………(༡༣༣༠)
ཕོ་ཆེ་བ། …………………(༡༣༣༠)
ཕོ་ཞིག་ཆེ་བ། ……………(༡༣༣༠)
ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། ………(༡༣༣༠)
ཕོ་ཉ་བ་འབབ་དེའུ། ………(༡༣༣༠)
ཕོ་ཉ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་མདོ། …………………(༡༣༣༠)
ཕོ་ནད་ཚ་བ་བདུན། ………(༡༣༣༠)
ཕོ་བའི་སྨན་དུ་ལི་བདུན་པ། …(༡༣༣༠)
ཕོ་བའི་སྨན་སེ་འབྲུ་བཞི་པ། …(༡༣༣༠)
ཕོ་བོ།……………………(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་ཁྲི་རྩེ་དམར་པོ། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་གི་བསྐུས་མཛོད། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་གི་མཛོད་བྱང་། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་གི་ཙ་མོན་གཏོང་། …(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོ། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཁར་རྩེ།………(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་སྐྱང་པ། ……………(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཧྭའི་ཧུ། ……(༡༣༣༠)
ཕོ་བྲང་ལྷུན་དཀར། ………(༡༣༣༡)
ཕོ་བྲང་སྙེ་ཆེ། ……………(༡༣༣༡)
ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ། …………(༡༣༣༡)
ཕོ་བྲང་འཕང་ཐང་། ………(༡༣༣༨)
ཕོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་།
……………………………(༡༣༣༨)
ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་འོམ་བུ་ཚལ།
……………………………(༡༣༣༩)
ཕོ་བྲང་རིན་ཆེན་སྤུངས། ……(༡༣༣༩)
ཕོ་བྲང་ཤང་ཧོ། ……………(༡༣༣༩)
ཕོ་བྲང་བསམ་གྲུབ་རྩེ་མོ། …(༡༣༣༩)
ཕོ་མ།………………………(༡༣༣༩)
ཕོ་མོ་མེད་པའི་རྒྱུད། ………(༡༣༣༩)
ཕོ་རྩལ་སྣ་དགུ ……………(༡༣༣༩)
ཕོ་རྩེད་སྣ་དགུ ……………(༡༣༣༩)
ཕོ་ཚང་སུམ་མདོ། …………(༡༣༣༩)
ཕོ་མཚན་གྱི་ནད་ལྔ། ………(༡༣༣༩)
ཕོ་ཡིག་སུམ་ཅུ། ……………(༡༣༣༩)
ཕོ་ཡུ་མོ་ཡུ་གསུམ། …………(༡༣༣༩)
ཕོ་ར་མོ་ཡུ་གསུམ། …………(༡༣༣༩)
ཕོ་ར་མོ་ར་གསུམ། …………(༡༣༣༩)
ཕོ་ཤའི་ཁུ་ཤ། ……………(༡༣༣༩)
ཕོ་ལྷ།………………………(༡༣༣༩)
ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། (༡༣༤༠)
ཕོགས་ཁང་ལས་ཁུངས། ……(༡༣༤༣)
ཕོགས་ཐེབས། ……………(༡༣༤༣)
ཕོགས་མདའ་སྐྱིས་སྦྱས། ……(༡༣༤༤)
ཕོད་མདོའི་མཁར་ཤུལ་དང་ཕོད་
མདོ་ལྷུགས་ཟམ། ………(༡༣༤༤)
ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུས་ཕྱིན་
ལས་བཅུ་བྱེད་པ། ………(༡༣༤༤)
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྔ། …………(༡༣༤༤)
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཅུ། …(༡༣༤༤)
ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ། …………(༡༣༤༤)
ཕྱག་རྒྱ་དྲུག ………………(༡༣༤༤)
ཕྱག་རྒྱ་བདུན། ……………(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོས་བཅས་བཞི། ……(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྒྱ་བཞི།………………(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འཆད་ཐབས་དོན་…
ཚན་བཅོ་ལྔ། ……………(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། ……………(༡༣༤༥)
ཕྱག་བཅས་གསེར་སྐན་རིན་པོ་…
ཆེར་ལྷང་ཙམ་མི་སྒྲོན་མཐུ་མེད།
……………………………(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྗེས་བཞི། ……………(༡༣༤༥)
ཕྱག་བརྙན། ………………(༡༣༤༥)
ཕྱག་བདེ། …………………(༡༣༤༥)
ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གྱི་རྒྱུད། (༡༣༤༥)
ཕྱག་རྡོར་ཞི་ཁྲོ། ……………(༡༣༤༥)
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཆེ་བ་དགུ ……(༡༣༤༥)
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཆེ་བ་བརྒྱད། …(༡༣༤༥)
ཕྱག་ནང་། ………………(༡༣༤༥)
ཕྱག་ཕྱི་ལ་གཞུག་མར་གནས་པ།
……………………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་སྤྲལ། ………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་སྦྲག……………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་རྩེ་སྒྲོད།………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་ཚང་། ………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་མཚན། ………………(༡༣༤༦)
ཕྱག་མཚན་གསུམ།…………(༡༣༤༦)
ཕྱག་འཚལ་བ་གསུམ། ………(༡༣༤༦)
ཕྱག་འཚལ་བའི་ངེས་པ་གསུམ། (༡༣༤༦)
ཕྱག་འོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། …(༡༣༤༦)
ཕྱད་མ་སྦྱོད།………………(༡༣༤༦)
ཕྱར་གྲུ་ཕྱར་སྟོད། …………(༡༣༤༦)
ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས། ………(༡༣༤༦)
ཕྱར་ར། …………………(༡༣༤༦)

ཕྱི། ……（༡༣༤༦）
ཕྱི་དཀྱིལ་གསུམ། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་འགྱུར་བཅུ་གསུམ། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་རྐོལ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བདུན། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁྲུངས། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་ཐག་བསྲུང་བ། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ། ……（༡༣༤༧）
ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ། ……（༡༣༤༨）
ཕྱི་ན་ཡར་ཕྱིན། ……（༡༣༤༨）
ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར། ……（༡༣༤༨）
ཕྱི་ནང་གི་རིག་པ། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་ནང་མེད་པའི་སེམས། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར། （༡༣༤༩）
ཕྱི་པའི་ལྟ་བ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་འཕྲེད། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་སློན། ……（༡༣༤༩）
ཕྱི་མ་གཉིས། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་གློག་པ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་མོ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་མོ་ནུབ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་སྨུག་མ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་ཡི་ཚས་བརྒྱད། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རབས་པ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་ཁང་། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་རྟག་ཆད་གཉིས། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་རྟག་དཔྱད་གཉིས། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་པ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་གཉིས། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ། ……（༡༣༥༠）
ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ། ……（༡༣༥༡）
ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་སྡེ་དྲུག ……（༡༣༥༡）
ཕྱི་ས་ཆེ་ཆུང་སྲི་བ། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིང་རྡུལ་གནམ་འཕྲུར། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞི། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་དྲུག ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོ་རྒྱབ་ཡོལ་དྲུག ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོས་མཆོག་བརྒྱད། （༡༣༥༡）
ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོས་བཞི། ……（༡༣༥༡）
ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་དཀར་གསུམ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་ཁོ་རྒྱ་གཅོད་པ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་གྲུལ་བུམ་ལྔ་ལྡུ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་མངར་གསུམ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་དྲི་མ་དྲུག ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་ཙ་བརྒྱད། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་གཟུགས། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་རླུང་ལྔ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིའི་ལྷ་སྦྱིན་སྡེ་བརྒྱད། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིར་རྐོལ་བ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིར་འཚོས་པ། ……（༡༣༥༢）
ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྔ། （༡༣༥༢）
ཕྱིར་མིག་ལྡུང་དགྱུར་གནས། ……（༡༣༥༣）
ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་རྟོག་ཟློས། ……（༡༣༥༣）
ཕྱིར་བསླན་པ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱིས་བུ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱིས་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ། ……（༡༣༥༣）
ཕྲུག་སྨུང་མ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱེ་ཤུད་ཀྱིས་ཡོལ་གོ་བཀང་པ་ལ་རྩེ་བཙུད་སྙིང་པོས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱེ་ཕུར། ……（༡༣༥༣）
ཕྱེ་གསལ་ཆེན་མོ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱེ་གསལ་བྱེད། ……（༡༣༥༣）
ཕྱེས་འབྲིད། ……（༡༣༥༣）
ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད། ……（༡༣༥༣）
ཕྱོགས་ཀྱི་སྨྲ་གསུམ། ……（༡༣༥༣）
ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད། ……（༡༣༥༣）
ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། ……（༡༣༥༤）
ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ། ……（༡༣༥༤）
ཕྱོགས་གླང་། ……（༡༣༥༤）
ཕྱོགས་གླང་བརྒྱད་པོའི་ཆུང་མ་གླང་མོ་བརྒྱད། ……（༡༣༥༥）
ཕྱོགས་འགྲུལ་རྟེན་མཇལ་བ། ……（༡༣༥༥）
ཕྱོགས་བཅུ། ……（༡༣༥༥）

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྲས། ……(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས།……(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་གཉིས་བགྲོད་པ། ……(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། …(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་ལྷར་སྣང་བའི་སྐྱོན་དགུ (༡༣༥༥)
ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བཅུ།……(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ…
བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། …(༡༣༥༥)
ཕྱོགས་དྲུག ……………………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་ནི་བཅིང་བ། ………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོས་པའི་མི…
དཔོན། …………………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་བྲལ་ཆ་ཤུང་འགོད་མཁས།
……………………………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་མེད་བདུན།…………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད། ………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ། (༡༣༥༦)
ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ཀྱི་ཪྴ་མཚར་ལྷ་
ལྔན། …………………(༡༣༥༦)
ཕྱོགས་བཞིའི་གནས་ཆེན་བཞི། (༡༣༥༦)
ཕྱོགས་བཞིའི་བྲག་ལ་སྦྲུལ་སྐྱུའི་
ཞབས་རྗེས་བཞག ………(༡༣༥༧)
ཕྱོགས་སུ་རིང་བ། …………(༡༣༥༧)
ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་
སྣང་བ་བརྒྱད། …………(༡༣༥༧)
ཕྱྭ་དང་རྔ་ཡི་ཡུ། …………(༡༣༥༧)
ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། ………(༡༣༥༧)
ཕྱྭ་གཡང་འགུགས།…………(༡༣༥༨)
ཕྱྭ་གཡང་འགུགས་པའི་བོན་པོ། (༡༣༥༨)
ཕྲ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད། …………(༡༣༥༩)
ཕྲ་མེན། ……………………(༡༣༥༩)
ཕྲ་མེན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ། …(༡༣༥༩)
ཕྲ་མེན་མ། …………………(༡༣༥༩)
ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། …………(༡༣༥༩)
ཕྲ་མོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག ………(༡༣༥༩)
ཕྲ་མོའི་རྒྱན་གཉིས། ………(༡༣༥༩)
ཕྲ་བཟོ། ……………………(༡༣༥༩)
ཕྲག་དོག……………………(༡༣༦༠)
ཕྲན་བུའི་ནད་བཅུ། ………(༡༣༦༠)
ཕྲི།…………………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་རྟོག་བཙུགས་པ། ………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་དཔོན། …………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་བ།………………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་བླུགས་པ།………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་མ།………………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་མ་བཏབ།…………………(༡༣༦༠)
ཕྲུ་གཟར་གཉིས། …………(༡༣༦༠)
ཕྲུག་ཕྲིག……………………(༡༣༦༠)
ཕྲུགས་གཅིག ………………(༡༣༦༠)
ཕྲུམ་ཕྲེ། ……………………(༡༣༦༠)
ཕྲུམ་ཚུད། …………………(༡༣༦༠)
ཕྲུལ་ཕྲུལ། …………………(༡༣༦༠)
ཕྲེང་ཕྲེང་པོ།………………(༡༣༦༠)
ཕྲེང་བ་སྐོར་གསུམ། ………(༡༣༦༠)
འཕག་པ། …………………(༡༣༦༠)
འཕགས་རྒྱལ། ………………(༡༣༦༠)
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ། ………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ། …………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་མཆེད་བཞི། ……(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང…
ཕྱུག ………………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར། …(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་
ལྔ།…………………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ན་ག་རྫུན།………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བཅུ…
དྲུག ………………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་རྣམ་གསུམ། ……(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། (༡༣༦༠)
འཕགས་པ་མ་ཕམ། ………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ཡ་ཏི། …………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ། (༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག…
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ།
……………………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོ། ……(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོ་ཁ་སར་
པཱ་ཎི། ……………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོ་ནམ……
མཁའི་རྒྱལ་པོ། …………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོ་རང་བྱོན་
ལྔ་ལྡན། …………………(༡༣༦༠)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོའི་རྣལ་
འབྱོར་པ།…………………(༡༣༦༣)
འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོའི་ཕོ…
བྲང་རི་པོ་ཏ་ལ། ……(༡༣༦༣)
འཕགས་པ་ལག་ན་རལ་གྲི་ཅན།
……………………………(༡༣༦༣)
འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན། ………(༡༣༦༣)
འཕགས་པ་ལྷ། ……………(༡༣༦༣)
འཕགས་པ་སངས་རྒྱས། ……(༡༣༦༤)
འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།
……………………………(༡༣༦༥)
འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། (༡༣༦༥)
འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། (༡༣༦༥)
འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་
པའི་རྒྱ་མཚོ། ……………(༡༣༦༥)
འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་

པའི་དགོན་པོ། …………(༡༣༦༦)
འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་འཇིགས་
མེད་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་
མ། …………(༡༣༦༦)
འཕགས་པ་ལྷ་མཁས་གྲུབ་དག་…
དབང་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། …(༡༣༦༦)
འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་ཐུབ་…
བསྟན་མི་ཕམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་
མཚན། …………(༡༣༦༧)
འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ། (༡༣༦༨)
འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་། …………(༡༣༦༩)
འཕགས་པའི་མཁྲིན་པ་གསུམ། (༡༣༦༩)
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན། ……(༡༣༦༩)
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས།
…………(༡༣༧༠)
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས།
…………(༡༣༧༠)
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། …(༡༣༧༠)
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་…
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག …………(༡༣༧༠)
འཕགས་པའི་ནོར་བདུན། ……(༡༣༧༠)
འཕགས་པའི་ཡུལ། …………(༡༣༧༡)
འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། ……(༡༣༧༡)
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་པ་
བརྒྱད། …………(༡༣༧༡)
འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག (༡༣༧༢)
འཕགས་ལམ། …………(༡༣༧༢)
འཕགས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་
ལ་ལྟོག་ཆས་ཕྱི་བ་བཅུ་གཉིས།
…………(༡༣༧༢)
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། (༡༣༧༢)
འཕགས་ལམ་གསུམ། …………(༡༣༧༢)
འཕང་ཐང་དགེ་र། …………(༡༣༧༢)
འཕངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ། …………(༡༣༧༢)
འཕན། …………(༡༣༧༢)
འཕན་ཁར་བཞག་པ། …………(༡༣༧༢)
འཕན་པ། …………(༡༣༧༢)
འཕན་པོའི་སྒོར་གཞིས། ……(༡༣༧༢)
འཕན་ཡུལ་སྟོང་སྡེ། …………(༡༣༧༣)
འཕན་ཡུལ་དར་རྒྱལ། …………(༡༣༧༣)
འཕན་ཡུལ་ཟལ་མོ་སྒང་། ……(༡༣༧༣)
འཕར་བསྐྱལ་དངོས་དོད། ……(༡༣༧༣)
འཕར་འཁྲི་འགེལ་སྒྲུབ། ……(༡༣༧༣)
འཕུལ་རྟེན་གཉིས། …………(༡༣༧༣)
འཕུལ་ཡིག་ལྔ། …………(༡༣༧༣)
འཕེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་…
ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག ……(༡༣༧༣)
འཕེན་བྱེད་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས།
…………(༡༣༧༣)
འཕེན་བྱེད་ལས་གསུམ། ……(༡༣༧༣)
འཕེན་བྱེད་ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་…
བསམ་པ་གསུམ། …………(༡༣༧༣)
འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བཞི། …(༡༣༧༣)
འཕེལ་གྱི་མང་ལུགས། …………(༡༣༧༣)
འཕེལ་ཟད་འབྲུགས་གསུམ། …(༡༣༧༣)
འཕོ་སྐྱུས། …………(༡༣༧༣)
འཕོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བུ་ག་དགུ། (༡༣༧༣)
འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག…(༡༣༧༣)
འཕོང་གི་གནས་ལྔ་བྱང་བ། …(༡༣༧༣)
འཕོངས་རྐྱེན་རྣ་ལྔ། …………(༡༣༧༣)
འཕྲུང་མོ་ཞུག …………(༡༣༧༤)
འཕྲུང་མོ་སེལ་བྱེད། …………(༡༣༧༤)
འཕྲུན་རྒྱུ། …………(༡༣༧༤)
འཕྲུར་གཡེང་བྱེད། …………(༡༣༧༤)
འཕྲིང་བ་རྩེ་དྲུག …………(༡༣༧༤)
འཕྲུར། …………(༡༣༧༤)
འཕྲོན་པོ། …………(༡༣༧༤)
འཕྲོར་འདོད། …………(༡༣༧༤)
འཕྲང་། …………(༡༣༧༤)
འཕྲུལ་གྱི་ཐབས་རྟགས། ……(༡༣༧༤)
འཕྲུལ་ཐེས་ཕྱུགས་ཐེས། ……(༡༣༧༤)
འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁྲུངས། ……(༡༣༧༤)
འཕྲུལ་འཕྲུལ་རྩ་འཛིན་བྱེད། …(༡༣༧༤)
འཕྲིན་པ་མཁན། …………(༡༣༧༤)
འཕྲིན་བྱང་། …………(༡༣༧༤)
འཕྲིན་ལས། …………(༡༣༧༤)
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ། ……(༡༣༧༤)
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ། …………(༡༣༧༤)
འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ལྷུང་བ་བཅོ་ལྔ། …………(༡༣༧༥)
འཕྲིན་ལས་བརྒྱད། …………(༡༣༧༥)
འཕྲིན་ལས་ལྔ། …………(༡༣༧༥)
འཕྲིན་ལས་གཉིས། …………(༡༣༧༥)
འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི། …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་འཁོར་བརྒྱད། …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས། ……(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་འཁོར་བཞི། …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་གྱི་མི་ཡོང་སྲིད་གསུམ་…
མཐོང་བ། …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་ཐིག …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙྙ་ལ། …………(༡༣༧༥)
འཕྲུལ་སློན་བཅུ་དྲུག …………(༡༣༧༦)
འཕྲུལ་སློན་མཛངས་པའི་མི་…
བདུན། …………(༡༣༧༦)
འཕྲུལ་ཡིག …………(༡༣༧༧)
འཕྲུལ་གཤེན་བལ་མཆོན་ཅན། (༡༣༧༧)
འཕྲེང་པའི་ཚུལ། …………(༡༣༧༧)

འཕྲོག་བྱེད། ……(༡༣༧༧)
འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ། ……(༡༣༧༧)
འཕྲོད་པ་ཉེར་བརྒྱད། ……(༡༣༧༧)
འཕྲོད་སྦྱོར་བཅུ། ……(༡༣༧༧)
འཕྲོས་ཁྲབ་གང་འདོམས་རེ་སྲོད་
སྐྱུ། ……(༡༣༧༧)
འཕྲོས་བཤད་བྱས་པ། ……(༡༣༧༧)

བ

བ་ཀུ་ལ་ཡི་ཤིང་། ……(༡༣༧༨)
བ་གྲུས་མ། ……(༡༣༧༨)
བ་གླང་རྒྱལ་འཛུག ……(༡༣༧༨)
བ་དན། ……(༡༣༧༨)
བ་སྤོས་ཟན་མ། ……(༡༣༧༨)
བ་བྱུང་ལྔ། ……(༡༣༧༨)
བ་མ་རི། ……(༡༣༧༨)
བ་ཡ་བི། ……(༡༣༧༨)
བ་རག ……(༡༣༧༨)
བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། ……(༡༣༧༨)
བ་ཛྲ་ཤི་ཡི་དུས་སྦྱོར། ……(༡༣༧༨)
བ་ཤི། ……(༡༣༧༨)
བ་སོ་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་
ཉི་མ། ……(༡༣༧༩)
བ་སོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག ……(༡༣༧༩)
བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༣༨༠)
བ་སོ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
……(༡༣༨༠)
བག་རྐྱོང་། ……(༡༣༨༠)
བག་ཆགས། ……(༡༣༨༠)
བག་ཆགས་གསུམ། ……(༡༣༨༠)
བག་ཚོས། ……(༡༣༨༠)
བག་ཕེབ། ……(༡༣༨༠)
བག་མེད། ……(༡༣༨༠)
བག་མེད་ཀྱིས་སྨྲར་འདུག ……(༡༣༨༡)
བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་
དམིགས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ……(༡༣༨༡)
བག་ཡངས་ཀྱི་ལེ་འཁོན། ……(༡༣༨༡)
བག་ཡངས་པར་སྤྱུར། ……(༡༣༨༡)
བག་ཡངས་རང་ཉམས། ……(༡༣༨༡)
བག་ཡོད། ……(༡༣༨༢)
བག་ཡོད་ཚུལ་མཐུན། ……(༡༣༨༢)
བག་ལ་ཉལ་བ་བདུན། ……(༡༣༨༢)
བང་ན་ཉལ། ……(༡༣༨༢)
བང་ཕྱིན། ……(༡༣༨༢)
བང་ཟ། ……(༡༣༨༢)
བང་སོ། ……(༡༣༨༢)
བང་སོ་སྨུ་མའི་གཡོན་དུ་བརྟིགས།
……(༡༣༨༣)
བང་སོ་ནང་རྒྱན་ཅན། ……(༡༣༨༣)
བང་སོ་མི་འདྲ་བ། ……(༡༣༨༣)
བད། ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་གྱི་ནད་གཞན་རྒྱུད་ཅན་
དྲུག ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་གྱི་ནད་རང་རྒྱུད་ཅན་
དྲུག ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་གྱི་སྤྱི་རྟགས་བཅུ། ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་གྱི་ཟས་རིགས་དགུ ……(༡༣༨༣)
བད་ཀན་ལྔ། ……(༡༣༨༤)
བད་ཀན་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས། ……(༡༣༨༤)
བད་ཀན་ཞི་བྱེད་གཉིས། ……(༡༣༨༤)
བད་ཀན་རིམ་གཉིས། ……(༡༣༨༤)
བད་ཀན་སེལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གཉིས།
……(༡༣༨༤)
བད་ཀན་སེལ་བའི་ཟ་གསུམ། ……(༡༣༨༤)
བད་མཁྲིས་རླུང་གསུམ་གྱི་གནས་
བཞི། ……(༡༣༨༤)
བད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད། (༡༣༨༤)
བན་ཁྲིམས་གྲུང་བུ་རིས། ……(༡༣༨༤)
བན་ཆེན་པོས་མནའ་ཚིགས་བརྟན།
……(༡༣༨༤)
བན་དེ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན། ……(༡༣༨༥)
བན་དེ་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……(༡༣༨༥)
བན་ཧྲུ་ཛི་བ་ཀ ……(༡༣༨༦)
བན་ཧྲི། ……(༡༣༨༦)
བན་ཧྲི་ཀན་པ། ……(༡༣༨༦)
བཛྲ་ཛོར་ཁེ་ཨམ་པ། ……(༡༣༨༦)
བན་པ་ཛྲེ། ……(༡༣༨༦)
བབ་ཆོལ་དུ་འཛོག་པ། ……(༡༣༨༦)
བབས་བཀོད། ……(༡༣༨༦)
བབས་བཀོད་འབྲེལ་བ། ……(༡༣༨༦)
བབས་སྐུག་བཞི་ཟུར། ……(༡༣༨༦)
བབས་འབྲེལ་མ་ཆགས། ……(༡༣༨༦)
བམ་པོ། ……(༡༣༨༦)
བམ་པོར་སྒྲིལ་པ། ……(༡༣༨༦)
བཛྲ་གུ་རུ། ……(༡༣༨༦)
བཛྲ་ཧྲ་ར་དཱ་ལའི་བླ་མ། ……(༡༣༨༦)
བཛྲ་ས་ན། ……(༡༣༨༧)
བཛྲ་ཧེ་ཙ་ཀ་ཀེ་སིང་། ……(༡༣༨༧)
བར་བསྐལ་གཅིག ……(༡༣༨༧)
བར་བསྐལ་བཞི། ……(༡༣༨༧)
བར་ཁ། ……(༡༣༨༧)
བར་ཁང་། ……(༡༣༨༧)
བར་ཁམས། ……(༡༣༨༧)
བར་ཁྲུག་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༣༨༧)
བར་གྱི་སྟེང་གཉིས། ……(༡༣༨༧)
བར་གྱི་དཔའ་སྐྱེ། ……(༡༣༨༧)

བར་གྱི་ཞིགས་དྲུག …………(༡༣༨༧)
བར་མངའ་དར། …………(༡༣༨༧)
བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། …………(༡༣༨༧)
བར་ཆད་མེད་ལམ། …………(༡༣༨༧)
བར་ཆད་གསུམ། …………(༡༣༨༧)
བར་ཆུ་ཁ། …………(༡༣༨༧)
བར་དུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ། …………(༡༣༨༨)
བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གསུམ། …………(༡༣༨༨)
བར་དོ། …………(༡༣༨༨)
བར་དོའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་སྐྲག་བཞི། …………(༡༣༨༨)
བར་དོའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག …………()
བར་དོའི་ཁྱད་པར་བཞི། …………(༡༣༨༨)
བར་དོའི་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ། …………(༡༣༨༩)
བར་དོའི་འཇིགས་སྣང་གསུམ། …………(༡༣༨༩)
བར་དོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ། …………(༡༣༨༩)
བར་དོའི་འོད་གསལ་མ་བུ་གཉིས། …………(༡༣༨༩)
བར་དོ་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད། …………(༡༣༨༩)
བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ། …………(༡༣༨༩)
བར་དཔང་། …………(༡༣༨༩)
བར་ཕུག …………(༡༣༨༩)
བར་བུར། …………(༡༣༨༩)
བར་དབུས་གཙང་ཙ་བཞི། …………(༡༣༨༩)
བར་མ། …………(༡༣༨༩)
བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅོ་ལྔ། …………(༡༣༨༩)
བར་མ་དོར། …………(༡༣༩༠)
བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། …………(༡༣༩༠)
བར་རྩེ། …………(༡༣༩༠)
བར་མཛོད། …………(༡༣༩༠)
བར་ལག་འདིར་བསྣད། …………(༡༣༩༠)
བར་ལངས་པ། …………(༡༣༩༠)
བལ་གླང་མོ། …………(༡༣༩༠)
བལ་འདབ་རྗེ་གདོན། …………(༡༣༩༠)
བལ་སྟེར། …………(༡༣༩༠)
བལ་པོ་ལི་རྒྱལ། …………(༡༣༩༠)
བལ་པོའི་བཟོ་པ། …………(༡༣༩༠)
བལ་པོའི་ལྷ་གཅིག …………(༡༣༩༠)
བལ་འབྲོག …………(༡༣༩༠)
བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན། …………(༡༣༩༠)
བལ་ཡུལ། …………(༡༣༩༡)
བལ་ཡུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། …………(༡༣༩༡)
བལ་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལྔ། …………(༡༣༩༡)
བས་ཀན། …………(༡༣༩༡)
བས་མཐའ། …………(༡༣༩༡)
བས་པ། …………(༡༣༩༡)
བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། …………(༡༣༩༡)
བི་ཅི་དགའ་བྱེད་དང་བི་ལྷ་དགའ་མཛེས། …………(༡༣༩༢)
བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། …………(༡༣༩༢)
བིར་ཝ་པ། …………(༡༣༩༣)
བིས་པ་ངག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ་བ། …………(༡༣༩༣)
བུ་ག་དགུ། …………(༡༣༩༣)
བུ་སྐར་བ། …………(༡༣༩༣)
བུ་ཆེན། …………(༡༣༩༣)
བུ་ཆོས། …………(༡༣༩༣)
བུ་སྟོན་ཁ་ཆེ། …………(༡༣༩༤)
བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། …………(༡༣༩༤)
བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། …………(༡༣༩༤)
བུ་མོ་མ་ཡོམ། …………(༡༣༩༥)
བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ། …………(༡༣༩༥)
བུ་སྨད་གཉིས། …………(༡༣༩༧)
བུ་སློངས། …………(༡༣༩༧)
བུ་ཟན་མོའི་བུ། …………(༡༣༩༧)
བུ་བཟངས། …………(༡༣༩༧)
བུ་ཡན། …………(༡༣༩༧)
བུ་སྲིང་། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་ཀྱི་ས་དམ་པ་ལྔ། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད། …………(༡༣༩༧)
བུད་མེད་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མ་འདྲིས་པའི་ཆོས་ལྔ། …………(༡༣༩༨)
བུད་མེད་བརྟག་པ། …………(༡༣༩༨)
བུད་རྡ་པཀྵི་ཏ། …………(༡༣༩༨)
བུན། …………(༡༣༩༨)
བུབ་ཁ། …………(༡༣༩༨)
བུམ་ཐང་། …………(༡༣༩༨)
བུམ་པ་གཉིས། …………(༡༣༩༨)
བུམ་པ་བདེན་སྟོང་། …………(༡༣༩༨)
བུམ་པའི་ཆས་བཅུ། …………(༡༣༩༨)
བུམ་པའི་རྫས་བདུན། …………(༡༣༩༨)
བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག …………(༡༣༩༨)
བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔ། …………(༡༣༩༨)
བུའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག …………(༡༣༩༩)
བུར་མར། …………(༡༣༩༩)

བེ་ཙོན། …………………(༡༣༩༩)
བེ་སྣབས། ………………(༡༣༩༩)
བེ་བ། ……………………(༡༣༩༩)
བེ་རི། ……………………(༡༣༩༩)
བེ་རི་ཁང་། ………………(༡༣༩༩)
བཻ་རོ་ཙ་ན། ………………(༡༣༩༩)
བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྴི་ཏ། …………(༡༤༠༡)
བཻ་རོ་ཙ་ནའི་དཀའ་བ་བཅུ་དྲུག
……………………………(༡༤༠༡)
བཻ་རོ་ཙ་ནའི་ཡང་དག་བཅུ་གཅིག
……………………………(༡༤༠༢)
བཻ་རོའི་སྒྲུབ་ཕུག …………(༡༤༠༢)
བཻཌཱུརྱ། …………………(༡༤༠༣)
བཻཌཱུརྱ་མཐིང་ཁའི་ལན་བུ། …(༡༤༠༣)
བཻཌཱུརྱའི་རྒྱ་རྒྱན་གཙང་མ་ཀླུང་གིས་
བསྐྱོད་པའི་གཉེར་རིས་སློམས་པར་
ཁྱབ་པ་ལྷ་བུའི་གོས་བཟང་པོ།
……………………………(༡༤༠༣)
བཻཌཱུརྱའི་ལྷུང་བཟེད། ………(༡༤༠༣)
བེམ་པོ། …………………(༡༤༠༣)
བེམ་པོ་གཉིས། ……………(༡༤༠༣)
བེམ་རིག་གཉིས། …………(༡༤༠༣)
བེམ་རིག་བྲལ་བ་མེད་པ། ……(༡༤༠༣)
བེའུ་བུམ་བརྒྱ་རྩ། …………(༡༤༠༣)
བེའུ་རས། …………………(༡༤༠༣)
བེར་ཆུང་། …………………(༡༤༠༣)
བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ། ……………………(༡༤༠༣)
བོག་སྟོན། …………………(༡༤༠༥)
བོག་པ། ……………………(༡༤༠༥)
བོག་རན། …………………(༡༤༠༥)
བོགས་འདོན། ………………(༡༤༠༥)
བོང་སྐོར། …………………(༡༤༠༥)
བོང་བ། ……………………(༡༤༠༥)
བོང་བ་རི། …………………(༡༤༠༥)
བོང་བུ་ཚོ། …………………(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དྲུག …………(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་གདངས་ཆེན་བརྒྱད། …(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་གདངས་ཆེན་བཞི། ……(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། ……(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་པ་གསུམ། …(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ། (༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཕལ་ཆེར་
མཐུན་པ། …………………(༡༤༠༦)
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སིལ་བུར་གྲོར་
རྗེས་ཀྱི་མངའ་བདག་བཞི། (༡༤༠༧)
བོད་ཀྱི་འཛམ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ།
……………………………(༡༤༠༧)
བོད་ཀྱི་འཛུལ་གཏེར་འདེགས་
གསུམ་གྱི་ཚད། …………(༡༤༠༧)
བོད་ཀྱི་འཛིམ་བཟོ། ………(༡༤༠༨)
བོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ། ………(༡༤༠༨)
བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རིགས་དྲུག…(༡༤༠༨)
བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་
བཅུ་གཉིས། ………………(༡༤༠༨)
བོད་ཀྱི་ནང་འཕབ་རྒྱ་བོ་ཁག (༡༤༠༨)
བོད་ཀྱི་གནའ་སྲོལ་ལུས་རྩལ། (༡༤༠༩)
བོད་ཀྱི་དཔར་སྐྲུན། ………(༡༤༠༩)
བོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
དགོས་པའི་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ།
……………………………(༡༤༡༡)
བོད་ཀྱི་མི་བུ་རིགས་བཞི། ……(༡༤༡༡)
བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག …………(༡༤༡༡)
བོད་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། …(༡༤༡༢)
བོད་ཀྱི་ཚོང་ཁྲལ། …………(༡༤༡༥)
བོད་ཀྱི་མཛོས་རིག …………(༡༤༡༥)
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ ………………(༡༤༡༦)
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་པ་བཅུ་
གསུམ། ……………………(༡༤༢༠)
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ།
……………………………(༡༤༢༠)
བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྒྱུ་འབམ་གནས་བརྒྱད།
……………………………(༡༤༢༠)
བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ། …………(༡༤༢༠)
བོད་ཀྱི་རོང་ཆེན་བཞི། ………(༡༤༢༡)
བོད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་རྩལ། …(༡༤༢༡)
བོད་ཀྱི་ས་གསར། …………(༡༤༢༡)
བོད་ཀྱི་ཤིང་སྲུང་ཁལ་བཞི། …(༡༤༢༥)
བོད་ཀྱི་ས་དཔྱིབས། ………(༡༤༢༥)
བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས། (༡༤༢༦)
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། ……(༡༤༢༧)
བོད་ཁམས། ………………(༡༤༢༨)
བོད་ཁམས་ཆུས་གང་བ། ……(༡༤༢༨)
བོད་ཁམས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་
བར་དོད། ………………(༡༤༢༩)
བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ། ……(༡༤༣༠)
བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་
རྣམ་རྒྱལ། ………………(༡༤༣༡)
བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ། ………(༡༤༣༡)
བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱས་པ། (༡༤༣༡)
བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ། ………(༡༤༣༡)
བོད་དུ་གྲགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་
གཅིག ……………………(༡༤༣༢)
བོད་འདིར་སྟོང་གི་གདུང་རྒྱུད་
རྒྱལ་པོ་མགོན་གསུམ། ……(༡༤༣༢)
བོད་མིའི་ཉེ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་གོས།
……………………………(༡༤༣༢)
བོད་མིའི་གཉེན་སྒྲིག་གོམས་སྲོལ།

………………………(༡༤༣༦)
བོད་མིའི་སྤོད་ཁང་འཛུགས་བསྐྲུན་
བཟོ་རྩལ།………………(༡༤༣༨)
བོད་མིའི་སྤོད་གུར། ………(༡༤༤༡)
བོད་མིའི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་
གོས། ………………(༡༤༤༢)
བོད་མིའི་འཛོམས་སྤུང་སྐོར།…(༡༤༤༥)
བོད་མིའི་ཟ་ཆས། ………(༡༤༤༧)
བོད་མིའི་ཡ་རབས་གུས་ཞབས་
ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན།……………(༡༤༤༩)
བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག ………(༡༤༥༢)
བོད་གཞུང་སྒོ་སྒྲི། …………(༡༤༥༢)
བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ཡ་མོན། (༡༤༥༣)
བོད་ཟླ་མོ་སྐར། ………(༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་མགོ་ཅན་གསུམ། (༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་སྐྲའི་ང་རོ་དབྱེ་བ་ལྔ།
………………………(༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་འདོགས་ཅན་བཞི། (༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་འདོན་པ་བཅུ། …(༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་མ་ཆོས་ཉེར་གཅིག (༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས། …(༡༤༥༣)
བོད་ཡིག་གི་སུམ་བརྩེག་ཅན་བཅུ་
བཞི། ………………(༡༤༥༤)
བོད་ཡིག་གི་སྲོག་དང་རྐྱེན་བཅུ་
བཞི། ………………(༡༤༥༤)
བོད་ཡིག་འབྲི་སྲོལ་གཙོ་བོ་དྲུག (༡༤༥༤)
བོད་ཡིག་སྔང་གཞི་རྐྱང་པར་
འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཞི་བརྒྱད། …(༡༤༥༤)
བོད་ཡུལ་གྱི་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་
བཅུ་གཉིས། ……………(༡༤༥༤)
བོད་ཡུལ་གྱི་མཚོ་མིང་ཅན་བཅུ།
………………………(༡༤༥༥)
བོད་ཡུལ་གྱི་རི་མིང་ཅན་བཅུ་
གཅིག………………(༡༤༥༥)
བོད་ཡུལ་གླིང་དགུ། ………(༡༤༥༥)
བོད་ཡུལ་ཏུ་ཆེན་ལྔ། ………(༡༤༥༥)
བོད་ཡུལ་གསུམ། …………(༡༤༥༦)
བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཨ་ཙ་…
ར་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། …(༡༤༥༦)
བོད་ལ་སྟོས་པའི་ཡུལ་དགུ། …(༡༤༥༦)
བོད་ལ་ཕན་པའི་གཙུག་ལག་སྡེ་
དགུ། ………………(༡༤༥༦)
བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཐོག་ཚད།
………………………(༡༤༥༦)
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་། …(༡༤༥༦)
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་འོག་
གི་ས་གནས་རིམ་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་
སྤྱིག་གཞི།……………(༡༤༦༡)
བོན་གྱི་མཁས་དབང་གཡུང་དྲུང་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། (༡༤༦༡)
བོན་གྱི་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་མི་བོ་ཆེ།
………………………(༡༤༦༢)
བོན་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ། ……(༡༤༦༣)
བོན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བཞི།…(༡༤༦༣)
བོན་སྒྲོང་ཚེ་བརྟན་ཡེ་ཤེས། …(༡༤༦༣)
བོན་པོ། ………………(༡༤༦༣)
བོན་སློན། ………………(༡༤༦༣)
བོན་གཞུང་།………………(༡༤༦༣)
བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས། (༡༤༦༣)
བོལ་ལོང་། ………………(༡༤༦༣)
བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་
པའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གཉིས། (༡༤༦༣)
བྱ་དཀའ་གསུམ། …………(༡༤༦༣)
བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྒྱན་
གསུམ། ………………(༡༤༦༣)
བྱ་ཁ་ཏའི་སྐད་ཀྱིས་མ་ནོན་པ། (༡༤༦༣)
བྱ་ཁྱུང་དཀོན་གྱི་ བླ་བྲང་ཆེ་ཁག
………………………(༡༤༦༥)
བྱ་གག ………………(༡༤༦༥)
བྱ་འགུལ་ཕྱི་ལང་བྱེད་པ། ……(༡༤༦༥)
བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ། ……………(༡༤༦༥)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི། (༡༤༦༥)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ལྔ་དྲུག (༡༤༦༥)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་
བཞི། ………………(༡༤༦༥)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་
བཞི། ………………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པའི་
རྒྱུད་དགུ།………………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གསུམ།………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ། (༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག …………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་སྒོ་དྲུག ……………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་རྗོ་རྗེའི་རིགས།………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་པད་མའི་རིགས། ……(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག…………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ། ………(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ལ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། …(༡༤༦༦)
བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་…
བརྒྱད། ………………(༡༤༦༦)
བྱ་ཅན་གཉིས། ……………(༡༤༦༧)
བྱ་ཆེན་དང་བྱིའུའི་དབྱེ་བ། …(༡༤༦༧)
བྱ་འཆད་ཁ་བ། ……………(༡༤༦༧)
བྱ་བཏང་། ………………(༡༤༦༧)
བྱ་ཐི་བ། ………………(༡༤༦༧)
བྱ་མཐིང་ལིར། ……………(༡༤༦༧)
བྱ་འདུལ་ནས་བརྒྱུད། ………(༡༤༦༧)
བྱ་འདུལ་བ།………………(༡༤༦༧)
བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན། ……………(༡༤༦༧)

བྱ་པོ་ཏ་ནག་པོ། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བ་གཉིས། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞི། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བ་བྱེད། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བ་ཟད་པ་རྣམ་པ་བཅུ། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བང་། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བའི་རྒྱུད་རིགས་དྲུག ……………(༡༥༦༨)
བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་མིག་ཅན། ……………(༡༥༦༨)
བྱ་མོ་ལབ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་སྨྱུང་། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་འུག་ས་ཚོགས། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་རུང་ཁ་ཤོར། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་རེ་བ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་རེ་བ་བྲིད(ཁྲིད)ཆགས་པ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་རོག་རྫོང་། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་ཤཱ་རི་ཀ ……………(༡༥༦༩)
བྱ་སླ་ཀང་པའི་དང་པོར་ཡོད··· པའི་བྱང་ལྡན་གསུམ། ……………(༡༥༦༩)
བྱ་སླ་བ་ཐོག་མའི་བྱང་ལྡན་གྱི··· རྒྱན་རྣམ་པ་དྲུག ……………(༡༥༧༠)
བྲཱ་ཀ་ར་ཙ་སྡེ་བརྒྱད། ……………(༡༥༧༠)
བྲཱ་ཀ་ར་ཙའི་སྐད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ཁང་རི་ཁྲོད། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ཁྲམ། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ངོས། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ངོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེར་ཡེས། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ། ……………(༡༥༧༠)
བྱང་ངོས་པའི་རྒྱལ་པོ། ……………(༡༥༧༡)
བྱང་ཆུབ། ……………(༡༥༧༡)
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། ……………(༡༥༧༡)
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས། ……………(༡༥༧༡)
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ……………(༡༥༧༢)
བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས། ……………(༡༥༧༢)
བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། ……………(༡༥༧༢)
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་གོ་འཕང་། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་ཤིང་། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུ། ……………(༡༥༧༣)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤར་ཕྱོར་སྐུ་བལྟམས་པ། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་ཆོས་གསུམ། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་བཞི། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ……………(༡༥༧༤)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཉམ་ཉིད་ལྔ། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དྲུག ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་བཅུ་གཉིས། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ། ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག ……………(༡༥༧༦)
བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་འཞིལ་བའི··· རྒྱུ་དྲུག ……………(༡༥༧༧)
བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་ཆེན་ཐར་ལམ། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་རྗེ་སྟོན་པ། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་དུ་ཆུང་གི་ཁ་གདོན། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི··· དབང་པོ། ……………(༡༥༧༨)
བྱང་ན་ཞུང་ཐན་དོག་རྡེའི་དབུས་རི། ……………(༡༥༧༧)
བྱང་ནགས་ཤོད་གཟི་འཕྲང་། ……………(༡༥༧༨)
བྱང་པ་བདག་པོ། ……………(༡༥༧༨)

བྱང་སྨྲེ། ……………………(༡༤༧༨)
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ………(༡༤༧༩)
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མཚོན་པའི་
རི་མིག་སོ་བདུན། ………(༡༤༧༩)
བྱང་བུ་དགུ་བཀྲ། …………(༡༤༧༩)
བྱང་བྲེ་མ་ལ་སྟོན། …………(༡༤༧༩)
བྱང་རྨ་ལ་ལ་བརྒྱུད། ………(༡༤༧༩)
བྱང་སྨྲི་ཏི་ཚུ་ནག …………(༡༤༧༩)
བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ། ……………(༡༤༧༩)
བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི། ………(༡༤༧༩)
བྱང་ས་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་པ་
ཉིད་བཅུ། ………………(༡༤༧༩)
བྱང་སེམས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ།
……………………………(༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ། …(༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཕྱི་མ་བཞི། (༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་རྒྱན་བཞི། ………(༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། …(༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་བརྒྱད། …………(༡༤༨༠)
བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་
བསླབ་བྱའི་ཆོས་བདུན། …(༡༤༨༠)
བྱད་ག ……………………(༡༤༨༠)
བྱད་མ། ……………………(༡༤༨༠)
བྱད་མི་མཚར་བ། …………(༡༤༨༠)
བྱམས། ……………………(༡༤༨༠)
བྱམས་ཁང་། ………………(༡༤༨༠)
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ། ………(༡༤༨༡)
བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། …(༡༤༨༡)
བྱམས་ཆོས། ………………(༡༤༨༢)
བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། …………(༡༤༨༢)
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ། ………(༡༤༨༢)
བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར། ………(༡༤༨༢)
བྱམས་པ་མཆེད་བཞི། ………(༡༤༨༣)
བྱམས་པ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། …(༡༤༨༣)
བྱམས་པ་ཉི་ཤུ། ……………(༡༤༨༣)
བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་
ཉི་ཤུ། ……………………(༡༤༨༣)
བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། ……(༡༤༨༤)
བྱམས་པ་ཕྱོན་པའི་དུས། ……(༡༤༨༥)
བྱམས་གླིན་ཀླུང་གི་ཁ་གཏོན། (༡༤༨༥)
བྱམས་བཞུགས་མཛད། ……(༡༤༨༥)
བྱར་དྭགས་ཀོང་གསུམ། ……(༡༤༨༥)
བྱར་པོ་པཊ་ཆེན། …………(༡༤༨༥)
བྱར་མེད། …………………(༡༤༨༦)
བྱས་པ་མཉམ་པ། …………(༡༤༨༦)
བྱས་ཤེས། …………………(༡༤༨༦)
བྲེ་སྨྲང་སྡེ་གཟར། …………(༡༤༨༦)
བྲེ་རིན། ……………………(༡༤༨༧)
བྲིང་རྨོད་གཉིས། …………(༡༤༨༧)
བྲིང་པ། ……………………(༡༤༨༧)
བྲིངས། ……………………(༡༤༨༧)
བྲིངས་གཞིའི་འཛིན་སྒྲད། ……(༡༤༨༧)
བྲིན་གྲིས་བརླབས་པ་བཞི། …(༡༤༨༧)
བྲིན་གྲིས་བརླབས་ཚུལ་གཉིས། (༡༤༨༧)
བྲིན་སྙིང་། ………………(༡༤༨༧)
བྲིན་རླབས། ………………(༡༤༨༧)
བྲིན་བརླབས་བཀའ་གསུམ། …(༡༤༨༧)
བྲིན་རླབས་དྲུག……………(༡༤༨༧)
བྲིན་རླབས་བརྡ་ཡི་བརྒྱུད་པ། (༡༤༨༨)
བྲིན་རླབས་བཞི། …………(༡༤༨༨)
བྲིན་ལེན་ཞུ། ………………(༡༤༨༨)
བྲིས་པ། ……………………(༡༤༨༨)
བྲིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། ……()
བྲིས་པའི་སྟོན་མོ། …………(༡༤༨༨)
བྲིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཅོ་ལྔ། (༡༤༨༨)
བྱུ་རུ། ………………………(༡༤༨༩)
བྱུག་དར་གྱི་རྩེ། ……………(༡༤༨༩)
བྱུག་རིས། …………………(༡༤༨༩)
བྱུང་རྒྱལ། …………………(༡༤༨༩)
བྱུང་བ་ཉེར་བཞི། …………(༡༤༨༩)
བྱུརད། ……………………(༡༤༨༩)
བྱེ་སྟོངས། …………………(༡༤༨༩)
བྱེ་མདོ་གཉིས། ……………(༡༤༨༩)
བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་གི་དོན་བཅུ། (༡༤༨༩)
བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་དོན་དྲུག …(༡༤༨༩)
བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ། ………(༡༤༨༩)
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ……………(༡༤༩༠)
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་དབྱེ་བ། ……(༡༤༩༠)
བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ། …(༡༤༩༡)
བྱེ་མའི་ཆུ་ཡོན། ……………(༡༤༩༡)
བྱེ་སྨྲ་བ་གསུམ། ……………(༡༤༩༡)
བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་རྒྱུ་དྲུག …(༡༤༩༡)
བྱེ་རྫིང་པའི་ཚོགས་པ། ………(༡༤༩༡)
བྱེ་རགས། …………………(༡༤༩༡)
བྱེ་རི་སྟག་ནམ་པར་རྩེ་བའི་ས་སྐྱོང་
བ། …………………………(༡༤༩༢)
བྱེད་རྒྱུ་ཉི་ཤུ། ……………(༡༤༩༢)
བྱེད་གཏེ་རེ་བྱུང་ངོ་འབུད། …(༡༤༩༢)
བྱེད་པ། ……………………(༡༤༩༢)
བྱེད་པ་འཆང་བ། …………(༡༤༩༢)
བྱེད་པ་རྣམ་བཞི། …………(༡༤༩༢)
བྱེར། ………………………(༡༤༩༢)
བྱོན་བཞུགས། ……………(༡༤༩༢)
བྱོལ་སོང་གཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲི། …(༡༤༩༢)
བྲ། …………………………(༡༤༩༢)
བྲ་དུན་ཙེ། …………………(༡༤༩༢)
བྲག ………………………(༡༤༩༢)
བྲག་དཀར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན།
……………………………(༡༤༩༢)

བྲག་དཀར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་
བསྟན་འཛིན་སྙན་གྲགས། …(༡༤༩༣)
བྲག་ཁ་བ་གྲགས་པ་སེང་གེ། …(༡༤༩༤)
བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་
པ་རབ་རྒྱས། ……(༡༤༩༤)
བྲག་གོ་ཀཱི་ཏི། ……(༡༤༩༥)
བྲག་ཕུག་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ……(༡༤༩༧)
བྲག་བླ་བའི་ཁམས་རྒྱུ། ……(༡༤༩༧)
བྲག་དམར་གེ་ཧུ། ……(༡༤༩༧)
བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་། …(༡༤༩༧)
བྲག་དམར་ཟིང་གོང་། ……(༡༤༩༨)
བྲག་ཡེར་པ། ……(༡༤༩༨)
བྲག་གཡབ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་
དབྱངས་བློ་གྲོས། ……(༡༥༠༠)
བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པ། (༡༥༠༡)
བྲག་རི་རི་ཁྲོད། ……(༡༥༠༡)
བྲག་ལུང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་
ལུང་རྟོགས་རབ་རྒྱས། ……(༡༥༠༡)
བྲག་སྲིན་མོ། ……(༡༥༠༢)
བྲག་གསུམ་དིང་མའི་མཚོ། …(༡༥༠༢)
བྲག་གསུམ་མཚོ། ……(༡༥༠༢)
བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན། (༡༥༠༢)
བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག ……(༡༥༠༢)
བྲག་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་། ……(༡༥༠༢)
བྲག་ལྷ་བཙན་གདོང་། ……(༡༥༠༢)
བྲང་འགྲོའི་ཁ་རྒྱུ། ……(༡༥༠༢)
བྲང་རྒྱབ་གཉིས། ……(༡༥༠༢)
བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ། ……(༡༥༠༢)
བྲང་ཏི་དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད། (༡༥༠༣)
བྲང་བཏབ་པ། ……(༡༥༠༣)
བྲང་མལ། ……(༡༥༠༣)
བྲང་ལག་འཐབ། ……(༡༥༠༣)
བྲད་ཀྱི་དུར་པ་སྨ། ……(༡༥༠༣)
བྲད་དང་ཞིང་པ། ……(༡༥༠༣)
བྲན་ཀ་མུ་ལེ་ཀོ་ཤ། ……(༡༥༠༣)
བྲན་ཀའི་ཡུལ། ……(༡༥༠༣)
བྲན་རྒྱ་ལ་གཏོགས་པ། ……(༡༥༠༣)
བྲན་མོ་བྱེ་མ་ལག་རིང་། ……(༡༥༠༣)
བྲམ་ཟེ། ……(༡༥༠༣)
བྲམ་ཟེ་རྐང་ཤིག ……(༡༥༠༣)
བྲམ་ཟེའི་ཡུལ། ……(༡༥༠༤)
བྲམ་ཟེའི་ལས་དྲུག ……(༡༥༠༤)
བྲཙ་ཧྣ་པོ་ཡེ། ……(༡༥༠༤)
བྲའོ་ལུང་པ། ……(༡༥༠༤)
བྲལ་བ་བཞི། ……(༡༥༠༤)
བྲིན་མཐུད། ……(༡༥༠༤)
བྲིས་སྐུ། ……(༡༥༠༤)
བྲིས་དན་གཙང་འབུལ་ཞུ་སྙིང་།
……(༡༥༠༥)
བྲུ་བ་ཚ་བ། ……(༡༥༠༥)
བྲུ་ཤ། ……(༡༥༠༥)
བྲུབས་པ། ……(༡༥༠༥)
བྲུས། ……(༡༥༠༥)
བྲེ། ……(༡༥༠༥)
བྲེ་མོ། ……(༡༥༠༥)
བྲེ་མོའི་གཏམ། ……(༡༥༠༥)
བྲེ་ལོག་སྣང་ལོག ……(༡༥༠༥)
བྲེང་བྲེང་། ……(༡༥༠༦)
བྲེད་ཤ་འཛིན་པའི་སྨན། … (༡༥༠༦)
བྲེལ་ཕོངས། ……(༡༥༠༦)
བྲེས། ……(༡༥༠༦)
བྲོ། ……(༡༥༠༦)
བྲོ་དཀར། ……(༡༥༠༦)
བྲོ་བ། ……(༡༥༠༦)
བྲོ་བོར། ……(༡༥༠༦)
བྲོ་འཚལ་བ། ……(༡༥༠༦)
བྲོ་གཟུངས། ……(༡༥༠༦)
བྲོའ་བསྐྱེད། ……(༡༥༠༦)
བླ། ……(༡༥༠༦)
བླ་སྐྱེས། ……(༡༥༠༦)
བླ་ཁྲིད། ……(༡༥༠༦)
བླ་མཁྱེན། ……(༡༥༠༦)
བླ་ལྡེ། ……(༡༥༠༦)
བླ་རྩུང་དྲུག ……(༡༥༠༦)
བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། (༡༥༠༦)
བླ་ཆེན་དྲུག ……(༡༥༠༧)
བླ་མཆོད། ……(༡༥༠༧)
བླ་རྗེ་སྦྱོག་འཁོར། ……(༡༥༠༧)
བླ་ན་བཀུར་བའི་སྲི་ཞུའི་ལུང་ལས།
……(༡༥༠༧)
བླ་ན་མཐོ་བའི་ཁྱུ་མཆོག ……(༡༥༠༧)
བླ་ན་མེད་པ་དྲུག ……(༡༥༠༧)
བླ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་
མཆོག ……(༡༥༠༧)
བླ་སྤྱང་དང་མ་དིང་། ……(༡༥༠༧)
བླ་སྤྱི་ཚང་འཛོམས། ……(༡༥༠༨)
བླ་ཕྱག་ཤེ་ཧུ་བསྟན་པ། ……(༡༥༠༨)
བླ་བོན། ……(༡༥༠༨)
བླ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ། (༡༥༠༨)
བླ་བྲང་རྙིང་པ། ……(༡༥༠༨)
བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས། (༡༥༠༨)
བླ་བྲིས། ……(༡༥༠༨)
བླ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༥༠༨)
བླ་མ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། ……(༡༥༠༨)
བླ་མ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་
གནས། ……(༡༥༠༨)
བླ་མ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར། ……(༡༥༡༠)
བླ་མ་དགེ་འདུན། ……(༡༥༡༠)

བླ་མ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གཟུངས།
……………………………(༡༥༡༠)
བླ་མ་གཉིས།…………………(༡༥༡༠)
བླ་མ་མཉེས་ཐབས་བཞི། ……(༡༥༡༠)
བླ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་མཉེས་
པར་བྱ་བ། ……………(༡༥༡༠)
བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༥༡༠)
བླ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་གྱི་ཁྲི། …(༡༥༡༠)
བླ་མ་ལས་སྐྱེ། ……………(༡༥༡༠)
བླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ། ……(༡༥༡༠)
བླ་མའི་བཀའ་བཅིངས། ……(༡༥༡༠)
བླ་མའི་ཁྲིད་ཚུལ་གསུམ། ……(༡༥༡༠)
བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ………(༡༥༡༡)
བླ་མའི་མན་ངག …………(༡༥༡༡)
བླ་མའི་མཚན་ཉིད་གསུམ། …(༡༥༡༡)
བླ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་དྲུག
……………………………(༡༥༡༡)
བླ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་གསུམ།
……………………………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ། …………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་བཞི། ………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དུར་ཁྲོད་
བརྒྱད། ………………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་རྒྱུད།………………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་རྒྱུད་གཉིས། ………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་ཐུང་ཆེན་དུ་བསྒོ་བའི་…
རྒྱས་འདེབས། …………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི།
……………………………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞི་གཅིག་ཕྱུ།
……………………………(༡༥༡༡)
བླ་མེད་ལས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ལྔ། ……………(༡༥༡༡)
བླ་མཚོ། …………………(༡༥༡༡)
བླ་རི་སེང་གེ་གནམ་དུ་མཆོང་བ་
འདྲ་བ། ………………(༡༥༡༡)
བླ་སྲོག་རྣམ་ཤེས་གསུམ། ……(༡༥༡༡)
བླ་ལྷག …………………(༡༥༡༡)
བླང་དོར་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ། (༡༥༡༡)
བླང་དོར་འཇུག་སྒོའི་བཅའ་ཁྲིམས།
……………………………(༡༥༡༢)
བླང་དོར་གནས་ཀྱི་རྩ་ཚིག …(༡༥༡༢)
བླང་དོར་བྱེད་སྒོ། …………(༡༥༡༢)
བླང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་
ཐིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཉེར་…
གཅིག…………………(༡༥༡༢)
བླངས་འདས་སོ་དྲུག ………(༡༥༡༢)
བླངས་པ་ལྔ།………………(༡༥༡༢)
བློ།…………………………(༡༥༡༢)
བློ་ཀུན་རྫོབ་པ། ……………(༡༥༡༢)
བློ་ཀྲུ་བ། …………………(༡༥༡༢)
བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ………(༡༥༡༢)
བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན། ………(༡༥༡༣)
བློ་གྲོས་གཟིངས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ། (༡༥༡༣)
བློ་ངན་གསུམ། ……………(༡༥༡༣)
བློ་མངོན་སུམ་པའི་མཚན་ཉིད་…
བཞི། …………………(༡༥༡༣)
བློ་བསྐྱོས་འཆའ་བ། ………(༡༥༡༣)
བློ་དོན་དམ་པ། ……………(༡༥༡༣)
བློ་འདས། ………………(༡༥༡༣)
བློ་འདས་བྱར་མེད། ………(༡༥༡༣)
བློ་གཏོད་མེད། ……………(༡༥༡༣)
བློ་སྣ། ……………………(༡༥༡༣)
བློ་སྣ་བསྡུང་། ……………(༡༥༡༣)
བློ་བུར་རྣམ་འགྱུར། ………(༡༥༡༣)
བློ་སློང་། …………………(༡༥༡༣)
བློ་སྦྱོང་། …………………(༡༥༡༣)
བློ་སྦྱོང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། ……(༡༥༡༤)
བློ་སྦྱོང་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་…
ལྔ། ……………………(༡༥༡༤)
བློ་སློང་། …………………(༡༥༡༤)
བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན། ……(༡༥༡༤)
བློ་བཟང་དོན་ལྡན། ………(༡༥༡༤)
བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ། ……………(༡༥༡༤)
བློ་ཡི་འཁྲིད་ཐབས་སྣ་ཚོགས། (༡༥༡༤)
བློ་རིག་བཀྲ་བ། ……………(༡༥༡༤)
བློ་རིག་བདུན། ……………(༡༥༡༤)
བློ་རིགས་བཞི། ……………(༡༥༡༤)
བློ་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་བཞི། ……………(༡༥༡༤)
བློ་ལས་འདས་པའི་ཡུལ། ……(༡༥༡༤)
བློ་གསལ། ………………(༡༥༡༤)
བློ་ལྷོད། …………………(༡༥༡༤)
བློ་ལྷོད་ཀྲུན་སོར། …………(༡༥༡༤)
བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། ………(༡༥༡༦)
བློན་པོ་མགར་ཁྲི་སྒྲ་རྗེ་སྟོན། …(༡༥༡༦)
བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ལྔ། ……(༡༥༡༦)
བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ། …(༡༥༡༦)
བློན་པོ་མགར་གཉའ་བཙན་ལྡེམ་
བུ། ……………………(༡༥༡༧)
བློན་པོ་ཆེ་དགུ ……………(༡༥༡༧)
བློན་པོ་ཆེ་བདུན། …………(༡༥༡༧)
བློན་པོ་ཛིན་ཛིན། …………(༡༥༡༧)
བློན་པོ་ཐོན་མི་འབྲིང་པོ་རྒྱལ། (༡༥༡༨)
བློན་པོ་སྣ་ཆེན་པོ། …………(༡༥༡༨)
བློན་པོ་འུམས། ……………(༡༥༡༨)
བློན་པོ་ལ་ངེས་པ་ལྔ། ………(༡༥༢༠)
བློན་པོ་སེ་བཞིན་ཁྲུ། ………(༡༥༢༠)
བློན་པོའི་བླ་རི་སོག་པོ་ཁྲིས་པ…

འདྲ་བ། ……………………(༡༥༢༠)
ལྡོན་མི་ཚུགས་པ། ……………(༡༥༢༠)
ལྡོན་བཞི། ……………………(༡༥༢༠)
ལྡོའི་དབང་པོ། ………………(༡༥༢༠)
ལྡོའི་དབང་པོ་ལྔ། ……………(༡༥༢༠)
ལྡོས་གང་ཆེད། ………………(༡༥༢༠)
ལྡོས་སྣང་མི་འགྱུར་བ། ………(༡༥༢༠)
ལྡོས་བསྣང་། ………………(༡༥༢༠)
ཌ་དཀྐ། ……………………(༡༥༢༡)
ཌ་ར་ཏ། ……………………(༡༥༢༡)
ཌ་ར་ཧྣ་ཛ། …………………(༡༥༢༡)
ཌུ་ཀམ། ……………………(༡༥༢༡)
ཌིང་ཀ་ར། …………………(༡༥༢༡)
དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ། …(༡༥༢༡)
དབང་བསྒྱུར་ཚོ་ག་གསུམ། …(༡༥༢༢)
དབང་སྒྱུར་དྲུག ……………(༡༥༢༢)
དབང་བསྒྱུར་བདུན། ………(༡༥༢༢)
དབང་བསྒྱུར་བ། …………(༡༥༢༢)
དབང་བསྒྱུར་བའི་ཁྲུས། ……(༡༥༢༢)
དབང་བསྒྱུར་བའི་ཚོ་ག་བརྒྱད། (༡༥༢༢)
དབང་བསྒྱུར་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
བཅུ་བདུན། ……………(༡༥༢༢)
དབང་གི་ཆུ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ།
……………………………(༡༥༢༢)
དབང་གི་ཆུ་བོ་བཞི། ………(༡༥༢༣)
དབང་གི་ཆུ་བོ་བཞིའི་ཆས། …(༡༥༢༣)
དབང་གི་མཐའ་རྟེན་གྱི་ཚོ་ག་དྲུག
……………………………(༡༥༢༣)
དབང་གི་ལྷ། ………………(༡༥༢༣)
དབང་གིས་འཚུ་བ། ………(༡༥༢༣)
དབང་གོང་མ་གཉིས། ………(༡༥༢༣)
དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། …(༡༥༢༣)
དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། (༡༥༢༤)
དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཚན། …………(༡༥༢༤)
དབང་མངོན་ལྔ། …………(༡༥༢༥)
དབང་བཅུ། ………………(༡༥༢༥)
དབང་ཆེན་བཙད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲིམས། (༡༥༢༥)
དབང་ཆེན་ཧ་མཆོག་རོལ་པ། (༡༥༢༥)
དབང་རྗེས་གནང་། ………(༡༥༢༥)
དབང་ཏང་།………………(༡༥༢༥)
དབང་རྟུལ། ………………(༡༥༢༥)
དབང་རྟེན། ………………(༡༥༢༥)
དབང་རྟེན་ལྔ། ……………(༡༥༢༦)
དབང་དང་གདམས་ངག ……(༡༥༢༦)
དབང་པོ་སྐྱི་ལྔ་ཚང་བ། ……(༡༥༢༦)
དབང་པོ་ལྔ།………………(༡༥༢༦)
དབང་པོ་ལྔའི་ཁྱད་པར་གསུམ། (༡༥༢༦)
དབང་པོ་བཅུ་གཅིག ………(༡༥༢༦)
དབང་པོ་ཉམས། …………(༡༥༢༦)
དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ……(༡༥༢༦)
དབང་པོ་རྣམ་ལྔའི་མེ་ཏོག …(༡༥༢༦)
དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས། ……(༡༥༢༦)
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ། (༡༥༢༦)
དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ། (༡༥༢༧)
དབང་པོ་གསལ་བ། ………(༡༥༢༧)
དབང་པོའི་སྒོ་དྲུག…………(༡༥༢༧)
དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ……(༡༥༢༧)
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་…
མ། ……………………(༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག ………………(༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་གི་བུ་མོ་བདུན། …(༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད།…………(༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ………(༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། (༡༥༢༧)
དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད། …(༡༥༢༨)
དབང་ཕྱུག་པ། ……………(༡༥༢༨)
དབང་ཕྱུག་བུ་གཉིས།………(༡༥༢༨)
དབང་ཕྱུག་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ། …(༡༥༢༨)
དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་རྣམ་བརྒྱད།
……………………………(༡༥༢༨)
དབང་བ་བཅུ། ……………(༡༥༢༨)
དབང་གཞུ། ………………(༡༥༢༩)
དབང་བཞི། ………………(༡༥༢༩)
དབང་བཞིའི་རྒྱུད་བཞི་སྨིན་པ། (༡༥༢༩)
དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། …(༡༥༢༩)
དབང་གསུམ། ……………(༡༥༢༩)
དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་…
མཚན། ………………(༡༥༢༩)
དབས་རྒྱལ་ཧོ་རེ་སྟག་ན་ཅན། (༡༥༣༡)
དབས་ཏ་ར་ཁོང་ཡོད།………(༡༥༣༡)
དབས་སྟང་གཞིར།…………(༡༥༣༡)
དབུ་རྐྱང་རོ་གསུམ། ………(༡༥༣༡)
དབུ་སྐོར་གཡོ་ཞུས། ………(༡༥༣༡)
དབུ་ཅན། ………………(༡༥༣༡)
དབུ་ཆོས་གསུམ། …………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་གསུམ། ………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་སྙེ་ལྔ། ……………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་པ། ………………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་པ་གསུམ། …………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། ………(༡༥༣༢)
དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག……(༡༥༣༣)
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་གསུམ།
……………………………(༡༥༣༣)
དབུ་མའི་སློབ་དཔོན་གསུམ། …(༡༥༣༣)
དབུ་རྩ། …………………(༡༥༣༣)
དབུ་རྩ་ཀ་ཚལ། …………(༡༥༣༣)

དབུ་ཙ་ཤོད་ཆེན། ....(༡༥༣༣)
དབུ་ཙའི་སྦྱོང་སྡེ་བརྒྱ། ....(༡༥༣༣)
དབུ་རིག ....(༡༥༣༤)
དབུ་སེམས་གཉིས། ....(༡༥༣༤)
དབུགས་ངན། ....(༡༥༣༤)
དབུགས་འབྲུམ་འབྲུམ། ......(༡༥༣༤)
དབུགས་མནམ་པོ། ....(༡༥༣༤)
དབུགས་དབྱུང་། ....(༡༥༣༤)
དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བསྒོམ་ཚུལ་དྲུག ....(༡༥༣༤)
དབུགས་མི་བདེ་བ་ལྷ། ....(༡༥༣༤)
དབུགས་ཆ་བ། ....(༡༥༣༤)
དབུང་། ....(༡༥༣༤)
དབུས། ....(༡༥༣༤)
དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག ....(༡༥༣༤)
དབུས་ཀྱི་མདུན་ས། ....(༡༥༣༤)
དབུས་འགྱུར་འཆང་རྡོ་རྗེ་གདན། ....(༡༥༣༤)
དབུས་དང་དྲུང་ལས་གྱུར་པའི་ནད། ....(༡༥༣༥)
དབུས་གཙང་། ....(༡༥༣༥)
དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། ...(༡༥༣༥)
དབུས་གཙང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ། ....(༡༥༣༥)
དབུས་གཙང་གི་མི་བརྒྱ། ......(༡༥༣༥)
དབུས་གཙང་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། ....(༡༥༣༦)
དབུས་གཙང་དུ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་མི་དགུ། ....(༡༥༣༦)
དབུས་གཙང་སྡེ་གཞར། ......(༡༥༣༦)
དབུས་གཙང་ཙ་བཞི། ....(༡༥༣༧)
དབུས་ཙ། ....(༡༥༣༧)
དབེན་ཅིང་ཕོ་གཉིས། ....(༡༥༣༧)
དབེན་པ། ....(༡༥༣༧)
དབེན་པ་ན་སྤྱོད་པ། ....(༡༥༣༧)
དབེན་གསུམ། ....(༡༥༣༧)
དབོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ། ....(༡༥༣༧)
དབོན་པོ། ....(༡༥༣༧)
དབོན་ཞང་རྡོ་རིང་། ....(༡༥༣༧)
དབོན་རིགས། ....(༡༥༣༨)
དབོན་སྲས། ....(༡༥༣༨)
དབོན་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན། ....(༡༥༣༨)
དབོབ། ....(༡༥༣༨)
དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ། (༡༥༣༨)
དབྱངས་ངེས་པ་གསུམ། ......(༡༥༣༩)
དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་བཞི། ....(༡༥༣༩)
དབྱངས་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག ....(༡༥༣༩)
དབྱངས་བསྙོད་ཆུ་འཛིན་དཀར་པོ། ....(༡༥༣༩)
དབྱངས་བདུན། ....(༡༥༣༩)
དབྱངས་ཡིག་ངེས་པ་བྱ་དཀའི་སྙན་རྒྱན། ....(༡༥༣༩)
དབྱངས་ཕོགས་པ་བཞི། ......(༡༥༣༩)
དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་གསུམ། ....(༡༥༣༩)
དབྱར་སྐྱེས། ....(༡༥༣༩)
དབྱར་ཁང་། ....(༡༥༣༩)
དབྱར་གྱི་གཞི་དགོས་པ་དགུ། (༡༥༤༠)
དབྱར་ཛ། ....(༡༥༤༠)
དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་། ....(༡༥༤༠)
དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ། ....(༡༥༤༠)
དབྱར་ཟླ་གསུམ། ....(༡༥༤༠)
དབྱར་གསུམ། ....(༡༥༤༠)
དབྱི་མོའི་ཞྭ། ....(༡༥༤༠)
དབྱིག་གི་གདངས་ཅན། ......(༡༥༤༠)
དབྱིག་གཉེན། ....(༡༥༤༠)
དབྱིག་འཛིན་གྱི་ལྟེ་བ། ....(༡༥༤༡)
དབྱིག་འཛིན་སྐྱོ། ....(༡༥༤༡)
དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་དྲུག ....(༡༥༤༡)
དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་དྲུག ....(༡༥༤༡)
དབྱིངས་ས་གོང་མ། ....(༡༥༤༡)
དབྱིངས་གསུམ། ....(༡༥༤༡)
དབྱིན་འགོག་འཐབ་རྫོད། ......(༡༥༤༡)
དབྱིབས། ....(༡༥༤༢)
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད། ...(༡༥༤༢)
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བཅུ། ......(༡༥༤༢)
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་ལུ་བཞི། ....(༡༥༤༢)
དབྱུག་བསྐུལ་གྲུབ་བསྟན་སྡེབས་རྒྱག་གིས། ....(༡༥༤༢)
དབྱུག་པ་ཅན། ....(༡༥༤༣)
དབྱུག་པ་ཟླུམ་པོ། ....(༡༥༤༣)
དབྱེ་བསྡུར། ....(༡༥༤༣)
དབྱེ་བ་བཞི། ....(༡༥༤༣)
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ། ....(༡༥༤༣)
དབྱེན་བསྡུམས་མཆོད་རྟེན། ...(༡༥༤༣)
དབྱེན་སྦྱོ་བ། ....(༡༥༤༣)
དབྱེན་སྦྱོར་སེལ་འཇུག ......(༡༥༤༣)
འབག ....(༡༥༤༣)
འབག་དང་སེང་གེ། ....(༡༥༤༣)
འབངས་ཀྱི་ཚལ་ཞིང་ཏུ་དགུས་ཀྱིས་མི་བཅད། ....(༡༥༤༣)
འབངས་ཀྱི་སློག་ལྔ་བཅུ་གཉིས། ....(༡༥༤༣)
འབངས་བསྐོར། ....(༡༥༤༣)

འབངས་འཁོར་གཡོག་རིགས····
གཉིས། ……………………(༡༥༤༤)
འབངས་དང་གཉེན་བསྲེས། …(༡༥༤༤)
འབངས་རྣམས་བསགས། ……(༡༥༤༤)
འབངས་མོ། ……………………(༡༥༤༤)
འབབས་ཁ་བླངས། …………(༡༥༤༤)
འབབ་ལྡན། ……………………(༡༥༤༤)
འབབ་བླ་དཔོན་ཇི་སྐྱལ། ……(༡༥༤༤)
འབམ་ཚོང་སྤུས་བསྒྱུར། ……(༡༥༤༤)
འབའ། ……………………(༡༥༤༤)
འབའ་རོམ་པ་དར་མ་དབང·····
ཕྱུག ……………………(༡༥༤༤)
འབའ་གསེར་སྦྲང་། ………(༡༥༤༥)
འབའ་རྡོ། ……………………(༡༥༤༥)
འབར་བའི་གར་དགུ། ………(༡༥༤༥)
འབར་བྱེད། ……………………(༡༥༤༥)
འབིགས་བྱེད། ………………(༡༥༤༥)
འབུ་ཚེས་ཚུང་ཐོས། ………(༡༥༤༥)
འབུང་གསུམ་འདོན་པ། ……(༡༥༤༥)
འབུངས། ……………………(༡༥༤༥)
འབུམ་གྱི་འགྲེས་ཀང་བརྒྱ་དང····
བརྒྱད། ……………………(༡༥༤༥)
འབུམ་ལྷ། ……………………(༡༥༤༦)
འབུམ་ཆེན་སྣེ་ལྷ། …………(༡༥༤༦)
འབུམ་ཟེར། …………………(༡༥༤༦)
འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི····
ཁྲིམས། ……………………(༡༥༤༧)
འབུར་སྟོད་ཇེན་ཁོག་སྐང་རྫའི་
ལྷ་ཁང་། ……………………(༡༥༤༧)
འབུལ་བ། ……………………(༡༥༤༧)
འབུལ་འགྱུར་ཡོད་ན། ………(༡༥༤༧)
འབུལ་མཆོད་འཁོར་བབས། …(༡༥༤༧)
འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ། …………(༡༥༤༧)
འབེལ་གཏམ། ………………(༡༥༤༧)
འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་དྲུག
……………………………(༡༥༤༧)
འབེལ་གཏམ་བཤད་པའི་སློ་བཅུ་
བཞི། ……………………(༡༥༤༧)
འབོ་ཁ་བ། …………………(༡༥༤༧)
འབོ་གཅིག ………………(༡༥༤༧)
འབོགས་པ། …………………(༡༥༤༧)
འབོགས་ལེན། ………………(༡༥༤༧)
འབོད་སྒྲའི་ཕྲད་གསུམ། ……(༡༥༤༧)
འབོད་སྒྲོགས་མཁྲིན་པ་ལྔ་ཟུང་།
……………………………(༡༥༤༧)
འབོད་ཐོང་ཐོང་། ……………(༡༥༤༨)
འབོད་པའི་གཏམ། …………(༡༥༤༨)
འབོབ་ལུག ………………(༡༥༤༨)
འབྱ་ལ། ……………………(༡༥༤༨)
འབྱིན་པར་འོས་པའི་ཁམས་དྲུག
……………………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་
བཞི། ……………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་ཁུངས་ཁ་བཙན། ……(༡༥༤༨)
འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པའི་ཕྲད་གཉིས།
……………………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་འགྱུར་བདུན། ………(༡༥༤༨)
འབྱུང་པོའི་ཀུན་རྟོག ………(༡༥༤༨)
འབྱུང་བ། …………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་བ་ལྔ། ………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་བ་ལྔ་དག་པའི་འོད་ལྔ། (༡༥༤༨)
འབྱུང་བ་བཞི། ……………(༡༥༤༨)
འབྱུང་བ་བཞིའི་བྱེད་ལས། …(༡༥༤༨)
འབྱུང་བའི་ཁ་གནོན་གྱི་གཙུག
ལག་ཁང་། ………………(༡༥༤༨)
འབྱུང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བཞི། (༡༥༤༨)
འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཞི།
……………………………(༡༥༤༨)
འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག (༡༥༤༩)
འབྱོངས་པ། …………………(༡༥༤༩)
འབྱོར་འཁོས། ………………(༡༥༤༩)
འབྱོར་པ་བཅུ། ………………(༡༥༤༩)
འབྱོར་པ་གཉིས། ……………(༡༥༤༩)
འབྱོར་པ་དྲུག ………………(༡༥༤༩)
འབྱོར་ཚོགས། ………………(༡༥༤༩)
འབྲས་ཅན། …………………(༡༥༤༩)
འབྲས་སྤོངས། ………………(༡༥༤༩)
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལྔ། …(༡༥༤༩)
འབྲས་སྣ་གསུམ། ……………(༡༥༤༩)
འབྲས་སྤུངས་གླུ་འབུམ། ……(༡༥༤༩)
འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ། ……(༡༥༥༠)
འབྲས་སྐྱི་སོ་སྣེ་པ། …………(༡༥༥༤)
འབྲས་བུ། …………………(༡༥༥༤)
འབྲས་བུ་གླིང་མཆོད་སྦྱིན་གར། (༡༥༥༤)
འབྲས་བུ་ལྔ། ………………(༡༥༥༤)
འབྲས་བུ་གཉིས། ……………(༡༥༥༤)
འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འབྲེལ་པའི་
བདེན་སྣང་། ………………(༡༥༥༤)
འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཆོས་
གཅིག་པུ། …………………(༡༥༥༥)
འབྲས་བུ་བཞི། ………………(༡༥༥༥)
འབྲས་བུ་རིགས་པ་བཅུ། ……(༡༥༥༥)
འབྲས་བུ་རི་དྭགས་ཐ་སྙད་སྤོངས།
……………………………(༡༥༥༥)
འབྲས་བུ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ནད་དགུ།
……………………………(༡༥༥༥)
འབྲས་བུ་གསུམ། ……………(༡༥༥༥)
འབྲས་བུའི་བོན་རིགས་ལྔ། …(༡༥༥༥)
འབྲས་སླ་སྐྱི། ………………(༡༥༥༥)

འབྲས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་གྲུབ། ………(༡༥༥༦)
འབྲས་མི་ཉག་མཁན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན།………………(༡༥༥༦)
འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག …(༡༥༥༦)
འབྲས་གསུམ། ……………(༡༥༥༦)
འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། ……(༡༥༥༦)
འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ……………………(༡༥༥༦)
འབྲི་གུང་ཁྲི་དཔོན། ………(༡༥༥༧)
འབྲི་གུང་གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས། ……………(༡༥༥༧)
འབྲི་གུང་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། ………………(༡༥༥༧)
འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་དང་ཆུང་ཚང་། ……………………(༡༥༥༩)
འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ……(༡༥༥༩)
འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ། …………(༡༥༦༠)
འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ། …(༡༥༦༠)
འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་… བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ……………………(༡༥༦༠)
འབྲི་གུང་མཐིལ་འོག་མིན་བྱང་ཆུབ་གླིང་། ……………(༡༥༦༠)
འབྲི་གུང་འཕོ་བ་ཆེན་མོ། ……(༡༥༦༥)
འབྲི་གུང་གཞུའི་ལྕགས་ཟམ། …(༡༥༦༥)
འབྲི་གུང་རས་པ་ནཱ་རོ་པའི་ཆོས་བཅུ། ……………………(༡༥༦༥)
འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས། ……………………(༡༥༦༦)
འབྲི་གུང་ཨང་གོང་རིན་པོ་ཆེ། (༡༥༦༦)
འབྲི་ཆུ། ……………………(༡༥༦༧)
འབྲི་ཡི་སེ་ཙ་གུང་སྟོན། ……(༡༥༦༧)
འབྲིང་དང་ཆག་གི་ཡུལ། ……(༡༥༦༧)
འབྲུ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། …(༡༥༦༧)
འབྲུ་ཆུང་། ………………(༡༥༦༧)
འབྲུ་ཆེན། ………………(༡༥༦༧)
འབྲུ་དོན་འགལ་མེད། ………(༡༥༦༨)
འབྲུ་དོན་རབ་གསལ། ………(༡༥༦༨)
འབྲུ་སྣ་ལྔ། ………………(༡༥༦༨)
འབྲུ་བསྔོན་གྱིས་འོས། ………(༡༥༦༨)
འབྲུ་བསྣན། ………………(༡༥༦༨)
འབྲུ་ཚ། …………………(༡༥༦༨)
འབྲུག……………………(༡༥༦༨)
འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ། ……(༡༥༦༩)
འབྲུག་པའི་ཐུབ་པ་ལྷ་ལྡན། …(༡༥༧༠)
འབྲུག་ར་ལུང་། ……………(༡༥༧༠)
འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་མེད་སེང་གེ་དགུ། ………………(༡༥༧༠)
འབྲུམ་པོ་ལྷ།………………(༡༥༧༠)
འབྲུམ་བུ་དཀར་པོ་གསུམ། …(༡༥༧༠)
འབྲུམ་བུ་ནག་པོ་གསུམ། ……(༡༥༧༠)
འབྲུའི་ཆང་ལས་ཆྭར་སྒྱུར་པ། (༡༥༧༠)
འབྲུས་འགོག ……………(༡༥༧༠)
འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར། (༡༥༧༠)
འབྲེ་དང་ཞྭ་ཡི་ཡུལ། ………(༡༥༧༠)
འབྲེ་ལྷ་ཁང་། ……………(༡༥༧༠)
འབྲེལ་སྐྱའི་གྲུབ་སྟངས་བཅུ་གཅིག ……………………(༡༥༧༠)
འབྲེལ་བ་དྲུག ……………(༡༥༧༡)
འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པ་བཞི། (༡༥༧༡)
འབྲོ་དང་ཕྱུང་པོའི་ཡུལ། ……(༡༥༧༡)
འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད།………(༡༥༧༡)
འབྲོག་དགོན་པ། …………(༡༥༧༡)
འབྲོག་གནས། ……………(༡༥༧༡)
འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས།………(༡༥༧༡)
འབྲོག་མོ་རྣམ་གསུམ། ………(༡༥༧༢)
འབྲོག་ལ་ཐུལ་རྩིས། ………(༡༥༧༢)
འབྲོང་གཉན་ལྡེ་རུ། ………(༡༥༧༢)
འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། ………………(༡༥༧༢)
འབྲོམ་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་ཁང་རྩ་སྐྱེ་མོ། …………………(༡༥༧༣)
འབྲོམ་འབོད་མཆོད་རྟེན། ……(༡༥༧༣)
ཟ་དཀར་པོ།………………(༡༥༧༤)
ཟ་འབྲིང་གི་སྡེ་འབྲུག ………(༡༥༧༤)
ཟ་བཞེད། ………………(༡༥༧༤)
ཟ་བཞེད་གཙང་མ། ………(༡༥༧༥)
ཟབ་ཐོད། ………………(༡༥༧༥)
ཟབ་ལ་ཤད།………………(༡༥༧༥)
ཟོད་གཏོང་།………………(༡༥༧༥)
ཟློ་ཡང་ཟློ། ………………(༡༥༧༥)
ཟླ་རིམ། …………………(༡༥༧༥)
ཟླ་རཧུ། …………………(༡༥༧༥)
ཟླ་གསལ་སྣང་།……………(༡༥༧༥)
ཟླལ་ཏི། …………………(༡༥༧༦)
ཟླལ་འདྲ། ………………(༡༥༧༦)
ཟླལ་འདྲའི་དུས་སུ་གདན་ལྡར་… འདེངས་པ། ……………(༡༥༧༦)
ཟླས་རྒྱ་སྐྱེ་བཅུ་གཉིས།………(༡༥༧༦)
ཟླས་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག ………(༡༥༧༦)
ཟླས་དོན་མཐོང་རྟོགས་བརྒྱད། (༡༥༧༦)
ཟླས་པའི་གཏེར་ཁ་བརྒྱད། …(༡༥༧༧)
ཟླས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། ……………………(༡༥༧༧)
ཟླས་པའི་བརྡ། ……………(༡༥༧༧)
ཟླས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། …(༡༥༧༧)
ཟླས་པོའི་ཡུལ་བཞི། ………(༡༥༧༧)

སྨི་ཚའི་ཚི། ……………… (༡༥༧༧)
སྨུ་ཁ་ཨུ། ……………… (༡༥༧༧)
སྨུ་ཏར་གྱི་ཟ་མ་ཏོག ……………… (༡༥༧༧)
སྨུག་དམ་ལམ་ཡིག ……………… (༡༥༧༧)
སྨུན་པ་འདྲུ་བ། ……………… (༡༥༧༧)
སྨུར་ལེན། ……………… (༡༥༧༧)
སྨེ་ག་རྗོ་འགྲོགས། ……………… (༡༥༧༨)
སྨོམ་པོ་བརྒྱད། ……………… (༡༥༧༨)
སྨོར་མེ། ……………… (༡༥༧༨)
སྨྲུང་འདྲ་བ། ……………… (༡༥༧༨)
སྨྲུང་ཁྱེ་ཟླིག་པ་སྨོ་དྲུག ……………… (༡༥༧༨)
སྨྲུང་གཞི་ལྔ། ……………… (༡༥༧༨)
སྨྲུང་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། (༡༥༧༨)
སྨྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས།
……………… (༡༥༧༨)
སྨྲུར་བའི་རྒྱན་དགུ། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲུར་བྱུང་གི་དྲི། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲུར་མ། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲུར་རབ། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་གནས་བཅའ་
བ། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་བདག་གི་སྨྲོན་བཅུ་གཅིག (༡༥༨༠)
སྨྲིན་བདག་བསྔོ་བ། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་པ་གཉིས། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་པ་རྣམ་པ་བཞི། ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་སྲིག ……………… (༡༥༨༠)
སྨྲིན་སྲིག་གི་ཐུས་ཆ་བཅུ་གཉིས།
……………… (༡༥༨༠)
སྨྲོང་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི།
……………… (༡༥༨༠)
སྨྲོང་བྱེད་གསུམ། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོངས་དྲུག ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་དངོས་མཇུག་གསུམ། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་ཐབས་བཅུ། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་དྲུག ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་སྡེ་བཞི་སོགས། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་བ། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་བ་དངོས་ཉི་ཤུ། ……………… (༡༥༨༡)
སྨྲོར་བ་ཉེར་བདུན། ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲོར་འབུལ་ཞུས་པ། ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲོར་བཞི་གནད་ལྔ་སྐྱེ་དགུ། …(༡༥༨༢)
སྨྲོར་ལམ་ཉིད་ལས་བྱེ་བའི་ས་བཅུ་
བགྲོད་པ། ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲོར་ལམ་བཞི། ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲག་ཏར་ལས་ཁུངས། ……………… (༡༥༨༢)
སྨྲགས་ཞུ། ……………… (༡༥༨༣)
སྨྲང་ཐ། ……………… (༡༥༨༣)
སྨྲང་ནང་ཚོ་དྲུག ……………… (༡༥༨༣)
སྨྲུལ་ཁས་བརྙིགས་པ། ……………… (༡༥༨༣)
སྨྲུལ་མགོ་ཅན། ……………… (༡༥༨༣)
སྨྲེབས་པ། ……………… (༡༥༨༣)

མ

མ་ཁྲིལ་བའི་ཚུལ་བཞི། ……………… (༡༥༨༤)
མ་ག་དྷ། ……………… (༡༥༨༤)
མ་གྲུབ་པ་བཞི། ……………… (༡༥༨༤)
མ་མགོན་གླུ་སྲིན་གནོད་སྦྱིན་དྲི་
ཟ། ……………… (༡༥༨༤)
མ་འགགས་གསལ་བ། ……………… (༡༥༨༤)
མ་རྒྱུད། ……………… (༡༥༨༤)
མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲུག་རྒྱ་དྲུག ……………… (༡༥༨༤)
མ་རྒྱུད་བདེ་དགྱེས། ……………… (༡༥༨༤)
མ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག ……………… (༡༥༨༤)
མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། …(༡༥༨༤)
མ་ངེས་པ་དྲུག ……………… (༡༥༨༤)
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ།
……………… (༡༥༨༥)
མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས། …(༡༥༨༥)
མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག ……(༡༥༨༥)
མ་ངེས་པའི་ས་པ་བརྒྱད། ……(༡༥༨༥)
མ་གཅིག་ཞ་མ། ……………… (༡༥༨༥)
མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན། ……………… (༡༥༨༦)
མ་བཅོས་པར་གློད་ལ་ཞོག …(༡༥༨༦)
མ་ཏི་རཏྣ། ……………… (༡༥༨༦)
མ་ཏྲམ་རུ་ཏྲ་བསྒྲལ་བའི་རྫས་…
བརྒྱད་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་…
བསྟན་པ་བྱུན་པའི་གནས་…
བརྒྱད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།
……………… (༡༥༨༦)
མ་རྟོགས་པའི་སློ། ……………… (༡༥༨༦)
མ་ཐུ་ར། ……………… (༡༥༨༦)
མ་དག་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་འཆང་
བ། ……………… (༡༥༨༦)
མ་དག་པའི་སྣོད་པ་དྲུག ……(༡༥༨༦)
མ་དག་པའི་སྣོད་པ་སོ་གཉིས། (༡༥༨༦)
མ་དག་པའི་ཞིང་། ……………… (༡༥༨༧)
མ་དག་པའི་གཞན་དབང་། …(༡༥༨༧)
མ་དག་ས་བདུན། ……………… (༡༥༨༧)
མ་དད་པ། ……………… (༡༥༨༧)
མ་དྷ་ན། ……………… (༡༥༨༧)
མ་དྲུག ……………… (༡༥༨༧)
མ་དྲོས་མཚོ། ……………… (༡༥༨༧)
མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད། (༡༥༨༧)
མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
གསུམ། ……………… (༡༥༨༧)
མ་ནི་ཁྲི་སྐོར། ……………… (༡༥༨༧)
མ་ནིང་རིགས་ལྔ། ……………… (༡༥༨༨)

མ་ཊི་བཀའ་འབུམ། ………(༡༥༨༨)
མ་ཊིའི་རྒྱན།………………(༡༥༨༨)
མ་ཊིའི་ཐུན།………………(༡༥༨༨)
མ་ནུ་བཅུ་བཞི། ……………(༡༥༨༨)
མ་ཕ་འཇམས་རྒྱང་། ………(༡༥༨༨)
མ་ཕམ་མཚོ།………………(༡༥༨༨)
མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པའི་ཁྲིམས།
………………………(༡༥༨༨)
མ་མ་བཞི། ………………(༡༥༨༨)
མ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ……(༡༥༨༨)
མ་རྫོས་ཡོ་ཧོག ……………(༡༥༨༨)
མ་སྨད། …………………(༡༥༨༨)
མ་སྨད་ལུང་རྟོགས། ………(༡༥༨༨)
མ་སྒྲུང་ཅམ།………………(༡༥༨༨)
མ་ཚར། …………………(༡༥༨༨)
མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས། ………(༡༥༨༨)
མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དུར་ས། (༡༥༩༠)
མ་ཞུམ་པའི་སེམས་གསུམ། …(༡༥༩༠)
མ་ཟིན་པའི་སྒྲ། ……………(༡༥༩༠)
མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་
པའི་སྒྲ། ………………(༡༥༩༠)
མ་བརླགས་པ། ……………(༡༥༩༠)
མ་འོངས་པ།………………(༡༥༩༠)
མ་ཡམས། ………………(༡༥༩༠)
མ་ཡིན་དགག ……………(༡༥༩༠)
མ་ཡིན་དགག་བཞི། ………(༡༥༩༡)
མ་ཡིན་དགག་གསུམ། ………(༡༥༩༡)
མ་རིག་པ། ………………(༡༥༩༡)
མ་རིག་པ་བཅུ་དགུ། ………(༡༥༩༡)
མ་རིག་པ་དྲུག ……………(༡༥༩༡)
མ་རིག་པ་གསུམ། …………(༡༥༩༡)
མ་རུ།……………………(༡༥༩༡)
མ་ལ།……………………(༡༥༩༡)
མ་ལ་ཡི་རྒྱུད། ……………(༡༥༩༡)
མ་ལུ་ཏ། …………………(༡༥༩༡)
མ་སོམ། …………………(༡༥༩༡)
མ་བསྲོལ། ………………(༡༥༩༡)
མ་ས་གོང་། ………………(༡༥༩༡)
མ་སངས། ………………(༡༥༩༡)
མ་སངས་ཀྱི་སྒྲུང་། …………(༡༥༩༢)
མ་སངས་རུས་དགུ། ………(༡༥༩༢)
མ་བསགས་པའི་ལས་བཅུ། …(༡༥༩༢)
མ་ཧཱ་བོ་རྡྷི། ………………(༡༥༩༢)
མ་ཧཱ་མཱ་ཡ། ………………(༡༥༩༢)
མ་ཧཱ་ཙིན། ………………(༡༥༩༢)
མཱ་ལ་ཡ། …………………(༡༥༩༢)
མང་བཀུར་སྐྱེ་ལྔ། …………(༡༥༩༢)
མང་བཀུར་བ་གསུམ། ………(༡༥༩༢)
མང་བཀུར་ཡར་དེད་ལྔ་དགུ། (༡༥༩༢)
མང་བསྐོལ། ………………(༡༥༩༣)
མང་མཁར་སྨུ་གུ་ལུང་། ……(༡༥༩༣)
མང་འགྱེད་པོ་སྤྲིག་ཆེན་མོ། …(༡༥༩༣)
མང་ཇ། …………………(༡༥༩༣)
མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༥༩༣)
མང་པོས་བཀུར་བའི་བརྒྱུད། …(༡༥༩༤)
མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་གསུམ། (༡༥༩༤)
མང་ཡུལ། ………………(༡༥༩༤)
མང་སྲོང་མང་བཙན། ………(༡༥༩༤)
མད། ……………………(༡༥༩༤)
མན་ངག…………………(༡༥༩༤)
མན་ངག་གི་གནད་བདུན། …(༡༥༩༤)
མན་ངག་གི་དཔེ་དོན་རྟགས་
གསུམ། …………………(༡༥༩༥)
མན་ངག་རྒྱ་འགྲས་རིམ་པ་ལྔ། (༡༥༩༥)
མཧཱ་སུའི་ནང་ཚངས་ཅན། …(༡༥༩༥)
མཧླ། ……………………(༡༥༩༥)
མཧླ་བཞི། ………………(༡༥༩༧)
མའི་ཡི་གེ་བདུན། …………(༡༥༩༧)
མར་ཀ་ཏ། ………………(༡༥༩༧)
མར་ཁད། ………………(༡༥༩༧)
མར་པ་དོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག
………………………(༡༥༩༧)
མར་པ་ལོ་ཙྪ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། …(༡༥༩༧)
མར་པ་ལོ་ཙྪའི་བཀའ་སྲོལ་བརྒྱ་
བའི་གདམས་ངག་སྒོམ་ཚུལ་"
བཅོ་བརྒྱད། ……………(༡༥༩༨)
མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན།
………………………(༡༥༩༨)
མར་ལུགས། ………………(༡༥༩༨)
མར་ལུགས་གུར་བརྟགས་སམ''''
གསུམ། …………………(༡༥༩༨)
མལ་གྱོ་བློ་གྲོས་གྲགས།………(༡༥༩༨)
མལ་སྟོབས་དང་སྒྱུ་རིམ། ……(༡༥༩༩)
མལ་ཡེར་པ་བ།……………(༡༥༩༩)
མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི། (༡༥༩༩)
མས་དབེན་གྱི་སྲིང་མོ།………(༡༥༩༩)
མི་སྐྱུས་ལག་གི་སླེབས་ན།……(༡༥༩༩)
མི་ཕྱིམ་པའི་གནས་བརྒྱད། …(༡༥༩༩)
མི་འཁྲུགས་པ་སྐྱབས་སྦྱིན་ཅན།
………………………(༡༥༩༩)
མི་དགེ་བཅུ།………………(༡༥༩༩)
མི་དགེ་བའི་ས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས།
………………………(༡༥༩༩)
མི་འགབ། ………………(༡༥༩༩)
མི་ངས། …………………(༡༥༩༩)
མི་ཆུ་བདུན།………………(༡༥༩༩)
མི་ཆུང་སེམས་བསྐྱེད། ………(༡༥༩༩)
མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག …………(༡༥༩༩)
མི་ཆོས་ཆེན་མོ་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག

……………………(༡༦༠༠)
མི་ཆོས་མ་ཡིན། ……………(༡༦༠༠)
མི་འཆོར་བར་ཕོག་པ། ………(༡༦༠༠)
མི་མཛེད་ཀྱི་ཁམས། ………(༡༦༠༠)
མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ། ………(༡༦༠༠)
མི་འཛིད་འཇིག་རྟེན། ………(༡༦༠༠)
མི་འཇིགས་པ་བཞི། ………(༡༦༠༠)
མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་བསྔོ་བ……
མི་མངའ་བ། ……………(༡༦༠༡)
མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས། ……(༡༦༠༡)
མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཁམས། ………(༡༦༠༡)
མི་ཉག་གི་ཏ་ལ་ཤན། ………(༡༦༠༡)
མི་ཉག་ཙ་མི། ……………(༡༦༠༡)
མི་ཉག་རབ་སྐད། …………(༡༦༠༢)
མི་ཉག་ཏུ་ཡོང་བཟའ། ………(༡༦༠༢)
མི་ཉིད། ……………………(༡༦༠༢)
མི་མཉམ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱུང……
པོ་ལྔ། ……………………(༡༦༠༢)
མི་བསྙེངས་པ། ……………(༡༦༠༢)
མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི། ………………(༡༦༠༢)
མི་གཏུབ་པའི་ཐུ་སྤྱོད། ………(༡༦༠༢)
མི་རྟག་པ། ………………(༡༦༠༢)
མི་རྟག་པ་གཉིས། …………(༡༦༠༢)
མི་རྟག་པ་གསུམ། …………(༡༦༠༣)
མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ། ………(༡༦༠༣)
མི་རྟག་པའི་དཔེ་བརྒྱད། ……(༡༦༠༣)
མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས།
……………………(༡༦༠༣)
མི་རྟོན་པ་བཞི། ……………(༡༦༠༣)
མི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན། ………(༡༦༠༣)
མི་ཐུབ་ལྔ། ………………(༡༦༠༣)
མི་ཐོག་ན་རིམ། ……………(༡༦༠༣)
མི་ཐོད་ཀྱི་སྒོང་པོར། ………(༡༦༠༣)
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ། ……(༡༦༠༣)
མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད། ……(༡༦༠༣)
མི་དུག་ལྡན། ………………(༡༦༠༣)
མི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། (༡༦༠༣)
མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། ……(༡༦༠༣)
མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དགུ། ……(༡༦༠༣)
མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པ་ལྔ། …(༡༦༠༣)
མི་སྡུག་པ་དྲུག ……………(༡༦༠༤)
མི་སྡུག་པའི་མཚན་བཅོ་བརྒྱད།
……………………(༡༦༠༤)
མི་སྡེ་ཞེས་པའི་མི་དཔོན། ……(༡༦༠༤)
མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་བཅུ། ……(༡༦༠༤)
མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༦༠༤)
མི་གནས་པའི་མྱང་འདས། …(༡༦༠༤)
མི་རྣམས་ཀྱི་ནུས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་བཅུ……
གཉིས། ……………………(༡༦༠༤)
མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ། ……(༡༦༠༤)
མི་སྨོམས་པ། ………………(༡༦༠༤)
མི་ཕམ་མགོན་པོ། …………(༡༦༠༤)
མི་འཕེལ་བའི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི།
……………………(༡༦༠༥)
མི་ཕྱུགས་པའི་གཉེར་ཐེབས་པའི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་པ། (༡༦༠༥)
མི་བུ་རིགས་དྲུག …………(༡༦༠༥)
མི་བུ་རིགས་བཞི། …………(༡༦༠༥)
མི་བྱེད་པ་ཞི་དྲུག …………(༡༦༠༥)
མི་བྲ་བ། …………………(༡༦༠༦)
མི་དབང་བཀའི་ནང་བློན་ཆེན་པོ།
……………………(༡༦༠༦)
མི་དབང་ས་སྐྱོང་། …………(༡༦༠༦)
མི་མ་ཡིན། ………………(༡༦༠༦)
མི་མུས་རྒྱུད་བཅས། ………(༡༦༠༦)
མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག …(༡༦༠༦)
མི་རྩ། ……………………(༡༦༠༦)
མི་རྩ་གཞན་ཁྲར། …………(༡༦༠༦)
མི་འཇིགས་པ་བཞི། ………(༡༦༠༦)
མི་གཞི་ལེགས་ཞིང་བློ་བརྟན……
ཆེ་བ། ……………………(༡༦༠༧)
མི་ཟད་པ། ………………(༡༦༠༧)
མི་བཟད་པ། ………………(༡༦༠༧)
མི་ཡི་འགྲོ་བ་བྱུང་ཚུལ། ……(༡༦༠༧)
མི་ཡི་བདག་པོ་ཀྲི་ཀྲི། ………(༡༦༠༧)
མི་རིགས་ལྔ། ………………(༡༦༠༧)
མི་རིགས་བཞི། ……………(༡༦༠༨)
མི་ཤེགས་པའི་རྐྱང་སེམས། …(༡༦༠༨)
མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི། ………(༡༦༠༨)
མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། ……(༡༦༠༨)
མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག ……(༡༦༠༨)
མི་སློབ་ལམ། ……………(༡༦༠༨)
མི་བསྲུན་པ་བཞི། …………(༡༦༠༨)
མི་ཧྲིང་། ………………(༡༦༠༨)
མི་ལྷུང་ཕྲེང་བ། …………(༡༦༠༨)
མིག་གང་། ………………(༡༦༠༨)
མིག་གི་དབང་པོ། …………(༡༦༠༨)
མིག་རྒྱང་གསུམ་ལ་མདའ་རྒྱང……
རེ། ……………………(༡༦༠༩)
མིག་སྟོས་རིམ་ལྡན། ………(༡༦༠༩)
མིག་བསྟར། ………………(༡༦༠༩)
མིག་ནད་ལྔ། ………………(༡༦༠༩)
མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ། …(༡༦༠༩)
མིག་མངས། ………………(༡༦༠༩)
མིག་མངས་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག……
ཁང་། ……………………(༡༦༠༩)
མིག་མས་འགེབས། …………(༡༦༠༩)
མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༦༠༩)
མིག་སྨན་ལྕགས་ཕྱེ་ལྷ་ཐང་། …(༡༦༡༠)

མིག་སྨན་སྔོང་རོས་བཅོ་ལྔ། …(༡༦༡༠)
མིག་སྨན་མིག་ཕན། ………(༡༦༡༠)
མིག་ཡངས། ………………(༡༦༡༠)
མིག་ཤེས། ………………(༡༦༡༠)
མིག་སློབ་ངན་པ། …………(༡༦༡༠)
མིང་། ……………………(༡༦༡༠)
མིང་གི་ལྷག་མར་བཏང་བ། …(༡༦༡༠)
མིང་གཉིས། ………………(༡༦༡༠)
མིང་བརྡས་བཞག་པ། ………(༡༦༡༠)
མིང་སྦྱོར་རྫོགས་པ། …………(༡༦༡༡)
མིང་གཞི་ཉི་ཤུ། ……………(༡༦༡༡)
མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་བཞི། (༡༦༡༡)
མིང་གཞི་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། ……(༡༦༡༡)
མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ལྔ། ………(༡༦༡༡)
མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཡི་གེ་ལྔ། …(༡༦༡༡)
མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་བཅུ་གཉིས།
……………………(༡༦༡༡)
མིང་གཞིའི་མོ་གཤམ་ཡི་གེ་བཞི།
……………………(༡༦༡༡)
མིའམ་ཅི། ………………(༡༦༡༡)
མིའི་ཁོག་ཏུ་བརྣམས་པ། ……(༡༦༡༡)
མིའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན། (༡༦༡༡)
མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། (༡༦༡༡)
མིའི་ནད་ཕལ་པ་བཞི། ………(༡༦༡༢)
མིའི་གནས་སྐབས་ལྔ། ………(༡༦༡༢)
མིའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ། …(༡༦༡༢)
མིའི་རིགས་པ་བཅུ་བཞི། ……(༡༦༡༢)
མིའི་ལང་ཚོ་དྲུག …………(༡༦༡༢)
མིའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། (༡༦༡༢)
མིའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཡུལ་དྲུག (༡༦༡༢)
མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་ལྔ། ……(༡༦༡༢)
མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། ……………(༡༦༡༢)
མུ་ཏིག་བཙན་པོ། ……………(༡༦༡༣)
མུ་ཏོ་པ། …………………(༡༦༡༣)
མུ་སྟེགས། ………………(༡༦༡༣)
མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག ……(༡༦༡༣)
མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་
བཅོ་བརྒྱད། ……………(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ། ……(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པའི་དོན་དགུ།
……………………(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་རྟག་ལྟ་བ་བཅུ་གཅིག
……………………(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་རྟོག་གེ་བ་དྲུག ……(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་པ་གཉིས། ………(༡༦༡༤)
མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཅུ་
དྲུག ……………………(༡༦༡༥)
མུ་དྲ་བ། …………………(༡༦༡༥)
མུ་དྲའི་ཕྱག་རྒྱ། ……………(༡༦༡༥)
མུ་ནས། …………………(༡༦༡༥)
མུ་ནེ་བཙན་པོ། ……………(༡༦༡༥)
མུ་མེན། …………………(༡༦༡༥)
མུ་རྫིང་། …………………(༡༦༡༥)
མུ་བཞི། …………………(༡༦༡༥)
མུ་ར་རི། …………………(༡༦༡༥)
མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། ……(༡༦༡༥)
མུས། ……………………(༡༦༡༥)
མུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན།
……………………(༡༦༡༥)
མེ། ……………………(༡༦༡༦)
མེ་ཀྲུན་གྱི་གླིང་ངན། ………(༡༦༡༦)
མེ་སྐྱིད་ཡ་མོན། ……………(༡༦༡༦)
མེ་སྐྱེས། …………………(༡༦༡༧)
མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ། …………(༡༦༡༧)
མེ་ཆུ་རླུང་གི་ཁ་གནོན་གཉིས…
གཉིས། ……………………(༡༦༡༨)
མེ་ཆེན་བརྒྱད། ……………(༡༦༡༨)
མེ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི…
ཤུགས་འགྲོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། (༡༦༡༨)
མེ་མཆོད། ………………(༡༦༡༨)
མེ་བསླལ། ………………(༡༦༡༨)
མེ་ཏོག་དུས། ………………(༡༦༡༨)
མེ་ཏོག་མདའ་ཅན། ………(༡༦༡༨)
མེ་ཏོག་བན་ཛི་བ་ཀ ………(༡༦༡༩)
མེ་ཐབ་བཅའ་བ། …………(༡༦༡༩)
མེ་ཐབ་གཏན་འཛུགས་ཁག …(༡༦༡༩)
མེ་དང་འདྲ་བར་གསོས། ……(༡༦༡༩)
མེ་དའི་ཆི་ཛའི་སང་། ………(༡༦༡༩)
མེ་ལྷི། ……………………(༡༦༡༩)
མེ་སྣའི་རི་འབྲས་ཀྱི་ལྡང་པ་འདྲ་
བ། ……………………(༡༦༡༩)
མེ་མོ་གླང་ལོ། ……………(༡༦༡༩)
མེ་ཞལ། …………………(༡༦༡༩)
མེ་ལུགས། ………………(༡༦༡༩)
མེ་ཤོང་ལྷ་བུའི་རིགས་བརྒྱད། (༡༦༡༩)
མེ་ཤོང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། …………(༡༦༡༩)
མེ་གསུམ། ………………(༡༦༡༩)
མེད་དགག ………………(༡༦༡༩)
མེད་དགག་གི་བསྒྲུ་བ་བཅུ་གཅིག
……………………(༡༦༢༠)
མེད་དགག་གཉིས། …………(༡༦༢༠)
མེད་ཐབས་མེད་པའི་བློན་པོ་བཞི།
……………………(༡༦༢༠)
མེད་པ་བརྒྱད། ……………(༡༦༢༠)
མེད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས། ……(༡༦༢༠)
མེན་དྲི། …………………(༡༦༢༠)
མེའི་འཁྲུལ་འཁོར། …………(༡༦༢༠)
མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། …………(༡༦༢༠)
མེར་གེའི་མཁར་ཤུལ། ………(༡༦༢༠)

མེལ་ཚེ། ……………………(༡༦༢༡)
མེལ་ཚེ་གཅིག ……………(༡༦༢༡)
མེས་ཀྱི་དགོངས་དུས་མཆོད་པ། (༡༦༢༡)
མེས་ཀྱི་གནམ་རུ། …………(༡༦༢༡)
མེས་ཀྱི་བང་སོ། ……………(༡༦༢༡)
མེས་སྟོན་ཆེན་པོ། …………(༡༦༢༡)
མེས་པོ་དང་ཡང་མེས་ཀྱིས་བསྟེན་
པའི་སྲུང་མ། ……………(༡༦༢༡)
མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ། ……(༡༦༢༡)
མེས་སྲོང་བཙན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་
ཀྱི་ཡི་གེ ………………(༡༦༢༡)
མོ་ནད་སྲི་ལ་བཅུ་བདུན། ……(༡༦༢༡)
མོ་ནད་ཕལ་བ་བརྒྱད།………(༡༦༢༡)
མོ་བཙུན་བཀའ་ལ་མི་གདགས། (༡༦༢༡)
མོ་གཤམ་ཡི་གེ་བཞི། ………(༡༦༢༡)
མོག་མོག་པོ།………………(༡༦༢༢)
མོང་མཁར་གྱི་རི་ཁྲུང་ནམ་མཁའ་
ལ་ལྡིང་བ་འདྲ། …………(༡༦༢༢)
མོང་གོལ་གན། ……………(༡༦༢༢)
མོང་གོལ་རྟུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེ་
དབང་རབ་བརྟན། ………(༡༦༢༢)
མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ། ………(༡༦༢༢)
མོད་ལ་བཀུམ་པ། …………(༡༦༢༢)
མོན། ……………………(༡༦༢༢)
མོན་སྐྱེར་རྩ།………………(༡༦༢༣)
མོན་ཁྲུལ་འགོ་འཛིན་རྟ་དབང……
ཀླ་གཉེར།………………(༡༦༢༣)
མོན་དར། ………………(༡༦༢༣)
མོན་དཔལ་ཁ་བཞི། ………(༡༦༢༣)
མོན་འབྲོག ………………(༡༦༢༣)
མོན་རྩེ་རྒྱལ།………………(༡༦༢༣)
མོན་ཡུལ། ………………(༡༦༢༣)
མོན་ཡུལ་གྱི་ཚོ་ལྡིང་སུམ་ཅུ་སོ……
གཉིས། ………………(༡༦༢༣)
མོན་ལ་དཀར་ཆུང་། ………(༡༦༢༤)
མོའུ་འགལ་གྱི་བུ། …………(༡༦༢༤)
མོས་གུས་ལྷེམ་ཀྲུང་བྱེད། ……(༡༦༢༤)
མོས་པ། …………………(༡༦༢༤)
མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གསུམ།
…………………………(༡༦༢༤)
མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ། ……(༡༦༢༤)
མོས་པ་རྣམ་བཞི། …………(༡༦༢༤)
མོས་པ་བཞི།………………(༡༦༢༤)
མྱ་ངན་ལྷ། ………………(༡༦༢༤)
མྱ་ངམ་ཐང་། ……………(༡༦༢༤)
མྱ་ངན་གདུང་བ། …………(༡༦༢༤)
མྱ་ངན་འདས། ……………(༡༦༢༤)
མྱ་ངན་འདས་ཆུང་། ………(༡༦༢༤)
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། …(༡༦༢༤)
མྱང་ཆུ། …………………(༡༦༢༤)
མྱང་འདས། ………………(༡༦༢༤)
མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན། ……(༡༦༢༤)
མྱང་འདས་གཉིས།…………(༡༦༢༥)
མྱང་འདས་གཞན་ནས་སྐྱབ་ཏུ……
མེད། ……………………(༡༦༢༥)
མྱང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྣང་། …(༡༦༢༥)
མྱང་རོ་ཕྱུད་དཀར། ………(༡༦༢༥)
མྱི། ………………………(༡༦༢༥)
མྱི་སྡོད་པ། ………………(༡༦༢༥)
མྱི་ཐལ་གྱིས་བཅར་དུ་ཡང་མི་རུང་།
…………………………(༡༦༢༥)
མྱི་འཁྲི། …………………(༡༦༢༥)
མྱི་སོ།……………………(༡༦༢༥)
མྱི་འཛེར། ………………(༡༦༢༥)
མྱི་རུ་འཛིངས། ……………(༡༦༢༥)
མྱི་གསལ་བ།………………(༡༦༢༥)
མྱིག་སྣམ་ཆག་དུ་ན་བ། ……(༡༦༢༥)
མྱིག་འདྲེན་པ། ……………(༡༦༢༥)
མྱིག་རྩ། …………………(༡༦༢༥)
མྱིང་བླ་དགས། ……………(༡༦༢༥)
མྱིད་པ། …………………(༡༦༢༥)
མྱིའུ། ……………………(༡༦༢༥)
མྱུར་འགྲོ། ………………(༡༦༢༥)
མྱེ། ………………………(༡༦༢༥)
མྱེ་ངན། …………………(༡༦༢༥)
མྱེ་བཙའ། ………………(༡༦༢༥)
མྱེ་བཙའ་ཕྲ་མོ། …………(༡༦༢༥)
མྱེ་བཚོ། …………………(༡༦༢༥)
མྱེ་བཚོ་བཟབ། ……………(༡༦༢༥)
མྱེ་འི་ཞག ………………(༡༦༢༥)
མྱེན་ལིང་། ………………(༡༦༢༥)
མྱེར་བུ། …………………(༡༦༢༥)
མྱོང་གྲོལ་ཨ་རྒྱ་ཅན། ………(༡༦༢༥)
མྱོང་རེས་གསུམ། …………(༡༦༢༥)
མྱོང་སྣབས་ཀྱིས་རེས་པ་བྲངས་པ།
…………………………(༡༦༢༥)
མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྔ། (༡༦༢༦)
མྱོང་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་གསུམ།
…………………………(༡༦༢༦)
དམག་ཁང་།………………(༡༦༢༦)
དམག་གི་བཞེད། …………(༡༦༢༦)
དམག་རྟེན་ཕ་གཞིས། ………(༡༦༢༦)
དམག་དཔུང་ཚོགས་བཞི།……(༡༦༢༦)
དམག་དཔོན། ……………(༡༦༢༦)
དམག་སྒྲི་ལས་ཁུངས། ………(༡༦༢༦)
དམན་པ་ལྔའི་ཤ། …………(༡༦༢༦)
དམན་པ་ས་བརྒྱད། ………(༡༦༢༦)
དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། …(༡༦༢༦)
དམན་པའི་གདུལ་བྱ། ………(༡༦༢༦)

དམན་ལམ་གྱི་སྨོན་པ།……(༡༦༢༦)
དམན་ལམ་སྨོན་དུ་མ་སོང་བའི་……
བྱང་སེམས།……(༡༦༢༦)
དམན་ལམ་སྨོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་
སྲས།……(༡༦༢༦)
དམར་ཆུང་སྐོར་གསུམ།……(༡༦༢༦)
དམར་ཆེན་སྐོར་གསུམ།……(༡༦༢༦)
དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་……
རྣལ་འབྱོར་བཞི།……(༡༦༢༦)
དམར་པོ་རི།……(༡༦༢༦)
དམར་བ།……(༡༦༢༦)
དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ།……(༡༦༢༦)
དམར་ཏུ་ལ་བྲིས།……(༡༦༣༡)
དམར་སེར་རྫེ།……(༡༦༣༡)
དམིགས་རྐྱེན།……(༡༦༣༡)
དམིགས་རྐྱེན་བཅུ་གཉིས།……(༡༦༣༡)
དམིགས་སྐོར་རེ།……(༡༦༣༡)
དམིགས་རྣམ།……(༡༦༣༡)
དམིགས་པ་གཉིས།……(༡༦༣༡)
དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག (༡༦༣༡)
དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག……(༡༦༣༢)
དམིགས་ཕྱུག་པ།……(༡༦༣༢)
དམིགས་འབྱེད་པ།……(༡༦༣༢)
དམིགས་བརྩེ་མ།……(༡༦༣༢)
དམིགས་སུ་ཕྱུག……(༡༦༣༢)
དམིགས་བསལ་གྱི་རྩ་ཚིག……(༡༦༣༢)
དམིགས་བསལ་ལྡོགས་མིན་རིགས།
……(༡༦༣༢)
དམུ།……(༡༦༣༢)
དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ། (༡༦༣༢)
དམུ་ཆུ་དྲུག……(༡༦༣༥)
དམུ་ཐག……(༡༦༣༥)
དམུ་ཐག་དང་དམུ་སྐས།……(༡༦༣༥)

དམུས་ལོང་།……(༡༦༣༦)
དམེ་བོ།……(༡༦༣༦)
དམེ་ཤི།……(༡༦༣༦)
དམེའ་བྱུང་།……(༡༦༣༦)
དམོད་པ།……(༡༦༣༦)
དམོད་པ་བོར་བ།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་བ།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་བ་ཆུང་བ་གཉིས།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཟུང་།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་བ་བཞི།……(༡༦༣༦)
དམྱལ་བའི་སྒོ།……(༡༦༣༦)
གམྱིག……(༡༦༣༦)
གམྱིག་རྩ།……(༡༦༣༦)
དམྱིག་རྟུལ།……(༡༦༣༦)
དམྱིག་སྤྲིན།……(༡༦༣༦)
དམྱིག་ཟྲི་ཟྲི་པོ།……(༡༦༣༦)
དམྱིག་ལི་གོང་ཕྱོང་པོ།……(༡༦༣༦)
དམྱེ།……(༡༦༣༦)
རྨ་ཁ་ཁོག་ཁོག་པོར་ཡོད།……(༡༦༣༦)
རྨ་སྒོ་དགུ།……(༡༦༣༦)
རྨ་སྒོ་གསུམ།……(༡༦༣༦)
རྨ་སྒོམ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ།……(༡༦༣༦)
རྨ་རྒྱ་ཁྲུག་པ།……(༡༦༣༧)
རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར།……(༡༦༣༧)
རྨ་ཕབས།……(༡༦༣༧)
རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག……(༡༦༣༧)
རྨ་ལོ་ཙཱ་བ།……(༡༦༣༨)
རྨང་ཚེར།……(༡༦༣༨)
རྨང་ལམ།……(༡༦༣༨)
རྨད་འདོར།……(༡༦༣༨)
རྨད་བྱུང་།……(༡༦༣༨)
རྨད་བྱུང་ཅོད་པཎ།……(༡༦༣༨)

རྨན་ཟན།……(༡༦༣༨)
རྨི་ལམ་ངན་པ་བཟློག་ཐབས་བདུན།
……(༡༦༣༨)
རྨུ་སྐས།……(༡༦༣༨)
རྨུ་ཐག……(༡༦༣༨)
རྨུ་བོན་སྐྱུ་ཇོ་མཚར།……(༡༦༣༨)
རྨུགས་པ།……(༡༦༣༨)
རྨུགས་འཛིན་དབང་པོ་བསྒྲིབ་པར་
བྱས།……(༡༦༣༩)
རྨུས་ཕྱིན།……(༡༦༣༩)
རྨེ་བརྩེགས།……(༡༦༣༩)
རྨེ་ཏུ་དགོན་པ།……(༡༦༣༩)
རྨེ་ཏུ་སྙིང་པ།……(༡༦༣༩)
རྨེད་པ།……(༡༦༣༩)
རྨེད་མེད་པར་བཙོམ།……(༡༦༣༩)
རྨེའུ།……(༡༦༣༩)
རྨོ་སློག་ཕྲུ་གསུམ།……(༡༦༣༩)
རྨོངས་པ་བདུན།……(༡༦༣༩)
རྨོན་དོར།……(༡༦༣༩)
རྨོན་པ་དོར་བརྡེབས།……(༡༦༣༩)
སྨྲ་ལྷར་བྱེད་པ།……(༡༦༤༠)
སྨྲ་བ།……(༡༦༤༠)
སྨྲི།……(༡༦༤༠)
སྨད་ཀྱི་ལྷེ་གསུམ།……(༡༦༤༠)
སྨད་རྒྱུད།……(༡༦༤༠)
སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག……(༡༦༤༠)
སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ།……(༡༦༤༠)
སྨད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་
པོ།……(༡༦༤༠)
སྨད་སེལ་ཆད།……(༡༦༤༡)
སྨན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ།……(༡༦༤༡)
སྨན་ཁང་པ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ།
……(༡༦༤༡)

སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི། ....(༡༨༤༡)
སྨན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཞི། ...(༡༨༤༡)
སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྻ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
མཆེད་བརྒྱད། ....(༡༨༤༡)
སྨན་གྱི་གཞི་བཞི། ....(༡༨༤༡)
སྨན་གྱི་རོ་དྲུག ....(༡༨༤༡)
སྨན་ལྷ། ....(༡༨༤༢)
སྨན་རྫིང་གོང་འདུ། ....(༡༨༤༢)
སྨན་ཐང་པ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས།
............(༡༨༤༢)
སྨན་ཐང་ལྷ་བྲིས་པ་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ།
............(༡༨༤༢)
སྨན་སྣ་བརྒྱད། ....(༡༨༤༢)
སྨན་པ་དུང་གི་ཐོར་ཅོག ....(༡༨༤༢)
སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་
ནུ། ....(༡༨༤༢)
སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་ཚོགས། (༡༨༤༢)
སྨན་པའི་རྒྱུ་དྲུག ....(༡༨༤༢)
སྨན་དཔྱད་ཆེན་མོ། ....(༡༨༤༢)
སྨན་བླ་ཁང་། ....(༡༨༤༣)
སྨན་བླ་མཆེད་བརྒྱད། ....(༡༨༤༣)
སྨན་རྩིས་ཁང་། ....(༡༨༤༣)
སྨན་རྩེ། ....(༡༨༤༣)
སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན། ....(༡༨༤༣)
སྨན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་གཡིའུ་ཏྲུ། ...(༡༨༤༣)
སྨན་རྩེའི་ཡི་བྱེའུ། ....(༡༨༤༣)
སྨན་ཚ་བ་གསུམ། ....(༡༨༤༣)
སྨན་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ།
............(༡༨༤༣)
སྨན་གཞུང་ལས་བཅོས་པ་ཡན་
ལག་བརྒྱད། ....(༡༨༤༣)
སྨན་བཞི། ....(༡༨༤༣)
སྨན་བཟང་པོ་དྲུག ....(༡༨༤༣)
སྨན་རི་བ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། (༡༨༤༤)
སྨར་ཐོང་ཁྲ་གསུམ། ....(༡༨༤༤)
སྨར་ཡིག ....(༡༨༤༤)
སྨིག་སྨུའི་རྒྱུ། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་གྲོལ། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་གཏོང་། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བ། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་པ་གསུམ། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་པར་བགྱིས། ....(༡༨༤༤)
སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། ....(༡༨༤༤)
སྨུ་རི་སྨུག་པོ། ....(༡༨༤༥)
སྨེ་སྔགས་འདོན། ....(༡༨༤༥)
སྨེ་བ་དགུ། ....(༡༨༤༥)
སྨེ་ཤ། ....(༡༨༤༥)
སྨེ་ཤ་ཅན། ....(༡༨༤༥)
སྨོངས། ....(༡༨༤༥)
སྨོད་པའི་ཚིག་བཞི། ....(༡༨༤༥)
སྨོན་ཁང་རྩེ་གདོང་རྫོང་། ......(༡༨༤༥)
སྨོན་ཁྲག ....(༡༨༤༥)
སྨོན་གྲུབ་སྨུག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་
པོ། ....(༡༨༤༥)
སྨོན་གྲོང་། ....(༡༨༤༥)
སྨོན་གྲོང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། ...(༡༨༤༥)
སྨོན་འཇུག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད། ...(༡༨༤༦)
སྨོན་འཇུག་གཉིས། ....(༡༨༤༦)
སྨོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད། ......(༡༨༤༦)
སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་
བྱ་ལྔ། ....(༡༨༤༦)
སྨོན་ལམ། ....(༡༨༤༦)
སྨོན་ལམ་ལྔ། ....(༡༨༤༦)
སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། ....(༡༨༤༦)
སྨོན་ལམ་ཛའི་སང་། ....(༡༨༤༧)
སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག ....(༡༨༤༧)
སྨོན་སེམས། ....(༡༨༥༠)
སྨྱུ་གུ། ....(༡༨༥༠)
སྨྱིན་མ། ....(༡༨༥༠)
སྨྱུགས་ལ། ....(༡༨༥༠)
སྨྱུང་གནས། ....(༡༨༥༠)
སྨྱོ་བ། ....(༡༨༥༠)
སྨྱོ་གོད་རྒྱུག་པ། ....(༡༨༥༠)
སྨྱོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ།
............(༡༨༥༠)
སྨྲས་སྟོན་ཆོས་འབར། ....(༡༨༥༡)
སྨྲ་མཆུ་བ། ....(༡༨༥༡)
སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག ....(༡༨༥༡)
སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས། ....(༡༨༥༡)
སྨྲིགས་བུ། ....(༡༨༥༡)
སྨྲི། ....(༡༨༥༡)

ཙ

ཙ་ཏ་ཀ ....(༡༨༥༢)
ཙན་ཐང་། ....(༡༨༥༢)
ཙན་དན་སྒྲོལ་མ། ....(༡༨༥༢)
ཙན་དན་ཇོ་བོ། ....(༡༨༥༢)
ཙནྡྲ་བདུན། ....(༡༨༥༥)
ཙན་དྲའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུ། ...(༡༨༥༥)
ཙབ་ཙོབ་སྣོ་མང་། ....(༡༨༥༥)
ཙིཏྟ། ....(༡༨༥༥)
ཙིག་མ། ....(༡༨༥༥)
ཙོང་དབང་གི་ལས་ཀ་བྱས། ...(༡༨༥༥)
ཙོང་དབང་རྒྱལ་པོ། ....(༡༨༥༥)
ཙཀྲ་མ་ཧེའི་སྐྱེས་ཟོར། ....(༡༨༥༥)
ཙུག་ལགས། ....(༡༨༥༥)
ཙོ་ཙ། ....(༡༨༥༥)
ཙོང་ཁ་པ། ....(༡༨༥༥)

ཙ་རི་ཙྭ་སྒང་། ……………(༡༦༥༩)
གཙང་། ……………………(༡༦༦༠)
གཙང་དཀར། ……………(༡༦༦༠)
གཙང་ཁང་སྟོ་ལྷ། …………(༡༦༦༠)
གཙང་ཁང་བྱང་། …………(༡༦༦༠)
གཙང་ཁང་དབུས་མ། ………(༡༦༦༠)
གཙང་ཁང་གཡས་མ། ………(༡༦༦༡)
གཙང་ཁང་ལྷོ། ……………(༡༦༦༡)
གཙང་གི་བར་སྣང་སྣང་། ……(༡༦༦༡)
གཙང་འགྲམ། ……………(༡༦༦༡)
གཙང་སྐར་གྱི་འཇམ་དབྱངས་
གསུམ། ………………(༡༦༦༡)
གཙང་ཆ། ………………(༡༦༦༡)
གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོ། ………(༡༦༦༡)
གཙང་ཆེན། ………………(༡༦༦༡)
གཙང་ལྟོངས་ཀྱི་གཡུལ་གྱི་ཁ་ལོ་
པ། ………………………(༡༦༦༡)
གཙང་སྟོད་སྔེ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་
རྒྱལ། ……………………(༡༦༦༡)
གཙང་གནས་རིགས་ལྔ། ……(༡༦༦༡)
གཙང་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
འབྱོར། ………………(༡༦༦༡)
གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། (༡༦༦༡)
གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་
དབང་པོ། ………………(༡༦༦༡)
གཙང་པ་ཧུང་ཁུར། ………(༡༦༦༡)
གཙང་པ་བདུན་བརྒྱད། ……(༡༦༦༡)
གཙང་པ་ལྷ་གྲོས་བཟང་པོ། …(༡༦༦༡)
གཙང་པ་རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་
རྡོ་རྗེ། …………………(༡༦༦༣)
གཙང་པ་སུམ་པ། …………(༡༦༦༣)
གཙང་འབུལ་གླིང་མེད་ཞུ་བ། (༡༦༦༣)
གཙང་སྦྱོར། ………………(༡༦༦༤)
གཙང་མའི་གནས་ལྔ། ………(༡༦༦༤)
གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། (༡༦༦༤)
གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀ་རུས་པའི་རྒྱན་
ཅན། ……………………(༡༦༦༤)
གཙང་སྲི། ………………(༡༦༦༥)
གཙང་ཟོམ། ………………(༡༦༦༥)
གཙང་རལ་རྒྱ་རིགས་བང་སོ། (༡༦༦༥)
གཙང་རོང་གི་མེས་ཧོན་ཆེན་པོ།
……………………………(༡༦༦༥)
གཙུག་རྒྱན། ………………(༡༦༦༥)
གཙུག་ཧུ་ཁུར། ……………(༡༦༦༥)
གཙུག་ཧོར་སྔེ་ལྷ། …………(༡༦༦༥)
གཙུག་ཕུད་ཕུལ། …………(༡༦༦༥)
གཙུག་གཡུ། ………………(༡༦༦༥)
གཙུག་ལག་ཁང་། …………(༡༦༦༥)
གཙུག་ལག་ཁང་གི་རི་མོའི་ཁྱད་
པར་བཅུ་དགུ། …………(༡༦༦༥)
གཙུག་ལག་གི་གདོན་བཅུ། …(༡༦༦༦)
གཙུག་ལག་གི་གནས། ………(༡༦༦༦)
གཙུག་ལག་རྣམ་གཉིས། ……(༡༦༦༦)
གཙུག་ལག་བཞི། …………(༡༦༦༦)
གཙུག་ལག་ཡི་གེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་
ཅུ། ………………………(༡༦༦༦)
གཙོ་བོ། …………………(༡༦༦༦)
གཙོ་བོ་མི་བདུན། …………(༡༦༦༧)
གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། ……(༡༦༦༧)
གཙོ་སེམས། ………………(༡༦༦༧)
བཙད་པོ། ………………(༡༦༦༧)
བཙན་ལྷ། ………………(༡༦༦༧)
བཙན་ཐང་སྒོ་བཞི། ………(༡༦༦༧)
བཙན་ཐབས་སུ་བྱས་པ། ……(༡༦༦༧)
བཙན་པའི་མཁར་བཞི། ……(༡༦༦༧)
བཙན་པོ། ………………(༡༦༦༧)
བཙན་པོ་སྣང་དར་མ་བཀྲོངས་པ།
……………………………(༡༦༦༧)
བཙན་པོ་རྒྱལ་འབངས། ……(༡༦༦༨)
བཙན་པོ་བདུན། …………(༡༦༦༨)
བཙན་ཕྱུག་ལྔི། …………(༡༦༦༨)
བཙན་འབངས་དུས་དྲུག ……(༡༦༦༨)
བཙན་མོ། ………………(༡༦༦༨)
བཙན་དམིགས་ཆེ་ངེས་གཞན་…
འགྲན་མེད་པ། …………(༡༦༦༨)
བཙས་པ། ………………(༡༦༦༨)
བཙས་འཕྲོག་པ་དང་འདྲ། …(༡༦༦༨)
བ་ཙོགས་དང་མནའ་ཆད་བྱས།
……………………………(༡༦༦༨)
བརྩུན་དགོན་མཚམས་ཁུང་། …(༡༦༦༨)
བརྩུན་པ། ………………(༡༦༦༨)
བརྩུན་མ་གཡུ་སྒྲ། …………(༡༦༦༨)
བརྩུན་མོ་ཚལ། ……………(༡༦༦༩)
བརྩུན་མོའི་འཁོར་ལ་གཡོལ་བ།
……………………………(༡༦༦༩)
བརྩུན་མོའི་རྟེན་དོག་ལ་མི་འཚེར།
……………………………(༡༦༦༩)
བརྩུན་ཚུགས་མ་དོར་བ། ……(༡༦༦༩)
བརྩོགས་པ། ………………(༡༦༦༩)
བརྩོན་ཐམས་ཅད་དོང་སླུག …(༡༦༦༩)
བརྩོས་ཤ་རྗེན་ལོག…………(༡༦༦༩)
རྩ་ཁབ། …………………(༡༦༦༩)
རྩ་འཁོར་ལྔ།………………(༡༦༦༩)
རྩ་འཁོར་དྲུག ……………(༡༦༦༩)
རྩ་འཁོར་བཞི། ……………(༡༦༦༩)
རྩ་དགུ། …………………(༡༦༦༩)
རྩ་རྒྱུད་རྣམ་གསུམ། ………(༡༦༦༩)
རྩ་བརྒྱད། ………………(༡༦༦༩)
རྩ་བརྒྱད་བླ་མ། …………(༡༦༧༠)

ཆ་ཆག …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་ཉོན་དྲུག …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། …………… (༡༤༧༠)
ཆ་ལྟུང་སྦྱོར་བ་བདུན། ……… (༡༤༧༠)
ཆ་ལྟུང་བཞི། …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་མདུད་མི་གྲོལ་ཐབས་ལམ། (༡༤༧༠)
ཆ་དྲིས་མ། …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་བ་བརྒྱད། …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་བ་བརྒྱད་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཡན་ལག …………………… (༡༤༧༠)
ཆ་བ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། … (༡༤༧༡)
ཆ་བ་བཞི། …………………… (༡༤༧༡)
ཆ་བ་ཞུས་ལྷ་བུའི་བསྟན་བཅོས་
གསུམ། …………………… (༡༤༧༡)
ཆ་བ་སུམ་ཅུ་པ། …………… (༡༤༧༡)
ཆ་བ་གསུམ། …………………… (༡༤༧༡)
ཆ་བ་ལྔ་ཁང་། …………………… (༡༤༧༡)
ཆ་བའི་ཁ་དོག་བཞི། ………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། …… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག …… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་དུད་ཚང་། …………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་སྐྱེ་དྲུག …………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་སྐྱེ་པ་བཞི། ………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་ནད་དྲུག …………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་སམ་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད། (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་བླ་མ། …………………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་རོ་དྲུག …………………… (༡༤༧༢)
ཆ་བའི་རླུང་ལྔ། …………………… (༡༤༧༢)
ཆ་བྲལ་ནང་དུ་ཤེས་པ། ……… (༡༤༧༢)
ཆ་དབུ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི།
…………………………… (༡༤༧༢)
ཆ་མི་ཤེད་མི། …………………… (༡༤༧༢)
ཆ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། … (༡༤༧༣)
ཆ་ཚིག་རིམ་སོང་། …………… (༡༤༧༣)
ཆ་འཛིན་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཡོང་བ་བྱེད།
…………………………… (༡༤༧༣)
ཆ་འཛིན་གཡོ་མེད་དགོས་པ། (༡༤༧༣)
ཆ་ར་གཏོང་། …………………… (༡༤༧༣)
ཆ་ར་ཡན་པོར་མ་སོང་བ། … (༡༤༧༣)
ཆ་རི། …………………………… (༡༤༧༣)
ཆ་རི་ཧྲ། …………………………… (༡༤༧༣)
ཆ་རླུང་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག
…………………………… (༡༤༧༣)
ཆ་རླུང་བསྒོམས་པའི་གནད་བཞི།
…………………………… (༡༤༧༣)
ཆ་རླུང་ཐིག་ལེ། …………………… (༡༤༧༣)
ཆ་ལག་འཚོའི་མེ་ཏོག ……… (༡༤༧༣)
ཆ་གསུམ། …………………… (༡༤༧༣)
ཆང་ནན། …………………… (༡༤༧༣)
ཆད་གཅོད་བབས་བཀོད་བྱེད། (༡༤༧༣)
ཆབས། …………………… (༡༤༧༣)
ཆབས་མོ། …………………… (༡༤༧༤)
ཆམ་པ། …………………… (༡༤༧༤)
ཆམ་འབྲུ། …………………… (༡༤༧༤)
ཆམ་བཞེས་ལས་ཁུངས། …… (༡༤༧༤)
ཆའི་འཁོར་ལོ་ལྔ། …………… (༡༤༧༤)
ཆའི་འཁོར་ལོ་དྲུག ………… (༡༤༧༤)
ཆལ་ཁ། …………………… (༡༤༧༤)
ཆལ་པོ་ཆེ་ཡི་ལྡན་འབངས་མི་……
བདུན། …………………… (༡༤༧༤)
ཆི། …………………………… (༡༤༧༥)
ཆི་བུ་ཐུང་། …………………… (༡༤༧༥)
ཆི་སྨན། …………………… (༡༤༧༥)
ཆིགས་བཞི། …………………… (༡༤༧༥)
ཆིང་པ། …………………… (༡༤༧༥)
ཆིབས་ཀྱི་ལྷ་ཀརྨ་ཡོལ་སྐྱེས་སྲུང་
དྲངས། …………………… (༡༤༧༥)
ཆིབས་བརྒྱད་འཁོར་ལོ། …… (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱི་ཁང་བུའི་གཙོ་བོ། …… (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཐང་བརྒྱད་ཅུ། … (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག … (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལས་བཤད་……
པའི་འདྲི་ལྔ། …………… (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལས་ལྔ། …… (༡༤༧༥)
ཆིས་ཀྱིས་མི་ཐིངས་པ། ……… (༡༤༧༥)
ཆིས་ཁང་ལས་ཁུངས། ……… (༡༤༧༥)
ཆིས་རིག …………………… (༡༤༧༦)
ཆུབ་པ། …………………… (༡༤༧༨)
ཆུབ་དཔྱད་གསུམ། ………… (༡༤༧༨)
ཆེ་དགུ་གཏོར། …………… (༡༤༧༨)
ཆེ་མགྲོན། …………………… (༡༤༧༨)
ཆེ་ལྔ། …………………………… (༡༤༧༨)
ཆེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། …… (༡༤༧༨)
ཆེ་གཅིག་གུས་གཅིག ……… (༡༤༧༨)
ཆེ་ཆེན། …………………… (༡༤༧༩)
ཆེ་ཆོས་ཐོག …………………… (༡༤༧༩)
ཆེ་ཛེ། …………………………… (༡༤༧༩)
ཆེ་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས། … (༡༤༧༩)
ཆེ་གདོང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ། … (༡༤༧༩)
ཆེ་རྣམ་གན་དངུལ་སྐྱེད་ལས་……
ཁུངས། …………………… (༡༤༧༩)
ཆེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། ……… (༡༤༧༩)
ཆེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས། ……… (༡༤༧༩)
ཆེ་ཕྲུག་ལས་འཛིན་རིམ་འགྱུར།
…………………………… (༡༤༨༠)
ཆེ་འཁྲོ། …………………… (༡༤༨༠)
ཆེ་འཕྲལ་བདེ་ལས་ཁུངས། … (༡༤༨༠)
ཆེ་བྲོ་ཆག …………………… (༡༤༨༠)

ཙེ་མོ། ……………………(༡༦༨༠)
ཙེ་མོ་ཅན། ……………………(༡༦༨༠)
ཙེ་གཟིམ་ཚུང་འགག ………(༡༦༨༠)
ཙེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས། ……(༡༦༨༡)
ཙེ་སློབ་གྱི་ལས་ཚན་ཕྱི་ནང་།…(༡༦༨༡)
ཙེ་སློབ་གཉིས། ……………(༡༦༨༡)
ཙེ་སློབ་ཕྱི་ནང་ལས་ཚན་ཆེ་ཆུང་།
……………………………(༡༦༨༡)
ཙེ་སློབ་ལས་ཁུངས། ………(༡༦༨༡)
ཙེ་སློབ་གྲྭ། ………………(༡༦༨༡)
ཙེད་གདོང་།………………(༡༦༨༡)
ཙེས་དང་། ………………(༡༦༨༡)
ཙོད་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལྔ། ……(༡༦༨༡)
ཙོད་ལྡན་གྱི་དུས། …………(༡༦༨༡)
ཙོད་པ། ……………………(༡༦༨༢)
ཙོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་
གསུམ། ……………………(༡༦༨༢)
ཙོད་པ་སྨྲ་བ་པོ་གསུམ། ……(༡༦༨༢)
ཙོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་
བདུན། ……………………(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ། ………(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུམ།…(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་རྒྱུ་གསུམ། ………(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་མདུན་ས། ………(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་དཔེ་དྲུག…………(༡༦༨༢)
ཙོད་པའི་དཔེ་གསུམ།………(༡༦༨༣)
ཙོད་པའི་འབྲས་བུ་དྲུག ……(༡༦༨༣)
ཙོད་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ། …(༡༦༨༣)
ཙོད་པའི་རྩ་བ་ཉེར་ལེན་བཞི། (༡༦༨༣)
ཙོད་པར་མི་འདོད་ཐབ་སྟོད་ལྔ་
བུ། ………………………(༡༦༨༣)
ཙོད་པར་མཛེས་པའི་རྒྱན་བདུན།
……………………………(༡༦༨༣)
ཙོད་ཞུ། ……………………(༡༦༨༣)
ཙོམ་པ། ……………………(༡༦༨༣)
ཙོམ་པ་དེས་མི་ཐོམས།………(༡༦༨༤)
ཙོམ་པ་བྱེད་ཚེ་སྐྱོན་གསུམ། …(༡༦༨༤)
ཙོམ་པའི་རྒྱུ་གསུམ། ………(༡༦༨༤)
ཙོམ་གཞི། …………………(༡༦༨༤)
ཙོལ་མེད་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ། …(༡༦༨༤)
ཙོལ་མེད་རང་ལུགས་སློད་པ། (༡༦༨༤)
ཙྭ་མཆོག་གྲོང་།……………(༡༦༨༤)
ཙྭ་མཛིང་། ………………(༡༦༨༥)
ཙ་གཉེར་ལས་ཁུངས། ………(༡༦༨༥)
ཙྭ་ཐུན། …………………(༡༦༨༥)
ཙྭ་ལྕམ། …………………(༡༦༨༥)
ཙ་ཤིང་ཐང་གསུམ་གྱི་གཙོ་སྨན་
རིགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད། ……(༡༦༨༥)
བཙོན་འགྲུས། ……………(༡༦༨༥)
བཙོན་འགྲུས་གཉིས། ………(༡༦༨༥)
བཙོན་པ་ལ་མ་གཡེལ་བ།……(༡༦༨༥)
བཙོན་འབུང་བྱེད།…………(༡༦༨༥)
གཙུག…………………(༡༦༨༥)
བརྩི་བ། …………………(༡༦༨༥)
བརྩིགས།…………………(༡༦༨༦)
རྩུང་གནང་གུམ། …………(༡༦༨༦)
རྩུང་མདན།………………(༡༦༨༦)
རྩུང་ཤ། …………………(༡༦༨༦)
རྩུལ་ཏེ། …………………(༡༦༨༦)
རྩིང་།……………………(༡༦༨༦)
རྩོད་པ། …………………(༡༦༨༦)
རྩོན་པ། …………………(༡༦༨༦)
ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་
པ། ………………………(༡༦༨༧)
ཚ་ནད་གནས་སྐབས་དབྱེ་བ་དྲུག
……………………………(༡༦༨༧)
ཚ་ནད་དབྱེ་བ་བདུན།………(༡༦༨༧)
ཚ་ནད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི།
……………………………(༡༦༨༧)
ཚ་སྨྱུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་།
……………………………(༡༦༨༧)
ཚ་བ།……………………(༡༦༨༩)
ཚ་བ་མཐུབ།………………(༡༦༨༩)
ཚ་བ་རིམས།………………(༡༦༨༩)
ཚ་བ་གསུམ།………………(༡༦༨༩)
ཚ་བའི་སྤྱི་ཙ་དྲུག …………(༡༦༨༩)
ཚ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད། ……(༡༦༨༩)
ཚ་ཚ།……………………(༡༦༨༩)
ཚ་ཞག་གར་བབས། ………(༡༦༨༩)
ཚ་རོང་བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ། (༡༦༨༩)
ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། …(༡༦༩༠)
ཚགས། ……………………(༡༦༩༡)
ཚགས་པ། …………………(༡༦༩༡)
ཚགས་སུ་ཚུད་པ། …………(༡༦༩༡)
ཚངས་སྐྱད། ………………(༡༦༩༡)
ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།
……………………………(༡༦༩༡)
ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན། ……(༡༦༩༡)
ཚངས་པ་ལྷུང་གནོན། ………(༡༦༩༡)
ཚངས་པའི་ཀང་ཉེ་ཤུར་བསྒྱུར་པ།
……………………………(༡༦༩༡)
ཚངས་པའི་གནས་བཞི། ……(༡༦༩༢)
ཚངས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ། …(༡༦༩༢)
ཚངས་སྤྱོད།………………(༡༦༩༢)
ཚངས་སྤྱོད་བསྲུང་། ………(༡༦༩༢)
ཚངས་དབང་། ……………(༡༦༩༢)

ཚངས་དབྱངས་དྲུག་ཅུ། ……(༡༦༩༢)
ཚད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ།……(༡༦༩༢)
ཚད་ཉིད། ……(༡༦༩༢)
ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་། ……(༡༦༩༢)
ཚད་པ། ……(༡༦༩༢)
ཚད་འབྲས། ……(༡༦༩༣)
ཚད་མ། ……(༡༦༩༣)
ཚད་མ་གཉིས། ……(༡༦༩༣)
ཚད་མ་སྡེ་བདུན། ……(༡༦༩༣)
ཚད་མ་བཞི།……(༡༦༩༣)
ཚད་མ་རིག་པ།……(༡༦༩༣)
ཚད་མ་གསུམ། ……(༡༦༩༤)
ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་དང་
དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གཅིག་པུ།
……(༡༦༩༤)
ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་གསུམ། ……(༡༦༩༤)
ཚད་མའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད།
……(༡༦༩༤)
ཚད་མའི་ཨུ་དཀྲ། ……(༡༦༩༤)
ཚད་མིན་གྱི་བློ།……(༡༦༩༤)
ཚད་མིན་ཤེས་པ་ལྔ། ……(༡༦༩༥)
ཚད་མེད་བཞི། ……(༡༦༩༥)
ཚན་པོ་ཆེ། ……(༡༦༩༥)
ཚན་པོ་ཆེའི་སྟོབས། ……(༡༦༩༥)
ཚམ་ཛམ། ……(༡༦༩༥)
ཚོའོ་ཚོའོ། ……(༡༦༩༥)
ཚར་དུ་གསན། ……(༡༦༩༦)
ཚལ། ……(༡༦༩༦)
ཚལ་གུང་ཐང་།……(༡༦༩༧)
ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། ……(༡༦༩༧)
ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ……(༡༦༩༩)
ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན། ……(༡༦༩༩)
ཚལ་པ་དགའ་བདེ་དཔལ། ……(༡༦༩༩)
ཚལ་པ་རྟོགས་ལྡན་སྨོ་ཉལ་མ།
……(༡༦༩༩)
ཚལ་པ་སི་ཏུ། ……(༡༦༩༩)
ཚལ་པའི་དཔོན་རབས་རིམ་བྱུང་།
……(༡༦༩༩)
ཚལ་པར་འགས། ……(༡༧༠༠)
ཚལ་དབུས་གླིང་གྲྭ་ཚང་།……(༡༧༠༠)
ཚལ་གཞི་མེའོ་ལྷ་ཁང་། ……(༡༧༠༠)
ཚལ་ཡང་དགོན་གྲྭ་ཚང་།……(༡༧༠༠)
ཚལ་ལུགས། ……(༡༧༠༠)
ཚས། ……(༡༧༠༠)
ཚིག ……(༡༧༠༠)
ཚིག་ཁྲིན་གཙང་ཚོད་ཟིན་པ།
……(༡༧༠༡)
ཚིག་གི་དོན་དགུ། ……(༡༧༠༡)
ཚིག་གི་སྦྱོང་། ……(༡༧༠༡)
ཚིག་གིས་ཚར་བཅད། ……(༡༧༠༡)
ཚིག་གིས་ཟུར་ཕྱིན་པ།……(༡༧༠༡)
ཚིག་གཉིས། ……(༡༧༠༡)
ཚིག་དོན་ཚོས་དྲུག……(༡༧༠༡)
ཚིག་དོན་གཉིས། ……(༡༧༠༡)
ཚིག་དོན་དྲུག ……(༡༧༠༢)
ཚིག་སྟུད་དྲུག ……(༡༧༠༢)
ཚིག་སྦྱིའི་བཤད་སྒྲུབ། ……(༡༧༠༢)
ཚིག་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་
སོགས་བཅོ་ལྔ། ……(༡༧༠༢)
ཚིག་ལྷ་དྭགས། ……(༡༧༠༢)
ཚིག་ཙམ་གསོག་པ། ……(༡༧༠༢)
ཚིག་བཙུན།……(༡༧༠༢)
ཚིག་ཟུར་ཕུད་པ་མེད།……(༡༧༠༢)
ཚིག་རིས། ……(༡༧༠༢)
ཚིག་ལས་འདས་པའི་དོན། ……(༡༧༠༢)
ཚིགས་བཅད་གཅིག ……(༡༧༠༢)
ཚིགས་བཅད་སྦྱོར་ཚུལ་བཞི།……(༡༧༠༢)
ཚིགས་ཆེན་བརྒྱད།……(༡༧༠༢)
ཚུ་མཛད། ……(༡༧༠༢)
ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ། (༡༧༠༢)
ཚུགས་ཐུང་།……(༡༧༠༢)
ཚུང་དབང་།……(༡༧༠༢)
ཚུར་མཐོང་།……(༡༧༠༣)
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཞི། (༡༧༠༣)
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་
བཅུ། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་
བཅུ་གཉིས། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ།……(༡༧༠༣)
ཚུལ་སྤྱོད་བདེ་འཇགས། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་བཞི། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་བཞིན་བཀྲིས་པ། ……(༡༧༠༣)
ཚུལ་གསུམ། ……(༡༧༠༣)
ཚེ། ……(༡༧༠༣)
ཚེ་གླིང་རོ་དམ།……(༡༧༠༣)
ཚེ་གཅིག་སྐྱེ་བ་གཉིས།……(༡༧༠༤)
ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས
རྒྱས་པ། ……(༡༧༠༤)
ཚེ་གཅིག་ལུས་གཉིས། ……(༡༧༠༤)
ཚེ་མཆོག་གླིང་།……(༡༧༠༤)
ཚེ་མཆོག་ལྷ་ཉེར་གཅིག ……(༡༧༠༥)
ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་། ……(༡༧༠༥)
ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་། ……(༡༧༠༧)
ཚེ་སྦྲོང་གནག་སེང་། ……(༡༧༠༧)
ཚེ་མི་གཤེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ། ……(༡༧༠༧)
ཚེ་སྨོན་གླིང་། ……(༡༧༠༧)
ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས། ……(༡༧༡༠)
ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ། ……(༡༧༡༠)

ཚེ་རིང་གནས་ཀྱི་ཤེ་མོང་། …(༡༧༡༠)
ཚེ་རིང་རྣམ་དྲུག …………(༡༧༡༠)
ཚེ་རིང་མ་སྤུན་ལྔ། …………(༡༧༡༡)
ཚེ་རིང་ལྷ་སྒྲུ། …………(༡༧༡༡)
ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། …………(༡༧༡༡)
ཚེ་སྒྲོག་ཟླ་གསུམ། …………(༡༧༡༡)
ཚེ་སྒྲོག …………(༡༧༡༡)
ཚེ་ལྷ་སྐུ་འབུམ། …………(༡༧༡༡)
ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། …………(༡༧༡༢)
ཚེགས་ཡུས། …………(༡༧༡༢)
ཚེམ་བུ། …………(༡༧༡༢)
ཚེམ་ཚོག་ཚེམ། …………(༡༧༡༢)
ཚེར་འཛིན། …………(༡༧༡༢)
ཚེས་གཅལ། …………(༡༧༡༢)
ཚེས་ཞག …………(༡༧༡༢)
ཚེས་བཞི་སྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། …………(༡༧༡༤)
ཚེས་ཟླ། …………(༡༧༡༥)
ཚོ་དྲུག …………(༡༧༡༥)
ཚོ་པ་སྣེ་བཞི་འཁྲུག་སྐོར། ……(༡༧༡༥)
ཚོ་ཚོག …………(༡༧༡༥)
ཚོ་ཚོ། …………(༡༧༡༥)
ཚོགས་འཁོར། …………(༡༧༡༥)
ཚོགས་བརྒྱད། …………(༡༧༡༥)
ཚོགས་བསྐུལ་བཅུ་གཅིག ……(༡༧༡༥)
ཚོགས་ཆེན་པ། …………(༡༧༡༥)
ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ། …………(༡༧༡༥)
ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྱོང་། ……(༡༧༡༦)
ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ། …………(༡༧༡༧)
ཚོགས་གཉིས། …………(༡༧༡༧)
ཚོགས་གཏམ་བཏང་བ། ……(༡༧༡༨)
ཚོགས་དྲུག་ཁྲིར་མ་སྒྲོ། …………(༡༧༡༨)
ཚོགས་པ་སྐྱོང་། …………(༡༧༡༨)
ཚོགས་སྒྲི། …………(༡༧༡༨)
ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། …………(༡༧༡༨)
ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ། …(༡༧༢༠)
ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ། …………(༡༧༢༠)
ཚོགས་གསུམ། …………(༡༧༢༠)
ཚོགས་བསགས། …………(༡༧༢༠)
ཚོང་འདུས་མགུར་མོ། …………(༡༧༢༡)
ཚོང་པ་ལྔ། …………(༡༧༢༡)
ཚོད་དུ་འོད་ཧོ་དཔགས། ……(༡༧༢༡)
ཚོད་ཞོལ། …………(༡༧༢༡)
ཚོན་གྱིས་མ་བཅལ་བ། …………(༡༧༢༡)
ཚོན་ཆེན་བརྒྱད། …………(༡༧༢༡)
ཚོན་མདངས་ཡན་ལག་སོ་གཉིས། …………(༡༧༢༡)
ཚོན་སོ་སྣིང་། …………(༡༧༢༡)
ཚོན་བཟོ། …………(༡༧༢༡)
ཚོམས་ཆེན་སྙིང་པ། …………(༡༧༢༢)
ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས། …………(༡༧༢༢)
ཚོར་བ་ལྔ། …………(༡༧༢༢)
ཚོར་བ་དྲུག …………(༡༧༢༢)
ཚོར་བ་གསུམ། …………(༡༧༢༢)
ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། …………(༡༧༢༣)
ཚྭ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱེའི་དུས། ……(༡༧༢༣)
མཚང་། …………(༡༧༢༣)
མཚང་གི་ཐོག་ཏུ་འབེབས། …(༡༧༢༣)
མཚང་བྲུས། …………(༡༧༢༣)
མཚན་དྲུས། …………(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས། …………(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི། …(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་ལྔ། …………(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ། …………(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། …………(༡༧༢༣)
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས། …………(༡༧༢༤)
མཚན་ཉིད་གསུམ། …………(༡༧༢༤)
མཚན་གཏིབས། …………(༡༧༢༤)
མཚན་བརྟག་པ། …………(༡༧༢༤)
མཚན་ལྡན། …………(༡༧༢༤)
མཚན་དཔེ། …………(༡༧༢༤)
མཚན་མ་ཕྲུད་པར་ཅན། ……(༡༧༢༤)
མཚན་མ་རགས་པ་བཞི་རེ། …(༡༧༢༤)
མཚན་མའི་ཟུག་རྔུ། …………(༡༧༢༤)
མཚན་མར་འཛིན་པའི་རིག་པ་བཞི། …………(༡༧༢༤)
མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ། …(༡༧༢༤)
མཚན་མོ་རྒྱུ་བ། …………(༡༧༢༥)
མཚན་མོ་གསུམ། …………(༡༧༢༥)
མཚན་མོའི་ཆ་ཤས་བརྒྱད། …(༡༧༢༥)
མཚན་མོའི་དུས་ཚོད་དྲུག ……(༡༧༢༥)
མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་བཏད། …………(༡༧༢༥)
མཚན་བཟང་། …………(༡༧༢༥)
མཚན་བཟང་གི་གནས་བདུན་མཛོ་བ། …………(༡༧༢༦)
མཚན་ལུང་དགུང་འདེགས། …(༡༧༢༦)
མཚན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། …………(༡༧༢༦)
མཚམས་བསྒྲུམ་པ། …………(༡༧༢༦)
མཚམས་ཁྲུང་དགོན་པ། ……(༡༧༢༦)
མཚམས་བཅད་དུ་ཡོད་རིགས། …………(༡༧༢༦)
མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས། …………(༡༧༢༧)
མཚམས་ཆེན་པོ་གཅད་དོ། …(༡༧༢༧)
མཚམས་དྲུག …………(༡༧༢༧)

མཚམས་པ་དཔའ་རྩང་། ……(༡༧༢༧)
མཚམས་པ་བློ་བཟང་དཀོན་མཆོག
………………………(༡༧༢༨)
མཚམས་ཕྱོགས་གཉིས། ……(༡༧༢༨)
མཚམས་སྦྱོར་ཡི་གེ་བཞི། ……(༡༧༢༨)
མཚམས་སྦྱོར་ལྔག་བཅས་གསུམ།
………………………(༡༧༢༨)
མཚམས་མེད་ལྔ། …………(༡༧༢༨)
མཚམས་མེད་ཆ་འདྲ་ལྔ། ……(༡༧༢༨)
མཚམས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་…
དམྱལ་བ་ཆེན་པོ། ………(༡༧༢༨)
མཚམས་བཞི། ……………(༡༧༢༨)
མཚར་གྱི་ལྷུག ……………(༡༧༢༨)
མཚར་འདོད། ……………(༡༧༢༨)
མཚལ་རིགས་སློལ་མ། ………(༡༧༢༨)
མཚུངས་ལྡན་དགུ། …………(༡༧༢༨)
མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་བཞི་བཅུ།
………………………(༡༧༢༨)
མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས།
………………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅུ་
དགུ། ……………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེར་
གཉིས། …………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དྲུག་
ཅུ་རེ་དྲུག………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བདུན་
ཅུ་དོན་བདུན། …………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སུམ་
ཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་བཞི་པ་ལ་
སྒྲ་བཅུ། …………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སུམ་
ཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ལ་
སྒྲ་བཅོ་ལྔ། ……………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པའི་དབྱངས་བཅུ་བཞི།
………………………(༡༧༢༩)
མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་ལྔ།………(༡༧༢༩)
མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་གཉིས།…(༡༧༢༩)
མཚུངས་མེད་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། (༡༧༢༩)
མཚུན་གྱི་ལྔ།……………(༡༧༣༡)
མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ། …(༡༧༣༡)
མཚུར་མདོག་སྣ་ལྔ། ………(༡༧༣༡)
མཚུར་ཕུ་དགོན་པ། ………(༡༧༣༡)
མཚུར་ཕུའི་རྡོ་རིང་། ………(༡༧༣༢)
མཚུལ། …………………(༡༧༣༢)
མཚོ་གཟུགས། ……………(༡༧༣༢)
མཆོར་པ། ………………(༡༧༣༢)
མཆོར་སྨན་ཙ་ཧ་བཞི་པ། ……(༡༧༣༢)
མཆོར་ཤག་རྡོ་ཁང་སྟོན་མོ། …(༡༧༣༢)
མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། ……………(༡༧༣༤)
མཚོ་ཁ་རལ།………………(༡༧༣༤)
མཚོ་ཁའི་བསོད་ནམས་རྣམ་གསུམ།
………………………(༡༧༣༤)
མཚོ་ཁྲི་ཨོར་རྒྱལ་མོ། ………(༡༧༣༤)
མཚོ་སྨོ། …………………(༡༧༣༤)
མཚོ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་ཀླུ་ཆེན་
བརྒྱད། …………………(༡༧༣༤)
མཚོ་སྔོན་པོ།………………(༡༧༣༤)
མཚོ་ཆེན་བརྒྱད། …………(༡༧༣༥)
མཚོ་ཆེན་པོ་ལྔ། ……………(༡༧༣༥)
མཚོ་དྲུག…………………(༡༧༣༥)
མཚོ་བདུན། ………………(༡༧༣༥)
མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། (༡༧༣༥)
མཚོ་སྨད་དགོན། …………(༡༧༣༦)
མཚོ་སྨད་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་…
འབྲུངས་ཁང་། …………(༡༧༣༦)
མཚོ་བཞི། ………………(༡༧༣༦)
མཚོ་རག་མཚོ། ……………(༡༧༣༦)
མཚོ་སོག་ཁ་མི་ཆེ་བ། ………(༡༧༣༦)
མཚོན་ཀར་བཀྱེ་སྣེ། ………(༡༧༣༦)
མཚོན་ཆའི་ལས་རྩོམ་པ། ……(༡༧༣༦)
མཚོན་བྱེད། ………………(༡༧༣༦)
མཚོན་རྩེ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྣ་…
གོན། ……………………(༡༧༣༦)
འཚང་རྒྱ་བ།………………(༡༧༣༦)
འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཐོག་མར་སྟོན་
པའི་གནས། ……………(༡༧༣༦)
འཚམས་སྦྱོར་ལྔ། …………(༡༧༣༧)
འཚལ་ནས། ………………(༡༧༣༧)
འཚལ་མ། ………………(༡༧༣༧)
འཚལ་མ་མི་འཚལ། ………(༡༧༣༧)
འཚལ་སྦྱལ། ………………(༡༧༣༧)
འཆིག་པ། ………………(༡༧༣༧)
འཆེད། …………………(༡༧༣༧)
འཚོ་བ་ནར་མ། ……………(༡༧༣༧)
འཚོ་བ་པ། ………………(༡༧༣༧)
འཚོ་བ་ཟླ་ནས་སྦྱོར། ………(༡༧༣༧)
འཚོ་བ་གསུམ། ……………(༡༧༣༧)
འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕྲན་ཚེགས་བརྒྱད།
………………………(༡༧༣༧)
འཚོ་འཛིན། ………………(༡༧༣༧)
འཚོག་ཆེན། ………………(༡༧༣༧)

ཛ

ཛ་ལཀྵ་ར། ……………… (༡༧༣༨)
ཛ་སག་ཐའི་ཛི། ……………… (༡༧༣༨)
ཛྙཱ་ཡ་ཀློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། …(༡༧༣༨)
ཛམ་དྷུག་ཅིག་གི་ཐུག་པ། ……(༡༧༣༩)
ཛམ་བུའི་གླིང་། ……………… (༡༧༣༩)
ཛམ་བྷ་ལ། ……………… (༡༧༣༩)
ཛི་ན་མི་ཏྲ། ……………… (༡༧༣༩)
ཛུང་ཛུང་། ……………… (༡༧༣༩)
ཛེ་ཏྟ་རི། ……………… (༡༧༣༩)
མཛངས་པའི་ལས། ……………… (༡༧༣༩)
མཛངས་བླུན་གཉིས། ……… (༡༧༣༩)
མཛངས་ཤིང་བློ་འགྲུ་བ། …… (༡༧༣༩)
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ……… (༡༧༣༩)
མཛད་པ་མཐའ་དག་ཛོགས། …(༡༧༤༠)
མཛད་པས་བསྟུས་པ་གསུམ། …(༡༧༤༠)
མཛད་འཕྲིན། ……………… (༡༧༤༠)
མཛད་བྱུང་། ……………… (༡༧༤༠)
མཛའ་གཅུགས། ……………… (༡༧༤༠)
མཛའ་ན་མོ། ……………… (༡༧༤༠)
མཛའ་བའི་ཚིག་གི་རྒྱུན་བཅད། (༡༧༤༠)
མཛར་བ། ……………… (༡༧༤༠)
མཛུབ་ཁྲིད་བཤད་པ། ……… (༡༧༤༠)
མཛུབ་མོས་རི་སྟོན། ……… (༡༧༤༠)
མཛོད་བཏགས་ལེགས་པ། …… (༡༧༤༠)
འཛེ་ནད། ……………… (༡༧༤༠)
མཛེ་ནད་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བ་བཅོ་
 བརྒྱད། ……………… (༡༧༤༡)
མཛེ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད། …… (༡༧༤༡)
མཛེས་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། …(༡༧༤༡)
མཛེས་ལམ་གྱིས་བཏང་སྟོམས་
 སུ་མི་འཛོག་པ། ……… (༡༧༤༡)
མཛེས་ལམ་མི་ཆགས་པ། …… (༡༧༤༡)
མཛོ་ར་ཤེ་མ། ……………… (༡༧༤༡)
མཛོད། ……………… (༡༧༤༡)
མཛོད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་ཙུ་དོན་ལྔ།
 ……………… (༡༧༤༡)
མཛོད་ཀྱི་གནས་དགུ། …… (༡༧༤༡)
མཛོད་ཆུང་མཛོད་སྤྲུག …… (༡༧༤༢)
མཛོད་འཛིན། ……………… (༡༧༤༢)
མཛོད་ལས་བཤད་པའི་རིག་གནས་
 བཅོ་བརྒྱད། ……………… (༡༧༤༢)
མཛོད་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་མིན་འདུ་
 བྱེད་བདུན། ……………… (༡༧༤༢)
འཛངས། ……………… (༡༧༤༢)
འཛབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞི། …(༡༧༤༢)
འཛམ་གླིང་། ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་གི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་
 བརྒྱད། ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་གི་གནས་མཆོག་ལྔ།
 ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གཉིས། …(༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་ཆེན་པོ་བཞི་
 རྨད་བྱུང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས།
 ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས།
 ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་འདིའི་རི་ཆེན་གསུམ།
 ……………… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསངས། …… (༡༧༤༣)
འཛམ་གླིང་སྟོ་ཡི་ཕྱོགས། …… (༡༧༤༤)
འཛམ་བུ་གླིང་གི་རི་ཆེན་གསུམ།
 ……………… (༡༧༤༤)
འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཤིང་ཁྲུད་པར་ཅན་
 གསུམ། ……………… (༡༧༤༤)
འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་
 སྐུ་གཟུགས། ……………… (༡༧༤༤)
འཛམ་བུའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་
 པའི་གླིང་ཆེན། ……… (༡༧༤༤)
འཛམ་བུ་ཧྲི་བ། ……………… (༡༧༤༤)
འཛར་བ། ……………… (༡༧༤༤)
འཛིན་ཁོངས། ……………… (༡༧༤༤)
འཛིན་ཆགས། ……………… (༡༧༤༤)
འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ། ……… (༡༧༤༤)
འཛིན་པ་གཉིས། ……………… (༡༧༤༤)
འཛིན་པ་སྟོར་བ། ……………… (༡༧༤༥)
འཛིན་པའི་ལྷ་ཚན། ……… (༡༧༤༥)
འཛིན་དབང་རྩ་འབྱུལ། …… (༡༧༤༥)
འཛིན་མ། ……………… (༡༧༤༥)
འཛིན་མེད་རང་གསལ། …… (༡༧༤༥)
འཛིན་ཡིག་ན་གཅིག་མེད་པ། (༡༧༤༥)
འཛིན་གསུམ། ……………… (༡༧༤༥)
འཛུད་པ། ……………… (༡༧༤༥)
འཛོམས་ཐང་། ……………… (༡༧༤༥)
རྫ་མཁན་འཕང་ལོ། ……… (༡༧༤༥)
རྫ་རྒྱུ། ……………… (༡༧༤༥)
རྫ་དང་གཡའ། ……………… (༡༧༤༥)
རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་
 ཀྱི་དབང་པོ། ……………… (༡༧༤༥)
རྫ་བཟི་དབུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་
 ཤེས་རབ། ……………… (༡༧༤༦)
རྫ་བཟི་དབུ་ཆེན་བསོད་ནམས།
 ……………… (༡༧༤༦)
རྫས་ཀྱི་བླ། ……………… (༡༧༤༦)
རྫས་གྲུབ། ……………… (༡༧༤༦)
རྫས་དགུ། ……………… (༡༧༤༦)
རྫས་ཚོས། ……………… (༡༧༤༦)

རྫས་འཛིན་རྟོག་པ། ………(༡༧༤༦)
རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ། ………(༡༧༤༦)
རྫས་ཡོད་བཞི། ………(༡༧༤༦)
རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། ………(༡༧༤༦)
རྫས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བདུན། ………(༡༧༤༦)
རྫས་སུ་གྲུབ་པ། ………(༡༧༤༦)
རྫས་གསུམ། ………(༡༧༤༦)
རྫི། ………(༡༧༤༦)
རྫི་ཆར། ………(༡༧༤༨)
རྫི་བདུན། ………(༡༧༤༨)
རྫི་མ། ………(༡༧༤༨)
རྫི་མེད་སྣང་ཆུང་། ………(༡༧༤༨)
རྫིང་བུ་རྡོ་རྩིག་ཅན། ………(༡༧༤༨)
རྫུ་འཕྲུལ། ………(༡༧༤༨)
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། ………(༡༧༤༨)
རྫུ་འཕྲུལ་ལྔ། ………(༡༧༤༨)
རྫུད་པ། ………(༡༧༤༨)
རྫུན་བཞི། ………(༡༧༤༨)
རྫེའུ། ………(༡༧༤༨)
རྫོགས་ཆེན། ………(༡༧༤༨)
རྫོགས་ཆེན་སྡེ་གསུམ། ………(༡༧༤༩)
རྫོགས་ལྡན། ………(༡༧༤༩)
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། ………(༡༧༤༩)
རྫོགས་པ་པོའི་སྨོམ་ཚུལ་གསུམ། ………(༡༧༤༩)
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་བདུན། ………(༡༧༤༩)
རྫོགས་ཚིག་གི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ། ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནའི་རིམ་ལྔ། ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་གྱི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་བཅུ། ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔྱད་པའི་གནས་བཅུ་གཅིག ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་དངོས་བརྒྱད། ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་བཏགས་པ་བ་དྲུག ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་དྲུག ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ………(༡༧༥༠)
རྫོགས་རིམ་བྱིན་རླབས་བཞི། ………(༡༧༥༠)
རྫོང་རྐང་། ………(༡༧༥༠)
རྫོང་སྐྱིལ། ………(༡༧༥༠)
རྫོང་དགའ་འཁྱིལ་རྒྱས་གླིང་། (༡༧༥༠)
རྫོང་དགའ་རྫོང་། ………(༡༧༥༡)
རྫོང་རྒྱབ་གླུ་ཁང་། ………(༡༧༥༡)
རྫོང་རྒྱབ་ཞར་འཁྱེན། ………(༡༧༥༡)
རྫོང་དྲུག ………(༡༧༥༢)
རྫོང་སྤྲོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས། ………(༡༧༥༢)
རྫོང་གཞིས་སྡེ་སྡོད། ………(༡༧༥༢)
རྫོངས། ………(༡༧༥༢)
བརྫུ། ………(༡༧༥༢)
བརྫུན་ལག་བཀལ་བ། ………(༡༧༥༢)
བརྫུན་པ་བཙོས་མའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་གཏམ། ………(༡༧༥༢)

ཕ

ཕ་གླིང་ཏུད་རིགས་ཕྱུག་ཁང་། ………(༡༧༥༣)
ཕ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༧༥༣)
ཕ་བ། ………(༡༧༥༣)
ཕ་བྲུར་འདོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༧༥༣)
ཕ་ར་ཎ་སི། ………(༡༧༥༣)
ཕང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ། ………(༡༧༥༣)
ཕལ་ལེ་བ། ………(༡༧༥༣)
ཕརྒུ། ………(༡༧༥༣)
ཕུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ། ………(༡༧༥༣)

ཞ

ཞ་གད་སྡེ་གསུམ། ………(༡༧༥༧)
ཞ་ཆག་མེད་ཁར། ………(༡༧༥༧)
ཞ་བཟང་པོ་ཀ་ཤི་ཀའི་ལ་ཐོད། (༡༧༥༧)
ཞ་ལུ། ………(༡༧༥༧)
ཞ་ལུ་དགོན་པ། ………(༡༧༥༧)
ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། ………(༡༧༥༧)
ཞག་གཅིག ………(༡༧༥༩)
ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན། ………(༡༧༥༩)
ཞག་གསུམ། ………(༡༧༥༩)
ཞང་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། ………(༡༧༥༩)
ཞང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ………(༡༧༦༠)
ཞང་ལྷམ་གཉིས། ………(༡༧༦༠)
ཞང་སྟོན་མཆོད་ཁང་། ………(༡༧༦༠)
ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། ………(༡༧༦༠)
ཞང་མདའ། ………(༡༧༦༡)
ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག (༡༧༦༡)
ཞང་བློན། ………(༡༧༦༡)
ཞང་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར། ………(༡༧༦༢)
ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ། ………(༡༧༦༢)
ཞང་ཞུང་། ………(༡༧༦༢)

ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། ……(༡༧༦༢)
ཞང་ཞུང་རྗེ། ……(༡༧༦༣)
ཞང་ཞུང་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། ……(༡༧༦༤)
ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། ……(༡༧༦༤)
ཞང་ཞུང་བཟའ་ལི་ཐིག་སྨན། (༡༧༦༤)
ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ……(༡༧༦༤)
ཞང་རིན་པོ་ཆེ། ……(༡༧༦༤)
ཞང་གསུམ། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་དཀར་པ་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་རྟེངས་པ། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་ཏོག ……(༡༧༦༥)
ཞབས་ཏོག་རྣམ་གསུམ། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་བརྟན་ལས་ཁུངས། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་དྲུང་གནས། ……(༡༧༦༥)
ཞབས་འདེགས་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུས། ……(༡༧༦༦)
ཞབས་པད་གསེར་ཁྲི་མངོན་མཐོའི་དྲུང་དུ། ……(༡༧༦༦)
ཞབས་འབྲིང་པ། ……(༡༧༦༦)
ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན། ……(༡༧༦༦)
ཞབས་འཛུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། (༡༧༦༦)
ཞབས་སོར་བཀོད། ……(༡༧༦༦)
ཞམ་རིང་། ……(༡༧༦༦)
ཞམ་རིང་པ་དག་གི་གྲས་སུ་བྱ་བའི་ཁུར་འཛིན་པ། ……(༡༧༦༦)
ཞར་དང་ཞོར་ལ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་དཀྱིལ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་བཀོད་མཛད། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་གྱི་ལུང་། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་རྒྱུན། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ངོ་། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ངོ་གཉན། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་བཅེ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གཉིས། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ཆེ་ན་ལྔ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ཆེའི་བྱང་བུ་གསུམ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་མཐོང་མཆོད་པ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་ཕོ་གསུང་། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་བ། ……(༡༧༦༦)
ཞལ་བུ། ……(༡༧༦༨)
ཞལ་གསལ་འཁོད་པ། ……(༡༧༦༨)
ཞི་ཁྲོ་བསྐང་བ་ཤགས། ……(༡༧༦༨)
ཞི་ཁྲོ་རིགས་བརྒྱ། ……(༡༧༦༨)
ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག ……(༡༧༦༨)
ཞི་ཆེད། ……(༡༧༦༨)
ཞི་ཉིད་རིག་ཅིང་གཟིགས། ……(༡༧༦༨)
ཞི་གཉིས། ……(༡༧༦༨)
ཞི་དང་རྒྱས་པའི་ལས། ……(༡༧༦༩)
ཞི་དྲག་བྱ་བའི་སྡེ་སློབས། ……(༡༧༦༩)
ཞི་བདེའི་བསམ་པ། ……(༡༧༦༩)
ཞི་གནས། ……(༡༧༦༩)
ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལྔ། ……(༡༧༦༩)
ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན། ……(༡༧༦༩)
ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི། (༡༧༦༩)
ཞི་གནས་ཀྱི་བཤད་པ། ……(༡༧༦༩)
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཏེན་པའི་ལམ་བཞི། ……(༡༧༦༩)
ཞི་བ་པ། ……(༡༧༦༩)
ཞི་བ་ལྷ། ……(༡༧༦༩)
ཞི་བའི་དབང་ལ་ཆས་བཅུའི་དབང་། ……(༡༧༧༠)
ཞི་བའི་ཚུལ་དགུ། ……(༡༧༧༠)
ཞི་བའི་སོ། ……(༡༧༧༠)
ཞི་བྱེད་མདོན་སུམ་བརྒྱད། ……(༡༧༧༠)
ཞི་བྱེད་དྲུག ……(༡༧༧༠)
ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ། ……(༡༧༧༠)
ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལྔ། ……(༡༧༧༠)
ཞིག་པོ་བདུད་རྩི། ……(༡༧༧༠)
ཞིག་པོ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ། ……(༡༧༧༡)
ཞིག་གསོ་འཛིན་སྐྱོང་། ……(༡༧༧༢)
ཞིག་གསོའི་ཕན་ཡོན། ……(༡༧༧༢)
ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ། ……(༡༧༧༢)
ཞིང་སྐྱོང་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད། ……(༡༧༧༢)
ཞིང་སྐྱོང་གྲགས་པ་བཀྲ་ཤིས། (༡༧༧༢)
ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་ཁམས་གསུམ་བརྩེགས། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་གི་ཐོག་ཤས། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་བཙུ། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་བརྗེས། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བསྐྱེས། ……(༡༧༧༣)
ཞིང་ཤག་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ། ……(༡༧༧༣)
ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས། ……(༡༧༧༤)
ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། (༡༧༧༤)
ཞུ་གཏུགས་སུ་མ་ཕྱུར་ཙམ། ……(༡༧༧༥)
ཞུ་བདེ། ……(༡༧༧༥)
ཞུ་བ་ཞུ་ལན། ……(༡༧༧༥)
ཞུ་འབོད། ……(༡༧༧༥)

ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྟ། ……(༡༧༧༥)
ཞུ་རེ་ཀ་ཀོར་མེད་པ། ……(༡༧༧༥)
ཞུ་གསོལ་འདེབས་སྙིང་། ……(༡༧༧༥)
ཞུགས། ……(༡༧༧༥)
ཞུགས་གནས་བརྒྱད། ……(༡༧༧༥)
ཞུགས་པ་བཞི། ……(༡༧༧༦)
ཞུགས་ཤིང་། ……(༡༧༧༦)
ཞུན་མར་གྱི་ཁུ་བའི་མདངས་འཛིན་པའི་གྲོན་པ་བཟང་པོ། ……(༡༧༧༦)
ཞུན་རྡེ། ……(༡༧༧༦)
ཞེ་གཅིག་བྱུང་བ། ……(༡༧༧༦)
ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ། ……(༡༧༧༦)
ཞེ་འདོད་རྗེ་ཡི་རི་མོ། ……(༡༧༧༧)
ཞེ་སྡང་མེད་པ། ……(༡༧༧༧)
ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། ……(༡༧༧༧)
ཞེན་ཆགས། ……(༡༧༧༧)
ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། ……(༡༧༧༧)
ཞེན་འཛིན་རང་སར་གྲོལ་བ། ……(༡༧༧༧)
ཞེན་ཡུལ་གཉིས། ……(༡༧༧༧)
ཞེན་རིག ……(༡༧༧༧)
ཞེན་ལོག ……(༡༧༧༧)
ཞེར་འདེབས། ……(༡༧༧༧)
ཞོ་ཅན། ……(༡༧༧༧)
ཞོ་སྟོན། ……(༡༧༧༨)
ཞོ་ཤ། ……(༡༧༧༩)
ཞོ་ཤ་སླར་འབྱུལ། ……(༡༧༧༩)
ཞོ་ཤས་འཚོ་བ། ……(༡༧༧༩)
ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་ཡིན། ……(༡༧༧༩)
ཞོག་རྒྱ། ……(༡༧༨༠)
ཞོགས་གུར་སྔོན་གྱི་འདུས་པའི་སྡེ། ……(༡༧༨༠)
ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ། ……(༡༧༨༠)
ཞོན་ལྗེ་ཁྲི། ……(༡༧༨༠)
ཞོལ་ཆིབས་ར་ལས་ཁུངས། ……(༡༧༨༠)
ཞོལ་ཆིབས་རའི་རྩ་བཟའི་སྣོར། ……(༡༧༨༡)
ཞོལ་གཉེར་ལས་ཁུངས། ……(༡༧༨༡)
ཞོལ་འདོད་དཔལ། ……(༡༧༨༢)
ཞོལ་རྗེ་རིང་ཁྲི་མ། ……(༡༧༨༢)
ཞོལ་སྤྱོས་བཟོ་ཁང་། ……(༡༧༨༢)
ཞོལ་སྤྱི་ཕོགས་ཁང་། ……(༡༧༨༣)
ཞོལ་ལས་ཁུངས། ……(༡༧༨༣)
ཞྭ་གོས་ཡ་མ་གཟུགས། ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་ཛ་མ་ཅན། ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་ཐོད་རིང་པོ། ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་མཐོན་མཐིང་དར་ཕོད་ཅན་ཟླ་བཟའི་སྒྲོ་ཕོད་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱང་བ། ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་འཕོག ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་དམར་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ……(༡༧༨༤)
ཞྭ་དམར་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ། ……(༡༧༨༥)
ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༧༨༦)
ཞྭ་དམར་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་འོད། ……(༡༧༨༦)
ཞྭ་དམར་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། (༡༧༨༧)
ཞྭ་དམར་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ། ……(༡༧༨༧)
ཞྭ་དམར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ། ……(༡༧༨༨)
ཞྭ་ཚད་མ་ཡོངས་པའི་འདོག་ཐོ།(༡༧༨༨)
ཞྭ་བཟང་པོ་ཀ་ཤི་ཀའི་ལ་ཐོད། (༡༧༨༨)
ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་འདུས་སྡེ། ……(༡༧༨༨)
ཞྭ་ལྷ་ཁང་། ……(༡༧༨༩)
ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་རྗེ་རིང་གཉིས། ……(༡༧༨༩)
གཞན་སྐྱོན་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་། ……(༡༧༩༠)
གཞན་སྐྱོར་ངོ་བསྲུང་སྲུང་བ། (༡༧༩༠)
གཞན་གྱིས་མི་བརྩི་བ་ལྔ། ……(༡༧༩༠)
གཞན་འགྱུར་བཞི། ……(༡༧༩༠)
གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས། ……(༡༧༩༠)
གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལྔ། ……(༡༧༩༠)
གཞན་དོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། ……(༡༧༩༠)
གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། (༡༧༩༡)
གཞན་དབང་། ……(༡༧༩༡)
གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན། ……(༡༧༩༡)
གཞན་དབང་གཉིས། ……(༡༧༩༡)
གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ། ……(༡༧༩༡)
གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། ……(༡༧༩༡)
གཞན་དབང་ལས་འཕྲོས་པའི་རྣམ་རིག་བཅུ་གཅིག ……(༡༧༩༡)
གཞན་འགྱུར་ལྔ། ……(༡༧༩༡)
གཞན་ལ་མེད་པའི་ཡིག་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན། ……(༡༧༩༡)
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། ……(༡༧༩༢)
གཞན་སེལ། ……(༡༧༩༢)
གཞན་སེལ་གསུམ། ……(༡༧༩༢)

གཞམ་ནི། ……………… (༡༧༩༢)
གཞམས་པ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞའ་གནའ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞའ་ཕྱི། ……………… (༡༧༩༢)
གཞལ་བྱ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞལ་བྱ་གཉིས། ……………… (༡༧༩༢)
གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ། …… (༡༧༩༢)
གཞལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ། … (༡༧༩༢)
གཞལ་མེད་ཁང་། ……………… (༡༧༩༢)
གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་
མོ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐབས་སུ་ཧ་
བབས་བཞི། ……………… (༡༧༩༢)
གཞི་གྲུབ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞི་ལྔ། ……………… (༡༧༩༢)
གཞི་བཅུ་བདུན། ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་བཅོ་ལྔ། ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་ཆོས་ཉེར་གཅིག ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་
བདུན། ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ། … (༡༧༩༣)
གཞི་བདུངས་པ། ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ……………… (༡༧༩༣)
གཞི་སྦྱིལ་བ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞི་མ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། …… (༡༧༩༤)
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན།
……………… (༡༧༩༤)
གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞི་གསུམ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞི་གསུམ་ཉམས་ལེན། …… (༡༧༩༤)
གཞི་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་
ལས་གསུམ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞིའི་ཀུན་རྫོག་བརྒྱད་ཅུ། … (༡༧༩༤)
གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། …… (༡༧༩༤)
གཞིས་ཀ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན།
……………… (༡༧༩༤)
གཞིས་ཀ་རྩེ་སྤྱི་ཁྱོང་། ……………… (༡༧༩༤)
གཞིས་ཀ་བསམ་དོན་གྲུབ་པའི་
རྩེ་མོ། ……………… (༡༧༩༤)
གཞིས་རྒྱལ་རིང་གསུམ། …… (༡༧༩༥)
གཞིས་དཔོན་གྱི་ཕོགས་ཞིང་། (༡༧༩༥)
གཞིས་འབྲུ་འབེབས་འདྲེན། … (༡༧༩༥)
གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བ། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུ་རྒྱལ་གནམ་ལྕགས་བྱིན་པར་
གྱུར། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུ་མཆོག ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་ཁྲར་འཁོད་སོང་བ། … (༡༧༩༥)
གཞུང་གི་ཛོག་སྟོན་ཆོས་རྗེར། (༡༧༩༥)
གཞུང་སྐོར་ཆོས་གསུམ། …… (༡༧༩༥)
གཞུང་སྒོ་ཕན་ཚུན། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་གཉིས། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་གཏོང་མི་འགྲོ། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་དོན་རྒྱ་ཁྱུར་ཁང་། …… (༡༧༩༥)
གཞུང་དོན་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས།
……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་དོན་སྲི་ཞུ། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་གནས། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་པོ་ཏི་ལྔ། ……………… (༡༧༩༥)
གཞུང་འབྲུ་སྙི་མཛོད་ཁང་། … (༡༧༩༥)
གཞུང་བཟང་། ……………… (༡༧༩༦)
གཞུང་ལ་གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན། … (༡༧༩༦)
གཞུང་ས་ཆེན་པོ། ……………… (༡༧༩༦)
གཞུང་སའི་མཚན་ལར་དཀྱུང་
འདེགས། ……………… (༡༧༩༦)
གཞུངས་པ། ……………… (༡༧༩༦)
གཞེན་གདེབས། ……………… (༡༧༩༦)
གཞོག་སྟེགས། ……………… (༡༧༩༦)
གཞོགས་འཕྱུས། ……………… (༡༧༩༦)
གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ། ……………… (༡༧༩༦)
གཞོང་བུ། ……………… (༡༧༩༧)
གཞོང་ཞུང་། ……………… (༡༧༩༧)
གཞོན་ནུའི་དཔེའི་མདོ། …… (༡༧༩༧)
གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོའི་ལྦུགས་རྒྱུ།
……………… (༡༧༩༧)
གཞོབ་བྲོ་བ། ……………… (༡༧༩༧)
གཞོམ་མེད་ཚེ་ཡི་གཡུང་དྲུང་། (༡༧༩༧)
གཞོར། ……………… (༡༧༩༧)
གཞོལ་བ། ……………… (༡༧༩༧)
གཞོལ་མོ། ……………… (༡༧༩༧)
བཞབས་ཏེ། ……………… (༡༧༩༧)
བཞམས་ཏེ་བསྡོ་བ། ……………… (༡༧༩༧)
བཞི་མཆོད། ……………… (༡༧༩༧)
བཞི་སྡེ་སྟུང་གནས་ལྷ་ཁང་། … (༡༧༩༨)
བཞི་སྡེ་བསམ་གཏན་གླིང་། … (༡༧༩༨)
བཞི་སྐྱ། ……………… (༡༨༠༠)
བཞུ་བཅུལ། ……………… (༡༨༠༠)
བཞུགས་ཁྲི། ……………… (༡༨༠༠)
བཞུགས་གནས་བརྒྱད། …… (༡༨༠༠)
བཞེད་ཚུལ་མཐའ་གླས། …… (༡༨༠༠)
བཞེས་སྒྲོ་བ། ……………… (༡༨༠༠)
བཞོ། ……………… (༡༨༠༠)
བཞོན་པ་རྟ་མཆོག་གི་མཇུག་མ་
བཅིངས་པ། ……………… (༡༨༠༠)
བཞོན་པའི་ས་ཛི་སྲིད་དུ་བཞོན་
པས་སོང་། ……………… (༡༨༠༠)

ཟ

ཟ་རྐང་བསྐོས་པ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་གུ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་འགྲོ་སྟོད་གསུམ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་རྒྱག་སྟོད་གསུམ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་བོག ……(༡༨༠༡)
ཟ་མ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་མ་ཏོག ……(༡༨༠༡)
ཟ་ཧོར་གྱི་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ། (༡༨༠༡)
ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། ……(༡༨༠༡)
ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ། ……(༡༨༠༡)
ཟག་བཅས། ……(༡༨༠༡)
ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས། ……(༡༨༠༡)
ཟག་བཅས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ། ……(༡༨༠༡)
ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ། ……(༡༨༠༢)
ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ……(༡༨༠༢)
ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ། ……(༡༨༠༢)
ཟག་པ། ……(༡༨༠༢)
ཟག་པ་ཀུན་ཟད། ……(༡༨༠༢)
ཟག་པ་བཞི། ……(༡༨༠༢)
ཟག་པ་གསུམ། ……(༡༨༠༢)
ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག ……(༡༨༠༢)
ཟག་མེད། ……(༡༨༠༢)
ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ། ……(༡༨༠༣)
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚན་ཉེར་གཅིག ……(༡༨༠༣)
ཟང་ཟིང་། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་ཀྱི་གཞུ། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་ཀྱི་གླིགས་བུར་བྲིས། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་དཀར། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་མ་གཞུག་རལ་ཅན། ……(༡༨༠༣)
ཟངས་ཚ་བསོད་རྒྱལ། ……(༡༨༠༤)
ཟངས་བཟོ། ……(༡༨༠༤)
ཟད་པ་བཅུ། ……(༡༨༠༤)
ཟད་པར་བཅུ། ……(༡༨༠༤)
ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ……(༡༨༠༤)
ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས། ……(༡༨༠༤)
ཟད་ཟད་ཏུ་བཅོམ་འདོད། ……(༡༨༠༥)
ཟན་གོང་བསྐུར་བ། ……(༡༨༠༥)
ཟན་སྐྱིལ་གང་ཐོན། ……(༡༨༠༥)
ཟན་ཡང་ལུགས་གསུམ། ……(༡༨༠༥)
ཟན་གཡང་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། (༡༨༠༥)
ཟབ་ཁྲིད། ……(༡༨༠༥)
ཟབ་རྒྱའི་གདམས་ངག ……(༡༨༠༥)
ཟབ་བཅགས་རྒྱུན་འཁྱོངས། ……(༡༨༠༥)
ཟབ་གཏེར། ……(༡༨༠༥)
ཟབ་མོའི་ལྟ་བ། ……(༡༨༠༦)
ཟབ་བཞེས། ……(༡༨༠༦)
ཟབ་སོག ……(༡༨༠༦)
ཟབ་གསང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། (༡༨༠༦)
ཟབ་སྙིང་བརྟན་གསུམ། ……(༡༨༠༧)
ཟམ་སླུ་གུན་མིན་དབང་ཧྲུའི། (༡༨༠༧)
ཟམ་སླུའི་ཏུ་དབེན་ཤ། ……(༡༨༠༧)
ཟས་དཀར་གསུམ། ……(༡༨༠༧)
ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད། ……(༡༨༠༧)
ཟས་གཙང་སྲས། ……(༡༨༠༧)
ཟས་བཞི། ……(༡༨༠༧)
ཟས་བཟའ་བའི་སྐྱེ་ཚན་ཉེར་གཅིག ……(༡༨༠༨)
ཟས་ལེན་ཚུལ་བརྒྱད། ……(༡༨༠༨)
ཟས་སྤོང་བའི་སྐྱེ་ཚན་བརྒྱད། (༡༨༠༨)
ཟི་ཞིང་། ……(༡༨༠༨)
ཟིང་པོ་མགོ་སྔོན་ཅན། ……(༡༨༠༨)
ཟིང་པོ་རྗེ། ……(༡༨༠༨)
ཟིང་པོ་རྗེའི་མཁར་ཤུལ་དང་ཟིང་པ་ཁྲིམ་ཚང་། ……(༡༨༠༩)
ཟིན་ཚུ་རྒྱ་ཡི་ཚོང་དུས། ……(༡༨༠༩)
ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ། ……(༡༨༠༩)
ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ། ……(༡༨༠༩)
ཟིར་བུན། ……(༡༨༠༩)
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད། ……(༡༨༠༩)
ཟིལ་མངར་གྱིས་གཅིན་པ། ……(༡༨༡༠)
ཟུག་རྔུ་སྐྱིད། ……(༡༨༡༠)
ཟུག་པ་བཙུགས། ……(༡༨༡༠)
ཟུང་ང་། ……(༡༨༡༠)
ཟུང་ཅེའུར། ……(༡༨༡༠)
ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞི། ……(༡༨༡༡)
ཟུང་འཇུག་ཡངས་པའི་ལམ། ……(༡༨༡༡)
ཟུར་ཁང་གུ་ཡང་ཁ་ཤ་ཁ། ……(༡༨༡༡)
ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ། ……(༡༨༡༡)
ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། ……(༡༨༡༡)
ཟུར་ཆུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། (༡༨༡༢)
ཟུར་ཆོས་པ། ……(༡༨༡༢)
ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། ……(༡༨༡༢)
ཟུར་པོ་ཆེ་ཤཱཀྱ་འབྱུང་གནས། (༡༨༡༣)

བྱུར་ཤུད་སྐྱུང་བུ་ཚལ། ………(༡༨༡༣)
བྱུར་སོང་རྫིས་ལེན། ………(༡༨༡༣)
བྲེ་མ་ཏུའི་གཟེར། …………(༡༨༡༣)
བྲེམ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་སེང་གེ།
…………………………(༡༨༡༣)
བྲོ་ཆུན་ཕྲུད་མོ། ……………(༡༨༡༤)
བྲོ་དང་སོང་པོ་རི། …………(༡༨༡༤)
བྲོག་པོ། ……………………(༡༨༡༤)
བྲོག་ཙ་ཛ་མ། ………………(༡༨༡༤)
བྲོང་གསར་པ། ………………(༡༨༡༤)
བྲོན་ཛུང་། …………………(༡༨༡༤)
བྲོར་མདའ། …………………(༡༨༡༤)
བྲོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ། …(༡༨༡༤)
བྲོལ་མ། ……………………(༡༨༡༤)
བྲོལ་བྲོག……………………(༡༨༡༤)
བྲོས་མ་བདེ།…………………(༡༨༡༤)
བླ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་
བླ། …………………………(༡༨༡༥)
བླ་གམ། ……………………(༡༨༡༥)
བླ་དགུ་ཛོ་བཙུ། ………………(༡༨༡༥)
བླ་རྒྱུ། ………………………(༡༨༡༥)
བླ་སྟུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག …(༡༨༡༥)
བླ་བ་གྲགས་པ། ………………(༡༨༡༥)
བླ་བ་སྒྲོན་མེ། ………………(༡༨༡༦)
བླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚིགས།
…………………………(༡༨༡༦)
བླ་བ་འབྱུང་ཛོ་ཚིག་གི་དུས་བཟང་
བཞི། ………………………(༡༨༡༦)
བླ་བ་ཚལ། …………………(༡༨༡༦)
བླ་བའི་རྒྱབ་སྲུས་མཐོང་། ……(༡༨༡༦)
བླ་བསྐོལ། …………………(༡༨༡༦)
བླ་གཞོན་འཁོར་ལོ། …………(༡༨༡༦)
བླ་རེའི་ཕྱོགས་གཉིས། ………(༡༨༡༧)
བླུམ་པོ། ……………………(༡༨༡༧)
བློས་གར། …………………(༡༨༡༧)
བློས་གར་སྐབས་མཐོ་བའི་ལུས…
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
དགུ། ………………………(༡༨༡༩)
བློས་གར་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་དང་
དེའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་ང་དགུ།
…………………………(༡༨༡༩)
བློས་གར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ། ……(༡༨༡༩)
བློས་གར་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། …(༡༨༡༩)
གཟན་ཤམ། …………………(༡༨༡༩)
གཟབ་ཆེན་ལ་གཅེས་པ་བརྒྱད།
…………………………(༡༨༡༩)
གཟབ་ཆེན་ལ་འདོན་པ་བཅུའམ་
བཅུ་བཞིར་གྲགས་པ། ……(༡༨༡༩)
གཟབ་བཤད། ………………(༡༨༢༠)
གཟའ་དགུ། …………………(༡༨༢༠)
གཟའ་བརྒྱད། ………………(༡༨༢༠)
གཟའ་ལྔ། ……………………(༡༨༢༠)
བཟའ་བཅུ། …………………(༡༨༢༠)
གཟའ་གཏད། ………………(༡༨༢༠)
གཟར། ………………………(༡༨༢༠)
གཟར་ཆེན་གཟར་ཆུང་གཉིས། (༡༨༢༠)
གཟི་ཡིག……………………(༡༨༢༠)
གཟིགས་སྣང་རང་དགའ་བ་མིན།
…………………………(༡༨༢༠)
གཟིགས་པ་ལྔ། ………………(༡༨༢༠)
གཟིགས་པ་བཞི། ……………(༡༨༢༠)
གཟིམ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཚན། ……………………(༡༨༢༠)
གཟིམ་འགག ………………(༡༨༢༡)
གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེ།
…………………………(༡༨༢༡)
གཟིམས་ཆུང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་
སྣང་བ་ཀུན་ནས་འཁྱིལ་བ། (༡༨༢༡)
གཟིམ་དྲིལ། …………………(༡༨༢༡)
གཟིམས་མལ་བརྩིགས། ……(༡༨༢༡)
གཟུ་ལུམ་ཅན། ………………(༡༨༢༡)
གཟུ་ལུམ་དུ་སློབ། …………(༡༨༢༡)
གཟུགས། ……………………(༡༨༢༡)
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། ……………(༡༨༢༡)
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ………(༡༨༢༡)
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས། …(༡༨༢༡)
གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག …(༡༨༢༡)
གཟུགས་ཀྱི་མཐའ། …………(༡༨༢༢)
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ………(༡༨༢༢)
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཅོ་ལྔ། …(༡༨༢༢)
གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ། …(༡༨༢༢)
གཟུགས་སྐུ་གཉིས། …………(༡༨༢༢)
གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་བསྡུས། ………(༡༨༢༢)
གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས། (༡༨༢༢)
གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག ……(༡༨༢༢)
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་
བདུན། ……………………(༡༨༢༢)
གཟུགས་ཁམས་བཞི། ………(༡༨༢༣)
གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཏི་ཤུ། …(༡༨༢༣)
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྙིང་ཚོམས་
པ་མཆིས་པ། ……………(༡༨༢༣)
གཟུགས་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བདུན།
…………………………(༡༨༢༣)
གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན…
ཚད་མ་ཟླས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་
པ། …………………………(༡༨༢༣)
གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི། ……(༡༨༢༣)
གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། …(༡༨༢༣)

གཟུགས་མེད་གཉིས། ………(༡༨༢༣)
གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི།
………………………(༡༨༢༣)
གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་
བཞི། …………………(༡༨༢༤)
གཟུགས་མེད་པའི་ས་བཞི། …(༡༨༢༤)
གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི།……(༡༨༢༤)
གཟུགས་བརྩན་གྱི་སྡེ། ………(༡༨༢༤)
གཟུགས་འཛིན་དབང་མཛོན། (༡༨༢༤)
གཟུགས་གཞལ་བྱེད་བཅུ་དྲུག (༡༨༢༤)
གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ། …(༡༨༢༤)
གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་གསུམ།…(༡༨༢༥)
གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ། ……(༡༨༢༥)
གཟུང་དང་འཛིན་པའི་འཁྲུལ····
འཁོར། ………………(༡༨༢༥)
གཟུང་རྣམ། ………………(༡༨༢༥)
གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ།
………………………(༡༨༢༥)
གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་བཅོ་བརྒྱད།
………………………(༡༨༢༥)
གཟུང་འཛིན་རྟོག་པས་ཉམས་ང་མེད།
………………………(༡༨༢༦)
གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་ཞིག …(༡༨༢༦)
གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
པ། ……………………(༡༨༢༦)
གཟུང་འཛིན་རོལ་པ། ………(༡༨༢༦)
གཟུང་ཡུལ། ………………(༡༨༢༦)
གཟུངས། …………………(༡༨༢༦)
གཟུངས་སྔགས།……………(༡༨༢༦)
གཟུངས་ཆེན་གྲྭ་ལྔ། ………(༡༨༢༦)
གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྔ། ………(༡༨༢༦)
གཟུངས་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི······
གཟུངས་ལྔ། ……………(༡༨༢༦)
གཟུངས་གཙུག་ཏོར་སྡེ་ལྔ། …(༡༨༢༦)
གཟུངས་གཞུག ……………(༡༨༢༦)
གཟུངས་བཞི། ……………(༡༨༢༦)
གཟུར་གནས། ……………(༡༨༢༧)
གཟུར་གནས་དྲང་འབྲེལ།……(༡༨༢༧)
གཟུས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༨༢༧)
གཟེངས་བསྟོད།……………(༡༨༢༧)
གཟེབ། …………………(༡༨༢༧)
གཟེམ་པ། ………………(༡༨༢༧)
གཟོང་ཁ་གཅིག་སྦྲིལ། ………(༡༨༢༧)
གཟོང་གིས་ཀྱང་ཁྲག་གིས་ཕྱིས་བུ་
ཡིན་འདོད་པ། …………(༡༨༢༧)
གཟོད་མ། ………………(༡༨༢༧)
བཟང་གོས་ཡུག་བམ། ………(༡༨༢༧)
བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ།……(༡༨༢༧)
བཟང་ངན་མེད་པ། ………(༡༨༢༧)
བཟང་ངན་མེད་པའི་དབྱིངས། (༡༨༢༧)
བཟང་དྲུག ………………(༡༨༢༧)
བཟང་སྤྱོད། ………………(༡༨༢༧)
བཟང་བཟང་། ……………(༡༨༢༧)
བཟབ། …………………(༡༨༢༧)
བཟའ་དམ་མཁར་ཤུལ། ……(༡༨༢༧)
བཟའ་པ། ………………(༡༨༢༧)
བཟའ་བ་ལྔ།………………(༡༨༢༨)
བཟོ། ……………………(༡༨༢༨)
བཟོ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ། …(༡༨༣༡)
བཟོ་བོའི་སྐྱོན་བཅུ་གསུམ། …(༡༨༣༡)
བཟོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། (༡༨༣༡)
བཟོ་སྦྱང་བཅོ་བརྒྱད། ………(༡༨༣༡)
བཟོ་སྦྱངས་ལས་སྣ་ཚོགས་པ། (༡༨༣༡)
བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ།
………………………(༡༨༣༡)
བཟོ་རིག་ལ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་
སྒྱུ་རྩལ་སུམ་ཅུ། …………(༡༨༣༡)
བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ····
སུམ་ཅུ། ………………(༡༨༣༡)
བཟོ་གསུམ། ………………(༡༨༣༡)
བཟོད་པ་གསུམ། …………(༡༨༣༡)
བཟོད་གསོལ་བྱས།…………(༡༨༣༡)
བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། …(༡༨༣༡)
བཟླས་བརྗོད་ལ་སྟོས་པའི་བསམ་
གཏན་བརྒྱད། …………(༡༨༣༡)
བཟླས་པ་ཁག་གསུམ། ………(༡༨༣༡)
བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས། ………(༡༨༣༡)
བཟླས་པ་བྱ་རྩོལ་གཉིས། ……(༡༨༣༣)
བཟླས་པ་ཡིན་ནའང་།………(༡༨༣༣)
བཟླས་པའི་སྐྱོན་དྲུག ………(༡༨༣༣)
བཟློ་བ། …………………(༡༨༣༣)
བཟློག་པ་བསྒོ་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ལས་
བཅུ། …………………(༡༨༣༣)
བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ།…(༡༨༣༣)
བཟློས་གྱུར་སློང་འབེབས་ཞུས་པ།
………………………(༡༨༣༣)

འ

འ་བ། ……………………(༡༨༣༤)
འ་འབྲིའི་སྡེ་གཉིས། ………(༡༨༣༤)
འ་ཞའི་སྐད་པ། ……………(༡༨༣༤)
འ་ཞའི་ཡུལ།………………(༡༨༣༤)
ཨུ་ཕྲུག་བཟོད་བྲལ། ………(༡༨༣༤)
ཨུ་ཐེན། …………………(༡༨༣༤)
ཨུ་བྲུ………………………(༡༨༣༤)
ཨུ་ཧྲི་ཐེན། ………………(༡༨༣༤)

ཞ་ཧྲོང་། ……………………(༡༨༣༥)
ཞ་ཤང་ལྷ་ཁང་། …………(༡༨༣༥)
ཞ་སྲུ། ……………………(༡༨༣༥)
ཞུག་པའི་ཀན་གྱི་སྒྲ། ………(༡༨༣༦)
ཞུན་ཤིང་གོང་ཇོ། …………(༡༨༣༦)
ཞུར་རྗོ། ……………………(༡༨༣༦)
ཞུར་པ། ……………………(༡༨༣༦)
འོ་སྐོལ། ……………………(༡༨༣༦)
འོ་བརྒྱལ་ཐང་། ……………(༡༨༣༦)
འོ་ཅོག ……………………(༡༨༣༦)
འོ་ཐང་མཚོ། ………………(༡༨༣༦)
འོ་དོ་འབོད་པ། ……………(༡༨༣༦)
འོ་མ་རྒྱུན་བུ་གང་ལ་དམ་སེལ་
ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལྷ་ཉེ། …(༡༨༣༦)
འོ་མ་འཛིན་པ། ……………(༡༨༣༦)
འོ་མས་བྲན། ………………(༡༨༣༧)
འོ་བཟི། ……………………(༡༨༣༧)
འོག་སྐ། ……………………(༡༨༣༧)
འོག་གི་བཙན་ལྷ། …………(༡༨༣༧)
འོག་མིན། …………………(༡༨༣༧)
འོག་མིན་གྱི་གནས་ཉེར་བཞི། (༡༨༣༧)
འོག་མིན་སྟུག་པོ། …………(༡༨༣༧)
འོག་མིན་གནས། …………(༡༨༣༧)
འོག་མིན་རྣམ་པ་དྲུག ………(༡༨༣༧)
འོག་མིན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་གླིང་།
……………………………(༡༨༣༧)
འོག་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། (༡༨༣༨)
འོང་སྐར། …………………(༡༨༣༨)
འོང་ཐང་ན། ………………(༡༨༣༨)
འོད་སྒུར་གྲོལ། ……………(༡༨༣༨)
འོད་འཇོ་བ་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། …………(༡༨༣༨)
འོད་པ། ……………………(༡༨༣༩)
འོད་མ། ……………………(༡༨༣༩)
འོད་ཟེར་དམ་པའི་ཕོ་བྲང་། …(༡༨༣༩)
འོད་ཟེར་ལྡི། ………………(༡༨༣༩)
འོད་ཟེར་ཕོག་པའི་ལྷ་བརྒྱད། (༡༨༣༩)
འོད་གསལ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་···
མཐོང་། ……………………(༡༨༣༩)
འོད་གསལ་རྫོགས་འབྲེལ་མཚན་
ཉིད་བརྒྱད། ………………(༡༨༣༩)
འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་རྩ་རླུང་། …(༡༨༣༩)
འོད་གསལ་སེམས་སྐྱིབ་བྱེད་ལྔ།
……………………………(༡༨༤༠)
འོད་གསལ་ལྷ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲན།
……………………………(༡༨༤༠)
འོད་གསུམ། ………………(༡༨༤༠)
འོད་ལྔ་བརྒྱད། ……………(༡༨༤༠)
འོན། ………………………(༡༨༤༠)
འོན་རྒྱལ་སྲས་སྐལ་བཟང་ཐུབ་
བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། (༡༨༤༠)
འོན་རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་ཡེ་
ཤེས་གྲགས་པ། ……………(༡༨༤༠)
འོན་ཏང་། …………………(༡༨༤༡)
འོན་སྐ་ཞུགས་ཟམ། ………(༡༨༤༡)
འོན་པ་བཞི། ………………(༡༨༤༡)
འོར་ཆེ། ……………………(༡༨༤༡)
འོར་ཐུའི་བྱམས་པ་མཆེད་བརྒྱད།
……………………………(༡༨༤༡)
འོར་བ་ལྷུ། …………………(༡༨༤༡)
འོར་མ། ……………………(༡༨༤༡)
འོལ་སྤྱི་ཙམ། ………………(༡༨༤༡)
འོལ་ཞུ་སྤྲང་མཁར། ………(༡༨༤༡)
འོལ་བ་སྨུག་ཆུང་། …………(༡༨༤༡)
འོལ་བ་ལྷ་རྩེ། ………………(༡༨༤༡)
འོར་ལ་ཚོགས་ཤིག ………(༡༨༤༢)

ཡ

ཡ་ང་བའི་གཡང་ས་གསུམ། …(༡༨༤༣)
ཡ་མཚུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། …(༡༨༤༣)
ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན།
……………………………(༡༨༤༣)
ཡ་སྟགས། …………………(༡༨༤༣)
ཡ་འཕྱུང་། …………………(༡༨༤༣)
ཡ་ཐི། ………………………(༡༨༤༣)
ཡ་འབྲོག་གངས་ཁྲིམ། ………(༡༨༤༣)
ཡ་འབྲོག་སྟག་ལུང་། ………(༡༨༤༣)
ཡ་མོན་འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་། ……(༡༨༤༣)
ཡ་རྩེ་ཛུམ་ལང་གི་རྒྱལ་རབས།
……………………………(༡༨༤༣)
ཡ་མཚན་ཅན། ……………(༡༨༤༤)
ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱན། …………(༡༨༤༤)
ཡ་རེ་མ། ……………………(༡༨༤༤)
ཡ་ལད། ……………………(༡༨༤༤)
ཡང་ཁེང་གི་རྒྱབ་བརྟེན། ……(༡༨༤༤)
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། ………(༡༨༤༤)
ཡང་དག་མཐའ། …………(༡༨༤༤)
ཡང་དག་དམ་པ། …………(༡༨༤༤)
ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི། …(༡༨༤༤)
ཡང་འདུལ་བཞི། …………(༡༨༤༤)
ཡང་རྩལ་བྱ་ལྷ་བུ། …………(༡༨༤༤)
ཡང་རྩེ་བ། …………………(༡༨༤༤)
ཡང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། …(༡༨༤༤)
ཡང་གསང་མི་མིན་ལུགས། …(༡༨༤༥)
ཡངས་ཅན་ལ་ཐོག་ཁ། ………(༡༨༤༥)
ཡངས་པ་ཅན། ……………(༡༨༤༥)
ཡངས་པ་ཅན་དགོན་པ། ……(༡༨༤༦)
ཡངས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ལྷན་པ།
……………………………(༡༨༤༧)

ཡན་ཁ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བྱེད་བརྒྱད། (༡༨༤༧)
ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་གི་ནུང་ལྔ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་ལྔ། ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་ལྔ་འཛིན་མའི་གཞིར་ཕབ་པའི་ཕྱག ......(༡༨༤༧)
ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་ལྔ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི། ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་སྟོང་། ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་དྲུག་པ། ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་བདུན། ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་བཞི། ......(༡༨༤༨)
ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔྱད། ......(༡༨༤༨)
ཡན་སོང་མེད་པ། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ཀྱི་མཁའ་ལས་གསུམ། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ཀྱི་གོ་བགྱིས། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག ......(༡༨༤༨)
ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། (༡༨༤༨)
ཡབ་འབངས་ཉུས་དྲུག ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ཤེར་ནག་པོ། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་སྲས་ལྔ། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་སྲས་གསུམ། ......(༡༨༤༨)
ཡབ་ལྷ་སྡེ་དྲུག ......(༡༨༤༩)
ཡབ་ལྷ་བརྡལ་དྲུག་གི་སྲས་ལྷ་……རབས་མཆེད་བདུན། ......(༡༨༤༩)
ཡམ་བུ། ......(༡༨༤༩)
ཡམ་ཤིང་། ......(༡༨༤༩)
ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། ......(༡༨༤༩)
ཡམས་ནད། ......(༡༨༤༩)
ཡམས་རི། ......(༡༨༤༩)
ཡར་ལྷུང་གཙང་པོ། ......(༡༨༤༩)
ཡར་ནང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་བརྒྱད། ......(༡༨༥༠)
ཡར་སྟོན་སྦྲ་སྟོད་ཚལ། ......(༡༨༥༠)
ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན། ......(༡༨༥༠)
ཡར་འབྲོག་གི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ། ......(༡༨༥༠)
ཡར་ལུང་འཕྱོང་པོ། ......(༡༨༥༠)
ཡར་ལུང་བང་སོའི་རྫོ་རིང་གི་ཡི་གེ། ......(༡༨༥༠)
ཡར་ལུང་སོག་ཁ། ......(༡༨༥༠)
ཡས། ......(༡༨༥༠)
ཡས་ཅག ......(༡༨༥༠)
ཡས་གཏོང་བ། ......(༡༨༥༠)
ཡི་ག་འཆུ་བ། ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ། ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་ཆུང་བ་དྲུག ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་ཆེ་བ་དྲུག ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ། (༡༨༥༡)
ཡི་གེ་ཉམས་པ། ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་དྲུག་པ། ......(༡༨༥༡)
ཡི་གེ་དྲུག་པའི་ཆོས། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེ་འབྲིང་པོ་དྲུག ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེ་གཙོ་བོ་ཉི་ཤུ། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེ་ར་ཡི་བུ་གཉིས། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེ་ལ་ཡི་བུ་གཉིས། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེ་ལ་ཡི་མ་བཞི། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་བསླག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པ། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་ཆ་ཚད་བསྟན་བཅོས། (༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་སྙིང་གི་ཐིང་བ་གསུམ། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ……ཀུན་ཀུང་འཇུག་པའི་གནས……བརྒྱད། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ཆ་ཚད། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་ཚོགས་གསུམ། ......(༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་འོག་གི་མཛོས་པ་གསུམ། (༡༨༥༢)
ཡི་གེའི་རིགས། ......(༡༨༥༢)
ཡི་དམ་གྱི་ལྷ། ......(༡༨༥༢)
ཡི་དྭགས། ......(༡༨༥༢)
ཡི་དྭགས་གྲོང་ཁྱེར། ......(༡༨༥༣)
ཡི་དྭགས་ཟུང་། ......(༡༨༥༣)
ཡི་དྭགས་གསུམ། ......(༡༨༥༣)
ཡིག་འཛོག་མཛད། ......(༡༨༥༣)
ཡིག་དྲུག་རང་བྱུང་། ......(༡༨༥༣)
ཡིག་ཚང་གཉེར་པ། ......(༡༨༥༣)
ཡིག་ཚང་དྲུག ......(༡༨༥༣)
ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས། ......(༡༨༥༣)
ཡིག་གཟུགས་མཁས་ཅན་ཀོག་པོ་བ། ......(༡༨༥༤)
ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། ......(༡༨༥༤)
ཡིག་གསར། ......(༡༨༥༥)
ཡིད། ......(༡༨༥༥)
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། ......(༡༨༥༥)
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། (༡༨༥༥)
ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། ......(༡༨༥༥)
ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ......(༡༨༥༥)

ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ།(༡༨༥༥)
ཡིད་ཀྱི་རྩལ་གསུམ། ………(༡༨༥༥)
ཡིད་ཅན་བཅུ་བཞི། ………(༡༨༥༥)
ཡིད་གཙུགས། ……………(༡༨༥༦)
ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག ………(༡༨༥༦)
ཡིད་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་མུ་བཞི། ……………………(༡༨༥༦)
ཡིད་བསྲུས། ………………(༡༨༥༦)
ཡིད་དཔྱོད། ………………(༡༨༥༦)
ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། …………(༡༨༥༦)
ཡིད་དཔྱོད་ལྔ། ……………(༡༨༥༦)
ཡིད་སྨྲུལ། ………………(༡༨༥༦)
ཡིད་བྱེད་བཞི། ……………(༡༨༥༦)
ཡིད་དབང་། ………………(༡༨༥༦)
ཡིད་མ་སྨོང་པ། ……………(༡༨༥༦)
ཡིད་སྨུག་པ། ………………(༡༨༥༦)
ཡིད་གཞུངས་པ། ……………(༡༨༥༦)
ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། ………(༡༨༥༦)
ཡིད་བཟོ་མཆོག ……………(༡༨༥༧)
ཡིད་བཟོ་གསུམ། ……………(༡༨༥༧)
ཡིད་བཟོའི་བརྟག་པ་རྣམ་བརྒྱད། ……………………(༡༨༥༧)
ཡིད་ཡུལ་དུ་འདོམས་པ་གྱིས། (༡༨༥༧)
ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ……………(༡༨༥༧)
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན། ………(༡༨༥༧)
ཡིད་ཤེས། …………………(༡༨༥༧)
ཡིད་སྲུབས་གྲོགས། …………(༡༨༥༧)
ཡིན་ཁྲབ་མཉམ། ……………(༡༨༥༧)
ཡིན་ཐང་། …………………(༡༨༥༧)
ཡིབ་མ། ……………………(༡༨༥༧)
ཡུ་གུར། ……………………(༡༨༥༧)
ཡུ་བུ་ཅག …………………(༡༨༥༧)
ཡུ་མོ། ………………………(༡༨༥༧)
ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ………(༡༨༥༧)
ཡུ་ལིམ་གཙུག་ལག་ཁང་། ……(༡༨༥༧)
ཡུག་སྣམ། …………………(༡༨༥༧)
ཡུག་ས་མོ། …………………(༡༨༥༨)
ཡུང་ང་། ……………………(༡༨༥༨)
ཡུང་བ་ཆེ་ཆུང་། ……………(༡༨༥༨)
ཡུད་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། (༡༨༥༨)
ཡུད་ཙམ་གཅིག ……………(༡༨༥༨)
ཡུན་ནན་ལྷ་ཁང་། ……………(༡༨༥༨)
ཡུན་རིང་ལྷ་ཁང་། ……………(༡༨༥༨)
ཡུམ་སྐབས་བུམ་དབང་གི་ཆས་བཅུ། ……………………(༡༨༥༨)
ཡུམ་གྱི་རྒྱན་བཞི། ……………(༡༨༥༨)
ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ། ……………(༡༨༥༨)
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། (༡༨༥༨)
ཡུམ་བརྒྱད། ………………(༡༨༥༩)
ཡུམ་རྫོས་བཟུང་། …………(༡༨༥༩)
ཡུམ་ཆེན་མོ་ཙ་མུ་ཏི། ………(༡༨༥༩)
ཡུམ་དུམ་པ་བཅུ་དྲུག ………(༡༨༥༩)
ཡུམ་དྲུག …………………(༡༨༥༩)
ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་། ……………(༡༨༥༩)
ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན། ………(༡༨༥༩)
ཡུལ། ………………………(༡༨༥༩)
ཡུལ་ཀན་ཀུཧཾ། ……………(༡༨༥༩)
ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ། ……………………(༡༨༥༩)
ཡུལ་ག་ཤེད་དུ་སོང་བ། ………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གཏྐ་ར། ………………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གླྐ་ར། ………………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་བསྐལ་པའི་གནས། …(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་དགེ་བརྒྱད། ………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་དགེ་བཅུ། …………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བའི་མདུད། ………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་སྦྱི་ལུགས། …………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད། ……………………(༡༨༦༠)
ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག ………(༡༨༦༡)
ཡུལ་གླིང་དཀར། …………(༡༨༦༡)
ཡུལ་བགོད་པ། ……………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ངེས་ལྔ། ………………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ལྔ། ……………………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ……………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཅན་དྲུག ………………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ། ………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཅན་གསུམ། ……………(༡༨༦༡)
ཡུལ་བཅུ་དྲུག ………………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག …………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཏི་ཤྲུ་ཙ་བཞི། …………(༡༨༦༡)
ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ཙ། ………(༡༨༦༣)
ཡུལ་གཉིས། ………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ……(༡༨༦༣)
ཡུལ་སྟོད་ལུང་། ……………(༡༨༦༣)
ཡུལ་ཐང་གླུ་རིན་སྤྲོད་ལེན། …(༡༨༦༣)
ཡུལ་ཐང་པོ་ཆེ། ……………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དྲུག …………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་བདག …………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་ནག་ཚང་། ……………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དཔོན། ………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དཔོན་ཚན་བཅུ་དྲུག ……(༡༨༦༣)
ཡུལ་སྤྱོང་བྱེད། ……………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དབང་ལྡན། ……………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དབུས། ………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་དབུས་ལྷ་ལྡན་གཙྭ་ལ། …(༡༨༦༣)
ཡུལ་མེད། …………………(༡༨༦༣)
ཡུལ་མོ་ལ་དྭ་ན། ……………(༡༨༦༥)

ཡུལ་ཅམ་པ། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟེན་…… དབང་པོ་དྲུག ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ལྷ་རེཀྲ། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་བཞི། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ཡར་མོའི་ལུང་། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ཡུལ་པོ། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ཡེར་ཁིན། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་གཡོར་པོ་གྲུ། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ལ་གཡང་བབས། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྣང་ངོར་སྟོན་པའི་ གྲོགས། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས། ……(༡༥༤༥)
ཡུལ་ཤུལ་གྱི་སྡེ། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་སུམ་རྩ་སོ་གཉིས། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཙ། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་གསུམ། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་གསུམ་གསལ་བ། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་ལྷ་ལྷན། ……(༡༥༤༦)
ཡུལ་ཨསྨ་པ་རན་ཏ། ……(༡༥༤༦)
ཡུས་ཀྱི། ……(༡༥༤༦)
ཡེ། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་རོལ་པའི་གློས་གར། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་ལྷ། ……(༡༥༤༦)
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་གཉིས། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་དྲུག ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་དྲུག་གི་ཕྱག་མཚན། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་ནང་ནས་བཙོལ། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་བཞི། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་སྤྱོད་པ། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་སྲུན་ཐི་ཤུར་ཚོང་དབང་། ……(༡༥༤༧)
ཡེ་གསང་ཚོད། ……(༡༥༤༧)
ཡེངས་མ་གཏམ། ……(༡༥༤༧)
ཡེར་པ། ……(༡༥༤༧)
ཡེར་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རི་ཁྲོད། (༡༥༤༧)
ཡེར་པའི་དཀར་ཆག ……(༡༥༤༨)
ཡེར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་ག་ལྷ་གྲེས་ཅན་གྱི་ལུགས། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་གལ། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་གལ་འཆོས་པ། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་མ། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་རོབ་གླིང་། ……(༡༥༤༨)
ཡོ་ལང་། ……(༡༥༤༨)
ཡོག་པ། ……(༡༥༤༨)
ཡོང་ཁང་། ……(༡༥༤༨)
ཡོང་ཕུར། ……(༡༥༤༨)
ཡོང་ཕྱི་སྐོར། ……(༡༥༤༨)
ཡོངས་གྲུབ། ……(༡༥༤༨)
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན། ……(༡༥༤༨)
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། ……(༡༥༤༨)
ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་དགུ། ……(༡༥༤༨)
ཡོངས་སྤྱོད་དྲུག་ཅུ། ……(༡༥༤༩)
ཡོངས་འཛིན་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ ཚུལ་ཁྲིམས། ……(༡༥༤༩)
ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༥༤༩)
ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན། ……(༡༥༥༠)
ཡོངས་རྫོགས་རབ་དགའི་ལྷ་ཁང་། ……(༡༥༥༠)
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆ་བ་བདུན། ……(༡༥༥༠)
ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུམ། ……(༡༥༥༠)
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། ……(༡༥༥༠)
ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས། ……(༡༥༥༠)
ཡོད་དོ་ཅོག ……(༡༥༥༠)
ཡོད་པ། ……(༡༥༥༠)
ཡོད་པ་གཉིས། ……(༡༥༥༡)
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་མུ་བཞི། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་གྱི་གནས་ལ་ཡོན་སྦྱོར་བ། (༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚད་མི་ འཛད་པ། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་ལྔ། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྔ། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ……(༡༥༥༡)
ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག ……(༡༥༥༢)
ཡོན་ཏན་སྲིའི་ཐར་གཅོད་ང་ བདུན། ……(༡༥༥༢)
ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱུ་བརྩོན་འགྲུས་ ལྔ། ……(༡༥༥༢)
ཡོན་ཏན་འོད། ……(༡༥༥༢)
ཡོན་ཏན་གསུམ། ……(༡༥༥༢)
ཡོན་ཏན་བསླབ་ན་འཕེལ་བའི་ དཔེ་ལྔ། ……(༡༥༥༣)
ཡོན་བཤད་པ། ……(༡༥༥༣)

ཡོལ་བ། ……………………(༡༨༧༣)
གཡག་རྒྱུག ……………………(༡༨༧༣)
གཡག་ཐོད་ཁ་ཞིབ། ……………(༡༨༧༣)
གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། ……………(༡༨༧༣)
གཡག་སྡེ་རམ་པ་བ། ……………(༡༨༧༣)
གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ། (༡༨༧༣)
གཡང་མཁར་མོ། ……………(༡༨༧༤)
གཡང་ཟ་བ།……………………(༡༨༧༤)
གཡབ་མོ། ……………………(༡༨༧༤)
གཡའ་དང་སྙང་གི་མཚམས།…(༡༨༧༤)
གཡའ་རྗོ། ……………………(༡༨༧༤)
གཡའ་བཟང་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་
ལམ། ……………………(༡༨༧༤)
གཡའ་བཟང་སྡེ་པ། ……………(༡༨༧༥)
གཡར། ……………………(༡༨༧༥)
གཡར་སྦྱ་བྲིམ་པར་བགྱི། ……(༡༨༧༥)
གཡར་བཏང་ཆོག་འཁྲུལ་ཞིབས་
པ་བཞིན།……………………(༡༨༧༥)
གཡར་ཚོ། ……………………(༡༨༧༥)
གཡར་ཚུས་དང་གཡར་གཟིགས།
……………………………(༡༨༧༥)
གཡར་གཟིགས།………………(༡༨༧༥)
གཡས་གཡོས། ………………(༡༨༧༥)
གཡས་རུ། ……………………(༡༨༧༥)
གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། ……(༡༨༧༥)
གཡུ། ……………………………(༡༨༧༥)
གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་འབྱུངས་ཁང་།
……………………………(༡༨༧༥)
གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་
པོ། ……………………………(༡༨༧༦)
གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ། ……………(༡༨༧༦)
གཡུ་བད། ……………………(༡༨༧༧)
གཡུ་ཡི་གཡུང་དྲུང་། …………(༡༨༧༧)
གཡུ་ཁྲི་ཐའི་མི་དཔོན།………(༡༨༧༧)
གཡུང་། ……………………(༡༨༧༧)
གཡུང་གི་མི་སྡེ། ……………(༡༨༧༧)
གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ། ……(༡༨༧༧)
གཡུང་དྲུང་།……………………(༡༨༧༧)
གཡུང་དྲུང་ཁྱུག……………(༡༨༧༧)
གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོ།……………………(༡༨༧༧)
གཡུང་དྲུང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ། (༡༨༧༨)
གཡུང་པོའི་རྒྱན། ……………(༡༨༧༨)
གཡུའི་ཡི་གེ།………………(༡༨༧༨)
གཡེ་མོ་ཡུལ་དྲུག ……………(༡༨༧༩)
གཡེའི་གངས་བར་ཡུར་གོང་། (༡༨༧༩)
གཡེར་ཁ། ……………………(༡༨༧༩)
གཡེར་བ། ……………………(༡༨༧༩)
གཡེར་གཤོང་མཁན་ཆེན་ཆོ་མོན་
ཏན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ……………(༡༨༧༩)
གཡོ། ……………………………(༡༨༨༠)
གཡོ་སྒྲུ་ཁྲམ་གསུམ། ………(༡༨༨༠)
གཡོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད། ……(༡༨༨༠)
གཡོ་ཞུས་དབུ་བསྐོར། ………(༡༨༨༠)
གཡོ་རུ། ……………………(༡༨༨༠)
གཡོ་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ།………(༡༨༨༠)
གཡོག་རིགས་བྱེད་མང་། ……(༡༨༨༠)
གཡོན་ཅན། …………………(༡༨༨༠)
གཡོས་པ། ……………………(༡༨༨༠)
གཡོས་སྦྱོར། …………………(༡༨༨༠)
གཡོས་སུ་སྦྱོར་བ་སོ་བདུན། …(༡༨༨༠)

ར

ར་སྐྱེས། ……………………(༡༨༨༡)
ར་ཁ་ཐུག་རི་བྲོད། …………(༡༨༨༡)
ར་ཁྲི་ཕག ……………………(༡༨༨༡)
ར་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས།
……………………………(༡༨༨༡)
ར་མགོ་པ། …………………(༡༨༨༡)
ར་ཆར། ……………………(༡༨༨༡)
ར་ཆེ་སྨོན་ལམ། ……………(༡༨༨༡)
ར་ཆེའི་རྗོ་ཟམ་གེ་སར་ལྷ་ཁང་།
……………………………(༡༨༨༡)
ར་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་
གཅིག……………………(༡༨༨༡)
ར་ཐོང་སོ་འཕོས། …………(༡༨༨༡)
ར་མདའ་སྨན། ……………(༡༨༨༡)
ར་མེ་ཤྲཱ་རི། ………………(༡༨༨༡)
ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། …(༡༨༨༢)
ར་རོ་བ། ……………………(༡༨༨༤)
ར་ལ་ས་བསྐྱུས།……………(༡༨༨༤)
ར་ཤུལ། ……………………(༡༨༨༤)
ར་ས།…………………………(༡༨༨༤)
ར་ས་སྣང་ལུང་རི་བྲོད། ……(༡༨༨༤)
ར་སའི་སྤྲུ་ཁང་། …………(༡༨༨༤)
རཀྟའི་རྩ་བ་བརྒྱད། ………(༡༨༨༥)
རཀྟའི་ཡན་ལག་སོ་ལྔ།………(༡༨༨༥)
རག་བཙུན་དགོན།……………(༡༨༨༥)
རག་རི་བྲོད།…………………(༡༨༨༥)
རང་རྒྱུ་འཛིན་ཐུབ་པའི་ནུས་ཡོད།
……………………………(༡༨༨༥)
རང་སྐྱིལ་གྱི་ཧ་ཙུལ། ………(༡༨༨༥)
རང་གི་ནུག་ལྷ། ……………(༡༨༨༥)

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ……………………(༡༨༨༥)
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད། ……………………(༡༨༨༥)
རང་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི···རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག ………(༡༨༨༦)
རང་གྲོལ། ………………(༡༨༨༦)
རང་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་རྟེན། ……(༡༨༨༦)
རང་རྒྱལ་གསུམ། …………(༡༨༨༦)
རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ། ………(༡༨༨༦)
རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ། ……………………(༡༨༨༦)
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ………(༡༨༨༦)
རང་གཅེས་ཐེག་པ་ཁྱུར་ལེན། (༡༨༨༦)
རང་ཉིད་སྨོས་ཀྱིས་དབང་བའི་གཞིས། ………………(༡༨༨༦)
རང་དོན་སྤྲང་ས་རྟོགས་ཕུན···ཚོགས། ………………(༡༨༨༦)
རང་སྣང་། ………………(༡༨༨༦)
རང་སྣང་གང་ཤར་མིང་འདོགས་ཅི་རིགས། ………………(༡༨༨༧)
རང་སྣང་གཞི་མེད། ………(༡༨༨༧)
རང་སྣང་ཡུལ་མེད། ………(༡༨༨༧)
རང་སྣང་ལྷ་ཙ་ཤར་བ། ……(༡༨༨༧)
རང་བྱུང་གཉིས། …………(༡༨༨༧)
རང་བྱུན་དུ་འཁོར། ………(༡༨༨༧)
རང་བྱུན་དུ་འགྱུར་བ། ………(༡༨༨༧)
རང་བྱུང་ཁྲ་སར་པྲ་ཞི། ……(༡༨༨༧)
རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ……………………(༡༨༨༧)
རང་བྱུང་གི་འཕགས་པ་མཆེད་བཞི། ……………………(༡༨༨༧)
རང་བྱུང་བ་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན།(༡༨༨༨)
རང་བྱོན། ………………(༡༨༨༨)
རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན། …………(༡༨༨༨)
རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་དྲུག ……………………(༡༨༨༨)
རང་འབྱོར་ལྔ། ……………(༡༨༨༨)
རང་མེད་གཞན་འཚོལ། ……(༡༨༨༨)
རང་མཚན། ………………(༡༨༨༨)
རང་མཚན་འཛོག་ཚུལ་ལྔ། …(༡༨༨༨)
རང་མཚམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་འདེད། ……………………(༡༨༨༨)
རང་མཚམས་བསྒྱུར་འཛོག …(༡༨༨༨)
རང་མཚམས་ཁྲིམས་རྐྱན། ……(༡༨༨༨)
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི། ……………………(༡༨༨༨)
རང་འཛིན་ཚད་མ། ………(༡༨༨༩)
རང་གཞན་ཕུང་ལ་སྦྱོར། ……(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ………………(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཞི། ……………………(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་ལྔ་བའི་དམ་ཚིག་བཞི། ……………………(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ……………………(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་གསུམ། …………(༡༨༨༩)
རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི···མཁའ་འགྲོ། ……………(༡༨༩༠)
རང་ཟློན་ངོ་བསྟོད་བྱེད་པ། …(༡༨༩༠)
རང་གཟུགས་རང་བདག ……(༡༨༩༠)
རང་རང་གི་ཁེ་ཉེན། ………(༡༨༩༠)
རང་རིག ……………………(༡༨༩༠)
རང་རིག་མངོན་སུམ། ………(༡༨༩༠)
རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད། ……………………(༡༨༩༠)
རང་རང་གཉེན་པོས་ནོན། …(༡༨༩༠)
རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། ……(༡༨༩༠)
རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལྔ། …(༡༨༩༡)
རང་ས་འཛིན་པའི་ཡི་གེ་བཅུ། (༡༨༩༡)
རང་སེམས་ངོ་ཤེས་པ། ………(༡༨༩༡)
རང་གསལ། ………………(༡༨༩༡)
རཏྣ་དེ་ཝ། ………………(༡༨༩༡)
རད་པ། ……………………(༡༨༩༡)
རན། ……………………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞི། ……………………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། ………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་བསྔོལ་ལྡན། ………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ……………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་ཁ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོན་བརྒྱད། (༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལྔ། (༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་གཉིས། ………………(༡༨༩༡)
རབ་ཏུ་འབྱམས་ཀླས་པའི་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག ………………(༡༨༩༡)
རབ་བཏགས། ………………(༡༨༩༢)
རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ། …(༡༨༩༢)
རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་གསུམ། ……(༡༨༩༢)
རབ་རྟོག་སྦྲ་བདུན། ………(༡༨༩༢)
རབ་གནས། ………………(༡༨༩༢)
རབ་གནས་ཀྱི་རྫེས་དྲན་བཞིའི་སྐབས་སུ་འདྲེན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། ……(༡༨༩༢)
རབ་སྲིལ་གྱི་རྒྱུན་གཉིས། ……(༡༨༩༢)
རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་ལྡན་ལྔ། ……(༡༨༩༣)

རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་དྲི་བ་བཞི། ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་གི་བསླབ་བྱ་གཞི་ལྔ། (༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་གཅིག ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་གཉིས། ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་བའི་གནས་བྱའི་ཆོས་བཞི། ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་བས་སྤྲོན་རུང་བའི་གོས་ཀྱི་ཆོན་གསུམ། ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་བཟའ་བ་ལྔ། ……(༡༥༩༣)
རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་བའི་ཆོན་བརྒྱད། ……(༡༥༩༣)
རབ་འབྱམས། ……(༡༥༩༣)
རབ་འབྱམས་པ། ……(༡༥༩༤)
རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན། ……(༡༥༩༤)
རབ་འབྱོར། ……(༡༥༩༤)
རབ་གསལ་བཙན་ཁང་། ……(༡༥༩༤)
རམ། ……(༡༥༩༤)
རམས་ཕྲིས། ……(༡༥༩༥)
རལ་ཁ། ……(༡༥༩༥)
རལ་གྲི་སྐྱང་བྱ་ཐོ། ……(༡༥༩༥)
རལ་པ་ས་ལ་བསྣུགས་པ། ……(༡༥༩༥)
རལ་པའི་གླིགས་བུ། ……(༡༥༩༥)
རལ་ཐོར་དུ་གཏོང་བ། ……(༡༥༩༥)
རས་ཆུང་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས། ……(༡༥༩༥)
རས་ཡུག་གླིགས་པ་འཚལ་བ། (༡༥༩༥)
རི་སྐྱུང་རྩ་ཚིག ……(༡༥༩༥)
རི་སྐྱ་བསམ་གཏན་གླིང་། ……(༡༥༩༥)
རི་ཁ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་། ……(༡༥༩༦)
རི་ཁྲོད་འཛིན། ……(༡༥༩༧)
རི་གངས་ཅན། ……(༡༥༩༧
རི་དགུ། ……(༡༥༩༧)
རི་རྒྱ་སྐྱུང་རྒྱ། ……(༡༥༩༧)
རི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི། ……(༡༥༩༧)
རི་སྙོམ། ……(༡༥༩༧)
རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ཕྲང་གསུམ། ……(༡༥༩༧)
རི་དྭག ……(༡༥༩༧)
རི་དྭགས་གྲིབ་མ། ……(༡༥༩༧)
རི་དྭགས་གཞན། ……(༡༥༩༧)
རི་དྭགས་དང་གཅན་ཟན་གྱི་དབྱེ་བ། ……(༡༥༩༧)
རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་ས་ག ……(༡༥༩༧)
རི་བདུན། ……(༡༥༩༧)
རི་ནང་། ……(༡༥༩༧)
རི་བོ་ག་ཡ། ……(༡༥༩༧)
རི་བོ་གངས་ཅན། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་གངས་དང་ལྡན་པ། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་མཆོག་རབ། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་ལྷེང་རྒྱས། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་བྱ་རྐང་། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་འབིགས་བྱེད། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ……(༡༥༩༨)
རི་བོ་གཡའ་དམར། ……(༡༥༩༩)
རི་བོང་རྟུལ་གཅིག ……(༡༥༩༩)
རི་བོང་རའི་དོན་སྒྲི། ……(༡༥༩༩)
རི་བོའི་སྤྱི། ……(༡༥༩༩)
རི་བྲང་ལྟག་པ་གོང་། ……(༡༥༩༩)
རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་དགུ། ……(༡༥༩༩)
རི་མ་ལ་ཡ། ……(༡༥༩༩)
རི་མི་འབབས་པ། ……(༡༦༠༠)
རི་མོའི་འདུ་བྱེད། ……(༡༦༠༠)
རི་མོར་བྱ་བ། ……(༡༦༠༠)
རི་རྩིང་དབང་། ……(༡༦༠༠)
རི་ཟྭམ། ……(༡༦༠༠)
རི་འོར། ……(༡༦༠༠)
རི་རབ་བང་རིམ་བཞི། ……(༡༦༠༠)
རི་རབ་ཟྭམ། ……(༡༦༠༠)
རི་རི་བ། ……(༡༦༠༠)
རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། (༡༦༠༠)
རིག་སྟོང་རྗེན་པ། ……(༡༦༠༠)
རིག་གནས་བཅུ། ……(༡༦༠༠)
རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད། ……(༡༦༠༠)
རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ། ……(༡༦༠༡)
རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ། ……(༡༦༠༡)
རིག་གནས་གཉིས། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་ཅན་པ། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་ནང་དུ་མ་འཛིན། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་འཛིན་པ། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་འཛིན་པ་ཆོས་རྗེ་གླིང་པ། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་འཛིན་པ་པདྨ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ། ……(༡༦༠༡)
རིག་པ་འཛིན་པ་གསུམ། ……(༡༦༠༢)
རིག་པ་འཛིན་པའི་གྲལ། ……(༡༦༠༢)
རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བདུན། ……(༡༦༠༢)
རིག་པ་ཞལ་ལ་ཆགས། ……(༡༦༠༢)
རིག་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་ལྡན། …(༡༦༠༢)
རིག་པ་གསུམ། ……(༡༦༠༢)
རིག་པའི་གནས། ……(༡༦༠༢)
རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད། …(༡༦༠༢)
རིག་བྱེད། ……(༡༦༠༢)
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་། ……(༡༦༠༣)
རིག་བྱེད་བཞི། ……(༡༦༠༣)

རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དྲུག ……(༡༩༠༣)
རིག་བྱེད་གསུམ། …………(༡༩༠༣)
རིག་མ་བཅུ་དྲུག …………(༡༩༠༣)
རིག་འཛིན། ………………(༡༩༠༣)
རིག་འཛིན་ཀུ་སུ་ལུ་ཛ། ……(༡༩༠༣)
རིག་འཛིན་གྱི་ས་བཞི། ………(༡༩༠༤)
རིག་འཛིན་བརྒྱད། …………(༡༩༠༤)
རིག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་བཟང་མོ། ………………(༡༩༠༤)
རིག་འཛིན་བཞི། …………(༡༩༠༥)
རིག་འཛིན་གསུམ། …………(༡༩༠༥)
རིག་འཛིན་ལྷ་ཁང་། ………(༡༩༠༦)
རིག་གསལ་བདེ་བའི་ངང་དུ……གདའ། ………………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་ཆན་རབས། ………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི། …(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་བུ། ………………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་ལུགས། …………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་སྲས། ……………(༡༩༠༦)
རིགས་ཀྱི་ལྷ། ………………(༡༩༠༦)
རིགས་སྔོ། ………………(༡༩༠༦)
རིགས་ལྔ། ………………(༡༩༠༦)
རིགས་ལྔ་མཁའ་འགྲོ། ………(༡༩༠༧)
རིགས་ལྔའི་སྐུ་ལྔ། …………(༡༩༠༧)
རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ། ………(༡༩༠༧)
རིགས་ལྔའི་ཞིང་། …………(༡༩༠༧)
རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། ……(༡༩༠༧)
རིགས་ཅན་ལྔ། ……………(༡༩༠༧)
རིགས་ཅན་བཞི། …………(༡༩༠༧)
རིགས་ཅན་གསུམ། …………(༡༩༠༧)
རིགས་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན……པ། ………………(༡༩༠༧)
རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ། ………(༡༩༠༧)
རིགས་གཉིས་པ། …………(༡༩༠༧)
རིགས་མཉམ་པ། …………(༡༩༠༨)
རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ……གཙོ་བོ་གཅིག་པུ། ………(༡༩༠༨)
རིགས་དང་བརྒྱུད་པ་ལ་འགོ་བའི་སྲུང་མ། ………………(༡༩༠༨)
རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ། ………(༡༩༠༨)
རིགས་པ། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་པ་བརྒྱ། ……………(༡༩༠༩)
རིགས་པ་བཞི། ……………(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདག་ལྟ……གཉིས། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས། ……(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་སྦྱོར་བ། ………(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག ……(༡༩༠༩)
རིགས་པའི་རིམ་པ། ………(༡༩༠༩)
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་སྒྲི། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་སྒྲི་དང་ཚོགས་སྒྲིའི་མུ་བཞི། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་འཛིན་གྱི་ས་བཞི། ……(༡༩༠༩)
རིགས་འཛིན་བཞིའི་གྲོལ་ཚུལ། (༡༩༠༩)
རིགས་བཞི། ………………(༡༩༠༩)
རིགས་གསུམ། ……………(༡༩༠༩)
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། ……(༡༩༡༠)
རིགས་བསད་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི། ………………(༡༩༡༠)
རིང་། ………………(༡༩༡༠)
རིང་བསྲེལ། ………………(༡༩༡༠)
རིང་བསྲེལ་གསུམ། …………(༡༩༡༠)
རིངས་ཁྲུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ……(༡༩༡༠)
རིངས་པ། ………………(༡༩༡༠)
རིངས་པ་རིངས་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ………………(༡༩༡༠)
རིད། ………………(༡༩༡༠)
རིན་སྤྲིན་ཚབ་གསུམ། ………(༡༩༡༠)
རིན་ཆེན་རྒྱན་ཚ། …………(༡༩༡༠)
རིན་ཆེན་སྣང་། ……………(༡༩༡༡)
རིན་ཆེན་བརྟག་པ། ………(༡༩༡༡)
རིན་ཆེན་བདུན། …………(༡༩༡༡)
རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ………………(༡༩༡༡)
རིན་ཆེན་རྣམ་པ་བཅུ། ………(༡༩༡༢)
རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ། ………(༡༩༡༢)
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ། ……………(༡༩༡༢)
རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། ………(༡༩༡༢)
རིན་ཆེན་སྣ་བཞི། …………(༡༩༡༢)
རིན་ཆེན་དཔལ། …………(༡༩༡༣)
རིན་ཆེན་བྱིན། ……………(༡༩༡༣)
རིན་ཆེན་རི་གསུམ། ………(༡༩༡༣)
རིན་ཆེན་རིགས་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ། ………………(༡༩༡༣)
རིན་གཉིས་ཏམ་ཀ …………(༡༩༡༣)
རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། …(༡༩༡༣)
རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཚ། …………(༡༩༡༣)
རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ། ……(༡༩༡༣)
རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ། …(༡༩༡༣)
རིན་པོ་ཆེ་སྟག་ཤ་དེ་ཁ། ……(༡༩༡༤)
རིན་པོ་ཆེ་བདུན། …………(༡༩༡༤)

རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན། ……(༡༩༡༤)
རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ། (༡༩༡༤)
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད། ……(༡༩༡༥)
རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་གཙོ་བོ་དགུ། (༡༩༡༥)
རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ། ……(༡༩༡༥)
རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོ། (༡༩༡༥)
རིན་སྤུངས་པ་ཀུན་བཟང་པ། (༡༩༡༦)
རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་
གྲགས། ……(༡༩༡༦)
རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། ……(༡༩༡༦)
རིབ་མ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གྱིས་མཆེད། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གྲོ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གྲོ་སྐྱེད། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གྲོ་གདན་སྒྲིན། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གྲོ་བ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་ལྔ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་ཅན་ཁ་ནར་སྐྱེ་བ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་ཉམས་རིམ་སྟོང་། ……(༡༩༡༧)
རིམ་ཉམས་སུ་འགྲོ་བ། ……(༡༩༡༧)
རིམ་གཉིས། ……(༡༩༡༧)
རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་
ལག་དྲུག ……(༡༩༡༧)
རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས། ……(༡༩༡༧)
རིམ་བཞི། ……(༡༩༡༧)
རིམས་པ། ……(༡༩༡༧)
རིམས་ཚད་ལྔ། ……(༡༩༡༧)
རིའུ་ལྕུག ……(༡༩༡༧)
རིལ། ……(༡༩༡༧)
རིལ་བ། ……(༡༩༡༧)
རིས་དྲུག ……(༡༩༡༧)
རིས་སུ་མ་ཆད་པ། ……(༡༩༡༧)
རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ། (༡༩༡༧)
རུ། ……(༡༩༡༨)
རུ་བརྒྱ་ལྡིང་གསུམ། ……(༡༩༡༨)
རུ་ང་ཏན་ཏིག ……(༡༩༡༨)
རུ་ཆེན་ལྔ། ……(༡༩༡༨)
རུ་ཏྲ། ……(༡༩༡༨)
རུ་ཐུར། ……(༡༩༡༨)
རུ་དར། ……(༡༩༡༨)
རུ་འདྲེན་སྡེ་བཞི། ……(༡༩༡༨)
རུ་འདྲེལ། ……(༡༩༡༨)
རུ་སྔ། ……(༡༩༡༨)
རུ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། (༡༩༡༨)
རུ་གནོན་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞི། ……(༡༩༡༨)
རུ་པ་ཏི། ……(༡༩༡༩)
རུ་དཔོན། ……(༡༩༡༩)
རུ་བཞི། ……(༡༩༡༩)
རུ་ལག ……(༡༩༡༩)
རུ་ལག་གི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། ……(༡༩༡༩)
རུ་ལས་སྐྱེས། ……(༡༩༡༩)
རུ་ཤིང་། ……(༡༩༡༩)
རུང་ཁང་གཙོད་པ། ……(༡༩༡༩)
རུང་མཐུན། ……(༡༩༢༠)
རུང་བ་ལྔ། ……(༡༩༢༠)
རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ། (༡༩༢༠)
རུང་བའི་གོས་རྒྱུ་བདུན། ……(༡༩༢༠)
རུང་བའི་ཚོན་གསུམ། ……(༡༩༢༠)
རུབ་ཆས། ……(༡༩༢༠)
རུས་སྐྱ། ……(༡༩༢༠)
རུས་རྒྱན། ……(༡༩༢༠)
རུས་ཆེན་ལྔ། ……(༡༩༢༠)
རུས་ཆེན་བཞི། ……(༡༩༢༠)
རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག ……(༡༩༢༠)
རུས་མི་གཅིག་པའི་རྒྱལ་རབས་……
ཚན་པ་ལྔ། ……(༡༩༢༢)
རུས་ཕྱིག ……(༡༩༢༢)
རུས་ཚན། ……(༡༩༢༢)
རུས་གཞེན་གྱི་ཕྱིས་པ། ……(༡༩༢༢)
རེ། ……(༡༩༢༢)
རེ་སྐན། ……(༡༩༢༢)
རེ་མཁང་། ……(༡༩༢༢)
རེ་འཁོང་། ……(༡༩༢༣)
རེ་རྡོགས། ……(༡༩༢༣)
རེ་ལྡེ། ……(༡༩༢༣)
རེ་ཕྲུར། ……(༡༩༢༣)
རེ་བའི་ཁྲིམ། ……(༡༩༢༣)
རེག་པ། ……(༡༩༢༣)
རེག་པ་བཅུ་དྲུག ……(༡༩༢༣)
རེག་པ་དྲུག ……(༡༩༢༣)
རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག ……(༡༩༢༣)
རེག་བྱ་གཉིས། ……(༡༩༢༣)
རེག་བྱ་དྲུག ……(༡༩༢༣)
རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ……(༡༩༢༣)
རེག་བྱའི་མཚོན་སྒྲིན། ……(༡༩༢༣)
རེག་ཚོར་གསུམ། ……(༡༩༢༣)
རེག་འཛིན་དབང་མདོན། ……(༡༩༢༣)
རེག་ཟིག ……(༡༩༢༣)
རེངས་པ། ……(༡༩༢༣)
རེད་མདའ། ……(༡༩༢༣)
རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྟོངས། ……(༡༩༢༣)
རེམ། ……(༡༩༢༣)
རེའུ་སྨལ། ……(༡༩༢༤)
རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ། ……(༡༩༢༤)
རེས་བཟའ་བདུན། ……(༡༩༢༤)
རེས་གཟའ་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་
ཏུ་འགྲོགས་པའི་འབྲས་བུ། (༡༩༢༥)
རེས་གཟའ་འོད་ཟེར་བདུན་པ།
……(༡༩༢༥)

རེས་གཟའ་ལྷ་ཡི་གླ་མ། ……(༡༩༢༥)
རོ་རྒྱུད་གཉིས། ……………(༡༩༢༥)
རོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བ་བཀག ………(༡༩༢༥)
རོ་སྙམ་པ་སོ་སྙོམ་ཉི་མ་ཤེས་རབ། ……………………(༡༩༢༥)
རོ་བརྒྱ། ……………………(༡༩༢༥)
རོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ………(༡༩༢༥)
རོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤ་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། ……………………(༡༩༢༦)
རོ་བསྒྲུབས་པ། ……………(༡༩༢༦)
རོ་གཅིག ……………………(༡༩༢༦)
རོ་བཅུ་གཉིས། ……………(༡༩༢༦)
རོ་བཅུད་བདའ། …………(༡༩༢༦)
རོ་ཆེན་བརྒྱད། ……………(༡༩༢༦)
རོ་ཆེན་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། ……………………(༡༩༢༦)
རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག …………(༡༩༢༦)
རོ་སྙོམས་ཆོས་བརྒྱད། ………(༡༩༢༦)
རོ་སྙོམས་ལམ་དུ་སོང་བ། ……(༡༩༢༦)
རོ་དྲུག ……………………(༡༩༢༦)
རོ་སྨད་སྨྱི་ཐིག ……………(༡༩༢༦)
རོ་འཛིན་དབང་མདོན། ……(༡༩༢༦)
རོ་ལངས་གསེར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་། (༡༩༢༦)
རོ་སོ་དྲུག ………………(༡༩༢༧)
རོག་སྟོན་དཀོན་ཅོག་སྐྱབས། …(༡༩༢༧)
རོག་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ………(༡༩༢༧)
རོག་ཤེས་རབ་འོད། ………(༡༩༢༧)
རོང་དུར་སྒྲིག ……………(༡༩༢༨)
རོང་སྟོན་པདྨ་རྒྱལ་མཚན། …(༡༩༢༨)
རོང་ཐ་བློ་བཟང་ཆོས་འགྱུར་ལྡན་གྲུབ། ……………………(༡༩༢༩)
རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། …………(༡༩༣༠)
རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༩༣༠)
རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ……………(༡༩༣༠)
རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། …………(༡༩༣༠)
རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ………(༡༩༣༢)
རོང་པོ་ཚེ་ག་རྣམ་གསུམ། ……(༡༩༣༣)
རོང་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ ……(༡༩༣༣)
རོད་རོད་པོ། ………………(༡༩༣༣)
རོའི་སྐྱི་མཆེད། ……………(༡༩༣༣)
རོལ་པ། ……………………(༡༩༣༣)
རོལ་པའི་མཚོ་བདུན། ………(༡༩༣༣)
རོལ་མོའི་དཔོང་ས། ………(༡༩༣༣)
རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། (༡༩༣༣)
རོལ་མཚོ་བདུན། …………(༡༩༣༤)
ཪ་སྐྱེ་གཉིས། ………………(༡༩༣༤)
ཪ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་བཤད་སྒྲ་བར་མ་མཐུན་པའི་སྐོར། (༡༩༣༤)
ཪ་སྒྲེང་དགོན་པ། …………(༡༩༣༥)
ཪ་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……………………(༡༩༣༧)
ཪ་སྒྲེང་ཕ་བོང་ཐང་། ………(༡༩༣༨)
ཪ་ཆོས་རབ། ………………(༡༩༣༨)
ཪ་སྟག་དོན་རྒྱན་ཀྱི་སྐོར། ……(༡༩༣༨)
ཪ་དང་གླེ་ཡི་ཡུལ། …………(༡༩༣༨)
ཪ་མ་ཏའི་མདའ་དམ་བཅའ་…… གསུམ་ལྡན། ……………(༡༩༣༨)
ཪ་སོ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསམ་གྲུབ། ……………………(༡༩༣༨)
ཪ་སོ་ཐ་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། …(༡༩༣༩)
ཪ་སོ་ཐ་བའི་གདུང་རྟེན། ……(༡༩༤༠)
རླ་ཛའི་ཆོས་འཁྲུལ། ………(༡༩༤༠)
རླན་གཤེར། ………………(༡༩༤༠)
རླུང་། ……………………(༡༩༤༠)
རླུང་སྐར། ………………(༡༩༤༠)
རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བཞི། …(༡༩༤༡)
རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན། ………(༡༩༤༡)
རླུང་གི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། …………(༡༩༤༡)
རླུང་གི་སྲི་རྟགས་བཅུ་གཅིག …(༡༩༤༡)
རླུང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས། ………(༡༩༤༡)
རླུང་བཅུ། …………………(༡༩༤༡)
རླུང་ནད། …………………(༡༩༤༡)
རླུང་ནད་ཀྱི་ཟས་རིགས་བཅུ་གསུམ། ……………………(༡༩༤༡)
རླུང་ནད་བརྒྱད། …………(༡༩༤༡)
རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས། ……(༡༩༤༡)
རླུང་སྦྱོང་བྱེད་འཇམ་རྩི་གསུམ། ……………………(༡༩༤༡)
རླུང་འོར། …………………(༡༩༤༡)
རླུང་ཡོར། …………………(༡༩༤༡)
རླུང་ཡོར་ཐོགས་པ། ………(༡༩༤༡)
རླུང་རིམས་གཉིས། …………(༡༩༤༡)
རླུང་སེལ་གྱི་རོ་གསུམ། ………(༡༩༤༡)
རླུང་སེལ་སྦྱོད་ལམ་གཉིས། …(༡༩༤༢)
བརླ་བརྟན། ………………(༡༩༤༢)
བརླམས་པ། ………………(༡༩༤༢)

ལ

ལ་ཁ། ……………………(༡༩༤༣)
ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ། …(༡༩༤༣)
ལ་རྒྱ། ……………………(༡༩༤༣)
ལ་སྒྲ་འཇུག་ཡུལ་བརྒྱད། ……(༡༩༤༣)
ལ་ཏུངས། …………………(༡༩༤༣)

ལ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དྲུག (༡༩༤༣)
ལ་སྟོད་སྒྲི་ཁྲབ། ……………(༡༩༤༣)
ལ་སྟོད་དམར་པོ། …………(༡༩༤༤)
ལ་ཐུའམ་ལ་དུ། ……………(༡༩༤༤)
ལ་ཐོད། ……………………(༡༩༤༤)
ལ་དོང་གི་ཇེ་ཐང་། …………(༡༩༤༤)
ལ་དྭགས་ཀྱི་སའི་བདག་པོ། …(༡༩༤༤)
ལ་ཕྱི་གངས་ཀྱི་ར་བ། ………(༡༩༤༦)
ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར། ……………(༡༩༤༦)
ལ་བ་མཆོག ………………(༡༩༤༦)
ལ་བ་པ། …………………(༡༩༤༦)
ལ་མོ། ……………………(༡༩༤༦)
ལ་མོ་གྲུགས་རྒན་ཀློ་བཟང་བཀྲ…
ཤིས། …………………(༡༩༤༧)
ལ་མོ་ཚངས་པའི་སྐུ་རྟེན། ……(༡༩༤༧)
ལ་ཟུར། …………………(༡༩༤༨)
ལ་ཡོགས་ཐིག ……………(༡༩༤༨)
ལ་ལ་བཙས་བརྩིགས། ………(༡༩༤༨)
ལག་བསྐོར་ཞུས། …………(༡༩༤༨)
ལག་གི་ཀླ། ………………(༡༩༤༨)
ལག་མཐུས་བསྐྱོད་པ། ………(༡༩༤༨)
ལག་དལ། …………………(༡༩༤༨)
ལག་ལྡན། …………………(༡༩༤༨)
ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ། (༡༩༤༨)
ལག་དཔངས་མཐོ་བ། ………(༡༩༤༨)
ལག་དཔོན། ………………(༡༩༤༨)
ལག་འཛིངས་གལ་གཏུགས་ཆེ…
སྐབས། ………………(༡༩༤༨)
ལག་འཛིངས་ཅི་ཆེ། ………(༡༩༤༨)
ལག་ཤེས་རིག་གནས་སྐྱོང་། …(༡༩༤༨)
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། …(༡༩༤༨)
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི…
འགྲེལ་པ། ………………(༡༩༤༨)
ལང་བཀུར་ཡར་དེད་ལྷ་དགུ། (༡༩༤༩)
ལང་ཚོའི་དཔལ་འབར་བ། …(༡༩༤༩)
ལན་སློན། ………………(༡༩༤༩)
ལན་གཅིག་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་
ལྡན་དྲུག ………………(༡༩༤༩)
ལན་ཆགས་གསུམ། …………(༡༩༤༩)
ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ…
བཟང་ལྡན་གསུམ། ………(༡༩༤༩)
ལན་ཚྭ་བ། ………………(༡༩༤༩)
ལན་ཚྭའི་སྨན་བཅབས། ……(༡༩༤༩)
ལབ་བསླུས། ………………(༡༩༤༩)
ལམ། ……………………(༡༩༤༩)
ལམ་སྐོར་ལྷ། ………………(༡༩༤༩)
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ། …(༡༩༤༩)
ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ། (༡༩༤༩)
ལམ་གྱི་སྒྲོག ………………(༡༩༤༩)
ལམ་རྒྱུད་ལྔ་ལ་འགྲེམ་པ། ……(༡༩༤༩)
ལམ་སྒོམ་པའི་ངོ་སྤྲོད་གསུམ། (༡༩༥༠)
ལམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ལྔ། ……(༡༩༥༠)
ལམ་ངན་སྒྲིགས་འཛིན། ……(༡༩༥༠)
ལམ་ངན་དོད་རིགས། ………(༡༩༥༠)
ལམ་ངན་ཟླུ་འབྲུམས། ………(༡༩༥༠)
ལམ་ངན་གསར་དོད། ………(༡༩༥༠)
ལམ་ལྔ། …………………(༡༩༥༠)
ལམ་བཅོ་ལྔ། ………………(༡༩༥༠)
ལམ་མཆོག་འཇུག་སྒོ་གསུམ། …(༡༩༥༠)
ལམ་གཉིས། ………………(༡༩༥༠)
ལམ་རྗེས་ཤེས། ……………(༡༩༥༠)
ལམ་དུ་སྟོངས། ……………(༡༩༥༠)
ལམ་བདེན། ………………(༡༩༥༠)
ལམ་པ་ཀ …………………(༡༩༥༡)
ལམ་འབྲས་སྐོར་དགུ། ………(༡༩༥༡)
ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། (༡༩༥༡)
ལམ་འབྲས་བསྡེབ་བརྒྱུད་ལུགས་
བཞི། ……………………(༡༩༥༡)
ལམ་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ………(༡༩༥༡)
ལམ་ཞུགས་སློབ་པ་བཞི། ……(༡༩༥༡)
ལམ་བཞི། …………………(༡༩༥༡)
ལམ་ཡིག་ཁྲ་བཟུང་དམ་བསྒྲུག (༡༩༥༢)
ལམ་རིམ། …………………(༡༩༥༢)
ལམ་རིམ་ཀྱི་ཆེ་བ་བཞི། ……(༡༩༥༢)
ལམ་རིམ་པ་གཉིས། ………(༡༩༥༢)
ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་། …………(༡༩༥༢)
ལམ་ཤེས་ཡན་ལག་ལྔ། ………(༡༩༥༢)
ལམ་གསུམ་འབབ་པ། ………(༡༩༥༢)
ལར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ།
……………………………(༡༩༥༢)
ལར་ཡང་། ………………(༡༩༥༢)
ལས། ……………………(༡༩༥༢)
ལས་ཀྱི་ཇ་པོ་ཆེ། …………(༡༩༥༢)
ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡོག་པ། ……(༡༩༥༢)
ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ། …(༡༩༥༢)
ལས་ཀྱི་འཕེན་ཚུལ་བཞི། ……(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་དབང་པོ། …………(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། ………(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི། ………(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ། ……(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་། …………(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི། ……(༡༩༥༣)
ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲིད་གཉེར།
……………………………(༡༩༥༣)
ལས་དཀར། ………………(༡༩༥༣)
ལས་ཁ་ཚར། ………………(༡༩༥༣)
ལས་ཀོས། …………………(༡༩༥༣)
ལས་སྦྱིབ་སྲུབ་པ། …………(༡༩༥༣)
ལས་ངན་བག་ཆགས། ………(༡༩༥༣)

ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས། ………(༡༩༥༣)
ལས་ཉོན། ………(༡༩༥༣)
ལས་གཉིས། ………(༡༩༥༣)
ལས་རྟགས། ………(༡༩༥༣)
ལས་སྟོབས་ཆེན་དགུ། ………(༡༩༥༣)
ལས་དང་པོ་བའི་བསླབ་བྱ་བཅུ་
བཞི། ………(༡༩༥༣)
ལས་རྣམ་པ་ལྔ། ………(༡༩༥༤)
ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ………(༡༩༥༤)
ལས་སྣ་ཚོགས་པ། ………(༡༩༥༤)
ལས་སྡེ། ………(༡༩༥༤)
ལས་སྡེ་ཐོན་ཐིན། ………(༡༩༥༤)
ལས་འབྲོ། ………(༡༩༥༤)
ལས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་།
………(༡༩༥༤)
ལས་བྱེད་ནང་མ། ………(༡༩༥༤)
ལས་དབང་། ………(༡༩༥༤)
ལས་མ་མཐུན། ………(༡༩༥༤)
ལས་ཚན་ཆེ་ཁག ………(༡༩༥༤)
ལས་ཚབ་གཏིང་འཁེལ། ………(༡༩༥༤)
ལས་མཚམས་མེད་ལྔ། ………(༡༩༥༤)
ལས་བཞི། ………(༡༩༥༤)
ལས་བཞི་གང་ཙང་ཆེན་པོ་སྐྱབ་
པའི་དཔུང་བདུན། ………(༡༩༥༤)
ལས་བཞིའི་ཁ་སོ་པ། ………(༡༩༥༤)
ལས་བཞིའི་ཡན་ལག ………(༡༩༥༤)
ལས་གཡོར་གཡར་གཏོང་། ………(༡༩༥༤)
ལས་ཙང་། ………(༡༩༥༤)
ལས་ལམ་གཉིས། ………(༡༩༥༥)
ལས་སློབ། ………(༡༩༥༥)
ལས་སློབ་གསུམ། ………(༡༩༥༥)
ལས་གསུམ། ………(༡༩༥༥)
ལས་གསུམ་ཚན། ………(༡༩༥༥)
ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ། (༡༩༥༥)
ལི། ………(༡༩༥༥)
ལི་ཁྲིའི་ལྕུག་ཕྲན། ………(༡༩༥༥)
ལི་ཐང་མི་ཚན། ………(༡༩༥༥)
ལི་མ། ………(༡༩༥༥)
ལི་མ་ལྷ་ཁང་། ………(༡༩༥༦)
ལི་ཙ་ལྦི་ཡི་རིགས། ………(༡༩༥༦)
ལི་ཡི་ཡུལ། ………(༡༩༥༦)
ལི་ཡུལ། ………(༡༩༥༦)
ལིང་འཛྭ། ………(༡༩༥༧)
ལིངྒ། ………(༡༩༥༧)
ལིས་ཀྱང་བཅགས་པ་སྡེ་འདྲ་ནས།
………(༡༩༥༧)
ལུག་རྟུག ………(༡༩༥༧)
ལུག་རྟུལ་གཅིག ………(༡༩༥༧)
ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ………(༡༩༥༧)
ལུགས་ཀྱི་སྤྱན་པ། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུང་བཅན་
པོའི་རྒྱ། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ས། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིན་མོར་
སྒྲོད་པའི་མདུན་ས། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་རྒྱའི་ལེགས་
ཚོགས་ཡར་ལྡན་འབྱུང་ཆེད། (༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེན་
པོ། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་གཉིས་གོང་མ་ཁྲིམས་བདག་
རིན་པོ་ཆེ། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་པ། ………(༡༩༥༨)
ལུགས་འཛིན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས།
………(༡༩༥༩)
ལུགས་ཟུང་སྣང་དོར་གྱི་རྣམ་བཞག
………(༡༩༥༩)
ལུང་། ………(༡༩༥༩)
ལུང་ཁྲིད་བཤད་ཚིག་གསུམ། ………(༡༩༥༩)
ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་བཞི། ………(༡༩༥༩)
ལུང་གི་ཆོས་འཁོར། ………(༡༩༥༩)
ལུང་གི་ཆོས་གཉིས། ………(༡༩༦༠)
ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས། ………(༡༩༦༠)
ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་
པ། ………(༡༩༦༠)
ལུང་གི་ཡོན་ཏན། ………(༡༩༦༠)
ལུང་ཛོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ།
………(༡༩༦༠)
ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན།
………(༡༩༦༠)
ལུང་བསྟན། ………(༡༩༦༠)
ལུང་བསྟན་པ་བཞི། ………(༡༩༦༠)
ལུང་བསྟན་དཔེན་པའི་གནས་…
བརྒྱད། ………(༡༩༦༠)
ལུང་འདྲེན། ………(༡༩༦༠)
ལུང་སྡེ་བཞི། ………(༡༩༦༠)
ལུང་སྡེབས་ཚུལ་ལྔ། ………(༡༩༦༠)
ལུང་པོང་དང་བན་ལང་། ………(༡༩༦༠)
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི།
………(༡༩༦༠)
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཞུ་གོས། ………(༡༩༦༡)
ལུང་མ་བསྟན་པ་བཞི། ………(༡༩༦༡)
ལུང་མ་བསྟན་ཟུང་། ………(༡༩༦༡)
ལུང་ར་ཆེན་མོ། ………(༡༩༦༡)
ལུང་རིགས་མན་ངག ………(༡༩༦༡)
ལུང་རིགས་སྨྲ་བ། ………(༡༩༦༡)
ལུང་ལས། ………(༡༩༦༡)
ལུམ་པའི་ལྷ་ཁང་། ………(༡༩༦༡)
ལུམ་བི་ནི། ………(༡༩༦༡)

ལུམྦི་ནིའི་ནགས། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་ཁམས། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལྔ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དོན་ལྔ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བུ་ག་དགུ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་གནས་ལྔ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་སྡོད་དྲུག …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དབང་མདོན། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་མལ་ལྔ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ། …………(༡༨༦༢)
ལུས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག …………(༡༨༦༣)
ལུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆ་ཤས་གསུམ། (༡༨༦༣)
ལུས་ཀྱི་རྩའི་གཙོ་བོ་གསུམ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་ཀྱི་ལྷུང་ལྔ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་དཀྱིལ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་སྐྱེས། …………(༡༨༦༣)
ལུས་གྲུབ་ཚུལ་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ། …………(༡༨༦༣)
ལུས་རྒྱས་བྱེད་བཞི། …………(༡༨༦༣)
ལུས་ངག་གི་ལས། …………(༡༨༦༤)
ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན། …………(༡༨༦༤)
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་ངན་ཕྱུགས། …………(༡༨༦༤)
ལུས་ཅན། …………(༡༨༦༤)
ལུས་འཇོམས་བྱེད་སྣ་དགུ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་རྟེན་མཆོག་གི་དལ་བ་བརྒྱད། …………(༡༨༦༤)
ལུས་རྟེན་བཟང་པོའི་འབྱོར་པ་བཅུ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་ཐམས་ཅད་སྤྲང་ས། …………(༡༨༦༤)
ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན། …………(༡༨༦༤)
ལུས་དབེན། …………(༡༨༦༤)
ལུས་མ་རྙེས་པ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་པ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྐོར་དགུ། …………(༡༨༦༤)
ལུས་མེད་བཅུ་གསུམ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་ཚད་དང་སྟོད་དང་དཔངས་གཞལ་ཚུལ་བཅུ་དྲུག …………(༡༨༦༥)
ལུས་ཚུགས། …………(༡༨༦༥)
ལུས་ཚོར་དྲུག …………(༡༨༦༥)
ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས། …………(༡༨༦༥)
ལུས་བཟུངས། …………(༡༨༦༥)
ལུས་བཟུངས་བདུན། …………(༡༨༦༥)
ལུས་བཟོ་ཕལ་པ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་བཟོ་ཡིད་བཟོ་ངག་བཟོ་གསུམ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལྔ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ལྔ། (༡༨༦༥)
ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པ། …………(༡༨༦༥)
ལུས་སྲོག་ལ་མ་བསྟོས་པ། …………(༡༨༦༦)
ལེ་འགྲིགས། …………(༡༨༦༦)
ལེ་ཐོགས་ཤར་ཆེ། …………(༡༨༦༦)
ལེ་བར་གཅིག …………(༡༨༦༦)
ལེ་ལོ། …………(༡༨༦༦)
ལེ་ལོ་གསུམ། …………(༡༨༦༦)
ལེགས་བཅོས་ལས་བྱུང་ས། …………(༡༨༦༦)
ལེགས་འདུམ་ཞུ་བ། …………(༡༨༦༦)
ལེགས་ལྡན་དཔའ་བོ། …………(༡༨༦༦)
ལེགས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། …………(༡༨༦༧)
ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར། …………(༡༨༦༧)
ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ། …………(༡༨༦༧)
ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག …………(༡༨༦༧)
ལེགས་སྤེལ་མཛད། …………(༡༨༦༧)
ལེགས་སྦྱད་ཙམ་གྱི་བར་མའི་དགེ་བ། …………(༡༨༦༧)
ལེགས་བྱས། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་བྲིས་པ། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་སྦྱར། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག …………(༡༨༦༨)
ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་ཚོགས་གསོག་པའི་རྩ་བ། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་ལམ་གང་ཆགས། …………(༡༨༦༨)
ལེགས་ལུགས། …………(༡༨༦༨)
ལེན་པ་བཞི། …………(༡༨༦༨)
ལེན་སྤྱོད། …………(༡༨༦༨)
ལེབ། …………(༡༨༦༨)
ལེབ་རྒན་དར། …………(༡༨༦༨)
ལེའུ། …………(༡༨༦༨)

སོ། ……………………(༡༩༦༨)
སོ་ཀེ་ཤུ་ར་ཡ། ……………(༡༩༦༨)
སོ་སྐོར་བརྒྱད། ……………(༡༩༦༨)
སོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས། ………(༡༩༦༩)
སོ་འཁོར་བཅུ་སྐྱིད། ………(༡༩༦༩)
སོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ། ………(༡༩༦༩)
སོ་ཀན་དྲུག་བཅུ། ……………(༡༩༦༩)
སོ་རྒྱུས་ཀྱི་དགེ་སྡོན་པ། ……(༡༩༦༩)
སོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ། ……………(༡༩༦༩)
སོ་ངམ་ཏ་ཛཱི། ……………(༡༩༦༩)
སོ་གཅིག་གི་དུས་གསུམ། ……(༡༩༦༩)
སོ་ཆུ་ལམ་སྟོང་ས། …………(༡༩༦༩)
སོ་ཆུང་གི་ཞུགས། …………(༡༩༦༩)
སོ་ཆུང་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ། ……………………(༡༩༦༩)
སོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། (༡༩༧༠)
སོ་ཆུན། ……………………(༡༩༧༠)
སོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། ………………(༡༩༧༠)
སོ་ཆེན་ཧྲམ་ཤྲཱི། ……………(༡༩༧༠)
སོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། ……(༡༩༧༡)
སོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག (༡༩༧༢)
སོ་མཆོག ……………………(༡༩༧༢)
སོ་རྟགས་ཀྱི་བདུན་ཟུར། ……(༡༩༧༢)
སོ་ཐང་ལྷ་སྐྱེས། ……………(༡༩༧༢)
སོ་དུས་སུ་མཆོད་པ། ………(༡༩༧༢)
སོ་པཏྟ་གཉིས། ……………(༡༩༧༣)
སོ་ཕྱུགས་ལེགས་པ། ………(༡༩༧༣)
སོ་བ། ……………………(༡༩༧༣)
སོ་མའི་ཕྱུར་མ། ……………(༡༩༧༣)
སོ་ཙྪ་བ། ……………………(༡༩༧༣)
སོ་ཙྪ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། …(༡༩༧༣)
སོ་ཙྪ་བ་ཟླ་བན་ཆོས་འབར། …(༡༩༧༣)
སོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། …(༡༩༧༤)
སོ་རས་པ་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས། ………………(༡༩༧༤)
སོ་རེའི་དུས་བཞི། …………(༡༩༧༥)
སོ་གསར། ………………(༡༩༧༥)
སོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་བསྒྲུབ་པ། ……………………(༡༩༧༥)
སོག་སྐད་རྒྱག་པ། …………(༡༩༧༦)
སོག་རྫོག ……………………(༡༩༧༦)
སོག་ལྷ། ……………………(༡༩༧༦)
སོག་ལྷ་ཅན། ………………(༡༩༧༦)
སོག་ལྷ་བཞི། ………………(༡༩༧༦)
སོག་པ་བརྒྱད། ……………(༡༩༧༦)
སོག་པ་ལྔ། ………………(༡༩༧༦)
སོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། ………(༡༩༧༦)
སོག་པའི་ལྟེ་བ་བཞི། ………(༡༩༧༦)
སོག་པར་འདྲེན་པ། ………(༡༩༧༦)
སོག་སྦྱོད་གཡོ་ཟློལ། ………(༡༩༧༦)
སོག་འཚོ་ལྔ། ………………(༡༩༧༦)
སོག་གཡེམ་བཞི། …………(༡༩༧༦)
སོག་ཤེས། ………………(༡༩༧༦)
སོང་ནད་ལྔ། ………………(༡༩༧༧)
སོང་སྨན་ཡ་བཀྲར་དྲུག་པ། …(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ། ………………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན། ……(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ་གཉིས། …………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ་རིགས་ལྔ། ………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ་ལ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ། ……………………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུ་ལ་དར་གྱི་ན་བཟའ་ལྔ། ……………………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་རྒྱན་ཆས་བདུན། …(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་ངེས་པ་ལྔ། ……(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ……(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་ཞིང་། …………(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་བཞི། ……(༡༩༧༧)
སོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལྔ། ……(༡༩༧༨)
སོངས་སྐུའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་བརྒྱད། ……………………(༡༩༧༨)
སོངས་པ། ………………(༡༩༧༨)
སོངས་སྤྱོད་འབྲི་བའི་གནས་དྲུག ……………………(༡༩༧༨)
སོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། ………(༡༩༧༨)
སོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ངེས་པ་ལྔ། ……………………(༡༩༧༨)
སོར་ཁང་ལས་ཁུངས། ………(༡༩༧༨)
སོས་ནུས། ………………(༡༩༧༨)
ལྷ་ད། ……………………(༡༩༧༨)
ལྷ་པ། ……………………(༡༩༧༨)
ལྷ་བ། ……………………(༡༩༧༨)
ལྷུང་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་ས་འཕོས། (༡༩༧༨)
ལྷུ། ……………………(༡༩༧༨)

ཤ

ཤ་ཁུ་ཤ་ཐིམ། ……………(༡༩༧༩)
ཤ་ཁྲི་ཀ་ཁྲི་ཅ་ཁྲི་གསུམ། ……(༡༩༧༩)
ཤ་སྐྱན་པ། ………………(༡༩༧༩)
ཤ་སྐྱིལ། …………………(༡༩༧༩)
ཤ་ལྔ། ……………………(༡༩༧༩)
ཤ་ཆང་ཡོག་པ། ……………(༡༩༧༩)
ཤ་ཆུ། ……………………(༡༩༧༩)
ཤ་ཐང་བ། ………………(༡༩༧༩)
ཤ་ནའི་གོས། ……………(༡༩༧༩)
ཤ་བ་འཕྲེང་། ……………(༡༩༧༩)
ཤ་བའི་རྣྲད་བུ། ……………(༡༩༨༠)

ཤ་འཕྱར་བ། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ཟི་ཏུང་བ་ལས་སྟོབས་ཆེན་ལྷའི་ཤ། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ཚུགས་དང་རྟགས། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ཡ་རི། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ཟ། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ཟད། ……(༡༩༨༠)
ཤ་ར་བ། ……(༡༩༨༠)
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ……(༡༩༨༡)
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ལྔ། ……(༡༩༨༡)
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཚིག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། ……(༡༩༨༡)
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡབ་མིང་སྲིད་བརྒྱད། ……(༡༩༨༣)
ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ……(༡༩༨༣)
ཤཱཀྱ་འོད། ……(༡༩༨༣)
ཤཱཀྱ་རི་བྲག་པ། ……(༡༩༨༤)
ཤཱཀྱ་ལི་ཙ་བི། ……(༡༩༨༤)
ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ། ……(༡༩༨༤)
ཤཱཀྱའི་བརྒྱུད། ……(༡༩༨༥)
ཤཱཀྱའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ……(༡༩༨༥)
ཤག་ཆས་དངོས་རིགས། ……(༡༩༨༥)
ཤགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གནོན་པ། ……(༡༩༨༥)
ཤགས་འགྱེད། ……(༡༩༨༥)
ཤགས་འདབ། ……(༡༩༨༥)
ཤང་ཤང་ཏེའུ། ……(༡༩༨༥)
ཤང་ཏང་ཕ་བུ་གཉིས། ……(༡༩༨༥)
ཤངས་ཀྱི་ཆུ་སྦུགས། ……(༡༩༨༥)
ཤངས་ཀྱི་ཞིང་པ་ཚལ། ……(༡༩༨༦)
ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། (༡༩༨༦)
ཤངས་དང་གླི་ཕྱི། ……(༡༩༨༦)
ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ……(༡༩༨༦)
ཤངས་པ་མཚལ་ཀྱིས་བྲིས་སུ་བྱས་པ་དཔལ་ལྡན་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། ……(༡༩༨༦)
ཤངས་པ་གསེར་གླིང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། ……(༡༩༨༦)
ཤད་བདུན། ……(༡༩༨༦)
ཤན་གྱི་རྣམ་བཞག་བཞི། ……(༡༩༨༦)
ཤན་སྦྱོར་བ། ……(༡༩༨༨)
ཤན་བསྲེ་བ། ……(༡༩༨༨)
ཤཎྜ་ཕུ་རི། ……(༡༩༨༨)
ཤཎྜ་རཀྵི་ཏ། ……(༡༩༨༨)
ཤནྟི་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༩༨༨)
ཤབ་སྨད་པོ་ཏྭ་བ་ཞབས་རྗེ་དཔལ། ……(༡༩༨༨)
ཤམ་ཁའི་གདུ་བུ། ……(༡༩༨༩)
ཤམ་ཐ་ལ། ……(༡༩༨༩)
ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ། ……(༡༩༨༩)
ཤམྦྷ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན། ……(༡༩༨༩)
ཤམྦྷ་ལར་བྱུང་བའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོན་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། ……(༡༩༨༩)
ཤར་གོང་ཡུལ་བྲིས་སྐྱ། ……(༡༩༨༩)
ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ……(༡༩༨༩)
ཤར་རྒྱལ་པོ་ཐོག་ཁྲི་ཡུར། ……(༡༩༩༡)
ཤར་ཆེན་སྟོག ……(༡༩༩༡)
ཤར་འཛམ་ཏེ་བགྲ། ……(༡༩༩༡)
ཤར་གཉེ་ཡུལ་སུམ་ནག ……(༡༩༩༡)
ཤར་དུ་ས་ཡི་ཁ་གདོན། ……(༡༩༩༡)
ཤར་ན་བ་ལམ་གསུམ་པ་རི། ……(༡༩༩༡)
ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞི་ཐོག་པ། ……(༡༩༩༡)
ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ……(༡༩༩༡)
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་མ་གསུར་ཤུབ། ……(༡༩༩༡)
ཤར་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེའི་གནས། ……(༡༩༩༡)
ཤར་བུ། ……(༡༩༩༢)
ཤར་ཚོང་ཁ། ……(༡༩༩༢)
ཤར་འོལ་ཁའི་ཤུག་པ་དཔུན་བདུན། ……(༡༩༩༢)
ཤར་གསུམ་མཁན་པོ། ……(༡༩༩༢)
ཤར་སྒོ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱོལ་ཀྱི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། ……(༡༩༩༢)
ཤར་སྟོར་བྱང་སྟོད་སེ་ཕུག ……(༡༩༩༢)
ཤལ་མ་ལི། ……(༡༩༩༢)
ཤི་བ་ལ་ཟན་སྐལ། ……(༡༩༩༢)
ཤི་བོར་ཕན་པའི་དགེ་བ་གསུམ། ……(༡༩༩༢)
ཤི་རི་རམ། ……(༡༩༩༢)
ཤིག་གཅིག ……(༡༩༩༢)
ཤིང་ཀུན། ……(༡༩༩༢)
ཤིང་ཀུན་ཆོས་རྗེ། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་སྐྱ་ཚུ་རིས། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་ཁྲོད་པར་གསུམ། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་སྒོ་ལྟག་སྒྲོང་། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་བརྒྱད། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་གཉེར་ལས་ཁུངས། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་ཏ་ལ། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་བརྟག་པ། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་བལ་ལྷ། ……(༡༩༩༣)
ཤིང་བཟོ། ……(༡༩༩༣)

ཤིང་ལ་འབྲིང་འདྲ། ……(༡༩༩༥)
ཤིང་སླ་ལ། ……(༡༩༩༥)
ཤིང་སེ་བ། ……(༡༩༩༥)
ཤིན་ཀུན། ……(༡༩༩༥)
ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་ཐུར། ……(༡༩༩༥)
ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ལྔ། ……(༡༩༩༥)
ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཡི་གེ་ལྔ། ……(༡༩༩༥)
ཤིན་སྦྱངས། ……(༡༩༩༥)
ཤེས་ཀྲོའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས། ……(༡༩༩༥)
ཤེས་ཅན་གྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཞི། ……(༡༩༩༥)
ཤེས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི། ……(༡༩༩༥)
ཤུགས་འགྲོ་ཆེན་མོ་བརྒྱད། ……(༡༩༩༥)
ཤུགས་རྟོགས། ……(༡༩༩༥)
ཤུགས་བསྟན། ……(༡༩༩༥)
ཤུགས་གཞལ། ……(༡༩༩༥)
ཤུགས་རིང་ནར། ……(༡༩༩༥)
ཤུན་ཀོག ……(༡༩༩༥)
ཤུན་ཇུང་། ……(༡༩༩༥)
ཤུལ་དུ་ཆབ་འཚལ་དད་པ་ཡང་། (༡༩༩༦)
ཤེ་ཐམ། ……(༡༩༩༦)
ཤེ་བབས། ……(༡༩༩༦)
ཤེ་བམ་མཐུ་མོ་ཆེ། ……(༡༩༩༦)
ཤེ་མོང་གིས་འཛིན་ཚུག ……(༡༩༩༦)
ཤེ་མོང་དང་ཞབས་འདེགས་འབད་དུ་ཚུག ……(༡༩༩༦)
ཤེ་མོང་བརྩོངས་པ། ……(༡༩༩༦)
ཤེད་མཐུན། ……(༡༩༩༦)
ཤེན་པ། ……(༡༩༩༦)
ཤེའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན། ……(༡༩༩༦)
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི། ……(༡༩༩༧)
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། ……(༡༩༩༧)
ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད། ……(༡༩༩༧)
ཤེལ་དཀར་བཀའ་འགྱུར་ལྷ་མ། ……(༡༩༩༧)
ཤེལ་དཀར་གླིང་པ་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ། ……(༡༩༩༧)
ཤེལ་དཀར་བྲག་ཕུག ……(༡༩༩༨)
ཤེས་སྒྲིབ། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཕྲ་རགས་དགུ་དང་ཐོག་མཐའ་གཉིས། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་པ། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་པ་ཅན། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས། ……(༡༩༩༨)
ཤེས་པ་བཅུ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་པ་གཉིས། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་བརྒྱད། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་པའི་དབྱེ་སྒོ་དྲུག ……(༡༩༩༩)
ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྔ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལྔ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་སུ་བཞི། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱ་གསུམ། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་བཞི། ……(༡༩༩༩)
ཤེས་བྱའི་འཛིན་པ་བརྒྱད། ……(༢༠༠༠)
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། ……(༢༠༠༠)
ཤེས་བརྗོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག ……(༢༠༠༠)
ཤེས་རབ། ……(༢༠༠༡)
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བར་ཆད་བཞི། ……(༢༠༠༡)
ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ……(༢༠༠༡)
ཤེས་རབ་ལྔ། ……(༢༠༠༠༢)
ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བརྒྱད། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་རབ་གསུམ། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་རབ་བསླབ་པ་གསུམ། ……(༢༠༠༢)
ཤེས་གསལ། ……(༢༠༠༢)
ཤོ་བེ། ……(༢༠༠༢)
ཤོ་སྦུག ……(༢༠༠༢)
ཤོ་མ་ར། ……(༢༠༠༢)
ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག ……(༢༠༠༣)
ཤོག་བཟོ། ……(༢༠༠༣)
ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ……(༢༠༠༣)
ཤོད་ཆེན། ……(༢༠༠༤)
ཤོད་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས། ……(༢༠༠༥)
ཤོད་གཟིམ་ཆུང་འགག ……(༢༠༠༥)
ཤོམ་ར་བཅའ་ག ……(༢༠༠༥)
ཤོར་བ། ……(༢༠༠༥)
ཤོལ་ཁལ། ……(༢༠༠༥)

ཤྭ་འོད། ……………………(༢༠༠༥)
ཤྲི་བུ་པོ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་
མ། ……………………(༢༠༠༥)
ཤྲཱི་ཧ་ཏྲ་ཀ་ཏ་ཀར། …………(༢༠༠༦)
གཤེན་དགེ། ………………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་དགྲ་ནག …………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད། ………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད།
……………………………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་གཤེད། …………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནག་པོ་
སྐོར་གསུམ། ……………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ།
……………………………(༢༠༠༦)
གཤེན་རྗེའི་ཞགས་པས་དྲངས་
པ། ……………………(༢༠༠༦)
གཤེན་སྟོང་། ………………(༢༠༠༦)
གཤེན་པོའི་རོ་རྡོམ་འཁྱུར་བ།
……………………………(༢༠༠༦)
གཤིས་ངན་འགྲུམ་པ་བཅོ་ལྔ།
……………………………(༢༠༠༧)
གཤུང་བ། ………………(༢༠༠༧)
གཤེ་བ། …………………(༢༠༠༧)
གཤེགས་རྫུ་འཕྲོབ། …………(༢༠༠༧)
གཤེན་ཡུལ་འོལ་མོ་ལུང་རིང་།
……………………………(༢༠༠༧)
བཤགས་རྟེན། ……………(༢༠༠༧)
བཤགས་སྡོམ། ……………(༢༠༠༧)
བཤད་གྲྭ། ………………(༢༠༠༧)
བཤད་རྒྱུད། ………………(༢༠༠༧)
བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ……(༢༠༠༧)
བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུས་སྡེ། ……(༢༠༠༨)
བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན། ……(༢༠༠༨)
བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས། ………(༢༠༠༨)
བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ། …(༢༠༠༨)
བཤར་སྦྱོང་ཐྲ་རྒྱུ། …………(༢༠༠༨)
བཤེས་པ་མཛོད། …………(༢༠༠༨)
བཤུགས་པ། ………………(༢༠༠༨)
བཤུལ་དེང་ཕབས་ཀྱི་འཕྲང་། (༢༠༠༨)
བཤེར་ཁང་ལས་ཁུངས། ……(༢༠༠༨)
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སེམས་
དགུ། ……………………(༢༠༠༨)
བཤེས་སྤྲིངས། ……………(༢༠༠༨)
བཤོལ་བཏབ་པ། …………(༢༠༠༨)
བཤོས། …………………(༢༠༠༨)
བཤོས་པ། ………………(༢༠༠༨)
བཤོས་བུ་བརྒྱད། …………(༢༠༠༨)

ས

ས། ………………………(༢༠༡༠)
ས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་མན་ཚད་ཆ་བདུན།
……………………………(༢༠༡༠)
ས་སྐྱ། ……………………(༢༠༡༠)
ས་སྐྱ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ། …(༢༠༡༠)
ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ། …………(༢༠༡༠)
ས་སྐྱ་དགོན་པ། ……………(༢༠༡༠)
ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ནམ་ཁྲི་ཆེན། (༢༠༡༡)
ས་སྐྱ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།
……………………………(༢༠༡༢)
ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ། ………………(༢༠༡༣)
ས་སྐྱ་པའི་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ།
……………………………(༢༠༡༦)
ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རབས། ……(༢༠༡༦)
ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན། …………(༢༠༡༦)
ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ།
……………………………(༢༠༡༦)
ས་སྐྱ་དམར་པོ་རྣམ་གཉིས། …(༢༠༡༦)
ས་སྐྱའི་མངའ་བདག་རིམ་བྱོན་
བརྒྱད། …………………(༢༠༡༦)
ས་སྐྱའི་བླ་བྲང་གོ་བཞིར་གྱེས་པ།
……………………………(༢༠༡༧)
ས་སྐྱའི་བླ་རབས་འཛམ་དབྱངས་
བདུན་རྒྱུད། ……………(༢༠༡༧)
ས་སྐྱའི་དམར་ཆུང་སྐོར་གསུམ།
……………………………(༢༠༡༧)
ས་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱི་གདན་གསུམ་ཚང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་གདན་
གསུམ། …………………(༢༠༡༧)
ས་སྐྱོང་མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ། …(༢༠༡༧)
ས་ཁམ་པ། ………………(༢༠༡༨)
ས་ག ………………………(༢༠༡༨)
ས་ག་ཟླ་བ། ………………(༢༠༡༨)
ས་གས་ཉ་བ། ……………(༢༠༡༩)
ས་དགུ། …………………(༢༠༡༩)
ས་དགྲ། …………………(༢༠༡༩)
ས་དགྲ་ཇོས་བཟུང་བ། ………(༢༠༢༠)
ས་ངན་གྱི་མཚམས། ………(༢༠༢༠)
ས་བཅུ། …………………(༢༠༢༠)
ས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་
པ་བཅུ་བདུན། ……………(༢༠༢༠)
ས་བཅུ་གཉིས། ……………(༢༠༢༠)
ས་བཅུ་བདུན། ……………(༢༠༢༠)
ས་བཅུ་ཉོན་པའི་སྒྲ་ལྟས། ……(༢༠༢༠)
ས་བཅུ་བཞི། ………………(༢༠༢༠)
ས་བཅུའི་ཕྲད་པར་བཅུ། ……(༢༠༢༠)
ས་བཅུའི་འགྲེལ་པ་མདོར་བསྡུས་
བཅུ། ……………………(༢༠༢༡)
ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག ………(༢༠༢༡)

ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ……………………(༢༠༢༡)
ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས། ……………(༢༠༢༢)
ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། …(༢༠༢༢)
ས་ཏྲི་ཤུ་ཙ་གཅིག ……………(༢༠༢༢)
ས་ཏུ་བརྫོད། ……………………(༢༠༢༢)
ས་རྟེན་བདག་ཡོད་རང་ལ་རྩིས་སྦྲད། ……………………(༢༠༢༢)
ས་སྙིང་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ། (༢༠༢༢)
ས་བརྟག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། …(༢༠༢༢)
ས་ཐམས་སུ་ཆུག་པ། ………(༢༠༢༢)
ས་དང་པོ། ……………………(༢༠༢༢)
ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། (༢༠༢༣)
ས་དང་པོ་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ། ……………………(༢༠༢༣)
ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ………(༢༠༢༣)
ས་དུམ་བུ་དྲུག ……………(༢༠༢༣)
ས་མདའ། ……………………(༢༠༢༣)
ས་འདུལ། ……………………(༢༠༢༣)
ས་རྫོ་གཞའ་ཤུབ། …………(༢༠༢༣)
ས་སྟེ། ……………………………(༢༠༢༣)
ས་སྟེ་ལྔ། ………………………(༢༠༢༣)
ས་གནས་འདེད་པ། ………(༢༠༢༤)
ས་གནས་སྣེ་སྟོད། …………(༢༠༢༤)
ས་གནས་ཞབས་ལྷ་ཁང་གཉེར། ……………………………(༢༠༢༤)
ས་གནོན་མཉམ་བཞག ……(༢༠༢༤)
ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བ། …(༢༠༢༤)
ས་སྣ་ལྔ། ……………………(༢༠༢༤)
ས་དཔྱད། ……………………(༢༠༢༤)
ས་ཕུང་སྤྲ། ……………………(༢༠༢༤)
ས་བོན་ལྔ། ……………………(༢༠༢༤)
ས་འབྲི་འབྲུག་པ། …………(༢༠༢༤)
ས་སྤོག་སྐང་། ………………(༢༠༢༤)
ས་སྦྱང་བ་གསུམ། …………(༢༠༢༤)
ས་མི་བདག་ཐོབ། …………(༢༠༢༤)
ས་སྨན་གཙོ་བོ་བཅུ་གཅིག …(༢༠༢༤)
ས་སྨོས། ……………………(༢༠༢༥)
ས་མཚམས་གཅོད་པའི་ལམ་ལྷ། ……………………………(༢༠༢༥)
ས་མཚམས་ཡིག་ཆས་རྒྱས་དཔྱད། ……………………………(༢༠༢༥)
ས་འཛིན། ……………………(༢༠༢༥)
ས་འཛིན་པ། …………………(༢༠༢༥)
ས་འཛིན་རྩེ་ལྔ། ……………(༢༠༢༥)
ས་གཞི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། …(༢༠༢༥)
ས་གཞི་ལ་པད་འདབ་བརྒྱད་པ། ……………………………(༢༠༢༥)
ས་འོག་གྲུབ་པ་བརྒྱད། ………(༢༠༢༥)
ས་འོག་དར་འཐག …………(༢༠༢༥)
ས་འོག་རིམ་པ་དགུ། ………(༢༠༢༥)
ས་ཡི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ། ……………………(༢༠༢༥)
ས་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། ……(༢༠༢༥)
ས་ཡི་སྡེ་བརྒྱད། ……………(༢༠༢༥)
ས་ཡི་དབྱེ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། (༢༠༢༥)
ས་གཡོ་བཅོ་བརྒྱད། ………(༢༠༢༦)
ས་གཡོ་དྲུག ………………(༢༠༢༦)
ས་ར་ཏ། ……………………(༢༠༢༦)
ས་རིམ་ཏ་ཟམ། ……………(༢༠༢༦)
ས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཕྱུག …(༢༠༢༦)
ས་ལ་ལེགས་དྲུག …………(༢༠༢༦)
ས་ལུ། ……………………………(༢༠༢༧)
ས་ལུ་ལྗང་པ། ………………(༢༠༢༧)
ས་ལེ་སྦྲམ། …………………(༢༠༢༧)
ས་གསུམ། …………………(༢༠༢༧)
ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱུ། ……………(༢༠༢༧)
ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། ………(༢༠༢༧)
ས་ཧེབ། ……………………(༢༠༢༧)
ས་ཧོ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཛཿཡི་རྫིས་ལྷས་ཛོ་མཚར་ཅན་བདུན། ……(༢༠༢༧)
ས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་མདའ་བདག…(༢༠༢༨)
སླ་ལའི་ཚལ། ………………(༢༠༢༨)
སང་ཀག་ཀླུ། ………………(༢༠༢༨)
སང་གི་ཚོས། ………………(༢༠༢༨)
སང་འབུམ། …………………(༢༠༢༨)
སང་ཤི། ……………………(༢༠༢༨)
སངས་རྒྱས། ………………(༢༠༢༨)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གསུམ། …(༢༠༢༨)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས། ……(༢༠༢༨)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞི། ………(༢༠༢༨)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ………(༢༠༢༩)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ། ………………(༢༠༢༩)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ……………(༢༠༢༩)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་……གསུམ། ………………(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ……(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས། ……………………………(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྡེ་བཞི། ……………………………(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ……སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ། ………(༢༠༣༠)

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙེ་སྐོར། ……………………(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཞི། (༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞེར་བདུན། ………………(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཅུ། …(༢༠༣༠)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས། ………………(༢༠༣༡)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བདུན། ………………(༢༠༣༡)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་བཞི། ……………………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་། ………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཞི།………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དག་པ་བཞི། ……………………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མི་མཐུན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། ……………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ། ……(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག …(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་གཟིགས་པ་ལྔ།………(༢༠༣༢)
སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད།……………(༢༠༣༣)
སངས་རྒྱས་སྨོམ་པ། ………(༢༠༣༣)
སངས་རྒྱས་སྨོམ་པ་སེང་གེ་སྐྱབས། ……………………(༢༠༣༣)
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། ……………………(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་སྟོང་། …………(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མེ་ཏོ། (༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ཟླ་འཛིན། ……(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་གསུམ། …(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན། …(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་དབོན་སྟོན། ……(༢༠༣༤)
སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད། …(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་ཞི་བ། …………(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་།………(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་ཤེས་རབ་བླ་མ། ……………………(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་རབས་བདུན།……(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་རས་ཆེན། ………(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། ………(༢༠༣༥)
སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ………(༢༠༣༦)
སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་བསྡུ་བ་ཐེངས་གསུམ། ……(༢༠༣༧)
སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ……(༢༠༣༧)
སངས་རྒྱས་སྲས་གསུམ། ……(༢༠༣༧)
སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ། ……(༢༠༣༧)
སངས་རྒྱས་ལྷ། ……………(༢༠༣༧)
སད་མི་བདུན། ……………(༢༠༣༧)
སཾ་སྐྲི་ཏ། …………………(༢༠༣༨)
སམ་ཏ། …………………(༢༠༣༨)
སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། ……(༢༠༣༨)
སའི་ཁམས། ………………(༢༠༣༨)
སའི་ཚོ་ག་ལྔ། ……………(༢༠༣༨)
སའི་སྙིང་བཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས། …(༢༠༣༨)
སའི་རོ་ལྔ། ………………(༢༠༣༨)
སར་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ……………………(༢༠༣༨)
སི་ཏི་ཕ་ལ་དབྱིངས་ཁྱུང་། …(༢༠༣༨)
སི་ཏི་ཕ་ལ་གཡིང་རྫོང་གི་གནོ་རྒྱལ་པོ། ……………………(༢༠༣༨)
སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ……………………(༢༠༣༨)
སི་ཏུ་ཨ་སྐྱིད། ……………(༢༠༣༩)
སི་ཏུའི་འབྲུགས་རབས་བརྒྱད། (༢༠༣༩)
སི་ནོའི་ཤན།………………(༢༠༣༩)
སི་ཡོལ། …………………(༢༠༤༠)
སིནྡྷ་གླིང་། ………………(༢༠༤༠)
སིནྡྷའི་གླིང་།………………(༢༠༤༠)
སེན་ཧྲུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་། ……(༢༠༤༠)
སིཀྐུ། ……………………(༢༠༤༠)
སིལ་སྙན། ………………(༢༠༤༡)
སིལ་བུར་གྲོལ་བ། …………(༢༠༤༡)
སུ་ཕ་ཏྲ། …………………(༢༠༤༡)
སུ་ཕན་དི་པ། ……………(༢༠༤༡)
སུ་ར། ……………………(༢༠༤༡)
སུ་ལུ་རྒྱུད་ཐང་། …………(༢༠༤༡)
སུག་པ། …………………(༢༠༤༡)
སུན་ཕྱུང་། ………………(༢༠༤༡)
སུན་དབྱུང་བ། ……………(༢༠༤༡)
སུན་འབྱིན་ལྔར་སྣང་གསུམ། …(༢༠༤༡)
སུམ་སྐྲིལ། ………………(༢༠༤༡)
སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ། …………(༢༠༤༡)
སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། …(༢༠༤༡)
སུམ་པ། …………………(༢༠༤༢)
སུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ………………(༢༠༤༢)
སུམ་པ་ལྷུགས་རྒྱལ། ………(༢༠༤༣)
སུམ་པའི་དོན་པོ། …………(༢༠༤༣)
སུམ་པའི་ཏ་སྟོང་ཁྲབ་རྒྱ་ལྡན་གྱི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག ………(༢༠༤༤)
སུམ་རྩེན་བདག་པོ། ………(༢༠༤༤)
སུམས་པ། ………………(༢༠༤༤)

སྲུའི་གཡང་དི། ……(༢༠༤༤)
སྲུར་སྲུ། ……(༢༠༤༤)
སེ་གོལ་གཅིག ……(༢༠༤༤)
སེ་གོལ་གདབས། ……(༢༠༤༤)
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ། ……(༢༠༤༤)
སེ་བདར། ……(༢༠༤༤)
སེ་བདར་གྱིས་བདར་འཚལ་བ།
……(༢༠༤༤)
སེ་ན་བཞི། ……(༢༠༤༤)
སེ་སློལ་ནམ་ལྷེ། ……(༢༠༤༤)
སེ་སློལ་པོ་ལྷེ། ……(༢༠༤༥)
སེ་སྦྲིལ་བུ་བ། ……(༢༠༤༥)
སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། ……(༢༠༤༥)
སེ་འབྲས་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ལ་ཞབས་
མི་ཚོག་པ་བཟོས་སྐོར། ……(༢༠༤༥)
སེ་སོ་ཀུ་བཞི། ……(༢༠༤༥)
སེ་ར་དགོན་པ། ……(༢༠༤༥)
སེ་ར་ཆོས་སྡིངས། ……(༢༠༤༩)
སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
……(༢༠༤༩)
སེ་ར་ཕུར་མཛལ། ……(༢༠༥༠)
སེ་རྭ་ལྷ་རམས་པའི་འཛིན་གྲྭ་རིམ་
པ་བཅུ་བཞི། ……(༢༠༥༡)
སེ་རལ་ཁ། ……(༢༠༥༢)
སེག་མ། ……(༢༠༥༢)
སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ། ……(༢༠༥༢)
སེང་གེ་ཤག ……(༢༠༥༢)
སེང་གོ་མི་ཆེན། ……(༢༠༥༢)
སེང་མགོ་ཅན། ……(༢༠༥༣)
སེང་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
དཔལ་འབྱོར། ……(༢༠༥༣)
སེང་རས། ……(༢༠༥༣)
སེང་ཕོར་མི་འབྱུང་བ། ……(༢༠༥༣)
སེང་ཕོར་མེད་པ། ……(༢༠༥༣)
སེམས། ……(༢༠༥༣)
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་བཅུ་དྲུག
……(༢༠༥༤)
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ། ……(༢༠༥༤)
སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། ……(༢༠༥༤)
སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ……(༢༠༥༤)
སེམས་ཀྱིས་ཚོར། ……(༢༠༥༤)
སེམས་བསྐྱེད། ……(༢༠༥༤)
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ཞེར་གཉིས།
……(༢༠༥༤)
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་མི་ཟད་པ་
བརྒྱད་ཅུ། ……(༢༠༥༤)
སེམས་བསྐྱེད་ཞེར་གཉིས། ……(༢༠༥༤)
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ……(༢༠༥༥)
སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག ……(༢༠༥༥)
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་སྐབས་
ཀྱི་སྦྱོང་བ་བཞི། ……(༢༠༥༥)
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ། ……(༢༠༥༥)
སེམས་བསྐྱེད་བཞི། ……(༢༠༥༥)
སེམས་རྒྱ་མ་ཆུང་བ། ……(༢༠༥༥)
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་བཅུ་
གཅིག ……(༢༠༥༥)
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ། ……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་
ལ་འཕྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། ……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་བཅུ་བཞི། ……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་འཆི་འཕོའི་རྒྱུ་གསུམ།
……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར།
……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ། ……(༢༠༥༦)
སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ། (༢༠༥༦)
སེམས་ཉི་ཤུ། ……(༢༠༥༦)
སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཧིང་འཛིན།
……(༢༠༥༦)
སེམས་རྟེན། ……(༢༠༥༦)
སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་ཞེར་བཞི། ……(༢༠༥༦)
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྷ་མཚུངས།
……(༢༠༥༧)
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་
རྫས་ཐ་དད། ……(༢༠༥༧)
སེམས་དེ་ཉིད་བཅུ། ……(༢༠༥༧)
སེམས་དྲུག ……(༢༠༥༧)
སེམས་གནས་པ་དགུ། ……(༢༠༥༧)
སེམས་པ། ……(༢༠༥༧)
སེམས་པ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
……(༢༠༥༧)
སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལས་ལྔ།
……(༢༠༥༨)
སེམས་དཔའ་གསུམ། ……(༢༠༥༨)
སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྟེགས། (༢༠༥༨)
སེམས་བྱུང་། ……(༢༠༥༨)
སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ……(༢༠༥༨)
སེམས་བྱུང་ང་གཅིག ……(༢༠༥༨)
སེམས་བྱུང་གནས་སྐབས་ཞེར་ལྔ།
……(༢༠༥༨)
སེམས་བྱུང་ཞེ་དྲུག ……(༢༠༥༨)
སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར། ……(༢༠༥༨)
སེམས་ཙམ་པ། ……(༢༠༥༩)
སེམས་ཞེས་ནང་དུ་མ་འཛིན། (༢༠༦༠)
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྔ་བཅུ་
ང་གཅིག ……(༢༠༦༠)
སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག (༢༠༦༠)

སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཀུན། ……(༢༠༨༠)
སེར་སྐྱ་གཉིས། ……(༢༠༨༠)
སེར་སྐྱ་པ། ……(༢༠༨༠)
སེར་ཐོགས་མཁན་བྲུར་ནམ་མཁའ་
བསྟན་སྐྱོང་། ……(༢༠༨༠)
སེར་སྨྲ། ……(༢༠༨༠)
སེར་ཕྲེས་གྲྭ་ཚང་། ……(༢༠༨༠)
སེར་རྩེ་སྦྲུབ་ཁང་རི་ཁྲོད། ……(༢༠༨༠)
སེལ་འཇུག ……(༢༠༨༡)
སེལ་པོ། ……(༢༠༨༡)
སེལ་བ་གྲུབ་པ། ……(༢༠༨༡)
སེལ་བ་ལྔ། ……(༢༠༨༡)
སེལ་ཞུགས། ……(༢༠༨༡)
སོ་སྐྱེ། ……(༢༠༨༡)
སོ་ཁ་རོང་ཁ་བརྒྱད། ……(༢༠༨༡)
སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། ……(༢༠༨༡)
སོ་ལྔ་པའི་སྐུ་ཚད། ……(༢༠༨༡)
སོ་ཆུང་བ། ……(༢༠༨༡)
སོ་ཐར་གྱི་མཁན་སློབ་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་དྲུག ……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་གྱི་སྡོན་ལྔན་བཞི། ……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་གྱི་རིགས་བདུན། ……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྲུང་བྱ་ལྔ།
……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐྱིད་ཡུལ་གསུམ།
……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཉིས། ……(༢༠༨༢)
སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་བཞི། (༢༠༨༢)
སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད། ……(༢༠༨༢)
སོ་ནམ་གྱི་ལྷུ། ……(༢༠༨༢)
སོ་ནམ་ལས་ཁུངས། ……(༢༠༨༢)
སོ་ཚིས། ……(༢༠༨༣)
སོ་མཚམས་སྲུང་། ……(༢༠༨༣)
སོ་ཚོ། ……(༢༠༨༣)
སོ་བྲུར་གཟུབ་གསུམ། ……(༢༠༨༣)
སོ་འོན་སེང་། ……(༢༠༨༣)
སོ་ར་ཏ། ……(༢༠༨༣)
སོ་ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ། ……(༢༠༨༣)
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་……
དཔའ། ……(༢༠༨༣)
སོ་སོ་ཐར་པ་མདོ་འདོན་ཚུལ་ལྔ།
……(༢༠༨༣)
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི།
……(༢༠༨༣)
སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན། (༢༠༨༣)
སོ་སོར་འབྲང་མ། ……(༢༠༨༣)
སོ་སོར་བཤགས་པའི་ཆོས་བཞི།
……(༢༠༨༣)
སོག་ཀ་རིས། ……(༢༠༨༣)
སོག་ཀའམ་སོག་ཁ། ……(༢༠༨༣)
སོག་རྒྱ། ……(༢༠༨༣)
སོག་པོ། ……(༢༠༨༣)
སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ། ……(༢༠༨༤)
སོག་པོགས་ཁང་། ……(༢༠༨༤)
སོག་ཡུལ། ……(༢༠༨༤)
སོག་ལ་སྐྱ་པོ། ……(༢༠༨༤)
སོང་བྲ་དངོས་གནས་ཁུངས་དག
……(༢༠༨༤)
སོང་ཙམ། ……(༢༠༨༤)
སོམ་ཉི། ……(༢༠༨༤)
སོར། ……(༢༠༨༤)
སོར་ཆུད། ……(༢༠༨༤)
སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ……(༢༠༨༤)
སོར་མོ་ལྔ། ……(༢༠༨༤)
སོར་མོ་གཅིག ……(༢༠༨༤)
སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། ……(༢༠༨༥)
སོར་མོའི་གྲངས་ལྡན། ……(༢༠༨༥)
སོར་མོའི་འདུ་བྱེད། ……(༢༠༨༥)
སོར་བཤགས་བཞི། ……(༢༠༨༥)
སྭ་སྟི། ……(༢༠༨༥)
སྶོ་རཏྣ། ……(༢༠༨༥)
སྭཱ་བཞུགས་ཁང་། ……(༢༠༨༥)
སྭ་བཏབ། ……(༢༠༨༥)
སྭོན་ཅིང་དབེན། ……(༢༠༨༥)
སྭོན་ཕྱི་སིའི། ……(༢༠༨༥)
སྲང་། ……(༢༠༨༥)
སྲད་རིན་ཆེན་རྩེ། ……(༢༠༨༦)
སྲས་ལྔ་ཚོགས། ……(༢༠༨༦)
སྲས་བཅུ་གཅིག ……(༢༠༨༦)
སྲས་ཐ་ཆུང་སུཏྲ། ……(༢༠༨༦)
སྲི། ……(༢༠༨༦)
སྲི་ངན་ལངས། ……(༢༠༨༦)
སྲི་པ། ……(༢༠༨༦)
སྲི་ཞུ། ……(༢༠༨༦)
སྲི་ཞུ་ཆེ་བའི་འཛིན་སྟངས། ……(༢༠༨༦)
སྲིད་སྒྲུབ། ……(༢༠༨༦)
སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གཉིས། ……(༢༠༨༦)
སྲིད་པ་བཅུ་བཞི། ……(༢༠༨༦)
སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུ། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་ཐ་མ། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་བདུན། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་བར་དོའི་སྐབས་ཀྱི་མ……
ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་བཞི། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་སོ་གཅིག ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པ་གསུམ། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ། ……(༢༠༨༩)
སྲིད་པའི་དགྲ་ལྷ་ཆེད་དགུ། ……(༢༠༩༠)
སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ། ……(༢༠༩༠)

སྲིད་པའི་འདྲེ་དགུ། ………(༢༠༧༠)
སྲིད་པའི་སྒྲུར་བྲལ། ………(༢༠༧༠)
སྲིད་པའི་རྩ་བ། ……………(༢༠༧༠)
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།
……………………(༢༠༧༠)
སྲིད་པའི་ལྷ། ……………(༢༠༧༠)
སྲིད་པའི་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། ……(༢༠༧༠)
སྲིད་སློན། ………………(༢༠༧༠)
སྲིད་རྩའི་བདག་འཛིན་ཏྲེ་ཧ་སྡེ་
གསུམ། ………………(༢༠༧༡)
སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན། ………(༢༠༧༡)
སྲིན་པོ། …………………(༢༠༧༡)
སྲིན་པོ་དགུ། ………………(༢༠༧༡)
སྲིན་པོ་མིར་བརྗེས། ………(༢༠༧༡)
སྲིན་པོ་ལཀྐ་པུ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར། (༢༠༧༡)
སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་བྱེད་པར་གྲགས་
པ། ……………………(༢༠༧༡)
སྲིན་བལ། ………………(༢༠༧༢)
སྲིན་བུ་གི་ཏ་ཀ ……………(༢༠༧༢)
སྲིན་བུ་པད་པ། ……………(༢༠༧༢)
སྲིན་བུའི་ནད་བདུན། ………(༢༠༧༢)
སྲིན་མ་ཀཏང་། ……………(༢༠༧༢)
སྲིན་ཡུལ་ལཀྐ་པུ་རི། ………(༢༠༧༢)
སྲིབས། …………………(༢༠༧༢)
སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ། ………(༢༠༧༢)
སྲིབས་ཡུལ་གྱི་རོལ་མོ་སྒང་། …(༢༠༧༢)
སྲིའུ་གསོ་བ། ……………(༢༠༧༢)
སྲིལ། ……………………(༢༠༧༢)
སྲིས་པ་དགུ། ……………(༢༠༧༢)
སྲུང་འདོམས་རྩ་ཚིག ………(༢༠༧༢)
སྲུང་མ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ། …(༢༠༧༢)
སྲུའི་སླེན་གོང་ཇོ། …………(༢༠༧༣)
སྲུས་ལྕུག ………………(༢༠༧༣)
སྲེ་མོའི་རྒྱལ་བུ་དི་ན་རས་གང་བ།
……………………(༢༠༧༣)
སྲེག་ཟའི་འཁོར་ལོ། ………(༢༠༧༣)
སྲེད་པ་གསུམ། ……………(༢༠༧༣)
སྲེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཅུ་གཅིག
……………………(༢༠༧༣)
སྲོ་མ་གཅིག ………………(༢༠༧༣)
སྲོག་འཁོར། ………………(༢༠༧༣)
སྲོག་ཅན་སྡེ་དགུ། …………(༢༠༧༣)
སྲོག་ཆགས། ………………(༢༠༧༣)
སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སླན་གཙོ་བོ་དོན་
གསུམ། ………………(༢༠༧༦)
སྲོག་ཆགས་ཁྲིམ་སྲུང་། ………(༢༠༧༦)
སྲོག་སྙིང་། ………………(༢༠༧༦)
སྲོག་པྱ། …………………(༢༠༧༦)
སྲོག་སྲུངས། ………………(༢༠༧༦)
སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ………(༢༠༧༦)
སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་དེའི་འཁྲུས་
རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཅིག……(༢༠༨༢)
སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འབྲུངས་····
ཁང་། …………………(༢༠༨༢)
སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱ་བཟའ་
མནའ་མར་བཞེས་པ། ……(༢༠༨༢)
སྲོང་བཙན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
གསུམ། ………………(༢༠༨༣)
སྲོང་བཙན་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན་བཞི། ……………(༢༠༨༣)
སླ་བཅོས་ངལ་འཇོམས། ……(༢༠༨༣)
སླ་ཆོས། …………………(༢༠༨༣)
སླད་རོལ། ………………(༢༠༨༣)
སླད་ལར་མི་བཏུབ་པ། ………(༢༠༨༣)
སླད་ས། …………………(༢༠༨༣)
སླར་བསྡུའི་ཐྲད་བཅུ་གཅིག …(༢༠༨༣)
སླུངས། …………………(༢༠༨༣)
སླེ་ལུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༨༣)
སློང་སྙིར་ག་འཇོལ། ………(༢༠༨༦)
སློང་འབེབས་ཞུ་བ། ………(༢༠༨༦)
སློབ་པ་འཕགས་པ། ………(༢༠༨༦)
སློབ་པ་གསུམ། ……………(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་
དྲུག ……………………(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས། (༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་དྲུག
……………………(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གསུམ། …(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་ལྔ། ……………(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་བྷ་བ།
……………………(༢༠༨༦)
སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་གདུང་རྒྱུད་
བཅུ་གསུམ། ……………(༢༠༨༧)
སློབ་དཔོན་དྲུག……………(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་བདུན། …………(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་ན་རིམ། ………(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་
སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བས་
ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། (༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་ཆ་པའི་སློབ་མ་རིགས་
པའི་སེང་ཆེན་བརྒྱད། ……(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ།
……………………(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།……(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས།……(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས།
……………………(༢༠༨༨)
སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན།
……………………(༢༠༨༨)

སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཚན། ……………(༢༠༨༩)
སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་
རྩེ་མོ། ……………………(༢༠༨༩)
སློབ་དཔོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
དེ་ཉིད་བཅུ། ……………(༢༠༨༩)
སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། (༢༠༨༩)
སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་བདུན། ……(༢༠༩༠)
སློབ་མ་སྐྱོང་བ། ……………(༢༠༩༠)
སློབ་མའི་ཆོས་བཞི། ………(༢༠༩༠)
སློབ་མའི་སྤྲ་གོན་བཞི། ………(༢༠༩༠)
སློབ་མའི་བྱ་བ་ལྔ། …………(༢༠༩༠)
སློབ་མའི་དབང་ལྔ། ………(༢༠༩༠)
སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། ……(༢༠༩༠)
སློབ་ལམ་བཞི། ……………(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི། (༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྔ། …(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་སྐྱོན་
ཡོན་གསུམ། ……………(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། (༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་དབེན་པ་གསུམ།
……………………………(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ། ………(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྔ། …(༢༠༩༠)
གསང་སྔགས་སྙིང་མ། ………(༢༠༩༡)
གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་སྐོར་ལ་
བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། (༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་མཐའ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་ཅན།………………(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་པའི་དུས་དྲུག …(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་པོན་གྱེར། ……(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པ། …(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་
བཞི། …………………(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་རིམ་གསུམ།
……………………………(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་བགེགས་སྐྱོན་
བཞི། …………………(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་། …(༢༠༩༢)
གསང་སྔགས་གསར་མ། ……(༢༠༩༣)
གསང་ཆེན་ནྣ་དའི་སྒྲ་དབྱངས། (༢༠༩༣)
གསང་མཆོད་ལྔ། …………(༢༠༩༣)
གསང་སྟོན། ………………(༢༠༩༣)
གསང་བདེ་གུང་གསུམ། ……(༢༠༩༣)
གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར།……(༢༠༩༣)
གསང་འདུས་ལྟར་གྱི་དམ་པ་རིགས་
བརྒྱ། …………………(༢༠༩༣)
གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ། …(༢༠༩༣)
གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས།…(༢༠༩༣)
གསང་འདུས་རིགས་དྲུག ……(༢༠༩༣)
གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན། …(༢༠༩༤)
གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས། ………(༢༠༩༤)
གསང་ཕུའི་གྲྭ་ཚང་བཅུ་གཅིག (༢༠༩༤)
གསང་བ་ཆོས་ལུགས། ………(༢༠༩༤)
གསང་བ་སྙེ་དྲུག …………(༢༠༩༥)
གསང་བ་འབྲུ་དྲུག…………(༢༠༩༥)
གསང་བ་ཟབ་མོས་དུས་འདས་
པའི་སྐབས་ཡིན། ………(༢༠༩༥)
གསང་བ་གསུམ། …………(༢༠༩༥)
གསང་བའི་དཀར་གསུམ།……(༢༠༩༥)
གསང་བའི་དགྲ་གསུམ། ……(༢༠༩༥)
གསང་བའི་མངར་གསུམ།……(༢༠༩༥)
གསང་བའི་བརྡ་སྐད་འཆོར། …(༢༠༩༥)
གསང་བའི་རྩ་བརྒྱད། ………(༢༠༩༦)
གསང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། (༢༠༩༦)
གསང་དབང་། ……………(༢༠༩༦)
གསང་མཚན། ……………(༢༠༩༦)
གསང་ཡིབ་ཚུ་ཚན། ………(༢༠༩༦)
གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བ།………(༢༠༩༦)
གསན་ཅིང་ངེས་རྒྱུར། ………(༢༠༩༦)
གསན་སྦྱོང་།………………(༢༠༩༦)
གསན་བཞེས། ……………(༢༠༩༦)
གསལ་འགྲིབ་མེད་པ། ………(༢༠༩༦)
གསལ་འདེབས།……………(༢༠༩༦)
གསལ་སྣང་།………………(༢༠༩༦)
གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་གཉིས།
……………………………(༢༠༩༦)
གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་དཀའ་བའི་
རྒྱན་བཞི།………………(༢༠༩༧)
གསལ་ལ་འཛིན་མེད་ཡོངས་སྐྱ།
……………………………(༢༠༩༧)
གསིལ་ཁང་།………………(༢༠༩༧)
གསུག་པ། ………………(༢༠༩༧)
གསུང་གི་རྟེན། ……………(༢༠༩༧)
གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དྲུག་མ། …(༢༠༩༧)
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྔ། …(༢༠༩༧)
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཙུ།
……………………………(༢༠༩༧)
གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ།
……………………………(༢༠༩༨)
གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། …(༢༠༩༨)
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།
……………………………(༢༠༩༨)
གསུད་པ། ………………(༢༠༩༩)
གསུམ་ལྡན་དུས། …………(༢༠༩༩)
གསུམ་ལྡན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན……
གསུམ། ………………(༢༠༩༩)
གསུམ་རིག་པ། ……………(༢༠༩༩)

གསེག་ཤད། ……(༢༠༩༩)
གསེགས་ཕྱུ་བཅུམ་པ། ……(༢༠༩༩)
གསེར་ཀ་གཡུ་ཡི་ཀ་ལེབ་ཅན། (༢༠༩༩)
གསེར་ཀོང་དམག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན། ……(༢༠༩༩)
གསེར་ཀོང་མཚན་ཐུབ་རེ། ……(༢༡༠༠)
གསེར་སྐྱེམས། ……(༢༡༠༠)
གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ……(༢༡༠༠)
གསེར་གྱི་ཁུ་བ། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་ལྡང་། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་ཞག་བཟང་། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་ཞིག་གྲུ། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་དོང་ཙེ། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་བང་མིག་བདུན། ……(༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་བྱ་ཆགས་ཤིང་བདུན་པ་གཅིག་ཆང་གིས་བཀང་ནས། (༢༡༠༡)
གསེར་གྱི་རི་བདུན། ……(༢༡༠༡)
གསེར་ཆོས། ……(༢༡༠༡)
གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ……(༢༡༠༢)
གསེར་ཏཾ་ལས་ཁུངས། ……(༢༡༠༢)
གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ། ……(༢༡༠༢)
གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག ……(༢༡༠༣)
གསེར་པང་མིག་བདུན། ……(༢༡༠༣)
གསེར་འཕྲུ། ……(༢༡༠༣)
གསེར་བྲི། ……(༢༡༠༣)
གསེར་ཞོ། ……(༢༡༠༣)
གསེར་བཟང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག ……(༢༡༠༣)
གསེར་བཟོ། ……(༢༡༠༣)
གསེར་ཡིག་པ། ……(༢༡༠༤)
གསེར་གཡུ་བརྩེགས་པའི་ཡིག་ཚང་ཆེན་མོ། ……(༢༡༠༤)
གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྣ་རྒྱན། (༢༡༠༤)
གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྣ་རྒྱན། (༢༡༠༤)
གསེར་ཤད་གིར་ཏི། ……(༢༡༠༤)
གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད། ……(༢༡༠༤)
གསོ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ……(༢༡༠༤)
གསོ་བ་རིག་པ། ……(༢༡༠༤)
གསོ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་བདུན། ……(༢༡༠༨)
གསོ་སྦྱངས་བླང་བའི་དུས་དགུ། ……(༢༡༠༨)
གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ། ……(༢༡༠༨)
གསོ་སྦྱོང་དྲུག ……(༢༡༠༨)
གསོ་སྦྱོང་གསུམ། ……(༢༡༠༨)
གསོ་རས། ……(༢༡༠༨)
གསོག་ལྷང་ཞི་གསུམ། ……(༢༡༠༨)
གསོན་མཆད་ཀླུམ་པོ། ……(༢༡༠༨)
གསོན་སྟོང་། ……(༢༡༠༨)
གསོན་པོར་དུར་དུ་ཞུགས། ……(༢༡༠༩)
གསོན་གཤིད། ……(༢༡༠༩)
གསོན་གཤིན་གྱི་ལྟད་མོ། ……(༢༡༠༩)
གསོན་གཤིན་གྱི་རྩིས། ……(༢༡༠༩)
གསོར་ནམ། ……(༢༡༠༩)
གསོལ་ཇ་བ། ……(༢༡༠༩)
གསོལ་དོན་སྨིན་སྒྲུབ་ཐུང་བ། (༢༡༠༩)
གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ……(༢༡༠༩)
གསོལ་བ་འདེབས་རྟེན། ……(༢༡༠༩)
གསོལ་བཞི། ……(༢༡༠༩)
གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། ……(༢༡༠༩)
བསགས་སྦྱང་། ……(༢༡༡༠)
བསང་བུ་འདྲེན། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྔ། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གྲོས་ལེགས་བསྡུར་གྱི་ཇོ་དོན། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གླིང་པ། ……(༢༡༡༠)
བསམ་འགྲུབ་རྩེ། ……(༢༡༡༠)
བསམ་ངན་ཞུང་སྦྱོར། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གཏན། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་རིས་གསུམ། ……(༢༡༡༠)
བསམ་གཏན་དག་པར་ཆ་མཐུན་བཞི། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གསུམ། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་རིས་གསུམ། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་ལྔ། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་ཕྱི་མས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཅུར་བསྡུས་པ། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་བཞི། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་རིས་བརྒྱད། ……(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ། ……(༢༡༡༡)

བསམ་གཏན་གཡོ་བྱེད་སྐྱོན་བརྒྱད། ……………………(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་ས་དགུ། ………(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་ས་དྲུག ………(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་གསུམ། ………(༢༡༡༡)
བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་རིས་གསུམ། ……………(༢༡༡༡)
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། ……………………(༢༡༡༡)
བསམ་བྱུང་།……………………(༢༡༡༢)
བསམ་སྦྱོར་གཉིས།…………(༢༡༡༢)
བསམ་སྦྱོར་མ་དུངས་པའི་བྱ་བ། ……………………(༢༡༡༢)
བསམ་བཞིན་དུ་མིའི་སྲིད་པ…… བཟུང་བ།…………………(༢༡༡༢)
བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། (༢༡༡༣)
བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ། ……(༢༡༡༣)
བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་། (༢༡༡༣)
བསམས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་ཡིན། ……………………(༢༡༡༥)
བསལ་བ་ལྔ།……………………(༢༡༡༥)
བསིལ་སྦྱོངས། ……………(༢༡༡༥)
བསིལ་ལྡན་གྱི་སྦྱོངས། ………(༢༡༡༥)
བསིལ་བ་གསུམ། …………(༢༡༡༦)
བསུ་སྐྱེལ། ………………(༢༡༡༦)
བསུགས་པས་མ་འཁྲུས། ……(༢༡༡༦)
བསུང་། ……………………(༢༡༡༦)
བསེ། ……………………(༢༡༡༦)
བསེ་དག་དབང་བཀྲ་ཤིས། …(༢༡༡༦)
བསེ་འབག ………………(༢༡༡༦)
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ། ……(༢༡༡༦)
བསེར་མ་ལྷང་བ། …………(༢༡༡༦)
བསེལ་བའམ་གསེལ་བྱེད།……(༢༡༡༦)
བསོ། ……………………(༢༡༡༧)
བསོ་ཁ་བསྲུང་བ། …………(༢༡༡༧)
བསོ་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ། ……(༢༡༡༧)
བསོད་གྲགས་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། …………(༢༡༡༧)
བསོད་སྙོམས། ……………(༢༡༡༧)
བསོད་སྙོམས་པ་ལ་རྟེན་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང…… མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད…… སྙོམས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས…… སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ…… གསུམ། ………………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས། ……………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ། …(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ། ……………………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཕ་མ་དྲིན་ཅན། ……………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལམ་བཅུ། ……………………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་བརྒྱད། ………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་གྲགས་བཟང་། ………………(༢༡༡༩)
བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར། …(༢༡༢༠)
བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ……………………(༢༡༢༢)
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་མཛོད་པ། ……………………(༢༡༢༢)
བསོད་ནམས་སུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། ………………(༢༡༢༢)
བསྲུང་འདོམས།……………(༢༡༢༢)
བསྲུང་བ་དང་ཟ་ཡིག ………(༢༡༢༢)
བསྲུང་བ་མེད་པ་བཞི།………(༢༡༢༢)
བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ། ……(༢༡༢༢)
བསྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ། …(༢༡༢༢)
བསྲེ་བ་སྐོར་དགུ། …………(༢༡༢༢)
བསྲེག་པ། ………………(༢༡༢༣)
བསྲེགས་བཅད་བརྡར་གསུམ། (༢༡༢༣)
བསྲུ་གང་བསྙེན་པ། ………(༢༡༢༣)
བསྲོབ་བ། ………………(༢༡༢༣)
བསླབ་སྐྱོན་བྱུང་རིགས། ……(༢༡༢༣)
བསླབ་ཁྲིམས། ……………(༢༡༢༣)
བསླབ་གཉེར། ……………(༢༡༢༣)
བསླབ་པ་བཅའ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ། ……………………(༢༡༢༣)
བསླབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བཅུ།………………(༢༡༢༣)
བསླབ་པ་ཕུལ་ཉམས། ………(༢༡༢༣)
བསླབ་པ་ཕུལ་ཉམས་སུ་བཞི། (༢༡༢༣)
བསླབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས།………(༢༡༢༤)
བསླབ་པ་མ་ཐུབ། …………(༢༡༢༤)
བསླབ་པ་མི་གཙང་བ།………(༢༡༢༤)
བསླབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞི་གསུམ། ……………………(༢༡༢༤)
བསླབ་པ་གསུམ། …………(༢༡༢༤)
བསླབ་པའི་གནས་ལྔ། ………(༢༡༢༤)
བསླབ་པའི་གཞི་བརྒྱད། ……(༢༡༢༤)
བསླབ་པའི་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ།………………(༢༡༢༤)
བསླབ་བྱ་བརྒྱད་བསྡུས་ཡན་ལག་གསུམ། ………………(༢༡༢༤)
བསླབ་བྱ་བཅུ། ……………(༢༡༢༤)
བསླབ་ཚིགས་བཞི།…………(༢༡༢༤)
བསླབ་གསུམ། ……………(༢༡༢༤)
བསླབ་གསུམ་ལ་བསྒྲིབ་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྔ། …………………(༢༡༢༤)

ཏ

ཏ་ཙང་ཆེད་དབང་སྐྱིན་མི་ཉན། ……(༢༡༢༥)
ཏ་པ་ཡི་གེ་ཏྲི་ཤུ། ……(༢༡༢༥)
ཏ་བོའི་གངས། ……(༢༡༢༥)
ཏ་སའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། (༢༡༢༥)
ཏང་ཏི། ……(༢༡༢༥)
ཏང་ཐུག ……(༢༡༢༥)
ཏན་ཀོར་ཛུ། ……(༢༡༢༥)
ཏན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཏྲི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཏན་ཏེན་ཏི་རྒྱལ་པོ། ……(༢༡༢༧)
ཏན་གྱི་བརྒྱུད་པ་སླེའུ་གོང་བུ། (༢༡༢༧)
ཏན་དང་གཡུ་དང་ཅེའུ། ……(༢༡༢༨)
ཏན་མིན་ཏི། ……(༢༡༢༨)
ཏན་ཤན་ཏད། ……(༢༡༢༨)
ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི། ……(༢༡༢༨)
ཏན་གཤེའུ་ཚོས། ……(༢༡༢༨)
ཏབ་ཁྲི། ……(༢༡༢༨)
ཏམ་ཟེམ། ……(༢༡༢༨)
ཏམ་བཤད། ……(༢༡༢༨)
ཏའི་ཤན་ཤུ་ལུག་རྒྱལ་པོ། ……(༢༡༢༨)
ཏར་གདོང་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་། ……(༢༡༣༠)
ཏར་བ། ……(༢༡༣༠)
ཏར་ལངས། ……(༢༡༣༠)
ཏལ་ཏ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ……(༢༡༣༠)
ཏི་མ་ལ་ཡ། ……(༢༡༣༠)
ཏིའུ་ཅིང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་དྲུང་ཅིང་དང་གའི་ཅིང་ཚན་པ་གཉིས་ཤུ་ཐུང་། ……(༢༡༣༡)
ཏུ་ཀྲུ་དབང་། ……(༢༡༣༥)
ཏུ་ཀྲུ་ཏོ་དབང་། ……(༢༡༣༥)
ཏུ་མ་ཏུ་ཕྱི་དང་སེའི་ཏའི་ཁྲུན་དབང་། ……(༢༡༣༥)
ཏུ་ལ་ཏུའི། ……(༢༡༣༥)
ཏུན་ཧྲུང་། ……(༢༡༣༥)
ཏུའང་གསུམ། ……(༢༡༣༥)
ཏེ་ཙུ་ཀའི་ཆས་བཅུ་བཞི། ……(༢༡༣༥)
ཏེ་ཙུ་ཀའི་གནས་བཅུ། ……(༢༡༣༥)
ཏེ་ཙུ་ཀའི་གནས་བཅུ་གཉིས། (༢༡༣༥)
ཏེ་ཙུ་ཀའི་ཙུས་པའི་རྒྱན་དྲུག (༢༡༣༥)
ཏྲེ་ཙང་ཟྲི། ……(༢༡༣༦)
ཏེན་ཁང་བེ་ཏར། ……(༢༡༣༦)
ཏོ་ཐོག་ཐུ། ……(༢༡༣༦)
ཏོ་ནམ་ཏུར་པའི་མའི་སའི་ལྷ་ཁང་། ……(༢༡༣༦)
ཏོ་ཤུ་དང་ཤུ་ཏུ་ཁན། ……(༢༡༣༦)
ཏོང་ཁིང་ཟོ་གཉིས། ……(༢༡༣༧)
ཏོང་ཐའི་ཚེའི་ནའི་ར་བུ་ཡིང་ཆང་། ……(༢༡༣༧)
ཏོད་རྒྱུག ……(༢༡༣༧)
ཏོན་ཧྲུང་། ……(༢༡༣༧)
ཏོར། ……(༢༡༣༧)
ཏོར་ཁ་བཞིའི་སྙེ། ……(༢༡༣༧)
ཏོར་ཁང་། ……(༢༡༣༧)
ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར། ……(༢༡༣༨)
ཏོར་ཁོག་ཁག་ལྷུ། ……(༢༡༤༠)
ཏོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཏའི་དབེན། ……(༢༡༤༠)
ཏོར་གྱི་རྒྱལ་རབས། ……(༢༡༤༠)
ཏོར་རྒྱལ་བུ་གོ་དན། ……(༢༡༤༡)
ཏོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ། ……(༢༡༤༢)
ཏོར་འདྲ་ཟ་ཀང་གི་ཞལ་ལྡེ། …(༢༡༤༢)
ཏོར་སྤྱི། ……(༢༡༤༢)
ཏོར་ཚོ་པ་དགུ། ……(༢༡༤༣)
ཏོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས། ……(༢༡༤༤)
ཏྭ་ཤང་མ་ཧྭ་དེ་ཝ། ……(༢༡༤༤)
ཏྭ་ཤང་མ་ཧྭ་ཡ་ན། ……(༢༡༤༤)
ཏྭགས་ཀྱི་ལ་དུ། ……(༢༡༤༤)
ཏྭང་མའོ། ……(༢༡༤༤)
ཏྭང་ཛེའུ། ……(༢༡༤༤)
ཏྲུ་སྒྲི་བ། ……(༢༡༤༤)
ཏྲུང་ཀུན། ……(༢༡༤༤)
ཏྲལ་པོ། ……(༢༡༤༤)
ལྟ། ……(༢༡༤༤)
ལྟ་སྤྲུ་དགའ་ཚལ། ……(༢༡༤༤)
ལྟ་སྤྲུ་སྡེ་བརྒྱད། ……(༢༡༤༦)
ལྟ་ཁང་ལྷ། ……(༢༡༤༦)
ལྟ་ཁང་ཆེན་མོ། ……(༢༡༤༦)
ལྟ་ཁང་སྣ་སྣང་། ……(༢༡༤༦)
ལྟ་སྣང་ཙུ་དཀར། ……(༢༡༤༧)
ལྟ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། ……(༢༡༤༧)
ལྟ་ཅིག་དི་ཕུམ་ཀ་ར། ……(༢༡༤༧)
ལྟ་གཅིག ……(༢༡༤༧)
ལྟ་གཅིག་མཚོ་ནང་གི་པདྨ། …(༢༡༤༧)
ལྟ་ཆེན་བརྒྱད། ……(༢༡༤༧)
ལྟ་ཆེན་དངོས་གྲུབ། ……(༢༡༤༧)
ལྟ་ཆེན་དཔལ་འབར། ……(༢༡༤༨)
ལྟ་ཆེན་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། …(༢༡༤༨)
ལྟ་ཆེན་ཨུཏྤལ། ……(༢༡༤༨)
ལྟ་ཚོག་ལྷེ། ……(༢༡༤༨)
ལྟ་ཆོས་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་། ……(༢༡༤༨)

ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ། ………(༢༧༤༨)
ལྷ་ཆོས་བདུན། ……………(༢༧༤༩)
ལྷ་མཆོད་བཅུ་གཉིས། ………(༢༧༤༩)
ལྷ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས། …(༢༧༤༩)
ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་གདུང་རྟེན། ……………………(༢༧༤༩)
ལྷ་རྗེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། ……(༢༧༤༩)
ལྷ་གཉིས་བརྗེས། …………(༢༧༥༠)
ལྷ་སྟེང་། …………………(༢༧༥༠)
ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀ་ཁྲིད་རང་ལགས་སོད། ……………(༢༧༥༠)
ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན། ……(༢༧༥༠)
ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་བ་བཞི། …(༢༧༥༠)
ལྷ་དྲུག …………………(༢༧༥༠)
ལྷ་གདོང་ཤན་ཁ། …………(༢༧༥༠)
ལྷ་འདྲེས་བརྐམས་པ། ………(༢༧༥༠)
ལྷ་ལྡན། …………………(༢༧༥༠)
ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙྭ་ལ····· ཆེན་པོའི་ཁྲམས་ར། ………(༢༧༥༠)
ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། ……(༢༧༥༡)
ལྷ་སྡེ། ……………………(༢༧༥༡)
ལྷ་སྡེ་གཞུང་པ། ……………(༢༧༥༡)
ལྷ་གནས་ཀྱི་སྐྱིད་སོས་ཚལ་གསུམ། ……………………(༢༧༥༡)
ལྷ་གནས་སོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ………………(༢༧༥༠)
ལྷ་ཕྱུག་མཁར་པ་ཉི་ཟླ་འོད། …(༢༧༥༡)
ལྷ་འབོ་ལྷུང་གི་ཕྱུག་བསྟལ། …(༢༧༥༡)
ལྷ་བབས་ཀྱི་གནས། ………(༢༧༥༡)
ལྷ་བབས་ཀྱི་ཡི་གེ …………(༢༧༥༢)
ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན། ………(༢༧༥༢)
ལྷ་བབས་དུས་ཆེན། ………(༢༧༥༢)
ལྷ་བུ་མགོ་དཀར། …………(༢༧༥༢)
ལྷ་བྲག་ཁ་བ་བློ་གྲོས་ཡེ་ཤེས། …(༢༧༥༢)
ལྷ་བྲིས། …………………(༢༧༥༢)
ལྷ་བླ་མ་ཁྲུ་དཔོན། …………(༢༧༥༣)
ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། ……(༢༧༥༣)
ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད། ………(༢༧༥༣)
ལྷ་བློ་གྲོས་འོད། ……………(༢༧༥༥)
ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བཞི། …(༢༧༥༦)
ལྷ་མིའི་མཆོད་གནས། ………(༢༧༥༦)
ལྷ་མིའི་ཡོན་ཏན་བདུན། ……(༢༧༥༦)
ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ། ………(༢༧༥༦)
ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལུང····· བསྟན་པའི་མདོ། ………(༢༧༥༦)
ལྷ་མོ་ཡི་གེ་དྲུག་མ། …………(༢༧༥༦)
ལྷ་མོའི་སྐུ་རྒྱལ་མཁས་ཙན་ངག་དབང་བློ་གྲོས། …………(༢༧༥༦)
ལྷ་མོའི་བཞེན་པ་དྲེའུ་ཏྲ་ཀང····· གསུམ། ………………(༢༧༥༧)
ལྷ་སྨན། …………………(༢༧༥༧)
ལྷ་བཙན། ………………(༢༧༥༧)
ལྷ་བཙུན་དར་རྒྱས་ནོ་མོན་ཏན། ………………………(༢༧༥༧)
ལྷ་བཙུན་པ་བྱང་ཆུབ་འོད། …(༢༧༥༨)
ལྷ་བཙུན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས། (༢༧༥༨)
ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། ……………(༢༧༥༧)
ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ། ………………………(༢༧༥༨)
ལྷ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། ……(༢༧༥༩)
ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། ……………(༢༧༦༠)
ལྷ་རྫས་ནང་མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས། ………………(༢༧༦༠)
ལྷ་ཞིང་། …………………(༢༧༦༠)
ལྷ་ཞོལ་གྱི་ཆབ་སྒོ། …………(༢༧༦༠)
ལྷ་ཞོལ་གྱི་ཆབ་སྒོ་ཤར་མ། …(༢༧༦༡)
ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྱ་བའི་སྡེ་མོ་འཛིན་པ། ……………………(༢༧༦༡)
ལྷ་བཞི། …………………(༢༧༦༡)
ལྷ་བཟང་ཁང་། ……………(༢༧༦༡)
ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་བའི་མངའ་འབངས། …(༢༧༦༣)
ལྷ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། ……………………(༢༧༦༣)
ལྷ་ཡི་ཁ་འབབ། ……………(༢༧༦༥)
ལྷ་ཡི་གླང་བུ་ཏེའུ་ཏུ་དཀར། …(༢༧༦༥)
ལྷ་རབས་མཆེད་བཞི། ………(༢༧༦༥)
ལྷ་རམས་པ། ………………(༢༧༦༥)
ལྷ་རི་གྱང་ཐོ། ……………(༢༧༦༦)
ལྷ་རི་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད། ……………………(༢༧༦༦)
ལྷ་རིགས་སྒོ། ………………(༢༧༦༦)
ལྷ་རིགས་གཉིས། …………(༢༧༦༦)
ལྷ་རིན་ཆེན་མཆོ། …………(༢༧༦༦)
ལྷ་ས་གསང་བུ་འདྲེན། ………(༢༧༦༧)
ལྷ་ལས་ཕྱུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ། ……………………(༢༧༦༧)
ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར། ………(༢༧༦༧)
ལྷ་ལུང་རི་ཁྲོད། ……………(༢༧༦༧)
ལྷ་ས། ……………………(༢༧༦༧)
ལྷ་ས་མཁར་བྲག …………(༢༧༦༨)
ལྷ་ས་གཞིར་ཚང་ལས་ཁུངས། (༢༧༦༨)
ལྷ་ས་ནང་སྐད། …………(༢༧༦༨)
ལྷ་ས་རྣམ་གཉིས། …………(༢༧༦༩)
ལྷ་ས་བའི་ཚས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ། ……………………(༢༧༦༩)
ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། ……(༢༧༧༡)

ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ། ……………(༢༡༧༨)
ལྷ་སའི་དཀོར་གཉེར། ………(༢༡༧༨)
ལྷ་སའི་བཀའ་ཚོགས་ཆེན་མོ། (༢༡༧༨)
ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ། ……………(༢༡༧༨)
ལྷ་སའི་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་ཆུང་བ།
……………………………(༢༡༧༨)
ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་པའི་
ཁྲིད་དུ་འཕགས་པའི་རི་བཞི།(༢༡༧༨)
ལྷ་སར་གསེར་ཐོག་ཞུལ། ……(༢༡༧༩)
ལྷ་སྲས་ལྷང་ཚ་ལྷ་དབོན། ……(༢༡༧༩)
ལྷ་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན། (༢༡༧༩)
ལྷ་སྲས་གཙང་མ། …………(༢༡༧༩)
ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། …………(༢༡༧༩)
ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཕྱི་ཡི་ལྷ་
སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། …………(༢༡༨༠)
ལྷ་སྲུང་དཔང་དུ་བྱས་ནས་མནའ་
སྐོག་པ། ……………………(༢༡༨༠)
ལྷ་གསུམ། ……………………(༢༡༨༠)
ལྷ་བསུ་གཏོང་། ……………(༢༡༨༠)
ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་འཇུག་ཡུལ་……
བརྒྱད། ……………………(༢༡༨༠)
ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་གསུམ། …(༢༡༨༠)
ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་……
འདས། ……………………(༢༡༨༡)
ལྷག་བཅས་པ། ……………(༢༡༨༡)
ལྷག་མཐོང་གསུམ། …………(༢༡༨༡)
ལྷག་མཐོང་།………………(༢༡༨༡)
ལྷག་གནས། ………………(༢༡༨༡)
ལྷག་གནས་དངོས་གཞི་ལྔ། …(༢༡༨༡)
ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ། …(༢༡༨༢)
ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ། …(༢༡༨༢)
ལྷག་པས་ཐེབས་པ། ………(༢༡༨༢)
ལྷག་བློ་ཟབ་སྐྱེད་དགོས་པ། …(༢༡༨༢)
ལྷག་མེད་མྱང་འདས། ………(༢༡༨༢)
ལྷག་རོལ། ………………(༢༡༨༢)
ལྷགས་དགུ། ………………(༢༡༨༢)
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི། ……………(༢༡༨༢)
ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གཉིས། ……(༢༡༨༢)
ལྷན་སྐྱེས་ཟླ་བརྒྱད། ………(༢༡༨༢)
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། …(༢༡༨༢)
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་མཁའ་འགྲོ།
……………………………(༢༡༨༢)
ལྷན་ཅིག་ཁ་སྦྱ་ཟེར། ………(༢༡༨༣)
ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གསུམ།
……………………………(༢༡༨༣)
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་འབྲས་
བུ། ……………………(༢༡༨༣)
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན། ………(༢༡༨༣)
ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ། (༢༡༨༣)
ལྷམ་འཇའ་ཆེན། …………(༢༡༨༣)
ལྷམ་བུ་ཆུ་བཤེར། …………(༢༡༨༣)
ལྷམ་རས་ཟློམ་སག་མཐིལ་མ། (༢༡༨༣)
ལྷའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན། (༢༡༨༣)
ལྷའི་བུའི་བདུད། …………(༢༡༨༣)
ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཙུན་
མོ་བཞི། ………………(༢༡༨༣)
ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། ……(༢༡༨༤)
ལྷའི་གཙོ་བོ་གསུམ། ………(༢༡༨༤)
ལྷའི་གནས་གཞི། …………(༢༡༨༤)
ལྷས་ནང་ཆུ་མིག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད།
……………………………(༢༡༨༤)
ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བཏུལ་ཞུགས་ལྔ། (༢༡༨༤)
ལྷུང་བཟེད། ………………(༢༡༨༤)
ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རུང་བ་ལྔ། ……(༢༡༨༤)
ལྷུང་བཟེད་བསྐུམས་པ། ……(༢༡༨༤)
ལྷུང་བཟེད་སྤྱོད་ཚུལ་བཅུ་བཞི།
……………………………(༢༡༨༤)
ལྷུན་གྲུབ། ………………(༢༡༨༤)
ལྷུན་གྲུབ་མཁར་ཤུལ། ………(༢༡༨༤)
ལྷུན་པོའི་གྲུབ་ཆ་རིན་ཆེན་བཞི།
……………………………(༢༡༨༥)
ལྷུར་ལེན། ………………(༢༡༨༥)
ལྷེའུ། ……………………(༢༡༨༥)
ལྷོ་སྨོ་མི་ལོང་ཅན། …………(༢༡༨༥)
ལྷོ་གཉའ་ནི་ཡག་པོའི་སྣ། ……(༢༡༨༥)
ལྷོ་ནུབ་ན་འདྲེའི་འདུན་ས། …(༢༡༨༥)
ལྷོ་ནུབ་ཡུགས་མའི་ཤར་རི། …(༢༡༨༥)
ལྷོ་པ་བདག་པོ། ……………(༢༡༨༥)
ལྷོ་སྦྲི། ……………………(༢༡༨༥)
ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་རབས་བཞི། …(༢༡༨༥)
ལྷོ་ཕྱོགས་ནགས་རོང་ན་སྤྱོད་པའི་
འབྲུག་རྫི།………………(༢༡༨༦)
ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲི་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ས་
ཁུལ་དུ་སྡེ་རྫེས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
རབས་བཅུ། ……………(༢༡༨༦)
ལྷོ་ཕྱོགས་ས་རིམ་པ་བདུན། …(༢༡༨༧)
ལྷོ་བལ་པོ་གླང་སྣ། …………(༢༡༨༧)
ལྷོ་བྱང་ན་བཙན་གྱི་འགྱུ་སྲང་། (༢༡༨༧)
ལྷོ་བྲག་ཁོ་ཐིང་། …………(༢༡༨༧)
ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
མཚན། ………………(༢༡༨༧)
ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོའི་སྐྱེས་རབས་དྲུག
……………………………(༢༡༨༨)
ལྷོ་བྲག་འབུམ་པ། …………(༢༡༨༨)
ལྷོ་ཟླ་ལ་ལ་བརྒྱུད། …………(༢༡༨༨)
ལྷོ་སྦྲི་ཏི་ཆུ་ནག ……………(༢༡༨༨)
ལྷོ་ཤ་འུག་སྟག་སྒོ། …………(༢༡༨༨)
ལྷོག་ལྷོག་ཁོལ། ……………(༢༡༨༨)

སྟོད་ཡངས་རྒྱ་ཡན་དུ་འཛོག་རྒྱུ་
མིན། ……………………(༢༡༨༨)
སྟར་མེ་ཡི་ཁ་གནོན། ………(༢༡༨༨)

ཨ

ཨ་ཀྲུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། (༢༡༨༩)
ཨ་ཀྲུ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དོན་
གྲུབ་བམ་དབྱངས་ཅན་དགའ་
བའི་བློ་གྲོས། ……………(༢༡༩༠)
ཨ་ཁག་བ། ………………(༢༡༩༠)
ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ……(༢༡༩༠)
ཨ་ཁྱུང་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ།
…………………………(༢༡༩༡)
ཨ་ཆེ་དྷྭངས་བཟང་། ………(༢༡༩༡)
ཨ་ཛན་ཏ། ………………(༢༡༩༡)
ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་སྤྱི་དོན་ཐུག ……(༢༡༩༢)
ཨ་ཏི་ཤ། …………………(༢༡༩༢)
ཨ་འཐས་འཁྲུལ་བ། ………(༢༡༩༢)
ཨ་མདོ། …………………(༢༡༩༢)
ཨ་ན། ……………………(༢༡༩༢)
ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་མདོ་ལུང་བདུན། (༢༡༩༣)
ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
བདུན། ………………(༢༡༩༣)
ཨ་ཕྱི། ……………………(༢༡༩༣)
ཨ་ཕྲུག ……………………(༢༡༩༣)
ཨ་བ་ཧུ་ཏི་པ། ……………(༢༡༩༣)
ཨ་བ་ཀླུ་ཏི། ……………(༢༡༩༣)
ཨ་བའི་ཡི་གེ་ཞེར་དགུ། ……(༢༡༩༣)
ཨ་ཧྲི་ཤྲི་ཙ་མུ། ……………(༢༡༩༣)
ཨ་ཆྭ་ག་ར། ………………(༢༡༩༣)
ཨ་མ་ཚེ་རིང་། ……………(༢༡༩༣)
ཨ་མའི་འཐས་བུ་རིགས་བཞི། (༢༡༩༣)
ཨ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ……(༢༡༩༣)
ཨ་ཙ་ར་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། (༢༡༩༤)
ཨ་ཝ་རྦུ་ཏིའི་ལམ། …………(༢༡༩༤)
ཨ་ཡང་བོས། ………………(༢༡༩༤)
ཨ་རི་སྐྱ། …………………(༢༡༩༤)
ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་འོད་
ཟེར། …………………(༢༡༩༤)
ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་
མཚོ། …………………(༢༡༩༤)
ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར།
…………………………(༢༡༩༥)
ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་བསམ་…
གཏན། ………………(༢༡༩༥)
ཨ་ཤོ་ཀ ……………………(༢༡༩༦)
ཨ་ཤུ་པར་པ་ཏ་སུ་ཡིན་ཏུ། …(༢༡༩༦)
ཨག་སམ། ………………(༢༡༩༦)
ཨང་མང་ཞེས་པ་སྔོན་པོ་གཅིག་
གིས་ངོ་སོག་བྱས། ………(༢༡༩༦)
ཨན། ……………………(༢༡༩༨)
ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་།………(༢༡༩༨)
ཨན་བན། ………………(༢༡༩༨)
ཨབྲུ་ཏ། …………………(༢༡༩༨)
ཨམ་གཙོས་བསྒོམས། ……(༢༡༩༨)
ཨར་ལྟག ……………………(༢༡༩༨)
ཨར་པོའི་ལས་ཁུངས། ………(༢༡༩༨)
ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས།………(༢༡༩༨)
ཨཏྲ་དེ་བ། ………………(༢༡༩༨)
ཨཏྲ་པ་སོ། ………………(༢༡༩༨)
ཨལ་པ་ཏན་ཁན། …………(༢༢༩༨)
ཨི་ཤྲོ་ལེགས།………………(༢༢༠༠)
ཨུ་ཁང་། …………………(༢༢༠༠)
ཨུ་རྒྱན་པདྨའི་རྒྱ་གར་མཛད་པ་
བཅུ་གཅིག ……………(༢༢༠༠)
ཨུ་རྒྱན་པདྨའི་བོད་དུ་གྲགས་པའི་
མཛད་པ་བཅུ་གཅིག ……(༢༢༠༡)
ཨུ་ཐའི་ཧྲན།………………(༢༢༠༡)
ཨུ་དུམ་ཝ་ར། ……………(༢༢༠༡)
ཨུ་པ། ……………………(༢༢༠༡)
ཨུ་པ་ལི། …………………(༢༢༠༡)
ཨུ་ཙ་ཏིང་ག………………(༢༢༠༡)
ཨུཏྤལ། ………………(༢༢༠༡)
ཨུ་ཏྤལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཀྱིང་…
བུའི་ངོས་སུ་བཞིན་རས་ཀྱི་ཟླ་བ་
ཁྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ལྷ་བུའི་རྣ་རྒྱན་
འཆང་བ།………………(༢༢༠༡)
ཨེ་དྭགས་གཉལ་གསུམ། ……(༢༢༠༡)
ཨེ་བུས་པའི་ཡི། ……………(༢༢༠༡)
ཨེ་དམར་སྣང་། ……………(༢༢༠༡)
ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་བ། ……………(༢༢༠༡)
ཨེར་ཀ་ཧུན་གྱི་ཆོས་ལུགས། …(༢༢༠༣)
ཨེར་ཧྲེ་ནི་ཨེར་ཁི། …………(༢༢༠༣)
ཨེལ་ཐེ་མུར་ཐ་སྲིས། ………(༢༢༠༣)
ཨོ་དཀར་མཚོ། ……………(༢༢༠༣)
ཨོ་གོ་ཏའི་རྒྱལ་པོ། …………(༢༢༠༣)
ཨོ་རྒྱན་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ།………(༢༢༠༣)
ཨོ་རྒྱན་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་གསུམ།
…………………………(༢༢༠༣)
ཨོ་ཏན་ཏ་པུ་རི། …………(༢༢༠༣)
ཨོ་ཏེ་བི་ཤ། ………………(༢༢༠༤)
ཨོ་ཧྲི།……………………(༢༢༠༤)
ཨོ་ཊི་ཡ་ན། ………………(༢༢༠༤)
ཨོ་མེ་ཧྲན། ………………(༢༢༠༤)
ཨོ་རོང་པ། ………………(༢༢༠༤)
ཨོ་རོད་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟོང་…
ཐའི་ཧི། ………………(༢༢༠༤)

ཨ་རོད་ཚོ་པ་བཞི། …………(༢༢༠༥)
ཨ་རོད་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་……
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། …(༢༢༠༥)
ཨར་སྒྲོག…………………(༢༢༠༥)
ཨལ་སྒྲོག…………………(༢༢༠༥)
ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ། …………(༢༢༠༥)
ཨོཾ་སྭ་སྟི། …………………(༢༢༠༥)

ཀ

ཀ་ཀ་ནི། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་གསེར་དངུལ་ལྗིད་ཚད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ། ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《དྲིས་ལན》གྱི་ཚིག་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས《འདུལ་བའི་ལས་ཚིག》ཏུ་དྲངས་པ་ལས། ཀ་ཀ་ནི་ཞེས་པ་ནི། གུཉྫ་ཞེས་འབོད་པ་དམར་ཙ་མགོ་ནག་གི་མིང་ཡིན། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་སེ་བ་དོ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དྲངས་ཡོད། དམར་ཙ་མགོ་ནག་ནི་དབྱིབས་སྲན་རིལ་ལྟར་འཇོང་རིལ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱེད་ཀ་ནག་པོ་དང་ཕྱེད་ཀ་དམར་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་སྔ་བོད་དུ་མཉལ་གྱི་ནང་རླུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སྨན་གཞུང་ལས་ལྕུམ་བུ་མདའ་རྒྱུ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། དམར་ཙ་མགོ་ནག་གམ་ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་ཞེས་གསེར་སེ་བ་དོ་ཡི་ལྗིད་ཚད་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཕྱེད་དེ་ཀ་ཀ་ནི་གཉིས་ལ་གསེར་སེ་བ་གང་གི་ལྗིད་ཚད་ཡིན་ཅིང་། གསེར་སེ་བ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་གསེར་ཞོ་གང་དང་བོད་ཀྱི་གསེར་ཞོ་དོ་སྟེ་གསེར་སེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ལ་གསེར་སྲང་གང་། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་གསེར་སྲང་གང་དང་ཞོ་དྲུག་ཙིས་པ་ནི་བརྒྱད་ཞོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོའི་བར་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་རིང་བརྒྱད་ཞོ་དང་བརྒྱད་སྲང་གི་ལུགས་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ད་ཡོད་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཁག་གི་ནང་གསལ་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལོ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་མན་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་བོད་ས་གནས་སུ་བོད་དངུལ་ཞོ་གང་སྐར་ལྔ་དང་། ཞོ་ཕྱེད་དོ། ཞོ་གང་། ཞོ་ཕྱེད་བཅས་ཀྱི་པར་འདེབས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་ཞོ་བཅུ་ལ་སྲང་གང་དུ་བརྩིས་པའི་བཅུ་སྲང་གི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་རེད།

ཀ་ཀོ་ལ་ཡི་སྲིན་བུ། སྤྱིར་ཀ་ཀོ་ལ་ཞེས་པ་སྨན་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། དུག་རིགས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་དུག་གི་སྲིན་བུར་གོ་དགོས་པ་འདྲ།

ཀ་བཀོལ་མ། (ཀ་ཁོལ་མ)བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་ཞིག་གི་མིང་། འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་དབོན་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན་དང་། མོང་བཟའ། ཐོན་མི། བློན་པོ་རྣམས་དང་། བོད་འབངས་སྤྱི་བཅས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན་གྱི་གསེབ་ཏུ་སྦས་ནས་བཞག་པ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་སར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་སྨྱོན་མོ་སྨྱོན་མ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དེའི་ནང་ནས་བཏོན་པ་གནང་ཐོག རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་སློབ་མ་བཞི་ལ་ལས་བགོས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ལ་བཤུ་གང་ཐུབ་མཛད་ཅིང་མཇུག་ཙང་ཟད་བཤུ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། སླར་ཡང་སྔར་གྱི་རང་གནས་སུ་འཇོག་པ་གནང་བ་དེ་ལས་དཔེ་རྒྱུན་རིམ་པར་འཕེལ་བས《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་སོགས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་རྒྱུན་ལ་སྐབས་དེའི་མ་དཔེ་མང་པོ་འཕེལ་རྒྱས་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ཁུང་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་བརླག་སྟོར་སོང་སྟེ་དེང་སང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཆེམས་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར

ཞིག་གི་ངག་རྒྱུན་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་སྐབས་ཁུངས་མ་དག་པ་དང་ཡི་གེ་ནོར་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུངས། གང་ལྟར་དེའི་ནང་གལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་གསལ་བ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ལས་མ་བཞུགས་པ་དང་། བཙུན་མོ་བགྲེས་ཤོས་མོང་བཟའ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས་པ། བལ་བཟའ་བཙུན་མོ་ལྔ་པ་དང་རྒྱ་བཟའ་བཙུན་མོ་དྲུག་པ་ཡིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་གདུང་ངོས་སུ་བྲིས་པའི་གབ་ཚིག་གི་ནང་དོན་དང་རི་མོའི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོར་བྲིས་པ་སོགས་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ཁུངས་མེད་འགའ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲུག་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་བཀོད་ཀྱང་དགོས་པ་མི་འདུག་སྙམ་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཀ་ལྱིང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཧི་ལིནྡ་སོགས་པའི་ལིནྡའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན།

ཀ་ཅི་སྣང་ཕྲན་མ། རྒྱ་གར་ནས་ཐོན་པའི་རས་དཀར་པོ་སྣ་ངའི་པགས་པ་ལྟ་བུ་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་ཞིག་སྟེ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་རས་གཞི་དེ་ལྟ་སྤུའི་ཐང་ཀ་འབྲི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། རས་དེ་སྔོན་དུས་ཝ་ར་ཎ་སི་སྟེ་ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་པས་མིང་གཞན་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱང་ཟེར། རས་དེའི་གྲས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་དེས་བཟོས་པའི་གོས་ཆས་རྣམས་མིའི་ལུས་ཀྱི་ཤ་མདོག་མི་སྒྲིབ་པར་གསལ་པོར་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུ་ཀུ་ལའི་རས་ཟེར།

ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་གསུམ་སྟེ། འབྲོ་ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཚང་མར་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་། ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ལས། ཅོག་རོ་ལོ་ཙཱ་བའི་མཚན་སྨོས་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་དང་། ཞང་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཞེས་ཞེ་སའི་ཚེ་བརྗོད་ཡོད་པ་དང་། ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སྨོས་པའི་ཚེ། སྒྲ་བསྒྱུར་གྱི་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བཀོད་གནང་མཛད་ཡོད་པས་དེའི་གོ་རིམ་ལྟར་བྱས་ཚེ། ཞང་ཅོག་ཀ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མའི་ནང་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་མཁན་ཆེན་པོ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཅས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་མཁན་སློབ་གཉིས་ཀའི་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད་པ་མ་ཟད། མཁན་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་གཉིས་ཆོས་རྩོད་མཛད་ནས་ཧྭ་ཤང་ཕམ་པར་མཛད་པའི་རྗེས། ཆོས་རྩོད་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་སུ《སྒོམ་རིམ་རྣམ་གསུམ》བརྩམས། དེའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བཤད་ཆེད《དབུ་མ་སྣང་བ》བཅས་བརྩམས་ནས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་གནང་བ་དེ་ནས《སྒོམ་རིམ་རྣམ་གསུམ》ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང《དབུ་མ་སྣང་བ》ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་བཅས་ལ་གཞིར་བཟུང་ན། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཀ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པའི་དཔྱད་གཏམ་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བར་བསམ་ནས་བཀོད་མེད། ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》ཤོག་གྲངས་༤༢༠ལས། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་པར

གསུངས་ཤིང་། «མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ཤོག་གྲངས་༤༡༨་པར། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་ཨུ་ཤང་རྡོའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཟིན་པའི་སྐབས་དེ་ཤེད་དུ་སྒོ་ངན་ལས་འདས་ནས་མཆོད་རྟེན་ཏས་པོ་རིའི་སྐོར་དུ་བརྩིགས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པར་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་ནས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་ཨུ་ཤང་རྡོའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་པའི་བར་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད་པས་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་བར་བཞུགས་དགོས་པར་སྣང་ཞིང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡིན་ན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་གཤེགས་དུས་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཞིག་ལས་ཐེབས་མེད་ཚོད་བཅས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་གསུམ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་སྙམ་པ་འདུག་ལགས་པས་དཔྱད་པར་ཞུའོ། །

ཀ་གཅིག་ལྷམ་གང་མ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ་ཁང་པ་མདོ་སྒྲུག་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་གི་དཀྱིལ་དུ་ཀ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཀ་གཅིག་མ་དང་། ཁང་པ་དེའི་འཁྲིས་སུ་ལྷམ་གླིང་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཀ་གཅིག་མ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞིའི་མིང་ཞིག་སྟེ་ཁང་པའི་ནང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཀ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་ལྷམ་གླིང་མདོ་སྒྲུག་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཀ་ཆུ་གསོས། ཀ་ཆུའི་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གསོས་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་སྔོན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་བློན་པོ་དཔའ་ཚབ་སྟོང་འབར་གྱིས་ཀ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། རྗེས་སུ་འབངས་གྱེན་ལོག་སྐབས་བཤིག་ནས་ཉམས་ཆག་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་མགོར་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཉམས་གསོ་གནང་བ་དེ་ཡིན།

ཀ་ཆུའི་ཐང་། ལྷོ་ཁ་ཁུལ་བསམ་ཡས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། ཞིབ་ཕྲའི་ས་ཆ་ངོས་མ་ཆོད་ཅིང་། སྔར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཐང་དེར་ཁྲིན་པ་འདུ་རྒྱུའི་གླིང་སོལ་བྱུང་བ་དང་། ས་འོག་འདོམ་གང་དྲུས་ན་ཆུ་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན་ཚུལ《ཐ་བཞེད》ནང་གསལ།

ཀ་ཆུའི་སྒོ་ཆུང་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་མ། སྨད་འདུལ་གྱི་བཤད་བརྒྱུད་འཛིན་པ་གཟུས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་བུ་བཞིར་གྲགས་པ་བྱུང་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་ཁའི་གཡོར་པོ་འབུམ་གླིང་ནས་ཡིན་ཅིང་། བཙན་ཐང་དང་། རོ་སྐམ། ཀ་ཆུ་ལྷ་ཁང་བཅས་གནས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པས། སློབ་མ་སྒྲུང་མཚམས་པ་རིན་ཆེན་བླ་མ་སོགས་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཇལ་ཞིང་འདིར་བཀོད་པ་ནི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས་༡༠༧པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཀ་ཆེན་བཞི། ལྷ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་བཞི་ལ་ཟེར་ཞིང་དེ་ཡང་། ༡. རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ནི་རྒྱུད་སྡེའི་བཤད་སྲོལ་གྱི་བཀའ་བབས། ༢. དོལ་གྱི་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི་འཕོ་བའི་མན་ངག་གི་བཀའ་བབས། ༣. གཙང་རོང་གི་མེས་སྟོན་ཚོན་པོ་ནི་འོད་གསལ་མན་ངག་གི་བཀའ་བབས། ༤. རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ནི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བཀའ་བབས་བཅས་ཡིན་པར་མར་པ་དང་མི་ལ་རས་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་དུ་གསལ།

ཀ་རྫ། ཐང་དེབ་གསར་རྙིང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བའི་ས་ཆའི་མིང་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག(河州)ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ས་ཁུལ་འདི་ནི་སྔར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི

སྐབས་སུ་ལུང་ཡུག་ཏའོ(陇右道)ཡི་སྲིད་འཛིན་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀའོ་ཙུང་གི་ཧྲང་ཡོན(上元)ཁྲི་ལོ་གཉིས་པར་(༦༧༥)བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱིས་བློན་ཆེན་ཞིག་མངགས་ཏེ་འ་ཞ་དང་འདུམ་འགྲིགས་བྱེད་པར་བཏང་ཡང་གོང་མས་མ་གནང་པར་བཀྱེན། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་བཙན་པོས་བོད་དམག་མངགས་ཏེ། ཀའོ་ཀྲོའོ(廓州)ཧྲན་ཀྲོའོ(鄯州)ཧི་ཀྲོའོ(河州)སོགས་བཅོམ་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ས་ཆ་དེ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་དུས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ཀྱི་བར་བོད་ཀྱིས་བདག་བཟུང་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་ཐང་བོད་དབར་དམག་འཁྲུག་ཡང་ཡང་བྱུང་རིང་ཐན་ཙུན་ཐོབ་ཤོར་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་སྒྲོང་བ《ཐང་དེབ》གསར་རྙིང་གཉིས་སུ་གསལ། ས་ཆ་དེ་དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལིན་ཞྭ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཡོད།

ཀ་ཐང་སླུ་ཚེས། མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་འདུག་ཡང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཀ་ཐོ། རྒྱན་སྤྲོས་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་དང་། དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་། དེབ་ཐེར་ཐོ་འགོད་བྱེད་སྐབས། སྔེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ཞིག་པའི་ཆེད་དུ་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་དབྱངས་མེད་དང་དབྱངས་བཞི་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་སྡེ་ཚན་བསྒྲིགས་པའི་ཐོ་ལ་ཟེར།

ཀ་ཐོག དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༡༥༩)ལོར་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་འབྲི་ཀླུའི་འགྲམ་སྦྲོ་འབོར་སྐད་དང་ཉེ་བའི་ས་གནས་སུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེང་སང་སི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་དུ་ཡོད། ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་འཛམ་སྟོན་པས། ཁྲིད་ཀམ་པོའི་གནས་སུ་སོང་ནས་སློབ་པ་མཛད་དོ། །ཀ་ཐོག་ཅེས་པའི་གནས་སུ་སོང་ན་བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཉིད་ཀྱི་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༡༥༩)ལོར་ཀ་ཐིལ་གྱི་ཤུར་ས་དབྱིབས་ཡི་གེ་ཀ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པས་དགོན་པའི་མིང་ལ་ཡང་ཀ་ཐོག་ཅེས་གྲགས། དགོན་པ་དེར་ཀ་དམ་པའི་སློབ་མ་གཙང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ནས་མཁས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བར་གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་བྱོན་པ་ལ་ཀ་ཐོག་བླ་རབས་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་སྨག་དགེ་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠༩ནས༣༡༢བར་གསལ།

ཀ་ཐོག་བླ་རབས་བཅུ་གསུམ། ཤེས་རབ་སེང་གེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། བྱམས་པ་འབུམ། (ཀཿ་པཿ་ལས་བསྣན་པར་རྫོགས) སྨྲུན་སྨྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་འབུམ། དབུ་འོད་པ་ཡེ་ཤེས་འབུམ། བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ། བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ཀུན་དགའ་འབུམ། དབང་ཕྱུག་དཔལ་བ། བློ་གྲོས་འབུམ་པ། བློ་གྲོས་སེང་གེ། བྱང་ཆུབ་བློ་གྲོས། བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །

ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རིག་འཛིན་དམ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཅིག་སྟེ་མཚན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོར་ཞུ་ཞིང་། མཚན་གཞན་ཚེ་དབང་ནོར་བུ་ཞེས་ཀྱང་འབོད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྟག(༡༦༩༨)ལོར། མདོ་སྨད་ས་ངན་བསོ་བ་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་རྡ་བ་ཨ་ཏི་མགོན་པོའམ་རྡོ་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་སྒྲོ་བཟའ་རྡོ་རྗེ་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྟག་བླ་པདྨ་ནོར་བུའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་བཅུ་བདུན་བར་དུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་བདེ་ཆེན་གླིང་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ལུག(༡༧༡༥)ལོར་སྨྲོ་བོ་དང་། ཀོང་པོ་བརྒྱུད་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་ཁམས་ཀ་ཐོག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་དགོན་པའི་གདན་ས་མཛད། ལོ་དེའི་སྟོན་མཇུག་ལ་སླར་ཡང་དབུས་གཙང་དང་། ལ་སྟོད་དིང་རི་བརྒྱུད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི(༡༧༢༧)ལོར་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་རབ་གནས་ལ་བྱོན། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་གླང(༡༧༤༥)ལོར་གཙང་ཁྲུལ་ནས་དྭགས་པོ་བརྒྱུད་དེ་ཀོང་པོར་ཕེབས། ཞང་ཁ་སྟོན་ས་ལུང་དུ་བཞུགས་སྐབས《བོད་རྗེ་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ》ཞེས་པའི་གསུང་རྩོམ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་དེ་བརྩམས་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་ལྷན་དུ་བལ་ཡུལ་ལ་ཕེབས། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལྟར་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་ཉམས་གསོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་སྐྱི་བོ་སྣན་ཐང་ངམ་མངའ་རིས་གུང་ཐང་དུ་འབོད་པའི་ནང་གསེས་གུང་ཐང་ཟ་འོག་ཕུག་ཏུ་ལོ་གཅིག་ལྟག་ཙམ་བཞུགས་རིང་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཡིག་རྙིང་མང་པོར་ཞིབ་འཇུག་ཐོག《གུང་ཐང་རྒྱལ་རབས》རྩོམ་སྒྲིག་གནང་། དགུང་ལོ་ང་ལྔར་ཕེབས་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༧༥༢)ལོར་ལ་དྭགས་སྟོད་སྨད་གཉིས་ནང་འབྲུག་ཤར་བ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་བར་ཆེངས་ཡོད་པའི་རེ་འདུན་ཞུས་སྐབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་པ་ལྟར། ལ་དྭགས་སུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་ཆེངས་སྒྲིགས་མཛད་པ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་གུས་བཀུར་ཞུས། དགུང་གྲངས་ང་བདུན་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༧༥༤)ལོར་སླར་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོ་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས་ནས་གནས་དེར་དགོངས་པ་རྫོགས། གསུང་རྩོམ་པོད་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་ཅེས《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》སུ་གསལ་ཡང་དཀར་ཆག་ཞིབ་གསལ་བདག་གིས་མ་མཐོང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་མ་མཇལ། མདོར་བསྡུས་ཙམ་སྟག་དགེ་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༥༧༦དང《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ཤོག་གྲངས༦༧ 《ལ་དྭགས་ཀྱི་སྟོན་རབས་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ཤོག་གྲངས༣༢༣བཅས་སུ་གསལ།

ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞན་བླ་མ་ཤར་པ་སྒོམ་པ་མཐའ་ཡས་སམ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡང་ཟེར། མདོ་ཁམས་སྤུ་འབོར་སྒང་གི་ས་ཆར་གཏོགས་པ་འབྲི་ཆུའི་འགྲམ་དུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༢༢)ལོར་ཡབ་གཙང་པ་དཔལ་གྲགས་དང་ཡུམ་གཙང་མོ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་གཅུང་པོ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ས་རྟ(༡༡༣༨)ལོར་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འཕན་ཡུལ་དུ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་སེང་གེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཤེས་རབ་སེང་གེར་བཏགས། འཛམ་སྟོན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་བདུན་ཙམ་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་མ་ལུས་པ་གསན་ནས་ཁམས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ས་ཡོས(༡༡༥༩)ལོར་བླ་མ་འཛམ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཁམས་ཀ་ཐིལ་གྱི་ལུང་པའི་ཕུ་ཡི་གེ་ཀ་འདྲ་བའི་ས་གནས་སུ་ཀ་ཐོག་དགོན་ཆེན་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད། མདོ་ཕྱོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་སྤྱི་དང་། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་བླ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས

ནས་ཀྱང་ཡུལ་དེར་ནང་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་སློབ་ཆེན་མང་དུ་ཐོན་པའི་གནས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཨ་མདོ་དང་། བར་ཁམས་སྟོ་བརྒྱུད། སྔོན་བཙས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ། ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མ་དང་། དགོན་པ་མང་པོས་ཁྱབ་ནས་ཡོད། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕྱི(༡༡༨༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དགེ་སློང་སྡིངས་པོས་མཛད་པ་དེ་སྟོན་ཀ་ཐོག་ཏུ་དཔར་ཡོད། མདོར་བསྡུས་ཙམ། སྟག་དགེ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠༣ནས༣༠༧བར་གསལ་ལོ། །

ཀ་དི་ད། ཁ་དི་ད་སྡེ་སེང་ལྡེང་། ཕུན་ཊ་རི་ཀ་ནི་པདྨ་དཀར་པོའི་མིང་།

ཀ་གདུང་བརྩེགས་མ་བཅུ་གསུམ། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྲོས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་སྐབས་ཁང་པའི་ནང་གི་ཤིང་བརྩེགས་རྒྱན་སྤྲོས་རྒྱས་སྤྲོས་ལ་སྐ་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱས་བསྡུས་འབྲིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་གསུམ། བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགུ་ཡོད་པས། རྒྱས་སྤྲོས་ནི། ༡. ཀ་བ། ༢. བྲི། ༣. འབེན་ལོག ༤ གཞུ། ༥. གདུང་སྟན། ༦. གླང་སྣ། ༧. གདུང་མ། ༨. གདུང་ཁེབས། ༩. རིན་པོ་ཆེ། ༡༠. པདྨ། ༡༡. པད་ཁེབས། ༡༢. སྲིན་ཆུང་། ༡༣. མཆོད་བརྩེགས། ༡༤ བབས་ཁེབས། ༡༥. བབས་བརྒྱུད་མ། ༡༦. བབས་བསྐུམས་མ། ༡༧. ལྕམ། ༡༨. ཁ་ཤིང་། ༡༩. གྱེན་རྩེ། ༢༠. གག་ཐུང་། ༢༡. ལྕམ་བཀག་བཅས་ཡིན་ཅིང་རྒྱས་བསྡུས་འབྲིང་ལ་གདུང་སྟན་དང་། གླང་སྣ། གདུང་ཁེབས། རིན་པོ་ཆེ། སྲིན་ཆུང་། བབས་བརྒྱུད་མ། བབས་ཁེབས། གྱེན་རྩེ་བཅས་ཁག་བརྒྱད་མི་དགོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོང་གསལ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། པད་ཁེབས་དང་། བབས་ཁེབས། གག་ཐུང་། གྱེན་རྩེ་བཅས་བཞི་མི་དགོས་པར་ཤིང་བརྩེགས་དགུས་ཚོག་པར་བྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན། ཤིང་བརྩེགས་རྒྱས་པའི་དཔར་རིས། པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་ནུབ་ཀྱི་ཀ་རིང་དཔར་རིས་ལ་གསལ།

ཀ་ན་ཡ། འདི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ལག་པ་ལ་བཀོན་ནས་འཕངས་པའི་མདུང་རིང་ཐག་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དག་ཡིག་དང་མཛོད་བརྗོད་རྣམས་སུ་མི་གསལ།

ཀ་ནྱ་ཀུབ་ཛ། 《འདུལ་བ་ལུང》ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་སྟེ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་གདུང་རབས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རྙིང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལོ་ཁྲི་འབུམ་མང་པོ་སོང་དགོས་ཚོད་འདུག གྲོང་ཁྱེར་འདི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུ་རའམ་བོད་སྐད་དུ་བཅོམ་བརླག་ཅེས་འབོད་པའི་གནས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཙམ་གྱི་ས་ན་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེའི་བུད་མེད་རྣམས་གཟུགས་མཛེས་ཀྱང་ལུས་སྐྱུར་པོ་ཡིན་པས་བུ་མོ་སྐྱུར་མོའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས་གསལ།

ཀ་ནི་ཀ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ཎི་ཥྐ། ཀ་ནིཥྐ་བཅས་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་ཞིང་། དོན་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེ་ཛ་ལནྡྷ་རའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་བཤད། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》སྟོད་ཆ་གྲངས༧བསྟན་པའི་གཏད་རབས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལུང་དྲངས་པར། བར་སྐབས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་དེར་བཏགས་ན། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐ་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་འདས་པ་

ན་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། 《ལུང་ཐྲན་ཚོགས》ལས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིཥྐས་སྲིད་སྐྱོང་བའི་དུས་སུ་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་བྱས་པར་བཤད། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ཤོག་གྲངས༢༧ལས། ཀུ་ཤ་ནའི་རིགས་ལས་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་ཀ་ད་ཕི་ཤ་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མའི་ནང་དུ་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་སྟོན་མ་དེ་དང་མིང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིཥྐ་ནི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བར་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐའི་དུས་སུ་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་བསྡུར་ན་ལོ་གྲངས་རགས་པ་མཐུན་ཤས་ཆེ་བར་འདུག ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་༧༨ལོར་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཤཀའི་ལོ་རབས་ཞེས་པ་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་གཉིས་པའི་སྟོད་ཙམ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཀ་ནིཥྐས་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རྒྱུད་གཏོར་ནས་ཡ་གླིང་དཀྱིལ་མ་དང་། ཨབ་ཧྲ་ནི་སི་ཐན། རྒྱ་གར་གྱི་ནུབ་བྱང་དང་བྱང་ཕྱོགས་ལི་ཡུལ་བཅས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བཙུགས། རྒྱལ་རབས་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་འདི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་འདིར་དཔྱད་གཞིར་བཀོད། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྗོ་འཛོག་གི་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ན་ཡོད་པར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས་གསུངས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་དད་གུས་ཡོད་པ་དང་། ཀ་ནི་ཥྐའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བརྩིགས་པའི་ནང་ནས་ཟླ་རྒྱན་ནགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བོད་དུ་ཡང་གྲགས་ཆེ། རྒྱལ་པོ་འདིས་སྙིང་བདག་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱིབས་ཡོགས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བས་བཀའ་བསྡུ་ཐ་མ་དེ་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པའི་དུས་སུ་བཟོས་པའི་ཁ་བྱང་ཅན་གྱི་རྡོ་སྐུ་ཞིག་དང་། ཀཤྨཱི་ར་བཅས་བཅོམ་བརླག་གི་ཡུལ་ནས་རྙེད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཚུལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས་གསུངས་འདུག

ཀ་ནི་ཥྐའི་མཆོད་རྟེན། མཆོད་རྟེན་འདི་དེ་སྔོན་དུས་རབས་གཉིས་པའི་ཡས་མས་ཙམ་དུ་ཁ་ཆེ་ཛ་ལན་ཛ་རའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐས་བཞེངས་པའི་ནང་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཧ་ཤང་ཧྥ་ཧྱེན་དང་། ཐང་སེན་ཙང་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཆོད་རྟེན་འདི་ད་དུང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་དང་མཆོད་རྟེན་འདིའི་མཐོ་ཚད་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ(བོད་ཀྱི་མཐོ་ཚད་འདོམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྟེ། དེང་སང་གི་སྤྱི་ཁྲིར་བརྩིས་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ) མཐའ་བསྐོར་དུ་ལེ་དབར་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ། ཆོས་འཁོར་བརྩེགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་ཅེས་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དེང་སང་མཆོད་རྟེན་དེའི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་ཅེས《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས་གསུངས།

ཀ་པི་ལ་བསྟུ། གཤམ་གྱི་ཀ་པི་ལའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེར་གསལ།

ཀ་པི་ལའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཐང་སེན་ཙང་གིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ལམ་

ཡིག》ལས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ལ་མཐའ་བསྐོར་དུ་ལེ་དབར་བཅོ་ལྔ་ཙམ་དང་། གྲོང་སྡོང་བཅུ་ལྷག་ཙམ། ལྷ་ཁང་གོག་པོ་མང་པོ། ཕོ་བྲང་གི་ལྟེ་བར་ལྷུམ་ཞུགས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤུལ་བཅས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྐུ་བརྙན། དེ་དང་ཉེ་བར་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་སྐུ་བརྙན་ཨ་ཧྲ་ཛཱ་གི་ནོར་གྲགས་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་བཞིར་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་རི་དང་། རྒ་ན་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ཕྱང་དུ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤཱཀྱ་རྣམས་བསད་པའི་གནས་དང་། དེ་དག་གི་རུས་པ་བརྩུག་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་གཞོན་ནུའི་རོལ་རྩེད་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཤུལ་སོགས་ཡོད་ཅེས་གསལ། བཙན་པོ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་དེ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཤར་ཕྱོགས་མཐའ་ལེ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གྱི་ས་ན་ཡོད་པར་བཤད། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》ལས། ལུམ་བིའི་ཚལ་དེ་ལ་དེང་སང་ཡོང་གྲགས་སུ་རུ་མན་དེ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། གནས་དེར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་རྡོ་རིང་ཞིག་གི་ངོས་སུ། རྒྱལ་པོ་པྲི་ཡ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཕྱོགས་དེར་སླེབས་ཤིང་། ཕྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་སོ་ཞེས་རྡོ་རིང་བསླང་བ་ཡིན་བྱ་བའི་ཡི་གེ་འཕོད་པ་ཞིག་དེང་སང་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གསུམ་པོ་དེར་གསལ་ལོ། །

ཀ་སྦྲུངས། ཕོ་བྲང་དང་ལྷ་ཁང་ལྟ་བུའི་གཞུང་སྒོ་ཆེན་མོའི་མདུན་ངོས་སུ་སྒོ་ཁང་སྟེ་དེང་སང་སྒོ་འཕྱར་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཀ་སྦྲུངས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡང་སྒོ་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཀ་བ་མང་པོ་གཡས་གཡོན་དུ་གྲལ་བསྒྲིགས་ནས་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ཕོ་ཏ་ལའི་བདེ་ཡངས་ཤར་ནུབ་དང་། གདན་ས་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་ཁག་ཕལ་ཆེ་བའི་འདུ་ཁང་གི་མདུན་སྒོའི་ཕྱི་ལ་སྒོ་འཕྱར་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཀ་ཕིབས། གཞོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སམ་གཞོགས་གཅིག་ལ་ཀ་བ་མང་པོ་གྲལ་བསྟར་བསྒྲིགས་པའི་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་ལམ་དང་། སྟེང་དུ་ཐོག་བཀབ་པའི་ཁྱམས་རིང་པོ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་ནང་གི་གླིང་ཁ་དང་བོད་ཀྱི་ནོར་བུ་གླིང་ཁ། དགོན་པ་ཁག་གི་ཤག་སྐོར་བཅས་ལ་ཀ་ཕིབས་བཀབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཀ་ཟོར། ག་ཟོར། (ཙ)

ཀ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འབྲེལ། འདི་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ་བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འབྲེལ་ཞེས་བཀའ་གདམས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་མར་མི་དྭགས་གསུམ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའམ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ལ་ཟེར་བས། གདམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་གོ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཡིན།

ཀ་འཕན། ནང་ས་དང་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགོན་པ་ཁག་གི་མཆོད་ཁང་དང་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཀ་བའི་ངོས་སུ་འགེལ་སྲོལ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྫས་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། སྟེང་དུ་འཕན་མགོ་གོས་ཆེན་ནམ་གསེར་ཟངས་ལས་བཟོས་པའི་ཅོ་པ་ཏའི་མགོ་དང་དེའི་གཤམ་དུ་འཕན་ལག་དར་སྣེ་གསུམ་གྱི་དཔུས་མ་ཞེང་ཆེ་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་དེ་ལས་ཐུང་ཟད་ཆུང་བའི་སྣེ་མོར་འཛར་ཕོན་གཡེར་ཁ་ཅན་བཏགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀ་བ་སྦྲུལ་མགོ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ར་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་ཀ་བྱུང་རྟགས་ཅན་བཞིའི་གྲས་ཞིག་སྟེ། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང《ཆོས་འབྱུང་མེ་

ཏོག་སྙིང་པོ》 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་མི་དང་མི་མིན་གནོད་འཚེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་དྲག་སྔགས་ནུས་མཐུའི་གཏེར་ཁ་སྦས་ཞེས་གསལ།

ཀ་བ་བྲམ་པ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཁྲམས་ར་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་ཀ་ཁྱུང་གྲས་སུ་ཀ་བ་རྟགས་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། ཀ་བ་འདི་གང་ཡིན་ད་ཕན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་ངོ་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ཅིང་། ཇོ་བོ་རྗེས་གསང་བ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གསུངས་མེད། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་སྦས་པར་གསུངས་པ། ཀ་བའི་གཏེར་རྟགས་མཚན་མར་བརྟགས་ན་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ། སྨར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ》ལས། ཀ་བ་འདི་ནས་འདོམ་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཀ་གཞལ་བའི་གདུང་གསེབ་ནས་བཀའ་ཆེམས་ཤོག་དྲིལ་གསུམ་སྟེ། ༡. བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི《བློ་བ་འདོད་འཇོ》 ༢. བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《དར་དཀར་གསལ་བ》 ༣. རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》བཅས་གཏེར་ནས་བཏོན་གནང་བོག ཉིན་མོ་ཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་ཕྲིས་ཟིན་པ་དེ་མ་གཏོགས་བཤུས་མི་ཆོག་ཅེས་གཏེར་བདག་གིས་བཀག་ཆ་བྱས་པ་ལྟར། ཇོ་བོ་རྗེའི་སློབ་མ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་བཞིས་ཁག་བགོས་ནས་བཤུས་པ་གནང་། མཇུག་ནས་ཕྲན་ཙམ་བཤུས་མ་ཚར་བ་དང་། བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ནང་དོན་ཞིབ་ཆ་རྣམས་མི་ངན་གྱིས་གཏོར་བཤིག་མི་འབྱུང་ཆེད་ཕྲིས་བཤུས་མ་མཛད་པར་སྔར་གྱི་རང་གནས་སུ་འཇོག་པར་མཛད་ཅེས་ཇོ་བོའི་རྗེ་རྣམ་ཐར་དང《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མའི》གླེང་གཞི་གཉིས་ཀ་ལས་གསལ།

ཀ་བ་པདྨ་དབང་ཕྱུག ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་དངོས་སློབ་བགྲེས་པའི་གྲས་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་ནི་འཕན་པོ། དུས་ནི་སྐབ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཟ་བཙུན་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། འབྲོམ་སྟོན་པས་དབུས་གཙང་གི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་བསྐུལ་མའི་ཕྱག་བྲིས་འགྱུར་བ་ལྟར་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་ལ་ཐེབས། ཇོ་བོ་རྗེ་དབུས་ཀྱི་ལྷ་སར་ཐེབས་རྗེས་ཁོང་གི་བཞུགས་གནས་འཕན་ཡུལ་ལན་པ་སྤྱིལ་བུར་གདན་དྲངས། ཇོ་བོ་རྗེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་གི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་ཀ་ཁྱུང་གྲས་སུ་ཀ་བ་རྟགས་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་སྒོའི་གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་གང་རིགས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད། ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་གཏེར་གང་ཞིག་སྦས་པའི་སྐོར་ལ་གསུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་ལས་ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་སྦས་པར་གསུངས། 《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔའི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》ལས་ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་ཆོས་གཏེར་སྦས་པར་གསུངས་པ་དང་། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》 《རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར》རྒྱས་བསྡུས་བཅས་མཐུན་པར་སྣང་། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ཡི་གཏེར་བྱང་དུམ་བུའི་ནང་། ཀ་བ་འདི་དང་ཞེ་བའི་སར་གསོ་རིག་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་

ཁག་གཅིག་གུང་གཏེར་དུ་སྦས་ཞེས་གསལ།

ཀ་བ་སེང་མགོ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ར་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་ཀ་བ་རྟགས་ཅན་བཞིའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། ཀ་བ་འདི་དང་ཉེ་བའི་སར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་འཚེ་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་གཏེར་དུ་སྦས་ཞེས《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང་།《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》བཅས་ལས་གསལ།

ཀ་མ་རུའི་ཡི་གེ། 《མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ》དང་བོད་ཡིག་གི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་ནང་གསལ་ཞིང་། ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ནི《རྒྱ་དཀར་ནག་རྒྱ་སེར་ཀསྨིར་བལ་བོད་ཧོར་གྱི་ཡི་གེ་དང་དཔེ་རིས་རྣམ་གྲངས》ཞེས་པའི་དཔེ་སྙིང་ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱི་སོག་གི་དཔར་མ་པོད་[ང]པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༡༠ནས༣བར་དང་།《ཡིག་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ》སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་བྲང་གི་ཤིང་དཔར་ཤོག་གྲངས༧ནས༥པའི་མཇུག་བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀ་མ་བ་ཤེས་རབ་འོད། འདི་ཉིད་དགོན་པ་བའི་བུ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ(༡༠༥༧)ལོར་ལན་པ་མདར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་འོད་ཞུ། ཕྱིས་དགོན་པ་བ་མཇལ་དུ་ཕྱིན་པས་དགོན་པ་བས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས་བསྐྱངས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཐུགས་རབ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ནག་ཆོས་བསྒྱུར་བ་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེའུ་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་མཛད་པ་པོ་མཁས་བཙུན་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཟེར་བའི་ཡ་གཅིག་ཁོང་ཡིན་པར་འདྲའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་མ་དགོན་པ་བཏབ། དགེ་འདུན་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་འཚོགས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ངན་པ་རྣམས་བཟང་པོར་བསྒྱུར་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡང་མངའ། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༡༣༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཀ་མ་རཱུ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་པཊྣ་ཧི་ཞུར་ནས་སྐྱོ་ཏ་ཊ་བར་རེལ་ལི་དང་དེ་ནས་མལ་ལེ་བཅུ་བདུན་སོང་བ་ན་ཤར་རྡུ་མཆོག་གྲོང(མ་ཧྣ་ཨུ་ཉི)ཡོད། དེ་ཉི་གནས་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཀ་མ་རཱུ་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས། སྔོན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཀ་མ་ལ་གུཧྱ། འདི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྟེན་སྦྱོང་བའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་དེབ་ཐེར《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་གསུངས་པ་ལས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཇལ་ལགས།

ཀ་མ་ལ་རཀྵི་ཏ། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་གནས་གཞི་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཤྲཱི་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་མཁན་ཐོག་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་། གསང་བ་འདུས་པ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་བཅས་ལ་མཁས་པ་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་དང་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྟོད་དུ་དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་མུ་སྟེགས་མང་པོ་བཏུལ། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ནགས་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཅིག《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༡༣ནས༣༡༥བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ཀ་མ་ལ་སྟེ་པདྨ་དང་ཤཱི་ལ་ནི་ཚུལ་ཏེ་པདྨའི་ཚུལ་ལམ་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

རྒྱ་གར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་སྲོལ་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་ཡང་། མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༣༢དང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་ཐང་ཟངས་གླིང་མ》ལྷགས་དཔར་གྱི་ཤོག་གྲངས༥༢པ་བཅས་གཉིས་ཀར་རྒྱ་ནག་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་དེ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན་མ་ཡིག་བྲིས་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱིས་དཔེ་བཤུ་བྱས་སྐབས། ཡིག་ཕྲེང་གོང་མ་ནས་འོག་མར་མཚོངས་ཏེ་བྲིས་ནོར་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་ཏེ་ཡིག་ཕྲེང་གོང་མར་རྒྱ་ནག་ནས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་བོད་དུ་ཕེབས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་གདན་དྲངས་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ཡིན་ངེས་སྙམ་པས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་ཞུ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འདི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་དངོས་སློབ་ཡིན། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་སྐུ་འདས་རྗེས་རྒྱ་ནག་ནས་ཕེབས་པའི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ཆོས་ཞེས་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྤྱོད་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ནས་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་དགོས་པའི་སྲོལ་གསར་པ་དར་སྤེལ་བཏང་བར་བརྟེན་སྔར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་སྐབས་བཙུགས་པ་གནང་བའི་ཆོས་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁག་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་པ་ནང་ཁུལ་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་བྱུང་། ཧྭ་ཤང་གི་ཕྱོགས་ཁག་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་ཕྱོགས་ཁག་རྣམས་དམར་གསོད་གཏོང་རྩིས་བྱས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་རང་སྲོག་བཅད་པ་བཅས་འགལ་ཟླ་ཚབས་ཆེན་བྱུང་བ་ལ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཧྭ་ཤང་ཕྱོགས་ཁག་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་དྲག་འཐབ་མ་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་ཆོས་རྩོད་འགྲན་གླེང་ཐོག་རྒྱལ་ཕམ་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུར་གོ་བསྐོན་སློབ་གསོ་གནང་རྗེས་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་སྐུ་གཤེགས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་ཐོག ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་དང་རྩོད་གླེང་གནང་སྟེ་ཧྭ་ཤང་ཚར་བཅད་པ་སོགས《སྦ་བཞེད》དང《མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》སོགས་བོད་ཡིག་གི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མ་གསུང་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་དོན་དུ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཧྭ་ཤང་གི་ཕྱོགས་རྗོད་པ་ཕམ་པར་གསལ་བ་དེ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་ཐོག་བྲིས་པའི《རིགས་པ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ》ཞེས་པའི་ནང་རྗོད་པ་བསམ་གཏན་མཁན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་བཤད་ཡོད་པས་བོད་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཁུངས་དག་མིན་ཞེས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནའི་དོན་དུ་དག་སེལ་གནང་མཁན་བྱུང་ཡོད་པས་དོན་གནད་དེ་སྐོར་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་དབང་རྣམ་པ་ཆོས་ཞིབ་དཔྱད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བསམ་ཡས་ཆོས་རྩོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལོ་ཁ་ཤས་བོད་དུ་བཞུགས་རིང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ལྟ་བ་དང་། སྒོམ་པ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ《སྒོམ་རིམ་དང་པོ། བར་པ། ཐ་མ》བཅས་ཆེད་རྩོམ་མཛད་དེ་འབྲས་བུ་གསུངས་པའི་ཞོར་ལ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་དགག་པ་མཛད། （གསུང་རྩོམ་དེ་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་པོད[ཀི]པར་ཡོད） སླར་ཡང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་དུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི《དབུ་མ་སྣང་བ》བརྩམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ཏས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ས]པར་ཡོད། གཞན་ཡང་གསུང་རྩོམ་གཞན་དག

སྐོར《ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ》ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བསྟན་པས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་པོད[མ]པར་ཡོད། 《ཤེར་ཕྱིན་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བ》ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་དང《དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ》ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ས]པར་ཡོད། གཞན་ཡང་གསུང་ཁག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་འདིར་མ་བཀོད། སློབ་དཔོན་སྐུ་གཤེགས་རྐྱེན་ནི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བ་ལྟར་ན་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྩོད་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་དེས་ནད་མ་ཐེག་པར་གཤེད་མ་ལག་དམར་བ་གཉིས་མངགས་ནས་མཚན་མོ་སྒྲ་བསྒྱུར་ཁང་པར་གཟིམས་ནས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མཁལ་མ་བཙིར་ནས་སྐུ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྙམ།

ཀ་མེད་ཧ་ར། ལྷ་སའི་བར་སྐོར་གྱི་ཤར་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་མེད་ཧ་ར་ཞེས་པའི་ཁང་པ་དེ་ནི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་སྐྲུན་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ཚེབས་ར་ཡིན་སྐད།

ཀ་ཚལ། མལ་དྲོ་བརྒྱུད་འབྲི་གུང་ངོས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་གྱི་ཁ་ཐུབ་ཏུ་བལྟ་བའི་རི་ལྗིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཀ་ཚལ་ལྷ་ཁང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་བཏབ་པའི་མཐའ་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞིའི་གྲས་བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་གྱི་གཟུགས་ལྟར་གནས་པའི་དཔུང་མགོ་གཡས་པ་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཀ་ལྷ་ལི། ནང་བསྟན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་འཇུག་སྡོད་ཀྱི་མིང་རྙིང་པ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤོ་ཀ་ལི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེའི་སྒྲོམ་སྐྱོར་ནི་སེ་དང་སྨྱུག་མ་གང་རིགས་ཁ་གཤགས་ཏེ་དྲ་མིག་ལྟ་བུར་བཟོས་པའི་བར་སྟོང་རྣམས་ཤོག་བུ་ཞུགས་མ་འཐུག་ཚད་སོར་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ཞིག་ཆེ་ཆུང་ཕྱི་སྒྲོམ་དང་མཉམ་པ་བཟོས་པའི་འདུས་མཚམས་ཀྱི་གཟེར་སྡོམས་རྣམས་ཟླ་པགས་རྒྱུན་བུའམ་ཀོ་བསེའི་རྒྱུན་བུ་གང་རིགས་ཀྱིས་བསྡམས་ཐོག ནང་ཤ་གོས་ཆེན་དང་རས་གང་རིགས་བཏང་ནས་སྟེང་འོག་སྦྲིལ་མཚམས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་སོར་ལྔ་ཡན་བཞག་པར་གོས་ཆེན་དང་རས་སོགས་ཆོས་གཅིག་མ་བྱས་པ་དང་། བསྡོམས་ཐག་ཐུག(ཡུན་ནན་དང་རྒྱལ་ཐང་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་ཀོ་བ་ཆོས་གཞི་དམར་པོ་ཡིན་པ་ཞིག) སི་ཏྲ་ཧོ་གང་རིགས་ཀྱིས་བསྡམས་ཆོག་པ་ཞིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཆོས་བསྟམས་པའི་ཤོ་ཀླུ་ལི་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་ཤོ་ཀ་ལི་བཅས་བཟོ་དབྱིབས་དང་། རྒྱ་ཆའི་སྤྲོས་པ་རྒྱས་བསྡུས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

ཀ་གཞུ། ཀ་བ་དང་གཞུ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྡུད། དེ་ཡང་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་བྲེ་གདན། དེའི་སྟེང་དུ་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞུ་ཡོད་པ་བོད་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ནང་མའི་ཀ་བ་ཕུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲེ་གདན་པད་གཟུགས་ཅན་ཟླུམ་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་བྲེ་གྲུ་བཞི་པ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞུ་བཅས་བརྩེགས་ནས་ཡོད། གུང་གོའི་འཛུགས་སྐྲུན་བཟོ་ལས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་འཛུགས་སྐྲུན》ཞེས་པའི་བརྙན་དཔར་གྱི་ཤོག་གྲངས57པར་གཟིགས་ན་ཀ་བ་དང་གཞུའི་དབྱིབས་རྣམས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་གི་ཀ་གཞུ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད།

ཀ་བཞི་མ། བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ། མཐའ་བསྐོར་གྱི་ཙིག་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཀ་བ་རྣམས་མ་རྩིས་པར་ཁང་པའི་གཞུང་དུ་ཀ་བ་བཞི་ཡོད་པར་ཟེར།

ཀ་ར་བླི་ར། ལག་པ་དཔའ་བོའམ་དཔའ་བོའི་ལག་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཤོག་བུ་བཟོ་རྒྱུ་ལྕུམ་བུ་རེ་ལྕག་པའི་མིང་།

ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་མིང་མཐར་ལྡན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་

སོ་སོའི་མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་མཁན་བརྒྱུད་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་སློབ་སོ་སོའི་མཚན་བྱང་ཤིང་གི་མཐར་སྦྱར་ནས་འདོགས་པར་མཛད་ཀྱི་ཡོད། མཁན་པོ་དེ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ལས་རབ་བྱུང་གནང་ཡོད་ན། ཤིང་གི་མཐར་ཀ་ར་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ནི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལས་རབ་བྱུང་མཛད་པ་ཡིན་པས་མཚན་གྱི་མཐར་དི་པཾ་ཀ་ར་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཤིང་བྱང་དུ་སྐྱོང་བའི་ཤིང་བྱང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་མང་བཀུར་སྡེ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གུཔྟ་སྟེ་སྦས་པ་ཞེས་པའི་ཤིང་བྱང་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཤིང་བྱང་དུ་དཔལ་དང་། བཟང་དང་། སྲུང་བ་ཞེས་པའི་ཤིང་མཐའ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། བོད་ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བཀའ་བཅད་གནང་བ་ལྟར་སད་མི་བདུན་རབ་བྱུང་གནང་བའི་མཚན་བྱང་དུ་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོའི་མཚན་མཐར་རཀྵི་ཏ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་སད་མི་བདུན་ཀའི་མཚན་གྱི་མཐར་རཀྵི་ཏ་ཞེས་སྦྱར་ནས་མིང་འདོགས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

ཀ་རའི་ཁུ་བས་བསྣན་པའི་འབྲས་སིལ་མ། (འབྲས་སིལ) འབྲས་ཆྣངས་བཙོས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་མར་ཁུ་དང་། ཀ་ར། ཀུན་འབྲུམ་བཅས་བཏབ་པའི་ཟས་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབྲས་སིལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཀ་རི་ཀཱ། རྒྱ་གར་སྐད་ཅིག་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའམ་ཚིགས་བཅད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཚིགས་རྐང་བཞི་ལ་ཡིག་འབྲུའི་ཚེག་བར་གྲངས་ཚད་ངེས་ཅན་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ཟེར།

ཀ་ལ་ཀ་ཏ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཡིན་ཅིང་། ཤར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་པའི་ནང་རྣམ་ག་ལ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀ་ལ་ཀི། རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཀ་ལ་ཀི་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་རིགས་ལྡན་ཞེས་འབོད་པ་དེར་ཟེར། ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་རིགས་ལྡན་དེ་ནི་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་དར་སྤེལ་བཏང་ནས་དབང་དུ་སྡུད་མཁན་ཡིན་པ་སོགས་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་སྣང་། ཞིབ་པར་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་གཏམ་རྒྱ་བལ་མཁས་པའི་ངག་རྒྱུན》ཞེས་པ་དེར་གསལ།

ཀ་ལ་ཙཀྲ། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་འགོར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཉམ་དུ་འཁྲིད་པ་གནང་བའི་བན་ཆུང་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་།

ཀ་ལན(ཏ)ཀ བྱ་མཆིལ་པ་སྐྱེ་གྲོང་གི་བྱིའུ་ཞེས་མཛོད་བརྗོད་མང་པོར་འབྱུང་བས་ཁྱིམ་ནང་དུ་འཁོར་བའི་བྱ་ཆུང་དུ་དེའོ། །

ཀ་ལྤ་ལ་ཏཱ་ཀ་ར་ཊ། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གཞུང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་བཅུ་ཡོད་པ་ཟུར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལས་ནང་གསེས《སྒྲ་མདོ་ཀ་ལཱ་པ》ནི་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་ཀ་ལཱ་པའི་ཀུན་བཤད་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གིས་བཤད་པ་དང་། ཀ་ལཱ་པ་ཞེས་པ་ཆ་བསགས་ཏེ་སྔ

བྱའི་མཇུག་སྒྲ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆ་བསགས་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གི་བཞོན་པ་རྨ་བྱའི་མཇུག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ལས་གསལ་ཡང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་སརྦ་ཝརྨ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་ལ། ཆ་བསགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཤས་དག་བསགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ཀུན་བཤད་བཞི་པ་ཡན་ལ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཀུན་བཤད་བཞི་དང་། ཀྲིཏ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གོང་གསལ་དེ་དང་། བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བསྐང་བ་བཅས་སློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་དང་། ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་འདི་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་རབ་བྱུང་༥པའི་མེ་བྱི(༡༢༧༦)ནས་རབ་བྱུང་༦པའི་ཆུ་རྟ(༡༣༤༢)རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུརྒ་སིཾ་ཧའི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》པོད[ལ]པའི་འགོར་ཡོད། གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་བོད་འགྱུར་གྱི་གྲགས་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཨ་ནུ་བྷཱུ་ཏིའམ་གྲགས་འབྱོར་གྱིས་བརྩམས་པ་སོགས《སྒྲ་མདོ་ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ》ཁག་བརྒྱད་ཙམ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》པོད[ལེ]དང[ཤེ]གཉིས་སུ་ཡོད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི་ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པའི་སྔར་བོ་དོང་ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རིག་གནས་གསན་བཞེས་གནང་ཡུལ་གཙོ་བོ)མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལེགས་སྦྱར་འབྱུང་གནས》 སྣེ་ཐང་བློ་བརྟན་བཞི་པས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ》ཤོག་གྲངས༥༨ ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༤༤༡)ནས་རབ་བྱུང་༩པའི་ས་བྱི(༡༥༢༨)ལོ་བར་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་བཤད་སྦྱར་གཞུང་དོན་གསལ་བ》ལེ་ཚན༥པའི་ཤོག་གྲངས༡༩༦དང་། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་ཆེན》ལེ་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཤོག་གྲངས་༦༨༣ཡོད་པ་བྲིས་མ་ཞིག བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་ཆེན》དེ་ཉིད་གསུང་འབུམ་ལྷ་ས་དཔར་མའི་པོད[ར]ཤོག་གྲངས༥༤༤བཅས་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། ཚུ་མིག་ལོ་ཙཱ་བ། དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཞལ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་ལ། དེང་སྐབས་འཁྲིད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ནི། ས་བཟང་ལོ་ཙཱ་བ་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་སྦྱར་རབ་གསལ་སྣང་བ》ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་དཔར་མར་ཤོག་གྲངས༤༣༡ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྔོན་དུས་རབས་འདིའི་མགོར་ཙོ་ནེ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་བླ་སྤྲུལ་མང་པོས་གསན་ནས་འཆད་སྤེལ་མཛད་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་དང་ཡང་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་སྤེལ་མཛད་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་རྣམས་བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་གནས་ལྔ་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཁྲོ་རུ་ཚེ་རྣམ་རིན་པོ་ཆེས་སློབ་མ་མང་པོར་འཆད་སྤེལ་མཛད་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་བཞིན་མཆིས།

ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་ཁྱེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྔགས་ཕྱོགས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཤམ་བྷ་ལ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་ཆགས་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་ལ་ཀ་ལཱ་པ་ཞེས་འདོད་པ། བོད་སྐད་དུ་ཆ་བསགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་རམ་ཆ་བསགས་ཀྱི་པོ་བྲང་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། གནས་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་ལུང་མི་འདྲ་བ་བདུན་བརྒྱལ་བའི་མཐར་ཡུལ་གྱི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་

མཐའ་གངས་རིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བསྐོར་བའི་ནང་མའི་དབུས་སུ་ཀ་ལྔ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་དེར་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་གྱི་མིང་ཅན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་སོགས་ཐུན་མོང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ཚོད་ལས་འདས་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཤིང་། གཟིགས་པར་འདོད་ན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་དང་བཅས་པ་ངོ་མཚར་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཕོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[༧]པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

ཀ་ལི་ཀོ་ཊ། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཡུལ་འདི་སྔར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཆེན་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་སྐུ་ཕག་གི་གདོང་པ་ཅན་དང་ལྷ་མོ་ཙཎྜི་ཀའི་རྟེན་རྗེ་མིའི་མགོ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ལྟར་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ནོར་ཕྱུགས་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་དམར་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་འདིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཉིན་ལམ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་འོང་བའི་ཚོང་ཁྲོམ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཙན་པོ་པཎྜི་ཏའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས་གསལ།

ཀ་ལིངྐ། ༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། ཡུལ་འདི་མངའ་རིས་གུ་གེའི་མང་ནང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་སར་གླང་པོ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། ༢. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། ཀ་ལི་ཀ་ཏྟ་ནས་མེ་རྫིལ་ས་ལ་འགྲོ་བའི་མེ་འཁོར་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིན་པས་ཐོག་མར་ཨོ་རི་ས་ས་ལ་སླེབས། ཡུལ་དེ་ནི་ཨོ་ཏ་བི་ཤའམ་ཀ་ལིང་ཀའི་ཡུལ་ཏེ། སྔོན་དུས་ནང་བསྟན་གསང་སྔགས་དར་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་གསང་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མང་པོ་ཡོད། ཡུལ་དེའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན། ཛ་གད་ན་ཐ་ཟེར་བའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྷ་ཁང་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་ཡོད་ཅེས་གསལ། ཉེ་རབས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་དགེ་སློང་སྡེ་བམ་གི་མི་ཏྲར་ཀ་རས་མཛད་པའི《ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར》ཨཙཱརྻ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་ཀ་ལིངྐའི་ཡུལ་དབང་དུ་མ་བསྡུས་གོང་གི་ཀ་ལིངྐའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཁྱབ་ཁོངས་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་མཐའ་ཆུ་བོ་མ་ཧཱ་ན་དི་དང་། གོ་ད་བ་རི་དང་། ཀྲི་ཥྞའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡབ་བིན་དུ་ས་ར(སྙིང་པོ་ཐིག་ལེ)འཚོ་བསྐྱོད་སྐབས་ཀ་ལིངྐ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཐེངས་གསུམ་གྱི་བར་མཐའ་བསྐོར་ཡང་དབང་དུ་བསྡུས་མ་ཐུབ། སྐབས་དེར་ཀ་ལིངྐ་ལ་རྟ་དམག་ཆིག་སྟོང་དང་། གླང་པོ་ཆེ་བདུན་བརྒྱ། རྐང་དམག་ཁྲི་དྲུག་ཡོད། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བརྒྱད་ལ་སླེབས་སྐབས་དམག་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཀ་ལིངྐ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་མཐའ་བསྐོར་ཞིང་། ཡུལ་དེའི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་མང་པོས་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་རྒོལ་ལན་སློག་ཀྱང་མཐར་ཕམ་སྟེ་མི་གྲངས་ཆིག་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གསོན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། དམག་ཐོག་ཏུ་བསད་པ་ནི་གྲངས་ལས་འདས། སྐབས་དེར་གཞི་ནས་ཀ་ལིངྐའི་ཡུལ་དེ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྡུས། དམག་འཁྲུག་དེ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་ལ་དམག་དྲངས་པའི་ཐ་མ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསལ། ཞིབ་པར་གོང་གསལ《རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར》ལས་གསལ་ལོ། །

ཀ་ལིང་ཀ་ཡི་བདག་པོ། འདིར་ནྣ་མ་ཙ་ཡི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་བྲིས་མ་དང་། དཔར་མ་ཚང་མར་ཀ་ལིངྐ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་འགྲེལ་དཀའ་བར་འདུག

ཅིང་། ཁོ་བོའི་བསམ་པར《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ཐྲིས་མའི་སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་གི་སྐབས་སུ། སྦྲིན་ཚོགས་ཤུ་ལྣ་ཀ་ལི་ཀ ཞེས་ཀ་ལི་ཀྞ སྤྲིན་ཚོགས་དང་ཤུ་ལྣ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པར་བཤད་པར་ལྟར། སྐབས་འདིར་ཀ་ལི་ཀ་ཞེས་པ་ནག་མོའི་དོན་དང་། ལྷ་མོ་ཤུ་ལྣའི་མིང་གི་གོང་འཕྲོས། མངོན་བརྗོད་དུ་ནག་མོ་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེའི《མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ》ལས་གསུངས་པ་བཅས་དེས་ན་ནག་མོའི་བདག་པོ་སྐྱེ་ཤུ་ལྣའི་བདག་པོ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ལ་གོ་རྒྱུ་བྱས་ཚེ་ཚིག་སྤྱ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པར་སེམས། འོན་ཀྱང་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་དཔྱད་པར་ཞུ།

ཀ་ལིབ། ཨ་རབ་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཡིན་ཅིང་། གོ་དོན་ནི། བརྒྱུད་འཛིན་པ་དང་སྐུ་ཚབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ༡. དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྟོན་པ་མོ་ཧན་མུ་ཏེ་འདས་རྗེས་དེའི་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བ་ཨེ་སུ་ཧྲ་ཁར། ཤུ་མར། ཨོ་སི་མན་སོགས་བྱུང་། ༢. དུས་རབས་དཀྱིལ་མའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཨ་རབ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཨོ་སི་མན་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་བདག ༣. ཀྲུང་གོ་དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ཁང་གི་སློབ་མ་ཚོ་ལ་ཡང་ཀ་ལིབ་ཅེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

ཀ་ལིབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བདག་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀ་ལིབ་ཤུ་མར་གྱིས་སྤྱི་ལོ༨༣༩ ནས་༨༩༩བར་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་དབང་ཆ་བཟུང་རིང་དབྱི་རག་དང་པ་ལེ་སི་ཐན། པར་སིག ཨེ་ཅིད་སོགས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་དབང་དུ་བསྡུས་རྗེས། མངའ་འོག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཀ་ལིབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་ཞེས་གསལ།

ཀ་ལིབ་ཨ་ལིས། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཀ་ལིབ་མི་རབས་བཞི་པ་དང་། དབྱི་སི་ལན་སི་ཡེ་ཕྱོགས་ཁག་གི་དབྱི་མ་མུ་མི་རབས་དང་པོ་ཡིན་ལ། (ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ༨༠༠ནས་༨༨༡)མོ་ཧན་མུ་ཏེའི་ཕ་རྒྱུད་གཅུང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་སྔ་ཤོས་གྲས་ཡིན། ཁོང་གིས་ཏུར་བརྩོན་ཆེན་པོས་མོ་ཧན་མུ་ཏེའི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་དང་དམག་འཐབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས། རྗེས་སུ་མོ་ཧན་མུ་ཏེའི་བུ་མོ་ཕྲ་ཏི་མ་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས། ཀ་ལིབ་ཨོ་སི་མན་གྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཨ་ལིས་ཀྱིས་ཀ་ལིབ་ཀྱི་འགན་ཁུར། སྤྱི་ལོ༨༥༨ནས་༨༨༡ལོའི་ཟླ་དྲུག་རིང་དབང་ཆ་བཟུང་། དེའི་རིང་ལ་དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་དབང་ཆ་འཐོབ་རེས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཛ་དྲག་ཆེ་ཞིང་། ཕྱོགས་ཁག་མང་པོར་གྱེས་ཏེ་ཏ་ཡ་ལི་ཅི་ཕྱོགས་ཁག་གིས་བསད་པ་རེད།

ཀ་ལིབ་ཤུ་མར། (སྤྱི་ལོ ༥༨༩ནས(༨༩༩)དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གཙོ་བདག་མི་རབས་གཉིས་པ་སྐྱེ་མེ་ཁ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་སྐྱེས། ཚོང་པ་འབྱོར་ཕྱུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཀ་ལིབ་ཨེ་ཧྲུ་ཧྲ་ཀར་མ་གྲོངས་གོང་དུ་ཀ་ལིབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱས། སྤྱི་ལོ༨༣༩ནས༨༩༩བར་དབང་ཆ་བཟུང་རིང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབྱི་རག་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་དམག་དྲངས་ཏེ་དབང་དུ་བསྡུས། ས་ཧྲི་ལ་དང་ཁྲུ་ཧྲ་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས། སྤྱི་ལོ༨༩༩ལོར་པར་སིག་གི་ཞིང་ཐྲན་ཞིག་གིས་བསྒྲོངས་སོ། །

ཀ་ལིབ་ཨེ་ཧྲུ་ཧྲ་ཁར། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀ་ལིབ་མི་རབས་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། (སྤྱི་ལོ༥༧༣ནས༨༣༩)སྟོན་པ་མོ་ཧན་མུ་ཏེའི་མཛའ་གྲོགས་དང་གྲོས་པོ་རེད། མེ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དྲག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ལོ་ཆུང་དུས་ཚོང་པ་བྱས་སྡོད་ཞིང་། མོ་ཧན་མུ་ཏེས་དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ༨༢༢ལོར་མོ་ཧན་མུ་ཏེ་མེ་ཁ་གྲོང་དུ་གནས་བཙོད་མ་བདེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མེ་ཏེ་ན་ལ་བྲོས་རྗེས། སྤྱི་ལོ༨༣༡ལོར་མོ་ཧན་མུ་ཏེའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སློལ་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་ཡིན། མོ་ཧན་མུ་ཏེ་འདས་རྗེས་ཀ་ལིབ་ཏུ་འདེམས་བསྐོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༨༣༢ནས༨༣༩བར་

ལོ་གསུམ་རིང་དབང་ཆ་བཟུང་། དེའི་རིང《ཀོ་རན་གསུང་རབ》ཐོག་མར་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུས་རྒྱུད་ཚོགས་ཁག་གིས་ཇོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པ་རྣམས་ཞི་འཇགས་བཏང་སྟེ་ཨ་རབ་ཕྱིད་གླིང་གཅིག་གྱུར་བྱས་སོ། །

ཀ་པི་ལ་ཝ་སྟུ། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཀ་ལིབ་མི་རབས་གསུམ་པ་ཡིན། (སྤྱི་ལོ༥༧༧ནས……༤༥༤)མེ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དྲག་ཚོང་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མོ་ཧན་མུ་ཏེས་གསར་གཏོད་བྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་རྒྱུར་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ཤུགས་ཆེན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། ཀ་ལིབ་ཨུ་མར་བཀོད་སྒྲིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཀ་ལིབ་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་དུ་འདེམ་བསྐོས་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ༤༦༧ནས……༤༥༤བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་རིང་དབང་ཆ་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རིང《ཀོ་རན་གསུང་རབ》ཆ་ཚང་བར་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པའི་དཔེ་དེབ་བསྒྲིགས། ཡ་མེ་ཉེ་ཡ་དང་ཕྱི་གླིང་བྱང་བརྒྱུད་དབང་དུ་བསྡུས། པར་སིག་དང་ཧོ་རོ་སན་གྱི་ཇོ་ལོག་བྱུང་བ་དྲག་གནོན་བྱས་ཏེ། ཀ་ལིབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་། སྤྱི་ལོ༤༥༤ལོར་ཇོ་གློལ་ཕྱོགས་ཁག་གིས་གློག་གསོད་བྱས།

ཀ་ལོ། ཀ་བའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་གྲི་དང་གྲི་ཁེབས་གཉིས་ལ་ཟེར་རོ། །

ཀ་ཤ། ས་སྐྱེས་དང་། དོན་འགྱུར་རྩ་ཞེས་པ།

ཀ་ཤི། གསལ་ལྡན།

ཀ་ཤི་མིར་ཁོངས་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་། ལྷ་སའི་ཀ་ཤི་མིར་ཁོངས་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་ནི་ལྷ་སའི་གླིང་སྐོར་ལྷོ་ལམ་རགས་ཁ་སྣོད་དུ་ཡོད། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྔོན་ནས་ཀ་ཤི་མིར་ཁོངས་ཀྱི་ཚོང་པ་ཤུང་ཤས་ཤིག་ལྷ་སར་བསྡད་པ་དང་། སྐབས་དེར་རགས་ཁ་སྣོད་དུ་ཕྱག་ཁང་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས། རྗེས་སུ་ཕྱག་ཁང་དེ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཞིངས་གཅིག་བྱས་པ་དང་། དེ་སྔ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ་ སྣིར་ཡ་ཀོབ་ཟེར་བ་ཞིག་ལྷ་སར་བསྡད་དེ་ཉིན་ལྟར་ཉིན་དཀྱུང་ཉང་བྲན་གྱི་རི་སྟེང་བྲག་རྫོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཕྱག་འཚལ་རྒྱག་པར་འགྲོ་བ་དེ་ད་ལྟ་ལའི་ཀླ་མ་སྒྲུ་གླིང་ལྷོ་ཕྱོགས་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནས་གཟིགས་ཏེ་དེར་ཕྱུགས་མོས་བྱུང་བས་རྒྱ་མདའ་སྣང་གི་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གི་ས་ཆ་གནང་ཞིང་། རྒྱ་མདའ་སྣང་ནི་ས་དེའི་རྒྱ་ཁྲོན་གྱི་ཚད་ཡིན་ཟེར། དེ་སྐབས་ཀ་ཤི་མིར་ནས་འབྱོར་པའི་མི་༦༦ཡོད་པ་དེ་དག་ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་ཆོག་པ་དང་དེ་དག་ལ་དམིགས་བསལ་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་སྟེ་ས་དེར་ཁྲལ་ཨུལ་རྒྱུགས་མི་དགོས་པའི་ཐོག་དུས་ཆེན་སྐབས་གཟིགས་བཟོས་ཀྱང་གནང་གི་ཡོད་སྐད། སྦྱིར་ཡ་ཀོབ་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་རྒྱག་སའི་བྲག་རི་དེར་ཀ་ཤི་མིར་ཁོངས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་ཚོ་ལོ་ལྟར་གནས་མཇལ་སྐོན་ལམ་འདེབས་པར་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད། རྒྱ་མདའ་སྣང་ལ་མ་གཞི་ཕྱག་ཁང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་གཏན་ལྷ་སའི་ཕྱག་ཁང་དུ་ཕྱག་འཚལ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱིད་གནས་དང་གོར་པན་གྱི་དུས་ཆེན་སྐབས་མཇོན་འཕོད་དང་། སེམས་ཅན་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱེད་རྒྱུར་ས་ཆ་ཀུ་ཡངས་ཤིང་། ཆ་རྐྱེན་བཟང་བས་ཁ་ཆེ་རྣམས་རྒྱ་མདའ་སྣང་ལ་འགྲོ་བས་ཕྱག་ཁང་དེ་གཉིས་ཁོངས་གཏོགས་གཅིག་གི་ཕྱག་ཁང་ཡས་མས་ལྟ་བུར་གནས། ཀ་ཤི་མིར་ཁོངས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་ལོ༡༨༤༡ལོར་ཀ་ཤི་མིར་ལ་ལོག་འགྲོ་སྐབས་སྤྱི་རྫས་རྣམས་ཁྱེར། ད་ཆ་ཕྱག་ཁང་ཡས་མས་གཉིས་ཀར་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁོངས་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཁ་ཆེ་རྣམས་ཕྱག་འཚལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཡིན།

ཀ་ཤིའི་གུར་ཁང་། (ཀ་ཤི་ཀའི་གུར་ཁང)ཀ་ཤིའི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་རས་ལས་འཚེམ་བཟོ་བྱས་པའི་གུར་ཞེས་པའི་དོན། བོད་ས་གནས་སུ་གུར་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་སྔར་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སྐབས་ནས་དར་སྲོལ་ཆེ་ཞིང་། གུར་ཆེ་བའི་ནང་མི་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཤོང་བ་ནས་ཆུང་བ་ལ་མི་གསུམ་བཞི་ཤོང་བའི་བར་ཡོད། གུར་གྱི་དབྱིབས་ལ་ལྡིང་གུར་ཧ་གཟུགས་མ་དང་། ཕྱོག

གུར། དམག་གུར། སྦྲ་གུར་བཅས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྙིང་གུར་ཏེ་གཟུགས་མ་ནི་གུར་གྱི་སྟོད་ཆ་རྒྱ་ཕིབས་དང་འདྲ་བར་ཟོས་གཉིས་སུ་བཞི་དང་། ཡོགས་གཉིས་སུ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། གཤམ་ཆ་སུ་བཞིར་བྱས་པའི་མདོ་སྨུག་གཉིས་དང་། མདོ་ལ་ཡོལ་སྐོར། གུར་གྱི་སྙིང་དུ་ཆར་ཁེབས། འགོ་སྣམ་དང་རས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་བབས་ལྷེ་རྒྱན་སྦྲེས་རྒྱུས་བསྒྲུས་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱོག་གུར་ནི་གུར་གྱི་དབྱིབས་བང་སོ་ཟླུམ་པོའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ། ནང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཀ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནང་དུ་ཤིང་དྲ་བ་བསྒོལ་མ་བསྒྲིགས་པའི་གུར་སྒྲོམ་ལ་ཕྱི་ནས་རས་དང་ཕྱིང་པའི་གུར་གཡོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ལ་ཟེར། དམག་གུར་གྱི་ཟོས་གཉིས་སུ་བཞི་དང་། ཡོགས་གཉིས་སུ་གསུམ། ནང་དུ་ཀ་བ་ཡས་མས་གཉིས་དང་། སྟེང་དུ་གུར་གདུང་བཅས་སྟོད་སྨད་སྒྲིགས་བཤིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་དམག་དཔུང་དང་། འགྲུལ་པ་ཕྱོགས་ཐོན་སྐབས་འཁྱེར་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན། སྦྲ་གུར་ནི་འབྲོག་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྩིད་པ་ལས་འཐགས་པའི་སྦྲ་ལས་བཟོས་པའི་གུར་ཞིག་སྟེ། དབྱར་དུས་ཆར་པ་དང་དགུན་དུས་ཁ་རླུང་འགོག་ཐུབ་ཅིང་། ཚ་བ་ཆེ་སྐབས་བསིལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀ་ཤིའི་གྲོང་། ཀ་ཤིའི་ཡུལ་ཞེས་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཝ་ར་ཎ་སི་ཆགས་སའི་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་ཐོན་པའི་རས་ལ་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཟེར། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་ཀ་ཅི་སྐོང་ཤུན་མ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀ་སོ་རི་བ། འདི་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ཤོག་གྲངས་༢༨༡ལས། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཆ་མི་གསལ།

ཀཱ་མ་ཙནྡྲ། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བམ་ཀླ་ཡར（དེང་སང་གི་རྒྱ་སྐད་དུ་མང་ཅ་ལ་ཟེར）ཙནྡྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》སྐབས་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པར་གསུངས།

ཀཱ་མ་རཱུ་པ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འདོད་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ཚུལ《སཾ་བོད་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་ཚིག་མཛོད》ལས་གསལ། བཙན་པོ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། རང་རེའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་དེ་ལྷོ་ནས་ཀོང་པོ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པའི་ཁུལ་དེར་ཀྱི་རི་ཕཏྟའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཀོ་ཏ་རི་དང་། ཀམ་ཚ་རཀྵ་གཉིས། ཤར་གྱི་ཆ་ལ་ཨ་སམ་གྱི་ཡུལ། ནུབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ཀཱ་མ་རཱུ་པའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པའི་དབང་གིས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡུལ་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་མིང་ལ་ཀཱ་མ་རཱུ་པའི་ཡུལ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། གནས་ཆེན་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞིའི་གྲས་ཀྱི་ཀཱ་མ་རཱུ་པའི་ཡུལ་དངོས་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཀློ་ཏ་ཏ་ནས་ལེ་དབར་བཅུ་བདུན་ཙམ་སོང་བ་ན། ཤར་རྩ་མཆོག་གྲོང་ངམ་མ་ཧྣ་སུ་ནིར་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་དེར་སྔོན་དུས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ཅེས་པ་ལས་གསུངས།

ཀཱ་རི་ཀཱ་ལྔ་བཅུ། བསྟན་འགྱུར་ནང་ཡོད་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། མཛད་པ་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་བཞེད་ཅིང་། མཁས་པ་མང་པོས་གཞུང་འདི་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན

བཟང་པོས་མཛད་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཏུ《འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྔ་བཅུ་པ》ཞེས་འཁོད་ཅིང་། ནང་དོན་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རྩ་བ་བཞི་དང་། བླང་འདས་སོ་དྲུག་གི་ཉེས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་སོ་སོའི་ངོ་སྤྲོད་བཅས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ནེ་ཡཏྲ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། སྣར་དགེ་བསྟན་འགྱུར་པོད[སུ]པའི་མགོར་ཡོད།

ཀཱ་ལ་རིའི་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་དར་ཆེན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་རོང་པོ་ལྷུགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༡༢)ལོར་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོག་མར་མགོན་པོ་གུར་དང་བྲམ་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་པའི་མགོན་ཁང་ཙམ་བཞེངས། རྗེས་སུ་ཀཱིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འགྲོ་མགོན་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བྱམས་སྐུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་གནང་ཐོག རིམ་བཞིན་སློབ་མ་ཡང་སློབ་དང་། ཀཱིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་མང་པོ་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་ཡིན། ཀཱིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་སྐབས་རི་ཁྲོད་དེར་གྲྭ་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་ཅེས་རི་ཁྲོད་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

ཀཱ་ལི་དཱ་ས། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་ནག་མོ་ཁོལ་གྱི་མིང་ཡིན། པཎྜིཏ་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་ལས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱལ་པོ་བྷོ་ཛ་དེ་ཝ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཤ་ར་ཝ་ཧ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་མ་ཤུ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་བཅས་དུས་མཚུངས་པ་དང་། དུས་སྐབས་དེར་པཎྜིཏ་འདི་བྱུང་བར་གསུངས། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལྷུག་པར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༢ལས། རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲ་གུཔྟ་གཉིས་པའམ་བི་ཀྲ་མ་དི་ཏྱ་ཡང་འབོད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དང་སོ་དགུ་པའི(༣༨༥)ལོར་སྲིད་བཟུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་མདུན་སར་ཀཱ་ལི་དཱ་ས་སོགས་རིན་ཆེན་དགུ་ཞེས་གྲགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡང་འདི་དང་དུས་མཉམ་ཞེས་གསུངས་འདུག པཎྜིཏ་ནག་མོ་ཁོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལྷུག་པར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༠ནས༡༠༣བར་དང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ཤོག་གྲངས་༡༢༢ནས༡༢༥བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀཱི་སྔོ་བཞི། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་སྐོར་བྱང་ངོས་ཁྲོམ་ལམ་གྱི་སྟེང་རྩེ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཞི་ཀར་སྒོ་བརྟོད་པ་དེ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་ནམ་ཡིན་སྐོར་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོར་བྱོན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་དུས་ལྷ་སར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་སྐབས་ཀཱི་སྔོ་བཞིའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐད་དུ་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སར་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལོ་གཅིག་རིང་མཆོད་རྟེན་འདིའི་འགྲམ་དུ་སྒྲུང་པོའི་ཚུལ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཚུལ་དམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བར་འཁོད་པ་ལྟར་ན་མཆོད་རྟེན་འདི་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་མཆོད་རྟེན་འདིའི་གཟུངས་ཀྱི་ནང་ཚོང་དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་དབྱིག་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་ཚོང་ཟོག་སྣ་འཛོམས་འདུས་ཐུབ་པ

བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་འདུག་ཀྱང་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལུག(༡༩༥༥)ལོར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་གཟུངས་འབུལ་དང་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རང་རྣམ་ནང་གསུངས་དོན་ལྟར། མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་རྩ་ཆེའི་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་ཙང་དེ་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་རྣམ་སྲས་དང་ཛམ་ལྷ་ལ་སོགས་ནོར་ལྷ་ཁག་གི་བུམ་གཏེར་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཞེས་གསལ་བས་མཆོད་རྟེན་འདིར་ཉམས་ཆག་ཐེངས་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ངེས་སྙམ་མོ། །

ཀཱ་སྐོ་བཞི་དང་མན་ཐང་སེར་པོ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་སྐོར་བྱང་ངོས་ཁྲོམ་ལམ་གྱི་སྣང་རྩེ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཞི་ཀར་སྒོ་གཏོད་པ་དེ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་ནམ་ཡིན་སྐོར་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མཐོང་ཡང་དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོར་བྱོན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་དུས་ལྷ་སར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་སྐབས། ཀཱ་སྐོ་བཞིའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐད་དུ་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སར་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལོ་གཅིག་རིང་མཆོད་རྟེན་འདིའི་འགྲམ་དུ་སྨྱོན་པོའི་ཚུལ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཚུལ། དམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བར་འཁོད་པ་ལྟར་ན་མཆོད་རྟེན་འདི་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་མཆོད་རྟེན་འདིའི་གཟུངས་ཀྱི་ནང་ཚོང་དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་དབུ་ཐོད་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་ཚོང་ཟོག་སྣ་འཛོམས་འདུས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་འདུག་ཀྱང་། རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལུག(༡༩༥༥)ལོར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཉམས་གསོ་བྱས་སྐབས་གཟུངས་འབུལ་དང་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རང་རྣམ་ནང་གསུངས་དོན་ལྟར། མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་རྩ་ཆེའི་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་ཙང་དེ་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་རྣམ་སྲས་དང་ཛམ་ལྷ་ལ་སོགས་ནོར་ལྷ་ཁག་གི་བུམ་གཏེར་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཞེས་གསལ་བས། མཆོད་རྟེན་འདིར་ཉམས་ཆག་ཐེངས་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ངེས་སྙམ། གཞན་ཡང་འཕན་པོ་དབུ་རུ་ཞུང་ཤང་གི་ཁོངས་སུ་བྲག་སྟེང་ཞིག་ལ་ཀཱ་སྐོ་བཞི་ཞེས་པའི་མཁར་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་སུ་བརྩིགས་པའི་མཁར་རྫོང་ཞིག་ཡིན་སྐད་དང་། སྐོ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་མཁར་རྫོང་དེའི་ལྕགས་རིར་སྒོ་བཞི་ཡོད་པའི་གོ་དོན་ཡིན་འདུག མཆོད་རྟེན་དེའི་བྱང་ངོས་སུ་མི་དབང་འཁོར་ཆེན་ཞེས་པའི་མ་ཎི་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་མི་དབང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེངས་སྐད།

ཀཱ་སྐོའི་མཆོད་རྟེན། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ས་འཛིན་གྱི་འོག་གམ་ཡང་ན་ཁྲིའི་ཕྱོགས་བཞིར་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་འགྲོ་ལམ་ཡོད་པ་ཞིག དཔེར་ན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་སྐོར་ཁྲོམ་ལམ་བྱང་དུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཀཱ་སྐོ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཀག་ཉིས་སྐྱེལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རི་གཉིས་སྔོན་དུས་རི་སྣ་གཉིས་སྤྲེལ་ནས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་རྗེས། ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་སྣ་ནམ་བཟའ་བཞི་སྟེངས་ཀྱིས་ཕྲོགས་པར་བརྟེན་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་མ་དགའ་བའི་དབང་གིས་བྱ་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་པར་ལྷ་ས་དང་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ས་དཔྱད་བཟང་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའི་ནང་ནས་བོད་ལ་ནང་

འཕྲུགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་སའི་དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རི་གཉིས་ཀྱི་རི་སྣ་སྦྲེལ་བ་དང་། ལྕགས་པོ་རི་དང་བར་མ་རིའི་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་བཅད། རྗེས་སུ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་རྗེས་དེ་སྔོན་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའི་ས་དཔྱད་ཁག་གཅིག་ཉམས་གསོ་བྱས། དེ་སྐབས་དམར་ལྕགས་ཀྱི་རི་གཉིས་སྣ་སྦྲེལ་ཆེད་རི་སྣ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་དང་། བར་དུ་ཀཎྛིའི་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ་བ་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པ་ཨེ་ཡིན་སྐམ་པས་དཔྱད་པར་ཞུའོ།།

ཀཱཉྩི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་དཀྱིལ་ས་ཁུལ་ཧྲི་ལིང་ག ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།

ཀཱཉྩི་པུ་ར། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཏེ་ཡིནྡ་ཞེས་འབོད་པའི་ཡུལ་ཏེ་སྔོན་དུས་སུ་གུཔྟའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གླིང་པོ་ཞིག་གིས་གུཔྟའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་རྗེས་གུཔྟའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ལོགས་སུ་ཐོན་ཏེ་པ་ལ་ཝ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་ཤིང་། ན་ར་སིང་ཧ་ཝརྨ་ན་དང་པོའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཡི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་ས་ཀཱཉྩི་པུར་ལ་གནས་གཞི་བཅས་པས་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་མིང་ལ་ཀཱཉྩི་པུ་ར་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཐང་སེན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། ཡུལ་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཙམ་ལ་དགེ་འདུན་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ཕྱི་རོལ་གཅེར་བུ་བ་མང་ཙམ་གནས་ཤིང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞབས་བཞུགས་མཛད་པའི་གནས་གང་ཡོད་སར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་(གྲུབ་ཆེན་པིར་ཝ་པ)གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་གོ།

ཀཏྱ་ཡ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཞིའི་ནང་གི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཞིང་། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཨུ་ཛེན་ཏེ། བོད་སྐད་དུ་འཕགས་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར《འདུལ་བ་ལུང》གི་སྐབས་ཀྱི་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསུངས། ཁོང་གི་རིགས་ནི་ཀཙྪ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་མཚན་ནི་ན་ལ་ད་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ཀཙྪའི་བུ་དང་ཀཙྪ་ན་ཞེས་འབོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་སློབ་ནང་ནས་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཚུད་ཟད་ཙམ་འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་ཤོག་གྲངས༢༩༠(བ)པར་གསལ།

ཀཙྪ་མཧླ། འདི་ལ་དེང་སང་བོད་སྐད་ཐོག་ཀ་ད་མན་ཧུ་ཟེར་ཞིང་རྒྱ་སྐད་དུ་ཅ་ཏ་མན་ཏུའུ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། སྔོ་དོན་ནི་ཤིང་དཀྱིལ་ཟེར་བ་དང་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་ཡེ་རང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཙན་པོ་པཎྜིཏའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས་གསལ།

ཀན་ཅུའུ་མཁར། (甘州) ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་པའི་གནའ་བོའི་མཁར་རྙིང་པ་ཞིག་སྟེ། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༤༩ལས། ལང་གྲུ་ནས་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་ལམ་དྲུག་བདུན་གྱི་ས་ན་ཡོད་པ་དང་། དེར་གོང་མའི་བློན་ཆེན་ཀན་གྲུ་ཐེ་དུ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས། དམག་དཔུང་ཁྲི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ཞབས་བསུ་ཞུས་པ་དང་ཆོས་གསུངས་པ་སོགས་གསལ་ཞིང་། མཁར་འདིའི་ནང་དུ་ཐུབ་དབང་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྗེས་དང་ཞབས་རྗེས་སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། མཁར་འདི་ནས་ཉིན་ལམ་ཙམ་གྱི་ས་ན་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་། རྟ་མགྲིན་ལྷ་ཁང་། རྒྱལ་པོ་ལྕགས་འབར་གྱིས་སྐུ་བརྟུད་བཏུལ་བའི་རལ་གྲི་ནང་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན། བྲག་ལྷེབས་སུ་ལྷ་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། མི་ཉག་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་སྡོང་དུ་གྲགས་པའི་བྲག་རི་ཆེན་པོའི་མདུན་ངོས་རྩིག་པ་ལ་ཞལ་བ

བྱས་པ་ལྷ་བུ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞིབ་པར···གོང་གསལ་ཆོས་འབྱུང་དེའི་ཤོག་གྲངས ༡༤༡༧ནས······༡༤༡༨བར་གཟིགས།

ཀན་ཏའོ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད། གྲི་ཁ་ཆེན་པོ་ཟླ་རྡོ་ལྟག་ཙམ···ཞིག་གི་ཡུ་བ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་རིང་ཚད་འདོམ་གང་ཙམ···ཡོད་པ་ཞིག

ཀན་ཅི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཏྲི་ལིང་ཀ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།

ཀཎྜའི་ཡུལ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་པཱ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ནེ་ཡ་པཱ་ལས་སྲིད་དབང་······བཟུང་སྐབས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀཎྜའི་རྒྱལ་པོས་མཧཱ་ཧར་དམག་དྲངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་བཟུང་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་དམག···དཔུང་ནང་པའི་གནས་གཞི་ཡོད་སར་དྲངས་ཏེ་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པར་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དམག་ཕམ་ནས་ཀཎྜའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མང་པོ་གསོད་པར་ཉེ་སྐབས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ཆུ་བོ་གངྒ་ལ་ཐེངས་མང་པོ་ཕར་བརྒྱལ་ཚུར་བརྒྱལ་མཛད་ནས་བར་འདུམ······གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཀམ་ཀམ། སྔར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་རྟ་པའི་ཉིན་ལམ་ཕྱེད···དང་གཉིས་འདས་པའི་ས་དབུས་སྟོད་འཆུམ་མདའ་ཁུལ་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་ཁྲིམས···གཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེའི (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ···ལུག༡༡༦༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག···༡༢༢༠ལོ) སྐུ་རྟེན་ཐུགས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བཏབ་པའི་དགོན་རྙིང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་དབུས་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཁྱབ་རྗེས་དགེ་དགོན་དུ་གྱུར། མཁན་པོ་ནི་དབུས་སྟོད་བྲག་དཀར་གྲྭ་ཚང་དང་གཅིག···ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གྲྭ་པ་ཨང་གཉིས་པའི་གྲས་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་ཡོད་པ། སྔགས···ཆོག་རྣམས་རྒྱུད་སྟོད་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དང་། འབྲས་སྤུངས་བློ···གསལ་གླིང་། སེ་ར་བྱེས། བྲག་དཀར་དགོན་པ་བཅས་སུ་འགྲོ་ཞེས《པེ་སེར》ལས་བཤད།

ཀམ་ཀམ་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་གི་ནང་སྨྲ་སྟ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཡིན། འཕན་ཡུལ་སྣ་གོང་དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་སློབ་ཡིག་བསླབས་པས་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ······གསུམ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གུ་རུ་བ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་པ་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གཞན་ཡང་གསང་ཕུ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན། སྟག་ལུང་པ་ཐྭ་བ···ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ཀུན་སྤངས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་ལ་ཀམ···ཀམ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱ(༡༤༡༧)ལོར《ཀམ་ཀམ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསལ་བྱེད》བརྩམས་ཞེས···སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན······བཟང》གི་བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག་ཏུ་གསལ། དགུང་ལོ་ཇི···ཙམ་བཞུགས་མིན་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མི་གསལ།

ཀམ་རྫོ་གནས་ནང་། ས་ཆའི་མིང་སྟེ་སྨད་ཀརྨ་པ་དུས···གསུམ་མཁྱེན་པ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་བསྟེན···སྒྲུབ་གནང་སྟེ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་པའི་གནས་ཤིག་དང་། གནས་གཞིའི་ལྟེ་བར་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ཀ་རང་བྱོན་ཅན་ཡོད་པ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་གནས་སུ་གྲགས་པའི····གངས་རི་ཆེ་བ་ཞིག་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གངས་རི་ཆུང་དུ་མང་པོ་ཁྲིང་བསྒྲིགས་ཡོད་པའི་གནས་དེའི་མདུན་གནས་སྔ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་དགེ་འདུན་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཡོད།

དགོན་པ་ནས་གནས་ཀྱི་ཕུར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞོར་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཏུ་སླེབ་དུས་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྐུ་བརྙན་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་མཐོང་བྱུང་བ་བཞིན་དེ་ནས་ཁང་གི་སྒོ་ནས་ཁྲིད་དེ་ཞིག་ཏུ་སླེབ་ཀྱང་། ཞིག་ཏུ་གླིང་གེ་སར་གྱི་དཔའ་བརྟུལ་མང་པོའི་གོ་ཁྲབ་དང་མདའ་གཞི་མདུང་གསུམ་སོགས་མཚོན་ཆ། རྒྱ་ཚ་ཞལ་དཀར་གྱི་གྲི་ཡ་ཟི་སྐར་ཕྲན་སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་བདག་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གར་གྱི་དབང་པོའི་རང་རྣམ་ནང་གསལ།

།མ་ཛཱ་ཅེ་གླིང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བར་ཀམ་པོ་ཛ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྙིང་པའི་ནང་ཧྥུ་ནན་ཀྲིན་ལྷ(扶南真腊)ཟེར་ཞིང་དེང་སང་ཀམ་པོ་ཙེ་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཟུར་ཆག་ནས་ཅན་ཤུའུ་ཀྲི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཨེ་ཤེ་ཡཱ་ཤར་ལྷོའི་དཀྱིལ་རྒྱུད་དུ་གནས། སྔོན་དུས་རྒྱལ་ས་དབྱི་ཀྲི་ན་ལ་བཙུགས་ཀྱང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་རྒྱལ་ས་ཤུ་ཀོ་ལ་སྤོས། དྲ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཀམ་པོ་ཙེ་ཞེས་པར་མིང་བསྒྱུར་བྱས་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

།མ་ཚང་ཆོས་འབྱུང་། འདི་ལ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བསྡུས་པ་ནི་འབྲི་གུང་སྨན་སྔ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱ(༡༨༡༧)ལོར་མཛད་པའི《ཀམ་ཀམ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསལ་བྱེད》ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པ་ནི《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་རབ་འབྱམས་ནོར་བུའི་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ཕྲེང་བ》ཞེས་པ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེའི་སློབ་མའི་ཁ་སྐོང་རྣམས་ཟུར་མང་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༧༧༥)ལོར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་ནང་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པ་དང་ན་རོ་པ་ནས་རྩོམ་ལྡན་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་བར་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་ཅིང་། ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ནས་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བར་ཟུར་མང་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་། དམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོར་དུ་ཞལ་སློབ་གྲགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་རྒྱས་བཤུས་སྐབས་སུ་གང་འོས་བཀོད་གནང་མཛད་ཡོད་པ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ད]པ་དང[ན]པ་གཉིས་སུ་བཞུགས།

ཀམ་ལོག་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་། (བཀའ་མ་ལོག)མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤར་ལྷོའི་སྐྱ་རྒྱུད་དུ་ཐར་བཙན་པོ་སྒྲིང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་སྲུང་དམག་བཞག རྒྱ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྡོམ་གྲྭ་བརྩམ་རྗེས་དམག་དཔུང་གི་ནང་ནས་དཔའ་བོ་མི་དགུ་དམག་དང་བཅས་པ་ས་གནས་དེར་སྲུང་དམག་ལ་བཞག་པ་ལས་ཁོ་ཚོར་བཙན་པོའི་བཀའ་མ་བྱུང་བར་དུ་མ་ལོག་པར་སྡོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ཕབ་པ་ལ་སྟེ་དང་གཞིས་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་མི་དགུའི་མི་རྒྱུད་ལ་བཀའ་མ་ལོག་ཅེས་མིང་ཐོགས་ཤིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཕི་ལིའི་ནང་བློན་སང་ཧྥ་ཆེང་སང་ཡང་བཀའ་མ་ལོག་གི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉུས་རྒྱུད་ལས་ཆད་པའི་སྐྱེ་ཚོ་མང་པོ་མཚོ་སྔོན་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྐྱར་པོ་དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་དཔལ་མགོན་དང་དར་ཧན་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བཀའ་མངགས་གནང་བ་ལྟར་སྟག་ལོ་ལ་དགོན་པ་འདི་བཏབ། བླ་མ་མི་ཉག་པས་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས། སྐབས་དེར་གྲྭ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད། གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སྐེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བེ་སེར》ཤོག་དཔར་གྱི་ཤོག་གྲངས༢༧༠པ་དང་། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༢༨༥བཅས་ནས་གནད་བསྡུས་བཀོད་པ་ཡིན།

ཀརྨ་ཀམ་ཚང་། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞན་ཞིག་སྟེ་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་ཕྱག་མ་བཏབ་གོང་དུ་མདོ་ཁམས་ས་ཁུལ་ཀམ་པོ་གནས་ནང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད་དེ་སློབ་བརྒྱུད་མང་པོ་བྱུང་བར

བརྟེན་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་རྣམས་ལ་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཆགས།

ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ། བོད་དུ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་ཙམ་དང་གཙོ་བོར་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཡིན། ཐོག་མར་གསང་ཕུར་བཞུགས་ཏེ་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་གསན། རྗེ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བཅས་གསུམ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༤༠༠)ལོར་སྟོད་ལུང་དགའ་གདོང་དུ་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲགས་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དཔོན་དབུ་བཞུགས་མཛད། དེ་སྐབས་བླ་མ་དམ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཀརྨ་པ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ། གསང་ཕུའི་དགེ་བཤེས་ལྔན་མ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་བཅས་ཕན་ཚུན་གསུང་བགྲོས་གནང་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ཁ་བྱང་དུ《ཀརྨ་དཀོན་གཞོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩོད་ཡིག》ཅེས་འཁོད་པ་དབུ་མེད་བྲིས་རྙིང་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༨ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཁོ་བོས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པར་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་གསུང་བགྲོས་གནང་བའི་ཟིན་བྲིས་དང་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་རྩོད་ཡིག་ནི་མིན་འདུག། གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ནི《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང》གསུང་འབུམ་པོད[ད]པའི་ཤོག་གྲངས༡༩༨ནས་གྲངས༡༩༩བར་གསལ་བ་ནས་དྲངས་པ་ཡིན།

ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ལ་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཁམས་པ་མི་གསུམ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར། མིང་གཞན་མཚུར་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་འབོད་སྲོལ་འདུག། དེ་ནི་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོར་སྟོད་ལུང་ནང་དུ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བར་མཛད་པ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས།

ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཆེ་བ་བཞི་དང་། ཆུང་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནི་ཆེ་བ་བཞིའི་གྲས་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(སུང་ཀའོ་ཙུང་ཀྲའོ་ཨུ་གི་ཁྲུན་ཞིས་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ)༡༡༨༩ལོར་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་སྟོད་ལུང་ནང་དུ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། མཚུར་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱང་ཟེར།

ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན་པ་བཅུ་བཞི། ༡. རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག༡༡༡༠ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང་༡༡༩༣བར)འཁྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྟོད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞིར་བཞུགས། ༢. ཀརྨ་པཀྴི་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ། (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི༡༢༠༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག༡༢༨༣ལོ་བར) དགུང་ལོ་དོན་དགུ་བཞུགས། ༣. ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ༡༢༨༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས༡༣༣༩ལོ་བར) དགུང་ལོ་ང་དྲུག་བཞུགས། ༤. ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག༡༣༤༠ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག༡༣༨༣ལོ་བར) དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་བཞུགས། ༥. ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། (རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི༡༣༨༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག༡༤༡༥ལོ་བར) དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་བཞུགས། ༦. ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་སྤྲེལ་༡༤༡༦ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བྱ་༡༤༥༣ལོ་བར) དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་བཞུགས། ༧. ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། (རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཁྱི་༡༤༥༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟག་༡༥༠༦ལོ་བར) དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས།

༨. ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས་༡༥༠༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག་༡༥༥༤ལོ་བར) དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞུགས། ༩. ཀརྨ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག་༡༥༥༦ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས་༡༦༠༣ལོ་བར) དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞུགས། ༡༠. ཀརྨ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་འབྲུག་༡༦༠༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྟག་༡༦༧༤ལོ་བར) དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་བཞུགས། ༡༡. ཀརྨ་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ་༡༦༧༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ་༡༧༠༡ལོ་བར) དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞུགས། ༡༢. ཀརྨ་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་རྟ་༡༧༠༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི་༡༧༣༢ལོ་བར) དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞུགས།

༡༣. ཀརྨ་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་གླང་༡༧༣༣ལོ་ནས་གཤེགས་ལོ་མི་གསལ)

༡༤. ཀརྨ་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ། (རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྤྲེལ་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༧ལོ་ནས?) བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་སོ་སོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་གཤམ་དུ་གཟིགས།

ཀརྨ་གན་དཀར། ཀརྨ་ཞྭ་ནག་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༤༠༥)ལོར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐོག་མའི་ཕེབས་སྐྱོན་དང་། དེ་རྗེས་བོད་དུ་འབུལ་ཆེན་ལན་གསུམ་ཕུལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་འཁོར་བ་ནས་འགོ་པོ་ཧྭ་ལའི་བཞུགས་ཁྲིའི་བར་སླེབས་པའི་དངོས་འབུལ་ཕུལ་བའི་ནང་དཀར་ཡོལ་རྐྱང་པ་མི་རེས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་རེ་རེ་བཟུང་བས་བར་སྣར་ཧྲིག་གིས་ཁེངས་པ་ཕུལ་བ་དང་། དཀར་ཡོལ་དེ་ཚོར་ལོགས་སུ་སྔེར་མོ་ལྔ་ཡོད་པའི་འབྲུག་ལྔ་དང་བདུན་བྱས་པ་སྣ་ཚོགས། མཐིལ་དུ་གོང་མ་རང་གི་མིང་བྱང་ཡི་གེ་སྔོན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༣༨ནས་༥བར་གསལ་ཞིང་།

གཞན་ཡང་སྟག་ཚང་རྫོང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྟག་(༡༤༣༤)ལོར་བརྩམས་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》གི་ནང་གསེས་དཀར་ཡོལ་བརྟག་པའི་ལེའུ་ནང་འཁོད་དོན། ཀརྨ་གན་དཀར་ཞེས་པ་ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཏ་མིང་གོང་མས་ཕུལ་བའི་མཛོད་ནང་མའི་དཀར་ཡོལ་སྦྲུས་ལེགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ལོགས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་འབྲུག་རིས་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་བའི་ཚིག་ལ་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཚིགས་བཅད་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་བཅས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཆེ་ཆུང་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བ་ཁུངས་དག་ཡིན་པ་ནི། ༡༩༨༧ལོར་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་རིག་གནས་དངོས་རྫས་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བགྱིས་སྐབས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཡོད་པའི་རིག་དངོས་གྲས་ནས་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཏེའི་དུས་སུ་བཟོས་པའི་དཀར་ཡོལ་སྔོ་ཁྲའི་ཆང་སྣོད་ལན་མོའི་གཟུགས། ཤིང་ལོ་ལག་འཁྲུད་ཀྱི་རི་མོ་དང་། སྨད་དུ་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཚིགས་བཅད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་ཆ་ཚང་། མཐིལ་དུ་ཏ་མིང་ཞོན་ཏེ(大明宣德)ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་ང་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་བ་དེར་བརྟགས་ན་དཀར་ཡོལ་དེ་རིགས་ཐོག་མར་ཏ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱི(永乐)སྐབས་སུ་བཟོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གོང་མ་དེའི་སྲས་ཞོན་ཏེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྔ་མཐུད་བཟོས་པ་ཡིན་འདྲ་སྙམ་

ཞིང་། ད་དུང་ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཡང་དཀར་ཡོལ་དེ་གྲུས་ཕུལ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བས་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་ལ་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་དཀར་ཡོལ་དེ་གྲུས་ཕལ་ཆེར་ཡོད་སྲིད།

ཀརྨ་གན་དྲི་ཡེ། ཀོང་དུ་ཀརྨ་གན་དཀར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་རྒྱ་བཟོས་དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཆ་ཚང་ཕྲུས་སྣམ་རང་འགྲིགས་ཡོད་པ་དེ་གྲུས་མང་པོ་ཞིག་ཕུལ་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་དེ་གྲུས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པའི་གཏམ》ཞེས་པ་ལས། རྒྱ་ནག་ཏཱ་མིང་སྐབས་ཐོན་པའི་དྲིལ་བུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ལུགས་ཁ་གཙང་ལ་འཇམ་ཤ་དོད་པ། ཁ་སྦུབ་འབུག་ཅིང་མདོག་ནག་པ། རི་མོ་ཞིབ་ཚགས་ཆེ་བ། སྐད་སྙན་པ། ཆེ་ཆུང་བོད་དྲིལ་སྙིང་མ་ལས་ཕྲན་ཙམ་ཆེ་བ། རྩེ་རྡོར་གསེར་དང་རག་ལ་ཚ་གསེར་བཏང་བ། རག་ཚ་གསེར་མེད་པ་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། ཏཱ་མིང་གན་དྲིལ་དཀྲུས་མ་ནི་ལུགས་ཁ་ཧ་ཅང་གཙང་མ་རང་མེད་ཐོག དབྱིབས་ཅོག་ཙམ་ཙོང་བ། སྐད་གསང་བ། དྲིལ་བུ་ཚད་མར་ཐོད་རྒྱར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལཉྫ་བྲིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་སྔོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་དུ་ཀོང་པོ་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་སྙིང་གྲུས་ལ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་བདག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་མྱོང་། ད་དུང་ཡང་རེ་གཉིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་སྲིད།

ཀརྨ་གུ་རུའི་ལྕགས་སྐུ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དྲག་པོའི་སྐུར་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་ལ་ཀརྨ་གུ་རུ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདིར་སྐུ་རྒྱུ་ལྕགས་ལས་བཞེངས་པའི་གུ་རུ་དྲག་པོའི་སྐུ་ལ་གོ་དགོས།

ཀརྨ་དགོན་གསར། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་རིན་སྤུངས་སྡེ་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ངོས་ས་ནག་མར་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཁ་གཏོན་དུ་དགོན་གསར་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་ཟེར་བ་བཏབ་པ་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀརྨ་དགོན་གསར་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དགོན་པ་དེ་བཏབ་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོང་ནས་མཇུག་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཟུར་ཙམ་གསལ།

ཀརྨ་སྒར་བྲིས། བོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རི་མོའི་འབྲི་སྲོལ་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་འབྲི་རྒྱུན་ཞིག་སྟེ། འདིའི་སྲོལ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་མཁན་ནི་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་ཡར་སྟོད་སྤྲུལ་སྐུ་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་པར《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》སྟེ་དགེ་དཔར་མ་བོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༢༢༦པར་གསལ་ཞིང་། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་རིས་ལ་མཁས་རྩལ་ཆེ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྒར་བྲིས་ཀྱི་སྲོལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བར་མངོན། ཀརྨ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་བྲིས་ཡིན་ཞེས་མཚན་བྱང་འཁོད་པའི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་། ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔའི་ཞལ་ཐང་ཆུང་བ་གཉིས་ལྷོ་བྲག་ཉེ་ལྷེ་དགོན་པར་ཡོད་ཚུལ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཞིང་། ཡང་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་ཞལ་ཐང་སྒར་བྲིས་བྱས་པ་ཞིག་གནས་ནང་དཔའ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གྱི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ལྷོ་བྲག་སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག་གི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་ཞལ་ཐང་སྒར་བྲིས་བྱས་པ་བཅས་ཡོད་ཚུལ་དེའི་དཀར་ཆག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསལ་བ་ལྟར་ཐང་ཀ་ཁག་གཅིག་དེ་སྔོན་༡༩༨༨ལོ་ང་རང་གིས་ཁྲ་འབྲུག་དགོན་པར་མཇལ་མྱོང་ལགས།

ཀརྨ་སྒྲུབ་བརྒྱུད། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་གཞུང་བཤད་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཉིས་པ།

ཀརྨ་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཐོག་

མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲུངས་གཟིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར་གསལ་བ་ཞིག་མ་རྙེད་ཅིང་། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ《སྨན་བསྡུས》ཤེ་དང་ཕམ་ཞེས་པོད་གཉིས་ཡོད་པའི་པོད་དང་པོའི་རང་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་འདི་ལ་ཕྱོགས་སྔར་སོ་ནས་མཐོང་ཐོས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཕྱོགས་དཀྱུས་མ་མིན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དྲུང་ནས་གསན་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་འདུག བར་སྐབས་ཤིག་ནས་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་སྨན་པ་དང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྲ་དོག་བརྙས་སྨོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྐུར་ཞུ་མཁན་བྱུང་བར་བརྟེན་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་རིང་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཚམས་འཇོག་གནང་ཐོག དེའི་རིང《སྨན་བསྡུས》ཤེ་ཕམ་པོད་གཉིས་བརྩམས་གནང་མཛད། རབ་བྱུང་༡༢པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར《རྩིས་གཞུང་ཉེར་མཁོའི་བུམ་བཟང》བརྩམས། འདི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་དཔྱད་གླེང་ཞིག་བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མཁས་དབང་བྱམས་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཤོག་གྲངས༢༧༤ནས༢༧༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀརྨ་སྙིང་ཐིག ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་ཏེ། སྔ་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུ་མཱ་རཱ་ཛའི་དྲུང་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བར་གསན། སླར་ཡང་ཤེའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན་པའི་དྲུང་ནས་ཀྱང་ཆ་ཚང་བར་ཚར་གཅིག་གསན་ནས་དེའི་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆ་ཡང་མཛད་ཅིང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྙིང་ཐིག་གི་སྐོར་ཡིན།

ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་རྟ(༡༦༠༦)ལོར་གཙང་སྟོད་སེང་གེ་ཁྱུང་མཆོད་རྟེན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུངས། རང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༢༠)ལོར་རང་གི་ཕ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟའི(༡༦༤༢)ལོ་འགོ་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་སྲིད་བཟུང་། འོན་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ནི་མགྲོན་གཉེར་པོད་གོང་བ་དང་། ཕྱི་བློན་སྐྱང་ཆེན་པ། ཟུག་པོ་པ་བཅས་ཀྱིས་ཟིན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང》དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༥༣པར་གསལ་ཞིང་། ལོ་དེའི་རྗེས་མ་ལྕགས་བྱ(༡༦༢༡)ལོར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་ཆུང་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། གུ་རུ་ཧོང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དུ་བཏང་བའི་སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཉིས་སྟོང་དང་དབུས་དམག་མཉམ་འབྲེལ་དམག་དཔུང་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དམག་དཔུང་ལ་རྒོལ་ལན་སློག་སྟེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་རྗེས་ལྕགས་བྱ་ལོའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་དོན་ཞིབ་པར《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང》དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༥༡ནས༢༡མཇུག་རྫོགས་པའི་བར་གསལ་ཞིང་། ལྕགས་བྱ་ལོའི་དམག་འཁྲུག་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་སྨུག་ཁུར་མ་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སླར་ཡང་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་དགྲ་ཤ་ལེན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྒུགས་ནས་ཡོད་མུར་སོག་པོ་ཆ་ཧར་ལེན་དན་རྒྱལ་པོ་དང་། བར་ཁམས་ཀྱི་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་གཉིས་དང་མནའ་འབྲེལ་བཙུགས། ཕྱོགས་གསུམ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་དགེ་ལུགས་པ་གཏོར་རྒྱུའི་ཁ་དན་བྱས་པ་མ་ཟད། ཐོག་མར་ཤིང་ཕག(༡༦༣༥)ལོ་ནས་ཆ་ཧར་ལེན་དན་གྱི་དམག་དཔུང་གཙང་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་བཏང་ཡང་བོད་དུ་སླེབས་རྗེས་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཙང་སོག་གཉིས་ནང་འཁྲུགས་བྱུང་ཏེ་སོག་དམག་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། སོག་པོའི་དཔོན་ནང་མ་མཐུན་པར་ཆ་ཧར་གྱི

བུ་བསད་པ་སོགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་རེ་བ་མེད་པར་གྱུར། དེ་རྗེས་ས་སྟག(༡༧༣༨)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁ་གདོན་དུ་དམིགས་ཏེ་དགོན་པའི་འཁྲིས་སུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསར་རྒྱག་ཐོག མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟིལ་གནོན་ཟེར་བ་བཏགས་པ་དང་། སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་གདོན་དུ་དམིགས་ཏེ་ཤུན་གདོང་དཀར་རྫོང་བརྩིགས་པ་སོགས་བྱས། རྗེན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༩༠)ལོར་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་བར་ཁམས་སུ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱབ་དཔུང་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་ཞིང་། ལོ་འདིའི་མཇུག་ནས་ཕྱི་ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་འགོ་བར་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་མཐར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཏོར་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་ཞིབ་པར《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང》དེབ་དང་པོ་དང་།《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠ནས་༣༨བར་གསལ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། བོད་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མཁར་ཏུ་ཟེར་བ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་འདུག གོང་གསལ་རྣམས་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་དང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས།

ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་སྤྱིལ་སེར་བ་ཞེས་པ་དེར་འབྲི་རུ་བཅུག་པ་བཞིན་གཙང་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་རྙིང་པ་ཤེལ་ཐམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་དང་། ཞལ་ལྕེའི་རྣམ་གཞག་ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་མའི་ཟིན་བྲིས། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་རྙིང་པ་ཞིག་བཅས་ཁག་མང་པོར་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་འགོ་བརྗོད་དུ་གསལ་ཞིང་། ཁྲིམས་ཡིག་འདིའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་འགོ་བརྗོད་གླེང་གཞིར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དང་པོ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེའི་མི་བརྒྱུད་དང་། སྡེ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ། ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྗེས་ཁྲིམས་ལུགས་སྤྱིའི་རྨང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁྲིམས་ཡིག་དངོས་གཞི་དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་། དང་པོ་དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ། གཉིས་པ་སྟར་མ་ཞྭའི་ཞལ་ལྕེ། གསུམ་པ་སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཞི་པ་ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ལྔ་པ་བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། དྲུག་པ་ནག་ཆེན་ཁྲག་སྟོང་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བདུན་པ་དྲན་འཛིན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། བརྒྱད་པ་ཏོར་འདྲ་ཟ་ཀང་གི་ཞལ་ལྕེ། དགུ་པ་བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་པ་རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གཅིག་པ་བསྙོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གཉིས་པ་བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གསུམ་པ་ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བསྡུམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་བཞི་པ་བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅོ་ལྔ་པ་ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་དྲུག་པ་ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་བཅས་ཁག་སོ་སོའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་འདི་བཞིན་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་པའི《གངས་ཅན་རིག་མཛོད》དེབ་བདུན་པ《བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་སྒྲིགས》ཤོག་གྲངས༨༢ནས ༡༩༥ བར་གསལ། ཡང་དཔེ་ཐོན་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་མ་སོང་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལག་བྲིས་མ་ཁ་བྱང་དུ《ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག》ཅེས་ཡོད་ཅིང་། འགོ་བརྗོད་དུ་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པར་འདི་ལྟར། བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་མཐུ་ཆེན་པོས། །རྩོད་པའི་དུས་ཀྱང་རྫོགས་ལྡན་དུ་བྱེད་པ། །དཔལ་ལྡན་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་གཏམ། །ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་ཞེས་སྐྱེས་བདག་ཅེས་པ་ལྕུགས་མོ

ལུག་གི་ལོ་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོའི་ཚེས་ལ་བྲིས་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཁོད་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཐོང་བ་དེ་ནི། སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ལུག་(༡༨༣༡)ལོར་བྲིས་འདུག་པས་དེ་ལ་བརྟགས་ན་དེང་སྐབས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེ་ཁྲིམས་ཡིག་རྒྱས་པ་དང་། བྲིས་མ་དེ་ཁྲིམས་ཡིག་བསྡུས་པ་ཡིན་འདྲ་ཞིང་། རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་པོ་སྔོན་རྗེས་གང་ཡིན་རྗེས་སུ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཉེ་རབས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སླ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཕ་ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྦྲེལ་(༡༨༣༢)ལོར་འདས་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཁུངས་མེད་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་པར་གོང་གསལ་ཁྲིམས་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ནས་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ།

ཀརྨ་བསྟན་སྲུངས་དབང་པོ། སྡེ་པ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལ་བུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། ཀུན་སྤངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེ། ཀརྨ་བསྟན་སྲུངས་དབང་པོ་གསུམ་ནི་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། དཔའ་རྩལ་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག་གི་འགོར་ཡོད་པའི་གླེང་གཞིར་གསལ་ཞིང་། དེ་མིན་ཀརྨ་བསྟན་སྲུངས་དབང་པོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་འཁོད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ལགས།

ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། སྡེ་པ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེའི་བུ་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས《ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག》གི་འགོར་གསལ་ཡང་། ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚོད་ལ་འདིའི་ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མིང་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་ན་དུང་བརྟག་དགོས་སོ། །

ཀརྨ་པ། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ་(༡༡༨༥)ལོར་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཁམས་ཁུལ་དུ་ཀརྨ་ལྷ་སྟེང་གི་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ལ་ཀརྨ་པ་ཞེས་མིང་ཐོགས་ཤིང་། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་ཞིང་དབུ་ཞྭ་ནག་པོ་ཡིན་པས་ཀརྨ་ཞྭ་ནག་པ་ཟེར། དེའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་གཤམ་དུ་གསལ།

ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ) འཁྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཤོད་དུ་ཡབ་སྒོམ་པ་རྡོ་རྗེ་མགོན་དང་ཡུམ་ལྷ་ཐོག་བཟའ་སྒང་ལྕམ་མེང་འདྲེན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག་(༡༡༡༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་དགེ་འཕེལ་ཞུ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཤིང་སྦྲུལ་(༡༡༢༥)ལོར་ཆོས་འཁོར་ཀ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་ལོ་ཙྪ་བའི་སློབ་མ་མཆོག་གི་བླ་མས་མཁན་པོ་དང་། ཆག་སེང་གེ་གྲགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་འདུལ་བ་དང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་འགའ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ས་སྤྲེལ་(༡༡༢༨)ལོར་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་བྱོན། དེའི་ཕྱི་ལོ་སྟོད་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱ་དམར་བ་དང་། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་པ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། ཚད་མ་བཅས་གསན། མལ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་མཁན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན། མཁན་པོའི་གཙུང་གིས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གཞན་ཡང་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། རྒྱ་ལོ་ཙྪ་བ། ཁམས་པ་ཨ་སེང་། ཡོལ་ཆོས་དབང་རོང་པ་མགར་དགེ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མན་ངག དུས་འཁོར་མགོན་པོ་བྱ་རོག་མ། ཕག་མོ། ཀྱེ་རྡོར། ས་སྐྱ་བའི་ལམ་འབྲས། ཞི་བྱེད་

སོགས་སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོས་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ས་ལུག(༡༡༣༩)ལོར་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ཁྲུ་དགོན་གཉིས་དང་མཇལ། གསང་སྔགས་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐོར་གསན་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་བས་ན་བཟའ་རས་རྐྱང་ཐུབ་པ་བྱུང་། རྗེ་སྒམ་པོ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཟངས་རི་དང་། ཕག་མོ་གྲུ འོལ་ཁ། མོན་པ་གྲོ་སྟག་ཚང་སོགས་གནས་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་མཛད། མོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ག་ཐུང་གིས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པ་བསྙེན་ནས་རྗེ་ཧཱུ་མི་ལ་རས་པའི་ཞལ་གདམས་ཆ་ཚང་བ་གསན། རྗེ་སྒམ་པོ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་ངེས་མེད་དུ་མཛད་པའི་ངང་ནས་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་ས་ཡོས(༡༡༥༩)ལོར་མཚུར་ཕུའི་བྲག་རྩར་ཞག་འགའ་ཤས་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཐུགས་སྨོན་མཛད། དེ་ནས་ཁམས་སུ་ཐོན་ནས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༡༦༤)ལོར་ཀམ་པོ་གནས་ནང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གནས་གཞི་བཟུང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ་ཤིང་སྤྲུལ་ལ་ཀརྨ་པའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོར་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་གསན་རེས་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞིས་པ་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོར་སྟོད་ལུང་དུ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་དངོས་སུ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞིར་ཕེབས་པ་ཆུ་གླང(༡༡༩༣)ལོར་མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུགས་པའི་གདུང་ལ་རིང་བསྲེལ་སོགས་བྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་གསེར་གདུང་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག་བཞེངས་པ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་རང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༧༧ནས ༡༨༢བར་དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༨༥༩ནས༨༧༠བར། 《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢ནས༢༣བར་གསལ། གཞན་ཡང《ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང》དྲི་མེད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞེས་མ་ཤོག་གྲངས༢༨ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ལྟ་བའི་གོ་སྐབས་མ་རྙེད་ལགས།

ཀརྨ་པཀྵི། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ) ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སྐུ་འདས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོང་བ་ན་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཀརྨ་པཀྵི་འམ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་འབྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་དམ་པ་ཆོས་ཕྱུག་གི་ཡུལ་དུ་ཡབ་རྒྱ་དབང་ཚུར་ཚ་དང་། ཡུམ་སེང་བཟའ་ཨ་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་བཅུའི་བར་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཆོས་ཀྱི་བླ་མར་གསོལ། དགུང་ལོ་ལོན་ནས་ཀ་ཐོག་པ་བྱམས་པ་འབུམ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤོང་བྲག་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་དུ་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྤོང་བྲག་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཁམས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཁ་བ་དཀར་པོ་སོགས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། རླུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སྟེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་ཕེབས། དེ་ནས་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་འབྲི་གུང་དང་མཚུར་ཕུར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་དྲུག་རིང་དེར་བཞུགས་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོས་མཛད། དེ་སྔོན་ཁམས་སུ་བཞུགས་དུས་ཡོན་གོང་མའི་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པེ་ལེས་དམག་དཔོན་མཛད་ནས་ཁམས་སུ་འཁོར་བ་དང་ཕན་ཚུན་མཇལ་འཕྲོད་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཧུ་པེ་ལིས་ཞུ་ཡིག་རྟེན་བཅས་བསྐུར་ནས་མཆོད་གནས་སུ་ཕེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲེན་འཁོར་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྟག

(༡༢༥༤)ལོར་བར་ཁམས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པེ་ལི་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། མི་འབྲུག(༡༢༥༦)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མོང་གོལ་ཧན་དང་མཇལ་ནས་གོང་མ་མ་གཤེགས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ་ངོ་ལྔའི་རིང་མཆོད་གནས་མཛད། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར་གོང་མ་མོང་གོལ་ཧན་འདས་རྗེས་རྒྱལ་སྲས་ཨ་རི་བོ་ག་དང་། ཧུ་པེ་ལི་གཉིས་གོང་མའི་གོ་གནས་འཐོབ་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱུང་མཐར་ཨ་རི་བོ་ག་ཕམ་ནས་ཧུ་པེ་ལི་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། ཧུ་པེ་ལི་རང་ཉིད་སྔར་ནས་མོང་གོལ་ཧན་ཁུ་དབོན་གཉིས་ལ་སེམས་མ་རངས་པ་ཡོད་པའི་ཐོག ཀརྨ་པཀྵི་མཆོག་ཐོག་མར་སོག་ཡུལ་དུ་མཆོད་གནས་ལ་གདན་འདྲེན་མཁན་ཧུ་པེ་ལི་ཡིན་ཀྱང་དེར་མ་བཞུགས་པར་གོང་མ་མོང་གོལ་ཧན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་སྲས་མང་པོ་ལ་དབང་གནང་སྐབས་སུ་ཡང་ཧུ་པེ་ལི་དབང་གྲལ་ནས་ཕུད་པ་བཅས་གནང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཧ་ཅང་ཁྲོས་ཏེ་བཙོན་དུ་བཙུག མཚོན་ཆ་མང་པོ་བཏབ་པ་དང་། མེ་ལ་བསྲེགས་པ། ཆུ་ལ་བསྐྱུར་བ། དུག་སྦྱོར་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་གྲངས་མེད་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐའ་འགྲམ་དུ་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་རྒྱང་ཕུད་བཏང་། དེ་ནས་ཡང་ཚུར་གདན་དྲངས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོན་ལ་བཙུག་སྡེ་གསོལ་ཟས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ཞག་བདུན་རིང་བཞག་ཀྱང་སྐུ་ལུས་དང་སྐུ་སྲོག་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་ཧུ་པེ་ལི་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་བཤགས་པ་ཕུལ་ནས་སྔ་མཐུད་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་བར་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་འགོར། མཚུར་ཕུར་ཕེབས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༦༤)ལོར་མཚུར་ཕུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་འདོམ་བཅུ་གསུམ(ཀྲི་ཁྲི༢༦)ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་བཅས་ཀྱི་ལྡེམ་སྐུ། གསེར་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་རྟེན་གསུམ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བའི་གདུང་ཐལ་སོགས་གདན་ས་གོང་འོག་གི་གདུང་རྟེན་ནང་དུ་བཞུགས། དམ་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༨༨༠ནས༩༣བར་དང་། 《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༣༨པར་གསལ། གསུང་རྩོམ་པོད༡༦ཡོད་ཅེས《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༡༣༡༣ལ་གསལ། གཞན་ཡང《ཆོས་རྗེ་ཀརྨ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བསམ་ཡས་ལྷ་ཡི་རྔ་ཆེན》དྲི་མེད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༣༤ཅན་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཞིབ་པར་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ།

ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ)

འབྲུངས་ཡུལ་ལ་སྟོད་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་འོ་མ་ལུང་མཁན་ཐང་གི་རྩི་ཁྱུར་ཡབ་སྟོན་པ་ཆོས་དཔལ་དང་། ཡུམ་རྫོ་མོ་གཡང་འདྲེན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༢༨༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ལ་ང་ཀརྨ་པ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་ སྔོན་གནས་དྲན་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། ཡབ་སྔགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དྲུང་ནས་ཞི་བྱེད་དང་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན། གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པ་དང་མཇལ་སྐབས་སྔོན་གནས་དྲན་པའི་གསུང་མང་དུ་གནང་བས་གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པས་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། གྲུབ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག ཀྱི་རྫོར། ཕུར་པ་སོགས་དབང་ཁྲིད་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་ཁྲི་ཕུ་བ་ཀུན་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དཔལ་དང་། རྒྱ་སྒོམ་ཡེ་ཤེས་འོད། གྲུབ་ཆེན་གཉན་རས་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས

སྐབས་དེར་བོད་དུ་བརྒྱུད་པ་བཞུགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་མངལ་བ་གྲོལ་གྱི་ཟླ་བ་རྫོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལྷགས་སླང་(༡༣༠༡)ལོར་ཚོགས་དགེ་འདུན་སྣང་པའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་གཞོན་ནུ་འབུམ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། མཁས་པ་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་འདུལ་བའི་སྐོར་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་སྐོར། གསང་ཕུའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤཱཀ་གཞོན་གྱི་དྲུང་ནས་དབུ་མ་དང་། ཚད་མ། མངོན་པ་གོང་འོག ཕར་ཕྱིན་སྐོར་བཅས་གསན། སྐྱེ་མདོ་བ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་དང་། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ། ཞི་ཁྲིའི་སྐོར་སོགས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པ་ས་རྟ(༡༣༡༨)ལོར《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》བརྩམས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་འགོར་ཕེབས་དུས《ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ》བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལྕགས་ལུག(༡༣༣༡)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་མུར་འཇང་ཡུ་དུས་མི་དཔོན་མང་པོ་མངགས་ཏེ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་གསེར་ཡིག་འབྱོར(གསེར་ཡིག་གི་ནང་དོན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༡༠༧ནས(༤བར་གསལ)བ་ལྟར་ལོ་དེའི་རྗེས་མ་ཆུ་སྤྲེལ་ལོ(༡༣༣༢)ལོར་མཚུར་ཕུ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་རང་རྟ་རང་ཁལ་མཛད་དེ་མགྱོགས་པར་བྱོན་ཡང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་མ་ཐུབ་གོང་དུ་གོང་མ་འདས་ཏེ་རིན་ཆེན་དཔལ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་པ་མཇལ་ནས་འདས་མཆོད་དང་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་མཛད། རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་ཚེ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟླ་བ་གཅིག་སོང་ནས་འདས། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དགུ་པ་ཐོ་ཀན་ཐེའི་མུར་གོང་མའི་ཁྲིར་བཀོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་སོག་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་རྙིང་པ་ཧྲང་ཏུའུ་ལ་ཚུགས་པ་དེར་ཞབས་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཤིས་བརྗོད་མཛད། ཝོ་ཐང་ཆེན་པོ་ཏའི་ཏུར་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་རིང་གོང་མ་དང་མཇལ་ཕྲད་སྐབས་མང་པོར་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བསླབ་བྱ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཡང་ཡང་མཛད་ཅིང་ཤིང་ཁྱི(༡༣༣༦)ལོའི་ལོ་སྟོད་དུ་པེ་ཅིན་ནས་དབུས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། ལམ་བར་དུ་སྐྱེ་མང་པོའི་འཁྲུག་པ་བསྡུམས་པར་མཛད། མེ་བྱི(༡༣༣༤)ལོར་སླར་ཡང་གོང་མ་ཐོ་ཀན་ཐེའི་མུར་གྱིས་གདན་འདྲེན་པའི་ཞུ་ཡིག་ཐེངས་མང་འབྱོར་བ་ལྟར་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ནས་པེ་ཅིན་ཝོ་ཐང་ཆེན་པོར་ཕེབས། དེ་སྐབས་གོང་མ་ཉིད་ཝོ་ཐང་གི་རྒྱལ་སྐོའི་མདུན་དུ་བསུ་བར་ཕེབས། རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་ཚེ་སྒྲུབ་སོགས་རིམ་གྲོ་མཛད། པེ་ཅིན་གི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་གཙུག་པའི་དགོན་སྡེ་གསར་དུ་བཞེངས། ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོའི་དཀྱིལ་དུ་པེ་ཅིན་ཝོ་ཐང་ནས་སོག་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ཧྲང་ཏུར་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་པ་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་སོག་ཡུལ་རང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་ཡང《དེབ་དམར》ནང་རྟེན་དེ་རྣམས་མཚུར་ཕུ་དགོན་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བས་ཕྱོགས་ཡས་མས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་འདྲ་སྙམ། གསུང་རྩོམ་གྱི་གྲས《སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་རྩ》《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》《ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ》སོགས་དེང་སང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་པོད་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༩༢ནས༡༡༥བར་གསལ། གཞན་ཡང《ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》

ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པ་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས…
༡༧ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག

ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ)

འཁྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་སྨོ་བརྒྱུད་ལུང་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད…
ཀྱི་ནང་ཚན་རྫ་ཨ་ལ་རོང་གི་ཨ་ལ་སྤང་དཀར་ཞེས་པར…
ཡབ་ལྷ་སྐྱོང་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་མཛའ…
བཟའ་བསྟན་འགྲུས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག
པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༣༤༠)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ…
གསུམ་བཞེས་པ་ན་ང་ཀརྨ་པཀྴི་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་སྔོན་
གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་མང་པོ་གནང་བས་རྗེ་གོང་མའི་
ཞལ་སློབ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་
ནས་བཟུང་རྟོགས་ལྡན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་
ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། བདེ་མཆོག ཀྱེ་རྡོར་སོགས་ཀྱི…
དབང་དང་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་གསན། གཞན་ཡང…
རྟོགས་ལྡན་ཡེ་རྒྱལ་བ། རྫ་གཤོང་པ་ཤེས་རབ་དཔལ……
བཟང་། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་
གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་ཕར་ཕྱིན……
སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག……
(༡༣༥༢)ལོར་གོང་པོ་ནས་དྭགས་པོ་བརྒྱུད་ལྷ་ས་དང…
མཚུར་ཕུར་ཕེབས། ཚོགས་དགེ་ལུགས་སྙང་པའི་ཆོས་རྗེ་
དོན་གྲུབ་དཔལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། རྗེ་བརྩོན་བསོད…
ནམས་འབུམ་གྱིས་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་
བཞེས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ…
གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས……
གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ…
བརྒྱད་པ་མངལ་བཤོལ་རྩིས་པའི་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་མེ་བྱ…
(༡༣༥༧)ལོར་སྔར་གྱི་མཁན་སློབ་དེ་རང་གི་དྲུང་ནས…
བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་ཤ་ཆང…
ཞལ་དུ་གསོལ་བ་ལྟ་ཞོག སྐུའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དྲི་བྲོ་བ་ཙམ་
མི་མཛད་ཅིང་། སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཤ་ཆང་གི་སྤྱོད་མོ…
འགྲིམས་མི་ཚོག་པ། ཞབས་འབྲིང་པ་ཡང་དགེ་སློང……
ཁྲིམས་གཙང་རྐྱང་པས་ཞུ་བ་སོགས་མཛད་སྤྱོད་འགྲན་ཟླ་
བྲལ་བ་བཞུགས། ལོ་དེའི་ནང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་
ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱིས་རྟར་བོད་ཀྱི་གསེར་ཡིག་པ་མང་པོ…
མངགས་ཏེ་པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བར……
སླེབས(གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཆ……
ཚང《གམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས……
༡༧༨པར་གསལ)པ་ལྷར་ས་ཕྲེ(༡༣༥༨)ལོར་མཚུར་ཕུ་
ནས་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་མདོ་ཁམས་སྨོ་བརྒྱུད་ནས་ཐེབས……
པའི་ལམ་བར་དུ་སྐྱེ་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པ་ཆེ་བ་མང་པོ་བར་
འདུམ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་ཡང་འགྲོ་གྲོན་གསེར་སྲང་ཉིས……
སྟོང་སྙིར་དང་། རྟ་བདུན་བརྒྱ། ཟ་སིག་ཆེན་ལྔ་བརྒྱ…
ཙམ་ཕངས་མེད་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་སོགས་ཆོས…
སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་ལམ་བར་ཡུན་རིང་འགོར་སྟེ…
མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ནས་ཐེབས། མཚོ་སྔོན་དུ་ཐེབས་འཁོར་
སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་གསུམ་བཞེས་པ……
མཇལ་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྟེ་མཚན་ཀུན…
དགའ་སྙིང་པོར་གསོལ་ཞིང་། བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྐྱེས་
བུ་དམ་པ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན། ལྕགས་བྱི(༡༣༦༠)
ལོར་ཤིང་ཀུན་སྡེ་ཆེན་སོགས་བརྒྱུད་ནས་པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང…
ཆེན་པོར་ཐེབས། གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་དང་མཇལ།
གོང་མར་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རླབས་དང་།
ཁྲིད། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག ཕྱག་ཆེན། སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད…
བཅས་གནང་། གཞན་ཡང་དཔོན་ཆེན་དང་། སེར་སྐྱ…
དམངས་བཅས་ལ་རང་རང་གི་འདོད་མོས་དང་མཐུན…
པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་སྟེ་ལོ་ངོ……
གསུམ་གྱི་རིང་བཞུགས། དེ་ནས་གོང་མ་རྒྱལ་བློན་རྣམས་
ལ་རྒྱལ་སྲིད་དང་གོང་མའི་ཚེ་སྲོག་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ……
ཡོད་པས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས་རྒྱུའི་བཀའ་གནང་སྟེ།
རྒྱལ་བློན་ཚང་མས་ཡུན་རིང་བར་མཆོད་གནས་སུ………
བཞུགས་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཏན་ཡང་ཡང་ཞུས་པར་མ་གསན་
པར་ཆུ་སྟག(༡༣༦༢)ལོའི་ལོ་འགོར་པེ་ཅིན་ནས་བོད…
ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་བའི་ལམ་ཀན་སུའུ་དང་།

མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ནས་མདོ་ཁམས་སྨད་བརྒྱུད། འབའ་ཐང་། ཀོང་པོ། ལྷ་རི་སོགས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕེབས་པས་ལམ་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་ཙམ་ཐུགས་འགོར་བྱུང་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༨༣)ལོར་ཀོང་པོ་ཉེ་ཁར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་གདུང་ཐལ་རྣམས་མཚུར་ཕུ་དགོན་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་དངུལ་བྲི་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ(དངུལ་སྲང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ)ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཚན་བྱང་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཡང་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ད་ཕན་མཇལ་མ་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་དངོས་སློབ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུས་མཛད་པའི་ཁ་བྱང་དུ《ཆོས་རྗེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༡༠༦ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དང་། 《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༡༦༡ནས༡༩༨བར་གསལ་བ་གཉིས་ཚིག་སྦྱོར་ཙམ་ལས་ནང་དོན་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ལགས།

ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ)

འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་ཉང་པོ་ཡོང་པོ་ཀོང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉང་པོ་ཁོང་ཉང་འདམ(དེང་སང་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཁོངས)དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༨༤)ལོར་ཡབ་སྟག་པ་གུ་རུ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ང་ཀརྨ་པཀྴི་ཡིན་ཞེས་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་སོགས་ཀརྨ་པའི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་བསྟན་པར་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་སྐགས་ཞུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གཞན་ཡང་རྟོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། མངལ་བླ་དང་བསྙེལ་བླ་ཅེས་པའི་ཉི་ཤུ་དང་། མ་ཅེས་པའི་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་། ལས་སློབ་ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས། དད་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱད་ཅུ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་ཆུ་ལུག(༡༤༠༣)ལོར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་པ་ཡུང་ལོས(永乐)ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ནན་ཅན་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་མི་སྣ་ཞུ་ཡིག་དང་བཅས་པ་འབྱོར(ཡི་གེ་ངོ་མ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ནང་དོན་ཆ་ཚང《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༢༧ནས༢༧༨བར་གསལ)བ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱ(༡༤༠༥)ལོར་མཚུར་ཕུ་དགོན་པ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་ནས་བར་ཁམས་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ལོ་ངོ་གཉིས་འགོར་ཞིང་། མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཟླ་མཇུག་ལ་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས། དེ་ཉིན་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕོ་བྲང་ནང་ནས་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསུ་བར་ཕེབས། མཇལ་རྟེན་དུ་གསེར་སྒྲུང་ལས་བཟོས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ཕུལ། གསོལ་ཇ་ཕུལ་སྐབས་གོང་མ་བཞེངས་ནས་སྟེ་ལེན་གནང་བ་སོགས་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་དང་། ཕོ་བྲང་ནང་གི་མཛད་སྒོའི་བཀོད་སྒྲིག འབུལ་བའི་རྣམ་གྲངས། རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གསར་སྐབས་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་རིང་གསོལ་སྟོན་དང་གཟིགས་མོ་ཞུས། གོང་མ་རང་ཉིད་ཀརྨ་པའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཞུས་པ་དང་འབུལ་བ་ཐེངས་འགའ་ཞིག་ཕུལ་བའི་ཐོ་དང་། ཕན་ཚུན་དུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མའི་སྲས་རེ་རེས་བསུ་སྐྱེལ་ཞུས་པ། ལྷག་པར་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། གོང་མའི་ཡུམ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་གནང་སྐབས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་གང་དང་གང་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་རི་མོ་མཁན་མཁས་པས་རི་མོར་བྲིས་ཏེ། ཉིན་སོ་སོའི

གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་གཞིའི་གཡོན་ངོས་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཡིག ཧུ་ཧུ་ཀའི་ཡི་གེ(ཧུར་ཀིའི་ཡི་གེ)ཡུ་གུར་གྱི་ཡི་གེ བོད་ཡིག སོག་ཡིག་བཅས་ཡིག་རིགས་ཁག་ལྔ་ཡོད་པའི་ཉིན་ཐང་ཡུག་དྲིལ་མ་རིང་ཚད་ལ་ལི་སྨི༦༩༨༢དང་། ཞེང་ཚད་ལ་ལི་སྨི༨༨ རི་མོའི་རྣམ་གྲངས་ཁག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྲིས་ནས་དྲན་རྟེན་དུ་ཕུལ། (འདི་སྔོན་དུས་མཚུར་ཕུའི་བླ་བྲང་གི་ནང་རྟེན་གྲས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་རིག་དངོས་རྫ་ཆེའི་ཁོངས་སུ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད། འདིའི་དུམ་བུ་ཁ་ཤས་ཀྱི་དཔར་རིས་ནི《བོད་ལྗོངས་སྐུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༡ལོའི་རྒྱ་ཡིག་གི་དུས་དེབ་ཨང་གསུམ་པའི་ཤོག་ངོས་དང་པོའི་ཁ་ཤོག་ལ་གསལ) བླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་གོང་མས་གཟིགས་བསྟོད་ཀྱི་འཇའ་ས་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་བརྟུངས་པ་ཞིག་མཚན་བྱང་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ། གཞུ་ལའི་ཏྲ་བཝ་ཧྭ་ཝང་གསི་ཐྲིན་ཏྲ་ཤན་ཙི་ཙའི་ཧྥུའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ཡིག་ལ་འདི་ལྟར(如来大宝法王西天大善自在佛)ཡོད་ཅིང་། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་དབང་ཕྱུག་གི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ།

གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་དང་མཉམ་དུ་ཐེབས་པའི་མཚུར་ཕུའི་བླ་མ་འབྲོང་བུ་བ། སློབ་དཔོན་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། མཁན་ཆེན་མགོན་སྣོན་པ་བཅས་གསུམ་ལ་བཀའ་ཉིང་གོ་ཤྲིའི་འཇའ་ས་དང་། གསེར་ཐམ། ཤེལ་གྱི་ཐོ་ཤུ་བཅས་ཕུལ། མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞུ་ནན་མཛད་དེ་བཙོན་གྲོལ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་མཛད། གོང་མས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་རྩིས་ཡོད་པ་ཡང་རྗེ་འདིས་ཆོས་ལུགས་དང་སོས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ལེགས་པའི་ཞུ་བ་མཛད་པ་ལྟར་དོན་འཁྲུལ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཕག་གྲུ་སྣེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཁྲན་ཧྭ་ཝང(阐化王)སྟེ་བོད་སྐད་དུ་སྤྲུལ་པ་སྤེལ་བའི་རྒྱལ་པོ། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆེན་ཀྲའོ་ཝང(阐教王)སྟེ་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་རྒྱལ་པོ། སྟག་ཚང་པ་ལ་ཧྲུ་ཀྲའོ་ཝང(辅教王)སྟེ་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ། སྣེ་དགེ་གླིང་ཚང་ལ་ཙན་ཤན་ཝང(赞善王)སྟེ་དགེ་ལ་རྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ། གོ་འཇོ་ཚང་ལ་ཧྲུ་ཀྲའོ་ཝང(护教王)སྟེ་བསྟན་པ་སྲུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་ཐམ་ཀ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་བཞི་པའི་ནང་རྒྱལ་ནང་ནས་ཞལ་གྱིས་ཏེ་བར་ཁམས་དང་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ལྷགས་ཡོས(༡༦༡༠)ལོའི་དགུན་སྟོད་ལ་མཚུར་ཕུ་དགོན་པར་ཕྱག་ཐེབས། སྟོ་ཁ་དང་། ཀོང་པོ། དྭགས་པོ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་ཆོས་གསུངས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག(༡༦༡༥)ལོར་དགོངས་པ་ཆུ་རན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པ་ལས་བྱོན་པའི་རྟེན་རྫ་མཚར་ཅན་རྣམས་དངུལ་གདུང་དང་། འདྲ་སྐུ་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༡༩ནས༢༣༩བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སྨད་ཆ་ཤོག་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༩༡ནས༡༠༡༢བར་གསལ།

ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ)

བར་ཁམས་ཀྱི་ཁྲུལ་ངོམ་སྟོད་བཤེས་སྐྱམ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༦༡༨)ལོར་ཡབ་གོ་འཇོ་བསམ་འགྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཡུམ་སྒྲོང་བཟའ་པདྨ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་གོང་མའི་དངོས་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་མང་དུ་མཛད་དེ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དུ་ངོས་བཟུང་། མཁན་ཆེན་མགོ་སྣོན་པོ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བར་ཁམས་དང་ཀོང་པོ་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱེ་ཕན་ཚུན་གྱི་འཁྲུགས་རྩོད་བསྡུམས་པར་

མཛད་པ་སོགས་སྐུ་ན་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ནང་བསྟན་དར་སྤེལ་དང་། འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད་བཞིན་པའི་སྐུ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༩༥༣)ལོར་ཀོང་པོ་རྩེ་ལྷ་སྒང་དུ་སྒྲོ་བུར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་ངོ་མཚར་བའི་རྟེན་མང་དུ་བྱོན་ཞིང་། རྟེན་དེ་རྣམས་མཚུར་ཕུར་གདན་དྲངས་ཏེ་གདུང་རྟེན་དང་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་པའི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《སྟོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༠༣དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༣༧པ། 《གམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》པོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༥༨བཅས་སུ་གསལ།

ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ)

འབྲུངས་ཡུལ་བར་ཁམས་ཇོམ་ཀྱི་སྤྱི་མདའ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༤༥༤)ལོར་ཡབ་སྟགས་འཆང་གྲགས་པ་དཔལ་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ཇོ་དར་བཟའ་ལྷ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྲུངས། བྱིས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་མངའ་བར་བརྟེན་སྐུ་གོང་མའི་དངོས་སློབ་སྐོ་པོ་དར་སྡིང་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་མིན་བརྟག་དཔྱད་མང་པོ་མཛད་པས་སྐུ་གོང་མའི་ཞེར་སྒྲུབ་ངོས་འཛིན་དང་། བཀའ་ལན་གནང་སྟངས་བཅས་འཁྲུལ་མེད་བྱུང་བས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཅིང་། ཟླ་བ་ངོ་དགུ་བཞེས་པ་ན་གོ་ཤྲི་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ནས་ཕེབས་ཏེ་སླར་ཡང་བརྟག་དཔྱད་དང་བཅས་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་བཅད་ནས་ཁྲི་ལ་བསྐོད། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་རྟ(༡༤༦༢)ལོར་ཁམས་ཀྱི་གདན་ས་ཀརྨར་ཕེབས། གོ་ཤྲི་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱ(༡༤༦༥)ལོར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། གོ་ཤྲི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། མཁན་པོའི་དྲུང་ནས་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་དང་ལག་ལེན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲིང་ཧྭ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༧༣)ལོར་གོ་ཤྲི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དུ་གང་བཀྲ་ཤིས་བཟང་པོ། གསོལ་ཛ་བ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མ་འོད་ཟེར་བཅས་ཀྱི་གདོང་ལུང་དང་། འཇའ་ས། དབུ་ཞྭ་ནག སྐུ་རྟག་གིས་སྲུས་པའི་སྣམ་སྦྱར། གསེར་ཐེ་ཆེན། གོས་དར་སྤྲུག་ཁྲི་བཅས་འབུལ་རྒྱུ་བསྐུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ《སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་རྩའི་དོན་བསྡུས》བརྩམས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་མེ་བྱ(༡༤༧༧)ལོར་བར་ཁམས་བརྒྱུད་ནས་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཤིང་། སླར་ཡང་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དོན་བསྐྱངས་པ་བཅས་ས་གནས་གར་ཕེབས་སུ་ཆོས་གསུང་བ་དང་དགོན་པ་འདེབས་པ། འབྲུགས་རྩོད་བར་འདུམ་མཛད་པ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས། ལྷག་པར་དུ་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་བར་གྱི་འགལ་ཟླ་ཆེ་བ་དང་། བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དང་། རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་ལུགས་མིང་མེད་དུ་གཏོང་བའི་འཁྲུགས་པ་ཆེན་པོ་བསླང་སྐབས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ལྷུང་ཕྱོགས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱུས་ན་མི་འོས་པའི་བཀའ་ལན་མང་གནང་ཡང་བཀའ་ལ་བརྩི་སྲུང་ཞུ་མཁན་ཏ་ཅང་དཀོན་པ་བྱུང་འདུག དགུང་ལོ་ང་གསུམ་གྱི་ཐོར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟག(༡༥༠༦)ལོར་ཀོང་པོར་ཕེབས་བཞུགས་སྐབས་སྐུ་སྐྱེ་བ་གང་དུ་འཕྲོད་པའི་ཞལ་ཆེམས་ཕྱག་བྲིས་གནང་སྟེ་སྒྲོ་བུར་དུ་དགོངས་པ་ཆུ་དང་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་སྐུའི་སྐལ་ཚོགས་ལ་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་བྱོན་པ་ཀོང་པོ་རྩེ་ལྷ་སྒང་གི་གསེར་གདུང་ནང་གཟུངས་སུ་ཕུལ། གསུང་རྩོམ་སྐོར《ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་

འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ》དང་། 《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱས་འགྲེལ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ》《དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད》《ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ》《དབུ་ཚད་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ》སོགས་ཁྱོན་བསྡོམས་པོད་ཆེན་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ནི་འགྲེལ་པ་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་འཆད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་མའི་གྲངས༡༠༣༢ནས༡༡༡༥བར་དང་། 《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༤༨ནས༢༨༨བར་གསལ་ཞིང་། ནང་དོན་ཕན་ཚུན་ཁ་གསབ་བྱ་རྒྱུ་མང་ཙམ་འདུག་པས་ཞིབ་བསྡུར་གནང་དགོས།

ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ)སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་མདོ་སྟོད་ཀརྨའི་གདན་ས་དང་ཉེ་བའི་ངོམ་ཆུ་རྒྱུད་གཡས་ཞུང་ཀ་ར་ཏེ་ཤུག་ས་ཏམ་གྱི་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༠༧)ལོར་ཡབ་གསེར་བྱ་བྲལ་བྱམས་པ་བཤེས་གཉེན་དང་། ཡུམ་དར་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ཞག་བཅུ་གསུམ་ཡོན་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་སྣང་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བས་སྐུ་གོང་མའི་དངོས་སློབ་མང་པོས་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་མིན་བརྟག་དཔྱད་མཛད། སྐབས་དེར་གོང་པོ་བྲག་གསུམ་དུ་སྡོད་པའི་ཨ་མདོའི་བླ་མ་ཞིག་ལ་བུ་ཞིག་བྱུང་བར་མའི་མངལ་ན་ཡོད་དུས་ཕ་མ་གཉིས་ལ་རྨི་ལམ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལྟས་བཟང་པོར་མངོན་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་སྟབས་ཀརྨ་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡོང་བའི་རེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་བུ་ལ་བསླབ་སྦྱོང་མང་པོ་བྱས་ནས་ཀརྨ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཚུལ་ཕྱི་ལ་བསྒྲགས། ཀརྨ་སྒར་པའི་ཞབས་འབྲིང་མང་པོ་ཞིག་ཟས་དང་ཆང་གིས་བསླུ་བྲིད་བྱས་ཏེ་ཕོ་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་བར་བྱས། སྐྱེ་སེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཏེ་ངོས་འཛིན་མཛད་དུ་བཅུག རྗེས་བླ་བ་གཉིས་ཙམ་སོང་དུས་སྐྱེ་སེ་བླ་མ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གོང་མ་དགོངས་པ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ཤོག་དྲིལ་དང་མཐུན་པར་མཚུངས་ཞྭ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཁམས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་ཡང་། ཀརྨ་སྒར་པའི་ཞབས་འབྲིང་མང་ཆེ་བའི་ཁ་ངོ་ལ་མ་གཟིགས་ཀ་མེད་བྱུང་ནས་ཀོང་པོ་བྲག་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་དགོས་བྱུང་སྐབས་ངོས་འཛིན་ཡག་པོ་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྩེ་ལྷ་སྒང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་སུ་བཅུག་པ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་གདན་ཞུའི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཡ་མཚན་ཅན་མང་པོ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་འདིར་བཀོད་མེད། ཡང་སྲིད་སྐོར་ལ་འཐེན་རྩོད་བྱུང་བར་བརྟེན་དགུང་ལོ་བདུན་ལ་མ་ཕེབས་བར་དུ་གཏན་ཁེལ་བྱེད་མ་ཐུབ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་བྱ(༡༥༡༣)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་ངོས་འཛིན་གཏན་ཁེལ་བྱུང་སྟེ་ཁྲི་ལ་བཀོད། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲེང་ཏེའི(正德)ནས་ཀྱང་ཁྲི་ཕེབས་ཀྱི་ལེགས་འབུལ་ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱོད་སོགས་གནང་། རྒྱལ་ཚབ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉན་པའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་ཕག(༡༥༢༧)ལོར་ཚོགས་དགེ་འདུན་སྒང་པའི་མཁན་པོ་ཆོས་གྲུབ་སེང་གེས་མཁན་པོ་དང་། ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལས་སློབ། སྨམ་པོའི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་གསང་སྟོན། བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་བཟང་པོས་གྲིབ་ཚོད་པ་བཅས་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གོ་ཤྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་སངས་རྒྱས་མཉན་པ། དུལ་མོ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར། རྗེ་འཕྲིན་ལས་པ། ཀརྨ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། གསང་སྔགས

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཞུང་ཁྲིད། དབང་བཀའ། རྗེས་གནང་། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་གསན་ནས། གང་གསན་པ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་ཐོག་འཁྱོལ་བར་མཛད། དྭ་མེད་གོང་མས་མི་སྣ་མངགས་ནས་ཐེངས་མང་པོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཐེབས། འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བར་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་ཙམ་གནང་སྟེ་སྟོན་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དྲུག་གི་བར་དུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རིམ་པའི་བླ་མཆོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་གནས་མཐོ་ཞིང་། སྣར་པའི་བླ་བྲང་གི་སྟོབས་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གཞིས་བྱེས་གང་སར་སྐྱ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྲིས་པ་ཏ་ཙང་རྒྱས་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་སྐབས་དང་མ་འཚམས་པར་གཟིགས་ཏེ་ཁྲུ་བསྡུ་གང་ཐུབ་ཐོག ཕྱག་ཏུ་གང་འབྱོར་མཆོད་འབུལ་དང་། སྦྱིན་གཏོང་། དགོན་པ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་མཛད་པས་ཞབས་འབྲིང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་བློ་ལ་མ་བབས་ཀྱང་གཟུར་གནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་དང་དད་གུས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་སོང་། ཀརྨ་པའི་ཡོན་བདག་ཁག་གཅིག་གྲོས་མཐུན་ནས་གོང་པོ་ཁྲུལ་གྱི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་རྣམས་གཏོར་རྩིས་བྱེད་སྐབས་བཀའ་ནན་པོས་འགོག་པར་མཛད་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཕྱོགས་རིས་ལ་གཏན་ནས་མི་དགྱེས་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༥༥༤)ལོར་ཡར་སྟོད་ར་མོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་མཚུར་ཕུར་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་གདུང་ཐལ་དང་ན་བཟའ་སོགས་དངུལ་གདུང་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ》སོགས་པོད་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད་ཅེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་ཡང་། དེང་སྐབས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཕྱིས་མ་པོད་བཅུ་གསུམ་ཙམ་པེ་ཅིན་མི་རིགས་པོ་བྲང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སྨད་ཆ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༠༨ནས༡༣༢༤བར་དང་།

《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》བོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༣པར་གསལ་ལོ། །

ཀརྨ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ)སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ནས་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་རྩ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་འགོར་མདོ་ཁམས་ཏྲེ་བོའི་ཡུལ་ཁ་བ་སྤང་རིའི་ཞོལ་སྟག་བཟང་དུ་ཡབ་ཨ་རྗོར་དང་། ཡུམ་སྐྱིད་བཟའ་ཨ་ལོད་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཟླ་བ་རྩ་ཁ་ཤས་ནས་བཟུང་ལོ་དྲུག་ཙམ་གྱི་རིང་སྐུ་གོང་མའི་དངོས་སློབ་དང་། ཞབས་འབྲིང་བཅས་ནས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་མིན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་ཐེངས་མང་ཐོག་རྗེས་འཛིན་འཕྲུལ་མེད་བྱུང་སྟེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་བྱ(༡༥༦༡)ལོར་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེས་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་འཁེལ་མཛད་དེ་གཙུག་ཕུད་བཞེས། མཚན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་གླང(༡༥༦༥)ལོར་གདན་ས་མཚུར་ཕུའི་ཁྲི་ལ་བཀོད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྗེ་ཞྭ་དམར་བས་མཁན་པོ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རིན་པོ་ཆེས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་གར་དབང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་སྔ་རྗེས་སུ་རྗེ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་བཅས་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་པ་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་ཁྲིད་ལུང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལྔ་སོགས་ཆ་ཚང་བར་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་ཡོས(༡༥༧༩)ལོར་རྗེ་ཞྭ་དམར་བས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་སྤྲུལ་སྐུས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དབུས་གཙང་། སྟོད་ཁམས། ཁམས། ཀོང་པོ། སྤོ་བོ་སོགས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མའི་དུས་ལྟར་ཐེངས་ཁ

ཞུས་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་དང་ས་གནས་ཁག་གི་འཕྲུགས་རྩོད་མང་པོ་འདུམ་འགྲིག་མཛད། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕན་ཚུན་ཐུགས་འདྲིས་འབྲེལ་བཟང་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད་པའི་ཐེལ་ཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞལ་བཞུགས་རིང་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། དགེ་ལུགས་པར་གྱི་འགལ་བའི་རྣམ་པ་མི་མངོན་པར་གྱུར་པ་བཅས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་མཛད་པ་བསྒྲུངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་དགོངས་པ་ལྷ་དྲན་ལས་འདས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ》《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་གསུང་འབུམ་པོད་བཅུ་སྐོར་ཡོད། ཞིབ་པར《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང》པོད་གཉིས་པའི་གྲངས་༧༣ནས༡༢༡བར་གསལ།

ཀརྨ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ)

སྨར་སྟོད་ཀི་ཞི་ཐང་ཞེས་པར་ཡབ་ཁྲིའུ་ཐར་དང་། ཡུམ་ཨ་འཚོ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༦༠༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཨོ་རྒྱན་སྐྱབས་ཞེས་ཞུ་ཞིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཕག(༡༦༡༡)ལོར་ཀརྨ་པའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་ཡོས(༡༦༡༥)ལོར་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་མངའ་གསོལ་ཞིང་། དཔའ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། རྗེ་དེ་ཉིད་དང་། ཞྭ་དམར་གར་གྱི་དབང་པོ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་ལུང་ཁྲིད་དབང་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་ཤིང་བྱི(༡༦༢༤)ལོར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དུས་སྐབས་དེར་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་དགེ་ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མཁན་མཆོག་དམན་ཚང་མར་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་གཙང་ཡོང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་བསྒྲུངས་ཀང་ཐུབ་གནང་ཡང་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཡབ་ཚང་དང་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་བར་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླ་ཆེ་བའི་ཐོག གཙང་པ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་དང་ཆ་ཧར་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་བཅས་དང་དན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་དགེ་ལུགས་པའི་ལྷ་དགོན་ཚང་མར་སྣང་ཟུག་ཆེ་བའི་སྐབས་དང་འཁེལ་ཏེ་གཙང་བེ་ཆ་གསུམ་གྱི་དན་གྲོས་ཡི་གེའི་ཐོག་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འབྲིང་འགའ་ཞིག་ནས་སློག་ཏུ་ཕྱག་ཐམ་བརྐུས་ཏེ་ཚོད་ཡིག་ཐོག་ཕབ་པ་སོགས་རྐྱེན་ངན་མང་པོ་སྡེ་འཛོམས་ལ་བརྟེན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་རྩ་གཏོར་བཏང་བ་དང་སྟབས་བསྟུན་སྒར་ཐག་དང་ཚ་རི་བརྒྱུད་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ལྷོ་ཡུལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་ཏེ་ཆུ་བྱི(༡༦༧༢)ལོ་བར་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལྷོང་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཕེབས་ནས་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ལྗོང་རྒྱལ་པོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྲིད་གཞུང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་དགྲ་ཤ་ལེན་རྩིས་བྱས་པར་ཡང་ཆོས་དམ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ནན་པོའི་སྒོ་ནས་བཀག་འགོག་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་བསྒྲུངས་པ་རྣམས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག་གིས་གསན་ནས་ཀརྨ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་དང་འབྲེལ་སྟོན་ཚད་ཀྱི་དམ་སེལ་གནས་ཚུལ་སྐོར་གླེང་མེད་ཐུགས་མཐུན་དམ་གཙང་མཛད་རྒྱུའི་ཕྱག་བྲིས་ཕྱག་བསྟར་མ་ཡང་ཡང་གནང་བ་བཞིན། ཆུ་གླང(༡༦༧༣)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་ས་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་བཀུར་བཟློས་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་གནང་སྟེ། མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་ཆེན་པོར་སྟོད་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྟག(༡༦༧༤)ལོར་དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་ཐོག་སྐུ་གཤེགས། འདིའི་རྣམ་ཐར་སྐོར《ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ

ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་བདུད་རྩིའི་ཐུམ་བཟང》ཐྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༦༧ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཁོ་བོར་བལྟ་ཀློག་གི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་ཅིང་། འདིར་བཀོད་པ་ནི《ན་རིམ་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》སོགས་བཅད་མ་ཞྭ་དམར་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་བླ་མ་གཞན་གྱི་མཛད་རྣམ་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན།

ཀརྨ་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། （ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ）

མགོ་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྦྲུལ（༡༦༧༧）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ（༡༧༠༡）ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞུགས། ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སྐུ་ཚེའི་མཐར་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་བཞག་མཛད་དེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བདག་གིས་མ་མཐོང་ངོ་།།

ཀརྨ་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། （ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ）

མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེའི་མདའ་ཁོངས་དབོན་སྟོད་དཀྱིལ་ལེ་ཞེས་པ་སྔོན་དུས་ཀརྨ་པཀྴིའི་དབོན་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག（༡༧༠༣）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་རབ་བྱུང་དེ་གཞིའི་ཆུ་བྱི（༡༧༣༢）ལོ་བར་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་བཞུགས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན། ལྷན་རྒྱས་དང་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་གནང་། མན་ཆིང་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང(雍正)གིས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཀྱང་ལམ་བར་དུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་བདག་གིས་མ་མཇལ་ལགས།

ཀརྨ་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ། （ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ）ལྷོ་གནས་དགེ་རི་དང་ཉེ་སར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་གླང（༡༧༣༣）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ（༡༧༩༧）ལོ་བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞུགས། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་གནང་ནས་མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་ཡུན་རིང་མཛད། རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཇལ་ལགས།

ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ། སྡེ་པ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལ་བུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས་མིང་གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་བྱུང་（ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། ཀུན་སྤངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེ། ཀརྨ་བསྟན་སྲུང་དབང་པོ）ལས་དེ་གསུམ་གང་རིགས་ཤིག་གི་བུ་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ཁྱི（༡༥༥༠）ལོར་གཞིས་ཁ་བསམ་འགྲུབ་རྩེར་སྐྱེས། ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་འདས། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ཤིང་ཁྱི（༡༥༧༤）ལོར་ཡར་རྒྱབ་པ་དང་མ་མཐུན་པར་དམག་དཔུང་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་དྲངས་ནས་ཚར་བཅད་དེ་ཡར་རྒྱབ་སྡེ་པ་བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་ཁྱིམ་ཚང་རྣམས་ལ་སྔོ་སྐལ་གཞིས་ཀ་ཕྲན་བུ་བཅས་བཞག རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ（༡༦༡༨）ལོར་གཙང་དམག་དབུས་སུ་དྲངས་ཏེ་སེ་འབྲས་གཉིས་ལ་དྲག་གནོན་བྱས་ཐོག དབུས་ཁུལ་གྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་ཏེ་སེ་འབྲས་གླིང་ལོག་ཟེར་བ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སྟོད་ཁ་ཁུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་སྡེ་པ་སྐུ་རབ་པ་ཚར་བཅད་ཐོག་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡབ་ཚང་རྣམས་སྐབས་དེར་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་དཔོན་ཡིན་པ་ཡང་དབང་ཆ་ཕྲོགས་ཏེ་སྣ་དཀར་རྩེར་བཟང་བཙོན་དུ་བཙུག་སྟེ་ལོ་ཤས་མ་འགྱངས་པར་འདས། དེ་ནས་ལོ་རྗེ་གཉིས་སོང་བའི་ལྕགས་སྤྲེལ（༡༦༢༠）ལོར་ཕྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་འདས་ཟེར་ཡང་། དོན་དངོས་སུ་གཟའ་ནད་ཐོག་སྟེ་འདས་པ་ཡིན།

ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་དཔལ་སྣང་པོ་ཊ་བའམ་མཚན་གཞན་ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་གཉིས་པ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ

ཕྱི(༡༤༥༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཕག(༡༥༣༩)ལོ་བར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་བཞུགས། མཚན་དངོས་ལ་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་ཟེར། བཟོ་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་སློབ་མ་དང་སློབ་རྒྱུན་ཏ་ཅང་མང་ཞིང་། སེ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༩༧)ལོར《དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན》བརྩམས། གཞན《ཀརྨ་ཤིང་རྟ》དང《རྡོ་རྗེ་ཉི་མའི་སྣང་བ》སོགས་བརྩམས་ནས་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་དགོངས་དོན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང《མངོན་བརྗོད་པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ》《སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་རབ་གསལ་བསྒྲགས་པས་ཀུན་ཤེས》ལེ་ཚན་གསུམ། 《ཆབ་ཤོག་སྙན་ངག་གི་སྐོར》 《དབང་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ》 《ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་འགྲེལ》བཅས་ཡོད། རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཆོག་ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལེགས་མཛད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་དབྱངས》བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་༢༠ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཀརྨ་བརྡ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ།

ཀརྨ་ཞྭ་དམར། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ་སྐུ་སྔ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་ནས་ཧྲང་ཏུའུ་ལ་མ་ཕེབས་གོང་ཙམ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་དབུ་ཞྭ་དམར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཞིག་གནང་སྟེ་སྐུ་ཚབ་ལྟ་བུར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན་གྲགས་པ་བྱུང་། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བྱུང་བ་སྟེ། ༡. རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ་དང་། ༢. མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ། ༣. ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། ༤ ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས། ༥. དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག ༦. ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ༧. དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། ༨. ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ། ༩. ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ༡༠. ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བར་དུ་བྱུང་། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གོར་ཁ་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནང་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་གླེང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མན་ཆིང་གོང་མ་ཆེན་ཁྱུང་ལིས་བཀའ་ཕབས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་གདན་ཞུ་མི་ཆོག་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོན་པ་ཆོས་ལུགས་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཅད་པ《རྡོ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར》ལས་གསལ།

ཀརྨ་རབས་བརྒྱད། ༡. ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། ༢. ཀརྨ་པཀྴི ༣. ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ༤ ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ༥. ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ༦. ཀརྨ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ༧. ཀརྨ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ༨. ཀརྨ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་སོ། །

ཀརྨ་རིན་ཆེན་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན། ཁམས་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཀརྨ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་མཚན། འདི་བོད་ཀྱི་སྐད་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་སྟེ་དེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕྱི(༡༧༣༢)ལོར་མཛད་པའི《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཉེར་མཁོ་བུམ་བཟང》ཟེར་བ་ཞིག་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད་དོ། །

ཀརྨ་ཤ་ཏམ། གཞུང་གི་མིང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན། ནང་དོན་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་བྱ་ཚུལ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་ཅིག་རོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་ལ་གཏུགས་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། ཤློ་ཀ་གསུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དང་བམ་པོ་དགུ་ཡོད་པ་འདི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཤུ]པར་ཡོད།

《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ལས་གྲུང་གསལ།

ཀརྨ་ཤག ལྷ་སའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཁང་མིང་ཞིག་སྟེ་སྔོན་དུས་དེ་གར་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ཁ་ཤས་བཞུགས་པ་ཡིན་སྟབས་ཀརྨ་ཤག་ཅེས་མིང་བཏགས། ཕྱིས་དུས་འགྱུར་ཞིག་གིས་རྐྱེན་པས་དེའི་བདག་དབང་སེ་ར་བླ་སྤྱིར་ཡོད། དེ་གར་ཆོས་སྐྱོང་ཐ་ཁྲི་སྤྱན་གཅིག་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་སའི་ལྟོག་འདུ་ཁང་དང་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཁང་པའི་མིང་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཐོགས་ནས་ཀརྨ་ཤག་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར། དམངས་ཁྲོད་བོད་སྲོལ་དུ་ཀརྨ་ཤག་ཆོས་སྐྱོང་དེ་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་སྲུང་དང་། ཡུལ་གྱི་ས་བདག་ཇོ་བདག་ཡིན་པས་ལྷ་ས་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལྷ་དེ་གསོལ་དགོས་པའི་སྲོད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་དེའི་གསོལ་མཆོད་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་རགས་རྒྱབ་པ་དང་ཕིང་གཏོང་བ་སོགས་ཡིན་སྟབས་སྲིད་རྒྱུན་དུ་ཀརྨ་ཤག་སྨྲང་པོའི་ལྷ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། སྔོན་དུས་སྐུ་རྗེན་ལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གོ་གནས་མེད་ཀྱང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པའི་ནང་ནས་ཀརྨ་ཤག་ཆོས་རྗེར་རིམ་པ་དྲུག་པའི་ལས་ཚན་གྱི་གོ་གནས་ཐུང་།

ཀན་ཀཱ་ནཱ་ (ཀཎྐ་པ་ཊ)འདི་ལ་དེང་སང་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ཚིག་མཛོད་འགའ་ཞིག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་ནང་། ཀཎྐ་པ་ཊ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འགྲོན་བུ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསལ་བ་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་གཞིར་བཟུང་བ་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དངོས་དོན་ནི་ཀཎྐ་པ་ཊ་ཞེས་པ་གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་ཅི་རིགས་ལས་བཟོས་པའི་དངུལ་སྒོར་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་འགྱུར་འདུལ་བའི་ནང་བཞུགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་འགོར་བྱོན)གྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ》ལས་ཀཎྐ་པ་ཊ་ནི་ཟོང་གི་ཁྱད་པར་སྟེ། དངུལ་ལས་བྱས་པ་གཟུགས་ངོད་པ་བཅོང་དུ་ཙང་བའོ་ཞེས་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ》ལས་ཀྱང་ཀཎྐ་པ་ཊ་ནི། པ་ཊའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། མངོན་མཚན་ཅན་ཡིན་ན་ནི། དངུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་ཙམ་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ལས། མངོན་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་མ་ཅན་ཏེ་ཟླུམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་སི་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བྱས་པའམ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོར་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ལས་ཀཎྐ་པ་ཊ་དེ་ཡང་དངུལ་ཞོ་ཕྱེད་ཙམ་ལས་བཟོ་བྱས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀཎྐ་པ་ཊ་གཅིག་ལ་འགྲོན་བུ་ངོ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན་ཅིང་། དེ་གསེར་སྲང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསེར་སྲང་མེད་ཞོ་དོ་དང་དངུལ་སྲང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངུལ་སྲང་མེད་ཞོ་བཞི་ཡིན། ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་ཚད་གཞི》ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཟུར་ཡོད་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཀ་ཤྨི་ར། བོད་སྐད་དུ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཟེར། རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དང་། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་གསུམ་པའི་འགོར། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་འདི་ཐོག་མར་མཚོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་ལག་བཟང(འཆར་བྱེད་ཡིན་ནམ་སྙམ)གི་བུ་གཞུ་བཟང(མ་འགགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ)གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཏེ། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་༥༠༥ལོ་ནས༥༡༧ལོ་བར་ཡིན་ཚོད་ལ་སྐབས་དེར་ཀུན་དགའ་བོའི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པས་ཡུལ་དེར་བྱོན་ནས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཧུ་དུ་ཎྜ་བཏུལ་ནས་མཚོ་བསྐམས་པའི་ཤུལ་དུ་སྐམ་ས་ཆགས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དག་ནས་མི་མང་པོ་དེར་འཛོམས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དགུ་དང་གྲོང་གསེབ་ཁག་མང་པོ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གཅིག གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་གཉིས། དགེ་འདུན་ཏ

ཅང་མང་པོ་འཛོམས་པ་ཞིག་ཆགས་པར་གསུངས་ཡང་མུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་སྲོལ་ལ། དྲང་སྲོང་ཀ་ཤྱཔ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡུལ་དེར་ཕྱིན་ནས་མཚོ་རྫོལ་དུ་བཏུག་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་དྲང་སྲོང་དེའི་མཚན་ལས་གྲུབ་ཏེ་ཀ་ཤ་མཱིར་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་སྣང་། གང་ལྟར་མཚོ་སྐམ་པའི་ཤུལ་དུ་ཡུལ་གྲོང་ཆགས་པའི་བཤད་ཚུལ་མཐུན་ཡོད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་དཀྱིལ་དུ་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་ཐོག་གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐའི་དུས་སུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འདིས་བྱས་ཏེ་ཀ་ནི་ཥྐའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཁྲི་བཞི་བརྒྱ(འདོམ་བརྒྱ)ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞེངས་པར་གསལ་ཞིང་། 《ཐང་སེན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་དགེ་འདུན་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚེམས་ཡིན་ཟེར་བ་ཚོན་གང་ཙམ་ཡོད་པ་གཅིག་བཅས་མཇལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་། རིག་གནས་སྐོར་མང་པོ་གསན་པར་གསུངས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མཇུག་ལ(དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་འགོ)ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁྲི་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི་ནང་གསལ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་རྟ(༡༦༦༦)ལས་མས་སུ་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་རན་ཛེབ་ཟེར་བས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་བཟུང་རྗེས་རྒྱ་གར་བྱང་བརྒྱུད་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་དབང་དུ་བསྡུས་སྐབས་ཀཤྨཱི་ར་ཡང་འོག་ཏུ་བཙུག་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཀཤྨཱི་རའི་ཡུལ་དུ་སྡོད་པའི་མི་ཚང་མ་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བསྒྱུར་དབང་མེད་བྱུང་ཞིང་། བོད་ས་གནས་སུ་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོང་པ་མང་ཆེ་བ་ཐོག་མར་ཀཤྨཱི་ར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་སྐབས་བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་ལ་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཀཤྨཱི་རའི་མི་རྣམས་ལ་ཁ་ཆེ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་དང་། ཀཤྨཱི་ར་ནས་ཐོན་པའི་མེ་ཏོག་གུར་ཀུམ་ལ་ཁ་ཆེ་གུར་ཀུམ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན།

ཀཤྨཱི་ར་རྒྱལ་རབས། འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལྕགས་དཔར་མའི་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས་༣༥༢ལས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་དེ་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། གོང་གསལ་གསུང་རྩོམ་དེའི་ཤོག་གྲངས་༡༤༦ལས《ཀཤྨཱི་རའི་རྒྱལ་རབས་ར་ཛ་ཏ་རངྒི་ཎི》བྱ་བ་གོ་དཀའ་བའི་སྐད་དངགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱས་པ་ཀླ་ཀློ་མ་སླེབས་ཀྱི་བར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་གང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་བྲིས་པ་འདི་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ཡི་ནས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་འདིར་བཀྲགས་ན། གོང་གསལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་མཁས་དབང་དམ་པས་ཆ་ཚང་གཟིགས་མྱོང་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་། ཐུགས་དགྱེས་པའི་དཔྱད་གཞིར་འོས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་འདྲ་སྣམ།

ཀཤྨཱི་རའི་ཡི་གེ། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་རིགས་གཅིག་གི་དཔེར་རིས་ནི་ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱི་སོག་དཔར་མ་པོད[ང]པའི་མཇུག་ཏུ《རྒྱ་དཀར་ནག་རྒྱ་སེར་ཀཤྨཱི་ར་བལ་བོད་ཧོར་གྱི་ཡི་གེ་དང་དཔེ་རིས་རྣམ་གྲངས》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་༧པ་དང་། 《ཡིག་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་མེ་ཏོག་ཐྲེང་བ》སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་བླ་བྲང་གི་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས་༡༡ནས་༡༢བར་ཀཤྨཱི་རའི་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་གྱི་དཔེ་རིས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀཙྪ་ནི། འདི་ནི་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་དཔྱད་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའི《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་ཆུང》ཞེས་པ

དེའི་ནང་གསལ་བའི་དངུལ་ཞོའི་ཚད་གཞི་རྩི་སྟངས་ཤིག་སྟེ་འདི་ལྟར་ན། འགྲོན་བུ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་གཏྲ་པ་ཊ་གཅིག གཏྲམ་ཊ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཀཱུ་ནི་གཅིག ཀཱུ་ནི་བཞི་ལ་གེ་དེར་གཅིག གེ་དེར་ལྔ་ལ་སྲང་གང་ཞེས་རྩི་བ་རེད། ཞོ་ཚད་འདིའི་རྩི་གཞི་དངུལ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་གསེར་མིན་ཞིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གཏྲ་པ་ཊའི་རྩི་སྟངས་འདི་ཁས་མི་ལེན་པ་རེད།

ཀཱུ་ལི་དཀར་པོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀོ་རི་ཡ་ཞེས་དང་། ཁྲའོ་ཤན་ཞེས་འབོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཅིང་། 《དེབ་དམར》ལས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཀཱུ་ལི་དཀར་པོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་མཚོ་ཐོག་གི་ཕྱེད་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན། ཀཱུ་ལི་ཞེས་པ་ནི་ཀོ་རི་ཡ་ཞེས་པའི་རི་ཡིག་ལི་ཡིག་ཏུ་འབོད་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་གདངས་ཡིན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས། ཀཱུ་ལི་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་ཀའོ་ཙུས་ལི་ཟེར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་འགོར་བྱུང་བའི་ཤེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྲའོ་ཤན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡང་ཀའོ་ཙུས་ལི་ཟེར་བའི་མིང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ཞིང་། རྗེས་སུ་དེའི་བསྡུས་མིང་ལ་ཀའོ་ལི་ཟེར། ཕྱི་ལོ༨༧༢ལོར་ཀའོ་ལི་ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ཆེན་ཀའི་སུའུ་ཞེན་གྱིས་ཀའོ་ལི་རྒྱལ་པོ་ཅན་ཨུ་དང་། བློན་པོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསད་པ་སོགས་ནང་འཁྲུག་བྱུང་ཞིང་། ཐང་གི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས། ཕྱི་ལོ༨༦༦ལོར་ཀའོ་ལིར་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཀྱང་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། སླར་ཡང་ཕྱི་ལོ༨༦༧ལོར་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ལོ༨༦༩ལོར་ཐང་ཐའི་ཙུང་གཤེགས་རྗེས་གནས་སྐབས་རིང་དམག་མཚམས་བཞག ཕྱི་ལོ༨༨༠ལོར་ཀཱུ་ལིའི་ཆོན་ཀའི་སུའུ་ཤེན་གྲོངས་རྗེས་དེའི་བུ་ཆོན་ནན་ཀྲུང་དང་། ཆོན་ནན་ཅན། ཆོན་ནན་ཁྲིང་བཅས་དབང་ཆའི་དོན་དུ་མ་འཆམས་པར་རྩོད་གཞི་བྱུང་སྟེ་ཆོན་ནན་ཁྲིང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་ཆོན་ཤན་ཁྲིང་བཏང་ནས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་དམག་རོགས་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཞུས། ཐང་གཙོ་ཙུང་གིས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་དམག་རོགས་བྱས་པར་ཁ་གཡར་ནས་ཀའོ་ལིར་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ༨༨༤ལོར་གྲོང་ཁྱེར་ཕིང་དབྱང་བླངས་ཐོག་ཀའོ་ལི་ས་ཁོངས་རྩིས་པོ་ཐང་གིས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཕིང་དབྱང་དུ་སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་ཡང་བཙུགས་སྒྲོང་། ཕྱི་ལོ༡༧༤ལོར་ཞན་ཅན་ཟེར་བས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། རྒྱལ་སའི་མིང་ལ་ཁའི་ཅིང་(དེང་སང་开城)ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་དུས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁྲའོ་ཤན་གྱི་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་ཕེབས་སྦྱོང་བའི་ནང་ནས། ཀིམ་ཏ་ཤང་ཞེས་ཀོ་རི་ཡའི་རྒྱལ་སྲས་རབ་བྱུང་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་སང་ཤི་ལ་ཆོས་གསུངས་ནས་ལུང་བསྟན་བཀའ་སློབ་མང་པོ་གནང་སྒྲོང་བ་ཡིན། འབྲོས་རྣམས་གཤམ་གསལ་ཀིམ་ཏ་ཤང་ཞེས་པའི་མཆན་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

ཀཱུ་ཧྲི། (高障) གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༣༠༧ཆུ་ཡོས(ཕྱི་ལོ༧༨༣)ལོར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་བློན་པོ་ཞང་སྟོང་བཙན་དང་། དམག་དཔོན་ཏ་ར་ཀླུ་གོང་གཉིས་ཀྱིས་འ་ཞ་དང་ཏང་ཞང་གི་དམག་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཁྲིད་ནས་འབུམ་གླིང་ཕྱུགས་ཟམ་བརྒྱལ་ཏེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྡེ་གྲོང་མང་པོར་དམག་དྲངས་ཏེ་བཅོམ། ཐང་གི་དམག་དཔོན་ཀཱུ་ཧྲི་ཟེར་བས་བོད་ལ་མགོ་བཏགས་ཏེ་དམག་སྣ་ལམ་རྒྱུས་བྱས་ནས་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྲང་ཨན་གྲོང་ཁྱེར་བོད་ལ་ཤོར་ནས་ཉིན་བཅོ་ལྔ་རིང་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》གཉིས་སུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཀཱུ་ཧྲིའི་རྒྱལ་ཁམས། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་ཀཱུ

ལི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀཪྱོ་ལི། 《དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི》ནང་སྤྱོད་བཙན་གྱིས་ཐང་གོང་མར་ཕུལ་བའི་ཡི་གེའི་ནང་ཀོང་ལི་ཞེས་པ་ད་ལྟའི་ཀུ་རི་ཡཱའི(ཁྲའོ་ཤན)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞེས་གསལ།

ཀར་སྡེ། ཀརྨ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ལ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་མིང་གཞན།

ཀར་སྲིད་པ། སྔོན་དུས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སྐབས་ཀོང་པོ་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྲིད་དབང་དེ་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། རིན་སྤུངས་པ་དང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཡང་ཀོང་པོ་ཁུལ་དུ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་གྲུས་ཤིག་དང་། དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་སྡང་ཟུག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀར་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་བྱུང་།

ཀར་ལུགས། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད།

༡. ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་དང་། སྲུང་མ། ཆོས་བརྒྱུད་མན་ངག་བཅས་ལ་གོ་བ་བླང་དགོས་པ། ༢. ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་ཉམས་དང་གྲུབ་སྲོལ་སྒྲིག་ལམ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་པ། ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པ་བཅས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས།

ཀལ། ཁལ། (ཙ)

ཀཋ་མཎྜུ། འདི་ལ་དེང་སང་བོད་སྐད་ཐོག་ཀ་ཏ་མན་ཧྲུ་ཟེར་ཞིང་རྒྱ་སྐད་དུ་ཙ་ཏ་མན་ཏུའུ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། གོ་དོན་ནི་ཤིང་དཀྱིལ་ཟེར་བ་དང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་ཡེ་རང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཙན་པོ་པཎྜི་ཏའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས་གསལ།

ཀི་བསྭོ་ཏོ་གསུམ། ཀི་སྒྲ་བསྭོ་སྒྲ་ཏོ་སྒྲ་གསུམ་ནི་གྲི་འཕྱར་བའི་དཔའ་སྐད།

ཀིང་ཅང་ཧྲུར། (ཀྱུན་ཅང་ཧྲུར) 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༣༩༨ཤོག་ཀྱུན་ཅང་ཧྲུ་ཞེས་གསལ་བ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་མིང་གཞན་ཅིང་ཁྲང་ཧྥུ(京城府)ཞེས་འབོད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིག་ནས་ཡུ་གུར་གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས་ཀྱིན་ཆང་དང་ཀིང་ཅང་། ཀིན་ཅང་ཞེས་སྒྲ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་མིང་ལ་ཅིང་ཁྲང་ཞེས་འབོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཐྲ་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན། 《རྒྱ་ཡིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》ཤོག་གྲངས༣༥༠ཤོག"ཅིང་ཁྲང"(京城)ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐེན་པའོ་ལོ་དང་པོ(天宝元年)ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཕྱི་ལོ་དང་པོ(༧༤༢)ཕན་ཆད་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་མིང་ལ་ཅིང་ཁྲང་ཞེས་འབོད་ཚུལ་གསལ།

ཀིངྐར། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ངག་པ། གཡོག་པོ་དང་། ལས་བྱེད། མངག་གཞུག་པ་བཅས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་མངག་གཞུག་པ་ལ་གོ་དགོས།

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་དར་ཆེན་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཡོངས་གྲགས་སུ་རོང་པོ་ཕྱུགས་ནག་པ་ཟེར། མདོ་སྨད་བཞག་སྒོད་ཅེས་པའི་ས་ཆར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༧༤)ལོར་ཡབ་སྒྲུ་འབུམ་དང་ཡུམ་ཨ་སྨན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཆོས་འབུམ་ཞེས་ཟེར། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཞ་ལུར་བྱོན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པའི་དྲུང་ནས་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི……

མཚན་ལ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཞེས་ཤིང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་ཞབས་འདེགས་ཐུགས་ཐིན་ངེས་སྐྱབ། སྟོ་ཐག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༤༡༡)ལོར་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་དཔོན་སློབ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་དང་མཉམ་དུ་དགོན་པ་འཚོལ་བར་ཕེབས་ཏེ། ཐོག་མར་ཀ་ལ་རིའི་རྩེས་སུ་སྒྲུབ་གནས་རི་ཁྲིད་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དེར་བཞུགས། དེ་ནས་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་པ་ཆགས་སའི་ས་གནས་དེར་ཕེབས་ནས་ལྷ་མོ་རི་ཁྲིད་ཕྱག་བཏབ་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནང་བཞིན་པའི་སྐུ་ནས་འདུ་ཁང་ཆུང་དུ་ཞིག་དང་མགོན་ཁང་བཅས་བཞེངས། སྐུ་ཚེ་ཕྱི་མོར་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་མཐར། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༤༥༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་སྒྲོམ་ནང་འདིའི་གསུང་རྩོམ་སྐོར། མདོ་སྔགས་སྙན་རྩིས། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་སྐོར་བཅས་ཁྲིན་པོད་བཅུ་ལྷག་ཡོད་ཚུལ་ཀིརྟི་དགོན་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤོག་དྲིལ་ནང་འཁོད་འདུག་ཅེས་གསལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་གོང་གསལ《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༡༤ནས་༢༡༧བར་དང་། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༥ནས་༢༣བར་གསལ་ཞིང་། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་ཤོག་གྲངས ༡༠༡ ཡོད་ལགས།

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན།

ཛ་བ་སྨད་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་ཡུམ་སྐྱིད་བདེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་འཁྲུངས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་། འདིའི་དགུང་ཉིང་ཆུ་བྲེལ་ཡིན་པར་བཤད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། དགེ་བཤེས་ཆོས་དཔལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། ཀིརྟི་རི་ཁྲིད་དུ་ལོ་བདུན་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། སྒོམ་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༠༨)ལོར་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲེང་ཏེས(正德)ནས་ཝེ་ཉི་མངགས་ཏེ་ནང་སར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕེབས་པར་ལུང་བསྟན་དང་རིམ་འགྲོ་བཀོད་པ་སོགས་ཞལ་བཀོད་ཞིབ་པར་གནང་སྐར་ཡང་གོང་མས་ཏ་ཞིང་བླ་མ་དང་། ཁེ་ཤིག་གོ་ཆིང་གཉིས་ཀྱི་གདོང་དངུལ་སྲང་སྟོང་དང་། གསེར་ཛ་སོགས་ཀྱི་འབུལ་རྟེན་དང་། བླ་མ་སངས་རྒྱས་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་། བ་སོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ཀ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་ཞིག་ཕུལ་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད་ཞུས། རྒྱལ་རོང་དང་ཛ་བ་སྟོད་སྨད་ཀུན་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་རྟ(༡༥༥༨)ལོར་དགོངས་པ་སྐུ་དབྱིངས་སུ་ལས་འདས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འཁོད་དོན་དུ། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》དང་། 《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ།》 《འདུལ་བའི་ཚིག》 《སྡོམ་གསུམ་བསླབ་བྱ།》 《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན།》 《སྙན་ངག་འགྲེལ་པ་ཚངས་སྲས་དགྱེས་པའི་གླུ་》སོགས་པོད་བརྒྱད་ལྷག་ཡོད་ཚུལ་གསལ། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ནི། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༡༧པར་དང་། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༣ནས་༢༧བར་གསལ་ལོ། །

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས།

ཨ་རིག་ཀི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཡོན་ཏན་དབང་ཕྱུག་དང་ཡུམ་སྐྱིད་མོ་ཡག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༥༦༤)ལོར་འཁྲུངས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་ཉིད་ས་ཁྱི་ལོ་ཡིན་པར་བཤད་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་དང་ཞབས་དྲུང་བསྟན་པ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༥༩༠)ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཐེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཞིང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། པཎ་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། མཁའ་འགྲོ་ཕུག་རིང་དང་རྣན་རྒྱའི་གཞའ་གོང་བྲག་དཀར་གྱི་གནས་སྒོ་ཕྱེ། རི་བོ་རྩེ་ལྔ་དང་ཡོའུ་ཀྲུ་ཏུན་སོགས་གནས་ཆེན་གྲགས་པ་ཅན་མང་པོར་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲུང་ཀྲེན་གྱིས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་ལྔ་བཞུགས། གོང་མས་བླ་མ་འདི་ཉིད་ལ་ཀྱིན་ཐའི་ཚོན་ཙེ་གེའུ་ཏིང་ཤི(བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲན་མེད་སེང་གེ)ཞེས་པའི་ལུང་དང་ཐམ་ཀ་ཕུལ། གུ་ཤྲི་ཏན་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཙུགས་རྗེས་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༦༤༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ནི་༡༦༡༧ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་དེ་ཡིན)ལོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནོར་སྐྱོན་བྱུང་འདུག གསུམ་རྩོམ་སྐོར། གོང་གསལ《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ལས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་འདེབས། གུར་ཞལ་གྱི་གཏོར་ཆོག་སོགས་པོད་དགུ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་འདུག

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས།

མདོ་སྨད་སྔ་ལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ས་གནས་སུ་ཡབ་འབུམ་ཐར་དང་ཡུམ་མེ་འགྲུ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༦༥༦)ལོར་འཁྲུངས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་ཉིད་མེ་སྦྲུལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནོར) དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་འདོན་ཆོས་སྦྱོང་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ཞིང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༦༩༠)ལོར་གཞིས་དགོན་དུ་བླ་བྲང་ཐོག་མར་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱི(༡༧༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ(༡༦༧༩)ལོར་གཤེགས་ཞེས་གསལ། ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༧༡༧དང《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༡ནས༢༢བར་གསལ་ལོ། །

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།

མདོ་སྨད་རྫོ་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཡབ་ཚེ་རིང་འབུམ་དང་ཡུམ་སྐྱིད་མོ་ཡག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༡༢)ལོར་འཁྲུངས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་ཉིད་ལྕགས་བྱ

(༡༦༤༡)ལོ་ཡིན་པར་བཤད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་དྲུང་དུས《ལམ་རིམ་ཞུང་དུ་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྦྲིན》ཞེས་པ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། གཞན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ཤིང་སྟག་༡༧༣༤ལོར་དབུས་སུ་ཕྱིན། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཅས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་ཐ་ལ་རི་ཁྲོད་དུ་ཀིརྟི་དགོན་པའི་རྨང་གཞི་བཏིང་སྟེ་མིང་ལ་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་གླིང་ཞེས་བཏགས། སྤྱི་ཕྱིར་རོང་པོ་ཁུལ་དང་། ཙ་ནེ། མཛོད་དགེ རྒྱལ་རོང་། ཛ་བ། སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོ་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་གདུང་དམར་གདུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དེང་སང་ཡང་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་དུ་མཇལ་རྒྱུ་འདུག གསུང་རྩོམ་མི་ཞུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་པོད་གྲངས་དང་ལེ་ཚན་ཇི་ཡོད་དཔྱད་གཞི་གསལ་བ་ཞིག་མ་རྙེད། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་རྟོར་སྦྱིལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་གྲུབ་པས་མཛད་པ་དང་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསང་ཚིག་མུ་ཏིག་རྒྱ་མཚོ་དོན་ལྡན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༡༧ནས༧༡༩བར་དང《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༣ནས་ཤོག་གྲངས༣༤བར་གསལ་ལོ། །

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག

མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གི་ཆུ་མ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་སྐུ་རྒྱལ་གྱི་ཁྲིམ་ཚང་དུ་ཡབ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་དང་ཡུམ་སྙིང་མོ་ཐར་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་འཁྲུངས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་སྐྱེད་༡༧༥༧ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང་ལོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནོར་བ་སྟེ། མེ་གླང་དེ་ནས་རྩིས་པའི་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྷགས་གླང(༡༧༤༡)ལོ་ཡིན་པས་དེ་ལོར་རྗེ་འདི་དགོངས་པ་སྨིན་ངན་ལས་འདས་ཟིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡི་ཕྱི་ལོ་ཆུ་སྟག་ལོ་ནས་རྩིས་པའི་ལོ་བཅུ་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་འཇམ་བཞད་པར་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་གདན་དྲངས་ཐབས་མེད་པས་སོ། །དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཞབས་པ་མེ་སྤྲེལ་ལོར་རྗེས་འཛིན་དང་བརྟག་དཔྱད་བཟང་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐག་བཅད་དེ་གདན་སར་བཀོད། མཛོད་དགེ་རི་ཁྲོད་དབང་སོ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་དང་ཨང་སྔོན་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་མཛད། འཇམ་བཞད་པར་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཚོགས་དབུའི་གྲས་སུ་ཞབས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦)ལོར་སྐུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས། གསུང་རྩོམ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༡༩དང་། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ཤོག་གྲངས༣༤ནས༣༩བར་གསལ།

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕགས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། མདོ་སྨད་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་མཛོད་དགེ་བཟོད་པ་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ་(༡༧༩༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་གཡེར་གཤོང་དགེ་འདུན་བློ་བ་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་རང་དགོན་གྱི་གདན་སར་བཀོད་དེ་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་པ་མཛད། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ས་འབྲུག(༡༨༠༨)ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་དང་མཇལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། བཀའ་འགྱུར་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ། ཁྲི་ཟུར་ངག་དབང་སྟན་གྲགས། ཚ་རྫོར་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ས་སྟག(༡༨༡༨)ལོར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བའི་ཕྱག་རྗེས་སུ་བཙམས་ཆོས་པོ་ཏི་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བྱོན། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ཆུ་སྤྲེལ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་༡༨༣༣ལོ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་༡༨༥༥ལོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས་ཡིན་དགོས་པ་བཅས་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་བྱུང་འདུག སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྩོམ་གྱི་སྐོར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་གསལ་པོ་ཞིག་མ་རྙེད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྲུན་ཁང་གིས་ལྕགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༧༡༩དང《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ཤོག་གྲངས༣༩ནས༤༣བར་བཅས་ལ་གསལ་ལོ། །

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་ཡབ་རྫོ་མོ་ཐར་དང་ཡུམ་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དེང་སྐབས་གསར་ཐོན《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ནང་འཁྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ཡིན་པར་བཤད། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་བཙན་ཁང་དུ་གསེར་ཁྲི་རྣམ་གཉིས་སོགས་གདན་སའི་བླ་སྤྲུལ་གྲྭ་དམངས་ཚང་མ་འཛོམས་སར་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཐག་གཅོད་དང་མཚན་གསོལ་གནང་སྟེ་ཀིརྟི་དགོན་པའི་གདན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཀོན་མཆོག་སྨོན་ལམ་དང་ཐུབ་བསྟན་མཐའ་ཡས་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། རིག་གནས་སྐོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་སོགས་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགོན་པ་རང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཐོག མཛོད་དགེ ཛ་བ་སྟོད་སྨད། སྐུ་འབུམ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེངས། སྒྲིག་ཁྲིམས་ཉམས་གསོ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་པའི་མཛད་བཟང་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱངས་པས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༩༠༥)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། (དེང་དུས་གསར་རྩོམ《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ནང་སྐུ་གཤེགས་ལོ་ལྕགས་བྱི་ཡིན་པར་བཤད། སྐུའི་དམར་གདུང་དེ་སྔོན་ཀིརྟི

དགོན་གྱི་གདུང་རྟེན་ལྷ་ཁང་ནང་གི་དངུལ་གདུང་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་པོད་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཔར་ཤིང་ཡང་དགོན་པར་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་གསལ) རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གསུང་འབུམ་ནང་དང་མདོར་བསྡུས་ཙམ《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༢༠ པར་གསལ།

ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བསྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ཀུན་དགའ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ། སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་ཡབ་སྦྱིན་པ་དང་ཡུམ་མཁའ་འགྲོ་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༠༥)ལོར་འཁྲུངས།(དེང་སྐབས་གསར་རྩོམ《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་ནང་འཁྲུངས་ལོ་ཆུ་སྟག་ཡིན་པར་བཤད།) དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྟག་ཚང་ལྷ་མོའི་དགོན་པ་རང་དུ་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་ཞུས་ཏེ་ཕྱིན་པ་གནང་སྐྱེ་གྲྭ་སློབ་ཀུན་གྱིས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མཚན་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྐབས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞབས་པ་ལྷུགས་སྐྱིལ(༡༨༢༠)ལོར་གྲོ་ཕུར་དུ་སྐུ་གཤེགས།

ཀིརྟི་དགོན། ཟི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་ཇ་བ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་མཛོད་དགེ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཀྱི་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་པའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་རི་ལྟེབས་སུ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དགོན་པ་འདི་ནི་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་ཐོག་མར་དགོན་པའི་རྨང་གཞི་བཏིང་སྟེ་མིང་ལ་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་གླིང་ཞེས་བཏགས། དེ་ལས་ལོ་བཅུ་པ་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། དེ་ནས་ལོ་རེ་གཅིག་སོང་བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྟག(༡༨༡༨)ལོར་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕགས་རིན་པོ་ཆེས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་སྐབས་དེར་གྲྭ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད། ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༦༧)ལོར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། ཁོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་དགོན་པ་འདིར་གྲྭ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་སྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་དུ་སླེབས་པར་བརྟེན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཀ་བ་རིང་ཐུང་བསྡོམས་པའི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པའི་རྒྱ་ཕིབས་ཅན་གསར་དུ་བཞེངས། དགོན་པ་འདི་ནས་གསུང་རྩོམ་ཡོད་པའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དྲུང་ཡིག་སོགས་ཕྱིན་མཁས་དབང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་བྱོན་པའི་མཚན་ཐོ་དང་པོད་གྲངས་བཅས《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》དང་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ་ཡོད་ཀྱང་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་ཀིརྟི་སྐུ་ཕྲེང་རེ་གཉིས་ཙམ་ལས། དེ་འཕྲོས་རྣམས་ཕྲིས་མ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་རིག་གསར་དུས་ཟིང་སྐབས་རྩ་མེད་སོང་འདུག དགོན་པ་འདིའི་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། ནང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། དགོན་ལག་མཆོད་གཞིས་ཐོབ་ཁུངས། ལོ་རེའི་ཆོས་འཆད་ཉན་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐོར་སོགས་རགས་བསྡུས་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། མཛོད་དགེའི་མཁས་དབང་ཉི་མ་ལགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་ཙམ་བརྗོད་པ》ཞེས་པའི་ཁ་བྱང་ཅན་གྱི་དེབ་ཆུང་ཤོག་གྲངས༡༠༡ཡོད་པ་དེར་གསལ།

ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་དར་ཆེན་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་རོང་པོ་ལྷུགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐབས་ཐ་ལ་དགུ་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་རི་ཁྲོད་ཕུལ་བ་དེས་རྨང་གཞི་བྱས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ

གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་ཀིརྟི་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་བས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རོང་པོ་ལྷགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག ༡༣༧༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་རྟ ༡༤༥༠ལོའི་བར)དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཀིརྟི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ ༡༤༧༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་རྟ ༡༥༥༨ལོའི་བར)དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་གྲངས་ཆ་སྙེལ་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཀིརྟི་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་གཤེགས་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་སོང་བ(རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱི ༡༥༦༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ལུག ༡༦༤༣ལོའི་བར)དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས(རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ ༡༦༥༦ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱི ༡༧༠༨ལོའི་བར)དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས)ཞེས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ་ཞིང་། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་གྲངས་མི་མཐུན་ཡིན་པ་དང་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་མི་མཐུན་ལ་གཞིགས་ཞེས་གསལ། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཀིརྟི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་འབྲུག ༡༧༡༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས ༡༧༧༡ལོའི་བར)དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞུགས་པར་བཤད། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་གྲངས་ལྕགས་བྱ་ལོ་ཡིན་པ་དང་གཤེགས་ལོ་ཤིང་ཕག་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཀིརྟི་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག(རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག ༡༧༧༢ལོ་ནས་མེ་འབྲུག ༡༧༩༦ལོའི་བར)དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལས་མ་བཞུགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་གྲངས་མི་མཐུན་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཀིརྟི་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕགས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ(རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ ༡༧༩༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ ༡༨༤༩ལོའི་བར)དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས་པར་བཤད) 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་གྲངས་ཆ་བྱ་ཡིན་པ་དང་གཤེགས་ལོ་ཆུ་སྦྲུལ་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ(རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི ༡༨༥༠ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ ༡༩༠༥ལོའི་བར)དགུང་ལོ་ང་དྲུག་བཞུགས་པར་བཤད། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་དགུང་གྲངས་ཤིང་འབྲུག་ཡིན་པ་དང་གཤེགས་ལོ་ལྕགས་ཕྱི་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་སྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ཀུན་དགའ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ(རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ ༡༩༠༥ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག ༡༩༡༩ལོའི་བར)དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་བཞུགས། 《སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས》གསར་རྩོམ་ནང་འདིའི་དགུང་གྲངས་ཆུ་སྟག་དང་གཤེགས་ལོ་མེ་སྦྲུལ་ཡིན་པར་བཤད། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པ་ཚེ་རིང(རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག ༡༩༡༩ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཡོས ༡༩༣༩ལོའི་བར)དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལས་མ་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ ༡༩༤༢ལོར་འཁྲུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་སུས་ཡིན་པ་བཅས་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས་ཤིག《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༧༡༤ནས༧༢༠བར་གསལ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་དུ་ཡོད།

ཀིའང་ཤི། ཀོའང་ཤིས(广西)ཞེས་པའི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ

བསྒྱུར་བ་སྟེ། མན་ཆིང་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གི་དུས་སྐབས་སུ་སླ་བསྒྱུར་བྱས་པ།

ཀིམ་པའི་འབྲས་བུ། ཤིང་ཐོག་ཕྱི་བཟང་ལ་ནང་ངན་པ་དང་པོར་ཟ་བའི་ཚེ་ཞིམ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཟོས་རྗེས་ནད་བསྐྱེད་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ། (金城公主) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་བཙུན་མོར་བླངས་པའི་རྒྱ་བཟའ་སུ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་ནང་གི་རྗེས་མ་སྟེ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མཚན་དེ་རྒྱ་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དུས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཅིན་ལ་ཀིམ་དང་ཀིང་། ཁྲིན་ལ་ཤིང་དང་། ཤེན། ཞེན། ཞིང་བཅས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཤད་སྲོལ་དུ། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ནི་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཇོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་སྲས་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་གྱི་བག་མར་བླངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་མ་འབྱོར་གོང་དུ་སྲས་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་ཧྲས་གཡུགས་ཏེ་གྲོངས་པར་བརྗེན། ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོར་བཞེས་ཤིང་། དེ་ལ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་པ་དང་དེ་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་སྣ་ནམ་བཟས་འཕྲོག་པར་བརྗེན་རྒྱ་བཟའ་ཁྲོས་ནས་ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་ཁུལ་གྱི་ས་དཔྱད་བཟང་བ་མང་པོ་གཏོར་བཤིག་བྱས། སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཞབས་འཇུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐབས་རྒྱལ་བློན་སུས་ཀྱང་མ་ཡུམ་སུ་ཡིན་བརྟག་དཔྱད་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྲས་ལ་ཨ་མ་སུ་ཡིན་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་དུས་སྲས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྒྱ་ཚ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱ་བཟའི་པང་དུ་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྣ་ལ་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ངག་རྒྱུན་དུ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་དེང་རབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཁུངས་རྟོང་ནས་ཐོན་པའི་ཡིག་རྙིང་དང་རྒྱ་ཡིག་གི《ཐང་ཧྲུའུ》གསར་རྙིང་བཅས་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་གནང་བའི་དཔྱད་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་གནང་མཛད་འདུག་པའི་ནང་དོན་རགས་བསྡུས་ཙམ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ནི་གོང་མ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང་གི་ཡང་ཚ་ཡིན་པ་ལས་སྲས་མོ་ཇོ་མ་མིན་པ་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ལོ་བདུན་ལས་མ་ལོན་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སྲས་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་དང་། ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གཉིས་ཀ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་སྐུ་རྗེས་སུ་འདས་པར་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ནང་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པས། ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བཞེས་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་ཡིན་པ་ལས་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་དང་། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་མ་ཡུམ་ནི་སྣ་ནམ་བཟའ་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་མིན་པ་བཅས་ར་སྤྲོད་གནང་ཡོད། ཡིན་ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བླངས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ཡིན་པ་ལས། འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་མིན་ཞེས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཞིབ་པར《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》༡༩༨༩ ལོའི་དུས་དེབ་ཨང༤པའི་ནང་དང《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ》ཤོག་གྲངས༢༥༨ནས༢༦༣བར་གསལ། ཀོང་ཇོ་འདི་བོད་དུ་ཐེབས་པའི་ལོ་ནི《ཐང་བོད་དཔོན་ཞང་རྗེ་རིང》གི་ཡིག་ཕྲེང༢༥ནས༢༨བར་གསལ་བ་ལྟར། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང(中宗)གི་ཅིན་ལུང(景龙)ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཁྱི(༧༡༠)ལོར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོར་སྦྱིན། བོད་ནས་ཞང་ཧྲོ་རེ་ལྟས་སྦྱིན་སོགས་བསུ་བར་བཏང་། གོང་མས་བག་རྫོངས་སུ་གོས་དར་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་དང་། རྩེད་མོ་མཁན། རོལ་མོ་བ། བཟོ་རིགས་ལག་རྩལ་མི་སྣ། སྨན་དཔྱད་སོགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བཅས་བསྐུར། ཙོ་ཞེས་དམག་དཔོན་ཆེན་མོ(左卫大将军)དབྱང་ཙུ་ལ་གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་བསྐུར་ཏེ་སྐྱུང་སྐྱེལ་ལ་མངགས། གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཧྲི་

ཧྲིན(始平)བར་དུ་སྐྱེལ་མར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་བོད་སྨྲིན་མགྲོན་རྣམས་ལ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པར་བཤམས། རྫོང་དེའི་བཙོན་པ་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་། སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་ཚང་མ་གུ་ཡངས་གནང་། ལོ་གཅིག་རིང་རྫོང་དེའི་མི་སེར་ཚང་མར་ཁྲལ་མེད་པ་བྱས། དེའི་དྲན་རྟེན་མཚོན་བྱེད་དུ་རྫོང་དེ་ལ་ཅིན་ཁྲིན་རྫོང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར། ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་བོད་དུ་རིག་གནས་ལག་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་ཞོད་འཛུགས་བཏང་བ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྔུང་སྐྱེལ་དམག་དཔོན་དབྱང་ཧྲུ་བརྒྱུད་ནས་གོང་མར་ཞུས་པ་ལྟར། ཏེ་ཞི་ཀྱིག་ཆུའི(河西九曲)ས་ཆ་རྣམས་ཀོང་ཇོའི་ས་སྐལ་དུ་སྦྱིན། ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་སོང་རྗེས་གོང་མ་ཐང་ཞོན་ཙུང(玄宗)གི་ཁའི་ཡོན(开元)ཁྲི་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ས་ཡོས(༧༣༨)ལོར་འདས་ཤིང་། ལོ་དེར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་སྲས་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་ཡང་འདས་པ་སོགས་ཞིབ་པར《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང་》དང《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་》བཅས་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཀིམ་ཧྭ་ཤང་། ཀི་ཡ་ཧྭ་ཤང་ངམ་ཉི་མ་ཧྭ་ཤང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག་ཀྱང་། ཀིམ་ཧྭ་ཤང(金和尚)ཞེས་འབོད་པ་འདི་རང་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་ཧྭ་ཤང་འདི་ཡི་སོ་རྒྱས་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་གང་གི་ནང་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ཉེ་རབས་ལོ་ཤས་གོང་ཉེ་ཧྲང(རི་པིན)དུ་བཞུགས་པའི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཡ་མ་ཁྲུ་ཆིས་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་དུ《སྦ་བཞེད》ནང་གསལ་བའི་ཀིམ་ཧྭ་ཤང་ནི་ཉེ་ཧྲང་དུ་ནང་ཆོས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་མཁན་ཀོ་རི་ཡའི་རྒྱལ་སྲས་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་མཛད་པའི་མཚན་ལ་ཀིམ་ཧྭ་ཤང་ངམ་ཅིན་ཧྭ་ཤང་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་པ་ནི《སྦ་བཞེད》ནང་ཀིམ་ཧྭ་ཤང་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར། རྒྱ་ཡིག་གི《བན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར》ནང་དུ་ཡང་ཁོང་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། 《སྦ་བཞེད》ནང་ཧྭ་ཤང་ཁོང་གིས་སྟག་ལ་ག་ཤ་འགེལ་ནུས་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར《བན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར》ནང་དུ་ཡང་ཁོང་གིས་མཚན་མོ་ཉལ་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་སྟག་གི་ཁ་སྤུར་འཆང་ནུས་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པས་ར་སྤྲོད་ཐུབ་ཚུལ་གསུངས་འདུག དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀོ་རི་ཡའི་རྒྱལ་སྲས་ཅིན་ཧྭ་ཤང་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི༨༤༠ནས༧༥༨བར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་བཞུགས་པ་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཙུང་གི་ཁའི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ས་འབྲུག(༧༢༨)ལོར་ཉེ་ཧྲང་ནས་ཀྲུང་གོའི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་ཕེབས་ནས་ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་མཛད་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བློན་པོ་སང་ཤི་སོགས་ཐང་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཕོ་ཉར་མངགས་ཏེ་ཁོང་རྣམས་བོད་དུ་ལོག་ཁར་སང་ཤིས་ཀིམ་ཧྭ་ཤང་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་ཞུས་པ་དང་། ཧྭ་ཤང་གིས་བོད་ཀྱི་དུས་བབས་གནས་ཚུལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང་བ་སོགས《སྦ་བཞེད》དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་སྦ་གསལ་སྣང་དང་སང་ཤི་སོགས་མི་སུམ་ཅུ་ཐང་གོང་མའི་དྲུང་དུ་རྒྱ་དཔེའི་ནང་ཆོས་སྐོར་འཚོལ་དུ་བཏང་སྐབས་སྦ་གསལ་སྣང་གིས་ཆོས་ཞུ་སའི་ཧྭ་ཤང་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཚུལ《སྦ་བཞེད》དུ་གསལ་བ་དེ་ནི་ཧྭ་ཤང་མངོན་ཤེས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཚོད་ལས་ཀིམ་ཧྭ་ཤང་ནི་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཞིག་འདུག་པས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པར་ཞུ།

ཀུ་ཀུ་རཱ་ཛ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན་ཅིང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཁྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཟེར། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཁྱིར་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ལས་རྒྱུར་བསྟེན་ནས་བཞུགས་པས་མཚན་ལ་ཀུ་ཀུ་རི་པའམ་ཀུ་ཀུ་རཱ་ཛ་ཡང་ཟེར་བ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བས་མ་ཧཱ་མ་ཡའི་རྒྱུད་དང་གདམས་ངག་གསན་པའི་བླ་མ་དེ་ཡིན།

ཀུ་ཙེ་སྒྲོག་པ། ཐག་རིང་ནས་ཕན་ཚུན་སྐད་ཆེན་པོས་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་བྱེད་པ།

ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་རྟོགས་ལྡན་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན། ཉང་ཡོང་ཀོང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཉང་པོ་ཀུ་ཅོར་གྱི་གྲོང་ཚོར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྟག(༡༣༨༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཐུགས་ལ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཕལ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། མཚོ་ཁ་ཆོས་རྗེ། གཙྪ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། མི་ཉག་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་སོགས་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུན་དུ་གནས་ངེས་མེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད། ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་ཏེ་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་རྟགས་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངོ་སྤྲོད་མང་པོ་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་སྣང་། སྐུ་རྟེན་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྟོང་སྐུ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་མང་པོ། གསུང་རྟེན་དུ་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་། ཐུགས་རྟེན་དུ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དབུས་རིའི་གནས་བསྐོར་ཡོངས་རྫོགས་འཁོར་བའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅས་བཞེངས་པར་མཛད། གཙྪ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་ལྟར། སྒྲོ་བོ་ཡེ་གོང་ནས་ཡིན་པའི་བུ་མོ་སངས་རྒྱས་འཚོ་མོ་ཞེས་པ་རིག་མར་བཞེས་ཏེ་སྲས་ལྷུམ་སྲིད་བཞི་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་བ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། འབྲིང་བ་མཁས་གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ། ཆུང་བ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་གསེར་འབུམ་ཞིག་བཞེངས་པ། རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་སྤྲུལ་སྐུ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བཞེངས་སྐབས་ཀུ་ཅོར་བའི་དབུ་ཐོད་དེ་ཐུབ་སྐུའི་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ནས་ཀོང་པོ་དེ་མོ་དགོན་གྱི་མཆོད་ཁང་གསར་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན།

གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་རྩ》《མདོ་རྒྱུད་དགོངས་གསལ》《མདོ་སྔགས་གསལ་སྒྲོན》《ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་འགྲོ་བ་ཀུན་འདྲེན》 དེའི་ཆོས་འབྱུང《གདམ་རྒྱུད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བཟང་མི་ཧྲ་ཁྲིད་དྲུག》《མགུར་འབུམ》སོགས་པོད་དགུ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ལྷ་དབང་གིས་མཛད་པའི《ཞལ་སྔ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འབྱུང》ཞེས་མའི་ཤོག་གྲངས༤ནས༧བར་གསལ།

ཀུ་ན་ལ། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྲས་ཡིན། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་བཤད་སྲོལ་མི་སྣང་ཡང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་ཞིབ་འཇུག་མཛད་ནས་གསུང་དོན་དུ། བཙུན་མོས་དབྱེན་སྦྱོར་ཕྲ་མ་བཙུག་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་བརྫུས་མ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མིག་འདོན་དུ་བཙུག་པའི་སྲས་ཀུ་ན་ལ་ཟེར་བ་དེ་མྱ་ངན་མེད་རྗེས་མ་དེའི་སྲས་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ཁུངས་དག་གམ་སྙམ། བསྟན་འགྱུར་གྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་ཚན་ནང《ཀུ་ན་ལ་མིག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་པོད[སུ]པའི་ནང་བཞུགས་ཤིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གི་སྐབས་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་བྲལ་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ཀུ་ན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ཡོད།

ཀུ་ན་ལ་མིག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད། འདི་སྡེ་དགེ་བསྟན་

འགྱུར་འདུལ་བའི་གྲས་ཡོད[སུ]པར《ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ》དེ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་འདྲ་བ《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཡལ་འདབ་ང་དགུ་པ《ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་བརྗོད》ཅེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནང་དོན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཀུ་མཱ་ར་ཛཱི། ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་གྲས། ལི་ཡུལ་དུ་ཡབ་རྒྱ་གར་བ་ཀུ་མཱ་ར་ཡན་དང་ཡུམ་ལི་ཡུལ་བྱང་རྒྱུད(དེང་སང་ཞིན་ཅང་ཁུ་ཁྲི་ཁུལ)ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་སྐྱེ། ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༣༤༤)ལོར་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བསྡོམས་ཏེ་ཀུ་མཱ་ར་ཛཱི་ཝ་བོད་སྐད་དུ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ནང་ཆོས་འཆད་ཉིལ་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྥུ་ཅིའན་གྱི་ཅེན་ཡོན(建元)ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ(༣༨༣)ལོར་ལི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཞིག་གི་མག་པ་གནང་། ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་པོ་ཧྥུ་ཕེ(苻丕)ཐའི་ཨན(太安)ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ཤིང་བྱ(༣༨༥)ལོར་ལེང་ཀྲའུ(凉州)རུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དེར་ལོ་ཟླ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་པར་བརྟེན། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པར་མཁྱེན། ཆིན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡའོ་ཤིན(姚兴)གྱི་ཧུང་ཧྲི(弘始)ལོ་གསུམ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༤༠༡)ལོར་རྒྱལ་ས་ཞིན་ཨན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བའི་གུས་བཀུར་ཞུས། དེ་དུས་དགུང་ལོ་ང་བདུན་དུ་ཕེབས། དེར་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ《རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ》ལ་སོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་དང་། 《དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ》 《དྲི་མེད་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ》སོགས་མདོ་མང་པོ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ》 《དབུ་མ་སྒོ་བཅུ་གཉིས་པ》 སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི《དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ》 མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི《ཤེར་ཕྱིན་ཆེན་མོ་བམ་པོ་བརྒྱ་པ》བཅས་བཀའ་བསྟན་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དང་གྱ་བཞི་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། སློབ་མ་ཡང་མང་པོ་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ཆུ་བྱི(༤༡༣)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། ལོ་རྒྱུས་འདི་བཞིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རེན་ཅི་ཡུས་ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་གནང་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པའི《ཆོས་ལུགས་ཚིག་མཛོད》ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་དྲངས། ལོ་རྒྱུས་འཆད་ཚུལ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་གྲངས་༡༣ནས་༡༦བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ་རྒྱུ་ལགས་སོ། །

ཀུ་ཧྲི་སྤྲ་མོ། ས་འོག་འབུ་སྤྲ་མོ་ཞེས་པའི་དོན།

ཀུ་ར་རི། འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྒྲ་སྒྲོགས་ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་ཀུ་ར་རི་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་བཤད།

ཀུ་རིངས་ཟློ་ལྷ། ཀུ་རིངས་ཟེར་བའི་རུས་བརྒྱུད་ཚོ་པ་ལྷ་སྡེ་ཚོ་པ་ལྷ་ཡི་གྲངས་འཛིན་སྐོར་དཔྱད་གཞི་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས་སོ། །

ཀུ་རུ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྒྲ་ངན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཡང་འགོད་ཅེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ》ཤོག་གྲངས་༡༦༡ལས་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ། 《དཔལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་པ》དང་། 《ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བརྟག་པ

སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ》 《ནང་གསེས་བརྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པ》 《ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་གཉིས་པ》 《ནང་གསེས་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ》བཅས་ནས་གསུངས་པའི་དབང་ལྡན་གྱི་ལྷ་མོ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་མ་དང་། དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་མ། དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། དམར་མོ་གསང་སྒྲུབ་མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞིས་བསྐོར་བ། དམར་མོ་ལྷ་མོ་འཁོར་ལྷ་མོ་བཅུ་བཞིས་བསྐོར་བའི་ལྷ་བཅོ་ལྔ་མ་བཅས་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་འགྲེལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་གཤམ་དུ་གསལ།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་མ། 《སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་པ》ལས་གསུངས་པའི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དཀར་པོ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་ཡང་ཟེར། འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་གཞུང《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》སྔགས་ཕྱོགས་པོད[མུ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་བ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནང་གསེས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་པའི་གྲས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཚན་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པ་ལས་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླའི་སྡེ་པའམ་ས་སྒྲོགས་རི་པ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་རྗེས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླའི་བྲག་ཕུག་ཡོད་ས་དེར་གནས་གཞི་མཛད་དེ་བཞུགས་པས་ན་སྡེ་པ་དེར་བཞུགས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླའི་སྡེ་པ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་མ། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་སྟེ་འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་མཛད་པ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》སྔགས་ཕྱོགས་པོད[མུ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། 《ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ》བརྟགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པའི་བཅུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ། 《ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》ཀྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ཕྱི་སྒྲུབ་ཕྱག་བཞི་མ་སྟེ། འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་སློབ་དཔོན་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》སྔགས་ཕྱོགས་པོད[མུ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་གཙོ་འཁོར། གཙོ་བོ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་ལ། འཁོར་དུ་ལྷ་མོ་རལ་གཅིག་མ་དང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཡོད་པ་ཞིག འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་ནི《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》པོད[མུ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ལྷ་བཅོ་ལྔ་མ། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། གཙོ་བོ་ལྷ་མོ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་ལ་འཁོར་ལྷ་མོ་བཅུ་བཞི་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད། སྟེང་འོག་གཉིས་བཅས་ལ་ལྷ་མོ་རེ་ཡོད་པ། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་འཁོར་དང་འདྲ་བས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་པར《དབང་རྡོ་རྗེ་དབང་ཆོག》ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད[ག]པའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེར་གསལ།

ཀུ་ལུ་ཏ། གསྨི་རའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་དང་། མངའ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུང་ཟའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

ཀུ་ལུ་ཏའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རིགས་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར

《སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར》ལས་བཤད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། ཁ་ཆེ་ཛ་ལནྡྷ་རའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ངོས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་མངའ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུང་ཛའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། ཐང་སན(唐僧)བླ་མས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཤོག་གྲངས༤༦པ་ལས། ཡུལ་དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ལི་དབར་སུམ་སྟོང་ཙམ། མཁར་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྔ་ཙམ། ས་གཤིན་པ་འབྲས་སྣ་གསུམ་སོགས་འདེབས་རུང་བ། ནམ་དུས་བཞིན་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་འབྲས་འཕེལ་བ། སྨན་གྱི་རིགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ། གསེར་དངུལ་ཟངས་མུ་ཏིག་དམར་པོ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། མིའི་གཤིས་ཀ་རྒྱུབ་ཅིང་གྱོང་བ། དཔའ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་རྩེ་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ནང་ཁྲིན་བསྡོམས་དགེ་འདུན་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གནས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་ཞར་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་མཛད་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ནང་རྒྱལ་པོ་ཟླ་དན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསལ།

ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ཤོག་གྲངས༢༧༤པར་ཤ་ཀ་དང་པྲ་ཐི་ན་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་ཆགས་པའི་སྐབས་སྔར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཡུའི་ཙི་བྲ་བའི་མཐའ་མིའི་འགྲོག་སྡེ་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སླེབས། འདི་དག་གི་རྩ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ནུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཆགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཤཀའི་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་རྣམས་བཟུང་ཞིང་། ཨོ་རྒྱན་དང་དྲི་ཟའི་ཡུལ་སོགས་སུ་སླེབས་ཏེ་ཁང་ཁྱིམ་ཅན་དུ་གྱུར། ནང་གསེས་སུ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་ཀུ་ཤ་ནའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རིགས་ལས་རྒྱལ་པོ་ཀ་དྷ་ཕི་ཤ་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་པའི(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་མཇུག་ཙམ)ཕྱེད་སྨ་མའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་སྟེ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱེད་བར་དུ་དབང་བསྒྱུར། དེའི་བུ་ཀ་དྷ་ཕི་ཤ་གཉིས་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རྒྱ་གར་ཕ་ར་ཎཱ་སི་ལ་ཐུག་གི་བར་དབང་བསྒྱུར། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐ་ནི་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐས་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ནས་དབུས་ཨེ་ཤི་ཡ་དང་། ཨབ་ཀྷ་ནི་སི་ཐན་དང་། རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་དང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བཅས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བཙུགས་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་གོང་གསལ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གང་ཞིག་ཁུངས་བཙན་པ་ཡིན་མིན་ཁོ་བོས་ཁ་ཆོད་བཅད་མ་ནུས་པས་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བར་ཞུ།

ཀུ་ཤ་ལ་གྲུ་ཐུབ་རྒྱལ་པོ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཐི་ཝི་ནས་རྩིས་པའི་མི་རབས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཅིང་། མིང་ཙུང་ཀུ་ཤ་ལ་ཟེར། དེ་ཧྲན་ཁྲུ་ལུག་གི་བུ་ཆུང་བ་ཡིན། གོང་མ་ཐའི་ཏིང་ཡེ་སུན་ཐེའི་ཨུར་ནད་ཀྱིས་གྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཐུག་ཐེའི་ཨུར་གྱིས་གོང་མའི་ཁྲི་བཟུང་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཕྱིན་རྗེས་ཟས་དུག་ཟུང་ནས་འདས་ཚབ་ཏུ་ཀུ་ཤ་ལ་གྲུ་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་བཀོད། དེ་སྔོན་གོང་མ་རིན་ཚུང་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏས་སྲིད་དབང་བཟུང་མུས་ཀྱི་སྐབས་གོང་མའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཀུ་ཤ་ལ་གྲུ་ཐུབ་བརྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་སྲས་སུ་གཏན་ཁེལ་ཐག་གཅོད་བྱས་རྗེས། གོང་མ་རིན་ཚུང་གིས་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་རིན་ཆེན་དཔལ་བརྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་སྲས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཀུ་ཤ་ལ་ཀྲའུ་ཞང་གི་གོ་གནས

བསྐོས་ནས་ཡུན་ནན་མཐའ་མཚམས་སུ་སྲོད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས། གནས་ཚུལ་དེར་ཀུ་ཤ་ལས་བརྩི་འཇོག་མ་བྱས་པར་ཐུན་ཞིས་ཞིང་ཆེན་ལིང་ཏྲོའི་ཀྲུང་ཧྲུ་ཉེ་འགྲམ་དུ་སླེབས་མཚམས་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་འགོག་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ལིང་ཁོ་ཀྲུང་ཧྲུ་རིམ་པའི་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བརྟེན། གོང་མ་རིན་ཙུང་གིས་དམག་བཏང་ནས་ཀུ་ཤ་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་སྟེ་ཨར་ཐེ་རི་རྒྱུད་དུ་བྲོས། གོང་མ་ཐའི་ཏིང་ཡེ་སུན་ཐེ་མུར་ནད་ཀྱིས་གྲོངས་རྗེས་ཀུ་ཤ་ཡིའི་འོག་མ་ཐུག་ཐེའི་མུར་གྱིས་གོང་མ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཁོང་རང་གི་ཆབ་སྲིད་དགྲ་བོ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། ༡༣༢༨ ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་ཐུག་ཐེ་མུར་གྱིས་གཅེན་པོ་ཀུ་ཤ་ལ་ཉེང་ས་ཡུལ་དུ་གོང་མ་བྱས་པར་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་རང་ཉིད་གོང་མའི་ཁྲི་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་འགོར་ཀུ་ཤ་ལ་མོ་པེ་ས་ཡུལ་བརྒྱུད་པེ་ཅིན་དུ་ཡོང་སྐབས་ཐུག་ཐེའི་མུར་གྱི་དགའ་བསུ་ཞུས་ཏེ། གཅེན་གཅུང་ཐུག་ཕྲད་བྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་ཁ་གཡར་ཏེ་ཉིན་མང་པོར་གསོལ་སྟོན་བཤམས། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་གྱི་མཚན་མོར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ངན་བསླབ་བྱས་པ་ལྟར་ཨ་རག་དང་ཟས་རིགས་ཀྱི་ནང་དུག་སྦྱབ་སྟེ་ཀུ་ཤ་ཡར་དྲངས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཀུ་ཤ་ལ་ཁ་ནས་ཁྲག་སྐྱུགས་ཏེ་གྲོངས་སོ། །འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས《ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རིམ་པའི་དཀར་ཆག》རྒྱ་ཡིག་གི་ཤོག་གྲངས་༤༥༠ ལས་གསལ་བ་ལྟར་བྲིས།

ཀུ་སླ་ལི་ཆུང་བ། མཚན་དངོས་རིན་ཆེན་སྡེ་དང་། ཐུགས་དམ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་གསོལ་བ་ནི་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་གྲགས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བཙུན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རིམ་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་གྱུར། རྒྱུན་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མངའ་བས་དངོས་སུ་གཏོང་ལེན་མཛད་ཐུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་དམ་པ་འདིའི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བར་གསན་པ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཚེ་ཚོམ་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར》བོད་དང་པོའི་ནང་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀུ་སླ་ལི་ཆེ་བ། མཚན་དངོས་ལ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དངོས་སློབ་ཡིན། སློབ་དཔོན་དེའི་དྲུང་ནས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བ་གསན་ཞིང་བླ་མ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་དྲུང་ནས་གསང་འདུས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་དྲུང་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་མང་པོ་གསན་པ་བཅས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཚེ་ཚོམ་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》བོད་དང་པོའི་ནང་དུ་གསལ།

ཀུ་སླ་ལི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དངོས་སློབ་ཀུ་སླ་ལི་ཆེ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཀུ་སླ་ལི་ཆུང་བ་རིན་ཆེན་སྡེ་འམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཞུ་བ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྩ་བའི་བླ་མའི་གྲས་སུ

བཞུགས་པ་དེ་གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཙམ《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༢ནས༡༠༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀུ་སུ་ལུའི་བརྟུལ་ཞུགས། འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་སྟེ་ཟས་ཟ་བ། གཉིད་ཉལ་བ། ཆབ་གསང་འགྲོ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་པ།

ཀུང་གསུམ། ཀུང་གསུམ་ནི་བློན་ཆེན། ཐེ་ཝེ། ཡུས་ཧྲི་ཏའེ་ཧྥུ་བཅས་ཡིན། བློན་ཆེན་ལ་གཡས་བློན་དང་གཡོན་བློན་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ཐེ་ཝེ་ནི། དམག་དོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་ཡིན་ཅིང་། དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་དམག་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ཡུས་ཧྲི་ཏའེ་ཧྥུ་ནི། བློན་ཆེན་གཞོན་པ་ཡིན་ཅིང་དེས་སྲིད་འཛིན་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་ཡིན།

ཀུང་གསུམ་ཆེན་དགུ། ཀུང་གསུམ་ནི། བློན་ཆེན་དང་ཐེ་ཝེ། ཡུས་ཧྲི་ཏའེ་ཧྥུ་བཅས་ཡིན། ཆེན་དགུ་ནི། ཐུན་ཁྲང་དང་། ལང་ཀྲུང་ལིང་། ཝེ་ཝེ། ཐེ་ཧྥུ། ཐིན་ཝེ། ཏིན་ཁེ། ཙུང་ཀྲེན། ཧྲའོ་ཧྥུ། ཀྲི་སོའུ་ནེ་ཧྲི་བཅས་ཡིན།

ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད། ༡. རྨུགས་པ། ༢. གཉིད། ༣. རྒོད་པ། ༤. འགྱོད་པ། ༥. ཕྲག་དོག ༦. སེར་སྣ། ༧. ངོ་ཚ་མེད་པ། ༨. ཁྲེལ་མེད་པ་བཅས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཟུར་དུ་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་ཅེས་བཞག་པ་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། བྱེད་ལས། དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅས《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན། ༡. འདི་ཡི་གོ་དོན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་གོ་བ་སྐབས་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གོ་དགོས། ༢. རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་པའི་བཅུ་ཕྲག་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ། སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་སྟེ། མཚན་གཞན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་བློ་ཡང་ཟེར། གཡོ་རུ་གྲུའི་ཆ་སྟོད་གྲོང་དུ་ཡབ་སྟག་འཆང་བསྟན་པ་སྲུང་དང་། ཡུམ་འབྲོམ་བཟའ་བསོད་ནམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༠༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་ཚེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་རྣམས་བརྡ་སྤྲོད་ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཡབ་སྟག་འཆང་གི་དྲུང་ནས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས། ཧ་མགྲིན། ཕུར་པ། གུ་རུ་ཞི་དྲག་རྣམས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཕྲུག་བཞེས། སྨན་དང་རྩིས་ལ་སོགས་པ་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་བསམ་ཡས་སུ་མཁན་པོ་བསམ་འགྲུབ་རིན་ཆེན་དང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གཉིས་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བཙན་དགོན་པ་དང་གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོ་ལས་དབུ་མ། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་ལས་མངོན་པ་དང་ཟབ་མོ་མདོ་ལྡེའི་བཤད་པ་བཅས་གསན་ནས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོའི་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བར་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱི་གདམས་པ། སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལས་ལམ་འབྲས་སྐོར་དང་། ཞི་བྱེད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་མན་ངག་སོགས་གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། ས་སྐྱའི་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་སོགས་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་བསྙེན་ནས་གངས་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་

ཡོངས་སུ་གསན་བཞེས་གནང་། ལྷག་པར་དུ་རིག་འཛིན་ཀུ་མཱ་རཱ་ཛའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གདམས་པ་མཐའ་དག་ཉམས་ཁྲིད་དུ་གསན་ནས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྣང་རིས་མེད་ཀྱི་ཉམས་རྟོག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གངས་རི་ཐོད་དཀར་དུ་བཞུགས་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཏིག་སྐོར་གསུམ། རང་གྲོལ་སྐོར་གསུམ། ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ། མཛོད་བདུན་གྱི་ཕལ་ཆེ་བ་སོགས་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བརྩམས་པར་མཛད་རིང་། དགོན་གནས་བཏབ་པའི་མིང་ལ་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གནས་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་ང་བཅུ་ང་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༦༣)ལོར་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ལྷགས་སྐུ་གསུམ་མེ་མ་ཆོག་པ་དང་རིང་བསྲེལ་གྲངས་མེད་བྱོན་པ་རྣམས་ནང་རྟེན་འདྲ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྱི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་ཆག་རི་ཉི་གྲགས་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་བྱུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད》ཤོག་གྲངས༢༡༥ནས༢༢༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང་། མཁས་པ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན》ཞེས་མ་ཤོག་གྲངས༣༡ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་མཇལ། དེའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་གསུང་རྩོམ་གྲས། ཕྱིའི་གནས་ཐུན་མོང་གི་སྐོར་བསྟན་བཅོས་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ། ནང་གི་གནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད། གསང་བའི་གནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཁྱོན་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས། སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་ཆེན་མོར་བཞུགས་པའི་གྲས་སུ《མཛོད་བདུན》《ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ》《རང་གྲོལ་སྐོར་གསུམ》《མུན་སེལ་སྐོར་གསུམ》《སྙིང་ཐིག་སྐོར་གསུམ》《ཡང་ཏིག་སྐོར་གསུམ》སོགས་བསྡོམས་པོད་བདུན་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར《ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན》 དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་ལྡན་སྐོམ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་པ་ཞེས་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༣༡ཡོད་པ་དང་མདོར་བསྡུས་ཙམ《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༡༥ནས༢༢༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། ཀུན་མཁྱེན་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། མཛོད་བདུན་སོགས་ལས། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་དང་། ཀློང་གསལ་དྲི་མེད། རྡོ་རྗེ་གཟི་བརྗིད། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། དྲི་མེད་འོད་ཟེར། བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན། ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། ངག་གི་དབང་པོ། པདྨ་ལས་གྲོལ། སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ། བསམ་ཡས་པ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསོལ་འདེབས་ལས་མདོ་ཁམས་པ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ། མཁྱེན་བརྩེའི་ལྷ་བཅས་གསལ་བས་མཚན་དེ་རྣམས་གསལ་བའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་འདིའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར། གསང་བ་འདུས་པ་དང་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཕྱི(༡༢༡༥)ལོར་ཡབ་གསེར་སྡིངས་པ་གཞོན་ནུ་འོད་དང་། ཡུམ་འགར་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་བྱིས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱོད་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ། བླ་མ་ཡབ་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་ཚད་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཐུགས་ལ་ཟིན་ནས་ངག་སྐྱོར་གནང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། མཁས་པ་མང་པོས་དེ་བདེན་རྫུན་བརྟག་དཔྱད་མཛད་ཀྱང་དོན་དངོས

དང་མཐུན་པར་གྱུར་པས་ཀུན་གྱིས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་བསྔགས་བརྗོད་མཛད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་ཞེས་མཚན་འདོགས་པ་གནང་། བླ་མ་ཡབ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆ་ཚང་བར་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁྲུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཟིགས་ཐེངས་རེ་ལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ། རྒྱལ་བ་ཡོ་རས་པ། ཀ་ལོ་ཙཱ་བ། འཛམ་དབྱངས་གསར་མ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ཁོང་རྣམས་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་དག་གསན། མག་དགེ་སྡིང་གི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དེར་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་སོག་པོ་གུ་ཤྲཱི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《ཧོར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ》ཞེས་པ་སོག་པོའི་ཤིང་དཔར་དེ་ལས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་སོག་པོའི་གོང་མ་ཨོལ་ཇའི་ཐུས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གོང་མ་དེ་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྗེའི་ཐུན་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། ཐོག་མར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་གསར་གཏོད་གནང་བའི་སོག་ཡིག་འཁོར་མ་གྲུ་བཞི་དེས་ཆོས་སྐད་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཐོག་སྣར་ཡང་མཐུག་མ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་དང་། ཡི་གེ་ཕོ་མོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་དང་ཞྭ་ཞི་གཉིས་བཅས་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག ཡང་འཇུག་དྲུག བྱེད་འབྲེལ་གྱི་ཕྲད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསྣན་ནས་བཀའ་འགྱུར་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དེང་སྐབས་འཚོ་བཞུགས་གནང་བཞིན་པའི་སོག་རིགས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གོང་གསལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་མ་ཟད། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཟིན་ཅིང་། སྐབས་དེར་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་སྲིད་སྐྱོང་གནང་མུས་ཡིན་པས་དུས་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་ཆ་ཞིག་སྣང་བས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པར་ཞུ། དམ་པ་འདིའི་གསུང་རྩོམ་སྐོར་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བསྡོམས་པ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག》ནང་གསལ་ཞིང་། རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ《བླ་མ་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར》ཞེས་ཁ་བྱང་འཁོད་པའི་མཛད་བྱང་ལ་ལྷ་རྗེ་ཆོས་དབྱངས་ཀྱིས་བྲིས་པའོ་ཞེས་ཤོག་གྲངས་༤༩ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཡང《ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྣང་ཞང་གིས་མཛད་པ》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་དཔེ་མཛོད་ཆེན་མོའི་དཀར་ཆག་གི་ནང་གསལ་འདུག

ཀུན་མཁྱེན་རྡོ་རྗེ་ནང་པ། མཚན་དངོས་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། མཚན་གཞན་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་ཡང་ཞུ། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བྱུང་བའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་ཐོག་མར་གཏོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་མངའ་རིས་དོལ་པོ་བན་ཚང་ཀ་ཡོ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བླ་མ་སྐྱི་སྟེང་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་སྐོར་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། རིག་གནས་ཆུང་བའི་རིགས་བཅས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་

པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་ཤས་བར་སྐྱི་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལས། ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྱིན། མངོན་པ། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིད་བ་སྐོར་གསུམ་སོགས་མང་པོ་གསན། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་སྐོར་གསན་ནས་མཁྱེན་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀུན་གྱིས་སྒྲོགས་པར་གྱུར། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྟག(༡༣༢༦)ལོར་གདན་ས་པའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ། མདོ་སྔགས་དབང་ལུང་ཁྲིད་བཤད་སོགས་གདུལ་བྱའི་དད་མོས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཞིང་སེང་དབར་ལ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་བཀའ་གསན་བཞེས་དང་། ཉམས་བཞེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱངས་པས་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒོམ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཏེ་དེའི་སྐོར《ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ》ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག དུས་འཁོར་སྐོར་ཆོས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ངེས་དོན་དབུ་མའི་ལྟ་སྒོམ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བཤད་མཛད། གདན་སར་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས་རིང་སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྐུ་ཚེ་མཐར་འཁྱོལ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༣༦༡)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། རྣམ་ཐར་ཞ་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། འགའ་རོང་པས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་བདག་གིས་མ་མཇལ་ཞིང་། འདིར་བཀོད་པ་ནི་མདོ་སྨད་འཛམ་ཐང་གི་མཁས་དབང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཇོ་ནང་ཆོས་འབྱུང་ཟླ་བའི་སྒྲོན་མེ》ནས་གནད་བསྡུས་བྱས་པ་ལགས་པས་ཞིབ་པར་དེར་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཐོག་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། མདོ་སྨད། རྒྱ་སོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་མཛད་རྗེས་ལྟབས་ཆེན་ལྡན་པའི་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་བར་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་ཕེབས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༦༤༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དོན་བཞི་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོ་བར་དགུང་ལོ་རེ་བཞི་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོ་བར་དགུང་ལོ་རེ་བཞི་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོ་བར་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༩༤༧)ལོ་བར་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་པ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱི(༡༩༤༨)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ཕྲེང་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གཤམ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་ལྔའི་རྣམ་ཐར་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༦༤༨)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཀན་ཀྲུའི་ཧྲེང་རིང་ལྷས་ཁྲ་ཧྲིང་ཟེར་བར་བོད་དུས་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་སྡོང་ཤུལ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དཔལ་ཤུལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔའ་འབུམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་འདུལ་འཛིན་ཁྲུ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱན་སྔར་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་དབུས་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་མཛད། ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱང་ཐིམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྙན་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཤིང་ཞལ་འཛུམ་མཛད་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་། དགུ་པའི་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བར་ལྷུང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་དང་སྐྱེ་ཐང་པ་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པ་སོགས་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་པོད་ལྔས་མཚོན་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་དཔེ་གཟིགས་དོགས་གཅོད་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ཐོག་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལོར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལོ་བཞིའི་རིང་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆག་མེད་ངེས་རྒྱུད་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། མི་ཉག་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་གྲོས། ཕྲེང་བ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལེགས་འགྱུར། ཉག་རེ་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་མི་ཏྲ་ཇོ་ཕྲེང་སོགས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་དབང་བཀའ་མང་པོ་དང་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་སོགས་རྗེས་གནང་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེ་ཆུང་བསྐྱེད་རྫོགས་མན་ངག་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་བཀའ་བསྟན་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་བཀླག་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར། དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་སྦྱངས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་བཅད་ཆོད་དུ་སྤངས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཐུགས་ལ་བཅགས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མངའ་རིས་མགོ་ཕྱིང་ངམ་དགའ་ལྡན་གྱི་གསེར་ཁྲི་མཛད་དགོས་ཚུལ་དང་། སྒོ་མང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མཁན་པོའི་འོས་བབས་ཞུས་པ་རྣམས་ཀུན་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བར་དགུང་ལོ༣༣ནས༥༣བར་གནས་མཆོག་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་གྱི་འདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པར་དབང་ལུང་མན་ངག་བཤད་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྩལ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༠༠)ལོར་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ནས་གཞུང་ལ་ནན་ཆེར་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་བཀའ་ནན་ཕེབས་པས་སྒོ་མང་བླ་མ་ཅིས་ཀྱང་མཛད་དགོས་བྱུང་།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་སྒོ་མང་བླ་མ་མཛད་རིང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ས་སྟེང་ཁྱབ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ཕག(༡༧༠༧)ལོར་ཟུར་བཞུགས་མཛད་པ་ལ་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱིས་ཕ་བོང་ཁའི་གདན་ས་ཕུལ། སྐབས་དེར་ཨེ་ཧེ་ནེ་ཧུ་ནང་གིས་དཔོན་གསར་འདེབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མདོ་སྨད་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ས་མོ་གླང(༡༧༠༩)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཐོག་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་རྩེ་གཞུང་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད། དཔོན་ཚང་ནས་གསོལ་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྤྲིན་ལྟར་འདུས་པས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་ཆར་བབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་སྟ་རྡོ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་དེ་གུང་ཚོགས་སྐབས་དཔོན་ཚང་ནས་གྲྭ་པ་བཅོ་ལྔ་ཕུལ་བ་དང་བཅས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་དབུ་ནས་གསུང་ཆོས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྩལ། བཞི་པའི་ཚེས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག

ནས་སྒོ་མང་ཨེ་རྟེ་ནི་ནོ་མིན་ཧན་ཞེས་པའི་མཚན་དང་དབུ་གདུགས་ཐམ་ག་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་བཀའ་ཡིས་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་པ་འགྱུར། བདུན་པ་ཕྱི་མའི་ཚེས་ལ་དཔོན་ཚང་ནས་ཕྱིང་གུར་གུ་བཞི་ཚོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཤོང་བ་ཞིག་ཕུལ་བ་ཚོགས་གུར་བྱས། དེ་ནས་དགོན་ཡུང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་མཛད་དེ་ཚེས་སྨིད་གཉིས་ཚར་གྱི་སྒྲུབ་བསྐྱུངས་ལྷན་མེད་པ་མཛད། ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ་གོང་མ་ཁང་ཞིས་རྒྱལ་པོ་ནས་རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་པཎྜི་ཏ་ཨེ་རྟེ་ནི་ནོ་མིན་ཧན་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་། གསེར་ཐམ། གསེར་ཡིག་སོགས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་གནང་བ་འགྱུར། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཞི་ནས་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་པ་ན་བླ་སློབ་དཔོན་འབངས་སྤྱི་སྙེར་ནས་ཞབས་བརྟན་ཕོན་ཆེར་བསྒྲུབས་ཏེ་བརྟན་གསོལ་ཡང་ཡང་ཕུལ་ཀྱང་བླ་མས་འཆད་ཉན་དང་གྲྭ་ཚང་གིས་སྒྲིག་ལམ་གང་ཅིར་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་གྱིས་ཤིག་གསུང་བ་ཙམ་ལས་གསུང་ལན་གཞན་མ་གནང་བར་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔའི་ཉིན་ཉིག་མཐོན་པོ་ཞིག་མཛད་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་རིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རོལ་བར་མཛད།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། རྗེ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ནི་མདོ་སྨད་སྔང་རའི་གསེར་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་གྲམ་པ་ནང་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱོང་གི་རིགས་ལས་སྟོང་འཁོར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གཙུང་གཅན་རྩའི་དཔོན་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཀླུ་གིའི་མཚན་ལྡན་གནམ་སྐྱིད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གནམ་བསྐོས་ཡུན་ཀྲིན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཚན་ལ་སྒོ་ལྷ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཞང་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་སུམ་རྟགས་སྤྱགས་ཀྱི་བཀླག་ཐབས་སོགས་བསླབ་པས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་ཕག་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་བླ་བྲང་དགོན་དུ་ཆིབས་བཞུགས་མཛད་ཐོག་འཁྲིད་རོལ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་རིན་ཆེན་ཆོས་བཟང་སོགས་དགེ་བཤེས་དུ་མ་དང་ལྷན་གཅིག་བཀའ་པོད་ལྔའི་གསན་སྦྱོང་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྤྱན་སྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པར་མཚན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པའི་སྡེར་གསོལ། དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་གྲྭར་བཞུགས། སྐུ་འབུམ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་པ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། རྒྱལ་དབང་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་སོགས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་ཚ་གྲང་ལྟོགས་སྐོམ་སོགས་ལ་ཅི་མི་སྙམ་པར་དཀའ་སྤྱད་ཤུགས་དྲག་གི་སྒོ་ནས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་ལ་རང་རང་གི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་གང་བསྒྲིགས་ནས་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོས་བརྒལ་བརྟག་དང་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་གཅོད་མང་དུ་མཛད་དེ་ཚིག་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ལྟར་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་མདོ་སྔགས་གང་ཅིར་གསན་སྦྱོང་སོགས་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་མདོ་སྨད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་གྲ་སྒྲིག་མཛད་སྐབས་བོད་

གཞུང་ནས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་པཎྜི་ཏ་ནི……མིན་ཏན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་ཀ་སོགས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད……དང་ཕེབས་རྫོང་གྲྭ་རྒྱུས་མཛད་མཐར་དགུང་གྲངས་སོ……གཉིས་པ་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས༢༤……ཉིན་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་སོ……དྲུག་པ་ལ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དང་སོ་བརྒྱད་པ་ལ……སྐུ་འབུམ་གྱི་གདན་ས་མཛད་དེ་གཉིས་ཀའང་ལུགས……གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད། ཞེ་གཉིས་པར……ཤར་ཕྱོགས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ(༡༧༧༢)ལ་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་མདོ་སྨད་སྟོད་བྱང་གི་ཡུལ་གྲུ……ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཕེབས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་དར་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐུབ་པ་དང་ཉག་ཕྲ་བ་རྣམས་གསོས། ཕར་མ་གསན་པའི་ཆོས་རྒྱུན་དུ་མ་ཆེད་དུ་གསན་རྗེས……དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ལུག་ལོར་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས……འཁྱིལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཞིང་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པར་བྱ་ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སྐུ་ཕྱིར་བཀའ་རྩོམ་ཡང་པོད་བཅུ་ཕྲག་ཡོངས་པ་མཛད་པ་དང……སློབ་མ་ཡང་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། གློང་རྡོལ……གྲུབ་དབང་། ཏ་ཚག་རྗེ་དྲུང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག……དབང་ཀུན་དགའ་ཆོས་སྐྱོང་། ལོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ། ཐག……ཡབ་ཆེ་ཚང་ཆུང་ཚང་། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། གུང་ཐང་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དཔོན་རིགས་སོགས་བུ་སློབ་སའི་ཐིག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་རིལ་པོར་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ……གསུམ་དང་བཙུན་པའི་བྱ་བ་བསླབ་གསུམ་ཉམས་བཞེས……སོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་ཞིང་། བྱམས་ཆེན་མཐོང་བ་དོན……ལྡན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་དང……འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་སྐྲུན་མཛད་པ་མ་ཟད། ཕྱག་དཔེ་གསར་བསྒྲིགས་གཅིག་སྟེ་ཡང་པོད་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱལ་བས……མཆོད་ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་རླབས་ཆེ་བ་བསྟན་འགྲོའི་སྨན……ཡོན་ཟླ་མེད་པར་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་དགུང་གྲངས་རེ་བཞི་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཀ་མདོ་གདོང་དམར་སྣ་ཚ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བར་མཛད་དོ། །

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་……གསུམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་མདོ་སྨད་ལྷོ་རྒྱུད་རེབ་གོང……གསེར་མོ་ལྗོངས་སུ་གཉན་ཐོག་འབྲོག་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གཉན་ཐོག་དཔོན་ཐོའུ་པདྨ་ཚེ་རིང་དུ་གྲགས་པའི་དཔོན……རབས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཡབ་སྐུ་འབུམ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་དང……ཡུམ་ཤ་སྨང་མཁར་མོ་སྐྱིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་ཆབ་ལུང……ཁྲི་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་འདོད་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ཚེས་སུ་སྐུ་བལྟམས། རྒྱལ་དབང་ཡབ……སྲས་བཟུང་དང་། གོང་མ་ཙ་ཆེང་། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི……ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་མཛད་དེ་ལྟ་སར་རྗེ་བོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ནི་སོགས་རྗེན་གཙོ་ཁག་གི་སྨྱུན་སྔར་མཚན་བྱང་དཀྲུགས་པར་འདི་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་མེད་ངེས་སྙེད་བྱུང་སྟེ་ས་ཏ(༡༧༩༤)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་ཟླ……བཟང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་མཚན་ཉིད་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན……མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཐུའུ……བཀྭན་བླ་བྲང་ནས་གདན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་དགོན་ལུང་དུ……ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་གནས་དེར་བཞུགས་རིང་གཞིས་བྱེས་སེར……སྐྱ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ས་སྦྲུལ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཡར་ཚེས……ལ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་དེ་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལ་ལྷ་སར་ཕྱག་ཕེབས། རྗེ་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས……

སོགས་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་ཟུང་ལ་འགྱུར་ཕྱག་ཐོག་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བསྟར་བས་མཆོན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུ་མང་འགྱེད་དང་ཐུགས་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་བཞུགས་གནང་ནས་སླ་འབུམ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོ་མི་སློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་གཉིས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། ཆུ་སྤྲེལ(༡༨༡༢)ལོར་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་སྤྱན་སྔ་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན་ཅིང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་དབུ་གདུགས་ཧྲ་དར་འཕོབ་ལྟགས་སོགས་མཁན་ཆས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་དཔེ་ཟླ་མེད་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས༡༣ཉིན་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་རྗོག་ཐོན་ཏེ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཡར་ཚེས་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕྱག་ཕེབས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གསེར་དགོན། ཆུ་བཟང་། དགོན་ལུང་། སྐུ་འབུམ། བྱ་ཁྱུང་སོ་སོ་ནས་གདན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ལམ་རིམ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོར་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་བསྐོ་གཞག་དང་། ཧོར་ཚང་ཁྲི་ཆེན་ལ་རྒྱལ་ཚབ་མཛད་དགོས་དང་ལྷ་ཐང་དུ་ཕྱིར་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ནན་སྩལ་ཏེ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས༨གི་སྔ་དྲོ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བར་མཛད་དོ། །

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག ཇེ

འདི་ཉིད་འབྲི་ཆུ་དཔལ་གྱིས་འབབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ལུང་ཟེར་བར་ཡབ་གཞན་ཕན་བདེ་ལེགས་འགྱུར་གནས་དང་ཡུམ་གཞན་ཕན་ཆོས་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི(ཞྭན་སྟོང་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ)མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས༢༥ལ་སྐུ་བལྟམས། སྐྱེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དུས་གསུམ་རྟེན་པར་གཟིགས་པའི་བཀའ་གསལ་དང་སྐྱབས་རྗེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡིག་བཞག་སོགས་ཚང་མ་མཐུན་པར་བྱུང་བས་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་རྙེད། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། སྐུ་གོང་མའི་གསུང་བཀོད་ལྟར་རྗེ་སྲིས་ལྷ་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་སོགས་ལ་སྦྱངས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་སྐྱེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལྟར་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཟུང་རིགས་ལུང་ཞབས་ཞུ་ཚུགས་ཏེ་བསྡུས་ཚད་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤིང་ཕག(༡༨༧༥)ལོར་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་གསར་ཞུགས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དབུས་ཕྱོགས་སུ་ལོ་བཞིའི་རིང་གསན་སྦྱོང་ནན་ཆེ་བ་མཛད་དེ་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཕྱིན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་ལ་གྱི་རྫོར་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོར་ལྷ་བྲང་དགོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་བརྩི་བཞག་དང་འཆད་ཉན་སོགས་བརྩི་གཟིགས་དང་སྒྲིག་ལམ་དག་ཐེར་མཛད་མུས་སུ་སྐུ་འབུམ་ལྷ་གྲྭ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐུ་འབུམ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་དགོན་སྡེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་གིས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་བཞེས་པ་ས་ཁྱི(༡༨༩༨)

ཡོར་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཏེ་གནས་གཟིགས་དང་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་ཚད་མེད་པ་གནང་། དེ་ནས་མནྜ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱག་ཕེབས། གོང་མར་མཇལ་ཕྲད་མཛད་པར་གསེར་ཡིག་སོགས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་དེ་འཕྲུལ་གནང་། དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་ཏུ་མར་ཆོས་སྦྱིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པར་གོང་མ་ཀོང་ཤུས་ནས་ཆེས་ཆེར་སྐྱབས་མཛད་ས་མ་ཏི་པཎྜི་ཞེས་པའི་བཀའ་ཐམ་གསེར་ཡིག་བཅས་འབྱོར་བར་སྲི་ཞུ་ནན་མེད་པ་མཛད། དེ་ནས་སྟ་རྗེས་སུ་མགོ་ལོག་དང་། ལི་ཐང་། དཔལ་ཤུལ་གཡོན་རུ། ཆབ་མདོ། ཚ་བ་དཔའ་ཤོད། རི་བོ་ཆེ། སྣེ་དགེ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་སྡེ་སོ་སོར་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་ཞབས་ཏོག གཞིས་བྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མར་ཆོས་སྦྱིན་བཅས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། དེའི་རྗེས་ཙམ་ན་གོང་ས་མཆོག་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕེབས་པར་མཇལ་འཕྲད་མཛད་དེ་བསྟེན་བཀུར་དང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་འཕེལ། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་ས་བྱ་ལོའི་བཞི་པའི་ཧོར་ཟླ་ཉེར་གཉིས་ལ་སླར་ཡང་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ལྷ་སར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་དབུས་གཙང་། ས་སྐྱ། ཙ་རི། དིང་རི། སྐྱིད་གྲོང་། ཐག་དཀར་ཏ་སོ། པུ་ཧྲངས། ཏི་སེ། མི་ཕམ་གཡུ་མཚོ་སོགས་སུ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པར་ལྷ་ས་ནས་ལི་ཐང་སོགས་བརྒྱུད་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་བཞིན་དུ་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྤྲང་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བླ་བྲང་དུ་འབྱོར། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་ལི་ཐང་གྲོང་ཚོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་མཚོ་མ་གྲོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་མགོན་པོ་དོན་འགྲུབ་དང་ཡུམ་ཀུ་རུ་ལྷ་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོའི(ཀྲུང་ཧྭ་མིན་གོ་སྲིད་ལོ་ལྔ་པ)ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། ས་ལུགས་ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བཞེས། འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱན་སྔར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་གྲངས་དགུ་པ་ཤིང་བྱི་ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལན་རྒྱ་ལ་ཕེབས་པར་མཇལ་འཛོམས་དང་ཐུགས་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་སྡུག རྒྱ་རྐྱེན་སོགས་ཅོང་ཏུ་ལུའུ་ཀྲ་ཧྲུ་ལ་སྙན་སྒྲོན་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད། འདིའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྐུ་མཆེད་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་པ་ངོ་འཁོར་ཧྲག་བསྐུས་སྐར་ཡང་ལན་ཧྲུར་ལོ་ངོ་གསུམ་ཙམ་རིང་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་ཅོང་ཏུ་ལ་སྙར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་འཕྲུག་ཟིང་གིས་ཡུལ་ཁམས་འཕྱུང་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ནན་ཆགས་སུ་བསྙད་མར་ཞུས་པའི་མཐར་བླ་བྲང་རང་གི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་སྔར་སྲོལ་ལྟར་སོར་ཆུད་འཛུགས་གནང་ལེགས་དང་ས་གནས་སྐྱེ་རིས་བཅས་དེང་ནས་བཟུང་ཞིང་ཆེན་ལན་ཧྲུའི་མངའ་ཁོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བཀྲི་བ་མཐའ་དག་ལེགས་ལམ་བྱུང་། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ་མེ་ཡོས་ལོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་བོ་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་པ་ལ་ཀྲུང་དབྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ནས་སི་ལིང(司令)གི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ག་ཕེབས། དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་པར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་བཀའ་རྩོམ་མཛད་དེ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྐྱོན་གནང་། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་ཉེར་གཉིས་པའི་ཐར་ལོ་བཅུའི་རིང་ལ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་

གཙོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཟེ་བོ་དཀོན་མཆོག་སོགས་མཚན་ཞབས་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་བཀའ་པོད་ལྔའི་གསན་སྦྱངས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། ཆུ་བྱི་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དག་ཞིང་དུ་དགོངས་པ་གཏད་ཚུལ་གསན་འཕྲལ་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་གང་ཆེ་ངོས་ཡང་སྲིད་མྱུར་གསལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་མཚམས་སྦྱོར་ནན་ཏན་མཛད། འདི་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུ་བོ་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འཚམས་ཞུར་གདན་འདྲེན་དང་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་ཙང་ཙེ་ཧྲིར་འཚམས་ཞུ་འབུལ་བར་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གདན་ཞུ་ཕུལ་བར་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་དང་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་ཙང་ཙེ་ཧྲིས་འཚམས་ཞུ་ཕུལ་བར་དགྱེས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་འབྲེལ་སྐྱིད་མེད་སློག་འཕྲིན་དང་ནེ་མདའ་སུམ་བརྒྱ་སོགས་བསྩལ་བ་མ་ཟད། ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་རྒྱལ་ཁམས་ཕན་ལྡན་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་མཛད་བཙུན་པ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཧུ་ཐོག་ཐུ་ཞེས་པའི་གཟེངས་བསྟོད་བཀྲིས་པ་ཡིན་ཅེས་གསེར་ཐམ་དང་ཤེད་པམ་བསྩལ།

རབ་རྒྱལ་མེ་བྱི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་སློབ་ཐུགས་མ་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་བཞེས་པ་མེ་གླང་(༡༩༣༧)ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་ཅིང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་རྫེས་མའི་ཚེས་དགུར་བོད་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་། འབྲས་བླ་སྤྱི། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་། ཧ་གདོང་ཁམས་ཚན། དཔལ་ཤུལ་མི་ཚན། སེ་ར་བྱེ་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ཐབ་བསུ། གཞུང་ས་ནས་རྩེ་སྲོད་ལས་ཚན། འབྲས་སྤུངས་མཁན་པོ་ཁག་སོགས་ཆིབས་བསུ་དང་བཅས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕྱག་ཕེབས། འབྲས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཚེས་བཞུགས་མཛད་དེ་ཁང་གསར་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་གྲྭ་ཆག་མེད་ངོས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་སོན། ལྕགས་འབྲུག་(༡༩༤༠)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུར་ལྷ་ས་ནས་ཕེབས་རྗོག་ཐོན་ཏེ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་བླ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། རྒྱུད་ཁང་གསར་སྨན་ལེགས་བསྒྲུབས་མཛད་པར་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཅང་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་ནས་རྣ་སྒོར་བདུན་ཁྲི། ལན་ཀྲུ་ཙུའུ་ཀྲུ་ཞིས་ནས་རྣ་སྒོར་སུམ་སྟོང་གནང་བ་སོགས་ཀྲུང་དབྱང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གཟིགས་པ་ཆེ། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་(༡༩༤༣)པར་ཅང་ཙེ་ཧྲི་གོ་མིན་སྲིད་གཞུང་གི་ཀྲུའུ་ཞིར་མངའ་གསོལ་བའི་དགའ་སྟོན་འབུལ་ཕྱིར་ཕུ་བོ་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་དང་སྐུ་མཆེད་དཔལ་མང་སྤྲུལ་སྐུ། ཀུ་ཤུ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁྲིད་ཆེད་དུ་ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཅང་ཙེ་ཧྲིར་མཁའ་ལྡིང་གྲུ་སུམ་ཅུ་ལེགས་འབུལ་བསྟར་བར་དགྱེས་བཞེས་ཐོག་རྗེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་གཞུང་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་སྐྱངས་འཛིན་དུ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་གསེར་ཡིག་དང་། སྐུ་མཆེད་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་ལ་ཀྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་གྱི་གོ་གནས་བསྩལ། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་མེ་ཁྱི་ལོར་ཅང་ཙེ་ཧྲི་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པའི་པ་ཡར་ལ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་ར་བར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་ཁྲི་ཚོར་འབུལ་བ་ཤམས་དང་འབྲེལ་ཞབས་རིམ་རྒྱས་པར་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ལེགས་མཆོན་འབུལ་བར་ཕུ་བོ་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་ངོ་འཁོར་ནན་ཅིན་དུ་ཆེད་བསྐྱོད་ཞབས་བཅར་ཞུས་ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་ཀྲུང་ཀྲན་ཞོ་ཐང་འཇུག་འབུལ་སོགས་ཞུས་པས་དགྱེས་གཟིགས་བརྩེ་སྐྱོང་ཟླ་ན་མེད་པ་བསྩལ། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ་རླབས་ཆེ་བའི་ངང་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་ལས་སློ་བུར་དུ་དགུང་གྲངས་སོ་གཉིས་མེ་ཕག་(༡༩༤༧)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་གསུམ་ལ་སྐུ་གཤེགས། བོད་གཞུང་ནས་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པ་ངག་དབང་ངོ་འཁོར་དང་ཅང་ཙེ་ཧྲི་ནས་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་ངོ་གཡོག་རྫོང་ཕེབས་བཅས་གདུང་མདུན་དུ་ཚོ་ག་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞན་མཁྱེན་བརྩེ་འོད་ཟེར་ཡང་ཞུ། ལྷོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་དཔལ་རི་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་ཆོས་རྗེ་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་མདོ་སྒྲིབ་སྐྱིད་ཁང་པའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ(༡༧༢༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་དཔལ་རི་འོད་ཟེར་ཐེག་མཆོག་གླིང་དུ་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་པདྨ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་ཞབས་སྐབས་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་སྡོམ་རྒྱུན་གནས་གསར་བ་ཀུན་དགའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་གྲུབ་དབང་ཐུགས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་། དྲུང་དམ་ཆོས་བློ་གསལ་དབང་པོ། ཆོས་རྗེ་ཐེག་ཆེན་གླིང་པ། ཞང་སྒོམ་ཆེན་པོ། བླ་མ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཀོང་སྨྱོན་སྨྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། མཆིམས་ཕུ་སོགས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་རིག་འཛིན་གོང་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཤིང་། སྔ་འགྱུར་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་ཚེ་རིང་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་སྐུ་ཚེ་ཕྱིལ་པོར་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། མོན་དང་། ཀོང་པོ། ཁམས་ཕྱོགས། གཙང་ས་སྐྱ་སོགས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཞབས་ཏེ་རང་རང་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གནང་བས། བརྒྱུད་པ་འཛིན་སྤེལ་ནུས་པའི་སློབ་མ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་། སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྲོག་རྩར་སྙིན་རིས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཡང《ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ། 《སྔ་འགྱུར་རྒྱུད་འབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད》《གཏམ་ཚོགས་ཐེག་པའི་རྒྱ་མཚོ》སོགས་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་ཆེན་མོར་པོད་དགུ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༧༩༨)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། མཛད་རྣམ་ཞིབ་རྒྱས་མ་མཇལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཙམ《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》དེབ་ཆེན་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༢༥ནས༦༤༤བར་གསལ། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཁ་བྱང་དུ《རྫོགས་ཆེན་མཁྱེན་བརྩེ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བྱས་ཡོངས་འདུའི་སྙེ་མ》ཞེས་འཕོད་པ་དཔར་མ་ལ་གྲངས༢༤༠ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན་རྗེ་བཙུན་པ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སེ་ར་གྲྭ་ཚང་བྱེས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཛད་མཁན། མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནང་ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། ཚད་མ། འདུལ་བ། དྲང་ངེས་སོགས་ཡོད། སེ་ར་གྲྭ་ཚང་བྱེས་དང་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གཉིས་ནས་བླ་མ་འདིས་མཛད་པའི་དཔེ་ཆར་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མཁན་ཐོག་བཅུ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོར་ཉང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་རབ་བྱུང་མཛད། སློབ་དཔོན་བཟོད་པ་དཔལ་བ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཞབས་སྐབས་འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་སྦས་པས་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་རྗེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལས་སློབ། སློབ་དཔོན་མ་ཏི་བས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མི་རིང་བར་དབུས་སུ་ཞབས་ཏེ་ཉན་པོ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཟུར་ཆོས་པ་དང་གསང་ཕུའི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ

གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༤༤༥)ལོར་སེར་ཕྲེང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད་པས་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱུར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༡༦)ལོར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྐུ་ཚབ་བསྐོས་གནང་མཛད་དེ་སེ་རའི་མཁན་པོའི་ཁྲི་ཐེབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༢༤)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སློབ་མ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་གྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པའི་མཁས་དབང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་འདུག་ལགས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་ངོལ་བུ་བ། ངོལ་བུ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཇོ་མོ་ནང་དུ་དགོན་པ་བཏབ། ངོལ་བུ་པ་དེར་བཞུགས་ནས་གྲུབ་མཐའ་འདི་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་དེ་ནས་བཟུང་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་ཇོ་ནང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་།

ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་བའི་བླ་མ་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བླ་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། འབྲུངས་གཤེགས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་དང་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཁ་པོས་མ་མཐོང་ཡང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ནང་བླ་མ་འདིའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ཐེངས་མང་པོའི་བར་དུ་གསན་ཚུལ་གསལ། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན།

ཀུན་མཁྱེན་བར་མ། མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པར་མཚན་འདོགས་བྱ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། གོང་གི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན་བུ། བོད་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་ཞུ་བའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ནི་གཙང་སྟོད་ཀྱི་ཤབ་སྨད་སྒོམ་གནས་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་བླ་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་སློབ་དཔོན་མ་བསོད་ནམས་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུ་ཡིན་པའི་དུས་ནས་ཐུགས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་ཞིང་འབྲི་ཀློག་སོགས་ཐེངས་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་སྐབས་ཁྲི་ཕུ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་དྲུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་སྐབས་མཁན་པོ་སེང་གེ་དཔལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་ལ་ཐུགས་གཉེར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཞབས་སྐབས་བཤད་པ་དང་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་འགྲན་པར་མི་ནུས་པའི་མཚན་སྙན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ། སློབ་གཉེར་གནང་བའི་རིང་ཞོགས་པ་དུས་ཐུང་ནང་དཔེ་རིང་མདའ་ཚད་མ(ཡིག་ཕྲེང་རིང་ཐུང་སྐར་མ༥༢ཕྲེང་རེར་ཡིག་འབྲུ༥༥ངོས་རེར་ཡིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཞིག)བདུན་རེ་ཐུགས་ལ་བཟུང་བར་མཛད། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པ། དབུ་མ་བཅས་དང་། ཡང་རྩེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ལས་གསང་བ་འདུས་པ་གསུམ། གཤིན་རྗེ་གཤེད། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ། སྒྲོལ་མ། ཕག་མོ། ཀུན་རིག་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་ཁྲིད་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། བླ་མ་རྣམ་སྣང་བའི་དྲུང་ནས་མ་གཅིག་གི་གཅོད་སྐོར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་བླ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ལས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐོར། མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྐོར། ཐར་པ་ལོ་

ཐོ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྒྲ་དང་སྙན་ངག །ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་འོད་ལས་གསང་བ་འདུས་པ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དུས་འཁོར་སོགས་བོད་འདིར་ཆོས་རྒྱུན་གང་བཞུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་དང་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཁྲི་ཐུ་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་ལོ་ཤས་བར་གྲྭ་སློབ་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་དུས་སྐབས་ནམ་ཡོད་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་བསྐྱངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྐད་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་མཛད་དེ་གཞི་འགྱུར་གནང་ཐུབ་པའི་ཚད་ཡོན་པར་མཛད། མཚན་མོའི་དུས་སུ་མནལ་མ་གཟིམས་པར་ཐུགས་དམས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་པས་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོར་ཞ་ལུའི་སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཞ་ལུའི་མཁན་པོར་ཕེབས། གྲྭ་སློབ་རྣམས་ལ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་ཁྲིད་དང་སློབ་མ་སྨོད་ལྡན་ཤུང་ཤས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་ལུང་ལ་སོགས་པ་གནང་ཞིང་། ཞ་ལུ་རི་ཕུག་གི་སྒྲུབ་སྡེ་ཡང་ཕྱག་བཏབ་པས། སྐབས་དེར་ཞ་ལུའི་ཆོས་སྡེ་རང་ལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་དང་། རི་ཕུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་མཁན་ཚོགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ཐོག །སློབ་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་ཤིང་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་བྱ་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཞོར་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་མང་པོ་མཛད་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལའང་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་དེ་ཁོ་ན་མཛད་ནས་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་རྗེས་བློ་ཡུལ་དུ་ཤོང་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། གསུང་རྩོམ་ཡང《ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ》དང《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར། 《བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར། 《གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར། 《རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས》སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར། 《རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད》རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། 《ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》 《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ》 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《སྒྲ་མདོ་ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ》སོགས་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་ཁང་གི་དཔར་མར་པོད་༢༨བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ནི། ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་མཁན་ཆེན་པོ་ཐོ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག》ཅེས་ཁ་བྱང་དུ་འཕོད་པ་ཐུགས་སྲས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་ཡོད། ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ》(མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས༡༩༨༡ལོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་དེབ་གཟུགས་ལྷུགས་དཔར་མ)ཀྱི་མཆན་རྟགས་ཨང༣༦༤པར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ། སེ་རའི་མཁན་ཐོག་ལྔ་པ་ཡིན། མཚན་གཞན་ཀུན་མཁྱེན་སྨུས་ཀྱད་པ་ཡང་ཟེར། འཁྲུངས་ལོ་གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་ཡང་འཁྲུངས་ཡུལ་ལ་སྟོད་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་སོགས་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་

ཕྱིན་པ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་བྱར་ཁང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མཁན་པོར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཤིང་གཞུང་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་པས་སློབ་མ་ཡང་གཉལ་སྟོན་དཔལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས་པ་སོགས་གསུང་སྒྲོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས། གཉལ་སྟོན་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་སྡེའུ་རྗོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་མོ་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་རྨང་གཞི་བྱས་པའི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་ཐོག་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་གསར་སྐྲུན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད》《ཚད་མའི་སྟོང་ཐུན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》བཅས་ཡོད་དོ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་བློ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་མཚན་གཞན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཀྱང་ཞུ་བ་མཚན་ཆ་ཚང་གི་བསྡུས་མིང་ཡིན།

ཀུན་མཁྱེན་ཟུར་ཕུག་པ། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་གྱི་དངོས་སློབ་སྤྱན་སྔ་རིན་ཆེན་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཡིན། ཆོས་འབྱུང་ཁག་ཚང་མར་མཚན་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། རྣམ་ཐར་ཞིག་ཁོང་གི་དངོས་སློབ་མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་དགུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ཞིབ་པར་བལྟ་བའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས་འདིར་བྲི་མ་ནུས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཇོ་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། གཙང་སྟོད་མདོག་གཞུང་གི་མཁར་རྙིང་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༨༠)ལོར་འཁྲུངས། འདར་གྱི་གདན་ས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གྲྭ་ས་མང་པོར་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ཞིང་། ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་དང་ཟུར་ཆོས་པ་ཡིན། ཇོ་ནང་ཀུན་སྤངས་པ་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྟེན་ནས་ཇོ་ནང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་ཁྲིད་གསན། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་འདས་རྗེས་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོར་ཇོ་ནང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ཇོ་ནང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་བདུན་ཙམ་སོང་བ་ན། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་གདན་སར་བསྐོས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༣༢༧)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན། ས་སྐྱའི་བསྟན་འཛིན་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་རོང་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་དུ་བོན་པོའི་རིགས་རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལུག(༡༣༨༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་བོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲྭར་ཕྱིགས་ཞུགས་མཛད་དེ་གླིང་སྟོད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཀོང་སྟོན་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ནས་བསྡུས་གྲྭ་དང་། ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན་བཅས་གསན། འཕན་ཡུལ་གྲོ་སའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དམར་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འདུལ་བ་སྨད་ལུགས་དང་། འདུལ་འཛིན་ཐག་མ་པའི་བཤད་སྲོལ་གྱི་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པ་མཆིམས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། ཐང་སག་པ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཤད་སྲོལ། ལོ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་

བཤད་པ་བཅས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གྲོ་སའི་མཁན་པོ་དམར་སྟོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་བརྩམས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་གྱ་གསུམ་གྱི་བར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་།

གཞན་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། འགྲེལ་བཤད་མཛད་པའི་གཞུང་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་ཡར་ལུང་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ། ཤུས་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་དབང་བཀའ་མན་ངག་གི་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་བཅས་འཆད་སྤེལ་དར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་མཛད་པར་བརྟེན་གསུང་སྒྲོས་སློབ་མ་ཡང་སྔ་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བཞི། བར་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བཅུ། ཕྱི་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བཅུ་དྲུག ཡང་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་གྲགས་པ་ཅན་བཞི། མཛད་སྤྱོད་རང་དང་མཚུངས་པ་གསུམ། གསུང་སྒྲོས་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་བཅས་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མཚན་དོན་མཚུངས་ཤིང་མཛད་འཕྲིན་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་འབྲུག(༡༤༣༦)ལོར་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་སྡེ་བཏབ་ཅིང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིར་གདན་ས་དེ་ཉིད་རང་དུ་བཞུགས་ནས་གཞན་ཕན་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱངས། མཛད་པ་གཞན་དག་སྐོར་ལ་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་གྱིས་གླེང་ཕྱོགས་མི་མཐུན་སྣང་བས་འདིར་མ་བཀོད་ཅིང་། གཟིགས་པར་འདོད་ན་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《བཤེས་སྤྲིངས་འགྲེལ་པ》 《མདོ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ》 《བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》 《མདོ་སྡེ་རྒྱན》དང《རྒྱུད་བླ་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད》 《ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《སྒོམ་རིམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ》 《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད》 《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《ཚད་མའི་སྤྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་གཉིས》 《ཚད་མ་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ》 《གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད》སོགས་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་བྲི་མ་ནུས་སོ། །རྣམ་ཐར་ནི། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་མཛད་པ《ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་རོང་པོའི་རྣམ་ཐར》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་དཔར་མ་དཔེ་འབྲིང་ཤོག་གྲངས༥༥ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལས་བསྡུས་པ་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༡ནས༢༠༨བར་དང་། 《དེབ་སྔོན》ལྟགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས༡༢༥༨ནས༡༢༦༠བར་གསལ།

ཀུན་མཁྱེན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པར་བཤད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༠༠)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༧༤)ལོར་འདས། དུས་ཐོག་དེར་ཁོང་ནི་བོད་དུ་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས། སྙན་ངག སུམ་རྟགས། མངོན་བརྗོད། སྒྲ་རིག་པ། སྨན་གཞུང་།

མཚན་ཉིད་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་པོད་ཆེན་༡༢ཙམ་སྣེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད་ཅིང་། 《སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དྲི་བྲལ་མེ་ལོང་》ཤོག་གྲངས༣༧༡ཡོད་པ་དེ་ནི་སློབ་མ་གཙྭ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པ། སྣེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད།

ཀུན་གྱི་མིག་ལར་འཇོམས་པ་གཅོད་ངེས། མི་ཀུན་ལ་མིག་དཔེ་ཡོང་ཕྱིར་མི་གཅིག་ལ་ཉེས་ཆད་ནན་པོ་གཅོད་རྒྱུ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ།

ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་སྡེ་པའམ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པ་སྟེ། ས་སྒྲོགས་རི་པ། སྲུང་བ་པ། གནས་མ་བུ་བཅས་ཁག་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེའི་བྲག་ཕུག་ལ་གནས་གཞི་མཛད་ནས་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ས་སྒྲོགས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྲུང་བ་པ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་སྲུང་བ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གནས་མའི་བུ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་གནས་མ་བུ་པ་ཞེས་ཟེར། སྡེ་པ་འདི་གསུམ་ཆ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཅིང་། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་མི་ནུས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཡང་བྱེད་མི་ནུས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད། མཐོང་ལམ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་ཚུན་ཆད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཕན་ཆད་འབྲས་བུའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་བཅས་ཡིན། འདི་ལས་ཞོར་དུ་འཕྲོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་ལྔ (༡. གནས་མ་བུ་པ། ༢. བཟང་པོའི་ལམ་པ། ༣. ཆོས་སྲུས་པ། ༤. མང་པོས་བཀུར་བ། ༥. བླ་མ་པ)ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་སྐབས་གནས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཐད་ནས་ནང་པར་ཚུད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ནང་པའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་མཁན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཡིན་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་དང་། ཀུན་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། ཏོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི། གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་མཐུན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ལས། གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་བདག་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་དང་མཐུན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་བདག་གཉིས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་བདག་ནི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དབུ་མ་པས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་ན་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཆོན་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་ལ་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇོག་པས་བདག་མེད་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་དང་མཐུན་པར་གནས་མ་བུ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདུག་པ་འདིར་དཔྱད་གཞི་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ལས། ཁོ་བོས་ནི་བཞེད་པ་གང་ཞིག་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་ཁ་ཚོན་གཅོད་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

ཀུན་དགའ་འཕགས་པ། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་པ་སྟེ། དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་ཞེས་ས་སྐྱའི་བཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་ནང་ཆེན་ཡིན་པ་དེ་དང་ཞ་ལུ་སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བུ་མོ་མ་གཅིག་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་བུར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༣༥༧)ལོར་བཙས། རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་བྱི(༡༣༧༢)ལོར་ས་སྐྱའི་ནང་ཆེན་གྱི་གོ་སར་བསྐོས། རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༣༧༧)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་བཟུང་། རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་མེ་གླང(༡༣༩༧)ལོར་རྒྱལ་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས། རང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་སྐུ་འབུམ་མཆོད་ཆེན་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཐོག་མར་བརྩིགས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་སྐུ་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡོད། རང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༡༢)ལོར་རྒྱལ་རྩེའི་གཟིམས་ཁང་ཤར་དུ་འདས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས(ནས༥༥བར་གསལ་བ་ལ་གཟིགས།

ཀུན་དགའ་བོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཉེ་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཟས་གཙང་མ་ལ་གཅུང་པོ་གསུམ(ཟས་དཀར། བྲེ་བོ་ཟས། བདུད་རྩི་ཟས)ཡོད་པའི་ནང་ཚན་བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་དུས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་སྐབས་ཀུན་དགའ་བོ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁྲུངས་ཡུལ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་སྐབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕེབས་པ་ལྟར་མཉམ་དུ་ཁྲིད་གནང་མཛད་དེ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི《ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག》ལས་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རིང་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་དང་ཀུན་དགའ་བོ་དགུང་ལོ་ཉེར་ཕེབས་སྐབས་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆ་རྐྱེན་གནང་ན་ངས་ཉེ་གནས་ཞུས་ཆོག་ཅེས་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ལྟར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་མཉེས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་བའི་མཁས་མཛངས་ཤིག་ཡིན་གསུངས་ནས་ཆ་རྐྱེན་གསུམ་པོ་ཚང་མ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་ཉེ་གནས་སུ་བསྐོས། སྐབས་དེར་ཀུན་དགའ་བོས་འདོན་པ་གནང་བའི་ཆ་རྐྱེན་གསུམ་ནི། ༡. བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་བཞེས་པའི་གསོལ་ཟས་དང་ན་བཟའི་ལྷག་འཕྲོ་མི་གནང་བ། ༢. དུས་ནམ་ཡིན་ཀྱང་སྐུ་མདུན་དུ་ཐད་ཀར་བཅར་ཆོག་པ། ༣. རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་མི་གསུང་བ་བཅས་ཡིན། ཆ་རྐྱེན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་མི་གཞན་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོར་ལྟོ་གོས་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཉེ་གནས་བྱས་སོ་ཞེས་ཁ་གཏོང་མཁན་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དང་། ཆ་རྐྱེན་གསུམ་པ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་རང་ཉིད་ལ་སྙན་དུ་གསན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཟིན་པས་གཅིག་གིས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པར་ཐུགས་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་བརྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ངེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་བཀའ་བསྡུ་ཆ་ཚང་བ་མཛད་ཐུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཀུན་དགའ་བོ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔར་ཕེབས་པའི་ལོ་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཚབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཁྱོད་མྱ་ངན་ལས་མ་འདའ་བར་ངའི་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཅས་པ་སྐྱོངས་ཤིག ཀུན་དགའ་བོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་རྗེས་བསྟན་པ་ཤོང་ལ་གཏད་ནས་ཁྱོད་མྱ་ངན་ལས་

འདའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐབས་དེར་ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཙམ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མེད་པར་བརྟེན་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ་དམའ་ཕབས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་ཐུབ་པར་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བགྲངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་ནས་ཕུད། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་སློང་དང་། དགེ་ཚུལ། སློབ་དཔོན་གཅིག་པ་སུས་ཀྱང་གཏམ་མི་སྨྲ་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་མེད་སྟབས་ཐུགས་སྐྱོ་བ་ལ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་སའི་གཟིམས་ཁང་ཕྱི་ནང་ཉེ་སྐོར་བཅས་ལ་གད་ཕྱིས་དང་། ཆུ་དང་ཚོམས་ཤིང(སོའི་དྲིག་པ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་བུ)འབུལ་བ། གཟིམས་མལ་བཤམ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་དང་ཁྱད་མེད་གནང་ཐོག་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་བས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད་ཉེ་བའི་སྐབས་ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མདོ་སྡེ་སྡུད་པ་པོར་བསྐོས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་སྟམ་སྒྲུར་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས། ཐུགས་ལ་བཟུང་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་བཀའ་བསྡུའི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་ནས་མི་རིང་བར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་བོ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུའི་བར་དུ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་ནས་དུས་དུས་སུ་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་གསུངས་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་འཚམས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་འདུལ་བར་མཛད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་ཡང་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་ལྡར་ཕེབས་སྐབས་སློབ་མའི་ཐ་མ་ཉེ་མ་གུང་པ་སོགས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཆུ་བོ་གངྒའི་དབུས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་ཁྲིད་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་ཏེ་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཡུལ་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། མ་ག་དྷ་པ་གཉིས་སྐུ་གདུང་གི་དོན་དུ་འཁྲུགས་པ་འོང་བར་མཁྱེན་ནས་གཉིས་ཀར་སྐུ་གདུང་གི་བགོ་བཤའ་ཐོབ་ཆེད་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆུ་བོ་གངྒའི་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་གླིང་གི་ནང་ཞུགས་ནས་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ལས་རང་བྱུང་གི་མེ་འབར་བས་ཞུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་གི་དེ་སྐྱོང་བྱེད་པས་ཁྱེར། ཕྱོའི་དེ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཁྱེར་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་བརྩིགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》(ནས༡༢བར་གསལ། ཞར་བྱུང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔོན་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་སྐབས་ཀུན་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནམ། ཉན་ཐོས་རང་མཚན་པ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་མང་པོ་མཛད་འདུག་པ་བཤད་གཞི་ཆེ་བས་འདིར་མ་བཀོད་ལགས།

ཀུན་དགའ་ར་བ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ༡. སྨིར་བཏང་གོམས་གཤིས་ཐོག་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྟེན་འཛོག་སའི་དཔེ་ཁྲི་ལ་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ།
༢. དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བར་འདུ་འཚོགས་གནང་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཁང་དང་ཆོས་གྲྭ་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ།
༣. དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཁང་ལ་གོ་དགོས་པ་བཅས་ཡོད། གཞན་ཡང་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་རྒྱབ་རྫོང་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ

གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༤༨༠)ལོ་ནས་ས་སྦྲུལ(༡༤༨༩)བར་ལོ་ངོ་དགུའི་རིང་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་སྐབས་ཐོག་མའི······འཇུགས་སྒྲུབ་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཡང་བསྐྱར་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༩༤༡)ལོ་ནས་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོ་བར་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས···སྐབས་སླར་ཡང་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟའི···བཟོ་དབྱིབས་འདི་བྱུང་། ཕོ་བྲང་འདིར་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣར་ཐང་འཆི་མེད་སྒྲོལ་མ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོའི་སྒྲོལ་མ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ངོ······མཚར་ཅན་གྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་ཡོད། ལྡེབས་བྲིས་སྐོར། དེ་སྔོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཕོ་བྲང······གསར་སྐྲུན་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་ལྷུགས་བཀོད······གནང་བ་ལྟར་གཡས་སྐོར་གྱི་ལྡེབས་བྲིས་ལ། བོད་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གསར་བཞེངས་མ་གནང་བར་གྱི···རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་བཀོད······གནང་མཛད་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་སུ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ལྡེབས་བྲིས་དེར་མཐོང་ཆེན་གནང་སྟེ་ཐང་ག་ཇོ···གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་བཀོད་གནང་མཛད་པ་དེ་གྲས་ཀྱི་ཐང་ག་ཇོ་གྲངས་བཅོ་ལྔ《བོད་ལྗོངས་ཐང་ཁ》ཞེས་པའི་བརྙན་དེབ་ཐོག་བཀོད་ཡོད།

ཀུན་དགའ་ར་བ་པ། མི་ཏོག་དང་ཤིང་ཐོག་གི་ར་སོགས་སྐྱོང་བའི་མི་སྐྱ།

ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཉི་འོད་ལྡེབས་རིས། གོང་གསལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན། ས་སྐྱའི་ཁྲི་པ་བཅོ་ལྔ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་ཡབ·······མཁན་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་དང་ཡུམ་དགེ་འདུན་···འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གཅེན་པོ་བླ་མ་དམ་པ་དང་བླ་མ་མཉམ་མེད་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལུག་ལོ་ཞིག་ལ་ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་ནས་ཆུ་མིག་ཏུ་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་བཞི་ཐོག···པའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་མིག་ཏུ་ཆོས་འཁོར་མང་དུ་བསྐོར། འགའ་ཞིག་གནས་དེར་གདན་ཆགས་པས་ཕྱིས་སུ་བཞི་ཐོག་པ་རྣམས་ལ་ཆུ་མིག་བླ་བྲང་པ་ཞེས་གྲགས། གོང་མ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་ཀུན་ཏིང་གུ་ཤྲཱིའི་མཚན་དང་ཤེལ་དམ་ཆེ་བ། དངུལ་དམ་ཆེ་བ་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༧༤)ལོར་བཞི་ཐོག་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་ཞི་ལིང་ཀྭ་ཧྟེ་སི་ཏཱ···དབེན་གུ་ཤྲཱིའི་མཚན་གསོལ། དམ་ག་ཆེན་མོ་ཐོ་ཤུ་དང་···བཅས་པ་ཕུལ། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བདུན···པའི་ས་ཡོས(༡༣༩༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཀུན་འགྲོ་ལྔ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི······སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས····ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། ༡. ཚོར་བ། ༢. འདུ་ཤེས། ༣. སེམས་པ། ༤. རེག་པ། ༥. ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་མིང་གི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི·····སྐབས་འོག་ནས་གསལ་བ་ལ་གཟིགས།

ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག རང་གི་དམིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས·······ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོང་ཁྲོ···དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས···ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས···མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཀུན་ཉོན་གསུམ། ༡. ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་།

༢. ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན། ༣. སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་བཅས་ཡིན། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང༌། ལས་དེའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་དེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང༌། རྐྱེན། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐད་ནས་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་ལུགས། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་ཡིན། གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འཕགས་ལུགས་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན།

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་ལྔ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་བྱེད་དོ། །

ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱུང་གོང་གི་གནའ་རབས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དང༌། ཚུར་བསྡུས་ན་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ(གྲངས་ཅན་པ། ཞུར་བུ་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བུ་པ)བཅས་དང༌། ཆད་པར་སྨྲ་བ་གཅིག(རྒྱང་ཕན་པ)སྟེ་རྟོག་གེ་སྡེ་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་དག་སོ་སོའི་སྟོན་པ་དང༌། ལྟ་ཚུལ་བཅས་རང་རང་གི་མིང་གི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་བཀོད་པ་ལ་གཟིགས།

ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོས་སྐུར་བ་བཏབ་པ། འདི་ནི《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཅུ་སྐྱིད་པ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་གསེས། མུ་སྟེགས་པའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་རང་གི་ལྟོ་བ་ལ་ཟངས་གཞོང་བཀབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་བཞིན་པའི་མདུན་དུ་འོང་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ལུས་ལ་བཟོས་པའི་ཕྲུ་གུ་འདི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞུས་པར་གནས་སྐབས་རིང་ཙམ་མི་གསུང་བར་བཞུགས་ཤིང༌། སྐབས་དེར་བྱི་བ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་དེའི་རྐེད་པར་བཅིངས་པའི་སྐེད་རགས་ལ་སོ་བརྒྱབ་ནས་ཆད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མོའི་ལྟོ་བར་བཅིངས་པའི་གཞོང་བ་ས་ལ་ལྷུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་སོགས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་ལེའུ་དེར་གཟིགས།

ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང༌། སྔོན་དུས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཐ་མ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཆོས་གསུངས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དེ་ཡིན།

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ལུས་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། །གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་འགེགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང༌། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ། ཐར་ལམ་ལ་དོགས་པ་ཟ་བའམ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་བཅས་གསུམ་པོ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་དེས་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འཁྲུལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། གཉིས་པ་དེས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྲེད་ཞེན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང༌། གསུམ་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ནག་གླང་ཆེན་འགྱིང་རི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཞུགས་པའི་གནས་ཆེན་ཡིན་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བཞེད་སྲོལ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། ཚོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང《འཇམ་དཔལ

མཚན་བརྗོད》ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་དང་། དེའི་འོད་ལྔའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་སོགས་ནི། ལྷུན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐུ་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུར་འཆར་ཞིང་། སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལས་ཅིར་ཡང་སྣང་དུ་རུང་བའི་དོན་སྙིང་གཞི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཞིག་ལས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བཤད་པ་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་སོགས་གསལ་བཤད་མཛད་པ་འདིར་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པའི་དཔྱད་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་སྣང་ལགས།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱག་ལ་ནོར་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ནོར་བུ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ནོར་བུ་རེ་རེ་ཐོན་པ་དེ་དག་གྲངས་མང་ལས་དོན་དམ་ནོར་བུའི་མཆོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཀུན་བཏགས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་གསེས་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ（ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ）ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་གཞིའམ་ཆོས་གང་ཞིག་ལ་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གང་རུང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

ཀུན་བཏགས་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ།

ཀུན་བཏུས། བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉེ་ཤུའི་ནང་གསེས་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ《ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག དེའང་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་ཞེས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔར་བསྡུས་ནས་སྟོན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པའོ། །

ཀུན་རྟོག་འོག་འགྱུའི་འཕྲོས་གླེང་། སེམས་ལ་དོགས་པ་དང་ཟི་ཆེམ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་དབང་གིས་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་མ་འོངས་པའི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ཚོད་དཔག་བྱེད་པའི་གཏམ་གླེང་།

ཀུན་རྟོགས་བརྒྱད་ཅུ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་

གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྟོགས་བརྒྱད་ཅུ་ནི། སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ། ཉེར་ཐོབ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཅས་ཡིན་ཅིང་། འདིར་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་ལས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། སྐྱེ་ཚུལ། ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རིམ་བཞིན་འགག་ཚུལ་དང་། སླར་ཡང་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་བཀོད་ལགས།

ཀུན་བཏགས་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་གསེས་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་བརྒྱད་ཅེས་འཇོག་ཚུལ་ཡོད། དེ་ཡང་།
༡. བདག ༢. སེམས་ཅན། ༣. སྲོག ༤. སྐྱེ་བ་པོ། ༥. གསོ་བ་པོ། ༦. གང་ཟག ༧. ཤེད་ལས་སྐྱེས།
༨. ཤེད་བུ་བཅས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་བདག་པོ་མེད་ཀྱང་། བདག་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བཅོས་ནས་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པས་ན་བདག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཅན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གསོན་ཞིང་གནས་པས་ན་སྲོག་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན་གསོ་བ་པོ་དང་། སྐྱེས་བུའི་རྩལ་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ངོམས་ཤིང་ཚོད་མི་ཤེས་པས་ན་གང་ཟག་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོར་ཆགས་པའི་མི་རྣམས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཤེད་བུ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མྱོང་བ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཚོར་བ་པོ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་གང་ཟག་དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་བཏགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ། མེད་པར་རྟོག་པ། ཡོད་པར་རྟོག་པ། སྒྲོ་འདོགས་པ། སྐུར་འདེབས་པ། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ། དུ་མར་འཛིན་པ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ། མིང་ལ་དོན་རྟོག་པ། དོན་ལ་མིང་རྟོག་གོ །

ཀུན་བདེ་གླིང་། མིང་གཞན་བཏན་བཞུགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཡང་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་ཏ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་བཏགས་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། དབུས་གཙང་ཀུན་བདེ་གླིང་དགོན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནི། གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་སྐབས་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་བོད་དུ་འཁྱུར་བ་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ནས། དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་ས་ཆ་བདེ་འཇགས་སུ་བཀོད་པར་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་གོང་མས་དགོན་མིང་ལ་དབུས་གཙང་ཀུན་བདེ་གླིང་ཞེས་བཏགས་ཏེ་རྒྱ་སོག་བོད་མན་གྱི་ཡིག་འབྲུ་བཞིའི་སྒོ་བྱང་གནང་བ་དེ་ནས་མིང་དེ་ཐོགས་པ་ཡིན། དགོན་པ་འདི་བར་མ་རིའི་ལྷོ་ངོས་སུ་བསྐྲུན་ཡོད་པ་དང་ཚན་ཅན་ཀུང་ཏའོ་ལན་ཁྲ་པ་ཐུ་སོགས་མན་ཧྲུའི་དཔོན་རིགས་མང་པོས་ཞལ་འདེབས་ཕུལ་ནས་བསྐྲུན་ཐོག་རྗེ་དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཆན་ལུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུར(༡༧༩༤)ལོར་བསྐྲུན་ཟིན་ནས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ནང་བློན་ཞུའོ་ཧྲི་དང་ཧེའུ་ཁྲེ་ལང་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ས་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། (དེང་སང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཕྲིམ་འགྲུལ་ཐིང་གི་སྡེ་ལེན་ཁང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན) རྗེ་དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནི་བོད་དུ་མཚན་སྙན་ཏ་ཚང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བླ་སྤྲུལ་གྱི་གྲས་ཤིག

ཡིན་ཅིང་དེར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་གནས་བབ་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་རྗེས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཁྱབ་ཁོངས་སུའང་གལ་ཆེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཡོད་ལ་དབང་ཆའང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།

གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་སྐབས་གོར་ཁའི་བཙན་འཛུལ་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་རྗེས་ཧྲུ་ཁང་ཨན་གྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་བཅོས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་རྩ་འཛིན་དོན་ཚན་ཉེར་དགུའི་ནང་གི་དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པར་སྨད་ཕྱིན་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་འདེམས་བསྒྲོ་བྱེད་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། བོད་བཞུགས་ཨམ་བན། རྗེ་དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་གྲོས་མོལ་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱེད་པ་དང་སྤྲགས་གསུམ་པོའི་ཐམ་ག་བརྒྱབ་པའི་བཀའ་ཡིག་སྤྲོད་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁྲིན་བསྟོམས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་བྱུང་བའི་ནང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ(ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་གསལ) བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་ཀུན་བདེ་གླིང་ནི་ཁོང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་གནང་སྐབས་སྐུན་རྒྱུའི་འགན་བཞེས་གནང་བ་རེད། ཁོང་སྐུ་ན་གཞོན་ནུའི་སྐབས་མཁས་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་དགེ་རྒན་དུ་བརྟེན་ཐོག ༡༧༧༡ལོ་ནས་༡༧༨༡ལོ་བར་བཀའ་ལྷར་རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཐེབས་ཤིང་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས་རྗེས་སླར་ཡང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་། ༡༧༨༩ལོར་སླར་ཡང་བཀའ་ལྷར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་ནས་པེ་ཅིན་གྱི་ཐམ་ག་བླ་མའི་མཚན་སྙན་ཐོབ་པ་དང་བཀའ་དང་ལེན་གྱིས་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྲིད་དོན་ཕྱག་ལས་ལ་རམ་འདེགས་གནང་སྐབས་སྤྱི་ཞིག་ཐུ་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་གོ་གནས་ཐོབ། ཧ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ནས་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་འགན་བཞེས་གནང་རིང་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་གནང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྲིད་གཞུང་ལ་གཞོགས་འདེགས་ཀྱིས་གོར་ཁའི་བཙན་འཛུལ་ལ་རྒོལ་ལན་སློག་པའི་ལས་དོན་ནང་ཆེང་སྲིད་གཞུང་གི་མཛོད་ཆེན་ཐོབ་པ་དང་། ༡༧༩༢ལོར་གོར་ཁའི་དམག་ཐག་ཆོད་རྗེས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ནང་བློན་ཧྲུ་ཁང་ཨན་གྱིས་སྲིད་ཚབ་ཧ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དང་མཉམ་གྲོས་ཀྱིས་ཀུན་བདེ་གླིང་དགོན་པ་གསར་བསྐྲུན་བྱས་ཐོག་ཧྲུ་ཁང་ཨན་ཇོ་མས་དངུལ་སྲང་བདུན་བརྒྱ་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཏའེ་ལན་ཁྲ་སོགས་དཔོན་དམག་གིས་ཀྱང་གཅིག་མཛུག་གཉིས་མཐུད་དང་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་པ། ཧ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་འབོར་ཆེན་གཅིག་བཏོན་པ་བཅས་བྱས་ནས་རི་སྟེང་གི་འོད་འཕྲོ་ལྷ་ཁང་དང་། རི་སྣེད་ཀྱི་གོན་ཏིས་ལྷ་ཁང་། རི་གཤམ་གྱི་ཀུན་བདེ་གླིང་དགོན་པ་བཅས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བ་རེད། ཀུན་བདེ་གླིང་གཞི་ཁྱོན་ཧ་ཅང་ཆེ་ཞིང་དགོན་པའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་སྦོ་ལྷང་ཅན་གྱི་སྤོན་ཤིང་གིས་ཁེངས་པ་དང་ཁང་པ་ཕན་ཚུན་སྦྲིལ་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པས་མི་ཟེམས་པ་ཞིག་ཡོད། ཀུན་བདེ་གླིང་གི་ཐོག་བརྩེགས་ཁང་པ་གཙོ་བོར་ཐོག་སོ་བཞི་ཡོད་པ་དང་ཚང་མ་རྫོ་བརྩིགས་ཡིན་ཁར་རྩིག་པའི་སྟེང་དུ་སྤེན་བད་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་རྒྱལ་མཚན། གན་ཇི་ར་བཅས་ཡོད། ཁང་པ་གཙོ་བོའི་དཀྱིལ་དབུས་སུ་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བའི་མཆོད་ཁང་ཁང་མིག་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབུས་ནི་མཐོ་ཚད་ཐོག་སོ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ། མཆོད་ཁང་གི་རྒྱབ་ངོས་ནི་ལྷ་ཁང་ཡིན་ཅིང་དེའི་དབུས་སུ་ཀ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁང་མིག་གཅིག་ཡོད། དེའི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་སྐུ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཀ་བ་གཉིས་ཡིན་པའི་རྟེན་མཁར་རེ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་སྐུང་མ་རྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད།

བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་སྐུ་མདུང་དེ་གསེར་ཟངས་ཐོག་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲ་རྒྱན་ལྡན་ཡོད། དེ་མིན་སྐུ་གདུང་གཞན་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་སྐུ

ཐྲིང་བཅུ་པ་རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངུལ་གདུང་ཡིན་ཅིང་། དེར་གསེར་གྱི་གཙུ་དང་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཡོད། མཆོད་ཁང་ལྷོ་བའི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཚུལ་ལའང་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་ཡོད་ཅིང་དཀྱིལ་དབུས་སུ་སྐུ་ཐྲིང་བརྒྱད་པ་རྗེ་དྲུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད་པ་དང་ད་དུང་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྐུ་དང་། བཤད་སྒྲོལ་ལ་དངུལ་གྱིས་ལུགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་ཡོད། མཆོད་ཁང་གི་རྩེ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་གི་ནང་ཆེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་གནང་བའི་བྱ་དགའི་སྒོ་བྱང་དང་ནོར་བུའི་རིགས་བཀལ་བ་དང་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཀུན་བདེ་གླིང་གི་མདུན་ངོས་སུ་རྫོ་རིང་གི་ཁང་བུ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནི་ཛ་གཡམ་གཡུ་རྩེ་མ་ཡིན་ཅིང་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གསུམ་དང་གྲངས་ཆུང་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྫོ་རིང་གི་ཐོག་རྒྱ་བོད་ཡིག་རིགས་གཉིས་ལས་གོར་ཁའི་བཙན་འཛུལ་མཐར་སྐྲོད་དུ་བཏང་བ་དང་། ཀུན་བདེ་གླིང་བསྐྲུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་ཡོད། ཀུན་བདེ་གླིང་མཆོད་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དང་། རྒྱལ་སྒོ། ཚོམས་ཆེན་ཁག་ཐ་ན་མཛོད་ཁང་བཅས་ཚད་མའི་མདུན་དུ་སྒོ་བྱང་བཀལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཆེད་རྒྱལ་རབས་དང་། བོད་བཞུགས་ཨམ་བན། དེ་བཞིན་དེའི་གཞམ་འོག་དཔོན་རིགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུས་སེས་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྐད་དུ་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་བ་གསལ་པོར་མཚོན་པ་ཞིག་རེད།

ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས། བླ་མ་བསྒོམ་སྟངས་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཆ་ཚང་བར་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ཁྲིམ་ཚོགས་ཀྱི་ལུགས། བླ་མ་དེ་ཡི་དམ་གྱི་དབུའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པར་སྒོམ་པ་དེ་བླ་མ་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པའི་ལུགས། ཡི་དམ་དང་སངས་རྒྱས་བླ་མ་སོགས་མང་པོ་སྒོམ་མི་དགོས་པར་བླ་མ་གཅིག་བསྒོམས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསམ་པ་དེ་ལ་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཀུན་ལྡན་གཙང་པ་རས་ཆུང་པ། མཚན་དངོས་ཞི་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞུ་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུན་ལྡན་རས་པ་ཞེས་འབོད། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༡༤༨)ལོར་གཙང་སྟོད་ཤབ་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ནར་སོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་མཇལ་བར་དབུས་སུ་ཕེབས་པས་ཁུ་བོ་མཆོག་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྐུ་དྲུང་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་གསན་ནས་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་མཉམ་དུ་གསན་ནས་ང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཅེས་ཞུས། ཁུ་བོས་འགྲོ་མགོན་ལ་སྤྲ་ཕྲུའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་གདམས་ངག་རྣམས་ཆ་ཚང་བར་གནང་། ཁམས་སུ་ཕེབས་ན་གདུལ་བྱ་ཆེ་ཞེས་ལུང་བསྟན་གནང་ཡང་། ཁྲི་ཕུར་ཕེབས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། གདན་ས་ཕག་མོ་གྲུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་རྒྱུད་རྣམས་བཞེངས་པའི་འགན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་གླང(༡༢༡༧)ལོར་གཙང་སྟོད་འཇད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་བྱ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཞིག《སྟོད་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༥༨ནས༢༨༠བར་གསལ་ཞིང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གཉིས་སུ་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མི་གསལ།

ཀུན་ལྡན་རས་པ། རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཚའི་གཅུང་པོ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༡༤༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཕག་མོ་གྲུར་གཅེན་པོའི་རྒྱུགས་སྐྱེལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་གསུང་བ་དང་ཐུག དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ངས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཆོས་གྲྭ་དེར་མགོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལན་གསུམ་བྱས། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པར

གདམས་པ་ཞུས་ཏེ་བསྒོམས་པས་རྟོག་པ་ཁྲད་པར་ཅན་འཁྲུངས། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཨུ་གེ་ཡུང་བའི་ཚེ་ཁྲི་ཕུའི་མཆོད་ཁང་གི་སྒོ་ལ་ཕྱག་མཁར་གཏུག་གཏུག་མཛད་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དེ་རིང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཤིག་ཞུའོ་གསུངས་པས་མཆོད་ཁང་གི་སྒོ་བར་ནས་ནས་ཕྱིར་མང་དུ་བྱུང་། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླངས་ཀྱང་ཞག་ལྔའི་བར་དུ་ནས་མ་ཟད་པའི་གྲུབ་རྟགས་ཀྱང་བསྟན་སྐད། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་གླང（༡༢༡༧）ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཀུན་ནས་ཁྲ་བཞི། ངོས་སྐོམས་གྲུ་བཞི་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ཀར་ཁྲ་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་གོ་དོན་མིན་པར་ཕྱོགས་ངོས་རེར་ཁྲ་གང་རེ་ཡོད་པ་བསྒོམས་པའི་ཁྲ་བཞི་ཡོངས་པར་གོ་དགོས།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ། རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ། ཆགས་གནས་འཇིག་པ་སྟོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཟས་བཞིས་འཚོ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་སོ། །

ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ། འདིས་བདག་ལ་སྡུར་གནོད་པ་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་གསུམ་དང་། བདག་གི་གཉེན་ལ་སྡུར་གནོད་པ་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་གསུམ། བདག་གི་དགྲ་བོ་ལ་སྡུར་ཕན་པ་བྱས་སོ། ད་ལྟ་བྱེད་དོ། མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་གསུམ་བཅས་དགུ་ཡོད། དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

ཀུན་སྤངས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་། གཏམ་བརྗོད། བསམ་བློ་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་སྤངས་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཀུན་སྤངས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པའི་ཐུགས་སྲས་གཙོ་བོ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། འཁྲུངས་ཡུལ་རྒྱལ་རྩེ་ར་ལུང་དུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག（༡༢༨༣）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། འདུལ་མངོན་རིག་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཇོ་ནང་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་དང་མཇལ་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་དག་གསན་ཞིང་《གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག》སོགས་གསུང་རྩོམ་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས（༡༣༥༣）ལོར་བྱང་པ་བདག་པོ་སི་ཏུའི་མིང་ཅན་གྱིས་སྐུ་བཀྲོངས་སོ། །ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ《ཇོ་ནང་ཆོས་འབྱུང》ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༢ནས ༣༣བར་གསལ།

ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས། ཇོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་སྲོལ་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་མཛད་པ་པོ་སྟེ་གཙང་སྟོད་མདོག་གི་དང་བ་ཕུར་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས（༡༢༥༣）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་དང་འདར་སོགས་དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཕལ་ཆེ་བར་སློབ་གཉེར་མཛད། འདར་དང་དོན་མོ་རི། སྐྱིད་འདུར་བཅས་ཀྱི་ཟུར་ཆོས་པ་དང་ཆོས་དཔོན་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་ལ་མངའ་བའི་ཆོས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གསན་ཅིང་། སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ཁག་བཅུ་བདུན་ཙམ་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མི་མཛད་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་གཙོ

ཐོར་མཛད་པས་ཀུན་སྤངས་པ་ཞེས་མཚན་ཐོགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཇོ་ནང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་གཙོ་ཆེར་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཏེ་བཤད་པ་དང་གདམས་ངག་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས་པས་ཇོ་ནང་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཐོག་མར་བྱུང་། དགུང་གྲངས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༢༤)ལོར་དགོངས་པ་སྦྱ་རན་ལས་འདས། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ《ཇོ་ནང་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠ནས༢༡བར་གསལ།

ཀུན་སྤངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེ། སྔ་སྲིད་གཙང་པའི་མི་ཐོག་དང་པོ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལ་བུ་རྒན་གཞོན་དགུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་བུ་གསུམ་སྟེ་ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། ཀུན་སྤངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེ། ཀརྨ་བསྟན་སྲུང་གསུམ་ཡིན་ཞེས་སྲོལ་སེར་བས་བྲིས་པའི《ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག》གི་འགོ་བརྗོད་ནང་གསལ་ཞིང་། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ནང་སྐབས་དེར་ཀུན་སྤངས་ལྷ་དབང་རྡོ་རྗེས་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དང་། བསྟན་སྲུང་དབང་པོ་པ་རྣམ་ནོར་བུ་ཁྲུང་རྩེར་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་མཐོང་།

ཀུན་ཕན་ཉིན་བྱེད། འདི་ཡང་ཉི་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཉི་མས་མི་དང་། དུད་འགྲོ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་ལ་དྲོད་གཏོང་བས་ན་ཀུན་ཕན་དང་། འཛིག་རྟེན་ཚང་མ་ཉིན་མོར་བསྒྱུར་མཁན་ཡིན་པས་ན་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཉིན་བྱེད་ཟེར།

ཀུན་བྱང་ཕྱོགས་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གཉིས། འདི་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས་ནི་སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་བླང་བྱ་ཐར་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀློང་སྐོར་དང་ཕྱི་སྐོར་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཕྱི་སྐོར་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་འགྱུར་ལུགས་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲངས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་དགུ་ཡོད(༡. རྒྱུད་སྡེ། ༢. སེམས་སྡེ། ༣. ཀློང་སྡེ། ༤ བམ་པོའི་སྐོར། ༥. མདོ་ལུང་། ༦. རྫོགས་ཆེན་མ་བུའི་སྐོར། ༧. མན་ངག་རྫོང་འཕྲང་གི་སྐོར། ༨. མན་ངག་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར། ༩. མན་ངག་བསམ་གཏན་གྱི་སྐོར)པ་དང་། འགྱུར་ལུགས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་སྡེ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད(རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྔ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བདུན། བཤད་པའི་རྒྱུད་བཞི)ཅིང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ནི་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་པར《ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༩༣ལས་གསལ།

ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་དགུ་སྐོར། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་རྒྱུད་བཞིའི་ནང་གསེས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་བུ་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་བ་སྟེ། ༡. ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན། ༢. རྒྱུད་ཕྱི་མ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ༣. རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ༤ ཀུན་བྱེད་བཤད་པའི་རྒྱུད་མདོ་བཅུ། ༥. སྤྱིའི་བཤད་རྒྱུད་འཁོར་བ་རྩད་གཅོད། ༦. ལྟ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ། ༧. སྒོམ་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ། ༨. སྤྱོད་པ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ༩. འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ······

གཅིག་པ་བཅས་ཡིན་པར《སྒྲུང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས》ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང《ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༨༩ནས༧༧བར་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་སྐོར་དགུའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འཁོད་པ་མ་ཟད་སྐོར་དགུའི་ནང་ནས་གཅིག་ཆད་སྐྱོན་བྱུང་འདུག་པ་མ་དཔེ་ཁུངས་དག་ཅིག་ནས་ཁ་སྐོང་མཛད་གནང་ཡོད་པ་ཞུའོ། །

ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་སུམ་སྐོར། འདིའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་གང་ཡིན་དུ་ཕན་ཞལ་གསལ་འཁོད་པ་ཞིག་མ་མཇལ་བས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བྲི་བར་མ་ནུས་སོ། །

ཀུན་འབྱུང་གཉིས། འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གཉིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ཀུན་སྤྱོར་དགུ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་སྦྱོར། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར། ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར། སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཡང་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་པོ་ནི་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དགུ་པོ་གང་ཞིག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ཀུན་རྫོབ། སྐྱེར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོར་དང《སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ》ཁག་ལ་གསལ།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ། ཀུན་རྫོབ་སྣེ་ཐམས་ཅད་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ནམ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དེས་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མཐོང་བས་ན་གཙོ་བོ་ལས་རྣམ་འགྱུར་གསར་དུ་མི་སྤྲོས་ཤིང་། རྣམ་འགྱུར་སྔར་པ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས། སྐབས་དེར་གཙོ་བོ་དེ་བདག་ཏུ་མི་འགྲོ་ཞིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇའ་ལྟར་ཡལ་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། མཚན་མོ་མུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་བུ་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་བུད་མེད་མཛེ་ཅན་ཞིག་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་དེར་མཛེ་ནད་བགོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་བ་བཞིན་དང་། གང་གི་ཚེ་ནམ་ལངས་པ་ན་བུད་མེད་མཛེ་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་འདི་ནམ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། བུད་མེད་དེར་ཆེས་བལྟས་བྱས་པས་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་བྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ནས་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་འབྱུང་བ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་སྣང་ངོར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མཁྱེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་ཟེར།

ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི། ༡. བུམ་དབང་། ༢. གསང་དབང་། ༣. ཤེར་དབང་། ༤. ཚིག་དབང་བཅས་ཡིན།

ཀུན་རྫོབ་གཉིས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་གསེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག རང་ཉིད་སྣང་བའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སྣང་བའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྲོལ་མེད། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཐད་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ༡. བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་གང་ལ་བཅོམ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་པ་དང་། སེལ་བྱེད་ཀྱི་བློས་ཆ་གཞན་བསལ་བས་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་བུམ་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་བུམ་ནང་གི་ཆུའི་ཁ་དོག་དང་དྲི་རོ་སོགས་བློས་ཆ་གཞན་བསལ་བ་ན་བུམ་ཆུར་འཛིན་པའི་བློ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༢. མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི། བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༣. སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་རུང་གི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། བཏགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པའམ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག ༤. དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁྲུལ་བཅས་ཀྱི་བློའི་ཤེས་ངོར་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། ༥. དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། གང་ཟག་གི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན། སྒྲ་བཤད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ

བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་ཁྱད་དེའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པ་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཀུན་རྫོབ་གསུམ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ཚན་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ༡. བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ༢. ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ། ༣. བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཅས་གསུམ་ཡོད། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དང་མིང་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ལ་ཟེར་བ་བཅས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བཤད་འཇུག་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དྲང་ངེས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་ལོ། །

ཀུན་གཞི། འདི་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་མིན། འདིར་ཀུན་གཞི་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། འཁོར་བ་དང་། མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བར་འཁྲམས་པ་དང་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས། རང་སེམས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དགེ་ལུགས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་གསེས་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད(༡. མིག་གི་རྣམ་ཤེས། ༢. རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། ༣. སྣའི་རྣམ་ཤེས། ༤. ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ༥. ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ༦. ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ༧. ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ༨. ཉོན་ཡིད་བཅས)ཁས་ལེན་ཞིང་། དེའི་ནང་ཚན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡིན། རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡. དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། བདག་དང་། ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ༢. རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་པ། ༣. ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དགེ་མི་དགེ་གང་གི་ཡང་ངོ་བོར་མི་གནས་པས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། ༤. གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ (༡. ཚོར་བ་དང་། ༢. འདུ་ཤེས། ༣. སེམས་པ། ༤. རེག་པ། ༥. ཡིད་ལ་བྱེད་པ)དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་སེམས་བཟང་ངན་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་ཞིང་དུས་ཀུན་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ༡. སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུའི་མི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ཆགས་པ། ༢. དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཧ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་

བ་མེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། ༣. མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་བསྒོ་བར་ནུས་པ། ༤. བསྒོ་བྱེད་དང་བསྒོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པ། ༥. མཐའ་གཅིག་ཏུ་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བཅས་ཡིན། བག་ཆགས་ཀྱི་གོ་དོན་སྔར་འོག་གི་བ་སྣེའི་ནང་གི་བག་ཆགས་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཀུན་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། འདི་ནི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པར་ཆེ་བརྗོད་ཀྱིས་འབོད་པའི་མཚན་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཟིགས།

ཀུན་གཟིགས་ཕོ་བྲང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་གི་མིང་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགུང་ལོ་ང་བདུན་དུ་ཕེབས་སྐབས་གསར་སྐྲུན་གནང་ཞིང་། མཐོ་ཚད་ཐོག་བརྩེགས་བཞི་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས། སྟེང་ཐོག་ལ་གཟིམས་ཆུང་ཕན་བདེ་ཀུན་འཁྱིལ། གཟིམས་ཕུག་ཤར་ནུབ་བཅས་སུ་སྐུ་རྒྱུ་ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྟོང་སྐུ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཡོད།

ཀུན་བཟང་། ༡. བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ༢. གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅས་གཉིས་ཀར་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་(མཆན། སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་ནི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་༡༩༨༦ལོའི་ཚགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༩༡ཐོག་ཀུན་བཟང་ལ་རིག་འཛིན་གྱིས་བསྐོར་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དག་ཅེས་པ་འདིར་གོ་དགོས)ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སྟངས་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བ་ལ་སྐུ་ལ་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་པར་གཅེར་བུ་པད་ཟླའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། སྟོད་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཅིག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཀུན་དགའ་ལྷ་གྲོས་དང་ཡུམ་གུ་གེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་བྱི(༡༥༢༨)ལོར་འཁྲུངས། ཐོག་མར་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ནམ་གླིང་དགོན་གྱི་སྤྱི་གཉེར་དང་། ཆོས་དཔོན། མཁན་པོ་བཅས་རིམ་པར་མཛད་ཀྱང་། མངའ་རིས་གུང་ཐང་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དཀོན་ཐོག་རྐྱེན་གཞན་དུ་མའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱག་རྟགས་དང་སྒྲགས་ཁྱིམ་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༥༥༤)ལོར་བདག་མོ་ཡར་འབྲོག་མ་དང་མི་དབང་གཞན་གྲོས་མཐུན་གྱིས་བདག་མོ་གུ་གེ་མ་བསྐྲོངས་ཤིང་། ཁྲི་ཀུན་བཟང་ཉི་ཟླ་གྲགས་པ་དང་། ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྲོངས་རྩིས་བྱས་ཏེ་གཤེད་མ་བཏང་ཡང་སྐྱོ་མང་། ནམ་ལིང་། ཕུ་ལག་གསུམ་གྱི་རམ་མདའ་སློབས་སྐྱེ་བསྐྲོངས་མ་ཐུབ། བདག་མོ་གུ་གེ་མ་བསྐྲོངས་མཁན་རྣམས་ལ་སྲོག་ཐོག་གི་ཁྲིམས་གཅོད་དང་། བདག་མོ་ཡར་འབྲོག་མ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་སློག་བཏང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་སླར་ཡང་བདག་མོ་ཡར་འབྲོག་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་རིན་སྤུངས་ཀྱི་དམག་དཔུང་གིས་དཔལ་ཁུད་དང་ལ་སྟོད་ལྷོ་ཡང་བཅོམ་སྟེ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བརྟེན་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཇོ་མ་དམག་དཔོན་དུ་ཕེབས་ནས་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་དང་འཐབ་ར་སྤྲད་པས་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་ཕམ་ནས་ལྷོ་ཤེལ་དཀར་རྫོང་བླངས་ཐོག ལྷོ་བདག་པོའི་རྒྱལ་བུ་ཏན

གཞོན་གཉིས་རིན་སྤུངས་པས་མི་གཏེར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཡང་རིན་སྤུངས་པའི་ལག་ནས་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་གླང་(༡༥༦༥)ལོར་འདས། ཞིབ་པར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༣༨ནས་༡༤༡བར་གསལ།

ཀུན་བཟང་མི་ལོང་ཐབ་དཀར། མདོ་སྨད་ཁྲི་ཀའི་མཁར་གྱི་གཡོན་ངོས་ཀོ་རའི་ལུང་པ་དང་ཉེ་བའི་སྲིན་པོ་རིའི་ཞོལ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་སྡེ་ཞིག་སྟེ། ཐབ་དཀར་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ། དགེ་འདུན་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གཙང་ཞིང་། དུས་བཟང་དང་དུས་ཆེན་ཁག་མ་གཏོགས་གཙོ་བོར་མཚམས་བཅད་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ནར་བཞུགས་སྲོལ། ཞིབ་པར་གོང་གསལ《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྟགས་དཔར་མར་གཟིགས།

ཀུན་བཟང་ཚོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་པར་སངས་རྒྱས་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱི་བཤད་སྐབས་གསུང་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པར་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ངོ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མི་མཉམ་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་མཛད་མཁན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གོང་གསལ་གྱི་གསུང་ཚུལ་དེའི་གོ་དོན་ལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་སྐབས། འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྔོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པས་ཀུན་བཟང་ཚོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི། རྒྱུད་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་ན་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དང་དེའི་འོད་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཛད་འདུག་པ་འདིར་རགས་བསྡུས་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ལགས།

ཀུན་བཟང་ལ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འཁོར་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཞུགས་སྟངས་དང་འདྲ་བ་ལ་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་མེད་པའི་གཅེར་བུར་བཞུགས་པ་དེའི་འཁོར་དུ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་དེ།
༡. སྐུའི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན།
༢. གསུང་གི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།
༣. ཐུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཀ་ར། ༤. ཡོན་ཏན་གྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། ༥. འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་པྲ་བྷཱ་ཧསྟི། ༦. དབྱིངས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་དྷ་ན་སཾསྐྲི་ཏ། ༧. མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་རོམྦུ་གུ་ཧྱ་ཙནྡྲ། སྨད་པ་དྲག་སྔགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟིཾ་གརྦ་བཅས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡིན།

ཀུན་ཡང་ཆུ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཁྱུར། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་མང་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་འདི་ཐོག་མར་ཆུས་གང་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཚོ་ཆུ་དེ་རྣམས་ཀོང་པོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སེང་གདམ་ཟེར་བའི་རིའི་ཁོག་པ་བརྫོལ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨ་སམ་དང་། ཧྲམ་ག་ལ་བརྒྱུད་ཏེ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐམ་ས་དང་། ནགས་ཚལ་སོགས་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་རྗེས་རི་འཛེགས་ལུས་རྩལ་པ་དང་། ཚན་རིག་མཁས་པ་མང་པོས་སྐྱོད

མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རི་རྩེར་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་རྟོག་ཞིབ་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་སྐབས་ལོ་ངོ་དུང་ཕྱུར་ལྔའི་སྔོན་ནས་བྱེ་བ་གསུམ་གྱི་གོང་བར་གྱི་ས་གཤིས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་གཡའ་རྡོའི་ཆགས་རིམ་ནང་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་བའི་ཉ་དང་། ཧྲི་ཏ། མཚོ་རྩ་སོགས་སྒྲིག་ཆགས་དང་། རྩི་ཤིང་གི་འགྱུར་རྡོ་ཏ་ཙང་མང་པོ་རྙེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། ལོ་ངོ་དུང་ཕྱུར་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ས་ཁུལ་དེ་མཚོ་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་ར་སྤྲོད་ཐུབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག ས་བབས་དེ་ལས་དམའ་བའི་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་སྐབས་དེར་རྒྱས་གང་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ཞིབ་ཆ《དྲི་བ་ཁྲི་བཅུ》ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་ཨང་༤པར་གཟིགས།

ཀུན་རིག རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད《དེ་ཉིད་བསྡུས་པ》ལ་ནང་གསེས་དུམ་བུ་བཞི(༡. རྡོར་དབྱིངས། ༢. ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། ༣. འགྲོ་འདུལ། ༤. དོན་གྲུབ)ཡོད་པ་ལས། དུམ་བུ་གཉིས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས《བཅོམ་ལྡན་འདས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ》ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཅེས་ཟེར། འདི་ལ་སྤྱི་བཀའ་དང་ཟུར་བཀའི་དབང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་བཀའི་དབང་ནི་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པར་ཡོད་ཅིང་། ཟུར་བཀའི་དབང་ནི་ཐོ་ཡོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》དང་། ས་སྐྱ་བློ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི《ཆོག་སྒྲིགས》པོད[ཆ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཆོ་ག ཀུན་རིག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་ཆ་ཚང་གི་མིང་གཞན།

ཀུན་རིག་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། 《ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད》ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་དང་པོ། སྦྱོང་རྒྱུད་བརྟག་པ་དང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ཀུན་རིག་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཡོད་པ་སྟེ། དབུས་སུ་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཕྱོགས་བཞིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི། མཚམས་བཞིར་ཡུམ་བཞི། ཕྱོགས་བཞིའི་རྩིབས་བཅུ་དྲུག་ལ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག ཕྱིའི་མཚམས་བཞིར་ལྷ་མོ་བཞི། སྒོ་བཞིར་སྒོ་སྲུང་བཞི། ཕྱི་ཡི་ཁྲམས་ནང་མ་ལ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག ཁྲམས་བར་མ་ལ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག ཁྲམས་ཕྱི་མ་ལ་ཉན་ཐོས་བཅུ་དྲུག དེའི་བར་བར་དུ་རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས། ཕྱིའི་སྒོ་བཞིར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོ་ག་ཁག་ལ་གསལ།

ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ནྱ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སློབ་མའི་ནང་ནས་ཐོག་མའི་སློབ་མ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་ལྔ་སྡེའི་ནང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་མཁན་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ནྱ་ཡིན།

ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་། དེ་སྔོན་བོད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བའི་སློབ་ཁྲིད་གནང་རྗེས་སློབ་མས་ངག་ཐོག་ནས་སྒྲ་མདོའི་གཞུང་ཆ་ཚང་གི་ས་རིས་རྒྱུགས་ཕུལ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུགས་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་གནང་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲ་རིག་པ་སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་མཚན་གནས་མཚོན་བྱེད་ཡིན།

ཀུན་སློང་གཉིས། ལས་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་གང་བརྩམས་ཀྱང་ཐོག་མར་ལས་དེ་བྱ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ལས་དེ་བརྩམ་གྱི་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་དེ་ལ་ཀུན་སློང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ༡. རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། ༢. དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡོད། དེའི་དང་པོ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་དེ་མ་བརྩམས་གོང་གི་བྱ་བ་དེ

དང་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་དེ་དངོས་སུ་བྱེད་དུས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ནི། རྒྱུ་ཡི་ཀུན་སློང་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་འབད་བརྩོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་བྱ་བ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་ཞར་བྱུང་ཀུན་སློང་དེ་གཉིས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རིགས་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཚུལ། དེ་གཉིས་བར་མུ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་བཅས《མཆིམས་མཛོད》ལྡུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༥༧ནས༣༥༩བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས། མེ་ཏོག་ཀུནྡ་ཏའི་མདོག་ལྟར་ཁ་དོག་དཀར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཁུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་ཉམས་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན།

ཀུའང་ཀྲོའུ། ཀོང་ཀྲའུ(广州)ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནས་ཟུར་ཆག་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་འགྲེལ་བཤད《རྒྱ་ཡིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》(《辞海》缩印本、上海1979年版)ཤོག་གྲངས་༡༤༤ཤོག་གི"广州"ཞེས་པ་དེར་འགྲེལ་བཤད་ཁག་གཉིས་ཡོད་པར་གཟིགས།

ཀ་ལི་ཚེ་རེ་མ། བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཁ་བྱང་དུ《གཡུ་འབྲུག་སྒྲོག་པའི་ཞལ་ལྕེ》ཞེས་དང་། མཇུག་བྱང་དུ《ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁྲིམས་གཉིས་ལྟ་བའི་མེ་ལོང》ཞེས་འཁོད་པ་དེའི་ནང་གསལ་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་གི་མིང་ཚིག་ཅིག་སྟེ། གོ་དོན་གང་ཡིན་དེ་སྔོན་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་རྙིང་པའི་སྐབས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་སྐྱོང་བ་མང་པོར་དོགས་འདྲི་ཞུས་ཀྱང་གསལ་བཤད་འདི་ཡིན་གནང་མཁན་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བྲི་མ་ནུས་སོ། །

ཀཱི་ལ་ས་རྐོད། འདི་ཀཱི་ལ་ཤ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་སྐད་ལ་སྐབས་འགར་ཤ་དང་ས་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་འབོད་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡོད་ལ། ཀཱི་ལ་ཤའམ་ཀཱི་ལ་ས་ནི་གངས་རི་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་དེ་གངས་རིའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དུ《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས་བཤད་པ་ཙམ་ལས་གངས་རིའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ནང་དེ་ལྟར་མི་གསལ།

ཀེག་ཤི། འདིར་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ཀེང་ཤི་ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་མིང་ལ་ཅིང་ཧྲི(京师)ཟེར་བའི་རྒྱ་སྐད་དེ་བོད་སྐད་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན།

ཀེང་རུས། ལུས་ལ་ཤ་མེད་པའི་རུས་སྒྲོམ་ཙམ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག

ཀེང་ལུང་གི་ལོ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང(唐中宗)གི་ཁྲི་ལོའི་མིང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་རྗེས་མའི་མིང་ལ་ཅིང་ལུང(景龙)ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བོད་སྐད་ཐོག་བསྒྱུར་བ་སྟེ་མེ་ལུག(༧༠༧)ལོ་མཇུག་ནས་ལྕགས་ཁྱི(༧༡༠)ལོ་བར་ཡིན།

ཀེང་ཤི། གོང་དུ་ཀེག་ཤི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

ཀེང་ཤུའི་འབྲས་བུ། ཀེམ་ཤུ་ཀའི་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ཞེས་དེར་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལ་ཆ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཀེམ་ཤུ་ཀ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ནེ་ཙོ་འདམ་ཅི་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ལོ་མ་ལྗང་ཁུ་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཤར་བ་ཀྲུང་རིང་ནས་བལྟས་ན་འདབ་ཆགས་ནེ་ཙོ་དང་འདྲ་བས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་བཤད།

ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ། ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀེའུ་ཚང་རུབ་རི་ཁྲོད། ར་ཁ་བྲག་གི་ཤར་དུ་ཡོད་པའི་ཀེའུ་ཚང་རུབ་རི་ཁྲོད་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་གྱིས་བཏབ། ཁོང་ནི་ཀེའུ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། དེ་གར་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། སྒྲུབ་ཁང་བརྩིགས་ཏེ་བཞུགས་སྐབས་འཛོག་པོ་བློ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་སོགས་སློབ་མ་མང་པོ་འདུས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆགས། ཀེའུ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་ཞལ་འཛིན་གནང་། རྟེན་གཙོ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྐུ་དེ་དང་། བྲག་ལོགས་སུ་བྱུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྐོས་པ་དེ་རྣམས་སེར་ཤར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གཏན་ཆགས་ཁར་ཞལ་གཟིགས་ཡོད་པས་སེ་ར་ཤར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཕུང་པོར་འཕོ་བ་མི་དགོས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ཀེའུ་ཚང་རི་ཁྲོད་ཆགས་དཔེབས་བྲག་རི་ཇམ་བཟེད་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་ཡིན་སྐབས་སྐེ་ཁུང་ནས་བལྟས་ཚེ་གཡང་གཟར་ཆེ་བས་ཐུར་དུ་བལྟ་མི་ནུས་མཁན་ཡང་ཡོད། བཟོ་སྐྲུན་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ཨར་ལས་བཟོ་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ལག་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་ཚད་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན་ཡང་བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་དང་དགེ་སློང་ཚོའི་དགེ་ཕྲུག་སོགས་མི་གྲངས༥༠ཟིན་སྐད། དགོན་བདག་ཀེའུ་ཚང་བླ་བྲང་ནས་བྱེད།

ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ། སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་ཐོག་བཅུ་བདུན་པ་ཡིན། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་ད་ལྟ་མ་མཇལ་ཡང་སེར་སྨད་འཇོག་རི་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《རང་རྣམ་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》ཤིང་དཔར་ཤོག་གྲངས༢༥ནས༣༠བར། བྱེས་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་དང་། སེར་སྨད་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ། སེར་སྨད་མཁན་ཆེན་ཛཱ་ཐོ་ཆོས་ལྡན་པ་རྣམ་གསུམ་མཁན་ཐོག་གཅིག་ལ་དུས་མཚུངས་སུ་འཁེལ་བ་མ་ཟད། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཡོན་མཉམ་འགྲན་ལྷ་བུར་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ནང་མཐུན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་དང་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་དོན་སྐོར་གང་ལའང་ཕྱོགས་རིས་སུ་མི་བའི་གསུང་གླེང་དང་གནང་སྟོའི་རིགས་མངོན་སྙིག་གང་དུ་ཡང་མཐོང་ཐོས་མེད་སྐབས། ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཁན་པོ་གནང་རིང་གདན་ས་ཆེན་པོའི་འདུལ་ཁྲིམས་སློབ་གཉེར་གང་ཅིའི་ཐད་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་མཛད་རྗེས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ལས་སྣེ་གནང་མཁན་ཚོར་སེམས་ལ་བཅང་རྒྱུའི་བསླབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བཀོད་པར་མཛད་འདུག སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་མཁན་པོ་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་སེ་རའི་རྒྱབ་རིའི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཀེའུ་ཚང་རུབ་ཀྱི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕྲི(༡༧༤༠)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གཤེགས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་ཕྱག་བྲིས་དང་གནང་རྟེན་ཁ་བཏགས་བཅས་ཇོ་རིང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྕམ་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ལ་གནང་སྟེ། རང་དབང་འདུས་ཙམ་བྱུང་ན་ཇོ་རིང་གི་བུར་སྐྱེས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ངེས་པར་དུ་ཆོས་སྒོར་བཙུག་ཐུབ་པ་གནང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་ཕག(༡༧༤༡)ལོར་ཇོ་རིང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དེའི་མཚན་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀེའུ་ཚང་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་པོད་གཉིས་ཀེའུ་རི་ཁྲོད་དུ་དཔར་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཉེ་དུས་སུ་ཐོན་པའི《གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག》འགའ་ཞིག་ནང་ཉེ་ཧོར་དུ་འཁྲུངས་པའི་བྲག་འགོ་ཀེའུ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ལིར་འཁྲུངས་པ

དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་བདུན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་དང་ནོར་ནས་དཀར་ཆག་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱང་སྨོན་ལམ་ནི་ཁམས་སྨྲ་ཤིར་འབྲུངས་ཤིང་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་ཤར་རྩེ་བརྒྱུད་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ལུགས།

ཀེ་ཙ་ཚང་བླ་མ་རྣམ་གྲོལ། ཀེ་ཙ་ཚང་ནུབ་ཀྱི་བླ་མ་བློ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་ཡས་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། འདིའི་རྣམ་ཐར་ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ཆོས་མཛད་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི《དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག》ནང་འཁོད་འདུག་ཀྱང་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན་པས་རྗེས་སུ་འཚོལ་དགོས།

ཀེ་ཙ་ཚང་ཤར་རི་ཁྲོད། ཀེ་ཙ་ཚང་ཤར་རི་ཁྲོད་ནི། སེ་ར་བྱ་ཁྲལ་ཀེ་ཙ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གསལ་གྱིས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཕྱག་བཏབ། ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ་ན་རིམ་ནས་ཞལ་བདག་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲུ་གྲངས༡༠སྐོར་དགོན་བདག་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་ནས་བྱེད།

ཀེ་ཙ་ལིའི་འཕྲུང་། 《ཐ་བཞིན》ལས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ནས་ཏ་པས་ཟླ་ལམ་གསུམ་གྱི་སར་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་འཕྲུང་འགག་བཙན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས།

ཀེར་ལེབ་སྒྲུར་གསུམ། ཀེར་ཀེར་མི་དང་། ལེབ་ལེབ་ས། སྒྲུར་སྒྲུར་ཕྱུགས་ཏེ་སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཁྲལ་ཨུལ་འགེལ་སའི་ཡུལ་གསུམ།

ཀོ་ཀིའི་ཡུལ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》སྐབས་སོ་དགུ་པ་ལས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ནི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཧྲམ་ག་ལ་དང་། ཨོ་ཏི་བི་ཤ་གཉིས། བྱང་ཤར་ངོས་ཀ་མ་རུ་པ་དང་། ཏྲི་པུ་ར། ཏ་སམ་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་གི་རི་ཨ་རྟ་བཞམ་རིས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་དུམ་བུ་གསུམ་པ། གོང་གསལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་བྱང་ངོས་ཀྱི་རི་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཕ་ཡི་སུ་སོགས་ར་ཁང་གི་ཡུལ། ཏམ་ས་ལྷཱཀྵི་དང་། རཱཾ་ལ་སོགས་མུ་ཉང་གི་ཡུལ། གཞན་ཡང་ཙག་རྨ་དང་ཀམ་བོ་ཛ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མིང་དུ་ཀོ་ཀིའི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡུལ་དེ་དག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་ཙམ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བྱུང་ཞིང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མ་བྱོན་གོང་བར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་མཛད། རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་ལ་མན་ཆད་དུ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཀོ་ཀིའི་ཡུལ་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་པོ་སེ་ན་བཞིའི་དུས་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཕྱེད་ཙམ་ཀོ་ཀིའི་ཡུལ་ནས་བྱོན་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཏ་ཅང་གི་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སོང་། སློབ་དཔོན་ཨཱ་ནནྡ་ག་རྒྱ་ཀར་བྱོན་པའི་དུས་ཙམ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ། སེ་ན་བཞིའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཇུག་བུཀྐ་སེ་ནའི་སྐབས་ཏུ་རུ་ཀའི་དམག་གིས་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷ་བཅོམ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་དུས་སུ་པཎྜི་ཏ་དང་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཀོ་ཀིའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་གྱུར་དུ་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་ཏེ། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོར་བོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་ཕེབས་གྱུར་བའི་པཎྜི་ཏ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཡང་ཡུལ་དེ་ནས་བྱོན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཡིན། ཞིབ་པར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་གྲངས༢༡༤ནས༢༡༨བར་གསལ།

ཀོ་ཀྲོད། ཀོ་རྒྱང་གི་མིང་།

ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ། (ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཆེན་པོ) འཛོམས་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ཞེས་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི

འགོ་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་འདུལ་འཛིན་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སློབ་མ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་བུ་ཆེན་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་། དབུས་ཀྱི་བུ་ཆེན་ནི་ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ཡིན། གདུང་རུས་ནི་འབྲོ་དང་འབྲུངས་ཡུལ་སེང་དཀར་སྟོད་པ། མཚན་ལ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ཟེར། ཁོང་གིས་འདམ་གཞུང་དུ་ཀོ་ཁྲིམ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་དེར་བཞུགས་པས་ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ཟེར།

ཀོ་གི་ལ། ཡིད་འཛིན་ནམ་ཁུ་བྱུག་ཅེས་བསྒྱུར།

ཀོ་ཏྲེ་གྲོ་ཆུང་། ས་སྐྱ་དགོན་པའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་ཀོམ་འདྲེ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི། བཀའ་འགྱུར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལུང་གཞི་ལ་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ལས་གཞི་ལྔ་པ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པའི་ནང་གཙོ་བོར་རྒྱ་ལ་འཁྲུགས་པ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞྭ་དང་ལྷམ་སྒྲོ་གུ་ཅན་འཆང་ཆོག་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་པགས་པའི་ནང་ནས་དོམ་ལྤགས་ནི་མིག་ནད་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་གིས་གདན་དུ་བཏིང་ཆོག་པ་ལས་གཞན་གཅན་གཟན་གྱི་པགས་རིགས་ཡོངས་སྤྱོད་མི་ཆོག་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་པགས་པ་ལས་བཟོས་པའི་ལྷམ་ཡང་ས་རྩུབ་ཅིང་གཟར་ཟུག་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་འཆང་ཆོག་པ་དང་། མཐིལ་རྫོལ་ན་རྫོག་པ་རྒྱག་རྒྱུར་མཁོ་བའི་ཀོ་གྲི་ཆུང་དུ་དང་སྨྱུང་བུ་བཅས་འཆང་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐོར་གསུངས་པ་དེར་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་ཟེར། བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་འདུལ་བ[ཀ]པའི་སྨད་ནས[ཁ]པའི་སྟོད་བར་ཡོད།

ཀོ་བ་མཚོ་ལ་ཁྲིད་འདྲ། དེ་སྔོན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ལུང་བསྟན་སྔོ་ཐྲག་ཁ་མཐིང་གཏེར་མ་ལས་མ་འོངས་བསྐལ་པའི་མཐར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་ཆུས་ཁྱེར་བར་འགྱུར་བ་དང་དེ་ཡང་ལྷ་སའི་གཙང་པོ་ཁག་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་ཁག་གཅིག་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ངོས་སྐོགས་ནས་བསྐོར་ཏེ། དཀྱིལ་གྱི་སྐམ་ས་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཏ་འདྲ་བ་དང་། ཚྭང་མོ་འདྲ་བ། སྦལ་པ་འདྲ་བ། གླིར་འདྲ་བ་བཅས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། ཐ་མ་གླིར་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ནི། སྐམ་སའི་མཐའ་བསྐོར་རྣམས་ཆུས་བཅད་པའི་དབྱིབས་ཀོ་གྲུ་མཚོ་ལ་ཁྲིད་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་དུས་སུ། མི་རྣམས་ཀྱིས་གཙང་པོའི་འགྲམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རྒྱང་ནས་བལྟས་ཏེ་སྨོན་ལམ་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་འོང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

ཀོ་བའི་འབྲུལ་འཁོར། (ཀོ་གྲུ) བོད་ས་གནས་སུ་གནའ་རབས་ནས་དེང་སང་བར་ཆུ་ཐོག་གི་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ཡོ་བྱད་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན་པའི་ཀོ་གྲུ་སྟེ། དེ་ཡང་གཡག་གི་ཀོ་བ་གཉིས་སམ་བཞི་གང་རིགས་རྒྱན་བུའི་སྐུད་པས་ཀོ་འཚེམས་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཤིང་གིས་ཀོ་སྒྲོམ་ཁ་ཤིང་དང་བཅས་པ་བཟོས་པའི་ཚེམས་སྦུབས་རྣམས་སུ་ཞག་སླིགས་དང་མར་སླིགས་སོགས་བྱུགས་ཏེ་ཀོ་གྲུའི་ནང་དུ་ཆུ་མི་འོང་བར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཐག་ཉེའི་སྐྱེལ་འདྲེན་ལ་གྲུ་དང་ཀོ་གྲུ་གཉིས་ཀ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། ཐག་རིང་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་ལ་ཀོ་གྲུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་རྟ་པའི་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཉིན་གཅིག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་མགྱོགས་ཚད་ཡོད། གཡག་ཀོ་བཞི་སྒྲིགས་བྱས་པའི་ཀོ་གྲུ་ལ་སྐྱ་བ་གཉིས་དང་། གཡག་ཀོ་ཉིས་སྒྲིགས་བྱས་པའི་ཀོ་གྲུ་ལ་སྐྱ་བ་གཅིག་གིས་འཐུས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཀོ་བ་གཏོང་མཁན་ལ་མཉན་པ་དང་མཉན་དཔོན་ཟེར་ཞིང་། རེས་འགས་ཀོ་པ་ཡང་ཟེར། ཀོ་བ་གཏོང་སྐབས་མཉན་པས་གཞས་གདངས་རིང་པོ་སྒྲོ་སྒྲུ་ལྷུ་བུ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་མཉན་པས་ཀོ་གྲུ་སྐལ་པར་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་སྐབས་བཟའ་ཆས་འགེལ་སའི་ལུག་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོ་ཕད་གཉིས་བཀལ་ནས་སྣེ་ལ་དྲིལ་བུ་དང་ཐག་པ་བཏགས་ཐོག་ཐག་རྩེ་མཉན་པའི་སྙིད་པའམ་ཀོ་བར་བསྒྲིགས་ཏེ་འཕྲིད་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀོ་ལུག་ཟེར།

ཀོ་བི་ད་ར་ཀའམ་ཀོ་བི་དཱ་ར། བསྒྱུར་ན་ས་རྫོལ་ཞེས

པ་སྟེ། ཤིང་གི་ཅི་བྲག་གོ།

ཀོ་བྲག་གི་དགོན་པ། ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། སྤྱང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་དུ་ཡོད།

ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་ལུགས་འདི་ཡིན་གྱི་དམིགས་བསལ་མེད་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་བླ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་དིང་རི་དང་། ཏུས་རྒྱུད་སྟོང་། ཡབ་གཙོ་བོ་རྒྱལ་གཡུང་དང་ཡུམ་སྟོད་མོ་རྗེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༨༢)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་འབྲི་སློག་དཀའ་ཚེགས་མི་དགོས་པར་མཁྱེན། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དང་། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ། རྒྱ་ཕུག་རྗེ་སྲས། པཎ་ཆེན་རཏྣ་ཤྲཱི་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཞབས་སྐབས་ཆོས་རྗེ་སྐྱོས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཕྱ་རུ་འདུལ་འཛིན་གྱིས་སློབ་དཔོན། སློབ་དཔོན་ལོས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། གངས་ཏི་སེར་མོ་ལྗིའི་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྩལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེའི་ཀོ་བྲག་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དེར་གཙོ་བོར་བཞུགས་པས་ཀོ་བྲག་པ་ཞེས་གྲགས། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༢༦༡)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མ་མཇལ་ལགས།

ཀོ་བཟོ། རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་པགས་པ་མཉེད་འདུལ་བྱས་ཏེ་གོས་དང་། ཞྭ། ལྷམ། སྒོ་ཕད། ཕོར་པ། སྲེར་མ། སྒམ། ཁྲབ། ཀོ་གྲུ མི་དང་སྒྲོག་ཆགས་ཀྱི་འདྲ་གཟུགས་སོགས་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ལ་ཟེར། བོད་དུ་གནའ་རབས་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་ཞིང་ལས་མ་དར་བའི་སྔོན་དུ་འཚོ་བའི་རྟེན་ས་འབྲོག་ལས་དང་། ཉ་ལས། རི་དྭགས་རྔོན་པ་བཅས་ཡིན་པས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནང་རི་དྭགས་དང་གཅན་གཟན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཆོས་ཉིད་དང་། ལུགས་པའི་ཁྲིད་ཆོས། ནད་གསོ་བའི་ནུས་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་སྟེ་པགས་རིགས་ཀྱི་གྱོན་པ་དང་། ཞྭ་ལྷམ་སྒོ་ཕད་སོགས་བཟོ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་སུ་སླེབས་སྐབས་ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་ཐོར་པ་དང་། སྲེར་མ། སྐབས་བདེའི་གོ་ཁྲབ་བཅས་བཟོ་ཤེས་པ་རེད། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རྒྱལ་པོས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་སློག་བྱེད་རྒྱུའི་དཔེ་ཆའི་གྲས《འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》དང་གལ་ཆེའི་སྙན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཤ་བའི་པགས་པ་ལས་བཟོས་པའི་ཤམ་གྱི་ནང་དུ་འཇོག་པའི་དབང་གིས་མིང་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བླ་ཡིག་ཤ་སྒྲོ་ཅན་ཞེས་འབོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར《བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག》མང་པོའི་ནང་འཁོད་ཡོད། ཀོ་གྲུ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་རྒྱ་བཟའ་ཨུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་འབྱོར་སྐབས་དགའ་བསུ་ཞུས་པའི་དམངས་གཞས་ཁག་ཅིག་ནང་"ཆུ་མོ་རྒྱ་ཆུ་རོང་ལ་ཞེད་དགོས་མེད། ཀོ་བ་ནག་ཆུང་བརྒྱ་ཡི་བསུ་མ་ཡོད"ཅེས་གཏོང་སྒྲོལ་འདུག་ཅིང་། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་བུ་མོ་སྣང་ས་འོད་འབུམ་ཟེར་བ་ཉང་སྟོད་རི་ནང་ནས་རྒྱལ་རྩེར་བྲོས་བྱོལ་ལ་འགྲོ་སྐབས་སྤྱང་ཆུའི་ནང་ཀོ་གྲུ་བཏང་ནས་བྲོས་པའི་སྙིང་རྒྱུན་ཡང་ཡོད། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོར་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་སྒྲུ་ན་གཞོན་དུས་ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་གཙང་སྟོད་ལྷ་རྩེའི་ཤར་ཕྱོགས་དམ་ཕུག་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཀོ་གྲུའི་འབབ་ཚུགས་ཤིག་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཆུ་ཐོག་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་ཡོ་བྱད་གཙོ་བོ་ནི་ཀོ་གྲུ་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉིན་ལམ་གཅིག་གི་སར་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཨར་པོའི་རྒྱ་ཆ་ཤིང་སོགས་སྟོ་ཁ་ནས་ལྷ་སར་ཀོ་བའི་ནང་དབོར་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སའི་སྟོ་ཕྱོགས་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་བདེ་ཆེན་ཀོ་ས་

ནས་ལྷ་གདོང་ཤན་ཁའི་ཀོ་ས་བར་ཀོ་གྲུའི་ཐོག་དབོར་འདྲེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག》གི་དཀར་ཆག་ནང་གསལ། དེ་ཡང་ཀོ་བ་གྲུ་བཞི་ཆ་མཉམ་བཞི་མགོ་མཇུག་ཏུ་སྦྲེལ་བའི་སྟེང་དུ་སྤང་ལེབ་རྣམས་བཞག་ཐོག་ཀ་ཆེན་དང་། རྡོ་ཆེན། ཀ་རིང་དང་། རྡོ་རིང་བཅས་བསྐྱལ་ནས་བཞག་པས་ཆུ་ཐོག་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་ལ་སྟབས་བདེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཆུ་དང་། ཀོ་གྲུ། སྤང་ལེབ་གསུམ་གྱི་ལྡིང་ཤུགས་ལ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ཆེའི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆུ་ཚད་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ། སྐབས་དེར་ཀོ་བཟོ་བ་ཁག་གཅིག་གིས་ཀོ་གྲུ་བཟོ་བ་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་ཀོ་བའི་སྐམ་དང་། ཀོ་འཐག འཕྲེད་ཐག ཐབ་ཀའི་ཁ་ཤུར་སོགས་བཟོ་དགོས། ཀོ་བཟོ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པའི་ནང་(སྡེའུ་མགོན་པོ་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཀོ་བཟོའི་ལག་རྩལ་སྐོར་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་དེར་གཟིགས།

ཀོ་ལོང་བསྒོམ་པའི་ལྷ་དགུ། སྙི་བ་དགུ་སྟེ་ཕག་མགོ་གཅིག་པས་རྒྱལ་པོར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །སྦྲུལ་མགོ་གཉིས་པས་རབས་ཆད་ལ་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །འབྲུག་མགོ་གསུམ་པས་བོན་པོར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །གླང་མགོ་བཞི་པས་སྔགས་པར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །ཉ་མགོ་ལྔ་པས་བན་རྗེར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །སྤྲེལ་མགོ་དྲུག་པས་བྱིས་པར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །ཆུ་སྲིན་མགོ་བདུན་པས་བུད་མེད་ལ་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །ཕ་མགོ་བརྒྱད་པས་སྨན་པར་ཀོ་ལོང་བསྒོམ། །བྱ་རོག་མགོ་དགུ་པས་ནོར་ལ་ཀོ་ལོང་བསྒོམ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཀོ་ཕ། དེ་སྔོན་ས་སྐྱ་བས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཧ་ལྕག་གི་ཚབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་ལྕག་རྒྱག་པའི་སྐེར་ཀོ་བ་ལེབ་མོ་སྦྲར་མཐིལ་ཙམ་བརྩེགས་མ་ལྔ་ཙམ་བྱས་པ་འགྲམ་པ་དང་འཕོངས་མཚོས་གཉིས་ཀར་གཞུ་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་ཆས་ཤིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཀོ་ལྕག་ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཀོ་ཤམ་བི། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་མཆོག་ཅིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཀཽ་ཤམ་བིའི་ཤུལ་ཡོད། དེང་སང་ཡང་ཀོ་ཤམ་ཟེར། དེར་སྦྱ་རན་མེད་ཀྱི་རྡོ་རིང་དང་ཞིང་གི་དཀྱིལ་ན་སྔོན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷུགས་རི་གསལ་ཙམ་ཡོད། འདིར་སྟོན་པ་གདངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལོ་གཅིག་བཞུགས། ཀཽ་ཤམ་བི་ནས་སྔ་ཕྱོགས་རྒྱང་རིང་པོ་ན་རི་བོ་འཕིགས་བྱེད་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀོ་ས་ལ། མཉན་ཡོད་ཀྱི་མིང་སྔ(ཤྲཱ་བསྟིའམ་ཡང་ན་ཤབ་སྟི) གོ་རག་པུར་ནས་མི་འཁོར་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཁི་ར་ན་ཛ་དང་དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ན་བལ་རམ་པུར་དང་། དེ་ནས་མལ་ལེ་བཅུ་ཙམ་སོང་བ་ན་མཉན་ཡོད(ཤ་ཝ་སྟ)ཀྱི་གནས་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། མིང་གཞན་ཀོ་ས་ལ་ཡང་ཟེར་བ་དང་། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ས་ཧེ་ཊ་མ་ཧེད་ཟེར། གནས་དེར་ཀོ་ས་ལ་ཕུ་རི་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆགས་ཤུལ་དང་། དེའི་གཡོན་ངོས་སུ་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ཤུལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན། ཤར་ངོས་སུ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁང་ཤུལ་སོགས་གནའ་ཤུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ངོས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལྔ་ཙམ་གྱི་སར་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཁག་བཞི་སྟེ། ༡. ར་ཛ་ཀུ་ཏི། ༢. ཀོའུ་ཤམ་རྦྷིའི་ཀུ་ཏི། ༣. ཀ་རེ་རི་ཀུ་ཏི། ༤ གན་དྷ་ཀུ་ཏི (དྲི་གཙང་ཁང)བཅས་བཞི་ཀའི་ཤུལ་ཡོད། དེའི་ནང་གསེས་གན་དྷ་ཀུ་ཏི་ནི་སྟོན་པའི་བཞུགས་གནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། གནས་འདི་དང་། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གས་བཞེངས་པའི་ཤར་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཅས་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བཞུགས་པ་མ་ཟད། མཆོག

ཟུང་གཉིས་དང་། ལྷ་སྣེ་བཟང་པོ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཀུན་ཀྱང་གནས་འདིར་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པ། སྟོན་པས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་བཏུལ་བའི་གནས་ཀྱང་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང《བཙན་པོའི་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ཅི་རིགས་པར། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་སྐབས་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་མཁན་གྱི་སྨད་ཚོང་མ། དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་སོགས་གསོན་པོར་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བའི་གཞོང་ཆེན་པོ་ཆར་ཆུ་ཇི་ཙམ་འབབ་ཀྱང་གང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤཱཀྱ་དམག་དྲངས་སྐབས་ཤཱཀྱ་མོ་རྣམས་ཡན་ལག་བཅད་དེ་བསད་པའི་གནས་དང་དེའི་ཤུལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་ཉེ་བར་འཕགས་སྐྱེས་པོ་མེས་ཚིག་སྟེ་གསོན་པོར་ཚ་དམྱལ་དུ་ལྷུང་བའི་ཤུལ་སོགས་གནའ་ཤུལ་མང་པོ་ཡོད། ཀོ་ས་ལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་དགའ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་གསེས་གསང་སྔགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད《དཔལ་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་རྒྱུད》ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་གསུམ(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ)གྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། 《ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན》སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག སྟེ་ཤློ་ཀ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད[ཡི]དང[རི]གཉིས་ལ་ཡོད།

ཀོག་སྟེ། རྒྱ་དང་ཏྲེ། (ཙ)

ཀོང་འབྲུ། སྔོན་དུས་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་གྲིང་དང་། ཆེན་ལུང་སྐབས་ཏང་གྲེའུ་ནས་ཐོན་པའི་སི་སྐུད་ལྷད་མེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དྭ་ཁྲེའུ་ལ་ཟེར།

ཀོང་ཆུ་བརྟག གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་གྲོད་རྒྱུན་དུ། ཡར་ལུང་གཙང་པོ་འདི་བཞིན་སྟོ་ཁ་ནས་དྲགས་པོ་རྒྱ་ཚ་བརྒྱུད་ཀོང་སྨད་རྩེ་ལྷ་སྒང་དུ་ཉང་ཆུ་དང་འདྲེས་ཏེ་རྒྱ་ལ་སེང་གཏམ་གྱི་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ནས་རིའི་ཁོག་པ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨ་སམ་ཡུལ་ཐོན་འགྲོ་བར་བརྟེན་རིའི་ཁོག་པ་བརྒྱུད་མཚམས་སུ་ཆུ་འདི་ཕྱོགས་གར་སོང་མི་ཤེས་པར་བརྟག་པ་ལྟར་ཕྱུར་པས་ས་ཆ་དེར་ཀོང་ཆུ་བརྟག་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀོང་ཐུང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཀོང་ཏུང(广东)ཟེར་བའི་སྒྲ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། སྔོན་དུས་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་ལ་ཟེར།

ཀོང་པོ། བོད་དབུས་གཙང་རུ་བཞིའི་ཁོངས་གཡོ་རུའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཉང་པོ། སོང་པོ། ཀོང་པོ་གསུམ་ཞེས་ཉང་ཆུའི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལུང་ཁག་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཉང་ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་ཉང་ཆུ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་འབབ་པའི་རྒྱུད་ནས་ཆུ་གཉིས་འདྲེས་མཚམས་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་ལ་མ་སླེབས་བར་ལ་ཉང་པོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནས་ཞོ་ཁའི་རྒྱུད་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ལ་ཐུག་གི་བར་སོང་པོ། ཉང་ཆུ་དང་ཞོ་ཁའི་ཆུ་ཆེན་འདྲེས་མཚམས་ནས་ཀོང་སྨད་རྩེ་ལྷ་སྒང་བར་ལ་ཀོང་པོ་ཟེར། སྔོན་དུས་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀོང་པོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཁུལ་རྣམས་ཀོང་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེ་ལ་རང་བདག་གི་དབང་ཆ་གནང་བ་དང་། ཀོང་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཅུང་པོ་ཉ་ཁྲིའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བརྟེན་ཀོང་པོའི་རྗེ་དཔོན་ནི་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེའི་མི་རྒྱུད་ནས་བསྐོས་རྒྱུ་དང་། མི་རྒྱུད་ངོ་མ་ཆད་ན་ཁོང་གི་གཉེན་ཚན་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བསྐོ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གཙིགས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཀོང་པོ་དེ་མོ་ཁུལ་གྱི་བྲག་བརྐོས་ཡི་གེ《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི

བཀའ་གཙིགས་དང་རྗེ་རིང་ཡི་གེ་གཅེས་བསྡུས》ལྟགས་དཔར་མའི་ནང་གསལ། ཀོང་པོའི་ཡུལ་འདིར་སྔོན་དུས་བོན་ཆོས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་བྱུང་བའི་རྟགས་སུ་བོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབས་ཀྱི་གནས་ཆེན་དུ་གྲགས་པའི་བོན་རི་དང་སྟག་རྩེ་རི་ཁྲིད་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོན་རྙིང་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་གྱི་དམར་མཆོད་དང་། གྲི་འདུལ། གཤེན་འདུར་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཀྱང་ཡོད། གནའ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཀོང་ཀར་སྲིད་པ་ཞེས་གནའ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། སྣེ་དཔོན་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་བྱུང་མྱོང་བ་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་དར་འགོ་ཚུགས་རྗེས་ནས་དགེ་དགོན་ཆེ་ཆུང་ཁག་ཉི་ཤུ་ཙམ་བྱུང་མྱོང་བ་དང་། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། གནས་ཛ་མཚར་ཅན་ཡང་འགའ་ཞིག་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྐོར་སྒྲོ་འཆམ་གྱི་རྟེན་གཞིར་བྱས་ཆོག་པ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཀོ་བྲིས་སུ《ཀོང་པོ་ཆོས་འབྱུང》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་སྐད་ཐོས་པ་དཔེ་ཐབས་ཇི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས་མྱུར་སྐྱོབ་བྱ་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད་སྙམ་པ་འདིར་དཔྱད་གཞིར་བཀོད།

ཀོང་པོ་ཆོས་མཛད་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀོང་པོ་འབྲུག་ལ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་སྒྲོན་གྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཞིག་ཞལ་སློབ་ཆོས་མཛད་གཞོན་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《གྲུབ་དབང་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་འབུམ་ཕྲག་འཆར་བའི་དྭངས་ཤེལ》ཞེས་འབོད་པ་ཀོང་པོ་ཕག་མགོ་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་གླིང་གི་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༧༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཕག་མགོ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་བཞུགས།

ཀོང་པོ་དེ་མོའི་རྡོ་བརྐོས་ཡི་གེ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཀོང་པོའི་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེ་ལ་གནང་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྡོ་ལ་བརྐོས་པ་ཞིག་ཡིན། རྡོ་བརྐོས་ཡི་གེ་དེའི་གནས་ཡུལ་ནི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་རྫོང་ཁོངས་སྣ་རི་ཆུས་མོ་འཇོ་ཤད་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་འཛིན་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ལྡེབས་ངོས་སུ་བརྐོས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉི་འོད་དང་ཆར་རླུང་གི་གནོད་འཚེ་ཕོག་ཚད་ཆུང་བའི་བྱ་སྐྱིབས་ལྟ་བུའི་འོག་ཏུ་བརྐོས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་ངོས་ཚད་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་གསལ་པོ་ཡོད། རྡོ་ཡིག་འདི་བརྐོས་པའི་དུས་ཚོད་ཐད་བཀའ་གཙིགས་འདི་དང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་རུང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་སྤྱི་ལོ༧༩༨ནས༨༡༥བར་གྱི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་དེར་ཡིན་པས་ད་ཕན་མི་ལོ༡༢༠༠མ་ཟིན་ཙམ་ཞིག་སོང་ཟིན། བཀའ་གཙིགས་འདིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཁག་དྲུག་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ༡. རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཕན་ཆད་གདུང་རབས་བདུན་བྱུང་བའི་རིང་པོ་བྲང་ཕྱིང་དཔར་སྟག་རྩེར་བཞུགས་པ། ༢. རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ལ་སྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅེན་ནི་ཉ་ཁྱི་དང་། གཅུང་ནི་ཤ་ཁྱི་ཡིན་པ་གསལ་ཞིང་། སྲས་བྱ་ཁྲི་ཟེར་བ་ཡོད་ཚུལ་མི་གསལ་བ། ༣. ཀོང་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེ་ལ་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་བཀའ་གཙིགས་གནང་བ་དེར་སྣར་ཡང་རྒྱབ་གཉེན་གྱི་བཀའ་གཙིགས་འདི་གནང་ཚུལ། ༤ སྲས་གཅེན་གཅུང་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་གཅུང་པོའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བཙན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བ་དང་། གཅེན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ཀོང་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེའི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་གོ་གནས་ཙམ་དུ་བསྡད་པ་དེར་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་དཔྱ་ཁྲལ་དང་། ལོ་རེའི་རྟེན་འབུལ་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཀོང་པོའི་ཁུལ་དུ་རང་སྐྱོང་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཆོག་པའི་བཀའ་གཙིགས་གནང་ཡོད་པ། ༥. ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས

འགའ་ཞིག་གིས་དཀར་པོ་མང་པོ་རྡེའི་སར་ནས་ཁྲལ་གསར་པ་སྣུད་པའི་བསྣད་གཙེར་བྱས་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཀའ་གཙིགས་སུ་འཁོད་པ་བཞིན་ཁྲལ་རིགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་གནས་ཆོག་པའི་སྣན་ཞུ་ཕུལ་བ……ལྟར་སྲས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་གཙིགས་བསྒྱུར་དུ་གནང་བ། ༨. བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་དཔོན་འབངས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་བཅས་ཡིན། བཀའ་གཙིགས་འདིའི་མ་ཡིག་དང་འགྲེལ་བཤད་སྐོར་ཁ་བྱང་དུ《བོད་ཀྱི་རྡོ་རིང་དང་དྲིལ་བུའི་ཁ་བྱང་གཅེས་བསྡུས》ཅེས་འཁོད་པའི་དཔེ་དེབ་པེ……ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ལྷུགས་དཔར་མ་དེའི་ནང་……གོ་བ་ཐེབས་ཚོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་འཁོད……ཡོད་པ་དེ་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མཐའ་ཅིག་ཏུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་ནི་མིན། འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཚུལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་མཁས་དབང་ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས……ལགས་མཆོག་གིས་རྩོམ་བྲིས་གནང་བའི་དཔྱད་གཏམ《ཀོང་པོ་དེ་མོའི་རྡོ་བཀོས་ཡི་གེའི་སྐོར་གླེང་བ》ཞེས་པ་ཞིག……༡༩༨༥ལོའི《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》དུས་དེབ་ཨང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད་འདུག་པ་དེར་གཟིགས་ན་དཔྱད་བསྡུར……གནང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག་ལགས།

ཀོང་པོ་བུ་རྒྱ། ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་རྫོང་གི་ནུབ་སྨད་ཕྱོགས་སུ……ཡོད་པའི་བུ་ཆུ་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ས་དཔྱིབས……སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་འདྲ་བའི་གྲུ་མོ་གཡས་ནོན……པའི་ཆེད་དུ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཞེངས་པའི……ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ལྷ་ཁང་།

ཀོང་པོ་བྲག་གསུམ་གྱི་མཚོ་རྫོང་། ཀོང་པོ་ཉོ་ཁ་རྫོང……མཚོ་འགོ་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི……དཀྱིལ་དུ་རི་ཆུང་དང་། དེར་ལྷ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ནང……གུ་རུ་དྲག་པོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཁྲོ་བོའི……སྐུར་བཞེངས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་བཅས་ཡོད། གནའ་དུས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ……པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་བྲག་གསུམ་གྱི་མཚོ……འདིའི་འགྲམ་ནས་རྟ་འདོ་བ་ཅང་ཤེས་རྙེད་པའི་ལོ་རྒྱུས……ཡོད་པ་དང་། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་མཚོ་འདིའི……ནང་ནས་སྐབས་རེ་རྟ་འགྲོ་བ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར།

ཀོང་པོ་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན། འདིར་གསལ་བའི་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན་ཞེས་པ་ནི་མཁན་ཆེན་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ……ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་རྗེ་གདན་མཁན་ཆེན་ཟླ་བ་བཟང་པོས་ཀོང་པོ་ཚོ་ཁའི་ཕུར……འབྲུ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ཆེན་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད་པ་པོ……སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག……སོང་བར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་འབྲུ་ལ……མཁན་ཆེན……།

ཀོང་པོ་སྤྲ་ལ། (ཀོང་པོ་བར་ལ) སྔོན་དུས་བོད་ཀྱི་སྤྱི……ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་ལྷ་ས་ནས་མལ་གྲོ་རྩ་ཐོག་བརྒྱུད……ཀོང་པོར་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་དུ་བསྒྲོད་དགོས་པའི་ལ་ཆེན……པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཀོང་པོ་མཚོ་རྫོང་། གོང་གསལ་ཀོང་པོ་བྲག་གསུམ་གྱི་མཚོ་རྫོང་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཡིན།

ཀོང་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྟོན་འགྲུས་སམ་ཞབ་མགོ་བླ། རྗེ་འདི་ནི་ཀོང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡུམ་ཚེ་དབང་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༨༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། དེའི་ལོར་ཀོང་པོ་ཆབ་ནག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱག་ཕྱིས་སློབ་གཉེར་དུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོ་བདེ་ཁང་གསར་དུ་ཕྱག་ཕྱིས་དང་། རྩིས། ཆོས་སྤྱོད་སོགས་བསླབས་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་གདོན་གྱི་རྣམ་པས་སྐུ་མི་བདེ་ཙམ་བྱུང་ནས་རྟ་མགྲིན་གྱི་བསྙེན་པ་དུས་མཚམས་གཅིག……

རིང་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་བཞེད་དོན་མ་བསྒྲུབ་པར་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འབྲས་སྤྲོ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་ཆོས་མཛད་ཆེ་བའི་མཚན་བཞེས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་གཙང་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དབེན་པར་བཞུགས་རྒྱ་ཐག་བཅད་ཀྱིས་གྲྭ་ས་ནས་ཕེབས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དབེན་གནས་ཁག་ལ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ལ་ཀོང་པོ་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་ཚེ་ཚོག་གླིང་སྤྲུལ་སྐུར་སྐུ་ཡོན་སྦྱིན་འབུལ་དུ་ལོ་གཅིག་བཞུགས། རྒྱུན་དུ་དབུས་དང་ཀོང་པོ་ཁུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་བཤད་ཁྲིད་དང་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནར་བརྩོན་པ་མཛད། རྩོམ་པ་ལ་ཡང《དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་འགྲེལ》《གཅོད་བདག་འཛིན་འཆིང་བ་གཅོད་པའི་མཚོན་ཆ》《ལམ་རིམ་ཚིགས་བཅད་མ》《ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ཟིན་བདེ་ལམ་དམར་ཁྲིད་དྲང་སྲོང་ཞལ་ལུང་ལས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ》དང་།《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཊཱི་ཀཱ》སོགས་བསྟན་བཅོས་ཁག་བཅུ་གྲངས་འགའ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱི(༡༨༡༦)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཤེགས།

ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཚན་གཞན་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས། པདྨ་གར་དབང་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་འདུལ་རྩལ་བཅས་མི་འདྲ་བ་སྣང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོར་མདོ་སྟོད་འབྲི་ཟླ་ཟལ་མོ་སྒང་གི་པདྨ་ལྷ་རྩེའི་མདུན་རོལ་རོང་རྒྱབ་སྦས་པའི་ལྟོངས་སུ་ཡབ་ཁྱུང་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་གཡུང་དྲུང་དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མཚོའི་སྲས་སུ་སྐྱ འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་བྱིས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཛད་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་ཐེངས་རེ་གསན་གཟིགས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་ཞིང་ཐུགས་རྒྱུད་དྲང་ལ། སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། གང་བརྩམས་མཛད་པ་མཐར་འདོན་པ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་མངའ་བ་དང་། ཞེ་ཆེན་པདྨ་ཏ་འགྱུར་མེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ཉིན་བྱེད། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསན་བཞེས་མཛད། གང་གསན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་ལ་འཁྱོལ་བར་གནང་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འདོད་མོས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་སྩོལ། གསུང་རྩོམ་སྐོར་དཔར་ལ་འཁོད་པ་དང་། མ་འཁོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡོམས་པའི་པོད་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་མཛོད་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ།《ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་མཛོད》དང《གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》《བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད》《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》《རྒྱ་ཆེན་བཀའ་ཡི་མཛོད》བཅས་ཡིན། གཞན་ཡང་སྔ་འགྱུར་གྱི་གདམས་པ་མང་པོའི་གཏེར་བཞེས་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོར་བསྙེན་བཀུར་སོགས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་གྱ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༨༩༩)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་ཁ་བྱང་དུ《ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུན་ཞིང་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་བརྙན་འཆང་བ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ནོར་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོག་ཅན》ཞེས་འཁོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་ཤོག

གྲངས༤༩ཡོད་པ་དེར་གསལ།

ཀོང་ཙེ། འདི་ལ་བོད་ཡིག་ཐོག་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་ཞིང་། ཐུའུ་བཀྲན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང》གི་ནང་གསེས་མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་ཡུལ་དུ་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཐད་ཤེའུ་འམ་བཞུ(儒)ཞེས་གྲགས་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་ཁུང་ཕྲུ་ཙེའམ་ཁུང་ཙེ(孔子)ཞེས་འབོད་པ་དང་། བོད་སྐད་ཐོག་ཀོང་ཙེ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བོད་སྐད་ཐོག་ཇི་བཞིན་མ་ཐོན་པར་ཀོང་ཙེ་ཞེས་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས། འདི་ཉིད་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་སྐོར《ཐུའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐའ》ལས། སངས་རྒྱས་འདེགས་ཧྲེན་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་ཧ་ཅང་མི་མང་ཙམ་ན། ཀྲེའུ་ཝང (周王)ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་ཙམ་ཀྲེའུ་ཝེན་ཝང(周文王)གི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ས་ཆེན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཤན་ཏུང(山东)གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར་རྒྱ་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་སྐྱེས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ཞེས་གསལ། ༡༩༧༩ལོར་ཧྲང་ཧེའི་ཚིག་མཛོད་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《རྒྱ་ཡིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》ཤོག་གྲངས༡༡༡༩ཐོག་ཁུང་ཙེ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་གསལ་བར། ཁུང་ཙེ(སྤྱི་ལོའི་གོང་༥༥༡ནས༤༧༩)ནི་ཁྲུན་ཆིའུ་དུས་མཇུག་གི་བསམ་བློ་མཁས་ཅན་དང་། ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན། སློབ་གསོ་མཁས་ཅན། ཞུ་ལུགས(儒家)ཀྱི་གསར་གཏོད་པ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། མིང་གཞན་ཁུང་ཆིའུ(孔丘)དང་། ཀྲུང་ཉི(仲尼)ཡང་ཟེར། ཁྲུན་ཆིའུ་དུས་རབས་ཀྱི་ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་ཙོའུ་ཡི་སྡེ་དེང་སང་ཧྲན་ཏུང་གི་ཆུས་ཧྥུ་གྲོང་ཚོའི་མི་རེད། གཞོན་ནུའི་དུས་སྐབས་སུ་ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནོར་ལུག་དང་འབྲུ་གཟན་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔོན་ཆུང་བྱེད་མྱོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དཔོན་དང་། བློན་ཆེན་གྱི་ལས་ཚབ་ཀྱང་བྱས་མྱོང་། ལོ་ན་མཐོ་པོར་སླེབས་རྗེས་སློབ་གསོའི་ལས་ཀ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་གཞུང་ལག་གཅིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ནང་ནས་ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟིན་ཐོ《ཁྲུན་ཆིའུ》(春秋)ལ་བཅོས་སྒྲིགས་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཟིན་ས་དང་པོའི་ཆ་ཚང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་རྩོམ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལ་སློབ་མ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྙན་གྲགས་ཡོད་པའི་སློབ་མ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་བྱམས་སྙིང་དང་། གུས་བཀུར་སོགས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་རྣམས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་འགྲེལ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་སི་ཧྲུའུ(四书)ཞེས་བོད་སྐད་དུ་དེབ་བཞི་འམ་ཡིག་ཆ་བཞི་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་ནང་གི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་རིང་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་དང་། ཁྲིམས་ལུགས། མི་ཆོས་བྱེད་ལུགས་སོགས་ཁུང་ཙེ་འདིས་བྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བཟུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བརྩིས་ནས་ཁུང་ཙེའི་འདྲ་བརྙན་དང་མིང་བྱང་ལ་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་གིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཁུང་ཙེའི་མི་བརྒྱུད་ལ་ཀུང་གི་གོ་གནས་གནང་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཐོག དཔྱའི་ཀུང་འདི་ཁུང་ཙེ་ནས་རྩིས་པའི་མི་རབས་དོན་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས《ཐུའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐར》གསལ། 《མཁར་ནག་ལོ་རྒྱ་བའི་ཆོས་འབྱུང》ལས་བྱམས་པ་འབུམ་གླིང(དེང་སང་ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡུང་ཆིན་རྫོང་ཁོངས་ཟླ་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པ)གི་བྱམས་པ་དེ་ཀོང་ཙེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཞེངས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཀོང་ཙེ་དང་མིང་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འདྲ། ཁུང་ཙེའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཙམ《ཐུའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐའ》ཀན་སུའུ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བརྟོན་པའི་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༩༦ནས༢༩༨དང་ཤོག་གྲངས༦༠༢ནས༦༠༦བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀོང་ཙེ་གང་། རི་མོ་འབྲི་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཚོན་བླུགས་སའི་ཀོང་བུ་སྣ་ཚོགས་འཇུག་སའི་སྣོད་སྒྲུད་གྲུ་བཞི་ཞིག་སྟེ་ཚོན་

མདོག་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཛི་དགོས་ཀོང་བུ་གཡའ་མེད་པ་ཛ་སྟོད་ལྟ་བུ་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་སྦྲངས་ཏེ་ཀོང་བུ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཁ་འཐོར། མགོ་མཇུག་ལྡོག་པ་སོགས་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་སྣོད་སྒྲོད་དྲ་མིག་ཅན་ཞིག་ནང་དུ་འཛོག་གི་ཡོད།

ཀོང་རྩེ་འཕྲུལ་རྒྱལ། འདི་ལ་བོད་ཡིག་ཐོག་བཤད་སྲོལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་མཆིས་པ་ལས། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཨུགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༠༨ཐོག་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐའི་ཙུང་ངམ་ཀོང་ཙེ་འཕྲུལ་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་དང་མཇལ་ཞེས་འཁོད་པ་འདི་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་ལ་བཟོ་བོ་མཁས་པ་ཀོང་ཙེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་ལས། ཐང་ཐའི་ཙུང་ལ་ཀོང་ཙེ་འཕྲུལ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མིང་སྨྲ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་བརྗོད་སྲོལ་མི་སྣང་ལགས།

ཀོང་འཛིན་ཞལ་མི། དེ་སྔ་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་མཆོད་ཁང་སོ་སོའི་མཆོད་ཀོང་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྐྱིལ་འདྲེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཞལ་མི།

ཀོང་ཡུལ་བྲེ་སྣ། འདི་ལ་དཔེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀོང་ཡུལ་སྦྲི་སྣ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ཤོད་སྲོལ་ལ་སྔར་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་མེས་པོ་སྤྲེའུ་དེ་དག་རྣམས་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་ནས་ཀོང་པོར་ཡུལ་འཕོས་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ་ཡིན་སྐབས་སྤྲེ་སྣའི་སྤྱོངས་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག

ཀོཥ་ན། (གསེར་གྱི་ས)རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ཀོང་ཀུན་ཕུ་ར་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཅིང་། 《ཐང་སན་རང་རྣམ》ཁྲིས་མའི་ཤོག་གྲངས༡༣༣བ༡ལས། ཀོང་ཀ་ན་པུ་རིའི་ཡུལ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལི་དབར་ལྡཱ་སྟོང་ལྷག་དང་། མཁར་གྲོང་ཆེན་པོའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ལི་དབར་སུམ་ཅུ་ལྷག་ས་རྒྱ་ལེགས་ཙམ་དང་། གནམ་གཤིས་དྲོད་ཤས་ཆེ་བས་འབྲུ་རིགས་གང་ཡང་འདེབས་འཚང་བ། མིའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལུས་རྩུབ་ཅིང་སྒྲོ་བུང་བ། སློབ་སྦྱོང་ལ་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བརྩི་བཀུར་ཆེ་བ། གཙུག་ལག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ནང་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཚོ་ལྷག་བཞུགས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པར་སྦྱོད་པ། ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་མཁན་འདྲེས་མར་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་ཉེ་ཡོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པ་རྣམས་འདུལ་ཁྲིམས་དང་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བར་སྲུང་བ་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་གཙང་ཁང་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཁྲིན་ཁྲུ་བརྒྱ(འདོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ)ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་དབུ་ལ་བཞེས་པའི་སྒྲོག་ཞུ་མཐོ་ཚད་ཁྲུ་དོ་ཙམ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲ་རྒྱན་མང་པོས་བཏབ་པ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུག་པ་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་གཙང་ཁང་ཞིག་ན་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་སྣ་བ་བྱེ་བ་རིས་བཞེངས་པའི་ཙནྡན་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡོད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཤིང་ཏཱ་ལའི་ནགས་ཚལ་རྒྱ་ཁྲིན་རྒྱང་གྲགས་སུམ་ཅུ(འདོམ་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང)ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་སོགས་གོང་གསལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དེར་གསལ་ཞིང་། ཡུལ་འདི་དང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་གཉིས་ཐག་ཉེ་བར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《གསང་རྒྱུད་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ》ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཀོཏྟིང་གོ་ཤྲི། རྒྱ་སྐད་དུ(灌顶国师)དོན་ནི་གོང་མ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་གནང་མཁན་གྱི་བླ་མའི་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་ཡིན།

ཀོཙ་བ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངོས་སློབ། སྐུ་འཁྲུམས་གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༧༡)ལོར་སྐར་མ་ཐང་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་པདྨ་འཚོའི་སྲས་སུ

འབྱུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་བཅུ་བདུན་གྱི་བར……
འབྱུངས་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དགོན་གསར་དུ་ཆོས་ཞུགས་
གནང་སྟེ། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་བཀའ་
མང་པོ་གསན། ཀླུ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོ…
ཌྲོན་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས།
དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་ཁྲུ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས…
མཐུན་རྐྱེན་གནང་བ་ལྟར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། དགའ་
ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྒོམ་སྡེ་ཤར་པ་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསྟེན་ནས་བསླུས་གྲྭ་དང་།
ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་མཛོད་བཅས་སློབ་གཉེར…
གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་མེ་སྤྲེལ་ལོར་དགེ་བཤེས…
གླིང་བསྲེའི་དམ་བཅའ་བཞག དེའི་ཕྱི་ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་
པོར་ཕེབས། དཀྱིལ་ཁང་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན……
ནས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར……
བརྒྱད་པ་ས་ཁྱི་ལོར་དབེན་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་
ཆོས་མང་དུ་གསན། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་
བཞུགས་ནས། མཁན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་
ནས་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འགྲེལ་པ་སོགས……
གསན། གཞན་ཡང་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་པ་སློབ་དཔོན…
ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་བྲག་
པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི……
དབང་ཁྲིད་ལུང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ཤིང་
འབྲུག་ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་མེ་
སྤྲེལ(༡༦༡༦)ལོར་སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་
བདུན་གྱི་རིང་འཆད་ཉན་དང་གཏོང་སྒོ་སོགས་གོང་འཕེལ་
དུ་བསྐྱངས་ཏེ་ཁྲི་ཐོག་དགོངས་ཞུ་གནང་རྗེས་ཨན་ཆུང……
གནམ་རྫོང་། ཏོད་པོ་རྫོང་། བྲག་དཀར་རི་ཁྲོད་བཅས་
སུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད། དགོན……
གསར་རི་ཁྲོད་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་རྫོང་བཏབ་རྗེས་དེར་བཞུགས་
ནས་སློབ་མ་མང་པོར་རང་རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་ཆོས……
བཀའ་སྩལ། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་ཤིང་ཕག(༡༦༣༥)ལོར་
ཨ་རྫེའི་ཡུལ་དུ་དགོངས་པ་རྫོགས། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་
བཞེངས་པ་ཀཽ་དགོན་པར་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ཤུང……
བསྡུས་ཤིང་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཤོག……
གྲངས་༡༡ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]
པའི་ནང་དུ་ཡོད།

ཀཽ་བ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར། རྗེ་འདི་ཉིད…
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་སྨད་ཙམ(༡༣༠༠ཡས་མས)དུ་ཁྲི་ཀའི…
ཨར་རྐོང་ཀཽ་བ་ཚང་དུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་ཡི་
གེ་འབྲི་ཀློག་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས…
བཟུང་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་འབྲས་ལྟར་སྲིས་སྲུང་མཛད། ཀླུ…
དབེན་གྱི་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་བླ་མ་སོགས་བལ་བོད་ཀྱི་མཁས་
གྲུབ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས……
རིག་པའི་གཤེས་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན་སྦྱོང་མཛད་དེ…
མཁས་པའི་སྙན་པ་ཐོབ། འགག་ཟའི་ཡུལ་དུ་ཆུ་མེད་པས་
རྗེ་འདིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གདལ་སྟེ་གྲམ་པའི་ཆུ……
ཀླུང་རི་ཐང་མང་པོའི་འོག་ནས་འགག་ཡུལ་དུ་དྲངས་པས་
དེ་ནས་བཟུང་ཀཽ་བ་རི་འཕྲུག་པར་གྲགས། མཚན་སྙན་
གྲགས་ཆེ་བས་རྟོར་མོག་ཁག་གིས་བླ་དཔོན་གཉིས་ཀ……
མཛད་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཀཽ་བ་དགོན་
པ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ……
བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས……
མཁན་པོ་དང་ཀཽ་བ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར་གྱིས……
སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་
ཆེན་གྱིས་བྱ་ཁྱུང་མཁན་རབས་དང་པོ་མཛད་དེ་སྐུ་འདས་
རྗེས་ཀཽ་བ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར་གྱིས་གདན་ས……
བསྐྱངས་པས་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པའི་གདན་རབས་གཉིས་པ…
ཡིན། མཐར་ལོ་བའི་བྲག་དཀར་ན་སྐུ་འཇའ་ལུས་ལ་གྲུབ་
པར་གྲགས་སོ། །

ཀཽ་ཤམ་བྷི། རྒྱ་གར་མ་ག་དྷའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི……
ཡུལ་ཞིག་སྟེ《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༥༥ལས་མ་ལྷ་

ཕའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀོའུ་ཤམ་རྡི་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《མདོ་མཛངས་བླུན》ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་ལེའུར། ཀོའུ་ཤམ་རྡིའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ན་ཞེས་དང་། 《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ལེའུ་ཞེ་གཉིས་པར་གྲོང་ཁྱེར་སྣྲ་སྲྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ན་ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ན་མ་ལྷ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མིང་དང་། ཀོའུ་ཤམ་རྡི་ནི་ཡུལ་གྲུ་དེའི་ཆ་ཤས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྣྲ་སྲྲོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ནའི་སྲིད་དབང་གནས་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་མིང་ཡིན་པ་བཅས་སུ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་དབྱར་གནས་ཐེངས་དགུ་པ་ཀོའུ་ཤམ་རྡིར་མཛད་པ་དང་། གཏད་རབས་བདུན་གྱི་ལྔ་པ་འཕགས་པ་རྡི་རྡི་ཀ་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ལོ་མང་པོའི་རིང་བསྟུན་ནས་ཡུལ་འདི་རང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐང་སན་བླ་མ་ཡུལ་འདིར་ཕེབས་སྐབས་ཡུལ་འདིའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་དྲུག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་། མཁར་གྲོང་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་རྒྱང་གྲགས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ། ས་རྒྱུ་ལེགས་ཤིང་གནམ་གཤིས་དྲོ་བ། འབྲས་བུ་རིགས་གསུམ་དང་། བུར་ཤིང་འཕེལ་བ། མིའི་རང་བཞིན་གཏུམ་ལ་རྔོད་པ། དཔའ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་སློབ་སྦྱོང་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་དད་ཏ་ཅང་ཆེ་བ། གཙུག་ལག་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ནང་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ན་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མཁར་གྲོང་དེའི་ནང་དུ་ཁྱིང་ཁང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་དཔངས་སུ་ཁྲུ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཙན་དན་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་དབུ་ཐོག་ན་རྡོ་ལས་བཀོས་པའི་གདུགས་ཕུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཙན་དན་རྗོ་བོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་པ་དེའི་ཚབ་ཡིན་པ་སོགས་གནའ་རབས་ཤུལ་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་གཟིགས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་ཐང་སན་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཆེན་པོ་ཐང་གུར་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་ཐྲིས་མའི་ཤོག་གྲངས༨༣ནས༨༥བར་གསལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས། ཕ་ར་ཀྲ་སི་ནས་ཨ་ལ་ཧ་བ་ད་དང་། དེ་ནས་མལ་ལེ་མང་ཙམ་སོང་བ་ན་ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཀོའུ་ཤམ་རྡིའི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་ཡང་མིང་ལ་ཀོ་ཤམ་ཟེར་ཞིང་། སྔོན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་པའི་ཤུལ་གྱི་ལྷགས་རི་རྣམས་ཞིང་ཁའི་དཀྱིལ་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ལྷགས་རི་ཞིག་པོ་དེའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀ་མེད་ཀྱིས་བསླངས་པའི་རྡོ་རིང་ཐོག་ཚད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཁྲིམ་བདག་གདངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་སྐབས་བཞེངས་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཤུལ་དང་། ཡུལ་དེའི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རི་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐང་ཡིན་པ་དང་། བད་ས་ཞེས་པའི་ཡུལ་དང་། ཀོའུ་ཤམ་རྡི་ཞེས་པ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས། ཞིབ་པར《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༨ནས༡༡༡བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀོར་ཀོར་འོང་། འཁོར་ནས་ཡོང་ཞེས་པའི་དོན།

ཀོ་ཞི་ལ། གཤམ་དུ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཏན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཀི་ཀི སྐར་ལྔ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཧ་པའི་ཉིན་ལམ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི་ས་དབུས་སྟོད་འཆུམ་མདའ་ཁུལ་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་ཁྲིམ་གཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ(རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག༡༡༨༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག༡༢༢༠ལོ་བར)སྐུ་རྟེན་ཐུགས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བཏབ་པའི་དགོན་རྙིང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་འཁྲིན་ལས་དབུས་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཁྱབ་རྗེས་དགེ་དགོན་དུ་གྱུར། མཁན་པོ་ནི་དབུས་སྟོད་བྲག་དཔར་གྲྭ་ཚང་དང་གཅིག་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། སྔ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་

གྲུ་པ་ཨང་གཉིས་པའི་གྲས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ། སྔགས་ཚིག་རྣམས་རྒྱུད་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པ་འདྲ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དང་། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་། སེ་ར་བྱེས། བྲག་དབར་དགོན་པ་བཅས་སུ་འགྲོ་ཞེས《བེ་སེར》ལས་བཤད།

ཀྭ་ཙ། རྒྱ་སྐད་དུ་ཀྭ་གྲུའུ་ཞེས་པའི་མིང་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ། དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཨན་ཞི་རྫོང (安西县) ཁོངས་སུ་ཡོད། (ཙ)

ཀྭ་འོད་མཆོག་གྲགས་པ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་མ་བཙུགས་ཀོང་དུ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་འདུལ་བ་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཁམས་སུ་ཕེབས། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་བཤད་པ་གསན་ཚུལ《དེབ་སྔོན》དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གཉིས་ཀར་གསལ་ཞིང་། དེ་ལས་ཞིབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་མ་མཐོང་ལགས།

ཀྲུན་ཧེ་ཟེར། རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། དེར་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་རྟེན་བཞུགས།

ཀྱི་ཧུད། ཀྱི་ཧུད། སྡུག་བསྔལ་ལམ་སྨྲ་ངན་བྱེད་པའི་ཚིག (ཙ)

ཀྱི་ཚོ་སྟོད་པ། དེ་སྔོན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དབུས་གཙང་མཁས་པ་མི་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཁན་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་བའི་གྲས་ནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་སློབ་མ་ཨ་མེས་གཞུ་གཅིག་ལ་མཁན་བུ་བཞི་སྟེ། ༡. ཁྲི་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱིས་ཨོང་སྨ། ༢. ས་བད་བཙུན་ཚུང་གིས་བྲང་ཚུང་། ༣. རྒྱ་སྟོན་ཨ་ཙ་དེ་ཕས་སྤོ་ཏ་སྨ། ༤. འདར་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ས་ར་ཕུག་བཅས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ཁྲི་ཚོ་དང་། བྲང་ཚོ། རྒྱ་ཚོ། འདར་ཚོ་བཅས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ལ་ཀྱི་ཚོ་སྟོད་པ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀྱི་ཚོ་བར་པ། དེ་སྔོན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་གཙང་གི་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཁན་བརྒྱུད་འཛིན་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་སློབ་མ་སྤང་གིས་འབྲིས། ཞང་ཚུལ་འཕགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུས། ཀོང་པོ་ཐར་པ་རིན་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་གཟྲ་སྟོན་འཕན་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱིའི་ལྷེ་མཚམས་དང་། རྒྱན་མཁར་སྟག་ལུང་ལྷེ་བཙུན་དཀར་པོས་ཨང་ཡིག གཡུང་སྟོན་རྫ་ཀ་རིས་བ་འོར། ས་ཤབ་རྩེ་ལྷ་ཁང་བཅས་བཟུང་བ་ལས་གཟྲ་ཚོ་དང་། ཀོང་ཚོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་སྤྱི་མིང་ཡིན།

ཀྱི་ཚོ་སྨད་པ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་དྲུག་བྱུང་བའི་ནང་གསེས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་སློབ་མ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་ཤངས་མཁར་ལུང་དང་། ཀྱི་རི་སྒང་ར། ཞུག་གི་ཤུ་ལུང་བཅས་བཏབ་ནས་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་རིམ་བཞིན་སྒང་ཚོ་དང་། ཤུ་ཚོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ལ་ཀྱི་ཚོ་སྨད་པ་ཟེར།

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་དྲུག་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཁན་བརྒྱུད་འཛིན་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་གཙང་སྟོད་ཁུལ་དུ་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙང་གི་ཉང་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཀྱི་ཚོ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན།

ཀྱི་རི་ལྡོན་སྟོན། འདི་ལ་ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་གྲས་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐོར་བཤད་པའི་ཐད་ཡུལ་སྐྱི་རི་ལྡོང་སྟོན་ན་ཞེས་དང་། 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་ཡུལ་ཀྱི་རི་ལྡོངས་སྟོན་ཞེས་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་ཙམ་སྣང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་མིང་ལ་ཆོས་འབྱུང་གསུམ་ཀར་རྒྱལ་པོ་སྐྱི་རྗེ་རྨང་པོ་ཞེས་མཐུན་པར་བྱུང་བ་དང་། བློན་པོའི་མིང་ལ《ལྡེའུ

ཆོས་འབྱུང་》དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གཉིས་ཀར་བློན་པོ་ངམ་དང་འབྲོ་ཞེས་མཐུན་ཀྱང་། 《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང》ལས་བློན་པོ་ཤེའུ་དང་སྣུག་ཅེས་མི་འདྲ་བ་སྣང་། གོང་གསལ《ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱལ་ཕྲན་དེའི་བློན་པོ་ངམ་དང་འབྲོ་གཉིས་ཡིན་པར་བཤད་ཚུལ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སྐྱི་རི་ལྡང་སྟོན་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་བོད་དབུས་གཙང་རུ་བཞིའི་རུ་ལག་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ངེས་ཏེ། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཀས་བཅད་མཛད་སྐབས"གཙང་སྟོད་གཙང་སྨད་འབྲོ་དང་ཁྲུང་པོའི་ཡུལ"ཞེས་སྟོན་དུས་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྐྱེ་ཁག་རྣམས་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྗེ་བློན་སོ་སོས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་དབང་རིས་རྣམས་སྔར་ཡོད་རང་འཇགས་སུ་འཇོག་གནང་ཐོག ཁོང་ཚོར་རང་ཁོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེ་ནས་དཔོན་རིགས་ཀྱི་གོ་གནས་བསྐོ་གཞག་གནང་ཡོད།

ཀྱི་ཧྲུན། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་ཐོག་གཉིས་པའི་ཁྲི་ལོ་ཅེན་ཝུན(建文)ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྒྲ་མ་དག་པ་སྟེ། གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དངོས་ལ་མིང་ཧུའི་དི(明惠帝)ཟེར་ཞིང་། ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཅེན་ཝུན་ཟེར་བ། སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་དུས་ཚོད་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཡོས་ནས་ཆུ་རྟ(1398ནས1402)ལོའི་བར་ལོ་བཞི་ལས་མེད།

ཀྱིན་ལྷ་ཟེ། སྔོན་དུས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལང་གྲུ(凉州)མཁར་ཡོད་ས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་སུམ་ཅུ་ཕྱིན་པ་ན་རྟེ་མོ་ཏུང་སྡེ་ཤག་མོ་སྡེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལི་དབར་ལྔ་སོང་བ་ན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ཅན(ཏུ་ཕི་ལི་ཡིན་མིན་བརྟག)གྱི་དུར་ས་ཡོད་སར་དགོན་པ་བཞེངས་པའི་མིང་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཀྱིན་ལྷ་ཟེ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་དབང་གི་སྡེ་ཟེར་བ་ལྷ་ཁང་དགུས་མཛེས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཞེངས་པ་གནང་བའི་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་དང་། མགོན་པོ་གུར་གྱི་སྐུ་བརྙན། རྒྱལ་པོ་གོ་དན་འཁོར་བཅས་ལ་དབང་གནང་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་རྡོ་ལས་བྱས་པ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཉེ་སྲས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ། ད་དུང་ཉེ་འདབས་ལྷ་ཁང་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་སོགས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་གོང་གསལ་དེར་གཟིགས།

ཀྱིབ་ཀྱིབ་པོ། གཡོང་བུ། (ཙ)

ཀྱིམ། ཁྱིམ། (ཙ)

ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་མ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའམ《དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད》ནས་གསུངས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལ་རིགས་བསྡུས་དང་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་ལྷ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རིགས་བསྡུས་ལྷ་ཞེ་ལྔ་མ་དང་། རིགས་བསྡུས་ལྷ་ཉེར་ལྔ་མ། དེ་ལ་སྒོ་མ་བཞི་བསྣན་པའི་ལྷ་ཉེར་དགུ་མ་བཅས་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད《རྡོ་རྗེ་གུར》ལས་གསུངས། རིགས་སོ་སོ་བ་ལ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ། 1. སྐུ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། 2. གསུང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། 3. ཐུགས་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། 4. སྙིང་པོ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་བཅས་རིགས་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར《རྩ་རྒྱུད》ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཡབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། ཡུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔས་བསྐོར་བ་ནི། 《རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》དང་། ཀྱེ་རྡོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད《རྡོ་རྗེ་གུར》ལས་གསུངས། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་རིགས་གཞན་བཞི་ནི《བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར》ལས་གསུངས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་མེད་པ་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལྷ་མོ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ནི། བདེ་མཆོག་དང་ཀྱེ་རྡོར་ཐུན་མོང་གི

བཤད་རྒྱུད《སམ་ཧུ་ཊ》ཡི་བརྟག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་བདུན་པར་གསུངས། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྷ་བཅུ་བདུན་ནི《བཤད་རྒྱུད་སམ་ཧུ་ཊ》ཡི་རབ་བྱེད་དགུ་པ་དང་ཉེར་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་བཅས་ཞིབ་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་རྡོ་རྗེའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་མཛོད》དང་། གཞན་ཡང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཀྱེ་རྡོར་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས། ཀྱེ་རྡོར་འདི་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. འགྲེལ་པ་ལུགས་སམ་མཚོ་སྐྱེས་ལུགས། ༢. ཛོག་ལུགས་སམ་མར་ལུགས། ༣. རོམ་བྷི་ལུགས། ༤. ནཱ་རོ་ལུགས། ༥. ནག་པོ་ལུགས། ༦. མན་ངག་ལུགས་སམ་ཐོད་པ་ཅན། ༧. ཞི་བ་སྦས་པའི་ལུགས། ༨. ཀྲྀ་ན་ལུགས། ༩. ལུས་དཀྱིལ། ༡༠. མཚོན་ཆ་ཅན་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དབང་མང་ཆེ་བ་ནི་ཐོ་ཡོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ནང་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ས་སྐྱ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི《སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཀུན་བཏུས》ནང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་མན་ངག་ལུགས། སྙིང་པོ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པ་དང་མཁྱེན་རྟོགས་མཉམ་པར་གྲགས་པ་གྲུབ་ཆེན་ཌོམ་བྷི་ཧེ་རུ་ཀཿཡི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས《བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར》གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་མི་ཐུབ་ཟླ་བས《སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་པ》སོགས་མཛད་པ་དེར་ཀྱེ་རྡོར་མན་ངག་ལུགས་ཞེས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་རིམ་བྱོན་བརྒྱུད་ནས་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཀྱེ་རྡོར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ས་སྐྱའི་གསང་ཆེན་སློབ་བཤད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ཡིན། སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༨པར་ཡོད།

ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ། རྩ་བའི་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས། བཤད་པའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར། མན་ངག་གི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སམ་ཧུ་ཏི་འོ། །ཀྱེ་རྡོར་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་བདུན་ཡོད་པ་དང་། འབྲིང་པོ་ལ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་ཡོད། བསྡུས་པ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བརྟག་པ་དང་པོ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནི་ཐོག་མར་འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་། རྗེས་སུ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་འགྱུར་བ་རྣམས་ཁ་སྐོང་མཛད། 《བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར》འདི་རྩ་རྒྱུད་འབྲིང་པོ་འབུམ་ལྔ་ལ་སྟོས་ཏེ་བསྡུས་རྒྱུད་དང་། 《རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》ལ་སྟོས་ཏེ་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བའི་འགྱུར《བཤད་རྒྱུད་སམ་ཧུ་ཊ》འདི་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱེ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཞེད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་འདི་མ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་བཞིན་སྡེ་དགེ་ཞུས་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པར་གསུངས། རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟག་པ་བཅུ་དང་། བརྟག་པ་རེ་རེ་ལ་རབ་བྱེད་བཞི་རེ་ཡོད་པ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ་འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བའི་འགྱུར་ཡིན། གོང་གསལ་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་པོད[ང]པའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། 《རྒྱུད་བམ་ཧུ་ཏི》ནི་རྒྱུད་པོད[ག]པའི་ནང་ཡོད།

ཀྱཻ་རྡོར་འགྲེལ་པ་ལུགས། སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་གྲུབ་ཆེན་ཛ་ལན་ཛ་རི་པས་འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཟེར་ཏེ། མིང་གཞན་མཚོ་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱང་ཟེར། འདི་ལ་ལྷ་གཙོ་འཁོར་དགུ་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་ཟུར་བཀའི་དབང་སྐོར་ཐོ་ཡོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》པོད་བཞི་པ་དང་། ས་སྐྱ་བློ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི《སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཀུན་བཏུས》པོད་[ཚ]པའི་ནང་དུ་ཡོད་ལགས།

ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག ༡. གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་རྣམ་སྣང་གི་ཡན་ལག ༢. དབང་བསྐུར་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡན་རིན་འབྱུང་གི་ཡན་ལག ༣. བདུད་རྩི་མྱང་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག ༤. བསྟོད་པ་རིན་འབྱུང་གི་ཡན་ལག ༥. མཆོད་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ༦. རྗེས་ཆགས་རྡོར་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

ཀྱཻ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན། བཤད་རྒྱུད་སམ་བུ་ཊའི་བརྟག་པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྐོར་དབྱིངས་ཏེ་ཏྟ་ཀ་ཞེས་པ་དེ་ཡི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཀྱཻ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། བཤད་རྒྱུད་སམ་བྷུ་ཊིའི་བརྟག་པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་དགུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱཻ་རྡོར་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་ལ་མཚོན་ཆ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་བསྣམས་ཡོད་པས་མཚོན་ཆ་ཅན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་སྟེ། ༡. སྙིང་པོ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ། ༢. ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། ༣. གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ༤. སྐུ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་བཅས་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཀའི་དབང་ནི《རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང》བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་། འདི་ལ་ཟུར་བཀའི་དབང་ཡོངས་སུ་མེད་པ་འདྲ་སྙམ།

ཀྱཻ་རྡོར་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ཆོག གུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་[ག]པའི་ཤོག་གྲངས༧༤ནས༦༠གྲངས༡༡༠

ཀྱཻ་རྡོར་ལྷ་དགུའི་དབང་། འདི་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གོང་དུ་གསལ་བའི་མཚོན་ཆ་ཅན་ཕུད་པའི་གཞན་རྣམས་ལྷ་དགུ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

ཀྱཻ་རྡོར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ནི་ཀྱཻ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་གོང་དུ་ཀྱཻ་རྡོར་མཚོན་ཆ་ཅན་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་རིམ་འབྱུང་བར་རོ་སྙོམས། ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་གཞུང་གི་མིང་ཡིན། དེ་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་མཛད་པ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་པའི་ནང་ཚན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག《ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད》འདི་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེའི་ནང་གསེས་རྩ་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ། ཤློ་ཀ་འབུམ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ《འབུམ་ལྔ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ》ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བ་འདྲ། 《རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ》ནི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བརྟག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཆིག་ཁྱུང་དུར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན། འདི་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་བརྟག་པ་དང་པོ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་དང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། འདི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ

ཤེས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་རྗེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་ཆེན་དང་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ལས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་འགྱུར་ཆད་འགའ་ཞིག་ཁ་གསབ་གནང་ཚུལ《ཀྱེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ། རྩ་རྒྱུད་འདིའི་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་སོ་སོས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་གང་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་ཁྱེར་བའི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་གང་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད》ཤོག་གྲངས༥༠ནས༥༣བར་གསལ། 《ཀྱེ་རྡོར་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》འདི་ལ། རྒྱ་གར་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གསུམ་ཙམ《ཀྱེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》རྒྱུད་པོད[ང]པ་དང[ཙ]པའི་འགོར་བཞུགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ལ། ༡. རྗེ་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། ༢. རྗེ་ཐོགས་མེད་གྲགས་པ། ༣. མེས་སྟོན་ཚོན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ༤ མེས་ཀྱི་སློབ་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་པ། ༥. མཁས་པ་རྒྱ་ནམ། ༦. དཔྱལ་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ༧. སློབ་དཔོན་ཆོས་ལ་དགའ་བ། ༨. རྗེ་སྟོན་རྩེའུ་བཏྲེ། ༩. རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ། ༡༠. ཞེ་སྡང་མགོན་པོ། ༡༡. ཅོག་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ༡༢. འགར་དམ་པ་ཆོས་སྡིངས། ༡༣. སྐྱོགས་སྟོན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། ༡༤ གཉོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས། ༡༥. གཙང་ཚ་རྡོ་རྗེ་བླ་མ། ༡༦. དྭགས་པོ་པཎ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། ༡༧. ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་དང་པོ་བཅས་དང་། གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ཁག་དྲུག་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཙམ་ཡོད། བཤད་རྒྱུད་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་སྐོར་འདིར་མ་བྲིས་ལགས།

ཀྱེའུ། སྐྱེའུའི་བརྡ་རྙིང་།

ཀྱེན་ཁང་། འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཅན་ཁང(建康)ཞེས་པའི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། དེང་སང་གི་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་རྙིང་པ་ཡིན། སྔར་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་མིང་ལ་ཅན་ཡེ(建业)ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཅིན་མིན་ཏིས་སི་མ་གཡེས་ཀྱི་ཅིན་ཤིན་ཁྲི་ལོ་དང་པོ(༣༡༣)ལོར་ཅིན་ཁང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས། རྗེས་སུ་ཅིན་ཤར་མ་དང་། ཆེས། སུང་། ལེའང་། ཁྲིན་རྒྱལ་རབས་ལྷོ་ཐང་སྔོ་མ། ཀྲུ་མིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོ ཞི་བདེ་ལྷ་རྒྱལ། ལྷུགས་ཐག་ལོའི་གསར་བརྗེ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་དུ་བྱེད་སྡོད། དེང་སང་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད།

ཀྱེན་ཙན། མིང་ཐའི་ཙུའུ་ཡི་ཚ་བོའི་མིང་། གོང་དུ་ཀྱི་ཏུན་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་ལུང་བསྟན་མདོ། བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་པར་མའི་མདོ་མང་པོད[ཤཾ]གྱི་ནང《མ་ཧཱ་ཀྲ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད》ཅེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ནི། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་བུ་མོ་གསེར་ཕྲེང་ཅན་ལ་རྨི་ལམ་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བར་དེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཞུས་པས། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལྟས་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། རྨི་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་སྐོར་གཤམ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀྲི་དབེན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ། འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཀྲི་ཡོན(至元)ཞེས་པའི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུའི་ཙུང་ཨོལ་ཇེའི་ཐུའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐོ་ཀེན་ཐེའི་མུར་ཞེས་འབོད་པ་དེས་སྲིད་དབང་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་བཟུང་བའི་ཐོག་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཡོན་ཐུང(元统)དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་དྲུག་

གི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཡོན(至元) དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཀྲེང(至正)བཅས་ཡིན་པས། འདིའི་ཀྲི་ཡོན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཀྲི་ཀྲེང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་ནོར་བ་མིན་ནམ་སྙམ།

ཀྲི་ཡ། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲས་ལ་ཟེར། བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཇི་སྙེད་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་གཤམ་གསལ་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་གཟིགས།

ཀྲི་ཡ་སྒྲུབ་ཐབས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་ཐབས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཕྱག་རྡོར། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། གདུགས་དཀར། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། མི་གཡོ་བ། འོད་ཟེར་ཅན་མ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ། ལོ་མ་གྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་འོག་གི་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཀྲི་ཡ་དོན་གྱི་ལྷ་དྲུག གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྲི་ཡ་དོན་གྱི་ལྷ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལྷ་དྲུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི། ༡. དོན་དམ་པའི་ལྷའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ། ༢. ཡི་གེའི་ལྷ་སྟེ་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ལས་ཡིག་འབྲུའི་ལྷ་ཞེས་གསུངས། ༣. སྒྲའི་ལྷ་འདི་ནི་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀར་ཐ་སྙད་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད། ༤. ཕྱག་མཚན་གྱི་ལྷ་འདི་ཡང་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྙད་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ༥. མཚན་མའི་ལྷ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ལས། འདིའི་ཚབ་ཏུ་གདན་གྱི་ལྷ་ཞེས་ཐ་སྙད་དང་ནང་དོན་གཉིས་ཀ་མི་མཚུངས། ༦. གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འདི་ལ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ལས་སྐུའི་ལྷ་ཞེས་གསལ་བ་ཐ་སྙད་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་ཡང་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད། ལྷ་དྲུག་སོ་སོའི་ངོ་སྤྲོད་སྐོར་གཤམ་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ལྷ་དྲུག་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཀྲི་ཡ་ས་མུཙྪ། རྒྱ་གར་སྐད། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དར་ཐན་ཨ་ཙནྡྲ་འགྲོ་བའི་མི་ཡོང་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན《བྱ་བ་བསྡུས་པ》ཞེས་ཟེར། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་པོད[བུ]པའི་ནང་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། འདིའི་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་ཞེ་ལྔའི་དབང་བསྐུར་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ཞེ་གཉིས《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》དང་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་།《རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར》མི་གསལ་བ་བདེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟེ། ༡. ནོར་རྒྱུན་མ་ལྷ་བཅུ་དགུ། ༢. གཟའ་ཡུམ་རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་ལྷ་ཞེ་དྲུག ༣. གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་ལྷ་སོ་གསུམ་བཅས་བསྡོམས་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡའི་ལྷ་ཚོགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔའི་དབང་བསྐུར་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཚང་མར་ཕྱག་བཞེས་སུ་ཡོད་ཤུས།

ཀྲི་ཡའི་ལྷ་ཚོགས་བཅོ་ལྔ། བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ༡. སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ༢. འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད། ༣. མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ། ༤. གནམ་གང་གི་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ༥. ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྨན་བླ་བཻཌཱུརྻ། ༦. ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ལྷ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས། ༧. ཉི་ཤུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྒྲོལ་མ་བཅས་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་བསྣན་པས་བཅོ་ལྔ་པོ་ཡིན། དེ་ནི་ལྷ་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག

ཀྲི་ཡོག ཀྲི་ཡ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིན་པ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡོ་ག་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་སྐད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ལ་ཀྲི་ཡོག་ཟེར་ཞིང་། དོན་དུ་གསང་

ཐུགས་རྒྱུད་རྡེ་བཞིའི་ནང་གསེས་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན།

ཀྲིཡཱ་ས་ར། རི་དྭགས་ཤིག་གི་མིང་། འདི་ལ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དུ་ཀྲིཡཱ་ཤ་ར་དང་འདི་གཉིས་གདམ་ག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། བོད་སྐད་དུ་དོན་འགྱུར་བྱས་ན་ནག་ཁྲ་ཞེས་པ་སྟེ། བོད་སྐད་ནང་ཁྲི་སྣན་ས་ལེ་ཟེར་བ་གོང་གི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ནམ་སེམས།

གྲུང་ཐང་རྒྱས་དཔྱད། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཁྱིལ(༡༧༨༨)ལོར་གོར་ཁས་བོད་ས་གནས་སུ་བཙན་འཛུལ་དམག་འཁྲུགས་བསླངས་བར་བརྟེན་མན་ཆིང་གོང་མ་ཆེན་ལྕང་གིས་ནང་བློན་གྲུང་ཐང་ཧྥུ་ཁང་ཨན(中堂福康安)དང་། དམག་དཔོན་ཧེ་གུང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་མངགས་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་འབྱོར་ནས་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་རྗེས་གྲུང་ཐང་ཧྥུ་ཁང་ཨན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གོང་མ་ཆེན་ལྕང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཆུ་གླང(༡༧༩༣)ལོར《ལུགས་སྲོལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ》ཞེས་པ་གཏན་འབེབས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་། དོན་ཚན་ཁག་གི་མིང་བྱང་གཤམ་གསལ།

༡. སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་སྐོར། ༢. རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་སྣ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ལྷ་ས་བར་སྡོ་རྒྱུན་ཡོང་ཕྱོགས་སྐོར། ༣. བོད་དངུལ་ཊམ་ཀ་ལྟད་མེད་དང་། ལྟད་ཅན་གྱི་འཛའ་ཐང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར།
༤. ས་གནས་ཀྱི་དམག་དཔུང་སྒྲིག་གཞི་འཛུགས་ཕྱོགས་སྐོར། ༥. དམག་སྒར་ཁག་གི་དམག་དཔོན་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར། ༦. དམག་ཕོགས་སྤྲོད་ཕྱོགས་སྐོར། ༧. དམག་མིའི་གོ་མཚོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར། ༨. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏོང་ཡོང་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྔོན་དཔྱད་གཉིས་སུ་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ལ་སྙན་འབུལ་བྱ་དགོས་སྐོར། ༩. གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་འགོག་པའི་དམག་འཁྲུག་རིང་གི་ལམ་ཁེལ་མི་སེར་རྣམས་ལ་ལོ་གཅིག་བར་ཁྲལ་ཆག་བཏང་བའི་སྐོར། ༡༠. བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི། བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་བཅས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་གྲོས་བསྡུར་བྱ་དགོས་སྐོར། ༡༡. བཀའ་བློན་དང་རྩིས་དཔོན་སོགས་དཔོན་རིགས་རྣམས་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར། ༡༢. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྐུའི་ཉེ་རིགས་རྣམས་ནས་གཞུང་དོན་ལས་ཀར་ཞེ་ཧྲུས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་སྐོར། ༡༣. བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གཉིས་སྔོན་དཔྱད་གཉིས་སུ་ས་སྐོར་དང་རྩལ་སྦྱོང་འགྲོ་ཕྱོགས་སྐོར།
༡༤ ཕྱི་རྒྱལ་ཁུལ་ནས་ཡིག་འགྲུལ་འབྱོར་སྐབས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ལ་ཞུས་ནས་ལན་གཏོང་དགོས་སྐོར།
༡༥. བལ་བོད་ས་མཚམས་གཉའ་སྐྱིད་རོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་འོང་དོ་དམ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར། ༡༦. ས་མཚམས་ཁག་གི་རྫོང་དཔོན་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར། ༡༧. ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་གོ་གནས་འཕར་ཕྱོགས་སྐོར། ༡༨. དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཁག་གི་མཁན་པོ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར།
༡༩. ཊམ་ཀ་གསར་རྙིང་གི་འཛའ་ཁྲད་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལེན་བྱ་དགོས་སྐོར། ༢༠. སྐྱིད་གྲོང་དང་གཉའ་ནང་བརྒྱུད་ནས་དངོས་རིགས་འབྱོར་གྲུས་ལ་ཨ་ཁྲལ་འཕར་མ་ལེན་མི་ཆོག་པའི་སྐོར། ༢༡. གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གསུམ་གྱི་མི་སེར་རྣམས་ཁྲལ་རིགས་འཁོད་སྙོམས་བྱ་དགོས་སྐོར།
༢༢. དགོན་ཁག་ཆེ་ཆུང་གི་བླ་མ་དང་གྲྭ་པའི་ཁ་གྲངས་མིང་ཐོ་ཞིབ་བཀོད་བྱ་དགོས་སྐོར། ༢༣. བོད་ལྗོངས་ནས་ས་གནས་གཞན་དག་ལ་བླ་མ་ལ་མཁྱེན་ཡོན་ཆེ་རིགས་གདན་ཞུ་བྱས་སྐབས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ལ་ལམ་ཡིག་ཞུ་དགོས་སྐོར། ༢༤ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱི་བཀའ་ཤོག་མེད་པར་ཧ་ཝུལ་བསྐུལ་འདེད་མི་ཆོག་པའི་སྐོར།
༢༥. ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་གཏོང་དགོས་རིགས་རྣམས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ལ་ཞུས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་སྐོར། ༢༦. དཔོན་དམག་གི་རྩལ་སྦྱོང་ལ་དགོས་པའི་རྫས་མདེལ་བཟོ་སྐྲུན་དོ་དམ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར།
༢༧. བཀའ་བློན་དང་མདའ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཐབས

ཕ་གཞིས་རྣམས་རྙིང་པ་འཕོས་སྐབས་གསར་པར་རྩིས་སྤྲོད་བྱ་དགོས་སྐོར། ༢༦. བླ་མ་དགེ་འདུན་སོགས་ཀྱི་ཕོགས་ཐོབ་རྣམས་དུས་ཚོད་ལྟ་བསྟར་དང་ཕྱི་འགྱངས་མེད་པར་སྤྲོད་ཡིན་བྱ་དགོས་སྐོར། ༢༧. ས་གནས་ཁག་ལ་ཆེད་གཏོང་བྱས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་གཞུང་འབབ་ཁྲལ་རིགས་སྐྱག་ཐེས་དང་འཕར་ཡིན་ཆད་འཛོག་མེད་པར་གཙང་འབུལ་བྱ་དགོས་སྐོར་བཅས་ཡིན། ཞིབ་ཆ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཚན་པས༡༨༨༡ལོར་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་བདམས་སྒྲིགས》ཤོག་གྲངས༡༣༡ནས༡༤༥བར་གསལ།

ཀྲུང་ཐང་ཧྥུ་ཁང་ཨན། (中堂福康安)མན་ཆིང་གོང་མ་ཆེན་ཞུང་སྐབས་ནང་བློན་གསེར་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད(ཨུ་ཀྲུང་ཐང་། ཧོ་ཀྲུང་ཐང་། ཧྥུ་ཀྲུང་ཐང་། ཨུ་ཡིའུ་ཀྲུང་ཐང་)པའི་གྲས་དང་། སྲིད་དོན་དང་། དམག་དོན་ཐོག་བྱས་རྗེས་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། མི་རིགས་ནི་མན་ཇུ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། རུས་མིང་ཧྥུ་ཁྲའེ། མིང་གཞན་ཡའོ་ལིན་ཡང་ཟེར། མན་ཆིང་སྐབས་ཏཱ་ཞོའི་ཧི(大学士)ཧྥུ་ཧེང་གི་བུ་ཡིན་པས་བཙུན་མོ་ཤའོ་ཞན་གྱི་ཚ་བོར་འགྲོ། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གི་སྐབས་ཧུ་པུ་ཧྲང་ཧྲུ(户部上书)དང་དམག་དོན་བློན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་གནང་ཞིང་། སྔ་རྗེས་སུ་ཡུན་ནན་དང་། ཀུའེ་ཁྲིན། མིན་ཀྲེ (ཧྥུ་ཅན་དང་ཀྲེ་ཅང)བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་བྱེད་སྒོང་ཞིང་། ཏཱ་ཞོའི་ཧི་དང་། པའི་ཅིའི་འཇའ་ས་ཐོབ། ཁོང་གིས་ཆུ་ཆེན་དང་། ཐའི་དབན། ཀན་སུའི་ཧུད་རིགས། ཧུའུ་ནན་དང་། ཀུའི་ཀྲེའུ་མིའོ་རིགས་བཅས་ཀྱི་གྱེན་ལོག་ལ་དྲག་གནོན་བྱས་པ་དང་། ལོ་མང་རིང་དམག་དཔུང་གི་འགོ་གཙོ་བྱས་ཏེ་ཚད་ལས་འདས་པའི་རྒྱས་སྤྲོས་དང་རྒྱུད་ཐོས་ཚབས་ཆེ་བཏང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྲུགས་གཞན་ཞིག་ནས་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བ་དང་། བོད་ས་གནས་དང་མིས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཀྲུང་ཧྥུ་ཁང་ཨན་ནི་སྲིད་གཞུང་དང་གོང་མར་གཞུང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་དོན་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ལ་བློ་གྲོས་མྱུར་བ། སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དྲང་པོའི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་འཁྱེར་དུ་ཁྱེར་བསྒྲོད་པའི་བློན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་ཡོད། ཁོང་གིས་བོད་དུ་ལས་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམ་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བའི་དམག་དོན་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་བླངས་པ། ༢. བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལས་དོན་དང་དམག་དོན་དོ་དམ་ཐད་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད་རིམ་གྲས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་དང་ལྷན་དུ་གོ་བསྡུར་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཆུ་སྐར(༡༧༩༣)ལོར་ལུགས་སྲོལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་གཏན་འབེབས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ། ༣. བོད་ས་གནས་ཀྱི་ནོར་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དང་དོ་དམ་ཤུགས་སྟོན་རྒྱག་ཆེད་རྒྱ་བོད་ཡི་གེ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དངུལ་སྒོར་གསར་པ་རིགས་གསུམ་གཏན་འཁེལ་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཐོག ཚོང་དོན་སྒོ་དབྱེའི་སྲིད་ཇུས་དང་ཟླུང་འབྲེལ་གྱི་ངོ་དམ་ལམ་ལུགས་ནན་པོ་བཟོས་པ། ༤. ཁྲལ་ཨུལ་ལམ་ལུགས་རྙིང་པ་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གསུམ་ཁྲལ་ཨུལ་ཐོག་དམིགས་བསལ་རེ་ཟླང་ཕུད་པའི་དེ་བྱིངས་འདུར་སྐྱབ་འཁོད་སྐྱོམས་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཧྲ་ཡའི་བླ་མ་དང་ཨམ་བན་གྱི་བཀའ་མེད་པར་ཏ་ཨུལ་སྐྱུལ་འདེད་མི་ཆོག་པ་བཟོས་པ་དེས་གཞུང་རྒྱུགས་མི་སེར་རྣམས་ཁྲལ་གྱི་ཁུར་པོ་ཡང་དུ་བཏང་བ། ༥. དཔོན་རིགས་རྣམས་ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ནས་བསྐོ་གཞག་དང་། གོ་གནས་རིམ་བཞིན་འཕར་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་བཟོས་པ། ༦. དམག་དོན་རྩལ་སྦྱོང་དང་། ཇུས་མདེལ་བཟོ་སྐྲུན། དམག་ཕོགས་གཏན་ཁེལ། དམག་མིའི་གྲངས་འབོར་གཏན་ཁེལ་སོགས་དམག

དོན་དོ་དམ་ལ་ཞུགས་སྟོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱས་ཡོད། གོང་གསལ་གྱི་ལས་དོན་དེ་དག་བཀས་བསྐོད་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་ཐབ་ལམ་ལུགས་སྲ་བརྟན་གཏོང་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཐད་ནས་མཐའ་མཚམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། མེས་རྒྱལ་གོང་དུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་གཏོང་བ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་ཡོང་བར་ཕན་པ་ཡོད་པའི་ལས་དོན་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀྲི་མཛལ། མདོ་ཁམས་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་མ་ཤེས།

ཀྲའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ།

ཀྲའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི། ༡. ཀྲའུ་ཕིང་ཝང་། ༢. ཀྲའུ་ཧྭན་ཝང་། ༣. ཀྲའུ་ཀྲོང་ཝང་། ༤. ཀྲའུ་ལི་ཝང་། ༥. ཀྲའུ་ཧུའི་ཝང་། ༦. ཀྲའུ་ཞང་ཝང་། ༧. ཀྲའུ་ཆིང་ཝང་། ༨. ཀྲའུ་ཁུའང་ཝང་། ༩. ཀྲའུ་ཏིང་ཝང་། ༡༠. ཀྲའུ་ཅན་ཝང་། ༡༡. ཀྲའུ་ལིང་ཝང་། ༡༢. ཀྲའུ་ཅིན་ཝང་། ༡༣. ཀྲའུ་ཏའོ་ཝང་། ༡༤ ཀྲའུ་ཅིང་ཝང་། ༡༥. ཀྲའུ་ཡོན་ཝང་། ༡༦. ཀྲའུ་ཀྲེན་ཏིང་ཝང་། ༡༧. ཀྲའུ་ཨེད་ཝང་། ༡༨. ཀྲའུ་སི་ཝང་། ༡༩. ཀྲའུ་ཁའོ་ཝང་། ༢༠. ཀྲའུ་ཝེད་ལེས་ཝང་། ༢༡. ཀྲའུ་ཨན་ཝང་། ༢༢. ཀྲའུ་ལེས་ཝང་། ༢༣. ཀྲའུ་ཞན་ཝང་། ༢༤ ཀྲའུ་ཧྲིན་ཙན་ཝང་། ༢༥. ཀྲའུ་ནན་ཝང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༧༧༠ནས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༢༤༨བར་ལོ་གྲངས༥༢༢རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཀླ་ཀློ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པ། དཀོན་མཆོག་ཁས་མི་ལེན་པ། ཕ་མའི་དྲིན་ཁས་མི་ལེན་པ། གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་ཆོས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཀླ་ཀློ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཡུལ་སྲོལ་འཛིན་པའི་མི་སྣེ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཀླ་ཀློའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་སྲོལ་དེ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་མཁན་ལ་ཀླ་ཀློའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀླ་ཀློ་ཁ་རྒྱལ། རྗོགས་བརྗོད་འདིར་འཁོད་པའི་ཀླ་ཀློ་ཁ་རྒྱལ་ནི་ཀཤྨིར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། སྔོན་དུས་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་པ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་འགོ་སྟོད་བར་དུ་ནང་པའི་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་རྟ(༡༦༦༦)ལོ་ཡས་མས་སུ་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་རན་ཛེབ་ཟེར་བས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མང་ཆེ་བ་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཁྱབ་སྤེལ་བཏང་ཞིང་ཀཤྨིར་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་ནས་བཟུང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་མི་ཡོངས་རྫོགས་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་མ་བསྒྱུར་ཀ་མེད་བྱུང་ཞིང་། བོད་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་དེ་ནས་ཡོང་བ་དང་། དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་མང་ཆེ་བས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་གཏོར་སྐྱོན་ཚད་ལས་འདས་པ་བཏང་སྐབས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་ཀླ་ཀློ་ཞེས་འབོད་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

ཀླ་ཀློ་ཌྷ་ཟིག བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་པའི་ཌྷ་ཟིག་ནི་བོད་དང་ཐག་ཉེ་བའི་པར་ཟིག་སྟེ་དབྱི་ལང་ལ་གོ་དགོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཁྲིན་ཀོན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྤྱི་ལོ༦༤༢ཡས་མས་སུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཌྷ་ཟིག་ཨ་ལླཱ་པོའི་དམག་དཔུང་གིས་དབྱི་ལང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ། དབྱི་ལང་དེ་ཨ་ལླཱ་པོ་ཌྷ་ཟིག་གི་འོག་ཏུ་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་དབྱི་ལང་ལ་དབང་བསྒྱུར་མ་བྱས་བར་དུ་དབྱི་ལང་དེ་ཨ་ལླཱ་པོ་ཌྷ་ཟིག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡད་པའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དབྱི་ལང་ལ་ཌྷ་ཟིག་དང་པར་སིག་ཅེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྟེ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཙ

བསྟན་སྐྱོང་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་འདུག་པའི་རྒྱས་པའི་ནང“བཙུ་དྲུག་པ་ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ”ཞེས་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་གསལ་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་འགོ་སྨྲོས་ཙམ་ལས་གསལ་བཤད་འགོ་འབྱུས་ཙམ་འཁོད་པ་ལྟར་ན། མཐའ་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་གནའ་རབས་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྦྱི་ཚོགས་ལུགས་སྲོལ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་ནང་ལག་བསྟར་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ། དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་རྩིས་ལས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚད་བསྡུར་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་། ༡. ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་དང་། ༢. སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ༣. ཟླ་བའི་འོད། ༤ མཐའ་ཡས། ༥. ས་སྐྱོང་། ༦. དཔལ་སྐྱོང་། ༧. སེང་གེ ༨. རྣམ་གནོན། ༩. སྟོབས་པོ་ཆེ། ༡༠. མ་འགག་པ། ༡༡. མིའི་སེང་གེ ༡༢. དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ༡༣. མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ། ༡༤ དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་རིགས་ལྡན་རེར་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག ཕྱག་ལུགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ལོ་༡༥༠༤སོང་བ་ཤིང་སྤྲེལ (༥༢༤)ལོར་སྦྲ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ཐོག་མར་སྤེལ་བ་ནས་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློའི་དམག་དཔུང་ཚར་བཅད་པའི་བར་ལོ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་བཙུ་མེད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། འདི་ལ་ལོ་གསུམ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་ཚོགས་བཅོམ་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་ཚར་བཅད་པའི་བར་གྱི་དུས་ཚོད་ལ་ལོ་གསུམ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལོ་ཆེན་རྣམ་ཕྲིས་མཛད་པའི《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ》སྒྲིན་གྲོལ་གླིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༥གསལ།

ཀླ་མ། ལྭ་བ་འཐུག་པོ།

ཀླན་ཀ་ཙན། རྩོད་པ་ཡོད་པའམ་རྩོད་གཞི་སློང་མཁན།

ཀླན་ཀ་བཙལ་བ། སྐབས་བཙལ་བའམ་སྐྱོད་ཀ་བཙལ་བ།

ཀླས་མོ་ཆེ། སྣར་ཐང་དང་ཏ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་གནས་ཤིག་སྟེ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་དུ་ཕྱིན་པའི་དབྱར་གནས་ཀྱི་ཐེངས་གཉིས་པ་གནས་འདིར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་པའི་ས་ཡིན།

ཀླུ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཁྲིམས་ཁག་གཅིག་མ་བསྲུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀླུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཀླུ་སྐར་རྒྱལ། དེ་སྔོན་སྔོད་མངའ་རིས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་དུ་ར་ཛེ་ཞིག་ལ་ཀླུ་སྐར་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོག་ཞུགས་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་ནས་མི་རྣམས་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ཚུལ་གསར་པ་མང་པོ་བཤད་ནས་མགོ་བསྐོར་བཏང་བར་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་གནོད་འདྲེ་ཁོག་ཞུགས་དེ་ཚར་གཅོད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཀླུ་ཁང་། (རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་ཡང་ཟེར)འདི་ནི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱབ་ཤོད་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་མཐའ་ལྷུང་གླིང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་ཙམ་གྱི་མཚོའུ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་ཆུ་དང་ཆུ་དཀྱིལ་དུ་ཕོ་བྲང་ཆུང་དུ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་ནས་ཀླུ་རྒྱལ་མལ་གྲོ་གཟི་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་འདིའི་ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལས་མཚན་དུ་ཀླུ་ཁང་བཞེངས་གསོལ། ཀླུ་ཁང་འདིའི་ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་སྐབས་དེར་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་ཆུ་རྣམས་ནི་དེ་བས་སྔ་བ་ཡོད་པ་སྙེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་སུ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ

བཞེངས་སྐབས་དང་དེ་རྗེས་ཀྱི་སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་སྐབས་གཉིས་སུ་ད་ལྟའི་སྐུ་ཁང་གི་ས་གཞི་འདི་ནས་འཇུགས་སྒྲུབ་ལ་མགོ་བའི་ས་འདོར་ཆེན་བརྟོན་སྐབས་དེར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་གྱི་ས་དོང་ཆགས་པ་ལས་ད་ལྟའི་ཆུ་འཁྱིལ་ཡུལ་འདི་ཆགས་ཚུལ་འདུག སྐུ་ཁང་འདིའི་གཞི་ཁྱོན་ནི་གྲུ་བཞི་སྒོ་འདྲ་རང་མིན་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་བཤད་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པ་ལྟར་ཟུར་ཆ་མང་བའི་རྒྱན་སྤྲོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་མཐའ་འཁོར་ལྕང་གླིང་གིས་བརྒྱན་འདུག་པས་དེའི་ཤར་ནུབ་དབར་སྤྱི་ཁྲི༨༡༠འདུག་པ་དང་ལྷོ་བྱང་དབར་སྤྱི་ཁྲི༢༠༥འདུག་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་ཆུ་འཁྱིལ་རྒྱ་ཁྱོན་དུ་ཤར་ནུབ་དབར་སྤྱི་ཁྲི༢༧༠དང་ལྷོ་བྱང་དབར་སྤྱི་ཁྲི ༡༡༢ཙམ་འདུག་པ་དང་། ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ཆུང་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཁྲི༦༢ལྡན་པའི་དབྱིབས་ཟླུམ་ནར་ཙམ་ཞིག་འདུག ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་བརྩེགས་དང་པོའི་དབྱིབས་རྒྱ་གྲམ་གཟུགས་ཡིན་པའི་དབུས་སུ་ཀ་བ་བཞིའི་མཆོད་ཁང་ཆུང་དུ་ཞིག་དང་སྐོར་ལམ་ལྡན། ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་གྲུ་བཞི་འདྲ་མཚུངས་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༢༧༠༠ལྷག་ཙམ་དང་ནང་དུ་མཆོད་ཁང་ཀ་བཞི་རེའི་ས་དང་སྐོར་ལམ་བཅས་འདུག གསུམ་ཐོག་གི་ཡང་སྟེང་ཟུར་དྲུག་དབྱིབས་ལ་རྒྱ་ཕིབས་དང་གཟི་རས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ནང་ཀུན་བཀོས་དཀྲོལ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྡེབས་བྲིས་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨས་དྲེག་པ་དམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། པདྨ་འོད་འབར་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རིས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་སོགས་ཨར་བསྐྲུན་གྱི་རྡུལ་འགོད་དང་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཙམ་ཡིན་པ་མངོན་ཐུབ། ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་དང་དེའི་ལྷོར་ཟམ་ཞིག་ལྟ་ལྡན་གྱི་རྡོ་ཟམ་གུག་པོ་གཞུ་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རིང་ཐུང་ལ་སྤྱི་ཁྲི༢༦ ༨༧དང་ཞེང་ལ་སྤྱི་ཁྲི༢. ༥འདུག་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཕོ་བྲང་གི་འདབས་སྟེང་ནས་ལྷ་དུས་མཐའ་འཁོར་གི་ལྕང་གླིང་ཆུ་དང་བཅས་པའི་མཛེས་སྡོངས་འདི་ནི་ལྷ་བས་མི་དྭངས་ཤིང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་སྒོ་འཆམ་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་སྣང་། སྐུ་ཁང་འདིར་ལོ་ལྟར་ས་ཟླའི་ཚེས༡༥ཉིན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་རྣམ་པས་ཀོ་གྲུར་བསྐྱོད་དེ་སྐོར་བ་བྱེད་པ་དང་གླུ་གར་གྱིས་མཆོད་བཞིན་འགྲོ་བ་རེད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་གནང་བས་མ་ཚད། ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ནས་ཐད་དྲངས་པའི་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྤྱི་ཁྲི་བཅུ་ཙམ་གྱི་སར་གོར་ཁ་མགོ་བཏགས་རྗེས(མན་རྡུས)ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཕུལ་བའི་གླང་པོ་ཆེ་བཞི་ཡོད་པར་གླང་ཁང་བརྒྱབ་ནས་མིང་དུ་ཕུན་ཚོགས་རབ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་འབྲིལ་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀླུ་རྒྱལ་མལ་དྲོ་གཟི་ཅན་གྱི་སྤྱན་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ཏེ་གླང་ཀླུ་དང་གླིང་སྤྱང་བསྐོས་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་མང་པོ་འདས་རྗེས་སྐུ་ཁང་ནང་གི་ལམ་བུ་ཐོར་བའམ་ལྕུང་མ་ལ་སོགས་པར་ཉམས་ཆག་སོང་ཡོད་གཤིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སླར་ཡང་ཉམས་གསོ་གནང་ཡོད། བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་མཛེས་སྡོངས་གྲགས་ཅན་ཁག་ལ་དོ་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང་སྐབས་སྐུ་ཁང་འདི་ལའང་འོས་འཚམ་གྱི་སྲུང་སྐྱོང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ནས་དེ་སྔ་པོ་ཏཱ་ལའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ལྟེང་འཛམགས་བཏང་བའི་རྫོ་རིང་དང་དམག་རྗེས་བཅུ་འཛོམས་བཀོད་པའི་རྫོ་རིང་གཉིས་ཀླུ་ཁང་གི་ཤར་དུ་སྤོས་པ་དང་། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༨༠)ལོར་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆེད་དུ་དངུལ་བཏང་ནས་ཀླུ་ཁང་འདིར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་གྱི་ཉམས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཤིང་བྱི(༡༩༨༦)ལོ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཀླུ་ཁང་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་དེང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་སྤྱི་གླིང་ཆེ་གྲས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ཀླུ་འཁྲིལ། (ལི་གིར) དེ་སྔོན་མངའ་རིས་ལ་དྭགས་སུ་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན (རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ ༡༤༤༠ ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་སྟག ༡༤༧༠ ལོ་བར) གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་སློབ་མ་པཎ་ཆེན་ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ལ་གུ་གེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལྟར་ལ་དྭགས་སུ་ཕེབས། ཀླུ་འཁྲིལ་གྱི་ཕུའི་རྣམ་སྲས་ཕོ་བྲང་དུ་གྲགས་པའི་བྲག་རིའི་སྟེང་ནས་གཟིགས་པས། ལུང་པའི་དཀྱིལ་རི་གླང་པོ་ཆེ་ཆུ་འཐུང་བ་འདྲ་བའི་ས་གནས་དེར་ཀླུ་འཁྲིལ་དགོན་པའི་གཞི་བཟུང་། ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གྲྭ་ཡིན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་སྐོར་དང་། གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མངའ་རིས་ཁང་ཚན་དུ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད།

ཀླུ་གན་རྒྱལ། འདིའི་སྐོར་ལ་ལྟ་སྣང་དང་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་མཆིས་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་མཛད་པའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ནང་སྐྱིད་གྲོང་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བརྒྱུད་དང་ཉེ་བར་གྲོང་ཛྷུ་ཀོ་ཊ་དང་མི་རིང་བའི་རི་ཁུག་ཅིག་ཏུ་སྨན་སྦྱིན་ཟེར་བའི་གནས་ཡོད་པ་དེར་འཁྱིལ་ཆུ་མཚོ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ནང་རྡོ་ལས་རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐུ་བརྙན་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་མདོག་སྔོ་སྐྱ་ལ་གདོང་ལ་གཟན་དུར་སྒྲིག་གིས་གཡོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུར་ངོས་བཟུང་ནས་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་བརྙན་འདི་ལ་ཀླུ་གན་རྒྱལ་དང་ཀླུ་གདོལ་པ་ཞེས་ཏ་ཅང་གིས་མི་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་བརྙན་འདི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཛམ་གླིང་དུ་མ་བྱོན་གོང་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་མཐུ་རྩལ་ཆེ་ཤོས་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་གིས་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུ་བརྙན་དུ་གྲགས། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་འདིའི་མིང་ལ་ནི་ལ་ཀཎྛ་ཟེར་བ་དེ་བལ་པོའི་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་ནས་ཞི་ལ་ཀན་ཆ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བལ་པོའི་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་ནས་ཞི་ལ་སྐུ་དང་། ཀན་ཆ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀླུ་གན་རྒྱལ་དུ་གྲགས། འགའ་ཞིག་གིས་སྐུ་བརྙན་འདི་ཀླུ་ཞིག་གཉིད་ཁུག་པའི་ཕུང་པོ་རྗེ་ལ་ཕུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གཉིད་སད་ན་གསོན་པོར་ལངས་སྲིད་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

ཀླུ་དགའ་བོ། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བའི་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་གཉིས་ནི་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཚང་མའི་ཞལ་མཇལ་ཐུབ་པའི་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་ཉིན་གུང་གི་ཟས་བཞེས་གྲུབ་ནས་བསྔོ་བ་གནང་སྐབས། ཀླུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་ཏེ་བསྔོ་བ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་ཁྲིམས་མཛད་ཡོད་ཚུལ《འདུལ་བའི་གཞུང》དུ་གསལ།

ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་ཟེར།

ཀླུ་རྒྱལ་ཨ་ཏ་ནའི་མཆོད་ཆོག རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པར་གསལ།

ཀླུ་བརྒྱད། ནོར་རྒྱས། པདྨ། ཀརྐོ་ཊ། འཇོག་པོ། པདྨ་ཆེན་པོ། མཐའ་ཡས། རིགས་ལྡན། དུང་སྐྱོང་རྣམས། །

ཀླུ་སྒྲུག འདི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་བརྒྱུད་གཡུ་ཐོག་ཟམ་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཆའི་མིང་། འདིར་སྔོན་སྲོལ་ལ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་པོ་མི་ཡུལ་ནས་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ……

དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་མཐར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་གསལ་ཞིང་། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཀླུ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཁར་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་མཐའ་མཇུག་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཇོ་བོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་རྗེས་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒུག་བྲག་གི་ལྡེབས་སུ་ཀླུའི་རང་བྱོན་བྱུང་སྟེ། ཀླུའི་ལག་པ་དཔྲལ་བ་ལ་བཞག་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཇོ་བོ་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ནམ་ཕེབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་སྒུགས་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་པས་ཀླུ་སྒུགས་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཀླུ་སྒུགས་ཞེས་པ་སྒྲ་འགྱུར་ནས་ཀླུ་སྦུགས་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་ཀླུ་སྒུགས་བྲག་ལྡེབས་སུ་ཡོད་པའི་ཇོ་བོ་དེ་ཡང་སྐུ་གཟུགས་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་བཞིན་འབུར་དུ་ཐོན་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀླུ་སྦུག་སྐར་ས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྦུག་ཇོ་བོ་ལྷ་ཁང་གི་ཤར་ངོས་ཐང་ཆེན་དེར་ཐོན་དུས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་ཁའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་༢༢ཉིན་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་གི་ཏ་འདྲེན་རྟ་དམག་རྣམས་རྟ་དམག་གི་སྒྲི་ཁྲབ་ཡ་སོར་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཁོངས་དམག་མིའི་ཆས་གོས་དང་། བཞོན་རྟ་སྒ་ཆས་མཚོན་ཆ་རང་འགྲིགས་ཅན་ཕྱོགས་བསྡུས་ཏུག་འཛོམས་ཐོག སྐར་གྲལ་བསྒྲིགས་དགོས་པའི་ས་གནས་ཐང་ཆེན་དེའི་མིང་།

ཀླུ་སྦུག་ལྷུང་ཚུང་སྐོར་མོ། སྔོན་དུས་ཇོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་སྐུ་ན་ཕྲ་སྐབས་ཇོ་རིང་གི་འཁྲིས་སུ་ཀླུ་སྦུགས་སྒྲིང་ཁ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱི་ཡུ་མོན་ཟོད་ཁང་དུ་བླངས་པའི་ཚབ་ལ་ཡུ་མོན་རྙིང་པ་བསམ་འགྲུབ་ཁང་གསར་ཇོ་རིང་ལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ《ཇོ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར》སི་ཁྲིན་ལྷུགས་དཔར་མའི་སྐད་ཆ་ཤོག་གྲངས་༡༠༧༢པར་གསལ།

ཀླུ་སྒྲུབ། (མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཚན་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག སློབ་དཔོན་འདི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱུང་བ་ནི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་དུ་བཤད་པར། སློབ་དཔོན་འདིའི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཐོ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཤ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ(འདི་ཐུར་ཆེས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཞུས་ལི་ཡ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག)དུ་སོང་ནས་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བཙམས་ནས། རྗེས་སུ་དེའི་སློབ་མ་བེ་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སོང(འདི་དབྱི་ཏྲ་ལིའི་རྒྱལ་ས་ལོ་མའི་མིང་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ)ནས་ཀླ་ཀློ་སྟག་གཟིག་གི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་འགོ་ཚུགས་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པའི་དུས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལས་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དརྦྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་འབྱོར་ལྡན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་ཚེ་རིང་ཤོས་ལ་ལོ་བདུན་ལས་མི་ཐུབ་ཟེར་བས། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བུ་ཤི་བའི་རོ་མིག་གིས་མཐོང་མ་བཟོད་པར་གཡོག་དང་བཅས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཁྱམ་དུ་བཏང་། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དགོན་

པ་ཆེ་ཤོས་ནཱ་ལེན་ཏ་ར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཧ་དང་མཇལ་ཏེ་ཚེ་དབང་ཞུས། གཞན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དཀོན་པའི་མཁན་པོ་ཟླ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་མཚན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བཏགས། དཀོན་པའི་ཞལ་ཏ་བ(གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གཉེར་བ)གནང་རིང་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་གླིང་ཐུན་ཞིག་ནས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་བླངས་ནས་གསེར་བཅོས་པའི་རིན་གྱིས་འབྲོག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་འཚོ་བ་སྦྱར། དེའི་གནས་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཚོས་དྲིས་པ་ན་ལན་དྲང་པོར་གསུངས་པས་དགེ་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་ཚོང་བྱས་ནས་འཚོ་བ་སྦྱར་བ་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་གནས་ནས་ཕྱུང(སྒྲིགས་བཙུགས་ནས་ཕུད་པ)དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་དགུང་ལོ་བརྒྱ་མ་ལོན་ཙམ་ན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་འཆད། དེའི་སྐབས་དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཀུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ《རིག་པའི་རྒྱན》ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བྱས་པ་དེ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་ནཱ་ལེནྡྲར་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉིས་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་བ་ན་དྲི་ཞིམ་པོས་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་། བྱིས་པ་དེ་གཉིས་ཕྱིར་སོང་བའི་ཚེ་དྲི་ཞིམ་པོ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས་བདག་ཅག་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཇོག་པོའི་བུ་ཡིན། མི་ཡུལ་དུ་ཡོང་བ་ལ་ཙན་དན་གོར་ཤིར་ཥའི་བསྲུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར། ཙན་དན་དེ་བླངས་དུ་ཡོད་དམ་དྲིས་པས། ཡབ་ལ་དྲིའོ་ཟེར། དེས་ཕ་ལ་དྲིས་པས། ཀླུ་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ན་ཕུལ་ཟེར་བར། ཀླུའི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་མི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཀླུ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མགུ་བར་གྱུར་ཏེ་ཀླུ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། ད་ལྟ་ང་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པའི་འདམ་འཚོལ་བ་དང་། འབུམ་གདན་དྲངས་པར་འོང་བས་བསྡད་མི་ཁོམ། ཕྱིས་འོང་སྲིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཀླུའི་འདམ་མང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། གཟུངས་མང་པོ་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན། དེའི་ཚེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱོན་པའི་གཏའ་མར་འབུམ་གྱི་ཞབས་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་མ་བསྐུར་ཞེས་གྲགས་ཏེ་ཀླུ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་འབུམ་རྒྱས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ་དང་། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་མེད་པས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གཤམ་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཡུམ་རྒྱས་པའི་གཤམ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཡུམ་རྒྱས་བསྡུས་ལ་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཀླུའི་འདམ་བཞེས་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་ཙམ་བཞེངས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་སོགས་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པས་མཚན་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ཆགས། དེ་ནས་མཉན་ཡོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་གིས་གཙོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྡོའི་དྲ་མིག་གི་ར་བས་བསྐོར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་ཞིང་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཞེངས། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཕེབས་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ས་ལ་མ་ན་བྱིས་པ་ཛ་ཏ་ཀའི་ལག་རིས་ལས་ཕྱིས་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་བོར་གཙོར་བཞུགས་གནང་སྟེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པར་མཛད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ

ཆེར་མཛད་པ་ན། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དཔུང་དང་བཅས་ཕྲག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་སྤར་སློབ་དཔོན་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་གཤེགས་སྐབས་ལུང་བསྟན་པའི་བྱིས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་བཙུན་མོའི་མངལ་དུ་བདུད་ཀྱིས་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་བཙས་པས། དེའི་མིང་དུ་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་ནུས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལ་རང་གི་མས་གོས་བཟང་པོ་བསྒྲུབས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རྙེད་དཀའ་བ་ཞིག་བྱིན་པས། བུ་ན་རེ། འདི་ད་ལྟ་སྒོས་ལ་ངས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ན་གྱོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཚེ་མཉམ་པའི་བཅུད་ལེན་གྲུབ་པས་སློབ་དཔོན་མ་གྲོངས་བར་མི་འཆི། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་མི་ཡོང་ཅེས་བརྗོད་པས། བུ་སྨྲ་ངན་སྐྱེས་ནས་ངུས་པས་ན། མ་ན་རེ། དུ་མི་དགོས། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པས། དབུ་སློང་ན་སྟེར་བར་གྱུར་ཞིང་། དེར་ཡབ་ཀྱང་འགུམས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར། དེས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་སློང་བའི་ཕྱིར་དུ་འོང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཚོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་དེས་རལ་གྲི་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་བཅད་པས་ཆད་པར་མ་འགྱུར། དེ་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ང་ཉིད་སྔོན་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་འཇག་མ་ཞིག་བཅད་པའི་ཞོར་ལ་འབུ་གཅིག་གི་སྐེ་བཅད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་རྩྭ་ཀུ་ཤས་ཆོད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོད། དེའི་ཚེ་སྐུ་ཁྲག་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞིང་དབུ་དེའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཕྱིན་ནས་ལུས་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཅེས་པའི་ཚིག་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་སླར་དབུ་འབྱར་གྱི་དོགས་ནས་དཔག་ཚད་གཅིག་ཙམ་དུ་དོར་བ་ན་སློབ་དཔོན་བཅུད་ལེན་སྒྲུབ་པས་སྐུ་ལུས་དང་དབུ་རྡོ་རུ་གྱུར་ཅིང་སླར་རིམ་གྱིས་དབུ་དང་སྐུ་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པར་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་ཉེ་ཇེ་ཉེར་སོང་ནས་མཐར་སྐུ་ལུས་ལ་འབྱར་ནས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལྟར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས། མདོ་སྔགས་གང་གི་ཆ་ལའང་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། སློབ་དཔོན་འདི་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ལོ་ཕྱེད་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད་པས་གང་ལྟར་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་འདྲ། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ》《རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ》《སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ》《རྩོད་བཟློག》《ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག》《མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》《རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ》ཆོས་བྱེད་ཁྲིམ་པ་ལ་གདམས་པ《བཤེས་སྤྲིངས》《རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ》ཆོས་བྱེད་རབ་བྱུང་ལ་གདམས་པ《བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས》གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ《རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》 དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ《བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ》 གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ《མདོར་བྱས》《མདོར་བསྡུ》《དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ》གསང་སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ《རིམ་པ་ལྔ་པ》《གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ》 སྐྱེ་བོ་སྤྱི་ལ་གདམས་པ《ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས》རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་གདམས་པ《ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ》《སྤོས་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མིག་མངས་རིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ》རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས《རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད》བཅས་ཆ་ཚང་བ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བདུད་རྩིས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་ལས། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ། ནཱ་ག་བོ་དྷི། ཨཱརྱ་དེ་

པ། མ་ཏིཀྐ་པ། ཉེ་བའི་ཐུགས་སྲས་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་བཅས་བདུན་དུ་གྲགས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ་སྟེ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པར་ཡང་གྲགས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་བྱད་ནི་ཞབས་གཡོན་བརྐྱངས་ཤིང་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབུའི་སྟེང་དུ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་ཕུལ་བའི་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བདུན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཡིག་ཐོག་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤོས་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས》སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀླུ་སྒྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མན་ངག བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱུད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་དེ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མན་ངག་ཅེས་ཟེར།

ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ། རྩ་ཞལ་དཀར་པོ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་པ། གཡས་ཞལ་ལྗང་ཁུ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་གི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ལྗང་ཁུ། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་གི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་དམར་པོ། གཡས་ཞལ་ལྗང་ཁུ། གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་ཞལ་གཅིག་ཁྲོ་ཞལ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་གི་ཞལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། རྩ་བའི་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། ཕྱག་ལྷག་མ་གཡས་གཡོན་སོ་སོར་བཞི་བཅུ་ཡན་ལག་གི་ཕྱག་དང་བསྡོམས་ན་ཕྱག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག འཁོར་གྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་ཟུར་བཀའི་དབང་ནི་ཐོ་ཡོད་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》པོད[ཀ]པའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་རྗེ་དགེ་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ས་སྐྱ་སྒོ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ《སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཀུན་བཏུས》ཀྱི་པོད[ཁ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

ཀླུ་ཆུ། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས523ལས་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཀླུ་ཆུའི་མགོ་ཀླུའི་ཚབ་བྲག་ནས་ཐོན་ཅིང་། གླུའུ་ཆུ་དང་ཁག་ཆུ་གཉིས་ཀྱང་དེར་འདྲེས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། ཆུ་འདིའི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་ཆོས་འཁོར་སྐར་གསར་ཤེར་ཕྱིན་གླིང་། ཤོག་རི་དགོན ཤུག་ཆེན་རི་ཁྲོད། ཉང་གྲུབ་པ་དགུ་རྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཉང་ཚང་གདོང་ཁྱུག སྟང་མཐིལ་རི་ཁྲོད། ཀླུ་ཆུ་བྱང་དུ་འཁྱིལ་པའི་ཉིན་ངོས་སུ་བྲ་དགེ་ལེགས་བཤད་གླིང་སྒྲུབ་སྡེ་གོང་འོག་སོགས་དང་། ཀླུ་ཆུ་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་ངོས་མི་རིང་བར་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དང་ཀིརྟི་དགོན་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་སྟོན་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《དེབ་དམར་མཆན་འགྲེལ》ལས་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ཞིག་བྲིས་པ་དེར་དོན་འབྲེལ་བྱུང་འདུག་པ་འདིར་ལེགས་བཅོས་ཞུས་པ་ཡིན།

ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ་མཐའ་ཡས་སྔོན་པོ། འཇོག་པོ་དམར་པོ། དུང་སྐྱོང་སེར་པོ། རིགས་ལྡན་ཁྲ་བོ། པདྨ་དཀར་པོ། སྟོབས་རྒྱུ་ལྗང་ཁུ། ནོར་རྒྱས་དཀར་པོ། པདྨ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་སྟོད་མི་ལ་རོ་སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་སྦྲུལ་མགོ་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་ཚད་ཀྱང་བསྐལ་པ་མ་ཞིག་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ། དེ་ཡང་ཤར་དུ་མཐའ་ཡས། ལྷོར་འཇོག་པོ། ནུབ་ཏུ་སྟོབས་རྒྱུ། བྱང་དུ་རིགས་ལྡན། ཤར་ལྷོར་ནོར་རྒྱས། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་དུང་སྐྱོང་།

ནུབ་བྱང་དུ་པདྨ། བྱང་ཤར་དུ་པུཎྜ་རཱི་ཀ་རྣམས་སོ། །

ཀླུ་ཉེར་དགའ། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་དགའ་བོ་ལ་ཟེར། གནས་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ།

ཀླུ་གཏེར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བུམ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་སྟེ། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་དང་རྫ་ལས་བཟོས་པའི་བུམ་པ་འབྲུ་བྲེ་གང་ཙམ་ཤོང་བའི་ཚོད་ཅིག་གི་ནང་སྨན་སྣ་ལྔ། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ། འབྲུ་སྣ་ལྔ། སྙིང་པོ་ལྔ། དྲི་ལྔ་བཅས་ཀྱིས་ཕྱུར་བུར་བཀང་བའི་དབུས་སུ། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་བྲིས་པའི་ཙ་ཀ་ལི་འདོད་གསོལ་དང་བཅས་པ་བཙུག་པའི་བུམ་པ་དེ་ཁང་པའི་མཛོད་དང་ཆུ་མིག་མཚོ་སོགས་ལ་སྦ་བ་ཞིག་ཡིན། ཆོ་ག་ནི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་སོ་སོའི་བླ་མ་གོང་མས་མཛད་པ་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལགས།

ཀླུ་ད་ཏྲ་ག་ཆེ། གཤམ་དུ་ཟམ་ཀླུ་ཀུན་མིན་དབང་ཕྲུའི་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཀླུ་བདུད་ནག་པོ། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཀླུ་དང་། ནག་པོ་ཞེས་པ་མདོག་གི་མིང་།

ཀླུ་བདུན མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྲུལ་དང་། སྟོ་འབྱི་དང་། གདིང་ཆེན་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

ཀླུ་གནས་བརྒྱད། དགའ་བོ། ཉེ་དགའ་བོ། བཏང་བཟུང་། གཟི་ཅན། རྟ་ཡི་གཞི། ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་། ནག་པོ་ཆེན་པོ། ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་གནས་སོ།

ཀླུ་སྦྲུག(སྦྲུག)སྐར་སྒྲིགས། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཀྱི་རྟ་དམག་ཙ་སྒྲིག་གི་བྱེད་སྒོ་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། བོད་ཟླ་༡ཚེས༢༤ཉིན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་ཀླུ་སྦྲུག་གི་བདེ་ཐང་དུ་དཀྱིལ་སྐར་ཞིང་གུར་ཡོལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ནང་སྨོན་ལམ་རྟ་དམག་ཙ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཁྲབ་ཡ་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་དང་། མདུན་གྲལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཡ་སོར་བྱིངས་དང་། བྱང་ངོས་སུ་འདམ་བརྒྱ་ཤོག་བརྒྱད་ཀྱི་སོག་པོ་ཡ་སོར་ཇོ་ལས་བཅས་གྲལ་ལ་འཁོད། དཀྱིལ་སྐར་སྟོ་བྱང་གཉིས་སོ་སོར་རྟ་དམག་གཡས་རུ་གཡོན་རུའི་སྐར་གྱི་གུར་ཕུབ་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་རུ་ཁག་སོ་སོའི་མི་རྟ་གོ་མཚོན་རང་འགྲིག་བཅས་གྲལ་སྒྲིགས། སྨོན་ལམ་རྟ་པའི་སྤྱི་ཁྲབ་ཡ་སོར་གཉིས་ལ་བྱེད་སྒོའི་རིང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐའི་ཇིའི(台吉)གོ་གནས་དང་གདན་ཐོབ། ཡ་སོར་བྱིངས་ལ་རིམ་བཞིའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐར་སྒྲིགས་ཉིན་ཡ་སོར་ཁྲི་པ་གཉིས་ནས་གོས་རྒྱན་བཞི་འབྲུག་ཆེན་ལི་ཐང་གི་ཕྲུ་པ་དང་། གྲུའུ་ཙི་ཆོན་སྣ་ལྔའི་འོག་མཇུག ཞྭ་མོ་ཕ་སྒིར། རྒྱ་གྲི་ཐོར་ཤུབས། གསེར་སྟོད། བྱེ་ཙ་ཞིང་བ་གསེར་གྱི་བཙུ་ཤད་ཅན། རྣ་ལན། འགོ་སྣམ་མཚལ་ཁའི་ལྷམ་འཛའ་ཆེན། མདའ་གཞུ་སག་ཐག གྲི་འཁྱོག་བཅས་དྲག་ཆས་ཚ་ཚང་དང་། ཡ་སོར་བྱིངས་རྣམས་ཀྱི་གོས་འཁོར་བརྒྱད་སེར་པོའི་ལྭ་ཤག ཞྭ་མོ་ཕ་སྒིར་སོགས་དང་། སོག་པོ་ཡ་སོར་གྱིས་གོས་ཆེན་སྟག་ཞུན(ཧྭ་ཧུང)ལི་ཐང་སོགས་གཟབ་འཛོར་གང་རྒྱས་བཅས་སྤྲས་སྤྲོལ་དང་། དེ་ཉིན་ཐོག་མར་ཡ་སོར་ཇོ་གཡོག་རྣམས་ཡ་སོར་བགྲེས་པའི་གཟིམས་ཤག་ནང་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས། དེ་ནས་སྨོན་ལམ་དགོངས་ཇ་འཚོགས་མཚམས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་རའི་དབུ་གཡབ་ཐོག་བཀའ་བློན་རྣམས་པ་དང་ལྷན་དུ་ཚོགས་མཇལ་ཞུ་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་སྨོན་ལམ་རྟ་དམག་གི་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྐུར་ཚོགས་གཏམ་བཏང་བ་ཉན་རྗེས་བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་བསྐུར་གཏོང་སྲོལ། དེ་ནས་ཇོ་བོ་དབུ་སྐྲའི་མདུན་ནས་རྟ་བཞོན་ཏེ་རྟུས་ཡག་དར་ཆེན་ལ་ཁ་བཏགས་གཡོགས་རྗེས་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཀླུ་སྦྲུག་སྐར་སར་ཡོག་མཚམས་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཟིན་འཕྲལ་བུད་མེད་རྒྱན་བཟང་མ་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་གཟབ་མཚོར་སྤྲས་པ་རྣམས་ནས་འབྲུངས་ཕུད་བཏེག དེ་ནས་ཡ་སོར་མགྲོན་གཉེར་ནས་བཟའ་བཏང་མཚམས་ཡ་གཡོག་དང་། བརྒྱ་ཤོག་གི་དཔོན་བཅས་ཡ་སོར་གྱི་གུར་ནང་དུ་བཅར་ནས་གུས་འདུད་ཕྱག་འབུལ་ཞུས་ཏེ་སྤུས

འཛུགས་ཀྱི་བཤད་པར། ཡུ་སོར་ཁྲི་པས་དྷ་ལའི་བླ་མའི་ཕྱག་དམ་འཁོད་པའི་བཀའ་ཡིག་སྒྲིག་སྦྱོང་བྱས་རྗེས། སྨོན་ལམ་ཆ་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲའི་གསལ་བཤད་བཀའ་བསྒྱུར་བཏང་སྟེ་དེ་མཇུག་རྒྱུན་བཟང་མ་གཉིས་ནས་འབྲུངས་ཕུད་བཏེག་ནས་སྐར་སྒྲིག་གི་བྱེད་སྒོ་གྲུབ་པ་བཅས་ཡིན།

ཀླུ་སྦུག་གི་ལྗོངས། འདི་ལྷ་སའི་ནུབ་རྒྱུད་ལྕགས་པོ་རི་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་བར་གྱི་ཐང་ཆེན་ཞིག་སྟེ། སྔོན་དུས་ཤིང་སྡུ་མང་པོས་ཁེངས་པ་གླིང་ཁ་ཙུང་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་། གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་ཡོད་སའི་ཁུལ་དེ་ཡིན། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་ནོད་སྲོལ་ལ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་འདི་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་བཞེངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་མང་པོའི་བར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ལོ་མང་པོར་བཞུགས་པ་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཞུགས་ནས་ལོ་མང་སོང་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་སྐབས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ཁྲི་ཀོང་ཇོའི་རྟེན་སྐལ་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པར་ཀླུས་མ་འོངས་པ་ན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུས་ཞིག་སྐབས་སླར་ཡང་ཀླུ་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཡོད་པས། ལྕགས་པོ་རིའི་བྲག་ཅིག་གི་ངོས་སུ་ཀླུའི་གཟུགས་བརྙན་ལག་པ་གཡས་པས་མགོ་ལ་སྣར་མོ་བཀབ་པ་ཞིག་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཁ་གཏད་ནས་ཡོད་པ། བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྦུག་གི་ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་དེ་སྔོན་དུས་ཐོག་མར་བཞེངས་སྐབས་བྲག་ངོས་སུ་འབུར་གཟུགས་དོད་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་རིམ་པས་སྐུ་གཟུགས་ཆ་ཚང་མངོན་ངོས་སུ་ཐོན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཆ་ཚང་འབུར་དུ་དོན་མཚམས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུས་འཇིག་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། གོང་གསལ་ཀླུའི་གཟུགས་བརྙན་ལག་པ་དཔྲལ་བ་ལ་བཀབ་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ནམ་ཕེབས་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ངོ་མ་ཀླུ་སྦུག་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་སྒྲ་འགྱུར་ནས་ཀླུ་སྦུག་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཀླུ་མེས། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མཚན་དངོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཟེར། འབྲུངས་ཡུལ་ནི་སླག་བ་ལམ། (དེང་སང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་བདེ་ཆེན) ཁོང་བྱོན་པའི་དུས་ཚོད་ནི《དེབ་སྔོན》ཤོག་གྲངས༡༠༢ལས། ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་བོད་དུ་བྱོན་པའི་སྔ་རོལ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་ཀླུ་མེས་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་མཛད་དེ། ས་མོ་བྱ་ཡི(༡༠༠༩)ལོར་ལ་མོར་འགྲེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དུས་སྐབས་དེ་རང་ལ་བྱོན་པར་ངེས། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དེས་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་། ཚོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ སོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས། རྒྱ་བློ་གྲོས་ཤེས་རབ། གཞོན་ནུ་ཆོས་མཆོག་བཅས་བདུན་དང་མཉམ་དུ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དྲུང་ནས་སྡོམ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་ལྷས་དགེ་སློང་དང་། རྒྱ་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་ཞུས། དབུས་སུ་ཡར་ཕེབས་ནས་ཀླུ་མེས་དང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་ཁུལ་དུ་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བར་མཛད་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལས་སློབ་བརྒྱུད་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀླུ་མེས་ལ་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞི(༡. ཛོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། ༢. སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག ༣. གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། ༤. རྐྱན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ) བྱུང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ས་བྱ(༡༠༠༩)ལོར་དབུས་སྟོད་ལ་མོར་འགྲེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་བཏབ། དེ་རྗེས་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞབས་འདྲིང་མཛད་དེ་བྲག་ཡེར་པར་བྱོན་སྐབས་ཡེར་པའི་དགེ་བཤེས་ཀླུ་མེས་འཁྲུམ་ཆུང་གིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དོ། །ཡེར་པའི་

ཤུག་གསེབ་ཏུ་ཤུག་པའི་ཡལ་ག་བཅད་དེ་སྤྱིལ་པོ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཕུབ་ནས་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་ཏེ་གནས་ཞང་སྟ་ནམ་པས་དགེ་བཤེས་འབྲོམ་ཆུང་ལ་ས་གནས་འདིར་གནས་གཞི་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་ས་ཆ་གནང་བར་ཞུས་པ་ལྟར་ཤུག་གསེབ་ཏུ་བ་མོ་གཅིག་ཉལ་ས་ཙམ་གྱི་ས་ཡོད་པ་དེར་གནས་གཞི་ཐོག་མར་རྩིག་པའི་མིང་ལ་ཡེར་པ་བ་རང་དུ་ཐོགས། དེ་ནི་ཀླུ་མེས་ཚོ་པའི་གནས་གཞི་སྔ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་དང་བཤད་རྒྱུན་སྤེལ་བར་མཛད་པས་སློབ་བརྒྱུད་ཀ་བ་བཞི་དང་། གདུང་བཞི། གྲལ་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་འབྲུངས་ཡུལ་བ་ལམ་དུ་ཤ་ཚ་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དེ་ནས་ཆུ་སྦྲང་(༡༠༡༣)ལོར་བྲུམ་འབར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མོང་མཁར་འབྲས་མོར(སྟོ་ཁ་ཁུལ་དུ་ཡོད)གདན་དྲངས་ཤིང་། གདན་འདྲེན་དུ་ཡོང་མི་གཉེན་ནུ་རིན་ཆེན། གཉགས་ཡོན་ཏན་སྙིང་པོ། མཆིམས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། བརྩོན་པ་མཆོག་བུ་བཞིས་ཀླུ་མེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྡོམ་པ་ཞུས། ཀ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཀ་ཆུར་གནས་གཞི་བཟུང་། ཀླུ་མེས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གྲ་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་སྔགས་སྡེ་དང་ཀླུ་མེས་ཀྱི་སྡེ་བར་ལ་འཁྲུགས་རྩོད་བྱུང་བའི་ནང་ཀླུ་མེས་ཀྱི་སྡེ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་བརྟེན། སྔགས་པ་རྣམས་ཞི་ནད་མ་ཁྱུག་པར་མཐུ་གཏད་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀླུ་མེས་ཆེན་པོ་དང་ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀར་མཛེ་ནད་བྱུང་སྟེ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཕུར་བཞུ་མ་བྱས་པར་དམར་གདུང་ཉམས་མེད་དུ་ཐང་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་འོད་འབར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚུལ《དེབ་སྔོན》ལས་གསུངས། གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས《ཉེའུ་ཆོས་འབྱུང》རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་དང་། 《ནེལ་པ་ཆོས་འབྱུང》《དེབ་སྔོན》བཅས་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན།

ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། གོང་དུ་ཀླུ་མེས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཟིགས། གཞན་ཡང《དེབ་དམར》སོགས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་ཀླུ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་གསལ་བ་དེ་རང་ཡིན།

ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྒྱུད་རིམ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་སོགས་ཡུལ་མི་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྟེ་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དེ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཀླུས་གང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀླུ་རྣམས་སྨིན་པར་མཛད་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མིར་གྱུར་ཏེ་མཚོ་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་ཤིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ནང་ཚན་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ན་དགའ་བའི་བུ་མོ་རོལ་པ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚན་གཞན་ཀླུ་ལས་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ཀླུ་ཡི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་ཀླུ་ནས་རིམ་གྱིས་མིར་གྱུར་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཀླུའི་རྟེན་དེ་རང་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་མིན།

ཀླུ་ལས་གྱུར་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ། གོང་གསལ་ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀླུང་ཤོད། ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུའི་མགོ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་དབུ་རུ་སྟོད་ཀྱི་ས་ཆ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དེའི་ཁོངས་སུ་རྭ་སྒྲེང་། འབྲི་གུང་། དབུས་སྟོད། མལ་གྲོ་ཁུལ་རྣམས་ཡོད། རྒྱ་མ། ཁྲི་ཁང་སོགས་སྐྱིད་ཆུའི་སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྨད་རྒྱུད་རྣམས་ཀླུང་ཤོད་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་རྫོང་ཁོངས་དབྱེ་སྟངས་ལ་གཟིགས།

ཀླུང་ཤོད་ནམ་པོ། འབྲི་གུང་དང་མལ་གྲོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ཀླུང་ཤོད་ཟེར།

ཀླུབས་དཀར་འདུལ་འཛིན། ཤ་མི་འདུལ་འཛིན་སྟོན་

ལམ་འབར་གྱི་སློབ་མ་བུ་ཆེན་བཞི(༡. ཀླུབས་དཀར་འདུལ་འཛིན ༢. ཇོ་སྟན་པང་ཚུལ། ༣. སྤྱལ་ཧི་ཇོ་སྲས། ༤. ཐག་མ་འདུལ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ)ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། ལྷོ་ཁ་ཡར་ཀླུང་ཀླུབས་དཀར་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་དུར་དགོན་པ་འདེབས་པར་མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན། མཚན་དངོས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

ཀླུབས་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། གོང་གསལ་ཀླུབས་དཀར་འདུལ་འཛིན་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གཟིགས་སྣང་ལ་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་སྐུ་བརྙན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀླུ་ཁང་ནང་བཞེངས་ཡོད།

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཨནནྟ་ཤུ་ཀི། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་དགའ་བོའི་མིང་གི་རྒྱ་གར་སྐད།

ཀློ། འདི་ནི་དེང་སང་ལྷོ་པ་རིགས་སུ་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་མོན་སོགས་ཡར་ཀླུང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་མི་ཚོར་ལྷོ་པ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་སྒྲ་འགྱུར་ནས་ཀློ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གོམས་གཤིས་ཀྱང་གནའ་རབས་ཡ་ཐོག་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཏང་བར་དུ་གནས་ཤིང་། དེང་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ཀློ་པ་སྟོད་བྱམས་ཁང་། བོད་ལྗོངས་འཕན་པོ་ལྷུན་འགྲུབ་རྫོང་མཚོ་སྨད་ཤང་ཁོངས་ཀློ་པ་སྟོད་གྲོང་ཚོའི་དཀྱིལ་དུ་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀློ་པ་སྟོད་བྱམས་ཁང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་བཞེངས་པའི་འཕན་ཡུལ་བྱམས་པ་སྤྱན་གསུམ་གྲུས་ཀྱི་བྱམས་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ཆས་ཅན་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྡན་དང་འཁོར་ཉེ་སྲས་ཉིས་ཐོག་ཙམ་བྱས་པའི་འཛིམ་བརྙན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་ནང་སྐོར་རྒྱག་སའི་སྐོར་ལམ་ལྷུམ་གང་མའི་ས་སོགས་ཡོད། ལྷ་ཁང་དེའི་རྡོ་རྩིག་ནི་རྡོ་རིལ་མི་མགོ་ཙམ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་གནའ་བོའི་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀློག་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་བརྩེགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་མ་མཐོང་ཡང་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《མཁའ་སྤྱོད་མའི་སྒྲི་དོན》ལས། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་བལ་པོ་ཕམ་མཐིང་པ་སྐུ་མཆེད་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆེ་བའི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་གི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་ནས་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གསན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཀློག་གྲྭ། འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད།
༡. དགོན་པའི་ནང་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས། ༢. ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་གྲྭ་ཞེས་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཁྲིད་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ

ཀློག་སྦྱོང་། གོང་དུ་གསལ་བའི་ཀློག་གྲྭའི་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་པོ་ལྟར་ཡིན།

ཀློང་སྐོར་བཅོ་བརྒྱད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་སྡེ། ཀློང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཀློང་སྡེ་ལ་སྐོར་ཚོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་ཡང་མཚན་བྱང་མི་གསལ་ཞིང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཀློང་སྐོར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་བྱང་ནི། ཀློང་ནག་པོ་ཁྱུགས་རྗེའི་ཀློང་མ་བུ་གཉིས། ཀློང་དཀར་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་མ་བུ་གཉིས། ཀློང་རབ་བྱམས་མ་བུ་བཞི་བཅས་ཀློང་མ་བརྒྱད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞེས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བར་གསལ། གཞན་ཡང་ཀློང་སྡེ་ལ་ཀློང་དཀར་པོ་སེམས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཀློང་ནག་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ། ཀློང་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ། ཀློང་རབ་འབྱམས་རྒྱུ་འབྲས་ལ

བཟླ་བ་བཅས་བཞི་ཡོད་ཅིང་། སྙིང་དཀར་པོ་སེམས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་སྙིང་དཀར་དང་། ལྷ་སྣོམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྙིང་དཀར་གཉིས། སྙིང་ནག་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་མཛད་པ་སྙིང་ནག ཐུགས་རྗེ་སྙིང་ནག སྤྲུལ་པ་སྙིང་ནག་བཅས་གསུམ། སྙིང་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ཡོད་སྨྲ་སེམས་སྡེ་དང་མཐུན་པ་དང་། མེད་སྨྲ་རང་གནས་དང་མཐུན་པ། ཡོད་མེད་མན་ངག་དང་མཐུན་པ་བཅས་གསུམ། སྙིང་རབ་འབྱམས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བཟླ་བ་ལ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིའི་རབ་འབྱམས། གྲུབ་མཐའ་རང་བྱུང་སྨྲ་བ་ནང་གི་རབ་འབྱམས། གེགས་བསལ་བ་གསང་བའི་རབ་འབྱམས། གནད་གྲོལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རབ་འབྱམས་བཅས་བཞི་སྟེ་སྙིང་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་བཅས་ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྙིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི《ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང》དང《ཡིད་བཞིན་མཛོད》སོགས་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་རྩོམ་ཁག་ལ་གཟིགས།

སྙིང་གི་སྐོར། གོང་གསལ་སྙིང་སྐོར་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

སྙིང་དགུ། 《དེབ་སྔོན》ལས《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད》ཀྱི་དོན་སྙིང་དགུ་དང་ཚིག་ལ་བམ་པོ་ཉིས་ཁྲི་ཞེས་འབྱུང་བས། བམ་པོ་ཉིས་ཁྲི་ནི་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ན་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ཚ་ཚང་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཆུང་བའི་དོན་ཡང་སྙིང་དགུ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ལྟ་བའི་སྙིང་། ༢. སྤྱོད་པའི་སྙིང་། ༣. དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་། ༤ དབང་གི་སྙིང་། ༥. དམ་ཚིག་གི་སྙིང་། ༦. སྒྲུབ་པའི་སྙིང་། ༧. འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྙིང་། ༨. ས་ལམ་གྱི་སྙིང་། ༩. འབྲས་བུའི་སྙིང་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་དེའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བཅུ་དགུ་པའི་བར་ལེའུ་རེ་རེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ།

སྙིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། ཡོངས་གྲགས་སུ《སྙིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ཞེས་འབོད་ཅིང་ཞལ་བྱང་དུ《ཆོས་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་འོད》ཅེས་འཁོད་པ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་སྙིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་ཡིན་ཤག་མཛད་ཀྱང་དམ་པ་དེའི་གསུང་ཡིན་མིན་དོགས་པ་འདུག་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་བྱང་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་མཆོག་རྩལ་གྱིས་ཞེས་མཛད་པ་པོའི་མཚན་གསལ་བ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་སྙིང་ཆེན་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་། ཆོས་འབྱུང་འདིའི་ཆོས་བསྒྱུར་བའི་དཀར་ཆག་གི་ཚིགས་བཅད་ནང་རྒྱ་ནག་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཞིན་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༢༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོ་བར་བྱོན་པའི་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི《བཀའ་ཐང་ཟངས་གླིང་མ》ཞེས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ནང་བཞུགས་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༢༥༧པར་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བྱ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པ་ཡང་སྤྱན་དྲངས་ཞེས་གསལ་བ་དང་མཐུན་པར། ཉང་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》དཔེ་ཐུང་དབུ་མེད་བྲིས་རྙིང་ཞིག་གི་ཤོག་གྲངས༣༥༢པར་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཞེས་འཁོད་པ་བཅས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིག་ནོར་མིན་པར་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དང་།《སྙིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ཡོངས་གྲགས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་གཉིས་ཀས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པར་བཞེད་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《སྔ་འགྱུར་རྒྱུད་འབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག》ནང་ཀུན་མཁྱེན་སྙིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་གི་གྲས་སུ《ཆོས་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》ཅེས་དྲངས་གནང་མཛད་འདུག་པ་མ་ཟད།《སྙིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》དུ་གྲགས་པ་འདིའི་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༥༥པར་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མེ་བྱི(༡༢༡༦)ལོ་ལ་མཛད་པའི་དུས་སུ་རྩིས་པས་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་སུམ་སྟོང་

སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ལོན་པར་བཞེད་ལ། མེ་མོ་གླང་གི(༡༢༧༧)ལོ་ལ་ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་གྱི་དུས་སུ་བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་རྩིས་པས་འདས་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་འདས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བོད་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ལ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་ཆུ་ཕོ་ཁྱི(༡༣༢༢)ལོ་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་འདས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ནས་ལོ་སྐོར་དྲུག་ཅུ་པའི་གནམ་འཕྲུང་ས་ཕོ་ཁྱིའི(༡༣༥༨)ལོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་འདས་ལ། ད་ལྟ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ས་ཕག(༡༣༥༩)ལོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ས་ཕག་གི་ལོ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་པའི་ས་ཕག་ལོ་ལ་ཁྲིག་སེ་ཁེལ་བས《ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ཡོངས་གྲགས་འདི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་རྩོམ་ངོ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་གཞིར་སྣང་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་གསུང་རྩོམ་ངོ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟར་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན་པའི་པཎྜི་ཏ་མཚན་དང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་རྒྱ་དཀར་ནག་གང་གི་མི་རིགས་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གནད་ཕྲ་མོ་དེ་ཙམ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་བཅས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་གི་སྙིང་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཐིག་དང་། བི་མ་སྙིང་ཐིག་གི་སྙིང་པོ་བླ་མ་ཡང་ཐིག་དང་། ཟབ་མོ་ཡང་ཐིག་བཅས་མཛད་དེ་དར་སྤེལ་གནང་བ་ལ་སྤྱི་ཡི་མཚན་དུ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་ཅེས་ཟེར།

ཀློང་ཆེན་པ། གོང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་སྡེའི་སྐོར་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་གསེས《ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས》ལ་མ་བུ་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་མིང་། ༢. སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་མཚན་ལ་ཡང་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཞུ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་སོ་སོར་གོ་དོན་མ་ནོར་བ་མཛད་དགོས།

ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། སྤུར་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཅུ་གཉིས་བཞེངས་པའི་ནང་ནས་མདོ་ཁམས་འདན་མའི་ཡུལ་དུ་ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ལྷ་ཁང་དེ་ཡང་ཕྱི་མཆོད་རྟེན། ནང་ལྷ་ཁང་། རྩ་བ་གཟིར་མགོ(ཀླུམ་པོ) རྩེ་མོ་རྒྱ་ཕུབས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར《ནེལ་པ་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས།

ཀློང་དུ་གྱུར། དབང་དུ་གྱུར་པའམ་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ།

ཀློང་རྫོལ། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཀློང་རྫོལ་བ་ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་གྱུར་པའི་བྱ་ཚིག ༢. འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང(༡༡༩༣)ལོར་ལྷ་སའི་སྐྱེ་ཐང་གི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་བཏབ་པའི་ཀློང་རྫོལ་དགོན་པ་ལ་ཡང་ཀློང་རྫོལ་ཟེར།

ཀློང་རྫོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་། འཁྲུངས་ཡུལ་ཕུ་མདོ་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་སྟག་འཆང་དབང་འབུམ་དང་། ཡུམ་འཛང་བཟའ་འབུམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཕག(༡༧༡༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་སྟག་འཆང་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཅུང་ཤས་བསླབས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པར་དགེ་སློང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་གྱི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ནས་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཕུར་བུ་ལྕོག་བླ་མ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་མདོར་ཕེབས་སྐབས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ཐོག་ཆབ་མདོ་དགོན་གྱི་གླིང

སྟོད་གླུ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ཆུ་དབར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་ཆུ་དབར་དགོན་དུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན། བླ་མས་བཀའ་ཐེབས་པ་ལྟར་འབྲུལ་སྦྱད་ལ་ཐེབས་ཤིང་། ལི་ཐང་དགོན་དུ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། བསྡུས་གྲྭ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཐོག་ཆུ་དབར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཐེབས་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་གནང་བཞེད་ཀྱིས་ཁམས་འགྲུལ་ཨ་ཅོར་མི་བརྒྱད་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་ཐེབས། སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་སྟོ་པ་ཁང་ཚན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད། སྔོམ་སྡེ་དགེ་བཤེས་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་ཐོག་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། གྲྭ་སར་ལོ་ངོ་བཅུ་ཙམ་བཞུགས་རིང་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་གསང་ཕུའི་དགེ་བཤེས་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་ཐོག་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་སྟེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་རིང་། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སྐོར་གང་ཡོད་གསན། དེ་ནས་རྒྱུད་པའི་སྒྲིགས་ཁོངས་ནས་འཐེན་པ་གནང་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་སློ་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྤྱན་བདྲངས་ཞུས་ཏེ། སྡེ་ཐང་ཕུའི་རི་ཁྲོད་ཀློང་རྫོལ་ཟེར་བར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ནས་བཟུང་གཙོ་བོར་མཚམས་བཅད་དང་། ཞར་ཟུར་ལ་དད་ལྡན་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་བསྩལ། སྐུ་ཆེའི་རིང་སྡེ་ཐང་རྫོག་ཕྱོག་ཏུ་ལོ་གསུམ། ཀློང་རྫོལ་རི་ཁྲོད་དུ་ལོ་དགུ། སྡེ་ཐང་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ལོ་བརྒྱད་བཅས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རིང་རི་ཁྲོད་དུ་རྒྱ་ཐལ་རི་ཁྲོད་པ་དཀྱུས་མའི་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་མཛད་པས་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ནི་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་གནང་བ་ལྟར། སྡེ་ཐང་གི་རི་སྐྱང་ས་གཙང་ས་ཞིག་ཏུ་བྱ་གཏོར་ཞུས་ཤིང་། དབུ་ཐོད་དང་སྐུ་རུས་ལ་རུས་ཚོག་མཛད་ནས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་རི་ཁྲོད་རང་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་པོད་ཆེན་གཅིག་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པ་དེང་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་ཁྱབ་བརྡལ་ཆེ། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། ཀུན་བདེ་གླིང་རྟ་ཚག་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་མཛད་པའི《ཀུན་སྤངས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲུབ་དབང་ཀློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་རྒྱན》ཞེས་པ་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༧༨ཡོད་ལགས།

ཀློང་སྡེ། གོང་དུ་ཀློང་གི་སྐོར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

དཀའ་མགོ། ཀ་འགོ ཆུ་འགྲོ་སའི་ཡུར་བུའི་མགོ(ཙ)

དཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་། ༡. བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་གི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་དང་། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༢. བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་རིམ་བྱོན་ལ་ཟེར། སྐབས་འདི(《བཀའ་ཐོག་རྒྱལ་རབས་གསེར་ཕྲེང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥(ན)ནི་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བཟུང་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཟབ་པར་བརྟེན། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རིམ་བྱོན་ལ་གོ་དགོས།

དཀའ་བཅུ། གཞུང་ཆེན་པོ་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་མཚན་ཡིན།

དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། མདོ་སྨད་རེབ་གོང་བསེའི་ཉ་ལུང་ཞེས་པར་ཡབ་རིན་ཆེན་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་སྙིང་བྱམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སློབ་མགར་གོང་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། སློབ་དཔོན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་གསང་ཕུར་དཀའ་བཅུའི་མཚན་བཏགས་ཀྱང་བཞེས། འཇམ་བཞད་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་ནས་མཚན་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཐེབས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལོ་ནས་ལོ་དགུའི་རིང་དགོན་པའི་དགེ་བསྐོས་མཛད་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀུན་སྤྱོད་དམ་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་གཉིས་པའི་ཁྲི་ལ་ཐེབས། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ》《བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད》《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ》《འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག》སོགས་པོད་གཅིག་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༧༣༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

དཀའ་ཆེན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གདན་སར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་དཀའ་ཆེན་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་།（སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་གནས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན）དགེ་བཤེས་དཀའ་ཆེན་རྣམས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་སྤྱིར་ན་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད། དཀའ་ཆེན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་གནང་བའི་དུས་ཚོད་ནི། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་ཚེས་བཅུ་བཞི་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྲྭ་སྐོར་དང་། བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཉིས་ནས་དཀའ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་སྲོལ་ཡོད་འདུག

དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས། གྲུབ་ཆེན་ཏཻ་ལོ་པ་བླ་མར་བསྟེན་པ་གནང་སྐབས་ཐོག་མར་ཆོས་གསུང་བ་ལྟ་ཅི། གསུང་གླེང་ལེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་གནང་བར་སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤྱད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། ༡. མཁར་མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་མཆོང་དུ་བཅུག་པ། ༢. མཁལ་ཁུང་ལ་སྨྱུག་མའི་ཐུར་མ་བརྒྱབ་པ། ༣. མེ་དཔུང་གི་ནང་དུ་མཆོང་དུ་བཅུག་པ། ༤ མི་གཙང་བའི་འདམ་ཛབ་ཟོས་སུ་བཅུག་པ། ༥. འབྲས་ཆན་གྱི་ཟས་སློན་ཤུ་ཏུ་བཅུག་པ། ༦. རྒྱལ་པོའི་བག་མ་འཕྲོག་ཏུ་བཅུག་པ། ༧. བློན་པོའི་ཆུང་མ་ཤུ་ཏུ་བཅུག་པ། ༨. ཆུང་མ་བླངས་སུ་བཅུག་པ། ༩. རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་རྡུང་བ། ༡༠. རང་གི་ཆུང་མ་བླ་མར་ཕུལ་བ། ༡༡. སྲིན་བུ་པད་པས་གང་བའི་ཆུ་ལ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཟམ་པ་བཙུགས་པ། ༡༢. རང་གི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་གཏར་ནས་ཁྲག་གིས་ས་ལ་ཆག་ཆག་བཏབ་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནཱ་རོ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

དཀའ་ཆེན་བཞི། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རྣམ་འགྲེལ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ་བཅས་གསུམ་གྱི་སྙིང་མཛོད་དང་། འདུལ་བ་གང་སོས་བཅས་ལ་དཀའ་ཆེན་བཞི་ཟེར་ཞིང་། དཀའ་བཞི་པ་ཟེར་བའི་མཚན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།

དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཚེ་མཆོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་པཎྜི་ཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ཞུ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲུ་རྒྱང་དཀྱུས་མ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱ་བྱིན་ལྡན་པོའི་དཀའ་ཆེན་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མཛད་རྗེས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་གཉིང་སྐྱེས་ཀྱི་གཟར་ཕྱང་སྦུག་ཏུ་ཡབ་ཚངས་པ་དཀར་པོ་དང་། ཡུམ་ཚེ་རིང་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༡༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་འཕེལ་ཞུ་ཞིང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཞལ་བྲལ་རྗེས་ཧ་ནག་རི་ཁྲོད་དགོན་པར་ཐོས་བསམ་གླིང་མཁན་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་ལ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སྐྱེལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་མེད་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཕར་ཕྱིན། འདུལ་མཛོད་བཅས་ལ་གསན་བསམ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་གནང་། ཐོས་བསམ་གླིང་སློབ་དཔོན་ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དམ་པ་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོག་ནས་མཚན་བཏགས་གནང་རྒྱུ་ཕྱུགས་ཐག་ཆོད་སྐབས། སྐུ་ཐོག་མཉམ་པའི་སློབ་གཉེར་བ་འགས་མ་བཟོད་པར་གནོད་འཚེའི་བསམ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་བརྩམས་པར་བརྟེན། རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་མཛད་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཕྲག་དོག་ཏུ་འགྲོ་བར་གཟིགས་ཏེ་ཕྱུགས་པ་དཀའ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་དང་མཉམ་དུ་བྲོས་སྟབས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ལོ་དེ་ནས་ཕྱུགས་བྱ་ལོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་མ་ཕེབས་བར་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ཅིང་། གང་གསན་པ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་ཡ་མ་བྲལ་བར་མཛད། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱིས་མཆོད་དགོངས་རྫོགས་ཞབས་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་རྗེས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། ཕུར་བུ་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། སླར་ཡང་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་བསྟེན་ནས་ཉམས་བཞེས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་ཆིག་དྲིལ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་གནང་། མ་ཏི་ལ་ཁའི་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་། བྲག་དཀར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ། རིམ་བཞིན་གཙང་དང་དབུས་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་སུ་སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྣམ་གྲངས་ཧ་ཅང་མང་བ་སྩལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཕེབས་རྗེས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་ལ་མཚམས་སྦྱོར་གནང་བ་བཞིན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་མ་ཕེབས་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བར་འབུལ་གནང་མཛད་ཅིང་། སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གདན་ས་གསུམ་དང་། སེ་ར། པོ་ཏཱ་ལ་བཅས་སུ་དཔྱིད་སྟོན་གཉིས་རེ་ལམ་རིམ་དང་། བླ་མཆོད་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེ་རྣམ་གྲངས་མང་བ་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་དུ་སྩལ་བས། སློབ་མ་ནི་བོད་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། ཨ་མདོ། སོག་ཡུལ་བཅས་ལ་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་། བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་སྐྱོང་ཐུབ་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་གཅིག་བུ

ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བཞུགས། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང(༡༧༩༣)ལོར་དགོངས་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་འགྲེལ་ཆེན》《བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ》《བློ་སྦྱོང་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ》《བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ》《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》སོགས་པོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། དགོན་གསར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་། ཚེ་ཚོགས་གླིང་དགོན་པར་ཤིང་པར་ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་ཚེ་ཚོགས་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ཞུ་བ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་རིམ་པ་དང་འདྲ་བའི་གོ་གནས་ཡོད། རྣམ་ཐར་ནི《ཡོངས་འཛིན་པཎྜི་ཏ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོ་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད》ཏྭ་ལའི་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༠༤ལྷ་སའི་ཤིང་པར་ཡོད།

དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ། འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི(《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཤུགས་དཔར་མའི་གྲངས༣༦ཤོག་གི"དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་མུ་སྟེགས་གནས་སུ་བཞུགས"ཞེས་པ)དཀའ་ཐུབ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟེ། ཟས་གཅོད་པ། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ། མདུང་རྩེ་གསུམ་སྟེང་དུ་མཆོངས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས། གོང་གསལ་དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

དཀའ་བ་ལོ་དྲུག་སྤྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་རང་གི་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཟས་སྤངས་པ་དང་། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ། ཁང་བརྩེགས་མཐོན་པོའི་སྟེང་ནས་མདུང་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོངས་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་མང་དུ་སྤྱད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་ལོ་དྲུག་རིང་ཟས་སྤངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ནས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་ཟད་དེ། རུས་གོང་སྐམ་པོ་པགས་པས་གཡོགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར། རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་དུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡང་དག་པར་འཚོལ་དགོས་ཞེས་བརྡ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན།

དཀའ་བཞི། གོང་དུ་དཀའ་ཆེན་བཞི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

དཀའ་བསྒྲིགས་མ། འདི་ལྷ་མོ་ཨུ་མའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དེ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ན་ལྷ་མོ་ཨུ་མས་རྟག་ཏུ་བསྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས།

དཀའ་རམས་མཚན་བཏགས། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་གཟིགས།

དཀའ་རུག ལག་གཡོར་རམ་ལས་རོགས།

དཀར་ཆག འདིའི་གོ་དོན་ནི་ཉིན་དཀར་གྱི་དུས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོར་མཐོང་བ་ལྟར་འགོད་བྱའི་དོན་དེ་གསལ་པོར་བཀོད་པའི་དོན་དང་། ཆག་ཅེས་པ་ནི་རྩའི་ཆུན་པོ་བསྡམས་པ་ལྟར་འགོད་བྱའི་དོན་དེ་སྣེ་ཚན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསལ་པོར་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན། དཀར་ཆག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལའི་དཀར་ཆག་ལྟ་བུ་ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཆག ༢. གདན་ས་གསུམ་དང་སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་དཀར་ཆག་ལྟ་བུ་དགོན་པའི་དཀར་ཆག ༣. གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག ཇོ་ནང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་དཀར་ཆག ཇོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་གྱི་དཀར་ཆག་ལྟ་བུ་སྐུ་རྟེན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག

༤ བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་དང་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ལྷ་སྲུ་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཐོ། ༥. གངས་ཏེ་སེའི་དཀར་ཆག་དང་། ཕ་བོང་ཁའི་དཀར་ཆག ཐུ་རིའི་དཀར་ཆག་ལྷ་སྲུ་གནས་ཡིག་ལ་དཀར་ཆག་གི་མིང་བཏགས་པ་ལྷ་སྲུ་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་མིང་འདོགས་སྟངས་མི་འདྲ་ཡང་དཀར་ཆག་གི་སྡེ་ཚན་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལུགས།

དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་མཛེས་ཡོན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུའི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་གི་མིང་། དཀར་ཆག་འདི་འགོད་པར་མཛད་མཁན་པོ་ཐ་བ་སུ་ཡིན་དང་པོ་ཁམས་གང་ཡིན་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་དུ་མི་གསལ་ཡང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་གི་སྐབས་སུ་མཆིམས་ཕུའི་དཀར་ཆག་ལས་ཞེས་དང་དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ་ཞེས་གསལ་བ་མ་ཟད། ཆོས་འབྱུང་དེའི་མཛད་བྱང་ནང་དུའང་ཕོ་བྲང་སྟོང་ཐང་ལྡན་དཀར་གྱི་དཀར་ཆག་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུའི་དཀར་ཆག་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་འཕང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་། ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྡུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༡༧ལས་སྤྱིར་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཕོ་བྲང་ལྡན་དཀར་མ་དང་། ཕྱིས་མཆིམས་ཕུ་མ་དང་། འཕང་ཐང་མ་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞེས་གསལ་བས་དམ་པ་རྣམ་གཉིས་དཀར་ཆག་བྱུང་བའི་གོ་རིམ་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཆེད་རྩོམ་གཞན་དུ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྲིས་ཡོད་ཅིང་། འཇམ་མགོན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག》དང་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་དང་། ལྡན་དཀར་མ་གཉིས་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་བྱུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་དང་། མཆིམས་ཕུ་མ་གཉིས་ཀྱི་མ་དཔེ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་དཀར་ཆག་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་དཔེ་བཞུགས་ཡོད་ན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༣༣༤)ལོར་ཞ་ལུའི་བསྟན་འགྱུར་གསར་བཞེངས་མཛད་སྐབས། སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་ནང་མ་བཞུགས་པའི་མ་དཔེ་དགོན་པའི་གྲས་གསར་དུ་བཙལ་རྙེད་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚན་ཅིག་སྟོང་ཙམ་ཁ་སྐོང་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ནང་ངེས་པར་དུ་འཇུག་པ་གནང་ངེས་ཡིན་པ་ནི་སྨྲོས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྟག(༡༣༦༢)ལོར་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྣེ་གདོང་ཕོ་བྲང་དུ་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་དུས། ཞ་ལུའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་མ་ཚུད་པའི་ཆོས་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཁ་སྐོང་མཛད་པ་སོགས། སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་དཔར་མ་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། ཅོ་ནེ་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཚང་མའི་ནང་དེ་སྔོན་མེད་པའི་ཆོས་ཚན་གསར་རྙེད་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཁ་སྐོང་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། གོང་གསལ་དཀར་ཆག་དེ་གཉིས་འཁོད་མེད་སྟབས། མ་དཔེ་ཕལ་ཆེར་ཟ་སྟོང་སོང་ཟིན་པར་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ།

དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ། སྔར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སུ་བཀོད་པའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན། དཀར་ཆག་འདི་བཙན་པོ་གང་གི་དུས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་མིན་སྐོར་བོད་ཀྱི་སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་ཆག་འདི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བཀའ་བསྟན་དཀར་ཆག་བོད་ཡིག་ཐོག་བཀོད་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ཁོ

ཐོས་ཆེད་རྩོམ་འགའ་ཞིག་ཐོག་དེ་བཞིན་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། 《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ལས་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་ཕོ་བྲང་ལྡན་དཀར་ན་བཞུགས་པའི་སྐོན་ཞེས་གསལ་བས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་འབྲུག་ལོ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་ནི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ནས་མ་གྲུབ་གོང་གི་ལོ་རྩེ་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༧༦༤)ལོ་ལ་ཁེལ་བས་སྐབས་དེར་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་བསྒྱུར་འགོ་ཚུགས་ཙམ་ལས་དཀར་ཆག་ཏུ་འགོད་བྱའི་བཀའ་བསྟན་མང་པོ་མེད་ཅིང་། འབྲུག་ལོ་དེའི་རྗེས་ཀྱི་མེ་འབྲུག(༧༧༦)ལོ་བར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེའི་རིང་ལ《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ལས་གསལ་བའི་ཆོས་ཚན་འབོར་ཆེན་དེ་ཙམ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ཧ་ཅང་དཀའ་བ་མ་ཟད། མེ་འབྲུག་དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་སོང་བའི་ས་ལུག(༧༧༩)ལོ་ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན་པས། 《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལ་བྱུང་བའི་བཤད་ཚུལ་དེར་དོགས་གཞི་ཆེ་བར་བརྟེན། རྗེས་སུ་ཁོ་བོས《དཀར་ཆག་རིག་པ》ཞེས་པའི་ཆེད་རྩོམ་དེའི་ནང་འཇམ་མགོན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞྭ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར《དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ》དང་པོ་དང《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཚུལ་སོར་བཞག་བྱས་པ་ཡིན།

《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》བརྩམས་པའི་འབྲུག་ལོ་དེ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ས་སྟག(༧༩༨)ལོ་ནས་ཤིང་ལུག(༨༡༥)བར་སྲིད་དབང་སྐྱོང་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེའི་རིང་ལ་འབྲུག་ལོ་གཉིས་བྱུང་བའི་འབྲུག་ལོ་སྔ་མ་ནི་ལྕགས་འབྲུག(༨༠༠)ལོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུག་ལོ་ཕྱི་མ་ནི་ཆུ་འབྲུག(༨༡༢)ལོ་ཡིན་པས་ལོ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལ《དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་ཡིན་ངེས། དཀར་ཆག་འདིའི་ནང་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། འཕོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སོགས་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བ་མ་ཟད། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཁག་གི་མཚན་བྱང་བཀོད་པའི་མཇུག་ཏུ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ཞེས་ཆེ་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་ཅོག་རོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་གསལ་ཡང་། སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཙམ་ལས། མང་ཆེ་བ་མི་གསལ་བ་བཅས་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ད་དུང་དོགས་གཅོད་བྱ་དགོས་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཀ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདུག་པས་ཞུ་མཐུད་ནས་ཞིབ་འཇུག་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ། དཀར་ཆག་འདིའི་གཞུང་རྩ་མ་བསྟན་འགྱུར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་བཞུགས་ཤིང《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》སྣ་ཚོགས་སྡེ་ཚན་གྱི་པོད་[ཛོ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་ཕོ་བྲང་འཕང་ཐང་ནང་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གི་མིང་ཡིན། དཀར་ཆག་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ། དེ་ཝེནྡྲ(ལྷའི་དབང་པོ)དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དུས་སྐབས་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕོ་བྲང་འཕང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་ལ། ཚིག་བར་བརྒྱད་རེ་ལ་ཤློ་ཀ་རེ་དང་། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་རེའི་ཚད་དུ་བྱས་པའི་དཀར་ཆག་བཀོད་པ་དེར《དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ》ཞེས་བོད་དུ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། ཞྭ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དམ་སྙམ།

དཀར་ཆག་འདི་ཡང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》ཀྱི་ནང་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཕྱུང་འདྲེན་མཛད་པ་ལས། གཞུང་ངོ་མ་གཟིགས་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། སྐབས་དེར་མ་དཔེ་ཡོད་ན་ཞ་ལུའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ངེས་པར་ཁ་སྐོང་མཛད་ཀྱི་རེད་སྙམ།

དཀར་ཆགས་ན། དཀར་འདོན་བྱས་པ་བདེན་ན་ཞེས་ཟེར།

དཀར་ཆུང་རྡོ་རིང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་སྐྱེའུ་ཤང་ཁོངས་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སྐབས་དཀར་ཆུང་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དུས་བཙུགས་པའི་རྡོ་རིང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ལྡེབས་སུ་བཙན་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་སོགས་གདུང་རབས་བརྒྱུད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་མ་ཞིག་པར་དུ་ཕྱིན་ཆད་གདུང་རབས་རེ་རེ་བཞིན་བཙན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འདི་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཞེས་སོགས་འཁོད་པ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་འདུག དཀར་ཆུང་ལྷ་ཁང་ནི་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དགོན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྙམ།

དཀར་ཆུང་ལྷུ་བ་གདོང་། ལྷ་སའི་སྐྱ་ངོས་སྟེར་ན་མ་སྒང་སངས་རྒྱས་དགོན་པ་ཟེར་བ་ཆགས་ས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་སྲི་སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ས་དེ་ཡིན།

དཀར་ཐང་མར་ཁུའི་མཚོ་མོ། སོག་སྐད་དུ་པོ་རོ་ཆུ་འགག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་སྙམ།

དཀར་ཐབ། སྟེང་དུ་ཤ་བཙོས་པ་དང་བརྔོས་པ་སོགས་མི་ཚོག་པའི་ཐབ་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། མི་ཚོ་གཅིག་རིང་ཤ་ཟ་བ་སྤངས་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཐབ་ཀྱི་མིང་།

དཀར་དུམ་གནམ་གྱི་ལྡིང་རྫོང་། མངའ་རིས་གུང་ཐང་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ལྡེ་མགོན(རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་གླང་༡༢༥༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག་༡༢༨༠ལོའི་བར)གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྣམས་སུ་མཁར་རྫོང་བཅུ་བཞི(༡. དཀར་དུམ་གནམ་གྱི་ལྡིང་རྫོང་། ༢. བྱ་རྡི་རྣམ་རྒྱལ་ཐར་པོ ༣. གློ་བོ་སྟོད་ནི་རི་གཡའ་རྫོང་དཀར་པོ། ༤. གཙང་རོང་བྱ་ཕོའི་ཟེ་བ། ༥. གློ་བོ་སྨད་ལྷ་ཕུན་སྲིན་རྫོང་། ༦. དོལ་པོའི་ཡི་གེ་དྲུག་མ། ༧. ལ་སྟོད་ལ་ཏའི་ཁ་རྫོང་། ༨. ལ་སྟོད་སྟོ་ཁྲུན་ཚོ་གད་རྫོང་། ༩. རག་མའི་གྱད་ནོན་ཐར་པོ། ༡༠. སྐྱིད་རོང་སེང་གེ་རྫོང་། ༡༡. བལ་པོ་རྫོང་གི་རྫོང་དམར། ༡༢. སྐྱི་ཤང་བོང་ཚོགས་གནམ་གྱི་ཀ་བ། ༡༣. ནུབ་ར་རོད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་། ༡༤. ཆུ་དབར་རྫོང་ཆུང་འཛུམ་ཕྱིར)བཅས་བརྩིགས་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

དཀར་དྲས། དཀར་འཛལ(ཅ)

དཀར་རྡོར། རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ཆོས་དད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་རིགས་ལ་ཤ་ཚིལ། སྔོ་ང་། ཧུས་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཟས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྫོར་ལ་ཕྱུར་བ་དང་། སྔོ་ཚལ། ཤིང་ཏོག་བཅས་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན།

དཀར་ལྷེ། ཁལ་གཅིག་སོང་བའི་མར་གྱི་གོང་བུ་དབྱིབས་གྲུ་བཞིའམ་སྒོར་མོར་བཟོས་པར་ཕྱི་གདུམས་མ་གཡོགས་པ་ཞིག་གི་མིང་།

དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། དེ་ཡང་ཨ་ཙ་ར་དཀར་པོ་རྫོ་བོ་རྗེ(མར་མེ་མཛད) ནག་པོ་ཞ་དམ་པ(སངས་རྒྱས) ཁྲ་བོ་པད་མ་འབྱུང་གནས་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མམ། སྤྱི་ཡང་བར་གསུམ་ལ་གོ་དགོས།

དཀར་ནག་ཤན་འབྱེད་པ། ལེགས་ཉེས་གསལ་པོ་ཕྱེ་བ།

དཀར་ནག་སེར་གསུམ། ཁ་དོག་དཀར་ནག་སེར་གསུམ། ཡང་ན་དཀར་ཟས། ནག་ཟས། སེར་རྩ་གསུམ།

དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པ་དེ་ལ་མིང་གཞན་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཅེས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ》ལས། དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ནི་སྔོན་དུས

རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་བཏང་བའི་ཅིག་ཅར་བའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེང་སང་གི་བོད་ཕལ་ཆེ་བས་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཧྭ་ཤང་གིས་བོད་དུ་སྤེལ་བའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཧྭ་ཤང་གི་སྒོམ་སྲོལ་དེ་རང་ཡིན་ཞེས་དགག་པ་མཛད་འདུག་པས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་བ་རྣམས་བཞེད་སྲོལ་རྫོགས་ཆེན་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་བཅས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་ཟབ་ནན་བྱ་དགོས་ངེས་ཡིན།

དཀར་པོ་ཆོས་ལུང་། གཙང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་འབྲུག་ར་ལུང་དང་ཉེ་བར་རྒྱལ་བ་ཡོ་རས་པ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་གླང(༡༢༤༡)ལོར་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་དང་།

དཀར་པོ་ཐང་། ཨ་རིག་གི་ཆར་ཡོད་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ་དེ་སྔོན་དྭ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་དང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་རྒྱུད་དེར་འཁེལ་བས་གཉིས་ཀས་དེར་ཡོད་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གནང་ལུགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་གསལ།

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི། སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བླ་མ་སོགས་ལ་རྫུན་མི་སྨྲ་བ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བ། བྱང་སེམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་བཅས་སྟེ། དེ་ཡང“དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་བརྗོད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་དགེ་ལ་བསྐུལ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད” ཅེས་སོ། །

དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དར། ཉི་མའི་འོད་སྣང་གིས་དཀར་གསལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དར་རྒྱས་ཡོད་པ།

དཀར་པོར་འདོད་པའི་བགྲང་བྱ། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ལོ་འཁོར་དྲུག་ཅུའི་མིང་ལ་འབྱུང་བ་ལྔའི་མིང་གི་སྒོ་ནས་མི་འདོད་པར་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཅུའི་སྒོ་ནས་འདོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་སྦྲུལ་ལོའི་མིང་ཡིན།

དཀར་སྒྲོ། ཁ་ཟས་དང་། ཤིང་ཏོག་སྣ་ཚོགས། ཤེལ་ཀ་ར་ཧྲིང་པར། བུ་རམ་ཧྲིང་པར་དང་། བུ་རམ་བསྐར་མ་བཅས་ཀྱི་ཟས་རིགས་སྡེར་མའི་ནང་དུ་བསྒྲིགས་ནས་ཕུལ་བའི་སྟོན་མོ།

དཀར་སྒྲོ་སྒྲོམ་འབུལ། མི་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བསྒྲིག་མི་དགོས་པར་སྒྲི་ཐོག་ཏུ་སྤུངས་ནས་འབུལ་བ།

དཀར་ཕྱིག ཕན་ཚུན་རྒྱ་འགྲུལ་བྱེད་པའི་འགྲོ་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་བཀབ་སྟེ་གཞོགས་ངོས་ཕན་ཚུན་དུ་ཉེན་འགོག་སྒྲོམ་སྐྱུར་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་སྟེ། སྟེང་དུ་ཐོག་ཡོད་པའི་འགྲོ་ལམ་རིང་པོ།

དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་འབྱུང་པོ། ཕྱིར་འབྱུང་པོ་ནི་རིགས་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས(ཆོས)ལ་དགའ་བ་དང་། ནག་ཕྱོགས(ཆོས་མིན)ལ་དགའ་བ་སྡེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་འབྱུང་པོ་ནི་སྡེ་བརྒྱད་ལ་གོ་དགོས་ལ། སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་པ་ཐུའུ་བཀྭན་ཧྨ་བཟླའི་གསུང་འབུམ[ཛ]པའི་ནང《བསངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད》ཅེས་པ་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་ཀླུ་མཐུ་བོ་ཆེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལྷ་སྲུང་དང་། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་ལྷ་ཀླུ།

དཀར་མར། དཀར་དམར། ཁྲིམས་དཀར་དམར་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ལ་ཁྲིམས་དམར་པོ་སྟེ་ནན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པ་ཆུང་བ་ཁྲིམས་དཀར་པོ་སྟེ་ཡང་པོ་ཐོབ།(ཅ)

དཀར་མི་རྒྱུས་དཀར་གཅིག དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་སྐབས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མི་ཉམ་ཤེད་ཅན་རྣམས་མནའ་བསྐྱལ་དགོས་པས། དེའི་སྐབས་མནའ་སྐྱེལ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུས་ཅན་གྱི་མི་གཅིག་ཡོང་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དཀར་མེ། དཀར་གསལ་མར་མེའམ་མཆོད་མེ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

དཀར་མོ་ཆེན་མོ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའམ་གོས་དཀར་མོ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

དཀར་མོ་ཉི་ཟླ། དཀར་མོ་ཉི་ཟླ་ལྕམ་སྲིང་གཉིས་ཞེས་ས་སྐྱ་བའི་བསྟེན་གསོལ་གནང་བའི་ལྷ་མོ་མིང་སྲིང་གཉིས།

དཀར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ། (སྐར་རྩིས) ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཆོས་ཉིད་ཤེས་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཅིག་ལ་ཟེར། རིག་གནས་ལྔའི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་སྐར་རྩིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གནའ་རབས་སྐར་རྩིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བརྩི་བྱ་ནི་དུས་ཀྱི་ཚད་བརྩི་བ་དང་དེའི་ཞར་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་བརྩི་བ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེང་རབས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ལ་དུས་ཀྱི་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚད་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བརྩི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་དང་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་འགྲོས་ཕྱུར་བུལ་དང་། འཆར་ནུབ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནི་དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩི་དགོས་ལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཐག་རིང་ཐུང་དང་། འོད་ཀྱི་ཚད་སོགས་འགའ་ཞིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བོང་ཚད་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚད་འཇལ་ཚུལ། རྩི་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་བཅས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་དགོས། དང་པོ། དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》དང《འདུལ་བ་ལུང》སོགས་ལས་རྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ཀྱང་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང《དུས་འཁོར》ལས་བཤད་པའི་བརྩི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་པ་ཞིག་གི་དབུགས་འགྲོ་འོང་གཉིས་རེ་ལ་ཁྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་དབུགས་དྲུག་ལ་ཆུ་སྲང་གཅིག་དང་། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་སྟེ། དབུགས་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པ་ཡིན་ཅིང་། (འདིའི་ཆུ་ཚོད་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དང་བསྡུར་ནས་རྩིས་ན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་དང་། ཆུ་སྲང་སུམ་ཅུ་ཡིན) ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩི་ཤིང་། དེ་ལ་དུས་བཞི་དང་། དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དང་། བསྐལ་པ་དང་། བསྐལ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་གཟའ་དང་། ཚེས་གྲངས། སྐར་མ། སྦྱོར་བ། བྱེད་པ་བཅས་ལྔ་ནི་རྩིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཟའ་ལྔ་སོའི་འགྱུར་བ་དང་། བུལ་བ་དང་། དྲང་པོ་དང་། འཁྱོག་པོའི་འགྲོས་དང་། ཁྱིམ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། དུས་མེ་དང་། ཉི་ཟླ་འཛིན་པའི་རྩིས་དང་། དུ་བ་མཇུག་རིང་གི་འཆར་ནུབ་དང་། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་དང་། དུས་སྦྱོར། ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྩིས《དུས་འཁོར》ལས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྐར་རྩིས་སམ་དཀར་རྩིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ནག་རྩིས་ནི་སྨེ་བ་དགུ་དང་། སྤར་ཁ་བརྒྱད། ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས། འབྱུང་བ་ལྔ། གེག་རྩིས། བག་རྩིས། གཤིན་རྩིས་སོགས་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་རྩིས་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཟེར། གཉིས་པ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚད་འཇལ་བའི་རྩིས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུ་རྡུལ། རི་བོང་གི་རྡུལ། ལུག་གི་རྡུལ། གླང་རྡུལ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ། སྲོ་མ་ཤིག ནས་ཀྱི་བར་དུ་བདུན་འགྱུར་དུ་བརྩིས་ཏེ། ནས་བདུན་ལ་སོར་གང་། སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་།

འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་ཚད་དེས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཐག་རིང་ཐུང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྩིས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེང་སང་ནི་རྒྱ་སྐར་སོ་སོའི་བར་གྱི་ཐག་རིང་ཐུང་ནི་འོད་ལོ་ཞེས་འོད་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་མགྱོགས་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩི་བར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ལྕི་ཚད་འཇལ་བ་ལ་སྲང་། བོང་ཚད་འཇལ་བ་ལ་བྲེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའང་རྩིས་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། གསུམ་པ། རྩི་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་གནས་ནི། «འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད»ལས་གྲངས་ཀྱི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད། «མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ»ལས་གྲངས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད།

«མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ»ལས་གྲངས་ཀྱི་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གྲངས་གནས་ལ་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་པར་དུ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་ཚུལ་སྐོར་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། བོད་དུ་སྐར་རྩིས་རིག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ནི། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ཡས་མས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ནང་ནས་སྐར་ཤེས་རྩིས་མཁན་ནི་སྐར་རྩིས་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུའི་བོན་རིགས་བཞི་ཟེར་བ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་དུར་གཤེན་མཆོན་ཆ་གསོས་གཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར«རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང»དང«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་གོང་རོལ་ནས་བོད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཞུགས་པའི་གོ་རིམ་ནང་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གྱི་འཁོར་བསྐྱོད་ཆོས་ཉིད་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསགས་ཡོད་ཅིང་། «ལོ་གཅིག་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ལྡོག་གི་བརྟག་པ་གནའ་རབས་རྒན་པོའི་སྒྲུང་བྱུང»ཞེས་པ་ཡང་བོད་ས་གནས་རང་ལ་འཕྲོད་པའི་གནམ་རིག་གི་ཉམས་མྱོང་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་རྒྱལ་པོ་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཟླ་ཐང་སྤོལ་ནས་ཞིང་དུ་འདེབས་པ་དང་། ཡུར་བ་བརྒྱུད་ནས་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་པ། སོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངུལ་དང་། ཟངས། ལྕགས་བཅས་བཞུ་བ་སོགས་ཞིང་ལས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བཅས་ལ་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྔ་ཁ་ཡར་ཀླུང་ས་ཁུལ་གྱི་ཐགས་མཁན་རྒན་མོ་བལ་མ་ཟེར་བ་དེས་ཟླ་བའི་ཁ་གང་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱིས་ཞག་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་རྩི་བ་དང་། ཐོག་མར་རྗེ་ནག་གྲུ་བཞི་པ་ཞིག་གི་སྟེང་རྗེ་དཀར་གྱི་རེ་མིག་སུམ་ཅུ་བཀོད་དེ་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཞག་འཁོར་གཉིས་པའི་ཉིན་དང་པོ་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཟླ་བ་ཁ་ཚེས། ཞག་འཁོར་གསུམ་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ཚེས་བཅོ་ལྔར་ཟླ་བ་ཁ་གང་། ཞག་འཁོར་བཞི་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཕྱེད་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ཤར། དེ་ནས་ཞག་འཁོར་ལྔ་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར། ཚེས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་ན་ཚེས་གཅིག་ཆད་པས་ཟླ་བ་དེར་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་སོགས་ཟླ་བའི་ཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་ཆེ་ཆུང་རྩི། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་བཞིར་ཕྱེ་ནས་དུས་བཞི་སོ་སོར་ཟླ་བ་གསུམ་རེར་ཕྱེ་ཞིང་ལོ་གཅིག་གི་ནམ་དུས་དང་པོ་ནི་དཔྱིད་ཀ་ཡིན་པ་དང་། རྡོད་ཀླུང་ལྡང་བ་ནི་དཔྱིད་ཀའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན་ལ། ནམ་དུས་གཉིས་པ་ནི་དབྱར་ཁ་དང་ཤིང་རྩི་ཁ་འབུས་ལོ་མ་རྒྱས་པ་དང་ཆར་ཆུ་མང་བ་ནི་དེའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན། ནམ་དུས་གསུམ་པ་ནི་སྟོན་ཁ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་རྡོད་ཚད་ཆག་པ་ནི་དེའི་མཚོན་བརྟགས་དང་། ནམ་དུས་བཞི་པ་ནི་དགུན་ཁ་ཡིན་ཅིང་གྲང་ཀླུང་ལྡང་བ་ནི་དེའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཉི་ལྡོག་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཡོད་པ། རྡོད

སྐྱུང་ལྷུང་ཞིང་ཤིང་རྩེ་ལོ་མ་ཁ་འབུས་སྐབས་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་དུ་སླེབས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱང་སྐྱུང་ལྷུང་བའི་དུས་སུ་ཉི་མ་ལྷོ་བསྐྱོད་དུ་སླེབས་འགོ་ཚུགས་པར་བཤད་ཡོད་པ་རེད། གོང་གསལ་རྒྱན་མོ་བལ་མའི་ཟླ་རྩིས་ལྟར་རྩིས་ནས་དུས་ཡུན་གང་མཚམས་སོང་རྗེས་ནམ་དུས་བཞིའི་གནས་ཚུལ་རྩེ་མཐུན་འཁོར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་བཀོད་སྒྲིག་ལེགས་པོ་བྱེད་མ་ནུས་པ་མཐོང་ནས་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམ་གཞིགས་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ལྡོག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་ཉི་མ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་ཟླ་བ་འཚར་ཡོངས་ནི་ཟླ་བ་གཙོ་ཆེ། ཉིན་ཞག་གི་འཚར་ཡོངས་ནི་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་གཙོ་ཆེ་བའི་མཐུག་བསྡོམས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཉིན་རྩིས་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་དང་། དགུན་ཉི་ལྡོག དཔྱིད་མཉམ་དང་། སྟོན་མཉམ་བཞི་ལ་དབྱེ་བ་དང་། ཟླ་རྩིས་ནི་ཟླ་བ་ཡར་འཕེལ། ཉ་གང་། མར་འགྲིབ། གནམ་སྟོང་བཅས་བཞིར་དབྱེ་ཞིང་། ཉིན་མཚན་གཉིས་བསྡོམས་པའི་ཞག་གཅིག་དང་། ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། ཟླ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ཉིན་གཅིག་ལ་ཉི་ཤར། ཉིན་ཕྱེད་ཉི་ནུབ། ནམ་ཕྱེད་བཅས་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་བཞིར་ཕྱེ་བ་སོགས་སྐར་རྩིས་ཐོག་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཅིག་གི་ནང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་སོ་སོའི་མིང་གི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་བོད་དུ་མ་གྲགས་གོང་ནས་བོད་རང་ལ་གྲགས་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མིང་ནི། སྐར་མ་ཐ་སྐར་ལ་གནའ་རབས་ཀྱི་མིང་དུ་དབྱུག་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲ་ཉེ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་མིང་རང་འཛུགས། སྨིན་དྲུག་ལ་ཉ་དྲུག སྣར་མ་ལ་བི་རྩེ། མགོ་ལ་སླལ་པོ། ལག་ནི་གནའ་མིང་རང་འཛུགས། ནབས་སོ་ལ་རྒྱལ་སྟོད། རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་སྨད། སྐག་ལ་ཕྱ། མཆུ་ལ་ཧ་ཆེན། གྲེ་ལ་ཧ་ཆུང་། དབོ་ལ་ཁྲ། མེ་བཞི་ལ་བྱ་མ། ནག་པ་ལ་བྱ་འུ། ས་རི་ལ་ནམ་གོང་།

ས་ག་ལ་ནམ་འོག ལྷ་མཚམས་ལ་ལག་སོར། སྣྲོན་ལ་ལྡེའུ། སྣུབས་ལ་སོག་པ། ཆུ་སྟོད་ལ་བྲེ། ཆུ་སྨད་ལ་ཕུལ། གྲོ་བཞིན་ལ་བྱ་སྲོ། བྱི་བཞིན་ལ་བྱ་གཞུག མོན་གྲེ་ལ་སྒྲིག་སྟོད། མོན་གྲུ་ལ་སྒྲིག་སྨད། ཁྲུམས་སྟོད་ལ་བྱ་མཆུ། ཁྲུམས་སྨད་ལ་ཟེའུ། ནམ་གྲུ་ལ་ཤེ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། སྐར་མའི་མིང་དེ་དག་དེང་སང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་སྐྱུར་ཁ་བརྟག་པ་ཞེས་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བདུན་དང་། བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ། བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གསུམ་བཅས་ལ་ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤར་སྔོའི་མཚམས་ནས་སྐར་མ་ལག་སོར(ལྷ་མཚམས)ཞེས་པ་མིའི་ལག་པའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་འདྲ་བའི་སྐར་མ་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ཡི་གནས་གང་དུ་ཟླ་བ་ཡོད་མེད་བལྟས་ཏེ། ལོ་རྗེས་མའི་ཆར་ཆུ་མང་ཉུང་དང་། ཐན་འཁྱགས། སད་སེར། འབུ་གནོད་བཅས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་དང་། ཉ་དྲུག་བརྟག་པ་ཞེས་སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་དང་ཟླ་བ་གཉིས་གནས་ས་སྟོན་རྗེས་རྒྱབ་མདུན་སོགས་ལ་བརྟག་པ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་སྐར་མ་སླལ་པོ(མགོ)འཆར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཞག་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆར་པ་འབབ་མིན་ལ་བརྟག་པ་སོགས་གནའ་རབས་བོན་དང་རྒྱན་པོའི་ཉམས་མྱོང་ཁ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ནང་གནམ་ལ་སྐར་མ་གང་འཆར་བའི་དུས་སུ་ས་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་གང་དང་གང་ཡོང་དང་། དེའི་དུས་སུ་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་དུས་བབས་བཟང་ངན་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ས་གནས་རང་གི་དམིགས་བསལ་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཉམས་མྱོང་ཡིན་པ་ལས། ས་གནས་གཞན་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཉམས་མྱོང་ནས་བྱུང་བ་མིན་པ་ལྟ་བུ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་བོད་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་ཞིང་། མེས་རྒྱལ་ནས་སྐར་རྩིས་དང་སྨན་ཐོག་མར་དར་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་འབྱུང་རྩིས་དང་གསོ་རིག་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ནས་འགོ

ཚུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཙམ་ལས་དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་སྐར་རྩིས་དང་གསོ་རིག་མེད་པའི་དོན་མིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བཟའ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་གཞུང་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བསྣམས་ཕེབས་པ་དང་། ཁག་གཅིག་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། རྒྱ་ཡི་སློབ་དཔོན་དུ་ཧར་ནག་པོའི་སློབ་མ་ཁྱུང་ཤག་དར་སོགས་ཀྱིས་རྩིས་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་རྩིས་དང་ནག་རྩིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ལས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཞུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་སྐར་གྱི་རྩིས་རིག་ཏ་ཙང་ཞིབ་པ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་ནས་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་དར་ཞིན་ཀྱང་བོད་དུ་ནི་རྒྱ་རྩིས་དེ་དག་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ལུག(༡༧༡༥)ལོ་ལ་དཔར་དུ་བཏབ་པ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་ལྡན་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་རྒྱ་རྩིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་ཟླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་དར་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་ནི་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ནས་བཟུང་རྒྱལ་རབས་རིམ་པར་གནམ་དཔྱད་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་ཏ་ཙང་དམ་བསྒྲགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་ཡིག་འདི་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ནས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས་མ་ཤར་བར་གྱི་ལོ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བར་དུ་ནི་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་གནའ་རབས་སྐར་རྩིས་འགའ་ཞིག་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བོད་དུ་དར་བའི་འབྱུང་རྩིས་ནག་རྩིས་ཞུང་ཤས་ཤིག་ལས་གལ་ཆེའི་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ནི་དར་སྤེལ་བྱུང་མེད། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས(༡༠༢༧)ལོར་ཁ་ཆེ་ཟླ་བ་མགོན་པོས་དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་འགོ་ཚུགས་པ་དང་སྐབས་དེར་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔའི་ནང་ནས་དབང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མ་བསྒྱུར་ཞིང་། བསྡུས་རྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་དང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་བཅས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་ཐད་རྩོད་པ་ལངས་ཏེ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བར་དར་སྤེལ་མ་ཐུབ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་རྟ(༡༣༡༨)ལོར་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་བཏུས》བརྩམས་ཤིང་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་བའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༢༡)ལོར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》བརྩམས་གནང་མཛད་པ་དེ་ནས་བཟུང་དུས་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོད་པ་དེ་འཇགས་ནས་རྒྱུད་དེ་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》དང《དྲི་མེད་འོད་རྒྱན》སོགས་བརྩམས་ནས་ཕུག་ལུགས་ཟླ་མའི་བཞེད་སྲོལ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མཇུག་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་བར་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་མཁས་པ་སྨན་འགྲོ་པཎ་ཆེན་ཡབ་སྲས་ལྷུན་པོ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ། འདར་ལོ་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ། ལོ་འགོ་ཟླ་མཁྱེན། རྣམ་གླིང་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས། ཡབ་སྐུ་སྐུ་སྐྱེ་ དབང་གྲགས་རྡོ་རྗེ། ཞུ་ལུང་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྔོན་བྱོན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་མཛད་དེ《ཕུག་ལུང་རྩིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》མ་བུ་དང་། དེའི་དོགས་སེལ《གཡའ་སེལ》གཉིས་བརྩམས་པ་ནས་གཞུང་དེ་བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོར་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲིས《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》མ་ཡིག་དུང་ཡིག་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་བཅས

བརྩམས་གནང་མཛད་དེ་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་སྐར་རྩིས་དང་སྒྲ་རིག་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཆེད་སྦྱོང་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་། མཚོ་སྔོན་དང་། གན་སུའུ་སྡེ་དགེ་སོགས་སུ་སྐར་རྩིས་མཁས་པ་མང་པོས་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཏེ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་བཙུགས་ཤིང་། མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་མཆོག་གཙོ་བོའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཆེད་ལས་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་ནས་ད་ལྟ་འཚོ་བཞུགས་ཀྱི་སྨན་རྩིས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན། ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷ་རིག་མཁས་དབང་བླ་མེད་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་གོ་དོན》གན་སུའུ་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དེ་དང་། པེ་ཅིན་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་རྩིས་རིག་མཁས་དབང་རྡོང་མིན་ཤེན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚན་རིག་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་གོ་དོན》ཞེས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆར་གཟིགས།

དཀར་ཡོལ། ད་ཡོད《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》སོགས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་ན། སྔར་དུས་རབས་བདུན་པའི་མཇུག་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་བསྟུན་གཞིར་ཕན་པའི་ཛ་ཤིང་གི་ལོ་མ་འཚོལ་དུ་བཏང་སྐབས་མིས་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་འཇང་གི་ཡུལ་ནས་ཛ་ཤིང་ལོ་མ་རྙེད་དེ་བོད་དུ་དབོར་འདྲེན་བྱས་ཤིང་། ཛ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཁུ་བ་དེས་བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་བསྟུན་གཞི་སེང་དྭངས་བྱུང་བར་བརྟེན་བཙན་པོས་རྒྱུན་དུ་ཛ་འཐུང་བའི་གོམས་གཤིས་ཆགས་ཤིང་། ཛ་འཐུང་བའི་སྣོད་སྤྱད་སྤྱིར་བཏང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་དགོངས་ནས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཝུའུ་ཙེ་ཐེའན(武则天)ལ་ཞོ་ཞུ་བཏང་ནས་དཀར་ཡོལ་ཛ་དཀར་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་དགོས་ཞེས་རེ་བ་འདོན་གནང་མཛད་ཀྱང་དཀར་ཡོལ་ངོ་མ་བསྐྱར་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པར་དཀར་ཡོལ་བཟོ་རྩལ་མཁས་པ་མི་གཉིས་བོད་དུ་བཏང་འགྱུར་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ལྡོ་ཁ་གྲ་ནང་སོགས་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ནས་དཀར་ཡོལ་བཟོ་བའི་རྒྱུ་ཆའི་ཐོན་ཁུངས་འགའ་ཞིག་བེད་སྤྱད་ནས་དཀར་ཡོལ་བཟོས་པ་ལས། དཀར་ཡོལ་རྒྱུ་ཆ་ལེགས་ཤོས་རྫའི་རིགས་ལས་བཟོས་པ་རྣམས་ལ་རི་མོ་བྱའི་ཁ་ལ་ཛ་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འབྲིང་གྲས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་མཚོ་ཡི་ནང་དུ་ཉ་ཡོད་པ། དཀྱུས་མའི་གྲས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་སྤང་རི་ཤིང་དང་བཅས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཙན་པོས་བཀའ་གནང་། དཀར་ཡོལ་ལེགས་གྲས་ཁག་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་ཤབ་ཚེ། ལན་ཚེ། ཤང་ཚེ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། འབྲིང་དང་དཀྱུས་མའི་མིང་ལ་ཐིག་ཚེ། ཏེས་ཚེ། ཇོ་ཚེ་བཅས་སུ་མིང་བཏགས་པར་བཤད། དཀར་ཡོལ་བཟོ་བའི་ལག་རྒྱུན་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མགོར་མཁས་གྲུབ་གན་དཀར་ཞེས་ལྡོ་ཁ་གྲ་ནང་གི་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་དཀར་ཡོལ་མི་ཤུང་བ་ཞིག་བཟོ་གནང་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་འཁོད་པ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྲུ་དཀར་ཞེས་འབོད་པར་བཤད། དེ་ནས་རྒྱུ་ཆའི་ཐོན་ཁུངས་དཀོན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནམ་བོད་དཀར་བཟོ་བའི་ལག་རྒྱུན་ཆད་འདུག དཀར་ཡོལ་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་རིག་པ་འགའ་ཞིག་སྡེ་དགེ་དེས་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཟོ་ཡིག་པ་ཏྲའི》ནང་ཁག་གཉིས་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། དཀར་ཡོལ་ལེགས་ཉེས་བརྟག་པའི་དཔེ་ཆ་ཁག་གཅིག་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མགོར་སྟག་ཚང་རྫོང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》གི་ནང་བཀོད་འདུག དེའི་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་ན་དཀར་ཡོལ་གྱི་རྒྱུ་ཆ། ལེགས་ཉེས། མདོག བཟོ་དབྱིབས། རི་མོ། ཁ་ཞེང་ཆེ་ཆུང་། རྐང་པ་རིང་ཐུང་། འཛམ་ཤ་དོད་མིན། སྲབ་མཐུག ཐོན་ཁུངས། རྣམ་པ་བཅས་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཞིབ་གསལ་བཤད་ཡོད།

དཀར་རུ་དང་དམར་རུ། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་བཏོན་པའི《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༨ ཤོག"ལྷ་སར་ཤར་དུ་དཀར་རུ་དང་དམར་རུ་གཉིས"ཞེས་འཁོད་པ་འདི་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ་ཀ་རུ་དང་མི་རུ་ཟེར་བ་ཡིན་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལས་བྱུང་ཞིང་། ཀ་རུ་ནི་ཀརྨ་ཤར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། མི་རུ་ནི་དེང་སང་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་དཔར་ཁང་ཚུགས་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཚུལ་ངག་རྒྱུན་དུ་གླེང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ས་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་བཟླ་ཛོ་ཛེ། མཚན་གཞན་ཨོ་རྒྱན་ཛོ་ཛེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༧༥༨)ལོར་གཙང་ཕྱོགས་ལ་སྟོད་དིང་རི་ཤེལ་དཀར་རྫོང་ཁོངས་སྐྱུ་ར་ཞེས་པའི་སའི་ཆར་འཁྲུངས་ཤིང་། དཀར་ལེབ་དགོན་གྱི་དྲུང་ཡིག་མཛད་སྐྱོང་བས་ཡོངས་གྲགས་སུ་དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་ཅེས་འབོད། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་མཐོང་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྟག་ཚང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། རྫོགས་ཆེན་རང་ཤར་གང་གྲོལ་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་དུ་རིམ་པར་བོད་ཡིག་དང་ལན་ཡར་སོགས་ཡིག་རིགས་ཁག་དང་། ལྷག་པར་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་མཚོན་རིག་པའི་གནས་མང་པོར་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྡར་ཤ་ཆོད་པའི་སུམ་རྟགས་མཁན་པོ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག སྙན་དངགས་དང་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས། ནང་དོན་རིག་པ་སོགས་གང་གི་ཐད་མཁས་པའི་གོ་འཕང་རྙེད། དཀར་ལེབ་དགོན་ནས་དྲུང་ཡིག་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཞབས་རྗེས་དབུས་གཙང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སུམ་རྟགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་སློབ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་རིམ་གྲུས་འདུ་མིན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སློབ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྲུངས། འབྲོག་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆེད་དང་། པ་རྣམ་ཁམས་བྲག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ངེས་དོན་གྲུབ་དབང་ཐོན་བླ་ཀུན་བཟང་ཛོ་ཛེའི་སྐུ་ཚ་ཆོས་དར་སྐུ་མཆེད་སོགས་སུམ་རྟགས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་མ་དུ་མ་བྱུང་། སྤྱ་རྗེས་སུ《ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན》དང་། 《རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དགའ་གནད་སྙིང་པོ་རབ་གསལ》《མཐའ་དཔྱོད་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》སོགས་རྩོམ་འབྲི་མཛད། དེ་མིན་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་འབྲས་ལྗོངས་བླ་མ་ཨོ་རྒྱན་ལགས་དང་ཁུ་ནུ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་རྩོད་ཡིག་ལ་རྩོད་ལན་དང་། ཡང་ལན། ཁམས་གསུམ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་ཚུལ་དང་། ཤར་ཁུམ་བུ་བ་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདྲི་བར་དྲིས་ལན་མཛད་པའི་རྩོམ་ཡིག་དང་། ལྷག་པར་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་ཞོ་འཐུང་ཅུས་པ་ཞེས་པ་ནི་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔར་རྩོམ་འབྲི་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཉ་གཞག་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་སྟོང་མེད་མཛད། འདས་ལོ་མི་གསལ།

དཀར་ཤ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་ལུག་ལ་དཀར་དང་འབྲི་གཡག་མཛོ་སོགས་ཕྱུ་ནག་རིགས་ལ་གནག་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་དཀར་ཤ་ཞེས་པ་ནི་ལུག་ཤའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན།

དཀར་ཤ་ཁོག ལུག་ཤ་ཁོག་གཅིག

དཀར་གསལ། བཞུ་མར།

དཀར་གསུམ། ཞོ་དང་། འོ་མ། མར་ཏེ་གསུམ། ཡང་ན་དཀར་ལས་གསུམ་དང་མཚུངས།

དཀྱུ། དཔྱི་མགོ་དང་། ཕོ་བའམ་གསུམ་པ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། མཆི་མ་འཛག་པ་དང་། བསམ་སེམས་བུ་སྡོད་བཅས་དུ་མར་འཇུག་གོ །

དཀྱུ་ཁྲིམ། སྐྱིད་པ་ནས་དབྱེ་འགོའི་བར་ཟེར། (ཙ)

དཀྱུ་སྐྱེ། གཡོ་སྒྱུ་ཞེས་པ་སྟེ་གནའ་རབས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་།

དཀྱུ་བ་རྣམ་པ་ལྔ། སྨོག་པ་དང་། ཙོང་། རྒྱ་སྨོག རི་སྨོག ཞིང་ཀུན་ཏེ་དྲི་ང་བའི་རིགས་ལྔ་པོ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་། འདི་རྣམས་ཟོས་རྗེས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་འགྲོ་མི་རུང་ཞེས་འདུལ་བའི་གཞུང་མང་པོ···

ལས་གསུངས།

དཀོད་ཏ། འཇལ་བའི་ཕྱིར་དུ། (ཙ)

དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་བཅད་པ། སྔར་གྱི་བརྡ་སྙིང་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་། དེ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ཉམས་གསོ་བ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བཞག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཞིང་འབྲོག རྒྱ་ནོར། ལྷ་འབངས་ལ་སོགས་པ་སོགས་སུ་བཅད་ནས་ཕུལ་བ།

དཀོན་ཅོག་གསུམ་གཞིག་རི་སྤང་རི། སྔར་གྱི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བཀའ་གཙིགས་གནང་བ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མནའ་བསྐྱལ་བའི་ཚིག་སྟེ། འདིར་གཞིག་རི་སྤང་རི་ཞེས་དགོས་ཀྱང་ཡིག་སྐྱོན་བྱུང་འདུག ཀོ་དོན་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་མིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེད་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པའི་མནའ་ཚིག་ཡིན།

དཀོན་མཆོག ཏ་ཅང་དཀོན་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྷག་པ་དང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་གསུངས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས། ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རཏྣ་ཞེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས་སྤའོ(三宝)སྟེ་ནོར་བུ་གསུམ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བསྒྱུར་བ་དེ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་བསྒྱུར་ཡོད།

དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལེན་པ། དད་པ་ཅན་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། ལྷ་ཁང་། དགེ་འདུན་བཅས་ལ་ཕུལ་བའི་མཆོད་པའི་རྫས་དང་། སྤྱི་རྫས་རྒྱུ་དངོས། ས་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱིས་རང་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བ་རང་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྗེས་སུ་ཚབ་ཕུལ་ན་ཉེས་པ་དག་ཐུབ་ཀྱང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྫས་རང་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་རྗེས་སུ་ཚབ་ཕུལ་ནས་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་དག་མི་ཐུབ་པ《མདོ་མཛངས་བླུན》དང《ལས་བརྒྱ་པ》སོགས་ལས་གསུངས།

དཀོན་མཆོག་གི་བརྒྱད་རྩ་འཇལ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ནས་བཟུང་བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཉེས་ཁྲིམས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནོར་རྫས་བརྐུས་ན་བརྐུས་དངོས་དེའི་ལྡབ་བརྒྱད་རྩ་འཇལ་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཡོད་པ་དེར་ཟེར།

དཀོན་མཆོག་གི་སྤྲང་དུ་རང་རྟགས་རང་གིས་བླང་། དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་མངའ་རིས་ཁུལ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་མ་བྱུང་གོང་དུ་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཆོས་ལ་དད་པ་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་བརྟེན། རབ་བྱུང་གནང་འདོད་ཆེ་ཡང་སྡོམ་པ་ཞུ་ཡུལ་མེད་སྐབས་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྙན་གྱི་མདུན་དུ་རབ་བྱུང་གི་ཆས་གོས་བཞེས་ནས་བཙུན་པའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད། མཚན་ཡང་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་བསྒྱུར། རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་པཱ་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་སྐབས་གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་སྡོམ་པ་ཞུ་བ་ཡིན་ཞེས《དེབ་སྔོན》དུ་གསལ། མཁས་དབང་སྔོན་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་གོང་གསལ་ཤོད་ཚུལ་དེ་མ་དག་རྒྱུན་འབྲུམས་ཡིན་པ་དང་། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་མ་ཕེབས་བར་དུ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་རྗེས་སུ་སྲས་ལ་སྲིད་སྐྱོང་དུ་མངའ་གསོལ་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིའི་དྲུང་དུ་ཁྲི་ཐང་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་མཉམ་དུ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་མཚན་བྱང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་འདོགས་གནང་མཛད་པས་ཁྲི་ཐང་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་བླ་མར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་གསུངས་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་ཁུངས་བཙན་མིན་བརྟག

དཀོན་མཆོག་དགུ་ཕྲུག་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་དཀོན་མཆོག སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ། ནང་གི་དཀོན

མཆོག་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་གསུམ། གསང་བའི་དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང་དགུའོ། །

དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཕྱི(༡༠༢༤)ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་རྟ(༡༡༠༢)ལོ་འཁོན་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆུང་བ་ཡིན། ཐོག་མར་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། རྗེས་སུ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལ་སྦྱངས། ཟླ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ། ཕྱུ་ཧྲང་ལོ་ཙཱ་བ། གནམ་ཁའུ་པ་སོགས་བླ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན། དབོན་པོ་རི་སྒང་པོ་ཆེ་ཞལ་བ་འདྲ་བའི་མཁལ་ཁུང་གཡས་པའི་ཐད་དུ་ས་དཀར་ཞིང་རྨམ་པ་དང་། ཆུ་བོ་གཡས་སུ་འབབ་པ་སོགས་ས་བཟང་བར་གཟིགས་ཏེ་དེར་དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་པར་དགོངས་ནས་ས་ཆ་སྐྱིའི་བདག་པོ་ཇོ་བོ་གདོང་ནག་པ་ལ་གནང་བ་ཞུས། སྣོས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞང་ཞུང་གུ་ར་བ་དང་། བན་དེ་གྲོང་བཞི། ལྷ་མི་གྲོང་བདུན་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་རྟ་རྒོད་མ་དཀར་མོ་གཅིག་དང་། ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། མོ་གོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་གནང་ནས་ས་ཆ་དེ་ཉོས་ཏེ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་བཏབ། ལྟམ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟ་མ་ལ་སྲས་མ་བྱུང་། རྗེས་སུ་མ་གཅིག་ཞང་མོ་ཟེར་བ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པས་སྲས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་ལ་སྒོ་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས། བླ་མ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡ནས༡༣བར་གསལ།

དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་གུང་གི་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་སྔོན་དུ་འདོན་རྒྱུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མདོ་ཚིག་ལྷུག་མར་ཡོད་པ་ཞིག

དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་ཀོང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སའི་ཆར་འཁོད་པའི་མངའ་བདག་སྨྱུང་གི་སྐུ་རྒྱུད་རྟགས་འཆང་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་ཉེར་བདུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་དྲུག་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་མེ་སྦྲུལ(༡༧༧༩)ལོར་ཆུང་སྲིད་འབྲི་གུང་དུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་ཐིལ་དུ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བསྩལ། འབྲི་གུང་པའི་བཀའ་ཆོས་ཐལ་ཆེ་བ་དང་བདེ་འདུས་སོགས་གསར་རྙིང་གི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། མཚན་བསྟན་འཛིན་པདྨའི་རྒྱལ་མཚན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཞེས་གསོལ། སྟོ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལས་དབང་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༧༨༩)ལོར་འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པའི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༠༠)ལོར་འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་གསེར་ཁྲིད་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཁན་པོ་དང་། སྟོ་རིན་པོ་ཆེས་ལས་སློབ་མཛད་ནས་དགེ་འདུན་ཁ་སྐོང་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེ་རང་ལ་རྗེ་གོང་མ་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་འབྲི་གུང་གདན་སའི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་བདག་གིར་བཞེས། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་དང་འདས་ལོ་སོགས་མ་རྙེད།

དཀོན་མཆོག་རྣམ་གཉིས། སངས་རྒྱས་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་ཟེར་བར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དུ་གསལ།

དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། མདོ་འདི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང[ཕ]》པའི་ནང་ཡོད། དཀར་ཆག་ཏུ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་འཚོ་དང་ཆོས་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

དཀོན་མཆོག་དབུ་ཡོགས། གནའ་རབས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལས་ངན་བསགས་པའི་ཉེས་ཆད་ཚེ་འདི་རང་ལ་སྨྱོང་བའམ་སྨིན་པ་ཞེས་པའི་དོན།

དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཞིག་གི་མིང་། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་མདོ་འདི་ལ་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེའུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་མ་གཏོགས་དེ་འཕྲོས་ཤེས་ཤོག་ནས་མ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ལས། མ་དཔེ་ལེའུ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ནས་རྙེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་རྙེད་པ་བཅས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཞིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་པ། ཉུང་ཤས་ཞིག་ལོ་ཙཱ་བ་རཏྣ་ཤྲཱི་ལ་དང་། འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བཅས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་ཕྱོགས《དཀོན་བརྩེགས》པོད་ཀ་པ་ནས་ཆ་པ་བར་ཡོད་ཅིང་། དཀར་ཆག་ཏུ་བམ་གྲངས་དང་འགྱུར་བྱང་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད།

དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན། (འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ) འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ནི་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་དང་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་འོས་སྤྲུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡབ་ནས་འབྲི་གུང་གི་བསྟན་པར་དགོངས་ནས་གཏོང་འདོད་མ་གནང་། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཡབ(ཐན་ཆོས)ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེང་གཅེན་ཞྭ་དམར་བ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཐོག་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་དབང་གསན། དེ་བཞིན་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན་ཏེ་གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཅིང་། འབྲི་གུང་དང་། འཕན་པོ། ཙ་རི། སྤོ་ཁ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་སྐབས་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས། གསེར་ཁང་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་རྟེན་བཞེངས་རྒྱས་པར་གནང་། རིས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྡེར་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་མཛད། གདུང་རྒྱུད་སྤེལ་བར་མ་མཛད་སྐབས་སྐུ་རའི་གདུང་འདི་ནས་ཆད། དགུང་ལོ་རེ་ལྔའི་སྐྱེང་སྐུ་འདས། ཆེ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོར་འདྲེན། སློབ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་མལ་གྲོ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་བྲག་སོགས་ཀྱི་བླ་མ་མཛད་དོ། །

དཀོན་མཆོག་ལ་བསྔོས་པའི་ནོར། ཆོས་དད་ཅན་གྱི་མི་དང་ཚོགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་རྒྱུ་ཆའམ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བ། ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཞེངས་པའམ། ཀློག་པ། ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བ། དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཞེངས་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕུལ་བ་བཅས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕུལ་ཟིན་པའམ་འབུལ་རྒྱུར་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད།

དཀོན་མཆོག་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། ༡. ཆོས་གསུངས་པ་པོ་སངས་རྒྱས། ༢. དེས་གསུངས་པའི་ཆོས། ༣. ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་གསུམ་ནི་ཧ་ཅང་དཀོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྷག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དཀོན་མཆོག་ཟེར། དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ལྷའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་རཏྣ་ཞེས་པ་ཐད་བསྒྱུར་མ་མཛད་པར་དོན་འགྱུར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་

ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པས་ན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་མཚན་གསོལ། ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་ནི་དང་པོ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣོད་བཅུད་སྐལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་འགའ་རེ་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོམས་ན་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དཀོན་པ། གཉིས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་གཡའ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱལ་ཁམས་དབུལ་ཕོངས་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་མཐུ་ལྡན། བཞི་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན། ལྔ་པ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་སྐྱབས་གནས་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། དྲུག་པ། དེ་ལ་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ནི། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སོགས་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ། དེའི་མཚན་གཞི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རེ་རེ་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་བཙུན་པ་ཁྲིམས་ལྡན་བཞི་སྡེ་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་ཐུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་རྫ་ནོར་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་བེད་སྤྱད་ནས་ཚུར་འཕྲོག་པ་དང་། ཡང་ན་ཁ་མཆུ་རྒྱབ་སྟེ་ཚུར་འཕྲོག་པ།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན། ༡. སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྐུ་གཟུགས་དང་། མཆོད་རྟེན། ༢. ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུང་རབ། ༣. དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅས་ཡིན།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན། གོང་གསལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྐྱེན་བཙད་པ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མདོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་ཟ་བའི་སྔོན་དུ་འདོན་རྒྱུའི་མདོ་ཞིག་སྟེ། དགོན་པ་ཁག་གི《ཆོས་སྤྱོད》འདོན་ཆ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་བཀོད་ཡོད།

དཀོན་གཉེར། (དཀོར་གཉེར་ཡང་ཟེར)ལྷ་ཁང་ནང་ལྷ་སྐུ་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

དཀོན་གཉེར་དཔོན། ལྷ་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ནང་ལྷ་ཁང་ཆུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་།

ལྷ་ཁང་རེར་ཡང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཆུང་དང་། རྟེན་གསུམ་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པའི་དཀོན་གཉེར་གཅིག་ནས་གཉིས་བར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགོ་བྱེད་དུ་དཀོན་གཉེར་དཔོན་ཞེས་པ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

དཀོན་པ་རྫེ་གུང་སྟག ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ནང་བློན། ཡབ་འཁོན་བར་སྐྱེས་དང་ཡུམ་བཙན་བཟའ་ལྷམ་བུ་སྒྲོན་གྱི་སྲས། འདི་ཉིད་མཐུ་སྟོབས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལ། བློ་དང་རིག་པ་རྣོད་པ། གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་འཛོམས་པ། ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་འདྲ་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དཀོན་ཟེར་ནས་མཚན་ཡང་དཀོན་པ་རྫེ་གུང་སྟག་ཅེས་གསོལ། ཁོང་གིས་དགེ་བཙུ་ཚང་བའི་བསམ་ཡས་ལ་གནས་བཅས་པས་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ཐུགས་ལ་བབས་ནས་ནང་བློན་བཅོལ། སློང་བཟའ་ནི་ཆུང་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་གཉིས་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་བ་ལ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་དང་ཆུང་བ་ལ་འཁོན་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཞུའོ། །

དཀོན་པ་བཞི། སྣིང་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་སུ་བྱོན་པ། མི་ལུས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དད་པ་ལྡན་པ། དགེ་གོམས་ཉུང་བ་བཅས་སོ། །

དཀོན་བརྩེགས། 《དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ》ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། གོང་གསལ《དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ》ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

དཀར། སྤྱིར་བཏང་དཀར་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་རྒྱུར་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནོར། ༢. གཉེན་པོ་དང་གསོན་པོས་རང་ཉིད་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་འབུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར། ༣. ཕ་མེས་མི་རབས་གོང་མའི་ནོར་མཛོད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་ནོར་བཅས་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས།

དཀར་སྒྲོམ་འཕྲིན་ཡིག དཀར་ཞེས་པ་ནོར་རྫས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟུགས་སའི་སྒམ་ལ་སྒྲོམ་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྡུས་ནས་དཀར་སྒྲོམ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་པ་འདི་རང་ལ་འབྲུ་འགྲེལ་བརྒྱབ་ན་འཕྲིན་ནི་བརྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གནས་ལ་ཟེར་ལ། གནས་དེ་ཡིག་ཐོག་ནས་བཏང་བར་འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་བཏགས་པའོ། །དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིག་རྣམས་ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་སྒྲོམ་བུ་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་བླུགས་ཏེ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བཀའ་ཡིག་རྣམས་ཤོག་བུའི་ཡིག་རྒྱ་བཟོས་ནས་གཏོང་སྲོལ་བྱུང་།

དཀར་གཉན་པོ་རིལ་བླུགས། དཀར་མཛོད་དུ་སྦས་པའི་ནོར་རྫས་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་བླངས་ན་དེས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུང་གཏམ་མང་པོ་དམངས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་ཤོད་སྲོལ་ཡོད།

དཀར་བདག་སྨན་དྲངས་ཚུལ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ལྷ་སྲས་མུ་རུབ་བཙན་པོ་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་ཛ་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་བཅོམ་སྟེ་དེའི་ནོར་རྣམས་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་པེ་ཧར་འབྲངས་ཏེ་འོངས་པ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མར་བསྐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《བཀའ་ཐང》གི་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

དཀར་ནོར། བུ་མག་པར་བཏང་བའམ་བུ་མོ་མནའ་མར་གཏོང་སྐབས་ཕ་མས་ནོར་སྐལ་དུ་སྤྲད་པའི་དངོས་པོ།

དཀར་བླུགས་པའི་ཟོ་ཉར་བཏང་བ། དཀར་ནོར་ལེན་པའི་སྒྲ་ཚབ་ཏུ་མངགས་པ་སྟེ་ཟོ་ཉ་ཞེས་པ་སྐབས་རེ་ཡི་གེ་སྐྱེལ་མཁན་སྒྲ་ཚབ་ལ་གོ་དགོས།

དཀར་སྒྲོང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་གསོན་པོས་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་མ་བྱས་པར་གང་བྱུང་དུ་བླངས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ཕྱི་མར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མྱོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏམ་རྒྱུད་དང་བཅས《མདོ་མཛངས་བླུན》དང་། 《འདུལ་བ་ལུང་གི་གླེང་གཞི》《མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ》བཅས་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན།

དཀར་མཛོད། ༡. རྒྱལ་པོ་དང་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱུ་ནོར་འཇོག་སའི་བང་མཛོད། ༢. གསུང་རབ་དང་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་འཇོག་སའི་མཛོད་ཁང་། ༣. མི་རབས་གོང་མའི་ཤུལ་བཞག་རྒྱུ་ནོར་འཇོག་སའི་མཛོད་ཁང་བཅས་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་བརྗོད་དོན་དང་བསྟུན་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས།

དཀར་མཛོད་དུ་བླུགས་པ། བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པ་སྟེ། ས་གནས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་ནོར་སྦས་ཤུལ་བསྡོག་འདོན་བྱེད་པའི་དོན།

དཀར་མཛོད་པེ་ཅར་གླིང་། སྔར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་སྐབས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ངོས་སུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་པོ་པེ་ཅར་གྱི་རྟེན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མིང་སྟེ། འདིའི་ནང་དུ་ཧྲ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་ནས་རྒྱལ་པོ་པེ་ཅར་སྤྱན་དྲངས་སྐབས་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭའི་རྒྱུ་ནོར་རྫ་ཆེན་མང་པོ་བོད་དུ་དྲངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་པེ་ཅར་གྱི་རྟེན་མདོས་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་དཀོན་པའི་རྒྱུ་ནོར་རིན་ཐང་བྲལ་བ་མང་པོ་ལྷ་ཁང་དེར་བཞག་ཡོད་ཚུལ་བྱུར་ཙམ《བཀའ་ཐང》གི་ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

དཀར་ཟས། ཆོས་དད་ཡོད་པའི་མིས་ཟ་རུང་བའི་ཟས་རིགས་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། དཀར་སྦྱོང་བའི་ལྟོགས་དང་། བསྙེ་བ་སྨྱུང་ལམ་བཅས་མ་བརྟན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རང་གི་ལུས་ཐོག་ནས་བུ་ལོན་འཇལ་དགོས་པ་ཡོང་ཚུལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ《ལས་བརྒྱ་པ》དང《འདུལ་བ་ལུང》སོགས་ལས་གསུངས།

དཀར་ས་དགེ་ཁོངས། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་རྗེས་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་ཞུང་ཚོ་ཡས་མས་རྣམས་སུ་འབྲོག་ཁྲལ་ནས་མར་ཕྱུར་སོགས་དཀར་བསོད་དང་། ཞིང་ཁྲལ་དུ་འབྲུ་བསོད་སློང་མཁན་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞུང་སྒེར་ཆོས་གསུམ་གྱི་མི་སེར་ལ་བརྡབ་གསིག་ཆེ་བ་མ་ཟད། དགོན་པ་ཁག་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་པ་སྐུ་རིམ་ལ་འབོད་མཁན་མང་ཞིང་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུ་རིམ་དུ་གདན་ཞུ་བྱེད་མི་ལྟ་ཞོག ལོ་གཅིག་གི་ཐེངས་རེའི་བསོད་སློམས་ཀྱང་སྟེར་མཁན་མེད་སྐབས། དགོན་པ་མང་པོ་རྡ་སྐོངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་བཅས་སྔོན་འགོག་ཡོང་ཆེད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཆོད་གཞིས་དང་མི་སེར་མེད་པའི་དགོན་པ་རྣམས་བསོད་སློམས་སློང་ས་དང་། སྐུ་རིམ་འགྲོ་སའི་ས་ཁུལ་གཏན་ཁེལ་དང་། ས་ཁུལ་དེ་ནས་བཀལ་ཏེ་བསོད་སློམས་དང་། སྐུ་རིམ་ལ་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་བཅད་མཚམས་བཟོས་པ་གནང་ཡོད་ཅིང་། བཅད་མཚམས་ས་ཁུལ་དེ་ལ་དཀར་ས་དགེ་ཁོངས་ཞེས་མིང་འདོད་སྲོལ་ཡོད།

དཀྱིལ་ཁང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གྲྭ་ཚང་ཁག་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་གྲྭ་ཚང་ཟུར་དུ་ཆགས་པ་ཡིན། གྲྭ་ཚང་འདིའི་མཚན་ལ་དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་ལེགས་བཤད་གླིང་ཟེར་ཞིང་། སྔོན་དུས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མི་ཚན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐོག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་འཕར་ཏེ་མི་ཚན་དྲུག་བཅས་བསྡོམས་པའི་མི་ཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ནི། ༡. དཔེ་ཐུབ་མི་ཚན། ༢. གུ་གེ ༣. སྟག་མོ། ༤. ལྷུན་རྩེ། ༥. འདར་པ། ༦. མདངས་ཅན། ༧. ལ་ཁ། ༨. རི་མཁར། ༩. རོང་པ། ༡༠. གནས་སྙིང་(དེ་རྣམས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ) ༡༡. བདེ་བ་ཅན་པ། ༡༢. ཆོས་ཕྲུག ༡༣. ཁལ་ཁ། ༡༤. ཨོ་རྒྱན་རྫོང་པ། ༡༥. བློ་ཕྲུག ༡༦. རྗེ་གདན་བཅས(དེ་རྣམས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་གསར་འཕར་བྱུང་)ཡིན། སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡིག་ཆ་ནི། ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བས་མཛད་པའི《རྣམ་འགྲེལ》ལེའུ་བཞི། འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《རྣམ་འགྲེལ》

ལེའུ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་དང《རྣམ་འགྲེལ》ལེའུ་དང་པོ་དང་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྗེ་བསྟན་པ་དར་བཟང་གིས་མཛད་པའི《རྣམ་འགྲེལ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད》དང《ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཀའ་གནས་གསལ་བྱེད》 ཀུན་མཁྱེན་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན།》 པཎྜི་ཏ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དོན་གསལ》དང《དབུ་མའི་མཐའ་གཅོད་ལེགས་བཤད་སྣང་བྱེད》དང《འདུལ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ》 པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི《མཛོད་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད》སོགས་ཡིན། གྲྭ་ཚང་འདིའི་གདན་རབས་ནི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་། འཕགས་པ་འཆར་ཀ སངས་རྒྱས་དཔལ། སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག དྲུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། མངའ་རིས་ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། པཎྜི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། གྲགས་ཆེན་དཔལ་འབར། རྗེ་བསྟན་པ་དར་བཟང་། མཁས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཞལ་སྔ་ནས་བློ་གྲོས་ལེགས་པ། ཆོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། བསམ་འགྲུབ་དཔལ་བཟང་། ཀུན་མཁྱེན་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བློ་གྲོས་པ། སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ཇོ་ཇོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དཔེ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ། ཟངས་མཁར་བ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། ཤུ་གེ་བ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན། ཞལ་སྔ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། ཞལ་སྔ་ནས་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཚན། ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་མགོན་པོ། མགོན་པོ་དཔལ་བཟང་། བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། སྟག་མོ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ། བདེ་ཆེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས། ཡེ་ཤེས་ཚེ་བརྟན། ཤུ་གེ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་རིམ་པར་བྱོན། གྲྭ་ཚང་འདིར་བཞུགས་པའི་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྐོར་ཕུར་བུ་ལྕོག་རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི《གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དཀར་ཆག》དེང་སྐབས་ལྕགས་དཔར་དུ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད་པར་གཟིགས།

དཀྱིལ་འཁོར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་བཞུགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རི་མོར་བྲིས་པའི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་བཞེད་སྲོལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། ཀྲི་ཡ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་གི་ནས་བརྒྱུད་པའི་མི་ཏྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། 《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ནས་གསུངས་པའི་ཟུར་བཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་སོགས་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་གྲངས་འདྲེན་ནི་གཤམ་གསལ་རང་རང་གི་མིང་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་གཟིགས།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད[ཕུ]པའི་མགོར་ཡོད། ལོ་ཙཱ་བ་ཁེར་གད་འཁོར་ལོ་གྲགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བསྒྱུར་བ་ལ། དུས་ཕྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བཅོས་ཤིང་། དེ་རྗེས་པཎྜི་ཏ་ར་ཀྵི་ཏ་དང་། ར་ཏུ་ལ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་དང་། མ་ཏི་ཀ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད། སླར་ཡང་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བཅོས་ནས་དག་པར་མཛད་པ་ཡིན། འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། ༡. གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་དགུ ༢. གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ལྷ་སོ་གཉིས། ༣. རྣམ་སྣང་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཞེ་གསུམ། ༤. གཤིན་རྗེ་གཤེད་དགྲ་ནག་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ༥. སྙིང་པོ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ ༦. ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ ༧. གསུང་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ ༨. སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ ༩. མཁའ་འགྲོ་རིགས་བསྡུས་ལྷ་ང་གསུམ། ༡༠. བདག་མེད་ལྷ་མོ་ལྷ་ཉེར་གསུམ། ༡༡. བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ། ༡༢. ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་ལྷ་བཅོ་ལྔ་མ། ༡༣. སྒྲོལ་མ་ལྷ་བཅུ་གཅིག་མ།

༡༤ སྙིང་པོ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་བདུན། ༡༥. ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། ༡༦. གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་བདུན། ༡༧. སྐུ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་བདུན། ༡༨. བདེ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་ལྷ་སོ་བདུན། ༡༩. འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། ༢༠. འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། ༢༡. འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

༢༢. ཕག་མོ་དམར་མོ་ལྷ་སོ་བདུན། ༢༣. ཕག་མོ་སྔོན་མོ་ལྷ་སོ་བདུན། ༢༤ ཕག་མོ་སེར་མོ་ལྷ་སོ་བདུན། ༢༥. ཧཱུྃ་མཛད་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པ། ༢༦. བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དྲུག ༢༧. རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་ལྷ་ཉེར་གཅིག ༢༨. རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་མཛད་ལྷ་ཉེར་དགུ ༢༩. རྡོ་རྗེ་ཁྲག་འཐུང་ལྷ་ཉེར་གཅིག ༣༠. བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ༣༡. སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལྷ་ཉེར་ལྔ། ༣༢. སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལྷ་དགུ ༣༣. སྒྱུ་མ་ཆེན་མོ་ལྷ་ལྔ། ༣༤ རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལྷ་ང་བརྒྱད། ༣༥. ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ༣༦. དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷ་དྲུག་བརྒྱ་སོ་བཞི། ༣༧. རྡོར་དབྱིངས་ལྷ་ང་གསུམ། ༣༨. གཙུག་དགུ་ལྷ་སོ་བདུན། ༣༩. ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་ལྷ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག ༤༠. ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ལྷ་སོ་གསུམ། ༤༡. འོད་ཟེར་ཅན་མ་ལྷ་ལྔ། ༤༢. གུ་ལུ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་ཐང་ཀ་ནི། དེང་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཁྱམས་ར་ནང་མའི་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་འདོན་སའི་ཚོགས་ཁང་དེ་ཡིན། བཤད་སྲོལ་ལ་ཐང་མཚོ་བསུབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚོའི་ལྟེ་བ་ཁེལ་ས་ཡིན་ཟེར་རོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ། འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད།

༡. རང་གིས་བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ལྷ་གཙོ་བོ།

༢. སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་གལ་ཆེ་བ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། རབ་གནས། སྦྱིན་སྲེག འཁྲུལ་འཁོར། གཏོར་མའི་ལས་སྦྱོར་བཅས་བྱེད་པ་པོའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྡུ། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བུར་མཆོད་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཐིམ་པ་དང་། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞབས་ཀྱུ་ཏ་དང་། ཏའི་མགོ་བོ། མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས། ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་ན་ད། ན་ད་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ལྷ་བུ་ལ་འཇོག

དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས། ༡. ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར།

༢. ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གྲུབ་གཞི་ཕྱིའི་རྡུལ་ཚོན་དང་། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གྲུབ་གཞི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་ནང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ། གཞི་ལྷུན་གྲུབ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལམ་གཟུགས་བརྙན་ཐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་རས་བྲིས་དང་ཚོམ་བུ་སོགས། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཡང་ན། རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཡང་ན་རྒྱུད་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་ཕྱི་སྣང་སྲིད་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་ནང་སྒྱུ་མ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་བ་རྫོག་ཚོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ། 《རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ》དང《མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ》ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྲི་བ་དང་རྩ་ཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྲི་བ། དེ་ཡང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྐབས་ལྷ་གནས་སོ་སོར་ལྷ་སྐུ་མི་འགོད་པར་ཕྱག་མཚན་དང་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གང་རིགས་བཀོད་པ་དང་། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སྐུ་བཀོད་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་ཆ་ཚད་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཐིག་རྩ་སློར་བཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ལག་ཁྲིད་དང་སློབ་སྦྱོང་། རྒྱུགས་ལེན། དངོས་སྦྱོང་བཅས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་བརྒྱུད། གཞི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་ཀར་དངོས་སུ་ཞུགས་ཆོག་པ་ཡིན། ཐིག་རྩའི་སྐོར་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐིག་རྩ་དང་། ཚོན་འབྲེད། ཚོན་བཟོ། བློས་བསླང་བཅས་ཆ་ཚང་འདུག་པ་བདེ་བ་ནི། རོང་ཐ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཐིག་གི་ལག་ལེན་རིམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཟོ་རིག་མཛེས་པའི་ཁ་རྒྱན》ལྷ་ས་དཔར་མར་ཤོག་གྲངས ༢༥ ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་། མཆོད་གཡོག་གིས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཐིག་རྩ་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་གོ་བདེ་ཞིང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་གསུངས་ཡོད་པས། འདིའི་ནང་དོན་ངོ་སྤྲོད་ནི་གཤམ་གསལ་ཐིག་རྩ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

དཀྱིལ་འཁོར་བློས་བསླང་། བསྒོམ་བྱའི་གཞལ་ཡས་དང་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབུར་ཐོན་ལངས་གཟུགས་སུ་བཞེངས་པ་སྟེ་དེང་སྐབས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བཀོད་པའི་ས་ཁྲ་ལངས་གཟུགས་ཅན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། སྐུ་འབུམ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། ས་སྐྱ། ངམ་རིང་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་བློས་བསླང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་འཛོམས་པ་དང་ཤིང་ཅན་དག། གསེར་དངུལ་སོགས་ལས་བཞེངས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དགོངས་རྫོགས་སུ་བཞེངས་པའི་དུས་འཁོར་བློས་བསླང་དེང་སང་པོ་ཏཱ་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་སུ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༧༥༧)ལོར་དབེན་ས་སྙན་རྒྱུད་དང་། སྨད་རྒྱུད། སྟོད་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བློས་བསླང་ཕྱག་སྲོལ་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་ཐོག་དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། བདེ་མཆོག རྡོར་དབྱིངས་བཅས་ཀྱི་བློས་བསླང་། འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་གི་བློས་བསླང་བཅས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་དེ་རྒྱ་གསེར་ཟངས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲ་བཀབ་པའི་བདེ་མཆོག་དང་། གསང་བ་འདུས་པ། འཇིགས་བྱེད་བཅས་ཀྱི་བློས་བསླང་བཟོ་བཀོད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་རིམ་བཞིན་བཞེངས་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་གོང་མ་ཆེན་ཡུང་གིས་མཁྱེན་རྗེས་ཆུ་སྤྲེལ(༡༧༥༢)ལོར་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སོ་སོའི་ཆ་ཚད་དང་མཐུན་པའི་རྟ་བབས་སྤུས་ལེགས་ཛོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ལ་གོང་མ་ཆེན་ཡུང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བྱང་འཁོད་པ་ཕྱག་རྟགས་སུ་འབུལ་གནང་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དེང་སང་པོ་ཏཱ་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་བློས་བསླང་ལྷ་ཁང་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་བློས་བསླང་ནི་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྦྱོར་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར་རྒྱུ་ཆ་རྣམས་ཙན་དན་དཀར་པོ་དང་། ཙ་བ་ཙ་ཕྱེད་རྣམས་སུ་ཉིག་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་གསར་བཞེངས་བྱས། དེའི་ཐིག་ཚད་དང་བཟོ་བཀོད་རྣམས་ཚོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་སྔགས་པ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་མཛད་པ་ཞིག་དེ་སྔོན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་རྩེའི་བློས་བསླང་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དེར་ཟེར། དེའི་དཀར་ཆག་ནི།

དཔག་པོ་དགེ་བཤེས་སྐུ་ཞོ་མས་མཛད་པ༼གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ཐློས་བསླང་དཀར་ཆག་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ༽ཤོལ་དཔར་ཁང་ཤར་གྱི་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༨༨ཡོད། དཀྱིལ་འཁོར་ཐློས་བསླང་བཞེངས་སྟངས་སྐོར་རོང་ཐ་ཐློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི༼ཞིག་གི་ལག་ལེན་དུ་མ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཟོ་རིག་མཛེས་པའི་ཁ་རྒྱན༽ལྷ་ས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༡ནས༥༣བར་དང་། དེའི་དོགས་གཅོད་སྐོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་པོད[ང]པའི་ནང༼དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་ཐློས་བསླང་གི་ཕྱག་ཁྲིད་གསན་པའི་ཟིན་བྲིས༽གྲངས༢༢དང་། དཔྱལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི༼བདེ་མཆོག་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་ནང་གི་ཐིག་རྩ་དང་དེའི་ཐོག་འབུབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྙན་སྒྲོན༽ཤོག་གྲངས༤དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པའི་ནང་ཡོད་པ་བཅས་ཕན་ཚུན་གོ་བསྡུར་གྱི་ཐོག་ནས་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལག་ཁྲིད་དང་དངོས་སྦྱོང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་ལུགས།

དཀྱིལ་འཁོར་འོག ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྦུག་ཏུ་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ངོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡིངས་ཞེས་པ་དེའི་འོག

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཛེགས། གཙོ་བོ་དང་འཁོར་ཆ་ཚང་བའི་གྲལ་གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཐང་བོད་གཉིས་དབར་དབོན་ཞང་མཇལ་དུས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་འཇོག་པར་ཆིངས་གྲོས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ནང་ཞུགས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་མི་སྣ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་གྲོས་རའི་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་དུ་འཛོམས་པའི་དོན།

དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། འདི་ལ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག གསང་སྔགས་སྤྱ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ༡. གཞི་ལྷུན་གྲུབ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༢. ལམ་གཟུགས་བརྙན་ཐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫུལ་ཚོན། རས་བྲིས་ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར། ༣. འབྲས་བུ་རྣམ་དག་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། གཉིས། ༡. བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་ཕྱི་སྣང་སྲིད་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༢. ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་ནང་སྒྱུ་མ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༣. མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་བ་རྫོགས་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སུ་འདྲེན་པ་ཡང་སྣང་། གསུམ། གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་། ༡. ལུས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར། ༢. ངག་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༣. སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་འདྲེན་པར་གསུངས། བཞི། དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྔགས་གཞུང་རྣམས་སུ། ༡. ཕྱི་རྡུལ་ཚོན། རས་བྲིས། ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར། ༢. ནང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༣. གསང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་སུ་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད།

དཀྱིལ་བྱར་བློ་བཟང་སྤྱིན་པ། གཙང་སྟོད་ཐང་སྨེ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚོང་དཔོན་པ་སངས་དང་ཡུམ་ཚུང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༤༢༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་འབད་པས་སྦྱངས་ཏེ་བཀའ་བཅུའི་མིང་བཏགས་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་སེང་གེའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ཏེ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་གསང་སྔགས་སྐོར་ཀུན་ཐུགས་གཉེར་མཛད། སྐབས་དེར་རྗེ་འདི་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཞེས་དབུས་གཙང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། བཀའ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན

བཞུགས་གནས་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་པོའི་རི་ཁྲོད་དུ་གདན་ཞུ་བྱས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་གི་བདག་པོར་བསྐོས། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་གླང་(༡༨༧༧)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་འབྱོར། འབྲས་སྤུངས་དང་སེ་ར་དགོན་སོགས་སུ་མང་འགྱེད་དང་ བླ་མཆོད་ཁྲིད་ཆོས་སོགས་ཕུལ། མཁས་པ་རྣམས་དང་བགྲོ་གླེང་མང་པོ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་རྒྱུག་ལོར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་བརྩམས། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༨༩༡)ལོར་རང་རྣམ་ཚིགས་བཅད་མ་ལྷུགས་ཙམ་མཛད། དེ་བཞིན《བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་རྣམ་བཤད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཀུན་གསལ》《རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟོད་འགྲེལ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས》《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ》《ལྟུང་གི་བསྟན་བཅོས》སོགས་ལུགས་ཟུང་གི་བསླབ་བྱ་པོད་འབྲིང་གསུམ་ལྷག་བཞུགས། ནམ་གཤེགས་ཀྱི་ལོ་དུས་མ་རྙེད།

དབྱུས་མོ་བྱེད་པ། རྒྱུག་ཅིང་འགྲོ་བ།

དཀྱིལ་པོ་ཆེ། ཕྱོ་ཕྲོས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན།

དཀྲི་ལྷུགས། (ཡུལ་སྐད)བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐད་རྒྱུན་འཇགས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་མཚམས་དྭགས་པོ་དང་ཀོང་པོ་སོགས་སུ་སྔོ་ལྷུགས་ཀྱི་མིང་ལ་ད་ལྟ་ཡང་དཀྲི་ལྷུགས་ཟེར།

བཀད་ས། ༡. དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཚས་བཟོ་སའི་ཐང་ཁང་། ༢. དགེ་འདུན་རྣམས་གསོལ་ཚས་མཉམ་དུ་བཞེས་སའི་ཟ་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པ་བཅས་སྐབས་དང་བསྟུན།

བཀག་བསྡམ་བྱེད། བཀག་འགོག་བྱེད་པ།

བཀའ། སྔར་བཀའ་ཞེས་པ་ལ་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་གོ་བ་ཡིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་ལ་བཀའ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

བཀའ་ཁོན་གྱི་གཙུགས། བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་པཇ་རྙིང་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་གཉིས་བར་འཁོན་འཛིན་སེམས་བཞག་བྱེད་དགོས་པའི་འགལ་ཟླ་བྱུང་བ།

བཀའ་ཁྲ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཁྲ་མ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

བཀའ་ཁྲའི་རྒྱབ་ལ་ཚོད་ཡིག་གིས་འདོམས་དགོས། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་དངོས་གཞིའི་སྐབས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཁྲ་མ་འདྲ་གཉིས་བཏང་སྟེ། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ཁྲ་མ་དེར་མོས་མཐུན་བྱུང་ན། གཞི་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངོ་མ་བཟོས་ནས་དེའི་ཐོག་ངོ་བདག་གཉིས་ཀས་རྟགས་ཐེལ་དང་། མཇུབ་ཐེལ་གང་རིགས་བརྒྱབ་རྗེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

བཀའ་ཁྲའི་བབས་སྨྲུག་བཞི་ཟུར་རིམ་འགྲོས། འདིའི་གོ་དོན་ཐད། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་སྲུང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྔེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྔོང་གི་སྐུ་རྒྱལ་གྱི་བཞི་ཟུར་བབས་དང་། བཞི་ཟུར་སྨྲུག་ཅེས་པ་ཁྲིམས་ཁང་གི་དཔོན་པོས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་དོ་བདག་ཕྱོགས་གཉིས་གཏུགས་གཤེར་ལ་འཕོད་སྐབས་ཁྲིམས་དཔོན་ཇོ་མར་བཞི་ཟུར་བབས་ཀྱི་ཟ་སྒོ་དང་། གཏུགས་གཤེར་གྱི་དོ་བདག་སོ་སོའི་སྐད་ཆ་དང་། ཁྲ་མ་ཟིན་བྲིས་འདེབས་མཁན་ཡིག་འབྲི་བ་ལ་བཞི་ཟུར

སྨུག་གི་ཟ་སྨྲ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཁྲིམས་གཏུགས་བྱེད་མིར་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཉེས་ཆད་གསེར་སྲང་༡༠ཡིན་ན། དེའི་འབབ་གསེར་ཊ་མའམ་ཡང་ན་དངོས་པོ་འབྲུ་རིགས་ཡིན་ན་གསེར་སྲང་གང་ལ་འབྲུ་རིགས་མཁར་ཙུའི་ཁལ་༥༦ཡིན་པས། གསེར་སྲང་བཅུའི་འབབ་རྩིས་ན་འབྲུ་ཁལ་༥༦༠ཡིན་ཅིང་། ཁྲིམས་ཉེས་ཆད་འབྲུ་རིགས་ཁལ་༥༦༠བཏང་ཡོད་ན་དེའི་བཞི་ཟུར་གཅིག་ལ་ཁལ་༡༤༠ཡིན་པར་བརྟེན། ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོང་འབབ་ལ་བཞི་ཟུར་གཉིས་ཏེ་ཁལ་༢༨༠ཡོད་པ་དེའི་ཕྱེད་ཆ་ཁལ་༢༨༠དེ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་ཁལ་༡༤༠ཁྲིམས་དཔོན་ལ་འབབ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཁལ་༡༤༠དེ་ཡིག་འབྲི་བར་འབབ་པ་བཅས་དཔེ་མཚོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱ་དགོས་བྱུང་ན་དོ་བདག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་སུ་ལ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྲིམས་ཁང་དུ་གཏུགས་གཤེར་བྱས་པའི་ཁྲིམས་འདེགས་འགྲོ་ལུགས་ཟེར་བ་དངུལ་དང་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཀྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཕོག་གི་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ།

བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ། དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་མ་མཚན་ཉིད་མེད་པ། ཐ་མ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །

བཀའ་སྐྱོད་མི་ཟ་བ། བཀའ་བསྐྱོན་མི་འབེབ་པའམ་སྐྱོད་མི་བྱེད་པ།

བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱོང་མཁན་རྒྱལ་བློན་བཀའ་བགྲོས་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ། ༡. རྗེའི་སྐུ་འཚོ་ཞིང་ཚོ་ཤ་སླར་འབུལ། ༢. རྐོད་ཀྱི་གཉའ་མནན་ཞིང་ཁིང་གི་རྒྱབ་བརྟེན། ༣. ཁིང་རྐོད་དུ་མི་བཏང་ཞིང་མོ་བཙུན་བཀའ་ལ་མི་གདགས། ༤. སོ་མཚམས་སྲུང་ཞིང་འབངས་ཀྱི་ཚལ་ཞིང་རྟ་དཀྲུས་ཀྱིས་མི་བཅད། ༥. དགྲ་འདུལ་ཞིང་འབངས་བསྐྱངས། ༦. དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོའི་གོ་དོན་མིང་ཚིག་རང་རང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་གསལ།

བཀའ་གྲོས་ཕྱིར་མཆེད། གལ་ཆེའི་བཀའ་མོལ་གྲོས་བསྒྱུར་གནང་བའི་གསང་བ་ཕྱི་རྒྱུར་བྱུང་བ།

བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་སྒྲུབ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས(༡༤༢༣ནས༡༥༡༣)མཛད་པའི《ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》ཞེས་པ་དེར་འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ《བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》ཞེས་བཀོད་པར་བརྟེན། མཁས་པ་མང་པོས་གོང་གསལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་དགག་པ་མཛད་ཀྱང་གཞུང་གི་ནང་དེ་འདྲའི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་གསུངས་མེད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་དེ་རང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐབས་མཁས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ》ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གའུ་མ།། ལྔ་ལྡན་རོ་སྙོམས་ཡི་གེ་བཞི། ཞི་བྱེད་གཅོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་རྗེ་སྒམ་པོ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དང་། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ཆེན་གའུ་མ། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ལྔ་ལྡན། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག་ཕྱག་ཆེན་ཡི་གེ་བཞི་པ། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཞི་བྱེད། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཅོད་ཡུལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྫོགས་ཆེན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ

ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བཅས་མིང་འདོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། གདམས་ངག་སོ་སོའི་ཉམས་མྱོང་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན། མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། འདི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་གཅོད་མང་པོ་ཞིག་ཀེའུ་ཚང་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཛད་པའི《དཀའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་སྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཟིན་བྲིས་རྣམ་གྲོལ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་བཟང》གྲངས༧༢ དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པའི་ནང་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་དགོངས་པ་ཅན་བཞི། ༡. ཆོས་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྙས་པ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ༢. དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར། གང་དག་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ༣. དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ལ་བརྙས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ༤. གང་ཟག་གི་བསམ་ངོ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། སྦྱིན་པ་ནི་དམན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཀའ་མགྲོན། བཀའ་ཤག་མགྲོན་གཉེར་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་ཤག་ནང་བཀའ་མགྲོན་གསུམ་ཡོད། དེའི་ལས་འགན་ནི་ལས་ཚན་པ་ཡན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཕྱུགས་འགྲོའི་སྐབས་ཐོན་ཕྱག་དང་། ཕྱིར་ལོག་རྗེས་འབྱོར་ཕྱག་གི་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མགྲོན་དེབ་ཐོག་གནངས་བརྗོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོ་འགོད་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཇོང་དང་། གཞིས་སྡོད་ཀྱི་མི་འགྲོ་སོང་དྲུང་དཀྱུས་མ་འབྱོར་ཐོན་སྐབས་བཀའ་བློན་གྱི་བཀོད་མངགས་ལྟར་བཀའ་ཤག་འགག་ཏུ་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་གཏོང་རྒྱུ། བཀའ་ཤག་ནང་ཡིག་ཐོག་དང་ངག་ཐོག་གང་ཅུང་གིས་སྙན་ཞུ་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་སྐབས་འགག་ནས་བླངས་ཏེ་ཡང་ཉན་གྱིས་བཀའ་བློན་རྣམ་པར་སྙན་གསེང་ཞུ་རྒྱུ། བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་ལས་དོན་གང་དང་གང་གནང་མགྲོན་དེབ་ཐོག་ཐོ་འགོད་བྱ་རྒྱུ། བཀའ་ཤག་ནས་ཊཱ་ལའི་བླ་མར་ཡིག་ཐོག་གི་སྙན་ཞུ་འབུལ་དགོས་རིགས་དཀར་ཆག་བཀོད་དེ་རྩེ་འགག་ཏུ་མགྲོན་ཆེར་འབུལ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགན་ཁུར་དགོས་པ་ཡིན།

བཀའ་འགྱངས། ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ། དུས་ཐོག་ཏུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གནས་སྐབས་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་རིང་ཕྱིར་འགྱངས་བྱེད་པ།

བཀའ་འགྱངས་ཡོང་བ། དུས་ཚོད་ཕྱིས་འགྱངས་ཚོག་པའི་དགོངས་པ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་པ།

བཀའ་འགྱུར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྲོལ་ལ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བཙུན་མོ། བློན་པོ། ཁྱིམ་བདག་སོགས་དད་པ་ཅན་མང་པོས་མཚན་མོ་སྒྲོན་མའི་འོད་ལ་ལྟ་ཀློག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་རབ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒྲིགས་བམ་མེད། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཕྱི་ལོ་དེར་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད་ཅིང་སྤྱ

ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོང་བ་ན་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་མཛད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གླེགས་བམ་དུ་བཀོད་ཡོད་མེད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་གསལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་རྗེས་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མཛད་དེ། ཕྱོགས་བསྡུས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་གཞི་ནས་གླེགས་བམ་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་ལྟར་ན། བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་གླེགས་བམ་ཐོག་བཀོད་མེད་ན་བཀའ་བསྡུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་དུ་སྐབས་དེར་བཀའ་བསྡུ་མཛད་པ་རྣམས་གླེགས་བམ་ཐོག་བཀོད་ཡོད་ངེས་སྙམ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲར་འཛིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་མེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གཏོར་བཤིག་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་སྐབས་མེར་བསྲེགས་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ན་བཞུགས་པའི་གསུང་རབ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་ནས་རིམ་བཞིན《དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ》དང་། 《ལྡན་དཀར་མ》 《མཆིམས་ཕུ་མ》བཅས་བཀོད་པར་མཛད་པ་བཅས་དཀར་ཆག་ཁག་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོ་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏྲ་བུ་ཡན་ཐུས་ལོ་དགུ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་སྣར་ཐང་གི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་པཀྴི་བླ་མར་གདན་དྲངས་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་སྐབས། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི་ལ་གསེར་དངུལ་སོགས་དངོས་པོ་ཕོན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྣག་ཚ་སྐམ་གང་། ཤོག་བུ། སྨྱུ་གུ་བཅས་མང་དུ་ཕུལ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་མ་དཔེ་གང་རྙེད་བཅལ་ནས་ཆ་ཚང་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་སྣར་ཐང་དགོན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་དང་། དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱང་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་བཅས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་སོགས་སུ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་གནང་ཐོག ཞུས་དག་དང་། སྡེ་ཚན་དབྱེ་བ། གོ་རིམ་སྒྲིག་པ་བཅས་ལོ་མང་པོའི་བར་སྐྱོ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞིག་བཞེངས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་དང་། དབུས་པ་བློ་གསལ་གཉིས་ཀས་དཀར་ཆག་རྒྱས་བསྡུས་ཁག་གསུམ་མཛད་དེ་སྣར་ཐང་དགོན་པར་འཇོག་གནང་མཛད་པ་ནི་བོད་ས་གནས་སུ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་བྲིས་མ་ཆ་ཚང་བཞེངས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་དང་། ཞ་ལུ་བཀའ་འགྱུར། འཕྱོངས་རྒྱས་ཕྱིང་དཀར་སྟག་རྩེའི་བཀའ་འགྱུར་ལྡུགས་ཞུས་མ། ཡུང་ལོའི་བཀའ་འགྱུར། བཀའ་འགྱུར་རྒྱལ་རྩེ་ཐེམ་སྤང་མ། ཏཱ་མིང་དབན་ལིའི་བཀའ་འགྱུར། ལི་ཐང་བཀའ་འགྱུར་མཚལ་དཔར་མ། སྣར་ཐང་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། པེ་ཅིན་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། ཅོ་ནེ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། སོག་ཡུལ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོའི་བཀའ་འགྱུར། ར་རྒྱ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར། ཆབ་མདོ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར་བཅས་ཤིང་དཔར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་ནི་མང་ཤོས་གྲས་ཡིན། དེ་མིན་རི་པིན་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དཔར་མ་འགའ་ཞིག་བཅས་ཡོད་པ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་རང་རང་གི་ཐད་དུ་འགྲེལ་བཤད་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།
བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས་མཛད་པའི་སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྡུས་པ་ཡིན།

བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་། ཆོས་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་ཡོད་པའི་རིགས་བླ་མས་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀློག་པ་དང་། སློབ་མས་གཉིད་དང་། གཏམ་གླེང་གིས་བར་མཚམས་ཆད་པ་བཅས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་ལ་ཟེར།

དེ་ཡང་བོད་དུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་ཁྱབ་སྤེལ་མཛད་མཁན་ནི། སྙིང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས(རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཕག༡༡༠༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕྱི༡༡༠༠ལོ་བར)ཡིན་ཅིང་། བཀའ་འགྱུར་ནང་གི་མདོ་མང་གི་ལུང་རྒྱུན་ནི། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེ་བ་སྨྲ་ངན་མེད་པའི་དཔལ་ལ་མདོ་སྡེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་པ་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་གསན། ཁོང་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དཔྱལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་གནང་། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆུང་བ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའམ་མངོན་ཤེས་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པུ་ཎྱེ་ཤྲཱི་ལ་མདོ་མང་སུམ་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་ཙམ་གྱི་ལུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལས། སྙིང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ལུང་རྒྱུན་སུམ་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ་གསན་ནས་བོད་དུ་སོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གནང་། ཡང་པཎྜི་ཆེན་རཏྣ་ཤྲཱི། པཎྜི་ཆེན་པུཎྱེ་ཤྲཱི། པཎྜི་ཆེན་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟི་པ་གསུམ་ལས་པཎྜི་ཆེན་སུ་མ་ཏི་ཀཱིརྟི་ཞེས་བྱ་བས་གསན་ནས་དེས་པཎྜི་ཆེན་སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱིརྟི་ལ་གནང་། དེས་རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེ་ནས་ཡུན་རིང་ཙམ་སོང་བ་ན་ལུང་རྒྱུན་ཏ་ཅང་ཉག་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་ན། བག་སྟོན་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་ཤབ་སྟོད་གཡུ་ལུང་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་དེས་རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལས་དཔྱལ་ལོ་ཙཱ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུང་རྒྱུན་ཚར་གཅིག་གསན་རྗེས་བརྒྱུད་ཡིག་ལ་བརྟག་དཔྱད་མཛད་སྐབས། དཔྱལ་པནྡྷ་ཅན་དང་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་འབར་དང་། དེ་ནས་རོང་པ་ཤེར་སེང་བར་དུ་བླ་བརྒྱུད་འགའ་ཞིག་བར་སྟོངས་ལུས་པ་ཡོད་འདུ་ཟེར་བར་བརྟེན། ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཆེན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུང་རྒྱུན་བླ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་ཚར་གཅིག་གསན། བླ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གྱི་གསན་ཡིག་ལས་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཆེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ངེས་གསལ་མི་འདུག་ཅིང་། དཔྱལ་ཆོས་བཟང་གིས་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཆེན་ཁྲོ་ཕུར་ཕེབས་དུས་ལུང་གསན་སྐབས། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གསན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དཔྱད་གཞིར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣར་ཡང་མདོ་མང་གི་ལུང་རྒྱུན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བརྒྱུད་པ་ཁུངས་དག་སུ་ལ་བཞུགས་ཡོད་མེད་རྩད་གཅོད་མཛད་སྐབས་ཤངས་པ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་སེང་གེ་ལ་མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུང་རྒྱུན་ཁུངས་བཙན་ཞིག་ཀློ་ཆེན་སངས་རྒྱས་སྲས་ལ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས་ལུང་ཚར་གཅིག་གསན། ཡང་སྙིང་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་དྲུང་ནས་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསན་པའི་བརྒྱུད་པ་ཁུངས་དག་ཅིག་སྲིད་ཕག་ཕུར་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞུགས་པར་གླེང་བ་བཞིན།

ཁོང་གི་དྲུང་ནས་ཚར་གཅིག་བཅས་ཁྱོན་མདོ་མང་གི་ལུང་ཚར་བཞི་གསན་ནས་གཞན་ལ་སྤེལ་བར་མཛད། དེ་ནས་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ། བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན། རྡོ་ཡ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། བཀའ་འགྱུར་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན(འདིས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཚར་བཅོ་ལྔ་གནང) སློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་བཟང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ། སྨོ་མང་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ། ཤག་སྐོར་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་སྟོན་ལམ། བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་ལྡན། རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ། ཁང་གསར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ཟྲག་རི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དབུས་གཙང་ཁམས་སོག་ཡུལ་བཅས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་སྤེལ་བར་མཛད་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་ལུང་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ཡོད།

བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ཐོག་ནས་གནང་སྐབས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་དང་ལི་ཐང་དཔར་མའི་ཐོག

ནས་ཁ་སྐོང་གནང་དགོས་གྲུས་ཀྱི་ཐོ་ནི། བཀའ་འགྱུར་བ་སྔོ་སྨྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པ་ཞིག་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་གི་མཇུག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཚད་ལྡན་ཁག་བྱུང་སྐོར་གྱི་ཐོ་ནི་ཁལ་ཁ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཐུགས་རམས་པ་བསྟན་དར་གྱིས་མཛད་པ་ལས་མདོ་མང་གི་སྐོར་ལ་ཤོག་གྲངས༥༢དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཤོག་གྲངས༡༨ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་ཤོག་གྲངས༡༥ ཕལ་ཆེན་གྱི་སྐོར་ལ་གྲངས༡༢བཅས་ཡོད་པ། དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གཟིགས།

བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་པ། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས་མཛད་པའི་སྔར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་བྲིས་མའི་དཀར་ཆག་ཡིན། འདི་དེང་སང་དཔེ་རྒྱུན་བཞུགས་ཡོད་མེད་མ་ཤེས།

བཀའ་འགྱུར་བ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཆ་ཚང་གནང་མྱོང་བའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ནས་འབོད་སྐབས་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའམ་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད།

བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱི་གཅུང་འ ཞ་ནམ་མཁའ་མགོན་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་དུ་ཐེབས་སྐབས་རྗེ་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བའི་མཚན་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་ཐོག་ཡར་ཀླུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། རྗེ་དབང་རབ་པ་རྟོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལྷུན་གྲུབ། ངོར་སྒྲུབ་ཁང་པ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ། ཐར་རྩེ་ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས། ཤར་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། སྐུ་ཚེའི་རིང་གཙོ་བོར་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ཞར་ལ་སློབ་མ་མང་པོར་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དམ་པ་འདིའི་དྲུང་ནས་ལུང་ཁྲིད་དབང་སོགས་མང་དུ་གསན། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་དད་པའི་རླབས་ཕྲེང》དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༠༢ཡོད་པ། གསུང་འབུམ་པོད[༡]པའི་ནང་བཞུགས།

བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན། སྐུ་ཚེ་གཅིག་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཐེངས་བཅོ་ལྔ་གནང་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཇལ།

བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཇལ། གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་ཡོད།

བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༦༧༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར། སྡེ་སྲིད་ཟངས་རི་བ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་མགོ་མཇུག་ཡོངས་རྫོགས་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བཀོད་མ་འབའ་ཞིག་གིས་བྲིས་ཤིང་། སྒྲིགས་ཤིང་རྣམས་ཙན་དན་དམར་པོ་ལ་གདོང་བརྐོས་རྣམས་བ་སོ་བརྐོས་མ་པ་ཏྲ་རིས་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཆོས་ཆབ། ཆོས་ཐག དབུ་ཤོག་དང་གཉིས་ལ་དབུ་ལྷ་སོགས་བཟོ་བཀོད་འཕྲུལ་སྣ་བྲལ་བ་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། དེ་དུས་ཀྱི་གསེར་དང་། སྣག་ཚ། བཟོ་པའི་གླ་དང་བྱ་དགའ་བཅས་བསྡོམས་པའི་འགྲོ་སྒྲོན་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན་ཁལ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བཅུ་སོང་ཞེས《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ》ནང་གསལ་བས། དེ་དུས་ཀྱི་འབྲུའི་རིན་ཐང་འབྲུ་ཁལ་རེར་དངུལ་སྲང་མེད་ཞོ་མེད་སྐར་དྲུག་དང་ཕྱེད་ཡིན་པས་རིན་ཐང་དམའ་པོ་ཡིན་ཡང་། དེང་སང(༡༩༨༠ལོ)ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་འབྲུ་ཁལ་རེར་སྒོར་བཅུ་བཞི་དང་། རྒྱ་མ་རེར་སྒོར་མེད་ཟུར་ལྔ་རེ་

བྱས་པའི་རིན་ཐང་ལྟར་རྩིས་ན་སྒོར་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཆིག་འབུམ་དགུ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ཡིན།

བཀའ་རྒྱ་གནང་རྟེན། བཀའ་ཡིག་དང་མཚམས་འབྲིའི་ལག་རྟགས།

བཀའ་རྒྱ་མ། དཔར་སྐྲུན་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེའི་རིགས་རྩོམ་པ་པོས་དམ་བསྒྲགས་ཡོད་པ།

བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཧེ་རུ་ཀས་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་འདུལ་བྱ་ཞི་བས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། དྲག་པོས་འདུལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཧེ་རུ་ཀཿཁྲོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་ཁྲོ་བོ་སྟོན་འབྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཞི་ཁྲོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་གཉིས། དང་པོ། ཞི་ཁྲོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༢. ཁྲོ་མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། ༣. ཁྲོ་མའི་ཁྲོ་མ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད། ༤. མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་གི་རྒྱུད། ༥. འབྱེད་བྱེད་ལྡེ་མིག་གི་རྒྱུད་དང་ལྔ་ཡིན། གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྩ་རྒྱུད་ལ། སྒོས་རྒྱུད་བཅུ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཞི་བ་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༢. ཆེ་མཆོག་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༣. ཁྲག་འཐུང་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༤. གཤིན་རྗེ་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༥. དབང་ཆེན་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༦. འཕྲིན་ལས་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༧. མ་མོ་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༨. དྲེགས་ཅན་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༩. དྲག་སྔགས་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད། ༡༠. ཞི་ཁྲོ་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཅས་ཡིན། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ། འཇམ་དཔལ་གསང་རྒྱུད་སོགས་འཇམ་དཔལ་སྐུའི་རྒྱུད་སོ་བཞི། རྟ་མཆོག་རོལ་པ་སོགས་པདྨ་གསུང་གི་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས། ཧེ་རུ་ཀཿགལ་པོ་དང་ཀུན་འདུས་རིག་པ་སོགས་ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད། བདུད་རྩི་རོལ་པ་བམ་པོ་བརྒྱད་པ་སོགས་བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་དགུ། བྱེ་ཧོ་ཏྲ་མ་ལ་འབུམ་སྡེ་སོགས་ཕ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས། ཕུར་པ་མ་རྒྱུད་སྐོར་ལ་བཅུ་གཉིས། ཕུར་པ་ཕ་རྒྱུད་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྔ། ལོ་མའི་རྒྱུད་བཞི། མེ་ཏོག་གི་རྒྱུད་བཅུ། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་བཞི། མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་གི་རྒྱུད་ལྔ་སོགས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གྲངས་ལས་འདས། མ་མོ་གསང་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་གཅིག ཤེལ་མཆོ་དྭངས་པ་སོགས་དཀར་མོ་སྐུའི་རྒྱུད་དགུ ཙཎྜ་གདོང་བཟློག་སོགས་སྨུག་མོ་གསུང་གི་རྒྱུད་བཞི། སྨུག་ནག་འཁྱིལ་བ་སོགས་ནག་མོ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བདུན། སེར་མོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ལྗང་མོ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་རེ་རེ་སོགས་མཁའ་འགྲོའི་སྒོས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དྲེགས་པ་འདུས་པ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྔ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་སྡེ་དཔོན་སུམ་ཅུའི་སྒོས་རྒྱུད་སོགས་ཡོད། དམོད་པ་དྲག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྔ་དང་སྡེ་དཔོན་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་སྒོས་རྒྱུད་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ཞུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་དུམ་བུ་གསུམ་པ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཤོག་གྲངས་༡༣༥ནས༢༠༠བར་དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཞུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ། 《གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང》གི་ཤོག་གྲངས༥༥༡ནས༦༡༤བར་གསུངས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས་ན་ལེགས།

བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཅེས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྡེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. འཇམ་དཔལ་སྐུ་ཡི་

དཀྱིལ་འཁོར། ༢. པདྨ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ༣. ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༤. བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༥. ཕུར་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྔ་དང་། ༦. མ་མོ་རྦོད་གཏོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ༧. དམོད་པ་དྲག་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ༨. འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན། པདྨ་གསུང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཧ་མགྲིན་གྱི་སྐོར་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་གནང་། ཕུར་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐོར་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། འབྲི་ཨ་ཙཱར་ས་ལེ་ལ་གནང་། འཇམ་དཔལ་སྐུའི་སྐོར་ནི་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟིགརྦྷས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་གནང་། ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྐོར་ནི་སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཀཱ་རས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་མཛད། བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོར་ནི་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་མཛད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཏུལ་ནས་དབང་བསྐུར་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་མ་མོ་རྦོད་གཏོང་དང་། དམོད་པ་དྲག་སྔགས། འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་བཅས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ནི་རྣ་སོང་སྐྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་བཞག་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན།

བཀའ་བརྒྱད་ཕུག་པ། གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེའི་རྫོང་གི་རྒྱབ་རི་སྒང་པོ་ཆེ་ཞལ་བ་འདྲ་བའི་མཁལ་མའི་སྙིང་གི་ཐད་འོག་ཙམ་གྱི་ཕུག་པ་གཉིས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འདིར་གནས་པའི་འདྲེ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཚར་བཅད། ས་གཞི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་སོགས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་དབང་བསྐུར། མན་ངག་གནང་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རང་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་ཆུ་གསར་དུ་རྡོལ་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མཛད་དུས་ཀྱི་སྙིགས་བུ་དང་བཅས་པ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས《སྒྲུང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས།

བཀའ་བརྒྱད་རང་བྱུང་རང་ཤར། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་འཕྲུ་ཅན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་གླང་༡༣༣༧ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི་༡༤༠༨བར)གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡིན།

བཀའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཁྱུང་གི་རལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་མོ་བཅུ་གསུམ། དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་དྲུག(བདེ་བ་བཟང་བྱེད་མ། བདེ་བ་རྒྱས་འདེབས་མ། བདེ་བ་ཚེ་འཕེལ་མ། བདེ་བ་སྔོངས་བྱེད་མ། དཔལ་འབར་ཁྲོ་མོ་དང་། ཁམས་གསུམ་བདར་གཅོད་མ་དང་། དྲག་མོ)དང་དབྱིབས་ཀྱི་མ་མོ་བདུན་ནོ། །

བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཏེར་མའི་སྐོར་ལ་གཏེར་ཁ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་གཏེར་ཁ་འོག་མ་གུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག(རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་༡༢༡༢ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱ་༡༢༧༣ལོ་བར)གིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡིན།

བཀའ་བརྒྱུད། མར་པ་ལོ་ཙྪ་དང་མི་ལ་རས་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མ་རེ་རེས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱུང་། དེ་དག་ནི་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད། ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད། གཡའ་བཟའ་བཀའ་བརྒྱུད། ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། འབབ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཡོངས་གྲགས་བརྒྱད་ཡོད། བཀའ་བརྒྱུད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཆེ་བཞི་དང་ཆུང་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད། ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད། འབབ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད། མཚུར་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་བཞི་ནི

དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་རང་ནས་ཐད་ཀར་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆེ་བཞི་ཟེར་བ་དང་། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་བརྒྱད་ལས་སོ་སོར་གྱེས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་ཆུང་བརྒྱད་ཟེར་བ་སྟེ། ༡. འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༢. སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༣. ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། ༤. འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ༥. སྨར་བ་བཀའ་བརྒྱུད། ༦. ཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ༧. གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། ༨. ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་བརྒྱད་ཡིན། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་གོ་དོན་དང་བྱུང་ཚུལ་བཅས་གཤམ་དུ་མིང་ཚིག་རང་རང་གི་ཐད་ཀར་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བརྒྱུད་པ། བོད་དུ་དར་བའི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་ཏཻ་ལོ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་གདམས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཡིན་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཏཻ་ལོ་པ་ལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བཀའ་བབས་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི། ཀླུ་ལས་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། ས་བདག་ཧེ་རུ་ཀཱ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། གྲུབ་ཆེན་ཏཻ་ལོ་པ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྱུ་ལུས་དང་། འཕོ་བའི་བཀའ་བབས་ཡིན། བཀའ་བབས་གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། གྲུབ་ཆེན་ཙཎྜ་པ། ཏཻ་ལོ་པ་སྟེ་སྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་རྨི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབས་ཡིན། བཀའ་བབས་གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། གྲུབ་ཆེན་ཌོམ་བྷི་ཧེ་རུ་ཀ བི་ན་བཛྲ། ལ་ཝ་པ། ཏཻ་ལོ་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་མཐའ་དག་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་འོད་གསལ་གྱི་བཀའ་བབས་ཡིན། བཀའ་བབས་བཞི་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཞིང་པ་པདྨ་བཛྲ། ཌཱ་ཀི་མ་སྐལ་བ་བཟང་མོ། ཏཻ་ལོ་པ་སྟེ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་གཏུམ་མོའི་བཀའ་བབས་ཡིན། གོང་གསལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ་ཆ་ཚང་བ་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་ལ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། མར་པས་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་དང་། མངའ་བདག་མཻ་ཏྲི་པ། དཔལ་ཞི་བ་བཟང་པོ། གྲུབ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་བཅས་བླ་མའི་གཙོ་བོ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་པཎྜི་ཏ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བླ་མ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་གསན། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ་རྣམས་འཆད་སྤེལ་མང་དུ་མཛད་པ་ལས། མན་ངག་དང་། བཤད་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞི་སྟེ། མི་ལ་རས་པ། མེས་སྟོན་ཚོན་པོ། རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་བཅས་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་དེའི་སློབ་མ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ནས་བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བར་བརྟེན། བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་དང་ཆུང་བརྒྱད་བཅས་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་ཡིན།

བཀའ་རྒྱུད་པ་བཞི། འབྲི་སྟག་མཚུར་གསུམ། འབྲུག་པ་དང་བཞིའོ། །

བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། བཀའ་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་བླ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཐ་སྙད་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. རྩེ་གཅིག(སེམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ) ༢. སྤྲོས་བྲལ(སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ) ༣. རོ་གཅིག(སྣང་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སེམས་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ) ༤. སྒོམ་མེད(མཚན་བཅས་ཀྱིས་སྒོམ་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་འདྲེས་པའི་ཉམས་འཆར་བ) བཅས་བཞི་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ས་མཚམས་སྐོར་རྗེ་རྒོད་ཚང་

པས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དང་པོ་སོས་སྤྱོད། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ། གསུམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར། བཞི་པ་དག་ས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཞེད། བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ས་ལམ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། བློན་པོ་དད་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་ལམ་རྣམས་དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩིས་ཚོག་པར་གསུང་ཞིང་། རྩེ་ཚུལ་རྗེ་རྒོད་ཚང་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པ་ཡིན།

བཀའ་བརྒྱུད་འཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟ། འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ། ཀོང་པོ་ཨོ་རོང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ལ་གཤེགས་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

བཀའ་བསྒོ་བྱེད་ཚུལ། རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་གསུང་[ཁ]པའི་ནང་གསལ་ལ་འཇིགས་བྱེད་སྒོ་ནས་བཀའ་བསྒོ་བྱ་ཚུལ། དཔལ་ཆུ་ཧྲམ་ཧྲཏ་ས་མཛད་པ་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པར་གསལ།

བཀའ་ཆེམས་ཀ་བཀོལ་མ། ཁོང་དུ་ཀ་བཀོལ་མ། ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་ཆེམས་སྤྲེ་ལས་དྲུག་ཏུ་སྣང་། 《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཆེམས་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ལས། ཕ་སྤྲེའུ་དང་། མ་བྲག་སྲིན་མོ་གཉིས་ལས་གྲོག་མར་ཕྲུ་གུ་དྲུག་བྱུང་བར་བཤད་པ་དེར་རྩོམ་པ་པོས་ཐུགས་དོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་དོན་སྟེ། སྤྲེའུ་དང་བྲག་སྲིན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་གྲོག་མར་བྱུང་བའི་ཕྲུ་གུ་གཅིག་ཡིན་པར《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ལས་གསལ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ངེས་ཅན་ཞིག་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ལ་དོགས་འདྲི་གནང་བ་ཡིན།

བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག སྔར་བོད་ས་གནས་སུ་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་འདི་དང་འདི་གནང་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུ་མཁན་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཀའ་ཆོས་སྦྱིན་བདག་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

བཀའ་མཆིད་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། བགྲོ་གླེང་ངམ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གོ །

བཀའ་མཆིམས་ཞུ་བའམ་མན་ངག་བརྒྱུད། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུར་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལས་དར་རྗེ་དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྐོར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཞང་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་མཆིམས་ཞུ་བའམ་མན་ངག་བརྒྱུད་ཟེར།

བཀའ་ཛྲི་ལྟར་བསྒོ་བ་ཁུར་དུ་བཟོད་པར་བྱས། བཀའ་གང་ཐེབས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་འགན་ཁུར་བཞམ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ།

བཀའ་ཉེས་ཡན་པོར་མ་སོང་བ། ཉེས་ཆད་ནན་པོ་གཏོང་བ།

བཀའ་གཏན། གོང་རིམ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྲད་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་གཏན་ཚིགས་ཡིག་རིགས།

བཀའ་གཏེར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ། སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གྲུབ་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་རྣམས་ལ་བཀའ་མ་དང་། རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མན་ངག་སོགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་ནས་གཏེར་དུ་སྦས་པ་རྗེས་སུ་གཏེར་ཆེན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་འཆད་སྤེལ་མཛད་པའི་རིགས་ལ་གཏེར་མ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། བཀའ་གཏེར་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཛད་ནས་སྐྱེ་མོར་གཏེར་དུ་སྦས་པ། སྐྱེ་མོ་རྒྱ་གོང་རི་བ་སངས་རྒྱས་དབང་ཆེན་གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ། དཔོན་སྟོན་སྐྱེར་སྒང་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ལ་གནང་བ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་དགེ་ལུགས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིན།

བཀའ་བཏགས། ༡. བཀའ་གང་གནང་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། ༢. བཀའ་ཁྲིམས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ།

བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། བཙན་པོའི་བཀའ་ཡི་འོག་ཏུ་ཡུལ་སྡེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་བཀའ་ཡིག་བླུགས་པའི་སྒྲོམ་བུ་སྡེ་སྣམ་ཆུང་།

བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ། སློབ་དཔོན་པད་མས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་། བཙུན་མོ་བཀའ་ཐང་། བློན་པོ་བཀའ་ཐང་། ལོ་པཎ་བཀའ་ཐང་། ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་བཅས་ལྔ་སྟེ། གཏེར་ཆེན་ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་མཆོག་གྲུབ་རྒྱལ་པོས(རབ་བྱུང་བཞི་པའམ་ལྔ་པའི་ནང)བསམ་ཡས་རྫོའི་མཆོད་རྟེན་ནས《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག》ལེའུ་བརྒྱ་དགུ། དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་གི་ལྷ་ཁང་ནས《ལོ་པཎ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག》ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པ། ཤེལ་བྲག་ནས《བློན་པོ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་ནས《བཙུན་མོ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག》ལེའུ་ཉེར་གཅིག བུ་ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་ནས《ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག》ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་བཅས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་དེ་ཡིན། བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ་འདི་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་མཁོ་བའི་དཔྱད་གཞི་མང་པོ་ཡོད་པས་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་སྐབས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་པས་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདོར་ལེན་གནང་འོས་གལ་ཆེའི་གནས་སུ་མཐོང་ཞིང་ལེའུ་སོ་སོའི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་རྣམས་ཁ་བྱང་དུ་བཀོད་ཐུབ་ན་ལེགས་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བཀོད་ལགས།

བཀའ་ཐང་ཟངས་གླིང་མ། གཏེར་ཆེན་མངའ་བདག་ཉང་རལ་པ་ཅན་ཉི་མ་འོད་ཟེར(རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག༡༡༢༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི༡༢༠༤ལོ་བར)གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་རྣམ་ཐར《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་ཞེ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་ཡབ་མཛད་པ་དང་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའི་ལེའུ། ༢. དུར་ཁྲོད་དུ་སྤྱོད་པ་མཛད་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལེའུ། ༣. བླ་མ་བསྟེན་ཅིང་ཆོས་ཞུས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ། ༤. མུ་སྟེགས་བཏུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ། ༥. ཡང་ཤུར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་སྒྲུབ་པ། ༦. བོད་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བ། ༧. སློབ་དཔོན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་གདན་དྲངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་རྨང་བཏིང་བ། ༨. སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཕོ་ཉ་བ་རྣམས་དང་མཇལ་བ། ༩. བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་པ། ༡༠. སློབ་དཔོན་པདྨ་ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ས་གཞི་བཏུལ་བ། ༡༡. དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་བཞེངས་ཏེ་རབ་གནས་མཛད་པ། ༡༢. སློབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་དང་ལོ་ཙྪ་བ་སྐ་ཅོག་གཉིས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྱུར་ཞིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ༡༣. སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ། ༡༤. བཻ་རོ་ཙ་ན་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་ཚོལ་བར་སོང་ཞིང་ཚ་བའི་རོང་དུ་སྤྱུགས་པ། ༡༥. རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཁྲིམས་བཅས་པ། ༡༦. སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། བཻ་རོ་ཙ་ན་སྤྱུགས་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ། ༡༧. བསམ་ཡས་སུ་ཆོས་བསྒྱུར་ཞིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ༡༨. རྒྱལ་པོའི་སྐུའི་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་བསྲིངས་པ། ༡༩. རྗེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ། ༢༠. བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དཀོར་སྲུང་དང་ངན་སྔགས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་ཞིང་དམ་ཚིག་སྙིང་ཐབས་བསྟན་པ། ༢༡. ཆོས་དང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་གཏེར་དུ་སྦས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུང་བསྟན་པ། ༢༢. བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཞལ་གདམས་གནང་བ། ༢༣. སློབ་དཔོན་པདྨ་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་བཞུད་པར་དགོངས་པ། བོད་ཀྱི་རྗེ་

འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བཀོལ་བ་ལ་མ་གནང་བ། ༢༤. བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༢༥. བོད་ཀྱི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༢༦. བོད་ཀྱི་བཙུན་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༢༧. བོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༢༨. བོད་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༢༩. བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༠. བོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༡. བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༢. བོད་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༣. བོད་ཀྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༤. བོད་ཀྱི་སློབ་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ། ༣༥. བོད་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ།
༣༦. བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཞག་པ།
༣༧. རྒྱལ་བློན་རྗེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཞུས་པ། ༣༨. ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ། ༣༩. ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་ཕན་ཡོན། ༤༠. སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་ལན་དུ་མགུར་གསུངས་པ། ༤༡. སློབ་དཔོན་པདྨ་སྟོན་བྲིན་པོ་འདུལ་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཕྱག་དང་སྐྱེལ་ལན་དུ་མགུར་གསུངས་པ་བཅས་ཡིན། བཀའ་ཐང་འདིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དཔྱད་གཞི་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དོགས་པ་སྐྱེ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཡུང་ཤས་དཔེར་ན། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཐོག་མར་མཇལ་སྐབས་ཕྱག་འཚལ་ལུགས་ལ་མ་མཐུན་པ་བྱུང་བ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་སྲས་མུ་ཏིག་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ། དེ་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་རྗེས་སློབ་དཔོན་སྟོན་བྲིན་པོ་འདུལ་ཕྱིར་ཐེབས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསལ་ཡང《བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ》དང《ཟླ་བཞེད》སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་ཞུ།

བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ། འདི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་དང་། སྒོམ་པ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་ལུང་ཤེལ་བྲག་གི་བྲག་ཕུག་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་(ལེའུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་འདི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན) སྐབས་འདིར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོས་ཤོག་གྲངས་༥༨༦. ༨ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཐང་ཡིག་ལེའུ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཚིག་བཅད་ལྷུག་གཉིས་སྣང་བ་འདི་ལ་ལྟད་ཏ་ཅང་མང་ཆེས་པས་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཀོ་ན་ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བཅུར་ཟིན་པ་སྣང་བས་ཡིད་རྟོན་མི་ནུས་པར་སྣང་ལ་ཞེས་དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས༦༢༦. ༡《པདྨ་བཀའ་ཐང》གི་གཏེར་འདིར་སྨས་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ལྟད་མེད་ཡིན་པར་སྣང་ལ། གཏེར་སྟོན་ལུང་བསྟན་འདི་བར་སྐབས་སུ་ལྟད་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ཏེ་ས་པཎ་ལ་སྐུར་བ་གདབ་པར་འདོད་ནས་རྒྱ་གར་མ་ཕྱིན་ཀུན་སྙིང་ལོ་ཙྪ་ཞེས་ཞེས་སོགས་ལོག་པ་བྲིས་པ་དང་། ལྟའི་བུ་རབ་རྩལ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་བར་དུ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཚུན་བྲིས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་གཏེར་མ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་ཆེན་པོར་གྱུར་སྣང་ལ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་མ་ཟད། དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟག་དགེ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྔ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང》ལྒུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༨༩ནས༣༨༥བར་བཀའ་ཐང་གི་མ་དཔེར་ཡིག་ནོར་བྱུང་ཚུལ་དང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་འདུག བཀའ་ཐང་འདིའི་སྐོར་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་ལྒུགས་དཔར་མའི་དེབ་གཉིས་པ་ཤོག་གྲངས༢༦༩ནས༢༦༧བར《བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མའི》ཚིག་དོན་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་པ་དང་དགག་ལན་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་།《མདོ་མཛངས་བླུན》

གྱི་ནང་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་གནད་ཡོད་པ་དང་། 《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ལ་ལུང་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཁུངས་ཡོད་དམ་མེད། དུས་འཁོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། བསྟན་རྩིས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་ཡི་གེར་འདེབས་པ་པོ་སུ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་དོགས་གཅོད་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་དཔེ་མཚོན་དུ་དྲངས་ནས་དཔྱད་གཞིར་འགོད་གནང་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་དོགས་ནས་བཀོད་མ་ནུས་པས་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་དོ་མར་གཟིགས་པར་ཞུ།

བཀའ་ཁྲབ། དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས།

བཀའ་དང་པོ། (འཁོར་ལོ་དང་པོ)བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། བཀའ་དང་པོ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་མི་དགོས། མཚན་གཞི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཀའ་དྲིག ཡོངས་གྲགས་མ་བྱས་པར་གསང་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའམ་མི་ཤུང་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་གནང་མི་ཆོག་པའི་དབང་དང་ཁྲིད་ཀྱི་རིགས།

བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་བ།

བཀའ་དྲིན་གྱིས་དགབ་པ། བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པའམ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་དོན།

བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན། འདི་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། གཅིག མདོ་ལུགས་ལ། ༡. ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན། ༢. ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན། ༣. ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་འདྲེན་ཚུལ། གཉིས། ༡. བླ་མ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། ༢. བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ། ༣. གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་ཞུས་པ། གསུམ། ༡. བླ་མ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བསྐུར། ༢. རྒྱུད་བཤད། ༣. མན་ངག་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ལ་ཟེར།

བཀའ་དྲིན་གསོལ་འདེབས། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་སོ་སོའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད།

བཀའ་དྲིན་བསམ་ཤེས། བཀའ་དྲིན་མ་བརྗེད་པར་སེམས་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ། བཀའ་དྲིན་ཧ་གོ་བ།

བཀའ་དྲུང་། བཀའ་ཤག་དྲུང་ཡིག་ཅེས་པའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་མགོ་ཤོས་བཀའ་ཤག་ནང་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་འབྲིའི་བྱེད་སྒོ་ཁག་བཀའ་བློན་གྱིས་བཀོད་མངགས་གང་བྱས་པ་རྣམས་འབྲི་དགོས་པ་དང་། བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་རྒྱ་སོགས་ལ་རྟགས་ཐམ་ཕབ་རྒྱུ། ཐམ་ཀ་བདག་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མཁན་ཡིན།

བཀའ་གདམས། བཀའ་གདམས་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྲོམ་སྟོན་པ། པོ་ཏོ་བ། ཕུ་ཆུང་བ། སྤྱན་སྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར། གླང་ཤར་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་པ་དང་། བཀའ་གདམས་པའི་དགོན་པ་སྣེ་ཐོས་ར་སྒྲེང་དང་སྣར་ཐང་སོགས་ཡིན།

བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ

བཅས་གསུམ་ནི། འབྲོམ་སྟོན་པའི་ཐུགས་སྲས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་ཞེས་ཟེར། བླ་མ་གཅིག་གི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གསན་པའི་མཆེད་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལས། གཉེན་ཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐུ་མཆེད་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན།

བཀའ་གདམས་འཕྲིལ་བ། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བཞུགས་སའི་གཟིམ་ཆུང་གི་མིང་།

བཀའ་གདམས་གོང་མ། ༡. དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་པ་དང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གཞུང་པ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། ༢. དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་མ་བྱུང་གོང་གི་བཀའ་གདམས་སྙིང་མར་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་གཅིག་བཅས་སྐབས་ཐོབ་སོ་སོའི་ཚིག་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལ་གཞི་བཟུང་སྟེ་གོ་བ་ལེན་དགོས།

བཀའ་གདམས་གོང་འོག སྐབས་འདིའི་བཀའ་གདམས་གོང་འོག་ཅེས་པ་ནི་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་དང་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་སྟེ་གདན་ས་གོང་མ་ར་སྒྲེང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དགེ་བཤེས་རོང་པ་ཕྱག་སོར་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་འོག་མ་སྟེ། དགེ་བཤེས་དེའི་གདན་ས་ནི་ར་སྒྲེང་གི་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་འོག་མ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ《བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི《ཇོ་བོའི་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩ》(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཁ]པའི་ནང)དང་། 《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》ཀྱི་འགོར་ཡོད། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཞེས་པ་ནི《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》པོད་གཅིག་དང《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》པོད་གཅིག་བཅས་བསྡོམས་པའི་མིང་ཡིན། གླེགས་བམ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཁག་ཅིག་འབྲོམ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པ། ཡང་ཤས་ཤིག་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་གྱིས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཇོ་བོ་རྗེས་གསུངས་པ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། ཕ་ཆོས་ཞེས་པ་ཕ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལ་ཟེར། བུ་ཆོས་ཞེས་པ་བུ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་ཟེར། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཐོག་མར་མཛད་མཁན་ནི་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ལུང་རྒྱུན་ཡང་རྔོག་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡོད་པ་དང《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》དང《བུ་ཆོས》ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གཞན་གསལ《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》དང《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་པ་གསུམ། ༡. དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ནས་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ནས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་བར་དུ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། ༢. དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ནས་དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ནས་སྔོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། ༣. དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བ་ནས་དགེ་བཤེས་སྣེའུ་ཟུར་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་ནས་སྔོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་བར་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། བརྒྱུད་པ་དེ་གསུམ་ཀ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསན་པས་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ཀ་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་གོ་དོན་དང་ཁྲིད་རྒྱུན་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིད་ཆོས་བཅས་གཤམ་གསལ་སོ་སོའི་མིང་ཚིག་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཟེར། 《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་གྲས། དབུས་པ་

ཀློ་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གདན་རབས་གསུམ་པ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》 པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས……གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན》དཔར་རྙིང་…ཤོག་གྲངས༡༠༣ཡོད་པ། རྗེད་ཐང་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན(པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ)གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》འབྲས་སྤུངས་པོ་ཐང་གི་དཔར་རྙིང་ལ་ཤོག་གྲངས༤༡༧ཡོད་པ་འདི་རྒྱས་ཤོས་ཡིན། འདིའི་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། ༡. བཀའ་གདམས་པ་ངོས་བཟུང་ཚུལ་དང……བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་སྐྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས། ༢. བཀའ་གདམས་པའི་མཛད་སྤྱོད་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས། ༣. ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས། ༤ ཇོ་བོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐབས། ༥. དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི……རྣམ་ཐར། ༦. དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི……བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པའི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར། ༧. དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས……གཞུང་པའི་རྣམ་ཐར། ༨. དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར། ༩. བཀའ་གདམས་ཀྱི་གདམས་པ་ཐོར་བུ་བའི་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར། ༡༠. གཞུང་དང……གདམས་ངག་གཉིས་ཀའི་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བཀའ་གདམས་གསར་མར་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་བཅས་ཡོད།

བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྤྱི་བབས། བཀའ……གདམས་པའི་བཞེད་སྲོལ་གཙོ་བོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བཟང་ངན་དང་འདོར་ལེན་མི་བྱེད་པར་ཐམས…ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་ཁྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་གཞུང་དང་། ལག་ལེན་གྱི་མན…ངག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། ༢. སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། ༣. ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཟུང……འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི《བདེན……གཉིས་ལ་འཇུག་པ》དང《དབུ་མའི་མན་ངག》སོགས་ཡོད། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི། ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི《སྤྱོད……བསྡུས་སྒྲོན་མེ》དང《སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པའི་ཆོ་ག》སོགས་ཡོད། ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་ནི《བྱང་ཆུབ……ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ》ཡིན། གཞན་ཡང་གཉམ་ནས་གསལ་བའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་དང་། ཇོ་བོ་རྗེས་གསུངས……པའི《ཆོས་ཚུང་བརྒྱ་རྩ》 མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད……པའི《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ》དང་། 《སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ》《དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》བཅས་ཀྱང་ཡིན། མན་ངག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར……སྟོན་པ། ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ༡. ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི། ཇོ་བོ་རྗེའི་མན་ངག་དགེ……བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཁྲིད་དང་། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིད། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་ནས……བརྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི……གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཁྲིད་པ་ཡིན། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ནི། ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཁུངས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ《མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ》དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》《ཞྲི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ》《སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ》 རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི《བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》དང་། 《སྤྱོད་འཇུག》བཅས་ཡིན་ཅིང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ……དག་ལག་ལེན་གྱི་མན་ངག་སྙིང་པོར་དྲིལ་བ་ནི། ཇོ་བོ་རྗེའི་

བླ་མ་རྣམ་རྒྱལ་ཏྲ་ཤིས་མཛད་པའི《བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ》དང《བློ་སྦྱོང་རྨ་བྱ་དུག་འཇོམས》 ཇོ་བོ་རྗེའི་བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《གླེར་སྒོམ་ཇོ་རྗེའི་སྲུ》 བླ་མ་གསེར་གླིང་པས་མཛད་པའི《བློ་སྦྱོང་སེམས་དཔའི་རིམ་པ》དང་། 《བློ་སྦྱོང་རྟོག་པ་འབུར་འཇོམས》ལ་སོགས་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་དགེ་བཤེས་སྣར་ཐང་པས་མཛད་པ《བློ་སྦྱོང་ཚིགས་བརྒྱད་མ》དང་། དགེ་བཤེས་སྣར་ཐང་པའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་ཞང་ཀ་མ་བ་དང་། གཉན་སྣ་སོ་བ། དགེ་བཤེས་ཤ་བོ་སྒང་པ་པདྨ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་འདྲེས་མར་བཀོད་པ《བེའུ་བུམ་ཁྲ་བོ》 དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་འཆད་ཀ་བས་མཛད་པའི《བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ》 དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《བློ་སྦྱོང་ཐུན་བརྒྱད་མ》 དགེ་བཤེས་ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་པས་མཛད་པ《ཁ་རག་སྐོར་གསུམ》སོགས་ཡོད། ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི《བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན》དང་བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ》དང་། 《བསྟན་རིམ》རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་སྤྱིའི་སྡོམ་ནི། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》གྲངས༡༦ནས༢༧བར་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ལུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༥ནས༡༠༨བར་གསལ།

བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་དར་ཆེ་ཞིང་། དབང་གི་ཚིག་ནི། དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱུན་ཁྱེར་དབང་ཁྲིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དགོངས་རྒྱན》ཤོག་གྲངས༡༨(གསུང་འབུམ་པོད[ཐ]པའི་ནང་དུ་ཡོད) འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེ》ཤོག་གྲངས༢༨(གསུང་འབུམ་ནང་དུ་ཡོད)ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ》ཤོག་གྲངས༢༢(གསུང་འབུམ་པོད[ད]པའི་ནང་དུ་ཡོད) དེས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་བཀའ་གདམས་གསལ་བྱེད》ཤོག་གྲངས༡༠༠(གསུང་འབུམ་པོད[ཙ]པའི་ནང་དུ་ཡོད)བཅས་གང་རུང་གི་སྟེང་ནས་གནང་གི་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ལ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པ་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་རྒྱན》ཤོག་གྲངས༢༠གསང་བདག་བློ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཀུན་བཏུས》པོད[ཟ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་སྟེང་ནས་གནང་སྲོལ་འདུག བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ནི་རྗེས་དྲན་ལྔ་སྟེ། ༡. བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ༢. ལུས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ། ༣. ངག་ལ་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་དང་མ་བྲལ་བ། ༤. སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། ༥. དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་བཅས་ཡིན་པས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན།

བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པ། ཡོངས་གྲགས་སུ་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྣམ་གཉིས་ནས་དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་ལ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་སྟེ། གཞུང་གི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོས་པ་མི་མཛད་པར། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི《རྟེན་འབྲེལ》དང་། 《བདེན་གཉིས》ཀྱི་ཁྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་སྐྱོང་བར་མཛད་པས་མཚན་དེ་ལྟར

ཐོགས་པ་ཡིན།

བཀའ་གདམས་གཏུང་རྟེན། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་སྐབས་བལ་ཡུལ་ནས་ལྷ་བཟོ་མང་པོ་བོད་དུ་བོས་ནས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《གཏམ་ཚོགས》ལྕུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༥པར"བོད་སྙིང་པདྨ་ཀུང་སྦྱར་གཉིས་པ་མང་། །མས་མཐར་ཨུ་ཏྲིག་སྤྲས་དང་བུམ་སྟོད་རྒྱས། །ཁྲི་དཔངས་དམའ་ལ་མ་མཐར་ཟེ་ཕྲོག་ཅན། །ཆོས་འཁོར་སྲིད་ཕྱུང་སྡོམ་ལ་ཆར་ཁེབས་སྤྲུབ། །རྩེ་མོ་པད་འབུས་ཏོག་གམ་ཉི་ཟླ་སྤྲས། །དབུས་ན་ལྕགས་མདོན་ལྕགས་ཀྱེ(རྩེ)མ་ཏུ་གྲགས"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་སྔོན་ར་སྒྲེང་དང་སྣེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གཉིས་སུ་གཏུང་རྟེན་དེའི་རིགས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སྐབས་སྣེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་ཡང་བཀའ་གདམས་གཏུང་རྟེན་ཆེ་གྲས་འགའ་ཞིག་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

བཀའ་གདམས་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་གདམས་ངག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་མངའ་རིས་དང་། ལྷ་ས་སྙེ་ཐང་། འཕན་པོ་བཅས་སུ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ(༡༠༥༧)ལོར་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ། ཇོ་བོ་རྗེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མར་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་བསྐྱངས་པ་དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཟེར། རྗེས་སུ་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྔར་ཡོད་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་སློལ་བཟང་ཉམས་པ་རྣམས་དག་ཐེར་དང་། ཙུང་ཟད་གནས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས། བཀའ་གདམས་གསར་མ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དར་སྤེལ་བྱུང་ཞིང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྡེ་དགོན་རྣམས་དགེ་ལུགས་སུ་གཅིག་འདྲེས་བྱུང་བ་ཡིན།

བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲོལ་མ་བཅུ་གཉིས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གཙོ་བོ་དམག་ཟློར་མ། མ་ཅིག་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ། མ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་རབ་བརྟན་མ། ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མ། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། ལྷ་མོ་དུས་མཚན་མ། རང་བྱུང་རྒྱལ་མོ། ལྷ་མོ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན། ལྷ་མོ་ནམ་གྲུ་མ། ལྷ་མོ་ཙཎྜི་ཀ ལྷ་མོ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏི་དང་བཅུ་གཅིག བཅུ་གཉིས་པ་དེར་མི་གསལ་བས། ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་གཡོག་ཁྲོད་མ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ལ་སྟོད་ཨ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཡིན་ཟེར། གོང་གི་དེ་རྣམས་དངོས་འཛིན་མཛད་པ་ཨེ་ཕྱི་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་དུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་གདམས་པ་རང་གིས་མཚན་གསོལ་བ་ནི། ༡. གསེར་མཚོ་མ། ༢. འོད་མཚོ་མ། ༣. བསྟན་སྐྱོང་མ། ༤. ཡིད་འཛིན་མ། ༥. སྟོབས་པོ་ཆེ། ༦. དྲག་ཤུལ་ཅན། ༧. ཁྲག་མདོག་མ། ༨. དུད་ཁ་མ། ༩. ཐོགས་མེད་མ། ༡༠. ཤུགས་ཅན་མ། ༡༡. དབང་སྡུད་མ། ༡༢. ལས་འཛོམས་མ་དང་བཅུ་གཉིས་ཟེར་རོ། །

བཀའ་གདམས་པའི་ལྷ་བཞི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། མི་གཡོ་བ། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའོ། །དེ་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོད་ཆོག ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྐོར་ཁག་བཅས་དང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་ཁྲིད་བཅས་ཡོད།

བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས། 《བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ》

པོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་པོད་དང་པོ་《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》ཡིན། དེ་ཡང་ཞུ་བ་པོ་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པ་ནི་ཇོ་བོ་རྗེས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ཅིང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཕ་ཆོས་ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད། གླེགས་བམ་འདིའི་ནང《བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས》ཤོག་གྲངས༢༣ ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དང་ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལམ་ཡིག་འབྲོམ་སྟོན་པས་མཛད་པ་བཅས་ལ་ཤོག་གྲངས༡༢༥ཡོད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་མཛད་པའི་གླེགས་བམ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ལ་ཤོག་གྲངས༥དང་། ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་ཤོག་ཤོག་གྲངས༡༥༤ ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་བགྲོས་ཕ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་གྲངས༡༤༣བཅས་ཡོད། འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི》འགོར་གསལ།

བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས། 《བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ》པོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་པོད་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཇོ་བོ་རྗེའི་སློབ་མ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། རྔོག་དང་ཁུ་གཉིས་ནི་སློབ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བུ་དང་འདྲ་བས་ན་བུ་ཆོས་ཞེས་ཞུ་བ་པོའི་ངོས་ནས་མཚན་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། འདི་ལ་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ། ༡. རྒྱལ་བུ་གསལ་བའི་ལེའུ། ༢. རྒྱལ་བུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ལེའུ། ༣. རྒྱལ་བུ་ཀུན་ཏུ་དགའི་ལེའུ། ༤. རྒྱལ་བུ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་ལེའུ། ༥. རྒྱལ་བུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་ལེའུ། ༦. རྒྱལ་བུ་དད་པ་བརྟན་པའི་ལེའུ། ༧. རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་ལེའུ། ༨. རྒྱལ་བུ་བློ་གྲོས་འཕེལ་གྱི་ལེའུ། ༩. ཁྱེའུ་དགའ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ༡༠. དགེ་བསྙེན་བཙུན་པའི་ལེའུ། ༡༡. ཁྱེའུ་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་ལེའུ། ༡༢. ཁྱེའུ་ཟླ་བའི་ལེའུ། ༡༣. ཁྱེའུ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་ལེའུ། ༡༤ ཁྱེའུ་པདྨའི་ལེའུ། ༡༥. ཁྱེའུ་འོད་ཟེར་གྱི་ལེའུ། ༡༦. ཁྱེའུ་བྱམས་པའི་ལེའུ། ༡༧. རྒྱལ་བུ་སེང་གེ་སྒྲའི་ལེའུ། ༡༨. རྒྱལ་བུ་བདེ་མཆོག་གི་ལེའུ། ༡༩. ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ། ༢༠. ཁྱེའུ་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལེའུ། ༢༡. བཀའ་རྒྱ། ༢༢. ཁུ་ཆོས་སློ་སོང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ༢༣. རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ལེའུ། མཇུག་བསྡུས་ལུང་བསྟན་བཅས་ཡོད།

བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ། གོང་དུ་བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག 《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》དང《ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས》ནི་དད་པའི་གཞུང་། 《བསླབ་བཏུས》དང《སྤྱོད་འཇུག》ནི་སྤྱོད་པའི་གཞུང་། 《བྱང་ས》དང《མདོ་སྡེའི་རྒྱན》ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞུང་བཅས་ཏེ། སྐྱེས་ཚོམས་གཉིས། བསླབ་སྤྱོད་གཉིས། ས་རྒྱན་གཉིས་བཅས་གཞུང་དྲུག་དང་སྦྲར་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྲོལ་ཡོད་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

བཀའ་གདམས་གཞུང་པ། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དངོས་སློབ་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་ནས་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་སོགས་ནས་གཉལ་ཞུ་སྐོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོའི་བར་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་ཁྲིད་སྲོལ་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཟེར། དེ་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་དང་སྦྲར་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྲོལ་ཡོད་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

བཀའ་གདམས་འོག་མ། གོང་གསལ་བཀའ་གདམས་གོང་འོག་ཅེས་པ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་དགེ་བཤེས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་རོང་པ་ཕྱུག་སོར་བ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་འོག་མ་དང་། དགེ་བཤེས་འབྲོམ་སྟོན་པ་ནས་དགོན་པ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་

མཚན་ལ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་སྲོལ།

བཀའ་གདམས་ལི་ཧྲིང་། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་སྐབས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་དགོན་སྡེ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་སྐབས་དེར་བལ་པོ་དང་བོད་ཀྱི་བཟོ་པ་མཁས་པས་ལི་དཀར་དང་། ལི་དམར། ལི་ཁྲ་སོགས་པའི་སྐུ་བརྙན་མང་དུ་བཟོས་པ་དེ་རིགས་ལ་ཟེར།

བཀའ་གདམས་གསར་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན་དགེ་ལུགས་པའི་མིང་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ཀའི་གཞུང་བཤད་དང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་ཆ་ཚང་བའི་ཐོག་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་ཀྱང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མཛད་པའི་དབང་གིས་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོད་སྲོལ་བྱུང་།

བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་པའི་ལྷ་བཞི་དང་ཆོས་གསུམ་བཅས་བསྡོམས་པའི་མིང་སྟེ། ལྷ་བཞི་ནི། ༡. བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། ༢. ཞི་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། ༣. ཁྲོ་བོའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་གཡོ་བ། ༤. ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་གསུམ་ནི། ༡. ལྟ་བའི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། ༢. སྒོམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ༣. སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཁུངས་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན།

བཀའ་མདོ་རྒྱུད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་མདོ་ཕྱོགས་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་ཞེས་འབོད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན།

བཀའ་བསྡུ་བ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡོད་ཚད་ཕྱོགས་བསྡུས་མཛད་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་དང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཀའ་བསྡུ་བཞི་པ་བར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་གཤམ་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ། འདིའི་སྐོར་དོན་ཚན་བཞི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། གཅིག བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་འདིའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི་བཀའ་འགྱུར་འདུལ་བའི་སྐོར《ལུང་ཕྲན་ཚེགས》བམ་པོ་ང་བརྒྱད་པ་དང་ང་དགུ་པ(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་པོད་ད་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད)གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ(སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྟོག་གེ་འབར་བ》དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《སྡེ་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ》ལས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་ཡིན་ཞེས་གསལ)སོང་བ་ན། ཡངས་པ་ཅན་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟེ། ༡. ཧུ་ལུ་ལུ་ཡི་རུང་བ་དང་། ༢. རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རུང་བ། ༣. ས་རྐོ་བ་དང་རྐོ་རུ་འཇུག་པའི་རུང་བ། ༤. ཆང་བླུགས་པའི་སྣོད་ནས་ཆང་རྟུབ་ཀྱིས་མི་འཐུང་བར་གཞིབས་ནས་འཐུང་བས་རུང་བར་བྱེད་པ། ༥. རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་ལན་ཚ་དུས་རུང་གི་སྨན་དང་བསྲེས་པས་རུང་བར་བྱེད་པ། ༦. ལམ་ཐག་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་སོང་སྟེ་མཉམ་དུ་འདུས་ཤིང་ཟས་ཟོས་པས་ལམ་གྱིས་རུང་བར་བྱེད་པ། ༧. ལྷག་པོར་མ་བྱས་པའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རུང་བ་བྱེད་པ། ༨. འོ་མ་བྲི་གང་དང་ཞོ་བྲི་གང་མཉམ་དུ་དཀྲུགས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་ཞིང་བསྲེས་པས་རུང་བར་བྱེད་པ། ༩. གདིང་བ་རྙིང་པ་ནས་མཐོ་གང་གི་ཚད་ཀྱིས་གདིང་བ་གསར་པ་ལ་མ་སྣན་པར་ལོངས་སྤྱད་པས་རུང་བ། ༡༠. ལྷུང་བཟེད་ལ་དྲི་ཞིམ་པོས་བྱུགས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་དགེ་སློང་གི

མགོ་ལ་བཞག་སྟེ་ལམ་པོ་ཆེ་དང་བཞི་མདོར་སོང་ནས་ལྷུང་བཟེད་འདིའི་ནང་དུ་སྦྱིན་པ་ཕྱིན་པ་དང་། དངོས་པོ་འབུལ་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་ཆེ་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཉུང་བ་བཅས་སྟེ་ཉུང་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་ཐུབ་ཟེར་ནས་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་ཟེར་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་བཏོད། རྒྱུ་ནོར་དང་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་གསོག་འཇོག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། གཉིས། བཀའ་བསྡུ་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི《འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས》དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་མཛད་པར་མཐུན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞུ་བ་སུ་ཡིན་སྐོར《མཁས་པ་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་གྲངས༡༨༨ནང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉེར་སྦས་སོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《སློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༩༠ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། 《ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣ནང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གང་པོའོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་གྲགས་པ་དང་གང་པོ་མི་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས། གསུམ། བཀའ་བསྡུ་མཛད་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི《ལུང་ཕྲན་ཚེགས》ལས་གསལ་བར་གསུང་མེད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ཡིན་པར་གསུང་ཡོད་པ་དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་དཔེ་རྙིང་ཁ་བྱང་དུ《སྡོམ་གསུམ་རང་མཚན་འབྲེལ་མེད་བཞུགས་སོ》ཞེས་འཁོད་པ་ལྷུགས་དཔར་དཔེ་རིང་གི་ཤོག་གྲངས༡༨པར་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཅེས་གྲགས་ཞེས་པའི་མཚན་བྱའི་ཡིག་ཆུང་དུ་ཡང་བྱ་གག་གི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་ཡོན་བདག་བྱས་ནས། ཞེས་གསལ་བཤད་གནང་འདུག་པ་ལྟར་ཁོ་བོས《དེབ་དམར་མཚན་འགྲེལ》དུ་ཡང་སྔོན་རབས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གོང་གསལ་གསུང་རྒྱུན་དེ་ལ་དོགས་གནས་མང་པོ་བཀོད་གནང་ཐོག་མཐུག་བསྡོམས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་དེ་ལ་ཀཱ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ། མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་འབོད་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་བཏུལ་ནས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན་ཅིང་། མྱ་ངན་མེད་ཕྱི་མ་ནི་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་བིམྦྷི་ས་ར་སྟེ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེའི་བུ་དྷརྨ་ཨ་ཤོ་ཀའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དུ་འབོད་པ་དེ་བྱུང་བ་སོགས་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུག བཞི། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་གནས་ནི་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཀུསྨ་སུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན། ལྔ། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་བྱས་པའི་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་རེ་རེར་དགག་པ་ཞིབ་ནན་མཛད་རྗེས། འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚ་གའི་སྒོ་ནས་གནས་དབྱུང་མཛད་པ་ཡིན། ཞིབ་པར《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བསྡུ་དང་པོ། བཀའ་བསྡུ་འདི་དོན་ཚན་ལྔའི་ཐད་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། གཅིག བཀའ་བསྡུ་འདིའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རེ་ཞིག་བར་དགེ་སློང་སོགས་སློབ་མ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གཙོར་འདོན་མཛད་དེ་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་སྤྲོ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། གཉིས། བཀའ་བསྡུ་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་

དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སྐབས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་གནས་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མེད་པར་བརྟེན་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཉེས་པ་བརྒྱད་བསྒྲངས་ཏེ་གནས་སྐབས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་གནས་དབྱུང་མཛད་པར་བརྟེན། བསམ་སྒོམ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་དེ་མྱུར་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་རྗེས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་བསྐོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོས་པར་མཛད་རྗེས་རིམ་བཞིན་བཀའ་བསྡུ་མཛད་པ་ཡིན། གསུམ། བཀའ་བསྡུའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི། སྐབས་དེའི་མ་ག་དྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡིན། བཞི། བཀའ་བསྡུ་བའི་དུས་དང་གནས་ནི། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྔོ་ཕུག་ལུགས་ལྟར་ན་ལྟུགས་སྤྱིལ(སྤྱི་ལོའི་གོང་གི༨༨༡)ལོ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ས་རྟ(སྤྱི་ལོའི་གོང༥༤༥)ལོར་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་བདག་བཟུང་བའི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ལ་བབས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་བདེ་ཅན་མའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད། ལྔ། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི། མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དངོས་སུ་གསན་པའི་བཀའ་རྣམས་བློ་ཐོག་ནས་གསུངས་རྗེས་དཔང་པོར་བཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་ཚིག་དང་དོན་ལ་ཆད་ལྷག་དང་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་ཡོད་མེད་དྲི་བ་མཛད་སྐབས། ཚང་མས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་མེད་པའི་ཞལ་བཞེས་དང་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་》ལྟུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༡༧ནས༡༢༨བར་དང་། 《མཁས་པ་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་》གྲངས༡༥༣ནས༡༦༦བར་གསལ།

བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ། འདི་འདུལ་བ་ལུང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་མེད་ཐོག བྱུང་ཚུལ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྐོར《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་》ཤོག་གྲངས༡༣༡ནས༡༣༤བར་གསལ་ཞིང་། འདིར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལྟུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༨ནས༨༡བར་གསལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྟོག་གེ་འབར་བ》ལེའུ་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ》 སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི《སྡེ་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་བསྡུས་པ》བཅས་ཀུང་བཀླགས་ནས་དོན་ཚན་ལྔར་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ན་གོ་བདེ་བས། གཅིག བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔོན་མ་ཀ་ལ་ཡ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་མ་ཐུ་རའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ཕ་བསད་པ། མ་བསད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་དགེ་སློང་བཅས་གསུམ་བསད་སྐྱོང་བ་དེས་རང་གི་སྡིག་ཉེས་ལ་སྐྲག་ནས་རང་ཡུལ་དུ་མ་བསྡད་པར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཏེ། རང་གི་ཉེས་པ་གསང་ནས་དགེ་སློང་བྱས། རིག་པ་རྣོ་བས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་གྱུར། རང་གི་སྡིག་ཉེས་སྦྲུང་བའི་ཆེད་དུ་དགོན་པར་སོང་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལས་ནམ་ཞིག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་གསར་པ་མང་པོ་དར་སྤེལ་བྱས། དེ་ཤི་རྗེས་སུ་ཡང་དགེ་སློང་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ

དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་གསར་པ་དར་སྤེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། གསོ་སྦྱོང་གི《སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ》འདོན་སྐབས། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མདོ་ཚིག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྣ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་དང་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་པས་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་བགྲེས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། གཞོན་པ་མང་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས། དེ་གཉིས་ཀྱང་ནང་གསེས་ཕྱོགས་ཁག་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་གྱེས་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས(དེ་སྐོར་གཤམ་གསལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་གསལ) ཏེ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་བྲལ་གྱི་རིང་དང་། དཔའ་བོའི་སྡེའི་ཚེ་སྐད། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོའི་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཚེ་སྟོད་བཅས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་གྱི་བར་རྩོད་པ་དྲག་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་རྩོད་གླེང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་བསྡོམས་ན་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། གཉིས། བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་མཛད་པ་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་པུརྣི་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་བསྙེམས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བ་སུ་བཀྲི་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ། པཎྜི་ཏ་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་བཅས་བསྙེམས་དགེ་འདུན་ཆིག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་འཛོམས་པ་དེ་ཡིན། གསུམ། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་དུས་དང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་བ་ན། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཛ་ལནྡྷ་རའི་དགོན་པར་མཛད་པ་ཡིན། བཞི། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ཡིན། ལྔ། བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི། 《རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ》ཁུངས་སུ་མཛད་དེ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ནང་པའི་བསྟན་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་མཚུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡོད་པར་ཁྱད་མེད་ཡིན་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཞལ་བཞེས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་མཛད་པ་དེ་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས《གསེར་ཐང》ལྷུག་པ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༣༡༨པར་བཀའ་བསྡུ་བཞི་པའམ་ཐ་མར་གྲགས་པ་བྱས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་དང་འདིའི་བར་དུ་བཀའ་བསྡུ་གཞན་ཞིག་བྱུང་ཚུལ་གསུང་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་གསུངས་མི་འདུག་པས་གོང་གསལ་བཀའ་བསྡུ་བཞི་པའམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་སྐོར《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》ལྷུག་པ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༣༡ནས་༡༣༢བར་དང《གླིང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང》ལྷུག་པ་དཔར་མའི་གྲངས་༡༤༡ནས༡༤༩བར་གསལ་བས་དེ་དག་ལ་གཟིགས།

བཀའ་ནན་ཞིབས་གཞི་ཆེད་བཟོས་བྱུང་འདུག

ཀ། གོང་རིམ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ནན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེད་མངགས་བཟོས་པ།

བཀའ་པོད་ལྔ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་རྗེ་རྒྱས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ཁག་གཅིག་གིས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་གཙོ་བོར་གནང་གི་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཞེས་ཟེར་བ་དཔེར་ན་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ།

༡. གསང་ཕུ། ༢. བདེ་བ་ཅན་ར་སྟོད་གྲྭ་ཚང་། ༣. ཚལ་གུང་ཐང་། ༤. པ་སྣམ་དགའ་གདོང་། ༥. སྐྱོར་མོ་ལུང་། ༦. ཟུལ་ཕུ་སོགས་ལྟ་བུ་མང་དུ་ཡོད། དགོན་སྡེ་ཁག་གཅིག་གིས་སྔགས་ཕྱོགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་སོགས་གཙོར་འདོན་གནང་བས་སྔགས་སྡེའམ་སྔགས་གྲྭ་ཟེར་ཡང་། དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག་གིས་བཀའ་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་དང་། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་བྱུང་འབྲེལ་གནང་བ། གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་དཀྱིལ་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་རྒྱུ་གཙོ་བོར་ཤུགས་སྟོན་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཡོད། ༡. བཀའ་པོད་ལྔ་ནི་སྡེ་སྣོད

གསུམ་གྱི་སྡོམ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚད་མ་དང་། དབུ་མ། མཛོད་གསུམ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ། ཕར་ཕྱིན་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ། འདུལ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ་ཡིན་པ་བཅས་རེད། ༢. ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་འཆད། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་མཛོད་ཀྱིས་འཆད། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདུལ་བས་འཆད། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྒོམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཆད་པས་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལྟ་སྤྱོད་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། ༣. ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་པ(བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ)སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འདྲ་བར་གོམ་པ་རིམ་བགྲོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བར་འཛེགས་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། ༤ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས(ཀླུ་སྒྲུབ། ཐོགས་མེད། ཨཱཪྻ་དེ་བ། དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང་། ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་འོད། ཤཱཀྱ་འོད) ཡིན་ཅིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་དབུ་མ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་ཚད་མ། ཡོན་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་འདུལ་བ་བཅས་ཡིན་པས། བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཡིན་ཐོག དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཐར་གཏུགས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནད་འགག་ལེགས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན། བཀའ་པོད་ལྔའི་འཆད་ཉན་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༣༡༡ནས༤༢༥བར་དང་། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས ༡༧༥ནས༡༨༨བར་གཟིགས།

བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས། བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་མར་མི་དྭགས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས(རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ལུག ༡༠༧༩(ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ༡༡༥(ནོ་བར) བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཤ་བ་སྒང་པ་དང་། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ། དགེ་བཤེས་སྣུག་རུམ་པ། དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྕགས་རི་གོང་ཁ་བ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན། རྗེས་སུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་དྲུང་ནས་རྗེ་བཙུན་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་གསན་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པར་བརྟེན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལམ་རིམ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེལ་ནས《ལམ་རིམ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན》བརྩམས་པར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་པོ་བོད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་བརྡལ་བྱུང་བ་ཡིན། 《མར་མི་དྭགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར》དང《དེབ་སྔོན》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༣༢ནས༥༥༠བར་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བབས་སྙན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་པ་ཕྱི་མའི་དྲི་མེད་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྐོར་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐོར་བཅས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཐུན་མོང་གི་སྐོར་ལ་བཞི(༡. མདོ་རྒྱུད་

ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ། ༢. བཀའ་བབས་སྙན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ། ༣. དྲི་མེད་ཕྲ་ཐིག་དང་བཅས་པ། ༤. དར་ཚགས་བཤད་འབུམ་དང་བཅས་པ) ཡོད་པའི་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བཀའ་བབས་བཞི་དང་། ལམ་སློང་སྙན་བརྒྱུད་བཞི་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྩ་བའི་བླ་མ་བུདྡྷ་གུཔྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྦས་པ་ལ་གྲུབ་ཆེན་ཞི་བ་སྦས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བབས་བདུན་གྱི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ༢. གྲུབ་ཆེན་པིར་ཝ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཏུམ་མོ། ༣. རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་ཆེ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལས་རྒྱ། ༤. སློབ་དཔོན་ཀ་མཆོག་དང་གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་འོད་གསལ། ༥. སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འཕྲིན་ལས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ༦. རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་པ། ༧. གྲུབ་ཆེན་གོ་རཀྵ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཐོར་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བཅས་ལ་ཟེར། འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་འབུམ་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ་པོད[མ]པའི་ནང《བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏམ》ཤོག་གྲངས་༧༠ཡོད་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བབས་བཞི། གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་ལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི། ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། ས་བདག་པི་སུ་ཀ་ལྤ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ནང་གསེས་སྒྱུ་ལུས་དང་འཕོ་བའི་བཀའ་བབས་ཡིན། ༢. རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། གྲུབ་ཆེན་ཙརྱ་པ(ནག་པོ་སྤྱོད་པ) གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་རྨི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབས་དང་། ༣. རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། གྲུབ་ཆེན་ཌོམ་བྷི་པ། བྷི་ནས་བཟླ། གྲུབ་ཆེན་ལ་ཝ་པ། གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་སྟེ། བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་འོད་གསལ་གྱི་བཀའ་བབས་དང་། ༤. རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ཌཱ་ཀི་མ་སྐལ་བ་བཟང་མོ། གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་སྟེ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་གཏུམ་མོའི་བཀའ་བབས་ཡིན། ཞིབ་པར་ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ༡༠༤ནས༡༠༦བར་གསལ།

བཀའ་བབས་བཞིའི་གདམས་པ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བཀའ་བབས་བཞི་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བབས་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྐོར། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གཏེར་མའི་སྐོར་ལ་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་མཚན(《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》སི་ཁྲོན་ཞུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༧པར་གསལ་བ་དེར་གོ་དགོས) ནི་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་ལ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཚན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་ནས་ཁག་གཅིག་སྨི་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ནང་དཔར་མ་དང་བྲིས་མ་བསྡོམས་པོད་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད།

བཀའ་བབས་ཡམ་མེ་བ་རེ་མཛད། བཀའ་བཀྲོན་ཕྲན་བུ་རེ་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་འཕན་པོའི་ཡུལ་སྐད་ཡིན།

བཀའ་བབས་ལུང་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་བརྒྱུད་པ་དྲུག(༡. རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད། ༢. རིག་འཛིན་བརྡ་བརྒྱུད། ༣. གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད། ༤. བཀའ་བབས་ལུང་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པ། ༥. ལས་འཕྲོ་གཏེར་གྱི་བརྒྱུད་པ། ༦. སྨོན་ལམ་གཏད་རྒྱའི་བརྒྱུད་པ) དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྔར་སློབ་དཔོན་

ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕྱོག་ཕེབས་ཁར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ་གཏེར་ཁ་མང་དུ་སྦས་ཏེ། གཏེར་དེ་འདོན་པ་པོའི་མཚན་དང་འདོན་པའི་དུས་རྟགས་བཅས་ལུང་བསྟན་གསལ་པོར་མཛད་པ་ལྟར་གཏེར་ཆེན་རིམ་བྱོན་ལས་བརྒྱུད་པ།

བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་བསྐོར་བའི་བར་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས། ལྷ་དང་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་ཏེ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་སོགས་བཀའ་བར་པའི་སྐོར་གཏོགས་པའི་མདོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཟླས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ནི《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》ལྟ་བུའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པས་སོ། །

བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ། ཉེས་པ་གླེང་དུ་མི་འཇུག་པའམ་གླེང་མི་བདེ་བ།

བཀའ་སྙན། བཀའ་སྙན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མར་གསལ་བ་ནི། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ《ཐ་བཞེད》ཀྱི་ནང་། བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སྐོར《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་དུ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་གནང་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས་༡༨༠ནང་བློན་པོ་ཆེ་དགུའི་གོ་གནས་དང་ལས་འགན་གཟིངས་རྟགས་བཅས་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་ཞེས་པ་ནི་བཀའ་སྙན་ཡིན་པ་དང་། དཀྱུང་སྙན་ཆེན་པོའི་འོག་གི་སྙན་ཆེན་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གྲས་བཀའ་སྙན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ། བཀའ་སྙན་གྱི་ལས་འགན་ནི་བཙན་པོ་དང་དཀྱུང་སྙན་ཆེན་པོས་བཀའ་ཕབ་པ་རྣམས་ལག་ལེན་བསྟར་འོས་དང་མི་འོས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཐད་ཀར་བཤད་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་དང་བཤད་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་པ། བཀའ་སྙན་ཆེན་པོ་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོའི་གཟིངས་རྟགས་དང་། བཀའ་སྙན་འབྲིང་བར་གསེར་ཡིག་ཆུང་བ། བཀའ་སྙན་ཆུང་བར་ཕྲ་མེན(གསེར་དངུལ་སྤེལ་མ)གྱི་ཡི་གེའི་གཟིངས་རྟགས་ཡོད་ཚུལ་བཅས་གསུངས། བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས《ཐང་བོད་དབོན་ཞང་མཐུན་འབྲེལ་རྡོ་རིང》གི་ཆིངས་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྙན་པོའི་མིང་ཐོའི་ནང་། བཀའ་ཡི་འཕྲིན་སྙན་བྲན་ཀ་སྙན་སྟག་གཞེར་ཧབ་ཀེན་ཞེས་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བཀའ་སྙན་གྱི་གོ་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》གི་ལེའུ་གཉིས་པ་སྙན་པོའི་བྱེད་སྒོའི་ཐད་བཀའ་སྙན་ཤག་གི་ལས་ཚན་པ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཇུན་གར་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་དེའི་ཇོ་གདོང་འགེབས་བྱེད་དུ་སྟག་རྩེ་ཞབས་དྲུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས་པའི་གཤམ་འོག་ལ་བཀའ་སྙན་བཀྲ

ཤེས་རྩེ་པ་དང་པཀྲི་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་ཧྲུན་གར་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་རྗེས་མན་ཆིང་གོང་མས་མངགས་པའི་བློན་ཆེན་གྱིས་ཁྲིམས་ལ་བསྒྱུར་ནས་སྲོག་ཐོག་བཏང་ཚུལ《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཀྱི་ནང་དུ་གསལ། བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་སྐབས་སྔོན་དུས་སྲིད་སྐྱོང་སོ་སོས་གང་འོས་པ་ཞིག་ལ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ལས་ཚན་གྱི་རིམ་པ་ངེས་ཅན་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཁྲིག་ཅར་མེད་ཀྱང་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་ཐག་ཆོད་རྗེས། མན་ཆིང་གོང་མ་ཆེན་ཕྱུང་གིས་བཀའ་མངགས་བློན་ཆེན་ཀྲུང་ཐང་ཧྥུ་ཁང་ཨན་གྱིས་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཆུ་གླང་(༡༧༩༣)ལོར《བོད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་གསར་འཛུགས་སྐོར་གྱི་རྩ་ཆིག་དོན་ཚན་ཉེར་དགུ》ཞེས་པ་གཏན་འབེབས་བྱེད་སྐབས་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པར་བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་བྱེད་རྒྱུའི་འོས་བབས་ཡོད་པའི་ལས་ཚན། མདའ་དཔོན་དང་། རྩིས་དཔོན། ཕྱག་མཛོད་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས། བསྐོ་གཞག་བྱེད་དགོས་པར་གཏན་འཁེལ་བཟོས་ཡོད་ཅིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་གནང་སྐབས་ལས་ཀའི་འཛིན་ཐང་ཡོད་པའི་བཀའ་དྲུང་གི་གྲས་ནས་བཀའ་བློན་གནས་སྤར་མཛད་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་མདའ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་། རྗེས་སུ་རྗེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་བ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། སོག་པོ་ཧྲུན་གར་བ་དང་དན་འབྲེལ་གྱིས་ནང་གཏམ་ཕྱིར་སྐྱེལ་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས། རྗེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་བར་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་གྱི་ཁྲིམས་གཅོད་ཐོགས་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་བསད་པ་དེ་ཡིན།

བཀའ་བློན་ཞིང་བཅུ་དཔོན། བཀའ་བློན། ཞིང་དཔོན། བཅུ་དཔོན་གསུམ་མོ། །

བཀའ་བློན་བཞི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང་(༡༧༢༡)ལོར་སོག་པོ་ཧྲུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་རྗེས། དེའི་གཟེངས་བསྟོད་དུ་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གིས་དའི་ཆིང་སྒྲ་དུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ང་ཕོད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ལུམ་པ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ། སྦྱར་ར་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་བཅས་བཀའ་བློན་ལས་རོགས་སུ་བསྐོས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

བཀའ་བློན་ཤག བཀའ་ཤག་ནི་སྔོན་དུས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་བཙུགས་ཡོད་པ་སྡེ་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》གི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་བཀའ་བློན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་འགོ་བརྗོད་ནང་འཁོད་འདུག་པ་མ་ཟད། 《བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་རྩ་འཛིན》དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་པར་བཀའ་བློན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀ་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་ལ་སྨྲ་སོར་ནས་བཀའ་ཤག་གི་ཁང་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། རྗེས་སོར་པོ་ལྷ་ནས་ཀྱི་དུས་ལ་བཀའ་བློན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཁང་བཀའ་ཤག་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་སྒེར་ཁང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་འདུག་ཅིང་ཞེས་གསལ་བ་བཅས་བཀའ་ཤག་གི་ཁང་པ་ནི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ནས་ཡོད་འདུག་ཅིང་། བཀའ་ཤག་འཚོགས་ཡུལ་གྱི་ཁང་པ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་ཡང་སྟེང་གི་ཚོམས་ཆེན་ཁམས་གསུམ་ནང་མཉམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་གསལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)ལོར་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་པོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ནད་མནར་གྱིས་འདས་རྗེས། ཁོང་གི་བུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གོང་མ་ཆེན་ཕྱུང་གིས་ཇོ་ཀུན་ཧྲུན་ཝང་ཞེས་པའི་གོ་གནས་གནང་སྟེ་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་ཙམ་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཨམ་བན་གཉིས་ལ་བཙེ་འཛུག་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རང་གི་ཕའི་དུས་ཀྱི་ཞེ་ནད་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོས་བརྙས་བཅོས་སྐྱོན་འདོགས་ཀྱི

གནོད་འཚེ་ཡང་ཡང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྔར་ཨམ་བན་ཧྥུ་ཆིན(傅清)དང་ལབ་ཏུན(拉布敦)གཉིས་ཀྱིས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་གོང་མས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་ཨམ་བན་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་རྗེས་འབྲང་དཔོན་གཡོག་ཁག་གཅིག་བཅས་ཁྲིམ་གཟིགས་སྐང་དུ་ཐུགས་སྦྱོར་བོས་ཐོག སློ་བུར་འཇབ་རྒོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་ཨམ་བན་གཉིས་སོགས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡི་དཔོན་རིགས་དང་ཚོང་པ་སོགས་དམར་གསོད་གཏོང་བའི་ཟིང་འཁྲུག་ཆབས་ཆེན་བསླངས་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་བློན་རྡོ་རིང་གུང་གཉིས་ཀྱིས་ཟིང་ཆ་བཀག་འདོམས་ཀྱི་བཀའ་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཐོག་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡི་དཔོན་རིགས་དང་ཚོང་པ་ལྷག་ལུས་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཚད་པོ་ཏཱ་ལར་བསྡུ་འཁྱུགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། འཚོ་བའི་ཐད་ལྟ་སྐྱོང་གང་ཟབ་གནང་བ། དུས་མཚུངས་གོང་མ་ཆེན་ཕྱུང་ལ་ཡང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྙན་ཞུ་འབུལ་གནང་བཅས་ལ་བརྟེན། གོང་མས་སྔད་ཕྱིན་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྡེ་སྲིད་ལམ་ལུགས་མི་དགོས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་བཟུང་གནང་མཛད་རྒྱུའི་ཐོག་ཞབས་ཕྱིར་བཀའ་བློན་བཞི་བསྐོས་པའི་བཀའ་ཕབ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་བཀའ་ཤག་བསྐྲུར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ཚུགས་ཡུལ་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྗོ་སྒོའི་ཡང་སྟེང་དུ་སྒྲིས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཐོག བཀའ་ཤག་གི་ཐམ་ག་སྲིད་ཞི་བདེ་སྐྱིད་ཅེས་ཁ་རིས་སུ་འཁོད་པ་གསར་བསྐོས། བཀའ་བློན་རྣམས་ཉིན་ལྟར་བཀའ་ཤག་ཏུ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སྲིད་དོན་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྲོལ་བསྐྲུར་གསོ་གནང་ཞིང་སྐབས་དེའི་བཀའ་བློན་གྱི་དབུ་བཞུགས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ནི། རྡོ་རིང་གུང་པཎྜི་ཏ། ལས་རོགས་སུ་མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྲི་གཅོད་ཚེ་བརྟན། བཀའ་བློན་སེར་མོ་བ་ཛ་སག་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བཞི་དང་། བཀའ་བློན་གྱི་འོག་ཏུ་བཀའ་དྲུང་གཉིས་དང་། བཀའ་མགྲོན་གསུམ། བཀའ་བློན་རེར་འགག་པ་རེ་བཅས་ཡོད། (དེ་ཚོའི་གོ་དོན་སྔར་གོང་གསལ་མིང་ཚིག་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཟིགས)བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་ཤག་སྟེང་དང་བཀའ་ཤག་འོག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤག་སྟེང་ནི། བཀའ་བློན་བཞི་དང་། དྲུང་ཡིག་གཉིས། མགྲོན་གཉེར་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལས་ཀ་ཚོགས་ཡུལ་དེ་ཡིན། བཀའ་ཤག་འོག་ནི། འོག་སྐོར་རིམ་པ་བདུན་པའི་ལས་ཚན་པ་དྲུང་ཡིག་ཆུང་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགན་ནི། ཧ་ཁལ་ལམ་ཡིག་ཐོང་འཛིན་སྒྱུར་སྒྱུ་དང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་གཞུང་གཏོགས་དགོན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཉེ་ལྟོག་ཞབས་བརྟན་སྐྱབས་རྒྱུའི་དཔྱད་ཁྲ། དགྱེས་སྟོན་ཁག་གི་སྡེར་གཞུང་། ཆིབས་རགས་གྲལ་ཐོ། མཆོད་འབུལ་ལག་དེབ། རྫོང་གཞིས་འཕོ་ལེན་གྱི་སྲོད་རྒྱ་དང་ལམ་ཡིག་ཁག་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་རྩེ་ཤོད་དུ་སྔན་ཁུར་གཏོང་རྒྱུ། གཞན་ཡང་བཀའ་ཤག་གི་ལས་དོན་ཅག་ཅིག་གི་ཐོ་ཟུར་ཡོད་ལྟར་སྒྲུབ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། བཀའ་ཤག་ནི་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་འཛིན་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེར་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། དམག་དོན་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོད་པ་དང་། གནད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་བཀའ་བློན་བཞིས་གྲོས་བསྡུར་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཟོས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་སྲིད་སྐྱོང་ལ་འབུལ་དགོས་པ་དང་། འཆར་གཞི་ཕུལ་བ་དེར་ཕྱག་རྟགས་གང་ཕེབས་ལྟར་བཀའ་ཤག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། བཀའ་བློན་མི་སྐྱེར་སོ་སོར་ལས་བགོས་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་འགན་དབང་གང་ཡང་མེད་ཚོད་རེད། བཀའ་ཤག་ནང་བཀའ་བློན་ཐུན་མོང་གིས་གྲོས་བསྡུར་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་དོན་གནད་གལ་ཆེན་ས་མཚམས་སྐོར་དང་། དམག་དོན། སྲིད་དོན་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་

བྱང་རྩིས་བརྒྱད་སྤེལ(བྱང་ཡིག་ཆེན་མོ་བཞི་དང་། རྩིས་དཔོན་བཞི་བཅས་མཉམ་ཚོགས)ལ་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་ཐག་གཅོད་དང་དེས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་ན་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་ཧྲག་བསྡུས་རྒྱས་པ་སྟེ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ། ཛ་སག ཐའི་ཇི། བྱང་རྩིས་བརྒྱད། དམག་སྤྱི། རྩེ་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ། སྣེ་མགྲོན་མཁན་ཆུང་། སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན། རྩེ་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཚན་དང་། བྱང་དཀྱུས་འཛུལ་མི་བཅས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་དེས་ཀྱང་ཐག་མ་ཆོད་པའི་གནད་དོན་ཧྲག་འཛིང་ཅན་གྱི་རིགས་རྣམས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཞེས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་གི་མི་སེར་འགོ་པ། དམག་སྒར་ཁག་གི་ཅུ་བརྒྱ་ལྡིང་གསུམ་གྱི་དཔོན་རིགས། རྩེ་ཤོད་ཕྱག་ནང་། གདན་ས་ཁག་གི་ལས་སྣེ་དབུ་ཚོས། ཁང་ཚན་སོ་སོའི་དགེ་རྒན། དབུས་གཙང་ཆོ་ཆེན། མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི་སྒར་མཛོ་གསང་གསུམ་གྱི་མི་སེར་འགོ་པ། གཞུང་སོག་འཛུལ་མི་བཅས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་གྲོས་བསྡུར་ཐོག་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའམ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་ཕྱག་རྟགས་ཞུ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》དང་། 《བཀའ་བློན་རྟོགས་བརྗོད》《རྡོ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར》སྟོད་ཆ་བཅས་སུ་གཟིགས།

བཀའ་འབུམ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔོན་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ལ་བཀའ་འབུམ་དང་གསུང་འབུམ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ལ་གསུང་འབུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་བཀའ་འབུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འབོད་སྲོལ་མེད།

བཀའ་མ་ལོག དེ་སྔོན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་། དེའི་སྲས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་མཐའ་སྲུང་དཔུང་སྡེ་བཞག་ཅིང་། བོད་དམག་ཁྲི་སྟོང་མང་པོས་ཧྭ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྟོམ་གྲྭ་བཅོམ་ནས་དེའི་ནོར་རྫས་རྣམས་བོད་དུ་དྲངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་དུས་དཔའ་བོ་མི་དགུ་དམག་མང་པོ་དང་བཅས་ས་སྲུང་ལ་བཞག སྐབས་དེར་ཁོ་ཚོས་ངེད་རྣམས་བོད་དུ་ནམ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞུས་པར། ངེད་ཀྱི་བཀའ་མ་བྱུང་བར་དུ་མ་ལོག་པར་སྡོད་ཅེས་གསུངས་པར་ཁོང་ཚོ་ཡུལ་དེར་གཞིས་ཆགས་པས་དཔའ་བོ་མི་དགུའི་བརྒྱུད་པ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་ནང་བློན་སམ་ཟླ་ཆིང་སང་ཐེར་བ་ཡང་བཀའ་མ་ལོག་གི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་དང་། ས་སྐྱའི་ཡུལ་པོ་ཆེ་མི་གསུམ(༡. དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ༢. དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས། ༣. ཏོར་ཆེ་སྟོན་ཚུལ་བཅས)ཀྱི་ནང་ཚན། དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་བཀའ་མ་ལོག་ཆེ་བརྒྱུད། མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐ་གསར་པ་དང་། བྱག་རོང་པ། ཅུ་དགུ་མེར་བཅས་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་བ་དང་ཁོང་གིས་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་སྲུན་མཆེད་ལ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་ས་སྐྱར་ཕེབས། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས་དུས་མཇལ་ཏེ་ས་སྐྱར་སློབ་གཉེར་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》སྟག་ཚང་རྫོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གཙིགས། དེ་སྔོན་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བཙན་པོའི་བཀའ་ཆེམས་དང་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་མནའ་ཡིག་གཉིས་ཀར་བཀའ་གཙིགས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. བཙན་པོའི་ཞལ་ཆེམས་ཟངས་ཀྱི་བྱང་བུར་བྲིས་ནས་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྦས་པ། ༢. བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཉང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་གནང་བའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་མནའ་ཡིག་ཀོང་དཀར་པོ་མང་པོ་རྗེ་ལ་གནང་བའི་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྟ་བུ། ༣. བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་དམ་པའི་ཆོས་དང་རྟེན་གསུམ

བཤིག་གཏོར་མི་བྱེད་པའི་མནའ་ཡིག་མཐིང་ཤོག་གི་ངོས་སུ་གསེར་ཁྲིས་བྲིས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོར་མཛོད་དུ་བཞག་པའི་བཀའ་གཙིགས་དང་པོ་དང་བཀའ་གཙིགས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་། དེ་སྔོན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་ཅིང་། སད་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་གྲུབ་པའི་ལུག་གི་ལོ་ལ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་གཡོགས་གཡས་ངོས་སུ་བཙུགས་པའི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྡོ་རིང་དེ་ཡི་ནང་བཙུགས་པའི་ལོ་ཁམས་མི་གསལ་ཡང་། མཇུག་བྱང་དུ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིབ་མོ་གཅིག་ནི་གུད་ན་མཆིས་སོ་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་གྱི་བཀའ་གཙིགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༣༧༠ནས༣༧༨བར་ཆ་ཚང་བཀོད་འདུག་པ་དེའི་ནང་གསེས་བཀའ་གཙིགས་དང་པོའི་ཞལ་བཤུས་ཀྱི་ཚིག་དེར་འཁོད་དོན་དུ། གཙུག་ལག་ཁང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ། ལུག་གི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་རྟེན་བཙུགས་པའི་ཚེ་ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་བསྡུར་ནས་བརྟགས་ན་གཅིག་བལྟས་གཅིག་གསལ་གྱིས་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཞིང་། བཀའ་གཙིགས་རྡོ་རིང་མདོར་བསྡུས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཚིག་འགའ་ཞིག་གི་གོ་དོན་ག་ཤམ་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གཙིགས་གཉིས་པ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་ཅིང་། སད་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བཀའ་གཙིགས་དང་པོ་བྲིས་ཏེ། དེའི་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་རྡོ་རིང་གི་ངོས་སུ་བརྐོད་ཟིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྟ་བུར་བཀའ་གཙིགས་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། འདིའི་ནང་གི་དུམ་བུ་བདུན་པའི་ནང་འཁོད་དོན་དུ་ཆོས་འདི་བཏང་ངམ་མཛད་དམ་ཅི་རིགས་ཞེས། འབངས་སུ་མངའ་བ་རྒྱལ་ཕྲན་འ་ཞ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱི་ནང་གི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བཀའས་རྣས་བཀའ་གྲོས་སུ་མཛད་ནས་ཞེས་སོགས་གསལ་བས་བཀའ་གཙིགས་དང་པོ་དེ་བཙན་པོས་དབང་བྱེད་ཀྱིས་བཅས་པ་མིན་པར། བཙན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྗེ་པོ། བློན་པོ་བཅས་ནང་གྲོས་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བའི་ཆོད་ཡིག་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། བཀའ་གཙིགས་འདིའི་ནང་དོན་གནད་བསྡུས་ནི། ༡. ཁ་བྱང་། ༢. གླེང་གཞི་དུམ་བུ་བཞི། ༣. ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད། ༤ བཀའ་གཙིགས་བཅས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགོས་པ། མཇུག་བསྡོམས་བཅས་ཡིན། འདིའི་མིང་ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ནི་གོང་འོག་གི་སྐབས་སོ་སོར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་གཙིགས་དང་པོ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་ཅིང་། སད་མི་དྲུག་གམ་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལུག་གི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ(བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་པོ)ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་པོ་འདི་ཤོག་བུ་མཐིང་ཤོག་གི་ངོས་སུ་གསེར་ཡིག་བྲིས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོར་མཛོད་དུ་བཞག་ཐོག་དེའི་འདྲ་བཤུས་བཅུ་གསུམ་བྲིས་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་བང་མཛོད་ནང་བཅུག གཉིས་ལ་ཐམ་ག་མནན་ཏེ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞག ལྷག་མ་བཅུ་ནི། ལྷ་ས་དང་། ཁྲ་འབྲུག ཕོ་བྲང་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགེ་འདུན། ར་མོ་ཆེ། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་། བྲུ་ཞའི་ཡུལ། ཞང་ཞུང་ཡུལ། མདོ་སྨད། སྡེ་ཁག བློན་པོ་བཅས་ལ་གནང་ཡོད་པ་བཀའ་གཙིགས་འདི་རང་དུ་གསལ། བཀའ་གཙིགས་འདིའི་ནང་དོན་གནད་བསྡུས་ནི། ༡. ཁ་བྱང་། ༢. གླེང་གཞི། ༣. དམ་བཅའ་དུམ་བུ་དང་པོ། ༤ དམ་བཅའ་དུམ་བུ་གཉིས་པ། ༥. དཔང་དུ་གསོལ་བ།

༦. མནའ་ཚིག ༧. མཐུག་བསྡོམས། ༨. མནའ་སྨྲེལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་། བློན་པོ་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་དང་མིང་ཐོ། མནའ་ཡིག་འབྲི་མཁན་བྲང་ཏི་ཤྲཱི་ལ་ཕྱག (ཚུལ་ཁྲིམས་གོ་ཆ)མིང་དང་བཅས་པ་བྲིས་ཡོད། བཀའ་གཙིགས་འདི་ཆ་ཚང་བར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༣༧༠ནས༣༧༣བར་གསལ་ཞིང་། མིང་ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་འོག་གི་སྐབས་སོ་སོའི་ཐད་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བཞི། 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ལས། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཐོག་བརྟན་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་བཞི་སྟེ། ༡. ཤར་སེང་གེ་དཀར་མོ་ལ་ལྷུགས་ཐག་མི་གདགས་ཞེས་པ་ཐང་བོད་དབར་གྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཆེ་སའི་ཟམ་པ་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ། ༢. ལྷོ་དོ་སྒྲོམ་ནག་པོ་ཁ་མི་དབྱེ་ཞེས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀློ་དང་མོན་གཉིས་བར་གཉེན་སྒྲིག་གི་འབྲེལ་བ་མི་འཛུགས་པ། ༣. ནུབ་བྱ་དམར་མོའི་སྙེ་མི་གཅོད་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཕར་ཚུར་ཕེབས་བཞུད་ཀྱི་འགྲུལ་མཚམས་མི་གཅོད་པ། ༤. བྱང་ཤ་སྤྱུགས་སྐྱ་མོ་ལ་ཐིག་མི་གདབ་ཞེས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཧོར་དང་སོག་པོའི་བར་བོད་ནས་དམག་འབྲུག་མི་བསླང་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡིན་པར《ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༣༨ནས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བཀའ་བཟང་སྒྲི་སྒྲིན། ཚིག་མཚན་ཐོབ་པའི་བཀའ་ཡིག་བཟང་པོ་སྒྲི་བོའི་སྟེང་དུ་སྒྲིན་པ་ཞེས་པའི་སྤུད་ཚིག

བཀའ་འོད་མཆོག་གྲགས་པ། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་ལྷ་རྩེ་སྒྲིག་ཏིག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་འབུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང《ས་སྡེ་ལྔ》སོགས་མཛད་པའི་སྐོར་བླ་མ་འདིའི་རྟིང་ནས་གསན་པ་ཡིན།

བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་དང་། བམ་པོར་རྩིས་ན་བམ་པོ་བདུན། ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་དྲུག་དང་བདུན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པོད[ཙོ]པའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་རྣམ་དྲུག རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ། ༡. ཁྲི་རྩེ་འབུམ་གཞིར་གྱི་ཁྲིམས། ༢. འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས། ༣. རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། ༤. མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༥. དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༦. ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་གཞམ་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་གསལ།

བཀའ་ཡི་སྒྲོམ་བུ་རྣམ་གསུམ། བཀའ་ཡིག་ཐུགས་པའི་སྒྲོམ་བུ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་བཙུན་མོར་བཞེས་སྐབས་བལ་པོའི་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་སྒྲོམ་བུ་གསུམ་ལ་ནང་དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་བསྐུར་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་པོའི་ནང་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་འཆའ་རྒྱུ། གཉིས་པའི་ནང་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་བལ་ཡུལ་དུ་བསྟན་ནས་བཞེངས་རྒྱུ། གསུམ་པའི་ནང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་ཅེས་གསལ།

བཀའ་ཡི་སྡུད་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་ཚད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་པོ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་བཀའ་བསྡུ་བ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་སྐོར་གོང་གསལ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ། གོང་གསལ་བཀའ་བློན་ཞེས་པའི་མཚན་འགྲེལ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས། བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་དགེ་བཤེས་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་། འོག་གི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ། བཀའ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྒྲ་བཞིན་པའི་བརྗོད་དོན་ལས་དགོངས་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའོ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ཙང་མི་ཙང་དུ་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་མི་འདོད་པས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལས། དགོངས་གཞི་གཞན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

བཀའ་ལ་བཏགས། འདི་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད།

༡. བཀའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་འབངས་སུ་བཙུག་པ།

༢. ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བཀའ་ཕབས་པ་བཅས་གོ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད།

བཀའ་ལ་ཐོགས། ༡. བཀའ་འོག་ཏུ་གནས་ཤིང་དེ་ལས་འགལ་བ་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་ཐོད་པ། ༢. བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཙུག་ཟིན་པ།

བཀའ་ལ་ཀེ་ནི་དཀའ་ཡིས་བསྟན། ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་བྱེད་ལས་དང་། །ས་མཚམས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། །ངོ་བོ་ནམ་དག་དགོས་པ་ཚང་། །བསླད་པར་མི་འགྱུར་ཐུབ་པའི་བཀའ། །ངེས་ཚིག་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། །འབྱུང་ཐོས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་བཀའ་ལ་ངེས་ཚིག་ཡིན། །

བཀའ་ལུང་། རིམ་པ་གོང་མ་ནས་སྤྲད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་བཀའ་ཤོག་སོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ལུང་བསྟན་ལ་ཡང་བཀའ་ལུང་ཟེར།

བཀའ་ཤག གོང་གསལ་བཀའ་བློན་ཤག་ཅེས་པའི་མཚན་འགྲེལ་དེར་གཟིགས།

བཀའ་ཤག་འགག བཀའ་ཤག་གི་མདོར་བཀའ་དྲུང་དང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་འཚོགས་སའི་ཁང་པ།

བཀའ་ཤག་འགག་པ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བཀའ་བློན་སོ་སོར་འགག་པ་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་རྣམས་ཕྱི་འགྲོ་ཐག་རིང་ཕྱུང་གང་ལ་ཡང་སྐྱ་སྲུང་ཉེན་རྟོག་པའི་འགན་ཁུར་མཁན། བཀའ་ཤག་ཉེ་སྐོར་གྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་གཙོན་སྡོམས། བཀའ་ཤག་མ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བློན་ཚོར་གསོལ་ཇ་འདེགས་སྐབས་བཀའ་བློན་གྱི་མཆོད་ཞལ་བཟེད་འབུལ་སོགས་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་སྒྲུབ་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ཡོད།

བཀའ་ཤག་ཕྲུགས་སྒྲོ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་དང་། བཀའ་དྲུང་། བཀའ་མགྲོན། འགག་པ་སོགས་བཀའ་ཤག་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ལས་བྱེད་ཚང་མ་བོད་ཟླ་༤པའི་ནང་དྲུང་སྤྱི་གླིང་ཁར་ཉིན་བདུན་བརྒྱད་རིང་གླིང་ཁ་དང་སྤྲུགས་སྒྲོ་སྐྱིད་གཏོང་བ་དེར་ཟེར།

བཀའ་ཤག་ཤོད་པ། བཀའ་ཤག་གི་ཐད་ཀའི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་དོན་ཅག་ཅིག་སྒྲུབ་མཁན་ཡིན། དེར་ཤོད་སྐོར་རིམ་པ་བདུན་པའི་ལས་ཚན་པ་དྲུང་ཡིག་ཆུང་བ་གསུམ་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་ལས་འགན་ནི་ཏ་ཁལ་ལམ་ཡིག་ཐོང་འཛིན་སྤྱར་རྒྱུ་དང་། རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་གཞུང་དགོན་ཁག་ལ་ཉེ་ཟློག་ཞབས་བརྟན་སྒྲུབ་རྒྱུའི་དཔྱད་ཁྲ་འབྲི་གཏོང་། སྟོན་ཆེན་ཁག་གི་སྟེར་གཞུང་སྟེར་ཡིག ཚིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཚིབས་རགས་གྲལ་ཐོ། མཆོད་འབུལ་ལག་དེབ་སྒྱུར་རྒྱུ། རྫོང་གཞིས་གསར་རྙིང་འཕོ་ལེན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ལམ་ཡིག་ཁག་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་རྩེ་ཤོད་དུ་སྣང་ཞུར་གཏོང་རྒྱུ། བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་ཅག་ཅིག་དཔེར་ན། གཞུང་གི་དབུ་ཤུར་འདོན་འཛུགས ཙ་ཤང་ལྷ་ཁང་གི་མཆོད་འབུལ། སད་སྲུང་དང་ཆར་འབེབས་ལ་ལྷ་རྟོག་སྐོར་གཡེང་སོགས་བྱེད་སྒོའི་བྲོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ལས་འགན་སྒྲུབ

མཁན་ཡིན།

བཀའ་ཤོག རིམ་པ་གོང་མས་གནམ་འོག་ལ་བཏང་བའི་བཀའ་ཡིག

བཀའ་ཤོག་ཤེ་བམ་ཆེན་མོ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། སྲིད་སྐྱོང་རིམ་བྱུང་བཅས་ནས་དགོན་སྡེ་དང་སྒེར་པ་ཁག་ལ་ས་ཆ་དང་། མི་སེར། གཞིས་ཁ་བཅས་ཀྱི་བདག་དབང་གཏན་འཛུགས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་རིགས་ལ་ཤེ་བམ་ཟེར། ཤེ་བམ་གནང་ཐོབ་བྱུང་རྗེས་ས་འབྲེལ་ཁག་དང་རྩོད་གླེང་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འབྱེད་ཁྲ་ཞེས་པའི་དེབ་གཞུང་ཟུར་དུ་བཀོད་སྲོལ་ཡོད།

བཀའ་སྲུང་མགོན་པོའི་སྐོར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་སྲུང་མགོན་པོའི་སྐོར་ལ། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག མགོན་པོ་གུར། མགོན་པོ་ཞལ། མགོན་པོ་བེང་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ར་ཧུ་ལ་གུཔྟ་ནས་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྒྱུད་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཆོས་སྐོར་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྗེས་གནང་ལ་མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་། བླ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཁྲིད། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲི་པ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་ཁྲིད། མཁའ་སྤྱོད་མ་དཀར་མོ་དང་། མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཚེ་ཁྲིད་སོགས་དང་། ལུང་གི་སྐོར་ལ། མགོན་པོའི་བེའུ་བུམ་གྱི་ལུང་སོགས་ཡོད།

བཀའ་གསུམ། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའོ། །

བཀའ་བསྲུངས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་དང་། དེ་མིན་གྱི་བླ་མ་ཆོས་ཆོས་ལུགས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པར་བཀའ་ཕབ་སྟེ་བསྒོ་གཞག་བྱས་པའི་སྲུང་མ། ཆོས་ལུགས་སོ་སོར་རང་རང་གི་བཀའ་སྲུང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིའི་བཀའ་སྲུང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གུར། ཞལ་བཞི་པ། ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཀའས་རྩམས། བཀའ་གནང་བའམ་གྲོས་བསྡུར་གྱི་གཞི་འདོན་པ་གནང་བ་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག

བཀའི་དཀྲུང་བློན་གཉིས། སྔེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་བ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ་དང་། བཀའ་བློན་ཨ་ཆོས་གཉིས།

བཀའི་དཀྲུང་བློན་འདུ་བའི་ཁང་བྱ། བཀའ་ཤག་སྔོན་རྒྱུས་ཚོགས་སའི་ཁང་པ་ཞེས་པའི་དོན།

བཀའི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བཀའ་བབས་མང་དུ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་གཉགས་ལོ་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར་ལ་བཀའ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་བཞི་འདུས་པ་སྟེ། ༡. དཀྱུས་བཤད་གཞུང་གི་རྒྱ་བོ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་སྟོང་ཐུན་དང་བཅས་པ། ༢. སྙན་བརྒྱུད་གདམས་ངག་གི་རྒྱ་བོ་གནད་ཡིག་དམར་ཁྲིད་དང་བཅས་པ། ༣. བྱིན་རླབས་དབང་གི་རྒྱ་བོ་བསྒྱུར་ཐབས་ཛོ་སྦྱོད་དང་བཅས་པ། ༤. ཕྱག་བཞེས་འཕྲིན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་བོ་བསྟན་སྲུང་དྲག་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བར་བཞུགས་པ་ལ་ཟེར།

བཀའི་ཐང་ཡིག་ཆེན་མོ། སྤྱིར་བཀའ་ཐང་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ནས་སྐབས་འདིར《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། གཤམ་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་ཚིག་རྣམས་ད་ལྟའི《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》དཔར་མའི་ནང་མི་གསལ་བས་མ་དཔེ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་ཡོད་ངེས་པས་འཚོལ་དགོས།

བཀའི་མདུན་ན་འདོན་པཀྲི། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐབས་བཀའ་བློན་པཀྲི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མིང་ལ་བལྟས་ན་ཕལ་ཆེར་སོག་རིགས་ཡིན་འདྲ་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏཱ་ལའི་གསེར་ཁྲི་ནས་ཕབ་སྐབས་འགན་ཁུར་མཁན་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན།

བཀའི་སྣ་བོ། བཀའ་བློན་གྱི་མིང་གཞན། བཀའ་དོན་ལྟར་གྱི་ལས་ཀ་སྒྲུབ་མཁན་སྣེ་ཁྲིད་པའམ་འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཡིན་པའི་དོན།

བཀའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཙན་པོས་ཡུལ་སྡེ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྟགས་མཚན་མཚོན་བྱེད་དྲུག

སྟེ། ༡. བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོམ་བུ། ༢. ཁྲིམ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟུ་མཚོན་དང་ཟུ་དར། ༣. ཡུལ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྐུ་མཁར། ༤. ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ཁང་། ༥. དཔའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟག་པགས་ཀྱི་སློག་པ། ༦. མཛངས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིག་ཚང་བཅས་དྲུག་ཡིན། དྲུག་པོ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་སྐོར་གོང་འོག་གི་མིང་ཚིག་སོ་སོར་ཐད་ཀར་གསལ།

བཀའི་འཕྲིན་ལྡན། བཙན་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱེད་མཁན་གྱི་བློན་པོའི་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་།

བཀར་རྒྱའི་ལས་འཛིན་པ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལོ་རེའི་སྟོན་ཁ་ས་གནས་སོ་སོར་ཁྲལ་འབབ་བསྡུ་མཁན་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་བསྡུས་པའི་འབྲུ་ཁག་གཅིག་ས་གནས་སོ་སོའི་རྫོང་གི་འབྲུ་ཁང་ནང་བཀར་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ལས་དོན་དེ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་ལ་བཀར་འབྲུ་འདེད་པ་དང་། བཀར་འབྲུ་འགོ་པ། བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྡུད་པ། ཡོང་སྡུད་པ། ཡོང་བཞེས་པ་ཞེས་ཟེར།

བཀར་བཏགས་བཞི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ་བཞི་ལ་བཀར་བཏགས་བཞི་འམ། བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟེ་ལྟ་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ཁས་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞི་ཁས་མ་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ཁྲིམས་མཛད་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཐམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་འདྲ་བས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

བཀར་རྩིས། གོང་གསལ་བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྡུད་པའི་ཁྲལ་འབབ་བྱུང་བ་དང་ཆད་པའི་རྩིས་བཤེར་བྱས་པ།

བཀར་རྒྱ་ཉིས་གཏོར་བ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་མངགས་གཏོང་བྱས་པའི་ཡོང་སྡུད་པ་ཟེར་བ་ཞིག དེས་ས་གནས་ཁག་གི་མི་སེར་ཚོ་ནས་འབྲུ་ཁྲལ་བསྡུས་རྗེས་ཁྲལ་འབབ་ཀྱི་འབྲུ་ཐོག་ནས་དགོན་པ་ཁག་ལ་ཕོགས་སྤྲོད་དགོས་སོགས་སྤྲད་ཟིན་ནས་ལྷག་མ་གང་ཡོད་འབྲུ་ཁང་དུ་བཅུག་ཏེ་བཀར་འཇུག་རྒྱག་མཁན་ཡིན།

བཀར་ཡོང་། གཞུང་གི་འབྲུ་མཛོད་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་འབྲུ་ཁྲལ་བསྡུ་མཁན་དང་ལོ་རེའི་ཁྲལ་འབབ་བསྡུ་མཁན།

བཀར་ཡོང་རྫོང་གསུམ་གྱི་དེབ་འདོན། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀར་རྒྱའི་འབྲུ་མཛོད་དང་། ཡོང་བཞེས། རྫོང་ཁག་བཅས་ཁག་གསུམ་གྱི་ཁྲལ་འབབ་བྱུང་བ་དང་ཆད་པའི་ཐོ་འགོད་དེབ་གཞུང་བཟོས་པ།

བཀས་མངགས་པའི་ཨམ་བན། དེ་སྔ་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སྐོར་ཤུགས་སྣོན་བྱེད་ཆེད་དུ་སྔ་རྗེས་སུ་བཀས་མངགས་པའི་ཨམ་བན་དང་། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་བཅས་བཏང་ཡོད་པ་ལས། བཀས་མངགས་པའི་ཨམ་བན་ཁག་གཅིག་ནི། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྒོ་སྒྲུབ་མཚམས་ནང་སར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་པ་ལས་བོད་ས་གནས་སུ་རྒྱུན་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅིང་། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ནི་བཀས་མངགས་པའི་ཨམ་བན་ཡིན་པའི་ཐོག་ བོད་ས་གནས་སུ་རྒྱུན་སྡོད་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་གནས་སུ་རྒྱུན་སྡོད་ཨམ་བན་མངགས་གཏོང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ཚོད་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་ཐོག་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡིག་གི《ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ལས་དོན་ཟིན་ཐྲིས》(《清朝驻藏大臣大事记》)ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་ནང་། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོ་ནས་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་གཏོང་འགོ་ཚུགས་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ནི་བཀས་མངགས་ཨམ་བན་རྣམས་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་སྤྲེལ་ལོ(༡༧༢༨)ནས་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་ཐ་མ་རྫུ་ཡིས་ནོན་ཐུང་ཁྲི

ལོ་གསུམ་པ་ལྕགས་ཕག(༡༩༡༡)བར་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་མེད་གཉིས་རིང་ལམ་བན་གཏོང་ཐེངས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ནང་བློན་ཆེན་ཇོ་མའི་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་གསུམ། དེ་འཁྲོས་རྣམས་བློན་ཆེན་གཞོན་པ་ཡིན་པ་སོགས་འཁོད་འདུག བོད་ཡིག་གི་གཞུང་ཡིག་ནང་། མན་ཆིང་གོང་མ་ཡུང་ཀྲིང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་བཀའ་བློན་ང་ཕུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་དའི་ཆིང་སྦྲ་དུར་བསད་པ་དང་། དབུས་གཙང་དུས་ཟིང་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དོན་རྐྱེན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པོའི་བཀས་མངགས་ལམ་བན་སེང་གེ་ངལ་བོད་སྡོད་ལམ་བན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་རྒྱུན་སྡོད་ལམ་བན་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་ཞེས་གསལ་ཡོད། དེ་སྐོར་ཞིབ་ཆ་གོང་གསལ་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཞེས་པར་གཟིགས།

བཀས་བཅད་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བསྟུན་ནས་བཀས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ་མཛད་ཡོད། ༡. བོད་དུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་པའི་སྡེ་པ་གཞན་འཛུགས་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བོད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་མཁན་པོ་ནི་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་སྡེ་པ་གསུམ་པར་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་དང་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་བོད་ལ་འདུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་པའི་ཆེད་ཡིན། ༢. གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དེའི་དགོས་པ་ནི་སྐབས་དེར་བོད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བཙུགས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་འཆལ་སྒྲིན་ཡོང་བ་སྔོན་འགོག་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ༣. བྲེ་སྲང་སོགས་ཀྱི་འཇལ་ཚད་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷའི་ཚད་གཞི་དང་མཐུན་པར་གཅིག་གྱུར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་དགོས་པ་ནི། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སུ་ཕུལ་དྲུག་ལ་བྲེ་གང་དུ་རྩིས་པའི་དྲུག་ཕུལ་མ་དང་ཕུལ་བདུན་ལ་བྲེ་གང་དུ་རྩིས་པའི་བདུན་ཕུལ་མ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐོག བོད་བྲེ་གང་ལ་དྲུག་ཕུལ་རྩིས་ན་མ་ག་དྷའི་བྲེ་ཕྱེད་ལས་མེད་ཅིང་། བདུན་ཕུལ་ཡིན་ན་མ་ག་དྷའི་བྲེ་གང་ལ་བོད་བྲེ་དོ་དང་ཁྱོར་བ་གང་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མ་ག་དྷའི་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་གསེར་སྲང་གང་། གསེར་སྲང་བཅུ་དྲུག་ལ་གསེར་བྲེ་གང་དུ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པས། མ་ག་དྷའི་གསེར་སྲང་གང་ལ་བོད་ཀྱི་གསེར་སྲང་དོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཧེ་བག་ཆེན་པོ་དེས་བོད་དང་རྒྱ་གར་བར་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་སྐབས་སྟབས་བདེ་ཡོང་ཆེད། འཇལ་གསོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ཡིན།

བཀས་རྨ་བར་ཅི་གནང་། བཀའ་དྲིས་གནང་།

བཀུར་བསྟི། ཕ་མ་དང་རྒན་རབས་ལ་བསྟི་ཞིང་གོང་དུ་བཀུར་བ་སོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མཆོད་པ་འབུལ་བ། ངག་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་ས་འབུལ་ཞིང་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

བཀག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དཔེ་ཆ། འཕན་པོ་བྱང་ཁ་ཤར་ཁོངས་བཀག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་ཞེས་ཁྲིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཔེ་ཆ་བྲིས་མ་པོད་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ལྗགས་ཀློག་གནང་མཛད་པའི་ཕྱིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྐད་ལ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་མཇལ་བ་དང་། ཞལ་ཕྱི། དག་སྒྲོག་ཞུ་མཁན་སོགས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དད་མཇལ་བ་རྣམས་ལ་བཀག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་ནས་སྐྱེ་ལེན་གང་དྲག་ཞུ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ཤོད་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྔོན་དུས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དེ་གར་ཕེབས་སྐབས་ཚེམས་སྣུན་ནས་བཀག་པས་སྐྱིད་པོ་བྱུང་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ནས་བཟུང་ཁྱིམ་ཚང་དེར་བཀོག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་ཞེས་གྲགས་སྐད་དང་། དེ་དུས་དེ་གའི་ཁྱིམ་འཛིན་མ་དེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་སྟོད་འགག་ཅིག་ཕུལ་བས་ལན་པོ་འདུག་གམ་གསུངས་པས་ཡུལ་དེར་ལན་པོ་ཞེས་གྲགས་ཟེར། བཀོག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་དེ་དེ་སྔ་ཉན་པོ་དགོན་པའི་གཤམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་པོ་ཕྱུག་པོ་ཟེར་བ་ནས་བཟུང་ཡུལ་ཉན་པོ་ཕྱུག་པོ་དེའི་གཞིས་ཁང་ས་ཞིང་སོགས་རྗེས་སུ་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་ལ་སྤྲར་ཏེ་ཁྱིམ་གཞིས་གསར་རྒྱག་བྱས་པར་བཀོག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོ་ཞེས་འབོད། དེ་སྔ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཚེམས་ཀྱང་ཁྱིམ་ཚང་དེར་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་ཚེམས་དེ་གཞུང་ནས་བླངས་ཏེ་བཀོག་སྐྱིད་ཕྱུག་པོར་ཁྲལ་ཆག་ཅིག་བྱུང་སྐད། བརྒྱད་སྟོང་གི་དཔེ་ཆ་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མེད་པར་བཟོས་ཀྱང་དེའི་ཤློགས་ཤིང་བཀོག་སྐྱིད་ཀྱི་ཐན་གཡོག་ཅིག་གིས་ཉར་ཚགས་བྱས་པ་ད་ལྟ་ཡོད་སྐད།

བཀོད་རྒྱ། ལས་ཁུངས་རང་རང་སོ་སོས་གཤམ་དུ་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ལ་རང་རང་སོ་སོས་མིང་འབོད་དུས་དེ་ལ་བཀོད་རྒྱ་ཟེར།

བཀོད་འདོམས་རིམ་པ་སོང་བ། བཀའ་ཕབ་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་ཐེངས་མང་པོ་ཕབ་ཡོད་པ།

བཀོད་པ་རྫོགས། བཀོད་པ་ཚང་བའི་དོན་ཏེ་འདིའི་བཀོད་པ་རྫོགས་ཞེས་པའི་བཀོད་པ་ནི་སྒྲ་གདངས་དམའ་བའི་མིང་ཚིག་ཡིན་ཅིང་། བཀོད་པ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་བཀོད་པ་དེ་མིན་པར་བཟོ་ལྟ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཁང་པ་བཟོ་ལྟ་ཡག་པོ་ལ་བཀོད་པ་ཡག་པོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

བཀོད་པའི་པདྨ། ཁ་ཕྱེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་ཞིང་འདབ་མ་རྒྱས་རན་པ། བཀོད་པའི་པདྨ་དེ་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་སྐབས་ལོ་མ་མང་ཞིང་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་བློ་ཙུང་ཟད་ཉེད་པའི་མི་དེ་བསམ་བློ་ཉེད་ནས་ཡུན་རིང་པོར་མ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་སྐད་དོར་ཀྱི་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མི་ཤེས་པ།

བཀོད་ལུང་འགྲོ་མིན་རིགས། བཀོད་འདོམས་དང……བཀའ་ཕབ་པར་དང་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་མིའི་གྲས།

བཀྲན་ཏིང་གུ་ཤྲི། (灌顶国师) ༡. དེ་སྔོན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་སྲས་མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ……ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀུ་ཤ་ལ་ཀུ་ཐུག་རྒྱལ་པོས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་ཕུལ་བའི་ཚོ་ལོའི་མིང་། ༢. ཕག་གྲུའི་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ……མཚན་ལ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུང་ཝུས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༧༢)ལོར་གནང་བའི་ཚོ་ལོ། ༣. ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་ལྔ་པ་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུང་ཝུས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༨༨)ལོར་གནང་བའི་ཚོ་ལོ་ཐེངས་དང་པོ། ༤ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ནན་ཅན་དུ་གདན་དྲངས་པ……ལྟར་ཕེབས་སྐབས་མཉམ་དུ་ཕེབས་པའི་མཚུར་ཕུའི་བླ་ཆེན་འབྲོང་བུ་དང་། སློབ་དཔོན་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། སློབ་དཔོན་མགོན་བློན་པ་བཅས་གསུམ་ལ་གནང་བའི་ཚོ་ལོ་བཅས་ཡིན།

བཀྲན་ཏིང་གུ་ཤྲི་ཆན་ཧྭ་ཝང་། (灌顶国师阐化王) ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་དབང་གྲགས་པ……རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང(༡༤༠༨)ལོར་གནང་བའི་ཚོ་ལོའི་མིང་ཟེར།

བཀྱེ་བ། ཕོ་ཉ་མངགས་པའམ་སྟོན་མོ་བཤམ་པ་དང་། འོད་ཟེར་དང་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ།

བཀྱེད་པ། རྒྱ་བསྐྱེད་པའམ་འགྱེད་པའི་འདས་པར་འཇུག་གོ།

བཀྱོན་ཐབ། ཉེས་ཁྲིམས་བཅད་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ……ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་འང་བློན་པོ་འདི་དང་འདིར་བཀྱོན་ཐབ་ཞེས་མང་དུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

བཀྲ་དགུ། 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱལ་པོ……སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཁྲིམས་དང་ལུགས་སྲོལ་འཆད་

སྐབས། བཀྲ་དགུ་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་དགུ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. སྲིད་པ་དགུ་བཀྲ ༢. སྟོན་མོ་དགུ་བཀྲ། ༣. བྱང་བུ་དགུ་བཀྲ་བཅས་ཡོད་པ་དང་། འདིར་བྱང་བུ་དགུ་བཀྲ་ལས་གཞན་གཉིས་འགྲེལ་བཤད་མེད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། བྱང་བུ་དགུ་བཀྲ་ནི་གཤམ་གསལ་བ་སྟེའི་ནང་གི་སྐབས་སུ་གསལ།

བཀྲ་ཐང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཇེ་འདི་ནི་ཇེ་འཕེལ་ཐོག་ཡབ་ཨ་འགྱུར་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༨༣)ལོར་འཁྲུངས། རིང་པོར་མ་ཡོན་པར་ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཀའ་ལྡན་དོན་གྲུབ་གླིང་དུ་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་བླ་སྤྱིལ་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་ཉི་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་དཔལ་སྦྱིན་གྱི་དྲུང་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཁུ་བོ་བླ་སྨྲུབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གསན། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་བློ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། གཞུང་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱང་མཛད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གླིང་བསྲེའི་མཚན་བཏགས་མཛད་དེ་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་སྡེ་དོན་གྲུབ་གླིང་དང་། སླ་ནག་བདེ་ཆེན། བཀྲ་ཐང་སོགས་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཆོས་སྡེ་དོན་གྲུབ་གླིང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན《ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར》《འཇིགས་བྱེད་གཙོ་རྐྱང་གི་སྒོམ་བཟླས་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས》《སྨོན་ལམ་རྒྱས་པ་འདོད་དོན་ཀུན་གྲུབ》《ཛ་རག་གསེར་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་མཁས་སྙན་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་འཇེབས་པའི་གླིང་བུའི་སྒྲ་དབྱངས》《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་མཛད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚོ་ག་དགྲ་བགེགས་བསྲེགས་པའི་མེ་ཕུང》སོགས་མང་པོ་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་དགུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༢༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

བཀྲ་ཤིས་ཁྱུང་རྫོང་དཀར་པོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་མངའ་རིས་ཁྱུང་རྫོང་དཀར་པོར་འབོད་པ་དེ་ཡིན། རྫོང་དེ་ནི་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་མངའ་བདག་འོད་སྲུང་གི་གདུང་རྒྱུད་སྐྱིད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དཔལ་ལྡེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ལྡེ་མགོན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༢༥༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོའི་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རང་ཁོངས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མཁར་རྫོང་བཅུ་བཞི་བརྩིགས་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ལ། མངའ་རིས་ཁྱུང་རྫོང་དཀར་པོ་འདི་ནི། ཐོག་མའི་ས་མིང་ལ་མེ་རྡོ་ཐང་ཞེས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཡང་ཐོག་པའི་འཛིན་ཁོངས་ས་ཆ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་སྤྱིའི་ས་དབྱིབས་དང་རི་དཔྱད། ཕྱོགས་བཞིའི་ས་བཀྲ་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་དེར་ཕོ་བྲང་འདེབས་དགོས་པར་གཟིགས་ཏེ་ས་ཆའི་བདག་པོ་ཡང་ཐོག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲིང་བ་དང་། དངུལ་གྱི་ཀ་ཏ། རྟ་རྒོད་མ་དཀར་པོ་གཅིག དར་གོས་ཡུག་གཅིག་བཅས་ས་རིན་དུ་གནང་ནས་ཉོས་ཏེ། རང་ཉིད་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པའམ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་ཕོ་བྲང་ཐོག་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་སྡོད་གནས། མངའ་ཁོངས་བརྒྱ་ཚོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལས་ཤག ཕྱི་ལ་ལྕགས་རི་ཆེན་མོ་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ་བཅས་བརྩིགས་པ་ཡིན། ས་གནས་དེ་ལ་ཕྱིས་སུ་མངའ་རིས་རྫོང་དཀར་རམ་མངའ་རིས་རྫོང་དགའ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། རྫོང་འདིའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《བོད་རྗེ་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་མངའ་རིས་སྨད་གུང་ཐང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས(༨ནས༡༠༢བར་དུ་གསལ་བ་དེར་

གཟིགས།

བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་། གོས་ཆེན་ཚོས་གཞི་སྣ་ལྔ་རེའུ་མིག་ལྟར་སྲིལ་ནས་ཁྲ་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ལྷ་ཕྱི་ལ་ཟེར།

བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། མདོ་སྨད་སྔོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ལུགས་དགོན་ཆེན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཞེས་པ་དགོན་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བླ་བྲང་གི་མིང་མིན་ཀྱང་བླ་དགོན་ཚབས་ཅིག་ཏུ་མིང་འབོད་སྲོལ་དེ་ལྟར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་དུ་འཛུགས་ཤུས་ཡིན། དགོན་ཆེན་འདི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གླང(༡༧༠༩)ལོར་ཕྱག་བཏབ། དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་སྔོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཤྲཱ་ཧོ་ཤན(夏河县)གྱི་བསང་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་འགོར་ཡོད། དགོན་གནས་འདི་ཐོག་མར་གསར་འདེབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་དགའ་ལྡན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཇུ་ནང་གིས་བྱས་ཤིང་། གྲྭ་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་རྟེན་གཞི་བྱས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་ཚུགས་པ་དང་། རྗེ་བཞུགས་གདོང་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་རྨང་གཞི་བཏིང་བར་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་ལྔེ་བའི་རྨང་བཏིང་ནས་མ་གྲུབ་བར་མཁན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་དང་། ཨེར་ཁེ་དའི་ཆིང་གཉིས་ནས་ཕུལ་བའི་ཚོགས་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཤོང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཚོགས་འདོན་འཆད་ཉན་སོགས་མཛད། འཆད་ཉན་དང་། ཆོས་ཐོག ཆོས་མཚམས། སྒྲིག་ཁྲིམས་བཅས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་རྒྱུན་འཛིན་གནང་ཞིང་གྲྭ་གྲངས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གྲྭ་ཚང་གཞན་ལས་མང་བ་དགོས་པ་དང་། གྲྭ་གྲངས་ཚད་འཛིན་མི་དགོས་པའི་བཀའ་བཅད་མཛད། རྗེས་སུ་གྲྭ་ཚོགས་ཆེ་དུས་གྲྭ་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་འདུ་ཚོགས་དང་ཇོད་གྲྭ་སོགས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གནང་སྲོལ་འདུག བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གྲྭ་ཚང་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཐོས་བསམ་གླིང་། ༢. རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་། ༣. དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་། ༤. སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་། ༥. ཀྱཻ་རྡོར་གྲྭ་ཚང་། ༦. རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་བཅས་ཡིན། དང་པོ། ཐོས་བསམ་གླིང་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་མཁན་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་ལ་ལོ་རྒྱུན་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་བའི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས་དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཚད་གནང་གི་ཡོད། གཉིས་པ། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་བདུན་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༧༡༦)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་གསུམ་ལ་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། བྱང་འདྲེན། དགེ་བསྐོས་བཅས་བསྐོ་གཞག་དང་། གྲྭ་པ་གསར་པ་མི་གྲངས་བཅུ་གསུམ་བདམས་ནས་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། གྲྭ་ཚད་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པར་གཏན་འཁེལ་གནང་། གསུམ་པ། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་། དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༦༣)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད། གྲྭ་ཚང་དེར་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་དུས་འཁོར་གྱི་ཚིག་དང་། སྐར་རྩིས་དང་ནག་རྩིས་སོགས་རྩིས་སྐོར་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་རིག་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ཆོ་ག བློ་ཁ་དམའ་བ་ཆོས། ལྷ་བྲིས་དང་། འཇིམ་བཟོ་དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྲོལ་གཏན་འབེབས་མཛད་ཡོད། བཞི་པ། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ནི། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༨༤)ལོར་གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་གསུམ་ལ་སློབ་དཔོན་བསྐོས་ནས་ལྷ་སའི་ལྕགས་པོ་རི་གསོ་རིག་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་ཐོག་གྲྭ་གྲངས

བརྒྱ་ཐམ་པར་ཚད་འཛིན་དང་ཞོར་ལ་མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུའི་ཆོ་ག་ཡང་གསུང་རྒྱུན། ལྔ་པ། ཀྱི་རྫོང་གྲྭ་ཚང་ནི། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༨༡)ལོར་ཀྱི་རྫོང་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད། གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ། གྲྭ་ཚང་འདིར་ཆོ་ག་སྣ་ཚོགས་དང་། སྐར་རྩིས། སྨན་རིག་པ། རི་མོ་སོགས་སློབ་གཉེར་གནང་སྲོལ་འདུག དྲུག་པ། རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་ཐུགས་རེ་གནང་བ་ལྟར། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ་འཛིན་རོང་པ་སྟགས་རམས་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྦྱང་མཆོད་བཞེངས་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་གྲགས་པ་སྟགས་རམས་པ་བསྟན་པ་ཆོས་ལྡན་གཉིས་ལ་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༩༣༩)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། གྲྭ་གྲངས་ཀུང་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ཡོད།

གདན་ས་འདིར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཕྱུག་བཞེས་སྐོར་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༦༨)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་འཆམ་དཔོན(ཟླ་མ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན)མདོ་སྨད་དུ་འབྱོར་བ་དང་སྟབས་བསྟུན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་གྱི་འཆམ་དང་ལྷུགས་མཁར་གསར་འཛུགས་མཛད་ཚུལ《རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས》སུ་གསལ་བས་སྐབས་དེར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡིན། གཞན་ཡང་ལྷ་བྲིས་དང་། འཇིམ་བཟོ། དཔར་བརྐོས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཀུང་དགེ་ཆའི་སློབ་གཉེར་མ་ཐུབ་པ་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། གདན་ས་འདི་ནས་ཐོན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། སེ་ཁྲི་རིམ་བྱོན། དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཞང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། སྨོ་མང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྨན་རམས་པ་དང་། རྩིས་རམས་པ། ལྷ་བྲིས་པ། འཇིམ་བཟོ་བ་སོགས་མཛེས་རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཡང་མང་དུ་བྱོན་ཡོད། འདིར་གདན་སའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་ཞིབ་པ་དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན》ལྟགས་དཔར་མ་དང་། རྒྱ་རིགས་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་མཁས་དབང་ལི་ཨན་ཀྲད(李安宅)མཆོག་གིས་མཛད་པའི《བོད་རིགས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་གནས་དངོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ》(《藏族宗教史实地研究》)ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཤོག་གྲངས་༡༢༠ནས༡༢༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

བཀྲ་ཤིས་སྐད་ཀྱི་འདུས་སྡེ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ངོས་སྐེ་ཐང་ཁུལ་དུ་གྲོང་ཚོའི་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པའི་ས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི་༡༣༡༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱི་༡༣༩༦ལོའི་བར)གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མར་བསླབ་གཙང་གི་དགོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགོན་པ་དང་གྲོང་པ་མཉམ་འདྲེས་སུ་ཡོད་སྟབས་སེར་ཁྱིམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གཙང་དགོན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། འདི་ལ་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་ལེན་དགོས་པ་སྟེ། ༡. འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ

ཚང་གི་མིང་ཆ་ཚང་། ༢. ཨ་མདོ་ཀན་སུའུ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་མིང་གཞན། ༣. བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་མིང་བཅས་གོ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད། མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ནི། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཅེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད(༡. པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན—སྐུ་བལྟམས་པ། ༢. བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན—སངས་རྒྱས་པ། ༣. བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་མཆོད་རྟེན—ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ། ༤. བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན—ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ། ༥. ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན—ལྷ་ནས་བབས་པ། ༦. དབྱེན་བསྡུམས་མཆོད་རྟེན—དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་དབྱེན་བསྡུམས་པ། ༧. རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན—སྐུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ༨. མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན—སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ)ཡོད་པ་ལས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་ཝ་ར་ཎ་སཱིར་དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་དབྱིབས་ནི་ས་འཛིན་ནས་བད་ཆེན་བར་དང་། བུམ་སྟན་པདྨ་ནས་ཏོག་གི་བར་དུ་མཆོད་རྟེན་གཞན་དག་དང་འདྲ་བ་ལ། བང་རིམ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི། དཀྱིལ་དུ་སྒོ་འབུར་ཕྱོགས་བཞི་ཀར་ཡོད་པ། སྒོ་འབུར་དང་གཞོགས་ངོས་ཚང་མར་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྒོ་མང་ཤོས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་སྒོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག བསྡུས་པར་སྒོ་བཅུ་དྲུག་བཅས་གཏོད་སྲོལ་ཡོད། མཆོད་རྟེན་འདི་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་བྱས་ན་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པ་ཡོད་སྟབས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་དང་། ལྡན་ཡུལ་སྐྱོང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་བཅས་ལྷ་ནི་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་དང་ནང་ལྷ་ཁང་གི་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་པར《ནེལ་པ་པཎྜི་ཏའི་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པ(༡. རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན། ༢. རྒྱང་འབུམ་མོ་ཆེ། ༣. ཇོ་ནང་སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོ། ༤. གྲུ་ནང་བྱམས་པ་གླིང་གི་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ) བཅས་བཞི་ཀ་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། འདིར(མཆན། འདིར་ཞེས་པ་ནི་༡༩༨༧ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་བཏོན་པའི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཤོག་གྲངས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༣༣ཤིང་བཅུ་པའི་ཐོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་རྟེན་གར་དུ་བསྐྱོད་པར་ཕྱོགས་པ་ལ་ཞེས་པར་གོ་དགོས) སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་རྟེན་གར་གྱི་སོག་རིགས་ཡིན་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་འདྲ་སྙམ། ཕོ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གི་མཁན་པོ་རྟེན་གར་གྱི་སོག་རིགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་ཤྲཱི་ཏན་གྱི་དམག་རོགས་བླ་བྲུར་ཧོང་ཐའི་ཇི་ལ་བུ་བདུན་ཡོད་པའི་བདུན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་གནང་ཞིང་། མཁན་ཟུར་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་མཚོ་སྔོན་དུ་འཚམས་འདྲིའི་མི་སྣར་མངགས་པ་ལྟར་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཇལ་ནས་ལུང་བསྟན་བཀའ་སློབ་གནང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་རྟེན་གར་བོད་ནས་མཐར་སྒྲོད་གཏོང་རྒྱུར་མན་ཆེང་སྲིད་གཞུང་གིས་མངགས་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་མ་འཁྱོར་གོང་ཙམ་དུ་རང་ཡུལ་རྟེན་གར་ལ་ཕྱིར་ལོག་མཛད་པར་བརྟེན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་གར་གྱི་གྲྭ

རིགས་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་གཡོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་སྨོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྨོ་མང་མཁན་པོ་རྡུན་གར་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཟེར།

བཀྲ་ཤིས་སྨོ་མང་གྲྭ་ཚང་པ། འབྲས་སྤུངས་སྨོ་མང་གྲྭ་ཚང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་དངོས་སློབ་དྲུང་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གསལ། ངག་རྒྱུན་དུ། འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་ཡུལ་གྲོག་མར་སྨོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་གྲུབ་རྗེས་གནས་སྤོས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གླང(༡༧༨༥)ལོར་ཧོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། སྒོ་འཁྱུར་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའི་ས། ཙང་ཁང་ཀ་བ་དགུའི་ས་ཡོད་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་བྱས་ཚུལ《སྨོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ། གྲྭ་ཚང་འདིར་ཁང་ཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཧར་གདོང་ཁང་ཚན་ནི། སྟོད་སོག ཨ་ལག་ཤ ཤིན་ཅང་བཅས་ཀྱི་སོག་རིགས་དང་། ནང་སོག་ཁག་གཅིག འདམ་དང་། ནག་ཆུའི་འབྲོག་པ། སྟོད་ལུང་དང་། ཡངས་པ་ཅན། འཕན་པོ་བཅས་ཀྱི་དབུས་པ་ཁག་གཅིག་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་འཐོབ་ཁུངས་ཡིན། ༢. བསམ་བློ་ཁང་ཚན་ནི། ཨ་མདོ་ཁུལ་ཁག་གཅིག་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་སོག་རིགས། བོད་བྱང་ཁུལ་གྱི་འབྲོག་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས།

༣. གུང་རུ་ཁང་ཚན་ནི། བར་ཁམས་ཚ་བ་དཔའ་ཧོར། ཧོ་པ་མདོ། སྤར་རྫོང་། སྙེ་རྫོང་བཅས་དང་། དབུས་ནས་འབྲི་གུང་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༤ བྲ་ཏི་ཁང་ཚན་ནི། ཙོ་ནེ། ཆས་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༥. གླུ་འབུམ་ཁང་ཚན་ནི། མཚོ་སྔོན་གྱི་རེབ་གོང་། རྗེ་སྤྲིས། ཨ་རིག་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་ཁུངས། ༦. ཧྭ་དབེན་ཁང་ཚན་ནི། ཀན་སུའུ་ཁོངས་ཟམ་ཚ། མཛོད་དགེ་སྨད། རྔར་ཚང་ཡོངས་རྫོགས། གླུ་ཆུ་ཤིས་ཚང་རྫོང་གི་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༧. ཟེ་པོ་ཁང་ཚན་ནི། ཟེ་ཁྲིན་ཁོངས་མཛོད་དགེ་སོག་བཅུ་གཉིས། འཕན་ཕྱི་སོག་བདུན། དེ་ཉག་སོག་ལྔ། ཟེ་པོ་ཁུལ་མང་ཆེ་བ། འབྲུག་ཆུ་རྫོང་གི་ཕྱེད་ཀ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༨. གཞུང་པ་ཁང་ཚན་ནི། ཨ་མདོ་ཟམ་ཚ་རོང་པ་ཡོངས་རྫོགས། ཀན་སུའུ་བསང་ཆུ་སྟོད་སྨད། འཕོ་རར། ཨ་མཆོག་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༩. འགག་ཤིང་ཁང་ཚན་ནི། མཚོ་སྔོན་གྱི་དན་ཏིག ཡང་ཏིག མཛོ་མོ་མཁར་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༠. གྲྭ་ཉེ་ཁང་ཚན་ནི། ཀན་སུའུ་ཁོངས་གཙོས་ལྷ་ཁང་། རྫ་ཡིས། རྣན་གྲུ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐ་བ། བསང་ཆུ་ཁོངས་ཀྱི་རོང་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༡. བྱུང་ཆུ་ཁང་ཚན་ནི། ཨ་མདོ་ཁོངས་བྱང་འཕན་ཡོངས་རྫོགས། ཇ་བ་ཁུལ་མང་ཆེ་བ། མགོ་ལོག་གི་ཁང་གསར། ཁང་རྣན་བཅས་ནས་ཡོང་བའི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༢. ཆུ་བཟང་ཁང་ཚན་ནི། མཚོ་སྔོན་གྱི་ཆུ་བཟང་དང་དབུས་ཁུལ་སྟོད་ལུང་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༣. བྲུ་བྲལ་ཁང་ཚན་ནི། ཀན་སུའུ་བསང་ཆུ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་དཔྱལ་ར། མཛོད་དགེ་ཉི་མ་ཆོས་འཁོར་ཁག་གསུམ། མཚོ་སྔོན་མགོ་ལོག་རྫ་ཆུ་ཁ། ཨ་རིག་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༤ རེབ་ཀྲ་ཁང་ཚན་ནི། ཀན་སུའུ་ཁོངས་རེབ་ཙ་ཁག་བཞི་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས།

༡༥. ཆས་པ་ཁང་ཚན་ནི། ཅོ་ནེ་ཆས་བུ་ཤིས་པ། བདེ་ཐང་ཡ་རུ་མ་རུ། ས་དམར། ཨ་འཁོར། ཕྱུ་རོ་ཁོག་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས། ༡༦. མངའ་རིས་ཁང་ཚན་ནི། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས་བཅས་ཡིན། གཞན་ཡང་ཁང་ཚན་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་མི་ཚན་སྐོར། ཧར་གདོང་ཁང་ཚན་ཁོངས་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། ༡. ཧོར། ༢. དྲུར་ཆེད། ༣. མཚོ་ཁ། ༤ བཙན་པོ། ༥. ཐོར་ཁོད།

༦. ལྷ་ཤྲུལ) བསམ་བློ་ཁང་ཚན་ཁོངས་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། (༡. ཁལ་ཁ། ༢. དགོན་ལུང་། ༣. ཕིས་མདོ། ༤. ཐོ་རིལ། ༥. ལམ་པ། ༦. དགའ་གདོང་། ཟུར་རྩ་ཁང་ཚན་ཁོངས་མི་ཚན་གཅིག་སྟེ་ཉན་པོ་མི་ཚན་བཅས་ཁྲིན་བསྡོམས་མི་ཚན་བཅུ་གསུམ་ལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་སྟོང་ཡས་མས་ཡོད་ཀྱང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཙམ་ནས་ཨ་མདོ་དང་སོག་ཡུལ་ཕྱོགས་ནས་བོད་དུ་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་མཁན་ཇེ་ཉུང་ལ་སོང་བར་བརྟེན། ད་ར་བསམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཡང་རིམ་བཞིན་ཉུང་དུ་སོང་། གྲྭ་ཚང་འདི་ནས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མཚན་སྙན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་། ལྕང་སྐྱ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། ཐུའུ་བཀྭན་སྐུ་ཕྲེང་དང་། ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ། གུང་ཐང་ཁྲི་ཆེན། བཙན་པོ་ནོ་མིན་ཧན། སྨིན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན། ཏ་ཚག་ནོ་མོན་ཧན། འོན་རྒྱལ་སྲས་སོགས་ཡིན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཐེབས་པའི་གྲངས། ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་བློ་བཟང་ཉི་མ། ཁྲི་ཐོག་བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས། ཞེ་བདུན་པ་སྨིན་པ་རྒྱ་མཚོ། ཞེ་བརྒྱད་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ལྔ་བཅུ་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། ང་གཅིག་པ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ། ང་གསུམ་པ་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ ང་ལྔ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། བདུན་ཅུ་པ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། གྱ་གཅིག་པ་ངག་དབང་ནོར་བུ་བཅས་ཁྲི་ལ་ཕེབས་པ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་། གྲྭ་ཚང་འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། མཁན་རབས་རིམ་བྱོན། སློབ་གཉེར་ཡིག་ཆ། སློབ་གཉེར་གྱི་སྒྲིག་སྲོལ། གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་གཞི། མཆོད་གཞིས་ཁག དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཅས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐོན་པར་འགྱུར་བས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་ནས་མ་བཀོད་དོ། །

བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ལྡེ་མགོན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་མངའ་རིས་ཁྲུང་རྫོང་དཀར་པོ་བཙིགས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མུ་མཐུད་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་དྲུག་ཅུའི(ཕྱུག་གི་གཙང་ཁང་ལ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། མདོའི་ཁྱམས་ཆེན་ལ་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག)ཚད་དང་། ཀ་གདན་རྗེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉུས་སྤྲུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་བྲེ་གདན། བྲེ་ཕུལ་སོགས་སེ་ཏོག་དང་སྦྲག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་འགྲོས་སྣ་ཚོགས་བཀོད་གྲོལ་རྒྱན་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། རྩིག་པ་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ཚད་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ་ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་འདས་ཤིང་། དུས་ཕྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྲི་ཞུ་ཆེས་བརྩོན་པ་ཡང་དཀོན་ཙང་། ཞིག་རལ་རྡིབ་འཁྲམ་ཡོ་འཆུག་ཙང་ཟད་ཀྱང་མ་སོང་བར་གནས་པ་འདི་ནི་རྡོ་མཚར་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་》ལྷུག་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠ ཚེས༦བར་གསལ། གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་ནང་གི་རྟེན་བཞེངས་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པར་ལོ་བརྒྱད་འགོར་ཏེ། རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་མེ་གླང(༡༢༧༧)ལོར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་སོག་གི་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་འཁོར་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་གྲུབ་པ་ཞིབ་པར་གོང་གསལ་རྒྱལ་རབས་དེར་གཟིགས།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་ལྷུན་པོ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཞེས་གསལ།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་བླ་མེད་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། སྟོ་ཁ་ཡར་ལུང་འཕྱོང་རྒྱས་ཁུལ་དུ་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ལུང་། འཕགས་པ་ལྷ་རྗེ་ཐོག་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་འཕགས་པ་ལྷ(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་

ལུག༡༧༧༥ནས་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་མེ་ལུག ༡༧༨༧ལོའི་བར)དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཞུང་པོ་དང་། ཀོང་པོ། སྤོ་བོ། འཇང་ས་ཐམ་བཅས་སུ་སྐྱབ་སྣེ་བཙུ་དང་། དགོན་སྡེ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཕྱག་བཏབ་པ་གནང་བའི་དགོན་སྡེ་དང་པོ་དེ་ཡིན། (དེང་སང་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཤར་ཀླུང་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་རི་ལྡེབས་སུ་ཡོད)གཙུག་ལག་ཁྲོག་མར་བཞེངས་སྐབས་འདུ་ཁང་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱམས་ཁང་བསྐོམས་པའི་ཀ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཁྱོན་དང་། བྱམས་ཁང་ནང་གི་བྱམས་པའི་སྐུ་རྒྱུ་ནི་ཨར་ཀ་ལྷ་བུའི་ས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པོ་ལས་གྲུབ་པ། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ཁྲུ་བཞི་བཅུ་སྐོ་འདོམ་བཅུ(སྤྱི་ཁྲི་ཉི་ཤུ)སྐུ་གཟུགས་རྟིལ་པོར་གསེར་བཏུལ་མས་བྱུགས་པ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྣང་ཅན། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཐྲིང་དང་པོའི་སྐུ་དམར་གདུང་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་དང་། ལྕགས་ར་སྐུ་ཐྲིང་དང་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་སྐུ་དམར་གདུང་བཞུགས་པའི་གདུང་རྟེན་བཅས་ཡོད། དགོན་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་རྒྱུན་འཕགས་པ་ལྷ་ཁྲིབ་བདག་བདེ་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྩོམ་བདེ་མཆོག་ངམ་རྫོང་སྙན་བརྒྱུད་བདག་མདུན་བུམ་སྐྱབ་དབང་ཚོག་བཅས་ཡོད་པ་ཕུད་དེ་ཁྱིངས་སྤུགས་ཚོག་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དང་འདྲ། གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡས་མས། གྲྭ་རྒྱུན་འགྲོ་ཁུངས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དང་། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་། དགའ་ལྡན་གྲྭ་ཚང་བཅས་སུ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད།

བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ནི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་རང་གི་སྐུ་ལ་དབུ་གདུགས་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་སོ་སོའི་མཚན་མ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ། རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བསག་པའི་སླད་དུ་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དམིགས་རྟེན་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་འབུལ་ན། གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཕྱར་ལྡིང་གཡོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་མཛེས་པ་དབུ་ལ་ཕུལ་བས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་ལས་སྐྱབ་པར་ཤོག་ཅིག གསེར་ཉ་གཡུ་ཡི་གཤོག་པ་ཅན་མཉེན་ཞིང་ལྷུག་པ་སྤྱན་ལ་ཕུལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཐོབ་པ་དང་། འདབ་སྟོང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དྲི་བཟང་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་ལྷགས་ལ་ཕུལ་བས་པདྨ་ལ་ཆུ་མི་ཆགས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་ཤིང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྫུན་སྤངས་པའི་ལྷགས་པདྨ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོས་དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཚེམས་ལ་ཕུལ་བས་ཚེམས་ཕྲེང་བཞི་བཅུ་མངོན་ཞིང་ར་བྲོ་བའི་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་དུང་གི་ཚེམས་བར་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་དང་། བུམ་པ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་གང་བ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ཁ་རྒྱན་ཅན་མགུལ་ལ་ཕུལ་བས་བུམ་པ་བཅུད་ཀྱིས་གང་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་གང་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚིམས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དཔལ་བེའུ་འཇའ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུགས་ལ་ཕུལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྟོབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་རྫས་ལས་གྲུབ་པའི་དར་ལྷབ་ལྷུབ་ཀྱིས་གཡོ་བ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་ལ་ཕུལ་བས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མི་ཕལ་པ་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱིས་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྲིད་པའི་དྲྭ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཞབས་ལ་ཕུལ་བས་ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་འདུལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྟགས་བརྒྱད་ཕུལ་བས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག

བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ། （༡༨༩༩ནས༡༩༥༡ལོ་ཡས་མས་སུ）བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གནང་མཁན་དང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷ་མོའི་དགེ་རྒན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཆུང་དུའི་དུས་ན་ས་སྐྱའི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ནང་འཚོ་བ་བསྐྱལ་ཞིང་། གཅེན་པོ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་ལྷ་མོ་སྦྱངས་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཁོང་དམངས་ཁྲོད་ལྷ་མོ་བའི་ནང་གི་ས་སྐྱའི་སྤྲུལ་པའི་ཀ་གདུང་ལྟར་གྱི་གྲགས་ཅན་འཁྲབ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གི་མཚན་ལ་བཞད་གོག་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་ཞིང་། བཞད་གོག་ནི་ཁྱིམ་མིང་སྟེ་བཞད་གཏོང་མཁན་ཁྱིམ་ཚང་གི་དོན་ཡིན། ཁོང་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རུས་རྒྱུད་དམན་པར་རྩིས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་པས་ཕྱི་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱུག་ལས་ཀུང་མང་པོ་གནང་སོང་། ཁོང་ནི་རིག་རྩལ་གྱི་མཁྱེན་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པས་སྒྲ་སྙན་འཕྲེད་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་གཏོང་རྩལ་མཁས་པ་མ་ཟད། སྤྱི་བོར་ཆང་ཕོར་སྐྱོགས་ནས་ཚོམས་ཆེན་དང་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་ཡུན་རིང་བརྒྱབ་ཙང་ཆང་ཐིག་གཅིག་ཀྱང་ས་ལ་མི་བཤོ་བའི་ཁྱད་རྩལ་ལྡན་ཡོད། ཁོང་གིས་རྟག་ཏུ་ས་སྐྱའི་ཁྲལ་ཨུལ་རྒྱུགས་ནས་བྱང་དང་གྲོ་མོའི་དབར་ཁུལ་གཡག་དེད་ནས་དངོས་ཟོག་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྗེས་སུ་གྲོ་མོ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ལ་བྲོས་བྱོལ་དུ་སོང་ནས་གཞས་དང་སྒྲ་སྙན་བཏང་སྟེ་སློང་མོའི་འཚོ་བ་བསྐྱལ་དགོས་བྱུང་། ཐེངས་ཞིག་ཁོང་ཕག་རིར་སློང་མོར་ཡོང་བའི་སྐབས་དེར་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་གཞས་དཔོན་གྱིས་ཁོང་གི་འཁྲབ་རྩལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་སོན་སྐབས་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་དེའི་ནང་བསྡུ་ལེན་བྱས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ཁོང་གི་འབད་པ་ལྷོད་མེད་བྱས་པར་བརྟེན་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོའི་ཕྱོགས་ཚང་མའི་འཁྲབ་རྩལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འཁྲབ་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་དང་། རྒྱལ་བློན། མཁའ་འགྲོ་མ། བདུད་མོ་ལ་སོགས་པ་ཚང་མ་འཁྲབ་པ་གནང་། ཁོང་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ལ་སོན་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་གི་སྙན་ལམ་དུ་གྱུར་ནས་མིང་བརྟན་ཐོག་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོས། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ནི་ཁོང་གིས་ཟམ་མི་ཆད་པར་བརྩོན་ཤུགས་ཆེན་པོས་གསར་གཏོད་གནང་ཞིང་། ལན་བརྒྱར་ཕམ་ཡང་ཡིད་ཐང་མི་ཆད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་། ལྷ་མོའི་རྒྱུན་སྲོལ་ནང་དོན་དང་རྣམ་པར་ཟམ་མི་ཆད་པར་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཚོད་ལྟ་ཕྲན་བུ་བྱེད་པའི་ཁྲིད་ཚོད་འཛིན་དང་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་འཕྲད་པ་དང་། ཐ་ན་རྟུང་རྗེག་འདྲ་མིན་ཕོག་ཀྱང་དཔའ་མི་ཞུམ་པར་བརྩོན་ཤུགས་ཆེར་སྐྱེད་ཀྱིས་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་གསར་གཏོད་ཀྱི་ལམ་བུ་འཚོལ་ཞིབ་དང་བསྐྱར་བཅོས་གནང་ཡོད། ཁོང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་དགེ་རྒན་གནང་རྗེས་རང་གི་ལོ་མང་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་བསམ་ཕྱོགས་དང་དམིགས་ཡུལ་ལྟར་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཐད་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གསར་གཏོད་འཕེལ་རྒྱས་ཐོག་དམངས་གཞས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གཞས་གདངས་གཞས་མ་རྣམ་ཐར་གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་ཁར། ལྷ་མོ་ཆེ་རུ་སྤུན་བཟང་ནང་གི་ངར་ཉམས་བསྡུས་པའི་དགེ་མཚན་རྣམས་བསྡུ་ལེན་གྱིས་སྒྱུ་སྤྲུའི་གཞས་གདངས་བསྐྱར་བཅོས་དང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ཡོད། 《སྣང་ས་འོད་འབུམ》ནང་ཁོང་གིས་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཡིད་སྐྱོ་སེམས་སྡུག་གི་ས་སྐྱའི་དམངས་གཞས་སྟོན་འཇུག་དང་། 《པད་མ་འོད་འབར》ནང་ས་སྐྱ་དགོན་པའི་ཁྱད་ལྡན་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པའི"ཀྱིང"ཁ་སྟོན་གནང་ཡོད། ད་དུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ནང་གི་སྟོན་ཐབས་སྒྱུ་རྩལ་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་པ་དང་བསྡུ་ལེན་བྱེད་མཁས་ཤིང་། ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་ཁག་ལ་ཐེངས་མང་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པར་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་སྤྱད་ནས། རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲི་ཁྲི་དང་ཁྲ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཞིང་། དེར་སྟོད་བོད་རིགས་ཡུལ་མིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སེང་གེ་འཁྲབ་སྟོན་ཙ་ཁག་ས་ནས་རྒྱ་རིགས་ནས་ཆད་པའི་དམངས་ཁྲོད་སྒྱུ་རྩལ་སྐྱུར་ཐུབ་ཡོད།

ཆེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་སྟོད་ཤག་དང་རྗེས་ཀྱི་ག་མིན་ཏང་བོད་སོག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བོད་སྟོད་དོན་གཅོད་ཁྲིའུ། དེ་བཞིན་སློག་འདོན་ཁང་། ཏར་ཁང་སོགས་ལས་ཁུངས་ནས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་དང་། མན། སོག ཧུད་བཅས་མི་རིགས་ལས་དོན་མི་སྣས་རང་སྤེལ་རོལ་རྩེད་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཁྲང་ཞི་དང་། གཏམ་བརྗོད་སྒྲུ་གར་རྐྱང་བ། དེ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འཁྲབ་ཚན་མང་དག་ཅིག་སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། ཆི་ཅུ་སྤྲུན་བཟང་ནང་སྦྱོང་འཁྲབ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་སྒྱུ་རྩལ་འབྲུག་དང་། ཁྲུང་། ཟ་ཀྲུ། ལེང་གེ མི་རྐན་ཚེ་རིང་སོགས་ཀྱི་འཁྲབ་བྱའི་འཁྲབ་སྟོན་ཚད་མ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཡོད། ཐོག་མའི་དུས་རིམ་ནང་ཁོང་གིས་འཁྲབ་སྟོན་པ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཁག་གི་སྒྲུ་གར་དང་དམངས་ཁྲོད་སྒྱུ་རྩལ་ཆེད་མངགས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྱུ་རྩལ་དེ་རིགས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱིལ་ཅན་དང་གཏམ་བརྗོད་ཅན་ལ་འགྱུར་ཆེད་བར་འཛུག་མཉམ་བསྲེས་ཐོག་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་སྒྱུ་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་ཐྲིལ་པོའི་ནང་བཙུག་པར་བརྟེན་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འཁྲབ་ཐབས་སམ་མཚོན་ཚུལ་རྣམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་དགེ་རྐན་མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐབས་ཤིག་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བའི་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་དེ་སླར་ཡང་དར་འཕེལ་བྱུང་ཡོད། སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་ཕུལ་བྱུང་ལྷ་མོ《འགྲོ་བ་བཟང་མོ》དང་། 《གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ》《པད་མ་འོད་འབར》གསུམ་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་ཚན་ཀུན་གྱི་དཀའ་བསྒྲུ་ཐོབ་པ་དང་། སྙན་གྲགས་གང་སར་ཁྱབ་པ། སྙིང་བཅུད་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འབད་པ་ལྷུར་ལེན་གནང་བ་བརྒྱུད་མཐར་མཇུག་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་དེ་མགྱོགས་མྱུར་བག་ཞིབས་འབྲུག་པོ་དང་། གྲུང་ཤ་དོད་ལ་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ། རྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གོ་དོན་ཟབ་ཅིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་རིམ་བཞིན་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཁག་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གོང་འཕེལ་ཕྱིན་ཡོད། ༡༩༥༩ལོའི་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཛུགས་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དམག་དོན་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་སྒྱུ་རྩལ་པ་རྣམས་སྐྲང་འཁྱུག་གིས་གསར་བརྗེའི་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་བ་དང་སྣུམས་ཁོང་གིས་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་འབྲིང་རིམ་དེང་རབས་ལྷ་མོ《བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་བཀའ་དྲིན》ཞེས་པ་ཞིག་རྩོམ་སྒྲིག་འཁྲབ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྒྱུན་སྤྱིལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྱུར་བཅོས་དང་བེད་སྤྱོད་ཐོག་སྒྱུ་རྩལ་གསར་པའི་འཁྲབ་སྟངས་བསྟུ་ལེན་གྱིས་དུས་རབས་གསར་པའི་ནང་དོན་མཚོན་པ་བྱས་སྐབས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་མོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདེང་འཛོག་དང་བསྔགས་བརྗོད་ཐོབ་པ་མ་ཟད། དེང་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱུར་བློ་སྒོ་ཕྱེ་བར་ལམ་སྟོན་གནང་། སྤྱི་ལོ༡༩༨༠ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཁོང་རྒྱལ་ཡོངས་རིག་རྩལ་འཐུས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པར་ཞུགས་ནས་ཀྲུང་དབྱང་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་མཇལ་འཕྲད་ཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཀྲུང་གོའི་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་མཉམ་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་དང་། ཀྲུང་གོའི་བློས་གར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་ལ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་། སྤྱི་ལོ༡༩༨༡ལོའི་ཟླ་བ༤པར་སྐུ་ཚེ་གཤིས་རྐྱེན་པས་དགུང་ལོ༨༡ལ་ལྷ་སར་དགོངས་པ་རྫོགས།

བཀྲ་ཤིས་རྗེ་ཁ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཐར་འཛམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༡༦)ལོར་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་འོན་བཀྲ་ཤིས་རྗེ་ཁར་ཞབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དབུ་སྐྲ་བུབས་རེ་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་འདྲ་སྐུ་བརྒྱད་བཞེངས་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པས། སྐུ་འདྲ་བཞེངས་པའི་གནས་ཀྱི་མིང་སྐུ་བརྙན་ལ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡིན། འདྲ་སྐུ་འདི་དག་ནི་པཉྩ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཁྲིང་བཞི་པ་བློ་བཟང

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཕྱིའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག》དང《རིང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》བཅས་ལས་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་བཟོ་ཡིན་པར་གསུངས། འདྲ་སྐུ་དེ་ཡི་གྲུས་རྩེ་པོ་ཏླ་ལ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། འབྲས་སྤུངས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། སྐུ་འབུམ། གསེར་ཁོག་བྱ་ཁྱུང་བཅས་སུ་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན། དེ་སྔོན་དུས་རབས་དགུ་པའི་སྨད་དུ་བོད་ས་གནས་སུ་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་རྗེས། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བའི་སྲས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་ནས་བཙུན་མོ་ཙོག་རོ་བཟའ་ལ་སྲས་མགོན་གསུམ(༡. དཔལ་གྱི་རིག་པ་མགོན། ༢. བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན། ༣. ལྡེ་གཙུག་མགོན)བྱུང་བའི་འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་ཟེར། སྲས་གསུམ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་མངའ་རིས་སོ་སོར་བགོས་ནས་གནང་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་སྤུ་རངས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་གནང་སྟེ་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། མངའ་རིས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་གན་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ལྷ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཆུང་བ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། ཆུང་བ་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ཞིང་སྲིད་དབང་ཐོབ་རྒྱུའི་དོན་དུ་རང་གི་གཅེན་པོ་ལྷ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མིག་བཏོན་ནས་ལིངས་སྐྱིད་ས་ཆར་བཙུན་མོ་དང་མཉམ་དུ་བཙོན་ལ་བཙུག་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་། (རྒྱ་གར་ཇེ་ཧི་ལི་ལ་དྭགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི《ལ་དྭགས་སྔོན་རབས》ལྕགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༥༠ཡིག་ཟིན་དང་པོའི་ནང་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཕྱི་ལོ༡༥༠༠ནས༡༥༣༠བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་སྟག་བར་ཡིན་དགོས)རྒྱལ་པོ་འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་ལ་དྭགས་གླེའི་མཁར་བརྩིགས་ནས་མིང་ལ་རྣམ་རྒྱལ་རྩེ་མོ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། གཤམ་དུ་ཆུ་འཕེའི་གྲོང་ཚོ་ཡང་བཏབ། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ལ་དམག་དྲངས། སེམས་ཅན་རྟ་གཡག་ར་ལུག་མང་པོ་ཁྲོགས་ཏེ་ལ་དྭགས་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་སྲིད་དབང་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་པའི་བུ་མེད་སྐབས་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་གཅེན་པོ་ཡོད་བ་ལ་བཙུན་མོ་ཞིག་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་། (༡. ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། ༢. རྣམ་རྒྱལ་མགོན་པོ། ༣. འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ) ཚེ་སྨད་ལ་སྔར་བྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་དྲན་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཞེངས་ཤིང་། དགོན་སྡེ་མང་པོར་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་སོགས་ཞིབ་པར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༨ནས༡༩༠བར་གསལ།

བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ནག་མ། འདི་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་དང་། ལྷ་ནག་མ་ཟེར་བའི་སྲིན་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བར་ཡོད་པའི་དཔེ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་གཉིས་གཅིག་གི་མཇུག་ཏུ་གཅིག་སྙེལ་མར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་བད་སྐོར། གུས་ཞབས་ཞུ་བའི་ལག་འཁྱེར་གྱི་འཁྲབ་སྟངས་ཤིག

བཀྲ་ཤིས་བྱམས་སྙོམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། བྲ་འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་སྟེ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་ལྷོ་ངོས་རྩེད་ཐང་གོང་པོ་རིའི་སྣ་ཧུབ་མཚམས་སུ་གནས་ཡོད། དེ་སྔོན་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་དུ་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་སྤོར་ཐང་བརྒྱད་ཅུའི་སྐོར་གྱི་རྩིས་བྱས་པའི་རྩིས་འབྲས་ནས་བབས་པ་ལྟར་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་། མཚམས་བཞི་བཅས་ལ་མཐའ་འདུལ་དང་། ཡང་འདུལ། རུ་གནོན་བཅས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་

བཅུ་བཏབ་པའི་ནང་ཚན་གཡོ་ཏ་ཁྲ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་བྱམས་སྙོམས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་སྔ་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ཐོག་མར་ཡར་ལུང་གི་ཕྱོགས་དེར་མཚོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་གནས་པ་དེ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོན་པོའི་སྔགས་པ་ཅིག་ལ་ཙུག་སྒྲ་ཙུག་སྣང་དང་། ཚེ་མི་སྣང་གྲགས་གཉིས་ལ་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་སྔགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེད་ཐང་གོང་པོ་རིའི་བྲག་ཕུག་སྔོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཁ་གཏད་པ་དེང་སང་སྒྲུབ་ཁང་བྲག་ཕུག་དང་། ཕྱུང་གི་བྲག་ཕུག་ཟེར་བ་དེའི་ནང་དུ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་བསྒྲུབས་ནས། ཀླུ་འདུལ་བའི་ཉིན་མི་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཀླུ་འདུལ་བའི་ཚོ་ག་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེར་གནམ་ས་འགུལ་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྒྲགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱ་ཁྲ་འདྲ་བ་ལ་སྐད་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ནས་འོངས་པ་དེས། མཚོའི་ནང་གི་ཀླུ་སྦྲུལ་མགོ་ལྔ་པའི་མགོ་བོ་ལྔ་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཅད་ནས་བཏུལ། དེའི་ཤུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ། ཀླུ་འདུལ་མཁན་སྔགས་པ་གཉིས་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་ལ་ཁྲ་འབྲུག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ལྷ་ཁང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ཇ]པའི་ནང་གསལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་འདིའི་དཀར་ཆག་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་ཡང་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མཇལ་མ་བྱུང་བས་དེ་རིགས་ཡོད་མེད་རྩད་གཅོད་བྱ་དགོས་སོ། །

བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། གཙང་ཁུལ་ཤངས་བཀྲ་ཤིས་རྩེའི་དཔོན་རིགས། རྗེས་སུ་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱུགས་ཁྲི་བྱས་སྐབས་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས་པ་དང་། ཇུན་གར་བོད་ནས་མཐའ་བསྐྲད་བཏང་ཟིན་མཚམས་མན་ཆད་སྲིད་གཞུང་ནས་སྟེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བཅད་པ་དེ་རེད།

བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད། མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱེད་པའི་རྫས་བརྒྱད། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་འོད་འཆང་མས་མེ་ལོང་ཕུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྫས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཀྱང་དངུལ་དཀར་གྱི་མེ་ལོང་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་ཕུལ་བས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་འགྲེས་སྦྱར་ཏེ། གྲོང་པའི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་མས་འོ་མ་ཕུལ་བ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་འོ་མ་ཕུལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པ་དང་། སྨན་ཆེན་ས་སྲུང་གི་བུས་གི་ཝང་ཕུལ་བ་ལྟར་ཀྱི་གི་ཝང་ཕུལ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བ་དང་། ཁྱིའུ་རྩྭ་འཚོང་གིས་རྩྭ་དྲྭ་བ་ཕུལ་བ་ལྟར་རྩྭ་དྲྭ་བ་ཕུལ་བས་སྐྱེ་འཆི་རྒས་རྒུད་མེད་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིང་གི་ལྷ་མོས་ཤིང་ཏོག་བི་ལྭ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཤིང་ཏོག་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་དག་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཕུལ་བ་ལྟར་དུང་ཕུལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནུས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས་ལི་ཁྲི་ཕུལ་བ་ལྟར་ལི་ཁྲི་ཕུལ་བས་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུ་བ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཡུངས་དཀར་ཕུལ་བ་ལྟར་ཡུངས་དཀར་ཕུལ་བས་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག མེ་ལོང་ཕུལ་ན་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་བློ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱུ་དང་འཚམས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། གོང་པོ་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཆེན་བཞིའི(༡. དེ་མོ། ༢. ཚབ་ནག ༣. བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། ༤. འབྲུག་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ཆེན)ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྔར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ༡༤༧༦ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྟག༡༥༤༢ལོའི་བར)དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སློབ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་ཡིན་ཅིང་། གོང་པོ་ཀར་སྲིད་ཀྱི

བསྐྱར་ཡང་དམག་ཟིང་སྐབས་མི་ལ་བསྙིགས་པར་བརྟེན། རྗེས་སུ་ཉམས་གསོས་བྱས་རྗེས་མི་རིང་བར་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སྔགས་ཚོགས་རྒྱུད་སྐད་གྲྭ་ཚང་གི་ལུགས་དང་། གྲྭ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། གྲྭ་རྒྱུན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་གོང་པོ་ཁང་ཚན་དུ་རང་མོས་ཀྱིས་ཞུགས་ཚོག

བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོན་སྡེའི་ཁག་ལ་གཞི་གསུམ(༡. གསོ་སྦྱོང་། ༢. དབྱར་གནས། ༣. དགག་དབྱེ་བཅས)གྱི་ལག་ལེན་མ་ཉམས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ནང་ཚན་གསོ་སྦྱོང་ལ། དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་། གནོད་བཟློག་གི་གསོ་སྦྱོང་། དབྱེན་བཟླུམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པ་བཞེངས་སྐབས་ཐོག་མར་ས་གཞིའི་བདག་པོ་མི་ལ་གནང་བ་ཞུ་བ་དང་དེ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ས་བརྟག་པ། བསླང་བ། སྦྱང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ག་གྲུབ་མཚམས། དགེ་འདུན་རྣམས་འཚོགས་ནས་གནས་གཞི་གསར་པ་དེར་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། དབུས་གཙང་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞིའི་གྲས་ཡིན། གཞིས་ཀ་རྩེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདབས་འབྲེལ་ལྟ་བུར་ཡོད། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ། དགོན་མིང་ཆ་ཚང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཞེས་ཟེར། དགོན་གནས་འདི་ཐོག་མར་འདེབས་པ་གནང་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་དར་རྒྱས་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་དང་། སྐབས་དེའི་གཞིས་ཀ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་འཕྱོངས་རྒྱས་པ་ཧོར་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་དགོན་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་གནང་ཞིང་། ཕྱག་གཞུང་དཔོན་དར་རྒྱས་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གིས་མཆོད་གཞིས་ཁག་གཅིག་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་ཕུལ། གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་སྦུག་གི་གཙང་ཁང་ཀ་བ་དྲུག་དང་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། གཟིམས་ཁང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་བཅས་ཡོད་པ། གྲྭ་ཤག་སྤྱིལ་བུ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་རྗེས། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་བདུད་འདུལ་མའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསར་བཞེངས་ཐོག རྒྱུན་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་འཆད་ཉན་སློབ་ཁྲིད་གཙོར་འདོན་མཛད་པར་བརྟེན་དཔོན་སློབ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་དང་གྲྭ་ཚོགས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྐོར་ལས་མེད་ཀྱང་། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གྲྭ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཞལ་སློབ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་ཆོས་སློབ་དཔོན་མཛད་པ་ལས་ཐོག་མར་གྲྭ་ཚང་གསུམ(༡. ཐོས་བསམ་གླིང་། ༢. དཀྱིལ་ཁང་། ༣. ཤར་རྩེ)བྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་བཅས་བསྡོམས་པའི་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཡོད། གཅིག ཐོས་བསམ་གླིང་གྲྭ་ཚང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་མཁས་དབང་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཆད་ཉན་དང་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཞལ་བཞུགས་དུས་མི་ཚན་བཅུ་ཡོད་ཐོག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་དུས་གསར་འཕར་མི་ཚན་བཅུ་དྲུག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་གསར་འཕར་མི་ཚན་གཅིག་བཅས་མི་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པ་ནི། ༡. ལེགས་གླིང་། ༢. བདེ་འཁོར། ༣. ལྷུན་རྩེ། ༤. ནོར་བུ་དགའ་ལྡན། ༥. གཅེན་ལྗང་། ༦. འབྲོང་རྩེ། ༧. རྟ་ནག ༨. སྤང་ཡུལ། ༩. གནས་ཆོས། ༡༠. གནས་པ། (དེ་རྣམས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་བྱུང)

༡༡. ལེགས་གྲུབ། ༡༢. བཞད་པ། ༡༣. གསེར་གླིང་། ༡༤ རྫོང་ཁ། ༡༥. བ་སོ། ༡༦. ཧྲེ་རྟོར། ༡༧. གཡང་པ། ༡༨. ཏར་གདོང་། ༡༩. ཙོ་ནེ། ༢༠. གསེར་ཁང་། ༢༡. རྒྱ་ཁང་ཚན། ༢༢. རྩལ་ཁང་། ༢༣. གྲང་མོ་ཆེ། ༢༤ ཞྭགས་པ། ༢༥. རོང་པ། ༢༦. གཏིང་སྐྱེས། (དེ་དག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་དུས་སུ་བྱུང་) ༢༧. སྲིད་པ་མི་ཚན(འདི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ)བཅས་ཡིན། གཉིས། དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་མཁས་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་འཆད་ཉན་མཛད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། གྲྭ་ཚང་འདིར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མི་ཚན་བཅུ་ཡོད་པ་ནི། ༡. དཔེ་ཐུབ། ༢. གུ་གེ། ༣. སྟག་མོ། ༤ ལྷུན་གྲུབ་རྩེ། ༥. འདར་པ། ༦. མདངས་ཅན། ༧. ལ་ཁ། ༨. རི་མཁར། ༩. རོང་པ། ༡༠. གནས་རྙིང་བཅས་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་གསར་འཕར་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། ༡༡. བདེ་བ་ཅན་པ། ༡༢. ཆོས་སྡུག ༡༣. ཁལ་ཁ། ༡༤ ཨོ་རྒྱན་རྫོང་པ། ༡༥. སློ་སྡུག ༡༦. རྗེ་གདན་བཅས་ཡོད། གསུམ། ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་མཁས་དབང་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐུར་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། གྲྭ་ཚང་འདིར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མི་ཚན་དྲུག་ཡོད་པ་ནི། ༡. ལྷ་ཁང་། ༢. གནས་གསར། ༣. ཁྲིན་ཁ་སྡུག་པ། ༤ བ་ཤེ། ༥. ཤར་བྱང་། ༦. ལས་སྟོད་བཅས་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་སྐབས་གསར་འཕར་མི་ཚན་བཅུ་སྟེ། ༡. བདེ་ཡངས། ༢. ཞི་གནས། ༣. ཐོན་པ། ༤ ནོར་སྟེང་། ༥. ས་ལུང་། ༦. སྟོ་པ། ༧. ཡོལ་དཀར། ༨. སྤོར་ཐོག ༩. བསམ་གླིང་། ༡༠. རྒྱལ་ཆེན་རྩེ་བཅས་ཡོད། བཞི། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༦༡༦)ལོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་འཛུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་འཆད་ཉན་དང་། ཆོ་ག་ཁག་བཅའ་ཡིག་བཅས་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་སྔགས་ཆེན་ཞེས་པའི་མཚན་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། ལྔ། དུས་འཁོར་ཆོས་གྲྭ་ནི། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་གསང་སྔགས་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པའི་གྲས་ནས་མི་གྲངས་བཅུ་དྲུག་འདེམས་སྒྲུག་གནང་སྟེ་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་མཛད་ཅིང་།

སྐབས་དེར་ས་གར་དང་མཆོད་གར་འཛུགས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ཡོད་མུར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཐོག་པེ་ཅིན་དུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པར་ནར་འགྱངས་སུ་ལུས་པར་བརྟེན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འཕར་སྣོན་ཐོག ས་གར་དང་མཆོད་གར་བཅས་གསར་འཛུགས་མཛད། གདན་ས་འདིར་གར་འཆམས་ཀྱི་སྲོལ་དུས་སྐབས་གང་དུ་དབུ་ཚུགས་པའི་སྐོར་ངག་རྒྱུན་ཐོག་ཤོད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་འདུག་ཀྱང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༡༩པར་འཁོད་དོན། སྐུ་མཚམས་གྲོལ་རྗེས་ལོ་མཇུག(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ༡༧༤༠)ལོར་གཏོར་བཟློག་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་བསྟུལ་བའི་འཆམས་གོས་ཁྲུད་མཚར་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སྔགས་ཁང་ནས་འཆམས་དཔོན་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བོས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་འཆམས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གསལ་ཞིང་། སྐབས་དེར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་

ཡེ་ཤེས་དགུང་ལོ་གསུམ་ལས་ཐེབས་མེད་པ་མ་ཟད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རང་རྣམ》གྱི་ནང་དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པ་ས་སྤྲེལ(༡༦༦༨)ལོ་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོ་དང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོ་དང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་བཞེས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༡༣)ལོ་བཅས་ལ། འཆམས་གོས་མངགས་བཏགས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཞྭ་ནག་གི་འཆམས་གོས་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་། ཁྲོ་བོའི་འབག་བརྒྱད། གོང་མ་ཁང་ཤིའི་སྲས་བཞི་པས་ཕུལ་བའི་འཆམས་གོས་མངགས་བཏགས་མ་ཆ་ཚང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཐུགས་ཁང་དང་དབེན་དགོན་གཉིས་ལ་སྐྱོར་འཇོགས་གནང་ཚུལ་གསུང་འདུག་པས། སྐབས་དེ་དུས་གར་འཆམས་ཀྱི་སྲོལ་ཚུགས་ཟིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་། དེ་མིན་གདན་ས་འདིའི་མཁན་རབས་རིམ་བྱོན་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། འཆད་ཉན་གྱི་ཡིག་ཆ། སྒྲིག་སྲོལ། མཆོད་གཞིས་ཇི་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་མཁས་དབང་ཇོང་རྩེ་བྱམས་པ་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པའི《བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༧༣༠ཡོད་པ་དེ་དང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི《གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དཀར་ཆག》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༦༩ཡོད་པ་དེ་དང་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་བསྒྲིགས་པའི《བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་སྔོན་བྱུང་གསལ་བའི་ཉི་མ》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༦༨ཡོད་པ་བཅས་ལ་གཟིགས།

བཀྲབ་སྲེར། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་སྐབས་དོ་བདག་ཕན་ཚུན་སུ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ཐད་སྐབས་རེ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཏམ་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཁ་བཤད་མཁས་མིན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་འབྲེལ་བདེན་པ་ཡོད་མཁན་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་ཁང་ནས་དོ་བདག་སོ་སོས་རྩམ་བསྐོལ་བའི་ལྷགས་སླང་གི་ནང་ནས་རྡེའུ་དཀར་ལག་པས་འདེམས་ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་ཅིང་། འདེམས་བླངས་ཟིན་པའི་རྡེའུ་དེ་བླུགས་སའི་སྲེར་མ་ལ་བཀྲབ་སྲེར་ཟེར་བ་སྟེ་བཀྲབ་ནི་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

བཀྲབ་སླང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩམ་བསྐོལ་སའི་ལྷགས་ཀྱི་སླང་ལ་ཟེར།

བཀྲབས་པ། མང་པོའི་ནང་ནས་བདམས་པའི་མཆོག་དང་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །

བཀྲལ་བཏགས། རི་མོ་འགྲོ་སའི་གཞི་དང་རི་མོ་ཁ་ཕྲལ་ནས་ཐགས་སུ་བཏགས་པའི་གོས་ཆེན་ཞིག་སྟེ། མིང་གཞན་མཁའ་འགྲོ་བཀྲལ་བཏགས་ཀྱང་ཟེར།

བཀྲས་བཏགས། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་མོ་ཡོད་པའི་ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེའི་བསྡུས་མིང་།

བཀྲི་བཀྲི་སྒོ། ཁྲིད་ཁྲིད་ནས་ཞེས་པའི་དོན། (ཙ)

བཀྲི་བ། དྲང་བ་དང་། ཁྲིད་པ་དང་འཁྱུག་པ་ལའང་འཇུག

བཀྲིས་ཤོག ཁྲིད་དེ་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

བཀྲུ་དག་གི་ཡོ་གལ་བྱེད། ཁ་མཆུ་རྒྱག་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ནག་ཉེས་སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་རེས་ཀྱི་དོན་ཚན་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྤྲོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ཏེ་མགོ་བཀྲུས་ནས་གདོང་དག་པ་ལྟ་བུ་དྲང་པོའི་ཡོ་བསྲང་བྱ་དགོས་པའི་དོན།

བཀྲུ་སྨན། བཤལ་སྨན།

བཀྲེས་པ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁམས་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟོ་བའི་ནང་གི་ཟས་རྣམས་ཟད་དེ་ཟོ་བ་ཁ་འབྱར་བའི་རིག་བྱ་ཞིག

ཀྲ། ཆུ་འགྲོའི་ཡུར་བ་དང་དེག་སར་འགྱེལ་ཏེ་འཕར་བའི་དོན།

ཀྲ་ལག་འཁྱུར། ཞྭ་ཡོག་པ། (ཙ)

ཀྲང་། སྐབས་འདིར་ཀྲང་འདོན་གྱི་ཀྲང་ལ་གོ་དགོས། ཀྲང་འདོན་ནི་ཁྲལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཞིག མི་ཚང་གཉིས་ལ་ཀྲང་གཅིག ཀྲང་གཉིས་ལ་འདོན་གཅིག འདོན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྟ་མགོ་གཅིག རྟ་མགོ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་སྐོར་གཅིག བརྒྱ་སྐོར་བཅུ་ལ་སྟོང་སྐོར་གཅིག སྟོང་སྐོར་བཅུ་ལ་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་ཅེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཀྲང་འདོན་རྩི་ལུགས་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་གི་ཁ་གྲངས་བརྩིས་སྟོལ་ཞིག་སྟེ། མི་སེར་དུད་ཚང་གཉིས་ལ་ཀྲང་གཅིག་ཟེར། མི་སེར་ཀྲང་རེ་སྟེ་དུད་ཚང་གཉིས་ལ་ཁྲལ་རྟེན་ས་ཞིང་ཞིས་པ་སོན་འགྲོ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་འགྲོ་བའི་ས་ཞིང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་མི་སེར་ཡུལ་སྒྱུལ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག

ཀྲང་སླ། ཕར་ཚུར་ལས་དོན་ཆེད་དུ་གོམ་པ་སྤོས་ནས་སོང་བའི་ལྷམ་གྱི་རྫོག་པ་ཟད་གྲོན་སོང་བའི་གླ་ཐོབ་ལ་ཟེར།

ཀྲང་གླིང་། དཔའ་བོ་དམག་ཐོག་ཏུ་ཤི་བའམ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཙང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་ཀྲང་རུས་ལས་བཟོས་པའི་གླིང་བུ་སྟེ། ཀྲང་གླིང་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མི་བསད་ནས་བཟོས་པའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་འདྲ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད།

ཀྲང་མགྱོགས། རྫས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་ལ་ཀྲང་མགྱོགས་ཀྱི་སྔགས་ཏེ་བསྒྲུབས་པའི་རྫས་སྨན་དེ་ཀྲང་མཐིལ་དུ་བྱུགས་ནས་ཉི་མ་གཅིག་གི་ལམ་ཐག་ཞག་བདུན་ལ་སླེབས་ཐུབ་པ་སོགས《ཕོ་ཆེན་པེ་རོ་ཙཱ་ནའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ་ཞིང་། ཀྲང་མགྱོགས་ཀྱི་རྫས་སྦྱོར་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སྐོར་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་། དེང་དུས་དགོས་མཁོ་མེད་སྤྱབས་མ་བྲིས་སོ། །

ཀྲང་མགྱོགས་གྲལ། ཀྲང་པ་སུ་མགྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲལ་འགོར་སླེབས་ཐབས་བྱེད་པ།

ཀྲང་མགྱོགས་པ་བཏང་། ཀྲང་མགྱོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕོ་ཉ་བ་ཡི་གེ་དང་ལན་སྐྱེལ་དུ་བཏང་བ།

ཀྲང་མགྱོགས་རྫས། རྒྱ་གར་དང་བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་རྫས་སྦྱོར་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་སྔགས་བཏབ་ཏེ་ཀྲང་མཐིལ་དང་ལྷམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱུགས་ན་བྱ་ལྟག་ཟིན་ལ་འཛུམ་པ། བྱ་གོ་བོ་རི་རྩིབས་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་མགྱོགས་ཚད་ཡོང་ཐུབ་ཚུལ《རྫས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས》ཀྱི་ཉམས་ཡིག་ལས་བཤད་ཡོད།

ཀྲང་འགྲོ་ལག་འཇོན། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་སྟེ། ཀྲང་འགྲོ་ཞེས་པ་ནི་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་དང་། དམག་གྲོན། དཔོན་རིགས་དང་དམག་མི་སོགས་གཞུང་དོན་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་སྐབས་ཚ་ཕོགས་དང་ཞག་ས་གང་འཁེལ་གྱི་སྡོད་གནས་སྒྲིག་ཆ་དང་། རྟ་གཡོག་ཐབ་གཡོག་བཅས་གཏོང་དགོས་པ་དེར་ཟེར། ལག་འདོན་ནི་དངུལ་དང་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་འཇལ་དགོས་པའི་ཁྲལ་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པའི་མི་སེར་དུད་ཚང་གཉིས་ལ་ཀྲང་རེ་དང་། ཀྲང་གཉིས་ལ་འདོན་རེ་བརྩིས། དེ་ཚོ་ཚང་མར་ས་ཞིང་ཆེ་ཆུང་དང་། ཁྲལ་ཆེ་ཆུང་མང་ཉུང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ལྷ་ས་དང་ཐག་ཉེ་ཞིང་གཞུང་ལམ་འཁེལ་བའི་ས་ཆ་ཁྲལ་མང་གྲོས་གྲས་ཡིན་པའི་ཆུ་ཤུལ་ལྷ་བུར་མཚོན་ན་མི་སེར་ཀྲང་རེ་ལ་ཁྲལ་རྟེན་ས་ཞིང་ཟེར་བ་སོན་འགྲོ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་འགྲོ་བ་ཡོད། དེ་ལ་འབྲི་བའི་ཀྲང་འགྲོའི་ཁྲལ་རིགས་ནི་མི་སེར་ཀྲང་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྟ་ཞུལ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་དང་ཁལ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར། གཟན་པ་འདེགས་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར། ཤིང་འདེགས་ཁལ་བདུན་ཅུ་སྐོར། སྔོ་ང་བརྒྱ་སྐོར། སྤུམ་ཛ་དཀར་ཉི་ཤུ་སྐོར། བོད་དངུལ་སྲང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར། གཞུང་འབྲུ་ཁལ་ཉི་ཤུ(རྒྱ་མ༥༠༨)སྐོར། གྲུས་ཆག་སྲན་མ་ཁལ་བཅུ་གཅིག(རྒྱ་མ༣༠༨)བཅས་སྤྲུབ་དགོས། ལག་འདོན་གྱི······

ཁྲོལ་ལོ། མི་སེར་ཁང་རེ་ནས་རྒྱ་ཤིང་བཛོད་གསུམ་ཟེར་བ་རྒྱ་གསོས་བོད་དངུལ་སྲང་མེད་ཞོ་དྲུག་སྐར་ཕྱེད་བརྒྱད། ཤིང་དངུལ་སྲང་དོ་ཞོ་གསུམ། སྨན་བཛོད་སྒོ་ཞིབ་ཁལ་བཅུ་གཅིག་དང་བྲེ་བཅུ་བཞི་ཕུལ་དོ། །ཞོལ་ལས་ཁུངས་སུ་གཞུང་རྒྱུགས་མི་སེར་ཁང་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཡོད་པ་ནས་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་སུ་ལྷུགས་སྒོ་ཟེར་བ་སྒོ་སྲུས་གཙང་ཞོལ་འབོའི་ཁལ་ཆིག་སྟོང་འབུལ་དགོས་པ་དེར་འབོ་ཁྲད་ཁལ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་འགྲོ་བས་ཁྲིན་བསྡོམས་སྒོ་ཁལ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་འགྲོ་བ་དང་། སྟོང་ཁྲལ་གཞུང་རྒྱུགས་མི་སེར་ཁང་རེ་ནས་སྟོང་རྫོག་ཉི་ཤུ། ལྕགས་རྫོ་ནག་པོ་དོ་པོ་སྣོད་པད་རང་འཁྱིགས་རེ། བླ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་སུ་བཞེས་ཆག་ཟེར་བ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་པའི་རྒྱུར་འབྲུ་བུན་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིད་འབབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དང་། དམག་ཐོགས་བུན་འབྲུ། ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་ལ། ཤུག་པ། དམར་རྩི། རྩ་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཁྲལ། སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཤིང་དང་། གཞུང་ཁང་ཨར་པོའི་ཤིང་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ་སྐྱི་ཞིང་སྣ་མང་བ་ཡོད།

ཁང་འགྲོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་ཁག་གཉིས། སྔར་བོད་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་མངའ་བདག་གིས་ཞིང་པ་བྲན་གཡོག་ལ་འགེལ་བའི་ཁྲལ་ཁག་གཉིས། ཁང་འགྲོ་ནི་མི་ཕྱུགས་དངོས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཁྲལ་དང་ལག་འདོན་ནི་དངུལ་དངོས་འཇལ་བའི་ཁྲལ་ལོ། །

ཁང་ཆེན། ཁྲལ་རྟེན་ས་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་ལ་ཟེར།

ཁང་འཆལ་བ། ཁང་པ་བཤལ་བ། འདྲུད་པ། (ཚ)

ཁང་རྫེས་ལག་བསྲུབ། ཁང་པས་ཁང་རྫེས་བཞག་པ་ལག་པས་བསྲུབ་པའི་དཔེ། དོན་དུ་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་དེ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ངན་པ་བྱས་ཏེ་མེད་པར་བཟོས་པ་ལ་འཇུག

ཁང་གཉིས། ཁང་པ་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་ཐུབ་པས་ན་མིའི་མིང་ལ་ཁང་གཉིས་པ་ཟེར།

ཁང་གཉིས་གཙོ་བོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུང་ཚུལ་ལ། ཁང་གཉིས་པ་ཞེས་ཁང་པ་གཉིས་ས་སྟེང་དུ་བཙུགས་ཏེ་གེར་རེར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ནི་མི་ཡིན་པས་མི་ལ་ཁང་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཁང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་མིའི་གཙོ་བོའམ་མིའི་མཆོག་ཅེས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པས་མིའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད།

ཁང་ཐང་རྒྱབ་ཁྲར། འོག་ཏུ་བཞོན་པ་མེད་པར་ཁང་ཐང་དང་། རྒྱབ་ཏུ་ཁུར་པོ་ཁྱེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བསྡུས་ཚིག

ཁང་དྲུག ཁང་དྲུག་ཞེས་པ་མེ་ཏོག་ལ་འཁོར་བའི་སྦྲང་མ་ལ་ཁང་པ་དྲུག་ཡོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་། སྦྲང་བུ་དེ་ལ་མིང་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

ཁང་འདྲེན་པ། ཁང་པ་ནས་མར་འཐེན་པའམ་ལ་རྒྱར་གནོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ངན་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟང་པོའི་ཁང་འདྲེན་མ་བྱེད།

ཁང་པ་གཅིག་གིས་འགྲེང་། སྔོན་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་ཁང་པ་ཡ་གཅིག་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ལྷ་ལ་བསྐོར་བ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁང་པ་གཅིག་ཉམས་གསུམ་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་ཚུལ་རིམ་པ་བཞི(༡. རྫོགས་ལྡན། ༢. གསུམ་ལྡན། ༣. གཉིས་ལྡན། ༤. རྩོད་ལྡན) གསུངས་པའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན་ཞེས་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་གནས་པའི་མི་རྣམས་རྩ་བ་བཞི(༡. མི་ཚངས་སྤྱོད། ༢. མ་བྱིན་ལེན། ༣. སྲོག་གཅོད། ༤. རྫུན་སྨྲ་བ) སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉོན་ནས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དེར་ཟེར།

ཁང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཞི། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཁང་པ་བཞི་ཀའི་ནང་གི་ཁང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི། དང་པོའི་ཐོག

མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཞིའོ། །

ཀྲང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཚིག་ཀྲང་བཞི་ཀའི་ནང་གི་ཚིག་ཀྲང་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ནི།

༡. དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་།

༢. དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༣. དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༤ གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༥. གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༦. གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅས་དྲུག་གོ །

ཀྲང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཞི། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཚིག་ཀྲང་བཞི་ཀའི་ནང་གི་ཚིག་ཀྲང་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི། ཀྲང་པ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ཀྲང་པ་དང་པོའི་གཉིས་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཀྲང་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཀྲང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅས་སོ། །

ཀྲང་མིག་པ། རྒྱ་གར་གྱི་ཨུ་སྐྱེགས་པའི་ནང་གསེས་དབང་ཕྱུག་པའི་སྟོན་པ་གསུམ(༡. ལྷ་དབང་ཕྱུག ༢. དྲང་སྲོང་ཀྲང་མིག་པ། ༣. དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་བཅས)གྱི་གྲས་ཤིག་སྟེ། དྲང་སྲོང་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ལྷ་མོ་ཨུ་མའི་སྒྲུང་མ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་ཆགས་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་འཕྲུལ་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་དེས་རང་གི་ཀྲང་པར་མིག་ཕབ་ཏེ་བཏུལ་ཞུགས་སྲུང་བ་དེར་ལྷ་དབང་ཕྱུག་མཉེས་ནས་གཞུང་རྩོམ་པར་དབང་བསྐུར་བས་ཀྲང་མིག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན།

ཀྲང་བརྩུགས་ཕྱུག རྫི་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་འབྲུང་ས་ཡུལ་སྐྱ་ཛ་རྩ་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་རྒྱབ་རིའི་ལྗིབས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅིག་གི་མིང་།

ཀྲང་གཟུག་མཚལ་ཞིང་ན་བ། ཀྲང་པ་དམར་ཞིང་ཟུག་གཟེར་དུ་ན་བ། (ཅ)

ཀྲང་ལག་འཆོར་བར་བྱེད་པའི་དབྱུག་པ། འདི་ཡང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ། ཤིང་གཉིས་རྩེ་མོ་སྦྲུགས་གཅིག་བསྒམས་ཤིང་སྦྲུགས་གཅིག་མ་བསྒམས་པར་དེ་ལ་ལག་པ་འཛུས་ནས་ཀྲང་ལག་སོགས་འཆོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད།

ཀྲང་སྨ། ཐོག་གི་ཀྲང་པ།

ཀྲན་ནད་དྲུག ལྟེ་ཆུང་བབས་པ། ཀན་འབྲུམ། ཆུ་སུར། ཉུས་སྨལ། ཀན་སྨིན། ལྟེ་འདྲོ། །

ཀྲུ་ཐབས་སུ་འཛོམས་པ། མགོ་བསྐོར་བཏང་སྟེ་ཤོག་ཏུ་བསད་པ།

ཀྲུ་ཐབས་སུ་དཔུང་མངགས་ཏེ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། གསང་བའི་སྒོ་ནས་དམག་དཔུང་བཏང་སྟེ་བསད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། «མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད»༡༩༨༡ལོའི་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༥༥ཐོག་སྐྱ་ཐབས་སུ་དཔུང་མངགས་ཏེ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས་ཞེས་པ་དེ་ཧྭན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ལ་གསང་དམག་བཏང་སྟེ་བསད་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས།

ཀྲུ་ཐབས་སུ་ཚར་བཅད་པ། མགོ་བསྐོར་བསླུ་བྲིད་བྱས་ཏེ་ཤོག་གསོད་གཏོང་བ།

ཀྲུན་མ་རྒྱང་བརྡབ། ཀྲུན་མ་ཐྲོས་ཤོར་སོང་བ་རྒྱང་མདའ་དང་རྒྱང་རྡོ་བརྒྱབ་ནས་བསད་པ་ལ་ཟེར།

ཀྲུན་མ་གཅིག་ཟིན་བརྒྱ། ཉེས་ཅན་མི་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དེ་ཉེས་ཅན་བརྒྱ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ། ཀྲུན་མ་འབབ་ཤེས་བུ་ལས་ལྷག ཀྲུན་མས་རང་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱས་ན་ཉེས་ཆད་ཕྲན་ཙམ་ལས་མི་གཏོང་བ།

ཀུན་མ་འོས་འཛུགས། ཀུན་རྫས་བདག་པོས་མི་གཞན་ལ་ཀུན་ཁག་འཛུགས་པ།

ཀུན་མ་ཤགས་ཆེ་བ། ཁྲིམས་སར་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཁག་ཐེག་དཔང་པོ་དགོས་ན། དཔང་པོས་མི་ངན་ཁ་ཟལ་བདེ་བའི་རིགས་ཀྱི་དཔང་པོ་བྱེད་མི་ཉན་པ་དང་། གལ་ཏེ་མི་དེ་རིགས་ཀྱི་དཔང་པོ་བྱས་ན་ངོ་བདག་དང་དཔང་པོ་གཉིས་ཀར་ཉེས་ཁྲིམས་ཐོག་ཏེ། དཔང་པོ་བྱེད་མཁན་རང་ཉིད་ལ་ངན་འབྲས་ཡོང་བའི་དོན།

ཀུན་ཤ་ཁྲིས་ཁྲེར། ཀུན་མས་ནོར་རྫས་ཁྲེར་བ་མི་གཞན་གྱིས་ཐོགས་ནས་ནོར་བདག་ལ་སྤྲོད་ན་དེའི་ཕྱེད་ཀ་ནོར་རྫས་བདག་པོར་སྤྲོད་མཁན་དེ་ལ་བརྟན་པར་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཁྲིམས་ཡོད།

ཀེ་ཚང་། བྲག་རི་གཡང་གཟར་ཅན་གྱི་ལྡེབས་སུ་ཡོད་པའི་བྲག་ཤུག་གི་མིང་།

ཀེད་ཀྲག བར་མཚམས་ཆད་པ་དང་བར་ཆད་བྱུང་བ་གཉིས་ཀར་གོ་ཚོག

ཀྲ། ཐེམ་དུད། རྟ་བཞོན་པའི་མི། (ཙ)

ཀྲ་ཞིང་། སྐུ་ཞིང་། གསར་སྤྲོལ་ས་ཞིང་། (ཙ)

ཀྲུང་ཐང་སྒང་། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་འབྲས་སྤུངས་ངོས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ་སྔར་དེའི་རྒྱུད་ནགས་ཚལ་ཡོད་ཚུལ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསུངས་པ། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀྲུང་ཐང་སྒང་ཟེར། དེང་སང་ནི་ལྷ་ས་དང་འབྲས་སྤུངས་བར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་གཡས་གཡོན་རྣམས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན།

ཀྲུང་ཐང་སྒང་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་། ལྷ་སའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཀྲུང་ཐང་སྒང་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་（ཁ་ཆེ་ཆོས་ཀྲུང་མདའ་སྒང་ཟེར）ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ཁ་ཤེ་མིར་ནས་ཡིན་པའི་ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ་སྤྱི་ཡར་ཀོབ་ཅེས་པ་ལྷ་སར་འཁོར་ནས་ཉིན་ལྟར་ཉིན་དགུང་ཉང་བྲན་མདོའི་ཉེ་འདབས་རི་ལྗིབས་བྲག་རྫ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཕྱག་འཚལ་བརྒྱབ་པར་འགྲོ་བ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་གཟིགས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་དང་། དུར་ས་ཡོད་སའི་གླིང་ག་དེ་གནང་སྐབས་ས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མདའ་ཀྲུང་མ་བརྒྱབ་སྟེ་གང་དུ་འབབ་ས་དེ་མཚམས་སུ་བཟུང་ནས་ཀྲུང་མདའ་སྒང་ཞེས་བརྗོད། ལ་མའི་ལྕགས་རི་བསྐོངས་པའི་ནང་ཤིང་སྡོང་མེ་ཏོག་སོགས་འདེབས་འཛུགས་བྱས་པར་ལྷ་ས་བ་ཚོས་ཁ་ཆེ་གླིང་ག་ཞེས་འབོད། གླིང་ག་དེའི་ནང་མདའ་ཀྲུང་མ་འཁེན་ས་དེར་སྒོ་ཆེན་ཞིག་དང་། དེའི་ནུབ་ངོས་སུ་སྤྱི་ཡར་ཀོབ་ཀྱི་བང་སོ། ཕྱག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ཕྱག་ཁང་དེར་ཕྱག་འཚལ་རྒྱག་མཁན་ཁ་ཆེའི་ཆོས་དད་པ་ཚོའི་དུར་ས་སོགས་ཡོད། སྐྱུང་གནས་དང་། གོར་བན་དུས་ཆེན་སོགས་སུ་དེ་གར་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ལ་ཉང་བྲན་མདོའི་ལྷ་ཁང་གི་རི་ལྗིབས་བྲག་རྫ་དེར་ཡང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་དད་པ་ཆོས་གནས་མཇལ་ཞུ་གི་ཡོད།

ཀྲུང་ཐན་ནམ་མཁའ་རྫོང་། མངའ་རིས་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་གི་གྲོ་ཐང་ཟེར་བའི་ལུང་པའི་རྒྱབ་རིའི་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅིག་གི་མིང་།

ཀྲུང་བུ་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་། 《རྟ་བཞེད》ནང་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཕྱཀྲུའི་འདས་ལོ་༧༣༠༨ས་ཕག(༧༥༡)ལོར་མལ་གྲོ་ཟུར་ཕུད་ཀྲུང་བུ་ཚལ(བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)གྱི་ཕོ་བྲང་མདུན་དུ་ཆོས་དང་བོན་གཉིས་རྩོད་གླེང་བྱས་སྐབས་བོན་རྣམས་ཕམ། རྒྱལ་པོས་བོན་པོ་རྣམས་སྟོད་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ཞིང་། བོན་པོའི་ཆོས་དཔེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུས་ནས་ཁག་གཅིག་ཆུ་ལ་གཡུགས། ཁག་གཅིག་བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་གཅིག་བཞེངས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མནན། མི་གསོན་པོ་དང་གཤིན་པོའི་རིམ་གྲོར་སེམས་ཅན་གསོད་པའི་དམར་མཆོད་འབུལ་མི་ཆོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་གཏོགས་བོན་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅད་ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སངས་རྒྱས······

ཆོས་ལུགས་དང་བོན་ཆོས་གཉིས་རྩོད་པ་བྱས་ནས་བོན་ཕམ་པར་བྱས་པའི་ས་གནས་མལ་གྲོ་རྐྱང་བུ་ཚལ་ཞེས་པ་དེ་གཟི་སྨུག་ནང་ཡིན་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཡོད་སྐད།

རྐྱང(རྐྱང)བུའི་ལྷ་ཁང་། 《མྱང་ཆོས་འབྱུང》དུ་ལྷ་ཁང་འདི་སྐར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཏབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་རྐྱང་རོ་དང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ན་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་རྐྱང་བུ་ཆོས་བློ་ཞུ་བ་རྐྱང་རོའི་སྤེལ་དམར་དུ་འབྱོངས་པ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པར་མཛད་ཚུལ་གསལ།

རྐྱང་མོ་ཁ་བ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་དང་པོར་ཆེ་བ་ན་རྐྱང་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཐོག་མར་བདེ་བ་ཅན(སྐྱེ་ཐང་རྣ་བ་སྟོད)གྱི་དགེ་བཤེས་ཡིན་པ་ལ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གནམ་གྱི་འབྲུག་དགོན་པར(ལྷ་སའི་སྐྱེ་ཐང་ནས་ཉིན་ཕྱེད་སོང་བའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ལུང་པའི་ཕུར་ཡོད)བཞུགས་སྐབས་མཇལ་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་སློབ་མར་གྱུར། བུར་ཞེས་པའི་ས་ཆར་རྐྱང་མོ་ཁ་སྒྲུབ་སྡེ་བཏབ་པར་མཛད།

རྐྱལ་ཀ ཀྱལ་ཀ ཀུ་རེའམ་ཅེད་མོ། (ཙ)

རྐྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆེན་ཆོད་པ། ཕོ་རྩལ་སྣ་དགུའི་གྲས་ཆུ་རྐྱལ་གྱི་རྩལ་ཏེ། ཆུ་རྐྱལ་གྱི་སྦྱུ་རྩལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་ཆེན་བདེ་བླག་ཏུ་གཅོད་ནུས་པ།

རྐྱལ་འགྲན་པ། ཆུ་རྐྱལ་གྱི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་པ།

རྐྱེད་པ། སྐེད་པ། (ཙ)

རྐྱེན། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཐོག་བཤད་པའི་རྐྱེན་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་བཤད་པའི་རྐྱེན་བཅས་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ནང་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྐྱེན་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་དགོས་པ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་དགོས་པ་དཔེར་ན། ས་ཞིང་དང་། ཆུ་ལུད། དྲོད་གཤེར་སོགས་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་དེས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རང་བཞིན་དང་། རྐྱེན། རྣམ་འགྱུར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྐྱེན་ཏེ། སྒྲའི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིངས་དང་མིང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཕྱིངས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ། ཕྱིངས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། ཕྱིངས་ཕྱིངས་སུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ། མིང་མིང་དུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་ཕྱིངས་སུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་བདུན་ཡོད། ཞིབ་པར་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ།

རྐྱེན་ངན་སློ་རྗེག རྐྱེན་ངན་སློ་བུར་བྱུང་བའི་དོན། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དག་ཡིག་ནང་སློ་རྗེག་གི་གོ་དོན་འདོགས་པའམ་སྐྲག་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསལ་ཡང་། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གི་དག་ཡིག་ནང་སློ་རྗེག་ཅེས་པ་སློ་བུར་གྱི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཁུངས་དག་པར་སེམས།

རྐྱེན་ཆགས་བྱུང་བ། བསམ་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་རྐྱེན་ངན་པ་དང་ཆགས་སྒོ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིས་རྒྱག་འདྲེ་བྱུང་བའི་བར་དུ་མི་གཞན་གྱིས་བར་འདུམ་བྱེད་སྐབས་བར་མི་བྱེད་མཁན་ལ་སྤྲུག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ལྟ་བུ།

རྐྱེན་གཉིས། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཐོག་རྐྱེན་གཉིས་དང་། རྐྱེན་གསུམ། རྐྱེན་བཞི་བཅས་ངོས་འཛིན་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྐྱེན་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་ལ་ཟེར། རྒྱུ་རྐྱེན་ཞེས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱུ་ཟེར་བ

དེ་ཡིན་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་མཉམ་དུ་འཛོམས་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཏེ་ས་ཞིང་དང་། ཆུ་ལུད། དྲོད་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྐྱེན་དང་འདུ་བ་ཚོགས་སྐྱེ་འབྱུང་བ། འདི་ནི་སྒྲ་སྒྱུར་བམ་གཉིས་སོགས་བཀས་བཅད་མ་མཛད་གོང་དུ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ལ། རྐྱེན་དང་འདུ་བ་ཚོགས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཞེས་བསྒྱུར་སྲོལ་འདུག་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་གཙིགས་ཡི་གེ་འདིའི་ནང་དུ་ཡང་རྐྱེན་དང་འདུ་བ་ཚོགས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་འཁོད་ཡོད། དེའི་འགྲེལ་བཤད་གཤམ་གསལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཐད་ལ་གཟིགས།

རྐྱེན་དྲུག རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཁྲིམས་དང་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་ནང་གསེས་རྐྱེན་དྲུག་ཅེས་པ་ཐོབ་ཐང་དྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ། ༡. དཔའ་བོའི་རྐྱེན་དུ་གུང་དང་སྟག་གི་སློག་པ། ༢. སྣར་མའི་རྐྱེན་དུ་ཕའི་ཞྭ། ༣. ཡ་རབས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་ལྷ་ཆོས། ༤. མཛངས་པའི་རྐྱེན་དུ་ཡིག་ཚངས། ༥. གཡུང་པོའི་རྐྱེན་དུ་ཐགས་དང་བོན། ༦. ངན་པའི་རྐྱེན་དུ་རྐུན་མ་བཅས་གཏན་འཁེལ་མཛད་ཚུལ《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༡པར་གསལ།

རྐྱེན་ནད་མི་ཐེག་པ། བཙན་ཤེད་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་བརྡུང་གཏོང་བ། དམར་གསོད་གཏོང་བ་སོགས་བཟོད་མ་ཐུབ་པའི་སྡུག་སྦྱོང་མྱོང་མི་ཐུབ་པ།

རྐྱེན་ཕྲ་མོས་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སད་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་མི་འགའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ཟབ་པར་ཐོས་ཀྱང་ལག་ལེན་ཐོག་འཁྱོལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་ཆུང་དུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་ཏེ་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེས་ཐུབ་པ་ཡོང་བ་ནི་དེ་སྔོན་རང་སེམས་ཐོག་བཞག་པའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སྐྱོབས་ཆེ་རུ་སོང་བའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་ཞེས་གསལ།

རྐྱེན་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྐྱེན་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། བདག་པོའི་རྐྱེན་བཅས་ཡིན། གཅིག རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྔ། ༡. ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ། ༢. སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། ༣. མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ༤ ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། ༥. རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ)ལ་ཟེར། གཉིས། དམིགས་རྐྱེན་ནི། རང་འཛིན་ཤེས་པ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ནི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལས་ཤེས་པ་གཞན་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཅིག་སྟེ་དེ་ལ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། བཞི། བདག་རྐྱེན་ནི་ཤེས་པ་དེས་རང་གི་ཡུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དེས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། འདིར་གོ་དོན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཆ་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས(འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སློབ་མ)ཀྱིས་མཛད་པའི《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན》དེབ་གཟུགས་ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༣ནས༢༡༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

རྐྱེན་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་ལ་མ་བཟོད་པ། སྙིགས་དུས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀོན་པ་མཐོང་བ་བཅས་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་རྐྱེན་རིས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་མི་སྣའི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ལ་གོ་དགོས་སོ། ། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྲེ་དཀར་ཆུང་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་ཡིག་ཕྲེང༤༨པ་ནས༥༡པ་ལས་ཡབ་སྲས་དཔོན་སློབ་གང

གི་རིང་ལ་ཡང་ཅུང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྐྱེན་བཅད་པའི་རྣམས་ཀུང་མ་དམའ་བས་མ་ཞིག་པའི་ཆོས་སུ་ལྷ་རིས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཡིག་གི་མགོ་ནག(དག)ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཚིས་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། མཚུར་ཕུ་དགོན་པའི་ནང་གི་རྗོ་རིང་ཡི་གེའི་ཡིག་ཕྲེང༡༥པ་ནས༢༢པ་ལས་སྐྱོད་ཕྱུངས་ཀྱི་ལྷུང་བུར། གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས། དགེ་སློང་བཞི་གནས་པར་སྦྱར་ནས། རྐྱེན་གྱི་ཐབ་དང་ཞིང་འབྲོག་དང་། ལྷ་ཆ་དང་། ནོར་རྫས་དང་། རྐང་འགྲོས། ལས་སྩོགས་པ། ཚང་བར་བཅད་དེ། བཙན་པོ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་ཡོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ཡིག་ཕྲེང༣༢པ་ནས༤༢པ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་རྐྱེན་རིས་བསྔོ་ཞིང་སྤྱད་པ་ཡང་། ཞང་ཀ་སྟོས། ཛེ་ལྷར་བྱས་ཤིང་། བསྔོས་པ་བཞིན་བརྟན་པར། བཀའ་གནང་ངོ་། ནམ་ཞིག་ན། ཞང་ཀ་སྟོ་ལ། བུ་ཚ་རྒྱུད་ཡོང་། སྨྱོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཁོལ་ཡུལ་ལས་སྩོགས་པ་དབབ་ངོ་ཅོག་བླར་ཡང་མི་བཞེས། ཀུང་ཀྱི་སྐྱིན་པར། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རྐྱེན། དུ་བསྔན་པར། བཀའ་གནང་ངོ་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྐྱེན་བཅད་པའི་དཀར་ཆག་དང་། བསྔོས་ཡིག་བླ་དཔེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདུན་སར་བཞག་ཞེས་གསལ།

རྐྱེན་བཟློག ཞབས་བརྟན་དང་། རིམ་འགྲོ། སྐུ་རིམ་ཟེར་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

རྐྱེན་རིས་བཅད། མཐུན་རྐྱེན་དང་ལྷ་རིས་གཏན་འཁེལ་བཟོས་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བར་དགོས་པའི་ས་ཞིང་དང་། ནོར་ཕྱུགས། ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་གཞན་དག་བཅས་མཐུན་རྐྱེན། ས་ཞིང་དང་། ནོར་ཕྱུགས་བདག་གཉེར་གསོ་ཚགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཐབ་གཡོག་རྣམས་ནི་ལྷ་རིས་སམ་ལྷ་འབངས་ཡིན།

རྐྱེན་རིས་བཟང་པོ་བྱིན་པའི་ཡི་གེ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཆོས་བློན་ཉང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོར་གནང་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་ཁག་གཉིས་འབྲི་གུང་ཞྭ་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆུ་དར་ལ་བྲིས་པ་ཞིག་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་མྱོང་ཚུལ《དེབ་སྔོན》ལྷུགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༣༦ནང་འཁོད་འདུག

རྐྱེན་ལམ་དུ་བཏང་། རྐྱེན་ངན་པའི་འོག་ཕྱོག་སྐྱོན་བཏང་ཐབས་བྱས་པ།

རྐྱེན་གསུམ། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། དང་པོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཐོག་བཤད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ནི། ༡. དམིགས་རྐྱེན། ༢. དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། ༣. བདག་རྐྱེན་བཅས་གོང་དུ་རྐྱེན་བཞི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་སོང་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་བཤད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་སྟེ། ༡. བཅུད་ཀྱི་གསོས་ནི་མར། ༢. སྟོབས་ཀྱི་གསོས་ནི་ག་བུར། ༣. བཀྲག་མདངས་ཀྱི་གསོས་ནི་སྤྲང་རྩི་ཡིན་པར་བཤད།

རྐྱང་གདན། གོས་ཆེན་དང་སྣམ་བུ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་གདན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་ནས་ལྔ་བཅུའི་བར་ཤོང་བ་ཡོད།

ལྐུགས་པས་སྦྱང་བརྗེ། སྔར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ཁ་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་མི་ཤེས་པ་ལ་ལྐུགས་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་རེ་བསམ་གཞིག་ཐོང་མི་ཤེས་པ་ལའང་ལྐུགས་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པས། སྐབས་འདིར(མཆན། 《རྗེ་རིང་པ་རྟེ་ཏའི་རྣམ་ཐར》༡༩༨༤ལོའི་སི་ཁྲོན་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༢༥པ)ནི་རང་གཞན་ལ་ཁེ་ཕྱུང་གང་ཡོང་གི་བསམ་བློ་གཟབ་ནན་མ་བཏང་བར་གང་བསམ་ཁ་ནས་ཤོད་པའི་མི་དེ་རིགས་ལ་ཟེར།

ལྐོག་གྱུར། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ

རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྐོག་གྱུར་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སྤྱིར་མི་འགལ་བར་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྐོག་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། ལུགས་འདི་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་འགལ་བ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཡང་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །

ལྐོག་གྱུར་གསུམ། དངོས་པོ་རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་རྣམས་སོ། །

ལྐོག་ཆོས། སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་ཁོང་ཤས་ལ་གསང་བའི་སྒོ་ནས་གནང་རྒྱུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྟེ་སློབ་མ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་གསུང་སྤྱོལ་མེད་པ་དེ་ལ་ལྐོག་ཆོས་ཟེར།

ལྐོག་ཕྲང་། ཐང་ཀོང་པོ་ཞོ་ཁ་རྫོང་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་ཞིག་གི་མིང་ལ་གོ །

ལྐོག་སླངས་གཏོང་བ། དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཐོག་མར་ངོ་བདག་ཕན་ཚུན་གདོང་བཤེར་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་ལྐོག་ཏུ་ཞུ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཞུ་དོན་ཕྱོགས་འགལ་ཆེ་བའི་རིགས་ཐོན་ན་ངོ་བདག་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་ཁྲིམས་སར་ངོ་འཛོད་ཐོག ཕན་ཚུན་ཤོད་རེས་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ངོ་བདག་གཉིས་ཀོ་གནས་མཐོ་དམན་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ན་གདོང་བཤེར་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། འདྲ་མཉམ་མིན་ན་གདོང་བཤེར་བྱེད་དུ་འཇུག་སྲོལ་མེད་ཚུལ་གསལ།

ལྐོག་བལ། ལྐོག་འཕྱང་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། མགྲིན་པའི་འོག་གི་པགས་པ་ཕྱར་དུ་འཕྱང་བའི་མིང་ཡིན།

སྐ་ཅིག སྐད་ཅིག (ཙ)

སྐ་ཅོག་གཉིས། སྐ་དང་ཅོག་ཅེས་པའི་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ཅོག་ལོ་ཙཱ་བ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་ལ་ཟེར།

སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། འདི་ལ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་གོང་འོག་ཚང་མར་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཞེས་ཀ་སྡེའི་དང་པོ་རང་བྲིས་གནང་མཛད་འདུག་ཀྱང་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ་བོད་ཡིག་གི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ཀ་ས་མགོ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡོད། དེ་ནི་འཕན་པོར་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོ་སྐ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིན། སྐ་ནི་ལོ་ཆེན་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ཅོག་ནི་ལོ་ཆེན་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ཞང་ནི་ལོ་ཆེན་ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་ཟེར། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མཛད་པ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་གཤམ་གསལ་ལོ་ཙཱ་བ་སོ་སོའི་མཚན་བྱང་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ་བྲིས་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

སྐ་ཕྲུག་སྒོམ་ཆུང་། སྐ་ཕྲུག་ཚོ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལྷ་གྲོང་དུ་གཙང་ཚའི་རིགས་ལས་སྐ་ཕྲུག་སྒོམ་ཆེན་གྱི་སྐུ་མཆེད་མགོན་པོ་ཟེར་བའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས（རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོ་སྟོད་ཙམ）ཆུང་དུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཨོན་ཆུང་གནམ་རྫོང་དུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་བཞིན་པའི་མུར་སྐུ་གཤེགས། དེ་ཡི་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་གཤམ་དུ་གསལ།

སྐ་ཕྲུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། སྐ་ཕྲུག་སྒོམ་ཆུང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་བྱུང（༡. སྐ་ཕྲུག་སྒོམ་ཆུང་། ༢. འཇམ་དབྱངས་དབང་ཕྱུག ༣. བློ་བཟང་དོན་གྲུབ）བའི་གསུམ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ（༡༧༤༠）ལོར་གདོང་རྣའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ལོ་མོ་དང་། ཡུམ་འབབ་མོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ལྷ་རི་བློ་བཟང་འབྱུང་

གནས་ཀྱི་བྲུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། སྐུ་ཞང་ཨ་ལགས་དར་རྒྱས་ལས་ཡིག་སློག་དང་འདོན་ཆོས་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགེ་བཤེས་བློ་ཡུང་དཔོན་ཚང་དང་། ཁོ་ཆེའི་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་གཉིས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་མཚན་རྟགས་ཐོབ། ལུས་རྟགས་དང་། སྐར་རྩིས། སྒྲ་རིག་པ། ལྔ་བྲིས། འཇམ་བཟོ། ཆོ་དཀྲིལ་སོགས་ཀུང་བྱང་ཆུབ་པར་མཁྱེན། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་བླ་ཆེན་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན་པས་གསན་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། བྱ་ཁྱུང་དགོན་དུ་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཡོད་པ་དེ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར། བྱ་ཁྱུང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་འདོད་ཆོས་ཡང་ཡང་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་རྩ་སེར་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཐོག་པ་དྭངས་སྐྱིད་བྱུང་། སྔར་དབུ་སྐྲ་དཀར་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནས་ནག་པོར་གྱུར་ཅིང་། སྐུའི་ན་ཚོད་གཞོན་ཤ་ལྟན་བཞིན་དུ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཕག(༡༨༢༧)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་བྱ་ཁྱུང་དགེ་བཤེས་ཇོ་ནང་པ་ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༧ནས༡༨༨བར་གསལ།

སྐ་བ། ཨ་རུ་རའི་རོ་ལྔ་བུ།

སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས། བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། འཕན་པོའི་ཡུལ་དུ་རུས་མིང་སྐ་བ་ཡིན་པའི་ཡབ་སྐ་བ་བློ་ལྡན་དང་ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་རྡོ་རྗེ་ཨུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། 《མངའ་བདག་ཉང་གི་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠ལས། སློབ་དཔོན་བོདྷི་སཏྭ་དང་འབྲོ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས༤༢༨ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ཞྭ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་གསུམ་ལ་གསེར་བསྐུར་ནས་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བར་ཆེད་རྫོང་གནང་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བསམ་གཏན་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་གཉིས་རྩོད་གླེང་གནང་བ་མཛུག་བསྒྲིལ་རྗེས། རྩོད་གླེང་དེའི་མཛུག་བསྡོམས་ཀྱི་ཆེད་རྩོམ་ལྟ་བུར《སྒོམ་རིམ་རྣམ་པ་གསུམ》དང《དབུ་མ་སྣང་བ》བརྩམས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་གནང་བ་དང་། 《སྒོམ་རིམ་རྣམ་གསུམ》ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཞིང《དབུ་མ་སྣང་བ》ནི་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་གོང་གསལ་གསུང་རྩོམ་སོ་སོའི་འགྱུར་བྱང་གི་ནང་གསལ་པོར་འཁོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནི་བསམ་ཡས་ཆོས་རྩོད་གྲུབ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་མ་གཤེགས་གོང་དུ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནས་མངགས་པའི་གཤེད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་དགོངས་པ་བཅས་ལ་བརྟག་ན་ཡང་། སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ནི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཞུགས་དུས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་གྲས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད་པས་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་དོན་མི་འདུག་སྙམ། ལོ་ཆེན་དེས་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་སྐོར་འགྱུར་བྱང་འཁོད་པ། 《འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ》ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ(ཡིག་འབྲུ༢༠༡༦༠) 《ས་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཤད་པ》སློབ་དཔོན་ཉི་མ་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༡༡༥༢༠༠) 《འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ》སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༢༥༦༠༠) 《བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་འགྲེལ་པ》སློབ་དཔོན་རྒྱན་བཟང་པོས་མཛད་

པ་ནོ་སོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ(ཡིག་འབྲུ༡༤༤༠༠)
《འཕགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》
སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ
(ཡིག་འབྲུ༡༩༢༠༠) 《སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི……
དཀའ་འགྲེལ》སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དངོས་སློབ་
བུདྡྷ་ཤྲི་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ
(ཡིག་འབྲུ༥༧༦༠༠) 《ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ》སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས……
མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༤༨༠༠༠)
《མདོ་སྡེ་རྒྱན》རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ……
དགུ་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༢༨༨༠) 《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
པ》སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་སུམ་
སྟོང་དྲུག་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༡༡༥༢༠༠) 《ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན……
གྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༢༢༤༠༠)
《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སློབ་དཔོན་དབྱིག……
གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་དགུ་སྟོང(ཡིག་འབྲུ……
༢༨༨༠༠༠) 《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་
དོན་གསལ་བ》སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གྲགས་པའི……
བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང……
(ཡིག་འབྲུ༥༧༦༠༠༠) 《འདུལ་བ་དྲི་བའི་ཚིག་ལེའུར་
བྱས་པ》སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་
པ་ནོ་སོ་ཀ་བརྒྱ་ཐམ་པ(ཡིག་འབྲུ༣༢༠༠)《འདུལ་བ་དྲི་
བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད》སློབ་དཔོན་དགེ་
ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་
བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི(ཡིག་འབྲུ༥༣༢༤༨)《དབུ་མ་རིན་
ཆེན་ཕྲེང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ》སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེན་
པོས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ(ཡིག……
འབྲུ༤༠༠༠༠) 《རྩོད་པ་བཟློག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་
པ》སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་བདུན་ཅུ……
(ཡིག་འབྲུ༢༢༤༠) 《རྩོད་པ་བཟློག་པའི་འགྲེལ་པ》
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ(ཡིག་
འབྲུ༡༢༨༠༠)《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་
པ》སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ……
(ཡིག་འབྲུ༡༩༢༠༠) 《དབུ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ》
སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ……
(ཡིག་འབྲུ༡༩༢༠༠)《དབུ་མ་སྣང་བ》སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་
ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ(ཡིག……
འབྲུ༩༢༨༠༠) 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ》སློབ་དཔོན་
ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ(ཡིག……
འབྲུ༦༤༠༠) 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
པ》སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ……
(ཡིག་འབྲུ༡༩༢༠༠) 《རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་ཕྱོགས་
སྔ་མ་མདོར་བསྡུས་པ》སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་
པ་ནོ་སོ་ཀ་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༣༢༠༠)《དམིགས་པ་བརྟག་
པའི་འགྲེལ་པ》སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ(ཡིག་འབྲུ༡༤༥༦༠) 《ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ》སློབ་དཔོན་དགེ་སྲུང་གིས་མཛད་
པ་ནོ་སོ་ཀ་ལྔ་བཅུ(ཡིག་འབྲུ༡༦༠༠) 《ཆོས་ཐམས……
ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྲུབ་པ》སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་
ལས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༡༦༠༠༠)《ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ》སློབ་དཔོན་དགེ་སྲུང་གིས་མཛད་པ་
ནོ་སོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ(ཡིག་འབྲུ༩༦༠༠) 《བཤེས་སྤྲིངས》
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་བརྒྱ(ཡིག……
འབྲུ༣༢༠༠)《བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ》སློབ……
དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བཅུ(ཡིག་འབྲུ༤༠༠༠༠) 《ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ》
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་བརྒྱ(ཡིག……
འབྲུ༣༢༠༠) 《སློབ་མ་ལ་སྤྲིངས་པའི་ཡི་གེ》སློབ……
དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པ་ནོ་སོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ(ཡིག……
འབྲུ༦༤༠༠)བཅས་མདོ་ཕྱོགས་སྐོར་ཡིན། གསུང་རྩོམ་
གྲས《ལྟ་བའི་རིམ་པའི་མན་ངག》 《གསུང་རབ་རིན་པོ་
ཆེའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་ཤཱཀྱའི་རབས་རྒྱུད》 《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང》 《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད……

ཕྱང་གི་རྩ་བ》བཅས་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་པོད[ཇ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

སྐ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག (མཚན་གཞན་མཚོ་སྨད་མཁན་ཆེན) རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི(༡༤༤༧ནས༡༥༠༦)ནང་སྟོད་ལུང་སྣང་གྲོང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་ཕྲུག་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གསོ་རིག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། མཚོ་སྨད་ལྷ་ཁང་གི་མཁན་པོ་མཛད་པས་མཚོ་སྨད་མཁན་ཆེན་ཞེས་གྲགས། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཟུར་མཁར་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ། གསུང་རྩོམ་ཡང《གསོ་རིག་ཁོག་འབུབས་ལེགས་བཤད་དངུལ་དཀར་མེ་ལོང》དང་། 《ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་སྒྲོན》 《དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང》 《རིགས་ལྡན་གསལ་བྱེད་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ》 《ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དུ་སྡེབས་པ་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ》སོགས་མཛད། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་སྣང་བུ་ཆོས་རྗེ་དང་གསང་ཕུ་དཔལ་རི་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་། འདས་ལོ་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད།

སྐག་གོས་ཁྲ་ལུགས་མ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་རང་ལོ་སོ་བདུན་དང་། ཞི་དགུར་སླེབས་དུས་ནག་རྩིས་ཀྱི་གེག་རྩིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོད་གོས་ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་བའི་ཁྲ་བོ་ཞིག་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གྱོན་སྲོལ་ཡོད།

སྐད་ཀྱི་གཏང་རག་གིས་གཞུང་འདོན་པ། གདངས་དབྱངས་སྙན་པོས་གཞུང་འདོན་པ།

སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདོན་པའི་དབྱངས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་གླུ་གཞས་སོགས་ལ་སྐད་གདངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ༡. སྒྲ་ཕྲ་བ། ༢. སྒྲ་སྒྲིམ་པ། ༣. འདེགས་པ། ༤. འཛོག་པ། ༥. འགྱུར། ༦. ཁྲུག་བཅས་དྲུག་ཡོད་པར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། སྐད་གདངས་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ཞེས་སླ་ཡང་། འདེགས་ནི་སྒྲ་གདངས་དམའ་བ་ནས་མཐོ་བར་འདེགས་པ་དང་། འཛོག་པ་ནི་སྒྲ་གདངས་མཐོ་བ་ནས་དམའ་བར་འབེབས་པ། འགྱུར་ནི་སྒྲ་གདངས་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་སྐབས་དང་འཚམས་པར་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་བ། ཁྲུག་ནི་སྒྲ་གདངས་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་སོ་སོར་དབྱུགས་ཀྱི་གྲི་འགྱུར་མང་ཉུང་སྐབས་དང་འཚམས་པར་འདོན་པ་ལ་ཟེར་བ་བཅས། དེ་ཡང་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་གཞས་གདངས་དང་། དགོན་པའི་ནང་གི་འདོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་རི་མོ་ཡོད་པ་ཚོར་གཟིགས་ན་གོང་གསལ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་མཚོན་རྟགས་གསལ་པོ་ཡོད། འདི་དག་ནི་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཚེ་གསལ་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

སྐད་འགྱུར(རྒྱབ) སྤྱིར་ན་སྐད་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ་ཙཱ་བར་གོ་དགོས་པ་ཁྱབ་ཆེ་ན་ཡང་སྐབས་རེ་སྐད་མཐོ་བ་ནས་དམའ་བར་འགྱུར་བའི་སྐད་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་གམ་ཡང་ན་སྐད་སྙན་པ་ཙམ་ལ་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

སྐད་ཅིག སྐད་ཅིག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དུས་ཆུང་ཤིང་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྡུལ་ཕྲའི་ཆ་དབྱེར་རུ་མེད་པ་ལ་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ཟེར་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཅིག དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུར་ཟླ་བ་གཅིག ཟླ་བ་བཅུ

གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ ཇི་སྐད་དུ། །སེ་གོལ་དྲུག་ཅུ་བཞིར་དབྱེའི་ཆ་གཅིག་ནི། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུར་ཐང་ཅིག་སྟེ། ། སུམ་ཅུ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག །སུམ་ཅུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས། །གྲངས་ཅན་ནས་ནི་གྲངས་མེད་པར་དུ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ། ས་བཅུ་པའི་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལ་ཟེར།

སྐད་ཅིག་ཆ་མེད། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ནང་གསེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག འདི་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མིང་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་མིང་བསྡུས་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཟེར་ཞིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གམ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སེ་གོལ་གྱི་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་ཆ་གཅིག

སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་གྲུབ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག པཎྜི་ཏ་སྐལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར།

སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་མུ་ཏིག་བུམ་པས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག པཎྜི་ཏ་བི་ན་ཡ་ཀ་ར་དང་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར།

སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སོ། །

སྐད་ཅིག་མ་བཞི། དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། ༡. རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ། ༢. རྣམ་པར་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ། ༣. རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ། ༤. མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དང་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཕྱིའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཕྱིའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། བདེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དང་། བཞི་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་བདག་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་ཚོམས》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༨པར་གསལ་ཞིང་། ཞིབ་པར《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ》ཁག་ལས་གསལ།

སྐད་ཅིག་མའི་དོན་རྟོགས་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱ་བ། གོང་གསལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་བ་གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་བ་འདིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ། ལོ་ཙཱ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། ལོ་ཙཱ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་གོ་དོན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཅེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་མི་རིགས་གཞན་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་ཤེས་ཡོན་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ཚིག་དོན་ཆ་ཚང་བར་བརྡ་སྤྲོད་མཛད་དེ་ཤེས་ཡོན་ཕྱུན

སུམ་ཚོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་ཆེ་འབོད་ཀྱི་བསྔགས་བརྗོད་ཞུས་པའི་མཚན་ཡིན། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དང་པཎྜི་ཏའི་ཐོག་མ་ནི་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་འགོར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་གྲུབ་རྗེས་གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་སྒྲ་བསྒྱུར་རྒྱ་གར་གླིང་དུ་ཡིག་བསྒྱུར་ཁང་འཛུགས་གནང་ཐོག ཤེས་རིག་གསལ་ཞིང་སྒྲ་བརྗོད་བདེ་བའི་བྱིས་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བསྡུས་ནས་ལོ་ཙྪ་བ་གསོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། དེ་ནས་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྒྱུར་ཞུས་ཀྱི་ལས་བགོས་མཛད་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ། ༢. བར་ཞུས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ། ༣. མཆན་བུའི་ལོ་ཙྪ་བ་བཅས་ཡིན།

དང་པོ། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ནི། ལོ་ཙྪ་བ་གཞན་དག་གིས་ཡིག་བསྒྱུར་བྱས་ཟིན་པའི་མ་ཡིག་ལ་ཚིག་དང་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་ཞུས་དག་ཐ་མ་དེ་གནང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་མཛད་མཁན་ཡིན། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ལོ་ཙྪ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་ནང་ནས་ཞུས་ཆེན་ཕེར་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཛྙཱ་ན་སེ་ན། ༢. ཐང་ཏི་ཛ་ཡ་རཀྵི་ཏ། ༣. པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན། ༤ གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར། ༥. འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ། ༦. ཟླ་རིན་ཆེན་མཆོག ༧. ཁ་ཆེ་ཨ་ནནྟ། ༨. སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ༩. ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ༡༠. ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ༡༡. དབས་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ། ༡༢. རཏྣ་ཨིནྡྲ་ཤཱི་ལ། ༡༣. སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས། ༡༤ ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ༡༥. ཉང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་བཅས་ཡིན། གཉིས་པ། བར་ཞུས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ནི། ལོ་ཙྪ་བ་གཞན་དག་གིས་ཐེངས་དང་པོར་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་མ་ཡིག་ཁག་ལ་ཞུས་དག་ཐེངས་གཉིས་པ་གཏོང་མཁན་ཡིན། གསུམ་པ། མཆན་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་ནི། གོང་རིམ་ལོ་ཙྪ་བའི་འགོ་ཁྲིད་ནས་ལས་བགོས་གནང་བའི་མ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་ཐོག་ཐེངས་དང་པོར་བསྒྱུར་མཁན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡིན་ཅིང་། མིང་གཞན་ལོ་ཆུང་ཡང་ཟེར། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ(རབ་བྱུང་མ་ཚུགས་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་བདུན་པའི་ལྕགས་ཡོས་སྤྱི་ལོ༦༣༡ལོ་ནས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ་སྤྱི་ལོ༨༤༡ལོ)བར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནས་ནམ་མཁའ་སྐྱོང་གི་བར་ལོ་ཙྪ་བ་གྲངས༥༦《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》ནང་མཚན་གསལ་ཞིང་། དེ་སྟེང《ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ནས་ཁ་བསྐང་བ། གཉན་ལོ་དྲི་མེད་ཤ་ཀྱ་ར་ནས་རཏྣ་ཨ་ཙནྡྲ་བཅས་བཅུ་བདུན་བསྣན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་བྱུང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་རྣམས་བཙན་པོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆེད་གཉེར་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁག་གཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྲིད་གཞུང་གིས་གྲོན་དངུལ་བཏང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》ལྟར་ན། སྤྱི་ལོ༧༩༨ནས༨༡༥བར་ལ་རྟ་ལོ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྟ་ལོ་སྔ་མ་ནི། ཆུ་རྟ(༨༠༢)ལོ་དང་། རྟ་ལོ་རྗེས་མ་ནི། ཤིང་རྟ(༨༡༤)ལོ་ཡིན་པས། རྟ་ལོ་རྗེས་མ་དེར་ཕོ་བྲང་འོན་ཅང་རྡོ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སོགས་ལྔ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཛྙཱ་ན་སེ་ན་སྟེ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། ཐང་ཏི་ཛ་ཡ་རཀྵི་ཏ། དབས་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆ། རཏྣ་ཨིནྡྲ་ཤཱི་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐད་སོགས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་བསླབ་བྱ་གཞིར་བཞག་ནས་བཀས་བཅད་བར་པ་མཛད་ཐོག ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་རྩ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བསྒྱུར་ཐབས་བཞི། ངོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཚན་བཞི་བཅས་གཏན་འབེབས་དང་། དེའི་ཚིག་མཛོད་ཐོག་མ《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ》མཛད་པ་བཅས་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་ཚད་ལྡན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་མར་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང(༨༡༥ནས༨༤༡ལོའི་བར)ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ······

སླེབས་སྐབས་གཙང་གླང་དར་མས་བཀྲོངས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ཙམ་སོང་དུས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བསྣུབས་པ་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་དགུ་སོང་བ་ས་བྱ(༡༩༦༩) ལོར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༩༥༡)ལོར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐུ་གཤེགས་པའི་བར་ལོ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་མེད་བཅུ་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལོ་ཙཱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་མཚན་ཐོ《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༤ནས་གསལ་བ་གྲངས༡༣༧བར་དང་། 《ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༩༢ནས་མཚན་གསར་དུ་ཐོན་པ༡༤ དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༧༦)ལོར་མཛད་པའི《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》དབུ་མེད་བྲིས་མའི་ཤོག་ཤོག་གྲངས༡༧༣པར་མཚན་གསར་དུ་ཐོན་པ༡༦ 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༥༢༦ནས་ཤོག་གྲངས༥༣༢བར་མཚན་གསར་དུ་ཐོན་པ༧ 《ཐེ་ཌི་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༦༣ནས་མཚན་གསར་དུ་ཐོན་པ༢ གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ནང་མཚན་མ་འཁོད་པ། སྐྱོགས་ལོ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། འབེ་ལོ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ལྔ་བསྣན་པས་ཁྱོན་བསྡོམས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་བྱོན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་ཤོང་ལོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཚང་མ་རྒྱ་གར་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ། བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༢༠༡)ལོར་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཤེ་ཧ་བུ་དིན་གྱི་དམག་གིས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཁུལ་ཏུ་དམག་དྲངས་ཏེ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་བཞི་གཙོ་བོ་ན་ལེནྡྲ་དང་། ཨོ་ཏན་ཏ་པུ་རི་སོགས་བཅོམ། སྐུ་རྟེན་རིན་ཐང་ཅན་རྣམས་འཕྲོག། གསུང་རབ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་བཅས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་དུ་བསྣུབས་ཐོག རྒྱ་གར་དབང་འོག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་སློབ་སྦྱོང་དུ་ཕེབས་པའི་མཚམས་ཆད་པ་ཡིན། གོང་གསལ་ལོ་ཙཱ་བ་དེ་དག་ཚང་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། གསང་སྔགས། སྒྲ། སྙན་ངག སྐར་རྩིས། གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་སྐད་དང་། རྒྱ་ནག ཁ་ཆེ། ལི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། མང་པོ་ཞིག་ནི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོས་བརྩམས་པ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་ཆུ་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《མདོ་མཛངས་བླུན》དང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་གནང་སྐབས་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར་བའི《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བོད་ས་གནས་རང་དུ་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཕུད། མང་ཆེ་བ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། ཁ་ཆེ། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག་བཅས་སུ་ཁུར་པོ་སྐལ་པར་བསྣམས་ནས་རྐང་ཐང་མར་ཕེབས་ཏེ་ལམ་བར་དུ་དུག་སྦྲུལ་དང་། གཅན་གཟན། ཆུ་བོ། གཡང་གཟར། ཆོམ་རྐུན། ཚ་བ། བཀྲེས་ལྟོགས་བཅས་སྡུག་ལ་ཐུག་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ཏུ་མྱོང་དགོས་པ་ལས། དེང་སང་ལྟ་བུའི་འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་པོ་དང་། འཚོ་བའི་འགྲོ་གྲོན་སྲིད་གཞུང་གི་རོགས་རམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཆ་རྐྱེན་གཏན

ནས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ལོ་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་གྱིས་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་པ་གནང་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེང་རབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྔོན་གྲགས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཤུལ་རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་འཇོག་གནང་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་སུས་ཀྱང་གཞལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན། རྒྱལ་ནང་དུ་ལོ་ཙཱ་བའི་བྱུང་རབས་ནི། གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧན་མིང་དྷི(汉明帝)རྒྱལ་པོའི་ཡུང་ཕིང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་པ་མེ་ཡོས(༦༧)ནས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཙུང(玄宗)གི་ཁའི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་ཏྭ(༧༣༠)ལོའི་བར་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་རེ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱ་ཡི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་བྱུང་། དེ་ནས་ཐང་ཏེ་ཙུང(唐德宗)གི་ཀྲིན་ཡོན་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་ས་འབྲུག(༧༨༨)ལོའི་བར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱད། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་རིང་ལོ་ཙཱ་བ་གསར་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐའི་ཙུང(太宗)རྒྱལ་པོའི་ཐའེ་ཕིན་ཤིན་གོ(太平兴国)ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་ཏྭ(༩༨༢)ལོ་ནས་སུང་ཀྲིན་ཙུང་གི་ཐྭ་ཀྲུང་ཤིང་ཧྥུ(大中祥符)ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཕག(༡༠༡༡)བར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུའི་རིང་ལོ་ཙཱ་བ་དྲུག དེ་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན(忽必烈)གྱི་ཀྲི་ཡུའན་ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱ(༡༢༨༥)ལོའི་བར་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་བཞི་བཅས་ཁྲིན་བསྡོམས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་བྱུང་བའི་ངོ་གྲངས་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་སུ་དང་སུ་ཡིན་བཀོད་མེད་པ་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་དང་། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡོད་མེད་ཀྱང་གྲངས་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁོང་རྣམ་པས་བསྒྱུར་བ་གང་དང་གང་ཡོད་སྐོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆའི་ལེའུ་བཞི་པ། 《ཡོ་པཱཀྵ་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༥༠༨ནས༥༣༣བར་དང་། 《ནེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༡༨ནས༤༤༨བར་དང་། 《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག》ལྷགས་དཔར་མའི་གྲངས༨༠༥ནས༨༤༧བར་གསལ་བས་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འདི་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་གྲངས་འདྲེན་མི་སྣང་ཞིང་། ས་བོའི་སྒྲོངས་འཆར་ལ་མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་དེ་འདྲའི་ཚ་ནས་བཤད་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་བོད་རིགས་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་དབུས་གཙང་དང་། ཨ་མདོ། བར་ཁམས་ཁུལ། རྒྱལ་རོང་སོགས་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་། སྐད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་གཏན་ནས་གོ་བརྡ་མི་འཕྲོད་པའི་ཚ་ནས་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དབུས་གཙང་གཉིས་སྐད་རིགས་ཐ་དད་བུ་མི་འདྲ་ཡང་ཕན་ཚུན་གོ་བརྡ་མི་འཕྲོད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་རིགས་ནི་གཅིག་ཏུ་བགྲང་དགོས་སོ། །

སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་བཞི་སྟེ། སཾསྐྲྀ་ཏ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྷའི་སྐད་དང་། པྲཱ་ཀྲྀ་ཏ་རང་བཞིན་པའི་སྐད། པི་ཤ་ཙི་ཤ་ཟའི་སྐད། ཨཔ་བྷྲཾ་ཤ་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དེ་བཞིའོ། །

སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྐབས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》རྣམས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པའི་གྲངས་འདྲེན་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་རེ་ལ་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་མི་འདྲ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་འདུག

སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིས་ལུང་འདྲེན་པ།

སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་སྐབས་དགེ་སློང་བགྲེས་པ་ཞིག་གིས《སོ་ཐར་གྱི་མདོ》གསུང་དགོས་པ་ལ། དགེ་སློང་བགྲེས་པའི་གྲུབ་གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་སེངྒེའི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་གིས་སྤྲ་ཀྲི་ཏ་སྐེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གནས་བརྟན་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནས་པི་ཤ་ཙིའི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གནས་བརྟན་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཅས་ལས་མདོ་ཉན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བའི་དབང་གིས། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་བྱུང་། འོད་སྲུང་གི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་བྱུང་། ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་བྱུང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་བྱུང་བར་འདུལ་བའི་གཞུང་མང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་གཅིག་མཐུན་དུ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༨༣ནས༨༧བར་སྡེ་པ་བཞིར་གྱེས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཐད་དུ། གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནི་རྒྱལ་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པས་རིགས་མཐོ་བ་དང་མང་པོས་བསྟི་བཀུར་ཞུ་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་། 《སོ་ཐར་གྱི་མདོ》ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་གསུངས་པ།(འདི་ལ་དོགས་གནས་ཆེ) ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། 《སོ་ཐར་གྱི་མདོ》སྤྲ་ཀྲི་ཏ་སྐེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ཤེས་བྱའི་གཞི་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ཡིན་པ་དང་། 《སོ་ཐར་གྱི་མདོ》ལེགས་སྦྱར་སེངྒེ་ཡི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པས་བཞེད་པ་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན།

སྐད་གསར་བཅད། དེ་སྔོན་བཙན་པོ་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་བརྡ་རྙིང་པ་འགའ་ཞིག་གོ་བདེ་རུ་བཏང་བ་དང་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཟོར་ཡང་དུ་བཏང་བའི་བཀས་བཅད་གསར་པ་མཛད་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་སྲོལ་ཐོག་བཀས་བཅད་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་དཔོན་སློབ་སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གུར་ཁང》ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བར་ཐོག་མར་བསྒྱུར་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་ནི་བཀས་བཅད་དང་པོའི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ། དཔེར་ན《ཕལ་ཆེན》དང་། 《འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི》《མདོ་སྡེ》ཁག་གཅིག 《ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ》འགའ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་བརྡ་རྙིང་པ་དང་བརྡ་གསར་པ་གཉིས་བསྡུར་ནས་གསལ་བཤད་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཀས་བཅད་གཉིས་པ་ནི《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས》སུ་གསལ་བའི་བརྡ་གསར་རྙིང་གི་བཀས་བཅད་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་བཀས་བཅད་གཉིས་པ་འདི་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་ཤུར་ལྟ་བུར་གསལ་བ་དེ་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འཁྲུལ་ཤིག་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༨པར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅེས་གསལ་བ་མ་ཟད། 《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༨ནས༢༠༠བར་ཁྲི

ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་པར་གསལ་བ་དེ《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས》ཀྱི་བརྗོད་དོན་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཞིང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གཉིས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར《དཔོན་ཞང་མཐུན་འབྲེལ་རྡོ་རིང》གི་ཤར་ངོས་བོད་ཡིག་སྟར་ཕྲེང་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པར། བཙན་པོ་ཡབ་འཕྲུལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད་པས། 《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས》ཀྱི་འགོར་གསལ་བའི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནི་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཡབ་ཡིན་པ་དང་། ཕོང་གི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་གཉིས་པ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསལ་བ་ཤད་བྱུང་ཡོད། བཀས་བཅད་འདི་མཛད་པའི་ལོ་དུས་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ས་སྟག(༧༩༨)ལོ་ནས་མེ་བྱ(༨༡༧)ལོའི་བར་དུ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེའི་རིང་ལ་ཏ་ལོ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྗེས་མ་ཤིང་རྟ(༨༡༤)ལོར་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་པོ་བྲང་འོན་ཅང་རྡོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སོགས་པཎྜི་ཏ་ལྔ་དང་། བོད་ཀྱི་རཏྣ་རཀྵི་ཏ་དང་། དྷརྨ་ཏཱ་ཤཱི་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། བྲང་ཏི་ཛ་ཡ་རཀྵི་ཏ། དཔལ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཝརྨ། རཏྣེ་ཤྲཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་གདན་འཛོམས་པ་རྣམས་ལ་བཙན་པོས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་རྩ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཡིག་སྒྱུར་གྱི་ཐབས་གཙོ་བོ་བཞི། ཡིག་སྒྱུར་སྐབས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་འདོན་པ་གནང་ཐོག་ བཙན་པོ་དང་། སློབ་ཆེན་བྲན་ཀ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན། བནྡེ་ཆེན་པོ་ཉང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་སོགས་བློན་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་འཚོགས་པའི་སར་སྣན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་བཀས་བཅད་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡིག་སྒྱུར་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལས་དོན་ཆུབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཞིབ་པར《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》སྣ་ཚོགས་སྡེ་ཚན་གྱི་པོད[ཇོ]པར་བཞུགས་པའི《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས》དང་། གཞམ་གསལ་ཡིག་སྒྱུར་སྐོར་གྱི་མིང་དང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཁག་ལ་གཟིགས།

སྐབས། འདི་ནི་ལེའུ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་ལ་ལེའུ་དང་པོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན།

སྐབས་བཅར་དགོས་མཚམས། སྐབས་དང་བསྟུན་པའི་དགོས་མཁོ་བྱུང་དུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྐབས་ཐོག་ཐུགས་རྗེ་དང་མངོན་མཁྱེན། བླ་དཔོན་གོང་རིམ་རྣམས་ལ་སྐབས་འཕྲལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་ཞུ་མ་དགོས་པར་གསལ་པོར་ཤེས་པའི་མངོན་མཁྱེན་མེད་པའི་དབང་གིས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཐད་ཞུ་ཏམ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པའི་དོན་ལ་གོ།

སྐབས་ཐབ་མ་ཕྱེ་བའི་མིང་ཅམ་ལ་སྦྱོར་བ། གནད་དོན་ཞིག་ལ་སྦྱོར་གླེང་བྱེད་སྐབས་སྦྱོར་གཞི་དེ་ཡི་ཁུངས་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར། སྐབས་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་སྦྱོར་བ་བྱེད་མི་རུང་བ། དཔེར་ན་མདོ་ཕྱོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་གསང་སྔགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྔགས་གསར་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་དོན་དང་མ་འཚམས་པའི་སྦྱོར་གླེང་ཡིན་པར་གསུངས།

སྐབས་སྒྱུར་གྱི་ཉེས་པ། ནག་ཉེས་ཆེ་ཆུང་གི་གནས་ཚུལ་དང་སྒྱུར་བའི་ཉེས་ཆད།

སྐབས་སྒྱུར་སོ་སོ། གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་དུས་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་བ་བྱས་པ།

སྐབས་གསུམ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལྟ་སྟེ་སྐབས་གསུམ་མམ་ལྟའི་མིང་སྟེ། དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་དང་། ད་ལྟ། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་བཅས་གསུམ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ནས་བརྗེད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

སྐམ་སྐམ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་ཁྲིམ་གཞིར་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་སེང་གེས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༡༣༧)ལོར་བཏབ་པའི་བཀའ་གདམས་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། གླུང་ཤོད་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཅེས་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན་ཕར་གསལ།

སྐམ་སྐམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱོ་སྟོན། སྐམ་སྐམ་དགོན་གྱི་གདན་རབས་གཉིས་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཧྲ(༡༡༢༨)ལོར། གྲོག་གི་མདའ་སྐྱོ་གྲོང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཁྲིམ་གཞིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་དགེ་བཤེས་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། དགེ་བཤེས་སྤྱུག་རུམ་པ་དང་འོད་འཛོ་བ་སོགས་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༧༡)ལོར་སྐམ་སྐམ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། གྲྭ་ཚོགས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༠༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྐམ་སྲིད་བཅུ་ཟུར། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཞུང་འབྲུ་བཀར་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཁལ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་བཅུ་ཆ་གཅིག་སྐམ་ཆག་བཏང་སྟེ་རྩིས་སྤྲོད་ལེན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་འདྲའི་གཞུང་འབྲུ་ནས་བུ་ལོན་གཏོང་སྐབས་འབྲུ་ཁལ་བཅུ་ལ་སྐྱེད་ཁ་འབྲུ་ཁལ་གཅིག་བསྣན་པས་ཁལ་བཅུ་གཅིག་སྤྲོད་དགོས་པ་རེད།

སྐམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཞི་བྱེད་སྐམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་གོང་གསལ《དེབ་སྔོན》གྱི་ཤོག་གྲངས༡༠༥༡པར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐམ་ལུགས། དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་སྐམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བཤད《མདོ་སྡུད་པའི》སྟེང་དུ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལས་སློབ་མ་ཡས་བརྒྱུད་དང་མས་བརྒྱུད་གཉིས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན།

སྐམ་གཤེར་དུ་གནས་པའི་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད། སྐམ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་དང་། གཤེར་བ་ཆུའི་ནང་དུ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་པ་དང་ཉ་སོགས་ཚང་མ།

སྐར་ཁུང་ཕྱི་དུབ་ལ་ནང་ཡངས་པ། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙུག་ལག་ཁང་དང་གནས་ཁང་གི་སྐའུ་ཁུང་ཕྱི་རོས་སུ་ཞེང་ཆུང་ཞིང་ནང་རོས་སུ་ཞིང་ཆེ་བ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཁང་པའི་ཕྱི་རོས་ནས་ནང་དུ་དཀར་གསལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཕྱི་རོས་རྒྱ་ཆུང་བ་ནི། རྐུན་མ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ནང་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ལྷ་ཁང་། འདི་ལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》གཉིས་སུ་དཀར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞེས་འཁོད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀར་ལྷ་ཁང་འདིའི་གོ་དོན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཁང་འདིའི་ཆེ་ཚད་སྐར་མ་ཆུང་བ་ཞིག་གི་ཚད་ཙམ་ཡོད་པར་གསལ་བ་མ་ཟད། 《སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང》རྡོ་མའི་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པར་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ཡང་། སྐར་ཆུང་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་དང་། 《ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》དང《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིང་མང་ཆེ་བར་སྐར་ཆུང་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་མཚན་གཞན་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་དང་། སད་ན་ལེགས་ཞེས་འབོད་པ་དེས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་སྟེ། ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུའི་སྟོ་ནུབ་ཕྱོགས་ར་མ་སྒང་གི་ཉེ་འདབས་སངས་རྒྱས་དགོན་པ་ཡོད་

ས་དེ་ཡིན་ཚུལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ལྷན་དུ་ས་གནས་དེར་ཕེབས་སྐྱོང་བའི་སྐུ་ཞབས་ཧོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་མཆོག་གིས་གསུངས་འདུག ལྷ་ཁང་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བཞེངས་པའི་ལོ་ཁམས་གསལ་བར་འཁོད་པ་ཞིག་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། སྐར་ཚུང་ལྷ་ཁང་གི་བཀའ་གཙིགས་ཡི་གེ་རྒྱས་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༦༠༩ནས༦༡༤བར་གསལ་བ་དེའི་མཇུག་དུ་མནའ་གཙིགས་ལ་ཞུགས་པའི་བློན་པོའི་མིང་ཐོའི་ནང་བན་དེ་བཀའ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་བན་དེ་བྲན་ཀ་ཡོན་ཏན། བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བློན་པོ་བཀའ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་བློན་ཆེན་པོ་འབྲོ་ཁྲི་གཟུ་རམ་ཤགས། ཞང་མཆིམས་རྒྱལ་བཙན་གཞེར་ལེགས་གཟིགས། དབས་མང་རྗེ་ལྷ་ལོད་བཅས་ཀྱི་མིང་འཁོད་པར་བརྟགས་ན་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཙམ་ལ་ཡིན་པར་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདིར་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོར་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཆ་ཚང་བར་བཞུགས་པར་བརྟེན་སྐར་ཚུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་ཆོས་བསྣུབས་པའི་སྐབས་བཤིག་པ་ཡིན་ཚོད་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་གིས་ཉམས་གསོ་དང་རྟེན་བཞེངས་མཛད་པར་སྣང་སྟེ་སྤྱང་མའི་ལྷ་སྐུའི་གྲས་སུ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་མ་ཧྲག་པ་མི་ལེན་གྱི་སྐུ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདིའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་ཞིང་དེའི་སྐོར་གཤམ་གསལ་སྐར་ཚུང་རྡོ་རིང་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྐར་ཚུང་རྡོ་རིང་། སྐར་ཚུང་རྡོ་རིང་ནི་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཚུའི་ལྷོ་ངོས་ཀྱི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་སྐྱེའུ་ཆུས་གྲོང་ས་ར་མ་སྒང་དུ་སངས་རྒྱས་དགོན་ཞེས་པའི་བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་འགྲམ་བྱེ་མའི་ཁྲོད་དུ་བཙུགས་ཡོད་ཅིང་དུས་ཕྱིས་ཆག་སྐྱོན་ཤོར་ནས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་སོང་བ་ད་ལྟ་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད། རྡོ་རིང་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་མཛད་རིང་གི་སྤྱི་ལོ༧༩༨ནས༨༡༥བར་གྱི་ལོ་ཞིག་ལ་བཙུགས་པར་གསལ་བས་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་ཡོད། བོད་དུ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་ཤལ་གྱི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་པར་གྲགས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ས་ད་ལྷ་སྦྱོང་བཞིན་པའི་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་ནས་ཆོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་གཏོད། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཚོགས་མར་ཚུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ད་དུང་གནས་ཡོད་པས་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བོན་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་མོ་དང་མི་ལྟས་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་ཆོས་མཛད་ན་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་གཏམ་ཕུལ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཆོས་མཛད་པར་བཀག་འགོག་བྱེད་མི་ཐུབ་ཡོད་པ་ལྟར་སྨད་མ་བྱུང་སྔོན་འགོག་ཆེད་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་བཞེས་རྗེས་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་རྒྱུད་འཛིན་གནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་གནམ་གྱི་སྐར་མ་ཚུང་བ་གཅིག་གི་ཁྲིན་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡོད་པའི་བཤད་སྲོལ་གྱི་ཚད་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སྐར་ཚུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མཚན་གསོལ་ཞིང་། དེའི་མདུན་དུ་རྗེ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རབས་རྒྱུད་བཅས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། ནམ་ཡང་མི་བཤིག་མི་སྤོང་བའི་མནའ་སྐྱེལ་དམ་བཅས་པའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱས་པ་བྲུར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་བསྡུས་པའི་རྡོ་རིང་འདི་བཙུགས་པ་རེད། བཀའ་གཙིགས་དེ་ནི་ཤོག་བུ་མཐིང་ཤོག་ཐོག་གསེར་ཡིག་གིས་བྲིས་པ་དང་། དེའི་ནང་དོན་ཆ་ཚང་བ་ནི《ཆོས

འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་འཁོད་ཅིང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ནི། ཡབ་མེས་གདུང་རབས་རྒྱུད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་འདི་གཅེས་སྲུད་བྱས་ཐོག མོ་དང་སྨི་ལྟས་ལས་བརྩིགས་སྟེ་ཁག་འདོགས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་རུང་། སྔོན་འབངས་ཆེ་ཆུང་སུས་གསོལ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་གཏང་མ་ཞིག མི་སྤང་བར། གོང་རྒྱལ་སྔོན་ནས་འོག་འབངས་མི་སེར་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སློབ་ཅིང་། དེར་བཀག་འགོག་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་མཁན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཀུར་བ། ཆོས་སྡེའི་རྒྱུན་རིམ་སུ་བཅད་པའི་ས་ཞིང་མི་སེར་སོགས་ཅུང་ཟད་མི་འཕྲི་བ་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འཁོད་ཡོད། 《བཀའ་གཙིགས་དང་རྡོ་རིང་གཅེས་བསྡུས》འདིའི་ནང་བཀོད་པ་འདི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་བཀོད་མི་འདུག་པ་དེར་བརྟགས་ན། སྐབས་དེར་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་མ་གཟིགས་པའམ་ཕྱུག་ཏུ་མ་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་རྣམ་ཤེས་མཛད་པའི《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༡བ༡ནས༥༥བར་བཀའ་གཙོམས་འདིའི་དུམ་བུ་ཡིག་ཕྲེང་བཞི་དྲངས་ཡོད། ཡང་བཀའ་གཙོམས་འདི་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༥༠༨ནས༥༡༣བར་འཁོད་པ་འདིའི་ནང་དོན་གོང་གསལ་གྱི་རྡོ་རིང་བཀའ་གཙོམས་དེ་ལས་རྒྱས་ཤིང་།

མཇུག་ཏུ་བཀའ་གཙོམས་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་། བློན་ཆེན། བཀའ་བློན། བཙུན་མོ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཐོ་ཆ་ཚང་བཀོད་འདུག་པ་དེར་བརྟགས་ན། བཀའ་གཙོམས་ཀྱི་རྡོ་རིང་གོང་གསལ་གྱི་སྨྲད་ཆ་ཡིན་པ་དང་རྡོ་རིང་ཁག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་བཀའ་གཙོམས་ཀྱི་ནང་དོན་ཆ་ཚང་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ངེས་སྐྱམ་པ་མ་ཟད། རྡོ་རིང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཚན་ཁ་ཤས་འདུག་པ་འདི་ལྟར། ༡. ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་བོད་ཁམས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བརྩིགས་པ་དང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ངའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཆོས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་མཛད་པ་ཕན་ཆད་གདུང་རབས་བདུན་གྱི་བར་དུ་མཛད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་གསལ་བ་དེ་ལས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གཉིས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དང་། མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་རང་ཉིད་བར་གདུང་རབས་བདུན་ཡིན་པར་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པ། ༢. མེས་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་རིང་ལ་བྲག་དམར་གྱི་ཀ་ཆུར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ནས་ཆོས་མཛད་པ་ལས། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ཆུང་བའི་ཚེ་བཤིག་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་གནང་བར། བཀའ་ཁྲིམས་སུ་བྲིས་པ་ལས་ཞེས་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་བྲག་དམར་གྱི་ཀ་ཆུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཤིག་ནས་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཟོས་པ། ༣. ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ཆོས་མཛད་ནས་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། ཡབ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱེད་པ་འདི་བཙན་པོའི་སྐུ་སྲོག་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་ཉེས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་ཡོགས་སུ་སྤངས་ནས་ཆོས་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་བཙན་པོ་རྗེ་བློན་གྱི་སར་ཞུ་མཁན་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པ། ༤. མཇུག་ཏུ་དབུ་མནའ་བཞེས་ནས་བཀའ་གཙོམས་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཐོག་ཞུགས་མཁན་གྱི་མཚན་ཐོ་བཀོད་པའི་ནང་བཙུན་མོ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་གསུམ་གྱི་རྗེ་དཔོན། རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་བློན་ཆེན་གཉིས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བློན་ཆེན་དྲུག་གི་ནང་ཞང་བློན་ཡིན་པ་གསུམ། ནང་བློན་བཅུ་བདུན། སྐུ་སྲུང་གི་བློན་པོ་བཅུ་བདུན། ཕྱི་བློན་དང་དམག་དཔོན་བསྡོམས་པའི་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་མིང་རུས་བཅས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པ་བཅས་ཞིབ་ཐ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གོང་གསལ་གྱི་ཤོག

གྲངས་དེར་གཟིགས།

སྨར་མ་ཉེར་བདུན། རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ནང་གི་གྲོ་བཞིན་དང་བྱི་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་རྒྱ་སྐར་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པས་སྐར་མ་ཉེར་བདུན་ནམ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཟེར།

སྨར་མ་སྨིན་བདུན། ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱང་སྐར་སྨུན་བདུན་དུ་འབོད་ཅིང་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྨི་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ་ལྷོ་བྱང་གི་ཁ་ཕྱོགས་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་འཆར་ཞིང་ཕྱོགས་དེ་རང་དུ་ནུབ་འགྲོ་བའི་སྐར་མ་འོད་གསལ་བ་བདུན་པོ་དེ་ཡོད་སའི་ཕྱོགས་དེ་བྱང་དུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། དེའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ལྷོ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཉི་མ་འཆར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཤར་དང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྨར་མ་རི་ཁི། སྐར་མ་རི་ཁི་ཤར་དུས་ཀྱི་ཆུ་བཟང་བའི་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཆུ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསིལ་བ་དང་། ཡང་བ། དྭངས་པ། འཇམ་པ། ཞིམ་པ། དྲི་མི་ང་བ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པར་མ་ཟད། ནད་འཛིན་པ་དང་སྐྲམ་པ་སེལ་བ། ཚ་གདུང་སེལ་བ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པའང་ལྡན་ཡོད། ཆུའི་བཟང་ངན་གྱི་སྐོར་ལ་སྨན་ཡིག་མཁས་པ་ཚོས"ཆུ་རིགས་བདུན་ལས་མཆོག་གྱུར་པའི། །ཆུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན"ཞེས་སྨོམ་ཚིག་བཀོད་པ་ལྟར་ཙ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་དུས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལྷན་གཤེར་ཆེ་བའི་ཡུལ་དང་། བ་ཙྭ་ཅན་གྱི་ཡུལ། འདམ་རྫབ་ཅན་གྱི་ཡུལ། དུག་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཅན་གྱི་ཡུལ། ཉི་འོད་དང་རླུང་གིས་རེག་ཆུང་བའི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆུའི་རིགས་ལ་ཆུ་ངན་ཟེར། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཁ་སྒོ་ལྷོ་ཡིན་པ། ས་གཞི་གཙང་ལ་ཉི་འོད་ལེགས་པར་འཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཆུའི་རིགས་ལ་ཆུ་བཟང་ཟེར། ད་དུང་ཆུའི་ཡན་ལག་ལ་ཆར་ཆུ་དང་། གངས་ཆུ། གཙང་ཆུ། ཆུ་མིག་ཆུ། ཁྲོན་པའི་ཆུ། བ་ཚྭའི་ཆུ། ཤིང་ཆུ་སོགས་སོ་སོའི་གནས་དང་འབབ་སའི་དབང་གིས་བཟང་ངན་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཕྱེ་ཡོད་པ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ན་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐོར་ལ་རང་རེའི་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱིད་ཆུ་ངན། སྟོན་ཆུ་བཟང་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ད་ལྟའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱིད་ཀ་སླེབས་ཚེ་དགུན་དུས་བསགས་པའི་ཁ་རྡུལ་མི་གཙང་བ་རྣམས་དབྱིད་ཀ་དང་སོས་ཀའི་རྡོད་རླུང་ཆེས་ཆེར་ལྡང་བས་ས་རླུང་འཕེལ་བ་དང་། ས་སྣངས་དང་མཚོ་སྣངས་བར་སྣང་དུ་འཕྱུར་བའི་ཁ་ཆར་བབས་པས་རྡུལ་རླུང་མི་གཙང་བ་རྣམས་ས་སྟེང་གི་ཆུ་ནང་དུ་འདྲེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེས་ཆུ་ཡང་ཞྭི་བ་དང་རྩུབ་པ། དྲི་ཙུང་ཟད་ང་བ། བསྐོལ་ན་ལྦུ་བ་ཆེ་བ། བཏུང་ན་ཕོ་བར་གནོད་པ། བཀྱལ་ན་ལུས་ལ་གཟན་པ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་དབྱིད་ཆུ་ངན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དགུན་དབྱིད་གཉིས་ལ་བསགས་པའི་མཁའ་རླུང་མི་གཙང་བའི་རིགས་ཚང་མ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཉི་འོད་དང་། རླུང་། ཆར་ཆུ་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ཞི་བར་སྦྱངས་རྗེས་སྟོན་དུས་མཁའ་རླུང་རིམ་བཞིན་གཙང་བས་ཆར་ཆུ་དང་སྐྱེས་ཆུ་དྭངས་ལ་ཡང་བ། བསྐོལ་ན་ལྦུ་བ་མེད་པ། བཏུང་ན་ཕོ་བར་མི་གནོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་སྟོན་ཆུ་བཟང་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ཆུ་ལ་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མི་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཚད་འཛིན་བྱེད་ས་གཙོ་བོ་ནི་གནམ་གྱི་སྐར་མ་རྟགས་སུ་བཟུང་ནས་ཆུ་བཟང་ངན་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དུས་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐར་མ་སྨིན་དང་སྨྲུབས་ཀྱིས་ནམ་སྐྱིལ་བའི་དབྱར་དུས་དྲག་ཆར་བབས་རྗེས་ཆུ་རྙོག་པ་ཡིན་པས་ཆུ་ལ་བཀྲལ་མི་ཉན། སྐར་མ་མགོ་དང་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་སྐྱིལ་བའི་དགུན་ཉི་ལྡོག་གི་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་ཆུ་ལ་བཀྲལ་མི་ཉན། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ནང་དུ་ལྷོ་རིའི་རྩེ་ནས་སྐར་མ་རི་ཁི་ཐོ་རེངས་དུས་སུ་མཐོང་དུས

ཆུ་དྲངས་ཤིང་ཚ་གྲང་སྙོམས་པའི་དུས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་རྣམས་སྐབས་དེར་ཆུ་ནང་དུ་ཁྲུས་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔ་དབུས་གཙང་རྒྱུད་དུ་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཤར་ནས་སྐར་མ་རི་ཥིའི་ཆབ་བཞེས་ཀྱི་ཆབ་ཞུགས་སྒྲོ་གསེང་ཚུགས། ནོར་བུ་གླིང་ཀའི་ཆབ་ཞུགས་ལ་མང་ཚོགས་ཞུགས་སྲོལ་མེད། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཆབ་ཞུགས་ལ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱེད་སར་མང་ཚོགས་ལྟད་མོར་འགྲོ་བ། གྲོང་མི་ཕལ་ཆེར་གཙང་འགྲམ་སོགས་ལ་ཆུ་བརྐྱལ་བ་དང་ཁྲང་འཁྲུ་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད། དུས་དེར་ན་གཞོན་ཚོས་བྱ་འཕུར་གཏོང་གི་ཡོད་པས་བྱ་འཕུར་ནམ་དུས་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པ་མ་ཟིན་བར་བྱ་འཕུར་གཏོང་མི་ཚོག་པ་ཡིན། སྐར་མ་རི་ཥིའི་འོད་ཀྱིས་རྡུལ་ཆུ་ཇེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་རྩིས་གཞུང་དག་ལས་དྲང་སྲོང་རི་ཥི་ཞེས་ཟེར། འདི་ཉིན་མོར་ཟླ་བ་དྲུག་གི་རིང་གླིང་འདིའི་ཐད་ཀར་གནས། གླིང་འདིར་ཐོག་མར་འཆར་དུས་ཐོ་རེངས་དུས་སུ་སྐྱ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ནས་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐར་ཁྱིམ་ཡིན་སྐབས་དེའི་འོད་ཆུ་ལ་ཕོག་པས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཚེ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་ན་གྲིབ་དང་འབག་བཙོག་ཐམས་ཅད་དག་པར་གསུངས། འདི་སྟོན་གྱི་དུང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཡང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་རྩིས་གཞུང་ཁག་ཏུ་གསལ།

སྐར་མ་ས་རི་ས་ག་ལ་འཐབ་དུས་བཏབ། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྐར་མ་ས་རི་དང་ས་ག་གཉིས་ཕར་རྒོལ་དམག་འཐབ་བྱེད་པ་དང་དགྲ་བོ་འདུལ་བ་ལ་བཟང་བའི་སྐར་མ་ཡིན་པར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པར་མཚོན་ཐུབ།

སྐར་མའི་རིག་པ། འདི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་གི་སྣེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ནི། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁྲིན་ཙུང་ཀུའི་སོགས་མི་བཅུ་གཅིག་གིས་ཁག་སོ་སོར་བྲིས་པ་དཔེ་མིང་ལ《སྐར་ཚོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན》(星星的世界)ཞེས་པ། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། མཚོ་སྔོན་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་༡༩༨༡ལོར་དཔར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་ནང་དོན་ནི། ༡. སྐར་ཚོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། ༢. དགུ་ཚིགས་ཀྱི་གསང་རྒྱ། ༣. ཉི་མའི་རྩ་ལག་གི་སྡེར་གཏོགས། ༤ མིའི་འགྲོ་བ་གཟའ་སྐར་སྟེང་དུ་འཚོ་བ། ༥. གཟའ་ལྷག་པ་དང་པ་སངས། ༦. གཟའ་མིག་དམར་སྟེང་སྲོག་ལྡན་ཡོད་དམ་མེད། ༧. གཟའ་ཕུར་བུ་དང་སྤེན་པ། ༨. ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་བའི་གཟའ་སྐར། ༩. གཟའ་སྐར་ཆུང་བ། ༡༠. སྐར་མ་མཇུག་རིང་། ༡༡. རང་རྒྱལ་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་འཛུལ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་བཅས་གནད་བསྡུས་འཁོད་ཡོད། ཡང་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་དེབ《行星恒星星系》ཞེས་པའི་ནང་དོན་ཚན་ཆེ་བ་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་སྐར་དང་། བརྟན་སྐར། སྐར་མའི་ཚོགས་བཅས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ། ༡. མི་དང་བར་སྣང་། ༢. གཞི་རྩའི་དཔྱད་ཆས་དང་ཐབས་ཤེས། ༣. རྡུལ་ཕྲན། ༤ རྒྱུ་སྐར་དཀྱིའི་ངོ་སྤྲོད། ༥. རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁྱུལ་བསྐྱོད། ༦. སྣང་སྐར་གྱི་སྐོར། ༧. རྒྱུ་སྐར་ཆུང་བ་དང་། སྐར་མདའ། མཇུག་རིང་བཅས་ཀྱི་སྐོར། ༨. ཉི་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་ཚད་དང་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར། ༩. ཉི་མའི་སྐོར། ༡༠. བརྟན་འཛགས་ཀྱི་བརྟན་སྐར་སྐོར། ༡༡. བརྟན་འཛགས་མིན་པའི་སྐར་མ། ༡༢. བརྟན་སྐར་གྱི་འཕེལ་འགྱུར། ༡༣. གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྐར་མ་དང་རྒྱུ་སྐར། ༡༤ སྐར་མའི་ཚོགས་པ། ༡༥. སྣང་སྐར་ཕན་ཚུན་བར། ༡༦. སྐར་

མའི་མ་ལག ༡༧. འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་སྐྱོས་བཅས་སྐྱ་བ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་རེ་རེའི་ནང་དུ་གསེས་ཀྱི་དོན་ཚན་མང་པོ་འདུག་པ་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་བཀོད་མ་ནུས་སོ། །

སྐར་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ། སྡེ་འགྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་བརྩམས་པར་མཛད་པའི་ཕུག་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་སྟེ་དེ་ཡི་རང་འགྲེལ《རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ》ཞེས་པ་ནི་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་མེ་སྟག(༡༦༨༦)ལོར་བརྩམས་པར་མཛད། འདིའི་ནང་གཞུང་དུ་མ་གསལ་བའི་དཀའ་གནད་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་བཀོད་ནས་གསལ་བཤད་གནད་ལ་འཁེལ་བ་མཛད་ཡོད། ཉེ་དུས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ཞིག་ནས་ལྷུགས་དཔར་ཐོག་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་འདུག་པ་དཔར་མ་དང་བསྡུར་ནས་གཟིགས་ན་ལེགས།

སྐར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ། ཕྱི་རོལ་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མ་ཟླ་བ་སོགས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་འགྲོས་ངེས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་གོ་ལའི་ཐོག་ནས་དུས་མི་འདྲ་བ་དང་། གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱ་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཅིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་རྣམ་བཞག་རྩོ་སྒྲོད་བྱེད་པའི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་། སྐར་རྩིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྐར་རྩིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྩིས་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་འགྲོས་དང་དུས་བཞིའི་ཞིང་འབྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ནམ་དུས་རྩོ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོང་ཚོད་དང་། གྲངས་འབོར་སོགས་རྩི་རྒྱུ་ཡང་ཤེས་ཐུབ་པས། བསྒྱུར་བགོས་བསྡན་གསུམ་གྱི་རྩིས་རིག་མ་ཤེས་ན་སྐར་རྩིས་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེང་རབས་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང་། གཟུགས་དང་། དུས་དང་། འོད་དང་། སྤྱི་འགྲོས། རང་འགྲོས་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ཐད་ནས་རྩི་དགོས་པ་སྟེ། ཉི་ཟླ། རྒྱུ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་འགྲོས་སྤྱི་འཁོར་དང་། རང་འཁོར་གྱི་འགྲོས་མྱུར་བུལ་དང་། འཆར་ནུབ་སོགས་ཆུ་ཚོད་དང་སྐར་ཆའི་ཚད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཐག་རིང་ཐུང་དང་། འོད་ཀྱི་ཚད་སོགས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་ཐོང་ཚོད་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩི་དགོས་པ་ཡིན། དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》དང《འདུལ་བ》གཉིས་ལས་རྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《དུས་འཁོར》དང་། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་རྩི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་པ་གཅིག་གི་དབུགས་འགྲོ་འོང་གཉིས་རེ་ལ་ཁྱུག་པ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་དབུགས་ཆ་དྲུག་ལ་ཆུ་སྲང་གཅིག ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་སྟེ་དབུགས་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུན་སྲོལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་དང་ཆུ་སྲང་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབུགས་འགྲོ་འོང་གི་ཆ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག དེ་ལ་དུས་བཞི་དང་། ལོ་བསགས་པས་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དང་། བསྐལ་པ། བསྐལ་ཆེན་སོགས་རྩི་རྒྱུ་ཡོད། གཞན་ཡང་གཟའ་དང་ཚེས། སྐར་མ། སྦྱོར་བ། བྱེད་པ་བཅས་ལྔ་ནི་རྩིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ཅིང་། གཟའ་ལྔ(མིག་དམར། ལྷག་པ། ཕུར་བུ། པ་སངས། སྤེན་པ)བཅས་སོ་སོའི་འགྲོས་མྱུར་བ་དང་། དལ་བ། དྲང་པོ། འཁྱོག་པོ་བཅས་ཀྱི་འགྲོས་བཞི་དང་། སོ་སོའི་ཁྱིམ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད། གཞན་ཡང་སྒྲ་གཅན་དང་། དུས་མེས་ཉི་ཟླ་འཛིན་པའི་རྩིས་དང་། དུ་བ་མཇུག་རིང་གི་འཆར་ནུབ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག དུས་སྦྱོར། ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ

སོགས་པའི་རྩིས《 དུས་འཁོར》ལས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྐར་རྩིས་སམ་དཀར་རྩིས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ནག་རྩིས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་བཟའ་རྣམ་གཉིས་བོད་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་དར་བའི་སྨེ་བ་དགུ་དང་། སྤར་ཁ་བརྒྱད། ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས། གེག་རྩིས། བག་རྩིས། གཤིན་རྩིས་སོགས་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་སོགས་ཀྱི་དུས་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་རྩིས་རིག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཟེར། བོད་དུ་སྐར་རྩིས་རིག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་། རྒྱ་རྩིས་ཟེར་བའི་གོ་དོན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་འདིར་བཀོད་ན་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས། གནས་ལྔ་པཎྜི་ཏ་ཚེ་དབང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《 རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་གོ་དོན》ཞེས་པའི་དེབ་ཀྲུང་པ་ཀན་སུའུ་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེ་དང་། པེ་ཅིན་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་རྩིས་རིག་མཁས་དབང་ཧོང་མིན་ཤིན(黄明信)གྱིས་མཛད་པ《 ཚན་རིག་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་གོ་དོན》ཞེས་པ་དང་། བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མཁས་དབང་བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི《 བོད་ཀྱི་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་དང་འཕེལ་རིམ་སྐོར་སྙིང་བ》ཞེས་པ་བཅས་སུ་ཞིབ་རྒྱས་གསལ་ཞིང་། མཁས་དབང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གསུང་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཟུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་ཐད་བཞེད་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་འདུག་པས་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

སྐལ་མཉམ་སེམས་དཔའི་འཁོར། རང་དང་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་འཁོར།

སྐལ་ཐེབས་ལེན་པ། ཚོགས་གཞུང་དུ་འགྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་མི་ངན་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་རང་སྐལ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྐལ་བ་འཕར་མ་ལེན་པ།

སྐལ་ཐོབ་འཆམ་མེད་སྐྱེལ། གྲྭ་པ་དམངས་ལ་གང་ཡོད་ཀྱི་སྐལ་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་སྐྱེལ་དགོས་པ།

སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི《 བདེ་མཆོག་དཀའ་འགྲེལ་དཔའ་བོ་ཡིད་འོང》 རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་འགྱུར།

སྐལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་ངེས། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་དད་པ་སྐྱེ་ཐུབ་ངེས།

སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྒྱ་བཟང་ར་ཡོ་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(1859)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་ཤར་བླ་བྲང་དུ་རྗེ་གོང་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། ནགས་རྒྱའི་ཡོངས་འཛིན་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་། ཨ་རོལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་འཛིན་མཛད་རྒྱལ་པོའི་དབང་དངོས་སྨ་སོགས་བཞེས་ཏེ་གསང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞུ། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པས་སྣན་ངག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ནས་གསན་སྦྱོང་དབུ་ཚུགས། ར་སྟོད་མཁན་ཆེན་དང་། སྐྱི་ཡའི་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་སེང་གེ་སོགས་ལས་བསྡུས་གྲྭ་དང་། སུམ་རྟགས། དག་ཡིག སྐྲའི་ས་རིས། རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྲིམ་ཆེན་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐུགས་རྫོགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་གནས་མཇལ་དང་། ཅང་ཧྲེ་དགོན་པར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་གནང་། དེ་ནས་པེ་ཅིན་དང་ཁྲིན་འདུ་སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་གནས་གཟིགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས

རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྟོང་འབུལ་དང་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། གདན་ས་གསུམ་ལ་མང་འགྱེད་བསྐྱབས། གཞུང་ས་ཆེན་མོས་འཛའ་ས་ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར། མཁན་ཆས་ཆ་ཚང་། གདུགས་རྟ་དར་བཅས་དང་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨེར་དེ་ཏོ་ནོམ་ཁུ་མཁན་པོ་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་སྤར་སྤྲོལ་ལྷར་གནང་བ་སྒྲིབ་བོར་བཞེས་ཏེ་ཕྱིར་རང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཞིང་གྲིའི་དབང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པར་གསེར་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ལོ་བཞིའི་རིང་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ནས་སྒྲི་སྐོར་གྱི་དགའ་སྟོན་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པར་ཁྲི་ཁུར་བཞག ཚོམས་ཆེན་ཤུན་ཚོགས་འདུ་ཁང་དང་མི་ཞམ་མདུན་ས་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། གདན་སའི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགུང་གྲངས་ང་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༡༥)ལོར་བསམ་བཞིན་སྐུ་དྲན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན།

སྐལ་ལྡན་བཞི། སྦྱངས་པ་ཅན་ལས་འཕྲོས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དད་པ་ཅན། མོས་གུས་ཆེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན། སྒྲུར་བ་རྩོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་བཅས་སོ། །

སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། (ཟ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ) འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་ཡིན། འདིས་གྲུ་རབ་ཀྱི་ས་ཆར་ཟ་ར་དགོན་པ་བཏབ། འབྲུངས་ལོ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་མེ་སྟག་ལ་གཡའ་བཟང་དགོན་པ་བཏབ་པའི་ཕྱི་ལོ(རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་༡༢༠༧)ཟ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་སྐུ་གཤེགས་པར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལས་བཤད། ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཟད《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས་༧༨༨པར་གསལ།

སྐལ་ལྡན་རབ་ཏུ་འབྱིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་ཆད་བཞི(༡. སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན།
༢. སྡོམ་པ་གནས་པའི་བར་ཆད་བརྒྱ་དང་ཞེ་བདུན།
༣. སྡོམ་པ་མཛེས་པའི་བར་ཆད་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན།
༤. སྡོམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་བར་ཆད་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་བཅས)དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་གནང་བ།

སྐལ་ལྡན་ལས་འཕྲོ་ཅན། སྐབས་འདིར(《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས་༡༣༡༡) གཏེར་དུ་སྦས་ཟིན་པའི་གཏེར་ཁ་རྣམས་འདོན་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་དང་། གཏེར་དུ་སྦས་ཟིན་པའི་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གོ་དགོས།

སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། འདི་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་མིང་གཞན་ནོ། །

སྐལ་བ་དྲུག དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གྲགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

སྐལ་དམན། སྐལ་བ་དམན་པ་ཞེས་སྐལ་བ་ཆུང་བ་དང་། སྐལ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་གོ་དགོས། སྤྱིར་དམན་པ་ཞེས་པ་ནི་ངོར་བ་དང་། བྲལ་བ། ཆུང་བ། ཞན་པ་བཅས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག

སྐལ་རྫོངས། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་བུ་མག་པར་གཏོང་བ་དང་བུ་མོ་མནའ་མར་གཏོང་སྐབས་སོ་སོའི་ཕ་མས་རང་རང་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཁོས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་རྒྱུན་ཆ་དང་། གོས། བཞོན་པ། སེམས་ཅན། ས་ཞིང་སོགས་སྐལ་བ་བློས་བཅད་པ་རེ་སྤྲད་པ།

སྐལ་བཟང་། སྐལ་པ་བཟང་པོ་སྟེ་སྐལ་པ་ཡག་པོའི་དོན་ཡིན་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། སྐལ་བཟང་དང་བསྐལ་བཟང་གཉིས་ནོར་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། བསྐལ་བཟང་ནི་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་བསྐལ་པ

བཟང་པོའམ་བསྐལ་བཟང་ཟེར།

བསྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཁྲི་ཆེན། རྗེ་འདི་ཉིད་འཕན་ཡུལ་གྱི་སའི་ཆར་ཇོག་ཆོས་སྐྱ་རྗེ་རྗེའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་གདོགས་པ་ཡབ་གསོལ་ཧོག་དང་ཡུམ་དཔལ་མོའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༧༧༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རྗེ་གོང་མའི་གསོལ་དཔོན་ངག་དབང་ཀུན་བཟང་གིས་བདག་བྱས་ཏེ་སྐོ་མང་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་པ་མེ་རྟ་ལོར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིན། ཨ་རིག་གསུང་རབ་དང་གཙོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་རིམ་པར་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྒྲུས་གྲྭ་ཀློ་རྟགས་དབུ་ཕར་བཅས་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། རྗེ་སྐལ་ལྡན་པའི་གདན་ས་རོང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་ཁྲི་ལོ་ངོ་བཞི་བཞུགས། ཐན་པ་བྱུང་བར་ཚོ་ལྷའི་སྨེ་པ་སོ་སོར་དམིགས་བཅེ་མའི་ཆར་འབེབ་གནང་། ཆར་འདོད་པ་བཞིན་ཕབ་པས་ལྷག་པར་དད། ཞུགྲེར་ཕང་གི་བླ་མ་ལོ་གསུམ་མཛད། སྨད་དུ་ཐུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཕེ་ཅིན་དུ་ཙན་དན་ཇོ་བོ་མཇལ་བས་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་། བེར་ནག་གིས་སྐུ་ཚེར་བར་གཅོད་ཀྱི་ལྟས་བྱུང་སྐབས་མནལ་ལམ་བརྒྱུད་གུར་མགོན་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བཅོས་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༨༣༡)ལོར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༣༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁ། དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་མི་གསལ་ཡང་དག་རྒྱུན་ཐོག་མོད་སྡོལ་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ཊམ་ཁ་དཀར་པོ་ཡིན་ཟེར། 《རྗེ་རིང་པནྡི་ཏའི་རྣམ་ཐར》ཟེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ལྷུགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༢༣༡པར། ཤིང་རྟ(༡༧༧༤)ལོ་འདི་ནང་ཞེས་པ་ནས་བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁར་གྲགས་པ་ཊམ་གསར་དཀར་པོ་ལྷད་མེད་ཤ་སྟག་གི་ཊམ་འབྱེད་ཞེས་གསལ་བས་དེ་དུས་ནས་བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁ་བོད་དུ་ཐོན་ཟིན་འདུག་ཅིང་། ལོ་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ གློ་མཐུན་ཤའོ་ཧྲའི་ཡོན་གྱིས་བརྩམས་པའི《བོད་ལྗོངས་ས་གནས་ཀྱི་དངུལ་སྒོར་ལོ་རྒྱུས》(《西藏地方货币史》)རྒྱ་ཡིག་ལྷུགས་དཔར་མ་པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༤༣པར་བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁའི་ངོ་སྤྲོད་བྲིས་འདུག་པ་དེའི་མཇུག་ཙམ་དུ་བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁ་ནི༡༩༠༩ལོར་གསར་བཟོ་བྱས་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན། མན་ཆིང་གོང་མ་སྨོན་ཐུང(宣统)ཁྲི་ལོ་དང་པོར་བསྐལ་བཟང་གཞི་ནས་གསར་ཐོན་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིག་བཀོད་འདུག་པས་ངག་རྒྱུན་མ་དག་རྒྱུན་འཁྲུམས་ཤིག་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བསྐལ་བཟང་ཊམ་ཁ་དེ་ལ་ཡང་གསར་རྙིང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ལགས།

བསྐལ་བཟང་ལྷ་ཁང་། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐུ་བརྟན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མིང་།

བསྐལ་ལེན་པ། དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་ཚོའི་ནང་གི་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོགས་གཞུང་དུ་སླེབ་ཐུབ་པ་མ་ཡོང་བར་རྗེ་གཅལ་ནང་དུ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་ལེན་པ།

སྐས་དར། སྐས་འཛོགས་ཀྱི་ལག་འཇུ་གཡས་གཡོན་ལ་དར་གོས་ལས་བཟོས་པའི་ཤུབས་དང་། སྐས་གདང་གི་སྟེང་དུ་ཞབས་རས་བཏིང་བ།

སྐིགས་བུ། སྐྱིགས་བུའམ་ཨིག་ག་རྒྱག་པའི་མིང་།

སྐིགས་བུ་འཛུང་། ཨག་ག་རྒྱག་པ། (ཙ)

སྐུ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། 《ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས》ལས་གསུངས་པའི་སྐུ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཤར་དུ་ལྷ་མོ་གོ་རི། ལྷོར་ཙོ་རི། ནུབ་ཏུ་བེ་ཏཱ་ལི། བྱང་དུ་གྷསྨ་རི། ཤར་ལྷོར་རི་ཁྲོད་མ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ

གདོལ་པ་མོ། ནུབ་བྱང་དུ་གཡུང་མོ། བྱང་ཤར་དུ་སྨ་ཤྨཱ་ཤི་བཅས་གཙོ་འཁོར་དགུ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག

སྐུ་སྐྱེ་རིང་སྨིན། བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐུ་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པོ་མེད་པ།

སྐུ་ཁམས་ཚུང་ཞིག་མཉེལ་བ། འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་ངལ་ཚུང་ཟད་བྱུང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་སྐུ་ལ་བསྙུན་གཞི་ཚུང་ཟད་བྱུང་བ་ལ་གོ་དགོས།

སྐུ་ཁོག ལྷ་ཞབས་མཁན་གྱི་ལུས་པོ་ལ་སྐུ་ཁོག་ཅེས་འབོད་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག 《དུ་གོས》དེབ་དང་པོ།

སྐུ་མཁར། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན་ལྷོ་ཁ་ཡར་ལུང་དུ་གནའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་དང་། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཐོག་མའི་བཟོ་དབྱིབས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།

སྐུ་མཁར་གྱི་རྩེ་སྒང་། བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་རྩེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཉེན་རྟོག་གི་འགག་འཁྱུར་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་སོ་གནས་དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཆུང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་(༤༧)པར་གསལ།

སྐུ་མཁར་དགུ་ཐོག རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་མི་ལ་རས་པར་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་བཞེངས་སུ་བཅུག་པའི་སྐུ་མཁར་ཐོག་ཚད་དགུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། གངས་ལྗོངས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༠༧༧)ལོར་དམ་པའི་ཆོས་གསན་པའི་ཆེད་དུ་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་དྲུང་དུ་ཕེབས། དེར་བླ་མའི་གཟིམས་གཡོག་ཞབས་ཏོག་ལེགས་པར་ཞུས་ཀྱང་ཆོས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གནང་བའི་ཐོག སྐུ་ཚེ་སྟོད་ལ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེའི་དགྲ་ཤ་གླངས་ཆེད་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་བཏང་བ་དང་། སེར་བ་ཕབ་སྟེ་ཡུལ་མིའི་ལོ་ཏོག་ཐོག་མེད་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་སོགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་དགོངས་ཏེ་མཁར་ཟླུམ་པོ་དང་། ཟླ་གམ། གྲུ་གསུམ་བཅས་བརྩིགས་སུ་བཅུག་སྟེ་ཐོག་ཚད་ཡོངས་པ་དང་ཡང་བཤིག་ཏུ་བཅུག་པ་སོགས་སྡུག་སྦྱོང་ཚད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་སྐལ་ཚ་གསུམ་བྱུང་བའི་བར་དུ་དཀའ་བ་ཚད་མེད་སྤྱད་པའི་མཐར། མཁར་གྲུ་བཞི་དགུ་ཐོག་ཅན་ཞིག་མི་ལ་རས་པ་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་བརྩིགས་སུ་བཅུག་པ་དེ་ཡིན། མཁར་འདིའི་ཐོག་སོ་བདུན་བར་མི་ལ་རས་པ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བརྩིགས་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་གི་ཐོག་སོ་གཉིས་ལས་མི་གཞན་དག་གླས་ནས་བརྩིགས་པ་རེད། དེ་ནས་བླ་མ་མར་པས་མི་ལ་རས་པ་ལ་དབང་ལུང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་མན་ངག་ཆ་ཚང་བ་གནང་སྟེ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་གནང་མཛད། སྐུ་མཁར་འདིར་སྲས་མཁར་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་ཐུགས་རེ་གནང་ཡུལ་གཙོ་བོའི་སྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེ་ཡིན་པས། དེའི་བཞུགས་ཡུལ་དུ་མཁར་དེ་བརྩིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས། 《སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་དཔེའི་སྲས་མང་པོ་དང་། སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེས་བཞེངས་པ་གནང་བའི《ཉི་ཁྲི》མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་ཡུམ་བདག་མེད་མ། སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེ་བཅས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ། མར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་སྤྱོད་སེང་ལྡེང་གི་ཕྱག་མཁར། ཐུགས་དམ་རྟེན་ཐང་ཀ་རྩ་ཆེན་ཁ་ཤས། ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བཞེངས་པ་གནང་བའི་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་གི་ཐང་ཀ་སོགས་རྩ་ཆེའི་རིག་གནས་དངོས་རྫས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་དང་། མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་མཁར་ཚ་ཟེར་བའི་གཟིམས་ཁང་ནང་དུ་ཡང་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་རྟེན་གསུམ

མང་པོ་ཡོད་པ། དེ་ཡི་ཉེ་འདབས་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་སྟག་གཉའི་བྲག་ལ་ཡང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་བཅས་འཁོད་འདུག་ཀྱང་། དེང་སྐབས་ལྷག་ལུས་ཅུང་ཤས་ཙམ་མ་གཏོགས་བསྡད་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག ཞིབ་ཕྲ་གོང་གསལ《སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷོ་བྲག་གྲོ་བོ་ལུང་། ཟངས་ཞུག སྟག་གཉའ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཡིག་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་དད་པའི་དགའ་སྟོན》དཔེ་རྙིང་དབུ་ཅན་ལྷོ་བྲག་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༧ཡོད་པ་དཔར་སློག་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཐོང་བྱུང་ལགས།

སྐུ་མཁར་ཉི་བཟུངས། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བའི་སྲས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་བྲོས་ཕེབས་ནས་སྤུ་རངས་སུ་བཞུགས། དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་བཙན་གྱིས་འབྲོ་བཟའ་འཁོར་སྐྱོང་བཙུན་མོར་ཕུལ། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས། སྤུ་རངས་སུ་སྐུ་མཁར་ཉི་བཟུངས་བརྩིགས། སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་དཔལ་གྱི་མགོན་ལ་མངའ་རིས་མར་ཡུལ། (ལ་དྭགས) འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་གུ་གེ སྤུ་རངས། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་ལ་ཟངས་དཀར་སྒོ་གསུམ། སྤི་ཏི། སྤི་ལྕོག་བཅས་གནང་ནས་སྲིད་བསྐྱངས་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༣ནས༡༨༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་མཁར་མ་རུ། ཕ་བོང་ཁ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་མིང་རྙིང་པ་ཡིན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་བརྒྱད་ཙམ་སོང་བའི་ཉང་བྲན་དགུ་གདུགས་རིའི་གཡས་ངོས་རི་མ་འདབས་སུ་གནས་ཤིང་། སྐུ་མཁར་འདི་ཆགས་ས་ནི་བྲག་རྡོ་ཧུས་སྤེལ་གྱི་དབྱིབས་ཅན། ས་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱིས་མཐོ་ཞིང་། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། ཤར་ལྷོ་ནུབ་གསུམ་གཡང་གཟར་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་ཉེ་བའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། བྲག་རྡོ་ཧུས་སྤེལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱོགས་གསུམ་ལྷུམ་པོ་དང་། བྱང་ངོས་སུ་བཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་སྒོ་བྱང་བལྟ་རྗེ་སྐས་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་གནའ་རབས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་ཅན་དང་ལྡན་ཡོད། སྔོན་དུས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་པའི་གོང་དུ་གནས་འདིར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་ས་འདུལ་མཛད་པ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་བཙན་པོ་དང་བློན་འཁོར་བཅས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་རྩེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་གཟིགས་པས་བྱང་ངོས་སུ་དངོས་པོ་ནག་རིལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཟིགས་ནས་ཕྱི་ཉིན་གནས་དེར་གཟིགས་སུ་ཕྱིན་པས། དངོས་པོ་ནག་རིལ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐག་འདོམ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འཛལ་ཐུབ་པའི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཧུས་སྤེལ་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་གནས་དེར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཐོག ཕ་བོང་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྐུ་མཁར་ཐོག་བརྩེགས་དགུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་གནས་དེར་དེང་སང་ང་ཚོས་རྒྱུན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་གནང་ཞིང་། དེའི་ཡིག་ཕུད་རྗེ་ལ་བསྐོས་པའི་མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་བཞེངས་པ་ཡང་དེང་སང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་གནས་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་རབ་བྱུང་མང་པོ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབ་སྐབས་སྐུ་མཁར་འདི་མེ་ལ་བསྲེགས། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བ་དང་ལྷན་དུ་གནས་འདིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་བཅུ་ཕྲུག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གནས་འདི་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཛུགས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བས་ཉམས་གསོ་དང་འཕྲེལ་དགེ

འདུན་གྱི་ནི་སྐར་ཡང་གསར་འཛུགས་གནང་བས་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་འཚོག་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཉམས་ཆག་ཇེ་ཆེར་གྱུར་སྐབས་དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སེར་བྱེས་མཁན་པོ་ཡོ་འགག་ཞིག་གནང་ནས་དགོངས་ཞུ་མཛད་དེ་གནས་འདིའི་སློབ་དཔོན་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་འདེབས་རྒྱུའི་ས་འདུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒོ་ཡང་གནས་འདིར་གནང་། གནས་འདིར་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། བྲག་ཕུག་ངོ་མཚར་ཅན། མཆོད་རྟེན་ཁག དུར་ཁྲོད་གཡས་གཡོན། ཚུ་མིག་གོང་འོག་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་པར་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཕ་བོང་ཁའི་གནས་ཡིག་མདོར་བསྡུས》དང་། སེར་སྨད་ཀོང་པོ་མཆོད་ཁང་རྗེ་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་གོང་མས་མཛད་པའི《ཕ་བོང་ཁའི་གནས་ཡིག་རྒྱས་པ》ཕ་བོང་ཁའི་དཔར་མ་བཅས་ལ་གཟིགས།

སྐུ་དགྲ་ལྷ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་དགྲ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲི་དགྲ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྨོད་པ། རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་འཚེ་བ། རྣལ་འབྱོར་པར་གནོད་པའོ། །

སྐུ་འགག་རྒྱན་དྲུག་མ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་མཁན་པོ་དང་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ཆོས་སྐུ་སྟོད་དུ་བཞེས་པའི་ན་བཟའ་ཕུ་ཐུང་མེད་པ་ལ། གོང་བ། གཤམ་ཆ། སེང་གེ་དཕྱང་པ་བཅས་སྣམ་བུ་དམར་པོ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལོང་། ར་གཡས་གཡོན། སྙང་ཆེན་མཆེ་བ་གཡས་གཡོན་བཅས་གཞི་མཚོན་ཁྲ་མིན་པའི་གོས་ཆེན་དང་། རས་གང་རིགས་སེར་པོའམ་དམར་པོ་བཏང་བའི་སྟོད་འགག་སྟབས་བདེ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གཡས་གཡོན་ལ་རྒྱ་གསེར་གྱི་སྟོད་འགག་དང་། ཆབ་བླུགས་སོགས་ཏ་ཅང་རྒྱས་སྤྲོས་བྱ་སྤྲོལ་དར་བ་དང་། ཕྱུགས་མཚུངས་མཆོད་རྫས་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྒྱས་སྤྲོས་བྱེད་པའི་འགྲན་བསྡུར་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་དར་འདུག་པ་ནི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཉམས་ཆག་ཏུ་སོང་བའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན་པར་མངོན།

སྐུ་འགན་སྒྲུར། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་མཁན་པོ་དང་། བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་རྣམས་དགུན་དུས་ཚེབས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ལ་བཞེས་པའི་གཟན་ཞིག་སྟེ། ནང་དོས་སྣམ་བུ་འབྲུག་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་ལ་གོས་ཆེན་སེར་རྒྱང་དང་། མཐའ་འཛགས་གོས་ཆེན་དམར་རྒྱང་བྱས་པའི་ན་བཟའ་ཞིག་ཡིན།

སྐུ་འགྲེད། དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་པར་དཏུལ་དང་། འབྲུ། རྩམ་པ། ཟ། གོས་སོགས་བགོས་ནས་ཕུལ་བ་ལ་ཟེར།

སྐུ་རྒྱལ་གྱི་བཞི་ཟུར་གཅིག་གི་བབས། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་རྗེས་ཤོར་མཁན་གྱིས་ཐོབ་མཁན་ལ་སློག་ཆ་སྤྲོད་དགོས་པའི་བསྡོམས་འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཁྲིམས་ཁང་ལ་སྤྲོད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

སྐུ་སྐེར་ཕྱག་མཛོད་བྱམས་པ་སྟོབས་ལྡན། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་སྐེར་ཕྱག་མཛོད་དང་། རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢(༡༡)ལོར་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་གོང་མ་ཆེན་ལྕང་གིས་ཛ་སག་བླ་མའི་གོ་གནས་གནང་། དེ་རྗེས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བཀའ་བློན་བླ་མར་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པར《ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར》ཐོད་གཉིས་པར་གསལ།

སྐུ་རྡོ་མཚར་ཅན་གསུམ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྟེན་སྐལ་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པའི་སྐུ་སྟེ། རྡོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་མ། ཙན་དན་གྱི་སྒྲོལ་མ

བཅས་གསུམ།

སྐུ་ལྔ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་སྐབས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ་ལྔ། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྟེ་ལྔའོ། །

སྐུ་བཅམ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་གི་དགུན་དུས་སུ་ཁྲིམ་དུ་གྱོན་པའི་ཟླ་གམ་སྟེ་བཙུག་ཕྲུག་དམར་པོར་ཕྱི་ནས་གོས་ཆེན་དང་། ཐེར་མ། རས་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་གཡོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཞེ་ས།

སྐུ་ཆགས་ཆེ། སྐུ་སྒྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

སྐུ་མཆེད་རྗེ་དྲུང་རྣམ་གཉིས། ཏཱ་ལའི་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡབ་ཆེན་ཨ་ལི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་རྗེ་དྲུང་ཨ་ཁྲུ་ལགས་སུ་གྲགས་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་དང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་གཉིས་ལ་ཟེར། ཁོང་གཉིས་རྣམ་ཀུན་སྲིད་དོན་ཐོག་དབང་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བར་བརྟེན། སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་པ་ཅིན་དུ་བཞུགས་རིང་གོར་བོད་ས་མཚམས་ཀྱི་རྩོད་གཏམ་ལངས་སྐབས་གོར་ཁ་དང་ཞི་མཐུན་ཆིངས་འགྲིགས་བྱས་ཏེ་ཆིངས་དངུལ་སྤྲོད་ཐབས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གོར་ཁའི་དམག་ལ་གདོང་ལེན་འཐབ་རྩོད་བྱ་མི་དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་ནས་ཆིངས་དངུལ་འབོར་ཆེན་སྤྲོད་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་བཅས་བྱེད་མཁན་དེ་གཉིས་རེད། དེར་བརྟེན་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་དོན་གཅོད་བློན་ཆེན་ཧྲུ་ཁང་ཨན་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི《ལུགས་སྲོལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཉེར་དགུ་པ》ཞེས་པའི་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཞལ་བཞུགས་རིང་སྐུའི་ཉེ་རིགས་རྣམས་ནས་ལས་དོན་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཞིང་བརྗེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐུ་ཉེ་རྣམས་ལ་ཤེས་འཁོས་དང་བསྟུན་པའི་ལས་དོན་བྱས་ཆོག་ཅེས་པའི་གཏན་འབེབས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད།

སྐུ་མཆོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཞལ་འདོན་དང་། མཆོད་འབུལ་གཏན་འཛུགས་གནང་དགོས་པའི་རིགས།

སྐུ་མཆོད་ཁག བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཨ་ཏི་ཤ་འདས་པའི་དུས་ཆེན་ལ་བཅོ་བརྒྱད་མཆོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་བོད་ཡོངས་ལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིམ་བྱུང་རྣམས་ཞིང་དུ་ཐེབས་པའི་ཉིན་དེའི་དགོང་མོར་དྲན་གསོའི་མཆོད་མེ་སྤར་བ་བཅས་ལ་སྤྱི་མིང་དུ་སྐུ་མཆོད་ཟེར།

སྐུ་རྗེས་བསྒྲུབ་རྒྱུ། སྐུའི་རྗེས་འདུག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཞེ་ས་དང་སྣུད་ཚིག་སྟེ། སྐུ་ཕུང་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། མཆོད་འབུལ། བཟོ་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེར་ཟེར།

སྐུ་རྗེས་ལྷ་ཁང་། དེ་སྔོན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་འབྲུག་ཡུལ་དུ་ཐུགས་དམ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པའི་བྲག་གི་ངོས་སུ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྗེས་འདམ་ལ་བཏབ་པ་ལྟར་གསལ་བ་དེར་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་འབྲུག་ཡུལ་དུ་ཡོད།

སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས། སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་དང་ལག་ལེན་གནང་བ།

སྐུ་གཉིས། གཟུགས་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུའོ། །

སྐུ་གཉེན་པོ། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐུ་གཟུགས། (ཚ)

སྐུ་གཉེར་ཁྲམས་པ། སྐུ་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་ཟིན་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

སྐུ་ཕྱོལ། སོ་སོའི་བཟའ་ཟླ་ངོ་མ་མིན་པའི་བུད་མེད་དང་ལུས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ཕྲུག་གི་ཞེ་ས།

སྐུ་བལྟམས་པའི་མཆོད་རྟེན། དེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ལི་དབར་ལྷུ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ལུམ་བི་ནའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་

ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་བྱེད་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡི་མིང་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་ཟེར། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ས་འཛིན་དང་། གདོང་ཆེན། བུམ་པ། ཆོས་འཁོར་སོགས་མཆོད་རྟེན་བྱིངས་དང་འདྲ་བ་བང་རིམ་བཞི་ཟླུམ་པོ་པདྨ་སྤུངས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

སྐུ་བརྙེན། སྐུ་ལ་བསྟུན་གཞི་ཐོག་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

སྐུ་ཐར། ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གསོད་རིས་ཀྱི་ར་ལུག་དང་ཉ་སོགས་ཉོས་ནས་ཚེ་ཐར་བཏང་བའི་ཞེ་ས།

སྐུ་གདུང་། བླ་མ་དང་ཕ་མ་སོགས་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་རྣམས་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུང་ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་ཚིག

སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན། ༡. རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བླ་མ་དང་། དགེ་རྒན། ཕ་མ་བཅས་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་རུས་མེར་བསྲེགས་ཏེ་རུས་ཆག་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་ས་དང་བསྲེས་ཏེ་སཱཙྪ་བཏབ་པ་དེ་དག་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ། ༢. ཡང་ན་སྐུ་གདུང་མེར་མ་བསྲེགས་པར་གདུང་སྨན་སོགས་ལག་ལེན་མཐོང་བརྒྱུད་ལྟར་བྱས་པའི་དམར་གདུང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་འཇོག་པ་བཅས་གཉིས་ཀར་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་ཟེར།

སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་མཉམ་པར་བགོས། སྔོན་དུས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་བྱེད་སྐབས་རིག་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་གྲུང་མི་རྣམས་དང་། རྟོག་གཡོའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་རིགས་པུ་ཤུ་ཀ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཽཏྣ། ཁྱབ་འཇུག་གླིང་དུ་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་ཤཱཀྱ། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པའི་ལི་ཙྪ་བྱི་བཅས་ཁག་བརྒྱད་སྔ་རྗེས་སུ་འོངས་ནས་སྐུ་གདུང་ང་ཚོར་དགོས་ཞེས་རྩོད་གླེང་བྱུང་སྐབས། བྲམ་ཟེ་བྲེ་བོ་དང་མཉམ་པས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པས་མ་ག་དྷ་ཡི་ཁལ་རེ་རེ་ཐུང་བ་སྦྱིན་པ་དེ་ཁྱེར་ནས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྐུ་གདུང་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེངས། སྐུ་གདུང་སྲེག་སྐབས་ཀྱི་སྲེག་བུམ་དེ་བྲམ་ཟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་བར་ཁྱེར་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐུ་གདུང་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རླབས། སྔར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་བརྒྱུད་འཛིན་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་བསྒོ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར། ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་ནས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་མངགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ནས་བསྟན་པ་གཏད་དེ་རི་བོ་བྱ་རྐང་ཅན་དུ་ཕྱིན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་གནས་དེར་མ་ཕྱོན་གྱི་བར་དུ་སྐུ་གདུང་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱིན་བརླབས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་རང་གི་བླ་མ་དང་། དགེ་རྒན། ཕ་མ་བཅས་རང་རང་སོ་སོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་ཕུང་དེ་ས་ཕྱོགས་གཙང་མའམ་དུར་ཁྲོད་གཙང་མ་ཞིག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཙན་དན་དང་། ཨ་ག་རུ། ཤུག་པ་སོགས་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཤིང་བརྩེགས་པའི་དབུས་སུ་རས་དཀར་པོས་སྐུ་གཟུགས་ཡོངས་རྫོགས་དཀྲིས་ཏེ། མར་དང་སྨན་སོགས་བླུགས་ནས་བསྲེག་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་མདོ་ལུགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོ་ག《རྡོ་རྗེ་གུར》དང་《ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད》སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲོང་རྩེ་ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་སོགས་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་པ་མང་པོས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་དག་གིས་མཛད་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཇལ། སྤྱིར་བཏང་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐུ་གདུང་མཆོད་ཅིང་བྱང་བའི་

ཚོ་ག་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ》ཞེས་བྱ་བ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་པོད[ང]པའི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་རང་ཞལ་གསལ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དགོངས་པ་རྫོ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཇི་ལྟར་ཞུ་བ་དང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་གདུང་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་གདུང་ཁྲུས་དང་། མཆོད་འབུལ། དགོངས་རྫོགས་ཚོ་ག སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ། ས་གནས་གཞན་དག་ནས་གདན་ས་དང་ཞུགས་འབུལ་ཞུ་ཡུལ་གྱི་བར་གདན་དྲངས་ཚུལ། ཞུགས་འབུལ་ཞུས་ཟིན་པའི་སྐུ་ཙུས་དང་རིང་བསྲེལ་སོགས་བདག་གཙེས་ཞུ་སྟངས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུ་སའི་ས་གནས་དེར་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཙིང་ཕྲ་བར་གསུངས་ཡོད་ཙིང་། གསུངས་པ་དེ་དག་དཔེ་ཐོག་བྲོ་བརྟུང་གྱིས་ཤེས་རྣོམ་མི་བྱ་བར། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་བཟང་པོ་དང་ཉམས་མྱོང་ཚད་ལྡན་མངའ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་གོམས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །གོང་གསལ《གདུང་ཆོག》དེར་མི་གསལ་བའི་མཐོང་བརྒྱུད་ཕྱག་ལེན་གཞན་དག་སྐོར། རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་བླ་མ་དང་། དགེ་རྒན་སོགས་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་སྐུ་གདུང་ལ་ཕྱག་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ཞིག་གིས་ཞལ་གྱི་ཨོལ་སྐྲའི་འོག་ནས་སྐུའི་ཐུགས་ཀ་བར་བཀབ་སྟེ་བཞག་ཐོག་ཐུགས་དམ་གྲོལ་བའི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་སྐུ་གདུང་ལ་བསྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་མི་གཏོང་། ཐུགས་དམ་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཤར་ནས་སྣ་གཉིས་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཐིབས་མཚམས་སྐུ་གདུང་ལ་དར་གོས་དཀར་པོའམ་དམར་སེར་གང་རིགས་ཀྱིས་དྲུག་ཆིངས་ཕུལ་ཏེ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བཟོས་པའི་གདུང་སྒྲོམ་ནང་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལ་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་སོགས་རབ་བྱུང་གི་ཆས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷའི་ཆས་འཇུག་བསྒྲོན་ཏེ་དབུང་ཞག་ཧི་ཙམ་འོས་པའི་རིང་གདུང་ཁྲུས་དང་། གདུང་སྐྱབ། དད་ལྡན་ཁག་གི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་བཅས་གྲུབ་མཚམས། ས་ཕྱོགས་གཙང་ས་ཞིག་ཏུ་སོ་ཕག་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་གདུང་སྲེག་ཐབ་བརྩིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླུམ་པོ་མདུན་དུ་མེ་སྒོ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྟོད་ཀྱི་ཆར་ལྷུགས་ཁྲུས་བཀབ་པའི་སྟེང་དུ་སྐུ་གདུང་བཞག་སྟེ། ཤུག་པ་དང་ཙན་དན་སོགས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཤིང་སྦྱུགས་བཞི་ནས་བརྩིགས་པ་ལ། ཏིལ་སྣུམ་དང་། མར་ཁུ་བསྲེས་པ་བླུགས་ནས་སྐུ་ཙུས་རྣམས་གཙང་མར་མ་ཆག་པར་དུ་ཚོ་གའི་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཞུགས་འབུལ་ཞུས། ཉིན་ཤས་སོང་རྗེས་སྤུར་ཁང་ཞལ་ཕྱེ་ནས་སྐུ་གདུང་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་དད་ལྡན་སློབ་མ་དང་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་བགོས་འགྲེམས་ཐོག མང་ཆེ་བ་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་དང་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་པའི་ནང་གཟུངས་སུ་ཕུལ་དགོས་པ་ཡིན། སྐུ་གདུང་ལ་དྲུག་ཆིངས་འབུལ་ཚུལ་སྐོར་གནས་ལྔ་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《རང་རྣམ》དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༨༤༥ནས༨༤༨བར་གསལ་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་གང་ཟག་ཕལ་པའི་ཕུང་པོ་མེར་སྲེག་བྱ་ཚུལ་སྐོར་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ལྷུང་སྐྱ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལྷ་ས་དཔར་མའི་པོད[ང]པའི་ནང《གཤིན་པོའི་ཕུང་པོ་སྲེག་སྦྱང་བྱ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཐར་པའི་སྒོ་འབྱེད》ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་སྦྱངས། གོང་གསལ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞེས་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན།

སྐུ་གདུང་རིགས་ལྔ། ཤ་རྡི་རམ་དང་ཙ་རྡི་རམ། བ་རྡི་རམ་དང་ཉ་རྡི་རམ། པ་ཙྪ་རམ་དང་ལྔ་ལྡན་གདུང་། རིགས་ལྔའི་གདུང་སྐེ་སྐུ་ཡང་འབྱུང་། དེ་རྣམས་སྐུ་ཐོབ་རྟགས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས། ཤའི་རྟེན་དུ་གདུང་ཤ་རྡི་རམ་དཀར་སེར་རིན་པོ་ཆེ་གདུང་སྐེ་ཡང་དག་གི་རྟེན་དུ་བཞག་པའོ། །ཁྲག་གི་རྟེན་དུ་ཙ་རྡི་རམ་མཐིང་ག་རྡོ་རྗེའི་གདུང་སྐེ་སྣ་ཞིང་འཁྲིགས་པས་རྡོ་རྗེའི་གདུང་དུ་བཞག་པའོ། །རུས་པའི་རྟེན་དུ་བ་རྡི་རམ་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་དུ་བྱོན་

ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞག་པའོ། །ཡན་ལག་གི་རྟེན་དུ་ཀྲ་ཏྲི་རམ་ལྷུང་ཁྲུ་ལས་ཀྱི་གདུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྲ་མཁྲེགས་ལས་ཀྱི་གདུང་དུ་བཞག་པའོ། །འབྱུང་བཞིའི་དྭངས་མ་ལ་པཙྪ་རམ་འཛིན་ཏེ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་དུ་བཞག་པ། ཡང་གདུང་ཤ་ཏྲི་རམ་མགོ་ལས་འབྱུང་། ཆུ་ཏྲི་རམ་ཁྲག་ལས་འབྱུང་། བ་ཏྲི་རམ་སྐལ་ཚོགས་ལས་འབྱུང་། ཀྲ་ཏྲི་རམ་རྐང་ལས་འབྱུང་། པ་ཙྪ་རམ་སྙིང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མཆོད་པ་འབུལ་ན་སྐུ་དངོས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐུབ་པར་གསུངས།

སྐུ་གདུང་བསྒྲིགས། གོང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

སྐུ་མདུན་མཁན་པོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སྐུ་འབུམ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་ཐོག་མར་གདན་དྲངས་ནས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལར་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས་པའི་སྔ་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་སུ་ཡིན་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་གསལ་པོར་མ་འཁོད་པས་བརྟག་དགོས། སྐུ་མདུན་མཁན་པོའམ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲོལ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུའི་གམ་བཅར་རྩེ་སྐོར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་གདན་ཐོབ་དང་གོ་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས》ཤང༡༣པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་བཀའ་ཤག་ཚུགས་རྗེས་ནས་སྐུ་མདུན་དར་ཧན་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་དང་། གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས། གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་བྱམས་གླིང་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་། མཆོད་དཔོན་ཟུར་དྲུག་མཁན་པོ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་མིང་ཡང་ཡང་ཐོན་པ་བཅས་ལ་བརྟགས་ན་སྐུ་བཅར་མཁན་པོ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་ནས་ཡོད་འདྲ་ཡང་སྐུ་བཅར་ནང་མ་ཁག་དང་། རྩེ་དྲུང་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་སྲིད་དོན་ཐོག་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཡབ་གཞིས་ཨ་ཁུ་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་གནས་བེད་སྤྱད་ནས་སྲིད་དོན་ཐོག་དབང་ཆ་བཀའ་ཤག་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཆ་ལྷགས་པའི་རྗེས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞལ་བཞུགས་རིང་སྐུའི་ཉེ་རིགས་ནས་སྲིད་དོན་ལས་གནས་བཟུང་མི་ཆོག་པ་དང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་སྐུ་མདུན་མཁན་པོའི་གོ་གནས་བཀའ་བློན་དང་འདྲ་བའི་ཐོག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐེར་གྱི་ཕྱག་དམ་གྱི་ཐམ་འཛིན་ལས་འགན་ཁུར་ནས། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ཞེས་དབང་ཆ་ཆེ་རུ་སོང་བ་ཡིན་འདྲ་སྙམ། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོའི་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཤོག་གྲངས་༡༨ནས༢༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་མདུན་དར་ཧན་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཏཱ་ལའི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་སྐུ་བཅར་མཁན་པོའི་གོ་གནས་བཟུང་ཞིང་། བྱས་རྗེས་སུ་ཚལ་གུང་ཐང་བླ་བྲང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བ་དང་། གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་བདག་གཅེས་ལེགས་པོ་བྱུང་ཡོད་ཚུལ《གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

སྐུ་འདབ། དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་འདས་མཆོད་བྱས་པའི་ཞེ་ས།

སྐུ་ནར་མ་སོན། སྐུའི་ན་ཚོད་མ་ལོན་པ་སྟེ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་བསམ་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ལོ་ཚད་ལ་མ་སླེབས་པ།

སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས

བཤད་སྒྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་དབུ་སྐྲ། ཕྱག་སེན། ན་བཟའ་བཅས་ལ་ཟེར།

སྐུ་བེར། བོད་ས་གནས་སུ་གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་པོ་ཚོས་འདུ་ཁང་དུ་ཚོགས་ལ་ཕེབས་སྐབས་བཞེས་པའི་རས་བེར་དང་། བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་ཚོས་ཚོགས་ལ་ཕེབས་སྐབས་བཞེས་པའི་གོས་བེར་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། ༡. རས་བེར་ནི་དབྱིབས་ཟླ་གམ་དང་འདྲ་བ་ལ། གཞི་མ་རས་སེར་རྐྱང་དང་། གོང་བ་གོས་ཆེན་ཚོན་ཁྲ་མིན་པའི་གཞི་དམར་པོ་སེར་རིས་ཡོད་པ་ཞིག་གི་སྒྲུད་པའི་སྣངས་བཅད་མེད་པ། རྒྱབ་ཀྱི་སྟོད་ཆར་གོས་ཆེན་སྔོན་པོའི་མེ་ལོང་གྲུ་བཞིའི་མཐོངས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ༢. གོས་བེར། དབྱིབས་ཟླ་གམ་དང་འདྲ་བ་ལ། གཞི་གདན་གོས་ཆེན་སེར་རྐྱང་དང་། སེར་པོ་ཚོན་ཁྲ་གང་རིགས་ལས་བྱས་པར་གོང་བར་གོས་དམར་སེར་རིས་ཡོད་པ་དང་། དམར་པོ་ཚོན་ཁྲ། རྒྱ་སེར་སོགས་གང་རིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུད་པ་དཀར་སྔོན་གྱི་སྣངས་བཅད་རྒྱ་གྲམ་རིས་དང་། དེའི་མཐར་སྲམ་རྒྱན། རྒྱབ་ཀྱི་སྟོད་ཆར་མཐོངས་སུ་གོས་ཆེན་སྔོན་པོའི་མེ་ལོང་གྲུ་བཞི་བྱས་པ་ཞིག

སྐུ་འབག ༡. གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། འཇིམ་པ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་འདྲ་སྐུ། ༢. གདོང་གི་དབྱིབས་རྐྱང་པ་མ་གཏོགས་གཟུགས་བྱིངས་མེད་པའི་འདྲ་འབག་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག

སྐུ་འབུམ་དགོན། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སྤྱི་ལི་ཉེར་ལྔའི་སར་ཡོད། དགོན་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༣༧༨)ལོར་མ་ཡུམ་གྱིས་རང་ཉིད་སྐུ་ན་བགྲེས་པ་དང་བཅས་རང་ཡུལ་དུ་མཇལ་ཕྲད་ལ་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་ཡིག་དང་དབུ་སྐྲ་དཀར་པོར་སོང་བའི་ལན་བུ་བཅས་བསྐུར་གནང་མཛད་པར། རང་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་དགོས་པ་ཆུང་བར་གཟིགས་ཏེ་ཡུམ་དང་གཅེན་མོ་གཉིས་ལ་འདྲ་ཐང་རེ་དང་། ཕྱག་བྲིས་རེ། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ངར་རོའི་སྐུ་དཔར་གཅིག བདེ་མཆོག་གི་ལྦུམ་སྐུ་བཅས་བསྐུར་གནང་མཛད་པ་བཞིན་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཡུམ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཤིང་དད་ལྡན་མང་པོས་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ལྟེ་ཁྲག་བོར་བའི་ས་གནས་དེར་ཤིང་ཙནྡ་ཀྱི་སྡོང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྙིང་པོར་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ངར་རོའི་སྐུ་བརྙན་འབུམ་གཅིག་དཔར་དུ་བཏབ་པ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བའི་མཆོད་རྟེན་པདྨ་སྤུངས་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་རྡོ་རྩིག་གི་ར་བས་བསྐོར་བ་བཅས་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ཁང་རྫ་གཡམ་གྱི་ཐོག་བཀབ་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་སྒོམ་ཆེན་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་པའི་བྱམས་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་བ་བཅས་ལྷ་ཁང་སྣ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་གནས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ཞེས་མཚན་དུ་གྲགས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༥༨༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཐེངས་རྗེས་མའི་སྐབས་ཞིང་སྐྱོང་ནང་སོས་གནས་འདིར་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་ཕེབས་ཏེ་ཉིན་ཤས་རིང་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པའི་གཟིམས་ཁང་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས་ཤིང་། སྒོམ་ཆེན་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཚོ་པ་ལྔའི་ནང་སོས་གཙོས་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ལ་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ལྟེ་གནས་འདིར་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཚུགས་ན་འཕྲལ་ཕུགས་ལེགས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ལྟར་དང་ལེན་ཞུས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་ཐང་དང་། ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མའི་རྟེན་ཐང་། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་རྟེན་ཐང་བཅས་གནང་ནས་རབ་གནས་སྩལ། ཟི་ན་ཀླུ་རྒྱའི་སྡེ་པའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་ལ་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཁོག་ཕེབས་དགོས་པའི་དམ་བསྒྲགས་མཛད་པ་བཞིན་དེ་ནས་མི་རབས

བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཁྲིག་ཕེབས་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་བྱི(༡༥༨༨)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་གསེར་སྡོང་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་སུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་སྐབས་བབས་ཀྱི་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་བརྟེན་བཟོ་དབྱིབས་འགྱུར་བ་བཏང་ཞིང་། ཕྱོགས་མཐའི་ཉེ་སྐོར་དང་། ཐག་རིང་སོག་ཡུལ་བཅས་ནས་སློབ་གཉེར་ཕེབས་མི་ཧེ་མང་དུ་སོང་སྟེ་གྲྭ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དཔལ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དང་། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསང་སྔགས་བདེ་ཆེན་གླིང་། གསོ་རིག་གྲྭ་ཚང་གཞན་ཕན་ནོར་བུའི་གླིང་། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་རིགས་ལྡན་བློ་གསལ་གླིང་། འཆམས་པ་གྲྭ་ཚང་བཅས་གྲྭ་ཚང་ལྔ་བྱུང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡང་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་དྲུག་པ་ཨ་ཀྱཱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༦༨༩)ལོར་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་ཞིང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༧༧༦)ལོར་ཨ་ཀྱཱ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་སར་དྭ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་བཅས་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་གནང་གིས་སྔར་ཡོད་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ལ་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི་གསར་དུ་ཁ་སྣོན་མཛད་དེ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་ཞིང་། གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་། གཟིམས་ཁང་གོང་འོག གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་འདུ་ཁང་། བཙན་ཁང་། སྲི་སོ་ཁང་། དཔར་ཁང་བཅས་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཞིག་ཡོད། ༡. མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དཔལ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དགོན་པ་འདིར་ཕེབས་སྐབས་འདུལ་བ་ཆོས་རྗེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་གདན་སའི་ཁྲིར་བསྐོ་གཞག་ཐོག མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཞིག་འཛུགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༦༡༢)ལོར་འདུལ་བ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་མར་བསྡུས་ཆུང་། བསྡུས་འབྲིང་། བསྡུས་ཆེན། བློ་རིགས། རྟགས་རིགས་བཅས་རྣམ་འགྲེལ་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་དང་། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཙུགས། དེ་ནས་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་སྟག་འཚེར་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེའི་སྐབས་དབུ་མའི་འཛིན་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། ཁྲི་ཐོག་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་སྐབས་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་འཛིན་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་པས་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཞི་དང་། དུས་ཚོད་ཞིབ་ཁྲ་མ་གསལ་ཡང་སྔ་རྗེས་སུ་འདུལ་བའི་འཛིན་གྲྭ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་བཅས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་བཙུགས། ལོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཐོག་ལ་དཔྱིད་ཆོས་སྟོན་རྗེས་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་རེ་རེ། དབྱར་ཆོས་ཟླ་བ་གཅིག དབྱར་གནས་ཆོས་ཐོག་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཟླ་ཕྱེད། སྟོན་ཆོས་ཟླ་བ་གཅིག བར་ཆོས་ཞག་བཅོ་ལྔ། དགུན་ཆོས་ཟླ་བ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་ཡིན། ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་པ་མཁན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛུགས་སྲོལ་བཙུགས་ཡོད། ༢. རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསང་སྔགས་བདེ་ཆེན་གླིང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གླང(༡༦༤༩)ལོར་ཀི་ན་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱ་མཚོས་གྲྭ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་སློབ་ཁྲིད་དང་སྦྱོང་བརྡར་མཛད་དེ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། རྗེས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་དགོངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྟག(༡༦༩༨)ལོར་ཀ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཐོག དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨད་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་གྱི་འདོན་ཆོག་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྲོལ་ཆ

ཚང་བའི་སྙིང་དུ་ལྟུགས་མཁར་བྲུར་དགུ་པའི་ཆོ་ག་ཡང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་དང་། མཁན་ཐོག་ཉེར་དྲུག་པ་མགོན་གྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སྐབས་སྔར་ཡོད་འདུ་ཁང་ཀ་བ་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྙིང་དུ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་གསར་དུ་བསྣན་ནས་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་བར་རྒྱ་སྐྱེད་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོར་རྒྱུད་པའི་མཁན་རབས་ཞེ་བདུན་པ་སེར་དྲིས་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཆོག་འདོན་དུ་འཛུགས་པར་མཛད་ཡོད། ༣. གསོ་རིག་གྲྭ་ཚང་གཞན་ཕན་ནོར་བུའི་གླིང་ནི་ཐོག་མར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༧༡༡)ལོར་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྟགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཞིག་འཛུགས་གནང་མཛད་ཀྱང་དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་བའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་མཚོ་སྔོན་ཆེང་ཞང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མན་ཆེང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་གི་དུས་ཟིང་བསླངས་པ་ཉིད་འཇགས་གཏོང་སྐབས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་གཏོར་བཤིག་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གྲྭ་ཚང་རྩ་མེད་དུ་སོང་རྗེས་སྐུ་འབུམ་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གཅིག་པ་སེར་དྲིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་སྟགས་པ་གྲྭ་ཚང་དེ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར་ནས་རྩ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་བཞི་ལ་འཛིན་གྲྭ་བཞི་དང་། ལམ་རིམ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་བཅས་ཁག་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ་བོད་སྨན་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། ལག་ལེན་སྦྱོང་བརྡར། རྒྱུགས་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ཆ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད། ༦. དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་རིགས་ལྡན་བློ་གསལ་གླིང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་གླང(༡༨༡༧)ལོར་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ་ཚེ་སྨོན་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྐབས་སུ་གྲྭ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ལ་སློབ་ཁྲིད་སྦྱོང་བརྡར་དང་། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་བཅས་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ་གསེར་ཏོག་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་དངོས་སུ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་ཡིན། ༥. འཆམས་པ་གྲྭ་ཚང་ནི་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་པ་མཁན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆམས་དཔོན་ཞིག་ལས་འཆམས་ཁག་འགའ་ཞིག་བསླབ་སྦྱངས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་འཆམས་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དགོན་པ་འདིར་ལྷ་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་བསྡོམས་པའི་ཁང་མིག་དགུ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་། ལྷ་ཁང་གཅིག་པུ་ཡང་བརྒྱད་བཅུ་ལྷག་ཡོད་ཅིང་། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་མང་བའི་དུས་སུ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། དགོན་པ་འདི་ནས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་སོ་སོའི་མཛད་རྣམ་དང་། ལྷ་ཁང་ཁག་གི་ནང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གང་དང་གང་ཡོད། ཧོས་ཧོས་དང་ཟ་ལར་གྱི་དམག་འཁྲུག་སྔ་རྗེས་སྐབས་ཉམས་རྒུད་ཇི་བྱུང་སོགས་ཞིབ་པར་གསེར་ཏོག་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གདན་རབས་དོན་ལྡན་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན》མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ལྟུགས་དཔར་མ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོ། ཀུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་ཙམ་དུ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ནས་འཕྲོས་རྣམས་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་དང་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་དེ་ཡིན།

སྐུ་འབུམ་ཐང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་འདབས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཐང་ཞིག་སྟེ། སྔར་རྭ་ལོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་མེ་འབྲུག(༡༠༡༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༡༩༨)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་པར་དངོས་སློབ་ར་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཞིང་། དཀུང་

ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡོལ་ནས་ཕལ་ཆེར་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ལྷུན་གྱི་ལུང་པར་བཞུགས་པ་ལས་ཐེངས་གཅིག་ཐང་དེའི་ཐོག་དབང་གནང་སྐབས་མི་ཚོགས་འཚང་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐུ་འབུམ་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་དབང་གནང་བས་དེ་ནས་བཟུང་ཐང་དེར་སྐུ་འབུམ་ཐང་དུ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་དེར་འཁོད་འདུག དེང་སང་ས་གནས་དེའི་རྒྱུད་དུ་གྲོང་མིའི་སྡོད་ཁང་གིས་ཁེངས་ནས་ཡོད།

སྐུ་འབུམ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ། ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་གྲགས་པ་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ་(༡༣༢༨)ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་ཙམ་གདན་ས་མཛད་ཅིང་། གདན་སའི་ལོ་ལྔ་པ་ལྕགས་རྟ་(༡༣༣༠)ལོར་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞེངས་གནང་མཛད། ཡང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ལུག་(༡༤༢༧)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཡས་ངོས་སུ་སྐུ་འབུམ་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་མཐོ་ཚད་དེང་སང་གི་སྨི་ཁྲི་ལྟར་རྩིས་ན་སྨི་ཁྲི་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དང་། རྨང་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཚད་ཡོད་པ་བཞེངས་པ་ནི་བོད་ས་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། མཆོད་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀར་སྐུ་འབུམ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་ཞེས་སོ་སོའི་གནས་ཡིག་དང་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ།

སྐུ་ཚབ་ཉེར་ལྔ། སྐུ་འདྲ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་འདུག་སྟེ་རེ་ཞིག་བརྟགས་པར་བྱའོ། །འདི་ཉིད་རི་ཁྲོད་པ་བྱམས་པ་ངག་དབང་གིས་མཛད་པའི《པད་མ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ》ལས་གསུངས་སོ། །

སྐུ་ཚབ་གཏེར་ལྔ། སྤྱིར་སྐུ་ཚབ་ཅེས་པ་གུ་རུ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་སྐུ་འདྲ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་ཆེན་ལྔར་གཏེར་དུ་སྦས་པ་ལ་སྐུ་ཚབ་གཏེར་ལྔར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་འདྲ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐུའི་རྟེན་དེ་ཉིད་མཁའ་རི་གངས་ཀྱི་བསམ་འགྲུབ་ཏུ་སྦས། བྱི་མ་ཨ་ཀྲོང་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་འདྲ་སེ་རྒྱ་རས་ཕྱུག་པ་གསུང་གི་རྟེན་དེ་ཉིད་མོན་ཁ་སེང་གེ་བསམ་འགྲུབ་ཏུ་སྦས། མཁར་བ་ནག་པོ་ལས་བཞེངས་པའི་སྐུ་འདྲ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་རྟ་མགྲིན་བྲག་ཁུང་གི་བསམ་འགྲུབ་ཕུག་པར་སྦས། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་འདྲ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་མཁར་གྱི་བསམ་འགྲུབ་ཕུག་ཏུ་སྦས། དྲི་མེད་ཤེལ་ལས་བཞེངས་པའི་སྐུ་འདྲ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཡར་ལྷ་ཤམ་པོའི་བསམ་འགྲུབ་ཕུག་ཏུ་སྦས་པའོ། །

སྐུ་ཚིགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་མི་གཤིན་པོའི་རྗེས་འཇུག་མཆོད་འབུལ་བྱ་ཐབས་ཤིག་སྟེ། བོད་དུ་གཤིན་པོའི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་རེའི་མཚམས་སུ་མཆོད་འབུལ་བྱས་པ་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་བདུན་ཚིགས་ཟེར་བ་དེའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཡིན་ཅིང་། བདུན་ཚིགས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁུངས། བྱས་པའི་དགོས་པ། ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཅས་གཤམ་གསལ་བདུན་ཚིགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ། སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་འདིའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། ས་འཛིན་དང་། དགེ་བཅུ་བུམ་པ། ཆོས་འཁོར་སོགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་ལ། བང་རིམ་གསུམ་ལས་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་ཀའི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

སྐུ་ཚེ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འདིའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་པ།

སྐུ་ཚེའི་ལྔ་ཆ་བདང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ཚེའི

ཚད་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ཀྱི་ལྔ་ཆ་གཅིག་བློས་བཏང་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ།

སྐུ་ཚེའི་ཚད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཡོད། ཞིབ་པར《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་》ལས་གསལ།

སྐུ་ཆོས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་བརླབས་དང་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་རས་བྲིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུ་མཚོན་བྱེད་སིན་ཧྭ་རའི་ཆོས་བུ་ཞིག་འཇོག་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐུ་མཚམས་བཅད། དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་བར་དུ་རང་དང་ཕྱི་རོལ་མིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚམས་བཅད་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ།

སྐུ་མཚལ་གཉེར། དཔྲ་ཤ་དང་། ཤ་ལན། ཁྲག ལན་ཡིན་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

སྐུ་འཚོ་བའི་བོན་པོ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་མང་ཆེ་བར་བཙན་པོའི་སྐུ་ཡི་རིམ་གྲོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོན་པོ་རེ་ཡོད་ཚུལ《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་》ནང་གསལ་བས་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་བོན་ཟེར།

སྐུ་ཞང་། སྐུ་ཞང་ཞེས་སྤྱིར་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུན་མཆེད་ཞང་པོའམ་ཨ་ཞང་ཞེས་པའི་ཞེ་ས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཨ་མེས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱོན་ལ་ས་སྐྱ་བས་སྐུ་ཞང་ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཡབ་ཡུལ་འབུམ་གྱི་གཅེན་པོ་སྟག་གི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གཡུ་ཐོག་སྨྲ་གསེར་བཟང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཁྲིམ་པར་བབས་རྗེས་བུ་འབུམ་མེ་དང་འབུམ་དར་གཉིས་བྱུང་བ་ནས་རིམ་བཞིན་ཨ་མེས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་མང་པོ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་། ཨ་མེས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྲས་ལྷུམ་སྲིད་དྲུག་བྱུང་(ཇ་སྒྲ མགོན་པོ་དཔལ། ཀུན་དགའ་འབུམ། སྲས་མོ་མ་གཅིག་མཁའ་འགྲོ་འབུམ། རྡོ་རྗེ་སྟག་འབུམ། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་འབུམ་བཅས)པའི་ནང་ནས་སྲས་མོ་བགྲེས་པ་མ་གཅིག་མཁའ་འགྲོ་འབུམ་ནི་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་བདག་མོར་བཞེས་ཤིང་། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་བའི་སྲས་རྣམ་པ་ལ་རཀྵི་ཏ་ལ་བདག་མོ་མ་གཅིག་མཁའ་འགྲོ་འབུམ་གྱི་གཅུང་མོ་རྡོ་རྗེ་སྟག་འབུམ་བླངས་པའི་སྲས་རཏྣ་ཕ་ལ་རཀྵི་ཏ་འཁྲུངས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཨ་མེས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་རྣམས་ལ་ས་སྐྱ་བས་སྐུ་ཞང་ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན།

སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། ཨ་མེས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲས་བགྲེས་པ་སྐུ་ཞང་ཇ་སྒྲ་ལ་སྲས་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བ་དེར་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་སྲས་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ཡེ་ཤེས་ཀུན་དགའ་གསུམ་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ་དེར་ཧོར་ཙ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཟེར། ཁོང་གིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕྲེ(༡༣༣༨)ལོར་ཞྭ་ལུའི་བསྟན་འགྱུར་བྲིས་མ་བཞེངས་ཤིང་ཞྭ་ལུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་བཞེངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༣༣༣)ལོར་ཐོང་ཧྲེང་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲའི་འཛའ་ས་དཔུལ་དམ་ཧྭ་མགོ་ཏོར་བུ་འབར་བ་བཅས་གནང་ནས་ཞྭ་ལུའི་ཁྲི་སྐོར་གྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་བཅས《སྦྱང་ཆོས་འབྱུང་》དུ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གསལ།

སྐུ་ཞང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ལ་སྲས་གཉིས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན།

སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཞང་ཇ་སྒྲ་ལ་སྲས་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེས་དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོ་རྗལ་ཐུ་ཡི་དྲུང་དུ་ཕེབས།

ཞལ་གྱི་འོན་ཅི་རྣ་བྱའི་གཟུགས་ཚང་གིས་གང་བ་གནང་། དབུས་གཙང་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཁྲིམ་བདག་ཧུ་ཤྲི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲིའི་གོ་གནས་དང་། དཔལ་ཐམ་ཕྱག་མགོ་མ་ནོར་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཞྭ་ལུ་ཁྲི་སྐོར་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཐོབ་གནང་། སོག་ཡུལ་དང་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་བོད་དུ་བཀུག་ནས་ཞྭ་ལུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་བཞི་དང་། སྙིང་གི་ལྷ་ཁང་ཕྱོགས་བཞིའི་སྙིང་རྒྱ་ཕིབས་གཡུ་རྩེ་མ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་མདའ་ཡབ་གཡུ་རྩེ་ཅན་ཡོད་པ། ནང་དུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཧ་ཅང་མང་པོ་བཞུགས་པ་བཞེངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༣༢༠)ལོར་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་ཚོ་ག་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་དག་པ་བོད་དུ་གང་ཡོད་བཙུགས་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ་གནང་བ་སོགས་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེ། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པ་གོང་གསལ《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༥༨ནས༡༧༣བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་ཞང་དགའ་འབུམ། ཨ་མེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲས་ཆུང་བ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྙེད།

སྐུ་ཞང་མགོན་པོ་དཔལ། ཨ་མེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་འབྲིང་པོ་ཡིན། གཙེན་པོ་སྐུ་ཞང་ཛ་སྒྲའི་རྗེས་སུ་ཞྭ་ལུའི་ཁྲི་དཔོན་བྱས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འབུར་བྱང་མ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་གསེར་སྐུ་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ། འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བཅས་བཞེངས་ཚུལ《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསལ།

སྐུ་ཞང་ཐྲ(ཛ)གྲ། ཨ་མེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྲས་ལྔམ་སྲིང་དྲུག་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་རྙེད།

སྐུ་ཞང་ཡེ་ཤེས་ཀུན་དགའ། སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ་ཡིན། དེས་ཞྭ་ལུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་འཁྲུགས་པའི་གློས་བསྐྱངས་དང་། སྙིང་གི་བསྐོར་ཁང་གི་ལྟེབས་བྲིས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ། ནང་སོའི་བདེ་ཡངས། སྒོའུ་དཀར་པོའི་བྱང་གི་ལྕགས་རི། འཐོས་དང་། ལྕགས་རི་ཕྱི་ནང་བཅས་བཞེངས་ཚུལ《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༧༨ནས༡༧༩བར་གསལ།

སྐུ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཞིའོ། །

སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་། སྤྲུལ་སྐུ། ལོངས་སྐུ། ཆོས་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བཞིའི་གོ་སར་འཕགས་པའམ་སླེབས་པ།

སྐུ་བཞིར་ཐུགས་གསུང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་དང་། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་ནི། །སད་རྨི་གཉིད་སྟུག་བཞི་པ་ཡི། །དབང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་བདེ་མིན་ཞིང་། ཞེས་འབྱུང་བའོ། །

སྐུ་གཟུགས་འབུར་རྡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་འབུར་སྐུ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སྐུ་གཟུགས་ཆ་ཚང་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་མདུན་ངོས་ཙམ་འབུར་དུ་ཐོན་པ་རིགས་གཉིས་ཡོད།

སྐུ་གཟུགས་འོར་ལྗང་ཟེ་ཞན། ནད་གཞི་ཇེ་སྟུག་ཏུ་སོང་བའི་ཞེ་སའི་ཚིག

སྐུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན་མགོན། སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མ་ཐུགས་རྗེས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༡༩༡)ལོར་མདོ་སྟོད་རབ་སྒང་གི་མཁར་དབུས་མ་མལ་ཞོལ་དུ་ཡབ་བན་སློན་མགོ་ཡག་དང་། ཡུམ་ཟི་བཟའ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མ་འཁྲུངས་གོང་དུ་ཡབ་ཀྱིས་སྟག་ལུང་དུ་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་སྐབས། ཁྱེད་རང་ལ་བུ་གཅིག་སྐྱེས་རྒྱུ

འདུག་པ་ང་ལ་འབུལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲུངས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་སོན་སྐབས་སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྣམ་བུས་བཟོས་པའི་ཟླ་གམ་ཆུང་བ་ཞིག་བསྐུར་ནས་ཕྱིས་པ་དེ་བཙུན་པ་བཟོ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་གསན། ཆོས་ཞུ་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིལ་བུ་སྒོ་ཤར་ལྟ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྒྲུར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལོ་བདུན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་མཁན་པོ་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་བཞེས་སྐབས་རྗེ་བཙུན་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་སྐུ་བཙམ་དང་། དབུ་ཞྭ་ཞིག་གནང་ནས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས། རྗེ་བཙུན་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་དངུལ་གདུང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དངུལ་སྐུ་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༢༢༨)ལོར་སྟག་ལུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཆོས་བརྩིག་གླིགས་བམ་ཆེན་པོ་བོད་ཁྲི་ལྷག་དང་། ལྷིབས་བྲིས་སོགས་བཀོད་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞེངས་གནང་མཛད་ཅིང་། ཐོག་མར་གྲྭ་ཚོགས་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གྲྭ་ཚོགས་ལྔ་སྟོང་ཙམ་དུ་འཕེལ་ཞིང་། འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་མིག་དཔེར་འོས་པ་བྱུང་། སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་མ་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་འཕྲིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༢༣༩)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྟགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༦༣༠ནས༦༣༦བར་དང་།《སྟག་ལུང་ཆོས་འབྱུང》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨༧ནས༢༩༧བར་གསལ་ཞིང་། ཡང་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་འཁྲུལ་པ་སྒྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་གོང་གསལ་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ་ཡང་ད་ཕན་མ་མཇལ་ལགས།

སྐུ་རབ་རྣམ་རྒྱལ། སྣང་སྟོང་སྐུ་རབ་རྣམ་རྒྱལ་ཆུས།

སྐུ་རིད་པར་གྱུར་པ། སྐུ་ཤ་ཏ་ཅང་སྐམ་པོར་གྱུར་ནས་སྐུའི་རྩིབས་ཊུས་རྣམས་ཕྱིར་ཐོན་པ་སྟེ། གསང་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ལོ་དྲུག་གི་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྐུ་བརྙན་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དྷི་ཟའི་ཡུལ་གྱི་བཟོ་རྒྱུན་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་དེང་སང་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་དུ་ཡོད་ཅེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང》ལས་གསུངས།

སྐུ་རིམ་རྒྱུན་འཛུགས། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་དང་ཡབ་གཞིས་ཁག་གི་ནང་། མཆོད་ཁང་དང་མགོན་ཁང་སོགས་སུ་གྲྭ་པ་བཞི་རེས་རྒྱུན་དུ་སྐུ་རིམ་ཚད་མེད་ཚུགས་རྒྱུན་ཡོད་པ།

སྐུ་རླུང་གདོན་བསྐྱོད། ནད་གཞི་རླུང་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གདོན་འདྲེས་གནོད་པ་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཟེར།

སྐུ་ལ་དམར་ཡང་རྡོགས། སྐུ་སྲོག་ལ་གནོད་འཚེ་ཡོང་རྒྱུར་ཡང་དོགས་པ་ཟ་བ།

སྐུ་ལ་ས་ལེ་སྦྲམ་གྱིས་ཟླུག་པ། སྐུ་བརྙན་རྣམས་ལ་གསེར་བཏུལ་མའི་ཕྱེ་མ་ལ་སྤྱིན་ཆུ་བསྲེས་པ་ཞིག་བྱུགས་པ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་གསེར་གསོལ་འབུལ་བ་ཟེར།

སྐུ་ཤིན་ཏུ་སྦྲམ་པར་གྱུར། ལུས་ཀྱི་སྟོ་བ་ཟླུ་གུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྦྲུམ་མ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཆགས་པ།

སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྩན་པ། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་པ་ནས་སྐུ་ཚེ་དེར་ཉེས་ལྟུང་གིས་ནམ་ཡང་ཐོག་མ་སྦྱོང་བ་ལ་གོ །

སྐུ་ག་ཤེན། སྔར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ

པོའི་སྐུའི་རིམ་གྲོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོན་པོ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་ཚིག་གིས་འབོད་ཚེ་སྐུ་གཤེན་དང་སྐུ་བོན་ཟེར། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་ལན་ཚ། རྒྱལ་པོ་དིང་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་སྣེན་དཀར། རྒྱལ་པོ་སོ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་འོད་དཀར། རྒྱལ་པོ་དར་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་མཚེ་མི་ཐུང་སྣན། རྒྱལ་པོ་གདགས་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་དག་པ་མི་ཆེན། རྒྱལ་པོ་སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་ཞལ་དཀར། རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་ཚོམ་དཀར། རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་གཙེའུ་གཉའ་བཞིད། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་སྟོབས་ར་ཤེབ་ཤད། རྒྱལ་པོ་དེ་ཤོ་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་མི་མོ་ཆུང་། རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཤོ་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་འཛིན་བོན་ཁྱིག་དེར། རྒྱལ་པོ་གུ་རུབ་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་མཚེས་པ་གནམ་འདུལ། རྒྱལ་པོ་འབྲོང་གཞེར་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གཤེན་ཡེ་གཤེན་བདུད་འདུལ་བཅས་བྱུང་ཚུལ་ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བོན་གྱི་བསྟན་འབྱུང་ལེགས་བཤད་མཛོད》ལས་གསུངས།

སྐུ་སྲུང་གི་སྟོང་སྡེ། རྒྱུན་དུ་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་བཙན་པོ་རྗེ་མ་དམག་སར་ཐེབས་སྐབས་ཉེན་རྟོག་བདེ་སྲུང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་མཁན་དཔུང་སྡེ་སྟེ། དེ་ཡང《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༨ནས༢༥༩བར་གསལ་བ་ནི་རུ་ལག་གི་སྟོང་སྡེ་ལ་སྐུ་སྲུང་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་སྟོང་སྡེ་གཅིག་སྩེས་པའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་དང་། གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་ལ་སྐུ་སྲུང་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྟོང་སྡེ་གཅིག་སྩེས་པའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། དབུ་རུའི་སྟོང་སྡེ་ལ་སྐུ་སྲུང་ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྟོང་སྡེ་གཅིག་སྩེས་པའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། གཡོན་རུའི་སྟོང་སྡེ་ལ་སྐུ་སྲུང་བྱང་ཕྱོགས་པའི་སྟོང་སྡེ(འདིར་དཔར་མའི་ནང་སྐུ་སྲུང་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར)གཅིག་སྩེས་པའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་བཅས་དེ་ནི་བོད་རུ་བཞིའི་སྟོང་སྡེ་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གོང་གསལ་གྱི་ཤོག་གྲངས་དེར་གཅིག་མཚུངས་སུ་འཁོད་འདུག་པས་ཞིབ་པར《ཆོས་འབྱུང》གོང་འཁོད་གཉིས་སུ་གསལ།

སྐུ་གསུམ། ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིའི་སྐུ་ལུས་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། གསུང་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བས་ལོངས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཐུགས་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཅིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

སྐུ་གསུམ་དགུ་ཐྲག གསང་སྔགས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་གཞུང་ལས། ༡. ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ༢. ཆོས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེ། ༣. ཆོས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ༤. ལོངས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་རྣམ་སྣང་གང་ཆེན། ༥. ལོངས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས། ༦. ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ༧. སྤྲུལ་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ༨. སྤྲུལ་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། ༩. སྤྲུལ་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་དེས་མཚོན་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

སྐུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་མདོ། འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞིག་སྐེ་ལོ་ཙཱ་བའི་འགྱུར་བྱང་མ་འཁོད་པ་བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི《མདོ་མང》པོད[མ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

སྐུ་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུང་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཟད་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་གསལ་པོར་མཁྱེན་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་ཞོག ས་མཐོན་པོར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་རྟོགས་གནང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཞིབ་པར《གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ》དང《དབུ་མ་འཇུག་པ》《སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་》ཁག་ལས་གསལ།

སྐུ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་གྲགས་པས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྦྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། རྒྱུན་མི་ཆད་དང་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་གང་འགོག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡. སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག ༢. གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལོངས་སྐུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག ༣. རང་སྣང་གི་ཡུམ་དང་ཞལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག ༤. ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གང་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག ༥. སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡན་ལག ༦. ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཡན་ལག ༧. འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པ་ནི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་བཅས་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་སྐུ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་དང་། ལོངས་སྐུ་ལ་ཡན་ལག་གསུམ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཡན་ལག་གསུམ་བཅས་ཡོད།

སྐུ་གསུམ་རེ་རེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྔ་ལྔས་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔར་སྤྱར་བ། ཐལ་འགྱུར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་། །ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་སོ། །སྐུ་ནི་སྟོང་དང་གསལ་བ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུང་སྒྲ་ཚིག་མེད་བྲལ་ནས་ནི། །བརྗོད་ཅིང་གླེང་བ་ཉིད་བྲལ་ལོ། །ཐུགས་ནི་བསམ་དང་འགྱུ་མེད་པས། །འཕྲོ་ཞིང་དགྱེད་པ་རྣམས་ལས་འདས། །ཡོན་ཏན་ཕྱིར་འོང་ལྡོག་པ་མེད། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་བཅོས་པ་མེད་པའོ། །འཕྲིན་ལས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་པ། །ཤུགས་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད། །མ་བྱས་བྱས་པ་མེད་པའོ། །ལོངས་སྐུ་ལ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད། །གསལ་དང་གསལ་བྱེད་རིག་པས་ཁྱབ། །གསུང་ནི་རང་བྱུང་རང་སྣང་དང་། །སྒྲོ་བསྐུ་རྣམ་པའི་འཁོར་ལོའོ། །ཐུགས་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེད་གཟིགས་དང་། །མཁྱེན་པའི་རྩལ་དང་དགོངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པ་ལ། །དགོངས་གསལ་མངོན་ཤེས་རྫོགས་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་རྣམས་འགྲོས་ཏེ། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། །རང་བྱུང་ལྷུགས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །འཁོར་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོན། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ། །གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་ལུས་སྤྲུལ་པ། །གསུང་ནི་ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་པ་ལ། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག །ཐུགས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་དགོངས་པར་གནས། །ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །མཛད་པ་མ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷུར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་སྐྱེ་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》པོད[ཀ]པ་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད། 《སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་》མཛད་བྱང་མེད་པ་ཞིག་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་བ་དེ་ཡང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་བསྟོད་ཚོགས་ནང

དུ་ཡོད།

སྐུ་གསུམ་ཐུགས་ལས་འཆར། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་སྤྲུལ་སྐུ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་སེམས་སུ་འཆར་བ་ལོངས་སྐུ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་འདུག

སྐུ་གསོལ། བོད་ས་གནས་སུ་མི་ལ་ཆོས་སྐྱོང་ལྷ་འབེབས་ཞུ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་གསོལ་ཞུས་ཟེར། དེ་ནི《ཟ་བཞེད》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༨ནང་གཟིམས་མལ་བ་ལྷ་ལུང་འཚོ་གཞེར་སྣང་ལེགས་ལ་བྲ་ཧེན་བྱས་ཏེ་བྲ་སེ་ན་པ་ཏ་ཕབ་ནས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་མི་ཞིག་ལ་བྲ་ཕབ་པའི་ཁོག་ཧེན་བྱས་ཏེ་ལྷ་བྲ་ཕབ་པ་ཡིན་ཅིང་། མི་ལ་ལྷ་བྲ་ཕབ་པ་འདི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པད་མ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་སྲོལ་དེ་ཐོག་མར་བྱུང་བར་མ་ཟད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང《གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད》སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བྲ་འབེབས་པའི་ཚོ་ག་དང་ཐབས་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་དར་སྲོལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྐོར་འདིར་ཞིབ་གསལ་བྲིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྣང་བས་མ་བྲིས་སོ། །

སྐུ་བསོད་རྒྱས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཏེ་སྔར་ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གང་དགོས་དཀའ་ཚོགས་མི་དགོས་པར་བསམས་པ་ལྟར་བྱུང་བ།

སྐུ་བསོད་བསྡོ་བ། གོང་གསལ་སྐུ་བསོད་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ།

སྐུ་ལྷ་གསོལ་བ་དང་ཚོ་ག་མི་མཐུན་པ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་མང་ཆེ་བས་བོན་གྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ལྷ་གསོལ་བའི་ཚོ་ག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བོན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་དམར་མཆོད་བཀག་སྟེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དར་སྤེལ་བཏང་བ་འདི་བོན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་ཚོ་གའི་ནང་དོན་དང་མི་མཐུན་པ།

སྐུགས་སུ་འཇུག་པ། རྒྱལ་དུ་འཛོག་པ།

སྐུངས། སྦས་པའམ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ།

སྐུད་པ་ཁྱིལ་སྐྱོད། བལ་སྐུད་འཁྱིལ་བ་དང་བལ་འཁྱིལ་ཚར་བ་དེས་སྤུན་རྫོག་བཟོས་པ།

སྐུད་པོ། ཆུང་མའི་མིང་པོའམ་ཡང་ན་སྲིང་མོའི་ཟླ་བོ། (ཙ)

སྐུད་བཟོ། རྒྱན་བུ་དང་རྒྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་འཚེམ་ལ་མཁོ་བའི་སྐུད་པ་བལ་སྐུད་དང་སྲིན་སྐུད་སོགས་སྣམ་བུ་དང་དྲས་བཟོ་འཚེམ་ལ་མཁོ་བའི་སྐུད་པ། སི་ཤན་དང་སྔོང་སྐུད་སོགས་གོས་ཆེན་བཟོ་འཚེམ་ལ་མཁོ་བའི་སྐུད་པ་སྤྲིམ་ཕྲ་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ལ་ཟེར། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་འཚེམ་དང་། སྣམ་བུ། དྲས་བཅས་འཚེམ་བྱེད་སྐུད་པ་རྣམས་བོད་རིགས་བཟོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོ་མི་ཤེས་པ་མེད་ཅང་གོས་ཆེན་འཚེམ་བཟོའི་སྐུད་པ་ཏ་ཅང་དཀོན་པས་གོས་ཆེན་རི་མོ་དང་ཚོན་ཁྲ་མེད་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ནས་བཤིག་སྟེ་སྐུད་པ་ཕྲ་སྤྲིམ་སྣ་ཚོགས་བཟོ་རྒྱུར་སོག་རིགས་ཀྱི་བཟོ་མོ་རྣམས་ལག་རྩལ་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་སྟབས་གོས་སྐུད་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་པ་སོག་རིགས་ཀྱི་བཟོ་མོ(ནམ་ཁར་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད་འདུག

སྐུན་མཁར། སྐུ་མཁར། ཕོ་བྲང་། (ཙ)

སྐུའི་སྐྱོ་བསང་བ། སྔོན་དུས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ལ་ཐོན་ནས་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཉུང་ཞིང་། ཕོ་བྲང་ནང་དུ་ཡང་ལས་དོན་མང་པོ་ཡོད་པའི་བར་གསེང་ལ་ངལ་གསོའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གླིང་གར་སོགས་རྩེད་སྣའི་རིགས་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པར་སྐུའི་སྐྱོ་བསང་བ་ཞེས་དབུ་འཁོར་ཞུ་མཁན་ཡོད་པ་དེར་ཟེར།

སྐུའི་རྒྱ་མ། མངའ་རིས་ལ་དྲགས་ཀྱི་སྐད། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུའི་མདང་རྫེས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐུའི་ཐུགས་མཁན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སོགས་······བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་ཚང་མར་བཙན་པོའི་སྐུ་རིམ་བྱེད······མཁན་གྱི་བོན་པོའི་ཐུགས་མཁན་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང་》ནང་སྐུའི་ཐུགས་མཁན་ལ··དཏུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཆེ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་གསུངས།

སྐུའི་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དོར། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་བླ··སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་དང་། དཔོན་རིགས་གོ་གནས་མཐོ་གྲས······རྣམས་ལ་ཆེ་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་སྟེ། མཇལ་ཁ་ཞུ་མཁན་སོགས་སླེབས་ཚེ་ཐོག་མར་མགྲོན་གཉེར་དང་། གསོལ་གཟིམས་བརྒྱུད་ནས་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་དང་ཕྱི··ལ་ཐེབས་སྐྱོད་སྐབས་སྐུ་འཁོར་རིམ་པ་མཐོ་དམན་མང་པོ་མཉམ་དུ་ཁྲིད་པ། མཇལ་དར་འབུལ་སྐབས་མགྲོན་གཉེར་ལ་འབུལ་བ་ལས་གསོལ་ཕྱག་སྟེང་དུ་འབུལ་མི་ཆོག་པ། ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་གོམ་པ་ཕྱིར་འགྲོས་གསུམ་ཙམ་ཡོང་ནས··གུས་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་དགོས་པ་སོགས་ཡོད།

སྐུའི་ཉེར་སྤྱད། རྒྱུན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་དངོས··རིགས་སྟེ། དཔེར་ན་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད། བཞེས་སྤྱད། བྲི་ཤོག་དང་། སྣག་ཚ་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།

སྐུའི་རྟེན་ནམ་འཕང་ཅན། རྩ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་པོ་རྒྱུས····ཡུན་རིང་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་ལ་གྱུར་མི་ཆོག་པའི་རིགས།

སྐུའི་ན་ཚོད་ཆེས་ཆེར་སྨིན་པ། དགུང་ལོ་ཧ་ཅང་མཐོན་པོར་ཕེབས་ཟིན་པ་སྟེ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཡོལ་ཟིན་པ།

སྐུའི་གནས་བདུན་མཐོ་བ། ཕྱག་གི་བོལ་གཉིས། ཞབས་ཀྱི་བོལ་གཉིས། དཔུང་མགོ་གཉིས། ལྟག་པའི·····ཕྲུགས་མཐོ་བའོ།

སྐུའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད།

སྐུར་པ། གཞི་དངོས་པོ་དེར་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མ་དག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ།

སྐུར་པ་འདེབས། དམའ་འབེབས་བཏང་། (ཙ)

སྐུར་པ་ཟན། གོང་ལ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་པ། (ཙ)

སྐེ་རྒྱན་སྦྲར་ལེན། སྤོས་ཤེལ་གྱི་མགུལ་རྒྱན་ཏེ། སྦུར་ཞེས་པ་དྲུལ་གྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། སྤོས་ཤེལ་གྱིས་དྲུལ་ལེན་པས··ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

སྐེ་འདོད་ལྷ་བ་མི་འདོད་པ། དངོས་པོའི་ཁེ་ཕན་དེ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཁུར་འདོད་མེད་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་དཔེ།

སྐེ་རྣ་ཅན། རྣ་མ་ཡོད་པ།

སྐེག་ཆེན། སྐྱིར་བོད་ཀྱི་ནག་རྩིས་ནས་སྐེག་རྩིས་ཞེས་པའི····ནང་མི་སོ་སོའི་རང་ལོ་ནས་རྩིས་པའི་ལོ་༡༣དང་། ༢༥. ༣༧. ༤༩. ༦༡. ༧༣. ༨༥. ༩༧. ༡༠༩. བཅས་ལ་སྐེག་ཆེན་ཞེས་རང་གི་ཚེ་སྲོག་དང་། རྒྱ་ནོར། ཕ་མ། ཉེ་འབྲེལ་བཅས་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བཟློག་ཐབས་སྐོར་བཤད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐོམ་པ། རང་རྒྱུ་མེ་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྐོ་བའི་ནང་དུ་བཏུང་བ་ཟད་དེ་ལྷང་པ་ཁ་འགྱུར་བའི་རེག་བྱ་ཞིག

སྐོམ་འོ། སྐོམ་ནི་གྲོ་དང་ཆང་དང་བཙུད་དང་འོ་མ་གསུམ་སྟེ། སྐོམ་འོ་ནི་སྐོམ་གྱི་རིགས་ཟེར། (ཙ)

སྐོར་ཁང་། དཀོར་ཁང་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏེ། རྩ་ཆེའི་རྒྱུ་ནོར་འཇོག་སའི་དཀོར་མཛོད་ཁང་།

སྐོར་ནི་རྟ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱ་འགྱུར་གྱི་བླ་བརྒྱུད་གྲས་སུ་བཞུགས་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། མཚན་ལ་ནི་ཙ་པ་ཏ་ཟེར། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ། གཞུང་དང་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེ། གསང་སྔགས་བརྒྱུད་པ་དགུའི་མན་ངག་ཚང་མ་གསན་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་དང་ཡབ་ཡུམ་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་སོགས་གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་ཞིང་། གྲུབ་པ··

ཐབ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ལ་ཞིབས་དུས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཀ་རོ་པས་བོད་དུ་སོང་ན་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བལ་ཡུལ་དང་དེ་ནས་བོད་དུ་ཞིབས་ཏེ་སྐར་ཆུང་བ་གཤེགས་ཁ་མ་དང་མཇལ། སྐར་ཆུང་བ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུང་ལ་འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་མཛད་ནས་ཐར་གྱི་སྐུ་ལུས་རྙིང་པ་མེ་ལ་སྲེག་སྦྱངས་མཛད་ནས་བོད་དུ་ཞིབས། ཐོག་མར་ལོ་ཤས་རྒྱ་གར་བའི་ཆས་མཛད་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་བོད་ཆས་བཞེས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་རིང་སློབ་མ་མང་པོར་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་སོགས་ཞུ་བ་པོའི་འདོད་མོས་ལྟར་གནང་། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཞིག《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྟགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༨༨༨ནས༡༠༠༠བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐར་རེས་གཟིམ་ཆུང་བ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སུ་བཙན་པོའི་དུས་རབས་ལ་ཆེད་ལས་དམག་དཔུང་གི་སྡེ་ཁག་ཟུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཙན་པོའི་སྲིད་གཞུང་འཛོར་ནས་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་དང་། ས་སྐྱ། ཕག་གྲུ། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་རིམ་པའི་སྐབས་དམག་དཔུང་ཆེད་འཛུགས་ཟུར་དུ་མེད་ཅིང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཙུགས་རྗེས་ཕོ་བྲང་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐར་སྲུང་སྡོད་རེས་ཀྱི་དམག་མི་ཆེད་འཛུགས་བྱས་པའི་མིང་ལ་གཟིམས་པའམ་གཟིམས་ཆུང་པ་ཞེས་མི་གྲངས་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ཡོད།

སྐར་གསུམ། ༡. སྤུ་རྟེངས(མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ་ནས་བཏེགས་པའི་ལྟོ་ངོས)དང་། མང་ཡུལ(དེང་སང་སྐྱིད་གྲོང་དུ་འདོད་པ། སྤུ་རྟེངས་ཀྱི་ཤར་དེང་རིའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད) ཟངས་དཀར(སྤུ་རྟེངས་ཀྱི་ནུབ་ཕྱལ་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ)བཅས་གསུམ་པོ་དེ་སྐོར་ཚོ་གཅིག་དང་། ༢. ལི། བྲུ་ཤ། སྦལ་ཏི་གསུམ་སྐོར་ཚོ་གཅིག་སྟེ། དེང་སང་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་དམ་སྙམ། ༣. ཞང་ཞུང(མངའ་རིས་གུ་གེ་མཐོ་ལྡིང་ཡོད་སའི་བརྒྱུད)དང་། ཁྲི་སྡེ་སྟོད། ཁྲི་སྡེ་སྨད་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་མངའ་རིས་བྱང་བརྒྱུད་ཤིན་ཏུ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་སར་ཡོད་ཚོད་ལ་ཞིབ་ཆ་མ་ངེས་པས་འབྲི་བར་མ་ནུས་སོ། །

སྐར་གསུམ་སྤྱི་ཁྱབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོར་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་ཕྱོགས་དེའི་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཏུ་ཐོག་མཐོ་ལྡིང་དགོན་དང་། སྤུ་རྟེངས་ཤེས་འཕེལ་གླིང་སོགས་ལ་བསམ་སྦྱོར་ངན་གནོམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་བཞུགས་བཟོད་མི་བདེ་བའི་ཐོག མི་རྗེ་རྣམས་ལའང་ཁྲལ་དམག་གི་མནར་གཅོད་ཇི་སྙེད་བཏང་བར་བརྟེན་ཁུལ་དེའི་ཡུལ་དགོན་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ནས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་སྐྱབས་བཙོལ་རེ་འབོད་ཞུ་བཅར་སྐབས་དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཆོས་ཁྲིམས་པ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་སོག་འགོ་དམག་གཉོས་ཆེ་དང་བཅས་མངའ་རིས་སུ་མངགས་རྫོང་གནང་བས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་དཔུང་བཅས་ཆམ་ལ་ཕབ་ནས་མངའ་རིས་སྐར་གསུམ་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་རང་ཉིད་ནས་སྐར་གསུམ་སྤྱི་ལ་དབང་སྒྱུར་གྱིས་སྡེ་ཧྲིན་ཇུ། ཤུབ་ལ་དྭགས། བྱང་ཤིན་ཅང་བཅས་ས་མཚམས་ཁག་ལ་སོ་མི་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། ནང་ཁུལ་ཏུ་ཐོག་རྫོང་། མདའ་པ་ཁ། རྩ་རྟེང་རྫོང་། སྤུ་རྟེངས་རྫོང་། དགེ་རྩེ་ཤར་ནུབ། འབྲོང་པ་ལྷོ་བྱང་སོགས་སྐར་གསུམ་ལྷོ་བྱང་ཡུལ་འབྲོག་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་ཁྲལ་རིགས་འབབ་དེབ་གཏན་འབེབས་དང་། གསེར་ཁ། ཚྭ་ཁ། ཚོང་འདུས་ཁག་བཅས་ལ་དོ་དམ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད། ལྷག་པར་སྔར་ཁོངས་རྫོང་འགོ་སོ་སོར་སྤྲུས་འཕོར་མང་ཉུང་ལ་མ་སྟོས་པར་གསེར་ཁ་ཁག་མང་ཡོད་སྐབས་རྩེ་འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁུངས་ནས་ལོ་ལྟར་གསེར་དཔོན་གཞུང་ཚོང་པ་ཞེས་གཏོང་ལམ་ཡོད་པ་ལྟར་རྫོང་འགོ་སོ་སོའི་ཐོན་འབོར་ལ

གཞིགས་པའི《འབབ་དེབ་དཔྱིག་མཛོད་ཆེན་མོ》ནང་གསལ་གྱི་གསེར་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྐོར་གསུམ་སྤྱི་ཁྱབ་སྲིད་སྐོར་རིམ་བཞི་རེ་གཏོང་ལམ་བྱུང་འདུག རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ལུག(༡༨༣༥)ལོ་ཙམ་ནས་གནས་ལྔ་པའི་ཏོག་འཛིན་སྲིད་དྲུང་གཉིས་ལ་ཕྱིའི་ཐའི་རྫིའི་གོ་གནས་བསྐྱལ་ཏེ་སྐར་དཔོན་ཤར་ནུབ་ཅེས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། མངའ་རིས་ནི་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་བརྟེན་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བཅས་ཀྱི་ས་མཚམས་སོ་སོར་དོགས་ཅན་ཕྱིའི་མི་རིགས་གསེང་ཤོར་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་འགོ་སོ་སོས་བཀག་འདོམས་ཐོག སྔ་དོགས་ཆེད་མིན་རིགས་སྐོར་གསུམ་སྤྱི་ཁྱབ་པར་སྐན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ས་མཚམས་སྐོར་སོགས་གལ་ཆེའི་དོན་གནད་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་བཀའ་ཤག་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་པ། དེ་མིན་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་སྐྱོན་དང་། གསེར་ཁ། ཚྭ་ཁ། ཚོང་འདུས་ཁག་བཅས་ལ་དོ་དམ་དང་། རྟ་ལོ་ནམ་ཤར་ལ་རྟ་ལོ་སྐོར་ཆེན་ཞེས་བོད་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དང་། ཉིན་རྟ། ལ་དྭགས་ཁུལ་བཅས་ནས་གངས་ཏེ་སེ་དང་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོར་གནས་སྐོར་དད་འདུས་མི་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་། ས་ཟླའི་ཡར་ཚེས༡༥ཉིན་སྐར་དཔོན་ཤར་ནུབ་དང་སྐོར་གསུམ་ཁུལ་གྱི་རྫོང་སྡོད། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བླ་མ་ལས་སྡེ། དམག་དཔོན་ཞེས་རྫོང་འགོ་སོ་སོའི་ཁོངས་ཀྱི་མི་དྲག་དཔོན་རྒྱུད་ཁག་བཅས་ནས་ཏེ་སེའི་སྐོར་ལམ་དུ་ཡོ་ལྷར་དར་ཆེན་སྐུ་བཞེངས་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་དེ་སྔ་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གི་ལམ་ལྷར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ཤིང་ཡོས(༡༩༡༥)ལོར་ཐ་ཚྭ་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཏེ་དབུས་གཙང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཚྭ་བལ་སྒོ་ཁྲལ་བསྡུ་དམ་གཏོང་ལམ་བཞིན་སྐོར་གསུམ་ཁུལ་ཅ་ཐོག་དང་། མདའ་པ་ཁ། སྤུ་ཧྲེང་། རུ་ཐོ་མ། ཡན་ཆད་སྟེང་ཁ་བཅས་ལ་ཚྭ་བལ་སྒོ་ཁྲལ་བསྡུ་དམ་རྩེ་དྲུང་རེ་གཏོང་བ་བཅས་སོ། །

སྐོར་གསུམ་ཞལ་གདམས་ཀྱི་རྒྱུན། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཆོས་ཚན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས《རི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང》ལ་རྒྱུན་བཞི་དང་སྐོར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། སྐོར་གསུམ་ནི་རྒྱུན་བཞིའི་ཡན་ལག་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། ༡. དམར་ཁྲིད་གེགས་སེལ་གྱི་རྒྱུན་ཏེ། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཚེ་སེལ་ཐབས་སྐོར་ཡིན། ༢. མགུར་འབུམ་དཀར་ཆག་གི་རྒྱུན་ཏེ་དེ་ནི་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག ༣. བུའི་སྙེ་ཚན་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཏེ། དེ་ནི་མན་ངག་ཐོར་བུ་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན།

སྐུ་གྲོགས། སྐུ་དམག་གི་གྲོགས་བྱེད་དུ་སོང་བ་སྟེ། སྐུ་མི་ཞེས་པ་ཧྲ་བཞིན་པའི་མི་དང་། སྐུ་དམག་ཞེས་པ་ཧྲ་དམག་ལ་གོ་དགོས།

སྐུ་ཆོས། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཤོག་བུ་དཀར་པོའི་ངོས་སུ་བྲིས་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་ཟེར།

སྐུ་པ་ཐོར་རེ་བ་རྩེ་སྐུ་ཅན། རྩ་མེད་པའི་ཞིང་ཁའི་ཤུལ་ཐར་ཐོར་དང་འཇག་མ་མང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཐང་སྟོང་པ།

སྐུ་ཐོ་སེང་སེང་པོ། མདོག་སྐུ་ཞིང་རིད་པ།

སྐུ་བོར་བབས་པ། གྲྭ་པ་ལོག་པ།

སྐུ་ཐབ་ལྷ། སྣོ་བ། མཆིན་པ། མཆེར་པ། རྒྱུ་སེར། རླུང་གི་སྐུ་ཐབ་པོ། །

སྐུ་མིང་། རབ་བྱུང་མ་བྱས་གོང་ཁྲིམ་པའི་དུས་ཀྱི་མིང་ལ་ཟེར།

སྐུ་མིན་སེར་མིན། དེ་སྔོན་གྲྭ་པ་བྱེད་སྦྱོང་ཞིང་། རྗེས་སུ་བཟའ་ཚང་བུ་ཕྲུག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་མཐུད་ནས་གྲྭ་ཆས་གྱོན་ཏེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལ་ཞུགས་མཁན་གྲས།

སྐུ་རགས། བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་དཔོན་གཡོག་ལས་ཚན་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཧྲ་བཞིན་ནས་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བའི་མིང་སྔ་མདུན་ནས་དཀྱིལ་བར་ལས་ཚན་ཆུང་རིམ་ནས་སྔ་ཕྱི་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། དཀྱིལ

ནས་མཛུག་བར་གོ་གནས་མཐོ་དམན་གྱི་རིམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞེ་ས་བྱས་ན་ཆེབས་རགས་ཟེར།

སྐུ་རིགས་དང་པོའི་སྣང་བ། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉིན་མོའི་ཆ་བཅུ་བཞི་དང་། མཚན་མོའི་ཆ་བརྒྱད་བཅས་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཉིན་མོའི་ཆ་དང་པོ་ལ་སྐུ་རིགས་ཟེར་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྷ་སའི་ཡུལ་སྐད་ལ་སྐྱ་རྔངས་པ་ཟེར། སྐུ་རིགས་དེ་ལ་སྐུ་རིགས་དང་པོ་དང་། སྐུ་རིགས་བར་པ། སྐུ་རིགས་ཐ་མ་བཅས་གསུམ་ཡོད། སྐུ་རིགས་དང་པོ་ནི《འདུལ་བ་འོད་ལྡན》སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་གནས་སའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྐྱ་མདངས་ཙུང་ཟད་སླེབས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཡོད་པའི་སྐར་མ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མདངས་ཉམས་པ་དེ་ཡིན། སྐུ་རིགས་བར་པ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་དམར་མདངས་ཙུང་ཟད་སླེབས་ཤིང་། རྒྱ་སྐར་འོད་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མདངས་ཉམས་པའི་དུས་དེ་ལ་ཟེར། སྐུ་རིགས་གསུམ་པའམ་ཐ་མ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པའི་ཡུལ་དེའི་ནམ་མཁར་སྐར་མ་འོད་ཆེ་བ་ཐར་ཐོར་ཙམ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་སྐར་མ་གཞན་དག་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དུས་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༣༣པར། གསུམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་འཚོས་མཚམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས་ཤོག་གྲངས༩༣༥འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གཟིགས།

སྐུ་རིགས་དང་པོའི་སྣང་བའི་དབང་ལྷག་ཀུན་གསལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཁྲབ། སྐུ་རིགས་དང་པོའི་འོད་དཀར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཐར་ཁྱབ་པ།

སྐུ་རིགས་ཤར། སྒྱུར་བཏང་སྐུ་རིགས་ལ། སྐུ་རིགས་དང་པོ་དང་། བར་པ། ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཤོད་སྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་སྐུ་རིགས་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་སྐུ་རིགས་དང་པོ་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས།

སྐུ་སེང་བྷ་ལྷ། སྔོན་དུས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་མ་བྱོན་གོང་གི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་སེང་གི་བུ་ལྷའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༡༩ནས༦༡༧བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐུ་སེར་གཉིས། མི་སྐུ་དང་གྲྭ་པ་གཉིས།

སྐུབས་མགོན་རྒྱལ་སྲིད་རྣམ་གཉིས། སྔ་དུས་བོད་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་སྲིད་སྐྱོང་གཉིས་ལ་འབོད་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཡིན།

སྐུབས་མགོན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ(༡༧༨༢ནས༡༨༥༣ལོ)རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ ༡༨༩༩ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ན་ཏ་ཙང་ཕྲ་ཞིང་། སྐབས་དེའི་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་ནོ་མོན་ཧན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐབས་དེའི་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཆིས་ཉིན(琦善)དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་ནང་མ་མཐུན་པར་བརྟེན་ཆིས་ཨམ་བན་གྱིས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་གོང་མ་ཏའོ་ཀོང(道光)གིས་བཀའ་ཐབས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་གནས་དབྱུང་ཐོག་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་རྒྱང་ཕུད་བཏང་ཐེས། ཆིས་ཨམ་བན་གྱིས་བསྒོ་གཞག་བྱས་པ་ལྟར། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་གོང་ལོའི་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་དྲུག་ནས་ཕྱི་ལོའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཉེར་དྲུག་བར་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་ཚབ་མཛད། གསུང་རྩོམ་ཆོས་ལུགས་སྐོར་དང་། སྙན་ངག་གི་དཔེར་བརྗོད་སོགས་པོད་དགུ་ཙམ་གྱི་ཤིང་དཔར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཡོད།

སྐྱབས་མགོན་བར་མ། མདོ་སྔགས་ཀུན་སྤུའུ་རྩོ་བྱུང་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཞེས་ཆེ་བརྗོད་ཀྱིས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། 《མདོ་སྔགས་ཆོས་འབྱུང》སོགས་ཀྱི་ནང་སྐྱབས་མགོན་བར་མ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ལ་གོ་དགོས།

སྐྱབས་མགོན་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ངོས་སུ་རི་ཁུག་དང་འབྲས་སྤུངས་གཉིས་ཀྱི་བར་དགོན་པ་གསར་རྩེ་དང་། དགོན་པ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཡོད། དགོན་པ་གསར་རྩེ་བཀྲ་ཤིས་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་མཁན་ནི་སེ་ར་བྱེས་བྲ་བྲལ་ཁང་ཚན་གྱི་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས་ཞུ་བ་བྲ་བྲལ་དགོན་གསར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དེ་ཡིན། དམ་པ་དེའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ས་ངན་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཐོན་ནས་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཐོག སེ་རྭ་རྩེ་དང་། ཀེའུ་ཚང་། ར་ཁ་བྲག མཁར་རྫོ་སོགས་ཀྱི་སྙོར་ཀྱི་རི་ཁྲོད་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་དམ་གྱི་བར་གསེང་དང་བསྟུན་ནས་དད་ལྡན་སློབ་མ་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་འཚམས་པའི་དབང་ཁྲིད་ལུང་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་གནང་བ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་ལ་ངོ་འཛིན་སོགས་མི་མཛད་པར་བཀའ་བསྐྱོན་ཕྲུག་འབེབས་སོགས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་མཛད་པ་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་འབྲེལ་ཡོད་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཞིང་། བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་དམ་པ་དེའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྒོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་སྐུ་ཚེ་ཐ་མའི་བར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་འདུག འཁྲུངས་ལོ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། 《རྡོ་རིང་རྣམ་ཐར》ལས་གུང་པཎྜི་ས་ངན་དུ་དམག་དྲངས་པའི་ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཚུལ་གསལ།

སྐྱབས་མགོན་སྨུག དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡིག་རིགས་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་མགོན་སྨུག་ཅེས་སྐབས་བདེའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

སྐྱབས་མགོན་གསོལ་ལྟོག་སྡེ་ང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐེར་གྱི་སྐུ་ཆས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་མཛོད་སྒྲུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་ཚིག

སྐྱབས་འགྲོ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ།

སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྐོར་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་ལྡན་ནམ། ཡང་ན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་མཉམ་དུ་ཡོད་པ《སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ》ལྟ་བུ།

སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་ལ་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ་བཅས་ཡོད། དང་པོ། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་སྟེ། ༡. སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་སོགས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་མི་རུང་བ། ༢. ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་པ། ༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་མི་ལ་བློ་གཏད་བཅོལ་མི་རུང་བ་བཅས་ཡིན། གཉིས་པ། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། ངེས་པར་དུ་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་སྟེ། ༡. སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རྒྱུ་ཆ་དང་། བཟོ་དབྱིབས་ངན་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཞིག་རལ་སོང་འཐོ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་དགོས་པ། ༢. ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན

ལྡན་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས་པ། ༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤོང་བ་བཅས་ཡིན། གསུམ་པ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤྱིའི་བསླབ་བྱ་སྟེ། ༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ༢. དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ། ༣. སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གཞན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཀལ་ནས་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་ལམ་རིམ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་གསུམ། དགག་པའི་བསླབ་བྱ། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ། དགག་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་བཅས་སོ། །

སྐྱབས་གནས་ཨུ་ཡུལ། དད་པ་དང་གུས་པ་བྱེད་ཡུལ།

སྐྱབས་ཡུལ་རིན་ཆེན་གསུམ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག ཆོས་དཀོན་མཆོག དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཅས་སོ། །

སྐྱབས་ཡུལ་གསུམ་གསུམ། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་དང་། བླ་མ། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོ ཐིག་ལེ་སྣེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་མོ། །

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་སྐྱབས་བཙོལ་བ་ལ་ཟེར།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་བརྗོད་པ། སྔར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་བཟང་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱབས་སུ་སོང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་གོ་དོན་འདྲ།

སྐྱབས་གསུམ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གསུམ།

སྐྱབས་གསུམ་འགྲོ་བ། རྐང་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་རེ། རིམ་པར་རྒྱུད་བླ་མར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པ་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐྱར་པོའི་གྲོང་ཁྱེར། སྟོད་ལུང་ཁུལ།

སྐྱལ་ཆེན་འདེགས། སྐྱལ་ནི་ལམ་ཐག་རིང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱལ་ཆེན་འདེགས་པ་ནི་ལམ་ཐག་རིང་པོར་འགྲོ་བ་ཞེས་ཤེ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

སྐྱི་མཁར་ལྷ་ཁང་། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བྱོན་པའི་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྗེ་ཟླ་སྟོན་རྒྱ་ནག་གི་མེས་པོ་འཕང་བྱང་བཙོན་བྱ་བ་ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་ཡར་ཡོག་སྐྱེ་ལྡན་སྐྱོང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་སྐྱིད་མཁར་ལྷ་ཁང་དེར་ལྷ་རྗེ་ཟླ་སྟོན་རྒྱ་ནག་གིས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་དང་། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་དང་བཅས་པ་སློབ་མ་མང་པོར་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་གནས་ཁྲིད་པར་ཅན་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ངོས་སུ་ཡོད་འདུག

སྐྱི་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་གསན་བཞིན་གནང་སའི་སློབ་དཔོན་ཞིག

སྐྱི་རྩ། ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུ་སྟེ་གཤམ་དུ་སྐྱིད་ཆུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྐྱི་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོར་ཕྱོན་པའི་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་སྟེ། གདུང་རུས་སྐྱི་ཡིན་པས་སྐྱི་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན།

སྐྱི་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། ཇོ་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་དོལ་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་དང་མངོན་པ་གསན་ཡུལ་གྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན།

སྐྱི་པོ་རྩལ་འཕགས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོར་ཕྱོན་པའི་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱི་སློབ་མ་རྗེས་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེའི་སྐུ་ཆེའི་དཀྱིལ་དུ་བྱུང་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གིས་གསང་ཕུར་བཞུགས་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པས་སློབ་བརྒྱུད་མང་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་དེ་མིན་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་།

སྐྱི་སྐད། ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་སྐད་བརྒྱུད། འཇང་སྐད་དུ་སྟོན་དུས་ཀྱི་རི་ལྷ་ཁང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

སྐྱིགས་བུ་ལྷ། ཟས་བྱུང་། ཕྲན་ཚེགས། བྱུང་འབྱུང་། ཆེན་པོ། ཟབ་མོའོ། །

སྐྱིད་སྐྱིད་ན་ཁ། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཉེ་འདབས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་གླིང་ཁ་ཞིག ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

སྐྱིད་གྲོང་། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རྫ་མདའ་རྫོང་གནས་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ཡིན།

སྐྱིད་གྲོང་དངོས་གྲུབ་ཕུག སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་སྐྱིད་གྲོང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཞིག

སྐྱིད་གྲོང་ཚིངས་སྒྲིག དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་གོར་ཁའི་དམག་དཔུང་གིས་བལ་ཏམ་གསར་རྙིང་གི་འགྲོ་རྒྱུགས་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་ཁག་འདོགས་བྱས་ཏེ་གཉའ་ནང་དང་། སྐྱིད་གྲོང་། རོང་ཤར་བཅས་ལ་གློ་བུར་དུ་གསང་དམག་བཏང་སྟེ་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཨམ་བན་གྱིས་འགོག་རྒོལ་བྱ་འདོད་མེད་རྐྱེན་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་ཕབ་སྟེ། གོང་ལོའི་རྗེས་མ་དེར་བཀའ་བློན་རྡོ་རིང་གུང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དང་། བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་པ་གཉིས་ཞི་པའི་ཚིངས་སྒྲིག་བྱེད་པར་བཏང་བ་སོགས《རྡོ་རིང་དགའ་བཞི་བའི་རྣམ་ཐར》ནང་འཁོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱིད་གྲོང་འཕགས་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤེད་སྐྱོལ་ལ་སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དགེ་སློང་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་བལ་པོའི་ཡུལ་ནས་ཙནྡ་ཀྱི་སྡོང་པོ་ཞིག་གི་ཁོག་པ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་རང་བྱུང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་བཞི་བྱུང་བའི་གཅིག་བལ་ཡུལ་དང་། གཅིག་བལ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས། གཅིག་སྐྱིད་གྲོང་། གཅིག་ལྷ་སར་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེའི་ནང་གསེས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཕགས་པ་ཝ་ཏི་ཟེར།

སྐྱིད་གྲོང་འཚོང་འདུས། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་དང་བལ་པོའི་བར་ཚོང་བྱེད་སྐབས་སྐྱིད་གྲོང་ཁུལ་དུ་ཚོང་ཐོག་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ཚོང་འདུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཚོང་འདུས་བྱེད་ས་གཉའ་ནང་དུ་ཡིན། དེར་ཚོང་ཐོག་ལ་ཤོ་ཁྲལ་བསྡུ་སའི་ཤོ་ཁང་དང་། ཤོ་ཁྲལ་བསྡུ་མཁན་ཆེད་བསྐོས་བྱས་པ་ཡོད།

སྐྱིད་གྲོང་རྫོང་ཞོལ་གྱི་འདབས་འབྲེལ་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་། སྐྱིད་གྲོང་རྫོང་ཞོལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ཝ་ཏིའི་ལྷ་ཁང་།

སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་། དེ་སྔོན་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ

མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༨)ལོར་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་རི་ཁྲོད་ཅིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཉིད་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞིར་ཐེབས་པའི་ལོ་དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༧༣)ལོའི་བར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་རི་ཁྲོད་དེར་བཞུགས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་ཐེབས་པའི་བྱ་བྲལ་རི་ཁྲོད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་པའི་གནས་གཞི་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་པར་ཀླུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོ་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད》ལས་གསལ།

སྐྱིད་ཆུ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མདུན་ངོས་སུ་གཡས་བསྐོར་གྱིས་འབབ་པའི་གཙང་ཆུའི་མིང་། ཆུ་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆུ་འགོ་ནི། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་རི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་རི་རྫོང་གི་སྐྱི་ཏི་ཁ་ཆུས་ཀྱི་ཕྱུར་ཡོད་པའི་མཚོ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཆུ་མཇུག་ནི་ལྷ་སའི་སྨད་རྒྱུད་ཆུ་ཤུལ་རྫོང་གི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གཙང་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་དང་འདྲེས་ཏེ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་དང་མཉམ་དུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྐྱིད་ཆུ་འདིའི་ཆུ་འགོ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ནུབ་ངོས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྷ་རི་འགོ་དང་། ནག་ཆུ། འདམ་གཞུང་། ལྷུན་གྲུབ། མལ་དྲོ་གུང་དཀར། སྟག་རྩེ། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན། ཆུ་ཤུལ་བཅས་རྫོང་དགུ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆུ་རྒྱུན་ནི་སྐྱི་ཏི་གཙང་པོ་དང་། གསེབ་རོང་གཙང་པོ། འདམ་ཆུ། ར་སྒྲེང་གཙང་པོ། འབྲི་གུང་གཙང་པོ། ལྷ་ཆུ། བཟང་ཆུ། ཡུལ་ངན་ཆུ། མལ་གྲོ་མ་ཆུ། སྟོད་ལུང་ཆུ་སོགས་ཆུ་རྒྱུན་ཆེ་ཆུང་སྟ་ཚོགས་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ༥༤༤དང་། ཞེང་ཚད་ཆེ་སར་ཤར་ནུབ་བར་དུ་སྤྱི་ལེ༣༡༥ སྟོ་བྱང་བར་དུ་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ལེ༢༡༤ ཆུའི་བཞུར་ཚད་ཆེ་ཤོས་ལ་སྐར་ཆ་རེར་སྤྱི་ཁྲི་རྒྱ་དཔངས་གྲུ་བཞི་མ༢༣༧དང་བཞུར་ཚད་ཆུང་ཤོས་ལ་སྐར་ཆ་རེར་སྤྱི་ཁྲི་རྒྱ་དཔངས་གྲུ་བཞི་མ༡༢༠ཆུ་རྒྱུན་འདུས་ཚད་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ༡༥༠ལྷག་ཙམ། ཆུའི་མཐོ་ཚད་ཐད་ཆུ་འགོའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༥༡༥༠དང་། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོར་འདྲེས་མཚམས་སུ་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༣༥༧༠ཙམ་ཡོད་པས་སྐྱིད་ཆུ་ནི་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཡན་ལག་ཆུ་རྒྱུན་རིང་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན། གོང་གསལ་གྱི་དཔྱད་གཞི་ནི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ས་གཤིས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་སྔ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་མང་པོའི་ནང་སྐྱི་ཆུ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། འབྲི་གུང་ནས་ཆུ་ཤུལ་བར་གྱི་ས་གནས་དེར་ལྷ་ས་ཞེས་མིང་མ་ཐོགས་གོང་དུ་རུས་མིང་སྐྱི་ཡིན་པའི་ཚོ་པ་རྣམས་གནས་སྡོད་བྱེད་སའི་ས་གནས་ཡིན་པས་སྐྱི་ཤོད་དང་། དེའི་རྒྱུད་དུ་འབབ་པའི་གཙང་པོ་ལ་སྐྱི་ཆུ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་ཞིག་མཐོང་སྣང་ཡང་། ཡིག་ཆ་དེའི་མིང་བརྗེད་ངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ད་ལྟ་སེམས་ལ་མི་དྲན་པར་སྣང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པའི་ནང་སྐྱི་ཆུ་ཞེས་འཁོད་པའི་ཁུངས་ཙམ་བསྟན་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྱིད་ཆུ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད།

སྐྱིད་དེ་བ། དགའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་མིང་།

སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་ལ་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བའི་སྲས་ཡིན། བཙན་པོ་གླང་དར་མ་བགྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་སྟེ་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་བགྲོངས་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་མངའ་བདག་ཡུམ་བརྟན་ལ་ཤོར་བར་བརྟེན། དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱི་སྲས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་། ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་གཉིས་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་བྱོལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་། སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཐེབས་སྐབས་དགེ་བཤེས་བཀྲ

ཤེས་བཙན་གྱིས་སྦྱི་རིངས་སུ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཏེ་འགྲོ་བཟའ་འཁོར་སྐྱོང་བཙུན་མོར་ཕུལ་བ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་ལ་སྲས་གསུམ(ཆེ་བ་དཔལ་གྱི་མགོན། འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་བཅས)བྱུང་ཞིང་། སྐུ་མཁར་ཉི་བཟུངས་བརྩིགས་ཏེ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་སྲས་གསུམ་ལ་སྐོར་གསུམ་སོ་སོར་བགོས་ནས་གནང་ཞིང་། ཆེ་བ་དཔལ་གྱི་མགོན་ལ་མངའ་རིས་མར་ཡུལ། འབངས་ཁྲུ་ནག་བཙན། ཤར་ཏུ་རྡོག་དང་། གསེར་ཁ་གོག ལད་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དཀར་པོ། མཚམས་ཀྱི་ར་བ་དམར་པོ། ཞམ་ལེ་ཡི་མིག་གི་ཕ་བོང་གཡག་ལྡིར། རྫོ་བྲུག་པ་ཅན་ཡན་ཆད་དང་། བྱང་གསེར་ཁ་མགོན་པོ། ནུབ་ཁ་ཆེའི་ལ་རྩ་ལ་གཏོགས་པ་རྣམས་གནང་། བར་པ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་གུ་གེ་སྤུ་ཧྲེངས་རྩེ་དང་བཅས་པ་གནང་། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་ལ་ཟངས་དཀར་སྒོ་གསུམ། སྤི་ཏི། སྤི་ལྕོག་དང་བཅས་པ་གནང་བ་ཡིན། ཞིབ་པར་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཤོག་གྲངས༡༨༩ ནས༡༨༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྟགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་གྲངས༣༢༩ ནས༣༢༥བར་འདི་དང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ》ནས་གསུངས་པ་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ལགས།

སྐྱིད་སྡུག་གི་འཐབ་ལེན། ཁྱིམ་ཚང་ཕན་ཚུན་བར་དུ་སྐྱིད་པོ་བྱུང་དུས་ལེགས་གསོལ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མགྲོན་འབོད་ལག་རྟགས་སྐྱེལ་རེས་ཡོད་པ་དང་། སྡུག་པོ་བྱུང་དུས་རོགས་རམ་བྱེད་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་གོ །

སྐྱིད་སྡུག་འཐེན། དགོན་པའམ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ།

སྐྱིད་སྡུག་འདྲེད་གཅིག སྐྱིད་སྡུག་གི་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཡང་མཉམ་དུ་འགན་ཁུར་རྒྱུའི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ།

སྐྱིད་སྡུག་གསལ་འདེབས་སུ་ཤེས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ནས་གསུང་སྲོལ་ལ། རང་ལ་སྐྱིད་པོ་བྱུང་ན་ཚེ་སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་ཏེ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། རང་ལ་སྡུག་པོ་བྱུང་ན་ཚེ་སྔོན་སྡིག་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱིད་སྡུག་བསྲེས་པ། ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ནང་སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་ཁུར་བྱས་པ།

སྐྱིད་སྐྱ་གཡུ་ཐོག་ཁང་གསར། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཆུ་བཟང་ཤང་ཁོངས་སྐྱིད་སྐྱ་སྐྱང་གཡུ་ཐོག་ཁང་གསར་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་འཁྲུངས་ཁང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་མེས་པོ་འདྲེ་རྗེ་རྒྱ་གར་བཛྲ་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་སྟོད་ལུང་སྐྱིད་སྐར་བཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནད་པའི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གཡེལ་བ་མཛད་པའི་ཚེ་དུས་ཤིག་ནད་པ་ཞིག་ལ་བསྐོར་དུ་བྱོན་པས་སྟོད་ལུང་ཟམ་མོ་ཆེའི་འགྲམ་དུ་བུད་མེད་གཅིག་བྱུང་སྟེ་ཁྱོད་བདག་གི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་ཞུ་ཟེར་ནས་ཐག་རིང་ན་བྲག་ནག་པོ་སྨུག་ཏུམ་འཕྲིབས་པ(ཛ་ནག་རྩེ་མོ་ཞེས་པའི་རི་བོ)ཞིག་འདུག་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་བརྐྱངས་པའི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་སྣང་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་མཁར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྲག་གཡང་ན་སྐྱ་འཛར་རེ་འདུག་པའི་ནང་ན་གླུ་བདུད་སྡིགས་པ་ནག་པོ་ཐོར་ཚུག་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལུས་པོང་ཏ་ཙམ་ཆེ་བ་ཞིག་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་འཁྱུན་སྒྲ་དང་སྡུག་སྐད་འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་བདག་གིས་ཡུལ་ཆེ་གེ་མོར་ལོ་ཏོག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས། སེར་སྲུང་གི་བྱུན་པོག་ལགས་པས་ནད་འདི་ལས་སྐྱབས་སུ

གསོལ་ཟེར། འདྲི་རྗེས་གཟིགས་པས་ཤ་ཉུས་པགས་པ། རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཡུངས་དཀར་ཐིམ་ནས་འདུག་པར་བྱ་ཁྲུང་ལྷ་པ་དང་དངུལ་ཆུས་ནང་ནས་ཕྱུལ། ཕྱུག་པ་རྒྱན་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ནས་ཕྱུག་པས་དེ་མར་ཁོ་ནད་ལས་གྲོལ། སླུ་བདུད་དེ་དད་པར་གྱུར་ནས་སྲོག་སྙིང་ཕུལ་ཏེ་རྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྟོང་གྲོགས་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ཐོག དགོས་འདོད་བྱུང་བའི་ནོར་བུས་གཙོས་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་མེད་ཕུལ། གདན་འདྲེན་མཁན་བུད་མེད་དེས་དར་ཡུག་བརྒྱངས་པའི་སྟེང་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་ཟམ་སྟེར་འཁྱེར། སོས་ཀྱང་བྱ་དགའ་འབུལ་བ་ཡིན་པས་སང་ཉིན་འདིར་ཕེབས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱོན་པས། ཕུ་ཆུ་རྒྱུས་པའི་གསེབ་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་རོ་གསེར་གཡུས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བརྙེད་པར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་ཤིང་རྒྱན་རྣམས་ཉར་ཚགས་མཛད་ནས་གསེར་གཡུ་རྣམས་ཁང་པའི་ཡང་སྟེང་དུ་བཀྲམ་པས་ཕྱུག་ཐོ་བས་དེ་མཐོང་སྟེ་མཁས་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ལ་གཡུའི་ཐོག་འདུག་བྱས་པས་དེ་ནས་བཟུང་གཡུ་ཐོག་ཅེས་གྲགས་སོ། །

སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཤད་སྲོལ་ལ། བཙན་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་ནས་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་ལ་གདུང་རབས་བཅུ་གསུམ་སོང་བ་ལས། མུ་ནེ་བཙན་པོ་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བའི་དབང་གིས་ཕྱེད་དུ་བརྩིས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བཙན་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་མ་བགྲངས་པའི་གདུང་རབས་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༢༡༨པར་གསུངས་པ་ནི་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གིས་བཞེད་པར་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་གཉིས་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཚིག་ལ་འགལ་ཟླ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། བཙན་པོ་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》ལྷོ་བྲག་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༣༦༤པར་སློབ་དཔོན་མཚན་གསོལ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་ཞེས། ཡབ་ཀྱིས་མཚན་གསོལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཞེས། ནང་བློན་མཚན་གསོལ་མཛིང་ཡོན་སད་ན་ལེགས། ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་སྣང་།

སྐྱིད་ཅ། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་དང་པོའི་འགོར་བྱོན་པའི་གཏེར་སྟོན་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྱུངས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་སྐྱིད་ཅ་ལྷ་ཁང་བཏབ་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱིད་ཤོད། ལྷ་སའི་གཙང་པོ་ལ་མིང་དངོས་སྐྱིད་ཆུ་དང་དེའི་འབབ་ཡུལ་གྱི་ལུང་པའི་མིང་ལ་སྐྱིད་ཤོད་ཟེར། དེ་ལ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཏེ་འབྲི་གུང་གི་ས་སྐེ་རྫོགས་མཚམས་ལྷན་དང་འགྲམ་སྟོད་སྟག་རྩེ་ཁུལ་ཡན་ཆོད་འདི་ཙམ་ལ་སྐྱིད་སྟོད་དང་། དེའི་མན་ཆད་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་དང་སྐྱིད་ཆུ་འདྲེས་མཚམས་ཆུ་ཤུལ་ཡན་སྐྱིད་སྨད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ།

སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ཨ་དཔལ། འདིའི་མིང་ངོ་མ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར་ཞིང་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་དང་། མ་ཞོགས་བཟའ་དགོས་དགོས་ཀྱི་བུ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༥༨༤)ལོར་སྐྱེས། འདིས་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་གྱི་སྲིད་འཛིན་བྱས་པའི་རིང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་དང་འཐབ་འཁྲུག་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་སེ་འབྲས་གཉིས་གཙང་དམག་གིས་གཏོར་ཞིང་། སྡེ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་པོ་ཏྭ་ལར་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྟན་ཁྱེར་ནས་མཚོ་སྔོན་གྱི་སོག་པོར་སྐྱབས་བཅོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན། དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་ལ་སྡེ་པ་ཨ་དཔལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན།

སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན། འདི་སྔར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་

པས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༢ནས༡༨༥བར་གསལ་བ་དང་། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི《སྡེ་པ་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་རབས》ཞེས་མ་གཉིས་ལས་གསལ་བ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པར། སྐྱིད་ཤོད་ཡར་ཕྱོགས་གླིང་པར་མི་ཆུང་དོན་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་བཟང་པོ(རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྟག༡༣༨༦ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག་༡༤༡༠ལོའི་བར་ཡིན)གཏུགས་ནས་གཡོག་ཁོངས་སུ་བསྡད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༡༣)ལོར་སྐབས་དེའི་ཚལ་པའི་བླ་དཔོན་བྱུང་འབྲིལ་མཛད་པོ་སྤྱན་སྔ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཚལ་པའི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་རྩིས་ཕུལ་སྐབས་ཕག་གྲུའི་ཁོངས་གཏོགས་གཞིས་ཀ་སྣེའུ་པའི་གཡོག་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་གོ་ཆོད་བྱུང་སྐབས་ཉང་བྲན་དགའ་ལྡན(དེང་སང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཉང་བྲན་ནང་སྡེ་ཁ་སྐད་ལ་ཉང་རལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན)གྱི་མི་དཔོན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བར་བརྟེན་དེའི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་མིང་ཐོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། མི་ཆུང་དོན་རྒྱལ་ལ་བུ་གསུམ་བྱུང་བའི(ཆེ་བ་ནང་སོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའམ་དབྱི་ནག་བསོད་རྒྱལ། འབྲིང་བ་ནང་སོ་དབང་དར། ཆུང་བ་ནང་སོ་རྣམ་སྲས)ཆེ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྣེའུ་རྫོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོས་བྱང་ཕྱི་ཆོས་ལུང་དང་། ཡང་དགོན་ནང་སོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཕུད་པའི་ཀླན་ཀ་གཞིས་ཀས་གཙོས་པའི་ལོ་ཐྲེལ་སྔ་གདོང་ཕྱིན་བདག་བཟུང་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་སྩལ་པས་དབྱི་ནག་བསོད་རྒྱལ་དུ་གྲགས། འབྲིང་པོ་དབང་དར་གྱིས་པ་སྣམ་པོན་གྲོང་གི་བདག་པོ་བྱས་ཤིང་། ཆུང་བ་རྣམ་སྲས་ཀྱིས་འབྲོང་རི་སྨོན་རྫོང་གི་བདག་པོ་བྱེད་མུས་ཀྱི་སྐབས་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་གཞིས་ཀ་སྣེའུ་པར་དྲངས་སྐབས་རྫོང་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་འབྲོང་རི་སྨོན་རྫོང་རིན་སྤུངས་པར་རྩིས་སྤྲད་ནས་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་སྙེར་ཁང་བཟུང་ནས་ཟུར་བཞུགས་བྱས།

དབྱི་ནག་བསོད་རྒྱལ་བ་སྤྱན་མཆེད་ཀྱི་བུ་ནང་སོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོས་བར་སྐབས་ཤིག་ཆུ་ཤུལ་ལྷུན་པོ་རྩེའི་རྫོང་བཟུང་ཡང་། གཞིས་ཀ་སྣེའུ་པ་ནང་བཙན་བྱུང་བ་དང་སྐབས་བསྟུན་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་སྣེ་ཐང་དུ་འཁྱེར་སྐབས་ཆུ་ཤུལ་རྫོང་རིན་སྤུངས་པར་རྩིས་སྤྲད། ནང་སོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཆེ་བ་ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆུང་བ་བསོད་ནམས་གཉིས་ལས་ཆེ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཆུང་བ་བསོད་ནམས་ལ་སྣེའུ་པ་རྫོང་དཔོན་སྤྱན་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པར་མ་བབས་པ་མང་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན་རིན་སྤུངས་པར་ངོ་གཏད་དེ་དམག་མི་སྟེ་བསུ་བྱས་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོར་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེའི་དམག་དཔུང་དབུས་སུ་དྲངས་སྐབས་རིན་སྤུངས་པར་མགོ་བཏགས་ཏེ་གཞིས་ཀ་སྣེའུ་དང་པོ་ཏྭ་ལ་སོགས་རིན་སྤུངས་པའི་ལག་ཏུ་འཁྱེར་བའི་རོགས་རམ་བྱས་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་སྟར་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་དབང་ཐོག་སྣེ་མདའ་ཆུ་སོ་ཁ་ཡན་འཛིན་བདག་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་བྱུང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྣེ་གདོང་གོང་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པའི་དུས་སྣེ་གདོང་གི་དམག་གཞུང་པོ་རང་འཁྱེར་སྐབས་ཡར་རྒྱབ་དཔོན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་དགའ་ལྡན་པ་དང་ཤག་པ་གཉིས་སྣེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་གྱུར་ཐོག་ཤག་པ་ལ་སྨྱུར་མོ་ལུང་དང་སྐྱིད་ཤོད་གཡས་རུའི་རུ་དཔོན་བསྐོས་ཤིང་། དགའ་ལྡན་པ་ལ་བདེ་ཆེན་རྫོང་གི(དེང་སྐབས་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན)ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆུ་སྟོ་བྱང་རྣམས་དང་། ཡར་རྒྱབ་པར་སྣེའུའི་རྫོང་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་གནང་། ནང་སོ་དགའ་ལྡན་པ་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་ཁུལ་གྱི་ཁྲིམས་བདག་གི་དབང་ཆ་གནང་། དེའི་བུ་ར་ཏྣ་ཤྲཱ་སྲུང་ངམ་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོར་འབོད་པ(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟག༡༥༠༦ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་རྟ༡༥༤༦ལོ་བར)སྣེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་ཆུ་ཤུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་རིན

སྤྱངས་པའི་དམག་ཉེ་འགྲམ་དུ་སླེབས་པར་རྒོལ་ལན་བསྒྲིག་སྐེ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་བར་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་གནང་། དེ་རྗེས་དབུས་སྟོད་བྲེ་རི་སྟག་རྩེ་བའི(འཕན་པོ་མདར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན)ཤག་པ་དཔོན་བྱུང་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་རྫོགས་པར་བརྟེན་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༥༢༥)ལོར་དགའ་ལྡན་པ་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་བྲེ་རི་སྟག་རྩེ་བའི་མནའ་མ་རྗོ་རྗེ་བསྟན་སྐྱོང་རྒྱལ་མོ་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེར་གོ་ལོག་ནས་ཡོད་ས་དེ་དང་ཟླ་བསྒྲིལ་ཏེ་དགའ་ལྡན་པ་དང་བྲེ་རི་སྟག་རྩེ(སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཐང་དཀར་ཆུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེར་སྟག་རྩེ་མི་དབང་གི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་ཡོད)གཉིས་ཀའི་ཤུལ་འཛིན་བྱས་པ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་བའི་མི་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་ཡིན། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས།

སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་རབས། འདི་ལ་སྐབས་འགར་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པ་དེར་གོ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་འགར་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་མི་རྒྱུད་ལ་གོ་དགོས། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གོང་དུ་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གསལ་ཞིང་། ང་རང་གིས་ད་ཕན་མཐོང་མྱོང་བ་ནི་གོང་གསལ་དེ་ཡིན། དེའི་སྐད་ཆ་མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་རིག་དབང་ཚངས་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་དཀར་ཆག་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ་ཡང་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

སྐྱིད་ཤོད་བདེ་ཆེན་རྫོང་། དེ་སྔོན་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་ཞེས་པའི་དགོན་པ་མ་ཆགས་གོང་དུ་ས་གནས་དེར་སྐྱེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དུས་ནས་བཟུང་རྫོང་དཔོན་རྫོང་མཁར་དང་བཅས་པ་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཆོས་རྗེ། གུང་ཐང་སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༥༩༣)ལོར་ཡབ་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྡེ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་དང་། ཡུམ་འོག་ས་བཟའ་བྱང་སེམས་དགོས་དགོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་བཞི་པ(ཆེ་བ་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ཨ་དཔལ། འབྲིང་བ་སྡེ་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། དེའི་འོག་མ་རབ་བརྟན། ཆུང་བ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ)ཡིན། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྐུ་ཚབ་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། སློམ་སྡེ་ཤར་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡང་སྲིད་གྲགས་པ་ཆེ་ཞིང་། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་གང་ལ་སྐུ་ངལ་ཆེར་མ་དགོས་པར་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཚན་ལ་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དབང་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ཞིག་གསན། རྗེ་འདིའི་ཡབ་ཀྱིས་ཐུགས་གཉེར་གསན་བཞེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཞིག་འཛུགས་པར་དགོངས་ནས་ཆོས་གྲྭ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་ཞིག་བཙུགས། རྩེད་ཐང་བྱང་མ་ཁང་གསར་བ་དཔལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དགེ་རྒན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྡུས་གྲྭ་དང་། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད་བཅས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྐད་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཞིའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་ཡབ་འདས་ཤིང་། གཙང་པ་དང་། གོང་པོ། འབྲི་གུང་པ། ཕག་མོ་སོགས་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་རྣམས

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་དམག་དཔུང་འབྲི་གུང་རྒྱུད་དུ་དྲངས་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་བཙོམ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཆོས་ལུགས་དང་ཞྭ་སྟབས་བསྒྱུར། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཡིད་བཞིན་དང་། སྲས་པོ་རབ་བརྟན་གཉིས་བཙོན་དུ་བཟུང་ཞིང་། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་འཛིན་ཁོངས་རྫོང་གཞིས་རྒྱ་ནོར་དང་བཅས་པ་བཅན་འཕྲོགས་བྱས་པར་བརྟེན། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་སྟོ་ཁ་སོགས་ཀྱི་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་དང་། སློབ་གཉེར་ཟུང་འབྲེལ་གནང་སྟེ་རེ་ཞིག་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༧༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ལས་སློབ། གསང་སྟོན་གསུམ་ཀ་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང་། སྣར་ཐང་། ཁྲི་ཤུ། རོང་བྱམས་ཆེན་སོགས་སུ་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཅིང་། སླར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནས་གཙང་ཁུལ་གྱི་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་ཀན་གཞོན་དང་། སེ་ཆེན་དའི་ཆིང་སོགས་ཐུ་མིད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་དང་། ཏ་ར་ཐུ་ལ་དང་། ཁྲུན་ཏུ་ལེ་ཆོས་ཁུར་སོགས་ཏལ་ཏའི་རྒྱལ་རྒྱུད་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ(ཨ་དཔལ)སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་འཛིན་པ་རྣམས་གྲོས་མཐུན་བྱས་ཏེ་སོག་དམག་དང་། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་སྐུ་དམག སེ་འབྲས་ཀྱི་སེར་དམག་བཅས་ཀྱིས་གཙང་པའི་དམག་དཔུང་ལ་ཕར་རྒོལ་གྱི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པར། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་ཁྲིད་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ལྷགས། བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དམག་འཐབ་བྱས་པར་གཙང་དམག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད་རྨས་བཏང་། གཙང་དམག་གི་གདོང་ལེན་པ་ཁག་གཅིག་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་གཏོར་བར་རྒྱབ་རིའི་རྩེར་སླེབས་ཤིང་། དེ་འཕྲོས་གཙང་དམག་ཕལ་ཆེ་བ་བསད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་སའི་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་གཙང་པའི་དམག་སྐར་ཐར་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་བཏབ་པས་སོག་དམག་རྣམས་སྐྲག་ཏེ་བྲོས་པ་དང་། སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་པ་དང་། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་སོགས་ཚང་མ་ཁུར་སྟབས་ཀྱིས་འཕན་པོ་དང་སྟག་ལུང་སོགས་སུ་བྲོས་རྗེས་གཙང་དམག་གིས་སེ་འབྲས་གཉིས་གཏོར་ཞིང་། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་རྫོང་གཞིས་རྣམས་གཙང་པས་ཕྲོགས་པ་བཅས་དུས་ཟིང་ཆེ་བར་བརྟེན་རྗེ་འདི་ཉིད་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་སྟེ་མདོ་སྨད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྟག(༡༦༣༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་གདུང་རྟེན་མདོ་སྨད་ཀྱི་དགོན་ལུང་དགོན་པར་བཞུགས། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་པོད་གཅིག་ཡོད།(འདིའི་རྗེས་མ་སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ནས་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་ཕེབས་འདུག་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་རྙེད) དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ནི། རོང་པ་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད》ཤོག་གྲངས༤༦ཡོད་པ་རྗེ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས།

སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ཡིད་བཞིན། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྡེ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུའི་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོར་སྐྱེས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་འབྲི་གུང་པ་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དམག་གིས་འབྲི་གུང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་རྣམས་བཙོམ་སྐབས་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་བུ་གཉིས་བཙོན་དུ་བཟུང་ནས་མི་གཏེར་ཤར་ཏེ་རབ་བྱུང

བཅུ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༢༡)ལོའི་བར་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་བཙོན་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་གྱུར་ནས་མི་རིང་བར་འདས་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ཨ་ཁུ་བཀྲ་ཤིས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལ་ཟེར། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་ནང་སོ་ཚུང་བ་བསོད་ནམས་ལ་བུ་གསུམ(ཆེ་བ་ར་ནུ་ལྷ་སྲུང་དམ་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ། འབྲིང་བ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ། ཆུང་བ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན)བྱུང་བའི་ཆུང་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༥༣༡)ལོར་བྱེ་རི་སྟག་རྩེའི་ག་བཞིར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༥༥༥)ལོར་ཡར་རྒྱབ་པས་སྡེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་ལ་ཇོ་ལོག་སྡེ་དམག་དྲངས་ནས་གྲ་ཕྱི་ལྷུན་གྲུབ་གླིང་བཟུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པར་འཛིན་བདག་ཐོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྲད་དེ། སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་རྣམས་ལྷོ་ཁར་དྲངས་ཏེ་ཡར་རྒྱབ་པའི་དཔུང་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་བཞག རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༦༨)ལོར་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་འདས་རྗེས་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ཡོས(༡༥༧༨)ལོར་བྲག་དཀར་བའི་ལྕམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མོ་འདས་པའི་དགེ་སླབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགའ་ལྡན་དཔལ་གདུང་གི་སྒོ་རྒྱན་གསེར་སྦྱངས་ལས་གྲུབ་པ་གསར་བཟོ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༨༡)ལོར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཏོག་གི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་རྒྱ་བསྐྱེད་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་སྐབས་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་ཅ་ལག་གང་དགོས་ཀྱི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ། ལྷ་ས་སྨྱིད་ཆུའི་ཆུ་རགས་ཉམས་གསོ་ཆེན་པོའི་སྐབས་རང་ཉིད་ཇོ་མས་ལས་གྲྭའི་བཀོད་འདོམས་དང་ཆབས་ཅིག ལས་མི་དང་མཉམ་དུ་ངལ་རྩོལ་ལ་ཞུགས་པ་སོགས་སྔོ་དཔོན་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་འཛིན་ཐང་ཆེ་བས་དུས་སྐབས་དེར་དཔོན་འབངས་ཚང་མའི་མིག་དཔེར་འོས་པ་བྱུང་འདུག དཀུང་གྲངས་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོར་འདས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་རབས》ཞེས་མ་ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐྱིད་ཤོད་ཤོ་མ་ར། འདི་ལ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྐད་ཆ་ཤོག་གྲངས༨༥༩ མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐད་སྟོད་ལུང་ཤོ་མ་རར་སྐོར་ནི་རྒྱ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གསན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《སྟག་ལུང་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༡༧པའི་ནང་སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞག་མོ་གུ་ནས་སྟག་ལུང་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་ཤོ་མ་རའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་མཁན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟབས་ཀ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྲས་ཞང་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཤོ་མ་ར་པ་ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་། མདོན་རྟོགས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་མངའ་བདག་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བགྲེས་པའི་མཐར་སོན་པ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཚུལ་གསལ་བ་གཞིར་བཟུང་ན་སྐབས་དེར་སྟོད་ལུང་ཤོ་མ་རར་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༩༠)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཏོར་ཏའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་གཏོར་སྐབས་རྩ་མེད་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཉེ་དུས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་སྐབས་བྱང་རྒྱུད་ས་གནས་ཁག་ལ་རྟོག་ཞིབ་གནང་མཁན་འགྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་པ་ཁག་གཅིག་གིས་གསུངས་པར། ཤར་སྐྱིད་མོ་དང་ནུབ་ཕོད་མདོ་བཅས་འཁྱིལ་བའི་བར་གྱི་ས་གནས་དེར་ཤོ་མ་ར་ཟེར་བའི་ས་མིང་དེང་སང་ཡང་བསྟད་འདུག

ཅེས་ཀོ་ཐོས་བྱུང་བ་འདིར་དཔྱད་གཞིར་བཀོད།

སྐྱིད་གཞོངས་མཁན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་གླང་(༡༥༠༥)ལོར་འདར་སྐྱིད་གཞོངས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱུགས་ཐང་ཆོས་རྗེའི་དྲུང་དུ་མདོ་ཕྱོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྗེ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་མང་དུ་གསན། དགུང་གྲངས་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དང་ཉེར་དྲུག་པ་ལ་བྱང་ངམ་རིངས་སུ་ཆོས་སྐོར་མཛད་པས་སྙན་གྲགས་ཆེས་ཆེར་ཁྱབ། དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་པ་ལ་དཔལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་བཤད་གྲྭ་སོ་བཙུ་བསྐྱངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་མཉན་ཡོད་གདན་སའི་སེང་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་རིང་ལུང་རིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ལ་ངམ་རིངས་ཆོས་སྡེའི་དབུ་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀས་སྐུལ་བཞིན་ཡ་ག་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་སོ་བདུན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་པ་ལ་གནས་བཟང་གཉུག་ཤུར་གདན་ཕབ་སྟེ་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཤིང་གླང་(༡༥༦༥)ལོར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་དཔལ་ངམ་རིངས་ཀྱི་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བར་མཛད། མཐར་དགུང་གྲངས་གྱ་གཅིག་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༥༨༥)ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུ་ཉིན་ངོ་མཚར་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས།

སྐྱིན་འཕྲི་ཚབ་གསུམ། གཞན་དོར་བཀྲུས་པའི་སྐྱིན་པ་དང་། འཕྲི་འཇལ། དངོས་ཚབ་སྐྱེ་རྐུན་པོའི་ཁྲིམས་འཇལ་གསུམ།

སྐྱིན་ཐང་། སེར་བ་དང་སེར་བ་འབབ་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ཅང་གྲང་བའི་རླུང་དྲག་པོ་ཞིག

སྐྱིལ་ཀྲུང་བཞི། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གསུམ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་སྐྱིལ་ཀྲུང་སྟེ་བཞིའོ།།

སྐྱིལ་ཀྲུང་གསུམ། སྟེང་གི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་སྟེང་རླུང་། འོག་གི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་འོག་རླུང་། བར་གྱི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བར་རླུང་བཅིངས་པ་སྟེ་རླུང་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གསུམ་མམ། ཡང་ན་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གསུམ་མོ།།

སྐྱིལ་ནག་གྲགས་སེང་། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཚད་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག ཁོང་གིས་སྔར་ཐང་དུ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་འཆད་ཉན་ཚུགས་པར་མཛད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

སྐྱུ་ར་རིན་པོ་ཆེ། སྐྱུ་རའི་རུས་བརྒྱུད་ལས་འཁྲུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གོ་དགོས། འགྲེལ་བཤད་གཤམ་འོག་གི་ཆོས་རྗེ་འབྲི་གུང་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཟིགས།

སྐྱུ་རའི་རིགས་སྔགས་འཆང་བ། དེ་སྔོན་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་མཇུག་ཙམ་ལ་བར་ཁམས་ལྡན་ཡུལ་དུ་ཨ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སྔ་འགྱུར་གྱི་སྔགས་འཆང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དང་སྣ་ནམ་བཟའ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་བུ་མོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཞིག་ཇོ་མོར་བླངས་པ་དེ་ལས་སྲས་བཞི་འཁྲུངས་རྗེས་ཡུམ་དེ་སྤྲུལ་པ་བསྡུས་ནས་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་སྲུང་དུ་གྱུར་པ་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབྲི་གུང་ཨ་ཕྱི་ཞེས་འབོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར་འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་བསྟན་འཛིན་པདྨའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《འབྲི་གུང་གདན་རབས་གསེར་ཕྲེང》ཕྱོགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༡ནས་གྲངས༦༨བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐྱུར་བ། སྐྱུར་ཏ་རའི་རོ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

སྐྱུར་བྱེད་གསུམ། སྐྱུར་བྱེད་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེ། ཨ་རུ་ར་དང་། བ་རུ་ར། སྐྱུ་རུ་ར་གསུམ།

སྐྱུར་རུམ། ཚོད་མ།

སྐྱེ་དགུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་གསུམ། གཟུགས་ཁམས་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་འདིའི་དགུ་ནི་ར་མགོ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གྲངས་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་རོ། །མང་ཚིག་ཡིན་ཀྱང་ལ་ལར་ཁམས་གསུམ་སོ་སོ་ནས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ཟེར། ཡང་གཙོ་ཆེར་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི་ཚོགས་པར་བཤད།

སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་རིང་ཐུང་ངེས་པ་མེད་པ་སྔར་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྐབས་མི་ཡི་ཚ་སྙོམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་ཁྲི་བརྒྱད་ཐུབ་པ་ཡང་བྱུང་སྲིད་ཞིང་། ཚེ་ལོ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་སྐབས་ཚེ་རིང་ཤོས་ལ་ལོ་བཅུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་རིམ་བཞིན་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཐོག་ལོ་རེ་རེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ནས་ལོ་རེ་རེའི་ནང་ཞག་གསུམ། ཆུ་ཚོད་སོ་དགུ ཆུ་སྲང་དགུ དབུགས་བཞི། དབུགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་རེ་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་བསགས་ན་ལོ་བརྒྱ་འདས་དུས་ལོ་གཅིག་ཧྲིལ་པོ་ཐུང་དུ་སོང་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༡༦)ལོར《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》བརྩམས་གནང་མཛད་སྐབས་མིའི་ཚེ་ཚད་དོན་དྲུག་པའི་སྐབས་དང་དེ་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༥༨༦)ལོར་སླེབས་པ་ན་ཚེ་ཚད་དོན་དྲུག་པ་རྫོགས་ནས་དོན་ལྔ་པའི་འགོ་ཚུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྩིས་ན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོ་བར་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང་། ཚེ་ཚད་དོན་ལྔ་པའི་མཇུག་རྫོགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་སྟག(༡༦༨༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོ་བར་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང་ཚེ་ཚད་དོན་བཞི་པ་མཇུག་རྫོགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༨༨༥)ལོར་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང་ཚེ་ཚད་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་རྫོགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་ཁྱི(༡༨༨༦)ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང་ཚེ་ཚད་དོན་གཉིས་པ་མཇུག་རྫོགས་སྟེ་ཕྱི་ལོ་མེ་སྟག(༡༩༨༦)ནས་ད་ལྟ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༩༩༠)ལོའི་བར་ཚེ་ཚད་དོན་གཅིག་པ་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་ཞིང་། འབྱུང་འགྱུར་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༢༠༨༥)ལོར་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོང་ཞིང་། ཚེ་ཚད་དོན་གཅིག་པ་མཇུག་རྫོགས་པ་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལགས།

སྐྱེ་རྒྱ་ཚངས་ལ་དད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་མ་དར་གོང་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཡོད་པའི་མི་མང་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ་ལྷ་ཚངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱེ་རྒྱུན་སྲུར་ལེན། གནའ་རབས་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བུད་མེད་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱུན་ལ་སྤོས་ཤེལ་རྫོག་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པའི་མཛེས་རྒྱན་སྤྲོས་པར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྤོས་ཤེལ་ནི་མིག་ལ་ཕན་པ་དང་སྲོག་རླུང་གི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ནུས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

སྐྱེ་རྒྱུས། ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས། རང་རང་སོ་སོའི་བདེན་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བཤད་བཅས་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས།

སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ། རང་དབང་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཆི…

ཐུབ་པའི་དོན་ཏེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་དང་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕ་མ་དང་། ཡུལ་སོགས་བདམས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐུབ་པ་དེ་རབ་དང་། འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ། འཕོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་དག་པའི་ཞིང་དང་གནས་ཡུལ་སོགས་སུ་སླར་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དབང་པོ་སྐྱེ་ཡུལ་ཅན་དྲུག གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་མཆེད། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གམ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གང་རུང་ཞིག

སྐྱེ་མཆེད་གཙང་བ། ལུས་ལ་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་བྱད་མཛེས་པ།

སྐྱེ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤི་ཐེངས་གཉིས། སྤྱིར་བཏང་མིའི་རིགས་རྣམས་སྐྱེ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤི་ཐེངས་གཅིག་མ་གཏོགས་ཤི་ཐེངས་གཉིས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་སྟེ། ཤི་ནས་སླར་ཡང་གསོན་པོར་ཚུར་ལོག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན།

སྐྱེ་མཐའ་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་རྣམ་བཞི། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བའོ། །

སྐྱེ་འདོད་བྲག་ལ་ཐུག་པ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་ན་བྲག་རིའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཤུག་པའི་སྡོང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་དཔེ།

སྐྱེ་གནས་བྱེད་པ་རྩོལ་བ་གསུམ། ཡི་གེ་སོ་སོར་ཕྱོག་པའི་ང་རོ་འབྱིན་གནས་དང་། ང་རོ་འདོན་པའི་བྱེད་པ། ང་རོ་འདོན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར།

སྐྱེ་གནས་བཞི། མངལ་སྐྱེ་དང་། སྒོང་སྐྱེ། རྫུས་སྐྱེ། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

སྐྱེ་གནས་བཟུང་བ། སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

སྐྱེ་བ་བདུན་པ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་རིང་བར་མ་ཆད་པར་མི་ལུས་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཆུང་བྱིས་པའི་དུས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་སེམས་ཆེ་ཞིང་། སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་པ། རིག་པ་རྣོ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ། ལུས་ཀྱི་གྲིམ་མ་རིམ་པ་བདུན་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད།

སྐྱེ་བ་རྣམ་བཞི། མངལ་སྐྱེས་དང་། སྒོང་སྐྱེས། བརྫུས་སྐྱེས། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་བཅས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། མངལ་སྐྱེས་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོའི་རིགས་ཁག་གཅིག་ཕ་མ་གཉིས་འཛོམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་རིགས། སྒོང་སྐྱེས་ནི་འདབ་ཆགས་བྱའི་རིགས་རྣམས་སྒོ་ང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་རྣམས་དང་། བརྫུས་སྐྱེས་ནི་ལྷ་དང་དམྱལ་བ་པ་སོགས་ཕ་མ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དྲོད་སྐྱེས་ནི་ཤིག་དང་འདམ་གྱི་སྲིན་བུ་སོགས་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན།

སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ༡. སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། ༢. སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། ༣. སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། ༤ སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། ༥. སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ

འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་བཅས་ཡིན། དེའི་སྐོར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་《ལམ་རིམ་ཆེན་མོ》སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམས་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གསལ།

སྐྱེ་བོ་གྲ་མ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བློ་གྲོས་ཆེ་བ།

སྐྱེ་བོ་ཡེ་རྡོར། སྐྱེས་བུ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། གཤམ་འོག་གི་འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས》 རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱི་ལེཀྵ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་འགྱུར། འདི 《དཀར་ཆག་ལྡན་ཀར་མར》མི་གསལ་ཡང《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་དཀར་ཆག་འགོད་གནང་མཛད་འདུག འདིའི་ནང་དོན་ནི་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། གནད་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་སོགས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད།

སྐྱེ་བོའི་གནས་བཅུ་གཉིས། ཚངས་རིས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན། །ཚངས་ཆེན་འོད་ཆུང་འོད་གསལ་དང་། །ཚད་མེད་འོད་དང་དགེ་ཆུང་དང་། །ཚད་མེད་དགེ་དང་དགེ་རྒྱལ་དང་། །སྤྲིན་མེད་བསོད་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ཆེའོ། །

སྐྱེ་བོའི་ཡིད་བསྒྱུར། མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གཡོ་འགུལ་གཏོང་བ།

སྐྱེ་བོའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་ཅེས་གསལ་ཡང་འདི་དང་འདི་ཞེས་རྣམ་གྲངས་ཁ་གསལ་འཁོད་པ་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

སྐྱེ་མེད་བརྒྱད། དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ནི། ༡. སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༢. འགག་པ་མེད་པ། ༣. རྟག་པར་མེད་པ། ༤ རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ། ༥. འགྲོ་བ་མེད་པ། ༦. འོང་བ་མེད་པ། ༧. འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ༨. དོན་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བཅས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བརྒྱད་ནི། ༡. འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༢. སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དགག་པ་མེད་པ། ༣. འཁོར་བར་སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པ། ༤ ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༥. གཞན་དབང་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༦. ཡོངས་གྲུབ་གཞན་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༧. དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གསར་སྐྱེ་མེད་པ། ༨. ཆོས་སྐུ་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཆད་འཕེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཅས་བརྒྱད་ལ་འདོད།

སྐྱེ་མེད་འཆི་མེད། དེ་ནི་བོད་སྙིང་པའི་སྐབས་འཁྲུག་པར་ཕྱུགས་རྫོག་ཤེ་ལ་གཏོང་སྐབས་ལོ་རེ་འཕར་ཆག་ཐེ་ཚུང་ལ་མ་བསྒོས་པར་ཐོག་མར་རྩིས་སྒྲོད་བྱས་པའི་ཁ་གྲངས་དེ་རང་གཞི་བཟུང་གིས་ཤེ་ཁྲལ་བསྡུ་བའི་དོན་ཡིན།

སྐྱེ་མེད་ཛྫེ་གདན། ཁམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེའི་བླ་མ་ཆག་བྲག་དམར་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་མེད་ཞང་ཞེས་པ་ཡང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཁོང་ནི་རྒྱལ་རྩེའི་སྟོད་ཚུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་ནག་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཐོང་། ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། སྐན་སྐན་བཞི་ཚོ་དགུའི་གདམས་པ་ལ་ཡིག་ཆ་མཛད། སྐུ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་དམར་གདུང་ཡང་ལུང་ནག་གི་ས་ཆ་དེ་རང་དུ་ས་འབུམ་ཞིག་གི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ《སྦུང་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།

སྐྱེ་དམན་གྱིས་ཚར་འགེབས། བདག་པོ་ཡོད་པའི་བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་བཙན་ཤེད་ཐོག་ནས་ལུས་འབྲེལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།

སྐྱེ་དམན་བདག་ཅན་མ། བདག་པོ་ཡོད་པའི་བུད་མེད།

སྐྱེ་འོ་ཅོག སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་ཚད་ཅེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

སྐྱེགས་གནས་རྙིང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་ཆོས་དགོན་པ་ནས་ཆུབ་ངོས་སུ་ཟམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བརྒྱལ་བའི་ཆུབ་ངོས་ཀྱི་རི་ཟུར་དུ་ཡོད། དེ་སྔོན་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིམ་པ་མཛད་པའི་སྔགས་འཆང་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བ་ཞེས་པ་དེས་ཁྲི་སྲོང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་མཛད། བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་ཨུ་ཤང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་སྐབས་ཞལ་བཀོད་དང་རབ་གནས་ཐམས་ཅད་དམ་པ་དེས་མཛད་ཅིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སར་ཕྱིན་ནས་ངེད་ལ་གནས་གཞི་འཛིན་པའི་ས་ཆ་གཅིག་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས་བཙན་པོས་སྟོད་ན་ཙ་ལག་ཁང་གསུམ། སྨད་ན་ཤེའུ་ལུང་གསུམ། བར་ན་སྐྱེགས་ཙ་གསུམ་བཅས་དང་། འབྲི་ཁྲུང་རྫེ་འབངས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བ་བརྒྱུད་བཅས་ཤེས་སུ་ཆུག་པའི་འཛའ་ས་གནང་ཞིང་། འགོས་ཀྱི་སྲས་ཁྲུང་ཀོད་རྩལ་གྱིས་ཉེ་གནས་ཀྱི་ཚབ་མཛད་ནས། སྐྱེགས་གནས་རྙིང་དུ་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་མཐའ་ལྡུགས་རིས་བསྐོར་བ་དང་། བླ་མའི་གཟིམས་ཁང་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས། དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་ནང་རྟེན་དུ་སྲས་ཡང་དག་སྐྱབས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་མ་བཞེངས། ཕྱི་རྟེན་དུ་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་བཞེངས་པའི་ནང་ན་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་གནས་རྙིང་དགོན་པ་འདིར་ཆེ་བ་བཅུའི་སྒོ་ནས་གནས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་དང་། འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་འཕགས་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཡོད་ཚུལ་སྐོར《མྱང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༤ནས༤༤བར་གསལ་ཞིང་། ཡང་གནས་རྙིང་དགོན་པའི་གནས་ཡིག་ཡིས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀོ་ཐོས་བྱུང་ཡང་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

སྐྱེད་ཆ་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པ། བུ་ལོན་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེད་ཀ་ལེན་སྟངས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་མིན་པ།

སྐྱེད་བདག སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཕའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

སྐྱེད་ཚལ་སླུ་སྡིང་། སྐྱེད་ཚལ་སླུ་སྡིངས་ཞེས་ཀྱང་འབྲི་སྲོལ་འདུག སྐྱེད་ཚལ་སླུ་སྡིང་ནི་ལྷ་སའི་ཆུབ་པ་རི་ཁུག་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བརྒྱུད་དུ་གླིང་ཁ་ལྟགས་རི་དང་བཅས་པ་ཡོད། དེ་ནི་ཐོག་མ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲུངས་ལྷ་གསོལ་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་མཛད། དེ་རྗེས་ཆུབ་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་གྱི་འཁྲུངས་ལྷ་གསོལ་ཡུལ་ཡིན། ལྷ་ཁང་དུ་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་གཅིག་བཅའ་བཞུགས་མཛད་པ་དང་། ལོ་ལྟར་འཁྲུངས་གསོལ་གནང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཆུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་ཞབས་སྐབས་གནས་འདིར་ཞབས་བསུ་ཞབས་སྐྱིལ་གྱི་གྲུ་སྒྲིག་ཞུ་ཡུལ་པས་ཅས་ཡིན། དེར་ཊཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་ནས་ངལ་གསོ་གནང་ཡུལ་བཞུགས་ཁྲི་དང་ཚིབས་སྟེགས་བཅས་ཡོད།

སྐྱེད་ཚལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་། ས་སྐྱ་བའི་བསྟན་འཛིན་མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང་(༡༥༩༣)ལོར་སྟོད་མངའ་རིས་དང་ཉེ་བའི་སློ་བོ་འབྲོག་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་ཞབས་སྐབས་བྲག་དཀར་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བློ་བོ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱར་གྲྭ་སྐོར་དང་། དབུས་གཙང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་མངགས་རྫོང་བྱས་སྐབས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་དེ་གྲས་སུ་ཚུད་ནས་ས་སྐྱར་གྲྭ་སྐོར་གནང་ཞིང་། ངོར་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་དགོན་པར་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་

བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལྕགས་ཕྱུག་ལོར་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་དགོན་པར་ཐེབས། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཆུ་སྤྲེལ(སྐབས་འདིར་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》ཐིས་མ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་གཉིས་ཀར་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་སོན་ཞིང་། རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༤༤༩)ལོར་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་བཏབ་ནས་ལོ་བཞི་ལོན་པའི་ལྷགས་སྤྲེལ་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ་གཤམ་དུ་དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ཤིང་སྦྲུལ། དོན་གཅིག་པ་ཆུ་ཕག་ཞེས་གསལ་བ་དེས་དགུང་རྟགས་ཆུ་སླང་ཡིན་པ་དང་ཁྲིག་གེར་འགྲིག་འདུག་ལགས)ལོ་ནས་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ཤིང་སྦྲུལ་གྱི་བར་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་མེ་རྟ(༡༤༨༦)ལོར་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། གསུང་རྩོམ་མང་པོ་ཡོད་འདྲ་ཡང《འདུལ་བ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད》དང་།《བསྡུས་གྲྭ་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བའི་རྒྱན》ཞེས་པ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་དཀར་ཆག་མ་མཐོང་ལགས།

སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་རྒྱག དེ་སྔོན་ཕྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བུ་ལོན་བསྐྱུ་སྐབས་འབྲུ་དངུལ་སོགས་རྩ་བ་དང་སྐྱེད་ཁ་དུས་ཐོག་ཏུ་མ་སྤྲད་ཚེ་སྐྱེད་ཁ་ལ་ཡང་སྐྱེད་ཁ་ལེན་གྱི་ཡོད།

སྐྱེར་སྒང་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། གཤམ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དཔོན་སློབ་སྐྱེར་སྒང་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

སྐྱེར་བ། སྨན་རིགས་ཤིག

སྐྱེལ་སྒོག ཁྲིམས་སར་གྱོད་ཡ་ཕན་ཚུན་མནའ་སྐྱེལ་དགོས་པ་བྱུང་ན་མནའ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་ནང་དོན་དང་མནའ་ཚིག་དྲང་བཞག་ཅིག་བརྗོད་ནས་ངོ་བདག་གཉིས་ཀས་དེར་མོས་མཐུན་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་མནའ་སྐྱེལ་དགོས་ཤིང་། ཁྲིམས་སར་མནའ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་མནའ་ཚིག་ཐོག་མར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེལ་སྒོག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མནའ་བསྐྱག་བཏང་བ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱེལ་བསྐྱག་ལ་དགྲ་ཡ་དང་ཁ་མཐུན་པ། ཁྲིམས་ས་ནས་བརྗོད་པའི་མནའ་ཚིག་གི་ནང་དོན་ངོ་བདག་གི་དགྲ་ཡ་དང་ཁ་མཐུན་བྱས་པའི་རིགས།

སྐྱེལ་བསྐྱག་ལ་མ་འཆམས། ཁྲིམས་ས་ནས་བརྗོད་པའི་མནའ་ཚིག་གི་ནང་དོན་ལ་གྱོད་ཡ་ཕན་ཚུན་བློ་མ་མཐུན་པ།

སྐྱེལ་ཐག་མ་རིང་བསྐྱུ་ཐག་མ་ཐུང་། དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་གུས་ཞབས་ལུགས་སྲོལ་ལ་རང་གི་ཉེ་རིགས་དང་སྐུ་མགྲོན་གང་ཡིན་ལ་ཐེབས་སྐྱེལ་ཞུ་སྐབས་ཐག་རིང་པོར་འགྲོ་སྲོལ་མེད་པ་དང་ཐེབས་བསྐྱུ་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོའི་བར་སོང་ནས་བསྐྱུ་བ་ཞུ་དགོས་པའི་སྲོལ་ཡོད།

སྐྱེས་ཀྱིས་འགྲུལ། ཕན་ཚུན་སྐྱེས་དངོས་བསྐུར་རེས་བྱས་པའི་ཡིག་འགྲུལ་ཡོད་པ།

སྐྱེས་རྒྱལ་གྱི་སྐལ་བ། བཟའ་ཚང་ཁ་བྲལ་བྱུང་སྐབས་སྐྱེས་པ་ཕོ་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་སྐལ་བ།

སྐྱེས་མཆོག ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་གང་ཡང་བྱེད་ནུས་པ་དང་བསམ་ནུས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ནང་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེས་མཆོག་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར།

སྐྱེས་མཆོག་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན། མདོ་སྨད་བསྟན་པའི་མེས་པོ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༣༠༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ལ་རྨ་ཆུའི་ལྷོ་ངོས་རེབ་གོང་དང་སྣང་ར་སོགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན། སྟེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་ཕྱོང་སྟོན་རིགས་པའི་སེང་གེ བླ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་

དུ་གསན། ཕར་ཕྱིན་དང་བྱམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་སྦྱར། དེ་ནས་གཙང་གི་སྣར་ཐང་ཆོས་གྲྭར་ཕྱིན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་རིགས་རལ་གྱི་བུ་ཆེན། བཅོམ་ལྡན་པ་རང་གི་གདན་ས་བ་སློང་སྟོན་རིགས་པའི་སེང་གེ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གསན། རིག་པའི་གནས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱར་ནས་རྩོད་པ་བཟང་པོའི་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་། ཞ་ལུར་གྲྭ་སྐོར་ལ་ཕྱིན་པ་ན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་སུ་བགྲོ་གླེང་མཛད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་པ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། དེ་ནས་རོང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རོང་གི་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་པའི་དྲུང་ནས་གཉེད་སྐོར་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་ཨ་མདོར་ཐེབས་ནས་ཤིང་ཀུན་སྔེ་གསར་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། འཆད་ཉན་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། དེ་རྗེས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དབུས་སུ་ཐེབས། ཆོས་རྗེ་བསམ་གཏན་དཔལ་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་ཤིག་བླ་མས་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་དང་གདུལ་བྱ་མདོ་སྨད་དུ་ཡོད། ཐག་བྱ་ཁྱུང་དུ་འབོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལ་འབད་པ་གྱིས། དེ་དུས་ཁྱོད་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་བྱུང་བས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་དུས་ངའི་མིང་འདི་ཐོགས་ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱུང་བས། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཨ་མདོ་ལ་ཕྱིན། ཐོག་མར་ཤ་སྦྲང་དགོན་ཕྱག་བཏབ། སེ་གུ་བྱ་ཁྱུང་དུ་རི་ཁྲོད་བཟུང་། སྣང་རའི་གསེར་ཁང་བཞེངས། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། གྲྭ་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཀོལ་བ་འདུས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་གྲྭ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚེ་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མངགས་ནས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྫས་མ་ཡལ་བའི་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ཆུན་པོ་དང་། བུ་ཆུང་དོ་དམ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་བཅས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྐུར་གནང་མཛད། ཆུ་སྟག(༡༣༦༢)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་བདེ་མཆོག་དང་། ཀྱེ་རྡོར། འཁོར་ཆེན། རྩེ་མོ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དུ་མའི་དབང་བསྐུར་ཏེ་གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེར་གསོལ། ཆུ་ཡོས(༡༣༦༣)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས་ཏེ་བློ་བཟང་གྲགས་པར་མཚན་གསོལ། ཆུ་གླང(༡༣༧༣)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དབུས་སུ་ཐེབས་པའི་ཞོར་བརྡ་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

སྐྱེས་མཆོག་བཞི། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་སན་ཧོང་ཝུ་ཏི(三皇五帝)བྱུང་བའི་ནང་གསེས་ཧོང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཧྥུ་ཞི(伏羲)ཞེས་པས་རྒྱལ་པོ་བྱས་སྐབས་སྤར་ཁ(八卦)ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་དང་ཕྱག་རྒྱ་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བྱ་བ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་། དམིགས་བསལ། དངོས་བསྟན། ཟུར་འདུག འཕྲུལ་ཤེས། སྒྲ་སྦྱོར་བཅས་དོན་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་མར་བཟོས་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་མཆོག་དང་པོ་དང་། སྐྱེས་མཆོག་གཉིས་པ་ནི་ཤིས་ཀྲའུ་སྔེ(西周)ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཐུབ་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཀྲའུ་ཝེན་ཝང(周文王)གིས་སྤར་གྱི་སྤར་ཁ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིས་གསར་གཏོད་བྱས་ཤིང་། སྲིད་དོན་དང་འབངས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་གཞག་མང་པོ་བསྒྲུབས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སྐྱེས་མཆོག་གསུམ་པ་ནི། ཀྲའུ་ཝེན་ཝང་གི་བུ་བཞི་པ་ཀྲའུ་ཀུང(周公)གིས་རང་གི་ཕའི་བཞེད་སྲོལ་རྒྱས་བཤད་བྱས་པའི་གཞུང་བརྩམས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སྐྱེས་མཆོག་བཞི་པ་ནི་ཁུང་ཙི(孔子)ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཡིན།

སྐྱེས་མཆོག་བསམ་གཏན་དཔལ་བ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐམ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༢༨༡)ལོར་ཡར་འབྲོག་སྨང་མདར་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་མི་གསལ། དང་པོ་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་རྫོ་སྟན་ཚོགས་ཆེན་པའི་གྲྭ་ཁྲིད་ན་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོའི་ཞབས་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་མཁན་པོ་ཆིབས་བརྡབས་བྱུང་ནས་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་རྒྱ་བྲག་ཆོས་རྫེ་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ནུ་འཕན་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་གསན། དཀའ་སྤྱད་ཆེར་མ་དགོས་པར་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་འཁྲུངས། སྐུ་ཚེའི་རིང་གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་གཙོ་བོར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་། ཞར་བྱུང་དུ་དད་ལྡན་སློབ་མ་མང་པོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་གསུངས་པས་ཁོང་བཞུགས་སའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཡས་མས་གང་སར་རང་སྲོད་ཀྱི་སྒྱིལ་བུས་ཁེངས་པ་བྱུང་། དོར་དངོས་པོའི་འབྱུལ་བ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་ཡང་སྐེ་གཅིག་བདག་འཛིན་མ་གནང་བར་ཆོས་ཕྱོགས་བླ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱོང་མོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་དགོན་པའི་ཆེད་དུ་ས་ཞིང་སྣར་མཐིལ་གང་ཙམ་ཡང་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཡབ་ཆོས་སྙིངས་དང་སྙི་མོ་ཆོས་སྙིངས་གཉིས་ཀྱི་འཚོ་བརྟེན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐོ་བཤའ་གནང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གང་ལ་ཡང་ཆགས་སྡང་ཕྱོགས་རིས་སུ་བཅད་པའི་གླེང་མོལ་ནམ་ཡང་མི་གསུང་བ་སོགས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་རྟ(༡༣༦༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གོང་གསལ《དེབ་སྔོན》ལྕགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༡༠༣༤ནས༡༠༣༦བར་གསལ།

སྐྱེས་སྟོབས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཤེས་རབ། སྐྱེས་དུས་ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རིག་སྟོབས་ཀྱི་རྩལ་བཟང་བ་སྟེ་ཚིག་བློ་ལ་བཟུང་བ་དང་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་གོ་རྟོགས་སྐྱུར་བ་ལ་ཟེར།

སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གསུམ། སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་འདའ་བའོ།

སྐྱེས་པ་བརྟག་པ། སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟག་པ་སྟེ། མགོ་བོའི་དབྱིབས་དང་། སྣ། མིག ཧ་བ། སྣ། སོ། འགྲམ་པ། དཔུང་པ། ལག་པ། སྐེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རིང་ཐུང་། བདེ་སྡུག འབྱོར་རྒུད། རིགས་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་གསལ་བཤད་བྱས་པ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ《མི་དཔྱད་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་པ》ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ནང་གསེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་སྣ་ཚོགས་པོད[ཏུ] [ཤུ] [གི] [ཁེ] [གེ] བཅས་ལ་སྐྱེས་རབས་སྐོར་པོད་ལྔ་ཡོད།

སྐྱེས་པ་ལ་འོས་པའི་རྩལ་སྣ་དགུ། (ཕོ་རྩལ་སྣ་དགུ)

སྐྱེས་པ་ཕོ་ལ་ཡོད་འོས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་སྣ་དགུ་སྟེ། ༡. ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དགེ་ཐོན་པ་ཞེས་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁུངས་དང་ལྡན་པ་གླེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པ་པོའི་བློ་སྣོ་འབྱེད་ནུས་པ། ༢. གཏམ་གྱིས་བཤད་གད་སྐྱོང་པ་ཞེས་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་གོད་བྲོ་ཞིང་ཡ་མཚན་པའི་གཏམ་གླེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་གད་མོ་འཚོར་དུ་འཇུག་ནུས་པ། ༣. ཤགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཞེས་གཞན་དང་ཤགས་འགྲེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པ། ༤ མཐེབ་ཀྱིས་ཤ་ཐོན་པ་ཞེས་ལུས་ཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་ཆེན་ས་ལ་བསྒྱེལ་ནུས་པ། ༥. རྐྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆེན་གཅོད་པ་ཞེས་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆུ་རྐྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་དུ་བགྲོད་པ། ༦. ཡང་རྩལ་བྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་མཆོངས་པ་དང་། རྒྱུགས་པ། ཐག་རྫེད།

ཤིང་རྟེན་སོགས་ལ་ལུས་པོ་ཡང་རྩལ་ཆེ་བ་བྱ་ལྟ་བུ། ༧. ཁ་གསལ་ལ་གཏིང་མི་རྟོགས་པ་ཞེས་གཏམ་སྨྲ་བའི་ཚེ་ཁ་གསལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གདེངས་ཚོད་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ། ༨. མཛངས་ལ་བློ་འགྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སྙེ་མང་གི་འགྱུར་ལྡོག་འཕྲུལ་དུ་མཐོང་ཐུབ་པ། ༩. དཔའ་ལ་བསྙན་ཚུགས་པ་ཞེས་དཀའ་སྡུག་ལ་མི་སྐྲག་ཅིང་བཟོད་བསྲན་ཆེ་བ་བཅས་དགུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ངག་གི་རྩལ། བར་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་དང་། མཐའ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྩལ་ཡིན།

སྐྱེས་པ་གསུམ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་ཆེད་སོ་སོར་ཐོབ་པ།

སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ། དར་ལ་བབས་པ། དར་ཡོལ། རྒན་པོ་སྟེ་ལྔའོ། །

སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི། ཕུང་ཕྲན་ཚོགས་འགྲེལ་པར། རོལ་མོའི་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་དང་། །འཁྲིད་སྟོབས་དང་ནི་མི་རྟག་ལས། །དམག་རྣམས་དང་ནི་བདག་ཉིད་ཤེས། །གཡོས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་པར་ངེས། །ཚོང་དང་ནོར་ནི་བསྒྱུར་བ་དང་། །རྒྱན་དང་ལྷག་རྩིས་བརྩུད་ཀྱི་ལེན། །འཕྲུལ་འཁོར་སྦྱོར་དང་དྲི་བ་དང་། །འཕོངས་དཔྱད་དང་ནི་ཆེ་སྦྱོར་སྨྲ། ཡི་གེ་དང་ནི་ཁ་སྐད་དང་། །རང་རང་བཟོ་དང་མཆོན་རྣམས་བརྟག །གཅོད་ཐབས་དང་ནི་སོག་ལེ་དང་། །ཕུབ་རྣམས་བསྐོར་བ་བྱེད་པ་དང་། །སོང་དང་འོང་བ་ཤེས་པ་དང་། །གཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། །མདུང་དང་རྡོ་རྗེ་བརྟག་པ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཟུག་རྔུ་འབྱིན་དང་མིག་འཕྲུལ་དང་། །རྣ་ར་ཏ་ཡི་བསྟན་འཆོས་ཤེས། །བཅིང་དང་ཁང་པ་བརྩིགས་མ་དང་། །དེ་བཞིན་གོས་ཀྱི་འཕང་བ་དང་། །ཡན་ལག་མཉེ་དང་མོ་འདེབས་དང་། །དེ་བཞིན་ཆུ་ཡི་ཀུན་འཛིན་དང་། །དུང་གི་སྒྲ་དང་རྡེབ་སྦྱོར་དང་། །གྲོང་རྫལ་དང་ནི་གླིག་འདྲ་དང་། །མཚན་མོ་ཆོས་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། །སྒྲ་དང་ས་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་རྟ་དང་ནི། །གླང་པོའི་མཚན་ཉིད་གར་སློབ་དང་། །འབྱུང་པོ་དག་ནི་གསོ་བ་དང་། །ཟངས་མ་འཁྲར་བ་གསེར་དག་དང་། །ཤིང་དང་དུང་དང་ཤེས་པ་དང་། །རི་མོ་མཆོན་དང་ཕོས་དག་གི །ལས་རྣམས་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སྐར་མའི་གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་དང་། །ཡ་མཚན་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་གི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་དྲན། ཞེས་པའི་སྐོམ་ལྟར་དང་། ཡང་བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ཡི་གེ ལག་རྩིས། གྲངས། རྩིས་ཆེན། ཐོར་ཚུགས། གོམ་སྟབས། ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཐབས། རལ་གྲིའི་ཐབས། ཞགས་གདབ་པ། མདའ་པོ་ཆེ་འཕེན་པ། མདུན་དུ་བསྐྱུར་བ། ཕྱིར་བསྐྱུར་བ། བཅད་པ། དྲལ་པ། དབུག་པ། རྒྱང་ནས་འཕོག་པ། སྒྲ་ལྷགས་པར་འཕོག་པ། གནད་དུ་འཕོག་པ། མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ། ཚབས་ཆེ་བར་འཕོག་པ། མཆོངས་པ། གྱད་ཀྱི་འཛིང་སྟངས། བང་རྒྱལ་བགྲལ་བ། གླང་པོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་པ། རྟ་ལ་ཞོན་པ། ཤིང་རྟའི་ཐབས། མདའ་གཞུ། གྱད་སྟོབས་དང་སུམ་ཅུ། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་གར་མཁན། གྲོ། ཟ་པོ་ཆེ། ཟུ་ཟ། ཟ་ཕྲན། ཟུ་ཟ་ཆེན་པོ། འཁར་ཟ། པི་ཝང་རྒྱུད་གཅིག་པ། ཟུ་ཟ་ཁ་གཅིག་པ། ལྕགས་ཀྱི་སིལ་ཁྲོལ། འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ། པི་ཝང་རྒྱུད་གསུམ་པ། ཟ་ཨུ་ཀུཏྲ། སིལ་སྙན། སྦུ་དབྱངས་དང་བསྟུན་པ། ཕེག་རྫོབ། གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་སྒྲའི་རིགས། པི་ཝང་གླིའི་རིགས། གླིང་བུ་དང་བཅོ་བརྒྱད། སྦུ་དབྱངས་བར་མ། དུང་སྒྲོང་། ས་འཛིན། དྲུག་ལྡན། ལྡེ་པ། བློ་གསལ། འཁོར་ཉན་དང་བདུན། གར་གྱི་ཆ་བྱད་སྒེག་པ། དཔའ་བ། མི་སྡུག་པ། དྲག་ཤུལ། བཞད་གད། འཇིགས་རུང་། སྙིང་རྗེ། རྔམ་པ། ཞི་བ་དང་དགུ་སྟེ་རེ་དྲུག་བཤད། ཡང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྲན་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པའང་དེ་དག་ཏུ་འདུའོ། ཡ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གནས་རྩལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གླང་ཆེན་གཉའ་ཞོན་དང་། རྟ་ལ་ཞོན་པ། ཤིང་རྟའི་འཐབ། རལ་གྲིའི་འཐབ། འཕོང་དང་ཕྱིར་བསྐྱུར་བ། ལྕགས་ཀྱུའི་སྦྱུ་ཐབས། ཞགས་པས་གདབ་པ། མདའ་པོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས།

འཇོང་སྟབས། གོམས་སྟབས། ཐོར་ཚུགས། བཅད་པ། དྲལ་བ། འཕྲུག་པ། ཡང་མདོ་རྒྱ་ཆེན་རོལ་པར་མཚོད་ཡི་གེ་ལག་རྩེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོས་སྦྱར་བའི་བར་གོ་བརྒྱད་གསུངས་པའང་སྤྲ་མ་རེ་དྲུག་ཏུ་བསྡུའོ། །

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སྟབས་སུ་ལངས་པའི་ལུས་ཚད། མི་གཟུགས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལངས་པའི་ལུས་ཚད་ནི་མིའི་དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱི་གཙུགས་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་ཚད་གཞི་ཛཻ་ཙམ་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ལུས་ཚད་ལ་ཟེར།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་པའི་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་ཆོས་ལུགས་སམ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས།

སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ། དབང་པོ། སྨོན་ལམ། གྲོལ་འདོད། ཆོས་སྨྲ་བ། གདུལ་བྱ་སྨིན་བྱེད། ཞིང་སྦྱོང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ།

སྐྱེས་བུ་གནས་དུས་རིམ་པ་ལྔ། དང་པོ་ཚངས་སྤྱོད། གཉིས་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ། གསུམ་པ་ནགས་སུ་ཞུགས་པ། བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ། ལྔ་པ་འཆི་བ། འདི་དག་ནི་བྲམ་ཟེའི་སྲོལ་ལོ། །

སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ལ་གཟིགས།

སྐྱེས་བུ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བཅས་ཡིན། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཚེ་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བློ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཐར་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བཅས་སོ། །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལྷུང་བའི་རིམ་པ། ཚེ་འདི་སྣང་གི་བྱ་གཞག་ལ་ཞེན་པ་བཟློག་ཐབས་སུ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྙེད་དཀའ་བ། ཚེ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བཅས་བསམས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ལས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། ལས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་དང་། རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གཉིས་ཆུང་ངུ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གཉིས་གང་ཡང་མ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་གང་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ། རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཆུད་ཟོས་སུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་བཅས་ལས་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་བརྟེན། འཁོར་བ་ནས་ཐར་བའི་ཐབས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་བཅས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་བཟློས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན།

སྐྱེས་བུའི་གོམ་ཚད་དྲུག་ཅུ་ལྔ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་མདའ་རྩལ་འགྲན་པ་དང་། ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་འཇལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་གཟུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གོམ་ཚད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་འཇལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གོམ་ཞེང་ཆེ་ཆུང་ཚད་ལྡན་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། གོམ་ཚད་རིང་ཐུང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གོམ་པ་སྤོ་བའི་གོམ་ཚད་ལ་གཞི་འཛིན་དགོས་པ་ལས། མཆོང་བ་དང་རྒྱུག་པའི་གོམ་ཚད་རྩིས་གཞིར་འཛིན་སྲོལ་མེད།

སྐྱེས་བུའི་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།

རྒྱལ་བས་སྙིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་། །ཡོག་པར་སྨྲ་ལྡན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །སྤྲང་རྩི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཚིག །རྣམ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །

སྐྱེས་སྐྱོར། དགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཕྱག་ཆེན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་སྡེ། སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན། དངོས་གཞི་ངོ་སྤྲོད་རྣམ་གཉིས། རྗེས་ཉམས་སྐྱོང་སྐྱང་ཐོག་ཏུ་སྐྱོང་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་སྲོལ་ཡོད།

སྐྱེས་བརྩུགས་མེ་ཏོག ཤོག་མའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་བཀབ་ནས་ཉར་བ་ལ་ཟེར།

སྐྱེས་བཟང་པོ། ལག་རྟགས་ཡག་པོ།

སྐྱེས་རབས། སྤྱིར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྐབས་འདིར(མཆན། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཤུགས་པར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༨ཐོག་གི་རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོས་བྱམས་ཆོས་དང་སྐྱེས་རབས་ཞུས་ཞེས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་གོ་དགོས) ཀཱ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཡིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་ཀིན་ཐེའི་སྐུར་གྱི་སྲས་ལ་སྐྱེས་རབས་གསུངས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་རབས་གང་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་སྐོར་དེབ་དམར་ལ་མཆན་འགྲེལ་འབྲི་སྐབས《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ཡིན་ཤག་གིས་འགྲེལ་བཤད་དེ་ལྟར་བྲིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང》མཇལ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་གསུངས་པའི་སྐྱེས་རབས་ནི《སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་རྩ》ཡིན་པར་གསལ་འདུག་པས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་རྩ》ཞེས་པ་དེ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ལ་སྐྱེས་རབས་གཞན་དག་མང་པོ་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ཙམ་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཚང་བར་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༤༧ཡོད།

སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ཇོམ་འཕྲོར་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་མཆོག་ཤྲཱི་པྲཛྙཱ་སྡེ་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ། ཡིག་འབྲུ་ཚིག་འབུམ་ཚིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ། བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་སྐྱ་ཚོགས་པོད[ཏུ]པར་ཡོད། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམ་གིརྟིས་མཛད་པ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེ་ཡང་གོང་གསལ་གྱི་པོད་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

སྐྱུ་སློགས། རྗོད་པ་ཞི་བ་སླར་སློང་བ།

སྐྱོ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན། ཀམ་ཀམ་གྱི་མཁན་རབས་འཛིན་པ་ཞིག སྐྱེ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་རྟ(༡༡༢༨)ལོར་གྲོག་གི་མདར་སྐྱོ་གྲོང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཁྲིམ་གཞིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པར་བྱ་འདུལ་འཛིན་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། དགེ་བཤེས་སྟུག་ཐུམ་པ་དང་། འོད་འཇོ་བ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ཤུགས་ཡོས་ལོར་ཀམ་ཀམ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། གྲྭ་ཚོགས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༠༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྐྱོ་སྟོན་སློན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་ཡིན། གཙང་རྟ་ནག་ཡང་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༢༡༨)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་སྣར་ཐང་དུ་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་དང་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་པར་གསན། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་སྐུ་གཤེགས་པའི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༤༥)ལོ་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད་དེ། དེའི་རིང་སྣར་ཐང་གི་ལུགས་རི་ཆེན་མོ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགུང་ལོ་སུམ་གཅིག་པ

རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༣༨༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་སྐར་ཐང་མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བྲིས་མ་དཔེ་འབྲིང་ཤོག་གྲངས༥༨ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ》དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༥༥བ༩པར་སྐྱོ་སྟོན་འདིའི་དགུང་སྐྱིང་བྱི་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་ལོ་ཁམས་མི་གསལ།

སྐྱོ་མ་གྲང་མོ་མི་འབྱུང་། ནང་མཐུན་པ་མི་ཡོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྐབས་འདིར་སྐྱོ་མ་ནི་རྩོད་པའམ་ཁ་མཆུར་གོ་དགོས།

སྐྱོ་འོད་འབྱུང་། སྐྱོ་འོད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བྱོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཨ་མོ་ག་བཛྲ་ཆུང་བའི་སློབ་མ་ཡིན། འབྲངས་ཡུལ་གཙང་གི་པ་རྣམ་ཉ་ཚན་ཕུག་ཡིན་ཞིང་། མངོན་ཚད་མ་ཕྱོགས་ཙམ་མཁྱེན་ཅིང་། གསང་སྔགས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྐོར་མཁས་པར་མཁྱེན་པའི་གྲུ་གཉེན་འགྱུར་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ས་གནས་གཞན་དག་ལ་སྨན་ཏོ་བ་དང་། སྐུ་དོན་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པར་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་བྲམ་ཟེ་ཀུ་ཟེར་བའི་རྒྱ་འགྲམ་དུ་བླ་མ་ཨ་མོ་ག་བཛྲ་དཔོན་གཡོག་འགའ་ཞིག་དང་མཇལ་ཏེ་ནང་དུ་གདན་དྲངས། སྐྱེ་ལེན་བཟང་པོ་ཞུས་ཤིང་པཎྜིཏ་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཞུས་ནས་ཕྱག་གཡོག་ལེགས་པར་མཛད་པས་བླ་མ་མཉེས་ཏེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཆ་ཚང་བར་གནང་སྟེ་མཚན་ལ་སྐྱོ་འོད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བཏགས། བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་པའི་ཕེབས་སྐྱེལ་ལ་སྐྱིད་གྲོང་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆིབས་རྟ་བཟང་པོ་ཞིག་ཕུལ། ཚུར་ཕེབས་འབྲི་མཚམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་སྔར་མ་གསན་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དགྲ་གདོང་འཇིགས་གསུམ་སྐོར་ཚང་བར་གསན། རང་ཡུལ་གྱི་ཉ་ཚན་ཕུག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་སྟེ་བཞུགས་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་སྲུན་མཆེད་ཅིག་གིས་ཞིང་འཚོང་བ་དེ་ཉོས་ཏེ་དེར་དགོན་པ་བཏབ་པའི་མིང་ལ་པ་ཚབ་ཉི་མ་ལྟེ་ཞེས་གྲགས། དམ་པ་དེ་ལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་དང་པདྨ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། སློབ་མ་ཐུགས་སྲས་བུ་ཆེན་ལྔ་བྱུང་བ་རྣམས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་མཁས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། སྐྱོ་འོད་འབྱུང་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ་ལ་སྐྱོ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན། དམ་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཆེས་ངོ་མཚར》ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༥ནས༦༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐྱུག་ལོའི་ཡིག་གསར། སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་གསར་པ་ཞིག

སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། ཞྭ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་སློབ་མ《དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གུར་ཁང》མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

སྐྱོང་བྲན། འདི་སྐྱོང་བརྟར་ཀྱི་མིང་སྟེ། འཚོ་བའི་འགོ་འདོན་པ་དང་འགོ་འཁྲིད་པ་ལ་ཟེར།

སྐྱོན་ཕབ་པའི་ལམ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆ་དང་བྲ་བཞེད་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་བརྗོད་རྙིང་པ་སྟེ། ཉེས་པ་བསླགས་ཏེ་ཁྲིམས་གཅོད་བཏང་བའི་དོན་ཡིན།

སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པ། མཐོང་ལམ་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན་ངན་སོང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་དོན།

སྐྱོན་མེད་པདྨ་ལྷ་བུ། པདྨ་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་དཔེ་དང་། དོན་ལ་རྒྱལ་སྲས་བྱང

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་བའི་ནང་དུ་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ།

སྐྱབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། གཤམ་དུ་འབྲི་གུང་སྐྱབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ། འབྲི་གུང་སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། གཤམ་དུ་འབྲི་གུང་སྐྱོག་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་དཔལ། སྐྱབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་ནི་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་གཏོད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན། མདོ་སྨད་ལྡན་སྟོད་ཀྱི་གྲོང་བཙུང་དུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་འབྲུ་སྐྱུ་རའི་རིགས་ཀྱི་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཡུམ་རག་ཤི་བཟའ་བཙུན་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག(༡༡༤༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་གླང(༡༢༡༧)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་བཞུགས། ཁོང་སྐུ་ན་ཕྲ་མོ་ནས་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། ཡབ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། གཞན་ཡང་ཁུ་བོ་དར་མ། རྭ་སྒྲེང་སློབ་ཆེན་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་མཚན་ལ་བཙུན་པ་སྐྱབས་དང་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ཞེས་པ་སོགས་ཞུ། ཁོང་སྐུ་ནར་མ་སོན་གོང་ཡབ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་འཚོ་བ་ཉམས་ཞན་དུ་གྱུར། དེ་སྐབས་ཁོང་ཉིད་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་ཀློག་རྒྱུར་སྦྲ་དག་གསལ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། ཤིན་ཏུ་ལྷགས་ཀློག་བདེ་བས་དད་ལྡན་སྦྱིན་བདག་ཁག་གིས་ཀློག་ལ་གདན་དྲངས་པའི་ཡོན་གྱིས་ཡུམ་དང་ལྷམ་སྲིང་སོགས་སྐྱོང་བ་མཛད་པ་མ་ཟད། གཞན་ཡང་ནད་ཀྱི་མནར་བ་དང་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕན་འདོགས་པར་མཛད། དགུས་ཕྱུགས་ནས་མགོ་ཀླ་བ་པཱིཏ་ཕེབས་པར་དེའི་དུང་ནས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་མཚན་སྙན་གསན་པར་ཐུགས་ལྷག་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ་ཕག་གྲུའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཕག(༡༡༦༧)ལོར་ལམ་གྱི་ངལ་བ་དུ་མ་ཁྱད་བསད་མཛད་དེ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཕག་མོ་གྲུར་ཕེབས།(ཕག་མོ་གྲུ་དེང་སྐབས་ཟངས་རི་རྫོང་ཁོངས་ཡིན) འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་བླ་མར་བསྟེན། བླ་མས་ཁོང་ལ་མཚན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་གནང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པར་ཀྱང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་སྲུང་སྡོམ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་མཛད་དེ་སྐུ་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་བྱ(༡༡༧༧)ལོར་སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་མཐིལ་སྐྱོང་བར་མཛད། བླ་མའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༡༧༩)ལོར་འབྲི་གུང(དེང་སྐབས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)དུ་ཕེབས། གདན་ས་འབྲི་གུང་མཐིལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་འདུ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། དེ་ནས་འབྲི་གུང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་རྣམས་ལ་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁོང་ལ་ཡང་འབྲི་གུང་སྐྱབ་པ་ཞེས་ཞུ་བ་རེད། དེ་ཡང《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》དང《བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་འཕྲེང》སོགས་ཀྱི་ནང་གསལ་བར། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༡༩༨)ལོར་འབྲི་གུང་སྐྱབ་པ་བྱང་ནམ་རིར་ཕེབས་སྐབས་ལྷན་དུ་དགེ་འདུན་ཁྲི་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྟབ་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པས་བུར་འཁྱེད་འབུལ་སྐབས་དགེ་འདུན་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བྱུང་བ། ཡང《སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི》ནང་འཁོར་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་པ་བདུན་ཁྲི་ལ་ཞེས་པ་དང《རྣམ་ཐར་ཕྱག་རྒྱ་མེ་ཏོག》ནང་བུ་ཞབས་རྟོག་ཅན་

གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རི་ལ་སོང་། གཅིག་དུས་ཀྱི་དེང་སང་ལ་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་ཚོགས་སུ་ཚོགས་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་གུ་ཡ་གངས་པས་གསོས་དགེ་འདུན་ལྷ་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གངས་ཏེ་སེར་བཏང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་གཡག་ཏུ་དཔལ་གྲགས་ཀྱིས་གསོས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷ་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཕྱི། རྗེར་འཛིན་མགོ་བོ་ཆེས་གསོས་དགེ་འདུན་ལྷ་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙ་རིར་བཏང་རྗེས། སྐར་ཡང་ཚོགས་པ་ཁྲི་བཅོ་བརྒྱད་འདུས་པར་གྱུར་ཞེས་གསལ་འདུག་པས་མདོར་ན་དེའི་སྐབས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་མཁན་འདུ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་འདུག ཆོས་རྗེ་སྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཐུགས་སྲུན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་གནས་མཆོག་ཚ་འུག་ཅེས་པར་ཕེབས་ནས་ཏིང་འཛིན་ཕུག་པ་དང་། ཚོགས་ཁང་སོགས་ཀྱི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་བ་མཛད་དེ་སྐུའི་རྗེས་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་ཏ་ཅང་ངོ་མཚར་བ་འཇོག་པ་མཛད་པ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། འབྲི་མཐིལ་བྱང་གླིང་གི་སྒོ་མང་། གསེར་ཁང་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་པར་བསྐྲུན་པ་མཛད་པ་མ་ཟད། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་མཛད། ཡུལ་ངམ་ཤོད་ཀྱི་འགོ་དཔོན་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པ་བྱུང་བ་རྗེ་འདིས་འདུམ་པར་མཛད་དེ་ཡུལ་ལུང་རྒྱུན་རིང་བར་བདེ་བར་གྱུར། སྐྱབས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སྟོད་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། མཁྱེན་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་སོགས་དམ་པའི་ཚུལ་དགུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རང་སྟོངས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ཚང་མས་བརྩི་བཀུར་ཞུ་བ་དང་། བསྔགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་མ་ཟད། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སིདྡྷ་ལའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་མེ་ཏོག་པད་མ་དཀར་པོ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་ནས་སྐྱབས་པ་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་བོད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སླར(༡༢༡༧)ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས༢༥ཉིན་དཔལ་གྱི་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བར་མཛད། དེ་རྗེས་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་གསུམ་ལ་སྐུ་ཞུགས་ལ་སྦྱང་བར་དབུ་ཐོད་མ་ཉམས་པར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རང་བྱོན་གསལ་བར་ཕེབས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཉམས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་རིང་བསྲེལ་མཐིལ་གྱི་བྲི་དཀར་གྱི་བྲི་བརྒྱད་བྱོན།

སྤྱན་ལྔ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་གཙོ་བཞེས་མཛད་དེ་སྒོ་མངས་སུ་ཐུབ་པ་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་བཞེངས་ཏེ་ཐུགས་དང་རིང་བསྲེལ་བྲི་གསུམ་བཞུགས། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མ་དང་སྣན་སྣ། དྲི་བཟང་སོགས་བསྲེས་པའི་འཇིམ་པ་ལས་སྐུ་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་བཞེངས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་དབུ་ཐོད་ལས་བྱོན་པའི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རིང་བསྲེལ་བྲི་ལྔ་ཇོ་བོ་རྗེས་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པའི་རྟེན་མཆོག་འཛམ་གླིང་རྒྱན་སོགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་བཞུགས་སོ། རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། སྤྱན་སྔ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་གཉིས། མགར། ཆོས་གསུམ་དཔལ་ཆེན་ཆོས་ཡེ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མང་དུ་བྱོན་འདུག་གོ གསུང་རྩོམ་སྐོར། དཔར་དུ་འཕོད་པ་དང་མ་འཕོད་པའི་ཕྲིས་མ་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་བསྡོམས་ན་པོད་བཅུ་ཙམ་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། དཔར་དུ་འཕོད་ཡོད་པ་པོད་ལྔ་ཙམ་ལས་མེད།

སྐྱུར་སྒྲ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དགོན་པ་ཆེ་ཁག སློབ་གྲྭ་བཅས་སུ་དགོང་མོ་ས་ཐུབ་ནས་བཟུང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ནས་གསུམ་པར་ཇོ་གཅལ་ནང་དུ་ཐོན་ནས་རང་གི་བློ་འཛིན་བྱས་ཟིན་པའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་ངག་སྐྱུར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཟེར།

སྐྱུར་བ། ཡོགས་སུ་འཁྱོག་པོའམ་ཀྱོག་པོ། (ཙ)

སྐྱུར་དཔོན། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གདན་ས་གསུམ་སོགས་བཤད་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ་མཁན་པོས་འཛིན་གྲྭ་ཁག་ལ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཐོག་ངོས་རེ་རྩེ་བཞག་གནང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་བཞག་གྲུབ་རྗེས་མཁན་པོས་མིང་འབོད་གནང་སྟེ་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་མཁན་པོའི་མདུན་དུ་ངག་སྐྱོར་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྩེ་བཞག་གནང་གྲུབ་ནས་སོ་སོའི་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས་རྗེས་རྩོད་གྲྭ་མ་ཚུགས་གོང་སྐྱུར་དཔོན་ནས་མགོ་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ་རྩེ་བཞག་གི་ཚིག་ཆ་ཚང་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་མཉམ་དུ་ངག་སྐྱོར་གཏོང་དགོས་པ་དང་རྣམ་ཀུན་འཛིན་གྲྭའི་ནང་གི་གཞུང་ཚོས་སོ་སོའི་རྩོད་གྲྭ་རྒྱུན་རིང་བྱུང་གི་མཚམས་ཆད་སྐྱུར་དཔོན་ནས་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་དགོས། འཛིན་གྲྭའི་མིང་ཐོ་ཆ་ཚང་ཉར་ཚགས་ཐོག་འཛིན་གྲྭའི་ནང་གི་སློབ་གཉེར་བ་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དགོངས་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཐོག་མར་སྐྱུར་དཔོན་ལ་དགོངས་ཞུ་དང་། སྐྱུར་དཔོན་གྱིས་དགེ་བསྐོས་དང་། མཁན་པོར་དགོངས་ཞུ་ཞུ་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛིན་གྲྭའི་ནང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ་གྱི་དབང་ཆ་ཡང་ཡོད།

སྐྱུར་མོ་ལུང་དགོན་པ། (སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གནས་ཚང་གྲོང་རྡལ་ཁོངས) དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འགོ་ཚུགས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྤྱིལ་ཏི་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༡༥༨)ལོར་ཕྱག་བཏབ་པའི་བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་དགོན་པ་ཡིན་ཅིང་། མཚོད་རྟེན་གྱི་རྣ་བས་སྐྱུར་བ་ན་སྐྱུར་མོ་ལུང་ཞེས་འབོད། འདུལ་བ་དང་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཉན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་མེ་འབྲུག(༡༡༨༥)ལོར་སྐྱུར་མོ་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་བློ་གསལ་གྱི་དྲུང་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་བ་གསན་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བཞུགས། མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར་ནས་དགེ་ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྡེར་འགྱུར་བ་ཡིན། འཁྲམས་པ་ནི་ཐོག་མར་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་དེ་ཡིན། འཁྲམས་པ་དང་། ཤུ་ཁང་། མཚན་ཉིད་བཅས་གྲྭ་ཚང་གསུམ་དང་། ཚོགས་ཆེན། མངའ་རིས་བླ་བྲང་སོགས་འཛུགས་སྐྲུན་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། སྔོན་དུས་དགོན་གནས་དེ་ཉིད་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་དར་རྒྱས་ཏ་ཙང་ཆེ་སྟབས་སེ་འབྲས་མ་ཆགས་གོང་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་དྲུག(དགའ་གདོང་། སྐྱུར་མོ་ལུང་། ཟུལ་ཕུ་བཅས་དགའ་སྐྱོ་ཟུལ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་ཅན། གསང་ཕུ། གུང་ཐང་བཅས་བདེ་གསང་གུང་གསུམ)དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་འཛིན་མཛད། དེ་རྗེས་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ན་རིམ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་། སྐྱུར་མོ་ལུང་འདིར་ནང་གསེས་གྲྭ་ཚང་གསུམ་ཡོད།

༡. འཁྲམས་པ་གྲྭ་ཚང་ནི་དབང་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་བཙུགས་པར་གྲགས་ཤིང་ངོ་བོ་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་ཚོགས་འདོན་དུ་གསང་འདུས། འཇིགས་བྱེད། ཀུན་རིག མགོན་པོ། ཆོས་རྒྱལ། རྣམ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་དུས་གཏོར་གཏོང་། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་རྣ་བ་སྟོད་དང་། དགོན་པ་རང་ཁོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ལ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད། ༢. ཤུ་ཁང་ནི་སྤྱིལ་ཏི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དཔོན་བརྒྱུད་ཞིག་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཀྱིས་བཙུགས་ཤིང་། ཚོགས་འདོན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་དམིགས་བསལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་འཁྲམས་པ་གྲྭ་ཚང་དང་འདྲ།

༣. མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ནི་ཐོག་མར་སྤྱིལ་ཏི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་བཙུགས་ཤིང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྲོལ་ཐུབ་པར་བརྟེན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་དགོན་པ་འདིའི་མཁན་པོ་གནང་སྐབས

མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་སྐབས་ཡང་གསར་འཛུགས་མཛད་དེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ཕར་ཕྱིན་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན》དང་། དབུ་མ་ནི་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན》དང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསུང་རྩོམ《དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས》 མཛོད་ནི་རྩེད་ཐང་དྲུང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་པས་མཛད་པའི《བློ་གསལ་བློ་གྲོས་པདྨོ་ཁ་འབྱེད》དང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསུང་རྩོམ《ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ》 འདུལ་བ་ནི་སེར་བྱེས་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》 རྣམ་འགྲེལ་ནི་ར་བ་སྟོད་དྲུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《བློ་རིགས》དང་གྲྭ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི《རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི》བཅས་ཡིན། སྐྱོར་མོ་ལུང་འདི་དེ་སྔོན་བོད་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་མ་དར་གོང་གི་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅེས་གྲགས་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན། བར་ལམ་ཉམས་གུད་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་རིམ་བཞིན་སླར་གསོ་བྱུང་སྟེ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པ་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནང་མུས་ཡིན། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཞུ་ཁང་གྲྭ་ཚང་དང་། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་སོགས་བསྣུབ་དངོས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་གཏོར་སྐྱོན་བཏང་ཙང་འཕྲམས་པ་གྲྭ་ཚང་སོགས་ཁག་གཅིག་ཚ་འཇུག་ཁང་བྱས་ཏེ་ལྷག ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་སྐུ་བརྟན་ཁག་གཅིག་གསར་བཞེངས་བྱས་ཐོག་གྲྭ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། 《སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་གདན་རབས》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པའི་དཔེ་རྙིང་ཕྲིས་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་གློག་གི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ལགས།

སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་ལ་འབྲི་ནང་གི་དམག་བརྡེགས། ནང་སོ་སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་ལ་འབྲི་གུང་པ་དང་ནང་པའི་དམག་དྲངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དམག་འཁྲུག་འདི་བྱུང་དུས་ནི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ཡི་ནང་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་སྤྲེལ་གྱི་ལོ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༥༣ལོ)ལ་བྱུང་བར་གསུངས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང་ཟླ་བ་ནོར་བུ》གཉིས་ཀྱི་ནང་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱི(༡༣༥༧)ལོར་བྱུང་བར་གསུངས་པ་བཅས་མི་མཐུན་པ་འདུག 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ནི་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༣༤༦)ལོར་བརྩམས་འགོ་ཚུགས་ནས་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཞབས་མཛད་པའི་ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༥༡)ལོར་བརྩམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐབས་དེར་རྩོམ་པ་པོ་དེ་མ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སྐབས་དང་ཁེལ་བར་བརྟེན《དེབ་དམར》ནང་དུ་འཁོད་པ་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པ་ཡོད་ངེས་སྙམ་པས་དཔྱད་པར་ཞུ།

སྐྲ་ཙན་མ། འདི་ནང་པའི་ཡི་དམ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མ་དང་། ལྷ་མོ་ཙུན་དྲ་གང་རིགས་ཤིག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་ཁུངས་ལྡན་གྱི་དཔྱད་གཞི་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས།

སྐྲ་བཅིངས། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བུད་མེད་རྣམས་སྐྲ་བསྡོམས་བཅིངས་ཀྱི་རྒྱན་ཆའི་གྲས་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྲ་ཕྲུག་ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྐྲ་ལོའམ་སྐྲ་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐེད་ཆིངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་དུ་ཐོགས།

སྐྲ་སྐྱིལ་རོར་འཛོལ། སྐྲ་མགོ་ལ་དཀྲིས་ནས་ཡོད་པ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་སློད་པ་དང་གོས་ཐུང་གི་རྩེ་བསྡམས་ནས་ཡོད་པ་བཀྲོལ་ནས་འཛོག་པ།

སྐྲ་ཏོ་ཀེར་དུ་སྐྲ་ཕྲུག་བཅིངས་པ། སྐྲ་ཏོ་ཀེར་དུ་བཅིངས་པ(སྐྲ་ཕྲུག) དེ་སྔོན་ཤིང་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་སྐུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོའི་སྐྲ་ལྷས་མ་བསྣོལ་པའི་རྩེ་མོ་མགོ

པོའི་སྙིང་དུ་ཕན་ཚུན་མཐུད་པའི་རྣམ་པར་བཅིངས་ཏེ་དཀྱིལ་དུ་ཕྲ་ཞིང་སྣེ་གཉིས་རྩོག་འགྲིལ་བ་རྣ་ཅོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ལ་ཟེར།

སྐྲ་ནག་སྨྱུར་བྱེད་ཟླུག་སྨན་བཞི། ཨ་རུ་ནག་ཆུང་སྲང་ལྔ། རུ་རྟ་སྲང་ལྔ། ཨ་རུ་གསེར་མདོག་སྲང་ལྔ། སེ་བའི་བར་ཤུན་སྲང་ལྔ།

སྐྲ་ཚད་ལས་ལྷག་པ། འདུལ་བའི་གཞུང་ལྟར་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྡོད་པའི་གྲྭ་པས་སྐྲ་རིང་ཐུང་གི་ཚད་རྩེ་སོར་ངོ་ལྷག་བཞག་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན།

སྐྲ་གཞན་བྲེགས་གཙུག་ཕུད་བཞག་པ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་བཏང་བའི་རྗེས་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་མ་ཚུགས་བར་ལྷག་ལུས་གྲྭ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མགོ་བོའི་སྐྲ་གཞན་བྲེགས་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་དཀྱིལ་དུ་སྐྲ་ཞུང་ཤས་ཤིག་མ་བྲེགས་པར་སྡོད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྲ་ཡི་ལ་བ་ཅན། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་མི་ཕམ་སྐྲ་ཡི་ལ་བ་ཅན་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

སྐྲག་མེད་ཉི་ཤར། གཞི་བདག་སྐྲག་མེད་ཉི་ཤར་རམ། རྩ་རིའི་ཞིང་སྐྱོང་བདུད་མགོན་སེང་གེའི་གདོང་ཅན་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། མི་ནག་སེང་གེའི་གདོང་ཅན་ཧ་ནག་ལ་བཞོན་པ། གཡས་པས་མདུང་དང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཞིག

སྐྲའི་ལན་ཚར་མཐུན་དུ་འཕྱང་བ་རྒྱབ་ཏུ་སྒྱུར། སྐབས་འདིའི(སྐབས་འདི་ཞེས་པ་ནི་སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་༡༩༨༡ལོའི་ཟླ་༥པར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཤུགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས་༤༢༧པའི་ཐོག་ཡི་ཚིག་བྱ་བྲུར་གྱིས་སྐྲའི་ལན་ཚར་མཐུན་དུ་འཕྱང་བ་རྒྱབ་ཏུ་སྒྱུར་ཞིང……ཞེས་པ་དེར་གོ་དགོས) གོ་དོན་ཇོ་མ་ནི། བཀའ་བློན་གཙོ་བོའི་འགན་ཁུར་མཁན་དའི་ཆེད་སྨྲ་དུར་གྱིས་སྐྲའི་ལན་ཚར་སྣེ་ལྷང་ལོ་མཐུན་དུ་འཕྱང་ནས་ཨམ་བན་ལ་གུས་འདུད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལྷང་ལོ་ལྷག་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་འདུག ཝེན་ཀྱང་སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་རྣམས་ལ་སྐྲ་ཟྫོག་མེད་པ་ཡིན་ནམ། སྐྲ་ཟྫོག་ཡོད་ན་སྐྲའི་ལན་ཚར་མཐུན་དུ་འཕྱང་རྒྱུ་དང་། རྒྱབ་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པས་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་ཞུ།

སྐྲའི་ལྷག་མ་སིལ་བུར་གྲོལ་བ་ལ་ལག་སོར་གྱིས་རེག་ཙམ་བྱས་ནས་སྙིང་གའི་ཐད་དུ་ཐལ་སྦྱར་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་བྱེད། དེ་སྔོན་བོད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་གོང་རིམ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་གུས་ལུགས་མཚོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་ཕྲུག་སྒྲོན་པའི་རྒྱབ་ནས་སྐྲའི་མཇུག་མ་སྣེ་གཉིས་སུ་འཕྱང་བར་སྐྲ་གཞུག་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། གོང་རིམ་དཔོན་རིགས་མཇལ་སྐབས་རྒྱབ་ཀྱི་སྐྲ་གཞུག་གི་སྣེ་གཡས་པ་དཔུང་པའི་རྩེ་ནས་མདུན་དུ་ཕབ་སྟེ་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་རྩེས་འཆང་ནས་སྨུར་ཙམ་བྱ་སྲོལ་འདུག

སྐྲིས་ཤིག འབྲིད་ཅིག (ཙ)

སྐྲུས་མ། ཕོར་མར། (ཙ)

སྐྲོན། ཆད་པ་བཅད་པ། (ཙ)

བཀྲུས་ཁབ་བརྩུགས་རབ། མ་བཀྲུས་པར་བཀྲུས་སོ་ཞེས་བསྙོན་འཛུགས་བྱས་པ་བྱུང་ན། འཛུགས་མཁན་དེ་ལ་བཀྲུས་པའི་ཉེས་ཆད་གཅོད་མ་དགོས་པར། བསྙོན་འཛུགས་བྱ་ཡུལ་དེར་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཚང་བའི་སྐྱིན་ཆབ་འཇལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

བཀྲུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་བཀྲུས་པ་བྱུང་ན་ཀུ་མཁན་གྱིས་ནོར་བདག་ལ་ཀུན་དངོས་ངོ་མཉམ་སྐྱིན་ཆབ་འཇལ་དགོས་པ་དེར་ཟེར། དེ་ཡང་བཀྲུ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་སྐྱིན་ཆབ་དང་ཉེས་ཆད་འཇལ་སྐབས་དེ

སྔོན་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་བཟུང་འགྱུར་ལྡོག་རིམ་པར་བྱུང་བས་སྐབས་འདིར《གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག》ནང་གསལ་དཔེ་མཚོན་དུ་བཀོད་ན། ༡. བཙན་པོའི་ཁྲི་འཛམ་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ནོར་བརྐུས་ན་འཇལ་གྱི་ཉེས་ཚད་ཁྲི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ༢. དཀོན་མཆོག་གི་བརྒྱད་ཅུ་འཛལ་ཞེས་པ་བླ་མ་དགེ་འདུན་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ནོར་བརྐུས་ན་རྐུ་དངོས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་འཇལ་ཚད་ལྷབ་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་པ། ༣. འབངས་མི་སེར་རིམ་པ་འདྲ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནོར་བརྐུས་ན་རྐུ་དངོས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་འཇལ་ཚད་བདུན་འགྱུར་ངོ་བརྒྱད་དང་། ཁྲིམས་མཚོན་ཡུལ་མིས་བརྐུས་པ་ལ་བརྒྱད་འཇལ་ངོ་དགུ་ཟེར་བ་སྣར་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

བརྐུས་དམག སློག་ཏུ་འཛབ་དམག་བཏང་བ།

བརྐུས་བསད། སློག་ཏུ་མི་བཏང་ནས་བསད་པ།

བསྐོས་རིག་འཛིན་པ། ཞིང་ལ་བསྐོ་དཀྱིལ་བྱེད་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་བསྐོས་པ།

བརྐྱངས་ཕྱག་དང་བསྐུམས་ཕྱག ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ས་ལ་རེག་པ་ལ་བརྐྱངས་ཕྱག་དང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པ་ལ་བསྐུམས་ཕྱག་ཟེར་རོ། །

བསྐང་བ། (བསྐང་གསོ) བོན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་ལྷ་དང་སྲུང་མ་སོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་ཉམས་ཆག་བྱུང་བ་རྣམས་བཤགས་པ་བྱས་ཏེ་ཁ་བསྐང་བ་དང་སྐར་གསོ་བྱས་པའི་དོན།

བསྐལ་ཆེན་གཅིག བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའོ། །

བསྐལ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གྲངས་དང་མཐའ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་པ་ནས་མེད་པར་གྱུར་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རྗེས་མ་གསར་དུ་མ་ཆགས་བར་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་ལ་(བྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པར་གྲུབ་པས་བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་གཞིར་བཟུང་ནས་བཀོད་པ) མི་ལོ་དཀྲིགས་ཆེན་པོ་གསུམ། དཀྲིགས་ཆུང་བ་གསུམ། གཏམས་ཆེན་པོ་དགུ། གཏམས་ཆུང་བ་བདུན། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བདུན། རབ་བཀྲམ་མེད། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དྲུག ཁྲག་ཁྲིག་གཉིས། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་ཨང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་༣༣(༡༧༧༠༨༢༤༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠ཡོད་པ་སྟེ། དེང་སང་དུང་ཕྱུར་སྟེ་གཞིར་བྱས་པ་ལྟར་ན་དུང་ཕྱུར་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་དང་། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་བདུན། འབུམ་མེད་དྲུག་ཁྲི། ཉིས་སྟོང་། བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་དུམ་བུ་བཞིར་བགོས་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་དུས། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་དུས། གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་དུས། བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་སྟོངས་ནས་རྗེས་མ་གསར་དུ་མ་ཆགས་པའི་བར་སྟོང་གི་དུས་བཅས་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་དང་། བར་བསྐལ་རེ་རེ་ལ་མི་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་དྲུག འབུམ་བཞི་རེ་ཡོད་པ་དེ་ཉི་ཤུས་བསྒྱུར་ན་མི་ལོ་(༡༧༢༤༠༠༠༠༠༠)དུང་ཕྱུར་བཅུ་བདུན་དང་། བྱེ་བ་གཉིས། ས་ཡ་བརྒྱད་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་གནས་པའི་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་སྟེ་མིའི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་འཇིག་པའི་འགོ་མ་ཚུགས་ཀྱི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་ལ་བར་བསྐལ་ཞེ་ཤུ་ཐམ་པའི་ཡུན་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཕན་ལ་མ་མཐར་ཡང་མི་ལོ་ས་ཡ་ཁ་ཤས་སྟེ་ཁྲི་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་སོང་ཟིན་པར་ཁས་ལེན། ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ཟེར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་མ་བྱུང་གི་བར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་ཡོད། གནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མི་ཐེངས་དང་པོར་བྱུང་བ་ནས་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཚེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་འཇིག་པའི་འགོ་མ་ཚུགས་བར་ལ་ཟེར། དེའི་རིང་ལ་མིའི་ཚེ་ཚད་ཆ་སྙོམས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་བར་མར་འགྲིབ་དང་སླར་ཡང་

ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་ཡར་འཕེལ་བཅས་རེས་མོས་བྱེད་པའི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཚེས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་འཇིག་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་རྫ་མེད་མ་སོང་བར་ལ་ཟེར། སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྫ་མེད་སོང་བ་ནས་འཇིག་རྟེན་རྗེས་མ་གསར་དུ་ཆགས་པའི་འགོ་མ་ཚུགས་བར་ལ་ཟེར། འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་བསྐལ་པ་དེ་ལ་བསྐལ་པ་མར་འགྲིབ་སྤྱི་ཚོགས་ཉམས་རྒུད་སོང་བའི་སྐབས་ཤིག་དང་བསྐལ་པ་ཡར་འཕེལ་ཞེས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཤིག་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རླབས་ལྟར་རེས་མོས་བྱེད་པའི་དུས་ཡུན་རེ་ལ་ཁུག་པ་རེར་བརྩིས་པའི་བར་གྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་ཡུན་བསྡོམས་ན་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་། གནས་པ། འཇིག་པ། སྟོངས་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པ་བསྡོམས་ན་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

བསྐལ་པ་སྐར་མ་བཀྲམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང》ལས་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཟེར་ཞིང་བསྐལ་པ་འདིའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་མུན་པའི་བསྐལ་པ་ཁྲི་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་སྐྱན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་གཅིག་བྱོན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་པའི་བསྐལ་པ་ཁྲི་གཅིག་རྫོགས་རྗེས་བསྐལ་པ་སྐར་མ་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྔོན་བསྐལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་བརྒྱད་བྱོན་ཞེས་མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ། གོང་དུ་བསྐལ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སྟེ། འདིའི་གྲངས་མེད་ནི་གྲངས་གཏན་ནས་མེད་པའི་གྲངས་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་མིན་པར། གྲངས་ཀྱི་གནས་ལ་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་བར་དུ་གྲངས་ཀྱི་མིང་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་པའི་མིང་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་གྲངས་མེད་དེ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་བསྐལ་པ་ཡང་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུའི་མིང་བཅས་གཤམ་དུ་རང་རང་གི་མིང་ཚིག་སོ་སོར་ཐད་ཀར་གཟིགས་པར་ཞུ། གཞན་ཡང་ལུང་སིལ་བུར་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་སྟེ། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་རྣམས། །ལྷ་བ་མེད་པའི་གྲངས་སུ་བཤད། །ཆེན་པོའི་ལྷ་དང་བཅད་པ་ནི། །ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་རབ་བཀྲམ་དང་། །གཏམས་ཀྱིག་མི་འཁྲུག་ཁྱད་ཕྱིན་དང་། །པང་སྐྱེང་དེད་འདྲེན་མཐའ་སྣང་དང་། །རྒྱུ་རིགས་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། །ལེགས་སྦྱིན་རྟོགས་འགྲོ་འབྱེད་བཏུལ་དང་། །རྒྱ་རྟགས་སྟོབས་འཁོར་བརྟ་ཤེས་དང་། །རྣམ་བྱུང་ར་ལྟ་སྟོབས་མིག་དང་། །ཁྱད་ཁྱད་སྦྱལ་སྦྱལ་འཇལ་འོལ་དང་། །ཚད་ཚོད་གྲངས་མེད་ཐ་མ་རྣམས། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བཅུ་འགྱུར་བསྒྲེ། །ཞེས་སོ། །

བསྐལ་པ་ཆེན་པོ། གོང་དུ་བསྐལ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡོམས་པའི་མིང་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་ཞིང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མི་ལོའི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐོར་བྱུང་བ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཅ]པའི་ནང་བཞུགས་པའི་ཤོག་གྲངས༢༥ནས༢༨བར་གསལ་བའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བར་བསྐལ་གཅིག་གི་མི་ལོའི་གྲངས་དཀྲིགས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དཀྲིགས་ཆུང་བ་གསུམ། གཏམས་ཆེན་པོ་དགུ གཏམས་ཆུང་བ་བདུན། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་གསུམ། རབ་བཀྲམ་བརྒྱད། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དྲུག ཁྲག་ཁྲིག་གཉིས། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པར་གསུང་

པའི་ཨང་གྲངས༣༣༩༧༣༨༤༢༦༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠ཡིན། བསྐལ་ཆེན་ལ། མི་སོ་མི་འཁྲུགས་ཆེན་པོ་གཉིས། མི་འཁྲུགས་ཆུང་བ་བདུན། དཀྲིགས་ཆེན་པོ་གཅིག དཀྲིགས་ཆུང་བ་བརྒྱད། གཏམས་ཆེན་པོ་གཅིག གཏམས་དྲུག རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བཞི། རབ་བཀྲམ་ཆུང་བ་དགུ ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ ཁྲག་ཁྲིག་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཨང་གྲངས༢༧༡༨༡༤༦༩༢༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠ཡིན། འདི་ལ་རྟོགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་དེ། གོང་གསལ་བར་བསྐལ་གཅིག་གི་མི་ལོའི་གྲངས་དེ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པས་བསྒྱུར་ན་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་མི་ལོའི་གྲངས་ཡིན་པས་དེ་གཞིར་བཟུང་ན་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་མི་ལོའི་གྲངས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མི་སོ་མི་འཁྲུགས་གཉིས། དཀྲིགས་ཆེན་པོ་བདུན། དཀྲིགས་ཆུང་བ་གཅིག གཏམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད། གཏམས་ཆུང་བ་གཉིས། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་མེད། རབ་བཀྲམ་དགུ ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ ཁྲག་ཁྲིག་གཉིས་བཅས་སུ་འབབ་དགོས་པར་སྣང་བས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་ཞུ།

བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དུམ་བུ་བཞི། ཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། སྟོངས་བསྐལ་ལོ(འདི་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ)

བསྐལ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པོ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ། བར་དུ་གནས་པའི་བསྐལ་པ། མཐར་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་འཇིག་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་མེ་ཡིས་འཇིག་པ་ཐེངས་བདུན། དེ་རྗེས་ཆུས་འཇིག་པ་ཐེངས་གཅིག དེ་ལྟར་ཆུས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་རྫོགས་མཐར་རླུང་གིས་འཇིག་ཡིན། འཇིག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་མེ་དང་། ཆུ། རླུང་བཅས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར《མངོན་བརྗོད་གནས་གསུམ་པའི》མཇུག་ཏུ་གསལ།

བསྐལ་པ་གཉིས། སྔོན་མེའི་བསྐལ་པ་དང་མུན་པའི་བསྐལ་པ་གཉིས་ལ་གོ།

བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་མིའི་རིགས་རྫོགས་མར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མིའི་ཚ་སྙོམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་པའི་བར་རིམ་བཞིན་རྫོགས་མར་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་ཞེས་མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། མི་དགེ་བ་བཅུའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མི་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་སྡུ་གསུམ་མ་གཏོགས་མི་ལྡན་པས་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་མི་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་སྡུ་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་ལྡན་པས་བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན་དང་། དེ་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་དགེ་བ་ཤ་སྟག་ལ་སྤྱོད་པས་བསྐལ་པ་རྩོད་ལྡན་ཞེས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་རིང་ཐོས་ལོ་བརྒྱ་ནས་ལོ་བཅུའི་བར་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ཡུན་ནི《དུས་འཁོར》ལས། སྟོང་པ་སྟོང་པ་མཁའ་དང་རིག་བྱེད་རོ་དང་ལག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་གཉིས་ལྡན་ལོ་ནི་ཡང་དག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མི་ལོ་བརྒྱད་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཉེ་དུས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པའི《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》ཕྱོགས་དཔར་མའི་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས་༢༢༧པར། སྟོང་པ་སྟོང་པ་མཁའ་དང་ཞེས་སྟོང་པ་ལན་གཉིས་དགོས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ལས་མ་གསལ་བ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་ལེགས་བཅོས་དགོས་སོ། །

བསྐལ་པ་སྣན་པ་ཆེན་པོ། གོང་གི་བསྐལ་པ་སྐར་མ་བཀྲམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྔ། མང་པོས་བཀུར་བ། འོད་མཛེས། དགེ་བ། དགེ་མཆོག གསོ་སྦྱོང་འཕགས།

བསྐལ་པ་དྲུག ཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། བར་བསྐལ། བསྐལ་ཆེན། འཇིག་བསྐལ། སྟོངས་བསྐལ།

བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི

གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མིའི་འགྲོ་བ་ཐོག་མར་ཆགས་ནས་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་རིང་པོའི་ནང་རྒྱུ་ནོར་སྐྱེར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་མ་ཟད། མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་ཅ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་གོམས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་བརྐུ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ། ཕན་ཚུན་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ། དེའི་ཆེད་དུ་རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས་མེད་པར་བརྟེན་ཁྲིམས་ཁང་དང་། བཙོན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་མེད་པའི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཞི་བདེར་གནས་པའི་ཆ་ནས་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ནི《དུས་འཁོར》ལས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་མཁའ་ཟླ་ལག་པ་ཐུབ་པ་རི་བོང་ཅན་ནི་རྫོགས་ལྡན་དུས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་བདུན་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

བསྐལ་པ་བཞི། ཆགས་པ་དང་། གནས་པ། འཇིག་པ། སྟོང་པ་བཅས་ཡིན།

བསྐལ་པ་བཟང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ད་ལྟ་ང་ཚོ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་པ་ནས་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་འདི་ནི་བསྐལ་པ་གཞན་དག་ལས་ཆེས་བཟང་བ་ཡིན་ཟེར། འདི་ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ་ང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་ཟེར་བ་དེ་དང་གོ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན།

བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ། ཡོངས་གྲགས་སུ《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང》ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར་གཉིས་ཀའི《མདོ་མང》པོད[ཀ]པའི་ནང་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིཛ་ཡ་ཀ་ར་སིཧྨ་དང་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དེ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་དག་མཛད་པ་ཡིན། ནང་དོན་ནི་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཛད་པའི་སྐོར་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ༡. མཚན། ༢. འབྱུང་ཡུལ། ༣. ཡབ། ༤. ཡུམ། ༥. རིགས། ༦. དུས། ༧. སྲས། ༨. འོད་ཚད། ༩. ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག ༡༠. རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག ༡༡. རིམ་གྲོ་པ། ༡༢. འཁོར་འདུས་པའི་ཚད། ༡༣. སྐུ་ཚེའི་ཚད། ༡༤ བསྟན་པའི་གནས་ཚད། ༡༥. སྐུ་གདུང་། ༡༦. མཆོད་རྟེན། ༡༧. ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཅས་ཆ་ཚང་བར་གསུངས་ཡོད།

བསྐལ་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ། གོང་གསལ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་བགྲམ་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

བསྐལ་པ་གསུམ། མེས་སྟུད་པའི་བསྐལ་པ་དང་། ཆུས་སྟུད་པའི་བསྐལ་པ། རླུང་གིས་སྟུད་པའི་བསྐལ་པའོ། །

བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་སྟེ། མི་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་སྣ་གསུམ་ཙམ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ནི《དུས་འཁོར》ལས། མཁའ་མཁའ་སྟོང་པ་རོ་དང་བུ་ག་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་གསུམ་ལྡན་ལོ་ཡི་གྲངས་སུ་བསྒྲགས་ཞེས་པ་ལྟར་མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་། ཉིས་འབུམ་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཉེ་དུས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》ལྷགས་དཔར་མའི་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༢༧པར་མཁའ་མཁའ་སྟོང་པ་ཞེས་དགོས་རྒྱུར་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཞེས་འཁོད་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནོ། །

བསྐལ་པའི་སྙིགས་མ། བསྐལ་པ་སྟེ་དུས་ཚོད་དང་། སྙིགས་མ་ནི་ངན་པའི་ནང་གི་ཐ་མ་པ་ཟེར།

བསྐལ་པའི་མེ། བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་སྟེ། ད་ལྟའི་ཉི་འོད་འདི་ལས་ལྷག་བདུན་གྱིས་ཚ་བའི་མེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡང་སྐམ་པར་བྱེད་ནུས་པ།

བསྐལ་བཟང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》དང《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང》ལས། རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་པ་ནས་ཟད་མེད་མ

སོང་བར་གྱི་དུས་ཡུན་དེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྷ་བྱིན་པའི་ཚ་ནས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས།

བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། མ་འོངས་པ་ན་བྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བདུན་པའི་མཚན་ཡིན།

བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ། 《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང》ལས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྷའི་སྐུ་བརྙན་སྟེ། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༧༣)ལོར་རྡོ་རིང་གུང་བཀའ་བློན་མགོན་པོ་དངོས་འགྲུབ་རབ་བརྟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་བཞེངས་ནས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྙིངས་སུ་སྒྲིག་གཞོམ་ཞུས་པ་དེ་ཡིན།

བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བདུན་པ། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བདུན་པ་རབ་གསལ་ཡིན།

བསྐུམ་མཁྱིད་གང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ནོར་བུའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་གྲངས༡༨ན༥བསྐུམ་མཁྱིད་གང་ངམ་སོར་དྲུག་གི་ཚད་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།

བསྐུར་བའི་ལྕི་བ་བཞི། མཉམ་ཉིད་དོན་ལ་ཁྲུད་འདོན་ལྕི། །ཉིང་འཛིན་དག་ལ་གལ་འཛུགས་ལྕི། །མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་ཁྲག་སྤུང་ལྕི། །མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོག་ལྟ་ལྕིའོ། །

བསྐུལ་འཚེར་སྐྱ་འབྲུམས། སྔར་མེད་ཀྱི་ཁྲལ་བསྐུལ་གང་ཟུབ་བྱེད་པ་དང་སུ་མཐུད་ནས་ཁྲབ་སྤེལ་གཏོང་བ།

བསྐོར་ཁང་། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྷ་ཁང་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་སྐོར་བ་བྱེད་ཚོག་པའི་འགྲོ་ལམ་ཡོད་པ།

བསྐོར་རྒྱག་ཚ་གྲལ། བསྐོར་གཡེང་དང་དོ་དམ་ནན་པོ་བྱས་པ།

བསྐོར་བའི་རྒྱན་གསུམ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་ནི། དོན་དང་ཚིག ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བཅས་དེ་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་ལྷབ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། ནང་གསེས་ལ། དོན་བསྐོར་བ་དང་། ཚིག་བསྐོར་བ། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་བཅས་གསུམ་མོ། །

བསྐོར་རེས་གཟིམས་ཆུང་སྣར་པའི་རྐང་དམག དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཟིམས་ཆུང་པའམ་གཟིམས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་དམག མདའ་པ་དང་། མདུང་པ། མེ་མདའ་པ། གྲི་ཐོགས་པ་བཅས་གནའ་རབས་ཀྱི་དམག་ཆས་སྤྲས་པའི་དཔུང་སྡེ་ཞིག

བསྐོས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞི། བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་བཞི་ཞེས་པ་སྟེ། ༡.ཤར་ན་རྒྱ་ནག ༢.ལྷོ་ན་རྒྱ་གར། ༣.ནུབ་ན་སྟག་གཟིག ༤.བྱང་ན་གེ་སར་བཅས་བཞི་ཞེས་གནའ་རབས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

བསྐོས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་དོན་སུམ་ཅུ། ༡.ཕ། ༢.མ། ༣.མིང་། ༤.བཙུན་མོ། ༥.བློན་པོ། ༦.སྲས། ༧.ཡུལ་ཕྱོགས། ༨.ཕོ་བྲང་། ༩.སྐེ་འབབས། ༡༠.བསྐོ་ཚུལ། ༡༡.བླ་མ། ༡༢.ཇུས་རྗེས། ༡༣.དགྲ་བོ། ༡༤.བདུད། ༡༥.འགེལ་ཁལ། ༡༦.དཀོར་ནོར། ༡༧.ཟས་རིགས། ༡༨.གྱོན་གོས། ༡༩.གོ་ཆ། ༢༠.ལག་ཆ། ༢༡.རྒྱན་ཆ། ༢༢.སྐད་རིགས། ༢༣.རྟས་རྒྱུད། ༢༤.སྤྱོད་པ། ༢༥.གླིང་གང་ན་གནས་པ། ༢༦.བྱུང་བའི་དུས། ༢༧.ཁམས་གསུམ་གང་ཡིན་པ། ༢༨.སྐྱེ་གནས་བཞི་གང་ཡིན་པ། ༢༩.ཚེ་ཚད། ༣༠.གཟུགས་ཚད་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཙམ《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》དེབ་གཟུགས་ལྡུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༢༠ནས༢༢༣བར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

བསྐུར་རྫོད་འགལ་གཡོར་འགྲོ་བ་བཀྲིས་ཆེ། བསྐུར་དུ་རྫོད་སླིང་བྱས་ཏེ་དཔྱད་མཚམས་ཡི་གེ་འདི་དང་འགལ་བའི་གཡོ་ཁྲམ་རིགས་བྱས་པ་བྱུང་ན་ཞེས་ཟེར།

བསྐུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ། ལས་གཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀ

དུས་གཅིག་ཏུ་བཅད་ཐུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བསྐྱུད་པ། བརྗེད་པ།

བསྐྱུར་འཇོག མིག་གིས་མཐོང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་བྱས་ནས་འཇོག་པ།

བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུས་ལྷ་སྐུར་བསྒོམས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བརྟན་པོར་འཆར་བ་ཞིག་ཡིན། རྫོགས་རིམ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལྷུར་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་ཕྲ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ།

བསྐྱེད་འཕེལ་མེད་པའི་ལྷ་འཕྲུལ། སྐྱེད་ཁ་མེད་པའི་ལྷ་འཕྲུལ་ཏེ་སྐྱེད་མེད་ཀྱི་གཡར་པོ།

བསྐྱེད་རྫོགས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། སྦྱང་བྱ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱོང་བྱེད་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཟེར་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ལ་རྫོགས་རིམ་ཟེར། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གཉིས།

བསྐྱེད་རིམ། སྦྱང་བྱ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བྱེད་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་གྲོལ་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག

བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་འཆད་བྱའི་དོན་དྲུག ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི (༡. བྱ་རྒྱུད། ༢. སྤྱོད་རྒྱུད། ༣. རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ༤. བླ་མེད་རྒྱུད) ཡོད་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་གཏོགས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་ཅིང་། བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་གང་ཞིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་བླ་སློབ་གཉིས་ཀས་འཆད་ཉན་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་གནད་གཙོ་བོ་བདུན་ཡོད། ༡. བསྐྱེད་རིམ་སོ་སོའི་སྦྱང་གཞི་གང་ཡིན་པ། ༢. རྫོགས་རིམ་གང་ཞིག་གི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ། ༣. མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། ༤. བསྐྱེད་རིམ་དེ་དང་དེ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ། ༥. བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། ༦. བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པ་བཅས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡིན། ཞིབ་པར་ཡི་དམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི། གསང་སྔགས་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆིངས་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ན་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ༡. བསྙེན་པ། ༢. ཉེར་སྒྲུབ། ༣. སྒྲུབ་པ། ༤. སྒྲུབ་ཆེན་བཅས་ཡིན། དང་པོ་བསྙེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་ཉེར་སྒྲུབ་ནི་གོང་གི་མཚམས་ནས་ལུས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་བར་ཡིན། གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་བརླབས་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ཡིན། བཞི་པ་སྒྲུབ་ཆེན་ནི་གོང་གི་མཚམས་ནས་མཇུག་རྫོགས་པའི་བར་ཡིན་པ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་པར《གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》རྒྱས་པ་རྣམས་ལས་གསལ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དཔྱད་པའི་གནས་དྲུག ༡. བསྐྱེད་རིམ་སོ་སོའི་སྦྱང་གཞི། ༢. མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། ༣. རྫོགས་རིམ་གང་གི་སྨིན་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་བ། ༤. དགོས་པ་གང་ཞིག ༥. དངོས་པོ་གང་ཡིན། ༦. མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའོ། །

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག ༡. སྦྱོར་བ། ༢. དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ༣. ལས་རྒྱལ་མཆོག ༤. བསྙེན་པ། ༥. ཉེར་སྒྲུབ། ༦. སྒྲུབ་པ། ༧. སྒྲུབ་ཆེན། ༨. རྣལ་འབྱོར། ༩. རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ༡༠. ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར། ༡༡. རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། དེ་རྣམས་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི། ༡. ལས་དང་པོ་བ། ༢. ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ། ༣. ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ། ༤. ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་མ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཚོན་ན། ༡. ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་ཕྲ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ལྷ་ཚི། རགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ལ་ཡང་གསལ་སྣང་ཐོན་མ་ཐུབ་པའི་བར་ཡིན། ༢. ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་ནི། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ནས། གས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། ཕྲ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྣང་མི་ཐུབ་པར་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་དགོས་པའི་བར་ཡིན། ༣. ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་ནི། རགས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ལྟ་ཞོག ཕྲ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྣང་ནུས་པ་དེ་ཡིན། ༤. ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་ལས་ཚོགས་རྣམས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་གཉིས་སྟེ། ༡. བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ༢. བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་ཞིང་དེ་ཤར་ཞིང་། ཕྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཚ་འཁྱིལ་ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཡོ་དང་རླབ་སོགས་རང་ཉིད་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཛོག་ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བཀོད་པ་ཆ་ཚང་བར་འཆར་ཞིང་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཚ་འཁྱིལ་ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཡོ་དང་རླབ་སོགས་རང་ཉིད་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན།

བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྡུད་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་ངར་གཅོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམས་པ་གཉིས་ཡོད། ཞིབ་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བསྐྱེད་བསྲིང་བའི་ཚིག ཁྱིམ་ཚང་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ཕྲུག་སྐྱེས་རྗེས་མ་མ་བརྒྱུད་ལ་གཏད་ནས་གསོ་སྐྱོང་

བྱ་སྤྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། པང་ན་འཚོ་བའི་མ་མ་གཉིས། ནུ་མ་བསྣུན་པའི་མ་མ་གཉིས། དྲི་མ་ཕྱི་བའི་མ་མ་གཉིས། རྩེ་བའི་མ་མ་གཉིས་བཅས་ཡིན།

བསྐྱོད་པ་ཡང་ངམ། གོང་རིམ་ལ་གུས་ཞབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བའི་བརྡ་ཚིག་ཉིད་པ་སྟེ། སྐུ་ཁམས་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

བསྐྱོན་པ། ཁལ་མ་ལ་བཀལ་བ། (ཙ)

བསྐྲད་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལས་སྦྱོར་སྔགས་དང་། འཁོར་ལོ། རྫས་སྦྱོར་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྲད་བྱའི་དམིགས་ཡུལ་ས་གནས་གཞན་དུ་བསྐྲོད་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས……འགའ་ཞིག་དང་། བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་བོན་ཆོས། ནང……བསྟན་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཚང་མར་རང་རང་གི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

བསྐྲུན་དགེས་ཡང་དག་ལམ་ལ་གཞོལ་བར་ཤོག

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཚང་མ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཚིག་ཡིན།

ཁ་དཀར་རྐྱང་ཆུང་། རྐྱང་གི་མིང་། རི་དྭགས་རྐྱང་གི་ཁ་འགྲམ་གྱི་སྤུ་ཁ་དཀར་པོ་ཡོད་པས་ན་ཁ་དཀར་རྐྱང་ཆུང་ཞེས་ཟེར།

ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡི་དམ་སོ་སོའི་ལས་རྟང་གི་བསྙེན་པ་ལ་སྔགས་གྲངས་ཡོངས་རྫོགས་སྔགས་མ་དག་པ་དང་ཆ་ག་ཆད་ལྷག་སོང་བའི་ཉེས་པ་དག་བྱེད་དུ་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་འབུལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་སྐོང་དགེ་འདུན། བསྒྲུབ་བྱ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་མཁན་ལོ་ཚད་ལོན་པ་རྣམས་སྡོམ་པ་ཞུ་སྐབས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་ཕེབས་མཁན་དགེ་སློང་ལྔ་ལས་མི་ཉུང་བ་འཚོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་གཤམ་གསལ་གྱི་འོས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཚང་དགོས་པ་སྟེ། ༡. སྤྱོད་ལམ་འགྲེང་ནས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པ། ༢. གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ༣. འདུན་པ་ཕུལ་བ་མ་ཡིན་པ། ༤. ཕམ་པ་བྱུང་སྟེ་བསླབ་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། ༥. བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ༦. མཚམས་མེད་ལྔ་གང་རུང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། ༧. སྡིག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ༨. ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ༩. ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ༡༠. བསླབ་པ་འཁྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་བཅས《འདུལ་བ་ལུང་གཞི》ནས་གསུངས་པ་བཅུ་དང་།
༡༡. མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ༡༢. མཚན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། ༡༣. དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཅས《ལུང་ཞུ་བ》ནས་གསུངས་པ་གསུམ། ༡༤. ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ༡༥. ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ(སྨྲ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ) གཉིས་ནི་མདོར་བསྡུས་སྒྱུར་བ་བཅས་བཅོ་ལྔ་ཡོད། དེ་སྐོར་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་ཁག་གི་ནང་རང་རང་སོ་སོའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་ཡོད།

ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བྱ་མ་ཡིན། གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན། འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚིག་མ་ཡིན། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན། ཉམས་པ་མ་ཡིན། མཚམས་མེད་བྱས་པ་མ་ཡིན། སྡིག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན། འཁྲུལ་བཅས་མ་ཡིན། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན། མཚན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ཆོས་ཕྱོགས་པས་ལས་བྱེད་ན་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པས་ལས་བྱེད་ན་སྡིག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་བཅུ་གསུམ་མོ། །

ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། ཁ་སྐོང་དགེ་འདུན་ཞེས་པར་གསལ།

ཁ་སྐྱོན། ཚིག་ངན་ནམ། དམའ་འབེབས།

ཁ་འཁྱེར། དར་གོས་གང་ཡིན་ཀྱང་གྲུ་བཞི་ངོས་སྙོམས་གཅིག་ལ་ཁ་གང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་གང་། འཇལ་ཚད་ཀྱི་མིང་སྟེ། ༡. དར་གོས་དང་། རས་སོགས་ཞེང་ཚད་དང་དཀྱུས་ཚད་ངོས་སྙོམས་གྲུ་བཞི་མ་གཅིག་གི་མིང་། ༢. བོད་དངུལ་སྐར་མ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀའི་མིང་སྟེ། བོད་དངུལ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༩༠༩)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་ནང་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས་ལོ་དེར་བརྟན་པའི་བོད་དངུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ༡༩༨༥ལོར་སྣ

མཐུན་ཤའོ་ཏུས་ཡོན་གྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་དངུལ་ཏམ་ལོ་རྒྱུས(西藏地方货币史)ཞེས་པའི་དཔར་རིས་ཤོག་གྲངས༧ནས༨གཉིས་ལ་གཟིགས།

ཁ་གང་མ། ཁ་གདན་ངོས་སྙོམས་གྲུ་བཞི་མ་རྣམས་ཀྱི་མིང་།

ཁ་གཟླ་ལི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མིང་།

ཁ་གྲུ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༧༤༢)ལོར་ཁ་གྲུའི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། གཡུ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་ཞེས་གྲགས། ཐོག་མར་ཁ་གྲུ་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ནས་དེར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྭན་གཞོན་ཚང་ལས་ཁ་གྲུ་དར་རྒྱས་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡུལ་དང་དོགས་གཅོད་ཞུ་ཡུལ་དུ་ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ཤིང་འབྲུག་ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རྗེ་རམས་པའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་གྲྭ་ཐོག་གཅིག་པ་གཞན་ལས་ཐུ་བར་གནང་སྟེ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་མིག་དཔེར་འོས་པ་འཛོག་གནང་མཛད། སྐྱབས་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཞབས་ཕྱིར་འཁྲིད་པ་གནང་བ་བཞིན་ཕེབས་ནས་སློང་རྫོང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་ཉེ་བར་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་རྗེས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམས་ནས་ཕྱག་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཡང་འཛོག་པ་གནང་། དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོར་འདོད་སོས་དང་འཚམས་པའི་དཔེ་ཁྲིད་དང་། སྐབས་མཚམས་ནམ་ཡོད་དུ་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱའི་ངང་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ས་རྟ(༡༧༩༨)ལོར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་པར་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ཞིང་། དགུང་གྲངས་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག མདོ་སྨད་བསང་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་སྡོད་ཚ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གཡི་ཚ་ནས་མི་རྒྱུད་མང་དུ་འཕེལ་བས་ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག་གི་རྒྱུད་པ་བྱུང་བ་སྟེ། ༡. ཁང་ཚ། ༢. ཁ་གྲུ། ༣. ཀན་རྒྱ། ༤. གཙོས། ༥. ཙ་ཡུས། ༦. གནམ་ལྷ་བཅས་ཡིན་པར《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༦༧པར་གསལ།

ཁ་བཀྲིད་པ། ཁ་གཏོང་བ།

ཁ་རྒྱགས་སྐྱ། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་དང་། གཏམ་བཟང་པོ་བརྗོད་པ།

ཁ་སྒོ་སྐྱེས་འབྲས་མཚར་པོ། མཆུ་ཏོ་པིམ་པ་ལྟར་དམར། སོ་གྲལ་འཁྲིགས་ལ་དུང་སོའི་འོད་དང་ལྡན།

ཁ་བརྒྱད། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བོད་དབུས་གཙང་གི་སྟོད་ལ་ཁྲིམས་ཁ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། ༡. བྲུ་ཤ། ༢. གྲུ་གུ། ༣. བལ་པོ་བཅས་དང་། སྨད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁ་གསུམ་ནི། ༡. གར་ལོག ༢. རོང་རོང་ ༣. ལྷན་མ་བཅས་དང་། དབུས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁ་གཉིས་ནི། སྟོང་སྟོང་གཉིས་བཅས་ཡིན་པར། 《མཁས་པ་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསུངས་པ་དེར་གཟིགས།

ཁ་ཆར་གྱི་ལྷ་ཁང་། དེ་སྔོན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ་འཁོར་རེའམ(ཆེ་བ་སྲོང་ངེ་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་མཛད་པ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཞུ་བ་དེ་ཡིན)མཚན་དངོས་འཁོར་ལོ་ལྡེ་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་དཀར་དུང་གི་ཆོས་རྗེ་འཛམ་གླིང་གྲགས་པ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་རྫམ་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཛམ་བྷ་ལའི་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་ནས་བཞུགས་ཏེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་གང་ནས་འོངས་ཆ་མེད་པའི་ཨཙར་སྟོབས་ལྡན་བདུན་འོངས་ནས་དངུལ་མི་ཁྲུར་བདུན་ཕུལ་བ་དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དཀར་དུང་དུ་གསེར་མཁར་གཙུག་ལག

ཁང་བཞེངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲུ་ཧྲེང་རྫོང་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་ཚ་ལམ་གཅིག་གི་སར་ཡོད། ལྷ་ཁང་འདིའི་མིང་ལ་ཁྲུར་ཆགས་ཞེས་འབོད་པ་དང་། ཡང་འཁོར་ཆགས་ཞེས་འབོད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀར་རྒྱུ་མཚན་ཤོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་འདུག་པ་སྟེ། ༡. ཁྲུར་ཆགས་ཞེས་འབོད་པ་ནི། སྔོན་དུས་སྲུ་ཧྲེངས་ཀྱི་ས་གནས་ཤིག་ན་སྒོམ་ཆེན་ཞིག་བཞུགས་པའི་སར་ཨཙྪ་མི་བདུན་འོངས་ནས་ཁྲུར་པོ་བདུན་བཙོལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ལེན་པར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིང་། ལོ་མང་རིང་ཁྲུར་པོ་ལེན་པར་ཡོང་རྒྱུར་སྒུགས་ཀྱང་ཡོང་མཁན་མ་བྱུང་། ཁྲུར་པོ་རྣམས་ཁ་ཕྱེ་ནས་བལྟས་པ་ན་རས་ཕྲུམ་ཕྱིད་ཆེ་བ་ཤ་སྐྱག་ཡིན་པ་དང་ཚང་མར་ཡི་གེ་རྫམ་ཟེར་བ་ཡོད་ཅིང་། ནང་དུ་དངུལ་ལྷད་མེད་ཤ་སྐྱག་ཡིན་པ་མཐོང་ནས་དངུལ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཇོ་བོའི་སྐུ་བཞེངས་པ་ན་སྐུ་སྐྱིད་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་སྐུ་རྟོད་རང་བྱུང་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཁང་གི་མིང་ཁྲུར་ཆགས་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར། ༢. འཁོར་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་རེས་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་བཞེངས་གྲུབ་ནས་དཀར་དུང་གཅུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཐང་དཀྱིལ་དེར་ཡོད་པའི་རྡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཐོགས་ནས་འཁོར་ལོ་ཁ་འགག་པ་དང་། ཇོ་བོས་གསུངས་བྱོན་ནས་ང་འདིར་འཁོར་ཞིང་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུང་བྱོན་པར་བརྟེན་ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྟན་འདི་ལ་འཁོར་ཆགས་ཇོ་བོ་ཞེས་མཚན་འབོད་པ་ཡིན་བྱུང་ཞེས་ཤོད་ཚུལ་ཡང་འདུག ལྷ་ཁང་འདིའི་རྟེན་གཙོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞེངས་སྐུ་བཞུགས་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་པ་ཏྲ་དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་བཞེངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སྐུའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་པད་གདན་སྟོང་པ་རེ་ཡོད། མངའ་བདག་འཁོར་རེའི་རྗེས་ནས་མི་རབས་ཁ་ཤས་ཕྱིན་རྗེས། མངའ་བདག་གནམ་མགོན་ལྷེས་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོའི་གཡས་སུ་སྐུ་རྒྱུ་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་གཡོན་དུ་སྐུ་རྒྱུ་གོང་མཚུངས་ཀྱི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སྤར་ཡོད་པད་གདན་སྟོང་པའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་བཞེངས། དེ་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་རིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཉམས་གསོ་རིམ་པར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཅིང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གཡས་གཡོན་གྱི་དངུལ་སྐུ་གཉིས་རྩ་མེད་སོང་བ་དང་། སྐུ་རྟོད་ཤིན་ཏུ་དགོས་འདྲེན་བྱས་པ། རིག་གསར་མཇུག་སྒྲིལ་རྗེས་སླར་ཡང་རང་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཐོག་སྐུ་སྐྱིད་གསར་བཞེངས་བྱས་ཏེ་དེང་སང་འཁོར་ཆགས་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་ཡོད། ཞིབ་པར་འཁོར་ཆགས་ལྷ་ཁང་གི་གནས་ཡིག་ཁ་བྱང་དུ《ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་མཆོད་སྡོང་ཇོ་བོ་དངུལ་སྐུ་མཆེད་གསུམ་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རབས་བརྗོད་པ་རིན་ཆེན་བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོའི་པི་ཝང》ཞེས་འཁོད་པ། ངོར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་གདན་རབས་ང་བཞི་པ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་བརྩམས་གནང་མཛད་པ། ༡༨༨༨ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་གཟིགས།

ཁ་རྩ་རྩུས་ཟླུང་། བོལ་གྱི་སྣེ་མོར་སྦྲུབས་སམ་བུ་ག་ཡོད་པའི་ལྷམ།

ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ། འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁ་ཆེ་ཛ་ཡ་ཨནྟ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཞབས་པ་ཆུང་བའི་སློབ་མ་ཡིན་པར《དེབ་སྔོན》དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཕོ་བོས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། པཎ་ཆེན་འདིའི་འབྲུངས་ལོ་དང་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་།《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལུགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༢༣༧ནས༡༣༣༨བར་པཎ་ཆེན་གྱི་འབྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༡༢༧)ལོ་ཡིན་པ་དང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་

བོད་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༢༡༣)ལོ་བར་བོད་དུ་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བཤད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་འདི་རང་ཁུངས་བཙན་པ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཟླ་ཕ་སུ་ར་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོ་སམ་པ་ཀ་ཡ་དང་། ཡུམ་ཀུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༡༢༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཟུང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་སུ་ཁ་ཤྲི་བྷ་དྲ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་ཀ་ར་གུ་པྟ་དང་བློ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞི་འབྱུང་སྲས་པའམ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤཱཀྱ་ཀ་ར་གུཔྟ་ཞེས་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཚེ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་མཛད་ཅིང་། པཎ་ཆེན་དེ་བ་ཕུ་ཏི་སོགས་པཎྜི་ཏའི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་མཁྱེན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༢༠༡)ལོ་ནས་བཟུང་ནུབ་ཕྱོགས་ཧྲ་སིག་གི་ཡུལ་ནས་དུ་རུ་ཀའི་དམག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་གཏོགས། ནུབ་དང་། བྱང་། དབུས་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲགས་ཅན་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི་དང་། བྲི་ཀྲ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་མང་དུ་བཅོམ་པར་བརྟེན། ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་དང་། མཁས་པ། རབ་བྱུང་བཅས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འབར་མ་དང་། ཐའི་ལནྜ། ཀམ་པོ་ཙེ་སོགས་སུ་བྲོས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བོད་དང་ཐག་ཉེ་བའི་བི་ཧྣུ་ཏའི་ཚོང་འདུས་སུ་བྲོས་ཕེབས་ཏེ་དེར་ལོ་ཟླ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་གྲོ་མོ་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཤིང་། མཉམ་དུ་ཕེབས་པའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཆུང་བ་ཡང་དགུ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལས་མ་ཕེབས་པའི་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་བརྩོན་ཆུང་འདི་འདྲས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་གོ་ཆོད་ཅིག་མི་ཡོང་བས་དེ་ལས་ཁྱེད་ལ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་དགོངས། སྐབས་དེར་ལོ་ཙཱ་བས་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ལ་སོ་སོས་མཁས་པར་བཞེད་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཞན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་མཛད་པ་དེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཞོར་ལ་གསན་པས་ཐུགས་ཏ་ལས་ཏེ། བོད་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། མངའ་རིས། གཙང་། དབུས། ལྷོ་ཁ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་ཆོས་གསུངས་ཏེ་འདུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོ་ཙཱ་བས་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་བརྟེན་བཞེངས་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གནང་། བོད་དུ་ལོ་བཅུའི་རིང་བཞུགས་ཏེ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། ལག་ལེན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་བཅས་དར་སྤེལ་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)ལོར་ལྷོ་ཁ་ཐང་པོ་ཆེའི་དགོན་པར་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་བསྟན་རྩིས་མཛད་སྐབས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མེ་སྤྲེལ(སྤྱི་ལོའི་གོང་གི༥(༨༨)ལོ་ནས་གོང་ལོའི་བར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ༡༧༥༠དང་ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་ཕྱེད་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། བསྟན་རྩིས་དེ་མཛད་པའི་དུས་ཚོད་ནི་མཁས

དབང་འགའ་ཞིག་གིས་པཎ་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ཤིང་བྱི་ལོ་དེ་རང་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་འདས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)ལོ་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །དགུང་ལོ་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༢༡༦)ལོར་བོད་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྟེ། ཡུལ་དེར་བར་སྐབས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཉམས་གུད་སོང་བ་རྣམས་སླར་གསོ་དང་། ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་གོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོར་ཡུལ་དེར་ཞི་དགུང་ལས་འདས། པཎ་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཁ་བྱང་དུ《ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ》ཞེས་དང་། མཛད་བྱང་དུ་མཧཱ་ལ་ཏི་ཨྠ་མ་ཁ་ཨཙྪ ཞེས(ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྱི་སློབ་མ)འཁོད་པ་དཔེ་མེད་ཁྲིམས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༡༥ཡོད་པ་ཞིག་དང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྟག་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༢༣༧ནས༡༢༦༧བར། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སྟག་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༤༢༢ནས༥༠༣བར་བཅས་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྒྱུར་ནས་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་མགོན་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ན་རོ་པའི་སློབ་མ་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་གསན་སའི་བླ་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་བྱོན་ནས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་དང་། ཀླུ་གྲོལ་སྐྱང་པ་གཉིས་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་གསུང་མཁན་དེ་ཡིན། ཚིགས་བཅད་ཚིག་རྐང་བཅུ་དྲུག་ལྡན་གཅིག་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བློ་ལ་འཛིན་ནུས་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་ཞིང་། ཁམས་འཛག་མེད་དུ་འཆིང་ནུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་། བོད་དུ་དུས་འཁོར་ཙམ་མ་ཟད། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་《སྒྲོན་གསལ》དང《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ》ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་མཛད། བོད་སྐད་བྱང་ཆུབ་པར་མཁྱེན་པས《དོན་དམ་བསྙེན་པ》དང《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ》གཉིས་ཀྱང་རང་འགྱུར་མཛད་པ་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་རྒྱུད[ཐ]དང[ན]གཉིས་སུ་བཞུགས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་འདི《དེབ་སྔོན》ལྟག་དཔར་མའི་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༢༨༨པར་གསལ་བ་ནས་དྲངས།

ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཞགས་ལྷ་ལྔ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་པ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱབས་སྦྱིན། གཉིས་པར་མཆོག་སྦྱིན། གསུམ་པར་ཞགས་པ། བཞི་པར་བགྲང་ཕྲེང་། གཡོན་གྱི་དང་པོར་དབྱུ་གུ་རྩེ་གསུམ་པ། གཉིས་པར་གླེགས་བམ། གསུམ་པར་པདྨ། བཞི་པར་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་ཡོད་པ་ཞིག འཁོར་བཞི་ཡོད་པའི་གཡས་སུ་སྒྲོལ་མ་དང་། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་། གཡོན་དུ་རྟ་མགྲིན་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་བཅས་ལྷ་ལྔ་ཡོད། 《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི》སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡོད།

ཁ་ཆེ་སྤོས་ཤེལ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་སྤོས་ཤེལ་ཞིག་སྟེ། རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《གཏམ་ཚོགས》ལྟག་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༨ལས། སྤོས་ཤེལ་ལ་ཡང་རང་བྱུང་བཅོས་བུ་གཉིས། །རང་བྱུང་ཐང་ཆུ་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་ནས་བྱུང་། །ཁ་ཆེ་ཤིང་ཏོག་སྨིན་འདྲ་སེར་ལ་ལུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤིང་ཐང་མའི་ཆུ་སྟེ་ཐང་ཆུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ལྷུང་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་རྫའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་སྤོས་ཤེལ་ཡིན་པས་རབ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་སྤོས་ཤེལ་ནི་སྨིན་ཟིན་པའི་ཤིང་ཏོག་གི་མདོག་དང་འདྲ་བར་སེར་ཁ་དངས་ལ་ལུམ་ཆགས་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དམར་ལ་སེར་ཤས་དང་པོ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ནི་སྟོད་ཏོར་གྱི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པ་དང་། མདོག་སེར་སྐྱ་ཡིན་རིས་ཆགས་པ་ནི་སོག་པོའི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤོས་ཤེལ་བཅོས་མ་ནི། ཐང་ཆུ་དང་། ཁ་ཆེ་གུར་གུམ། ག་བུར་གསུམ་བསྲེས་ནས……

བཟློས་པ་ཡིན་ཞིང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་སྦྲང་མ་སོགས་ཚུད་པའམ་ཚུད་པའི་ཤུལ་ཡོད་པ་དང་། སྦུར་མའི་རིགས་དང་ཐག་ཉེ་ཙམ་བྱས་ན་སྦུར་མ་ཚུར་འཐེན་པའི་ཤུགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་དེས་དམར་དགེ......བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཤེལ་གོང་ཤེལ་ཕྲེང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༨ནས༩༩......བར་སྦྱོར་ཤེལ་བཙོས་མ་ཆགས་ཚུལ་དང་བཟོ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེར་གཟིགས།

ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི(༡. བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ༢. མདོ་སྡེ་པ། ༣. སེམས་ཙམ་པ། ༤. དབུ་མ་པ)ཡོད་པའི་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་གནས་གཞིའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་སྐོར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད》འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གཙོ་བོར་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི......འདོད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པས......མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་ཤོས་ནི། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་སམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སུ་བསྔགས་པས་མཛད་པ《མཆིམས་མཛོད》ལ་གཟིགས།

ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པའི་པཎྜི་ཏ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་མཇལ།

ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཀཱ་ར། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཛྙཱ་ཀ་རའི་སློབ་མ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་སྟེ། ཏ་ནག་འགོས་ལོ་ཙཱ་བས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་གསན་ཡུལ་གྱི་བླ་མ་ཞིག

ཁ་ཆེ་ཟླ་མགོན། གོང་དུ་གསལ་བའི་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཟླ་བ......མགོན་པོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁ་ཆེ་ཕྲི་སུ་ཧྲི་ཏི་པཀྵ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི......འགོར་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་པཎྜི་ཏ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞང་ཞུང་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པཎྜི་ཏ་འདིའི་དྲུང་ནས《འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ》གསན་ནས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་ཡོད།

ཁ་ཆེ་བསོད་སྙོམས་པ། གོང་གི་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

ཁ་ཆེ་ཨ་ནནྟ། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་ཚུལ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

ཁ་ཆེམས་དྲན་པ་གསལ་དུས། འཆི་རན་པའི་སྐབས་མི་ཐལ་ཆེ་བ་དྲན་ཤེས་གསལ་པོ་མི་ཡོང་བས་རང་ཉིད་དྲན་པ་གསལ་བའི་དུས་སྐབས་སུ་ཁ་ཆེམས་ཀྱི་སྐད་ཆ་སྔོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་བཤད་དགོས་པའི་དོན།

ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ། སྐབས་དེར་བོད་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཀཤྨི་ར་སྟེ། དེང་སང་ཀ་ཤི་མིར་དུ་འབོད་པ་དེ་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་དམག་འཐབ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དེ་སུ་ཡིན་རྗེས་སུ་བརྟག་དགོས།

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སུ་མ་ཏི་ཀྲི། ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དྲ་བའི་ཆོས་སྐོར་གསན་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་མཇལ།

ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ། གོང་དུ་གསལ་བའི་ཀཤྨི་རའི་ཡི་གེ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁ་ཆེའི་ཡུལ། གོང་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ཀཤྨི་ར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁ་ཆེར་སྨྲ་རྒྱན་ནགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། འདི་བཞེངས་པ་པོ་སུ་ཡིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ

མཐོང་ཞིང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》དང《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཀའི་ནང་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་མཛད་ཅེས་གཅིག་མཐུན་དུ་གསལ། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ད་ཕན་མ་མཇལ།

ཁ་མཆུ་ཁྲིམས་སར་ཐལ་བ། ཕན་ཚུན་བར་རྩོད་གླིང་ཆེན་པོ་ཐུག་པ་བར་འདུམ་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་བསྡུམས་མ་ཐུབ་པར་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱ་དགོས་བྱུང་བ།

ཁ་མཆུ་འཇལ་མཁན། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཐོག་མར་ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན།

ཁ་མཆུ་འབྲུན་འབྲེལ་ལོ་མང་། མི་རབས་སྔོན་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་མཆུ་རྙིང་པ་ཐག་མ་ཆོད་པར་ལོ་མང་པོ་སོང་བ་ལ་ཟེར།

ཁ་མཆུ་འོས་བཙུགས་བྱེད་པ། དཔང་རྟགས་ཁུངས་བཙན་མེད་པར་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁ་མཆུ་བཙུགས་པ།

ཁ་མཆུའི་རིགས་ཀྱི་གཅོད་རྒྱ། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པའི་ཁ་མཆུ་ཁག་གི་ཐག་གཅོད་གཏོང་བའི་བཀའ་ཡིག

ཁ་ཊི་ཀ མཚོ་སྔོན་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་ཉིང་ཞིག སྔོན་དུས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཀྲ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱི་ཏི་ཤྲི་གནང་མཁན་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་བྱང་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཙོང་ཆུའི་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཆོས་སྡེ་ལྷ་བཏབ་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན། དག་རྒྱུན་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ཁ་ཊི་ཀའི་ཚོང་དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོས་དབུས་སུ་སོང་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ། ཚོང་དཔོན་དེ་ཉིད་མདོ་སྨད་དུ་ལོག་ཁར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༣༧༨)ལོར་མ་ཡུམ་བགྲེས་པོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་འདོད་མེད་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་ཕྱག་ཕྲིས་དང་ཆབས་ཅིག་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་ཐང་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐུ་དཔར་བསྐུར་བ་གནང་ཞིང་། ཚོང་དཔོན་གྱིས་འདྲ་ཐང་དེ་དང་ཁྲུད་མེད་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་དེ་རྗེ་བླ་མའི་མ་ཡུམ་ལ་ཕུལ་བ་དེང་སང་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། འདྲ་ཐང་དོ་མ་དེ་ཚོང་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡུལ་ཁ་ཊི་ཀར་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གདན་དྲངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟར་ཐང་ཀ་གཉིས་ཀ་དེང་སང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་སྐད་འདུག ཞིབ་པར་མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཁ་ཊི་ཀ་དགོན་པའི་རྟེན་གཙོ་རྗེའི་ཞལ་ཐང་གི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པ་མཚོ་སྔོན་སྦྲང་ཆར་དུས་དེབ༡༩༨༥ལོའི་དེབ་ཨང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད་པ་དེར་གསལ་ཞིང་། དགོན་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྡུས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༢༥ནས༢༢༨བར་གསལ།

ཁ་ཏོན་སྒོགས་པ། ཁ་ཏོན་ཀློག་པ།

ཁ་བཏག ཁ་བཏགས་པ། མང་པོ་བསད་པ།

ཁ་བཏགས། འདི་ཡི་སྐར་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་རྒྱན་རབས་མི་ཤུང་བ་ཞིག་གི་དག་རྒྱུན་དུ་གནའ་རབས་བོད་དུ་སྐུ་མགྲོན་ཁྲིམ་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཁྲིམ་ནས་ནང་མི་ཡུལ་གཞན་དུ་ཐོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་མཚོན་བྱེད་དུ་རྩམ་པས་གོས་ཀྱི་གོང་བའི་སྟེང་དུ་དཀར་ཐིག་རྒྱབ་པ་དེར་ཁ་བཏགས་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་སོག་པོས་བོད་ས་གནས་སུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་སྐབས་དེའི་ཚབ་ཏུ་དར་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་མགུལ་དུ་གཡོགས་པ་དང་ཕྱག་ཏུ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་དར་ནས་དེའི་མིང་ལ་ཁ་བཏགས་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་མཁན་འདུག་པ་དེའི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད།

ཁ་བཏགས་སྐུ་ཆེན། ཁ་བཏགས་ནང་མཆོག་ལས་ཐུབ་ཞིང་། སྣེ་མོའི་ཁ་འཛར་རིམ་པ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་ཤེ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་བཏགས་འདོམ་གསུམ་མ། དེ་སྔ་ཆེང་རྒྱལ་རབས

སྐབས་ནང་ས་ནས་ཐོན་པའི་ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་འདོམ་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ཚད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད། ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གོང་མའི་མཛོད་ནང་མའི་ཁོངས་སུ་འཛོག་པའི་ཁ་བཏགས་རྒྱུ་སྤུས་ལེགས་ཤོས། རི་མོར་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་སྣེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་འཛར་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཁ་སྟོན་ཅིག གྲངས་ཁ་སྒྲོད་ཅིག(ཙ)

ཁ་བསྟན་པ། ཁ་བསྟོན་པ།

ཁ་ཐག་ཟླུང་ཡང་དོན་གང་ཐིགས་བྱེད་པ། ཁྲིམས་སར་སྐད་ཆ་བཤད་ཁག་ཙམ་ཟླུང་ཡང་གནད་དོན་གཙོ་གནས་མ་ཤོར་བ་བྱེད་པ།

ཁ་མཐུན་སློབས་སློང་། མི་ཁ་ཤས་ཁ་མཐུན་བྱས་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་རང་འདོད་ལྟར་སློང་མོ་ལ་འགྲོ་བ།

ཁ་དལ་སྒྲོད་དལ། ཁ་དལ་པོས་ཉི་མ་གང་འཁྱལ་གྱི་སྐྱ་གཞས་གཏོང་བ་དང་། ལས་ཀ་མེད་པར་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་མི་མང་པོ་ཚོགས་ནས་རྩེད་མོ་རྩེ་བ།

ཁ་དུམ་པ། ཁ་འཆམ་ཞིང་འདུས་པ།

ཁ་དོག མདོག་ཏུ་བསྟན་རུང་བ་ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དེའི་དབྱེ་བར་རྩ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་རིགས་གཉིས་ཡོད།

ཁ་དོག་ཉི་ཤུ། རྩ་བའི་ཁ་དོག ༡. དཀར། ༢. སེར། ༣. དམར། ༤. སྔོ་བཞི། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག ༡. ཉི་འོད། ༢. སྤྲིན། ༣. དུ་བ། ༤. རྡུལ། ༥. ཁུག་རྣ། ༦. སྣང་། ༧. མུན། ༨. གྲིབ་མ་བརྒྱད། དབྱིབས་གཟུགས། ༡. རིང་། ༢. ཐུང་། ༣. ལྷམ། ༤. ཟླུམ་པོ། ༥. མཐོ ༦. དམན ༧. ཕྱ་ལེ་བ། ༨. ཕྱ་ལེ་བ་མིན་པ་བཅས་སོ། །

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི། ཁ་དོག་ཡིན་ལ་དབྱིབས་མ་ཡིན་པའི་མུ(སྔོ། སེར། དཀར། དམར། གྲིབ་མ། ཉི་འོད) དབྱིབས་ཡིན་ལ་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པའི་མུ(རིང་བ། ཐུང་བ། ལྷམ་པ། ཟླུམ་པ། མཐོ་བ། དམའ་བ། ཕྱ་ལེ་བ། ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ) ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ(སྤྲིན། དུ་བ། རྡུལ། ཁུག་སྣ) དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ(སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ)

ཁ་དྲག་པ་མ་སྐྱེངས་ཤིང་ཞན་པ་ཡི་མི་ཆད་པར་གཅོད་པ། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་། རིམ་པ་མཐོ་དམན་ཡོད་པའི་ཐོག་བདེན་པ་ཆེ་ཆུང་དང་བསྟུན་ནས་རིམ་པ་མཐོ་བ་དེ་ངོ་ཚ་མི་དགོས་ཙམ་དང་། རིམ་པ་དམའ་བ་དེ་བློ་ཕམ་བྱ་མི་དགོས་ཙམ་གྱི་ཐག་གཅོད་འོས་འཚམས་བྱ་དགོས་པ།

ཁ་རྟོན་ནང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཤར་རྒྱུད་གྲོ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་སྐྱ་མོ་ཡག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༣༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཁྲུ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ནས་དགེ་བསྙེན་བསླབས། དེ་རྗེས་ཁྲུ་དགེ་བློ་གྲོས་བསོད་ནམས་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོའི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དང་ཆོས་འཆད་དབང་ལུང་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། བཀའ་རྩོམ་སྐོར། 《བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས》དང་། 《ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྨྱུང་ཆོག》 《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས》 《འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས》སོགས་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༧༩༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ཁ་གདག་གོ གསད་པར་བྱའོ། །

ཁ་གདངས་ལག་པ་རྐྱང་ཡུལ། རང་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་དུས་གཡར་པོ་དང་གསོལ་རས་ཞུ་ཡུལ་ཡིན་པ།

ཁ་བདུར། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་མཚན་ཤོད་རེས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་བྱས་པ།

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་སྡིག་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པའོ། །

ཁ་ནག ཤེས་སུ་མ་འཇུག་པར་གསང་བ་དམ་པོ་བྱེད་པ།

ཁ་ནང་ལྷེ་རྒྱས། གཏམ་དཔེ་ཞིག་སྟེ། རང་རང་སོ་སོའི་ཁ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ལྷེ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་ལྟར་ས་གནས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ས་ཆ་དེ་རང་གི་མི་ལ་རྒྱས་ཡོད།

ཁ་ཕོ་ཁ་བཤད། ཁ་ཕོ་ནི་ཁྲུད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཁ་བཤད་ནི་ཁ་ནས་སྟོང་བཤད་བྱས་པའི་དོན།

ཁ་ཕོ་ཆེ། བརྒྱ་བསད་སྟོང་འགུགས་བྱེད་ཟེར་བའི་ཁ་ཙམ་གྱི་སྟོང་བཤད་བྱེད་པ།

ཁ་འཕང་འཁྱེར་མེད། ལས་དོན་རྟོག་འཛིང་ཆེ་རིགས་བྱུང་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགན་མ་འཁུར་བར་རང་མཉམ་གྱི་མི་དང་རང་ལས་རིམ་པ་མཐོ་བའི་མི་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་རང་ཉིད་གཡོལ་ཐབས་བྱས་པ།

ཁ་འཁྱིད་ལ་མ་འཁྱིད། སྤྱ་ཁོས་ཀྱི་འཚོ་བ་འཁྱོལ་ལ་མ་འཁྱོལ།

ཁ་བ་ཅན། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱིའི་ལྟ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་དབང་གིས་ཁ་བ་ཅན་དང་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ཧི་མ་ལ་ཡ་ཟེར་བ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སྤྱིའི་མིང་ལ་རི་བོ་གངས་ཅན་དུ་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རི་བོ་གངས་ཅན་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་མཐོ་ཤོས་དང་། རིང་ཤོས་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀཤྨི་རའི་ཤར་ངོས་ནས་བཟུང་། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས་བརྒྱུད་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་བར་བརྐྱངས་པའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་ཆ་སྙོམས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅོ་ལྔས་མཐོ་བ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཆེས་མཐོ་ཤོས་ནི་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རི་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་མེད་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ཏ་ཅང་རིང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ངོས་སུ་ལྷུགས་རིས་བསྐོར་བ་ལྟར་ཡོད་པས་ན། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཁ་བ་ཅན་དང་། གངས་ཅན་ལྗོངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཁ་བ་རི་པ། གངས་རིར་སྡོད་མཁན་ཏེ་བོད་པ།

ཁ་བད། བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པའི་རྩིག་པའི་སྟེང་དུ་ཆུ་ཉེན་འགོག་སྲུང་གི་བད་གཡམ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཁ་བའི་རྒྱལ་བརྩེགས། གངས་རིའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད།

ཁ་བལ། ཁ་ཆེ་དང་བལ་པོ་ཞེས་པའི་སྡུད་ཚིག

ཁ་བློན། མཐའ་མཚམས་ཀྱི་སོ་ཁ་སྲུང་བའི་བློན་པོ་སྟེ་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་སོ་བློན་ཞེས་བྲིས་པ་དེ་དང་གོ་དོན་འདྲ།

ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་བོ་བཞི། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཆུ་མགོ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ། ཆུ་བོ་གངྒཱའི་ཆུ་མགོ་རྨ་བྱ་ཁ་འབབ། ཆུ་བོ་སིན་ཏུའི་ཆུ་མགོ་གླང་ཆེན་ཁ་འབབ། ཆུ་བོ་སི་ཏའི་ཆུ་མགོ་སེང་གེ་ཁ་འབབ་བོ། འདི་ལ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གངས་རི་ཏི་སེའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་བཞི་ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་མཚོ་མ་དྲོས་པའམ་མཚོ་ཕམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་བཞི་ཞེས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་སྙིང་ཆུ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་མགོའི་རི་དེ་དག་སྲོག་ཆགས་བཞིའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་འབབས་ཚུལ་སྐོར་གཤམ་དུ་ཆུ་བོ་བཞི་སོ་སོའི་མིང་གི་ཐད་ཀར་འགྲེལ་བཤད་བྲིས་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཁ་སྦྱར་ཟངས། ཟངས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སྣམ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཅིག་ནང་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་དུ་ཟངས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སྣམ་ཁ་སྦྱོར་བྱས་པའི་ནང་དུ་མར་ཁུ་བླུགས། དེའི

ནང་དུ་ཕྱིས་པ་ཆུང་དུ་གསོན་པོར་བཞག་ཐོག་སྨམ་ཁ་སྦྱར་བའི་སྦུབས་རྣམས་སླ་ཆོལ་གྱིས་བཀག་ཏེ་ནང་དུ་མཁའ་རླུང་མི་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་ཐག་རིང་པོར་བསྐུར་བ་དང་། མཛོད་དུ་སྤུས་པ་སོགས་བྱ་སྤྱོལ་འདུག

ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། ༡. ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག ༢. ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག ༣. བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག ༤. རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག ༥. རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཡན་ལག ༦. སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡན་ལག ༧. འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ནི། དང་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་མཚན་དཔེས་རྫོགས་པར་སྤྲས་པ། གཉིས་པ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རང་སྣང་གི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ། གསུམ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། བཞི་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཟུག་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ། ལྔ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཡན་ལག་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པ། དྲུག་པ་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡན་ལག་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པ། བདུན་པ་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དུས་ནམ་ཡང་འགོག་རྐྱེན་མེད་པར་འཇུག་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་རྣམས་ལས་གསལ།

ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁ་མ་བྱད་སློ་གདེང་མི་ཁེལ་བ། འཚོ་བ་ཁྲུངས་མ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སློག་ཟ་ཀ་རྒྱུག་བྱེད་མཁན།

ཁ་མང་ཟླུར་གྱི་སྒྲ་འདྲེན། དགོས་མེད་ཀྱི་གཏམ་གླེང་མང་བ་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུའི་སྒོ་ཁྲིད་ཡིན་པ།

ཁ་སྨན་ནག་མཚུར་གསུམ་ཐང་། ནག་མཚུར(བསྲེགས་པ)རྒྱ་མ་གང་། ཞུ་མཁན་ལོ་མ་རྒྱ་མ་གང་། ཨ་རུ་ར་རྒྱ་མ་གང་བཅས་ཡིན།

ཁ་གཅང་། རིགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ།

ཁ་བརྩུན། ནང་གཏམ་ཕྱི་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་གསང་བ་ཐུབ་མཁན

ཁ་རྩོད་འཁྲུག་འཛིངས། དོན་མེད་དུ་ཕན་ཚུན་ཁ་ཐོག་གི་རྩོད་གླེང་དང་། ཕན་ཚུན་གཞུ་རེས་བཏང་ནས་འཛིང་མོ་རྒྱག་པ།

ཁ་ཚ། ༡. ཐད་ཀར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན། ༢. བཤད་མཁས་པོ།(ཙ)

ཁ་ཚོ་ཆེ་བ། ༡. ཁ་རྒྱགས་པ་བཤད་པ་དང་ཙུད་ཤོབ་ཤོད་པ། ༢. ཧམ་པ་བཤད་པ།

ཁ་འཚོས། ཟས་མི་ཟ་བར་བྱེད་དམ་སྨྱུང་བར་བྱེད་པ།(ཙ)

ཁ་འཛིན། བདག་པོ་རྒྱག་པ་ལ་ཁ་འཛིན་ཟེར།

ཁ་འཛིན་གསུམ། སུག་སྨེལ་དང་། གུར་གུམ། ཤི་ཤི་ལིང་སྙེ་གསུམ།

ཁ་ཞག དགོན་པའི་མང་ཇ་གཏོང་སྐབས་ཇ་ཁྲིའི་ཁ་ལ་འབྱིལ་ནས་ཡོད་པའི་ཞག

ཁ་ཞེ་གཉིས། ཁ་དང་བསམ་པ་གཉིས།

ཁ་ཟས་བསྐེམས་པ། ཁ་ཟས་ཁེབས་པ།

ཁ་ཟས་སྤྱོད་ཚུལ་ཉེར་གཅིག ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ལ་གཟིགས།

ཁ་ཟས་སྒྲི་འདྲུ་སྒྲི་ཆུད་པ། སྟོ་ཆས་མི་ཞུ་བ་དང་མི་ཆུད་པར་གོ །

ཁ་ཟས་རག་པ། འབྲུ་རིགས་དང་། ཤིང་ཏོག ཤ་རིགས་སོགས་ཟས་རྫས་དྭངས་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་བཅུད་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྙིགས་མ་རྣམས་གཤང་གཅིར་འགྱུར་བའི་རིགས།

ཁ་ཟས་བསིལ་བ། རང་བཞིན་བསིལ་བའི་ལྟོ་ཆས།(ཙ)

ཁ་ཟས་བསོད་པ། ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དང་ཞིམ་པོ།

ཁ་ཟེར་བ། ཕློག་ཏུ་འཕྱ་སྨོད་ཀྱི་གཏམ་གླེང་བྱུང་བ།

ཁ་ར་ཙུ་སུ། ནག་ཆུ་ནས་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཐོག་གི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཁ་རག་སྐོར་གསུམ། ༡. སྤ་སྒོམ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སེམས་ཕྱོགས། ༢. ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་པ། ༣. དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་དུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཏེ་སློབ་མ་སྐྱོང་བའི་ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཁྲིད་སྐོར་ཞིག་ཡིན།

ཁ་རག་གི་གླ་པ་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་འོད། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ་སྐུ་ཚེའི་རིང་ལ་ཁ་རག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་མཚན་ལ་ཁ་རག་པ་ཞེས་ཐོགས། འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་ཁ་གྲ་ནང་ནས་ཡིན་ཅིང་། གདུང་རུས་ཀྱི་དང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་མཁྱེན་ཅིང་། སྐུ་མཆེད་གཅིག་ཡོད་པ་མེས་ཚིག་ནས་ཤི་བས་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་བར་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་ཏེ་རང་ལ་དངོས་པོ་ཅི་བྱུང་བླ་མའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། ཆོས་གསུངས་ཚད་གསན་ཅིང་། གདམས་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པའི་བུ་ཆེན་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པ《དེབ་དམར》ཤོག་གྲངས༡༣༧ནས༡༣༨དང་། 《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་གྲངས༢༠༡ནས༢༠༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁ་རག་གྲགས་རྒྱལ་བ། དཀའ་བཞི་པ་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་གྱི་སློབ་མ་ཡིན། འཁྲུངས་ལོ་མི་ཏྲ་དང་། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གསོལ་ཇ་བ་མཛད་ཚུལ་གསལ་བ་ཕྱར་ན་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་རྟ(༡༣༦༦)ལོར་འཁྲུངས་པ་ཡིན། སྤྱན་སྔ་ཀུན་སྤངས་པའི་དུས་ཛ་དཔོན་མཛད་སྐབས་ཆུ་དཔར་བྲོས་ནས་དཀའ་བཞི་པ་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་སོགས་དང་མཇལ་ཏེ་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན། དུས་ཕྱིས་ཁ་རག་ཏུ་རྒྱུན་རིང་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པས་ཁ་རག་པར་མཚན་ཐོགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་གདན་ས་ཐེལ་དུ་བཞུགས་ནས་གཞན་དོན་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༤༥༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གོང་གསལ《དེབ་སྔོན》ཤོག་གྲངས༧༠༤ནས༧༠༥བར་གསལ།

ཁ་རག་གླ་པ་འདུལ་བ་འོད། གོང་དུ་སོང་མ་ཐག་པའི་ཁ་རག་གི་གླ་པ་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་འོད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་དངོས་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས་ཞེས་འབོད། འཁྲུངས་ཡུལ་གཙང་སྟོད་དུང་ཁུར་བ་བར་སྒོམ་པ་དཀོན་མཆོག་རྟེན་ལ་སྲས་གསུམ(༡. བལ་པོ་དབང་རྫོགས། ༢. ཤྲཱ་དབང་ར། ༣. སྒོམ་པ་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས)བྱུང་བའི་ཆུང་བ་ཡིན། ཆུང་དུས་ནས་ཆོས་དད་ཆེ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་ཡོད་མུར་བེའུ་སླུ་ཡི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བའི་སྔགས་པ་ཞིག་ལ་རྫོགས་ཆེན་གསན་ཞིང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་གནས་སློབ་དཔོན་སྣ་སྒོམ་ལ་ཨ་རོ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྣ་འགྱུར་རྫོགས་ཆེན་སྐོར་གསན། ལམ་པོ་གནས་སུ་མཁན་པོ་མར་སྒོམ་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། སློབ་དཔོན་སྣ་སྒོམ་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ར་སྒྲེང་དུ་ཕེབས། འབྲོམ་སྟོན་པའི་སློབ་མ་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་དང་དགོན་པ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལོ་བདུན་ལ་བསྟེན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ཚང་བར

གསན། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་བཞུགས་ན་རང་འགོ་ཐོན་པ་འདུག་དགོངས་ཏེ། ཞུང་མའི་སོན་ཕྱུལ་གང་བསྐམས་ནས་སྨུགས་ཀྱི་ཀོ་ཏུར་ཕེབས། དབྱར་དུས་སུ་ལ་ཕུག་གི་ཕྲུག་པ་དང་དགུན་དུས་སུ་ཞུང་མ་སྐམ་པོའི་ཕྲུག་པ་རྩམ་པ་ཕྲན་ཙམ་རེ་བཏབ་ནས་གསོལ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་རིང་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་འབྱོངས་པས་བྱ་དང་རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་འབྲལ་མེད་དུ་འཁོར། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་བློ་སྦྱོང་བཞིའི་རྫོགས་པ་ཕུལ་བས་ཐུགས་མཉེས་ཏེ། རང་ལ་འབུལ་མཁན་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ལ་སྐྱེལ་བར་མཛད་ཅིང་། ང་ཚོ་བླ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་གིས་ཞག་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་མི་ནུས་གསུངས་ནས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་ཁ་རག་གི་ཕུག་པ་ནག་པོར་ཐུགས་དམ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པས་ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་ཞེས་མཚན་དུ་གྲགས་ཤིང་། སློབ་མ་སྟོང་ཙམ་འདུས་པ་བྱུང་། ཁ་རག་སྐོར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་གསུངས་ཏེ《ཨང་ཡིག་བདུན་ཅུ་པ》ཞེས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། 《དེབ་སྔོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས༡༡༨༤ནས༡༡༨༧བར་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་གྲངས༡༡༨ནས༡༢༠བར་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས་དགོས།

ཁ་རག་ལ། དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ལ་ཇོ་མོ་ཁ་རག་གངས་རི་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ། ཆུ་ཤུལ་ཟམ་ཆེན་ནས་གངས་རི་དེ་མཐོང་ཐུབ།

ཁ་རབ་གོང་། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ལ་ཕུལ་བའི་མཆོད་གཞིས་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཁ་རིག ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁ་རག་ཅེས་འབོད་པའི་ཡུལ་སྡེ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཁ་རོ་ལ། སྨད་རིན་ཆེན་རྩེ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་གངས་བཟང་གི་རི་སྣང་དཀར་རྩེར་ཡོད་པ་དེར་འགྲོ་སའི་ལམ་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

ཁ་སརྤ་ཎི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ལས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བཅུ་སྐག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྐུ་བཞེངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཡོན་པས་ཐུགས་ཀར་མེ་ཏོག་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད། ཁ་སརྤ་ཎི་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་དངུལ་གྱི་དོང་ཙེ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༧༨ནས༡༨༠བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁ་སརྤ་ཎི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་མིའི་འཇིགས་པ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་བྲིས་པ་སྟེ། ༡. མིའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༢. ཆུའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༣. སེང་གེའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༤ གླང་པོ་ཆེའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༥. རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༦. ཀླུའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༧. མཁའ་འགྲོའི་འཇིགས་སྐྱོབ། ༨. མི་རྐོད་ཀྱི་འཇིགས་སྐྱོབ་བཅས་ཡིན།

ཁ་སརྤ་ཎིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱོན་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ཡུལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཐལ་ཆེ་བ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡུལ་དུ་ཕུཎྜ་ཝརྡ་ནའི་རྒྱལ་པོ་ཤྲུ་ཀྵ་ས་རས་ཕོས་ཏེ་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱན་དྲངས་དགོས་པར་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་རི་བོ་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་ཏེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དངོས་སུ་མཇལ་ཞིང་། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ལམ་རྒྱགས་ཀར་ཤ་པ་ཎ་ཕྲན་ཙམ་གནང་ནས་ཀར་ཤ་པ་ཎ་འདི་

ནམས་ཟད་པའི་ཉིན་མོ་རང་ཡུལ་དུ་སླེབས་འོང་ཞེས······ གསུངས་པ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་སོང་བའི་ཉིན་མོ···· རང་ཡུལ་དུ་སླེབས་རྒྱུའི་ཞག་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་རང་ཡུལ་གྱི་ རི་མཐོང་བས་ཧ་ཅང་དགའ་སྟེ། ཀར་ཤ་པ་ཊ་ལྷག་མ···· དེས་རྒྱུན་ལྡན་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་རིགས་ཉོས་ནས་ཟོས་པས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མ་སླེབས་གོང་རང་གི་སྐྱབ་གནས་དང་ ཐག་ཉེ་སར་སླེབས་པ་དང་ཀར་ཤ་པ་ཊ་རྫོགས་ས་དེར······ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞབས་རྒྱུར་བསྒྲུགས་ནས···· བསྟོད་ཀྱང་ཞབས་མཁན་མེད་སྐབས་ཐང་ཆད་ནས་གཉིད་ ལོག་པའི་སྐབས། ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ན་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱུང་བས་ གཉིད་སད་ནས་བལྟས་པ་ན་ཤིང་སྡོང་ངོས་ལ་འཕགས་པ་ ལྷ་ལྔ(༡. འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། ༢. རྗེ་བཙུན་··· སྒྲོལ་མ། ༣. གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་། ༤ ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ༥. ཧ་མགྲིན) དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཡོད་པས་དགེ་བསྙེན····· དེས་གནས་དེ་རང་དུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་ལ་ཁྲ་ཏུ་ལ་དང་གདང་ལ་རི་རྒྱུད། རི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དེ་ ཕལ་ཆེ་བ་ཤིན་ཅང་དང་ཀ་ཤི་མིར་འབྲེལ་མཚམས་སུ······ ཆགས་ཤིང་། བོད་ཁོངས་སུ་རི་དེའི་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ཙམ་ལས་མེད། རི་རྒྱུད་འདི་དཔལ་མགོན་མཚོའུའི་བྱང་ ངོས་སུ་ཁེལ་བའི་མུ་ལམ་ཙུང་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ནི་ནུབ་བྱང་ ནས་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སུ་བརྒྱུགས་ཡོད། དེའི་ཆ་སྙོམས་ མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལྔ་ཟིན་ཞིང་ དེང་གི་འཁྲུག་གླུང་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ཁྱབ་མེད་པའི་རི་བོ་ཞིག ཡིན། རི་རྒྱུད་འདི་མུ་མཐུད་ཤར་དུ་དེད་ན་ལེ་ལག་ཤིན་ ཏུ་མང་གཤིས་གཞུང་ཐིག་༨༥° ཡས་མས་སུ་སླེབས་དུས་ རི་རྒྱུད་ཏ་ལམ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། གཞུང་ཐིག༨༠° ཉེ་འགྲམ་ནས་གདང་ལའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣེ་ ཟིན། དེ་ནི་བོད་དང་མཚོ་སྔོན་གྱི་སའི་དབྱེ་མཚམས་ལྟ་ བུར་མཆིས། གདང་ལའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ དང་ལྔ་བཅུ་ཡན་ཟིན་ཞིང་། རི་ཁྲུལ་གྱི་འཕེལ་སྟངས་ལ་ གཞིགས་ན་དེང་གི་འཁྲུག་གླུང་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །

ཁ་ལ་རྡོང་སྐོར། དེ་སྔོན་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས······ མངའ་རིས་བརྒྱུད་ནས་ལྷོ་ཁར་ཞབས་སྐབས་ལམ་རྒྱུད······ འཁེལ་བའི་ལ་ཞིག་གི་མིང་། གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་དམ་སྙམ།

ཁ་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐོར། ཁང་པའི་སྟེང་ཐོག་གི་མཐའ'' བསྐོར་དུ་ལྕུགས་རི་ལྟ་བུའི་རྩིག་པས་མཐའ་བསྐོར་བཏང་'' བ་དེར་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོང་ལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁ་ལི་ཁ་ཚུ། (可黎可足) རྒྱ་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་ཐང་ཐུའུ'' གསར་རྙིང་ནང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ལ་ཁ་ལི་ཁ་ཚུ····· ཞེས་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བྲིས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་ཐང་རྒྱལ····· རབས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྲི་ཞེས་པའི་མིང་གཞི་ ཁ་དང་ར་བཏགས་གཉིས་ཁ་ཕྲལ་བ་ལྟ་བུར་ཁ་རི་ཞེས་ཀློག་ པ་དང་། ཁྲི་གཙུག་གི་གཙུག་ཞེས་པའི་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ག་ ཙུག་ཞེས་སྟོན་འཇུག་དང་། མིང་གཞི་ཕྲལ་ནས་ཀློག་པར་ བརྟེན། ཁྲི་གཙུག་ཅེས་པའི་བོད་སྐད་རྒྱ་སྐད་དུ་སྒྲ་སྒྱུར··· བྱེད་སྐབས་ཁ་རི་ག་ཙུག་ཅེས་ཟུར་ཆགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ སྟེ་དཔྱད་པར་ཞུ།

ཁ་ལུང་ལྷན་རྐན། འདྲིས་གོང་མའི་བླ་སྣན་པ་མཛད།

ཁ་ལོ་བསྒྱུར། ༡. ཁ་ཕྱོགས་གསལ་པོ་སྟོན་པ་དང་ལམ་སྟོན་ གྱི་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན། ༢. དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པ།

ཁ་ལོག ༡. འབངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ། ༢. སྡེ'' འབངས་མི་སེར་གྱིས་ངོ་ལོག་བྱས་པ།

ཁ་ཤུགས་སུ་བཏང་། སློག་ཏུ་འཕྲུ་སྤྲོད་ཀྱི་གཏམ་གླེང······ མཁན་བྱུང་བ།

ཁ་ཤུའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི····· ཡུལ་སྡེ་ཞིག་གི་མིང་།

ཁ་གསག་བཛོད། ཁ་གསག་གསག་གམ་ཁ་ཟེར་ཟེར་བྱས'' ནས་ངོ་དགའ་སྤྲེལ་ལད་བཤད་པའི་དོན།

ཁ་གསལ་ཞིང་གཏིང་མི་གཏོགས(རྟོགས)པ། གཏམ་གླེང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཁ་གསལ་གཏིང་གསལ་ཡིན་པ་ལྟ་ བུ་ལ། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་གང་དྲན་སུས་ཀྱང་གདེང་ཚོད་

ཡོན་མི་ཐུབ་པའི་མཁས་པ།

ཁ་ལྷག་ཡོད་པ། འགྲོ་སོང་བཏང་ཟིན་པའི་ལྷག་འཕྲོ།

ཁག་ཁུར་གྱི་ཛོ་ཆེན། འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་རང་ཉེས་ངོས་ལེན་དང་སྨྲུགས་ཟིངས་འདིར་ཉེས་ཁྲིམས་སུ་ཡངས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བའི་ཛོ་ཆེན་ཛོ་བརྒྱུད་ཞུ་མཁན།

ཁག་ཁུར་མི་བསྡུ་བ། ཛོ་ཆེན་ཞུ་མཁན་དེས་ཞུ་བརྒྱུད་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་རེ་འདོད་ལྟར་འགྲུབ་པའི་སློས་བཀལ་ཆོག་པའི་མི།

ཁག་ཁུར་ལ་གཅེས་པ་བཞི། དཔང་པོ་འགན་ལེན་བྱེད་མཁན་ཏེ། དེང་སང་གི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ལྟ་བུར་གལ་ཆེ་བ་བཞི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ༡. རང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཐུབ་པ། ༢. གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཛིན་མཁས་པ། ༣. ཕན་ཚུན་གྱི་སྒྲོད་ལེན་གཙང་མར་མཇུག་སྐྱོང་ཐུབ་པ། ༤. ཐ་མའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཙང་མར་ལེན་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛོམས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་ན་རྗེས་སུ་ཁ་མཆུ་བསྐྱར་ལོག་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

ཁག་ཐེག གན་རྒྱ་འཛོག་སྐབས་དེའི་འགན་སྲུང་བྱེད་མཁན་ལ་ཁག་ཐེག་ཟེར། བཙོན་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་མི་སློད་བཀྲོལ་ཞུ་སྐབས་ཞུ་མཁན་གྱིས་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ངོ་བདག་ཕྱོགས་ནས་གན་རྒྱའི་ནང་དོན་དང་འགལ་བའི་རིགས་བྱུང་ན། ཁག་ཐེག་བྱེད་མཁན་ལ་འགན་ཡོད་པའི་དོན།

ཁག་ཐེག་འགན་ལེན་འཛལ་ནུས་ཡོང་ཞུ། གན་རྒྱ་འཛོག་སྐབས་དེའི་འགན་སྲུང་བྱེད་མཁན་ལ་ཁག་ཐེག་ཟེར།

ཁང་ཆེན་ནས། ཁང་ཆེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྟེ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཚ་མང་པོའི་ནང་མིའི་མིང་ཟུར་གྱི་བདག་སྒྲའི་པ་བ་མ་གསུམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་ནས་སྒྲ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དཔེར་ན། ང་བོད་ནས། ཕོ་ལྷ་ནས། ཡུམ་པ་ནས་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁང་ཆེན་པའི་མིང་དངོས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཟེར་ཞིང་། མིང་གཞན་དའི་ཆིང་སྨད་དུར་ཡང་ཟེར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཞབས་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྐབས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྐོས། སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཇུན་གར་འོག་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་རང་ཚུགས་བཟུང་ནས་བསྲུང་པ་མ་ཟད། མངའ་རིས་ས་གནས་ནས་ཇུན་གར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་རྗོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ། འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་གསང་བའི་འཕྲིན་བརྡ་ཡང་ཡང་བཏང་ཞིང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་རིགས་དང་། སོག་པོའི་དཔོན་རིགས། ཆིང་གོང་མའི་སྲུང་དམག་བཅས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་གཏམ་སྙིང་རྣམས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ཇུན་གར་དཔོན་དམག་གིས་གོ་ཐོས་བྱུང་རྗེས། རྩེ་པོ་ཏཱ་ལར་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་རའི་སྐུ་སོགས་རིག་དངོས་རྩ་ཆེ་མང་པོ་ཀྲུ་འཕྲོར་བྱས་ཏེ་མངའ་རིས་ས་མཚམས་བརྒྱུད་ནས་ཇུན་གར་དུ་ཐོས་ཕྱོལ་འགྲོ་རྩིས་ཀྱིས་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཞིང་མངའ་རིས་བརྒྱུད་ཤིན་ཅང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བརྒྱུད་དུ་སླེབས་སྐབས། ཁང་ཆེན་པས་མངགས་གཏོང་བྱས་པའི་འཐབ་དམག་གིས་ཇུན་གར་བའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ལ་གློ་བུར་འཐབ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ཚང་མ་རྩ་མེད་བཏང་ཐོག ཁོང་ཚོས་ཀྲུ་འཕྲོར་བྱས་པའི་རྩ་ཆེའི་རིག་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་ཏེ། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྩིས་འབུལ་ཞུས་པའི་བྱས་རྗེས་སུ། ལོ་རྗེས་མ་དེར་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁང་ཆེན་པར་པའི་སེའི་གོ་གནས་དང་སྨྲུགས། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འགན་འཛིན་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐོས། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བཀའ་བློན་ལས་རོགས་པའི་སེ་ང་ཕོད་པ་དང་། སྦྱར་ར་ཐའི་ཇི། གུང་ལུམ་པ་བ་བཅས་དང་འགལ་ཟླ་ཆེས་ཆེར་གྱུར་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་བཀའ་བློན་ང་ཕུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་

གཞུང་སྔོའི་ཡངས་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤག་འཚོགས····
ཡུལ་ཚོམས་ཆེན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་བཀོད་ངས་སོ། །ཞིབ····
པར《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ····
མང་པོར་གསལ།

ཁང་ཆེན་པ། འདི་ལ་དའི་ཆེང་སྨྲ་དུར་རམ་པའི་སེ་ཁང····
ཆེན་པ་ཟེར་ཞིང་། མིང་དངོས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོར····
འབོད་པ་འདི་ཧུན་གར་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བའི···
རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)
ལོར་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ནས་པའི་སེའི་གོ་ས་སྤྲད་དེ་བོད་ཀྱི···
སྲིད་དབང་གི་འགན་འཁུར་བྱེད་མི་གཙོ་བོར་བསྐོས་ཤིང་།
རྗེས་སུ་བཀའ་བློན་པའི་སེ་ང་ཐོད་པ་དང་། སྦྱར་ར་ཐའི་ཇི།
གུང་ཡུམ་པ་བ་བཅས་གསུམ་ནས་བསད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ
མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་ནང་གསལ། ནང་མི་དང་སྐྱེ་ཡུལ··
སོགས་རྩད་མ་ཆོད་ཅིང་། ཕ་གཞིས་མངའ་རིས་སུ་ཡོད····
པས་མངའ་རིས་གུང་ཡང་ཟེར།

ཁང་པའི་མཐོངས་ཁྲུང་། ཁང་པའི་ཐོག་གི་དཀྱིལ་དུ····
དཀར་ཆ་ཡོང་སའི་རྒྱ་མཐོངས་ཁུང་བུ་གཏོད་པ།

ཁང་དཔོན། འདི་དེབ་སྔོན་གྱི་དཔེ་རྙིང་ཤིང་དཔར་མའི····
ནང་ཡིག་འབྲུ་ཆད་པ་དང་། དབྱངས་ཡིག་ཆད་པ་མང་པོ་
ཞིག་སྣང་བ་དེར་ཁང་དཔོན་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཁྱོད་དཔོན··
ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། དེ་སྔོན་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་
སྒམ་པོའི་སྐབས་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་སྲུམ་པའི་རུ་དང····
བཅས་པར་ཁྱོད་དཔོན་རེ་བསྐོས་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་
པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྦ་གསལ་སྣང་མངའ་རིས་མང····
ཡུལ་གྱི་ཁྱོད་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་ལ་སྦྱར་ན་གོ་བདེ་བར་སྣང་།

ཁང་བྱ། ཁང་པ་རྒྱང་དྭ།(ཙ)

ཁང་དབང་། སུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ····
སུང་ཀའོ་ཙུང་ཀྲའོ་ཀོའུ(宋高宗赵构)ཟེར་བ་དེའི་ཐོག་
མའི་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ····
རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུང་ཧུའི་ཙུང་ཀྲའོ་ཅིས(宋徽宗赵佶)
ཀྱི་བུ་དགུ་པ་དང་སུང་ཆིན་ཙུང(宋钦宗)གི་གཅུང་པོ···
ཡིན། མེ་ལུག(༡༡༢༧)ནས་ཆུ་རྟ(༡༡༦༢)ལོ་བར་ལོ···
སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཅིན་རྒྱལ་རབས
ཀྱིས་སུང་བྱང་མར་དམག་དྲངས་ཏེ་སྲིད་དབང་འཐོར་རྗེས།
ད་དུང་དམག་མི་ཁྲི་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་འཁྲིད་ནས་སྣན····
ཅིའི་ཡུལ་ཏེ་དེང་སང་གི་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་དུ་བྲོས་ནས····
༡༡༢༧ལོར་སྲིད་དབང་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་མིང་ལ····
ནན་སུང(南宋)སྟེ་སུང་སྟོ་མ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཐོག་མར་
ནན་ཅིན་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཅིན་ཡན(建炎)ལོ་གསུམ་པ··
ས་བྱ (༡༡༢༩)ལོར་ཀྲི་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལིན་ཨན(临安)དེང་སང་གི་ཧང་ཀྲོའུ(杭州)ལ་སྤོས། ཧྲའོ་ཤིན(绍兴)ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལྕགས་བྱ (༡༡༦༡)ལོར་ཅིན་
རྒྱལ་རབས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་
མ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བ་ནི། ༡. སུང་ཀའོ་ཙུང་།
༢. སུང་ཤའོ་ཙུང་། ༣. སུང་ཀོང་ཙུང་། ༤. སུང་ཉིང····
ཙུང་། ༥. སུང་ལི་ཙུང་། ༦. སུང་ཏུའུ་ཙུང་། ༧. སུང··
ཀོང་ཙུང་། ༨. སུང་ཏུའན་ཙུང་། ༩. སུང་ཀྲའོ་ཐིང····
བཅས་ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༡༢༧)
ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཡོས(༡༢༧༩)ལོ་བར་ལོ་བརྒྱ··
དང་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་།
མཐར་གོང་མ་མི་རབས་དགུ་པ་སུང་ཀྲའོ་ཐིང་གི་ཞིའང····
ཤིན(祥兴)ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ས་ཡོས (༡༢༧༩)ལོར་ཡོན་
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལིས་སུང་སྟོ་མར་དམག་དྲངས་
ནས་གཏོར་བ་ཡིན།

ཁང་དམར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་སྦ་རིངས··
སྟོང་བཙན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མིང་སྟེ། གཙང··
ཁུལ་འབྲོང་རྩེའི་ཞྭ་ལྷ་ཪྻ་དགོན་པ་ཡོད་སའི་འོག་ཙམ་ན····
ཡོད་པར《སྦྱང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༩༩པར་གསལ།

ཁང་ཞིའི་རྫོ་རིང་དང་ཆན་ལུང་རྫོ་རིང་། རྫོ་རིང་དེ་
གཉིས་སྔོན་མ་ལྷ་སའི་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་ཞོལ་གཞུང་
སྐྱིའི་ཕྱི་ངོས་ད་ལྟ་གཞུང་ལམ་འཁྱིལ་ས་དེར་བཙུགས་ཡོད་
ཀྱང་རྗེས་སུ་༡༩༦༥ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན····

དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་ནང་དུ་སྤོས་ཡོད། ཁང་ཞིའི་རྡོ་རིང་གི་སྤྱིའི་མཐོ་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི་༢.༧༨ཡོད་པ་དང་། རྡོ་རིང་མདུན་ངོས་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༥དང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༨༥། རྒྱབ་ངོས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སོག་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༥དང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མན་ཇུའི་ཡི་གེ་ཡིག་ཕྲེང་༡༥བཅས་ཡོད། རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཞིའི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་གོང་མ་རང་གིས་བརྩམས་ཤིང་ཡུང་གྲེང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར་ཡི་གེ་རྡོ་རིང་ཐོག་བཀོད་དེ་བཙུགས་ཤིང་། རྡོ་རིང་ཡི་གེའི་ནང་དུ་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་བཤད་ཐོག་གོང་མས་བོད་དུ་དཔུང་དམག་བཏང་སྟེ་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་འབྲུག་ཡོང་ཞོད་འཛགས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་པ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དགྲ་ཤ་ལེན་པ་དང་། དགེ་ལུགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་མིང་འཁྱེར་ནས་རྟ་དམག་དྲུག་སྟོང་ཙམ་ཁྲིད་དེ་བོད་དུ་དཔུང་འཇུག་གིས་ལོ་གསུམ་རིང་ལྷ་ས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་ཚ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་། སྙིང་མའི་བླ་མ་གྲགས་ཅན་ཁག་གཅིག་བཀྲོངས་པ། སྙིང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོར་གཏོར་བརླག་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡོ་འཁྱོམས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཆིང་གི་གོང་མས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི༡༧༡༨ལོ(ཁང་ཞིའི་ཁྲི་ལོ༥༧)ནས༡༧༢༠ (ཁང་ཞིའི་ཁྲི་ལོ༥༩)ལོའི་བར་བོད་དུ་དམག་དཔུང་སྤྱ་རྗེས་ཐེངས་གཉིས་བཏང་སྟེ་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཇུན་གར་བར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། ༡༧༢༠ལོའི་ཟླ༨པར་ཇུན་གར་གྱི་དམག་ཤུགས་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ལ་བཀོད་པ་རེད། ཆབ་ཡུང་རྡོ་རིང་དེའི་མདུན་ངོས་གཡས་སུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༧དང་། གཡོན་དུ་མན་ཇུའི་ཡི་གེ་ཡིག་ཕྲེང་༡༧། རྒྱབ་ངོས་གཡས་སུ་བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༣༨། གཡོན་དུ་སོག་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༧བཅས་བཀོད་ཡོད། རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཆབ་ཡུང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ནང་དོན་དུ་ཆབ་ཡུང་གོང་མ་རང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ལོ༥༧རིང་གི་དྲག་པོ་དམག་གི་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཅུ་དང་། ཐེངས་དེར་བོད་དུ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་བཅས་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་གོར་ཁའི་དབང་སྒྱུར་པས་བསྐྱོད་འདོགས་འབྲུག་སྒྲོང་གིས་དཔུང་དམག་ཕོན་ཆེ་བཏང་ནས་བོད་དུ་བཙན་འཇུལ་བྱས་ཏེ་སྔ་རྗེས་སུ་སྐྱིད་གྲོང་དང་། གཉའ་ལམ། གཞིས་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་བཙན་བཟུང་ཐོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོས་གཙོས་གཙང་ཁུལ་དགོན་སྡེ་མང་པོར་འཕྲོག་བཅོམ་གཏོར་བརླག་ཚད་མེད་བྱས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ཀྱང་ལྷ་སར་ཉེན་གཡོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་བོད་མི་རིགས་དང་མི་དམངས་ལ་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་ཕོག་ཡོད། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆབ་ཡུང་གིས་གནས་ཚུལ་དེ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་རྗེས་ལོ་དེར་ཅའ་ཡུང་གུང་ཧྥུ་ཁང་ཨན་དམག་དཔོན་ཆེན་པོར་བསྐོས་ཏེ་དམག་དཔུང་སྟོབས་པོ་ཆེའི་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱིས་བོད་དུ་བཏང་བ་དང་། ཐེངས་དེའི་བཙན་འཇུལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཐབ་དེར་བོད་ཀྱི་རིམ་གྲས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་བསྟི་བཀུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར། གཞོགས་འདེགས་གང་ལེགས་བྱས་པར་བརྟེན་དཔུང་འཇུག་བདེ་བླག་ངང་ལེགས་འགྲུབ་ཀྱིས་ལོ་རྗེས་མའི་ཟླ༥པར་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་ཡོངས་རྫོགས་མཐའ་མཚམས་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་དེ་བཙན་འཇུལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཐབ་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད།

ཁང་ཡོད་ཁང་ཆུང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་གྱི་ལྷུག་ས····རིའི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མི་སེར་ཁག་གཅིག་གི་མིང་།

ཁང་རིན་རྫོང་། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་མདོ་སྨད་དུ་བཞུགས་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་སའི་བླ་མའི་མཚན།

ཁང་སེར་རྫ་རིང་གཉིས། ཞོལ་གྱི་གཞུང་སྣོའི་མདུན་ངོས་ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་ཁང་སེར་རྫ་གཡམ་གཡུ་ རྩིའི་ཐོག་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་ནང་བཟོ་དབྱིབས་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་དང་མཚུངས་པའི་རྫོ་རིང་རེ་ཡོད་པའི་ཤར་མ་དེར་རྒྱལ་པོས་བྲིས་ཞེས···ཡིག་ཆེན་འཁོད་པའི་ཏུས་སྤྲུལ་གྱི་རྣིགས་བུ་ཙན་དེ་ཆེང····རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཞི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུ(༡༧༢༠)ལོར་བཙུགས་པ་དེའི་མཐོ་ཚད་ཁྲི་ཁྲི་གསུམ་དང་ཚག་དོན་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་མདུན་ངོས་སུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་དང་།བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༤༨ རྒྱབ་ཏུ་སོག་ཡིག་ཡིག····ཕྲེང་༡༥དང་། མན་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༥ཡོད་པའི་ནང་དོན་ནི་སོག་པོ་ཇུན་གར་བ་གོང་མའི་དཔུང་གིས་མཐར་སྐྲོད····དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཁྲིར་བཏོན་པ། བོད་བདེ་འཇགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐོར····འཁོད་ཡོད་པ་དང་། ནུབ་མ་དེ་ཆེང་གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ(༡༧༨༢)ལོར་བཙུགས་ཤིང་། འགོ་ཡིག་ཏུ་ཆན་ལུང་གིས་བཙུགས་པ་ཞེས་འཁོད་པའི་རྫོ་རིང་དེའི····མདུན་ངོས་སུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༧དང་། མན་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༧ རྒྱབ་ངོས་བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༣༨དང་། སོག···ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༡༧ཡོད་པའི་ནང་དོན་དུ་གོང་མའི་དཔུང···གིས་གོར་ཁའི་བཙན་འཇུལ་མཐར་སྐྲོད་བཏང་སྟེ་བོད་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བདེ་འཇགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐོར་འཁོད་ཡོད།

ཁང་གསར་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ཇེ་འདི་ཉིད་ནི་བོད་སྟོངས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སྦྲ་ནག་ཞོལ(རྣམ་རྒྱལ་ར)དུ་ཧུར་ནང་གི་རིགས····ལས་ཡབ་སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ····གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ཕོ་བྱི་བ····(༡༨༨༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་ཏྟ····ཚག་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་རིང་པོར་གྱུར་སྐབས་ཚང་མས་སྲིད་སྐྱོང་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོགས་ཤིང་དཔྱོད····པར་བྱས་ནའང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཁན་ཆེན····མཁྱེན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ནས་སྒོ་མང་མཁན་པོ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་བདུན་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཐོག་ཞྭ་ཤྭལ་ཁང་གསར་དུ་གཏན····བཞུགས་མཛད་པས་ཁང་གསར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན····ཆགས། དེ་ནས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་དང་འབྲེལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཏར་གདོང····བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་ཙོད་པན་དུ་བཞེས། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་ཐོས་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་མཐར་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༦)ལོར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཞེས། དེ་ནས་གསང་ཆེན་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀའ་བའི་གནད····མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བྱའོ········དགོངས་ནས་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་དུ་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་འདུག་སྣོའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོལ་ལམ་ལྟར་མཛད། ཐུ་ཇེས་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགེ་ཚུལ་སྡོམ་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་ནོད། གཞན་ཡང་རྒྱལ་མཆོག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འབུལ་བསྟུས་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ། གསེར་སྨད་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན། སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཕ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོ། བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་དོན་ལྡན། སྟག་ཕུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ······སོགས་ལས་དབང་ལུང་ཇེས་གནང་། མན་ངག་སོགས····བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མཆོག

དམན་མཐའ་དག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་བསྐྱལ་ཞིང་། དེ་ཡང་མཚོན་ཙམ་གླེང་ན་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་སྟེང་ནས་སྔ་ཕྱི་ལྷགས་ལུང་ཚར་བཅུ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཙམ་དང་། ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་ལྷགས་ལུང་ཚར་བཅུ་གཅིག་ཙམ། བདེ་ལམ་དང་། སྨུར་ལམ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལ་སོགས་པའི་བཤད་ཁྲིད་དང་ཉམས་ཁྲིད་སྔ་ཕྱི་ཐེངས་མང་བསྐྱལ། དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་ནམ་འཁྱོལ་གྱི་བར་དུ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཁོ་ན་མཛད་དེ་བླ་བྲང་དང་ཕྱག་མཛོད་ཟེར་བ་ལྟ་ཅི་བཞུགས་གནས་ཀུང་གནས་གཡར་རམ་ཁང་སླ་སྐྱལ་བ་ལས་གཏན་དུ་བདག་པའི་བཞུགས་གནས་མེད་ལ་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་སྙོམས་པར་མཛད་པ་ལས་སྦྱིན་བདག་དང་སློས་བཅས་ཡིན་ཞེས་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་རིགས་ཞར་ཡང་མི་མཛད་ཅིང་། སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བཀའ་སློབ་ལས་རང་ཉིད་ལ་གདེང་ཚོད་གང་ཡང་མེད་པར་གཞན་དག་ཤེ་གསོན་མང་པོས་འདི་ཕྱི་རེ་སློས་ཀྱི་སྐྱབས་བསྡོ་ཞུ་མིར་ཡོང་མདོག་མང་པོ་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གལ་ཏེ་ཨུ་ཚུགས་བྱས་པས་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་ཕྱིས་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་དགེ་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱལ་བ་ལྟར་དད་གཉེན་གྱི་རྫས་རྣམས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དང་། གསུང་ཆོས་སྐབས་སུའང་རྟག་ཏུ་སྤྱིར་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་མ་འཛོལ་བ། ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་སྡོམ་ལ་གཅེས་སྲས། ཆོས་འགྲིམས་གློ་གསར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་སྒོའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་འགྲོར་ཕན་ངེས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཚ་འཇམ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྐྱལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྨང་ནས་གསོ་བར་མཛད་ལ། ད་དུང་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟུར་བཀའི་དབང་གི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྲ་བར་གྱུར་རྐྱེན་དབང་འདིའི་རྒྱུན་འཛིན་ནུས་ངེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འགའ་ལ་དབང་ལན་ཞིག་བསྐུར་བར་དགོངས་ནས་ལྷ་སྐུ་དགའ་ཚལ་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཞིབ་རྒྱས་བསྐྱལ་མཐར་དེའི་རྒྱུན་ལས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པར་འདིའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་བསྲིངས་ཉམས་མེད་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ལགས། དེ་ནས་སྐུ་ཁམས་ཀྱི་བབ་ལྷི་བའི་ཚུལ་བཞེས་པ་ན་སྐུའི་གམ་བཅར་བ་སོགས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ན་ད་ངས་གཞོན་སོ་དཀར་གྱི་དུས་ནས་ད་བར་རྟེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་སོགས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་བསླད་པར་བསྟན་པ་ལ་གང་ཕན་བགྱིས་པ་ཡིན་པས་འགྱོད་པ་མེད། ད་མི་ཤི་ཁར་ད་དུང་ཡུན་རིང་སྡོད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ལས་བསྒྲུན་པ་མི་འདུག་ཅེས་ཞལ་བཞེས་མ་གྲོབ། ཡང་སྐབས་ཤིག་ན་གམ་བཅར་བ་ཆོས་ཅི་སྐྱེ་འཚོ་གཞེས་མི་མཛད་ན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་མྱུར་དུ་ཕྱོན་པ་ཞེས་ནན་དུ་གསོལ་བར་གཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་དེ་ཚོ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་སྐད་ཆ་རེད། ང་ནི་ལས་དཀར་ནག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་འདི་ནས་འདིར་འགྲོ། དེ་ནས་འདི་ཕྱུས་ཀྱི་གདེང་གང་ན་ཡོད། ཕྱིས་ཁང་གསར་རའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་ཟེར་བ་ངོས་འཛིན་དང་བདག་སྲོད་གཏན་ནས་མི་དགོས་ཞེས་ནན་བསྐུད་ཀྱིས་བསྐྱལ། དེ་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་མོ་སྦྲུལ(༡༩༤༡)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཆུ་ཤུལ་ཐར་པ་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས། མཛད་རྣམ་ཅུང་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་རི་འབུར་བས་མཛད་པའི《རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བླ་མ་ཁང་གསར་རྗེ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཨུཏྤ་ལའི་དོ་ཤལ》ཞེས་པར་གསལ།

ཁང་ཀྱིས་གསོལ་དུ་གཞུག གོ་སྐབས་བྱུང་བའི་ཚེ་རིམ་བཞིན་སྟན་དུ་གསོལ་བ།

ཁབ་གོང་གི་ལྷ་ཁང་དམར་པོ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་མགོན་པོ་ལྡེ་མིང་གཞན་རྒྱལ་པོ་དཔུང་དམར་དུ་འབོད་པ་སྐྱོང་ཞོད་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དམག་དཔུང་དང་འཐབ་ནས་ཕམ་སྟེ་དགྲ་བོས་བཟུང་ནས་བཀྲོངས་པ་དེའི་རྗོ་བོ་བཙུན་མ་ལྷ་རིན་ཆེན་འཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་ས་སྐུའི་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཕན་ཚུན་གཉེན་འབྲེལ་བཙུགས་རྗེས། དེ་སྔོན་རྒྱལ་སྲས་བཙུན་པ་ལྡེའི་ཡབ་བཀྲོང་མཁན་ཡེ་ཚེ་དང་སྐྱོང་ཞོད་ལ་དགྲ་ཤ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བླངས་ཤིང་མི་མང་པོ་བསད་པའི་སྡིག་བཤགས་སུ་ཁབ་གོང་གི་ཕོ་བྲང་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

ཁབ་ཏུ་བཞུགས། རང་གི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ཞེ་སའི་ཚིག

ཁབ་ཏུ་བཞེས། བཙུན་མོར་བླངས་པ་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

ཁབ་བྱང་ཐང་གི་ས་མཁན། བཙན་པོ་སློན་དང་བཅས་པ་ཉེ་འཁོར་ཡས་མས་དང་ཐག་རིང་བྱང་ཐང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་སྟ་འཁྲིད་མཁན།

ཁབ་འཆེམ་མངགས། ཁབ་ནི་འཆེམ་བུ་རྒྱག་བྱེད་དུ་དམིགས་ནས་བཟོས་པ་ལྟར་དེའི་ནུས་པ་འདོན་དགོས་པའི་གཏམ་དཔེ། དཔེར་ན་ཁབ་འཆེམ་མངགས། སྲུད་པ་དབུགས་མངགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཁབ་རན་པ། བཙུན་མོ་བླངས་པའི་དུས་ལ་སླེབས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

ཁབ་རྒྱལ་སྐྱིད་པས་གང་ནོན། ཁབ་ཀྱིས་གང་དུ་བུག་པ་གཏོད་པའི་ཤུལ་རྗེས་ཡོད་སར་སྐུད་པས་སྙེགས་གང་ཐུབ་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་སྟེ། དེ་སྔོན་མི་ཐོག་གོང་མས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་གནས་གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་གོ །

ཁབ་སོ་ཆེན་མོ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བཙན་པོ་སྙེར་གྱི་རྒྱུ་དངོས་བདག་གཉེར་བྱེད་པའི་ལས་ཁུངས་ལྷ་བུ་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས། ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁེ་ཕྱོང་འདྲ་མཉམ་ཁུར་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཐག་གཅོད་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་ཚིམ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཐག་གཅོད་བྱེད་མཁན་གྱི་འདོད་པ་ཡང་ཚིམ་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེ་ལ་གཉིས་བདེན་དགའ་གསུམ་ཟེར།

ཁབ་སོ་ཧེ་ཞིག དེ་སྔོན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་སྐབས་ལྷ་ཁང་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུན་དང་འཚོ་བ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་བཙན་པོ་སྙེར་གྱི་བང་མཛོད་ནས་དམིགས་བསལ་ལས་ཁུངས་ལྷ་བུ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེ་བཙན་པོ་ལྷ་སྲས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཡུམ་གྱིས་བཀྲོངས་ཤིང་། ལྷ་སྲས་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་དེར་ཆོས་དོན་བདག་གཉེར་གྱི་ལས་ཁུངས་དེ་འཐོར་བ་དེར་ཟེར།

ཁབ་སོའི་ནང་ཡིག་ཅན། བཙན་པོ་སྙེར་གྱི་བདག་གཉེར་ཁོངས་ནས་ལྷ་རྟག་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིག་ཡོད་པའི་རིགས།

ཁམ་གྱི་ཟས་སྣངས། འབྲུ་རིགས་དང་། ཤིང་ཏོག ཤ་སོགས་ཁ་ཟས་རགས་པ་སྤངས་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ།

ཁམ་པ་ལུང་པ། བྲེ་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མ་ཡིན། འཕན་ཡུལ་ཉན་པོའི་ཀ་སར་ཡབ་དབས་རྣལ་འབྱོར་མགོན་པོ་དང་། ཡུམ་ཞང་ལྕམ་དཀར་ཡལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༣༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཟླ་རིན་པོ་ཆེ་བྲེ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་སར་ཕྱིན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་མཚན་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ཞེས་གསོལ། ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཚོགས་ཆོས་རྣམས་ཆ་ཚང་བར་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས།

ཟེམ་རིན་པོ་ཆེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་བྲེ་ཡུལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་དབུ་རྩེ་ཁྲིམས་དང་བཅས་པ་ལ་ཟངས་ཐོག་དང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས། སྒྲུབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་གནང་། གཞན་ཡང་སྐུ་རྟེན་དང་། ཐང་ཀ བཀའ་འགྱུར། མདོ་མང་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞེངས། ལྷོ་ཁ་དང་། ཉང་པོ། ཀོང་པོ། གཙང་སོགས་གནས་མང་པོར་ཕྱིན་ཏེ་རང་རང་རེ་འདུན་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་བོར་གདན་ས་བྲེ་ཡུལ་རང་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་རིང་སློབ་མ་སྐྱོང་བར་མཛད། གཤེགས་ལོའི་སྐོར་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་གི་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༩ལས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་མི་འབྲུག་ལོར་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དགུང་རྟགས་ལྕགས་ཕག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གོང་དུ་འཁྲུངས་ལོ་ཆུ་འབྲུག་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གཤེགས་ལོ་དང་དགུང་གྲངས་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ནོར་བ་ཡིན་ངེས་སྙམ་སྟེ《དེབ་སྔོན》ལྕགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༢༨༨པར་གསལ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁམ་པ་ལུང་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཇུག་ཏུ། རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མི་འབྲུག(༡༢༥༨)ལོར་ཟེམ་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་གདན་སར་ཕྱིན། མེ་འབྲུག་དེ་ནས་ཆུ་ཕོ་རྟའི་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གདན་ས་མཛད་དེ་ཆུ་རྟ(༡༢༨༢)དེ་ལ་གཤེགས་ཞེས་གསལ་བས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་པ་ལ་གཤེགས་པ་གསལ་བར་སྣང་།

ཁམ་པ་ལུང་པ་ཤཱཀྱ་ཡོན་ཏན། འདི་བྲེ་ཡུལ་ཟེམ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་ཁམ་ལུང་པ་ཞུ་བ་དེ་མ་ཡིན་པར། དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་ཚད་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་མཇལ་འཕྲད་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་འབྲོམ་སྟོན་པ་ཡུན་རིང་པོ་བསྟེན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་འཕན་པོ་ཡུང་བའི་ནང་དུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་གླང(༡༠༨༥)ལོར་འཁྲུངས། ཁོང་གིས་སློབ་མ་སྐྱོང་སྐབས་གནང་བའི་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་ལ《བློ་སྦྱོང་ཐུན་བརྒྱད་མ》ཞེས་སུ་གྲགས། སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་མ་ལོངས་ཙམ་ཡོད། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཁམ་ལུང་དུ་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་དེ་ཙམ་ལས་ཞིབ་པ་ད་ཐན་མ་མཇལ།

ཁམ་པའི་སྒྱེད་པོ་གསུམ། འཇིམ་པ་ལ་མི་ཐབ་ཀྱི་སྒྱེད་པོ་བཟོས་ནས་སོ་བཏང་བ་གསུམ།

ཁམ་ཟོར། ཟ་ཟོར་གྱི་མངོན་བརྗོད།

ཁམ་ཚིག ཁམ་ཚིག

ཁམས། ཁམས་དང་ཨ་མདོ་བསྡོམས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱོངས་ལ་ཁམས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ས་མཐའི་དོན་ཏེ། མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་འབོད་པ་ལྟར་རོ། ། རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་སྤྱིའི་མིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའམ། བློན་པོ་གཅིག་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་གཅིག་ལ་བློན་ཁམས་གཅིག་ཅེས《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང》ལས་གསལ།

ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཧྲིལ་པོའི་སྲིད་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེ་བ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་ཐོབ་ཐང་བཟུང་ནས་བསྡད་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆེ་བ་དེ་ཚོར་ཤིང་རྟ་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འབངས་མི་ཁྱིམ་བརྒྱད་རེ་ལ་དམག་མི་གཅིག་བཙུགས་ཏེ་དམག་མི་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་རྟ་བཞི་རེས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་དམག་མི་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། དམག་མི་རེའི་ཁོངས་སུ་འབངས་མི་བཞི་རེ་རྩིས་མི་སེར་འབུམ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མ་ལོངས་པའི་

རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་ཕྲན་ཞེས་བརྗོད་པ《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༢ནང་འགྲེལ་བཤད་མཛོད་བསྐུས་གསལ།

ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དྲུག རིགས། ས་བོན། རྒྱུ། རང་བཞིན། ཆ་ཕྲ་བ། གཞི་བོ། །

ཁམས་ཀྱི་དྭངས་མ། ཆགས་པ་སྐྱུད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཁུ་བ་དཀར་པོ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དྭངས་མ་ཞེས་པ་ཆགས་པ་སྐྱུད་པའི་རྗེས་སུ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཁུ་བ་ཐིངས་ཁ་ཤས་བབས་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་བབས་པ་རྣམས་སྙིགས་མ་དང་བྲ་མ་དེ་དྭངས་མ་ཡིན་ཞིང་། མངལ་ཆགས་པའི་ས་བོན་ངོ་མ་དེ་ཡིན།

ཁམས་ཀྱི་གཡར་མོ་ཐང་། དེའི་སྐོར《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༠ལོའི་དུས་དེབ་གསུམ་པ་དང་༡༩༩༢ལོའི་དུས་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།

ཁམས་ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ། དེ་སྟོན་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་འགྱེལ་བ་འདྲ་བ་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཅུ་གཉིས་བཞེངས་པའི་གྲས་ཏེ། ལག་མཐིལ་གཡས་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ལྷ་ཁང་དེའི་བཀོད་དབྱིབས་ནི《ནེལ་པ་པཎྜི་ཏའི་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༨ལས་ཕྱི་མཆོད་རྟེན། ནང་ལྷ་ཁང་། རྩ་བ་གཟེར་མགོ(ཟླུམ་པོ) རྩེ་མོ་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས། ས་གནས་ནི་དེང་སང་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ལྡན་ཁོག་ཁུལ་དུ་ཡོད།

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ། གཟུགས་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད།

ཁམས་གོང་མ། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་མཐོ་ཤོས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གནས་པ་ལས། ཡས་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་ཚངས་རིས། ཚངས་མདུན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ དགེ་རྒྱས་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྔ་སྟེ་མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་པ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་བཅས་སོ། །དེ་དག་ལས་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་བར་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེར་སྐྱེ་བས་གནས་གཙང་མར་གྲགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི། གཟུགས་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ལ། གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཙམ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་ཡོགས་སུ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གང་དུ་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཐོབ་ནས་ཤི་འཕོས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁམས་གོང་མ་གཉིས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་ལ་ཟེར།

ཁམས་གོང་མའི་ལྷ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》སོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ནང་གསེས་ཁམས་གསུམ(༡. འདོད་ཁམས། ༢. གཟུགས་ཁམས། ༣. གཟུགས་མེད་ཁམས)ཡོད་པ་ལས། ཁམས་གོང་མ་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཁམས་ལྔ། ༡. ཀེག་ཤིང་། ༢. ཛེ་མེ། ༣. ཀུང་ས། ༤. ཤང་ལྕགས ༥. ཙུ་ཆུ་བཅས་སྟེ། སྔར་རྒྱལ་ནང་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་འབྱུང་རྩིས་ནང་འབྱུང་བ་ལྔ་ཞེས། ༡. ཤིང་། ༢. མེ། ༣. ས། ༤. ལྕགས། ༥. ཆུ་བཅས་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོད་སྦྱོར་རྩི་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། ཞིབ་པར《འབྱུང་རྩིས》ཀྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད། དང་པོའི་དྲུག་ནི། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས། གཉིས་པའི་དྲུག་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། གསུམ་པའི་དྲུག་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་བསྡོམས་པས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཁམས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

ཁམས་དུ་མ། ༡. ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ། ༢. ཁམས་དྲུག་ལ་འང་གོ།

ཁམས་དྲུག སའི་ཁམས། ཆུའི་ཁམས། མེའི་ཁམས། རླུང་གི་ཁམས། ནམ་མཁའི་ཁམས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །ཡང《དུས་འཁོར》ལས། ཁམས་ལྔའི་སྙིང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བསྣན་པས་ཁམས་དྲུག་གསུངས།

ཁམས་དྲུག་གི་ལྷ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། སའི་ཁམས་རང་སར་དག་པས་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་བ། ཆུའི་ཁམས་དག་པས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ནམ་ཡང་མེད་པ། མེ་ཁམས་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། རླུང་ཁམས་དག་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡིད་ལྟར་མགྱོགས་པས་འགྲོ་བ། ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་པས་གར་ཡང་ཕྱིན་པ། ཉི་མ་སྟེ་དམར་ཆ་དག་པས་རྒྱུད་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། ཟླ་བ་སྟེ་ཁུ་བ་དག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཐུགས་གང་བ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་དུས་གསུམ་དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །

ཁམས་འདུས་གསུམ། ལས་འཕྲོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཁམས་འདུ་བ། མོས་གུས་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱིས་ཁམས་འདུ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཁམས་འདུ་བའོ། །

ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ། ༡. ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད། ༢. ཁམས་བཅོ་བརྒྱད།

ཁམས་པ་ཉི་མ་གྲགས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༨༤༧)ལོར་མདོ་སྟོད་ཟལ་མོ་སྒང་གི་ཁོངས་སྒོམ་སྡེ་ནང་ཆེན་གྱི་ཆ་ཤས་བན་ཙ་གྲུ་ཡ་ཞེས་པར་ཡབ་བྱམས་མེ་དཔོན་པོ་ཀརྨ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཟླ་བཟའ་བསོད་ནམས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་སུ་སྐུ་སྐྱེ་སྔོན་མ་དྲན་པའི་གསུང་ཐོལ་བྱུང་དུ་གནང་བ་སོགས་བྱིས་པ་སྤྱིར་བཏང་དང་མི་འདྲ། གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པདྨ་རིག་འཛིན་གྱི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན། གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེས་འཕོ་ལུང་པ་ཀརྨ་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བདག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དབང་ལུང་བཀའ་ཞིག་གནང་། གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༨༤༤)ལོར་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་གཙང་ལ་ཕེབས། དབུས་གཙང་གི་གནས་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བའི་ཞོར་ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས། ཞིག་པོ་གླིང་པ། སྨྲ་བོ་ལྕོག མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། རས་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ས་སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོར་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་ཙ་རིར་གནས་གཟིགས་དང་སྒྲུབས་པོ་གསུམ་སྐུ་མཚམས་མཛད་ཅིང་། ཞོར་ལ་རྫོགས་ཆེན་སྙིང་གི་སྙན་བརྒྱུད་མན་ངག་མང་པོ་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྟག(༡༨༥༤)ལོར་ཁམས་ཡུལ་གླིང་མོ་རྫོང་ནས་རྫོགས་ཆེན་རྩ་གསུམ་གསང་བ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་དང་། སྐུ་རྟེན་འགའ་ཞིག་གཏེར་ནས་བཞེས། གཞན་ཡང་གངས་ཏི་སེ། མོན། ནགས་ཤོད། རྒྱ་གར་རྩ་མཆོག་གྲོང་སོགས་གཏེར་གནས་མང་པོ་ནས་གཏེར་བཞེས་གནང་། གཏེར་ཁ་འགའ་ཞིག་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་བཞེས་མ་ཐུབ་པ་ཕུད། གཏེར་བཞེས་གནང་གྲུབ་པའི་རིགས་རྣམས་ལོ་ཤས་རིང་གསང་རྒྱ་དམ་པོའི་སྒོ་ནས་ཉམས་བཞེས་གྲུབ་རྗེས་སློབ་མ་འུང་ཤས་ལ་འཆད་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་ནགས་ཤོད་ཚགས་ཙ་ཕུག་ནག་ཏུ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་གནས་གཞི་བཟུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ཆུ་བྱ(༡༨༧༣)ལོར་སྟག་མོ་སྟང་གི་དགོན་པ་བསྐལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོར་ནགས་ཤོད་ཁུལ་དུ་ཚགས་ཙ་འོད་གསལ་སྒྲུབ་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་ལྕགས་སྟག(༡༨༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་མ་བྱས་པར་དམར་གདུང་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་བཞེངས། གསུང་རྩོམ་པོད་གཉིས་ཙམ་ཡོད་ཅེས་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། རྣམ་ཐར་སྐོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་དང་། ཞལ་སློབ་བསྐལ་བཟང་དབང་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ཡོད། རྣམ་ཐར་ཙུང་ཟད་གསལ་བ་སྟག་སྒང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སམ་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱང་ཞུ་བ་དེས་མཛད་པའི《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༢༠ནས༨༤༠བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ། གསང་བ་འདུས་པའི་བླ་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པའི་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཡིན། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་གསལ་བར་མ་རྙེད། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲི་པ་ལས་གསང་བ་འདུས་པ་གསན་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་ཟིན་པས་མ་མཇལ། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་གསན་དགོངས་ཀྱང་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཡང་གཤེགས་ཟིན་པས་མར་པའི་སློབ་མ་འཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས། འགོན་གད་པ་ཀིརྟི་དང་མཉམ་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་གསན་ཞིང་། མཚུར་སྟོན་གྱིས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་། ཁམས་པས་མཚུར་སྟོན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་བཞིན་ཟ་རྒྱུད་རྒྱུད་པའི་ཊཱི་ཀ་ཡང་མཛད། དེ་དང་མཐུན་པའི་དབང་གི་ཆོ་ག་ཞིག་མཛད་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སྟོང་ཞེས་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བས་གསུངས། ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་འཁོད་པ་ད་ཕན་མ་མཇལ།

ཁམས་པ་ལུང་པ། གཤམ་དུ་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཁམས་པ་ལུང་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཁམས་པའི་ལས་ཚན་ཁག་བཞི། དེ་སྔོན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། ༡. ཀོ་འཇོ། ༢. གླིང་ཚང་། ༣. ཤར་ཁ། ༤. འདན་མ་བཅས་བཞི་ལ་ལས་ཚན་བསྐོས་ནས་ས་གནས་སོ་སོར་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་དེ་ཡིན།

ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། འབྲུག ཁམས་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསྟན་

འཛིན་གྱི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༣༠)ལོར་ཧོར་སྟོད་དཔོན་ཚང་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞིར་ཕེབས་སྐབས། མདོ་ཁམས་ལྷ་ཐོག་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་ཁ་སྟག་དཀར་མོའི་རི་ཁྲུག་ཁམས་པ་དགོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཞུས། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། འབྲུག་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་རྩོམས་པ་མེད་པར་གནང་སྟེ་གཞུང་འགྲེལ་ལག་མང་ལྷག་སྩོམ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དམ་པ་དེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠)ལོར་མཛད་པའི་སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ《རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ》ནི་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲུང་ནས《སྙན་ངག་མེ་ལོང་མ》དང་།《སྒྲ་ཙནྡྲ་པ》《སྡེབས་སྦྱོར》སོགས་གསན་གྲུབ་རྗེས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༧༥༩)ལོར་ལྷུགས་སྩོམ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་མང་པོའི་ཞོར་ལ་ཁ་སྐོན་དང་དག་བཅོས་ཡང་ཡང་མཛད་དེ་མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠)ལོར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད་ནས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ《ཁམས་འགྲེལ་ཆེན་མོ》ཞེས་མཁས་དབང་ཕལ་ཆེ་བས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མཚན་སྙན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཤིང་གླང(༡༧༩༥)ལོར་ཁ་སྟག་དཀར་མོའི་རི་ཁྲུག་ནས་ཁམས་པ་སྒར(དེང་སང་ཆབ་མདོ་རྫོང་ཁོངས)དུ་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དགོན་པ་གནས་སྤོས་མཛད་དེ་དགོན་གནས་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས། ཁྲིང་ཕུ་དཔལ་གྱི་ཡང་དབེན་དུ་མཚན་ཉིད་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་། སྣ་ཉག་དཀར་མོ་རིའི་ཡང་དགོན་དུ་སྒྲུབ་སྡེ་གསང་ཆེན་མཐོང་གྲོལ་གླིང་བཅས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྱག་བཏབ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས། དམ་པ་འདིར་ཁམས་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མཚན་གྲགས་སྙིང་སྙིང་ཚོར། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༥༦༨)ལོར་ཁམས་ཁོ་ཚ་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་འཁྲུངས་པ་ཁམས་པ་གྲུབ་ཆེན་ཀརྨ་བསྟན་འཕེལ་ཞུ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་སྟག་ལུང་མ་ཐང་གི་གདན་ས་རི་བོ་ཆེར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ། རྗེ་དྲུང་མཆོག་སྤྲུལ་རྗེ་རྗེ་སོགས་བསྟེན་ནས་སྟག་ལུང་གི་ཆོས་རྒྱུད་ཆ་ཚང་བར་གསན། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ལྷ་རྩེ་བ་ངག་དབང་བཟང་པོ་བསྟེན་ནས་འབྲུག་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཆ་ཚང་གསན་ཏེ་བླ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཁམས་སུ་ཕྱིན། རྡོ་རྗེའི་ཡང་རྫོང་དང་ཐུ་གེའི་གསང་ཕུག་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། ཞོར་ལ་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་གནང་བས་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་དགུས་མཚོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་རྒྱལ་བ་མདོ་ཁམས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་ཆགས། དེའི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་ཁམས་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ནི། ཡུལ་དབུས་གངས་དཀར་རྫོང་ཞོལ་བདེ་སྐྱིད་གླིང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྦྲེལ(༡༨༢༠)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་དུ་གསོལ། རིག་གནས་སྒྲི་དང་ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས། འབྲུག་ཁམས་པ་གྲུབ་དབང་ཀརྨ་བསྟན་འཕེལ་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངེས་པས་ཁམས་སུ་གདན་དྲངས། དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་རྒྱས་དཔོན་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༨༨ནས༥༨༩བར་གསལ།

ཁམས་མ་སྨོམས་པ། འབྱུང་བཞི་ཆ་མ་སྙོམས་པའི་དོན

ཡིན། བདེ་སྡུག་དང་འཁྲུལ་སྣང་སོགས་འབྱུང་བཞི་ཆ་མ་སྙོམས་པའི་སྐབས་ལ་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ཡིན།

ཁམས་བཞི། ས་ཁམས་དང་། ཆུ་ཁམས། མེ་ཁམས། རླུང་ཁམས་ཏེ་བཞིའོ། །

ཁམས་རི་བོ་ཆེ། སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྲགས་པ་དཔལ་གྱིས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་གླང(༡༢༧༧)ལོར་དབྱི་སྒྲོད་རི་བོ་ཆེར་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པའི་མིང་སྟེ(དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཆབ་མདོ་ཀྲོན་ཆུས་ཁམས་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་ཡོད་ས)སངས་རྒྱས་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མར་ས་གནས་དེར་གཟིམས་གུར་ཕུབ་ནས་ས་འདུལ་དང་། བྱིན་འབེབས་མཛད་རྗེས་ཟླ་བ་དང་པོར་རྩིག་རྨང་འདིང་ཏེ། ཀ་བཞི་མའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་དང་། ཀ་དྲུག་གི་ལྷ་ཁང་། ཆོས་ཁྲི་ཁང་། ནག་ཚང་ཆེན་མོ་རྣམས་བརྩིགས། དེ་ནས་ལོ་ཤས་ནང་གྲྭ་པ་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གྲྭ་ཚང་བརྩིགས་པས་གླིང་ཡང་རྒྱ་ཆེར་གྱུར། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོ་ནས་རིམ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་བཞེངས་པའི་འགོ་བཙུགས་སྟེ། ཞོར་ལ་ཆོས་བཀའ་ཡང་ཡང་གནང་བས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་དགོན་པ་དེར་གྲྭ་པ་སུམ་སྟོང་ཙམ་འཚོགས་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོར་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། ཕྱིའི་རྩིག་པ་རིམ་པ་གཅིག་གྱུར་དང་། ནང་གི་རྩིག་པ་རིམ་པ་གཉིས་རྫོ་ཆེན། འོག་ཁང་སྐུ་འཁོར་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཁྲ་བོ་མི་ཚད་བདུན་གྱི་མཐོ་དམན་ཙམ། བར་ཁང་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་མཆོད་བྱེད་ལྷ་ཁང་དམར་པོ་མི་ཚད་ལྔའི་མཐོ་དམན་ཙམ། སྟེང་ཁང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོད་བྱེད་ལྷ་ཁང་དཀར་པོ་མཐོ་ཚད་མི་ཕྲེང་ལྔའི་ཚད་ཙམ་ཡོད་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ངོས་གཅིག་ལ་གཞུ་འདོམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ(འདོམ་གང་ལ་ཁྲི་གང་དང་སྐར་མ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་ན་སྨི་ཁྲི༢༣(.༨)རེ་ཡོད་པ། ལྷ་ཁང་འོག་མའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་དང་ཀ་བ་རེའི་སྒོམ་ཚད་འདོམ་དོ་ལྷག་ཙམ། ཀ་བ་རེའི་བར་ཐག་སྤྱིར་བཏང་ལས་རིང་བ་ཞིག གཞན་ཡང་ཞབས་དྲུང་བླ་བྲང་། ཡང་དགོན་བླ་བྲང་། སྙིང་མ་གྲྭ་ཚང་། སྟག་ལུང་གྲྭ་ཚང་། གསར་མ་གྲྭ་ཚང་བཅས་ལ་གསེར་དངུལ། རྗེ་ཀླིམ། ལི་དཀར་དམར། སྨན་འདམ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་། མཆོད་རྟེན། སྨན་ཐང་། སྣར་ཐང་གྲིས་ཀྱི་ཐང་ཀ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་། ཆོས་རྩིགས་གཅིག་ཕུར་ཡང་བོད་གྲངས་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དབུས་གཙང་གནས་བསྐོར་ལམ་ཡིག》སྡེ་དགེ་པར་མའི་གྲངས༡༩ནས༢༡བར་གསལ།

ཁམས་ལུགས། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཆེ་གྲས་གསུམ(༡. འདུས་པ་མདོ། ༢. སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོ། ༣. སེམས་ཕྱོགས)ཀྱི་ནང་གསེས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐོར་རྣམས་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལས་ལོ་ཙྪ་བ་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་གནང་ཞིང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་གཙུག་རུ་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དང་། གྱེ་རེ་མཆོག་སྐྱོང་གཉིས་ལ་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དར་རྗེ་དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་གསུངས། དར་རྗེ་དཔལ་གྱི་གྲགས་པས་དབུས་གཙང་དང་ཁམས་ཁུལ་དུ་ཡང་གསུངས་པས། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཁམས་ལུགས་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཁམས་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་ཅག་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། འདོད་ཁམས གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་བཅས་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིས་བཅུ་བདུན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་གནས་བཞི་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་དབྱེ་བ་བཅས་མིང་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་བཀོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཁམས་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན། འདོད་ཁམས།

གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ། བརྟན་པ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་། གཡོ་བ་ནི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་བ་ཟེར།

ཁམས་གསུམ་དུ་ཅིས་འཁོར། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དྲི་ཚིག

ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། ཅ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་སྟེ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་ནང་གི་དབང་གི་སྐེ་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པ་ཁྲོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ཡོད་པའི་དབང་དེ་ཡིན། 《མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཚིག》གི་ནང་དུ་ཡོད། འདིའི་ཟུར་བཀའི་དབང་ཚིག་ནི་བོ་ཡོན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་འཁྱེན་ལས་ཀྱི་གསུང་འབུམ《དཀྱིལ་ཚིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》པོད་གཉིས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

ཁམས་གསུམ་མི་ཕྱོགས་སྒྲོལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བར་དཔེ་བྱས་ནས་བཞེངས་པ་སྟེ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷུགས་རིའི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ལྷ་ཁང་ལྟེ་བ་ཐོག་སོ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟེང་ཐོག་ལ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མི་བཞི་རྒྱབ་སྤྱོད་ལྔ་བུ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ཁྲོ་བོ་གཉིས་བཅས་རྡོར་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཆ་ཚང་འཇིམ་སྐུ་ལ་སྦྲ་རྒྱན་ཡོད་པ། བར་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་སངས་རྒྱས་མ་ཆགས་པདྨའི་སྤྱན་པད་སྟོང་གི་ཁར་བཞུགས་པ། གཡས་གཡོན་ལ་སེམས་དཔའ་བཞི་དང་སེམས་མ་བཞི། ཁྲོ་བོ་ཀང་དང་ཀིང་གཉིས་འཇིམ་སྐུ་ལ་སྦྲ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། སྐོར་ཁང་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་བལྟས་སུ་ཞི་ཁྲོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལྡེབས་བྲིས་བལ་བྲིས་རྙིང་མ། འོག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་ཇོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོག་ཚད་མ། གཡས་གཡོན་ཏུ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་གཉིས་བཅས་འཇིམ་སྐུ་ལ་སྦྲ་རྒྱན་མང་པོ་ཡོད་པ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་སྐོར་ཁང་ཁ་ཕྱི་བལྟས་ནང་བལྟས་གཉིས་ཀར《བཀའ་ཐང》ནང་གསལ་བ་བཞིན་གྱི་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་བལ་བྲིས་རྙིང་མ། དབུ་རྩེར་གཡུ་རྩེ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔོན་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དབུས་གཙང་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཉམས་ཆག་མེད་པར་བཤད་ཡོད་ཚུལ་དམ་པ་དེས་མཛད་པའི《དབུས་གཙང་གནས་བསྐོར་ལམ་ཡིག》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༠༣ནས༧༠༤བར་གསལ།

ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཕྱོགས་སྒྲོལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཁམས་གསུམ་ས་དགུ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ས་དགུ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལུས་འཚོ་བའི་ཟས་འདོད། མཐུན་པའི་གྲོགས་འདོད། བརྟེན་པའི་གནས་འདོད་པ་ཙམ་དུ་མཐུན་པས་ན་གཅིག་གོ གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་དགའ་བདེའི་བསམ་པ་མི་འདྲ་བས་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཞི། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བས་ས་བཞི་སྟེ་དགུའོ། །

ཁའི་ནང་དུ་འཛུམ་ཟེ་གང་། ཁ་ཐོར་ལྕེ་ཐོར།

ཁའི་ཡུའན་ལུ། རྒྱ་ནག་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་པ་ཐང་ཞོན་ཙུང་(唐玄宗)གིས་ཧྭ་ཤང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་དེ་སྔོན་སུས(隋)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་དང་པོ་སུས་ཝེན་ཏིས(隋文帝)ཀྱི་དུས་སུ་ཧྭ་ཤང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་དཀར་ཆག་ལ་སླར་ཡང་འཕྲིན་འཇུག་ཐོག་གསར་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཁ་སྐོང་བྱས་པའི་དཀར་ཆག་གི་མིང་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཡིག་གི་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་བཞུགས།

ཁའི་ཡུའན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་

མ་མི་རབས་བཅུ་པ་ཐང་ཞོན་ཙུང་(唐玄宗)གི་ཁའི་ཡུའན་(开元)ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཞུགས་ཧ་(༧༣༠)ལོ་ལ་ཟེར་རོ། །

ཁཊྭ་ཁཊྭ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ལས་དོན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཏའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གདངས་དཔོན་ཉམས་ཙུང་ཟད་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ན། ཁའོ་དང་ཁཊྭ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཐོན་པ་དེ་རང་བོད་སྐད་ཐོག་བྲིས་པ་ཡིན།

ཁཊྭའི་བྲག་རྫོང་། སྐབས་འདིར་འབྲོམ་སྟོད་ཁཊྭ་བྲག་རྫོང་ཞེས་འབོད་འདུག་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབྲོམ་ཐོད་གཉན་མགོན་ཕུག་ཅེས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་བྱོན་པའི་གཉན་ལོ་ཙཱ་བ་དར་མ་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་མགོན་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཙ་ཆེན་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུབ་ཁང་དེ་ས་སྐྱའི་ཁཊྭ་བྲག་རྫོང་དང་ཁྱད་མེད་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་རྩོམ་པ་པོས་མིང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་ལས་ཁཊྭ་བྲག་རྫོང་དངོས་ནི་ས་སྐྱའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ལུང་པའི་ཕུར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁར་ཁ། གཉམ་གྱི་ཁལ་ཁ་ཆོ་པ་བདུན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

ཁར་སྒོང་། དཀར་གོང་། རྗོ་སྨན་ཞིག

ཁར་སྒོང་སྨིན་ཟན། ཨི་ཁྲུང་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྗོ་དཀར།

ཁར་པོར། འཁར་ཕོར། ཛ་ཕོར།

ཁར་རྩ་ཁོ་ཤེད། འདམ་ཁྲུལ་ཅོག་རྩེ་ལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་རྩ་ཐང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེང་སང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་པའི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཁལ་ཁ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ། ཁལ་ཁ་སོག་པོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག་(༡༧༧༨)ལོར་སོག་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་དགོན་ཆེན་དང་། དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་གང་རིགས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཐུ་མཐུད་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། ཞོར་ལ་འོན་རྒྱལ་སྲས་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། དེ་མོ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བླ་མ་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དད་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་རེ་འདོད་དང་མཚམས་པའི་ཆོས་གསུངས། ཁལ་ཁ་དགོན་ཆེན་གྱི་རྗོར་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་དང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ་(༡༨༣༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་པོད་ལྔ་ཁལ་ཁར་ཤིང་དཔར་ཡོད་ཅིང་དཀར་ཆག་ནི་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དཀར་ཆག་ནང་གསལ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར། དམ་པ་དེ་ཡི་ཞལ་སློབ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཁྲི་ཤིང་》ཞེས་འབོད་པ་ཤིང་དཔར་ལ་ཤོག་གྲངས་༦༣ཡོད་པ་ཞིག་དམ་པ་དེ་ཡི་གསུང་འབུམ་པོད་[ཀ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས།

ཁལ་ཁ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན། ཡོངས་གྲགས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་ཟེར། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སོག་རིགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོག་ཡུལ་དང་བཅས་པར་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་(༡༨༠༧)ལོར་ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། ཁུ་རེ་དགོན་ཆེན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་རིག་གནས་གཞན་བསམ་ལ་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་རྟ་(༡༨༥༨)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ནང་གསལ་བའི་དཀའ་གནད་ཁག་ལ་མཆན་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ

བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༨༥༩)ལོར《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༨༦༡)ལོར《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ》བཅས་བརྩམས། དུས་སྐབས་མི་གསལ་ཡང《འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དང་སྒོ་མང་གི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཕྱོགས་བཀོད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན》ཞེས་པ་མཛད་པ་རྣམས་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་དང་། བློ་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། དགུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན་པས་བྲི་མ་ནུས་ལགས།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། (ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)ཡོན་སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་འཐོར་ནས་སོག་ཡུལ་གཅིག་པུར་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཁལ་ཁའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་སུ་ཐའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་མཇལ་ཕྱོང་བ་དེའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༦༣༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འབྲས་སྤུངས་སྟག་ས་པ་བླ་མ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ས་གླང(༡༦༤༩)ལོར་སྐུ་འབུམ་དང་བྱ་ཁྱུང་སོགས་བརྒྱུད་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཛ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་མཇལ་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་ལུག(༡༦༥༥)ལོར་སླར་ཡང་དབུས་གཙང་དུ་ལན་གཉིས་པ་ཕེབས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནས་ལོ་རྗེས་མར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་མེ་སྟག(༡༦༣༦)ལོར་ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་ཇུན་གར་གཉིས་འཁྲུགས་པ་བྱུང་བར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་དུ་འདུམ་འགྲིག་གནང་བར་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཏེ་ལོ་ཤས་རིང་དམག་འཁྲུག་མ་བྱུང་། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པའི་ཤིང་ཕག(༡༦༩༥)ལོར་ཇུན་གར་གྱི་དཔོན་སྐལ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུས་ཁལ་ཁ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ། ཁལ་ཁར་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་ཕོག་བར་བརྟེན། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཁལ་ཁའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་བཞིན་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཐོག་གོང་མ་ཁང་ཞིས་རང་ཉིད་ཇོ་མས་དམག་འདི་སྡེ་ཁྲིད་བཀོད་འདོམས་མཛད་དེ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་ཁལ་ཁ་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ཐོག་སླར་ཡང་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་དམག་འཁྲུག་གི་རིང་ཉམས་ཆག་བྱུང་བའི་ཡུལ་སྡེ་དང་། དགོན་པ། རྟེན་གསུམ་བཅས་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་སྤར་ལས་ལྷག་པ་མཛད། ལོ་ཟླ་བ་མང་པོ་ཐོས་ནས《དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག》སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོག་ཡིག་གསར་བཟོ་འགའ་ཞིག་གནང་། མཐར་དགུང་ལོ་གྱ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་རང་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཞིག་ཁལ་ཁ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐལ་བཟང་དད་པའི་ཤིང་རྟ》ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་དགོན་གྱི་ཤིང་དཔར་ཤོག་གྲངས༧༢ཡོད་པ་ཞིག་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པའི་འགོར་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོར་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མ་སོན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐར་ཐོར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་འཁོད་འདུག་པ་གཟིགས་པར་འདོད་ན《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》(སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང)ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༩༡ནས༩༩༣བར་གསལ།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། （ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ）ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དར་ཧན་ཆིན་ཝང་དང་ཧྭ་ཐོན་ཆ་གན་ཧྲ་ར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག（༡༧༢༤）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ས་སྤྲ（༡༧༢༨）ལོར་གདན་སའི་ཁྲི་ལ་བསྐོད། ཡོངས་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་རིག་གནས་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་མེ་སྦྲུལ（༡༧༣༧）ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་དང་མཇལ་ཞིང་གོང་མ་དང་ལྷན་དུ་ཁྲི་གཅིག་གི་སྟེང་ལྷན་བཞུགས་གནང་འཇུག་པ་སོགས་བཀུར་བཟོས་ཆེ་ཞིང་གོང་མའི་མགུལ་ཕྲེང་སོགས་ལེགས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུད་པ། སྨན་པ་བཅས་གྲྭ་ཚང་གསུམ་ཡོད་པའི་དགོན་ཆེན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང（༡༧༥༧）ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཀྱང་གོ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་སློབ་དེབ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲངས༨༨༨ནས༡༨༨༨བར་གསལ།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། （ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ）ཁམས་ཁྲུལ་ལི་ཐང་དུ་ཡབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་མགོན་པོ་དང་ཡུམ་ནོར་འཛིན་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྟག（༡༧༥༨）ལོར་འཁྲུངས། གོང་མའི་བཀས་མངགས་བློན་ཆེན་ལིའུ་ཨམ་བན་དང་། ཛ་སག་ཐུ་ཧན་སོགས་ཀྱིས་ལི་ཐང་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཚོ་བདུན་དགོན་པར་ཕེབས། དེར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་དང་མཇལ་ཞིང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་དང་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་སྤྲེལ（༡༧༨༤）ལོར་ཁལ་ཁའི་ཁུ་རེ་ཆེན་མོའི་དགོན་པའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས། ཡོངས་འཛིན་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་དྲུང་ནས་རིག་གནས་མདོ་སྔགས་དང་བཅས་པ་གསན་བསམ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། རྡོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དེ་གའི་ཤིང་རྟ（༡༧༧༤）ལོར་དགོངས་པ་སྐུ་དང་ལས་འདས་སོ། །

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། （ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ）ལྷ་ས་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་རྫོང་ལགས་ནང་ཟན་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག（༡༧༧༥）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ངོས་འཛིན་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སོགས་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁུ་རེ་དགོན་ཆེན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུད་པ། སྨན་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གསར་འཛུགས་གནང་ཐོག རྟེན་བཞེངས་དང་མཆོད་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེ་གསར་འཛུགས་གནང་། དམ་པ་ཉིད་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དཔེ་གཟིགས་དང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མི་བྲལ་བ་སོགས་སྐྱ་ནགཞོན་ནུ་ཞིག་ལ་དཔག་པའི་མཛད་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ（༡༨༡༣）ལོར་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཏེ་དེར་སྐུ་དང་ལས་འདས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཁལ་ཁ་ཀྱི་རྗེར་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ《རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་གཏམ་གྱི་ཕྲེང་བ》ཤིང་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༤༤ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་མཇུག་ཏུ་བཞུགས།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། （ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ）རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག（༡༨༡༥）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་དུས་ནས་དགེ

བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་ལ་བྲུགས་བརྩོན་ཆེ། དྭ་ལའི་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོར་དགེ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་གྲྭ་རིགས་ཐམས་ཅད་གྲྭ་ཚང་བརྒྱ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དང་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་སྔོ་མང་གྲྭ་ཚང་དང་། ལྷོ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་། པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་སྟོང་སྐྱོང་དང་མཐུན་པའི་གུས་བཀུར་དང་གནང་སྦྱིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་གླང(༡༨༤༡)ལོར་བོད་དབུས་གཙང་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། མཁན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པའི་《སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་བསྟོད་པ་དད་པའི་ཤིང་རྟ》ཞིང་དཔར་ལ་ཤོག་གྲངས༧ཡོད་པ་རྩོམ་པ་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། (ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་སྟག(༡༨༤༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་ས་སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ནས་ཁྲི་ལ་བཀོད་ཙམ་ལ་འབྲུམ་བུའི་བསྟུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། (ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༨༦༨)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས།

ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག (ཁལ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ)རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༧༠)ལོར་རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ཉེར་གཏོགས་པ་ཞོལ་ཚ་གུར་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྐྱིར་མོ་ལུང་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་ལྷན་རྒྱས་དྭ་ཁུ་རེ་དུ་གདན་དྲངས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)ལོར་དེ་སྔོན་དཔར་བསྐྲུན་མ་ཟིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཞིང་དཔར་བོད་བརྒྱ་དང་ལྔ་ཆ་ཚང་མཇུག་སྐྲུན་གནང་། རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་ལྕགས་བྱ(༡༩༢༡)ལོར་ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་བྱུང་ཞིང་། སྲིད་གཞུང་གསར་པ་ཚུགས་ཏེ་ཁྲིན་ཆད་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་ཞུ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༩༢༣)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས།

ཁལ་ཁ་ཚེ་པ་བདུན། འདི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞི་ཁ་གསལ་ཞིག་མ་རྙེད་པས《སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༠༦ནས༡༠༠༥བར་གསལ་བ་ལྟར་བཀོད་ན། མདོར་བྲིལ་ན་སོག་པོ་སྟ་དུས་ཁྲི་སྐོར་བཞི་བཅུ་ཡོད་པའི་སུམ་ཅུ་པེ་ཅིན་དུ་ཕུལ། བཅུ་ཕྱི་སོགས་ལ་ཐོན་པའི་བཞི་ལ་ཨོའི་ལོད(ཧྲན་གར་སྐད)ཟེར། བར་དུ་ཕྱིའི་སོག་པོ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཨོའི་ལོད་དང་། སྨད་ཀྱི་མོན་གོལ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ། གཡས་རུ་གསུམ་ནི། ཨོར་ཏུ་སུ། ཐུ་མེད་བཅུ་གཉིས།

ཨ་ཏུ་ཧོར་ཆེན། གཡོན་ཏུ་གསུམ་ནི། ཆ་ཧར། ཧལ་ཧ། ཞུར་ཧན་ཐེར། དུས་ཕྱིས་མོང་གོལ་དང་། ཧལ་ཧ། ཨོའི་ལོད་གསུམ་དུ་འབྱེད། དེ་ལས་མོང་གོལ་ཚོ་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཐེར་བ་གོང་སློས་ལྟར་ཚོགས་འདུས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུའི་ཤུག་གི་ཨོར་ཏུ་སུའི་ས་ཆ་ཨེ་ཁེ་ཇོ་བོ་ན་ཡང་དང་། ཧད་གིན། འོ་ཛོག ཏ་ལང་། ཨ་ཤང་། ཛོན་གར་དྲུག མཁར་སྔོན་པོའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཞུ་ལན་ཆབ་ན། ཏུར་བེད། ཁུའུ་ཁེད། ཆོས་ཁུར། ཧལ་ཧ། ཞུ་རང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་སྟེ་དྲུག ཛོའུ་སའོ་ཏེ་འན། ཕླ་རིན། ཨོང་ཉོད། ནའི་མན། ཨོའུ་ཧན། ཛ་རོང་། ཁེ་ཤིག་ཐན། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་དང་བདུན། ཞི་ལིའི་ན་གེལ་ན། ཨ་པ་ག སོ་ཉིད། ཨོང་ཉོད། ཏུའི་ཆིང་། ཧན་ཆེན་དང་ལྔ། ཡོ་སོག་ཐུན། ཐུ་མེད་ཛ་ལིང་། ཧོར་སོས། ཧ་ཚོ་ཧོར། ཨ་པ་ག་ནར། ཧོར་ཆེན་དང་དྲུག ཛེ་རེའི་མུ་ན། ཧོར་ཆེན་ཚོ་བཅུ། ཞུ་ཙུ་མུ་ཛིའོ། ཧལ་ཧ་ལ་ཚོ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་ཏུ་ཛ་སག་ཐུ་ཧན། དབུས་ཏུ་ཐུ་ཞིའི་ཐུ། གཡོན་ཏུ་ཆེ་ཆེན་ཧན་གྱི་སྒོག་ཁ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །ཞེས་འབྱུང་།

ཁལ་ཁ་སྨུ། སོག་པོ་གཡོན་ཁལ་ཁའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆས།

ཁལ་ཁ་ཡོ་རོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་གླང་(༡༦༣༧)ལོར་ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་དྲུན་གར་གཉིས་འཁྲུག་པ་བྱུང་སྐབས་བར་འདུམ་གནང་བ་དེ་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

ཁལ་ཁའམ་བྲག་རི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ

དཔལ། རྗེ་འདི་ནི་ཧལ་ཧའི་ཡུལ་གྲུར་ཧེང་གིར་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་གླང་(༡༧༨༡)ལོར་འཁྲུངས། ན་ཡོན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཚན་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེར་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁུ་རེ་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་བསྡུས་གྲྭ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་དཀའ་བཅུ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། སེ་ར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ཧལ་ཧ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་མཛད། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཀྱང་དམ་ཆོས་མང་དུ་གསན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། བོད་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་མཆོག་སྤྲུལ་ཁལ་ཁར་གདན་ཞུ་གནང་བ་དང་སྦྲགས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་མཆོད་འབུལ་དུ་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། རྗེ་འདི་ཉིད་འཆད་རྩོད་ཀྱི་རིག་པ་ཟབ་པ་མ་ཟད། རྩོམ་པ་ལའང་མཆོག་ཏུ་མངའ་བས། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྙན་མཆོག་ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ》《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས》《སྙན་མཆོག་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ནོར་བུའི་མཛེས་རྒྱན》《སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཆོ་ག》《རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལས་རིམ》《བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་མཆོད་ཆོག་དཔལ་སྟེར》《སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པ་དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛད》《སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཆོས་མཆོག་རབ་རྒྱས》《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར》《ཚེ་སྒྲུབ་འཆི་མེད་སྟོག་ཤིང》 ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི《ཤུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བརྩམས་པ་གནང་། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ

བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་རེ་ཞིག་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བསྟན།

ཁལ་གཅིག བྲེ་ཚད་ཉི་ཤུ་ལ་ཁལ་གཅིག་དང་། ཡང་ན་ཉ་ག་ཉི་ཤུ་ལ་འདེགས་ཁལ་གཅིག

ཁས་བརྒྱའ་བ། ཁས་བརྒྱལ་བ། ཁ་ཕོབ་སླ་བ། དཔེར་ན། ཕན་ཚུན་བྲེ་མོའི་གཏམ་གྱིས་བརྒྱལ་བ།

ཁས་ལེན་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བ། སྒོམ་བྱ་བ། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པ།

ཁུ་ཁྲི་ཧྲ་དགུ། འདི་འདུས་སྲོང་གི་བློན་པོ་བྱས། རྗེས་སུ་བཀྲོན་ཕབ།

ཁུ་བུ ཕའི་སྤུན་ཡིན་པའི་བུ་ཀན་གཞོན།

ཁུ་འབྱུང་གསལ་བའི་མཆོག གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལྷ་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པའི་ཟ་དམ་རིན་ཆེན་དབྱིག་གི་སློབ་མ་སྟེ། ཡར་ལུང་འཕྱོས་སུ་འཁྲུངས། རྗེན་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། དགུང་ལོ་ང་བདུན་ཡོན་པའི་ཚེ་ཟ་དམ་རིན་ཆེན་དབྱིག་དང་མཇལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཟམ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཚང་བར་གསན། འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་མཛད་པར་ཕ་སེང་གེ་བྲག་ཏུ་སྐུ་ཚེའི་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་ཡོན་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་གཤེགས་ཞེས《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༨༨པར་གསལ།

ཁུ་དངོས་གྲུབ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་འགོ་སྟེ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་འདིས་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། ཐོག་མར་ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་དུ་བར་ཁམས་འདན་གློང་ཐང་དུ་བླ་མ་སེ་བཙུན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཕར་ཚད། དབུ་མ། སམ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་མཆེད་ཡིན་པས། ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཁམས་ལ་བཞུགས་དུས་ནས་གྲགས་པ་ཡིན།

ཁུ་གཉགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཕྱུར་བྱས། ཁུའི་རུས་རྒྱུད་དང་གཉགས་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཔོན་རིགས་ཚན་པ་གཅིག་སྟོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་པའི་རྒྱབ་འཕྱོས་ཁུལ་དུ་ཆགས་པ་ལ་ཟེར།

ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ(༡. ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་། ༢. རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། ༣. འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས)ཀྱི་ནང་གསེས། མཚན་གཞན་དགེ་བཤེས་ཁུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཟེར། རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ལྕགས་ཕག(༡༠༡༡)ལོར་ཡར་ལུང་སྐྱུ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་དགུང་མཉམ་ཡིན། གུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ལ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན། རྗེས་སུ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་བར་ཁམས་ལྡན་ཀློང་ཐང་དུ་བྱོན་ནས་བླ་མ་སེ་བཙུན་གྱི་སློབ་མ་མཛད་དེ་ཆོས་མང་དུ་གསན། འབྲོམ་སྟོན་པ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་མཇལ་བར་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པའི་ཕྱི་ལོ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཐང་པོ་ཆེར་བཞུགས་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དྭགས་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་ཕར་ཕྱིན་གསན། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་འབྲོམ་སྟོན་པས་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་སྐབས་ཕེབས་བསུར་རྟ་པ་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བསུ་བ་ཞུ་མཁན་ཚང་མའི་སྔོན་ལ་ཕེབས་ནས་ཐང་པོ་ཆེར་གདན་དྲངས། རྗེས་སུ་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཁུ་སྟོན་གྱིས་མ་མཁྱེན་པ་མཛད་དེ་ལྐོག་ཏུ་བསམ་ཡས་དང་སྙེ་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་པས་འབྲོམ་སྟོན་པར་ཤིན་ཏུ་མ་མཉེས། དེ་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པས་མངོན་ལྐོག་གང་སར་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་ཆེན་པོར་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་

ཡང་མཛད་པ་གསན་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པར་དགོངས་སེལ་ཞུ་བར་ཐང་པོ་ཆེ་ནས་བྲག་ཡེར་པ་བར་ཞབས་ཐང་གིས་ཕེབས། འབྲོམ་སྟོན་པ་དང་མཇལ་མ་ཐག་སྐུ་ཕྱག་ཕུལ་ནས་བཟོད་གསོལ་མཛད་དེ་དེ་ནས་བཟུང་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་གུས་བཀུར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་གནང་། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཡོས(༡༠༧༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་འདིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《ཡིག་གཉོན་ཆེན་མོ》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་གཟིགས་མྱོང་ཚུལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་འདུག་ནའང་། དེང་སང་དེའི་དཔེ་རྒྱུན་ད་ཕན་གཏན་ནས་མ་རྙེད། འདིར་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི《དེབ་སྔོན》དེབ་གཟུགས་ལྷུགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༡༢༢ནས༡༢༣བར་གསལ་བ་ནས་དྲངས་པ་ལགས།

ཁྲ་དང་གཉགས་ཀྱི་ཡུལ། ཡར་ལུང་སོག་ཁའི་ཡུལ་རྣམས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཁྲའི་རུས་རྒྱུད་དང་གཉགས་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ཡོད་པ།

ཁྲ་དང་དག་སྣང་འབྲེལ་བའི་ཚོམས། 《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》ཀྱི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་ནང་འབྲོམ་སྟོན་པ་དང་ཁུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགོངས་སེལ་ཞུ་རེས་མཛད་མཐར་ཇོ་བོ་རྗེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་སྔོན་མའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་ཡོད།

ཁྲ་དང་ཆུ་བས་ཆེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་ཁུ་དང་། ཆུ་བོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ།

ཁྲ་མདོ་སྔེ་འབབ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མཇུག་སྔེ་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཉི་མ་གྲགས་དང་དུས་མཚུངས། ལོ་ཙཱ་བ་འདིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག》བསྒྱུར་བ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཙ]པར་ཡོད། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡ་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འཐོ་བ》བསྒྱུར་བ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཡ]པར་ཡོད། ཐང་པོ་ཆེ་དགོན་པར་ཁྲུ་པ་ཞེས་པའི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་རྣམས་རྗེས་སུ་ཐང་པོ་ཆེར་གཞིས་ཆགས་པའི་མཐུན་པོ་ཡིན།

ཁྲ་འདུས་ཞེས་བྱ་བའི་རི་བོ། འདམ་གཞུང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་རི་མཐོ་ཞིང་བཙན་པ་ཞིག

ཁྲ་ཉི་མ་ལྷ། འདིར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་དོར(དོར་ནི་དེ་སྔའི་པ་ཅི་སི་ཐན་གྱི་རྒྱལ་ས་ལ་ཕྱོར་པེ་ཧྲི་ལ་ཟེར)གྱི་རྒྱལ་པོ་བཛྲ་རོ་ཡང་ཟེར་བ་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཏྲ་སིག་གི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཏྲ་སིག་གི་མི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མིན།

ཁྲ་ཏུ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ》དཔེ་དེབ་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༤༧པའི་ནང་། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ཡིན། ། སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱའི་སླུ་ཆེན་ཞིག །ཞེས་པའི་མཆན་དུ་ཁྲ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཉིང་དུ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་དེའི་ར་ཟྀ་ཞིག་ལ་སླུ་སྐར་རྒྱལ་བྱ་བ་སོག་ཞུགས་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དངོས་ལྷ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཆོས་མང་པོ་བཤད་དེ་མི་མང་པོ་མགོ་བསྐོར་ཐེབས་ནས་ཡོད་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཚར་བཅད་པ་དེ་ཡིན། ཡུལ་དེར་ཁྲ་ཏུ་ཀ་གནམ་ལྡན་གྲུབ་དགེ་འཕེལ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྔར་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཚུལ《པེ་སེར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨༡བར་གསལ།

ཁྲ་ཏུ་ལའི་རི་རྒྱུད། རི་རྒྱུད་དེ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་བྱང་མཚམས་སུ་བརྒྱུགས་ཡོད། ཆ་སྙོམས་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་དྲུག་སྟོང་བར་

ཟིན། རི་རྒྱུད་དེའི་བྱང་ངོས་སུ་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ཅིག་སྟོང་ཟིན་པའི་ཤིན་ཏང་ཐ་ལི་མུ་གསོངས་ས་དང་། མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནས་སུམ་སྟོང་བར་ཟིན་པའི་མཚོ་སྔོན་ཚྭ་འདམ་གསོངས་ས་གཉིས་གནས་ཤིང་། རི་རྒྱུད་དེ་ནི་གསོངས་ས་དེ་གཉིས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ནས་ལྔ་སྟོང་ཡན་གྱིས་མཐོ་བས་གནམ་སའི་ཁྱད་པར་ཆེད། རི་རྒྱུད་དེའི་སྟོད་ངོས་ནི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཟིན་པའི་བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ། བོད་ཁུལ་དུ་ཁུ་ནུ་ལའི་སྟོ་ངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལས་མེད་པ་དེ་ནི་ས་བཀྲའི་ཐོག་གི་གཞུང་ཐིག༤༨༠ ནས༡༢༠ བར་དུ་མངོན་ཆེ་བ་ཡོད། རི་རྒྱུད་དེའི་རི་བོ་མཐོ་སོས་ནི་མུ་ཙེ་ཐ་གེ་ཞེས་པ་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རི་རྒྱུད་དེ་ས་མཐོའི་ཐོག་བྱུང་སྔ་སོས་ཤིག་ཡིན།

ཁྲ་འཕང་། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་བརྗོད་སྙིང་པར་ཁ་བ་ལ་ཁྲ་འཕང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་གངས་མགུར་གྱི་ནང་སེར་བ་ལྟར་རྡོག་པོར་འདྲིལ་ཞིང་ཆེ་ཆུང་ཡུངས་ཀར་དང་སྲན་ཆུང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁ་བ་ཆུང་བའི་རིགས་ལ་ཟེར་བར་གསུངས་སོ། །

ཁྲ་འཁྲིག་ཟ་བ། ངོགས་པ་ཟ་བའམ་རྣམ་རྟོག་བྱས་པ།

ཁྲ་སྤུ། འབྲི་གཡག་སོགས་ར་ཐུར་དུ་འཁྱོག་པའི་མིང་།

ཁྲ་ལུང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གཏུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་གཏུབས་ཁྲ་ལུང(དེང་སང་གི་གཙང་སྨད་རོང་ཁུལ)ནས་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་ཁྲ་བོར་གྲགས་པ་ཧྲ་ན་ཧྲ་ལས་དབང་བསྐུར་ནས་མན་ངག་གནང་། མཁར་གདོང་ཡོན་མོའི་གཙུག་ཏུམ་ལྷ་བུའི་ས་གནས་དེར་མཉམ་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་སྲུང་གཤིན་རྗེ་དམར་ནག་དང་། མ་མོ། གཤིན་རྗེའི་སྐོར་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་ཕེབས་སྐབས་རི་དྭགས་རྫོན་པར་ཕེབས་པ་དང་གཏུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་མཇལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། 《ལྟ་བ་སྒང་དྲིལ》སོགས་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་གནང་། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སུ་འབངས་ཀྱིན་ལོག་བྱུང་ནས་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་གཏོར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། གཉེད་མ་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་ཁོང་གི་མཐའ་ནས་བསྐོར་བས་ཁོང་གིས་ནུས་པ་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་སྐྲག་ནས་བྲོས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༤༧ནས༢༥༠ བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲ་ལེའི་ཁ་མོ་ཟེའུ་སྟོན། མཚན་གཞན་ཚ་མིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ཤེས་རབ་གྲགས་ཡིན། ཛ་རའི་ཟེའུ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་ལས་དབུ་ཚད་དང་སྤྱོད་ཕྱོགས་གསན། འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་ལས་ཕར་ཕྱིན་ལོ་དྲུག་གི་བར་གསན། དགེ་བཤེས་ཞུམ་པ་བ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་རྩིས་ཕུའི་ཡང་དབེན་ན་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་ཞུས་ཤིང་། ལོ་ལྔའི་བར་དུ་བསྟེན། དེ་ནས་ཁྲོད་དགེ་བཤེས་ཞང་རོམ་པ་ཙན(དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ)དུ་རྒྱུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་ལོ་གསུམ་བསྟེན། དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་བསྟེན། དེ་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་རི་ཤེས་སླས་ཁ་དང་སྨྲམ་ཕུ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས། ཁ་མོ་དགོན་པ་བཟུང་བས་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས་པས་ཁ་མོ་ཟེའུ་སྟོན་ཞེས་མཚན་དུ་གྲགས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཚ་དགོན་པར་བཞུགས་པས་ཚ་མིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན》ལ་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས། འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་གསལ་བར་མ་རྙེད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་སྙིར་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》༡༡༧ནས༡༡༨བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲ་ཀ། ཤ་ཁམ་ཚད་ཙམ་གཏུབས་པ་རྔུས་པའི་ཁུ་བའི་ནང་

བཏབ་སྟེ་བཙོས་པའི་མིང་སྟེ། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཏིག་ཐུག་ཟེར་ཞིང་། ཁམས་ཁུལ་དུ་ཤ་ཁུ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁུ་ཤེར་བརྩོན། འབྲི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་སློབ་མ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༠༧༥)ལོར་ཡར་ལུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འབྲི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་དྲུང་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་གསན། རྒྱུན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མའི་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བས་སློབ་མ་ཡང་གྲགས་ཅན་མང་ཞིང་། འདིས་མཛད་པའི《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཊཱི་ཀ》རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག(༡༡༦༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

ཁུ་སེན། འཇང་ས་ཐམ་ཟེར། ཡུན་ནན་ལི་ཅང་ས་ཁུལ་ལ་ཡོད། བོད་དང་གང་ཅིའི་ཐད་འབྲེལ་བ་ཟབ་ཅིང་། ལྷག་པར་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་དང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པས་ལི་ཐང་དགོན་བཏབ་དུས་ཀྱང་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད།

ཁུག་པ་ཅིག ཡ་ཐོག་རིང་མོ་དང་མ་ཐོག་རིང་མོ་གཉིས་ལ་ཁུག་པ་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་རྫོགས་ནས་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བཅུ་པའི་བར་མར་འགྲིབ་པའི་མ་ཐོག་རིང་མོ་དང་། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཡར་འཕེལ་བའི་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཁུག་པ་གཅིག་ཟེར།

ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ལས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་རིམ་གྱིས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་བའི་དུས་སྐབས་གཉིས་བསྡོམས་པ་ལ་ཁུག་པ་གཅིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བར་གྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར།

ཁུང་ཧྲུ་ཙི། (孔夫子)ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁུང་ཙི(孔子)ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ཀ་སྡེ་ཀོང་ཙེ་ཞེས་པར་གསལ།

ཁུངས་ངན་ལ་གཏན་ཚིགས་རྒྱང་། ཁུངས་གཏུགས་ས་ལེགས་པོ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་ཐད་ནས་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ཆ་ཚང་པོ་མེད་པའི་དོན།

ཁུངས་འདྲུག ས་ཁུངས་དེ་ཚད་སྐྱོན་སོང་བ་ཁ་གསབ་བྱས་པ་ཡིན།

ཁུངས་དོར་དུ་སོང་། བརླག་སྟོར་སོང་བའི་དངོས་པོ་བཙལ་རྙེད་མ་བྱུང་བ།

ཁུངས་འབྱུང་བ། ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་མ་དཔེ།

ཁུད་པར་བྱས་པ། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོ་དང་མི་སོགས་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ།

ཁུར་མཉམ་ལེན། དགེ་སྐྱོན་གང་བྱུང་ཡང་འགན་འཁུར་མཉམ་དུ་ཁུར་བ།

ཁུར་བ། འདི་བྲ་ཆག་མིན་པར་མིང་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་ཁ་བསྲེག་ཅེས་ཟྭ་ཞིབ་བརྡེས་པ་ལས་བཟོས་པའི་ཟས་རིགས་མར་དང་སྣུམ་གྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དེ་ཡིན། ཡུལ་སྐད་ལ་ཁུར་ར་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཞོགས་པའི་སྔ་ཚོགས་ལ་ཉིན་ལྟར་དགེ་འདུན་རེར་ཁུར་བ་སྣུམ་བཙོས་མ་རེ་ཞུལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཚོགས་པ་ཆེ་ཞིང་འཚང་ཀ་ཚ་བས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆ་ཚང་བར་ཐོབ་ཀྱི་མེད་སྐབས་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། ཁུར་བའི་དོད་དུ་དགེ་འདུན་རེར་བོད་དངུལ་ཊམ་གཅིག(ཞོ་གང་སྐར་མ་ལྔ་སྟེ་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ)གི་དྲུག་ཆ་སྟེ་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ཆ་དྲུག་ལ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ནི་སྐར་མ་གཉིས་དང་ལི་ལྔ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁ་གང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེ་རེ་ཕུལ་རྒྱུར་ལེགས་བཅོས་བཏང་བར་བརྟེན་སྲིད་གཞུང་དང་མི་སེར་ལ་དཀའ་ངལ་ཆུང་ཞིང་། དགེ་འདུན་དམངས་ལ་ཡང་ཁྱད་གཉན་མེད་པ་བཅས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ཁུར་མེད་བསྒྱུར་འཛོག འགན་ཁུར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ།

ཁྱུར་ཅ་བ། ཁྱུར་པོ་པ།

ཁྱུར་ཅ་བར་འགྱུར། ཁྱུར་པོ་འཁྱུར་དུ་བཙུག་གོ །

ཁྱུར་བཞི། ཕུང་པོའི་ཁྱུར། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱུར། དམ་བཅའི་ཁྱུར་རོ།

ཁྱུར་བསླང་ངོ་། ངག་གི་ཉེས་པ་གསོག་པ།

ཁེ་གྲགས། སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་དང་། གཏམ་སྙན་གྲགས་ཞེས་པའི་སྐད་མིང་།

ཁེ་བརྒྱད། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཁེ་བརྒྱད་ཅེས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔྱ་ཁྲལ་དང་ཚོང་དོན་གྱི་ས་ཁུལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་ལ་སྨོའམ་ལས་སྨོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་ཆུང་བ་རེ་བཅས་བསྡོམས་པས་བརྒྱད་ཡོད། ༡. ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དར་ཟབ་ལས་སྨོ་ལ་བློན་པོ་འབྲོ་ཁྲི་སུམ་རྗེ་སྟག་སྣང་གིས་དབང་བསྒྱུར། ༢. ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་དང་ཁྲིའི་ལས་སྨོ་ལ་བློན་པོ་འགོས་ཁྲི་སྙིན་བལ་མས་དབང་བསྒྱུར། ༣. ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རས་དང་རྒྱ་སྐག(དམར་ཚོས)གི་ལས་སྨོ་ལ་བློན་པོ་འབྲོ་ཆུང་བཟང་འོར་མས་དབང་བསྒྱུར། ༤ བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཚྭ་དང་མཛོའི་ལས་སྨོ་ལ་བློན་པོ་ཁྱུང་པོ་སྤུ་སྟངས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཡིན་པར《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་སུ་གསུངས་འདུག(འདིའི་ནང་གི་བློན་པོ་གཉིས་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་པས་བརྟག་དགོས་སོ)

ཁེ་ཟྲུར་ཁེ། སོག་པོའི་སྐད། དམག་དཔོན་གཙོ་བོའི་རྗེས་ནས་ཡོང་སྟེ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་།

ཁེ་འདོད་ཀྱི་ཚོང་། ཁེ་བཟང་འདོད་ནས་ཚོང་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་རིན་ཐང་ལས་མཐོ་བའི་རིན་གོང་ལེན་པ།

ཁེ་གསུམ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྐྱོར་འཛིན་བྱེད་པའི་གཞིས་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། གཞིས་ཀ་དེའི་ཁང་པ་རྒྱག་སྐབས་ས་རྗེ་གཉིས་དང་། ཤིང་ཆ་ཨུ་ལག་བཅས་ལ་དཔུལ་གང་ཡང་སྤྲོད་མི་དགོས་པའི་ཁེ་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱུང་བས་ན་ཁེ་གསུམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་དང་། དེང་སྐབས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྣེ་གདོང་རྫོང་ཁྲ་འབྲུག་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད)

ཁེང་རྒོད་གཉིས། བྲན་གཡོག་དང་དམག་ལས་བྱེད་པའི་འབངས་རབས་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

ཁེང་རྒོད་དུ་མི་བཏང་། ཁེང་ཞེས་པ་ནི་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་སོགས་དམག་མིའི་ཁོངས་སུ་མེད་པའི་འབངས་མི་སེར་སྐྱའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། རྒོད་ནི་དམག་མི་རྣམས་ལ་ཟེར་བས་ཁེང་རྒོད་དུ་མི་བཏང་བ་ནི་མངའ་འོག་གི་འབངས་མི་རྣམས་གང་བྱུང་གིས་དམག་ཁྲལ་བསྐུལ་ཏེ་དམག་དཔུང་ནང་དུ་འཇུག་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན།

ཁེང་དང་ཡང་ཁེང་ཉིང་ཁེང་། འདིའི་ཐད་ཉེ་རབས་སུ་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་། བྲན་གཡོག་དང་། དེའི་བྲན་གཡོག དེའི་ཡང་བྲན་གཡོག་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྲིས་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། ཁེང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ། རྗེ་དགུ རྗེ་བདུན། ཚོང་པ་ལྔ། འཛིན་གསུམ། མཁན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཐོགས་པ། དེའི་ནང་གསེས་དཔོན་སོ་སོའི་བྲན་དང་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ཐེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྲན་དང་ཉིང་བྲན་དུ་འབོད་པ་ཡིན། བྲན་གཡོག་རྣམས་ལ་སྤྱི་འབངས་མི་སེར་སྐྱའི་ཐོབ་ཐང་སྟེ། སྒེར་གྱི་སྡོད་ཁང་དང་། རྒྱུ་དངོས། ནོར་ཕྱུགས་ལ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟ་ཞོག རང་གི་ལུས་སྲོག་ཀྱང་བྲན་གཡོག་བདག་པོར་དབང་བས་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩ་བ་ནས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། བཙན་པོ་གླང་དར་མའི་སྲས་འོད་སྲུང་དང་ཡུམ་བརྟན་གཉིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྒྱུའི་དོན་དུ་མ་འཆམས་པར་ནང་འཁྲུག་ལོ་མང་བྱུང་རྗེས་ཁེང་ལོག་བྱུང་ཞེས་པ་ཡང་བྲན་གཡོག་གཅིག་པུའི་ཁྲིན་ལངས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་བློན་པོ་སོགས་

སྤྱི་འབངས་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་གྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་རྩ་སློག་བཏང་བའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གྱེན་ལོག་ཅིག་ཡིན།

ཁེང་པོ་རྫེར་མི་དབྱུང་། འབངས་མི་དགུས་མ་དཔོན་དུ་མི་བསྐོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་པ་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་པ། ཞིང་པ་དང་། འབྲོག་པ་ལྟ་བུ།

ཁེང་མི་ཐོག་པ། འབངས་ཀྱིས་གྱེན་ལོག་བྱེད་མི་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་འཆར་མི་མཐུན་པ་བཤད་མི་ཆོག་པའི་དོན་མིན་པར་མི་མང་དཔུང་སྒྲིལ་ཁ་མཐུན་བྱས་ཏེ་གོང་རིམ་གྱི་དཔོན་ལ་ཇོ་ལོག་གི་བྱ་སྤྱོད་བརྩམ་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ། སྔར་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས། ཞང་ཞུང་དང་། སུམ་པ། དྭགས་པོ། གཉལ། མོན་པ་བཅས་ཀྱིས་ཇོ་ལོག་བྱུང་བ་དང་། ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་མོན་པས་དུག་བཏང་སྟེ་བཀྲོངས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ《ཏུན་ཧོང་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》ནང་གསལ་པོར་འཁོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་ཁེང་ལོག་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཚན་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན།

ཁེངས་པའི་པདྨ། མེ་ཏོག་མང་པོ་མེད་པར་སྡོང་པོའི་ཀྲང་རིང་པོ་མེ་ཏོག་གཞན་དག་གི་དཀྱིལ་ནས་མཐོ་བ། ཁེངས་པའི་པདྨ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་མང་པོ་མེད་ཀྱང་། སྡོང་པོའི་ཀྲང་རིང་བས་མེ་ཏོག་གཞན་ལས་མགོ་མཐོ་བ་བཞིན་དུ། མི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་མེད་ཀྱང་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་མཁས་པ་གཞན་ལས་རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིན་པ།

ཁེཙ་སྲུས། ཁྱིཙ་སྲུས།(ཅ)

ཁེར་གད་འཁོར་ལོ་གྲགས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་དང་། སྤྱོང་ཞི་གསལ་བ་གྲགས། རྩ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་བསྟེན་ནས《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བསྒྱུར་ཡོད་པ་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་གསལ།

ཁེར་བརྒྱད། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་དམག་དཔོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱད་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱད་བཞེངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཁེར་བས་ན་ཁེར་བརྒྱད་དེ། ༡. གཉེར་སྟག་བཙན་ལྡོང་གཟིགས་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་དམག་དྲངས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་གླིང་གི་ཁྲི་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ༢. པ་ཚབ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་འབུམས་གཉིས་ཀྱིས་འབུམས་སྟོད་ཀྱི་འཁར་བཞི་བཅོམ་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་མཀྲ་ར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ༣. འབྲོ་འཁྲི་སུམ་རྗེ་སྟག་སྣང་གིས་ཞང་པོ་རྒྱ་ལ་དམག་དྲངས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་བྲག་དམར་ཀ་ཆུའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ༤. ཅོག་རོ་སྐྱེས་བཟང་རྒྱལ་འགོང་གིས་དམེ་བྱས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་མཁར་སྟོད་གནམ་ཙུའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ༥. ཁྲུང་པོ་སྤུ་སྟངས་རིང་པོས་རྟོར་ཀྱི་དམག་དཔོན་བྱས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་སྟོད་ལུང་ལུམ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ༦. རྒྱ་རོ་ཡོང་གཟིགས་ཀྱིས་དམག་དཔོན་བྱས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་སྟོད་ལུང་མོང་ཏའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ༧. ལྗེ་ཁྲི་བཟང་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་དམག་དཔོན་བྱས་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་རྩིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ༨. སྦས་རྒྱ་ཏོ་རེ་སྟག་སྣང་གིས་བྲན་ཀ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མ་ཉེས་པའི་བཀྱོན་ཕབ་པའི་སྲིད་སྐྱོངས་སུ་ཁྲོམ་སྣ་ལྷ་ལུང་སྒོ་སྲུང་བཞེངས་པའོ། །

ཁོ་ལག་རྫོགས། ལང་ཚོ་དར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།

ཁོག་ཁོག་པོ། མཁྲེགས་པོ།

ཁོག་ཡངས། ཙུང་ཟད་ཙམ་འགྲིག་མ་འགྲིག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་བློ་ཁོག་ཡངས་པ།

ཁོང་ཁྲོ། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས

དེ་ལ་གནོད་འཚེ་བྱ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །

ཁོང་འཁྲིལ་བ། གྲོད་པ་འདྲིལ་བ།

ཁོང་གང་བ། ཐང་གསུམ་སྦྱོས་ཤིང་རྫོང་སྐམ་ཡོད་པ།

ཁོང་རྒྱལ་བ། གསུམ་པ་རྒྱལ་ཞིང་ན་བ།

ཁོང་རྡེ། ཁོང་དུ་བཏང་བའི་སྨན།

ཁོང་ཚ་ལ་སྐམ། ཁོག་པ་ཚ་པོ་དང་ལུས་ལྤི་སྐམ་པ།

ཁོངས་སུ་བཙུག དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ།

ཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ། དེ་སྟོན་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའི་གྲས་ཡིན། ཡབ་དཀོན་པ་རྗེ་གུང་སྟག་གམ་མཚན་གཞན་འཁོན་དཔལ་པོ་ཆེ་དང་། ཡུམ་སྣངས་ཁམས་པ་གོ་ཆའི་གཅེན་མོ་སྣངས་བཟའ་ནེ་ཚུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། 《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས》ལག་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་འཁོན་ལོ་ཙྪ་བ་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་འདི་སད་མི་བདུན་གྱི་གྲས་སུ་འདྲེན་པ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སད་མི་དྲུག་ཏུ་ཁས་ལེན་སྐབས་འཁོན་ལོ་ཙྪ་བ་འདི་འདྲེན་སྲོལ་མི་འདུག ལོ་ཙྪ་བ་འདིས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ནང་བློན་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཁན་ཆེན་དང་སྣངས་ཁམས་པ་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། ལོ་ཙྪ་ཡང་མཁས་པར་མཁྱེན་པས་ལོ་ཙྪ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་བར་པ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་ཡང་འདྲེན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་བྲག་ཡེར་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྟེ་དྲིལ་བུ་ནམ་མཁར་བཞག་པས་ཁོང་བཞུགས་སའི་ཕུག་པ་དེར་དྲིལ་བུ་ཕུག་ཅེས་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས《བྲག་ཡེར་པའི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

ཁོར་མོར་ཐབ་པ། རྒྱུན་མི་ཆད་འཐབ་པ།

ཁོར་ཡུག་གི་གླིང་བདུན། ཟླ་བའི་གླིང་། འོད་དཀར་གྱི་གླིང་། ཀུ་ཤའི་གླིང་། མིའམ་ཅིའི་གླིང་། ཁྲུང་ཁྲུང་གི་གླིང་། དྲག་པོའི་གླིང་། འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །

ཁོར་ཡུག་གི་རི་བདུན། དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་བདུན་ནི། འོད་སྡོན། མན་དར། ནི་ཥ་ཏ། ནོར་བུའི་འོད། དྲོ་ཎ། གངས་རི། རྫ་རྡེའི་རི་རྣམས་སོ། །

ཁོལ་བཏོན་རེ་ཙམ། ཐར་ཐོར་རམ་སྐྱེ་ཁ་རེ་རེ་ཙམ།

ཁོལ་ཞིང་ན་བ། འཁོལ་ཞིང་ན་བ།

ཁོས་དཔོན། སྤྱི་ཁྱབ་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཤིག་སྟེ། རུ་ཆེན་ལྔ་པོ་སོ་སོར་ཁོས་དཔོན་རེ་ཡོད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་དབུ་རུའི་ཁོས་དཔོན་མགར་སྟོང་བཙན་ཡུལ་བཟུང་། ཞང་ཞུང་གི་ཁོས་དཔོན་ཁྱུང་པོ་སྤུངས་སད་ཟུ་རྩེ། སུམ་པའི་ཁོས་དཔོན་ཧོར་བྱ་ཞུ་རིང་པོ། ཚེབས་ཀྱི་ཁོས་དཔོན་དབས་བཙན་བཟང་དཔལ་ལེགས། མཐོང་ཁྱབ་ཀྱི་ཁོས་དཔོན་ཅོག་རོ་རྒྱལ་མཚན་གཡང་གོང་བཅས་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ།

ཁོས་སུམ་རྩ་རྩ་དྲུག བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དྲུག བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག ཡིག་ཚངས་དྲུག བཀའ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག རྒྱན་དྲུག དཔའ་མཚན་དྲུག་བཅས་ཡིན་པར་ཆོས་འབྱུང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

ཁྱ། ༡. དད་འབུལ་ཞུས་པའི་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་། ༢. འབྲུ་རིགས་སྤྱིའི་མིང་། དཔེར་ན་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པའི་ནང་གི་རྫོ་རིང་ཡི་གེའི་ཡིག་བྲིས༢༨པ་ནས༣༡པ་ལས། ལྷ་རིས་ཀྱི་འབངས་དང་། དཀོར་ལ། ཁྲལ་གྱི་དབབ་པ་དང་། ཁྱ་དང་། ཆད་ཀ:ཕྱི་བཞིས་པ་ལས་སྩོགས་པ་ཡང་། ལྷ་རིས:ཆེན་པོའི་ཐང་དུ་བཀའས་གནང་ངོ་། །ཞེས་དང་། P. T ༡༠༧༧པའི་ཡིག་བྲིས༨༠པ་ལས། ཁྱ་མདའ་ལྷ་བུ་གཉེར་ཆེན་གྱི་ཕྱུག་ལས་གུང་རྗེ་ཐོག་ན། ཞེས་དང་། P. T. ༡༡༡༡པའི་ཡིག་བྲིས་དང་པོར། ཁྲོད་སྨུང་ཚོགས་པའི་སྨུང་དང་། ཁྱ་སྨུང་པ་རྣ་གཉིས་ཀྱི་སྨུང་སྩིས། ཞེས་དང་། ཡིག་བྲིས༡༠པ་ལས་ཤ་ཅུ་ཁྱ་མདའ་ཀྱི་རྟའི་ལོའི་དཔྱིད་སྩིས་བགྱིས་པའི་གཞི་ལུས་གྲོ་ནས་ཁལ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱད་དགུ་བཅུ་རྩ་ཕྱེ་དང་དགུ་དང་བྲེ་དགུ་ཞེས་དང་། ཡིག་བྲིས༡༢ལས།

ཧྭའི་ཡོའི་སྟོན་རྒྱ་ཤ་ཙུ་པ་སྟོང་སྡེ་གསུམ་ལ་རྒྱ་དྲུག་བརྒྱའ······ བརྒྱད་ཙུ་རྩ་བཞི་མཆིས་པ། རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་ཁྲི་ཁལ་གཉིས··· གཉིས་འབུལ་བ་བསྡོམས་ན་ནས་ཁལ་སྟོང་སུམ་བརྒྱའ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་བྱུང་བ་ཞེས་གསལ།

ཁྲ་དགེ་དཀོན། མདོ་སྨད་ཁུལ་སྐུ་ཚའི་ཁྲང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན··· པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཁྲ་དགེ་ལེགས་བཤད་གླིང་ཟེར། ཐོག་མར་ཁྲ་དགེ་དཀའ་བཅུ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཕག(༡༥༨༧)ལོར་བཏབ། ཁྲ་དགེ་དཔོན··· སློབ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དགོན་པ་བསྐྱངས་སྟེ། དགེ་ལུགས······ དགོན་པ་ཁྲིམས་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ཆ་ཚང་བའི་ཐོག སྨན་བླ··· དང་། ཚེ་དཔག་ལྷ་དགུ་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཏོང་ཞིང་། ཁྲ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཁྱི(༡༧༠༦)ལོར་མ་ཎི་རིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག··· བཙུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྟག(༡༨༥༤) ལོར་འབྲས་སྤུངས་དང་། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཙུགས། དགོན་འདིར་བཞུགས་པའི་རྟེན་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་གི··· གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༡༣པ་གསལ་བ་དེར······ གཟིགས།

ཁྲ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། མདོ་སྨད་ཙོ་ནེའི་ཁུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་འབུམ་ཡག་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། ལོ་ལྔའི་རིང་ཕྱུགས་འཚོ་བའི་ཞོར་ལ་ཡིག་རྩ་ཚད་ངེས་ཀྱི··· སློབ་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་དཔོན་གོང་མ་ཡུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྙུབས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ཙོ་ནེ་ཆོས་རྗེ་དང་མཉམ་དུ··· དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ)དེ་དུས་གྲྭ་རྒྱང་སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་དང་ཁེལ་བས་ཁོང་གཉིས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སློབ་གཉེར······ ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་འཛིན་གྲྭ་གཤམ་དུ་བབས་ནས་ཕར······ ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱར་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ཐུགས་འཛིན་གནང··· ནས་རྭ་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས་ཏེ་འདུལ་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་སྦྱངས། གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ལ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཞ་བོད་ཁ་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས··· ཞུས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མ་དགེ་བཤེས་བཅུ་ལྷག་ཙམ··· བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དབུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པའི······ འདུ་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་ནས་སྐུ་འབུམ་དང་དགོན་ལུང་སོགས་གནས་དང་དགོན་སྡེ་མང་པོར་མཇལ་སྐོར་དུ··· ཕེབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དད་ལྡན་སློབ་མ་མང་པོར······ འདོད་ཡོན་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་བཀའ་ཡིད་ཚིམ་ངེས··· གནང་། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་ཕེབས་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི··· ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༤༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པའི《འཇིགས་བྱེད་དང་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ》དང་། 《རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་རེ་སྐོང》 《ལུང······ བཤགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《ལམ་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་སྨན་ངག》སོགས་པོད་གཅིག་ཙམ་ཡོད། 《གསང་བའི་རྣམ་ཐར》ཁག་གཉིས་སློབ་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང······ འདིར་མ་བྲིས།

ཁྲད་དུ་བསད། བརྡེ་འཇོག་མི་བྱེད་པའམ། མཐོང་ཆུང··· བྱས་པ།

ཁྲད་པར་བརྒྱད། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར། བརླབ་པ······

གསུམ་ལ་སློབ་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པའི་རྟགས་དང་མཚན་ལྟས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གཉེན་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ། ༡. གུས་པའི་ལས་བདག་གིས་བྱེད་པ། ༢. ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་མཉམ་པའམ་ལྷག་པར་འགྲོ་བ། ༣. བླ་མའི་གནས་བྱེད་པ། ༤. དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་སོགས་ཆད་ལས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་བྱེད་པ། ༥. ས་རང་བཞིན་པ་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པའོ། །

ཁྱད་པར་ཆེ་བར་འདོད་པ་སྙིང་མའི་ཆེ་བ་དཀྱུང་བ། རོག་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ནང་དུ་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་ལ་ཁྱད་ཡོད་མེད་གསུམ་གསུངས་པ་འདིར་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལས་རྙིང་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་ལྔ（༡. སྟོན་བྱེད་པཎྜི་ཏའི་ཁྱད་པར། ༢. སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙཱ་བའི་ཁྱད་པར། ༣. སྦྱིན་འདྲེན་ཡོན་བདག་གི་ཁྱད་པར། ༤. ཆོས་གཞི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ༥. ཞུ་རྟེན་གསེར་ཕྱིའི་ཁྱད་པར）ཞེས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ནང་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ནས་ཐུགས་མ་དགྱེས་པའི་གསུང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལྗོངས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ཆེ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་རེ་མི་གསུང་མཁན་མེད་པ་བཞིན་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བ་ལྔ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོ། སྟོན་བྱེད་པཎྜི་ཏའི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ལ་སོགས་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་གསེར་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་ལ་གང་བྱོན་པའི་ཆོས་སྨྲ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཡོན་གསེར་ལེན་པ་དང་མི་འདྲ། གཉིས་པ། སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙཱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་རྒྱ་དཔེ་ལས་བོད་སྐད་དང་བོད་དཔེ་ལས་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དབྱར་མང་ཡུལ་དུ་བསྡད། དགུན་བལ་པོར་ཕྱིན་ནས་སྔོན་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་འགྱུར་བཅོས་སུ་མིང་བཏགས་ནས་བཅོས་བསླད་རེ་བྱེད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ། གསུམ་པ། སྦྱིན་འདྲེན་ཡོན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ནི། བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རེ་ཙམ་གྱིས་བོད་དུ་ཁྲིད་ནས་འོངས་པ་དང་མི་འདྲ། བཞི་པ། ཆོས་གཞི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་བསམ་ཡས་ལ་སོགས་པར་གདན་ཕབ་ནས་བཞུགས་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་དགོན་པ་ཆུང་དུ་རེར་སྡོད་པ་གཉིས་མི་འདྲ། ལྔ་པ། ཞུ་རྟེན་གསེར་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་ནི། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ཆོས་ཞུ་བའི་ཡོན་གསེར་ཤ་བའི་ཀླུད་བུ་བཀང་ནས་འབུལ་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཆོས་ཡོན་གསེར་ཞོ་གང་ཙམ་རེ་འབུལ་བ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་བཅས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད（གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ）རྩོམ་པ་པོས་མཇུག་བསྡོམས་ཀྱི་དཔྱད་བརྗོད་གནང་འདུག་པ་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གཟིགས་པར་འདོད་ན《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༥༥༠ནས༥༥༡བར་གསལ།

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལྔ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས། བྱ་བ། རྫས། རྒྱུ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་། ཚང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་རྒྱན

ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་ལྔ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་བཅས་སོ། །

ཁྱད་པར་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ། (ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ལ) ༡. གཙན་གཟན་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་མི་བསད་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལ་མི་བསྙོ། ༢. རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་དུ་དུག་མི་བྱོ་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྨད། ༣. རིན་པོ་ཆེའི་ལྕུག་ཕྲན་མི་བྲེག་ཅེས་པ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་དང་དུས་མཆོད་མི་བཅག ༤. གངས་ཀྱི་ཞུན་ཆུ་ཁོལ་མ་མི་བཏུང་ཅེས་པ་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་དང་བླ་མའི་རྫས་མི་སྤྱད། ༥. པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཁ་མི་དབྱེ་ཅེས་པ་མཆེད་ཀྱི་ཡུམ་མི་སྤྱད། ༦. སྡོང་བུག་རྡོལ་ནང་དུ་བཙུད་མི་བླུག་ཅེས་པ་གཟུངས་མ་མཚན་ངན་ལ་མི་སྤྱད། ༧. མ་བརྟགས་པའི་རྫས་མི་འཆང་ཞེས་པ་སློབ་མ་ངན་པ་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་རྫས་མི་འཆང་། ༨. ཤེལ་གོང་དཀར་པོ་འདམ་དུ་མི་འཇུག་ཅེས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྨད་པར་མི་བྱ། ༩. སེང་གེའི་འོ་མ་སྣོད་ངན་དུ་མི་བླུག་ཅེས་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཆོས་དམ་ཉམས་ལ་མི་བཤད། ༡༠. ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མི་སྲེག་ཅེས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་སྟེ་ཐེག་དམན་དུ་མི་འཇུག ༡༡. བྱ་ཁྱུང་གི་གཤོག་པ་མི་བཅག་ཅེས་པ་ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཡ་མི་བྲལ། ༡༢. གནམ་ལྕགས་ཕུར་མོ་ས་ལ་མི་བཏབ་ཅེས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ནང་དུ་དམེ་མི་བྱ། ༡༣. སྟག་གཟིག་རོལ་པའི་ཟས་ལྷག་མི་ཟ་ཅེས་དམ་ཉམས་དང་ཡུག་པའི་ཟས་མི་ཟ། ༡༤. རྡོ་རྗེ་གདམས་པའི་བྲག་མི་གཤག་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྟན་མི་འགེད། ༡༥. མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མི་བསད་ཅེས་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་དུས་བྱིང་རྒྱུགས་སྤང་། ༡༦. རྡོ་རྗེ་ར་བའི་སྒོ་མི་ཧྲལ་ཞེས་པ་བསྲུབ་པའི་མཚམས་མི་ཧྲལ། ༡༧. རྡོ་རྗེའི་ལམ་བར་མི་གཅོད་ཅེས་པ་འཛབ་རྒྱུན་མི་བཅད། ༡༨. རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྦྱིན་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་རྫས་མི་སྦྱིན། ༡༩. རྡོ་རྗེ་མཁར་རྫོང་རྨང་ནས་མི་བཤིག་ཅེས་པ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་མི་བྱ། ༢༠. ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ནས་མི་འབེབས་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། སྤྱི་བོར་བསྒོམ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གུས་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་བཞི།

༡. བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕན་པོ་རྒྱལ་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ལུགས་ལྷས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་དང་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས་པས་དཀར་ནོར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། ༢. རྫོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྐྱེ་མོ་གཞུ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་ཡོན་བདག་བཟའ་མི་སྟོབས་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པས་བཟའ་མིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། ༣. དགེ་བཤེས་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་སོགས་དགེ་བཤེས་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ཐང་པོ་ཆེ་དགོན་པ་ནི་བཞེངས་མཁན་མང་ཆེ་བ་དགེ་བཤེས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། ༤. དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ཤུད་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ་བཞེངས་པའི་གྲྭ་ཐང་ནི་ལྷ་ཁང་གི་བཟོ་བཀོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ལྷ་ཁང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཅས་ཡིན།

ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད། དེ་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཥྐ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་བུས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ཙམ་ན། བྲམ་ཟེའི་བུ་སྤུན་གཉིས་ཏེ་ཆེ་བ་ལ་ཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ་དང་། ཆུང་བ་ལ་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བས་མུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཅིང་། ཆུང་བས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་བ་དེ་རྗེས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་ལྷ་རྣམས་ལས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དཔེ་དོན་གཉིས་རེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་

པ་དེ་ཡིན། བསྟན་པ་སྟོད་དར་གྱི་སྐབས་ལོ་ཙྪ་བ་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་པོད[ཀ]བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་འགོར་ཡོད། བསྟོད་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་མཛད་པ། ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་དཔེ་མ་རྙེད་པ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཁ་གསབ་མཛད་པ། བསྟན་འགྱུར་པོད[ཀ]པའི་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་མགོར་ཡོད།

ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གསུམ། གཞུང་ལས་སྔོན་བསྐལ་པ་ཐོག་མ་ལ་བསྐལ་པ་ཀུན་བཀོད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་སྔོན་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གསང་སྔགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་སོ།། ད་ལྟའི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་བྱོན་པའོ། ད་སྟེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་མེ་ཏོག་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟ་ང་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེས་གསང་སྔགས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། པདྨ་བཀའ་ཐང་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས་མང་དུ་འབྱོན་པར་གསུངས་སོ།

ཁྱད་པར་མ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་གཞན་དག་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ།

ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ། དོན་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དོན་བ་ལང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ། དོན་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤོང་བར་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན། དཔེར་ན། བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དོན་བ་ལང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤོང་བར་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་སྡེ་བཞི། གོང་དུ་སོང་མ་ཐག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

ཁྱད་བྱེད། ཕྱོགས་རིས་བྱེད།

ཁྱད་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ན་ཡམས། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱད་པར་ཆེ་ཚུལ་ལྟ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་མཁས་པ་རོག་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འཐད་པར་བརྟེན། ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་ལྟ་བཤད་ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ན་ཡམས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཁྱབ་འཇུག་ཁྱུང་ཞོན། བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བས་བལ་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་གར་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྷ་ཁང་ཡོད་ཅིང་། ཤར་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གཙང་ཀུན་རཏྣ་ཟེར་བ་དེར་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱུང་ལ་ཞོན་པའི་འདྲ་བརྙན་ཡོད་པ་དེར། གོར་ཁའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཧེ་དང་། བ་མེན་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཡོགས་ཤིང་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེ་བྱུགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་དེ་ཁྲག་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གཟིགས་འདུག

ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་

བཅུ་ཞེས་མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ༡. ཉ་ཡི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ནུབ་པ་དེ་བཏོན་པ། ༢. ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ནུབ་པ་དེ་རུས་སྦལ་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་བཏེགས་པ། ༣. ཕག་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པ་དེ་སླར་ཡང་བཏེགས་པ། ༤. ལུས་པོ་མི་ལ་སེང་གེའི་མགོ་ཅན་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་བསད་པ། ༥. མིའུ་ཐུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ལ་གོམ་པ་དོའི་ས་སྟོང་ནས་ཕམ་པར་བྱས་པ། ༦. རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎར་སྤྲུལ་ནས་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་བསད་པ། ༧. དགྲ་སྟ་ཐོགས་པའི་དགའ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ས་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་རིགས་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་བྱས་པ། ༨. ཀྲི་ཥྞར་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་མང་པོ་བསད་པ། ༩. ས་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་རིགས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲུན། ལྷ་མ་ཡིན། སྲིན་པོ་སོགས་མང་པོ་བསད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་སྤྲུལ་ནས་མི་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ཆོས་བསྟན་པ། ༡༠. མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མུ་སུལ་མན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཤུགས་ཆེར་དར་ནས་ཧིན་རྡུ་དང་། ནང་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཙ་མེད་དུ་བསྣུབས་མཁན་ཞིག་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ན། ཁྱབ་འཇུག་གིས་རིགས་ལྡན་ཀཱ་ལ་ཀིར་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་ཚོགས་དེ་དག་ཚར་བཅད་པ་བཅས་འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་གཏམ་རྒྱ་བལ་མཁས་པའི་ངག་རྒྱུན་གདངས་ཅན་རྣ་བའི་བདུད་རྩི》ཞེས་པ་ཞིག 《ཁམས་སྤྲུལ་སྐན་འགྲེལ》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༠༧ནས༧༢༣བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ཉ། རུས་སྦལ། ཕག་རྒོད། མིའི་སེང་གེ མིའུ་ཐུང་། རཱ་མ་ཎ། ནག་པོ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། རིགས་ལྡན། ཀལྐི་ཙི་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ནུབ་པ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཉ་རུ་སྤྲུལ་ཏེ་བཏོན་པ། གཉིས་པ་ནི། རུས་སྦལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བཏེགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ། གསུམ་པ་ནི། ཕག་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན་པ། བཞི་པ་ནི། སྐད་མི་ལ་སྟོད་སེང་གེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་སྟོ་དྲལ་ནས་བསད་པ། ལྔ་པ་ནི། མིའུ་ཐུང་ལ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ཅན་གོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསླངས་ཤིང་བསླུས་པ། དྲུག་པ་ནི། ཛ་མད་ཨགྣིའི་བུ་དགྲ་སྟ་རྣ་མར་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་སྲིད་སྤྱོད་ལ་སོགས་བསད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་མེད་པར་བྱས་པ། བདུན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་རཱ་མ་ཎར་སྤྲུལ་ནས་རང་གི་ཆུང་མ་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་ཕྲོགས་པས་སླེའུ་ཏ་ལུ་མཇུ་ལ་གྲོགས་བཙལ་ཏེ་སྲིན་པོ་བཏུལ་བ། བརྒྱད་པ་ནི། ནག་པ་རྩོད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ། དགུ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་སྤྲུལ་ནས་སྟོན་རྒྱལ་རིགས་བསད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱངས་པ། བཅུ་པ་ནི། རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་བུ་ཀལྐི་ཙི་ཞེས་བྱ་བ་འོང་བ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བཏུལ་བའི་མཐར་དུས་ལྡོག་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །

ཁྱབ་འཇུག་པ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མིང་སྟེ། ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་ཁྱབ་འཇུག་པ་ཞེས་ཐོགས་པ་དང་། མིང་གཞན་ཟླ་བ་པ་དང་གླུའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར། གྲུབ་མཐའ་འདི་འཛིན་མཁན་གྱི་བླ་མ་ཟླ་བ་དང་། སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན(སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་དང་རྩོད་པ་བྱེད་མཁན)ལ་སོགས་པ་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་འདིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། ཁྱབ་འཇུག་ནི་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ན་དཔལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཆུང་མ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གིས་བསྐོར་ནས་གནས་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་སྦྱིན། ཉི་མ་ཟླ་བ། རིག་བྱེད་བཞི། འབྱུང་བ་བཞི། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་འཇུག་རང་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པའི་སྤོབས་པ་

དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་ཞི་དང་མ་ཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞི་བ་ནི། ལྷ་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་བདག་ཉིད། འཆི་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། མ་ཞི་བ་ནི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་བཅུ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། གཞན་ཡང་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་ཅིང་། སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསྒོམས་པ་དང་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཐར་པ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་གྲུབ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་ལ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ》ལས་གསུངས་ཤིང་། 《དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད》ལས་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ནི། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཚིག་གོང་འོག་བསྒྱུར་ནས་ཞིབ་ཏུ་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི《དུས་འཁོར་ཏཱི་ཀ་ཆེན》ལས་གསུངས་ཡོད། མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་པར་སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མའི་འགྲེལ་ཆེན》དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ལེའུ་ལྔ་པ་ལ་གཟིགས།

ཁྱབ་བདག་དབང་པོ། སངས་རྒྱས་རིགས་བརྒྱ། རིགས་ལྔ། རིགས་གསུམ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་དོན།

ཁྱབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། འ་ཞའི་གདུང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཡབ་ཞབས་དྲུང་བརྟན་པ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་འཛོ་ལེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་རྟ(༡༥༥༨)ལོར་ཞུག་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུ་ཚ་ཡིན། སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ཞག་བདུན་སོང་སྐབས་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ནས་མཚན་ལ་ནམ་མཁའ་དོན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ལ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གསན་ཅིང་། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་རབ་བྱུང་གནང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་མ་ཕེབས་བར་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པའི་དྲུང་འཁོར་མཛད་ནས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཕག་རི་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་མཛད་ནས་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་པ་གཙང་པའི་དམག་གིས་ཕག་རི་རྫོང་འཁྲུག་པར་ཡོང་བ་ལ། ཕྱག་སྤྲེལ་རྫོང་དཔོན་པ་རྣམ་ཤར་པས་ཕྱི་མ་ནང་བྱས་ཏེ་ཕག་རི་རྫོང་གཙང་པར་རྩིས་སྤྲད་ནས་མགོ་བཏགས། དམ་པ་ཉིད་གཙང་པས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་ལ་བཅུག་ཅིང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཟིམས་ཁང་ནས་གཙང་པར་གསེར་དངུལ་མང་པོ་ཕུལ་ཏེ་བཙོན་ནས་གློད་བཀྲོལ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་བྱི(༡༥༨༨)ལོར་ཐུབ་བསྟན་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་པའི་མཚན་ལ་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། མི་རིང་བར་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༥༩༠)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སྟོ་ཁ་ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཆུ་སྟག(༡༥༩༢)ལོར་ཞྭ་ལུ་རི་ཕུག་གྲྭ་གླིང་གི་མཁན་པོ་ཡང་ཉིས་འཛིན་མཛད་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་རྗེས་རི་ཕུག་གི་གདན་ས་མ་མཛད་པར་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་ཤེལ་བྲག་སོགས་སུ་རྒྱུན་རིང་བར་སྐུ་མཚམས་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་པ་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོར་ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེའི་གདན་ས་བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་

ནམས་མཆོག་ལྡན་ལ་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ། ཞྭ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་གཙོ་ཆེར་སྒྲུ་མཚམས་ཐོག ཞོར་ལ་དད་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༨༠)ལོར་སླར་ཡང་ཞྭ་ལུ་རི་ཕུག་གི་མཁན་པོ་དང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༥༨༢)ལོར་འདར་གྲང་མོ་ཆེའི་གདན་སར་ཐེབས། སྔ་རྗེས་སུ་རྗེ་ཉིད་ལ་གཡོ་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་མཁན་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལས་གནོད་ལན་འཇལ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པ་སོགས་མཛད་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༩༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པ་ལས་རྟེན་རྫས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་ཐེབས་པ་རྣམས་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་པའི་ནང་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བ་ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ་དགོན་པར་བཞུགས། དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་། དྭགས་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དཔང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་བདུད་རྩིའི་ཟ་མ་ཏོག》ཤིང་དཔར་ལ་ཤོག་གྲངས༥༥ཡོད་པ་ཞིག གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་ནང་བཞུགས། རྣམ་ཐར་དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཞྭ་ལུ་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི《ཞྭ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༥༩ནས༡༨༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྱབ་འདོམས་བྱེད་པོ། ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན།

ཁྱབ་འདོམས་སྤྱོད་ཡང་། བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུ་དམ་འཛིན་མ་བྱས་པ།

ཁྱབ་བརྡལ་ཆེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་དེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ།

ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་དང་ཕྲད་མ་ཐག་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་རུང་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པས་ན་ཁྱབ་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བརྗོད།

ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཞི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན། དངོས་པོའི་མཐའ། དགོས་པ་ཡོངས་གྲུབ། ༡. རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པར་བརྟེན་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་། གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པ་དམིགས་རྟེན་རང་མཚན་པ་དེ་དངོས་མིན་པར་དེའི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་འཆར་བ་ལ་ཟེར། ༢. རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་དཔྱད་པ་མ་བྱེད་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན། དམིགས་པ་དེ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དང་པོ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན། ༣. དངོས་པོའི་མཐའ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུས་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྣང་ངོར་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཞིར་འདུས་ལུགས་བསམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐག་བཅད་ནས་སེམས་མ་གཡེང་བར་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ནི་དམིགས་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། ༤. དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསམ་ནས་གོམས་འདྲིས་བྱས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བཞི་པ་འདི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན། ཞིབ་པར《ལམ་རིམ》གྱི་ཞི་གནས་སྐབས་སུ་གསལ།

ཁྱབ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྔ་ཐུག་ལྔ་སྟེ་ཉེར་ལྔ། རང་ཤར་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཚང་། དེ་ཡང་རླུང་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་བྱེད་དོ། །མེ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་བྱེད་དོ། །ས་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེད་དོ། །ཆུ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་དོ། ། ནམ་མཁའ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ས་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ས་རིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས། མི་འགྱུར་བ་རྡོ་རྗེའི་ས་སྒྲོན་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེས་ས་ཐིག་ལེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་ས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས། སྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །ཆུ་ལྔ་ལས། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆུ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཞིབ་གསལ་དག་གི་ཆུ་ཏྲུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་ཆུ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆུ་སེར་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། འཛིན་མེད་རྫོགས་པའི་ཆུ་མིག་གི་ནང་ན་གནས་སོ། །མེ་ལྔ་ལས། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་མེ་གློ་བ་ན་གནས། ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་གྱི་མེ་མིག་གཉིས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའི་མེ་ཤ་པགས་བར་ན་གནས། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་མེ་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ན་གནས། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མེ་ལག་མཐིལ་གཉིས་ན་གནས་སོ། །རླུང་ལྔ་ལས། སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་སྲོག་རྩ་ན་གནས། བཀག་དང་གཟི་མདངས་སྐྱེད་པའི་རླུང་སྙིང་ཁྲག་ན་གནས། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རླུང་ཕོ་བ་ན་གནས། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་བ་ལས་ཀྱི་རླུང་སྙིང་དང་སྙིང་ཤུན་གྱི་བར་ན་གནས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལྔ་ལས། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་རིག་པ་དངོས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། ཡུལ་མེད་གསལ་དྭངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། མ་འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྤྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱབ་བྱེད་རླུང་། ལུས་ཁམས་ཀྱི་རླུང་ལྔའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་གཙོ་བོར་སྙིང་ལ་གནས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་ཞིང་། རྐང་ལག་རྣམས་འདེགས་འཇོག་དང་། ཁ་མིག་འབྱེད་འཛུམ་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་རླུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།

ཁྱམས་ཁྲ་མོ། ཐག་ཡེར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཀ་ཐིབས་ཡོད་པའི་ཁྱམས།

ཁྱམས་ར། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱམས་ཆེན་པོ་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཐོག་ཕུབ་པའི་ཀ་ཐིབས་ཡོད་པ། དཀྱིལ་དུ་ཐོག་མེད་པའི་རྡོ་གཅལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེར་ཟེར། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་མདུན་ངོས་ལྷུགས་རི་ཀ་ཐིབས་ཅན་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཁྱམས་ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཛུགས་པར་གནང་ཉེའི་སྐབས་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་ལེགས་པོ་ཞིག་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བསྐུལ་མཛད་པ་ལྟར། སྐབས་དེའི་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཤོད་ཁུལ་གྱི་དབང་འཛིན་པ་སྣེའུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་། གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་བ་གཉིས་ལ་བཀའ་ཕབ་སྟེ། གནས

ཡང་སྣང་རྡོ་རྗེའི་རྣ་བ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐོག་མཐུད་ཀ་བ་བཅུ། ཁྲམས་ཀ་བ་བཅུ་བཅས་གསར་འབུབས་ཐོག ཞང་ཟེར་སྨན་རི(ཞང་ཐྲན་ནང)ནས་རྡོ་ཆེན་མང་པོ་དྲངས་ཏེ་བར་སྐོར་དང་ཁྲམས་རའི་རྡོ་གཅལ་བཅས་གསར་དུ་བཏིང་། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ལོ་ཤས་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོར་སྐར་ཡང་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་གནང་ཏེ་གཞུང་སྒོའི་མདུན་དུ་སྒོ་འཁྱུར་གསར་གཏོད། བར་བསྐོར་ནང་མའི་ལྡེབས་བྲིས……།

ཁྲི་མོ་ཚང་མར་དབྱུག་པ་མ་འཕྱར། བདག་པོ་ཡོད་པའི་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱོ་བོའི་ཆེད་དུ་མཐའ་ཟླ་མཁན་ཡོད་པས་མཐའ་སྐྱིལ་མཁན་གྲུས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན།

ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཀ་འཛིན། (ཁྲིམས་སོ་བཟུང་བ)ཁྲིམས་ཚང་བཟུང་བ་སྟེ་བུ་དང་བུ་མོ་མག་པ་དང་མནའ་མར་འགྲོ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཁྲིམས་ངན་བདུན། དེ་སྔ་མཛེ་ཅན་དང་། དབུལ་པོ། གཡུང་པོ། ཤན་པ། རིགས་ངན། གདོལ་པ། དམུས་ལོང་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་དེ་ལྟར་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་བཅུ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ལས་ལོ་རེའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་ཉི་མ་སྐར་མའི་ཁྲིམ་གང་དུ་གནས་པའི་ཆ་རེ་རེར་ཁྲིམ་རེ་རེར་རྩིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཡང་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་གནས་པའི་ཁྲིམ་ལ་རྒྱུ་བའི་དུས་ཡུན་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཁྲིམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ནི་གཟའ་དགུ་པོ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ཚུལ་གསལ་བར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྟགས་ཡིན་པས་ན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐར་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་དང་ཉི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། གཟའ་དགུ་པོ་ནི་སྐར་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བ་པོ་ཡིན་ཅིང་། སྐར་མ་ཉེར་བདུན་པོ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མཚོན་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་སྐར་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་མིན་པ་མ་ཟད། དེང་སང་གི་གནམ་རིག་ཐོག་སྐར་མ་ཉེར་བདུན་པོ་ལ་བརྟན་སྐར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱུ་སྐར་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་མེད། ཉི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་སམ་སྐར་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ནི། ༡.ལུག ༢.གླང་། ༣.འཁྲིག ༤ ཀརྟ་ཀ ༥.སེང་གེ ༦.བུ་མོ། ༧.སྲང་། ༨.སྡིག་པ། ༩.གཞུ། ༡༠.ཆུ་སྲིན། ༡༡.བུམ་པ། ༡༢.ཉ་བཅས་ཡིན། རང་ཅག་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་ཟིན་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་བར་ཉི་མ་ཟླ་བ་སོགས་གཟའ་དགུ་ཆགས་མེད་ཅིང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད། ས་ཡི་གོ་ལའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་རླུང་ཁམས་ཆེན་པོས་བཏེག་པའི་གནམ་གྱི་གོ་ལ་སྟེ་སྐར་མ་གནས་པའི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཕུབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལྟར་དཀྱིལ་མཐོ་ཞིང་མཐའ་དམའ་བ་ཕན་ཚུན་གྲུ་གུ་འཛོམས་པ་ལྟར་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་ཞིག་གྲུབ་པ་དེར་སྐར་ཁྲིམ་དང་ཉི་ཁྲིམ་ཟེར། ཁྲིམ་གྱི་དང་པོ་ལུག་ཁྲིམ་གྱི་ཆ་ཤས་དང་པོའི(ཁྲིམ་རེ་ལ་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་དགུ་རེ་ཕྱེ་བས་ཆ་ཤས་༡༠༨ཡོད)ཐོག་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དང་པོ་ཐ་སྐར་ཆགས་པ་ནས་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉ་ཁྲིམ་གྱི་ཆ་ཤས་གསུམ་པར་སྐར་མ་ནམ་གྲུ་ཆགས་པའི་བར་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་པོ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུ་སྐར་དང་བརྟན་སྐར་གཞན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཆགས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོད། དེ་ནས་ས་སྟེང་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཆགས་སྐབས་དེར་མི་རྣམས་ལུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཕྲོ་བའི་འོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་མི་དགེ་བཅུའི་བྱ་སྤྱོད་མེད་སྟབས་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ། དམག་དཔུང་། བཙོན་ཁང་སོགས་མེད། སྒེར་ལ་དབང་བའི་དཔལ་འབྱོར་བྱུང་རྗེས་སྒེར་སེམས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་མི་དགེ་བ་བཅུ་དར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ཞིང་། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་སོགས་ཐུན་མོང་དང་སྒེར་གྱི་ངལ་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་འགོ་ཚུགས

ཤིང་། མིའི་རྟུལ་ཕྱིན་གྱི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐར་མ་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐར་ཁྱིམ་དུམ་བུ་བཞི་པ་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་སྐག་གི་ཐད་ནས་ཐོན་པ་ནས་དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཞེས་བཏགས་ནས་གཟའ་དགུའི་དང་པོ་དེ་བྱུང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ནས་རང་འགྲོས་གཡོན་བསྐོར(རང་འཁོར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན)དུ་འཁོར་བ་དང་། ཀླུང་འགྲོས་ཀྱིས་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁོར་ཏེ་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་དང་།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐར་དང་བཅས་པ་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་སྐར་མ་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབས་པ་ན་ཟླ་བ། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཉི་མས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་ནས་ཁྱིམ་དྲུག་པ་སེང་གེའི་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་མཆུའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་མིག་དམར། ཁྱིམ་བརྒྱད་པ་སྡིག་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་ལྷག་པ། ཁྱིམ་དགུ་པ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པའི་སྐར་མ་མེ་བཞིའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་ཕུར་བུ། ཁྱིམ་གསུམ་པ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་ནབས་སོའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་པ་སངས།

ཁྱིམ་དགུ་པ་གཞུའི་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་སྨྲུབས་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་སྤེན་པ། ཁྱིམ་བདུན་པ་སྲང་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་ནག་པའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་ལྷ་གཅན། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉ་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་ནམ་གྲུའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་དུས་མེ།

ཁྱིམ་བཅུ་གཅིག་པ་ཆུ་སྲིན་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གནས་པའི་སྐར་མ་ཆུ་སྨད་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་མཇུག་རིང་བཅས་རིམ་བཞིན་བྱུང་། སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་གཉིས་གདོང་དང་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་གཟའ་གཅིག་ཡིན། སྐར་ཁྱིམ་ཐོག་གཡས་བསྐོར་གྱིས་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་ཕུད། གཟའ་གཞན་བརྒྱད་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་འགྲོས་མི་འདྲ་ཞིང་འཁོར་ལམ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མིག་དམར་དང་། ཕུར་བུ། སྤེན་པ་གསུམ་ནི་དྲག་གཟའ་ཡིན་པའི་ཐོག་རང་འགྲོས་ཉི་མ་ལས་དལ་བས་འཆར་བའི་ཚེ་ན་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཉི་མའི་རྒྱབ་སྐྱེ་རུབ་ངོས་ནས་ཐེངས་རེ་ཟུང་ལས་མི་མཐོང་ཞིང་། ལྷག་པ་དང་པ་སངས་གཉིས་རང་འགྲོས་ཉི་མ་ལས་མགྱོགས་པས་འཆར་བའི་ཚེ་ན་ལོ་གཅིག་ནང་ཉི་མའི་མདུན་ཏེ་ཤར་ངོས་ནས་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། གཟའ་མཇུག་རིང་ནི་རང་འགྲོས་ཧ་ཅང་དལ་བའི་ཐོག་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སླེབས་པ་དང་ཉི་མ་རྗེས་ནས་མགྱོགས་པོར་འོང་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་བར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། གོང་གསལ་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་འདིར་མ་བཀོད། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལུག་དང་གླང་སོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བོད་ཟླ་གསུམ་པར་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དབུས་མ་དེར་སླེབས་སྐབས་ལུག་རྣམས་བལ་འབྲེག་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་ཞེས་བརྗོད། བོད་ཟླ་བཞི་པར་ཉི་མ་བྱང་ཤར་གྱི་ཁྱིམ་དེར་སླེབས་སྐབས་གླང་རྣམས་ཞིང་རྨོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་གླང་ཁྱིམ་ཞེས་བརྗོད། བོད་ཟླ་ལྔ་པར་ཉི་མ་བྱང་གི་ཁྱིམ་དཀྱིལ་ལ་སླེབས་སྐབས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་འཁྲིག་ཁྱིམ་དང་། བོད་ཟླ་དྲུག་པར་ཉི་མ་བྱང་སྟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་སླེབས་སྐབས་ཆར་དུས་ཚུགས་ཤིང་སྦལ་པ་སྐད་འབྱིན་པའི་དུས་ཡིན་སྐབས་ཁྱིམ་དེ་ལ་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་དང་། བོད་ཟླ་བདུན་པ་ཉི་མ་ནུབ་སྨད་ཀྱི་ཁྱིམ་དེར་སླེབས་སྐབས་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་སེང་གེ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་སེང་གེའི་ཁྱིམ་དང་། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པ་ཉི་མ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དབུས་མ་དེར་སླེབས་སྐབས་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་རྣམས་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་དང་། བོད་ཟླ་དགུ་པ་ཉི་མ་ནུབ་སྟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དེར་སླེབས་སྐབས་འབྲུ་དང་མར་སྲང་ལ་བཏེག་ནས་བརྗེ་འཚོང་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་ལ་སྲང་གི་ཁྱིམ་དང་། བོད་ཟླ་བཅུ་པ་ཉི་མ་ལྷོ་སྨད་ཀྱི་ཁྱིམ་དེར་སླེབས་སྐབས་གཅན་གཟན་རྣམས་གྲ་ལེགས་ཤིང་རྔོན་

པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་དྭགས་དང་གཅན་གཟན་བསད་ནས་སྡིག་པ་ཤུགས་ཆེར་བསགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྲིམ་དེ་ལ་སྡིག་པའི་ཁྲིམ་དང་། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ཉི་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་དྲང་པོར་སླེབས་སྐབས་ས་གནས་འདིར་གནམ་གཤིས་ཧ་ཅང་གྲང་བས་གཞུ་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྲིམ་དེ་ལ་གཞུ་ཁྲིམ་དང་། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་མ་བྱང་སྟོད་ཀྱི་ཁྲིམ་དེར་སླེབས་སྐབས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ཧ་ཅང་གྲང་བར་བརྟེན་ཆུ་སྲིན་ཡང་ཁ་ཉི་མ་ལ་བལྟས་ནས་ཉི་མ་སྲོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྲིམ་དེ་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྲིམ་དང་། བོད་ཟླ་དང་པོ་ཉི་མ་ཤར་སྨད་ཀྱི་ཁྲིམ་དེ་ལ་སླེབས་སྐབས་བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་འཁྱགས་པ་དྲོས་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྲིམ་དེ་ལ་བུམ་པའི་ཁྲིམ་དང་། བོད་ཟླ་གཉིས་པ་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་དྲང་པོའི་ཁྲིམ་དེ་ལ་སླེབས་སྐབས་ས་ལ་དྲོད་སླེབས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་ལྡང་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྲིམ་དེ་ལ་ཉ་ཡི་ཁྲིམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཟིགས།

ཁྲིམ་འཛུག གནའ་རབས་ཀྱི་ཛ་ཧྲུས་ཀ་ཞན་པའི་རིགས་ཤིག་གི་མིང་།

ཁྲིམ་ཐབ། ཁྲིམ་གྱི་ཐབ་བཟུང་མཁན་སྡེ་བཟའ་ཚང་།

ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ། མ་བསྔམས་པར་འཛུག་པ། གོས་ལེགས་པར་མ་བགོས་པར་འཛུག་པ། ཅ་ཅོའི་སྒྲ་མ་བསྒྲགས་པར་འགྲོ་བ། མིག་གཡེངས་ཏེ་འགྲོ་བ། དགོས་མེད་དུ་གཉའ་ཤིང་གང་ལས་ལྷག་པར་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་བ། མགོ་རས་སོགས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་འགྲོ་བ། ཆོས་གོས་བརྫེས་ཏེ་འགྲོ་བ། ཆོས་གོས་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ། ལག་པ་གཉའ་གོང་དུ་བསྣོལ་བ། ལག་པ་ལྟག་པར་བསྣོལ་བ། མཚོང་ཞིང་འགྲོ་བ། སྐྱིད་པ་བརྐྱངས་སྐུམ་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བ། ཙོག་པུས་འགྲོ་བ། རྟིང་པ་བཏེགས་ཏེ་བྲང་བས་འགྲོ་བ། གྲུ་མོ་སྒྲེང་བོར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ། ལུས་བསྒྱུར་ཅིང་འགྲོ་བ། ལག་པ་ཀྱུག་ཅིང་འགྲོ་བ། མགོ་བསྒྱུར་ཅིང་འགྲོ་བ། གཞན་དང་ཕྲག་པ་གཉིས་སྦྲད་ཅིང་འགྲོ་བ། གཞན་དང་ལག་སྦྲེལ་ཏེ་ཁྲིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའོ། །

ཁྲིམ་དུ་འདུག་ཚུལ་དགུ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་སྐབས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་དགུ་སྟེ། ༡. སྦྱིན་བདག་གིས་འདིར་བཞུགས་ཞེས་བཀོད་སྒྲིགས་བྱེད་མཁན་མེད་པར་གྱ་ཚོམས་སུ་འདུག་པ། ༢. རང་ཉིད་གདན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་བསྡད་གོང་ཉེ་འཁོར་དུ་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་འདུག་པ། ༣. གདན་གྱི་སྟེང་དུ་དལ་བུས་མ་བསྡད་པར་གཟུགས་པོའི་ལྗིད་ཤབས་སྟེ་ལྡིངས་ཀྱིས་འདུག་པ། ༤. རྐང་པའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ། ༥. བརླའི་སྟེང་དུ་བརླ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ། ༦. ལོང་བུའི་སྟེང་དུ་ལོང་བུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ། ༧. བྱིན་པ་དང་རྐང་པ་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་བྲལ་ཏེ་འདུག་པ། ༨. རྐང་པ་གདན་དང་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་བཀུག་སྟེ་འདུག་པ། ༩. འདོམ་གྱི་གནས་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་བཅས་འདུག་ཚུལ་དགུ་པོ་དེར་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད།

ཁྲིམ་དུ་བཀོས་གསོལ། ཁྲིམ་དུ་གདན་དྲངས་སྟེ་གསོལ་ཚོགས་ཕུལ་བ་རྣམས་བཞེས་པ།

ཁྲིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་ཉིན་ལྟར་གྱི་བསོད་སྙོམས་འབུལ་མཁན་གྱི་སྦྱིན་བདག་དེ་ཡིན། དེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཉན་ཡོད་དུ་ཁྲིམ་བདག་སྦྱིན་པ་ལ་བུ་རབ་སྦྱིན་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་། བུ་དེ་ཆུང་དུས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་དང་ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་སྟེར་ཞིང་། ལྷག་པར་མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་ལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་དུ་གྲགས། ནམ་ཞིག་ཕས་མགོན་མེད་རྣམས་ལ་ཟས་དང་གོས་སྟེར་ན་འགྲིག ། རྒྱུན་ཆ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མ་སྟེར་ཞེས་སླས་ཀྱང་བུས་མ་ཉན་པར་སློང་བ་པོའི་

འདོད་པར་གང་ཡོད་པ་རྣམས་སྦྱིན་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མང་པོ་བླངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། ཕ་དེ་འདས་རྗེས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུ་ལ་མནའ་མ་ལེན་ཆེད་བྲམ་ཟེ་ནོར་ཆེན་ལ་ཡི་གེ་བསྐུར་ནས་མནའ་མའི་རིན་རྣམས་ཁྱེར་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཕ་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་བས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱིམ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། སྐབས་དེར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་མེད་སྐབས། ཁྱོད་རང་གིས་ཟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མགྲོན་དུ་གདན་དྲངས་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར། བྲམ་ཟེ་ནོར་ཆེན་གྱིས་དེ་མིན། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་གདན་དྲངས་ནས་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས། ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་པར། ནོར་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འཁྲུངས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་བྱས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བྲམ་ཟེ་སྦྲང་རྩིའི་ཕུང་པོས་ལམ་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་ཉན། དད་པ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་གཞོན་ནུའི་ས་ནས་ས་ཆ་སྙོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཞེས་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་པོ་ཡིན། སྐབས་དེར་དགོན་པ་དེའི་ནང་དགེ་སློང་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལས་མེད་ཐོག འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་འབུལ་གྱི་ཡོད། ཞིབ་པར《རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཡལ་འདབ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ《རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད》ཅེས་པར་གསལ་ལོ། །

ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཀོའུ་ཤམ་བྷིའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱིམ་བདག་གདངས་ལས་རིག(ཁྱིམ་བདག་དེའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་གི་བྲང་མཛོད་ནང་གསེར་སྲང་འབུམ་གཅིག་ཡོད་པ་མི་དཔྱད་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཤེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད)གམ། མིང་གཞན་གདངས་ཅན་ཟེར་བ་དེས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། ཐང་སན་བླ་མ་ཡུལ་དེར་ཕྱིན་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཞིག་རོར་ལུས་པ་གཟིགས་ཚུལ《ཐང་ཟན་གྱི་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ནང་གསལ།

ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ(རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རཱ་ཛ་གི་ར་ཟེར)ཏུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་གཉེན་གྱི་བུ་དང་གྲོགས་པོར་གྱུར་ཏེ་མུ་སྟེགས་པས་ཁྱིམ་བདག་ལ་ད་ལྟ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་གོའུ་ཏ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་མི་མང་པོ་མགོ་བསྐོར་ཏེ་ཟས་གོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འདི་མེད་པར་བྱེད་ཐུབ་ན་ང་གཉིས་ལ་གཏམ་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཞེས་བློ་མཐུན་ནས་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་དྲུང་དུ་མེ་དོང་ཆེན་པོ་ཐལ་བས་གཡོགས་པ་ཞིག་བཟོས། ཞལ་ཟས་ཚང་མར་དུག་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་མེ་དོང་དང་དུག་གིས་མ་གནོད་པར་བརྟེན་ཁྱིམ་བདག་ནང་མི་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་བདག་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པ་དཔལ་སྦས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དུ་གསལ།

ཁྱིམ་བདག་མི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། དེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཁྱིམ་བདག་རབ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ། མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ཆུང་མ་བདེ་ལྡན་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆུང་མ་དེ་ལ་སྦྲུ་གུ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་སོང་སྐབས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་དེའི་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕེབས། ཆུང་མ་དེས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་རྗེས་ངའི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྦྲུ་གུ་འདི་བུ་དང་བུ་མོ་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྦྲུ་གུ་དེ་བུ་ཡིན་པ་དང་ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ཡི་གནས་ཚུལ་ཆུང་མས་རང་གི་ཁྱོ་བོ་ལ་སྨྲས་པས་དེས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཧྲ་རི་ཀ་ལ་བཤད་པས། དེས་དེ་འདྲ་བྱེད་བདེན་བྱེད་མི་བདེན། སྦྲུ་གུ་དེ་སྐྱེས་ན་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་རྩ་སྟོངས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། བུ་དེ་ཡང་བཟའ་རྒྱུ་མེད་ནས་ནང་པའི་རབ་བྱུང་བྱེད་རྒྱུ་རེད་ཅེས་སྨྲས་པས། ཁྱིམ་བདག་དེས་བདེན་པར་བསམས་ནས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་མངལ་གྱི་སྦྲུ་གུ་ཤི་བའི་སྨན་སྦྱོར་ཡང་སྦྲུ་གུ་དེ་ཤི་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཆུང་མའི་ལྟོ་བར་འཛོག་བརྡུང་བརྒྱབ་ནས་ཆུང་མ་བསད། ཆུང་མའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་མེར་སྲེག་གཏོང་སྐབས་ཆུང་མའི་ལྟོ་བ་ན་ཡོད་པའི་སྦྲུ་གུ་མེས་མ་ཚིག་པར་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐོན་ཞིང་། སྦྲུ་གུ་དེ་ཡི་ཕས་བདག་པོ་མ་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་གསོས། སྦྲུ་གུ་དེ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་པོས་བུ་དེ་ལ་མནའ་མ་ཞིག་བླངས་ནས་ཁྱིམ་བཟུང་སྟེ་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། མནའ་མ་དང་གྲོས་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀའི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཚད་སྦྱིན་པར་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བུ་དེ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཡན་ལག་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར《འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད》ལས་གསལ།

ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་འདབ་ཆགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གསུམ་པ། ཁྱིམ་བྱའི་བྱ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་པ།

ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་རབ་བྱུང་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཁྱིམ་དང་། ནོར་རྫས། བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ས་ཞིང་ནོར་ཕྱུགས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སློང་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ།

ཁྱིམ་ནས་བྱུང་། ༡. རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་ནས་ཁ་བྲལ་བ། ༢. རང་གི་ཁྱིམ་ནས་སློའི་ཕྱིར་ཐོན་པ།

ཁྱིམ་གནས་སོ་སྐྱེ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན། གྲོང་མིའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་དབང་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ཞེས་པའི་དོན།

ཁྱིམ་པའི་ཁྲིན་ལ་བཏགས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་མི་གདགས། ཁྱིམ་པའི་ངོ་སྲུང་ནས་རབ་བྱུང་ལ་ཉེས་ཆད་ཆེན་པོ་མི་འགེལ་ཞེས་པའི་དོན།

ཁྱིམ་པའི་ཆོས་ངན་པ་བཞི། རབ་བྱུང་གི་སེམས་དང་རབ་བྱུང་བ་ལ་མནར་གཅོད་བྱེད་པ། ཆོས་སྤོང་བ། དགེ་སྦྱོང་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ།

ཁྱིམ་ཕྱ། ཁྱིམ་ཕྱྭ། ཁྱིམ་ཚང་ནང་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བརྟག་པའི་མོ།(ཙ)

ཁྱིམ་ཕུབ་པ། ༡. སྡོད་སའི་ཁང་པ་ཟུར་དུ་བརྩིགས་པ། ༢. ཕ་མའི་ས་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་ཡོགས་སུ་བཟུང་བའམ་བག་མ་བླངས་པ།

ཁྱིམ་བྱ། ཚང་ཆུང་དུ།(ཙ)

ཁྱིམ་བཙུན། ཕྱི་ལྟར་དུ་གྲྭ་ཆས་སྤྲས་ནས་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བུད་མེད་དང་བུ་ཕྲུག་ཡོད་པ་ནི་ཁྱིམ་བཙུན་ཡིན་ཞིང་། མིང་གཞན་དབོན་པོ་དང་། དབོན་སེར་གཟུགས་པ་ཟེར་ལ། དེ་འདྲའི་གྲྭ་པ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ལ་སེར་ཁྱིམ་པ་ཟེར།

ཁྱིམ་བཙུན་གྱི་སྡེ། ལུས་ལ་གྲྭ་ཆས་གྱོན་ཡོད་ཀྱང་བུད་མེད་

དང་བུ་ཕྲུག་སོགས་འབྲེལ་ནས་དགོན་པར་སྡོད་མཁན་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ།

ཁྲིམ་ཞག གནམ་གྱི་གོ་ལའི་ཐོག་གི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉི་མས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བའི་བསྐོར་བ་གཅིག་རྫོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཁྲིམ་ཞག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཡུན་ཚད་ལ་དུས་འཁོར་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ། ཆུ་སྲང་ང་གཉིས། དབུགས་བཞི། རི་མཁན་རིའི་ཆ་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད། རེ་ལྔ་ཆ་ལྔ་བཅུ་རྣམས་ཡོད། ཁྲིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཁྲིམ་ཟླ་གཅིག་དང་། ཁྲིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྲིམ་ལོ་གཅིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཁྲིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཁྲིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན།

ཁྲིམ་ཞག་གི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ན། ས་ཡི་གོ་ལ་དང་གནམ་གྱི་གོ་ལའི་ཁྲིམ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོགས་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་ཚུལ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་གཉིས་དང་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་མཉམ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ། ས་ཡི་གོ་ལའི་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་བཞི་ཇི་ལྟར་འཁོར་ཚུལ་སོགས་གོ་ལ་དང་སྐར་ཁྲིམ་གྱི་རི་མོ་བྱང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མ་བཤད་ན་ཡིག་ཐོག་དང་ཁ་ཐོག་གི་བཤད་པ་གཅིག་པུས་གོ་བ་ལོན་དཀའ་བས་འདིར་ཇོ་སྒྲོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་འཆད་ན། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོགས་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་ས་ནི་ནམ་མཁའི་གོ་ལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བདེ་ཁྱད་དུ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོས་ཏེ་ལུག་ཁྲིམ་སོགས་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཁྲིམ་རེ་ལ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་རེ་བྱེད་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཉི་མས་བགྲོད་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཁྲིམ་ཞག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཆ་གཅིག་ཕྱུ་དེ་ནི་དེང་སང་གི་གནམ་རིག་པས་དུའུ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། གནམ་གྱི་གོ་ལའི་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉི་མའི་འོད་ས་ཡི་གོ་ལར་ཐོག་པའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་ཚིགས་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ར་བ་དང་། འབྲིང་པོ། ཐ་ཆུང་གསུམ་རེ་ཕྱེ་བས་ཟླ་བ་གསུམ་རེ་བཅས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གི་ཡིན། ས་ཡི་གོ་ལ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དུས་བུ་རེར་ཆ་ཤས་སུམ་ཅུ་རེ་ཕྱེ་བས་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བསྡོམས་ན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ལ་ཁྲིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། དེང་སང་གི་གནམ་རིག་པས་དུའུ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་རྩིས་པའི་བཤད་སྲོལ་ལ། ས་ཚིགས་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་བར་དུས་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་འཆར་སྣ་ཕྱིའི་བར་ཁྱད་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རང་ཅག་གནས་པའི་ལྷོ་གླིང་དཀྱིལ་མ་འདིར་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐེ་ཟླ་བ་བཅུ་པ་འཆར་བའི་སྐབས། ལྷོ་གླིང་ནུབ་མ་ལ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་སྐེ་ཟླ་བ་དགུ་པ། ནུབ་གླིང་ཤར་མ་ལ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་སྐེ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ། ནུབ་གླིང་དཀྱིལ་མ་ལ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐེ་ཟླ་བ་བདུན་པ། ནུབ་གླིང་ནུབ་མ་ལ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་སྐེ་ཟླ་བ་དྲུག་པ། བྱང་གླིང་ཤར་མ་ལ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་སྐེ་ཟླ་བ་ལྔ་པ། བྱང་གླིང་དབུས་མ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐེ་ཟླ་བ་བཞི་པ། བྱང་གླིང་ནུབ་མ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་སྐེ་ཟླ་བ་གསུམ་པ། ཤར་གླིང་ཤར་མ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྐེ་ཟླ་བ་གཉིས་པ། ཤར་གླིང་དབུས་མ་ལ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐེ་ཟླ་བ་དང་པོ། ཤར་གླིང་ནུབ་མ་ལ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་སྐེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་ལ་དགུན་ཟླ་ར་བ་སྐེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅས་ཡིན། ཉིན་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་ཅག་གནས་པའི་ལྷོ་གླིང་དཀྱིལ་མ་འདིར་ཉིན་གུང་གི་དུས་སུ(ཕེ་ཅིན་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་པ)ལྷོ་གླིང་ནུབ་མ་ལ་ཉི་དྲོས། (ཕེ་ཅིན་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ) ནུབ་གླིང་ཤར་མ་ལ་ཞོགས་པའི་ཉི་མ་ཤར་ཙམ། (ཕེ་ཅིན་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པ) ནུབ་

གླིང་དཀྱིལ་མ་ལ་ནམ་ལངས་ཙམ། (ཡེ་ཅིན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ) ནུབ་གླིང་ནུབ་མ་ལ་ཐོ་རེངས། (ཡེ་ཅིན་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ) བྱང་གླིང་ཤར་མ་ལ་ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ། (ཡེ་ཅིན་མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པ) བྱང་གླིང་དཀྱིལ་མ་ལ་ནམ་ཕྱེད། (ཡེ་ཅིན་མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་པ) བྱང་གླིང་ནུབ་མ་ལ་སྲོད་འཁོར། (ཡེ་ཅིན་མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ) ཤར་གླིང་ཤར་མ་ལ་ས་སྲོད། (ཡེ་ཅིན་གི་མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པ) ཤར་གླིང་དཀྱིལ་མར་ཉི་མ་བཞུད་པ། (ཡེ་ཅིན་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ) ཤར་གླིང་ནུབ་མ་ལ་དགོང་མཇུར། (ཡེ་ཅིན་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ) ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་ལ་གུང་ཡོལ། (ཡེ་ཅིན་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པ)བཅས་ཡིན། དེས་མཚོན་ནས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོད་བར་ཁྱད་རིག་པས་དཔོག་དགོས།

ཁྲིམ་ཞག་གསུམ། དུས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཞག གནམ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཞག ས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཞག་གོ།

ཁྲིམ་ཡིག དུད་ཐོ། ཐེམ་ཐོ།(ཙ)

ཁྲིམ་ལོ། ཉི་མས་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་རང་འགྲོས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་གཅིག་ཐེབས་པའི་ཡུན་ཚད་དེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཁྲིམ་སྨན་འདྲེན་པའི་དྲུག་སྡེ། འཆར་ཀ་དང་འདུན་པ་གཉིས། དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་གཉིས། འགྲོ་བཟང་དང་བློ་འགྲོགས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་གོ། སངས་རྒྱས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་གཙོ་འཁོར་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་དྲུག་གོ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། དགའ་བོ། ཉེར་དགའ་བོ། ནབས་སོ། འདུན་པ། འགྲོ་མགྱོགས། འཆར་ཀ་དྲུག་གོ།

ཁྲིམ་སྲིད་དམ་པ། ཁྲིམ་གྱི་འཇུར་བ་ཉམས་པ།

ཁྲིའི་རྒྱལ་པོ་ཀུ་ཀུ་ར་ཛ། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གསེས་ཀུ་ཀུ་ར་ཛ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མཚན་གཞན་ཀུ་ཀུ་རི་པ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུ་ཏ་ར་ཛ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་ནས་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། མཚན་མོ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུར་ཁྲོད་དུ་གཤེགས་ནས་ཚོགས་འཁོར་དང་དམ་ཚིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་མཛད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་བ་ན་གྲུབ་པ་ཐོབ། སློབ་དཔོན་འདིས་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་འཆད་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། 《གསང་དོན་རྣམ་དྲུག》སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད།

ཁྲུ་མཆོག་ཟས་ལ་ཡན། བ་ལང་གི་རིགས་ཟ་ཡོད་སར་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་མིང་།

ཁྲུང་གི་སྙེར་རྫེས། འཕན་པོ་རྣམ་པ་ཁྲོལ་དུ་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁར་ཁྲུང་གི་སྙེར་རྫེས་ཞེས་པའི་སྙེར་རྫེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། འབྲི་གུང་སྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མལ་གྲོ་གཟི་ཅན་རང་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉན་དུ་ཡོང་བར་མཁྱེན་པས་བུ་སློབ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀླུ་རྒྱལ་ལ་ཕར་གནོད་པ་བྱས་ཀྱི་དོགས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཀླུ་རྒྱལ་ཆོས་ཉན་པར་གནོད་སེམས་མེད་ཀྱང་ཀླུའི་ཁ་རླངས་ཀྱི་དུག་ཕོག་གི་དགོས་ནས་དོ་ནུབ་འུར་ཐིག་གི་སྒྲ་དྲག་པོ་ཐེ་ལྷར་བྱུང་ཡང་མ་བལྟ་ཞིག་ཅེས་ཉེ་གནས་འཕྲིན་སྐྱེལ་དུ་བཏང་བས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་བསྒྲལ་ཙང་གྲུབ་ཐོབ་མགར་དམ་པ་གསེར་ཁང་འོག་གི་ཀླ་གཡེལ་ཕྱུག་རིང་དུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་གསན་མི་ཡོང་སྙམ་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པས་དེ་ནུབ་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མགར་དམ་པས་གསན་ནས་ཅི་ཡིན་སྙམ་ཕྱིར་བྱོན་ནས་གཟིགས་པས། སྦྲུལ་སྔོ་ནག་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གིས་གླིང་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ་མགོ་གཟིམ་ཆུང་གསེར་ཁང་གི་བར་སྣང་གི་ཐད་དུ་འདུག་པར་ཁོས་ངའི་བླ་མར་གནོད་པ་བྱེད་ཡིན་འདུག་པ་དགོངས་ནས་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་དེད་པས་རོལ་པ་འཕྲང་གི་མར་ཟུར་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ཁྲུང་བབས་པའི་རྗེས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས《འབྲི་གུང་གསེར་ཕྲེང》དུ་གསལ་བ་དང་། ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བརྗོད་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་ཤུལ་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཁྲུང་ནག་ཐྭག་དར། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་ཀུ་མ་ར་རྫའི་བླ་མའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་བོད་དུ་ནག་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་བསླབས་ཞིབས་མཁན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱོན་པ་དེ་དང་མཚན་གཅིག་པ་ཙམ་ལས་དེ་དངོས་མིན་ཏེ། རིག་འཛིན་ཀུ་མ་ར་རྫ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་དུས་མི་མཚུངས།

ཁྲུང་པོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ། རྒན་རབས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ། བོད་ཀྱི་ཏུས་རྒྱུད་ཁྲུང་པོའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་དང་པོ་ཁྲུང་གི་སྒོ་ང་དཀར་པོ་དང་། ནག་པོ། སེར་པོ་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། དཀར་པོ་མངའ་རིས་སུ་ཆགས་པ་ལས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཁྲུང་པོ་དང་། ནག་པོ་གཙང་དུ་འཕུར་བ་ལས་གཙང་སྟོད་ཀྱི་ཁྲུང་པོ། སེར་པོ་ཁམས་སུ་འཕུར་བ་ལས་ཁྲུང་པོ་སེར་ཚ་ཞེས་བར་ཁམས་སོགས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་བྱུང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཐོས་པ་ལས་ཡིག་ཆ་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས། གཞན་ཡང་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་ཁོངས་སོག་རྫོང་དང་ཉེ་བའི་སར་སྟར་བོན་ཆོས་དར་ས་གཙོ་བོའི་གྲས་ཏེ་ཁྲུང་པོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད།

ཁྲུང་པོ་གྲགས་སེ། རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་དང་དུས་མཉམ་གྱི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཁྲུང་པོ་ཆོས་བརྩོན་དང་། ཁྲུང་པོ་གྲགས་སེང་ཡང་ཟེར། 《ཉང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༡༢༨ནས་༡༢༩བར་ལས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འཁོད་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ན། ཁྲུང་པོ་གྲགས་སེའམ་ཁྲུང་པོ་ཆོས་བརྩོན་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེའི་ཉེ་གནས་ཡིན་པ་དང་། མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་འབྲུག（༡༠༧༦）ལོར་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་ཚེ་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་འཛོམས་པའི་གྲས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། མངའ་བདག་དེས་ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་སྤྱན་དྲངས་ནས། ཁྲུང་པོ་ཆོས་བརྩོན་གྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད་དེ《རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ》དང་། 《ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད》《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》སོགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཁོང་ལ་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ལྕེ་རྗེ་ལྕེ་སྟོན་རྒྱ་ནག་དང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་དོལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་གསལ།

ཁྲུང་པོ་དུམ་ཚུགས་ཀྱི་མཆིད་ནས། ཁྲུང་གི་དུམ་ཚུགས་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ཀྱི་རྩེད་གྲོགས་ཤིག་སྟེ་ཁྲུང་པོའི་རྒྱུད་ནས་བྱུང་ཞིང་། བཙན་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བློན་པོར་བསྐོས་པའི་གནས་ཚུལ《བཀའ་ཐང》ནང་དུ་གསལ་ལ། ཁྲུང་པོ་དུམ་ཚུགས་ཀྱི་མཆིད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཁྲུང་པོ་དུམ་ཚུགས་ཀྱིས་ཞུ་དོན་དུ་ཞེས་པའི་དོན།

ཁྲུང་པོ་སྤྲངས་སད་ཟླ་ཅེ། རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བློན་པོ་བྱས། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་གཙང་སྟོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མར་མུན་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་མགོ་བོ་བཅད་ནས་བསད། དེའི་མངའ་འབངས་མི་སེར་ཐེམ་དུད་ཁྲི་གཉིས་ཙམ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ལ་ཕུལ། དེ་རྗེས་བཙན་པོ་སྐུ་མཆེད་ལ་མོང་སྟོན་པོས་ཇོ་ལོག་གི་གཡོ་བྱུས་བཤམས་པ་ཁྲུང་པོ་ཟླ་ཅེས་ཤེས་ནས་ཐེར་འདོན་བྱས་པས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྲོག་ལ་གནོད་པ་མ་བྱུང་། ཁྲུང་པོ་ཟླ་ཅེ་ནི་སྤྱུར་གྲུང་ལྡན་ལ་བློ་ཁོག་ཆེ་བ་དང་། འཛོན་ཐང་ཆེ་བ། མིག་མངས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་ཆེན་གྲས་སུ་ཚུད། ལོ་ན་མཐོན་པོར་སླེབས་ནས་ལས་གནས་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་ངལ་གསོ་བྱེད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ། དེ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་བཀྲོང་རྒྱུའི་ཇུས་ངན་གྲ་སྒྲིག་ལེགས་པར་བྱས་རྗེས། བཙན་པོ་སྐུ་རྗེ་མ་ཟླ་ཅེའི་ཁྱིམ་དུ་སྐུ་མགྲོན་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས་བཙན་པོས་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐོག སྔོན་ལ་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་ཟླ་ཅེའི་ཁྱིམ་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པར་གཏོང་གནང་མཛད་པར། ཟླ་ཅེས་ཀོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྟོང

བཙན་སྐམ་པོ་སྐུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་གྲུ་སྒྲིག་ཡོད་པ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་གསལ་པོར་ཤེས་ནས་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོར་སྙན་གསེང་ཞུས། མགར་སྟོང་བཙན་བཙན་པོའི་དྲུང་དུ་བྲོས་ཕྱིན་པ་བྲུ་ཙེས་ཤེས་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་དག་རེ་ཁྲུང་ལ་ཐབས་ཤེས་བསླབས་པ་བཞིན་བྲུ་ཙེས་རང་སྲོག་བཅད། བུ་དེས་ཞ་ཡི་རོ་ཐོག་ནས་མགོ་བོ་བཅད་དེ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོར་ཕུལ་ནས་ཞ་ཡི་ནག་ཉེས་མཚང་འདོན་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པར་བརྟེན། བུ་ལ་ཉེས་ཁྲིམས་མེད་པར་གུ་ཡངས་ཐོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་བཅས་ཞིབ་པར་ཏུན་ཧོང་ཡིག་ཆར་གསལ།

ཁྲུང་པོ་གཡུ་ཁྲི། བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་བར་གྱི་ཡིག་མཁན་ཆེ་མོ་ཞིག ཁོང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ལུགས་ཀྱི་ཐིག་ཚད་འགོད་ཕྱོགས་བཞིན་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་ལ་ཆ་ཚད་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་གནས། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་ནང་བཞུགས་གསེར་བྲིས་བཀའ་འགྱུར་ཐེམ་སྤངས་མ་ནི་ཁྲུང་པོ་གཡུ་ཁྲིའི་ལུགས་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཁྲུང་བྲིས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་དཔལ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག་ཞུ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་རྩེའི་བཀའ་འགྱུར་ཐེམ་སྤངས་མ་དཔེར་བླངས་ནས་བཞེངས་པ་ཁྲུང་བྲིས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དུ་འཛིན་ཐུབ།

ཁྲུང་པོ་ལྷས་པ། མཚན་དངོས་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་ཞུ། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད་དང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ཚོང་འདུས་ཀྱི་ཁྲུང་པོ་ལྷས་ཞེས་བྱ་བར་ཁྲུང་པོའི་རུས་བརྒྱུད་ཅིག་ཏུ་འཁྲུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཙ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཞྭ་ལུ་དགོན་པའི་ནུབ་སྒོའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཞྭ་ལུ་རི་ཕུག་གི་བྱང་ངོས་སུ་ཆོས་ཕུག་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དེར་བཞུགས། སྐུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་སོགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་ཆོས་གསུངས་པས་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་བདག་ཆེན་བཞི་ཐོག་པ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ས་སྐྱ་བ་དང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རིན་ཆེན་སོགས་ཞྭ་ལུའི་སློབ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རིམ་བྱུང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དམ་པ་འདིའི་དྲུང་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལུང་བཀའི་དབང་རྒྱུན་བོད་དུ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་གསན་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་རྩ་བའི་བླ་མར་འཛིན་པར་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཁག་ལས་གསལ་ཞིང་དམ་པ་འདིའི་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་གསལ་བ་ཞིག་ད་ཕན་མ་རྙེད་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར《རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བའི་རྣམ་བཤད》《འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག》སོགས་ཡོད་ཅེས《ཞྭ་ལུ་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨པར་གསལ། དམ་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་འདིར་བཀོད་པ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གོང་གསལ་ནས་བསྡུས།

ཁྲུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས། ཁྲུང་པོ་ལྷས་པ་ལ་གཟིགས།

ཁྲུང་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན། བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་མར་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་དང་ཁྲུང་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཁྲུང་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཏེ། ཁྲུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ནས་རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་བཀའ་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་ཐོགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་སྐོར་གཤམ་གྱི་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

ཁྲུང་རྩེ་རམ་པ་བ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་མི་ཚང་རྙིང་ཁོངས་གྲས། ཉེ་དུས་སུ་ཁྲུང་རམ་ཞེས་འབོད་པ་གྲགས་ཅན་དེའི་གཞིས་ཀ

ཁྲུང་ཚང་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པའི་སློབ་

མའི་གཙོ་བོ་གྲགས་ཅན་གྲུས་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་
ཤིང་ལུག(༡༡༡༥)ལོར་སྟོད་ལུང་དུ་ཡབ་མགར་བ་རྡོ་
རྒྱལ་དང་ཡུམ་འབུམ་མོ་བཙུན་མ་འབར་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས།
ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ཞེས་
གྲགས། དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་བའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། ཞོ་འཕྲང་བ་ལས་འདུལ་བ། དར་ཡོན་
ཏན་གྲགས་ལས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། བཟང་པ་དབང་
རྡོར་ལས་སྤྱོད་ཕྱོགས། དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་བ་ལས་དབུ་
མ་དང་ཚད་མ་བཅས་གསན། རྔོག་གི་དྲུང་ནས་བདེ་
མཆོག་དང་ཀྱཻ་ཡ་གསན། འབྲི་སྒོམ་སྒྲིང་ཁ་བའི་དྲུང་དུ་
གདམས་པ་ཞུས་པས་རས་ཆུང་པའི་དྲུང་དུ་སོང་གསུངས་
པ་ལྟར་རས་ཆུང་པ་དང་མཇལ། དེ་དུས་རས་ཆུང་པ་དབུ་
དཀར་པོར་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། གདམས་ངག་ཆ་ཚང་བར་
སྟོན་པའི་སློབ་མ་སྟོད་ལྷན་མ་བྱུང་སྐབས། སློབ་མ་ཚོར་
མན་ངག་ཕྱིར་བཏང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་
སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བར་འཛིན་ནུས་པའི་སློབ་
མ་ཞིག་སྒུག་ནས་བཞུགས་པ་དང་སྐབས་ཁེལ་ནས་མན་
ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོང་ལ་གནང་སྟེ་ང་མ་ཤིའི་བར་དུ་
གཞན་ལ་མ་སྟོན་པར་གསང་ནས་ཉམས་སུ་ལོངས། དེ་
ནས་སློབ་མ་འཁོར་པ་ཆེ་ཆུང་དང་རིགས་བཟང་ངན་ལ་མ་
ལྟོས་པར་གདམས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་སྦྱིན་གསུངས། དེ་ནས་
གནས་ངེས་མེད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་
བོར་མཛད་དེ་རླུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ནས་གྲོང་
འཇུག་མཛད་ཐུབ་པ་བྱུང་། རས་ཆུང་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་
གཙོ་བོར་བྲག་དཀར་ཁྲུང་ཚང་ལ་བཞུགས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་
གཙོ་བོར་མཛད་པའི་ཞོར་ལ་སློབ་མ་འགའ་ཤས་ལ་
གདམས་པ་གནང་བས་བརྒྱུད་པ་འཛིན་ནུས་པ་ཡང་མི་
ཉུང་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་
གསུམ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༡༧༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་
སྐོར《དེབ་སྔོན》ཤུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༥༢༨
ནས༥༣༠བར་དང་། 《སྔོ་རྡོང་ཆོས་འབྱུང》ཤུགས་དཔར་
མའི་ཤོག་གྲངས༡༡༥ནས༡༡༨བར་གསལ།

ཁྲུང་རྫོང་དཀར་པོ། འདི་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཁོངས་སྤུར་
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

ཁྲུང་རིན་ཆེན་གྲགས། རྔོག་ལོ་ཙྭ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སློབ་མ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཚུལ་རྔོག་ལོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ཙམ་ལས་
ལོ་རྒྱུས་གཞན་མ་རྙེད།

ཁྲུང་ལུང་རྔུལ (དངུལ)མཁར། འདི་མངའ་རིས་སུ་
ཡོད་པར《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ་བ་མ་ཟད།
སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྲིང་མོ་སད་མ་ཀ་ར་ལིག་ཞང་ཞུང་
རྒྱལ་པོ་ལ་མནའ་མར་བཏང་རྗེས་སུ་བཙན་པོར་གསོལ་
བའི་མགུར་གྱི་ནང་དུ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲུང་ལུང་རྔུལ་
མཁར་དུ་ཡོད་པར་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད། ས་གནས་
འདི་ནི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བོད་ས་
གནས་ཙ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ན་ཞང་ཞུང་གི་སྟོང་སྡེའི་ས་མཚམས་
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ས་ཡིན། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
མངའ་རིས་ཀྲུན་ཆུས་རྩ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་མདའ་པ་ཆུས་
ཁྲུང་ལུང་གྲོང་ཚོ་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

ཁྲུང་གཏོག་གཡས་པར་ཁྲོ་བོ་ལྷ་བཅུ་ང་དྲུག

གཏོག་ཟུར་དང་པོར་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་
འཇིགས་བྱེད་ཧཱུཾ་སྒྲ་ཅན། ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོ། ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་སྣང་བྱེད། ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་ཡོན་
ཏན་སྙིང་པོ། ཁྲོ་རྒྱལ་གཟི་ལྡན་འབར་བ། ཁྲོ་ཆེན་ལྷུན་
གྲུབ་སྣང་བྱེད། ཁྲོ་ཆེན་མེའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ། ཁྲོ་ཆེན་
སྤྱོད་བྱེད་རླུང་གི་ཞགས་པ་ཅན། ཁྲོ་ཆེན་གཟི་བརྗིད་
འབར་བ་ཅན། ཁྲོ་ཆེན་ཟ་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ།
གཏོག་ཟུར་གཉིས་པར་གསང་བའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ། ཧཱུཾ་ཀཱ་ར་
དཀར་སེར་ཐོ་བ་བསྣམས་པ། རྣམ་རྒྱལ་དཀར་པོ་ནེའུ་ལེ་
བསྣམས་པ། དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་བེ་ཅོན་བསྣམས་པ།
གཤིན་རྗེ་སེར་ནག་ཞགས་པ་བསྣམས་པ། མི་གཡོ་མཐིང་
ནག་རལ་གྲི་བསྣམས་པ། རྟ་མགྲིན་རྒྱལ་པོ་སྦྲུལ་ཞགས་
བསྣམས་པ། འདོད་རྒྱལ་དམར་སྐྱ་ཐིག་མཇུབ་ཅན།

བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་ལྗང་གུ་རྒྱ་གྲམ་བསྣམས་པ། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ལྗང་ནག་སྡིག་མཛུབ་ཅན། སྟོབས་ཆེན་དུད་ཁ་གདུག་ཤིང་བསྣམས་པ། གཞོག་ཟུར་གསུམ་པར་སྤྱི་དཔལ་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྤྲུལ་ཏེ། ཁྲོ་བོ་གར་པའི་ལའི་རྒྱལ་པོ། ཁྲོ་རྒྱལ་འཇིགས་བྱེད། ཁྲོ་རྒྱལ་པད་མ་གར་དབང་། ཁྲོ་རྒྱལ་གར་མཛད་རྒྱལ་པོ། ཁྲོ་རྒྱལ་དྲག་པའི་རྒྱལ་པོ། ཁྲོ་རྒྱལ་སྲིན་པོ་འཇོམས་བྱེད། ཁྲོ་ཆེན་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ཁྲོ་ཆེན་གསོད་བྱེད་རྒྱལ་པོ། འཇིགས་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཁྲོ་ཆེན་དུར་འཇིགས་རྒྱལ་པོ། གཞོག་ཟུར་བཞི་པར་རྫོགས་ཆེན་ཁྲོ་བོ་བཅུ། ཁྲོ་ཆེན་བྱི་ཉུ་འཇོམས་པའི་རྒྱལ་ས། ཁྲོ་བོ་སྟོབས་བཟང་འཛིན་མགོན། ཁྲོ་བོ་གཟི་ལྡན་འོད་ཟེར་མགོན། འཇིགས་བྱེད་འོད་ཀྱི་འགེངས་པ། སྟོང་གསུམ་ཁྱབ་བྱེད། ཁྲོ་ཆེན་ཧཱུྃ་སྒྲ་ཅན། ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སྒྲོལ། འཇིགས་བྱེད་སྐར་མདའ་གདོང་། མེ་ཁྱེར་གློག་མ་སྒྲིན། ཁྲོ་ཆེན་ནམ་མཁའི་མདངས་འཕྲོག

གཞོག་ཟུར་ལྔ་པར་ཏ་ཀྲིཏ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཚེ་མཆོག་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ། གདོང་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་ཏེ། དེ་ལ་ཏ་ཀྲིཏ་ཁྲོ་བོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་དུ་འཇིགས་བྱེད་སྟག་གི་གདོང་ཅན། ལྷོར་གཟིག་གི་གདོང་ཅན། ནུབ་ཏུ་དྲེད་ཀྱི་གདོང་ཅན། བྱང་དུ་སྤྱང་ཀིའི་གདོང་ཅན་ནོ། ། ཚེ་མཆོག་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། གསང་བའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་བཅུས་བསྐོར་ཏེ། སྒོ་བ་བཞི་སྟེ། ཤར་དུ་ཁྲའི་མགོ་ཅན། ལྷོར་ཀང་ཀའི་མགོ་ཅན། ནུབ་ཏུ་བྱ་རོག་གི་མགོ་ཅན། བྱང་དུ་ཕུ་ཤུད་ཀྱི་མགོ་ཅན་ནོ། ། ཚེ་མཆོག་སྐུའི་འཁོར་ལོར་སྤྱི་དཔལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་ཏེ། ཏ་ཀྲིཏ་སྒོ་བ་བཞི་སྟེ། ཤར་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅན་དང་། ལྷོར་ཆུ་འཁོར་ཅན་དང་། ནུབ་ཏུ་མེ་འཁོར་ཅན། བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་འབར་བའོ། ། ཚེ་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་ཏེ། དེར་སྒོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་འཇིགས་བྱེད་དྲི་ཟ་སྟོང་གསུམ་འཛིན། ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་རྗེ་སྟོང་གསུམ་གྲགས། ནུབ་ཕྱོགས་འཇིགས་བྱེད་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱིལ་བ། བྱང་ཕྱོགས་འཇིགས་བྱེད་ཁྲག་གི་ལག་ཆ་ཅན་ནོ། །

ཁྲུང་གཞོག་གཡོན་པར་ཁྲོ་མོ་དྲུག་ཅུ། གཡོན་གྱི་གཞོག་ཟུར་དང་པོར་སྒྲོག་རྩའི་མ་མོ་བདུན་ཤར་ཏེ། ཆགས་བྱེད་མ་དང་ཆ་སྙོམས་གཉིས། ནམ་མཁའི་རྒྱལ་མོ་ནི་ཚན་གཉིས(རྡོ་རྗེ་གར་དབང་དང་དབང་ཕྱུག་མ་གར་དབང་གཉིས) རིན་ཆེན་སྲིད་འདེགས་གླིང་བཞི་སྤྱི་ཕུད་མ། འདོད་ཁམས་གཙོ་མོ། གཡོན་གྱི་གཞོག་ཟུར་གཉིས་པར་ཨེ་ཀ་དྲག་མོ་སུམ་དྲུག་སྤྲུལ་ཏེ། ཨེ་ཀ་ཙ་ཏི་ཙ་ར་གཉིས། གུ་འདེགས་མ་བཞི་དང་དྲུག་གོ །གཡོན་གྱི་གཞོག་ཟུར་གསུམ་པར་སྲིན་མོ་འབར་མ་བདུན་ཤར་ཏེ། སྲིན་མོ་ཀམ་པ་མོ། ཕོར་ཐོག་མོ། གཡང་བཞི་མོ། ཟ་བ་མོ། གསོད་བྱེད་མོ། ཟ་བྱེད་མོ། དྲི་མ་སྙོམ་བྱེད་མ། གཡོན་གྱི་གཞོག་ཟུར་བཞི་པར་གདོང་མོ་བཞི་སྟེ། སྟག་སྲིན་ཟོར་བ་གདོང་། བམ་སྲིན་དྲེད་མོ་གདོང་། ཀང་སྲིན་བན་གླིང་གདོང་། འབྲོན་སྲིན་ཆུ་སྲིན་གདོང་། རྒྱལ་མོ་ལྔ་སྟེ། སྣམ་སྣང་གསལ། ཡང་གསལ་གཡོས། བཀྲག་གསལ་མ། སྣན་གསལ་མ། དུས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་བཞི་སྟེ། དབྱར། དགུན། སྟོན། དཔྱིད་བཞིའི་རྒྱལ་མོའོ། ། གཡོན་གྱི་གཞོག་ཟུར་ལྔ་པར་དབང་ཕྱུག་མ་ཉེར་བརྒྱད་གནས་སོ། །ཁྲུང་གི་མཛུག་སྒྲོ་བརྒྱད་པོར་དམག་གི་རྒྱལ་མོ་བཞི་སྟེ། དཀར་མོ་མཆེ་གཙིགས་མ། ནག་མོ་ཁ་འབྱམས་མ། དམར་མོ་མཆུ་འཇིབ་མ། སེར་མོ་རྐང་མཁྱོགས་མ་དང་། གདོང་མོ་བཞིའམ་སྒོ་མ་བཞིའོ། །ཁྲུང་གི་སྐལ་ཆེག་འཁོར་ལོ་ལ་སྲིད་པའི་མོ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་གནས་ཏེ། དཀར་མོ་མིག་གཅིག་ཞེ་སྡང་ཅན། ཁྲབ་འཇུག་འཁོར་ལོ་ཞེ་སྡང་ཅན། བརྒྱ་བྱིན་སེར་སྐྱ་ཞེ་སྡང་ཅན། སྐེས་རྫོ་དྲང་དཀར་གཏི་མུག་ཅན། འབྱུང་རིས་ཕྱུན་དགུ་གཏི་མུག་ཅན། ཀླུ་ལ་ཡཀླ་གཏི་མུག་ཅན། ས་བདག་ཕག་མགོ་འདོད་ཆགས་ཅན། ཀླུ་བདག་དྲེགས་པ་འདོད་ཆགས་ཅན། ནོར་ལྷ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་ཅན། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ང་རྒྱལ་ཅན། གཤིན་རྗེ་འཇོམས་བྱེད་ང་རྒྱལ་ཅན། ཙ་ཧ་གདུག

རྒྱབ་ར་རྒྱལ་ཅན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཕྲག་དོག་ཅན། འཁྲིང་གི་རི་རི་ཕྲག་དོག་ཅན། དགའ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་ཕྲག་དོག་ཅན། བྱང་སྤྲིན་དམར་མོ་རྒྱ་ཅན་ནོ། །

ཁྲུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ། འདི་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་གྲུབ་ཤིག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཁྲེའུ་ཞིག་རྙེས་ཤིག བུ་ཆུང་ཞིག་གཡོར་ཞིག

ཁྲེའུ་བཞི་ཡི་མདོ། འདིའི་ནང་དོན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྔོར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ནང་བཅལ་བས་མ་རྙེད་ལགས།

ཁྲེའུ་གསེར་མདོག སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་ཁྲེའུ་གསེར་མདོག་ལ་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་ཞིག་གིས་ཕྲག་དོག་བྱས་པ་དང་། ཁྲེའུ་གསེར་མདོག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《བསྟན་འགྱུར》སྡེ་དགེ་དཔར་མ་མདོ་ཕྱོགས་པོད[སུ]པའི་ནང་ཡོད།

ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྦྱར་ན། ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཞེས་པའི་དོན།

ཁྲོར། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སུ་འབྲུ་སོགས་བྲེ་ལ་འཇལ་སྐབས་ཁྲོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་བྲེ་གང་ཡིན་ཅིང་། དེ་དུས་བུ་དྲུག་ཏུ་བགོས་པ་ལ་ཞུལ་གང་རྩིས་ན་ཞུལ་གང་ལ་ཡ་ཁྲོར་གསུམ་དང་ཆ་ལྔ་ཐོབ། ཡང་ཁྲོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་བྲེ་གང་རྩིས་པ་དེ་དུས་བུ་བདུན་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཞུལ་གང་དུ་རྩིས་ན་ཞུལ་གང་ལ་ཡ་ཁྲོར་གསུམ་ཐོབ་པ་ལྟར་ཡིན།

ཁྲོར་བ། ཡ་ཁྲོར་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཅིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྣར་མོ་གང་ཟེར།

ཁྲོལ་མ། ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ཕྱག་རྟེན་དང་ཕྱག་རྟགས་ཞེས་པའི་དོན།

ཁྲ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་ཁྲིམས་ཁང་ནས་མི་གསོད་སྤྱོད་གཞིར་ཁྲིམས་ཆད་གཏོང་སྐབས་སྟོང་འཇལ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་འཇལ་ལ་ཁག་གསུམ(༡. སྨར། ༢. ཁྲ། ༣. ཟོང)ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཁྲ་དེ་ལ་ཁྲ་དང་ཁྲ་ཆགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཁྲ་དེ་ལ་འབྲུ། པད་ཁ། སྣུན་མ་བཅས་དང་། ནོར་ཕྱུགས་བེད་སྤྱོད་ཕེར་རེས། གོས་ལ་བལ། སྣམ་བུ་བཅས་དགོས། ཁྲ་ཆགས་ལ་འབྲུ་རིགས་སྐམ་སློན་བསྲེས་པ། ཤ་རིན་ཡོན་རེས་སམ། ཡང་ན་དུད་འགྲོ་ཟ་ཤ་ཕེར་རེས་སོགས་དགོས་ལུགས་གསལ།

ཁྲ་འགོ་རྩ་མིག་དང་། ཨོ་རྒྱན་སྒྲུབ་ཕུག མལ་གྲོ་གུང་མཁར་རྫོང་ཁོངས་རྒྱ་མའི་ཤུར་ཁྲ་འགོ་རྩ་མིག་ཅེས་པ་དེ་ནས་ལྷ་སའི་ཕ་བོང་ཁའི་རྟེན་གཙོ་རྗེ་སྐུ་རང་བྱོན་དེ་སྟོང་བཙན་འཁྲུངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འཁྲུངས་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མའི་ཤར་ཐ་ལུང་ནང་གི་ཤུར་གཡུ་ཁྲུང་བྲག་ཅེས་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་ཁང་བྲག་ཕུག་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་ས་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡོད། 《བཀའ་ཐང》ནང་རྒྱ་མའི་གཡུ་གོང་བྲག་ཏུ་ཟླ་གསུམ་བཞུགས་ཞེས་པའི་བྲག་ཕུག་དེ་ཡིན་སྐད་ལ་དེར་སྲིན་པོ་སྲིན་བློར་ཡུལ་དེའི་ཁོངས་མི་མང་པོས་ཚོགས་ཞུལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མའི་སྲིན་པོ་ཞེས་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་སྐད། དེའི་གཤམ་དུ་གླིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་སྟོག་ལྷ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས།

ཁྲ་ཐྲང་ཕྱིར་ལེན། ཇོ་བདག་ཁག་གཉིས་བར་ཕན་ཚུན་ཁ་མཆུ་བྱུང་བ་ཁྲིམས་སར་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་ཉེའི་མཚམས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་དགའ་ཉེ་བློ་དཀར་རྣམས་ནས་བར་འདུམ་བྱས་ཏེ་འདུམ་ཁྲ་ཞིག་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མོས་མཐུན་མེད་ན་བར་འདུམ་བྱེད་མཁན་གྱིས་བཟོས་པའི་འདུམ་ཁྲའི་ཡི་གེ་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲ་འབྲུག གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་སྟེ། སྔོན་དུས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཅུ་བདུན་བཞེངས་པའི་ནང་གི་སྔ་ཤོས་འདི་ཡིན། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཁོངས་རྩེད་ཐང་གྲོང་ཚོའི

ཤར་སྟོའི་མཚམས་ཀྱང་ཐང་གིས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་མ་ཟིན་ཙམ་སོང་བའི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ཡོད། ལྷ་ཁང་འདིར་ཁྲ་འབྲུག་ཅེས་གྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས་༢༢༧ནས་༢༣༠བར་གསལ་ཞིང་། ལྷ་ཁང་འདིའི་དབུས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དབུས་མ་ཀ་བཞི་མའི་ནང་སྟོན་དུས་སུ་རྟེན་གཙོ་གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་རྣམ་སྣང་གཡས་སུ་འོད་དཔག་མེད། གཡོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་བཅུ་གསུམ། རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་གོང་པོ་རི་ནང་བཞུགས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ལི་མ་ལས་བཞེངས་གནང་མཛད་པ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས། ལི་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཤིང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་གསུང་བྱོན་པར་གྲགས་པའི་སྒྲོལ་མ་ཞལ་ཟས་མ་བཅས་དང་། གཙང་ཁང་གི་གཡས་སུ་ཡོད་པའི་དཀོར་མཛོད་ནང་བཙན་པོའི་སྐབས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་སྲོང་བཙན་དང་རྒྱ་བལ་བཙུན་མོ་གཉིས། མགར་སྟོང་བཙན། ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊ་བཅས་མི་ཚད་ཙམ་རེ་དང་། ཕྱིས་སུ་གསར་བཞེངས་ལྷ་སྐུ་ཁ་ཤས། དཀོར་མཛོད་གཡོན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་གསོལ་ཐབ་ཏུ་གྲགས་པར། སྤྱན་རས་གཟིགས་འགྲོ་འདུལ་དང་། ཛམ་བྷ་ལ། ཡུམ་ཡི་གེ་དྲུག་མ། སྲས་དང་སྲས་མོའི་སྐུ། ཕྱི་ཁྲམས་སུ་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་གསེར་བྲི་བདུན་གྱིས་བྲིས་གནང་མཛད་པའི་མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་ཨོ་ལ་རིང་ཆ་ཡོད་ཅིང་། ཡིག་འབྲུ་རེར་རིང་ཚད་མཐོ་གང་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་དངོས་རྩ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་།

ཁྲ་འབྲུག་གི་བརྙེ། དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཁྲ་འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་གཟུགས་བྱད་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཞིག་དང་ཕན་ཚུན་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་རེས་མཛད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ཆོས་འབྱུང་མང་པོའི་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཁྲ་འབྲུག་གི་བརྙེ་དང་ལི་ཡུལ་གྱི་བརྙེའི་ལྷུང་བ། གོང་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཁྲ་འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་དང་ཕན་ཚུན་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་རེས་གནང་བ་དང་། ལི་ཡུལ་གྱི་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་ཟེར་རོ། །

ཁྲ་མ། ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས་སྐྱོད་གཞི་དང་ཁ་མཆུ་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཡི་གེ

ཁྲ་ཙའི་གཙུག་ལག་ཁང་། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་འགོ་མ་ཚུགས་ཙམ་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་སྟེ། མིང་དེ་མར་ཁྲ་ཙ་ཕྱིང་གེར་ཟེར་ཞིང་། ལོ་ཆེན་རང་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།

ཁྲ་ཚང་རི་ཁྲོད། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཟེ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེས་བཏབ་པར་གསུངས།

ཁྲ་བཞི་ཚོ། སྔོན་དུས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་ནས་མི་གསོད་སྐྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་སྐབས་སྟོང་དང་འཇལ་ཞེས་ཁག་གཉིས་མི་གསོད་མཁན་གྱིས་སྤྲོད་དགོས་པ་དེའི་ནང་གསེས་འཇལ་ལ་སྐར་དང་། ཁྲ། ཞོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་སོ་སོའི་ཉོ་ཚད་དང་སྲང་ཚད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ཁྲ་ཞེས་པའི་ཉོ་ཚད་ནི་ཉོ་བཞི་ལ་སྲང་གང་རྩིས་པའི་བཞི་ཉོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན་མཁར་ཏུའི་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཐང་སྟེ་བརྒྱད་ཉོའི་ཕྱེད་ཀའི་ཚད་ཡིན།

ཁྲ་རྡམ་མེ། ཁྲ་ལམ་མེ་ལ་ཟེར། ཡིག་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་པོར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན།

ཁྲག་ཁྲིག གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲངས་གནས་བཅུ་གཅིག་པའི་མིང་སྟེ། དུང་ཕྱུར་བཅུ་ལ་ཐེར་འབུམ་གཅིག ཐེར་འབུམ་བཅུ་ལ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཅིག ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་ཟེར། གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་ནི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཁྲག་གིས་དམར་བའི་ལག་པ་ཟླ་རྡའི་ཡལ་ག། མི་

གསོད་མཁན་གྱིས་གཤེད་མར་བསྐོས་པ་རྣམས་ལག་པ་དམར་མདངས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བཏགས་པའི་ཚིག

ཁྲག་བཙོར། མིག་འདོན་པ་དང་ཡན་ལག་འབྲེག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་ཀྱི་མིང་།

ཁྲག་མཆོད། རྟ་དང་། ར་ལུག བ་ཕྱུགས་སོགས་བསད་ནས་དེའི་ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ། རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་བོན་རྙིང་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲག་རྡོན་སྨུགས་ཏེ་འཆི། མི་འགའ་ཞིག་སེམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་ཚབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཁྲག་ཚ་པོ་སྨུགས་ནས་འཆི་བ་ཡོད་པ།

ཁྲག་རྡོན་པོ། སྙིང་གཞི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་སྲོག་འཛིན་པའི་ཁྲག་སྒོ།

ཁྲག་གདན། མི་གསོད་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་སྐོར་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་རོ་སྐྱེལ་མཁན་ལ་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཁྲག་གདན་ཟེར་བ་གཙང་སྦྲའི་ཆེད་དུ་གྱོན་རྒྱུའི་པང་ཁེབས་ལ་ཟེར།

ཁྲག་སྐྱུར། མི་གསོད་ཀྱི་ནག་ཉེས་ཚབས་ཆེན་ཡོད་པའི་ནག་ཅན་ལ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་ཆད་བཅད་པ།

ཁྲག་ཟླང་སྙིང་གནོན་གྱི་ཕྱེད། ཁྲག་ཞོ་དང་ཟླང་ཞོའི་ཚད་གཞི་སྙིང་གནོན་གྱི་ཞོའི་ཕྱེད་ཀ་སྟེ། སྙིང་གནོན་གྱི་ཞོ་ཚད་ནི་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གང་དུ་རྩིས་པའི་ཞོ་ཚད་བརྒྱད་ཞོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན་མཁར་ཏུའི་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་སྙིང་གནོན་སྲང་ཆེན་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་ཕྱེད་ནི་མཁར་ཏུའི་ཁལ་སུམ་བཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡིན་པ། 《ཁྲིམས་གཞུང》ཤོག་གྲངས༧༢ལ་གཟིགས།

ཁྲག་ལ་དྲུག་ཞོ། མི་གསོད་ཐུག་པའི་ཉེས་དོན་སྐྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་སྐབས་སྐར་ཁྲག་ཟླང་གསུམ་གྱི་སྲང་ཚད་རྩི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ། ཁྲག་ཞོ་ནི་ཞོ་དྲུག་ལ་སྲང་གང་དུ་རྩི་བའི་དོན་ཏེ་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན་མཁར་ཏུའི་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩིས་ཡིན་པར་ཤོག་གྲངས༧༢ལས་གསལ།

ཁྲབ་ཐུང་བ། གནའ་རབས་བོད་མིའི་དམག་ཆས་རྨོག་དང་ཁྲབ་ཐུང་བའི་གྲས་གྱོན་པ་སྟེ། ཁྲབ་རིང་བའི་སྟོད་གོས་ཀྱི་ཁྲབ་ནི་ལག་མགོའི་རྩེ་བར་དང་སྨད་དུ་པུས་མོ་གྱོལ་ཙམ་བར་ཡོད་ཅིང་། ཁྲབ་ཐུང་བའི་སྟོད་ཁྲབ་ནི་ལག་པའི་གྲུ་མོའི་རྩེ་བར་དང་། ཐུང་བའི་སྨད་ཁྲབ་ནི་པུས་མོའི་མགོ་ཟིན་ཙམ་ལས་མེད་པ་དེ་གྲས་ཡིན།

ཁྲམ་གང་གི་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་པོ་པེ་ཏར་གྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་སྲུང་མ་ཞིག་གི་མིང་།

ཁྲམ་པ། རྫུན་ཤོད་མཁན་ལ་ཟེར།

ཁྲལ་སྐྱོང་། གཞན་དག་གིས་རྒྱུག་དགོས་པའི་ཁྲལ་རང་ཉིད་ཐོག་བཅན་འགེལ་བྱུང་བ།

ཁྲལ་མདོན་སྣ་བཙོས། ཁྲལ་ཡིན་བསམས་ཏེ་རང་འགན་རྣམ་དག་མི་སྒྲུབ་པར་ལས་སྣ་བཙོས་བྱས་པ།

ཁྲལ་རྐྱེན། དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་མངའ་ཁོངས་ཞིང་པ་བྲན་གཡོག་རྣམས་ལ་ཁྲལ་རྐྱེན་ས་ཞིང་ཟེར་བ་ཞིག་བགོས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེར་ས་ཞིང་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། རྐྱེན་ཞིང་ཆེ་ཤོས་ལ་མི་སེར་རྐང་རེ(དུད་ཚང་གཉིས)ལ་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་དྲུག་ཅུ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་འགྲོ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཆུང་བར་སོན་ཁལ་གཅིག་དང་བྲེ་བཅུ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་པའང་ཡོད།

ཁྲལ་རྐྱེན་ས་ཞིང་། གོང་དུ་རྐང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁྲལ་པ། བོད་དུ་ཁྲལ་རྐང་ས་ཞིང་འདེབས་མཁན་ལ་ཁྲལ་པ་ཟེར་ཞིང་། ཁྲལ་པ་དུད་ཚང་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདེབས་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲལ་རྐང་ས་ཞིང་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་ནས་ཞིང་བདག་པོར་ཁྲལ་རིགས་རྒྱུགས་དགོས། ཁྲལ་རིགས་ཀྱི་ནང་ཨུ་ལག་རྒྱུགས་རྒྱུ་དང་། དངུལ་ཁྲལ་རྒྱུགས་རྒྱུ་སོགས་ཚད་ཡོད། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཏན་འབེབས་ལྟར་ན། སྲིད་གཞུང་གི་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཡས་མས་འདེབས་ལས་བྱས

ན་དེར་ཁྲལ་ཀང་གཅིག་ཟེར། （ཁྲལ་ཀང་ཞེས་པ་ནི་ཁྲལ་འཁྲིའི་ས་རྟེན་རྩི་སྟངས་ཤིག་ཡིན） ཁྲལ་པ་དུད་ཚང་གི་ཁྲལ་ཀང་ས་ཞིང་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་སྟེ། མང་བར་ས་ཞིང་ཁྲལ་ཀང་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཉུང་བར་ས་ཞིང་ཁྲལ་ཀང་བཞི་ཟུར་གཅིག་གམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཟུར་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད། སྤྱིར་ན་མངའ་བདག་གིས་ཁྲལ་པའི་ཁྲལ་རྟེན་ས་ཞིང་གང་བྱུང་གིས་བསྒྱུ་སྒྲོལ་མེད་ཀྱང་། ཁྲལ་པས་ཁྲལ་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པའམ། ཡང་ན་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་ཟ་སྟོངས་སོང་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་ཞིང་ཐན་བདག་པོས་གཞི་ནས་ས་ཞིང་བསྡུས་ཏེ་ཞིང་ཐན་གཞན་ལ་འདེབས་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད། ཁྲལ་པའི་ཁྲལ་ཞིང་ལ་ཁྲལ་རྟེན་ཕ་གཞིས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཁྲལ་པས་རང་ལ་འཁྲི་བའི་ཁྲལ་རིགས་རྣམས་ནར་འགྱངས་མེད་པར་དུས་ཐོག་ཏུ་སྤྲོད་ཐུབ་ཕྱིན་རང་གི་ཁྲལ་རྟེན་ཕ་གཞིས་དེ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཤུལ་འཛིན་བྱེད་ཆོག་པ་མ་ཟད། དུས་བཀག་རྒྱུས་བཅད་བཟོས་ནས་ས་ཞིང་བོགས་མར་གཏོང་བ་དང་། གཏའ་མར་འཇོག་པ། བུན་ཚབ་ཏུ་སྤྲོད་པ་སོགས་གང་རུང་བྱེད་ཆོག འོན་ཀྱང་ས་ཞིང་ཚོང་སྒྱུར་བྱེད་མི་ཆོག དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ནང་ཤུགས་བཏང་བའི་ཁྲལ་ཞིང་རྣམས་ཁྲལ་པ་བཟེ་དུས་ཁྲལ་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུ་གི་ཡོད། ཁྲལ་པ་དུད་ཚང་གི་མི་རྒྱུད་སྟོང་དུས་མངའ་བདག་གིས་ཁྲལ་པ་གསར་པ་བཙུགས་ནས་ཚབ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྲོལ་ཡོད། མངའ་བདག་གིས་ཁྲལ་པར་ཁྲལ་ཞིང་སྤྲད་རྗེས་ཁྲལ་པས་རང་ཚུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བདག་གཉེར་བྱེད་ཆོག་ནའང་མངའ་བདག་གིས་རང་གི་ཁྲལ་རོགས་བསྡུ་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྲལ་ཀང་ས་ཞིང་གཅིག་ལ་ངེས་པར་དུ་ལས་ཐུབ་པོ་ཐང་བཞི་ནས་བརྒྱད་བར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རང་འཚམ་གྱིས་གཞིས་ཀ་དང་བྲལ་མི་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་མངའ་བདག་གིས་ཁྲལ་ཞིང་མང་ལ་མི་ཆ་ཉུང་བའི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་ལ་མི་ཙུང་མང་བའི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་ནས་ཁྲལ་རོགས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། （ས་ཁྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྲལ་སྣོན་ཟེར） དོན་དངོས་ཐོག་ཁྲལ་རིགས་དེ་ཚོ་ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་མི་ལྡེང་བའི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་གི་གཡོག་པོར་གྱུར་པས་ཁོ་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་ཁྲལ་པ་ལས་ཀྱང་དམའ་བ་ཡོད། ཁྲལ་པ་ནི་ཞིང་ཐན་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཅུང་མཐོ་བའི་རིམ་གྲས་ཤིག་ཡིན། ཁྲལ་པ་དུད་ཚང་སོ་སོའི་དབར་ས་ཞིང་དང་། རྫ་ཕྱུགས། ཞིང་ལས་ཡོ་བྱད་སོགས་མང་ཉུང་དང་ལེགས་ཞན་སྤུས་འབོར་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད། ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་མི་ཆ་རྟག་ཡོད་ཀྱིས་ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དབྱེ་ཁྱད་འཛོལ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་གི་ཁྱིམ་འཁོས་དཔལ་འབྱོར་བཟང་ཞན་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་དབྱེ་ཆོག་པ་སྟེ། གཅིག ཁྱིམ་འཁོས་རབ་གྲས་ཀྱི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་དེས་ཁྲལ་པ་སྤྱི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཡས་མས་ཟིན་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་ཁྲལ་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅུང་ཆེ་ལ་ས་རྒྱུ་དང་ཆུ་བེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཡང་ཅུང་ལེགས་པ་དང་། རྫ་ཕྱུགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཞིང་ལས་ཡོ་བྱད་རིགས་ཀྱང་ཆ་ཚང་ཙམ་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ངལ་རྩོལ་ནང་ཞུགས་པའི་ཐོག་ཡུན་རིང་གླ་བའམ་ཡང་ན་དུས་ཐུང་གླ་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གླ་བས་ཁོ་ཚོའི་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཞིང་ཐན་ལས་ཅུང་ལེགས་པ་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ཞིང་ཐན་གཞན་ལ་བཤུ་གཞོག་གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་ཁོ་ཚོ་དང་མངའ་བདག་དབར་རང་ལུས་གཞན་རྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཕྱིན་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱང་མངའ་བདག་གི་བཤུ་གཞོག་མྱོང་དགོས་སྐབས་ཁོ་ཚོ་ཡང་ཞིང་ཐན་གྱི་གྲས་སུ་གཏོགས། ཁྲལ་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཐད་ཀར་གཏོགས་པའི་གཞུང་རྒྱུགས་ཁྲལ་པ་དུད་ཚང་མང་པོ་ཡོད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་ཁྲལ་དུད་དེ་རིགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིང་ཐན་ཕྱུག་པོར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད། གཉིས། ཁྱིམ་འཁོས་འབྲིང་གྲས་ཀྱི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་དེ་ཁྲལ་པ་སྤྱི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་ཡས་མས་ཟིན་ཡོད། ཁོ་ཚོར་ས་རྒྱུ་ཅུང་ལེགས་པའི་ཁྲལ་ཞིང་སོན་གྲངས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྫ་ཕྱུགས་

དང་། ཞིང་ལས་ཡོ་བྱད། ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་བཅས་ཀྱང་ལྷིང་ཙམ་ཡོད་པས་མངའ་བདག་ལ་ཁྲལ་བོགས་འཇལ་རྗེས་སྟོ་གོས་ཁ་འཕྱིད་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། འབྲིང་རིམ་ཁྲལ་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ད་དུང་གཞན་གྱི་བུ་ལོན་ཡང་ཡོད། ཁྲལ་དུད་དེ་རིགས་ཕལ་ཆེ་བ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་སུ་ཞིང་བྲན་འབྲིང་བར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད། གསུམ། ཁྱིམ་འཁོས་ཐ་གྲས་ཀྱི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་གིས་ཁྲལ་པ་སྤྱི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཡས་མས་ཟིན་ཡོད། ཁྲལ་དུད་དེ་རིགས་ཁྲལ་ཞིང་ཞུང་བའམ་ཡང་ན་ཁྲལ་ཞིང་ཁག་གཅིག་གཏའ་མར་བཞག་པ་དང་བུན་ཚབ་ཏུ་སྤྲད་པ། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཞན་པ། རྫོ་ཕྱུགས་དང་། ཞིང་ལས་ཡོ་བྱད། ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་བཅས་གང་ཐད་ནས་ཉག་ཐྲ་ཞིང་། ཁྲལ་སྐྱི་བ། བུ་ལོན་མང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་སོ་རེའི་གཏོང་ཡོང་མགོ་མི་ཐུག་པར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཁོས་ཀ་ཇེ་སྡུག་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་ལ་ལ་ཁྱིམ་གཞིས་ཐོར་ལ་ཁད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བཅས་རེད། ཁྲལ་དུད་དེ་རིགས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་སུ་ཞིང་བྲན་དབུལ་ཕོངས་སུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད།

ཁྲལ་མི་ཟ་ཕ་སྤྱི། ཁྲལ་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ནང་གི་པ་ཕ་ཐུན་མོང་ལ་ཟེར།

ཁྲལ་དམག་ཉིས་འཛིན། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སྐབས་ཁྲལ་པ་དང་དམག་མི་ཟུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་ཚུགས་པ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གོར་ཁའི་དམག་མ་བྱུང་བར་དུ་མི་སེར་རྣམས་ཁྲལ་དང་དམག་གཉིས་ཀའི་འགན་ཁུར་མཁན་ཤ་སྟག་ལས། དམག་གི་ཆེད་ལས་ཟུར་འཛུགས་ཀྱི་དམག་མི་དང་དམག་དཔོན་ཞེས་པ་ཟུར་དུ་མེད།

ཁྲལ་དམག་ལས་གསུམ། ཁྲལ་བསྐུལ་བ་དང་། དམག་མིར་འདེད་པ། ཨུ་ལག་བསྐུལ་བ་བཅས་གསུམ།

ཁྲལ་ཚོ་བཞི། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་སད་མི་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་སློབ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་ཨ་མེས་གཞུ་གཅིག་ལ་མཁན་བུ་བཞི(༡. ཁྲི་སྟོན་བརྩོན་འབར། ༢. ས་སྣང་བཙུན་རྒྱུང་། ༣. རྒྱ་སྟོན་ཨ་ཙ་རེ་བ། ༤ འདར་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ)བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ལས་གྱེས་པ་ལ་ཁྲི་ཚོ། བྲང་ཚོ། རྒྱ་ཚོ། སར་ཚོ་བཅས་བཞི་བྱུང་ཞིང་། བཞི་པོ་དེའི་སྤྱི་མིང་ལ་ཁྲལ་ཚོ་ཟེར།

ཁྲལ་ཡོང་དུས་ཁོངས། གཞུང་གིས་བསྐུལ་བའི་གཏན་འཇགས་ཀྱི་ཁྲལ་དང་། སོ་རེའི་སྟོན་འབབ་ཀྱི་ཡོང་བཞེས་གཉིས་དུས་ཐོག་ཏུ་འཇལ་ཐུབ་པ།

ཁྲལ་རིགས་གཙོག་ཐེབ། ཁྲལ་རིགས་རྣམས་ཆེད་མངགས་མེད་པར་བཟོ་ཐབས།

ཁྲལ་རིགས་ཆག་ཆ ཁྲལ་རིགས་མེད་པར་བཟོས་པའི་ཆ།

ཁྲི་ཀ 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༧ཕྲེང༤པར་རྒྱ་ཡི་གོང་མ་རྨེ་ཏྭ་བྲ་བར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བྱས་ཏེ་དེར་བོད་བཙན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱ་རྗེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པར་བཤད་པ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་ཉིད་དངོས་སུ་ཞབས་ཤིང་རལ་པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྲི་ཀར་ཡོད་པ་གྲགས་ཆེ་ཞེས་དང་། ཤོག་གྲངས༢༡༤པར་ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་དུ་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་སློམ་ཁྲིད་བསྐྱངས། སྐུ་ཕྱུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་པས་རི་རྩེར་སྒྲུབ་ཁང་བརྩིགས་ཏེ་འཛིན་སྐྱོང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༡༤)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དུ་ཁམས་རའི་གྲྭ་ཚང་བཏབ། ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་པ་ཆོས་དབར་བཏེག་པ་ལ་ཁམས་རའི་སྡེ་པས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད། འདི་ནས་གྲྭ་མའི་ལ་རྒྱབ་ན་ཁྲི་ཀ་གོང་མར་སླེབས། ཞེས་དང་། དེ་གའི་གྲངས༢༡༤ཁྲི་ཀ་གོང་འོག་གི་མཚམས་སུ་སྲིན་པོ་རི་འདི་བྲག་དཀར་སྤུགས་རམས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྟོད་མི་ལ་སྨད་སྨྲུལ་མཇུག་ཏུ་འཁྱིལ་བ་འཇམ་དཔལ་ནཱ་ག་ར་ཀླར་འདྲ་རྩོལ་དང་། ཞེས་དང་། མ་ཆུ་ནུབ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པའི་

ཚུར་ངོས་ཀོ་ར། གོང་བ། ཀཱ་ཝ་རོན་ཏེ་ཞུང་པ་གསུམ་གྱི་མདར་ཁྲི་ཀའི་རྒྱ་མཁར་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། འཇིགས་བྱེད། མགོན་ཆོས་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་པའི་མི་ཉག་མགོན་ཁང་དང་། མི་ཉག་གུ་ཤོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསལ་བ་འདིར་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་པ།

ཁྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རྒྱལ་བསམ་འགྲུབ་ལྡེ་དང་། བདག་མོ་རྗེས་མ་ཀུན་པ་བཟའ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ལ་བུ་གསུམ(༡. ཆེ་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར། ༢. འབྲིང་བ་ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་དཔལ་མགོན། ༣. ཆུང་བ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས) བྱུང་བའི་ཆུང་བ་དེ་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་དཔོན་མཛད་ཅིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། རྗེས་སུ་ཁྲི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེའི་བཙུན་མོ་གུ་གེ་མ་དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་དང་འདུས་པའི་སྲས་ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་དཔོན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་དང་། ཁྲི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེའི་བཙུན་མོ་གུ་གེ་མ་དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་འདུས་པའི་སྲས་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་བྱི(༡༥༢༨)ལོར་འཁྲུངས། ཐོག་མར་བཀྲ་ཤིས་ནམ་གླིང་དུ་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ། དགེ་འདུན་སྒྲིའི་ལས་རིམ་རྣམས་མཛད་ནས་ཆོས་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། རྗེས་སུ་མངའ་རིས་གུང་ཐང་རྒྱལ་པོར་གདུང་རྒྱུད་དཀོན་པར་བརྟེན། ལྷ་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་པོའི་ལས་རོགས་སུ་ཕེབས་ནས་མཉམ་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་གྱི་བཙུན་མོ་ཡར་འབྲོག་སྣང་དཀར་རྩེ་ནས་ཡིན་པ་ཚེ་རིང་རྒྱལ་མོས་མི་ངན་གཞན་དང་ངན་གྲོས་བྱས་ཏེ་བདག་མོ་གུ་གེ་མ་དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་ཕྲག་བསྐོངས་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཁྲི་ཀུན་བཟང་ཉི་ཟླ་གྲགས་པ་དང་། ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀུང་བསྐོངས་ནས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་སྲིད་དབང་སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པར་རྩིས་སྤྲོད་རྒྱུའི་བསམ་ངན་བཅངས་ཏེ་གཉེད་མ་མངགས་ཀྱང་། སྒོ་མང་དང་ནམ་གླིང་བུ་ལག་གསུམ་གྱི་གདོང་ལེན་པ་འགྱུར་སྟེ་ཁྲི་སྐུ་མཆེད་གཉིས་བསྐོར་མ་ཐུབ་ཅིང་། བདག་མོ་ཡར་འབྲོག་མ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་སློག་ཐོག བདག་མོ་གུ་གེ་མ་བསྐོར་མཁན་རྣམས་སློག་ཐོག་ཏུ་བཏང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་བདག་མོ་ཡར་འབྲོག་མས་རིན་སྤུངས་ནས་དམག་བཏང་སྟེ་དཔལ་ཁུད་བར་བླངས་ཤིང་། སྟོ་ཤེལ་དཀར་ཡང་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཅས་བྱས་སྐབས། ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེས་དམག་དཔོན་མཛད་དེ་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་། སྟོ་ཤེལ་དཀར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྣམ་གཞོན་གཉིས་རིན་སྤུངས་པས་མི་གཏེར་ཉར་བ་དང་། ཤེལ་དཀར་རྫོང་དང་བཅས་པ་ཚུར་བླངས་ནས་སྲས་ཆེ་བ་བྱི་ས་སྟོ་ཤེལ་དཀར་གྱི་བདག་པོར་བསྐོས་ཤིང་། སྲས་གཞོན་པ་ནམ་མཁའ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱལ་རྩེའི་བདག་མོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མོའི་མག་པར་བཏང་བ་སོགས་དམག་ཇུས་ལམ་སྟོང་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྤྲང(༡༥༨༥)ལོར་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༢ནས༡༩བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཀུན་བཟང་ཉི་ཟླ་གྲགས་པ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ་དང་། བཙུན་མོ་གུ་གེ་མ་དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༥༡༩)ལོར་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ཞིང་བློ་གྲོས་ཆེ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། དཔའ་རྩལ་ལྡན་ལ་སྲིད་དོན་སྐྱོང་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཆེ་བས་རྟེན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གསར་དུ་འཛུགས་སྐྲུན་ཐོག ལྡེབས་བྲིས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་བཀོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བཙད་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་རི་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བཞེངས། རང་ཉིད་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ལ་དད་པ་ཆེ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཕྱོགས་རིས་ཉེ་རིང་མི་མཛད། ཁྲིམས་ལུགས་དྲང་པོར་སྐྱོང་ཞིང་བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་གང་དང་གང་འོས་དུས་ཐོག་ཏུ་གནང་བས་ཁྲིམས་སྐྱོ་ནོན་ཞིང་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་པ་བྱུང་། གུང་ཐང་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་དང་གྲྭ་སྐོར་གྱི་སྲོལ་བཟང་པོ་བཙུགས། སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་མཆོག་ལྡན་མགོན་པོ་དང་། དཀར་གུན་དགའ་གྲགས་པ། གཏེར་ཆེན་བསྟན་གཉིས་གླིང་པ། རིག་འཛིན་ཡོལ་མོ་བ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་སོགས་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ། ཁྲི་རྒྱལ་བསམ་འགྲུབ་ལྡེའི་སྲས་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་ལ་སྲིད་དབང་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་ཉིད་སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་དཔོན་མཛད་དེ་མཚམས་བཅད་དམ་པོར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་སྦྲེལ(༡༥༦༠)ལོར་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༣༥ནས༡༣༨བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དཔལ་ལྡེའི་རྒྱུད་པ་ཡབ་ཁྲི་ཆོས་སྐྱོང་ལྡེ་དང་། ཡུམ་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བའི་སྲས་མོ་ཀུན་དགའ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་ཡབ་གཤེགས་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་སུ་སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་བརྙན་དང་། ཡུམ་གྱི་དགོངས་རྫོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བརྙན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲ་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་བཞེངས། རྫོང་དཀར་པོ་བྲང་དང་། ཆོས་སྡེའི་ལྕགས་རི་ཁྲི་མ། ལྕགས་རི་ཆེན་མོའི་ལྕགས་སྐོར། སྟག་ཚང་སྤེ་ཆེན་གྱི་ལྕགས་རིའི་འོག་ནས་རྒྱང་རིང་པོར་ཤར་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཉིང་ལམ་དང་གསང་སྒོ་སྤེའུ། པོ་བྲང་དང་། ཆོས་སྡེའི་ནང་དུ་ཁྲིན་པ་སོགས་སྐུང་སྐྱབ་ལ་མཁོ་བའི་འཇུགས་སྐྱུན་མང་པོ་གནང་། གངས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་ཕྱོགས་དྲ་ལ་ཁྲུལ་ནས་གསེར་མང་པོ་རྙེད་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཟློས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གསེར་ཡིག་བྲིས་པ་བཞེངས་ཏེ་དེའི་ཞུས་དག་གནང་མཁན་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་སོགས་མཁས་དབང་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་། གླིགས་བམ་ཚང་མའི་གླིགས་ཤིང་ལ་གསེར་རིས་དང་། བསྡེམ་ཐག་སི་ཏྲ་ཏོ(སི་ཤན་ལས་བཟོས་པའི་ཐག་པ)ལས་བཟོས་པའི་གླེགས་ཐག དཔེ་སྒྲིལ་བཟང་གོས་ཤ་སྟག་ལས་གྲུབ་པ་རྒྱ་ཚོགས་དང་སྤུས་ཚད་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༦༣)ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་རབ་གནས་ཞུས། ད་དུང་གསེར་ཡིག་གིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཞེངས་རྒྱུའི་ཤོག་བུ་གྲ་སྒྲིག་གྲུབ་པའི་མཚམས་སུ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༥)ལོར་གཤེགས། དེའི་སྐོར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༡༣ནས༡༡༧བར་གསལ།

ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རྒྱལ་བསམ་འགྲུབ་ལྡེ་དང་། བཙུན་མོ་རྫེས་མ་ཀུན་པ་བཟའ་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། ཁྲི་ཀུན་བཟང་ཉི་ཟླ་གྲགས་པའི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཁོང་ལ་བསྐོས། རོང་པ་དང་ཤེར་པ་ཛ་ལོག་པ་རྣམས་ཚར་བཅད། སྣ་ཤེལ་དཀར་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སྒོ་མང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། གསེར་ཡིག་རྒྱང་པས་བྲིས་པའི་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས། དེ་མིན་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མི་གསལ།

ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་ལ་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆུང་བ་

མཆིམས་བཟའ་བཙུན་ནེ་ལ་སྲས་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་འབྱུང་ས། ཡབ་དཔལ་འཁོར་འབངས་ཀྱིན་ལོག་གིས་བཀྲོངས་རྗེས་ལ་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། བཙུན་མོ་ཅོག་རོ་བཟའ་དཔལ་མགོན་ལ་སྲས་དཔལ་ལྡེ་དང་། འོད་ལྡེ། སྐྱིད་ལྡེ་གསུམ་བྱུང་། ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཡབ་མཆེད་སོ་སོར་གྱེས་ནས་སྲས་གསུམ་པོ་གྲིམ་པ་ལྷ་རྩེར་གཞིས་ཆགས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་སྲིད་བཟུང་བ་ཡིན།

ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་དབུས་གཙང་ལ་དབང་སྒྱུར་སྐབས་སུ་བཙུགས་པའི་ཁྲི་སྐོར་ས་ཁུལ་ཏེ་ལ་སྟོད་ལྷོ་བྱང་གཉིས་དང་། གུར་མོ། ཆུ་མིག ཞངས། ཞ་ལུ་སྟེ་གཙང་ལ་ཁྲི་སྐོར་དྲུག རྒྱ་མ་དང་། འབྲི་གུང་། ཚལ་པ། ཐང་པོ་ཆེ། ཕག་མོ་གྲུ། གཡའ་བཟང་སྟེ་དབུས་ལ་ཁྲི་སྐོར་དྲུག དབུས་གཙང་གི་མཚམས་སུ་ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་སྟེ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ།

ཁྲི་འཁྱོགས་ལེ་ཚན་བདུན། ཁྲི་གདན། ཁྲི་གདོང་། ཁྲི་རྐང་། ཁྲི་རྣང་གཉིས། བ་གམ། ལན་ཀན་བཅས་བདུན་ཡིན་ནོ། །

ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ། འོག་ཏུ་ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་རྒྱ་ནག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། གཤམ་གསལ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་རྒྱན་བཞི། ཁྲི་དྲུག་འཁྱོགས་ནི་སེང་གེ་སོགས་དྲུག་གིས་བཏེག་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱན་བཞི་ནི། སྟོབས་སྤྱང་ཆེན། སྙིང་རྗེ་རི་དྭགས། ཆུ་སྲིན། སྲུང་བ་མ་འདྲེས་པ་བྱ་ཁྱུང་གི་རྒྱན་བཞིའོ། །

ཁྲི་རྒྱབ་དྲུག་འཁྱོགས། བྱ་ཁྱུང་དང་། ཀླུ་མོ། ཆུ་སྲིན། བུ་ཆུང་། [illegible] ཊ་སྭ་ར། གླང་ཆེན་བཅས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྲིའི་རྒྱབ་ཡོལ།

ཁྲི་རྒྱལ་བསམ་འགྲུབ་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྲི་ཀུན་བཟང་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སློ་བོ་བདག་མོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མོ་འདུས་པ་ལས་འཁྲུངས(འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་གང་ཡིན་མི་གསལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲི་ཀུན་བཟང་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་སྲས་ཡིན་ཀྱང་ཟེར) རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ལུག(༡༥༥༨)ལོར་སྐྱིད་གྲོང་ཤེར་པ(གཞིར་པ)ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ཚར་བཅད། ཁྲི་བསམ་ལྡེ་རང་ཉིད་ས་སྐྱར་ཕེབས་ནས་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་གསན། བདག་ཆེན་དེའི་སྲས་མོ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་བཙུན་མོར་བླངས་ཤིང་ལོ་ཤས་རིང་དུས་བདེ་འོད་འཛུགས་བྱུང་། དེ་ནས་དཔོན་བཙུན་ཏེ་རུ་ཀ་སོགས་སྐྱིད་གྲོང་པ་རྣམས་ངོ་ལོག་སྟེ་གོར་ཁ་དཔོན་ལ་མགོ་བཏགས། གོར་ཁས་རག་མའི་རྫོང་བཟུང་ནས་ལོ་དགུའི་རིང་སེ་པ་ཚེ་རེ་ནས་སྨར་ཟེད་ལུམ་ཙུ་གཅིག་རེ་བསྡུས། དེ་ནས་དཔོན་བཙུན་པ་སོགས་ལ་དམག་བཏང་སྟེ་སྔར་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༥༨༣)ལོར་བདག་མོ་དང་གཉིས་ཀ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༦༡ནས༡༦༢བར་གསལ།

ཁྲི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྷུན་ཚོགས་ལྡེ་དང་། བཙུན་མོ་བྱང་པ་ཏཱ་དབེན་གྱི་སྲས་མོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༣༧༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་བྱང་པ་ཏཱ་དབེན་གྱིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་དང་སྲས་གཉིས་བར་ཁྲམ་བཙུག་སྟེ་ཡབ་ལྷུན་ཚོགས་ལྡེ་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༧༠)ལོར་བཀྲོངས་ཤིང་། བྱང་པ་ཏཱ་དབེན་གྱིས་གུང་ཐང་གི་སྲིད་དབང་ལོ་ལྔ་རིང་བཟུང་ཞིང་། གུང་ཐང་གི་སྲིད་དོན་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་བརྟེན། བློན་པོ་ལྷ་རྗེ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་མི་བཞིས་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པ་ཕྱིར་འབུད་བྱས། སྲས་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ལ་སྲིད་དབང་

འཛིན་དུ་བཅུག། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྲས་རྒན་པ་མཆོག་གྲུབ་ལྡེ་དང་། ཆུང་བ་བསོད་ནམས་ལྡེ་གཉིས་ཐྲན་བུ་མ་མཐུན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཆུང་བ་བསོད་ནམས་ལྡེ་ཕུ་རང་དུ་བཞུགས་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་ཕེབས་པའི་ཤུལ་དུ་གཅེན་མཆོག་གྲུབ་ལྡེ་ཧ་བཅག་པར་ཕེབས་སྐབས་ཏས་བསྒྱུར་ཏེ་གཤེགས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅུང་བསོད་ནམས་ལྡེ་ས་དགའ་གྲོ་ཤོད་དུ་ཡོད་པར་ཕེབས་རྗེས་ཟིན་ཏེ་རྫོང་དཀར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྲིད་ཁྲིར་བཀོད། གཅེན་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། མངའ་འོག་རྣམས་ཆོ་བཞིར་བཅད་ནས(འཚོ་བ་རབ། འབྲིང་། ཐ། ཡང་ཐ་བཅས་བཞི) དབུལ་ཕྱུག་ལན་གསུམ་སྙོམས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ནས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་ཕྲུ་ཅན་ཟ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སྒྲུབ་གནས་རི་བོ་དཔལ་འབར་གྱི་དགོན་གནས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཕུལ། གཞན་ཡང་པོ་ཏོང་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལོ་ཙྪ་བ་དག་དབང་གྲགས་པ། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་རྣམས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། མངའ་རིས་གུང་ཐང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་གྲྭ་ཚང་བཅུ་དྲུག་གི་རྨང་གཞི་བཙུགས་པ་སོགས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་རྗེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངང་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༠༤)ལོར་གཤེགས། འདིའི་སྲས་ནས་ཆོས་རྗེ་ཀུན་བཟང་པའི་བར་དཔལ་ལྡེའི་སྲས་དམར་པོ་ལྡེ་བགྲངས་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། དེ་མ་བགྲངས་ན་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ་ལོ། །ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༡༧ནས༡༢༡བར་གསལ།

ཁྲི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་བའི་ཐ་མ་དེ་ཡིན། ཁྲི་ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་ཇོ་རྗེས་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་མོ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་བཙུན་མོར་བླངས་པའི་སྲས་སུ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༥༩༣)ལོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་གཤེགས་སྟེ་དགོངས་རྫོགས་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས་སྲིད་ཁྲིར་བཀོད། དེའི་ཕྱི་ལོ་དེར་ལྷུང་ཤེར་རྫོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་དམག་གིས་མཐའ་བསྐོར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཚར་བཅད། ལོ་རྗེས་མར་ལྷུང་ཤེར་རྫོང་གསུམ་གྱིས་མགོ་སྒྱུར་ནས་གུ་ཡངས་ཐབ་གཅོད་མཛད། ས་སྐྱ་ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་པོ་དང་། ཡོལ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་གསར་སྙིང་གི་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཕྱི་ཕྱིར་ཡས་མས་ནས་དགྲ་བོའི་གནོད་འཚེ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ནང་བློན་ཁག་གཅིག་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་དང་གུང་ཐང་རྒྱལ་བརྒྱུད་བར་དཀྲུགས་ཤིང་དབྱེན་སྦྱོར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ལུག(༡༦༡༩)ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དམག་གིས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་མཐའ་བསྐོར་བར། གདོང་ལེན་དམག་འཐབ་བྱས་ན་རང་ཕྱོགས་མི་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་གྱོང་གུན་ཚབས་ཆེན་ཡོང་བར་དགོངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་མགོ་སྒྱུར། དེ་རྗེས་གཙང་པས་ལྷོ་ཤེལ་དཀར་དུ་བཟང་བཙོན་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ལོ་ངོ་གཅིག་ཙམ་ནས་གཤེགས། རྒྱལ་པོ་དེ་ནས་བཟུང་མི་བརྒྱུད་ལ་བུ་མོ་གཏོགས་བུ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་ཁྲིམས་བཙུན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་བཅས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་མཇུག་རྫོགས་པ་ཡིན། ཞིབ་པར《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས ༡༤༢ནས༡༤༥བར་གསལ།

ཁྲི་སྒྲ་སྤྲངས་བཙན། (ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན་ཞེས་པའང་སྣང་) བོད་རྒྱལ་ཉེར་དྲུག་པ། བཙན་ལྷའི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ཁྲི་བཙན་ནམ་དང་ཡུམ་སྨན་བཟའ་ཁྲི་དཀར་གྱི་སྲས། བློན་པོ་མགར་སྒྲ་རྗེ་མུན་དང་ཐོན་མི་སྲུ་མང་དྲེད་པོས་བྱས། ཞང་ཞུང་སུ་ཏ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སུ་མཐུད་སྐུ་བོན་བྱས། སྨན

བཟའ་སྐུ་སྟེང་ངམ་སྨན་གསུམ་སྐུ་སྟེང་ཁབ་ཏུ་བཞེས།

ཁྲི་རྩང་། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་ཞིལ་བུར་འགྲོར་བའི་རྗེས་སུ་གདུང་བརྒྱུད་རྣམས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་ཁ་འགྲོར་ནས་ཆགས་པའི་གྲུས་སྨད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ (༡. དཔལ་ལྡེ། ༢. འོད་ལྡེ། ༣. སྐྱིད་ལྡེ)བྱུང་བའི་ལྡེ་ལ་གྲུས་བཞི(༡. ཁ་བ་དེ་སེ། ༢. ཁྲི་ལྡེ། ༣. ཉག་ལྡེ། ༤ ཁྲི་རྩང)ཡོད་པའི་རྩང་གོས་ཡིན། འདིས་དབུས་སུ་ཞབས་ཏེ་ཡུམ་བརྟན་གྱི་བརྒྱུད་པ་མགོན་ནེ་ཡར་ལུང་འཕྱིང་བ་སྟེ་ཁུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཏྲོད་བཙུགས་ཏེ། དེ་སྔོན་ཡུམ་བརྟན་རྒྱུད་ཀྱི་འོད་སྲུང་ཕྱོགས་ནས་ཕྲོགས་པའི་མཁར་ཕྱིང་བ་སྟེ་ཁུང་སླར་ཡང་ཚུར་ཐོབ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་གཞིས་ཆགས་ཏེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་སྟེགས་ནས་ཕྱུལ་བའི་སྐུ་མཁར་འབངས་བརྩིགས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་སྲས་འོད་སྐྱིད་འབར་ནས་བཟུང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པའི་བར་ཡར་ལུང་ཇོ་བོའི་གདུང་རྒྱུད་ལྷ་བཙུན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཞུགས་ཡོད་ཚུལ《ཡར་ལུང་ཆོས་འབྱུང》ལྒགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༦༣ནས༡༦༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན། ༡. སྔར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གོ་གནས་ཀྱི་ལྷག་ཞབས་ཙམ་སྐྱོང་བ་ལ་ཁྲི་ཆེན་གྱི་མཚན་གྱིས་གཟེངས་སུ་བསྟོད་པ་ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རིང་ཁྲི་ཆེན། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ནམ་ཁྲི་ཆེན། གྲ་ཕྱི་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ཁྲི་ཆེན་ལྟ་བུ་དང་། ༢. དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། གསུམ་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བཅས་ཕུད་དེ་འཕྲོས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རིམ་བྱོན་དང་པོ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་གདན་ས་ཆེ་ཁག་གི་ཁྲི་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་སྟོད་ཚུལ་དུ་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་གུང་ཐང་པ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཟེར། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། གཉིས་པ་གུང་ཐང་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། གསུམ་པ་གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། བཞི་པ་གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ། ལྔ་པ་གུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དྲུག་པ་ད་ལྟའི་གུང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་བཅས་ཡིན། སྐུ་ཕྲེང་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་གཤམ་གསལ་ག་སྡེའི་ཁོངས་སུ(གུང་ནང)གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ་སྟེ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། གསུམ་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བཅས་ཡིན་ནའང་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཞུ་སྲོལ་མེད་སྐབས་འདིར་ཁྲི་ཆེན་ནང་སྒྲིག་ཐབས་དབེན་པས་དེའི་སྔར་ག་མད་གོ་རིམ་ལྟར་ཁུངས་སོ་སོའི་ནང་གཟིགས) རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་གཙང་ཞ་ལུར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་ཞ་ལུར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཞ་ལུ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མཁས་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། སྐུའི་ཉེ་གནས་དང་། གསོལ་ཐབ་པ་བཅས་ཡུན་རིང་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་མཆོད་གཡོག་དང་། སྐུ་རིམ་གྱི་དབུ་མཛད་ཀྱང་མཛད། གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་ནས་མི་རིང་བར་དགེ་བསྐོས་མཛད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུག་བྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་ཞིག་སྔོན་དུས་དགའ་ལྡན་གསེར་གོང་ཁང་ཚན་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནས་དབུ་མཛད་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་གནང་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས། ཞལ་སློབ་བགྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གདན་ས་མཛད་དགོས་པར་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་

ས་ལུག(༡༤༣༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་འཛིན་གྲྭ་ཀྱི་སྐོར་དང་། མན་ངག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་འཆད་སྤེལ་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་གདན་ས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྗེའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་ཐོག་གི་རྒྱ་ཕིབས་བཞེངས་འགྲོ་ཡང་མཇུག་འཁྱོངས་པར་མཛད། གསེར་ཐོག་གི་ཕྱུད་དུ་ལྷ་བཟོ་མཁས་ཅན་སྤྲུལ་སྐུར་གྲགས་པ་པདྨ་མཁར་པས་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག དུས་འཁོར་གསུམ་གྱི་གསེར་སྐུ་མི་ཚད་ཙམ་རེ་བཞེངས་པར་མཛད(འདི་དེ་སྔོན་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་གཟིམས་ཆུང་མདོར་ཡོད)གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་འཕན་པོ་བྲག་རལ་གྱི་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་གནང་མཛད་སྐབས་དགའ་ལྡན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྗོ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་དང་བླངས་རོགས་སྐྱོར་གྱི་མིག་དཔེ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ལྕགས་ཟམ་གྱི་ལས་གྲར་སྐྱལ་ལྕག་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་བྱུང་། ནང་སོ་འཕྱོང་རྒྱས་པ་ཏོར་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ལ་བུ་བརྒྱུད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་སྐབས་འཇུག་ཞུས་པར། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྒོ་ནས་སྲིད་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་མཛད་པས་གདུང་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཞིན་རྗེ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ། ཏོར་བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་སོགས་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་མི་སྣ་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཏ(༡༤༥༠)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བའི་དབུ་ཐོད་ལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་རང་བྱུང་དུ་ཕེབས་པ་དཔལ་གདུང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ། ཕྱིང་ཕུར་ཆེན་མོའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོའི་དཔལ་གདུང་གི་གཡས་ངོས་སུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་འདི་ལས་རྒྱས་ཙམ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༤༤ནས༡༤༩བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་པ)

གཙང་རོང་གི་གཡག་སྡེར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༨༩)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་ཚོགས་ཚོགས་དགེ་འདུན་སྒང་པ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་། གཙོ་བོར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་བརྙེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་པ་མི་མཛད་དགོངས་ནས་གྲོས་བྱོན་པས་ཐག་རིང་པོར་ཕེབས་མ་ཐུབ་གོང་དུ་ཞབས་བསྟུངས་ནས་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱིར་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཏ(༡༤༥༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་རྗེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་སྤེལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནང་བས་སློབ་མ་ཡང་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། གཙང་ཆུང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ཏ་ནག་པ་མཁས་གྲུབ་དོན་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགའ་ལྡན་དུ་མཆོད་ཁང་གསར་མ་བཞེངས་པའི་ནང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསེར་སྐུ་དང་། དདུལ་གདུང་ཆེན་མོ་སོགས་བཞེངས། གསུང་རྩོམ་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ》རྩོམ་འགྲོ་ཁ་སྐོང་དང《དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན》རྩོམ་འགྲོའི་ཁ་སྐོང་བཅས་མཛད། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུང་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གདན་ས་གཏད་ནས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀུན་སྤང་མཛད་ནས་རྒྱུར་བཞུགས་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཁྱི(༡༤༦༦)ལོར་དགའ་ལྡན་དུ་སྐུ་གཤེགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སུ་ལི་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དུ་གྲགས་པའི་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ(པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དངོས་སློབ) གསུམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཟང་པོ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྱ(༡༥༩༧)ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ……

(༡༦༥༨)བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྤྲེ(༡༦༨༠)ལོར་འཁྲུངས་པ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཕག(༡༧༡༩)ལོར་སྐུ་ཞི་ནང་འཁྲུགས་སྐབས་གཞན་སྡེས་བཀྲོངས། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་ལོ་མ་རྙེད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༢༢)ལོར་ཡང་སྲིད་གཏན་འཁེལ་ཞུས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཤིང་སྟག(༡༧༣༦)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་པའི་ལམ་བར་དུ་མཇལ་འཛོམས་གནང་བའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ《སྐུ་ལི་ཆོས་འབྱུང་དྲི་མེད་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》ལྟགས་དཔར་མ་སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེར་གསལ(འདི་ནང་ལོ་ཁམས་ནོར་བ་རེ་བྱུང་སྣང)

ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་པ)མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཅུང་པོ་ཡིན། གཙང་སྟོད་ལྟོག་གཞུང་དུ་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་མགོན་ཆོག་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས། གསང་ཕུ་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་པ་ཡང་ཙུང་ཟད་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་བ་སོ་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡུན་རིང་ཙམ་མཛད་པས་བ་སོ་བར་གྲགས། ཤབ་སྟོད་སེང་གེ་རྩེ་དང་ཐག་ཉེ་བར་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དབེན་གནས་བཏབ། ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་པར་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་བ་མཛད་པར་དཔེ་རེས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཅུང་བ་སོ་བ་འདི་རང་འོས་པ་ཡོད་པས་སྤྱན་དྲོངས་གསུངས་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ལུག(༡༤༦༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་རིང་བསྐྱངས་ཏེ། དེའི་རིང་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བས་སློབ་མ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བརྙེས་པ་རྡོ་རྗེ་མཆེད་གསུམ(༡. གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྡོ་རྗེ། ༢. སྟོད་ལུང་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ། ༣. ཁམས་པ་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ)བྱུང་། དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ང་རོའི་གསེར་སྐུ་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ། ཁྲི་ཆེན་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་འདུ་སྐུ་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཆེན་མོ》《དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས》《གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག》སོགས་ཡོད། དམ་པ་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བ་སོ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པར་འཁྲུལ་ནས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མིན། དམ་པ་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྗེ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་དབོན་ལྷ་སྐྱབས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལི་ཡུལ་ཆོས་རྒྱལ། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ། སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ། སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཕེབས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་འོག་གི་ཏ་ སྡེའི་ནང་གསེས་སུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་པ)གཙང་གི་ཤངས་མགྲོན་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ

རྟ(༡༨༠༢)ལོར་འཁྲུངས། གནས་རྙིང་དགོན་པར་སློབ་གཉེར་མཛད་ནས་དགེ་བཤེས་ཐོན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁྱེན་པ་ཆེ་ཞིང་། གསང་ཕུ་ཕུ་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་དང་། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་སློབ་དཔོན་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་ནས་དྭགས་པོ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་པས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དུ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་བསྐོས་ནས་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༧༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་གི་རིང་བསྐྱངས་ནས་སློབ་གཉེར་འཕེལ། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་ས་ཕྱི(༡༧༧༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་རྟེན་དངུལ་སྐུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་གྱི་གཡོན་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》མ་གཏོགས་པའི་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི(《མདོ་སྡེ་རྒྱན》《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད》《ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་འབྱེད》《རྒྱུད་བླ་མ》)ཡི་འགྲེལ་པ་དང་། 《རྣམ་འགྲེལ་ལམ་བསྒྲིགས》《གཞི་གསུམ་རྣམ་བཞག》སོགས་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》འབྲས་སྤུངས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༧༡ནས༣༧༢བར་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ) གཡས་རུ་བྱང་རྒྱུད་དུ་སྟག་པ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོར་འཁྲུངས། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་དྲུང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསན། སྟོད་ཐང་ཆོས་གྲྭར་གཞུང་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་གྲྭ་སྐོར་དང་བཤད་པ་མཛད། སྣེ་གདོང་པོ་བྲང་དུ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་དང་རྩོད་གླེང་མཛད་པས་རབ་འབྱམས་པ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་རྟེར་སོན། དེ་ནས་གཙང་གི་གྲྭ་ཚང་ཆེན་མོ། ཉང་སྟོད་དགོན་གསར། སྣེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་བཅས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་པས་རྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་སློབ་མས་ཁྱབ་པ་བྱུང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཡིན་སྐབས་དེའི་སྐབས་ཐོག་ལ་ཤར་རྩེ་དང་བྱང་རྩེའི་བར་རྩོད་གླེང་བྱུང་བ་བར་འདུམས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་སྐྱོང་ཞིང་། དེའི་རིང་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲི་པ་ཡང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མཛད། དགའ་ལྡན་དང་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་ཛོ་མཚར་ཅན་བྱོན་པ་རྣམས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་དེའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གདུང་རྟེན་འདི་ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདུང་རྟེན་གྱི་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་ཏིཀྐ》ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྨོན་ཏིཀ་ཏུ་གྲགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༨༠༨ཡོད། ལོ་རྒྱུས་སྐོར། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༧༢པར་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་རྗེ་དབོན་བློ་བཟང་ཉི་མ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ) མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་ཚ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག(༡༨༣༩)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་དབུས་སུ་བྱོན། བླ་མ་བྱང་རྒྱལ་བ། ཀུན་མཁྱེན་མུས་སྲད་པ། མཁས་པ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་བཅས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གསང

ཕྱུར་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཅིང༌། རྭ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་མཛད། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་པར་སྐྱེའི་རྫོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོར་གསང་ཕུ་གླིང་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༤༩༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བྱི(༡༤༩༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༧༣པར་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་པ) མདོ་ཁམས་སྟོད་ལྡན་མའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག(༡༤༡༥)ལོར་འཁྲུངས། དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་ནས། དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད(འདི་ནི་འབྲས་སྤུངས་སུ་དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན) འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། བློ་གསལ་གླིང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་མཛད་པས་སློབ་གཉེར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང༌། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་དེའི་རིང་བཙུན་མོ་ཚལ་དང༌། དབུས་སྟོད་ཕག་མོ་ཆོས་སྡེ་ཡང་ཞོར་སྐྱོང་གནང༌། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༩༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་དྲུག་རིང་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ(༡༤༩༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་ཡོད་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་པ) གཙང་སྟོད་འདར་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༢༨)ལོར་འཁྲུངས། འདར་ཆོས་རྫོང་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྟུས་གྲྭར་སློབ་གཉེར་མཛད། དབུས་སུ་བྱོན་ནས། མཁན་ཆེན་དཔལ་བློ་བ་དང༌། ཆོས་རྗེ་རབ་འབྱམས་པ། ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་བ། འགྲོམ་བཙུན་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གསན་རྒྱ་ཆེ། དབུས་སྟོད་ཐང་སྐྱ་དགོན་པ་དང་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གཉིས་སུ་རྣམ་འགྲེལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཆད་ཉན་མཛད། རིམ་བཞིན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང༌། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༥༠༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་རྫོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་གྱ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༡༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན》ལས་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཉིས་པ) སྟོ་ཁ་ཨེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༤༥༠)ལོར་འཁྲུངས། ཨེ་བླ་འབྲིང་ཆོས་སྡེར་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བཞེས། གསང་ཕུའི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་དང༌། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་བ། སློབ་དཔོན་གནས་བརྟན་པ། རྒྱུད་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གསང་ཕུ་ཉི་མ་ཐང་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་བཤད་པ་མཛད་པས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་མེ་སྟག(༡༥༠༦)ལོར་བྱང་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང༌། དགུང

ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༡༡)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་དྲུག་གི་རིང་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན》ལས་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།

(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ) སྟོད་ལུང་མདར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བྱ(༡༤༥༣)ལོར་འཁྲུངས། དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས་ནས་རྗེ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་ལས་རབ་བྱུང་བཞེས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཁྲི་ཆེན་ལྡན་མ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་གསན། འབྲས་སྤུངས་ཤག་སྐོར་གྲྭ་ཚང་དང་། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་གནང་། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལས་སྒྲ་དང་སྙན་ངག་གསན། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༥༠༢)ལོར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༡༦)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས། སློབ་མ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ནུས་པ་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ཆུ་རྟ(༡༥༢༢)ལོར་ཁྲི་ཟུར་ནས་གཟིམས་ཁང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༥༤༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ལས་མི་སྣང་བས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་པ་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར།

(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བཞི་པ) སྟོད་ལུང་མདའི་ཞིང་བཟང་དུ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བྱ(༡༤༥༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གུང་རུ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་ཞེས་གསོལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ་གསན། ལྡན་མ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། འདུལ་བ། མཛོད་བཅས་གསན་ནས་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། དབུས་སྟོད་ཀྱི་སྡིངས་སུ་དྲུང་པ་གཟིགས་ཆེན་པས་མཁན་པོ་དང་། འོད་སྲུང་པས་ལས་སློབ། བློ་གྲོས་ཆོས་དབང་པས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། རྒྱུད་སྨད་དུ་ཐེབས་ནས་རྒྱུད་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ལས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས། བདེ་མཆོག་དང་། འཇིགས་བྱེད། དུས་འཁོར་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ(༡༤༩༨)ལོར་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་སོགས་སྤར་སྤྱོད་ལྷུར་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༡༡)ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དེ་ཁའི་མེ་བྱི(༡༥༡༦)ལོར《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》རྩོམ་སྒྲིག་གནང་། (ཆོས་འབྱུང་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་མེ་གླང་ལོར་བསྟན་རྩིས་འདི་བརྩམས་པར་བཤད་ཀྱང《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》རང་གི་མཛད་བྱང་དུ། འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཁུངས་བཙན) ཆོས་འབྱུང་འདིའི་མ་དཔེ་དབུ་མེད་བྲིས་སྙིང་ཕྱུས་ལེགས་ཤིག་དེ་སྔོན་པེ་ཅིན་མི་རིགས་ཕོ་བྲང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པས་དེར་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་༡༤༥འདུག 《བསྟན་རྩིས》འདི་ཡི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་ཧ་ཅང་ཁུངས་བཙན་པར་སྟོན་ཐུབ་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་པ་མ་ཟད། ཆོས་འབྱུང་གཞན་དག་ཏུ་གསལ་བའི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསལ་བཤད་མཛད་ཡོད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༥༢༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ལོ་བདུན་སོང་མཚམས་

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཁྲིར་བསྐོས་ཏེ་ཐུར་བཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཀུ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༥༤༠)ལོར། སྐུ་ཁང་དགོན་པར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་གསུམ་བྱུང་ངོ་། །ལོ་རྒྱུས་སྐོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༡༤ནས༢༡༥བར་གསལ། (ཞར་བྱུང་དོགས་གཅོད། གོང་གསལ་ཁྲི་ཆེན་འདིས་མཛད་པའི《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》འདི་ཉིད་དེ་སྔོན་དཔར་དུ་མ་འཁོད་ཅིང་། ཁྲིས་མ་དབུ་མེད་བཤུས་མ་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་པ་ཞིག་པེ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༡༨བར་དོན་གསུམ་པ་ས་སྐྱེལ་ཕོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ཞེས་པའི་མཚམས་ནས་ཤོག་གྲངས༡༠༢པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སྨྲང་ས་སེ་བ་རོང་དུ་གཤེགས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དུམ་བུ་འདིའི་ནང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་ཆོས་གཉེན་གྲགས་པའི་བར་དུ་གསལ་ཞིང་། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་གདན་རབས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་གཅིག་པ་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་བར། དེ་ནས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་གདན་རབས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་བར་གསལ་བ་རྣམས་གཞན་ཞིག་གིས་བར་བཅུག་བྱས་པ་ལས་ཁྲི་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་དངོས་མིན་ནོ།།)

ཁྲི་ཆེན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ)རྩེད་ཐང་གི་ཉེ་འདབས་ནང་པར་ལམ་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་འཁྲུངས། རྩེད་ཐང་ལས་ཆེན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ལས་རབ་བྱུང་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞིག་ལས་གསལ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང》ལས། འོད་སྣའི་བླ་མ་ལ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། པཎ་ཆེན་གྱི་དངོས་སློབ་བྱ་བྲལ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རྩེད་ཐང་ལས་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་སྣང་། རྩེད་ཐང་ཆོས་སྡེ་དང་། གཡའ་བཟང་དགོན་པ་གཉིས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས་ནས་གྲྭ་སྐོར་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་གླང(༡༤༩༣)ལོར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཆོས་ལུགས་གནང་ཐོག ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་ཚད་མ་དང་དབུ་མའི་བཤད་པ། གཞན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བར་གསན། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གཞན་ཡང་རྩེད་ཐང་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༠༨)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕྱིན་ཞུགས་ཐོག མཁན་ཆེན་ཆོས་ལྡན་བློ་གྲོས་པ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། མན་ངག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༥༡༢)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་སྤར་སྤེལ་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་ཐོག དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཇ་ཚུལ་འཛུགས་པ་དང་། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༥༡༤)ལོར།

《གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞི་བདུན་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༢༤)ལོར། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་མཁན་པོ་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་མཛད། དེའི་རིང《ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》བརྩམས། དེ་རྗེས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་ཕེབས། གྲྭ་ཚང་ཁག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ས་བྱི(༡༥༢༨)ལོར《དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》བརྩམས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་གླང(༡༥༢༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་བསྐྱངས། ཁྲི་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེར《བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན》བརྩམས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྟག(༡༥༣༠)ལོར《འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ལུང་རིགས་ཉི་མ》བརྩམས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་ཡོས(༡༥༣༡)ལོར《དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཟབ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ》བརྩམས། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ཤིང་རྟ(༡༥༣༤)ལོར《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ》བརྩམས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཤིང་ལུག(༡༥༣༥)ལོར། རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་གཏད་ནས་རང་ཉིད་ཟུར་བཞུགས་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་གཙོ་བོར་དགའ་ལྡན་རང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཐོག་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་རིང་ལ《འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང》《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》བཅས་བརྩམས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ས་ཁྱི(༡༥༣༨)ལོར《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ》སྟེ་མིང་གཞན《རྒྱལ་རབས་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག》ཏུ་འབོད་པ་དེ་བརྩམས། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ཆུ་ཡོས(༡༥༤༣)ལོར་འབྲས་སྤུངས་ནས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་མེ་རྟ(༡༥༤༦)ལོར་སེ་ར་ནས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་ལོ་ངོ་དགུའི་རིང་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་རིང་ལ《རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ》དང《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༥༥༤)ལོར། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་ནས་གཟིམས་ཁང་གོང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་འབྲུ་གད་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དངུལ་གདུང་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་སྐོར། པཎ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་བྱ་བྲལ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྡེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་ནོར་རྩེད》འབྲས་སྤུངས་དཔར་རྙིང་ལ་ཤོག་གྲངས༡༩ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྟོད་ལུང་ལམ་པར་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོར་འཁྲུངས་ཏེ། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༥༩༢)ལོར་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༥༩༤)ལོར་འཁྲུངས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༡༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ལུག(༡༦༡༩)ལོར་འཁྲུངས་ཏེ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༦༥༦)ལོར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྐུ་བཀྲོངས། དེ་སྐོར་གྱི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་གཤེགས་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་གླེང་བརྗོད་ཡིག་ཆ་མང་ཡང་། འདིར་དེའི་སྐོར་བཀོད་རྒྱུ་དགོས་པ་ལས་དགག་བྱ་ཆེ་བས་མ་སྤྲོས་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་དྲུག་པ)དབུས་སྟོད་རྒྱ་ར་གུར་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༧༣)ལོར་འཁྲུངས། བྲག་དབར་དགོན་དུ

རབ་བྱུང་མཛད། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གསུང་རབ་སྙིང་ཐིག་སྐོར་གསན། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་རྗེ་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། མན་ངག་ཁག་མང་པོའི་ཕྱག་བཞེས་བཅས་ཆ་ཚང་བ་གསན། རྒྱུད་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༥༢༠)ལོར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱངས་པས། རྒྱུད་འཛིན་སློབ་མ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་སྨད་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་མན་ངག་མཐའ་དག་དར་སྤེལ་ཐོག《གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས》རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་དང་། 《དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད》བཅས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༣༥)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞིའི་བར་བསྐྱངས། (ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྲི་ཆེན་འདིའི་རིང་འབྲི་གུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གཞིས་འབྲི་གུང་པས་ཕྲོགས་པ་དང་ཞུ་སྐྱབས་བསྐུར་བ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། ཁྲི་ཆེན་འདི་དང་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏོར་མ་འཕེན་རེས་མཛད་པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་ཤིག་ཡིན་པ་སྟེ《རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》དང《འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཀར་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གནང་རིང་གི་མེ་ཁྱི(༡༥༢༦)ལོར་བྱུང་ཚུལ་གསལ་བར་འཁོད་འདུག) དགུང་གྲངས་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཕག(༡༥༣༩)ལོར་ཛོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ནི་དགའ་ལྡན་དུ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་གི་གཡོན་ཟུར་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད》རྒྱས་བསྡུས་གཉིས། 《བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོའི་ཡང་སྙིང》 《ཕྱག་རྫོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ རྣབས་བཞི་ལྡན》 《ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག》 《ཕྱག་རྫོར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཁྲིད་ཡིག》 《དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད》བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡང་མ་ཆད་པར་ཡོད་ཤུལ་ལགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《འཛིན་གྲྭ་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༡༥ནས༢༡༧བར་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བདུན་པ) མདོ་སྨད་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༦༡༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུས་སུ་ཕྱིན་ནས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ཐོག་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཐུང་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཕག(༡༥༣༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་ཟླ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་གཟིམས་ཁང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༥༥༦)ལོར། ཟླ་བོ་དང་ལྡན་མ་གཉིས་འབྲུགས་ཟིང་བྱུང་སྐབས་བར་འདུམ་ལ་ཕེབས་པར་མི་ཞིག་གིས་རྡོ་འཕངས་པ་དབུ་ལ་ཕོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་འདི་ལས་རྒྱས་པ་ད་ཕན་མ་རྙེད་པས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་ཡོད་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད་པ) འཕན་ཡུལ་གྱི་མདའ་བྱེ་རི་སྟག་རྩེའི་སྟག་སྐྱ་བོའི་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༥༣)ལོར་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་

གདན་ས་གང་དུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ། རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་རྗེ་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན། རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་འཆད་ཉན་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་ཡོས（༡༥༤༣）ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བས་རྟེན་རྡོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་འདི་ལས་ཞིབ་པ་ད་ཐན་མ་རྙེད་པས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། （སྟ་མ）（དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་དགུ་པ）སྟོད་ལུང་མདའི་དངོས་གཞི་གྲོང་ཚོར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་བྱ（༡༥༠༡）ལོར་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐུ་ཚ་ཤར་པ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟར་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། ཁུ་བོ་ཁྲི་ཆེན་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཁྲི་ལོ་བདུན་མཛད། དེ་ནས་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་དང་། ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་ཉིས་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྤྲེལ（༡༥༤༨）ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཞིའི་བར་བསྐྱངས་མུས་སུ་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ཕག（༡༥༥༡）ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བས་གདུང་རུས་ལ་རྟེན་རྡོ་མཚར་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱོན། ལོ་རྒྱུས་འདི་ལས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད་པས་འདིར་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། （དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་པ）དབུས་སྟོད་སྟག་ཕུ་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་ཞིག་ཏུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་གླང（༡༤༩༣）ལོར་འཁྲུངས། སྟག་ཕུ་ཆོས་སྡེར་རབ་བྱུང་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་གྲྭ་ས་གང་དུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ། གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་གསན་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་སྐྱོང་བཞིན་ཐོག བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་བྱི（༡༥༥༢）ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་བར་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཟུར་བཞུགས་མཛད་དེ་ལོ་གཅིག་སོང་བ་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ལུག（༡༥༥༩）ལོར་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་རྡོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དངུལ་གདུང་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་འདི་ལས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད་པས་འདིར་ཆ་ཚང་བཀོད་པ་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

（དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གཅིག་པ）འོལ་ཁ་ལྷུལ་ཤུང་གསར་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་གླང（༡༥༠༥）ལོར་འཁྲུངས། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་གདན་ས་གང་དུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་དང་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ》གཟབ་བཤད་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་བཞིན་པའི་སྐབས། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་རྟ（༡༥༥༨）ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱངས་རྗེས་གཟིམས་ཁང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཟུར་བཞུགས་མཛད་པས། ཡོངས

གྲགས་སུ་ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། ཧ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཁྲི་ཆེན་འདིའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན། ཁྲི་ཆེན་འདིས་ཧ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གཉིས་ལ་གསང་ཕུ་ཉག་རོང་གྲྭ་ཚང་དང་། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཟླ་འཁྱིལ་བཏང་ན་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་འཕེལ་རྒྱས་ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་སྙན་སྐུལ་དང་རེ་བདུན་ཞུ་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༨༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཧ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ངོ་ཨས་མཛད་ཅིང་། གདུང་རུས་ལ་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་བྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་འདི་ལས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད་པས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། (ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གཉིས་པ)རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་གླང(༡༧༩༣)ལོར་འཕན་པོ་གླང་ཤོད་འོད་སྣར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་སུ་དྲུང་གཞོན་ནུ་མཛེས་པ་དཔལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་མལ་དྲོ་ཆ་དཀར་དགོན་པར་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། རྗེས་སུ་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷུར་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་ཆ་དཀར་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས། དུས་སྐབས་དེར་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྫོང་རྫེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ཏ་ཅང་སྡང་བའི་དབང་གིས་གཙང་དམག་དབུས་སུ་དྲངས་ཏེ་དགེ་ལུགས་པའི་སྦྱིན་བདག་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་དང་། གཞིས་ཀ་སྡེའུ་པར་དམག་དྲངས་ནས་དབང་ཆ་ཕྲོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་མཚམས་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཐམ་པར་ཕེབས་པ་ཆུ་སྤྲེལ་ལོར་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྫོང་རྫེ་འདས་ནས་མི་རིང་བར་རིན་སྤུངས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་རྗེས་འབྲི་གུང་པའི་དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཕན་པོ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་མཆོད་གཞིས་ཁག་རྣམས་ཕྲོགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལོ་ཤས་བར་སྟོངས་སུ་ལུས་དགོས་པ་བྱུང་སྐབས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཆ་དཀར་དགོན་པ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས། དེ་སྐབས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་མ་ཕེབས་པའི་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་རབ་རྩལ་ལྡན་སྦྱམ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་རྩེ་བཞག་རྣམས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་སྟེ་ཞལ་སློབ་ཆོས་ཟིན་ཡིས་སུ་བཀོད་པ་དེང་སྐབས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆར་འཆད་ཉན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༢༨)ལོར་སླར་ཡང་འབྲི་གུང་དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན(འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ)གྱི་བཀའ་སློབ་གནང་ཁ་རྣམས་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྲི་གུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་ཁག་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ཆོས་ལུགས་དང་ཞྭ་སྣབས་བསྒྱུར་བའི་བཙན་ཤེད་བྱས་པར་བརྟེན་ཆ་དཀར་དགོན་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་སྤོས་བྱ་དགོས་བྱུང་། རྐྱེན་ངན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ཡང་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་ལོ་རྗེས་མ་དེར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཆ་དཀར་དགོན་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དབུས་སྟོད་བྲག་དབར་དགོན་པར་ཟླ་སྒྲིལ་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད་པས་དགོན་པ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་དམ་པ་འདི་ཉིད་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་དུ་གདན་དྲངས་ཐོག དེ་སྔོན་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། ཚུར་བཀོལ་བཞི་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆར་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཧ་

ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དམ་པ་འདི་ལ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པ་ནི《སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད》ཀྱི་དབུར་འདི་ལྟར། ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཁུར་འཛིན་དགེ་འདུན་མཆོག །བཀའ་གདམས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྙིགས་མའི་དུས། །གངས་ཅན་ཁྲོད་འདིར་དར་རྒྱས་མཛད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཤྲཱ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ཚིགས་བཅད་ཤྲཱ་ལོ་ཀ་བདུན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་འདི་ལྟར། དགེ་འདུན་མཁས་དབང་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲྭར། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་གནད་གསང་ཚངས་དབྱངས་སྒྲས། །འདོམས་མཛད་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མཐུས། །དར་རྒྱས་མི་ཕམ་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོགས་བསྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སེར་སྨད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་དང་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བརྒྱུད་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༥༦༤)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་དེར་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཁན་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ལས་ཐོག་པ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ་ཞིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ལོ་ངོ་ལྔ་བསྐྱངས་ནས། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༦༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་དབྱིན་སྟུམ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དེ་སྔོན་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་ཐོག་བླ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས། ཁྲི་ཆེན་འདི་དང་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གཉིས་མཚན་འདྲ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁྲི་ཆེན་འདི་བྱང་རྩེ་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་གསུང་མཁན་འདུག་ཀྱང་། མཁན་པོ་དེ་ནི་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཡིན་ཅིང་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དུས་མི་མཚུངས་སོ།

ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གསུམ་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༥༢༠)ལོར་སྟོ་ཁ་རྩེད་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མ་ཡུམ་གྱིས་སློབ་གཉེར་ཏུར་ཐག་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་མངགས་བྱ་ནན་ཏན་གནང་བ་ལྟར་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་གསང་སྔགས་བཅས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་རྟ(༡༥༥༨)ལོ་ལ། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་ཡང་ཉིས་སྐྱོགས་གནང་། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྟག(༡༥༦༦)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་དགོན་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་དཀྱིལ་ཁང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་ས་ཁུངས་དེར་ཤར་རྩེ་ཚོར་བུའི་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་ཁང་གསར་རྒྱག་དང་། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པས་བྲག་དཀར་ཁུལ་ནས་མཆོད་གཞིས་ཕོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ས་ཞིང་སོགས་ཕུལ། གསང་ཕུ་ཉག་རོང་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་དང་། ཉི་སྡིངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོ་གཞག་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༦༨)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཁྲི་ལོ་བདུན་སོང་མཚམས་དགའ་ལྡན་རྗེ་ཁང་དུ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཕྱི་ལོ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས། ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་གསར་པའི་ལྡེབས་བྲིས་དང་སྲིན་རྒྱན་སོགས་ལེགས་གྲུབ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༧༦)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ། །

ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་བཞི་པ) རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༡༦)ལོར་འཕན་པོ་ཞོགས་ཀྱི་གྲམ་ཕུར་འཁྲུངས། སློབ་གཉེར་གདན་ས་གང་དུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྙེད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༥༧༥)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་གཙང་རྗེས་མངོན་དགའ་དགོན་པར་ཟུར་བཞུགས་མཛད་པས་ཁྲི་ཆེན་མངོན་དགའ་བར་གྲགས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༥༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།

(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་ལྔ་པ) འཁྲུངས་ཡུལ་སྟོད་ལུང་རམ་པ་གད་པ་ཁར། ཡབ་སྔགས་འཆང་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་དབང་ཕྱུག་མཚོ་གཉིས་ལ་སྲས་བགྲེས་གཞོན་བདུན་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༥༢༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༥༣༣)ལོར་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཐོག་མའི་མཚན་ལ་རྟ་མགྲིན་ཚེ་དབང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༥༤༠)ལོར་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་གསང་ཕུ་གླིང་སྨད་ཆོས་རྗེ་ལྔ་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བཏགས། གླིང་སྨད་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་ཚད་མ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་ནས། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་སྐོར། གཞན་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་ཨེ་ཝམ་གྱི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་། སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་ཙོ་ནེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༥༥༠)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སུ་དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེའི་མཚན་བཞེས་གནང་། དེ་དུང་ཐུགས་ཡིད་མ་ཚིམ་པར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་གནས་རྙིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཁན་པོ་མཛད་བཞིན་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་ཏེ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་དབུ་མ་ལ་སློབ་གཉེར་བསྐྱུར་མ་མཛད། དེ་ནས་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན། དབུས་ཕྱོགས་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས། པཎ་ཆེན་ཉི་མ་བཟང་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། མཁན་ཆེན་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། དད་ལྡན་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱང་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོར། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཁང་དུ་ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ལུག(༡༥༥༩)ལོར་ར་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་སྔར་སྲོལ་གྱི་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱངས། ཆོས་གྲྭ་དཔལ་གྱི་སྡེ་དང་ཐང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ནས་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པ་མེ་སྟག(༡༥༦༦)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་རིང་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དབུས་སྟོད་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕེབས་ཀྱང་། ས་ཆའི་བདག་པོས་གནས་གཞི་གཡར་པོ་མ་ཕུལ་བར་བརྟེན། མཁན་སློབ་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་པ་གུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས། ཕྱུག་པོ་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོག་གི་གསོལ་ཐོགས་དང་། གནས་གཞི་ཕུལ། དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་སེ་ར་དགོན་པར་དབྱར་ཆོས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱུད་ཁང་མེད་པར་ཙོ་ནེ་གཞུང་པ་ཁང་ཚན་ལ་གནས་གཡར་གྱིས་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་དམ་པ་འདིས་ཁང་ཚན་ཀུན་གྲས་རྣམས་ལ་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་

ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཁང་ཡོད་སའི་ས་ཆ་རྣམས་ཕུལ་བ་བཞིན། རྒྱུད་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་ཞིང་། ཙོ་ནེ་ཚ་རྫོར་ནང་སོས་སོགས་ཐེབས་ཀྱི་ས་གཞུང་པ་ཁང་ཚན་དགེ་རྒན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཞལ་འདེབས་ཀྱང་ཕུལ་བ་ནས་སེ་རའི་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སོགས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༧༡)ལོར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས(སྐབས་འདིར་རྣམ་ཐར་ཁྲིས་མ་དེར་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ལུག་གི་ལོ་ཞེས་གསལ་བ་དགུང་རྗེང་བྱི་ལོ་ནས་བརྩིས་ན་ཞེ་དགུ་པ་བྱི་ལོ་ཡིན་པས་མི་འགྲིགས)ནས་དགུང་ལོ་དགུའི་བར་བསྐྱངས། དེའི་རིང་ལ་མེ་བྱི(༡༥༧༦)ལོ་ནས་བཟུང་དབུས་སྟོད་ཁུལ་དུ་འཁྲུགས་པ་ཚབས་ཆེན་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆོས་སྡེ་རིན་ཆེན་སྒང་ཞེས་གྲྭ་པ་སློབ་གཉེར་བ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རྩ་གཏོར་བཏང་བར་བརྟེན་དམ་པ་དེས་ཕག་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཟང་ཟིང་གི་འཁོར་པ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་མཛད་དེ་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་ཆོག་པའི་རེ་བ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་ལྟར། རེ་ཞིག་གྲྭ་པ་བཅུ་སྐོར་ཡོད་པའི་དགོན་ཚུང་ཞིག་བཟུང་ཆོག་པའི་འཕྲོལ་ཆ་བྱུང་བ་དེ་རིམ་བཞིན་ཛེ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་སྐབས་དགོན་སྡེ་འདི་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པ་པོ་ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་རང་ལ་ཕྱིར་འབུལ་མཛད། གཞན་ཡང་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་ཁུར་བསྐྱངས་པའི་རིང་། ཐང་སྐྱ། ཕག་མོ། རིན་ཆེན་སྒང་། དོན་ཐུ་རི། ཀླུང་ཤོད་འབར་ཚག གསང་ཕུ། སྐྱོར་མོ་ལུང་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ནས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲིག་ལམ་དག་ཐེར། ཉམས་གསོ། ཆོས་ཐེབས་སྤྱོར་བ་སོགས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ཆུ་རྟ(༡༥༨༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་རིང་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་མཛད་ཅིང་། ཞོར་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནང་ནས་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གཟིམས་ཁང་རྒྱལ་ཁང་རྩེར་བྱུར་བཞུགས་གནང་བས་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པར་གྲགས། ཤིང་ལུག(༡༥༩༥)ལོར། སྐྱིད་ཤོད་སྟེ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུར་བཀའ་གནང་སྟེ་དགའ་ལྡན་སྙན་མཆོད་ཆེན་མོ་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དང་དུས་མཆུངས་དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་སོགས་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེ་བའི་ངང་ནས་དགུང་ལོ་དོན་བཞིར་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ཕག(༡༥༩༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་སྐབས་ཕྱོན་པའི་རྟེན་ཁྲུད་པར་ཅན་རྣམས་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་དངུལ་གདུང་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་ཞིག་རྒྱ་ཤུར་ཆེན་མོའི་མདུན་ངོས་ཕྱིའི་གཡས་ཕྱོགས་དེར་བཞུགས་ཡོད། རྣམ་ཐར་སྐོར། «དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་འཇུག་སྒོ་རབ་ཏུ་གསལ་བ»ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་དཔེ་རྙིང་དབུ་མེད་ཤྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་༨༠ཡོད་པ་ཞིག་བོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཕྱག་དཔེའི་གྲས་ནས་མཇལ་བྱུང་ཞིང་། མཛད་པ་པོ་ནི་ཁྲི་ཆེན་དམ་པ་དེའི་ཞལ་སློབ་ཆོས་རྗེ་སྐུ་སྐྱེ་ཚེ་རིང་མགོན་པོ་ཡིན་ཚུལ་མཛད་བྱང་དུ་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་དྲུག་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༥༢༣)ལོར་གཙང་སྟོད་དུ་འཁྲུངས། ར་སྒྲེང་གི་བླ་མ་མཛད་ཅིང་། བདུན་ཅུའི་སྟེང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕྱོན་ནས་དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ཕག(༡༥༩༩)ལོར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་སྐུ་འདྲ་མང་དུ་ཕྱོན། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་ལ་ཁྲིར་ཐེབས་པར་བཤད་པའང་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་བདུན་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༥༦༠)ལོར་མལ་གྲོ་ཀླུ་སྒོའི་འབྲོག་སྡེར་འཁྲུངས། དགའ་ལྡན

ཤར་རྩེའམ་ཉག་རོང་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཁྱི (༡༥༨༦)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། ཁོང་ལ་ལྷ་རྩེ་དཔོན་པོར་གྲགས་པས་ལྷ་ཐུར་ཕུད་ལྷུ་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་བདུད་ཡིན་ཞེས་རྫུན་ལུང་བསྟན་པར་བརྟེན་ནས་ཡོག་ལྟ་བྱས་པའང་བྱུང་མོད་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མིན་པ་ཞིག་རྗེ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མི་འཇོག་གམ་སྙམ་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཕྱོགས་པ་ཆོས་རྗེ་ལྟར་སྣང་ཀྱང་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་ཞུར་བཞུགས་མཛད་དེ་དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༦༡༢)ལོར་གཤེགས། (དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་ལ་གཤེགས་ཟེར་བ་ཡང་སྣང)

ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་བརྒྱད་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༥༣༢)ལོར་ལྷ་སའི་ལུམ་པ་ཤག་ཏུ་འཁྲུངས་ཏེ་སེ་ར་ཆོས་རྒྱན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉིས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ནས་ཆུ་བོ་གང་གྲུ་ཚུན་ལ་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་བྱུང་དང་། མངའ་རིས་ལྷ་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཞི་བཞི་པ་ཤིང་ཕག(༡༥༧༥)ལོར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་བླ་མར་ཕེབས། དགུང་གྲངས་ང་བརྒྱད་པ་ས་སྤྲེལ(༡༥༤༨)ལ་བྱང་རྩེར་ཕེབས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རབ་བྱུང་གི་སློབ་དཔོན་མཛད། དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལ་ཞུར་བཞུགས་མཛད་པའི་ལོ་དེར་གཤེགས། སློབ་མ་ཡང་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སྟོང་འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། གཞུ་ཁང་པ་དགེ་ལེགས་ལྷུན་གྲུབ། མཁས་པའི་ཡང་རྩེ་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་།

ཁྲི་ཆེན་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པའམ་ཆོས་གཉེར་གྲགས་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་དགུ་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་རྟ(༡༥༩༦)ལོར་མདོ་སྨད་ཙོ་ནེའི་ཞུང་ཆུར་འཁྲུངས། རས་ཆུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། དགུང་གྲངས་རེ་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། བདུན་ཅུའི་སྟེང་ཞུར་བཞུགས་མཛད་དེ་དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༤)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ)རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་རྟ(༡༥༤༦)ལོར་སྟོད་ལུང་མདའི་སྟག་ལུང་བྲག་ཏུ་འཁྲུངས། སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལོ་ཆུང་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། གུང་རུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཟླ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་སྟོད་དུ་ཚད་མ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ར་སྟོད་མཁན་པོའང་མཛད། 《འཛམ་བཞད་ཀྱི་སྐབས་བརྒྱད་པར》གྲྭ་ཚང་འདི་ཡི་བླ་མ་གོང་མ་ཀུན་གྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་དོན་འགྲུབ་སོགས་ཀྱང་མཛད་འདུག་པ་བཞིན། ཕོ་བོས་དཀའ་གནད་འདི་དག་གཡས་འཇོག་བྱས་པ་མ་བཟོད་ནས་བྲིས་ཞེས་འཇམ་བཞད་གོང་མས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་འོས་ཀྱི་སྨྲ་མང་དགེ་བཤེས་གྲགས་ཅན་ནོ། སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་དགེ་བཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་རྗེ་འདིས་སླར་གསོས། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་སླར་གསོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་བཏགས། བདུན་ཅུའི་སྟེང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༨༥)ལོར་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་དེ་མཚན་སྙན་གྱིས་ཁྱབ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་རྩོམ

པ་མང་། དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར་གཤེགས། སློབ་མ་ཁྲི་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སོགས་མང་།

ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་གཅིག་པ) རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་རྟ(༡༥༤༦)ལོར་མདོ་སྨད་འདང་ཞབས་སུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་མཁས་པར་གྲགས། དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། དོན་ལྔའི་སྟེང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༢༠)ལོར་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་ལྷུང་ལོ་ཅན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་གཉིས་པ) རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༥༦༡)ལོར་གཙང་གི་འབྲོང་རྩེར་འཁྲུངས། སེར་བྱེས་སུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་སེ་རར་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༢༠)ལོར་རྩེ་ཤར་གང་ཡང་མ་བརྒྱུད་པར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཙང་དམག་ཕྱོགས་སྐྱོབ་མཛད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདི་དང་ཁྲི་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀ་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༦༢༣)ལོར་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་གསུམ་པ) རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༥༥༥)ལོར་གྱི་རེ་སྟོད་དུ་འཁྲུངས། ངམ་རིངས་སུ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། གསང་སྔགས་མཁར་དང་། རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། དགུང་གྲངས་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༦༢༣)ལོར་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་བཞི་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༥༧༥)ལོར་འཕན་ཡུལ་མདར་འཁྲུངས། ཁྲི་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་བར་གསལ་བས་གསལ་ཁང་སྐྱ་སྐྱེར་གྲགས། རྒྱུད་སྨད་པའི་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པར་བྱང་རྩེར་ཕེབས། རྒྱུད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཆོས་གསུངས། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཡོས(༡༦༢༧)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་ངོ་གསུམ་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལ་བྱང་རྩེ་ཞུལ་ཏེ་རྗེ་ཡི་དངུལ་གདུང་སྟེང་གི་གསེར་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་ཞུས་ཏེ་ཆོས་རྗེ་ཉིད་སྐར་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དུ་བཞུགས། (ཕྱིས་སུ་པཎ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྦྲུལ(༡༦༢༩)ལོར་བཞེངས་སོ།) ཁྲི་པ་འདིའི་འདས་ལོ་མི་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྔ་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༥༧༣)ལོར་གྲ་ནང་མར་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པའི་སྐྱེ་བར་གྲགས། རྡུགས་པོ་གྲུ་ཚང་དང་ར་སྟོད་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད། གཞོན་ནུའི་དུས་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་དམར་བས་ཕྱུག་གུ་རབ་འབྱམས་པར་གྲགས། རྩེད་ཐང་དུ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཁྲི་ལོ་མ་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡང་དགུང་གྲངས་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྟག(༡༦༢༦)ལོ་ནས་ལོ་དགུ་རིང་ཁྲིར་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་ལོར་བྲུར་བཞུགས་མཛད་མུར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་གསན་བཞེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བླ་མར་འཛིན་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༢༡)ལོར་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་ཆེ་ཆུང་གི་དམག་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཕྱོགས་ཐོག་གཏོང་བར་ཉེ་བ་དམ་པ་འདིས་ཕྱོགས་བསྐྱབས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་བཞེས་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༦༤༦)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས། རྣམ་ཐར་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ། ཁ་བྱང་

དུ《འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ཞེས་འཕོད་པ་གསུང་འབུམ་པོད(༧)པར་ཤོག་གྲངས༡༡༧ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་དྲུག་པ)ཀོང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོར་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྟག(༡༧༣༨)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ཀོང་པོ་བ་རྣམས་དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གང་སོས་ལས་གྲིག་ཙར་མེད་པ་དང་། འདི་པ་རྩེ་ཤར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་སྐབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་སོང་བ་ན་དེའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་ཤར་པ་ནས་ངེས་ཅན་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པའི་རྐྱེན་དབང་གིས་ཤར་པས་ཁྲི་བཙན་འཐྲོག་དང་། ཁྲི་པ་རང་ཡང་ཁམས་དཔལ་འབར་དུ་ཐོས་སྐབས་ཀྱིས་ཕེབས་པས་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་ཤིང་མཆོད་སྡོང་དཔལ་འབར་དགོན་དུ་བཞུགས། འདི་ནས་བཟུང་སྡེ་སྲིད་གཙང་པས་རྩེ་ཤར་གྱི་བླ་མ་རེས་སོས་ཀྱིས་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས་པ་དང་། ལོ་བདུན་ངེས་ཅན་དུ་བྱེད་པར་གཏན་འབེབས་བྱས། རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་ཤིག་ནས་དེ་གར་སོར་གནས་ཐོག རྒྱུད་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་མཁན་བླ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དགོས་རྒྱུ་དང་། སྐབས་མཚམས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་བསྐོ་གཞག་བསྐྱངས་ཏེ་ཁྲི་འདོན་དང་པོ་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་དང་། དེ་རྗེས་དགའ་ལྡན་དུ་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་ཚུགས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་འདོན་གོང་དུ་གཙང་ཐོག་ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་སྔོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་སྐབས་གསོལ་ཞིབ་འཐག་བྱེད་རང་འཐག་ཆུང་དུ་བཀོལ་ཟད་ཅན་གཞུང་གི་དམ་འབྱར་མ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་དུས་དེར་གཞུང་ནས་ཆེད་བཏང་གི་འབྲུ་ཡོས་ཚད་ཅན་འཁྱེར་བའི་རྩེ་ཞབས་ཀྱི་དམ་ཐྱུག་བཞིགས་ཏེ། ཁྲི་ལས་ཐོག་པས་ཐུག་བསྟར་ཏེ་གསོལ་ཞིབ་བཏགས་པར་མང་ཤུང་ཧི་ཐོན་གྱིས་མཚན་མ་རྟག་སྲོལ་ཡང་དུས་སྐབས་དེར་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །

ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་བདུན་པ)མདོ་ཁམས་དང་རྒྱ་ཡི་མཚམས་འཛང་ཞབས་སུ་འཁྲུངས། སེར་སྨད་སྤོམ་ར་སོགས་སུ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྒྱུད་སྟོད་དང་ཤར་རྩེ་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༤༤)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཐོན་ནས་ལོ་ལྔ་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༧༤༨)ལོར་ཁྲི་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས། འཁྲུངས་ལོ་མི་གསལ། ཁྲི་འཛང་ཞབས་པའང་ཟེར།

ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་བརྒྱད་པ)དྭགས་ཡུལ་གྲོ་མདར་བལྟམས་ཤིང་། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་སོགས་སུ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྒྱུད་སྨད་དང་བྱང་རྩེ་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༧༤༨)ལོར་ཁྲིར་འཁོད་དེ་ཁྲི་ལོ་བདུན་ཞེས་གསལ་ཡང་ལོ་དེར་གཤེགས་པར་བཤད་པ་འཐད་པར་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་བཟང་། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་དགུ་པ)སྟོད་ལུང་ཆུ་བཟང་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཆུ་བཟང་དགོན་དུ་བསྟན་པའི་སྒོར་བཞུགས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་རྒྱུད་སྟོད་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༧༤༨)ལོར་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བདུན་བར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དགུང་གྲངས་གྱ་བདུན་སྟེང་ཞི་བར་གཤེགས་ཞེས་བྱུང་།

ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཞི་བཅུ་པ)སྟོད་མངའ་རིས་སྤྱི་ཏི་གྲོང་མཁར་དུ་བལྟམས། དབུས་ཕྱོགས་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་དང་རྒྱུད་སྨད་དུ་མཁས་པར་སྦྱངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༧༥༦)ལ་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་ནས་ལོ་བདུན་རིང་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ཟུར་བཞུགས་མཛད་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་བཞེས་ཞེས་བྱུང་།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གཅིག་པ)རྩེད་ཐང་དུ་འཁྲུངས། རྭ་སྟོད་སོགས་ནས་མཁས་པར་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག

(༡༦༦༢)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༦༧༢)ལོར་གཤེགས་སོ། །

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ། (ཞོག་གུར་སློན་པ)(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༦༠༢)ལོར་འཕན་ཡུལ་དུ་ཞོགས་གྲམ་ཕུར་སྐུ་བལྟམས། སེར་བྱེས་དང་རྒྱུད་སྨད་དུ་མདོ་སྔགས་ལ་སྦྱངས་ནས་དགུང་གྲངས་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༦༦༨)ལོར་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་། ཁྲི་ལོ་བདུན་རིང་བསྐྱངས་ནས་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར་གཤེགས། འཇམ་བཞད་གོང་མའི་མཛད་རྣམ་དུ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞབས་དྲུང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན་ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ལས་འོས་མེད་པས་མཚན་འདི་བརྟག་དགོས་འདུག

ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གསུམ་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར་རྒྱལ་དུ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་དང་རྒྱུད་སྟོད་དུ་བྱོན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༧༥)ལོར་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་ནས་ལོ་བདུན་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱི(༡༧༨༩)ལོར་གཤེགས། འདི་ནས་ལོ་བདུན་རེ་གདན་ས་མཛད་དོ་ཞེས་བྱུང་།

ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༦༣༥)ལོར་ཨ་མདོ་སྟག་ཕུག་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་བརྩེ་མ་དང་། བརྗོད་པ་ནི་གསུངས་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་འདི་ནི་འདི་དང་འདིའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སྒྲོགས་བརྗོད་མང་དུ་བྱེད་ཀྱང་རྗེ་ཡི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་ཆེ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གླུ་འབུམ་དུ་ཞུགས། མཁས་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྒྱུད་སྨད་དུ་བྱོན། བདེ་ཡངས་གྲྭ་ཚང་། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད། བྱང་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་མཁན་ཁྲིར་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕྱིན། གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ལ་བསྟན་འགྱུར་ཕན་པའི་བླ་མ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕོ་ཉ་བཏང་བར་གོང་ས་མཆོག་ནས་རྗེ་འདི་ལ་འོས་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་ཐམ་ཕེབས་པ་སྤྱི་བོར་བླངས་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བཞི་སོང་མཚམས་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོར་གོང་མའི་རྒྱལ་སར་ཕྱིན། ཏལ་ཏ་ཨོ་ལོད་འཁྲུགས་གྲབས་བྱེད་པ་ལོ་ཤས་ཞི་བར་བྱས། གོང་མ་ཁང་ཞིས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱང་གནང་ཞིང་། གོང་མས་ཐུགས་དགྱེས་པ་བྱུང་སྐབས་པེ་ཅིན་དུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་པས་ཁྲི་རྒྱ་ནག་པར་གྲགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་འབྲུག(༡༦༨༨)ལོར་སྙུན་ཟུག་སོགས་མེད་པར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པར་མཛད། གདུང་ལའང་རང་བྱོན་གྱི་རྣམ་པ་མང་དུ་སྣང་བ་ལ་དངུལ་གདུང་བཞེངས་ཤིང་། སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་སོགས་མང་།

ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༦༣༢)ལོར་ཙོ་ནེ་ཞོ་བཟང་དུ་འཁྲུངས། དབུས་ལ་མ་ཕེབས་གོང་སྨད་འདུལ་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་བཞེས། མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་སུ་བཏགས། སེར་སྨད་གཞུང་པ་དང་རྒྱུད་སྟོད་དུ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་གྲངས་ཞེ་བདུན་སྟེང་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ལས་པཎ་ཆེན་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྱུར་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བཞིར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོར་ཁྲི་བསྐོལ། རྒྱལ་བ་དྲུག་པའམ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དབང་ཁྲིད་མང་པོ་ཞུས། ལྷ་ལྡན་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གྲལ་དབུར་ཕེབས།

ཁྲི་ཆེན་བསམ་བློ་སྨིན་པ་རྒྱ་མཚོའམ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་དྲུག་པ)རྨ་

ཆུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བིས་མདོར་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ནས་མཁས་པར་སྦྱངས། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་བླ་ཆོས་སུ་རྒྱས་པར་ནོད་ནས་ལུང་སོགས་ཀྱི་གསན་རྒྱ་ཆེ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་དར་ཁྱབ་མཛད་པས་བཀའ་འགྱུར་བར་གྲགས། དེ་དུས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་བླ་མ་འདི་ལུང་གསན་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲགས། རྒྱུད་སྨད་དང་བྱང་རྩེ་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༨༡༢)ལོར་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ལོ་ངོ་བཞི་ནས་གཤེགས་པར་གྱུར་ལ། སྐབས་དེར་ཤར་རྩེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་མངའ་རིས་མཐོ་ལྡིང་ཕྱོགས་དེར་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བཞུགས་དགོས་ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་བསྐོལ་གང་མགྱོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་དབང་ཡང་བྱང་རྩེ་མདོན་དཀའ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བུར་གཤེགས་པས་བྱང་རྩེ་ནས་སྐབས་འཕྲལ་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ཆོག་མེད་པར་འགོར་གཞི་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་བཀག་ཆ་དང་། ཤར་ཆོས་ཀྱང་དུས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་མིན་གྱིས་བར་སྟོང་ལུས་པར་སྣང་ཡང་ཙོ་ནེ་ཚུལ་དར་གྱིས་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)ལོ་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་གསེར་ཁྲི་མཛད་ཅིང་དེའི་རིང་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་བླ་མཛད། དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ཆེ།

ཁྲི་ཆེན་ཡང་སྙིང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལོ་འགོ་ཙམ་དུ་མདོ་ཁམས་ཁུལ་གྱི་འདབས་ཡང་སྙིང་དགོན་དང་ཉེ་བར་ས་སྨད་རྒྱལ་པོའམ་དབང་ངེས་དཔོན་ཚང་དུ་གྲགས་པའི་རིགས་རུས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་འདབས་ཡང་སྙིང་དགོན་གྱི་སྒྲིགས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོར་སོང་ནས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་ནས་ཡོད་མུར། རྐྱེན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསྐུལ་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་སུ་ཞུགས་ནས་ཡོ་ཤེས་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ཤུལ་སུ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་འདི་འདྲ་དགོས་པ་མི་འདུག་དགོངས་ཏེ་གྲྭ་སའི་སྒྲིགས་ནས་འཐེན་ཐོག་ཕ་ཡུལ་གྱི་དབེན་གནས་ཤིག་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱེད་དགོངས་ཏེ་དབུས་སྟོད་འབྲི་གུང་བར་དུ་ཕེབས་ནས་སྔོན་ཆད་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་ཨེ་འདུག་དགོངས་ནས་ཐུགས་བསམ་བཞེས་པ་ན། རང་མཉམ་གཞན་དག་གི་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས་སླར་ཡང་སློབ་གཉེར་སུ་མཐུད་ནས་གདང་འདོད་ཀྱིས་ཕེབས་ཀྱང་། སྐབས་འཕྲལ་དགའ་ལྡན་གྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་ནས་འཐེན་ཏེ་ཉིན་ཤས་ལས་མ་སོང་བར་བརྟེན་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚུག་ནས་བཟུང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་ཀྱང་ཐོབ། དེ་རྗེས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། དབང་། ཁྲིད། ལག་ལེན་བཤད་པ་སོགས་ཆ་ཚང་བར་གསན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། ཞར་ལ་བླ་མ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རིང་པོར་མ་སོང་བར་གྲྭ་དམངས་ཀྱི་འདོད་མོས་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་རིང་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མའི་དབྱངས་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་། མགོན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་གསར་པ་ཁག་བཞི་གསར་གཏོད་ཀྱི་དབྱངས་ཡིག་ཀྱང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་། མི་རིང་བར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་དང་གཏོང་སྒོ་སོགས་ཡར་རྒྱས་བཟང་འགྲན་ལྷ་བུར་མཛད་མུས་སུ་མངའ་རིས་མཐོ་ལྡིང་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་ཕེབས། དེར་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་། ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་། དབང་། ལུང་། བཤད། ཁྲིད་སོགས་གང་ལ

གང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། གསོད་རིས་ཀྱི་མི་དང་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱབ་པ་དང་། དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་ནར་མ་དང་འཕར་མའི་སྦྱིན་གཏོང་། ཡི་གེ་དང་། རྩིས་དང་། སྙན་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་བསྐུལ་མ། སྔེ་འབངས་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཕན་ཚུན་རོགས་རམ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སོགས་ཡང་ཡང་གནང་བས། མངའ་རིས་དང་ལ་དྭགས་ཁུལ་གྱི་དཔོན་འབངས་མང་པོས་དམ་པ་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་རིང་མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་བཞུགས་འཇགས་ཡོད་པའི་རེ་བསྐུལ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་རྗེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཞུས་པར་བརྟེན། ཁྲི་ཆེན་བསམ་བློ་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ལོ་གསུམ་ལས་མ་བཞུགས་པར་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་རེས་རྗེ་འདི་ཡིན་ཀྱང་ཁྲི་ལ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་མངའ་རིས་སུ་ལོ་བཞི་བཞུགས་པའི་རིང་ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཚབ་མཛད་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཡོས(༡༦༩༩)ལོར་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་འཕྲལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་བ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ་མཇལ་འཕྲད་འབུལ་རྟེན་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ་ཞིང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ནས་དགོངས་པ་སྐུ་རན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་དདུལ་གདུང་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བླ་མ་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་ཡོད། དམ་པ་དེའི་རྣམ་ཐར་སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་དཔར་མ་ལ་གྲངས་བཅུ་བཞི་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ལུག(༡༦༥༥)ལོར་ཀླུ་ནག་ཚང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡབ་སྦྱིན་པ་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་དཔལ་བསམ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་ང་དབུས་སུ་ཆོས་བྱེད་པར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་སྐྱོལ་རོགས་ཞེས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་བརྟེན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་ལུག(༡༦༦༧)ལོར་གཞུང་གི་ནག་ཚང་འགོ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་སར་འབྱོར་འཕྲལ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཁང་ཚན་ཏར་གདོང་ཁང་ཚན་གྱི་ཧོར་མི་ཚན་དུ་ཁྲིགས་ཞུགས་མཛད། གྲྭ་སར་ཞུགས་སྐབས་ཉིན་རེར་ཕྱག་དཔེ་ཤོག་བུ་མདའ་ཚད་མ་བཅུ་རེ་ཙམ་ཐུགས་འཛིན་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བར་བརྟེན། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཨང་དང་པོ་ཐོན། སྨོན་ལམ་གྲོལ་འཕྲལ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ཞུགས་མཛད་དེ་ལོ་གཉིས་རིང་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་། ཁྲིད། ལུང་། བཤད་པ། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་སོགས་གསན་བཞེས་དང་། བསླབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༦༧༢)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་བསྐོས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག(༡༦༩༥)ལོར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་ཆབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཆུ་རྟ(༡༧༠༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་ཆེ་རུ་སོང་བ་དང་། དུས་མཚུངས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཕུལ་ནས་ཁྱིམ་པའི་ཚུལ་བཞེས་པ་སོགས་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཕབ་སྟེ་པེ་ཅིན་ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས། པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཛ་དྲག་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁྲི་ཆེན་འདིས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་

བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཕྱོགས་ཁག་ལ་མདུང་རྩེ་ཁ་སྒྲོད་ཀྱི་རྩོད་གླེང་གནང་ཡང་། སྐབས་དེར་ལྷ་བཟང་ཕྱོགས་ཁག་ལ་ཆེང་ཧོང་མ་ཁང་ཤིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་སྐབས་འགོག་ཐབས་མ་བྱུང་བར་སྣང་ཞིང་། ཁྲི་ལོ་བདུན་གཙང་ནས་དབུས་སྟོད་བྱ་ཡུལ་དགོན་པར་ཀྲུར་བཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས(གཞུང་གི་ཡིག་ཆའི་ཁོངས་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་གྲས《བོད་དང་། བར་ཁམས། རྒྱ་སོག་བཅས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྲེང་དེབ་གཞུང》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཕོད་པ་དེ་ཡི་ནང་ཁྲི་ཆེན་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་གིས་མཚོན་པའི་བླ་སྤྲུལ་མང་པོ་འདུག་པ་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ཁུངས་སོ་སོའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གོང་ཕྱུལ་ཞུ་མཁན་ཚོས་མ་ཤེས་འོལ་ཚོད་བྱས་པ་དེ་རང་གཞིར་བཟུང་ནས་བཀོད་པར་ངེས)སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དངུལ་གདུང་ཞིག་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཁ]པ་ཤོག་གྲངས་བཅུ་ཡོད། རྣམ་ཐར་འདིའི་ནང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་དྭ་ལའི་ཁྲི་ཐོག་ནས་ཕབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྔ་རྗེས་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་པོ་རྒྱས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་ཏུ་མ་འཕོད་པ་མང་པོ་ཞིག་འཕོད་འདུག་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ། དགེ་འདུན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དབུས་སྟོད་བྱ་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ། བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཁམས་སྨེ་དགེར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་འཁྲུངས། (འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་སྐབས་འཁྲུངས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དང་བློ་གསལ་གླིང་བར་རྩོད་གླེང་བྱུང་བར་དེ་མོ་སྲིད་སྐྱོང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་ཁྲིན་ཆད་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་རྒྱུར་ཐག་བཅད་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྲོལ་བྱུང་ཞེས་དེང་སྐབས་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་ཡང་སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་ཏ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ཡིན་པས་དོགས་གཞི་ཆེ) དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༨༠༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས(གོང་གསལ་གཞུང་ཡིག་དེར་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ཞེས་འཁོད་པ་ནོར) སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ། ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྤོ་བོ་སྨད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ། བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༩༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ། སྟོད་ལུང་ཡབ་ཤུར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོར་འཁྲུངས། གོ་ཐོས་སུ་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༩༨༣)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཆ་མ་ཤེས།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་དགུ་པ)མདོ་སྨད་ཁྲུལ་ཙོ་ནེ་ཁག་ལྔའི་ཁོངས་ཨ་གཟིགས་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག(༡༦༦༢)ལོར་འཁྲུངས། ཆེས་པའི་དུས་ནས་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཐུགས་རིག་གསལ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་བ་སོགས་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ཞིང་། ཡབ་ཡུམ་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བ་རང་ཤུགས་སུ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡབ་ཡུམ་

གཉིས་ཀས་འདོན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་སློབ་པར་མཛད། མི་རིང་བར་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་གྱི་ཁྲི་པ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་སུ་གསོལ། དགོན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྐོར་དང་དག་ཡིག་སྔགས་སྒྲོག་སོགས་སློབ་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་བྱ(༡༨༨༡)ལོར་མདོ་སྨད་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་སྨད་ཐུ་ཚང་གི་གཞུང་པ་ཁང་ཚན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་། དགེ་བཤེས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༨༩༢)ལོར་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་དང་། སོ་གཉིས་པར་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་འགན་བཞེས་གནང་། གསེང་དབར་རྣམས་སུ་རྒྱལ་རོང་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྷུན་གྲུབ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ཡང་སྙིང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། བྱམས་གླིང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། སེ་ར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་ཆེན་དགེ་བཤེས་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དང་། ཁྲིད། དབང་། བཤད་པ། མན་ངག་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་བཞེས་པ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༩༥)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་མེ་བྱི་ལོར་ཕ་བོང་ཁ་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མི་རིང་བར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་ནས་གསང་སྔགས་སྐོར་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་སྟག(༡༨༩༨)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༩༠༠)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་དགུའི་རིང་འཆད་ཉན་དང་གཏོང་སྒོ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱངས། དེའི་རིང་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚོགས་ཆེ་སྐབས་སེ་རའི་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁང་སྣར་ཡོད་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་ཀ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག ཆོས་ཐོག་རིང་གི་དགོས་ཆ་རྣམས་གསར་སྒྲུབ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་མེ་ཁྱི(༡༩༠༦)ལོར་དགའ་ལྡན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ས་བྱི(༡༩༠༨)ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་མཛད་སྒོ་རྣམས་ཉམས་མེད་ཐོག་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ། དབང་བཀའ། ཁྲིད་ལུང་སོགས་གདུལ་བྱའི་འདོད་མོས་ལྟར་གནང་། དགའ་ལྡན་སྤྱི་སོ་ཁང་སུམ་ཐོག་གཡབ་སྐོར་དང་བཅས་པ་གསར་རྒྱག་མཛད། གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་དང་། མཆོད་རྫས། དབང་རྫས། མཆོད་ཆ་སོགས་འབུལ་སྒྲོར་གནང་། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་ལྕགས་སྤྲེ(༡༩༢༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བཞིའི་རིང་བསྡུས་གྲྭ་ནས་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་གསན་བཞེས་དང་། ཞར་ལ་དབང་ལུང་སོགས་མན་ངག་མང་པོ་འབུལ་བར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བླ་ཆེན་དང་དགེ་བཤེས་སོགས་སློབ་མ་ཡང་ཏ་ཅང་མང་། གསུང་རྩོམ་པོད་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཡང་དེང་སྐབས་ལེ་ཚན་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་མཐོང་རྒྱུ་མི་སྣང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག(༡༩༢༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་ནས་ཐུགས་ལྗགས་སྤྱན་གསུམ་མེ་མ་བཞེས་པ་དང་། སྤུར་རུས་གཞན་རྣམས་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་གདུང་རྟེན་ཞིག་མལ་གྲོ་ཁྲུལ་དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གླིང་གི་མཆོད་ཁང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》དཔར་མ་ལེ་ཚན[ག]ཤོག་གྲངས་བཅུ་ཡོད།

ཞར་བྱུང་། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་དག་པོ་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ། བསླབ་གསུམ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་ས་པོ་ཏཱ་ལའི་ཞོལ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ། བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ། འོལ་དགའ་ཟིང་ཕྱིའི་ཉེ་འདབས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་བར་

ས་སྟག་ལོའི་ཟླ༡༠ཚེས༧ལ་གཤེགས་ཞེས《བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱི་ཏང་ཅེ》ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྐུ་ཕྲེང་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཕེབས་པ་འདྲ། ད་ལྟའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཇིགས་བྲལ་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས། ཀོང་པོ་ང་བོད་ཁུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༢༧)ལོར་འཁྲུངས།

ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ) མདོ་སྨད་གཙལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་དཔལ་ཤུལ་གྱི་རིགས་ལས། ཡབ་འབུམ་ཕྱུག་དང་། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༦༤༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། (དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལྷ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས》ལས་འཁྲུངས་ལོ་ཤིང་སྤྲེལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བརྟག) དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་སློར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཆུ་སྟག(༡༦༦༢)ལོར་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། གསེང་དབར་ནམ་བྱུང་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་པ་ངག་དབང་སྦྱིན་པ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཏ་ཅང་མང་པོ་གསན། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་གནང་སྟེ། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་ནས། རྒྱུད་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་། ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས། ཁྲིད་སྐྱོང་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁན་པོ་མཛད་རིང་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་རྒྱུད་སྨད་འདུ་ཁང་དང་། ལྷ་སའི་རྒྱུད་སྨད་འདུ་ཁང་བཅས་གསར་རྒྱག་མཛད། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་ཐོག་མཛད་རིང《འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས》ལ་སྤར་ཡང་ཞུས་དག་ནན་ཏན་གནང་སྟེ་ཤིང་དཔར་གསར་བསྐྲུན་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༡༢)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་པའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མཛད་སྒོ་གོང་འཕེལ་ཐོག དད་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འདོད་མོས་དང་མཚམས་པའི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་བས་ཞལ་སློབ་གྲགས་པ་ཅན་མང་པོ་བྱུང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གནང་རིང་མཚོ་སྔོན་ཆིང་ཧང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ། རྗེ་བླ་མའི་དངུལ་གདུང་གི་ཕྱི་ནས་གསེར་སྦྲངས་ཀྱིས་གཡོགས་ཏེ་གསེར་གདུང་དུ་བསྒྱུར། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ལོ་དུས་གཙང་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། དཔོན་རིགས་ཁག་ནས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ཚལ་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དགོན་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་བདག་གནང་ནས་ཞིག་གསོ་དང་། གསར་བཞེངས་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་མཛད་ནས། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དེའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་གུང་ཐང་ཚང་ཞེས་ཞུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། སྐུ་དུས་ལ་རྟེན་རྫ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་དང་། ལྷ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྐུ་བརྟེན་ཁག་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ལེ་ཚན[ང]པར་ཐོག་གྲངས་དྲུག་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༥༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༢༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༢༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་དེ་གའི་ས་ལུག(༡༨༥༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་སྨད་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ད་ལྟའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་སྟག(༡༩༢༦)ལོར་སྟག་ལྷ། སྟག་ཉི། སྟག་གི་དུས་བཅས་སྟག་བཞི་འཛོམས་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ད་ལྟ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་བཞིན་པར་བཞུགས་སོ། སྐུ་ཕྲེང་སོ་སོའི་མཛད་རྣམ་ཅུང་ཞིབ་པ་གཤམ་དུ་ག་སྡེའི(གུང)ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་གཅིག་པ)མདོ་སྨད་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་སྡེ་དང་ཉེ་བའི་ས་ཆ་རྟོར་ཚང་གི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ལོ་གསལ་བ་མ་རྙེད། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིན་སྐབས་མཇལ་ནས་རབ་བྱུང་ཞུས། དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཏྲ་དབེན་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྐྱེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཛད། རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། གསེང་བར་ནམ་ཡོད་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས། མཁན་པོ་མཛད་རིང་དེ་སྔོན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་བྲག་ཡེར་པར་དབྱར་གནས་སུ་ཐེབས་སྐབས་གུར་ནང་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་ལས་རྒྱུད་ཁང་ཟུར་དུ་མེད་སྟབས། ཡེར་པ་གྲྭ་ཚང་དང་བཀའ་མོལ་མཛད་དེ་ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཁང་ཡོད་སའི་ས་ཆ་དེ་སྐབས་དེར་དུར་ཁྲོད་ཡིན་པ་དེ་ཕུལ་བར་ཐུགས་མཉེས་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་མཛད་དེ་རྒྱུད་ཁང་དང་། ཙང་ཁང་། མཁན་པོ་དང་། བླ་མའི་གཟིམས་ཆུང་། ཆོས་གྲྭ་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་། ཚོགས་གདན། ཐབ་ཚས། མཆོད་རྫས། མཆོད་ཆ་སོགས་ཉེར་མཁོ་གང་དགོས་འབུལ་འབྱོར་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཕག(༡༧༡༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ཁྲི་པའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་གྲུབ་ཐོག ཞལ་སློབ་མང་པོར་འདོད་ཆོས་བར་མ་ཆད་པར་སྩལ། ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་བསྡུས་གྲྭ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གསན་བཞེས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འབུལ་བར་མཛད་མུས་སུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ(༡༧༢༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་དུས་ལ་རྟེན་རྫོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་རྣམ་གཉིས་ནས་ཁག་གཅིག་རྟེན་སྐལ་དུ་བཞེས། ཕྱིངས་རྣམས་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ལེ་ཚན[ཅ]པར་ཤོག་གྲངས་དྲུག་ཡོད། དམ་པ་དེའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟོར་ཚང་ཁྲི་སྤྲུལ་ཞུ་བ་ཡིན། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སེང་གེ་ནི་རྟོར་ཚང་གི་རིགས་རྒྱུད་དེ་རང་གི་བུར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཞེས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ་ཡང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ཁམས་མི་གསལ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་ཁ་ཤས་ཐེབས་ཚོད་འདུག་ཀྱང་ད་ཕན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་ཚེ་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང

གཉིས་པ) དྭགས་པོ་སྐོར་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༨༨༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་བཞུགས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཛད། བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ་བརྒྱུད་བྱུང་རྗེའི་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕྲེ(༡༩༣༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞི་བསྐྱངས་ཇེས་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ལེ་ཚན[ཆ]པར་ཤོག་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་གསུམ་པ) མདོ་སྨད་ཟམ་ཚའི་དེའུ་འགོར་ཡབ་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་སྐྱིད་མོ་ལྕགས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ(༡༨༩༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཧྲ་དབེན་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༩༠༦)ལོར་དབུས་སུ་བྱོན། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དང་ཧྲ་དབེན་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༩༡༨)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་སུ་སྐོར་མཛད། ཧྲུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་སྐབས་ཀོང་པོ་འབྲུ་ལ་དགོན་པའི་མཁན་པོར་བསྐོས། ལོ་གསུམ་སོང་རྗེས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གསང་སྔགས་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་མེ་རྟ(༡༩༢༨)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ས་སྤྲེལ(༡༩༢༥)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༣༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་མཛད་སྒོ་གང་ཡོད་གོང་འཕེལ་ཐོག་བླ་སྤྲུལ་དང་དགེ་བཤེས་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནང་བས་སློབ་མ་སྨིན་གྲགས་ཅན་མང་དུ་ཐོན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ལོ་དུས་གཙང་ནས་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༦༠)ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱད་རིང་། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་གདན་སའི་འཛིན་བདག་གནང་ནས་གཙོ་བོར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནེ་ཧྲུ་ནང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་པས་བཀའ་ཕེབས་སུ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ས་གནས་ཐག་རིང་དུ་ཕེབས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་། ཆེད་ཕྱད་ཉིད་དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཕེབས་ཆོག་ཅེས་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་ཕེབས་ཁར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེས་པའི་དབུ་ཞྭ་དང་། སྐུ་བེར། མི་ཏྲ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐང་ཀ་ཆ་ཚང་དང་། ཐམ་ཀ་གྲུ་སྐོར་བཅས་གནང་སྐྱེས་སུ་སྩལ། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༦༩)ལོར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཧྲུ་ནང་གི་ཞུ་རྗེར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་གཙོས་ཀྱི་དགོན་ཆེན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་པད་དཀར་གྲོལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ། རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་བཟུར་འཛུགས་སོགས་མཛད་པས་སློབ་གཉེར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༩༥༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་པོད་བདུན་གཙོས་དགོན་ཆེན་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ལེ་ཚན[ཇ]པར་ཤོག་གྲངས་བདུན་ཡོད། རྣམ་ཐར་དེ་ལས་རྒྱས་པ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནོར་བུའི་ཆུ་ཤེལ་དཀར་

པོའི་ཕྲེང་བ》སོགས་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད(ཀ)པའི་ནང་བཞུགས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ལ་གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་ཟེར། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ(༡༨༤༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དེ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་ཕེབས་ཚོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་བཞི་པ) ར་སྒྲེང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། མདོ་སྨད་གཙན་ཚ་ཡུལ་གྱི་ལི་ལག་དཀར་མོ་ཤུག་ཏུ་ཡབ་ནང་སོ་ཕྲུག་རྡོར་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་སྒྲོ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༦༧༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ཞིང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་བླ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རབ་བྱུང་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པར་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ནས་རབ་བྱུང་མཛད་པར་མཚན་ལ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཞེས། ལོ་ཤས་བར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩ་བ་ཐུགས་འཛིན་དང་བསྡུས་གྲྭ་ལ་སྦྱངས་པས་རིག་ལམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག(༡༦༩༥)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། བསྡུས་གྲྭ་ནས་མཛོད་ཀྱི་བར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་བྱི(༡༦༩༦)ལོར་གསང་ཕུར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༧༠༡)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དེ་ནས་ཁྲིས་པོ་བསྟམས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བར་ཕེབས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན་ཞིང་། སྔགས་རམས་པའི་དམ་བཅའི་གྲྭ་སྐོར་ཡང་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་བྱ(༡༧༠༥)ལོར་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་ཁུར་བཞེས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བ་བཞིན་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ས་གླང(༡༧༠༩)ལོར་སླར་ཡང་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུ་མཐུད་ནས་ཆོས་སྒྲིགས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མངའ་རིས་མཐོ་ལྡིང་དགོན་པའི་མཁན་པོར་བསྐོས་པ་བཞིན་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་པར་གནང་། སྔ་རྗེས་སུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། སྐྱབས་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ས་ཕག(༡༧༡༩)ལོར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁན་པོ་ལོ་བཅུ་མཛད་རིང་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་མཛད་སྒོ་གོང་འཕེལ་ཐོག དེ་སྔོན་རྒྱུད་སྨད་དུ་གསང་འདུས་དང་འཇིགས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་མ་གཏོགས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་སྲོལ་མེད་པར་བརྟེན་རྗེ་འདིས་གསར་འཛུགས་ཐོག དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆོས་གཞིས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་བཞིན་སྣང་རའི་གཞིས་ཀ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད། ལུང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཆ་ཚང་བར་འབུལ་གནང་གིས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁུར་

བཞེས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་མཛད་སྒོ་གལ་ཆེའི་རིགས་སྔར་རྒྱུན་ཐོག་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོག་ཡུལ་བཅས་ནས་དད་འདུས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རེ་འདོད་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གནང་བས་ཞལ་སློབ་ནི་གྲངས་ལས་འདས། ཁྲི་ལོ་བདུན་གཙང་ནས་ལོ་ཤས་རིང་པོ་ཏྭ་ལར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་མུར། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་རྣ་སྙེན་དགོན་པ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་དུ་གསོལ་སྐུལ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་གནང་ལྟར་ཕྱལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་རྣ་སྙེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན་འབོད་ཞུ་གསོལ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་རྣ་སྙེན་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྙོར། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་རྣམ་ཐར་མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེ》ཤོག་གྲངས་གོ་གཉིས་ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[༡]པར་ཤོག་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། ལི་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཏེ་དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་གླང(༡༨༡༧)ལོར་འཁྲུངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༦༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༩༤༧)ལོར་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་ནང་དབྱིན་རྗེར་དགའ་མཁན་ཕྱོགས་ཁག་གིས་སྐུ་བཀྲོངས་ཟེར། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ད་ལྟའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱི(༡༩༤༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ་མེ་གླང(༡༩༩༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་ལྔ་པ)མདོ་སྨད་ཀ་ཚང་སྡེ་བཅུའི་ནང་ཚན་རྡ་ཟུག་ཟྭ་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོར་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གཞུང་པ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་མེ་རྟ(༡༧༢༦)ལོར་རྡོ་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཐོན། དེ་རྗེས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་པའི་མཛད་སྒོ་གོང་འཕེལ་ཐོག་དད་འདུས་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་གང་དགོས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་གནང་། ཁྲི་ལོ་ལྔ་སོང་མཚམས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་། མངའ་རིས་གུང་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་ཆེ་བར་བརྟེན་ཕྱིང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དམ་པ་འདི་ལ་མངའ་རིས་གུང་ཚར་གཅོད་པའི་དྲག་ལས་མཛད་དགོས་ཞུས་པར་མ་གསན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་གོ་གནས་ནས་ཕབ་པའི་བཀའ་བཏང་བར་དེ་འཕྲལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་ཆོས་ཐ་མ་གནང་སྟེ་ཁྲི་ཐོག་ཁང་ནས་ཟེ་བོ་ཁང་ཚན་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཏ]པར་ཤོག་གྲངས་བདུན

ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་ཟམ་ཚ་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་ཞུ་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའ་བན་ཕྱུག་ཇ་སག་ཤོག་གི་ས་ཆར་ཡབ་རྗེ་སང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡུམ་མ་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་བྱི(༡༧༦༨)ལོར་འཁྲུངས། «ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ»མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༢༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་བཅས་ཐྲག་སྨོམ་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི«མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང»ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༠༧ནས༥༡༥བར་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དྲི་མེད། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་དྲུག་པ)ལི་ཐང་ཤོག་དྲུག་ཏུ་འཁྲུངས་ཤིང་། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་གསལ་བར་མ་རྙེད། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་སྒོམ་སྡེར་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོར་སྦྱོང་གཉེར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་། རྒྱུད་སྨད་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གསང་སྔགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ཡང་ལོ་ཁམས་མི་གསལ། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི«དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར»ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཐ]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལི་ཐང་ཤོག་དྲུག་སྐྱབས་མགོན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཁྲི་ཆེན་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་བདུན་པ)དབུས་སྟོད་ཕག་མོ་ཞོལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༠༣)ལོར་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་གསང་སྔགས་ལ་སྦྱོང་གཉེར་གནང་། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱངས། ཁྲི་པའི་ལོ་དུས་ཐིམ་ནས་དབུས་སྟོད་ཕག་མོ་ཆོས་སྡེར་ཟུར་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གོང་གསལ«དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར»ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ད]པར་ཤོག་གྲངས་བདུན་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་བརྒྱད་པ)མདོ་སྨད་བྱ་ཁྱུང་གི་ཉེ་འདབས་མཚམས་རིང་བར་ཤར་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕག(༡༧༠༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང་སྦྱོང་གཉེར་མཛད། རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དང་། བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ། ཨ་ཀྱ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་འཕྲལ་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོང་གཉེར་མཛད་ཐོག རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་། ཀླུ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ

གླིང་བརྒྱུད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ལ་རྟེན་རྫ་མཚར་ཅན་བྱོན་པ་རྣམས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལི་ཚན[ན]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་བཟང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས།

(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་དགུ་པ)སྟོད་ལུང་རྒྱ་བཟང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་འཁྲུངས། སེར་སྨད་ཐེ་བོ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་པོར་སྦྱངས་པ་ལེགས་པར་མཛད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་གསང་སྔགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་ངོ་གཅིག་ཙམ་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ཐེ་བོ་ཁང་ཚན་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལི་ཚན[པ]པར་ཤོག་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་པ)མདོ་སྨད་ཚ་བ་རོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་འཁྲུངས། དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སེར་བྱེས་ཚ་བ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཛད། རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། ལོ་ཤས་ནས་མ་འགྱངས་པར་སྐུ་གཤེགས་ཀྱང་ལོ་ཁམས་གསལ་བ་མ་རྙེད་ཅིང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་གདན་དྲངས་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ན་དེའི་ལོ་སྔོན་མ་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ་འདྲ་སྙམ། རྣམ་ཐར་སྐོར་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལི་ཚན[ཕ]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་གཅིག་པ)ཆེ་སློན་གླིང་རྗེ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། མདོ་སྨད་ཅོ་ནེའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དར་འོ་ཞེས་པར་ཡབ་ཆོས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་ཚུལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཅོ་ནེ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སྐོར་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༧༤༢)ལོར་བོད་དུ་འོངས་པའི་གྲྭ་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་ཚ་རྗོར་ཁང་ཚན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ས་སྟག(༡༧༥༨)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཐོག་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐོས་གནང་། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་མཁན་པོ་ཟུང་འབྲེལ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ཆུ་རྟ (༡༧༦༢)ལོར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་མི་རིང་བར་རྒྱལ་བ་ཡབ་

སྲས་གཉིས་ཀས་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་པེ་ཅིན་གྱི་ཐམ་ཀ་བླ་མར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོར་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚབ་ཏུ་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལོ་ངོ་བཅུའི་བར་མཛད། སྲིད་སྐྱོང་གནང་བའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕྱི(༡༧༧༨)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐའ་འཁྱོལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་སླར་ཡང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་བར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་པ་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས། དེའི་རིང་ལ་བོད་དུ་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་འབྲུགས་བསླང་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་འཛུས་ཞོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་ནས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་ལ་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལས་དོན་མཛད་རྒྱུར་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕྱི(༡༧༩༠)ལོར་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་ལས་དོན་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་མཛད་ནས་ལོ་རྗེས་མའི་ལོ་འགོར་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཚད་ལོངས་པ་ཞིག་སེ་ར་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་བླ་བྲང་གི་ཤོད་ཚོམས་ཆེན་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་སེར་སྨད་དད་པ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་ཐུགས་རྗེས་མཛད་པ། ཁ་བྱང་དུ《ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནོ་མིན་ཧན་ས་མ་ཏི་པཀྴི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྐྱེས་རབས་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སློ་འབྱེད》སྟོད་ཆ་དང་སྨད་ཆ་བསྡོམས་པའི་ལེ་ཚན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་པོད་གཉིས་ཡོད། རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ། སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[བ]པར་ཤོག་གྲངས་སོ་དགུ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་གཉིས་པ)མདོ་སྨད་རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་སྒྲོ་ནང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ(༡༧༢༩)ལོར་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༨༤)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྗེ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་གྲངས་དང་ལོ་ཁམས་མ་རྙེད། རྣམ་ཐར་སྐོར་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[མ]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་གསུམ་པ)འཕན་ཡུལ་སྲས་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༣༦)ལོར་འཁྲུངས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་ཚ་རྗོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ཟླ་བ་དྲུག་སོང་ནས་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། སྐུ་ཚབ་ཏུ་སླར་ཡང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ་གྱིས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་བསྐྱངས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཙ]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་བཞི་པ)ཁམས་ཁྲུལ་ཏྲེ་ཧོར་བྲག་འགོ་དགོན་ཉེ་འདབས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ས་སྟག(༡༧༥༨)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་ཏྲེ་ཧོར་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུད་སྨད་དུ་བཞུགས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ

ཞེ་བདུན་པ་ཤིང་གླང(༡༧༨༥)ལོར་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་མེ་ལུག(༡༧༨༧)ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་གཙང་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཚ]པར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་ལྔ་པ)མདོ་ཁམས་རྒྱལ་ཐང་གི་ཉེ་འདབས་ཡང་ཐང་ཞེས་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༧༤༤)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ས་བྱི(༡༧༦༨)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་སྤོམ་འབོར་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་གནང་། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༧༨༣)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན། ལོ་དེར་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕེ་ཅིན་དུ་གཡུང་ཧོ་དགོན་པའི་མཁན་པོར་བསྐོས་པ་ལྟར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཛ]པར་ཤོག་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་དྲུག་པ)མདོ་སྨད་བྱ་ཁྱུང་ཁུལ་དུ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་ཉེའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པའི་ཆོས་སྙོར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༦༣)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་ཡུ་ཚང་ཆོས་མཛད་ཀྱི་གོ་གནས་བཞེས་པས་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་གཟིམས་ཁང་ཆོས་མཛད་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་། གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་དགེ་བསྐོས་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་དང་། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཀྱང་གནང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གསན་རྒྱ་དང་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐོག ཆོས་འཆད་སྤེལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནང་བས་སློབ་མ་ཡང་གྲངས་ལས་འདས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༨༢༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་ཕེབས་ཆོད་འདུག་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད། རྣམ་ཐར་སྙིར་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཕ]པར་ཤོག་གྲངས་བཞི་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི

ཐོག་རེ་བདུན་པ)མདོ་ཁམས་སྨུ་ལིའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་མེ་ཁྱི(༡༧༦༦)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོམ་འཕོར་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོབ། རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁན་པོའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱབས་རྗེས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་མང་པོས་ལོ་ཤས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེ་རྗེས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༨༡༤)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ཟླ་བ་གསུམ་ལས་མ་བཞུགས་པར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་གོང་གསལ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན[ཞ]པར་ཤོག་གྲངས་བཅུ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་བརྒྱད་པ)འཕན་པོ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ཚོང་འདུས་ཕྱུག་པོ་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་འཁྲུངས། བྱིས་པ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་བར་བརྟེན། བླ་མ་ལོ་གསར་བ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་རྗེས་འཛིན་བྱེད་པའང་བྱུང་། སེ་རར་ཕེབས་ནས་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཚ་བ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ཚ་བ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ལེགས་ལྡན་སོགས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རྒྱུད་སྨད་བཞུགས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྔགས་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་དང་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་བཅས་རིམ་པ་བཞིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ཤིང་གླང(༡༨༠༥)ལོར་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་གོང་འཕེལ་ཐོག འཕན་པོ་སྐྱབ་རྒྱའི་ཞོགས་ཆོས་ཐོག་གི་རྒྱུད་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་དར་ལྡན་ཁག་ལ་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་བཞིན་པར་མཁན་པོའི་ལོ་དུས་གཙང་མར་འཁྱོལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༨༠༨)ལོར་ཚེ་སྨོན་གླིང་རྟ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཞིའི་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༨༡༤)ལོར་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལས་མ་སོང་བར་སྐུ་གཤེགས་པར་བརྟེན་རྗེ་འདི་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་ངོ་གཉིས་སོང་ཙམ་ནས་སྐུ་གཟུགས་བསྙུན་གཞི་ཇེ་ཡོད་དུ་ཕེབས་ནས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་མེ་བྱི(༡༨༡༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཞལ་ཆེམས་ལྟར་སྐུ་གདུང་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བྱ་གཏོར་ཞུས། སྐུ་རུས་ལ་ས་ཚྭ་བཏབ་པ་རྣམས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་ས་འབུམ་ཞིག་ཉང་བྲན་ཕུའི་འཇོག་པོ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རིམ་པར་ཕེབས་པ་རྣམས་ལ་ཚ་བ་ཁྲི་སྤྲུལ་དང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཁྲི་ཆེན་དེ་ཡི་རྣམ་ཐར། ཚེ་སྨོན་གླིང་རྟ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་པདྨ་འཛུམ་བྱེད་ངོ་མཚར་ཉིན་བྱེད་གསར་པའི་སྣང་བ》ཞེས་པ་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རེ་

དགུ་པ)ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། མདོ་ཁམས་ཆ་ཕྲེང་གི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ལོ་ཤས་རིང་ཆ་ཕྲེང་དགོན་དུ་ཞུགས་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལེགས་པར་གྲུབ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༧༧༦)ལོར་གྲྭ་རྒྱུན་དང་མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ཛོ་ཁང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགེ་བཤེས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ་མཚན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། གདོང་གྲལ་གསུང་བཟང་བའི་གྲལ་དུ་ཡང་ལོ་ཤས་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁའི་ཆོས་ཐོག་སྐབས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་བར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ས་ལུག(༡༧༩༩)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྐབས་དེར་བླ་མ་དབུ་མཛད་སྐྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་པའི་དགེ་འདུན་བགྲེས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་རྒྱས་ཐེངས་མང་གྲོས་བསྡུར་མཛད་པའི་རྒྱུད་པའི་ཐོག དཔལ་ཡོད་སྒྲིག་ཡིག་ཆེན་མོ་གཏན་འབེབས་གནང་། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ཆུ་རྟ(༡༨༢༢)ལོར་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་འགན་བཞེས་དགོངས་ཞུ་གནང་སྐུ་ཆ་བཟང་རི་ཁྲོད་དུ་བྲུར་བཞུགས་ཐོག སྔར་བཞིན་དད་འདུས་སློབ་མ་མང་པོ་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་སྩོལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་གྱ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞིའི་ས་ཁྱི(༡༨༣༨)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན(གཤམ་དུ་གསལ)སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །རྣམ་ཐར་སྐོར་སེར་སྨད་ཀོང་པོ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ། ཁ་བྱང་དུ《འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱབ་བདག་ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དགའ་ལྡན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན》དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པ)ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། ལྷ་སའི་བྱང་རྒྱུད་འདམ་ཁུལ་མར་ཀྱང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཧར་གདོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཤིང་རྟ(༡༧༧༤)ལོར་གཙང་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་གནང་། ལོ་དེར་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། སྔགས་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་དང་། དགེ་བསྐོས་བཅས་རིམ་བཞིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོར་རྒྱུད

སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཐོག་མཁན་པོ་ཡང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མཛད། ཀུན་བདེ་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡོངས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་རྟ(༡༨༢༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐར་འཁྱོངས་པ་མཛད། ཁྲི་ལ་ཕེབས་ནས་ལོ་དྲུག་པ་ལ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་མེ་ཕག(༡༨༢༧)ལོར་སྟག་ལུང་བྲག་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ། རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཚེའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་འཆད་སྤེལ་གནང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལྡེ་མིག》སོགས་པོད་གཅིག་ཡོད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ས་ཕག(༡༨༣༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩོམ་ཁ་བྱང་དུ《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་རྒྱས་བྱེད》དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས་གོ་གསུམ་ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས།

ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གཅིག་པ) ཀོང་པོ་འབྲུ་ལ་ཁུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ས་གླང(༡༧༦༩)ལོར་ལྷ་སར་ཕེབས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་ཀོང་པོ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་། ལོ་དེའི་དགུན་ཐོག་ཏུ་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས། ལོ་ཤས་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། ལག་ལེན་དབང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༧༩༧)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲི་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱི(༡༨༡༦)ལོར་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་འཆར་ཅན་གྱི་མཛད་སྒོ་དུས་ཐོག་གནང་བ་ལས། ཀོང་པོ་འབྲུ་ལ་དགོན་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དེ་གའི་ས་བྱི(༡༨༢༨)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་མཚམས་སུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར། དགའ་ལྡན་ཐེ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས་བཅུ་བཞི་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གཉིས་པ) གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་གཙང་པ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ལྕགས་སྟག(༡༨༣༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས(ཁྲི་ཆེན་འདིའི་སྐབས་སེར་བྱེས་སྨ་ཧེ་ཁང་ཚན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་གཙང་པ་མི་ཚན་སོགས་སུ་ཐོན་ནས་ཕྱེད་སེར་སྨད་དང་ཕྱེད་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རང་འཇགས་ཐོག་གཙང་པ་ཁང་ཚན་ཟུར་དུ་བཙུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གྲྭ་བགྲེས་འགའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་སྣང་) ཁྲི་ལོ་བདུན་གཙང་རྗེས་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་དག་རྒྱུན་ཙམ་ལས་ཡི་གེར་འཁོད་པ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གསུམ་པ) ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ཅོ་ནེ་མདོ་གུང་ཤར་ཞེས་པར་ཡབ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ལ་སྲས་བཞི་ཡོད(༡. རྗེ་འདི། ༢. མགོན་པོ་དོན་གྲུབ། ༣. འཇམ་དཔལ་དབང་ཕྱུག ༤. ལྷ་ཁམས་དབང་རྒྱལ་བཅས་ཡོད)པའི་ཆེ་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ཤིང་ཡོས(༡༧༩༥)ལོར་ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གཏན་འཁེལ

ཐོག གོང་མ་ཆེན་ཕྱུང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཆོག་མཆན་
ཐོབ་སྟེ་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཁྲི་ལ་བཀོད།
མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་
དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡིག་འབྲི་དང་། སུམ་རྟགས།
དགོན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྐོར། བསྡུས་གྲྭ་བཅས་ལ་སློབ······
གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་མེ་སྟག(༡༨༠༦)
ལོར་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་།
ཚ་རྫོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ····
ལྔའི་སློབ་གཉེར་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་གནང་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་
རམས་པ་ཨང་དང་པོའི་མཚན་གནས་བཞེས། དེ་ནས····
རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་
གཉེར་དང་། ཚོ་ག་ཕྱག་བཞེས། ཕྱུང་ཁྲིད་མན་ངག་སྐོར་
གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ·······
མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་
ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི··
པའི་ས་ཡོས(༡༨༡༩)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་
གོང་མ་ཙ་ཆིང་ལ་སྙན་སེང་ཞུས་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང··
དུ་བསྐོས། དེའི་ཕྱི་ལོར་གོང་མ་ཙ་ཆིང་གིས་དགའ་ལྡན་ཤྲི་
རལ་ཐུ་ས་མ་ཏི་པཀྴི་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་ཐར་རྒྱུན་ལྟར་གནང··
ཞིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་རིང་བསྐྱངས།
སྲིད་སྐྱོང་གནང་ནས་ལོ་བདུན་སོང་རྗེས། དགུང་ལོ་སོ····
བཞི་པ་ཤིང་བྱ(༡༨༢༥)ལོར་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་ཉེ········
འདབས་ཤར་ངོས། དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་རྙིང་པའི་ས··
ཁོངས་སུ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་སྡེ··
གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་ཕྱག་བཏབ། དེའི་ཕྱི་ལོར་
གོང་མ་ཏའོ་ཀོང་གིས་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཞེས་འབོད····
པའི་ཕྱགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡིག་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་
པ་དང་དགོན་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀར་ཚེ་སྨོན་གླིང····
ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་མེ་བྱ·····
(༡༨༣༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་
མཐར་ཕྱིན་པ་བསྐྱངས། དམ་པ་འདིས་སྲིད་སྐྱོང་གནང··
རིང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ལས་དོན་བཙུན་འདོམས་ཆེ་བ··

དང་། ཁྲིམས་འགལ་རིགས་མཛོ་དམན་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་
ནག་ཉེས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཁྲིམས་ཆད་ནན་པོ·······
གནང་བ་མ་ཟད། ཟླ་རྗེས་སུ་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཝུན······
ཀེན(文干)དང་། སུམ་ཐིང(松廷) ཧུད་ཤན(惠
显) ཤིན་ཁའོ(兴科) ཆིན་ལུད(庆禄) ཀོན·····
ཧྲན་པའོ(关圣保) མང་པའོ(孟保) ཧེ་ཕུ(海
璞)བཅས་བརྒྱད་ཙམ་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་མཐུན་སྒྲིལ···
ལེགས་པོ་བྱུང་ཡང་། སྲིད་སྐྱོང་གནང་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་
ལྔ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༨༤༣)ལོར་ཆིས་ཧྲན(祁善)ཨམ་བན··
འགྱུར་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མར་དམ་པ་འདིར་རྩིས་
མེད་ཀྱིས་དབང་ཤེད་ཆེ་བ་དང་བཅས་མི་མཐུན་པའི·······
འགལ་རྣ་བྱུང་ཞིང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་
བླ་བྲང་གི་སྐྱབས་དབྱིངས་སྨན་རི་བ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་དང་
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུམ་སྐུ་ཞབས་སོགས་ཞབས་འབྲིང··
མཛོ་གྲས་ཁག་གཅིག་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི·····
དཔོན་རིགས་མཛོ་འབྲིང་ཁག་གཅིག་བཅས་ཚང་མ་ངན···
མཐུན་གྱིས་ཆིས་ཧྲན་ཨམ་བན་བརྒྱུད་གོང་མ་ཏའོ་ཀོང·····
ལ《སྲིད་སྐྱོང་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་ནག་ཁྲ》ཟེར་བའི་མ་ཉེས་ཁ··
གཡོགས་ཀྱི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་
ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོར་གོང་མས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་སྲིད་
སྐྱོང་གི་ཁྲི་ལས་ཕབས་ཏེ་ཧེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་དུ་རྒྱང·····
འབུད་ཐོག་བཙོན་འཛུག་དེ་དམ་འོག་བཞག་སྟེ་ཕྱིན་ཆད··
ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་བསྒྲགས·····
ཀྲང་བྱས། (སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ཚེ་སྨོན་གླིང་ནས་འཛིན་
བཟུང་དོ་དམ་བྱས་རྗེས་སེར་སྨད་ཀྱི་ཟིང་འཁྲུགས་ཟེར་བ་
བྱུང་ཞིང་། འདི་སྐོར་བཤད་གཞི་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས··
ཤིང་། འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་གཟིགས།) ལོ་ཤས་
སོང་རྗེས་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་གྱི་ལས་སྒོ་དང་། གྲྭ་དམངས།
ཡུལ་སྡེ་བཅས་ནས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཡང་ཡང་ཕུལ་བ་ལྟར།
རང་ཡུལ་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་
པ་བཞིན་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་དུ་བཞུགས་ནས་
མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་ཁག་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི·····

ཚོས་འཆད་སྤེལ་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༨༦༢)ལོར་སོག་ཡུལ་ཁྲོར་གོད་ཁུལ་དུ་གདན་ཞུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕེབས་ནས་ཚོས་འཆད་སྤེལ་འགའ་ཞིག་གནང་རྗེས་སྐུ་གཤེགས། འདི་སྐོར་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་འཁོད་པ་དེ་སྟོན་མེད་པའི་ཐོག་ཕྱིས་སུ་བྲིས་པ་རེ་ཟུར་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་འཁྲུག་བཤད་མང་སྐབས་དཔྱད་གཞིར་བྱ་འོས་མ་མཆིས་པས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གོང་འཁོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་བདུན་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་བཞི་པ) རྒྱལ་རོང་ཙོ་ནེའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༧༩༧)ལོར་གྲྭ་རྒྱུན་དང་མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་། རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༨༡༤)ལོར་དཀྱིལ་ཁང་དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེ་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་མེ་བྱི(༡༨༡༦)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མིག་དཔེར་འོས་པ་མཛད། དེ་ལོའི་དབྱར་ཐོག་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་མེ་ཁྱི(༡༨༢༦)ལོར་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ས་གླང(༡༨༢༩)ལོར་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༨༤༣)ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ལུག(༡༨༤༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག དམ་པ་དེའི་ཞལ་སློབ་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས(འདིའི་མཚན་བརྗེད་འདུག)ཤིག་གིས་མཛད་པ་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས་རེ་དགུ་ཡོད།

ཁྲི་ཆེན་གླིང་སྤྲུལ་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་ལྔ་པ)ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་ཡིན་པར་གྲགས། མདོ་སྨད་གླིང་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་པ་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པ་གནང་སྟེ། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ལུག(༡༨༤༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། འདིའི་རིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཀྱང་མཛད་དེ་ཁྲི་པའི་ལོ་དུས་གཙང་རྗེས་རིང་པོར་མ་སོན་པར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད།

ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་དྲུག་པ)སྡེ་དྲུག་རྟ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་རྒྱལ་རོང་ཡིན་ཅིང་། འཁྲུངས་ལོ་གསལ་བ་མ་རྙེད། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་དང་དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༨༥༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བདུན་རིང་གི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་ཟུར་བཞུགས་གནང་ཞུས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས།

རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༨༤༩)ལོར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཟུར་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་གནས་སྐབས་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་སོགས་བོད་བཞུགས་ཨན་བན་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཐོག གོང་མ་ཕྱུང་ཁྲི(祠治)ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་གླང(༡༨༤༥)ལོར་སྲིད་སྐྱོང་རྫོ་མའི་ཚོ་ལོ་དང་སྦྲགས་བསྐོ་གཞག་གནང་དོན་ལྟར་ལོ་བདུན་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གནང་ཞིང་ལོ་རྗེ་དྲུག་སོང་བའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༧༡)ལོར། སྒྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དང་བཤད་སྒྲ་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བསླངས་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲིང་འཁྲུགས་ཁྲེར་བ་བྱུང་། དེར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་དྲག་གནོན་བྱས་རྗེས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱང་སྐུ་གཤེགས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱུང་བ་སྡེ་དྲུག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། འབྲེལ་ཡོད་བླ་མ་ཁག་གི་རྣམ་ཐར་ནས་ཟུར་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། དེ་མིན་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་མ་རྙེད།

ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་བདུན་པ) སྟོམ་འབོར་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། གདན་ས་གང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་མིན་དང་། འཁྲུངས་ལོ་མ་རྙེད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༨༥༨)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་རྗེ་གསུམ་སོང་མཚམས་སུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཟུར་འཕོད་རིགས་མེད།

ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དམ་ཆོས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་བརྒྱད་པ) ཁམས་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༨༤༡)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་ནས་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཟུར་དུ་མེད།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨིན་པ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་དགུ་པ) འབའ་ཐང་ཁུལ་སྟང་བཟང་དུ་འཁྲུངས། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ཕུ་ཁང་ཁང་ཚན་དུ་སྙིགས་ཞུགས་མཛད་དེ། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་གནང་རྗེས་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་ནས་བཟུང་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བར་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༤༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་བཞི་བསྐྱངས་རྗེས་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཟུར་དུ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་ཅུ་པ) ཨ་མདོའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་བཞེས་མཛད། རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཐེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༧༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས། ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་རིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཀྱང་མཛད། སྐབས་དེར་སྒྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་རིན་པོ་ཆེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དགའ་ལྡན་ཁྲིང་འཁྲུགས་ཁྲེར་བ་བྱུང་བར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་དགའ་ལྡན་དུ་དམག་དཔུང་བཏང་སྡེ་དྲུག་གནོན་དང་ཆར་གཅོད་བྱས་སྐབས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་མང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བཤད་གནང་བར་བརྟེན་བྱེད་གཏེ་རེ་བྱུང་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་དང་། དེ་ཕྱིངས་ཚང་མ་གུ་ཡངས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་སྙིང་འཇགས་ལེགས་པོ་བྱུང་། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་ཅིང་། རྣམ་ཐར་ཡང་ཟུར་དུ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ

གཅིག་པ) མདོ་སྨད་ཟླུང་རྫུའི་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གནང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཚུལ《དགའ་ལྡན་གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཟླུང་རྫུ་སེར་པོ་དགོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཟླུར་རྫུ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་བཞེས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་། མི་རིང་བར་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༧༡)ལོར་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་དང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༨༧༦)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་ལྔའི་རིང་བསྐྱངས་ནས་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཙམ་ཕེབས་ཚོད་ལ་ཁྲི་ངག་དབང་ནོར་བུ་ཞེས་ཞུ་གསོལ་འདུག ཁྲི་ཆེན་དེའི་རྣམ་ཐར《རྗེ་བཙུན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུའི་རྣམ་ཐར་སྲིད་ཞིའི་ལེགས་ཚོགས་གཏེར་མཛོད》དབྱངས་ཅན་དགྱེས་རོལ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་དཔེ་རིང་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་བཞུགས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་བལྟ་ཡོང་མ་བྱུང་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་གཉིས་པ) དར་རྩེ་མདོར་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། རྣམ་ཐར་ཟླུར་དུ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་གསུམ་པ) རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷུར་སློབ་གཉེར་མཛད་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོབ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༨༨༦)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་ལྔ་བསྐྱངས་མུས་སུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཟླུར་དུ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་བཞི་པ) རྒྱལ་རོང་ཅོག་རྩེའི་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཏེ་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༩༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། རྣམ་ཐར་ཟླུར་འཁོད་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་ལྔ་པ) ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཡིན། སྟོད་ལུང་རག་སྐོར་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཕག(༡༨༣༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་གསལ་བའི་མཚན་རྟགས་ངེས་རྙེད་བྱུང་བས་ངོས་འཛིན་ཞུས། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་རྡོ་ཁང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག སྒྲ་རྒྱུད་དཀྱུས་མ་དང་འདྲ་བའི་

སློབ་སྦྱོང་དང་སྒྲིག་སྲོལ་དང་ལེན་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་བཞེས་གནང་སྟེ། བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༨༩༦)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་ལྔའི་བར་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་ལྕགས་བྱི(༡༩༠༠)ལོར་གློ་བུར་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༩༠༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་ལྕགས་བྱ(༡༩༨༡)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་དྲུག་པ)ཡོངས་གྲགས་སུ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་མོ་ཤར་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གཙང་པ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་སྟེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བརྟགས་གྲུབ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གསན་བཞེས་བཅས་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མཛད། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༩༠༡)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ལོ་བདུན་གྱི་བར་བསྐྱངས་ཞུས་སུ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་དམག་དཔུང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སུ་འབྱོར་བར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ནས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་ཕེབས་ཁར་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་ལ་བཀའ་མདོགས་དང་བཅས་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་བཞིན་ལོ་བདུན་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ལོ་དུས་གཙང་ནས་ཟུར་བཞུགས་ཐོག་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱུད་པའི་འགན་བཞེས་གནང་། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ཚིགས་མི་གསལ་ཞིང་། རྣམ་ཐར་ཟུར་འཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་བདུན་པ)ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཡིན། མདོ་སྨད་ཅོ་ནེ་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་ཐང་སྐང་ཤ་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༦༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་སུ་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཛད་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཅོ་ནེ་དགོན་དང་། དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མ་ཐུང་ཀྲི་ལ་ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་གི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཡང་དོན་སྙིང་མ་ཐོབ་པར་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་སླེབས་བར་དུ་ཅོ་ནེ་དགོན་པར་གྲྭ་རྒྱུང་དཀྲུས་མའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ཡོས(༡༨༧༩)ལོར། ཆ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བྱམས་པ་མཐུ་སྟོབས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཤེན་ཅང་དུ་ཡོད་པའི་ཅང་ཅུན་དང་ཨན་བན་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་གོང་མ་བཀྲང་ཞུས(光绪)ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཏེ། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་གོང་མ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་དང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཨན་བན་ཆི་ཤན་དང་བོད་གཞུང་གི་དཔོན་ངན་ཁག་གཅིག་གིས་མི་བདེན་རྫུན་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ནག་ཉེས་འདི་དང་འདི་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་གོང་མ་ཏའོ་ཀོང་ལ་དབྱེན་སྦྱོར་ཞུ་ལོག་ཕུལ་བར་བརྟེན། སྲིད་སྐྱོང་གི་གོ་གནས་ནས་ཕབ་སྟེ་ཧེ་ལུང་ཅང་དུ་རྒྱང་འབུད་དང་། བླ་བྲང་གི་རྒྱུ་དངོས་གཞུང་

བཞེས། ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་མི་ཚོག་པ་བཟོས་པ་འདི་དག་གོང་མ་ཚང་གི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཞབས་འདྲེན་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་ཡིན་སྐབས། ཕྱིན་ཆད་དེ་སྔོན་གྱི་གདན་འབེབས་དེ་དག་སྐྱོན་སེལ་དཀར་འདོན་ཐོག་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་སེ་ར་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ཚོག་པ་ཞེས་ཞུས་པར་ཞུ་དོན་གཞན་དག་ཚང་མ་དོན་འཁྲུལ་ཐོག ཟླ་སྐྱེལ་ཆེ་ཁའི་གོ་གནས་མ་གཏོགས་ཏོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་བཟུང་མི་ཚོག་ཅེས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོར་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། ཚོགས་ཆེན་སྤྱིལ་སྐྱ་ཆེ་བའི་གོ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་སེར་སྐྱ་གྲོ་ཚང་ཚ་རོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་ཏེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གསན་བཞེས་མཛད་དེ། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས(སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་ལ་མཛད་སྤྱོད་ངོ་མཚར་བའི་བཤད་རྒྱུན་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་འདིར་མ་བྲིས)དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ལུག(༡༩༠༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོར་ལུ་ཅི་ཙུན(川军)གྱི་དམག་ལྷ་སར་འཁྱུར་ཞིང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གཏོར་བ་དང་། བོད་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་དམར་གསོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་སྐབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ལྷ་སར་བཞུགས་བཟོད་མ་བདེ་བར་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཉེན་གཡོལ་དུ་ཕེབས་པར་དམ་པ་འདི་ཉིད་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་མཛད་ཁུར་སྐྱོང་བཞིན་པར་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང(༡༩༡༣)ལོར་ལྷ་སའི་རྒྱ་བོད་ཟིང་འཁྲུགས་ཞིང་འཛགས་ཐོག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྗེས་རྒྱ་བོད་ཟིང་འཁྲུགས་ཞིང་འཛགས་སྐབས་བྱས་རྗེས་ཆེ་བའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། ཟླ་སྐྱེལ། དཔོན་རིགས་བཅས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་གནང་ཞིང་། དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཏོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་རང་འཛགས་བསྐུར་གསོ་ཐོག དེ་སྔོན་ཚེ་སྨོན་གླིང་དབུ་ཉེས་བྱུང་སྐབས་གཞུང་བཞེས་བྱས་པའི་མཆོད་གཞིས་ཁག་ནས་ཞུང་ཤས་ཤིག་ཕྱིར་ལོག་གསོལ་རས་གནང་། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༢༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་བྲུར་འགོད་ཅིག་ལོ་ཤས་གོང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་དེའི་ནང་། ཁྲི་ཐོག་གྱི་དྲུག་སེར་བྱེས་གཙང་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། དམ་པ་འདིའི་མཚན་འདྲ་མཚུངས་ཡོད་པར་འཁྲུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཉིས་མཉམ་བསྲེས་བྱས་འདུག་པ་འདིར་ཡི་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྙིར་གཤམ་གསལ[ཚ]སྡེའི་ཐད་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་བརྒྱད་པ)ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷུང་རྒྱབ་ཁྲི་ཆེན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། དབུས་སྟོད་འབྲི་གུང་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་སྒོ་མང་གྲར་ཙ་ཁང་ཚན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་ཀྱང་། ཐོབ་ཁུངས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་གླེང་བྱུང་བར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་དགོས་བྱུང་། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གནང་རྗེས། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྱི་རྗེས

སུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་འཆད་སྤེལ་མཛད། ཁྲི་ལ་ཕེབས་ནས་ལོ་དྲུག་པ་ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཞལ་ཆེམས་སུ་ངའི་ཡང་སྲིད་མེད་པས་རྩད་གཅོད་མ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་སྐུ་ཆས་གང་ཡོད་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དུ་བཏང་ཞེས་ཁྲི་ཆེན་དེ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་ཐོས་བྱུང་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྙན་གྲགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གྱ་དགུ་པ)ཡོངས་གྲགས་སུ་ཉག་རེ་ཁྲི་ཆེན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཐག་གཡབ་གྲོང་རེ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་ཉག་རེ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་དང་དགེ་བཤེས་བཅས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོང་མཚམས་ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་མཁྱེན་རྗེས་ལོ་དེ་རང་ལ་སྐུ་གཤེགས། དམ་པ་དེའི་ཡང་སྲིད་དགའ་ལྡན་ཉག་རེ་ཁྲི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བ་ཞིག་ཕེབས་པ་ཕོ་བོ་གྲྭ་སར་སློབ་གཉེར་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་སྐབས་མཇལ་འཕྲོད་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྲི(༡༩༤༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་ཕོ་བོ་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་ཡོད་སྐབས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་བཅུ་པ)མདོ་ཁམས་ཏྲེ་ཧོར་བྲག་འགོ་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཐོན་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་ཏྲེ་ཧོར་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་ཡང་རྩེར་སོན་པ་གནང་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཞེས་དང་། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཐོག་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བཀའ་མངགས་ཕེབས་པ་ལྟར་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ཉམས་གསོ་དང་རབ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྟགས་མཚན་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༩༢༡)ལོར། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་བར་བསྐྱངས། ཁྲི་པའི་འགན་བཞེས་གནང་རིང་མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཁྲི་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆས་གོས་དང་། ཞབས་གྲས་ཀྱི་རིགས་སོགས་རྒྱས་སྤྲོས་མེད་པའི་བབ་ཆགས་སྟབས་བདེ་ཞིག་དང་། རྒྱུན་དུ་གཟིམས་ཁང་ནང་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་གྲུ་ཆུང་དཀྲུས་མ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ཏེ། ཞབས་ཞུའི་རིགས་ཀུང་སྐབས་འཕྲལ་དགེ་ཕྲུག་སོ་སོར་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་མ་གཏོགས་གསོལ་གཟིམས་མ་བྱུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་མིང་འདོགས་རིགས་གཏན་ནས་མཛད་སྲོལ་མེད་པ་དང་།

འབུལ་དངོས་གང་བྱུང་སྐབས་འཕྲལ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར། གྲྭ་རྒྱུང་དབུལ་ཕོངས་རིགས་ལ་ཟས་གོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སོགས་ལ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། བདག་འཛིན་གནང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་གསོག་འཇོག་མི་གནང་ཡང་། ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་ནོར་ཡོད་ཚད་ཆུད་ཟོས་གཏོང་བའི་རིགས་ཀུང་མི་མཛད་པར་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་གང་ཐུབ་མཛད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྔོན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཐོབ་ཁོངས་མཆོད་གཞིས་མི་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་རྒྱུན་གཏན་གྱི་གཏོང་སྒོ་ཁག་ཕུད་པའི་ཡོང་འབབ་རྣམས་ཁྲི་པ་བླ་བྲང་ལ་བདག་དབང་ཡོད་ན་ཡང་དམ་པ་འདིས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་སྒོ་ཕུད་པའི་ཡོང་འབབ་ལྷག་མ་གང་ཡོད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་ཕུལ་ནས་དགའ་ལྡན་སྨོན་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་སྦྱོར་གནང་མཛད་པས

སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕེབས་པ་ན་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་འཁོད་པ་དང་། ཁོ་བོ་གྲུ་སར་སྡོད་པའི་ལོ་གཉིས་པ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་གླང(༡༨༢༧)ལོར་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐུ་གཤེགས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་གཞིར་བཟུང་ན་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༥༠)ལོ་ཡིན་པར་སྣང་། རྣམ་ཐར་ཟུར་འགོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གཅིག་པ)མདོ་ཁམས་ཡག་རར་སྐུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སེར་བྱེས་ལྷ་བ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕོས(༡༨༢༧)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་དྲུག་བསྐྱངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༣༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ཟུར་འགོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མི་སྣང་།

ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གཉིས་པ)གཙང་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གཙང་པ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༣༢)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་རྗེས་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་གཤེགས། དེ་རྗེས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པར་གཙང་པ་ཁྲི་སྤྲུལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁོ་བོ་གྲུ་སར་སྡོད་སྐབས་མཇལ། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་འགོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མི་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གསུམ་པ)མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དན་འབག་ཨ་མེས་ཚང་དུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་མི་ཉག་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་དང་པོར་ཐོན། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ནས་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༣༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གདོང་བྱེད་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་ཚར་གཅོད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་ཚུལ་ངག་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལོ་བཞིའི་བར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས། དེའི་ཡང་སྲིད་རིམ་བཞི་བཙུག་སེར་ཁང་པའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་དེང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་སྐད་ཐོས། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་འགོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བཞི་པ)འཁྲུངས་སའི་ཡུལ་ནི་རོང་དང་གཡག་སྡེའི་མཚམས་ཀྱི་དཀར་ཅོག་སྤང་སྤུར་གྱི་མི་ཚང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་དེ་ལོ་ཤས་སོང་མཚམས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གཙང་པ་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མིག་དཔེར་འོས་པ་མཛད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་དམ་བཅའ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་གནང་། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་ནས་རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༦༠)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་བསྐྱངས།

ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་ཁྲིད་གནང་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པར་བརྟེན་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་མ་གནང་གོང་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་སློབ་

ཁྲིད་གནང་འགོ་ཚུགས་ཏེ་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་དཔྱིད་དང་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆོས་མཚམས་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་སྐུ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཞོགས་པ་སྔ་དྲོའི་ཞལ་འདོན་གྲུབ་པ་ནས་ཉི་མ་རྒས་མཚམས་བར་སློབ་ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་གཞི་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སློབ་མ་ཚོར་བཀའ་ཞབས་ལ། ད་ལྟ་ང་རང་རྐང་པ་ན་བ་མ་གཏོགས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་མེད་སྟབས་ང་རང་གསོན་པོར་སྡོད་རིང་ཁྱེད་ཚོས་ངའི་སར་སློབ་ཁྲིད་ཉུར་ཐག་ཞུས་ཐུབ་ན་ལེགས། ནམ་ཞིག་ང་རང་ཤི་རྫེས་མ་འཁྱོད་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ནས་སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་གི་ཞག་གསུམ་བཞི་བར་དུ་མཚམས་འཛུག་མ་མཛད་པར་སློབ་ཁྲིད་རྒྱུན་འཁྱོངས་གནང་ཞིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས《ལམ་རིམ་ཆེན་མོ》དང《རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན》གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་སོ་ཙམ་དྲུག་གི་རིང་ཉན་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ《སྦྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ》བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐུས་མཇུག་མ་རྫོགས་གོང་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གཤེགས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་སུ། ང་ལ་ཡང་སྲིད་ཕེབས་རྒྱུ་མེད་པས་ཁྱེད་ཚོས་དེ་འདྲ་མ་བྱེད་པར། སྐུ་ཆས་གང་ཡོད་གཙང་དག་མཆོད་འབུལ་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་ཞབས་འདེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས། ཁྲི་ཆེན་དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་འཕོད་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་ཕངས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

ཁྲི་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སྟོང་འདུས། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་ལྔ་པ) མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ལྷུན་པོ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་མི་ཉག་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་འབྲུབ་ལྷ་བྲལ་བ་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨང་དང་པོའི་གཉིས་པ་ཐོབ། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ཞུགས་མཛད་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༨༣༩)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་མཐར་ཕྱིན་པ་བསྐྱངས། ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོར་འདོན་གནང་བར་བརྟེན་གྲུབ་པའི་ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༨༥༨)ལོའི་སྟོན་ཁ་སྨྲོམ་མདའ་ཚང་དུ་གཡང་སྒྲུབ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་པའི་ལས་སྣེས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་ལྟར་སོང་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་ཕེབས་པ་དང་སྟབས་འཁེལ་ནས་ཐོག་མར་མཇལ། ཉིན་གུང་གི་ངལ་གསོའི་སྐབས་ཚོག་གྲྭ་བ་རྣམས་རྒྱུད་པའི་ཚོགས་ལ་ཕེབས་ཤུལ་དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་སྟབས་དེའི་རིང་ཁོ་བོས་སྐུ་མདུན་དུ་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པར་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བློ་དོགས་ཆོད་ངེས་ཀྱི་བཀའ་ལན་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཕེབས་པར་དད་གུས་ཚད་མེད་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱུན་དུ་སྐབས་རེ་ལྷ་སའི་གླིང་སྐོར་ལ་ཕེབས་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཁོ་བོའི་སྡོད་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་མཁྱེན་ཕྱག་དཔེ་ཁག་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཉིན་གང་སྡོད་བཞུགས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་བཀའ་འདྲི་བཀའ་སློབ་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དམ་པ་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་སྤྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས། མདོ་སྔགས་གང་གི་ཐད་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཀྱང་ཉམས་མྱོང་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ་པོའི་དགོས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡོད་ཐད་ལ་གནད་ལ་སྨིན་པའི་བཀའ་ལན་ཐོགས་པ་མེད་པར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ལོ་དུས

གཙང་ནས་ཚེ་ཚོགས་གླིང་དུ་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གོང་འཕེལ་དུ་བཞུགས་མུར་ངོ་མཚར་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་རྟགས་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་བཞིན་པའི་ངང་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དམ་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་དུ་མི་སྣང་བས། རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་མོས་གུས་འཕེལ་བའི་རྟེན་དུ་བྲིས་པ་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ) ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འཁྲུངས། སེར་བྱེས་ཏར་གདོང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས། རིམ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བཅས་སུ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་བོད་དུ་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་འཛུགས་སྐབས་ཚོགས་གཙོ་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་མཚན་བཞེས་ཆབས་ཅིག་མཛད་དེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༦༤)ལོ་བར་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་བར་བསྐྱངས་མུས་སུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་མི་སྣང་ལགས།

ཁྲི་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡིན། གླུ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡི་ཞེས་འབོད་པའི་ལུང་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ། རྗེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་གསན། ཁ་དོག་དཀར་དམར་གྱི་འཛིན་གྲྭ་གོང་མར་ཕེབས་སྐབས་དགེ་བསྐོས་གླིང་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་འཛིན་གྲྭའི་སློར་དཔོན་དུ་བསྐོས། དེ་ནས་རིགས་ལམ་གྱི་བགྲོ་གླེང་བཟང་བའི་མིག་དཔེར་འོས་པ་བྱུང་། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ཐོན་ནས་གུང་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་སློབ་དཔོན་གནང་། རྗེ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་ཐོན་ནས་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་གསང་སྔགས་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཞར་ལ་སྨན་རྩིས་གཉིས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་གནང་། གཞན་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་ནས་མཆོད་གཏོར་བཅའ་བཟོ་ཡན་ཆད་མཐོང་བརྒྱུད་ཕྱག་ལེན་མཐའ་དག་ཞིབ་ཕྲ་མཁྱེན་པར་མཛད། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གྲྭ་ཚང་གསར་ཚུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྐུལ་ལྕག་ཐབས་ལ་གང་མཁས་གནང་བས་འཕེལ་རྒྱས་ལེགས་པོ་བྱུང་། སོག་ཡུལ་སུ་ཉིད་གཡོན་རུ་ཐའི་རྗེ་ལས་སྐྱབས་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོར་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་ཕན་ཐོགས་ཆེས་ཀྱི་བླ་མ་ཞིག་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུས་པར་དམ་པ་འདི་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཐེབས་ལྟར་དེ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་རྒྱུན་སེལ་རིམ་གྲོ་དང་ཆོས་འཆད་སྤེལ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་པའི་ཕན་འདོགས་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་མཛད། ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཤིང་འབྲུག་ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཆོག་དགུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཁར་དབུ་གདུགས་སེར་པོ་དང་འབོབ་ལྷུག་ཆ་གཅིག་གནང་ནས་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་མཛད། ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱང་ཚ་དྲག་དང་འཚབ་འཚུབ་རིགས་མེད་པར་ཐུགས་སྟོད་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀོད་སྒྲིག་འཕྱུགས་པ་མེད་པར་གནང་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པར་ཁྲིའི་དགོངས་ཞུ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་གོང་འཕོ་མཛད་དེ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༣༣ནས༤༤༡བར་གསལ།

ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། མདོ་སྨད་གདན་ས

ཆེན་པོ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བདུན་པ་ཡིན། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༦༨༩)ལོར་རྟལ་ཏ་དང་རྫུན་གར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས་ཁལ་ཁའི་མི་འགའ་ཞིག་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཕྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་མི་རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུའི་དུས་སུ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འབེ་བན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ། བློ་རིག རྟགས་རིག ཕར་ཕྱིན་བཅས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲོ་གླེང་གི་ཞབས་ཕྱི་མཛད་ཅིང་། དྲུང་ཡིག་དང་། མཆོད་གཡོག གསོལ་ཐབ་པ་བཅས་ཞབས་ཞུ་གང་དང་ཅི་དགོས་དགོངས་བཞིན་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཟད། གསེང་དབར་ནམ་ཡོད་ཕྱུག་དཔེའི་དགེ་རྒན་དགེ་བཤེས་མཆོག་ལ་ཡང་ཞབས་འདེགས་ནམ་དགོས་སྒྲུབ་པར་མཛད། རྗེས་སུ་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་སླར་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ནས་ལྷ་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཐོན། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས་ནས་ཏེ་ཀའི་སྐྱོར་དཔོན་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཆ་ཚང་བར་ཐུགས་ལ་ཆུད་ངེས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་སྟོད་མེད་གནང་། དེ་ནས་ལོ་ཤས་འབྲས་སྤུངས་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དང་། ཀྱི་རེ་ཤར་ཐུབ་བཅས་ལ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོའི་ཐོག་ནས་གཉན་ཁྲོད་འགྲིམ་པའི་ཕྱག་ལེན་རྟགས་ཐོན་པར་མཛད། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་སོགས་བླ་མ་དམ་པ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་པའི་གསུང་འཕྲིན་འབྱོར་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས། དེ་ཡི་ཕྱི་ལོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་བསྐོས། དེ་རྗེས་ཨུ་ཀེ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་མཛད། མདོ་དམན་སུ་ལ་ཡང་ངོ་སྤྲོད་དང་མཛེས་ལམ་མི་མཛད་པར་ཐད་ཀར་བཀའ་བསྐྱོན་གནང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་མོས་དང་སྐལ་བར་འཚམས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ས་བྱ(༡༧༨༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༢༢ནས༥༣༣བར་གསལ།

ཁྲི་ཆོས་སྐྱོང་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ། ཁྲི་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཡེ་ཅིན་དུ་གོ་གནས་དང་འཛའ་ས་ཞུ་བར་ཕེབས་པའི་ལམ་ཁར་དུ་ས་སྐྱར་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་ཐུགས་སྣང་དག་པའི་མཛའ་གྲོགས་ཤར་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར;རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ཤར་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་མོ་དང་འདུས་པ་ལས་འཁྲུངས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་གཉིས་ཀ་མི་གསལ་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་མི་གསལ།

ཁྲི་མཆོག་གྲུབ་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཕུན་ཚོགས་ལྡེ་དང་ས་སྐྱའི་རྗེ་མོ་རེ་མདའ་མ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྲས་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་སྲས་བསོད་ནམས་ལྡེ་དང་མ་མཐུན་པར་བརྟེན། གཙུང་པོ་བསོད་ནམས་ལྡེ་མངའ་རིས་སྤུ་ཧྲེངས་སུ་ཡུལ་ཐོན་ནས་ཕེབས་པའི་ཤུལ་དུ་ཏ་བཅག་པས་རྟས་བསྐྱུར་ནས་འདས། དེ་མིན་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་མི་གསལ།

ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཙན། (ཁྲི་སྙ་ཟུང་བཙན་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་ཉེར་དགུ་པ། ཡབ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དང་ཡུམ་ཇོ་ཟ་མང་དཀར་གྱི་སྲས་སུ་བོད་ཆུ་སྦྲུལ(༣༣༣)ལོར་འཁྲུངས་སྐད། སྲས་ཀྱིས་ཇོ་ལ་ཞང་དུ་བོས་པ་ཡིས། ཞང་དུ་ཇོ་ལྷ་ཟུས་ལ་དེར་མིང་ཆགས། དེ་ཡན་

ལ་ཞང་པོ་ལ་ཇོ་བོ་ཞེས་འབོད་སྐད། རྒྱལ་པོ་འདིའི་བློན་པོ་དབས་སྣང་གཞེར་ལྷ་བཙན་དང་མགར་ཁྲི་འབྲིང་གིས་བྱས། ཁྲིའི་བོན་པོ་མང་སྦྲ་ལེགས་པས་སྐུ་བོན་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་བོད་ཀྱི་ཞིང་ས་དང་འབྲོག་ས་འབྲེལ་མཐུད་དང་། མཚོ་དང་མཚེའུ་ཡུར་བུར་འབྲེལ་སྦྱོར་བྱས་ནས་དེའི་ཆུ་ཞིང་ཁ་ལ་འདྲེན་པའི་སྲོལ་བཙུགས། འབྲོང་བཟའ་མོ་དུར་ཡངས་གཞེར་རམ་འབྲོ་བཟང་དུང་ཕྱུང་བཞེར་བྱ་བ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ཁྲི་གཉན་མཆད་པ་དོན་མཁར་མདའ་རུ་བརྩིགས། དེ་ཡང་ཕྱུལ་མེད་ས་ཕྱུང་བརྡལ་བ་འདྲ།

ཁྲི་སྟོན། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བླ་ཆེན། དཔོན་ཆེན་སོགས་ཁྲི་ལ་བཀོད་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒོ་བྱས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཁྲི་འདོན་གནང་བ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ཁྲི་སྟོན་བརྩོན་འབར། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དབུས་གཙང་མི་དྲུག་ཅེས་འདུལ་འཛིན་དྲུག་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་གཙང་གི་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཁན་བུ་ཏི་ཤུ་ར་བཞི་ཙམ་བྱུང་བའི་གྲས་ཨ་མེས་གཞུ་གཅིག དེ་ལ་མཁན་བུ་བཞི་བྱུང་བའི་གྲས་ཁྲི་སྟོན་བརྩོན་འབར་གྱིས་གཙང་སྟོད་ཤོང་སྣར་བཟུང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་མི་གསལ།

ཁྲི་ཐང་མགུར་མོ། (ཚོང་འདུས་མགུར་མོ) དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུས་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་མ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་ཞུས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ནང་ནས་སྦ་ཤེས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་འབྲུངས་ཡུལ་གཙང་གི་མགུར་མོ་རབ་ཁ་ནས་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་མཆེད་གྲོགས་གཞན་དག་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་གནས་སྐབས་བོད་དུ་མ་ཕེབས་པར་མདོ་སྨད་འདིར་བཞུགས། ངས་སྔོན་ལ་དབུས་གཙང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོང་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་སོང་ནས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་ཆོས་དར་སྤེལ་ཐུབ་པ་འདུག་ན་ང་ཕྱིར་མ་ལོག་པར་དབུས་གཙང་དུ་བསྡད་ཀྱི། དེ་ཙམ་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཡར་ཕེབས། གལ་ཏེ་དབུས་གཙང་དུ་ཆོས་དར་སྤེལ་བྱེད་མ་ནུས་ན་ང་ཡང་ཚོང་པ་དང་མཉམ་དུ་མདོ་སྨད་འདིར་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཚོང་པ་དང་མཉམ་དུ་དབུས་གཙང་ལ་ཕེབས། ཁོང་རྣམས་སུམ་འཕྲང་དུ་སླེབས་མཚམས་ཚོང་པ་རྣམས་དེ་གར་ཚོང་བྱས་ནས་མདོ་སྨད་དུ་ལོག་རྩིས་བྱེད་སྐབས། ལོ་སྟོན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་འདི་ནས་མ་ལོག་པར་གཙང་དུ་སོང་ལ་མགུར་མོ་རབ་ཁར་སླེབས་ཚེ་ངའི་ཕ་ཡོ་ནད་ཚུག་ན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ང་དབུས་ན་འདུག་ཅེས་ལན་སྐྱོལ་ཞེས་མངགས་ཏེ་དབུས་གཙང་དུ་བཏང་། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོང་ཡང་ལེགས་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་གཙང་གི་མགུར་མ་རབ་ཁར་ཚོང་འདུས་ཆགས་པའི་མིང་ལ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོ་ཟེར། (འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐོར་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སླེ་མོ་རྫོང་མར་ཀྲུང་ཆུས་སུ་ཡོད་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་གཙང་གི་ཞ་ལུ་དགོན་པ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་ཟེར།) དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་གསེར་དངུལ་ཕྱིད་ཚད་ཐང་གཞི་ཡང་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ཁྲམ་རའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་བཀོད་པ་འཇལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་སྐོར་བཤད་སྐབས་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་གསེར་དངུལ་དང་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་རྩི་བར་བཤད། ཞིབ་པར་སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་དང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ》དང་དེའི་དྲིས་ལན་བཅས་སུ་གསལ་ཞིང་། ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ཉ]པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༦བར་གསལ་བའི་གནད་བསྡུས་བྱས་སོ། །

ཁྲི་ཐང་ལྷ་ནས་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ། 《ལོ་

ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར》 ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ཁྲི་ཐང་པ་ཛྙ་ནས་བརྩམས་པ་དེ་ཡིན། རྣམ་ཐར་འདི་དཔར་སློག་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་སྐབས་ཁོ་བོས་མཐོང་ཡང་བཤུ་མ་ཐུབ། (ཁ་བྱང་དུ《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དཀའ་སྤྱད་སྒྲོལ་མ་ཤེས་ཕྲེང་ལྕུ་གུ་རྒྱུད》ཅེས་འཁོད་འདུག)

ཁྲི་ཐོག་ཁང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་ཕྱུག་བཏབ་རྗེས་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་གྱི་གཟིམས་ཁང་ཡིན་པ་ལས་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རིམ་བྱུང་རྣམས་བཞུགས་ཡུལ་དེར་མཛད་པས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་དུ་གྲགས། གཟིམས་ཁང་དེའི་ནང་བློས་བསླངས་གསུམ་བཞེངས་པའི་ལུགས་ཕུད་དུ་ཕྱིན་པའི་དཔའ་བོ་འཇམ་ཆོན་མ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད། རྣམ་རྒྱལ་མ། གདུགས་དཀར། འཇམ་དབྱངས་སོགས་གསེར་སྐུ་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་བཟོར་གྲགས་པ་སླེའུ་ཆུང་བས་བཞེངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་གཙང་། གཞན་ཡང་ལི་མའི་སྐུ་མང་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གཟིགས་ཕྱག་དཔེ་ཁག་དང་། ན་བཟའ་སྐུ་ཆོས་སོགས་ཆ་ཚང་། བཞུགས་འདོལ། ཕྱག་དམ་དང་བཅས་པ། གཟིམས་ཕུག་འོད་གསལ་ཕུག་གི་ནང་། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་བློས་བསླངས། ཞབས་བྲིས་ལ་རྗེའི་སྐུ་བརྙན་འོད་ཟེར་མར་གྲགས་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། ཤར་རྡོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྡོ་གཅལ་ཆོས་གྲྭ་དང་བཅས་པ་ཡོད། སྔོན་དུས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཆོད་གཞིས་སུ་མལ་དྲོའི་གླུང་ཤོད་ཤེ་མ་གཞིས། དགའ་ལྡན་ལ་ཞོལ་གཙང་ཐོག་གཞིས། མལ་དྲོ་རྒྱལ་བཟང་གཞིས། ལྷས་ཆུ་དབར་གཞིས། སྟོང་པོ་གཞིས། འཕན་པོ་ཧ་མགོ་གཞིས། བདེ་ཆེན་བདེ་སྐྱིད་ཁང་གསར་གཞིས་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཡོང་འབབ་ཐོག་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྒྱུན་སོགས་གཏོང་སྒོ་ཁག་མང་པོ་གཏོང་དགོས་ཡོད། ཁྲི་ཐོག་དགུ་བཅུ་པ་འབྲས་བློ་གླིང་ཁྲི་པོ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་སྔོན་དུས་སུ་གྲོང་གསེབ་ཁག་ལ་ཞིང་ལས་ཀྱི་བླ་མིར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་གཉེར་འཐུས་ཤོར་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་སྔོན་འགོག་ཆེད་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་འཛིན་ཁོངས་མཆོད་གཞིས་ཁག་རྣམས་དགའ་ལྡན་སྔོན་ཆོས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་གཙང་འབུལ་གནང་སྟེ་དགའ་ལྡན་སྔོན་ཆོས་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ཁྲི་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན། (བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བདུན་པ) བཙན་ལྡེའི་ནང་གསེས་ཁྲི་སྙ་དཔུང་བཙན་དང་བཙུན་མོ་སྨན་བཟའ་ཀླུ་སྟེང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། བློན་པོ་མགར་གཉའ་བཙན་སྟོམ་བུ་དང་གནུབས་སྐྱེས་ཐོག་མོང་བཙན་གྱིས་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་གླིང་བུ་ཐོག་མར་བྱུང་བར་བཤད་སྲོལ་ཡོད། བོན་གྱི་ཆོས་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་ཞང་ཞུང་གི་བོན་མུ་ཏ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་རབས་གསུམ་གྱི་རིང་སྐུ་བོན་བྱས། ཉ་ཡོང་བཟའ་སྟོང་རྒྱལ་མོ་འཚོ་བཙུན་མོར་བླངས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་གཅུང་པོ་རྒུང་མཐའ་དང་། སྐྱབས་མཐའ་འབྲིང་སྣ། སྣ་འབྲིང་རྣམས་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབས(འཕངས་བྱིངས་ལས་གནས་བབས་མཐོ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ལས་གོ་གནས་དམའ་བ་སྟེ་དཔེར་ན། རི་དང་ཐང་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ས་ཁུལ་དང་འདྲ་བ་དཔེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན)

ཁྲི་དར་མ་ཨུ་དུམ་བཙན། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མ་ཞེས་སུ་འབོད་པ། བོད་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐ་མ་དེ་ཡིན། ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་དང་ཡུམ་བཙུན་མོ་ཆེན་མ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མོ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། བཙན་པོ་འདིའི་འཁྲུངས་ལོའི་ཐད་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་བ་མ་ཟད། མང་ཆེ་བས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གཅུང་པོ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པ་དང་། དར་མ་གཅེན་པོ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མི་ལེགས་པའི་ཐོག་ཆོས་ལ་བརྙག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་མ་བསྐོས་པར་བརྟེན་ནས་ཞེ་ནད་ཁོག་བཅངས་བྱས་ཏེ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན

བཀོད་ནས་ཆོས་བསྣུབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་ཡང《མངའ་བདག་མྱང་གི་ཆོས་འབྱུང》དང་། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་བསྡུས》 ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི《བོད་རྗེ་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས》བཅས་ལས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་དར་མ་གཙུང་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་དེ་རང་ཡང་དག་པར་མངོན་ཞིང་། འཁྲུངས་ལོ་ཤིང་ལུག་ཡིན་པར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་མེད(འོན་ཀྱང་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་བཞེད་པའི་ཤིང་ལུག་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཁྱི(༧༡༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་འདས་པའི་ས་རྟ(༨༣༨)ལོར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་པ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་གླང(༨༠༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ། དེ་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་རྟ(༨༢༢)ལོར་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་འཁྲུངས་པ། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ཤིང་ལུག(༨༣༥)ལོར་གླང་དར་མ་འཁྲུངས་པ་བཅས་ཡིན་པས་ཐང་བོད་དཔོན་ཞང་རྗེ་རིང་གི་ལོ་ཚིགས་དང་སྒྲིག་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་གླང་དར་མའི་འཁྲུངས་ལོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཤིང་ལུག་དེ་ནི༨༡༥ལོ་དེ་རང་ཡིན། བཙན་པོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་རྒྱས《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ》བཅས་ནང་གསལ་ཞིང་། བཙན་པོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལ་དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཞིབ་འཇུག་མཁས་དབང་མང་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཆེད་རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་གསུང་རྒྱུའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་བཞི་སྟེ། ༡. གླང་དར་མ་རང་ཉིད་ཆོས་ལ་སྡང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན། ༢. གླང་དར་མས་ཆོས་བསྣུབས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ། ༣. ཆོས་སྣུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལ་ཐུག་པ། ༤. ཆོས་སྣུབ་ལས་འགུལ་དེས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཐད་ལ་ཕན་གནོད་གང་བྱུང་བ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཆེའི་དོན་གནད་དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་ལྷུན་རྫོང་ཤེས་རྒྱ་ཏ་ཅང་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ཁ་ཚོན་གཅོད་པའི་སྤོབས་པ་མ་མཆིས་པས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་བརྗོད་ཡང་དག་ཞིག་མཛད་པར་ཞུའོ། །

ཁྲི་དྲུག་འགྲོགས། སེང་གེ་དང་། གླང་ཆེན། རྟ་མཆོག རྨ་བྱ། ཤང་ཤང་། གྲུད་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་། ༡. སེང་གེའི་ཁྲི ༢. གླང་ཆེན་གྱི་ཁྲི། ༣. རྟ་མཆོག་གི་ཁྲི། ༤. རྨ་བྱའི་ཁྲི། ༥. ཤང་ཤང་གི་ཁྲི། ༦. གྲུད་མིའི་ཁྲི་བཅས་དྲུག་གོ།

ཁྲི་གདུགས་བརྡལ་བ། ༡. ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། ༢. ཉི་མ་ཤར་བ།

ཁྲི་འདོན། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་རིགས། བླ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་སྒོ་བྱས་པའི་མིང་།

ཁྲི་འདོན་མངའ་གསོལ། ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བཏོན་ནས་མིང་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ།

ཁྲི་ལྡེ། ཡབ་སྐད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་འོད་ལྡེ་ལ་སྲས་བཞི་བྱུང་བའི་གཉིས་པ། འདི་ཉིད་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས་ནས་མཚོ་སྔོན་གྱི་གཞི་བཟུང་སྟེ་ཁྲི་དཔོན་མཛད། ཙོང་ཁ་ཡུལ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་མདོ་སྨད་ཕལ་ཆེར་ལ་མངའ་མཛད་པས་སྨད་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྷམ་ཙམ་ཆགས་ཞེས་གྲགས། སྤྱན་སྔ་དོན་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཙོང་ཁའི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་གསུངས། ཁྲི་དཔོན་དེའི་རྒྱུད་པ་ཨ་མདོ་དཔའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འཕན་ཡུལ་རང་སྐད་མ་ཉམས་པས་ཁྱི་དཔོན་དུ་འབོད་པར་སྣང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ།

ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན། ཡུམ་བརྟན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་འོད་སྲུང་གི་སྲས་དཔལ་འཁོར་བཙན་གཤེགས་རྗེས་གཡོ་རུའི་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་སྲས་གཅིག་གཙང་ནས་སྤུན་དྲངས་སམ་བྱས་པས། ཡུམ་བརྟན་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐུགས་གནག་བྱས་དོགས་ནས་དབུ་རུ་ནས་ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན་སྤུན་དྲངས་ཏེ་འཇོམས་ཀྱི་རྗེའུ

རྣམས་ཀྱིས་སྣན་གཡུ་རལ་སོགས་པ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། ཁོང་གིས་རྒྱལ་ཐབས་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱངས་པ་བཅས་སོ། །

ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་པ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཞལ་རྒྱན་སྨ་ར་དང་བཅས་པའི་བགྲེས་ཉམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་མཚན་ལ་མེས་ཨག་ཚོམས་ཅན་ཡང་ཟེར། བཙན་པོ་འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་འབྲུག་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བ་མཐུན་ཀྱང་ལོ་ཁམས་གང་ཡིན་ལ་གསུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གཞི་བཟུང་ན་ཡབ་བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་དང་ཡུམ་མཆིམས་བཟའ་བཙན་མོ་ཏོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གནས་བརྟན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ(༡༢༤༨)ཤིང་འབྲུག(༧༠༤)ལོར་འཁྲུངས། 《ཐང་ཧྲུའུ་རྙིང་མ》ལས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཝུ་ཙེ་ཐའན་གྱི་ཁྲང་ཨན(长安)ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ཆུ་ཡོས(༧༠༣)ལོར་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་བཙན་པོར་བསྐོས་པ་དང་། དེ་དུས་དགུང་ལོ་བདུན་ལ་སླེབས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། གོང་མ་ཝུ་ཙེ་ཐའན་གྱི་ཧྲིན་ལི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ས་ཕྱི(༦༩༤)ལོར་འཁྲུངས་དགོས་པས་བརྟག ཐོག་མའི་མཚན་ལ་རྒྱལ་གཙུག་རུ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། འཁྲུངས་པའི་ལོ་དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་འདུས་སྲོང་འཇང་ཡུལ་དུ་དམག་ལ་ཐེབས་པ་དམག་ཐོག་ཏུ་གཤེགས་ཤིང་སྲས་སྐུ་ན་ཕྲ་བར་བརྟེན་ཡབ་འདུས་སྲོང་གི་ཡུམ་དང་བཙན་པོ་འདིའི་ཨ་ཕྱི་ཡིན་པ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད་ཅེས་དབང་གྲགས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་དོན་བསྐྱངས། ཐོག་མའི་ལོ་ཤས་ནང་བློན་འབངས་ཁག་གཅིག་གིས་ངོ་ལོག་བྱུང་བ་རྣམས་སྙིང་འཛུགས་གཏོང་དགོས་བྱུང་ཚུལ་ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་ནང་གསལ་ཞིང་། བཙན་པོ་འདི་དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་པ་ས་བྱ(༧༠༩)ལོར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང(中宗李显)གི་ཅིན་ལུང(景龙)ཁྲི་ལོ་གསུམ་པར་བོད་ནས་བློན་ཆེན་ཞང་ཏོ་རེ་སོགས་མངགས་ཏེ་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཞིག་སློང་བར་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་འགྱུར། སྐབས་དེར་གོང་མ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང་གིས་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་གསོལ་སྟོན་བཤམས་ཏེ་རྫུ་མ་ཏུ་ལྀའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་སློན་པོ་དབྱང་ཧྲིན་ཅའོ་དང་། བོད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྟ་ཐོག་པོ་ལོའི་འགྲན་བསྡུར་བྱས་པར་ཐོག་མར་བོད་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཅིང་། འགྲན་བསྡུར་ཐེངས་གཉིས་པར་གཉིས་ཀ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་མཚམས་འཛོག་བྱས་པར་བཤད། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་ཁྱི(༧༡༠)ལོར་གོང་མས་ཡུང་ཤང་གི་གོ་གནས་ཡོད་པ་ལི་ཧྲིག་ལི་བྱ་བའི་སྲས་མོ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གོང་མ་རང་གི་སྲས་མོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བག་མར་ཕྱིན་པ་སོགས་གོང་དུ་ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་དང་། བཙན་པོ་འདིའི་དུས་སུ་འཇང་དང་གཉེན་འབྲེལ་བཙུགས་ཏེ་ལྗང་མོ་ཁྲི་བཙུན་མནའ་མར་བླངས་ཤིང་འཇང་བོད་ཐུན་མོང་དུ་ཐང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཐང་གི་ས་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བོད་ཀྱིས་བླངས་པ་སོགས《ཐང་ཧྲུའུ་གསར་རྙིང》གཉིས་སུ་གསལ། 《ཐ་བཞེད》ལས་ལོ་ཁམས་གསལ་བར་མ་འཁོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཕྲུག་བློན་པོ་སང་ཤི་སོགས་མི་བཞི་ཐང་གི་གོང་མའི་དྲུང་དུ་མངགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་སློང་དུ་བཏང་བ་ལ། གོང་མས་མཁྱེན་ཤོག་ལ་གསེར་ཆུས་བྲིས་པའི་ཆོས་དཔེ་བམ་པོ་སྟོང་གནང་། ཧྭ་ཤང་མཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་ཅན་གྱིས་ཧྭ་ཤང་གིས《དགེ་བ་བཅུའི་མདོ》《ཤེར་ཕྱིན་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ》《ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ》བཅས་བསྒྱུར་ནས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ནར་སོན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་འབུལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སོགས་བཀའ་སློབ་མང་པོ་གནང་ནས་བོད་དུ་ལོག་ཡོང་སྐབས། དེའི་ཤུལ་དུ་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་ལྟར་ན་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་ཡིན་པར་མངོན་ཞིང་། བཙན་པོ་གཤེགས་པའི་ལོ་ནི་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ཤིང་

ཧ(༧༥༩)ཡིན་ཅིང་། ཞོལ་རྫོ་རིང་ཕྱི་མ་དང་ཁུན་རྟིང་གི་ཡིག་རྙིང་ལས། སྣོན་པོ་འབལ་སྤོང་ཚབ་དང་ལང་མེས་གཟིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲོངས་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《ཐ་བཞེད》ལས་སྣོན་པོ་དེ་གཉིས་ཆོས་ལ་དད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞང་མ་ཞང་གིས་ནག་ཉེས་བཙུགས་ཏེ་བཀྲོངས་པར་བཤད་པ་རྫོ་རིང་ཡི་གེ་དང་མི་མཐུན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《ཐ་བཞེད》དང་། 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ》ལྟག་ཆ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༧ནས༢༧༨བར་གསལ།

ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན། བཙན་པོ་སྣང་དར་མའི་སྲས་ཙཾ་མ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་གཞི་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བར་བཙུན་མོ་ཚུན་མའི་སྲས་འོད་སྲུངས་ནི་སྦ་པོར་གྱི་སྲས་ཡིན་པ་དང་། བཙུན་མོ་ཆེན་མས་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས་སྐད་ཀྱི་རྫུན་བྱས་པ་དེར་སོ་ཡོད་སྐབས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདང་སྐྱེས་ཀྱི་བུ་ལ་སོ་མི་ཡོང་ཡང་ཡུམ་གྱི་བཀའ་བརྟན་དུ་ཆུག་ཅེས་སྨྲས་པས་ཡུམ་བརྟན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་ལྟ་བུར་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གཉིས་ཀ་སྣང་དར་མའི་སྲས་ཙཾ་མ་ཡིན་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》བཅས་ཀྱི་ནང་འོད་སྲུང་ལ་སྦ་པོར་གྱི་སྲས་ཞེས་ཡབ་མ་གྲོངས་གོང་དུ་ཡུམ་ལ་སྲས་ཆགས་ནས་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་ཡབ་གྲོངས་སྐབས་སྦ་པོར་གྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྩོད་མེད་ཐོག བཙུན་མོ་ཆེན་མའི་སྲས་ལ་ལབ་གླེང་མང་པོ་ཡོང་དགོས་པའི་རྟགས་གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྐོར་གསུང་སྐབས་ལབ་གླེང་དེ་ནི་འོད་སྲུངས་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་གནང་ཡོད། རྫུན་ཤོད་པ་ལ་རང་མཁས་ཀྱང་རྫུན་རྐྱབ་བརྩོལ་བ་ལ་གཞན་མཁས་པས་མདང་སྐྱེས་ཀྱི་བུ་ཆུང་སོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་རང་གི་བུ་ཡིན་པར་རྫུན་བཟོ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་རྫུན་བཟོ་བྱས་པ་རང་ཡིན་སྙམ་པ་མ་ཟད། སྦ་པོར་གྱི་སྲས་ཡིན་མཉམ་ལ་ཡབ་གཤེགས་རྗེས་སུ་འཁྲུངས་པའི་བར་ཁྲུད་ཟླ་བ་དགུ་དང་ཟླ་ཕྱེད་ཡས་མས་ལྷག་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་། བཙུན་མོ་ཆུང་མའི་སྲས་ཡབ་གཤེགས་སྐབས་འཁྲུངས་རན་པའི་དུས་སྐབས་ཁེལ་བ་དང་། ཆེན་མའི་སྲས་འཁོར་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཕྱིན་མེད་སྐབས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཕྲུ་གུ་རྫུན་བཟོ་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། རྗེས་སུ་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་གཙེན་སུ་ཡིན་ལ་མ་འཆམས་པར་འཁྲུགས་རྩོད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་འོད་སྲུང་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་ཕམ་ཉེས་འཁེལ་ཏེ་རྩ་ཆེའི་རྒྱུ་དངོས་ཡོད་ཚད་ཡུམ་བརྟན་ལ་ཐོབ་ནས་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་གཙང་དང་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་དགོས་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་པར《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ》བཅས་སུ་གསལ།

ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་ལྡེང་ཁྲི། འདིར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ལྡེང་ཁྲི་ཞེས་པ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལས། སད་ན་ལེགས་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་ན་བཙུན་མོ་ལྷ་རྩེ་ལ་སྲས་ལྡེང་ཁྲི་བལྟམས། ལོ་བཅུ་གསུམ་ན་ཡབ་འདས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་དེར་སྲས་གཅིག་ལས་མེད། སྲས་ལྡེང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་བཙུན་མོ་ཆེན་མ་ལ་སྲས་གསུམ་དང་། བཙུན་མོ་ཆུང་བ་གཅིག་ལ་སྲས་ལྷ་རྗེ་དང་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཏེ་སྲས་ལྔ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཐོག ཁུངས་བཏེན་སའི་ཡིག་ཆ་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་སྐབས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི

དགའ་སྟོན》དུ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་ལྡེང་ཁྲི་ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་ཆེ་སྙམ། བཙན་པོ་འདི་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུང་ཚུལ་གཞན་དག་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་འདིར་རང་ལུགས་ནི《བཀའ་ཐང》ཁག་གི་ནང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པད་མས་མཚན་གསོལ་བ་ལ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ། ཡབ་རྒྱལ་པོས་མཚན་གསོལ་བ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་གསོལ་བ་སད་ན་ལེགས་བཅས་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བར་འཁོད་པ་ཁུངས་དག་པར་མ་ཟད། སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ཡུན་ཡང《ཐང་བོད་དཔོན་ཞང་མཐུན་འབྲེལ་རྗོ་རིང》གི་ཤར་ངོས་ཡིག་ཐྲིང༤༢པར་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་གནས་ཚུལ་བཀོད་པའི་མཇུག་སྨོམ་ལ་བཙན་པོ་དཔོན་ནི་སྐུ་ཚེ་གཅིག རྒྱ་རྗེ་ཞང་ནི་གདུང་རབས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཀའ་ཁོན་གྱི་གཙུགས་ནི་མ་བྱུང་ཞེས་པ་འདིར་བརྟགས་ན་བཙན་པོ་འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་ལ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གདུང་རབས་གསུམ་སྟེ་ཐང་ཏེ་ཙུང་། ཧྲུན་ཙུང་། ཤན་ཙུང(德宗、顺宗、宪宗)བཅས་ཀྱི་རིང་ལ་ཐང་བོད་བར་དམག་འཁྲུག་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མེད་པ་གསལ་པོར་འཁོད་པ་གཞིར་བཟུང་ན། བཙན་པོ་འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ཚོད་ནི་ཐང་གི་གོང་མ་ཏེ་ཙུང་གི་ཅེན་ཀྲུང(建中)ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ལྕགས་སྤྲེལ(༧༨༠)ལོ་ནས་ཐང་ཧྲུན་ཙུང་གི་ཡུང་ཀྲེན(永贞)ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ཤིང་བྱ(༨༠༥)ལོ་བར་དང་། ཐང་ཤན་ཙུང་གི་ཡོན་ཧྲའོ་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་མེ་ཁྱི(༨༠༦)ལོ་ནས་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཤིང་རྟ(༨༡༤)ལོ་བར་བཅས་པས་བསྡོམས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཐང་ཏེ་ཙུང་གི་ཀྲེན་ཡོན(贞元)ཁྲི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་གླང(༧༩༧)ལོར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གཤེགས་པས་སྲས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་འཁོད། 《ཀམ་ཀམ་ཆོས་འབྱུང》དང《དེབ་དམར་གསར་མ》སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁ་ཅིག་ལྟར་ན་མུ་ནེ་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་བདུན་བཟུང་ནས་སྟོགས་ཕྱུག་ལན་གསུམ་སྙོམས་ཞེས་པ་གཉིས་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་དེ་འདྲ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་སྲིད་དབང་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་དགུ་བཟུང་བར་གསུངས། 《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》ལས་མུ་ནེ་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་ནས་འདས་པར་བཤད་པ་གཞིར་བཟུང་ན་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཐང་ཏེ་ཙུང་གི་ཀྲེན་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ས་སྟག(༧༩༨)ལོར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བཙན་པོ་འདིས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་ཤིང་ལུག(༨༡༥)ལོ་བར་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་བཙན་པོ་འདིའི་མཛད་རྗེས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་བཀོད་མེད་པའི་ཐོག་བཀས་བཅད་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་ཟ་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་ནོར་འཁྲུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡང་བཙན་པོ་འདིའི་མཚན་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་ནོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་མཛད་རྗེས་གཙོ་ཆེ་བ། ༡. ཡབ་མེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སྐར་ཡོད་རྣམས་ལ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་པ། ༢. སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད་པ། ༣. རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།
༤ བཀས་བཅད་གཉིས་པར་གྲགས་པ་སྟེ་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་བསྒྱུར་ཟ་འཛིན་གྱི་ཡིག་ཆ《སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ》ཐོག་མར་འདོན་གནང་མཛད་པ། ༥. སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་ཐང་བོད་གཉིས་ཀྱི་བར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་མེད་པ། ༦. ཐང་བོད་གཉིས་བར་འདུམ་འགྲིག་ཞི་ཆིངས་ཡོང་བའི་རྨང་གཞི་ཐོག་མར་བཏིང་གནང་མཛད་པ། ༧. བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་རིང་སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་པའི་རྗོ་རིང

ཁག་མང་བཙུགས་སྟེ་དཔང་རྟགས་སུ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་བཅས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བློ་མཐུན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་དང་། ཁྲིན་ཆིང་དབྱིན(陈庆英)གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ》ལྡགས་དཔར་མ་ལས་གསལ་ཞིང་། བང་སོ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་འཕྲུལ་གཞིར་ཞེས་པ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་བང་སོའི་མདུན་ངོས་སུ་ཡོད།

ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྷ་དབང་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཙུན་མོ་ལྷ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ལ་སྲས་ལྟམ་སྲིད་གསུམ(༡. ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ། ༢. ཁྲི་ནོར་བུ་ལྡེ། ༣. སྲས་མོ་ཨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བསམ་སྡིང་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)བྱུང་བའི་ཆེ་བ་དེ་ཡིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག(༡༤༢༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། ཆུང་དུས་ནས་བློ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་། མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། དཔའ་རྩལ་སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་མེ་འབྲུག(༡༤༣༦)ལོར་སྲིད་དབང་བཟུང་། བྱང་པ་བདག་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་ཏེ། དེང་རི་སྣང་དཀར་ཁྲི་ཚང་དུ་ལོ་ཤས་རིང་བཟང་བཙོན་ལྟ་བུར་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། མི་རིང་བར་གུང་ཐང་ཕོ་བྲང་དུ་རང་སྲིད་སྐྱོང་བར་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་། རྫོང་པ་དང་ཞེར་པ་སོགས་དགྲ་བོ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་དེ་མངའ་ཞབས་སུ་བསྡུས་ཐོག་དཔྱ་ཁྲལ་ལོ་རེ་བཞིན་འབུལ་རྒྱུའི་མནའ་རྩིགས་བླངས། པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་དང་། གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན། མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསར་འཛུགས་ཐོག བཤད་གྲྭ་དང་། སྔགས་གྲྭ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞེངས། དགོན་སྡེ་ཡས་མས་རྣམས་ལ་མཆོད་གཞིས་གསར་སྦྱོར་དང་ཁ་སྣོན་གནང་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཆེ། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༥༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཞིབ་པར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་སྨད་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས》《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》ལྡགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༦ནས༡༢༨བར་ཡོད།

ཁྲི་དཔོན། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༦༨)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི(忽必烈)སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་མངགས་པའི་གསེར་ཡིག་པ་ཨ་གོན་དང་མིའི་གླིང་གཉིས་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་ཡོངས་སུ་ཐེམ་ཐོ་ཞིབ་བཤེར་བྱས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་སོང་བ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༧༢)ལོར་གོང་གསལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པའི་ཐོ་གྲངས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཁྲི་སྐོར་རེར་ཁྲི་དཔོན་རེ་བསྐོས་ཐོག་བུ་པོ་ཤོན་ཤུའི་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲོའི་ཧྥུ(吐蕃宣慰司都元帅府)ཟེར་བའི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ས་ཁུལ་བཙུགས། ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲེན་རྩི་ཚུལ་སྐོར་གཤམ་གསལ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

ཁྲི་སྤྲུལ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཁྲི་སྤྲུལ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་དེའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཡང་སྲིད་ཨ་ཡི་སྐྱབས་མགོན་ནི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ(རྒྱལ་ཁང་རྩེ་ཁྲི་སྤྲུལ) ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ(མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ་ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ(ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ) ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ་ཁྲི་ཆེན་ཡང

སྙིང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ(སེར་སྨད་སྤོམ་འབོར་ཁྲི་སྤྲུལ) ཁྲི་ཐོག་ཞི་བརྒྱད་པ་ཁྲི་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ(ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ཞི་དགུ་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས(སེར་སྨད་གཞུང་པ་དག་པ་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས(བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ང་གཅིག་པ་ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ(འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཧོར་ཚང་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན(ཉར་ཐང་ཁྲི་སྤྲུལ་ཆོས་འཕེལ...) ཁྲི་ཐོག་ང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་དྷགས་པོ་ཚེ་འཕེལ(དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ཁྲི་དྷགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ང་གསུམ་པ་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ(གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ང་བཞི་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན(སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ར་གླིང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་ང་ལྔ་པ་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ(མདོ་སྨད་ཟམ་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང)ཁྲི་ཐོག་རེ་གཅིག་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས(སེར་སྨད་ཚ་ཇོར་ཚེ་སྨོན་གླིང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་རེ་གསུམ་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག(སེར་སྨད་རྒྱལ་རོང་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་རེ་བརྒྱད་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས(སེར་སྨད་ཚ་བ་ཁྲི་སྤྲུལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་གྲགས) ཁྲི་ཐོག་རེ་དགུ་པ་ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ(དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་རྗེ་ཁང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ(ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་དོན་དྲུག་པ་ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག(འབྲས་བློ་གླིང་རྒྱལ་རོང་སྡེ་དྲུག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་གྱ་གཅིག་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ(འབྲས་སྒོ་མང་ཟུར་རྩ་ཁྲི་ངག་དབང་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་གྱ་དགུ་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྟན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ(དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ཉག་རེ་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་གོ་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད(འབྲས་བློ་གླིང་གཙང་པ་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང) ཁྲི་ཐོག་གོ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་འབྲས་བློ་གླིང་མི་ཉག་ཁྲི་སྤྲུལ་བཅས་སོ། །

ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་གསུམ་པ་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། ཁྲོམ་ཐོག་གི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ལྷུགས་པོ་བྱམས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུའི་དུས་ནས་སྟོན་གནས་ཇེས་དྲན་གྱི་མཛད་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་གསལ་བས་ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་ལུག(༡༧༦༣)ལོར་གཙོས་དགོན་པ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་གདང་མའི་ཁྲིར་བཀོད། སྟག་ཚང་ལྷ་མོའི་དཔོན་སློབ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་གསན་བཞེས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ཟུར་དུ་བཙུགས་ནས་བསླུས་གྲྭ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། ཞར་ལ་སུམ་རྟགས་དང་། སྐར་རྩིས། སྙན་ངག སྒྲ་རིག་པ་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་མཇལ་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་གནང་མཛད་པ་དང་སྐབས་ཁེལ་བས་མཇལ་ཕྲད་མཛད་ཇེས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་ཡུན་རིང་གནང་ཞིང་། གསེང་བར་ནམ་བྱུང་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བྲག་ཏི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས། ཉི་ཐང་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། ཤར་རྩེ་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མ་དགེ་བཤེས་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་པ་བཅས་སོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༨༡༢)ལོར་རང་ཡུལ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཁར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་

རྟོགས་རྒྱ་མཚོས་ཨེ་ཧྲེ་ཉེ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་ཚེ་ལོ་དང་ལས་ཚན་གྱི་གཟིངས་བསྐྱོད་གནང་། རང་ཡུལ་གྱི་དགོན་པར་ཕེབས་རྗེས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲིག་ལམ་གྱི་རྟེང་བསྐུལ་སོགས་གང་ལ་གང་འཚམས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད་པས་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སློབ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་ཐོན། མདོ་སྨད་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། གསུང་རྩོམ་པོད་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་གཙོས་དགོན་ཆེན་དུ་དཔར་ཡོད། དགུང་ལོ་གོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྙིང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྩོམ་འགྲོ་ཅན་ལ་ཞལ་སློབ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཁ་སྐོང་བྱས་པ《ཉིན་མོའི་འོད》དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༣༠ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་ནང་བཞུགས།

ཁྲི་ཤུན་ཚོགས་ལྷེ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་དང་བདག་མོ་བསོད་ནམས་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༣༣༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ནར་སོན་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་། བྱང་པ་ཏཱ་དབེན་གྱི་སྲས་མོ་ནམ་མཁའ་འབུམ་བཙུན་མོར་བླངས། ལོ་ཁ་ཤས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་མུས་སུ་བྱང་པ་ཏཱ་དབེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོའི་བར་དབྱེན་སྦྱོར་བྱུང་བར་བརྟེན། ཞང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་སློན་ལམ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༧༠)ལོར་སྐྲག་ཏུ་བཀྲོངས།

ཁྲི་ཐྲག ༡. ཁྲི་གཅིག་གི་མིང་། ༢. ཁྲི་བཅུའི་མིང་། ༣. ཁྲི་འགའ་ཤས་དང་ཁྲི་མང་པོ་བཅས་དོན་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད།

ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་གྲས་སུ་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་སྟེ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བ་དང་པོ་ནི་ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྗེས་མ་དེ་ནི་ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་པས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༠༣གྱི་ནང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཡོས་ལ་ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞལ་འཛོམས་ཞེས་པ་དེ་ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྗེས་མ་དེ་ཡིན།

ཁྲི་འབུམ་ལྡེ་མགོན། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་བཙུན་པ་ལྡེ་དང་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་མོ་ཆུང་བ་ཉི་མ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༢༥༣)ལོར་འཁྲུངས། རྒྱལ་པོ་འདི་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོར་འདས།

ཁྲི་འབྲུ་འཇུག་འདོན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཁྲི་ཐོབ་མཛད་སྐབས་འབོད་ཀྱི་གཞུང་འབྲུ་འཇུག་འདོན།

ཁྲི་མོན། བཙོན་ར།

ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རལ་པ་ཅན། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མོ་ལེགས་ཀྱི་སྲས་སུ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་པ་མེ་ཁྱི(༨༦༦)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་ནི་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་དང་། བླ་དྭགས་ཀྱི་མཚན་ལ་རལ་པ་ཅན་ཟེར། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་སླེབས་པ་ཤིང་ལུག(༨༧༥)ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནམ་རྩ་བཞི་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་ཡབ་མེས་གོང་མའི་དུས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཛད་རྗེས་གསར་པ་ཁག་གསུམ་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བདུན་ལ་སླེབས་པ་ལྕགས་གླང(༨༢༡)ལོར་ཐང་བོད་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་མཇལ་དུམ་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་སྔོན་མེད་བྱས་པ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་རྣམས་དང་རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་མཛད་དེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མུ་ཙུང་གི་ཁྲང་ཆིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་དང་། བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱིད་རྟག་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་གླང(༨༢༡)ལོར་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས

སུ་ཆིངས་འགྲིག་བྱས་ཤིང་། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་བོད་ཀྱི་གྲོང་
ཁྱེར་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་བྲ་སྟོད་ཚལ་དུ་ཆིངས་འགྲིག་བྱས།
ལོ་དེའི་རྗེས་མ་ཆུ་ཡོས(༨༢༣)ལོར་གཞི་ནས་རྒྱལ་ས་ཁྲུང་
ཨན་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན། རྒྱ་བོད་ས་
མཚམས་ཀྱི་གུང་གུ་མེ་རུ་བཅས་སུ་རྡོ་རིང་བཙུགས(རྡོ་རིང་
གཞན་གཉིས་དེང་སང་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ལྷ་སའི་རྡོ་རིང་
ནི་ད་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད)ཐོག་གུང་གུ་མེ་རུ་བྱ་བའི་ས་
གནས་དེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བྱས་ནས་དེར་བོད་ཀྱི་
བཙན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་དང་རྒྱའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་
བཞེངས། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག ས་ལ་བཙན་པོ་
དབོན་ཞང་གཉིས་ལས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་མཚོན་དུ་ཕ་
བོང་ལ་ཉི་ཟླའི་གཟུགས་བརྐོས། ཕྱིན་ཆད་བོད་བོད་ཡུལ་
ན་བདེ། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་བདེ། ས་མཚམས་ཡན་ཆད་ལ་
ཕན་ཚུན་དམག་མི་དྲངས། གལ་ཏེ་ས་མཚམས་བརྒལ་
ནས་རྒྱ་བོད་སུས་དམག་དྲངས་ན་དམག་དྲངས་མཁན་དེ་
རང་ཕུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་དམོད་
བཙུགས་ཏེ་མནའ་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་རེ་
རེ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་དང་། ས་མཚམས་
གུང་གུ་མེ་རུ་བཅས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ངོས་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་
དབོན་ཞང་གཉིས་ཀྱི་གཙིགས་ཡིག ངོས་ཆུང་བ་གཉིས་ལ་
བཀའ་གཙིགས་ལ་ཞུགས་པའི་བོད་རྒྱའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
གོ་གནས་དང་མིང་རུས་བཅས་བྲིས་པའི་རྡོ་རིང་བཙུགས་
པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་བར་
དམག་འཁྲུག་མེད་པའི་ཞི་བདེའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་
གི་འགོ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་སྔོན་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་
སྒམ་པོའི་སྐབས་འཇལ་གཉེར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་
གཏན་འབེབས་བཟོ་གནང་མཛད་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་སོང་
བར་ཚད་གཞི་གཅིག་ཏུ་མ་གནས་པར་བརྟེན་ཕྱིན་ཆད་
འཇལ་གཉེར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་རྣམས་རྒྱ་གར་མ་
ཤྲ་ཧྲའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ། སྐབས་
དེའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སོ་ཡོན་ཧྭན་གྱི་
རི་རྒྱུད་བར་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆུ་བོ་གངྒའི་བྱང་
འགྲམ་བར། ནུབ་ཕྱོགས་ཧྲ་སིག(དབྱི་རན)གི་ས་
མཚམས་སྟག་ཤ་དུང་གི་སྒོ་མོའི་བར། བྱང་ཕྱོགས་ཧོར་
སོག་གི་མཚམས་བྱེ་མ་སྒང་རིང་བར་ཡོད། ༢. ནང་པ་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གུས་བཀུར་ཚད་ལས་འདས་པ་
མཛད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ས(གྲོས་
ཚོགས)ཆུང་བ་དང་དབང་ཆ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ། དབུ་
བློན་གྱི་རལ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་དུ་བཏིང་། འབངས་
ཀྱི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསར་པ་ཡིན་ཀྱང་ཞབས་སྲི་
བོར་ཞེན། དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་
ནས་གནང་བ་མ་ཟད། སྟོད་ལུང་ལྟུང་ཕུ་ལྷ་ཁང་སོགས་
དཀོན་སྐྱེ་ཁག་གཅིག་ལ་ས་ཞིང་དང་། ཉེར་ཕྱུགས། ལྷ་
འབངས་བཅས་སྐྱེར་བདག་གི་དབང་ཆ་དང་། རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབངས་མི་ཁྱིམ་བདུན་རེའི་དབང་ཆ་
གནང་ཞིང་། ལྷ་འབངས་རྣམས་དཔྱ་ཁྲལ་ཐད་ཀར་
འབུལ་དུ་འཇུག་པ། རབ་བྱུང་ལ་མིག་རྡན་བལྟས་པ་
སོགས་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་
གཅོད་འབྲེག་གི་ཁྲིམས་ཆད་ནན་པོ་བཅད་པ་སོགས་ཚད་
ལས་འདས་པའི་གུས་བཀུར་གནང་བར་བརྟེན། རྗེས་སུ་
འབངས་གྱིན་ལོག་འབྱུང་རྒྱུའི་རྨང་གཞི་བཏིང་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར། ༣. ལྷ་ཁང་སྔར་ཡོད་ཉམས་གསོ་མཇུག་
སྐྱོང་དང་གསར་བཞེངས་གནང་བ། དེ་སྔོན་ཡབ་མེས་
རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་སྔར་ཡོད་ཉམས་གསོ་དང་།
བཞེངས་འཕྲོར་ལུས་པ་རྣམས་མཇུག་སྐྱོང་། གསར་དུ་རྒྱ་
དཀར་ནག་དང་། ཁ་ཆེ། ལི་ཡུལ། བལ་པོ། བོད་དང་
བཅས་པའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་མང་པོ་བཀུག་སྟེ་ཨུ་ཤང་རྡོ་
དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འོག
ཐོག་གསུམ་རྡོ་བརྩིགས། བར་ཐོག་གསུམ་སོ་ཕག སྟེང་
ཐོག་གསུམ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ཚང་མར་མདའ་ཡབ་དང་།
དབུ་རྩེའི་རྒྱ་ཕིབས་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ན་ཤར་དང་ནུབ་ཏུ་
འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་བཞེངས་
གནང་ཐོག དེའི་ནང་གི་སྐུ་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལི་དཀར་
དམར་གྱིས་ལུགས་བྱས་པ་ཤ་སྟག་བཞེངས། འོན་ཀྱང་ལྷ་

ཁང་དེ་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མ་གྲུབ་གོང་དུ་བློན་པོས་སྐུ་བགྲོངས་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསུངས། ༤ དམ་པའི་ཆོས་སྒྱུར་བའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྔོན་ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཡིག་གཟུགས་ལེགས་པ་རྣམས་ལ་གདན་གཡས་གྲལ་དང་སྣ་ཡོན་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ། འཚོ་རྟེན་ས་ཞིང་དོར་གཅིག་བཅས་གནང་བས་ཡིག་གཟུགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་སྐུལ་ལྕག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེས་གཤམ་འོག་གི་བློན་པོ་དང་འབངས་རྣམས་འདོད་བློ་མ་བབས་པ་དང་། དེ་སྔོན་བློན་པོ་དང་བཙུན་མོ་ལ་མ་ཉེས་པར་ཁྲིམས་གཅོད་ཐོག་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་པ་བཅས་རྐྱེན་ངན་མང་པོ་འཛོམས་པར་བརྟེན། བཙན་པོ་བགྲོངས་པའི་བྱ་ཐབས་མང་པོ་གོམ་པ་རིམ་བགྲོད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱས་ཐོག སྔར་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་པའི་བློན་པོ་སྦས་དང་ཅོག་རོ་གཉིས་ཀྱིས་བཙན་པོར་ཆང་གསོལ་ཏེ་ར་གཟི་བའི་མགོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཞལ་ལྟག་པར་གཙུས་ཏེ་བགྲོངས། ཞིབ་ཕྲའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་གཟིགས་པར་འདོད་ན《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང་། མྱང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་བསྡུས》རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས། བང་སོ་ནི་ཁྲི་སྟེང་རྨང་རི་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱལ་ཆེན་འཕྲུལ་བཞེར་དང་འདུས་སྲོང་གི་བང་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

ཁྲི་བཙན་ནམ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་ལྔ་པའི་བར་གྱི་བཙན་ལྔའི་གྲས་ཡིན། ཡབ་རྒྱལ་ཧོ་རེ་མོང་བཙན་དང་ཡུམ་འོ་མ་ལྡེ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། བཙུན་མོ་སྨན་བཟའ་ཁྲི་དཀར་དང་བློན་པོ་སྟུབས་གཉའ་དོར་གཙུག་ལོན་དང་། དབས་ཁྲི་བཟུང་སྟོང་ཁོང་གིས་བྱས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་མ་རྙེད།

ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས། ཁོད་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་དང་པོ་བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས་ནི་ཁྲི་གཅིག་གིས་འབུམ་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་ཟེར། དེ་ནི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་ཁག་གི་དབྱེ་མཚམས་དང་། སྲིད་འཛིན་རིམ་པ་དང་དམག་དོན་གྱི་སྒྲིག་གཞི། དཔོན་རིགས་ཁག་གི་གོ་གནས་དང་ལས་འགན། དམག་དཔུང་དང་འབངས་མིའི་དབྱེ་མཚམས་དང་ཐོབ་ཐང་། སྐོར་བཟུང་གི་སྡེ་མི་སེར་དང་ས་ཞིང་དབང་བའི་ཚད་གཞི་བཅས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཟེར། དེ་ལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བའི་ལམ་ལུགས་དྲུག་དང་། 《ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》ནས་ཁ་བསྐང་བ་གཅིག་བཅས་བདུན་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཙ་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ་དམག་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་ཆེན་པོ་ལྔར་ཕྱེ་བ། ༢. ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་ཞེས་རྒྱལ་བློན་དང་ཙུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གིས་སྐོར་བཟུང་བྱས་པའི་ས་ཁུལ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ། ༣. སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཞེས་དམག་དཔུང་གི་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ། ༤ བློན་པོ་ཆེ་དགུ་ཞེས་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཁྱབ་རིམ་པའི་བློན་ཆེན་དགུར་ཕྱེ་བ། ༥. དཔོན་བདུན་སོགས་སྲིད་འཛིན་རིམ་པ་དམའ་བའི་ཁག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ༦. གཡུང་གི་མི་སྡེ་ཞེས་འབངས་མིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྗེ་བྲན་རིམ་པ་ལྔར་ཕྱེ་བ་བཅས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ་ལ། ༧. ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་རིམ་པ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་དེའི་ནང་མི་གསལ་བས《ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ཤིག་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ》ཞེས་པའི་ནང་གསལ།

ཁྲི་ཚོ། ༡. ཁྲི་ཁ་ཤས། ༢. ཁྲི་རེ་རེ་བྱས་པའི་ཚན་པ་མང་པོ།

ཁྲི་ཞིག གལ་ཏེ།

ཁྲི་ཡིག གོ་གནས་ཤིག་གི་མིང་།

ཁྲི་བཟླིང་བ། ཁྲི་ཆེན་པོ་བཀོད་པ་མཛེས་པ།

ཁྲི་ལན། ཉིས་ཆད།

ཁྲི་(ཁྲིན)ལན། ཁྲིན་ལན། འཁྲིན་ཕར་བསྐུར་བ་ལ་ཚུར་བྱུང་བའི་ལན།

ཁྲི་ཤོད་རྒྱལ་མོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚོ་སྔོན་པོར་འབོད་པ་དེ་ཡི་མིང་གཞན་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་གནའ་རབས་སུ་མཚོ་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་ལ་ས་གནས་དེར་མི་ཁྱིམ་ཁྲི་ཚོ་ཡོངས་པ་ཡོད་པ་ལ་མཚོ་རྡོལ་བྱུང་ནས་མཚོ་ནང་དུ་ཤོར་བར་བརྟེན་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཤོད་རྒྱུན་ཡང་ཡོད། མཚོ་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་སྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤོད་སྲོལ་འདུག་པ་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། མཚོ་སྔོན་པོའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། ཆགས་ཚུལ། ད་ལྟའི་གཏིང་ཟབ་ཚད་སོགས་གཤམ་གསལ་མཚོ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གསལ།

ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། གནའ་རབས་བོད་དུ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀར་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་བཙན་པོ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན། བཙན་པོ་འདིའི་དགུང་ཉིད་རྟ་ལོ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བ་ཞལ་མཐུན་ཡང་《སྦ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ》ལས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ་འཁྲུངས་པར་བཤད་ཅིང་། རྟ་ལོ་དེ་ཡང་། ས་རྟ། ལྕགས་རྟ། ཆུ་རྟ་བཅས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི་《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་དགུང་ཉིད་ཆུ་རྟ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་རྣམ་ཤྲིས《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》ཙ་འགྲེལ་ལས་དགུང་ཉིད་ཆུ་རྟ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ《ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆེང》དང་མཐུན་པས་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་སྣང་ཞིང་། ཆུ་རྟ་ལོ་དེ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་སྤྱི་མའི་ཆུ་རྟ་ལོ་དང་རྗེས་མའི་ཆུ་རྟ་ལོ་གང་ཡིན་ཐད། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་པ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པའི་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མིན་ལ་རག་ལས་པས་འདིར་བཞེད་པ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆེང》དང་རྒྱ་ཡིག་གི《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》གཉིས་བཅས་དང་མཐུན་པར་སྣང་བས་དེ་གཞིར་བཟུང་ན་འཁྲུངས་ལོ་ནི་རབ་བྱུང་མ་ཚུགས་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལྔ་པའི་ཆུ་རྟ(༧༤༢)ལོ་ཡིན། བཙན་པོ་འདིའི་ཡུམ་གང་ཡིན་ཐད་སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཚང་མའི་ནང་རྒྱ་བཟའ་རྗེས་མ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ལ་བཙན་པོ་འདི་འཁྲུངས་པ་དང་། དེ་བཙུན་མོ་སྣ་ནམ་བཟའ་ཞི་སྟེང་གིས་ཕྲོགས་པ། བཙན་པོ་དགུང་ལོ་ལྔ་བཞེས་དུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་རྒྱ་བཟའ་ཡིན་པར་རྟོགས་འཛིན་གནང་བ་སོགས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་སྣང་བར་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཡུམ་ངོ་མ་ནི་བཙུན་མོ་སྣ་ནམ་བཟའ་རང་ཡིན་ངེས་སུ་འདུག (འདི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཏམ་མང་པོ《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》གི་དུས་དེབ་ཁག་ནང་གཟིགས) དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་མེ་སྤྲེལ(༧༥༦)ལོར་སྲིད་དབང་ཕྱག་ཏུ་བཞེས། མཐའ་བཞིའི་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལ་བཀའ་ཤོག་ཆེན་པོ་སྩལ། བཙན་པོ་འདིའི་དུས་བོད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མངའ་ཐང་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྩེ་མོར་སོན་ཏེ། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀར་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་གཤམ་གསལ།

༡. ཐང་བོད་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་དངོས་སྐྱེས་འབུལ་རེས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཐོག སྐབས་རེ་འཁྲུགས་རྩོད་དང་སྐབས་རེ་འདུམ་པ་བཅས་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱུང་ཞིང་། སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་སྟག(༧༦༢)ལོར་དམག་དཔོན་ཞང་རྒྱལ་གཟིགས་དང་། སྣོན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་གོང་། སྣོན་སྟོང་བཙན་ལ་སོགས་པས་བོད་དམག་འབུམ་གཅིག་ཙམ་ཁྲིད་དེ་ཐང་གི་ཁོངས

གཏོགས་མཁར་དང་ས་ཆ་མང་པོ་ཕྲོགས་བཟུང་གིས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བཟུང་བ་དང་། གོང་མ་ཐང་ཏའི་ཙུང་ཡང་གནས་སྐབས་རིང་ཤེན་ཅུ(陕州)ལ་བྲོས་དགོས་པ་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་གསལ། ༢. སྲིད་དོན་གྱི་བྱུས་རྗེས་ཡོད་པའི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེའི་རིགས་བློན་པོ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲོས་བསྡུར་ཐོག་རྒྱལ་བློན་རྣམས་གོང་འོག་མཐུན་སྒྲིལ་ཆེ་བས་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། ༣. མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ལེགས་པའི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ། ༤ བསམ་ཡས་སུ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ཐོག་མར་འདིང་བར་མཛད་པ།

༥. བཙན་པོ་རང་ཉིད་ས་གནས་སོ་སོར་དངོས་སུ་ཕེབས་ཐོག་བོད་མིའི་བུ་ཕྲུག་ཤེས་རབ་གསལ་ཞིང་སྒྲ་ལྷེ་བདེ་བ་མང་པོ་འདེམས་སྒྲུག་གནང་སྟེ་བསམ་ཡས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་རྒྱ་གར་གླིང་དུ་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མར་འཛུགས་པ་གནང་སྟེ་ལོ་ཙཱ་བའི་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་དང་། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་རེ་རེ་ལ་བཙན་པོའི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་གྱི་ཕོགས་ཐོབ་དང་འདྲ་བའི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བར་བརྟེན། བོད་སྐད་ཡིག་སྒྱུར་གྱི་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། ༦. བོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མངགས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དང་ནང་སའི་སྨན་པ་མཁས་པ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གུས་བཀུར་སྣེ་ལེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནང་ནས་སྨན་གཞུང་གསར་རྩོམ་དང་ཡིག་བསྒྱུར་ཐུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་བྱ་གཞག་དར་རྒྱས་གཏོང་གནང་མཛད་པ།

༧. དམག་དོན་དང་སྲིད་དོན་ཐོག་བྱུས་རྗེས་ཆེ་བའི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བཀའ་གཙིགས་དང་། གོ་གནས། སྣེ་མི་སེར་གྱི་བྱ་དགའ་བཅས་གང་ལ་གང་འོས་གནང་སྟེ་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་བཅས་མཛད་རྗེས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་ཡིན། སྦ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བཙན་པོ་རང་ཉིད་སློམ་སྒྲུབ་ལ་འབྱོན་པར་དགོངས་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་པ་མི་སྤྲང(༧༩༧)ལོར་ཟུང་མཁར་སྒྲིག་མ་ཚལ་དུ་བྱོན། ལོ་དེར་སྐུ་གཤེགས། ཉེལ་པ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཟམ་པའི་སྟེང་ནས་གཡང་ལ་ལྷུང་བར་གསུངས། སྐུ་ཡི་བང་སོ་ནི་མུ་ར་རི་ཞེས་སྲོང་བཙན་བང་སོའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་རི་སྟེང་དུ་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བང་སོའི་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་མིང་ལ་འཕྲུལ་རི་གཙུག་སྣང་ཟེར། བང་སོ་འདིའི་གཤམ་དུ་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་བར་སྐབས་ས་འོག་ཏུ་ཕྱིན་ཙམ་ཀྱང་དེང་སང་སློག་འདོན་གྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་པ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། རྡོ་རིང་དེ་ཡི་ཚིག་བཤུས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་འཕྲོས་བཤད་དང་བཅས་པ་༡༩༨༢ ལོའི《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》དུས་དེབ་ཨང་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༥༩༧ནས༧༦བར་གསལ། འདིའི་ནང་གི་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པ་བྱུང་མེད་པས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་དགོས།

ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་མཐེན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ། ༡. བེ་རོ་ཙ་ན། ༢. ལེགས་གྲུབ་ཉི་མ། ༣. རྔ་རིན་ཆེན་མཆོག ༤ འགོ་གོང་སྤྲང་འབྱིན། ༥. འགོས་ཆོས་གྲུབ། ༦. ཐ་གསལ་སྣང་། ༧. རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། ༨. ལྷ་ལུང་སྤྲུ་གོང་། ༩. ཙ་ཁྲི་གཞིར་པ་གྲི་ཏ། ༡༠. རྔ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས། ༡༡. རྒྱ་མཚོའི་སྡེ། ༡༢. རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།

ཁྲི་སྲོང་བཙན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་ཐོག་མར་བཏགས་པའི་མཚན་ཡིན་ཅིང་། ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་ལས་ཀྱང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མཚན་ལ་ཁྲི་སྲོང་བཙན་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་པ་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས

སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྔགས་ཞུས་པའི་མཚན་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་འོག་ཏུ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པར་གསལ།

ཁྲི་ལྷ་དབང་རྒྱལ་མཚན། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་བསོད་ནམས་ལྷེས་ཟུར་དུ་བཙུན་མ་སངས་རྒྱས་བཟང་མོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་སྲས་ཤེག་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༩༠༦)ལོར་འཁྲུངས་པ་དེ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྐབས་ཡུམ་དང་མཉམ་དུ་གུང་ཐང་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་ཕག(༡༩༡༨)ལོར་སྲིད་དབང་བཟུང་། རྗེ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་བླ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་བྲལ་རྣམས་ཙ་བའི་བླ་མར་བསྟེན། བོ་གྲང་བྱང་ཐོག་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་གསར་དུ་བརྩིགས་ནས་དེར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསར་བཞེངས་དང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་བྲལ་གྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། དམ་པ་དེའི་གསུང་རྩོམ《དཔལ་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ》རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆ་ཚང་དང་། གསུང་རྩོམ་གཞན་དག་མང་པོའི་ཤིང་དཔར་གསར་བཞེངས་གནང་། གུང་ཐང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཁང་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་པའི་ལྷེབས་ བྲིས་གསར་བཞེངས། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་། རྒྱུད་སྡེའི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་ཁག་གི་མཆོད་རྒྱུན་མཆོད་གཞིས་གཏན་འཛུགས། མངའ་ཁོངས་ཚང་མར་རི་རྒྱ་ལུང་རྒྱ་བསྡམས་པ། ཟམ་པ་ལམ་འཕྲང་གསར་བཅོས་སོགས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༥༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་སྨད་གུང་ཐང་གི་དེབ་ཐེར་དྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང》ཞེས་པ་དང《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཤོག་གྲངས་༡༢༢ནས་༡༢༨བར་གསལ།

ཁྲིག་མེད་བག་ཡངས། དུས་ཚོད་ཁྲིག་ཁྲིག་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་གཏན་ཁེལ་འཆར་གཞི་མེད་པའི་སྟང་བ་གང་དྲན་བྱེད་པའི་དོན།

ཁྲིག་རྩེ་དགོན། (ཁྲིག་སེ)རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་སྟོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་དབོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོད་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་། ཕྱགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྟོད་ཕྱག་བཞེས་ཚུགས། སྔ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་དང་གྲྭ་རྒྱུན་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མངའ་རིས་ཁང་ཚན་དུ་འགྲོ་ཞེས《བེ་ཌཱུར་སེར》ལས་བྱུང་།

ཁྲིག་སེ། མངའ་རིས་མང་ཡུལ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཞིག་སྟེ། དེར་ཁྲིག་སེ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་གདམས་ངག་སྟེ། བླ་མ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེའི་ཁྲིད། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིད། ལྷ་ལྡན་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་ཁྲིད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད། ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཁྲིད། གསང་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྙོམ་གྱི་ཁྲིད་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཁྲིད་གཉེར་བ། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་བླ་མས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཆ་ཚང་ཞིག་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་མ་རྣམས་སྒྲུབ་གྲྭའི་མཚམས་ཁང་སོ་སོར་ཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད་གོ་རིམ་ལྟར་རེ་རེ་བཞིན་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ་བཅུག་ཐོག་སློབ་མ་སོ་སོའི་གནས་ཚད་ཡོན་མིན་གྱི་རྒྱུགས་བཞེས་རྗེས་གནས་ཚད་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱར་འགྲེལ་བཤད་དང་དགོས་གཅོད་གང་ལ་གང་འོས་གནང་ནས་ཡང་བསྐྱར་བསྒོམ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་། གནས་ཚད་ལོན་པ་རྣམས་ས་བཅད་རིམ་པ་གོང་མར་སྤོ་རུ་འཇུག

པ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཡོད་པའི་ཟུར་ཁྲིད་སློབ་དཔོན་ཞིག་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་མིང་སྟེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། གཙང་གི་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་། སྒྲུབ་སྡེ་རི་ཁྲོད་བཅས་ལ་ཁྲིད་དཔོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཁྲིད་བཤད། ཁྲིད་དང་བཤད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང་། ཁྲིད་ནི་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་དང་། བཤད་པ་ནི་དཔེ་ཆའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ་ལ་ཟེར།

ཁྲིན་ཐའི་ཐུ། (成德) མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ང་བདུན་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོ་ཟླ་༡༡ཚེས་༧ནས་ཁྲི་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་གླང(༡༧༩༣)ལོའི་ཟླ་༡༡ཚེས་༥བར་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ངོ་མའི་ལས་རོགས་སུ་འཁྱུར་བའི་ཨམ་བན་དེའི་མིང་སྟེ། བོད་སྐད་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེང་ཨམ་བན་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲིན་ཐུན་ཙན་ཧྭང་ཤྭ། (诚顺赞化西天大善自在佛) མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཀང་ཞུས(光绪)ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༩༠༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་གནང་བའི་འཇའ་སའི་གོ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཏེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཐུབ་ཕྱོགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་བུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཟེར།

ཁྲིན་ཨམ་བན། གོང་གསལ་ཁྲིན་ཐའི་ཐུ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་ཀྱི་རྡ་བོ་ཆེ། གནའ་རབས་རྒྱལ་ནང་དང་། བོད་ས་གནས་སུ་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་མི་ནག་ཅན་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྐབས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་རྣམས་ཁྲིམས་གཅོད་ཐང་ཆེན་ཐོག་འབོད་འགུགས་ཀྱི་བརྡ་གཏོང་རྡ་བོ་ཆེ་ཞིག་བརྡུང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་རྒྱལ་བློན་ཚང་མས་ཁྲིམས་ནན་པོར་སྲུང་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བློན་སུས་ཁྲིམས་དང་འགལ་ན་ཡང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཆད་པ་འདྲ་མཉམ་དུ་འཁུར་དགོས་པའི་སོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཁྲིམས་ལུགས་རྣམས་རྒྱ་བརྟན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་འདོད་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་བློན་དང་དཔོན་རིགས་སུས་ཀྱང་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཆད་པ་འཁུར་མི་དགོས་པའི་ལམ་ལུགས་ཇེ་རྒྱས་ཇེ་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ཡིན།

ཁྲིམས་ཀྱི་བཛྲ་འདེད། ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་ནས་ཚོད་གཅོད་དང་ཉེས་ཆད་གཏོང་བ།

ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་རྩེ་ནི་དཀྱུང་ལས་མཐོ། ཁྲིམས་ལུགས་དེ་རི་བོ་མཐོན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་བཟིད་ཉམས་ཆེ་བ་ནམ་མཁའི་དཀྱུང་མཐོན་པོར་སླེབས་པ་ལྟ་བུར་དཔེ་བཞག་པ།

ཁྲིམས་ཀྱིས་ཚར་བཅད། སྡིག་ཐོག་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ངན་མེད་པ་བཟོས་པ།

ཁྲིམས་ཁང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བའམ་ཁྲུས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་ཟེར། དན་ལམ་བུཙན་པོ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཡབ་རོག་ཚོ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དང་ཡུམ་དཔལ་ལྡན་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་འཁྲུངས། སྲས་ལྷ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་དེ་ཡིན། ཐོག་མའི་མཚན་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འབོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་གསང་ཕུ་བྲག་ནག་གི་རིན་པོ་ཆེ་མཁན་རྒྱལ་བས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། ཆུང་ངུའི་དུས་སུ་ན་མཉམ་བྱིས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་ཞིང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༤༣༠)ལོར་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་མཇལ་ཏེ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྐུ་ཞང་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་པ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་འབྲུག(༡༤༣༦)ལོར་རྩེད་ཐང་ཆོས་སྡེར་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་གཉིས་ལ་བཤད་པ་དང་བསྒྲོ་གླེང་མཛད། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ

འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་གང་དགོས་སྒྲུར་བཞིན་གཞུང་ཆེན་ལྔག་མ་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། ཐུགས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་བས《བཤེས་སྤྲིངས》ཆ་ཚང་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐུགས་འཛིན་གནང་ཐུབ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་བྱི(༡༤༤༤)ལོར་རྩེད་ཐང་གི་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ》《དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག》《སྤྱོད་འཇུག》《བཞི་བརྒྱ་པ》《མངོན་པ་གོང་འོག》《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ》《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》སོགས་གཞུང་མང་པོའི་བཤད་པ་མཛད། འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲ་ལ་རོང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་པའི་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་བཤད་པ་བསྐྱར་དུ་གསན། གཞན་ཡང་དྭགས་པོ་པཎ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྫོག་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ། འཕན་པོ་གྲུ་སའི་དམར་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། མཚུར་ཕུའི་འཇམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར། འགོས་ལོ་ཞྭ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་སོགས་བླ་མ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་བོད་དུ་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་གསན། རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་བོད་དུ་མ་བཞུགས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་དང་དུས་འཁོར་ཆ་ཚང་བ་གསན། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་སོགས་བླ་མ་སུམ་ཅུ་ལྔག་ཙམ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོར་སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་རྩེད་ཐང་བསམ་གཏན་གླིང་དང་། ཚ་བྲང་ཡུལ་བུ་བླ་མཁར། འོན་རྒྱལ་བཟང་། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ། ཁྲིམས་ཁང་གླིང་། བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་དབེན་པའི་གནས་མང་པོར་མཚམས་བཅད་སྒོམ་སྒྲུབ་ལོ་མང་པོར་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་ནས་དད་འདུས་སློབ་མ་མང་པོར་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཕྱུམ་མོ་རྡོ་རྗེ་བདེ་མ་གཉིས་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་གྲྭ་ནང་བྱམས་པ་གླིང་གི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བཞེངས། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་ཞིག་གསོས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ། རྒྱ་གར་ཏུ་ཕྱིན་མ་མྱོང་ཡང་འཕྲུལ་སྐད་དང་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བསྒྱུར་མཛད་པ་མ་ཟད། 《སྙིང་པོ་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ》སོགས་གཞུང་ཚང་མང་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད། གསུང་རྩོམ་སྐོར་ལ་ཡང《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད》སོགས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་པོད་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ཡོད། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྟག(༡༤༨༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱང་པ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཞིག་དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས(༤༨ནས(༧༧བར་གསལ།

ཁྲིམས་ཁྲིམས་ལར་གཅེས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ཁྲིམས། ཡུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོར་གལ་ཆེ་བའི་གཅེས་ནོར་ཡིན་པ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོས་རང་དཔེ་གཞན་སྟོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་བརྩི་སྲུང་བྱེད་དགོས་པ།

ཁྲིམས་གྲོགས། སྡོམས་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྲུང་བ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲོགས་ཏེ་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་གཅིག་པུར་སོང་ན་སྡོམས་ཁྲིམས་ཉོར

བའི་ཞེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན་ངེས་པར་དུ་ཁྲིམས་དགེ་ཚུལ་སྣང་གི་གྲོགས་གཞན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཁྲིམས་འགོ་རང་བཙན། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་སྡེར་པ་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་དང་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་རྣམས་སོ་སོའི་མི་སེར་དང་གྲྭ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པ་བྱུང་སྐབས་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱ་མ་དགོས་པར་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱེད་ཆོག་པའི་རིགས་ཤུང་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཁྲིམས་གཅོད་སྟ་གྲི། ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཕན་ཚུན་རང་འདོད་ལྟར་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་རང་མེད་པ་ནི་ཤིང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་གྲི་དང་འདྲ་བས་ད་ལྟ་བར་འདུམ་བྱེད་སྐབས་དེ་འདྲ་མིན་པ།

ཁྲིམས་བཅས། ཁྲིམས་སྲོལ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ།

ཁྲིམས་ཆེན་དྲུག ༡. མི་སྲོག་མི་གཅོད་པ། ༢. གཞན་ནོར་མི་རྐུ་བ། ༣. རྫུན་མི་སྨྲ་བ། ༤. ལོག་གཡེམ་མི་སྤྱོད་པ། ༥. ཆང་མི་འཐུང་བ་སྟེ་གཏན་ཁྲིམས་ལྔ་དང་། ༦. ཁྱིམ་མི་ཕྲོག་པ་བཅས་སྔར་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཅས་པའི་ཁྲིམས་ཆེན་དྲུག་ཅེས་གྲགས།

ཁྲིམས་ཆེན་བདུན། མི་སྲོག་མི་གཅོད་པ། གཞན་ནོར་མི་རྐུ་བ། རྫུན་མི་སྨྲ་བ། ལོག་གཡེམ་མི་སྤྱོད་པ། ཆང་མི་འཐུང་བ་སྟེ་གཏན་ཁྲིམས་ལྔ་དང་། ཁྱིམ་མི་ཕྲོག་པ། བང་སོ་མི་འདྲུ་བ་གཉིས་བཅས་སྔར་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཅས་པའི་ཁྲིམས་བདུན་ཞེས་གྲགས།

ཁྲིམས་གཉིས། སྲིད་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། སྔར་བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཛོག་མར་དར་བ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་དུ་ས་སྐྱ་བས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་མ་བྱུང་བར་ཆད་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་ཁྲིམས་སོ་སོར་གནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དགོན་པའི་ནང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་ལས། དེའི་གོང་དུ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་དཔྱད་གཞི་གཏན་ནས་མི་སྣང་ངོ། །

ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་ལྣང་བྱང་དང་སྲུང་བྱ།

ཁྲིམས་གཉིས་འཇུག་པའི་སྒྲིགས་ཡིག ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་ཁྲིམས་གཉིས་ལ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲིགས་ཡིག

ཁྲིམས་གཏུགས་ཕྱིར་ཐུལ་གནམ་འཕྱར། དཀའ་ཉེ་འབྲེལ་ཡོད་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཁ་མཆུ་བྱུང་སྐབས་བར་འདུམ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་བར་འདུམ་རང་ལེགས་པ་མ་གཏོགས། ཁྲིམས་སར་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་སྐྱོན་གཅིག་འདོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་པ་རྡུལ་པ་གནམ་ལ་འཕྱུར་ན་དྲི་ངན་བྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་རྒྱུའི་དཔེ།

ཁྲིམས་གཏོང་ལུང་བསྒྱུར། ཁྲིམས་གཅོད་པའི་དབང་ཆའི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་ཁྲིམས་གཏོང་བའམ་ཁྲིམས་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་མེད་མཁན་གྱིས་ཁྲིམས་གཏོང་བ། ལུང་བསྒྱུར་ནི་བཀོད་པ་བཏང་བའི་དོན།

ཁྲིམས་མཐུན་གཅོད་རྒྱ། ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་ཐག་གཅོད་མཐུག་བསྡོམས།

ཁྲིམས་བདག ཆོས་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀའི་བདག་པོ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ།

ཁྲིམས་འདེགས། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྲིམས་སྲོལ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་གྲོན་དཔྱལ་སྤྲོད་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་སྔར་ལ་ཁྲིམས་འདེགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ཨང་དང་པོར་མཆོན་ན་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ(དོད་དངུལ་སྒོར༢.༨) གསེར་སྒང་གང(དོད་དངུལ་སྒོར༡.༡) གོས་བར་རྙིང(དོད་དངུལ་སྒོར༤༡.༤) ཞིང་སྟོ་དམར་སེར་ཡུག(དོད་དངུལ་སྒོར༡.༠) སྣམ་རྙིང་ཡུག(དོད་དངུལ་སྒོར༣) རྒྱ་རས་ཡུག་བཞི(དོད་དངུལ་སྒོར༡.༥) ཤན་ཐེབ(དོད་དངུལ་སྒོར༣) གཞུང་ཛ་འཁོར་དྲུག་རེ(དོད་

དཔྱལ་སྒང༨༢.༨) བབས་སྒང༢༧.༧ སྨུག་སྒང༥༡.༨ བཅས་སྨུག་མ་ཟེ་བའི་ཁྲོན་བསྡོམས་སྒང༡༠༨.༦.༨ཐོབ་པ་སོགས། ཁྲིམས་འདེགས་ཨང་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་ཐོབ་ཆ་དོད་དང་བཅས་པའི་དཔེར་བརྗོད་བཅས《ཞལ་ལྕེ་ཕྱོགས་བསྡུས》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༤ནས༡༨༨བར་གསལ་བ་དེ་དང་། 《སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༨ནས༢༡བར་གསལ་བ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས་རྒྱུ།

ཁྲིམས་ན་ལྔ། ༡. ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས། ༢. སྟོང་འཛམ་ཆུན་ལག་གི་ཁྲིམས། ༣. བཀའ་ལུང་རྒྱལ་ཁྲིམས། ༤ དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༥. འབྲོ་བཟའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁྲིམས་བུ་ཆུང་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་མིང་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བཀོད་ཡོད།

ཁྲིམས་པ། ཁྲིམས་ལུགས་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཏེ་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་ལས་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་པའི་དབང་ཆ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁྲིམས་པའི་སྐུ་རྒྱལ། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་ཁ་མཆུ་རྒྱག་མཁན་ངོ་བདག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཁྲིམས་གཏུགས་གྲོན་དཔྱལ་གླངས་པའི་བསྡོམས་འབོར་ནས་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཁྲིམས་དཔོན་དང་། ཆ་གཅིག་ཁྲིམས་པ། ཆ་གཅིག་བྲུང་ཡིག་ལ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ།

ཁྲིམས་དཔོན། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དྲི་བ་གླངས་ཏེ་ངོ་བདག་སོ་སོར་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་དང་། ཉེས་ཚད་ཆེ་ཆུང་གང་བཅད་དངོས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་མཁན་གྱི་དཔོན་རིགས།

ཁྲིམས་བུ་ཆུང་། སྲིད་རྒྱལ་ནྡོན་མཉམ་འཚོགས་ཀྱིས་གྲོས་བསྡུར་བྱས་ནས་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་ཁྲིམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བློན་པོ་དབང་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲིམས་གསར་པ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ།

ཁྲིམས་དགུག་ལྔ་དཀར་པོ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་བ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགུག་པ་ལྟགས་རྒྱུག་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགོན་པ་ཐོག་མར་འདེབས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུག་ནི་སློམ་པྲ་མི་རྣན་མཁར་རྒྱུག་ལས་ཆེ་ཙམ་དང་། རིང་ཐུང་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད། རྗེས་སུ་རིམ་པས་རིང་ཐུང་གཟུགས་ཚད་དང་མཉམ་པ་དང་། པྲ་སློམ་ལག་ངར་ཙམ་གྱི་བར་ཆེ་རུ་སོང་ཞིང་། གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཁྲིམས་དགུག་ནི་ཤིང་ལྷ་དཀར་པོ་ལས་བཟོས་པའི་དགུག་པ་རིང་ཐུང་ཁྲུ་དོ་ཙམ་དང་སློམ་པྲ་ཧྭ་ལྟག་ཙམ་བྱས་པ་ཡོད།

ཁྲིམས་འདོགས། སྟོམ་པ་ཞུ་མཁན་ལ་སྡོམ་པ་གནང་བ།

ཁྲིམས་ཞབས། ཁྲིམས་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་བྲང་ལ་ཟེར།

ཁྲིམས་ཞོ། ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ཞོ་ཚད་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། གསེར་སྲང་གང་ལ་དཔྱལ་སྲང་དགུ་དང་ཞོ་དགུར་རྩི་བའི་ཞོ་ཚད་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་ཟླ། གོང་གསལ་ཁྲིམས་གྲོགས་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ།

ཁྲིམས་ཡིག་དྲུག ༡. ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས། ༢. འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས། ༣. རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། ༤ མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༥. དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲིམས། ༦. ཁབ་སོ་ནང་བའི་ཁྲིམས་སོ། །

ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་ཕར་ཡོད་ཕག་གྲུའི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་དཔྱད་གཞིར་གནང་སྟེ་ལེགས་བཅོས་དང་། ཁ་སྐོང་མཛད་ནས་གཏན་འབེབས་བཟོས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་གི་མིང་སྟེ། འདིའི་ནང་དོན་ཚན་ཆེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. སྲིད་སྐྱོང་བའི་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་སྐོར། ༢. ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་སྤྱིའི་བྱེད་སྒོ ༣. བཀའ་བློན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྐོར། ༤ དམག་དཔོན་དང་མདའ······

དཔོན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༥. ཁྲིམས་དཔོན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༦. མགྲོན་གཉེར་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༧. དྲུང་ཡིག་གི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༨. ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༩. རྩིས་ཁང་གི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༠. རྟ་མཛོའི་དཔོན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༡. ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་དང་མི་དཔོན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༢. གསོལ་དཔོན། གཟིམས་དཔོན། མ་ཆེན་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༣. བཟོ་རིགས་ཁག་གི་ཇོ་དམ་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༤ སོ་སྲུང་འགག་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༥. གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་དཀོན་གཉེར་སོ་སོའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༦. རྩ་གཉེར། རྩམ་གཉེར། ཤིང་གཉེར་སོགས་དཔོན་རིགས་ཚུང་ཁག་གི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༧. རྫོང་དཔོན་དང་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༨. ཁྲལ་བཞེས་ཡོང་སྡུད་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༡༩. བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྡུད་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༢༠. རྫོང་དཔོན་གྱི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར། ༢༡. གཞིས་སྡོད་པ་དང་། དགོན་པ་ཁག་གི་ལས་འཛིན་གཉེར་པའི་བྱེད་སྒོའི་སྒོར་བཅས་ཡོད། 《སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༩༨ནས༢༧༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། འདིའི་ནང་དཔར་བསྐྲུན་སྐབས་ཡིག་ནོར་ཤོར་བ་འགའ་ཞིག་འདུག་པས་ཞིང་པར་དང་བསྡུར་དགོས།

ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་ལོ་ཤས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་སྟེ། ༡. དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༢. སྟར་མ་ཝ་ཡི་ཞལ་ལྕེ། ༣. སྐྱེ་བོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༤ ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༥. བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། ༦. ནག་ཅན་ཁྲག་སྨྱུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༧. དྲན་འཛིན་ཚད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༨. ཏོར་འདྲ་ཟ་རྐང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༩. བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༠. རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༡. བསྐོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༢. བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༣. ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བསྡུམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༤ བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༥. ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༦. ཐ་སྐོ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་བཅས་ཡིན《སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༢ནས༡༤༥བར་གསལ།

ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཙུགས་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་བཀའ་ཕབས་པ་ལྟར་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་གི་མིང་སྟེ། ཁྲིམས་ཡིག་འདིར་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ༡. སྐྱེ་བོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༢. ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༣. བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། ༤ ནག་ཆེན་ཁྲག་སྨྱུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༥. དྲན་འཛིན་ཚད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༦. ཏོར་འདྲ་ཟ་རྐང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༧. བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༨. རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༩. བསྐོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༠. བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༡. ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བསྡུམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༢. བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༣. ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ་བཅས་ཡིན། 《སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས》ཤོག་གྲངས༡༤༦ནས༡༨༤བར་གསལ།

ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ། ཁྲིམས་ཡིག་འདིར་རྩོམ་པ་པོའི་ཁ་བྱང་མི་གསལ་ཡང་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་ཕག་གྲུའི་སྡེ་སྲིད་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། འདིར་དོན་ཚན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། གཅིག ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས། གཉིས། རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས། གསུམ། བོད་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནམ་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་བཅས་གླེང་གཞི་ཡིན།

དངོས་གཞི་ཁྲིམས་ཡིག་བཤད་པ་ལས། ༡. བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༢. རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༣. བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༤ བསྐོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༥. བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༦. བྱི་བྲལ་མཐུན་བསྡེབས

ཀྱི་ཞལ་ལྔ། ༧. འཁྲོས་འདོད་ལེ་ལན་གྱི་ཞལ་ལྔ། ༨. དམའ་ཕབ་ཡུས་ཀྱི་ཞལ་ལྔ། ༩. སྤྲུངས་འདོད་ཚོང་གི་ཞལ་ལྔ། ༡༠. ལྷག་ཆད་རྩིས་ཀྱི་ཞལ་ལྔ། ༡༡. ལ་ཕར་རྒྱབ་ཀྱི་ཞལ་ལྔ། ༡༢. ནམ་ཕར་ཚུར་ཀྱི་ཞལ་ལྔ། ༡༣. དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྔ། ༡༤. སྤར་མ་ལྷ་ཡི་ཞལ་ལྔ། ༡༥. ཁྲིམས་འདེགས་བབས་སྨྲུག་གི་ཞལ་ལྔ་བཅས་ཡིན། འདིར་འཁོད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཁྲིམས་ཡིག་གཞན་དག་ཏུ་མི་གསལ།

ཁྲིམས་ཤིང་། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་ཁྲིམས་ཁང་དང་རྫོང་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁྲིམས་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བརྡ་ལྟ་བུར་ཁྲིམས་རྒྱུག་སྦོམ་རིལ་དམར་ཁྲ་ཞིག་བཀལ་ནས་འཛོག་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་ས་གོང་མ། བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཚང་། བཤེར་ཁང་ལྟ་བུ་རིམ་པ་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ཁྲིམས་བདག

ཁྲིམས་ས་ཚོད་ལོངས། ཁ་མཆུ་ཞིངས་མང་རྒྱུག་སྤྱོད་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཏམ་པ་ཆེན་པོས་མི་བདེན་རྫུན་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་པ།

ཁྲིའི་རྒྱན་བརྒྱད། གླང་པོ་ཆེ་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱན། སེང་གེ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱན། རི་དྭགས་ཀྲིཥྞ་ཤ་ར་སྙིང་རྗེའི་རྒྱན། ཤང་ཤང་དགེ་སྡིག་བྱ་རའི་རྒྱན། བྱ་ངང་པ་བྱམས་པའི་རྒྱན། ཆུ་སྲིན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱན། ཀླུ་འབྲུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན། བྱ་ཁྱུང་ནི་བྱིན་རླབས་ལྟ་བའི་རྒྱན་ནོ།

ཁྲིའུ་ཤིང་། ཁྲི་ཆུང་གི་སྟེང་དུ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་སྡོད་ཚོག་པ་ལས། སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱས་ཏེ་བསྡད་ན་མི་འོང་བ་དེང་སང་རྐུབ་སྟེགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།

ཁྲུ་གང་། གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྐོ། སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཁྲུ་གཅིག་གི་ཚད་དམ་སོར་རྩེ་ནས་དཔྱང་པའི་འོག་ཚིགས་ཀྱི་བར། «རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི»ནང་བསྐུམ་ཁྲུ་གང་ལ་སོར༢༠དང་བརྒྱང་ཁྲུ་གང་ལ་སོར༢༨ཡོད་པར་བཤད།

ཁྲུ་བརྒྱད་རྩ་པ། ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་དུ་བརྩིས་པའི་འདོམ་ཉི་ཤུ།

ཁྲུན་རིང་བ། དཀྱུས་རིང་བ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བ། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ཁྲུམས་སྟོད་ཁེལ་བའི་དབང་གིས་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པར་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད། གཞི་རྩ་ལུགས་རྙིང་གི་རྩིས་གཞུང་དུ་ཟླ་བ་སོ་སོར་སྐར་མའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནམ་ཡིན་ལ་སྐར་མ་དེ་ཁེལ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

ཁྲུས་ཁང་ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། གོང་གསལ་ཁྲིམས་ཁང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཁྲུས་རྩེ་སྦྲ་ཏུ་ར། རྒྱ་གར་དུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཁོར་ལྡན་རྣམས་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཟུགས་པོ་འཁྲུ་བྱེད་སྦྲ་ཏུ་རའི་ཕྱེ་མ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

ཁྲུས་གསུམ་བྱེད་པ། སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནང་གི་ཁྲུས། ཡན་ལག་བདུན་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་པ་སྦྱངས་པ་གསང་བའི་ཁྲུས། ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་བཀྲོལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཁྲུས།

ཁྲེ། སྐེ་མ་ཚེ།

ཁྲེ་རྒོད། ཞག་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་སྨིན་ཅིང་སྐེ་མ་བྱི་ལའི་ཛ་མ་ལྟ་བུ་འབྲུ་རིལ་བུ་ཡུངས་དཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་རྒྱ་ནག་སྐད་ལ་ཀུ་ཙི་ཟེར་རོ།

ཁྲེ་ཙི། པགས་པ་མ་བཤུས་པའི་ཁྲེ།(ཙ)

ཁྲེ་རྡུལ། ཁྲེ་ཐལ། ཁྲེ་པགས་པ་བཤུས་ཚར་བ།

ཁྲེ་ཚེ་བཞིའི་དགོན། གཉན་ཐོག སྣོ་དམར། སྐ་སར། གྲོ་ཀྱུའི་སྒར་བཅས།

ཁྲེལ་བག་གི་ལ་ཉེ། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ངོ་ཚ་དང་། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཞེ་ཁྲེལ། བག་ཡོད་ཚུལ་ལྡན་གྱི་ཕན་ཡོན་དགའ་ཉེའི་ལ་རྒྱ་སྟེ། མཐུན་སྒྲིལ་ལམ་ཤ་ཞེན་གྱི་བསམ་པ་ལ་ཟེར།

ཁྲེལ་མེད་པ། ཉེས་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ཁྲེལ་ཡོད་པ། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ

ལ་འཛོམ་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག

ཁྲོ་སྐྱབས་ཀྱི་རྫོང་། ཆུ་ཆེན་(金川)རྒྱུད་རྒྱལ་མོ་རོང་གི་སར་རྒྱལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད(༡. ལྕགས་ལ། ༢. ཕ་སི། ༣. ཁྲོ་སྐྱབས། ༤. སོ་མང་། ༥. རྫིང་འགག ༦. ཅོག་རྩེ ༧. དམ་པ། ༨. འོག་གཞི། ༩. མདོ་ཡི། ༡༠. བྲ་སྟི། ༡༡. པ་ཕམ། ༡༢. དགེ་ཤེས་རྩ། ༡༣. ཧྭ་ཧྭ། ༡༤. ལེན་ཅོ། ༡༥. རབ་བརྟན། ༡༦. བཙན་ལྷ། ༡༧. རྒྱལ་ཁ། ༡༨. མགྲོན་དུ)ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཡིན། ཐོག་མར་རྒྱལ་ས་གསུམ་གྱི་ཡང་སེས་ཁོ་འཕན་གྱི་རྗེས་ཅམ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་སྐྱབས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ས་གནས་འདིར་ཕོ་བྲང་གཙིགས་པས་ཁྲོ་སྐྱབས་ཞེས་ཐོགས། མི་རྒྱུད་བོན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་གྲགས་པ་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་རྒྱལ་མཚན་ཞང་རྒྱལ་ཀུན་དགའ་ནོར་བུ་སོགས་བྱུང་། ཁྲོ་སྐྱབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་ཁྲོད་པ་ཁ་ཤས་ལས་དགོན་པ་ཡོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ཞེས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྟགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས་༧༧༦ནང་དེར་འཁོད་འདུག

ཁྲོ་རྒྱལ་རྩེ་བརྩེགས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲོ་བོ་རྩེ་བརྩེགས་ཀྱི་དར་སྐུ།

ཁྲོ་བཅུ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྟེ། ༡. གཤིན་རྗེ་གཤེད། ༢. གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། ༣. རྟ་མགྲིན། ༤. བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ། ༥. མི་གཡོ་བ། ༦. འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ། ༧. དབྱུག་སྔོན་ཅན། ༨. སྟོབས་པོ་ཆེ། ༩. གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྒྱུར། ༡༠. གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་དང་། མཚམས་བཞི། སྟེང་དང་འོག་བཅས་ཀྱི་གདོན་བགེགས་སྲུང་བ་དང་བཟློག་པའི་ལས་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་སྒོ་ནས་སྲུང་འཁོར་དང་གཏོར་བཟློག་གི་ཕྱག་བཞེས་མཛད་སྲོལ་ཡོད།

ཁྲོ་བཅུའི་གཏོར་བཟློག་གི་བྱུར་འདེབས། གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གསུང་པོད[ང]པར་གསལ།

ཁྲོ་བཅུའི་མན་ངག་བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་……གསུང[ཨིཙ][ན]ནང་གསལ།

ཁྲོ་ཆུའི་ཕ་གུ། ཁྲོ་ཆུ་བཞུས་པའི་ཕ་གུ་ལ་ཟེར།

ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ། ཁྲོ་བའི་གཉེར་མ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་སྐབས་དཔྲལ་བའི་རྩ་གསུམ་ལངས་ནས་དཔྲལ་བ……དང་། སྣ། མིག་གི་བྱུར་བཅས་འཛོམས་ས་དེར་གཉེར་མ་གསུམ་ཡོང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

ཁྲོ་དབྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཐོར་བུ། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་དཔྱལ་ཨ་མོ་གྷ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་རྣམ་ཐར་ཐོར་བུ་རེ་ཡོད……པའི་ནང་ནས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཚིགས་བཅད་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༣ཡོད་པ……དང་། 《འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ཞེས་བྱ་བ་མནྜ་ལ་ཧྲི……ཌྷ་ཨཱ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་འཕགས……པས་མཛད་པ་དབུ་མེད་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༤༥……ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ཁོ……བོས་དངོས་སུ་མཇལ་ལོ། །

ཁྲོ་ཕུ། ཁྲོ་ཕུ་དགོན་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས……ལོས(༡༡༧༡)ལོར་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ……རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་བཏབ་པ་ཡིན། བོ་དོང……ཨེའི་དགོན་པ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད། དགོན་པ་འདིར……ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ་ཁྲུ་བརྒྱད་ཅུ(འདོམ་ཉི་ཤུ)ཡོན་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་སོགས་ཡོད།

ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ……རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་ཁྲོ་ཕུར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ། སློབ་བརྒྱུད་མང་དུ……བྱུང་བ་ལ་ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར། དེ་ནས་རིམ་པར……

དཔོན་པོ་ཀུན་ལྡན་རས་པ་ཞི་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ། ཁྲོ་ཕུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ མ་གཅིག་རེབ་མ་དར་མ་བྱང་ཆུབ་སོགས་བྱུང་། བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས《དེབ་སྔོན》ལྟུགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༥ནས་༡༣༢བར་དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྟུགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆའི་ཤོག་གྲངས་༤༢ནས་༤༣བར་གསལ།

ཁྲོ་ཕུ་བའི་གདུང་རབས། འདི་ཁྲོ་ཕུ་བའི་གདུང་རབས་རིམ་བྱོན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན།

ཁྲོ་ཕུ་བྱམས་ཆེན། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་མཆོག་གྲོ་མོ་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། ཁྲོ་ཕུར་བཞུགས་ནས་དབྱར་གནས་མཛད་རིང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། ལོ་ངོ་དགུ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༡༢)ལོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་ནས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད། སྐུ་ཚད་ལོ་ཙྪ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲུ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་སྟེ་འདོམ་ཉི་ཤུ་ཡོད། རྟེན་འདི་ལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ནང་རྟེན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ནི། ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དབུས་གཙང་གནས་བསྐོར་ལམ་ཡིག》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣༩ནས༢༤༠བར་གསལ་ཞིང་། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ། མཚན་དངོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱམས་པའི་དཔལ་ཡང་ཞུ། ཡབ་ཀུན་ལྡན་རས་པའི་གཅུང་པོ་གནུབས་ཇོ་འཕན་དང་། ཡུམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༡༧༣)ལོར་འཁྲུངས། (《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཉེར་ལྔ་པ་ས་འབྲུག་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཀུན་ལྡན་རས་པའི་འཁྲུངས་ལོ་ས་འབྲུག་ཡིན་ཞེས་གསལ་བས་དེས་ན་ཀུན་ལྡན་ས་འབྲུག་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཉེར་ལྔ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༡༧༢)ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག) དགུང་ལོ་དྲུག་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལྕགས་ཕག(༡༡༩༡)ལོར་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་བྱམས་པའི་དཔལ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༡༩༧)ལོར་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ས་ལུག(༡༡༩༩)ལོར་ཡབ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༠༠)ལོར་པཎ་ཆེན་བུདྡྷ་ཤྲཱི་བོད་དུ་གདན་དྲངས། མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་ཁྲོ་ཕུར་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་རྒྱུའི་ཞལ་རིས་ཀྱི་སྐུ་ཐིག་པཎ་ཆེན་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་མཛད། པཎ་ཆེན་དེ་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་མཛད། ལོ་ཙྪ་བ་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་ཕག(༡༢༠༣)ལོར་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་རྒྱ་གར་ནས་གྲོ་མོའི་ཚོང་འདུས་བརྒྱུད་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་དུ་གདན་དྲངས། (《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས་པཎ་ཆེན་འདི་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བས་མཛད་པ་དང་མི་མཐུན) ལོ་དེའི་དབྱར་གནས་ཁྲོ་ཕུར་མཛད་རིང་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། པཎ་ཆེན་དེ་ཉིད་གཙང་དུ་ལོ་བཞི། དབུས་སུ་ལོ་བཞི། ཡར་ལམ་གཙང་དང་

མངའ་རིས་སུ་ལོ་ངོ་གཉིས་བཅས་ལོ་ངོ་བཅུ་བོད་དུ་བཞུགས་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད། དེ་དུས་བོད་དུ་ལོ་ཙཱ་བའི་མཚན་གྲགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་མདུན་དུ་བཞུགས་མེད་དུས་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཆོས་གཏན་ནས་མི་གསུང་ཞིང་། ངའི་མ་ཧཱ་ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བོད་ན་ཡོད་པ་འདི་བོད་མི་རྣམས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་ནས་ཚད་མཐོའི་བསྔགས་བརྗོད་དང་གདེང་འཇོག་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་། པཎ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐོར་ཡང་མང་དུ་གསན། པཎ་ཆེན་བོད་དུ་བཞུགས་རིང་འབུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕུལ་བ་ཚང་མ་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་པའི་ཐེབས་སུ་གསོལ་རས་གནང་བས་ལོ་ངོ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་ཁྲོ་ཕུའི་བྱམས་ཆེན་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་ཅིང་བཟོ་བཀོད་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་བཞེངས་ཏེ། པཎ་ཆེན་སྐུ་ངོ་མས་རབ་གནས་ཐེངས་མང་མཛད། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༢༡༤)ལོར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་མངའ་རིས་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད་རྗེས། ལོ་ཙཱ་བའི་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་མེ་བྱི(༡༢༡༦)ལོར་ཡུམ་གཤེགས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཁུ་བོ་ཀུན་ལྡན་རས་པ་གཤེགས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་གཞན་གྱིས་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༢༡༩)ལོར་ཁྲོ་ཕུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྫོང་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་བཞུགས། ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་དུ་སྐུ་གཤེགས་ནས་སྐྱེ་བ་བཞེས་གྲབས་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས་བསླབ་པ་ཕུལ་ཏེ་རིག་མ་ཞིག་བླངས་པའི་སྲས་སུ་ཁྲོ་ཕུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་འཁྲུངས་ཤིང་། ལོ་ཙཱ་བ་རང་ཉིད་སྲས་མ་འཁྲུངས་གོང་གི་ས་ཡོས་ལོ་དེར་གཤེགས། ལོ་ཙཱ་བ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༣༠ནས༣༣༥བར་གསལ།

ཁྲོ་བ། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བརྗིག་པ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་།

ཁྲོ་བོ་ཀང་ཀིང་གཉིས། ཁྲོ་བོ་ཀང་དང་ཀིང་ཞེས་པའི་ཀང་དང་ཀིང་ནི་རྒྱ་སྐད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་གང་ཡིན་གྱི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་ཀང་ནི་རྟ་མགྲིན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་ཁྲོ་བོ་ཀིང་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན།

ཁྲོ་བོ་ཁྲག་འཐུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། རིགས་ལྔའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ། མ་མོ་བརྒྱད། གདོང་ཅན་མ་བརྒྱད། སྒོ་མ་བཞི། དབང་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་བཅས་སོ།

ཁྲོ་བོ་བཅུ་གཅིག ཁྲོ་བོ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བསྣན་པས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། གནོད་མཛེས། གཤིན་རྗེ་གཤེད། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། རྟ་མགྲིན། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ། འདོད་རྒྱལ། དབྱུག་སྔོན་ཅན། སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་གཡོ་བ། གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྒྱུར། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གོ།

ཁྲོ་བོ་ཆས་བཅུའི་དབང་། སྐྲང་ཆེན་ཀོ་སྣོན་མི་ལྷགས་གཡང་གཞི་དང་། །སྟག་ལྤགས་ཤམ་ཐབས་དུར་ཁྲོད་གོས་གསུམ་དབང་། །ཞག་གི་ཟོ་རིས་དུར་ཁྲོད་ཐུག་རྒྱན་གསུམ། །ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་སྦྲུལ་ཤུན་མེ་རིས་དབང་། །རལ་པའི་ལྷང་ལོ་ཁྲོ་ཆས་བཅུའི་དབང་། །ཞེས་སོ། །

ཁྲོ་བོ་གཉིས། ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས།

ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་རྟ་མགྲིན་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ《སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ》དང《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི》ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་དམར་པོ། 《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》ལས་གསུངས་པའི་མི་གཡོ་བ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པས་འཁྱུད་པ་ཞིག་སྟེ། མངོན་རྟོགས་ཞིབ་པ་གོང་གསལ《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང》ལ་གཟིགས།

ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི། མཚམས་བཞིའི་སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་བཞི་སྟེ། ཤར་སྒོར་མི་གཡོ་བ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ

འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ། ནུབ་བྱང་དུ་དབྱུག་སྔོན་ཅན། བྱང་ཤར་དུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་བཅས་བཞི་ཡོད།

ཁྲོ་བོའི་སྐྱུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྔ། རྒྱལ་རིགས་དཀར་པོས་དབུ་བཅིངས། བྲམ་ཟེ་དམར་པོས་སྙན་མགུལ་བརྒྱན། རྗེ་རིགས་སེར་པོས་ཕྱག་གདུབ་དཔུང་རྒྱན། དམངས་རིགས་ལྗང་གུས་ཞབས་གདུབ་བརྒྱན། གདོལ་བ་ནག་པོས་དོ་ཤལ་འཕྱང་བའོ། །

ཁྲོ་བོའི་བཞད་པ་བརྒྱད། སྒེགས་པའི་གད་མོ། ཧ་ཧ། དགྱེས་པའི་གད་མོ། ཧེ་ཧེ། སྙིག་པའི་གད་མོ། ཧི་ཧི། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་གད་མོ། ཧོ་ཧོ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

ཁྲོ་ཚལ་དུག་རྩ་རྩ་བརྒྱད། ཁྲི་ཁྲི་འདུ་ལ་ཛམ་ཛམ་དང་། ། གཟེ་གཟེ་འདུ་ལ་གཏུམ་གཏུམ་འདུ། །མི་རི་དང་ནི་མི་དཔུང་འདུ། །བསྐལ་པའི་དུས་མེ་ལྟ་བུའོ། །འོད་དང་ཟེར་ནི་ཉི་མ་འབུམ། །དུས་གཅིག་ལ་ནི་ཤར་བ་ཙམ། །ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སྐོད། །གཉེར་མ་སྒྲོག་སྟོང་དུས་གཅིག་འགྱུ། །ཛམ་པའི་ང་རོ་འབྲུག་སྟོང་ལྡིར། །རྗིག་ཆོམ་དང་ནི་ཞུར་ཆོམ་སྒྲ། །རི་རབ་འབུམ་ཕྲག་བསྒྲིལ་བ་ཙམ། །ཁ་ནས་བཤུད་པའི་བཟས་བོས་ན། །དུས་མཐའི་རླུང་ཆེན་འཕྱོར་བ་ཙམ་མོ། །

ཁྲོ་ཞོ། ཁྲོ་ཤུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

ཁྲོམ། དམག་ལས།(ཙ)

ཁྲོམ་ཁ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། «མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང» བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཁྲོམ་ཁ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། སྟོད་ན་ཁྲོམ་ཁ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། ༡.བྲུ་ཤ ༢.གུ་གུ ༣.བལ་པོ། དབུས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཁ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྟོང་སྟོང་གཉིས། སྨད་ཀྱི་ཁྲོམ་ཁ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། ༡.གར་ལོག ༢.རོང་རོང་། ༣.ལྷུན་མ་བཅས་བརྒྱད་ཡིན།

ཁྲོམ་ཁྲལ། སྔར་གྱི་ཚོང་པ་དངོས་ཟོག་ཁྲོམ་འདོན་བྱེད་མཁན་གྱི་ས་ནས་ཁེ་འབབ་ཀྱི་བཅུ་ཆ་གཅིག་གི་ཚོང་ཁྲལ་སྤྲོད་པ་ལ་ཟེར།

ཁྲོམ་གེ་སར། འདི་སྐོར་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚོས་གསུང་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད། ༡.འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲོམ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་དང་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་མིང་མི་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ། སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ༢.ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲོམ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ནི་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་མིན་ཅིང་། གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་གུ་གུ་གེ་སར་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས། གང་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་མིན་ཞེས་དགོངས་ཚུལ་མཐུན་པར་སྣང་། དེའི་སྐོར་གཤམ་གྱི་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

ཁྲོམ་གྱི་རུ་སྣ། དམག་དཔུང་གི་རུ་སྣ་འཁྲིད་མཁན།

ཁྲོམ་ཆེན་པོ། དམག་དཔོན།

ཁྲོམ་ཆེས་པས་ལམ་མ་ཐོགས་པ། མི་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་འཚང་ཀ་ཆེ་བར་བརྟེན་ལམ་མི་ཐར་བ།

ཁྲོམ་རྟགས་ཀྱི་ཟུག་རྒྱ། དམག་དཔུང་གི་སྡེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མཚོན་རྟགས་སྟེ། དམག་དཔུང་གི་སྔོན་དུ་འཁྱེར་བའི་རུ་མཚོན་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་རུ་དར་ཟེར་བ་དང་འདྲ།

ཁྲོམ་ཐང་། སྐབས་དེར་ཚོང་ཁྲོམ་དུ་འབྲུ་དང་མར་སོགས་བརྗེ་འཚོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རིན་གོང་།

ཁྲོམ་ཐོག་ཚོད། མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་བྱེད་སར་བསྟོད་བསྔགས་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ།

ཁྲོམ་ཞེར་ཆེན་པོ། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་ཡིན། མཚན་ལ་འོད་ཟེར་སེང་གེ་ཟེར། རྟེན་སྟུགས་པ་སྐུ་བོ་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༡༠༠)ལོར་འཁྲུངས། སུ་སྟུགས་རྒྱུད་དུ་འབྲངས། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་སློབ་མ་དབྱིག་ཐང་སྟོན་པ་དང་། སྟ་ནམ་རྗེ་དཔལ། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་རྣམས་བླ་མར་བསྟེན། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༡༣༧)ལོར་སྐམ་སྐམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། གྲྭ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ

འདུས། དཀྱུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༡༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས《དེབ་སྔོན》ལས་གསུངས། དེ་མིན་ལོ་རྒྱུས་མ་རྙེད། (དེ་སྔོན་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《དེབ་དམར་མཆན་འགྲེལ》དུ་འདིའི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་དེ་ཁྲིམ་གཞིར་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་དང་ནོར་འདུག་པ་འདིར་ལེགས་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགེ་བཤེས་ཁྲིམ་ཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ལ་ཡང་ཁྲིམ་ཞིར་ཆེན་པོ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད་ཅིང(རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག༡༡༦༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག་༡༢༢༠ལོ་བར)ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་། དེ་སྔོན་ལྷ་སའི་བར་བསྐོར་བྱང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་སྣེད་བད་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། སྔར་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཡྭ་མོན་ཚུགས་ས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁང་པ་དེའི་ནང་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ཕུ་ཆིན(傅清)དང་། ལབ་ཏུན(拉布敦)གཉིས་ཀྱིས་ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གསོལ་སྟོན་ལ་སྐད་བཏང་ནས་གློ་བུར་དུ་བསད་ས་དེ་ཡིན།

ཁྲིམ་བསགས། ནག་ཅན་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྐབས་ས་གནས་དེར་མང་ཚོགས་བསྐོངས་ནས་ཚང་མས་མིག་གིས་མཐོང་སར་ནག་ཉེས་ཁྲབ་བསྒྲགས་ཐོག་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

མཁན་བརྒྱུད། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྡེ་པ་བཞིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སྨད་འདུལ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡང་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡིན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ཡང་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པའི་མཁན་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་ནི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་མཁན་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ནི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ནས་ལོགས་སུ་ཕྱེས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་ཡིན། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་བླ་ཆེན་སྡོམ་བརྒྱུད་དང་། པཎ་ཆེན་སྡོམ་བརྒྱུད་སྐོར་གྱི་དོགས་གཅོད་མང་པོ་ཞིག་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི《སྡོམ་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་དོར》དང་ཀླུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག》སོགས་ལས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔྱད་གཏམ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས། ཞར་བྱུང་དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་བརྒྱུད་ནི་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མཁན་བརྒྱུད་མ་ཡིན་པར། དགོན་པ་དེ་ཡི་མཁན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་རིམ་བྱུང་གི་མཁན་རབས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན།

མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན)ཚ་སྟོའི་ལུང་དུ་གྲོ་ཡི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༣༣༨)ལོར་འབྲུངས། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བར་གསན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་བར་བསྐྱངས། དཀྱུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༤༠༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས《སྣར་ཐང་གདན་རབས》སུ་གསལ། མཁན་ཆེན་འདིས་མཛད་པའི《བསླབ་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ》ཤོག་དཔར་མའི་གྲངས༢༥༦ནས་གྲངས༢༥༧བར་གསལ།

མཁན་ཆེན་ཀུ་ར་བ། དབུས་སྟོད་ཀུ་ར་བའི་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་མཁན་པོའི་བྱ་བ་མཛད་པས་མཁན་ཆེན་ཀུ་ར་བ་ཞེས་གྲགས། མཚན་དངོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཞུ། འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་དང་པོ་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༡༥༤)ལོར་སེའུ་གངས་དཀར་མོར་ཡབ་སུམ་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཚད་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་དུས་འདུལ་འཛིན་གྲོག་མཁར་གཙང་སྟོན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེར་གསོལ་ཞིང་། ལོ་ཤས་རིང་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་སྟོད་ལུང་དུ་འདུལ་འཛིན་ཐག་མ་བའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་སྔར་ཡང་འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དབུས་སྟོད་དུ་ཀུ་རའི་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་མཁན་པོའི་བྱ་བ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ས་ལུག(༡༡༩༩)ལ་འབྲི་གུང་སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ནས་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་གདམས་པ་ཆ་ཚང་བ་གནང་ཞིང་། ལོ་མང་རིང་འབྲི་གུང་གི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་མེ་གླང(༡༢༡༧)ལོར་སྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ཞལ་ཆེམས་སུ་ང་འདས་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཚོགས་པ་སྐྱོང་ལ། དེ་ནས་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདན་ས་གཏོད་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་གསུམ་རིང་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གདན་སར་བསྐོས་ནས། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༢༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་བསྟན་འཛིན་པད་མའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༨ནས༡༠༩བར་གསལ།

མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན)གནའ་རྩའི་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༣༧༧)ལོར་འཁྲུངས། ཉུས་ནི་གྲོ་ལ་ཚོ་བཞི་ཡོད་པའི་འབྲོག་ཚོ་ཡིན། གཞོན་ནུ་ནས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་དག་ཚང་བར་གསན། མཁན་རབས་གོང་མ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་དང་ཉེ་གནས་ཐུགས་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་མ་བཞུགས་པར་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་རྗེས་སུ་སྣར་ཐོན་ན་ཡང་ཉེ་གནས་པས་འགོག་རྐྱེན་བྱས་པར་བརྟེན། མཁན་ཆེན་གྱི་གཙུང་པོ་དང་ཉེ་གནས་བར་འཐབ་རྩོད་དང་ཤི་རྨས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། ལོ་བཞིའི་རིང་གདན་ས་བར་སྟོང་བྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་རྟ(༡༤༣༨)ལོར་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུའི་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་གོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཕག(༡༤༨༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་པ་ཡིན)སྨྱང་སྟོད་རྒྱ་བྲག་སྤེལ་སྟོད་ཀྱི་རྩ་མིག་ལུང་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༢༥༣)ལོར་འཁྲུངས། གདུང་རུས་ཟེའུ་ཡིན། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་དང་ཨོལ་ཇོལ་ཐུ་གཉིས་ཀྱི་བླ་མཆོད་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོ་མཛད། སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་སྣར་ཐང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། སྣར་ཐང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་མཁན་ཆེན་འདིའི་དུས་འཛོམས་པས་སྐུ་བསོད་ཆེ་བར་གྲགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། ཚོགས་ཆོས་ལུང་པའི་མཁན་པོ་མཛད་པས་མཁན་ཆེན་ཞེས་ཞུ་ཞིང་། མཚན་དངོས་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་ཡིན། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་དབུས་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་ལུང་རི་མོ་ཅན་ཞེས་པའི་གྲོང་གསར་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༢༥༧)ལོར་འཁྲུངས། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པ་ལ་གཏུགས། མཁན་

པོ་གྲགས་པ་འབུམ་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་ཞུས་ཏེ་མཚན་ལ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༢༧༥)ལོར་རོང་གཡག་སྡེའི་དབང་པོ་ཞེས་པར་མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། མཁན་ཆེན་པའི་དྲུང་ནས《ཕར་ཕྱིན》དང《སྤྱོད་འཇུག》《བློ་སྦྱོང》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། ཟུལ་ཕུའི་མཁན་ཆེན་ཆོས་གྲགས་རིན་ཆེན་དང་། ཁྲོ་ཕུའི་སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་མཛེས་པ། མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་འབུམ། གཡག་སྡེ་ལོ་ཙྪ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། སྟོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྲུར་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། ཚད་མ། འདུལ་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་རྟ(༡༢༩༤)ལོར་ཚོགས་ཆོས་ལྟེང་པའི་མཁན་པོ་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཞ་ལུ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོར་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་བླ་བྲང་ཤར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་། ཞ་ལུའི་མཁན་པོ་མཛད་རིང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་དཔེ་ཁྲིད་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནང་བས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་དུ་ཐོན། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༡༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་དགེ་སློང་སྟམ་སྦྱར་བཞེས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐུ་གདུང་ཚོང་འདུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཁད་ཉེ་བར་གདན་དྲངས། དེར་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པས་རྟེན་རྫོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་ཐེབས་པ་རྣམས་ཚོང་འདུས་སུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》འབྲས་སྤུངས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༤༤ནས༢༩༥བར་དང་། ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༡ནས༡༨༣བར་གསལ་ལོ། །

མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན) མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་སྤྱི་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མ་ཡིན། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཅུང་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༢༥༩)ལོར་འཁྲུངས། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་དང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མན་ངག་རྣམས་ཆ་ཚང་བར་གསན། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་ནས་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༢༦༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་རྙེད།

མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན) སྣར་ཐང་གི་ཉེ་སྐོར་རོང་གུ་ཞེས་པར་དབང་གི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༣༥༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་འོད་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༨༩)ལོར་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲི་ཐེབས་ནས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ས་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར་ཟུར་བཞུགས་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༤༢༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དམ་པ་འདེས་མཛད་པའི《སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་

པ》ཡོད། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༧པར་ཡོད།

མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། (རོང་པོ་རིབ་གོང་དགོན་ཆེན་གྱི་མཁན་ཐོག་དགུ་པ) ཡི་དྭགས་མཁན་ཆེན་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ས་འབྲུག(༡༦༨༨)ལོར་ཡི་དྭགས་མཁན་ཆེན་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་བཟུང་སྟེ་གདན་སར་བཀོད། སྐུ་དཔོན་བླ་མ་དངོས་གྲུབ་པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། ཚུ་དམར་སྔགས་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། གཡེར་གཞོང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། བདེ་ཆེན་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཞིག་གསན། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དང་། ཚུ་བཟང་། དགོན་ལུང་བཅས་ལ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་བཞག དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༠༤)ལོར་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ། དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ཞར་ཞོར་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས་ཏེ། གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཡང་དང་པོ་ཐོབ། སོག་པོ་ཧུན་གར་གྱིས་སྐབས་དེར་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་སུ་བཟང་ལ་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་བསྐོས་རྒྱུ་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་དམ་པ་འདི་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོར་བསྐོས་པ་ལྟར་ལོ་བཅུའི་རིང་རྩེ་ཆེན་ཆོས་སྡེ་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། འོན་རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། ལྷ་བཙུན་ནང་སོ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གཉིས་ནས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། རིབ་གོང་དགོན་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་ཞལ་སློབ་གྲགས་པ་ཅན་མང་དུ་བྱོན། 《བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལུང་རིགས་ཉི་མ》ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཁན་ཆེན་བསྡུས་གྲྭར་འབོད་པ་དེ་སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་དཔར་ཡོད། དགུང་ལོ་གྱ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༧༦༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་མཁན་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་བྲང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་བདེ་ཆེན་པཎྜི་ཏས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་འདོད་རྒྱུའི་འབྱུང་གནས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང》ཤིང་དཔར་ལ་ཤོག་གྲངས༤༦༦ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོའི་ནང་བཞུགས།

མཁན་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོ། ལྷོ་བྲག་ཁུལ་དུ་ཤུད་བུའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས(འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་མི་གསལ)དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་མཁན་ཆེན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་དང་དགེ་བཤེས་མོན་གྲུ་བ་སོགས་བསྟེན་ནས་དཀའ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། མཁན་ཆེན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་གསན། ལྷོ་བྲག་སྒྲོ་བ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་མཛད་ཅིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། དགེ་བཤེས་མོན་གྲུ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་དགོན་པར་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་བཙུགས། མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་དུས་སུ་ཆོས

བཀའ་ཡང་ཡང་གནང་བས་སློབ་མ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་བྱུང་། སྐུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀའ་སློབ་དང་ཞལ་གདམས་ལེགས་པར་གནང་ནས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་སྐུ་གཤེགས། སྔ་ཐག་ཕྱོགས་སུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞག་པ་དགོན་པའི་གསེར་འབུམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༠༡ནས༣༠༢བར་གསལ།

མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༥༧༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༦༤༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན》《ཀྱཻ་རྡོར་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད》སོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་གཉིས་དཔར་མ་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་འཁོད་ད་ཐད་ལག་ཏུ་མ་སོན།

མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། ལམ་རིམ་གྱི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་བླ་བརྒྱུད་གྲས་སུ་བཞུགས་པའི་གྲ་གོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོའམ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་ཞེས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། དམ་པ་འདིའི་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་གསལ་བ་མ་རྙེད་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་སྐུ་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་བཞེས་ཏེ། བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་གསན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་ནས་མོན་གྲྭ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་བསྟེན་ནས་མངོན་པ་མཛོད་དང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་མན་ངག་ཆ་ཚང་བ་བསྒྱུར་དུ་གསན། སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དམ་པ་འདིའི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བར་གསན་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་རྩ་བའི་བླ་མ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྲུས་བཀུར་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༧༡ནས༢༧༢བར་གསལ།

མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་དགུ་པ) སྣར་ཐང་གི་ཤུའི་ལྟེང་ཀརྨ་ཁ་རིར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོར་འཁྲུངས། གདུང་རུས་ནི་རམ་ཡིན། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། འབྲོམ་ཀུ་མ་ར་དང་། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྐྱོ་སྟོན་སློན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བླ་མ་འགའ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། གཞན་ཡང་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༢༨༨)ལོར་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲི་ཐེབས་ནས་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་རྟེན་ནི་སྣར་ཐང་གདན་ས་གོང་མའི་གདུང་རྟེན་གྱི་ཤར་ངོས་སུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་ལགས།

མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། རྗེ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཁྲི་འཛིན་མཁན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་ཡིན། མཁན་ཆེན་མཆོག་མདོ་ཁམས་བྲུམ་པོར་སྨད་སྡེ་དགེའི་ཁོངས་རྐམ་ཚང་གདུང་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་གཡུང་དྲུང་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བོན་སྡེའི་དབང་ལུང་ཕྱག་ལེན་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་གསན་སྦྱངས་གནང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལན་རེ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གསལ་རྟོགས་མཁྱེན་པའི་སྤོབས་པ་རྒྱས། དེ་ནས་ཁྲུ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་གཙང་ལ་བྱོན་ནས་བཀྲ་ཤིས་སྨན་རི་དགོན་པར་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད། སྐྱབས་མགོན་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྐྱེས

ཆེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཚིག་དོན་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་དྲང་སྲོང་གི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་དགོངས་བཅུད་ཟབ་མོ་གསན་བཞེས་གནང་སྟེ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྟེར་སོན། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་སྙན་རྒྱ་ཆེར་ཁྱབ། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་སྟེང་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་བྱིན་ཅན་མང་དུ་བཞེངས། རབ་ཞིགས་གཡུང་དྲུང་གླིང་དུ་སྐྱབས་མགོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་མཚན་ཉིད་གཞུང་ཆེན་དྲུག་གི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཞུགས། སློབ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྱངས། ཧོར་འབྲོག་གླུ་ཕུག་གཡུང་དྲུང་བདེ་ཆེན་གླིང་སོགས་གཤེན་བསྟན་སྙན་རིའི་སྤྲོལ་འཛིན་གྱི་དགོན་ལག་མང་པོ་ཕྱག་བཏབ། ཡོང་གི་ཕྱག་རྩོམ་ལ《ཤེས་རབ་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དཀའ་གནད་རབ་གསལ》དང་། 《རྣམ་བཤད་གཞུང་འགྲེལ》 《རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར》 《བསྟོད་ཕྱག་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《ཐུན་མོང་སྤྱད་གྲྭའི་རྣམ་གཞག》 《རྩིས་གཞུང་འོད་ཟེར་འབུམ་ལྡན》 《བསྟན་རྩིས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》 《བརྡ་དག་འབེལ་གཏམ་ཉི་འོད་གཞོན་ནུ》སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་མཁན་ཟུར་དུ་བཞུགས་རྗེས་བསྙེན་སྒྲུབ་མཐར་སོན་ཏེ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པར་གྲགས། ཞལ་སློབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་དང་། འགྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་། མཁན་ཆེན་སྐལ་བཟང་ཉི་མ་སོགས་མང་དག་བྱུང་། དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ཙང་། མང་ཆེ་བས་རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོ་ལ་འདས་པར་བཞེད།

མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། ཤུད་བུའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྟག(༡༣༢༦)ལོར་ཡབ་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ཡུམ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཛད་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༣༢)ལོར་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་ཤིང་ཕག(༡༣༣༥)ལོ་ནས་ཁུ་བོ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤིང་བྱ(༡༣༤༥)ལོར་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་ཕྱིན། རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་བཟངས་རྟོག་པ་དང་། བླ་མ་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས། དགེ་བཤེས་མོན་གྲུ་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༣༥༦)ལོར་ཁུ་བོ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་གསེར་སྐུ་ཆེན་མོ་བཞེངས། ལོ་དེར་སྒྲོ་བ་དགོན་པའི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག(༡༣༩༥)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་དང་མཇལ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། མན་ངག་པ་ལམ་རིམ་པའི་གདམས་ངག་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་དག་སྣང་ཆོས་སྐོར་ལུང་བསྟན་མང་པོ་བཅས་གནང་ནས་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་རྗེས་སུ་བཟུང་། རྒྱུན་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོར་འདོན་ཐོག དང་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་ཡང་གནང་བ་བཅས་མཛད་པ་རླབས་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་བ་མང་། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༤༠༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ལ་མོ་དང་དགའ་ལྡན་

ཐར་གྱི་རི་འགྲམ་ཞིག་ཏུ་ས་འབུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྟོ་བྲག་འབུམ་པ་ཟེར། གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་སྟོ་བྲག་བཀའ་འབུམ་དུ་གྲགས་པ་པོད་གཉིས་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༥༤ནས༡༨༦བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས། (མཁན་ཆེན་དེའི་ཡང་སྲིད་སྔར་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ་གྲས་སྐྱི་ཤུང་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཡིན་པར་གྲགས)

མཁན་ཆེན་པདྨ་བཟང་པོ། ཇོག་གི་གདུང་བརྒྱུད་བདུན་པ་སྤྲེའུ་ཞིང་པ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི《ཇོག་དཀྱིལ་བདུན་གྱི་སྐན་བསྐུལ》ལས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཆོས་བརྒྱུད་ས་སྐྱའམ་བཀའ་བརྒྱུད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ངེས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་ཞིབ་གསལ་ད་ཕན་མ་མཐོང་། འདིས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ཡོད་པ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དུས་འཁོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་དུ་གསལ།

མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྗེར་བའི་གཉེན་པོ་ལྷ་གསུམ། སྟོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷ་བཀའ་ཞིག་ཡོད་པའི་གྲས་ནས། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་གྱི་གནོད་པ་འགོག་པའི་ལྷ་གསུམ་སྟེ། ༡. སྟེང་གདོན་གཟའ་ཡི་གནོད་པ་སྲུང་བའི་ལྷ་ཕྱག་རྡོར། ༢. འོག་གདོན་ཀླུའི་གནོད་པ་སྲུང་བའི་ལྷ་ཁྱུང་ནག ༣. བར་གདོན་རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་གྱི་གནོད་པ་སྲུང་བའི་ལྷ་རྟ་མགྲིན་བཅས་ཡིན་ཅིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟ་ཕྱག་ཁྱུང་གསུམ་ཡང་ཟེར།

མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭ། བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་ཡིན་པས་མཁན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བས་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། མཚན་དངོས་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཞི་བ་འཚོ་ཟེར། མཚན་གཞན་རྣམ་སྣང་མཛད་དུ་ཡང་གྲགས། དམ་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་བམ་ག་ལའམ(现为孟加拉国)ཟ་ཧོར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་ལ་སྲས་ལྕམ་སྲིང་གསུམ(ཆེ་བ་རཏྣ་ར་ཛ། འབྲིང་བ་མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད། ཆུང་བ་ལྷ་ལྕམ་མནྡཱ་ར་བ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གཟུངས་མར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན)ཡོད་པའི་འབྲིང་པོ་ཡིན། མཁན་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་དུས་སྐབས་སྐོར། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་སྐབས་མཁན་ཆེན་འདིས《མདོ་སྡེ་དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ》སོགས་བསྣམས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པ་སྐབས་འདིའི་མཚན་ལི་ཐེ་སི་སྟེ་བློ་སེམས་འཚོ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་གཞི་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བྱོན་པ། མཁན་ཆེན་འདི་སྐུ་ཚེ་ཡང་ཧ་ཅང་རིང་པོ་བཞུགས་པར་བརྟེན་སྐུ་ཚེ་སྟོད་དང་། བར། སྨད་བཅས་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་འདུག ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུ་པའི་ཐད་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཨཙ་རྱ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ནི་རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ནས་རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་པཱ་ལའི་བར་དུ་རིངས་པར་བཞུགས་པར་མངོན་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་ཆེ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགུ་མཁན་པོ་འདིའི་སྐུ་ཚེའི་རིང་ལ་འདས་ཟེར་བར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཟིན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པར་དཀའོ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་རང་གཞིར་བཟུང་ན། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ནི་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》དུ་གསུངས་པའི་པཱ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་གྲངས་གཞིར་བཟུང་ན་སྤྱི

ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི(༦༨༥ནས༧༢༠)བར་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་རྗེས་པའི་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་ཧྨ་པྲ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི(༧༨༠)ནས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི(༨༥༣)བར་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་ཡོད་པས་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་ངེས་ཅན་རེད། ༡༨༨༨ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོན་གྱི་བསྟན་འབྱུང་ལེགས་བཤད་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་མགྲིན་རྒྱན》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༣ནས༡༢༩བར། བོན་བསྣུབས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་བཤད་སྐབས། མཁན་པོ་འདི་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་མི་ཞིག་སྨུན་མཆེད་གཉིས་བཟའ་ཚང་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ནལ་ཕྲུག་ཡིན་པ་དང་། བོན་པོས་ཚ་ག་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ཕུད་པར་བརྟེན་འཁོན་འཛིན་བཅང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་འབད་བརྩོན་བྱས་ཏེ་པཎྜི་ཏར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་བོད་དུ་འོང་ནས་བོན་བསྣུབས་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་འཁོད་འདུག་པ་དེ་ནི་བོན་རྣམས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཧ་ཅང་མི་དགའ་བའི་གསུང་རྫེན་པར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་པས་ལན་འདེབས་ཞུ་བའི་དགོས་པ་མ་མཆིས། མཁན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ལོ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆུ་རྟ(༧༤༢)ལོར་འཁྲུངས་པའི་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་སྦྲང(༧༦༡)ལོར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་ཁྲབ་བསྒྲགས་གནང་རྗེས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ཡིན། མཁན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་གདན་དྲངས་པའི་ཐེངས་དང་པོ་འདིར་ལྷ་བ་ཁ་ཤས་ལས་མ་བཞུགས་ཤིང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་རྨང་བཏིང་བ་ཙམ་ལས་མཛད་ཡོང་མ་བྱུང་བར་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་དགོས་བྱུང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་མཉམ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་། རྩིག་རྨང་འདིང་བ། གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་སུ་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མཛད་པ། དེ་རྗེས་སད་མི་དྲུག་གམ་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པ་བཅས་མཛད། མཐར་རྟས་ཕྲ་བ་བརྒྱབ(ཧོག་རྒྱག་བཞུས)ནས་སྐུ་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གོ་རིམ་རྣམས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་བས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆུང་ཁྲད་མ་བྲིས་ཤིང་། གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་སྐོར་བཞེད་པ་འདྲ་མིན་མང་བས་དེ་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཏམ་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན)ཡོངས་གྲགས་སུ་མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། སྐྱིད་སྟོད་སྨོན་འགྲོའི་ཁའུར་མཆིམས་ཀྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༢༨༨)ལོར་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གྲགས་པ་ཤེས་རབ། རྒྱང་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་གླང(༡༣༣༧)ལོར་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་བར་བསྐྱངས་ཏེ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་མདོ་སྨད་དུ་ཐེབས་ཁར་བྱ་ཁྱུང་ན་ཤ་སྨྲང་དགོན་པ་ཐོབ། སློབ་མ་ཁྱུ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་འོང་བས། དེ་ལ་ངའི་མིང་འདི་བཏགས་ནས་གཅེས་པར་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་རྗེས་ཀུན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གྱི་མཚན་དེ་རང་འདོགས་པར་མཛད། མཁན་ཆེན་འདིས་མཁན་པོ་མཛད་རིང་སྣར་ཐང་དགོན་པར་ཞ་ཁྲིམས་དང་ནག་ཁྲིམས་དམ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པ་སྔར་སྣར་ཐང་གི་རྟེན་གྲས་སུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། གོང་གི་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ

ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

མཁན་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསང་བའི་མཚན་ཡིན། གོང་གསལ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། (སྨར་ཁང་དགོན་པའི་མཁན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན) གཙང་ཁུལ་གྱི་ཤབ་དགེ་སྡིངས་སུ་ཟུར་གྱི་རིགས་ལས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཡོས(༡༣༨༨)ལོར་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་སྐལ་བཟང་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ལ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། མཁན་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཆ་ཚང་བར་གསན། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ས་ཁྲི(༡༤༡༨)ལོར་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དགྱེས་པར་བརྟེན་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་སའི་མཁན་འཛིན་མཛད་ཅིང་། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བླ་མཆོད་ཀྱང་གནང་། གསུང་རྩོམ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ་ཡང་དཀར་ཆག་ཁག་ཏུ་མི་གསལ་བས་འཚོལ་དགོས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༤༥༢)ལོར་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༧ནས༢༥༨བར་གསལ།

མཁན་ཆེན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཞྭ་ལུའི་མཁན་རབས་ཕྱི་མའི་མཁན་པོའི་གྲས་སུ་ཕེབས་པས་མཁན་ཆེན་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན། ཙ་ཡུག་གི་སྡིངས་མ་དང་ཁད་ཉེ་བའི་ས་ཆར་ཡབ་རྒྱ་ལྷ་དང་། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༥༢༦)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་གཞན་མཁན་ཆེན་སྡིངས་མ་བ་ཡང་ཟེར། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ལ་མཚོ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། ལོ་ཚད་ལོན་པ་ན་རམ་སྡིངས་མ་བའི་མཁན་པོ་འགའ་ཆེ་བའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། མཚན་ལ་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་དུ་གཞུང་ཆེན་མོའི་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་ལེགས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ས་སྦྲུལ(༡༥༦༩)ལོར་པོ་དོང་བྱ་གཤོངས་སུ་འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བསྙེན་རྫོགས་གནང་། ལོ་དེར་པོ་དོང་ཨེའི་དགོན་པའི་མཁན་པོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་པོ་དོང་གི་སྲུབ་སྡེར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་སྐོར་མཁན་ཆེན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁྲབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《རྗེ་བཙུན་སྡིངས་མ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར》ཤིང་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༩ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༩༦ནས༡༩༧བར་གསལ།

མཁན་དྲུག བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་དམག་དོན་དགོས་མཁོ་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་ལག་རྩལ་བཟོ་པ་མི་དྲུག་སྟེ། ༡. ག་རོང་སྨ་མཁན། ༢. ཀར་ཡོ་མགར་མཁན། ༣. སྨག་གཞུ་མཁན། ༤. ར་ཤག་མདའ་མཁན། ༥. བྱ་བ་ཁྲབ་མཁན། ༦. ཚོང་རྫི་ལྷམ་མཁན་བཅས་ཡིན་པར《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༧༣པར་གསལ།

མཁན་པོ། འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཁན་པོ་སྟེ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི

མཁན་པོ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་མཁན་པོ་བྱེད་འོས་པའི་འོས་ཆོས་སམ་ཆ་རྐྱེན་བཅོ་ལྔ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། ༡. བཙུན་པའི་ཡན་ལག་ཕམ་པ་བཞིའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ། ༢. བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ནས་ལོ་བཅུའི་བར་སྡོམ་པ་ལ་སྐྱོན་མ་ཐོག་པ། ༣. མཁས་པའི་ཡན་ལག་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྔ་ཕྲུགས་ཉེར་གཅིག་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ༤. སློབ་མ་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། ༥. ཁོང་ཁྲོ་ཆུང་ཞིང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ༦. ནང་གི་འཁོར་རྣམས་སྤྱོད་པ་གཙང་བ། ༧. སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་མཁས་པ། ༨. དུས་སྐབས་དང་འཚམས་པར་གདམས་ངག་དང་བསླབ་བྱ་གནང་བ། ༩. རང་ཉིད་དང་དབང་པོ་མཐུན་པ། ༡༠. ལྟ་བ་མཐུན་པ། ༡༡. སྨྲ་ཤེས་པ། ༡༢. དོན་གོ་བ། ༡༣. ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ༡༤. ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ༡༥. ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་བཅས་ཚང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་གོ་དོན《འདུལ་བ》རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁག་ལ་གཟིགས་དགོས། གཉིས་པ། དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་པོ་སྟེ། གྲྭ་ས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་རྣམས་གོང་གསལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་ཡང་དགོན་པ་ཆུང་རིགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལ་ཆ་རྐྱེན་དེ་ཚོ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། གོང་གི་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

མཁན་པོ་གྲགས་པ་སེང་གེ། སྔ་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་སེང་གེ་ཞུ་བ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྙེན་རྫོགས་སྐབས་དབུས་ནས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་ཁར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་ཁྱོད་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས་ན་བོད་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ན་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་སེང་གེ་ལས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱི་པའི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་ཚད་མེད་མཛད་པ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན།

མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་ཟིན་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་མཁན་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རཱ་ཧུ་ལ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཞེས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱ་གར་དུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཐོགས་པའི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

མཁན་པོ་གཉིས། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ།

མཁན་པོ་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་ལྔ། མཁན་པོ་གཉིས་ནི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོའོ། །སློབ་དཔོན་ལྔ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དེ་བཞིན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན། གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ཏེ་ལྔའོ། །

མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ། གོང་གསལ་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

མཁན་པོ་གསུམ། ༡. རབ་བྱུང་མཁན་པོ། ༢. དགེ་སློང་མའི་མཁན་པོ། ༣. དགེ་སློང་གི་མཁན་པོའོ། །

མཁན་པོའི་བྱ་བ། འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་མཁན་པོའི་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་རྒྱུ་དང་། འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ལག་ལེན་གཞུང་དོན་བཅས་སློབ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

མཁན་སྤྲུལ། བོད་དུ་གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་པོ་མཛད་མྱོང་མཁན་འགའ་ཞིག་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དེའི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཁན་སྤྲུལ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

མཁན་བུ། རང་ལ་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་དེ་ནི་མཁན་པོ་ཡིན་ཅིང་། མཁན་པོ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་དེ་མཁན་པོ་དེའི་བརྒྱུད་འཛིན་བུ་སློབ་ཡིན་པས་མཁན་བུ་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན།

མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲུག ༡. ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན། ༢. འདུལ་ཆོག་ཤེས། ༣. ནད་པར་བརྩེ་བ། ༤. ནང་འཁོར་དག་པ། ༥. ཆོས་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ། ༦. དུས་སུ་འདོམས་པ།

མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། བོད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན། ཆོས་རྒྱལ་བཅས་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཅས་གསུམ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་སྐབས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། ༡. དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། ༢. གཡས་སུ་མཁན་ཆེན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ། ༣. གཡོན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཅས་བཞུགས་ཚུལ། གཉིས་པ། ༡. དབུས་སུ་མཁན་ཆེན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ། ༢. གཡས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ༣. གཡོན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཅས་བཞུགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། ས་སྐྱ་བསམ་ཡས་ཀྱི་འཛིན་བདག་གནང་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་ལྷེབས་བྲིས་ལ་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པ་གནང་ཡོད།

མཁན་སློབ་སྡུགས་མ། མཁན་པོ་དང་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ཆབས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྐབས་མཁན་སློབ་ཟུང་འབྲེལ་གནང་ཆོག་ཀྱང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྐབས་མཁན་པོ་དང་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སོགས་སུ་མཛད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་འོས་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཚང་དགོས་པའི་ནང་ཚན་བཅུ་པ་ལ་མཁན་པོས་བསྐོས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དེར་ཐུག་ཡོད། དེ་སྐོར་གཤམ་གསལ་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གསལ།

མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སྔགས་ལུགས་ལྟར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ།

མཁའ་འགྲོ། གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ན་བཞུགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉེར་བཞི་སྟེ། སྐུ་ཡི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཁོར་ལོའི་ཤུགས་ཅན་མ་སོགས་སྐུའི་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བརྒྱད། གསུང་གི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ས་སྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བརྒྱད། ཐུགས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བརྒྱད་བཅས་བསྡོམས་པའི་ཉེར་བཞི་བོ། །

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། 《བདེ་མཆོག་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད》ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ཨུ་རྟད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་[ཁ]པའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ནང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་གསུངས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དཔེ་ཚ་མ་རྙེད་པས་བལྟ་ཀློག་གི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ།

མཁའ་འགྲོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད《རྡོ་རྗེ་གུར》ལས་རིགས་བསྡུས་དང་རིགས་རྐྱང་གཉིས་གསུངས་པའི་ནང་གསེས་རིགས་བསྡུས་མཁའ་འགྲོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ། དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཡབ་ཡུམ། ཤར་དུ་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ ལྷོར་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ ནུབ་ཏུ་པདྨ་མཁའ་འགྲོ། བྱང་དུ་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་བཅས་གཙོ་འཁོར་ལྔ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ། རྒྱལ་རྩེའི་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་ཐོག་གཞལ་ཡས་ཆེན་མོའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་དང་པོ་དེ་ཡིན།

མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གཅིག མཁའ་འགྲོ་ཤུགས་འགྲོས་བཅུ།

གསེབ་ལམ་མཁའ་འགྲོ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །

མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཁྱིམ གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྡེ་ལ་སྒྲིང་ཁྱིམ་སྐོར་བཞི(༡. ཕྱི་མ་སྒྲིང་ཁྱིམ ༢. གསྒ་སྒྲིང་ཁྱིམ ༣. ཀློང་ཆེན་སྒྲིང་ཁྱིམ ༤. མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཁྱིམ་བཅས)ཡོད་པའི་ནང་མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཁྱིམ་ནི་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསུངས། དེས་རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སིང་ཧ་ལ་གནང་། དེའི་དྲུང་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསན་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་གཏེར་དུ་སྦས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེའམ་གསང་མཚན་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་དུ་གྲགས་པ་དེས་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང་(༡༣༡༣)ལོར་དྭགས་པོ་དྭངས་ལུང་ཁྲ་མོ་བྲག་ནས་གཏེར་སྟོན་པར་མཛད། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། རིན་ཆེན་གླིང་པ། ཤྲཱིའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན་པ་བཅས་གསུམ་ཙམ་ལ་གསུང་ཆོས་ཆ་ཚང་བར་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་། ཞིབ་པར་སྣག་དགེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སམ་མཚན་གཞན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་སུ་གྲགས་པས་མཛད་པ། ཡོངས་གྲགས་སུ《གུ་བཀྲའི་ཆོས་འབྱུང》དུ་འབོད་པ་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༥༠ནས༢༥༢བར་གསལ།

མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ པདྨ་མཁའ་འགྲོ ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོའོ། །

མཁའ་འགྲོ་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་བུད་མེད་ཕལ་པའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚན་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་གུང་གི་གོས་ཅན། མཁའ་འགྲོ་མ་གུང་གི་པགས་པའི་གོས་གྱོན་པ་སྟེ། འདིའི་མཚན་ངོ་མ་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག 《སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད》ལས་གསུངས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་སྟེང་ཐོག་གི་གཞལ་ཡས་ཆེན་མོའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་གྲས་གསུམ་པ་དེ་ཡིན།

མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་སིདྡྷི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲི་བརྟན་དུ་བཟའ་མི་བདུན་ལ་རྒྱུགས་སུ་འབྲས་བུམ་པ་གང་ལས་མེད་པ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་ཚང་གི་རྒན་མོ་ཡིན། ཉིན་གཅིག་སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་བུམ་པ་གང་པོ་དེ་ཕུལ་བས། ཁྱིམ་གྱི་ནང་མི་ཀུན་གྱིས་རྒན་མོ་ཁྱིམ་ནས་ཕུད། དེ་དུས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་ལོན། དེ་ནས་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བཙ་མཁན་ཚོར་འབྲས་སློང་པས་ཁལ་གཅིག་བྱུང་བ་དེས་འབྲས་ཆང་བཟོས་ནས་བཙོངས་པས་ཡང་བསྐྱར་འབྲས་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ལོ་གཅིག་རིང་ཆང་འཚོང་མ་བྱས། དེ་སྐབས་གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པ་གསང་བའི་སྤྱོད་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་དེར་དམ་ཚིག་གི་རྫས་སུ་ཆང་རིན་མི་དགོས་པར་བྱས་ཏེ་ཆང་བུམ་པ་རེ་ནམ་དགོས་སུ་ཕུལ་བས། ཉིན་གཅིག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་རྒན་མོར་དབང་བསྐུར་ཞིང་མན་ངག་རྣམས་གནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས《ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང》ལེ་ཚན[ཀ]པ《མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར》དཔེ་མེད་བྲིས་མའི་ཤོག་གྲངས༡༧ནས༡༨བར་ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེ་ཁྲིའི་རལ་པ་ཅན། མཁའ་འགྲོ་

མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྙེ་བརྟག

མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དམར་ཆེན་གཏོར་བཟློག་བྱ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་མཆོན་ཆ་འབབ་པའི་འཁོར་ལོ། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས་མཛད་པ་ཨ་མདོའི་དཔར་མ་གྲངས༢༠དང་། ཁག་བཞི་བསྡོམས་པས་ཤོག་གྲངས༢༠༠ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བསྙེན་ཡིག་བཻཌཱུརྱ་སྔོན་པོའི་མེ་ལོང་། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས་མཛད་པ། དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༨ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛོད། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས་མཛད་པ། དཔེ་རིང་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༧ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས། འདི་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་ཞིང《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》གྱི་རྒྱལ་པོ་དད་པ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། ཨོ་རྒྱན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ཡིན་པར་གསུངས།

མཁའ་འགྲོ་མའི་སྦྱོར་བ། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད《རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་ཁ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད》བརྟག་པ་བདུན་པ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེངས་ཡོན་ཏན་འབར་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་རྒྱུད་པོད[ག]པའི་ནང་ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཐིག ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེའམ་གསང་མཚན་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱིས་མཛད་པའི《མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག》གི་བརྗོད་དོན་སྙིང་པོ་རྣམས་བསྡུས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས《མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཐིག》མཛད་པ་དེ་ཡིན། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད[ཚ]པའི་ནང་ཡོད།

མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞི། བདེ་ཆེན་དཀར་མོ། སེར་མོ་དོན་གྲུབ། དམར་མོ་སྒྲ་སྒྲོག སྣ་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་ནོ། །

མཁའ་འགྲོ་གསེའི་འགྲོས་ཅན། མཁའ་འགྲོ་མ་འདིའི་མཚན་དངོས་གང་ཡིན་གྱི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལྔ། ཤར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། །ལྷོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། །ནུབ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། །བྱང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། །དབུས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་སོ། །

མཁའ་ལྡིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁྱུང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་དང་སྲུང་གཏམ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་འདབ་ཆགས་བྱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཁྱུང་ཟེར་བ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ནགས་ཚལ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སུ་ཀླུ་དང་སྦྲུལ་ཟ་བ། ནམ་ཞིག་ལོ་ན་རྒས་ནས་སྦྲུལ་དང་ཀླུ་རིགས་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་ལྟོགས་པའི་མེ་འབར་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལྷུང་ནས་ཤི་རྗེས་དེའི་སྙིང་མེས་ཚིག་པའི་རོ་མ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་རྡོར་གྱུར་པའི་འགྱུར་རྗེ་དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཙིནྟ་མ་ཎི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདུག

མཁའ་སྤྱོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལུས་མ་སྤངས་པར་ཞིང་དེར་སྐྱེ་ཐུབ་ཅེས་བཤད། འདི་སྐོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ནི་བཤད་གཞི་ཆེ་བས་འདིར་མ་བཀོད་ཅིང་། དམ་པ་གཞན་གྱི་གསུང་རྩོམ་དང་དོགས་གཅོད་ཁག་ལ་གཟིགས།

མཁའ་སྤྱོད་དཀར་དམར། མཁའ་སྤྱོད་མ་དཀར་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཁའ་སྤྱོད་མ་དམར་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཡིན།

མཁའ་སྤྱོད་བསྙེན་སྒྲུབ། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་གི་ལ་གནང་ཞིང་། དེས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་

སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་མཁས་གྲུབ་དར་རྒྱལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ་ལ་གནང་བ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་སྐོར་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༡༡ནས༡༣༡༢བར་གསལ།

མཁའ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་གི་བཀའ་འཁྲིད། མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་གི་ཆིངས་མཛད་ནས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི ༡. ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ༢. ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར། ༣. བདུད་རྩི་མྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར། ༤. ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ༥. བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ༦. བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༧. འགྲོ་བ་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༨. དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༩. བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༡༠. བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ༡༡. སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་ཁྲིད་ཡིག་ཁག་ལ་གསལ།

མཁའ་མེ། མཁའ་ཞེས་པ་ཀླད་ཀོར་དང་མེ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་རྩིས་རིག་གི་སྐབས་སུ་ཨང་ཀི་བགྲང་སྐབས་རང་གི་གཡས་ནས་བརྩམས་སྟེ་གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་ཞེས་བགྲང་ན་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་གོ །

མཁའ་རོ་ལ། བོད་དབུས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་སྐབས་གམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོད་ཚེ་ལམ་བར་དུ་ཁ་རོ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

མཁར་དཀའ་སློན་འགྲོ། སྦྱང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེའི་རྟག་ཚལ་གྱི་ནང་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་མར་སུས་ཕྱག་བཏབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་སློབ་ཨ་མེས་ཚོང་བཙུན་ལ་མར་ཤུལ་པའི་བདག་མོ་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱོན་འགྲོ་ཤུལ། དེའི་སློབ་མ་མར་པ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ལ་སློན་འགྲོ་འཛིན་བདག་ཏུ་གནང་། ཨ་མེས་ཕྱུག་མཚམས་ཀྱིས་རྟག་ཚལ་དཀྱུས་ཐང་བཞེངས་ནས་ཕུལ། མར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲན་མ་སྐད་པོ་བརྩིགས། རྟག་ཚལ་གྱི་བྱ་ཆོས་མཁར་པོ་ཆེ་དང་། རྟག་ཚལ་དཀྱུས་ཐང་། གྲན་མ་སྐད། ལན་འགྲོའི་རྟག་ཚལ་དང་བཞི་ལ་སློན་འགྲོའི་མ་དང་མཉམ་པའི་བུ་བཞི་ཟེར།

མཁར་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ། འདི་ལ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དེར་ཁང་མིག་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་པ་དང་རྩེ་ཐོག་གི་ཁང་མིག་གཅིག་བཅས་བསྡོམས་པའི་ཁང་མིག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པའི་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་ན། ཐོག་སོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཐོག་སོ་དགུ་ལ་ཐོག་སོ་རེར་ཁང་མིག་བརྒྱ་རེ། ཐོག་སོ་བཅུ་པར་ཁང་མིག་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་རྩེ་ཐོག་གི་ཁང་མིག་བཅས་སྟོང་ཡོད་པར་རྩི་དགོས་པས་དམར་པོ་རིའི་ལྟེབས་སུ་ཐོག་སོ་རེར་ཁང་མིག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་དེ་འདྲ་རང་སྐབས་དེར་ཡོད་མི་སྲིད། ཁ་བོའི་བསམ་པར་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༧པར་ལྷུགས་རིའི་ནང་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མཁར་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ རྩེ་མོ་སྟག་དང་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཁུངས་དག་གམ་སྙམ་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་འདི་མཛད་པ་པོ་མངའ་བདག་མྱང་ནི་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲི་བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས་པས་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙན་ཡིན་པར་སྣང་།

མཁར་སྔོན་པོ། ནང་སོག་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དེང་སང་ཧུ་ཧོ་ཧའོ་ཐེ(呼和浩特)ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྨ་ཆུའི་ཡན་ལག་གཙང་པོ་ནག་པོ་འབབ་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ངོས། ཅིང་པའོ་ལྕགས་ལམ་གྱི་ལམ་བརྒྱུད་ཁུལ་སར་ཡོད་ཅིང་། ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས།

འགྲིམ་འགྲུལ་བཅས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་ཡིན་པ་དང་། འཁྱིལ་འཐག ལྷམ་བཟོ། མངར་ཆ། འཕྲུལ་འཁོར། ངར་ལྕགས། འཛུགས་སྐྲུན་རྒྱ་ཆ། ཕྱུགས་ཐོན་དངོས་ཟོག་ལས་སྣོན་བཅས་ཕྱོགས་བསྡུས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བཟོ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་པ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་གྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ལྟེ་གནས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

མཁར་རྒྱ། སྟོ་བྲག་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་གནས་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་བཞུགས་སྒྲུང་བ་དང་རྗེས་སུ་གཏེར་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྦས་པའི་གནས་ཡིན།

མཁར་ཆེན་པོ་ཞིང་ཕེང་ཏེན། «ཐང་ཐུའུ་གསར་རྙིང» གཉིས་སུ་འཁོད་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ས་ཆའི་མིང་ཧྲི་ཕྷིང་རྫོང་(始平县)ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྲུང་གི་ཚ་མོ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་བཙུན་མོར་བཏང་སྐབས་གོང་མ་རང་ཉིད་ས་གནས་དེ་བར་སྐྱེལ་མར་ཕེབས་ཏེ་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་བཤམས། རྫོང་དེའི་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་། མི་དམངས་རྣམས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཁྲལ་འཐལ་མི་དགོས་པར་བྱས། རྫོང་དེའི་མིང་ཡང་ཅིན་ཧྲེན་རྫོང་ཞེས་པར་མིང་བསྒྱུར་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

མཁར་ཆེན་བཟའ་མཚོ་རྒྱལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། བོད་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གནང་སྐབས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་བུད་མེད་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སྒྲགས་ཀྱི་གྲོང་མོ་ཆེར་ཡབ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུམ་གཉུབས་མོ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དུས་མིང་མཁར་ཆེན་ཡིན་པས་མཁར་ཆེན་བཟའ་ཞེས་གྲགས། སྔོན་དུས་འཁྲུངས་གནས་དེར་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་དང་བླ་མཚོ་ཆུང་དུ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྲགས། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་དབང་ཞུས་པའི་ཡོན་དུ་ཕུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་གསུངས་ཚད་ཐེངས་གཅིག་ལ་མི་བརྗེད་པར་བཟུང་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས། མཚོན་གྱིས་བསད་པའི་མི་རོ་གསོན་པོར་སློང་ནུས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན་ཅིང་། སྙིང་ཐིག་སྐོར་བཞིའི་ནང་ཚན་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

མཁར་ཉལ་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ། མཁར་ཉལ་ནི་ལྷ་སྲིའི་མིང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུས་སུའམ་མགོན་དུ་བཞུགས་པ།

མཁར་སྟག་ལ། ཟངས་རི་མཁར་དམར་ནས་འོལ་ཁ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

མཁར་རྡོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བློ་བཟང་སྨོན་ཆུང་ཡང་ཟེར། ཆོས་འཁོར་ལྷ་སའི་སྟེང་ཁང་སྨུག་ཏུ་ཡབ་སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡུམ་ཨ་ཅེ་སྐྱིད་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༧༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་གནང་བ་གསོལ་ཏེ་སེར་བྱིས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། བྱེས་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དོན་གྲུབ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། བྲག་ཡེར་པ་དང་། མཁར་རྡོ། འཕན་པོ། འབུམ་པ། ར་སྒྲེང་སོགས་གནས་ངེས་མེད་དུ་ལོ་འགའ་ཤས་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རིང་གི་འཚོ་བ་ཡང་ཆུའི་བཅུད་ལེན་དང་། རྡེའུ་བཅུད་ལེན། མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་སོགས་སྐབས་གང་བདེར་གནང་ནས་བཞུགས་པས་ཉམས་རྟོགས་ལ་མངའ་བརྙེས། སློབ་མ་ཁུང་འདུས་ལ་སོ་

སོའི་གནས་བབས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཞར་བྱུང་དུ་སྨོས། དཀྱུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕྲི་(༡༧༠༦)ལོར་མཁར་རྫོ་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ་ནས་ཆོས་བཀའ་ཡང་ཡང་གནང་། རྒྱུན་དུ་གནས་ངེས་མེད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་ཡང་བསླབ་བྱ་དང་། མགུར་མ། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་སོགས་ཕྱོགས་བསྡུས་པོད་གཅིག་ཙམ་ཡོད། དཀྱུང་ལོ་ཛི་ཙམ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྙེད། རྣམ་ཐར་ཟུར་འཁོད་ཞིག་ཡོད་པ་དཀར་ཆག་ཁག་ཏུ་གསལ་ཡང་བདག་གིས་མ་མཐོང་ཞིང་། མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ལྡུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༧༡ནས༦༧༣བར་ཡོད།

མཁར་ནག་གི་མཚོ། ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་སྙེ་ཐང་ལྷ་ཆེན་པོའི་ཉེ་འདབས་སུ་གཙང་ལག་མཚོར་འཁྱིལ་བ་ཞིག་གི་མིང་སྔེ་ངག་རྒྱུན་དུ་མཚོ་འདི་ལ་ཀླུ་ཆེན་གཉན་མཁར་ནག་གནས་པ་དང་སྐབས་རེ་མཚོ་མཇལ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྲགས།

མཁར་སྣ་གདོང་། ལྷ་ས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཏ་ཚད་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕྱིན་སྐབས་ས་གནས་དེ་ནས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་རབ་བརྒལ་ནས་ཕེབས་པས་ས་གནས་དེ་ལ་རྒྱ་མོ་རབ་ཁ་ཞེས་ཐོགས་ཚུལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ནང་གསལ་བས་མཁར་སྣ་གདོང་དང་། རྒྱ་མོ་རབ་ཁ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་གང་དུ་ཡོད་བརྟག་དགོས།

མཁར་བྲག་གདོང་། སྔོན་དུས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་བོན་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་མ་ཞང་གིས་ནང་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ་ར་མོ་ཆེའི་ཇོ་བོ་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ཉིན་ལམ་ཆོད་པའི་སར་བསྐྱལ་བ་དང་། མཁར་བྲག་གདོང་དུ་སླེབས་སྐབས་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་དེར་ལུས་པར་ཐང་དེར་འོ་བརྒྱལ་ཐང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཐོད་ཚུལ་འདུག

མཁར་རྫེ། འཕན་པོ་མཁར་རྩེ་རྫོང་ལ་ཟེར།

མཁར་རུའི་བརྒྱད་ཞོ། འདི་ལ་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་སྐར་ཞོའི་ནས་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་ཆེན་གཅིག་སྟེ། དེ་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཐོབ་ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་སྐར་ཞོ་གང་ལ་འབྲུ་ཁལ་བརྒྱད་དང་སྐར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་འབྲུ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཐོབ།

མཁར་རུའི་དྲུག་ཞོ། འདི་ལ་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་སྐར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་ཆེན་གཅིག་སྟེས། དེ་ལ་མཁར་རུའི་དྲུག་ཞོ་བྱས་ན་འབྲུ་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྐར་ཞོ་གང་ལ་འབྲུ་ཁལ་དྲུག་དང་། སྐར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་འབྲུ་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ཡིན།

མཁར་གསིལ། དགེ་སློང་གི་ལག་ཏུ་འཆང་བའི་མཁར་གསིལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་བསྣམས་པ་ལས་དགེ་སློང་ཚང་མས་བསྣམས་པའི་ངེས་པ་མེད།

མཁལ་རྐྱེད། མཁལ་མ་དང་རྐེད་པ། རྐྱེད་ནི་རྐེད་པའི་བརྡ་རྙིང་ཡིན།

མཁལ་ནད་བདུན། མཁལ་སྣུང་། མཁལ་གཙོང་། འོར་ལྷུངས། མཁལ་ཚད། ཆུ་སེར། མཁལ་འགྲམས། ད་ཀན་ནོ། །

མཁལ་མ་མེད་པའི་གླིང་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་དང་། སྒོ་འཕྲུལ་གྱི་དངས་ལམ་བཤམས་ཤིག་བསྣམས་པའི་ནོ། །

མཁལ་མའི་རྩ་སྒྲེང་། མཁལ་མའི་ཁྲག་རྩ་སྟོང་བ།

མཁལ་སྨན་ད་ལི་བརྒྱད་པ། ༡. ད་ལི་སྲང་བཞི། ༢. བཙའ་སྨ་སྲང་བཞི། ༣. པི་པི་ལིང་སྲང་དོ། ༤. ཕོ་བ་རིས་དཀར་པོ་སྲང་དོ། ༥. རྒྱ་ཚྭ་སྲང་གང་། ༦. ཐིག་ཐྲིན(སྣ་རྩེའི་ཆུ་ཡིས་སྦྲང་བ)སྲང་དོ། ༧. ལྕམ་པའི་འབྲས་བུ་སྲང་དོ། ༨. སུག་སྨེལ་སྲང་དོ་བཅས་ཡིན།

མཁལ་སྨན་ཨ་རུ་བཞི་ཐང་། ཨ་རུ་ར་སྲང་བཞི། རྒྱ

སྐྱིགས་སྣང་བཞི། ཞུ་མཁན་སྣང་བཞི། བཙོད་སྣང་བཞི་བཅས་ཡིན།

མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཚན་ལ་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྲོལ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་ཡིན། སྙེ་མོ་ར་མདངས་སུ་ཡབ་ཁྱུང་རྒྱལ་སྟག་སྐྱེས་དང་། ཡུམ་འགོས་བཟའ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་པོའི་ལྕགས་སྟག(༡༠༡༨)ལོར་འཁྲུངས། འཁྲུངས་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་བྱོན་ཏེ་བུ་ཆུང་འདིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་མཛད། རུས་ཁྱུང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། སྐར་རྩིས་བཅས་མཁས་པར་མཁྱེན། ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བོན་ཡིན་སྟབས་བོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་བསྟེན་ནས་བོན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་འཆད་སྤེལ་མཛད་པས་སློབ་མ་ཡང་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། བོན་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། བསྟན་བཅོས། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱང་མང་པོ་བརྩམས་གནང་མཛད་དེ། བོན་ལ་མཁས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་བོན་འདི་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་མིན་པར་འདུག མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཆོས་པ་མིན་པར་བོན་པོ་ཡིན་པར་འདུག་ཟེར་ནས་བརྙས་སྨོད་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་དགོངས་ནས་གསེར་སྲང་མང་པོ་གྲ་སྒྲིག་གནང་བས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ངེད་གཉིས་ལོ་ན་རྒས་པས་མ་ཤི་བར་རྒྱ་གར་དུ་མ་འགྲོ་གསུངས་ནས་མ་བཏང་བར་བརྟེན། གནས་སྐབས་རིང་བོན་གྱི་སློབ་མ་བུ་ཆེན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཉེར་གཏད་མཛད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་སློབ་དཔོན་འབྱུང་གནས་སེང་གེ་ལ་གསེར་དང་། དར་གོས། རྟ་སོགས་ཕུལ་ནས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བར་གསན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་འཆད་སྤེལ་མཛད་པས་སློབ་མ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་སྙན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ད་དུང་ཐུགས་མ་ཚིམ་པར་བརྟེན་སློབ་མ་དེ་དག་བཞག་སྟེ། སྟོད་ལུང་ཇོ་མ་རར་སློབ་དཔོན་སྐོར་ནི་ཧཱུ་པའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཕྱག་ཆེན་དང་དོ་ཧཱ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། ད་དུང་ཐུགས་བློ་མ་ཁེངས་པར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པར་དགོངས་ནས་སྤུ་སོས་གཡུ་མང་པོ་ཞུས་བ་དང་། ས་ཞིང་བཙོངས་པའི་རིན་དང་། སྟོད་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་མང་པོ་ཕུལ་བ་བཅས་བསྡོམས་པའི་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་ཡོད་པ་བསྣམས་ཐོག་བལ་ཡུལ་དུ་གུ་ལང་གི་གསེར་ཁ་བརྟོལ་བ་དང་སྐབས་ཁེལ་ཏེ་གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བྱུང་བ་བསྣམས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བལ་པོ་ཕམ་མཐིང་པའི་དྲུང་ནས་བདེ་མཆོག་དང་གདན་བཞི་ཞུས། བླ་མ་ར་ཏུ་ལ་བཛྲ་བསྙེན་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་ཛཱ་ཛྷེ་གདན་པ་དང་མཇལ་ནས་འདོད་ཆོས་མང་པོ་གསན། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཤྲཱི་བཛྲ་ས་ན་ཛ་དང་། པཻ་རོ་ཙ་ན་ར་ཀྵི་ཏ། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ར་ཀྵི་ཏ། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་སོགས་པཎྜི་ཏ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ཀ་ན་ཀ་ཤྲཱི་སོགས་མང་པོར་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། བླ་མ་མཻ་ཏྲི་པ་ལས་སྒྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་གསན། པཎ་ཆེན་ན་རོ་པའི་སྲིང་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གུ་མ་དང་མཇལ་ནས་སྒྱུ་ལུས་རྨི་ལམ་གྱི་དབང་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག སྒྱུ་མ་ལམ་རིམ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། གཞན་ཡང་། མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་སིདྡྷི་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་གངྒ་ཛ་ར་སོགས་བླ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་དེ་རྣམས་ལ་མངའ་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། ཆོས་ཡོན་དུ་གསེར་ཕངས་མེད་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་མངའ་རིས་སུ་འབྱོར་བ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་མངའ་རིས་སུ་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་དང་བདེ

མཆོག་སྐོར་གསན། དགེ་བཤེས་སྒང་རི་ཐང་པའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། བླ་མ་ར་ཏྣ་ལ་གུཧྱ་བཛྲ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་ཞིང་། སློབ་མ་ཡང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་བྱུང་། ཐོག་མར་འཕན་པོ་འཇོག་པོའི་ཕུ(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཉང་བྲན་ཤང་གི་ཕུ)ལ་འགད་ཀར་གྱི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་བས་དེར་སློབ་མ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འདུས་ནས་མ་ཤོང་བས་བླ་མ་རང་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་ཕེབས་ནས་དབྱར་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཆོས་གསུངས། དགུན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་མཚམས་དམ་པོ་ལ་སྡོད་དུ་བཅུག་པ་བཅས་ལོ་གསུམ་རིང་དེ་ལྟར་མཛད་པས་སློབ་མ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བྱུང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༡༢༡)ལོར་ཤངས་སུ་ཕེབས་ནས་གཞོང་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་བཏབ། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་སློབ་མ་གྲྭ་པ་ཁྲི་བརྒྱད་ཙམ(རྣམ་ཐར་མང་པོའི་ནང་དེ་ལྟར་གསལ)ཚོགས་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༡༣༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཞལ་ཆེམས་ལ་སྐུ་དམར་གདུང་དུ་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྐུ་གདུང་བགོ་བཤའ་བྱེད་འདོད་བྱེད་མཁན་ཤུགས་ཆེ་བར་བྱུང་སྟེ་ཞུགས་འབུལ་བྱས་ནས་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྱུགས་ཞེས་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། རྣམ་ཐར་སྐོར། 《ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང》བྲིས་མ་པོད་གཅིག་གི་ལེ་ཚན[ཀ]པར《མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར》ཉིད་ཀྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཞང་སྒོམ་ཆོས་སེང་དང་། སྨེའུ་སྟོན་པ། ཚོག་སྟོག་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས། ཉེ་གནས་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིག་རྙིང་དབུ་མེད་བྲིས་མ་དཔེ་འབྲིང་ཤོག་གྲངས༤༠ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ《དེབ་སྔོན》ལྕགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས༨༨༥ནས༨༥༩བར་དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆ་ཤོག་གྲངས༡༢༧༢ནས༡༣༧༨བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པ)རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྲས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ལ་སྟོད་བྱང་གི་ས་ཆའི་སྟོག་གཞུང་དུ་བྱུང་བ་བདག་པོའི་དཔོན་རིགས་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་བུ་འདྲེན་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ(ཆེ་བ་རྗེ་འདི་དང་། འབྲིང་བ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཆུང་བ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས)ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ནུ་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་མཛད་སྤྱོད་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་གིས་མཁས་གྲུབ་ལྷ་དབང་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གླེང་བས་མཁས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མཚན་བྱིས་པའི་དུས་ནས་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ལུག(༡༣༩༡)ལོར་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་རྒྱ་མ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་གསན་ནས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་མཛད། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཚད་མ་དང་། མངོན་པ་གོང་འོག ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ་བཅས་གསན་ནས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ། པཎ་ཆེན་ན་བཟའ་བ་གསུམ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༤༠༠)ལོར་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རིགས་གཏེར》ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ལན་གནང་དགོས་ཞེས་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེ

བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ངམ་རིངས་སུ་ཕེབས་ནས་པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་ལ་རྩོད་གླེང་མཛད། དེ་དུས་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་མཛད་པ་རྣམས་མཁས་པ་མང་པོས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའི་རྩོད་ཡིག་ཡོད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་རྩོད་གླེང་མཛད་པའི་ཚིག་རྣམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༡༣)ལོར་ཉང་སྟོད་ལྕང་ར་དཔལ་འབར་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་སྐབས་སུ་མཛད། པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཐུགས་ལྷག་པར་དགྱེས་ནས《མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་བསྔགས་པ་བུང་བ་རྣམ་པར་རྩེན་པའི་རྒྱུད་མངས》ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་མཛད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༤༠༥)ལོར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཁན་པོ། མཁས་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁྱེད་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་ནས་བླ་མར་བསྟེན་ན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་མན་ངག་མང་དུ་སྩལ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་མ་གཤེགས་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆ་ཚང་བར་གནང་ཞིང་། དེ་དག་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པའི་བོགས་འདོན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་བཅུ་ཞེས་པ་མཛད(འདི་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད)ནས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་བ་མེད་པར་སྐུ་ཚེ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་མེ་ལུག(༡༤༢༧)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་སྲིད་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་ཀྱིས་རྗེ་འདི་དང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པ་གཉིས་རྩོད་གླེང་མཛད་དགོས་པར་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱལ་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩོད་གླེང་མཛད་མི་དགོས་པའི་འབད་བརྩོན་གནང་བར་བརྟེན་དེ་ལུགས་ཀྱི་སྨྲར་ཡིག་ཆེན་པོ་ཞིག་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་རྒྱལ་སྒོའི་ཐོག་སྦྱར་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་མ་བཞུགས་པར་དབེན་གནས་མི་རྟོག་མདངས་ཅན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པའི་སྣང་བར་ལན་ལྔ་ཡི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀོད་པ་རྗེ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ལྕགས་ཕག(༡༤༣༡)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཟུར་བཞུགས་མཛད་དེ་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཡང་སྩལ་ཞིང་། རྗེ་བླ་མའི་དངུལ་གདུང་གི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཐོག་མར་འབུབ་པར་མཛད་ཅིང་། དགའ་ལྡན་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་གྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པ་གནང་བས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགོན་སྡེ་ཁག་མང་པོར་གདན་འདྲེན་བྱུང་ཡང་མ་ཕེབས་པར་དགའ་ལྡན་རང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ནས་རང་བསྟན་གྱི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་སྲོག་བཟུང་བས་སློབ་མ་ཡང་གྲགས་པ་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར། ཕར་ཕྱིན་དང་། རྣམ་འགྲེལ། དབུ་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་།《གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ》《འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ》《རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད》《སྡོམ་གསུམ་རྣམ་བཤད》《ཀྱཻ་རྡོར་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད》སོགས་པོད་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཡོད། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་བར་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་རྟ(༡༤༣༨)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་

དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་གདུང་རྟེན་རྡོ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་སྐོར་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར》དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༨ཡོད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི《མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཞེས་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༥ཡོད་པ། བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པས་མཛད་པའི《མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས》ཞེས་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༦༧ཡོད་པ། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར》ཞེས་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༦ཡོད། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༡༥ནས༦༣༤བར་ཡོད།

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་བྱི(༡༧༤༨)ལོར་ཡབ་སྟང་རའི་བེ་ཧུ་བློ་གྲོས་དང་ཡུམ་སྙིང་མོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ལས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། ཚེ་རིག་བུ་དཔོན་པོའི་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་བསླབས། དེ་ནས་གསོལ་དཔོན་གཙང་སྟོན་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་རིག་ལམ་ལ་སྦྱངས་པས་རིགས་སྨྲ་རྩེར་སོན།

དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་ལོར་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཆོག་གིས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་ཐེབས། ལྷ་སར་སློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་གང་གནང་ཆག་མེད་གསན་བཞེས་མཛད། རིགས་ལམ་ལ་སྦྱར་ནས་བྱང་ཞིང་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱངས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཆེ་བས་གསར་པའི་དུས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཏེ་པོ་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་དང་མཉམ་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཏེ་པོ་དགེ་བཤེས་ཚེ་དབང་འབུམ་དང་ལྷན་དུ་འདུལ་བའི་ཚོགས་གླིང་ཡང་གནང་། སྨོན་ལམ་གྲྭ་སྐོར་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་གྲགས་ཅན་ཡིན་སྟབས་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་དྲིགས་རིགས་ཀྱིས་རིགས་ཞུང་བྲག་ཐོག་ནས་རྩ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་ཁས་ལེན་ལ་སུས་ཀྱང་མ་གནོད་པས་ལྷ་རམས་པའི་ཨང་དང་ཐོན། རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་རོང་བ་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ། ཁྲི་ཆེན་ཏྲི་པོ། དགེ་བཤེས་ཁྲབ་གདལ་སོགས་རྟོག་ལྡན་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས། སྨྲས་དོན་ཀུན་གསལ་སོགས་གསན་ཅིང་། སྒྲུ་འབུམ་རྣ་རྐོད་དཔོན་སློབ་དོན་གྲུབ་དང་། དགེ་འཕེལ་གནས་བརྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ལས་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཉམས་ཁྲིད་གསན་ཏེ་ཞུས་སྦྱོང་ཉུང་སྦྱོང་ལ་བསླབས། དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་གཅོད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མཚན་མོ་འཁར་སྒོ་མང་ཆོས་གྲྭའི་སེང་གདོང་མའི་གནས་དང་། འབྲས་སྤུངས་དུར་ཁྲོད་རྣམས་སུ་ཡུས་སྦྱིན་བཏང་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ལག་པ་འཛིན་ལ་ཁད་ལྷ་བུའི་སྣང་བ་འཁྲུལ་མེད་དུ་བྱུང་། ས་རྟ(༡༧༩༨)ལོར་དགོན་པར་ཕྱིར་ཐེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༨༠༩)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ཉེར་ལྔ་པའི་ཁྲིར་ཐེབས། མཛོད་དཀའ་རམས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མ་བྱས་པ་ཡོ་ཞུང་གི་རིགས་གཤམ་དུ་ཕབ་ནས་བསྡུས་ཆུང་ཚུགས། བློ་རིག་དམན་པ་རྣམས་ལ་དཔར་དང་ཡི་གེ་བསླབས། གྲྭ་ཚང་ཁག་ལ་འདོན་ཏ་དབྱངས། ཐིག་རྩལ་ཚོན། བཅའ་བཟོ། རོལ་མོ་འབུད་དཀྲོལ་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོགས་དང་དོ་དམ་གང་ཞིབ། སྒྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེར་སོགས་མཛད་པས་འཆད་ཉན་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་ཞིག་བྱུང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱི་བརྩོན་པ་མི་སྙོམ་པར་དམ་པ་མང་པོ་ལས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན། ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་

བཀོད་རྣམས་ཀྱི་དབང་། སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་། ནག་པོ་མདའ་འགེང་གི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་། ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་ལག་རྣམས་ལ་བླ་མ་ལས་སྣེ་བསྐོ་གཞག ལྷ་སྡེ་གསར་སྒྲིག་དང་སྔར་ཡོད་སོ་སོར་འགོ་དཔོན་འཛུག་འཛུགས་ཀྱིས་མཆོད་བླ་བྲང་ཆེན་མོའི་སྐུ་དོན་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་གི་ཁུར་བབས་ཀྱང་ལེ་ཤོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་གནང་། དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དོན་སྒྲུ་ཟུར་མ་ཉམས་པར་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་དང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རིམ་ཁྲིལ་གྱིས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་ཚ་གན་པོ་ཤིང་སོགས་ཡུལ་དགོན་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཡུལ་ལུང་འགོ་དཔོན་ཁག་ཕན་ཚུན་འཁོན་སྡང་རྩོད་རྙོག་གི་གླིང་ལང་འཐབ་འཁྲུག་སོགས་བྱུང་བར་རྗེ་གང་གིས་ཞི་མཐུན་སྙིང་འགྲིག་གི་འདུམ་མང་པོ་མཛད་པས་སྐྱེ་བོའི་བདེ་འཛམ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐེབས་པ་མེ་ཕག(༡༨༢༧)ལོར་གདན་ས་ར་ཕྱིར་ཐེབས་ནས་རྒྱ་འབྲུག་པར་ལོ་ལྔའི་རིང་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་འབའ་ཞིག་གནང་། སྔར་སློང་རྫོང་རིན་པོ་ཆེའི་མ་འོངས་སྟོན་གཟིགས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་རྗེ་འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཁྲུངས། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༣༣)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ། འདི་སྤྱིར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང《དེབ་སྔོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༧༨ཕྲེང༥པའི་ཐོག་གི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད་གྲས་སུ་བཞུགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན།

མཁས་གྲུབ་ཐར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཆེ་ཧྲིའི་ཀླུ་མཁར་དུ་ཡབ་རྡོ་རྗེ་རབ་བརྟན་དང་ཡུམ་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་འདུལ་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་ཡར་འཕེལ་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་དཀྲུས་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་མནོས་ཏེ་མཚན་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་བདེ་ཆེན་དགེ་ཚོགས་གླིང་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དགེ་བསྙེན་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བཟོད་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་རྗེ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་བདེ་ཆེན་ཆོས་གླིང་གི་ཆོས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་རམས་པ་བྱམས་པ་དང་རྗེ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ལོ་བཞིའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལུང་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་གྲུབ་གནས་ཆོས་ལུང་གསེར་དགོན་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་དེའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་ཉམས་ལེན་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་སར་ཐེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ནས་བཟུང་ཕྱག་རྫས་གང་ཡོད་གོང་བའི་གྲྭ་ཚང་དང་། འཛམ་མོའི་གྲྭ་ཚང་། ཅག་རོང་། རྟར་རྒྱའི་གྲྭ་ཚང་། མི་ཉག་གྲྭ་ཚང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཏོང་གནང་གིས་འདུ་ཁང་ཁག་ཉི་ཤུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་བཞེས་པ་ན་གོང་བའི་གྲྭ་ཚང་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མངའ་བདག་ལྷ་རི་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བླ་སྤྲུལ་ཁ་ཤས་ལ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་། བཀའ་འབུམ་ཡང《རྗེ་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར》དང་། 《སྲིད་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་ཁྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས》 《བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་མདོར་བསྡུས་དོན་བཟང་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ》 《བསླབ་བྱ་སྣ་ཚོགས་སྐོར་གདུང་སེལ་བདུད་རྩིའི་

ཐིགས་ཕྲེང༽ ༼འཇིགས་མཛད་དུས་གྲུབ་དབང་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་བསྒྲམས་པའི་ཞལ་གདམས་ཀྱི་རིམ་པ་གསང་བའི་སྙིང་ནོར༽སོགས་པོད་འབྲིང་གཅིག་ཙམ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༨༩)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

མཁས་གྲུབ་དར་རྒྱལ་བ། རྗེ་འདི་ནི་བྱང་ཐང་ལྷའི་ཉེ་སོགས་སུ་ཡབ་བསོད་ནམས་མགོན་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ དུ་ནས་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགའ་བ། དགེ་འདུན་ལ་གུས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། དགུང་ལོ་དྲུག་བདུན་ལ་ཡིག་ཀློག་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ་བས་དད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་ཕྱིར་བདེ་ཆེན་སྙིང་དུ་ཕྱིན། ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མཁན་པོ་དང་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས། སྙེ་མདོ་བ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་དང་། བླ་མ་ཚུལ་རིན། ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་སེང་གེ བསོད་ནམས་སེང་གེ་ལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཁྱད་པར་ནད་དག་ལ་གཙོ་བོར་གནང་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད་ནས་རི་ཁྲོད་དབེན་པ་རྣམས་སུ་སྒོམ་སྒྲུབ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་གུས་པར་གྱུར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲས་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་། རྒྱབ་རྟེན་ལ་མི་བརྟེན་པ། ཆུ་དང་རྫིའི་དཀའ་ཐུབ། རླུང་སྦྱོར་ཟབ་མོས་དུས་འདའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབས་པས་ཉམས་མྱོང་མང་དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཐང་ལྷའི་རི་ཁྲོད་སོགས་སུའང་ཡུན་རིང་བཞུགས། ཕུག་མོའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་སེང་གེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲངས། དེ་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཆུ་སྒོམ་གྱི་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་དང་། སྙིང་ཐིག མཁའ་སྤྱོད་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསན། གཞན་ཁྲིད་ཀྱང་མང་དུ་འགྲིམས་ནས་ཚེ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན། ཆོས་རྗེ་གྲགས་སེང་བ་ལ་སློབ་མ་མང་ཡང་རི་ཁྲོད་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་སྲས་དམ་པར་གཟིགས་ནས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་གནང་། གནས་ནང་གི་གདན་སར་བསྐོས། ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་དང་སྦྱོར་དྲུག་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བྱ་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྟོབས་རྒྱས་པས་ལྷག་པོངས་དང་། ནད་པ། སྐྱོ་པོ་སོག་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཕན་འདོགས་པར་མཛད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་ལུས་སྲོག་ཆོས་སུ་བཏང་བས་ཚེ་སྟོད་ལ་དཀའ་ཐུབ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་དུ་བཞེས། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཡང་ཅི་རིགས་སྐྱེས། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་གླང་ལོ་ཟླ་གསུམ་པར་སྐུ་གཤེགས། (རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཚིགས་གསལ་པོ་མེད་མོད། རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེའི་སློབ་མར་གྱུར་པས་སྤྱི་ལོ༡༣༠༠ནང་བྱུང་བར་མངོན)

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ༼ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང༽གི་བླ་བརྒྱུད་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། གཙང་གི་རྟ་ནག་རང་བྱུང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༤༢༣)ལོར་ཡབ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་ཆོས་སྐྱབས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་འབྲི་ཀློག་སོགས་བཟོ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོར་བྲག་དམར་ཆོས་སྡིངས་སུ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་མགོན་པོས་མཁན་པོ་དང་། བྱང་སེམས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། རི་ཁྲོད་ཆོས་སྡེའི་སློབ་དཔོན་གྲགས་པ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་པོའི་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། འཆུམས་བདེ་ཆེན་དང་ཆོས་འཁོར་སྒང་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ལྷག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་

ཞི་ཙུང་བ་གསན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ(ཧྭ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)པའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་སོགས་གསན་ཅིང་། ཡང་བསྐྱར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་གསང་ཕུ་སོགས་གདན་ས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲྭ་སྐོར་ཡང་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་གླང(༡༦༥༧)ལོར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་ཡོས(༡༦༥༨)ལོར་འོལ་ཁ་རིན་ཆེན་སྣང་དང་། ཨེའི་རྩེའུ་ར། འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་། རྒྱ་སོག་ཕུ། ལྷ་སྡིངས་སོགས་དབེན་པའི་གནས་སུ་མང་པོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས། དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཡང་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བསྩལ་པས་རྒྱུད་འཛིན་སློབ་མ་ཡང་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར《དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན》《རྩིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》(འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་ཅེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན)《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་བཤད་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ》སོགས་འགའ་ཞིག་དཔར་ལ་འཁོད་ཡོད། དགུང་ལོ་གོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༥༡༣)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་འདྲ་སྐུ་འོལ་ཁ་རིན་ཆེན་སྣང་སྒྲུབ་སྡེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཤིང་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ངག་རྒྱུན་དང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་སྐོར་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༨ནས༡༨༧བར་གསལ།

མཁས་གྲུབ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ། པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་ཡིན། གཤམ་གསལ་པོ་ཏོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

མཁས་གྲུབ་སྐྱ་བའི་ཉི་མ། དེ་གོང་དུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཞེས་པར་གཟིགས།

མཁས་གྲུབ་ལེགས་ཚོས་པ། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར། འདིའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གཤམ་དུ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་པ། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་བདུན་གྱི་གྲས་ཡིན། རྒྱང་ཡང་སྣང་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཏ(༡༢༣༦)ལོར་ཡབ་དཀོན་མཆོག་བཟང་དང་ཡུམ་རྗེ་དགེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ལ་ཕེབས་དུས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་དཀའ་ཚེགས་མི་དགོས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་ཏ(༡༢༦༨)ལོར་སློབ་དཔོན་ཉི་ཐོག་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ་ཞེས་གསོལ། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དང་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འབུམ་གཉིས་ལས་སྤྱོད་འཇུག་དང་ཕར་ཕྱིན་གསན་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བཤད་པ་མཛད་ཐུབ་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང《བྱམས་ཆོས》དང་། 《ས་སྡེ་ལྔ》《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》《དབུ་མ》སོགས་གསན་ནས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་ཤངས་པའི་ཆོས་སྐོར་དང་། གཞུ་ཁྲག་དམར་བའི་བླ་མ་དཀོན་སྐྱབས་ལས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་སྙིང་ཐིག་སྐོར་བཅས་གསན། དེ་ནས་ཟུར་རིར་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། དད་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་ཡང་ཡང་མཛད་པས་འཛག་པ་རྒྱལ་མཚན་འབུམ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༣༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང》དབུ་མེད་བྲིས་མ་ལེ་ཚན[ཆ]པར་ཤོག་གྲངས༡༢ཡོད།

མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ། ཇོ་འདི་ཉིད་ཡབ་དཔོན་པོ་དཀོན་མཆོག་བཟང་དང་ཡུམ་ཇོ་དགེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ(༡༢༣༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ལ་ཐེབས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བདེ་བླག་ཏུ་མཁྱེན། བྱིས་པའི་དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་སྤྲོ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཉི་ཐོག་པས་མཁན་པོ། སློབ་དཔོན་ཚུ་ཤེས་གནང་ནས་དགེ་ཚུལ་མཛད། མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོར་གསོལ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འབུམ་འཕར་ཕྱིན་དང་སྤྱོད་འཇུག་བསླབས་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གསར་མཛད། དེ་ནས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་ཚད་མའི་སྟོན་པ་བཟང་པོར་གྲགས། གཞན་ཡང་བྱམས་ཆོས་ལྔ། ས་སྡེ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། བསླབ་བཏུས་རྣམས་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། བླ་མ་ས་སྟོན་ལྷ་རིན་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཐབས་མང་བར་གསན། གཡའ་ལུང་དགོན་གསར་བའི་མཁན་པོ་ལ་བཀའ་གདམས། མདོ་པོར་ཀ་རྨ་པ་ལ་ཁོང་གི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། རང་གི་ཡུལ་གཞིས་ཐམས་ཅད་བཙོངས་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་སྟན་པ་གསན་ཙམ་གྱིས་མོས་པ་ཐོབ་སྟེ་རི་གོང་དུ་བྱོན་ནས་གདམས་པ་ཞུས་པས་སྟོད་ལྟན་དུ་དགོངས་ཏེ། ནི་གུའི་སྐོར་མ་ལུས་པར་གནང་། ཉམས་མྱོང་གིས་ཀྱང་བླ་མ་དགྱེས་ཏེ་བསྟགས་པ་ཚད་མེད་མཛད། དེ་ནས་གཞུ་ཐག་དམར་བའི་བླ་མ་དཀོན་སྐྱབས་ལ་སྙིང་ཐིག་གསན་པས་ལྟ་སྟངས་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤར། ཙ་རིར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་འཇག་ཏུ་བཞུགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། འཇག་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༣༠༩)ལོའི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། གཙང་རོང་གི་ལྟེ་རྟག་བརྒྱར་ཡབ་དགེ་བསྙེན་བླ་མ་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་ཆོས་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༥༢༥)ལོར་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྲས་བཞི་ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ཡིན། བྱིས་པའི་དུས་ནས་མཛད་སྤྱོད་ངོ་མཚར་བ་ཡོད་ཅིང་མཚན་ལ་ཆོས་སྐྱབས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། བ་གསོ་ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། དགེ་བཤེས་དེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ས་ཕག(༡༥༣༩)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞུགས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངོས་སློབ་ཧ་ནག་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༥༥༠)ལོར་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་གིས་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ལྟར་དབེན་དགོན་དུ་ཐེབས་ནས་གྲུབ་དབང་དབེན་ས་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསན་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་ལོ་རྗེ་གཉིས་ཙམ་རིང་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། ཚོ་ག་ཕྱག་བཞེས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་དེ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཐེབས། དབེན་དགོན་དུ་ཕྱིན་ནས་གྲུབ་དབང་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་དང་སྒྲུབ་པ་ཐོན་པར་མཛད། ཇོ

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཤངས་མདོ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་བྱོན་ནས་མཁན་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་པས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་གསན་ཏེ་སླར་ཡང་དབེན་དགོན་རང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་མཐར་སོན། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ཅིང་། དེ་ནས་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་ནན་ཞབས་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཤངས་མདོ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་འཁོད་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་བསྐྱལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་གླང(༡༥༦༥)ལོར་གྲུབ་དབང་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྒྲུབ་ཁང་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་དབེན་ས་དགོན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙང་ཁང་། མགོན་ཁང་། བླ་བྲང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་གཙང་ཁང་གི་ནང་གྲུབ་དབང་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དམར་གདུང་གི་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། བླ་འི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་དང་སྐབས་འགྲིགས་ནས་རབ་གནས་ལ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་སྨན་ཐང་ལྷ་ཁྲིམས་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་བཀའ་གནང་ནས་ཁོང་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་ཁྲིས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་བཞེངས། དེ་ནས་ལོ་མང་རིང་དབེན་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་སློབ་བརྒྱུད་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་རྟ(༡༥༨༢)ལོར་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ་ནས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་སླར་ཡང་ཤངས་མདོ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ལྔའི་བར་བསྐྱངས། དེ་ནས་དབེན་དགོན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེ་ཐ་མའི་བར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། དད་འདུས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རེ་འདོད་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐུ་མཚམས་ཀྱི་བར་གསེང་དང་བསྟུན་ནས་བསྐུལ། གསུང་རྩོམ་ཡང《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐོར》དང་། 《ལམ་རིམ》《བློ་སྦྱོང》《གཅོད》ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༥༩༡)ལོར་རོང་བྱམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་དེར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་དབེན་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༢༤ནས༥༡བར་ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད་ཀ་པའི་ནང་བཞུགས།

མཁས་བརྒྱད། དེའི་གོ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སྤང་གོང་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་གིས་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཁན་སློབ་ཀྱི་གྲྭ་སྡེ་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་གནས་གཞི་བཙུགས་པ་རྣམས་འདུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པས་བཙུན་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པ། སྐབས་དཔལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཞན་འབར་བ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་ཀྱི་གྲྭ་སོགས་སུ་བཙུགས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞིང་རྨོ་བ། ནོར་ཕྱུགས་བདག་གཉེར་བྱེད་པ། ཉོ་ཚོང་དང་། བུ་ལོན་གཏོང་བ། སྲིད་དོན་གྱི་ལས་ཀར་ཞུགས་པ་བཅས་བྱས་པ་དེས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆུང་ཡང་མིང་ལ་མཁས་བརྒྱད་ཅེས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས《ནེལ་པ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༦ནས༢༩བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས(བོད་ལྗོངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས༡༩༨༢ལོར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི《སྦྱང་ཆོས་འབྱུང》དེབ་གཟུགས་གྲངས༡༥༢ཕྲེང༥པའི་ནང་མཁན་བརྒྱད་ཅེས་བཅོས་ནོར་བྱུང་བ་ལས་མ་ཡིག་ངོ་མའི་ནང་མཁས་བརྒྱད་ཅེས་ཡོད་པ་དེ་རང་ལེགས)

མཁས་པ། སྤྱིར་མཁས་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ལས། མཁས་

གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད།། བྱེ་བྲག་སྦྱངས་པའི་དོན་ཤེས་པ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བར་སྦྱངས་ཤིང་། འཆད་པ་དང་། རྩོད་པ། རྩོམ་པ་གསུམ་ཀའམ་གང་རུང་ཞིག་ལ་མཁས་པ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཆད་པ་ནི་སླ་ཞིང་། དེ་ལས་རྩོད་པ་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྩོམ་པ་དཀའ་བ་སྟེ། རྩོམ་པ་ནི་གང་བརྩམ་བྱའི་གཞུང་དོན་རྣམས་རང་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་རྟོགས་པ་བཅད་དེ་གོ་བ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་ན་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་སྐབས་མི་ཀན་གྱིས་ཤ་ཟ་བ་ལྟར་སླ་སར་འཆད་ཅིང་དཀའ་སར་འདོར་བ་སོགས་རྩོམ་ཚུལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གོས་པར་འགྱུར་བས་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞུང་བའི་གནད་ཀྱང་དེར་ཐུག་ཡོད། ཡང་མཁས་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་སླ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་བསླབས་པ་དེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་ཤེས་པ་ཞིག་ལའང་ཟེར་ཆོག་སྟེ། དེ་ནི་སྐད་གཅིག་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྐད་མང་བསླབས་ཤིང་ལེགས་པར་ཤེས་པ། སྐད་གཅིག་ལ་སྦྱངས་འབྲས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁས་པ་དེར་བསྟོད་བསྔགས་དང་མཐོང་ཆེན་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་གོ །

མཁས་པ་སྒོ་དྲུག ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསུངས་པ་གཞིར་བཟུང་ན། རྒྱལ་པོ་མ་ཧཱ་པཱ་ལའི་བུ་ཆེ་བ་སྲཱི་བྷ་པཱ་ལ་ཡིན་ཅིང་། དེས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་མཚམས་སུ་འདས་ཤིང་བུ་ཆུང་བ་ཆཱ་ཡ་པཱ་ལ་ལོ་བཅུ་བདུན་ལས་མ་ལོན་པས་རྒྱལ་པོའི་ཞང་པོ་བྲམ་ཟེ་ཙ་ན་ཀས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ(བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་པོའི་ས་སྟག(༧༢ལོ་ནས་མེ་རྟ༡༠༠༦ལོ)བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་གཞི་ཆེ་གྲས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ཞེས་པའི་གདན་ས་དེར་རྒྱུན་དུ་མུ་སྟེགས་པ་འོང་ནས་ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་དང་རྩོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་གལ་ཏེ་རྩོད་པ་ཕམ་ན་ནང་པའི་གནས་གཞི་དང་། ལྷ་ཁང་སོགས་ཕྲོགས་པ་མ་ཟད། ས་གནས་དེ་དང་གཞན་དག་ལ་ཡོད་པའི་ནང་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལུགས་མུ་སྟེགས་པར་བསྒྱུར་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ལྕགས་རིའི་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་སྲུང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རེ་དང་། དབུས་སུ་ཀ་ཆེན་གཉིས་བཅས་སྒོ་སྲུང་དྲུག་རེ་བསྒོ་གཞག་གནང་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། ༡. ཤར་སྒོ་སྲུང་བ་པཎ་ཆེན་རཏྣ་ཨཱ་ཀ་ར་ཤཱནྟི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། ༢. ལྷོ་སྒོ་སྲུང་བ་པྲཛྙཱ་ཀ་ར་གུཔྟ་སྟེ་ཤེར་འབྱུང་སྦས་པ། ༣. ནུབ་སྒོ་སྲུང་བ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། ༤ བྱང་སྒོ་སྲུང་བ་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་བཅས་དང་། ༥. དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ༦. དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་པ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་མི་ཏྲ་བཅས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན། པཎྜི་ཏ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་གཤམ་གསལ་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང་མཁས་པ་སྒོ་སྲུང་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་སྲོལ་འདུག

མཁས་པ་ཆེན་པོ་མཚོ་སྐྱ་བ། གཤམ་གསལ་མཚོ་སྐྱ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གསལ།

མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་གནས་གཞི་ཆེ་གྲས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་པོ་མེ་ཡོས(༡༦༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་དཀྱིལ་ལྕགས་སྟག(༡༠༥༠)ལོ་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་བྱུང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བའི་བླ་མའི་གྲས་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཁོ་ཏ་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སེཀྐ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པར་མཛད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐུགས་དད་འཁྲུངས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མཁྱེན་པའི་པཎྜི་ཏར་གྱུར། མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་

བས་འབྱུང་འགྱུར་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་ཕྱུང་སྟོན་པར་མཛད། མངའ་རིས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་རྗེས་བོད་དུ་ཡང་བྱོན། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི《མཐའ་གཉིས་སེལ་བ》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》འདིར་གསུངས་པ《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག》ནང་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཔེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དམ་བརྟག

མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱནྟི་པ། གཤམ་གསལ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། གཤམ་གསལ་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

མཁས་པ་མི་བཞི། ༡. ཨོ་རྒྱན་མཁས་པ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ༢. རྒྱ་གར་མཁས་པ་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། ༣. བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན། ༤. གནུབ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་བཞིའོ། །

མཁས་པ་མི་གསུམ། གཡོ་དགེ་བའི་འབྱུང་གནས། གཙང་རབ་གསལ། དམར་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའོ། །

མཁས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་བཤད་ཚང་ཟད་ཕྱེ་བ་ལེགས་བཤད་ཀུན་ལས་འདོད་འཇོའི་ནོར་བུ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པ། དཔེ་མེད་ཚུགས་ཐིས་མ། ཤོག་གྲངས་༢༨ཡོད་པ།

མཁས་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། ལ་སྟོད་པ་དམ་པ་དམར་པོའི་སྐུས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཚེ་བ་ཡིན།

མཁས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསླབ་པ། ༡. ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ། ༢. ཁམས་ལ་མཁས་པ། ༣. སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ། ༤. རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །

མཁས་པ་འཇུག་པའི་གནས་བཅུ། ༡. ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ། ༢. ཁམས་ལ་མཁས་པ། ༣. སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ། ༤. རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ། ༥. གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་ལ་མཁས་པ། ༦. དབང་པོ་ལ་མཁས་པ། ༧. དུས་ལ་མཁས་པ། ༨. བདེན་པ་ལ་མཁས་པ། ༩. ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ། ༡༠. འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ།

མཁས་པའི་བྱ་བ་ས་སྙིང་རིན་ཆེན་གསུམ། འཆད་པ། རྩོད་པ། རྩོམ་པ་གསུམ་མོ། །

མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ། སྔར་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རབ་བྱུང་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གར་མཁས་པ་ཞིག་དང་། དེ་མིན་ཀྱང་འཆད་རྩོམ་གཉིས། མ་ཐའང་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་དགོས། འཆད་པ་ལས་རྩོད་པ་དཀའ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་རྩོམ་པ་དཀའ། འཆད་རྩོད་གཉིས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ངོ་མ་འཆད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། རྩོམ་པ་ནི་ཚིག་སྦྱོར་དང་། བརྗོད་དོན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཚད་མཐོ་ཙམ་ཞིག་དགོས་པས་འཆད་རྩོད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཅུང་ཟད་མང་ཞིང་། རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་དང་བསྡུར་ན་དཀོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྔ། ཕུང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མིན་བཅས་ལ་མཁས་པ།

མཁས་པའི་རིམ་པ་ལྔ། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ། དོན་ལ་མཁས་པ། ཡི་གེ་ལ་མཁས་པ། ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །

མཁས་བྱའི་གནས་བདུན། ཕུང་ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། གནས། གནས་མིན། བདེན་པ་བཅས་བདུན།

མཁས་བྱའི་གནས་གསུམ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཟེར།

མཁས་དབང་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ནི་སྟོད་ཕྱུང་གཡུ་ཐོག་ཁང་གསར་ཞེས་པར་རབ

བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༩༠༠)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ཆུ་བཟང་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་གནང་། ལྔ་ས་ལྕགས་པོ་རིར་གསོ་རིག་སློབ་སྦྱོང་མཛད། མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཐོག་མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུས་ལྕགས་རི་གྲྭ་ཚང་གི་དབུ་འཛིན་གཅིག་ཚོགས་གནང་སྐབས་ལྕགས་པོ་རིའི་ཁོངས་ནས་སྨན་སློབ་གསུམ་བསྐུས་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད། ཆུ་སྤྲེལ(༡༩༣༢)ལོར་ལྷ་སྡིངས་མདའ་དཔོན་དང་མཉམ་དུ་ཆབ་མདོར་ཕེབས་ནས་བོད་དམག་དམག་སྒར་ཞིག་གི་སྨན་པ་ལོ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གནང་། ས་སྟག(༡༩༣༨)ལོར་ལྕགས་པོ་རིའི་སྨན་པའི་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་སྟེ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་སྤྱི་རྗེ་ང་དུ་ལྕགས་རིའི་དཔལ་སྡིངས་གཞིས་འཛིན་དང་རྒྱལ་བྱུར་རྭ་སྒྲེང་གི་བླ་སྨན་པ་གནང་ཞིང་། མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་བླ་སྨན་པ་དང་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་རིམ་པ་ལྔ་པའི་གོ་གནས་ཐོབ། ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྨན་བཅོས་ལས་དོན་ནང་བཞུགས། ཆུ་སྟག(༡༩༦༢)ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་གཞོན་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་གནང་། དེ་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་མྱོང་《བོ་ནད་བཅོས་ཐབས》ཞེས་པ་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད། དེ་རྗེས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་གཞོན་པའི་ཐོག་གཙོ་བཅོས་དགེ་རྒན་སྨན་པའི་ལག་རྩལ་གོ་མིང་ཡང་བཞེས་ཤིང་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༩༨༡)ལོའི་ཟླ༨ཚེས༣ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་སོ། །

མཁས་མང་བློ་གསལ་གླིང་པ། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་མིང་གཞན་ཞིག་ཡིན། གསེམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

མཁས་བཙུན་རྒྱལ་མཚན་འབུམ། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་ཆེན་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༢༦༡)ལོར་ཤངས་ཀྱི་ཁོང་ལམ་རྩ་ཐང་དུ་ཡབ་ཕྱུག་པོ་ཆོས་སྐྱོང་བཙན་དང་ཡུམ་དབྱངས་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་རྩལ་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༧༢)ལོར་བླ་མ་ཤར་པ་ཀུན་དགའ་སེང་གེ་དང་བླ་མ་སྙིང་ཁང་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་བླ་མ་སྙིང་ཁང་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འབུམ་གཉིས་ལས་ཕར་ཕྱིན། ས་སྐྱར་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལས་ཀྱི་རྗེར། རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལས་དུས་འཁོར་སོགས་གསན། སྤུ་ཕྱིར་བླ་མ་བཙུ་བྲག་ཅམ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསན་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་པ་ལས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་དག་ཆ་ཚང་བར་གསན། ཕྱག་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ཐག་ལ་བཏང་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་སློབ་མ་དད་འདུས་རྣམས་ལ་གང་འཚམས་པའི་ཆོས་བཀའ་བསྩལ། གཙོ་བོར་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ནས་སུ་སྐུ་ཚེ་འཁྱོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཤངས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་ཆོག་སྒྲིག་སོགས་ཡིག་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཆེད་རྩོམ་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༣༣༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང》དབུ་མེད་ཕྲིས་མ་ལེ་ཚན[ཇ]པར་ཤོག་གྲངས༡༤ཡོད།

མཁས་བཙུན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ། སྐུའི་གདུང་རྒྱུད་བླ་བྲང་ཁག་བཞི(༡. གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་། ༢. རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་། ༣. ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། ༤. དུས་མཆོད་བླ་བྲང)བྱུང་བའི་ནང་གསེས་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་གདུང་རྒྱུད་དང་པོ་ཡིན། ཡབ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་

པོ་དཔལ་དང་། ཡུམ་གླང་མཚོའི་ན་སྲི་མ་གཅིག་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོར་འཁྲུངས། སྲས་གསུམ་མམ་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་ཞིང་གསུང་རྩོམ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཛད་ཡོད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀོ་ས་ལི་གུ་ཐུག་རྒྱལ་པོས་བཀྲུན་ཏིང་ཀོ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་དམ་གནང་། གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་བདག་པོར་བཞུགས་ཐོག དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༣༤༣)ལོར་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་ཙམ་བདག་ཆེན་ཨ་མྱེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལྡེབ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༤ནས༢༥༥བར་གསལ།

མཁས་བཙུན་མི་དྲུག ཕྱར་པོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་བར་ཁམས་ཁུལ་དུ་ཐོག་མར་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་ཐུབ་མཁན་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ལྷ་བུ་མཁན་སློབ་ཚད་ལྡན་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་སྐོང་ལས་གྲལ་དུ་ཕེབས་མཁན་དགེ་འདུན་ཁ་གྲངས་ལོངས་པ་མེད་སྐབས་དེའི་རིང་ཟློག་པོ་མི་དྲུག(༡. འལ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག ༢. སྦུབས་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ༣. སུང་གོང་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་། ༤. ཚོག་རོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། ༥. སྔེང་ཚུང་པ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། ༦. ཨན་འབར་བ་བྱང་ཆུབ་བཙས)གིས་གྲྭ་ཆས་ཙམ་གྱོན་པ་ལས་སྡོམ་པ་མེད་པའི་གྲྭ་གཟུགས་ཡིན་སྐབས་ཟློག་པོ་མི་དྲུག་ཅེས་ཐོགས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་གྲངས་ལོངས་པ་རྙེད་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་གནང་ནས་ཁོང་དྲུག་པོར་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་རྗེས་མཁས་བཙུན་མི་དྲུག(འལ་དང་སྦུབས་གཉིས་ནི་མཁས་པ་ཡིན་པ་དང་། སུང་དང་ཚོག་རོ་གཉིས་མཁས་བཙུན་གཉིས་ལྡན། སྔེང་དང་ཨན་འབར་གཉིས་བཙུན་པ་ཡིན)ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཚུལ《སྤྱང་ཆོས་འབྱུང》དུ་གསལ་ཞིང་། 《ནེལ་པ་པཎྜི་ཏའི་ཆོས་འབྱུང》ལྡེབ་དཔར་མའི་གྲངས༣༦ནས༡༤བར་གོང་གསལ་ཆོས་འབྱུང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཅིང་། གང་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་དེ་གཉིས་ཀས་ཐོག་མར་ཟློག་པོ་མི་དྲུག་ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་མཁས་བཙུན་མི་དྲུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཤད་ཚུལ་མཐུན་པར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཡོངས་གྲགས་སུ་དབུས་གཙང་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དྲུང་ནས་སྡོམ་པ་ཞུས་པའི་བཤད་ཚུལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་ཡོད།

མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། སྤྱང་སྐད་ཀྱི་གཙང་པ་ཡུ་བ་གདོང་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མོ་ཁྱི་འདྲེན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ལོ་མི་གསལ། དགུང་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ན་སྐར་ཐང་གི་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་ཆུ་མིག་པ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསྙེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ལོན་པ་ན་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། སླར་རྗེས་སུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ས་སྐྱའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཁག་སོགས་བླ་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཙམ་བསྟེན་ནས་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གང་ཡོད་གསན། གཙོ་བོར་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་ཕེབས། རྗེས་སུ་བླ་མའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་སྤྱང་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་པ་སྨམ་རྫ་མོ་ལྷ་རིའི་མགུལ་དུ་བསམ་སྡིངས་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དེར་བཞུགས་ཏེ་ལམ་འབྲས་དང་། ཕྱག་ཆེན། ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཆོས་མང་དུ

གསུངས་པས་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཊཱི་ཀྐ》མཛད་པའི་ལོ་སྔེ་ས་ལུག（༡༢༡༨）ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》རུ་འཁོད་པ་དེ་འདིར་བཀོད་པ་ལགས།

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་གསུམ།

མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། འདི་ཇོ་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་དེ་ཡིན（ཡང་བླ་མ་འདི་དང་མཚན་མཐུན་པ་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་ནི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་རབས་དགུ་པ་དེ་ཡིན） དམ་པ་འདི་ནི་ཡུལ་མདོག་གི་སྨིན་པར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ（༡༢༨༠）ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ས་སྐྱར་ཕེབས་ཏེ་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷུར་མཁས་པར་སྦྱངས། བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཞབས་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་ཇོ་ནང་ཀུན་སྤངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། གང་གསན་པ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་གྱུར་ཏེ་འཆད་སྤེལ་མཛད་པས་སློབ་མ་ཡང་མང་དུ་ཐོན། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ（༡༣༢༠）ལོར་ཇོ་ནང་གི་གདན་སར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས（༡༣༢༧）ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་ཕྲའི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད། མདོར་བསྡུས་ཙམ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཇོ་ནང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༢༣གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

མཁས་སློབ་ཀྱི་གྲྭ་བཙུགས། 《ཀློང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༡༥༢པའི་ནང་དེའི་ཚེ་སྤང་གོང་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་གིས་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཁས་སློབ་ཀྱི་གྲྭ་བཙུགས་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་དོན་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་པའི་དོན་ཡིན།

མཁྲུར་བ་ནས་མཁྲུར་བར་སྒྲོ་བ། འགྲམ་པའི་ནང་གཡས་གཡོན་དུ་སྤོ་བ།

མཁྲུར་བ་མཆོས་སྣ། མཁུར་ཚོས（ཙ）

མཁྲུས བཀྲུས（ཙ）

མགོ་འདྲུག་ཆེ་རིགས། སྐབས་འཕྲལ་དུ་དགོས་མགོ་ཆེ་བ་དང་བེད་སྤྱོད་མང་བའི་རིགས།

མགོ་བའི་གོས། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཆོས་གོས་དང་། བླ་གོས། ཤམ་ཐབས། གདིང་བ་བཅས་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གོང་གསལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྣམ་སྦྱར་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་སོགས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གོས་ཡིན་པས་ན་མགོ་བའི་གོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

མགོ་བའི་ཡོ་བྱད། རབ་བྱུང་དགེ་སློང་ལ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རིགས་ཏེ། ༡. བླ་གོས། ༢. མཐང་གོས། ༣. སྣམ་སྦྱར། ༤ ཤམ་ཐབས། ༥. ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན། ༦. རྔུལ་གཟན ༧. རྔུལ་གཟན་གྱི་གཟན། ༨. གདོང་ཕྱིས། ༩. རྣག་གཟན། ༡༠. གཡབ་པ་དགབ་པ། ༡༡. སྨྲ་གཟེད། ༡༢. གདིང་བ། ༡༣. དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚད་གཞི། ཁ་དོག་བཅས་གཉམ་གསལ་མེད་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བཀོད་ཡོད།

མགོ་ལག་རྫོགས་པ། གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཚང་བའི་དོན་ནམ་ནུས་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ།

མཆྱིན་གཉེར་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་ཐུགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བླ

བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་སུ་བསེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཞུ། གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་བསེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་གསལ།

མཁྱེན་པ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའོ། །

མཁྱེན་པའི་སྒྲོངས་སུ་རྒྱབ་གསལ། སེམས་ལ་གསལ་པོར་ངེས་པའི་ཞེ་ས།

མཁྱེན་པའི་གེ་སར། མཁྱེན་པ་དེ་གེ་སར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན། འདིའི་གེ་སར་ཞེས་པ་སྙིང་པོ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་གེ་སར་དེ་མེ་ཏོག་གི་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར།

མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་གླིང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་ཕྱོགས(མདུན་ཕྱོགས)སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་མ་དེའི་མིང་ཡིན།

མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ། སྨན་རྩིས་མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་མཆོག་ནི་ལྷོ་ཁ་རྩེད་ཐང་ཁུལ་གྲྭ་ས་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་རྩིས་རིག་སློབ་ཀྲང་མགོ་ལེབ་བམ་རྩིས་པ་ཇ་པོ་ཚེར་གྲགས་པ་དང་། ཡུམ་དབྱངས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་དུས་རྩེད་ཐང་ལྷ་མཆོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ཡས་མས་སུ་དགོན་པས་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་ལྷ་ས་ལྕགས་རི་འགྲོ་ཕན་གླིང་དུ་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་དུ་མངགས། ཐོག་མར་ལྕགས་པོ་རི་གྲྭ་ཚང་གི་སྨན་དགེ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་དྲུང་ནས་སྨན་གཞུང་གསན་སྦྱོང་གི་དབུ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དཀའ་བ་དྲག་པོ་སྤྱད་དེ་ཟས་གོས་སོགས་ལ་དང་དོད་སྤུ་ཙམ་མི་གཏང་བར་ན་བཟའ་རྩལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཐུགས་སྣང་གཏན་ནས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྨན་གཞུང་ཐུགས་འཛིན་དང་ཚིགས་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུགས་འབུལ་སྦྱངས་འབྲས་ལེགས་ཐོབ་ལ་བརྟེན། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུའི་བླ་སྨན་དངོས་གཞི་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱུད་འཛིན་སློབ་གྲྭ་བའི་ཁོངས་སུ་བདམས་ཚུད་བྱུང་བས། མཁས་མཆོག་དེ་ལས་དཔལ་ལྡན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་བཞི་དང་། གཞུང་འགྲེལ་བེ་ཌཱུརྱ་སྔོན་པོ་སོགས་པ་སྨན་གྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་ལུང་འཁྲིད་མན་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་བརྩོན་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སུ་རྗེས་སུ་མཁས་དབང་འཚོ་བྱེད་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འཇམ་དཔལ་རོལ་པའི་བློ་གྲོས། འབྲས་ལྗོངས་བླ་མ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། འགུ་ལོག་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་རོལ་པའི་བློ་གྲོས། མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་ནོར་བུ། འབྲས་སྤུངས་ཁང་གསར་རིན་པོ་ཆེ། ཕ་བོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོ། ལྷ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། རོང་ཐ་ཆུ་ཚང་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་སོགས་རྫོད་མེད་མཁས་དབང་དུ་མ་ལས་གསོ་རིག་དང་། སྐར་ནག་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ། སུམ་རྟགས་དང་སྒྲ་རིག་པ། སྙན་ངག སྡུད་བཞི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག པི་དཀར་བུ་དཔེའི་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲུངས་རྩིས་ཐོག་ནས་ཚེ་རབས་ལས་རྩིས་དང་། བག་རྩིས། གཤིན་རྩིས། དབྱངས་འཆར་འགྲེལ་པ། དཔལ་སྦྲོན་སྙིང་ནས་ལེའུ་བཅུ་ཀའི་འཁོར་ལོ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་སོགས་ལེགས་པར་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་སྨན་རྩིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོར་ལྕགས་རི་སྨན་སློབ་གྲྭ་ཚང་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་སྨན་སྦྱིན་པར་མངའ་གསོལ། ཆུ་གླང(༡༩༡༣)ལོར་བཞད་སྒྲ་བློན་ཆེན་སེམ་ལའི་ཆེད་དོན་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་དུས་དེའི་བླ་སྨན་པར་མཉམ་འགྲོན་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ནད་པ་གསོ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་སྨན་བཅོས་གནང་བ་བརྒྱུད་ཕན་གསོས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་ངོ་མཚར་གྱི་བསྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ། མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་འགྲོ་ཕན་གླིང་གསར་

འཛུགས་གནང་ནས་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་མཆོག་ལ་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་པའི་མཚན་གནས་དང་སྦྲགས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་དང་ལྕགས་པོ་རི་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བས། སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སློབ་མ་ཚོར་སྨན་རྩིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ། སྨན་རྫས་སྦྱོར་བཟོ། རིག་གནས་གཞན་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། སྒྲ་སྙན་ངག བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། བཤེས་སྤྲིངས་དང་སློབ་སྤྲིངས། ཐེག་དགུའི་དོན་སྡོམ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་སྔེབ་སྦྱོར། ཡཀྵ། ཡཙྭ་སོགས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལུགས་སྨན་ཁབ་དང་གཤེགས་བཅོས་ཡའང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་མཛད། དབུས་གཙང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྨད་དང་། འབྲུག་པ། འབྲས་ལྗོངས། ལ་དྭགས། ཁུ་ནུ་ལ་སོགས་ནས་སློབ་མ་ཇི་སྙེད་འདུས། ལྕགས་རི་འགྲོ་ཕན་གླིང་གི་དབུ་འཛིན་གནང་སྐབས་ཆུ་ཕག(༡༩༢༣)ལོར་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་སྨན་ཐང་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་ལས་བར་སྐབས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཟད་སྒྲིབ་བོར་བརླག་སོང་བ་རྣམས་བསྐྱར་བྲིས་ཁ་གསབ་མཛད། སློབ་མ་ཚོས་ལྟ་བདེ་ཤེས་སླ་ཡོང་ཆེད་སྨན་རྩིས་ཁང་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་ཁང་གི་ལྷེབས་བྲིས་ལ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྡོང་འགྲེམས་དང་། གཏར་བསྲེག་དཔེ་རིས། བྱང་ཁོག་ཡུལ་ཐིག་སྔ་དུས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ལྡེ་བྲག་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་ཕུང་པོ་དངོས་ལ་གཟིགས་ཏེ་བཞེངས་པའི་དཔེ་རིས། གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་ཡོངས་གཏད་ལེའུའི་རི་མོ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རི་རབ་དང་གོ་ལའི་དཔེ་རིས་མི་འདྲ་བ། སྙན་ངག་སྒྲ་རྒྱན་བྱ་དཀའ་བའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ་སོགས་གསར་བཞེངས་གནང་། ས་རྟ(སྤྱི་ལོ༡༩༡༨)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་དམིགས་བསལ་གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་སྐུའི་བླ་སྨན་པ་ཚུང་བ་བསྐོ་གཞག་བསྩལ། རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་སུ་གནས་སྤར་གནང་བ་དང་། མེ་སྦྲུལ(༡༩༥༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་དར་ཧན་གྱི་གོ་མིང་བསྩལ། ལྕགས་གླང(༡༩༦༡)ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ཡོན་ཀྲང་དུ་བསྐོ་གཞག་དང་དེའི་ཕྱི་ལོར་ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་གྱི་མཚན་གནས་ཕུལ། མདོར་ན། མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་སྨན་རྩིས་ལ་མཁས་པའི་དངོས་སློབ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་པ་དང་། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན《རྩ་རྒྱུད་སྡོང་འགྲེམས་གསོ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ》《རྩིས་གཞུང་རིག་ལྡན་སྙིང་ཐིག》སོགས་ཏ་ཅང་མང་བས་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། སྨན་རྩིས་གཉིས། ཁྱད་པར་དུ་སྨན་རྩིས་ཁང་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱིར་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་འབད་བརྩོན་གནང་ནས་ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྟག(༡༩༦༢)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ལྷ་སར་སྐུ་གཤེགས།

མཁྱེན་ལུགས། བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་རི་མོའི་མཁས་དབང་སྨན་ཐང་པ་དང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་གསེས་མཁྱེན་ལུགས་ཀྱི་རི་མོའི་འབྲི་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་གོང་དཀར་སྨང་སྟོད་པ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཕྱག་སྲོལ་གྱི་རི་མོ་ལ་མཁྱེན་ལུགས་ཟེར། མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་འཁྲུངས་ཡུལ་གོང་དཀར་སྨང་སྟོད་ཡིན་ཅིང་། འཁྲུངས་ལོ་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད་ཀྱང་ས་སྐྱའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༦༤)ལོར་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན(ཡོངས་གྲགས་སུ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན)གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་འདུ་ཁང་གི་ལྷེབས་བྲིས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འབྲི་གནང་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་ན་སྐབས་དེར་མཁས་དབང་མཆོག་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཐེབས་ཚོད་ཡིན་པས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མགོར་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ངེས་སྙམ།

མཁས་དབང་དེ་ཉིད་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་དུས་ནས་ཆེད་དུ་སློབ་མཁན་མེད་པར་རི་མོ་ལ་མཁས་ཤིང་། རི་མོའི་ལག་རྩལ་ལ་ཐུགས་མཉེས་པོ་ཡོད་སྐབས་རྗེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་རི་མོའི་འབྲི་རྩལ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་རྗེས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་རི་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཐད་སློབ་དཔོན་ལས་ལྷག་པའི་གསར་གཏོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་ཡི་དམ་དང་སྲུང་མ་ཁྲོ་བོའི་རིགས་ཀྱི་སྐུའི་ཉམས་འགྱུར་དང་། རྒྱན་འཕྲོས་ཆོན་མདངས་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་འབྲི་གནང་མཛད་པའི་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་འདུ་ཁང་གི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལྡེབས་བྲིས་དང་། དབུ་རྩེའི་ཡི་དམ་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་གཙང་གནས་བསྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་གསལ་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་གཟིགས་ཚུལ《གནས་ཡིག》ནང་གསུངས་འདུག་ཅིང་། མཁྱེན་ལུགས་ཀྱི་རི་མོའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་ཁྲོ་བོའི་རིགས་ཀྱི་འབྲི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ》པོད་གཉིས་པའི་ནང་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་སྐབས་སྨན་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ཞི་ཁྲོའི་འབྲི་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་སྐོར་གསལ་བཤད་མཛད་པའི་ཐད་ལ་གསལ། ཕྱོགས་མཚུངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོ་ལྷ་བྲིས་ལ་ཧ་ཅང་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོད་སྐབས། འབུར་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཕྱག་རྩལ་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ནི་དམ་པ་དེས་བཞེངས་པའི་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་འདུ་ཁང་སྒྲུག་གི་ཐུབ་དབང་ཉེ་སྲས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོག་ཟུང་གཉིས། ཀུན་དགའ་བོ་མ་འགག་པ། ཡབ་དང་ཡུམ། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན། སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་དང་། བླ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ལམ་འབྲས་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་གསོན་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དོད་པའི་ཕྱག་རྩལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཡོད་ཚུལ་གོང་གསལ《ཀ་ཐོག་དབུས་གཙང་གནས་ཡིག》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༧༧ནས་༨༠བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

མཁྱེན་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་ཏེ་གསུམ།

མཁྲིས་ནད་ཀྱི་ཟས་རིགས་བཅུ་གཅིག བ་རའི་ཞོ་དར། མར་གསར། རི་དྭགས་ཀྱི་ཤ ར་ཤ སྐམ་ཤ་གསར་པ། ཆག་ཆེ། སྐྱབས། ཁུར་ཚོད། ཆབ་ཚ། ཆུ་བསིལ། བསྐོལ་གྲང་ངོ་།།

མཁྲིས་ནད་བརྒྱད། ཐང་ལ་ལྷགས་པ། གནས་གྱུར་པ། ཁ་ལུད་པ། ཁྲུ་སྐོར་བ། རྩར་ཐུག་པ། ཤ་སེར་བ། མིག་སེར་བ། ཐྲ་ཡའོ།།

མཁྲིས་པ་ལྔ། སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་མཁྲིས་པ། འཇུ་བྱེད་དང་། མདངས་བསྒྱུར། སྒྲུབ་བྱེད། མཐོང་བྱེད། མདོག་གསལ་ཏེ་ལྔ།

མཁྲིས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། ཁྲག རྡུལ། མིག མཆིན། མཁྲིས། རྒྱུ་མའོ།།

མཁྲིས་པའི་དབྱུད་གསུམ། རྡུལ་དབྱུང་། གཏར་ག ཆུའི་འཁྲུལ་འཁོར་རོ།།

མཁྲིས་པའི་སྲི་རྟགས་བདུན། རྗེ་ཞིང་ཚ་བའི་ཟས་སྤྱོད། ཁ་ཁ་བ། མགོ་ན་བ། ཤ་རྡོད་ཚ་བ། སྟོད་གཟེར་བ། ཞུ་རྗེས་ན་བ། བསིལ་བ་ཕན་པའོ།།

མཁྲིས་པའི་སྦྱོང་བྱེད་བཞི། སྨྱི་བཤལ། སྔོས་བཤལ། དྲག་བཤལ། འཇམ་བཤལ་ལོ།།

མཁྲིས་སྨན་རྒྱ་སྤྲོས་བཅུ་པ། ༡. རྒྱ་སྤོས་སྤང་རྡོ། ༢. སྤང་སྤོས་སྤང་རྡོ། ༣. བྲག་སྤོས་སྤང་རྡོ། ༤. ཨ་རུ་ར་སྤང་གང་། ༥. ཤུག་ཆེར་སྤང་གང་། ༦. ལྕ་བ་སྤང་རྡོ། ༧. ཏང་ཀུན་སྤང་རྡོ། ༨. ད་ལི་སྤང་རྡོ། ༩. ཤུ་དག་ནག་པོ་སྤང་རྡོ། ༡༠. ཙ་ཧ་སྤང་རྡོ།

མཁྲིས་སེལ་གྱི་རོ་གསུམ། མངར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ་སྟེ། བསིལ་བ། སླ་བ། རྟུལ་བ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་ལྡན་པའོ།།

མཁྲིས་སེལ་སྨྲོད་ལམ་གཉིས། བསིལ་བར་འདུག་པ། དལ་བར་འདུག་པའོ། །

འཁང་ར། ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་དེ་འགྲིགས་མ་སོང་དེ་བྱུང་མ་སོང་ཞེས་པའི་གཞན་ལ་ལེ་ཁག་དགྲི་བ།

འཁར་བའི་ཡི་གེ། ལྕགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ནས་བརྡུངས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྟེ། དེས་འཁར་ཇ་བཟོས་ན་སྐད་ཆེ་ཞིང་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་གོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་ལས་བཟོས་པའི་བྱང་བུའི་ངོས་སུ་གོ་གནས་གང་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་ཡོད་པ།

འཁར་བས་བཅོགས་པ། དབྱུག་པས་བརྡུངས་པ།

འཁར་གཞོང་། ལྕགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ནས་བཟོས་པའི་གཞོང་པ།

འཁྲུ་བ་ལྷ། གྲོགས་པོ། རྗེ་བོ། སངས་རྒྱས། དགེ་འདུན། བླ་མ་ལ་འཁྲུ་བ།

འཁྲུམས། ༡. ཤེས་པའམ་རྟོགས་པ། ༢. ཞུམས་པའམ་ཚུར་འདུག་པ་སྟེ་དཔའ་འཁྲུམས་པ་ལྟ་བུ།

འཁྲུར་བ། ཟས་རིགས་ཤིག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁ་བཟས་ཞེས་ཟེར་བ་གྲོ་ཞིབ་ལས་བཟོས་པའི་ཟས་རིགས་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་མར་ཁྲུའམ་སྣུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྲེགས་པ་ཞིག

འཁྲུར་བསམ་རྣམ་དག འགན་འཁྲུར་བསམ་བློ་ཡང་དག་པ་ཡོད་པ།

འཁོད་བཀོད་པ། འཁོན་བཀོན་པ།(ཙ)

འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ནང་བློན་འཁོན་དཔལ་པོ་ཆེའམ། མིང་གཞན་དཀོན་པ་རྗེ་གུང་སྟག་ཏུ་གྲགས་པ་དེས་ཆྭངས་ཁམས་པ་གོ་ཆའི་སྲིང་མོ་ཆྭངས་བཟའ་ནེ་ཚུང་ཁབ་ཏུ་བླངས་པ་ལས་སྲས་གཉིས་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་བ་འཁོན་ཡོ་ལྡ་བ་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ་དང་། ཆུང་བ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གཉིས་བྱུང་། སྲས་ཆེ་བ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ་ནི་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《འཁོན་གྱི་གདུང་རབས》དང《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》《འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆོས་འབྱུང》《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》བཅས་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་སད་མི་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ། མཚན་ན་གནྟྲེ་ར་ཀྵི་ཏ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ་ཟེར། མཁན་ཆེན་དང་ཞང་པོ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་། ཡོ་ག་ལེགས་པར་མཁྱེན། བྲག་ཡེར་པར་ཕུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཏེ་དྲིལ་བུ་ཕུག་པའི་བར་སྣང་ལ་རྟེན་མེད་དུ་འཇོག་པར་མཛད་པས་ཕུག་པའི་མིང་ལ་དྲིལ་བུ་ཕུག་ཅེས་ཐོགས་ཏེ་ཡེར་པའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱ་རྩའི་གྲས་ཡིན་ཅིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྲས་བརྒྱུད་མེད། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས།

འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན། ཡབ་འཁོན་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྐུ་ཆེའི་སྐད་དུ་གཡའ་ལུང་མཁར་སྐབས་བཟུང་ནས་སྲས་གཉིས(ཆེ་བ་འཁོན་རོག་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆུང་བ་དམ་པ་འདི་ཡིན)རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཁྱི(༡༠༣༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། (འདིར《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༨པར་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་པ་དེ་མ་དག) གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ཡབ་དང་གཅེན་ལས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཐེངས་གཅིག་འབྲོ་ཡི་ལུང་པར་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས། ལྟད་མོའི་ནང་སྔགས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་དབང་ཕྱུག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་མགོ་བརྙན་གྱོན། ལག་ཏུ་ཕྱག་མཚན་ཁྱེར། མ་མོ་རལ་པ་ཅན་གྱིས་ཛ་སྐབས་དང་བཅས་ཏེ་འཆམས་འཁྲབ་གྱིན་འདུག་པ་དེ་ཡི་གནས་ཚུལ་གཅེན་ལ་ཞུས་པས། གསང་སྔགས་གསང་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཁྲོམ་དཀྱིལ་དུ་ལྟད

མོའི་ཆེད་དུ་འཁྲབ་པ་འདི་གསང་སྔགས་འཆོལ་པ་བྱ་བ་ཡིན། ད་ཁྱོད་རང་གསང་སྔགས་གསར་མ་སློབ། དེང་སང་འགྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པས་དེའི་སར་རྒྱུགས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོག་མིའི་དྲུང་དུ་ཐེབས་ཏེ་གསང་སྔགས་གསར་མ་དང་། ལམ་འབྲས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བར་གསན་ནས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ལྔའི་གྲས་སུ་གྱུར། གཞན་ཡང་མལ་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་གྲགས། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ། པུ་ཧྲངས་ལོ་ཙཱ་བ། གནམ་ཁའུ་པ་སྐུ་མཆེད་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དེ་ནས་ཉིན་ཅིག་སྐྱོ་སངས་དང་ཆབས་ཅིག་རི་རྩེར་བྱོན་ནས་གཟིགས་པས་དཔོན་པོ་རི་ཡི་དབྱིབས་གླང་པོ་ཆེ་ཉལ་བ་འདྲ་བའི་མཁལ་ཁུལ་ན་ས་དཀར་ཞིང་སྨུམ་པ། ཆུ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པ་སོགས་ས་དཔྱད་བཟང་བར་གཟིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆའི་བདག་པོ་ཇོ་བོ་གདོང་ནག་པ་ལ་ས་ཆ་གནང་བར་ཞུས་པས་ས་ཆ་ཕུལ་ཞིང་ཐད་ཀའི་བདག་པོ་ཞང་ཞུང་གུ་རུ་བ་དང་། བཙེ་གྲོང་བཞི། ལྷ་མི་གྲོང་བདུན་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་ལ་གསུངས་པས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་རིན་མི་དགོས་པར་ཕུལ་བས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་ས་ཆའི་རིན་མི་དགོས་པར་ཕུལ་བ་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཡང་ཕྱུགས་སུ་བརྟན་པའི་ཆེད་ངས་རིན་སྟེ་སེལ་ཙམ་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལེན་དགོས་གསུངས་ཏེ་རྟ་དཀར་མོ་གཅིག ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་གཅིག མོ་གོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་གནང་ནས། མོན་གྲོག་མན་ནས་འབལ་གྲོག་ཡན་བླ་མ་ཉིད་ལ་བདག་པའི་ཁས་ལེན་ཞུས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ཕྱག་བཏབ། བདག་མོ་སྤུ་མ་ཇོ་རྗེ་ཕྱུག་མོ་ལ་སྲས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། བླ་མ་གནམ་ཁའུ་པས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མ་གཅིག་ཞང་མོ་བདག་མོར་གསང་བའི་སྒོ་ནས་བཞེངས་པས་སྲས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སྐུ་འཁྲུངས། དེའི་གནས་ཚུལ་བདག་མོ་བགྲེས་པས་མཁྱེན་རྗེས་མཉེས་ཚོར་ཆེན་པོས་ས་སྐྱའི་མདུན་གྱི་མཆོད་ཞིང་མ་གཏོགས་པའི་མཆོད་གཞིས་ནོར་རྫས་གང་ཡོད་མ་གཅིག་ཞང་མོ་ཡུམ་སྲས་ལ་ཕུལ་ནས་འཁོན་སྟོན་མཆོག་གིས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་རིང་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་ནས་འགྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ཆོས་བཀའ་དར་སྤེལ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་རྟ(༡༡༠༢)ལོར་སྒོ་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འཁོན་སྐུ་འབུམ་དུ་གྲགས་པ་གདན་ས་བྱང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་སྐོར་བདག་ཆེན་ཨ་མྱེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨ནས༢༥བར་གསལ།

འཁོན་གད་པ་ཀིརྟི། གསང་སྔགས་གསར་མའི་གདམས་ངག་གི་མཛོད་ཆེན་པོ་མར་པ་ལོ་ཙཱའི་ཐུགས་སྲས་ཀ་ཆེན་བཞིའི་གྲས་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་གསུམ(ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ། འཁོན་གད་པ་ཀིརྟི། འཆེལ་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན)གྱི་གྲས་ཡིན། མང་ར་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་། གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། མཚུར་སྟོན་ལ་མན་ངག་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་གསན་ནས་རྟ་དང་ཆོས་ལྷུང་སོགས་ཡོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ནས་ཆོས་གསན། རིམ་པ་ལྔའི་རྫོགས་རིམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་ད་ཕན་མ་རྙེད།

འཁོན་གྱི་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ནི་འཁོན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་དཔའ་བོ་གཡའ་སྤང་སྐྱེས་ཀྱིས་སྲིན་པོ་སྐྱ་རེངས་ཁྲག་མེད་དང་འཁོན་ཏེ་སྲིན་པོ་བསད། དེའི་ཚང་མ་གཡའ་གྲུམ་བསིལ་མ་མཚར་སྡུག་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཁབ་ཏུ་བླངས་པ་ལས་སྲས་ཞིག་བྱུང་བར་མིང་འཁོན་བར་སྐྱེས(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་དང་པོ)སུ་བཏགས། ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་གཡའ་སྤང(མངའ་རིས་ཁུལ)གི་ནུབ

བྱུང་ཤེལ་ཚ་རྒྱལ་མོའི་གངས་སུ་གནས་བཅས་ཤིང་། སྟོ་ཕྱོགས་སུ་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་མཆོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས། ཕྱི་ཕྱུག་འཁོན་པར་སྐྱེས་ཀྱིས་བཙན་བཟའ་ལྷམ་བུ་སྒྲོན་ཁབ་ཏུ་བླངས་པ་ལས་བུ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་བློ་གྲོས་ལྡན་ཞིང་། མཐུ་དང་དཔལ་རྩལ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་མིང་ལ་དཀོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཀྱང་སྐྱག(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་གཉིས་པ) ཅེས་བཏགས། ནར་སོན་ནས་ཡུལ་འཚོལ་དུ་སོང་བས་ལ་སྟོད་གཞན་རྩེ་ཐར་གྱི་ཡ་ཚང་ལ་ཡུལ་གྱི་དགེ་མཚན་འཛོམས་པར་མཐོང་ནས་གཞིས་ཆགས། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ནང་བློན་གྱི་གོ་གནས་གནང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་བྱུང་བས་མིང་ལ་འཁོན་དཔལ་པོ་ཆེ་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བྱུང་། འདིས་ཀླུ་དབང་ཀྱི་བཙན་སྲིད་ལྟུང་དགུ་ཤེ་ཀླུ་ཡི་ཕོ་ཚ་ཡིད་འགྲོ་བ་ཞག་ཤུལ་ཉམས་པར་བྱུང་། ལ་མ་ཐང་གི་ཁར་ལྡིང་ཡོད་པ་ལས་བུ་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཡུམ་གྱི་ཀྲིང་ཤུལ་ཅེས་པ་སྟེ་ཀྲེང་ཞུས་པ་ཞིག་ལ་བཤད། ཆེ་བ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་དང་། དེའི་འོག་མ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་གསུམ་པ) ཡིན། སྲས་ཆེ་བ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་ནི་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ལས་རབ་བྱུང་མཛད་པས་སྲས་མེད། གཅུང་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོ་ཡུལ་ནས་འབྲོ་དགྲ་འདུལ་གྱི་བུ་མོ་འབྲོ་བཟའ་གཡང་ཡོན་སྐྱིད་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་ལས་སྲས་བདུན་བྱུང་བའི་དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བཞི་པ) གྱིས་གྲོམ་པ་གཡའ་ལུང་དུ་བཞུགས་ནས་སྲས་གཉིས་བྱུང་། ཆེ་བ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་ལྔ་པ) ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོས(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་དྲུག་པ) གྲོམ་པར་བཞུགས་ནས་ཆོས་དར་སྤེལ་མཛད། དེ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་གཙུག་ཏོར་ཤེས་རབ(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བདུན་པ) ཡིན། དེ་ལ་སྲས་བདུན་དང་རང་གི་ནུ་བོ་བཅས་འཁོན་ཚོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས། སྲས་བདུན་གྱི་ལྷ་པ་དགེ་སྐྱབས(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བརྒྱད་པ) ཀྱིས་ཤབ་ཏུ་ཐོན། དེ་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་དགེ་མཐོང(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་དགུ་པ) ཡིན། དེ་ལ་སྲས་གཅིག་བྱུང་བ་འཁོན་སྟོན་བལ་པོ(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བཅུ་པ) ཡིན། དེ་ལ་སྲས་གཅིག་བྱུང་བ་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བཅུ་གཅིག་པ) ཡིན། འདིས་སྔ་ཚེ་སྨད་ལ་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཡུལ་གཡའ་ལུང་མཁར་སྟབས་བཟུང་ཞིང་། དེ་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་འཁོན་རོག་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་མཁན་བུ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་མཛད་ནས་ཚངས་སྤྱོད་སྲུང་བས་སྲས་མེད། ཆུང་བ་ནི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ(འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བཅུ་གཉིས་པ) ཞེས་ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་དེ་ཡིན། འདི་མན་གྱི་གདུང་རབས་བརྒྱུད་པ་ནི་གཤམ་གསལ་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་གསལ། སྐབས་འདིར་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཞིབ་པར་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མྱེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༦༨ནས༧༢བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

འཁོན་སྟོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་གཤམ་གསལ་མིང་ཚིག་གི་ཐད་དུ་གཟིགས།

འཁོན་ན་གེནྡྲ། འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིག་སྟེ་གོང་གསལ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སྲུང་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

འཁོན་འཛིན། ཁྲོ་བའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུན་མི་གཏོང་ཞིང་གནོད་པ་དང་གནོད་ལན་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་།

འཁོན་རིགས་འཛིན་ཧེ་རུ་ཀ་ཆེན་པོ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཞུས་པ་སྟེ། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་འབྲུག་པ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས་ཆིངས་འགྲིག་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་ཚབ་མངགས་པར་མཛད་པ་དང་།

དེ་ཡང་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མ་པར་བཀོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་འཁོད་འདུག་པ་ལྟར་ན་འདི་སྐབས་ཆེངས་སྒྲིག་སྐུ་ཚབ་གནང་མཁན་བདག་ཆེན་ནི་ས་སྐྱའི་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་དྲུག་པ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཡིན་འདྲ་ཡང《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས》དེབ་གསུམ་པའི་ནང་མི་གསལ།

འཁོན་རིགས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན། འཁོན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཤོག་གྲངས་༥༨༨ཕྲེང་༡༧ཤོག་གི་འཁོན་རིགས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བཀའ་བློན་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ལ་དམག་དྲངས་རྒྱུའི་ཐད་ལམ་འགྲོ་ཡོང་མིན་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་ཞུ་ཡུལ་གྱི་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་ལྔ་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཡིན།

འཁོབ་བལ་གྱི་ཁྱད་པར། སྔོ་དང་རྒྱབ་དང་གཉའི་བལ་ལ་དཀར་པོ་དང་མགོ་དང་རྐང་པ་དང་ལྟོ་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་འཁོབ་བལ་དུ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

འཁོར་སྒྱུར་ལྔ། ང་ལས་ནུ། མཛེས་པ། ཉེ་མཛེས། མཛེས་ལྡན། ཉེ་མཛེས་ལྡན་ཏེ་ལྔའོ། །

འཁོར་ངན་པ་དག་གི་བྱེད་ལས་གཙོ་བོར་སྒྱུར་བ་རྣམས་དབྱེན་སྦྱོར་བ། དཔོན་རིགས་དབང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་འཁོར་གཡོག་མང་བའི་ཐོག ཁ་མང་ཞིང་ཕྲ་མ་དབྱེན་སྦྱོར་ལ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་དང་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་བར་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུགས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལུང་མི་བདེ་བའི་འཁྲུགས་རྩོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ།

འཁོར་ལྔ་སྡེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཏེ་ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་ཆོས་གསུང་ཡུལ་གྱི་སློབ་མའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། སྐབས་དེར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མི་ཚང་མས་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་མཐུ་སྟོབས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལྷ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ལྷ་ཚངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིར་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་མའི་ཐོག་མ་ལྔ(༡. ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ན་ཡ། ༢. རྟ་ཐུལ། ༣. རླངས་པ། ༤ མིང་ཆེན ༥. བཟང་ལྡན་བཅས)ལ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་ཟེར། ཁོང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་མ་རྒྱས་གོང་དུ་ཆུ་བོ་ནཻ་ར་ཛ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་རིང་དཀའ་སྤྱད་མཛད་ནས་བཞུགས་སྐབས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་ཞབས་ཞུར་བཏང་བའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྔ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ལྔ་སྡེ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཆགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་སྙིང་འབུམ》ཤུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༡༨བར་གསལ།

འཁོར་ཉན། སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན(༡. བར་མ། ༢. དྲང་སྲོང་། ༣. ས་འཛིན། ༤ དྲུག་ལྡན ༥. ལྔ་པ། ༦. བློ་གསལ། ༧. འཁོར་ཉན)གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་སྟེ། གླང་པོ་ཆེའི་སྐད་དང་འདྲ་བའི་གདངས་སྒྲ་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། སྙིང་རྗེ་བའི་ཉམས་དང་། སྒྱུ་བའི་ཉམས་མཚོན་པའི་གདངས་ཤིག་ཡིན་པར《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས་བཤད།

འཁོར་གཏན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཆེན་ལ་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་རླུང་གིས་སྒོ་ཕྱེ་བ་འགོག་ཐབས་སུ་སྒོ་གླེགས་ཀྱི་ནང་ངོས་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་བསྐོར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཡའ་ཤིང་སྟེ་དེང་སང་ཨ་ཤིང་ཆུང་བ་ཟེར།

འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་སློབ་མ་ཕྱིས་ཐོན་གྲགས་བརྒྱད་ཡོད། ༡. བླ་མ་འཇམ་དཀར་བ། ༢. གནས་བརྟན་བཟང་སྐྱོང་བ། ༣. གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ༤ གནས་བརྟན་བྱང་སེང་བ་སྟེ་དབུས

པ་བཞི་དང་། ༥. རྟོགས་ལྡན་འཛམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ༦. དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས། ༧. དགེ་བཤེས་འཛམ་དཔལ་བཀྲ་ཤིས། ༨. དགེ་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་བཅས་ཡོད།

འཁོར་འདས། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ། ཕྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་སྲོལ་ལ། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་དུས་མཚམས་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིར《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༥（ཤྲིང༧༨）གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གསུང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆགས་འཇིག་གི་དུས་མཚམས་བཤད་པ་དང་། སྟོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དང་། དེའི་རང་མདངས་སྐུ་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཤར་བ་སོགས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐུ་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུར་འཆར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་དྭངས་གསལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལས་འཁོར་འདས་ཅིར་ཡང་སྣང་དུ་རུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ཟླ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལས་འཁོར་བ་ཆགས་འཇིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་མིན་ཞེས་གསལ་བཤད་མཛད་པ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་དུང་དོགས་པའི་གནས་འགག་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འདིར་གླེང་བའི་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ། །

འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ། ཕྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་ཟག་རང་རང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་དེ་དུས་སྐབས་འདི་ཙམ་ལ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་ངེས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད། འཁོར་བ་ལ་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཟག་བཟང་ངན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མཐར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་ངེས་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་མའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་གི་མགོར་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྔོན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ངོ་ཤེས་ནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ནས་དེའི་རང་མདངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་ལྔར་འཆར་བ་སོགས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ལས་འཁོར་འདས་གང་ཡང་སྣང་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་གཞི་ཡིན་པར་གླེང་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་ཟླ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བཤད་མཛད་ཡོད་པ་ལྟར་གོ་བ་བླངས་ན་ལེགས།

འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་རང་རིག་ཏུ་ཤེས། གང་ཟག་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ནི་རང་གི་སེམས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རིག་དེ་འདྲ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གོ་དོན་མིན།

འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ལ། གང་ཟག་རང་རང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཐོག་མ་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཀ་དག་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རང་མདངས་དྭངས

ཤིང་གསལ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་འགག་མེད་ཡིན་པ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྩལ་ནི་དག་མ་དག་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བས་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཡིན་པ་བཅས་སུ་གསལ་བཤད་གནང་སྲོལ་འདུག

འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱེ་བའི་རིག་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་སྡེའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་དབྱེ་བ་མ་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྔོན། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བཞེད་པའི་འཁོར་འདས་བྱུང་ཚུལ་ལ། འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཏུ་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་རང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་དབྱེ་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པས་ཀ་ནས་དག་པ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཆར་བ་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་ཡིན་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྭངས་ཤིང་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པར་གསུངས།

འཁོར་འདས་གཉིས་མེད། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོ་དོན་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་མི་དགོས་པའམ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་པ་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤང་བླང་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མིན་པར་སྐབས་དེར་སླེབས་ན་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་བ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་ཞེས་སོགས་སུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་པ་ཡིན་འདྲ་སྙམ།

འཁོར་འདས་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལྔ། རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ། ཚད་མ་བཞིར་བསྟན་པའི་ལམ། སྟན་བརྒྱུད་བཞིར་བསྟན་པའི་ལམ། རྟེན་འབྲེལ་ལྔར་བསྟན་པའི་ལམ། སྣང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་མོ། །

འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སེམས་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ་ལས་གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན་ཏེ་དེའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཆ་དེ་འཁོར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་དེ་མྱང་འདས་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ངང་དེ་ལས་ཡོགས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་དང་། ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་རྣམས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་གོང་དུ་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲང་གི་མན་ངག་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མན་ངག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིབ་ཕྲ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་མདོར་བསྡུས་ཤིག《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༨༨ ནས་༢༡༡བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ། སྐབས་འདིར་（མཆན། སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་ནི《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༨༨པའི་ཐོག་ས་སྐྱ་བའི་ལྟ་བའི་བཞེད་ཚུལ་སྐོར་ལ་གོ་དགོས）གསུངས་པའི

འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའི་བཞེད་སྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་སོགས་ས་སྐྱའི་བསྟན་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བཤད་གནང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་དམ་པ་སོ་སོའི་གསུང་རྩོམ་ཁག་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བར་བསམས་ནས་མ་བྲིས་ལགས།

འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ལུགས། རྣལ་འབྱོར་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྣང་སྟེ། དག་པའི་སྣང་བ་དང་། མ་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལ་ཟེར་བའོ། །

འཁོར་ཅི་ལེགས་གནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་བཅས་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་ཀྱང་བོད་དུ་དགེ་སློང་ཕ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློང་སློབ་མ་བཅས་བཞི་མ་གཏོགས་དགེ་སློང་མ་མེད་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཆ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་རིགས་བུད་མེད་རྣམས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཆ་ཚང་བར་སྲུང་མི་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་མཁན་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་རིགས་བུད་མེད་ཀྱི་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་ལས་བོད་དུ་བུད་མེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་བྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་ཁྲིམས་ཐོག་གི་གཏན་འབེབས་མེད།

འཁོར་རྣམ་པ་བཞི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དར་སྤེལ་མཛད་པོ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་བཅས་སློབ་མའི་ཚོགས་ཁག་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

འཁོར་བ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཅིག་སྟེ། གོ་དོན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐར་བ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཅེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་རྣམས་འདུས་མེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

འཁོར་བ་འཇིག སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤོད་སྲོལ་ལ། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་མཛེས་པར་སྣང་བ་ལ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེར་བཙུན་མོ་བདུན་འབུམ་དང་སྲས་སྟོང་དུ་ཚང་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོས་འདི་སྙམ་དུ་རྒྱལ་བུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ན་གང་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་བརྟག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། གཞོན་ནུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་བྲིས་ནས་བུམ་པར་བཅུག་སྟེ་ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་བུམ་པའི་ནང་དུ་མིང་རྣམས་རིམ་བཞིན་བྱུང་བས། ཐོག་མར་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིང་བྱུང་བས་དེ་ནི་འཁོར་བ་འཇིག་གོ །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་སྡེ་ནི་གསེར་ཐུབ། དབང་པོ་ཞི་བ་ནི་འོད་སྲུང་། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། སྐ་རག་ཅན་ནི་བྱམས་པ། མཆོག་གི་བློ་གྲོས་ནི་སེང་གེ། སློག་གི་ལྷ་ནི་ཏོག བཟང་པོ་ནི་མེ་ཏོག་དམ་པའོ། །འོད་ཀྱི་དཔལ་ནི་མེ་ཏོག་གོ། རྣམ་པར་སྣང་བའི་

པདྨ་ནི་སྐར་རྒྱལ་ལོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ནི་སྨིན་ལེགས་སོ། །རྟུལ་མེད་ནི་ལག་བཟང་ངོ་། །བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་ནི་འོད་དོ། །དགེ་བ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐར་མ་ལ་དགའ་བའོ། །ཕྱོགས་འགྱུར་པ་ནི་མངོན་པར་འཕགས་པ་གཤེགས་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་མངའ་བའོ། །དཔལ་སྦས་ནི་ནོར་དཔལ་ལོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་སོ། །རིན་ཆེན་གྲགས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་ནས་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་པ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་གྲགས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ནས་ཐ་ཆུང་བློ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མིང་བྱུང་། ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་ཚེ་ཚད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་པས་ན། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཐ་མ་སོས་པ་ཞེས་པ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་གསུངས། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བ་དང་། གོང་དུ་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་དང་མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ཡོད། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བ་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཙམ་སྟོང་གིས་མ་ངེས་པ《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བ་གནས་བསྐལ་ལས་མར་འགྲིབ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་འབྱུང་ངོ་། །བརྒྱད་ཁྲི་བས་སྟེ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར། བརྒྱ་པ་ལས་ཕྱི་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚེ་དང་སེམས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ། ལྟ་བ། དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་བཅས་ལྔ་བདོ་བས་སོ། །ཡར་འཕེལ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་གིས་སྤྱོད་ཞིང་དགེ་བ་དང་གིས་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་ཤས་ཀྱང་ཆུང་བས་སོ། །དེས་ན་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་དང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་ཇོན། གསུམ་ཁྲིའི་དུས་སུ་གསེར་ཐུབ། ཉི་ཁྲིའི་དུས་སུ་འོད་སྲུང་། བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་སུ་བྱམས་པ་འབྱོན་པར་གསུངས།

འཁོར་བ་སྤོང་བར་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ། འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཞེན་ཆགས་ནས་སྤོང་འདོད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་བ།

འཁོར་བ་ལ་གཏོགས་སོ་ཚོག འཁོར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་ནས་མ་ཐར་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན།

འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་གླུ། རྗེ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་གསུངས་པའི་གསུང་མགུར་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན། 《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》གྱི་སྟོད་ཕྱོགས་རྒྱུད་པོད[ཞ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། 《ཇོ་བོའི་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩ》ཞེས་པ་ཟུར་འདོན་དཔར་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡང་བཞུགས།

འཁོར་བའི་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ། བག་མེད་པའི་སྐྱོན། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོན། སྒྲིབ་པའི་སྐྱོན།

འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་བཞི། ༡. མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ། ༢. ལྟ་བའི་ཆུ་བོ། ༣. སྲིད་པའི་ཆུ་བོ། ༤. འདོད་པའི་ཆུ་བོའོ། །

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཐ་སྙད་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་དང་། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་དྲུག སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བཅས་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བསྒོམས་པའི་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་སྐོར《བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ》དང《བསྟན་རིམ》 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང》 རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང》བཅས་ལས་གསལ།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག སྡུག་བསྔལ་དྲུག་ལ་གཟིགས།

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

བདེན་པ་འཆད་སྐབས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ༡. སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༢. རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༣. ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༤. འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༥. དགྲ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ༦. གཉེན་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༧. འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ༨. མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་ཕྲའི་འགྲེལ་བཤད《ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་ལས་གསལ།

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲུག ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་གསེས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་འཆད་སྐབས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དྲུག་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ༢. ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ༣. ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་དགོས་པའི་ཉེས་པ། ༤. ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཉེས་པ། ༥. ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ། ༦. གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་གི་གོ་དོན་དང་འགྲེལ་བཤད《བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ》དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི《ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང》སོགས་ལས་གསལ།

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་གསེས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་འཆད་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། ༢. འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༣. ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་ངོས་འཛིན་སྐོར《ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་གི་ནང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་གཟིགས།

འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅིག་པུ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་འཆད་སྐབས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཤིང་། བདག་འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་བསགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྨྱོང་དགོས་པ་དེ་བྱུང་བ་དང་། བདག་འཛིན་དེ་གཉིས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་འཁོར་བ་ལས་དུས་གཏན་དུ་ཐར་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར《དབུ་མའི་ཡིག་ཆ》ཁག་དང《ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་རྣམས་ལས་གསལ་བས་དེ་དག་ལ་གཟིགས།

འཁོར་བའི་རྩ་བ་དྲུག ༡. འདོད་ཆགས། ༢. ཁོང་ཁྲོ། ༣. ང་རྒྱལ། ༤. མ་རིག་པ། ༥. ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན། ༦. ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན།

འཁོར་བའི་གཞི་གཅིག་པུ། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའོ། །

འཁོར་བའི་ལམ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ། ལས་ཀྱི་ལམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལམ།

འཁོར་མོ་འཇིག འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟོད་པ》ལས་འཁོར་མོ་འཇིག་གི་ཡུལ་དུ་བདུད་རྣམས་བཏུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་འབོད་པ་དེར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དེ་མིན་དཔྱད་གཞི་གཞན་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

འཁོར་ཞག དེ་སྔོན་བོད་དུ་དགོན་པ་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་བཅའ་ཡིག་དང་། སྒྲིག་ཡིག་ནང་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ཞུ་གནང་གི་ཐ་སྐད་ཅིག་སྟེ་གོ་དོན་ནི། ལོ་དང་ཟླ་བ་ཞག་སོགས་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་གི་གྲངས་བཅད་ངེས་གཏན་ཞིག་གི་རིང་དགོན་པ་དང་སློབ་གྲྭ་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་བ་ལ་ཟེར།

འཁོར་བཞི། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །

འཁོར་ཡུག་གི་གླིང་བདུན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《དུས་འཁོར》ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་གླིང་བདུན་ཏེ་ནང་ངོས་ཕྱི་རོལ་དུ་རིམ་པ་བདུན་ཡོད་པ་ནི། ༡. ཟླ་བའི་གླིང་། ༢. འོད་དཀར་གྱི་གླིང་། ༣. ཀུ་ཤའི་གླིང་། ༤. མེའམ་ཅེའི་གླིང་། ༥. ཁྲུང་ཁྲུང་གི་གླིང་། ༦. དྲག་པོའི་གླིང་བཅས་དང་། ༧. དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅས་ཡིན།

འཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་མཚོ་བདུན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང《དུས་འཁོར》ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ནང་ངོས་ནས་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་གླིང་བདུན་རེའི་བར་དུ་རྒྱ་མཚོ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ལ། ༡. སྦྲང་རྩིའི་མཚོ། ༢. མར་གྱི་མཚོ། ༣. ཞོའི་མཚོ། ༤. འོ་མའི་མཚོ། ༥. ཆུའི་མཚོ། ༦. ཆང་གི་མཚོ། ༧. བ་ལན་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས།

འཁོར་ཡུག་གི་རི་བདུན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས《དུས་འཁོར》ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་གླིང་བདུན་རེའི་བར་དུ་རྒྱ་མཚོ་རེ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རི་རེ་བཅས་ནང་ནས་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་རི་བདུན་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. འོད་ལྡན་ཅན་གྱི་རི། ༢. མན་རྡ་རའི་རི། ༣. ནི་ཁ་ཊའི་རི། ༤. ནོར་བུའི་རི། ༥. དྲོ་ཎའི་རི། ༦. བསིལ་རི། ༧. རྩ་གདོང་གི་ནེ་རི་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

འཁོར་རེ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་གྲགས་འོད་སྲུང་གི་བརྒྱུད་པ་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་མཆེད་པའི་སྲས་མགོན་གསུམ(༡. རིག་པ་མགོན ༢. བཀྲ་ཤིས་མགོན། ༣. ལྡེ་གཙུག་མགོན)བྱུང་བའི་འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་སྲས་གཉིས(སྲོང་ངེའམ་མཚན་དངོས་དྲང་སྲོང་ལྡེ་དང་འཁོར་རེའམ་མཚན་དངོས་འཁོར་ལོ་ལྡེ་བཅས)ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ཡིན། 《དེབ་དམར》ལས་མགོན་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་དང་། འབྲིང་བ་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་ཡིན་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་འཁོར་རེ་དང་། ཆུང་བ་སྲོང་ངེ་ཡིན་པར་བཤད། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》ཁག་གཉིས་ལས་མགོན་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་དཔལ་མགོན་གྱི་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་འཁོར་རེ་ཡིན་པར་བཤད། 《ཡར་ལུང་ཆོས་འབྱུང》དང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》བཅས་ལས་ཉི་མ་མགོན་གྱི་སྲས་གསུམ་ལས་ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་ལ་སྲས་འཁོར་རེ་དང་སྲོང་ངེ་གཉིས་བྱུང་བར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《བོད་རྗེ་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ》ལས་གསུངས་པ་དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་བསམས་ནས་བཀོད་པ་ལགས། ལྷ་སྲས་འཁོར་རེས་འཁོར་ཆགས་ལྷ་ཁང་དང་། དེའི་རྗེས་གཙོ་དབུས་མ་རྫེ་བོའི་དངུལ་སྐུ་དེ་བཞེངས། དེ་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

འཁོར་རེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། དེབ་ཐེར་འདིའི(《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོར》གོ་དགོས)བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཡབ་འཁོར་རེ་དང་། སྲས་ནཱ་ག་རཱ་ཛ་དང་། དེ་བ་རཱ་ཛ་བཅས་གསུམ་ལ་བཞེད།

འཁོར་ལས་མཁན་རྣམ་གསུམ། མགོན་པོ་སྟག་ཞོན་ལྕམ་དྲལ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཏེ། ༡. སྲོག་བདུད་ནག་པོ། ༢. གླུ་བདུད་ནག་པོ། ༣. གཟའ་བདུད་ནག་པོ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས།

འཁོར་ཡིང་། བོད་ཀྱི་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་རང་རང་གི་ཡི་དམ་དང་སྲུང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་དྲག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནོད་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེའི་འདྲ་གཟུགས་མིང་ཡིག་བཅས་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་བཟློས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་ཞིབ་པར་འབྲི་བའི་དགོས་པ་མ་མཆིས་ལགས།

འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དྲུག གཤམ་གསལ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དྲུག་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི། (ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི) འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྟེ། ༡. ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། ༢. དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ། ༣. སྨོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་པ། ༤. ཚེ་སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བཅས་བཞི་ཡིན།

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་བྱིན་རླབས་བཞི་ལྡན། ༡. ལུས་ཀྱི་བྱིན་རླབས། ༢. ངག་གི་བྱིན་རླབས། ༣. ཡིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས། ༤. དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྣམས་སོ། །

འཁོར་ལོ་ཐ་མ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཡིན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ། ཀུན་བཏགས། དེ་གསུམ་སེམས་ཙམ་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། མཚན་གཞི《མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ》ལྟ་བུ་ཡིན།

འཁོར་ལོ་དང་པོ། (བཀའ་དང་པོ) བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་མི་དགོས། མཚན་གཞི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་མཚན། རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་ལྔའི་ནང་གི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་མཚན།

འཁོར་ལོ་དྲུག ༡. གཙུག་གཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ། ༢. དཔྲལ་བ་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ། ༣. མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༤. སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༥. ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ། ༦. གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོའོ། །

འཁོར་ལོ་བདུན་བརྩེགས། ༡. གཙུག་ཏོར་ནོར་བུའི་འཁོར་ལོ། ༢. དཔྲལ་བ་བུམ་པའི་འཁོར་ལོ། ༣. ཀླད་པ་དུང་ཁང་འཁོར་ལོ། ༤. མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༥. སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༦. ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ། ༧. གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོའོ། །

འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡི་དམ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ། ༡. བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པ། ༢. བདེ་མཆོག་ནག་པོའི་ལུགས། ༣. བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས། ༤. བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་དྲུག ༥. བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས། ༦. བདེ་མཆོག་བོང་ཞལ་ཅན། ༧. བདེ་མཆོག་དམ་རྫོང་སྙན་བརྒྱུད། ༨. བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ཡོད།

འཁོར་ལོ་སྡོམ་ཆེན། འདི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལྷ་གྲངས་དང་མངོན་རྟོགས་བཀོད་པའི་དཔྱད་གཞི་ལག་ཏུ་མ་སོན་ཅིང་། དབང་གི་ཚོ་ག་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་བློ་གཏེར་དབང་པོས་གསར་བསྒྲིགས་གནང་བ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༦དང《དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་དབང་བཅས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་བསྒྲིགས་གནང་བ་ལ་ཤོག་གྲངས༧༨བཅས《སྨིན་གྲོལ་ཀུན་བཏུས》པོད[ཙ]པའི་ནང་བཞུགས། ཡང་ཞ་མཆོག་སྐུ་གོང་མ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིགས་ལྡན་ཞལ་ལུང》ལ་ཤོག་གྲངས༥༤དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ

བོད[ཁ]པའི་ནང་བཞུགས། ཡང《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ》ལ་ཤོག་གྲངས༢༨དང་དེའི《སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས》ལ་ཤོག་གྲངས༡༨ དེའི《ཚོགས་མཆོད་བདེ་ཆེན་སྦྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཆར་རྒྱུན》ལ་ཤོག་གྲངས༥བཅས་ཨ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་ནང་བཞུགས་ཡོད།

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ། ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དྲིལ་བུ་ལུགས་ལྷ་ལྔ། གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་བཞི་བཅས་ལྷ་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ། ཤར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ། ལྷོར་ལྷ་མ་ལྗང་ཁུ། ནུབ་ཏུ་དུམ་སྐྱེས་མ་དམར་མོ། བྱང་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་སེར་མོ་བཅས་ཡོད།

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གནས་མཆོག་བྲག་དཀར་གྱི་གནས་བཤད། ཞང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་པོད[ཀ]ཤོག་གྲངས༡༢

འཁོར་ལོ་རྣམ་བཞི། གསང་བའི་འཁོར་ལོ་སེམས་ལ་འདུས། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བར་འདུས། གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལག་པར་འདུས། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྐང་པར་འདུས་པའོ། །

འཁོར་ལོ་བར་པ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་དེར་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཆ་ཤས་ཤིག་བོད་སྐད་ཐོག་བསྒྱུར་བ་ལ《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》ཟེར་བ་སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་ཡུམ་རྒྱས་པ《འབུམ》པོད[ཀ]ནས[ན]བར་པོད་བཅུ་གཉིས་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། ཤློ་ཀ་ཆིག་འབུམ་ཡོད། ཡུམ་འབྲིང་པོ《ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ》སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ《ཉི་ཁྲི》ཞེས་བརྗོད་པ་པོད[ཀ][ཁ][ག]གསུམ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། ཤློ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད། འབྲིང་གི་འབྲིང《ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ》པོད[ཀ][ཁ][ག]གསུམ་ལ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ། ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ《ཤེས་རབ་ཁྲི་པ》བམ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བཅས་པོད[ཀ]ནས[ང]བར་པོད་བཞི། ཡུམ་བསྡུས་པ《བརྒྱད་སྟོང་པ》བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པ། པོད་གཅིག 《ཤེར་ཕྱིན》རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་པོད་གཅིག་བཅས་ཡོད། དེ་རྣམས་ནས་ཅུང་ཤས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་བཞི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྨོན་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་གོམས་པ་ནི་དགེ་བའོ། །དེ་ཡང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བཞག་རྣམ་དག ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་སྦྱངས། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་གསུམ་ལ་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ནི་

དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ཅིང་ཀུན་སློང་དྲག་པོ་མེད་པའོ། །

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བདེན་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་བདེན་པ། ལམ་བདེན་པ་བཅས་ཡིན། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་རོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ། ཀློག་པ་ཐོས་པ་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཡང་ན་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་དོན་གཅིག

འཁོར་ལོའི་སྔགས་ཡིག་འགོད་ཚུལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བཞི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ། བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྣམས་ལ་སྔགས་ཡིག་འགོད་ཚུལ་གཡས་བསྐོར་དང་། གཡོན་བསྐོར། ཡིག་མགོ་ཕྱིར་བསྟན་དང་ནང་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་མཐོང་བརྒྱུད་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་མེད་སྐབས་མ་བྲིས་སོ། །

འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན། འདི་ངང་པའི་མིང་སྟེ་ལག་པའི་མཐིལ་སོར་མོའི་བར་དུ་པགས་པ་སྐྱབ་པོ་ཡོད་ཅིང་། ལག་པའི་ཕྱི་དབྱིབས་འཁོར་ལོ་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས།

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ནས་ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཐུབ་པ་ན་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་འོད་མཛེས་སོགས་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་ལྷ་བྱུང་བའི་ལྷ་པ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ཤ་ཟིན་ལས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ། དེའི་བརླ་གཡས་ཀྱི་ཤ་ཟིན་ལས་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པ། དེའི་བརླ་གཡོན་གྱི་ཤ་ཟིན་ལས་རྒྱལ་པོ་ཉེ་མཛེས། དེའི་རྐང་པ་གཡས་པའི་ཤ་ཟིན་ལས་མཛེས་ལྡན། དེའི་རྐང་པ་གཡོན་པའི་ཤ་ཟིན་ལས་རྒྱལ་པོ་ཉེ་མཛེས་ལྡན་བཅས་བྱུང་བ་དང་། འདི་ལྔ་ལ་སྔོན་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཞིབ་པར《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་གནས་གསུམ་པར་གསལ།

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་ལྔ། གོང་གསལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཚེ་ལོ་གྲངས་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡན་ཆད་ལ་འབྱོན་ལ་མན་ཆད་ལ་མི་འབྱོན་ཏེ། དེའི་ལུས་དང་། ལོ་བྱད། འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་མི་རྫོགས་པས་སོ། སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ནི་བརྒྱ་པ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱོན། དབྱེ་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་སྟེ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཅན། གླིང་བཞི་ཆར་དབང་བྱེད་དེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཅན། ཤར་ལྷོ་ནུབ་གསུམ་གྱི་གླིང་ལ་དབང་བྱེད་དེ་རང་ཉིད་ཕར་བྱོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་བསླེན་བསྒྱུར་སོགས་བྱེད་པ། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཅན། ཤར་ལྷོའི་གླིང་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། གཡུལ་བཤམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོ་བ་ཉན་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཛམྦུ་གླིང་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་མཚོན་གྱིས་བསྡིགས་ནས་བཀའ་བསྒོ་ཉན་པའོ། དེ་ལ་ལུས་ནི་མཚན་དཔེ། ལོ་བྱད་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །

འཁོར་ས་སྒོ་མ་མཆིས་པ། ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་མཐའ་བསྐོར་གྱི་ལུགས་རི་ལ་སྒོ་བཟོ་རྒྱུ་བསྟད་པ་ཞིག

འཁོར་ས་ཆེན་མོ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་འཁོར་ས་ནང་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་འཁོར་ས་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཐོག་སོ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སྒོ་རེ་ཡོད་པའི་སྟེང་ཐོག་ནི་བསམ་ཡས་རབ་བྱུང

གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་ཤག་ཡིན་ཅིང་། འོག་ཐོག་ཀ་ཐིབས་ལ་ཀ་བ་ཕྱི་ནང་༡༢༠དང་། ཁྱོན་བསྡོམས་ཀ་བ་ཛ་གྲངས༢༤༨ཡོད་པ་ལ་རྩིག་ལྡེབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཁན་སློབ་རྣམ་གཉིས་གདན་དྲངས་པ་དང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ། དེ་ལ་མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ། སྐབས་དེར་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་གནས་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ལྟད་མོ་ཉིན་གསུམ་རིང་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གང་དང་གང་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤར་སྒོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩིག་ལྡེབས་སུ་རི་མོར་བྲིས་ཡོད།

འཁོར་ས་བར་པ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་འཁོར་ས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་མ་སྟེ། འདི་ལ་ཐོག་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེང་ཐོག་གི་ལྷོ་ངོས་སུ་རོལ་མོ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་བང་མཛོད་གསུམ། ནུབ་ངོས་སུ་མདོ་རྒྱུད་ཆོས་དཔེའི་བང་མཛོད་གསུམ། བྱང་ངོས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་གྱི་བང་མཛོད་གསུམ་བཅས་དང་། བར་སྟོང་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ཞིང་བཀོད་དང་། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་བཅས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་ཡོད་ཚུལ《སྦ་བཞེད》དང《བཀའ་ཐང》ལས་གསུངས་སོ། །

འཁོར་སའི་རི་མོ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་ས་ཕྱི་མའི་ཤར་ངོས་གཞུང་སྒོའི་གཡས་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་མཛད་ཚུལ་གྱི་རི་མོར་གུར་གྱི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་གཉིས་ཀ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་དངོས་སུ་གཟིགས་ཡོད་པར་བརྟེན། བསམ་ཡས་རབ་གནས་སྐབས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡོད་པར་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད།

འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། རང་ཉིད་འཁོར་དུ་འགྲོ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེའི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས་ང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཞེ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ནི། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་པ་བློ་གྲོས་དྲན། །ཡིད་བྱེད་མོས་དང་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་ནི། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གཉིས། །མི་འཚེ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག་ནི། རྨོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་རྨུགས་དང་རྒོད་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་ནི། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཅུ་ནི། ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་གཡོ་ཕྲག་དོག །འཚིག་དང་འཆབ་དང་སེར་སྣ་དང་། །རྒྱུ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེའོ། །མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དཔྱོད་འགྱོད་གཉིད་ཁོང་ཁྲོ་བ། །ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་གོ །

འཁོར་གསང་བའི་ཡུམ་བཞི། ༡. ཡུམ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ། ༢. མཱ་མ་ཀཱི ༣. གོས་དཀར་མོ། ༤. སྒྲོལ་མ་བཅས།

འཁོར་གསུམ། (༡)གནའ་རབས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་སྐབས་རང་གི་མགོ་དང་ལུས་སྲུང་བའི་ཁྲབ་རྨོག་ཁྱུན་ཐོག་མཚོན་ཆ་འཁོར་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་སྟེ། དང་པོ། ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་དགྲ་བོ་གསོད་བྱེད་མདའ། ༢. དམག་དཔུང་ཕྱོགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲིས་སྐབས་དགྲ་བོ་གསོད་བྱེད་ཀྱི ༣. རྟ་ཐོག་ནས་བབས་ཏེ་འཛིང་མོ་བརྒྱབ་སྐབས་དགྲ་བོར་གཡུག་བྱེད་ཀྱི་མདུང་བཅས་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། གཉིས་པ། ༡. བྱེད་པ་པོ་དང་། ༢. བྱ་ལས། ༣. བྱ་བའི་ཡུལ། གསུམ་པ། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྩོད་གླེང་སྐབས་ཕ་རོལ་པོས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། བསལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། བསལ་བ་དེ་མིན་ན་རྟགས་དེ་མིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྩོད་གཞི་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་ཀྱང་བསལ་བ་དེ་མིན་པར་ཁས་བླངས་པ་བཅས་ཁས་ལེན་འགལ་

བ་གསུམ་ཚང་ན་འཁོར་གསུམ་བསྐོར་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁྲབ་རྟོག་དང་། མདའ་གྲི་ཞུབ་མདུང་བཅས་པ་སྟེ་རང་ལུས་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཁྲབ་དང་རྟོག གཞན་གྱིས་རྩུར་འཕངས་པའི་མཚོན་ཆ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཞུབ། གཞན་འཚར་གཅོད་པའི་མཚོན་ཆ་མདའ་གྲི་མདུང་བཅས་ལ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་སྣང་།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག བསྔོ་ཡུལ(སངས་རྒྱས) བསྔོ་མཁན(བདག) བསྔོ་རྒྱུ(དངོས་པོ) ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་ནི། ལུས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ངག་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གསུམ་དུ་འཆད་བཞེད་དོ། །

འཁོས་ཀ འཛོན་ཐང་ངམ་ནུས་པའི་དོན།

འཁོས་ཁྲབ་ཞན་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ལས་དོན་ལ་འཛོན་ཐང་དེ་ཙམ་མེད་པ།

འཁོས་སུ་ཕབ་པ། ཡོགས་སུ་བཞག་པའམ་རང་གནས་སུ་བཞག་པ།

འཁྱར་བོན། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དང་། བྲུ་ཤ ཞང་ཞུང་གསུམ་གྱི་བོན་པོ་གསུམ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་གྲི་ཤེད་ལ་གདན་དྲངས་ཤིང་གཅིག་གིས་གེ་གོང་ཕྱུར་དང་མེ་ལྷ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྔ་བཞོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། སྔོར་བའི་དངོས་པོ་ལེན་པ་དང་། ཕྱ་སྒྲོས་ལྷུགས་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་བསྟན། གཅིག་གིས་ཇུ་ཐིག་དང་སོག་དམར་ལ་སོགས་པ་ལ་མོ་བཏབ་ནས་ལེགས་ཉེས་གཏན་ལ་འབེབས། གཅིག་གིས་གཤིན་པོ་འདུར་བ་དང་། གྲི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཤེས། ཁོང་གསུམ་གྱིས་བོན་གྱི་ལྟ་བ་གསར་པ་ཞིག་བཟུང་བ་བོད་དུ་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ལ་འཁྱར་བོན་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཚུལ་ཡོད་པ་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ནི་བོད་དུ་ཡོད་པའི་བོན་གྱི་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་བོད་ཀྱི་བོན་ཆོས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་འདྲེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་མིན།

འཁྲིག་པ། ཐེ་ཚོམ།

འཁྲིམས། གར་པོ།(ཙ)

འཁྲིལ་བ། གསུས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུའི་སྒྲོང་འཁོར་བཞིན་ན་བ་ལ་ཟེར།(ཙ)

འཁྲུག་བྲིས། (འཁྲུག་ཡིག) འཁྲུག་ཡིག་ནི་ཡི་གེའི་སྔོན་རྗེས་མིང་གཞི་རྣམས་གཅིག་གི་རྐང་པ་གཅིག་ལ་སྦྲེལ་ནས་བྲིས་པ་ལྷུགས་ཐག་ལག་འཁྲུད་ལྟར་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཟིན་བྲིས་སུ་འདེབས་ཚེ་འཁྲུག་ཡིག་འདིས་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཐུབ་ཅིང་། ཡིག་འབྲིའི་ལག་རྩལ་ལ་སྦྱངས་པ་ཐོན་པའི་མི་རྣམས་སོ་སོའི་ལག་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུག་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཟིགས།

འཁྲེར་སོ་གསུམ། ༡. གང་སྣང་ལྷ་སྐུར་ཤེས་པ་སྐུའི་འཁྲེར་སོ། ༢. ཐོས་ཚད་སྔགས་སུ་ཤེས་པ་གསུང་གི་འཁྲེར་སོ། ༣. དྲན་ཚད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པ་ཐུགས་ཀྱི་འཁྲེར་སོ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཟིགས།

འཁྲ་ཤུར་ཚུགས། མཁར་རྫོང་ལ་འགོག་སྲུང་གི་གྲུ་སྒྲིག་ལེགས་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་དགྲ་སྡེ་ཕ་རོལ་པོས་གླགས་མ་རྙེད་པར་ཕྱིར་ལོག་དགོས་བྱུང་བ། དགྲ་བོའི་ལག་ཏུ་མ་ཤོར་བ།

འཁྲི་སྒྲུབ། འགན་འཁྲི་ཡོད་པའི་ལས་སམ་ཁྲལ་གྱི་རིགས་རྣམས་ངེས་པར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ།

འཁྲི་འབབ། སྲིད་གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲལ་འབབ།

འཁྲི་འབུལ་ཞུ་རྒྱ། ལོ་གཅིག་སོང་མཚམས་ཀྱི་སྐྱིད་ཁ་ཐོབ

གྲངས་ལྟར་འབུལ་རྒྱུ།

འཁྲི་ཤིང་། སྨྱུག་པོ་མདུང་ཡུ་དང་སྦྲ་བ་སོར་མོ་ཙམ་པ……སོགས་ས་སྟེང་དུ་ཉལ་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་ཤུན་པ་སྐྲ་བོ། ཐག་ཉེར་ཤིང་སྡོང་ཡོད་ཚེ་དེ་ལ་འཁྲིལ་ནས་ཡལ་གའི་རྩེར་སླེབས་པ་ཞིག་སྟེ། བོད་དུ་འོལ་གའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་པ……དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

འཁྲིས་པ་མེད་པའི་རྒྱུར་གསུམ། ཏ་དང་རྐྱང་དང་། ཤ་བ་གསུམ།

འཁྲུ་བག གསུས་པ་བཤལ་བ།(ཙ)

འཁྲུ་བའི་ནད་ལྔ། ༡. མ་ཞུ་བའི་འཁྲུ་བ། ༢. ཕོ་བའི་མེ་ཉམས་པས་འཁྲུ་བ། ༣. རྒྱུ་ལོང་གྲང་བས་འཁྲུ་བ། ༤. མཁྲིས་པ་སྟོད་དུ་ལྡང་བས་འཁྲུ་བ། ༥. མཆིན་ཚད……ཐུར་དུ་བབས་པས་འཁྲུ་བའོ། །

འཁྲུ་བའི་སྨུ་སྐྱ་མཆི་བ། བཙོག་པའི་ནང་དུ་སྨུ་དཀར་པོ་ཡོད་པ་སྐྱེ་གྲང་འཁྲུ་ཟེར།(ཙ)

འཁྲུག་ཐྲུམས། ནང་འཁྲུགས་ལ་བར་འདུམ་བྱས་པ།

འཁྲུགས་པ་ཟླ་ཐོན། དམག་འཁྲུག་གི་འཐབ་རྩལ་ནུས་པ་ཐོན་པ།

འཁྲུགས་རྩོད་ཀྱི་སྡུམ། ཡུལ་སྡེ་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་བར་བར་འདུམ་ལེགས་འགྲིག་བྱས་པ།

འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལོ་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་འཁེལ་བའི་མཛད་ཆེན་ལ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང་། ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་ཡངས……སྟེང་སོ་སོར་མཛོད་ཆུང་ནས་གྲྭ་ཁྲིག་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱུགས……ཛན་ལྷ་བསང་དང་། འཁྲུངས་ལྷའི་གསོལ་མཆོད། སྐུའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་དགུ་ཏོག་གསར་དུ་སྒྲོན་འཇུགས་ཞུས། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ནས་སྔ་དྲོ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ནང་མའི་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་ཕུལ། དྲུང་བཞེས་ཚོགས། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས་ཕེབས། བཀའ་ཤག་དང་། རྩེ་མགྲོན་ཡན་ནས་རྒྱུན་ཆས་ཁ་གསར་ཐོག་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ……གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེ་དང་། ནོར་གླིང་དུ……བཞུགས་སྐབས་མཚོ་དཀྱིལ་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཁྲི་བདེ་སྟན་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཞུགས་འཁོད་ཀྱིས་སྐུའི……ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་སྐུའི་ཚེ་རྫས་འབུལ་གནང……གིས་དབུ་གཏུགས་མཛད། མཛོད་ཆུང་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་དང་། རྩེ་ཕྱག་ནས་ནམ་རྒྱུ་སྤྲ……ཕྱག་བཅས་འབུལ་གནང་མཛད་དེ་བཞུགས་ཞབས་འཁོད། བཀའ་བློན་རྣམ་པས་མཆོད་ནང་མ་ཡན་གྱིས་རྒྱུན་ཆས་ཁ……གསར་ཐོག་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་དཀར་གཙང་རེ……ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། ཕྱག་སྲུང་བརྩལ་ཏེ་མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ལ་ཞབས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་ཏེ་འོད་དུ་ཕེབས། ཕེབས་སྒོ་བཞིས་སྒྲ་དང་གསོལ་ཇ་གཉིས་པ་ཕེབས་ཏེ་དྲུང་བཞིས་གྲོལ། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ནས་ནོར་གླིང་མགོན་པོ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་བསྐང་འཕར་འཕྲིན་བཅོལ་དང……འབྲེལ་ནོར་གླིང་ནས་ཆིབས་རྟག་དང་བཅས་ལྷ་སའི་ཤར……ཕྱོགས་འཁྲུངས་ལྷ་ཞེས་པའི་མགོན་ཁང་དང་། མཐའ……བསྐོར་གླིང་ཀ་ཡོད་ས་དེར་ཕེབས་ཏེ་འཁྲུངས་ལྷའི་གསོལ……མཆོད་རྒྱས་ཚུགས་ཡོད་པ་བཞིན་དགུ་ཏོག་གསར་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་ལྷ་རྟེན་རྣམས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་སྨོན་སྨན……དར་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ……ནས་སྨན་དར་འབུལ་གནང་མཛད་དེ་དེ་གའི་སྒྲོ་ཁང་དུ……ཕེབས། རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ནས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ་གཞུང་གནས་ཀྱི་གསོལ་ཚིགས་གཟབ་རྒྱས་ཉིན་གཉིས་དང་། ཡབ་གཞིས་སྐུ་ངོ་རྣམ་པས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ལས་ཚན་ཡན……ལ་གསོལ་མགྲོན་ཉིན་གཉིས་སྩལ་སྐབས་སྐུ་མགྲོན་རྣམས……ནས་འཛུར་འཕྲུལ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ……ལེགས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཇལ་དར་དཀར་གཙང་རེ……དང་འཁྲུངས་ལྷའི་ལྷ་རྟེན་རྣམས་ལ་སྨན་དར་འཕྲིན་བཅོལ་ཞུ་སྲོལ་སྣང་།

འཁྲུངས་ནད། ཆང་འཐུང་དྲགས་པར་བརྟེན་ནས་མགོ་ན་བ་དང་། དང་ཁ་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆང་ནད།

འབྲངས་བཞིས། ཚང་འབྱུང་པའི་ཞི་སའི་ཚིག

འབྲངས་རབས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲངས་རབས་ནི། སྐུ་ཚེ་སྔོན་མར་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་དང་ཡང་སྐུ་ཚེ་སྔོན་མར་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཀའ་འགྱུར་ནང་ཁ་འཐོར་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་མཛད་པ《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》དང་། དེར་མ་འདུས་པའི《སྐྱེས་རབས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ》སློབ་དཔོན་སེང་གེ་ཞབས་འཕྲིན་བས་མཛད་པ། 《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་པོད[ཏུ][ཤུ][ཀ][ཁ][ག]བཅས་པོད་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲངས་རབས《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》ཀྱི་ནང་རྒྱལ་པོ་གསལ་བ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སྦྱིན་བར་ལེའུ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པ་གཉིས་འབྲངས་རབས་མང་པོའི་རིང་ཡབ་དང་། ཡུམ། སྲས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་འབྲལ་མེད་དུ་འབྲངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲངས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དང་། བོད་དུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཡང་འབྲངས་རབས་ངོས་འཛིན་གྱི་སྲོལ་ཡོད་མུས་ཡིན། དེ་ནས་ཀརྨ་ཞྭ་ནག་པའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཀརྨ་པཀྴི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོར་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་འབྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་སོང་བ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༢༨༨)ལོར་གྲུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པ་སོགས་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ང་རང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན། ང་རང་ནི་ཀརྨ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མང་པོ་གསུངས་པར་བརྟེན་ནས་ཀརྨ་པའི་འབྲངས་རབས་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་སྲུཧྱ་ཨ་ལཀྵ། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀཱུ་མ་རྡྷེ་ནུ། གསུམ་པ་གྲུབ་ཆེན་རྣམ་རྡྷོ་ཧྲི། བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་འགོན་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ལྔ་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ། དྲུག་པ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡོངས་གྲགས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ནས། ད་ལྟའི་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་བར་བཅས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ནི་སྔོན་རྗོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ་ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༢༨༠ནས༢༨༢བར་གསལ་བ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་བར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་བགྲངས་པར་མཛད་འདུག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་ནི། ཡོངས་གྲགས་སུ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བར་བཅུ་དང་། དེ་ཐོག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བསྟན་པས་བཅུ་གསུམ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ནས་ད་ལྟའི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཅས་བསྡོམས་པའི་འབྲངས་རབས་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་སྔོན་རྗོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ་ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༢༨༢ནས༢༩༠བར་ཨོན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ། ཀོང་པོ་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། གུང་ཐུ་རྟ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཡོ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། སྣེ་ལུང་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐེ་ལིང་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཁྲག་གཡབ་ཆུང་ཚང་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཆབ་མདོ་ཞི་བ་ལྷ་ཧོ་ཐོག་ཐུ།

ལྷུགས་ར་ཧོ་ཐོག་བྲུ། ཆབ་མདོ་རྒྱ་ར་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་སོ་སོའི་མཚན་ཐོ་ཙམ་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

འབྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་》ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་མཚན་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཡལ་འདབ་ཅེས་སྦྱོར་བའི་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གཞམ་གྱི་ལེའུ་གཅིག་ནི་སྲས་ཟླ་བའི་དབང་པོས་ཁ་སྐོང་མཛད་པ་ཡིན། དེ་སྔོན་ས་སྐྱའི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་ཤང་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། རྒྱ་གར་དུ་ལོ་མང་རིང་སློབ་གཉེར་མཛད་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་པཎྜི་ཏ་ལ་ཀྵྨི་ཀ་ར་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་གི་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུས་དག་མཛད། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ནང་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་སླར་ཡང་དག་པར་མཛད། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཏེ་ཞུས་དག་གནང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༦༦༥)ལོར་དཔར་སྐྲུན་མཛད། 《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་》གི་ནང་དོན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་འདི་དང་སྔོན་རབས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཞར་ལ་འབྲེལ་ཡོད་གཞན་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་འགྲེལ་བཤད་མེད་ན་གོ་དཀའ་བར་བརྟེན། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་མཆན་འགྲེལ་དང་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ནག་མཆན། ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་རིགས་སྲས་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི་དམར་མཆན། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གཏམ་རྒྱུད་དཔག་བསམ་འབྲས་བུ》ཞེས་མ་ཤོག་གྲངས་༢༠༦དང་། 《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་སྙན་ཚིག་གི་དོན་བཀྲོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན》མཛད་བྱང་མི་གསལ་བ་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༢༣ མཁས་དབང་པདྨ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བྱིས་པས་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ》ལྷུགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༥༢༥བཅས་ཡོད། འབྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལེའུ་བྲིས་སྐོར། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་སྲིད་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རྩེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་པའི་སྟེང་ཐོག་གི་བར་ཁྱམས་སུ། ཡལ་འདབ་གཉིས་པ། དཔལ་གྱི་སྡེའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། ཡལ་འདབ་བཞི་པ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་འདབ་བདུན་པ། བུ་མོ་མུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་གི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་འདབ་དགུ་པ། ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཡབ་འདབ་བཅུ་བཞི་པ། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ། ཡལ་འདབ་བཅོ་ལྔ་པ། ལྷ་ལས་བབས་པ། ཡལ་འདབ་ཉེར་གཉིས་པ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། ཡལ་འདབ་ཉེར་བཞི་པ། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། ཡལ་འདབ་ཉེར་དགུ་པ། གླང་ཆེན་ནོར་སྐྱོང་བཏུལ་བ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་པ། ཀ་ཤི་མཛེས་དགའ། ཡལ་འདབ་ཞེ་གཅིག་པ། རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ན། ཡལ་འདབ་ཞེ་གཉིས་པ། ཁྱིམ་བདག་བུ་མཁས་པ། ཡལ་འདབ་ཞེ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ། ཡལ་འདབ་ཞེ་དགུ་པ། ཁྱིམ་བདག་གླང་པོ་སྐྱོང་། ཡལ་འདབ་ང་གཉིས་པ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ། ཡལ་འདབ་ང་གསུམ་པ། རྒྱལ་བུ་ལེགས་བཤད་ཚོལ། ཡལ་འདབ་ང་དྲུག་པ། གླུ་བ་ལང་སྐྱོང་བཏུལ་བ། ཡལ་འདབ་ང་དགུ་པ། རྒྱལ་སྲས་ཀུ་ནཱ་ལ། ཡལ་འདབ་རེ་བདུན་པ།

ཁྲིའུ་དགེ་འདུན་སྒང་། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བཞི་པ། ཐན་རིམ་གོང་དུ་བཀུར་བ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་པོ་སྤྲིན་གྱི་བཙོན་པ་བཅས་ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བདམས་ནས་བཀོད་པ་རྣམས། སྨན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བྲིས་མཁས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་བྲིས་པ་དེ་ནི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སྔ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་སོ་དགུ་སོང་རྗེས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༦༤)ལོར་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་དེའི་འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བྲིས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལྡེབས་བྲིས་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཚུལ་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དབུས་གཙང་གནས་ཡིག》ལས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་སུ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག ཤར་ནུབ་ཀྱི་ངོས་གཉིས་ལ་འཁྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལྡེབས་བྲིས་ཚ་ཚད་འབྲི་གནང་མཛད་པས་མཚོན་གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་ཁག་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། ར་མོ་ཆེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། མདོ་སྨད་ཀྱི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་། རོང་པོ་དགོན་ཆེན་སོགས་རིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་བཀོད་པ་འབྲི་སྲོལ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀའི་སྐོར། འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་སྨན་ཐང་པའི་བྲིས་སྙིང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་རྗེ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བྱས་པ་སྤུས་ལེགས་ཤིག་ཡོད་ཚུལ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དབུས་གཙང་གནས་ཡིག》ལས་གསུངས་ཤིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་ཆ་ཚང་རེ་རེ་བཞེངས་གནང་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་དུས་ནས་རི་མོའི་ཕྱག་རྩལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བརྟེན་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་རྗེ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་གཙོ་ཐང་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གི་དབུས་སུ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན་མི་དགོས་པར་མཛད་ཐོག་ནང་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་བོད་བྲིས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་གཞིར་བཟུང་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལྟར་ཉེ་ཆེ་རིང་ཆུང་དང་། སྣང་མྱུན་གསལ་འགྲིབ་ཀྱི་འབུར་ཐོན་རི་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་བེད་སྤྱོད་མཛད་པའི་ཐང་ཀ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་དེ་དག་དེང་སང་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན(༡༨༨༡)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་འགྲེལ་བཤད་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷུགས་དཔར་མར་དཔེ་སྐྲུན་གནང་འདུག ལོ་གྲངས་ཞིབ་ཆ་མི་གསལ་ཡང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་དཔར་བརྐོས་གྲུབ་རྗེས། སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཡོད་པའི་སྨན་ཐང་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲི་རྩལ་མཁས་པ་འདེམས་སྒྲུག་ཐོག་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀའི་ཞིང་དཔར་རྗེ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་སྣར་ཐང་དཔར་ཁང་ཆེན་མོར་བཞག་པར་བརྟེན། དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་རང་གི་གཞི་བཏུལ་མའི་ཐོག་སྣག་ཚོས་དཔར་འདེབས་བྱས་རྗེས་ཚོན་བྲིས་བྱས་པའི་ཐང་ཀ་ཧ་ཅང་མང་པོ་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། སྣར་ཐང་གི་དཔར་ཤིང་དེ་རིག་གསར་གྱི་ལས་འགུལ་སྐབས་རྩ་མེད་སོང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དཔར་འདེབས་བྱས་ཏེ་ཚོན་བཏང་བའི་ཐང་ཀ་ནི་འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་ཚང་གསུམ་དང་། སེ་རའི་གྲྭ་ཚང་གཉིས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ཀྱི་ནང་དེང་སང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

འཁྲུངས་རབས་ལྷ་ཁང་། དེ་ཡང་འཁྲུངས་རབས་ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཞེ་ས་ཡིན་ཅིང་། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འདྲ་སྐུ་རྣམས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་འཁྲུངས་རབས་ལྷ་ཁང་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན་པོ

བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འབྲུངས་རབས་འདྲ་སྐུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དབུས་གཡས་གཡོན་ནས་རིམ་བཞིན་ཇོ་བོ་དང་། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། འབྲུངས་རབས་རགས་བསྡུས་བཅས་ཡོད་པ་སྟེ། གཡས་དང་པོ་ནང་གསེར་ལྷད་མེད་ལ་ཕྱི་རྒྱ་དངུལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་འདྲ་སྐུ། གཡས་གཉིས་པ་སྨན་བླ། གཡས་གསུམ་པ་མཚན་ལེགས། གཡས་བཞི་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བ། གཡས་ལྔ་པ་གསེར་བཟང་དྲི་མེད། གཡས་དྲུག་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག གཡས་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། གཡས་བརྒྱད་པ་མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ། གཡས་དགུ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཅས་དང་། གཡོན་དང་པོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ། གཡོན་གཉིས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། གཡོན་གསུམ་པ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། གཡོན་བཞི་པ་འབྲོམ་སྟོན་པ། གཡོན་ལྔ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ། གཡོན་དྲུག་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་བདུན་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་བརྒྱད་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་དགུ་པ་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་དང་། རྒྱབ་ངོས་སུ་ལྷ་ཁང་གི་ཐོག་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཤོག་དམར་པོའི་ངོས་གསེར་ཁྲིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་གཅིག་དང་། རྒྱ་ཤོག་སྔོན་པོར་གསེར་ཁྲིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་གཅིག དེ་བཞིན་རྒྱ་ཤོག་སྔོན་པོར་དངུལ་ཁྲིས་དང་། དཀར་པོར་ཟངས་ཁྲིས། ལྷང་ཁྲེར་མཚལ་ཁྲིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་རེ་རེ་བཅས་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་ལྔ། རྒྱ་ཤོག་དཀར་པོར་མཚལ་ཁྲིས་བྲིས་པའི་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གཅིག་བཅས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་བསྡོམས་པར་པོད་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད། གཞན་ཡང་སྨན། རྩིས། བོན་ཆོས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཅས་བསྡོམས་པོད་ཆེན་དགུ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཆེན་བརྒྱད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ལག་རྩལ་གྱི་ཚད་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱོན་ལ་ངོམས་ཆོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་ཉམས་ཆག་གཏན་ནས་མ་སོང་བར་བསྡད་ཡོད།

འབྲུངས་ལྷ། སྤྱིར་ན་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་སྐྱེ་ལྷའི་ཞེ་ས་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་སྔ་ལྷ་སའི་ཤར་ངོས་རྩ་ཆེན་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་སུ་འབྲུངས་ལྷ་ཟེར་བའི་གྲོང་ཚོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་འབྲུངས་ལྷ་རྨ་ཆེན་སྤོམ་རའི་གསོལ་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་ཡིན་ལ། དེར་ལྷ་ཁང་ཡོད་པས་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དགེ་འདུན་ཞིག་བཅའ་བཞུགས་མཛད་ནས་ལོ་ལྟར་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤར་ཁུལ་དུ་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་གྱི་འབྲུངས་ལྷ་གསོལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཡོད།

འཁྲུལ་བ་བདུན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆ་རྐྱེན་འོག་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསླད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་བདུན་ཡོད། ༡. དབྱིབས་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི། མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ། ༢. ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བ་དང་། རླུང་ནད་ཅན་ལ་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༣. བྱ་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་གྲུ་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༤. གྲངས་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་མིག་གི་དབང་པོའི་ནུས་པ་ཁ་འཐོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ༥. ཛ་བོ་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་མིག་གི་དབང་པོའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བར་སྣང་ནས་སྐྲའི་ཉག་མ་འཛག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༦. དུས་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་ཕྱེད་ན་ཉི་མ་ཤར་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༧. ཚོངས་ཚད་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་རྩ་དང་ཆུ་མེད་པའི་སྒྱུ་རམ་གྱི་ཐང་དུ་རྒྱང་རིང་པོ་བལྟས་པའི་ཚེ་གོང་བུ་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འཁྲུལ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ལས་བྱུང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ངར་འཛིན་སོགས་འཁྲུལ་པའི་རྩ་བ་སེམས་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞེས་པའོ། །

འཁྲུལ་བྱེད་རྒྱུ་བཞི། འཁྲུལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་སྟེ། ༡. འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གོང་གསལ་མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འཁོར་ཡོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༢. འཁྲུལ་རྒྱུ་གནས་ལ་ཡོད་པ་ནི་གྲུ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ༣. འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོའི་ནུས་པ་ཁ་འཐོར་བ་དང་ཉམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟླ་བ་གཅིག་ཉིད་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། བར་སྣང་ནས་སྐྲའི་ཉག་མ་འཛག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ༤. འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ་ནི་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བ་དང་། རླུང་ནད་ཅན་ལ་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་བཅས་ཡོད།

འཁྲུལ་ཞིག་སྒྲོར་གྲོལ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཞིག་པའི་མཛད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟེ།《རྡོ་རིང་རྣམ་ཐར》(སི་ཁྲོན་གྱི་ལྷུགས་དཔར་མ་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས་༥༢༡ཕྲེང་༡༣)ནང་ལྟག་དོན་སྐབས་རྗེ་སེམས་དཔའ་གོང་མས་འཁྲུལ་ཞིག་སྒྲོར་གྲོལ་གྱི་མཛད་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་བརྟེན་ཞེས་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ(༡. འོན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ། ༢. འོལ་ཁ་སྣེ་ལུང་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། ༣. ལོ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ)གྲས་ལོ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་སྣེ་ལུང་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་རིག་མ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བསྟེན་པ་གནང་ཞིང་། ད་དུང་ན་བཟའ་གྱ་ཚས་མཛད་བཞིན་དུ་ཆང་བཞེས་པ་དང་། སྐབས་རེ་མདའ་གཞུ་བསྣམས་ཏེ་རི་དྭགས་བརྔོན་པར་ཕེབས་པ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཞིག་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་སྐབས་དེར་དག་སྣང་ཅན་གྱི་མི་ཆོས་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། མང་ཆེ་བས་སེམས་དཔའ་སྨྱོན་པ་ཞེས་འཕྱ་སྨོད་སྐུར་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཟེར།

འཁྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ། ཡབ་བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་དང་། ཡུམ་མཁར་ཚུའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༢༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་རྣམ་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པའི་ཆོགས་མང་དུ་མཁྱེན། སློ་མདོར་བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཀློག་དང་ཁ་འདོན་ལ་སྦྱངས། དེ་ནས་ཡུམ་ཡར་གྱིས་སློབ་གཉེར་བྱེད་དུ་མ་སྟེར་བར་ཏ་ཕྱུགས་འཚོར་བཅུག རྗེ་འདི་ཉིད་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གོ། གང་ལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་མེད་པས་རང་གི་ཟས་གོས་སུ་དགའ་བ་ལ་སྦྱིན་པས་འཁྲུལ་ཞིག་ཏུ་མཚན་གྲགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཕུར་བུའི་སྟོད་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐུར། སྒྲུབ་པ་ལ་བཅུག་སྟེ་བསྙེན་པ་ལ་འབད་པས་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་། དུག་ཕུར་ནག་པོའི་ལག་ལེན་སོགས་དང་ཕུར་བུའི་ལུགས་རྒྱས་པར་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་དགེ་བཤེས་ཀུན་དགའ་དང་གྲུབ་ཐོབ་སྤྱི་བདེ་བ་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྨ་ལུགས་སོགས་གསན། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་ལ་བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་མངའ་བའི་ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་གནང་། བསྙེན་པ་བསྐྱལ་བས་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་རྟགས་མ་ལུས་ཚང་། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་ལ་རྩེ་བ་སྐད་དུ་བཞུགས་ནས་ཐང་དབུས་པ་སོགས་བུ་སློབ་མང་དུ་བསྐྱངས། སློ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གདན་ས་སྐྱོང་དགོས་པའི་ཞུ་ནན་མཛད་པས། སུམ་ཅུ་པ་ལ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་གདན་ས་བསྐྱངས། སོ་གཉིས་པ་ལ་འབྲི་གུང་དུ་བྱོན་ནས་རྗེ་སྤྱན་སྔ་ནས་དང་ལྷ་དཀོན་མཆོག་འཕེལ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཞེ་གཅིག་པ་ལ་སྟོད་ལུང་དང་མཁར་ཆུར་བྱོན་ནས་གཞན་དོན་མཛད། ཞེ་གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གདམས་པས་ཚིམ་པར་མཛད། ཞེ་བཞི་པ་ལ་རང་གི་སྲས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་ནས་བོས་ཏེ་རི་ཁྲོད་དུ་གདན་སར་བསྐོས། ཞེ་དགུ་པ་ལ་སྤྱན་སྔ་འཚལ་བ་རི་ཁྲོད་དུ་བསྐོས།

དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་རིང་བར་བྲུར་སྡོད་དུ་ཐུགས་དམ་འབའ་ཞིག་མཛད། མཐར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༠༣)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། འདི་ལ་སྲས་ལྔ་བྱུང་བ་སྟེ། ཆེ་བ་སློབ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། གཉིས་པ་སྤྱན་སྔ་དཔལ་ཆེན། གསུམ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། བཞི་པ་སྤྱན་སྔ་འཚལ་བར་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ལྔ་པ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་སོ། །

འབྲུལ་ཞིག་སེང་གེ་རྒྱབ་པ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞིག འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཁམས་གསལ་བར་མ་རྙེད། ཀུ་རུ་རྗེ་འབེར་གྱི་སློབ་མ་དང་། གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེའི་བླ་མ་ཡིན། གཡོ་རུ་གྲུའི་ཤུ་སོ་གད་འཕྲང་དུ་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དངོས་གྲུབ་དང་ཡུམ་དཔལ་ལེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་དག་སྣང་དང་མོས་གུས་ཆེ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཉིའུ་སྒང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་སྣང་བ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་གྲི་ཞལ་དུ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་རྒྱབ་པ་བར་པའི་དྲུང་དུ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། གཞན་ཡང་བླ་མ་ཙྪ་རི་བ་དང་། རས་པ་དྲི་མེད་འོད། ལྷ་རི་དཔལ། གཞོན་ནུ་འབུམ། སློབ་དཔོན་རྡོ་སྲས་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་བསྟེན་ནས་ཞི་བྱེད་དང་། ཕྱག་ཆེན། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། གཙོ་བོར་ཀུ་རུ་རྗེ་འབེར་གྱི་དྲུང་ནས་རྫོགས་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་གསན་ནས་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དང་རི་ཁྲོད་ཁག་ཏུ་གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་ཉམས་བཞེས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། སློབ་མ་ཞང་ཤེས་ལ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་དར་སྤེལ་གནང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《དེབ་སྔོན》ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༥༣ནས༢༥༥བར་དང《གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༧ནས༢༡བར་གསལ།

འབྲུལ་ཤེས། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ།

འབྲེན། རང་ལ་གཞན་གྱིས་འཁོན་འཛིན་བྱས་པ།(ཙ)

འབྲི་ཤིང་། འཕྱི་ཤིང་། འཕུར་བ།(ཙ)

འབྲིག་པ། གསུས་པ་འཁྲིག་སྐད་རྒྱག་པ།

ཀ

ཀ་གོན། གཅིག ཤིང་ཏོག་སྒུར་པོ། (ཅ) གཉིས། ༡. འདི་ལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། བྱང་ཕྱོགས་སྐར་མ་སྨིན་བདུན་འཆར་བའི་མཐའ་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་སྔེ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས། ༢. 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ》སྨན་གྱི་གཞི་ལས་ལ་ཕྱུག་གི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་རོ་མངར་བ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུང་མ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཀ་བཙ་སོ་ཁྲལ་གསུམ། ཀ་ཁྲལ་དང་། བཙ་ཁྲལ། སོལ་ཁྲལ་སོགས།

ཀ་རྩྭ། ཀ་རྩ་དང་འདྲ། འདི་ད་ལྟའི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ལིང་ཞ་ཧུའི་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཡིན།

ཀ་ཊཱ། འདི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཟན་རིལ་བསྒྲིལ་བའི་གཏོར་མ་གཏོང་སྐབས་གཏོར་ཆུ་བླུགས་བྱེད་ཀྱི་སྣོད་ཅིག་གི་མིང་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཕལ་སྐད་དུ་འགའ་ཙ་ཟེར། རྒྱ་ཆ་ཛ་དང་ཟངས་དཀྱུལ་སོགས་ལས་བཟོས་པ་ཡོད།

ཀ་ཙོར། ཀ་བུར། ཀ་པུར་ནི། བསིལ་སྨན་ཞིག

ཀ་ཕྲ་བཅད་རིམ། གསེར་ཡིག་གིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་དབུ་ཤོག་དང་། ཞབས་ཤོག་གི་ཡི་གེ་འབྲི་སའི་མཐའ་ལ་གསེར་རིས་ཀྱི་མཐའ་ལྟགས་ནང་དུ་གསེར་རིས་ཀྱི་ཤིང་ལོ་པ་ཏྲ་དང་། གཡུང་དྲུང་ལག་འཁྱུད་སོགས་བྲིས་པ་དེ་ཡིན།

ཀ་བུར། ཀ་ཏུར་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་སྐད་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ཞེས་དག་ཡིག་རྣམས་སུ་གསལ། ཀ་བུར་འདི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཙནྡན་དཀར་པོའི་ཐང་ཆུ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། སྨན་ངག་གི་གཞུང་དུ་མ་ལ་ཡའི་ལྗོང་གིས་ཀ་བུར་གྱི་ཤིང་ལ་རེག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡུལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཙནྡན་དཀར་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཀ་བུར་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཅེས《ཁམས་གསུམ་སྨན་འགྲེལ》ཤོག་གྲངས༩༡༩རྒྱབ་ཏུ་གསལ།

ཀ་ཡ་ཛྷ་ར། འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༠༩༡)ལོར་འབྲོག་མིས་སྤྱན་དྲངས་ནས་བོད་དུ་ལན་དང་པོ་ཕྱིན། ལྷ་རྩེའི་བྲག་དང་སྨུ་གུ་ལུང་དུ་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འབྲོག་མི་ལ་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་སྩལ། ལན་གཉིས་པ་འགོས་ལོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱུད་བཤད་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གི་ས་དབང་གི་རབ་དབྱེ་ལ་འགོས་ཀྱིས་སྒྱུར་མཛད་པས་གསུང་དག་གི་ཚ་ཤས་ཅུང་ཟད་སྣང་། ལན་གསུམ་པ་གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན།

ཀ་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་།

ཀ་རི་དགོན་པ། དེ་ཡང་ལྷ་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཀ་རི་དགོན་པ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ་ཕ་བོང་ཁ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་གར་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་(བཙུན་དགོན)ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ས་དེར་ཕེབས་སྐབས་མཁའ་འགྲོས་གར་འཁྲབ་པ་གཟིགས་པས་གར་དགོན་ཞེས་མིང་བཏགས། ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་ཞི་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས(བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)ཀྱིས་ཞལ་འཛིན་གནང་བ་ནས་བཟུང་བྲག་རི་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་ན

ཧིམ་དང་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས། དགོན་གནས་ཆགས་ཡུལ་རི་ཆུ་རྩི་ཤིང་སོགས་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་བཙུན་མ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ཡོད། དགོན་བདག་བྲག་རི་བླ་བྲང་ནས་བྱེད།

ཀ་རྫོང་སྣ་མཁན་སོགས་མཁན་དྲུག འདི་ལ《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༧༣ལས། ༡. གར་ཡོལ་མགར་མཁན། ༢. གར་ཏུ་སྣ་མཁན། ༣. སྲག་གཞུ་མཁན། ༤ ར་ཤག་མདའ་མཁན། ༥. བྱ་པ་ཁྲབ་མཁན། ༦. ཚོང་ཧྲི་ལྷམ་མཁན་ནོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༡༣ལས། ༡. གར་གཡོ་གར(མགར)མཁན། ༥. བྱ་ནད་ཁྲབ་མཁན)ཞེས་མི་འདྲ་བ་སྣང་། གོང་གསལ། གར་གཡོ་དང་། སྣར་ཏུ་སོགས་ཏུས་མིང་ཡིན་ཅིང་། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སྐབས་ཏུས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་དྲུག་གིས་སོ་སོའི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་འགན་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ཡོད།

ཀ་རྫོང་རྩལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྙིང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཟེར་ཞིང་། བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུང་རྒྱུན་གསན་ནས་བོད་དུ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་ཡིན། ཡབ་སྙིང་པ་ཏོག་འབར་དང་། ཡུམ་མདའ་མོ་བུ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཕག(༡༡༠༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཤིང་གླང(༡༡༢༡)ལོར་མྱང་སྟོད་དུ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་དུ་ཕར་ཕྱིན་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཞོལ་པ་དགེ་འདུན་སྐྱབས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཙ་མི་ལོ་ཙཱ་བ་སངས་རྒྱས་གྲགས་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ནས་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཡབ་གཤེགས་པ་གསན་ནས་དགོངས་རྫོགས་སྒྲུབ་ཆེད་བོད་དུ་ཕེབས། ཡབ་ཀྱིས་བཞེངས་འཕྲོར་ལུས་པའི་འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་མཇུག་སྐོང་མཛད་རྗེས། གསེར་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྣམས་ཏེ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕེབས། ཙ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་སྐུ་གཤེགས་ཟིན་ནས་མ་མཇལ་ཡང་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་འབུལ་མཛད། ཞིངས་འདིར་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་ལྔ་བཞུགས་པའི་རིང་། པཎྜི་ཏ་སི་ག་ཏ་བིར་ཡ། དྷ་ས་རྦྷ་ལ་ཤྲཱི་སོགས་པཎྜི་ཏ་བཅུ་གསུམ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སྒྲུན་གསུམ་པའི་སློབ་བརྒྱུད་ཨ་ལཀྐ་དེ་བ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། རྒྱ་དཔེ་མི་ཁུར་མང་པོ་ཡོངས་པ་བསྣམས་ནས《སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱུས་པ་ཆེན་པོ》《འདུལ་བ་རང་གི་རྣམ་བཤད》《ཉི་ཁྲི་གཞུང་འགྲེལ》《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད》《གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་དང་ལཀྐ་དེ་བའི་ལུགས》སོགས་གསར་འགྱུར་དང་འགྱུར་བཅོས་མང་དུ་མཛད། སླར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་གསུམ་རིང《བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་མོ》ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེའི་རྒྱ་དཔེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་ཤུལ་སུ། སུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་བསྒྱུར་ཟིན་སྐབས་པཎྜི་ཏ་སྐུ་གཤེགས་པས་བསྒྱུར་འཕྲོར་ལུས(འདིའི་དཔེ་དེང་སང་མ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕངས)པཎྜི་ཏའི་དགོངས་རྫོགས་ལ་ཆོས་ཁྲི་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཙམ་བཙུགས་ནས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ་ཞིག་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༡༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར《དེབ་སྔོན》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༢༣ནས༡༢༢༨བར་གསལ།

ཀ་ལ་ལྷ། གང་ན་འཁྲིག (ཙ)

ཀ་ལེས་རྡོས། (འཇོ་རོ་ཡང་ཞུ)བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ

པོའི་སྨན་གསོ་ཕྱིར་སྐྱག་གཟིགས་གམ་ཁྲིམ་གྱི་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག འདི་དང་རྒྱ་ནག་གི་སྨན་པ་ཧན་ཝན་ཧད། རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་བྷ་ར་ཏྲ་ཛ་གསུམ་གྱིས《མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཆ》བརྩམས་རྗེས་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་སྨན་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། ག་ལེས་ནོས་པོད་རྗེའི་བླ་སྨན་དུ་བཞུགས། བསྟན་བཅོས་ཀུང་དུ་མ་བརྩམས་པར་གྲགས། འདི་ཉིད་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་གཙང་སྟོད་དུ་བཏང་བས་བི་ཇི་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དར། འབྲིང་པོ་གཡོར་པོར་བཟུང་བས་ལྷོ་རོང་གི་སྨན་པ་རྣམས་འཕེལ། ཆུང་བ་ཡབ་ཀྱི་སྐུར་བཅར་བ་སོག་པོ་སྨན་པ་ཞེས་གླེང་། ཕྱིས་འདི་ཉིད་ལ་མཚན་འཛོར་ཞེས་འབོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རིགས་བཟང་བ་འགའ་སློབ་མར་འདོད་ཀྱང་མ་གནང་བར་རིགས་ངན་པ་ཧུག ལྷང་། སྟེགས། རྫོངས་ཞེས་པ་བཞིར་སྨན་དཔྱད་སློབ་ཏུ་བཅུག མིང་འཚོ་བྱེད་སྨན་པར་བཏགས། བྱ་དགའ་ལ་གཙོས་ཆེན་དགུ་དང་གཙོས་ཆུང་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གནང་། སྟོད་ཕྱོགས་བོད་ཀྱི་ལུགས་ཟེར་བའང་ག་ལེས་ནོས་དང་དེའི་རིགས་སྲས་རྣམས་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྨན་དཔྱད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད།

ག་ཧལ་བ། ཕྲག་པ་ནས་མཆན་འོག་ཏུ་འཆིང་བའི་ཕྲེང་བསང་ཐག་པ། (ཙ)

ག་ཤེད། ཡུལ་ངེས་མེད། (ཙ)

གག་པ་བཞི། གཉན་ནད་ལྕེ་སྐྱེང་བབས་ནས་ལྕེ་སྐྲངས་ཤིང་སྐད་འགག་པའི་ནད་གཞི་སྟེ། ཞོ་གག མོ་གག བུ་གག གཉན་གག་གོ།

གག་ཐུང་། བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པའི་བཟོ་སྐྲུན་སྐབས་ཐོག་གི་འོག་ཏུ་ལྕམ་སྟེ་ཕན་ཚུན་བསྒོལ་མར་བཏང་བའི་སྟེ་མོ་འགེབས་བྱེད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་དུ་སྤང་ལེབ་གྲུ་བཞི་ཞིག་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གག་ཚིལ། གཡའ་སྐོག་པ་སྐེ་མཆན་ཁུང་དུ་སོར་མོས་རེག་ཅིང་ཉེད་པ།

གང་ཅིའི་བབས་བསྟུན་གྱིས། ཕྱོགས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་བབས་ལ་བསྟུན་ནས་ལས་དོན་གྱིས།

གང་འཐད་གང་འོས། གང་ལ་གང་འགྲིག་པ་དང་གང་ལ་གང་འོས་པ།

གང་དུ་ཉེ་བར་མི་སྲུན་པ་ཆེར་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། མི་འགའ་ཞིག་སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་དང་དོན་ཕྲན་བུ་ཞིག་ལ་ཡང་སྐད་བཏགས་ཏེ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ལ་ཟེར།

གང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་གང་པོ་ཞེས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་ཟེར། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》པོད[ཨཾ]《གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱ་པ》ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཡོད། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཝ་ཙནྡྲ་རཀྵི་ཏས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། 《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ཡལ་འདབ་སོ་བདུན་པར《གང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད》ཡོད།

གང་བ་སྤེལ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་མངོན་པ་མཛོད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་རྙེད་ཅིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཎྜ་པཱ་ལའི་དུས་སུ་བྱུང་ཞེས་གསུངས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཎྜ་པཱ་ལ་ནི། གོང་གསལ་ཆོས་འབྱུང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན(སྤྱི་ལོ་༡༠༡༧ནས་༡༠༥༤བར)ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དེའི་སྐབས་སུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་འདིས《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ》ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་བརྩམ་གནང་མཛད་པ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ། ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་མངའ་རིས་སྤུ་ཧྲེངས་སུ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་པོད[ཅུ][ཆུ]གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས།

གང་འཚམས་ཀྱིས་རིགས་མདའ་འཕེན་དགོས་པ། ཁྲིམས་གཞུང་ནང་བཤད་པའི་དཔེ་མཚོན་གཞིར

བཟུང་ནས་སྐབས་དང་འཚམས་པའི་རིགས་འགྲེའི་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་པ།

གང་ཟག གང་ཟག་ནི་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སོ། །བདག་དང་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན། བཅིངས་འགྲོལ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་ཞིང་། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་སྡེའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གདགས་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་སའི་ལུང་ནི། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བྱེད་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་ཀྱིས་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ན། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔའི་ཚོགས་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔ་ཞེས་གདམ་ངའི་ཚིག་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གང་ཟག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

གང་ཟག་གི་སྒོ་གསུམ། ༡. ལུས། ༢. ངག ༣. ཡིད་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཡང་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཛོག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན། གདགས་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྲོག་ཆགས་སྲིན་འབུ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན། 《རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི(༡. བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ༢. མདོ་སྡེ་པ། ༣. སེམས་ཙམ་པ། ༤. དབུ་མ་པ)ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེའི་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

གང་ཟག་ཅིག་ཅར་བ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་སྲོལ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའམ་ཚེ་འདི་ལ་ལམ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ནས་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་མི་དགོས་པར། དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་ངོ་བཙལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་གཉུག་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་སྨྱོང་བར་བྱེད་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན། ཞིབ་པར《ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག》རྣམས་ལས་གསལ།

གང་ཟག་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མི་སྨྲ་བ། སོ་སྐྱེས་འཕགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་ལམ་

ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་། སློབ་མི་སློབ་པ་བྱུང་རེ།

གང་ཟག་སྙན་ཁུང་དུ་བརྒྱུད་པ། གསང་སྔགས་སྔ······འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་པ་རྣམ་གསུམ(༡. རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད། ༢. རིག་འཛིན་བརྡ་བརྒྱུད། ༣. གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད)ཀྱི་གྲས་ཤིག་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་ལམ་སྔ་མ་ལ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རིགས་ལ་ཚེ་འདིར་བླ་མས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་ཐུབ་པ་དང་། བྱིན་བརླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད།

གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད། གོང་གསལ་གང་ཟག་སྙན་ཁུང་དུ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ། འདི་ལ་སྤྱིར་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་མི་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གོ་དགོས།

གང་ཟག་རྣ་བ་ནས་རྣ་བར་བརྒྱུད་པ། འདི་ནི་གོང་གསལ་གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

གང་ཟག་བཞི། སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ། མུན་པ······ནས་མུན་པར་འགྲོ་བ། སྣང་བ་ནས་མུན་པར་འགྲོ་བ། མུན་པ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་བཞི།

གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན······པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས······ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་སྟེ······བདག་འཛིན་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རྗེ་བོ་དང་ཁོལ་པོ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི······རང་རྐྱ་བར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་རྐྱ་བ་དེ་བཀག་ནས། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་པ་མ་གཏོགས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འདྲ་བ་ཡིན།

གང་ཟག་རིགས་བཞི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ······རིགས་བཞི་སྟེ། ༡. སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ(དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་བདེ་འགྲོ་ནས······བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ) ༢. མུན་པ་ནས་མུན་པར་འགྲོ་བ(མི······དགེ་བ་མ་གཏོགས་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས······ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ) ༣. སྣང་བ་ནས་མུན······པར་འགྲོ་བ(ཚེ་རབས་སྔོན་མར་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས······བུར་ཚེ་འདིར་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དགེ་བ་གསར་པ་མི······བྱེད་མཁན་རྣམས་ཚེ་རབས་རྗེས་མ་ནས་ངན་སོང་གསུམ······དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ) ༤. མུན་པ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ(ཚེ་རབས་སྔོན་མར་མི་དགེ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཡང་། སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་བདེ······འགྲོར་སྐྱེས་ནས་བདེ་སྐྱིད་མྱོང་བར་འགྱུར་བ)བཅས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་བདེ་སྡུག་མྱོང་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རིགས་བཞིར······བཤད་པ་ཡིན།

གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་གང་ཟག་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་སྟེ། ༡. གང་ཟག་ཅིག······ཅར་བ་དང་། གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བློ་སྦྱངས་སྟེ་དེ་ནས་དབང་ཞུ་བ······དང་། དེ་རྗེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ······བཅས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་བགྲོད་དགོས་པ་རྣམས་ཡིན།

གང་ལ་གང་འདུལ། གདུལ་བྱ་བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ······རིགས་མི་འདྲ་བ་རང་རང་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་འཚམས······

པའི་ཆོས་བཤད་པའམ་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ།

གང་ལ་དེས་འདུལ་སྣང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས《མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ》སོགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ངོས་སུ་ལྷེབས་བྲིས་ཐོག་བྲིས་ཡོད་པ།

གངས་ཀྱི་སེང་གེ། བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་དར་རྒྱུན་ཐོག་ཕོད་སྲོལ་ལ་གཅན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ནི་གངས་རིའི་ཐོག་གནས་ཞེས་མཁས་བླུན་ཚང་མས་གླེང་མེད་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༢༧༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༣༥༢)བར་མཛད་པའི《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་གཞུང་དོན་གསལ་བ》ལས། སེང་གེ་ནགས་ལ་གནས་པ་ལས་གངས་རི་ལ་གནས་པའི་སེང་གེ་མེད་པའི་སྐྱོན་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རི་ཧྣི་མ་ལ་ཡའི་བསྟན་བཅོས》དམ་པ་དེའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཡང་གངས་ལ་གནས་པའི་སེང་གེ་མེད་པའི་སྐྱོན་བྱེད་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

གངས་དཀར་མ། བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཇོ་མོ་གངས་དཀར་ཤ་མེད་ཀྱི་མིང་བསྡུས་པ། གཤམ་གསལ་གངས་དཀར་ཤ་མེད་མ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

གངས་དཀར་ཤ་མེད་མ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སྟོད་མངའ་རིས་ནས་ལྷ་ས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མར་བསྐོས་པའི་ནང་ཚན་ལྷ་མོ་གངས་དཀར་ཤ་མེད་ཅེས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་གནོད་འཚེ་བྱེད་པར་འོང་བ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཏུལ་སྐབས་ལྷ་མོ་དེ་མཚོའི་ནང་དུ་བྲོས། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚོ་དེ་ལ་དམིགས་པ་མཛད་པས་མཚོ་ཁོལ་ནས་ལྷ་མོའི་ལུས་ལ་ཤ་མེད་པའི་ཀེང་རུས་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སོང་བར་ལྷ་མོ་དེ་མཚོ་ནང་ནས་ཐོན་ཏེ་བྲོས་ཕྱིན་པ་དང་། ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་གི་རྡོ་རྗེ་འཕངས་པས་མིག་ཡ་གཅིག་ཞར་ནས་མིག་གཅིག་ལས་མ་ལུས་པ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བས་དམ་ལ་བཏགས། དབང་བསྐུར་བའི་གསང་མཚན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྤྱན་གཅིག་མ་ཞེས་གསོལ། ལྷ་མོ་འདི་ཤངས་ཀྱི་ལྷ་བུ་གངས་དཀར་ཞེས་འབོད་པའི་རི་དེ་ལ་གནས་པའི་ཆ་ནས་གངས་རི་དེ་དང་ལྷ་མོའི་མིང་བསྡོམས་ཏེ་ཇོ་མོ་གངས་དཀར་ཤ་མེད་ཅེས་གྲགས། ལྷ་མོ་འདི་ལ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞི་བ་ནི། སྐུ་མདོག་དཀར་མོ། ཤ་བ་ལ་བཞོན་པ། གཡས་སུ་གསེར་གྱི་ཟོར་བ་དང་གཡོན་དུ་བུམ་པ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། དྲག་མོ་ནི་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ། ཤ་བ་དཀར་མོ་ལ་བཞོན་པ། གཡས་སུ་ནད་རྐྱལ་དང་། གཡོན་དུ་བུམ་པ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད།

གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་གསུམ། ༡. ཚིག་ལ་མཁས་པ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ༢. དོན་ལ་མཁས་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ༣. ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཟེར། འདི་ཕོད་སྲོལ་ཙམ་ལས་དངོས་དོན་དང་མི་མཐུན།

གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་གི་མིང་། ཤངས་ཀྱི་ཞུ་སྨུག་ལ་ནུབ་བརྒྱུད་དུ་ཡོད། དགོན་པ་འདི་ཕྱག་འདེབས་པའི་ལོ་ཁམས་གསལ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་། དམ་པ་འདི་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ཤིང་ལུག(༡༧༧༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་ལ་བརྟགས་ན། དེའི་གོང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནི་ངེས་གསལ་ཡིན། འདི་ལ་ནང་གསེས་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དང་། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས་འབར་བས་མཛད་པའི《དབུ་མའི་རྣམ་བཤད》དང

ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《བར་ཕྱིན་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན》གཉིས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྲོལ་ཡོད། ཕྱོགས་པ་གྲྭ་ཚང་ནི་དགེ་ལུགས་སྤྱི་དང་འདྲ། སྔ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཨང་དང་གྲྭ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཡོད།

གངས་ཅན་མཚོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོངས་སྐུ་རྣམ་སྣང་གངས་ཅན་མཚོ་ཞེས་པ་སྐུ་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ཕྱག་གི་ལྷུང་བཟེད་ཐོག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཆགས་ཡོད་པར་གསུངས།

གངས་ཏི་སེ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་དུ་ཡོད་པའི་གངས་རི་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་ཞིང་། མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་དང་། གངས་རིར་བསྐོར་བ་ཆ་ཚང་གཅིག་ཐེབས་པའི་འཁོར་ཚད་སྤྱི་ལེ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས། གངས་རིའི་བསྐོར་ལམ་གྱི་གཙོ་གནད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཡི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། གངས་བསྐོར་ཆ་ཚང་གཅིག་ཐེབས་པར་ཉིན་ཁ་ཤས་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་གངས་རིའི་གནས་བསྐོར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་ཡོད་སྐབས་མགྱོགས་པ་ཆོས་ཉིན་གཉིས་དང་། མགྱོགས་དལ་རན་པོས་ཕྱིན་ན་ཉི་མ་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་གཅིག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། གངས་རི་ཏི་སེ་འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་བཅས་ཚང་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་པའི་གངས་རི་ཏི་སེ་ཡིན་པར་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ》རྩ་བ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་བཅས་ལས་དེང་སང་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གངས་རི་ཏི་སེ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་པའི་གངས་ཏི་སེ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་འགའ་ཞིག་གསུངས། དེ་ལ་དགག་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ《མཁས་པའི་ན་རྒྱན》དང་། འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ《རྒོལ་ངན་འཇོམས་པའི་ལེགས་བཤད》 འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ《གནས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང》 འབྲི་གུང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པ《གནས་ཆེན་གངས་རི་མཚོ་གསུམ་ཆུ་བོ་བཞི་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལུང་དོན་སྣང་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང》རྣམས་བརྩམས་ནས་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གངས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་གནས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་དངོས་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་རྣམས་འབབ་པའི་ཆུ་འགོ་གང་དུ་ཡོད་པ། དེ་དག་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་དང་གང་བརྒྱུད་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་གི་ས་ཆར་འབབ་པ་སོགས་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་མཛད་ཡོད། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་ཆོས་ལུགས་པའི་ནང་གསེས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་གཅེར་བུ་པ་སོགས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ཏི་སེ་འདི་བཞིན་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་མཆོག་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཁྲོད་པར་ཅན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པའི་གནས་བཤད《ཏི་སེའི་དཀར་ཆག་ཚངས་དབྱངས་ཡིད་འཕྲོག》ཅེས་པ་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས་ཡོད་པ་བཅས། གངས་ཏི་སེ་འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ། བོད་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་བོན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཚང་མས་རང་རང་སོ་སོའི་སྟོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཕྱག་མཆོད་བསྐོར་བ་བྱ་སྲོལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་ནི་གངས་རི་རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ……

བཞིའི་ཆུ་འགོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་རྨ་བྱའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་པཀྵུ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སིན་དྷུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་སེང་གེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏཱ་འབབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་དེང་སང་གི་ཀྲུང་གོའི་ས་བཀྲའི་དཔར་རིས་ནང་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཀོད་ཡོད་པ་སྟེ། ཆུ་བོ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་ནི། གངས་རི་ཏི་སེའི་ཤར་ངོས་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱིད་གྲོང་གི་བྱང་རྒྱུད་ནས་རིམ་བཞིན་ལྷ་རྩེ། གཞིས་རྩེ། ཆུ་ཤུལ། དེ་ནས་ཀོང་སྟོད་བར་འབབ་པའི་མིང་ལ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ཟེར།

ཀོང་སྟོད་ནས་ཀོང་སྨད་རྒྱ་ལ་སེང་གཏམ་བར་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་དུ་སླེབས་མཚམས་མིང་ལ་བྲཧྨ་པུ་ཏྲ་ཟེར། ཨ་སམ་ནས་ཁ་ནུབ་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་བྷཾ་ག་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ངོས་ནས་ཁ་སྒོར་གཏད་དེ་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་འགག་ནས་ཧིན་རྡུ་རྒྱ་མཚོར་འབབ། རྨ་བྱ་ཁ་འབབ་ནི། གངས་རི་ཏི་སེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་དེ་བལ་ཡུལ་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་བར་དང་།

དེ་ནས་ཁ་སྒོར་ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་མཚམས་སླར་ཡང་ཤར་སྒོའི་ངོས་སུ་གཏད་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་འགག་ནས་ཧིན་རྡུ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲེས། གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་ནི། གངས་རི་ཏི་སེའི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་ཀསྨིར་གྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ཁ་ནུབ་ཏུ་གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། དེ་ནས་པ་ཅི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ངོས་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་དེ་རྒྱལ་ས་ཁ་ར་ཆིའི་མཚོ་འགག་ཏུ་ཨ་ར་པི་རྒྱ་མཚོར་འདྲེས། སེང་གེ་ཁ་འབབ་ནི། གངས་རི་ཏི་སེའི་བྱང་ངོས་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཙ་མདའ་བརྒྱ་ཤེས་སྐད་ལ་མ་སླེབས་བར་ནུབ་བྱང་ངོས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། དེ་ནས་གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་དང་འདྲེས་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་བར་སླེབས། དེ་ནས་སླར་ཡང་གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་ཨ་ཧྥ་ཏན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་བརྒྱུད་དེ་སྔའི་སུའུ་ལེན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཞན་ཏེའི་རྒྱ་མཚོར་འདྲེས་པ་བཅས་ཡིན།

གངས་ཏི་སེའི་གནས་བཤད་སྐོར་འབྲི་གུང་གདན་རབས་སོ་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《གངས་རིའི་གནས་བཤད་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༡༧ཡོད་པ་དང་གངས་རི་བ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེས(བོད་ལྗོངས་མངའ་རིས་ཡུལ་སྐོར་ཚན་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལོ་ཙཱ་བ)རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བ《གངས་མཚོ་གནས་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ》《བོད་ལྗོངས་ནང་བསྟན》༡༩༩༠ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་བཅས་ལ་གཟིགས།

གངས་མཐོན་མཐིང་རྒྱལ་མོ། (གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་ངམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཇོ་མོ་གླང་མར་འབོད་པ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་གངས་རི་འདི་བཞིན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ཚན་གོ་དཱ་ཝ་རི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། རི་འདིའི་ཕྱི་དབྱིབས་གངས་རི་རྩེ་ལྔ་པ་ལ། ༡. དབུས་སུ་ཇོ་མོ་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་མ་དང་། མཐའ་བསྐོར་དུ་རིམ་བཞིན། ༢. ཇོ་མོ་མཐིང་གི་ཞལ་བཟང་མ་དང་། ༣. མི་གཡོ་བློ་བཟང་མ། ༤. ཅོད་པན་མགྲིན་བཟང་མ། ༥. གཏད་དཀར་འགྲོ་བཟང་མ་བཅས་གནས་ཡོད་པར་བཤད། དེར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་བཞུགས་སྐབས་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པར་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་ཤིང《རྗེ་རྗེའི་མགུར་འབུམ》ཅེས་པའི་གསུང་མགུར་ཡང་གནས་དེར་གསུངས་པ་ཞེས་གསལ། དེང་སང་གངས་རི་རྩེ་ལྔ་འདིའི་གསུམ་པ་ལ་ཇོ་མོ་གླང་མར་འབོད་པ་ནི། ཇོ་མོ་ལྷ་ལྷ་མ་ཞེས་འབོད་པའི་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཟུར་ཆག་ནས་ཇོ་མོ་གླང་མར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྙམ། དེ་མིན་ཇོ་མོ་གླང་མ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མ་རྙེད་པས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གངས་རི་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཀྲུང་གོའི་ས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྐོར་ལས་གསལ།

གངས་པ་ཤེའུ། ཇག་པོ་ཟླ་བ་གླ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ

ཡིན། མཚན་དངོས་བློ་གྲོས་བྱང་ཆུབ་ཟེར། མདོ་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་སྐོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། གཙང་སྟོད་ཁུལ་དུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་ཡང་ཡང་མཛད་པས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་དུ་ཐོན་ཞིང་། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདིའི་དྲུང་ནས་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་གསན་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་རྩེའི་མྱང་སྟོད་དུ་སྐུ་གཤེགས་པའི་དམར་གདུང་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པ་ཞིག་མྱང་སྟོད་བློ་གདེའི་གོང་འབབ་གྲོང་ཟེར་བར་ཡོད་ཚུལ《མྱང་ཆོས》སུ་གསལ།

གངས་རྩེ་ལ་ཏུག་ཆོམ་ལྡང་། གངས་རིའི་རྩེ་ནས་གངས་ཉིལ་བ།

གངས་རིར་གནས་པ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་། རིམ་བཞིན་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཤིང་། དེའི་ནང་ཚན་གངས་རིར་གནས་པའི་སྡེ་ནི། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ》ཤོག་གྲངས༢༠༧པར་གངས་རི་བ་ནི། ཁ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་གསུངས། གངས་རིར་གནས་པའི་སྡེ་པ་འདི་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི(༡. གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ། ༢. ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ། ༣. ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། ༤. མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ)གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་གསུམ་བྱུང་སྟེ།

༡. བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་རྗེས་ཙམ་ལ་བྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ《གཞུང་ལུགས་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ》སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་པོད[སུ]ཤོག་གྲངས༡༤༡ནས༡༤༩བར་བཞུགས་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༡༤༢པར་འདི་ལྟར། སྡེ་པ་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་དང་དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། རྩོད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་གང་དག་རྒྱུར་སྨྲ་བའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྔོན་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་གང་དག་གངས་རི་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་སྡེ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ》སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་པོད[སུ]ཤོག་གྲངས༡༤༩ནས༡༥༤བར་བཞུགས་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༡༤༩པར། གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི་གནས་བརྟན་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་གངས་རི་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་གངས་ཀྱི་རི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་གངས་རི་པ་ནི་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་བཞེད་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན།

༢. སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི《སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པ་བསྡུས་པ》སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་པོད[སུ]པའི་གྲངས༡༥༤ནས༡༥༨བར་བཞུགས་པ་དེའི་ནང་། ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རི་དང་། །བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། །ལྔ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། །ཞེས་གངས་རིར་གནས་པའི་སྡེ་པ་དེ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ནང་གསེས་སུ་འཇོག་པར་མཛད་ཡོད།

༣. རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་གངས་རི་པ་དེ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཁོངས་སུ་བགྲངས་པར་མཛད་པ་བཅས་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མཛད་མཁན་ཕལ་ཆེ་བས་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷའི་བཞེད་པ་ལྟར་གངས་རིར་གནས་པའི་སྡེ་པ་དེ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ནང་གསེས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན།

གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས། བོད་ཀྱི་ལྗོངས་སྤྱི་ནི་རི་བོ་གངས་ཅན(ཧི་མ་ལ་ཡ)གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ནས་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་གངས་ཅན་ལྗོངས་དང་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས་ཟེར་གྱི་ཡོད། རི་བོ་གངས་ཅན་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་མཐོ་ཤོས་དང་། ཆེས་རིང་ཤོས་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ནུབ་སྟེ་གཞི་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཧིན་དྷུ། བལ་པོ། འབྲས་ལྗོངས་བརྒྱུད་འབྲུག

ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་བར་བསྐྱངས་པའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་༡༥༥༠ཙམ་དང་། སྤྱིའི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅོ་ལྔས་མཐོ་བ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཆེས་མཐོ་ཤོས་ནི་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཇོ་མོ་གླང་མ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་མེད་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཡོད།

གཛྷིའི་ཡུལ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་འབྱུང》ལས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཝིནྡྷ་ཡི་མིང་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཧི་ཝིནྡྷ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས།

གཛི་ར། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད། བོད་སྐད་དུ་མཛོད་ལྡན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་མཚན་དོན་ཚང་བའི་མཛེས་རྒྱན་ཞིག་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་གཛི་ར་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་རང་མ་གཏོགས་མཛོད་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་མེད། གཛི་ར་འདིར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་མཚན་དོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་པདྨའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་མཚོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉལ་སྟབས་སུ་ཡོད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མཚོན་པའི་དྲིལ་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་མཚོན་པའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་བུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་མཚོན་པའི་ནོར་བུའི་ཏོག་བཅས་ཡོད་པ་ནི་གཛི་ར་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཏེ། མིང་ལ་དྲིལ་གཟུགས་གཛི་ར་ཟེར། གཛི་ར་བསྡུས་པ་བྱེད་ན། པད་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་མཚོན་པའི་བུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་མཚོན་པའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་ནོར་བུའི་ཏོག་བཅས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རིགས་གསུམ་ཚང་བར་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། མིང་ལ་བུམ་གཟུགས་གཛི་ར་ཟེར། བོད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་ཁག་སོ་སོའི་ལྷ་ཁང་སྟེང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་གདུང་མའི་དབུས་སུ་དྲིལ་གཟུགས་གཛི་ར་དང་། གདུང་མའི་སྣེ་གཉིས་སུ་བུམ་གཟུགས་གཛི་ར་བྱ་སྲོལ་ཡོད།

གཛི་ར་རྒྱ་དཀར་ལུགས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་འདུ་ཁང་གི་ཤར་ངོས་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་གཛི་ར་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དྲིལ་གཟུགས་གཛི་ར་དེ་དང་བཟོ་དབྱིབས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

གཛི་ར་རྒྱ་ནག་ལུགས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་སྒོ་ངོས་ཀྱི་སྟེང་ཐོག་ཏུ་བཙུགས་པའི་བུམ་གཟུགས་གཛི་ར་སྟེ། དེང་སང་པོ་ཏ་ལ་དང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་སུ་བཙུགས་པའི་གཛི་ར་དེ་དང་བཟོ་དབྱིབས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

གཟྲ། གཏར། གཏའ་མ་ལ། (ཙ)

གད་སྐྱུར། ས་གནས་ཤིག་གི་མིང་སྟེ། མཚུར་ཕུ་དགོན་པ་ནས་འདམ་ཅོག་ཅེ་ལར་འགྲོ་བའི་ལམ་བརྒྱུད་ཅིག་ཏུ་ཡོད།

གད་རྒྱངས། གད་མོའི་སྒྲ་མཐོན་པོའམ་དགྲ་ལ་ཧཱི་མི་སྐྲམ་པ་ལྟར་དུ་གད་མོ་བགད་པ།

གད་སྙོ་ཞང་ཚན་གཉིས། སྟོད་ལུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་གད་ཁས་པ་ཞེས་ཏྲ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་སྤུན་མཆེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གཉིས་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་དུས་སུ་འབྲུག་པའི་དམག་གི་གདོང་ལེན་དམག་དཔུང་གི་དམག་དཔོན་དུ་བཏང་ཡང་། སྐྱག་ཏུ་འབྲུག་པ་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་དང་། འཕན་པོ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་སྙོ་སྣ་ཤག་པ་ཞེས་གད་ཁས་པའི་ཚ་བོར་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

གད་པ་ཐོག བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་པ་ཟད་མ་ཆོད།

གན་རྒྱ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་འགན་ཁེན་ཡི་གེ།

གན་ཏ་ལ། བོད་སྦྱོངས་ཡངས་པ་ཅན་རྒྱུས་ཁོངས་ཀྱི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

གན་ཊི། གན་ཊི་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཁྲམ་ལྡན་ཞེས་པའོ། །

གན་ཊིའི་ཐེའུ། གན་ཡོག （击鼓木槌）

གན་པ་ལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་གམ་པ་ལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ལྷ་ས་ནས་རྒྱ་ཤུལ་བརྒྱུད་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་སྐབས་འཛེག་དགོས་པའི་རི་ཞིག་གི་མིང་།

གན་མཛོད། རྒྱལ་པོའམ་སྲིད་གཞུང་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྣང་ཆེན་གསོག་འཇོག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་བང་མཛོད།

གན་མཛོད་འཆང་བ། འདི་གཉེར་པ་དང་། ཕྱག་མཛོད་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག་པའི་ནང་ནས་ཕྱག་མཛོད་ནི་སྤྱིར་བླ་མའམ་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་ལ་མི་ཚང་དེའི་དབང་ཆ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་ཕྱག་མཛོད་ནས་བཀོད་པ་བཏང་བ་ལྟར་ལས་དོན་སྒྲུབ་མི་གཉེར་པ་ཞེས་ཟུར་དུ་བསྐོས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་དགོན་པ་ཁག་གི་ཕྱག་མཛོད་ཡིན་ན་དགོན་པའི་ནང་གི་རྒྱུ་དངོས་སོགས་བདག་གཉེར་དང་། ཕྱི་ཁག་ལ་བུ་ལོན་གཏོང་རྒྱུ། དགོན་པའི་མི་སེར་ལ་བཀོད་པ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཕྱིའི་དབང་ཆ་ནི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། དགོན་པའི་ནང་གི་གྲྭ་པར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཆོག་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཁོ་ཚོས་དགོན་པའི་ནང་གི་རྒྱུ་དངོས་ཕལ་ཆེར་བདག་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁོ་ཚོ་དང་པོ་དབུལ་པོ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ནས་ཤག་ཚང་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དགོན་པའི་ཞིང་བྲན་ཐོག་ནས་ཟ་སྒོ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་མ་དགོས་པའི་ཐོག ད་དུང་དགོན་པའི་སྤྱི་རྫས་ནས་ཏམ་ཟློས་བྱས་ནས་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་མང་།

གན་འཛིན་གཅིག་འདུས། གན་རྒྱ་དང་འཛིན་ཡིག་གཅིག་གིས་གོ་ཆོད་པ།

གཉྫི་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དྲི་གཙང་ཁང་ཞེས་ཟེར། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་གནས་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་མཆོད་རྟེན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་། ཡང་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ལ་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ལ་གཉྫི་ལ་ཟེར།

གཎྜི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ། དགེ་འདུན་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་བརྡ་གཏོང་བྱེད། དབྱིབས་ཟུར་བརྒྱད་པ། རིང་ཐུང་འདོམ་གང་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་ལ་ཧུང་བྱེད་སྣན་གཡོག་མགོ་མཇུག་སྒོམ་ཞིང་དཀྱིལ་ཕྲ་བ་ཤིང་གི་རིགས་སྣ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ལས་བཟོས་པའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་གི་མིང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ནི《གཎྜིའི་མདོ》ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡. ཙན་དན་དཀར་པོ། ༢. བིལ་བ། ༣. པ་ལ་ཤ ༤. ཨ་ཤད་ཐ། ༥. ཙན་དན་དམར་པོ། ༦. སྐར་ཁ། ༧. ཏ་ལ། ༨. ཀེང་ཤུ་ཀ། ༩. ཤྲ་པ། ༡༠. ཏ་མ་ལ། ༡༡. ཨམྲ། ༡༢. སྐར་བུ། ༡༣. སྒྲུ་ཏ་ར། ༡༤. རིན་ཧི་ས་ར། ༡༥. ཨ་ཤོ་ཀ ༡༦. འོ་མ་སེ་བཅས་ཡོད་པ། དེ་དག་མ་རྙེད་ན་འོ་མ་སེའི་ཤིང་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་སེང་ལྡེང་དུ་འབོད་པ་དེས་བཟོས་ན་ལེགས་པར་གསུངས།

གཎྜི་བཞི། གོང་དུ་གསལ་བའི་གཎྜི་དེ་ལ་ཚད་གཞིའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. གཎྜི་ཆེ་བ། ༢. འབྲིང་བ། ༣. ཆུང་བ། ༤. སྤྱོད་པ་པའི་གཎྜི་ཆུང་བཅས་ཡིན། གཎྜི་ཆེ་བའི་ཚད་ནི་རིང་ཚད་ལ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད(རྩེ་སོར་བཞི་ལ་སྤྱི་སྐར་དྲུག་དང་ཆ་ལྔ་རེ་རྩིས་རྩེ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལ་སྤྱི་སྐར ༡༧༢ཐོབ) ཞེང་ལ་སོར་དྲུག(སྤྱི་སྐར༩.༦)དཔངས་སུ་སོར་གཉིས(སྤྱི་སྐར༣.༢ལྷག་ཙམ)ཡིན། ༢. གཎྜི་ཆུང་བའི་ཚད་ནི། རིང་ཚད་སོར་བརྒྱད

ཧ་གུ་བཞི(སྲི་སྐར༡༣༤.༤) ༣. འཁྲིང་ཚད་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟེ། རིང་ཚད་སོར༡༦. (སྲི་སྐར༡༥༣.༦) ཡིན། དཔངས་ཚད་དང་། ཞེང་ཚད་ནི་གཟི་ཆེ་འཁྲིང་ཆུང་གསུམ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཟིའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། ཟུར་བརྒྱད་གཞོགས་སྟེ། དེའི་ངོས་རྣམས་སོར་བརྒྱད(སྲི་སྐར༡༢.༨)རེ་ཡོད་པ། རྩེ་ཟུར་གཉིས་ལ་སོར་གཉིས། (སྲི་སྐར༣.༢.༡ཙམ)བཅད་པ་སྤེལ་པའི་མགོའི་དབྱིབས་ལྟར་བྱ།

གཟིའི་རྒྱུ་ཤིང་བཅུ་དྲུག གཟི་བཟོ་བའི་རྒྱུ་ཆའི་ཤིང་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ༡. ཙན་དན་དཀར་པོ། ༢. ཙན་དན་དམར་པོ། ༣. ཐིལ་བ(འདི་རབ་གནས་སྐབས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐིལ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མིན་པར། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་ནག་ལྷོ་ཕྱོགས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཤིང་འབྲས་དྲི་ཞིམ་ཞིང་རོ་མངར་བ་རྒྱ་སྐད་དུ་མང་གོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས) ༤. པུ་ལ་ཤ (གཡའ་དང་གངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་། མིག་འཕྲུལ་གྱི་རྫས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཤིང་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར《མངོན་བརྗོད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ》ལས་གསུངས) ༥. ཨ་ཤྭད་ཐ(འདི་ནི་བོད་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན) ༦. རྒྱ་སྟར(རྒྱ་གར་སྟར་ཁ་ཟེར་བའི་ཤིང་འབྲས་པཱ་ཞུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཞིག) ༧. ཏྲ་ལ(རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཞིག་སྟེ་འདིའི་ལོ་མ་ལ་ཡི་གེ་བྲི་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན) ༨. ཀིང་ཤུ་ཀ(རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཤིང་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུར་རྩི་ཞིག་ལ་བོད་སྐད་དུ་ལ་ཆ་ཟེར་བ་དེ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཞིག) ༩. ཤིམ་ཤ་པ(《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》ལས་ཨ་ག་རུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། 《དག་ཡིག་ལི་ཤིའི་གུར་ཁང》ལས་ཤིམ་ཤ་པ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིན་པ་དང་། ཨ་ག་རུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ། བོད་སྐད་ཐོག་ཤིམ་ཤ་པ་ཞེས་པའི་ཀླད་ཀོར་ང་ཡི་སྒྲ་གདངས་སུ་གློག་པ་དེ་ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པར་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཞེས་གསུངས) ༡༠. ཏ་མ་ལ་(སེཧླ་ཕ་རིའི་ཤིང་། འདིའི་མེ་ཏོག་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁ་འབྱེད་མི་ཐུབ་པར་བུད་མེད་མཛེས་མས་ཆང་འཐུང་བའི་ཁ་རླངས་གཏོར་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཤིང་ཞིག) ༡༡. ཨ་སྨྲ(ཤིང་འབྲས་ཨ་སྨྲ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སྡོང་ཡིན་ནམ) ༡༢. སྟར་བུ(ཡོངས་གྲགས་ཞལ་སྐད་དུ་སྟ་རུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས) ༡༣. སྐྱུ་རུ་ར(སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་སྨན་སྐྱུ་རུ་ར་ཟེར་བ་དེའི་ཤིང) ༡༤. རིན་ཏི་ས་ར(ཤིང་འདི་བོད་དུ་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་སོར་བཞག་མཛད་པ་ལས་འདི་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བཤད་མ་རྙེད) ༡༥. ཨ་ཤོ་ཀ(འདི་ཤིང་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་འདིའི་མེ་ཏོག་བུད་མེད་མཛེས་མའི་རྐང་གདུབ་ཀྱིས་རེག་མ་ཐག་ཁ་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར《ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས》ལས་གསུངས) ༡༦. འོ་མ་སེ(འདི་སྔོ་སྨན་སྣེ་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་འོལ་མ་སེ་ཞེས་པ་ཚིག་སྡུད་སྐབས་འོལ་སེ་ཟེར་བ་དེ་མིན། ཤིང་སེང་ལྡེང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད》ལས་གསུངས།)

གབ་པ་མངོན་དུ་ཕྱུང་། བཀའ་ཆེམས་རྩ་བའི་ནང་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པར་གབ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་བཤད་གནང་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རང་ཉིད་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནད་དོན་སྔོར་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་ཞལ་ཆེམས་རྣམས་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་གབ་པ་མངོན་ཕྱུང་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད།

གབ་སྲུས་མེད་པ། རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་པ་རྣམས་བཀག་འགོག་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་ལྷང་ལྷང་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

གབ་རྩེ་དུས་གོང་ཁྲུར་མས་འཚོ་བ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས། འཛམ་

བུ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཚེ་ཚད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་མིའི་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་རིང་ཤོས་ལོ་བཅུ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་ཤར་བའི་ཚེ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ས་བཅུད་ཉམས་ནས་ཞིང་ལ་ལོ་ཏོག་ལེགས་པོ་མི་སྐྱེ་བས་འབྲུ་རིགས་དཀོན་པོ་ཆགས་ནས་ཨུ་གེ་བྱུང་སྟེ། འབྲུ་རིགས་གབ་ཙེའི་ནང་དུ་སྦས་ནས་ཕྲན་བུ་རེ་ལས་ཟ་མི་ནུས་པ་ལ་གབ་ཙེ་པ་ཞེས་དང་། རུས་པ་ལ་སྦུམ་དང་བྲལ་ནས་བཅུད་མེད་པའི་རུས་གོང་དཀར་པོ་དང་། འབྲུ་རིགས་བྲུར་མ་གང་རེ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་རྟེན་བྱ་དགོས་པའི་བྲུར་མས་འཚོ་བ་ཞེས་ཨུ་གེའི་བསྐལ་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

གབ་ཚད་གཉིས། ཚ་སྟོབས་ཅན། རང་སྟོབས་ཅན།

གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ༡. ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་དང་། ༢. སླུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན། ༣. རིམ་པ་བྲལ་བའི་རྒྱན། ༤ རབ་བཅོམ་གྱི་རྒྱན། ༥. མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན། ༦. རྟུབ་མོའི་རྒྱན། ༧. གྲངས་ཀྱི་རྒྱན། ༨. རབ་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱན། ༩. མིང་དུ་འདུས་པའི་རྒྱན། ༡༠. བསྒྲིབས་པའི་རྒྱན། ༡༡. མཐུན་སྒྲའི་རྒྱན། ༡༢. རྨོངས་པའི་རྒྱན། ༡༣. ཡོངས་སུ་འཁྲུག་པའི་རྒྱན། ༡༤ གཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱན། ༡༥. གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་རྒྱན། ༡༦. ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ནོ། །

གམ་ན་འཁོད་པའི་རི་མོ་མཁན། རྡུང་ཡིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

གམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༣༥༡)ལོར་གམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་འདི་བཙིགས་པར《རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

གའི་ཅིང་། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་ཅིན་རྒྱལ་རབས(晋)ལ་ཅིན་ནུབ་མ(西晋)ལ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཅིན་ཤར་མ(东晋)དང་། ཆན་ཆིན་ཏེ་ཆིན་སྔོན་མ(前秦)གཉིས་བྱུང་བའི་ཆིན་སྔོན་མ་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཉུང་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་སྒྱུར་བྱས་སྐབས་གའི་ཅིང་ཞེས་བྲིས་ཆག་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག དོན་དུ་ཅིན་ནུབ་མའི་བརྒྱུད་པ་ལ་ཅིན་ཤར་མ་དང་། ཆིན་སྔོན་མ་སྟེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཁག་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

གའི་ཛུ་རྒྱལ་པོ། (格祖王)མི་ཉག་རྒྱལ་པོའམ་ཤིས་ཟླ་རྒྱལ་པོའི་མི་རབས་དང་པོ་ཅིང་ཙུང་ནང་ཤའོ་འམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལི་ཡོན་ཧའོ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། འདིའི་མེས་པོ་ལི་ཀོང་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཏང་ཞང་རིགས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་ཁྲུར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོའི་གྲས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཞབས་འདེགས་ལེགས་པོ་བྱུང་བས་ནུབ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་སྐྱོང་བའི་དཔོན་པོར་བསྐོས་ཐོག ཐང་གོང་མའི་རུས་རྒྱུད་ཁོངས་སུ་བཞག་ནས་རུས་མིང་ལི་ཞེས་པར་བསྒྱུར། དེས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་ས་ཁུལ་ལ་ལི་ཡུལ་ཞེས་ཀྱང་འབོད(འདི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལི་ཡུལ་དེ་མིན། དེ་ནི་དེང་སང་གི་ཤིང་ཅང་ལ་གོ་དགོས) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྗེས་ལི་སི་ཀོང་གི་ཡང་ཚ་ལི་ཅིས་ཅན་དང་། ལི་ཏེ་མིང་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་རྗེས་སུ་སུང་རྒྱལ་རབས་དང་ལེའོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་བྱས། ཏང་ཞང་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས་གང་ཅིར་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། སུང་རེན་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་ཅིང་ཡོའུ་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་ས་སྟག(༡༠༣༨)ལོར་བློན་པོ་ལི་ཏེ་མིང་གི་ཚ་བོ་བློན་པོ་ལི་ཡོན་ཧའོ་ཞེས་པས་རྗེ་ལོག་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཏ་ཞྭ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞྭ་རྒྱལ་རབས་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི། ཤིན་ཆིང(兴庆)དེང་སང་ཉིང་ཞྭ་ཧུའེ་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གནས་ཡུལ་དབྱིན་ཁྲིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཅུ་གཉིས་བྱུང(བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་རབས་དགུ་ལས་མི་གསལ)བ་སྟེ། ༡. ཐའི་

ཛུའུ། ལི་ཅིས་ཡུའུ། ༢. ཐའི་ཙུང་། ལི་ཏེ་མིང་། ༣. ཅིང་ཙུང་། ལི་ཡོན་ཏའོ། ༤. དབྱི་ཙུང་། ལི་སླིང་ཅོའུ། ༥. ཧྲུའི་ཙུང་། ལི་ཕིང་ཁྲང་། ༦. ཁྲུང་ཙུང་། ལི་ཆེན་ཧྲུན། ༧. རེན་ཙུང་། ལི་རིན་ཤའོ། ༨. ཐན་ཙུང་། ལི་ཁྲུན་ཡོའུ། ༩. ཤིའང་ཙུང་། ལི་ཨན་ཆོན། ༡༠. ཧྲིན་ཙུང་། ལི་ཙུན་ཤུས། ༡༡. ཤན་ཙུང་། ལི་ཏེ་དབང་། ༡༢. མོ་གྲུ། ལི་ཤིའན་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་སྟག（༡༠༣༨）ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཕག（༡༢༢༧）ལོ་བར་ལོ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཐམ་པའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་མཐར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཁན་གྱིས་གཏོར་ནས་རྒྱལ་རབས་མཇུག་སྒྲིལ་བ་ཡིན།

གཙུ། བོད་ས་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ཆོས་གདོན་འདྲེའི་གནོད་པ་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་སྲུང་བའི་སྐུ་འདྲ་བྱིན་ཅན་དང་། སྲུང་མདུད། རིལ་བུ་བཅས་འཇུག་སྟོད་གཙུའི་དབྱིབས་ཟེའུ་ལྟ་ཁང་གི་སྒོ་ཁྱིམ་དང་འདྲ་བ་ལ། རྒྱུ་ཆ་ཟངས་དང་། རག གསེར་དངུལ་སྦྲེལ་མའམ། དངུལ་རྐྱང་གསེར་རྐྱང་ལས་བཟོས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆའི་གཙུ་ཟུར་བཞི་མ་དང་ཟུར་བརྒྱད་མ། སྒོར་དབྱིབས་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

གར། བོད་འདིར་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་སྔོན་ནས་གར་ཞེས་གླུ་གར་དང་རོལ་མོ་དཀྲོལ་གཏོང་བྱེད་པའི་རིག་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡོད། གར་ཞེས་པ་དེ་མངའ་རིས་དང་། གཞིས་རྩེ། སྟོ་ཁ། ཆབ་མདོ་རི་བོ་ཆེ། ལི་ཐང་སོགས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ས་ཁུལ་སོ་སོར་འཁྲབ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད། རང་སྟོངས་སུ་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ་རབས་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་དྲུག་གི་གོང་གནའ་རྗེ་སའི་ལེགས་དྲུག་གི་སྐབས་དེ་སྔ་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་གླུ་དང་བྲོ་དར་བ་དང་། བཙན་པོའི་མཐའ་མ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་དུས་སུ་གླིང་བུ་དར། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་ད་དུང་རོལ་མོ་གཞན་དར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ༣༩༣ཤིང་རྟ（སྤྱི་ལོ༦༣༤）ལོར་ར་སར་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ༡༦ལ་སོན་དུས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་དུ་མ་བྲོགས་ཏེ་ལྷ་སའི་མཐིལ་དུ་ལྷ་གཅིག་ཁྲི་བཙུན་འཁོར་བཅས་ལ་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ༣༨༦ལྕགས་གླང（སྤྱི་ལོ༦༤༡）ལོར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ༢༥ལ་ཕེབས་དུས་ཐང་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཝུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་རྗེའི་ཁབ་ཏུ་བསུ་སྐབས་བོད་བློན་དང་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་གླུ་གར་རོལ་མོས་མདུན་བསུས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལྷ་གཅིག་འཁོར་བཅས་བྲག་ལྷའི་ནེའུ་ཐང་ལ་གཟིགས་མོར་ཕེབས་སྐབས་བོད་འབངས་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བར་མི་ནུས་པ་ལྷུད་མོར་འཚོགས་ནས་གླུ་གར་དང་རྩེད་མོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱེད་སྟོང་ཡོད། རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ༣༧༤ཆུ་གླང（སྤྱི་ལོ༦༥༣）ཡུན་ཧྭའི་ཁྲི་ལོ༤པར་ར་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཟིན་པའི་མཛད་སྟོར་ཏ་རྒྱུག མདའ་འཕེན་དང་། མི་རྒྱུག རྡོ་འཁྱོགས་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་གླུ་གར་དང་འཁྲུང་རྩེད་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཉིན་ཞག་ཏུ་མ་འབྲེལ་ནས་བྱེད་སྟོང་ཡོད་སྐོར་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བར་སྐོར་གི་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་ཐོག་བྲིས་ཡོད་པ་ད་ལྟའང་མངོན་ཐུ་ཡོད། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ལོ་ཇོ་བཞི་ཙམ་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་། སྟོན་ཡོད་མངའ་རིས་ཀྱི་བྲོ་གར་འཁྲབ་མཁན་རྣམས་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་གར་པའི་ཚེད་ལས་ཚོགས་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེའི་མིང་སྟེ་དེ་ཡང་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འཐོར་ནས་རྒྱལ་རྒྱུད་མགོན་གསུམ་སྐྱོད་མངའ་རིས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། མངའ་རིས་ས་ཁུལ་དུ་དར་བའི་བྲོ་གར་ལ། ཛ་ཧ་དང་། གླིང་བུ། སུར་ན་བཅས་རོལ་ཆ་མཉམ་དཀྲོལ་གྱི་བྲོ་གར་དར་སོ་ཆེ་བ་བཞིན། གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་ས་ཁུལ་རྣམས་དབང་དུ་བསྡུས་རྗེས་མངའ་རིས་ཀྱི་བྲོ་གར་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་དུ

བརྩུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཙམ་གྱི་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་གོང་དེར་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཚུད་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཟིན། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་རོལ་མོ་བ་རྒད་པོ་མ་ཆི་དེ་བ་དང་། བུད་མེད་གཞས་མ་མཁས་པ་ལ་དྭགས་པ་ཨོ་རྒྱན་བུ་ཁྲིད། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་རོལ་མོ་བ་མཁས་པ་གུ་རུའི་བུ་འབྲིང་བ་བཀྲ་ཤིས། སུར་ན་དང་གླིང་བུ་གཏོང་བ་ལ་མཁས་པ་དར་མདོ་ཚེ་བརྟན། མཆུ་ར་སྟེ་སྦྲ་སྙན་གཏོང་བ་ལ་མཁས་པ་བྱང་རྒྱབ་བློ་བཟང་སོགས་མཉམ་བསྡུས་ཐོག་བྲོ་གར་དང་། གླུ་དབྱངས། རོལ་ཆ་བཅས་ཕུར་ཡོད་ལ་ཞུས་དག་དང་། ཉམས་པ་སླར་གསོ། སྟོན་མེད་གསར་གཏོད་ཐོག་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་འབྲུག(༡༦༨༨)ལོར་གོང་གསལ་བྲོ་གར་རོལ་ཆ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《གནའ་བོའི་ལུགས་བཟང་ཡ་རབས་སྲོལ་གཏོད་པའི་དེབ་ཐེར་མིག་ཡིད་ཉ་བའི་དགའ་སྟོན》ཞེས་པ་གསར་རྩོམ་མཛད་ཅིང་། དེབ་གཞུང་འདི་ཉིད་བར་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འཕྱུར་བ༡༩༩༠ལོར་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཚན་ཁག་གི་སྒྱུ་རྩལ་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་གར་དཔོན་པ་སངས་དོན་གྲུབ་ལགས་ལ་མ་ཕྱི་བཤུས་མ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་སོན་པ་དེ་ཉིད་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་གནང་ཡོད། གར་གྱི་འཁྲབ་ཚན་ནང་ཕོ་གར་མོ་གར་དང་། གར་གླུ་མཉམ་གཏོང་། རོལ་ཆ་མཉམ་དཀྲོལ། གྲི་གར། ཞབས་བྲོ་སོགས་ལེའུ༥༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་འཆམ་དང་། ལྷ་མོ། ནང་མ། སྟོད་གཞས། སྟོར་གཞས། བྲོ་སོགས་གང་དང་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གར་སྟབས་དང་། རོལ་དབྱངས། ལུས་པོའི་བརྡེ་རྩལ་བཅས་ཡོད། གར་ཚིག་གི་ནང་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སོག་པོ་དང་ལ་དྭགས་གཡུལ་འགྲུག་པའི་སྐོར་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐོར། རྒྱ་ཡི་བཟོ་མོའི་གོས་ཆེན་འཐག་པའི་ལག་རྩལ་ལ་བསྔགས་པ། དེ་བཞིན་རི་ཆུ་རྩེ་ཤིང་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཡིན་ལ་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་དོན་མཚོན་པའི་ཚིག་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཡོད། གར་གྱི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་ནི། རྔ་མ། ཛ་ཛ་ཁ་གཅིག་པ་ཞེས་སྒོང་ཕྱེད་བཅད་ལྟ་བུའི་ཞབས་རིལ་ཞིག སུར་ན(རྒྱ་གླིང་འདྲ་ཙམ་ཞིག) སྤུག་པི(མཛེས་སྤུག་ལྡན་པའི་པི་ཝང) པི་ཝང་རྒྱུད་གཉིས་སྒྲི་ཐབ(ཛ་སྒུ་ཀུཏྟ) སྒྲོལ(ཛ་སྒུ་ཀཏྟ་ཆུང་བ) གནང་ལིང(གཤང) གཞུང་གླིང་། འཕྲེད་གླིང་གཡེར་ཕྲུག འཁར་ཛ་བཅུ་པ་བཅས་ཡིན་པ་དང་གསེར་གྱི་ཚོགས་དཀྲིས་ཕ་ལམ་གྱི་ཕྲས་བརྒྱན་པའི་ཕྲེད་གླིང་དང་། སྐྱེ་ཊི་ལས་བཟོས་པའི་བརྡ་མོ། ཙན་དན་དམར་པོ་དང་། ཤིང་ཨ་སྒྲ་ལ་དངུལ་ཚགས་གཡུ་ཕྲ་བརྒྱབ་པའི་སུར་ན་བཅས་ཀྱང་ཡོད། འཁྲབ་ཆས་ཐད་གར་སྐྱེ་ཁྲིད་མཁན་དང་གར་གཞུག་སྒྲིལ་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་གོས་ཆེན་དཀར་པོའི་ཕྱུ་པ་རེ་གྱོན་པ་ལས་བྱེངས་ཀྱིས་གོས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱུ་པ་གྱོན་པ་དང་གར་དཔོན་དང་གར་སྐྱེ་ཁྲིད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་ཞྭ་མོའི་རྒྱབ་ཛར་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཙམ་ཞིག་ཡོད། གར་དཔོན་ལ་གར་དོན་སྐོར་གྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་ཀྱང་མཛད་སྒོའི་སྐབས་སུ་རྩེའི་མཁན་མགྲོན་ཆེན་མོ་ནས་ཐད་ཀར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གར་དཔོན་བསྐྱ་གཞག་བྱེད་པའི་ཚད་གཞི་ནི་གར་གྱི་རོལ་ཆ་སྣ་ཚོགས་དཀྲོལ་གཏོང་དང་། གར་གླུ་གཏོང་རྒྱུ། གར་འཁྲབ་རྒྱུ་སོགས་རྒྱུགས་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱུགས་འཕྲོད་ན་གར་དཔོན་བྱས་ཆོག་པ་དང་། གར་ཕྲུག་གསར་པ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་སྐབས་གཞུང་སྒེར་ཆོས་གསུམ་གང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་འོས་བབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་བསྐྱང་བསྡུ་བྱེད་པ་དང(ལོ་ཚད་བཅུ་ཡས་མས) གར་ཕྲུག་བསྡུས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་ལ་ཁྲལ་ཆག་རྐང་གཅིག་གཏོང་བའི་དམིགས་བསལ་ཡོད། གར་ཕྲུག་པ་རྣམས་ནར་སོན་རྗེས་རིག་གནས་ཆུ་ཚད་ལེགས་པ་རྣམས་རྩེ་ཕྲུག་ནང་དང་ཞོལ་དྲུང་བཅས་སུ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་པ་དང་རིག་གནས་ཞན་པ་རྣམས་རྩེ་གཉེར་དང་སྣོད་གཉེར་ཞོལ་ནང་བཅས་སུ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་རེའི་གར་འཁྲབ་དུས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་

གསར་ཚེས༡དང་ཚེས༢ཉིན་རྩེ་པོ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་འཁྲབ་དགོས་ཤིང་བོད་ཟླ༡ཚེས༣དང་ཚེས༢༧ཉིན་རྫོང་རྒྱབ་སྒྲོ་ཁང་དུ་རོལ་ཆ་འབུད་དགྲོལ་དང་། གར་སྒྲུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཐོག་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་གར་དཔོན་པ་སངས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་ཉིན་སྟོད་གཞིས་ནང་མ་འཁྲབ་སྲོལ་བཙུགས་པ་དང་། རོལ་ཆ་ཡང་ཆེད་བསྟན་པ་སོགས་བྱས་པ་དང་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན། ལྷ་ཞོལ། ཕྱོགས་འགྲུལ་མི་དམངས་སོགས་ཚང་མས་ལྟ་ཆོག་པའི་དཔོན་འབངས་མཉམ་སྦྲོའི་དགའ་སྟོན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་རེད། བོད་ཟླ༡ཚེས༢༥ཉིན་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སྐབས་བརྡ་མ་དང་བསུ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། བོད་ཟླ༢ཚེས༣༠ཉིན་ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེང་སྐབས་ཁྲམས་རའི་སྒོ་འཕྱོར་མདུན་དང་། ཞོལ་འབྲས་བུ་སྟེང(ནས་ཁང་ཡང་ཟེར)ར་མོ་ཆེ་བཅས་ལ་གར་ཟིངས་རེ་འཁྲབ་དགོས། ད་དུང་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་སྐུ་མཆོད(དགོངས་རྫོགས)ལ་ནོར་གླིང་དང་། རྩེ། གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ནས་བརྡ་མ་དང་སུར་རྣ་འབུད་བརྡུང་བྱས་ཏེ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་སུ་སྒྲ་དན་མཆོན་པ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཟླ༡༠ཚེས༢༥དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཅེས་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་སྐུ་མཆོད་སྐབས་སུའང་གོང་བཞིན་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་རྩེ་དང་ནོར་གླིང་བར་དང་། གནས་ཆུང་སོགས་ལ་ཆིབས་སྒྱུར་མཛད་སྐབས་རྩེ་མཁན་མགྲོན་ནས་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་ལྟར་ཐོ་རེངས་བཞེངས་བརྡ། དེ་ནས་འཛོམས་བརྡ། དེ་རྗེས་ཕེབས་བརྡ་བཅས་ཀྱི་རྡར་མ་བརྡུང་དགོས། ཕོ་ལྟར་རྩེ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་སྐབས་ཕེབས་བརྡ་བརྡུངས་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་སྐོར་གྱི་ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ངོ་སྤྲོད་སྐོར། གོང་གསལ་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་གར་དཔོན་པ་སངས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བའི《གངས་ལྗོངས་ཀྱི་གར་ཕྲུག་པའི་གསོ་སྐྱོང་སྒྲིག་གཞི་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ》ཞེས་པ《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༨༨ལོའི་དུས་དེབ་ཨང༧པར་འགོད་པ་དེར་གཟིགས།

གར་མཁན་མཆོག་གི་བཞི། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་བཅོ་ལྔའི་གྲས་ཀྱི་གར་མཁན་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཚང་བཞི།

གར་མཁན་དཔལ་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་། སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་མ་ཐུ་ར་ནས་རྩིས་པའི་ཐུབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཐུ་ར་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བཅོམ་བརླག་གི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན(གཏད་རབས་བདུན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན)བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་མིའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གི་གཙོ་བོ་ཚོང་པ་ན་ཊ་དང་བྷ་ཊ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་བརླག་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་འདབས་ཤར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ལ་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པ་དེའི་མིང་།

གར་གྱི་སྐྱོན་ལྔ། འཇིགས་ཤིང་རྔམས་པའི་གར་རྣམས་ལ། །ཏ་ཙང་གསོར་ན་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འགྱིང་ཞིང་མཉེན་པའི་གར་རྣམས་ལ། །ཏ་ཙང་གཙོས་ཆུང་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འཕྲུག་ཅིང་བདེ་བའི་གར་རྣམས་ལ། །ཏ་ཙང་རྟབ་རྟོབ་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དལ་ཞིང་སྟོད་པའི་གར་རྣམས་ལ། །ཏ་ཙང་སྐྱིད་ལུགས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་ཅིང་ཆགས་པའི་གར་རྣམས་ལ། །ཏ་ཙང་བསྒྱུར་ན་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས《ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན།

གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ། འདི་ནི་ཟློས་གར་འཁྲབ་མཁན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲབ་བྱའི་མི་སྣ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ཉམས་འགྱུར་དངོས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། ༡. སྒེག་པ། ༢. དཔའ་བ། ༣. མི་སྡུག་པ། ༤ རྒོད་པ། ༥. དྲག་ཤུལ། ༦. འཇིགས་རུང་། ༧. སྙིང་རྗེ། ༨. རྔམ་པ། ༩. ཞི་བ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། ཉམས་དགུ་པོ་དེས་བསམ་བློ་མཚོན་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ནི་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོ་དམན་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པས་འཁྲབ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཆུ་ཚད་ཇི་ཙམ་མཐོ་ན་ལྟད་མོ་བའི་སེམས་

ལ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཐོན་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

གར་གྱི་ཆ་བྱད་བརྒྱད། སྒེག དཔོད། སྙིང་རྗེ། དཔའ། དྲག འཇིགས་ཉམས། མི་སྡུག རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་ཟེར།

གར་གྱི་ཉམས་དགུ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱད། ཡིད་ནས་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒེག་པའམ་རྟེད་འཛོའི་ཉམས། དགོད་བྲོ་བ་ལ་བཞད་གད་དམ་གད་མོ་དགོད་པའི་ཉམས། ཤི་འབྲལ་སོགས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལ་བཞིན་མདངས་ཉམས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་བའི་ཉམས། ཁྲོ་བ་ལ་དྲག་ཤུལ་ལམ་ཁྲོ་གཉེར་བསྟུས་པའི་ཉམས། སེམས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་ལ་སྤོབས་པ་ཆེ་ཞིང་བློ་སྟོབས་ལྡན་པའི་དཔའ་བོའི་ཉམས། སྐྲག་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་བག་འཁུམས་པའི་ཉམས། སྨུགས་བྲོ་བ་ལ་ཞེ་མེར་ཞིང་མི་སྡུག་པའི་ཉམས། ངོ་མཚར་བ་ལ་རྨད་བྱུང་ངམ་ཧམ་པའི་ཉམས་སོ། །

གར་གྱི་ཉམས་བཅུ། ༡. ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལ་སེང་ཆགས་དང་། ༢. སྨེད་པ་ལ་ནི་འཁྲིལ་ཆགས་དང་། ༣. ཚིགས་བཞི་ལ་ནི་འཁྲུལ་ཆགས་དང་། ༤. བཞག་ཤ་ལ་ནི་ལྡོད་ཆགས་དང་། ༥. ཤ་འགྱུར་ལ་ནི་མེར་ཆགས་དང་། ༦. རྣམ་འགྱུར་ལ་ནི་འགྱིང་ཆགས་དང་། ༧. སྤྱོད་པ་ལ་ནི་དལ་ཆགས་དང་། ༨. སྤྱིད་པ་ལ་ནི་ལྡེམ་ཆགས་དང་། ༩. རྐང་མགོ་ལ་ནི་བདེ་ཆགས་དང་། ༡༠. ཀུན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་བརྗིད་པའོ། །ཞེས《ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས》ལས་གསུངས་པ་ཡིན།

གར་གླིང་ཡཱ་མོན། འདིར《རྗེ་རིང་པཱུ་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད》ནང་སྟོན་དུས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀླུ་སྡུག་གི་ས་ཆར་གླིང་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་རྗེ་རིང་གཟིམས་ཤག་རྒྱ་བསྐྱེད་སྐབས་དེ་ཡཱ་མོན་ཉིང་པ་དང་ས་བརྗེས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཚུལ་གསལ།

གར་མགོན་བསམ་གཏན་གླིང་། གོང་དུ་ག་རི་དགོན་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གར་འཆམ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་སོ་སོས་རང་རང་གི་ཡི་དམ་དང་སྲུང་མའི་འདྲ་འབག་དང་། ཆས་གོས་གྱོན་ཞིང་ཕྱག་མཚན་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་གར་འཁྲབ་པ་ལ་ཟེར། གར་དང་འཆམ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྨོར། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་ཞི་བའི་ཉམས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི་གར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་སྟངས་སྟབས་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་གདོན་བགེགས་འདུལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་གཉིས་མཚོན་པར་བྱས་པ་ལ་འཆམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་གོ་དོན་རགས་པ་ཙམ་དང་། བོད་དུ་གར་འཆམ་དུས་སྐབས་གང་གི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་གཞའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་གྲགས་པའི《གསང་སྔགས་ཀྱི་བོན་སྒོ་སྤྱི་སྤུངས་ཁྲོ་བོ་དབང་ཆེན་ངོ་མཚར་རྒྱས་པ》དང《བོན་གྱི་ཡི་དམ་དཔལ་ཕུར་མ་རྒྱུད་ཞི་བ་ཨ་གསལ》སོགས་ལས་གཤེན་རབས་དགུ་འཆམ་དང་། གཟི་མ་དགུ་འཆམ། སྟག་ལྷའི་ཇ་འཆམ། ཞི་ཁྲོའི་ཁྲོ་འཆམ་སོགས་འཆམ་སྣ་བཅུ་བདུན་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་ནས་བོན་ལུགས་ཀྱི་འཆམ་ཡོད་ངེས་སྨྲམ། དེ་སྔོར་ཞིབ་པ་ནག་ཚ་སྣན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་པ་སྤྱི་འདུལ་སྐྱབས་ཀྱིས་བྲིས་པ་གནང་བའི་ཆེད་རྩོམ《གར་འཆམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འདྲེན་བྱེད་དགའ་སྟོན》ཞེས་པ《བོད་ལྗོངས་སྨྲ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༨༩ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བོད་དུ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་གར་འཆམ་གྱི་སྲོལ་དར་སྤྲོས་ནི། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་འཆམ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་པོ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས

འདུལ་དང་རབ་གནས་མཛད་སྐབས་སུ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་པ་ལས་མཁན་སློབ་རྣམ་གཉིས་སུས་ཀྱང་གར་འཆམ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གང་ཡང་གསལ་མི་འདུག་ལ་བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔའི་ནང་གསེས《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》གི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་སྔགས་བོན་ཇ་ཐོགས་འཆམ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་གསལ་བར་བརྟགས་ན། སྐབས་དེར་གར་འཆམ་འཁྲབ་མཁན་བོན་གྱི་སྔགས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས། ནང་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གར་འཆམ་གནང་སྲོལ་བྱུང་མེད་འདྲ་སྙམ། རབ་བྱུང་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཉིས་པའི་ས་བྱ(༨༤༨)ལོར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་སོང་བའི་ཤིང་ཁྱི(༡༠༣༤)ལོར་ས་སྐྱ་བའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་མཛད་པོ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་ཉིན་ཞིག་འབྲོའི་ལུང་པར་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གཟིགས་སོར་ཕྱིན་སྐབས། སྔགས་པ་མང་པོས་དབང་ཕྱུག་མ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་མགོ་བརྙན་གྱོན། ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ་བ་རེ་ཁྱེར། མ་མོ་རལ་པ་ཅན་གྱིས་ཇ་སྐབས་དང་བཅས་འཆམ་བྱེད་པ་གཟིགས་ཏེ་གཅེན་ལ་ཞུས་པས། ད་ནི་གསང་སྔགས་འཚོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཆད་གསང་སྔགས་གསར་མ་སློབ་གསུངས་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མ་དར་སྤེལ་མ་བྱུང་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་གསང་སྔགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་དར་བའི་དུས་སྐབས་དེར་སྔགས་པ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་བོན་ལ་ནང་དོན་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡན་པའི་གར་འཆམ་རིག་རྩལ་གྱི་འཁྲབ་སྟོན་གསར་གཏོད་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

༡. ས་སྐྱ་ལུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གར་འཆམ། ད་ཡོད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི༡༣༡༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཡོས༡༣༧༥(ལོ་བར)གྱི་ཕྱག་བཞེས་གཞིར་བཟུང་ནས་མཆོད་དཔོན་ཤེས་རབ་སྣང་བས་འཆམ་ཡིག་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་མི་རབས་ལྔ་པ་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ༡༤༡༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང༡༤༤༥(ལོ་བར)སྐབས་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་རྩེ་པས་ལེགས་བཅོས་གནང་བའི་འཆམ་ཡིག་གཞིར་བཟུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར《དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཆམ་གྱི་བརྗེད་བྱང་ལྷ་ཡི་རོལ་གར》ཞེས་པ་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་ཚུལ་འཁོད་པ་དེས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་དུས་ནས་ས་ལུགས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གར་འཆམ་བྱུང་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་སོགས་ས་སྙིང་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དར་སྤེལ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་གླང༡༥༡༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ༡༥༨༤ལོ་བར)གྱིས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་མཛད་རིང་གསང་སྔགས་གྲྭ་ཚང་བདེ་ཆེན་གླིང་གསར་འཛུགས་ཐོག ས་སྐྱའི་ཡབ་ཆོས་ཡང་དག་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོ་ག་མང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ཁག་གི་བསྐང་བཟློག གར་འཆམ། གདངས་དབྱངས་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་མ་ཉམས་པར་འཛུགས་གནང་མཛད་ཚུལ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས》ལྕགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ནང་གསལ། གོང་དུ་གསལ་བའི《ས་ལུགས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་འཆམ་ཡིག་ཁག་བཞི》ད་ཕན་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས་འཚོལ་དགོས

༢. འབྲི་གུང་གར་འཆམ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་དགུ་པ་སྤྱན་སྔ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ༡༢༨༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག༡༣༥༠ལོ་བར)མཆོག་འབྲི་གུང་གི་གདན་ས་མཛད་སྐབས་མཚེའུ་མཁར་དུ་སོས་གཏོར་ལ་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་གཏོར་བཟློག་དང་རྡོ་རྗེ་

ཕུར་པའི་གར་འཆམ་གྱི་སྒྲོལ་ཐོག་མར་འཛུགས་གནང་ཅིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བཅས་གདན་རབས་རིམ་བྱོན་སྐབས་རིམ་བཞིན་ཇི་རྒྱས་ཇི་འཕེལ་དུ་སོང་ཞིང་། འཆམ་ཡིག་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་པར། བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པ་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གྱིས་འབྲི་གནང་མཛད་པའི《འབྲི་གུང་གི་གར་འཆམ་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ》ཞེས་པ《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༨༨ལོའི་དུས་དེབ་ཨང༧པའི་ནང་འཁོད་ཡོད།

༣. གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་ཛ་འཆམ་སྐོར། གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༦༤)ལོར་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་མི་རིང་བར་ཛ་འཆམ་དེ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བློ་མཐུན་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རིང་གིས་བྲིས་པའི་ཆེད་རྩོམ《གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་ཛ་འཆམ》ཞེས་པའི་བསྒྱུར་ཡིག《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༢ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་དེར་དཔྱད་གཞི་མང་པོ་ཡོད། ༤. རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆམ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར་ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གར་འཆམ་འཛུགས་གནང་ཐོག《དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཆམ་གྱི་བརྗེད་བྱང་ལྷ་ཡི་རོལ་གར》ཞེས་པ་ཤོག་གྲངས༤༠ཡོད་པ་ཞིག་བརྩམས་གནང་མཛད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནང་མ་པོད[ག]པའི་ནང་བཞུགས་ཤིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་བཞེས་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༤༠)ལོར། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཕུལ་བའི་འཆམ་གོས་མངགས་བཏགས་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་སྤྱིས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྔགས་ཁང་ནས་འཆམ་དཔོན་ཞིག་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་གར་འཆམ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་གར་འཆམ་གསར་འཛུགས་གནང་ཚུལ《རྣམ་ཐར》ནང་གསལ། ༥. བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གར་འཆམ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པ་ས་སྤྲེལ(༡༦༦༨)ལོ་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོ། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་བཞེས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༡༣)ལོ་བཅས་ལ་འཆམ་གོས་མངགས་བཏགས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཞྭ་ནག་གི་འཆམ་གོས་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་། ཁྲོ་བོའི་འབག་བརྒྱད་བཅས་གསར་བཟོས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་གོང་མ་ཁང་ཤིའི་སྐུས་བཞི་པས་ཕུལ་བའི་འཆམ་གོས་མངགས་བཏགས་མ་ཆ་ཚང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྔགས་ཁང་དང་། དབེན་དགོན་གཉིས་ལ་སྦྱར་འཇགས་གནང་ཚུལ《རང་རྣམ》ལས་གསུངས་པས་དེ་དུས་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གར་འཆམ་ཚུགས་ཟིན་པར་གསལ་བཤད་བྱུང་ཡོད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གར་འཆམ་གྱི་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་སྐོར། ད་ལྟ་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་རྩེ་མགོན་ཁང་གི་འཆམ་དཔོན་གུ་གེ་བླ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནས་འབྲི་གནང་མཛད་པའི་ཆེད་རྩོམ《བཀྲས་ལྷུན་རྩེ་མགོན་གར་འཆམ་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་མདོ་ཙམ་ཞུ་བ》ཞེས་པ《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༢ལོའི་དུས་དེབ་ཨང་དང་པོའི་ནང་འཁོད་ཡོད། ༦. སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གར་འཆམ། སྐུ་འབུམ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་པ་མཁན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆམ་དཔོན་ཞིག་གདན་དྲངས་ནས་འཆམ་སྣ་འགའ་ཞིག་བསླབ་སྦྱངས་ཐོག་འཆམ་པ་གྲྭ་ཚང་ཟུར་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད།

༧. བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གར་འཆམ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་

སྐྱང(༡༧༦༩)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་འཆམ་དཔོན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མདོ་སྨད་དུ་འབྱོར་བ་དང་སྟབས་བསྟུན་གར་འཆམ་སྣ་འགའ་ཞིག་དང་ལྷུགས་མཁར་ཚོ་ག་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད། ༨. བསྟན་རྒྱས་གླིང་གི་དེ་མོ་གར་འཆམ། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་དུས་མཉམ)གྱིས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཀོང་པོ་དེ་མོ་དགོན་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་མཆོག(རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཁྱི་༡༧༧༨ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཡོས་༡༨༡༩བར)གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་འགན་བཞེས་གནང་རིང་སྐབས་ཡོད་ཀོང་པོ་དེ་མོའི་འཆམ་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་ཁ་སྣོན་མཛད་དེ་ལྷ་ས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད་པར་ཡོངས་གྲགས་སུ་དེ་མོ་དགུ་འཆམ་ཟེར་ཞིང་འཆམ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་འཁྲུག་ཆ་དོད་ཅིང་དུང་ཆེན་གྱི་སྐད་དང་བསྟུན་ནས་འཆམ་དགོས་པས་དུང་འཆམ་ཟེར(དེའི་འཆམ་ཡིག་ཞལ་བཤུས་དེང་སང་ཡོད་ཤུས)

༩. མཚུར་ཕུའི་གར་འཆམ། སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གིས་འབྲི་གནང་མཛད་པའི《མཚུར་ཕུའི་གར་འཆམ་སྐོར་གླེང་བ》ཞེས་པའི་ཆེད་རྩོམ《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༤ལོའི་དུས་རིམ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ནང་མཚུར་ཕུ་དགོན་པར་གར་འཆམ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་བཙུན་མེད་པ་དང་། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ(རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ་༡༧༩༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག་༡༨༦༨ལོ་བར)མཆོག་གིས་ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་གར་འཆམ་དང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༨༣༢)ལོར་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུའི་གར་འཆམ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གར་འཆམ་གཉིས་ལོ་རེས་མོས་ཀྱིས་འཛུགས་རྒྱུའི་བཀོད་སྒྲིག་མཛད་པར་གསུངས། ཞིབ་པར་གོ་གསལ་གྱི་ཆེད་རྩོམ་དེ་བཞིན《བོད་ལྗོངས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༩༤ལོའི་དུས་རིམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། ༡༩༩༥ལོའི་དུས་རིམ་དང་པོ་བཅས་སུ་འཁོད་པ་དེར་གཟིགས། ད་དུང་ཞྭ་ལུ་རྣམ་སྲས་མཆོད་པའི་གར་འཆམ་དང་སྟག་ལུང་གི་གར་འཆམ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་དཔྱད་གཞི་གསལ་བ་ཞིག་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས།

གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། ༡. གར་ནི་མཆོད་ཁྲིད་གི་གར་དང་། ས་ཆོག་གི་གར། གར་འཆམ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། ཐིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་དང་། དབྱངས་ནི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཚོ་གའི་གདངས་དང་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཡིན། ༢. གར་ནི་འཆམ་དང་། ཆོས་གོས་གྱོན་ནས་འཁྲབ་པའི་འཆམ་དང་། ཐིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཐིག དབྱངས་ནི་འདོན་པའི་གདངས་དབྱངས།

གར་གཏོང་བའི་རིགས་ཤེས། གང་དུ་འགྲོ་ན་ལེགས་ཞེས། (ཙ)

གར་པའི་ཇོ་སྨོ་ཐྲེ་ཐྲེ། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་གར་པ་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་རི་ལ་ཟེར། ཤར་ཕྱོགས་ནས་སྐྱིད་ཆུའི་ཕྱང་རོས་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་རི་འདིའི་རི་རྣ་སྒྲོལ་མཚམས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་མཐོང་གི་ཡོད།

གར་དབང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་པདྨ་གར་དབང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། པཎྜི་ཏ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་གནང་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གམ་ཡང་ན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གཏེར་བདག་གླིང་པས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྲོལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག

གར་དབང་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དབང་བསྐུར། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་ནང་ཚན་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཚེ་དབང་དང་།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་དྲུང་། རྡོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མ་དང་། འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱིའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས་པར་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན། རྗོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྗོ་བོ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་ལ་ཕྱིན། རྗོ་བོ་རྗེ་བསམ་ཡས་སུ་བཞུགས་སྐབས་གསོལ་ཚ་དང་ཆབ་ཚ་མ་ཆད་པར་ཕུལ། བརྒྱུད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་གསན། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལ་ཏ་ཅང་མཁས། སློབ་མ་ཡང་ཁུ་སྟོན་ཆེན་པོ་སོགས་མང་དུ་ཕྱིན་ཞེས《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ལས་གསུངས།

གར་ཞ་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་གར་ཞ་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་ཞེས་པའི་ལུང་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེར་གར་ཞ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྨན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

གར་རོལ་པ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གར་པའི་རོལ་ཆ་གཏོང་མཁན་གྱི་སྤྱི་མིང་།

གར་ལོག 《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི》ནང་དབུས་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཐོག་མར་མངའ་རིས་སུ་བྲོས། དེ་ནས་གར་ལོག་གི་ཡུལ་བསྐོར་ནས་ཧོར་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་མདོ་སྨད་དུ་བྲོས་ཕེབས་པར་གསུངས་པ་དེ་མངའ་རིས་ཀྱི་ནུབ་བྱང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། འབྲོམ་སྟོན་པས་མཛད་པའི《རྗོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ》དེའི་ནང་འཁོད་དོན་དུ། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རྗོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་གསེར་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བཙོན་དུ་བཟུང་བར་གསུངས་ཀྱང《ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར》ལོ་ཙཱ་བའི་ཡིག་འབྲི་བ་ཆོས་དཔལ་དར་བྱང་གིས་མཛད་པ་དེའི་ནང་། ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་སྐབས། གར་ལོག་གི་དམག་འོངས་ནས་མི་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྲོས་པར་གསུངས་པ་བཅས་གོ་བསྡུར་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་སྐབས། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བའི་གར་ལོག་ཅེས་པའི་སྐད་དེ་ནི། དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བདག་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀ་ལིབ་ཨུ་མར་གྱིས(སྤྱི་ལོ༨༣༤ནས༨༤༤བར)ལོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་། ཨ་ཧྥི་རི་ཀའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨེ་ཇིད་དང་། སི་རི་ཡ། ཨ་རབ་སོགས་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀ་ལིབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འབོད་ཅིང་། ཀ་ལིབ་ཅེས་པའི་སྐད་དེ་ནི་ཨ་རབ་ཀྱི་སྐད་ཡིན་པ་དང་། གོ་དོན་ནི་སྐུ་ཚབ་དང་། བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐད་དེ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་སྐབས་ཟུར་ཆག་ནས་གར་ལོག་ཅེས་འབོད་པ་དང་། དེ་ནི་ཐོག་མར་ཏུར་ཀིའི་མི་རིགས་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཚང་མའི་མིང་དུ་འགྱུར་ཤོག་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ལགས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་མི་གསུམ་དབུས་གཙང་ནས་མངའ་རིས་དང་། དེ་ནས་གར་ལོག་བརྒྱུད་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་པར་གསུངས་པའི་གར་ལོག་གི་ཡུལ་ནི་བོད་ཀྱི་ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་གྲུ་གུ་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ནི་ཨ་རབ་ཡུལ་དུ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མགོ(༧༠༡ནས༧༣༢)ནས་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་། ས་གནས་དེ་ནས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོད་པ་དེར་ཟེར།

གར་ལོག་གི་དམག་གིས་ཡུལ་དབུས་བརླག ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དཔུང་ལོ་དོན་ལྔར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༠༡)ལོར་ཏུར་ཀིའི་རྒྱལ་པོ་ཤ་ཧ་བུ་དན་གྱི་དམག་དཔུང་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ཏེ་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷའི་མངའ་ཁོངས་ཡོངས་རྫོགས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་། ནང་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བི་ཀྲ་མ་ཤཱི་ལ་དང་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི་སོགས་བཅོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས《ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་

རྣམ་ཐར》དང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ》དུམ་བུ་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

གལ་གྲིས་གཙུས། ནན་གྱིས་སམ་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཕྱུ་ཚུགས་བྱས་པ། (ཙ)

གལ་ཆེ་ནན་དཔེའི་དྲན་གསོའི་རྩ་ཚིག གལ་ཆེའི་གཏམ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཟློས་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྟར་ཡོད་རྩ་ཚིག་སྙིང་པོ་གཞིར་གཞག་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཚིག་གསར་པ་ཁ་སྐོན་བྱས་ཏེ་ཚང་མར་དྲན་གསོ་གཏོང་བའི་རྩ་འཛིན་བཀའ་ཡིག

གལ་ཆེན་དུས་མདའ་ཐུང་མི་ཡོང་བ། རི་དྭགས་ལ་ཟོན་རྒྱག་པ་དང་། དགྲ་བོ་ལ་འཛིང་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མདའ་ཐུང་དྭགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་བ་དཔེར་བཞག་པ།

གལ་ཆེར་འཁྲུམས་བསྐྱར། གལ་ཆེའི་ལས་དོན་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱས་པ།

གལ་མདོ་ངེས་པའི་དམ་ཚིག་ལ་བཅུ་གཉིས། དམ་ཉམས་པའི་མདོ་བཞི། ༡. རྩ། ༢. ལག ༣. བླུས་མ། ༤. ཞལ་གྱིས་མ་ཉམས་པའོ། མ་ཁྲིལ་བའི་ཚུལ་བཞི་ནི། ༡. སློབ་དཔོན། ༢. མཆེད། ༣. ལྷམ། ༤. ཡི་དམ་རང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཁྲིལ་བའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་བཞི་ནི། ༡. དམན་འདུ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། ༢. བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་རིག་པ་ཆགས་པ་གཉིས་དང་། ༣. ཡིད་འོང་འབྱུང་ཞིང་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། ༤. མང་པོས་བཀུར་ཞིང་གྲགས་པ་ཐོབ་པའོ། །

གལ་བཟུང་བ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་འཁྲིད་བྱའི་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེའི་བརྗོད་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ།

གི་ཕྲང་། སྐྱང་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཕྲམ་ཞེས་པ་སྨན་གྱི་གྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། ཚིག་མཛོད་འགའ་ཞིག་གི་ནང་། སྐྱང་པོ་ཆེ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་སྐྱེ་ཕྲམ་ཡོད་པའི་སྐྱང་ཆེན་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་བརྟག

གིང་ཆེན་པོ་ཚངས་པ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལ་མོ་ཚངས་པ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་ལྔ(༡. ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ། ༢. གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན། ༣. དགའ་གདོང་གནོད་སྦྱིན་ཤིང་བྱ་ཅན། ༤. ལ་མོ་ཚངས་པ། ༥. བསམ་ཡས་གནོད་སྦྱིན་ཙིའུ་དམར་པོ) ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཀྱང་བསྟེན་གསོལ་གནང་བའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་ཡང་ཡོད། འདིའི་མངོན་རྟོགས་དང་གསོལ་མཆོད་ནི་ཁ་བྱང་དུ《ལྷ་མཆོག་སྲིད་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་དོན་ཡོད་འཕྲུལ་གྱི་ཞགས་པ》ཞེས་འཁོད་པ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག《རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཞལ་འདོན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》པོད་གཉིས་པའི[ཛ]རྟགས་ཅན་གྲངས༢༣ནས༣༠བར་ཡོད། ཚངས་པ་དྲུག་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་བསེ་ཁྲབ་པར་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཚངས་པ་ཞི་བ་ནི་རྟ་མཆོག་དང་པ་ལ་ཞོན་ཞིང་། གཡས་སུ་ཤེལ་གྱི་དུང་གཡོན་དུ་ནོར་གཞོང་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད། ཞི་དྲག་གཉིས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོད་སྲོལ་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ(རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཕག༡༠༥༩ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་སྟག༡༡༠༩ལོ་བར) རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༠༩༢)ལོར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་འདི་ལོ་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསང་ཕུ་དགོན་པར་གནས་ཆགས་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་གསང་ཕུ་དགོན་པ་དང་། རྭ་བ་སྟོད་དགོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་ནམ་ཡིན་ལ་ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟོད་པ(ཡོངས་གྲགས་སུ《བློ་བསྟོད》

ཟེར)ཆག་མེད་དུ་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་སྐྱོང་འདི་ཉིད་སྐུ་རྟེན་པར་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ……ཡང《བློ་བསྟོད》ངེས་པར་དུ་འདོན་སྲོལ་ཡོད། ཆོས་སྐྱོང་འདིའི་མངོན་རྟོགས་དང་གསོལ་མཆོད་སྐོར། ཁ་བྱང……དུ《གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་བསེ་ཁྲབ་ཅན་ལ་མཆོད་གཏོར……འབུལ་ཚུལ》ཞེས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ཞིག《རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཞལ་འདོན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》པོད་གཉིས་པའི[ཛ]པ་ཤོག་གྲངས༢༡ནས༢༣བར་ཡོད།

གེང་ཤིང་། རྒྱ་ནག་སྐད(庚申年)ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་མིང་།

ཀུ་ཀུ་ཟླུམ། རྐང་ལག་བརྐྱངས་བསྐུམས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཞ་བོ་ཆགས་པ།

ཀུ་གེ། ཀུ་གེ་རྒྱལ་རབས་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་ཞིག་ཡིན……པའི་ཐོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན……ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་ཏ་ཙང་གལ་ཆེའི་གནའ་རབས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཆགས་ཤུལ་གྲས……ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྩ……མདའ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད། གནའ་རབས་ཀྱི་མིང་རྙིང……པར་ཞང་ཞུང་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་མ་ཚུགས་གོང་གི་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་ས་གནས……འདིར་ཆགས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྙིང་པའི་ནང་ཡང་ཐུང(羊同)ཞེས་འཁོད། དེ་སྐོར་གྱི་ཚིག……འགྲེལ་གཤམ་གསལ་ཞང་ཞུང་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས་དགོས། ཀུ་གེ་ནི་མངའ་རིས་ཁུལ་གྱི་སྟོད་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ནུབ་དང་། ལྷོ། བྱང་ཕྱོགས་བཅས་རྒྱ་གར་དང་ཀཤྨིར……དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། ཤར་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་རང……སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤར་རྫོང་དང་། སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་དང་འབྲེལ་ཡོད། གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་ཆུ་བོའི་དཀྱིལ་རྒྱུད་དུ་གནས……ཤིང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི……མ༢༢༥༠༠དང་། མི་འབོར༤༥༤༩(༡༩༨༣ལོ)ཡོད……པའི་ནང་མང་ཆེ་བ་བོད་རིགས་ཡིན་ཅིང་། ཞིང་ལས་མི……འབོར་བསྡོམས་གྲངས༢༩༠༤དང་། ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན……མུའུ༡༡༨༠༠ཙམ་ཡོད་པ་དེས་མི་གྲངས་བསྡོམས་འབོར……གྱི་བརྒྱ་ཆ༦༣དང་གྲངས་ཚུད༨ཟིན། འབྲོག་ལས་མི……འབོར༧༢༧ཙམ་ཡོད་པ་དེས་མི་གྲངས་བསྡོམས་འབོར……སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆ༡༦ཟིན། ནགས་ཚལ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་མུའུ༤༠༠……ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེས་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱིའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟིན། དགོན་པ་གྲངས༧༥ཡོད་པའི་ནང་རྙིང་མའི་དགོན་པ༦ ས་སྐྱའི་དགོན……པ༡༢ བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་པ༢༠ དགེ་ལུགས་དགོན་པ༣༥ བོན་པོའི་དགོན་པ༡ ཆོས་ལུགས་ངེས་གཏན……མེད་པའི་དགོན་པ༡བཅས་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ……གཞན་དག་ལ་གྲྭ་པ་དང་ཨ་ནེ་གྲངས་འབོར་ཇི་ཡོད་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཀྱང་། དགེ་ལུགས་དགོན་པ་རྣམས་ལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གྲྭ་གྲངས༧༢༥ཡོད་པར《བཻ……སེར》ལས་གསུངས། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང……སྐབས་རྫ་ཧྲེང་རྫོང་དང་། མདའ་པ་རྫོང་གཉིས་སུ་དབྱེ……ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལྗོངས་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་རྫོང་གཉིས་ཟླ་སྒྲིལ་བཏང་སྟེ་རྩ་མདའ་རྫོང་ཞེས་རྫོང་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་བཙུགས་པ་རེད།

ཀུ་གེ་རྒྱལ་ཚོ། མངའ་རིས་ཀུ་གེའི་ཁུལ་དུ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་སྟེ། བོད་ས་གནས་སུ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་ལྕགས་བྱ(༨༤༡)ལོར་ནང་བསྟན་བསྣུབས་པའི་རྗེས་ནས། དེའི་སྲས་འོད་སྲུང་དང་ཡུམ་བརྟན་གཉིས་ལོ་མང་རིང་སྲིད་དབང་འཐོགས་རེས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ས་གླང(༨༦༩)ལོར་བོད་ས་གནས་ཡོངས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་མཐར་མངའ་བདག……དཔལ་འཁོར་བཙན་རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས……(༨༩༥)ལོར་འབངས་གྱེན་ལོག་གིས་རྒྱལ་རྩེར་བཀྲོངས། སྲས་ཆེ་བ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་དང་སྲས་ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་ལ་སྟོད་དུ་བྲོས། སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གྱིས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དུ་དབང……

བསྒྱུར། དེ་ལ་སྲས་གསུམ(༡. དཔལ་གྱི་མགོན། ༢. བཀྲ་ཤིས་མགོན། ༣. ལྡེ་གཙུག་མགོན)བྱུང་། རྒྱལ་པོས་སྲས་གསུམ་སོ་སོར་རང་རང་གི་སྲིད་འཛིན་མངའ་ཁོངས་གསུམ་དུ་བསྐོས་ནས་གནང་བས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཟེར། དེ་ཡང་སྲས་ཆེ་བ་དཔལ་གྱི་མགོན་ལ་མར་ཡུལ་ལ་དྭགས་གནང་སྟེ་སྲིད་དབང་བཟུང་བས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་བྱུང་། འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ལ་གུ་གེ་སྤུ་ཞང་ཞུང་གནང་བས་དེ་ནས་གུ་གེའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་བྱུང་། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་ལ་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་གནང་བས་དེ་ནས་གུང་ཐང་རྒྱལ་བརྒྱུད་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་གཉམ་གསལ་མིང་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་ན། རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་མགོན་གྱི་སྲས་འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ནི་གུ་གེའམ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་རབས་རྗེས་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྲས་ཆེ་བ་སྲོང་ངེའམ་མཚན་གཞན་དྲང་སྲོང་ལྡེར་གྲགས་པ་དང་། ཆུང་བ་འཁོར་རེའམ་མཚན་གཞན་འཁོར་ལོ་ལྡེར་འབོད་པ་གཉིས་བྱུང་། སྲས་ཆེ་བ་སྲོང་ངེས་རབ་བྱུང་མ་གནང་གོང་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ལྷ་བླ་མ(རྒྱལ་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རབ་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་གནམ་གྱི་ལྷའི་གོ་དོན་མིན)ཡེ་ཤེས་འོད་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་རབས་དང་པོའི་ས་ལུག(༩༥༩)ལོར་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱི(༡༠༣༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས་པར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་གཟིགས་སྒྲོང་བའི《གུང་ཐང་རྒྱལ་རབས》རྙིང་པ་ཞིག་ནང་འཁོད་ཅེས་གསུངས། སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་བྲོས་པའི་ཤིང་ཡོས(༨༩༥)ལོ་ནས་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་འཁྲུངས་པའི་ལོ་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་རབས་དང་པོའི་ས་ལུག(༩༥༩)ལོ་བར་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ལྷ་བླ་མའི་མེས་པོ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་། ཡབ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་སྣང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་སྲས་གཉིས(༡. ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་དེ་བ་རཱ་ཛ། ༢. ལྷ་འཁོར་བཙན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ནཱ་ག་རཱ་ཛ)དང་། སྲས་མོ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་བཅས་གསུམ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་བླ་མས་དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་མ་ཕེབས་བར་དུ་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་དེ་རྗེས་སྲས་གཉིས་དང་སྲས་མོ་བཅས་ཡབ་སྲས་བཞི་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་རབ་བྱུང་མཛད། སྲོང་ངེས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་མེ་སྤྲེལ(༩༩༦)ལོར་མཐོ་ལྡིང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཞེས་ཟེར་བ་དགུང་རྙིང་ཤིང་གླང(༩༦༥)ལོར་འཁྲུངས་པ་ནས་རྩིས་པ་ཡིན། ཁྲིས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་གཅུང་འཁོར་རེ་ལ་གཏད་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་པ་མེ་འབྲུག(༡༠༡༦)ལོར་ཡབ་སྲས་གསུམ(ཡབ་དང་སྲས་གཉིས་སྲས་མོ་གཅིག་བཅས་བཞི་ཡོད)ཀ་རང་རྟགས་རང་གིས་བླངས་ཏེ་དགོན་དྲུང་དུ་སྤྲ་ཕུད་ཕུལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ལམ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བ་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྲུམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་གི་མིང་གསར་པ་གནང་སྐབས་མཁན་པོའི་མཚན་ཟུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་དྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལོ་འདི་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལགས། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་གཅུང་པོ་འཁོར་རེ་ལ་སྲས་གསུམ(༡. བཙན་སྲོང་ཅོག་རེ། ༢. ཚ་ལ་ལྡེ། ༣. ལྷ་ལྡེ་བཀྲ་ཤིས་བཙན་བཅས)བྱུང་བའི་སྲས་གསུམ་པ་ལྷ་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་མངའ་བདག་ལྷ་ལྡེ་དེ་ལ་སྲས་གསུམ(༡. འོད་ལྡེ་བཙན། ༢. བཀྲ་ཤིས་འོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་བྱང་ཆུབ་འོད། ༣. ཡོང་སྲོང་ལྡེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཞི་བ་

འོད་བཅས) བྱུང་བའི་ཚེ་བ་འོད་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ) སྲས་གཞན་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མངའ་བདག་ལྷ་ལྡེ་བཀྲ་ཤིས་བཙན་ལ་སྲས་གསུམ(༡. སློག་ཚ་བཙན་སྲོང་། ༢. ཁྲི་ཚ་རྩེ་ལྡེ། ༣. སྟོ་ཚ་གྲགས་བཙན་ལྡེ) བྱུང་བའི་འབྲིང་བ་རྩེ་ལྡེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེ་ལ་སྲས་བཞི(༡. སེང་གྲགས། ༢. ཙ་མི་དྷི་ཏ། ༣. ཟངས་ཁ་ཚ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་འབར་ལྡེ་བཙན། ༤. ཚོ་ཆེན་ཚ་བསོད་ནམས་རྩེ་བཅས) བྱུང་བའི་གསུམ་པ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་འབར་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་འབར་ལྡེ་བཙན་ལ་སྲས་གསུམ(༡. བཀྲ་ཤིས་རྩེ། ༢. ཇོ་བོ་རྒྱལ་པོ། ༣. འོད་འབར་རྩེ) བྱུང་བའི་དང་པོ་གར་ལོག་གིས་བཀྲོངས། གསུམ་པ་གར་ལོག་གིས་བཙོན་དུ་བཟུང་ནས་འདས། གཉིས་པ་ཇོ་བོ་རྒྱལ་པོས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་དང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ལ་སྲས་ལྔ(༡. ཨ་ཀ་ན་ད། ༢. ཙཀྲ་བོ་དྷི། ༣. ཨ་མི་སོག་ཙ། ༤. ཕྱུགས་ཙ། ༥. རྩེ་འབར་བཙན་བཅས) བྱུང་བའི་ལྔ་པ་རྩེ་འབར་བཙན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཇོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྲས་གཅུང་ལྡེ། དེའི་སྲས་ཞིང་ལྡེ། དེའི་སྲས་ཇོ་བླ་མ་བཅས་རིམ་པ་བྱུང་ཡང་སྲིད་མ་བཟུང་། འོད་འབར་རྩེའི་སྲས་ཨེ་ཡོ་མིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་རྩེ་འབར་བཙན་ལ་སྲས་བཞི(༡. སྐྱིད་ལྡེ་བཙན། ༢. རྩེ་ལྡན་དཔལ། ༣. དཔལ་འོད་བཙན། ༤. འདུལ་སྲིད་འདུལ་བཙན) བཅས་བྱུང་བའི་དང་པོ་སྐྱིད་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་པ་སྐྱིད་ལྡེ་བཙན་ལ་སྲས་གཉིས(༡. ཉི་ལྡེ་བཙན། ༢. ནམ་ལྡེ་བཙན) བཅས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཉི་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཉི་ལྡེ་བཙན་ལ་སྲས་གསུམ(༡. གུང་ལྡེ་བཙན། ༢. ཉི་མ་ལྡེ། ༣. ལྷ་བཙན་ལྡེ) བཅས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཉི་མ་ལྡེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་མ་ལྡེ་ལ་སྲས་གསུམ(༡. དགེ་འབུམ། ༢. བྱམས་པ། ༣. སེམས་དཔའ) བཅས་བྱུང་བའི་དང་པོ་དགེ་འབུམ་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་དགེ་འབུམ་ལ་སྲས་གསུམ(༡. སྐྱིད་ཇོར། ༢. ལ་ག ༣. གྲོས་པ) བཅས་བྱུང་བའི་གཉིས་པ་ལ་གས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བཞི་པ་ལ་གའི་སྲས་ཆོས་རྒྱལ་གྲགས་པ་ལས་མེད་པ་དེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་ཆོས་རྒྱལ་གྲགས་པ་ལ་ཡང་སྲས་ལྷ་ཆེན་གྲགས་པ་ལྡེ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷ་ཆེན་གྲགས་པ་ལྡེ་ལ་སྲས་གཉིས(༡. ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ། ༢. དཔལ་འབར་ལྡེ) བྱུང་བའི་དང་པོ་ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེ་ལ་སྲས་ནམ་མཁའི་དབང་པོ་ཕུན་ཚོགས་ལྡེ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཁྲི་ནམ་མཁའི་དབང་པོ་ཕུན་ཚོགས་ལྡེ་ལ་ཡང་སྲས་རྣམ་རི་སངས་རྒྱས་ལྡེ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ཁྲི་རྣམ་རི་སངས་རྒྱས་ལྡེ་ལ་ཡང་སྲས་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་བཟུང་། གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་པ་རྒྱལ་པོ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་གུ་གེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་། མཁན་ཆེན་དེས《གུ་གེ་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང》མཛད་ཅིང་དེའི་ནང་གུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་དུ་གསལ་བ་རྣམས་འདིར་གནད་བསྡུས་བྱས་ཏེ་དྲངས་པ་ལགས། རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་མན་ཆད་ཀྱི་གདུང་རབས་ཁ་ཤས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བེ་སེར》ནང་གསལ།

གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་ལྡེ། འདིས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྦྲུལ་ལོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མངའ་རིས་སུ་གདན་དྲངས་ཚུལ《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ།

གུ་གེ་རྒྱལ་རབས། གོང་དུ་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གསལ།

ཀུ་གེ་ཆོས་འབྱུང་། ཇོ་ནང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་དར་ཆེན་དྲུག་གི་གྲས། ཀུ་གེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཀུ་གེ་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་》ལ་ཟེར། འདིའི་མ་དཔེ་དབུ་མེད་བྲིས་རྙིང་མཇུག་ནས་མ་ཚང་བ་ཞིག་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མ་གཅིག་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་བོ་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་སྡོད་སྐབས་མཇལ་ཕྱོང་ཞིང་། འདིའི་ནང་ཀུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་པ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པ་དཔྱད་གཞིར་ཡིད་རྟོན་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྣང་དར་མའི་མཇུག་ནས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གྱི་མཇུག་བར་ཤོག་ལྷེ་གཅིག་དང་ཀུ་གེའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ཁྲི་རྣམ་རྒྱལ་ལྡེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ཤོག་ལྷེ་གཅིག་མ་ཚང་བར་བརྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་རྩད་གཅོད་ཞུས་པར་སེ་རར་བཞུགས་པའི་མངའ་རིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཞིག་གི་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་རབས་འདིའི་མ་དཔེ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་སྐད་ཐོས་ཀྱང་ཁོང་གི་མཚན་ངེས་གསལ་ཞིག་གསུང་མཁན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་སྟབས་ཁ་སྐོང་བྱ་ཐབས་མ་རྙེད་ལགས།

ཀུ་གེ་ཆོས་འབྱུང་གི་བསྟན་རྩིས་ལ་དཔྱད་པ།

འདིའི་ནང་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་བསྟན་རྩིས་ནང་། ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ལྕགས་ཡོས་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ནས(བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས)ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞིར་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཞེས་དང་། མེ་སྤྲེལ་ལོ་ལ་རབ་ཏུ་གཤེགས་ནས་ཞི་བ་འོད་དུ་མཚན་གསོལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དགུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། འཁྲུངས་ལོ་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཞིང་། རབ་བྱུང་མཛད་ནས་ལོ་བཞི་ཅུ་རྩ་གཅིག་བཞུགས་ཞེས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་རྗེས་རབ་བྱུང་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསལ་བས་དེ་དུས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཞབས་ཟིན་པར་མངོན། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོའི་ལྕགས་ཡོས་དེ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་གི་ལྕགས་ཡོས་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་ཡོས(༡༠༥༡)ལོ་ཡིན་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཀྱི་ལྕགས་ཡོས་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༡༡)ལོ་ཡིན་པས་ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་དེ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་བར་བཞུགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འབྱུང་རང་གི་ནང་། ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ལྷན་དུ《དཔལ་མཆོག་རྩ་འགྲེལ》དང《ཚད་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་། བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ། ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས(འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་སློབ་མ)བཅས་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་གསུངས་པ་བཅས་བསྡུར་ན། ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་གཤེགས་པའི་ལྕགས་ཡོས་དེ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༡༡)ལོ་དེ་རང་ཡིན་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་པཎྜི་ཏའི་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད་ནས་ཆོས་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་རྒྱ་ཅན་དུ་གྱུར་ཟིན་པས་དེ་དུས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དུ་ཕེབས་ཟིན་པ་བསྒོམས་ན་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་སྙམ།

ཀུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། (བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཀུ་གེ་ཁང་ཚན་དུ་ཞུགས་ཤིང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད)གཙང་ཁུལ་དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་གི་ཉེ་འདབས་རྒྱ་མ་མཁར་གྱི་གཡུལ་རྒྱལ་བརྟན་གྲོང་དུ་ཡབ་ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་འཛོམས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ལ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་མེ་བྱི་ལོར་དཀྱིལ་ཁང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་བརྩོན་

འགྲུས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་ཞུས་པའི་མཚན་ལ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་དབེན་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་ཐུགས་འཛིན་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་དབེན་དགོན་སློབ་ཟུར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་སྟེ་རབ་འབྱམས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་དཀའ་ཆེན་གྱི་མཚན་གནས་བཞེས། དེ་ནས་སྔ་རིག་པ་དང་སྙན་སྦྱོར་སོགས་རིག་གནས་ཁག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཤིང་ལུག(༡༧༧༥)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཐོག རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ། ཕྱག་བཞེས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་གསན་བསམ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་ཁོར་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་བྱང་འཕྲིལ་དུ་བསྐྱངས། གཞན་ཡང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། འོད་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ། ཐུག་རི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཀྱང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཧ་ཅང་མང་བ་ཞིག་གསན། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོར་འདོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༨༢)ལོར་དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཡོས(༡༧༨༥)ལོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སྔགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་སྔར་སྲོལ་འཆད་ཉན་དང་། ཕྱག་བཞེས་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་འབྲུག་ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འབུལ་གནང་མཛད། གསུང་རྩོམ་སྐོར་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་པོད་ཆེན་ལྔ་དཔར་མ་ཡོད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་འཁོད་པ་ད་ཕན་མ་མཇལ་ལགས།

ཀུ་ཎ་ལ་ཧ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་རྒྱ་གར་དང་སྟག་གཟིག་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ན། ཀུཎ་ལ་ཧ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དེ་པ་ཀི་སི་ཐན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་བོར་སིག་སྟེ་དབྱི་ལང་གཉིས་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཀུ་ཎ་ལ་ཧ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་བོན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས།

ཀུ་ཊི་ར་ཐ། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དེང་སང་ཡང་ཀུ་ཊི་ར་ཐ་ཟེར།

ཀུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་གཏེར་ཁ་འོག་མར་གྲགས་པ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་ཡིན། སྔོ་བྲག་ལ་ཡག་ཁུལ་དུ་ཡབ་སྔགས་འཆང་སྨྲ་སྟོན་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་དང་། ཡུམ་དཀར་བཟའ་མགོན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༡༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་ཀྱིས《འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད》གསེར་ཡིག་ཞིག་བྲི་བཞིན་ཡོད་པའི་ཚིག་མཚམས། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སླེབས་པ་དང་སྲས་འཁྲུངས་པ་དུས་མཉམ་པར་བརྟེན་མཚན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས། སྐར་རྩིས། གསོ་བ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། སྒྲུང་དང་ཀློས་གར། བོན་གཞུང་། གསང་སྔགས་གསར་

སྙིང་སོགས་སྤོས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ནས་བཅུ་དྲུག་བར། ཚད་མ་དང་ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། སྤྱོད་འཇུག ཕྱག་ཆེན། ཞི་བྱེད། རྫོགས་ཆེན་ལ་སོགས་པར་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་སྲས་འགྲོ་མགོན་དང་མཇལ་ནས་གཏེར་ཆོས་མཐའ་དག་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༣༣)ལོར་སྟོ་བྲག་གནམ་སྐས་བྲག་ནས་གདམས་སྐོར་བཞི་དང་། མན་ངག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་སོགས་གཏེར་འདོན་གནང་མཛད། བླ་རྫོགས་ཐུགས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་གཏེར་ཁ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་མང་པོར་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་དང་མན་ངག་གནང་། ཉམས་རྟོགས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་སྐྱེས། གཙང་གི་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ལྷ་ཁང་དང་། བསམ་འགྲུབ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁང་། སྟོ་ལ་ཡག་ཀུ་རུ་ལྷ་ཁང་བཅས་གསར་བཞེངས་གནང་ནས། ལ་ཡག་ཀུ་རུ་ལྷ་ཁང་དུ་གཙོ་བོའི་བཞུགས་ཡུལ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་སྐོར《ཀུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༨༦ནས༣༩༣བར་གསལ།

ཀུ་རུ་ཆོས་དབང་། གོང་གསལ་ཀུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

ཀུ་རུ་ཛ་འབེར། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བླ་བརྒྱུད་ནང་བཞུགས། ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཅུང་པོ་ཟླ་བ་འབུམ་གྱི་སྲས་ཡིན། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཁམས་མི་གསལ། དགུང་ལོ་བདུན་མན་ཆད་ལྐུགས་པ་འདྲ་བར་ཡོད་པ་ལ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་རྒྱས་ཏེ་ཁུ་བོ་ཉི་འབུམ་དང་མཉམ་དུ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ཁྲིད་མན་ངག་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་མཛད། གཞན་ཡང་ས་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ། བལ་པོ་གྲགས་འབུམ་བཅས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ《ཀུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༦ནས༢༠༧བར་གསལ།

ཀུ་རུ་ཛོ་རྗེས། སྐྱིད་སྨད་སྙེ་ཐང་གི་མདར་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་འགོར་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ཁང་འབྱོར་པོ་དམན་པས་ཡུལ་གྱི་ར་ལུག་སྐྱོང་བའི་རྫི་བོ་མཛད།

ཀུ་རུ་དྲག་དམར། མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་དག་སྣང་ཆོས་སྐོར་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་ཀུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དྲག་པོ་སྐུ་མདོག་དམར་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་གི་མངོན་རྟོགས་དང་བཟླས་པ།

ཀུ་རུ་པདྨའི(བརྒྱུད་ལྡའི་ཆེ་བ་སྟེ)ཆེ་བ་བཞི་བཅུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལ་ཆེ་བ་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ་སྟེ། དང་པོ་སྐུའི་ཆེ་བ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཕ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་སྐྱེད་སྐུ་བལྟམས་པས་ཆེ། ༢. རྒྱལ་སྲས་ཕྱུང་བའི་ཆེ་བ་མི་དགོས་ཆེ། ༣. རོལ་རྩེད་སྣ་ཚོགས་དོ་ཉམས་མེད་པས་ཆེ། ༤ ཚེ་ལས་འདས་གྲངས་མེད་པས་སྐུ་ཡི་ཆེ། ༥. གདུལ་བྱ་དང་འདྲེན་བགྲེས་རྒྱུད་མེད་པས་ཆེ། ༦. སྐུ་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲས་མ་ཚུགས་པས་ཆེ། ༧. སོ་ཐར་སྔགས་ནས་སྡོམ་གསུམ་བསྲུངས་པས་ཆེ། ༨. མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བཅུས་ཆེ། ཨོ་རྒྱན་པད་འབྱུང་སྐུ་ཡི་ཆེ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་གསུང་གི་ཆེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པས་གསུང་གི་ཆེ། ༢. གསུང་སྙིང་ཡི་དམ་ལྷ་དང་སྒྲོགས་པས་ཆེ། ༣. སྐད་རིགས་འགྱུར་ཚད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆེ། ༤ ཐ་མལ་གསུང་ནི་ཡི་མི་ཧྲུན་པས་ཆེ། ༥. གསུང་ཧྲུན་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་མཛད་པས་ཆེ། ༦. རིགས་དྲུག་སྐད་རིགས་ཆོས་སྟོན་གསུང་གི་ཆེ། ༧. ལྷ་འདྲེ་དམ་འོག་ཚུད་པས་བཀའ་ཉན་ཆེ། ༨. གསུང་དབྱངས་དྲི་ཟ་ཚངས་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཆེ། རོལ་མོའི་མཆོད་པ་གསུང་གི་ཆེ་བ་ཡིན། གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ

བརྒྱད་ནི། ༡. ཐུགས་ལ་ཡེ་ནས་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་ཆེ། ༢. ཆོས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༣. རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐོ་བས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༤ སྒོམ་པ་རི་བོ་བརྟན་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༥. སྤྱོད་པ་ཉི་ཟླ་ཞིབ་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༦. འབྲུས་པ་གཞན་དོན་བསླབས་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༧. དུས་བཞི་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། ༨. འགྲོ་དྲུག་སེམས་རྒྱུད་མཁྱེན་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ། བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ནི། ༡. མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་པོ་ཐོས་པས་ཆེ། ༢. ཡོངས་གྲགས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ནི། ཕོ་མོ་སྟོང་ཕྲ་བརྒྱད་ནི་བསྟན་པས་ཆེ། ༣. རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཁས་པས་ཡོན་ཏན་ཆེ། ༤. སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་ཡོན་ཏན་ཆེ། ༥. བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཉེར་ལྔ་བརྒྱའི་ཆེ། ༦. སྦྱོར་སྒྲོལ་དབང་གི་སྨིན་པར་མཛད་པས་ཆེ། ༧. དགོན་གནས་བདག་མ་བཟུང་བས་ཡོན་ཏན་ཆེ། ༨. འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཕྱུག་པས་ཡོན་ཏན་ཆེ། ལྔ་པ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་། ༡. སྙིགས་མར་བསྟན་པ་རྒྱས་པས་ཆེ། ༢. བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ཆེ། ༣. བསྟན་ཞབས་གཏེར་གྱིས་སྐྱོང་བས་ཆེ། ༤ མཆོག་དམན་ཕྱོགས་སུ་འགྲོགས་པས་ཆེ། ༥. ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པས་ཆེ། ༦. ལྷ་འདྲེ་བྲན་དུ་འཁོལ་བས་ཆེ། ༧. བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་ཆེ། ༨. ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་མཛད་པས་ཆེ། གུ་རུ་པདྨའི་ཆེ་བ་བཞི་བཅུའོ། །

གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ལ་མཚན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཐོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་སྟེ《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》ཀྱི་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ༡. གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི། ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཤར་དང་། ལྷོ། བྱང་གསུམ་དུ་མཚོ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་པདྨའི་སྡོང་པོ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་སྦུབས་སུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿམཚན་པ་ཞིག་སྤྲོས་པ་ལས་ཁྱེའུ་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཚོད་ཙམ་པ་ཞིག་འཁྲུངས་ཏེ་ལྷ་དང་མཚོ་གླིང་གི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་བཞུགས། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་ལ་སྲས་མེད་སྐབས་སྲས་ཚབ་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་མཚན་ལ་པདྨ་འབྱུང་གནས་སམ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། ༢. རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ་ནི། ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཚབ་ཏུ་བཞུགས་རིང་། མཁའ་འགྲོ་འོད་འཆང་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་པར་བཞེད་ཀྱང་ཡབ་རྒྱལ་པོས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་རྗེད་སོའི་ཚུལ་གྱིས་བློན་པོ་ཧྲི་ནུའི་བུ་ལ་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་ཁ་ཕོར་བ་ལྟར་མཛད་ནས་བུ་བསད། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དུར་ཁྲོད་དུ་རྒྱང་འབུད་བཏང་བས་དུར་ཁྲོད་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དབང་དུ་བསྡུས་པ་སོགས་མཛད་པས་མཚན་ལ་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ་ཞེས་གསོལ། ༣. གུ་རུ་པདྨ་སེང་གེ་ནི་དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པར་ང་ནི་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་སྐུར་བ་བཏབ་པར་བརྟེན། ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ(ཛ་ལནྡྷ)དུ་བྱོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་པྲ་བྷ་ཧསྟི་ལས་རབ་བྱུང་ཞུས་པའི་མཚན་ལ་གུ་རུ་པདྨ་སེང་གེ་ཞེས་གསོལ།

༤ གུ་རུ་བློ་ལྡན་མཆོག་སྲེད་ནི་གོང་གསལ་སློབ་དཔོན་པྲ་བྷ་ཧསྟི་ལས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་ཚར་བཅོ་བརྒྱད་གསན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དགེ་སློང་མར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་དགའ་མོ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་གསན། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྒྲུབ་པ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐོར། སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་སིང་ཧ་ལས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐོར་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ནས་གང་གསན་པ་ཐམས

ཅད་ཚར་རེས་མཁས་པར་མཁྱེན་པས་མཚན་ལ་གུ་རུ་པདྨ་ལྡན་མཆོག་སྲིད་དུ་གསོལ། ༥. དེ་ནས་ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱི་སྲས་མོ་མནྡཱ་ར་བ་ཕྱག་རྒྱར་བཞེས། བྲག་ཕུག་མ་ར་ཏི་ཀར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་སྐྱེ་ཆི་ཡི་རིག་འཛིན་བརྙེས། ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོས་སྐུ་གསོན་པོར་མེར་བསྲེགས་བཏང་སྐབས་སློབ་དཔོན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་མ་ཆོག་པར་མཚོ་འཁྱིལ་བའི་དབུས་སུ་པདྨའི་སྡོང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་ཅིང་། སླར་ཡང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ན། དེར་ཡང་བློན་པོ་ངན་པ་ཚོས་ཟ་ཤེས་ཏེ་ཙནྡན་གྱི་མེའི་ནང་དུ་བསྲེགས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་པདྨའི་སྡོང་པོའི་སྟེར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་ཕྲེང་སྐུ་ལ་གསོལ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་མཛད་པས་མཚན་ལ་པདྨ་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ་ཞེས་གསོལ། ༦. གུ་རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ནི། དེ་ནས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པར་བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པས་མཚན་ལ་གུ་རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསོལ། (སྐབས་འདིར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས། པདྨ་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ་དང་པདྨ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དུས་སྐབས་གཅིག་ལ་ཐོགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་གསུངས) ༧. གུ་རུ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ནི། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དགེ་སློང་དབང་པོའི་སྟེར་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ནུབ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡང་བའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཏུལ། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱོན་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན། ལྷ་འདྲེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་བཞེས་ཏེ་བསྟན་སྲུང་དུ་བཀོད་པར་མཛད་པའི་མཚན་ལ་གུ་རུ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཞེས་གསོལ། ༨. གུ་རུ་སེང་གེ་སྒྲ་སྒྲོག་ནི། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་ལྔ་བརྒྱས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་རྡོ་རྒོལ་གྱི་རྩོད་པ་བྱེད་དུ་འོངས་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྩོད་པ་དང་མཐུ་རྫུས་འགྲན་པས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ། མུ་སྟེགས་པས་ངན་སྔགས་བཏབ་ནས་མཐུ་བཏང་བ་དྲག་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཟློག་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མེས་བསྲེགས། ལྷག་མ་རྣམས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་བཀོད་པས་མཚན་ལ་གུ་རུ་སེང་གེ་སྒྲ་སྒྲོག་ཅེས་གསོལ་བ་སྟེ། མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གསུངས་པ་འདིར་བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༡༨ནས༥༡༡བར། གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་པ་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་སྟབས་མ་བཀོད་ཅིང་། གོང་གསལ《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ལས། གུ་རུ་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་མི་གསལ་ཞིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དུ་གུ་རུ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་མི་གསལ་བ་བཅས་ནི་རང་རང་གི་ཁུངས་གཏུགས་སའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

གུ་རུབ། གནའ་རབས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཏ་ལ་གུ་རུབ་ཅེས་འབོད་པའི་བརྡ་རྙིང་།

གུ་རུབ་ལེགས། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་ལེགས་དྲུག་བྱུང་བའི་གསུམ་པ་དང་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཐི་ཤོ་ལེགས་དང་། ཡུམ་ཀླུ་སྨན་མེར་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། ཁོང་གིས་དཔོན་གསས་བོན་པོ་འབེ་ཤོ་ཕྲམ་བསྟེན། སྐུ་ཐོན་བཙོ་འཕན་གྲགས་ཀྱིས་མཛད། གསས་ཁང་ས་ལེ་བང་བང་དང་། སྐུ་མཁར་ཕྲི་བརྩིག་འབུམ་རྒྱུགས་བརྩིགས། བཙུན་མོ་མཚོ་སྨན་བླངས་པའི་སྲས་འབྲོང་ཞེར་ལེགས་འཁྲུངས། བང་སོ་གཡའ་དང་སྤང་གི་མཚམས་སུ་བཏབ་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ལས་གསལ།

གུ་ལང་། དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་། སྟོད་

མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁ་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལོ་ལྟར་མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་གསེར་སྤུད་པ་གཏོང་སྲོལ་ཅིང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༤༥༥ནང་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར(རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་རབས་དང་པོའི་ལྷུགས་སྟག༩༩༠ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ལུག༡༡༣༩ལོ་བར་གྱི་རྣམ་ཐར་ནང་གུ་ལང་གི་གསེར་ཁ་རྫོལ་བ་དང་ཐུག་ཅེས་གསལ།

གུ་ཤྲི། (国师)དེ་སྔོན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གོང་མ་ཧུ་ཕི་ལེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་རིམ་བྱོན་ལ་གུ་ཤྲི་དང་། ཏི་ཤྲིའི(帝师)གོ་གནས་གནང་ཞིང་། གོ་གནས་དེ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་བླ་མར་བཀུར་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་རིམ་བྱོན་ལ་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་བ་བཅུ་བྱུང་ཡོད། ༡. ས་སྐྱའི་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཀྲུང་ལོ་ཏི་ཤྲ་ཛ་ལྷ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༢༩)ལོར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀུ་ཤ་ལ་གུ་ཐུག་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཏིང་གོ་ཤྲིའི་མཚན་གནས་དང་ཤེལ་ཐམ་གནང་། ༢. བདག་ཆེན་དེའི་གཅུང་ཆུང་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེན་ཙུང་ཐུག་ཐེའི་མུར་གྱིས་གུ་ཤྲིའི་མཚན་གནས་གནང་། ༣. གཞི་ཐོག་པ་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོའི་སྲས་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱིས་བཀྲ་ཤིང་གོ་ཤྲིའི་མཚན་གནས་དང་ཤེལ་དམ་གནང་། ༤. གཞི་ཐོག་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གེན་ཐེའི་མུར(妥欢帖睦尔)གྱིས་ཏྭ་ཡོན་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་། ༥. རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་ཉི་མ་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤུས་དེ་པ་ལའམ(硕德八剌)ཡི་དུས་ཏྭ་ཡོན་གོ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་དམ་ཆེ་བ་གནང་། ༦. བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་སྲས་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་པ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་ལ་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏས་ཏྭ་ཡོན་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་ཐམ་གནང་། ༧. བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་སྲས་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མས(མིང་མི་གསལ)ཆེང་གུའི་གུང་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། ༨. བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏས་ཏྭ་ཡོན་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། ༩. བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གེན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཏྭ་ཡོན་གུ་ཤྲིའི་མཚན་དང་ཐམ་ཁ་གནང་། ༡༠. དུས་མཆོད་བླ་བྲང་པ་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གེན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཏྭ་ཡོན་གོ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་། ཤེལ་དམ་ཆེ་བ་གནང་བ་བཅས་བྱུང་ཡོད། ཞིབ་པར《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལ་གཟིགས།

གུ་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ཉི་མ། ས་སྐྱའི་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་བདག་ཆེན་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་ཡུམ་ཞ་ལུ་སྐུ་ཞང་མགོན་པོ་དཔལ་གྱི་སྲས་མོ་མ་གཅིག་གཞོན་ནུ་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༣༠༩)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ན་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་དང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཞིང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཆོས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་མཚན་སྙན་ཆེ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤུས་དེ་པ་ལའམ(硕德八剌)བོད་སྐད་དུ་གེ་གེན་ཏན་གྱིས་ཕེ་ཅིན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཏྭ་ཡོན་གུ་ཤྲི(大元国师)ཞེས་པའི་མཚན་གནས་དང་། ཤེལ་ཐམ་ཆེ་བ། ཐོ་ཤུ་དང་བཅས་པ་གནང་ཡང་། སྐུ་ཚེ་མ་བརྟན་པར་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི

པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༣༢༢)ལོར་པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འདི་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བས་འདིར་ཆ་ཚང་བཀོད་པ་ལགས།

ཀུ་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ས་སྐྱའི་དུས་མཆོད་བླ་བྲང་གི་བདག་ཆེན་ཡིན། ཡབ་པའི་ཡིན་ཕྱང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་བྱང་པ་བདག་པོའི་དཔོན་ནམ་མཁའ་ཚེ་བརྟན་གྱི་སྲིང་མོ་མ་གཅིག་ལྷ་རིན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༣༥༧)ལོར་འཁྲུངས། འདིར《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལས། (ཡབ་ཀྱི་དགུང་ལོ་ཞེར་གཉིས་པ་ས་བྱ་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་འཁྲུངས་ལོ་མེ་བྱི་ཡིན་པ་ནས་རྩིས་པའི་ཞེར་གཉིས་པ་མེ་བྱ་ལས་ས་བྱ་མི་འོང་ས་ལགས) དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བླ་ཆེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས། བླ་མ་མཉམ་མེད་པ་བཅས་བསྟེན་ནས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་དང་མདོ་སྔགས་སྤྱིའི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་གསན་བཞེས་མཛད་ཅིང་། སློབ་མ་ཚོགས་ཆེན་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་གདན་སར་བསྐོ་གཞག་མཛད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གོན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཏཱ་ཡོན་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་། ཤེལ་དམ་ཆེན་མོ། ཐོ་ཤུ་དང་བཅས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེར་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༨༩)ལོར་ཏ་ནག་རི་ཁྲོད་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འདི་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བས་འདིར་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་པ་ལགས།

ཀུ་ཤྲི་ཆེན་པོ། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཟེར། འོག་ཏུ་འཛམ་དབྱངས་གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཀུ་ཤྲི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཀ་རྨོག་སེ་ཏུའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་། མཚན་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཟེར། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས(永乐)བཀྲན་ཏིང་ཡོན་ཁྲུང་མེའུ་ཙི་གོ་ཤྲི(灌顶圆通妙智国师)ཞེས་པའི་གོ་གནས་གནང་། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནན་ཅིན་དུ་ཐེབས་ཤུལ་དུ་གདན་ས་མཚུར་ཕུར་གསེར་དངུལ་སྤྲུལ་མའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་དང་། གསེར་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཀུན་སྤྲངས་མཛད་པས་ཀུན་སྤྲངས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞུ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་གྱི་ཤོག་གྲངས༢༩༠ནས༢༩༡བར་གསལ།

ཀུ་ཤྲི་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློབ་མ་གཙོ་བོའི་གྲས་དང་། མཚན་གཞན་འཛམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར་དུ་འབོད། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གསན་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས། གཟིགས་རྒྱ་དང་མཁྱེན་རྒྱ་དུས་སྐབས་དེར་འགྲན་ཟླ་མེད། མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་ལོ་ཞི་གསུམ་རིང་མཛད། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དགོངས་ཚུལ་དང་འཆད་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡོད་པས་སློབ་མ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། ཏཱ་མིང་གི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་བཀྲན་ཏིང་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་གསེར་ཐམ་གནང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་བཏུས》ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༩༧)ལོར《རྩིས་གཞུང་ཆེན་པོ》བརྩམས་ནས་མཚུར་ཕུའི་ལོ་ཐོ་ཞེས་པ་འདོན་གནང་མཛད། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་གྱི་དཔྱད་གཞི་ད་ཕན་མ་རྙེད།

ཀུ་ཤྲི་ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་བདག་ཆེན་དང་པོ་ཡིན། ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་ནམ

མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང་(༡༣༠༥)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གསན་བཞེས་དང་། གསུང་རྩོམ《ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་མངོན་རྟོགས》སོགས་མཛད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཝེན་ཙུང་ཐུག་ཐེའི་མུར(文宗图帖睦尔)གྱིས་བཀའ་ཏིང་གོ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་ཐམ་ཆེ་བ་གནང་། གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་གདན་སར་ལོ་ངོ་བཅུ་དགུ་བར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕུག(༡༣༥༣)ལོར་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཙམ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༥༥ནས་གྲངས༢༥༥བར་གསལ།

ཀུ་ཁྲི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ། ཀརྨ་པ་ཞྭ་དམར་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྐུ་གཤེགས་ཁར་རྗེན་གསུམ་དང་ན་བཟའ་སོགས་ལ་ཕྱག་ཐམ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་པ་ལྟར་མཚུར་ཕུའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁུར་ལེགས་པར་བཞེས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཅིང་ཐུང(正统)གིས་ཀུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་། གསེར་ཐམ། ལས་ཞྭ་བཅས་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ནས་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག《ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》གསལ།

ཀུ་ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློབ་མ་དང་ཀུའི་ཀུང་གི་ལས་དོན་མཛད་མཁན་ཡིན། མཚུར་ཕུའི་གདན་སའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་ཡུན་རིང་མཛད། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། ཀོང་པོ་རྩེ་ལྷ་སྒང་དུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འདི་ཙམ་ལས་ཞིབ་གསལ་མ་རྙེད།

ཀུ་ཁྲི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ། སོག་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༤༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དགོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན་ཅིང་། ཞར་ལ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་དེ་དཀའ་བཅུའི་མཚན་གནས་བཞེས། སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༨༡༩)ལོར《ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ》བརྩམས། གཞན་ཡང《རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ཤན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་བདེ་གཤེགས་གཞུང་ལམ》བོད་ཆེན་གཅིག《ལམ་རིམ་མཐའ་དཔྱོད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ》སོགས་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་ཆེན་དགུ་ཡོད། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དང་རྣམ་ཐར་མ་རྙེད་ལགས།

ཀུ་ཁྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ཕག་གྲུ་རྗེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་ཡིན། དྲུང་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་། བདག་མོ་ཉེ་ཙ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༣༥༠)ལོར་འཁྲུངས། བླ་མ་གྲུ་ཤུལ་བ་དགེ་ཀྭན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། ཆོས་བཞི་སྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་གྲགས་པ་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག་དང་། གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། ཆོས་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་འབྲི་གུང་དང་ཕག་གྲུའི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བར་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག

(༡༣༥༢)ལོར་རྩེད་ཐང་གདན་སར་ཕེབས། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་བཤད་པ་ཡང་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)ལོར་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་དང་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱིས་ལས་སློབ་དང་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལྕགས་བྱི(༡༣༦༠)ལོར་ལྷ་སར་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པའི་རྩེར་སོན། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༥)ལོར། ཕག་གྲུའི་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་དེར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་བཀན་ཐེའི་མུར(妥欢帖睦尔)གྱིས་ཆེང་གུའི་གུང་བཀྭན་ཏིང་གོ་ཤྲཱི(灌顶国师)ཞེས་པའི་གོ་གནས་དང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དུ་གོ་གནས་བསྐོ་འབེབས་ཅི་བྱེད་ནང་ཁྲིད་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ཤེས་སུ་ཆུག་ཅེས་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་འཇའ་ས་གནང་། ཕག་གྲུའི་སྲིད་སྐྱོང་ལོ་ཙ་དགུ་བར་བསྐྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ཆུ་གླང(༡༣༧༣)ལོར། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གདན་དྲངས་ནས། དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་འདུས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ་ཞག་བཅུའི་བར་དུ་མཛད། དེ་རྗེས་སྲིད་འཛིན་ཁྲི་བཤོལ་མཛད་ནས་མི་རིང་བར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ནི་གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་པ་ས་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར་སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང》དཔེ་ཉིད་དབུ་མེད་བྲིས་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣གསལ་བ་ནས་འདིར་དྲངས་པ་ལགས།

གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། གུ་ཤྲཱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཚ་བོ་ཡིན། ཁམས་སུ་ཀརྨ་ལྷ་སྟེང་དགོན་པའི་གདན་ས་མཛད། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས། བཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲཱིའི་གོ་གནས་དང་ལས་ཀ་གནང་། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འདི་ཙམ་ལས་མི་སྣང་།

གུ་ཤྲཱི་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་རབས་བཞི་པ་ཡིན། དཔོན་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང་ཇོ་བྲག་དཔོན་མོ་རིན་ཆེན་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༣༥༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་པ་མེ་ལུག(༡༣༦༧)ལོར་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག་དང་། སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༧༠)ལོར་དགེ་བསྙེན་མཛད། དེ་ནས་རྩེད་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་དང་། མཁན་ཆེན་གཞོན་དབང་པ། ཚུལ་རྒྱལ་བ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༣༨༡)ལོ་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་ཕག་གྲུའི་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། འདི་ཐད་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་ཡིག་གི་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་དམ་པ་འདིས་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་རིང་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐའི་ཙུའུ་ཀྲུའུ་ཡོན་ཀྲང(朱元璋)གི་ཧོང་ཝུ(洪武)ཁྲི་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༨༨)ལོར་བཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲཱིའི་གོ་གནས་གནང་བར་བཤད་པ། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྐབས་དེར་སྲིད་འཛིན་ཁྲི་བཤོལ་གནང་ནས་གདན་ས་ཐེལ་གྱི་སྤྱན་སྔ་གནང་ནས་ལོ་གཉིས་ལྷག་སོང་ཟིན་པར་བཤད་པས་གང་ཞིག་ཁུངས་དག་མིན་བརྟག གདན་ས་ཐེལ་གྱི་སྤྱན་སྔའི་ཁྲིར་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༠༤)ལོར་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དེ་ནས་ལོ་བཅུ

གསུམ་རིང་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར་ལྷས་ཇོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ཞེས་གསལ། ལོ་རྒྱུས་འདི《ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྣང》ནས་གནད་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལགས།

ཀུ་ཤྲི་ཏན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། 《ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་རབས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། ཇིང་གིར་ཏན(成吉思汗)གྱི་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཅུང་པོ་ཏའོ་ཐུ་ཏ་སར་གྱི་སྲས་ཨེད་ཁེ་སུ་མེར་ཐའ་ཅི་ནས་བརྩིས་པའི་མི་རབས་ལྔ་པ་ཨག་ས་གལ་ཏའི་ནོ་ཡོན་ལ་སྲས་གཉིས(༡. ཨ་ཏུག་ཐེའུ་མུར། ༢. ཨོ་ཏུག་ཐེའི་མུར)ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ཨོ་ཏུག་ཐེའི་མུར། དེའི་སྲས་རིན་ཐུ་ཚེ་གན། དེ་ནས་མི་རབས་དགུ་སོང་བ་ན་པོ་བོའི་མུར་ཧན་ཞེས་འབོད་པའི་དཔོན་ཆེན་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྲས་ཨོ་རོད་ཧུན་གར་ཚོ་བ་བཞིའི་གྲས་ཧོ་ཤོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་དཔོན་ཆེན་ཏ་ནའི་ནོ་ཡོན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ཨ་ཏའི་ཏ་ཐོན་ལ་སྲས་ལྔ་འཁྲུངས་པའི་གསུམ་པ་ཀུ་ཤྲི་ཏན་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༥༨༢)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་སོག་སྐད་དུ་ཐུ་རལ་པའི་ཧུ་ཞེས་འབོད་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱ་འཛིན་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཆུང་དུས་ནས་བློ་སྟོབས་དང་། དཔའ་རྩལ་འཛོམས་ཤིང་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེ་རྟ(༡༦༠༦)ལོར་ཡུམ་གཤེགས་པའི་འདས་མཆོད་དུ་མཆོད་འབུལ་དང་སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད(ཧུན་གར)གཉིས་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས་ཁལ་ཁའི་དམག་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཕན་ཚུན་བར་འདུམ་འགྲིག་མཛད་པར་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན། སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་དང་། ཁལ་ཁའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་མགུ་ནས་ཏཱ་ཀུ་ཤྲི(大国师)ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་ཕུལ། རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས《མདོ་གསེར་འོད》སོགས་མདོ་སྡེ་མང་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྦྱིན་བདག་མཛད། སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་གླང(༡༦༡༣)ལོ་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། བར་ཁམས་ཁུལ་དུ་བོན་ལ་དད་ཅིང་ནང་བསྟན་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་སྡང་བའི་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་གྱིས་ཛ་དཀར་ནག་ནས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ལ་ཐུག་པའི་བར་མདོ་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས། སོག་པོ་ཆ་ཧར་ཆོག་ཐུས་ནང་བསྟན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡང་བ་དེས་མཚོ་སྔོན་ཁུལ་དུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། བེ་རི་དོན་ཡོད། སོག་པོ་ཆ་ཧར་ཆོག་ཐུ་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་མནའ་མཐུན་བཙུགས་སྐེ་སོ་སོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཙ་མེད་གཏོང་བའི་དམག་འཁྲུག་ཡང་ཡང་བསླངས་པ་བཅས་བར་ཁམས་དང་སོག་ཡུལ་དུ་ནང་བསྟན་སྤྱི་དང་། བོད་དབུས་གཙང་དུ་དགེ་ལུགས་པར་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་ཐོག་པའི་སྐབས་ལ་བརྟེན། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་གླང(༡༦༣༧)ལོར་ཐོག་མར་མཚོ་སྔོན་དུ་ཡོད་པའི་སོག་པོ་ཆོག་ཐུའི་དཔུང་དམག་ཁྲི་བཞི་མ་ཟིན་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཏེ་འབུལ་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀུ་ཤྲི་ཏན་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་བསྟོད་གནང་། ཕྱིར་སོག་མཛད་པའི་ལམ་ཞོར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་རང་ཡུལ་དུ་འཁོར་རྗེས་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་། བར་ཁམས་ཀྱི་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་ཀྱིས་ཆབ་མདོ་ཁུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་རི་བོ་ཆེ་དགོན་པ་གཏོར་ཞིང་བོན་པོ་ཕུད་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གི་བླ་མ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་ལ་བཙུགས། གཙང་ཁུལ་དུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་འཁྲིས་སུ་ཆོས་སྡེ་གསར་པ་བཀྲ་ཤིས་ཟིལ་གནོན་ཟེར་བ་བརྒྱབ་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ

བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བགྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བཞུགས་བཟོད་མི་བདེ་བ་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསན་ཏེས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཡོས(༡༦༣༩)ལོར་ཧོག་མར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་མནའ་འབྲེལ་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཏོར་ཕམ་བཏང་ཞིང་། དེ་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་མགོ་འབྲུལ་དུ་འཇུག་ཆེད་བར་ཁམས་ནས་མཆོ་སྔོན་དུ་ཐད་ཀར་ཕྱིར་ལོག་གནང་ཁུལ་གྱིས་ཉིན་ཤས་བར་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་རྒྱུ་མིན་པར་བསམས་ནས་གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་མེད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གློ་བུར་དུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་དཔུང་འཇུག་བྱས་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་གཞུང་ཐོག་མར་འཛུགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། གུ་ཤྲི་ཧན་རང་ཉིད་སྲིད་དབང་གསར་པའི་རྒྱབ་གཉེན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༥༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྐབས། གོང་མ་ཧྲུན་གྲིས་གུ་ཤྲི་ཧན་ལ་ཙུན་ཞིང་ཞེན་དཔེ་མིན་དུའི་གུ་ཤྲི་ཧན(遵行文义敏慧顾实汗)ཞེས་པའི་གོ་གནས་ཐམ་ཀ་བཅས་གནང་བ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་གཞུང་བཟང་སྟེ་སྲུང་དྲང་བདེན་ལས་སྐྱོང་མཛངས་ཅན་གུ་ཤྲི་ཧན་ཟེར། འདིའི་ཚིག་མཇུག་གི་གོ་ཤྲི་ཧན་ཞེས་པ་དེ་སྔོན་ཁལ་ཁའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་བརྗོད་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་རང་འཛུགས་ཡིན་པའི་ཐོག དེ་མིན་གྱི་ཚིག་རྣམས་གསར་དུ་ཁ་སྣོན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདས་མཆོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་ངོ་མས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང》ལྷགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོ་དང《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨༠ནས༢༩༤བར་འཁོད་པ་དེར་གཟིགས།

གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་གདུང་རབས། གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་མི་བརྒྱུད་སྔོན་མ་ནི། ཧོར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྣན་གྲགས་ཅན་ཛིང་གིར་ཧན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཅུང་པོ་ལྔ(༡. ཧའོ་བྲུ་ཧ་སར། ༢. བོ་ཁོ་བེལ་ཁེ་ཏའི། ༣. ཨོ་ཆི་ག ༤. ཧ་ར་བྲུ་ཧ་ཅི་གུ ༥. བུ་གེ་བན་དར་བཅས)བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཧའོ་བྲུ་ཧ་སར་གྱི་སྲས་ཨེད་ཁེ་སུ་མེར་ཐའ་ཅི་ནས་བརྩིས་པའི་མི་རབས་ལྔ་པ་ཨག་ས་གོ་ཏའི་ཡིན། དེ་ལ་བུ་གཉིས(༡. ཨ་རུག་ཐེའི་མུར། ༢. ཨོ་རུག་ཐེའི་མུར)ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ཨོ་རུག་ཐེའི་མུར་ལ་གུ་རིན་ཐུ་ཆི་གན། པོ་ལོད་བུ་ཧ། ཨ་ནན་ཏའི། ཐེ་གུ་ཏའི། ཨ་རུ་ཏའི། སེ་མལ་གུ་ཆོག་ཆི་བཅས་རིམ་པར་བྱུང་བའི་དྲུག་པ་སེ་མལ་གུ་ཚོག་ཆི་ལ་བུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དྲུག་པ་ཁུའི་ཆིང་སང་ལ་བུ་གཉིས(༡. ཨེ་བུག་ཆིང་སང་། ༢. པོ་པོའི་མུར་ཛན)བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཨེ་བུག་ཆིང་སང་ནས་བུ་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་ཡ་ཏའི་ཆིང་སང་། ཨ་ཏུར། ཨུའི་ཆིང་ཆོས་ཁུར། ཧོ་ཐོའི་ཨེར་ཏེ་ཞི་ཆིང་སང་། འདུལ་བ་ཆོས་རྗེ་བཅས་བྱུང་། ཆུང་བ་པོ་པོའི་མུར་ཛན་ལ་བུ་གཉིས(༡. ཧ་ནའི་ནོ་ཡོན་ཧོང་གོར། ༢. ཧ་མུག)ཆེ་བ་ཧ་ནའི་ནོ་ཡོན་ལ་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཨ་ཧའི་ཧ་ཐོན་ལ་སྲས་ལྔ་བྱུང(༡. བེའི་བ་གས་བླ་བྲུར། ༢. བྲུ་མིའི་ཨུད་ཛིད་ཁུན་ཧི་ལིང་ཏུར་གེ་ཆི། ༣. བྲུ་རལ་བེའི་ཏུ་གུ་ཤྲི་ཧན། ༤ ཧོ་ནོའི་ཛ་སག་བྲུ་བླ་བྲུར། ༥. ཐོ་ཡན་འོད་ཧན་ཧ་ཐན་བླ་བྲུར)བཅས་བྱུང་བའི་གསུམ་པ་གུ་ཤྲི་ཧན་ཡིན། གུ་ཤྲི་ཧན་ལ་སྲས་བཅུ་བྱུང་བ་སྟེ། བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ཐོར་གོད་དཔོན་མོ་ལ་སྲས་བཞི(༡. ཅིག་ཤེ་བྲུ་ཏླ་ཡན་རྒྱལ་པོ། བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེའམ་བསྟན་འཛིན་ཏླ་ཡང་ཡན་ཟེར།

༢. ཨ་ཙ་ར་ཧུང་ཐའི་ཛི། ༣. ཨ་ཡུ་ཤི་དྷ་ལའི་ཤུ་ཕ་ཤི། ༤ དྷ་ཡན་ཐེ་གེ་བཅས)དང་། བཙུན་མོ་འབྲིང་བ་ཧོ་ཐོན་བཟའ་ལ་སྲས་ལྔ(༥. ཨེལ་ཐུ་ཆི་ཆེ་རིང་། ༦. རྡོ་རྗེ་དྷ་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཛི། ༧. ཧུ་རིམ་ཤྲི་ཨེར་ཏེ་ནི་དྷའི་ཆིང་། ༨. མགོན་པོ་ཚེ་དབང་། ༩. སང་སྐ་རྒྱལ)བཙུན་མོ་ཆུང་བ་དང་པོ་གཡོག་མོ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་བོད་བཟའ་ཨེང་ཁེ་ཧ་ཐོན་ལ་སྲས་གཅིག་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུ་ཐུར་བཅས་སྲས་བཅུ་བྱུང་ཞིང་། སྲས་བརྒྱད་པ་མགོན་པོ་ཚེ་དབང་ལ་བུ་རྒྱུད་མ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དགུའི་བུ་རྒྱུད་གང་བྱུང་གི་རེའུ་མིག《སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༩༥ནས༡༠༠༡བར་གསལ་བ་དང་བརྒྱུད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བོད་ས་གནས་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྲགས་ཅན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༧ནས༥༡བར་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

ཀུག་ཅོག་སྡེ་ལྔ། ཅུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ལྔ་སྟེ། ༡. འགྲོ། ༢. ཁྱུང་པོ། ༣. མགར། ༤ སྣུབས། ༥. གཉན་བཅས་ལྔ་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང་》གཉིས་ཀར་གསལ།

ཀུང་བཀའ་བློན། ཀུང་དང་བཀའ་བློན་གཉིས་བསྡོམས་པའི་བསྡུས་མིང་། ཡུར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཧྲ་མིང་ཧུང་ཝུས(洪武)ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༡༣༧༢ལོར་ཆིང་ཀུའི་ཀུང(勤国公)གི་གོ་གནས་ཕུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་བདག་པོ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་ལ་ཆིང་ཀུའི་ཀུང་གི་གོ་གནས་ཕུལ་ཡོད་ཅིང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་དཔོན་རིགས་སྐུ་པོའི་གྲས་ལ་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་ནི་ཡང་དང་། དེ་འོག་རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་ཀུང་། ཀུང་འོག་ཏུ་བཀའ་བློན་ཡིན།

ཀུང་གི་དྲོ་འཁྲིས་པ། ཉིན་གུང་གི་དགུང་ཚིགས་གཏོང་རྒྱའི་ཚོད་འཁྲིས་དྲག་པ་སྟེ། དྲོ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་ཟས་ཀྱི་མིང་ལ་གོ་དགོས།

ཀུང་བསྒྲིགས་པའི་ལག་ལེན། གཞུང་ཕན་ཚུན་དགོངས་པ་སྦྱར་རུང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐད་ཀར་སྦྱར་ཤེས་པའི་ལག་ལེན་ལ་མཁས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཁ་གསལ་མེད་པ་རྣམས་དཔེ་ཆ་གཞན་ནས་བཙལ་ཏེ་འདིའི་དགོངས་པ་དང་ཐད་ཀར་སྦྱར་ཤེས་པའི་ལག་ལེན་ལ་མཁས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཀུང་ཐང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚལ་ཀུང་ཐང་ཞེས་དགོན་པ་སྔོ་ཧྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་མཉམ་དུ་བསྡུས་ནས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཧྲང་རྫོང་གི་དགོན་པ་དེར་ཚལ་ཡང་དགོན་ཟེར་བ་དང་། སྔོ་རྫོང་གི་དགོན་པ་དེར་ཀུང་ཐང་ཟེར། དགོན་པ་འདི་གཉིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སྐྱིད་ཆུ་བརྒལ་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་བཅུ་ཙམ་སོང་བའི་སར་ཡོད། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཐོག་མར་ཚལ་ཡང་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་ཀུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇི་ཡོད་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གསལ་བ་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན་ཀྱང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ལུག(༡༤༢༧)ལོར་ཚལ་པའི་བླ་དཔོན་གང་ཏུང་ཞིག་གིས་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》དབུ་མེད་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་རེར་ཡིག་ཕྲེང་བརྒྱད་རེ་དང་ཁྱོན་བསྡོམས་ཤོག་གྲངས༢༣ཡོད་པ་དེའི་ནང་། ཀུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང(༡༡༩༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཁར་ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས་པ་ནས། དཔོན་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་སྤྱན་སྔ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཙམ་འཁོད་འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དཔོན་རབས་བདུན་པ་དགའ་བདེ་དཔལ་གྱིས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོ་ནས་ལྕགས་བྱ(༡༣༢༡)ལོ་བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་རིང་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བཟུང་བའི་རིང་དེར་ཡོན་རྒྱལ

རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་ཐོབ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཤིང་བཟོ་བ་དང་། རྫ་མཁན་མཁས་པ། བོད་ཀྱི་ཤིང་བཟོ་བ་མཁས་བསྡུས་བཅས་བསྐོངས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕུབས་དྲུག་དང་། མདའ་ཡབ། གློ་འབུར་བཞི་ལ་རྒྱ་ཕུབས་དང་། གསེར་ཏོག གཞུང་སྒོའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕུབས། སྟེང་འོག་གཉིས་ཀར་ལྷ་ཁང་བཞི་རེ། མདུན་དུ་ཁྲམས་གྲྭ་ཆེན་མོ་བཅས་ལ་སྐུ་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་གསུང་རབ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་དྲ་མིག་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཡོད་པར་ཁྲོན་བསྡོམས་གསུང་རབ་པོད་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་ཉིས་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ《བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནང་གསལ་ཞིང་། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》དཔེ་མེད་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཞིག་ནང་འཁོད་དོན་དུ་དུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་སྐབས་ཙ་ཆེའི་རྟེན་གསུམ་དང་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་འཁོད་འདུག གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཆོས་འཁོར་གླིང་དང་། ས་ལུགས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་། དབུས་གླིང་སོགས་སུ་ཡང་ཙ་ཆེའི་རྟེན་གསུམ་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ། རྗེ་འཇོག་རི་བ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༤༡༡)ལོར་ཚལ་གུང་ཐང་ལ་དམག་གི་གནོད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་རྟ(༡༥༤༦)ལོར་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ལ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་ནས་རྟེན་གསུམ་རིག་དངོས་ཉུང་ཤས་ལས་མ་ལུས་པའི་གནས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་ཆེད་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ལོ་མང་འཛིན་བདག་དང་ཉམས་གསོ་གནང་ཞིང་། ཁྲི་ཆེན་དེ་ཉིད་སྐུ་གཤེགས་རྗེས། མཆོད་དཔོན་ཞ་ལུ་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལོ་མང་རིང་འཛིན་བདག་དང་ཉམས་གསོ་མཛད། དེ་ནས་ལོ་མང་ཞིག་ལ་བཀའ་བློན་ཀུན་བཟང་རྩེ་པས་བདག་འཛིན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག

གུང་ཐང་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས།

(གུང་ཐང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ) རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི༡༦༤༨ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ༡༧༢༥(ལོ་བར) དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲི་ཆེན་དེའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ། གུང་ཐང་ཚང་ཞེས་ད་ལྟའི་གུང་ཐང་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་བར་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་བྱུང་། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་མཛད་རྣམ་ཅུང་ཞིབ་ཕྲ་ཁ་སྣེའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རིམ་བྱོན་ནང་གསལ།

གུང་ཐང་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།

(གུང་ཐང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ) གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཤར་རྩེའི་ཕྱོགས་ཆ་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ཁག་གི་ལུང་བསྟན་རྣམས་མཐུན་པར་ཁྲི་ཆེན་གུང་ཐང་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་བཅད་པ་ལྟར། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ས་སྤྲེ(༡༧༢༨)ལོར་སྐུ་གོང་མའི་ཕྱག་མཛོད་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་དང་ལྷན་ཅིག་གུང་ཐང་བླ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་འོན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པའི་སྐབས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བཞེས་ཤིང་། ལོ་དེར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་ཚ་ཁོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་གསན་སྦྱོང་གནང་སྟེ་ལོ་རྗེ་བཞི་བར་བཞུགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད་རྗེས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་ཆེན་ཚང་དང་། སེ་ཆེན་ཚང་གཉིས་

ནས་དཔོན་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་མ(མཚོ་སྔོན་དཔོན་དགའ་ལྡན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཧྲུ་ནང་གི་བཙུན་མོ)ལ་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར། དཔོན་མོས་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་མཚམས་ཞུ་དང་། དཔོན་འདས་པོའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་བཅས་ཆབས་ཅིག་མི་སྣ་མངགས་པའི་མདུན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ལ་དམ་པ་འདི་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་ཆོག་པའི་དགོངས་འགྲོལ་ཞུས་པར་ཆོག་མཆན་ཐོབ་པ་བཞིན་དགུང་ལོ་བཅུ་པ་མེ་འབྲུག(༡༧༣༦)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོ་བར་ལོ་བཅུའི་རིང་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་ལ་ཐུགས་བརྩོན་སྐྱོད་མེད་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་མཛད་ཅིང་ཞར་ལ་དམ་པ་དུ་མའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་གསན་བཞེས་དང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ངེས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གནང་། གཞན་ཡང་རོང་པོ་མེར་གེན་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་སྨན་པ་ངག་དབང་ནོར་བུ་གཉིས་ལས་རིག་གནས་གཞན་དག་གི་སྐོར་ཡང་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོར་ཨ་མདོ་ཛ་བ་ཁྲུལ་དུ་ཕེབས་ནས། སྐུ་གོང་མ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་སློབ་གཉན་རྩེ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་གསན། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁ་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔའི་རིང་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲིགས་ཁྲིམས། སློབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་རྙིང་བསྐྱལ་དང་། བརྟགས་བརྗོད། ཚར་གཅོད་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་གསུང་བཀོད་ནན་ཏན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིའི་དགོངས་ཞུ་མཛད་ནས། དགོན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་ས་ཆར་རི་ཁྲོད་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ངོ་བཞིའི་བར་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཇ་ཚག་རྗེ་དྲུང་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་པེ་ཅིན་དུ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། གོང་མས་བླ་ཆེན་ལ་འོས་པའི་བཀུར་བཟློས་དང་གནང་སྐྱེས་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གདན་ཐོབ་གནང་ཞིང་། གོང་མའི་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་བཅས་རྒྱ་ཆེར་གནང་བཞིན་པའི་ངང་ལོ་དེའི་དགུན་ཐོག་ནས་སྐུ་བསྐུན་ནས་ཞབས་བརྟན་དང་སྨན་བཅོས་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་པེ་ཅིན་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་དང་སྐུ་ཆས་བཅས་ཡོ་རྫས་མར་པེ་ཅིན་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གདུང་རྟེན་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། གསུང་རྩོམ་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་གཅིག་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་དཔལ་མང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་རང་བཞིན་དབྱངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྷ་ཡི་རྔ་བོ་ཆེ》ལྗགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༥༢ནས་༢༧༥བར་གསལ།

གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། (གུང་ཐང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ)མདོ་སྨད་མཛོད་དགེ་སྨད་དུ་ཡབ་ལྷུགས་པོ་བྱམས་དང་ཡུམ་བོ་ཙག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ན་མཉམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་ཞིང་། ཀུན་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་གུང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་མི་རྣམས་འབྱོར་བས་ངོས་འཛིན་འགྲུབ་མེད་དུ་མཛད། འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གུང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་གཅོད་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ས་བྱི(༡༧༦༨)ལོར། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་ཏེ་མཚན་ལ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་གསོལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། ཆོས་སྤྱོད་སྐོར་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩ་བ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་། བར་གསེང་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ས་ཁྱི(༡༧༧༨)ལོར་བོད་དབུས་གཙང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་གཞུང་གསར་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་གསན་སྦྱོང་མཛད། རིགས་སྨྲའི་དབང་ཕྱུག་ཧོར་བསྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་ལོ་དགུའི་རིང་གཞུང་ཆེན་པོ་གཞན་བཞིའི་སློབ་གཉེར་ལྷ་ཆེན་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་གནང་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེའི་རིང་བསླབ་ཁྲིམས་སྲུང་སྡོམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། དབུས་སུ་བཞུགས་རིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་བླ་མའི་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་སྔར་མ་གསན་པ་མང་པོ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྟེ་ལོ་ཤས་རིང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོར་འདོན་ཐོག དང་འདུས་སློབ་མ་མང་པོར་རང་རང་གི་འདོད་མོས་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་འཆད་སྤེལ་མཛད་མུར་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་བླ་བྲང་དཔོན་ཚང་དང་གྲྭ་དམངས་རྣམས་ནས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་སྔར་སྲོལ་དང་འཕར་མའི་ཆོས་རྒྱུན་འཆད་ཉན་དང་། སློབ་གཉེར། སྒྲིག་ཁྲིམས་སོགས་ཞི་དྲག་ཐབས་མཁས་གང་ལ་དེ་འཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་ཆགས་བྱུང་རིགས་སླར་གསོ་དང་ཅུང་ཟད་གནས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་དམ་འཛིན་ནན་ཏན་མཛད་པས་གྲྭ་ཚོགས་དང་། སློབ་གཉེར། བསྙེན་བཀུར་སོགས་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་རྟ(༡༧༩༨)ལོར། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་གདན་སའི་ཁྲི་ལ་བཀོད་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིའི་ཐུགས་ཁུར་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ། ལོ་ཤས་རིང་དགོན་ཡུལ་གྱི་ཁྲི་ཁུར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས་ནས། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ཤིང་གླང(༡༨༠༥)ལོར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་རབ་གནས་དང་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)ལོར་རོང་བོ་ཕྱོགས་ནས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་དམག་ཆེན་ཡོང་སྐབས་དགེ་འདུན་བགྲེས་གཞོན་སུས་ཀུང་མཚོན་ཆ་ཁྱེར་ནས་དམག་འཐབ་ནང་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྒྲགས་ནན་པོ་གནང་བས་ལྷ་ཁང་འགའ་ཤས་བཤིག་པ་མ་གཏོགས། གྲྭ་པ་སུ་ལ་ཡང་གནོད་འཚེ་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་དམག་དཔུང་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་མཛོད་དགེ་དང་། ཙོ་ནེ། རྒྱལ་རོང་། ཇ་བ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་འཆད་སྤེལ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཉམས་གསོ། འབྲུག་སྟོང་འདུམས་པ། བྱ་རི་དྭགས་ཉ་སོགས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་

སྡོམ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་མཛད་པས་སློབ་མ་ཡང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར། གཞུང་ཆེན་པོའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་དོགས་གཅོད《དྲང་ངེས་ཀྱི་མཆན》《གྲུབ་མཐའི་མཐའ་དཔྱོད》《བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་བཤད》《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད》སོགས་དང་།《རིག་བྱེད་མའི་བསྟོད་འགྲེལ》སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་མང་པོ། 《རྗེ་བླ་མར་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་གྱི་རང་འགྲེལ》《ཆུ་དང་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས》《རྣ་བྲིས་འབེལ་གཏམ》《འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར》《སེ་ཁྲི་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར》《ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར》《སྨོ་མང་མཁན་པོ་ཆོས་དར་གྱི་རྣམ་ཐར》སོགས་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་ལྷ་ས་གཉིས་ཀར་ཤིང་དཔར་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་གསུང་རྩོམ་མང་བའི་ཐོག་བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་སློབ་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དགུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་མདོ་སྟོད་སྨད་བཅས་པའི་མཁས་དབང་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཁོང་ལ་གུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་དང་བཅས་མཚན་བརྗོད་ཞུ་གི་ཡོད། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༢༣)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཤིང་། སྐུ་གདུང་ལས་རྟེན་རྫ་མཚར་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་རྒྱས་པ་དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཁ་བྱང་དུ《རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་པདྨོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད》ལྷ་ས་ཞོལ་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༨༦ཡོད་པ་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་ལྷ་ས་དཔར་མའི་པོད[༧]པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

གུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ། (གུང་ཐང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ) བླ་བྲང་དགོན་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཙ་ཡུས་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱིལ(༡༨༢༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ས་གླང(༡༨༢༨)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་བརྟག་སྒྲིལ་མཛད་དེ་དམ་པ་འདི་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཐག་བཅད་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གུང་ཐང་བླ་བྲང་དུ་ཁྲི་ཐོག་མངའ་གསོལ་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྐུ་ཕྲེང་གོང་མའི་དྲུང་ཡིག་དཀོན་མཆོག་ཀུན་དགའི་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས་པར་མཛད། ཧོར་ཚང་རྗེ་རམས་པ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭའི་རིགས་ལུང་གསན་བཞེས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་ལུག(༡༨༣༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་རིང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་གླང(༡༨༦༡)ལོར་བོད་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་རིང་གཙོ་བོར་གཞུང་ཆེན་པོའི་རིགས་ལམ་གསན་བཞེས་དང་བར་གསེང་དང་བསྟུན་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༦༥)ལོར་ཧོར་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཤིང་སྟག(༡༨༥༦)ལོ་བར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་འཆད་སྟྲེལ་དང་། ཞོར་ལ་རིག་གནས་སྐོར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ལྔའི་རིང་། བཤད་སྒྲོལ་དང་འཕར་མའི་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲིགས་ལམ་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་རྣིང་སྲོལ། བསླབ་བྱ། རྒྱུགས་ལེན། བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་སོགས་གང་ལ་གང

འོས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་ནན་ཏན་བསྒྲུབ། ཞར་ལ་དད་ལྡན་སློབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་བསྒྲུབ་པས་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་ཡང་མི་ཉུང་བ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་སྐོར《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པའི་ས་བཅད》《དབུ་མ་འཇུག་པའི་ས་བཅད》སོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་གཅིག་ཙམ་ཡོད། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༨༥༩)ལོར་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིའི་དགོངས་ཞུ་མཛད་ཅིང་དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཟུར་དུ་འཁོད་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། འདི་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་ཞིག《ཟླ་ཟེར》༡༩༨༩ ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་འདུག་པ་དེར་གཟིགས།

ཀུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། （ཀུང་ཐང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ）མདོ་སྨད་ཆ་ཆུའི་འགྲམ་ངོས་བཙའ་ཁོག་ཏུ་ཡབ་བདེ་ཆེན་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་དབང་ཆེན་ཚེ་རིང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་ཕག(༡༨༦༣)ལོར་འོས་སྦྱོལ་བྱིས་པ་མཚན་རྟགས་ལྡན་པ་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོར་ཕུལ་བར་ཟན་བརྟག་གནང་སྟེ་དམ་པ་འདིའི་མཚན་ཐོན་པར་བརྟེན། ལོ་དེའི་རྗེས་མ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཀུང་ཐང་བླ་བྲང་གི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞིང་། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། དགེ་སློང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པ་མེ་སྟག(༡༨༦༦)ལོར་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༨༧༢)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཐོག དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བླ་ཆེན་གྱི་ཆེ་འགྱིང་དང་སྦྲེལ་བ་དོར་ནས་གྲྭ་རྒྱང་དཀྲུམ་མ་སྐྱི་དང་འདྲ་བར་སྒྲིགས་ཁྲིམས་ཁུར་བཞེས་ཀྱིས་ཆོས་གྲྭར་རྩོད་པ་དམ་བཅའ་སོགས་མ་ཆག་པར་ཕེབས་པ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་མཛད་བཟང་ཕྱི་རབས་སྐྱེ་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་བླ་ཉེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་བའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་འཇོན་གྲྭ་མཛོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཐུགས་གཉེར་སུ་མཐུད་གནང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་བླ་བྲང་དགོན་པར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བར་ཆད་དུ་གྱུར། དེའི་ཕྱི་ལོ་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ། དབུས་གཙང་སྟོ་ཁ་བཅས་ཀྱི་གནས་མཇལ་དང་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཏ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཇལ་ཕྱག་ཐོག་དངོས་འབུལ་དང་གདན་ས་གསུམ་དང་སྔོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅས་ལ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་མཛད་ནས་ཚོགས་མཆོད་གྲོལ་རྗེས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་སྔར་མ་གསན་པ་མང་པོ་ཞིག་གསན་ཅིང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་འདོད་ཆོས་བློ་དང་འཚམས་པར་བསྒྲུབ། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ཤིང་རྟ(༡༨༩༤)ལོར་ཕྱི་སོག་གི་དཔོན་ཅུང་ཐའི་ཇིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཁལ་ཁ་དང་དེ་ནས་ཧྲུན་གར། ཐོར་གོད་ཁག་བཞི་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་མེ་བྱ(༡༨༩༧)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ས་ཕག(༡༨༩༩)ལོར་ཤིན་ཅང་གི་ཐོར་གོད་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་སོག་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ཆུ་སྟག(༡༩༠༢)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པར་

སྒྲར་ཡང་ཕྱི་སོག་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་ཐེ་ཡིང་དམག་སྤྱི་ལྷ་ཆེ་དང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བར་འགལ་ཟླ་བྱུང་བའི་དོན་སྐོར་ལ་སྐྱ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་གདན་སར་གནོད་འཚེ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་བཀོད་གང་ཐབ་གནང་བར་བརྟེན་ཡུལ་ལུང་བདེ་འཇགས་ལ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་སྔ་ཚོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་གཅིག་ཙམ་ཡོད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༩༢༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ནི། བླ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐལ་བཟང་མགྲིན་རྒྱན》ཤིང་དཔར་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༤ཡོད་པ་ཞིག་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད[ཆ]པའི་ནང་བཞུགས།

ཀུང་ཐང་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཀྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སྒྲ་དང་སྙན་ངག་སྐད་རིགས་སོགས་གསན་བཞེས་གནང་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁུར་བཞེས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཞ་ལུ་དགོན་པའི་མཁན་འཛིན་དང་། སྐུ་སྐྱེར་གྱི་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ་བཅས་ཡུན་རིང་གནང་ཞིང་། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་ཕེབས་སྐབས་མཆོད་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་དགོངས་ཞུ་གནང་བའི་གཟིགས་གསོས་སུ་ཀུང་ཐང་བླ་བྲང་གི་བདག་གཉེར་གོ་གནས་གནང་བར་བརྟེན་ཚལ་ཀུང་ཐང་དགོན་པ་སྔ་ཕྱང་གཉིས་ཀར་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་དང་ཁྱད་མེད་པ་གནང་ཐོག དགོན་པའི་སྒྲིགས་ལམ་དང་། ཆོ་ག ཕྱག་བཞེས། མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་སྒོ་བཅས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་བདག་གཉེར་དོ་དམ་ནན་ཏན་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《ཀུང་ཐང་དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱུང་རབས་དང་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་འགྲོ་མགོན་ཞལ་ལུང》ཞེས་སེར་སྨད་འཛོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ཤིང་དཔར་ལ་ཤོག་གྲངས༧༦ཡོད་པ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད[ཁ]པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དེར་གསལ།

ཀུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ། གངས་ཅན་གསང་སྔགས་གསར་མའི་སྔན་བརྒྱུད་མན་ངག་ཡོངས་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་ཐུགས་སྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀ་ཆེན་བཞི(༡. གཞུང་གི་རྔོག་སྟོན་ཆོས་རྡོར། ༢. དོལ་གྱི་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ། ༣. གཙང་གི་མེས་སྟོན་ཚོན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ༤. ཀུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བཅས)བྱུང་བའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། གཤམ་གསལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

ཀུང་ཐང་སྒོ་བཞི། དེ་སྔོན་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་སུ་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་ཀུང་ཐང་ཁུལ་དུ་སྐྱེར་བཙན་དབང་སྒྱུར་བྱས་པའི་དཔོན་རིགས་ཕྱི་རྩུལ་དུ་རབ་བྱུང་གི་ཆས་བཟུང་བའི་མཁན་པོ་སྡེ་བཞི་ལ་ཀུང་ཐང་སྒོ་བཞི་ཟེར་བ་སྟེ། ༡. ལོ་པཎ་གྱིས་ཆེ་བ་ཡང་ཐོག ༢. མཐུ་ཡིས་ཆེ་བ་གོ་ཆོ(དེ་གཉིས་མངའ་རིས་རྫོང་དཀར་གྱི་ཉེ་འདབས་འཛངས་གཞུང་ན་ཡོད)༣. འབངས་ཀྱིས་ཆེ་བ་རོ་ཀམ་གཤོང་། ༤. ཟམ་འཕྲང་གིས་ཆེ་བ་གསར་ཚོ(དེ་ནུབ་རར་ལ་ཡོད)པ་བཅས་ས་སྐྱའི་མངའ་འོག་ཏུ་མ་འདུས་པར་ཡོད་སྐབས་མངའ་བདག་འབུམ་སྡེ་མགོན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས། སྡེ་ཚན་བརྒྱ་ཚོ་བཅུ་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཀུང་ཐང་། ༢. སྐྱིད་གྲོང་། ༣. ནུབ་རི། ༤. མ་ཞང་རྒྱ་ཚང་པ། ༥. གློ་སྟོད། ༦. གློ་སྨད། ༧. དོལ་གྱུ། ༨. བཟང་རྒྱུད་པ། ༩. གཉམས། ༡༠. དང་ཁྱུ། ༡༡. ཞུ་རི་མཚོ་འཁོར། ༡༢. གཙང་པོ་ཟངས་ཚ། ༡༣. ཕ་གཞི་ཆགས་ཀྱི་བརྒྱ་སྐོར(ས་སྐྱའི་ལྕམ་ཉེ་མ་འབུམ་གྱི་སྐལ་རྫོངས་ལ་གནང)བཅས་ཡིན། བརྒྱ་ཚོ་འདི་དག་དོན་དངོས་སུ་བཅུ་ཚོ་ཡིན་

ཀུང་བརྒྱ་ཚོར་བསྡེབས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས》སུ་གསལ།

གུང་ཐང་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་འབུམ་ལྡེ་མགོན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ（༡༢༧༠）ལོར་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། མངའ་རིས་རྫོང་དཀར་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ（སྦྲུག་གི་དྲི་གཙང་ཁང་ལ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། མདོའི་ཁྱམས་སྐོར་ལ་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག）ཡོད་པ་ཀ་གདན་རྣམས་རྡོ་ཆེན་བཀོས་རིས་མ་དང་། ཀ་བ་རྣམས་ཀ་ཆེན་ཤ་སྟག ཡོགས་ཞལ་རྣམས་ལ་ལྷ་བརྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། ཡི་དམ། ཆོས་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་ལྷ་བྲིས་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀོད་པ་ལེགས་ཤིང་རྩིག་པ་སྲ་བརྟན་གྱི་ཚད་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ（༡༢༧༠）ལོར་ཐོག་མར་བཞེངས་པ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས（༡༧༤༧）ལོར་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་ལོར《མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས》བརྩམས་པའི་ལོ་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་སོང་བ་དང་ཕྱིས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བདག་གཉེར་ལེགས་པོ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཞིག་རལ་རྡིབ་འགྱུམ་ཡོ་འཆུག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སོང་བར་གནས་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞེས《རྒྱལ་རབས》གོང་གསལ་ནང་འཁོད་འདུག གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་རྒྱན་མང་པོས་སྤྲས་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་བལ་ཡུལ་ནས་ཕྱག་ཏུ་སོན་པ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དབུ་ཐོད་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གསེར་བྲིས་ཀྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་རྡོ་རྗེ། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ནའི་ཕྱག་མཁར། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་རྒྱན་སོགས་རྩ་ཆེའི་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས་པར《མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས》དེར་གསལ།

གུང་ཐང་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས། འབྲས་ལྗོངས་ཤག་སྐོར་གྱུ་ཚང་གི་མཁན་རབས་དྲུག་པ་ཡིན་ཅིང་། སྙན་ངག་ལ་མཁས་པས《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ》ཞིག་མཛད་ཡོད་ཚུལ་དཀར་ཆག་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བ་ལས་དངོས་སུ་མ་མཇལ་ལགས།

གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་མདོ་སྨད་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག（༡༨༥༡）ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་མདོ་སྔགས་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། 《ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཙནྡྲ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་མཛེས་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན》《འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་གཞི་སྨད》 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་དྲན་པའི་ཆུ་རྒྱུན》 《དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》 《རྟགས་རིགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དཀའ་གནད》 《བློ་རིག་གི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》《ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་བློ་གསལ་མགྲིན་རྒྱན》སོགས་པོད་འབྲིང་དགུ་ཙམ་མཛད། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ཟླ་ཁ་གསལ་མ་རྙེད་ཙང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས།

གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པ་ནི་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ངམ་ཤོད་ཚ་གྲུར་ཞང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ཡབ་སྔགས་འཆང་རྡོ་རྗེ་སེམས་པ་དང་ཡུམ་མང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག（༡༡༢༢）ལོར་སྐུ་བལྟམས། རབ་བྱུང་གསུམ་

པའི་ཆུ་སྤྲང(༡༡༨༣)ལོར་གཤེགས། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་དྲུག་སྐབས་ནས་ཡབ་ཀྱིས་དཀྱིལ་བའི་སྒྲུག་བསྐུལ་བཤད་པས་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ལ་ཅི་ཕན་ཞུས་པས་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་ལ་བརྩོན་ན་ཕན་པ་གསུང་། དེ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་བརྩོན། ལོ་བདུན་ལ་སོན་སྐབས་ཡི་གེ་བསླབ་པས་སྦྱར་བར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་བྱིའུ་སྟོན་པ་ལས《མདོ་སྡུད་པ》དང《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》གསན། ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སློབ་དཔོན་རྫོག་སྟེ། ལས་དཀྱིས་པ་རྡོ་རྗེ། གྱུམ་མདྲ་མ་ཡ་སོགས་གསན། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ལ་བཤད་པ་མཛད། སཾ་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་ལས་མངོན་པ་དང་། ཚད་མ་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོན་སྐབས་ཕ་ཚན་གྱིས་བཀྲས་པ་བྱུང་བས་དེ་དག་ལ་ལོ་གསུམ་བར་མཐུ་བསྒྲུབས་ནས་ཚར་བཅད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་བློ་སྟོན་བྱ་བ་ལས་སྡོམ་པ་བླངས། ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་མངོན་སྤྱོད་མཛད། འཁོར་བ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་འབྲོ་བཅད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་སོན་སྐབས་མཁར་འགོ་པས་མཁན་པོ་དང་གྲབ་མཁར་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། ལོ་གཅིག་རིང་ལ་ན་བཟའ་བཟེ་བ་མ་གཏོགས་སྐུ་རགས་མ་བཤིག་པར་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་བཤགས་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་ཅིང་བཞུགས། དཔལ་ཆ་ལོ་ཆེན་པོ་སོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐྱུན་སྣར་བྱོན། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་ལྷག་པར་སྐྱེས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞུས། དེ་རྗེས་གེགས་སེལ་མཛད་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས། སྣར་ལོ་གསུམ་སོང་རྗེས་དཔལ་ཆ་ལོ་དང་མཇལ། གདམས་ངག་ལྷག་མ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པར་དྭགས་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་དང་མཇལ་ནས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསན། ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གནད་བ་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་འབྱུངས། གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མཁྱེན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་བརྟག

དཔྱད་བྱས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ད་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམས་ཤིག་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་འཁོར་འདས། ས་ལམ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞི་རྩ་དང་བྲལ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ལ་དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་དང་མཇལ་ནས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསན། དེ་ནས་ལོ་མང་རིང་རི་ཁྲོད་ངེས་མེད་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དེ་ནས་སྐུ་ཚེའི་དཀྱིལ་ནས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་མ་སླེབས་བར་སྟོ་ཁ་དང་། འབྲི་ཁུང་། འོལ་ཁ་ས་ཁུལ་གྱི་སྙིར་བཙན་དགོན་རིགས་མང་པོར་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་མི་སྡེ་རྣམས་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་པར་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཚེ་མ་རྫོགས་བར་དུ་དམག་མཚམས་འཇོག་པ་གནང་། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཚལ་ཡང་དགོན་དང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་གུང་ཐང་གི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་བཞེངས། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་ཞིང་། མིང་གཞན་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀུང་ཟེར། སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོའི་བཀའ་བཞིན་ལྷ་སའི་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་བདག་གཅེས། དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛད། ཚལ་དང་། གུང་ཐང་གཉིས་ཀའི་བདག་གཅེས་དང་། འཆད་ཉན་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མཛད། སྤྱིར་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་བླ་མ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཞི་དང་གཙོ་ཆེ་བའི་བླ་མ་དྲུག་སྟེ། ཙ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། དཔལ་ཆེན་རྒ་ལོ། སྙིང་ཁ་བའི་སློབ་མ་མལ་ཡེར་པ། བྱང་སེམས་འོལ་ཁ་བ། དྭགས་པོ་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ། གྲུབ་ཐོབ་པེ་ར་ཙ་ན་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། སློབ་མ་ཡང་། ལྷ་རི་བ་ནམ་མཁའ་འོད། ལྷ་ཕྱུག་ཉི་མ་འོད། ཁ་རག་སྒྲུ་པ་འདུལ་བ་འོད། འབྲི་སྒྲུ་འོད། མཉམ་མེད

ལྷཀྲུ་ཡེ་ཤེས། ཐུག་དཀར་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སོགས་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་སོགས་མང་པོ་ཡོད། གསུང་རྩོམ་ཞང་རང་གི་དུས་ཕྱག་བསྐར་མའི་ཕྱག་བྲིས་དོ་མ་པོད་ལྔ་ཙམ་གུང་ཐང་བླ་བྲང་གི་ནང་རྟེན་དུ་ཡོད་འདུག མ་དཔེ་དེ་ནས་བཤུས་པའི་བྲིས་མ་མི་རིགས་པོ་བྲང་དང་། པོ་ཏ་ལ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བཅས་སུ་ཡོད། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ནི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལི་ཚན[ཉ]པའི་ཤོག་གྲངས༡༣༦ནས༡༣༨བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལི་ཚན[ན]པའི་ཤོག་གྲངས༣༥ནས་ཤོག་གྲངས༣༧བར་གསལ། ཡང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི《བླ་མ་ཞང་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ》ཞིག་ཡོད་ཅེས་དཀར་ཆག་ཏུ་འཁོད་ཀྱང་བདག་གིས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་། གོང་གསལ་གུང་ཐང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེར་གཟིགས།

གུང་པཎྜི་ཏ། རྗེ་རིང་བཀའ་བློན་གུང་པཎྜི་ཏ། མིང་དངོས་ལ་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་ཟེར། འདིའི་ཕ་ནི་དའི་ཚའིང་སྤྱི་དུར་གྱི་གཙང་པོ་མངའ་རིས་སྐར་དཔོན་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་དང་མ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྒྲོན་ལ་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི(ཆེ་བ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན། འབྲིང་བ་གུང་པཎྜི་ཏ། ཆུང་བ་ཧོ་ཐག་ཇི་ཉི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་གར་དབང་མཆོག་གྲུབ)འབྲིང་པོ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོ་འདས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་སྒྲིན་གྲོལ་གླིང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཐང་པའི་སར་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཡིག་དང་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་མཛད་རྗེས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་སྒྲ་དང་སྙེབ་སྦྱོར་སྐར་རྩིས། སྐུན་དངགས་བཅས་ཆ་ཚང་བའི་རྒྱུགས་འབུལ་བྱས་པར་བརྟེན། བྱ་དགའི་དངོས་པོ་མང་པོ་སྩད་ཐོག ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཟེངས་བསྟོད་སྩད་ཅིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གཙན་པོ་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་ནང་མནར་གྱིས་འདས་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་། པོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་གཉིས་ནས་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་འདས་པ་དང་། ཁོང་གི་གཅུང་པོ་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ལ་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་ཐང་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྙར་གོང་མ་ཆེན་ཕྱུང་ལ་ཞུས་པར་བརྟེན་ཆེན་ཕྱུང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ(༡༧༤༠)ལོར་བཀའ་ཕབ་སྐྱེ་གཙན་པོ་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་གྱི་གུང་གི་གོ་གནས་དེ་གཅུང་པོ་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ལ་སྐུ་མཐུད་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རེད། ཆེན་ཕྱུང་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔའི(༡༧༥༠)ལོར་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་བུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཕྲུ་ཆིན་དང་ལབ་ཏུན་གཉིས་ཀྱིས་སྲོག་ཐོག་བཏང་རྗེས། དེའི་རྗེས་འབྲང་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་སྡོད་པའི་ཨམ་བན་གཉིས་དང་ལས་བྱེད། ཚོང་པ་སོགས་རྒྱ་རིགས་མང་ཆེ་བ་བསད་པའི་ཟིང་འཁྲུགས་བྱུང་སྐབས། ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བྱེད་གཏེ་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་ལྷིང་འཛགས་ཡོང་བ་བྱེད་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེའི་ཕྱི་ལོ་བཀའ་ཤག་གསར་དུ་འཛུགས་སྐབས་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་ནོ་ཡོན་གུང་པཎྜི་ཏ་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། དེ་ནས་བཟུང་ཆེན་ཕྱུང་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བདུན་པ(༡༧༨༢)ལོ་བར་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རིང་བཀའ་བློན་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་རྗེས་ན་རྒས་ལུས་གཙོང་གིས་དགོངས་ཞུ་ཕྱུས་ཤིང་། དགོངས་པ་ཞུས་རྗེས་སུའང་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་བཀའ་ཡིག་བྱུང་འཕྲལ་ལས་ཀ་སྒྲུབ་བཞིན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད།

གུང་རི་གུང་བཙན། ཡང་གྲགས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། བཙུན་མོ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་ལ་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས་པ། སྲས་དེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་སྐབས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐོས་ནས་

སོ་ལྔ་རིང་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་པ། སྲས་དེ་དང་བཙུན་མོ་འ་ཞ་བཟའ་མོང་རྗེ་ཁྲི་དཀར་གཉིས་ལ་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན་འཁྲུངས་པ་བཅས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ལྷ་བུ་ཡིན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་མང་པོས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མེ་གླང(༨༡༧)ལ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལྕགས་གླང(༨༤༡)ལོར་རྒྱ་བཟའ་བཙུན་མོར་བཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཁྱི(༨༥༠)ལོར་གཤེགས་པར་བཞེད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲོང་བཙན་གྱི་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡབ་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་གཤེགས་པས་གུང་རི་གུང་བཙན་གྱི་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན་ཡབ་ཀྱི་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཡས་མས་ལ་འཁྲུངས་དགོས་པ་དང་། མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཤེགས་དུས་ཚ་བོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོན་ཡོད་པ་ལྟར་ན། ཡབ་གུང་རི་གུང་བཙན་དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་སླེབས་དུས་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན་འཁྲུངས་དགོས་པས་ཧ་ཅང་གོད་སྲ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས》སུ་གུང་སྲོང་དང་མང་སྲོང་གཉིས་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དེ་ཁུངས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་མ་གསལ་བ་སོགས་དོགས་གཅོད་བྱ་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་ཀྱིས་མ་བྲིས་སོ། །བཙན་པོ་འདིའི་བང་སོ་ནི་དོན་མཁར་མདའ(སྲོང་བཙན་བང་སོའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་རི)ལ་བརྩིགས་ཤིང་། མེས་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་བང་སོའི་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བང་སོའི་མིང་ལ་གུང་ཆེན་གུང་རི་ཟེར།

གུང་ཐང་མཁའ་འགྲོ་མ། མདོ་སྨད་ཁན་རྒྱ་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ལྷ་རྩེ་དཔོན་མོ་བསོད་ནམས་རྒྱན། དེའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་འཁྲུངས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མ། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན། (གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་དུས་མཚུངས) སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དཀོན་མཆོག་རིག་འཛིན་སྒྲོལ་མ། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཀོན་མཆོག་རིག་འཛིན་དཔལ་མོ་བཅས་མཚན་ཐོ་ཙམ《སྐུ་འབུམ་གདན་རབས》ལས་གསལ་ཞིང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་འདིའི་དྲུང་ནས་ཕྱུའུ་བཀྲ་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་འགྲེལ་མང་པོ་གསན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་ཡང་དམ་པ་དེས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《གུང་ཐང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་པད་དཀར་འཕྲེང》ལ་ཤོག་གྲངས༡༨ཡོད་པ་ཞིག་དམ་པ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད[ཀ]པའི་ནང་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་དབང་མོ། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་པ་དཀོན་མཆོག་དམ་ཆོས་སྒྲོལ་མ(༡༨༨༠)ལོར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དུ་ཕེབས་ཡོད་སྐད་འདུག

གུང་ཐང་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སློབ་ཀྱི་ནང་ནས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བུ་ཆེན་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། མདོ་སྟོད་སྟོ་རོང་དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༨༣)ལོར་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣ་སྤྲིང་པ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ལྷག་བཞེས་སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཁན་པོ་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཆེན་པོ་དྭགས་པོ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་རྩོད་པས་ཕམ་པར་མཛད། གསང་ཕུའི་བེ་སེར་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་ལོ་ཤས་མཛད་རྗེས་སེ་རའི་མཁན་པོར་ཕེབས་ཏེ། དེའི་ཞོར་ལ་བཙུན་མོ་ཚལ་གྱི་དགོན་པ་ཡང་ཞོར་སྐྱོང་གནང་སྟེ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་འཆད་ཉན་གྱི་ཐུགས་

འཀག་བཞེས་པས་སློབ་མ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། སྔོ་མང་མཁན་པོ་གུང་ཐང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ། འབྲོང་སྟེང་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས། ཀོང་པོ་རི་ཁ་དགོན་གྱི་བླ་མ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར། ཀོང་པོ་སྤུངས་མཁར་དགོན་གྱི་བླ་མ་རྒྱལ་མཆོག་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། ལྕགས་ཧྲ(༡༥༥༠)ལོར་སེ་ར་དགོན་པ་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞག་པའི་གདུང་རྟེན་དངུལ་ལས་བཞེངས་པའི་དབྱེན་བསྟུམས་མཆོད་རྟེན། སྒོ་ཁྲིམ་གྱི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་པ་དེའི་ནང་ཡོད(སེ་ར་ཐེགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སྟེང་ཐོག་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་གཡས་ངོས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན) གསུང་རྩོམ་སྐོར། 《ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མི་ཕམ་དགོངས་རྒྱན》 《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》 《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་》 《ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན》 《ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་སྐྱེད》 《མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན》བཅས་ཡོད་པར་བླ་བྲང་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག》ལས་གསུངས་ཤིང་། གསུང་རྩོམ་དེ་རྣམས་སྔོན་དུས་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དར་སྤེལ་མ་བྱུང་བ་ནི། རྗེ་འདིས་མཛད་པའི《དབུ་མའི་འགྲེལ་པ》ཁག་གི་ནང་ལྟ་བ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཐད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རྒྱུན་བཀོད་པའི་ཞར་ལ་ཡང་ན་ཞེས་དམ་པ་གཞན་གི་ལྟ་བའི་བཞེད་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཀོད་ཡོད་པར་བརྟེན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་གཞན་གྱི་དགོངས་པར་མ་བབས་པའི་དབང་གིས་དཔེ་རྒྱུན་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གཉིས་པ་སེར་སྨད་རྒྱལ་རོང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་མཆོག་སེར་སྨད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་མཛད་སྐབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་ཡིན།

གུང་ཐང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། མཚན་དངོས་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཟེར། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་མཛད་པ་པོ་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༠༩ སྐབས་གཉིས་པར་ཤོག་གྲངས༣༩ སྐབས་གསུམ་པར་ཤོག་གྲངས༡༧ སྐབས་བཞི་པར་ཤོག་གྲངས༨༨ སྐབས་ལྔ་པར་ཤོག་གྲངས༡༨ སྐབས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ལ་ཤོག་གྲངས༣ སྐབས་བརྒྱད་པར་ཤོག་གྲངས༣༠བཅས་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་ཤོག་གྲངས༥༦ རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཤོག་གྲངས༣༢ དྲང་ངེས་ལ་ཤོག་གྲངས༩༩ བསམ་གཟུགས་ལ་ཤོག་གྲངས༢༧ དབུ་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༠བཅས་ཡོད་པར་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གུང་ཐང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ། འབྲས་སྤུངས་གདན་རབས་གསུམ་པ་ཡིན། འདི་ནི་མདོ་སྨད་གུང་ཐའི་ས་ཆར་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་གསང་ཕུའི་བེ་སེར་གྲྭ་ཚང་དུ་གུང་ཐང་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་པ་མཛད། རྗེས་སུ་གསང་ཕུའི་བེ་སེར་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་དུ་བྱོན་ནས《ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན》ཡང་བརྩམས་པར་མཛད། རྗེས་སུ་གསང་ཕུའི་གླིང་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན》མཛད། དེ་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོར་ཐེབས་ནས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔའི་འཆད་ཉན་མཛད་མུས་སུ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

གུང་སྲོང་གུང་བཙན། (གུང་རི་གུང་བཙན་ཡང་ཟེར)བོད་རྒྱལ་སོ་བཞི་པ། ཡབ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཡུམ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་ས་སྦྲུལ(སྤྱི་ལོ༦༦༩)ལོར་འཁྲུངས་ཞེས་གྲགས། འདི་ཉིད་འཁྲུངས་ཡུལ་བྲག་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཡིན། རྒྱལ་སྲས་ལྷ་བ་གསར

པ་གདངས་ཅན་ཤར་རིའི་རྩེ་ནས་ལྷགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པས་ཐུགས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་རབ་ཏུ་བརྟས་ཤིང་། བཙས་སྟོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་གཟབ་རྒྱས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་སར་བསྐོས། བློན་པོ་སྦྱུང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྣང་དང་སྦུབས་བཙན་ཏོ་རེས་བྱས། འཝ་ཞ་བཟའ་མོང་རྗེ་ཁྲི་དཀར་ཁབ་ཏུ་བཞེས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་ནས་ཛ་དང་རོལ་མོ་བོད་དུ་དར་ཞེས་གྲགས། རང་གི་ཡུམ་དང་ལྷན་དུ་དཔལ་གྱི་ཡེར་པའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། རྒྱལ་སྲིད་ལོ་ལྔ་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ཕྲི་(༦༤༩)ལོར་ཡབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་གྲགས། གུང་སྲོང་བང་སོ་དོན་མཁར་མདའ་རུ་བརྩིགས། གྲལ་ནི་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གཡོན་ན་ཡོད། མིང་ནི་གུང་ཆེན་གུང་རི་ལགས་སོ་སྐད།

གུད་དུ་འདུག ཡོགས་སུ་འདུག་པ།

གུད་དུ་ཐགས། སྔར་ཡོད་པ་རྣམས་མེད་པར་གཏོང་བ་ཞེས་པའི་དོན།

གུད་དུ་ཐལ། གུད་ནི་ཡོགས་དང་། ཟུར། གཞན་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཡོགས་སུ་ཐལ་སོགས་སོ།།

གུད་དུ་ལུས། ཡོགས་སུ་ཐོན་པའམ་ཟུར་དུ་ཐོན་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་སྔར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆགས་སའི་ཤུལ་དུ་མཚོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱིད་ཆུ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པར་དེའི་འབྲེལ་མཚམས་ར་མ་སྒང་གི་མཚམས་ནས་རགས་བརྩིགས་ཏེ་སྐྱིད་ཆུ་དང་མཚོའི་གཉིས་པར་གྱི་འབྲེལ་མཚམས་བཅད་པས་མཚོ་རྐྱང་པ་ཟུར་དུ་ལུས་པ་དེ་བསུབས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

གུད་ན་མཆིས། ཡོགས་སུ་ཡོད་ཅེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

གུན། འདི་ནི་སྔར་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡབ་ལྷ་བུར་གོང་མས་གོ་གནས་དང་ཚོ་ལོ་གནང་བའི་མིང་གུང་ཟེར་བ་དེའི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་དུ(公)ཟེར།

གུན་ཅང་ཅུན་ཚེ་དབང་ནོར་བུ། མན་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིའི་སྐབས་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་གོ་གནས་གནང་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གུང་དང་ཅང་ཅུན་གཉིས་ཀའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་དེ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འབུམ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་ཁང་ཤིས་སྲུང་སྐྱེལ་དཔོན་རིགས་མང་པོ་དང་དམག་མི་སུམ་སྟོང་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་དམག་དཔོན་གཙོ་བོ་གཞོན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ལོ་གཅིག་རིང་བོད་དུ་བསྡད་ནས་དེ་རྗེས་མཚོ་སྔོན་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད།

གུམ་གུམ་པ། འཁྱུམས་ནས་ཡོད་པའི་དོན།

གུའི་གུང་། (国公)ཡོན་སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་གུའི་གུང་གི་གོ་གནས་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། བོད་དུ་ཡང་གུའི་གུང་གོ་གནས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་བྱུང་།

གུའི་གུང་པ། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ནས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་མཉམ་དུ་ཕེབས་པའི་མཚུར་ཕུའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོར་གོང་མས་གུའི་གུང་གི་གོ་གནས་གནང་ཡོད།

གུར་གུམ་གྱི་ལྷང་རྩེ། ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་རྒྱལ་བའམ་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་ཆེ་ཤ་སྐམ་མ་བླུགས་ཡོད་པ།

གུར་གུམ་གཞོན་ནུའི་མེ་ཏོག་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཞྭ་བཟང་པོ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་སྐུ་པོ་དཀྱུས་མའི་གྲས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབོག་ཐོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ཁ་ཆེ་གུར་གུམ་གྱི་མེ་ཏོག་ཤར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་བྱས་པ་ཡིན།

གུར་གྱི་མགོན་པོ་ལྷ་དགུ་པ། གུར་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བེར་ནག་ཟངས་གྲི་ཅན་བསྣན།

ཀུར་བརྟག་རིམ་གསུམ། དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ《མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད》དང《ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ》ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དང་བདེ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད《དཔལ་སམ་བུ་ཊ》བཅས་ལ་ཟེར།

ཀུར་པ་གྲྭ་ཚང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་དགོན་པར་ས་སྐྱའི་གྲྭ་ཚང་བཞི་དང་། དགེ་ལུགས་གྲྭ་ཚང་བདུན། བུ་སྟོན་ལུགས་གྲྭ་ཚང་ལྔ། ས་དགེ་མཉམ་འདྲེས་གྲྭ་ཚང་གཅིག་བཅས་བསྡོམས་པའི་གྲྭ་ཚང་ཁག་བཅུ་བདུན་ཡོད(འདི་གནམ་གྱི་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་གསལ)པའི་ནང་གསེས་ས་ལུགས་གྲྭ་ཚང་བཞིའི(༡. མདོན་དགའ་གྲྭ་ཚང་། ༢. ཁང་གསར་གྲྭ་ཚང་། ༣. བདེ་བ་ཅན་པ། ༤. ཀུར་པ་གྲྭ་ཚང་བཅས)གྲས་ཡིན། གྲྭ་ཚང་འདིར་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་ནི། ༡. རྡོ་རྗེ་གུར་རིགས་བསྡུས་མཁའ་འགྲོ་ལྷའི་ཆོ་ག་དང་། ༢. ས་ལུགས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ། ༣. བདེ་མཆོག་ནག་པོ་ལུགས། ༤. བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ། ༥. ཀྱེ་རྡོར་མཆོད་ཆ་ཅན། ༦. སྒྲོལ་མ་ལྷ་བདུན། ༧. གསང་འདུས་རྗེ་བོ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་དབང་ཕྱུག ༨. འཇིགས་བྱེད་གདོང་དྲུག ༩. བདེ་ཆེན་རལ་གཅིག ༡༠. ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ས་ལུགས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གར་འཆམ་བཅས་ཡོད་ཚུལ《རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར》ལས་གསལ(གྲྭ་ཚང་འདི་རྒྱལ་རྩེ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་མདུན་ངོས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད)

ཀུར་མི་འབྲོག་པ། གཞིས་རྩེ་སྒྲོན་ཆུས་ཁོངས། གམ་པ་རྫོང་གི་ལེ་ལག་དར་རྒྱས་ཆུས་ཀུར་མི་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

ཀུར་མོ། གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་གི་ས་ཆ། སྔར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག

ཀུར་རིགས་བསྡུས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་ལས་གསུངས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྷ་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། འདི་ལ་ངོར་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་དཀྱིལ་ཆོག་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཇོག་ལུགས་ཀྱི་ཀུར་རིགས་བསྡུས་ལྷ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་བཅས་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་བཅས། ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་བློ་གཏེར་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《སྒྲུབ་གྲོལ་ཀུན་བཏུས་པོད[ཕ]པའི་ནང་ཡོད།

ཀུར་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྙེད། པོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་ཡིན།

ཀུར་ལྷ་བརྒྱད། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གུར་ལས་གསུངས་པའི་མགོན་པོ་གུར་ལ་གཙོ་འཁོར་རྒྱས་བསྡུས་རྣམ་གྲངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མགོན་པོ་གུར་གཙོ་འཁོར་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ (༡. གཙོ་བོ་མགོན་པོ་གུར། ༢. ཡུམ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཊི། ༣. དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། ༤. གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ། ༥. ནག་མོ་གནོད་སྦྱིན། ༦. ཕྱུ་ཧྲ་ནག་པོ། ༧. ཀྲ་ཧྲ་ནག་པོ། ༨. སྲིན་མོ་རལ་གཅིག་མ་བཅས་བརྒྱད་ཡོད) དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་ལྷན་ཐབས》སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༢༦༨ནས༢༦༩བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཀུར་ལྷ་ལྔ་མ། མགོན་པོ་གུར་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་བཅས་ལྷ་ལྔ་ཡོད།

ཀུར་ལྷ་བཅུ་གཉིས། མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་མགོན་པོ་གུར་ལ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་གུར་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒོ་མ་བཞི་བསྣན་པ་ཡིན།

ཀུར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། ༡. མགོན་པོ་གུར། ༢. ཨེ་ཀ་ཛ་ཊི། ༣. ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མ། ༤. གནོད་སྦྱིན་ནག་པོ། ༥. ནག་མོ་གནོད་སྦྱིན། ༦. ཕྱུ་ཧྲ་ནག་པོ། ༧. ཀྲ་ཧྲ་ནག་པོ། ༨. སྲིང་མོ་ཁྲག་མིག་མ། ༩. ལྕགས་ཀྱུ་མ། ༡༠. ཞགས་པ་མ། ༡༡. ལྕགས་སྒྲོགས་མ། ༡༢. དྲིལ་བུ་མ་སྟེ་སྒོ་མ་བཞི། ༡༣. ལས་མཁན་གཅེར་བུ་ཟངས་གྲི་ཅན། ༡༤. ནང་གི་ལས་

མཁན་ཟེར་ནག་ཟངས་གྲི་ཅན། ༡༥. ཏ་མཆོན་གྱི་ལས་མཁན་བྲན་བདུད་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ། ༡༦. དཀར་མོ་ཉི་ཟླ། ༡༧. བདུད་རྒྱལ་ཐོད་ཕྲེང་ཅན་བཅས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་གཞི་གསལ་བ་མ་རྙེད་པས་དོགས་གཅོད་བྱ་དགོས།

གྲུས་འདུད། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོག་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ། མགོ་བོ་འདུད་པ། བསུ་བ་ཞུ་བ་སོགས་དང་། བཀའ་ལ་བརྫ་ལན་ཞུ་བ། ཞེ་ས་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྩི་བཀུར་ཞུ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་མིང་།

གེ་རི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཡོངས་གཏོགས་སྟག་རྩེ་རྫོང་འབྲོམ་ཐོད་ཆུས་གེ་རེ་གྲོང་ཚོ་ཡོད་སའི་རི་ཞིག

གེ་རི་ལྷ་ཁང་། གེ་རི་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་ངོས་རི་ལྗིབས་སུ་ལྷ་ཁང་གི་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་པོ་ཏ་ལར་ཕོ་བྲང་འདེབས་པར་དགོངས་ནས་རྒྱ་མ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་གེ་རིའི་གནས་དེར་ཡིག་རྟུག་རང་བྱོན་ཞལ་གཟིགས། ཕན་ཚུན་བྲག་ལ་འཇའ་ཚོན་བཀྲ་བ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎི་དང་། སྒྲོལ་མ། ཏ་མགྲིན་སོགས་རང་བྱུང་དུ་བྱོན་པ་བལ་པོའི་བཟོ་བོས་རྣམ་པ་གསལ་བར་གཏོད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཁོད་པ་དེར་བཙན་པོའི་དུས་ནས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན་འདུག

གེ་སར། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་ཆེ་བའི་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐར་ཁམས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། ཧྲུན་གར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ནང་ཤིན་ཅང་གི་ཧྲུན་གར་གསྲོངས་སའི་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་སོག་པོ་ཧྲུན་གར་ནི་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་བཅས་ཤོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་འདུག་པར་བརྟེན། གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དངོས་འབྲེལ་བྱུང་བར་ཆ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤིན་ཅང་གི་ཏ་སྐྱིས་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཁྲོམ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲོམ་གྱི་ཡུལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། དེའི་སྐོར་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དུས་དེབ༡༩༩༡ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོའི་ནང་གསལ།

གེ་སར་རྒྱལ་པོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་ཆེ་བའི་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་འདིར་བཤད་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག ༡. གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ། ༢. གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ། ༣. ཁྲོམ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་བཅས་མི་གཅིག་ཡིན་ནམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ། གཉིས། དེ་གསུམ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་སྐྱོང་ཡོད་དམ་མེད། གསུམ། དེ་གསུམ་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་ཡོད་མེད་བཅས། སྐབས་འདིར(སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་ནི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༡༥༨ཐོག་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ལ་ཏ་ལྟར་འཚབ་ཅེས་པར་གོ་དགོས)བཤད་པའི་གེ་སར་ནི། ཁྲོམ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་མིན་པར། སོག་པོ་ཏྲུན་གར་གྱི་མི་བརྒྱུད་སྟོན་མ་སོག་རིགས་ཀྱི་གེ་སར་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟེ། བུའུ་བཀའ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ལྷ་ས་དཔར་མ་ལས། གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཏྲུན་གར་ཞེས། དཔའ་རྩལ་དྲེགས་པས་དགྲ་སྡེའི་སྙིང་འདར་བ། །དེ་ཡི་ཆབ་སྲིད་མཁའ་ལ་བདུད་རྩིའི་འོད། །འགྲེམས་པའི་མི་ཡི་ཟླ་བ་མང་ཞིག་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་མ་ཟད། སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་འགའ་ཞིག་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་གསུམ་གྱི་ཐ་ཆུང་ཉ་ཁྲི་སོག་སྐད་དུ་བོར་ཏ་ཟེ་བ་ཞེས་པར་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་བཙུན་མོ་གོ་མ་རལ་ཞེས་པ་ཞིག་བླང་བ་ཁྲིད་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། པེ་ཏ་ཞེས་པའི་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་ལ་བོར་ཏ་ཆེ་ནོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པ་ཁུངས་བཙན་མིན་ཡི་ལྟར་ཡང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྟོན་ནས

སོག་ཡུལ་དུ་སྣན་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་མང་ཙམ་བྱུང་ཡོད་པ་ངེས་ཅན་དང་། དེ་འདྲའི་གྲས་ནས་དཔལ་རྩལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》སོགས་ལས་ཁྲིམ་གེ་སར་དམག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བཤད་སྲོལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་སྐོར། འོག་ཏུ་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཟིགས།

གཞན་ཡང་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་བརྗོད་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཙུང་ཟད་ཆ་ཚང་བ་ནི། བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་སྐུ་གཞོན་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཆེད་རྩོམ《གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུང་ནང་གི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གླེང་བ》ཞེས《སྔོ་ཁའི་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ》༡༩༨༦ལོའི་དུས་དེབ་དང་པོ་དང་། ༡༩༨༨ལོའི་དུས་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།

གེ་སར་གསུམ། ནཱ་ག་གེ་སར་དང་། པུནྣི་གེ་སར། པདྨ་གེ་སར་ཏེ་གསུམ།

གེགས་འདུལ་བ། བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་བོན་ཆོས་དང་། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་གདོན་དང་བགེགས་ཞེས་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བགེགས་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རིགས་རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་སྐབས་རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྣ་ཚོགས་བྱ་ཐབས་བཤད་པ་དེ་རིགས་ལ་བགེགས་འདུལ་བ་ཟེར།

གེགས་སེལ་ལ་མཁས་པ། ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རྩ་རླུང་སྒོམ་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོམ་སྐབས། སྒོམ་པ་པོ་སོ་སོའི་གཟུགས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བར་བརྟེན་ནས་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་དེ་སེལ་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། སློབ་དཔོན་ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱིས་སློབ་མ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་མེད་ན་སེལ་ཐབས་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱེད་མི་ཐུབ།

གེགས་བསལ། རྩ་རླུང་བསྒོམས་ནས་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན། རྩ་གེགས་དང་། རླུང་གེགས་མང་པོ་འབྱུང་སྲིད་པས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་གེགས་སྐྱོན་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚད་ལ་གཞིར་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན།

གོ་ཁྲབ་རྫོགས་གསུམ། ༡. དགྲ་བོ་འགོག་པའི་གོ་མཚོན། ༢. རང་ལུས་སྐྱོབ་པའི་ཁྲབ། ༣. མགོ་བོ་སྐྱོབ་པའི་རྨོག་བཅས་གསུམ་ཡིན།

གོ་ཆའི་ལྷ་ཡབ་དྲུག ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡབ་དྲུག་སྟེ། ༡. རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ༢. རྣམ་སྣང་། ༣. པདྨ་གར་དབང་། ༤ ཧེ་རུ་ཀ ༥. རྡོ་རྗེ་ཉི་མ། ༦. རྟ་མཆོག་བཅས་སོ། །

གོ་ཆའི་ལྷ་ཡུམ་དྲུག ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡུམ་དྲུག་སྟེ། ༡. རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ། ༢. གཤིན་རྗེ་མ། ༣. རྨོངས་བྱེད་མ། ༤ སྐྱོད་བྱེད་མ། ༥. སྐྲག་བྱེད་མ། ༦. ཙཎྜི་ཀ་བཅས།

གོ་ཏ་མ(ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ)དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་རིང་བཞུགས་པའི་གནས་ཉེར་བརྒྱད། མཛོད་ལས་གསུངས་པར། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ཐུས་པ་གསོད་དང་ཀོ་ཤམ་བྷི། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །འབྲོག་གནས་མཆོད་རྟེན་རི་དང་ནི། །འོད་མའི་ཚལ་དང་དགྲར་བཅོམ་དང་། །སེར་སྐྱ་ཡི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། །འདི་རྣམས་སུ་ནི་ཐུབ་པ་ཡི། །སྐྱེས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེར་བཞུགས། །འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །སྣན་གྱི་གནས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྔ། །དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ལོ་དྲུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་གནས་སུ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་པ་ཡིན། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་འདས། །སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུངས་ལོ་

བོད་གཞུང་དུ་བསྟུན་པ་ན། ས་མོ་ལུག་ལོའི་དབྱར་འབྲིང་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་ཐུན་དང་པོ་སྐར་མ་རྒྱལ་ཉུབ་པའི་དུས་སྦྱོར་འོང་བས་དེ་རྗེས་གུང་ཐུན་ལ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས(སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ)དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྨིན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བདུན་གྱི་གུང་ཐུན་ཐ་མར་སྐུ་བལྟམས་སོ། བོད་དང་མཐུན་པ་བྱས་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༧༢)ལོ་བར་ལོ(༢༧༦༣)ཡིན་པ་དང་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་ལོ(༢༩༤༤)འདས་སོ། །

ཀོ་ཊའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀོཾ་ཀྣ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་བྱོན་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན།

ཀོ་ཐལ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་གཏེར་ཡིག་དང་། བླ་མ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་མགུར་ནང་གསལ་བའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མ་བྱུང་གོང་དུ་སུས་ཀྱང་གོ་བ་མི་ཐེབས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་དེ་དག་དངོས་སུ་བྱུང་ཟིན་རྗེས་གཞི་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་གོ་བ་ཐེབས་སྐབས་གནས་ཚུལ་དེ་ཐལ་ཟིན་པའི་དོན།

ཀོ་ཐོས་རིག་གསུམ། ཀོ་རྒྱུ་དང་། ཐོས་རྒྱུ། རིག་རྒྱུ་གསུམ།

ཀོ་རྡོན་འཁྲིད་ངེས་སྒྲོགས་སྒྲུངས། ཚིག་ཚང་མས་ཀོ་བ་དང་ནང་དོན་ཚང་མས་ཤེས་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་ཁྲབ་བསྒྲགས།

ཀོ་དན་རྒྱལ་པོ། (元太宗窝阔台)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་ཀོ་དན(阔端)དུ་གཉིས་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༢༠༦)ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་དགུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ(༡༢༣༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)བར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཕྱི་ལོ་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟིན། འདིའི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་ས་ཕག(༡༢༣༩)ལོར། ས་སྐྱ་བ་དང་། ཕག་གྲུ། འབྲི་གུང་། ཚལ་པ། སྟག་ལུང་བཅས་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་སོག་ཡུལ་དུ་མངགས་ནས་སོ་སོས་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ས་རེ་བཙལ་ཏེ། འབྲི་གུང་པ་དང་གཙང་མགུར་མོ་བས་རྒྱལ་སྲས་མོང་གོལ་ཏན(蒙哥汗)ལ་མགོ་བཏགས། ས་སྐྱ་བ་དང་ལྷ་སྡེ་གཞུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གོ་དན(阔端)ལ་མགོ་བཏགས། ཚལ་པས་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པེ་ལི་སེ་ཆེན(忽必烈)ལ་མགོ་བཏགས། ཕག་གྲུ་དང་། གཡའ་བཟང་པ། ཐང་པོ་ཆེ་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་ལི་ཧུ(旭烈兀)ལ་མགོ་བཏགས། སྟག་ལུང་པས་རྒྱལ་སྲས་ཨ་རི་བོ་ག(阿里不哥)ལ་མགོ་བཏགས་པ་བཅས་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོར་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་དམག་དཔོན་དོར་ཏ་ནས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་སོག་དམག(ལིའང་ཀྲོའུ凉州ཞེས་ད་ལྟ་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཀྱི་ཝུའུ武威ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེ་ཡིན)བོད་དུ་བཏང་ནས། མདོ་སྟོད། མདོ་སྨད། སོག་ཆུ་ཁ་བཅས་བོད་མི་མཐོང་ཚད་གསོད་པ་དང་། ཁང་པ་མེར་སྲེག་རྒྱུ་དངོས་འཕྲོག་བཅོམ་བཅས་ཀྱི་དམག་ཇུས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞིན་འཕན་པོར་འབྱོར་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས། ར་སྒྲེང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཡང་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བཏང་། སྟག་ལུང་དགོན་པ་རྨུགས་པས་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་། ཤྭ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བསད། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་ཆར་ཕབ་པས་འབྲི་གུང་པར་གནོད་མ་སྐྱེལ་བར་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་ཕེབས་དགོས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕེབས་པར་བརྟེན་དམག་དཔོན་དོར་ཏ་ནས་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ལ་བོད་དུ་ཆོས་ལ་མཁས་པ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིག་འཕྲིན་བཏང་ཞིང་། གོ་དན་གྱིས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཧོར་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཞུ་ཡིག་མཇུག་ཏུ་ཐ་ཚིག་བསྒྲགས་པ་ཞིག་ཕུལ་བ་དང་། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་གཞན་དག་མང་པོས་ཀྱང་གོ་དན་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དགུང་ལོ་བཅུ། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཅས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་

ཤིང་འབྲུག(༡༢༤༤)ལོར་ཁྲུ་དཔོན་གསུམ་ཀ་ལྷན་རྒྱས་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཐོག་མར་གོ་དན་གྱིས་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ནད་གཞིར་སྨན་བཅོས་གནང་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་ནད་ལས་ཐར། རྒྱལ་པོས་གནམ་གྱི་ལྷ་མཆོད་པའི་གྲལ་འགོ་ཕུལ་ཞིང་འོན་ཀྱང་ཆོས་མ་ཞུས་པར་ད་དུང་ཚོད་བགམ་སྣ་ཚོགས་བྱས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་དོར་ཧྲི་ཏས་སྟེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་ཡང་བོད་དུ་མ་འབྱོར་གོང་དུ་གོ་དན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་འདས། དམག་དཔུང་དེ་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་སྟོད་ཁའི་མོན་མཁར་མགོན་པོ་གདོང་བཅོམ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཚ་དང་ཛོ་འབེར་བཀྲོངས་པ་སོགས་བྱས། མཐར་ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་རང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་འདས། བང་སོ་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ད་རྒྱུས་མི་གསལ། །

གོ་པཱ་ལ། རྒྱ་གར་པཱ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་སྟེ་གཤམ་དུ་རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསལ།

གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ། ནང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་འཁྲུག་བཤད་བྱས་པ།

གོ་བབས། རང་རང་སོ་སོའི་གོ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ།

གོ་བབས་མཇལ་དར། གོ་གནས་མཐོ་དམན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་མཇལ་དར་འབུལ་བ།

གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ། ཚང་མས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཕྱིར་གོ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བཀའ་ཡིག

གོ་བེར། ཟླ་གམ།

གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གོ་ཤག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། བར་ཁམས་གོ་བོའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱ(༡༤༢༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ས་རྟ་ལོར་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འབུམ་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་དཔལ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད། འཕན་པོ་ན་ལནྡྲ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གཉིས་བསྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ལྔའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་ཕྱི་ལོར་ངོར་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བླ་མར་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསན་ནས་ལོ་བཞི་རིང་བཞུགས། ངོར་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་མུས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ས་ལུགས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། དེ་རྗེས་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལྕགས་འབྲུག་ལོར་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་མི་རིང་བར་འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཐོག ལྕགས་སྦྲུལ་ལོ་ནས་ལོ་བཞིའི་རིང་བྱར་འཆད་སློབ་དཔོན་གནང་ཞིང་《ཀྱེ་རྡོར་གཞི་བསྙེན་བྱ་ཚུལ》《ཕར་ཕྱིན་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ》བརྩམས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་མེ་ཁྱི་ལོར《ཀུན་རིག་རྩོད་སྤོང》དང་། 《ཀྱེ་རྡོར་རྩོད་སྤོང》སོགས་མཛད་ཅིང་། རིན་སྤུངས་དོན་གྲུབ་རྗེ་རྗེས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ། རྟ་ནག་གསེར་གླིང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་གནས་དེར་བཞུགས་ནས་ཆོས་རྒྱུན་མང་པོ་འཆད་སྤེལ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༧༣)ལོར་རྟ་ནག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་དགུ་ལྷག་ཙམ་རིང་གནས་དེར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༤༨༣)ལོར་ངོར་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞིའི་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བྱ(༡༤༨༩)ལོར་ས་སྐྱ་དང་། སྟོན་མོ་རྫོང་རྗེ་རྗེ་གདན་གཉིས་སུ་ཆོས་རྒྱུན་འཆད་སྤེལ་གནང་མུས་སུ་སྐུ

གཉིགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར། ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་སྡོམ་གསུམ་སོགས་པོད་བརྒྱད་ཙམ་སྟེ་དགེ་པར་ཁང་ཆེན་མོར་དཔར་མ་ཡོད་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་མང་པོའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་ལ་དགག་པ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར《དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བ་ངན་སེལ》ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་པར་མཛད་པའི་ནང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རྩོམ《དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ》གྱི་ལུང་ཚིག་མང་པོ་དྲངས་ནས་དགག་པ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འབྲས་སྤུངས་མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར《ཀོ་ལན་གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ》ཞེས་པ་ཞིག་མཛད་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ས་བྱ(༡༧༢༩)ལོར་ཀོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན། དམ་པ་འདིའི་ལྟ་བའི་བཞེད་ཚུལ་སྐོར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་མེད་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཚད་མཛོ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞེད། རྣམ་ཐར་སྐོར《ཀུན་མཁྱེན་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་རྣམ་ཐར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཛོད་དད་པ་སྐྱེད་བྱེད》མུས་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《ལམ་འབྲས་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》སྡེ་དགེ་དཔར་མ་པོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༡༡ནས༡༢༣བར་ཡོད། ཡང《ཀུན་མཁྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་ཆུ་རྒྱུན་སྤེལ་བ》དངོས་སློབ་བྱམས་པ་རབ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ། གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས ༡༢༨ནས༡༥༨བར་ཡོད་པ་བཅས་ལ་གཟིགས།

ཀོ་ཟོ་རི་རྫིང་ཝལ་གཙོད་ཡ། དུར་བྱ་ཀོ་ཟོ་རི་ཁྲུལ་ནས་ས་ཆ་གཞན་དག་ཏུ་འཕུར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་མགྱོགས་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གོམ་བགྲོད།

ཀོ་མ་ས་ལ་གཉྫ། མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྟོན་ཕྱིན་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོད་རྟེན་འདི་ལི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཤིན་ཅང)དུ་ཡོད་པར་གསུངས་འདུག ཨོན་ཀྱང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་མའི་དེབ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༡༣༨༨པར་མཆོད་རྟེན་འདི་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་འདིར་བལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འབོད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་གསལ།

ཀོ་མཛོད། ཀོ་མཆོན་འཛོག་ཡུལ་གྱི་མཛོད་ཁང་སྟེ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་མིའི་ཀོ་ཁྲབ་དང་། མཆོན་ཆ། རྫས་མདེལ་སོགས་འཛོག་ཡུལ་གྱི་ཁང་པ་ཞིག ལྷགས་པོ་རིའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དེར་ཀོ་མཛོད་ཇོ་རྗེ་གླིང་ཟེར་བ་ཡིན།

ཀོ་ཟ་མ། རྐོད་མ། (ཙ)

ཀོ་ཟླ། ཟླ་གམ། (ཙ)

ཀོ་ཡུག་གན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་ཀོ་ཐའི་ཡི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན། ཡོན་ཐའི་ཙུང་ཨོ་ཀོ་ཐའི་ནད་མནར་གྱིས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བཙུན་མོ་ཏྲའོ་ཆི་ཟེར་བས་ལོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། བཙུན་མོ་དེ་ནད་མནར་གྱིས་འདས་རྗེས་ཀོ་ཡུག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག རྒྱལ་པོ་འདིས་རང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༣༣)ལོར་ཟླ་བ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་འདས་ཞེས་གསལ། རྒྱ་ཡིག་གི་གྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག《གོང་མ་དང་རྒྱལ་རབས》ཞེས་པའི་དེབ་ནང་རྒྱལ་པོ་འདིས་ལོ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ནད་མནར་གྱིས་འདས་ཞེས་གསལ་བས་བརྟག་དགོས།

ཀོ་ར། བཙོན་ཁང་གི་མིང་སྟེ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པར་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཀོ་རར་བཅུག་པར་ཟེར་རོ། །

ཀོ་ལའི་ཐིག་འདེབས་ཚུལ། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《དཔག་ལྡན་རྩིས་གསར》ལས། གཞི་གང་བྱེད་པ་དེས་ཡི་སྙིང་ནང་ཟླུམ་བསྐོར། །ནང་མར་ཟུར་ཅིག་བཞི་གདབ་དེའི་ནང་ཕྱེད། །ནང་མའི་ཕྱེད་དུའང་ཟླུམ་པོ་རེ་རེ་བསྐོར། །ནང་ནས་ལྷུན་པོ་ལྷུན་བཅས་འཛམ་གླིང་ཆེ། །ཟླ་ཚའི་རྒྱ་མཚོའི་སའོ་ཟླ་ཚའི་ཕྱིར། །དེ་མཉམ་གཉིས་བསྐོར་མེ་ལྕུང་གོ་སའོ། །ལྷུན་པོའི་རིང་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་མཐའི་བར། །བཅོ་བརྒྱད་བགོས་པ་ནང་གི་གླིང་མཚོ་རི། །ས་ཆུའི་ཕྱོགས་བཞིར་གསུམ་རེ་བགོས་པ་ཡི། །ས་ལ་གླིང་ཡོད་ཆུ་སའི་སྙིང་ཁྱིམ་འཁོར། །མི་བསིལ་རིའི་བར་དུ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡང་། །ཉི་མའི་ཟེར་རིག་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ནང་འཁོར། །སའི་སྙིང་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་དང་ཆུའི་བཞི་གསུམ་ཚུན་ལྔ་ཁྲིར། །གླིང་རྣམས་སོ་སོའི་ཀང་མཐའི་རང་དབང་དབུས། །ཐིག་སྐུད་བཟུང་ལ་ཟླ་ཚའི་བཞི་ཆ་ཕྱིར། (ཉི་ཟླས་འདི་ལས་སྔོ་དང་རྒྱ་གར་དབུས་ལས་བྱང་དུ་མི་འདའ་ཟེར) །དོར་ནས(བསིལ་རིའི་དབུས་སམ)བཅུ་གཉིས་བསྐོར་ཞིང་གླིང་སོ་སོའི། །མི་བསིལ་རིག་པར་ཟླུམ་བསྐོར་ཞིང་སོ་སོའི། །མི་བསིལ་རིག་པར་ཟླུམ་བསྐོར(དུམ་བུ་བདུན་པའི་ཕྱེད་ནས་འབབས་པས)སྔོ་བྱང་དུ། །གཞུ་པད་དབྱིབས་འབྱུང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི། །ས་ཆར་ཁྲིམ་ཞེས་གྲགས་པར་གཟའ་འཁོར་ཚུལ། ༡༥༡.༣.༣ །བགྲོད་གཉིས་གཟེར་བཞི་ས་ཡི་དུམ་བཞིའང་རྟགས། །ཉི་ཟླའི་བྱང་སྔོ་མཐར་ཐུགས་དུས་མཐོ་དམན། (བར་༡༡) །ས་ཡན་སྟོང་ཕྲག་གྱ་དྲུག་དོན་ལྡའོ། །དེང་སང་ཕལ་ཆེར་ཁྲིམ་དུམ་གཡས་བསྐོར་འདོད། །དེ་ཡང་སྔོ་གླིང་དབུས་དཀྱིལ་ཉི་མས་ལུག །ཐ་སྐར་སྙིང་སློབས(མ་ཐག་དབྱིད་མཉམ)ཉིན་རེའི་འཕེལ་༣༥༠འགྲིབ་བྱེད། །ཉི་མས་ཉིན་རེར་དཔག་ཚད(གྲུང)ཙུང་མེད་མཐོ་དམན(འགྲོ)འབྱུང་། དེ་ཡང་། །ཡར་ངོ་ལུག་སློབས་དབྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ་དང་། །མར་སློབས་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ས་ག་ཟླ། །ཀརྟི་པའི་སའི་ཀང་པ་ཟླ་མ་ལ། །སློབས་ཚེ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དབྱར་འབྲིང་ཟླ། །སྨད་ཁྲིམ་ནག་པའི་བྱེད་སློབས་སྟོན་མཉམ་འབྲིང་།(ངམ་ཟ) ཆུ་སྟོད་ཆུ་སྨད་ཀང་པ་གཉིས་པོ་ལ། །སློབས་ཚེ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དགུན་འབྲིང་ཟླ། །ཁྲིམ་གཞན་བརྒྱད་ལའང་རང་མཐའི་ཟླ་སྦྱོར་སྣ། །དེ་བཞིན་ལྷོ་གླིང་ནུབ་མར་སྣང་ཤིག་མཉམ། །སེང་ཁུམ་མཐར་ཐུག་ཇི་བཞིན་གཞན་ལའང་སྦྱོར། །དཔྱིད་མཉམ(ཚེ)ནུབ་དབུས་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཀརྟི། །བྱང་དབུས་སྟོན་མཉམ(སྨད)ཤར་དབུས་བྱང་མཐར་ཐུག(ཆུ་སྟོད)ལ་སོགས་མར་བཀོད་གོ་ལར་ཡང་ནི་གསལ། འོན་ཀྱང་དུས་བཞིའི་གནས་ཚུལ་གཡོན་བསྐོར་རོ། །

ཀོ་སྨག་གཉིས། ས་སྐྱ་བའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་པ་རྣམ་གཉིས་ཡིན།

ཀོ་ཤྲི་ཁ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་བ་ལང་མགོ་ཟེར་ཞིང་། ཤིང་ཙནྡན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཀོ་གསེས་བཏང་། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དགེ་སྐྱོན་བསླབ་བྱ་བཏང་བ་དང་གོ་བསྐོན་ནོ་འགུགས་བྱས་པ།

ཀཽ་ཛའི་ཡི་གེ 《ཛོ་རིང་རྣམ་ཐར》ཤོག་གྲངས༢༠༣ནང་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་ཀོ་ཊ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དབུས་ཀྱི་ལཉྫའི་ཡི་གེ་ལས་ཡིག་གཟུགས་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག

ཀཽ་ཏམ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། ཤཱཀྱའི་རུས་རྒྱུད་ཀྱི་མིས་པོ་དང་པོ་དྲང་སྲོང་ཀོཽ་ཏ་མ་ཡིན་པས་མཚན་དེ་ལྟར་གྲགས། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མུ་སྟེགས་པ་སོགས་ནང་པའི་ཆོས

ལ་དད་པ་མི་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་དེ་ལྟར་འབོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

གོ་དྷཱ་ཝ་རི། འདི་ལ་བཙན་པོའི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བཤད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དྷའི་ཡུལ་ཞེས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐྱེ་འཁྲུངས་ས་དེ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་པར་གསུངས། བདེ་ཆོས་ལས། བལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ངོས་རང་རྒྱལ་གྱི་གཉའ་ནང་ཛོང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་ཡང་དེ་མཚུངས་གསལ། གོ་དྷཱ་ཝ་རི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ས་ཡི་མཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

གོང་ཀཽ་ལིའི་རྒྱལ་ཁམས། འདི་དེང་སང་གི་ཁྲའོ་ཞན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཀཽ་ལི(高丽)རྒྱལ་ཁམས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་སྔར་གྱི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་ཀའོ་ཅུས་ལི་ཟེར་ཞིང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་མགོར་བྱུང་བའི་ཞེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྲའོ་ཞན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡང་ཀའོ་ཅུས་ལི་ཟེར་བའི་མིང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པས། རྗེས་སུ་ཀའོ་ལི་ནི་དེའི་བསྡུས་མིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀའོ་ལི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཧོ་ལོག་བྱས་པར་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སྤྱི་ལོ ༩༡༨ ལོར། ཝང་ཅན་ཟེར་བས་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་པོ་བཙུགས་ཤིང་རྒྱལ་སའི་མིང་ལ་ཁའི་ཅིང(དེང་སང་གི་མིང་ལ་ཁའི་ཁྲིང)ཟེར། སྤྱི་ལོ ༩༣༥ ལོར་ཤིན་ལོ(新罗)ཡང་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཁྲའོ་ཞན་ཕྱེད་གླིང་གཅིག་གྱུར་བྱས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་གྱུར་ཞིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཀུང་དབྱང་གིས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་ཡོད།

གོང་དཀར། ལྷ་ས་དང་ཐག་མི་རིང་བར་གནས་པའི་གོང་དཀར་གཞིས་ཀ་སྟེ་དེ་སྔོན་ཕྲ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ཀྱི་དབང་ཆ་བཟུང་སྐབས། གོང་དཀར་གཞིས་ཀ་དེ་སྔོ་ཁ་དང་། དབུས། གཙང་གསུམ་གྱི་ས་ཆའི་འདུས་མདོ་གལ་ཆེར་བརྟེན། སི་ཏུ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་གཞིས་ཀ་འདི་བཙིགས་པར《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ།

གོང་དཀར་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༩)ལོར་གསར་འདེབས་གནང་བའི་དགེ་དགོན་གྲུས་ཡིན་ཅིང་། སྣེ་གདོང་གི་ཞོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཡིན། འཆད་ཉན་ཡིག་ཆ་ནི་རྭ་སྟོད་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི《བསྡུས་གྲྭ》 པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་དང་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《འདུལ་བ》 དྭགས་པོ་བློ་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《ཕར་ཕྱིན》 འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ》དང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ》《མཛོད་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ》བཅས་ཡིན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བེ་སེར》མཛད་སྐབས་གྲྭ་གྲངས ༡༨༠ སྐོར་ཡོད་པར་གསུངས།

གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན། ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་བྲག་ཐོག་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་སློབ་མ་བྲུ་མི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ཞུ་བ་དེས་སྐྱིད་སྨད་ཆུ་ཤུལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༩༩༨)ལོར་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གནས་ཡིག》ལས་དགོན་འདིའི་འདུ་ཁང་ལ་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་དང་འདུ་ཁང་གི་གཡས་སུ

མགོན་ཁང་ཀ་བརྒྱད་མའི་ནང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བཟོ་མགོན་པོ་གུར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་འཁྲིམ་སྐུ་མཐོ་འདོམ་དོ་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་རེ། འདུ་ཁང་ནང་དུ་ལྷེབས་བྲིས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བྲིས་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་བྲིས་ཆ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ།

འདུ་ཁང་སྟུག་གི་མཆོད་ཁང་ཀ་བཞི་མའི་ནང་གྲུབ་ཆེན་ག་ཡ་དྷ་རའི་དབུ་ཐོད་བཞུགས་པའི་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ཐོག་སོ་གསུམ་ཙམ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་སྐུ་ཚད་འདོམ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། ཉན་ཐོས་མཆོག་ཟུང་གཉིས་དང་མ་འགགས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་བཅས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས། ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་བཅས་སྐུ་ཚད་འདོམ་དོ་རེ་ཙམ། གཞན་ཡང་འདུ་ཁང་གཡོན་དུ་ལྷ་ཁང་ཀ་གཉིས་མའི་ནང་འཇིགས་བྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ། དཀར་བདུད་ལྷམ་དྲལ། ལས་གཤིན་དང་། ཙ་མུཎྜི་སོགས་ཡོད་པ། སྟེང་ཐོག་གི་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞི་མའི་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་སྣེའུ་ཆུང་གི་ཕྱག་བཟོ། གཞན་ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་དང་། འཇིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག དུས་འཁོར་བཅས་དང་། ལེགས་བྲིས་ལ། རྒྱུད་སྡེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཚང་བའི་ལྷེབས་བྲིས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བྲིས་སྦྲུས་ལེགས་བཅས། གཡོན་ངོས་སུ་ལམ་འབྲས་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞི་མ་དང་བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་། བར་ཁང་དུ་རྫོང་དབྱིངས་ལྷ་ཁང་ཀ་བརྒྱ་མ། དབུ་རྩེ་བླ་མ་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་བཟོ། ལམ་འབྲས་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་ཆ་ཚང་མི་ཚད་ལྷག་ཙམ། བཞུགས་ཁྲི་དང་། ན་བཟའ་སོགས་བཀོད་པ་ལེགས་ཤིང་། འདྲ་སྐུ་རྣམས་བླ་མ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅས་ཡོད།

དགོན་གནས་འདིར་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དང་ཁང་ཚན་བཞི(༡. རིན་ཆེན་སྒང་། ༢. ཀུན་བཟང་རྩེ། ༣. ཀུན་སྣང་། ༤ . འབྲས་སྤུངས)བཅས་ཡོད་ཅིང་སྔགས་སྡེ་ཡིན། དགོན་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཡོད་པ་ནི། ༡. དུས་འཁོར། ༢. རྫོང་དབྱིངས། ༣. དཔལ་མཆོག ༤. རྩེ་མོ། ༥. སམ་བུ་ཊ། ༦. རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ༧. རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་འཇིགས་བྱེད། ༨. ས་ལུགས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་སོགས་ཡིན། དགོན་འདིའི་གར་འཆམ་རྣམས་ས་སྐྱའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐོག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་གར་འཆམ་ནི། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་རྫ་འཆམ་ཞེས་བོད་ཡོངས་སུ་སྙན་གྲགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ས་སྐྱ་དང་། རྙིང་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བྲིས་མ་མང་པོ་དང་ཤིང་དཔར་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཞིབ་པར་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གནས་ཡིག》སྟེ་དགེ་དཔར་མའི་གྲངས༧༧ནས༨༠བར་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ།

མཚན་གཞན་བྲུ་མི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་ཞུ། ལྷོ་ཁ་གྲྭ་ནང་རྒྱལ་ཆེན་གླིང་དུ་ཡབ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་དང་། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་བདེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་བྱི(༡༤༣༢)ལོར་འཁྲུངས། དེ་དུས་རྒྱན་སེལ་རིམ་གྲོ་ལ《གཟུངས་གྲྭ་ལྔ》སློག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུང་དུས་སུ་མཚན་ལ་གྲྭ་ལྔ་རྒྱལ་པོར་འབོད་ཅིང་། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་མཁྱེན་པས་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་དགོངས་ནས《སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས》དང《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》《མི་ཆོས་གནད་ཐེམ》སོགས་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ཀློག་ཏུ་བཅུག་པར། ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཡུམ་གྱི་བཀའ་མི་བཅག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གཟིགས་ནས་ལྐོག་ཏུ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་གཟིགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཤིང་བྱི(༡༤༤༤)ལོར་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་འདོད་ལྟར་སྡེ་གདོང་གོང་མ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞབས་གྲས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་མེ་སྟག(༡༤༤༦)ལོར། གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་གྱི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་དཔོན་ཆེན་གྲྭ་ལྔ་ཞེས

འཁོད་ཡོད། བུ་མོ་ཞིག་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་སྲས་ཀྱང་ཡོད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཡུག(༡༩༥༡)ལོར་བྲག་ཐོག་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ས་སྟག(༡༩༥༨)ལོར་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་པའི་མཚན་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་པ་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་པཎ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། བྲག་ཐོག་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལས་ས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་ལས་རིག་གནས་དང་དུས་འཁོར། ཤར་ཆེན། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དང་། སྐྱེ་མདོ་སྔགས་འཆང་ཤཱཀྱ་དཔལ་སོགས་བླ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཙམ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཏབ(འདི་ལ《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༨པར། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ས་སྤྲེལ་ཞེས་གསལ་བའི་ལོ་ཁམས་ནོར་ཡོད། དོན་ལ་ཤིང་སྤྲེལ་ཡིན) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདིའི་རྟེན་དང་བརྟེན་གནས་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པར་ལོ་སྐོར་གཅིག་སྟེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་འགོར་ཞིང་། གོང་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་མང་པོའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་རིགས་གསར་འཛུགས་གནང་། རྒྱུན་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོར་འདོན་མཛད། ཉམས་རྟོགས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྙེས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༧༦)ལོར་གདན་ས་འདི་རང་དུ་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་སྐོར《རྡོ་རྗེ་སྒྲུ་གར་གྱི་བཤད་པ་ཀུན་བཟང་རོལ་པའི་དཔྱོད་གཉེན》《འཆམ་ཡིག》སོགས་ལེ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའི་དཀར་ཆག་ཅིག་བླ་བྲང་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག》ཤོག་གྲངས༥༨ནས་༥༧བར་གསལ། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བཟང་པོ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》ཤིང་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༩ནས༨༨བར་གསལ།

གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས། འོག་མིན་འགྲོ་བ། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །

གོང་དུ་འབྱོན། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྙིང་གྲས་མང་པོའི་ནང་། གོང་དུ་བྱོན་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འཁོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དཔེར་ན《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༩༨པའི་ཐོག་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་གོང་དུ་བྱོན་ཞེས་པ་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཕེ་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་ལ་གོ་དགོས།

གོང་དུ་མཇེད་པར་ཟུས་པ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པར་གོ།

གོང་མ། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཧོང་ཏི(皇帝)ཞེས་པའི་དོན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། སྔ་རབས་རྒྱལ་ནང་དུ་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་བྱུང་སྐབས་སན་ཧོང་ཝུ་ཏི་ཞེས(三皇五帝)རྒྱལ་པོ་ཧོང་གསུམ་དང་ཏི་ལྔ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཞིང་། སྲིད་སྐྱོང་བ་ལ་མཁས་པས་འབངས་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པས། རྒྱལ་རབས་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རང་ཉིད་ཧོང་གསུམ་དང་ཏི་ལྔ་ལྟ་བུའི་མཛད་རྗེས་ཡོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཆིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང(秦始皇)གིས་ཀྱང་གོ་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ལ་ཧོང་ཏི（皇帝）ཞེས་ཆེ་མིང་གིས་འབོད་པ་དེ་ནས་བཟུང་མན་ཆད་རྒྱལ་རབས་མཇུག་མ་སྒྲིལ་བར་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོར་ཧོང་ཏི་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། ཅིའུའི་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཙུ་སོ་དྲུག་ནས་གྲངས་འཛིན་པ་ལས། དེའི་གོང་དུ་རྒྱལ་རབས་གཞན་བྱུང་བའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཞིང་།《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་དེའི་གོང་དུ

ཧྭང་(皇)གསུམ་དང་ཏི(帝)ལྔ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཞེ་ཧྲའམ་ཅེ་ཧྲའི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་བར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དང་།《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》རྣམས་ལས་ཡིག་ནོར་དང་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་འགའ་ཞིག་འདུག་པས། འདིར《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》རང་ཁུངས་བཙན་པར་བསམས་ནས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ཐོག དེར་མི་གསལ་བ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》སོགས་ནས་ཁ་སྐོང་སྟེ་མདོར་བསྡུས་སུ་བྲི་བར། ཐོག་མར་ཧྭང་གསུམ་ལས། ༡. ཧྭང་དང་པོ་ཐའི་ཧྭོ་ཧྥུ་ཞི(འདིས་རིགས་རུས་མི་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་བག་མ་གཏོང་ལེན་གྱི་སྲོལ་འཛུགས། རྒྱ་ཡིག་ཀྱང་འདི་སྐབས་ཐོག་མར་བྱུང་བ། དཔྱིབས་ལ་དཔེ་བལྟས་པའི་རི་མོ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་གྲགས། རྨུག་མའི་སམ་ཏ་ལ་བྲྀ་ཆོལ་འབྲི་བའི་སྲོལ་བཏོད) རྒྱལ་སར་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་བསྡད་ནས་འདས། འདི་ལ་རྒྱལ་རྒྱུད་བཅོ་ལྔ་བྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་། རབས་དང་ལོ་ཐེ་ཚམ་ཐོབ་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་། ༢. ཧྭང་གཉིས་པ་ཡན་ཏི་ཤེན་ནུང་ཞི། (འདིའི་སྐབས་ཞིང་ལས་དང་བཟོ་ཚོང་གི་སྲོལ་དང་། ཚེས་ཕ་ཞེས་པའི་སྨན་པ་མཁས་པ་བྱུང) རྒྱལ་སར་ལོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་བསྡད་ནས་འདས། གདུང་བརྒྱུད་རྒྱལ་པོ་བདུན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུར་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའི་མཐར། ཡུའི་དབང་རྒྱལ་པོ་སྐྱོང་ལུགས་མི་མཁས་པས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྣོན་ཆེན་ཁྲ་ཡིའུ་ཟེར་བས་ངོ་ལོག་བྱས་ཏེ་དམག་འཁྲུག་བསླང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལས་ཕབ། མདའ་གཞུ་གྱི་མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་མང་པོ་ཐོག་མར་བཟོས། འབངས་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བཟོད་མི་ཐུབ་པར་གྱུར། ༣. ཧྭང་གསུམ་པ་ཁྭང་ཡུའན་འདི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༡༩ ལས"རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་རིལ་པོར་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་འོག་ཏུ་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །ཅི་ནའི་ལུགས་ལ་ཁམས་རྒྱལ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ལ་ཤིང་རྟ་སྟོང་པར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབངས་མི་ཁྱིམ་བརྒྱད་རེ་ལ་དམག་མི་གཅིག་བཙུགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དམག་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཁལ་རྟ་བཞི་རེས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཐོག་པར་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཚང་བའི་དམག་དཔུང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན"ཞེས་དང་རྒྱལ་ཕྲན"ལྔའི་ལས་ཀ་དང་དབང་མ་ཐོབ་ཅིང་ཤིང་རྟ་སྟོང་དུ་མ་ཚང་བ་ཤིང་རྟ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཕྲན་ཡིན"ཞེས《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད། གཞན་དག་དང་འབངས་མི་ཀུན་གྱིས་གྲོས་མཐུན་པར་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས། སྒྲང་ཆེན་དང་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་གདངས་འདྲ་བའི་མཁར་རྔ་དང་། རྔ་བོ་ཆེ་དང་། རག་དུང་ཕྲ་རགས་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ། ཁྲབ་རྨོག ཞུབ་རིང་ཐུང་། ཙ་འདྲེན་གྱི་དཔའ་རྟགས་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན། ཙ་མཆོན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལག་ཆ་རྣམས་ཐོག་མར་བཟོས། དེ་ནས་སློན་པོ་ཁྲི་ཡུ་ལ་རྩ་ལོའི(ཙའུ་ལི)གནས་སུ་དམག་དྲངས། སློན་པོ་ཁྲི་ཡིའུ་བཟུང་སྟེ་བསད་པ་ནི་བསད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན། དེ་ནས་ཧྭང་ཏིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ། མིང་ལ་ཧྭང་ཏི་ཡིའུ་ཁྲང་ཞི་ཟེར། འདི་སྐབས་སུ་གཟིངས་དང་། ཕྱོགས་བརྟག་འཁོར་ལོ། རྟ་འཐེན་འཁོར་ལོ། རྩིས་སོགས་བྱུང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟགས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས། གཞན་ཡང་ཚོང་ཁྲོམ་དང་མཁར་རྫོང་སོགས་གསར་དུ་བཙུགས། ལོ་བརྒྱར་སྲིད་བཟུང་ནས། ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ལ་འདས། ༡. དེ་ནས་ཏི་དང་པོ་ཤའོ་ཧོའུ་ཀིན་ཐེ་ཡན། ཧྲུའུ་ཏིས་ཀྱི་བུ་གཉིས་པ་སྟེ། ལོ་བརྒྱད་ཅུར་སྲིད་བཟུང་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པར་འདས། ༢. ཏི་གཉིས་པ་ཀྲུའུན་ཞྭུའི་ཀའོ་ཡང་ཞི(ཏི་དང་པོའི་བུ་ཆེ་བ་ཆང་ཡི་ཞེས་བྱ་བའི་བུ)འདིས་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་སྲིད་བཟུང་ནས་ལོ་གོ་བདུན་པར་འདས། རྒྱལ་པོ་ཀའོ་ཡང་ཞི་འདི་ལ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཏི་ཡའོ་དང་། ཏི་ཤུན། དབང་གསུམ། ཆེན་ཤི་ཧྲུའང(ཆེན་ཧྲི་ཧྭང) ཧན་གྱི་རྒྱལ་རབས་སོགས

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་མང་དུ་བྱུང་། ཧྲི་གཉིས་པའི་ནུ་བོ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་བསྐོས་པ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་ནི་ཁྲིས་ཀྱི་ཡུ་གུར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྣམས་ཡིན། ཡང་ཧྲི་གཉིས་པའི་ཡང་ཚ་ཀྲུན་ལེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཕེང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་ཧྲི་ཡོའུའི་དུས་ནས་བཟུང་ཀེའུའམ་ཅིའུ་རྒྱལ་རབས་ཚུགས་པའི་བར་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པ། ཕེང་ཚུར་གྲགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། ༣. ཧྲི་གསུམ་པ་ཧྲི་ཀུ་ཀའུ་སིན་ཞི། ཧྲི་དང་པོའི་ཚ་བོ་ལོ་བདུན་ཅུར་སྲིད་བཟུང་ནས། ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་ལ་འདས། དེ་རྗེས་དེའི་བུ་ཧྲི་ཀེས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བར་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མ་བྱས་པས་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་དང་མི་དམངས་ཀྱིས་མཐུན་གྱིས་ཁྲི་ལས་ཕབས། ༤. དེ་རྗེས་ཧྲི་བཞི་པ་ཧྲི་ཡོའུ་ཐོའུ་ཐང་ཞི། ཧྲི་གསུམ་པའི་བུ་ཆུང་བ་ཡིན། དེ་སྔོན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མིང་ཟུར་པ་མེད་ཀྱང་། འདིའི་དུས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཐང་གི་མིང་བཏགས། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་སྲིད་བཟུང་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔར་འདས། ༥. ཧྲི་ལྔ་པ་ཧྲི་ཞུན་ཡིའུ་ཡུས་རྒྱལ་པོ་ཀའུ་ཡང་ཞིའི་གདུང་བརྒྱུད་ལས། རྒྱལ་ཕྲན་ཀུ་ཟེའུ་ཞེས་པའི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན། ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད(གོ་བརྒྱད)རིང་སྲིད་བཟུང་། སྲིད་ཀྱི་མིང་ལ་ཡུས་ཟེར། ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུར་འདས། འདི་ཡན་ཧྲི་ལྔའོ། །དེ་ནས་དབང་གསུམ་སྟེ། ༡. དབང་དང་པོ། ཧྥུ་ཡ་ཡུའི་དབང་། འདི་ཀའུ་ཡང་ཞིའི་ཚ་བོ་ཏུ་ཕང་ཧྲིའི་ཡང་ཚ་མི་རབས་གཉིས་པ། འདིས་ཞུན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལོ་ཉེར་བརྒྱད། རྒྱལ་པོ་ལོ་བཅུ་བདུན་བྱས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་ཧྲི་ཧྥང་གི་སྐབས་རྒྱལ་ཕྲན་ཏན་ཁྲུ་ཞེས་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཕྲོགས་པ་ནི། འབངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བཀོལ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དེ་ནས་བློན་ཆེན་ཉིང་པ་ལྀ་ཞེས་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཚུར་བླངས་ནས། ཧྲི་ཁྱུང་གི་བུ་ཞིའུ་ཧྥང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཞག ༢. དབང་གཉིས་པ་ཆེང་ཐངས། དེ་ནས་བརྩིས་པའི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཀི་ཡི་ཡེ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མ་བསྐྱངས་ཤིང་། རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཏ་ཅང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས། ཏུའང་ཧྲིའི་གདུང་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཕྲན་ཆེང་ཐང་གིས་མགོ་འཁྲིད་པའི་དམག་གིས་མི་དམངས་ལ་ཕྲོགས་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་མ་ཉུང་བ་རྣམས་ཚར་བཅད། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ཤང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ཕན་གེང་རྒྱལ་པོས་ཡིན་དུ་བསྒྱུར། ཕན་གེང་ནས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ཅིའུ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ལུགས་རྒྱལ་ངན་གྱི་སི་དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ས་ཤོར་སོ། ། ༣. དབང་གསུམ་པ་ཀྲེན་ཝུ། ཅིའུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཝེ་པེ་ཟེར་བ་དེའི་བུ། མིང་དངོས་ཝུ་དབང་ཟེར། ཀའུ་ཝིན་ཞིའི་ཡང་ཚ་མི་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ཀེའུ་ཟེར། (ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཅིའུའམ་ཅིའུ་ཞེས་སྣང་) འདི་ནས་ཀེའུའི་རྒྱལ་རབས་མགོ་ཚུགས། ཀེའུ་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་བྱུང་བ། ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་རིང་སྲིད་བཟུང་། (འདི་ལ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར“ཅིའུ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག ལོ་བརྒྱར་སྲིད་བཟུང”ཞེས་བཤད་པ་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྲམས་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་བསྡོམས་པའི་ཡུན་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལས་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་རེའི་ཐོབ་སྐལ་ཆ་མཉམ་པས་ལོ་གཉིས་ལྷག་མི་འབྱུང་བས། འདིར་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》རང་ཁུངས་བཙན་པར་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བྲིས) དེ་ལྟར་ཀེའུའི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཙོམ་པའི་མཐར། ཡན་དབང་། ཆུའ་དབང་། ཆིན་དབང་། ཆི་དབང་། ཇོའུ་དབང་། ཤེའི་དབང་། ཧན་དབང་བཅས་པའི་བདུན(ཆི་བདུན། བཙན་པོ་བདུན) ཅམ་ལུས་པ་མཐར་ཆིན་དབང(ཆིན་ཤི་དབང་། ཆིན་ཧྲི་ཧོའང)གིས་དབང་དུ་བསྡུས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། དེའི་རིང་རྒྱ་དང་སོག་པོའི་ས་མཚམས་སུ་ལྕགས་རི་རིང་པོ་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྙན་གྲགས་དང་ལྡན་པ་དེ་བརྩིགས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕོགས་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་བཙུགས། ཧོའང་གསུམ་དང་ཧྲི་ལྔ་ལས

རང་གི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཞེས་ཧོའང་དང་རྡི་གཉིས་ཀའི་མིང་མཉམ་དུ་གཤིབས་ཏེ་བཏགས་ནས་བཟུང་གོང་མ་རིམ་ཅན་ཚང་མར་ཧྭང་རྡིའི(皇帝)མིང་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད། དེ་རྗེས་དེའི་བུ་ཟ་ཆུང་ཧོར་གྱི་མིང་ཅན་རྒྱལ་སར་བཞག་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག ཞུག་ཉམ་པ་ཅོའུ་གཞུ་ཇོ་ལོག་ནས་རྒྱལ་པོ་བསྐྲོངས། རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཁ་འཐོར། དེ་ནས་ཧན་ཀའུ་རྡིས(ཧན་ཀའོ་ཙུང)ལོ་ལྔར་སྲིད་བཟུང་། རྡི་ནི་ཡོའུ་རྒྱལ་པོའི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་པས། ཧྭང་རྡིའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་ལ། སྔར་ཆེན་ཧི་ཧོའང་གི་སྐབས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་བློན་མི་དགོས་པར་བྱས་པ་རྣམས་སྔར་ཤུལ་དུ་གནས་བཅུག་སྟེ། ཁྲལ་ལེན་ཞིང་སྲོག་ལ་མི་དབང་བར་བྱས། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ལ་ཧན་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཨང་མང་ཞེས་པའི་བློན་པོ་གཅིག་གིས་ཇོ་ལོག་བྱས་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྲིད་བཟུང་། དེ་ནས་ཧན་གྱི་བརྒྱུད་པ་གླེའུ་གོང་བུ(གླེ་སྒོང་བུ)ཞེས་པས་ཨང་མང་བསད་དེ་སྲིད་བཟུང་། དེའི་བུ་ཧན་མིན་ཏི་ནས་བཟུང་ཧན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་བྱུང་། ཧན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པས་མ་ཚད། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དཔའ་མཛངས་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ལུགས་སྲོལ་རྫི་སླེད་ཅིག་བཙུགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་བཟོད་པར་བརྟེན། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་རིགས་ལ་ཧན་རེན་དང་རྒྱ་ཡིག་ལ་ཧན་ཡིན་ཅེས་འབོད་པ་ཡང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཧན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་གཉིས་མན་ཆད་རྣམས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལོ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་པར་དང་།《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལོ་ཚན་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༣ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་པར། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ཚིག་འགྲེལ》རྣམས་ལ་གཟིགས་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་མ་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལས་དྲངས་པ་དེ་དག་པ་དང་། འགའ་ཞིག《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནས་དྲངས་པ་དེ་དག་པ་འདུག་ཅིང་། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི》མ་དཔེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་འདྲ་མིན་གསུམ་ཙམ་འདུག་པ་བཅས། དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་ཞིབ་ཆ་བྲིས་ན་ཡིག་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཡང་འགོད་པར་མ་ནུས་པས། རྗེས་སུ་འདི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཏམ་ཟུར་དུ་བྲིས་ན་ལེགས་པ་བཅས་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

གོང་མ་བཀྲང་ཞུས། (光绪)རང་རྒྱལ་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་ཡིན། དེ་གོང་གི་གོང་མ་ཐུང་ཁྲི(同治)ལ་རིགས་སྲས་མེད་པ་དང་། གོང་མའི་སྐྱེས་མ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ(慈禧太后)ཡི་གཅུང་མོའི་བུ་ཡིན་པར་བསྟད་དེ་གཤམ་འོག་གི་བློན་ཆེན་ཚོས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་མ་ལྟོས་པར་གོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོད། སྐབས་དེར་ལོ་ལྔ་ལས་མ་སོན་པའི་བྱིས་པ་ཡིན་སྟབས། ཚྭ་ཧོ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་ཡིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ནང་དོན་གྱི་དབང་ཆ་བཟུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་སླེབས་པ་ནས་རང་ཉིད་ཇོ་མས་སྲིད་དབང་བཟུང་། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་པ་ནས་རྩིས་ན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༧༥)ལོ་ནས་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)བར་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་པའི་ལོ་གཉིས་པ་ནས་ཁྲི་ལོའི་མིང་བཀྲང་ཞུས་ཞེས་བཏགས་པ་རྗེས་སུ་གོང་མའི་མིང་ཚབ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། མིང་དོ་མ་ཅའི་ཐེན(載恬)ཟེར། འདིས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤིང་རྟ(༡༨༩༤)ལོ་ནས་བཟུང་ཀྲུང་གོ་དང་རི་པིན་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ་ཀྲུང་གོར་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་ཕོག་པར་བརྟེན། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས༡༨༩༨ལོ་བར་ཁང་ཡིའུ་ཝེ(康有为)སོགས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་ལེགས་བཅོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཟེར་བ་བྱུང་སྐབས་གོང་མ་བཀྲང་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པར་བརྟེན། རྙིང་སྲུང་ཕྱོགས་ཁག་རྣམས་ཀྱིས་དེར་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་དང་རྙིང

ཞིན་ཕྱོགས་ཁག་ཡིན་པའི་བློན་ཆེན་ཏུང་ལུའུ་གཉིས་གསང་གྲོས་ཐོག་གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ཐེན་ཅིན་དུ་དམག་མི་གསར་པར་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་སྲིད་འགྱུར་བསླངས། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྗེས་ཁང་ཡིའུ་ལྀ་སོགས་ལ་གསང་བའི་བརྡ་ལན་བསྐྱལ་ཐོག་གང་མགྱོགས་ལས་འགུལ་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ལུགས་བསྐུལ་བཏང་བར་བརྟེན། ཁང་ཡིའུ་ལྀ་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཧྲི་ཁའི(袁世凯)སོགས་ཀྱི་སར་མངགས་ནས་ལེགས་བཅོས་ལས་འགུལ་དེར་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་རེ་བསྐུལ་དང་། བློན་ཆེན་ཏུང་ལུའུ་སྲོག་ཐོག་གཏོང་རྒྱུ། ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་བཟང་བཙོན་དུ་བཀག་ཉར། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བརྟན་པར་ཡོན་ཧྲི་ཁའི་ནས་དེ་དོན་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་ལྐོག་ཏུ་དེ་སྐོར་བློན་ཆེན་ཏུང་ལུའུ་ལ་གསང་བརྡ་བསྐྱལ་བས་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་གིས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གསལ་པོར་ཤེས་པ་དང་། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྐོར་ཤེས་མ་ཐག་ཁང་ཡིའུ་ལྀ་སོགས་སྲོག་ཉེན་ལས་སྐྱོབ་ཐབས་བྱས། ཚེ་ཤི་ཐའི་ཧོའུ་ཡིས་གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ལ་དེ་སྔོན་ལེགས་བཅོས་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་བཀའ་ཡིག་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་རུ་བཅུག་ཐོག དེ་དང་བསྟུན་ནས་གོང་མའི་དབང་ཆ་ཕྲོགས་པ་དང་གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་བཟང་བཙོན་དུ་བཅུག ཕྱི་ནས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྒྲགས་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་བཞག་ཅིང་། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ཀྱིས་བློས་ཁེལ་བའི་བཙུན་མོ་ཀྲིན་ཧྥེ་ཡང་བཙོན་འཇུག་བྱས། ཁང་ཡིའུ་ལྀ་དང་། ལེའང་ཆི་ཁྲའོ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྲོས་ཤིང་། ཐན་སི་ཐུང་སོགས་མི་དྲུག་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་བ་བཅས་ས་ཕྱི་ལོའི་ལེགས་བཅོས་ལས་འགུལ་ཕུང་། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ནི། ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་ཡི་བློས་འཁེལ་བའི་ཏུག་ཏམ་པ་བཞིའི་ལྟ་རྟོག་ནན་པོའི་འོག་ལོ་གཉིས་རིང་བཙོན་ཁང་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)ལོར་གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་ནད་གཞི་ལྡོད་པོ་ཞོག་ཏེ་གཟུགས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིད་པ་དང་སེམས་ཁམས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཡོད། ལོ་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་དང་མཇལ་ཕྲད་གནང་སྐབས་གོང་མ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་ཞབས་ཕྱིས་སྐྱོར་ཏེ་བཞེངས་བཞུགས་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ཁག་གི་ནང་གསལ་ཞིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གོང་མ་དང་། ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་གཉིས་སྔ་རྗེས་སུ་འདས། གོང་མ་བཀྭང་ཞུས་འདས་སྐབས་རང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡིན། བང་སོ་ནི་ཁྲུང་ལིང་(དེང་སང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡི་ཤན་རྫུབ་བརྒྱུད་ལེ་དབར་ལྔ་བཅུ་སར་ཐའི་ཉིང་ཀྲིན་ཡུང་ཉིང་ཧྲན)ལ་ཡོད། གོང་མ་འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》ཤོག་གྲངས༨༥༥ནས༨༥༨བར་གསལ།

གོང་མ་ཁང་ཤིས། (康熙)བོད་སྐད་དུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོར་འབོད་པ་སྟེ། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་དང་། གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་ལ་སྲས་མང་པོ་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཡིན་ཅིང་མཚན་དངོས་ལ་ཧྭན་ཡེ(玄烨)ཟེར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༦༦༡)ལོར་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་གཤེགས་པའི་རྗེས་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོ་བར་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་པས་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཡུན་རིང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཁང་ཤིས་ཞེས་འདོད་པ་རྗེས་སུ་གོང་མའི་མཚན་དུ་ཆགས། ཐོག་མའི་ལོ་བརྒྱད་རིང་བློན་ཆེན་ཨོ་སའི་སོགས་བཞིས་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་འཁུར། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་སླེབས་པ་ནས་རང་ཉིད་ཇོ་མས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། ལོ་དེར་བློན་ཆེན་ཨོ་སའི་འཛིན་བཟུང་གིས་སྲོག་ཐོག་བཏང་། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ

ཕྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་ཝུ་སན་ཀོའི་དང་། ཧྲང་ཁ་ཤིས། ཀེང་ཅིས་མོ་བཅས་ཀྱིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་པ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཐའི་དབན་གྱི་དབང་འཛིན་ཀྲེན་ཁྲིང་ཀུང(郑成功)གིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཟིང་ཆ་བསླངས་པ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་སྟེ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་མངའ་ཁོངས་སུ་གཅིག་གྱུར་བྱས། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཧེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་བཙན་བཟུང་བྱས་པའི་ཧྲ་ཧོང་ཨུ་རུ་སུའི་ཡ་ས་ཁའི་དམག་དཔུང་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ནས་ཀྲུང་ཨུ་ཉི་པུ་ཁྲུའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་སྟེ་ཀྲུང་ཨུ་ཤར་ཕྱོགས་མཐའ་མཚམས་གཏན་ཁེལ་བྱུང་། ཁྲི་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༧༠༡)ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དབང་འཛིན་པ་སྐལ་ལྡན་བོ་ཤོག་ཐུས་ཁལ་ཁར་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དང་ཁལ་ཁའི་དཔོན་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ནས་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུས་པར། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁལ་ཁའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ཇུན་གར་གྱི་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་། ཁྲི་ལོ་ང་དགུ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་ཇུན་གར་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱེད་མུས་ལ་བརྟེན་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཞབས་སྐྱེལ་ཆེད་རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་བློན་ཆེན་དང་། དམག་དཔོན། སྐུ་སྲུང་དམག་དཔུང་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་བཅས་མངགས་ཏེ་ལྷ་སར་གདན་དྲངས་པ་སོགས་མིས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀའི་མཛད་རྗེས་ཆེ་བར་གྲགས།

གཞན་ཡང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མཁས་དབང་མང་པོ་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག《རྒྱ་ཡིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བར་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁང་ཤིས་ཚིག་མཛོད《康熙字典》ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཞིང་ལས་གོང་འཕེལ་དང་། ཆུ་ཆུ་ལེགས་བཅོས། ཆུ་ཐོག་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་སོགས་སྐུལ་ལྕག་ཆེན་པོ་གནང་འདུག གོང་མ་འདི་ལ་སྲས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པའི་བཞི་པ་ནི་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང(雍正)ཡིན། སྲས་གཞན་དག་རྣམས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་གལ་ཆེ་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོས་ཡོད། ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བར་དུ་སྲིད་དབང་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༢༢)ལོར་གློ་བུར་དུ་སྐུ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་བློན་ཆེན་ལུང་ཁོ་དོས་བཀྲོངས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡང་འདུག སྐུ་ཕུང་གི་བང་སོ་ནི་ཅིང་ལིན་ཞེས་དེང་སང་གི་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་ཙུན་ཧྭ་རྫོང་གི་ནུབ་བྱང་ལི་དབར་བདུན་ཅུའི་ས་ཁྲང་ཧྲུའི་རི་བོ་ལ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཀྱི་ཤོག་གྲངས(༢༧ནས(༣༡བར་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

གོང་མ་ཅ་ཆིང་། (嘉庆)ཀྲུང་གོའི་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁྲི་ལ་འཁོད་པའི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཅ་ཆིང་ཟེར་ཞིང་མིང་དངོས་ནི་ཡུང་ཡའན་ཟེར། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་འཁྲུངས། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གི་སྲས་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན། གོང་མ་ཡབ་ཆེན་སྐུ་བཞུགས་དུས་ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦)ལོར་སྲས་གོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། གོང་མ་ཡབ་ཆེན་བཞུགས་རིང་སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ཡབ་ཆེན་རང་གིས་ཐག་གཅོད་གནང་ཞིང་། ཡབ་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེའི་རིང་ས་ཞིང་མང་ཆེ་བ་དཔོན་ངན་དང་། ས་བདག་ཆེན་པོའི་ལག་ཏུ་གཅིག་སྡུད་བྱས་པར་བརྟེན་ཞིང་པ་འབོར་ཆེན་ཁ་འཐོར་བ་དང་། བྲོས་བྱོལ་སོང་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་ཐད་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བའི་འགོ་ཚུགས། ཁྲིན་ཕྲུའུ་པེ་ལན་ཅའོ་གྱེན་ལངས་བྱུང་སྟེ་ལོ་དགུའི་རིང་མན་ཆིང་སྲིད

གཞུང་ལ་ཇོ་རྒོལ་གྱི་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་ཞིང་པ་མི་གྲངས་ཁྲི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞུགས་པ་དང་། ས་གནས་སེ་ཁྲོན་དང་། ཧུ་པེ། ཧུའན་ཤིས། ཀན་སུའུ། ཧོ་ནན་བཅས་ཞིང་ཆེན་ལྔ་ལ་ཁྱབ་པ་དེས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཧྲང་རྗེག་གནོད་ལ་འཁེལ་བ་བཏང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཞི་རྒྱ་ཆུང་བའི་གྱེན་ལངས་ཁ་ཤས་བྱུང་། གོང་མ་རང་གི་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་དང་། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༢༠)ལོར་རེ་ཧོ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་འདས། བང་སོ་ནི་ཁྲིང་ལིན(དེང་སང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་དབྱི་རྫོང་ནུབ་ཕྱོགས་ལེ་དབར་ལྔ་བཅུའི་ས་ཐའི་ཉིང་གྲེན་ཡུང་ཉིང)རི་བོའི་བང་སོའི་ནང་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཤོག་གྲངས་༩༤༢ནས༩༤༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

གོང་མ་ཆེན་ལུང་། (乾隆)མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི(顺治)ནས་ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ། མཚན་དངོས་ཆིང་ཀའོ་ཙུང་ཧུའང་ལྷིས(弘历)ཟེར་ཞིང་། གོང་མ་འདིའི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཆེན་ལུང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་གོང་མའི་མཚན་གྱི་ཚབ་ཏུ་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང(雍正)གི་སྲས་བཞི་པ་ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༧༡༡)ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༧༩༩)བར་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་བཞུགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༣༦)ལོར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་པ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༧༩༥)ལོ་བར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་གོང་མའི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས། གོང་མ་འདི་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གོང་མ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། སྲིད་དབང་བསྐྱངས་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ས་རྟ(༡༧༣༨)ལོར་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་སྒོའི་ཁ་སྣོན་དུ་དར་རྩེ་མདོའི་དངུལ་ཁང་ནས་ལོ་ལྟར་རྒྱ་དངུལ་སྲང་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་གནང་། ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༧༤༢)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་བསྟན་འགྱུར་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་འགོ་ཚུགས། དེའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱ་དངུལ་སྲང་ཁྲི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུའི་འགྲོ་སྒྲོན་བཏང་ནས་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་བང་སོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས། ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཤིང་བྱི(༡༧༤༤)ལོར་ཡབ་ཆེན་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ས་གནས་དེར་ཡུང་ཧོ་ཀུང(雍和宫)ངམ་དགའ་ལྡན་བྱིན་ཆགས་གླིང་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ཐོག་གྲྭ་ཚང་བཞི་གསར་འཛུགས་གནང་། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོར་ཇུན་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་བླ་བ་ཆིས་ཧྲ་ཧོང་ཨུ་རུ་སུ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ནས་བསླངས་པའི་ཟིང་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་བཏང་བར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་ཁྲིང་ཏེར་བོད་ཀྱི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདྲ་བཟོའི་ལྷ་ཁང་སྤུ་ཉིང་སི་བཞེངས། ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པ་མེ་ཕག(༡༧༦༧)ལོ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་བཞིའི་རིང་ལྷ་སའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་འདྲ་བཟོའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེ་ཧོ་ས་ཆ(དེང་སང་གི་ཁྲིང་ཏེ)ཧྲི་བའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་རི་ལྡེབས་སུ་གསར་བཞེངས་གནང་། ཁྲི་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་གོང་མ་རང་ཉིད་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པའི་སྐྱ་ཡེར་གྱི་དགའ་སྟོན་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེའི་བཞུགས་ཡུལ་ཆེད་དུ་གོང་གསལ་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕོ་བྲང་དང་ཐག་ཉེ་བར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་གནས་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་གནང་ཞིང་། ཕྱོགས་མཚུངས་གོང་མ་རང་ཉིད་རབ་བྱུང་གི་ཆས་གོས་བཞེས་པའི་འདྲ་ཐང་མི་ཤུང་བ་ཞིག་བཞེངས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཕུལ་བས་མཚོན་གོང་མ་རང་ཉིད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཞེན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་ཀུན་གྱིས་ལྟ་སྣང་དུ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེས་བོད་སོག་མི་རིགས་ཁག་གི་མི

དམངས་རྣམས་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོང་བར་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་སྟེ། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་ཆེད་རྒྱལ་ནང་གི་ཁ་ཕྲལ་སྟོབས་ཤུགས་དང་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་བཙན་འཛུལ་པ་བཅས་ལ་ནུས་ལྡན་གྱི་རྒོལ་ལན་སྤྲད་དེ་མེས་རྒྱལ་གྱི་ནུབ་བྱང་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས། ལྷོ་ནུབ་བཅས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་བརྟན་སྲུང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བྱུང་ཡོད། ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་བུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ནང་འཁྲུག་བསླངས་པ་ཞི་འཛུགས་སུ་བཏང་རྗེས། དེའི་ཕྱི་ལོར་བོད་ས་གནས་སུ་བར་སྐབས་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་སྡེ་སྲིད་ལམ་ལུགས་མི་དགོས་པར་བཟོས་ཏེ་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་སླར་ཡང་བཙུགས་ཐོག གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་གཉིས་རེ་བོད་དུ་བཅའ་སྡོད་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལ་ནུས་ལྡན་གྱི་ཤུགས་སྣོན་ཡོང་ཆེད་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་རྩ་འཛིན་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་འཁོད་པའི་རྩ་འཛིན་གཏན་འབེབས་གནང་། ཁྲི་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༧༥༤)ལོར་ཧྲུན་གར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་འཛིན་བླ་བ་ཚེ་དང་། ཨ་མུར་སན་ན་གཉིས་སྲིད་དབང་འཕྲོག་རེས་བྱས་པའི་ནང་ཨ་མུར་སན་ན་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བར་བརྟེན་ཤིན་ཅང་ནས་ཁྲིད་ཏེ་ལ་ཡོང་སྟེ་གོང་མ་ཆེན་ལུང་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཞུས་པར་གོང་མས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཧྲུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བླ་བ་ཚེ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་ཞིང་། བླ་བ་ཚེ་འཛིན་བཟུང་བྱས། རྗེས་སུ་ཨ་མུར་སན་ནས་ཀྱང་ཧྲ་ཧོང་ཤུ་ཙེ་སུ་ལ་མགོ་བཏགས་ནས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་ས་སྟག(༡༧༥༨)ལོར་སླར་ཡང་ཧྲུན་གར་ལ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ཧྲུན་གར་ས་ཆ་མི་སྡེ་བཅས་ཚང་མ་གཞི་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། ཁྲི་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་རྒྱལ་རོང་ཆུ་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་པར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམག་དཔུང་བྱེད་ཀ་ཙམ་བཏང་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་དམག་འཐབ་བྱས་མཐར་ཟིན་འཁྲུག་དེ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། ཁྲི་ལོ་ང་དྲུག་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་གིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་གཉའ་ལམ་སྐྱིད་གྲོང་རོང་ཤར་བཅས་ཁག་གསུམ་ནས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་གཞིས་ཀ་རྩེའི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བར་སླེབས་ནས་གཏོར་བཅོམ་ཚད་མེད་བྱས་པར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་སྟོ་བྱང་ཁག་གཉིས་ནས་དམག་དཔུང་དང་། དམག་རྒྱགས་ཚད་མེད་བཏང་སྟེ་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ཞིང་། དམག་ལམ་འཁེལ་བའི་ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་རྣམས་ལ་ཁྲལ་ཆག་དང་། སྐྱབ་གསོའི་འབྲུ་དངུལ་ཐོན་ཆེན་པོ་སྤྲད་ནས་ཚང་མས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི《གྲུང་ཐང་རྒྱས་དཔྱད》དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཡོད་པ་གཏན་འབེབས་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། བོད་བཞུགས་ཨམ་བན། བཀའ་ཤག་བཅས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཆེ་ཆུང་གི་གནས་བབས་གཏན་འཁེལ་དང་ཚང་མས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱི་བཀའ་གསུང་དང་ལེན་ཞུ་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་གསལ་པོ་བཟོ་བ་གནང་བ་བཅས། མེས་རྒྱལ་ལྷོ་ནུབ་མཐའ་མཚམས་བརྟན་སྲུང་གི་ཐད་ལ་ནུས་ལྡན་གྱི་ཐ་ཐབས་བརྟོན་པ་གནང་བར་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཁྲི་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦)ལོར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཙ་ཆིང་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་དུ་བཙུག་ནས་རང་ཉིད་ཁྲི་བཞོལ་གནང་། དགུང་ལོ་གྱ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༧༩༩)ལོར་བསྟུན་གྱིས་ཟིན་ནས་ཡང་ཤིན་ཏེན(养心殿)དུ་གཤེགས། འདིར་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་མིན་གཞན་དག་སྐོར《གྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རིམ་བྱུང》ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་གྲངས(༣༦ནས(༤༡བར་གཟིགས།

གོང་མ་འཇམ་མགོན་མིའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》ནང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་མི་ཞུང་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་མང་པོ་ཞིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བཀོད་སྲོལ་བཀོད་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། གོང་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་མཚན་འགོད་བྱ་སྲོལ་ཡོད།

གོང་མ་ཏའི་སི་ཧུ། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་སྲིད་འཛིན་རིམ་བྱོན་ལ་གོང་མ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་འདུག་པ་ལྟར། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྡེ་གནོང་གོང་མ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་གོང་མ་ཞེས་པའི་མིང་བྱུང་ཚད་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་ལ་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

གོང་མ་ཏའོ་ཀོང་། (道光)གྲུང་གོའི་མན་ཆེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་པ་དང་། གོང་མ་ཅ་ཆིང་གི་སྲས་ཆུང་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༢༠)ལོར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། ཁྲི་ལ་འཁོད་པའི་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཏའོ་ཀོང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས་པ་རྗེས་སུ་གོང་མའི་མཚན་དུ་གྱུར་ཞིང་། མཚན་དངོས་མིན་ཉིང་ཟེར། གོང་མ་འདིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོ་བར་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་སྲིད་དབང་སྐྱོང་རིང་ཉལ་ཐ་འགོག་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཞིང་དེ་སྐབས་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཙན་འཛུལ་སྟོབས་ཤུགས་ལ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱི་དགྲར་མགོ་སྒུར་དང་། ནང་དུ་བཙན་རྩོལ་ཕྱོགས་ཁག་ལ་བཙན་གནོན་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལག་ལེན་བསྟར་སྟེ། རྒྱལ་གཅེས་དཔོན་རིགས་ལིན་ཙེ་ཞུལ་དང་། ཏིང་ཐིང་ཀྲེན། ཡང་རྡང་སོགས་གོ་གནས་ཕབ་པ་དང་། ཆིས་ཧྲན(འདི་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ཆིས་ཧྲན་ཟེར་བ་ཚོ་སྔོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་རྗེའི་སྲིད་སྐྱོང་གི་གོ་གནས་ཕབས་ནས་རྒྱལ་ནང་དུ་གནས་དབྱུང་གཏོང་མཁན་དེ་ཡིན)སུ་ཀྲང་ཨཱ་སོགས་མགོ་བཏགས་རིང་ལུགས་པར་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྐྱང(༡༨༦༡)ལོར་དབྱིན་ཇི་དང་ཀྲུང་གོའི་བར《ནན་ཅིན་ཆིངས་ཡིག》བཞག་སྟེ་ཀྲུང་གོ་འདི་དབྱིན་ཇིའི་མི་སེར་སྡེལ་ཡུལ་དུ་གྱུར། ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་དང་། རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་ནད་མནར་གྱིས་ཡེ་ཅིན་ཡོན་མིན་ཡོན(圆明园)སྐྱིད་ཚལ་དུ་འདས་ཤིང་། བང་སོ་ནི་མོ་ལིན(དེང་སང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་དབྱི་རྫོང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་ལེ་བར་ལྔ་བཅུའི་ཕྱི་རོལ་ཐའི་ཉིང་གྲོང་རྡལ་ཡུང་ཉིང)རི་བོའི་ལྷེབས་སུ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《གྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཤོག་གྲངས༥༥ནས༥༧བར་ཡོད།

གོང་མ་ཐོག་ཐེ་མུར། གྲུང་གོའི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཅིང་། གོང་མ་ཝུ་ཙུང་ཧེ་ཧྲན(武宗海山)དང་བོད་སྐད་དུ་ཧེ་ཧྲན་ཁུ་ལུག་ཏུ་འབོད་པ་དེའི་བུ་ཆུང་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༠༨)ལོར་འཁྲུངས། ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙན་པོ་རྡོ་རྗེ་པ་ལ་གཡིང་ཙུང(硕德八剌英宗)དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཧོ་ནན་ཆིང་ཀྲུའུ(དེང་སང་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཆིང་ཧྲན་རྫོང)ལ་རྒྱང་འབུད་བཏང་། རྗེས་སུ་ཕ་རྒྱུད་སྤུན་མཆེད་ཐན་པ་ཐའི་ཏི་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཚུར་བཀུག་ནས་ཧོའི་ཕྱང་གི་གོ་གནས་གནང་སྟེ། ཅང་ལིན(དེང་སང་གི་ཧུ་པེ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཅང་ལིན་རྫོང)རང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)ལོར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་ནས་ཡོན་ཀྲེན(元贞)ལོ་གསུམ།

ཏཱ་ཏེ(大德)ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅས་བསྡོམས་པའི་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། མིང་གཞན་ཨོལ་ཅེ་ཐུ་ཡང་ཟེར། ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཡོན་ཀྲེན་ཞེས་བསྒྱུར། གོང་མ་འདིའི་དུས་སུ་ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གདན་དྲངས་ནས་སྔར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསར་གཏོད་གནང་བའི་སོག་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་མཇུག་མ་ཅན་མང་པོ་ཁ་སྐོང་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རབས་སོག་རིགས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམ་པས་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པར་སྣང་། ཆེན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐམ་པར་སྐབས་བརྙག་བོར་སོང་བ་ཡང་ཁོང་གི་ཕྱག་ཏུ་སོན་ནས་ཆ་ཏར་རྒྱལ་བརྒྱུད་མཇུག་མ་ཛོགས་པར་དུ་སྲིད་ཐམ་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས། གོང་མ་འདི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཆེ་བས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། རྗེས་སུ་ཁོང་ཡུན་རིང་བསྟུན་གཞི་བཞིས་ནས་སྲིད་དོན་རྣམས་བློན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལུག(༡༣༠༧)ལོར་འདས། གཤེགས་སྐབས་དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། བང་སོ་ནི་ཆའི་ཀྲན་ཤུ་དེང་སང་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དབྱི་ཅིན་ཧྲུའུ་ལོ་ཆིས་ཨ་ཐེང་ཧོའན་གྲོང་རྫལ་གྱི་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། གོང་མ་འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཅམ《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཤོག་གྲངས༨༧༠པར་གསལ།

གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ། དེ་སྔོན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་རྗེས་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་དཔོན་རིགས་ཁག་བཅས་ནས་གོང་མར་འཚམས་ཞུ་དང་ཞུ་ཡིག་འབུལ་སྐབས་གོང་མའི་མིང་གི་ཚབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཆེ་བསྟོད་ཅིག་ཡིན། གོང་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཧོང་ཏིས་ཟེར་བ་བོད་སྐད་དུ་དོན་བསྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བ་ལྟར་ན་སྔར་ནང་སར་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ༣༠༨༥ཡས་ནས་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་༢༢༡ལོར་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྲུང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་བར་རྒྱལ་པོ་ཧོའང་གསུམ་དང་། ཏིས་ལྔ། ཞ། ཐང་། ཀྲའོ་བཅས་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཧོའང་གསུམ་དང་ཏིས་ལྔ་ནི་ཆབ་སྲིད་ལ་མཁས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱུག་ཅིང་འབངས་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པས། ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྱང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་བྱས་རྗེས་རང་ཉིད་ནི་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཧོའང་གསུམ་དང་ཏིས་ལྔ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་པས། ཧོའང་ཏིས་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནས་བཟུང་གོང་མ་ཞེས་པའི་མིང་འབོད་སྲོལ་བྱུང་ལ། མན་ཆད་གོང་མ་རིམ་པས་རང་ཁོངས་མངའ་འོག་གི་བླ་མ་དང་། དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག་གི་མགོར་ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་ད་ལྷ་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་ཧོའང་ཏིས་བཀའ་ཞེས་པའམ། གནམ་འོག་ས་སྟེང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བཀོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་བསྡུས་ནས། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ།

གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ། གོང་མས་བཀའ་ཕབ་ནས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ལས་དོན་སྒྲུབ་པར་བཏང་བའི་ཨམ་བན།

གོང་མ་བདག་པོའི་འཕྲིན་ལས་པ། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གོང་མ་རིམ་པས་བོད་དུ་མངགས་གཏོང་གནང་བའི་ཨམ་བན་ལ་ཆེ་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚིག

གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་ཧྲུན་ཀྲི་ལ་བོད་སྐད་དུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྟགས་བརྗོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབོད་པའི་ཚིག གཤམ་དུ་གསལ་བའི་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་གསལ།

གོང་མ་ཞི་ཙུ་ཧུའང་ཏི། གོང་མ་ཁང་ཤི་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

གོང་མ་ཡུང་ལོས། (永乐)ཀྲུང་གོའི་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་

གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པ་ཡིན་ཅིང་། གོང་མ་དང་པོ་ཀྲུའུ་ཡོན་ཀྲང(朱元璋)གི་སྲས་བཞི་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༦༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ལུག(༡༤༠༣)ལོར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཁྲི་ལོའི་མིང་ཡུང་ལོས་ཡིན་པས་དེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོང་མའི་མཚན་དུ་འབོད་སྲོལ་ཆགས་ཤིང་མཚན་དངོས་ནི་ཀྲུའུ་ཏིས(朱棣)ཟེར། ཐོག་མའི་གོ་གནས་ཀྱི་མིང་ཡན་ཝང་ཡིན་ཅིང་། པེ་ཅིང་སྟེ་དེང་སང་གི་པེ་ཅིན་ས་ཁུལ་གྱི་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོས། གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་བདུན་པ་ས་སྐྱང(༡༤༠༩)ལོར་བྱང་ཤར་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་མང་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཁོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔུང་དབང་ཆ་མེད་པར་བཟོས་ཤིང་། དམག་དཔུང་མངགས་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལྷག་འཕྲོར་རྡུང་རྡེག་བཏང་སྟེ། ཀྲུང་དབྱང་གི་གཅིག་སྒྱུར་དབང་ཆ་སྲ་བརྟན་བཟོས། ཁྲི་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལྕགས་གླང(༡༤༢༡)ལོར་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་ནས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་སྔན་གྲགས་ལྡན་པའི་ལེ་དབར་ཁྲི་ཕྲག་གི་ལྷགས་རི་རིང་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་དང་《ཡུང་ལོས་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》《永乐大典》རྩོམ་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་གནང་བ་བཅས་རང་རྒྱལ་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཐད་ལ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། གོང་མ་ཡུང་ལོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དབང་བསྒྱུར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་བོད་ས་གནས་སུ་སྐབས་དེར་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་གཙོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་དང་། གསར་དར་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུགས་སྟོབས་ཤུགས་བཅས་བེད་སྤྱོད་ནས་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནན་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་སྟེ། མཐོང་བཟོས་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་ཞུས་ཤིང་། གོང་མའི་བླ་མར་བསྐུགས་པའི་འཇའ་ས་དང་ཐམ་ཀ་བཅས་ཕུལ་བའི་གནས་ཚུལ་དམ་པ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ནང་བསྟན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོལ་རྒྱུན་ཐང་ཀ་དང་། མཆོད་ཆའི་རིགས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་རིགས་བཟོ་བོ་མཁས་པར་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཚོའི་རྒྱུ་ཆ་དང་། ཆ་ཚད། བཟོ་དབྱིབས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལག་རྩལ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ནི་དེང་སང་མི་ཞུང་བ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་སྟག(༡༤༡༠)ལོར་ནན་ཅིན་དུ་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བ་དེ་ནི་བོད་ཡིག་བཀའ་འགྱུར་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་བཅས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ལ་ཡང་མཛད་རྗེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འཇོག་གནང་མཛད་ཡོད་པ་བཅས་ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཇོར་བསྡུས་ཡིན། ཞིབ་པ་གཟིགས་པར་འདོད་ན《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༧༣ནས༧༦བར་གསལ། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་སྟེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་བྱང་འདུལ་དམག་འཁྲུག་གི་བཀོད་འདོམས་ལ་ཕེབས་ནས་ཕྱིར་ལོག་མཛད་པའི་ལམ་བར་དུ་བསྙུན་གཞི་བཞེས་ཏེ་སོག་ཡུལ་ཡུས་མུ་ཁྲིན་ཞེས་དེང་སང་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཏོ་ལོན་རྫོང་གི་ནུབ་བྱང་ཁུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་ཕུང་བང་སོ་ནི་ཁྲང་ལིན(དེང་སང་པེ་ཅིན་བྱང་རྒྱུད་ཁྲང་ཕིང་རྫོང་གི་ཧྲི་སན་ལིན)ལ་ཡོད།

གོང་མ་གཡུང་ཞེང་། (雍正)ཀྲུང་གོའི་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པ་ཡིན་ཅིང་། གོང་མ་ཁང་ཞིའི་སྲས་བཞི་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ནས་གོང་གསལ་རབ་བྱུང་གི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༣༥)བར་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བསྐྱངས། ཁྲི་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཡུང་

ཀྱང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས་པས་རྗེས་སུ་གོང་མའི་མཚན་དུ་ཆགས་ཤིང་མཚན་དངོས་ལ་དབྱིན་ཀྱིན་ཟེར། ཁྲི་ལ་འཁོད་རྗེས་སྐད་ཕྱིན་གོང་མའི་མཚན་གནས་འཕྲོག་རྩོད་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་གཅེན་པོ་ཡུའའན་ཐིས་རྒྱུན་རིང་བཙོན་འཇུག་དང་། གཅུང་པོ་ཡུའའན་སི་དང་ཡུའའན་ཐང་གཉིས་ཀོ་གནས་ཕབ་སྐྱེ་རྒྱ་ནོར་གཞུང་བཞེས་བྱས། གོང་མ་ཡབ་ཆེན་ཁང་ཤིས་སྐབས་བློས་འཁེལ་བའི་བློན་ཆེན་དང་དཔོན་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཀོ་གནས་ནས་ཕབ་པ་བཅས་བྱས་ཟིན། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སོ་སྦྱལ་བ་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་དམ་བསྒྲགས་གང་ཆེའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོང་མའི་དབང་ཆར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད། ཁྲི་ལ་འཁོད་པའི་ལོ་དང་པོར་མཚོ་སྔོན་གྱི་དབང་འཛིན་པ་ཆིང་ཝང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན(ཀུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ་བཀྲ་ཤིས་བཱ་ཐུར་གྱི་བུ་ཡིན) སོགས་མཚོ་སྔོན་གྱི་བོད་སོག་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་འཁྲུག་ཟིང་བསླངས་པར་བརྟེན། ལོ་རྗེས་མ་དེར་ཅང་ཅུན་ཉན་ཀེང་ཡའོ་སོགས་ཀྱིས་སྔེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་མངགས་སྟེ་ཆམ་ལ་ཕབ་ཅིང་། གསེར་ཁོག་དང་དགོན་ལུང་སོགས་ཟིང་འཁྲུག་དེར་ཞེ་ཧུས་ཡོད་པ་དང་དོགས་པ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་མེ་ལ་བསྲེགས། སྐུ་འབུམ་དགོན་གྱི་གྲྭ་པ་ཀྱན་གཞོན་བསྡོམས་པའི་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཀྲོངས་བསད། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་པ་རྩ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཟིང་འཁྲུག་དེར་ཞེ་ཧུས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ཁྲི་པ་ལས་ཐོག་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཟི་ལིང་ཉེ་འདབས་གྲོང་ལང་དུ་སྐུ་གསོན་པོར་མེར་སྲེག་བཏང་བ་སོགས་ལོ་ཤས་རིང་མཚོ་སྔོན་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཁྲིམ་པའི་ཆས་སྤྲས་ཏེ་སྡོད་དགོས་པ་བཅས་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཐུ་ཀྭན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ནས་གོང་གསལ་དགོན་པ་འཛོར་ཞིག་བྱུང་བ་རྣམས་བསྐྱར་གསོ་ཆོག་པའི་སྙན་ཞུ་ཐེངས་མང་འབུལ་གནང་མཛད་པར་བརྟེན། གོང་མའི་མཛོད་ནས་གྲོན་དངུལ་བཏང་སྟེ་ཉམས་གསོ་བྱས། དེ་སྔོན་གོང་མ་རང་ཉིད་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུགས་ཆེན་བྱེད་མཁན་བློན་ཆེན་ལུང་ཁོའོ་ཏོའོ་དང་། གོང་གསལ་ཅང་ཅུན་ཉན་ཀེང་ཡའོ་གཉིས་ཀྱང་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བའི་སྡུག་སྦྱོང་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་འོག་བཀྲོངས། ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སུ་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ་དང་། སྦྱར་ར་བ། ལུམ་པ་བཅས་ནས་དའི་ཆེང་སྦ་དུར་དམར་གསོད་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་དབུས་གཙང་གཉིས་བར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བ་སྐྱེད་འཛགས་གཏོང་ཆེད། ནང་བློན་ཨ་ལི་ཧན་སོགས་སྐུ་ཚབ་དཔོན་རིགས། དམག་དཔུང་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་བཅས་བོད་ས་གནས་སུ་མངགས་ཏེ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་ཞིང་། ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ལ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གོ་གནས་སུ་བསྐོས་ཐོག ཐྭ་ཏུ་ཐུང་ཐུ་ལ་དང་། ཞུའི་ཧྲི་སེང་གེ་གཉིས་བོད་དུ་རྒྱུན་སྡོད་ཨམ་བན་དུ་བསྐོ་གཞག་ཐོག ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ལ་སྣན་གསེང་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོར། དམག་དཔུང་ལ་ཐད་ཀར་བཀོད་འདོམས་དང་དབང་བསྒྱུར་ཆེད་ཙུན་ཅི་ཁྲུའུ(军机处)གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་རྩེ་ནས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་། ཡབ་རྗེ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱི་འཁྲུག་ཟིང་ནང་ཞེ་གཏོགས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་དབུས་གཙང་ཟིང་འཁྲུག་ཐག་ཆོད་པའི་རྗེས་ནས་ལོ་རྫོ་ནྡུག་རིང་དཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་མི་ཉག་གི་ཡུལ་མགར་ཐར་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་སོགས་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ལ་ཤུགས་ཆེན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ སྣར་ཡོད་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་གཞུང་དཔོན་བསྐོ་གཞག་གི་སྲོལ་གཏོད། ཧྲུ་ཕྱོགས་སུ་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་ཀུང་གོ་དང་ཧྲ་ཧྲོང་ཨུ་རུ་སུའི་བར་ས

ལན་སི་ཅི་ཆིང་ས་ཡིག་དང་། ཀྲུང་ཧྭ་ཆ་ཁ་བྲུ་ཆིང་ས་ཡིག་བཅས་བཞག་སྟེ། ཀྲུང་གོ་དང་ཧྥ་རན་སུའི་བར་གྱི་ས་མཚམས་དུམ་བུ་དཀྱིལ་མ་གཏན་འབེལ་བྱུང་ཡོད། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་དང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༧༣༥)ལོར་འདས། སྲིད་སྐྱོང་དུ་གོང་མ་འདི་བཙུན་མོ་བཞི་པས་འཁོན་འཛིན་བྱས་ཏེ་བཀྲོངས་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྨན་འཐུང་ནས་གྲོངས་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད། བང་སོ་ནི་ཐའེ་ལིན(དེང་སང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་དབྱི་ཞོང་རུབ་ཕྱོགས་ལི་དབར་ལྷ་བཅུའི་ས་ཐའེ་ཉིང་གྲོང་རྡལ་ཡུང་ཉིན)རི་བོར་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཀྱི་ཤོག་གྲངས་༡༣༢ནས་༡༣༥བར་ཡོད།

གོང་མ་ཤིང་ཙུ་ཁང་།

རྒྱ་སྐད་དུ་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་ཧྲིང་ཙུའུ(圣祖)ཟེར་བའི་སྣ་བོད་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན།

གོང་མ་ཤོན་ཐུང་།

(宣统)ཀྲུང་གོའི་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གི་ཐ་མ་དེ་ཡིན། གོང་མ་ཏའོ་ཀོང(道光)གི་བུ་བརྒྱད་ནས་བརྩིས་པའི་མི་རབས་བཞི་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་རྟ(༡༩༠༦)ལོར་བཙས། རང་ལོ་གསུམ་པ་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)ལོར་གོང་མ་ཀོང་ཞུས་འདས། ཚབ་ཏུ་བཙུན་མོ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་ནས་བཀའ་ཕབ་ཏེ་གོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོ་རྒྱུའི་གཏན་འབེལ་བྱས་ནས་ཉི་མ་གཉིས་སོང་མཚམས་བཙུན་མོ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་འདས། དེ་ནས་ཟླ་ཕྱེད་སོང་མཚམས་ཤོན་ཐུང་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་བཀོད། ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཤོན་ཐུང་ཞེས་གཏན་འབེལ་བྱས། ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༩༡༡)ལོར་སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲུང་ཧྲན་གྱིས་སྟེ་ཁྲིད་གནང་བའི་གསར་བརྗེས་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་མགོ་རྫིང་བརྒྱགས་ཏེ་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གོང་མའི་ལམ་ལུགས་མཇུག་བསྒྲིལ། དེ་ནས་ལོ་ཧྲོ་བདུན་སོང་བའི་མེ་སྦྲུལ(༡༩༡༧)ལོར་ཀྲང་ཞུན་སོགས་གོང་སྲུང་ཕྱོགས་ཁག་གིས་དམག་དཔུང་འཁྲིད་དེ་གོང་མའི་རྒྱལ་རབས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་མིང་ཁྲིར་ནས་གོང་མ་ཤོན་ཐུང་སྐར་ཡང་ཁྲིར་བཀོད། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་མ་སོང་ཙམ་ལ་ཧྲ་ཡུས་གཡང་གིས་ལོ་ཀྲང་ཡིན་དཔུང་དམག་བཅས་པེ་ཅིན་དུ་བཏང་འཁྱེར་བྱུང་བར་བརྟེན། གོང་མ་ཤོན་ཐུང་ཁྲི་ལས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་གོང་མ་ཤོན་ཐུང་ཡང་རི་པིན་གྱི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་བྲོས་ཤིང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རི་པིན་གྱིས་ཐེན་ཅིན་དུ་སྤུང་སྐྱེལ་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༩༣༤)ལོར་རི་པིན་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་གོང་མ་ཟུར་པ་ཤོན་ཐུང་དེ་མན་ཀྲོའུ་རྒྱལ་ཁབ(伪满州国)ཀྱི་སྲིད་འཛིན་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ནས་ལོ་མིང་ཏཱ་ཐུང(大同)ཟེར་བར་བསྒྱུར་ནས་མི་རིང་བར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་མན་ཀྲོའུ་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བར་བསྒྱུར་ཞིང་ཤོན་ཐུང་ཡང་གོང་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། ཁྲི་ལོའི་མིང་ཁང་ཏེ(康德)ཟེར་བར་བསྒྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱ(༡༩༤༥)ལོར་རི་པིན་གྱིས་ཀྲུང་གོར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པའི་དཔུང་དམག་རྣམས་ཕམ་ནས་མགོ་བཏགས་ཞུས་རྗེས། ཤོན་ཐུང་ཡང་སུའུ་ལེན་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་བྱང་ཤར་ཧྲིན་ཡང་ནས་འཛུབ་བཟུང་བྱས་ཏེ་སུའུ་ལེན་དུ་ཁྲིད་ཅིང་ལོ་ལྔ་སོང་རྗེས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་སུའུ་ལེན་གྱི་ལྷ་སྐྱེལ་འཐོག་རང་རྒྱལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་དམག་དོན་བཙོན་པའི་ངོ་དམ་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་དང་བསྒྱུར་བཀོད་བྱས་ཤིང་། ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་མའོ་ཙེ་ཏུང་མཆོག་ནས་དམིགས་བསལ་བཀའ་རྒྱ་གནང་དོན་དུ། ཤོན་ཐུང་དེ་ཉིད་ལོ་བཅུ་རིང་བསྒྱུར་བཀོད་བྱས་པའི་རིང་ངལ་རྩོལ་དང་བསམ་བློའི་བསྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལེགས་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་སློད་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་

ཁྲབ་བསྒྲགས་གནང་སྟེ་གུ་ཡངས་ཐོབ། གུ་ཡངས་ཐོབ་པའི་ལོ་རྗེས་མ་དེར་པེ་ཅིན་རྩེ་ཤིང་ལྷུམ་རའི་ནང་ལས་བཀོས་གནང་བ་དང་། ཤིང་འབྲུག(༡༩༦༤)ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པར་ལས་བཀོས་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་། མེ་ལུག(༡༩༦༧)ལོར་ཁོང་ནད་མནར་སྐབས། ཙུང་ལི་ཀྲའོ་ཨེན་ལེ་མཆོག་ནས་ཞལ་པར་ཐོག་སེམས་གསོའི་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྨན་ཁང་གི་སྨན་པར་ཁོང་ལ་ལྷ་སྐྱོང་སྨན་བཅོས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་ལྕག་གནང་། འོན་ཀྱང་ནད་གཞིར་སྐྱོབ་ཐབས་གང་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་མ་ཐོན་པར་རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་མེ་ལུག(༡༩༦༧)ལོར་འདས། སྐུ་ཕུང་མེ་ལ་སྲེག་པའི་ཐལ་བ་རྣམས་གསར་བརྗེའི་དུར་སར་སྦས་ཡོད། ཁོང་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་གོང་མ་རིམ་བྱུང་དང་བསྟུར་ན་ཏ་ཅང་སྒྲོ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་ཧྥ་རན་སིའི་པོ་ཧྥང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐ་མ་ལུ་དབྱི་ཁྲི་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སྲུང་ལམ་དུ་གྲོངས་པ་དང་། དབྱིན་ཇིའི་ཕྲ་ལི་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་བ། ཧྲ་ཧོང་ཨུ་རུ་སུ་ཉི་ཀུ་ལ་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་ཡང་སུའུ་ལེན་གྱི་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མི་མདའ་རྒྱབ་ནས་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་བ་བཅས་ལ་བལྟོས་ན་ཀྲུང་གོའི་གོང་མ་ཐ་མ་ཕོན་ཐུང་ནི་སྒྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ངང་ནས་འདས་པ་མ་ཟད། ཁོང་གི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་ངང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན། (忽必烈)རང་རྒྱལ་ཡོན་སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་ནས་བརྩིས་པའི་རྒྱལ་ཐོག་ལྔ་པ་དང་ཡོན་གོང་མའི་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། ཇིང་གིར་ཧན(成吉思汗)གྱི་སྲས་བཞི་པ་རུའི་ཙུང་ཐོ་ལོས(睿宗拖雷)གྱི་སྲས་བཞི་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༢༡༥)ལོར་འཁྲུངས། ཡོན་ཤན་ཙུང་མོང་གོལ་ཧན(蒙哥汗)གྱི་གཅུང་པོ་ཡིན། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༢༩༤)བར་ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྔ་ན་གཞོན་དུས་གཅེན་པོ་ཤན་ཙུང་མོང་གོལ་ཧན་གྱིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་མོ་ནན་རྒྱ་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་འགོ་འཛིན་གནང་ཞིང་། དེའི་རིང་དམག་དཔུང་བཅའ་སྡོད་ཀྱིས་ཞིང་འདེབས་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་དང་། ཆུ་བེད་འཇུགས་སྐྲུན། དར་འབུ་གསོ་བ་སོགས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་བཏང་། མོང་གོལ་ཧན་གྱི་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་དམག་དཔུང་གི་སྡེ་ཁྲིད་དེ་ཡུན་ནན་དུ་དམག་དྲངས་ནས་ལོ་རྗེས་མར་ཏ་ལིས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། མོང་གོལ་ཧན་གྱི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༢༥༩)ལོར་མོང་གོལ་ཧན་གཤེགས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར་ཁའི་ཕིང(དེང་སང་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁོངས་ཀྲེང་ལན་ཆེས་ཀྱི་ཤར་རྒྱུད་ཧྲེན་ཏེན་གཙང་པོའི་འགྲམ་གྱི་ཧྲི་པད་སུམ)མཁར་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིར་འཁོད་ཅིང་ཁྲི་ལོའི་མིང་ལ་ཀྲུང་ཐུང(中统)ཞེས་འདོགས། ཁྲི་ལ་འཁོད་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་མ་ལོན་ཙམ་ན་གཅུང་པོ་ཆུང་བ་ཨ་རི་པོ་ག་ལ་བློན་པོ་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་འོག་སྨན་རྩེའི་ཡུལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་ནང་ཧེ་ལིན་ཞེས་འཁོད་པ(སྔར་ཡོན་ཐའི་ཙུང་ཡོ་གོ་ཐའི་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ཤིང་ལུག(༡༢༣༥)ལོར་རྒྱལ་ས་བཙུགས་པ་དེང་སང་མོང་གོལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ཨེ་ཧུན་གཙང་པོའི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཧར་ཧེ་ལིན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན)དེར་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་པོ་ཧུ་པེ་ལིས་དམག་དཔུང་ཁྲིད་དེ་ཨ་རི་པོ་གའི་ཕྱོགས་གཏོགས་དཔུང་སྡེ་དཔོན་རིགས་དང་བཅས་པ་ཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༦༤)ལོར་རྒྱལ་པོ་ཨ་རི་པོ་ག་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྲོས་པ་གཡོ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་སྲོག་ཐོག་བཏང་ཞིང་། ཧུ་པེ་ལིར་

ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་ཁྲི་ལོའི་མིང་གི་ཡོན(至元)ཞེས་པར་བསྒྱུར། རང་ཉིད་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གུས་བཀུར་ཞུ་མུས་ཀྱི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་ཀྱེ་རྡོར་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཐེངས་གསུམ་ཞུས་པའི་ཐེངས་དང་པོའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ། ཐེངས་གསུམ་པའི་དབང་ཡོན་དུ་རྒྱ་ཡི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་བཅས་ཕུལ། ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༦༧)ལོར། པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་རྒྱ་སྐྱིད་ཐོག རྒྱལ་ས་ཧྲང་ཏུའུ་ནས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཡོན་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཞིང་། སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་ཏ་དབེན(大元)ཟེར། ཁྲི་ལོ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༢༦༩)ལོར་དཔོན་ཆེན་དས་སྣན་བོད་དུ་མངགས་ཏེ་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་ནས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བར་དམག་ཁྲལ་གཉིས་ཀྱི་འཛམ་ལམ་ས་ཚིགས་བཙུགས། སྐབས་དེར་སུང་ལྷོ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་ཕལ་ཆེ་བ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༢༧༡)ལོར་གོང་མའི་མཚན་དངོས་སུ་ཐོགས་ཤིང་། དེའི་གོང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིར་འཁོད་པའི་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནི་སོག་ཡུལ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལས་གོང་མ་མིན། ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༧༢)ལོར། བོད་ས་གནས་སུ་ཐུ་པོ་ཧྥན་ཤུའེ་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲོའི་ཧྥུ(吐蕃宣慰司都元帅府)ཟེར་བའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཏེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་མངའ་ཁོངས་སུ་གྱུར། དེ་བཞིན་ཐའི་དབན་དུ་ཡང་ཆེང་ཧྲོ་སི་ཞེས་འབོད་པའི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་བཙུགས། མཐའ་མཚམས་ཁུལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སྒྲིག་གཞིར་ཤུགས་སྣོན་བྱུང་། ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཡོས(༡༢༧༩)ལོར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་སུང་ལྷོ་མའི(南宋)རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་གཏོར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཐོག་བདུན་པ་ཀོང་རྗེ་ཀྲུའོ་ཞིའན་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ས་སྐྱ་བར་རྩིས་སྤྲད་པ་དེ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་ལ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ནག་ཉེས་མང་པོ་བསགས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་བོད་དུ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་བསད། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱི(༡༢༨༤)ལོར་འབྲི་གུང་པས་བྱ་ཡུལ་དགོན་པ་གཏོར་ཞིང་སྟོད་ཧོར་གྱི་དམག་ཁྲིད་ནས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས་པ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་རྒྱལ་སྲས་ཐེ་མུར་སྦེ་ག(铁穆耳别克)ཡི་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་ནས་ས་སྐྱ་བའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་གྱི་དམག་དཔུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་འབྲི་གུང་པར་དམག་དྲངས་ཏེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་མེ་ལ་བསྲེགས་ཤིང་། གྲྭ་བཙུན་དང་མི་སེར་བསྡོམས་མི་གྲངས་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བསད་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་མང་ཚོགས་པར་འགལ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་འགོ་ཚུགས། ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་།

གཙོ་བོར་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་བདག་གནང་བར་བརྟེན་ཚལ་གུང་ཐང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་གྱི་འདྲ་སྐུ་དང་། གསོལ་རས་གནང་བའི་རྟེན་གསུམ་དང་མཆོད་ཆ་ཐང་ཀ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཁྲི་དཔོན་ནང་ནས་ཚལ་པ་ཁྲི་སྐོར་མཆོད་གཞིས་དང་། མི་སེར། སྟོབས་འབྱོར་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། གོང་མ་འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་གི་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་ཡང་། ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཐོར་གོད(托尔哥特)ཀྱི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་ཁིན་ཆའམ་ཐེམ

ཐེམ་ཆེའི་ཞེས་བོད་དུ་དབྱར་ཉི་རིང་པོའི་སྐབས་ས་གནས་དེར་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་གྲགས་པ་དེ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཀཽ་ལི་དང་། མན་ཇུ། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་། ཞིས་པན། ཏུ་པའ། སི་ཡན་ལོ་སོགས་དང་། ནུབ་ངོས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱེད་ཁ་ཆེའི་མཐའ་མཚམས་བར་དུ་ཁྱབ་པའི་དམག་དོན་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་ནང་དུ་མཁར་གྲོང་ལ་ཡང་ཐྲུ་རིམ་པའི་མཁར་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ། ཀྲའུ་རིམ་པའི་མཁར་འབྲིང་བ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། ཤྱན་རིམ་པའི་མཁར་ཆུང་བ་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད། ཞུའི་རིམ་པའི་མཁར་ཆུང་བ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ། ཕྱི་སློན་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། ནང་སློན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པར་བཤད། ཀྲི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༢༩༦)ལོར་འདས(བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀྲི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ཤེང་ཏྲ(༡༢༩༧)ལོར་འདས་པར་བཤད་པ་ཡང་སྣང་) བང་སོ་ནི་ནང་སོག་ཏུ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་ཕོ་ཅིན་ཕོ་ཏེ་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་ཡོད་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདུག གོང་མ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཀྱི་ཤོག་གྲངས་༢༣༧ནས་༢༣༨བར་གསལ།

གོང་མ་ཧྲུན་ཧྲི། (顺治) ཀྲུང་གོའི་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་དང་། མན་ཇུའི་རྒྱལ་ཐོག་གཉིས་པ་ཧོང་ཐའི་ཇིའི(皇太极)སྲས་དགུ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྟག(༡༦༣༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༦༤༣)ལོ་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འཁོད། ཁྲི་ལོ་གཉིས་པར་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཤུན་གྱི་འམ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཧྲུན་གྱི་ཞེས་བསྒྱུར་བ་གོང་མའི་མཚན་དུ་ཆགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ཧྥུ་ལིན(福临)ཟེར། གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་རྗེས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་རིང་ཨ་ཕྲུ་དོར་ཧུང་གིས་སྲིད་དོན་ལ་རོགས་བྱས་ཤིང་། ཨ་ཕྲུ་དོར་ཧུང་འདས་རྗེས་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༦༥༡)ལོ་ནས་རང་ཉིད་ངོ་མས་སྲིད་དོན་བསྐྱངས། ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༦༤༤)ལོར་མན་ཆིང་གི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཝུ་སན་ཀོན་གྱི་མཇུབ་སྟོན་འོག་ཧྲན་ཧེའི་ཀོན(山海关)གྱི་འགག་སྒོའི་ནང་འཛུལ་ནས་ལི་ཙི་ཁྲེང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་དམག་དཔུང་གཏོར་བཅོམ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ས་ཏེ་ཐེ་ཨར་ཞེས་དེང་སང་གི་བྱང་ཤར་ལེའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་ཤིན་ཡང་རྫོང་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཁར་གྲོང་རྙིང་པ་ཞིག་ནས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས། རྟ་ཕྱོགས་ཅང་སུའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་མིང་སྨི་མའི་སྲིད་དབང་ཙ་གཏོར་བཏང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གནས་མང་ཆེ་བ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ལེགས་པར་བཙུགས། སྐབས་དེར་སོག་པོ་རྣམས་མན་ཆིང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུ་ཐུབ་མེད་པ་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེ་བ་བཅས་དམག་དྲངས་མི་དགོས་པར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་ཆེད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་མི་སྣ་ཡང་ཡང་མངགས་པ་ལྟར། ཁྲི་ལོ་བཅུ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༦༥༢)ལོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག་སྐུ་འཁོར་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བཅས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་གནས་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་ཕོ་བྲང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། འདི་དེང་སང་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད། པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་ཧྲུན་ཧྲི་མཆོག་རི་དྭགས་བཟོན་པའི་ས་ཆར་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསུ་བ་གནང་ཞིང་མཇལ་ཁྲད་སྐབས་གོང་མའི་ཁྲི་ལས་ཅུང་ཟད་དམའ་བའི་ཁྲི་མཐོན་པོ་དང་། གསོལ་ཇ་མཉམ་བཞེས་སོགས་མཐོང་བཟོས་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་གནང་། པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་པའི་ལམ་བརྒྱུད་སོག་ཡུལ་ཏའི་ཁར(ཏའི་ཏེ)ཞེས་པའི་ས་ཆར་བཞུགས། ཤི་ཧྲུ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བློན་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་སྟོན་སོག་པོ་ཨལ་ཐད

རྒྱལ་པོས་ཏྲ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པར་ཏྲ་ཡའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་ཕུལ་བ་དེ་བཞིན་རང་འཛགས་གཏན་འཁེལ་གྱི་འཛའ་ས་དང་། གསེར་ཐམ་བཅས་གནང་བར་བརྟེན། བོད་སོག་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་མན་ཆད་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་བྱུང་། ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༦༦༡)ལོར། སྐྱོ་སྣང་དང་སྙུན་སྣང་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་གི་རྐྱེན་ལས་གློ་བུར་དུ་གཤེགས། སྐུ་ཕུང་མེ་ལ་སྲེག་པའི་ཕུར་ཐལ་ནི་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤའོ་ལིན(དེང་སང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་ཙུན་ཧྭ་རྫོང་གི་ནུབ་བྱང་ལེ་དབར་བདུན་ཙུའི་ཕྱི་རོལ་ཁྲང་རུའི)རི་བོར་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས《ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས》ཀྱི་ཤོག་གྲངས(༢༣ནས(༢༦བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

གོང་མ་ཨ་ཡུ་པར་པ་ཏ་གེ་གན་རྒྱལ་པོ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཞི་པ་རེན་ཙོང་གི་མིང་། (仁宗爱育黎拔力八达)(༡༣༡༢ལོ་ནས༡༣༢༠ལོ་བར)

གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ། གཟུགས་ཡོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཁོང་པ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པའོ། །

གོང་མའི་ཐའི་ཙུ་རྒྱལ་བརྒྱུད། གོང་མའི་བཙུན་མོ་དང་རུས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དཔོན་རིགས།

གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་གཙང་ས་སྐྱར་སྐུ་འཁྲུངས། བྲང་ཏི་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སློབ་དཔོན་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། གངས་རིའི་ལྗོངས་ན་གྲགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཡིག་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་མཁས་པ་དུ་མའི་སྨན་བརྒྱུད་གབ་པ་རྣམས་ཁོལ་དུ་བཏོན་ནས་ཁྲིགས་སུ་བསྡེབས་པའི་མན་ངག་པོ་ཏི་དམར་པོ་དང་། བོད་ནག བོད་ཁྲ། 《ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནས་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》《བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》《སྨན་མིང་བརྡ་སྤྲོད》《རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འཕྲང་འགྲོལ་བའི་ཤོག་སེར》བཅས་པོད་བདུན། 《རྩ་རྒྱུའི་གནད་འགྲོལ་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་དམར་འཁྲིད》《སྤོའི་འབྲུངས་དཔེ་དོན་བསྡུས》《ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལ་མཆན་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འདེབས་པའི་རྒྱུད་ཆེན》《ཕྲ་མོ་བེའུ་བུམ་སེང་ལྡིང་མར》གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་བསྟེན་མི་དགོས་པར་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བཞེད་པ》རྣམས་མཛད་དེ་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་དགུང་དུ་བཏེགས། གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་ཕན་དར་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟག(༡༥༠༦)ལོར་གཤེགས་པར་གྲགས།

གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་ཕན་དར། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༥༡༡)ལོར་གཙང་ས་སྐྱར་ཡབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུའི་ཐོག་སྐུ་ཞང་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། ཡབ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཡུམ་གྱིས་གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་དུ་བཅུག་པས། དེ་ནས་བཟུང་སྒོ་གསུམ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་བྱང་པའི་བཞེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་འགྲོ་དོན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཡུམ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ལྷ་སྨན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདན་སར་བཞུགས། ས་སྐྱ་སྨན་གྲོང་དུ་བྲང་ཏི་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། མན་ངག་གསེར་བྲེ། དངུལ་བྲེ། བདུད་རྩི་བུམ་ཆེན་སོགས་ལུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་གསན། གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས་གཤེགས་རྗེས་སྐྱེ་སྲིད་སེང་གེ་རྩེའི་བླ་སྨན་ཕྲུག་ཕྱིར་ལོ་ཤས་བཞུགས། དེ་རྗེས་ལ་སྟོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་འགྲོ་དོན……

འཆད་ཉན་སོགས་གོང་འཕེལ་གྱིས་སློབ་མ་མང་དག་ཅིག་ཐོན། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ་བ་བློ་ཡུལ་གསལ་བར་མཛད་དེ་དབུས་གཙང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་སྨན་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་ནས་སྨན་གྲགས་གང་སར་ཁྱབ། གསུང་རྩོམ་ཡང《རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མེ་ལོང་མཐོང་གསལ》དང་། མན་ངག་གི་སྐོར་ལ《གསོ་རིག་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》《ཉམས་ཡིག་བརྒྱ་རྩ》《གསོ་རིག་དགོས་པ་དོན་བསྡུས་མེ་ལོང་མཐོང་གསལ》སོགས་བརྩམས། རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་མངའ་རིས་པ་བདེ་ཆེན་དང་། མང་མཁར་བདེ་གླིང་པ། ཉི་མ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་བུ་སློབ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་བུ་སློབ་དང་ནད་པའི་དོན་དུ་ཉིན་མཚན་སྒྱིད་ལུག་མེད་པར་རྒྱལ་ཁམས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། གསོ་རིག་གི་གཞུང་འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཅས་ལ་གཞོལ། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༧༨)ལོར་གཤེགས།

གོང་རས། དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མགུལ་དུ་དགྲིས་པའི་རས་དམར་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གཡུལ་དུ་རང་སྲོག་ཤོར་ཡང་འཛེམས་པ་མེད་པའི་བརྟན་མཚོན་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག

གོང་རི་དཀར་པོ། ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་དབུས་གཙང་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་རྫོང་མང་པོ་བཙུགས་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་གསལ།

གོང་གཉམ། རང་རྒྱལ་མིང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་ཐང་ཀ་བཞེངས་སྲོལ་དར་སོ་ཆེ་ཞིང་། ཐང་ཀའི་མེ་ལོང་གི་ཕྱི་ངོས་སུ་ན་བཟའི་མཚོན་གོས་ཆེན་ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གོང་བ་དང་འཇའ་ཉིས་བསྒྲིགས། སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་སྒྲིལ་ཤིང་ལེབ་མོ་དང་ཟླུམ་པོ། འོག་གི་སྒྲིལ་ཤིང་རྩེ་མོ་གཉིས་སུ་སྒྲིལ་ཏོག ཟླུང་གནོན། ཞལ་ཁེབས་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གོང་ས་མཆོག ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཞེ་ས་བྱས་པའི་ཚེ་མིང་།

གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ། སྒྱེར་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་དུས་འཁོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་བླ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་སྒྲུང་སྟོད་པ་སྨམ་ནོར་བུ་ཁྱུང་རྩེའི་རི་ཞབས་སུ་ཆགས་པའི་དགོན་པ་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་བས་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཞེས་མཚན་ཆགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ཞེས་ཞུ། འབྲུགས་ཡུལ་སྒྱང་སྟོད་སྐྱིལ་ཆ་དཀར་དུ་ཡབ་རྫེ་བཙུན་ཆོས་བཟང་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་དགེ་བསྙེན་མ་བརྗོན་འགྲུས་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༣༡༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་གི་རྩལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་གང་བསླབས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེངས་རེས་མཁྱེན་ཐུབ། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༣༣༥)ལོར་ཞ་ལུའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་ནས། ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་པ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》དང་རྣམ་འགྲེལ》བཅས་གསན། ཞ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་དང་ཁྲིད། བཤད་པ། མན་ངག་གི་གནད་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔག་བཞེས་པའི་སྐབས་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་དབེན་གནས་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་དུ་བཞུགས་ཏེ《དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ》དང་། བཤད་པ། ས་རིས། དབང་བཀའ། ལག་ལེན་གྱི་ཁྲིད་སོགས་ཡང་ཡང་གནང་བས། སློབ་མ་དུས་འཁོར་

ལ་མཁས་པ་མང་དུ་བྱོན། ཇོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ（༡༣༨༠）ལོ་ནས་བཟུང་དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཁྲིད།
བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པ་ཡིན། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་གླང（༡༣༨༧）ལོར་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་རང་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གདན་ས་དེར་བཞུགས་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི《ཞྭ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང་དད་པའི་འབབ་སྟེགས》དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༤༢ནས༤༢བར་གསལ།

གོད་ཀ རྒྱ་ནོར་དང་ཕྱུགས་སོགས་ཤི་ཆད་བྱུང་བ། （ཙ）

གོད་ཀྱི་ཆེ་ལུགས། ཟད་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་ཆེ་ལུགས་སམ། ཟད་འགྲོ་བའི་ཟད་སྣངས་ལ་ཟེར།

གོད་ཀྱི་ཤ་མི་ཟ། གོད་མ་ཞེས་པ་ལྷག་མའི་དོན་ཡིན་པ་དཔེར་ན《འདུལ་བའི་གཞུང》ལས། ལྷག་གི་གོད་མ་མི་ཟའོ་ཞེས་པ་ལྷག་གིས་ཤ་ཟོས་པའི་ལྷག་མ་མི་ཟ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས《ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གི་དག་ཡིག》ལས་གསུངས།

གོད་རྒྱ། འགོད་རྒྱ། རྟགས་ཐམ་ཡོད་པའི་ཐོ། （ཙ）

གོད་བདག སེམས་ཅན་ལ་ན་ཚ་བྱུང་ན་ནད་དེའི་བདག་པོ་གདོན་འདྲེ་སོགས་ཡོད་ཟེར།

གོད་ནས། འགོད་ནས། （ཙ）

གོད་པའི་བརྡ། འདབ་མ་དང་གེ་སར་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པར་མེ་ཏོག་གི་ཤུལ་ཙམ་ལུས་པ་སྟེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། མི་འགའ་ཞིག་ཤི་ཚར་རྗེས་སྡོད་མ་ཁོ་རང་བྱུང་བའི་རྗེས་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ།

གོད་ཡིག འགོད་ཡིག བརྗེད་ཐོ། （ཙ）

གོན་པན། རི་སྐྱེས་ཀོ་སྐྱིད། （ཙ）

གོམ་ཚད་ཀྱི་སར་འཇོག གོམ་པའི་ཚད་བཀོད་པའི་ས་དེར་འཇོག

གོམས་འདྲིས་རྒྱག་ཁྲིད། སྦྱངས་གོམས་ཐོན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་བརྡར་དང་དངོས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ།

གོམས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་བཞི།
༡. ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྨིན་པ། ༢. ཕྱི་སྨིན་ལ་ནང་མ་སྨིན་པ། ༣. ཕྱི་མ་སྨིན་ལ་ནང་སྨིན་པ། ༤ ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྨིན་པ་བཅས་ཡིན། དེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ནི། ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་མི་ལེགས་པར་མ་ཟད། ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱང་ཧ་ཅང་ངན་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་ངན་པ་ནི་ཕྱི་སྨིན་ལ་ནང་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་མི་ལེགས་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྨིན་ལ་ནང་སྨིན་པ་དང་། ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་དང་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྨིན་པ་ཡིན།

གོར་རྒྱལ། གོར་ཁ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་སྡུད་ཚིག་སྟེ། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་བར་བལ་ཡུལ་གླིང་གསུམ（༡. ཀ་ཊ་མན་དུའམ་ཡམ་བུ། ༢. པར་ཏན། ༣. སྤུག་གོན）ནི་རྒྱལ་ཁག་གསུམ་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མུས་སུ་ཡོད། སྐད་རིགས་ནི་ཉིན་རྟུའི་སྐད་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཙོ་བོར་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མུས་དང་། དེ་མིན་ཧིན་རྡུ་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཞིང་ལས་དང་རི་དྭགས་བརྗོན་པ་སོགས་བྱེད། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ལུག（༡༥༥༨）ལོ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་གིས་བལ་ཡུལ་ནུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་བཙན་བཟུང་གིས་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ（༡༨༤༢）ལོར་པྲི་ཐི་ན་ར་ཡ་ནས་གོར་ཁའི་རྒྱལ་པོ་བྱས། རྒྱལ་ཁག་གསུམ་པན་ཚུན་ནང་འཁྲུག་བྱུང་ནས་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཕར་རྒོལ་བྱས་

ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་བྱི(༡༧༦༩)ལོར་ཀ་ཏ་མན་དུ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སུ་པར་ཏན་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག དེའི་ལོ་རྗེས་མར་སྟག་གོན་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་རྒྱལ་ས་ཀ་ཏ་མན་དུ་ལ་སྤོས། མ་ལ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་གོར་ཁའི་སྲིད་དབང་བཙུགས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིགས་སྲོལ་གསར་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གོང་འཕེལ། ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བོད་ས་གནས་སོགས་བར་ཕན་ཚུན་ཚོང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན། ཞིང་ཕྱུགས་ལས་རིགས་བདག་གཉེར་ལེགས་བཅོས། གཏེར་ཁ་སློག་འདོན་སོགས་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཤུགས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། དམག་དོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱང་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ། ཉེ་སྐོར་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མི་རིང་བར་འདས་ཤིང་། དེའི་བུ་ཏ་ཁྲུ་ལ་ཟ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེས་ཀྱང་ཕའི་དུས་ལྟར་རྒྱ་བསྐྱེད་སྲིད་ཇུས་སུ་མཐུད་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་བལ་ཡུལ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཁག་ཅིག་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པའི་ངང་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་འདས། དེ་རྗེས་དེའི་བུ་རཎ་བ་ཧ་དུར་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ཀྱང་ལོ་ན་ཆུང་བས(ལོ་བརྒྱད་ལས་སླེབས་མེད)ཨ་ཁུ་བ་ཧ་དུར་ས་ཧེབ་ཀྱིས་སྲིད་དོན་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་རིང་བལ་ཡུལ་གྱི་ཤར་ངོས་རྗེ་རྗེ་གླིང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མར་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་སྡེ་མང་པོར་བཙན་འཛུལ་བྱས་མཐར་བོད་ས་གནས་ཀྱི་གཉའ་ལམ་དང་། སྐྱིད་གྲོང་། རོང་ཤར་ཁུལ་བཅས་ལ་བཙན་འཛུལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ཡོད།

གོར་ནད། ནོར་ཕྱུགས་ལ་ཐོག་མར་གོར་ནད་ཕོག་སྐབས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལངས་ཏེ་ཡུན་རིང་སྡོད་པ་དང་། སོ་འཆའ་བ། ནང་དུ་ཚ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་ནང་ཤ་ཀུན་བཙོས་པ་ལྟར་དཀར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཤི་བའི་ཕྱུགས་ཀྱི་འགོས་ནད་ཆེ་གྲས་ཤིག (ཚ)

གོར་མ་བཀྲམ་པ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ། (ཚ)

གོར་མ་ཆག ཐེ་ཚོམ་མེད་པའམ་ཐག་བཅད་པ།

གོར་ཞིབ་ལས་ཁྲངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གསར་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། དོ་དམ་རྩེ་མགྲོན་གཅིག་དང་། མི་དཔོན། ལས་བྱ་གཉེར་ཚང་དྲུང་ཡིག་གཅིག་བཅས་ཡོད། དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ལྷ་སྡོད་གོར་ཁོངས་བལ་པོའི་ཚོང་རིགས་དང་ཁ་ཆ་ར་རྣམས་དང་བོད་མིའི་དབར་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་རིགས་ཞིབ་གཅོད་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁ་ཆ་རའི་སྡོད་ཁང་དང་། ཟར། འོ་ལུང་། གཉའ་སྐྱིད་རོང་གསུམ་བཅས་གོར་བོད་ས་འདྲེས་ཁག་ལ་ས་མིའི་རྩོད་གཞི་ཆེ་གྲས་བྱུང་མཚམས་ས་གནས་སོ་སོར་ཞིབ་གཅོད་མི་སྣ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ལྷ་སར་གོར་ཞིབ་མི་སྣ་མགྲོན་མི(རྩེ་མགྲོན་དང་མི་དཔོན)སྤྲེལ་པོ་དང་། གོརྑ་ཀབ་ཏན་བཅས་མཉམ་འཛོམས་གྲོས་བསྡུར་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་རེད།

གོར་ཁེ་ཁ། བ་ལང་མགོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཙན་དན་དཀར་པོའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །

གོལ་ས། འདྲ་པོ་སྟེ་ངོ་མར་ནོར་འཁྲུལ་ཡོང་སའི་གཞི་དེ་ལ་གོལ་ས་ཟེར།

གོས་ཀྱི་ཆ་བ་ལ་བརྟེན་པ། གོས་བཟང་པོའི་ཕྱིར་དུ་བརྟེན་པ།

གོས་ཀྱི་ལྷ་ཟུར་སུལ་ཤིབས་ཅན། བོད་ས་གནས་སུ་བོད་ཆས་ཕྱོན་སྐབས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སུ་ཡིན་ཀྱང་བོད་ཆས་ཀྱི་ཟུར་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟེབས་ནས་ཕྱོན་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཟུར་ལྟབས་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བའམ་ཡང་ན་སྣང་གོས་གཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཟུར་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སུལ་ཡོད་པ་ལའང་ཟེར།

གོས་ཀྱི་གྲྭ་བའི་རྡུལ་སྦྱུགས། རང་གིས་གཞན་ལ་དགེ་སྐྱོན་ཡོ་བསྲུང་གི་བསླབ་བྱ་བྱས་པར་མ་ཉན་པའི་སྐབས་བློ་ཕམ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མཚོན་བྱེད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲྭ་བ་ལ་འགོས་པའི་ཐལ་རྡུལ་བརྡབས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ།

གོས་སྐུ། བོད་ས་གནས་སུ་གོས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་དྲས་ཏྲུབས······
ཚོས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ཐང་ག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་
ཚོར་གོས་སྐུ་ཞེས་འབོད།

གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་
རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་དཀྱུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་རབ··
བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར་བཞེངས་པའི་གོས་སྐུ
ཆེན་མོ་སྟེ་ཐང་ག་འདིའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ····
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུའི་མཐོ་ཚད་ཁྲུ་བརྒྱད་ཙམ་སྟེ་འདོམ་
ཉི་ཤུ(དེང་སང་གི་མི་གཟུགས་འཁྲིད་ཚད་ཀྱི་འདོམ་གང་ལ
སྐྱི་ཁྲི་གང་དང་སྐར་མ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་དབང་དུ······
བཏང་ན་ཐང་ཀའི་མེ་ལོང་གི་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་ཐུབ······
དབང་གི་སྐུའི་མཐོ་ཚད་སྐྱི་ཁྲི་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད)ཐུབ····
དབང་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་མཆོག་ཟུང་གཉིས་དང་།
བྱམས་པ། མར་མེ་མཛད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག
འོག་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་བཅས་ཡོད····
པའི་གོས་སྐུའི་མེ་ལོང་གོང་གཞམ་བཅས་བསྡོམས་པའི་རྩེ··
ཁྲུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག(མི་གཟུགས་འཁྲིད་ཚད་ཀྱི···
འདོམ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་སྟེ། སྐྱི་ཁྲི་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་དང་
སྐར་མ་ཉི་ཤུ)ཡོད་པ་ནི་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་གོས···
སྐུའི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། རྒྱུ་སོང་ལ··
གོས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཡུག་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་སོང་བ་དང་།
བཟོ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་གྱིས་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རིང་བཟོ་
སྐྲུན་བྱས་ཚུལ《རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར》ལས··
གསལ།

གོས་སྐུ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

གོས་ཁ་འབྲུ། གོས་ཆེན་དང་རྒྱ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བའི་འབྲུ་རས་
ཤིག

གོས་བགོ་བ་བཅུ། གཤམ་ཐབས་མཉམ་པོར་མ་བགོས་པ།
ཧ་ཅང་བསྟེངས་པ། ཧ་ཅང་འཛོལ་བ། ཕྱོགས་གཅིག···
གླང་པོའི་སྣ་ལྟར་ནར་བ། ལྟེ་བའི་གོང་དུ་གཤམ་ཐབས་ཀྱི་
མགོ་ལྟེམ་པ། ལྟེ་འོག་ཏུ་སྦྲུལ་མགོ་ལྟར་གདེངས་པ། སྐ་
རགས་བཀྱིག་ཏུ་འབྲུ་ཡི་ཕུར་མ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་བགོས་པ།
ཆོས་གོས་གཉིས་ཧ་ཅང་བསྟེངས་པ། ཆོས་གོས་གཉིས་ཧ་
ཅང་འཛོལ་བ། ཟླུམ་པོར་མ་བགོས་པའོ། །

གོས་ཆེན་དབྱལ་གསུམ། མན་ཆད་རྒྱལ་རབས་སྐབས···
གོང་མ་རིམ་བྱུང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་བཅས་ཀྱི་ཞབས་བྱམས་འདྲེགས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས······
གཟབ་སྤྲོས་སུ་གོས་ཆེན་གཞི་དམར་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྔོན་པོ་ཐྲ་
རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱོན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གོས་བརྟག་པ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག ཁ་ཆེ།
ཏྲ་སིག་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་རས་དང་གོས་ཆེན་རིགས་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་། རྒྱུ་ཆ། རི་མོ་སོགས་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དཔེར་ན། རང་རྒྱལ་དུ······
མཚོན་ན། དེང་སང་དགོན་སྡེ་དང་། ལྷ་ཁང་གི་གནའ··
ཤུལ་ལྷག་བསྡད་འགའ་ཞིག་ནང་གནམ་རྒྱན་དང་། ག···
འཕན། ཐང་ཀའི་གོང་གཤམ་སོགས་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས···
ཀྱི་སྐབས་ཐོན་པའི་ཏྭ་ཏུན(བཏགས་ཞུན)རྒྱན་བཞི། ཁ་
ཐི། ཉིང་ཐོན་སོགས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཏྭ་
ཞུན། ཐོན་ཐི། རྒྱན་བཞི་འབྲུག་ཆེན། མང་དོག་སོགས་
དང་། མན་ཆིང་སྐབས་ཡོན་ཀྱི་གོས་ཆེན་ལ་འདྲ་བཟོ་བྱས་
པའི་རྒྱན་བཞི་དང་། ཏྭ་ཏུན། ཁ་ཐི། ཐོན་ཐི་སོགས···
དང་། གསར་བཟོས་ཕྱུག་ཁེབས། པདྨ་གསང་ལམ། རྡོ་
རྗེ་གསང་ལམ། པདྨ་རྒྱ་བྱ། རྒྱན་བཞི་འབྲུག་ཆུང་། མ་
ནུ་འབྲུག་ཆུང་། སེའུ། ཙོན་ཏན། རྒྱ་འདྲ། རྒྱ་སེ······
སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐོན་གསར་རྙིང་དང་།
ཕྱུས་ཚད་བཅས་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བཟོའི་ཁྱད་པར་རྣམས་
བརྟག་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་
པོའི་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་མཆོད་རྫས་དང་། གནམ་རྒྱན།
བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གདོང་དར། སྐུ་ཐང་ཁག་གི་གོང་
གཤམ་བཅས་ལ་གོང་གསལ་གྱི་གོས་ཆེན་ཕལ་ཆེ་བ་ཡོད····
ཅེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར······

གཏུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་བ་ལྟར་དེང་སང་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་སྐད།

གོས་དྲི་མ་ཅན། དྲིག་པ་ཆགས་ཤིང་དྲི་ངན་བྲོ་བའི་གོས།

གོས་རྡོ་རྗེ་གསང་ལམ་མ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐུ་ཆེའི་སྐོད་དུ་རྒྱལ་ནང་ནས་གསར་དུ་ཐོན་པའི་གོས་ཆེན་གཞི་མ་ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལ། རི་མོ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཨུ་ཕྲུད་ཡོད་པའི་རྟུས་ཀྱི་རིགས་ཤིག

གོས་དམར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལ་བཏུན་ཡོད་པའི་གྲུས་ཤིག་ཡིན།

གོས་ཟན་ཟད་པོ། གྱོན་གོས་དང་། སྤོ་ཆས་ཟད་གྲོན་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ལྷག་མ།

གོས་བཟོ་བ། སྤྱིར་བཏང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོས་བཟོ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྱོན་གོས་བཟོ་འཚེམ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་པ་ལག་རྩལ་པར་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ཡང་དོན་དུ་དེའི་ནང་གོས་ཆེན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དྲས་དྲུབ་ཀྱི་ཐང་ཀ་དང་། ཡོལ་བ། དྲ་ཕྱེད། མཆོད་རྫས། གྱོན་གོས་བཅས་བཟོ་འཚེམ་དང་དྲས་དྲུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལག་རྩལ་མི་སྣ་ཡང་ཚུད་ཡོད་ཅིང་། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་རྒྱ་བཟའ་ཝེན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་ཕེབས་སྐབས། གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་གོས་ཆེན་གྱི་ན་བཟའ་དང་། བཞུགས་སྟན། བེར་ཆེན་བཅས་བོད་དུ་ཐོག་མར་འཁྱེར་བ་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་གོས་ཆེན་དྲས་དྲུབ་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ན་བཟའ་གྱོན་པའི་དར་སྲོལ་ཆགས་ཤིང་། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། ཏ་སིག་རྒྱལ་ཁབ(དབྱི་རན)དང་ཨ་རབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྱོན་གོས་དང་འདྲ་བར་བཤད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ས་སྐྱའི་བླ་དཔོན་རྣམས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད། དགེ་ལུགས་ཀྱི་བླ་ཆེན། འབྲི་གུང་དང་ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀུང་ནང་སོག་རིགས་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་ཚོའི་ཆས་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་གྱོན་གོས་དར་སྲོལ་ཆེ་བ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་ཚོའི་ནང་གོས་སྐུ་དང་། ཀ་འཕན། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད། མཆོད་རྫས། འཆམ་གོས་བཅས་གཅིག་ལ་གཅིག་འགྲན་གྱི་བཟོ་འཚེམ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་། གོས་སྐུ་བཞེངས་པའི་སྔ་ཤོས་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་བཞེངས་པའི་གོས་སྐུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་པ་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ཚད་ཆེ་བ་བདུན་ཙམ་གྱི་མཐོ་ཚད་དང་། ཞེང་ཚད་འདོམ་ལྔ་སྐོ། མི་གཟུགས་འབྲིང་ཚད་ཀྱི་འདོམ་རེ་ལ་སྤྱི་སྐར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཙམ་རེ་བརྩིས་པའི་སྤྱི་ཁྲི་དགུའི་ཚད་ཙམ་ཡོད། གོས་ཆེན་ལས་བཟོས་པའི་ཡོལ་བ་འཚེམ་དྲུབ་མ་སྔ་ཤོས་ནི་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༤༨༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༥༧༢)ལོ་བར་སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པས་དབུས་གཙང་གི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རིན་སྤུངས་མཁས་དབང་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་གནང་ནས་བཞེངས་པའི་རིགས་ལྡན་ཡོལ་བ་ཞེས་ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་སྐུ་ཡོད་པའི་གོས་ཡོལ་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཡོལ་བ་དེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་རིན་སྤུངས་པའི་སྲིད་དབང་གཏོར་རྗེས་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེར་བླངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཙུགས་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གདན་ས་གསུམ་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་སྐོའི་སྐབས་འགྲེམས་སྟོལ་ཡོད་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དེང་སང་པོ་ཏ་ལའི་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས། དེའི་མཐོ་ཚད་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ཚད་གཉིས་ཙམ། ཞེང་ཚད་གླིང་གསུམ་བསྐོར་བར་ཁང་པ་ཀ་བ་ཉི་ཤུའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཁེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཁོ་བོ་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་། དེའི་

བཟོ་བཀོད་དང་། སྨུས་ཚད་འགྲན་ཟླ་མེད། དེ་མིན་གོས་ཆེན་དྲས་དྲུབས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་དྲ་ཕྱིད་དང་། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག དགེ་བསྙེན། ཧྭ་ཤང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཅས་ཡོད་པའི་དྲ་ཕྱིད། སྲུང་མ་ཁག་གི་བསྐང་རྫས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་དྲ་ཕྱིད་བཅས་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གནའ་རབས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་གྲགས་པ་ཅན་ཚོར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། པོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་མཆོད་རྫས་དང་། བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཞལ་ཁེབས། ཐང་ཀའི་གོང་གཤམ། གོས་སྐུ་བཅས་ལ་ཡོན་དང་། མིང་། ཆིང་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཐོན་པའི་གོས་ཆེན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་མིང་དང་ཆོས་གཞི་སྨུས་ཚད་གསར་རྙིང་སོགས་ཞིབ་ཙམ《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གོས་བཟོའི་ལག་རྩལ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ནང་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་དབུ་ཆེན(ར་རྩ་ཤ་ག་བསོད་ནམས)མི་གཅིག རིམ་པ་གཉིས་པ་དབུ་ཆུང(གཞིས་རྩེ་དགེ་བསྙེན་རྡོ་རྗེ་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱད། རིམ་པ་གསུམ་པ་ཕྱིངས་དང་དཀྱུས་གྲས(གཞིས་རྩེ་བློ་བཟང་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད།

གོས་འཁར་ཕར། གོས་ཆེན་སྤུབ་འཁྲུག་སྣོམས་ཞིང་། ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལ་རི་མོ་གཞི་མ་ལས་ཆོས་གཞི་ཅུང་ཟད་སྐྱ་ཙམ་གྱི་ཕྲིན་རིས་དང་། མེ་ཏོག་ཀང་འཁོར་སྤེལ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག

གོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་འགྲུབ། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱོན་པའི་བོད་རིགས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས《མདོ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་འཕགས་པ་གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ》ཞེས་པ་དང་། 《ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྙིང་པོ》ཞེས་པ། 《མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ》 《འཕགས་པ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ》སོགས་མདོ་ཁག་མང་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་མདོ་སྡེ་ཁག་མང་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་དམ་ཆོས་འཆད་སྡོམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་གནང་མཛད།

གོས་སེའུ། གོས་ཆེན་གཞི་མ་ཆོས་མདོག་སེར་པོ་ལ། གསེར་སྐུད་སྒྲིམ་བཏགས་ཀྱི་འབྲུག་དང་། སྤྲིན་རིས། ཆུ་དང་། བྲག་རི་བཅས་འབུར་དོད་དུ་འཐག་པ་ཞིག་ཡིན།

གོས་གསུམ་བརྗེ་བ། གོས་ནི་དང་པོར་བརྗོད་པ། གཉིས་པ་ཚོ་ག་སླུབ་པ། གསུམ་པ་ཇོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། གཙང་མའི་གོས་ནི་གསུམ་པ་དག ལན་གསུམ་དུ་ནི་བརྗེ་བའོ། །

གོས་གསུམ་དང་ཁྲུས་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་གོས་གསུམ་དང་ཁྲུས་གསུམ་ཡོ་ག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། སྡོམ་པ་གསུམ་ནི་ལེགས་གནས་པ། གོས་ནི་དང་པོར་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཚོ་ག་བསླུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ཇོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། གཙང་མའི་གོས་ནི་གསུམ་པ་དག ལན་གསུམ་དུ་ནི་བརྗེ་བའོ། །བསྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ནང་གི་ཁྲུས། ཡན་ལག་བདུན་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་པ་སྦྱངས་པ་ནི་གསང་བའི་ཁྲུས། ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་བཀྲོལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཁྲུས་དང་གསུམ་མོ། །

གྱ་སྐྱུར། ཏའི་ཐོད་པའི་གྱ་སྐྱུ་དཀར་པོ། (ཙ)

གྱུ་རོམ་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ་འབོར་ཆེ་བའི་དོན།

གྱུ་བ་བོད་འབྲག འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་འགྲོན་ལམ་འཁྱིལ་བའི་ས་ཚུགས་ཤིག་སྟེ་ལྷ་ས་བྱང་ངོས་ནག་ཆུ་བརྒྱུད་ལ་ཡོད་སྐད།

གྱུ་ཚེམ། མ་བརྟགས་པ། (ཙ)

གྱུ་ལོག་སླས། བསམ་ངན་ཁོག་བཅངས་བྱས་པའི་གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག

གྱུང་ཕྲེང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག གྱུང་བརྩིགས་པའི་ལུགས་རིའི་བར་ཐག་ཅུང་ཟད་རེའི་མཚམས་སུ་གྱུང་ཐོ་ཞེས་ཀ་བ

བསྒྲངས་པ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་སྐར་ཕྲེང་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ལྷེབས་བྲིས་ཐོག་བྲིས་པའི་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་ཐོག་མའི་བཀོད་པ་ལ་གཟིགས།

གྱང་རུལ། གྱང་ཞེས་པ་ཤིང་སྒྲོམ་ནང་ས་བླུགས་ནས་བརྩིགས་པ་དེ་དང་སྦྱིར་བཏང་གི་རྩིག་པ་ཚང་མར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་གྱང་རུལ་ནི་རྩིག་པ་ཞིག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཁང་རྡུལ་ལ་ཟེར།

གྱང་ཧྲ་དབང་། (江夏王)གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་སྐབས་གོང་མའི་རུས་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བློན་ཆེན་ཞིག་གི་མིང་།

གྱད། སྦྱིར་བཏང་གི་མི་ལས་ལྷག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་མི་སྟེ་གྱད་མི་ལྟ་བུ།

གྱད་ཀྱི་ཡུལ། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨ་སམ་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད་སའི་ལུང་པ་སྤྱིའི་མིང་།

གྱད་ཆེན་ལྷ་དགའ་ཀླུ་དགའ། རྒྱ་བཟའ་ཞིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་སྐབས་ཤིང་རྟ་འཐེན་མཁན་གྱི་གྱད་མི་སྟོབས་ཆེན་གཉིས་ལ་ཟེར། ཁོང་གཉིས་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་འདྲ་སྐུ་ལྡངས་གཟུགས་མ་རེ་རེ་ཡོད། ཁོང་གཉིས་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་ནས་བོད་མི་དང་གཉེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་འཛམ་དཔལ་གསང་བ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ལ་བྱས་རྗེས་གཟེངས་བསྟོད་དུ་གཙང་གི་གནས་སྙིང་ས་ཆ་གནང་། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་རྒྱ་ལོ་ཙཱ་བ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་དགེ་བཤེས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་གྲོགས་བྱས་ནས་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་ཡིན།

གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས(༡༠༢༧)ལོར་བོད་དུ་དུས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྒྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་དུ་རབ་བྱུང་རྩི་བའི་འགོ་ཚུགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། 《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ》 《མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕག་མོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྩ་བའི་རྒྱུད》 《བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་བྱེད་ཏེ་རུ་ཀས་གསུངས་པ་ལེའུ་བཅུ་པ》དང་། དེའི《རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པའི་ལེའུ་གཉིས》 《རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་ཁུང་དུའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ》སོགས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ》ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། 《དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས》 《དགེས་རྡོར་བདེ་མཆོག》ལ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་དཔལ་སམྦུ་ཊའི་འགྲེལ་པ་ལས་དཔལ་ཁ་སྦྱོར་ཐིག་ལེ》ཞེས་བྱ་བ《རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་དྲན་པའི་སྣང་བ》ཞེས་བྱ་བ། 《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མན་ངག》 《ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས》སོགས་མང་ངོ་།

གྱི་ན། ཐ་མལ་དང་། དམན་པ་དང་། དོན་མེད་དང་། རང་ག་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །

གྱི་ལིང་། འདི་སྲོག་ཆགས་རྟ་འདྲ་བ་ལ་རྣ་ཙོ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྟ་ཡི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

གྱིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ། (金成公主)རྒྱ་རྗེ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང་གི་ནུ་བོ་ཡང་དབང་གི་བུ་མོ། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོ། འདི་བོད་ལྕགས་ཁྱི(༧༡༠)ལོར་ཀྲུང་ཙུང་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་མཁར་ཆེན་པོ་ཞིང་ཕེང་ཧྲེན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེལ་ཕྲང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། མཁར་དེའི་མིང་ཡང་བརྗེས་ཏེ་གྱིམ་ཤིང་ཧྲེན་ཞེས་བཏགས། ཀོང་ཇོ་འདི་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དར་དང་གོས་ཆེན་ཡུག་དུ་མ་བསྣམས་ཕེབས་པ་མ་ཟད། རྩེད་མོ་མཁན་དང་། བཟོ་བོ་སྣ་ཚོགས་པ། རོལ་མོ་དཀྱིལ་མཁན་སོགས་ཁྲིད་ཕེབས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་

འབྱུང་དང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་ལྷ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་བཙུན་མོ་འདིར་བསྣམས་ཏེ་བཙུན་མོ་སྣ་ནམ་བཟས་འཁྲིག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ངོ་མཚར་བ་སྣང་། ཀྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་རྒྱ་བཟའ་ཞུན་ཤིང་ཀོང་ཇོའི་རྟེན་སྐལ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་མང་སྲོང་སྐབས་དུས་ཟླ་ཤིང་དབང་གིས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་སྣ་སྒོ་མེ་ལོང་ཅན་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་སྒོ་བཅིགས། ཕྱིས་སུ་སྒོ་དེ་ཕྱེ་ནས་མཆོད་པའི་རྒྱུན་བཙུགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་གཉེན་དགེའི་སྲོལ་བཙུགས། གཞན་ཡང་ཀྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཐང་བོད་དབར་གྱི་ས་མཚམས་འབྲུག་ཟིང་འཛུགས་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བར་འབད་བརྩོན་དང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་པར་གྲགས། མཐར་བོད་ས་ལོས(༧༣༨)ལོར་བཙུན་མོ་ཀྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་སྨྲ་གཤེགས་ཞེས་ཏུན་ཧོང་གི་ཡི་གེར་གསལ།

ཀྲི་ན། སྟབས་བདེ་པོ། (ཙ)

ཀྲི་རེ་དགོན་པ། ཐོག་མར་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་གཉོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པའི་དབོན་བརྒྱུད་ལྷ་པ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་བཏབ། རྗེས་སུ་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མར་གྱུར་རྗེས་ཆོས་ལུགས་དེ་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

ཀྲི་རེའི་ཡར་ཁྲིང་། ལྷ་ས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་རྐང་ཐང་གིས་ཉིན་ལམ་གཅིག་སོང་བའི་ས་ན་ཀྲི་རེ་ཟེར་བའི་གྲོང་ཚོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ལམ་འཕྲང་།

ཀྲིན་ཐའེ། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བདུན་པ་ཏའི་ཙུང་ཀྲུའུ་ཆི་གཡུས(代宗朱祁钰)ཀྱིས་སྲིད་དབང་ལོ་བདུན་བཟུང་བའི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཅིང་ཐའི(景泰)ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། མིང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཅིང་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཚད་མར་ཀྲིན་དང་ཀིང་ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད་པ་སྟེ་པེ་ཅིན་ལ་པེ་ཀྲིང་དང་པེ་ཀིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོང་མའི་ཁྲི་ལོའི་མིང་དེས་གོང་མའི་མིང་གི་ཚབ་བྱས་པ་མང་པོ་ཡོད།

ཀྲུག་བྱེད། རྡང་པོ་མ་ཡིན་པར་འཁྲུགས་པོར་བྱེད་པ།

ཀྲུང་བ། གོང་བ། ཀོང་ཀོང་། (ཙ)

ཀྲུད། ཁ་མཆུ། (ཙ)

ཀྲུད་ཞིབ་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༨)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཙུགས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་སྐེར་ཆོས་བཅས་ཀྱི་ཀྲུད་གཞི་ཞིབ་དཔྱོད་བྱེད་སའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཤོད་སྐོར་ཛ་སག་གཅིག ངོ་དམ་གཞོན་པ་རྩེ་སྐོར་མཁན་ཆུང་གཅིག ཤོད་སྐོར་རིམ་བཞི་གཅིག ལས་བྱ་གནས་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་གཉིས། དྲུང་དཀྱུས་སེར་སྐྱ་མི་བཅུ་སྐོར་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔ་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་ལས་ཞོར་ཀྲུད་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ཁག་མང་ཡོད་པ་རྣམས་ཟླ་བསྒྲིལ་བཀྱིས་ཏེ་ཀྲུད་དོན་ཚང་མ་ཀྲུད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ནས་བརྩད་ཞིབ་ཀྱིས་དོན་གནད་ཆེ་རིགས་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འཆར་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་ཕུད། དེ་བྱིངས་ཀྲུད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་རང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

ཀྲུས། ཀྲུས་པ། ཁྲུག་དང་ཆུང་མའི་ཕ། (ཙ)

གྲྭ་བཞི་སློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༨༣༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྐུ་བཅར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་གྱིས་གྲྭ་བཞི་སློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་ངོ་མཚར་མཐའ་ཀླས་རིག་འཕྲུལ་གཏེར་མཛོད་ཅེས་པའི་མིང་དང་བཅས་གྲྭ་བཞིར་གསར་འཛུགས་བྱས། སྐབས་དེར་ངོ་དམ་སྐུ་བཅར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་དང་། ཛ་སག་ཚ་རོང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ལས་བྱ་མཁན་རིམ་གཉིས་དང་། དེ་བྱིངས་སེར་སྐྱ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཡོད། བཟོ་གྲྭ་འདི་བཙུགས་རྗེས་གསེར་ཏཾ་ལས་ཁུངས་དང་། ཤོར་ཁང་ལས་ཁུངས། ཡ་མོན་འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་སོགས་ཟླ་སྒྲིལ

ཀྱིས་དོག་སྐེའི་ནང་སློག་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་ཐོག་སློག་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱོད་བའི་ཐང་སྐད་བདུད་འདུལ་ཚེ་རིང་སློག་ཁང་ངོ་དམ་ལ་བསྐོས་ཏེ་ཡ་མོན་འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་དང་ལྷ་སའི་གློག་མི་ཞུང་ཤས་ལ་སློག་གཏོང་བ་སོགས་མདོར་ན་བཟོ་ལས་སློག་འཕྲུལ་དང་དངུལ་རྩའི་ངོ་དམ་འགོ་འདོམས་ཀྱི་འགན་དབང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱང་འདིར་ཟླ་སྒྲིལ་གྱིས་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གནོན་དང་འབྲུ་རིགས་བསྡུ་གཏོང་སོགས་ནོར་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགོ་འདོམས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན་འདུག དེར་ངོ་དམ་གཙོ་བོ་ཤོད་སྐོར་ཛ་སག་གཅིག རྩེ་སྐོར་མཁན་དྲུང་དྭ་བླ་མ། ངོ་དམ་གཞོན་པ་རྩེ་སྐོར་མཁན་ཆུང་གཅིག ཤོད་སྐོར་རིམ་བཞི་གཅིག ཡིག་ཚགས་དང་ཁང་གཉེར་གཅིག ཕྱོགས་རྩེ་སྐོར་གནས་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་གཅིག་དང་། དྲུང་དཀྱུས་མི་གཅིག་བཅས་ཡོད།

གྲྭ་བཞི་དམག་སྒར། འདི་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོ་གྲོང་དྲག་དམག་དཔུང་ཞིག་གསར་དུ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དམག་སྒར་གྲྭ་བཞིའི་ས་སྟོང་ཐོག་བརྒྱབ་པར་བརྟེན་གྲྭ་བཞི་དམག་སྒར་ཞེས་མིང་ཆགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་གྲོང་དྲག་དམག་དཔུང་ཁ་འཐོར་ནས་དམག་སྒར་དེ་སྔོན་མའི་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་དཔུང་ལ་སྤྲད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བོད་དམག་དམག་སྒར་རྣམས་ཀ་ཤག་སྡེ་ཚན་སྒྲིག་སྐབས་ཁ་དང་གྲྭ་བཞི་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་སྒར་ཡང་ཟེར། དེའི་དམག་གྲངས་ཆིག་སྟོང་དང་། འགོ་གཙོ་ཤོད་སྐོར་རིམ་པ་བཞི་པའི་མདའ་དཔོན་གཉིས། དམག་ཁོངས་ནས་རུ་དཔོན་བཞི། བརྒྱ་དཔོན་བཅུ། ལྡིང་དཔོན་ནས་ཞལ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། དེ་འོག་དམག་རྩེད་དགེ་རྒན། བཅུ་དཔོན་སོགས་རིམ་བཞིན་ཡོད།

གྲྭ་བཞི་རྩིས་བཤེར། བོད་ཟླ་༡ཚེས་༢༣ཉིན་གྲྭ་བཞི་རྩིས་བཤེར་ཟེར་བ། དེ་ཉིན་སྔ་པོ་ནས་ཡ་སོར་གཉིས་དང་། འདམ་སོག་ཡ་སོར་གཉིས་ན་བཟའ་གོ་ཕྲིའི་ཆས་གོས་ཁལ་ཁ་གཟུགས་དང་། བྱིངས་རྒྱན་བཞི་སེར་པོ། མགྲོན་ཞབས་དང་ཆིབས་འཁྲིད་བཅས་ཀྱི་རྒྱན་པ་རྒྱ་འདྲའམ་ཚོན་ཁྲ་སེར་པོ་རྒྱན་ཐོག་དེ་བྱིངས་ཞྭ་ལྷམ་སོགས་སྤར་བཞིན་སྒྲ་སྦྱུག་སྐར་སྒྲིགས་ཀྱི་རྟ་པ་རྣམས་གྲྭ་བཞི་ཐང་དུ་མི་རྟ་གོ་མཚོན་བཅས་ཚང་འགྲིག་རྩིས་བཤེར་བྱ་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཞོགས་སྔ་པོ་ཞོལ་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས་སྒྲུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མདུང་གདན་ཞུར་སོག་པོ་ཡ་སོར་གཉིས་ཀྱི་གྲོན་བྱེད་ཁྲབ་རྔོག་འཁོར་བཅས་དང་། སྔ་འཁྲིད་ཡ་སོར་བྱིངས་གཉིས་བསྐྱོད་དགོས། རྟེན་མདུང་གདན་ཞུར་སོག་པོ་ཡ་སོར་གཉིས་ཀྱི་གྲོན་བྱེད་ཁྲབ་རྔོག་འཁོར་བཅས་དང་སྔ་འཁྲིད་ཡ་སོར་བྱིངས་གཉིས་བསྐྱོད་དགོས། རྟེན་མདུང་གདན་ཞུ་གཉིས་ཀྱིས་ཙ་སྔ་འཁྲིད་དེ་རྟ་པ་རྣམས་ཙ་གཉིས་གཤིབས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མིང་མཚམས་སོ་སོར་བསྐྱོད་འཇུག་ཡ་སོར་ངོ་གཡོག་རྣམས་ཞབས། གྲྭ་བཞི་རྩིས་ཐང་གུར་སར་གཡས་བསྐོར་གཅིག་བསྐྱོད་ཐོག རྟེན་མདུང་གཉིས་ཤར་ངོས་སུ་བཙུགས། གུར་རྒྱབ་ཏུ་ཡ་སོར་ངོ་ལས་དང་སོག་པོ་ཡ་སོར་རྟ་ལས་བབ་ཐོག་རྒྱབ་ཏུ་ཙུ་བྲུ་སུ་ཞེས་པའི་ཀྱི་རིང་ཤིང་འདོགས་གནང་། ཡ་སོར་གཉིས་མཉམ་གཤིབས་དལ་པོར་ཞབས་ཏེ་བཀའ་བློན་རྣམས་ལ་ཞུ་ཕུད་གནང་། ཡ་སོར་གཉིས་བཀའ་ཤག་གི་གྲལ་མཚམས་གོས་གདན་ཉིས་བརྩེགས་ཐོག་འཁོད། ཡ་སོར་བྱིངས་དང་སོག་པོ་ཡ་སོར་བྱུང་ངོས་གྲལ་རྒྱབ་མདུན་ཐོག་བསྡད། ཞོལ་གཉེར་དྲུང་ཚོས་གྲོ་ཕྱེ་ཕུད་གཏོར་ཞུས། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་རིམ་བཞིན་བཏེགས་ཟིན་མཚམས་ཡ་སོར་བགྲེས་པ་བཞེངས་ཐོག་གཡས་ཐུའི་ཙ་གཞུང་ས་དབང་ཁྲི་པའི་གསོལ་ཚིག་སྙིང་ཁ་དབྱེ་འབུལ་འཇོག་མཛད། ཕྱིར་བསྒྲོད་ཞབས་གོམ་ཁ་ཤས་ཤིག་བསྐྱོན་ནས་གདན་ཐོག་བཞུགས། སྐབས་དེར་གཡས་ཐུའི་ཙ་སྐེ་འཁྲིད་མི་དང་རྟ་པ་རྣམས་བཏང་ཚིག་ཨང་གསར་བྱེད་དགོས། དེ་མཚམས་རྩིས་ཁང་ནས་བཀོད་སྒྲིག་ཏ་སྐད་རྒྱག་མི་ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་གཅིག་དང་། རྩིས་ཕྱུག་སྲས་རྣམ་པ་གཅིག དཀྱུས་མ་གསུམ་གྲལ་འགྲིགས་ནས་

བཞག ཏ་སྐད་རྒྱག་མི་དེ་ཚོས་རྟ་པ་འཁྲི་བའི་མི་ཚང་གི་མིང་དང་ཁ་གྲངས། མི་རྟ། གོ་ཁྲབ་སོགས་ཚང་རྩིས་ཞིབ་བཤེར་ངག་ལམ་ནས་བྱེད་སྲོལ་ལྟར། རྟེང་འཁོར་དེས་གཡས་ཀྱུ་དང་པོ་སྡེ་དཔོན་དཀའ་བཞི་པ་གཟབ་འདོན་དང་བཅས་རྟ་པ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་འགྲིགས་ལགས་ཞེས་དང་། དེ་མཇུག་རྩིས་ཕྱུག་དང་པོས་རྟ་ཤེད་བཟང་། མི་གོ་ཐང་། རྟ་སྒ་སྒ་འཁོར་ཁ་གསར་ཆ་ཚང་དང་བཅས་འགྲིགས་ལགས་ཞེས་འབོད། གཉིས་པས་སོག་རྫོག་ཤུབས་ལྷན། འཇའ་ལའི་རྨ་མདོངས་མེ་ལོང་བཞི་ཐག་བཅས། བྱང་ཁེབས་དང་བཅས་འགྲིགས་ལགས། གསུམ་པས། གོ་ཆའི་ཨ་ཁྲབ། ཁ་ཤའི་ཤ་དོར། དཔའ་དམ་ཅུ་ཐུ་སུ་སྐམ་ཤུབས་ཁ་གསར། རྟ་མདུང་སོག་ཛ་དང་བཅས་འགྲིག་ལགས། བཞི་པས། སག་ཐག་མདའ་གཞུ་རྒྱུན་སྦྱར་མེ་མདའི་ཆ་ལག་ཆ་ཚང་དང་བཅས་འགྲིག་ལགས་ཟེར་བ་སོགས་དེ་ལྟར་རྟ་ཐོ་སྒྲིག་རིམ་བཞིན་རྟ་པ་རྣམས་ཞིབ་བཤེར་སྐྱན་སེང་བྱ་དགོས། གཡས་ཀྱུའི་རྟ་པ་རྣམས་ཞིབ་བཤེར་ཟིན་འཕྲུལ་བཀའ་ཤག་གི་གཙོས་སྲིད་སྐྱོར་དཔོན་རིགས་ཚང་མར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་གསོལ་ཇ་དང་ཤ་འབྲས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། དགུང་ཚིགས་ཚར་རྗེས་ཡ་སོར་གཞོན་པས་གཡོན་ཀྱུའི་ཀྱུ་གཞུང་བཀའ་བློན་གཉིས་པའི་གསོལ་ཕྱོག་སྟེང་གོང་བཞིན་འཛོམ་འབུལ་ཞུས། རྟ་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་ལྟར་རྩིས་བཤེར་ཟིན་རྗེས་ཡ་སོར་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་རྟ་དམག་རྣམས་ལ་རྩིས་ཁང་ལས་ཁྲུངས་ནས་ལེགས་དར་རེ་གཡོགས་པ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འབུལ་ཞུས། དགུང་ཚིགས་བར་གསེང་དུ་ཡ་སོར་ངོ་ལས་དང་སོག་པོ་ཡ་སོར་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་སང་ཉིན་གཏོར་རྒྱག་ཉིན་ཇོ་བོ་དབུ་སྐྲའི་རྗེ་གཅལ་སྟེང་སྐུ་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས་སྟངས་སྐོར་ནང་སྦྱོངས་ཀྱི་ཆེད་རྩེ་ཕོ་བྲང་ལ་ཞལ་གཟིགས་དེ་ཕྱག་འཚལ། རྩིས་བཤེར་མཛད་སྒོ་གྲུབ་འཕྲལ་ར་ཆེ་མདུན་དང་། ཛེ་འབུམ་སྒང་བརྒྱད་ཀླུ་ཕྱུག་སྒར་སར་ཕྱིར་ལོག དེ་ཉིན་ལྷ་ས་བ་དང་། ཕྱོགས་མཐའི་མི་སྣ་གཟབ་མཚོར་ཟ་ཆས་ཁྱེར་ཏེ་ལྟད་མོར་བསྐྱོད་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

གྲ་བཞི་ཡ་མོན་དང་དམག་སྐར། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་གྲྭ་བཞི་བརྒྱུད་དུ་དེ་སྔ་ཨམ་བན་གྱི་ཡ་མོན་ལས་ཁྲུངས་དང་དམག་སྐར་སོགས་གཞི་ཁྲོན་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་གླང(༡༧༥༣)ལོར་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་ནས་གོང་མ་ཡུང་གྲིར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བའི་བཀའ་ལན་དུ་ཐེབས་པ་ལྟར་གྲྭ་བཞིའི་ཐང་དུ་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་བྱས་ནས་ལྷ་སར་བཙའ་སྡོད་དམག་ཅིའུ་ཧྲ་ལོ་ཡེ་ཞེས་པ་སོགས་དཔུང་དམག་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་གར་སྡོས་པ་ནས་བཟུང་གྲྭ་བཞི་ཡ་མོན་དང་། དམག་སྐར་ཅེས་པ་བྱུང་། དེང་སང་གྲྭ་བཞི་གྲོང་ལྷན་གྱི་ཞིང་པའི་གཡུལ་ཁ་ཡོད་ས་དེར་རྫོ་རིང་ལེབ་མོ་རྒྱ་ཡིག་བརྐོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བར་ཉམས་མེད་ཡོད། ལྷ་མོ་ཁང་དེའི་ནང་ཀོན་ཡུན་ཆང་གི་སྐུ་མི་ཚད་གཅིག་དང་། ལྷ་མོ་སྒྲོག་གི་སྦུ་གྲི(གྲྭ་བཞི་ལྷ་མོ)སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད། ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ལོ་ལྟར་དབྱར་དུས་ཤིག་ཀོན་ཡུན་ཆང་གི་སྐུ་དེ་ཐེབས་བྱམས་ནང་འཁྱེར་བ་དང་། ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་ངོ་ལས་རྟ་ཧྲག་སྒྲིག་པ། མི་འགའ་ཤས་ནས་ཀོན་ཡུན་ཆང་གི་འཁོར་གྱི་ཆས་སྒྲུས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་བར་སྐོར་དུ་བསྐོར་བ་རྒྱག་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་སྐད། ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་གི་དྲིལ་བུ་སྦྲི་ཁྲི་གང་མ་ཟིན་ཙམ་ཞིག་གི་ངོས་སུ་སྦྲིན་འབྲུག་དང་བོད་རྒྱ་མན་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག གཞན་ཡང་དེ་ཁུལ་ཏུད་རིགས་ཀྱི་ཕྱུག་ཁང་ཞིག་ཀྱང་སྲུན་པ་ཕྱིས་སུ་ཞ་པ་གླིང་ཕྱུག་ཁང་ཆེན་མོ་དང་སྦྲེལ་སྐད། དེ་བཞིན་གྲྭ་བཞི་དགོན་པའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་གི་དམག་སྐར་སྲུན་པ(དེང་སང་སྤྱོངས་བཙོན་ཁང་དང་པོ་ཡོད་ས་དེ་ཡིན)ཕྱིས་སུ་ཁ་དང་གྲྭ་བཞི་དམག་སྐར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

གྲ་ཅོད་གཉིས། ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ལ་སྐ་ཅོག་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་

པ་འདྲའོ། །

གྲགས་སྟོབས་གཉིས། སྙན་གྲགས་དང་ནུས་སྟོབས་གཉིས།

གྲགས་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་དྲུག རྒྱན་འགྱེད། འདུ་ལ་ལྟ་བ། ལེ་ལོ། ཆང་འཐུང་། སྙིག་གྲོགས་བསྟེན་པ། མཚན་མོར་གྲོང་པར་འགྲོ་བ།

གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་ལྷ་ཆེན་ཁྲི་གཙུག་ལྡེར་སྲས་གཉིས་འཁྲུངས་པའི་བགྲེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངའ་མཛད་དེ་ཕྱག་རྗེས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དམར་པོ་བཞེངས་ནས་དེའི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་རྒྱུའི་སྐུ་རྟེན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དཀུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཐོག་ཚད་རེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོགས་བྲིས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་བྲིས་ཡོད་པ་བཅས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཐོག་སོ་གསུམ་བརྩེགས་མཐོ་ལིང་གི་དཔེ་ཀླུ་ལྷ་བུ་དང་། གསུང་རྟེན་དུ་གཟུངས་འབུམ་ཆེན་མོ་དང་། དཀོན་བརྩེགས། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེངས། ཐུགས་རྟེན་དུ་དེའུ་སེར་པོ་གླིའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཏུམས་ནས་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལ་ནང་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཞེངས་པ་དེ་མཚན་ལ་ཏེའུ་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབྲོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཤངས་ཁྲག་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་མཐེབ་ཚོགས་ཙམ་ཡོད་པ་བྱ་བྲལ་གཉིས་ལ་བསྐུར་ནས་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དཔེས་ནས་དཔེ་ཐུབ་ཀྱི་དགོན་པ་མ་བརྩིགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཏབ་པ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་བཙུགས་སོ། །

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག རང་གི་རྟེན་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྡ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན། རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །

གྲགས་འཛིན་མ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་བཙུན་མོ་ཁྲི་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་ས་འཚོ་མ་གཉིས་ཡིན།

གྲང་བའི་རྩ་དྲུག ཞན། ཅིང་། གུད། བུལ། སྟོད། སྟོང་པའོ། །

གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བརྒྱད། ཆུ་བུར་ཅན་དང་། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ། སོ་ཐམ་ཐམ་པ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ། པད་མ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་སྟེ་བརྒྱད།

གྲངས་ཀྱི་གནས། རྣམ་ཀུན་གྲངས་ཀྱི་གནས་ལ་གཅིག་ནས་དུང་ཕྱུར་བར་དགུ་ལས་མེད་ཀྱང་། 《མངོན་པ་མཛོད》གནས་གསུམ་པ་ལས། དུང་ཕྱུར་བཅུ་ལ་ཐེར་འབུམ་གཅིག་ཏུ་བརྩི་པ་ནས། གྲངས་མེད་གཅིག་བར་དུ་བརྩི་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་ན་ཡང་དེང་སང་བེད་སྤྱོད་མེད་སྐབས་འདིར་མ་བྲིས།

གྲངས་ཀྱིས་གནས་མངོན་པར་རྫོམ་པའི་གཙུག་ལག་གི་སྒྲ། འདིའི་དོན་བསྡུས་ན་རྩིས་ཁང་སྟེ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་གཤམ་དུ་རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་ཞེས་པར་གཟིགས།

གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ། གྲངས་ཀ་བརྒྱབ་ན་ཟློགས་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་གོ།

གྲངས་ངེས། རིགས་གཅིག་ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་གྲངས་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ།

གྲངས་ཅན་པ། ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། གྲངས་ཅན་པའི་སྨྲ་བཤད་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉེར

ལྷུར་ངེས་པར་འདོད་པས་ན་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བརྗོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དང་། ཐུབ་པ་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སེར་སྐྱ་པ། གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྨྲ་བས་གཙོ་བོ་པ་ཞེས་བྱེར་རོ།། དབྱེ་ན་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གྲངས་ཅན་པའི་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྔ། ༡. རྣ་བ། ༢. པགས་པ། ༣. མིག ༤. ལྕེ། ༥. སྣ། ༦. ལག་པ། ༧. རྐང་པ། ༨. འཕོངས། ༩. འདོམས། ༡༠. ངག ༡༡. ཡིད། ༡༢. སྒྲ། ༡༣. རེག ༡༤ གཟུགས། ༡༥. རོ། ༡༦. དྲི། ༡༧. ནམ་མཁའ། ༡༨. ས། ༡༩. ཆུ། ༢༠. མེ། ༢༡. རླུང་། ༢༢. གཙོ་བོ། ༢༣. ཆེན་པོ། ༢༤ ང་རྒྱལ། ༢༥. སྐྱེས་བུའོ། །

གྲངས་ཅན་པའི་བདེན་པ་ཉེར་ལྔ། སྐྱེས་བུ་དང་། རང་བཞིན། བློ(ཆེན་པོ) ངར་འཛིན་པ། བློའི་དབང་པོ་ལྔ། (མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། སྐྱི་མོ་ལྔ) ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། (ལག་པ། རྐང་པ། ལྕེ། མཚན་མ། བཤང་ལམ) ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཙམ་ལྔ། (གཟུགས། སྒྲ། རོ། དྲི། རེག་བྱ) འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ། (ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ནམ་མཁའ)བཅས་ཉེར་ལྔའོ། །

གྲངས་དྲུག་ཅུ། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་ས་ཡ་བྱེ། །དུང་ཕྱུར་ཀྲུང་བཅྫེ་ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། །རབ་བཀྲམ་གཏམ་དཀྲིགས་མི་འཁྲུགས་ཁྱད་འཕྱིན་དང་། །སྤྲངས་རྟེན་དེད་འདྲེན་མཐའ་སྣང་རྒྱུ་རིགས་དང་། །འོད་མཛེས་དབང་པོ་ལེགས་འཕྱིན་རྟོགས་འགྲོ་དང་། །དཔྱིངས་རྟུལ་རྒྱ་རྟགས་སྟོབས་འཁོར་བརྡ་ཤེས་དང་། །རྣམ་འབྱུང་སྟོབས་མིག་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་དགའ། །བཏང་སྙོམས་བཞི་བསྟན་ཆེན་པོར་བཅས་གཉིས་རེ། །གྲངས་མེད་བར་དུ་བཅུ་འགྱུར་དྲུག་ཅུ་གྲངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༡. གཅིག ༢. བཅུ། ༣. བརྒྱ། ༤ སྟོང་། ༥. ཁྲི། ༦. འབུམ། ༧. ས་ཡ། ༨. བྱེ་བ། ༩. དུང་ཕྱུར། ༡༠. ཐེར་འབུམ། ༡༡. ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ། ༡༢. ཁྲག་ཁྲིག ༡༣. ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ། ༡༤ རབ་བཀྲམ། ༡༥. རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ། ༡༦. གཏམ་པ། ༡༧. གཏམ་པ་ཆེན་པོ། ༡༨. དཀྲིགས། ༡༩. དཀྲིགས་ཆེན་པོ། ༢༠. མི་འཁྲུག ༢༡. མི་འཁྲུག་ཆེན་པོ། ༢༢. ཁྱད་འཕྱིན། ༢༣. ཁྱད་འཕྱིན་ཆེན་པོ། ༢༤ སྤྲངས་རྟེན། ༢༥. སྤྲངས་རྟེན་ཆེན་པོ། ༢༦. དེད་འདྲེན། ༢༧. དེད་འདྲེན་ཆེན་པོ། ༢༨. མཐའ་སྣང་། ༢༩. མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ། ༣༠. རྒྱུ་རིགས། ༣༡. རྒྱུ་རིགས་ཆེན་པོ། ༣༢. འོད་མཛེས། ༣༣. འོད་མཛེས་ཆེན་པོ། ༣༤ དབང་པོ། ༣༥. དབང་པོ་ཆེན་པོ། ༣༦. ལེགས་འཕྱིན། ༣༧. ལེགས་འཕྱིན་ཆེན་པོ། ༣༨. རྟོགས་འགྲོ། ༣༩. རྟོགས་འགྲོ་ཆེན་པོ། ༤༠. འཕྱིན་བསྐྱུས། ༤༡. འཕྱིན་བསྐྱུས་ཆེན་པོ། ༤༢. རྒྱ་རྟགས། ༤༣. རྒྱ་རྟགས་ཆེན་པོ། ༤༤ སྟོབས་འཁོར། ༤༥. སྟོབས་འཁོར་ཆེན་པོ། ༤༦. བརྡ་ཤེས། ༤༧. བརྡ་ཤེས་ཆེན་པོ། ༤༨. རྣམ་འབྱུང་། ༤༩. རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོ། ༥༠. སྟོབས་མིག ༥༡. སྟོབས་མིག་ཆེན་པོ། ༥༢. བྱམས་པ། ༥༣. བྱམས་པ་ཆེན་པོ། ༥༤ སྙིང་རྗེ། ༥༥. སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ༥༦. དགའ་བ། ༥༧. དགའ་བ་ཆེན་པོ། ༥༨. བཏང་སྙོམས། ༥༩. བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ། ༦༠. གྲངས་མེད་བཅས་གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པའོ། །

གྲངས་མེད་གཅིག གྲངས་ཀྱི་མཐའ་སྐོ། གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག ཆོས་མངོན་པ་ལས།

གྲངས་མེད་བསྐལ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་གྲངས་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་འཇིག་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་མ་ཆགས་བར་གྱི་བར་སྟོང་དེ་ནི་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གསར་པ་ཆགས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་བར་ནི་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐོག་འགྲོ་བ་མི་ཡི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས

འཇིགས་མེད་པར་ཆགས་པའི་འགོ་མ་ཚུགས་བར་ནི་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་རྗེས་མ་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་ལ་མི་ལོ་དཀྱིགས་ཆེན་པོ་གསུམ། དཀྱིགས་ཆུང་བ་གསུམ། གཏམ་ཆེན་པོ་དགུ གཏམ་ཆུང་བ་བདུན། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བདུན། རབ་བཀྲམ་མེད། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དྲུག ཁྲག་ཁྲིག་གཉིས། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་ཨང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན ༣༣༩༧༧༠༦༢༤༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠༠ཡོད་པ་དེ་དེང་སང་གི་དུང་ཕྱུར་རྩེ་གཞིར་བྱས་པ་ལྟར་ན་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་དང་། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་བདུན། འབུམ་མེད་དྲུག་ཁྲི། ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་དུས་བུ་བཞིར་བྱས་པའི་དུས་བུ་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ། གསུམ་པ་འཇིག་པ། བཞི་པ་སྟོང་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད། བར་བསྐལ་རེ་རེ་ལ་མི་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་དང་། ས་ཡ་དྲུག འབུམ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཉི་ཤུས་བསྒྱུར་ན་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་བཅུ་བདུན་དང་། བྱེ་བ་གཉིས། ས་ཡ་བརྒྱད། (༡༧༢༨༠༠༠༠༠༠)ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཆགས་འཇིག་གནས་སྟོང་བཅས་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡོམས་ན་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་། ཐེར་འབུམ་དགུ། དུང་ཕྱུར་བཞི། བྱེ་བ་བརྒྱད། ས་ཡ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཨང་རྟགས་སུ་བཀོད་ན(༦༩༤༨༢༠༠༠༠༠༠༠)ཡིན། དེ་འདྲའི་བར་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའི་མིང་དེ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཟེར་ཞིང་། བསྐལ་ཆེན་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་ནས་གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པའི་ཐ་མ་དེ་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་གྲངས་འབོར་དེར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཟེར་བ་ཡིན། ཞིབ་པར《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གསལ།

གྲངས་མེད་པ་གསུམ། གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཀ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཟེར། གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ནི་གྲངས་མེད་ཕྲུགས་གསུམ་སྟེ་གྲངས་འབོར་ཏ་ཙང་བགྲང་དུ་མེད་པའོ། །

གྲངས་ཤེར་གྱི་རྩིས་སྒྲོད་བྱེད་པ། གྲངས་ཀ་ཚང་མེད་ཞིབ་རྩིས་བྱས་ནས་རྩིས་སྒྲོད་བྱེད་དགོས་པ།

གྲམ་པ། འཁོར་བ། (ཙ)

གྲམ་པ་ཚལ། འདི་ནི་གཡས་རུ་གཙང་གི་ས་ཆར་ཡོད་པའི་གྲམ་པ་ཟེར་བ་དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ནང་དུའང་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་དགུ་འབྱེད་བྱེད་སའི་ས་ཆ་ཞིག།

གྲལ་དཔོན། དགེ་འདུན་མང་པོ་འཚོགས་པའི་དུས་སྟོན་སྐབས་གྲལ་འགོར་བཞུགས་ཏེ། བསྔོ་བ་ཡོན་བཤད་སོགས་མཛད་མཁན་གྱི་བླ་མ།

གྲི་གུ་མཚོ། མཚོ་སྔོན་ཇོང་། གྲི་གུ་ཤང་། གྲི་གུ་ཤང་དུ་ཡོད།

གྲི་གུམ་བཙན་པོ། (དྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང) བོད་རྒྱལ་བརྒྱད་པ། བར་རམ་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་མང་ཆེ་བའི་ནང་འདི་ཉིད་ཡབ་སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་ས་བཙུན་ཀླུང་རྗེའི་སྲས་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཅུང་། ཡོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་འགར་འདི་ཉིད་ཡབ་ཁྲི་སྙེ་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་སྨན་ཁྲི་ཕྱུག་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་དང་། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཐ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ཉིད་ཐོག་མར་འཁྲུངས་སྐབས་མ་མས་མཚན་འདོགས་ཞེས་ཤོར་ཏེ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཞེས་བཏགས་པས་ནར་སོན་སྐབས་ཐུགས་ལ་གདོན་འདྲེ་ཞུགས་ཤིང་ཐུགས་རྒྱལ་དང་ཁེངས་དྲེགས་གཏོན་མ་ཐུབ་པར་ཡབ་འབངས་ཕ་ཚན་དགུ་དང་། ཡུམ་འབངས་རུས་ཚན་གསུམ་ཀུན་ལ་བཙན་བཤེད་ཀྱིས་ངའི་དགྲ་རྒྱུར་ལངས་ཏེ་འཐབ་ཐོད་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ཕབ། ལོ་ངམ་རྟ་རྫི་བྱས་འཐབ་མི་ཐོད་ཅེས་ཞུ་ལྟར་གསོལ་ཡང་མ་གསན་པར་མཐར་ལོ་ངམ་རྟ་རྫིས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་པོ……

བཀོད་པར་ཁ་ཕྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། བསྐོངས་པ་དང་། ཕྱུར་ཟངས་ཆེན་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཙུག་སྟེ་གཙང་ཆུའི་གཞུང་ལ་བསྐྱུར་བ་ཀོང་པོར་ཐོན་ཏེ་དེར་བང་སོ་བརྩིགས་པ་དེ་བང་སོའི་ཐོག་མ་ཡིན། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་སྐབས་བཙན་པོའི་གོང་དུ་སྐུ་གཤེན་ཆེ་བའི་སྲོལ་ཆགས་པར་བརྟེན་བློན་པོ་ལི་བཙན་བཞེར་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་ལྟར་བཙན་པོ་འདིས་སྐུ་སྲུང་བའི་བོན་ཅམ་ལས་གཤེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ལ་སྤྱུགས་ནས་བོན་བསྣུབས་ཚུལ་འཁོད་ཡོད། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐུ་དུས་སུ་གོ་ཁྲབ་རལ་གྲི་ཐོག་མར་དར་ཞེས་གྲགས། སྐུ་གཤེན་ཅོའུ་ཚེམས་དཀར་གྱིས་བྱས། གསས་མཁར་ས་ལེ་བྱིལ་ཚང་བཞེངས། སྐྱ་སྲིད(སྐུ་བཙན་ཞེས་པའང་སྣང)མེར་ལྷམ་མམ་དཔལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ཤ་ཁྲི(གཅེན་པོ་ཤ་ཁྲིས་ཀོང་པོའི་རྒྱལ་པོ་མཛད) བྱ་ཁྲི(འབྲིང་པོ་བྱ་ཁྲིས་སྤུ་བོའི་རྒྱལ་པོ་མཛད་དེ་ཡར་ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་ཞེས་མཚན་གསོལ) ཉ་ཁྲི(གཅུང་པོ་ཉ་ཁྲིས་ཉང་པོའི་རྒྱལ་པོ་མཛད) སྤྲིང་མོ་གཅིག་བཅས་ལྷམ་སྲིང་བཞི་འཁྲུངས་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྲས་ཉ་ཁྱི་དང་ཤ་ཁྱི་གཉིས་འཁྲུངས་ཞེས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའང་མཆིས། དེ་ལས་ཉུང་རྒྱས་ཙམ་གཟིགས་པར་འདོད་ན《བོད་སྔོན་རྩོམ་ཞིབ་འཇུག》༡༩༨༥ལོའི་དུས་དེབ་ཨང་བཞི་པར་གཟིགས།

གྲི་འགྲམ་བ་བདབ། གྲིས་ཁྲམ་རིས་བཏབ། (ཙ)

གྲི་བརྒྱལ། བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཁྱིམ་ཚང་དེར་མི་གཅིག་གྲི་འོག་ཏུ་ཤི་ན་དེའི་ཐ་སྐོག་དེ་གཤེད་འདྲེས་ཁྱེར་ཏེ་ཨུ་མཐུད་ནས་ཁྱིམ་ཚང་དེའི་ནང་མི་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་གྲི་འོག་ཏུ་ཤི་དགོས་པའི་གནོད་འཚེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། གཤེད་འདྲེ་དེ་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་ན་གནོད་འཚེ་དེ་འགོག་ཐུབ་ཟེར།

གྲི་ཐོད་དང་ཁ་ཊཾ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་སྐུའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་གྲུག་དང་། ཐོད་པ། ཁ་ཊཾ་ག་བཅས་ལ་ཟེར།

གྲི་མོ་ཁྲོད། རང་ལ་བདེན་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཧམ་ཚོད་བྱས་ཏེ་གསོན་པོར་གནས་པའི་མི་ཕུང་དུ་བཙུག་མཁན།

གྲི་རུ་བཀྲོངས། གཞན་གྱིས་གྲི་རྒྱབ་སྟེ་བསད་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

གྲི་སྲི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཁྱིམ་ཚང་དེར་མི་གཅིག་གྲི་འོག་ཏུ་ཤི་རྗེས་སླར་ཡང་ཨུ་མཐུད་ནས་མི་མང་པོ་གྲི་འོག་ཏུ་ཤི་བ་དེ་ལ་གྲི་སྲི་ཟེར།

གྲི་ཏ་དེ་ཕ་ཏ། བཙན་པོའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ནང་། གནས་འདི་གྲོང་ཁྱེར་ཡམ་བུའི་ཤར་ཕྱོགས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོ་ཁོམ་གྱི་བར་དེར་དེ་བ་པ་ཏ་ན་ཟེར་བའི་གྲོང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཀྱི་རྗེ་རྫེའི་རྒྱུད་ལས་ནེ་ཏྲ་པླ་ལ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མིང་ནས་གསུངས་པ། བལ་ཡུལ་གྱི་ཞིང་སྐྱོང་ལ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བྱིན་པའི་མཚན་མ་སུ་པ་ཏི་ག་རའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གུ་ལང་དུ་འབོད་པའི་གནས་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ། ལི་ཡུལ་ལྷུང་ར་སྨུག་པོའམ་དེང་སང་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། གྲི་ཏ་དེ་བ་ཏ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྦྱིན་ཁྱིམ་ལྷ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགར་གསལ།

གྲིབ་མ་གཉིས་པ། རང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མཐུན་པའི་གྲོགས་བཟང་པོའི་དཔེ་སྟེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་གང་བྱས་པ་དང་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲོགས་བཟང་པོ་རང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་གཉིས་པ་དང་འདྲ་བ།

གྲིབ་ཚེ་ཚོགས་གླིང་། གྲིབ་ཚེ་ཚོགས་གླིང་གི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་ཚེ་ཚོག་བསམ་གཏན་གླིང་ཞེས་འབོད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༧༨༧)ལོར་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་གཞའ་ནང་དང་། རོང་ཤར། སྐྱིད་གྲོང་བཅས་ལ་བཙན་འཛུལ་གཏོར་བཅོམ་བྱས་སྐབས་སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་གནས་ཐབས་བྲལ་ནས་ལྷ་སར་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་

དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན(སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་ཕུག་འདེབས་མཁན)ལ་བདེ་སྟུག་ཞུ་བར་ཡོང་སྐབས་དཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུང་རྗེས་རང་སོ་སོའི་གང་འདོད་སར་སོང་གསུངས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་ཁྱེད་ཚོའི་བླ་མ་ངས་གདན་དྲངས་པས་གྲྭ་སློབ་གང་སར་བཏང་ན་མ་འགྲིག་པས་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ས་བབས་གང་དགའ་ཅིག་ལ་དགོན་གནས་འདེབས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ལ་ནས་བརྟག་དཔྱད་གནང་སྐབས་སྐྱིད་ཆུའི་སྟོ་རོས་གྲིབ་ཀྱི་ས་དེར་དགོན་པ་འདེབས་བཞིན་ལྟར་ས་བྱ(༡༧༤༨)ལོར་གྲིབ་ཚེ་ཆོག་གླིང་ཕུག་བཏབ། གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་དང་གྲྭ་གྲངས་༡༠༨ཡིན་ཅིང་དགོན་བདག་ཚེ་ཆོག་གླིང་བླ་བྲང་ཡིན། ཚེ་ཆོག་གླིང་དགོན་པའི་ཤར་རོས་རི་ལྡེབས་སུ་རྫོང་བཙན་སྐུ་མཁར་ཞེས་ལྷ་ཁང་དུ་གྲིབ་རྫོང་བཙན་གྱི་སྐུ་གསོལ་སོགས་ཡོད། དེའི་སྟོ་རོས་རི་ལྡེབས་སུ་གྲིབ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ་རྣམས་ཚེ་ཆོག་གླིང་དགོན་པ་ནས་བདག་གཉེར་བྱེད། གྲིབ་ཀྱི་ཕུར་དཀར་མོ་རོང་ཞེས་པའི་བྲག་ཕུག་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ་བྲག་ཕུག་དེའི་ནང་བྲག་བརྐོས་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་ཡོད་སྐད།

གྲིབ་སེ་སྒྲོལ་གྱི་ཕུ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མདུན་རོས་སྐྱིད་ཆུའི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་གྲིབ་ཀྱི་ལུང་པའི་ཕུ།

གྲིབ་སེལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཕྱག་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བྱས་པའི་མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་དང་མཐེབ་མོ་གཉིས་བཀྲུངས་པ་རྒྱབ་བསྡོལ་དུ་བྱས་ཐོག་མཐེབ་མོ་གཉིས་དང་མཐེ་ཆུང་གཉིས་ཕན་ཚུན་མདུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་གའི་ཐད་དུ་བཅངས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

གྲིའི་འཁོར་ལོ། ཆུའི་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་གྲིའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་སྟེ། ཆུ་དེ་འབབ་པའི་ཁ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་མ་བསྒྱུར་ན་འཁོར་ལོ་འཁོར་མཚམས་ཆད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད།

གྲུ་གུ། དྲུ་གུ་ལ་གྲུ་གུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། རྒྱ་སྐད་དུ་ཐུ་ཅོས་སམ། སྐབས་འགར་ཐུ་ཀྱུ་ཧྥེས་ཞེས་པའང་འབོད་པ་གང་ལྟར་ཀྲུང་གོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་རིགས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐུ་གུ་དང་ཐེ་ལི་ཡི་ཚེ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ། ཁྱབ་ཆུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐུ་གུ་མི་རིགས་ལ་ཟེར། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་ནང་རི་བོ་ཨར་ཐེ་ཧྲན་བརྒྱུད་དུ་ལ་རྟེར་ས་འཛིན་པའི་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཨོར་ཧོན་ཧེ་གཙང་པོའི་བཞུར་བརྒྱུད་དུ་ཆབ་སྲིད་བཙུགས་པར་སྣང་ཞིང་། ཡི་གེ་དང་། དཔོན་རིགས། བཅའ་ཁྲིམས། དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་ཡོད། པེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་གཉེན་འབྲེལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་རིགས་ལའང་ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་ཡོད་པར་སྣང་། སུས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་གྲུ་གུ་ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་གྱེས། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོར། དྲུ་གུ་ཤར་མའི་དཔོན་པོ་ཞེ་ལིས་ཁེ་ཧན་ཟེར་བས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དྲུ་གུ་འདི་དེང་སང་གི་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པར་སྣང་། ཡང《རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི》ནང་གྲུ་གུ། སྟར་བོད་བྱང་རྒྱུད་དང་། ཤིན་ཅང་། མཚོ་སྔོན་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཁུལ་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གསལ།

གྲུ་ཟླ་ལ་གྲུ། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཀྲུའུ་ཐའི་གྲུ་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་གེ་བྲིས་ནོར་ཐེབས་པ་ཡིན།

གྲུ་མ་རི་གོངས་པའི་ཆོས་སྐོར། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཞིག

གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། གླུ་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞིའི་ཡལ་ག་ལ། གྲུ་མེར་སོགས་བན་དེ་མི་ཁྱེད་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་གླུ་མེས་ལ་ཞུས་ནས་བོད་མི་སྨྲུལ(༡༥༧ལོ་ཡང་

ན༡༠༡༧)ཡོར་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ་བརྩིགས་ཤིང་། ཀླུ་མེས་སྐུ་ཇོ་མ་ཡང་ཐང་པོ་ཆེ་འདིར་བཞུགས། འདི་ལས་མཆེད་པ་ལ་ཐང་སྐོར་དུ་གྲགས། ཁྲིམས་གྲུ་མེར་གྱི་མཁན་བུ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གིས་བཟུང་།

གྲུ་མོ་སྨད་པ། གྲུ་ཚོགས་ནས་པ། (ཙ)

གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སིང་ག་ལའི་གླིང་དང་ཐག་ཉེ་སར་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ(རི་བོ་གྲུ་འཛིན)ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོག་གི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར། ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་འདི་ཡང་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྙན་རང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་དོན།

གྲུ་འཛིན་རི་བོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ར་མི་ཤྭ་རའི་ཡུལ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲུ་གཟིངས་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་ན་སིང་ག་ལའི་གླིང་དུ་སླེབས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ལྷོ་ངོས་སུ་ཐད་ཀར་གྲུ་གཟིངས་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་ན་རི་བོ་པོ་ཏ་ལའམ་བོད་སྐད་དུ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་ཞེས་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་རིའི་རྩ་བ་ལ་གཡུ་ལོ་བཀོད་པ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ལ་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་སྲོལ།

གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དམ། སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཟེར། གྲུབ་ཆེན་འདི་རྣམས་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། ནང་པའི་སློབ་དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་གྲགས་པ་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དུས་མན་ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཙ་ན་ཀས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ཡན་ཆད་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ནས་རཱ་མ་པཱ་ལའི་བར་པཱ་ལ་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱོན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་པཱ་ལའི་འདས་ལོ(འདིའི་ནང་གི་པཱ་ལའི་འདས་ལོ་རྣམས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན)༡༡༥༥ལོ་ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མཇུག་བར་དང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་བར་གྱི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རིང་དེར་བྱུང་བར་མངོན། འདིར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་མིང་ཙམ་སྨོས་ན། ༡. ལུ་ཨི་པ(ཉ་ལྟོ་བ) ༢. ལཱ་རི་ཀ་པ(སླད་འཚོང་ལ་གཡོག་བྱེད་པ) ༣. ཊེམ་ཀེ་པ། ༤ ཤི་ལ་པ། ༥. ཤིར་ཕྭ་པ(དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང) ༦. ཏོམ་བྷི་པ། ༧. ཤ་ཝ་རི་པ(རི་དྭགས་རྔོན་པ) ༨. ས་ར་ཧ་པ(བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཧ་པ) ༩. ཀཾ་ཀ་ལི་བ(ཉལ་པོ་ལ་དགའ་བ) ༡༠. མི་ན་པ(ཉ་པ) ༡༡. གོ་རཀྵ་པ(རྐང་ལག་མེད་པ) ༡༢. ཙ་ཨུར་ཁ་པ(བ་ལང་སྐྱོང) ༡༣. བི་ན་པ(རོལ་མོ་ལ་ཆགས་པ) ༡༤ རཏྣ་ཨ་ཀ་ར་ཤཱནྟི(རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ) ༡༥. ཏོག་ཙེ་པ(འཛོར་ཐོགས་མཁན) ༡༦. ཏནྟི་པ(ཐགས་མཁན) ༡༧. ཙ་མ་རི་པ(ལྷམ་མཁན) ༡༨. ཁཌྒ་པ(རལ་གྲི་ཅན) ༡༩. ཀླུ་སྒྲུབ(སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ) ༢༠. ཀཎྷི་པ(ནག་པོ་སྤྱོད་པ) ༢༡. ཀ་ན་རི་པ(སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བ) ༢༢. ཐ་གེ་ན་པ(ཐུན་སྒྲུབ) ༢༣. ཏེ་ལོ་པ(ཏིལ་བརྡུང་མཁན) ༢༤ ནཱ་རོ་པ(པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ) ༢༥. ཤཱ་ལི་པ(སྤྱང་ཀི་པ) ༢༦. ཙ་ཏ་པ(ཆོས་སློང་མཁན) ༢༧. བྷ་ད་པ། ༢༨. དྷོ་ཁན་དྷི་པ། ༢༩. ཨ་ཛོ་གི(ལེ་ལོ་ཅན) ༣༠. ས་ཀ་ལ་པ(སྨྱོན་པ) ༣༡. ཌོམ་བྷི་བ(བྲུས་མཁན) ༣༢. མེ་ཀོ་པ(དུར་ཁྲོད་པ) ༣༣. ཀ་མ་རི་པ(མགར་བ) ༣༤ ཛ་ལན་དྷ་ར

པ(འབར་བ་འཛིན) ༣༥. ར་ཧུ་ལ(སྒྲ་གཅན་འཛིན)
༣༦. རྣམ་པ(ཆོས་སྒྲུབ) ༣༧. རྟ་ཀ་རི་པ(རྟོད་འཁྱུར་
བ) ༣༨. མི་ཏྲ་ཝི(ཞིང་པ) ༣༩. སནྡ་ཛ་ལ།
༤༠. དྲིལ་བུ་པ། ༤༡. ཨ་ཡོ་གི ༤༢. ཙ་ལོ་གི
༤༣. ཀུ་ཧུ་རི་པ(བྱ་པ) ༤༤ ལུ་ཅི་ཀ(ཅིག་འདུག་སློག་
ལངས) ༤༥. ཀམ་ཀ་ལ(གདུ་བུ་པ) ༤༦. ཀམ་པ……
ལི(ལ་ཕྱ་པ) ༤༧. ཛྷ་དེ་པ། ༤༨. ཏེན་ཏ་པ(ཚ་ལོ་པ)
༤༩. ཀུ་ཀུ་རི་པ(ཁྱི་ལ་དགའ་བ) ༥༠. ཀུ་ཛྙ་ལི(ལྕུག་ཕྱ་
ཅན) ༥༡. རྣམ་པ(ཐོས་ཤེས་ཅན) ༥༢. མ་ཧི་ལ(ང་
རྒྱལ་ཅན) ༥༣. ཨ་ཙིཏྟ(ཤིང་འཚོང་མཁན) ༥༤ ཛྷ་
ལ་ཏྲ། ༥༥. ན་ལི་པ(འདམ་གྱིས་མ་གོས་པའི་པདྨ)
༥༦. ཛྷ་སུ་ཀུ་པ(འདུ་ཤེས་གསུམ་པ) ༥༧. ཨིནྡྲ་བོ……
དྷི(བྱང་ཆུབ་དབང་པོ) ༥༨. ལེགས་སྦྱིན་ཀ་ར(དེའི་སྐུ་
མཆེད་མོ) ༥༩. ཛ་ལེནྡྲ་པ(འབར་བའི་དབང་པོ)
༦༠. ནི་ར་གུ་ན(ཡོན་ཏན་མེད་པ) ༦༡. ཙ་བ་རི་པ
(འཁྱུར་པ་འཚོང་བ) ༦༢. ཙ་པ་ཀ ༦༣. ཧྲི་ཁ་ན།
༦༤ ཏིལ་བརྡུང་བ། ༦༥. ཀུ་མ་རི། ༦༦. དུ་མི་བ།
༦༧. མ་ཎི་བྷ་དྲ(མོ) ༦༨. རྣལ་འབྱོར་མ་མེ་ཁ་ལ།
༦༩. དེའི་སྐུ་མཆེད(མོ) ༧༠. ཀ་ན་ཀ་པ(ཀུ་ཙོ་སྒྲུབ)
༧༡. ཀན་ཐ་ལི་པ(འཚེམ་བུ་པ) ༧༢. ཏྲ་པུ་རི་པ(ཀུ…
ཤའི་ཐག་པ་གཙུ་མཁན) ༧༣. ཤུ་ཏྲ་རི་པ(རྫུ་འཕྲུལ……
གྱིས་འཕུར་མཁན) ༧༤ ཀ་པཱ་ལི་པ(ཐོད་པ་ཅན)
༧༥. ཀི་ར་པ(སྲིད་དམག་ལ་དགའ་བ) ༧༦. མཚོ་སྐྱེས་
རྡོ་རྗེ། ༧༧. སྦྲ་ཧྲ་ག་ལ(མཐོང་ཚད་ཟ་བ) ༧༨. ན་
ག་བོ་དྷི(ཀླུའི་བྱང་ཆུབ) ༧༩. ཁྲུར་ལི་པ(ཁྲིས་སྐྱ་འཆང་
བ) ༨༠. པ་ན་ཏ(མཆིལ་ལྷམ་ཅན) ༨༡. ཀོ་ཀ་ལི……
པ(བྱ་ཀོ་ཀ་ལི་ལ་དགའ་བ) ༨༢. ཨ་ན་ཀ(ལུས་བཟང་
པ) ༨༣. སུམུདྲ(ཚོང་བྱེད་མཁན) ༨༤ བྱ་རི་པ…
(བཙུད་ལེན་མཁན)བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ནི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་
གདན་པས་ཚོགས་འཁོར་མཛད་པའི་སྐབས་དངོས་སུ་བྱོན་
པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གྲངས་སོ། །ཡང《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ…
མཚོའི་གཏེར》ཞེས་པར་ཡང་འདི་འདྲ་བཀོད་ཡོད་དེ། ལུ་
ཧི་པ། གང་ག་རི་པ(ཀུ་ཀུ་རི་པ) ས་ཧ་བཛྲ། ཐ་ག་རི…
པ(ན་ག) ཛྷ་སུ་ཀ བདེ་མའི་རྒྱལ་པོ། དྲིལ་བུ་པ། ཀླུ་
སྒྲུབ། བདེ་མ་བཛྲ། མི་དྲི་ཀ་མ་ལ། ཛྷ་སུ་ཀུ ཞི་བ…
མཚོ(ཨཙྭ་དེ་བ) ས་ར་ཧ་ཏ་པ། དུར་ཁྲོད་མ(མགུར…
དབྱངས་མཁན) ལྷ་སྲས་རིན་ཆེན་དཔལ་བཞེར(མི་ན…
ས) ལི་ཡི་བཟོ་བོ། ཛྷ་སུ་ཏྲ་རི། ཛ་ལན་དྷ་ར། ཏེ་མ་
དཔལ(རྣམ་གིཏྟ) གསལ་བྱེད་མ། རོ་ལངས་མ(སྨད…
སྒྲིས་ཅན) ཏོག་ཙེ་པ། ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི(ཁྱི་མ) ཀླུའི་བྱང…
ཆུབ། ནག་པོ་ཞབས(ཧྲིན་ས) རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་མོ(ན་ཏ…
པ) ཤན་ཏི་པ(ཐོགས་མེད་ཧྲིན་རྣ་ས) ཧྲིཙ་པ། ཏི…
ར་པ། ལྭ་བ་པ། ཏི་ལོ་པ། མར་མེ་མཛད(ནི་ཏུ་པ)
མི་ཐུབ་ཟླ་བ(ཟླ་བ་བཟང་པོ) ཀ་མ(ནག་པོ་སྤྱོད་པ)
ལ་ཤྲི ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ(ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ) ཀ་ལ་སྐྱང…
ཧྲིར། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཀ་ན་ཀོ་རི(ཀུ་མ་རི་པ)
ཧྲིར་བ་པ(སྐྱང་ཆེན་པ) མ་ཏ་སི་ཏི(མ་ཏཱ་པ) ཀླ་ན་ཤྲི
ཏན་ཏྲ་པ། གྲི་སྐོར་མ(སྲིན་གྱི་ཤུགས་འཆང) དྲི་མེད་མ།
ངག་གི་དབང་ཕྱུག ཛྫ་ཧྲི་རི་པ(ཏི་གི་པ) འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན། ར་ཛ་ན་ཏི(ཙ་ར་ཡང་བ)ཤན་ཏ་ཧྲི་བ།
ཨུ་ན་མ་ཏི(གསེར་སྐྱང་བ) ཀློ་གྲོས་བརྟན་པ། བཤེས…
གཉེན་མ(ཀྲ་ར་ཀ་པ) གཙེར་བུ་མ(གཙེར་བུ་པ)
ལམ་སྐྱེས་མ(ཕག་ཚང་སྤྱོད་པ) ཀུ་བུ་ཙ་པ། ཀ་ལིང་ཀ
སྲིད་ཀླུ་ཕ་ལ། བྱེ་མ་ཡོང་བ(རྣ་སི་རི་པ) དབྱངས་ཀྱི…
རྒྱལ་མོ(ཙམ་པ་ནི་ཀ) ཟླ་བའི་གདོང་བ་ཅན(མཁའ……
འགྲོ་མ) སྒྲོ་མ་འབར་མ། ཉི་མ་པས་པ། རཏྣ་ཧྲིདྲི
(སེང་གེ་པ) སྒྲོ་མ་ལ་བ་ཅན(ཛ་ཧྲི་རི་པ) སང་ག་རི་
པ། པཉྩ་ཤྲི(ཛྷ་ཡ་ས་ནི) ལས་ཀྱི་འབྱུང་གནས(ཛྷ་སྐྲ་ལི་
པ) ཛྷ་སྐྲ་དཔལ(ག་ན་པ) ཡེ་ཤེས་ཞབས(ཀ་ལི) ས་
ར་ཧ(སྲུང་ཏོ་བ) པདྨ་རྡོ་རྗེ(སང་ཧྲི་པ་དང་ནི་ལམ་པ)
རོ་ཟན་མ། གང་ག་ལི་པ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ(ཤཱཀྱའི……
བཤེས་གཉེན) ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས(ན་རོ་པ) རྡོ་རྗེ་
རྩེ་གཅིག་པ(ཀུ་ར་ལུ་པ) རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ(སང་ག་རི་པ)
ཀློ་གྲོས་དབྱངས་མ། ཛ་བ་རི་པ། ཏོཀྵི་ཏེ་ཙ་ཀ(ཛྷ་ཏྲ་རི་

ལོ་ཀ།) བྷདྲ་ཤྲི(བཟང་པོ་དཔལ) ཀོཊ་ཏ(ཀ་ན་པ) རྡོ་རྗེ་ལྡན་མ(སེང་ཏ་པ) སྔོ་བསང་མ(ཟླ་བ་གྲགས་པ) ཤིང་ལོ་མ(སུ་ར་ཀ་ར) ནོམ་ཧྲི་མ། བདག་མེད་མའོ། ། སྒྱུར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་ཕོ་ནར་ལྔ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང༌། ཡོངས་གྲགས་སུ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པས་ཚོགས་འཁོར་མཛད་པའི་སྐབས་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གྲངས་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨབྷྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི《གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས》བོད་ཀྱི་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་སྡེ་དཀར་ཤིང་དཔར་ཡོད།

གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། གཤམ་གྱི་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལ་གཟིགས།

གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེ། སྙིང་ཐིག་པའི་གྲུབ་ཐོབ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༢༥༣)ལོར་ཡབ་སྒྲགས་ཕུར་རྣལ་འབྱོར་པ་བསམ་ཡས་དང་ཡུམ་འབར་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་པར་མཁན་པོ་སེ་ལུང་པ་དང༌། གྲུབ་ཐོབ་ཟ་ལུང་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང༌། དེ་དུས་གཉེན་པོའི་དགེ་རྩར་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྒྲོག་ཅིང༌། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞིབས་སྐབས་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མཛད་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས། མངོན་ཤེས་ཐྲ་མོའང་ཤར། དེ་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་འགྲིམས་ཏེ་མཚུར་ཕུའི་དོ་པོ་རས་པ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན། ནས་བྲེ་གང་གིས་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་ཉི་ཤུའི་འཚོ་བ་མཛད་པ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སེང་གེ་རྒྱབ་པ་སངས་རྒྱས་དབོན་པོ་ལས་མན་ངག་སྙིང་ཏིག་ཐོབ། སྒོམ་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་ཞལ་མཐོང་པར་གཟིགས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་པར་སངས་རྒྱས་རས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པའི་གཏེར་ཆོས་དུ་མ་གསན་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་མཇལ་བ་དང༌། ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་བྲག་ལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་སོ་སྐྱེའི་ཆུ་འབུར་ཤིག་གིས་དངོས་སུ་འཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲུབ་རྟགས་མང་དུ་ཐོན། སྤྱིར་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་ཐོབ་ཟ་ལུང་པ། མཚུར་ཕུའི་དོ་པོ་རས་པ། འབྲུལ་ཞིག་སེང་གེ་རྒྱབ་པ་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་སྙིང་པོའི་དོན་ཉིད། མཁན་པ་ལྗོངས་དང༌། མཁན་པ་གླིང༌། སེང་གེ་རྫོང༌། ཀུན་བཟང་གླིང༌། མཁར་ཆུ་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཤིང་འགྲོ་དོན་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༠༣)ལོར་དུར་ཁྲོད་ལ་བར་དུ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་འོད་ཆེན་པོ་སྣ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང༌། སྤུར་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོང་དུས་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་སྤུར་ཁང་འོད་ལྔའི་སྣམ་བུ་རྒྱང་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང༌།

གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པ། འདི་ནི་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༣༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༣༤༨)ལོ་བར་ཏུས་ནི་རྒྱུས་རིགས་མདོ་སྨད་ནས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་འཁྱུར་བ་ཞིག ཡབ་རྒྱས་དཔོན་རྗེ་འཕན་དང་ཡུམ་ཕྱུག་མོ་དུག་གི་མར་བུ་བཞི་དང་བུ་མོ་གསུམ་བཅས་བྱུང་བའི་ཆུང་ཤོས་དེ་ཡིན།
དགུང་ལོ་ནར་སོན་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཆུང་མ་ལེན་རྩིས་བྱས་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན་ནས་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་པོ་ཏོང་ཨེ་དགོན་པར་བྱོན་ནས། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྩེ་མོའི་དྲུང་དུ་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་ཚད་མ། དབུ

མ་བཅས་གསན། ཆོས་རྗེ་སྐོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་། པོ་དོང་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྩེ་མོས་མཁན་པོ་དང་། ཞང་བསམ་གླིང་པས་སློབ་དཔོན། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབས་པར་མཚན་རིན་ཆེན་དཔལ་དུ་གསོལ། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་སྟན་གཅིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས་ཤ་མི་གསོལ། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྩེ་མོ་དང་། གོ་ལུང་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། དུས་འཁོར་བ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་བཅས་བསྟེན་ནས་དུས་འཁོར་འགྲེ་ལུགས་དང་། ཆག་ལུགས། ཙ་མི་ལུགས་བཅས་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་དུས་འཁོར་དང་སྐར་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། ཆོས་རྗེ་སྐོད་ཚང་པ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མཐའ་དག་གསན། དེ་ནས་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་ལ་ལམ་བྱས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལྕགས་བྱ(༡༢༦༡)ལོར་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཞིག་གསོས་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༨༢)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དུ་ཕི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་འབངས་བཅས་ལ་ཆོས་མང་པོ་གསུངས། རྒྱ་ནོར་གྱི་འབུལ་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡང་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༣༠༩)ལོར་སྐུ་འདས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཇ]པའི་ཤོག་གྲངས༡༢༩ནས༡༣༢བར་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[པ]པའི་ཤོག་གྲངས༣༠ནས༣༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

གྲུབ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ་པའམ་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དེ་གཉིས་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཟེར། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་གཤམ་དུ་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད་ཅེས་པར་གསལ།

གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད། ཤར་དུ་ཨིན་བ་ཏི། ནོར་བླ་གྲུབ་སྙིང་པོ། ནུབ་ཏུ་པདྨ་བཛྲ། བྱང་དུ་ཀུ་ཀུ་རི་པ། ཤར་ལྷོར་ཊཾ་བི་པ། ལྷོ་ནུབ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། ནུབ་བྱང་དུ་ལུ་ཧི་པ། བྱང་ཤར་དུ་ར་ཧུ་པ། དེ་རྣམས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆས་དང་། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཅིང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་གནས་པའོ། །

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཐོབ་སྒྲུ་དབྱངས་མཁན་གྱི་ལུགས། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་དུ་མཛད་པ་ནག་པོའི་རྡོ་རྗེའི་ལུགས། གཞན་ཡང་ཀ་ལ་ཧཾ་ས་ཀ་ལྣ་རའི་ལུགས། ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་ནག་པོར་ཡོད་པ་ཧྲཱུ་པ་ཡི་ལུགས། ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གདོང་བརྙན་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཀུཀྐུ་ཏི་པའི་ལུགས། ཡབ་ཡུམ་སྐུ་མདོག་མཚུངས་ཤིང་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་མ་ངེས་པར་ཡང་འདོད་པ་ སྒྲུབ་རི་བའི་ལུགས། གཞན་ཡང་ཙ་ནྟི་པ། ནྲ་ཏི་པ། ཟླ་སྙིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་གཉིས་པར་ཡང་འདོད་པ་བླི་ཤ་བའི་ལུགས། ཞན་ཡང་ཏཀྐ་པ། ཛྙ་དེ་པ་ཡི་ལུགས། ཏ་ར་ཀ་པ། གཾ་ཀ་ལ་པའི་ལུགས། ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་སེར་པོར་འདོད་པ་ཛ་ནནྡི་པའི་ལུགས་རྣམས་སོ། །

གྲུབ་ཐོབ་ཉག་རེ་སེ་བོ། གྲུབ་ཐོབ་ཉག་རེ་སེ་བོ་འགྲོ་མགོན་ཕག་གྲུའི་སློབ་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

གྲུབ་ཐོབ་ཉང་རེ་ཁྲོད་པ། མངའ་བདག་མྱང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་ཆེན་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༢༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོ་བར་དགུང་ལོ་

བརྒྱད་ཙུ་གུ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་པོད་དང་པོའི《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

གྲུབ་ཐོབ་ཏི་ཕྲི་རས་པ། འདི་གྲུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། གོང་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གྲུབ་ཐོབ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན། གྲུབ་ཐོབ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན (ཨ་ར་གྲུབ་ཐོབ་ཡང་ཟེར) ནི་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་ཉང་བྲན་ན་ཁ་ཅན་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་དང་ཡུམ་འཛོམས་སྐྱིད་གཉིས་ལ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༣༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་སོན་པའི་ཆུ་སྟག(༡༥༦༢)ལོ་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཁོངས་ཨ་ར་ཁང་ཚན་ལ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་། མཁན་པོས་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་གསོལ། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། གྲྭ་སའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་སོན་སྐབས་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་ཏེ་སྔགས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པ་གནང་། བྲག་ཡེར་པ་དང་། ཕ་བོང་ཁའི་གསེར་ཕུག་འོལ་དགའ། ཙ་རི་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་བཞུགས། ལྷག་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༥༨༦)ལོ་ནས་བཟུང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཐོག་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་གར་སྒྲུབ་སྡེ་འདེབས་པ་དང་། སློབ་མ་སྐྱོང་བར་མཛད། སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། གསུང་མགུར་ཞལ་གདམས་ཚིག་བཅད་འགའ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔར་ཕེབས་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་གནམ་གང་ཉིན་སྐུ་འདས། ཁོང་གི་སྐུ་བརྟན་སེ་ར་ཨ་ར་ཁང་ཚན་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན། (འབྲི་ཁུང་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན) དཔལ་འཛིན་ཉི་འོད་བཟང་པོ་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱི་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་གི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཡང་ཟེར་ཞིང་། དཔལ་འཛིན་མ་ཧེའི་མགོ་ཅན་ཡང་ཟེར། བོད་ཀྱི་སྔགས་པ་མཁས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་ལམ་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་བྱུང་ནས་མགོ་བོ་བཅད། མིའི་མགོ་བོ་གསོན་པོ་མ་རྙེད་པར་མ་ཧེ་ཞིག་བསད་མ་ཐག་པའི་མགོ་བོ་དྲོད་མ་ཡལ་བ་ཞིག་དབུའི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ནས་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོན་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།

གྲུབ་ཐོབ་བཻ་རོ་ཙ་ན། འདི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་དུས་མཉམ་པའི་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་མིན་ཅིང་། དེ་དང་མཚན་འདྲ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

གྲུབ་ཐོབ་དབུ་སེ། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སྟེ་གོང་གི་ཀ་རྨའི་ནང་གསལ།

གྲུབ་ཐོབ་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་བོད་དུ་ཡང་ཕེབས་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན། ཤ་ར་ཊ་སི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་ལ་ཛ་ག་ཏཱ་ཨཱ་ནནྡ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་དགའ་ཟེར། ཆུང་དུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཆོས་བྱེད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ནན་གྱིས་ཞུས་ཏེ་ཐོན། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་ལྷའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། རྗེས་སུ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཨ་ཧྥུ་ཀན) དུ་ལོ་མང་པོའི་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་བཞུགས། བོད་ཀྱི་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༡༩༨)ལོར་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་བླ་མ་འདི་དང་མཇལ་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྲོ་ཕུར་ཟླ་བ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་རིང་སྐྱེ་བོ་དམངས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད

སོགས་ཟིག་པ་ཕྱུན་མོང་གི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་མ་ཞུང་ཤེས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསང་བ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་གསུངས། གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་འབུལ་མཁན་བྱུང་ཡང་རྟེན་བཞེངས་དང་། མཆོད་འབུལ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར། དབུལ་ཕོངས་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། དམག་འཁྲུག་བཀླམས་པ་སོགས་ལ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གཏོང་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བདག་བཟུང་མི་མཛད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་སྐུ་ཚེའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་འཛམ་གླིང་ཐོག་མེད་པར་མ་གྱུར་བར་དུ་སྐུ་ལུས་མ་སྤངས་པར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། བོད་དུ་ལོ་རེ་ལ་ཐེངས་རེ་ཞབས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[ཏ]པའི་ཤོག་གྲངས༤ནས༤བར་གསལ།

གྲུབ་མཐའ། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་བློ་བཏགས་པའི་ཆ་གཞན་བཀག་སྟེ་རང་གི་བློ་ངོར་ཡང་དག་པར་འཐད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའམ་དམ་བཅས་ཏེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཐག་བཅད་པའི་ཆ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐག་བཅད་པ་དེ་གཞན་ལ་སྨྲ་བས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་སྐད་དོད་ལ། སིདྡྷཱནྟ་ཟེར་ཞིང་སིདྡྷི་ནི་དངོས་གྲུབ་དང་། རྟོག་པ། གྲུབ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་གྲུབ་པ་དང་། ཨནྟ་ནི་ཟད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་། མཐའ་བཅས་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་མཐའ་ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའོ། །

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཡོས(༡༦༨༩)ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས། མཚན་ཡོངས་རྫོགས་ལ《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་》ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྩོམ་ལ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་པོད་བཅོ་ལྔ་ཡོངས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་ཆེན་མོ་རྣམ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

གྲུབ་མཐའ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ(མུ་སྟེགས་པ)དང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའོ། །

གྲུབ་མཐའ་ལྔ་བའི་ཙ་བ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ། སངས་རྒྱས་པ། འཛིན་པ་མེད་པ། འཚེ་བ་པ། ཡོ་མ་ཅན། གཙང་སྦྲ་ཅན། ཁྲབ་འཇུག་པ། ཁྲབ་འཇུག་སེམས་པ་བ། དབྱུག་གུ་གསུམ་པ། ཀོ་ཕྱགས་དུམ་བུ་ཅན། མཉམ་པར་སྤྱོད་པ། ལྷ་མཆོད་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱིན་ཅན། གདུང་བ་ཅན། ལག་པ་གདུང་བ་ཅན། རྒྱལ་པོར་སྨྲ་བ། ཆན་མོར་སྨྲ་བ། མེ་ཡོ་ཞུད་རི། རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཅིངས་ནས་འདུག་པ། འཁོར་ལོ་སྐྱོང་བ། རི་ལ་གནས་པ། རྒྱལ་པོའི་བསོད་སྙོམས་ཅན། གླང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན། སློག་ཅན། ནང་ཅན། ཏྲ་འདུལ་བ། ཀ་ལན་ད་ཀ་པ། སྔོད་གཙང་མ་ཅན། སློང་མོས་རྒྱུ་བ། ཡན་ལག་རལ་པའི་ནང་དུ་བསྟུམས་པ། སློན་མ་ལྷག་པ་ཅན། གསེར་ཅན། གྲུབ་པར་སྨྲ་བ། དབང་པོ་ཆེན་པོ། ཞ་ཉེ་ཅན། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ། ཞུག་པ་བ། དགེ་སྦྱོང་བ། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ། ཀ་ཀན་ན་བ། ལྷའི་གྲོང་བ། ས་ཁྲུང་ན་གནས་པ། ཆོས་སེམས་པ་བ། ཟླ་བ་ཕྱེད་པ། ནགས་ན་གནས་པ། བེ་ཤེ་ཥ་ཀ ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། ཀོ་ཏ་མ་བ། ཕ་ལ་གུས་པ་བ། མ་ལ་གུས་པ་བ། ཟླ་བ་ཤར་བ་པ། ཉི་མ་

ཞར་བ་པ། ལག་པར་ཟ་བ། སྙིང་གིས་འཚོ་བ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བ། ཤིན་ཏུ་བྲུས་བྱས་པ། བ་རའི་སྤྱོད་པ་ཅན། འཐོར་བྱེད་པ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ། པ་ཏྲཾ་ཛ་ལ་བ། ལྷ་མཆོད་པ། གཞན་ལ་མི་འདུད་པ། གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཅན། ཞུག་པའི་གཞོག་པ་ཅན། ཡན་གསུམ་དུ་ཆུར་འཇུག་པ། མཁའ་ལྡིང་བ། ཁྲིམ་གྱི་ར་བ་ན་གནས་པ། བ་ལང་དང་། རི་དྭགས་དང་། རྟ་དང་། ཁྱི་དང་། གསོལ་བ་མི······འདེབས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་པ། མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་པ། གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་པ། ཞིབ་མོའི་བརྟུལ་རྒྱལ་མཚན་ཅན། གླིག་ཅན། ནང་ཅན། རྟ་འདུལ་བ། ཀ་ལན་ད་ཀ་པ། སྣོད་གཙང་མ་ཅན། སྣང་མོས་རྒྱུ་བ། ཡན་ཛོ···འཐག་པ་བ། ཆུས་དག་པར་ལྟ་བ། སྐྱེས་ནས་དག་པར···ལྟ་བ། ལས་ཀྱིས་དག་པར་ལྟ་བ། རྩ་ལ་བྱི་འཇུལ་བྱེད་པ། དགོན་པ་བ། ས། རྒྱ། མི། རླུང་། ནམ་མཁའ་ལས···སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ། ཤིང་རྟ···མང་པོ་ཅན། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ། ཆོས་ཅན་པ། ཟས་གྲང་མོ་ཅན། ཕྲག་པའི་གོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་པ། ཕྱུ་བ་གཅིག་པ། གྲང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ། སོའི་གཏུན་རྡུངས་ཅན། མཆེའུའི་འགྲམ་ན་གནས་པ། ཧྲ་ར་ཧྲ་ཛ་བ། གཅེར་བུ་བ། གཉེན་གྱི་བུ་བ། མེས་པོ་བ། ཕྱུག་བདག་པ། དུང་སྒྲ་ཅན། ལྷ་སྙེན་སྦྱིན་པའི་བུ། ཀ་རྒྱུའི་བུ་བ། སྣ་ཚོགས་ལྟ་བའོ།

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས། ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་གོ །

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི། གོང་གསལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་····ནང་པའོ། ཕྱི་རོལ་པ་རྟག་ཆད་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རྟག་པར་ལྟ་བ་གྲངས་ཆེན་པ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་འཕེན་པའོ། །

གྲུབ་མཐའ་བཞི། ༡. ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ···ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་སོ། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས···པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བཞེས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ···ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བར་མཛད། དེའི་ཕྱིས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་བྱུང་། དེ་ཡང་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ······འབྲངས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ······གཉིས་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་ཐ་མའི་རྗེས་སུ······འབྲངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དབུ་སེམས······གཉིས་བྱུང་ངོ་། ༢. དབང་བཞིའི་ལམ་སྒོམ་པའི་གྲུབ·····འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར···བུམ་དབང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོར་བྱེད་པས་སོ། །ས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གསང······དབང་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི·····བསམ་པ་དང་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མ་འདྲེས་པར·····སྟོན་པས་སོ། །ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ནི་ཤེར་དབང་གི་གྲུབ་མཐའ་བདེ་སྟོང་གི་ཡུལ་ཚད་དང་བཅས·····པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པའི་བྱེད་འོག་མ་ནི་དབང་བཞི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བདེ་སྟོང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནུས···པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་སེམས་མེད་པའི་སྐབས་ལྔ། འགོག་སྙོམས། འདུ་ཤེས་མེད་པ། སྙོམས་འཇུག གཉིད་མཐུག་པ། བརྒྱལ་བའི་སྐབས།

གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འཛིན་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་···གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས

གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས། དེ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང་། བྱ་དང་། ཁྱི། ཕག་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན།

གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ནི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཅུང་ཟད་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་བློ་ངོར་འཐད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཟེར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་རང་གི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་གི་གཞུང་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ། ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་ཚེ་འདི་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའོ། །

གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་ངུ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་སྒོམ་སྤང་སྤངས་ན་གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་པོ། སངས་རྒྱས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་གཅིག་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་ངུ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ན་གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་པོ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

གྲུབ་པ་བརྒྱད། སྒྲོལ་པོ་དང་། ལེགས་སྒྲོལ། སྒྲོལ་མཐར་ཕྱིན། མགུ་གྱུར། ཉམས་དགའ། རབ་དགའ། དགའ་བ། མཆོག་དགའ་རྣམས་སོ། །

གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་སྔགས་ཆེན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཞུ་བ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ། རྗེས་སུ་སོག་པོ་ཧུན་གར་གྱི་དཔོན་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུས་ཧུན་གར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་དེ་ཡིན།

གྲུབ་པའི་གྲོང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་བཞུགས་པའི་གནས།

གྲུབ་པའི་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའམ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ལུགས་སྟེ། རྙིང་མ། བཀའ་གདམས་པ། བཀའ་བརྒྱུད་པ། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་པ་བཅས་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པར་འདྲ་བས་ན། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གཅིག་མཚུངས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་དོན།

གྲུབ་པའི་དབང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཟེར། གྲུབ་ཆེན་འདི་རྣམས་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་གྲགས་པ་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་རྒྱལ་པོ་ཙན་ན་ཀས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ཡན་ཆད་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ནས་རྣ་མ་པཱ་ལའི་བར་པཱ་ལ་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱོན་ཞེས་བཤད་པ་

ལྟར་ན། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཤཱཀྱའི་འདས་ལོ(འདིའི་ནང་གི་ཤཱཀྱའི་འདས་ལོ་རྣམས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན)༡༡༦༥ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་འགོ་བར་དང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་བར་གྱི་ལོ་དུག་བརྒྱ་ཙམ་པའི་རིང་དེར་བྱུང་བར་མངོན། འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ནང་དོན་འགའ་ཞིག《ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང》མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་དོན་དང་རྣམ་གྲངས། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞིའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལོ་རས་པ། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་སྐུ་ཆེའི་སློབ་མ་ལོ་རྡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༢༥༠)ལོ་བར་ དགུང་ལོ་ཞེར་བཞིར་བཞུགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། ཏ་ཚག་པ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༥(༤༡......དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཤངས་པ་རས་ཆེན། འདི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་ཟུར་ཙམ་གསལ་བ་དོན་བསྡུས་ཏེ་འགོད་ན། སྐུ་ཆུང་དུས་གཙང་ཁུལ་གཡས་རུ་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་གསར་དུ་ཚུགས་པའི་དགོན་པ) གླིང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་འགྲེལ་སྐོར་སློབ་གཉེར་མཛད། རྗེས་སུ་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པར་རྙིང་མའི་ཆོས་ཞུས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲུབ་གནས་སྟོད་ལ་ཕྱི་གངས་ཀྱི་ར་བར་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅེས་བཤད།

གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། འཕན་པོ་ལོ་དགོན་པའི་བདག་པོ་གནང་མཁན་ལོ་སེམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་མཐོང་།

གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ། མཚན་གཞན་དགེ་སློང་དཔའ་ཆུང་ཞུ། རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་འབྲི་གུང་སྒྲ་ག་ཞེས་པའི་འབྲོག་སྡེར་ཡབ་བཙོ་ལྷ་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྲུ་གུར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཅི(༡༨༠༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་བེ་གུ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས། དགུང་ལོ་དྲུག་བདུན་ནས་བཅུ་བདུན་བར་རང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱུགས་རྫི་མཛད་དེ་བཞུགས་སྐབས་ཞ་དང་འོར་ལ་ཡིག་དྲུག་དང་སྒྲོལ་མ་འབུམ་ཐེར་གསུངས་པ་མ་ཟད། རྗེ་གཙོད་པ་ཆག་མེད་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་བརྒྱ་ཚར་གསུངས། ཅིས་པའི་དུས་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པར་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མོས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་དབུ་སྐྲ་བྲེག སྐྱབས་གཉའི་ཁྲི་དཔོན་གྲུབ་དབང་ཚེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྐྱབས་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ཡང་སྙིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གདམས་པ་གསན་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་འབད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་མཚན་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་ཞོ་སྨད་དབེན་རིའི་བཤད་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་བསྟུད་དེ་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཆེན་པོས་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་གནད་ཚང་མ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བཤད་སྒྲའི་མཁན་པོའི་ངོས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པར་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བསྟན་སྙིང་དང་། དམ་ཆོས་དགོངས་པ་གཅིག་པ། རྫོགས་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་དབང་དང་ཁྲིད་ཆ་ཚང་བར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། སྐྱབས་རྗེ་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དྲུང་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་

མའི་གདམས་ཟབ་བུམ་པ་གང་འཇོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པ་སོགས་གདམས་པའི་མཛོད་ཀྱིས་ཕྱུག་པའི་མཁས་བཙུན་གྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་མཐུག་བསྒྲིལ་རྗེས་སྒྲུབ་པར་གཞོལ་ཆེད་འབྲི་གུང་གདན་ས་མཐིལ་དུ་ཕེབས་ནས་མཚམས་གྲྭའི་སྒྲིགས་སུ་ཞུགས། གྲུབ་དབང་ཚེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལྔ་ལྡན་ཆོས་དྲུག་གི་གདམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞུས། མཚམས་ཁང་གོག་རྫུལ་དུ་ཉིན་རེ་ཕྱུར་རྩམ་སྟར་ཕྱེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་དྲུག་སྒྲ་བཅད་འདག་སྦྱར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བཞེས་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། དེ་རྗེས་སྔར་ལོ་གསུམ་སྐུ་མཚམས་མཛད་པར་བདེ་སྡོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཏེ་རས་རྐྱང་ཁོ་ན་གསོལ་ནས་བཞུགས་ཐུབ་པ་སོགས་པའི་ཉམས་རྟོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་འབྲི་གུང་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་འོག་མིན་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་སྒྲུབ་གྲྭའི་ཆོས་འཆད་སེམས་ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ་ལྕགས་ཕྱི(༡༩༥༠)ལོ་ཡས་མས་སུ་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་གྱིས་རྐྱེན་པས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསང་གཅོད་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་ངལ་ལས་སྣ་ཚོགས་མཛད་དགོས་བྱུང་། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པར་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས་རྗེས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་ལུང་གི་འགོ་པ་སོགས་ཀྱི་འདྲི་རྩད་དང་བཀག་ཉར། ཕྱུགས་ཟོར་སྐྱུལ་འདེད། འབུ་ནག་གསོད་པར་འབོད་བསྐུལ་ཞུས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་། ངན་སྐུལ། མཐོང་ཆུང་ཧི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞིར་གནས་ནས་གནོད་བྱེད་རྣམས་ལ་བྱམས་དང་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན། དགེ་སློང་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཆེན་པོར་མི་བྱེད་པར་སྐམ་སའི་ཐོག་བྱོན་པ་ལྟར་ཕར་ཚུར་ཕེབས་སྐྱོད་དང་། བཞུགས་གནས་ཀྱི་སྤྱིལ་བུར་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ཕེབས་པ་སོགས་ཡུལ་དེའི་འབྲོག་སྡེའི་འགོ་ཁྲིད་ནོར་དར་གྱི་བུ་དང་འབྲི་གུང་སྐྱབས་མགོན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གཟིམ་འགག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཇལ། དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་པ་ལྕགས་བྱ་ལོར་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཕེབས་ནས་འབྲི་གུང་གླིང་རིན་ཆེན་ཉམས་གསོ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྐྱང་ཡོར་གསེར་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗེ་ཉིད་ནས་མཁན་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཉི་མས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཁ་སྐོང་གྲངས་ཚང་གིས་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྟར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བའི་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་རྗེས་མེད་དུ་བྱུང་བ་འཛུག་པར་མཛད། འཚོ་བའི་ཐད་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་མཛད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱངས། དེ་བཞིན་གདན་ས་རིན་པོ་ཆེར་ལོ་ལྟར་རྒྱལ་ལུགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཎིའི་འབུམ་སྒྲུབ་དང་། དབང་བསྐུར་གྱི་སྲོལ་སྔར་གསོ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་མཚམས་གྲྭ་གཏན་འཁེལ་གྱིས་སྒྲུབ་གྲྭ་འཛུགས་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་བསྐྱངས་ཟིན་ནས་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་རྒྱུའི་དགོངས་པ་གཏད་པར་སྐབས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས་མཐར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཏེ་འབྲི་མཐིལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་གར་འཆམ་གྱི་སྲོལ་ཉམས་གསོ་དང་། ཆོས་རྗེ་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དར་སྐུ་དང་། བསྟན་སྙིང་དགོངས་གཅིག་གི་གསུངས་པར་བསྐོ་རྒྱུ། རྟེན་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དང་། འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་མཛད་དེ་སྔར་ལོ་གསུམ་ཞལ་བཞུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རྫོགས་མཚམས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག(༡༩༨༨)ལོའི་བོད་ཟླ༨ཚེས༢༧ཉིན་ཛ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

གྲུབ་དབང་སེང་ཆེན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་ཆེན་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞུ་བ་དེའི་སྐུ་ཕྲེང་སྔ

མ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་གཞན་ཞིག་ཡིན་གསལ་པོར་མ་…ཤེས།

གྲུམ་ནད་རྣག ཤ་ཐེམ། རུས་ཐེམ། རྩ་ཐེམ། ཆུ་ཐེམ། ཐེམ་དཀར། ཐེམ་ནག་གོ།

གྲུམས། ཆག་པའམ་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ།

གྲུས། གྲུས་མ། ཞུགས་ཉོར་བཞོན་པ།

གྲེ། གྲེ་བ། མིད་པ།

གྲེ་ནད་བདུན། ལྷུང་དང་། ཁྲག མཁྲིས། བད་ཀན། འདུས་པ། འབྲས། ཐེན་བུའོ། །

གྲོ་ཚས། གྲོ་ཁའམ་ལམ་རྒྱགས།

གྲོ་བཏབ། སྤྱ་དྲོའི་ཚ་ཐོགས་བཏབ་པ་སྟེ། དྲོ་བཞེས་གནང་ཞེས་པ་ཞོགས་པའི་ཁ་ཟས་བཟའ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་…འདྲ།

གྲོ་སྟོན་བདུད་རྩི་གྲགས། (གྲོ་མོ་ཆེ་བདུད་རྩི་གྲགས་ཞེས་པའང་སྣང་) འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ…(༡༡༥༣)ལོར་ཆུ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གདུང་རུས་གྲོ་ཡིན། རྩིས་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་ལས་བསླབས་པར་རྫོགས། རྗེ་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ཞང་བཙུན་རྗེ་རྗེ་འོད་ཟེར་གཉིས་ལས་ཤར་བ་པའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་མཉེས་ཤིང་། ལུམ་པ…བའི་ཐུགས་སྲས་རྒྱ་མིག་པ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ལས་ཀརྨ…པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་གསན། སྣར་ཐང་གི་ལམ་རིམ…འདི་ལ་ཤར་བ་པ་དང་ཀརྨ་པའི་གདམས་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་ཡོད། གཞན་ཡང་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་མུ་སྨན་པ་ཆེན་པོ…དང་། སངས་རྒྱས་དབོན་སྟོན་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མར་བསྟེན་ནས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། བྱང་ར་སྒྲེང་དུ…འབུལ་མོ་ཆེ་ཐེངས་གསུམ་མཛད་དེ་ར་སྒྲེང་དབུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་གསེར་ཏོག་ཁམས་གསུམ་གཟིལ་གནོན་ཡང…བཞེངས། ལམ་མཆོག་གི་རྩ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི…ཡང་མཛད་དེ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་ལྡན་པ……རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་། འདི་འཕྲིན་ལས་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་སྣར་ཐང་གི་དཔལ་མགོན་ཡང་འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་བྱུང་། སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་ལོ་སོ་དགུ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༣༢)ལོའི…ས་ཟླའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་དགུ་ཉིན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། གདུང་རྟེན་ནི་གདན་ས་གསུམ་པའི་གདུང་རྟེན་གྱི་ཤར་ན་བཞུགས་སོ། །

གྲོ་སྐྱི། དེ་ནི་སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་གྲོ་མོར…བཙའ་སྟོད་ཚོང་དོན་གྱི་སྐྱི་ཁྲབ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ……དམངས་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡང་གཅིག་ཚོགས་བྱེད། སྐྱི་ཁྲབ་པ་ཤར་གསིང་མར་བཙའ་སྟོད་ཀྱིས་གྲོ་མོ་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་ཕག་རི་རྫོང་བཅས་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གྲོ་མོ་སྐྱི་ཁྲབ་མ་བཙུགས་གོང་གྲོ་མོ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཕག་རི་རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན།

གྲོ་བ། གྲོ་ག་སྟེ། ཤིང་སྟག་པའི་བར་ཤུན་ཡི་གེ་འབྲི་ཆོག་པ…ཞིག

གྲོ་མོ། བོད་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ཁོངས་གྲོ་མོ་རྫོང་ཞེས…ནུབ་ཕྱོགས་འབྲས་ལྗོངས་དང་། ཤར་ཕྱོགས་འབྲུག་ཡུལ། བྱང་ཕྱོགས་ནི་ཕག་རི་ས་ཁུལ་འཁེལ་བའི་ས་མཚོའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།

གྲོ་མོ་དུང་དཀོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ། དེང་སང་གྲོ་མོ་སྟོད་ཁུལ་དུ་ཆགས་པའི་གྲོ་མོ་དུང་དཀར་དགོན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

གྲོ་མོ་མོན་ཞོལ་བ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲོ་མོ་རྫོང་ཁོངས་གྲོ་མོ་སྟོད་སྨད་དཀྱིལ་བཅས་ས་ཁུལ་ཁག་གསུམ་ཙམ་ཡོད།

གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ར་བ་བྲེ་བ་རི། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀོ་པགས་ཀྱི་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། རྔོག་ལོའི་སློབ་མའི…གྲས་ལས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྲགས། གཞོན…ནུའི་དུས་རྔོ་བོ་རྗེ་དང་འབྲོམ་སྟོན་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་གསན། རྔོ་བོའི་གཞུང་ཆུང་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར…པའི་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩ་ལ་དོན་ཁྲིག་འཆེད་པའི་ཊཱི་ཀ་དང་། ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རེ་མཛད། བསྟན་

རིམ་ཆེན་མོ་ནི་ལམ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་བླ་མེད་ཡིན་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན་པར་མཛད། དེ་ཡང་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་སེ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་སྐྱེའུ་བྲུར་པའི་སློབ་མ་གུང་པ་ལྷ་རྗེས་གནོད་སྦྱིན་རྒྱུགས་འཛིན་གྱི་མན་ངག་གནང་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཀུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའང་བཏབ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐུ་ཚེའི་མཐར་གཏུགས་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཆ་པས་འབད་པས་གསན་ནས་འགྲེལ་ཆུང་གི་ཊཱི་ཀ་ཆེ་བ་ཞིག་མཛད་དེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འབྲི་ཨར་གྱི་ལུགས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན། གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་ནས་འཁྲུངས་མི་གསལ་ཞིང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་འདས་པར་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་ཞེས་བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས་ནང་གསལ།

གྲོག རྡོག སྒོ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་བཟའ་བཏུང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད།

གྲོག་པོ། ས་ཆ་ཕོད་མི་སྙོམས་པའི་རོང་།

གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་གཅིག་བུ། མི་སྐྱབ། དེ་དག་ལ་མཆོག་བཞིར་གྲགས།

གྲོགས་སྐལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། བུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དབང་མཐུན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དེ་ལམ་ཐོག་ཏུ་སོང་མ་སོང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཟེར་སྲོལ།

གྲོང་ཁྱེར་ཁོ་ཁོམ། བལ་ཡུལ་ལ་རྒྱལ་ས་གསུམ་ཡོད(ཡམ་བུ། ཡེ་རང་། ཁོ་ཁོམ)པའི་ནང་གི་ཁོ་ཁོམ།

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐབ་མོ་དག རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐབ་མོ་ཅན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དག་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་ན་དེ་དག་ལ་སྐབ་མོའི་ཁྱིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲོང་ཁྱེར་ན་ལ་ནྡ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་འཁྲུངས་ཡུལ།

གྲོང་ཁྱེར་གནས་བཅས། (སཱ་ཀེ་ཏམ)ཨ་ཡོ་དྷྱ་ཡ་གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ཡི་སྐྱེ་ཡུལ་ཡིན།

གྲོང་ཁྱེར་པ་ཀ་ཤ། གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་ཉེ་འདབས་ཨ་པར་ཛི་ཏའི་ནགས་ཤིང་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་དྲུང་དུ་ལྷ་ནས་བབས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཚུལ། འདུལ་བ་ལུང་གཞིའི་མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན་གྱི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲ། གཤམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ན་ཞེས་པར་གཟིགས།

གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ན། འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་ལས། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་གངྒའི་འགྲམ་ཕན་ཚུན་ན་ཀུན་དགའ་བོའི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རེ་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ནས་གངྒ་བརྒལ་བ་ན་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཡོད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་སྐབས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དེང་སང་ཞིག་ནས་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་། དེང་སང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་གསར་དུ་ཆགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།

གྲོང་ཁྱེར་པྲ་ག་ཏ། འདི་ཡོད་སའི་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཀོ་ལ་ཏྲ་ན་ཟེར། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ན་སྟག་གཟིག་ཏུ་རུཥྐའི་རྒྱལ་པོ་དེ་གཙྪའི་ཡུལ་དམག་གིས་བཅོམ་ཞེས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ།

གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པ། ཡུལ་ཨམ་གའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་ཡིན་པར་འདུལ་ལུང་གི་གླེང་གཞིའི་ནང་གསལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེང་སང་བྷཱ་ག་ལ་པུར་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་ནང་གསལ།

གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ། (ཀ་པི་ལ་བསྟུ་ན་ག་རཾ) ཀ་པ་ལའི་ཡུལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་བརྩེགས། ཕྱེད་སྣང་གི་གྲོང་ཁྱེར་འདོད་ཁམས། ཀུན་སྣང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གཟུགས་ཁམས། མི་སྣང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གཟུགས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུང་མདོར་ན།

རག་པར་སྣང་བ་ལུས་དང་ཆོས་མཚུངས་འདོད་ཁམས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དོ། ཕྱིད་མར་སྣང་བ་ངག་དང་ཆོས་མཚུངས་གཟུགས་ཁམས་ཏེ་བར་སྲིད་དང་། མི་སྣང་བ་ཡིད་དང་ཆོས་མཚུངས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་འཆི་སྲིད་དོ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་སྲིད་གསུམ་སྒོ་གསུམ་གནས་སྐབས་གསུམ་འབྲེལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གྲོང་ཚོག གྲོང་ནང་ཚོ་ག་བྱེད་པར་འགྲོ་བ།

གྲོང་འཇུག གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རླུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ཀྱི་ད་ཡོད་ལུས་རྟེན་དེས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་དུ་རང་གི་ལུས་རྟེན་དང་ཁ་བྲལ། གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་ལྡན་པ་ཤི་བའི་རོའམ་དེ་མ་རྙེད་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རོ་རྨ་མེད་པའི་གཙང་མ་ཞིག་བཙལ་ནས་དེ་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོས་ནས་སླར་ཡང་རང་ཉིད་སྔར་བཞིན་གསོན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་སྟེ། དཔེར་ན་སྔར་བླ་མ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེ་ཆིབས་རྟས་གཡུགས་ནས་སྐུ་གཟུགས་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་འཚོ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་ལྡན་པ་ཤི་བའི་རོ་བཙལ་ཡང་ཕུག་རོན་ཤི་བའི་རོ་ཞིག་ལས་མ་རྙེད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་འཕོས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་ནས་བྲམ་ཟེ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ཞིག་ཤི་བའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱེལ་བའི་སྟེང་དུ་བབས། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་འཕོས་ཏེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཏི་ཕུ་གསང་སྔགས་སྒོམ་པོ་ཞེས་མཚན་དུ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་བླ་མ་རས་ཆུང་པས་མཇལ་ནས་ཆོས་གསན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་ཕ་མ་གཉིས་མི་དགོས་པར་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་མ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་ཤི་བའི་རོ་ལ་གྲོང་འཇུག་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག

གྲོང་དྲུག་དམག་མི། འདི་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཐོག་མ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོར་བཙུགས་ཀྱང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་འཐོར་བ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕྱི(༡༩༥༨)ལོར་བསྐྱར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། དེའི་སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད་སྟངས་ནི་བོད་དམག་སྟོན་མ་བཞིན་ཁང་འདོན་འཁྲི་སྐྱབ་མ་ཡིན་པར་ཁྱིམ་ཚང་དྲུག་རིགས་ཚང་མ་ནས་དམིགས་བསལ་འཕར་མའི་དམག་མི་སྐོང་འདེམས་བྱས་སྟབས་གྲོང་དྲུག་ཅེས་མིང་ཐོགས་པ་དེའི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་པ་དང་གྲོང་དྲུག་དམག་ཟེར།

གྲོང་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རིམ། གྲོང་ཚོག་ལ་ཏུར་བསྟོན་ཡོད་པའི་དོན།

གྲོང་སྨད་གྲྭ་བཞི། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་གྲྭ་བཞི་ཟེར་བ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམག་སྒར་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གྲྭ་བཞི་བརྟན་བཞུགས་དགོན་ཡོད་ས་དེ་ཡི་བརྒྱུད་ལ་ཟེར།

གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། གཤམ་དུ་ད་སྟེའི་ནང་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གྲོམ་པ་རྒྱང་། གཙང་གི་ཏ་ལག་ཁོངས་དབེན་དགོན་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་སྟེ། ས་དཔྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་གྱི་གཟུགས་ལྟར་གནས་པའི་དཔྱི་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

གྲོལ་སྒོམ་ཆོས་གསུང་། དྭགས་པོའི་སློབ་མ་གྲུབ་རྟགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཡབ་ལྷ་རྗེ་སྒོན་ལམ་འབར་དང་ཡུམ་རྣམ་ཤེས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༡༠༣)ལོར་ཡུལ་འོལ་ཁར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་ཆོས་སྔགས་དང་སྨན་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔར་ཞབས་སྐབས་ཇོ་མོ་ཞིག་བླངས་པ་དེ་འདས་ཏེ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་དགེ་བཤེས་བྲག་རྩ་བ་ལ་སྡོམ་པ་བླངས། དེ་མ་ཐག་འདུལ་གྲོང་

བྱོན་ནས་ཞང་སྟོན་ཤེས་རབ་འབར་ལ་འདུལ་བ་མཁྱེན་པར་བསླབས། དེ་ནས་སྨམ་པོ་བ་ལ་དད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་སློང་ཐག་མཛད་དེ་གདམས་པ་རྣམས་ཞུས། ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་འོད་གསལ་བྲུན་གཅིག་ལ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དབང་དུ་འདུས། ཡོ་བྱད་རྣམས་གྲོགས་ལ་བྱིན་ནས་ལོ་རོ་རས་ཆུང་པ་ལ་སྙན་བརྒྱུད་ཞུས། སྔོ་ཡུལ་དུ་ལོ་གཉིས་བཞུགས། དེའི་ཚེ་རྟ་མགྲིན་ཞལ་གཟིགས་ནས་ལས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་འགྲོ་མགོན་ཞང་བྱོན། ཀ་ལོ་དང་དེ་བར་དོའི་གདམས་པ་ཞུས། དེའི་ཚེ་གསང་གསོ་དང་ལྷ་སྣངས་ཀྱིས་དགུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན། བ་རི་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་གསན། མཐར་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༡༩༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

གྲོལ་ཆ་ནང་ནས་བརྩེད། རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་བར་གསུམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་སྤང་བླང་མ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གྲོལ་ཆ་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ངོ་མཐོང་བ་ནས་བརྩེད་པ།

གྲོལ་བ། གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན།

གྲོལ་བ་གསུམ། ལུས་གྲོལ་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འོད་གསལ་ཟང་ཐལ་དུ་གྲོལ། སེམས་གྲོལ་འཁྲུལ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་པར་གྲོལ་ཡུལ་གྲོལ་འཁྲུལ་སྣང་གི་ཡུལ་དག་སྣང་ཞིང་ཁམས་སུ་གྲོལ་ལོ། །

གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དེ། དེ་ལ་བཤད་ཁྲིད་དང་། ཉམས་ཁྲིད། སྨྱོང་ཁྲིད་བཅས་ཁྲིད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

གྲྭ་ཁང་སྐུ་རིམ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ནང་དུ་གཏན་འཛུགས་སྡོད་མཁན་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་མཆོད་འདུལ་དང་ཞབས་བརྟན།

གྲྭ་ནས། ཟུར་ནས། (ཙ)

གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན། མཚན་གཞན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་འཛམ་དབང་ཕྱུག་འབར་ཏེ། འདི་ཉིད་བོད་ཆུ་བྱི(༡༠༡༢)ལོར་གྲ་ནང་ཁུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་བསམ་ཡས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭར་བྱོན། སྐུ་མེས་ཀྱི་མཁན་བུ་ཡམ་ཤུད་རྒྱལ་བ་འོད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བར་བཏགས། དེར་འདུལ་བ་ལོ་གཅིག་གསན། རང་གི་ཁུ་བོ་ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལས་ཞི་བྱེད་སྐོར་དགུ ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་བླ་མ་མགོན་པོ་ལས་སྦྱོར་དྲུག་གི་གདམས་པ་སོགས་གསན། ཡུལ་གྲྭ་ལ་འཁྲུངས་པས་གྲྭ་པ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་རྒྱས་པས་མངོན་ཤེས་ཞེས་གྲགས་པར་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེའི་བར་ཁང་གི་ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་འོག་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་མ་དཔེ་ས་ཕོ་སྟག་ལོ་སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ལ་གཏེར་ནས་གདན་དྲངས་ཤིང་དཔེ་ལས་བཤུས་ཏེ་ཕྱི་མོ་རང་གནས་སུ་བཞུགས། བུ་དཔེ་པོ་གཅིག་གསང་སྔེ་ཕྱིས་སུ་ཡར་ལུང་གི་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་དབུས་པ་དར་མ་གྲགས་ལ་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པར་གྲ་ནང་མདར་དཔལ་གྲ་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏིང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༠༩༠)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚེ་ཐལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ལ། ལྷག་པ་ཆུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་དབོན་པོ་འབྱུང་ཤེས་དང་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་ནང་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་སོགས་ཕྱག་རྩོམ་གནང་ཞིང་། སློབ་མ་ཡང་གྲྭ་སྟོན་འབུམ་ལྷས་འབར་དང་། གདོན་ཆུང་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་ལྷབས། ཛཀྐ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་བྱུང་།

གྲྭ་ཟུར་འགྲམ་གྱི་དཀྱིལ། སྐྱིའི་གྲ་ཟུར་དང་འགྲམ་པའི

དཀྱིལ། (ཅ)

གྲྭ་ས། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཐོག་མར་དགོན་པ་དེར་ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་རིགས་ཤིག་ལ་གྲྭ་སའམ་གདན་ས་ཟེར།

གྲྭ་ས་འགྲིམས། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་དགོན་པར་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་འཛིན་གྲྭ་རིམ་མཐོར་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་གྲྭ་ས་འགྲིམས་པ་ཟེར།

གླ་ཁྲོལ་གཉིས། མི་གླ་གཡོག་པོ་གཉིས།

གླ་རྩ། ཆབ་མདོ་བརྒྱུད་ནས་འབབ་པའི་རྩ་ཟླ་རྩ་ཟེར་བའི་མིང་གི་ཟུར་ཆག

གླ་ཐོགས། ལས་ཡུལ་དངོས་སུ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་འགོ་པ་དང་། བཟོ་རིགས་ཁག་གི་ལག་རྩལ་མི་སྣ་བཅས་ལ་ཟླ་བ་རེར་གླ་ཐོགས་སྤྲོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཟེར། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཞིར་བཟུང་ན་དེ་སྔོན་བོད་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་བཞེངས་སྐབས་ནས་བཟོ་པ་ལག་རྩལ་པ་རྣམས་ལ་གླ་ཐོགས་སྤྲོད་པའི་ལུགས་ཆགས་ཟིན་པ་དང་གླ་ཐོགས་མཐོ་ན་བཟོ་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལག་རྩལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་འདོན་ཐུབ་པའི་སྐོར་སྐབས་དེར་བྲིས་པའི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས《རྦ་བཞེད》ཀྱི་ནང་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། བོད་སིལ་བུའི་རིང་དགོན་པ་ཁག་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོའི་སྐབས་བཟོ་པ་ལག་རྩལ་པའི་རིགས་ཚང་མར་གླ་ཐོགས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་ཡང་གླ་ཐོགས་ཀྱི་བསྡོམས་གྲངས་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཆའི་གནས་ཚུལ་མི་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་འདྲ་བར་ས་སྐྱ་བ་དང་། སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ། སྡེ་སྲིད་གཙང་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཉིན་རེ་འབྲུ་བྲེ་གསུམ་གྱི་ཚད་དུ་བརྩིས་པའི་ཟླ་རེར་གླ་ཐོགས་འབྲུ་ཁལ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་སྐབས་སྲིད་གཞུང་སྔོན་མ་ཚོའི་སྐབས་ལས་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ་འགོ་པ་དང་བཟོ་རིགས་ལག་རྩལ་མི་སྣ་ཚོའི་གླ་ཐོགས་མཐོ་དམན་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་གླ་ཐོགས་མཐོ་ཤོས་ལ་ཟླ་བ་རེར་ཉིན་གླ་འབྲུ་བྲེ་དྲུག་ཤུལ་བཞི་རྩིས(དེང་སང་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་བརྒྱད་དང་སྲང་བདུན་ཡིན)ཟ་འབྲུ་ཚད་རྒྱུ་བསྡོམས་ནས་ཁལ་བཅུ(དེང་སང་གི་ཐང་གཞིར་བརྩིས་ན་ཁལ་རེར་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་པས་ཉིན་རེ་རྒྱ་མ་བརྒྱད་དང་སྲང་བདུན་ཡིན་ཅིང་ཁལ་བཅུ་ལ་རྒྱ་མ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད)ནས་གླ་ཐོགས་དམའ་ཤོས་ལ་ཉིན་གླ་འབྲུ(དེང་སང་གི་རིན་བབ་ལྟར་ནས་སྒོར(༨༧ཡིན)བྲེ་གསུམ་ཤུལ་དོ(དེང་སང་ལྟར་ན་ཉིན་རེ་རྒྱ་མ་བཞི་དང་སྲང་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཡིན)བརྩིས་པའི་ཟླ་བ་རེར་ཟ་འབྲུ་ཚད་རྒྱུ་བསྡོམས་ནས་ཁལ་ལྔ(དེང་སང་གི་ཐང་གཞི་ལྟར་ན་འབྲུ་རྒྱ་མ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ)ཡོད། གླ་ཐོགས་མཐོ་ཤོས་ལ་མར་ཁལ་གང་རེ་ཡོད་པ(དེང་སང་གི་ཐང་གཞི་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་བརྒྱད་ཡིན)དེང་སང་གི་རིན་གོང་ལྟར་ན་སྒོར་བཅུ་གཉིས་ཡིན། དམའ་ཤོས་ལ་མར་ཞག་གང་དང་སྲོར་གང(དེང་སང་གི་ཐང་གཞི་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་གང་དང་སྲང་བཞི་ཡིན)བར་དང་། བཟའ་ཤ་ལུག་ཁོག་གཅིག་ནས་ཕྱེད་ཀ་བར། ཐུག་པའི་རྗོར་ལུག་མགོ་གཉིས་ནས་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས། ཇ་སྲུས་ལེགས་ཉག་གསུམ་ནས་ཇ་དཀྲུས་མ་སྤྱོར་དོ་བར། ཚ་དང་སྨུམ་བྲེ་གང་རེ་རིམ་པ་མཐོ་དམན་མེད་པར་འདྲ་མཉམ། ཕྱུར་བ་བྲེ་གང་ནས་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་བཅས་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཡོད།

གླགས་བལྟ་བ། ཆོད་ལྟ་བ།

གླང་འཁོར་སྨྲི་མཆོད། ལ་སྟོད་དིང་རི་ན་ཡོད་པའི་གླང་འཁོར་དགོན་པའི་མཆོད་འབུལ་དུས་ཆེན།

གླང་གྲུའི་ས་དཀར་ཤར་རྩ་མིག་རྫོང་གི་རི་ཁྲོད། རྗེ་སྐལ་ལྡན་གྱིས་བཏབ་ཟེར་བ་དང་རྩ་དམར་བས་བཏབ་ཟེར་བའང་སྣང་།

གླང་ཆེན་ཁ་འབབ། ཙ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད།

གླང་ཆེན་འགྲིང་རི། (峨眉山)དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་

པའི་གནས་རི་རྩ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཨོ་མེ་ཧྲན་ཏེ་གླང་ཆེན་འགྱིང་རི་ནི་ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ལོ་ཧྲན(乐山)ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གནས་ཡིན་ལ་ནང་པའི་ཆོས་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་རི་བོ་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རི་འདི་ཡིན་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཆར་གསལ་ལ། ཡིག་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་ནས་གནས་འདིར་ལྷ་ཁང་སོགས་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་འདུག་ཀྱང་གླང་ཆེན་འགྱིང་རིའི་དཀར་ཆག་ལྟར་ན་ཆེས་སྔ་ཤོས་ནི་ཧེ་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བཞེངས་པའི་ཆུ་ནག་དགོན་པ་སྟེ། ཅིན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གནས་འདིར་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་ཤིང་ཕུ་ཤན་སི་ཞེས་མཚན་གསོལ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆུ་དཀར་དགོན་པ་ཞེས་མིང་བསྒྱུར། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་སླར་ཡང་དབན་ཉན་སི་ཞེས་མཚན་བརྗེས། སྔར་དགོན་པ་འདིར་ལྷ་ཁང་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་མེ་བཞིས་ཏེ་སྲེག་ཟའི་ཁམས་སུ་ཐིམ། ༡༩༥༣ལོར་ཉམས་གསོ་བྱས་ནས་དགོན་པའི་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་ཁང་དུ་གླང་ཆེན་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་ལ་ཆིབས་པའི་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐུ་བརྙན་ལྗིད་ཚད་ལ་ཏུན༨༢ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་ཤིང་། དགོན་པ་འདི་ནི་གླང་ཆེན་འགྱིང་རིའི་དགོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་དང་སྔ་ཤོས་ཡིན། རི་བོ་འདིའི་རྩེ་མཐོ་ཤོས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁྲི་ཡི་རི་བོ་ཟེར།

གླང་ཐང་པ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ། དགེ་བཤེས་གླང་རི་ཐང་པ་ནི་འཕན་ཡུལ་གཉན་གོང(གསུམ་འབྲིང་ཤང)གསེར་མ་གཤོངས་སུ་ཡབ་རྗེ་བོ་དར་མ་མདོ་བཟང་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་རྟ(༡༠༥༤)ལོ་སྐུ་འཁྲུངས། རུས་ཤུགས་ཚང་། ཁོང་རང་གི་ཞང་པོ་བཤེས་གཉེན་གྲོགས་མོ་མཁར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་བཏགས། དང་པོར་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་ཚིག་སྒྲིལ་དུ་མཛད་ནས་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་ག་ལ་གཏུགས་ཤིང་གཙོ་བོ་ནི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་བཤད་པ་དང་། སློག་ཆོས་སུ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྒོམ་པའི་མན་ངག་རྣམས་མཐིལ་ཕྱིན་གསན། པོ་ཏོ་བ་གཤེགས་རྗེས་གླང་ཐང་གི་ཤར་ཀྱི་རི་དེའུ་དེའི་ཁར་ཕྱིན། དཔོན་ཤཱཀྱ་བས་ཞབས་ཏོག་བྱས་ནས་ལོ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་མཛད། གླང་ཐང་དགོན་བཏབ། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་སོགས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། གླང་ཐང་པས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་སྒོམ་པར་མཛད་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་ཞལ་འཛུམ་པ་ལན་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་། ལན་ཅིག་གླང་ཐང་པ་ཆོས་གསུང་པར་བྱུད་མེད་གཅིག་གིས་བུ་ཆུང་སྐྱེས་མ་ཐག་གཅིག་ཁྱེད་རང་གི་བུ་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱལ་བར་ཁྲོ་བོའི་ཞལ་ཛ་འགྱུར་བ་ཙམ་མེད་པར་འོ་འདུ་བསྐྱལ་ནས་གསོ་བར་མཛད། བུ་ཆེར་ཡོང་དུས་ཕ་དེས་ཁོའི་བུ་སྡོན་མ་རྣམས་མ་སོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་བཟོད་གསོལ་གྱིས་བུ་ཁྲིད་པ་ཕྱིར་གནང་། རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པར་མཛད་པའི་ཕན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་མང་། ཁོང་གི་གསུང་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་ལས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །དོན་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ནས་རང་སེམས་འདུལ་བའི་གསུངས་ཚིག་གཙོ་བོར་རྩི་བ་ཡིན། གླང་ཐང་པ་དང་། ཤ་ར་བ་གཉིས་ལ་གླང་ཤར་གཉིས་ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༠༩༣)ལོར་འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་ཁུལ་དུ་གླང་ཐང་དགོན་པ་བཏབ། ཁོང་ལ་ཡར་ཁུང་ལྷུགས་ཞིང་པ་དང་། བ་ཡགས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན། ཞང་མོ་བ་མདོ་སྡེ། ཞང་བཙུན་ཉན། འགར་ཞང་ཞུང་པ། མ་

ཐང་པ། ཉེ་མལ་བ། ཤ་བོ་སྣང་པ་པདྨ་བྱང་ཆུབ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༡༢༣)ལོ་སྐུ་གཤེགས། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱིས་གདུང་རྟེན་ས་འབུམ་སྣང་ཐང་དགོན་དུ་བཞུགས་སོ། །

སྣང་ཐབས་བཅོས་པའི་ཐང་ཁྲོམ་དྲུག་པ། ༡. ཐང་ཁྲོམ་ནག་པོའི་འབྲས་བུ་སྣང་དོ། ༢. ཐང་ཁྲོམ་དཀར་པོའི་འབྲས་བུ་སྣང་དོ། ༣. ལང་ཐང་ཙེའི་འབྲས་བུ་སྣང་དོ། ༤. སྨྱོག་སྐྱུ་སྣང་དོ། ༥. དྭ་བའི་རྩ་བ་སྣང་དོ། ༦. སླ་རྩི་དྲི་ཐོན་ཞོ་གསུམ།

སྣང་དར་མ་ཙུ་ཏམ་བཙན། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་ཁྲི་རབས་ཞེ་གསུམ་པ་སྟེ། བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཀྱི་ནང་ནས་ནག་ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཚང་མའི་ནང་གསལ། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ལ་སྲས་ལྔ་བྱུང་བའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོའི་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། འདས་ལོ་ནི《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》ལྟར་ན་ཐང་ཝུ་ཙུང་ལི་ཡན་གྱི་རྟེས་ཁྲང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ཆུ་ཕྱི(༨༤༢)ལོར་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་བཀྲོངས། རང་ལོ་སོ་དགུར་སླེབས་པ་ལྕགས་བྱ(༨༤༡)ལོ་ནས་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཤིང་། ཐོག་མའི་ཟླ་བ་དྲུག་རིང་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ཚུལ་མཐུན་བྱས་ཏེ། འབྲི་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྤྲ་སྦྲ་སྟག་ཁྲུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་རྒྱ་ནག་ནས་བོན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཕྱུང་བའི་མཐུ་སྟོབས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཁག་གསུམ་རྒྱལ་པོ་དང་། བཙུན་མོ། བློན་པོ་བཅས་ལ་ལག་རྟགས་སུ་བསྐུར་བ་འགྱུར་རྗེས་རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་རྣམས་སེམས་གྱུར་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་བཤིག་པའི་ངན་གྲོས་བཤམས། དབས་རྒྱས་ཏོ་རེ་སྟག་སྣ་དང་། སྣ་ནམ་རྒྱལ་ཚ་ཁྲི་གསུམ་རྗེའི་བློན་པོར་བསྐོས། སྔར་གྱི་ཆོས་བློན་རྣམས་ལ་དབང་མེད་པར་བྱས། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཁག་འདོགས་བྱེད་ས་མ་རྙེད་པར་ལུས་པའི་དུས་དེར་ལྷ་སར་སད་དང་། སེར་བ། སུ་གེ ནད་ཡམས་མང་པོ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཐོག་མར་བོད་འབངས་རྣམས་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དོན་དུ། དེ་སྔོན་མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་རྒྱ་མོ་ཀོང་ཇོ་ཟེར་བའི་འདྲེ་མོ་ཞིག་བོད་དུ་ཡོང་བ་དང་། དེས་ལྷ་ཡུལ་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཡུལ། རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག་བཅས་ཕྱུང་ལ་གཏད་མཁན་ལྷ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ཟེར་བའི་སྐུ་དེ་བོད་དུ་ཁྱེར་ཡོང་བ་མ་ཟད། ས་དཔྱད་བརྟག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བོད་ཀྱི་རི་དང་ས་དཔྱད་བཟང་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་ལྷ་ཁང་བཅས་རྫིག་ཏུ་བཙུགས། མེས་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་བོད་འབངས་མང་པོ་རབ་བྱུང་བྱེད་དུ་བཙུག་པས་བོད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་བསྣུབས་པའི་གླེང་ཕྱོགས་མང་པོ་བཏོན་ནས་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཟོས། རབ་བྱུང་བཙུན་པ་རྣམས་རྟགས་དང་བྲལ་ནས་ཁྱིམ་པར་བབས་སུ་བཙུག བཀའ་ལ་མི་ཉན་པའི་གྲགས་ཅན་ཆོས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཀྲོངས། དེ་འཕྲོས་རྣམས་མདའ་གཞུ་དང་། ཆ་ལང་། དུང་ལ་སོགས་པ་བསྐུར་ནས་རི་དྭགས་རྔོན་པར་བཏང་། ལྷ་ཁང་བཤིག་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་བཤིག བཤིག་མ་ཐུབ་པ་བསམ་ཡས་དང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་འགའ་ཞིག་ས་ལ་སྦས། ལ་ལ་ཆུ་ལ་བསྐྱུར། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ལ་འདམ་ཞལ་བྱས། སྐབས་དེར་སྔགས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ། བློན་པོ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྐུ་དང་། གསུང་རབ་མང་པོ་སྦས་བསྐུངས་བྱས་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཡང་སློབ་ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཏུ་བཀའ་བསྒྲོས་གནང་སྟེ་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་རྒྱུར་ལས་བགོས་བསྐྱོན་པ་ལྟར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་དང་། བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག བཀའ་གཙིགས། ལོ་རྒྱུས་སོགས

འབྲུག་ཡུལ། མོན་ཡུལ། སྟོ་བྲག འབྲི་གུང་། གཙང་ཁུལ་སོགས་ས་བཙན་པོ་གར་ཡོད་ཀྱི་བྲག་ཕུག་ནང་དུ་སྦས་ནས་བྲོས་ཐུབ་པ་རྣམས་བྲོས་ཤིང་། བྲོས་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་གབ་གང་ཐུབ་མཛད། འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བློན་གྱིས་བཟུང་ནས་སྐུ་བཀྲོངས། སྐབས་དེར་ས་གནས་མང་ཆེ་བར་རྒྱལ་པོས་མངགས་པའི་སོ་སྐྱུལ་བ་ཡོད་སྐབས། ཡོ་པཏྐ་འགའ་ཞིག་མངའ་རིས་ནས་ལི་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་བསྐོར་ནས་མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་སོ། ། བཙན་པོ་འདིས་ཆོས་ལུགས་བསྣུབས་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་བདུན་ཙམ་སོང་བ་ན་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཡེར་པར་གབ་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་ཤེས་སྟེ་སྐུ་བཀྲོངས་མཁན་གྱི་གཤེད་མ་གཏོང་རྩིས་ཡོད་སྐབས་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་གསོད་པའི་དུས་ལ་བབས་པར་མཁྱེན་ནས་རྟ་དཀར་པོ་ལ་སོལ་བ་ནག་པོ་བྱུགས། ཞྭ་ཕྱི་ནག་པོ་ནང་དཀར་པོ་བྱས་པ་ཞིག་བཞེས། ཕྱག་ཏུ་ལྷུགས་མདའ་དང་ལྷུགས་གཞུ་ཐོགས་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་ཟད་མ་བདེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་དཔོན་ཞང་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་ཀློག་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་དང་སྐབས་འཁེལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་པ་དང་རྟ་ལས་བབས། ཕྱག་གསུམ་འཚལ་བའི་དང་པོ་ལ་གུས་ཕྱག་དང་། གཉིས་པ་ལ་མདའ་སྦྱོང་ཁ་སྦྱར། ཕྱག་གསུམ་པ་ཟིན་པ་དང་རལ་པ་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་མདའ་འཕངས་པས་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་ཁར་ཐོག་ཏེ་ལག་གཉིས་མདའ་ལ་འཇུས་བཞིན་དུ་གྲོངས་སོ། །

གླང་མདུན། སྣང་རྫོང་སྐུ་རབ་རྣམ་རྒྱལ་ཤར། ཆུ་བྱང་གྲོང་ཚོ། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་འཁྲུངས་ཁང་།

གླང་རྟུལ་གཅིག ལུག་རྟུལ་སྟེ་ལུག་གི་སྤུ་རྩེའི་རྟུལ་བདུན་ལ་གླང་རྟུལ་གཅིག

གླང་པོ་ཆེའི་ཟླ། གླང་པོ་ཆེའི་ལྷ་རྟོག

གླང་པོ་ཆེའི་ཡན་ལག་བདུན། རྐང་ལག་བཞི། མཇུག་མ་གསེག་པ་དང་། རླིག་པ་འདོམས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་པ་དང་། སྣ་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །

གླང་པོ་བརྟག་པ། འདི་གླང་པོ་ཆེ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་དུ་དེ་ཡི་ཐད་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་བོད་དུ་མཁོ་མི་ཆེ་བས་དེའི་སྐོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་བྱུང་།

གླང་ལུང་པ་བརྩོན་འགྲུས་གཞོན་ནུ། འདི་ཉིད་ཡབ་རྫུབས་རྡོ་རྗེ་བཙན་གྲགས་དང་ཡུམ་རྟོར་བཟའ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༡༢༣)ལོར་སྟོད་ལུང་འཚུར་གྱི་སྨད་རར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་རང་འབྱུངས་སུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་ཉག་མོ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གོ་མིའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཤིང་གུས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེས། སྤྱི་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བརྩོན་འགྲུས་གཞོན་ནུར་བཏགས། ཉག་མོ་བའི་དྲུང་དུ་ལོ་བདུན་བཞུགས་ནས་ལམ་རིམ་ཞུས་པ་ལ་ཆོས་མ་རྫོགས་གོང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་ཕེབས་སྐབས་བྱ་འདུལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཆ་པས་སློབ་དཔོན། སྟོན་པ་ཆོས་མཆོག་གིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཉག་མོ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་སྐང་པ་ལོ་བརྒྱད་བསྟེན། དེ་ནས་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ནས་དབུ་མའི་ཁྲི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཞུས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་བཅད། དེ་ལྟར་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་ལྔ་བསྟེན། གཙང་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་གདན་ས་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་དེ་མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང་(༡༡༩༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

གླངས་ལྷང་། གླང་ཐབས་ལང་བ། གླལ་ལྷང་། (ཙ)

གླད་དྲེག མགོའི་དྲེག་པ། (ཙ)

སླད་གཟེར། སླད་རིམས་ཏེ། སླད་སྐྱིའི་ཚ་ནད།

སླན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། སླུ་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་བོད་ལུགས་ཕྱི(༡༥༠འམ༡༠༡༠)ལོར་སླུ་མེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སླན་གྱིས་རྒྱ་སར་སྒང་། སླག་མདའ། མཚལ་ཆུང་བཅས་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་སླན་ཚོའམ་སླན་སྐོར་དུ་གྲགས།

སླམ་གྲིས་ཁྲེར། ཧྲམ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས། དབྱར་དུས་སྟོད་སྨྱུད་སོགས་ཧྲན་ཆེ་སར་བཞག་ན་སྐྱེང་དུ་སྦྲུ་ལྷ་བུ་ཆགས་པའི་མིང་།

སླལ་བ། ཁ་གཡལ་བའམ། ཁ་གདངས་པ་སྟེ། ཁ་སྐད་དུ་ཨག་སྟོང་རྒྱག་ཟེར།

སླས་པ། སྡོད་ས་སྤོས་པ།

སླིང་དཀར་རྫོང་། གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཅུ་ཡུག་སླིང་དཀར་རྫོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། རྫོང་འདི(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ)སྐྱེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཏབ་ཅེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དེབ་ཐེར《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ཀྱི་ལུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༠པར་གསལ།

སླིང་བཅུ་གཉིས། སླིང་བཞི་དང་སླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

སླིང་བཅུ་གསུམ། དེ་ཡང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ལུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༡༡ནང་ཡུལ་དབུས་དང་གཙང་གི་ལྗོངས་སུ་སླིང་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུས་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པའི་རྗེས་སུ་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལུགས་དང་རྙིང་མའི་དགོན་པ་བསྐྲུན་ནས་བཅུ་གསུམ་གསར་དུ་བཏབ་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་། ༡. ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་གཙང་སྨད་གཡས་རུའི་ཤངས་ཁུལ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། (ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་) ༢. དེ་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༦༤༧)ལོར་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་བྲག་ཡེར་པར་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་ཡང་རྩེ། (བྲག་ཡེར་པ། དགེ་ལུགས། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་) ༣. ལོ་དེའི་རྗེས་མར་ཆུ་ཤུལ་ལྷུན་པོ་རྩེའི་རྫོང་འོག་སྐྱུག་ལར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ། (ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་) ༤ ལོ་དེ་ཁའི་ནང་སྟོ་ཁ་དོལ་ཁུལ་དུ་དགའ་ལྡན་གསུང་རབ་གླིང་། (དོལ་གསུང་རབ་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ) ༥. ལོ་དེའི་རྗེས་མ་ལ་གཙང་ཁུལ་དུ་ལག་གི་ཆར་གཏོགས་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་རྩེར་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་། (ལྷ་རྩེ་འོག་མིན་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་ཞར་བྱུང་དུ་སྔགས་ཚོགས) ༦. ལོ་དེ་གའི་ནང་སྟོ་བྲག་དོ་བོ་རྫོང་ཁུལ་དགའ་ལྡན་དོན་གཉིས་གླིང་། (སྟོ་བྲག་དོན་གཉིས་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་) ༧. དེ་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༦༥༡)ལོར་སྟོ་ཁ་ཡར་ལུང་གི་སྟོད་ཤམ་པོ་གང་ཉེ་འདབས་སུ་དགའ་ལྡན་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་། (ཡར་སྟོད་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ) ༨. ལོ་དེ་གའི་ནང་མངའ་རིས་ཁྲུང་རྫོང་དཀར་པོར་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་། (ས་དགའ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་། དགེ་ལུགས། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་) ༩. ལོ་དེ་གའི་ནང་སྟར་ཆུ་ཤུལ་ཁུལ་དུ་རྙིང་ལུགས་ཀྱི་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མེས་རྒྱལ་ནང་སར་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ཞབས་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར(དེ་ནས་བཟུང་ལོ་མང་པོའི་རིང་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་གཏན་འཛུགས་ཐོག་རྙིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བྱེད་མུས་ལ་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་རྩེའི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་སོགས་རྙིང་མའི་དགོན་པ་ཕལ་ཆེ་བ་གཏོར་ཞིང་། རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ལོ་ཤས་པར་བསྐྱར་དུ

ཚུགས། དེ་ནས་ལོ་འགའ་ཤས་སོང་བ་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་ཕོ་ལྷ་ཐའི་རྗེས་སྟར་ཡོད་གྲྭ་པ་རྣམས་རྩེད་ཐང་ཨོ་རྒྱན་གླིང་དུ་སྤོས། རྒྱུད་སྨད་པ་ནས་གྲྭ་པ་མང་པོ་བསྡུས་ཏེ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར་ཐོག་མིང་སྟར་གྱི་དེ་རང་འཛུགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཟེར) བ་དེའི་ཚབ་ཏུ་གོང་གསལ་ལྕགས་ཡོས་ལོར་གསར་དུ་ཚུགས་པ་གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་།(བྱང་ཆུབ་གླིང་། ཉིང་མ། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང) ༡༠. དེ་ནས་ལོ་བཞི་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོར་ལྷ་སའི་སྨད་རྒྱུད་ཕོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོའི་(ད་ལྟའི་སྟོ་ཁ་གོང་དཀར) ཉེ་འདབས་ཐོད་པ་རིར་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། (གོང་དཀར་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཆོག་ཟུང་འབྲེལ) ༡༡. དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༦༦༩)ལོར་གཙང་གཡས་རུའི་ཆ་ཤུག་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་། (ཤུག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་། དགེ་ལུགས། མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཆོག་ཟུང་འབྲེལ) ༡༢. དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོར་གཙང་སྨད་ཁུལ་དུ་ཤུང་པོ་རི་བོ་ཆེར། ཀུན་དཔུད་ཟིལ་གནོན་གླིང་། (ཤུང་པོ་རི་བོ་ཆེ། ཉིང་ལུགས། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང) ༡༣. དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོར་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་སྟོ་བྲག་ཁུལ་མཆར་ཆུར་དགའ་ལྡན་འདུད་འཇོམས་གླིང་། (ཉིང་ལུགས། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང)བཅས་རྣམས་དང་ད་དུང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇོ་ལོག་བྱས་པ་མིང་མེད་དུ་སོང་བའི་ཚབ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་གསར་དུ་ཚུགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་བསྒྱུར་བ་སོགས་དབུས་གཙང་ཁམས་བཅས་སུ་བསྐོམས་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི《དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་བཻཌཱུར་སེར་པོ》ཤོག་གྲངས༣༡༨ནས༣༢༦བར་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

གླིང་བདུན། ཟླ་བ། འོད་དཀར། ཀུ་ཤ། མིའམ་ཅི། ཁྲུང་ཁྲུང་། དྲུག་པོའི་གླིང་དྲུག་དང་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་བཅས་ཏེ་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རི་རབ་ཟླུམ་པོའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་གླིང་བདུན་ནོ།

གླིང་སྨྱུལ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པར་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། དེ་རྗེས་རྒྱུད་ལ་ཕེབས་ནས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་རིག་ལམ་ལ་མངའ་བརྙེས། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་མཛད་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཤིང་ལུག(༡༨༩༥)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། བཀའ་རྩོམ་ཡང《ཐེམ་སྐས་གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ངག་འདོན་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ》ཞེས་པ་དང་། 《བདག་འཇུག་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཉེས་ལྟུང་སྤུང་པོ་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ》《ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཚུལ་སྡིག་ལྟུང་མུན་པ་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ》《ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཚུལ་སྡིག་ལྟུང་མུན་པ་འཇོམས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་འོད་དཀར་འཕྱེད་པའི་ཟླ་གཞོན》སོགས་པོད་ཆུང་གཅིག་ཙམ་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༩༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ལུས་དང་ལུས་འཕགས། རྔ་ཡབ་དང་རྔ་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ། སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་སྟེ་བརྒྱད། དེ་གླིང་ཕྲན་བཞི་ཟུང་ཡང་ཟེར།

གླིང་ཚང་ཁྲབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཡབ་མདའ་ཤར་སྒང་ཕུ་གྲོང་

ཚོའི་དཀར་སྟོག་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གླིང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞི་མེ་སྟག(༡༩༢༦)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཞེས་ཏེ་ལྷ་རམས་པའི་ཨང་གྲངས་གཉིས་པ་ཐོབ། ལོ་དེར་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༩༣༡)ལོ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བསྐོས་དང་། དེ་རྗེས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལོ་གཉིས་གནང་ནས་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་གནང་སྐབས་ཆུ་བྱ(༡༩༣༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་ཞབས་ཞུ་དང་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ཞུགས་བཀའ་བཞེས། ལྕགས་འབྲུག(༡༩༤༠)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མཚན་ཞབས་དང་དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་པ་གནང་ཞུས་སུ་ས་གླང(༡༩༤༩)ལོ་ཙམ་ལ་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་གནང་། སྟག་བྲག་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཆུ་སྦྲུལ(༡༩༥༣)ལོར་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་བགྲེས་པ་གནང་། མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་། ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་གནང་། ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཐེབས། ཆུ་ཕག(༡༩༨༣)ལོར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ཐོག་རྒྱ་གར་དུ་སྐུ་གཤེགས།

གླིང་བཞི། ༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་སྲོལ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་མཐའ་དང་མུ་མེད་པའི་ནང་ནས་རང་ཅག་འཚོ་གནས་བྱེད་ས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་བཅས་ཆ་ཚང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གི་གླིང་བཞི་ནི། ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་གླིང (ཟླ་གམ) ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང (ཤིང་རྟ) ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་གླིང (ཟླུམ་པོ) བྱང་དུ་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང(གྲུ་བཞི)བཅས་གླིང་གཙོ་བོ་བཞི་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་གླིང་ཕྲན་ཆུང་བ་གཉིས་གཉིས་བཅས་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། གླིང་ཕྲན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ནང་གི་མཚོ་བདུན། ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གནམ་གྱི་གོ་ལ་ཕུབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལྟར་གནས་པའི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འགྲོ་ལམ་དང་། ཉི་མའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད་ཟེར། ཞིབ་པར《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ》འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཤད་པའི་ཐད་དུ་གཟིགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་བཤད་ཚུལ་གོང་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། གཟིགས་པར་འདོད་ན་ས་རྙིང་བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་ལུགས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་དགོན་པ་ཁག་གི་འདུ་ཁང་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་རིས་བཅས་ལ་གཟིགས།

གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅུ་གཉིས། བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ༡. ཤར་ཕྱོགས་མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་གླིང་། ༢. དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཁང་གླིང་། ༣. བཙ་སྒྱུར་ཚང་མང་གླིང་། ༤ ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཨཱཪྻ་པ་ལོའི་གླིང(ཏ་མགྲིན་ཟངས་གླིང་ཡང་ཟེར) ༥. དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་བདུད་འདུལ་སྔགས་པ་གླིང་། ༦. སྒྲ་སྒྱུར་གླིང་། ༧. ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་གླིང་། ༨. དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་དཔའ་བོ་པེ་ཧར་གླིང་། ༩. མི་གཡོ་བསམ་གཏན་གླིང་། ༡༠. བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གླིང་། ༡༡. དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྣ་ཚོགས་ལྷུགས་དྲ་གླིང་། ༡༢. པེ་ཧར་དཀོར་མཛོད་གླིང་ངོ་།།

གླིང་བཞིའི་གྲུབ་ཚུལ་བཞི། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བཻཌཱུཪྻ། ནུབ་པདྨ་རཱ་ག བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པའོ།།

གླིང་གཡོག་གམ་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད

དང་དོན་གཅིག

སྒྲིང་རས་པདྨ་རྡོ་རྗེ། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་གླེལ(༡༡༢༥)ལོར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་པེ་བྱ་བ་ཐུགས་དང་སྨན་རྩིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། ཡུམ་གཟུགས་མོ་དར་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཙང་སྨད་སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་སློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལོར་སློབ་དཔོན་སྒྲིང་རས་ལས་དགེ་བསྙེན་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མར་གྱུར། ཕག་གྲུའི་སྐུ་མདུན་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གསན་པས་ཆུ་པོ་གཙྭ་ཚུན་ན་ལྟ་བ་བཟང་བར་གྲགས། དབུར་ཟླ་གསུམ་ཕག་གྲུར་བཞུགས། བུད་མེད་སྔོན་མོ་ཞིག་གིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གནང་བའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། བཀའ་འགྱུར་ཐུགས་ལ་ཞུགས། སྦྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་། སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་འཇུག་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཤིང་། བླ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཐུག་བཞེས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་སྒྲིང་རས་པ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཕྱིས་རྭ་ལུང་ཆོས་ལུང་དུ་དགོན་པའི་གཞི་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་མང་དུ་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་གླེལ(༡༡༥༥)ལོའི་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་སྲས་འདི་ཉིད་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར།

སྒྲིང་གསུམ། སྒྲིང་བཅུ་གཉིས་ལ་མི་ཟེ་སྒྲིང་གསུམ་སྟེ། དག་བྱེད་ཁྲུས་ཁང་སྒྲིང་། ཚང་མང་ཀ་ཏུའི་སྒྲིང་། མཐུ་སྟོབས་ཀླུ་འབྲུག་སྒྲིང་།

སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་དྲུག ༡. སྐད་མཐོ་བ་ནས་དམའ་བར་འགྱུར་བའི་འགྱུར་བ་དང་། ༢. སྐད་གདངས་མཐོ་དམའི་བར་གྱི་ཁྱུག་པ། ༣. སྐད་གདངས་མཐོ་བར་འདེགས་པ། ༤ སྐད་གདངས་དམའ་བར་འཛོག་པ། ༥. སྐད་གདངས་བཟེད་ཅིང་སྒོམ་པ། ༦. སྐད་གདངས་གྲིམས་ཤིང་ཕྲ་བ་སྟེ་དྲུག

སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་བདུན། དྲུག་སྐྱེས་རྨ་བྱའི་སྐད་དང་། དྲང་སྲོང་ངམ་ཁྱུ་མཆོག་བ་ལང་གི་སྐད། ས་འཛིན་ར་ཡི་སྐད། བར་མ་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་སྐད། ལྔ་ལྡན་ཁུ་བྱུག་གི་སྐད། བློ་གསལ་རྟ་ཡི་སྐད། འཁོར་ཉན་གླང་པོ་ཆེའི་སྐད་དེ་བདུན།

སྒྲུང་འགོང་། (སྒྲུང་མ)སྲོག་ཚབ་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས། མི་གསོན་པོའི་སྲོག་ཚབ་ཏུ་ནོར་ཕྱུགས་སོགས་སེམས་ཅན་ངོ་མ་གསོད་མ་དགོས་པར་ཟན་དང་མར་སོགས་ལས་སེམས་ཅན་དེའི་འདྲ་གཟུགས་བཅོས་ནས་ཐུགས་དང་སྔོན་ལམ་བཏབ་ཏེ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ཡུལ་མི་དང་གྲོང་མི་མང་པོའི་དོན་དུ་མི་གསོན་པོ་གླུད་དུ་བཏང་བའི་སྲོལ་ནི་སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་བོན་ཆོས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་དང་འདྲ་བར་ཚོགས་མཆོད་གཏོར་རྒྱག་སྐབས་བོད་སྔོངས་མི་དམངས་སྨྲིའི་ཚབ་བྱེད་པའི་སྒྲུང་འགོང་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་མི་གཉིས་གླུས་ཏེ་གཅིག་བསམ་ཡས་པེ་ཧར་ལྟོག་དང་གཅིག་འཕན་པོ་རྒྱལ་ཁང་དུ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུར་གསང་སྔགས་སྙིང་མ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པའི་ཚོགས་ཡོངས་ནས་སྙིང་ལུགས་གཏོར་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུ་སྒྲུང་དུ་མི་གཉིས་འགྲོ་དགོས་པ་འཁྲི་ཁྲུངས་ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཕོ་ཡན་མི་གཅིག་དང་འཕན་པོ་སྒྲུང་འགོང་སྐད་ནས་མི་གཅིག་བཅས་ལ་ཆས་གོས་ནི་འགོ་སྣམ་སྔོན་པོའི་ཚལ་ཕྱུ་མ་དང་། དེའི་སྟེང་རྣ་པགས་དཀར་པོ་ཕྱིར་ནང་བསློག་པའི་མགོ་ཤུབ། སྙིད་པར་ནོག་བུས་བཟོས་པའི་འདོ་དང་། ཐེ། ཉག་ག ཤོ་བཅས་བཏགས། ལག་ཏུ་གཡག་གི་རྔ་ནག་ཐོགས་པ། རས་དཀར་གྱི་ཞྭ་ཅོག་རྩེ་རིང་ལ་རྔ་ནག་གི་ཏོག་དང་། རས་ནག་གི་ལྷོག་དར་ཅན། འགྲམ་གཡས་

ནག་པོ། གཡོན་དཀར་པོ་བཟློས་པ་སྐྱིད་འགོང་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད། དེའི་སྐབས་བླ་སྙིང(བླ་བྲང་སྙིང་སྙེ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁྲུམས་རའི་ཡང་སྙིང) བྲུར་འཕྱོང་རབ་གསལ་དུ་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཡོད་ན་དང་མེད་ཚེ་མགྲོན་གཟིམ་ནས་ན་བཟའ་གདན་ཞུ་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་རབ་གསལ་དུ་བཀའ་བློན་རྣམ་པ། རྗེ་གཅལ་གྱི་བྱང་ངོས་སུ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས། ཆབ་བདག་མ། སྐུ་ཚབ་རྣམ་གྲྭའི་སྐུ་ཞབས་དབུ་པཎ་དང་། སྐུ་བེར། སྣང་ཆབ་ཀྱི་དོམ་ར་བསྐྱོན་པ་ཞིག་དང་། བྱང་ཆུབ་གླིང་པའི་སློབ་དཔོན་བཅས་གདན་ཐོག་འཁོད། ལྷ་ས་ཚོ་པར་འཁྲི་བའི་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་ཞེས་གཞོན་ནུ་གཉིས་ལ་རྒྱན་གོས་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱིས་གཡོག་བཞི་བཅས་ལངས་ནས་སྡོད་པ། བྱང་ཆུབ་གླིང་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བཙན་མདོས་སྒྲུབ་གཞག་སྔོན་ཟིན་ལྟར་རྟོར་སློབ་ཀྱིས་དབུས་ཞྭ་ནག་བདུན་སྒོ་འཕྱོར་འོག་གསུང་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་འཆམས་དང་། གསེར་སྐྱེམས་ཟིན་མཆམས་སྐྱིད་འགོང་ནས་ཀུང་རང་ལུགས་འཆམས་དང་འབྲེལ་སོ་སོ་ནས་བྱང་ཆུབ་གླིང་པའི་རྟོར་སློབ་དང་མཉམ་དུ་མོ་ཐེངས་གསུམ་རེ་རྒྱག་ཀྱང་། རྟོར་སློབ་ཀྱི་མོ་གྲུ་བཞི་དཀར་པོ་མིག་གཅིག་ནས་དྲུག་བར་ཡོད་པ་དང་། སྐྱིད་འགོང་གི་མོ་ནག་པོ་མིག་གཉིས་རྐྱང་རྐྱང་ཡིན་ཡང་མདོན་ཆུང་ཨང་ཀི་ཆུང་ཆུང་གཅིག་ནས་དྲུག་བར་བཀོད་ཡོད། དེ་ནི་མཐའ་བསྐོར་ལྷོད་མོ་བ་མི་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་གྱུར་གསང་ཐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་ལས་ནང་དོན་མོ་འཕང་སྐབས་མོད་དྲུང་གཅིག་ནས་སུ་རྒྱལ་བལྟས་ཏེ་སམ་ཏ་བྲིས་ནས་སྙན་ཞུར་འབུལ་དགོས། མོ་རྒྱག་ཚར་འཕྲལ་སྐྱིད་འགོང་གཉིས་ཁྲི་པོའི་ཞལ་འབག་གྱོན་པའི་ཏ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེད་དེ་གཅིག་ར་སྐད་བརྒྱུད་བསམ་ཡས་དང་། གཅིག་འཕན་པོ་གོད་ལ་བརྒྱུད་སྐྱིད་འགོང་སྐད་དུ་བཙངས་པ་ལྟར་རྒྱང་ཐག་གང་ཙམ་ཞིག་མ་ཆོད་བར་ཕྱིར་བལྟས་ཙམ་སློག་མི་ཆོག་པར་བསྐྱོད་དགོས། དེ་རྒྱབ་རྒྱུད་སྐད་ཚོགས་ཡོངས་ནས་བླ་སྙིང་ཨེ་ཝཾ་ནང་ཆོས་རྒྱལ་སྒོ་ནས་གཏོར་སྒྲུབ་ཟོར་འཕེན་ལ་སྟོན་དུ་འཕྱུར་དར་མང་པོ་བསྒྲིངས་ཤིང་། ཞལ་ངོ་འཁོར་བཅས་དང་། ཞབས་བརྟན་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་། འབྲས་སྤུངས་སྤྱི་སོ། གནས་ཆུང་སྐུ་པ་བཅས་གཟབ་འཆོར་གྱིས་སྤྲོས་སྐྱེ་ཁྲིད་ཐོག་གཏོར་རྒྱབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཚོགས་རམས་དགེ་བཤེས་བརྒྱད། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་མིའི་ཁོག་ཧྲོམ་བཅས་གླུ་སྒྲུག་གཏོར་རར་ཕེབས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་པ། བྱང་ཆུབ་གླིང་པ། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་སོ་སོས་དེ་ཉིན་རང་ལ་གཏོར་རྒྱག་ཀྱང་རྒྱག་སྲོལ་འདུག

སླིགས་བམ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་སྐབས་ཚིག་བར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ནས་སོ་དྲུག་གང་ཙང་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་དང་ཤོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་རེར་བྱས་ཏེ་སླིགས་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡམས་ནས་འཛོག་པ་ལ་སླིགས་བམ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་དང་། རྗེས་སུ་སླིགས་བམ་ཆེ་བར་ཤོག་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་དང་། འབྲིང་བར་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ནས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ། ཆུང་བར་ཤོག་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། བོད་ཡིག་གི་ཤོག་གྲངས་ནི་ཤོག་ངོས་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཤོག་གྲངས་གཅིག་ཏུ་རྩི་བ་ཡིན། སླིགས་བམ་རྣམས་ལ་ཁྱད་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡. ཡིག་འབྲུའི་མཐའ་སྣེ་མི་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་མཐའ་ཐིག ༢. ཤོག་ངོས་སོ་སོའི་རྒྱབ་མདུན་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིག་མགོ ༣. ཤོག་ངོས་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མ་འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤོག་གྲངས། ༤ ལེ་ཚན་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུགས་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་བྱང་། ༥. སླིགས་བམ་རྡིལ་པོར་སྤུང་སྐྱོབ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སླིགས་ཤིང་། ༦. སླིགས་བམ་ཕན་ཚུན་མི་འདྲེས་པའི་ཆེད་དུ་སླིགས་ཐག ༧. དང་གུས་དང་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་ན་བཟའ་དཔེ་སྐྲིལ་བཅས་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བཟོ་ཁྱད་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ། དཔེར་ན། ཧྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར

འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག(དེང་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོད) ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས··· རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དགོངས་རྫོགས་སུ་བཞེངས་པའི་བཀའ······ འགྱུར་སྲིད་ཞིའི་མཛེས་རྒྱན(དེང་སྐབས་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ཕོ་བྲང་ དམར་པོའི་འཁྲུངས་རབས་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས) ཕོ་ལྷ་ཐའི་ ཇི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་མ་ཞབས་ དྲུང་བདེ་ལྡན་སྒྲོལ་མ་འདས་པའི་དགོངས་རྫོགས་སུ········· བཞེངས་པ་བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས(དེ་སྔོན་དགའ་ལྡན··· གསེར་གདུང་ཁང་གི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད)སོགས་ལྟ་བུ་ ཡིན།

གླེགས་བམ་གྱི་རྒྱ་རིམ་པ་བདུན། དོན་མི་འཁྲུགས་པ··· ཚིག་གི་རྒྱ། ཚིག་རྐང་མི་འཁྲུགས་པ་ཤད་ཀྱི་རྒྱ། ཚིག་དོན་ མི་འཁྲུགས་པ་ལེའུའི་རྒྱ། ཤོ་ལོ་ཀ་མི་འཁྲུགས་པ་བམ་པོའི་ རྒྱ། བམ་པོ་མི་འཁྲུགས་པ་བམ་པོའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱ། མཐའ་ མི་འཚོལ་བ་སྡེ་ཐིག་གི་རྒྱ། པོ་ཏི་མི་འཁྲུགས་པ་སྦྱན་ཁྲིར··· ཀྱི་རྒྱའོ། །

གླིང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གླིང་གཞི་ཕུན་སུམ······ ཚོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཛད་པ་ཕུན་ སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ཡང་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ ཞེ་ན་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི······ གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་ དོན་དུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ཨ་ཡིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ ཉིད་དོ། །སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དྲང་བའི་ དོན་དུ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་ དུ་ཨེ་ཡིག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ ཉིད་དོ། །ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆོག་གི··· དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

གླེད་པོར་ཧོར། འཛིམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐག་པས······ བསྡམས་པས་བཟོ་དབྱིབས་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ།

གླེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི···· ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ་བསམ་བློ་གཏོང་མི་ཤེས་ པའི་མི།

གླེས། ཡན་ལག (ཙ)

གློ་ཀུན་གྱི་རབ། གློའམ་བྲང་ཁོག་ཧུབ་ཧུབ་ཏུ་འགུལ་སྣངས། (ཙ)

གློ་རྒྱས། གློ་འདབ་ཆེ་བའི་ཚ་ནད།

གློ་ན། གློ་ལུ། གློ་ལངས་པ།

གློ་ནད་བརྒྱད། ཐང་པོ། སྐྱ་རབ། ཚ་བ། ཆུ་སེར། ཐེས་པོ། གློ་གཅོང་། གློ་རྒྱས། བུང་ཚང་ཅན་ནོ།

གློ་བ་ཟུ་ལྷ། ལུས་ཀྱི་གློ་བའི་མདུན་གྱི་ལོ་མ་ལྔ།

གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། གཉིས་རྒྱུད་ལ་གློ་བུར་ གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའོ། །

གློ་བུར་རྩ་བརྒྱད། བཤུས་པ། གཤགས་པ། བཅད་པ། རྣམ་པར་བཅད་པ། རབ་ཏུ་འཕྱང་བ། རབ་ཏུ་ལྷུང་བ། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ། རབ་ཏུ་ཕུག་པ།

གློ་བོ། རྫོང་ཁ་བའི་དཔོན་ས་འཕར་བའི་སྡེ་དཔོན་ཡིན། དེ་ ཡང་དཔོན་ཨ་མ་དཔལ་གྱི་རིང་ཐོག་མར་ཆོས་རྗེ་ཕྱུགས···· ལས་པ་བླ་མར་བསྟེན་ཅིང་ཕྱིས་ས་སྐྱའི་ངོར་པ་ཀུན་དགའ་ བཟང་པོ་བླ་མར་བསྟེན། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ ནའང་ཆོས་ལུགས་གཞན་འཛིན་མི་བྱེད། ཕྱིར་ས་སྐྱ་པ···· དང་སློབ་ངོར་པ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། དགེ་ལུགས་པར་སྒྱུར། དེ་རྗེས་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱི་ རིང་ཡང་ཆོས་ལུགས་སྔར་བཞིན་ལ་དགེ་ཕྱོགས་སྤོབས་ཆེ།

གློ་བོ་སྨོན་ཐང་། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་མིང་གི་རྣམ······ གྲངས་ཡིན་ཚུལ། ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

གློ་སྨན་ཙན་དན་བརྒྱད་པ། ༡.ཙན་དན་དཀར་པོ་སྨན་ དོ། ༢.ལི་ཤི་སྨན་གང་། ༣.ཅུ་གང་སྨན་གང་། ༤ གུར་གུམ་སྨན་གང་། ༥.ག་བུར(ཤུན་འདོར)སྨན···

གང་། ༦. སྨྲ་སོ་དཀར་པོ་སྲང་གང་། ༧. རྒུན་འབྲུམ་དཀར་པོ་སྲང་གང་། ༨. ཤིང་མངར(ཤུན་འདོར)སྲང་གང་།

སྨོ་སྨན་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པ། ༡. སེ་འབྲུ་སྲང་ལྔ། ༢. ཤིང་ཚ་སྲང་གསུམ། ༣. སུག་སྨེལ་སྲང་གསུམ། ༤. པི་པི་ལིང་སྲང་བཞི། ༥. ཤིང་མངར་སྲང་དོ། ༦. རྒུན་འབྲུམ་དཀར་པོ་སྲང་དོ། ༧. ཟི་ར་དཀར་པོ་སྲང་དོ། ༨. ཅུ་གང་སྲང་དོ།

སྨོ་ཚ་ཐབ། སྨོ་ཚའི་གཏར་དམིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཙག་བུ་བརྡེགས་པ། (ཙ)

སྨོ་རྩི། སྨོ་ནད་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་སྨན།

སྨོ་འཛིངས། ཤེས་པ་འཁྲུལ་འཁྲུལ། (ཙ)

སྨོ་ཞོར། སྨན་བཅོས་དཀའ་བའི་སྨོ་ནད། (ཙ)

སྨོག་འདོན་ཁང་། བོད་ཀྱི་སྨོག་འདོན་ཁང་ཐོག་མ་སྟེ་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཤིང་ཕྱི(༡༩༢༤)ལོར་རྒྱ་གར་ནས་སྨོག་འདོན་འཕྲུལ་འཁོར་ཡོ་ཆས་ཆ་ཚང་ཞིག་བོད་དུ་འདོན་འདྲེན་གནང་རྒྱུའི་སྐབས་དེར་བོད་དུ་སྨོག་ལས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་བྱུང་ངོས་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་རྒྱུས་མངའི་བབས་ཀྱིས་གཏོང་གནང་གིས་སྨོག་ཆས་བོད་དུ་སླེབས་རྗེས་དོག་བདེ་ས་གནས་སུ་སྨོག་ཁང་གསར་རྒྱག་བགྱིས་ཏེ་ཐོག་མར་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་ཡས་མས་སུ་སྨོག་གཏོང་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལྷ་ས་རྗེ་འབུམ་སྒང་དུ་སྨོག་ཁང་གསར་རྒྱག་གིས་སྒོང་ཁྱེར་དང་། གྲྭ་བཞི་སྨོག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལའང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྨོག་ཁང་གི་ཐོག་མའི་གཙོ་འགན་འཁུར་མི་ལྷ་གཉེར་རིམ་བཞི་བྱུང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་གཉེར་ཐང་སྨད་པ་བདུད་འདུལ་ཚེ་རིང་ཡིན།

སྨོང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། སྲོང་བཙན་སྐབས་བར་ཁམས་ལྡན་མ་ས་ཁུལ་དུ་བཏབ་པ་རུ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་།

སྨྲ་ཡ་ཧྲ་ར། རབ་བྱུང་དང་པོའི་སྟོད་ནས་བཟུང་བོད་དུ་ཐེངས་འགའ་ཤས་ཞབས་སྐྱོང་ཞིང་། འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁྱ་ནག་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བླ་མར་བསྟེན་སྐྱོང་། པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་དང་མེ་ཏྲི་པ་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་མཚན་གཞན་ཨ་ཙནྡྲ་དམར་པོ་ཞེས་འབོད།

དགག་སྒྲ་བཅོ་ལྔ། སྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། །མེད་དང་གཞན་དང་འདྲ་བ་དང་། །དམན་དང་ཞུམ་དང་ཞན་པ་དང་། །ཕྲ་དང་ཉུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། །ཆུང་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། །འགལ་ལས་མཐའ་དག་མ་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་གཉེན་པོ་བྲལ་བ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དགག་སྒྲའི་ཕྲད་བཞི། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་མ་མི་མིན་མེད་བཞིའོ། །

དགག་སྒྲུབ་གཉིས། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་བློ་སྐྱེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་བུམ་པ་མི་རྟག་པའི་དགག་བྱ་བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་པས། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་ནམ་མཁའ་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་དེ་བློ་ངོར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ནམ་མཁའ་རྟོགས་དགོས་པས་ནམ་མཁའ་དགག་པ་ཡིན། དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ཡོད། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་དེ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་དགག་བྱ་གང

ཡང་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བུམ་པ་དེ་རང་གི་བཟུང་བྱར་བསྐྱུབས་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་པས། བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བ། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་དགག་པ་དང་བཟང་པོ་འབད་རྩོལ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱ་མི་དགོས་པ།

དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བ་ཆོས་སྐུ། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོས་སྐུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ན་ཡང་། བྱེད་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པའི་ཆ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཉེས་པའི་ཆ་སྤང་བ་དང་། མེད་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་བའམ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་རྩོལ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་དང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བར་གསུངས།

དགག་པ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་མེད་དགག

དགག་པའི་ཕྱོགས་ནས་སློས་པའི་བསླབ་བྱ་བཅུ་བཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་། བྱང་སེམས་མི་འདོར། ལྷ་རྣམས་ལ་མི་སྨད། སྔགས་རྒྱ་ལ་མི་སྨད། སློབ་དཔོན་ལ་མི་བརྙས། བླ་མའི་བཞོན་པ་སོགས་དང་མཆོད་ཆ་ཕྱག་མཚན་མི་འགོམ། བཟའ་བྱ་མིན་པ་མི་བཟའ། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྒྲག སྔགས་རྒྱའི་བསླབ་བྱ་མི་འདོར། གནོད་འཚེ་མི་བྱ། ཐེག་དམན་ལ་མི་དགའ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་བས་མི་སྐྱོ། ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་མི་འདོར། བྱ་མིན་མི་བྱ་བ་བཅས་སོ། །

དགག་བྱ་གཉིས། རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ།

དགག་བྱ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྟགས། ཡང་དག་གི་རིགས་པ། ཡང་དག་གི་དགག་བྱ།

དགག་བྱའི་མཐའ་བཞི། ཡོད་པའི་མཐའ། མེད་པའི་མཐའ། གཉིས་ཀའི་མཐའ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ། །

དགག་བཞག ཕ་རོལ་པོ་དགག་པ་དང་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་སྟེ་བཤད་པའོ། །

དགའ་སྐྱོར་བྲལ་གསུམ། དགའ་གདོང་དང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་། བྲལ་ཕུ་བཅས་གསུམ།

དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ། འཕྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དགའ་གཉིས་ཚང་བྱས། ཞིང་པ་རྣམས་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཐོན་ཐུན་ལ་དགའ་བ་དང་། འབྲོག་པ་རྣམས་ཞིང་ཁུལ་གྱི་ཐོན་ཐུན་ལ་དགའ་བའམ། ཞིང་པ་གནམ་གཤིས་དྲོ་བའི་ལུང་ཐང་དུ་སྡོད་རྒྱུར་དགའ་བ་དང་། འབྲོག་པ་རྩ་ཆུ་བཟང་བའི་རི་ཁུལ་དུ་སྡོད་རྒྱུར་དགའ་བ་གཉིས་རང་རང་གི་ཐོན་ཐུན་ཕན་ཚུན་བརྗེ་འཚོང་བྱས་པ།

དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་། བསམ་ཡས་ཀྱི་གནས་སྲུང་རྒྱལ་པོ་པེ་ཏར་གྱི་ལས་བྱེད་བློན་པོ་གནོད་སྦྱིན་ཤིང་བྱ་ཅན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགོན་པ་སྙིང་པ་དགའ་གདོང་གི་སྲུང་མར་བསྟེན་པས་དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་མིང་ཆགས།

དགའ་འདུན་པ། དགའ་བློ་ལ་ཚོགས་པའི་མི་ཡིན།

དགའ་ལྡན་ཁང་གསར། འདི་སྲིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས《རག་ར་ཆོས་འབྱུང་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》གི་ཤོག་གྲངས༢༨དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བརྩམས་པའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཤོག་གྲངས༡༨ནང་གསལ། ནང་སོ་དགའ་ལྡན་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་རབ་བྱུང་༡༠ས་འབྲུག་ལོ་ལ་འདས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ནི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་ཞུ་སོགས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞེས་འགོད་སྲོལ་ཡོད་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་བཞུགས་ནས

མཛད་སྒོ་གནང་དགོས་ཚེ་མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པར་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། ཧྭ་ལའི་བླ་མའི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཁག་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པས་མཉྫལ་བཤད་པ་གནང་ཚེ་ཁྲི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས་གསུངས་པ་ལས་བཞེངས་སྲོལ་མེད་ཐོག ལྷ་སར་ཡང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་མཛད་སྒོ་ཁག་དང་། ཆིབས་ཐུག་དང་བཅས་ཕེབས་ཐོན་སྐབས་དབུ་གདུགས་ཕུབ་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཞེས་ཐོག་མར་འབྱུང་སྟངས་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཁྲི་སྟེང་དེར་བཞུགས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་གནང་མཁན་རིམ་པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཞེས་འབོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནས་ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་བར་ཁྲི་ཐོག་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་བྱུང་འདུག ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་རིང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་། ཚོགས་མཆོད་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབུ་མཛད་རྒྱུ་དང་། གཙོ་ཆེར་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཆོད་གཞིས་ཐོག་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་གཏོང་སྒོ་གནང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ཞག་ཞེ་དགུའི་རིང་འདས་མཆོད་ཞུས་རྗེས་སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོ་མཛད་དེ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནས་སློབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་གཟིམ་ཁང(ཁྲི་ཐོག་ཁང)དུ་ཕེབས་ནས་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན་དཀའ་བཅུ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་དེར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིས། །མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྐུར་བ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །མི་ཕམ་བླ་མ་གཉིས་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་མཛད་པ་ནས་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་པའི་ཆེ་བསྟོད་ཀྱང་དུས་དེ་ནས་བྱུང་བར་སྣང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ནི་བླ་སྤྲུལ་གཞན་ལྟར་སྐྱེ་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་བསྐོས་པ་ཞིག་མིན་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་མང་ཆེ་བ་ནི་གྲྭ་རྐྱང་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་སྤྱད་དུ་མས་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད་དེ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཁྲི་པར་ཕེབས་པ་མ་ཟད། ཁྲི་པ་ནི་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་མཛད་མཁན་ཡིན། མཚན་གནས་དེར་ཕེབས་པར་ཁྱིམ་ཚང་གི་འཁོར་འབྱོར་དང་། དབང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ལའང་ཨ་མའི་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་བདག་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པ་ནི་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མང་ཆེ་བ་ནི་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡས་མས་ཙམ་གྱི་རིང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་། གྲོགས་བློ་གསལ་རིག་པ་སྨྲ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཚིག་སྤྱི་དང་། འོལ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་གོམས་སྦྱོར་དང་། ཏག་སྦྱོར་བརྩོན་འགྲུས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་ནས་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཞེས་དགོས་པ་དང་། མཚན་བཞེས་དམ་བཅའི་སྐབས་མཁས་པ་མང་པོས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གོང་འོག་ཚིག་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་བརྒལ་བརྟག་དང་དྲི་བ་ཧི་བྱུང་ལ་གཞུང་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་ལན་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་བཟང་ཞན་ཧི་བྱུང་མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་། མཁན་པོ་གཞུང་ལས་པ་བཅས་ནས་བརྟག་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྦྱངས་རྩལ་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་རྣམས་ཨང་རིམ་བཀོད

དེ་ཏྲ་ལའི་བླ་མར་སྙན་འབུལ་དང་འབྲེལ་གཞུང་ས་ནས····
ཨང་རིམ་ལྟར་ལེགས་སྐྱེས་གཟེངས་བསྟོད་ཐོབ་རྗེས་གཞི···
ནས་སོ་སོའི་ཐོབ་ཁུངས་ལྟར་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གང་རིགས་
སུ་ཞུགས་ཏེ་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱུད་གྲྭར་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག
པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསན་འཛོག་དང་འབྲེལ་
རྒྱུད་གྲྭའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོད་རྒྱུགས་དང་། དམ་བཅའི་
ཨང་རིམ་དང་གཉིས་ཐོབ་པའི་རྗེས་རྒྱུད་གྲྭའི་དགེ་བསྐོས··
ཟླ་བ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་བསྐོ་གཞག་བྱུང····
མཚམས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལོ་གསུམ། མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་
བཅས་གནང་ནས་མཁན་ཟུར་ལོ་གང་ཙམ་བཞུགས་མཐར་
མཁན་ཟུར་བགྲེས་པ་དེ་རྒྱུད་སྨད་ཡིན་ན་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ···
དང་། རྒྱུད་སྟོད་ཡིན་ན་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ··
ལོ་བཅུ་བཞི་སོང་རྗེས་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཐེབས་དགོས།
འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲི་པའམ། ཤར···
བྱང་ཆོས་རྗེ་ལས་ཐོག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་ལོ་ཚད་གོང་
གསལ་ལྟར་འགོར་གྱི་མེད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཕལ་ཆེར····
གསེར་ཁྲིར་ཐེབས་སྐབས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུར·····
ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་སྔགས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་། ལག་ལེན་ཀུན་ལ་མཁས་པའི·····
མཐར་སོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྔ་པ་འཇམ·····
དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་བར་ཁྲི་བཞུགས་ལོ་ཚད་
གཏན་འཁེལ་མེད་ཀྱང་། ཁྲི་ཐོག་སོ་དྲུག་པ་གོང་པོ་བསྟན་
འཛིན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་ལོ····
བདུན་རེ་ཡིན་པར་སྐྱེ་པ་གཙང་པས་གཏན་ལ་ཕབ།
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་ཀྱང་དེ་དོན··
སོར་གནས་ཐོག་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པར་ཆེ་བསྟོད་དང་།
བདག་རྐྱེན་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ཞུས་ཏེ་ཁྲི་པའི་ཐོབ་ཐང······
འགན་དབང་གཏན་འཁེལ་གྱི་ཡིག་ལམ་དུ་འཁོད་པ་བྱུང་།
དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་དང་། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས·····
དབྱར་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་རྒྱུན་གཏན་ལྷ་སར་
བཞུགས་ཤིང་། ཁྲི་པ་གོང་མ་དེ་ཁྲི་ལོ་གཙང་ནས་དགོངས་
ཞུ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཁྲི་པ་ལས་ཐོག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས་པ་
བྱང་ཚེ་ཤར་རྩེ་དང་། བྱང་རྩེའི་ཆོས་རྗེ་ཁྲི་པར་ཐེབས·····
རེས་སུ་འཕེལ་བ་དེར་ཁྲི་པའི་འགན་བཞེས་དགོས་པའི་ཏྲ་
ལའི་བླ་མའི་བཀའ་ཡིག་དེ་རྩེ་འགག་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི····
ཐོག་ཁང་གི་མཛོད་པར་གཏོང་བ་དང་། ཚེས་ཚ་བཟང་བ་
ཞིག་ལ་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཛོད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་བླ·····
སྤྱིའི་འབྲུས་མི་བཅས་ཁྲི་པ་གསར་པའི་སར་བཅར་ནས་ཏྲ་
ལའི་བླ་མའི་བཀའ་དེ་བརྒྱུད་ཞུ་དང་སྨྲགས་མཇལ་རྟེན·····
གསུམ་འདེགས་འབུལ་གྱིས་གང་མགྱོགས་གསེར་ཁྲིར·······
ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ···
སོགས་ཀྱི་ཞུ་བསྐུལ་བྱས་པ་བཞིན་ཁྲི་པ་གསར་པ་དེས་ཆོས་
ཚ་སྟབས་བསྟུན་གྱིས་ལྷ་ས་ནས་ཐེབས་ཐོན་དང་། གསེར་
ཁྲིར་བཞུགས་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་ལྟར་ཁྲི་
པའི་སྡེ་ཤན(རྒྱུས་མངའ་བྱེད་མཁན)རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་རྩེ་འགག་ཏུ་ཁྲི་པ་ལྷ་ས་ནས་ཐེབས་ཐོན་དང་།
ཁྲི་བཞུགས་དུས་ཚོད་སྙན་སེང་དང་འབྲེལ་རྩེའི་སྐུ་ཚབ(ཏྲ་
ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ)དང་ཆིབས་ཞབས་དྲུང་རིགས་སེར····
སྐྱར་བཟ་ཐོ་ཡོང་བ་ཞེས་ཞུས་རྗེས་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཏུ་གསོལ་
ཇ་དང་། དཀར་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས། རྩེ····
འགག་ནས་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་རྩེ་མགྲོན(རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཔོན···
རིགས་སེར་མོ་བ)ཞིག་དང་ཆིབས་ཞབས་རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་
བཅུ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཤོད་དྲུང་དཀྱུས་མ་བཅུར···
བཟ་ཐོ་བཏང་བ་ལྟར་ཁྲི་པ་ལྷ་ས་ནས་ཐེབས་ཁར་དེ་རྣམས་
ཁྲི་པའི་བཞུགས་གནས་སུ་འགྱོར་བ་བྱས་ཏེ་རྩེ་དྲུང་རྣམས་
ནས་འབྲུ་གྲུ་འབྲུ་སྟོད་སྒྲོན་པ་དང་། དབྱར་ཁ་ཞྭ་དཀར··
དང་། དགུན་ཁ་སྐར་སྲུག་གྱོན་པ། ཤོད་དྲུང་རྣམས་རྒྱ··
ལུ་ཆས་གྱོན། ཁྲི་པ་དེ་གྲྭ་ས་གང་ནས་ཡིན་ཡང་དེའི་གྲྭ···
ཚང་དང་། ཁང་ཚན་གྱི་ལས་སྣེ། དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱིའི·····
འབྲུས་མི། ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཛོད་པ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཐོབ་
ཁུངས་གྲྭ་ཚང་ཁང་ཚན་གྱི་ལས་སྣེ། ཁྲི་པ་སྒེར་གྱི་ཕྱག····
མཛོད་དང་། གསོལ་གཟིམ་བཅས་གཟབ་མཆོར་གང·····
ལེགས་ཐོག་དབུ་གདུགས་པས་དབུ་གདུགས་འཛིན་པ····
(གསོལ་ཐབ་པ་དང་དབུ་གདུགས་པ་མི་ཐུ་དགོན་ནས·····

འཛུགས་དགོས) སོགས་ཆིབས་ཧྲག་གཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་སའི་ཤར་ངོས་ཆབ་རྫིང་སྒྲིང་ཀའི་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་ཐང་སྟེར(དེང་སང་ཞྭ་པ་སྒྲིང་སྟེ་འཛོམས་ཐོག་བརྩེགས་ཚོང་ཁང་དམ་ཕྲེང་རིང་ཚོང་ཁང་ཡོད་ས) དེར་གཞུང་གི་ཐབ་སྐྱིལ་དབུ་གུར་དུ་ཕེབས་ནས་རྟེ་གསོལ་ཐབ་ནས་གསོལ་ཇ་ཇ་ཞུ་དང་དཀར་སྒྲོ་ཕེབས། དེ་ནས་ཕེབས་སྐྱིལ་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་རྗེས་ཁོང་རྣམས་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཁྲི་པ་སྐུ་འཁོར་དང་། རྩེའི་སྐུ་ཚབ། སྟེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ལས་སྣེ་བཅས་ལྷ་གདོང་ཤན་ཁའི་ཀོ་གྲུ་དོན་ཏེ་དོ་ནུབ་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་དུ་ཕེབས་སྐབས་དེ་གའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་དང་། ཕྱག་དམངས་ནས་འཚམས་ཞུ་དང་སེར་སྦྲེངས་ཞུས་ཏེ་དོ་ནུབ་དེ་གར་བཞུགས་ཞག་མཛད། ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་གཙང་རྫོགས་གཞིས་ཀར་བཞུགས་ཞག་མཛད་པ་དང་སྟེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་དང་། ཁྲི་ཕྱག་སོགས་ནས་སྤོས་སྣེ་ཞུས་ཏེ་ཁྲི་པའི་བཞུགས་གདིང་དེ་སྤོམ་འབོར་ཚང་དུ་ཡོད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྦྲོན་པའི་མཛད་སྒོའི་སར་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སང་ཉིན་ཁྲི་པ་སྐུ་འཁོར་ཆིབས་ཧྲག་དང་བཅས་སྤོམ་འབོར་ཚང་དུ་ཕེབས་ནས་དེ་གར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསོལ་ཞིབ་འཐག་པར་མཛད་པའི་རང་འཐག་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཁྲི་པ་རིམ་བྱུང་གིས་སྐྱིལ་ཞུས་གོས་འདོག་རེ་ཕུལ་བ་དང་། ཕྱི་སྐྱིལ་ཐོག་དམ་ཕྱག་ཡོད་པར་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། བླ་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས་དམ་ཕྱག་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་རྗེས་སྐྱིལ་ཞུས་བཤིག་སྐྱེ་སྡོན་ནས་གྲྭ་སྒྲིག་ཟིན་པའི་གོས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཁྲུག་གཅིག་གི་ནང་ཡོས་སྤུས་ལེགས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཁྲི་པ་རང་གིས་འཐག་པར་མཛད། གསོལ་ཞིབ་ཞིབ་རྩིང་ལ་ཁྲི་པའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་པ་ལེགས་ཉེས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་ནས་གསོལ་ཞིབ་ཚོགས་ཁྲུག་དེ་སྟན་ཞུ་དང་བཅས་ཕྱ་ལའི་བླ་མར་འབུལ་དགོས། མཛད་སྒོ་དེ་གྲུབ་མཚམས་རང་འཐག་ལ་སྐྱིལ་ཞུས་གསར་འབུལ་ཐོག་དམ་ཕྱག་བརྒྱབ་ནས་ཁྲི་པ་སྐུ་འཁོར་ཆིབས་ཧྲག་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཧྲོམ་ལྷགས་ཐང་དུ་དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱིའི་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་དུ་ཕེབས་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་བཏེགས་འབུལ་རྗེས་བླ་སྤྱིལ་ལས་སྣེའི་ཆིབས་ཧྲག་རྒྱས་གཧྲོམ་གྱི་ངང་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་སྐབས་སེར་སྦྲེངས་དང་དུང་རྒྱའི་སྣུན་འདྲེན་གཟབ་རྒྱས་ངང་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་ཁྲིམ་ཁར་ཕེབས་མཚམས་ཆིབས་ལས་བཞོལ་ཏེ་ཕྱ་ལའི་བླ་མ་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་སོ་སོས་སྐུ་ཕྱག་གནང་ས་ཕྱག་སྟེགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཁྲི་པའི་ཕྱག་སྟེགས་སྟེང་ནས་དགོན་པར་སྐུ་ཕྱག་གསུམ་གནང་རྗེས་སྤོས་སྣེ་ཕེབས་བསུ་དང་བཅས་ཐོབ་ཁྲུངས་ཁང་ཚན་དེར་བཞུགས་གནས་མཛད། གསེར་ཁྲིར་དངོས་སུ་ཕེབས་རྒྱུའི་སྔ་ཉིན་དུ་སྟེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་དང་། ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཛོད་པ། བླ་སྤྱི། གྲྭ་ཚང་། ཁང་ཚན་གྱི་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་སྦྲགས་ཁྲི་པའི་བཞུགས་གདིང་གསེར་ཁྲི་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་སྦྲོན་ནས་ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ནས་བཞུགས་གདིང་ལྡུང་བ་དང་།

སྐྱིལ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་ཕྱ་ལའི་བླ་མར་སྟན་ཞུ་འབུལ་དགོས(བཞུགས་གདིང་ཁྲི་ཐོག་ནས་ལྡུང་བ་དང་། སྐྱིལ་བ་སོགས་བྱུང་ན་ཁྲི་པ་དེའི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་པ་མཐའ་མི་འཁྱོལ་བའི་ངན་རྟགས་སུ་གྲགས) དེ་ཉིན་ཁྲི་པ་སྐུ་སྔར་ནས་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་དང་། སྐུ་འགྲེད་གཟབ་རྒྱས་ཐོག་ཉི་མ་རི་རྩེར་ཤར་བ་དང་བསྟུན་སྟེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་དང་། བླ་སྤྱི། ཁྲི་ཕྱག དེ་མིན་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་། སེར་སྦྲེངས་བཅས་གསེར་ཁྲི་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསེར་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། རྩེའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ཀྱིས་དབུ་སྐྱིལ་བཞིན་མཎྜལ་རྒྱས་པ་འབུལ་བ་དང་། མཁན་པོ་བགྲེས་པ་དེས་མཎྜལ་བཤད་པ་ཕུལ། རྩེའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་ཕྱག་སྨྲུང་དང་། མཇལ་དར་གནང་ཆ་རྣམས་ཕུལ་རྗེས་བླ་སྤྱིས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཁྲི་ཕེབས་མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་ཁྲི་པའི་བཞུགས་གནས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་

གཏན་བཞུགས་མཛད། དེ་ཉིན་ད་དུང་ཐོབ་ཁུངས་གྲྭ་ཚང་དང་། ཁང་ཚན་ལ་ཡང་གསོལ་ཇ་དང་སྤྱི་འགྱེད་གནང་སྲོལ་ཡོད། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་སུ་ཁྲི་པར་ཕེབས་རྗེས་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མཁན་ཟུར་བགྲེས་པ་དེར་རྩེ་འགག་ནས་ཆོས་རྗེ་གསེར་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་ཐོག་ཆོས་ཚ་སྟབས་བསྟུན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་ཕུལ་རྗེས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་སྐབས་ཤར་བྱང་གྲྭ་ཚང་གང་ཡིན་དེར་གཏོང་སྒོ་གནང་སྲོལ་བཅས་ཡོད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ལྷ་སར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གཙོ་བོ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྨད་ཆར་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གསུམ་པ་ཆོས་རྗེ་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་ཁྲི་པ་རིམ་བྱོན་པོ་ལྷར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་སྲོལ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཐུ་དྲོ་གསུང་ཆོས་ར་བར་གསུང་ཆོས་དང་། ཉིན་དགུང་སྐམ་ཚོགས་སུ་བསྔོ་སྨོན། གཏོར་རྒྱག་སྐབས་གཏོར་བརྒྱབ། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཉིན་ཁྲུས་གསོལ། ཇོ་བོ་རགས་རྒྱག་སྐབས་རབ་གནས་སོགས་ལ་དགའ་ལྡན་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤོས་ཕོར་འཁྱེར་བ(སྤོས་འཛིན)དང་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད། ཇ་ཚུལ་སྣེ་པས་འདེགས་ཕྱག་འཁྱེར་བ(གཟིམ་འགག) ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་མཛོད་པ་དང་། བླ་མ་སྨན་སྦྱིན་པ(སྨན་པ)སོགས་ནས་གོས་སྟོད་གྱོན་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་དགེ་གཡོག་གཅིག་གིས་སྔོན་དུ་ལམ་བཤངས་རྗེས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། ཇ་རོལ་སོགས་སེར་སྦྲེངས་དང་། ཁྲི་པ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་གྲལ་བསྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཁྲི་པའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་དབུ་གདུགས་པས་དབུ་གདུགས་འཛིན་པ། ལོ་དེའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཚོས་དབུ་ཞྭ་སྒྲོ་ལྷུག་དང་། ཆོས་གོས་གསོལ་ཞིང་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་ཕེབས། ཁྲི་པ་རང་ཡང་དབུ་ལ་པཎ་ཞྭ་སེར་པོ་དང་། ཞབས་ལ་འཇའ་ཆེན་སེར་པོ་བཞེས་པ། གཏོར་རྒྱག་སྐབས་དབུ་ཞྭའི་མདུན་དུ་སྟོང་སྐུད་ནག་པོའི་དོམ་ར་གསོལ་བ་སོགས་མཛད། པོ་ལྷར་བོད་ཟླ༡ཚེས༡༥ཉིན་གསུང་ཆོས་ར་བར་གསུང་ཆོས་དང་། སྐམ་ཚོགས་ལ་བསྔོ་སྨོན་སོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་མཛད་སྲོལ་ཡང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་སར་མ་བཞུགས་པའམ། ཕེབས་མ་ཐུབ་ཚེ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པས་གནང་དགོས། དགའ་ལྡན་པའི་ལྟོངས་རྒྱུའི་མཛད་སྒོའི་ཉིན་ཁྲི་པས་ཆིབས་ཧྲག་དང་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཇལ་ཁར་ཕེབས། རྒྱུན་གཏན་གཞུང་གི་ཞབས་བརྟན་གལ་ཆེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟོང་མཆོད་འབུལ་མིའི་སྦྱིན་བདག་འགའ་ཞིག་གིས་དབུ་བཞུགས་སུ་གདན་དྲངས་ན་ཁྲི་པ་དང་། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམས་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད། སྨོན་ལམ་གྲོལ་རྗེས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་དར་བའི་ཆེ་ཏུ་དཔྱིད་ཆོས་ཞེས་ཆེ་ཏུ་དགོན་པར་གསུང་ཆོས་ཉིན་བཅུ་གྲངས་ཤིག ཚོགས་མཆོད་སྐབས་སྨོན་ལམ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག སྨོན་ལམ་འཕར་མ་ཚུགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་གནས་འཕར་མ་ཚུགས་ཚེ་དབུ་བཞུགས། བོད་ཟླ༦ཚེས༡༥ཉིན་ནོར་གླིང་གྲྭ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དུ་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཚོ་ག་གནང་སར་དབུ་བཞུགས་སོགས་ལ་ཕེབས་དགོས། དགའ་ལྡན་དུ་དབྱར་གནས་སྐབས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་ཆོས་རར་ཁྲི་པ་དང་། ཤར་བྱང་སོ་སོའི་ཆོས་རར་ཆོས་རྗེ་སོ་སོས་གསུང་ཆོས་གནང་དགོས། ཁྲི་པ་དགའ་ལྡན་ནས་ལྷ་ས་དང་། ལྷ་ས་ནས་དགའ་ལྡན་སོགས་ལ་ཡར་མར་ཕེབས་སྐབས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཉི་ཤུ་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་ནས་ཚབ་རྫོང་གླིང་ཁའི་བྱང་ངོས་ཐང་སྟེང་དུ་ཕེབས་སྒྲིག་གི་དབུ་ཞུར་ཡོད་ས་བར་ཕེབས་བསུའི་ཆིབས་ཧྲག་ཏུ་བཅར་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གནང་མཁན་རྣམས་སྐུ་གཤེགས་ཚེ་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་གདུང་རྟེན་དངུལ་གདུང་རེ་བཞེངས་སྲོལ་ཡོད་ལ་གྲྭ་ས་སེ་འབྲས་ནས་ཡིན་པའི་ཁྲི་པ་རེ་འགའི་གདུང་རྟེན་དགའ་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སེ་འབྲས་ཀྱི་ཐོབ་ཁུངས་གྲྭ་ཚང་རམ་ཚོགས་ཆེན་དུའང་དངུལ་གདུང་བཞེངས་པ་ཡོད། གདན་ས་གསུམ་གང་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རེ་བྱུང་ཚེ་དེའི

ཁང་ཚན་གྱི་ཡང་སྙིང་རྒྱལ་མཚན་རེ་འཛུགས་སྲོལ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་ཁྲི་པ་བྱུང་བའི་ཁང་ཚན་དེ་ཚོས་ཚོམས་ཛ ཚོགས་སྐབས་ཚོགས་བརྗ་ཡང་སྙིང་ནས་རོལ་མོ་དཀྲོལ་སྲོལ་འདུག ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་རབ་བྱུང་སྔོམ་བཞེས་དང་། བསྙེན་རྫོགས་བཞེས་ཚེ་ཁྲི་པ་གདན(ལས་ཐོག)བྱུར་དང་། ཆོས་རྗེ་གཉིས་ལས་གྲལ་དུ་ཕེབས་དགོས་ཐོག་ཁྲི་པ་རེ་འགས་ཡོངས་འཛིན་དང་མཁན་སློབ་གནང་བ་མ་ཟད། སྲིད་སྐྱོང་ཡང་གནང་མཁན་བྱུང་ཡོད། ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་ནས་ཁྲི་ཐོག་བདུན་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཡན《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན་ལྔ་བཅུ་པའི་ཤོག་གྲངས༢པར་དང་། ཁྲི་ཐོག་བཅུ་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ཡན《ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》ནང་གསལ། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་དྲུག་པ་བཀའ་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡན《བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》ཤོག་གྲངས༨༠ནས༧༨པར་གསལ། གཞན་ཡང་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་དགུ་པའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི》ནང་གསལ། དེ་ནས་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་བཅུ་རེ་ལྔ་པ་བར་ནི་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཁྲི་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པོ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་བསྡུས་ཙམ། འགའ་ཞིག་ལ་གཏན་ནས་མི་སྣང་། ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང་གོང་གསལ་དཔྱད་གཞི་ཁག་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་ཁྲི་ཐོག་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་བར་ཏེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཀ་མད་གོ་རིམ་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁུངས་སོ་སོའི་ནང་བཀོད་ཡོད་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ་ནས་གོ་དྲུག་བར་གྱི་མཚན་བྱང་དང་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་གོང་གསལ་ཁ་སྐྱེའི་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས།

དགའ་ལྡན་དགོན་པ། འབྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ནི། ལྷ་ས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལམ་ཐག་སྤྱི་ལེ༩༠ལྷག་ཙམ་གྱི་སར་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་དབང་བསྐུར་རིའི་ལྟེབས་བཙུན་མོ་སྒྲིངས་ཀྱི་མདུན་ངོས་འགོག་པ་རིའི་སྙིང་རས་གཞི་ལ་སོར་མོས་བྲིས་པ་བཞིན་ཆགས་ཡོད།(མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི༩༠༧༥ཙམ་ཡོད) དགོན་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་ལུང་བསྟན་ཅིང་འཕགས་པ་མོ་འགལ་བུས་ཞབས་བཅག་སྟེ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རང་བྱོན་མང་པོ་མཐའ་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་བཟོ་བོ་མཁས་པའི་སོར་མོས་འདུ་བྱེད་པ་ལྟར་རི་ལྟེབས་སུ་གཅིག་ཐོག་གཅིག་བརྩེགས་སུ་གནས་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང(༡༤༠༩)ལོར་ཕྱག་བཏབ། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་གྲངས་ང་གཉིས་ལ་ཕེབས་ཤིང་ས་གནས་གང་དུ་བྱོན་ཀྱང་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་མ་མང་བས་གནས་ངེས་མེད་ཕེབས་བཞུད་སྐུ་ངལ་གྱི་གཞིར་བརྟེན་སྦྱིན་བདག་དད་ཅན་མང་པོས་དེ་སྔ་ནས་དགོན་སྙིང་ཞུས་པ་དང་། དགོན་གསར་འདེབས་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་རྗེན། རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་མར་མི་བརྟག་པ་སོགས་བརྟག་པ་དུ་མ་གནང་སྟེ། འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་དགོན་གསར་འདེབས་པར་བཟང་བར་ཕེབས་པས་སྨོན་ལམ་གྲོལ་འཕྲལ་རྗེ་རང་ཉིད་སྐུ་འཁོར་དུ་མ་དང་བཅས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དགོན་པའི་མདུན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གསོ་ཆུ་མིག་དེ་ཡང་ངག་རྒྱུན་ཐོག་ས་དེར་ཆུ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་པས་ཆུ་རྡོལ་ཞིང་། མི་མངོན་པའི་སྔོ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཞལ་འབག་དང་། དུང་དཀར་གཉིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་བཅས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདིར་ཕེབས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་དང་མཐུན་པར་རྨང་བཏིང་བ་དང་བརྩིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལོ་རང་ལ་གཟིམ་ཁང་གིས་ཐོག་དྲངས་གྲྭ་ཁང་བདུན་ཅུ་ཙམ་དང་། གཞི་འདིང་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་། ལྕགས་སྟག(༡༤༡༠)ལོར་རྗེ་བླ་མ་རང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་དགའ་ལྡན་དུ

ཞབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། མཁན་ཆེན་ཕྲུག་རྫོར་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས། དགོན་དེའི་ནང་གསེས་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐོག་མར་བཏབ་ཅིང་གྲྭ་ཚང་འདིར་ཁང་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། རྫོ་ཁང་། ཞུ་ཁང་། ལྟོ་པ། ཉག་རེ། ཙོ་ནེ། ཐེ་བོ། ཟུར་ཧྲུ། སོག་པོ། ཧ་དབོན། མངའ་རིས། གུང་རུ་བཅས་ཡིན། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ཧོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བས་ཟུར་འཁྲིད་སློབ་དཔོན་གནང་ནས་ཐོག་མར་ཆགས། གྲྭ་ཚང་འདིར་ཁང་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ཏར་གདོང་། བསམ་བློ། ཚ་བ། ཧྲེ་ཧོར། གསེར་གོང་། རྫོ་ར། ཀླུ་འབུམ། རྒྱལ་རོང་། ཀོ་བོ། ཕ་ར། ཀོང་པོ། ཟླ་ཉེ་བཅས་ཡིན། དགོན་པ་འདིའི་གྲྭ་གྲངས་ནི། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཞལ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་གོང་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད། ཚོགས་ཆེན་དང་། ཡངས་པ་ཅན། ལྷ་མཆོད་ཁང་། བྱང་རྩེ་རི་ཁྲོད། གཟིམ་ཆུང་འོད་ཟེར་སྤྲུག ཆུད་ཁང་བཅས་རིམ་གྲུབ་ཐོག་བོད་མེ་སྤྲེལ(༡༤༡༦)ལོར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་གནང་ཡུལ་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་གསར་བསྐྲུན་གནང་། དགོན་སྡེ་དེའི་སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོར་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཞིས་ཀ་སྣེའུ་པ། དྲུང་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། བྲག་དཀར་ནང་སོ་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོ། རྒྱ་མ་ཁྲི་དཔོན་ཟླ་བ་བཅས་ཡིན།

ཁོང་ཚོས་འབྲི་གུང་སྒང་སྟོད་ཁུལ་དང་། དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ཁུལ་ནས་མཆོད་གཞིས་ཁག་ཕུལ་བ་དང་། སྐུ་བཙུན་མཐའ་དག་གིས་ཞབས་ཏོག་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ། དགོན་པ་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་རིག་དངོས་སྣར་ཡོད་སྐོར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་དངུལ་གདུང་ཁང་གསར་རྒྱག་མཛད་དེ་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་དངུལ་སྟོང་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་སོགས་མང་དུ་བཞུགས། དངུལ་སྟོང་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དེ་ཕྱིས་སུ་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་གསེར་སྐྱུངས་བཅོ་མ་འབབ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་གསེར་སྟོང་དུ་བསྒྱུར། ཡི་མ་ལྷ་ཁང་གསར་རྙིང་གཉིས་སློས་བླངས་ལྷ་ཁང་། འོག་གི་གཙང་ཁང་ནང་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མང་པོ། མགོན་ཁང་། གསེར་ཁྲི་ཁང་སོགས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཏེས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཨ་མོ་གྷ་དང་། བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཕུལ་བའི་ཙནྡན་གྱི་གུར་ལ་ནང་ཡོལ་བླ་བྲེ། གོས་བཏགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་དང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག དགེ་བསྙེན་ཧ་ཤང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ་བཅས་པའི་ཐང་ཀ(དགའ་ལྡན་གསེར་ཐང)སོགས་གནའ་རབས་རིག་རྩལ་གྱི་ཤུལ་དངོས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཞོ་ལྷས་བཞེངས་པའི་གསེར་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་དང་། ལྷ་ཁང་མཐའ་དག་གི་ནང་དུ་གདུང་རྟེན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར། ལྡེབས་རིས། ཐང་ག་མཆོད་རྫས་སོགས་ཕྱུར་བུར་གང་བ་བཅས་བཞུགས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ནས་བཟུང་ཁྲི་ཐོག་གོ་བདུན་གྱི་བར་བྱོན་པའི་མཚན་ཐོ་བྱུར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་སྐྱོལ་ཡོད། ༡༩༦༩ལོར"རིག་གནས་གསར་བརྗེའི"གོད་ཆགས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་དགོན་པ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ཁོངས་ནས་སེའུ་ཐང་གཙོ་འཁོར་ཐང་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བོད་ལྗོངས་རིག་དངོས་ཚུད་ནས་ཉར་ཚགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། གསེར་བྲིས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་སྤར་མ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཕྱིས་སུ་ལྷ་སར་གདན་དྲངས་པ་ད་ལྟ་བཞུགས།

༡༩༨༠ལོ་ནས་བཟུང་ཏང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་སྤེལ་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ཤུགས་ཆེའི་རོགས་

སྐྱོར་གནང་བའི་འོག་དགོན་པ་དེའི་གྲྭ་པ་ལྷག་འགྲོ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་མཐའ་དག་གིས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་ལྷ་མཆོད་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། དེ་རྗེས་གསེར་སྡོང་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡུལ་གསར་བཞེངས་ཐོག་རིག་གསར་སྐབས་སྐུ་གདུང་གདན་ཞུ་བ་ནས་རྗེ་བླ་མའི་དབུ་ཐོད་ཆ་ཤས་མ་ཚང་བ་དང་། རིང་བསྲེལ། གདུང་ཐལ་གང་ཙམ་བཅས་གསང་ཉར་ཐུབ་པ་སོགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གསེར་གདུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་གཟུངས་ཞུགས་རྙིང་པ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གྲངས་མང་སོགས་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་དངུལ་གདུང་ཆེན་མོ་མཐོ་ཚད་སྨི་ཁྲི་ལྔ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཕྲ་རྒྱན་དང་། བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན། ཁྲི་ཐོག་ཁང་སོགས་རིམ་པར་བསྐྲུན། ད་ལྟ་ཡང་ཉམས་གསོ་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད། དགའ་ལྡན་དགོན་པ་དེ་ནི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་འགོ་ལྟ་བུའི་མ་དགོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གྱེས་པའི་དགོན་སྡེ་དབུས་གཙང་ཁམས། ཨ་མདོ་སོག་ཡུལ་བཅས་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆའི་སྐོར། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི《གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་ཆགས་ཚུལ་པད་དཀར་ཕྲེང་བ》དང་། སོག་པོ་ཆ་ཧར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས》གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ། གཞན་ཡང་དགོན་པ་དེའི་དེ་སྔའི་འདུ་ཁང་སོགས་རྒྱ་ཁྱོན་ནི། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཀ་བ༡༠༨ ཀ་རིང་༡༢ ཡངས་པ་ཅན། འདུ་ཁང་ཀ་བ༧༢ མདུན་ཐོག་བརྩེགས༢ རྒྱབ་ཐོག་བརྩེགས༤ (ཆེན་ཡོང་ཁྲི་ལོ༢༢(༡༧༥༧)ལོར་ཁྲབ་སྨྱོག་ཕུལ) ཁྲི་ཐོག་ཁང་ཐོག་བརྩེགས༣ གཟིམས་ཕུག་གི་མདོར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། རྒྱབ་ཐོག་བརྩེགས༤ མདུན་ཐོག་བརྩེགས༢ སྒོ་འཁྱོར་ཀ་བ༨ འདུ་ཁང་ཀ་རིང་༨དང་བཅས་ཀ་བ༨༤ འདུ་ཁང་རྙིང་པ་ཐོག་བརྩེགས༢ ཀ་རིང༤ ཀ་བ༣༠ ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། རྒྱབ་ཐོག་བརྩེགས༤ མདུན་ཐོག་བརྩེགས༢ སྒོ་འཁྱོར་ཀ་བ༦ འདུ་ཁང་ཀ་རིང་༨དང་བཅས་པའི་ཀ་བ༧༠ ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ཀ་བ༤ བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ཁང་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ༡. ཧར་གདོང་། ཀ་རིང༤བཅས་ཀ་བ༣༠ ༢. ཚ་བ། ཀ་རིང༢བཅས་ཀ་བ ༢༤ ༣. རྗེ་ར། ཀ་བ༡༢ ༤ གསེར་ཀོང་ཀ་བ༡༢ ༥. བསམ་བློ་ཀ་བ༡༢ ༦. ཐུ་འབུམ་ཀ་བ༡༢ ༧. བྲ་ཉེ་ཀ་བ༤ ༨. རྒྱལ་རོང་ཀ་བ༡༢ ༩. ཕ་ར་ཀ་བ༡༢ ༡༠. ཀོང་པོ་ཀ་བ༡༢ ༡༡. ཧོ་རྟོར་ཀ་བ༡༢ ༡༢. གོ་བོ་ཀ་བ༨ ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ཁང་ཚན༡༡སྟེ། ༡. རྗེ་ཁང་ཀ་རིང༤ བཅས་ཀ་བ༣༠ ༢. ཕུ་ཁང་ལ་གོང་མཚུངས། ༣. ཉག་རོང་གོང་མཚུངས། ༤ སྟོ་པ་ཀ་བ༡༦ ༥. ཐེ་པོ་ཀ་བ༡༢ ༦. ཙ་ནེ་ཀ་བ༡༢ ༧. བྱུང་ཆུ་ཀ་བ༤ ༨. ཧ་དབོན་ཀ་བ༤ ༩. སོག་པོ་ཀ་བ༤ ༡༠. མངའ་རིས་ཀ་བ༡༢ ༡༡. གུང་རུ་ཀ་བ༦བཅས་སོ། །ཧར་གདོང་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། ༡. གཙང་པ། ༢. རྭ་སྒྲེང་། ༣. ཆོས་འཁོར། ༤ ཧོར། ༥. ཁ་འདུལ། ༦. སོག་པོ་བཅས། ཧོ་རྟོར་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་གཉིས། ༡. ཧ་ཨུ། ༢. དཀར་མཛེས། ཚ་བ་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། ༡. སྨད་ཚོ། ༢. འབྲོག་མི། ༣. གདན་བཞི། ༤ འཕན་པོ། ༥. བྲག་སོག ༦. སྤྱིལ་བུ་བཅས། གསེར་ཀོང་ལ་མི་ཚན་གསུམ་སྟེ། ༡. ལི་ཐང་། ༢. བསམ་གླིང་། ༣. འཕྱོངས་རྒྱས་བཅས། རྗེ་ཁང་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་དྲུག་སྟེ། ༡. བསམ་གླིང་། ༢. གངས་གླིང་། ༣. ཡང་སྟེང་། ༤ མུ་ལི། ༥. འཇུ་ཡུང་། ༦. ཐང་སྐྱ་བཅས། ཕུ་ཁང་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་བཞི་སྟེ། ༡. ཡག་ར། ༢. སྟང་བཟང་། ༣. ཡོ་པ། ༤ འབག་ཆོས། ཙ་ནེ་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་གཉིས་སྟེ། ༡. བ་ཤོག ༢. ཨ་མདོ། སྟོ་པ་ཁང་ཚན་ལ་མི་ཚན་གཉིས་ཏེ། ༡. བོད་པ། ༢. ཁམས་པ་བཅས་སོ། གྲྭ་གྲངས་ནི་ཐོག་མར ༥༠༠དང་། ཝེ་སེར་མཛད་སྐབས༡༡༠༠ རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་

ཕག་ལོར༥༤༠༠ སྔག་ཙམ། ཁ་རྒྱུན་གྱི་གྲངས་ཚད༣༣༠༠ བཅས་ཡིན།

དགའ་ལྡན་སྐྱབས་མཆོད། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དགའ་ལྡན་དུ་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྐྱབས་ཐབས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྐྱབས་མཆོད་ཚུགས་པ་ལ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་། དུས་འཁོར། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་སྐྱབས་མཆོད་གནང་ལམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་མཆོད་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་མཆོད་པ་སོགས་དགོས་ཆ་མཐའ་དག་གཞུང་དང་སྟག་རྩེ་རྫོང་ནས་བསྟན་པ་ཇི་སྲིད་བར་གཏོང་བའི་གཏོང་ཐེབས་གནང་ཞིང་། དེ་དོན་བཞིན་ལྷ་སྲས་ད་ལས་བ་དུར་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་སྟག་རྩེ་ནས་གཏོང་དགོས་མཐའ་དག་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་རྒྱས་མཛད་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་མཆོད་ཁག་རྣམས་གཞི་འཛུགས་ལྟ་བུ་མཛད་པས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཕོ་ལྷ་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སྐབས་སྟག་རྩེ་ནས་སྐྱབས་མཆོད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཞིང་གྲ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ནས་བཟུང་སྟག་རྩེ་སྐྱབས་མཆོད་ཅེས་པའི་མིང་ཐོགས་སོ། །

དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉིན་ནི་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་མཆོད་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན། དེའང་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོའི་སྟོན་དུས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྟོད་ལུང་དང་། འབྲས་སྤུངས། ལྷ་ས། སེ་ར་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སླར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་མཆོད་འབུལ་དང་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྐུ་བེར་དང་དབུ་ཞྭ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་མཛད་ནས་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔར་གཟིམ་ཁང་འོད་གསལ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་བྱི(༡༤༢༠)ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་མས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་། ཀྱཻ་རྡོར། དུས་འཁོར། ཚེ་དཔག་མེད། ཀུན་རིག་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱབས་མཆོད་དང་། དགོངས་རྫོགས་རྒྱ་ཆེ་སྦྱིན་སྐྱབས་མཛད་པ་དང་དུས་མཚུངས་སྐྱེའུ་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་འདུན་མང་པོས་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་དེང་སང་གི་བར་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོ་ཞེས་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོགས་ཀྱི་དད་ལྡན་སྐྱེ་སེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་དཀར་ལ་བརྩོན་ཞིང་། གླིང་མེ་སྒྲོན་པའི་རྒྱུན་བྱུང་། དེ་ཉིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་དྲུང་བཞེས་འཚར་ཅན་ཐོག དགུན་ཆས་ན་བཟའ་བརྗེ་བཞེས་ཀྱི་མཛམས་དང་། རྩེ་ཞོད་ཞབས་གསར་པ་ནས་གསར་མཇལ་ཞུ་བ་སོགས་དྲུང་བཞེས་གྲུབ་འཕྲལ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྦྲིན་སྣང་གོང་ས་མཆོག་དང་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐ་སྐུ་བཅར་རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཁོངས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་གཙོ་འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་ར་སོགས་རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་མཆོད་ཁང་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་མཆོད་འབུལ་མཛད། པོ་ཏ་ལ་ཞོལ་གྱི་མི་མང་ནས་དེ་ཉིན་དགའ་ཉེ་སྒོ་དཀར་རྣམས་མགྲོན་འབོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱིད་གཏོང་སྟོལ་དང་། དགོང་མོ་ཕོ་བྲང་ཡས་མས་ལྷ་ཞོལ་དགོན་ཁག དེ་བཞིན་མི་ཁྱིམ་ཡོངས་རྫོགས། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། རྒྱ་ཁྲབ་སེར་སྐྱའི་དགོན་ཡུལ་ཚང་མའི་ཡང་སྟེང་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་བསྒྲིགས་པའི་གླིང་མེའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད།

དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ། འདི་མངའ་རིས་པ་དགའ་སྐྱོ་ཐོད་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་སྔགས་གྲྭ་ཞིག་སྟེ།

དང་པོ་ས་སྐྱ་བ་དང་པོ་དོང་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། ཕྱར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཟེར།

དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རང་ཉིད་ལ་ཆེ་བསྟོད་བྱས་པའི་མིང་ཡིན། འདི་ནི་ཕྱར་འབྲས་སྤུངས་སུ་རྗོ་ཁང་སྔོན་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་སྡེ་ཙ་གདོང་དཔོན་རིགས་རྣམས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོང་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཁང་ཡིན་པས་འབྲས་སྤུངས་དཔོན་ཁང་ཡང་ཟེར་ཞིང་། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་སྤུངས་མཁན་པོ་གནང་སྐབས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོར་བཞུགས་གནས་སུ་ཕུལ་ཞིང་། མིང་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤུལ་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འགན་བླངས་ཤིང་། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་འཆར་འགོད་ཐོག་འཛུལ་མི་རྗེ་ཤིང་བཅས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་ཕུལ་ཏེ་ཕོ་བྲང་འདི་རྒྱ་བསྐྱེད་གསར་བཞེངས་བྱས་པ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་བཞུགས་གནས་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱོང་བ་གནང་སྐབས་སླར་ཡང་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་ཐོག་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་མིང་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་འདོགས་པ་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། གྲྭ་ཚང་དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཧོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོས་བཏབ་སྟེ་བླ་ས་བཟུང་ནས་ཆོས་ཟུར་འཆད་མཛད་པས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཆོས་ཞུས་པ་སོགས་བྱུང་། གྲྭ་ཁང་རྒྱབ་ངོས་ཐོག་བརྩེགས་བཞི་དང་། མདུན་ངོས་ཉིས་ཐོག སྐོར་འཁྱམ་ཀ་བ་བརྒྱད། འདུ་ཁང་ཀ་རིང་བརྒྱད་དང་བཅས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། འདུ་ཁང་ནང་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དང་། རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འདྲ་སྐུ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དུ་མ། གྲུང་ལྡེབས་སུ་གཞི་སེར་པོར་མཚལ་ཕྲིས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། སྒོ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཞལ་ཡར་གཟིགས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་། གསེང་གཡབ་ཏུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས། སྒོ་འཁྱར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ། སྒོ་འཁྱར་སྟེང་རབ་གསལ། གསེང་གཡབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་། ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་པ་ཡན་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་ལས་ཤག་ལེ་ལག་ཁག ཐོག་བརྩེགས་བཞི་པར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་སོགས་དང་། གྲྭ་ཁང་གི་ཕྱིའི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཆོས་ར་བཅས་ཡོད། གྲྭ་ཁང་སྙིང་པ་འདུ་ཁང་ཀ་རིང་བཞི་དང་བཅས་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་དང་། འདུ་ཁང་ནང་གནས་བརྟན་བྲག་རིའི་འཛམ་བརྟན་ཕྱོན་ལེགས། ལྷ་མོ་ཁང་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། ཡང་སྟེང་དུ་མཁན་པོའི་བཞུགས་ཁང་སོགས་ཡོད། ཧོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་ནས་བཟུང་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བར་བཞི་སེར་ནང་མཁན་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་མཚན་གསལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་གོ་བོ་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་ཡིན། རྒྱུན་དུ་འཆད་ཉན་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཡིན། སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་བརྟེན། ལྟག་རྩེ་སྒྲུབ་མཆོད་སྐབས་འདོན་བཟང་པ་རྣམས་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྡུལ་ཚོན་སྒྲུབ་མཆོད་ཚུགས་སྲོལ།

དགའ་ལྡན་དབྱར་ཆོས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་སྟེ། སྟོད་ལུང་སྨེར་སྒང་དཀར་བ་སྟོང་པའི་ཕ་གཞིས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཕུལ་བ་མཆོད་གཞིས་སུ་བསྒྱུར་བ་གནང་བ།

དགའ་ལྡན་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ། དགའ་ལྡན་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ནི། སྤྱི

ཡོའི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བྱུང་བའི་དམག་དཔོན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དང་ཐོག་སྐྱིད་ཤོད་ཡར་ཕྱོགས་གླིང་ཞེས་པར་མི་རྐྱང་དོན་རྒྱལ་ཞེས་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་བཟང་པོར་བསྟེན་བཞིན་པ་དེ་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་སྣེ་སྲིད་ཕག་གྲུའི་ཁོངས་ཀྱི་རྫོང་དཔོན་སྐྱེལ་པའི་ཕྱུག་གཡོག་མཛད་སྐབས་ཤང་བྲན་དགའ་ལྡན(གཞིས་ཀ་ཞིག)གྱི་མི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལ་དགའ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོག དེའི་བུ་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེལ་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོའི་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བས་དབྱི་ནག བསོད་རྒྱལ་དུ་གྲགས། མཐོང་ཆེ་བ་དང་། དབང་རིས་ཀྱི་འཇའ་ས་གནང་། དེའི་བུ་ནང་སོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོས་བར་སྐབས་ཆུ་ཤུལ་ལྷུན་པོ་རྩེ་བཟུང་། སྐྱེལ་པ་ནང་བློས་དུས་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་སྣེ་ཐང་དུ་འབྱོར་ཐོག་ཆུ་ཤུལ་དུ་གཏད། དེའི་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་སྐྱེལ་པའི་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མ་བབས་པ་བྱུང་སྐབས་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་དཔུང་འཇུག་སྐབས་རིན་སྤུངས་པར་ངོ་བསྟུས་ཀྱང་། རིང་མིན་ཕག་གྲུའི་དཔུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་དགའ་ལྡན་པར་བདེ་ཆེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཆུ་སྟོ་བྱང་རྣམས་གནང་། དེའི་བུ་ར་ནུ་ལྷ་སྲུང་གིས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་རབས་དགུ་པ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་སོན་སྐབས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ཕག(1515)ལོ་བསམ་སྡེ་པས་བསླངས་པའི་དམག་འཁྲུག་ལ་རིན་སྤུངས་པའི་ཞལ་ངོ་ཁྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱབ་ལངས་བྱས་ཏེ་དམག་འཁྲུག་ལངས་སྐབས་སྐྱིད་ཤོད་དང་འཕན་པོའི་དཔུང་རྣམས་འཁྲིད་དེ་ཤངས(རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁོངས)ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོད་དུས་རིན་སྤུངས་པས་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱེད་པའི་བྱ་བར་རྡུང་རྡེག་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ཕག་གྲུ་སྣེ་སྲིད་ནས་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའི་མིང་གནང་། བྱི་རི་སྟག་རྩེ་བའི་མི་བརྒྱུད་རྫོགས་རྗེས་དགའ་ལྡན་པ་དང་ཁྲོན་སྒྲིལ། དེའི་བུ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་བཟུང་། སྣེ་སྲིད་ཕག་གྲུའི་མི་རྡོ་ནང་འགལ་བྱུང་སྐབས་དགའ་ལྡན་པའི་དབང་གིས་སྐྱོར་སོ་ལུང་རྫོང་དམར་འབེབས་སུ་བཏང་། སྟོད་ལུང་དང་། འཕན་ཡུལ་གྱི་རྫོང་མངའ་ཞབས་ཕྱལ་ཆེར་བླངས། ཕག་གྲུའི་དཔུང་གི་རྐང་བྱས་ཏེ་ཆུ་ཤུལ་འབེབས་པ་དང་། གོང་དཀར་ནས་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས་པའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས། དེའི་གཅུང་སྣེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་ཡར་རྒྱབ་ནས་ཞབས་འདྲིན་ཞུས་སྐབས་སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་སྟོ་ཁར་བཏོན་པ་སོགས་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབས་པར་བརྟེན་གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར(ད་ལྟའི་སྟག་རྩེ་རྫོང་གནས་ཡུལ་བདེ་ཆེན)གྱི་རྫོང་དཔོན་གནང་། སྐྱིད་སྨད་རྣམ་རྒྱལ་སྒང་གི་སྒྲུབ་མཆོད་གླིང་མཁར་དུ་སྣེ་གདོང་དང་ཡར་རྒྱབ་སོགས་སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་འབྱོར་པའི་སྟེང་དུ་སྣེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་མཛད་དེ་མཚོངས་པ་དང་། སྟོད་ལུང་མཚོ་སྣ་གདོང་དུ་ཡར(རྒྱབ)གོང(དཀར)ཆུ(ཤུལ)སྣག()དང་། གཉལ་བྱར་ཡོ་གསུམ། ལྷོ་བྲག་དྭགས་ཀོང་དུ་རྒྱལ་བཟང་གི་དཔུང་ཞིབ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་བཟློག་ཐུབ་པ་སོགས་དགྲ་འཐབ་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་བྱུང་ཐོག ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་ལ་འང་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག

དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་དཔལ་བཟང་ནི་གོ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བུ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་ད་ལའི་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་བོད་དུ་སླེབས་ནས་ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་རྗེས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བར་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་རྗེས་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དགེ་བསྐོས་ལས་འཁུར་སྐབས་དགོན་པའི་ནང་འདུལ་ཁྲིམས་དང་། བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་དགེ་འདུན་གཏོང་སྒོ་སོགས་རྗེ་གོང་མ་བློ

བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ལྟར་མི་ཉམས་པར་གནས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལྟར་བཞིད་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་རྩེའི་ཁྲིམ་གཞུང་དུའང་བཀའ་ཁྲིམས་དམ་པོས་ནོན་པར་མཛད་པའི་ཁྲིམས་ཤིང་འཛུགས་པ་སོགས་ཆོས་སྲིད་གང་གི་ཐད་ནས་ཁྲིམས་སྲོལ་དམ་པོར་བསྐྱངས་ཤིང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་བྱ་བར་དུས་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ་ལོ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོས་ཡུལ(ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བཟུང་ལ་དྭགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད)གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་དང་། ལྷག་པར་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁྱབ་གདལ་དུ་དར་བར་ལོག་པའི་བསམ་ངན་འཆང་བཞིན་ཚུར་རྐོལ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་རིགས་བརྩམས་པས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དུས་སུ་བབས་པར་དགོངས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ནས་སྐྱོང་འགུག་གནང་སྟེ་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གསང་བའི་བྱ་ཐབས་དུ་མ་ཡང་དག་པར་འདོམས་པར་མཛད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བྲིས་ཐང་བྱིན་ཅན་དང་། བླ་རྗེ་སྒྲོག་འཁོར་སོགས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གིས་བསྐུར་བའི་རྟེན་ཐུག་བཅས་བསྩལ་ནས་ཁྱོད་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་ཡུལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་ལྟོངས་སུ་ལུང་བཙན་པོས་དབང་སྒྱུར་བར་གནོད་མི་ཟ་བས་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བསྐྱེད་ཐོག་མྱུར་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་བསྩལ། དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ནས་ད་ནི་དྲག་པོ་དམག་གི་བྱ་བར་འཇུག་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འབུལ་དགོས་པས་བསླབ་སྡོམ་ཡང་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ལ་དྭགས་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་སྐྱོད་པར་ཉེ་བ་ནས་དྲེགས་པའི་ཡངས་རྗེ་གནས་ཚུང་དགྲ་ལྷ་ཆེན་པོ་མིའི་ཁོག་ཏུ་བྱོན་དྭངས་པ་ལ། ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བཙོལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་དགའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་སྐབས་ཡུལ་དེའི་གཙོ་བོར་མངགས་པ་ཁྲི་བོ་དཀར་པོ་དང་མེས་པོ་ཨ་གསུམ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མདུན་བསུས་ནས་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཟབ་རྒྱས་དང་། གཞན་ཡང་དཔའ་བོའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འོས་པའི་མཚོན་ཆའི་བྱེ་བྲག་དང་བཞོན་རྟ། ཀུར་ཁང་། དཔུང་གྲོགས་སུ་འོས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མངགས་པ་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་ཞུས། དེ་ནས་ཡུལ་མངའ་རིས་ཀྱི་སའི་ཆར་འབྱོར་བར་ཉེ་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་དེའི་ས་སྲུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གི་ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ལ་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཏུ་སྨྲས་པར། དཔུང་གི་གཙོ་བོ་ནོ་ནོ་ཤཱཀྱ་དང་སྨྱུར་ར་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ། ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་མོང་གོལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ལྷག་པའི་སོག་པོའི་མི་འདི་དག་གིས་གནམ་གྱིས་བསྐོས་པའི་སའི་བདག་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མངོན་པར་འཁྲུ་བར་ལྷགས་སོང་ཞེས་ཐོས་ན་ཡང་། སྐྲག་སྣང་དང་དོགས་པ་མི་དགོས། ཚང་མས་བློ་བདེ་བར་བགྱིས་ཤིག་ཅེས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དཔའ་གཏམ་སྒྲོག དེའི་བློན་པོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནོ་ནོ་པི་ཏ་ཇོ་ཀི་ཞེས་པས་སྨྲས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་གཡུལ་གྱི་གཏམ་བྱ་བ་ནི་སླ་ཡི། གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་སླ་བ་མ་ཡིན། ཕ་རོལ་པོའི་དམག་དཔུང་རྣམས་གང་བྱུང་གིས་ཕྱོགས་འདིར་ལྷགས་པ་མ་ཡིན། འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདེངས་ཡོད་པ། དམག་འཐབ་ཀྱི་བྱ་བར་བྱང་ཆུབ་པ་བཅས་ཀྱིས་འདིར་ལྷགས་པ་གནོད་མི་ཟ་བས། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་སོག་པོའི་མི་རྣམས་ནི་བཞོན་པའི་སྟེང་ནས་མཚོན་འཕེན་པར་མཁས་པ་ཡིན་པས། ཐང་ཆེན་པོར་དམག་འཐབ་མི་རིགས་ལ་རང་ཅག་རྣམས་ནི་རི་བོའི་ལྦུབས་དང་ཆུ་དྲག་གི་འགག་གནད། མཁར་བཙན་པོ་ལ་གནས་ནས་གཡུལ་གཤོམ་དགོས་ཞེས་གྲོས་ཐག་བཅད། དེ་ནས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་

གྱིས་མིའི་སེང་གེ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྒོལ་བའི་གཏམ་སྤྲིངས་པ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་མི་བསྲུན་པ་བདག་ཅག་ལ་མངོན་པར་ཕྲག་དོག་པས་འཁྲུ་བར་ལྷགས་པ་ནི་ལེགས་ཀྱི། གཡུལ་འཐབ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་བར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡང་པོ་བྲང་གི་སེང་གེ་སྔོར་མོར་ཐོགས་ཤིག གལ་ཏེ་བདག་ཅག་རྒྱལ་བར་གྱུར་ན་བཞོན་པ་ཡང་ཡུལ་ལྷ་ལྡན་གྱི་རྫོ་རིང་ལ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ཉིན་དེའི་ཕྱི་དྲོར་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་རང་ཉིད་ཞུམ་པ་མེད་པར་དཔུང་གི་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པས་མཚོན་ཆའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་བཏགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྟ་མཆོག་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་གཡུལ་གྱི་བྱ་བར་ཞུགས་པ་ན། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ལ་རྟ་རྨིག་གིས་བརྫིས། འགའ་ཞིག་མཚོན་གྱིས་བཀུམ་པ་སོགས་དགྲ་དམག་མང་ཆེ་བ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བཏང་བས། ཕ་རོལ་པོའི་དཔུང་ཚོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་རང་སྟག་ལ་མཁར། རྩ་སྲང་བཀྲ་ཤིས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་མཁར་བཙན་པོའི་ཕུག་ཏུ་ཡིབ་ནས་གནས་པས་མོང་གོལ་གྱི་དཔུང་རྣམས་མཁར་རྫོང་བཙན་པོ་ལེན་རྒྱུར་མཁས་པོ་མེད་སྐབས། སླར་ཡང་ལྷ་ས་ནས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཙན་པོ་དམ་དུ་བ་ཀོང་པོ་ཨ་པོ་བཀྲ་ཤིས། མི་དབང་གི་ཡབ་པད་མ་རྒྱལ་པོ། དགོན་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་དྲུང་རྣམས་གཙོ་བོར་མངགས་ཏེ་དཔུང་ཚོགས་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ལ་ཉེ་བ་མངའ་རིས་སུ་ལྷགས། དེ་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་མཁར་རྫོང་བླང་བར་བྱ་ཞེས་ཚིག་ཙམ་དུ་གླེང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མཐའ་སྐོར་ནས་གནས་པར་བྱས་ན་དེ་དག་གི་ཀ་ཙ་ཟད་ནས་བློགས་རྗེད་དོ་ཅེས་སོགས་མང་དུ་སྨྲས་མོད། མི་རྗེ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཁར་རྫོང་ལ་འཇུག་པར་བརྩམ་པ་ཡང་མི་རིགས། དེའི་ནང་དུ་གནས་པའི་མི་རྣམས་ནི་མཁར་བཙན་པོའི་ནང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མཚོན་དང་། རྡོ་སྒྱོགས་སོགས་འཕངས་པས་ང་ཅག་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་སྣང་སྟེ་འབེན་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་མི་རིགས། ཡུན་རིང་པོའི་བར་གནས་བཅས་ནའང་ཕ་རོལ་པོའི་ཀ་ཙ་ཟད་པར་གྱུར་ལ་དེ་ཙམ་དུ་རང་ཅག་གི་ཀ་ཙའང་ཟད་པར་གྱུར་པས་མི་རིགས། དཔུང་གི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་དུབ་པ་དང་། སྐྱིད་ལུག་པར་འགྱུར་སྙམ་སྟེ་སྨྱུར་བར་མིག་གིས་མི་བཟོད་པའི་དཔུང་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཏེགས་ནས་ཤུལ་ལམ་དུ(ཙ་ཧུང)བཀྲ་ཤིས་སྣང་རང་ཤུགས་སུ་དབང་དུ་སྒྱུར། དེ་ནས་རིམ་པས་ཆས་ཏེ་ལ་དྭགས་སྐྱིལ་དུ་སྐར་བཏབ། དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་ནས་བཀའ་བསྐོས་ཏེ་དྲུང་ཡིག་བུ་ཆུང་དང་། པད་མ་རྒྱལ་པོ་དང་རོག་ཚེ་རིག་འཛིན་དང་། མོང་གོལ་ནས་ཐར་བཅས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔུང་གི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བར་མངགས། གྲོ་རེངས་ནམ་ལངས་དུས་ཉེ་བ་ན་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྗེ་བོ་བློན་པོ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཕམ་པར་མཛད་པས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ཏབ་ཏབ་པོར་མཐའ་ཁོབ་ཀླ་ཀློ་ཁ་ཆུལ(ཀཤྨི་ར་ཅེ་ཁ་ཆེའི)ཡུལ་དུ་སྐྱབས་བཙོལ་དུ་བྲོས་ཤིང་། དེ་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གི་བཞོན་པ་ཡང་སེང་གེ་སྔོ་མོར་བཏགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྗེ་བོས་རང་ཉིད་ཕམ་པ་མ་བཟོད་ནས་ནོར་གྱི་ལྷག་མ་གསེར་གྱི་སྐྱེས་ཀྱ་ནོམ་པ་དང་བཅས། པ་ཆིའི་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པས་འཚོ་བ་དེ་ལ་དབྱིན་སྤྱོར་བསྒྱུ་བྲིད་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་དཔུང་ཚོགས་ཆེན་པོ་བཤམས་པ་མངའ་རིས་སྨྱི་ཐུབ་ཏུ་ལྷགས་ཏེ་སྟོ་དགོན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཉེས་མེད་མང་པོའི་སྲོག་བཀུམ། ཆོས་ལུགས་བསྒྱུར་དུ་བཅུག ས་གཞི་དོག་པོར་བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་གྱུར་ནའང་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་ནི་ཇི་ཙམ་གྱི་ཚུར་རྒོལ་གྱི་ཚོགས་པ་མང་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྤྲོ་བ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོའི་དཔུང་གི་དབུས་སུ་བག་ཚ་བ་མེད་པར་ཞུགས་ཏེ་འགའ་ཞིག་སྲོག་བཀུམ། གཞན་དག་བྱེར། ཏེ་པི་ཅག་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟ་མཆོག་སྟོབས་པོ་ཆེ་དག་ཀྱང་དཔའ་མཚན་དུ་བླངས། དེ་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་སླེང་ནས་མི་དགའ་བར་རྨིག་མེད་དུ་བཟོ་བར་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་

ཁམས་དེ་ན་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་འཛིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་མཆིས་མོད། དེ་དག་ཚང་མ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་ཏོ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགལ་བ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་དགོངས་ནས་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྐྱོང་བར་མཛད། དུས་དེར་འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་མི་ཕམ་དབང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བ་གསོལ་ནས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཚ་དང་བཅས་པས་མིའི་དབང་པོ་དགའ་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་སོར་ལ་མངོན་པར་འདུད་པས། ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱིད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གཟིགས་ནས་སྐྱིལ་མཁར་དང་སྤྱི་ཐུབ། ཁྲིག་སེ་སོགས་མཁར་གཞིས་བདུན་མངའ་རོལ་དཔལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ་རང་འཇགས་སུ་གནང་ནས་བཀའ་འདི་ལྟར་བསྒོ་བ། དེང་སྐབས་ཆད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཞྭ་སེར་ཅོད་པཎ་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ་མི་འགྱུར་བར་གྱིས་ཤིག་བསྒོས་ནས། བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་བློན་ཚོགས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་མགོ་བོ་སྒུར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས། རྒྱལ་ཁའི་དར་ཆེན་གདངས་ཏེ་སེའི་མདུན་དུ་བཙུགས། ལྷ་སར་ཡང་དགའ་ལྡན་དར་ཆེན(དར་སྒྲོན)ཞེས་པ་བཙུགས། དེ་ནས་ཡུལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་རྐོལ་བའི་གཉའ་བ་ནས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་སྡོང་གོལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཞིག་ལ་བཀའ་བསྒོས་ནས་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་སུ་བཙུག། མིའི་རྗེ་བོ་དགའ་ལྡན་རང་ཉིད་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕྱིན་ནས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞལ་མཇལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཙག་གི་གླེགས་བམ་རྫོ་མཚར་བ་སོགས་འབུལ་དངོས་རྒྱ་ཆེ་དང་། འདུས་ཚོགས་སུ་འཁང་བསྙེན་བཀུར་གྱི་ནོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཁྲིད་པར་དམག་དཔོན་ད་ལས་ཏོང་ཐའི་རྗེས་མི་དབང་དགའ་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ། མདོ་ཁམས་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་སའི་ཆ་མོང་གོལ་གྱིས་རང་གིར་སྤྱོད་པའི་སྡེ་ནས་སོ་དུས་ཀྱི་དབྱར་ཁྲལ་ཕོ་མཛོ་ལྔ་བཅུ་རེ་བསྡུས་པའང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མང་ཇའི་ཞབས་སུ་སྦྱོར་འཛུགས་མཛད། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མངོན་པར་མཛེ་བའི་ཁྲི་ལ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་འཁོད། དཔུང་ཚོགས་རྣམས་མཆོག་དམན་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་བྱས། དེ་ནས་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁང་དང་། མི་དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་རང་རང་གི་ཕྱག་བསྟར་ཏེ་ལྷ་རྫས་སྲིད་དུ་རིང་བས་སྣ་དྲངས་ལྷ་མིའི་འབྱོར་ཚོགས་སྤུམ་མཛེ་བ་ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུངས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐོབ། སླར་ཡང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་མངའ་རིས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྐོས་པ་ལྟར་མངའ་རིས་སུ་ཕོ་ཤས་བཞུགས་ཐོག་མངའ་རིས་ས་གནས་སུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཁམས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་འདོད་ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིས་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིས་བཅུ་བདུན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་གནས་བཞི་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་འཐབ་བྲལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་གནས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཟུར་དུ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཟེར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་དེར་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་དང་། ཨ་ཏི་ཤ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པ། བུ་སྟོན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཞིང་དེར་ཕེབས་པ་དང་།

ཞིང་ཁམས་དེའི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་བཤད་ཡོད། འདིའི་ཞིང་བཀོད་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་རི་མོར་གཟིགས།

དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས། དགའ་ལྡན་ལ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཡོད་པར། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ།

དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་། ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། གྲྭ་ཁང་མདུན་ངོས་ཉིས་ཐོག་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་བཞི་ཐོག སྒོ་འཁྱུར་ཀ་བ་དྲུག འདུ་ཁང་ཀ་རིང་བརྒྱད་དང་བཅས་ཀ་བ་བདུན་ཅུ། འདུ་ཁང་སྟེག་ཏུ་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བཞི། རྟེན་གཙོ་མཛེ་པོ་སྦྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས་བཞེངས་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་འཇིམ་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ། མཁན་པོ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྟེན། གཡུ་ལོ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་སློལ་མ་ལྗགས་སྒྲོག་མ། མལ་གྲོ་རྒྱལ་བཟང་གི་རྫོ་བོ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་པོ་ཡོད། གྲུང་ལྗིབས་ཤར་ངོས་སུ་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཙུ་དང་། ནུབ་ངོས་གཞི་མཚལ་ལ་གསེར་བྲིས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད། སྒོ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོས་སྐྱོང་། གསེང་གཡབ་ཏུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་བླ་སྐུ། སྒོ་འཁྱུར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་སོགས་ལྗིབས་བྲིས། སྒོ་འཁྱུར་སྟེང་རབ་གསལ་དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ལས་ཤག་སོགས་ཁང་མིག་མང་པོ་དང་། རྩེ་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་དང་གཞན་ཡང་མཁན་པོའི་བཞུགས་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་ཤར་ངོས་ཆོས་ར་ཡིན། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཕྱོམ་པོར་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་བར་མཁན་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་མཚན་ཡི་སེར་ནང་དུ་གསལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་ཞུ་ཁང་ཁ་ཏུ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཡིན། འཆད་ཉན་གཙོ་བོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གཞི་འཛིན། སྲུང་མ་བསེ་ཁྲབ་པ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་འདུག སྟག་རྩེ་སྒྲུབ་མཆོད་སྐབས་འདོན་བཟང་པ་རྣམས་ནས་ཡངས་ཅན་དུ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟོལ་ཆོན་སྒྲུབ་མཆོད་ཚུགས་སྲོལ།

དགའ་ལྡན་ལྷའི་གནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིས་དྲུག་དང་དེའི་ནང་གསེས་ལྷ་ལ་འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ(༡. རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། ༢. སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ༣. འཐབ་བྲལ། ༤. དགའ་ལྡན། ༥. འཕྲུལ་དགའ། ༦. གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བཅས)ལས་བཞི་པ་དགའ་ལྡན་ལྷའི་གནས་ནི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་རྣམས་བཞུགས་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད།

དགའ་བ་འཁྱིལ་བ། འཆམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་སྟེ་ལག་པ་ནོར་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་ཁ་སྦྱོར་བསྣུས་ཏེ་ལག་པ་གཉིས་ཁྲང་པར་ཐུག་ཙམ་བྱེད་པ།

དགའ་བ་གདོང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་དགའ་གདོང་དགོན་པ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ཞིག་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་གྲས་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གར་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་། བར་ལམ་དགོན་པ་དེ་ཉམས་རྒུད་བྱུང་ནས་སེར་ཁྲིམ་དགོན་དུ་སོང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྨད་ཙམ་ནས་གཙང་དགོན་དུ་བསྒྱུར་གསོ་བྱས། དེ་གར་གནས་སྲུང་ཤིང་བྱ་ཅན་ཕོག་ཞུགས་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་ནས་ལྷ་ཕོག་ཞུགས་བྱེད་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། དགའ་གདོང་གནས་སྲུང་གནོད་སྦྱིན་ཤིང་བྱ་ཅན་ཞེས་དེ་

སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་ལྷའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ལ། སྐུ་བསྟེན་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་དགའ་གདོང་གཟིམ་ཁང་ཞེས་འབོད། སྐུ་བསྟེན་ལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རིམ་པ་བཞི་པའི་རྩེ་སྐོར་མཁན་ཚུང་གི་གོ་མིང་ཡོད་པ་དང་སྐུ་བསྟེན་དེ་དག་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་ལ། ས་ཞིང་མི་སེར་སོགས་བདག་ཐོབ་ཀྱང་གང་ཙམ་ཡོད་འདུག

དགའ་བ་བཞི། དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་བཞི།

དགའ་བའི་དགའ་སྟོན། འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་གབ་ཚིག

དགའ་བའི་རྒྱན་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ཉམས་ལྡན་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་གི་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི་དངོས་ཐོབ་དགའ་བ་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བའོ། །

དགའ་ཚང་ཁོ་ཚེ། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

དགའ་བཞི། ཤར་དུ་ཆུ་སྣ་འཛོམས་པས་ཀླུ་རྣམས་དགའ། ལྷོ་རུ་ཤིང་སྣ་འཛོམས་པས་བྱ་རྣམས་དགའ། ནུབ་ཏུ་འབྲུ་སྣ་འཛོམས་པས་མི་རྣམས་དགའ། བྱང་དུ་རྩྭ་སྣ་འཛོམས་པས་ཕྱུགས་རྣམས་དགའ་ཞེས་པ་དགའ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་དེ་བཏགས་སོ། ས་མིང་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་། ཞྭང་ར་ཆུས། དགའ་བཞི།

དགའ་བཞི་འཁྱིལ་གྱི་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། མིང་གཞན་དགའ་བཞི་འཁྱིལ་སྣང་ཡང་ཟེར། 《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》ལས། དགའ་བཞི་ཟེར་བ་ནི། ༡. གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་རིས་སུ་བྱས་པས་བླ་མ་དགའ། ༢. ཀ་བ་ཕུར་པའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པས་སྔགས་པ་དགའ། ༣. ཟུར་བཞི་གཡུང་དྲུང་རིས་སུ་བྱས་པས་བོན་པོ་དགའ། ༤. མིག་མངས་རིས་སུ་བྱས་པས་བོད་རྣམས་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བའི་བཟོ་བོས་བཞེངས་པས་ན་འཁྱིལ་སྣང་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

དགའ་བཞིའི་འགྲོས་ཐིམ་བཞི། རྩའི་འགྲོས་ཐིམ་སྤྲུལ་སྐུ། ཡི་གེའི་འགྲོས་ཐིམ་ལོངས་སྐུ། བདུད་རྩིའི་འགྲོས་ཐིམ་ཆོས་སྐུ། རླུང་གི་འགྲོས་ཐིམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ། །

དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔ། དྲེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྨོངས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་རྣམས་སོ། །

དགས་ར། ཐགས་ར། ཐགས་ཐགས་སའི་ར་བ།

དགུ་གྲུབ། ཀྲུ་དྲུས། ཐོ་སྣན་ཞིག

དགུ་ཚ། སྟོད་དུ་ཀ་རོང་ཡ་རོང་བདེ་རོང་གསུམ། བར་དུ་མཚོ་རོང་བྲ་རོང་བསེ་རོང་གསུམ། སྨད་དུ་ཟེའུ་རོང་ནོའུ་རོང་དགུ་རོང་སྐྱེ་རོང་དགུའི་ཆུ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་རེབ་གོང་གཞུང་བརྒྱུད་དགུ་རོང་མདོ་ནས་རྨ་ཆུར་འབབ།

དགུ་གཏོར། ལོ་ཟད་ཟླ་ཟད་ཀྱི་དགུ་གཏོར་ཞེས་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཉིན་གྱི་གཏོར་རྒྱག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

དགུ་ཐུག བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུ་ཉིན་གྱི་དགོང་མོ་བོད་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མར་ནང་མི་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་དགུ་ཐུག་འཐུང་ཞིང་། དེ་ནི་ལོ་གསར་གྱི་འགོ་རྩོམས་ལྟ་བུ་ཡིན། ལོ་གསར་པའི་ནང་ཁྱིམ་ཚང་དུ་རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཆེད་གཟན་ལ་མི་གཟུགས་ཀྱི་སླད་བཟོས་ཏེ་ཛ་སྟོད་ཆག་དུམ་ནང་བཞག དེ་ལ་ཆང་བུ་དང་། ཛ་རོ། སྦང་མ་སོགས་སླད་རྫས། སོག་མའི་ཀུ་ཏ་ཁ(རྒྱ་གྲམ)དགུ་བཅོས། ཐུག་པ་བསྐོལ་སྐབས་སྒོ་ནས་སྨན་བཙོས་སོགས་བཟས་སྣ་དགུ་བཏབ(དགུ་རྫས་ཟེར)གྲོ་ཞིབ་ལ་ཉི་ཟླ་དང་། ཆོས་པོ་ཏི། ཟེ་མ་ར་མགོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བཅོས་པ། ཟན་གྱི་ནང་སོལ་

བ་དང་། དཀར་ཡོལ། ཞི་པན་སོགས་བཏུམས་ནས་ཐུག་པ་འཐུང་སྐབས་དེ་དག་གང་ཞིག་དོན་པ་དེར་བསྟོད་སྨད་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་དེའི་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཚོན་པ་རེད་ཟེར། སྔུན་དུབ་སྐབས་ནང་མི་ཞིག་གིས་སོག་མ་ཆག་པ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་མར་དོན་ཤོག མར་དོན་ཤོག་ཅེས་འབོད་བཞིན་ཁང་མིག་ཚང་མའི་སྒོ་འཇུལ་ཙམ་བྱས་རྗེས་རྫ་ཆག་ནང་བཞག་པའི་སླུད་དེ་འཁྱེར་ནས་ཤོག ཕྱག་ཕྱར་བཞིན་ལམ་གསུམ་མདོར་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད།

དགུང་མཁར། ལྷོ་ཁ་གོང་དཀར་རྫོང་གི་འབྲི་སྟོལ་གཞན་ཞིག་ཡིན།

དགུང་གཉིས། ཉིན་གུང་དང་མཚན་གུང་།

དགུང་བདུན། ཉིན་ཞག་བདུན་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དགུང་བློན། བོད་གནའ་རབས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་འོག་གི་བློན་ཆེན་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བློན་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེའི་ལས་འགན་ནི་གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་འཚོགས་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བ། གཤམ་འོག་གི་བློན་པོ་གསར་པ་བསྐོ་བ་དང་གནས་དབྱུང་། ཇོ་དམ་བརྩོན་འཛུགས་བྱེད་པ། དམག་གི་བཀའ་བརྡ་བསྒྲགས་པ། ས་ཁུལ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་དང་དམག་དཔུང་བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་པ། བཀའ་ཁྲིམས་གསར་པ་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཡོད། དགུང་བློན་གྱི་གོ་གནས་ལ་རིམ་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། མི་གྲངས་ཐད་བཙན་པོ་སོ་སོའི་སྐབས་འགྱུར་ལྡོག་མང་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་བཞི། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་དགུ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་བདུན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་དགུ་བཅས་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་མིང་དང་གོ་རིམ《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》 《ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་གཙིགས》 《དབོན་ཞང་མཇལ་འདྲིལ་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ》བཅས་ནང་དུ་གསལ་ཡོད།

དགུང་ཞག་ཞེ་དགུ། མི་ཤི་ནས་ཞག་པོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་སོང་བའི་ཉིན་མོ།

དགུང་ལྷ་ཉའི་དུས་སུ། ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་དུས་སུ།

དགུན་ཉི་ལྡོག ཕྱི་ལྟར་སྤྱི་ཟླ༡༢ཚེས༢༢ཉིན་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་སྟེ་ཉི་མ་རིང་དུ་འགྲོ་བ།

དགུན་བདབ། དགུན་དུས་སུ་མི་བཙའ་རྒྱུག

དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ།

དགེ་བསྐོས། དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་དོ་དམ་དང་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་མཁན།

དགེ་རྒྱས། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་འཁོད་པའི་དཔྱད་གཞི་མ་མཐོང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདྲ་བའི་ཕུས་མོ་གཡས་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ། ཡུལ་གྱི་དགེ་བཅུ་ནི་ཁང་ས་དང་ཞིང་ས་གཉིས་ས་ཡི་དགེ་གཉིས། ཁང་རྡོ་དང་འཐག་རྡོ་གཉིས་རྡོ་ཡི་དགེ་གཉིས། ཁང་ཤིང་དང་བུད་ཤིང་གཉིས་ཤིང་གི་དགེ་གཉིས། གམ་འབྲོག་དང་རྒྱང་འབྲོག་གཉིས་འབྲོག་གི་དགེ་གཉིས་བཅས་ས་རྡོ་ཤིང་གསུམ། ཆུ་དང་རྩྭ་ཐང་གི་དགེ་བཅས་ཞིང་འབྲོག་ལ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པའི་རྩ་བའི་ཐོན་ཁུངས་བཅུ་ཚང་བ་ལ་དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ་ཟེར།

དགེ་བསྙེན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་བྱེད་མ་ནུས་པའི་མིས་སྲུང་བྱ་ལྔ་སྲུང་བའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ན་ཚོག སྲུང་བྱ་ལྔ་ནི། ༡. སྲོག་གཅོད་པ། ༢. མ་བྱིན་པར་ལེན་པ།

༣. མི་ཆོས་ལྷ་མའི་བརྫུན་སྨྲ་བ། ༤ ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ་བཅས་རྩ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ། ༥. ཆང་འཐུང་བ་བསྣན་པའི་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་ལྔ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱིམ་པ།

དགེ་བསྙེན་ཉེར་གཅིག བོད་ཀྱི་གངས་རི་ཉི་ཤུའི་ཐོག་རི་དྭགས་སྐྱེས་དང་ཉེར་གཅིག་སྟེ། ༡. གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་རབ། ༢. ཏི་སེ་རྡོ་རྗེ་གངས་དཀར། ༣. རྨ་རྒྱལ་སྤོམ་ར། ༤ མང་མཁར་གངས། ༥. བུ་ལེ་གངས། ༦. བྱང་སྟར་ཁོའི་གངས། ༧. ཕོ་མ་གངས་རྫོང་། ༨. སྐུ་ལྷ་ཁ་རི་གངས། ༩. གཙང་གི་རྫོ་མོ་ཁ་རག་གངས། ༡༠. རྡོ་རྗེ་གང་བ་བཟང་པོ། ༡༡. རྒྱལ་རྩེ་དུམ་གངས། ༡༢. ལ་ཕྱི་གངས། ༡༣. ཚེ་རིང་གངས། ༡༤ སྣ་ནམ་གངས། ༡༥. ཏི་སྒྲོ་གངས། ༡༦. འོ་དེ་གུང་རྒྱལ། ༡༧. ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། ༡༨. གསལ་རྗེ་གངས། ༡༩. ཧ་བ་གང་བཟང་། ༢༠. ཙ་རི་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ། ༢༡. ཁང་པོ་ལའི་གངས་སོ། །

དགེ་བསྙེན་དྲུག སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྙེན། སྣ་གཅིག་དགེ་བསྙེན། སྣ་འགའ་དགེ་བསྙེན། ཕལ་ཆེར་དགེ་བསྙེན། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན། ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན།

དགེ་འདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ས་ལམ་གྱི་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར།

དགེ་འདུན་དཀོར་འབགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོངས་པའི་སྤྱི་ཡི་རྒྱུ་ནོར་ནས་མི་སྒེར་གྱིས་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡོངས་སྤྱད་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་འབགས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་གྲྭ་པ་བཞི་ཡན་ཆད་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ།

དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཅུ་བདུན། ༡. ཆོས་སྨྲ་བ། ༢. ཆོས་སྤྱོད་པ། ༣. ཆོས་སེམས་པ། ༤ ཆོས་ཀྱི་ཞིང་། ༥. ཆོས་འཛིན་པ། ༦. ཆོས་ལ་རྟོན་པ། ༧. ཆོས་ལ་མཆོད་པ། ༨. ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ༩. ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ༡༠. ཆོས་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ༡༡. རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བ། ༡༢. རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ། ༡༣. སྙིང་རྗེ་བའི་ཆོས་ཅན། ༡༤ སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། ༡༥. རྟག་ཏུ་དབེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ༡༦. རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། ༡༧. རྟག་ཏུ་དཀར་པོ་སྤྱོད་པའོ། །

དགེ་འདུན་གྱི་བསླབ་བྱ་འཁོར་ལོ་གསུམ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ལས་ལ་ངན་གཡོ་མེད་པ། སྤང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བསྐྱེད་རྫོགས། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། ཉན་བཤད་ཁ་ཏོན་ནོ། །

དགེ་འདུན་ལྔ། ངོ་ཚ་མེད་པའི་དགེ་འདུན། ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པའི་དགེ་འདུན། ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་ཡིན་ནོ། །

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རེབ་གོང་ཞོ་འཕོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་སྔགས་འཆང་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཅན་ནམ་ཨ་ལགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཡུམ་པད་མ་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་ཅོང་ཁ་སྐྱེས་རིར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ཆུ་མོ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྐུ་བལྟམས(དགུང་ལོ་༥༡ལས་མ་བཞུགས) སྐབས་དེར་རིག་འཛིན་ཆེན་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་ཡབ་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མ་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡ་མ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཁོང་ཡུམ་སྲས་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུར་ཕེབས་

སྐབས་ཨ་ཁུ་བསྟན་པའི་རྨུང་ནས་ཡི་གེ་བསླབས་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཅུ་གཅིག་བར་དགོན་པ་དེའི་གྲྭ་གྲས་སུ་ཞུགས། དགེ་བཤེས་ཨ་ཁུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྨུང་ནས་སུམ་རྟགས་དང་། སྙན་ངག་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེད་གཙོས་གཏེར་དགོན་གྱི་མདུན་ནས་རྩ་རླུང་འཁྲིད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏའི་གཞིས་དགོན་ཊི་ཚ་དགོན་པར་བཞུགས་ཏེ་རིག་ལམ་གྱི་སྐོར་སོགས་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་བསྡུས་གྲྭ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིག་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཊི་ཚ་དགོན་གྱི་ལ་རྒྱ་བཟུང་སྟེ་བླ་བྲང་གི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་དག་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་སྐབས་འཇམ་བཞད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཁས་མ་བཞེས་པའི་རིག་ལམ་ཕྲ་མོ་སུན་འབྱིན་པར་བརྩེན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཁོང་ལ་མི་སྙན་པའི་ངག་གི་སྨང་བྲུག་ཆེ་ཙམ་ཐོག་པས་བསྐྱལ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་དགོངས་གཏད་དེ་དགུང་གྲངས་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་སྟེང་ལྷ་སར་ཕེབས། དེ་ནས་གདན་ས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གྲྭ་ཚང་སྒོ་མང་དང་། ཁང་ཚན་ བླ་འབུམ་གྱི་ཐོབ་ཁུངས་སུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མར་བསྟེན་ནས་ཆོས་གྲྭ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། འབྲས་སྤུངས་སུ་ལོ་བདུན་བཞུགས་ཏེ་གང་ཉིད་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་ཕྱི(༡༩༣༤)ལོར་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་ར་ཧུ་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་གླ་སྒོས་འཇིགས་ཟིན་པས་དེ་དག་བོད་དཔེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཕར་བསྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གདན་ཞུ་གནང་འདོད་ཡོད་སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་གི་མཁྱེན་དཔྱོད་དང་མཚན་སྙན་གསན་མ་ཐག་ཏུ་གང་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་འཕགས་ཡུལ་དུ་སཾ་སྐྲི་ཏ་སྦྱངས་ཏེ་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་མཛད་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ལོ་དེར་འཕན་ཡུལ་དང་། ར་སྒྲེང་། གཙང་ཁུལ་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་སྲུགས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། ཕ་ར་ན་སི་སོགས་ལ་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་སྦྱངས་མཐར་སིདྡྷ་ལར་སློབ་གྲྭར་ཞུགས་ནས་སཾསྐྲི་ཏ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་པཎྜི་ཏའི་མཚན་གྱི་ཅོད་པཎ་བདག་གིར་མ་བཞེས་ཀྱང་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་མདོ《ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ》ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༩༣༨)ལོར་ཧུ་ལ་དང་རྒྱ་གར་བ་རི་ཨོ་མཁས་པ་གཅིག་དང་། དཔར་འདེབས་མཁན་གཅིག་བཅས་ལྷན་ཏུ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་གནས་དགོན་རྙིང་པ་ཁག་ལ་རྒྱ་དཔེ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་གཟིགས་ཞིབ་ཐོག་དཔེ་ཐོ་དཀར་ཆག་ཞིབ་ཚགས་བཀོད་པར་མཛད་དེ་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་རྗེས་དུས་དབང་གིས་ར་ཧུ་ལའི་ཐོག་མའི་བཞེད་པ་དེར་བར་གཅོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བྱུང་ནས་ཕྱག་ལས་ཀྱི་འབྲོ་བསྐྱངས་མ་ཐུབ། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུན་དུ་མཛད་ཞུས་ནས་ཀུ་རུ་སུ་རོག་རིས་ཞེས་པ་དེའི་སར་བཞུགས་ཏེ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་རོགས་མཛད་དེ་ཀུ་ཞུར་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དེ་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཚན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེ་བཞུགས་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་མི་སེར་སྐྱེལ་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དོགས་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཕ་རན་སེར་ཕེབས་དགོངས་ཀྱང་བཀག་སྡོ་ཕེབས་མ་ཐུབ། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བློན་ཀ་ཤོད་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་པའི་བསྐུལ་མའི་ཕྱག་བྲིས་འབྱོར་བས་ཀྱིན་ཡང་བྱས་ཏེ་ཙ་བ་དམ་པ་ཉིད་བོད་མི་ལ་ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་བཟང་པོ་འབུལ་ལོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པས་བོད་ཤིང་བྱ(༡༩༤༥)ལོའི་ནང་རྒྱུ་ཁྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་སྤྱོངས་ལྷ་སར་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ། སྟོད་ལ་

དྷགས་ག་ཤའི་རྒྱུད་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མོན་རྟ་དབང་བརྒྱུད་ལྷ་སར་ཕེབས། ལྷ་སར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་མཛད་དེ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་བཞིན་པའི་མུར་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངན་སྐུལ་བྱས་ནས་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་ཀྱིས་བོད་མི་ཕྱི(༡༩༤༦)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་ཙམ་ལ་སྒོ་བུར་འཛིན་བཟུང་གིས་ཁྲིམས་གཅོད་བྱས་ཐོག་ལོ་གསུམ་རིང་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞིང(༡༩༤༩)ལོར་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ། ཁོང་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་གང་ལའང་མཁས་པའི་རྩེར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་མཛད་པའི་གྲགས་སྙན་འཛམ་གླིང་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། ད་ལྟ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོམ་པར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ཚིག་སྦྱོར་སྙན་འཇེབས་ལྡན་ཞིང་ཉམས་འགྱུར་གྱིས་ཕྱུག་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དཔེ་ཐོ་ལག་སོན་བྱུང་བ་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་ན《རྒྱལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐོར་བའི་གསེར་གྱི་ཐང་མ》དང་། 《བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》 《སིང་ག་ལའི་ལམ་ཡིག》 《རྒྱལ་པོ་ར་མ་ཎའི་རྟོགས་བརྗོད》 《བྱ་ལེན་མའི་རྟོགས་བརྗོད》ནག་མོའི་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ《སྨྲའི་ཟིན་བྲིས》 《གངས་རིའི་སྙོར》 《ཞང་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ལ་དྲིས་ལན》 《རྟུལ་ཆུང་དཔྱད་པའི་སྙོར》 《དབུ་ཚད་དགའ་བའི་གཏམ》 《ལུ་བྱིད་མཐའ་དཔྱད》 《འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས》 《ཧི་ཚ་སྐམ་པོས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག》 《རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཡིག》སྤྱི་རྗེས་གཉིས། 《ཀེ་ཏ་ཀ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ》 《ཞབས་བརྟན་འཆི་མེད་དབྱངས་སྙན》 《ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་སྐུ》 《རང་བཞིན་གསུམ་ངེས་པ》 《གཏམ་གྱི་ཚོགས་ཉིན་མཚན་བདུན་པ》 《སིང་ག་ལའི་གནས་བརྟན་སྐྱེ་པའི་མདོ་དྷམྨ་པ་ད་ཞེས་བྱ་བ》ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། 《ལེགས་སྦྱར་བང་མཛོད》 སུམ་རྟགས་ཀྱི་སྙོར་ཕྲན་བུ། སྙན་ངག་གི་དཀའ་གནད་ཕྲན་བུ་རྣམས་སོ།། (《ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན》ཟེར་བ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ངོ་མ་ཡིན་མིན་སྐོར་དེང་སྐབས་རྩོད་གཞི་ཆེ་བས་འདིར་གསུང་རྩོམ་གྲས་སུ་བཀོད་མེད་ལགས) ཁོང་ནི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྔོན་སྦྱངས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ། སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་མ་འོང་སྟོན་གཟིགས་ལྷ་བུ་ཐོག་རྒྱུག་ཏུ་གསུང་གི་ཡོད་པ། ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱའི་གནད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱར་བར་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ངོ་མཚར་ཁྱད་ཆོས་ཧ་ལས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་དུ་མ་བཅུག་གོང《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》རྩོམ་འབྲི་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་ངར་བར་ཆད་ཅིག་ཡོད་ཅེས་རྟག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་བཙོན་ལས་གྲོལ་རྗེས་དགའ་ཚ་ཤར་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྐུ་གཟུགས་ཧ་ཅང་ཞན་ཀྱང་སློབ་ཁྲིད་དང་། བཀའ་རྩོམ་སོགས་རྒྱུན་མར་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཁོང་གིས་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཀྲང་ཅིན་ཞུའི་གམ་བཅར་ལས་བྱེད་ཞིག་ལ"སྐྱེ་པ་གཞན་གྱིས་ང་འདི་འདྲ་བཟོ་དགོས་དོན་གྱུར་ཁྲན་ཏང་དམར་པོ་རེད་ཟེར་བྱུང"ཞེས་ཀྱང་ཞུ་བ་གནང་ཞིང་ལོ་དེ་གའི་ནང་དགུན་གྲངས་ཞི་དགུར་ཕེབས་པ་བོད་རབ་བྱུང་པའི་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༩༥༡)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས༡༤དགོང་རྡོའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་ལྷ་ས་དགའ་ཚ་ཤར་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི

འོང་འབྲས་གནས་དགུ དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་བཅས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་བརྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། འདོད་ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་གཉིས་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། གཉིས་པ་ནི། མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་གཉིས་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་འདོད་སྲིད་མངོན་ཕྱུར་པ་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་གནས་དགུ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེ་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་གསུམ། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་བཅས་དགུ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གཞན་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དོ་ལ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་རང་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཁམས་གཞན་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལས་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་འདའ་བ། བཞི་པ་ནི། དེར་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་ནི། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་བཅས་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལས་ལྔ་པ་འཕར་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཕར་ཏེ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ཕྱེད་འཕར་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་ལྔའི་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།། བདུན་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཤིང་ཤི་འཕོས་ནས་མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་ལ་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། བརྒྱད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་རང་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ། དགུ་པ་ནི། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་པ་བཅས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་དུད་འགྲོ་བསེ་རུ་ལ་རྭ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་གནས་ཏེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བཅས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའོ།། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བྱང་སེམས་སྤྲུལ་མ་དག་གི་མིང་ཅན་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད།

དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས། ༡. དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། ༢. རབ་བྱུང་གི་སྡེ་དང་སྔགས་པའི་སྡེ་གཉིས་སོ། །

དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་། རོང་སྐད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེ་རམས་པའི་ཐོག་མ།

དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་མཁན་པོ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཕལ་ཆེན་པོའི་སྡེ་པ་སྟེ། མཁན་པོ་ནི་ཀུན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ནས་བདུན་བར། སྒྲ་རྟགས་ནི་དུང་དཀར། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་སྐབས་པྲ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན་པ། ཟས་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟས་བླུགས་ཏེ་རང་གི་མདུན་དུ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་ལེན་ཆགས་པ། དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ཁང་པ་གཅིག་གམ་གནས་ཁང་གཅིག་གི་ནང་ཉལ་དགོས་ཚེ་བར་དུ་ཡོལ་བས་བཅད་ན་ཉུབ་ལྷག་བསྲུང་བའི་གོ་ཆོད་པ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་སྡེ་པ་མི་འདྲ་བ་ལྔ་སྟེ། ༡. ཤར་གྱི་རི་བོ་པ། ༢. ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་པ། ༣. གངས་ཀྱི་རི་བོ་པ། ༤ འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ༥. རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་བཅས་ལྔ་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཞིབ་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ》དང་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི《སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པ་བསྡུས་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[ཤུ]པར་ཡོད་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ》ལེ་ཚན[ཁ]པ་བཅས་སུ་གསལ།

དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། ཤར་ན་གནས་པ་དང་། ནུབ་ན་གནས་པ། གངས་རིར་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེའོ། །

དགེ་འདུན་དབུ་སྡེ་གཉིས། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱིས་དབུ་སྐྲ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྡེ་ལ་དར་ཡུག་བཏགས་པར་དགེ་འདུན་བཞུགས་སུ་བཅུག་ནས་གཙུག་ཏུ་འཁུར་བས་དགེ་འདུན་དབུ་སྡེ་གཉིས་ཞེས་གྲགས།

དགེ་འདུན་གཙང་མ། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་གཙང་མར་སྲུང་ཞིང་ཕམ་པ་བཞི(སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད། མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན)ཡི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ།

དགེ་འདུན་ལ་དབང་རྩལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་རྙེད་པའི་དབང་རྩལ། གློ་བུར་གྱི་རྙེད་པའི་དབང་རྩལ། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་རྙེད་པའི་དབང་རྩལ་ལོ། །

དགེ་འདུན་ལྷག་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་པ་ལ་བསླབ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཉེས་པ་ཆེ་ཤོས་ཕམ་པ་བཞི་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འོག་ནས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཟེར་བ་ནི། ཉེས་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་ན་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་མཐོལ་བཤགས་བྱས་ནས་ཉེས་པ་དག་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ནི། ༡. ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ། ༢. རེག་པའམ་འཛིན་པའི་ལྷག་མ། ༣. འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལྷག་མ། ༤ བསྙེན་བཀུར་བསྔགས་པའི་ལྷག་མ། ༥. སྨྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ། ༦. མི་རུང་བའི་ཁང་པ་རྩིག་པའི་ལྷག་མ། ༧. ཚད་ལས་

བརྐལ་བའི་ཁང་ཆེན་རྩིག་པའི་ལྟག་མ། ༨. གཞི་མེད་ཀྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟག་མ། ༩. བག་ཙམ་གྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟག་མ། ༡༠. དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྟག་མ། ༡༡. དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟག་མ། ༡༢. ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྟག་མ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྟག་མའོ། །ཞིབ་པ་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

དགེ་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་ལྷ། བཟང་སྤྱོད། བྱམས་སྨོན། ཐོག་མཐའ་མ། བདེ་སྨོན། སྤྱོད་འཇུག་སྨོན་ལམ། ཡང་ན་ཕྱི་མ་འདིའི་ཚབ་ཏུ་གསང་འདུས་སྨོན་ལམ་བགྲང་བའང་ཡོད་དོ། །

དགེ་སྡིག་སྟོབས་ལྡན་ལྔ། རྟག་པར་མངོན་ཞེན་གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས་སམ། ཡང་ན་གཉན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་སྐུ་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། རང་བཞིན་ཞིང་དང་ཀུན་སློང་སྟོབས་ཆེན་ཅན། སྦྱས་བརྗོད་ཀྱིས་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དམིགས་པས་རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ལས་སྐྱོང་འགྱུར་ཟེར། ཡང་དམིགས་པའི་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའི་བསྒྱུར་བའི་ཐོས་པའི་ལས།

དགེ་སྦོར་བགྲེས། དགྲེ་པོ་བགྲེས་ཀྱི་བརྡ་སྙིང་སྡེ་གཟུགས་པོ་གྲེན་དུ་གཡོ་བའམ་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་པ།

དགེ་བ། འགྲེ་བ། ལུས་གྲེན་དུ་གཡོ་བ།

དགེ་བ་བཅུ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། ། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད། ངག་འཁྱལ། ཚིག་རྩུབ། རྫུན། ཕྲ་མ་དང་བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་བཅས་མི་བྱེད་པའོ། །

དགེ་བ་བཅུ་གཅིག དད་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་སྦྱངས། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ (དགེ་སེམས་ཕོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་ན་དགེ་བའོ)。 འདིའི་རྒྱུ་མཚན་བསྡུས་ན། དང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དད་པ་དང་། འདོད་པ་གསུམ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འཛེམ་པ། མ་ཆགས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་ཞེན་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པ་ནི་སྡང་བའི་ཡུལ་ལ་མནར་སེམས་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་བླང་དོར་ལ་མ་རྨོངས་པ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་མི་ཟློག་པ། ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་བཏུབ་པ། བག་ཡོད་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྲུང་ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་སྒོམ་པ། བཏང་སྙོམས་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་རྩོལ་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ། མི་འཚེ་བ་ནི་སེམས་སྙིང་རྗེའི་རྣམ་པས་གཞན་ལ་ཐོ་མི་བཙམས་པའོ། །

དགེ་བ་བཅུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་དེ་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱེད་པ།

དགེ་བ་བཞི། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ། ཀུན་སློང་གི་དགེ་བའོ། །

དགེ་བའི་ཆོས་ལྔ། མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གི་ཆོ་ག སྨིན་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་སྲུང་བའི་ཆོ་ག བླ་མ་ལས་རྒྱུད་མཉན་ནས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སྐྱོང་བའི་ཆོ་གའོ། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ་སྟེ་གསུམ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་འདོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དགེ་རྒན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། ༡. ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་དུལ་བ། ༢. ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེ་བ་མེད་

པའི་ཞི་བ། ༣. ཉོན་མེད་པའི་བྱ་བར་གཡེང་བ་སྤངས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤. སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ༥. བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། ༦. མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། ༧. བསླབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ། ༨. སྨྲ་མཁས་པ། ༩. སློབ་མ་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་ལྡན་པ། ༡༠. དཀའ་ངལ་གང་ལ་ཡང་བཟོད་བསྲན་ཆེ་བ་བཅས་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད། ཞིབ་པར《འདུལ་བའི་གཞུང》གི་གནས་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་སྐོར་དང《ལམ་རིམ》གྱི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་སུ་གསལ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁམས་ལུང་བ། ཇོ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྲས་རྣལ་འབྱོར་མགོན་པོ། ཡུམ་ཞང་ལྷམ་དཀར་ཡལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༣༢)ལོར་ཉན་གྱི་ཀ་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་མཁན་པོ་གཞུང་དབང་དང་སློབ་དཔོན་རག་མ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་མཁན་པོ་སྐྱུར་མོ་ལུང་བ་ཞིག་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ། གསང་སྟེ་བ་སློབ་དཔོན་དབང་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་འདུལ་བ་གསན། དེ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་འཕྲུངས། ཆོས་ཞུ་བ་ལ་ཉིན་མཚན་སྐྱོ་མེད་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་མེ་འབྲུག(༡༢༥༦)ལོར་བྱ་ཡུལ་གདན་སར་ཕེབས། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རིང་དམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བསྐོར་ནས་གདན་ས་བསྐྱངས། སེམས་ཅན་དཔག་མེད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད། དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༢༨༢)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བྱེད་ལྔ། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་པ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ། སྣོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་མཐུ་ཡོད་ཅིང་མི་སྐྱོ་བ། སེམས་ཅན་ཐ་འབྲིང་མཆོག་ལ་སེམས་སྙོམས་པ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ། མང་ཐོས། རྟོགས་པ་ལྡན་པ། བརྩེ་ལྡན། མི་སྐྱོ། བཟོད་ལྡན། མི་འཇིགས་པ། དགེ་བའི་ཚིག་ལྡན་པ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། མཁས། བཙུན། བཟང་གསུམ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དགུ། བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས། ས་གཞི་ལྟ་བུའི་སེམས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས། བྲན་གཡོག་ལྟ་བུའི་སེམས། ཕྱག་དར་ལྟ་བུའི་སེམས། ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྣོ་ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། གྲོགས་བཟང་ལྟ་བུའི་སེམས་སོ། །

དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གཉིས། །མི་འཚེ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །

དགེ་སློང་། སྡིར་དགེ་སློང་ཞེས་པ་བྷཀྵུ་ནེའི་རྗེས་འཇུག ཞྭ་པ་གང་ཡིན་ལ་ཟེར་ཞིང་། མང་ཆེ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་གོ་དགོས།

དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ། རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའམ་ཡང་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གང་རུང་།

དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི། གཤེ་ཡང་སླར་མི་གཤེ། ཁྲོས་ཀྱང་སླར་མི་ཁྲོ། བརྡེག་ཀྱང་སླར་མི་བརྡེག མཚང་བྲུས་ཀྱང་སླར་མཚང་མི་འབྲུ་བའོ། །

དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཞིག་པ། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་དོན།

དགེ་སློང་དམ་པ་དྲུག་ལྡན། གནས། དངོས་པོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཐབས་མཁས་པ། རྣམ་པར་དག་པ། བསྔོ་བ་དམ་པ།

དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་གཅོད་གསུམ། སྙན་གྲགས་འདོད་པ།

ཀྱིད་བཀུར་འདོད་པ། བསོད་ནམས་འདོད་པ།

དགེ་མི་དགེ་བ་བཞི། དོན་དམ་པའི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། ཀུན་སློང་གི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་དག། ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིའོ། །

དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་དགེ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་དགེ་སློང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྨོན་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་སྒོམ་པ་ནི་དགེ་བའོ། །དེ་ཡང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམ་དག་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་སྦྱངས། སྤང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་གསུམ་ལ་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ཅིང་ཀུན་སློང་དྲག་པོ་མེད་པའོ། །

དགེ་རྩ་ཆད་པ། རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ས་བོན་གང་ཡང་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ཆད་ལྟའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་ལས། སྲིད་པས་སྤྱོད་པ་ཙམ་མིན་པར། ལྟ་བ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ངེས་སོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པས་དགེ་རྩ་ཆད་དོ། །དེའི་དབང་གིས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དགེ་ཚུལ་གྱི་ཉེས་བྱས་ལྟུང་བ་བཅུ་གསུམ། ཕར་སྐྱེས་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་བཅུ་དང་། རབ་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་བ། རབ་བྱུང་རྟགས་བླངས་པ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉམས་པ་གསུམ། དགེ་ཚུལ་ལ་དགེ་སློང་གི་སྤང་བྱ་ལས་གནང་བ་ཕྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།

དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་བཅུ། རྩ་ལྟུང་བཞི། ཆང་འཐུང་བ། གར་སོགས། ཕྲེང་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །

དགེ་ཚུལ་གྱི་རགས་སྡོམ་བཅུ། གསོད། རྐུ། རྫུན་སྨྲ། ལོག་གཡེམ། ཆང་། གར་སོགས། ཕྲེང་སོགས། མལ་སྟན་མཐོན་པོ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་བཅུ་དང་མཚུངས་སོ། །

དགེ་ལུགས་པའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྲུང་མ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྲུང་མ་སྟེ། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་དཔལ་འབྱོར་རྐྱེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སོགས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྲུང་མ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །

དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཁམས་པ་ལུང་པ། འཕན་ཡུལ་ཡུང་བར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་མོ་གླང་(༡༠༨༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)

ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྗེན་དགེ་བསྙེན། མཚན་དངོས་ཤཱཀྱ་ཡོན་ཏན། སྐེ་ཐང་དུ་རྗེ་བོ་དང་མཇལ་ཞིང་། ཕྱིས་ར་སྒྲེང་དུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་འབྱོར་ཏེ་ཚོགས་པ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་རེ་ཙམ་འཚོགས། ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཐུགས་འབྱོངས་པའི་སྐྱེ་བུར་གྲགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིག་འཕྲེང》ནང་གསལ། ཁམས་པ་ལུང་ནི་དགོན་པའི་མིང་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བ། ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་ཙམ་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྙིད་ཐོད་ཞང་ཐྲན་ཕ་བོང་ཁར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་བཏབ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༡༡)ལོར《དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ》ཡི་ཙ་འགྲེལ་བརྩམས། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་ནས་སྐུ་གཤེགས་སྐད།

དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དོན་ལྡན། ཇེ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའི་འགོ་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་ལ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད། དེ་རྗེས་བྱ་བྲལ་ལྟ་བུས་དབེན་གནས་ལྷ་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། དམ་ཆོས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད། བཀའ་རྩོམ《ལམ་ཟབ་མོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁྲིད་ཆོག་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ》《ཟབ་ལམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་མ་ཧཱ་ཧྲུ་ཀི་ཧྲིས་སྦྱར་བ》《གཅོད་ཁྲིད་བདག་འཛིན་ཚར་གཅོད》སོགས་པོ་ཏི་ཆུང་བ་གཅིག་ཙམ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་དྭགས་པོ་སྒང་མདུན་དུ་སྐུ་གཤེགས།

དགེ་བཤེས་ཞང་སྨུམ་ཐོག་པ། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག

དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། གཤམ་དུ་རྗེ་ཕྱིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དགེ་སློང་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། ཕ་བ་ཕམ་བཞི། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་མོ། །

དགེ་སློང་གི་ཆོས་ལྔ་ལྡན། སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་དབྱུང་བ། དམན་པའི་གང་ཟག་མིན་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

དགེ་སློང་གི་ཉེར་ལྡན་གྱི་ཡོ་བྱད་དྲུག ༡. སྣམ་སྦྱར། ༢. བླ་གོས། ༣. མཐང་གོས། ༤. གདིང་བ། ༥. ལྷུང་བཟེད། ༦. ཚག་ཚགས་སོ། །

དགེ་སློང་གི་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ༡. ཁུ་བ་འབྱིན་པ། ༢. འཁྲིག་ཚིག ༣. ལུས་རེག ༤. སྨྲན། ༥. བསྙེན་བཀུར། ༦. ཁང་བ། ༧. ཁང་ཆེན། ༨. གཞི་མེད་དང་། ༩. བག་ཙམ། ༡༠. དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་། ༡༡. དེ་རྗེས་ཕྱོགས། ༡༢. ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་དང་། ༡༣. བཀའ་བློ་མི་བདེ་བའོ། །

དགེ་སློང་གི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། སྲོག་གཅོད་པ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཕམ་པ་བཞི་ཡང་ཟེར།

དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ། ཕམ་པའི་སྡེ། ལྷག་མའི་སྡེ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ། སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེའོ། །

དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ། སྣམ་སྦྱར་དང་། བླ་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རྔུལ་གཟན་དང་། རྔུལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང་། གདོང་ཕྱིས་དང་།

རྣག་གཟན་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་དང་། སྣ་གཟེད་དང་། གདིང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་པོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རྣམས་སོ། །

དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དྲུག ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། ལྷུང་བཟེད། ཆུ་ཚགས། གདིང་བ།

དགེ་སློང་ལྔ། སློང་བའི་དགེ་སློང་། མིང་གི་དགེ་སློང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སློང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དགེ་སློང་། ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་ངོ་། །

དགེ་སློང་བཅུ་བདུན་སྡེ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་བུས་བསྙེན་རྫོགས་གནང་བར་བརྟེན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པར་བཅས་པ་མཛད་ཚུལ་དེའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤལ་ཡི་མདོག དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

དགེ་སློང་མའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་བཅུ་བདུན། ལུང་ལས་གསུངས་པར། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྤགས་གཞི། །སྨན་དང་གོས་དང་སྲ་བརྐྱང་དང་། །ཀཽ་ཤཱམྦཱི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤོ་དང་གསོ་སྦྱོང་གཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྡུས་པའོ། །

དགེ་སློང་མའི་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ལས་གདམས་ངག་འདོན་པ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དབྱར་ཁས་མི་ལེན་པ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱེད་པ། དགེ་སློང་མས་མཁན་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་གཞུག་པ། དགེ་སློང་གསར་བུ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ། དགེ་སློང་ལ་ཅི་མི་འདྲི་བ། དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་མི་བྱེད་པ། མགུ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །

དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། མ་ལོན་པས་ཉེ་བར་འཇོག་པ། འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ། འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པ། ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ཚིགས་ལས་འདས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ཁྱིམ་སོ་མ་བཟུང་བ་ཚིགས་ལས་འདས་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། བསླབ་པ་ལ་མ་བསླབ་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ། བསླབ་པ་ལ་བསླབས་པ་བསྙེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པ། ཆོས་འཚོང་བ། འདྲིད་པ། འཁོར་མང་པོ་གསོག་པ། མ་གནང་བ་སྤྱོད་པ། འབྲུལ་བ་མོ་སྤྱོད་པ། སྨྲུམ་མ་སྤྱོད་པ། སྦྱ་རན་གྱིས་གཟིར་བ་སྤྱོད་པ། རྩབ་ཀྲོལ་ཅན་སྤྱོད་པ། ཕན་མི་འདོགས་པ། བར་ཆད་མི་འདྲེན་པ། བསླབ་པ་ལ་མི་སློབ་པ། ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པ། འདོད་པ་བསྟེན་པ། འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར་འཚོས་པ། འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར་གཏོད་པ། བསྟེན་པར་བྱ་བ་འཚོས་པ། དབེན་པ་སྐབས་ཡོད་པར་ཁྱིམ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ། དེར་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ། སྣ་གབ་མེད་པར་ཁྱིམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ། དེར་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ། ཁྱིམ་པའི་རྣ་བར་གཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ། ཁྱིམ་པས་གཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ཉན་པ། དགེ་སློང་གི་རྣ་བར་གཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ། དགེ་སློང་གིས་གཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ཉན་པ། ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་ལེན་པ། ཁྱིམ་པ་ལ་རིག་པ་ཀློག་པ། སྐུ་ཐབས་ཀྱིས་རྨ་བཅིངས་ཤིང་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ། བུ་འཚོ་བ། ཁྱིམ་གཞན་དུ་མཚན་མོ་ཉལ་བ། མཚན་མོ་མ་བརྟགས་པར་སྐབས་ཡོད་པར་ཉལ་བ། མཚན་མོ་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར་ཉལ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་བཏང་བ། རང་གི་ལུས་ལ་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་དང་། མུ་སྟེགས་མོས་དྲིལ་ཕྱིས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་དང་། བུད་མེད་གཞན་གྱིས་བཀྲུ

བཤལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། ལུས་ལ་དྲི་ཞིམ་པོས་སྐུད་པ། འབྲུ་མར་གྱི་ཚིགས་མས་སྐུད་པ། ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཕུ་ཤེལ་ཅིས་སྐྲ་ཤད་པ། སོ་མངས་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་པ། སྒྲུག་ཤད་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་པ། དེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་སྐྲ་ཤད་པ། སྐྲ་བརྣན་བཀབ་པ། ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་ཐོགས་པ། ཐྲོ་རྡུང་བ་སླུ་ལེན་པ། རོལ་མོ་བྱེད་པ། གདུགས་ཐོགས་པ། མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ། ཁྲིའུའི་བསྙེན་བཀུར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ། ཐུགས་ཐུབ་ཏུ་ཕྱིས་གནོད་བྱེད་པ། ཁྱིམ་པ་ལ་ལོག་ཐབས་བྱེད་པ། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ། ཟས་འཚོང་བ། ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆང་ལས་བྱེད་པ། རྗེན་བཙོས་བྱེད་པ། ལྟོ་འདུན་ལས་གྱུར་པ། ཆུ་གོས་མི་འཆང་བ། ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲི་བསྙེན་པ། སྐྱི་གབ་མི་འཆང་བ་དང་། བཀྲུ་བཤལ་ལ་འབྲུལ་འཇུག་པ། གསུ་བེལ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མགུས་པ། རྒྱལ་མཚན་བཟེ་བ། བསྔགས་པ་དང་། གནས་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་། སྙིང་པ་དང་། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལྔ། དབྱར་ཁང་ནས་དགེ་སློང་མ་སྤྲོད་པ། སྤྱི་ནས་གནས་པ་སྤྲོད་པ་ལས་གྱུར་པ། མཐོ་འཚམ་པ་ལས་གྱུར་བ། ལོག་པར་སྟོན་པ། མི་བསྟན་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་བཀྲུས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། སྨྱུ་བ་དང་། དགེ་སློང་ལ་ཆུས་འཐོར་བ་སྙི་བཀྲུས་ཐབས་བྱེད་པ། འབྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བ། ཚོ་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བར་མི་བྱེད་པ། དགེ་སློང་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ། དེར་དབྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ། ལྟེ་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་བཞི། དབུལ་པོ་སྲུ་བསྐྱང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པ། བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ། གོས་འགོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱིན་པ། དབྱར་ཁང་ཡལ་བར་འདོར་བ། དབྱར་ནང་དུ་ལྗོངས་རྒྱུ་བ། དབྱར་གྱི་འོག་ཏུ་དེར་མི་འགྲོ་བ། ཡུལ་འཁོར་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ། མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ། རྩོད་པ་བྱེད་པ། སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་འདྲི་བ། ཕྱི་སར་གཅིག་པུར་འགྲོ་བ། རྫ་སྟོན་པོ་བཤང་བ་འདོར་བ། རྩིག་པའི་ཕག་ཏུ་མ་བལྟས་པར་བཤང་གཅི་འདོར་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །

དགེ་སློང་མའི་བསླབ་བྱ་བསྡོམས་པས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི། ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་ཕམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྟུང་སོ་གསུམ། ལྟུང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དགེ་སློང་མི་ལྔ། གནུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། གྲུ་གུ་ཨེ་བག་ཤ ཏུ་གུང་པིཊ། ལྡང་དཔལ་གྱི་སེང་གེ འབྲི་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས་བཅས་ལྔའོ། །

དགོང་ཀའི་གྲིབ་སོ། ཉི་མ་ནུབ་རི་ལ་བཞུད་མཚམས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རིའི་གྲིབ་མ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མགྱོགས་པོར་ཐོན་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཟེར།

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་གཞུང་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ལ་བསྟན་འགྱུར་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ[ཅ]པའི་ནང《བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》(ཅོ་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག)ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨༤ཡོད།

དགོངས་དཛོངས། སྣོ་བབས་པ། (ཅ)

དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་འདས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ། སྔོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས། བཟོད་ཐོབ་ངན་འགྲོ། བསམ

གཏན་ཐོབ་པ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པའི་ཡན་ལག རྒྱུན་ཞུགས་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱད་པ། ཕྱིར་འོང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་ཁམས། དགྲ་བཅོམ་ལྷག་བཅས་ཀུན་འབྱུང་། ལྷག་མེད་པ་སྡུག་བདེན་ལས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

དགོངས་པ་ཅན་བཞི། ༡. ཆོས་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གཙོ་བོར་ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༢. དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་བརྟེན་པའི་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་གངྒཱ་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༣. དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གང་དག་བརྗོན་འགྲུས་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༤. གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིན་པ་ནི་དམན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྫོགས། སྐྱིར་བཏང་ལ་འདི་དང་། གཤེགས་པ། ཞལ་མ་འཚོ་བ། དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ། དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ། ཤི་བ། འདས་པ། གྲོངས་པ་རྣམས་ཞེ་ས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་གཅིག་ཅིང་། བོད་སྐྱོད་གཏོང་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དེང་སང་གོང་གསལ་རྣམས་ཤི་བའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་ན་འགྲིག་པ་ལས། བོད་སྐྱོད་གཏོང་མི་ཤེས་པ་མེད་སྟབས་དེ་སྐོར་འདིར་མ་བྲིས།

དགོངས་པ་བཞི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོངས་པ།

དགོངས་བཞེས་ཚད་མེད། སེམས་ཁུར་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

དགོངས་བཟང་མཛོ་སྒྲོན། སློ་རྒྱ་ཆེ་སྐྱིད་བྱས་པའི་ཞེ་ས།

དགོངས་གསེང་སྐན་གསོལ་ཞུས་པ། གོང་རིམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཡོད་མིན་སྐན་ཞུ་ཞུལ་བ།

དགོད་དཀར་ལ། (རྐོད་འཁར་ལ་ཡང་ཟེར) སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་དགོད་དཀར་ལ་ནི་དེ་སྔ་ལྷ་ས་ནས་བསམ་ཡས་སོགས་སུ་འགྲོ་སའི་འཕྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ལ་ཁ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་དམག་དཔུང་ལྷ་དྭགས་སོགས་ལ་སྐྱོད་སྐབས་དགོད་དཀར་ལ་བརྒྱུད་ཚེ་ལམ་ཡིག་ནང་དམིགས་བསལ་དགོད་འཁར་ལ་བརྒྱུད་ཅེས་འཁོད་མེད་ན་རྟ་ཁལ་གཏོང་སྲོལ་མེད། དགོད་དཀར་ལ་དང་། རྐོད་འཁར་ལ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པར་འགྲེལ་བཤད་རེ་ཡོད་པ་ནི"དགོད་དཀར་ལ"ཞེས་པ་ནི《བཙུན་མོ་བཀའ་ཐང》ནང་བཻ་རོ་ཙ་ན་བསམ་ཡས་ནས་ལ་བརྒལ་ཏེ་ཕེབས་སྐབས་བཙུན་མོ་དམར་རྒྱན་གྱིས་བཻ་རོར་གཡེམ་སྦྱོར་དགོས་པའི་འདུན་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ཐུགས་ལ་འཆར་ནས་བཞད་མོ་ཤོར་བས་དགོད་དཀར་ལ་ཞེས་མིང་ཆགས་སྐད་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཞན་ཞིག་ནི་ལ་རྩེ་དེ་ཧ་ཅང་མཐོ་བས་བྱ་རྐོད་ཀྱང་འཁར་གྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་ཡིན།

དགོན་དུད། བ་ཚྭ་ཅན།

དགོན་སྡེ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ལས་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པས་བར་མཚམས་ཆོད་ཅིང་། གྲྭ་པ་རྣམས་གཅིག་བསྡུས་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ།

དགོན་པ་བ། (དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན) མི་ཕོ་འབྲུག་ལ་འབྲུངས། འབྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་གོང་གི(༡༠༡༦)ལོ་ཡིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་ཕོ་ཁྱི(༡༠༨༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་བཞུགས། ས་ཕོ་ཧྲ་དེ་ཉིད་གཏོགས་པའི་ལོ་ལྷ་རྭ་སྒྲེང་གདན་ས་མཛད། ཇོ་བོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཡིན།

དགོན་པའི་བཅའ་ཡིག ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་ཁྲིམས་གཞིར་

བཟུང་ནས་དུས་སྐབས་སོ་སོ་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཟོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁྲིམས་ཡིག་ཞིག

དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་། ཙོང་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་དགོན་དུ་གྲགས་པའི་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་(佑宁寺)ནི་ད་ལྟའི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཧུའུ་ཀྲུའུ་ཧོར་རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་ཧྲུའུ་ཧྲི་ཤང་གི་ཀྲེ་ཙ་ཞེས་པའི་སར་གནས་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་དེའི་མིང་ལ་དགོན་ལུང་ཟེར་བས་དགོན་པར་ཡང་དགོན་ལུང་ཞེས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། མདོ་སྨད་ཀྱི་དགོན་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཆགས་ཚུལ་ལྟར་ན་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༥༨༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཀྲེ་ཙ་ཞེས་པའི་སར་ཕེབས་ལམ་འཁྱིལ་ཞིང་། ས་འདིར་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས“ཕྱིས་སུ་ས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འབྱུང་བར་ངེས”ཞེས་ལུང་བསྟན་གནང་སྩོང་བ་དང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནང་སོག་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་ས་གནས་འདིར་ཕེབས་སྐབས་ས་གནས་དེ་གའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ས་དེར་དགོན་གནས་ཤིག་ཕྱག་འདེབས་དགོས་པའི་རེ་བ་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་ཀྱང་སྐབས་དེར་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་འགྲུབ་མ་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཧུའུ་ཀྲུའུ་ཧོར་རིགས་ཕྱོགས་ཁ་བཅུ་གསུམ་གྱི་འགོ་དཔོན་རྣམས་དབུས་གཙང་དུ་སོང་ནས་སྐུར་དུ་རེ་བ་ཞུས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མངགས་ཏེ་ཤིང་འབྲུག(༡༦༠༤)ལོར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མའི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གཅིག་སྤུ་ལས་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ལྕང་སྐྱ་དང་། ཐུའུ་བཀྭན། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྡེར་གྱུར་ཐོག་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཟིན། ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཞིའི་དུས་སྐབས་སུ་དགོན་གནས་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་འདུ་ཁང་ཆེ་ཆུང་དང་། ནང་ཆེན(བླ་བྲང)གྲྭ་ཤག་སོགས་ཉིས་སྟོང་ལྷག་དང་གྲྭ་གྲངས་བདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ས་གནས་དེ་གའི་ཧོར་རིགས་དང་། བོད་རིགས། རྒྱ་རིགས། སོག་རིགས་སོགས་ཀྱི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་དང་། ད་དུང་ནང་སོག་དང་། ཁམས་བརྒྱུད། ཀན་ལྷོ་སོགས་ནས་མཇལ་སྐོར་ཡོང་མཁན་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འཛད་མེད་དུ་གྱུར། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར་སོག་རིགས་ཀྱི་ཆིན་ཝང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དུས་རྐྱེན་ནང་དགོན་ལུང་གྲྭ་པས་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་སྐབས་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁྲིན་སྟན་སྤྱི་ཁྲབ་པ་ཉན་ཀུན་ཡའོ་དང་ཡེ་ཁྲིན་གྱི་ཐས་ཕུའུ་ཡོ་ཀྲུང་ཆིས་བཏང་ནས་དགོན་ལུང་དགོན་དུ་དམག་དྲངས་ཐོག སྐབས་དེའི་སྐོར《ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉན་ཀུན་ཡའོ་ཡི་རྟོགས་བརྗོད》《清史稿・年羹尧传》ནང“ཀྲུན་ཧག(ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གྲྭ་པ)དྲུག་སྟོང་ལྷག་བསད། དགོན་པ་གཏོར་ནས་ཐལ་རྡུལ་དུ་བཏང”ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་གནས་འདི་ཉིད་ཐལ་རྡུལ་གྱི་རྗེས་ཤུལ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། སྲོག་ཉེན་ལས་ཐར་བ་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཙོང་ཆུའི་འགྲམ་ངོགས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་དང་ནགས་ཚལ་ཁྲོད་དུ་ཡིབ་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་དུས་ཆོས་གོས་ཐོག་ཏུ་སྟོད་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ཚུལ《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》དུ་གསུངས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་སོང་རྗེས་སྐབས་དེར་པེ་ཅིན་དུ་བཅའ་བཞུགས་གོང་མའི་དབུ་བླ་ལྕང་སྐྱ་དང་ཐུའུ་བཀྭན་རྣམ་གཉིས་ནས་ཐུགས་རེ་ཐེངས་མང་བཏོན་གནང་བར་བརྟེན་ནས་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ནས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ་དགོན་གནས་འདི་ཉིད་ཉམས་གསོ་ཞུས་ཐོག་དེའི་སྐོར《敕赐广惠寺碑文》ཞེས་པའི་རྡོ་རིང་ཡི་གེའི་

ནང་“གྲྭ་པ་ཉིས་བརྒྱ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་ནང་བསྟན་སློབ་པ་དང་། མི་སྐྱ་རྣམས་ལ་འགྲོ་འདུག་གི་ཁང་པ་ཡོད་པ། སྔོན་ཆད་ཀྱི་དགོན་མིང་རྣ་བར་མི་སྙན། དགོན་མིང་གསར་དུ་བཏགས་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དགོན(佑宁寺)ཟེར”ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༨༦༦)ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་ནུབ་བྱང་ས་ཁུལ་གྱི་ཧོར་རིགས་ཀྱིས་ཚིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་དགོན་ལུང་དགོན་པར་སླར་ཡང་ཆག་སྒོ་བྱུང་སྟེ“འདུ་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་། 《བཀའ་འགྱུར》དུ་པོད་བདུན། 《བསྟན་འགྱུར》པོད་བཞི། ཐང་ཀ་དང་འབག་སྐུ། ཆོས་དཔེ། མཆོད་རྟེན་བཅས་མེར་བཏང་སྟེ་གྲྭ་པ་ཉི་ཤུ་བསད། དགོན་ལུང་དགོན་པ་ཐལ་རྡུལ་གྱི་རྗེས་ཤུལ་ཙམ་དུ་གྱུར”ཞེས《དབྱིག་གཉེན་དགོན་པའི་གདན་རབས》《佑宁寺志》ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། དུས་ཟིང་ཞོད་འཇགས་བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཚིང་སྲིད་གཞུང་ནས་ཐུའུ་བཀྭན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོར་དགོན་ལུང་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་སྤྱིར་ལོ་ཟླ་བཅོ་ལྔའི་ནང་སྐྱར་གསོ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ཞིང་། ཐེངས་འདིར་འདུ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། ནང་ཆེན། གྲྭ་ཤག་བཅས་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་དང་གྲྭ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཟིན། དེའི་རྗེས་ནས་བཟུང་དགོན་གནས་འདི་ཉིད་གང་ཅིའི་ཆར་སྐྱོབས་འགྱུར་རྗེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་བཞི་བཅུ་པའི་ནང་གྲྭ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ལས་མེད་པ་མ་ཟད། དུས་ཕྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ནང་དེ་བས་ཉམས་ཆགས་བྱུང་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ལགས་ཤིང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༩༩༠)ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཁོ་བོ་དགོན་གནས་དེར་མཇལ་བསྐོར་སྐྱོད་སྐབས་འདུ་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཞུ་བཞིན་པ་དང་གྲྭ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པར་གྲགས།

དགོན་གསར་རྩེ་རི་ཁྲོད། དགོན་གསར་རྩེ་རི་ཁྲོད་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཐུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། དགོན་གསར་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ་ན་རིམ་ནས་ཞལ་བདག་མཛད། ཐུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཡང་སྲིད་གཏན་འཁེལ་མ་བྱུང་གོང་དེ་གར་བཞུགས་པ་དང་། རི་ཁྲོད་དེ་ནི་ས་ཆ་གཙང་ལ་ཤིང་འབྲས་སྡོང་པོ་མང་པོ་ཡོད། དགོན་བདག་སེ་ར་བྱེ་བྲལ་དགོན་གསར་རྩེ་བླ་བྲང་ཡིན། རི་ཁྲོད་དེའི་ཉེ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་དུ་དཀའ་ལྡན་ཕུག་ལ་སོགས་པའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་མཚམས་པ་བ་མང་པོ་བཞུགས་མཁན་ཡོད།

དགོན་གསར་ཨོད་རི་ཁྲོད། བྲག་རི་དགོན་གསར་ཨོད་རི་ཁྲོད་ནི། སྔོན་དུས་དེ་གར་གཙྭ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་འཐོར་ཞིག་སོང་བའི་ས་དེར་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་རི་ཁྲོད་བཏབ་ཅིང་། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་དགོན་གསར་ཨོད་སྤྲུལ་སྐུར་འབོད། དགོན་བདག་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཡིན།

དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཁྱད་བཞི། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་ནི། ཆེད་དུ། སླད་དུ། ཕྱིར་དུ། དོན་དུ་བཞིའོ། །

དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པའོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། བཀོལ་བ་དུམ་བུའི་རྒྱུད་རྣམས་དང་དབང་མདོར་བསྟན་དང་དབང་རབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སོ།

དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ལུས། རྩ་དག་པ་དང་། རླུང་དག་པ། ཐིག་ལེ་དག་པའོ། །ཞེས་པའང་དགོས་པ་གསུམ་མོ། །

དགོས་དབང་སྨུག་འཛིན། རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཆ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་པ།

དགོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས། སྐོས་སུ་གཏོགས་པར་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བྱེད་ཚོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ།

དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་དགོས་པ། ཉིད་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་བཞིའོ། །

དགྱེར་སྒོམ་པ་གཞོན་ནུ་གྲགས་པ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༠༩༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པའི་བླ་མ་སྟེའུ་བྲུར་པ་དང་བྱ་ཡུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དགྱེར་སྒོམ་ཞེས་གྲགས། མཚན་གཞོན་ནུ་གྲགས་པ་ཞེས་ཞུ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྒང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སྔེ་དགོན་དང་བཅས་པ་བཏབ་ཅིང་། འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ཚོགས་པའང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་འཚོགས། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༧༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

དགྱེར་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ། (དགྱེར་སྒོམ་ཆོས་སེང་ཞེས་པའང་སྣང་)ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་དམག་དཔོན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་ཡུམ་རྒྱལ་ཚ་མ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི(༡༡༤༤)ལོར་ཡར་ལུང་ཁྲ་འབྲུག་པའི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེར་བཏགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེར་གསོལ། ཁྲ་འབྲུག་གི་དཔོན་གཉེར་ཡང་མཛད། དགེ་བཤེས་ཏོར་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་ཞུས་པས་གསང་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསོལ། དེར་གསང་འདུས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཕེབས་སྐབས་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་ཆོས་གསན་པས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་གཟིགས་ནས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཁྲིད་པར་ཅན་རྩོད་མེད་དུ་སྐྱེས། ཐབས་ལམ་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ཞུས། དེ་ནས་ཡུལ་དུ་རྒྱུགས་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་ཡབ་དགྲས་བཟུང་ནས་འབྲུག་པ་བྱེད་དགོས་བྱུང་། དེའི་བར་ལ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་སྐུ་གཤེགས། དེར་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་བླ་མ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་དགོས་སྙམ་པ་ལ། མལ་ཀ་བ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས་མཇལ་དུ་ཕྱིན། དབུ་སྐྲས་སྦྲེལ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་དོན་རྒྱུད་ཐུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་འོལ་ཁར་རྣལ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོའི་དབྱུག་གུ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། ཤུག་གསེབ་དགོན་པ་དེ་རྗེས་སུ་བཙུན་མའི་དགོན་པ་རྙིང་མའི་ལུགས་སུ་གྱུར། སློབ་མ་སྟོད་ནས་རྒྱ་དང་། དམར་མཛོད་མ་བ་དང་། འཛོད་གསུམ། སྨད་ནས་རྟོགས་ལྡན་མི་གསུམ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་ཞི་བྱེད་པའི་རྗེས་འབྲངས་པས་དེབ་སྟོན་དུ་འདི་ཉིད་ཞི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་བཅས་སོ། །

དགྱེས་རྡོར་ལྷ་དགུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཡི་དམ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའམ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས། ཤར་ཕྱོགས་སུ་གོ་རི། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཙཽ་རི། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བེ་ཏཱ་ལི། བྱང་ཕྱོགས་སུ་གྷསྨ་རི། ཤར་ལྷོར་ཤ་བ་རི། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཙཎྜ་ལི། ནུབ་བྱང་དུ་ཌོམ་བྷི་ནི། བྱང་ཤར་དུ་པུཀྐ་སི་བཅས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དང་བསྡོམས་པའི་དགུ་ཡིན། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལྷ་སྐུའི་མངོན་རྟོགས》ནང་དུ་གསལ།

དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་སྲོལ་བདུན། སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། མི་ཐུབ་ཟླ་བ།

རཏྣ་ཀ་ར། ནཱ་རོ་པ། མི་ཏྲི་པ། ཁ་ཆེ་སྐྱན་གྲགས་བཟང་པོ་བཅས་སོ། །

དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱ། སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་བོད་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གང་དང་གང་ཡིན་གསལ་པོར་འཁོད་པ་ཞིག་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་ཀྱང་མ་ཤེས་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པར་ཞུ།

དགྲ་བཅོམ་གཉིས། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་དང་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ།

དགྲ་བཅོམ་བདུན། ཀཱཏྱའི་བུ། དབྱིག་བཤེས། བྲམ་ཟེ་ལྷ་སྐྱིད། ཤཱ་རིའི་བུ། མོའུ་གལ་གྱི་བུ། གསུས་པོ་ཆེ། གང་པོ།

དགྲ་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལས་མི་དགེ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་འགྲུལ་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནི་དགྲ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་ཞིང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བསྒོམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡིན།

དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ། 《སློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་》ཤོག་གྲངས༡༦༠ནང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉེར་སྤྲས་སོ། །ཞེས་གསལ།

དགྲ་བཅོམ་པ་འགོག་པ་ཞུགས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟིན་རྗེས་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ།

དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། ཡང་ན། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་དང་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་མོ། །

དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །

དགྲ་བཅོམ་པའི་སྒོ་ང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུའམ་ས་བོན།

དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་གསུམ། དེ་གོང་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས།

དགྲ་སྐྱ། སྐྱ་རེ་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཆ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཀན་ཏའོ་ཟེར་བ་ཡང་དེའི་གྲས་ཡིན།

དགྲ་མདའ། གནའ་དུས་སུ་དམག་འཁྲུག་སྐབས་དགྲ་བོར་འཕེན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་དྲུང་འཁོར་རྩལ་རྒྱུགས་དང་ལོ་ལྷར་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་གི་རྗོང་རྒྱབ་ཞར་འཕེན་སྐབས་དང་། དེ་མིན་ཡུལ་གྲུ་ལ་ལར་འོང་བསྐོར་དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་རྟ་ཐོག་ནས་འབེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ཞིག་ཡིན། མདའ་དེ་ནི་སྨྱུག་མ་སྦོམ་ཞིང་སྒྲ་གསོག་ཆེ་ལ། མདེའུ་རྩེ་རར་དང་ལྡན་པ་ཞིག

དགྲ་དཔང་ཚིངས་བྱེད། དགྲ་ཟླ་ཁ་ཕྱོགས་གཉིས་བར་དཔང་པོ་བྱེད་པ་སྐེ་འགྲིག་ཐབས་བྱེད་པ།

དགྲ་སྲུ། དགྲ་བོའི་གནོད་འཚེ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་བར་བརྟག་པའི་མི།

དགྲ་ཟླ། དགྲ་ཟླ། དགྲ་ཟླ། (ཅ)

དགྲ་བོ་བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ། སངས་རྒྱས་བསྟན……
བཤིག་དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་དམད། །དགེ་འདུན་འདུ་
སྒོ་འཕྲོག་དང་ཐེག་ཆེན་སྨོད། །བླ་མའི་སྐུ་བསྡོ་རྡོ་རྗེ་སྤུན་
དཔྱེན་སྤྱོར། །སྒྲུབ་པན་བར་ཆད་བྱེད་དང་དམ་ཚིག་བྲལ། །
སྙིང་རྗེ་མེད་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དགྲ་བཞི་འདུལ་བ་དང་བདུད་ལྔ་བཟློག་པ།
བཙས་སྐར་འགྱུར་བའི་དགྲ། ནོར་ཕས་བར་ཆད་དགྲ།
འབྲས་བུ་འཕྲོག་པའི་དགྲ། ནོར་མཆོག་འཕྲོག་པའི་དགྲ་
དང་བཞིའོ། །རྣམ་རྟོག་འཁྲིགས་པའི་བདུད། བཏང……
སྙོམས་ལེ་ལོའི་བདུད། ལོངས་སྤྱོད་འདུ་འཛིའི་བདུད།
ཚིག་རྩུབ་མཆོན་ཆའི་བདུད། ཕྲ་གཏུམ་དང་ཐུང་གི……
བདུད་དང་ལྔའོ། །ཡང་དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབུམ་སྡེ་བསྡུ་ན།
བདག་དོན་ཉེར་གཅིག གཞན་དོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་
སུ་འདུས་པར་བཤད་དེ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གསལ་བཀྲ་ལས། །
ཐུན་མོང་དམ་ཚིག་མདོར་བསྡུས་ནས། །བདག་གཞན……
དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱུན་འགྱེད་ལུས་མཛེས་འདུས་པ…
དང་། །ཆང་དང་དྲེགས་སོགས་ཁེངས་སེམས་དང་། །རྡོ་རྗེ་
གསུམ་པོས་ཕྱག་བྱེད་དང་། །ཚེ་ངག་དགེ་སྨོད་སྡིག་བསྟོད་
དང་། །ལེ་ལོ་སེར་སྣ་གཉིད་གཡེང་དང་། །ཕྲ་གཏུམ་ཡེ…
ཤེས་སྟོན་མི་གཏོང་། །བཀག་གཅོག་སྡིག་པའི་གྲོགས……
བསྟན་དང་། །བག་མེད་སྤྱོད་དང་དམ་བཅའ་འདོར། །
ཚིག་མི་ཤེས་དང་ངོམ་ལ་དགའ། །སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་གཅིག……
བཟློག་པ། །བདག་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཀུན་གྱི…
བདག་ཉིད་ཁྱུར་བར་འགྱུར། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚེས་སྤྱོད་
བཅུ། །རྣམ་བཞི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །མཐུན་འཇུག……
ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། །ཐེག་པ་དགུ་དང་མི་རྟོག་དགུ། །
འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་རྣམས། །འཛིན་དང་ཉམ་ང་མེད…
པར་སྤྱོད། །དོན་འགྱུར་ཅི་ཡང་ཉམས་སུ་བླང་། །ཅེས……
གསུངས་སོ། །

དགྲ་སོ། སོ་པ།

དགྲ་ལྷ། བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་དང་། བོན་གཞུང་འགའ་ཞིག…
ནང་མི་དཔའ་བོ་ལ་དགྲ་ལྷ་མཆེད་དགུས་སྲུག་པ་གཡས…
ནས་བསྐྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དགྲ་ལྷ་མཆེད་དགུ་པོ་
སོ་སོའི་མིང་སློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྩོམ……
《བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མིང་གི་གྲངས》ཞེས་པ…
དེར་གསལ།

དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ། འདི་གཤམ་གསལ་ན་སྟེའི་
ནང་གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་ཞེར་བར་གཟིགས།

དགྲའ་ཕན་པོ། དགྲ་ཕྱུག་པོ། (ཅ)

བགབ་ཁྲུང་། འགབ་ཁྲུང་། མཆན་ཕྲུག མཆན་འོག
སྐྱིད་ཁྲུང་། (ཅ)

བགབ་དུ་ཉུགས། གཤམ་དུ་བཏབ། (ཅ)

བགབ་བཟུང་། འགབ་ཟུང་། ཕྱེད་བཤད་ཕྱེད་བསྐུམ།

བགམས། བགམ། ཉམས་སད་པ། (ཅ)

བགེགས་མཐར་བྱེད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང…
ནས་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ལ་ཡུམ་མི……
མངོན་པར་སྨས་པ་སྟེ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་། ཞལ་ཕྱག་
གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར་ལྷུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་
ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི……
མངོན་རྟོགས》ནང་གསལ།

བགེགས་འདུལ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པའི་ཡི་དམ་
གྱི་ལྷ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད……
པའི་གདོན་བགེགས་ཀྱི་རིགས་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བྱེད……
པའི་དོན།

བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ། ཞེ་སྡང་ལས……
གྱུར་པའི་ཕོ་གདོན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག གཏི་མུག……
ལས་གྱུར་པའི་ཀླུ་གདོན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག འདོད་
ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་མོ་གདོན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག
དུག་གསུམ་སུམ་ཆར་ལས་གྱུར་པའི་གདོན་འདྲེས་ལ་སྟོང་…
ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་

བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞིའོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་ལས། ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོ་དང་། །མཁའ་ལྡིང་ལྟོ་འཕྱེ་མིའམ་ཅི། །དྲི་ཟ་སྲིན་པོ་ཤ་ཟ་དང་། །འབྱུང་པོ་སྤྲུལ་པོ་ལུས་སྤྲུལ་པོ། །སྐྲིམ་བྱེད་སྨྱོ་བྱེད་བརྗེད་བྱེད་དང་། །གཤིན་རྗེ་མ་མོ་ལ་སོགས་པའི། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའི་བགེགས་ཚོགས་དང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཅུ། དུག་ལྔ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ནད་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཕྲག་དོག་གི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ལས་མོ་གདོན་ཞུགས་ནས་ཆུ་སེར་ཁྲག་རླུང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེ་སྡང་ལས་ཕོ་གདོན་ཞུགས་ནས་སྲིན་མཁྲིས་པ། གཏི་མུག་ལས་མ་ནིང་དམ་སྲི་ས་བདག་གི་གདོན་ཞུགས་ནས་བད་ཀན་རྒྱས་པར་བྱེད། གདོན་དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷན་སྐྱེས་སམ་ལས་འདྲེ་སྡེ་དཔོན་གཅིག་བཅས་པའི་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་ཆུང་དགུ་བཅུ་རེ་ཀུན་བཏགས་སམ་ཕྲལ་རྐྱེན་གྱིའང་འདྲེ་སྡེ་དཔོན་གཅིག་བཅས་པའི་དེ་འདྲ་རེ་སྟེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུའོ། ། ཡང་ན་ལྷ། ཀླུ། གནོད་སྦྱིན། དྲང་སྲོང་། ས་བདག མ་མོ། གཤིན་རྗེ། རྒྱལ་པོ། བཙན། བདུད། སྲིན་མོ། ཐེའུ་རང་། བསེན་མོ། གཟའ་གཏད། སྨན་མོ། དྲི་ཟ། དམུ། གྲུལ་བུམ། མིའམ་ཅི། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གདོན་རིགས་ཙ་བའི་ཉེར་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲུལ་ཕོ་ཉ་སོགས་རེ་རེར་ལྔ་བཅུ་རེ་འཁོར་བས་སྟོང་དང་ལྔ་བཅུ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་རེ་རེར་དངོས་ཉམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་སྦྱར་དགུ་དེའི་སྟེང་ཙ་བའི་ཉེར་གཅིག་བསྣན་པའོ། །

བགྲིས་པ། ཟེར་བ།

བགྲིས་ལུགས་ནས། བྱས་ཚར་ནས།

བགྲང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་ཕྱེད་དགུར་སོན་པ། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔར་སླེབས་པ་སྟེ། བཅུ་ཕྲག་དགུ་ནི་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཕྱེད་ཀྱིས་མ་ལོངས་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡིན།

བགྲང་བྱའི་ཁུར་གྱི་དུབ་པ། བགྲང་བྱ་ནི་ལོ་ཡི་མིང་ཡིན་པས་ལོ་ཆེན་པོའམ་ན་སོ་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་དོན།

བགྲང་ལས་འདས་པའི་མཚན་བཞི། དག་པའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་རྡུལ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མངའ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་བགྲང་ལས་བཀྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གི་སེམས་ཅན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་ཀུང་འདོད་དགུའི་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་དོན་ནོ། །

བགྲོ་གླེང་བྱེད། གྲོས་བསྡུར་བྱེད་པའམ་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་བྱས་པ་ལ་ཟེར།

བགྲོད་པ་གཉིས། ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་གཉིས་ཡོད་པར་དགུན་ཉི་ལྡོག་ནས་བཟུང་ཉི་མའི་རྒྱུག་ལམ་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་ཇེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་དང་། དབྱར་ཉི་ལྡོག་ནས་བཟུང་ཉི་མའི་རྒྱུག་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་དང་ཇེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ལ་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་ཟེར།

མགར་ཁྲི་འབྲིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་འབྲིང་བ། མང་སྲོང་དང་འདུས་སྲོང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་བློན་པོ། འདིས་མང་སྲོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་རང་གི་གཅེན་པོ་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུར་གཞོགས་འདེགས་བྱས་ནས་དམག་དོན་དང་། ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་འགན་ཆེན་པོ་ཁུར་བ་མ་ཟད། རང་གི་གཅེན་པོ་འདས་རྗེས་བཙན་པོའི་བཀའ་བཞིན་བློན་ཆེན་གྱི་འགན་ཁུར་ནས་བཙན་པོར་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་རོགས་ཞུས། འདིས་བློན་ཆེན་གྱི་འགན་བླངས་རྗེས་འ་ཞའི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཤིང་། རྒྱའི་དམག་དཔོན་འོ་ཞང་སྲོ(ཡང་ཞའོ་ཅེ)དང་གཡུལ་སྤྲད་དེ་ཕམ་པར་བྱས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་པར་གྲགས་ན་ཡང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་མགར་ཁྲི་འབྲིང་

གིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་གྱི་བློན་པོ་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་ཚིགས་ནང་བོད་ས་ཕྲི(༨༡༥)ལོར་བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་དབྱར་དུས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་དང་། དགུན་དུས་བློན་ཆེན་པོ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་བཙན་བྲོད་ཀྱིས་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁ་ཆེ་ཆུང་དུ་དམག་དྲངས། དགུན་དུས་དེ་རང་ལ་བཙན་པོས་མགར་ལ་བཀྱོན་ཕབ་ཅེས་གསལ་བ་དང་། ཁྲི་འབྲིང་གནས་དབྱུང་བཏང་བའི་ཕྱི་ལོར་རང་ཤི་བཀྱུབ་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ་ཞེས་པ་སོགས་མདོར་ན། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་མགར་ཁྲི་འབྲིང་ནི་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་བུ་འབྲིང་བ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་རྗེས་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་མང་སྲོང་མང་བཙན་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ནས་སྲིད་དབང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་བསྐྱངས་ཏེ་འདས། དེ་ནས་ལོ་མང་སོང་མཚམས་བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་མགར་ཁྲི་འབྲིང་གིས་བློན་ཆེན་བྱས་ཏེ་དུས་སྐབས་དེར་མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལས་ལྷག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་རྐྱེན་བཙན་པོ་དགུང་ལོ་ནར་སོན་མཚམས་རི་དྭགས་རྔོན་པར་ཁ་གཡར་ནས་མགར་ཁྲི་འབྲིང་ལ་དམག་དྲངས་ཤིང་། མགར་ཁྲི་འབྲིང་རང་ཉིད་རང་ཤི་བཀྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་འདུག་པས། མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་ལ་ཁྲི་འབྲིང་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག

མགར་གྱིས་རྒྱ་ཡུལ་ཞུང་བར་བྱས། «རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང»སོགས་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱ་བཟའ་འུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་ལ་ཐོན་གྲུབ་རྗེས་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་ནད་བརྫུ་བཏབ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་བསམ་ངན་གྱིས་གནོད་འཚེ་མང་པོ་བྱས་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པ་དེ་ལ་ཟེར།

མགར་སྟོང་བཙན་ཡུལ་སྲུང་། (བློན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཙན)རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མེད་ཐབས་མེད་པའི་བློན་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། འཁྲུངས་ཡུལ་སྟོད་ལུང་རམ་པ་ནས་ཡིན་པ་དེང་སང་གནས་དེར་མགར་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་བ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། མགར་འདི་རིག་པ་རྣོ་ཞིང་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་ལ་མཁས་པས་ཕྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མངགས་པ་ལྟར་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གདན་དྲངས་པ་དང་། བཙན་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་བཙན་པོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱས་པ། གོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་སར་འཚམས་འདྲིར་སོང་བ་སོགས་སྐྱན་ལ་རིང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མང་པོ་ཤོད་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། བོད་ས་གནས་སུ་རུ་བཞི་དང་སྟོང་སྡེ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བཞིར་བགོས་ནས་དམག་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྲིད་དབང་འཛུགས་པ་དང་། ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇི་ཙམ་ཡིན་ནས་ཁྲལ་བསྡུ་བའི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་པ། ས་ཞིང་འབངས་ལ་དབང་བ་དང་། དམག་དཔུང་ལ་དབང་བ། དམག་དཔོན་ལ་དབང་བ། བློན་ཆེན་ལ་དབང་བ། རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བ་སོགས་རིགས་ལྔར་བགོས་ཏེ་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་པ་སོགས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ས་གནས་སུ་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་ལ་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད། གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་ཀྱང་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་བློ་ལ་བབས་པོ་བྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚ་མོ་ཀོང་ཇོ་ཞིག་བག་མར་སྤྲད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དང་དུ་མ་བླངས་ཤིང་། གོང་མས་སྐར་ཡང་བློན་པོ་མགར་ལ་ཡང་གཡིའུ་གཡུ་ཐའི་ཅང་ཇུན་གཡས་ཀྲུའི་སྐུ་སྲུང་དམག་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་གོ་གནས་སྩལ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་རྗེས་སུའང་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་རོགས་རམ་བྱས་ཤིང་། ཚེ་སྨད་དུ་འ་ཞའི་ཡུལ་དུ་སྔ་རྗེས་བསྡོམས་ལོ་དྲུག་དང་གུ་གུའི་ཡུལ་དུ་ལོ་གཅིག་བཅས་མཐའ་སྲུང་བློན་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་ཁུར། ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཆེན་ཧྲེང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་མི

ལོས(༦༦༧)ལོར་འ་ཞའི་ཡུལ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པའི་ལམ་བར་ཟིང་མདའ་ཟེར་བའི་ས་ཆར་སླེབས་སྐབས་གཉན་འབྲས་ཀྱི་ན་ཚ་བྱུང་ནས་འདས། བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་གོད་རྒྱུན་དུ་བློན་པོ་མགར་ཡང་ཆེ་མཛུག་ལ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཙོན་ཁང་ནང་བཙུགས་ཐོག་མིག་བཀྲོན་ནས་བསད་པར་བཤད་པ་ནི། བློན་པོ་མགར་གྱི་སྲུན་མཆེད་མགར་བཙན་ཉེན་གུང་སྟོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་བློན་པོ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བློ་ལོག་པ་རྒྱལ་པོས་ཤེས་ནས་ཤིང་ལུག(༦༩༥)ལོ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་བཅད་དེ་སྲོག་ཐོག་བཏང་བའི་སྐོར་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ནང་གསལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་ནོར་ཐེབས་པ་ཡིན་ཚོད་ལས། བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་བཙོན་འཛུག་དང་ཁྲིམས་གཅོད་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙན་གང་ཡང་མེད། བློན་པོ་མགར་ལ་བུ་ལྔ་ཡོད(མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ། མགར་ཁྲི་འབྲིང་། མགར་བཙན་གྲོད། བློན་ཟི་མདོ་ཡེ། བློན་འབལ་ལོན)པ་ལས་བུ་ཆེ་བ་བཙན་སྙས་ཕ་འདས་རྗེས་ལོ་ངོ་དྲུག་སོང་བ་ཆུ་སྤྲེལ(༦༧༢)ལོ་ནས་བློན་ཆེན་གྱིས་གོ་གནས་བཟུང་ཞིང་། བུ་གཞན་གསུམ་གྱིས་དམག་དཔོན་བྱས། ཤིང་བྱ(༦༨༥)ལོར་བློན་མང་ཉེན་སྟག་ཚབ་དང་མ་མཐུན་པར་ནང་དམེ་བྱུང་སྟེ་མང་ཉེན་སྟག་ཚབ་ཀྱིས་བསད། དེ་རྗེས་དེའི་ཚབ་ཏུ་བུ་གཉིས་པ་ཁྲི་འབྲིང་གིས་བློན་ཆེན་བྱས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞི་སོང་བ་ས་ཕྱི(༦༩༨)ལོར་རྒྱལ་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་དང་མ་མཐུན་པར་རྒྱལ་པོས་ཁྲི་འབྲིང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྲི་འབྲིང་རང་སྲོག་བཅད། བཙན་གྲོད་དང་སྲུན་མཆེད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་གཡོག་ཁྲིད་དེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུ་བར་སོང་། སྐབས་དེར་ཐང་གི་གོང་མ་ནི་བཙུན་མོ་ཝུ་ཙེ་ཐེའན(武则天)ཡིན་པས་སྐྱ་སྐྱུང་དམག་བཏང་ནས་བསུ་བ་བྱས་ཏེ། བཙན་གྲོད་ལ་ཐེའུ་ཅིན་དང་། རྩ་གོ་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་གོས་དེ་ཧྲུན་ཡང་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་། མང་པོ་རྗེ་ལ་ཙིའུ་ཡིང་ཏའི་ཧང་གུན་ཨན་གུའི་གུང(གཡོན་ཧྭའི་དམག་སྤྱི་ཆེན་པོ)ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་སྩལ་ཏེ་ཐང་གི་བློན་པོའི་གྲས་སུ་བཞག

མགར་བའི་བུ་ཁྲ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པའི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རི་ཕུག་སྐད་ཞེས་པར་སྡོད་མཁན་མགར་བའི་བུ་ཁྲ་ཞེས་མི་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། ཁོ་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཏ་ཅང་ཆེ་ལ་ཤེད་ཤུགས་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ལུས་སྟོབས་ཆེ་བས་སྟོ་བཟའ་ཤུགས་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བར་སྐབས་ཤིག་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ནས་གསོ་ཞར་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་གྲོལ་ཉིན་གསུང་ཆོས་རར་བེ་ག་རྗེ་འཁྱོགས་ལ་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ནས་མི་གཅིག་གཏོང་དགོས་པར་མགར་བའི་བུ་ཁྲ་གཏོང་རྩིས་ལ་སྟོ་ཆས་ག་ཚོད་བཟས་པ་ལྟར་སྔེར་དུས་ཉིན་རེ་རྩམ་པ་འབོ་གང(རྒྱ་མ་ཉེར་བརྒྱད་སྐོར)དང་། ལུག་ཤ་བཞི་ལིང་རེ་བཟའ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་སར་བེ་ག་འགྲན་ཉིན་ཁ་གཏད་དེ་དང་འཕྲུད་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཁ་གཏད་དེ་སྐལ་ཚོགས་ཆག་ནས་ཤི་སྐབས་དེ་ལོ་ནས་བཟུང་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ནས་བེ་ག་འགྲན་མཁན་གཏོང་མི་དགོས་པ་བྱུང་སྐད། རྗེས་སུ་ཁོ་པ་སྟོ་བ་མ་རྒྱགས་སྐབས་རྐུན་མ་རྐུ་ཐུ་མེད་བྱུང་སྟེ་རི་ནས་གནག་ཕྱུགས་བཀྲུས་ཏེ་བཤས་བཏང་ནས་འཚོ་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཉེ་འཁོར་གྲོང་སྡེ་ནས་རྐུ་གི་མེད། ཁོ་པ་ལུང་པའི་ཕུ་མདའ་གང་དུ་འགྲོ་མིན་ཡུལ་མི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་རྡོ་ཆེན་སྒང་དབྱིབས་ཅན་བརྒྱ་མ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་པའི་ཁང་པའི་ཉེ་འགྲམ་གད་པའི་སྟེང་བཞག་ན་ཁོ་པ་ཕུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཁང་པའི་གཤམ་ངོས་ཀྱི་ཞིང་འགྲམ་དུ་བཞག་ན་མདའ་ལ་སོང་བའི་རྟགས་རེད། མི་ཚོས་རྡོ་དེར་མགར་བའི་བུ་ཁྲའི་ཤེད་རྡོ་ཞེས་ཟེར། ཡུལ་དེར་རྡོ་ཆེན་དེ་མ་གཏོགས་མེད་ལ་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་རྡོ་ནི་ནག་ཐུག་དང་གཡམ་རྡོ་ཤ་སྟག་ཡིན། མགར་བའི་བུ་ཁྲས་གཡག་པང་དུ་བཀུག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། གཡག་གི་མཇིང་ཚིགས་བཅུས་ནས་གསོད་པ། གཡག་ཀོ་ལག་པས་ཕུར་ནས་མཉེས་པ། གཡག་ཀོའི་སྐལ

གཞུང་གི་ཀོ་བ་ཐྲིག་སྐེ་སྐྱིད་པར་བཅིངས་ནས་དབུགས་སློམ་ཚེ་དུམ་བུར་ཆད་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཤེད་ཤུགས་ལྡན་སྟབས་མི་རྣམས་སྐྲག་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཁོ་པ་གསོད་རྒྱུའི་གྲོས་བྱས་ཤིང་། །མཚན་མོ་ཞིག་ཁོ་པ་དོགས་མེད་དུ་ཁྱིམ་ནང་གཉིད་ལ་ཡུར་སྐབས་ཡུལ་མི་ཚོས་སྤར་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པ་བཞིན་ཁང་པ་གཏིབས་ནས་བསད་ཐོག་ཁོ་པ་འདྲེ་ངན་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིགས་སྐྲག་བྱས་ནས་ཁང་ཤུལ་ལ་ཡང་བདག་པོ་རྒྱུག་མཁན་བྱུང་མེད། (༡༩༨༧)ལོ་ཙམ་ལ་ཁང་ཤུལ་དེ་ནས་ས་རྡུལ་ལེན་སྐབས་ཁོ་པའི་མགོ་རུས་རྡོན་སྐབས་མགོ་རུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་རྗེ་གཞུས་ནས་བཅག་འདུག ཁང་ཤུལ་གྱང་རོ་དང་། ཤེད་རྗོ་དེ་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག

མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ། (མགར་གཉའ་བཙན་ལྡེམ་བུ་ཞེས་པའང་སྣང)མང་སྲོང་གི་བློན་པོ། བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕ་འདས་རྗེས་བཙན་པོས་འདི་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས། འདི་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་བཙན་བྲོད་སོགས་གཞོན་པ་གསུམ་གྱིས་དམག་དཔོན་བྱས་ཏེ་རྒྱའི་ས་མཚམས་སུ་དམག་དྲངས་ནས་ལྷོང་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཅོམ་པ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་དམག་གིས་ནུབ་ཕྱོགས་གྲུ་གུ་ཚོ་ཆེན་བཅུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་བཙུག སྐར་བོད་དམག་དང་ལི་ཡུལ(ཤིན་ཅང)པ་རྣམས་མཉམ་དུ་བསྡེབས་ནས་རྒྱའི་ཡུལ་ཚན་མང་པོ་བཟུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐང་གོང་མས་ཀྱང་དམག་དཔོན་ཞོའི་རེན་ཀོས་དང་གོ་ཞི་ཕྲན་ཟེར་བ་གཉིས་དམག་དཔུང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་ཁྲིད་ནས་བོད་དམག་ལ་འཐབ་པར་བཏང་། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་བོད་དམག་ལས་རྒྱལ་ཁ་ལེན་མ་ཐུབ་པར་ཕམ་ཉེས་འཁེལ་ཞིང་། མཐར་བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་དང་། ཐང་གི་དམག་དཔོན་ཞོའི་རེན་ཀོས་གཉིས་ཀྱིས་འདུམ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ལོག་པར་གྲགས། དེ་ནས་བློན་ཆེན་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་དང་། མགར་ཁྲི་འབྲིང་བཙན་བྲོད་གཉིས་ཀྱིས་གདོང་ཀའི་ནེ་ཙོ་ལུང་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་འདུན་ཚོགས་བསྡུས་ནས་འབྲོག་ལས་ལ་སྐར་ཡང་ཞིབ་བཤེར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བློན་ཆེན་པོ་བཙན་སྙས་ཞིམས་ཀྱི་གུ་རན་ཟེར་བའི་ཡུལ་དུ་ཞང་ཞུང་གི་ཁོས་བཀྱིས་པ་སྐྱེ་ཞང་ཞུང་ཡོངས་ཀྱི་ལས་ཀར་ཞིབ་བཤེར་དང་ལམ་སྲོལ་གཏན་འབེབས་བྱས་འདུག ཤིང་བྱ་ལོར་ཤངས་ཀྱི་སུམ་རྩ་བོ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་བློན་ཆེན་པོ་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་དང་། མགར་གྱི་བུ་རྒྱུད་མང་ཉེན་སྟག་ཙབ་ཟེར་བ་གཉིས་སྤུན་མཆེད་ནང་དམེ་བྱུང་ནས་བློན་བཙན་སྙ་གྲོངས་པར་གྲགས།

མགུ་བ་དགུ། ༡. ཆུ། ༢. ཆུ་རྒྱུན། ༣. ཆུ་བོ། ༤. ཆར། ༥. ལེགས་བཀལ། ༦. གཞན་མིན། ༧. མིག་བཟང་། ༨. འོད་ཅན། ༩. ལུས་མཆོག་གོ །

མགུལ་ནད་ལྦ་བ་བརྒྱད། རླུང་ལྦ། མཁྲིས་ལྦ། ཁྲག་ལྦ། བད་ཀན་གྱི་ལྦ། ཚིལ་ལྦ། འདུས་པའི་ལྦ། གཡང་ལྦ། བྱུར་ལྦའོ། །

མགོ་བརྙན། འདྲ་འབག དཔེར་ན་སེང་གེའི་གདོང་པ་ཅན་སོགས་གདོང་ཅན་གྱི་འདྲ་འབག

མགོ་འདམ་དུ་འཛུར། མགོ་འཐོམ་པར་འགྱུར།

མགོ་ནད་བརྒྱད། རླུང་། ཁྲག མཁྲིས། བད་ཀན། ལྷན་ནད་གསུམ། མགོ་སྲིན་ནོ། །

མགོ་བའི་ལྷ་ལྔ། ཡུལ་ལྷ་སྐྱེ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཕོ་ལྷ་སྐྱེ་མགོན་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། དགྲ་ལྷ་སྐྱེ་སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། མ་ལྷ་སྐྱེ་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། སྲོག་ལྷ་སྐྱེ་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་བསྲུང་བའི་རྟགས་གང་ཞེ་ན། གཡག་དཀར། ཞང་བློན། ཁྲ་སྤྱང་། སྦུད་ཟེར། རི་དྭགས། ཉིང་རེ་འཛིན་མི་གསལ་བའོ། །

མགོ་སྨན་དུར་བྱེད་གཉིས་པ། དུར་བྱེད་སྣང་གསུམ། ཙི་ཙི་ལིང་སྣང་བཞི།

མགོ་སྨན་ཤིང་མངར་གསུམ་པ། ཤིང་མངར་རྒྱ་མ་གང་། སྐྱུ་རུ་ར་རྒྱ་མ་གང་། ཀ་ར་དཀར་པོ་རྒྱ་མ་གང་

བཅས་ཡིན།

མགོ་འཇོག་ལུས་རྒྱུད། གཏམ་དཔེ། རང་གི་མགོ་བོའི་འོག་ཏུ་ལུས་པོ་རྒྱུད་པ་ལྟར་སོ་སོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི······
གཤམ་འོག་གི་མི་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ།

མགོ་ཡེགས། མགོའི་སྐྲ་འཛིངས་པ།

མགོ་རྒྱང་ནད། མགོར་རླུང་འཚུག་པའི་ནད།

མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཕྱག་མཚན་ནི·····
གླེགས་བམ་དང་རལ་གྲི་ཡིན། དེ་གཉིས་བསྡུས་ན་གླེགས་
རལ་ཞེས་འབྲི་ཆོག

མགོན་པོ་ལྷེ། སྨད་ཀྱི་ལྷེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དཔལ་ལྷེའི་རྒྱུད་
པ། སྐྱབ་པ་ལྷེའི་སྲས། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ལ་ཤ་མཚན·····
དམར་པོ་ཡོད་པས་དཔྱང་དམར་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། འདིའི་
སྐུ་རིང་ལ་སྤྱང་འོད་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཡེ་ཚེའི་ཡུལ་ནས་མོན་
གྱི་དམག་དྲངས་པ་དང་འཐབ་པས་མ་ཐུབ་པར་མགོན་པོ་
ལྷེ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བྲོས་ཐེབས་པ་ས་མཚམས་ནས་ཕ་རོལ་པོས་
བཟུང་སྟེ་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་མཁར་མཐོང་སར་བསྐྲངས་ཤིང་།
ཁོང་གི་དབུ་ཁྱེར་བའི་ཁྲག་ཐིགས་ཟག་པའི་ས་ལ་མཆོད·····
རྟེན་རེ་རེ་ཡང་བཞེངས་པར་གྲགས། ཁོང་གི་བཙུན་མོ·····
དངོས་ལ་སྲས་མེད་ཅིང་། ར་ལའི་བཙུན་མ་བྱང་ཆུབ······
འདྲེན་ཞེས་བྱ་བ་མཁན་ཆེན་གཟུངས་ཀྱི་དཔོན་གྱི་སྲས·····
མོར་གྱུར་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མངལ་ཆགས་ནས་ཡོད་
པ་ལ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་འཇིགས་ཏེ་རང་གི་ཁུ་བོ་མཁན་ཆེན·····
གཟུངས་ཀྱི་སར་བྲོས་ཐེབས་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཡབ·····
གཤེགས་པའི་ཟླ་དེ་རང་ལ་ཁྱིའུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག····
བལྟམས་པར་མཚན་བཙུན་པ་ལྷེར་བཏགས་སོ། །ཁྲི་བཀྲ···
ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་གྱི་སྲས་གཅེན་པོ་དཔལ་ལྷེ་ནས·····
ཆིག་རྒྱུད་བཙུན་པ་ལྷེ་བར་གདུང་རབས་བཅུ་གཅིག་སོང···
པ་ཡིན་ནོ། །

མགོན་པོ་སྤྱན་གསུམ། འབྲོམ་སྟོད་གཞན་མགོན་ཕུག་ཏུ་
སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གཞན་ལོ་ཙྪ་བས་
བཞེངས་པར་མཛད་པའི་མགོན་པོ་བྲམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ······
བརྙན་དེ་དང་། བདེ་ཆེན་གྲོང་ཚོར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་
ལྕགས་སླང(༡༩༢༡)ལོར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ···
བཟང་གིས་བཞེངས་པར་མཛད་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ།
ཆོས་ལུང་གྲོང་ཚོའི་ཤུ་ཟབ་ལུང་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་ནང་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་བཞེངས་གནང···
བའི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་བཅས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད······
གཅིག་ལ་མཇལ་ཐུབ་ན་ཙ་རི་སྐོར་བ་དང་མཚུངས་ཞེས····
བོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷ་ས་སོགས་ནས་ཡོང་བའི་གནས····
སྐོར་བ་ཆོས་འབྲོམ་ཐོད་དུ་ཞག་སྡོད་བྱས་ཏེ་སང་ཉིན······
ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་འབྲོམ་ཐོད་མགོན་པོ་མཇལ་ཏེ་ཀོ་གྲུར་
བསྐྱོད་ནས་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་མཇལ་བ་དང་། ཉི་ནུབ···
གོང་ཆོས་ལུང་ཤུར་ཟབ་ལུང་མགོན་པོ་མཇལ་དེ་དེ་ནུབ་དེ་
གར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག རིག་གསར་སྐབས་ལྷ་ཁང་གསུམ་
པོའི་ཕྱི་ནང་གཏོར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ཡང་(༡༩༤༨)
ལོའི་ཡས་མས་ནས་ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་སྐུ་ཉམས་གསོ་གསར····
བཞེངས་ཀྱིས་དེང་སང་གནས་མཇལ་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོད།

མགོན་པོ་ཞིང་དམར་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ།
ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་[ཀ]པའི་ནང་གསལ།

མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས·····
ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་ཅག་གནས·····
པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་ནས་མ་སྟོངས་ཀྱི·····
བར་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་བྱོན་རྒྱུ་ཡོད····
པའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ཕན་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་བཞི་སྟེ།
མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲི་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་
སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་བྱོན། དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་
ལོ་སུམ་ཁྲི་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས······
གསེར་ཐུབ་བྱོན། དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ཉིས་ཁྲི་བསྐལ་
པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱོན། དེ···
ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་པ་བསྐལ་པ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་

སུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཐོན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་རིང་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་བསྟན་པ་ནུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་བར་དུ་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནུབ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མ་བྱོན་བར་དུ་ལོ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་བར་དུ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་དང་ས་ཡ་ཕྲག་དྲུག་ཡོད་པས། དེང་སང་གི་དུང་ཕྱུར་རྩེ་གཞིར་བྱས་པའི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་དྲུག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྨོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། དད་པ་ལྡན་པ། བྱམས་ཆོས་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་ཞལ་མཇལ་ཏེ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསུངས་པའི《བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ》ལས་གསལ་སྐབས། བོད་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཚང་མའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་མ་བཞེངས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དུས་མཆོད་ཀྱང་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བརྩིགས་པ་དང་། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་སྐབས་བར་སྐོར་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་གདན་དྲངས་པ་བཅས་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན།

མགོན་པོ་མི་འབྲུགས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག

མགོན་པོ་རིགས་ལྔ། སྐུའི་མགོན་པོ། གསུང་གི་མགོན་པོ། ཐུགས་ཀྱི་མགོན་པོ། ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་པོ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མགོན་པོའོ། །

མགོས་ཁྲི་བཟང་ཡབ་ལྷག (འགོས་ཞེས་པའང་སྣང་) ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ། འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་དྲུག་པ། བློན་ཆེན་མགོས་རྒན་གྱི་སྲས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཁྲིམས་ཞལ་ལྕེ་སྟེ། གསོས་ཐང་སྟོང་ཐང་གི་ཞལ་ལྕེ་དང་། གཉེན་བྱེ་བྲལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བསྟོན་ཐོལ་དཀར་མིའི་ཞལ་ལྕེ་སོགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཁྲིམས་གཙུག་སྐབས་གོང་འབུལ་གྱི་ཡིག་བྱང་ལ་བྱང་ཟས་དང་། སྤྲུལ་མགོ། སྐྱིན་ནག ཞིན་བྱང་། མཆུ་སྐྱང་ཞེས་སྒྱིར་གློ་ཡུས་ཀྱི་བྱང་བུ་ལྔ་དང་། གོང་ནས་དཔྱད་མཚམས་གཏོང་བའི་ཡིག་བྱང་ལ་ཟང་ཡག་དང་། རིད་ཁྲ། ཁ་དམར་ཏེ་ཞལ་ལྕེའི་བྱང་བུ་གསུམ། སྒྱིར་རྒྱག་པའི་རྒྱ་བྱང་བཅས་ཁྲོན་བྱང་བུ་ཆ་དགུར་གྲགས་པའི་དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཕབ། མི་བསད་པའི་སྟོང་ཐང་ཐད་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་ནི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དེ་བསད་ན་སྟོང་ཐང་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་། དགུང་བློན་འབྲིང་པོ་དང་ནང་བློན་ཆེན་པོ་གཉིས་མཉམ་སྟེ་ཁྲི། དགུང་བློན་ཆུང་དུ་ནང་བློན་འབྲིང་པོ་བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་མཉམ་སྟེ་དགུ་སྟོང་། ནང་བློན་ཐ་ཆུང་དང་བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་འབྲིང་མཉམ་སྟེ་བརྒྱད་སྟོང་། བཀའ་བློན་ཆུང་དུ་ལ་བདུན་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་འབངས་ཡང་ཐའི་བར་དུ་རིམ་པས་བཅད་དེ་ཁྲིམས་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པས་བློན་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བོད་ཕྱུག་མཛངས་པའི་མི་བདུན་གྱི་དྲུག་པར་འདྲེན་ནོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ་བ་དང་། གཡུ་ཕྲེང་ལས། བོད་དུ་མི་བསད་པ་ལ་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་ནས་གྲགས་པར་གསུངས་ལ། སྟོང་ཞེས་པའང་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལས་ཐོགས་པ་དང་། སྟོང་ཐང་གི་གཞི་འཛིན་ས་ཡང་གསེར་ལ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

མགོས་རྒན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་ཆེན་མགོས་ཁུ་བ་དེ་ཡིན། བློན་ཆེན་མགོས་ཀྱིས་ཐབས་བརྟན་ནས་ཆོས་ལ་གནག་པའི་བློན་པོ་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཚར་བཅད་དེ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙུགས་ཤིང་སྤེལ་བ་ལ་མི་ཉམས་པའི་བྱས་རྗེས་འཇོག་གནང་མཛད། གཞན་ཡང་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་མགོས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལྟར། རྗེའི

གདུང་རབས་འབངས་ཀྱི་ས་བཅད་དང་། །ཡ་རབས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་ཞེ་སའི་ཚུལ། །གཏམ་དང་ཡོ་རྒྱུས་བཟང་པོའི་ལས་ཐབས་དང་། །ཕ་མེས་དགེ་དང་ཡིག་ཚང་ལ་སོགས་པ།། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། །བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་བཀོད་དེ་བདེ་བར་མཛད། །ཅེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ་ལོ། །

མགྲོན་གཉེར། ཕྱིའི་འགྲུལ་པའམ་མགྲོན་པོ་ནང་དུ་ཡོང་སྐབས་ཕན་ཚུན་སྣེ་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ནུས་ཡོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་གོ །

མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རྩེ་གཟིམ་ཚུང་འགག་གི་འགོ་འཛིན་གཙོ་བོ་སྟེ། དྲུང་ཇ་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་འཆར་འཕར་མཛད་སྒོ་ཁག་གི་འགོ་འདོམས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་སྙན་སེང་ཞུ་སྐབས་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བརྒྱུད་ཞུ་དགོས་པ་ཕུད་དེ་ཕྱིངས་མཇལ་བཅར་ཞུ་མིའི་སྙན་སེང་སོགས་དོན་གནད་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མ་མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོས་བརྒྱུད་ཞུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་བཀའ་ཕབ་དགོས་རིགས་རྣམས་བཀའ་སྒྲུབ་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་གསར་མཇལ་དང་། གདན་སའི་བླ་སྤྲུལ་སོགས་མང་ཚོགས་མཇལ་བཅར་ཞུ་མི། ཕྱོགས་ཐོན་མི་སྣའི་འགྱུར་ཐོན་ཞུ་མིའི་རིགས་བཅས་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཉིན་ལྟར་གཞིས་བརྗ་ཞུས་ཏེ་མཇལ་ཁ་གཏོང་བ། ལས་ཚན་གསར་བསྐོ་དང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཚིག་མཆན་གནང་བ་ལྟར་གཟིམ་ཚུང་འགག་ཏུ་བཀའ་སྒྲུབ་བཏང་ཐོག ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི(གོ་གནས་ཕབ་པ)རིམ་བཞི་ཡན་གྱི་ལས་ཞྭ་ལས་གོས་འཇའ་ལྷམ་བཅས་གཞུང་ལེན་དང་། གལ་ཏེ་གཞུང་ཞབས་གྲུས་ནས་རྩ་འབུད་བྱས་ཚེ་རྩེ་དྲུང་གི་གོས་སྟོད་བཤུ་བ་དང་། དྲུང་འཁོར་གྱི་སྐྲ་ཐོག་བཤིག་ཅིང་ཞྭ་གོས་ལྷམ་གསུམ་ཕུད་དེ་གཏོང་། གཞན་ཡང་བཀའ་ཤག་ནས་གཞུང་སྐྱེར་གང་ཅིའི་དོན་གནད་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བའི་ཡིག་རིགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་པ་རྣམས་བཀའ་མགྲོན་ལ་ཕྱིར་སྤྲོད་བྱེད་པ། ལས་ཁུངས་ཁག་དུས་ཐོག་ཚུགས་སྐྱོལ་ཆུ་ཚོད་ལྟར་བྱེད་མིན་སྐོར་གཡེང་རྒྱུག་པ། ལས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་འཕྲད་མཚམས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དོ་དམ་མི་སྣ་འགག་ཏུ་འགུགས་འབོད་ཀྱིས་ཁྲབ་འདོམས་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡང་མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོས་སྐྱོད་པ་ཡིན།

མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོའི་འགན་བཞེས་ཤིང་། རང་ཉག་གི་རྒྱུ་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཕུལ་བ་དང་། འདས་མཇུག་སོགས་ཀྱང་མཛོད་ཕྱག(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང)ནས་གནང་། ཁོང་ཆུང་དུས་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་པར་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་རྩེ་སྐོར་དུ་ཞབས་སྟོད་ཞུས་ནས་ལྷ་རི་བླ་མ(ལྷ་རི་འགོ་རྫོང་དཔོན)སོགས་གནང་ཞིང་། སེམ་པའི་ཆིངས་ཡིག་འཛིན་སྐབས་རྩེ་སྐོར་གྱི་འབྲུས་མི་ཡིན་འདུག རྗེས་སུ་མ་གཤེགས་བར་མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་གནང་ནས་ཁོང་ལ་སྙན་གྲགས་བྱུང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་ནས་དྲག་ཞན་སུ་ལའང་ཐོག་ཐུག་འགྲོ་རྒྱུར་མི་སྙམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་སྒྲིག་ལམ་གནོན་འདོམས་དང་ལྟ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ལ་སྣམ་བཀྲིང་ནན་ཏན་ཆེ་སྟབས་ཚང་མས་ཞེད་སྣང་དང་བརྩི་བཀུར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། ཁོང་རང་གི་སྤུན་ཉེ་ཞིག་གིས་ཞིང་ལས་མ་སྐྱིད་སྟབས་མགྲོན་ཆེ་ལྟག་རྫོམས་ཀྱིས་བུ་ཡོན་ཚད་མེད་བླངས་ནས་ཆང་འཐུང་རྒྱུན་བརྩུགས་བྱས་པ་ཁོང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟབས་བུན་བདག་དང་བུན་ལེན་གཉིས་ཀ་ལྷ་སར་བཀུག་ནས་བུ་ལོན་གཙང་རྩིས་བརྒྱབ་སྟེ་སླད་ཕྱིན་བུ་ལོན་གཏོང་ལེན་མི་ཆོག་པའི་ཐོག་སྤུན་ཉེ་དེར་ཡང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་འབྲུ་དངུལ་མ་རྩ་སྤྲད་ཀྱང་སྔར་བཞིན་བུ་ལོན་གྱིས་འཚོ་རྩིས་བྱས་པ་ཤེས་འཕྲལ་ཁོ་པ་ལྷ་སར་བསྐོང་ནས་ཞོལ་པ་ལས

ཁྲུངས་སུ་རྩིས་སྒྲོད་ཐོག་ཟླ་རེ་ཏ་ལྔག་བརྒྱ་རེ་གཞུ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་སོགས་བྱུང་སྐབས་མགྲོན་ཆེའི་དབང་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། གོང་འདས་ཁར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཇོ་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་དང་ཐུགས་སྨོན་མཛད་སྐབས། གོང་ལ་ཨ་ར་དང་ཨོག་ཆོམ་དཀར་པོ་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་རྒྱུ་རིགས་རྣམས་པོ་དང་འབྲུ་བས་ཆེ་སོག་ཟ་ཟ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་མགྲོན་ཆེ་ཨ་ཟོག་ཡང་ཟེར་སྐད།

མགྲོན་བཞི། འབྱོན་པའི་ལྷ་གཉིས། སྨན་མ་དྲངས་ན་མི་འབྱོན་པའི་མགྲོན་བཞི། སྨན་འདྲེན་བྱེད་དུ་མི་འཐུང་བའི་མགྲོན་བཞི། མ་དྲངས་ཀྱང་འབྱོན་པའི་ལྷ་ཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྲིད་ཞུ་དགོན་པོ་ཡོན་ཏན་མགྲོན། །རིགས་དྲུག་སྙིང་རྗེ་ཤ་འཁོན་ལན་ཆགས་མགྲོན། །དང་པོ་གཉིས་ནི་སྨན་འདྲེན་བྱས་ནས་འབྱོན། །མ་བྱས་མི་འབྱོན་དྲངས་ཀྱང་མི་འབྱོན་པ། །རིགས་དྲུག་ནང་ན་གནོད་སྦྱིན་གཞོན་ཐོགས་དང་། །ཡག་རིང་རི་རྩེ་གན་དང་ཏག་སྲུས་རྣམས། །རྒྱ་མཚོ་ཞུང་དང་རི་རབ་འགྲེལ་དོགས་དང་། །རི་རབ་རྩེ་ནས་གླིང་བཞི་བསྐོར་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྨན་འདྲེན་བྱེད་དུ་མི་འཐུང་མགྲོན་བཞི་ནི། །ས་བདག་སྟོབས་ཆེན་ཕྲེ་པ་ཏྲ་གཉིས། །ཏོང་པན་གླུ་དང་ཡི་དྭགས་གཏེར་སྲུང་བཞི། །གཞན་དུ་ཕྱིན་དང་ས་གཞི་གཡོ་བ་དང་། །ནད་རྒྱལ་ཁ་ལུད་མཐོང་བའི་དུག་ཡོད་དང་། །གཏེར་ལུམ་པོར་ནས་སྦུ་གེ་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །སྨན་འདྲེན་མ་བྱས་ན་ཡང་འབྱོན་པ་ཡི། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ཏེ་ཤ་ལ་སྦྲང་མ་བཞིན། །བཤམ་མ་ཐག་ཏུ་འདུ་ཤིང་འཚོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

འགག་པ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་བཞི་སོ་སོར་འགག་པ་རེ་འཁྲིད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་བཀའ་བློན་རྣམས་རང་ཤག་ནས་བཀའ་ཤག་ཏུ་བསྐྱུ་སྐྱེལ་ཉེན་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་རྒྱས་ཚོགས་སྐབས་འགག་ཏུ་གཏན་སྡོད་ཀྱིས་སྒྲིག་ལམ་གཙོན་འཛོམས། བཀའ་བློན་གྱི་མཆོད་ཞལ་ཏེ་ཕོར་པ་ཉར་ནས་བཀའ་ཤག་མར་ཆེན་གྱིས་སོག་ཞྭ་སྦྱོན་ཏེ་རྒྱ་གྲི་ཕོར་ཤུབས་བརྒྱབ་པ་སོགས་བྱས་ནས་དངུལ་སྐྱིར་ནང་ནས་ཇ་ཟླུགས་སྐབས་འགག་པས་བཟེད་ནས་འཛོག་པ་དང་མདོར་ན་བཀའ་བློན་རྣམས་ཆབ་གསང་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ཀྱང་དབུ་ཞྭ་བསྣོན་ཏེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུས་མཆོན་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་སྒྲུབ་དགོས།

འགངས་ཆུང་བ། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་ནང་དོན་རྣམས་འདུས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན།

འགའི། མི་ཉག་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་མིང་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འགའི་དང་སྒ་ཡང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

འགལ་རྐྱེན། བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་འཕེལ་ཡོང་བ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ངན་ཞིག སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། དང་པོ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ལ་ནང་གསེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་སྟེ།

༡. རྟེན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་བཅོ་བརྒྱད།

༢. ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་བཅུ་གཉིས།

༣. གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་བཞི།

༤. བསམ་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་ལྔ་བཅས།

གཉིས་པ། སྡོམ་པ་གནས་པ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བར་ཆད་བཞི། གསུམ་པ། སྡོམ་པ་མཛེས་པ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ལ《འདུལ་བ་ལུང་གཞི》ལྟར་ན་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། 《འདུལ་བ་ལུང་ཞུ་བ》ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག བཞི་པ། སྡོམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ལ་ལུས་ནད་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་བཅས་སོ། །

འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་བཞི། སྐྱེ་བའི་བར་ཆད། གནས་པའི་བར་ཆད། མཛེས་པའི་བར་ཆད། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་དོ། །དེ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་བཞི་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འགལ་ལྷ་ཕྱི་རིམ་འགྲོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐོག ཐོག་མར

ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་སྨུས་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པའི་འགྲོ་ལུགས་གྱིས་ཞེས་པའི་སྐད་ཆོག

འགལ་ཆ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཤར་ཆེ། ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་སྐད་ཆ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ།

འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ལྔ། སྐད་ཅིག་པ་ཡང་མིན་ལ་གནས་པར་ཡང་དམིགས། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་ཡང་དམིགས། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཡང་དམིགས། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་པ་ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་ཡང་དམིགས། མཐའ་བཞི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའོ། །

འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་དེ། འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་སྟེ་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བུམ་གཉིས། རྟག་དངོས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་ཡོད། ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད། ཆོས་དེ་ལོག་ན་ཁྱད་ལྡོག་པར་ངེས་པ་དེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས་ཐ་དད་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལྡོག་པར་ངེས་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་མེ་དུ་གཉིས་དང་། བུམ་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་སོགས་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

འགལ་བའི་སྐྱོན་དྲུག སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་བཅུའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ཡུལ་དུས་སེམས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དྲུག་ནི། ༡. ཡུལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། ༢. དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། ༣. སྒྲ་རྩལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། ༤. འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། ༥. ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། ༦. རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན།

འགལ་བའི་རྒྱན་དྲུག དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། རྫས། བྱ་བ་སོགས་འགལ་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ནི། ༡. གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ། ༢. གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ། ༣. གཞི་གཅིག་གི་རྫས་ཆོས་དུ་མ་འགལ་བ། ༤. གཞི་གཅིག་གི་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ། ༥. གཞི་གཅིག་གི་ལས་འགལ་བ། ༦. སྦྱར་བའི་འགལ་བ་བཅས་སོ། །

འགལ་བའི་རྟགས་བཞི། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའོ། །

འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ། དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ།

འགལ་མེད་སོར་གནས་རྒྱུན་འཁྱོངས་སུ་དགོས་རྒྱུ། དཔྱད་མཚམས་ཡི་གེ་འདི་དང་འགལ་བ་མེད་པར་རང་འཛུགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ།

འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལྔ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །

འགལ་ཚབས། ཁས་བླངས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་པ། རྒྱུ…

དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །

འགིང་བའི་རལ་ཁ། མགུལ་དུ་དགྲིས་པའི་གོང་དགྲིས་སྔོན་པོ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཀུར་བའི་བོན་པོ་ལ་གོང་དགྲིས་སྔོན་པོ་གནང་བ་དང་དཔའ་བོ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་གོང་དགྲིས་དམར་པོ་གནང་བ་དེ་བཙན་པོའི་དུས་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

འགྱུལ་ཤུར། མགུལ་ཤུར་སྟེ་སྐེ་སྒོ། བཙོན་པའི་སྐེ་ལ་གཡོག་རྒྱུའི་ཁྲིམས་ཆས་ཤིག

འགོ་གཙང་། བཙོས་དཀའ་བའི་འགོས་ནད། (ཙ)

འགོ་བ། སྲུང་མས་དུས་རྟག་ཏུ་སྡོངས་གྲོགས་མཛད་པ།

འགོ་བའི་ལྷ་ལྔ། ཡུལ་ལྷ་སྟེ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། ཕོ་ལྷ་སྟེ་མགོན་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། དགྲ་ལྷ་སྟེ་སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། མ་ལྷ་སྟེ་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། སྲོག་ལྷ་སྟེ་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའོ། །

འགོ་བའི་ལྷ་ལྔ་བསྲུང་བའི་རྟགས་ལྔ། གཡག་དཀར། ཞང་གླིན། ཁྲ་སྤྱང་། ཕུད་མེད། རི་དྭགས་སོ། །

འགོ་བྱེད་མི་སྣ། སྤྱིར་ན་དམངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མཁན་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་གཞུང་དང་སྒེར་གྱི་ཨར་པོ་དང་དེ་མིན་གྱི་ཞུ་ལག་སོགས་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་འགོ་བྱེད་དོ་དམ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད། ༡. སྤྱི་ཁྱབ་དོ་དམ་པ་ནི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ལས་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་དོ་དམ་པ་བསྐོ་གཞག་དང་བརྗེ་འཕེན། བཀོད་འདོམས། རྫོང་གཞིས་དང་སྒེར་པ་མཆོད་གཞིས་ཁག་ནས་བཏང་བའི་ཞུ་ལག་སྤྱི་ཚན་སོ་སོའི་འགོ་པ་བསྐོ་གཞག་དང་བརྗེ་འཕེན། བཀོད་འདོམས་བཅས་བྱེད་དགོས། ༢. ལས་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་དོ་དམ་པ་ནི། བཟོ་རིགས་ལག་རྩལ་པ་ཁག་སོ་སོའི་ལས་ཀར་བཀོད་འདོམས་དང་། བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཕྲའི་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་དང་། མི་ཐོ་ཉར་ནས་ལས་ཐེལ་རྒྱག་མཁན་ཡིན། ༣. ཞུ་ལག་འགོ་པ། རྫོང་གཞིས་དང་སྒེར་པ་མཆོད་གཞིས་ཁག་ནས་བཏང་བའི་ལས་མི་ཞུ་ལག་དཀྱུས་མའི་འགོ་པ་ཡིན། དེས་ལས་ཡུལ་ཁག་གི་ཞུ་ལག་མང་ཉུང་གཏོང་ཕྱོགས་དང་མིང་ཐོ་ཉར་ནས་ཉིན་རེའི་སྔ་དྲོ་ལས་ཀ་ཚུགས་མཚམས་དང་། དགོང་མོ་ལས་ཐག་གཅོད་མཚམས་ཞུ་ལག་སོ་སོའི་མིང་ཐོ་བཤེར་ནས་ཞུ་ལག་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོའི་ཐོག་ལས་ཐམ་རྒྱག་དགོས། དེ་ཉི་ཟླ་བ་རེའི་མཚམས་སུ་ལས་རྩིས་རྒྱག་བདེ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་ལག་རྣམས་ལས་ཀ་ཁག་ཐོས་དང་འཚོ་བ་སྐྱོ་ཐོས་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་ཚོར་ཞུ་ལག་འགོ་པས་བཙན་ཤེད་སྡུག་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བཏང་རྐྱེན་ཞུ་ལག་འགོ་པར་གྱེན་ལོག་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཀོང་པོ་ཁུལ་དུ་ཤིང་ཆ་གཅོད་སྐབས་ཞུ་ལག་འགོ་པ་ཚོས་གཞུང་དོན་གྱི་ཞོར་ལ་སྒེར་དོན་ཤིང་ཆ་མང་པོ་གཅོད་དུ་བཅུག་རྐྱེན། ཞུ་ལག་མང་ཚོགས་ཡར་ལངས་ནས་གྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ་ཞུ་ལག་འགོ་པ་རྣམས་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་བར་དུ་རྗེས་འདེད་བཏང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རྩེ་སྲིད་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཏྲགས་བསྡུས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཏང་ནས་དྲག་གནོན་བྱས་ཐོག གྱེན་ལོག་བྱེད་མིའི་འགོ་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐེ་བཅད་དེ། མགོ་རྣམས་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ཁྲིམ་ལམ་ཐོག་ཉིན་ཤས་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་འདུག

འགོ་ལེན་བསྐྱེན་སྐྱོབ། དཔོན་རིགས་གཞན་དག་གི་མི་སེར་རྣམས་རང་གི་སར་མགོ་བཏགས་ཞུ་བར་ཡོང་བ་རྣམས་མགོ་བཏགས་ལེན་པ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་པ།

འགོག་བདེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ། ཟབ་པ། བརྟའ། དོན་དམ་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ། རྫོགས་པ། རྒྱན་མེད། རྒྱན་བཅས། ལྷག་བཅས། ལྷག་མེད། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་རྣམ་གྲངས་སོ་བཞི་བཅས་པ།

འགོག་བདེན་བཞི། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ་པ།

རིས་འབྱུང་ངོ་། །

འགོག་པ་གཉིས། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་པ།

འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཐེངས་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དུས་ཡུན་དེར་མི་ཞིག་གིས་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་སོགས་མི་དགེ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྔ་གཉིས་ཀ་བྱས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཤི་ནས་དམྱལ་བ་མཐར་མེད་དུ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ནས་ཏེ་དམྱལ་བ་ནས་ཐར་རྗེས་གཞི་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་བསྐལ་པ་མང་པོར་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོད་ཙམ་གྱི་དུས་ཡུན་ཡོད་ཟེར་སྲོལ།

འགོག་པའི་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པར་འགོག་ཐབས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་ཉེར་གསུམ་ནི། ༡. འབྱུང་བ་འགོག་པ། ༢. མངོན་འགྱུར་འགོག་པ། ༣. འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ། ༤. ཆོས་འགོག་པ། ༥. ཆོས་ཅན་འགོག་པ། ༦. རྒྱུ་འགོག་པ། ༧. འབྲས་བུ་འགོག་པ། ༨. རྗེས་གནང་གིས་འགོག་པ། ༩. དབང་གིས་འགོག་པ། ༡༠. མ་གུས་པས་འགོག་པ། ༡༡. ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ། ༡༢. རྩུབ་མོས་འགོག་པ། ༡༣. གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ། ༡༤. འབད་པས་འགོག་པ། ༡༥. གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ། ༡༦. ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ། ༡༧. ཁྲོ་བས་འགོག་པ། ༡༨. སྨྲ་ངན་གྱིས་འགོག་པ། ༡༩. འགྱོད་པས་འགོག་པ། ༢༠. ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པ། ༢༡. སྨྱུར་བས་འགོག་པ། ༢༢. དོན་གཞན་གྱིས་འགོག་པ། ༢༣. རྒྱུ་ཡིས་འགོག་པ་བཅས་སོ། །

འགོང་ཐོད། གདོན་འདྲེ་རྒྱང་རིང་དུ་ཕུད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ།

འགོང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་གི་ཆོས་ཞུ་བའི་བླ་མ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་མི་དེ་ཤི་རྗེས་གདོན་འདྲེར་སྐྱེས་པ་དེའི་མིང་ལ་འགོང་པོ་ཟེར།

འགོང་པོ་སྤུན་དགུ། དབུས་སུ་ཤེལ་གིང་དཀར་པོ། ཤར་ཏུ་དཀར་པོ་མི་གཅིག ཤར་ལྷོར་གཟའ་ཐེའུ་དམར་པོ། ལྷོའི་བྱེ་བ་ཀང་རིང་། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་གནམ་ཐེའུ་དཀར་པོ། ནུབ་ཀྱི་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། ནུབ་བྱང་གི་ས་ཐེའུ་ནག་གོ། བྱང་གི་ཁྱུ་ལེ་ལག་དགུ བྱང་ཤར་གྱི་བར་ཐེའུ་ཁྲ་བོ་དགུ། །

འགོངས་ཅིང་སོང་། ཕྱོགས་གཞན་དུ་མ་གཡོལ་བར་ཐད་ཀར་འགོམ་ནས་སོང་བ།

འགོངས་ནུས་པ། འཕྲན་གླར་ནུས་པའི་དོན།

འགོད་པ་ཅི་ཡོད། ཁྱད་པར་རམ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད།

འགོད་འབུལ་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར། ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་གོང་རིམ་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར།

འགོན། འགོང་པོ། གདོན་རིགས་ཤིག (ཙ)

འགོས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ། འགོས་ཀྱི་ནུས་རྒྱུད་དང་ཐབས་ཀྱི་ནུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་བཟུང་བྱེད་པའི་ཡུལ། འདི་ནུས་རྒྱུད་ཚ་བ་སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། སྔོན་པོ་འགོས་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱེར་བདག་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

འགོས་ལུགས། གསང་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་བ་འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་ལ་མངའ་བ་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་བཤད་སྲོལ་ལ་འགོས་ལུགས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་འཕགས་ལུགས་ཡིན།

འགོས་ལོ་ཙྪ་བ། འགོས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལས་འབྱུངས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྟེ། བོད་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་བཞི་བྱུང་། ༡. ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀར་མཁས་ཤིང་ཏུན་ཧོང་གི་ས་ཆར་ཡུན་རིང་

བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་ལས་ཆོས་དཔེ་འགའ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་མཁན་འགོས་ཆོས་གྲུབ།

༢. ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་དངོས་སློབ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་མཁན་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། ༣. རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་ཤིང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་སྤྱི་དང་རིག་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། ༤. རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་དང་དུས་ཐོག་མཉམ་ཤིང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འགོས་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་བཅས་བཞི་ཡོད།

འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཚན་སྙན་གྲགས་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་འབྲུངས་ལོ་དང་གཤེགས་ལོ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མ་ཡིན་པས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བྱོན་པ་ནི་དེ་ལས་གསལ་བར་ཤེས། འབྲུངས་ཡུལ་གཙང་རྟ་ནག་ཕུའི་ཁུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་ཆར་འཕྲུལ་སྣོན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་འགོས་ཁྲི་བཟང་ཡབ་ལྷག་གི་རིགས་སུ་འབྲུངས། ཆུང་དུས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ(མར་པ་དང་བྱོན་དུས་མཚུངས)བྱོན་ནས་པཎྜི་ཏ་ཡི་མཚན་ཡོད་པའི་བླ་མ་བདུན་ཅུ་ཙམ་བསྟེན་ནས་ཆོས་གསན་པས། མདོ་སྔགས་གང་གི་ཐད་ནས་ཁོང་གིས་གསན་མ་མྱོང་བའི་ཆོས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ལ་གཞུང་མང་པོ་བསྒྱུར་ཞིང་བཤད་པ་མཛད། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་རྗེས་སུ་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་འདི་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཇལ་ལགས།

འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་འགྲུབ། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་ཀྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱོན་པའི་བོད་རིགས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས《མདོ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་འཕགས་པ་གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ》ཞེས་པ་དང་། 《ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྙིང་པོ》ཞེས་པ། 《མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ》《འཕགས་པ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ》ཞེས་པའི་མདོ་སོགས་མདོ་ཁག་མང་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་མདོ་སྡེ་ཁག་མང་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་ཀྱིས་མཚམས་སུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་དམ་ཆོས་འཆད་རྩོམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་གནང་མཛད།

འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༩༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་བཞུགས། སྐུ་ཆེའི་སྨད་དུ་ཀུན་བཟང་རྩེའི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པས་ཡེ་བཟང་རྩེ་པ་ཡང་ཞུ། ཁོང་ནི་ལྷོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་ཁུལ་རྒྱས་སྣན་ལྷ་ཁང་གི་མདའ་འམ་པ་རའི་གྲོང་ནག་མེ་དགུ་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་འགོས་སྟོན་འབྱུང་གནས་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་སྲི་ཐར་སྐྱིད་གཉིས་ལ་སྲས་ལྔ(ཆེ་བས་ཁྱིམ་བཟུང་ཡང་རིང་མིན་འདས་ཤིང་དེའི་འོག་མ་ཡང་ཆུང་དུས་ནས་འདས། གསུམ་པ་འགོས་ལོ་རང་ཉིད། བཞི་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་འབྱོར། ལྔ་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ)དང་སྲས་མོ་གསུམ(རྡོ་རྗེ་སྐྱིད། བུ་འདྲེན། རིན་ཆེན་སྐྱིད)ཡོད་པའི་ནང་གི་སྲས་གསུམ་པ་ཡིན། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་དང་། བསམ་བཟང་པ། ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། སྐྱོར་མོ་ལུང་དོན་གྲུབ། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་སངྒ་ཤྲཱི། རྟ་ནག་ཆོས་རྗེ་སློལ་མ་བ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ལྔ་ལ

མཁས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ《དུས་འཁོར་འགྲེལ་པ》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུན་ད་ཅང་དཀོན། ཁོང་གིས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན་བཞིན་གནང་བར་བརྟེན། སྙིང་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མའི་ནང་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲས་སུ་རྩིས་ནས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་བཀོད་ཡོད། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཡང་། ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་སྐྱེས་མཆོག་པས་མཛད་པ་ཁ་བྱང་དུ《རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཞོན་ནུའི་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ》ཞེས་འཁོད་པ་བྲིས་མ་ལ་ཤོག་གྲངས༧༣ཡོད། ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྙེ་མ》བྲིས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡང་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་ཙམ་འདུག

འགྱུར་བ་བརྒྱད། ༡. དགའ་བའི་འགྱུར་བ། ༢. ཁྲོད་བྲོ་བའི་འགྱུར་བ། ༣. འབྲལ་དགོས་པའི་མྱ་ངན་གྱི་འགྱུར་བ། ༤. ཁྲོ་བའི་འགྱུར་བ། ༥. སེམས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བའི་འགྱུར་བ། ༦. སྐྲག་པའི་འགྱུར་བ། ༧. སྐྱུག་བྲོ་བའི་འགྱུར་བ། ༨. ངོ་མཚར་བའི་འགྱུར་བ།

འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་སྐབས་བདེ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་འགྲོ་བ།

འགྱུར་མེད་རྟག་པ་དམ་པའི་གནས། ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྲ་ཞིང་བརྟན་པའི་གནས་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་སྐབས་ཀྱང་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་མི་ནུས་པར་ཟམ་སྟོང་པ་ནམ་མཁར་བཏེག་པ་ལྟར་གནས་ཞེས་ཟེར།

འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ། ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ཡབ་གཤེགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)ལོར་ཕའི་གོ་ས་ཤུལ་འཛིན་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཕ་དུས་ལྟར་བསྐྱངས། གོང་མས་ཛོ་ཅུན་ཙུན་ཝང་གི་ཆེ་ཡོ་དང་ཐམ་ག་གནང་། ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་སྲིད་སྐྱོང་ཏཱ་ལའི་བླ་བྲུར་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གཙང་ཁུལ་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་པ་དང་སྔགས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལ་མཇལ་ཕྱག་ཐོག་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་དང་། ལྷག་པར་མཛད་བརྒྱ་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་པར་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་དང་། ཙོད་ཁ་བརྒྱད་ཅུའི་ཐང་པར་བཅོ་ལྔ། གནས་བཅུའི་ཐང་པར་བདུན། རྒྱལ་དབང་དང་པཎ་ཆེན་འཁྲུངས་རབས་བཅས་སྐྲུན་ལུགས་བྲིས་ཚུགས་ལྡན་པའི་ཐང་སྐུའི་ཞིང་པར་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་འབུལ་བ་མཛད། ས་སྦྲུལ(༡༧༤༩)ལོར་རང་གི་གཅེན་པོ་མངའ་རིས་ཇོ་ཁབ་གུང་འགྱུར་མེད་ཚེ་བརྟན་དབར་འཁོན་འཁྲུག་ཡོ་ལངས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་སྟེ་འགྱུར་མེད་ཚེ་བརྟན་རྒྱུད་ལམ་དུ་བཏང་། ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་སྲིད་སྐྱོང་ཏཱ་ལའི་བླ་བྲུར་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ནས་སྔར་ཡང་གོང་མ་དང་བོད་སྡོད་ཏྭ་ཞིན་གཉིས་ལ་ལྷ་སར་བཅའ་སྡོད་རྒྱུའི་དཔོན་དམག་ཉུང་འཕྲི་དགོས་པ་ཞུས་དོན་ལྟར་གོང་མས་དམག་དཔུང་ཁག་གཅིག་ཕྱིར་འཐེན་བྱུང་། ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་དང་འབྲེལ་བ་ཇེ་སྡུག་སོང་བ་མ་ཟད། ཆེང་གོང་མའི་དཔོན་དམག་བོད་དུ་འཇོག་རྒྱུར་མ་འདོད་པས། ལོ་དེའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ཏྭ་ཞིན་ཕུ་ཆེན་དང་ལབ་ཏུན་གཉིས་ནས་ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག་ངོ་གཡོག་གསུམ་བཀྲོངས། རྒྱའི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་བཀྲོངས་པས་ས་ཆ་དེར་ཕྱིས་རྒྱ་འབུམ་སྒང་ཞེས་མིང་ཆགས། སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་སྐྱེ་ཆའི་ཚེས་གཉིས་དང་།

ཟོགས་དཔོན། ཨམ་བན་གཉིས་ཀྱི་བླ་པོ། དམག་མི། ཚོང་པ་བཅས་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྐོར་རྩེ་པོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དྲུང་དུ་སྐྱབས་ཞུར་བཅར། ལྷགས་ཏ་ཡོ་མཧུག་དེ་རང་དུ་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་དཔལ་གྲོང་ཤར་པ་སྲང་སྡུག་པ་སོགས་ལྷ་ལྡན་ལྷུང་པོ་ཅན་གྱི་སྔོ་རའི་ནང་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་བཅད་པ་དང་། ནླ་ལའི་ནླ་བྲུར་གྱི་སྲས་དར་རྒྱས་ཚེ་རིང་དང་། ལྷམ་བགྲེས་གཞོན་སོགས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱང་ཕུད་དུ་བཏང་། ནླ་ལའི་ནླ་བྲུར་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལྷགས་ཏ་བར་ལོ་བཞི་སྲིད་སྐྱོང་རིང་། དགེ་ལྡན་ཚོགས་ཆེན་དང་། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས། ལ་མོ་བྱང་ཆུབ་ལྟོག་ལ་རྒྱ་ཕིབས་སོགས་གསར་བཞེངས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་སྤྲི་ཞུ་ཆེ་ཞིང་དགའ་ལྡན་དུ་སྟག་རྩེ་གྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས། བཙན་བཟློད་ཆེན་པོས་ཁྲིམས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་ཐུང་མ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་དང་རྒྱུན་དུ་ཀུན་སྤྱོད་དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་བླས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། འཁྲུལ་གཞི་གཞན་དབང་དང་འཁྲུལ་པ་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་གོ ། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །

འགྱེད། གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་མི་རེར་གོས། སྣ་རགས། གོས་ཆེན། མར། ཇ། དངུལ་དང་ཁ་བཏགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བགོ་བཤར་འགྱེད་པ།

འགྱོད་པར་གྱུར་ཏ་རེ། འགྱོད་པར་གྱུར་རེས།

འགྲང་། གྲང་། འདྲི་ཚིག་ལ་འཇུག་པའི་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ་གམ་ངམ་སོགས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གནའ་བོའི་བརྡ་ཅིག

འགྲམ་པ་ཆགས། མ་མགལ་ཆག་པ།

འགྲིགས། འདི་ནི་བོད་དུ་དར་སྤྱོལ་ཡོད་པའི་རྩེད་མོའི་རིགས་ཀྱི་གྲས་རྒྱུན་དུ་རྩེད་ཚིག་པའི་རིགས་གཅིག་དང་རྩེད་མི་ཚིག་པའི་རིགས་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། རྩེད་ཚིག་པའི་གྲས་ནི། རྡེའུ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་གྲངས་ཀ་མང་ཞུང་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་རྡེའུའི་བར་དུ་རྡེའུ་གཞན་དག་མེད་པར་གྲལ་འགྲིགས་པོ་བྱུང་ན་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡེའུ་ནས་གཅིག་ཟློས་ཚིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་གསུམ་འགྲིགས་ཡིན་ཚེ་རྡེའུ་དཀར་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་ནག་པོ་བཅུ་གཉིས་དགོས་ལ། བཞི་འགྲིགས་ཡིན་ན་རྡེའུ་དཀར་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་ནག་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ལྔ་འགྲིགས་ཡིན་ན་རྡེའུ་དཀར་པོ་སུམ་ཅུ་དང་ནག་པོ་སུམ་ཅུ་དགོས་ཤིང་། གང་ལྟར་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡེའུ་གྲལ་གང་འགྲིག་ཐུབ་ཐུབ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡེའུ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་གྲལ་འགྲིག་པོ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱས་ཏེ་བཀག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྩེད་མོ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ། འདིར་རྒྱུན་དུ་རྩེད་མི་ཚིག་པའི་འགྲིགས་ཀྱི་རྩེད་མོ་ནི། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་འགྲིགས་ཟེར་བ། མི་སེར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཐའ་བསྐོར་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕམ་པར་བཟློས་ཐུབ་ན་རྒྱལ་པོ་བཙོན་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་ས་མེད་པར་བཟློས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མི་སེར་གཏོར་ནས་ཐར་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་རྩེད་མོ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ངན་པར་རྩིས་ནས་རྩེད་ཚིག་གི་མེད་པ་རེད།

འགྲིབས། ཉམས་རྒུད་དམ། ཞུང་དུར་ཕྱིན་པ། (ཚ)

འགྲུལ་འཁྲིམ་པ། འཕར་འགྲོ་ཚུར་འོངས་བྱེད་པ།

འགྲེང་མགོ་ནག་ཡོངས་ཀྱི་རྗེ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྐང་པ་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་གཟུགས་པོ་གེར་གེར་བྱས་ནས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་མི་ལ་འགྲེང་ངམ་གེར་ཟེར་ཞིང་། ཤེབ་ཞེས་པ་ས་ཞིང་དང་རྩ་ཐང་། སྒུར་ཞེས་པ་རྐང་ལག་བཞི་ཀ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་གཟུགས་པོ་སྒུར་ནས་འགྲོ་བའི་དུད་འགྲོ་ཕྱུགས་རིགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན།

འགྲེང་ནི་བཙོན། འགྲེང་དུ་འགྲོ་བའི་མི་རྣམས་བཙོན་དུ་འཇུག་པ།

འགྲེལ་པ་དྲུག སློ་དོན་ལེགས་བཤད་ལས། འགྲེལ་པ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི། ༡. ཚིག་འགྲེལ། ༢. དོན་འགྲེལ། ༣. འབྱེད་འགྲེལ། ༤. རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༥. དཀའ་འགྲེལ། ༦. སྦྱང་འགྲེལ་དྲུག་གོ། ཡང་ན་ཞང་གི་དགོངས་པ་བྱུང་བ་རྩེ་ཚོལ་བ་ལྟ་བུའི་ང་རོ་བཀའ་འགྲེལ་དང་། འབུ་སྲིན་ཏུས་འགྲེལ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཚིག་འབྲུ་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་ལས་བསྡུས། གདམས་པ་ལས་བསྡུས་ཁྲིགས་སུ་བསྡེབས་ནས་བཤད་ན། དབྱེ་ན་དོན་འགྲེལ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བདག་རིག་བསྒྲུབས་ནས་གཞན་རིག་དགག་པ། སེང་གེའི་ངར་སྐད་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་གསང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའང་གསུངས་སོ། །

འགྲེལ་པ་རིགས་གསུམ། ཚིག་དོན་དཀའ་གསུམ་སྟེ། ༡. ཚིག་འགྲེལ། གཞུང་གི་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གོ་བ་སླ་བའི་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་། ༢. དོན་འགྲེལ། ཐོག་མར་ནང་དོན་བསྡུས་པའི་ས་བཅད་བསྟན་པ། རྗེས་སུ་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་པ་ཆོད་ངེས་ཀྱི་གསལ་བཤད། ཐ་མར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གོ་བདེ་བར་འཆད་པ། ༣. མཆན་འགྲེལ། གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་དཀའ་གནད་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་པ།

འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞུ་བ་དེས་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི《གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ》གཉིས་ལ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས"མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་རྣམ་གཉིས། ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས"ཞེས་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྔགས་སོ། །《འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ》འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྟོག་གེ་པ་ཆེན་པོ་མ་ཧཱ་སུ་མ་ཏི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་དབུ་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

འགྲེས་ཀང་། རྫོང་བྱེད་སྡེ་ཚན་སོ་སོས་བརྗོད་བྱ་ཁག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་རིགས་འགྲེ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཁག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་རྫོང་བྱེད་ཚིག་གི་སྡེ་ཚན་སོ་སོ་ལའང་འགྲེས་ཀང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འགྲེས་ཀང་བདུན། ཕུང་པོ། སྐྱེ་མཆེད། ཁམས། རྟེན་འབྲེལ། ཟས། བདེན་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །

འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐུའི་གཅུང་པོ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག (༡༢༣༩) ལོར་ཡབ་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཡས་རུ་མདོག་གི་གད་ཡོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ཕྱག་ཕྱིར་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཁུ་དབོན་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ནས་ཐོས་པས་རྒྱུད་ཕྱུག་པར་མཛད། ཧོར་རྒྱལ་པོ་སེ་ཆེན་གྱིས་པེ་ལེན་དབང་གི་ལུང་དང་། གསེར་ཐམ། སྲས་མོ་མི་ཁ་བདུན (མམ་སྨཱ་ལྡུན་བཟང) བྱ་བ་དེའི་བཙུན་མོར་གནང་། བྱང་ངོས་སུ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆུ་ཕག (༡༢༦༣) ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་ཆོས་འཁོར་ལ་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པས་འགྲོ་བ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་དོན་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས (༡༢༦༧) ལོར་སྒོ་རུམ་དཔེ་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལུག (༡༢༣༥) ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག

(༡༢༨༠)ལོའི་བར། ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལྷམ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་གི་མ་གཅིག་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་ཆེ་བ་ཡིན། ཡབ་དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ལ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་རིག་གནས་ལྔ་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་དུས་ཆོས་བཤད་མཛད་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཤིང་འབྲུག(༡༢༤༤)ལོར་དགུང་ལོ་བཅུར་ཕེབས་དུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་སྐབས་ཕྱག་ཕྱིར་བྱོན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཆུ་གླང(༡༢༥༣)ལོར་ཧུ་པི་ལི་ཧི་ཆེན་ཏན་གྱིས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། ལོ་དེར་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཐེངས་དང་པོ་གནང་། དེའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གནང་བ་དང་། ཏི་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་། གཡང་ཏི་ལས་བྱས་པའི་ཐམ་ཀ། མུ་ཏིག་གིས་བརྒྱན་པའི་ནམ་སྦྱར། སྐུ་ཆོས་སོགས་དངོས་འབུལ་མང་པོ་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ལོར་བཙེ་ཤེད་སྐྱིད་ཀྱི་འཇང་ས་བོད་ཡིག་མ(བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས(༡༥ནས(༨བར་གསལ)དང་། དངུལ་བྲེ་ཆེན་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག ཛ་སིག་ཉིས་བརྒྱ། གོས་ཡུག་བརྒྱད་ཅུ། དར་ཡུག་སྟོང་དང་བརྒྱ་བཅས་ཕུལ། སྐབས་དེར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པ་བཞིན་སྒྲུ་པའི་ཁང་པར་གསེར་ཡིག་པས་མཚེར་མི་འབབ་པ་དང་། ཨུ་ལག་དང་། ཁྲལ་མི་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ཡིག་གནང་། ཐེངས་གཅིག་རྒྱལ་པོས་བླ་མ་ལ་བོད་ས་གནས་སུ་ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་བཀའ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། བླ་མས་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་། ངེད་ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་བས་ཆོས་ལུགས་རྣམས་རང་རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་སྤྱོད་དུ་བཅུག་ན་ལེགས་ཞེས་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡང་དགའ་ནས་དེ་ལྟར་བཀའ་ཕབ། གལ་ཏེ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེ་བའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་ཚེ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་དྲིས་སྐབས་བཀག་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག་དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐུལ་ནས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སྐབས་དེར་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་ལོན་མེད་པའི་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཐོག་མཁས་པའི་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་གཟིགས་རྒྱ་ཡངས་པའི་གྲོས་འགོ་དེ་འདྲ་འདོན་པ་གནང་བ་དེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་སྙན་གྲགས་གོང་མཐོར་སོང་བ་དང་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སླར་ཡང་གོང་མས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱང་ཕུལ་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་གི་བདག་པོར་བསྐོས། དབང་ཐེངས་གསུམ་པ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ། ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་དང་རྒྱ་ཡི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་སོགས་ཕུལ། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༢༥༥)ལོར་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆར་ཕེབས་ནས་སྟར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་སེང་གེ་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་སླར་ཡང་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་རི་བོ་ཐའི་ཏང་ཧྲན་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་མུ་སྟེགས་ཐེན་ཤིང་གི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པ་རྣམས་དང་རྩོད་གླེང་གནང་ནས་ཕམ་པར་མཛད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༦༤)ལོར་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་གོང་མས་སླར་ཡང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་བསྐོས་པའི་འཇའ་ས་མུ་ཏིག

མ(འདིའི་ངོ་བཤུས་ཆ་ཚང་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས (༦ནས(༥བར་གསལ)ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་སྐྱང(༡༢༨༥)ལ་ས་སྐྱར་ཕེབས། མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ལ་ནང་དུ་རྫོང་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་བཞུགས་པ་དང་། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་བདུན་ལ་གདུགས་དང་ཆོས་འཁོར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ། གསེར་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོགས་གསར་བཞེངས་གནང་། བོད་དུ་ལོ་ངོ་གསུམ་བཞུགས་རིང་ལ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་བྷ་དྲ་དང་། གློ་བོ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་སོགས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་ལྔ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ། མདོ་དང་སྔགས་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་གོང་མས་གདན་འདྲེན་གྱི་བཀའ་ཡིག་འབྱོར་བ་ལྟར་ཕེབས་སྐབས་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུས་སྒྲོས་དང་བཅས་ཏེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཧོར་ཡིག་གསར་མ(དེང་སང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་ཡི་གེ་ཟེར་ཞིང་དོན་དུ་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་ལ་གཟུགས་བསྒྱུར་བྱས་པའི་འཁོར་ཡིག་ཞིག་ཡིན)གསར་གཏོད་གནང་བ་གོང་མར་ཕུལ་ནས་རྫེས་སུ་ཐམ་ཀའི་ཐོག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞུས་པའི་ཡོན་དུ། མི་ཉག་རྒྱལ་རྒོད་རྒྱལ་པོའི་ཤེལ་དམ་ལ་བཅོས་བྱས་ནས་ཤེལ་དམ་གླིང་དྲུག་མ་དང་། གནམ་གྱི་འོག་ས་ཡི་སྟེང་ན་རྒྱ་གར་ལྷའི་སྲས་པོ། སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས། ཡི་གེ་རྩོམ་མི། རྒྱལ་ཁམས་འཇགས་སུ་འཇུག་པ་པོ། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་འཕགས་པ་ཏི་ཤྲི་ཞེས་པའི་འཛའ་ས་དང་གོ་གནས། དཔུལ་བྲེ་ཆེན་སྟོང་ཕྲག གོས་དར་ལྷ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་སོགས་ཕུལ། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་དངོས་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར་ཕྱིར་ཕེབས་པས་རྒྱལ་པོས་དཔོན་དམག་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་དཔུང་དང་བཅས་ཏེ་བླ་བ་མང་པོའི་ལམ་བར་དུ་སྐྱུང་སྐྱེལ་ཞུས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༢༧༨)ལོར་ས་སྐྱར་ཕྱག་ཕེབས། ལོ་དེར་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོར་དགེ་འདུན་ཁྲི་བདུན་ལྷག་ཡོངས་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་གནང་བ་དེ་ལ་ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཟེར། དེ་ནས་ལོ་ངོ་ལྔའི་བར་ས་སྐྱའི་གདན་ས་གནང་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལ་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་དུ་སྐུ་གཤེགས། (ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་གནས་ཞིག་གིས་རྟེར་དམག་བོད་དུ་ཁྲིད་ཡོང་བ་དེ་བླ་མས་མཁྱེན་གྱི་དོགས་ནས་རྟེར་དམག་བོད་དུ་མ་འབྱོར་གོང་སྐྱོག་ཏུ་དཀྲོངས་པར་བཤད) གསུང་རྩོམ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་པོད་གསུམ་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱས་པ་ནི་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༢༨ནས༡༦༡བར་གསལ།

འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༡༨༡)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༢༡༡)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་བཞུགས། འབྲོང་ས་ཡུལ་སྨྱུང་སྟོད་ཁུ་ལེ། ཡབ་རྒྱ་ཟུར་པོ་ཚབ་པེ་དང་། ཡུམ་མར་བཟའ་དར་སྐྱིད་ལ་སྲས་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆུང་ཤོས་ཡིན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡུམ་གཤེགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བར་དུ་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཞིང་ལོ་ལྔའི་རིང་བཞུགས་ནས་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཐོབ། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་སྐབས་ཅིག་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་འབྲུག་ཏུ་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བཟུང་འབྲུག་པའི་ཆོས་ལུགས

གྱིས་བོད་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། མི··· ཕྱིད་འབྲུག་པ། འབྲུག་ཕྱིད་སྲུང་པོ། སྲུང་ཕྱིད་གྲུབ····· ཐོབ་ཟེར་བའི་གཏམ་ཀུན་གྱིས་སྙིང་བ་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས··· ཞིབ་པ། དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ལེ་ཚན[༧]པའི་ཤོག་གྲངས ༡༡༥ནས༡༡༨བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི··· དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་ཤོག་གྲངས༥༦༤ནས༥༦༩བར་ དང་། འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད····· པའི《ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པདྨ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད》 བཅས་སུ་གསལ།

འགྲོ་དྲུག གཤམ་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཅེས་པར་གསལ།

འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་ལམ། ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མཁན··· དང་། རྒྱུན་དུ་སྡོད་མཁན་གྱི་བྱ་སྤྱོད།

འགྲོ་བ་ལྔ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མི་བསྣན་པའོ། །

འགྲོ་བ་གཉིས། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ ངན་འགྲོ་ལ····· དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ། བདེ་འགྲོ་ ལ་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡོད།

འགྲོ་བ་བཞི། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བའོ། །ཡང་ན། མུན་པ་ནས་མུན་པར་འགྲོ་བ། མུན་པ་ནས་སྣང་བར····· འགྲོ་བ། སྣང་བ་ནས་མུན་པར་འགྲོ་བ། སྣང་བ་ནས··· སྣང་བར་འགྲོ་བའོ། །

འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག ལྷ་དང་། མི། ལྷ་མ་ཡིན་གསུམ་ནི་ བདེ་འགྲོ དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གསུམ་ ནི་ངན་འགྲོ་དང་བཅས་ཏེ་དྲུག

འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དྲུག ལྷ་འཆི་འཕོ་ ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། མི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། དུད་འགྲོ་བཀོལ··· སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ཡི་དྭགས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །

འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ལྔ། རྐི་ལམ་གྱི་ལམ། བག་ཆགས··· ལམ། ལས་ཀྱི་མཐའི་ལམ། འཁྲུལ་འཁོར་མ་ངེས་པའི··· ལམ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ལམ་མོ། །

འགྲོ་འོང་མེད་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ དེ་ཉིད་ཕར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་གནས་གཞན་ཞིག་ནས··· ཚུར་འོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ།

འགྲོ་ལུགས་སྤྱོད་ལམ། འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་ཞེས་པ་དང་ དོན་གཅིག

འགྲོར་སྐྱི་གནང་། འགྲོ་རུ་བཅུག་གི་མིན། (ཙ)

རྒ་བ་གཉིས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྒ་བ། ཉེ་བར་འཁྲུང་ བའི་རྒ་བའོ། །

རྒ་བའི་ལྔ། ལང་ཚོ། མདུ་སྟོབས། དབང་པོ། ཡུལ་ལ··· སྤྱོད་པ། ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ།

རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ····· ཉམས་པ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ། ཡུལ་ལོངས་··· སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ། མདུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ། ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའོ། །

རྒང་། ཀང་། རྩ་བ་དང་རང་བཞིན། (ཙ)

རྒན་ལྟིང་གཙོ་དམངས་འགྱུར་ལྡན་མཐའ་དག་ལ་ བསྐྲོ་བ། རྒན་པོ། ལྟིང་དཔོན། གཙོ་དྲག མི་སེར། འགྱུར་ལྡན་ཚོང་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་ཕབ་པ་ཞེས··· པའི་དོན།

རྒན་པ་བཞི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནོར་གྱིས་རྒན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒན་པ་དང་། སྔེ་སྟོད་གསུམ··· ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པས་རྒན་པ་དང་། བསླབ་པས་རྒན་པ་ནི་ དགའ་ཐུབ་ཀྱིས་རྒན་པའོ། །

རྒན་ཞུགས། ན་ཚོད་རྒས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ།

རྒན་གཞོན་བར་གསུམ། རྒན་མགོ་དཀར་དང་། གཞོན་སོ་དཀར་བར་དར་མ་གསུམ།

རྒོད་ཀྱི་གཉའ་མནན། དམག་དཔུང་གི་སྒྲིགས་ཁྲིམས··· དམ་པོར་གནོན་པ།

རྒོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག སྲོང་བཙན་སྒམ·····

པོའི་སྐབས་བོད་ཡུལ་གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་རུ་ལག དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་གཡོ་རུ། དེ་མིན་རྣམས་ཡན་ལག གསུམ་པའི་རུ་སྟེ་རུ་ཆེན་ཁག་ལྔར་ཕྱེ་བ་རུ་རྣམས་དམག་དཔུང་གི་རུ་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། རུ་ཆེན་སྡེ་ལྔ་པོ་དེའི་ནང་ནས་དབུ་རུ་དང་། གཡོ་རུ། གཡས་རུ། རུ་ལག ཞང་ཞུང་གི་རུ་བཅས་ལ་སྟོང་སྡེ་བཅུ་རེ། སུམ་པའི་རུ་སྡེ་ལ་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག་བཅས་ཡོད། སྟོང་སྡེ་སྡེ་ཚུལ་ནི། རུ་རེ་ལ་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་སྡེ་རེ་དང་། སྐུ་སྲུང་སྟོང་སྡེ་རེ་བཅས་བསྡེབས་པས་སྟོང་སྡེ་བཅུ་ཡིན། དབུ་རུ་སྟོད་དང་། གཡོ་རུ་སྟོད། གཡས་རུ་སྟོད། རུ་ལག་སྟོད་བཅས་ལ་སྟོང་བུ་ཆུང་བཞི་དང་། ཞང་ཞུང་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལ་སྟོང་བུ་ཆུང་རེ། སུམ་པའི་རུ་ལ་སྟོང་བུ་ཆུང་གཅིག་བཅས་སྟོང་བུ་ཆུང་བདུན། དབུ་རུ་སྨད་དང་། གཡོ་རུ་སྨད། གཡས་རུ་སྨད། རུ་ལག་སྨད་བཅས་སྐུ་སྲུང་གི་སྟོང་སྡེ་རེ་སྡེབས་པས་སྐུ་སྲུང་སྟོང་སྡེ་བཞི་བཅས་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་སྡེ་སོ་སོའི་ཁོངས་སུ་ས་གནས་གང་དང་གང་ཡོད་བཅས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བྱང་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་སྟོང་སྡེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་གནས་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་ས་མིང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། དབུ་རུ་སྟོད་ཀྱི་ཁམས་ནས་དོར་སྡེ་དང་སྡེ་མཚམས། ཡེལ་རབ། དབུ་རུ་སྨད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སྐྱིད་སྟོད། གཡོ་རུ་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཉག་ཚེ་དང་། གཉེ་མོ་བག དྭགས་པོ། གཡོ་རུ་སྨད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སྟོ་བྲག་དང་། གཉལ་པ། གཡས་རུ་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ལང་མི་དང་། ཕོད་དཀར། གཡས་རུ་སྨད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཉེན་ཀར་དང་འབྲང་མཚམས། རུ་ལག་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་གྲོམ་པ་དང་། ལྷ་རྩེ་ཁྲི་ཕོམ། མང་ཀར། རུ་ལག་སྨད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་གད་སྲུམ། ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སྤྱི་གཙང་དང་ཡར་གཙང་། སུམ་པའི་ཁོངས་ནས་བྱན་པོ་ནགས་ཤོད། ཁ་རོ། འཛམ་སྟོད། འཛམ་སྨད། གོད་ཚང་སྟོད། གོད་ཚང་སྨད་བཅས་ས་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་མིང་གསལ་བ་རྣམས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཞིང་ས་མིང་འགའ་ཞིག་དེང་སང་ཡང་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། དབུ་རུའི་ཁོངས་ཀྱི་འབྲི་མཚམས་དང་། ཕྱུགས་མཚམས། སྐྱིད་སྟོད་སྐྱིད་སྨད། གཡོ་རུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཡར་ལུང་འཕྱིང་ལུང་། དྭགས་པོ། གཉལ། སྟོ་བྲག རུ་ལག་ཁོངས་ཀྱི་མང་ཀར་དང་གྲོམ་པ། ལྷ་རྩེ། ཤུང་རོ། ཞང་ཞུང་ཁོངས་ཀྱི་གུ་གེ་དང་། ཅོག་ལ། སུམ་པའི་རུ་ཁོངས་ཀྱི་གོད་ཚང་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། ནགས་ཤོད་བཅས་ནི་དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ས་མིང་ཐོག་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ས་བཀྲའི་ནང་མ་འཁོད་ཀྱང་ས་མིང་ད་ལྟ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》གི་ནང་གསལ་བའི་ས་མིང་མང་ཆེ་བ་མཐུན་ཡང་། འགའ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཤད་ཅང་། 《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》གི་ནང་སྟོང་སྡེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པ་ནི་བཀའ་ཐང་ནང་གི་སྟོང་སྡེ་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཕྱེ་ཚུལ་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྲེ་བསྲིལ་བཅོས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཡོད། སྟོང་སྡེ་སོ་སོར་མི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐོར། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་སུ་སྟོང་སྡེ་རེ་ལ་མི་གྲངས་ཇི་ཡོད་ཡོ་རྒྱུས་ཁག་ལས་གསལ་པོར་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ཡང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཁག་ལ་མི་གྲངས་ཇི་ཡོད་སྐོར《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། དབུ་རུ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག་ལ་མགོ་གྲངས་བདུན་འབུམ་བཞི་ཁྲི། གཡོ་རུ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་དང་སྟོང་བུ་ཆུང་གཅིག་སྟེ་དགུ་ལ་མགོ་གྲངས་བདུན་འབུམ། གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་དང་སྟོང་བུ་ཆུང་བཅས་བསྡོམས་པའི་དགུ་ལ་མགོ་གྲངས་བདུན་འབུམ། རུ་ལག་གི་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་དང་སྟོང་བུ་ཆུང་བཅས་བསྡོམས་པའི་དགུ་ལ་མགོ་གྲངས་བདུན་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་བཅས་ཡོད་པར་བཤད། དེ་དག་གི་གྲངས

འཁོར་བསྒོམས་ན་མགོ་གྲངས་ས་ཡ་གཉིས་དང་བརྒྱད······ འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དེང་སང་གི་ཁྲི་གྲངས་རྩི་ གཞིར་བྱས་པ་ལྟར་ན་ཁྲི་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་ཡོད་·· དགོས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བོད་ཀྱི་དམག·· ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རེས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དམག་དཔུང་གི་ གྲངས་འཁོར་མང་པོ་དེ་ཙམ་འོང་དཀའ་བའི་ཚོད་དུ་སྣང་།

ཀོད་ཀྱི་ལྡེམ་ལྡུ་ཅན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། འདི·· རྙིང་མའི་བླ་མ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དྲ་ལའི་བླ་མ་སྐྱ·· ཐྲེང་ལྡ་པའི་གསུང་འབུམ[ཀ]པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

ཀོད་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་ཕྱུལ། ཀོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་ཟེར་རྒྱུ· འདྲ་ཡང་དེའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་མི་གསལ་བས་བརྟག····· དགོས།

ཀོད་དོ་འཚལད། སྐབས་འདིར་དེར་བྱ་ཚིག་དང་མིང····· ཚིག་ཁག་ཅིག་ལ་རྫོགས་ཚིག་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་སྦྱར་ཡང··· ཚིག་གྲོགས་ཆོག(ཅོག) གམ་འཚལད(འཚལ) སྦྱར་བ་དེས་ མཐའ་དག་གམ་ཡོད་ཚད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ··· དཔེར་ན། སྨན་པའི་སྨྲ་སྐད་ནི་གཉི་ཟླས་སླེབས་སོ་ཚོག་ ཏུ་ཁྲབ་སྟེ། (ཁྲང་ཆིང་མཐུན་འབྲེལ་རྗེ་རིང་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ ཡིག་ཕྲེང ༥(༨པ་ལས) ཕན་ཚུན་དགྲེས་ཤིང་བཀའ་སྩལད་ དོ་ཚོག་ཉན་པ་ཡིན། (ཙ)

ཀོད་ཚང་པ། ཀོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་རབ་བྱུང་གསུམ་ པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ······ (༡༢༥༨)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ··· རས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ། ཐ་མར་ཆེ་བ་ལོ་ཀོད་གཉིས ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་གསེས་ཀོད་ཞེས་པ་ནི་ཀོད་ཚང······ མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཟེར། འདིའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཙུང··· ཟད་རྒྱས་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཀ]པའི་ཤོག····· གྲངས༡༢༢ནས༡༢༥བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས·· པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་གྲངས་༥༨ནས༥༩བར་ གསལ།

ཀོལ(ཀོད) ཀོད་ནི་འབངས་རབ་ཚན་དམག་གི་ལས་བྱེད་ པའི་མིང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས······ ༨༢པར་གསལ།

ཀོལ་བ་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། སྔ་ཀོལ་ལ··· སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཕྱི་ཀོལ་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀར་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཀོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞམས། ཀོལ་བ་ནི་སྟོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞམས་ནི་སྟོད་པའི་དབང་པོ་ལ་དགེ······· འདུན་དུ་མ་བཞག་སྟེ་སྟོད་པའི་དོན་ཡིན།

ཀོལ་ཞུས་ཆེ། ཚུར་ཀོལ་བྱས་ཏེ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ ཆེ་བ།

ཀྱ་དཀར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི·· ཁྲི་པ་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱ་དཀར་ཞེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ གཅུང་པོ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱི······ (༡༦༤༤)ལོར་ཡབ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ······ མཚན་དང་ཡུམ་ཁྲི་མདའ་བའི་སྲས་མོ་མ་གཅིག་དཔལ···· འབྱུང་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤབ་དགེ་ལྡིང་གི་སའི་ཆ···· ལྷུམ་མོ་གཡང་གྲོང་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་པ·· ལྕགས་རྟ(༡༦༥༠)ལོར་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་མཆོག······· བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་ མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད···· པར་གཅེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་ས་སྐྱར་ཁྲི་འདོན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་མེ་སྐྱར(༡༦༥༧)ལོར་མུས་ཆེན···· སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ·· ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཆུ་རྟ······ (༡༦༨༢)ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩིས་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ ཁྱིལ(༡༦༨༦)ལོར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནས་བསྙེན······ རྫོགས་བཞེས། ལོ་དེར་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཁྲུལ་ དེར་ལོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་སླར་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ······

འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་ཆོས་གཞིས་དང་བཅས་པ་གཅེན་པོ་ལ་ཕུལ་ཏེ་བྱ་བྲལ་ཁོ་ནར་ཐུགས་གཏད། ནོར་བུ་གླིང་རྩེ་དང་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲར་ཕེབས་ཏེ་སྒར་ས་སྐྱར་ཆིབས་བསྐྱུར། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༤༩༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

རྒྱ་དཀར་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་བཅུ་དགུ་པ་འདི་ཉིད་ཡབ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་ཁྲོ་མདའ་བའི་སྲས་མོ་མ་གཅིག་དཔལ་འབྱུང་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་འབྲུག(༡༤༣༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༦༢)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་འཛོལ་ནས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འཁྱར། ཐོག་མར་སྐད་བརྡ་མི་འཕྲོད་ཀྱང་ས་སྐྱའི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། དེ་ནས་གྲུབ་ཟླ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་མཛེ་ཞིང་ཆུ་མེད་ས་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་པས་རྗེ་འདྲིས་བྲག་ལ་ཕུར་པ་བཙུགས་ནས་ཆུ་བཏོན་པ་དང་། ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབས་ནས་འགྲོ་ལམ་མི་རྙེད་པའི་ཚེ་འབྲོང་རྒྱང་ཤ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྣ་ཁྲིད་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་བསྟན་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མཐར་དགུང་ལོ་ང་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྟག(༡༤༩༤)ལོར་ཤབ་དགེ་སྡིང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

རྒྱ་སྐ་མ། རྒྱ་སྐག རྒྱ་སྐྱེགས། (ཙ)

རྒྱ་སྐེགས། རྒྱ་སྐྱེགས། ལ་ཆ།

རྒྱ་གར། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ས་གནས་དེའི་མི་མང་ཆེ་བ་རྒྱུན་དུ་གོས་དཀར་པོ་གཙོ་བོར་གྱོན་ཅིང་། མྱ་ངན་བྱེད་སྐབས་གོས་ནག་པོ་གྱོན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར།

རྒྱ་གར་ཀོ་ས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ། བོད་སྐད་ལ་ཡུལ་དགེ་བ་ཅན་ཟེར།

རྒྱ་གར་མཁའ་འགྲོའི་ཁྲིད་འཕགས་ཀྱི་གདམས་པ་བཅོ་ལྔ། ༡. སྔོན་འགྲོ་དག་བྱེད་སྟོང་ར། ༢. ཐབས་ལམ་བདེ་སྟོང་རང་འབར། ༣. སྒྱུ་ལུས་ཆགས་སྡང་རང་གྲོལ། ༤. རྨི་ལམ་འཁྲུལ་བ་རང་དག ༥. ཁྱད་པར་འཁོར་ལོ་རྣམ་དྲུག ༦. བསྲེ་འཕོ་ཤེས་རབ་རྣམ་བཞི། ༧. འཕྲུག་མེད་ལམ་ཁྱེར་རྣམ་གསུམ། ༨. དག་སྣང་ལྷ་སྐུ་རང་ཤར། ༩. ཡུལ་སྣང་གང་བསམ་གསལ་མཐོང་། ༡༠. འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས། ༡༡. འཕོ་བ་མ་བསྒོམས་སངས་རྒྱས། ༡༢. བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། ༡༣. ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ། ༡༤ དོན་དམ་ཕན་མེད་གནོད་མེད། ༡༥. གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་རང་ཤར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག མཉན་ཡོད། གནས་བཅས། ཙམ་པ་ཀ ཝ་ར་ཎ་སི། ཡངས་པ་ཅན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ།

རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་མདོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཨིནྡྲ་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ཙེ་ཤ་ལ་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ཤ་ཀཊ་ཡ་ན་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། པཱ་ཎི་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ས་མནྟ་བྷ་དྲ་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། པ་ཏཉྫ་ལི་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། མ་ན་ཛཱིནྡྲ་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎ། སྭ་ར་སྭ་ཏཱི་ཝྱཱ་ཀ་ར་ཎའོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་ཆུ་ཆེན་བཞི། གངྒཱ། སིནྡྷུ། སི་ཏཱ། པཀྵུ།

རྒྱ་གར་གྱི་བདག་པོའི་མིང་ཐོབ་པ་བཞི། དེད་དཔོན་ཀུན་སྐྱོང་ནོར་གྱི་བདག ། དཔལ་ལྡན་ཕ་གོལ་སྨན་གྱི་བདག ། ཀ་ནི་ཥྐ་ཀ་དམག་གི་བདག ། མཛེས་མ་འདོད་ལྡན་ཚལ་གྱི་བདག་གོ།

རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། སྒྲ་པཱ་ཎི་པ། སྒྲ་ཀ་ལཱ་པ། སྒྲ་ཙནྡྲ་པའོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་རིག་འཛིན་བརྒྱད། ༡. སྐུའི་རིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ༢. གསུང་གི་རིག་འཛིན་ནཱ་གརྫུ། ༣. ཐུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ཧཱུཾ་ཆེན་ཀ་ར། ༤ ཡོན་ཏན་གྱི་རིག་འཛིན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། ༥. འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིག་འཛིན་པྲ་ཆེན་ཧ་སྟི། ༦. མ་མོའི་རིག་འཛིན་དྷ་ན་སཾ་སྐྲྀ་ཏ། ༧. མཆོད་བསྟོད་རིག་འཛིན་རོམ་བུ་གུ་ཧྱ་དེ་བ་ཙནྡྲ།

༤. དྲག་སྔགས་རིག་འཛིན་ཤཱནྟི་གརྦྷ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རེས་ཕྱིན། 《དེབ་དམར》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༧༠་པའི་ཐོག་བླ་མ་མར་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རེས་ཕྱིན་དུས་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ནི་བླ་མ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་པའི་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་རྟ（༡༠༤༢）ལོར་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་མངའ་རིས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་མཇལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཡོད་པར《ཐང་སེན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ནང་བཤད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་། མཆོད་རྟེན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད།

རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ཀཱ་ལི་སོ་བཞི། ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་སྡེ་ལྔ། དྲོ་བ་བཞི། མཐར་གནས་བཞི། ཀྵ།

རྒྱ་གར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོན་མིར་གནང་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞི། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུངས། ནོར་བུ་ཀེ་ཏུའོ། །

རྒྱ་གྲི་ཐོར་ཤུབས། གྲི་དང་ཁ་ཙེ་རང་འགྲིགས་ཤུབས་བཅས་དང་། ཀོས་ཆེན་མཚལ་ཀ་ཁ་གང་ལས་བཟོས་པའི་ཐོར་ཤུབས་སྣེ་ཚར་ཅན།

རྒྱ་གྲོག རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོད་པའི་འབུ་གྲོག་མ་སྟེ། བོད་དུ་ཡོད་པའི་གྲོག་མ་ལས་ཧ་ཅང་གིས་ཆེ་བ་ཡོད། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཤོད་རྒྱུན་དང་རྒྱ་བཟའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་སློང་བར་ཡོད་མཁན་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློན་པོ་དང་བོད་ཀྱི་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གཉིས་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ནང་ནས་ཧ་ཅང་དཀའ་བའི་འགྲན་བསྡུར་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྲས་གཡུ་ཡི་ཞགས་པ་སྐོར་མོའི་མིག་གི་ནང་དར་ཡུག་བརྒྱུ་བའི་འགྲན་བསྡུར་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར་བློན་པོ་མགར་གྱིས་འབུ་གྲོག་མའི་སྐེད་པ་ནི་ཤིང་ཏོག་ཀོ་དམ་གྱི་དབྱིབས་ལྟར་ཚིགས་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་གྲོག་མའི་སྐེད་པ་ལ་སྐུད་པ་རིང་པོ་ཞིག་བཏགས་ནས་གྲོག་མ་གཡུ་ཞགས་སྐོར་མོའི་བུ་གའི་ནང་འཛུལ་དུ་བཅུག རྒྱབ་ནས་ཕུ་བཏབ་ཀྱིན་འདེད་པས་གྲོག་མས་སྐུད་པ་འཐེན་ཏེ་བུ་ག་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲོག་མ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐུད་པ་ཡང་ཕྱིར་ཐོན། དེའི་སྐེ་མོར་དར་ཡུག་གི་སྣེ་མོ་བཏགས་ཏེ། སྣེ་དེ་ནས་འཐེན་པས་གཡུ་ཞགས་སྐོར་མོའི་བུ་གའི་ནང་དུ་དར་ཡུག་ཚུད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ནི་སྒྲུང་གཏམ་ཡིན་པ་ལས། དོན་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད།

རྒྱ་ལྷ་མ། ལྷ་དམར། (ཙ)

རྒྱ་ཅང་། སྐ་རགས་སྐུད་པ་མང་པོ་ལས་བཏགས་པ་ཁོག་སྟོང་ངམ་སྦུབས་སྟོང་ཅན།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ནི་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

རྒྱ་འཆིང་རུ་བ། (རྒྱ་མཆིང་རུ་བ་ཞེས་པའང་སྣང་)འདི་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་གླང（༡༢༠༥）ལོར་སྙེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་ཏེ་ར་སྟོད་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་དགོན་སྡེ་འདི་སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་གྲས་ཤིག་ཡིན། ཁྲིམས་བསྲུས་ཚད་ཀྱི་རྩོད་གྲྭ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རྒྱ་ཛ་ཚོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོང་པ་ལྔ། ༡. རྒྱ

ཁྲིའུ(ཛ)འཚོང་། ༢. འ་ཞ་འོད་པ་འཚོང་། ༣. གུ་གུ་གཡུ་འཚོང་། ༤. འདན་མ་དར་འཚོང་། ༥. སྨན་རྩ་འཚོང་།

རྒྱ་རྗེ་བྲམ་སངས་དབང་པོ། འདི་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཞོན་ཙུང་གི་མིང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བོད་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པ་སྟེ། ལྷུན་རྫིན་དབང་པོ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཐང་ཞོན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་སླེབས་སྐབས(ས་ཡོས༧༢༤(ལོ) བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མར་ཆེ་བསྟོད་བྱས་པའི་མཚན་གསར་པ་ཕུལ་བར་ཁའི་ཡོན་ཧྲིང་ལྷུན་རྫིན་ལྷུ་ཏིང་ཏི(神武圣文皇帝)ཟེར་བས། བོད་ཡིག་ཐོག་མིང་ཆ་ཚང་མ་བྲིས་པར་མིང་གི་འགོར་ཡོད་པའི་ཁའི་ཡོན་ཧྲིང་གོང་མ་ཞོན་ཙུང་གི་ཁྲི་སྲིའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་དོར་ཞིང་། མིང་ཇོ་མའི་ལྷུན་རྫིན་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་ཙམ་བྲིས་ནས་མཇུག་ཏུ་བོད་ཡིག་གི་ཞེ་སའི་ཚིག་དབང་པོ་ཞེས་པ་སྦྱར་བ་ཡིན།

རྒྱ་རྗེ་ལི་ཁྲི་བཞེར་ལང་། 《ཐ་བཞེད》སོགས་དཔེ་ཆ་ཕལ་ཆེ་བར་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་ཡབ་རྒྱ་རྗེ་ལི་ཁྲི་བཞེར་ལང་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱ་ཡིག་གི《ཐང་ཧྲུའུ》དེབ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀར། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ནི་ཐང་གི་གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང་གིས་གསོས་པའི་སྲས་ཡུང་ཝང་ལི་ཧྲི་ལི་ཟེར་བའི་སྲས་མོ་ཡིན་པར་བཤད།

རྒྱ་རྗེའི་སྲས་མོ། བོད་ཡིག་ཐོག་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》གཉིས་ལས་ཐང་གི་གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང་གི་སྐུ་མཆེད་ཡུང་ཝང་ལི་ཧྲི་ལི་ཟེར་བའི་སྲས་མོ་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་མནའ་མར་གཏོང་སྐབས་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་མོ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

རྒྱ་བཏབ་སྐེ་བསྐྱར་བ། བཀའ་ཡིག་རྣམས་ཡིག་རྒྱའི་ནང་དུ་བཅུག་སྐེ་བསྐྱར་བ།

རྒྱ་ལྷག་ར་མོ་ཆེ། དེ་སྔོན་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཚ་མོ་ཝེན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཞུགས་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། ལྷ་ཁང་འདིའི་རྒྱ་ཕེབས་ལྷག་གི་སྒྲ་རིས་ལྟར་བཀྲ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་ལྷག་ར་མོ་ཆེ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་ལ། རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བཏབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། དེང་སྐབས་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་མདུན་དུ་ཆུ་ཡུར་དང་། ཆུ་ཡུར་གྱི་ནང་ཚུན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་མཐའ་ཡིན་ཚུལ་ཏཱ་ལ་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ། དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནི་ཐོག་མར་དབུས་སྟོད་བྱམས་པ་གླིང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་གཙང་ཆུ་རྒྱས་ཏེ་ཆུ་ཉེན་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གྲྭ་ཚང་འདི་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་དང་གྲྭ་དམངས་བཅས་ལྷ་སའི་ཆུ་བཟློག་ལ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ཆུ་སྐྱོན་གྱི་གནོད་འཚེ་བཟློག་ཐབས་གནང་བའི་ལེགས་གསོས་སུ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་འཛུགས་བཞུགས་གནས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་གྲྭ་ཚང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

རྒྱ་ནག བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡུལ་མིས་རྒྱུན་དུ་གྱོན་གོས་ཀྱི་ཆོས་གཞི་ནག་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱོ་ངན་བྱས་སྐབས་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་དང་། བྲང་ལ་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་འདོགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ནག་ཞེས་ཐོགས་

པ་ཡིན་ཟེར།

རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་གནས་རི་རྩ་ཆེན་བཞི། 1. ཝུ་ཐའི་ཧྲན(五台山)ཏེ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་མིང······གཞན་ལ་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་ཡང་ཟེར་ཞིང་ཧྲན་ཞི་ཞིང···ཆེན་ཝུ་ཐའི་རྫོང(五台)གི་ཤར་བྱང་དུ་ཡོད། 2. ཕུ་ཐོ་ཧྲན(普陀山)ཏེ་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་ཀྱི་ཙང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཕུ་ཐོ་རྫོང་ཁོངས་ཀྲའུ་ཧྲན་གླིང་ཚོམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གཏོགས། 3. ཨོ་མེ་ཧྲན(峨眉山)ཏེ་སྒང་ཆེན་འགྲིང་རི་ནི་ཟེ་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་ལི་ཧྲན(乐山)ས་ཁུལ་དུ་ཡོད། 4. ཅིའུ་ཧྭ་ཧྲན(九华山)ཏེ་ཨན་ཧུས་ཞིང་ཆེན་ཆིན་དབྱང་རྫོང་གི་ནུབ་སྟོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱི་ལེ་ཧྲེ་ཤུའི་སར་ཡོད། གནས་རི་སོ···སོའི་སྐོར་ཞིབ་ཐ་ཀ་མད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཀོད་ཡོད་པས···ཁུངས་སོ་སོར་གཟིགས་པར་ཞུ།

རྒྱ་ནག་ཟིམ་ཤིང་། (རྒྱ་ནག་ཟིམ་ཤིའི་ཞེས་པའང་སྣང) ཐང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཆགས་ཡུལ་ཤིས་ཨན···གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཟེར་ཞིང་། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཀེམ་ཅང་ཟླ་དང་། མིང་གཞན་ཟིམ་ཤིང་ཡང་འབོད·····སྲོལ་འདུག་པ་སྐབས་དེའི་རྒྱ་སྐད་བོད་ཡིག་ཐོག་སླ་སྒྱུར···བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུ།

རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། དབུས་པེ་ཏའི་རྩེ། ཤར་ཨ་ཁྲ་ཧྲ····རིའི་རྩེ། ལྷོ་ཧྲ་ན་རིའི་རྩེ། ནུབ་ཨ་པ་རིའི་རྩེ། བྱང་སི་ཏི་ཨ་ཁྲི་རིའི་རྩེའོ།

རྒྱ་ནག་ལྷ་ཁང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་པའི་ལི་མ་དང་། གསེར་སྐུ་སོགས་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ···ཕྲག་ཁ་ཤས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་།

རྒྱ་ཕིབས་འོག་གི་ཤིང་བརྩེགས། བྱར་ཁུག་ཆུ་སྲིན། བྲེ་འདེགས་སྒང་སྣ་སུམ་སྐོར། དེ་སྟེང་བྲེ་སྒྲུངས་སུམ་སྐོར། སྒང་སྣ་ལྔ་སྐོར། དེ་སྟེང་སྒང་སྣ་བརྒྱད་སྐོར། དེ་སྟེང···ཕག་སྣ་བརྒྱད་སྐོར། དེ་སྟེང་བྱ་འདབས་གདུང་མ། ཤར་ནུབ་ཏུ་བྲེ་སྒྲུངས་སྒང་སྣ་སུམ་བརྩེགས་སྟེང་ཕག་སྣ་རེ། ལྷོ་བྱང་བྲེ་སྒྲུངས་གསུམ་ལ་སྒང་སྣ་སུམ་བརྩེགས་སྟེང་ཕག་སྣ་རེ། ལྷོ་བྱང་དཀྱུས་གདུང་རིང་། ཤར་ནུབ་དཀྱུས···གདུང་ཐུང་། ཟེ་ཏོག་གནམ་གདུང་བར་གྱི་མཐོ་ཚད། ཆུ་འཛར། རྩེ་རྒྱན་བྱུར་རྒྱན། བྱུར་ཐུང(གདུང) སྒོ···བཀག རླུང་དྲིལ།

རྒྱ་ཕྱུག་གར་མཁན། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ནས་ལོ···གཅིག་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་ཡོང་བའི་ཐང་གི···བློན་ཆེན་འཕའ་དེའུ་ཡི་བུ་སང་ཤི་ནི་ཆུང་དུས་ནས་བློས···གར་མཁས་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཆུང···དུས་ཀྱི་སྟེད་གྲོགས་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་མ་གཤེགས་གོང་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་སངས་རྒྱས···ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་ཁག་གཅིག་ལེན་པར་བཏང་ཞིང་། དེ་ནས་བོད་དུ་མ་འཁོར་གོང་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན·····འདས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཆུང་བའི་རིང་ལོ་ཤས་བར་བློན་པོ་མ་ཞང་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས······ལུགས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅས། བཙན་པོ་རང···ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་སང་ཤི་ཡང····བློན་པོར་བསྐོས་ཤིང་། ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ལ་དཀོར་དཔོན་ལེན་པར་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་དཔེ་ལེན་པར་བཏང་བ། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཐ་གསལ་སྣང་དང་མཉམ་དུ་ཐང་གི་རྒྱལ་སར་མཆམས་འདྲི་ཞུ་བར་སོང་བ་སོགས·····སྐབས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གོང་འོག་རྣམས་སུ་གསལ།

རྒྱ་འབུམ་སྣང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཀྱིལ་བརྒྱུད་ར་མོ་ཆེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཆེན། ཤར་ཕྱོགས་རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ལྕང་ཁྲབ་ཁང་གསར་འཁྱིལ་བའི་བར་གྱི·······གཞུང་ལམ་ལ་ཟེར། སྔར་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇིའི་བུ་འགྱུར་མེད···རྣམ་རྒྱལ་བཤད་རྗེས་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ། ལྷ་སར་ཡོད···པའི་རྒྱ་རིགས་ཕལ་ཆེར་ཉེས་པ་མེད་པར་བསད་པའི་ཚེ་བཤགས་སུ་རྒྱ་རིགས་ཤི་པོ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་བསྡིགས་པའི་ས་ཚྭ་འབུམ་ཡོད་པའི་ཚྭ་ཁང་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ནས···ལམ་བརྒྱུད་དེར་རྒྱ་འབུམ་སྣང་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་ངག་རྒྱུན་ལ་འདུག་ཅིང་། དེང་སང་ཚྭ་ཁང་གཏོར་ནས་ལྷང་ས

འཁོར་འགྲོ་ལམ་བཟློས་ཡོད།

རྒྱ་མ་ཁྲི་སྣང་། མལ་དྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་མལ་དྲོ་གུང་དཀར་ཤར་རྒྱ་མ་གྲོང་ཚོར་ཟེར། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་《གངས་ལྗོངས་རིག་གནས》༡༩༩༡ ལོའི་དུས་དེབ་ཨང་དང་པོར་གསལ།

རྒྱ་མ་ཁྲི་དཔོན། ཁུ་དཔོན་གྱིས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བསྐྱངས་པའི་ལྷ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་སྐྱེ་གནས……ལ་འཕན་ཡུལ་རྩུན་དབང་བའི་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་བླངས་པ་ནས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ཚལ་གཉིས་ཀས་ས་སྐྱ་པ་མངའ་ཐང་རྒྱས་རིང་དེའི་ཤེད་བཟུང་ནས་འབྲི་གུང་པ་དང་འཐབ། སྐབས་དེར་དབུས་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་རྒྱ་ཚལ་བཀའ་གསུམ་ཟེར་བ་བྱུང་། ཕག་མོ་གྲུ་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་རྒྱལ་ཆེན་རྩེ་པའི་འོག་ཏུ་ཁྲི་སྐོར་ཕལ་ཆེར་ཤོར་ནས། ཡར་སྟོན་ནམ་རེས་འགའ་མཁར་རྩེ་དང་སྤྱིལ་བའི་སྟེང་དུ་སྣེ་གདོང་རྩེ་ནས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་རིམ་པས་ཞུས་པར་སྣང་ལ་ཕྱིས་དཔོན་ལེགས་ལྡན་པའི་དུས་སུ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་དང་བཀྲོས་ཤེང་། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཞིས་ཕྲོགས་པ་དང་། ཙོང་ཁ་པའི་འདྲ་སྐུ་བཤིག་པ། དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཆོས་ལུགས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དུས་མི་བདེ་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་(《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ》ཤོག་གྲངས༨༠བར་གསལ།

རྒྱ་དམག་བོད་དུ་འོང་། འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ཡི་ནང་རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་སླེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཡིག་ནང་འཁོད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་རྗེས་རྒྱ་ཡི་དམག་བོད་དུ་བྱུང་སྟེ། པོ་ཏ་ལ་མེ་ལ་བསྲེགས། ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སྤུ་དྲོ་གཅིག་གི་བར་ཁྲེར་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི་དེབ་ཐེར་ཞིག་གི་ནང་འཁོད་པ་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གཟིགས་པར་གསུངས་པས་རྗེས་སུ་ཞིབ་དཔྱད་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ།

རྒྱ་དམར་བ་བྱང་ཆུབ་གྲགས། འདི་ཉིད་གངས་པ་ཤེའུ་བློ་གྲོས་བྱང་ཆུབ་དང་ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཁོན་ཕུ་བའི་སྲས་བླ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་ཡང་མན་ངག་མང་པོ་ཞུས། ཁོང་དང་ཨར་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོ་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ལ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཞུས། རྒྱ་དམར་བ་ནི་བཤད་པར་མ་ཟད་མན་ངག་དང་ཡང་ལྡན། ཁོང་གིས་སྨྲང་རོ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་མཛད། ཆ་པ་ཆོས་སེང་ལ་དབུ་ཚད་དང་། སྟོད་ལུང་སེ་ཐང་དུ་ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པར་བྱམས་ཆོས་དང་དབུ་ཚད་གསུངས། ཕག་གྲུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་ཆོས་གསུངས། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཊཱི་ཀ་དང་། བསྡུས་པའང་མང་དུ་མཛད། འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙོག་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ། འབལ་ཚད་མ་བ། སྙིལ་མཁར་ལྷ་ཁང་བ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང་།

རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། ཁོང་གི་མེས་པོའི་རྒྱུད་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་མཁན་གུང་མི་ལྷ་དགའ་དང་། ཁྲི་སྲོང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སང་ཤི་དང་སྦ་གསལ་སྣང་བཅས་ཡིན་པར་གྲགས། རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་རྒྱ་གར་ལ་ཆོས་སློབ་པར་བཞུགས་སྐབས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་པས་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་མགོ་གཉེར་མཛད་དེ་ཇོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་པཎྜི་ཏའི་ས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། ནག་ཚོ་སྐར་གུང་ཐང་དུ་ཕེབས་པ་ན་ལྷ་བཙུན་པས་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པར་མངགས། རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་ནག་ཚོ་ཇོ་བོའི་སྤྱན་སྔར་ཁྲིད་དེ་ཇོ་བོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་སྐུ་ལས་ཇི་ཙམ་སྨིན་པ་དང་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཐེངས་མང་ཞུས་པས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་

ཕེབས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཡོས་སམ་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༣༨འམ༡༠༤༠)ལོར་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་སྐུ་གཤེགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས《ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པའི་གཟུངས》བསྟན་འགྱུར་ལས《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྟོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་རྣམ་དག་གཙུག་གི་ནོར་བུ》ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་སློབ་དཔོན་དྷ་རི་ཀ་པས་མཛད་པ། 《གཞན་དོན་སློབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག》ཛ་ཡ་སེ་ནས་མཛད་པ། 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས》ཞེས་བྱ་བ་ཧྲི་ས་ར་ཧ་པས་མཛད་པ། 《རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་པ》《རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས》 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས》ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྗེ་དྭི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པ། 《ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ཀྱེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་བསྟོད་པ་རྣམ་དག་གཙུག་གི་ནོར་བུ》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མང་ངོ་། །

རྒྱ་ཚགས། ཐོད་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ། (ཅ)

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི། རི་རབ་ལྷུན་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱུ་བཞི། སུ་ལྷུད་འཛིན་ལྷུམ་པོ། བར་དུ་རོལ་པའི་མཚོ་བདུན། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་བའི་ནང་ནས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱ་མཚོ་བཞི།

རྒྱ་མཚོ་བརྟག་པ། སྤར་མཚོ་རྒྱུད་ས་ཁྲུལ་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་སྙབས་དང་གཏིང་ཚད། རླུང་འཁོར། འགྲོ་ལམ། གཏེར་དངོས་ཆགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། བོད་དུ་ཐག་རིང་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་མཚོ་ལམ་མེད་པ་མ་ཟད། སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་མཚོ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡང་ཡོ་རྒྱུས་རགས་ཙམ་ཞིག་ལས་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ཞིག་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

རྒྱ་མཚོ་རྣམ་བདུན། ༡. འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ༢. ལན་ཚྭའི་རྒྱ་མཚོ། ༣. སྦྲང་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ། ༤ མངར་བའི་རྒྱ་མཚོ། ༥. ཞོའི་རྒྱ་མཚོ། ༦. བུ་རམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། ༧. ཆང་གི་རྒྱ་མཚོའོ། །

རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ། ཞུགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་ཆུང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའོ། །

རྒྱ་མཚོ་བཞི། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ། གནམ་མཚོ། སྦུལ་མཚོ། མཚོ་ཁྲི་ཤར་རྒྱལ་མོའམ་མཚོ་སྔོན་པོ།

རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཀཽ་ལི་དཀར་པོ། (ཀཽ་ལི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ(高丽国)དེང་སང་གི་ཁྲའོ་ཤན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན། ཤེས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོར་ཡུའི་རིགས་རྒྱུད(卫氏)རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་བཙུགས་ཤིང་། ཁྲའོ་ཤན་གླིང་ཕྲན་གྱི་ནུབ་བྱང་རྒྱུད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱས། རྒྱལ་པོ་ཡུའི་ཡོའུ་ཆུས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་དམག་འབྲུག་བསླངས་ཏེ། སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ(༡༠༨)ལོར་གོང་མ་ཧན་ཝུ་ཏིས(汉武帝)སྐམ་ས་དང་མཚོ་ཐོག་ཁག་གཉིས་ནས་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ཡུའི་རིགས་རྒྱལ་རབས་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས། དེ་སྔོན་ཡུའི་རིགས་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བྱས་པའི་ས་ཁུལ་དུ། ཤུའན་ཐུཐུ(玄菟) ལོའི་ལང་ས(乐浪) ཀྲེན་ཕན(真番) ལིན་ཐུའན(临屯)བཅས་སུ་ཅུན(郡)བཞི་བཙུགས་ཤིང་དེ་ནས་ཁྲའོ་ཤན་དང་རང་རྒྱལ་བར་འབྲེལ་བ་གསར་པ་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། ཡིག་གཟུགས་ཤིག་སྟེ། ས་གནས་གང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་མིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཅིང་། དེའི་དཔེ་རིས་ནི་སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གི་ཤིང་དཔར་ཤོག་གྲངས་དགུ་པར་གསལ།

རྒྱ་བཟའ་གོང་ཇོ། ལྷ་གཅིག་གོང་ཇོའམ་ལྷུན་ཤིང་གོང་ཇོ་ཡང་ཟེར། སྲོང་བཙན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཙུན་མོ

གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། རྒྱ་རྗེ་ཐང་ཐེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ། བོད་ལུགས་སྤྲང་(༦༤༡)ལོར་ཐང་ཐེ་ཙུང་གིས་ཝུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བག་མར་གནང་། བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དར་གོས། གཙུག་ལག་སྤྱོར་ཐང་གི་རྩིས་དང་སྨན་དཔྱད། བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་བཅས་བསྣམས་ཕེབས་ཤིང་། ཀོང་ཇོ་དཔོན་གཡོག་ཁམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་བྲག་ལོགས་ལ་རྒྱས་པའི་དབུ་དུམ་དང་བཟང་སྤྱོད་བརྐོས། རྗེ་སྐུ་བྲུ་བརྒྱད་བཅུ་པ་བརྐོས། ཤ་བ་བཟུང་ནས་ཞིང་རྨོས། ཆུ་འཁོར་བཙུགས་ཞེས་གྲགས། ལྷ་སར་ཕེབས་པའི་ཚེ་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷགས་ཏེ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་ལྷ་གཅིག་ཀོང་ཇོ་ལ་དད་གུས་ཚད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསུ་བ་ཞུས། ར་མོ་ཆེའི་ཐང་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཤིང་རྟ་བྱེ་མའི་འདམ་དུ་བྱིངས་ནས་གུད་ལྷ་དགའ་དང་ཀླུ་དགས་ཀྱང་མ་འདྲོངས་པ་ལ་ལྷ་གཅིག་ཀོང་ཇོས་ས་དཔྱད་བརྟག་ཆེད་གཙུག་ལག་སྤྱོར་ཐང་གི་རྩིས་མཛད་པས་བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་དུ་ཉལ་བའི་དབྱིབས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། ར་མོ་ཆེ་ན་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་མཆིས་པའི་སྙིང་དུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཞུགས་ན་ནོན་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་ཀ་བ་བཙུགས་ནས་དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་མཆོད་པའི་རོལ་མོ་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་ལྟ་བུར་དཀྲོལ་ཞེས་གྲགས། མཐར་ལྷ་གཅིག་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་དང་ཞལ་མཇལ་ནས་བཙུན་མོར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ཀོང་ཇོས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་སྔོར་ཐང་བརྩིས་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཞུགས་གནས་ར་མོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དང་ཐོག་ལྷ་ཁང་དེའི་གཙང་ཁང་ལྟེ་བར་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ལྷ་ཁང་གི་དབྱིབས་ཀྱང་རྒྱའི་ལུགས་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གཡུ་རྩེའི་རྒྱ་ཕིབས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་རྒྱ་སྟག་གནམ་ལ་འཕྱོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲོན་པས་མཚན་ཡང་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ཞེས་གྲགས། ལྷ་གཅིག་ཀོང་ཇོའི་མཛད་པའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་དུ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དུ་མ་ཡོད། ལྷ་གཅིག་བོད་དུ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་ནས་མཐར་བོད་ལུགས་འབྲུག(༦༨༠)ལོར་འཕན་ཡུལ་ཟལ་མོ་སྒང་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་གྲགས། ཕྱིར་ཡར་ཀླུང་འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བང་སོ་བརྩིགས།

རྒྱ་རིམ་པ་བདུན། གཞུང་ཆེན་གྱི་ཚིག་དོན་བམ་པོ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འཁྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སམ། རྒྱ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཚིག་གི་རྒྱ་དང་། ཤད་ཀྱི་རྒྱ། ལེའུའི་རྒྱ། བམ་པོའི་རྒྱ། བམ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱ། སྡེ་ཐིག་གི་རྒྱ། གདོང་ཡིག་གི་རྒྱའམ་སྤྱན་ཁྲིར་གྱི་རྒྱ་སྟེ་བདུན།

རྒྱ་ཏྲ། རི་དྭགས་རྒྱ་ཡི་རུ། (ཙ)

རྒྱ་རོལ། «མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ»བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ནང་གི་མདོ་མང་པོད[ཀ]པར་བཞུགས། འདི་ལ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད། ལེའུ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། དཱ་ན་ཤཱི་ལ་མུ་ནེ་ཕྱག་གསུམ་ལ་གཏུགས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

རྒྱ་ལ་མེད་པའི་ཡི་གེ་དྲུག ཙ་ཚ་ཛ་འ་ཞ་ཟ།

རྒྱ་ཤིང་བཛོད་གསུམ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲལ་རིགས་སྣ་ཁ་གསུམ་བསྡོམས་པའི་མིང་སྟེ། རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྔ་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་དཔོན་དམག་གི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་རྒྱ་འབྲུ་རྒྱ་གསོས་སོགས་བསྡུས་ནས་ཨམ་བན་ཡཱ་མེན་ལ་སྤྲོད་དགོས་པ་དེར་ཟེར་ཞིང་། ཤིང་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཡས་མས་ཀྱི་བུད་ཤིང་སོགས་གཏན་འཇགས་དང་། འཕར་མ་གང་དགོས་རྣམས་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཤིང་རྗེ་ཡོད་དང་རྗེ་མེད་ཤིང་དོད་དངུལ་འབབ་བསྡུ་བའི་ཁྲལ་དེར་ཟེར་བ་དང་། བཛོད་ཅེས་པ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྩམ་ཐོགས་འབུལ་རྒྱུའི་དམིགས་སྐོར་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་འབྲུ་རྩམ་འཐག་ལས་སྐྱེལ་འདྲེན་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་

ཁྲལ་དེར་ཟེར།

རྒྱ་ཤུགས། བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་སྨན་གཞུང་ལྟར་ན་ཤུག་པ་ལ་ལྷ་ཤུག ཚེར་ཤུག རྒྱ་ཤུག་ཅེས་གསུམ་བཤད་དོ། །

རྒྱ་ཧོད་ལྷག་པ་ཚལ། བར་ཁམས་ཁྲུལ་རྒྱ་ཧོད་བན་སྣར་སོགས་ཀྱི་ས་གནས་སྤྱིའི་མིང་།

རྒྱགས་པ། རང་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་དགའ་བདེས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

རྒྱང་སྐད་བབ་ཅོལ། ཐག་རིང་པོ་ནས་ཕན་ཚུན་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་དང་། ཁ་རྫོད་རྫེ་བ། སྐད་ཅོར་རྒྱག་པ།

རྒྱང་མཁར་པ་ཚབ་ཡུལ། དེང་སང་རིན་སྤུངས་ཤང་ཁོངས་རྒྱང་མཁར་གྲོང་ཚོ་ཡོད་སའི་ས་གནས་བརྒྱུད་དང་པ་ཚབ་ཀྱི་ཡུལ་པ་སྣམ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྡུས་པ།

རྒྱང་གྲགས། མི་ཡི་ནང་ནས་སྐད་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གིས་སྐད་བཏོན་ན་གོ་ཐུབ་པའི་ཚོད་ཀྱི་ཐག་རིང་ཐུང་གི་ཚད་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《མངོན་པ་མཛོད》ལས་བཤད་པའི་ས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱང་ཐག་རིང་ཐུང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་རིམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་གི་གྲས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་རིམ་པ་མཐོ་གྲོས་ཀྱི་མིང་ལ་དཔག་ཚད་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ཡོད། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལ་མིའི་ཚད་ལྡན་གྱི་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པའམ་གཞུ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཀྲོ་ཤ་ཟེར། འདོམ་གང་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས། འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་སྤྱི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ་སྤྱི་ལི་གཅིག(ཧྲི་ལི་གཉིས)གི་རིང་ཐུང་དང་མཉམ། འོན་ཀྱང《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས ༥༦༢ ལས། རྒྱང་གྲགས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པ་དེའི་ནང་དེ་ནི་ཧྲི་ཁྲི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་ཚད་དང་མཉམ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཧྲི་ཁྲི་གཅིག་ལ་འདོམ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཧྲི་ཁྲི་གསུམ་ནི་སྤྱི་ཁྲི་གཅིག་ཡིན་པས། འདོམ་དྲུག་དང་སྤྱི་ཁྲི་གང་ཚད་མཉམ་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་ཁྲི་གང་ལ་འདོམ་དྲུག་ལྷ་ཅི་འདོམ་གང་ཡང་ཡོང་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། གོང་གསལ《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར》གསལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་འདིར་ལེགས་བཅོས་བྱ་དགོས་བྱུང་ལགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས། གཞུ་འདོམ་ལྔ་ལ་སྒྲག་ཤིང་། སྒྲག་ཤིང་ཉི་ཤུ་ལ་ངལ་གསོ། ངལ་གསོ་བརྒྱད་ཙུ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལ་གཞུ་འདོམ་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ། འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཞུ་འདོམ་བཅུ་དྲུག་ལ་མངོན་པའི་གཞུ་འདོམ་གང་ཡིན་པ་དང་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འདོམ་བཞི་ལ་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཁྲུ་གང་བརྩིས་པ་སོགས་ཡིན། 《དུས་འཁོར》གྱི་གཞུང་ལས། གཞུ་འདོམ་ཉིས་སྟོང་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བའི་སྲོལ་ལྟར་ན་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་འདོམ་བཞི་ལ་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོམ་གང་སྟེ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་འདོམ་གང་དང་། མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཁྲུ་གང་ཚད་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྒྱང་འཕེན་པ། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཏེ། འདིའི་ལྟ་ཚུལ་ནི་ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་། སྲིན་མ་ རླུམ་པ་དང་། རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ནི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ། ལུས་སྒྲོ་བུར་བ་ལས་སེམས་སྒོ་བུར་བ་གྲུབ་པ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། ལུས་འཇིག་པ་ན་སེམས་ཡང་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མང་པོར་གོམས་འདྲིས་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད

མཁྱེན་པ་མེད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ལམ་དང་ཐར་པ་ཡང་མེད། ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ཚད་མ་གཞན་དག་མེད། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཏི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཞིབ་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འབར་བ》དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ་འཇུག་པ》རྩ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》སོགས་ཚད་མའི་གཞུང་དང་། འཇམ་བཞད་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེ་མོ》 ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད》བཅས་སུ་གསལ།

རྒྱང (རྐྱང) བུའི་ལྷ་ཁང་། ཤུང་ཆོས་འབྱུང་དུ། ལྷ་ཁང་འདི་སྔར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཏབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པ། རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་རྒྱང་རོ་དང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ན་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་རྐྱང་བུ་ཆོས་བློ་ཞུ་བ་རྒྱང་རོའི་སྤྱིལ་དམར་དུ་འཁྲུངས་པ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པར་མཛད་ཚུལ་གསལ།

རྒྱང་འབུད། རང་ཡུལ་ནས་གཞན་ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་འབུད་པ།

རྒྱན་གྱི་མཆོག་གཅིག་བུ། ཐོས་པ།

རྒྱན་བརྒྱད། གསང་སྔགས་ནང་པ་ལྟར་ན་རྒྱན་དྲུག་དང་། སྔགས་ཕྱི་པ་ལྟར་ན་རྒྱན་བརྒྱད་དེ། ༡. དབུ་རྒྱན། ༢. སྙན་རྒྱན། ༣. མགུལ་རྒྱན། ༤. ཕྱག་གདུབ། ༥. ཞབས་གདུབ། ༦. སྐ་རགས། ༧. དོ་ཤལ། ༨. སེ་མོ་དོ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། ༡. གླང་པོ་ཆེ་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱན། ༢. སེང་གེ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱན། ༣. རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱ་ཤར་སྙིང་རྗེའི་རྒྱན། ༤. ཤར་དགེ་སྡིག་བྱ་རའི་རྒྱན། ༥. བྱ་དང་པ་བྱམས་པའི་རྒྱན། ༦. ཆུ་སྲིན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱན། ༧. སྲུ་འབྲུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན། ༨. བྱ་ཁྱུང་ནི་ཕྲིན་ལས་ལྷུ་བའི་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་བརྒྱད་དོ། །

རྒྱན་དུ། གྱེན་དུ། (ཅ)

རྒྱན་དྲུག གསང་སྔགས་ནང་པ་ལ། འཁོར་ལོ་རྣ་ཆ་མགུལ་རྒྱན་གདུ་བུ་དང་། །མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོམ་བུ། །རིམ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་བཟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །སྦྱིན་པ་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །སྔགས་ཕྱི་པ་ལྟར་ན། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ། སྐ་རགས། དོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཨཱརྱ་དེ་བ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང་། ཆོས་གྲགས་བཅས་རྒྱན་དྲུག་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཤཱཀྱ་འོད་རྣམ་གཉིས་ལ་མཆོག་གཉིས་ཟེར།

རྒྱན་དྲུག་ཕྱག་མཚན། ཉུས་པའི་དབུ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། གདུ་བུ། སེ་རལ་ཁ། འོག་པག་སྟེ་དྲུག

རྒྱན་ཕོ་བ། ཆ་ལོ་མཁན་ཡང་ཟེར་ཏེ་ཤོ་རྩེ་མཁན།

རྒྱན་བཞི། ༡. སྟོབས་གླང་ཆེན། སྙིང་རྗེ་རི་དྭགས། ཆོས་མ་འདྲེས་ཆུ་སྲིན། སྐྱུང་བ་མ་འདྲེས་བྱ་ཁྱུང་ངོ་། ། ༢. ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། ། ༣. ཆུ་བྲག་སྲིན་འབྲུག་བཅས་རི་མོ་ཁག་བཞི་ཡོད་པའི་གོས་ཆེན།

རྒྱན་སྤུངས་པ། ལྷ་ཁང་གི་སྐུ་དང་རྒྱན་སོགས་སྤུང་མཁན་ཏེ། དེང་སང་དཀོར་གཉེར་དང་སྐུ་གཉེར་དུ་གྲགས་སོ། །

རྒྱན་སློབ་མར་བཞག་པ། སྤང་ལེབ་བམ་ལྕུག་མ་ཕྲ་མོ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་ཡོ་བྱད་འཇོག་པའི་སྣོད་གྲུ་བཞི་དང་སྒོར་མོ་སོགས་སོ། །

རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས། རྒྱབ་སློག་པའམ་རྒྱབ་ཕྱོས་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་དོན།

རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དང་ཁྲིད་རྣམས་ཞུས་ཟིན་ནས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་དང་། ཚིག་གཞུང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཚིག་བླ་མས་ཀློག་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཉན་པ།

རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་གོ་དགོས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན།

རྒྱབ་གནོན་ཆེད་དམིགས། ཆེད་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་བཀའ་ཤོག

རྒྱབ་ཤུགས། རྒྱབ་རྟེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན།

རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། གཞམ་དུ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྒྱའི་དུས་ཀྱི་ནང་སོ་ཁག་བཞི། འཕྲང་ཡར་ནང་མར་ནང་གི་ནང་སོ་འདི་གཉིས་དང་མགར་རྩེ་དང་རྫོ་ཕྱིས་ནང་སོ་བཞི་ལ་ཟེར།

རྒྱའི་དེབ་ཐེར་ཐང་ཐུའུ་ཐུ་ཧྥན་ཀྲོན། འདི་ནི《ཐང་ཐུའུ་ཐུ་ཧྥན་ཀྲོན》《唐书吐蕃传》ཞེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་བོད་ཀྱི་སྐོར་འཁོད་པའི་དེབ་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེར་ཟེར 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ནང་ཐང་ཁྲ་ཐུ་ཧན་འཆང་ཞེས་འཁོད་པ་ནི《ཐང་ཐུའུ་ཐུ་ཧྥན་ཀྲོན》ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ། ཐང་ཐུའུ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཟེར་བ་དང་། ཐུ་ཧྥན་ནི་བོད། ཀྲོན་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ཚིག་མཛོད་འདིའི་ཐ་སྙེའི་ནང་ཐང་ཤུ་ཐུ་ཧན་ཞེས་པའི་མཚན་འགྲེལ་དེར་གཟིགས།

རྒྱའི་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། གཞམ་དུ་ཙནྡན་ཇོ་བོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྒྱའི་ལི་དབར། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༧༠༠༣པར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ས་ལི་དབར་རེ་རྩིས་པར་བཤད། 《ཐང་སན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མཇུག་ཏུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་རྒྱའི་ལི་དབར་གཅིག་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལི་དབར་ནི་གོ་དོན་མི་འདྲ་སྟེ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བཤད་པའི་ལི་དབར་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་ལི་དབར་ཏེ་ཧྲི་ལི་ཞེས་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འདོམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཡོད། 《ཐང་སན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ནང་བཤད་པའི་རྒྱའི་ལི་དབར་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལི་དབར་ཏེ་དེང་སང་སྤྱི་ལི་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གོ་བ་ལེན་དགོས།

རྒྱའི་ལོ་མིང་སྲོལ། སྔར་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པས་གོང་མ་གསར་པ་རེ་བཞེངས་མཚམས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་གི་སྲིད་ལོའི་མིང་གསར་པ་རེ་བཏགས་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། 《དེབ་དམར》ལྷུགས་དཔར་ཤོག་གྲངས༢༢པའི་ནང"ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་གཙུ་དབང་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། རྒྱའི་ལོ་མིང་སྲོལ"ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བོད་དམག་གིས་དམག་དྲངས་ནས་ཁྲང་ཨན་རྒྱལ་ས་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་རིང་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་མིང་པོ་ཀོང་ཝུ་ཝང(广武王)ཞེས་པ་གོང་མར་བསྐོས་ཏེ་སྲིད་ལོའི་མིང་གསར་པ་སྤྲོས་པ་སོགས་བྱུང་བ་དེར་ཟེར། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར《ཐང་དེབ་རྙིང་མ》《旧唐书》བོད་ཀྱི་སྐོར་ལས་གསལ།

རྒྱའི་སོ་ཁ་ཕྱིར་འཕུལ་བ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་བཞག་པའི་སོ་ཁ་ཕྱིར་བཟློག་པ།

རྒྱའི་སོ་ཁ་སྲུང་བའི་དཔོན། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་དཔོན་པོ་སྟེ། སྐབས་དེར

ཕན་ཚུན་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆའི་སོ་མཚམས་སྲུང་མཁན་བློན་ཆེན་རེ་རེ་འཛོག་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱའི་ཧུར་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག རྒྱ་ཡུལ་སྔོན་པ་ཁྲུང་ཙི་སོགས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཏུ་རྩིས་པའི་གཞུང་ལྔའི་ནང་གསེས《ཀྲུའུ་གཞུང》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་དེ་མིན་པའི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་དོན་འཁོད་པའི་དཔེ་དེབ་གཞན་དག་ཅིག་ཡོད་མེད་བརྟག

རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རིགས་ལ་ཧྭ་ཤང་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བཙུན་པའམ་གྲྭ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་དུས་དཀྱིལ་ནས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གི་བར་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་ཧྭ་ཤང་གྲགས་ཅན་ཏ་ཙང་མང་པོ་བྱུང་བའི་སྐོར་སོག་པོ་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ནང་དུ་གསལ།

རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གོང་རི་དཀར་པོ། དེ་སྔོན་སྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་སྣེ་སྲིད་འགའ་ཞིག་སྐབས་རེ་ཕོ་བྲང་དེའི་ནང་དུ་སྡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྣེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཆེར་སོང་སྟེ་ལྷ་བཟང་གིས་སྣེ་སྲིད་ལ་དམག་དྲངས་ཤིང་། སྣེ་སྲིད་དམག་ཕམ་རྗེས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ཐོག་གཞུང་ཀོ་བཏང་ནས་གོང་དཀར་དུ་བྲོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད（དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གོང་དཀར་རྫོང）ཅིང་། སྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྐབས་ཕོ་བྲང་བྱས་སྒྲིང་བས་ཕོ་བྲང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། ཡུལ་ལུང་སྤྱིའི་གོམས་སྲོལ་བཟང་པོ་ལ་དཔེར་བླངས་པའི་ཁྲིམས་སྟེ། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་སླེབས་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་ཆགས་ཟིན་པ་རྣམས་ཁྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཏན་ཁེལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ་ཡོད། ༡. ཕྱི་ཡི་དགྲ་བོ་འགོག་ཅིང་རང་གི་ཡུལ་ཁམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བ། ༢. ཁྲིམ་གྱི་དཔལ་འཁོར་གོང་འཕེལ་དང་འབངས་དང་འཁོར་གཡོག་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྐྱོང་བ། ༣. ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་བྱ་བ（འདི་གསུམ་ལ་མཛད་པ་གསུམ་ཟེར） ༤. གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་མི་བཙོང་ཞིང་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཅང་བ། ༥. ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་བཤད་པ། ༦. མི་ངན་རྣམས་ལ་དབང་དང་གོ་ས་མི་སྤྲོད་པ（འདི་གསུམ་ལ་མི་མཛད་པ་གསུམ་ཟེར） ༧. དཔའ་བོ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་སྟག་སློད་དང་སྟག་གདན་གྱིས་བསྟོད་པ། ༨. མཁས་མཛངས་ཅན་གྱི་མི་ལ་ཡིག་ཚངས་ཀྱིས་བྱང་བུ་སྦྲད་ནས་བསྟོད་པ། ༩. བྱ་བ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་མཁན་ལ་བྱ་དགའ་གསོལ་རས་ཀྱིས་བསྟོད་པ（འདི་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་གསུམ་ཟེར） ༡༠. དམག་ས་ནས་བྲོས་པའི་སྡར་མ་ལ་ཝ་ཡི་མཇུག་མའི་ཞྭ་བསྐོན་ནས་སྨད་པ། ༡༡. མི་ངན་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་ལ་ཆད་པ་བཅད་ནས་སྨད་པ། ༡༢. ཉེས་ཅན་གྱི་མི་ལ་ཁྲིམས་དང་ཆད་པ་བཅད་ནས་སྨད་པ（འདི་གསུམ་ལ་སྨད་པ་གསུམ་ཟེར） ༡༣. རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཕ་མ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ། ༡༤. རང་ཉིད་ཀྱི་ཤ་ནས་ཆད་པའི་བུ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ། ༡༥. རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ（འདི་གསུམ་ལ་མི་མནར་བ་གསུམ་ཟེར） དེ་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེ་འདེགས། རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་གོང་དུ་མཐོན་པོར་འདེགས་པའི་ཁྲིམས་འདེགས་ཟེར་བ་ནི་ཁྲིམས་གཏུགས་མཁན་དོ་བདག་ཕན་ཚུན་གཉིས་པོས་ཁྲིམས་བདག་ལ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ། རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས

བཅོ་ལྔ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་གོང་དུ་སོང་མ་ཐག་པ་དེར་གཟིགས།

རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ། ཁྲིམས་ལུགས་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་རང་སྟང་གང་དྲན།

རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། མདོ་སྨད་སྟོ་ཁྲུད་འབོ་རའི་རྒྱ་སྐར་ཐང་ཞེས་པར་ཡབ་ཡུམ་སྐྱབས་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་བཟུང་མང་དེ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡིག་སློག་དང་འདོན་ཆོས་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་སེ་ར་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་པ་ལས་བསྟི་བཞུག་གསན། ཕུན་ཚོགས་ལྷ་བྲིས་པའི་དཔོན་པོ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་དཔོན་སློབ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་བསླབས། བསྡུས་གྲྭ། བློ་རྟགས། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་དང་ཚོགས་ཞུགས་ཕུལ། ལོ་དེར་སྨོ་མང་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་ཁྲིར་བཀོད། དེ་ནས་ལྷ་ཞིས་དཀའ་བཅུ་བ་དང་ཁ་གྱུ་དར་རྒྱས་རྣམ་གཉིས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་བོད་ལྷ་སོགས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། རིགས་གྲུ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་དང་ཀུ་ཤྲཱི་སྐལ་བཟང་རྣམ་གཉིས་ལས་སྙན་ངག་སོགས་རིག་གནས་སྦྱངས། བསོད་གྲགས་དཔོན་སློབ་དང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་སོགས་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཆུ་ཡོས(༡༧༨༣)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་ཞལ་མཇལ། འབྲས་སྤོ་མང་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ཏོར་སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་དང་གུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཉིས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། ཉེར་ལྔ་པ་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོར་སྡེ་པ་གཞུང་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་མཁན་པོར་བསྐོས། སྐབས་དེར་བཀའ་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་མཛད། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་ཨང་དང་པོ་བྱུང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་ཐོབ། ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་མདོ་སྨད་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་རྗེ་འདི་བླ་བྲང་མཁན་པོར་བསྐོས། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་བྱ་བ་མཛད། རྟེན་གསར་མང་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བཞེས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པར་བླ་བྲང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་གཏོང་སྒོ་ཕལ་ཆེར་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་ནས་ཁུར་བླངས་པས་སྤྱར་སྤྲོལ་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་ཁྲི་འཛིན་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་འཇམ་བཞད་ཡང་སྲིད་ཚོགས་དབུས་སུ་གདན་དྲངས། ཤིང་བྱི་ལོ་ནས་བཟུང་དབེན་གནས་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐུ་མཚམས་ལོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་མཐུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་འབད། དེ་དུས་འདའ་བར་མཛད། དཔལ་ཤུལ་གྱི་སའི་ཆ་འགྲམ་གསེར་ལུང་དུ་སྐུ་སྐྱེ་བཙུགས། གསུང་རྩོམ《མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་འཇམ་མགོན་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལྷའི་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང》《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་མཆན་འགྲེལ》《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཊཱིཀྐ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ》《བསྟོད་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ》《དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་སྨོན་ཚིག》《དྲན་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་མུ་ཏི་ལིའི་ཕྲེང་བ》《སྤྱོད་འཇུག》《ལམ་གཙོ》《འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ》《རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན》《གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་མགུར་སོགས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ》《འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ》སོགས་པོ་ཏི་

ཐུག་ཙམ་མཛད། གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བསྐྱངས་པའི་བུ་སློབ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། རྗེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། ཕུང་ཕྱུང་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཐེག་ཆེན་སྨྱུང་གནས་པ། ཆ་ཧར་བཀའ་འགྱུར་བ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་ཐུག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

རྒྱལ་མཁར་རྩེ། མཁར་རྫོང་འདི་ནི་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོར་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་རྫོང་བཙན་མང་པོ་བརྩིགས་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། འདིར་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་རྣམས་བཞུགས་སྡོད་བ་དང་། ཕོ་ལྷ་མི་དབང་གིས་ང་ཡུལ་སྨད་གསུམ་ལ་ཕར་ཀྲོལ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱས་པ། དེ་བཞིན་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་དམག་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་གཡུལ་ས་བཅས་བྱས་པའི་རྫོང་བཙན་འདི་ནི་དུས་རབས་ཀྱི་དངོས་དཔང་རྟ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། མཁར་ཤུལ་དེ་དག་ནི་རྩིག་ཞིང་ཆེ་ལ་ངོས་འཛམ་པ་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་བོད་རིགས་མེས་པོ་རྣམས་ནི་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁར་ལས་ཀྱི་ལག་རྩལ་བྱུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་ར་འཕྲོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་དཔའ་རྒོད་ཆོས་མཁར་རྫོང་འདིའི་གཡུལ་སའི་ཐོག་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པར་རྒོལ་རྒྱང་ཚ་ནན་སྤྲད་དེ་ཕ་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་དམག་འཐབ་ནང་ཇི་སྲིད་བར་ནུབ་ཐབས་མེད་པའི་བྱུས་རྗེས་བཞག་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༨༨༨)ལོར་ལུང་ཐུ་ལར་དབྱིན་འགོག་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་སོང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་ཤིང་སྦྲུལ(༡༩༠༤)ལོའི་ལོ་སྟོད་དུ་རོང་ཁེ་ཟེང་གིས་དབྱིན་དམག་འབོར་ཆེན་ཁྲིད་ནས་སྐར་ཡང་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལམ་བར་གྲོ་མོ་དང་། ཕག་རི། ཁང་དམར་སོགས་བོད་ཁོངས་ས་ཆ་མང་པོ་བཟས་ནས་ལོ་དེའི་ཟླ་བཞི་པར་རྒྱལ་རྩེ་གྲོང་བརྡལ་བཟུང་། དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པ་གར་སླེབས་སར་མི་བསད་ཧག་བཅོམ་གྱི་ལས་ངན་མ་བྱས་པའི་ས་མེད། ལོ་དེའི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་རྒྱལ་རྩེ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁྲལ་རྐང་ལ་གཞིགས་ཏེ་ན་གཞོན་ཕོ་ཐང་སུམ་སྟོང་སྐོང་སྒྲིག་གིས་མཚོན་ཆ་གོ་སྒྲིག་ཐོག་ཟླ་གཅིག་གི་དམག་རྒྱུགས་དང་ཟས་མདེལ་འདོན་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་བསྟན་དགྲ་དབྱིན་ཇིའི་བཙན་འཛུལ་འགོག་རྒོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་སྐུལ་ཐམ་ཕེབས་དོན་བཞིན་གཞིས་བྱེས་དམག་དམངས་ཆོས་མདའ་དཔོན་བཀྲས་གླིང་པ་དང་རྗེན་མོ་ཕྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྡེ་ཁྲིད་འོག་དུས་ཡུན་ཟླ་གཅིག་ཀུང་མ་འགོར་བར་རྒྱལ་རྩེ་དགྲ་ལག་ནས་ཚུར་བླངས་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོན་དམག་དང་ཡུལ་དམག་ཁག་གཅིག་གིས་དབྱིན་དམག་དཔུང་སྐར་ལ་འཛབ་རྒོལ་བྱས་ནས་བཙན་འཛུལ་པ་རྣམས་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་བརླགས་ཏེ་རོང་ཁེ་ཟེང་ཡང་གསོན་བཟུང་ཐུབ་ལ་ཁད་བྱུང་། ལོ་དེའི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་རོང་ཁེ་ཟེང་དཔུང་སྣོན་སྐྱབས་ཞུར་གྲོ་མོའི་ས་མཚམས་བར་ཧ་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པའི་རྒྱབ་སྣོན་དཔུང་རྒྱལ་རྩེར་འབྱོར་ནས་སྐར་ཡང་ཛ་དྲག་ཆེ་བའི་གཡུལ་འགྱེད་བྱེད་འགོ་ཚུགས། བོད་ཀྱི་དམག་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་དམག་མཁོའི་དངོས་ཟོག་དཔོར་འདྲེན་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། དགྲ་དང་རང་ཕྱོགས་དབར་གྱི་མཚོན་བཟང་ཞན་གྱི་ཧེ་བག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཧ་ཅང་སྡུག་པོའི་འོག་གཉའ་མ་ཞུམ་པར་སྔར་མུས་བཞིན་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་དགྲ་བོར་སྒྲིག་དང་བསྡོས་པའི་འགོག་རྒོལ་དྲག་པོ་བྱས་ཏེ་དགྲ་དམག་རྣམས་རྒྱལ་རྩེ་རང་དུ་བཀག་ནས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་གང་ཡང་བཏང་མེད། ཉིན་ཞིག་དབྱིན་དམག་གིས་དྲག་ཤུགས་ཡོད་རྒྱུ་སྤྱད་ནས་རྫོང་རྩེར་མེ་སྒྲོགས་སེར་དྲག་

བབས་པ་ལྟར་འཕངས་ནས་ཞུར་མཆོངས་བྱེད་རྩིས་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་ཆོས་དགོན་དང་། རྩེ་ཆེན་དགོན་སོ་སོ་ནས་དབྱིན་དམག་ལ་རྒོལ་རྒྱང་ཚ་ནན་སྤྲད་སྟབས་བཙན་འཛུལ་པ་རྣམས་རྫོང་འགྲམ་དུ་བཅར་ཐབས་མ་རྙེད། འོན་ཀྱང་སྟབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བོད་དམག་ཅིག་རྫས་ཁང་དུ་རྫས་མདེལ་ལེན་པར་སྐྱོད་སྐབས་གཟབ་ནན་མ་བྱུང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་སྦྲི་སྦི་རྫས་མདེལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་ལྷུང་ནས་རྫས་ཁང་འབར་གས་སོང་བས་དགྲ་བོས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་རྫོང་རྩེར་ཚུར་རྒོལ་དྲག་པོ་བྱས་ཤིང་། ཁོ་ཚོས་རྫོང་གི་ཕྱོགས་གསུམ་ནས་བསྐོར་ཏེ་ཤེ་འཐབ་རོ་འཐབ་ཀྱིས་རྫོང་རྩེར་འཛོགས། རྫོང་སྲུང་བོད་དམག་རྣམས་རྫས་མདེལ་ཟད་ཁར། འབྲུག་ཆུ་ཡང་ཆད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་ཁོ་ཚོས་རྗེ་དང་། དབྱུག་པ། ཞུར་རྡོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་མཐུད་འགོག་རྒོལ་བྱས་ཏེ་རང་དམག་ཁག་གཅིག་དགྲ་བོའི་བསྐོར་རྒྱ་ལས་ཐར་ཏེ་དཔལ་ཆོས་དགོན་དུ་ཐོན། དེ་བྱིངས་བོད་དམག་རྣམས་རྫོང་སྟེང་དུ་དགྲ་བོ་དང་དམར་འཛིང་དྲག་པོ་བྱས་ནས་མཐར་མང་སྐྱེ་ཞུང་གིས་མི་བཏྭན་པའི་དུས་སུ་རང་ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་གྲིབ་མ་ཙམ་ཡང་དགྲ་ལག་ཏུ་མ་བསྐུར་བར་རྫོང་རྩེའི་གཡང་ས་ནས་མཆོངས་ཏེ་ཕ་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ལེགས་སྐྱེས་སུ་བཤམས་སོ། །ཤོད་རྒྱུན་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་རྫོང་བཙན་དེ་ནི་སྟར་པ་རི་ལ་མཁར་བཅུ་སྐོར་ཡོད་པ་དང་། མཁར་གྱི་མཐོ་ཚད་ལ་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ཙམ་ཡོད་སྐད་ཀྱང་།

དེ་དག་ཚང་མ་དམག་འཁྲུག་ནང་བཙན་འཛུལ་པས་གཏོར་བརླག་བཏང་བས་ད་ཡོད་ཀྱི་མཁར་ཤུལ་ཀྱང་རའི་ཐོག་ནས་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པའི་ཤིག་ཉེས་རསྒྲོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཁར་རྩེའི་ས་ས་རྫོང་གཅིག་དང་། རྗེ་རྗེ་རྗོག་རེའི་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་དམག་དམངས་ཚོའི་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དཔའ་སྟབས་དང་།

བཙན་རྒོལ་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ཟླ་ན་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་བཅས་མཚོན་རྒྱུ་ཡོད། ད་ཆ་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཁར་རྩེ་འདིའི་བཞིན་དཔལ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏོང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་གནས་སྐོར་བ་རྣམས་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

རྒྱལ་མཁལ་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་། ཡོས་སྡེ་ཤང་རྒྱལ་མཁར་གྲོང་ཚོ།

རྒྱས་འགེབས་བསྒྲིགས་འཛིན། གཅིག་གི་དཔེ་དེ་གཞན་གཅིག་ལ་བཀབ་ནས་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱས་པ།

རྒྱལ་རྔ་སློང་བརྡུངས། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་སྐད་གྲགས་ཀྱི་རྔ་བོ་ཆེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྡུངས་པའམ་ལན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བརྡུངས་པའི་དོན།

རྒྱལ་ཆེན་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་གནས་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་པི་ཝང་འཛིན་པ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རལ་གྲི་འཛིན་པ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་མིག་མི་བཟང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་སྦྲུལ་ཞགས་དང་མཆོད་རྟེན་འཛིན་པ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཞལ་བཙུམ་ཞིང་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་དང་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ལ་ཐོས་པའི་དུག་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་སླས་པའི་གཏམ་རྣམས་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་བའི་པི་ཝང་བརྒྱུད་ནས་གོ་དགོས་པ། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་རིག་པའི་དུག་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་རིག་པ་འགོག་ཆེད་རལ་གྲི་བཟུང་དགོས་པ། རྒྱལ་པོ་མིག་མི་བཟང་ལ་མཐོང་བའི་དུག་ཡོད་པས་མིག་གཉིས་པོ་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མ་ཡེངས་པར་ལྟ་དགོས་པ། རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་ཁ་རླངས་ཀྱི་དུག་ཡོད་པས་གཞན་ལ་ཁ

ལྷངས་ཕོག་པ་སྨུང་ཆེད་ཞལ་བཙུམས་ནས་བཞུགས་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་བྲིས་འབུར་གྱི་སྐུ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བཟོ་བཀོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲུང་མ་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན་སྟབས་དགོན་པ་ཚང་མའི་འདུ་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞེངས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་ཆ《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཤད་པའི་ནང་གཟིགས།

རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་རིགས་དྲུག་གི་དང་པོ།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ། གནོད་སྦྱིན། ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། ལག་ན་ཕྲེང་ཐོགས། རྟག་མྱོས་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་འོ། །

རྒྱལ་ཏིག་ཞབས་དྲུང་། རྒྱལ་ཏིག་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་རྒྱ་མཚོའམ་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་ཏེ། སྐུ་གཞོན་དུས་ལྷ་ཐང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། བཀའ་འགྱུར་བ་འཇིགས་མེད་རབ་རྒྱས་སོགས་སློབ་དཔོན་དུ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་གསན། རྗེས་ནས་མཆོད་རྟེན་ཐང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། འཆད་ཉན་སྒྲུབ་ཞིང་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་འཕྲོས་པ་དོགས་སློང་གིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་པས་སྐྱིད་ཐོན་སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ། འཇུ་ལག་ཆུ་འགྲམ་འདའ་རྐན་པའི་སྒྲུབ་གནས་ཕུག་གི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། འབྱུང་འགྱུར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་གང་གསུངས་བསླུ་བ་མེད་པ་སོགས་ཉམས་རྟོགས་ཀློང་དུ་གྱུར། ཟབ་ལུང་རི་ཁྲོད་བཏབ། གསུང་ཆོས། དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་འཕྲོ། མགུར་ཚན་ཐོར་བུ་བཅས་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་གྲངས་འཚོ་ཞིང་བཞེས།

རྒྱལ་ཏོ་རེ་ལོང་བཙན། (རྒྱལ་ལྡེ་རེ་ལོང་བཙན་ཞེས་པའང་སྣང་) བོད་རྒྱལ་ཉེར་བཞི་པ། བཙན་ལྷའི་ཡ་གྱལ། ཐ་ལྡེ་སྤྲིན་བཙན་དང་ཡུམ་ཉེ་བཙུན་མང་མ་རྗེའི་སྲས། སྣོན་པོ་ཐོན་མི་འབྲིང་པོ་རྒྱལ། གདུབས་སྨན་ད་རེ། སྟོང་དར་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་སྐད། ཞང་ཞུང་ཏ་ར་ལ་ཏ་རིས་སྐུ་བོན་བྱས། འདི་མན་ཆད་འབངས་དང་གཉེན་བསྒྲེས་ཞེས་གྲགས། ཧོ་མ་ལྡེ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་གཙུང་པོ་ལྷབ་ནག་བྱ་བ་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞང་ལྷ་གཙུང་པ་ཞེས་གྲགས།

རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་བྱེད་གསུམ། ལུང་རིག་པ་ཉིད་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་དེ་སོ་སོའི་ཤེས་རབ་གསུམ། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་འཛིན་པ།

རྒྱལ་ཐབས་སྡེ་བཞི། མཐུ་དཔུང་བརྗིད་པའི་ཐབས། བང་མཛོད་ནོར་གྱིས་གཏང་བའི་ཐབས། དབྱེན་གླུམ་པའི་ཐབས། གཞན་དག་ངོ་སྲུང་བའི་ཐབས།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས། རྒྱལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ནི་སངས་རྒྱས་དེའི་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྡེ་སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། རྒྱལ་སྡེ་སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བསྡུས་མིང་ལ་སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལྷ་ཁང་འདིའི་གནས་ཡུལ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་ནུབ་ངོས་སུ་ར་མ་སྒང་ཞེས་པ་དེར་གནས། དེ་ནི་བོད་སྤུར་རྒྱལ་དུས་སྐབས་ཀྱི་བོད་རྗེ་མུ་ཏིག་བཙན་པོའམ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་༨༠༠ ཡས་མས་སུ་བཏབ་པ་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེར་རྩེ་མཐུན། སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་ཞེས་འབོད་དོན་ནི། དེའང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་གི་དེབ་ཐེར་སྙིང་ལས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས

སྦྱ་མོའི་ཡབ་མེས་རིམ་པས་ལྷ་ཁང་མང་དུ་བཞེངས་འདུག བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ང་ཆེ་བས། ད་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་ཆེ་ཚད་ཐུབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཉི་མ་ཙམ་ཞིག་བརྩིགས་དགོས་གསུངས་པར་མཛོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་མར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པས་བོད་འདིར་མི་ཤོང་ཞེས་ཞུས། ཟླ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྩིགས་དགོས་གསུངས་པར། དེ་ཡང་ཉི་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཞུས། སྐར་མ་ཙམ་ཞིག་བརྩིགས་དགོས་གསུངས་པར། སྐར་མ་ལའང་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་པས། བྱང་འབྲོག་གི་ཐང་ཡངས་ས་ཞིག་ཏུ་བརྩིགས་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་བར། བློན་འབངས་ཕྱིན་པོ་བློར་མ་འཕྲུད་དེ། བློན་འབངས་ཀུན་གྱིས་བྱང་དུ་བརྩིགས་ན་ལྷ་ཁང་སྟོང་པར་ལུས་འགྲོ་ཚུལ་ཞུས་ཏེ། རྗེ་འབངས་ཀུན་གྲོས་མཐུན་ཏེ་སྐར་མ་ཆུང་བ་ཞིག་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག(རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྩིས་སྲོལ)ཡོད་པའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་རྒྱལ་སྲེ་སྐར་ཆུང་རྗོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པས་སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་ཞེས་མིང་ཐོགས། སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་འདི་དགོས་པའི་དབང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཞེངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་སྐར་ཆུང་རྗོ་རིང་གི་དམ་བཅའི་རྡ་ཚིག་ཐོག་བཀོད་པ་ལྟར། སྤྲུལ་པའི་ལྷ་བཙན་པོ་མེས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ་ལྷ་ལྡན་ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཞེངས་ཤིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་བཙུགས་པ་དང་། མེས་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་རིང་གླིང་གི་ཁྲི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བཞེངས། མེས་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་སྐུ་རིང་བྲག་དམར་གྱི་ཀ་རུ་དང་། མཆིམས་ཕུར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རིང་བསམ་ཡས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ལྷ་བཙན་པོ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་སྐར་ཆུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་སོགས་པ་བརྩིགས་པར་མཛད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། བཙུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གདུང་རབས་རྒྱུད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཁྱབ་ཏུ་མཛད། འདི་ནི་ནམ་ཡང་མ་བཤིག་པ་དང་། མི་འདོར་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ལེགས་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། འདི་དག་དོར་ནས་བཤིག་ན་སྡིག་པ་ཆེ། ཉེས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་འོང་བས་སྣོད་ལེགས་ཚོགས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྫུན་མོའི་མོ་དང་། སྨྱུ་མའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཅི་ལས་བྱུང་རུང་མ་བཤིགས་ཤིག མ་སྤྱོངས་ཤིག རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྲིད་སྐུ་མཆེད་ཆུང་དུ་ཡན་ཆད་ནས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་བདག་མཛད་པོ་མན་ཆད་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐོས་ཏེ་ཆོས་ཐུགས་སུ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། དེ་ཡི་ནང་ནས་མཁྱེན་པ་དང་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གཙོ་བོའམ་མཁན་པོ་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བྱེད་པོར་བསྐོ་བར་བྱ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་དབང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་ལ་དགེ་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉེན་བྱེད་པར་བསྐོ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐུ་རྟེན་ལེགས་པར་བཙུགས་ནས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྱ་དགོས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འཐོར་ཞིག་དང་། ཉམས་ཆག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྲིས་པའི་ལྷ་རིས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཡིག་གི་མགོ ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དོ་དམ་རྒྱུན་བསྲིངས་སུ་མཛད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་དུ་ད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་རེ་རེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འདི་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་དགོས། དམ་བཅའ་བའི་དབུ་མནའ་བསྐྱལ་བ་དེ་ལས་མི་འགལ་བའམ་མི་འདའ་བའི་དབང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན། དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུ། མདོར་ན་མི་

མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོ་དང་བཙན། ཡུལ་ལྷ། གཞིས་བདག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུང་དཔང་དུ་བཙུགས་ཏེ། འདིར་བཞུགས་རྒྱལ་པོ་དང་། རྗེ་བློན་སོགས་མི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དབུ་མནའ་བསྐྱལ་བ་དང་དམ་བཅའ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ནན་ཏན་དམ་བཅའ་བའི་རྩ་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ཞིབ་མོ་ནི་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ནན་ཏན་དམ་བཅའ་བའི་རྩ་ཚིག་གི་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཞག་པ་དེ་དང་ཟླ་བསྒྲིལ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ་ཡོད་པས་གཟིགས་པར་ཞུ། སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདྲ་བར་སྒྲོགས་བཞིན་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ཚེ་སྒྲུབ་འབུམ་པ་དང་། ནོར་རྒྱས་འབུམ་པ། གཡུལ་རྒྱལ་འབུམ་པ། སྒོ་བཞི་འབུམ་པ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་མི་ཚོས་བསྐོར་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ཞིབ་པ་མ་རྙེད། ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་ནང་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐར་ཆུང་ལྷ་ཁང་དེ་སྔར་བཞིན་གནས་ཐུབ་པ་དང་ལྷག་དོན་དུ་སྐར་ཆུང་རྡོ་རིང་དེ་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་སྐད།

རྒྱལ་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གནའ་རབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མི་ཡི་འགྲོ་བ་བྱུང་སྐབས་མི་རྣམས་ལ་དཔོན་དང་འབངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་ཅིང་སྒེར་ལ་དབང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཡང་མེད་པར་ཚང་མས་ཐུན་མོང་གི་འཚོ་བ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་རིང་པོ་སོང་རྗེས་ཐོན་སྐྱེད་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་ཞིང་སྒེར་བཟུང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་རྒྱུ་ནོར་རྐུ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གནོད་རེས་བྱེད་པ་སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་མེད་པར་བརྟེན་ཚང་མས་ཐུན་མོང་དུ་བགྲོས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་བློ་མོས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་དེ་ལ་ཞིང་དཔོན་ཟེར། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐོག་དཔོན་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམངས་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་མཁན་དང་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད། ཞིང་དཔོན་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་རྫས་བགོ་འགྲེམས་དང་། སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་སོགས་ལས་འགན་མང་བའི་དབང་གིས་ཞིང་དཔོན་བྱེད་མཁན་དཀོན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྗེས་སུ་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅུ་ཆ་དྲུག་གི་འབབ་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱས་པ་དེ་རིམ་བཞིན་དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་ལམ་ལུགས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དྲུག་ཆའི་ཁྲལ་ཟེར་བ་ཁྲལ་གྱི་དང་པོ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཞིང་དཔོན་དེ་ལ་བྲན་གཡོག་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་དཔོན་གཡོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། རིམ་བཞིན་འབངས་དང་། དམག་དཔུང་། ས་ཆ་བཅས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་དང་པོ་ནི་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་དབང་གིས་གསེར་དང་། དངུལ། ཟངས། ལྕགས་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཏང་ནས་འཁོར་ལོ་དེས་གང་དུ་སླེབས་ཚད་ཀྱི་ས་ཆ་ཚང་མ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུ་ཐུབ་པས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཞིབ་པར《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་བཅུ། ༡. གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་སྐར་ཁུང་ནས་ཐོན་ཀྱང་མཇུག་མ་དེ་ལ་ཐོགས་པ་རྨིས་པ། ༢. གླང་པོ་ཆེ་ཕལ་བས་སྐོམ་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་སྐྲོད་པ། ༣. མི་གཙང་བ་གོས་པའི་སྤྲེའུས་སྤྲེའུ་གཞན་ལ་མི་གཙང་བ་སྐུད་པ། ༤. སྤྲེའུ་གཅིག་གིས་སྤྲེའུའི་ཚོགས་ལ་དབང་བསྐུར་བ། ༥. ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ཤིང་ཕལ་པ་མགོ་སྙོམ་པ། ༦. བྱེ་བྲེ་གང་དང་མུ་ཏིག་བྲེ་གང་བརྗེ་བ། ༧. གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་རྐུན་པོས་ཁྱེར་བ། ༨. གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁྲིན་

པས་སྐྱོམ་པའི་མིའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ཀྱང་མི་འཐུང་བ། ༩. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྔེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཐོད་པ། ༡༠. རས་ཡུག་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚང་མ་རེ་ཐོབ་ཅིང་། རྩ་བའི་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པ། དེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད། མ་འོངས་པ་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ཡང་རྨི་ལྟས་དང་པོ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤོང་མི་ཐུབ་པའི་སྔ་ལྟས། གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སློང་གནས་ནས་སྐྲོད་པའི་སྔ་ལྟས། གསུམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉེས་པ་སློང་བའི་སྔ་ལྟས། བཞི་པ་ནི་མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་མཁན་སློབ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས། ལྔ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་མགོ་སྙོམ་པའི་སྔ་ལྟས། དྲུག་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྔ་ལྟས། བདུན་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་གསོ་བའི་སྔ་ལྟས། བརྒྱད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྔ་ལྟས། དགུ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་མཐའི་དབང་གིས་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྡང་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས། བཅུ་པ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྟ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ནུས་ལ། རྩ་བའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་སྔ་ལྟས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་བཅོ་བརྒྱད། སྣ་ནག་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཅུར་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྗོད་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྒྱད་དེ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་རིམ་པ་བཞིན་བསྟུས་ན། ༡. གླང་ཆེན་མདུག་མ་སྐར་ཁུང་འཐོག་པ་དང་། ༢. ཁྲོན་པས་མི་བསྙེགས། ༣. ཕྱེ་དང་མུ་ཏིག་བརྗེ། ༤. ངན་པའི་ཤིང་དང་ཙན་དན་མཉམ་དུ་བྱེད། ༥. སྐྱང་གི་ཕྲུ་གུས་སྐྱང་ཆེན་གནས་ནས་སྐྲོད། ༦. མི་གཙང་སྤྲེའུས་མི་གཙང་གཞན་ལ་བྱུག ༧. སྤྲེའུ་མང་པོས་སྤྲེའུ་ངན་རྒྱལ་པོར་བསྐུར། ༨. བཅོ་བརྒྱད་མི་ཡིས་རས་ཡུག་སོ་སོར་དྲས། ༩. ར་བའི་མེ་ཏོག་འཐས་བུ་རྐུན་པོས་ཁྱེར(ཆོས་བྱེད་ཀྱི་དོན་མི་ཐུབ) ༡༠. འཐབ་པར་མི་འོས(བརྗོད་བྱང་ལས། སྨྲ་བཤད་སེལ་བུར་འགྲོ་བར་བྱས་པའི) སྡེ་རིགས་ཕན་ཚུན་འཐབ། ༡༡. མེ་ཏོག་དག་ནི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ནི་བསྐུལ(སྐྱེས་པས་བུད་མེད་གཉེར་བར་རིགས་མིན་པར་བུད་མེད་ཀྱིས་ཚུད་གཉེར་བ) ༡༢. རྫིང་བུ་གསུམ་ནི་བར་མ་སྟོང་བར་མཐོང་། ༡༣. རྐན་པོ་སྤྱི་ཐེར་དུ་ནི་གནས་པ་དང་(ཆོས་དང་པོ་དར་བ་ནས་ནུབ་དུས་ཡང་དེར་ནུབ) ༡༤ རྟ་ཡི་ཁ་འཕགས་གཉིས་ཀས་ཟ་བ་དང་(རྒྱལ་བློན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ) ༡༥. ཆེ་བའི་ཁྱི་བས་ཆུང་བ་ཁ་ནི་དྲག(སྐྱེས་པ་བས་བུད་མེད་ཁ་དྲག་པོ་ལྟ་བུ) ༡༦. བེའུ་སྐྱེ་མ་ཐག་ཏུ་བ་ལ་ནུ(ནོར་རྫས་བུ་ལ་གཏད་ཅིང་བདག་ཀྱང་དེ་ལ་རེ་བ་ལྟ་བུའོ) ༡༧. སྤྲ་དྲེ་གཞོན་ནུ་ཕྱི་དྲེ་རྐས(འདུས་བྱས་མི་རྟག) ༡༨. སེང་གེའི་རོ་ནི་རང་གི་སྲིན་བུས་ཟོས(ཆོས་འཇིག་ན་ཕྱི་རོལ་པས་མི་འཇིག་ནང་པ་རང་མི་མཐུན་ནས་འཇིག་པའི་རྟགས) བཅོ་བརྒྱད་རྨིས་པས་འོད་སྲུང་ལ་ཞུས་པས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་བླ་མ་འོང་བར་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་སྔོན་ཚེ་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་དུས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱོན་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ལ་རྨིས་ལྟས་བཅུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱི་པའི་མཆོད་གནས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྨིས་ལྟས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་འགྲོངས་པའམ། གྲོངས་པ་ལ་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྙིང་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བླུང

ལ་གཏོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་གསེར་ཕྲེང་ཅན་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྙིང་ནད་བྱ་བར་བསམ་ནས་སྨྲས་སོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མི་བདེ་བར་འདུག་པ་ལ། བུ་མོས་དྲིས་པས་སྔར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་གསུངས་པས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཕན་ན་བདག་འགུམ་པ་བླ་མོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་སེམས་རྒྱུད་སྒྲོངས་པས་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་མཐུ་མེད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་ཞུ་བར་རིགས་སོ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་འཐད་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཞུས་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ངན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔའི་ཐུགས་རྟེན་འཇུགས་ཚུལ། ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་པོད[ཁ]པར་གསལ།

རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔའི་སྲོག་གཏད་བྱ་ཚུལ། རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་རྟ་པོད[ཁ]པར་གསལ།

རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྐྱོགས། མེ་སྐྱོགས་ཤིག་གི་མིང་། སྔར་བོད་དུ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོའི་ཁོག་པ་བྲུས་པའི་མེ་སྐྱོགས་ལས་མེད་ཀྱང་། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གི་སྐབས་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་ལྕགས་ལས་བཟོས་པའི་མེ་སྐྱོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཁོ་བོའི་སྙོངས་འཆར་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་བརྟག་པར་ཞུ་ཞིང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མེ་སྐྱོགས་ནི་ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་མེ་སྐྱོགས་ཡིན། སྔར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གོར་ཁཱས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དིང་རིའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ས་འོག་ནས་འབར་གཏོར་བྱེད་པའི་རིག་རྩལ་ཤེས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཐྲི་ཁྲིན་དམག་དཔོན་ཀྲའོ་ཨེར་ཧྥུང་ནས་བོད་དུ་དམག་དཔུང་གཏོང་སྐབས། དིང་རིའི་དམག་མིས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ཁྲིན་དམག་རྣམས་ས་འོག་ནས་འབར་གས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་དམག་ཚར་བཅད་པ་རེད།

རྒྱལ་པོ་ཁྲི་དང་ལྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་རིང་ལ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་གྱི་ཟུར་དུ་ཁྲི་དང་ལྡེ་ཞེས་འདོད་པ་དག་གི་རིང་ལ།

རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཞི། མདུན་འཁོར། གཙོ་འཁོར། ནང་འཁོར། ཕྱི་འཁོར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་པཱ་ལ་བདུན་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ནང་གི་ཐོག་མ་ཡིན། རྒྱ་གར་མ་གྷ་དྷའི་ཤར་ཕྱོགས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ན་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞིག་ཤིང་གི་ལྷ་དང་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ནས་ཡ་ཀྵ་པཱ་ལའི་བར་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས་རྣམས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་གསལ་ཞིང་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་འབྱོན་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ནེ་ཡ་པཱ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད་འཕྲལ་ཡིན་པ་ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཁུངས་ཐུབ་རྣམས་ལས་བཤད། རྒྱལ་པོ་ཧྲསྭ་པཱ་ལ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དུས་མཚུངས་པར་རྒྱལ་སྡེ་སྐར་ཚང་གི་རྗེ་རིང་ཡི་གེར་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད་པར་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས་བཤད་པ་བཅས་ཕན་ཚུན་གོ་བསྡུར་ནས་ལོ་གྲངས་ཡར་འདེད་ཀྱིས་རྩིས་བྱས་ཆེ། རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནེ་ཡ་པཱ་ལས་སྲིད་དབང་མ་བཟུང་བར་ལོ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་དང་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ལོ(༦༨༥ནས༧༢༡)བར་གྱི་ལོ་ཞེ་ལྔའི་རིང་དེར་ཡིན་པར་རགས་རྩིས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བམ་ག་ལར་རྒྱལ་པོ་ལ་ལི

ཏ་ཙནྡྲའི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་དང་སྐབས་ཁེལ་ནས་གོ་པཱ་ལ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། ཚེ་སྨད་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་ཡང་དབང་དུ་བསྡུས། ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་གཙུག་ལག་དང་དགོན་པ་མང་དུ་བཞེངས། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི་ཞེས་བཤད་ལ། རྒྱལ་པོ་འདིས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱལ་པོའམ་མི་བདག་བཅུ་དྲུག་གོ།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྤྱན་མི་བཟང་། རྣམ་ཐོས་སྲས་སོ།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ལས་དྲུག བཤེས་བྱེད། ཚར་གཅོད་པ། ཆས་པ། གནས་པ། ཕྱོགས་གཉིས་པ། གཞན་བརྟེན་པའོ། །

རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་དུ་སོང་། རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་ལ་གནམ་དུ་སོང་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གནམ་གྱིས་བསྐོས་པའི་ལྷ་སྲས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཡང་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྙིང་པའི་ནང་། གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་འཁོད་པའང་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་རྒྱུན་འཛུགས་སུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་དེ་ཝ་པཱ་ལ། རྒྱལ་པོ་འདིས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བམ་པོ་ཞེ་གསུམ་པ་འདིའི་འགྱུར་བྱང་དུ་འདི་སྐད། རྒྱལ་པོ་དེ་ཝ་པཱ་ལས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་པཱ་ལའི་རིང་ལ་པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་འགྲེལ་ཆ་ཚང་བར་བསྒྱུར་ཞེས་གསལ།

རྒྱལ་པོ་རཱམ་པཱ་ལ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ནང་རྒྱལ་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་འདྲ་སྟེ《དེབ་དམར》ལྷགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༠པ་དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༡༡གཉིས་ཀར་རྒྱལ་པོ་འདི་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སད་ན་ལེགས་མཛིང་ཡོན་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཡར་ལུང་བང་སོའི་རྫོ་རིང་ལ་ཡོད་ཅེས་གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པས་གསུངས་ཞེས་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཡབ་གོ་པཱ་ལ་ཡིན་པར《མཁས་དགའ》དང་། དགེ་ཆོས་དང་། 《དེབ་སྔོན་གསར་མ》བཅས་མཐུན་པས། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ནང་རྒྱལ་པོ་གོ་པཱ་ལའི་སྲས་དེ་ཝ་པཱ་ལ་དང་། དེའི་སྲས་རཱམ་པཱ་ལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གོ་རིམ་ནོར་འཛོལ་བྱུང་བ་འདྲ་སྙམ།

རྒྱལ་པོ་མདོ་ལྔ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་མདོ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བའི་མདོ། འདས་ཀ་ཡེ་ཤེས་སྨོན་པའི་མདོ། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས(ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་བཤགས་པའི་ཕུང་པོ། བསྔོ་བའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པོ)བཤགས་པའི་མདོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་མདོ་བཅུ། རྒྱལ་པོ་མདོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚེ་རིང་མདོ། གོས་སྔོན་ཅན་ནི་གཟུངས་ཀྱི་མདོ། གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་ཟློག་པའི་མདོ། ནོར་རྒྱུན་མ་ནི་ནོར་གྱི་མདོ། ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྙིང་པོའི་མདོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་ལྡེ་བརྒྱད། ༡. རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་ལེགས་དྲུག་གི་ཐ་མ་ཨི་ཤོ་ལེགས་དང་བཙུན་མོ་ཀླུ་ལྕམ་ཀླང་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྡེ། ༢. དེ་དང་བཙུན་མོ་མཚོ་སྨན་ཁྲི་དཀར་གཉིས་ཀྱི་བུ་ལྡེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན། ༣. དེ་དང་བཙུན་མོ་སེ་གཉན་མེར་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་སེ་སྣོལ་ནམ་ལྡེ། ༤. དེ་དང་བཙུན་མོ་ཀླུ་མོ་མེར་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ། ༥. དེ་དང་འོ་བཟའ་ཏེ་མོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ། ༦. དེ་དང་བཙུན་མོ་ཁྲི་སྨན་རྗེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ལྡེ་སྣོལ་པོ། ༧. དེ་དང་བཙུན་མོ་ཁྲི་སེ་བཙུན་གཉན་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ལྡེ་རྒྱལ་པོ། ༨. དེ་དང་བཙུན་མོ་སྨན་བཙུན་ལུག་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་བུ་ལྡེ་སྤྲིན་བཙན་བཅས་ཡིན། ཏུན

ཧོར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ནང་རྒྱལ་པོ་ལྔེ་བརྒྱད་འདྲེན་སྐབས་མིང་བདུན་ལས་མི་སྣང་བས་མ་ཡིག་གི་ནང་ཆད་སྐྱོན་བྱུང་བའམ་མ་ཚང་བ་གང་ཡིན་བརྟག

རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོ་ཁྱིམ་ལྡན་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་བུ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བློན་པོའི་གཙོ་བོ་དྲུམ་བུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བུ་ས་སྐྱོང་དང་། སེང་གེ་གཉིས། སེང་གེ་ལ་བུ་མོ་གཉིས་ཡོད(གོས་ཅན་དང་ཉེ་གོས་ཅན)པས་དེ་གཉིས་ནོར་ནས་གོས་ཅན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཙུན་མོར་བླངས་པ་ལས་བུ་སྐྱེས་པའི་མིང་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་འདུལ་བ་ལུང་གི་གོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ། རྒྱལ་པོ་འདིས་ཤཱཀྱ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་བསྡུབས་པའི་ལོ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་གི་གླེང་གཞིའི་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གཉིས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ལོ་དེར་ཡིན་པར་མངོན།

རྒྱལ་པོ་བི་ཤ་ར་མ་ནེ། རྒྱལ་པོ་བི་ཤྲ་མ་ནྣ། (ཙ)

རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའམ་མ་ལུས་འཕགས་མ་ཟེར། (ཨ་ཛ་ཏ་ཤྲུ་ཏ་ཀོ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡོད)དགེ་ཆོས་ཀྱི《གསེར་ཐང》ནང་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སླེབས་སྐབས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་པས་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་སྲིད་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས(༥༥༧ནས༥༢༠བར)བསྐྱངས་པར་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་གསུངས། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གི་དགོངས་པའི་བསྟན་རྩིས་ལྟར་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ནང་མ་སྐྱེས་དགྲའི་སྲིད་ལོའི་གྲངས་མི་གསལ་ཞིང་། ཀུན་དགའ་བོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོར་མ་སྐྱེས་དགྲ་འདས་ཞེས་གསལ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལོན་པ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཁྱིའུ་གསེར་མདོག་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར། ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ནས་འདས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡང་འདས་ཞེས་གསལ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ཤོག་གྲངས༣༢༣ནང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གོས་ཀྱི་གཞིའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་གདུང་རབས།

འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོའི་དང་པོ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནས་རྒྱལ་བརྒྱུད་མ་ཆད་པར་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ(སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡབ)བར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའམ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་དེ་ནས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད། རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས། སྐབས་དེའི་ཡི་གེའི་སྲོལ་ཡང་ཡོ་རོབ་དང་རྒྱ་གར་རང་ལ་ཤོད་སྲོལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ནུབ་ནས་མེད་སྟབས། སྲས་ཀུན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཁོང་གི་ཡབ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེའི(བིན་དུ་སཱ་ར)ཡབ་ཟླ་བ་སྦས་པ(ཙནྡྲ་གུཔྟ)ཞེས་པ་དེའི་དུས་སྐབས་ནང་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བའི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱེ་རིགས(ཡ་བ་ནའམ་ཤྲིས་ལ་ཡང་ཟེར)ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་གསལ་བས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་རིགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་རང་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་མང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་

རབས་སྔ་ཕྱིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གསུང་རབ་ཁག་མང་བཅས་རྩ་འཛོར་ཁུངས་མེད་དུ་སོང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མྱ་ངན་མེད་སྔ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཉམ་བསྲེས་ཀྱིས་སྣོད་སྤྲོལ་བྱུང་བ་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་ཡང་མུ་མཐུད་མ་དག་རྒྱུན་འཁྱམས་བྱུང་བ་ཡིན། དོན་དངོས་ཐོག་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་རིགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་འདི་ལྟར་ཏེ། མྱ་ངན་མེད་ཕྱི་མ་ཀུ་ན་ལའི་ཡབ་ཡིན་པ་དེའི་ཡབ་ནི་བིན་དུ་ས་ར་སྟེ(སྙིང་པོ་ཐིག་ལེ)ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡབ་ནི་ཙནྡྲ་གུཔྟ(ཟླ་བ་སྦས་པ)ཡིན་ཞིང་། ཀུ་ན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད(མྱ་ངན་མེད་ཕྱི་མ)དེའི་ཡབ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ། དེའི་ཡབ་ཟླ་བ་སྦས་པས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི(༣༢༣ནས༢༩༨)བར་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དེ་འཛམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེར་སྐྱེ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་བཀའ་ན་ཟེར་བར་སྡོད་མཁན་མི་ཧྣ་ས་ཐེ་ན་ཞེས་པ་དེ་འགྱུར། ཟླ་བ་སྦས་པའི་རྗེས་ལ་དེའི་བུ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་དེས་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི(༢༩༨ནས༢༧༣)བར་སྲིད་བཟུང་། དེ་ཡང་འཛམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། དེ་ནས་དེའི་བུ་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མྱ་ངན་མེད་དེས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི(༢༧༣ནས༢༣༢)ལོ་བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་རིང་སྲིད་བསྐྱངས་པ་བཅས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མིང་དང་མཛད་རྗེས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་མྱ་ངན་མེད་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་མི་གཅིག་ཡིན་པར་འཁྲུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཉིས་ཀ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱིས་བཤད་ན་འགྲིག་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་མཁན་གྱི་མྱ་ངན་མེད་དེ་སྟོན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་འཕགས་པ་ནག་པོས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་པར་ཆོས་འབྱུང་གཞན་དག་ལས་བཤད་ཅིང་། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ནང་ཁོངས་སུ་གཏད་རབས་བདུན་རྫོགས་པར《ལུང་ཕྲན་ཚེགས་བམ་པོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་མེད་མི་གཅིག་ལས་བྱུང་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། རྒྱལ་པོ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེའི་བུ་མྱ་ངན་མེད་དེ་སྟོན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་མ་རྫོགས་གོང་དུ་བྱུང་ཟིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། གཏད་རབས་བདུན་མ་རྫོགས་གོང་དུ་རྒྱལ་པོ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེའི་བུ་མྱ་ངན་མེད་དེ་བྱུང་ཟིན་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྦས་པ་ཡང་བྱུང་མ་ཟིན་པ་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་མཁན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ནི། མྱ་ངན་མེད་སྔོན་མ་ཀ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་འདི་དུས་གང་ཙམ་ལ་བྱུང་བ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ནང་ཤོད་སྣངས་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས། སིཀྐ་ལའི་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་གྱིས་བརྩམས་པའི《མ་ཧཱ་བཾ་ཤ》སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་གཅིག་པར་མྱ་ངན་མེད་ཁྲི་ལ་འཁོད་དེ་ལོ་བཞི་བཅུར་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་གྲོངས་ཞེས་བྲིས་པ་དེ་དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ནང་དུ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་རྔོག་འགྱུར་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བྲིས་པ་ལས།

བར་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤི་ནས་ཞེས་འཁོད་པ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་མཐུན་པས་ན་ཇི་ཙམ་འཕྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་ནང་རོལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་འཁྲུངས་ནས་ཡོད་ངེས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྗེས་སུ་དཔྱད་དགོས། རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོག་མར་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་བཟུང་ནས་མི་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ

དམར་གསོད་བཏང་བའི་དམར་མཆོད་ཕུལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་ཆོས་བཤད་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ལྷ་ཁང་དགོན་པ་མང་པོ་བཞེངས་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ས་གནས་ཁག་མང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་པ་སོགས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པ་ནི་ཛོ་ནང་དྷ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ད་ཕན་མ་མཐོང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འདས་ལོ་རྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། སིཾ་ལའི་ནང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་འདས་ལོ་ལྟར་རྩིས་ནས་སྐུ་དྲན་མེད་སྟོན་མ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ན། སྔར་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ(བིན་བི་ས་ར)ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི(༥༧༨)ལོ་དེར་སྲིད་བཟུང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་གམ་དོན་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་སུ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བཀྲོངས་ནས་སྲིད་བཟུང(༥༤༨)དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བའི་ཚེ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྐུ་དྲན་ལས་འདས(༥༤༤)དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཡུལ་མ་ག་དྷའི་སྲིད་དབང་ལོ་ཉེར་བདུན་བར་བསྐྱངས། དེ་ནས་དེའི་བུ་མིང་ཟུར་དུ་ཨུ་ཡོད་པ་བོད་སྐད་དུ་ལག་བཟང་ཞེས་འབོད་པ་དེས་རང་གི་ཕ་མ་སྐྱེས་དགྲ་བཀྲོངས་ནས་སྲིད་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》ནས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་མཁན(འདིས་ལི་ཡུལ་ཐོག་མར་བཟུང་། རྒྱལ་སྲས་ས་ནུ་ཞེས་པ་དེའི་ཡབ་ཡིན)དེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། མྱ་ངན་མེད་དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི(༤༢༠)ཙམ་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཀ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ། མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་བྲལ་དང་དཔའ་བོའི་སྡེ། དགའ་བོ། པདྨ་ཆེ་བཅས་ཀྱིས་ལོ་རབས་མང་ཙམ་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་བཅས་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲའི་མིང་ཅན་བཅུ་དགུ། ཏ་རི་ཙནྡྲ། ཨ་ཀྵ་ཙནྡྲ། ཛ་ཡ་ཙནྡྲ། ནེ་མི་ཙནྡྲ། ཕ་ནི་ཙནྡྲ། ཧྲང་ས་ཙནྡྲ། ས་ལ་ཙནྡྲ། ག་སདྡ་ཙནྡྲ། ཤྲཱི་ཙནྡྲ། རྣམ་ཙནྡྲ། གཙམ་ཙནྡྲ། སིཾ་ཧ་ཙནྡྲ། པི་ག་མ་ཙནྡྲ། ཀཱ་མ་ཙནྡྲ། བིནྣ་ཙནྡྲ། བྷཱ་ལ་ཙནྡྲ། བི་མ་ལ་ཙནྡྲ། གོ་བི་ཙནྡྲ། ལ་ལི་ཏ་ཙནྡྲའོ། །

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པདྨའི་སྙིང་པོའི་བུ་ཡིན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགུང་མཉམ་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་གྲས་ཡིན། དགེ་ཆོས་ཀྱི《གསེར་ཐང》ལས། རང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་བཀས་རྒྱལ་སར་འཁོད། ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་ཐོས་སློབ་མར་གྱུར་རྗེས་ལོ་སོ་བདུན་རིང་སྲིད་བསྐྱངས་པ་བཅས་སྟེ་རྗེས་བསྔོམས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བརྟེན་བུ་མ་སྐྱེས་དགྲ་སྲིད་དབང་བཟུང་རྒྱུར་ཇམས་ནས་མཐར་རང་གི་ཕ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བཀྲོངས་ཏེ་སྲིད་དབང་བཟུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་སྐབས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གྱི་སྦྱིན་བདག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་རུ་པ་ཏི། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་སྐྱ་སེང་བུ་ལྔ་དང་། དགྲ་དང་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་འཐབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་རུ་པ་ཏི(དགྲ་དང་དཔུང་ཚོགས་ཀྱི་གྲས་ཤིག)འཁོར་དམག་སྟོང་ཕྲག་དང་བཅས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རི་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྲོས་ཞེས་པ་དེ་དང་། བཤད་སྲོལ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་སེང་དང་། རྒྱལ་པོ་དམག་བརྒྱ་པ་གཉིས་རྒྱལ་སྲིད་རྩོད་པ་ན་སྐྱ་སེང་གི་བུ་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་དམག་བརྒྱ་པའི་ཕ་དང་བུ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བསད་ཅིང་། ཐ་ཆུང་རུ་པ་ཏི་མཚན་བཟང་དང་ལྡན་

པ་དེ་བཙོན་དུ་ཁྲིད་ནས་འོངས། གསོད་པར་ཕངས་ནས་ཟངས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ཟས་སྐོམ་དང་བཅས་ཏེ་ཆུར་བསྐྱུར་བ་ཞིང་པ་ཞིག་ལ་རྙེད་ནས་གསོས། ཕྱིས་བོད་དུ་ཕྱིན་ནས་རྗེ་བོ་མཛད་ཅེས་འདུག་པ་གང་ཞིག་བདེན་བརྟག་དགོས་པ་ལས། གང་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ །འདིའི་ལོ་རྒྱུས《ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ》ནང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་ལ་ཛེས་པ་ལྔ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསླབ་པ་ལས་འབེབས་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པའོ། །

རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཏྲར་པ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྐུ་ཆེའི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་མཛད་ཅེས་རྒྱ་ཆོས་ལེའུ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་པར་གསལ།

རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མོ་ཁ་ཏུན་གཉིས་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ། འདི་ཉིད་སྐུ་སྟོབས་ཆེ་ལ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གནས་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་གུ་གེ་ཕྱི་འབྲོག་དང་། གུ་གེ་བཅས་ལ་སྤྱ་རྫེས་སུ་དམག་དྲངས་ནས་ཧ་ནོར་ར་ལུག་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལོན། ལ་དྭགས་སུ་སྟག་ཚང་རས་ཆེན་པ་གདན་དྲངས་ནས་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་། རྒྱུན་མཆོད་དགེ་སློང་གི་སྡེ་བཙུགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡུམ་གྱི་དགོངས་རྫོགས་ལ་གསེར་འབུལ་དང་། དངུལ་འབུལ་ཆ་ཚང་། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བརྒྱ་རྩ། ལྷ་ས་དང་། ཁྲ་འབྲུག བསམ་ཡས་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དང་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་བ། ཧམ་ལེ། སྟོད་ཡུལ། ཁ་ནག གཙང་དམར། སྐྱུ་དམར་ནང་། མེ་ཏྲ། དར་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་། ལ་དྭགས་སྟོད་གཤམ་དང་། མངའ་ཞབས་གང་ཡོད་ནས་མཆོད་གཞིས་སུ་ས་ཕུད་རེ་རེ་བསྐལ་པ་ནམ་གནས་བར་ཕུལ་ཞིང་། སྟག་ཚང་རས་ཆེན་ལ་རང་ཞབས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ས་ཕུད་མཆོད་གཞིས་རྒྱ་ཆེན་ཕུལ་བ་དང་། སྟག་ཚང་རས་ཆེན་གྱིས་ཧེ་མི་བྱང་ཆུབ་བསམ་གླིང་དགོན་དང་། ལྕེ་བདེ་ཐེག་མཆོག་དགོན། ཧམ་ལེ་བདེ་ཆེན་དགོན་བཅས་དགོན་ཆེན་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་མཛད། སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཏྲེ་ཤོད་བདག་མོ་སྐལ་བཟང་སྒྲོལ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཨིནྡྲ་བོ་དྷི། བདེ་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་རྣམས་རིམ་པར་འཁྲུངས་ཤིང་། སྲས་འདི་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ལ་དྭགས་ཁུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་གནང་བར་མངའ་ཐང་དར་གུད་ཅི་རིགས་བྱུང་ངོ་། །

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཛད་རྗེས་ཆེ་ཞིང་གཟིགས་རྒྱ་ཡངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚན་སྙན་ཆེ་གྲགས་ཤིག་ཡིན། བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་བཙན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། ཁོང་དུས་སྐབས་གང་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པའི་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྒྲོལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་འདིར་རེ་ཞིག་དེའི་སྐོར་གླེང་མི་དགོས་པར་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་རྣམས་གནད་བསྡུས་བྱས་ཏེ་འབྲི་རྒྱུར། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རླབས་ཆེན་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ཁག་ལྔ་སྟེ། དང་པོ། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མུས་ཀྱི་བོད་ཡིག་འདི་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི

འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་དེ་ལས་སྔོག་སྟེ་རྗེས་ལུས་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་གཟིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བློན་པོའི་ནང་ནས་རིག་པ་རྗེ་ཤེས་དང་། དེ་མིན་གཞོན་ནུ་རིག་པ་ཅན་བསྡོམས་མི་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ནས་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་ཡང་ཚད་པས་གདུངས་ནས་འགྲོ་མ་ཐུབ། ད་དུང་ཡིད་ཐང་མ་ཆད་པར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་སོགས་ཁག་གཅིག་བཏང་ནས་ཁོ་ཚོས་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་སྒྲ་རིག་པ་བཅས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་བོད་དུ་སླེབས་རྗེས། སྐབས་དེའི་བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་བརྒྱུད། དེང་སང་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མུས་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་འདི་བཟོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། ཡི་གེ་འདི་བཟོས་ནས་ད་ཕན་པོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་ཡོད་ཅིང་། (མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས《བསྟན་རྩིས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》ཞེས་པའི་ནང་སྤྱི་ལོ༦༤༦(མེ་རྟ)ལོར་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོས་པར་བཞེད) སྐབས་དེར་བསྒྱུར་བ་དང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་ཡིག་གི་རྩ་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པའི་མིས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཀློག་ཐུབ་པ་དང་གོ་བ་ཡང་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་ཞིང་། ཡི་གེ་འདི་གསར་གཏོད་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡི་གེ་སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུའང་འབངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་སློབ་དགོས་པའི་དོན་ཚན་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀོད་ཡོད། གཉིས་པ། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་མར་བཙུགས་པ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐོང་དུ་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་མེད་པ་དང་། བདེ་འཇགས་མེད་སྟབས་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཚང་མར་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཚོ་པ་ཁག་གི་མི་མང་པོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཐོག་མར་ཚོ་པ་ཁག་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྲུ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་དྲུག་ལ་ནང་གསེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་ཕྱེ་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་གཤམ་གསལ། ༡. ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས་ནི། དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ཁྲིམས་ཞེས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། (༡)དེ་ཡང་བོད་ས་གནས་རུ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ། རུ་ལྔ་པོ་སོ་སོར་སྟོང་སྡེ་བཅུ་རེ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་རེ་དང་། དམག་དཔོན་ཀན་གཞོན་གཉིས་རེ། རུ་དར་གྱི་མདོག་དང་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ། (༢)རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ས་ཁྲུལ་རེ་རེ་བགོ་སྐལ་དུ་སྤྲད་ནས་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་སྡེར་དབང་ཁས་ལེན་པ། (༣)འབངས་ཀྱི་ནང་རྒྱལ་ཕྲན་བཞི། དཔོན་རིགས་བདུན། བློན་གཡོག་དང་ཡང་བློན། བཟོ་རིགས། ཚོང་པ་སོགས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། (༤)བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག ཡིག་ཚང་དྲུག བཀའ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག ཀྲིན་དྲུག དཔའ་མཚན་དྲུག་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བཟུང་བ། ༢. འབུམ་གསེར་ཐང་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ནི། བྲི་སྲང་ཞོ་ཆ་སོགས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཏེ། ཞིང་འབྲོག་གི་ཐོན་ལས་གོང་འཕེལ་དང་སྟབས་བདེ་ཡོང་བ་བྱས་པ། ༣. རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི། བྱེད་དགོས་པ་གསུམ། བྱེད་མི་ཆོག་པ་གསུམ། བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ། སྨྲ་འབེབས་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ། མནར་གཅོད་བྱེད་མི་རུང་བ་གསུམ་བཅས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གལ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་བཟང་རྣམས་དར་སྤེལ་བཏང་བ། ༤ མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་ཡོད་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་མེད་པའི་རིགས་ཐག་གཅོད་ཚུལ། ༥. དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་མཉམ་ལ་རིམ་གྲས་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་

ཚུལ། ༤. ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ནི། སྔགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡོད་མེད་འདྲ་བ་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་ཚུལ་བཅས་ཡིན། གསུམ་པ། དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་ལམ་ལུགས་ཆུང་ཟད་ཆ་ཚང་ཙམ་ཞིག་བཙུགས་པ། སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཐད། བློན་ཆེན་གསུམ་གྱིས་ཕྱིའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་སྐྱུབ་པ། ནང་བློན་གསུམ་གྱིས་ནང་གི་ལས་དོན་སྐྱུབ་པ། བཀའ་བློན་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་ཡོ་བསྲང་དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པ་བཅས་བློན་པོ་ཆེ་དགུས་ཕྱི་ནང་གི་ལས་དོན་རྣམས་ཐག་གཅོད་པའི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་པ། བཞི་པ། མི་རིགས་ཀྱི་རང་ཉིད་སྔར་ཡོད་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་དང་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ། སྤུ་རྗེས་སུ་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་ལ་རེ་འདུན་ཞུས་ཏེ། དར་འབུ་གསོ་མཁན་དང་། ཆང་བཟོ་མཁན། ཤེལ་བཟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བཟོ་པ་མང་པོ་བཀུག་སྟེ་ཁོ་ཚོའི་ལག་རྩལ་བོད་དུ་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་ལྷ་བཟོ་བ་དང་། རི་མོ་མཁས་པ། རྗོ་བཟོ་བ་སོགས་མང་པོ་བསྐྱངས་ནས་ཁོ་ཚོའི་ལག་རྩལ་དར་སྤེལ་བཏང་བ། དེ་བཞིན་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་རིག་པ་རྣོ་བ་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྔར་ཡོད་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཏ་ཅང་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་རེད། ལྔ་པ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་དང་། བལ་བོད་མི་རིགས་བར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ས་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་དང་ལག་རྩལ་བོད་ས་གནས་སུ་དར་སྤེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སྤུ་རྗེས་སུ་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཚ་མོ་ཝེན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གཉིས་བཙུན་མོར་བླངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག བལ་པོ་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་བཟོ་པ་མང་པོ་བོད་དུ་ཁྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བལ་བོད་མི་རིགས་དང་། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་བར་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་མི་ལྟར་མཛའ་བཤེས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གསར་པའི་སྒོ་ཕྱེ་བ་དེས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ཐད་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་གསར་པ་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་མ་ཐེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཤ་ར་ཏ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགུང་མཉམ་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་གྲས་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་སྐབས་འདི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དུས་དང་། ཡབ་ཚངས་བྱིན་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་མུས་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་། གཤམ་དུ་ལྷ་བཟང་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྒྱལ་པོ་ཨིན་ད་བྷཱུ་ཏི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཨ་ཧྥ་ཏན)དུ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྗེས་མ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། སྐབས་དེར་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་འབུམ་ཚོ་ལྔ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་གྲོང་ཁྱེར་སམ་བྷ་ལའི་གྲོང་འབུམ་ཚོ་གཉིས་དང་བྱེད་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ལ་དབང་ཞིང་། གྲོང་ཁྱེར་ལངྐ་ལ་པུ་ར་ན་གྲོང་འབུམ་ཚོ་གཉིས་དང་བྱེད་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཛ་ལེནྡྲ་ལ་དབང་། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགའ་ཞིང་བུ་མོ་གཅིག་ཡོད་པ་མིང་ལ་ལེགས་སྨིན་ཀ་ར་ཟེར། རྒྱལ་པོ་ཛ་ལེནྡྲ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དགའ་ཞིང་། དེ་ལ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་ཕ་མས་ཆུང་དུས་ནས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཅུག་རྗེས་སུ་བུ་མོ་རང་ཉིད་ཁྱོ་བོའི་སར་མནའ་མར་འགྲོ་སྐབས་ཁྱོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དེས་བག་མའི་སྔོན་མོ་བྱ་བའི་

ཆེད་དུ་རི་དྭགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་བསད་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ངའི་ཕ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་བཞིན་དུ། ང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བག་མར་གཏོང་པོད་པ་ང་ལ་སྙིང་རྗེ་གཏན་ནས་མེད་པའོ་སྙམ་ནས་བག་མའི་ཉོར་རྫོངས་སུ་སྤྲད་པའི་གསེར་དངུལ་རྒྱན་གོས་སོགས་ཚང་མ་རང་ཉིད་བསུ་སྐྱེལ་བྱེད་མཁན་གྱི་འཁོར་གཡོག་ཀུན་ལ་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་སྟེ་ང་རྒྱལ་སྲས་སྡིག་ཅན་དེའི་མནའ་མར་མི་འགྲོ་ཟེར་ནས་སྒྱུ་བརྫུ་བཏབ། དེའི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཤེས་ནས་བུ་མོ་རང་གང་འདོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་བདག་སྤྲོད་མ་བྱས། རྗེས་སུ་བུ་མོས་ཉིན་མོ་སྒྱུ་བརྫུ་བཏབ། མཚན་མོ་ཆོས་བྱས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་ནས། ཐེངས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ཛ་ལེནྡྲ་རི་དྭགས་རྔོན་པར་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་ལམ་ནོར་ཏེ་བུ་མོ་ཡོད་སའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སླེབས་ནས་བལྟ་སྐབས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཞུས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བུ་ལ་གཏད་ནས་བུ་མོའི་དྲུང་དུ་ཆོས་བྱས། བུ་མོའི་ཕ་མ་ལ་ཡང་དེའི་གནས་ཚུལ་ཡི་གེ་བཏང་བས་བུ་མོའི་ཕ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་བུ་ལ་གཏད་ནས་ཆོས་བྱས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་བ་ན་གྲུབ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཛ་ལེནྡྲ་ཡང་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཐོབ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྒྱུར་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་བཞེངས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་འདིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན《ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ》དང《ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ》གཉིས་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་འབྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྔགས་ཕྱོགས་པོད[མི][ཙི]གཉིས་སུ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཞིབ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་བོད་སྐད་དུ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས》པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དེའི་ནང་གསལ། འདི་སྡེ་དགེར་ཤིང་པར་ཡོད།

རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ན། འདི་ལ《འདུལ་བ་ལུང》གི་ལོ་རྒྱུས་སུ། རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་ཧ་ཅང་དད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མཁར། མལ་གྲོ་གུང་མཁར་རྫོང་རྒྱ་མ་མདའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་རི་སྣ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མཁར་ཞེས་སྲོང་བཙན་རང་གིས་ཕྱག་བཏབ་པར་གྲགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྟེན་གཙོ་སྲོང་བཙན་དང་། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ་བཅས་ཀྱི་འཇིམ་བརྙན་ཡོད་པ་དེ་སྔོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གཏོར་བཤིག་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། དེང་སང་མང་ཚོགས་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མཁར་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་སྔར་བཞིན་རྟེན་གཙོ་རྣམས་གསར་བཞེངས་བྱས་ཐོག་དེར་རྒྱུན་གཏན་མང་ཚོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲིས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དུར་ཁྲོད་ཟེར་བ་རྗེ་ཕ་བོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་ཞལ་གནང་བའི་རྗེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ། (རཱ་ཛ་གྲི་ཧ་འམ་ཡང་ན་ར་ཛ་གི་རི)དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་སྟེ《ཐང་ཟན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག》མདོར་བསྡུས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། ལྕགས་རིའི་མཐའ་བསྐོར་ལ་ལི་དབར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ། མཁར་གྲོང་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་ལ་ལི་དབར་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མཁར་གྲོང་སྔོན་མ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཡོད་སྐབས་འབངས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་ནས་མེ་ཤོར་བ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ

བྲང་དུ་མཆེད་པ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་བྱས། སྲུས་ཁྲིམ་ནང་མེ་སྐོར་བ་བྱུང་ན་དེའི་ཁང་ཁྲིམ་ནང་མི་དང་བཅས་པ་དུར་ཁྲོད་ནང་དུ་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་ཁྲིམས་བཅས། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཁྲིམ་ནས་མེ་སྐོར་བས། རྒྱལ་པོས་རང་གིས་གཏན་འབེབས་བཟོས་པའི་ཁྲིམས་རང་གིས་བཤིག་མི་ཉུང་ཟེར་ནས་ཕོ་བྲང་དུར་ཁྲོད་དུ་སྤོས་ནས་བསྡད་པར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར་བའི་མིང་ཐོགས། དེ་རྒྱལ་པོ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་ཏེ་གསང་བའི་རྒྱན་དམག་བཏང་བའི་གྲོས་བྱས་པ་རྒྱལ་པོས་གོ་ཐོས་བྱུང་བས། ལྕགས་རི་བསྐོར་ནས་ཏེ་ཁང་ཁྲིམ་མང་པོ་བཏབ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་བསྒྱུར་མ་བྱས་པར་སྔོན་མིང་ཉིད་པ་རང་འཇགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེས《འདུལ་བའི་སྙིང་འབྲུམ》དུ་གསལ།

ཇོ་ཇེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་བུདྡྷ་བ་ན་ཟེར་བའི་ནགས་ཚལ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་བ་ལང་སྐྱོང་གི་སྒྲུབ་ཕུག་སོགས་བརྒྱུད་ཉིན་ཞག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སླེབས། དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་རིས་བསྐོར་བའི་ཐང་དེ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་པའི་ཤུལ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་བས་གྲོང་ཁྱེར་དེར་པ་ཏྣ་ར་ཙྪར་དང་། ནང་གི་མཁར་དཪོས་ལ་ན་ཛ་མ་ཏལ་དང་། ཇོ་ཇེ་གདན་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་སོགས་ཀྱི་རི་བརྒྱུད་སྤྱི་ལ་བྲི་ཊི་པ་དྣ་ཟེར། གནས་དེར་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་། སྨན་རྒྱལ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་བཅས་ཀྱི་ཁང་ཤུལ་དང་། མཁར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རི་འགྲམ་དུ་ཧྲར་མའི་ས་ལ་དང་ཉེ་བར་སྟོན་གྱི་རྗོ་མཁར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གསར་པ་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ(ཨཛྙ་ཏ་ཤ་ཏྲུ)ཡི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་ཡིན། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྟོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཆུ་ཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཐང་ཟབ་ཙང་གནས་དེར་ཕེབས་དུས་ཆུ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་གསུམ་ཙམ་ལས་མ་ལུས་ཤིང་། ཆུ་ཚན་ཡོད་སའི་གནས་དེ་ནི་ཆུ་ཀློན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཤུལ་དང་། ཆུ་ཚན་ཡོད་སའི་རི་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རི་ལྔའི་ནང་གི་རི་བོ་ངོས་ཡངས(བི་པུ་ལ)བྱ་བ་དེ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད་པའི་གནས་སྔེ་ཙན་མའི་ཕུག་བྱ་བའི་བྲག་ཕུག་དེ་ཡང་ཆུ་ཚན་གྱི་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད། ཆུ་ཚན་གྱི་རི་དེའི་ཐད་ཀའི་བྱང་ངོས་ན་ཡོད་པའི་རི་དེ་ནི་རི་བོ་སྐྱ་སེངས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། རི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་སྔོན་དུས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱལ་སྒོ་ཡོད་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཆུ་ཚན་གྱི་ཐད་ནས་འོངས་པའི་ཆུ་འགྲམ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འབུར་མཐོ་བའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཡོད་ས་དེ་ནི་འོད་མའི་ཚལ(བེ་ལུ་པ་ན)གྱི་ཤུལ་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྟོན་པ་ལོ་ཤས་བཞུགས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱང་གི་སྒོ་དང་ཉེ་བར་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ(གྲི་དྷ་ཀུ་ཏེ)རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། རི་དེ་ནི་ངོས་མཐོ་ཞིང་རྩེ་མོ་རྒྱ་ཆེ་ལ་མཐའ་འཁོར་དུ་བྲག་བྱ་སྐྱིབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་རི་རྩེ་ནུབ་ངོས་སུ་ཙུང་ཟད་གཞོལ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སྟོན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་ས་ཡིན་ཞིང་། དེར་ཕྱི་མོ་ལས་བཟོས་པའི་ཞིང་ཁང་གི་ནང་དུ་ཐུབ་པ་ཆོས་འཁོར་མའི་སྐུ་བརྙན་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ།

དེའི་ཤར་དུ་མདོ་སྡེ་པདྨ་དཀར་པོ་གསུངས་སར་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་རྡོ་ལེབ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་སྟེ་ངོས་སུ་བྲག་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞུགས་སའི་རྡོ་ཁང་། དེའི་ཕན་ཚུན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པ། རྡོ་ཁང་དང་ཉེ་བར་རྡོའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པའི་སྐུ་ཆོས་བཀྲུས་ནས་ཉི་མར་བསྐམ་པའི་སྣད་རིས་རྣམས་བཀོས་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་ཡོད་ཚུལ《ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས་གསལ། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོའི་མདུན་གྱི་ཐང་དུ། མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་ཞིང་བུའི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་མར་ལ་འབབ་པའི་ཆུ་དེ་ལ་ཆུ་བོ་དབྱངས་ཅན་མ(ས་ར་སྭ་ཏི)ཞེས་གྲགས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བའི་རྣམ་ཐར་ནང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་དེ་མཐོན་པོ་མེད། སྐྱེར་རྒྱ་གར་ན་རི་ཞུང་ཞིང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རི་འབྲིང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རི་ཟུར་ཡོད་པ། རྩེ་མོ་ཟླུམ་འཁྱིལ་

ཞི་བ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནགས་ཀྱིས་ཁེངས་པ། རི་སྐྱེལ་ལ་ལ་ནས་ཆུ་འབབ་པ། ལ་ལ་ན་བྲག་ཡོད་པ། སྟག་དང་དོམ་དང་། དྲེད་སོགས་གཅན་གཟན་མང་པོ་གནས་པས་མི་ཐལ་པ་དེར་འགྲོ་མི་ནུས་པ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་པཎྜི་ཏ་དྲུག་སྦྲུལ་དང་གཅན་གཟན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་འགའ་རེ་ཙམ་བཞུགས་པ། དབྱར་དུས་ན་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པས་རི་མདོག་སྔོན་པོར་སྣང་ཞིང་། དགུན་དུས་ན་དང་འཇག་མ་གང་ཡོད་སྐམ་པས་མདོག་སྐྱ་བོར་སྣང་བ། བྱ་རིགས་དང་ཤིང་སྣ་མང་པོ་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། དེང་སང་རི་པིན་གྱི་བླ་མ་ཕུ་ཅི་གུ་ཙུ་ཞུ་བ་ཞིག་གིས་རི་འདིའི་རྩེ་མོར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་མཆོད་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་དང་གནས་བསྐོར་བ་རྣམས་བགྲོད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རི་གཉམ་ནས་རི་རྩེ་བར་སྒྲོག་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱེད་ཟམ་བཙུགས་པས་དད་མཇལ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟབས་བདེ་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་། ཡུལ་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཤྲཱ་གམ་འཛལ་བའི་ས་ཚིགས་ཡོད་པར་གནས་བརྟན་མི་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ། (གཞིས་ཀ་རྩེ་རྫོང་) སྔར་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)ལོར་ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱ་བའི་ལག་ནས་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་ཏེ་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་རྗེས་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བཙུགས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ》འམ《རྒྱལ་རབས་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག》ལས་བཤད་ཅིང་། རྗེས་སུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་རྗེས་པོ་བྲང་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྒྱལ་པོའི་རྟགས་ཆེན་ལྔ། ཐོར་ཚུགས། ལྷམ་ཁྲ་བོ། གདུགས། རལ་གྲི། ཟ་ཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན།

རྒྱལ་པོའི་ནུས་པ་གསུམ། རྗེ་བོའི་ནུས་པ། དཔའ་བོའི་ནུས་པ། སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ།

རྒྱལ་ཚབ། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནང་སྐྱོང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། ༡. དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་གཤེགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང་(༡༧༥༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱའི(༡༧༧༧)ལོའི་བར་ཁྲི་ལོ༢༡ ༢. དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་གོང་གི་ལོ་འཁོར་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོའི་བར་ཁྲི་ལོ༡༠ ༣. ཀུན་བདེ་གླིང་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོའི་བར་ཁྲི་ལོ༢༠) ༤ ཉ་སྒྲིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༨༦༤)ལོའི་བར་ཁྲི་ལོ༡༩ ༥. སྟག་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལོ(རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ༡༩༤༡)ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོའི་བར་ཁྲི་ལོ༡༠སོགས་གོང་གསལ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན།

རྒྱལ་ཕྲན། འདི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་གཅིག་གྱུར་བཀོད་འདོམས་འོག་གནས་པའི་ས་གནས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཆུང་ངམ། ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཁ་འཐོར་ནས་ས་གནས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཆུང་མང་པོ་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མ་འདུས་པར་གནས་པ་སྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེ་སྔ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བའི་ཀྲའོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཕྲན་བདུན་དང་། ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཕྲན་གསུམ། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་དང་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཚང་མ་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ

གཅིག་གི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཆུང་མང་པོ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཤ་སྟག་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བའི་མིང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ་མེད།

རྒྱལ་ཕྲན་ཉེར་ལྔ། རང་ལག་ཏུ་སོན་པའི་དེབ་ཐེར་དག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་ལོ་རྒྱུས······གསལ་བ་མ་མཐོང་བས་ངག་རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

རྒྱལ་ཕྲན་བཞི་བཅུ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྲན་བཞི་བཅུའི་རྒྱལ་བློན་གྱི···མིང་དང་ཡུལ་མིང་བཀོད་པའི་ཚིག་གི་འགོ་མཇུག་དུམ་བུ་རེ་དྲངས་པར་མཛད་པ་ལས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བཀོད་མེད་པ་དང་། ཚིག་དེ་རྣམས་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་རྙིང་གང་འདྲ་ཞིག་ནས་དྲངས་པར་མཛད་པ་ཡང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བརྟག

རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས། འདི་རྣམས་རྒྱལ་པོ······གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་མ་བྱུང་གོང་གི་རྒྱལ་ཕྲན་ཡིན་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསུངས་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་རྒྱལ་པོའི་མིང་དང་བློན་པོའི་མིང་བཅས་དྲངས་ཡོད་པ་རྣམས《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི》ལེའུ་བཅུ་པར་བཀོད་པ་དང་ཕལ་ཆེ་བ་གཅིག་མཚུངས་འདུག་པས། དེ་རྣམས་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་རྙིང་ཞིག་ལས་ཚུར་དྲངས་པའི་ཚིག་ཅེས་སོགས་གྲག···གོ་གསུངས་ཡོད་པ་དེར་བརྟགས་ན་རྩོམ་པ་པོས་གཟིགས···སྦྱོང་བའི་དཔེ་གང་ཡིན་རྗེས་སུ་བརྟག་དཔྱད་མཛད་དགོས་པ་འདུག་ལགས།

རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ···ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་དེ་ལྟར་ཆེ་བསྟོད་ཞུ་སྲོལ་ཡོད།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། （ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ）རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་རྒྱལ་དབང་ཐམས···ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་མཆོག་ནི། གཙང་དུ····ལག་གི་སའི་ཆ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཉེ་འདབས་སྲད་ཀྱི་ལུང་ལག ཞག་དང་བན་སྙིང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གུར་མོ་ཏུ་བ་ཞེས་པའི་འབྲོག་སྡེ་ཞིག་ཏུ་ཡབ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་ཇོ་མོ་ནམ་མཁའ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན···པའི་ལྕགས་ལུག（༡༣༩༡）ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་པདྨ་རྡོ་རྗེར་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་བཞེས་སྐབས་གྲོང་པ་གཞན་གྱི་ར་ཟི་མཛད་སྐབས་རྡོ་ལ་མ་ཎི་མང་པོ་བྲིས་གནང་བ····མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཡབ་····པའི་ཚེ་ཡབ་འདས། ལོ་དེར་སྣར་ཐང་དུ་ཕེབས། ཟས···གོས་ཤིན་ཏུ་བཀྲེན་ན་ཡང་སྐུ་ཡོན་སྦྱོང་བ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོ། དེ་ནས་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་བཞི་པའི····སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ·····བཞེས། མཚན་པདྨ་རྡོ་རྗེ་རང་སོར་བཞག བརྒྱ་སྟོན····ཙནྡྲ་དང་ཤཱཀྱ་དཔལ་ལས་བོད་ཡིག་དང་། ལཉྪ་བྷར་རྟར···ཡིག་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཤིང་བྱ（༡༤༠༥）ལོར་དཔལ་སྣར····ཐང་གི་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན···གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ···མནོས་ཏེ་མཚན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་ཞེས་གསོལ། དེ་རྗེས་སྣར་ཐང་གི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སངྒྷ་ཤྲཱི་ལ་སྔན་ངག་མེ་ལོང་དང་། མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད། སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པ་སོགས་དང་། གཏུམ་པོ་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་སྟག（༡༤༡༠）ལོར་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་པས་ལས་ཚོགས་པ་དང་། ཆེན···པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་དེ······བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་བསྙེས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱི་རྗེར་དང་། དོན་ཞགས་སོགས···མང་དུ་ཞུས། རྣམ་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀྐ་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ཤིང་ལུག（༡༤༡༥）ལོར་དབུས་ལ·····

ཐེབས་ཏེ་ཁྲ་འབྲུག་ཏུ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་དང་། ཐང་པོ་ཆེར་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་ལ·········གཏུགས་ནས་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་གསན། འོན་བཀྲ·····ཤིས་རྡོ་ཁར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་ཏེ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། རྩ་ཤེ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་སོགས་མང་དུ་ཞུས། ཐང་པོ་ཆེར་ཉི་མ་རྒྱལ···མཚན་ལས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ། གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ། ལྷ་ལྔ་སོགས····གསན། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དང་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཚུར་ཕྱིན་མཛད་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་ནས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དང་། སེ་ར་ཆོས་སྡིངས། འཕན་ཡུལ་གྲོ་པ་སོགས་སུ་ཕྱིན། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གཉིས་ལས་ལོ་གཉིས་རིང་མདོ་རྩ་བ་དང་མངོན་པ་ལེགས་པར་གསན། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༤༢༥)ལོར་གསང་ཕུའི་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ལྟར་དབུས་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། སོ་དྲུག་པ་མེ་རྟ(༡༤༢༦)ལོར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་ལྷན་དུ་གཙང་ལ་ཐེབས། བྱང་ཆེན། རི་ཁྲོད། བྲག་དམར་སོགས་སུ་བཞུགས། འཆད་ཉན་སྐར་ཞིང་གྲྭ་ཚོགས་འཕེལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུར་འཇུག་ཊཱིཀྐ་བརྩམས། ལ་སྟོད་ལྷོ་བྱང་རྣམས་སུ་བྱ་བྲལ····འཆད་ཉན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པར་བོ་དོང་······ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཇལ་ཏེ་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་བདུན་མ། དཀར་སྤྲེ་སོགས་ཆོས་དཔག་མེད་གསན། དྲི་བ་དུ་མ་མཛད་པར་ལན་བདེ་བླག་ཏུ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི·····མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ས་སྐྱ་རྒྱང་འབུམ་ཆེར་ཐེབས······སྐབས་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་དེ་ཚུན་ཆད་སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱུང་། ལོ་དེ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱིཀྐ་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ན་དབུ་མ་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བ··བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་བྱང་ཆེན་དུ་ཐེག་ཆེན་པོ···གླང་ཆེན་མོ་བཏབ། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ནས་དོན་དགུ····བར་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དང་། འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ། སོ་ཐར་གྱི་ཊཱིཀྐ། འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་སོགས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་རྟ(༡༤༣༨)ལོར་དབུས་སུ་ཐེབས། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ····ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་དང་། བྱར་ཁང་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ། སྨན་སྤུ་རིན་ཆེན་འཕེལ་སོགས་ལས་ཆོས་མང་དུ····ཞུས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༤༤༠)ལོར·····ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་ལྷན་དུ་སྣར་གཙང་ལ་ཐེབས་ཏེ་སྣར་ཐང་དང་། བྱང་ཆེན་སོགས་སུ་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན····གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་ནང་རྟེན་ཐུབ་ཆེན་བཞེངས། དགུང་ལོ་ང་·····བདུན་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད····ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་བྱམས་ཆེན··སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞེངས། དགོན་པའི་སྦྱིན་བདག་དར་རྒྱས་པ་དང་བསོད་ནམས·····དཔལ་བཟང་གིས་མཛད། དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ལྷག·····འདུས། དཔལ་གསང་འདུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་མཛད། དགོན་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་དར་རྒྱས་དཔོན་གྱིས་གཞིས་མཁར་གྱི་ཡོང་སྒོ་ཕུལ། ཤིང་རྟ་ལོར་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ··གསར་འཛུགས་གནང་། དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ··བརྒྱད་ཀྱི་བར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་དེ་འཆད་ཉན··ནམ་ཡང་ཆག་པ་མེད་པར་གནང་། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཞེས་མཚན་སྙན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་གདན་ས་པ་སུས་མཛད་ལ་པཎ་ཆེན་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་གྲགས་ཁྱབ། དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་པ····རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ··གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་འདུལ་འཛིན·····དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་སོགས་སྐུ་དྲུང་དུ་འཚོགས་ནས་ཞལ·····བཀོད་རིམ་པར་མཛད། མཚན་མོའི་རིང་ཐུགས་དམ་ལ··རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོ་རེངས··

ཞབས་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་ཀྲུང་། ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་མཛད་དེ་གཞིའི་འཆི་རིམ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལ་ཟླ་བ་དེའི་ཉེར་གཉིས་བར་བཞུགས། སྐུ་གདུང་བཀྲུས་ལྷུན་གྱི་དངུལ་སྡོང་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ནང་བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་སྔ་ཕྱིར་ཡོངས་འཛིན་ལྔ་བཅུ་སྐོར་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ནས་གྱ་བཞིའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་སློབ་མས་གངས་རིའི་ཁྲོད་མ་ཁྱབ་པ་མི་སྣང་ལ་གཙོ་བོ་ནི་འདུལ་འཛིན་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། རབ་འབྱམས་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། སྨོན་ལམ་དཔལ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མང་། བཀའ་རྩོམ་ལ། 《ཤར་གངས་རི་མ》སོགས་ཉམས་མགུར་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟོད་ཚོགས་དང་། 《དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད》 《ཚབ་ཤོག》 《སྨོན་ལམ》སོགས་གསུང་ཐོར་བུ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། 《ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་འཁྲིད་ཡིག》 《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློ་ནས་རབ་གནས་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་མདོར་བསྡུས་པ》 《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཀའ་དོན་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ》 《དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང》 《འདུལ་བའི་གླིང་འབུམ་ཆེན་མོ》 《མདོ་ཊཱིཀྐ》སོགས་པུ་ཏི་བདུན་ཙམ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ)རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་གཙང་རྟ་ནག་བསྲེགས་ཏེ་བཞད་མཐོང་སྨོན་རྫོང་ཁོངས་སུ་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མ་གཅིག་ཀུན་དགའ་དཔལ་མོའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༧༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གསུམ་དང་བཞིའི་རིང་ཨ་མ་ལྕང་རི་ཁྲོད་དུ་ཡབ་ཀྱིས་སྐུ་ཡོན་སྦྱོན། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གིས་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཞེས་གསོལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཡང་རྒྱུགས་འབུལ་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། ལོ་དེར་གནས་རྙིང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་པར་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་དབུ་ཕར་གྱི་གཞུང་ལ་ཐུགས་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་དབུ་མའི་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་གདན་ཞུས་ལྟར་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་གནས་རྙིང་ཆོས་རྗེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕྱོངས་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དེར་གནས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ན་ཕྲ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བློ་གྲོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་གོར་མ་ཆག་ཅེས་དད་གུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད། སྡེ་གདོང་གོང་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོས་ཀྱང་གཟིགས་སྐྱོང་ཆེན་

པོ་གནང་། ཇེ་མཆོག་གིས་རྩེད་ཐང་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོའི་གུང་ལ་ཕེབས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་འདྲ་སྐུ་བཞེངས། དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བླ་ན་བསྒྲེངས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༥༠༨)ལོར་དྭགས་སྟོད་རྒྱལ་དུ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བླ་མཚོ་མཇལ་བར་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཨ་མོ་ཀྷ་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་ཆེན་བདུན་ཅུ་དང་། གཙང་ཁང་ཀ་ཆེན་བརྒྱད། མགོན་ཁང་ཀ་བཞི་བཅས་ཁྱོན་ཀ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། རྟེན་གཙོར་བཟོ་བོ་བལ་པོ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་ཆེན་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་བར་མཛད། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོའི་གདན་ཞུས་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་འོལ་དགའ་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཁུལ་དུ་གོང་དམག་དང་འབྲི་གུང་པའི་དམག་ལྷགས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་བློ་བཟང་བཤེས་གཉེན་དང་། ཤར་རྩེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཁྲི་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲི་པ་དགུ་པ་མཛད། ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་མཆོག་གིས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་ལོ་དགུ་བཅུ་ཐོག་གཅིག་རིང་སྟར་ཆགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཁ་བདག་རིན་སྤུངས་པས་མཛད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་གསང་ཕུ་བ་དང་། ཀརྨ་པ་སོགས་ཁེར་རྐྱང་གིས་སྨོན་ལམ་ཚུགས་པ་དེ་སྐོར་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གྲུ་གོང་མར་སེ་འབྲས་གཉིས་སྨོན་ལམ་ལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་སྙན་སེང་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་དོན་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབུ་མཛད། འདིའི་ལོ་ནས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སླར་ཡང་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཚོགས་པར་ཕེབས། སྡེ་གཙོང་གི་མི་དབང་གོང་མ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོར་ཤག་རྡོ་ཁང་སྔོན་མོ་ཇེ་འདི་ལ་ཕུལ་ཇེས་མིང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཇེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྐུ་མཐོ་བཅུའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གདན་ས་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་འོན་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་གྲྭ་བཙུགས། སྔ་ཕྱིར་བཀྲས་ལྷུན་དང་། འབྲས་སྤུངས། སེ་ར་སོ་སོའི་མཁན་པོ་མཛད། བཀའ་རྩོམ《མཚན་བརྗོད་དྲང་ངེས་རྣམ་དབྱེ》དང་། 《དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད》 《བསྟོད་ཚོགས》 《སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ》 《སྨོན་ལམ་བདུན་ཅུ》 《སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད》 《གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས》སོགས་པོ་ཏི་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཚ་བོ་གཏྲའི་ཚུན་ཆད་སྙན་ངག་ལ་མཁས་པར་གྲགས། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བ་ཅན་པ་ཆོས་རྗེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༥༤༢)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས། སྐུ་གདུང་དངུལ་སྡོང་ཞིག་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ)ལྷ་ས་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་ལུང་མདའ་སྐྱར་པོ་རྩེ་ཁང་གསར་གོང་དུ་ཡབ་སྡེ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། ཡུམ་དཔལ་འཛོམས་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༥༤༣)ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས

བཙོ་ལྔ་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། འབྲིངས་མ་ཐག་ར་མ་དཀར་མོའི་འོ་མ་ཞལ་ལ་གསོལ་བ་དང་མཚན་ཡང་ར་ནུ་སྲི་ཚོད་དཔལ་བཟང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གསུམ་ནས་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་དེ་དང་དེའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་། ཞལ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་སྔན་གྲགས་ཁྲབ་པ་བཞིན་ཞབས་དྲུང་གདུང་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་མི་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ནས་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཞུས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཕྱག་ཕྲིས་འབྲི་ཀློག་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། དེའི་ལོར་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གསོལ།

དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་གི་སྐུ་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལས་ཚེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ་དང་། རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན། འདོད་ཁམས་དབང་མོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་དབང་། ཆོས་རྗེ་ལེགས་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟགས་བཏུ། ཤར་རྩེ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ནས་འཇམ་དཀར་སོགས་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་རྣམས་སུ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་བསྩལ། དགུང་ལོ་བདུན་ཡན་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟགས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ། དབྱངས་ཅན་མའི་བསྙེན་པ་ས་ཡ་ལྔ། སྐྱབས་འགྲོ་འབུམ་ཕྲག་བཞི། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ཆུ་བྱི(༡༥༥༢)ལོར་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས།

དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཡན་ལ་གུར་གྲགས་ཀྱི་ལྟགས་འབུམ་ཕྲག་ཉིས་བརྒྱ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། ཡེ་ཤེས་མགོན་ནག་གི་ལྟགས་འབུམ་གཅིག དེ་ལོ་ཡང་འབྲས་སྤུངས་སུ་དམིགས་བརྩེ་མ་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཅས་མཛད། མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོར་ཡར་ཀླུང་སྣེ་གདོང་པ་དང་། འཕྱོངས་རྒྱས་ནང་སོ་མ་མཐུན་པར་སྣེ་གཟར་ཆེ་བ་ལངས་པས་བར་འདུམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞི་འཇགས་བྱུང་བ་སོགས་ཀུན་གྱིས་སྐྱི་མོས་ཆེ། ས་ལུག(༡༥༥༨)ལོར་སྣེ་གདོང་གོང་མ་ཆེན་མོ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཀུན་དིང་ཏའི་ཤྲཱི་ཏོང་ཏང་གི་མཚན་གནས་དང་། ཕྱག་དམ་དམར་པོ་གནང་ཆོག་པའི་བཀའ་ཤོག་ཕུལ། ཆུ་ཁྱི(༡༥༨༢)ལོར་ཚར་ཤྲུགས་རྒྱས་ཆེར་ལྷ་སར་ཆུ་ཉེན་ཆེན་པོ་བྱུང་རྐྱེན་དེའི་ཕྱི་ལོར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རྗེས་འབྲེལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་ཛོ་བོའི་རགས་རྫིང་སྐྱེལ་བའི་སྲོལ་བཟང་འཛུགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་སློབ། དགེ་འཕེལ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས་གསང་སྟོན། ལྷ་བཙུན་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གིས་དུས་བསྒོ་བ་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་བཟང་རྩེ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོར་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་སེར་སྐྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར།

དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཐོག་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གསར་འཛུགས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གདན་སའི་ཆོས་སྡེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྟེན་རྣམས་གསར་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་ཡར་ལུང་དུ་དུས་ཟིན་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆིངས་མཛད་དེ་ཞི་བར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་སོག་པོ་ཨལ་ཐན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་འདྲེན་ཞུ་ཕྱིར་ཞུས་པ་བཞིན་བྱང་

ཕྱོགས་སོག་ཡུལ་དུ་རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། ཁྱེ་བྲག་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་སྤེལ་བར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། ར་སྒྲེང་ནས་ཆིབས་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་ཁར། ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་ཆིབས་ཡོབ་ལ་འཇུས་ནས། བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་འཕྲུལ་རྩོམ་མཛད་ཐོག མཆི་མས་བརྡངས་ཏེ་གསུང་རྒྱ་མ་བྱུང་བས། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འགྱུར་པ་རྒྱས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་ཆིབས་ཐོག་ནས་གནང་བས་ཚིག་དོན་ཟབ་ཅིང་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་གྲགས། ཨལ་ཐན་དང་མཇལ་ནས་དབུ་ལྷར་གྱུར་ཏེ་རྗེ་མཆོག་ལ་མི་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་མའི་དབུས་སུ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན། བུམ་པ། རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཚན། གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ག་ཁ་རིས་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐམ་ག་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷ་ར་ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཚན་བསྟོད་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་གྲགས། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཨལ་ཐན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཚངས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་གནང་། སོག་ཡུལ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སོག་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཕྱོགས་ཐོག་བསད་ནས་མཆོད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅོས་པར་མཛད། ཨལ་ཐན་དམ་ཆོས་ལ་མོས་ནས་བྱང་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་བཏབ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༥༨༠)ལོར་ལི་ཐང་དུ་དགའ་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་ཐུབ་ཆེན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༨༡)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་དགོན་གྱི་བྱང་སེམས་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བར་མཛད། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་རྒྱས་འདེབས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་། ཆུ་ལུག(༡༥༨༣)ལོར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ཆེན་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕེབས། དེར་བཤད་སྒྲ་འཛུགས་པའི་ཞལ་བཀོད་མཛད། ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༨༤)ལོར་སོག་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ཕེབས་གནང་སྐབས་སོག་པོ་ནང་འཁྲུག་པ་འདུམ་འགྲིག་མཛད་པས་ཀུན་བདེ་ལ་འཁོད། ཤིང་བྱ(༡༥༨༥)ལོར་སེ་ཆེན་ཏའི་ཆིང་གི་རྗེ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། གསུང་རྩོམ་ལ། 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ལས་མཐའ་སྲིད་གསུམ་ཟ་བའི་སྲེག་ཁང་འབར་བ》ཞེས་བྱ་བ་དང་། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན》 《དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པ་གདོང་བརྒྱན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་མཐའ་རྒྱས་པ་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་རྣ་འཛོམས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་སྤུ་གྲི་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ》སོགས་པོད་འབྲིང་གཅིག་ལྷག་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་བྱི(༡༥༨༨)ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་སོག་ཡུལ་ཁ་ར་ཆིན་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན། སྐུའི་གདུང་ཐལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དངུལ་སྡོང་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ) འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་གླང(༡༥༨༩)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཡབ་སོག་པོ་ཐེང་གེར་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཐུ་མེད་ཐའི་ཇི་དང་ཡུམ་བྷ་ཁན་ཇུར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སོག་ཡུལ་མཁར་སྔོན་པོའི་སེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་དུ་སྐུ་བལྟམས། འཁྲུངས་ལྟས་བཟང་པོ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཕྱི་རྒྱར་སྐད་གྲགས་ཆོད་ཀྱང་ཡབ་ཚང་གིས་གསང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། སྐབས་དེར་བོད་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་ཙད་གཅོད་སྐོར་ལྷ་བླའི་ལུང་བསྟན་རྩེ་མཐུན་བྱུང་བས། སྐུ་གོང་མའི་གསོལ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སོག་ཡུལ་དུ་ཆེད་བཞོང་གིས་ཚུར་སྲིད་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་གསུམ་པའི་ཐོག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་

སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༥༩༢)ལོར་བོད་ནས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་དང་སྡེ་གདོང་གོང་མ། གོང་དཀར་ཞབས་དྲུང་སོགས་དབུས་གཙང་གི་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་ཁག་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་འབྲས་མི་བཅས་ནས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲེན་ཕྱིར་སོག་ཡུལ་དུ་ཐོན་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རྒྱལ་ཚང་རྗེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་འབུལ་ཤོག་ལྷེ་དང་སྤྲགས་བོད་དུ་འཕྲལ་མར་གདན་ཞུ་ཐུབ་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྲས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བས་རིམ་འགྱངས་ཁོ་ནས་བགྲོལ་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བར་སོག་ཡུལ་རང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་མཐར་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞེས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་འབུལ་བཞེས་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་འདིའི་དབུ་བླར་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་མལ་གྲོ་བ་དང་རྫིང་ཕྱི་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་གནང་ཞིང་། རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་གནས་གཟིགས་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་འོན་རྒྱལ་སྲས་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཡུལ་དུ་དགོན་ལུང་ཕྱག་བཏབ། མེ་རྟ(༡༦༠༦)ལོར་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཕེབས། མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་གཙང་ཕྱོགས་སུ་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན། ལྕགས་ཕག(༡༦༡༡)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ལོ་དེར་གཙང་པ་དཔོན་ཞང་ཐུགས་འདོད་མ་མཉམ་པར་བརྟེན་གཙང་དཔུང་གཏོས་ཆེ་བ་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་འགྱུར། ཡར་རྒྱབ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་དཔོན་སློན་གསོལ་སྐལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་ནང་ཞིག་རྟགས་ཐོན་བྱུང་རྐྱེན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ལ་མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྔུར། ཆུ་བྱི(༡༦༡༢)ལོར་ལྷོ་འབྲུག་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྤ་སྤྲོམ། ཐིབ་ཕུ། དར་དཀར་སོགས་སུ་རིམ་ཕེབས་མཛད་དེ་ཆོས་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཕྱག་དང་མ་ཎི་གྲངས་གསོག་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཞུ་མི་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་སློབ་གནང་སྟེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། སེ་ར་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པའི་ཐུགས་འགན་གཅིག་ཚོགས་སུ་བཞེས། དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན། གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ། རྗེ་ནོར་བུ་བ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རགས་རིམ་གསན་བཞེས་མཛད། མེ་འབྲུག(༡༦༡༦)ལོར་རྒྱ་ནག་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་པོས་བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཅན་གཏོང་ཁྲབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། ཐམ་ག འབུལ་བ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཀྱང་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་རབ་གནས་མཛད་དེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་ཁང་ནང་ཕྱག་ནས་འཕྱུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་འགའ་ཞིག་གི་ཐུགས་ཀར་མེ་ཏོག་དངོས་སུ་བཟུང་བ། གསང་ཡིབ་ཆུ་ཚན་ཁར་ཇོ་ལ་ཞབས་རྗེས་གསལ་བར་བྱུང་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པར་མཛད། ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐབས་དེར་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཕེབས། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བར་ཐུགས་ལྷགས་སྤྱན་གསུམ་དང་དབུ་ཐོད་སོགས་ནས་རིང་བསྲེལ་མང་པོ་ཕེབས་པས་ཁལ་ཁ་ཚོ་ཁུར་གྱིས་དད་རྟེན་དུ་

དབུ་ཐོད་དང་། ཐུ་མེད་ཐའི་ཇིས་ཐུགས་སོགས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས། ཁལ་ཁ་ཚོ་ཁྲུར་གྱིས་སྦྱིན་བདག་དང་། ཕྱག་མཇོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐུགས་ཁྲུར་བཞེས་ཏེ་རིང་བསྲེལ་སོགས་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བའི་དངུལ་གྱི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ)

འདི་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མཛད་རྗེས་དང་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་ནི་སྟོད་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་འཕྱིང་དབར་སྟག་རྩེར་ཡབ་བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་དང་ཡུམ་ཁྲི་ལྕམ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༦༡༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༢༢)ལོར་སྐུ་བཤེགས། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་བཞུགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་ར་སྒྲེང་གི་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་ཟན་རིལ་བརྟག་པ་མཛད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ཁག་གི་བཀའ་ལུང་རྣམས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཀྱང་སྐབས་དེར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་མ་ཐུབ་པར་ལོ་ཤས་ལུས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཐབས་མཁས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཞུ་བསྐུལ་གནང་བར་བརྟེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་ས་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དགུ་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། དགེ་ལུགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་མན་ངག་མང་པོ་གསན། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ཡི་སློབ་ཁྲིད་ཆ་ཚང་དང་། སློན་འགྲོ་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་སྒྲ་རིག་པ་དང་སྙན་ངག ཁྲབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་ནས་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྐོར། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་གསན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་དང་། རིག་གནས་སྐོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ས་སྟག་ལོར་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྲུང་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་གྲངས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། བསྙེན་རྫོགས་བཞེས་ནས་ལོ་གྲངས་ལྔ་སོང་བ་ནས་སྐུ་ཚེ་མ་རྫོགས་བར་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བསྩལ་ཞིང་བསླབ་ཁྲིམས་གཙང་མར་བསྲུང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞེས་པ་བོད་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༦༤༡)ལོར་གོ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དམག་དཔུང་དབུས་སུ་འོང་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་གཞུང་གཏོར་ཕམ་བཏང་རྗེས། དེའི་ཕྱི་ལོར་གཞིས་ཀ་རྩེར་གདན་དྲངས་ཐོག་དངོས་འབུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཅས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ་ལྟར་བོད་ས་གནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་འཛུགས་པ་གནང་ཞིང་། ཐོག་མའི་སྡེ་སྲིད་དུ་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་བསྐོ་གཞག་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་རྙིང་པའི་ཤུལ་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་ཤར་ངོས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། ཕོ་བྲང་གྲུབ་རྗེས་བཞུགས་ཡུལ་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་ནས་པོ་ཏ་ལར་སྤོ་བ་གནང་སྟེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་སྒོ་གལ་ཆེན་ཁག་དེར་སྤེལ་བ་གནང་། ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གྲུབ་པའི་ལོ་དེ་ནས་བཟུང་ལོ་འགའ་ཤས་རིང་མན་ཆེང་སྲིད་གཞུང་

གི་གོང་མ་དང་པོ་ཧུན་ཀྲིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཡིག་ཐེངས་མང་འབྱོར་བ་བཞིན་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༦༥༢)ལོར་སྐུ་འཁོར་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་བཅས་བྱང་ལམ་དང་། མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ལམ་བར་ཕེབས་བསུ་བའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྣ་དྲངས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཕེབས་པ་ན། གོང་མས་དངོས་སུ་བསུ་བར་མ་ཕེབས་ཀྱང་རི་དྭགས་བཙོན་པར་ནན་ཡོན་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་ལམ་བར་དུ་སྤྲས་ལེགས་ཀྱིས་མཇལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ས་གནས་དེར་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། གོང་མ་ཉིད་ཁྲི་ལས་བབས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་མཉམ་བཞེངས་ཐོག་མཚམས་འདྲི་གནང་ཟིན་རྗེས་སོ་སོའི་ཁྲི་ལ་མཉམ་བཞུགས་དང་། གསོལ་ཇ། གསོལ་ཚོགས་བཅས་མཉམ་བཞེས་མཛད། དེ་རྗེས་ཉིན་མང་པོར་གཞིས་ལེན་གྱི་སྟོན་མོ་དང་། དངོས་འབུལ་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཕུལ་ཞིང་། གོང་མས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བསྐྲུན་པའི་ཕོ་བྲང་ཏའི་ཁར་ཉིན་ཤས་བཞུགས། གོང་མ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་གྲུབ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་མའི་མཇོད་ནས་དངུལ་སྲང་ཁྲི་ཕྲག་དགུའི་གྲོན་དངུལ་བཏང་སྟེ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བསྐྲུན་པའི་བཞུགས་ཡུལ་ལྷ་ཁང་སེར་པོར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བཞུགས་ཤིང་། ལོ་གསར་མ་ཤར་གོང་དེར་གོང་མས་ནང་བློན་ཀ་པ་ལ་ཨ་མ་དང་། ཨ་ས་ཁན་ཨ་མ་གཉིས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མངགས་པའི་མདུན། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། འཕན། སྒྲོས་ཕོར། ཉི་ཡོལ། དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་གོང་མའི་ཏི་ཤྲིར་འོས་པའི་ཆས་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་གནང་། ཆུ་སྦྲུལ་ལོའི་ལོ་གསར་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། བཙུན་མོ། ཆིང་ཝང་། ཕྱི་ནང་གི་བློན་ཆེན་སོགས་ཚང་མས་ཉིན་གྲངས་མང་པོའི་བར་དགའ་སྟོན་དངོས་འབུལ་རྒྱས་པར་ཕུལ་ཞིང་། པེ་ཅིན་ནས་ཞལ་གྱིས་ཁར་གོང་མས་ཕེབས་ཇོངས་སུ་གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། གསེར་གྱི་ཞེར་མ་མང་པོ། དངུལ་སྲང་ཁྲི། གོས་ཆེན་ཡུག་ཆིག་སྟོང་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཕུལ། གོང་མ་ཧུན་ཀྲི་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ནན་ཡོན་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ཕེབས་ནས་དགའ་སྐྱེལ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པར་བཤམས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་པེ་ཅིན་ནས་ཞལ་གྱིས་ཏེ་ཏའི་ཁ་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་སྐབས། གོང་མས་ལི་བུ་ཧྲང་ཧྲུའུ་ཤུའོ་ལང་ཆིའུ་སོགས་མངགས་པའི་མདུན་གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལས་བཟོས་པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀའི་ངོས་སུ། ནུབ་ཀྱི་ལྷ་གནས་ཆེས་དགེ་བར་བདེ་བར་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་། གནམ་འོག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུར་པ། འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ཞེས་རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གཤིབས་བྲིས་པའི་གསེར་ཐམ་དང་གསེར་གྱི་བྱང་བུ་ཆོས་ཤོག་འབྲུག་ཤོག་དང་མཉམ་པ། ཞིང་ལ་སོར་བཞི་དང་དཀྱུས་སུ་མཐོ་གང་ཡོད་པ་ཛ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་འབྱུལ་མིག་ཏུ་སྦྲེལ་ནས་ལྷེབས་ཆོག་པའི་ངོས་སུ་བསྟོད་བསྔགས་རྒྱ་ཆེར་བཀོད་པའི་འཇུག་ཏུ། ཁྱོད་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞུལ་བྱུང་ཞི་བ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཆེན་ཁྱོན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་ཞུལ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

གོང་མ་ཧུན་ཀྲིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་དེ་ལྟ་བུའི་གུས་བསྐུར་ཞུ་བ་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་གནས་བོད་སྲིད་དེ་སོག་རིགས་རྣམས་དབང་དུ་བསྒྱུར་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་འདས་རྗེས་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་སྐུ་ངོ་མས་སྲིད་དབང་བསྐྱངས། དེ་ནས་སྡེ་སྲིད་ཟུར་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ནི་ཛའི་སང་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། མཆོད་དཔོན་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གཉེར་པ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་ཙམ་མ་གཏོགས། གཙོ་བོར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་བཞུགས་ཏེ་པོ་ཏ་ལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡས་མས། མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་། གདན་ས་གསུམ་

དང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སྔར་ཡོད་རྣམས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། མཆོད་རྒྱུན་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ་གནང་ཞིང་། དགོན་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ཆོས་གཞིས་གསར་བསྐལ་ཐོག གཞན་ཁག་གཅིག་ལ་ཐོགས་ཐེབས་སྦྱོར་འཛུགས་མཛད། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཐོ་ཡོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གཅིག་ཕྱུད། དེ་བྱིངས་བོན་པོ་ཚུད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་རིས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད་ཅིང་། དགོན་པ་གསར་འདེབས་གྲུས་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་བཅུ་དང་། རྙིང་མའི་དགོན་པ་གསུམ་བཅས་ཡོད། དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་རིགས་དཔར་འདེབས་བྱེད་རྒྱུ་ཁྱབ་བརྡལ་གཏོང་ཆེད་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་དཔར་ཁང་དང་། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྷག་སྒོའི་རྒྱབ་ཀྱི་དཔར་ཁང་བཅས་གསར་འཛུགས་གནང་། དགོན་པ་ཁག་གི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་མང་པོ་འགྲེམ་སྤེལ་ཐོག མངོན་གསལ་དོད་པོའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་སོགས། ཆོས་སྲིད་གང་གི་ཐད་ཀུང་སྤྱན་རྒྱང་རིང་བའི་མཛད་ཕྱོགས་ནུས་པ་ཐོན་ངེས་བྱུང་ཡོད།

གསུང་རྩོམ་སྐོར་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་དང་། རྩ་བའི་བླ་མ་ཁག་གི་རྣམ་ཐར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཡོ་རྒྱུས། སྙན་ངག མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཁྲིམས་ཡིག གནས་དགོན་མང་པོའི་དཀར་ཆག ས་སྐྱའི་ཆོས་སྐོར། རྙིང་མའི་སྐོར། དཔར་བསྐྲུན་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་མ་བཅས་པོད་གྲངས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། སྐུ་གཤེགས་ཁར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྐབས་དེའི་མན་ཆད་སྲིད་གཞུང་གི་གནས་བབས་དང་བྱེད་ཕྱོགས། སོག་པོ་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཁ་འཐོར་གྱི་ཉེན་ཁ། གསར་དུ་བཙུགས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྲིད་གཞུང་གི་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་མང་པོ་གསུངས་པའི་མཇུག་བསྡོམས་སུ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་གསང་བ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ནན་ཏན་བསྐུལ་ཏེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ) འདི་ཉིད་ཡབ་སྦྱོར་རིགས་གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པའི་དབོན་བརྒྱུད་སྔགས་འཆང་རིག་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡུམ་ཚེ་དབང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སྟྭ་མོན་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་ཐོག་མར་མཚོ་སྣ་ལ་གདན་དྲངས་ནས་ཡི་གེ་དང་འདོན་ཆ་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་བསློབ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་ཕྲིས་ཤོག་ཐོག་ཏུ་ཕབ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐོག་ཐོལ་བྱུང་དུ་ཏྭ་མགྲིན་ལ་བསྟོད་ཚིག་ཤྭ་ལོ་ཀ་ལྔ་སྐོར་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བརྩམས་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པའི་སྲིད་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། ཆུ་རྟ(༡༧༠༢)ལོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཕུལ། མཚན་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་སྡེ་སྲིད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་བླ་སློབ་སྦྲགས་མར་བསྟེན་ནས་བཀའ་ཆོས་གསན་པའི་ཁུར་བཞེས། སྔ་གཞུག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་དང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་རྩ་བ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དབང་ལུང་གསན་པ་མ་ཟད། རིག་གནས་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱང་སྦྱངས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་ཚང་བཞི་དང་གཞན་པའི་ཆོས་ཐོག་ལའང་ཞབས་པར་མཛད། སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་གནང་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀུང་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་བཟོ་དག་དང་བཀའ་རྩོམ་གྱི་རིགས་སྐུ་གོང་མའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་དུ་སད་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞིང་། དད་པ་འཕེལ་བར་སྣང་། ལྷུགས་རྩོམ་ཀྱང་ཏྭ་མགྲིན་སྒྲུབ

ཐབས་དང་། སེ་ར་རྗེ་མཁྱེན་མཆོད་པའི་དྲིས་ལན་སོགས་
མཛད། གདན་ས་གསུམ་དང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལ……
སོགས་པར་བཀའ་ཆོས་བསྩལ་བ་དང་། བཀའ་འགྱུར་གྱི་
པར་གསར་བརྐོ་བསྐྲུང་རྒྱུའི་དབུ་འཛུགས་གནང་སྟེ་པོད་ཉི་
ཤུ་ལྷག་ཙམ་ལེགས་པར་གྲུབ། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཡང་སྟེང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མདའ་གཡབ་དང་། རྟེན……
བཞེངས་སོགས་ཀྱང་མང་པོ་གནང་བས་མཆོད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་
མངའ་ཐང་སྐྱོང་བའི་འཕྲིན་ལས་ལེགས་པར་སྤེལ་བའི་དབུ་
བརྩམས། འོན་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་བཟང་གི……
འགལ་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ
སྲིད་མཐར་སྐྱོང་ཚེ་ནམ་ཞིག་རང་ཡང་ཕ་རོལ་པོའི་ལག……
ནས་ཐར་དཀའ་བ་གཟིགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུའི་ཐོག……
གཙང་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་སར་བསྙེན་རྫོགས……
སྒྲུབ་པར་ཕེབས་སྐབས་སྔར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་ཕྱིར་འབུལ……
མཛད་དེ་ན་བཟའ་སྐུ་ཆས་བཞེས་སྐད། དེ་ནས་བཟུང……
རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་བཞུགས་ཡུལ་པོ་ཏ……
ལའི་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མཛད་པ……
སྐྱོང་བཞིན་དྲིན་ཅན་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཞལ་ལ་ཡང་མ་གསན་པར་
སྨོ་སྐྱིད་གནང་བར་ལྷ་ས་དང་ཉེ་བའི་རྫོང་རྒྱབ། འོལ……
དགའ། འཕྱོངས་རྒྱས། གོང་དཀར་ཁུལ་སོགས་གང་བྱུང་
ལ་ཐུགས་འདོད་ལྟར་ཕེབས་ཤིང་། ཉིན་མོ་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོང་
རྒྱབ་ཏུ་ཞབས་འཁྲིང་ལོ་གཞོན་དག་འཁྲིད་དེ་སྨུག་མདར……
ཕེབས་པ་དང་། མཚན་མོ་ལྷ་ས་དང་ཞོལ་གྲོང་ཁྲིམ་ནང……
བཞུགས་པ་སོགས་ཕྱི་གྱུར་ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་འབབ……
ཞིག་བསྐྱངས། ཤིང་བྱ(༡༧༠༥)ལོར་སོག་པོ་ལྷ་བཟང……
གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས། དྲག་ཤུལ་ལ……
བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་རྗེས་མཆོན་ཁ་རྒྱལ……
དབང་མཆོག་ལ་བསྐོར་ནས་མེ་ཁྱི(༡༧༠༦)ལོར་རྒྱ་ནག་ཏུ
གདན་འདྲེན་པའི་ལམ་བར་མཚོ་སྔོན་རྒྱུད་ལ་ཕེབས་སྐབས
སྐུ་གཤེགས་སྐད་དང་། སྐུ་གདུང་ཡང་མཚོ་སྔོན་གསེར……
ཁོག་དགོན་དུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས། རྗེ་འདིའི་ཕྱག་རྩོམ་སྐད
གྲགས་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་བློ་ཀ་དྲུག་ཙུ་རེ་གཉིས་ཅན་ཞིག
ཀྱང་མཆིས། གསོལ་དཔོན་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་
པའི་རྣམ་ཐར་དང་། སུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ……
འབྱོར་དང་། ལྷ་བཙུན་དར་རྒྱས་ནོ་མོ་ཧན་གྱིས་མཛད……
པའི་ཚངས་དབྱངས་པའི་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ལྷའི……
ཏམ་བུ་རའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་རྒྱལ་དབང་
མཆོག་དགུང་ལོ་རེ་བཞི་བར་བཞུགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ……
པར་བཀོད་ཡོད་པ་སྟེ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་ལྷ་བཟང་
གི་སྐྱིག་གཉོམ་འོག་རྒྱལ་བའི་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་ནག་ཏུ……
གདན་འདྲེན་པའི་ལམ་བར་མཚོ་སྔོན་ཀུན་དགའ་ནོར་ནས་
གྲོས་ཕྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་ཕྱིར་
བློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ངག་དབང་
ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོར་མཚན་བརྗེས། ཤིང་རྟ(༡༧༡༩)
ལོར་དྭགས་པོ་གྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་སྐབས་དྭགས་པོ་ཞབས……
དྲུང་དང་། དྭགས་པོ་བླ་མ་སོགས་སུ་འབོད། ལོ་བཅུའི……
རིང་ལ་མཚོ་སྔོན་ཨ་རིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚ་བ་རོང་དང་།
ཚ་ཁོ། དར་རྩེ་མདོ། གླང་ཆེན་འཁྱིང་རི། ཁམས་ཀྱི……
འབའ་ལི་ཐང་། སྟོ་ཁ། ཙ་རི། ཀོང་ཡུལ། མོན་ཡུལ།
བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་ས་ཆ་མང་པོར་གསང་སྟབས……
ཀྱིས་གནས་མཇལ་གནང་། ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར……
དཔའ་རིས་གསེར་ཁོག་དགོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་བློ་བཟང……
དཔལ་ལྡན་ཞྭ་ལུ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས……
འཛིན་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང……
(༡༧༢༡)ལོར་རྗེ་ཉིད་ཨ་ལག་ཤ་ནས་དཔའ་རིས་གསེར་
ཁོག་དགོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཛག་ཙང་གྲོང་རི་དགོན་གྱིས……
ཞུས་པ་ལྟར་དགོན་དེའི་མཁན་ཁྲིའི་ཁུར་བཞེས། མེ……
ལུག(༡༧༢༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་བོད་སོག་གི……
ཡོན་བདག་བཅལ་ནས་བྲག་འཁག་གི་གནས་སུ་ཡར་ལུང……
དགོན་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འགོ……
བརྩམས་ཏེ་ལོ་ལྔའི་ནང་གྲུབ་ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་
པོ་བཙུགས། དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་ཛག་ཙང་དགོན……
རྙིང་གི་མཁན་ཁྲིའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས་དགུང་ལོ་རེ……
བཞིའི་བར་ལོ་ཉེར་ལྔའི་རིང་ལ་ཛག་ཙང་ཡར་ལུང་དགོན་

པའི་དགོན་བདག་དང་མཁན་པོ་གཅིག་ཚོགས་གནང་། ཤིང་སྟག(༡༧༣༤)ལོར་ཏེ་ཐུང་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དཀར་ཆག་པད་དཀར་སྡོན་བཟང་ཞེས་པ་དང་། མ་ཏུང་སྤྲིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་ཁྲི་གཏུམ་ཆེ་ཞེས་པའི་གུར་མགོན་འཕྲིན་བཅོལ་ལྷུགས་སྟོམ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ)ཁོང་ནི་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་མཚན་སྙན་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་གྲགས་ཤིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་བྱམས་པ་གླིང་གི་ལྷ་ཞོལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱི(༡༧༠༨)ལོར་ཡབ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་ཆོས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་མེ་གླང་ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལི་ཐང་ཆོས་སྡིང་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་སྐུ་ཞང་ཨ་དགེ་བཀྲ་ཤིས་ནས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། གནས་ཚུལ་དེ་རིམ་བཞིན་དབུས་གཙང་དུ་ཁྱབ་རྗེས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཕྱོགས་དེར་རྐྱག་ཉན་བྱེད་མི་མདའ་དཔོན་ནོར་བུ་དངོས་གྲུབ་ཅན་མི་གཉིས་བཏང་། མདའ་དཔོན་ནོར་བུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་འདི་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བརྗོད་པ་དང་གསང་བའི་ཐོག་ནས་སྐུ་སྐྱེ་འདི་ས་ཁུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གདན་ཞུ་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་བསླབ་བྱ་ཡང་བྱས་པར་བརྟེན་དེ་ནུབ་རང་ཡབ་ཀྱིས་འབྲོག་པའི་ས་ཆར་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོའི་ཟླ་༣ཚེས༡༤ཉིན་སྡེ་དགེར་གདན་ཞུ་བྱས། དེའི་གནས་ཚུལ་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་སོག་པོ་ཆིང་ཝང་བ་ཐུར་ཐའི་ཇི་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཏེ་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་མི་འཚམས་པ་ཞུས་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་སྲིད་ལའང་གནོད་འཚེ་བཏང་དོགས་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་བཏང་སྟེ་ལོ་དེ་རང་དུ་སྡེ་དགེ་ནས་མཚོ་སྔོན་དགའ་ལྡན་ཨེ་ཧྲི་ནི་ཧྲུ་ནང་གི་སྡོད་སྒར་ལ་ཕེབས་པ་དང་དབུས་ཕྱོགས་ནས་གདན་ས་གསུམ་དང་། སྟག་རྩེ་སྡེ་སྲིད་སོགས་གཞུང་འབངས་བསམ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་གཞུང་ཐོག་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དང་། བོད་སོག་ཡོངས་ནས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་ངོས་འཛིན་ཁས་ལེན་ཞུས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་མན་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ནས་ཀུང་སྨར་ཡབ་དུས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར། སྐུ་ཚབ་ཆེད་བཏང་གིས་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོགས་ཀྱི་ཆིབས་རྟག་ཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་གདན་དྲངས། རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོ་དང་སྦྲགས། གོང་མའི་བཀའ་ཕབ་པའི་ནང་དོན་དུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ་འདི་དེ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་ངེད་སེམས་ཤིན་ཏུ་བདེ། ངེད་དང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་བདག་ཡིན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པས། མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་འདུད་ཞུ་དགོས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛམ་གླིང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྣང་སོས་འགེབ་ཐུབ་པ་མི་ཡོང་བས། ཁོང་རང་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་འབྱུང་། ཞེས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། དེ་ནས་བཟུང་། ཚ་གན་ནོ་མིན་ཧན་དང་། ཆུ་བཟང་ནོ་མིན་ཧན་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་མིན་པར་གསན་བསམ་གཙོ་བོར་མཛད། མེ་སྤྲེལ་ལོའི་ཧོར་ཟླ༡༠ནང་སྐུ་འབུམ་དཔལ་གདུང་ཆེན་མོའི་དྲུང་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་ལ་གསན་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཐོག ཆོས་འཆད་སྤེལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བསམ་པ་ཆོས་

ཕྱོགས་སུ་འགོད་པར་མཛད། སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ……
བསྟན་འཛིན་ཆིང་ཡང་དང་དགའ་ལྡན་ཧུ་ནང་གིས་གཙོས་
སོག་ཡུལ་དང་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་དགོན་ཁག་ཡོད་
ངོ་ཚོག་ནས་སྐུ་འབུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་
ཕྱོགས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུའི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བ་དང་།
ཆིང་གོང་མས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ཉིད་དབུས་གཙང་……
ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་
ཁྲིར་མངའ་གསོལ་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་དང་མི་སྣ……
འཁོར་བའི་མདུན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་
ཀྱི་སྲོལ་ལྟར་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་སོགས་ཀྱང་ཕུལ། དགུང་ལོ་
བཅུ་གསུམ་དུས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་བོད་ཕྱོགས་
སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཚེ། གོང་མའི་སྲས་བཅུ་བཞི་པ་……
ཅང་ཇུན་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་མངགས་པ་དང་དེ་བཞིན་སོག་པོ་
དང་མཚོ་སྔོན་ཁུལ་གྱི་སྦྱིན་བདག་དང་། གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་
ཏུ་ཐུའུ་བཀྭན་ཧོ་ཐོག་ཐུ། བཀའ་འགྱུར་ཏཱ་བླ་མ། ཁལ་
ཁ་དོན་གྲུབ་ཡང་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཏོས་ཆེ་བའི་ཆིབས……
ཞབས་དང་། རྒྱ་སོག་གི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་ཁྲོན་ཆེ་དང……
བཅས། ལྕགས་བྱི་ལོའི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཕོ……
བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཐེབས། ཟླ༡༡ཚེས༥ཉིན་པོ་ཏ……
ལར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་
མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་བློ་བཟང་
སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། སྐབས་དེའི་ཚེ་བོད……
གཞུང་ནས་མཛད་སྒོ་ཁག་བཅས་ལ་གོང་མའི་དཔོན་རིགས་
དང་། བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་མདུན་གྲལ། སོག……
པོའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་རྒྱབ་གྲལ་དུ་བཞུགས་པས་གྲལ……
གནས་གློར་མ་བབ་པའི་ཐོག སྡེ་སྲིད་སྟག་རྩེའི་སྲོག……
བསྐྱབས་པ་ཡང་དོན་སྨིན་མ་བྱུང་བ། སྔར་བོད་དུ་གུ་ཤྲི་
ཧན་གྱི་སྲས་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་གནས་རྒྱུད་འཛགས་
གནང་བ་དེ་ཡང་ད་མཚམས་མེད་པ་ལ་འདོད་བློ་མ་ཁེངས་
པར་སོག་པོའི་དཔོན་རིགས་རིམ་བཞིན་མཚོ་སྔོན་དུ་ཕྱིར་
ལོག་ཐེན་ཉིད། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་དུས་ཐེང་
སློང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཇོ་བོའི་སྐུ་མདུན་དུ་དམ་བཅའ་བྱས། དེ་
མཇུག་ལྷ་སྡོད་མན་ཆིང་དཔོན་དམག་ནས་མི་སེར་ཐོག……
བཙབ་གསིག་གཟན་གོད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས……
ནས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་དང་།
ལྷག་པར་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་གཞིས་ཆགས་སོག་པོ་དང་ཨ་
མདོ་བ་རྣམས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཆིང་གོང་མར་ངོ་རྒོལ……
བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་ཆུ་ཡོས……
(༡༧༢༣)ལོར་མན་ཆིང་གོང་མ་ཡུང་གྲེང་ཁྲི་ལོ་དང་པོར་
ལྷ་སྡོད་ཨ་ས་ཨམ་བན་གྱིས་གཙོས་རྒྱ་སོག་གི་དཔོན་དམག་
ཚང་མ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། ལོ་འདིར་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་གུ་
ཤྲི་ཧན་གྱི་སྲས་རྒྱུད་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་བོད……
སོག་རྣམས་ནས་མན་ཆིང་གོང་མར་ངོ་རྒོལ་གྱི་འཁྲུག་ཟིང་
བསླངས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གསན་འཕྲལ་ཐུགས་ཀྱིས་མ……
བཟོད་པར་བོད་སོག་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་གནང་
བ་དང་། རྒྱ་སོག་ཆིངས་བྱེད་པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ……
ཆེ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་དགོན་
མཆོག་ཆེད་ཛོངས་མཛད་དེ། དཔོན་ཁག་རྣམས་ནས་རྒྱལ་
བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལར་རྒྱར་བསམ་ཤེས་བྱས་ཏེ་འཕྲལ……
ཕྱུགས་བདེ་འཇགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིག་གནང་ཡང……
ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཉན་
གྲུང་ཡའོ་དང་། ཡོ་ཙུང་ཆི་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་དམག་གྲངས……
ལས་འདས་པ་ཁྲིད་དེ་མཚོ་སྔོན་དུ་དམག་དྲངས་ཐོག
གསེར་ཁོག་དགོན་དང་། དགོན་ལུང་། སྐུ་འབུམ་སོགས་
ཨ་མདོ་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཁག་མང་པོ་གཏོར་བཅོམ་དང་མི་སྣེ་
ཁྲི་ཁྲག་མང་པོར་གསོད་འཚེ། སྐབས་དེའི་སྐུ་འབུམ……
མཁན་པོ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་གསོན་པོར་མེར་བསྲེགས།
སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་མང་པོ་བསད་ཀྲམ་བཏང་བ་བཅས་བྱུང་བར་
བརྟེན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་མན་ཆིང་གོང་མར་དམག
མཚམས་འཕྲལ་དུ་འཇོག་དགོས་སྐོར་ཐད་ཀར་ཕྱག་བྲིས……
དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
བརྒྱུད་ཞེངས་མང་འབོད་བསྐུལ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་
རྗེས་དམག་མཚམས་བཞག་སྟེ། གོང་མའི་མཛོད་ནས་གོང་
གསལ་གཏོར་བཤིག་བྱུང་བའི་དགོན་ཁག་ཉམས་གསོ་བྱེད་

རྒྱུའི་བཀའ་ཤབ་པ་མ་ཟད། བོད་གཞུང་ནས་ཀུང་དགོན་སྡེ་ཚང་མར་ཉམས་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། བཟོ་རིགས་མཁས་པ་མང་པོ་མངགས་སྟེ་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཡོད། བོད་མི་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་དད་གུས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུས་པར་བརྟེན། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་མི་དབང་ཕོ་ལྷའི་སྲིད་དོན་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་ལ་འགལ་རྐྱེན་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ། བོད་ས་གནས་སུ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་བསླངས་པའི་ཟིང་འཁྲུག་གི་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རང་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཞུ་ཞིག་ཕོ་ལྷ་བ་ངོ་མས་གོང་མར་ཕུལ་བར་བརྟེན། བཀའ་ཤབ་པ་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཀུང་ཡབ་རྗེས་དབུས་ཞབས་གྲུས་ཉིས་བརྒྱ་བཅས་ལྷ་ས་ནས་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ལི་ཐང་བྱམས་པ་གླིང་བརྒྱུད་མགར་ཐར་དུ་ཐེབས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེར་བཞུགས་པའི་རིང་མགར་ཐར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེར་དགེ་འདུན་ལྔ་བཅུ་ཙམ་པ་འཛུགས་གནང་ཐོག་སྐྱེ་འགྲོ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་ཡང་ཡང་གསུངས། ཤིང་ཡོས(༡༧༣༥)ལོར་བོད་མི་མང་སྐྱ་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་རེ་བ་ཞུས་པ་ལྟར། མན་ཧྲེ་གོང་མས་གཞི་ནས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཆེད་མངགས་གཏོང་གནང་མདུན་མགར་ཐར་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཕྱིར་ཐེབས་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཤབ་པ་དང་སྒྲུགས་གོང་མའི་སྲས་དང་། ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཡང་ལྷན་དུ་བོད་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཐེབས། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བཀའ་ཤབ་པ་ལྟར། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ། ཞབས་ཞུར་བཀའ་བློན་བཞི་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཤིང་བཀའ་ཤག་ཐོག་མར་བཙུགས་ཏེ་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་དགའ་བཞི་གུང་པཎྜི་ཏ་དང་། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྲི་ཆོས་ཚེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་དར་ཏན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་དང་། བཀའ་དྲུང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་བསྐོ་གཞག་བསྐྱལ་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་ཕྱག་བདེ་སྐྱིད་མར་ཐུགས་སྨོན་དང་བཅས་བཀའ་བློན་ཀུང་ཐུན་མོང་གི་ཕྱག་ཏུ་གསོལ་རས་བསྩལ། བོད་ཤིང་བྱི(༡༧༥༨)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྔ་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་བྲིས་ཚུགས་དང་། སྨྲ། སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས། ལཉྩ་དང་། ཝརྟུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གཟུགས་བཅས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་། པོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཞོལ་དུ་བཟོ་གྲྭ་འདོད་འཇོ་དཔལ་འཁྱིལ་(ཞོལ་འདོད་དཔལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན)གསར་འཛུགས་མཛད། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ཀུང་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་མཛད་རྗེས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ནས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་ཆ་གན་ནོ་མིན་ཧན་དང་། ཚུ་བཟང་ནོ་མིན་ཧན། ཁྲི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྷུ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་སྦྱོང་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་མཛད་དེ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་དངོས་སློབ་གྲངས་ལས་འདས་པར་རབ་བྱུང་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱིས་མཚོན། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཏུ་མས་སྨོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པར་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཞལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་ཁྲིམས་གཙང་མར་སྲུང་བ། ཐུགས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་ཉམས་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་བརྙེས་ཀྱང་རྒྱུས་སྤྲོས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པ། མན་ཆེང་གོང་མ་སོགས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་ཞུས་ཀུང་ཁེངས་

ཟྲིགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་བཅས་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་མཚན་སྙན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། གསུང་རྩོམ་གྲས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་པོད་བདུན་ཡོད།

རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༧༥༨)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ཉིན་གཙང་སྟོད་ཐོབ་རྒྱལ་ལྷ་རི་སྒང་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་ཕུན་ཚོགས་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། (འཁྲུངས་ཁང་དེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་ཡབ་གཞིས་དང་གཉེན་ཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དེ་འཁྲུངས་རྗེས་གུང་གི་གོ་གནས་དང་གཞིས་ཀ་མང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མི་དྲག་ཆེ་གྲས་སུ་གྱུར་ནས་དེང་སྐབས་ལྷ་གླུ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན) སྐུ་ཆུང་དུའི་སྐབས་རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོའི་སྐུ་ཚབ་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཚབ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་བཅས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་ངོས་འཛིན་ཐོབ། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱང་འགྲོལ་གནང་། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས་ཏེ། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། ལོ་དེའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་གཏད་ཙམ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། ཐེ་ཁྲུང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ནས་མཛད་དེ་སྐུ་ནའི་བབ་དང་བསྟུན་པའི་སྐུ་ཡོན་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་བ་གནང་། བསྡུས་གྲྭ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་མཛད། སྐུའི་ན་ཚོད་ཆེས་གྲ་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཟབ་ལམ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་བསྩལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་སྙན་ངག་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྗེ་བཞག་གསན་ནས་རྩོད་གྲྭ་གནང་བཞིན་དགོངས་པའི་སློང་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྗེས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོ་གསར་སྐྲུན་དང་། མཆོད་རྫས། དཀར་མེ་སོགས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གསན། མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་དང་། གོང་ས་ཆེན་པོས་སློབ་མའི་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་ལས་སློབ། གསང་སྟོན། ཁ་སྐོང་། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཐོག ཕྱུང་ནག་གི་རྗེས་གནང་སོགས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་ལྷོ་གནས་དང་། ར་སྒྲེང་། ཡངས་པ་ཅན་དགོན་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་མཛད་ཅིང་། རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཡོ་ནར་ཉམས་བཞེས་ཐུགས་གཞོལ་ཆེ་བས་སྲིད་སྐྱོང་ཁྲི་ཆེན་ནོ་མི་ཧན་ཕྱུགས་རོག་ཞབས་ཞུར་སྤར་རྒྱུན་ལྷར་བཞུགས། གོང་མས་རྗེ་མཆོག་ལ་མན་ཧྲུ། རྒྱ་སོག་བོད་ཡིག་བཅས་སྐད་བཞི་ཤན་སྦྱར་ལས་གྲུབ་པ། ཐོད་ཡིག་ཀྲུ། ཐུབ་ཕྱོགས་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་དབང་ས་སྐྱོང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐམ་ཀ་ཞེས་འཁོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔར་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་ཁག་གི་རྫོང་གཞིས་སུ་ནག་ཅན་དོང་བཅུག་དང་མཐའ་འབུད་བཏང་བའི་ཉེས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇིགས་སྐྱོབ་གི་སྦྱིན་པ་བསྩལ། ཤིང་འབྲུག(༡༧༨༤)ལོར་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་ཆབ་བཞུགས་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རིམ་བྱོན་ནས་དབྱར་ཐོག་ཕལ་ཆེར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་དེ་རིམ་

པས་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་། ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲས་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ་མཛད་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བསྩལ། མེ་ལུག(༡༧༨༧)ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་ཞྭ་དམར་བའི་གཡོག་གྲས་ཀརྨ་མཆོག་སྦྱིན་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ས་སྐྱེ་ལམ་རྒྱུས་བྱས་ཏེ་བོད་ཁོངས་གཉའ་ནང་དང་། རོང་ཤར། སྐྱིད་གྲོང་བཅས་ས་མཚམས་ཁག་གསུམ་ལ་གོར་ཁའི་དམག་གིས་གློ་བུར་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས། ས་སྦྲུལ(༡༧༨༩)ལོར་གོར་ཁས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བཞག་པའི་བོད་གོར་ཆིངས་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་གྱིས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ་གཙང་ཤེལ་དཀར་བར་དམག་གིས་བཙོམ། བཀྲས་ལྷུན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་བཀྲུ་འཕྲོར་བྱས། གོར་དམག་གིས་རྒྱེན་པས་སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་གི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་གྲུར་ནས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་ལ་ཞབས་གཤེགས་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་ཤྲིབ་ཚེ་མཆོག་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་དགུའི་ལོར་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐུ་འདྲ་ཆེ་ཆུང་བཞི་སྟོང་ལ་ཉེ་བར་ཞལ་གསེར་སྤྲན་འདྲེན་གྱི་སྲི་ཞུ་མཛད། ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་དབུལ་ཕོ་གང་སྐར་ལྷའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་བོད་ཏམ་གསར་འགྲེམས་གནང་། སོ་འདིར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔུང་བཤམས་ཏེ་གོར་དམག་རྣམས་ཕམ་ཉེས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་། ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕུལ། དགའ་ལྡན་འཁྲིལ་པ་ཞིས་དྭ་ལྷའི་བྱམས་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་ཏཱལ་ཏ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བོད་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་དང་གལ་ཆེའི་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཤས་གསན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། བྱང་རྩེ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གུས་སྦྱོར་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་མཁས་ཐོག་ཐུགས་ནུས་ཆེན་པོས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། བསྟན་པའི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་གྱིས་རིས་མེད་སྡེ་དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་དགེ་བའི་ལམ་ཡངས་པོར་བཀོད། 《ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར》དང་། 《མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་ཆེན་མོ་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་འཇུག་ངོགས》《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས》སོགས་བཀའ་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༨༠༤)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད། སྐུ་གདུང་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་སྡོང་དགེ་ལེགས་གཟི་འབར་དུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ)ཁམས་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དགོན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་ཆོས་འཁོར་དཔོན་ཚང་(སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་ཡང་སྲིད་དང་ལྡན་དུ་ལྷ་སར་འབྱོར་རྗེས་གནས་ཐོབ་རྗེ་མཐོར་སོང་ཞིང་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་ཆེ་གྲས་ལྷང་ལོ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན)དུ་ཡབ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྐྱོང་དང་། ཡུམ་དོན་གྲུབ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་གླང་(༡༨༠༥)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ངོ་མཚར་གྱི་ལྟས་བཟང་པོ་དང་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོར་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་དགུ་པར་ཡབ་ཚང་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་ལྷ་ལྡན་ཞིང་དུ་གདན་དྲངས། ས་འབྲུག(༡༨༠༨)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་

པའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་
ཉི་མ་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ། མཚན་བློ་
བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས……
གསོལ། ཡོངས་འཛིན་དུ་འོན་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་།
དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་གཉིས……
བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་གསན་བསམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ……
གཞོལ་བར་མཛད། ས་དེའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར……
གཉིས་ཉིན་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི……
འཇིགས་བྲལ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར……
འགོད། ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོར་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི……
ཞབས་བརྟན་ལྷ་ཁང་སྙིང་པོད། ཤར་བརྒྱུད་སྒོར།
གསོལ་ཐབ་སྙིང་པོད། ན་བཟའ་ཁང་སྙིང་པོད། གཟིམ་
ཆུང་འགག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཤར་ནུབ།
ལྷོ་བྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཁང……
བཅས་ཞིག་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོའི་
བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག……
གཙང་ནས་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་སྟོན་པ་ལྷ་ལས་བབས……
པའི་དུས་ཆེན་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་བའི་ཉིན……
མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་
པ་བཞེས་ཏེ་དུར་ཁྲིག་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་
རྒྱན་དུ་གྱུར། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་མཆོག་སྐུ་ན་ཕྲ་
ཡང་། སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ཀུས་རྟག་སྦྱོར་
བའི་ཐུགས་བརྩོན་ལྷག་པར་ཆེ་བས། དབུས་འགྱུར་གདན་
སའི་ཆོས་སྤྱོད་ཕལ་མོ་ཆེ་ཐུགས་འཛིན་གྲུབ་པ་མ་ཟད།
སྐལ་བཟང་རྒྱན་ཕྲེང་དང་། རྒྱན་འདུག་གཉིས། མཛོད་
རྩ་བ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ཐུགས་ལ་བཞུགས་ཤིང་།
ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་
གནས་ཀུན་ལ་འབེབས་པའི་བསྡུས་གཞུང་གི་བརྩི་བཞག……
ལེགས་པར་བཞེས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཛིན་ལ་
མཁས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་དག་པ……
བསུན་འབྱིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་བཞེས་པ་སོགས་བསྟན་
འགྲོར་སྨན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར……
འགྱུར་བའི་རི་འབྲས་མ་སྨིན་གོང་དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་
ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)
ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་བློ་བུར་དུ……
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། སྐུ་གདུང་པོ་ཏ་ལའི……
གསེར་གདུང་ས་གསུམ་མངོན་དགའ་རུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་
པ)མདོ་ཁམས་སྨད་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་སྨོ་འབོར་
སྨད་གི་ཁོངས་གཏོགས་ལི་ཐང་ཤོག་དྲུག་སྒྲོ་མདོངས་སུ……
འབོད་པའི་སའི་ཆར་གྲོང་སྟོད་ནོར་བུ་ཚང་བྱ་བའི་ཁྱིམ་དུ་
ཡབ་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་དང་ཡུམ་རྣམ་རྒྱལ་བུ་ཁྲིད……
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱི(༡༨༡༦)
ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་སྐུ་བལྟམས།
དགུང་ལོ་དྲུག་པར་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས།
ཆུ་རྟ(༡༨༢༢)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད……
ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ནས……
སྐྱེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་
ཕུད་བཞེས་ཏེ། མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་གནང……
མཛད་ཐོག ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་རབ……
ཏུ་བྱུང་བའི་བསླབ་སྡོམ་ཡང་འབུལ་བཞེས་གནང་། ལོ……
དེའི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཕོ……
བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་འཁྱིལ་བར……
ཞབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་གསེར་ཁྲི་ཆེན་པོར་ཞབས……
སོར་འགོད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་གི་ཐུ་སུ་མ་ཏི་པཎྜི་དང་།
དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་ངག་དབང་སྙན་གྲགས། སྤྲུལ་སྐུ……
འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཡོངས……
འཛིན་དུ་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་སྐུ……
ཡོན་སྦྱོང་འགོ་ཚུགས། རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྐུ་ཆུང་དུས……
ནས་སློབ་གཉེར་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཆེ་བས། གཙོ་བོ་མདོ……
སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་གསན་བསམ་ལ་གཅིག་ཏུ……
འགྲུས་པར་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན……

རྣམ་པར་རྒྱས། ས་གླང(༡༨༢༩)ལོར་འབྲས་སྤུངས······
དགོན་དུ་བཀའ་ཆོས་གསན་སྦྱོང་ཐོག དེ་ནས་སེ་ར······
དགོན་པ་སོགས་སུ་ཚིབས་བསྒྱུར་མཛད། ལྕགས་སྟག·····
(༡༨༣༠)ལོར་དབུས་ཕྱོགས་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་གཞུང···
སྐེར་ཆོས་བཅས་ལ་ས་ཞིང་དང་། རྗེས་འབྲེལ་ཁྲང་འགྲོ···
ལག་འདོན་གྱི་ཁྲུལ་རིགས་ཚང་མ་མེས་སྐོམ་ཞིབ་གཅོད·····
ཀྱིས་ས་གནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་སྤྱོད་དང་། གཙོ་དྲག ཁྲན་པོ།
ས་བདག་གཞིས་བྱེས་འཁྱུར་མཉམ་ལེན་ཐོག་ནས་ས་རབ···
འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལ་བསྐོར་ཏེ་སྐེར་ཆོས་འདོན་དང་།
གཞུང་རྒྱུགས་ཁྲང་དུ་བརྩིས་པའི་རྩིས་ཁང་ཞུན་ཚོགས······
བཀོད་པའི་རྩ་འཛིན་ལྕགས་སྟག་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་པའི་དེབ་
གཞི་གཏན་འབེབས་གསར་བསྒྲིགས་གནང་། ཤིང་རྟ·····
(༡༨༣༤)ལོའི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་ཡང་དག་པར་འབུལ་བཞེས་ལེགས་པར······
བསྒྲུངས། ལོ་དེར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཁལ་ཁ་རྗེ······
བཙུན་དམ་པ་དང་། ཐོར་གོད་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་གཟིམ···
ཚང་དུ་དམིགས་བསལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཆོས་འབྲེལ······
གནང་བ་མ་ཟད། ཐོར་གོད་རྒྱལ་པོའི་ཞུ་སོལ་ལྟར། ཐོར་
གོད་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་བྱེད···
པར་གྲྭ་ཚང་གྲྭ་རིགས་ཆེད་རྫོང་མཛད། མཐར་དགུང······
གྲངས་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཞབས་པ་མེ་བྱ(༡༨༣༧)ལོའི···
ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་གཟིམ་ཆུང་ཕུན་ཚོགས···
འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཁྲིའུ་ཤིང་གི་ཁར་བྱམས་པའི་བཞུགས······
སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ། བཞད་མོའི་རྣམ་པ་བཅས་མཛད་
བཞིན་པའི་ངང་མཛད་པའི་མཐའ་མ་སྐུ་ངན་ལས་འདས···
པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏ་
ལའི་གསེར་གདུང་ཁམས་གསུམ་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་
གཅིག་པ)མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དར་རྩེ···
མདོའི་ཡོངས་མི་ཉག་མགར་ཐར་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་
མན་ཚོད་ཀུན་བརྩེགས་གཤིས་ཚང(ཕྱིས་སུ་ཞུན་ཚོགས·····
ཁང་གསར་ཞེས་ལྷ་སའི་ནང་ཡབ་གཞིས་ཞུན་ཁང་ཟེར་བ་
དེ་ཡིན)དུ་ཡབ་ཚེ་དབང་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་གཡུང་དྲུང་བུ་
ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
ས་ཕྲི(༡༨༣༨)ལོའི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་སྐུ་
བལྟམས། ལྕགས་གླང(༡༨༤༡)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་
དབུས་ལྗོངས་སུ་གདན་ཞུས་ཐོག ཟླ་བ་ལྔ་པར་རྒྱལ·····
དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན····
ཞུས། ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བློ་
བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད·····
བཞེས་ཏེ་མཚན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ལོ་དེར་
ལ་དྭགས་དང་སེང་པ་བསྐྲིལ་བའི་དམག་དཔུང་ཁྲོན་ཆེས··
མངའ་རིས་བསྐོར་གསུམ་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས། ཆུ·····
སྟག(༡༨༤༢)ལོའི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་པོ་
བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲི་ཞབས་སོར་འཁོད། མེ་
རྟ(༡༨༤༦)ལོའི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ཀུན··
གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལྷ་ལྡན་
ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་རབ་བྱུང་
གི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། ལོ་འདིར་རྒྱལ་རྩེ་དང་། པ་སྣམ··
ཁུལ་ས་ཡི་ཞིབ་གཅོད་བསྐོ་སྐྱལ་གྱིས་གཞུང་རྒྱུགས་ཁྲལ་ཚེ་
མ་ཟིན་པའི་ཉམ་ཐག་དངོས་འབྲེལ་རྣམས་སྐྱེར་ཆོས་ཁག··
ལ་གླང་སྐྲེ་བེལ་འདོགས་ལྟ་བུར་རྩིས་སྤྲོད་དང་། ས་ཞིང··
རྒྱ་ཆེ་བར་མ་དོར་འཕྲོལ་འཁྲིལ་བསྡོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྲང····
གཞུང་གསར་བཀོད་ཐོག མི་ལུག་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་རྩིས···
ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་མ་དེབ་གཏན་ལ་ཕབ། ས···
སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོར་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་དབུ་
གཡབ་གཟིམ་ཆུང་གསར་རྒྱག་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས······
གཟིམ་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་རྗེས་འབྲེལ་ཆོས་རའི་ནང་གར་པ··
རྣམས་ནས་གར་རོལ་རྩེད་འཛོའི་གཟིགས་མོ་འཁྲབ་སྟོན···
བྱས་པ་འདི་ནི་ནོར་གླིང་དུ་ཞོ་སྟོན་གཟིགས་མོའི་སྲོལ······
གཏོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ཟེ་རྒྱུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ལྟར་
ཞོ་སྟོན་ཞེས་གྲགས་གར་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་དང་། སྐབས་རེ་མི་

ཏུ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སྤྱོས་སངས་སྐབས་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཕྲུལ་སྟོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོལ་འཛུགས་མཛད། ཆུ་བྱི(༡༨༥༢)ལོ་དང་། ཆུ་གླང(༡༨༥༣)ལོ་སོ་སོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གདན་ས་གསུམ་ལ་གསན་བསམ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་དང་། དད་བསྟུས་སེར་སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་ལ་མཇལ་ཁ་དང་བཀའ་ཆོས་གནང་། ཐོག་རྩ་ཁྲུལ་གནས་གཟིགས་སོགས་ལ་ཕེབས། ལོ་འདིར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་དགོངས་རྫོགས་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེ་དང་སྣགས་མཆོད་སྦྱིན་གཏོང་སྦྱིན་རྒྱས་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཇེ་མས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཀྱང་ལོ་འདིའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཐོ་རེངས་སྐབས་གི་དུས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐབས་དེར་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཤིང་། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གདུང་ཕན་བདེའི་འོད་འབར་དུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡབ་གཞིས་ཏེ་ལྷ་གླུར་ཡབ་ཕུན་ཚོགས་ཚེ་དབང་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༧)ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་གདན་དྲངས། ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་ངོས་འཛིན་ཐུགས་གཏན་འཁེལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། ཆུ་ཁྱི(༡༨༦༢)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འགན་བཞེས་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་སྐབས་སྐུ་ན་ཕྲ་སྟབས་ཕྱག་རོགས་སུ་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་སྲིད་སྐྱོང་བསྐོ་གཞག་མཛད། ཤིང་བྱི(༡༨༦༤)ལོའི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ལས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ས་འབྲུག(༡༨༦༨)ལོར་གོང་ས་མཆོག་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཚོགས་ཕེབས་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཚོགས་ཕེབས་གནང་བའི་འགོ་ཚུགས། ལྕགས་རྟ(༡༨༧༠)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དང་། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་སོ་སོར་སྔར་ལམ་གྲྭ་བསྐོར་དམ་བཞེས་སུ་ཚིབས་བསྒྱུར་མཛད་རྗེས་རྩེ་པོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ཆུ་བྱ(༡༨༧༣)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་བཞེས། ཤིང་ཁྱི(༡༨༧༤)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྔར་ལམ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་གྲྭ་བསྐོར་དམ་བཅར་ཚིབས་བསྒྱུར་དང་། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་ལྷོ་ཁུལ་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་དེ་ཁུལ་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ལ་མཇལ་ཕྱག་དང་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རེ་འདོད་སྐོང་བར་མཛད། ལོ་འདིར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བསྩལ་ཅིང་དེ་འབྲེལ་ཁལ་ཁའི་ཁུ་རལ་མཁན་པོ། ཏཱ་བླ་མ་སོགས་ལ་གནང་རྟེན་ཡང་བསྩལ། མཐར་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུའི་ཐོར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༧༥)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བདེ་སྟོན་ཐོག་སྐུ

བཞུགས་གནང་ཤུར་སྐུ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གདུང་ཚེ་སྒྲིན་འོད་འབར་དུ་བཞུགས།

རྒྱལ་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ) ཁོང་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྲིད་རིག་གནས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་དང་དགོངས་པ་ཟབ་ལ་དཀྱིལ་ཆེ་བ་དང་། དུས་བབས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ཚོད་དཔག་གནང་མཁས་པ། བཙན་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་དགྲ་བོ་དང་། བཟློག་ཐབས་བྲལ་བའི་དཀའ་ངལ་གང་ལའང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཐུགས་སྟོབས་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཐོད་པར་མཛད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༨༧༦)ལོར་དྭགས་པོ་སྣང་མདུན་དུ་ཡབ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༩༣༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་བཞུགས། སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཆོག་གྲྭ་དང་བཅས་གཞུང་བསྐྱེན་སྣང་མའི་གཙོ་བོ་ཁག་གི་ལུང་བསྟན་ལྟར་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་མང་པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པར་བཏང་མཐར་དྭགས་པོ་སྣང་མདུན་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡང་སྲིད་དེ་ཉིད་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དང་སྲུང་མ་ཁག་བཅས་ཚང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ་བཞིན་ལོ་དེ་རང་ལ་བོད་ས་གནས་ཡོངས་སུ་གཏམ་སྙན་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་རྗེས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་སྙར་ལམ་གསེར་བྲམ་བཏག་དཔྱད་ཞུ་མ་དགོས་པར་ཐག་གཅོད་ཆོག་པའི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཆོག་མཆན་བཀོད། དགུང་ལོ་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་ཡོས་ལོར་དྭགས་པོ་ནས་ལྷ་སར་གདན་དྲངས། ཀུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཕྲད་གནང་ཐོག་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཤར་ཐེབས་པ་ཤིང་ལུག(༡༨༩༥)ལོར་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་ཞབས་པ་ས་ཕག(༡༨༩༩)ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཞེས་གནང་ཞིང་། དགེ་ལུགས། རྙིང་མ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་གསན། སྐུ་ཚེ་གང་པོའི་མཛད་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་ཁག་གཉིས་ཏེ། གཅིག སྲིད་དབང་བཞེས་པའི་རྗེས་ནས་དབྱིན་འགོག་དམག་འཁྲུག་གི་བར། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༨༩༥)ལོར་སྐུ་སེར་མཆོག་དམན་ཚང་མས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་སྲིད་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བཞེས་ཏེ། སྐུ་ན་ཕྲ་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་བྱ་གཞག་ཆེ་ཆུང་གང་ཅིར་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་བཀོད་འདོམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་མཛད་ཅིང་། མདོན་ཆུང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་གྱི་བདེ་སྡུག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་གང་ཅི་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཐུགས་བློས་འཁེལ་བ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་གཏོང་གནང་མཛད་པས་དབུ་སྐོར་གཡོ་ཞུས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞི་དྲག་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣར་འདེད་འཛུགས་དང་སྐྱོང་སྐྱོད་མཛད་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་གནང་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ནི། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དང་འཛམ་གླིང་ཐོག་གནས་ཚུལ་རྙོག་འཛིངས་ཆེ་ཞིང་ལྷག་པར་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་དགྲ་བོའི་བཙན་འཛུལ་གྱི་མདུན་དུ་གཏོང་ཆུང་ནུས་མེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་དང་། ནང་ཁུལ་དུ་མི་རིགས་གྲངས་ཉུང་དང་། དེའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་ལ་རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་དཔོན་རིགས་དང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་དྲང་བདེན་བྱ་སྤྱོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བཞག བསམ་ངན་ཁོག་བཅངས་ཀྱི

སྔོ་ནས་འགོག་གནོད་བྱ་ཐབས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་ཀྱང་བོད་ས་གནས་སུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ། དམག་དོན་གྱི་འཛིགས་སྐུལ་འོག་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཆིངས་ཡིག་སྤྱ་རྡེས་འཇོག་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་རྐྱེན་འཛིང་དང་དཀའ་ངལ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ད་དུང་བཙན་རྔོལ་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་གནང་སྟེ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་རེ་འབོད་ཡི་གེ་ཐེངས་མང་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཡོད་འོན་ཀྱང་སྐུ་ངོ་མས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་དགེ་སྐྱོན་གནས་ལུགས་ཐད་ཀར་གསུངས་ན་བདེན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་གནང་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཟླ་དཀྱིལ་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཞལ་གྱིས་ཁར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ནས་ལམ་ཐག་རིང་པོའི་སྐུ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ཐོག་མར་ཕྱི་སོག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་། དེ་ནས་སྔོ་མང་སྒོ་ཧྲི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་གསོལ་དཔོན་བཅས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་མངགས་རྫོངས་ཀྱིས་པེ་ཅིན་དུ་གཏོང་གནང་ཐོག མན་ཆིང་གོང་མ་ཀོང་ཞུས་ཡུམ་སྲུས་མཇལ་ནས་ཞིབ་ཕྲའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་འབུལ་བར་མཛད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བཙན་རྒྱལ་དབྱིན་ཇིར་འཇིགས་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱུང་ན་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྟེར་ལས་སྲ་བརྟན་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་གལ་ཆེའི་གནས་བབས་དེ་གཏན་ནས་མ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཁ་ཡ་མ་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལྟ་སྟོད་ཨམ་བན་ཡུའི་ཐས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་གནས་མེད་པ་བཟོས་ཏེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གསར་པ་ཆོས་འཛིན་དང་བསྒོ་གཞག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཐེངས་དང་པོར་བཀའ་ཕབ་པ་དང་དུས་མཚུངས་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཐའི་ཨམ་བན་དང་ནང་གྲོས་བྱས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྒྱུ་བཀག་འགོག་གང་ཐུབ་བྱས་རྒྱུན་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཨུ་རུ་སུ་རྫ་རྟོང་གོང་མར་འབྲེལ་བ་གནང་སྐྱེ་དབྱིན་ཇི་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་གནང་ཡང་། རི་ཡིན་དང་ཨུ་རུ་སུ་གཉིས་དམག་འཁྲུག་རྒྱག་པའི་ནང་ཨུ་རུ་སུ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བར་བརྟེན་དབྱིན་ཇིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པའི་དོན་གནད་སྐོར་སེམས་ཁུར་ཡོད་ཚུལ་སྨོད་པ་ཙམ་ལས་ཕན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་ནུས་པ་མེད་པ་བཅས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་བཙིར་གནོན་བྱས་པའི་དབང་གིས་མེ་རྟ(༡༩༠༦)ལོར་ཕྱི་སོག་ནས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་།

མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚན་གནས་མེད་པ་བཟོས་པ་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ཤུགས་ཆེན་པོག་པར་བརྟེན་གཞི་ནས་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)ལོའི་ཟླ་བདུན་པར་གོང་མ་ཀོང་ཤུས་བློན་ཆེན་ཞིག་མངགས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་དངོས་མཇལ་གནང་རྒྱུའི་ཚོག་མཆན་བཀོད་པ་ལྟར་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་བརྒྱུད། པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཞུ་གནང་ཐོག ཕྱིན་ཆད་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་སོགས་གཉམ་འོག་གི་དཔོན་རིགས་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་རང་ཉིད་སྐུ་ངོ་མས་གོང་མ་རང་ལ་ཐད་ཀར་ཞུ་ཡིག་འབུལ་ཆོག་པའི་རེ་བསྐུལ་གནང་ཡང་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཐག་ཆོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་མ་ཟད། དུས་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ཉག་རོང་ས་སྡེ་རྣམས་ཕྱིར་ལེན་དང་། འབའ་ཐང་དང་ཆ་ཕྲེང་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་གསར་དུ་བསྐོས་པ། དགོན་པ་ཁག་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་བཅོས་བསྒྱུར། ངོ་

ཀྲོལ་བྱེད་མཁན་ཏ་ཙང་མང་པོ་དམར་གསོད་གཏོང་བ། ཀྲའོ་ཨེར་ཧྥུང་སི་ཁྲིན་དང་། བོད། ཡུན་ནན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་བསྐོས་པ། བོད་སྟོད་ཨམ་བན་ལན་ཡུལ་གྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་མང་པོ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ། སི་ཁྲིན་ནས་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་བོད་དུ་བཏང་བ་སོགས་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་རེ་བཅོལ་གནང་བ་དེ་ཐད་དེ་སྟོང་ཟད་དུ་ཕྱིན་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་ནས་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པར་མཐུན་འབྲེལ་མ་གནང་ཀ་མེད་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་སླར་ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་གནས་མེད་པར་བཟློས་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ་དགྲ་ཕྱོགས་ལ་ཕན་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་སྲིད་ཇུས་སུ་མཐུད་ལག་ལེན་བསྟར་བར་བརྟེན་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་སྐོར་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་འདོད་མེད་པར་གཟིགས་ནས(༡༩༢༩)ལོའི་བར་ལོ་ཙེ་ཉེ་ཤུའི་རིང་རྒྱ་བོད་བར་འབྲེལ་ལམ་བཅད་དེ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བའི་འགན་གཙོ་བོ་ནི་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁུར་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་གཞི་རྩའི་ཐོག་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་སློག་གཡོའི་ངན་ཇུས་གསལ་པོར་མཁྱེན་ཡོད་སྐབས་མིས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་རྩ་བ་ནས་བཅད་དེ་དབྱིན་ཇིར་རྒྱབ་རྟེན་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་པ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་༡༩༣༠ལོར་གོ་མིན་ཏང་གུང་དབྱང་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཕྱ་རྗེས་རིམ་པར་གནང་སྐྱེ་ནན་ཅན་དུ་བཅའ་སྡོད་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་ཐོག་གཡུང་མགོན་མཁན་པོ་དཀོན་ཅོག་འབྱུང་གནས་ནན་ཅན་དུ་བཅའ་སྡོད་བོད་ཀྱི་མཐུན་མིར་བསྐོ་གཞག་བསྐུལ་བ་སོགས་བཙན་ཀྲོལ་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་གནང་ཡོད།

གཉིས། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བ་ནས་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་བར་གྱི་སྲིད་དོན་མཛད་རྗེས་སྐོར།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོའི་མཇུག་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་རྗེས་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་བར་དུ་ལོ་ཉེ་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བར་སྲིད་དོན་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས་རིང་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་དགོན་པ་ཁག་གི་ཆོས་ཁྲིམས་དག་ཟེར་ནན་པོ་གནང་བ་དང་དུས་མཇུངས། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་ལ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་ཤུགས་སྣོན་དང་། ཉེས་ཅན་ལ་ཆད་པ་དང་། བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྟོད་གནང་བར་བརྟེན་དགོན་པ་ཁག་གི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ལས་དོན་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་འབྲུས་མིའི་གྲོས་ཚོགས་བསྐོང་བསྡུ་གནང་བས་ཁོ་ཆོས་ཀྱང་བློ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཡོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་མང་པོ་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱལ་ནང་དུ་གུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་དང་མུ་མཐུད་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་ཐོག་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་བཙུགས་རྒྱུ་དང་། གདན་ས་གསུམ་ཕུད་པའི་དགོན་ཁག་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚང་མས་གཞིས་ཁ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྲིད་གཞུང་ལ་ཁྲལ་རྒྱུགས་མི་དགོས་པའི་གཞིས་ཁག་སྤྲོད་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་ནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཕོགས་དངུལ་སྤྲོད་རྒྱུ། དམག་ཕོགས་སུ་དངུལ་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་། དམག་མིའི་ཁྲིམ་ཚང་ལ་འཚོ་རྟེན་ས་ཞིང་སྤྲོད་རྒྱུ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་བསྟར་རྩིས་གནང་ཡང་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་དགོན་པ་ཁག་གི་འདོད་བློ་དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་མ་ཐུབ། གཞན་ཡང་ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་འདམས་ཏེ་ཁྲིམས་རྩོད་པ་གསར་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷངས་འཕོར་འགྲོ་ལམ་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱང་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་ཕྲད་དེ་མཚམས་འཇོག་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད། མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་ནང་ནས་བྱུང་རྫོས་པ་རིག

འཛིན་རྡོ་རྗེ་སོགས་མི་བཞི་འདམས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཏང་སྟེ་སློག་འདོན་རྒྱུ་དང་། སློག་འཕྲིན་གཏོང་ལེན། གཏེར་ཁ་འདོན་རྒྱུ། དམག་དོན་སྨྱུ་རྩལ་བཅས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་དུ་བཙུག་པ་གནང་བས། ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ནས་ལྷ་སར་ཡོག་རྫེས་གཏེར་འདོན་དང་དམག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། སྲིད་སྐྱོང་དབང་འདུས་ནོར་བུས་ལྷ་ས་ནས་རྒྱལ་རྩེ་བར་གྱི་སློག་འཕྲིན་སྐུད་པ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། བྱང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེས་ལྷ་སར་ཆུ་ཤུགས་གློག་ཁང་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོ་གྲྭ་ཆུང་བ་ཞིག་འཛུགས་གཉེར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། བོད་དུ་སྨན་པ་དཀོན་པའི་གནས་ཚུལ་བསྒྱུར་བཅོས་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་དང་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་རྒྱུན་སྲོལ་ཉམས་ཆག་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་འབྲས་སྤུངས་སྨན་པ་མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོས་ནས་སྨན་རྩིས་ཁང་གསར་འཛུགས་ཐོག དབུས་གཙང་། མངའ་རིས། ཁམས་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ནས་སློབ་གྲྭ་བ་བསྐོངས་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའ་ཕབ་པར་བརྟེན་སྨན་རྩིས་ཁང་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་སློབ་མའི་ནང་ནས་བོད་སྨན་དང་སྐར་རྩིས་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་ནས་འདིར་བཀོད་མེད། མདོར་བསྡུས་ན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྲིད་དོན་སྐྱོང་བ་གནང་རིང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་འགོག་གནོན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་དང་འཚམས་པའི་མཛད་ཕྱོགས་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སོགས་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་སྐོར་དེང་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་རྩོམ་ཡིག་ཏུ་གསལ།

རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། (ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ) རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༩༣༥)ལོའི་ཟླ༥ཚེས༥ཉིན མདོ་སྨད་སྐུ་འབུམ་ཉེ་འདབས་སྟག་འཚེར་ཞེས་པའི་སར་ཡབ་ཆོ་ཆོ་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། (སྐུ་མཆེད་བདུན་ལས་སྐུའི་གཅེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་འགྱུར་མེད་ནོར་བུ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ། བློ་བཟང་བསམ་གཏན། སྐུའི་གཅུང་པོ་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ། སྐུའི་གཅེན་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་དང་གཅུང་མོ་ཡེ་ཤེས་པདྨ་བཅས་ཡོད) དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་བོད་གཞུང་གིས་སྔར་ལུགས་བཞིན་ཡང་སྲིད་རྩད་ཆོད་སྐོར་བཀོད་འདོམས་ཐོག རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་ཆེད་དུ་མཆོ་མཇལ་ཐེངས་གསུམ་གནང་བའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་རིགས་གཞིར་བྱས། བོད་ཡུལ་སོ་སོར་མི་སྣ་ཁག་བཞིར་བསྐོས་ཏེ་ཡང་སྲིད་རྩད་ཆོད་སྐོར་གང་སར་འོས་སྤྲུལ་དོགས་འཆར་ཚང་མ་བསྒྲིག་བཅད་བརྟར་གསུམ་བཞིན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་མཐར། ཀེའུ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ངོ་ལས་ནས་མདོ་སྨད་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་གྲུ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཤར་སྨད་སྟག་འཚེར་ཞེས་པར་ཁྱིའུ་ངོ་མཚར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག འཁྲུངས་ཚུལ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སོགས་ཀྱང་མཚོ་གཟིགས་ཇི་བཞིན་བྱུང་བར་བརྟེན་རྒྱལ་བའི་འོས་སྤྲུལ་དུ་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུས་སྐབས། གོ་མིན་ཏང་ས་གནས་དཔོན་རིགས་མ་བུ་ཧྥང(马步芳)གིས་ཀླུ་ཡོན་དངུལ་སྒོར་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཙམ་དགོས་ལུགས་ཟེར་བ་སོགས་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་འཕྲད་རུང་མཐར་དངུལ་སྒོར་ཅིག་འབུམ་སྤྲད་དེ་འོས་སྤྲུལ་དང་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༩༣༨)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་མགྲིན་གཅིག་གིས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་ཆིབས་བསྒྱུར་རིང་ཐང་གིས་གཟབ་རྒྱས་དང་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོའི་ཆོས་མགོར་རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་

རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚན་ཞབས་སྟག་ཐག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞོན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐོག རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་དབུ་སྐྲས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༩༤༠)ལོར་མཛད་སྒོ་སོགས་སྔར་ལུགས་ལྟར་གཟབ་རྒྱས་དང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ལེགས་པར་ཞུས། སྐབས་དེར་གོ་མིན་ཏང་གྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་སོག་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞུ་ཡོན་ཀྲང་ཝུ་ཀྲུང་ཞིན(吴忠信)གཙོས་པའི་སྐུ་ཚབ་མངགས་གཏོང་བྱས་པ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཁྲི་ཐེབས་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས།

རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། (ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱང་ཟེར) ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བསྟན་འགྱུར་ལས། 《འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ》ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག

རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ། དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚུང་ཞིབ་ཙམ་གཤམ་དུ་ཙ་ནེའི་ནང་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་པར་གསལ།

རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟགས་པ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས། (རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས)རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཕག་གྲུའི་དཔོན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༢༠༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཙོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་མཁན་པོ་སྟོན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལན་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་འབྲི་ཁུང་དུ་ཕྱིན། མཁན་པོ་སྟོན་པ་དང་ལས་སློབ་ཤར་གླིང་པ། གསང་སྟོན་ཡུང་བ་པ་རྣམས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ནུས་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་སུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལུག(༡༢༣༥)ལོ་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་སྐུ་མཆེད་ཉེ་གནས་རྗེ་རྡོ་དཔལ་ག་བཞིའི་དཔོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རྡོ་འདིས་ཚུར་བཀུག་གནང་སྟེ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་གནང་། གདན་ས་ཐེལ་དུ་བྱས་པས་ཕག་གྲུ་པ་དང་། རྒྱལ་ས་སྟེ་གདོང་དུ་བྱས་པས་སྟེ་གདོང་པ་ཞེས་གྲགས། རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟགས་པས་གདན་ས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བསྐྱངས། ལན་ཅིག་ཐོག་བབས་པ་སྐུ་ཆོས་ཀྱིས་གཏུམས་པས་གནོད་པ་མེད་པས་ཐོག་རྟགས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་བྱུང་། གྲུབ་ཐོབ་སློབ་ལམ་འབར་སོགས་ཐུགས་སྲས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[༦]བའི་ཤོག་གྲངས ༡༡ནས༡༨བར་གསལ།

རྒྱལ་བ་དང་ཚེ་གྲིལ་བ། ཤེས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཁྱེད་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག ཚེ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།

རྒྱལ་བ་དམ་པ། གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁྱུ་མཆོག་དང་། མཆོད་འོས་དང་། ཐུབ་རིས་དང་། འཕེལ་བ་སོགས་གཅེར་བུ་བས་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ཐ་མའི་སྟོན་པ་འཕེལ་བ་དང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་བ་མདོ་ལྔ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་མདོ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བའི་མདོ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་སྨོན་པའི་མདོ། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་བཤགས་པའི་མདོའོ། །

རྒྱལ་བ་པ། གཅེར་བུ་བའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་བརྗོད།

རྒྱལ་བ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་འཛམ

གསར་ལྷ་སྡིངས་ཞེས་གྲགས་པའི་འདབས་ཁང་དམར་བྲག་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་སངས་རྒྱས་སེང་གེ། བྱང་སེམས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན། དོལ་ཕྲུག་ཆོས་བཟང་བཅས་ལས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་གསན་པ་བཙལ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་བཀའ་བཅུའི་བཤད་པ་མཛད། འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ཞབས་པད་བསྟེན། རྗེ་འདི་དང་། རྩེད་ཐང་སངས་ལྡན། ཞ་ལུ་དཀའ་བཅུ་པ་གསུམ་ལ་གསུམ་འཛིན་པའི་བཀའ་གནང་ཕེབས། རྗེ་འདིས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཐུགས་སུ་སྨིན། ཚིག་དོན་གྱི་བཤད་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ་འདུས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པས་མཉེས་ཏེ། འབུམ་ཕྲག་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་ཐོབ། དེ་ནས་སྨྲ་པ་ཤེས་རིན་དང་། ཤངས་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་ལ་སྨྲ་ཀ་བཙན་སོགས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པས་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་མཁན་པོ། གོ་རམས་ཆེན་པོས་ལས་སློབ། ཞ་ལུ་བ་དཀའ་བཅུ་པས་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་ལུག(༡༤༦༣)ལོར་ངམ་རིངས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་བཤད་པའི་སྒྲོལ་ཆེན་མོ་བཏོད། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བློ་བོ་སྨོན་ཐང་གི་ཆོས་སྡེར་འབུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་བསྐྱབས། རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་པ་ངོ་མཚར་གྱི་དཔལ་ལ་བཀོད་པས་འདོད་རྒྱུའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཅི་དགར་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་གནས་ངེས་མེད་དུ་འཆད་པའི་རྩོལ་བ་ལ་ཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་པ་ས་འབྲུག(༡༤༨༨)ལོར་གཙང་སྟོད་བསོད་རྒྱལ་གྱིས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་དཔལ་མཉན་ཡོད་བྱ་རྒོད་གཤོངས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཏབ། དེའི་ཕྱི་ལོ་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར། རྗེ་ཉིད་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་གནས་ངེས་མེད་དུ་ཟབ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་འཕགས་མཆོག་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐར་མཉན་ཡོད་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། སྟོན་པ་འཁོར་གནས་བརྟན་གྱིས་བསྐོར་བ་དྲིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་གསན་ཚུལ་ཡང་། རྗེ་ངོར་ཆེན་ཡབ་སྲས་ལ་ས་སྐྱ་ངོར་ལུགས། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་སོགས་ལ་ས་སྐྱ་རྫོང་ལུགས། བཤེས་གཉེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་རྗེ་བཙུན་པོ་དོང་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པ། སྨག་ཕྱུང་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་རས་ཆུང་སྙན་བརྒྱུད་སོགས། མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན་དཔལ་བྱུང་ལ་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་རི་ཆོས་སོགས་མང་དུ་གསན་ནས་ལེགས་པར་དགོངས་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད། ཁྱད་པར་རིགས་པའི་གནད་ཟབ་མོས་བློ་གསལ་ལ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྗེ་འདི་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ལྷ་ན་མེད་དུ་ཆེ། ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། ཐུགས་སྲས་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ། ཤར་སྟོན། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཀུན་མཁྱེན་ལྷུགས་ཐང་ཆོས་རྗེ། རྒྱལ་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་བ། སྟོད་བྱང་གི་ལྷ་དབང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱོན། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༥༠༥)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོད་ལྷོའི་དགོན་པ་ལྷ་གདོང་དུ་ཡབ་རྗེ་བསམ་དང་ཡུམ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆོས་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༢༡༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཡབ་ཀྱིས་མཚན་གདུང་སོ་

བ་འབར་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་སྤྱན་པ་ལ་ཐུགས་སྤྲོ་སྣང་ཆེན་པོས་འབྲེལ་འདྲིས་མཛད་ཐོག བླ་མ་དེ་ལས་མངའ་བདག་ཉང་གི་གཏེར་ཁའི་སྐོར་རྣམས་དང་ཞི་བྱེད་གསན། དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པའི་ཚེ་ཕྱུལ་དམར་བའི་ཐད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་དང་། བཀའ་གདམས། ཞི་བྱེད། གཅོད་ཡུལ། ལམ་འབྲས་སྙིང་པོ་སྐོར་ཞལ་གདམས་རྒྱབ་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། དེར་ལོ་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་ལྷ་གདོང་གི་གདན་ས་མཛད། བུ་ཆུང་གི་དུས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངའ། དེ་ནས་བླ་མ་ཀོ་བྲག་པ། ཀློད་ཚང་བ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། རྗེ་སྤྱན་སྔ། སངས་རྒྱས་རས་ཆེན་སོགས་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ལ་མཁན་པོ་ལྷ་བཙུན་སོག་ཁ་བ། ལས་སློབ་ཀོ་བྲག་པ། གསང་སྟོན་དྲོད་ཆུང་། ལས་གྲལ་པ་བརྒྱད་ཅུའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་དུ་གསོལ། ཕྱིས་བྲི་རི་གནས་སྙིངས་ཀྱི་དགོན་པ་བཏབ། དེར་ལོ་གཅིག་བར་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བཞུགས། བུ་ལེ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་ཁྲིད་སྐྱོང་ཞིང་དབེན་པ་བསྟེན། སྙིར་སྒའི་སྙན་པ་ཆེ་བས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་འདུས་པའི་སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱལ། རི་ཆོས་སྐོར་གསུམ་དང་མ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། སློབ་མ་ཡང་སྤྱན་སྔ་རིན་ལྡན་དང་། ལོ་རས་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ། དར་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། ཟུར་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༢༥༨)ལོར་གཤེགས།

རྒྱལ་བ་ཡུམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་དང་འདྲ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད།

རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ། རྣམ་སྣང་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་བཅས་ལྔ།

རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག རྣམ་སྣང་། མི་བསྐྱོད། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་ཡོད་གྲུབ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དྲུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་པདྨས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ། འདི་ཕག་གྲུའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་ཞེས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་འཛུགས་པར་མཛད་པ་པོ་དེར་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ལོ་རས་པ་དང་ཀློད་ཚང་པ་གཉིས་ཡིན། ལོ་རས་པའི་མཚན་ལ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་གམ་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཟེར། ཁོང་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་འཁྲུངས། གདུང་རུས་ལོ་ཡིན་པས་ལོ་དང་། རྗེན་རས་གོས་འཆང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་རས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་དགེ་སློང་མཛད། གནས་ངེས་མེད་དུ་ཆོས་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༢༥༠)ལོར་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཀློད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་དང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན་བརྒྱད་པ་དང་། 《འབྲུག་པ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད》བཅས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལས་མ་བསྒྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཟེར། འདིའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ《བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག》ལྟ་ས་དཔར་གསར་གྱི་ཤོག་གྲངས ༤༢༣ནས

༥༨༨བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

རྒྱལ་བའི་འཁོར་བཞི། དགེ་སློང་། དགེ་སློང་མ། དགེ་བསྙེན། དགེ་བསྙེན་མ།

རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ། རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྟེ། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལམ་ཕྱིག་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པར་ཕམ་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད། རྒྱལ་ཚབ་ནི་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི། སྔར་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་སྤྱན་སྔར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མར་གྱུར་ནས། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ(ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ན་བཞུགས་པའི་མཚན)ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་མཛོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ལྷའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བའི་སིལ་སྙན་དང་སྒྲ་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་མང་པོས་མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ཇི་ཙམ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་གཉིས་ལ་འཇུས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་མི་བཞུགས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་འདི་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྙན་ཆད་ཀྱང་སྟོན་པར་འོས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པས། ཁྱེད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདིས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་ནས། རང་གི་ལ་ཐོད་དང་ཅོད་པན་བྱམས་པའི་དབུ་ལ་བཅིངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ནི་ངའི་འོག་ཏུ་དགའ་ལྡན་ན་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་རྗེས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའམ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་དུ་གཟིགས་ནས་དགུན་དུས་འདས་ཏེ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་ག་ཉ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །

རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ། བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་སྟོབས། སྦྱོར་བའི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས། ཐེག་པའི་སྟོབས། སྤྱོད་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་སྟོབས། བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོབས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྟོབས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟེར་ཞིང་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་བཞི། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཆེན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན། ལྷ་ལས་བབ་པའི་དུས་ཆེན་ནོ། །

རྒྱལ་བའི་མདོ་བཅུ། ༡. ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ། ༢. འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་མདོ། ༣. བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ། ༤. རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་མདོ།

༥. བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་བཤགས་པའི་མདོ(ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕུང་པོ། བཤགས་པའི་ཕུང་པོ། བསྔོ་བའི་ཕུང་པོ)
༦. དེའི་སྙིང་གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་མོ་བཟློག་པའི་མདོ།
༧. གོས་སྔོན་ཅན་ནི་གཟུངས་ཀྱི་མདོ། ༨. ཨ་ཡུ་རྡྷ་ན ཚེའི་མདོ། ༩. ནོར་རྒྱུན་མ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ།
༡༠. ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྙིང་པོའི་མདོའོ། །

རྒྱལ་བའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》ལས། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ། མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། ། ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ། ། མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་། །གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། །སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། ། ཤིན་ཏུ་ཁྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །སྐུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། ། ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྨེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། ། ལྗགས་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །དཔྱང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྟུག །པད་མའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །སྨིན་ཚུགས་རིངས་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྨུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྙན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་། །དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་དང་། །སྟུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། ། མི་བཤད་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པར་དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བཞེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས། འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཁོད་སྤྱིལ་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཡབ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་སྲས་ཡིན་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་སུ་བགྲེས་པ་དེས་བླ་མ་དང་གཞོན་པ་དེས་སློབ་མ་གནང་ཏེ་ཕན་ཚུན་བར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་གུས་ཞབས་བརྩི་བཀུར་གནང་སྲོལ་དང་། སྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོ་ཡིན་པས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བར་དངོས་འབྲེལ་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་དང་པཎ་ཆེན་ནང་མ་སྐད་ཀྱི་ཞབས་གྲས་ཚོའི་བར་མཐུན་སྒྲིལ་མེད་པར་འགལ་ཟླ་ཛེ་ཆེར་སོང་བའི་རྐྱེན་བྱས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བར་ཕྲན་བུའི་ཐུགས་ནང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཏེ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་སོག་ཡུལ་དང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་ལ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས་བཞེད་ཀྱི་ཇ་སྐྱེ་རྒུ་མདོ་བར་དུ་ཐེབས་ཀྱང་། བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྲུང

དམག་ནང་ཐྲི་ལིང་ནས་བཏང་བའི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་དམག་དཔུང་མང་པོ་ཡོད་པར་ཁག་བཏགས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་སུ་མ་བཅུག་པའི་རྐྱེན་བྱས། ས་གནས་དེ་གར་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད། ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་པའི་རྗེས་སུ་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གཉིས་བར་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་རྗེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཡང་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ནང་དག་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་བཟང་པོ་བྱུང་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལུས་བསྟུད་པའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་དང་པཎ་ཆེན་ནང་མ་སྒང་གཉིས་བར་གྱི་རྩོད་གཞི་ཡང་མཐུན་འབྲིལ་ལེགས་པོའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ། རྒྱལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྨྱུ་གུ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར།

རྒྱལ་བའི་མཛད་ཆེན་བརྒྱད། ལྷུམས་ཞུགས། བལྟམས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ། ལྷ་ལས་བབས་པ། མྱང་འདས།

རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྡེ་བཅོམ་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡབ་སྟེ། ཐོག་མ་འབྲས་སྤུངས་པའི་གྲྭ་རིགས་དཀྱུས་མ(རྫོབ་རྫོབ)ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལོ་མང་པོའི་བར་སྨོན་ལམ་གྱི་དགེ་གཡོག(དགེ་བསྐོས་ཀྱི་གཡོག་པོ)བྱས། དེ་ནས་རྗེས་སུ་སྐུ་དྲག་ཅིག་གི་གཡོག་པོར་ལི་ཐང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་འཚོ་མ་ཟིན་པར་ཁྱིམ་ཚང་བཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡབ་གཞིས་རྣམས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ། སྐུ་དྲག་ཆེ་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཕ་གཞིས་ནས་གྲས་རྒྱབ་ནས་འཛུགས་དགོས་ཤིང་ལྷ་སར་ཁང་པ་བཟུང་ནས་གཞིས་ཆགས་པ་ནས་ཡབ་གཞིས་ཟེར་ལ། ཡབ་གཞིས་དྲག་བྱུང་བ་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡབ་གཞིས་བསམ་འགྲུབ་ཕོ་བྲང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡབ་གཞིས་ལྷ་ཀླུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡབ་གཞིས་ཕུན་ཁང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡབ་གཞིས་ལྷང་མདུན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཡབ་གཞིས་སྟག་འཚེར། ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའམ་གང་རིགས་ཀྱི་ཡབ་གཞིས་གཡུ་ཐོག་བཅས་དྲུག་ཡོད།

རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

རྒྱལ་བའི་ལུང་སྟོན་པ་བཞི། རིགས་ལ་གནས་ལ་ལུང་སྟོན་པ། སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་སྟོན་པ། དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ལ་ལུང་སྟོན་པ། ལྐོག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། འོན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་མཐོང་།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། སྙིང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས་དང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་སོགས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

རྒྱལ་བྲ་ཛིམ་ཀིམ། ཧོར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲས་ཞིག་གི་མིང་།

རྒྱལ་བྲ་ཐི་མུར་སྒྲོ་ཁ། འདི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཏུ་ཐི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་བུ་ཡིན་པར་བཤད།

རྒྱལ་བུ་མོང་ཁ་ལྡན་སྐུ་མཆེད། རྫིང་གེར་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ལ་བུ་བཞི་བྱུང་བའི་བཞི་པ་ཐོ་ཡོས་ལ། བུ་བཞི་སྟེ། མོང་གོལ་ཅན་དང་ཏུ་ཞི་ལི། ཏུ་ལའི་ཏུ། ཨ་རི་རྡྷ་ག་བཅས་ཡིན། ཏུ་ཞི་ལི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བུ་གཞན་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་བྱས་ཏེ་སྲིད་དབང་འཐོག་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱུང་བའི་སྐོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[པ]ཀརྨ་པ་སྐྱིའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐད་དུ་གསལ།

རྒྱལ་བུ་རཏྣ་ཤྲིས། རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༣༢)ལོར་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་འདས།

རྒྱལ་བློན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག 《མཁས་པའི་སྣ་རྒྱན》ལས། གནས་དང་། བསྟམས་དང་། འཐབ་པ་དང་། ཆས་དང་། ནོར་གཏོང་། ཞེན་བརྟེན་པ། འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་གོ།

རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། རྗེ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་འགོ་ཙམ་ལ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་གནང་། རྗེ་འདིས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཞབས་ཀྱི་མཛད་འཕྲུར་བཞེས་ནས་གོང་ས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་དང《འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཛ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》《རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་འཁྲུངས་རབས་དང་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན》《བླ་མ་མཆོད་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ》《ཕྱག་ཆེན་རྩ་བའི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས་ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང》སོགས་པོད་ཆེན་བཞི་ལྷག་བཞུགས། འཁྲུངས་འདས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

རྒྱལ་མོ་ག་གོན། ཞང་མ་ཆེ་ལེགས་ཤིག

རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུ། ཆུ་བོ་འདི་ནི་གདང་ལའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཨ་མདོ་རྫོང་ཁོངས་ནས་བབས་ཏེ་ནག་ཆུ་དང་། འབྲི་ཏྲ། སྦྲ་ཆེན། སོག དཔལ་འབར། སྙིང་ཆེན། ལྷོ་རོང་། དཔའ་ཤོད། མཛོ་སྒང་སོགས་རྫོང་ཁག་བརྒྱུད་ནས་ཡུན་ནན་དུ་བཞུར་རྗེས་འབར་མའི་སར་ཡུན་གཙང་པོ་བརྒྱུད་མཐར་རྒྱ་གར་རྒྱ་མཚོར་འབབ། བོད་ཁོངས་སུ་རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུའི་བཞུར་རྒྱུན་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་བཞུར་ཡུལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཆིག་འབུམ་ཁྲི་མེད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པས་ཆུ་བོ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་གཉིས་པར་གྲགས།

རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། རྒྱལ་པོ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་དང་། ཡོ་ཙྪ་བ་ཞི་རོ་ཙ་ན། རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལྷན་དཀར་ཏ་མོ་རར་བཀའ་ངེས་པའི་ལུང་དོན་མན་ངག་རྣམས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་ཚ་བའི་ཡུལ་དུ་བཞུད་ཅེས་གྲགས།

རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༨༩)ལོར་ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས། ན་ཆོད་དར་ལ་བབ་པའི་ཚེ་སྔེ་གདོང་གོང་མའི་གཟིམ་དཔོན་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་གི་དཔོན་དུ་བསྐོས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་ལྔ་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༡༣)ལོར་ལྷུང་ར་ཆོས་སྡེ་བཏབ། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་དྲུག་ལ་ཞབས་པ་ཤིད་ཧྲ(༡༦༡༦)ལོར་སྦྱང་ཆུའི་ཐོག་ལྕང་ལོ་ཟམ་ཆེན་བཙུགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ས་ཁྲི(༡༦༡༨)ལོར་ཏའི་སི་ཏུའི་འཛའ་ས་ཐོབ། ལོ་དེར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་རྒྱལ་རྩེར་གདན་དྲངས་ཏེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་དགོན་བཏབ། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་པ་མ་རྙེད།

རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན། བོད་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ཁོངས་མྱང་ཆུ་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ་དགོན་པ་དེར་དགེ་ལུགས་གྲྭ་ཚང་བདུན

དང་། ས་ལུགས་བཞི། ཞ་ལུ་བ་གཅིག དུས་འཁོར་བ་བཞི། ས་དགེ་ཐུན་མོང་གསལ་ཁང་འོག་པ་བཅས་བཅུ······བདུན་ལ་བླ་ཁག་བཅུ་བདུན་ཡང་ཟེར།

རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་ཁྲི། ཤིང་ཡོས(༡༨༡༥)ལོ་བོད་དབྱིན་འཁྲིལ་བ་ཚུགས་རྗེས་རྒྱལ་རྩེ་ས་གནས་སུ་ཚོང་ཁྲི་མཁན་ཚང······གཅིག་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི······སྐབས་དེར་རྒྱལ་རྩེར་དབྱིན་ཇིའི་སྲུག་ཏར་བབས་ཚུགས་ལྟེ་བ་ཞིག་དང་རྒྱལ་རྩེ་ནས་གྲོ་མོ་བར་སྲུག་ཏར་བབས་ཚུགས་ལེ་ལག་བཅས་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་དམ་དང་། དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་དོན་ཁྲི་ཁྲབ་ངོ་ལས་དང་། སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ཆེ་ཆུང་། དམག་མི་བཅས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷུང་ཡོར་བཅའ···སྡོད་གཏན་འཁེལ་རྗེས་དབྱིན་ཇིའི་མི་སྣར་གཟན་ཤིང་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་བབས་ཀྱི་ཉེ་མཁོ་སྤུས་འདོན། བོད་ཕྱུག་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གྲྭ་བ་རྣམས་བསྐྱོང་འགུགས་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཕྱོགས། ཚོང་དོན་འགག་སྐོའི་ལས་དོན་བཅས་ལ་སྤྱི་འདོམས་རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་ཁྲི་མཁན་ཚང་དང་། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་སྤྱིལ་ཞོགས་འདེགས་ཀྱིས་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཅས་རེད།

རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན། (རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན)རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ཁྲི(༡༡༡༨)ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༡༨༥)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་བཞུགས། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དངོས་སློབ་ཡིན། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས······(༡༡༧༡)ལོར་ཞང་བཙུན་དབོན་ཆུང་ཟེར་བའི་ས་ཆ་ཁྲི་ཤུ་ལ་ས་རིན་སྤྲད་ནས་ཉོས་པ་གནང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཙམ་འདུས་པའི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ལ་ཁྲི་ཤུ་བཀའ་བརྒྱུད་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༣༣ནས༡༣༦པར་གསལ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་རབ······བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོར་ཡབ་སློན་པོ་བཟའི་རིགས་རྒྱུད་ཧ་དཔོན་པ་དང་། ཡུམ་ཛོ་མོ་ཤེས་རབ་མ······གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་གནས་རྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན······རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དར་མ་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དཔལ་མགོན་པའི······དྲུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བསླབས། བཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ······གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་སོགས་མཁས་ཆེན་དུ་མ་སྤྱི་བོར་བསྟེན······ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ལྷག་པར་དུ་རྗེ···བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚད་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ། དབུ་མ་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི······གཞུང་རྣམས་དང་། གསང་འདུས་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་གསན་སྦྱོང་གནང་སྟེ་རེད་མདའ་བའི······ཐུགས་སྲས་རབ་འབྱམས་པ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་རྩོལ་བཟང་མཆོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཡང་ཐོགས། དེ་ནས་ས་སྐྱ་དང་། གསང་ཕུ། རྩེད་ཐང་བཅས་སུ་ཕྱི་དཀའ་བ་བཅུའི་གྲྭ···སྐོར་གནང་། རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁན་ཆེན་གཡག་པ་སོགས་ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་རྣམས་དང་རྩོད་གླེང་···ཞིགས་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ནས་དཀའ་བཅུ་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། བོད་ལ་དཀའ་བཅུ་པ······ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་བར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་ས་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་གྲགས་པ་གསན་པས་རྩོད་པ་མཛད་པར་གཉལ་གྱི་ར་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཕྱིར་རྒྱུན···མཐུད་ནས་དགའ་ལྡན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་མཁར་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབས། རྗེའི་ཆོས་གསུངས་ཚད་གསན། གསན་ཚད···བཟུང་། བཟུང་ཚད་བརྗེད་དུ་མ་བཅུག་པར་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པས་མཁས་པ······

རྣམས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཁར་རྗེ་འདི་ལ་དབུ་པཎ་དང་སྐུ་བེར་གནང་སྟེ་གདན་སར་བཞུགས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་པ་བཞིན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་རྗེ་འདི་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་པའི་གདན་རབས་གཉིས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་པའི་མཚན་ཐོབ། ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་རིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་བདེ་དུས་འཁོར་ཀྱི་རྡོར་འཇིགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་མཛོར་ན་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྗེ་བླ་མའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཐའ་དག་རང་གི་ཉམས་མྱོང་དང་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་འཆད་པར་མཛད་པས་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྐལ་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མཐའ་དག་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གུས་འདུད་མཛད་པར་བརྟེན་པ་རྗེས་བུས་ཟིན་པ་རྗེའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཀྲང་ཚུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཕག(༡༤༣༡)ལོར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པར་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་བྱི(༡༤༣༢)ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པར་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་མཁས་པ་རབ་བརྒྱ་ཤེས་དང་། བྱམས་པ་གླིང་པ། རིན་ཆེན་དཔལ། འདུལ་དཀར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན། བློ་གྲོས་མགོན་པོ། གླིང་སྨད་ཡོན་རྒྱམ་པ་ཆེན་པོ་རིན་བྱུང་བ། འདུལ་འཛིན་བསམ་འཕེལ་བ། སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། བློ་བརྟན་པ། དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱང《རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད》དང་། 《རྣམ་ངེས་དགོངས་པ་རབ་གསལ》 《རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད》 《ཚད་མདོའི་མཐར་འཛིན་གདུང་སེལ》 《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ》 《དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བ》ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། གསང་འདུས་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་པོད་ཆེན་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཚབ་པའི་སྐྱེས་རབས་བདུན། འོ་ཐན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་འོད། གོ་ཤྲི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ། གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར། གྲགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ། དཔལ་ལྡན་གྲགས་མཆོག་དབྱངས། ནོར་བུ་བཟང་པོའོ། །

རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་སྐྱེ་བ་མ་བཞེས་གོང་དགའ་ལྡན་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་རང་གི་སློབ་མ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ནས་མཚན་ལ་མ་ཕམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་ཕམ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཞིབ་པར་བཀའ་འགྱུར་ནང་གི《མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ》དང《མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》སོགས་སུ་གསལ།

རྒྱལ་མཚན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟགས་མཚན་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕྱོགས་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པ་ལ

རྒྱལ་མཚན་ཞེས་ཟེར། སྲོག་ཆགས་གསུམ་ནི་མཐུན་ཐབས་མེད་པའི་དགྲ་བོ་ཡིན་པ་དུང་དང་ཆུ་སྲིན་གཉིས་དང་། ཉ་དང་སྦྲམ། སེང་གེ་དང་ཁྱུང་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དུང་དང་ཆུ་སྲིན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྲུ་གུ་ལུས་པོ་དུང་ལ་མགོ་དང་མཇུག་མ་ཆུ་སྲིན་ཡིན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཉ་དང་སྦྲམ་འདུས་པའི་ཕྲུ་གུ་ལུས་པོ་སྦྲམ་ལ་མགོ་བོ་ཉ་ཡིན་པ། ཁྱུང་དང་སེང་གེ་འདུས་པའི་ཕྲུ་གུ་ལུས་པོ་སེང་གེ་ལ་གཤོག་པ་ཡོད་པ་དང་མགོ་བོ་ཁྱུང་ཡིན་པ་བཅས་བྱུང་བ་དེར་ཟེར།

རྒྱལ་རབས། བོད་ཡིག་ཐོག་འགོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་གསེས་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནི་མི་རིགས་རང་ཉིད་དང་། འབྲེལ་ཡོད་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ། དེ་བཞིན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཆབ་སྲིད། རིག་གནས་སྟོབས་ཤུགས་ཁྱབ་ཁོངས་སོགས་གསལ་པོར་བྲིས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། དུས་སྐབས་དེ་རང་གི་མིས་བྲིས་པ་རྫོ་རིང་གི་ཡི་གེ་དང་《ཐ་བཞེད》ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོས་བྲིས་པ《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན།

རྒྱལ་རབས་ལྷ། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་ཤལ་ལམ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་བཙན། ཁྲི་སྙན་གཟུང་བཙན། འབྲོང་སྙན་ལྡེའུ། སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ནོ། །

རྒྱལ་རབས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་། བྱང་ཧོར་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་འབུམ་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཞིག་གི་མིང་། དཔེ་ཆ་འདི་ད་ཕན་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད་ཅིང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས ༩༨ པར་གསལ་བར། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་སྐབས་འདིར་མ་བྲིས་པ་དང་། བལྟ་འདོད་ཡོད་ན་དེ་དག་ཏུ་ལྟོས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། གོང་གསལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དཔེ་དེབ་དེར་དཔྱད་གཞི་མང་པོ་ཡོད་ཚོད་འདུག

རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། འདི་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པས་ས་འབྲུག་ལོ་ལ་བརྩམས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ས་འབྲུག་གམ་ཡང་ན་དགུང་ལོ་དོན་བདུན་ས་འབྲུག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས་བརྟག འདི་སྔར་ཁྲི་པ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་སུ་དོགས་གཅོད་ཡོད་པ་ཁུངས་དག་པར་སྣང་ངོ་། །

རྒྱལ་སྲས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་དང་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ཡིན་ལ། སྲས་ཞེས་པའང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲས་ཞེས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་དུ་ཡོད་པའི་གླང་ཆེན་འགྲིང་རི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དྲུག སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་དྲུག་གོ།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མཛད་པ།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ། དགྲོལ་བ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ། ཡོངས་སུ་འདའ་བར་བྱ་འདོད།

རྒྱལ་སྲས་སྐུ་མཆེད་གསུམ། པོ་ཏོ་བ་དང་། སྤྱན་སྔ་བ།

ཕུ་ཆུང་བ་རྣམས་སོ། །

རྒྱལ་སྲས་རྟག་ཏུ་ངུ། ཤེར་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ་སྐབས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་ཡོངས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་འཚོལ་བའི་བསམ་པ་ལས་གཞན་སེམས་པར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངུ་ཞེས་མཚན་སྙན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་།

རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ། རྫེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༢༨༥)ལོར་ལྷ་ཕུལ་ཆུང་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་བསམ་གླིང་པ་དཔལ་འབར་དང་། རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བཟང་པོ་དཔལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བོ་དོང་ཨེར་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་དྲུང་དུ་མངོན་པ་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། འཛམ་དབྱངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་པས་མངོན་པ་ལས་དྲི་བ་གནང་བར་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་བཏབ་པས། ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ཞེས་སྙན་པར་གྲགས། དེ་ནས་དཔང་ལོ་དང་བུ་དོན་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་བསྟེན་ནས་དགུང་གྲངས་བཅུ་དགུ་པ་ལ་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་འཆད་པོའི་རིང་ལུགས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་རིན་མགོན་དང་། ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་སོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ནས་ཞི་གཅིག་གི་བར་དུ་བླ་བྲང་ཏ་རའི་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་ཨེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གནང་བར། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཨེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་རེ་བདུན་ལོར་དགུས་སུ་ཕྱིན། སློབ་མའི་མཆོག་ནི་བུ་དོན་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་ལོ་ཆེན་བྱང་རྩེ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་། གཙོ་བོའི་རྒྱུད་འཛིན་ནི་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་སོགས་ཡིན། དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཟླ(༡༣༤༨)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

རྒྱལ་སྲས་མེ་ཏྲི་པ། (མངའ་བདག་མེ་ཏྲི་པ) ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག །དེ་ནས་བླ་མ་མར་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་བོད་དུ་དར་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་ཁུངས་ཁོང་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་།

རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ལས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྔོན་དུས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཕོ་བྲང་གི་རྩེ་ནས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་བབས་ཏེ་གང་དུ་འགྲོ་འདོད་པའི་ཡུལ་དེར་འཁོར་ལོ་དེས་སྣ་དྲངས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱོར་འོངས་པ་དེ་ཡིན། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོག་མཐིང་ཀ་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཙམ་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ། གླིང་བཞིའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་ཕོངས་སེལ་བ། འདོད་རྒུ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེའོ། །བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་བལྟ་ན་སྡུག་པ། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་དང་རེག་བྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའོ། །བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རྒྱལ་པོས་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་ཁེངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ན་འང་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་གཏོང་ཕོད་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའོ། །གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སྐྱི་གཙུག་དམར་ཞིང་དཔངས་མཐོ་བ། ནོར་བུའི་དྲ་བས་གཡོགས་ཤིང་གླང་ཕལ་པ་སྟོང་གི་སྟོབས་མངའ་བ། ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་ཁྱད་དང་ལྡན་པ་གླང་ཆེན་ས་སྲུང་གི་བུ་ལྟ་བུའོ། །རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོག་སྔོན་པོ

རྨ་བྱའི་མགྲིན་པའི་ཕྲུ་ལྷ་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ནད་མེད་ཅིང་འཚེར་སྣད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་པ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་གང་ཤར་ཤེས་པས་ཅང་ཤེས་པ། འཛམ་གླིང་ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནུས་པའི་བང་ཤུགས་ལྡང་དང་འདྲ་བ་ཧ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཅང་ཤེས་པ་ལ་ཏ་ལྷ་བུའོ། ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། སྒྱུ་རྩལ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ། གཞུ་བརྡུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཞུམ་པའི་གཟི་བྱིན་བསྟོད་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་སྲིད་ཡན་ལག་བདུན། རྗེ་བོ། བློན་པོ། ཡུལ་འཁོར། རྫོང་། མཛོད། དམག་དཔུང་། གྲོགས།

རྒྱལ་སྲུང་དགོན། （护国寺）པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ནང་བསྟན་དགོན་པ་ཆེ་གྲས་ཤིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོ་བྱང་གཉིས་ལས་བྱུང་མ་ནི་ཐོག་མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ(༡༢༨༤)ལོར་སྤྱན་འགོ་བཙམས་ཏེ་ཏ་ཏུའུ་ཁྲུང་གོའི་དགོན་ཞེས་འབོད་ཅིང་མིང་གོང་མ་ཤོན་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པར(༡༤༢༩)ཏ་ལུང་ཧྲན་དགོན་ཞེས་དང་ཁྲིན་ཧྭ་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པར(༡༤༧༢)ཏ་ལུང་ཧྲན་རྒྱལ་སྲུང་དགོན་ཞེས་བཏགས། དགོན་ནང་རྡོ་རིང་ཐོག་རྒྱ་ཡིག་ལས་ཏ་ལུང་ཧྲན་ཧུའུ་གོ་སི་ཞེས་འབོད་ཡོད་པས་པེ་ཅིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་ལ་རྒྱལ་སྲུང་དགོན་རང་དུ་འབོད། དགོན་ནང་མན་ཇུ་ཤུན་ཙི་ལོའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་བོད་ཡིག་རྡོ་རིང་ཐོག་དགོན་པ་འདིའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་རྗེས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་དགོན་པ་དེའི་ཁང་རིམ་བཅུ་པའི་རྒྱབ་ངོས་སྟེང་ཐོག་ཁང་མིག་གསུམ་གྱི་འོག་རིམ་རབ་གསལ་ནང་བླ་མའི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད་པར་རྗེ་ཐལ་དཀར་པོ་གསོལ། སྐྱིར་འཕགས་པ་བླ་མའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་ཞེས་སོགས་འབོད་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་བླ་མ་ནི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་མཚན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༩༣༢)ལོར་མཆོད་རྟེན་འདི་ཆ་ཤས་ཡོག་སྐྱོན་བྱུང་སྐབས་ཚ་ཚའི་མཆོད་རྟེན་ཆུང་དུ་གང་སར་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་བོད་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆུང་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག

རྒྱལ་གསོལ། སྲུང་མར་མཆོད་འབུལ་མངའ་གསོལ་གྱི་ཆོ་ག་བསྒྲུབ་པ།

རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དང་བྱམས་པ་སྤུན་གསུམ། འཕན་པོ་རྒྱལ་ལུགས་ལྷས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞེས་པ་དེའི་བསྡུས་མིང་ལ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ཞེས་འབོད་ཅིང་། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གི་མཚོ་སྟོད་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། འཕན་པོ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ནི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་བཞེངས་པའི་གནས་གཞི་ཆེ་གྲས་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དེ་ནི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླད་ནས་གསོ་མཁན་གྱི་གཙོ་གྲས་ཀླུ་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་མ་ཚུགས་གོང་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དེའི་ཆུ་བྱི(༡༠༡༢)ལོར་ཕྱག་བཏབ། ཁོང་ནི་ཡབ་སྣ་ནམ་རྡོ་སྲས་དང་ཡུམ་ཞང་ལྕམ་སྒྲོལ་མའི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་སྐོར་སྔ་མའི་མེ་ཕོ་བྱི་བ(༩༧༦)ལོར་འཁྲུངས། ལྕགས་བྱི(༡༠༦༠)ལོར་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་གཤེགས། ཁོང་དགུང་ལོ་གསུམ་བཞེས་པའི་ས་སྟག(༩༧༨)ལོར་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མདོ་སྨད་ཁམས་ནས་མེ་རོ་བླངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཆུ་མོ་སྦྲུལ(༩༩༣)ལོར་ར་བ་ཀླུམ་པོ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཀླུ་མེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཆུ་ཕོ་བྱི་བ(༡༠༡༢)ལོར་འཕན་པོར་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བཏབ་ཅིང་། དགོན་པ་དེའི་མཁན་རབས་དང་པོ་མཛད། ལྷ་ཁང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། དགེ་འདུན་མང་དུ་འདུས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་མངགས་པའི་བློན་པོ་དོར་ཏའི་དམག་བོད་དུ་འཐོར་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས། སེར་སྐྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་བཀྲོངས།

དེ་རྗེས་ཏོར་དམག་དམག་དཔོན་དོར་ཏས་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་ནས་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་ཆེན་མང་པོ་བཏང་ནས་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས། ལྷ་ཁང་བར་པ་ཞང་ལྷས་གསོལ། དར་གྱི་ལྷ་ཁང་གསོ་མ་ཐུབ། བྱ་གྲུགས་ལྷ་ཁང་གསོས་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་བཞེངས། རབ་གནས་ལེགས་པར་བྱས། ལྷ་ཁང་འདིའི་འགྲམ་དུ་རྫོ་རིང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཟུར་དུ་གསལ། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་གདན་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བསྐྱངས་པའི་མཁས་དབང་མང་དུ་བྱོན། དེ་ལྟར(༡༨༥༣)ལོའི་བར་མཁན་བརྒྱུད་གདན་རབས་བར་མི་ཆད་པ་བྱུང་། རྟེན་གཙོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་འཛམ་སྐུ་ཁྲོག་ཚད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་རྫོ་རིང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཤར་ངོས་སུ་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་དང་། དོན་ཚན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཡི་གེའི་ནང་དོན་ནི་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ངན་སེམས་འགོག་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། སོག་པོའི་དམག་དཔོན་དོར་ཏ་ནག་པོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེར་སྲེག་སྐབས་བྱམས་པའི་སྐུ་དེ་མེས་མ་ཚིག་སྐད། རྒྱལ་གྱི་བྱམས་པ་དེ་དང་། རག་མའི་བྱམས་པ། སྣྲི་པ་སྟོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དེ་གསུམ་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་བཞེངས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཉིན་གཅིག་ལ་མཇལ་ཐུབ་ན་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས། རིག་གསར་སྐབས་གནའ་ཤུལ་གསུམ་པོར་གཏོར་སྐྱོན་བྱུང་ཡང་ད་ཆ་ཉམས་གསོ་ཟིན་ནས་གནས་མཇལ་བ་མང་པོ་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

རྒྱལ་བཏབ་ར་མོ་ཆེ། སྤུར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོ་མ་ཚུགས་གོང་གི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སྔོན་སྤྱི་ལོ༨༩༠ནས༨༥༠ལོའི་བར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་རྒྱ་ཡི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་མང་པོ་བོས་ནས་ལྷ་ཁང་བཞེངས། མེས་རྒྱལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་འདིར་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྔོ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་མིང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡. གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རྒྱ་བཟས་བཞེངས་པས་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ༢. སྐབས་དེར་ར་མོ་ཆེའི་སྙིང་གི་རྒྱ་ཐིབས་སྤུར་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་ཁང་ཚོའི་རྒྱ་ཐིབས་ལྟར་སོ་ཕག་ལས་བཟོས་པའི་རྒྱ་ཐིབས་རྒྱང་ནས་བལྟས་ན་གཙན་གཟན་སྟག་གི་སྤྲུ་རིས་ལྟར་བཀྲ་བས་ན་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེ་ཞེས་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་བལ་བཟས་བལ་ཡུལ་ནས་རྟེན་སྐལ་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་། ཙན་དན་གྱི་སྒྲོལ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་སྐུ་བཞུགས་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་འདྲ་སྐུ་སོགས་ཡོད། སྙིང་གི་ལྷ་ཁང་མང་ཆེ་བ་དང་། དྭ་ལའི་བླ་མའི་གཟིམ་ཚང་སོགས་ནི་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་རྗེས་ནས་བཟུང་། སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྐབས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བརྩམས་པའི《གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》དང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བརྩམས་པའི《ར་མོ་ཆེའི་དཀར་ཆག》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས། རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་སྙེར་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ[ཅ]པའི་ནང་གསལ།

རྒྱས་པའི་དབུ་དུམ། ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཀའ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཟེར་ཞིང་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་པོད༡༢ འབྲིང་པོ་ཉི་ཁྲི་ལ་པོད༣ བསྡུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་པོད༡བཅས་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྒྱས་པའི་མགོ་ནས་དུམ་བུ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཙམ་ཡོད་པ།

རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། མང་པོ་དང་། འཚམ་པ། ཉུང་བ་སྟེ་གསུམ།

རྒྱས་འབྲིང་རྣམ་གསུམ། 《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་

ཀླངས་ཁམས་པ་གོ་ཆ། པི་རོ་ཙ་ན། ཟླ་ཁྲི་འབྲུག་དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《ཡུམ་རྒྱས་པ》བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ནང་པོད[ཀ]ནས[ན]བར་པོད་བཅུ་གཉིས་དང་། 《ཡུམ་འབྲིང་པོ》ལ་ནང་གསེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་པོའི་རྒྱས་པ《ཉི་ཁྲི》འགྱུར་བྱང་མ་འཁོད་པ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ནང་པོད[ཀ][ཁ][ག]གསུམ་ཡོད། འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོ《ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ》ཞོ་ཐྭ་བ་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་པོད[ཀ][ཁ][ག]གསུམ་ཡོད། འབྲིང་པོའི་བསྡུས་པ《ཤེས་རབ་ཁྲི་པ》ཞོ་ཐྭ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ནང་པོད་གཅིག་ཡོད། ཡུམ་བསྡུས་པ《བརྒྱད་སྟོང་པ》འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དང་ཞུས་དག་ཐེངས་མང་སོང་བ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ནང་པོད་གཅིག་ཡོད། གོང་གསལ་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་པོད་བཅུ་གཉིས། འབྲིང་པོ་ལ་པོད་བདུན། བསྡུས་པ་ལ་པོད་གཅིག་བཅས་པོད་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ལ《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》ཟེར། ཞིབ་པར་བཀའ་འགྱུར་སོ་སོའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གཟིགས།

རྒྱས་སྨན། འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་། རྒྱས་སྨན་ཤང་རྒྱས་སྨན་གྲོང་ཚོ།

རྒྱས་ཚད་གཉིས། རིམས་རྒྱས། འཁྲུགས་རྒྱས་སོ། །

རྒྱུ། ཆོས་དེའི་ཕན་འདོགས་བྱེད། ཆོས་དེའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་གཉིས། ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་དྲུག་ཡོད། ཡང་རྒྱུ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་བཅས་ཡོད། །

རྒྱུ་རྐྱེན་དགོངས་སེལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དུ་བཙུགས་པའི་ཞེ་ས།

རྒྱུ་རྐྱེན་གནས་ཚུལ་འཕྲལ་བསྒྲིགས་བྱེད་པ། བྱ་སྤྱོད་དེ་རིགས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན། སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དངོས་བཅས་དུས་ཐོག་ཏུ་འཕྲལ་འཕྲལ་སྙན་ཞུ་འབུལ་དགོས་པ།

རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ། ཉི་མའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་མ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་གཡོན་བསྐོར་གྱིས་རྒྱུ་བའི་སྐར་མ་ཉེར་བརྒྱད་དམ། གྲོ་བཞིན་དང་བྱི་བཞིན་སྐར་མ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་རེས་འགྲོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་ནི་རྒྱལ་ཡིན་པ།

རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། ཤར་དུ། ༡. སྨིན་དྲུག་དང་། ༢. སྣར་མ། ༣. མགོ། ༤. ལག ༥. ནབས་སོ། ༦. རྒྱལ། ༧. སྐག སྐྱོར། ༨. མཆུ། ༩. གྲེ། ༡༠. དབོ། ༡༡. མེ་བཞི། ༡༢. ནག་པ། ༡༣. ས་རི། ༡༤. ས་ག ནུབ་ཏུ། ༡༥. ལྷ་མཚམས། ༡༦. ན། ༡༧. བས། ༡༨. ཆུ་སྟོད། ༡༩. ཆུ་སྨད། ༢༠. གྲོ་བཞིན། ༢༡. བྱི་བཞིན། བྱང་དུ། ༢༢. མོན་གྲེ། ༢༣. མོན་གྲུ། ༢༤. ཁྲུམས་སྟོད། ༢༥. ཁྲུམས་སྨད། ༢༦. ནམ་གྲུ། ༢༧. ཐ་སྐར། ༢༨. བྲ་ཉེ་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤར་དུ། ༡. སྨིན་དྲུག་དྲུག་སྟེ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། ༢. སྣར་མ་ལྔ་སྟེ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་འདྲ། ༣. མགོ་ལ་གསུམ་སྟེ་རི་དྭགས་མགོ་བོ་འདྲ། ༤. ལག་ལ་གཅིག་སྟེ་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ། ༥. ནབས་སོ་གཉིས་ཏེ་རྐང་པ་འདྲ། ༦. རྒྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ་རིལ་བའི་དབྱིབས། ༧. སྐག་ནི་གཅིག་ཡིན་ཐིག་ལེ་འདྲ(འདི་ལ་དྲུག་ཡིན་པའང་ཟེར) སྐྱོར། ༨. མཆུ་ལ་ལྔ་ཡོད་ཆུ་བོའི་མགུར། ༩. གྲེ་ནི་གཉིས་ཡིན་རྐང་པ་འདྲ། ༡༠. དབོ་ལ་གྲངས་གཉིས་ཁྲིའི་དབྱིབས། ༡༡. མེ་བཞིའི་གྲངས་ལྔ་ལག་པ་འདྲ། ༡༢. ནག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲིང་འདྲ་བ། ༡༣. ས་རི་གཅིག་ཡིན་ཐིག་ལེ་འདྲ། ༡༤. ས་ག་བཞི་སྟེ་རྣའི་རྟེན་གྱི་མགོ་འདྲ། ནུབ་ཏུ།

༡༥. ལྷ་མཚམས་བཞི་སྟེ་སྐྱང་ཆེན་མགོ་དང་ན་བ་གཉིས། ༡༦. ན་ནི་གྲངས་གསུམ་ཟེམ་སྐྱས་འདྲ། ༡༧. བས་ནི་གྲངས་དགུ་སྡིགས་པའི་གཟུགས། ༡༨. ཆུ་སྟོད་བཞི་སྟེ་བ་མཇུག་སྒྲིང་བ་འདྲ། ༡༩. ཆུ་སྨད་བཞི་སྟེ་སྐྱང་ཆེན་འཁྱོང་བ་འདྲ། ༢༠. གྲོ་བཞིན་གསུམ་སྟེ་རྟའི་དབྱིབས། ༢༡. བྱི་བཞིན་གསུམ་སྟེ་བ་ལང་མགོ་བོ་འདྲ། བྱང་དུ། ༢༢. སྨོན་གྲེ་ལ་བཞི་བྱ་ཡི་དབྱིབས། ༢༣. སྨོན་གྲུ་གཅིག་ཡིན་ཟླིག་ལེ་འདྲ(བཞི་ཡོད་ཀྱང་ཟེར) ༢༤ ཁྲུམས་སྟོད་གཉིས་ཡིན་རྟ་པ་འདྲ། ༢༥. ཁྲུམས་སྨད་གཉིས་ཡིན་རྐང་པའི་དབྱིབས། ༢༦. ནམ་གྲུ་སོ་གཉིས་སྐར་མའི་ཚོགས། ༢༧. ཐ་སྐར་གསུམ་སྟེ་བྱ་མཆུ་འདྲ། ༢༨. བྲ་ཉེ་གསུམ་ནི་མེ་རྟགས་འདྲ།

རྒྱུ་འགྲུལ། ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་།

རྒྱུ་འགྲུལ་བཀག་ཆ། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་དང་། ནང་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འགྲོ་འོང་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ།

རྒྱུ་ལྔ། འབྱུང་བའི་རྒྱུ། འདུག་པའི་རྒྱུ། རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཅས་ཡིན།

རྒྱུ་བཅུ་བཞི། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་། སྣོད། བཅུད། ལམ། སྟོང་པ། བདེ་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ། རགས་པ། ཕྲ་བ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྒྱུ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །

རྒྱུ་གཉིས། ༡. རྒྱུ་གཉིས་རྐྱེན་གསུམ་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ལྔ་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཅོང་ཞི། རིགས་ལྔ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་བྲག་ཞུན་ནོ། ། ༢. དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཉེར་ལེན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ། ཡང་ན། དངོས་རྒྱུ། བརྒྱུད་རྒྱུའོ། །

རྒྱུ་སྐར་དུས་བཞི། རྫོགས་ལྡན་དང་པོ། གསུམ་ལྡན་གཉིས་པ། གཉིས་ལྡན་གསུམ་པ། རྩོད་ལྡན་བཞི་པའི་དུས་སོ། །

རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན། མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བའོ། ། སེམས་ཅན་གང་དག་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ནི། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་། མི་འགྲོ་བ་ནི་བར་སྲིད་དེ་རིགས་དྲུག་གང་དུའང་འགྲོ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་དྲུག སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །

རྒྱུ་དྲུག་ཅུ་པ། འདི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཚོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱུ། འབྲས་བུ། དངོས་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་འབྲས་དང་བརྒྱུད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་དོ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱུ་དྲུག་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་བླངས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མང་དག་ཅིག་འདོད་ཁར། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་ཕལ་ཆེར་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་སྔ་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་དུས་མཉམ་དུ་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མདོ་སེམས་དབུ་མ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་བདུན། འགྲོ་ཀུན་མར་ཤེས། དྲིན་དྲན། དྲིན་གཟོ། ཡིད་འོང་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

རྒྱུ་འབྲས་བབས་ཀྱི་ཞིབ་ལུགས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཀ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་བྱས་མེད་ནའང་དེའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་དུ་སྨྱོང་དགོས་པའི་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་དོན།

རྒྱུ་མའི་ནད་ལྔ། རྒྱུ་འཁྲོལ། རྒྱུ་འགྲིལ། རྒྱུ་འགྲིངས། རྒྱུ་འགགས། རྒྱུ་གཟེར་རོ། །

རྒྱུ་མའི་སྨན་གུར་གུམ་བརྒྱད་པ། ༡. གུར་གུམ་སྲང་གང་ཞོ་བརྒྱད། ༢. ཙུ་གང་སྲང་དོ། ༣. གི་ཝང་ཏྲི་ཙམ། ༤. དུག་མོ་ཉུང་སྲང་དོ། ༥. བོང་ང་དཀར་པོ་སྲང་གསུམ། ༦. ག་བུར་སྲང་གསུམ། ༧. བ་ལེ་ཀ(ཚོགས་འདོར)སྲང་གསུམ། ༨. སླ་ཡོ་སྲང་གསུམ།

རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ། རྒྱང་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་པར་རང་སྡེ་མ་ཟད་གཞན་སྡེ་ཕལ་ཆེར་ཡང་འདོད། དེ་ལྟར་འདོད་དོན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། སྲིན་མ་ཟླུམ་པ་དང་ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་སུས་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲིན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བདེ་སྡུག་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་གི་རྒྱུ་མེད་པའོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འགོད་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣོ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་ཚེ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ཡང་སེར་སྣ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཕྱུག་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་རིང་བ་མཐོང་ནས་ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འཚོལ་བའམ། ལས་བཟང་ངན་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་མེད་པས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། །ལས་འབྲས་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་ཐར་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

རྒྱུ་ཚོགས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའོ། །

རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་འཛིངས་བྱུང་བ། རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཆ་སློས་བཀལ་ཚོག་པ་བྱུང་བ།

རྒྱུ་ཟད་རྐྱེན་ཟད། དགེ་སྡིག་གཉིས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱང་མི་དགོས་ཤིང་སེམས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མཉམ་བཞག་བྱས་ན་དགེ་སྡིག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཟད་དེ་ཐར་པ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱུ་ཟས་སྦྲགས་སྤུང་། ཕྲོག་ཏུ་རྒྱུ་དངོས་སོགས་ཀྱི་བཙན་པ་ཟོས་ནས་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་བྱས་པ།

རྒྱུ་འོར། རྒྱུ་མའི་འོར་ནད། སྨན་བཅོས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་ནད།

(ཙ)

རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན་བཅུ་དྲུག དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན་ནི་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ནི། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ཡོད། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ། མཚར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་སྟེ། ༡. སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་

འགྲུབ་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་དང་། ༢. ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་འགྲུབ་བྱེད་མི་འོས་པའི་རྒྱུ། ༣. རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ། ༤ འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། ༥. ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། ༦. ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ༧. སྔར་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ༨. ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ༩. ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ༡༠. ཤུགས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་དངོས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། ༡༡. རྒྱུ་དངོས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་བསྐྱེད་པ་གཅིག་བཅས་སོ། །མཚར་བའི་རྒྱུ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་སྟེ། ༡༢. རང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ། ༡༣. རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་གཅིག་པ། ༡༤ རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྔ་བ། ༡༥. རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུའམ་མི་འོས་པའི་རྒྱུ། ༡༦. རིགས་པའི་རྒྱུའམ་འོས་པའི་རྒྱུ་བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ།

རྒྱུ་ཀློད་པ། ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་ཡང་ན་ཁ་སྐད་དུ་རྒྱུ་མ་རིང་པོ་ཟེར།

རྒྱུད། འདི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ། ༡. རིགས་རྒྱུད། ༢. གཞུང་རྒྱུད། ༣. རི་རྒྱུད། ༤ སེམས་རྒྱུད། ༥. གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད།

རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ། ལྟ་སྤྱོད་དབང་དང་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་དང་ཏིང་འཛིན་མཆོད་སྔགས་སོ། །འདི་ལ་རང་བཞིན་བཅུ་ཡང་ཟེར།

རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ནི་དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། ཚོགས་མཆོད་སེར་ཕྲེང་སྐབས་སུ་འབྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་གྲྭ་ཚང་བཞིའི་ཆབ་རིལ་ཞེས་འབོད་སྐབས་རྒྱུད་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་རིལ་བ་གཉིས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་པའི་གྲྭས་སུ་ཕེབས་དགོས་པ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་གཉིས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཐོག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇར་ཕེབས་དགོས་པ། ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོར་ལོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཐོག་དགོངས་ཞུ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དང་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་གཟིགས།

རྒྱུད་ལྔ། ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའོ། །

རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་ལྷའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་བགྲངས་པས་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་མ་ཐོབ་པ་ཚང་མ་འགྲོ་དགོས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་རྒྱུད་ལྔ་ཟེར།

རྒྱུད་ཆིངས་ལྔ། ས་བཅད་ཀྱིས་བཤད་ཚོམ་བཀོད། འབྲེལ་བས་ཚིག་འབྲུ་གནོན། ཏེ་ཀས་བསྡུས་དོན་བསྟན། བརྒལ་མཚམས་ཀྱིས་འཁྲུགས་པ་བསལ། མན་ངག་གིས་ལག་ལེན་བསྟན་པའོ། །

རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ནི་གཙང་གནས་སྙིང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་(༡༤༡༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་སྐབས་ཐང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གསན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ཡན་གྱི་བཤད་ལུང་དང་། རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་གསན། འབྲས་སྤུངས་སུ་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྡན་བློའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དབུ་ཕར། འདུལ་མདོན་སོགས་གསན། རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་ལས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཚང་བར་ཞུས། གཞན་ཡང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་དང་གྲགས་པ་བཟང་པོ་གཉིས་ལོ་སྔ་ཕྱིར་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དེའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གྲྭ་དམངས་ནས་རྗེ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ལ་མོས་ཀྱང་དབུ་མཛད་སོགས་ཀྱིས་མ་མོས་སྐབས་རྗེ་ཉིད་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་སྤྱོངས་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱུད་པའི་ནང་རྟེན་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་ཐང་དང་། ནང་མཆོད་ཀ་པཱ་ལ་བསྣམས་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་

པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༦༤)ལོར་དབུས་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་དབུས་སྟོད་བྱམས་གླིང་དུ་གདན་ས་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་ཙམ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ང་དྲུག་ཐོག་དབུས་སྟོད་ལོ་ཁུལ་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པར་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་ནས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ《རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་འཆད་པའི་མན་ངག་རིམ་གཉིས་གཏེར་མཛོད》དང་།《རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ས་བཅད》སོགས་པོད་འབྲིང་གཅིག་བཞུགས། དངོས་སློབ་ཀུན་སློབ་དཔོན་ལྷ་རིན་པ། ཡེ་ཤེས་རྩེ་པ། བླ་མ་ཕྱུག་དྲུག་པ་སོགས་མཁས་དབང་འགའ་ཤྲོན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་རྟ(༡༤༨༦)ལོར་བྱམས་པ་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ལྷགས་དབུ་ཐོད་རིང་བསྲེལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅྱོན་པའི་ཐུགས་ལྷགས་གཉིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་ཁྲུ་གང་པ་གཅིག་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། དབུ་ཐོད་ནི་ལྷ་རྩེ་དགོན་གསར་དུ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱུད་མཆོག་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལྔ། ཞེ་སྡང་མི་དང་། གཏི་མུག་གླང་། ང་རྒྱལ་རྟ། འདོད་ཆགས་བྱ། ཕྲག་དོག་ཁྱི་པོ། །

རྒྱུད་གཉིས། ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད། ཕ་རྒྱུད་ནི་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་། མ་རྒྱུད་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད།

རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་། རྗེ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་བཙུགས་པ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་འདུས་ཚོགས་ཀྱང་ཇེ་འཕེལ་དུ་སོང་། དུས་དེར་བྱམས་པ་གླིང་དང་ཆུམས་མདའ་སོགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཙམ་ལ་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ་རྒྱས་ནས་ཆུ་ལོག་གི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པས་རྗེ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཆུ་བཟློག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ཆུ་བཟློག་མཛད་པར་ཕན་ནུས་མངོན་གསལ་བྱོན་ཏེ་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་སྲོག་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབས་པའི་ལེགས་འབྲེལ་དུ་རྒྱུད་སྟོད་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་སུ་ར་མོ་ཆེའི་འདུ་ཁང་(ད་ལྟའི་གནས་ཡུལ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྒོར་གཤམ་དུ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས)དེ་ཕུལ་སྐད། འདི་གར་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་པོ་ནི་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཡིན། ཁོང་རྣམས་ཐོག་མར་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་(སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ)གང་རུང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་གནང་སྟེ་ཐུན་མོང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་ལེགས་པར་བསླབས། དེ་ནས་རྒྱུད་གྲྭར་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་རང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དག་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས། གསང་སྔགས་སྨྲས་ཟིན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གཞུང་ཚིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་སྦས་ཏེ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སློ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཚིག་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་གདེངས་ཐོབ་པའི་བློ་ནས་རྒྱུད་སྡེའི་སྙིང་པོ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད། རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་གཞིའི་མི་སྣའི་ཁོངས་སུ་མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད། བྱང་འདྲེན་ཆེ་མོ། རྒྱུད་གཞུང་བྱང་འདྲེན། དགེ་སྐོས། བླ་མ་དཀོན་གཉེར། བླ་མ་ཞལ་བཀྲ་པ། ལག་བདེ་དབུ་མཛད། ཚོགས་འདུ་བ་སྐེ་ལས་སྐེ་ཐོན་ཟིན། ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཡོད། དེ་དག་གི་གནང་སྐོ་ནི་མཁན་པོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་འགན་བཞེས་རྒྱུ་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་སྒྲིག་ལམ་གཉེར་འདེམས་དང་ཚོགས་

འདུའི་འགོ་མཛད་རྒྱ། བྱང་འདྲེན་གྱིས་འདོན་ཆོས་ཁག་གི་དབུ་བསྐུལ་དང་ཇ་འདུར་དབྱངས་སོགས་འཛིན་གཏོང་གནང་རྒྱ། དགེ་སློས་ཀྱིས་རྒྱུན་གཏན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་གནོན་འདོམས་ཐོག་རང་ཐག་མ་ཆོད་པ་རྣམས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་སུ་སྐྱབས་ཞུ་དང་སྐན་སེང་། སྒྲོང་ཆོག་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་གནང་དགོས། རྒྱུད་གཞུང་བྱང་འདྲེན་གྱིས་བྱང་འདྲེན་ཆེ་མོ་ཚོགས་སུ་ཕེབས་མེད་ན་འདོན་པ་སྐུལ་རྒྱུ་དང་། བྱང་འདྲེན་ཆེ་མོའི་ཕྱག་རོགས་ཞུ་རྒྱུ། ཕྱག་མཛོད་ལྔ་པོས་གྲྭ་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་རྒྱུ། ཆབ་རིལ་དང་། ཆོས་ར་དཀོན་གཉེར་གྱིས་དགེ་སློས་ཀྱི་ཕྱག་གཡོག་ཞུ་རྒྱུ། ཞལ་བལྟ་བས་ལག་བདེ་(ཇ་ཐུག་ཞུ་མཁན)ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔའི་འགོ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཡིན། གྲྭ་ཚང་གི་འོག་ཏུ་ཨ་མདོ་དང་། མི་ཉག རོང་པོ། ཤུ་ཁང་། གྲྭགས་པ་བཅས་ཁང་ཚན་ལྔ་ཡོད་པར་ཁང་ཚན་སོ་སོར་ཡང་ཁང་ཚན་དགེ་རྒན་རེ་དང་མི་ཚན་དགེ་རྒན་རེ་ཡོད། ལས་སྣེ་ཆེ་གྲས་བསྐོ་གཞག་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ཚོགས་འདུ་བ་སྣེ་ལས་སྣེ་ཐོན་ཟིན་རྣམས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་གྲོས་བསྡུར་བྱས་རྗེས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གནང་དགོས་པ་ཡིན། གདན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་སྒྲིག་ཞུགས་ཟིན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་བཀལ་བརྟག་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་དགེ་བཤེས་དང་། ཡང་ན་གདན་སར་བཞུགས་ནས་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པ་མ་གནང་ཡང་རྒྱུད་དོན་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས་ཆོག་པ་ཡིན་ཞིང་ཁོང་ཚོར་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད། དཀྱུན་ཆོས་དགེ་སློས་རྣམས་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་གནང་དགོས་ལ། བྱང་འདྲེན་ཆེ་མོ་དང་། དགེ་སློས་གཞན་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་པས་གནང་དགོས། དགེ་སློས་བྱས་ཟིན་པའམ་ཡང་ན་དགེ་སློས་བླུས་པ་(གཏོང་སྒོ་བཏང་ནས་དགེ་སློས་བྱེད་མི་དགོས་པ)རྣམས་ལ་ལས་སྣེ་ཐོན་ཟིན་ཞེས་དམིགས་བསལ་གནས་རེ་འགའ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་གཏན་ཚོགས་ལ་ཕེབས་མི་དགོས། གཞིས་ཁག་གི་སྡེ་པ(གཞིས་ཀ་བླ་མ་ཟེར)རྣམས་ཕྱག་མཛོད་ཁང་ནས་བསྐོ་གཏོང་བྱེད་ཅིང་།

ཕྱག་མཛོད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་སྟངས་ཙང་མཁས་པ་ཞིག་ལ་འོས་འཛུགས་བྱས་ཏེ་ཁང་ཚན་རེ་ནས་གྲྭ་པ་འགའ་ཞིག་རེ་བསྡུས་ཐོག་མགོན་པོར་ཟན་བརྟག་ཕྱུལ་རྗེས་མི་ལྷས་འགན་འཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཕྱག་མཛོད་མི་ལྔ་ནས་མི་གསུམ་ལྷ་སར་གཏན་བཞུགས་དང་མི་གཅིག་གཙང་སྟོད་གཞིས་སྡོད། གཅིག་གིས་ཆོས་ཐོག་གཉེར་པ་བྱེད་དགོས། འགན་འཁུར་དུས་ཚོད་ལོ་ལྔ་རེ་ཡིན་པ་དེའི་རིང་ཕྱག་མཛོད་འགྱུར་ནས་རྩིས་སྤྲོད་མ་ཟིན་བར་གྲྭ་ཚང་དང་འདོད་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཕྱག་མཛོད་ཟུར་པར་ལས་སྣེ་ཐོན་ཟིན་གྱི་དམིགས་བསལ་མེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་ལས་སྣེ་ཐོན་ཟིན་གྲས་ནས་ཕྱག་མཛོད་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཕྱག་མཛོད་ཁང་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། དེའི་གོང་རྒྱུད་པའི་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་དེ་བླ་བྲང་ཞེས་མཁན་པོ་ནས་གནང་སྲོལ་ཡོད་པར། བར་སྐབས་ཤིག་གཏོང་སྒོ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་། སྤྱི་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་ཐད་འབྲས་སྒོ་ཚང་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་སྐབས་མཁན་པོ་དང་བླ་མ་དབུ་མཛད་བར་ཐུགས་མ་མཐུན་ནས་གཞུང་བཀུགས་བྱས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བཀའ་བཅད་གནང་དོན་དུ་མཁན་པོ་དང་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལ་སྐྱལ་འཕར་འོས་འཚམས་ལས་རྒྱུད་གྲྭའི་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་རྣམས་ཕྱག་མཛོད་ཁང་གསར་བཙུགས་ཀྱིས་ཁང་ཚན་ལྔ་པོ་སོ་སོ་ནས་མི་རེ་བསྐོ་གཏོང་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་ལོ་ལྔ་རེ་བྱེད་དགོས་པའི་རིང་ཕྱག་མཛོད་ཁང་དུ་གཏན་སྡོད་བྱ་དགོས་པ་ལས་རང་ཤག་ཏུ་བསྡད་མི་ཆོག་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཚང་མ་ཕྱག་མཛོད་ཁང་རང་ནས་བྱེད་དགོས།

ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་གཞིས་དང་། ཆོས་ཐོག་ཁག་གི་གཏོང་ཙ་སྐྱེད་འབབ་གཏོང་བསྡུ། རྒྱུན་ཚོགས་དང་ཆོས་ཐོག་སོ་སོའི་གཏོང་སྒོ་གཏོང་རྒྱུ། ཆོས་ཕོགས་རྒྱག་རྒྱུ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་ལས་ཀ

རྣམས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཕྱག་མཛོད་གསར་པའི་འོས་མི་རྣམས་མགོན་པོའི་མདུན་ཟན་བརྟག་ཞུས་ནས་གང་དོན་པ་དེར་བསྐོ་གཞག་བྱས་རྗེས་གསར་པ་དེས་ལས་འཁུར་བླངས་པ་དང་རྙིང་པ་རྣམས་བདེ་གསལ་ཞེས་པའི་ཁང་པ་དེར་སྤོ་སྡོད་ཀྱིས་རྩིས་སྤྲོད་མ་ཟིན་པར་ཕྱག་མཛོད་ཁང་དང་སྐྲིད་སྐྱུག་གཅིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཕྱག་མཛོད་རྩིས་སྤྲོད་ཟིན་རྗེས་རང་ཤག་ཏུ་བསྡད་ཆོག་པ་ཡིན་འདུག

རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས་དུས་རྒྱུད་ཆས་དགེ་རྐན་དང་། སྨན་སེང་དགེ་རྐན། ཁྲིད་མཁན་དགེ་རྐན། དཔེ་ཆའི་དགེ་རྐན་བཅས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་ཆས་དགེ་རྐན་ནས་ཞུ་གོས་ལྷམ་སོགས་རྒྱུད་ཆས་རྣམས་གྲ་སྒྲིག་དགོས་པ་སྟེ། རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཆས་ཞེས་གཟན་གཤམ་སྟོད་འགག་སོགས་གྲྭ་པ་སྤྱི་མཚུངས་ཐོག་ད་དུང་ཆབ་བླུག་གཟེར་བྱེད་ཤིང་གི་རལ་གྲི་དང་། རྒྱུད་གྲི། ཆབ་བླུག་གི་འདོགས་ལུང་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཐིལ་ཅེ་ཆུང་དུ་ཞིག རྒྱབ་འཇོག་དང་མདུན་འཇོག་ཅེས་རྩམ་སྣོད་ཚོགས་ཁུག་གཉིས། གདིང་བ། འབོག་ཐག རྒྱུད་ཕོར། ཞུ་མོ་རྩེ་ཞྭ། བླ་གམ། དགེ་སློང་ཚོར་ཆོས་གོས་སོགས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཡོ་རེ་རྒྱུད་ཆས་རྒྱག་སྤྲོད་ཅེས་གྲྭ་བགྲེས་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆས་ལ་མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད། དགེ་སྐོས་བཅས་ནས་ཞིབ་བཤེར་ཐེངས་རེ་གནང་སྲོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྨན་སེང་དགེ་རྐན་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་བྱ་རྒྱུའི་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ། ཁྲིད་དགེ་རྐན་གྱིས་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་སློབ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ། དཔེ་ཆའི་དགེ་རྐན་གྱིས་འདོན་ཆོས་རྟ་འདུར་དབྱངས་སོགས་བསླབ་དགོས་པ་ཡིན། དགེ་རྐན་ནི་རྒྱུད་དུ་ཞུགས་ནས་ལོ་བཞི་ཡན་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་ལ་གསར་ཞུགས་མ་བྱས་གོང་སྨན་སེང་དགེ་རྐན་དེས་གཟབ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ནང་མཁན་པོར་སྨན་སེང་ཐེངས་གསུམ་འབུལ་དགོས། རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་མེད་ཚེ་སྨན་སེང་གསུམ་པ་མ་ཕུལ་གོང་སྨན་སེང་འཐེན་ཆོག ཚོགས་སུ་གདིང་བ་བཏིང་བའི་ཉིན་ནས་རྒྱུད་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན། དེ་མིན་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་དང་ཆོས་ཐོག་གི་སྐོར་སོགས་ཞིབ་པ《རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིག་ཡིག་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐས》དང་། ཞུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི《གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་ཆགས་ཚུལ》སོགས་ལ་གསལ།

རྒྱུད་དུམ་བུ་བཞི། རྡོར་དབྱིངས་ཀྱི་དུམ་བུ། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུམ་བུ། འགྲོ་འདུལ་གྱི་དུམ་བུ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའོ། །

རྒྱུད་དྲུག་གི་སློབ་དཔོན་དྲུག ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་དུ་མཛད། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ལྷ་སྲིད་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་དོན་དུ་མཛད། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་ཟླ་ཁྱུད་འཛིན་གྱི་དོན་དུ་མཛད། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་ཡུཏྭ་མཚྭ་ཤྲིས་ཆུ་བོ་རཙྭ་རའི་འགྲམ་དུ་ཕྱི་རབས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད། རྒྱུད་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་ནཱ་ག་རྫུ་ནས་རྒྱ་མཚོ་འགྲམ་དུ་ཀླུ་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་དོན་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་ལཱུ་ན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ཏྲས་དལ་བཞེངས་དུས་ལྷ་སྦྱིན་དྲངས་སུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །

རྒྱུད་བདུན། ཙ་རྒྱུད། ཕྱི་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་ཕྱི་མའི་རྒྱུད། བསྡུས་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། འཕྲོས་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་རྒྱུད།

རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ལ་ནང་དོན་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིར་ཕྱེ་བ་སྟེ། ༡. བྱ་རྒྱུད། ༢. སྤྱོད་རྒྱུད། ༣. རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ༤. རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཅས་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གོ་དོན་བཤད་ཚུལ་ལ་བོད་ཀྱི་ས་སྐྱ་དང་། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་དང་། གོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ནི། ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ནི། ཕྱི

ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི། ནང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ངོ་བོ་དང་སྒྲ་དོན། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། འཇུག་སྒོ་དབང་། བསྲུང་བྱ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ། ལམ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ། བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་གྲུབ། ས་ལམ་འབྲས་བུ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ》དང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》རྩ་འགྲེལ་བཅས་ལ་གཟིགས།

རྒྱུད་སྡེ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག

རྒྱུད་སྡེ་དྲུག ༡. བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྲི་ཡ། ༢. སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཨུ་པ། ༣. རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡོ་ག་སྟེ་སྔགས་ཕྱི་པ་རྒྱུད་གསུམ། ༤. ཕ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག ༥. མ་རྒྱུད་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཨ་ནུ་ཡོ་ག ༦. གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་གསང་སྔགས་ནང་རྒྱུད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་གོ གསར་མ་བ་དག་མདོ་སྡེ་རྟོག་པའི་རྒྱུད། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་རྒྱུད་དང་དྲུག་སྟེ་བདེ་མཆོག་བསྡུས་རྒྱུད་ནས་བཤད་དོ། །

རྒྱུད་སྡེ་བདུན། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། རྟོགས་པའི་རྒྱུད། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །

རྒྱུད་སྡེ་བཞི། རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དོན་གཅིག

རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར། སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། བྱ་བ་ཏ་ཙམ་མི་མང་བར་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་འཛིན་གཉིས་ལས་ཏིང་འཛིན་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོང་ན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་ནུས་པའོ། །

རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་བསྙེན་ཆེན། མི་གཞན་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་དང་། རབ་གནས་སོགས་མ་བྱས་གོང་དུ་ལྷའི་སྔགས་དེར་ཡིག་འབྲུ་གྲངས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འབུམ་ཡོངས་རེས་ཀྱི་བཟླས་པ་གཏོང་དགོས། དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ་དང་མཇུག་ཏུ་བཟླས་པའི་གྲངས་རེས་ཅན་གྱི་བཅུའི་ཆ་ཡོངས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་འབུལ་དགོས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བསྙེན་ཆེན་ཟེར།

རྒྱུད་རྣམ་པར་འཕྲུགས་པ། ཕ་མ་གཉིས་སྤུན་མཆེད་ཡིན་པའི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་བུ་ཕྲུག་ནི་རུས་རྒྱུད་གཙང་མ་མིན་པའི་དོན།

རྒྱུད་པ་རང་གིས་ཟིན། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རང་གིས་ཟིན་ཐུབ་པ།

རྒྱུད་བླ་མའི་བརྗོད་བྱ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན། རིགས་ཁམས། བྱང་ཆུབ། ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་རྣམས་སོ། །

རྒྱུད་མངས། འདི་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲ་སྙན་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱུད་གསུམ་པ་ནས་རྒྱུད་ཉེར་ལྔ་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་སྐུད་རེ་ལ་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནས། རྒྱུད་སྐུད་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་གཡོན་པའི་སོར་མོའི་འདེགས་འཛོག་གི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོན་དགོས་པ་བཅས་ཡོད།

རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་། དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ནི་རྗེ་ཙོང་

ཁ་པའི་དངོས་སློབ་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས(མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་གཞན་དུ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཞེས་པར་……གཟིགས) དངོས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་འཛུགས་པར་མཛད་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་རྗེ་……ཙོང་ཁ་པས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཕྱག་ཏུ……བསྣམས་ནས་ཁྱེད་ཚག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་དཔལ……གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འཛིན་ནུས་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ལན་འགའ་ཞིག་སྩལ་བ་ན། མཁས་པ……གཞན་སུས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མ་ནུས་པའི་ཚེ་རྗེ་ཤེས……རབ་སེང་གེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་དང་། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་གླེགས་བམ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ……འབག འཆམ་གོས། དབྱུག་ཏོ། ཞགས་པ་སོགས་གནང་ནས་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། དེ……ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་གསང་ཕུ་མཐོང་སྨོན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་མའི……མཛད་འཕྲུར་དེ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་གཏད་དེ་རྗེ་ཤེས……རབ་སེང་གེ་ཉིད་གཙང་ཤབ་སྟོད་ལྷུན་པོ་རྩེར་ཕྱིན་པས་སི་ཏུ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་བདག་མོ་བཀྲ་དཔལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་སྒྲུབ……དཀྱིལ་བཞེངས་མཆོད་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི……བཤད་རྒྱུན་བཙུགས། སྲད་རིན་ཆེན་རྩེ་པས་སྦྱིན་བདག……མཛད་དེ་སྲད་གཞུང་དུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་པའི་གྲྭ……ཚང་བཏབ་པས་གཙང་གི་སྲད་རྒྱུད་ཅེས་རྒྱུད་སྟོད་སྙིང……པར་གྲགས་པ་བྱུང་། ལྷུན་པོ་རྩེའི་བླ་རབས་བཞི་པ……འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཞུས་ཤིང……ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག་དང་། འཆམ་གོས་སོགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྩལ། སྲད་དགའ་ལྡན……ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་འཆད་ཉན་འཛུགས་པར་མཛད་ནས་འདུལ་ནག་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་འཆད་ཉན་པར་བསྒོ་གཞག་མཛད་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས……གནང་བའི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་གླེགས་བམ་བསྩལ།

དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར……དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས་པར་དབུས་ཀྱི……རྒྱུད་སྨད་ཅེས་སུ་གྲགས། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་བར་གཏེགས……ནས་དབྱར་སོས་གཉིས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྟོན་དུས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན……རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད། ན་རོ་ཆོས་དྲུག འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ……འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཁྲིད། དེའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔའི་ཁྲིད། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད……རྣམས་འདེབས་པར་མཛད་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཆེན་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས……རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་བསྣན་ནས་ཁྲིད……ཆེན་བརྒྱད་དུ་ཡང་གྲགས་པ་དེའི་སྟེང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི……རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱང་འདེབས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྨིན་པ་དཔལ་ལ་གཏད་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ……པས་གནང་བའི་གསང་འདུས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་དེ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་དུ་གནང་། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་འདས་རྗེས……དེའི་ཕྱག་སྲོལ་ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱུད་ཆེན་སྨིན་པ་དཔལ་དང་གྲགས་བཟང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་ལྟར་ཆོས་བར་གཏེགས་སྲོལ་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག………(༡༩༥༩)ལོ་བར་ཡོད། སྟོན་དུས་གནས་གཞི་གཙོ་བོ……དགའ་ལྡན་དུ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། སྐྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྨད་ནས་གནས་གཞི་ལྷ་སར་ཆགས་པ་ཡིན་སྐད། འགའ་ཞིག་གི་གསུང་སྲོལ་ལ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་སྐེ་དཔོན་དགའ་བཞི་བའི་ཁང་པ་རྡོ་རིང་ཞེས་པ་དེ……རྒྱུད་སྨད་འདུས་ཚོགས་བཞུགས་པ་རྗེས་སུ་ད་ལྟའི་རྒྱུད……ཁང་དུ་གཞི་ཕབ་སྐད་འདུག་ཀྱང་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་། ཡང་རེ་འགས་ལྷ་སའི་ཀླུ་སྦུག་སེང་གེ་ཤག་ཅེས་པ་དེ་ཐོག་མར……རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་འདུ་ཁང་ཡིན་པ་དེ་ནས་ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཁང་དུ……

སྤྱོས་ཟེར་ཡང་ངག་སྒྲོས་ཙམ་ཡིན། ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཁང་ལྷུང་པོ་ཅན་ནི་སྔ་མོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་བྱ་བྲལ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོ་གནང་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས······མཁར་གྱི་རྒྱུད་སྨད་ཆོས་ཐོག་འདུ་ཁང་དང་། ལྷ་སའི་རྒྱུད་སྨད་འདུ་ཁང་གསར་རྒྱག་མཛད་ཅེས་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ··ཞིང་། རྒྱུད་སྨད་ལྷ་སར་གདན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་རྒྱུད་ཁང་ལྷུང་པོ་ཅན་གྱི་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས(ཀ་རིང་བཞི་ཚུད)གཙང་ཁང་ཐོག་ས་གསུམ་ཡོན་པའི་ཀ་རིང་བརྒྱད་དང་ཀ་ཐུང་བརྒྱད་ཅན་ཡོད་པའི་ཤར་ཕྱོགས་མགོན··ཁང་ཀ་བ་དགུ། གཙང་ཁང་གི་ཐོག་ས་གཉིས་པའི་ཞལ···རས་ལྷ་ཁང་མདུན་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ཀ་ཐུང་དྲུག་ཅན། གཙང་ཁང་ཐོག་ས་བཞི་པའི་སྟེང་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་བའི·······གཟིམ་ཆུང་དང་། ཤར་ཕྱོགས་མཁན་པོའི་གཟིམ་ཆུང་ལེ···ལག་དང་བཅས་པ། དབུས་སུ་གློས་གླང་ཁང་ཀ་བ······བརྒྱད་ལྡན། འདུ་ཁང་གི་མདུན་སྒོ་མཆོར་སྟེང་རབ······གསལ་ཀ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཕྱག་མཛོད་ཁང་ཡིན། གྲྭ···ཁང་སྟེང་མཆོད་པ་ཁང་དང་། ཕྱག་མཛོད་ཁང་གི་ཉང···ཁང(ཐབ་ཚང)མཛོད་ཁང་སོགས་ཁང་མིག་བཅུ་ཕྲངས···སྐོར། གྲྭ་ཁང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་ཞེས་སྔོན་དུས་ལྷུང་སྐུ་བཞུགས་གནས་ཐོག་ཚད་བཞི་ལྡན། གྲྭ་ཁང་གི་ཤར····སྐོར་ཉང་ཁང་། གྲྭ་ཁང་གི་མདུན་དུ་རྡོ་བཅལ། དེའི····ནུབ་ཕྱོགས་ཆོས་ར་སོགས་དང་། གྲྭ་ཁང་གི་ཕྱི་སྐོར་གྱི་ནུབ·····ཕྱོགས་སུ་གྲྭ་ཤག་ཐོག་ས་གཉིས་ལྡན་ར་སྐོར་དང་བཅས་པ···གསུམ་བཅས་ཡོད་ལ་དེ་མིན་ཁྲིམས་གཟིགས་ཁང་གི་བྱང·····(དེང་སྐབས་པེ་ཅིན་ལམ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས)དུ་རྒྱུད་སྨད་ཁང······གསར་ཞེས་ཁང་པ་གསུམ་ཐོག་སྒོ་ར་དང་བཅས་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་དབུས་སུ་མཁན་པོའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་། དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་འདྲ་སྐུ། མཁན····ཁྲིའི་གཡས་ཀྱི་ཀ་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྗེ་ཤེས་རབ··སེང་གེར་གནང་བའི་གསང་འདུས་ཀྱི་གསེར(ཟངས)སྐུ་ཐོ་གང་ཙམ་བྱིན་ཅན། གདོང་གྲོལ་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་གྲོལ་འགོར་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི། གཙང་ཁང་གི་སྒོ་གཡས་གཡོན་དུ་དངུལ་གདུང་གཉིས། འདུ་ཁང་གི་གུང་ལྟེབས··ཤར་ནུབ་ཏུ་ཡི་དམ་གྱི་བྲིས་སྐུ་སྣ་ཚོགས་དང་། གཞུང·····སྐོའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་གསུམ་དང་ནུབ་ཕྱོགས་མགོན་པོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གི་བྲིས་སྐུ། དགེ་བསྐོས་ཀྱི་ཁྲི། སེང་གཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཐུབ་དབང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ། གཙང་ཁང་ནང་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། དེ་མིན་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་དུ་མ། བཀའ་འགྱུར་སོགས་གླེགས་བམ་དུ་མ་ཀུན་དགའ་ར་བ·····དང་བཅས་པ་མགོན་ཁང་ནང་འཇིགས་བྱེད་ཐོག་ཚད་ཉིས་ལྡན་གཙོ་བཞུགས་ཀྱི་གསང་བདེ་མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་སོགས··ཀྱི་སྐུ་བརྙན། བར་ཐོག་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ནང་རྟེན་གཙོ་སྒྲོལ་ལྗང་གི་ལྟེབས་བྲིས་གསུམ་ཧྥོན་མར་གྲགས་པ་དང་། ལྷུང་སྐུ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་བདེ་མཆོག་གི་ལི་སྐུ···སོགས་མང་པོ། །ཐོག་ས་གསུམ་པའི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ནང་གྲུབ་དབང་བསམ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དངུལ་གདུང་དང་འདྲ་སྐུ་སོགས། ཐོག་ས་བཞི་པའི་གློས་གླང་ཁང་ནང་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ཆས་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་ཅན་ཐོག་ཚད་མ་དང་འཁོར་ཉེ་སྲས་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་འཇིམ་སྐུ་དང་། རྟ་མགྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་དང་། འཇམ་དཔལ་ན་ག་རའི་འཇིམ་སྐུ་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་རེ་སོགས་སྐུ···བརྙན་མང་པོ། ཀ་བའི་བར་དུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ····པའི་གསང་འདུས་གློས་གླང་དང་། ཙནྡན་དམར་པོ·····ལས་གྲུབ་པའི་འཇིགས་བྱེད་དང་བདེ་མཆོག་གི་གློས་གླང་བཅས་ཡོད། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་སྤྱི་གཞིའི་ཐད། དབུ་འཛིན་གཙོ་བོ་མཁན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་བླ་མ་དབུ་མཛད། བྱང་འདྲེན། དགེ་སྐོས། དཀོན་གཉེར། དུང་མཁན····བཅས་ཏེ་ལས་སྡེ་དྲུག་ཅེས་ཟེར། མཁན་པོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་འགན་བཞེས་རྒྱུ་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱིས······བཅའ་ཡིག་བཞིན་སྒྲིག་ལམ་གནོན་འདོམས་དང་། གྲྭ·····ཚང་ཚོགས་འདུའི་འགོ་འཛིན་སོགས་གནང་རྒྱུ། བྱང······

འདྲེན་ཆེ་མོས་ཚོགས་གཞུང་དུ་འདོན་པ་རྟ་འདུར་དབྱངས་གསུམ་དང་རོལ་མོ་དཀྲོལ་རྟང་སོགས་རྒྱུན་གཏན་དང་དམིགས་བསལ་ཆོས་ཐོག་ཁག་ལ་ཚོགས་ཟླངས་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་རྒྱས་བསྡུས་དགོས་པ་རྣམས་དབུ་བསྐུལ་མཛད་རྒྱུ་དང་། བྱང་འདྲེན་གཞོན་པས་བྱང་འདྲེན་ཆེ་མོར་ཕྱག་རོགས་ཞུ་རྒྱུ། དགེ་སྐོས་ཀྱིས་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཁྲིག་ལམ་གཙོན་འདོམས་ཐོག་རང་ཐག་མ་ཆོད་པ་རྣམས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ། ཚོགས་སུ་སྐྱབས་ཞུ་དང་སྣན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་གནང་དགོས། དཀོན་གཉེར་དང་ཆབ་རིལ་གྱིས་དགེ་སྐོས་ཀྱི་ཕྱག་གཡོག་ཞུ་རྒྱུ། ཞལ་ལྟ་བས་ལག་བདེའི་འགོ་དང་ཇ་ཐུག་གཏོང་ཚོད་སོགས་ཡིན། གྲྭ་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཕྱག་མཛོད་ཁང་ནས་བྱེད་ཅིང་གཞིས་ཁག་སོ་སོར་གཞིས་ཀ་བླ་མ་(གཞིས་སྡོད)གཏོང་རྒྱུ་དང་། ལོ་འཁོར་གཏོང་ཡོང་རྩིས་རྒྱག སྦྱིན་བདག་ཆེ་ཆུང་ལ་སྣེ་ལེན་ཞུ་རྒྱུ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་གཏོང་སྒོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཅང་ཁང་དུ་ཞལ་ལྟ་བར་རྩིས་སྤྲོད་རྒྱུ། གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་འབྱོར་ན་ཁུངས་སུ་སྐྱེལ་རྒྱུ། ཆོས་ཐོག་སོ་སོའི་གཏོང་སྒོ་ཞལ་བལྟ་བར་རྩིས་སྤྲོད་རྒྱུ་སོགས་ཡིན། ཕྱག་མཛོད་རྣམས་ནི་ཁང་ཚན་ལྔ་ནས་གྲྭ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཕ་ཡུལ་དབུས་པ་ཡིན་པའི་མི་རེ་འཛུགས་དགོས་པ་དང་། འགན་འཁྲུར་དུས་ཚོད་ལོ་ལྔ་རེ་ཡིན་འདུག རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ལ་ཁང་ཚན་ཚ་བ་དང་། གསེར་ཀོང་། ཨ་མདོ། ཏྲེ་ཧོར། རྒྱལ་རོང་བཅས་ལྔ་དང་། ཚ་བ་ཁང་ཚན་ལ་འབྲོག་མི་དང་། ལྷན་མ་སོགས་མི་ཚན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཨ་མདོ་ཁང་ཚན་ལ་བྱ་ཁྱུང་དང་། གཙང་པ་སོགས་བཞི། ཏྲེ་ཧོར་ལ་དཀར་མཛེས་དང་། ཟུར་པ་སོགས། རྒྱལ་རོང་ལ་དར་མདོ་སོགས་མི་ཚན་ཡོད་ལ་ཁང་ཚན་སོ་སོར་ཁང་ཚན་སྤྱི་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་ཀན་པ་རེ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

རྒྱུད་སྨིན། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགོད་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར།

རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ། མ་ཧཱའི་རྒྱུད། ཨ་ནུའི་ལུང་། ཨ་ཏིའི་མན་ངག་གོ།

རྒྱུད་བཤད་ཐབས་གཉིས། སློབ་བཤད་ཚོགས་བཤད།

རྒྱུད་གསུམ། རྒྱུ་ཐབས་འབྲས་བུའི་རྒྱུད།

རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ། ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ། ལུས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐུ་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་འཆར་བའོ། །

རྒྱུན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡན་ཆད་མཐུད་པའི་ཡུན་ཚད་དེ། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་གཞི་དེ་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཞེས་ན། །རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་འགྱུར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པའི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདྲ་བའོ། །

རྒྱུན་ཆས་ཁ་གསར། གཟབ་སྤྲོས་མེད་པའི་རྒྱུན་ཆས་གསར་པ།

རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན། རང་གིས་འདྲེན་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པའི་ནང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུན་མཐའ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུན་པར། རྒྱུན་དུ། ནམ་རྒྱུན། རྒྱུན་ལྡན།

རྒྱུན་འབྱམས་པ། ཁྱབ་གདལ་དུ་སོང་བ།

རྒྱུན་ཞུགས། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་བསྡུས་མིང་། ཞ་སྟེའི་ནང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

རྒྱུན་བཤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། སྡིག་པ་བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ། བསྔོ་བའོ། །

རྒྱུའི་བོན་རིགས་བཞི། ༡. སྣང་གཤེན་བལ་བོན་ཅན། ༢. འཕྲུལ་གཤེན་བལ་མཚོན་ཅན། ༣. ཕྱྭ་གཤེན་ཇུ་ཐིག་ཅན། ༤. དུར་གཤེན་མཚོན་ཆ་ཅན་བཞི་ལ་ཟེར།

རྒྱུས་མ་འཚལ། ངོ་མ་ཤེས།

རྒྱུ་འདོད་ཀྱི་ལྷམ་བུ། དབང་པོ་ལག་པ། (ཙ)

རྒྱུགས། འདི་ནི་མེ་སྒྱུགས་སོགས་དེང་སང་གི་མཚོན་ཆའི་…… རིགས་མིན་པར། ཀླུ་པ་དང་མོན་པ་ཆོས་བེད་སྤྱོད་བྱས་…… པའི་རྡོ་ཆེན་གྱི་རྒྱུགས་ཏེ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་བཀུག་ནས…… བཞག་པའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་དུ་རྡོ་ཆེན་གྱིས་མནན། ཤིང་གི་རྩེ་མོའི་གཞོགས་གཉིས་ནས་ཐག་པ་འཐེན་ཏེ་འཕངས་ཚོག… པའི་སྟབས་བདེའི་རྒྱུགས་ཆེན་ཞིག

རྒྱུན་མ་གཡེངས་པ། རྒྱུ་མ་གཡེངས་པ། སྐད་འཚོང་མ།

སྒང་བུའི་སྨན་རྒྱ་རྩ་དགུ་པ། ༡. རྒྱ་རྩ་སྲང་དོ། ༢. སྡིག་སྲིན་སྲང་དོ། ༣. གསེར་ཕྱེ་སྲང་དོ། ༤. ཁ་རུ་ཚྭ་སྲང་དོ། ༥. པི་པི་ལིང་སྲང་དོ། ༦. སྲད་དཀར་སྲང་དོ། ༧. སུག་སྨེལ་སྲང་དོ། ༨. ཞུམ་པའི་འབྲས་བུ་སྲང་དོ། ༩. སླ་རྩི་དྲི་ཙམ།

སྒོག་མ། སྒག་མ། ཨོག་མ། (ཙ)

སྒང་གྲོང་ལྡིང་ཟླ་ཞབས། ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་སྒང་གྲོང་ལྡིང་ཁག་གི་འབྲུས་མི།

སྒང་དྲུག བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་སྐད་ཕྱོགས་ཏེ། ཟལ་མོ་སྒང་། ཚ་བ་སྒང་། སྨར་ཁམས་སྒང་། སྤོ་འབོར་སྒང་། དམར་ཛ་སྒང་། མི་ཉག་རབ་སྒང་རྣམས་སོ། །

སྒང་གསུམ། མདོ་ཁམས་ཏེ་སྨད་ཁམས་དང་། མདོ་སྨད་དེ་གཡེར་མོ་ཐང་། ཙོང་ཁ་སྐྱེ་ཀྱི་ཐང་བཅས་འབྲི་ཆུ་དང་རྨ་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་རྒྱུད་ཡུལ་ལུང་སྤྱིའི་མིང་།

སྒབ་རང་འགྲོ་བ། སྟོད་ཧེང་ཤུད་ནས་འགྲོ་བ།

སྒམ་པོ་བ། རྗེ་མི་ལའི་སློབ་མ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་མཉམ་མེད…… དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གཞོན་ནུའི་དུས་སྨན…… བསླབས་ནས་མཁས་པར་གྱུར་པས་ལྷ་རྗེར་གྲགས་ལ《ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན》མཛད་པ་པོ་ཡང་ཡིན། འདིའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས། ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

སྒར་ཁག སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་སྒར་ཁག་ཆེ་གྲས་སྟེ། ཟི་ན་སྒར་བ། མི་ཉག་སྒར་བ། འཇམ་དབྱངས་སྒར་བ། བྱཽ་བཀྲུན་སྒར་བ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཛོད། ཚྭ་བཟང་སྒར་བ་ཕུན་ཚོགས་མདོན་དགའ། གསེར་ཏོག་སྒར་བ། ཨ་ཀྱཱ་སྒར་བ། ཆེ་ཤོས་སྒར་བ། སྟག་མཚེར་སྒར་བ། ར་ཁོ་སྒར་བ། མགོན་ཀྱུ་སྒར་བ། བུམ་པར་སྒར་བ། མཚན་སྒྲོགས་སྒར། མ་ཀྱུ་སྒར། པཎ་ཧུས་སྒར། རྒྱ་ཡག་སྒར། ཨན་ཇ་སུའི་སྒར། གྲུའུ་ཀྱུ་སྒར། པོ་ཀྱུ་སྒར། ཉེ་ཀྱུ་སྒར། ཀེ་ཀྱུ་སྒར། ཚེ་འབུམ་སྒར། ཚ་གན་ཆོས་རྗེའི་སྒར། སུ་ཉིད་སྒར། ཞིས་ལུང་སྒར། ཨོར་དུ་སུའི་སྒར། ཨོའི་ཏན་སྒར། ཆ་ཏན་སྒར། གོང་བ་སྒར། དགའ་ལྡན་སྒར། སྐུ་རྟེན་ཆོས་རྗེ་དང་སློན་པོའི་སྒར་བ་སོགས།

སྒར་ཆེན་འཛམ་གླིང་རྒྱན། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཕྱོགས…… ཕེབས་གནང་སྐབས་དང་། ཚ་ཞག་བཞུགས་འཛགས…… སྐབས་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། སྒྲིགས་ཁྲིམས། ཞབས་གྲས…… ལས་ཚན་རིམ་པ་མང་པོའི་འགན་བབས་བྱེད་སྒོ་དང་…… ཕྱོགས་རོགས་ཞབས་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་བྱེད་སྒོ…… སོགས་ཞིབ་རྒྱས་ཡོད་པའི་བཞུགས་སྒར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད…… པ་དེའི་མིང་ཡིན། བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཆོར་བཞུགས་སྒར་དང་ལས་ཚན་མང་པོའི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མར……

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གཙོ་འཛིན་མཛད(ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་བཙུགས་པའི་ཐུ་བོ་ཨོན་ཕྲུའི་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཏྲའོ་རྒྱ་ཡི་གཙོ་འཛིན)སྐབས་ལས་ཚན་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། བཞུགས་སྒར་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་ལམ་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་ཞིང་། གཉྫ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་བཅས་ཡས་མས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཞབས་གྲས་འགའ་ཞིག་དང་། རྒྱུན་ལྡན་ཞབས་ཞུ་སློབ་མ་སོ་སོས་སྐབས་བསྟུན་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། ལས་ཚན་རིམ་པ་དང་། བཞུགས་སྒར་བླ་བྲང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། གཉྫ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)ལོར་མཚུར་ཕུའི་གདན་ས་ནས་ཐེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་ལམ་བར་ལོ་རྫེ་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་ཐུགས་འགོར་བྱུང་ཞིང་། ལྕགས་ཕྱི(༡༣༦༠)ལོར་གཞི་ནས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་སྟེ་ཆུ་སྟག(༡༣༦༢)ལོ་བར་ལོ་རྫེ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་སྟེ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གར་བཞུགས་རིང་ཆོས་སྒར་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་ལས་ཚན་རིམ་པ་དང་། ཆིབས་ཞབས་དཔོན་རིགས་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་བཅས་མེད་ཚོད་རེད། དེ་བཞིན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སྐུ་གོང་མའི་དུས་དང་འདྲ་བར་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ནན་ཅན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ཏེ་གོང་མས་བཀུར་བཟོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞུས་པར་བརྟེན་མཛད་འཕྲིན་དང་མཚན་གནས་གང་ཅི་སྔར་ལས་ཇེ་མཐོར་ཐེབས་ཡོད་ཀྱང་། ཞབས་ཞུའི་ལས་ཚན་གོ་རིམ་དང་། བཞུགས་སྒར་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིག་བཀོད། ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སོགས་རྒྱས་སྤྲོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཛད་མི་འདུག་ཅིང་། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྐབས་ལ་ཡང་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མའི་དུས་བཞིན་རྒྱུན་འཁྱོངས་གནང་བ་ལས་གསར་དུ་སྤྲོས་པ་གཞན་མཛད་མེད་ཚོད་རེད། སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སྐུ་ཕྲེང་སྔོན་མ་ཚོའི་སྐབས་ལས་མཛད་འཕྲིན་ཆེ་ཞིང་། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཕྲེང་ཐྭ་ཡིས་གུས་བཀུར་དང་། འཛང་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྟོབས་འབྱོར་ལྡན་པའི་མཐའ་མཚམས་རྒྱལ་ཁྲིན་མང་པོས་དད་འདུན་བསྙེན་བཀུར་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། གོང་པོ། དར་མདོ། འབར་ཁམས། ཨ་མདོ་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་མང་ཐོག ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་མ་དང་། ཆིབས་ཞབས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་སྒར་གྱི་སྒྲིས་པ་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ། ཞབས་གྲས་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་སོ་སོར་ལས་ཞྭ་ལས་གོས་ལས་འགན་བཅས་གོང་འོག་རིམ་པ་མང་བ་དང་སྒར་དཔོན་དང་། སྒར་པའི་ཁྲིམས་དཔོན། ཁྲིམས་རེས་པ། ཉེན་རྟོག་པ། གཏན་འཛུགས་ཞབས་ཞུ་བ། གསུང་ཞབས་ཚོག་གྲྭ་བ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་ཏ་ཅང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་འགོ་ཚུགས་འདུག་པ་བཅས། སྒར་པའི་བཀོད་སྒྲིག་ཞིབ་པར་འཕེ་ལོ་ལྡ་བ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《གཉྫ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང》ཤོ་དགེ་དཔར་མ་བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༨༥ནས༢༨༧བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྐར་པ་རི་ཁྲོད། སྐར་པ་རི་ཁྲོད་ནི། གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡོངས་འཛིན། དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་ལྡེ་པ་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ། གླིང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་ཞལ་བདག་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས༡༦ཡོད། དགོན་བདག་གླིང་བླ་བྲང་ཡིན།

སྐལ་དཀྱིལ། ཁོག་པ་ཡངས་པོ། (ཙ)

སྐལ་པ་དྲུག སྐལ་ཚོགས་དྲུག་པ། (ཙ)

སྐྱིས་སྙིང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། མདོ་སྨད་རེབ་གོང་རོང་འབྲོག་ཚོ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཚོ་འདུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚོ་འདུའི་སྐུ་དཔོན་ཆོས་མཛད་དང་། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༨༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་པདྨ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་ཐོག་མར

གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་དབེན་གནས་དམ་པ་སྙིས་སྐྱིད་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྒྲུབ་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་སྒྲང་གྲྭའི་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཚིག་ཐོ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས། མཚན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོ་ནས་རྗེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན། ཚོ་འདུའི་ཡོངས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་ཀུན་སྤངས་བློ་བཟང་བསྟན་པ་བཅས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་སྔགས་སུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་རབ་བྱུང་མཁན་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེར་དུས་འཁོར་སྔགས་ཆེན་མཚོ་བྱུང་དགྱེས་པའི་དཔལ་ལས་དབྱངས་ཅན་དྷཱ་ཀ་ར་ཏའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། སྙེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པས་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མཚན་མི་ཕམ་མཚོ་བྱུང་བཞད་པའི་ལང་ཚོ་ཞེས་གསོལ་ཅིང་། ཕྱིས་ཀ་ཙན་དབྱངས་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ་གཟིགས་རྟོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་ནང་བྱན་ཆུད་པར་གྱུར། སྙན་ངག་དང་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་ཡང་བཤེས་གཉེན་མཚོ་བྱུང་དགྱེས་པའི་དཔལ་གཅིག་པུ་ལས་ལོ་སྔ་ཕྱི་དགུས་གཅིག་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་སྐྱེ་ཚ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་སུ་ཕེབས། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་ཡང་བསྐྱར་གཏུགས། དེ་ནས་བཟུང་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་པད་དུ་བཅར་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད།

དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ནས་སྟག་རྗོ་དང་། སྦ་སར། ཀ་རིང་། རྫོང་དཀར་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པར་ཤར་བླ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཤར་སྐྱབས་མགོན་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་འབུམ་ལྷ་རམས་པ་ཤེས་རབ་པས་མཛད་པའི་བརྒལ་ལན་བསྐལ་པའི་མེ་དཔུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་དབུས་ནས་བསྐུར་བ་ཐུག་ཏུ་འབྱོར། མེ་ཕྱི་ལོར་དགག་ལན་རྒྱ་ཡི་འཕྲུལ་འཁོར་བརྩམས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བཞི་པར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསེར་ལྡོངས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ལ་རྗེ་འདྲིས་སྔན་རྩོམ་རྟོགས་བརྗོད་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་མཛད་དེ་ཕུལ། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ཕྲག་ཡོན་ཏན་གྱི་བགོ་བཤས་བུ་སློབ་བསྐྱངས་པའང་མདོ་སྨད་ཀྱི་གྲྭ་ས་སྐབས་སྐྱེ་ཕལ་ཆེ་བའི་བླ་སློབ། དགེ་བཤེས། རི་ཁྲོད་པ་མང་པོ་དང་། གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་བླ་སྤྲུལ་དང་སྔགས་པ། གཞན་སྟོན་བོན་པོ་གཡུང་དྲུང་གི་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན། ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སླེབས་པའི་རྒྱ་རིགས་སློབ་མ་སོགས་དགེ་ཕྲུག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བྱུང་། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་སློབ་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་ཀུང་མཁས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན། གསུང་རྩོམ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་དང་། སྐར་རྩིས། ཆབ་སྲོག སྙན་ངག་གི་སྐོར། ཡས་ཞུ་མར་བཤད་ཀྱི་གཏམ་རྫོ་མཚར་བ་སོགས་པོ་ཏི་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༩༤༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྐྱུགས་ཁ་བླངས། ཁོ་སྐབས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྟད་པ།

སྐྱེའུ་རྐྱང་། བཏང་སྙིང་ནང་འགྲོ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འདིར་སྔོ་ཆུང་གི་མིང་ངོ་།།

སྐྱེར་ཆོས་ཆེ་བཙན་ཁག སྐྱེར་པ་དང་། ཆོས་གཞིས་ཟེར་བའི་བསྡུས་མིང་སྟེ་སྐྱེར་པ་ཆེ་བཙན་ཁག་གསུམ་དང་། ཆོས་གཞིས་ཆེ་བཙན་ཁག་བདུན་ལ་ཟེར། སྐྱེར་པ་ཆེ་བཙན་ཁག་གསུམ་ནི། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐྱེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་གསུམ་སྟེ། ཡབ་གཞིས་བསམ་འགྲུབ་ཕོ་བྲང་པ། ཐོན་པ(ལྷ་བྲང་སྙིང་པ)རྡོ་རིང་དགའ་བཞི་བ་བཅས་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་གཞིས་ཆེ

བཙན་ཁག་བདུན་ནི་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། རྒྱུད་སྟོད། རྒྱུད་སྨད། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་བཅས་བདུན་ཡིན།

སྨིར་ཚོས་རང་དགོན། སྨིར་པ་ཁག་དང་། དགོན་པའི་ལས་སྣེ་སོགས་རང་རང་གི་དཔོན་པོ།

སྨིར་པ་སྐུ་དྲག དེ་ཡང་ས་ཞིང་དང་མི་སེར་བཅས་པ་སྨིར་ལ་དབང་མཁན་མི་དྲག་ཆེ་ཆུང་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། དང་པོ། ཕུར་རྒྱལ་དང་བློན་ཆེན་གྱི་མི་རྒྱུད་དང་ས་གནས་ཁག་གི་སྡེ་དཔོན(བྲན་གཡོག་བདག་པོ་ཆེ་གྲས)ཆེ་གྲས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་སྟེ། དཔེར་ན། ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་ནི་ཕུར་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཡིན་སྐད་དང་། སྨིར་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་སྲས་གླིང་ནི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་མག་པའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་སྐད། སྨིར་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་ཆེན་གྲགས་ཅན་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་སྐད། སྨིར་པ་ཆེན་པོ་རྡོ་རིང་དང་། མདོ་མཁར། བཤད་སྒྲ་སོགས་ནི་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་རྒྱལ་པོའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་སྐད་བཅས་ལྟ་བུ། ཁོང་ཚོའི་ཐེམ་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོར་པེ་སི་དང་ཧྲུན་ཕང་གི་གོ་མིང་ཐོབ་ཡོད། གཉིས་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་དཔོན་གནས་གནང་བའི་སྐུ་དྲག ༡. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་སྨིར་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཙུ་དོན་ཞུར་ཁྲུང་འཁོར་གྱི་དཔོན་གནས་བསྐྱལ་ནས་སྐུ་དྲག་ཏུ་གྱུར། ༢. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་དུས་སུ་སེར་མོ་བའི་དབང་ཆ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་ཆེད་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ནས་སེར་མོ་བ་ཐོན་ཆེན་ཞིག་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སུ་བསྐོ་གཞག་གིས་ཁྲིན་བསྐོམས་ཙེ་ཁྲུང་བརྒྱ་དང་བདུན་ཙུ་དོན་ཞུར་དཔོན་གནས་བསྐྱལ་ནས་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་ཏུ་གྱུར། ༣. མན་ཆིང་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡབ་ལ་གུང་གི་གོ་མིང་ཕུལ་བ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡབ་ཚང་ལ་གུང་གི་གོ་མིང་སྤྲོད་སྲོལ་ཆགས་པ་མ་ཟད། ཡབ་གཞིས་དང་ཞིང་ཁྲན་འབོར་ཆེན་སྤྲད་ནས་སྨིར་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ༤ སྲིད་སྐྱོང་རྟ་སྒྲིང་དང་སྟག་བྲག་གི་དུས་སུ་ཚོང་རིགས་ཆེ་ཁག་ནས་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་གི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་དཔེར་ན། སྤོམ་མདའ་ཡར་འཕེལ་དང་ས་འདུ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ། ༥. སྨིར་པ་ཆེན་པོ་ཕ་ལྷ་ནི་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། སྨིར་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཁྲ་ཚེ་རིང་ནི་འབྲས་སྤྱོངས་རྒྱལ་པོའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ༦. བཀའ་བློན་རིམ་བྱུང་གི་མི་རྒྱུད་སྟེ། དཔེར་ན། ཞོལ་ཁང་དང་། རམ་པ། ཟུར་ཁང་སོགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ། པཎ་ཆེན་གྱི་ཡབ་གཞིས་དང་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ནི་པཎ་ཆེན་ནང་སྐང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཙང་ཁུལ་གྱི་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་ཡིན། བཞི་པ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་དང་། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ། བྲག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་ཤེས་རབ། རི་བོ་ཆེའི་འཕགས་མཆོག་བཅས་དང་རྡོ་ཐོག་ཐུའི་ཡབ་ཚང་དང་དེ་ཚོའི་དཔོན་རིགས་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀུན་ཁོང་ཚོའི་འཛིན་ཁོངས་ས་ཁུལ་དེ་གའི་སྐུ་དྲག་ཏུ་གཏོགས། རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གིས་གོ་གནས་སྤྲད་ནས་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་གི་གདན་ཐོབ་བྱུང་བའི་དུད་ཚང་ཏ་ལམ་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད་ནའང་འགའ་ཞིག་མི་ཤི་ཁྲིམ་སྟོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ནོར་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ། འགའ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་འཐབ་རྩོད་ནང་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ་སྐུ་དྲག་ནས་མི་སེར་དུ་ཕབ་པ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་མ་བྱས་གོང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཁོངས་སུ་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་དུད་ཚང་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད། དེ་ཁོངས་སུ་སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་ཆེ་གྲས་དུད་ཚང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་། སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་འབྲིང་གྲས་དུད་ཚང་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག སྨིར་པ་སྐུ་དྲག་ཆུང་གྲས་དུད་ཚང་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་བཅས་ཡོད། རྒྱུད་འཛིན་སྐུ་དྲག་དུད་ཚང་རེར་གཞིས་ཀ་གཅིག་ནས་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བར་དང་། ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་ནས་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་བར་དབང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྨིར་པ་ཆེན་པོ

ཇོ་རིང་དུད་ཚང་གཅིག་ཕུས་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བཞི་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བཟུང་ཡོད། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྟོང་དཔོན་ཡང་སྐུ་དྲག་གི་གྲས་སུ་གཏོགས། ཆབ་མདོ་དང་འབྲོག་ཁུལ་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་ད་དུང་རྒྱུད་འཛིན་དཔོན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ལྷིང་དཔོན་དང་། བརྒྱ་དཔོན་སོགས་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ས་གནས་དེ་གའི་ཕྱ་ཐང་དང་རྫོང་གི་འགོ་འཛིན་འོག་ཡུལ་སྡེ་ཚང་གྲས་འདྲ་བདག་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁོ་ཚོར་ས་ཞིང་དང་ཕྱུགས་ཟོག་ངེས་ཅན་ཞིག་དབང་བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཡང་གང་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོ་ཚོ་སྒེར་པ་སྐུ་དྲག་ཏུ་མི་བརྩི་ཙང་དོན་དངོས་ཐོག་སྒེར་པ་སྐུ་དྲག་ཆུང་གྲས་དང་ཁྱད་པར་མེད།

སྒེར་པ་མཆོད་གཞིས། བོད་ཀྱི་སྒེར་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བ་ནི་མི་སེར་དང་། གཞིས་ཀ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲས་ཐོན་པ་དང་། ཇོ་རིང་། བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་གསུམ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག མཆོད་གཞིས་ཟེར་བ་ནི། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་དགོན་པ་ཆེ་ཁག་གཞིས་ཁག་དང་མི་སེར་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ལ་ཟེར། སྲིད་གཞུང་གི་འཛུགས་སྐྲུན་གལ་ཆེ་ཁག་ལ་སྒེར་པ་དང་མཆོད་གཞིས་ཚང་མས་མི་སེར་དང་གཞིས་ཁག་མང་ཤུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཁྲལ་ལག་གཏོང་དགོས།

སྒེར་གསར་བྱུང་བ། དཔོན་རིགས་སྒེར་པ་ཞིག་གི་མིང་།

སྒེར་ལྷ་སྡིངས་པ། སྒེར་ལྷ་སྡིངས་པའི་མིང་ཆ་ཚང་དུ་ཕག་མོ་ལྷ་སྡིངས་ཞེས་འབོད་པ་དང་། མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་འོག་སྒེར་གཞིས་ཆེ་གྲས་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ལ་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གི་གཙོ་དྲག་ཕག་མོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ལྷ་སྡིངས་ཀྱི་ཕ་གཞིས་གནས་ཡུལ་དེ་སྐྱིད་ཆུའི་བྱང་ཕྱོགས་ཐང་སྐྱའི་ཁོངས་གྲོག་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་རི་སྦྲུལ་མ་རིའི་ངོས་སུ་གཡི་ཕུ་ཞེས་རི་ཁྲོད་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་གདུང་ཐུས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབེན་གནས་དང་། ལྷོ་ངོས་ཐང་དཀྱིལ་དུ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་ཐང་སྐུ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཤར་ངོས་རི་ལྡེབས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་མཁར་སྐལ་བཟང་བདེ་ཆེན་གྱིས་བཏབ་པའི་གཡང་སྟེང་ཞེས་པའི་མོ་དགོན། ནུབ་ངོས་རི་ལྡེབས་སུ་གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་དར་གྱིས་བཏབ་ཅིང་། ཕྱིས་ས་ལུགས་ནས་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་གྲོག་ཨེ་ཕུ་དགོན་སོགས་དཀྱིལ་དུ་ཆགས་ཤིང་། དེ་གའི་ས་མི་རི་གྲུང་གི་བདག་པོ་བྱེད་པའི་སྒེར་ལྷ་སྡིངས་པའི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་དབང་བསྒྱུར་ཐོག་མར་ཚོགས་སྐབས་གླིང་གེ་སར་གྱི་དཔའ་བརྟུལ་དཔའ་ལ་སེང་སྟག་ཨ་དོམ་གྱི་མི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་འབའ་བདེ་ཆེན་ཁང་གསར་བའི་བུ་དོན་གྲུབ་ཚེ་དབང་ཞེས་པ་ལྷ་སར་ཡོད་ནས་རང་གི་ཕ་མེས་དུས་སུ་བྱུས་རྗེས་བཞག་ཚུལ་དང་། རང་ནས་ཕྱིས་འབྱུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཕག་མོ་རྩེ(ད་ལྟ་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས)པར་ཡོད་པའི་སྐྱིད་ཤོད་བྲག་དཀར་བའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་གོ་མག་ཏུ་བཏང་ནས་ཐང་སྐུ་ལྷ་སྡིངས་ཞེས་པའི་ས་ཁང་མི་སེར་དང་བཅས་པ་བདག་ཐོབ་བྱུང་ནས་སྒེར་ལྷ་སྡིངས་པའི་མིང་ཐོག་ཏུ་ཤོད་དྲུང་ཞུས། སྔོད་གནས་མ་གཞིས་དེ་ཕག་མོ་རྩེ་ནས་གྲོག་ལྷ་སྡིངས་གཞིས་སུ་སྤོས་སྐབས་ཕག་མོ་ལྷ་སྡིངས་ཞེས་འབོད་སྐད། དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་གི་བུ་ཏན་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐུ་དུས་སུ་བཀའ་བློན་གྱི་འགན་འཁུར་བ་ནས་བཟུང་ལྷ་སྡིངས་དེ་བཞིན་མི་དྲག་ཁོངས་སུ་གཏོགས། དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་གི་བུ་གཞོན་པས་རྩིས་དཔོན(རིམ་པ་བཞི་པ)བྱས་པ། བཀའ་བློན་ལྷ་སྡིངས་པའི་བུས་བཀའ་དྲུང་སོགས་ཀྱི་འགན་བླངས། དེའི་བུ་དགྲ་ལྷས་ཆེབས་དཔོན་ཆེ་མོ་བ་སོགས་བྱས། དེ་རྗེས་མདའ་དཔོན་གྱི་འགན་འཁུར་ནས་དབྱིན་འགོག་དམག་སར་ཕེབས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོ་དབྱིན་འགོག་དམག་འཐབ་ནང་སྐུ་སྲོག་དོར་བའི་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་སྲས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ཚ་བོ་མགོན་པོ་སྐྱབས་གྲགས་ཀྱིས་མདའ

དཔོན་དང་། བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་པ(རིམ་པ་བཞི་པ)ཕོགས་དཔོན་སོགས་བྱས། དེའི་ཚ་བོ་ངག་དབང་གྲགས་པས་རྩེ་དྲུང་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྡིངས་ནས་ལྷ་ས་སྐུ་འབུམ་ཐང་གི་ལྷ་སྡིངས་གཞིས་སྐལ་ཐོབ་རྗེས་བྱུར་ཐོན་བྱས་ཏེ་རྩེ་མགྲོན་དང་། ནན་ཅིན་དོན་གཅོད་པ། དྲུང་ཡིག་ཆེ་མོ། སྐྱ་བཅར་མཁན་ཆེའི་ཐོག་མཛོད་ཕྱག་དོ་དམ་སོགས་དང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་བླ་བྲང་གི་ཕྱག་མཛོད་བྱས། དགྲ་ལྷའི་བུ་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ནས་དེང་རི་དམག་གི་མདའ་དཔོན་སོགས་བྱས་རྗེས་ཚེ་མཇུག་ཏུ་ཏན་ཆོས་ཀྱིས་དགེ་སློང་སྡུབ། མགོན་པོ་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བུ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རྩམ་ལེན་དང་། གནམ་རུ་འགོ་པ། བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་པ་སོགས་བྱས་ཤིང་། ༡༩༥༥ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འདས། དེའི་བུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་ད་ལྟ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་ཡིན། དབང་རིགས་ཐད། ལྷ་སར་ལྷ་སྡིངས་གཟིམ་ཤག་ཅེས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲུལ་སྙིང་པའི་ལྷོ་ངོས་སུ་ཁང་པ་ཐོག་ཚད་གཉིས་ལྡན་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཙམ་དང་། མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གྲོག་ལྷ་སྡིངས་གཞིས་སུ་རྟེའུ་རའི་སྒང་དུ་གཞིས་ཁང་ཐོག་བརྩེགས་བཞི་ལྡན་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བ་དང་། ལྷུང་རའི་ནང་སྒྲུ་ཁང་གཟིམ་ཚང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ཚབ་ཐེང་ཡང་ཡོད། རྒྱུན་དུ་མི་དྲག་སྤྱི་མཐུངས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དྲུང་ཡིག གཉེར་པ། ཞབས་གྲས་ཕོ་མོ། ལས་དོན་བང་ཆེན་སོགས་ནང་ཟན་སྣ་ཚོགས་མི་གྲངས་བརྒྱ་སྐོར་དང་། གྲོག་ཕྱུར་འབྲོག་ཁག་ལ་ནག་ཕྱུགས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར། མ་གཞིས་རྟེའུ་རའི་སྒང་དང་། ཐང་སྐྱུ་གཞིས་ཀ་སྐྱིད། ཕག་མོ་ཞོལ་སྦྲུར་མ་ཁང་གསར་གཞིས། ཕག་མོ་ཞོལ་སྟོང་སྨད་སྒང་གཞིས། གཡའུ་སྒང་གཞིས། རྩེ་ཉ་སྨད། སྐྱེར་སེང་གེ་རྣ་བའི་གཞིས། བྱང་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཏུ་ཀླུང་སྐྱིད་ནང་མགུ་ཡར་བལྷ་གཞིས་བཅས་གཞིས་མ་ལག་བདུན་དང་། ས་ཞིང་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཙམ། མི་སེར་གནས་ཡུལ་ཕག་མོ་ཞོལ་ལ་ཁང་གསར་དང་། ཕག་མོ་ཞོལ་སྟོང་སྨད་སྒང་། སྟོང་པོ་སྒང་། སྐྱིབ་སྟའི་སྒང་སོགས་སྒང་གི་མིང་ཅན་གྲོང་ཚོ་སོགས་གྲོང་ཚོ་ཁག་མང་བཅས་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་དང་། མི་སེར། ཕྱུགས་རིགས་སོགས་ཡོད་ཐོག དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲལ་རིགས་ནི་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་བཙག་དམར་བསྡོག་འདོན་བྱ་རྒྱུས་མཆོན་ཕྱི་ཁྲལ་དང་། ནང་ཁྲལ་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་སོགས་ཡིན།

སྒོ་དཀྱིལ་འཁོར་རིས། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སློས་བསླང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡི་ཁྱུད་ཆོས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། རྩིག་པའི་ནང་སྐྱེ་ནས་ཕྱིར་སོང་བའི་སྒོ་ཁྱུད། དེ་ནས་སྒོ་དངོས་གཞིའི་འགྲམ་གཉིས་ཏེ་སྒོ་འགྲམ། དེ་ནས་སྒོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྒོ་འགྲམ་གཉིས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ཕྱི་མ་སྣར་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གོང་གསལ་བཟོ་དབྱིབས་མི་མཚོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ངེས།

སྒོ་ཁང་གད་པ། སྒོ་སྲུང་པ་དང་། ཁང་གཉེར། གད་པ།

སྒོ་ང་ལྡེད་ཚལ་པ། ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོ་ང་ལྡེད་ཚལ་པ་འཛོག་པ་ཡིན།

སྒོ་ངའི་ངར་ཆ། སྒོང་ཤུན་དང་སྒོང་ཆུ་དབར་གྱི་སྐྱི་མོ།

སྒོ་ལྔའི་ཡུལ། དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་ཏེ། མིག་གི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་དང་། རྣ་བའི་ཡུལ་ནི་སྒྲ། སྣའི་ཡུལ་ནི་དྲི། ལྗེའི་ཡུལ་ནི་རོ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རེག་བྱ་ཡིན།

སྒོ་གདོང་སྒོ་མོ། མི་ཤག་ནས་ལྷ་སར་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་མགར་ཐར་ཞེས་པའི་ས་ཆ་ལ་སྔར་སྒོ་གདོང་སྒོ་མོ་ཞེས་འབོད་ཀྱང་སློན་པོ་མགར་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོས་ཐར་བའི་ས་ཆ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་དུ་མགར་ཐར་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

སྒོ་འཁྱར། (སྒོ་མཆོར)གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགེ་འདུན་འདུ་ཁང་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྒོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱམས་

ཐོག་གཡབ་ཅན།

སྒོ་མ་བཞི། གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་བཞི་སྲུང་བའི་ལྷ་མོ་བཞི་སྟེ། ལྕགས་ཀྱུ་མ། ཞགས་པ་མ། ལྕགས་སྒྲོག་མ། དྲིལ་བུ་མ་སྟེ་བཞི།

སྒོ་མང་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ། རྫེ་འདི་ནི་ལྷ་སའི་བྱང་རྒྱུད་གནས་ནང་ཞེས་པར་ཡབ་སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ལྷས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་མིང་འཁྲུར་ཕྲིད་པའི་མཚན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བསྩལ། གུང་ཐང་གི་གྲྭ་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་དགེ་རྒན་དུ་བཅོལ་ནས་སློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་འདུལ་འཛིན་བསྟན་པ་ཆོས་བཟང་གི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེའི་ལོར་རྗེ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐ་ཡེར་བླ་མར་ཕེབས། སྣད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་མང་པོ་རྒྱུན་སྤྱིལ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ལ་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་གྱིས་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་གདན་ས་གསུམ་དང་། ནག་ཆུ་ཞབས་བརྟན་དགོན་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་བཀླག་ལུང་དང་སྣར་ཐང་པར་མ་གཞིར་བཞག་ནས། རྒྱལ་རྩེ་ཐེམ་སྤྲངས་མ་དང་། སྡེ་དགེ་པར་མ་བཅས་པར་ཞུས་དག་ནན་ཏན་གནང་། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལོར་གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བསྐོ་གཞག་གིས་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཞུགས། མདོ་སྔགས་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོར་གསན་སྦྱོང་གནང་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་སྒོ་འཕར་བཀྱེས། ཕྱག་རྩོམ་ཡང་《འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བཀའ་སྲོད་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་གཏེར་མཛོད》《དཔལ་ལྡན་གསང་ཕུའི་དབང་དྲག་ལྷོག་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐང་བའི་རིམ་པ་ཕྲུག་ལེན་མ་ཉམས་པར་ངག་འདོན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》《ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྙེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐལ་བཟང་རེ་སྐོང་ཙིནྟ་མ་ཎི》《བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོད་འཇུག་ལེའུ་བཞིའི་མན་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་འདུའི་སྙེ་མ》སོགས་པོད་འབྲིང་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ལུག(༡༩༠༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྒོ་སྒོ། སྒོ་ཕྱུགས་འབྲི།

སྒོ་ལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་སྐད་ངོས་དོག་བདེ་ནས་འཕན་པོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་དེའི་མིང་།

སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་བཅུ། གཤིན་རྗེ་གཤེད། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། རྟ་མགྲིན། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ། མི་གཡོ་བ། འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ། དབྱུག་སྔོན་ཅན། སྟོབས་པོ་ཆེ། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

སྒོ་གསུམ། ལུས། ངག ཡིད་གསུམ།

སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། རྟེད་མོ། ཀུལ་ཀ། ཞེ་སྡང་བའི་བརྒལ་ལན། ཅ་ཅོ། ཏ་ཙང་རྟོག་གེ་ལ་དགའ་བས་གཏན་ཚིགས་དང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐལ་བ། མན་ངག་མེད་པ། རྫུན་གྱི་མན་ངག མ་སྨིན་པའི་སྐྱེ་བོས་ཐོས་པ། འཕྲུན་པ། རྟེད་པའི་སེམས་སོ། །

སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་ཆས་གོས་དང་། བྱ་སྤྱོད་ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད། བསམ་བློའི་འཁྲིར་ཚུལ།

སྒོན་པོ་ཤེར་ཐུབ། ཐོ་སྐྱན་ཞིག

སྒོམ་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག ཐེ་ཚོམ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་

པ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། རྨུགས་གཉིད། རྒོད་པ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དྲག་པ། སེམས་ཡ་ཡ་པོར་གྱུར་པ། བག་ཆ་བ། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ། སྨྲ་བ་མང་བ། ཏ་ཙང་བསྒོམ་དྲག་པ་སྟེ་ལྔའི་མིག་འདི་དང་བྲལ་བ།

སྒོམ་དྲུག འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་སྐྱིད་པ་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི། དེའི་རྟོགས་རིམ་གྱི། མཚན་ཉིད་རྗེས་དཔྱོད་ཀྱི། སྔོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་བསྒོམ་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

སྒོམ་པ་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་ལས་བྱུང་བ། འབྲི་གུང་སློབ་དཔོན་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྱི་དཔོན་པོ་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ནི་འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གི་སྐུ་དུས་ཀྱི་སྒོམ་པ(དཔོན་ཆེན)ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་སྒོམ་པའི་འཁུར་བཟུང་རིང་རྗེ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་འདེགས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་དབུས་གཙང་འབྲུགས་པའི་དབང་གིས་འབྲི་བསྟན་ལ་མཐོ་འཚམས་བྱུང་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་འབྲི་ཕག་འབྲུགས་པའི་སྐབས་དམག་དཔོན་གྱི་འཁུར་བཟུང་སྟེ་ཕ་རོལ་པ་ཕམ་པར་བྱས་པ་སོགས་དྲག་འཐབ་ཀྱི་ལས་ལ་དཔའ་རྩལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

སྒོམ་པ་ཤཱཀ་རིན། སྒོམ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་གྱི་ཚབ་ནི་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒོམ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་ནི་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་མི་རབས་གཉིས་པ་ཡིན།

སྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པ། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ། ལུས་སེམས་དབེན་པའོ། །

སྒོམ་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ། ནོར་བུའི་ཐིག་ལེ། སྤྲུལ་པའི་ཐིག་ལེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའོ། །

སྒོམ་པའི་ལམ་དགུ། ༡. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། ༢. འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། ༣. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཆུང་ངུ། ༤ ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་འབྲིང་པོ། ༥. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། ༦. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ། ༧. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། ༨. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ༩. ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །

སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག སྒོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། རང་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་བཅས་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སོ་སོར་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས། འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ་བཅས་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་སྟེ་ཁྱོན་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ལས་གསུངས།

སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་བཅས་འདོད་ཁམས་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་རེ་ཕྱེ་བས་ཁྱོན་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

སྒོམ་བྱུང་། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱས་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ།

སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་ངེས་པ་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་གོ།

སྒོམ་མེད། འདི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་སྟེ། སྒོམ་པ་པོ་དང་། བསྒོམ་བྱ། བསྒོམ་པའི་བྱ་བ་བཅས་གསུམ་ཀ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་དོན།

སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་གི་བཞི་པ་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས་རང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འདྲེས་པ་སྟེ། རྗེ་རྒོད་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་དོད་ཐུབ་པར་གསུངས།

སྒོམ་ཞྭ། རི་ཁྲོད་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་པ་པོས་བཞེས་པའི་དབུ་ཞྭ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་མ་ཚོའི་སྒོམ་ཞྭའི་དབྱིབས་མི་འདྲ་བས་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་མ་ཚོའི་དགོན་པའི་ནང་སྐུ་འདྲ་མཇལ་སྐབས་ཞྭ་སྟབས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད།

སྒོམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད།

སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུའི་གཉེན་པོའི་ལམ་དགུ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་དང་། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་སྒོམ་ལམ་དགུ་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། ལམ་ཆུང་ངུ། ལམ་འབྲིང་པོ། ལམ་ཆེན་པོ། སྦྱོར་བའི་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་དགུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྒོམ་ལམ་བཅུ་གཅིག ༡. ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ། ༢. རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ། ༣. ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་བྱས་པའི་ལམ། ༤. མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། ༥. ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ། ༦. གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ། ༧. བསླབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ། ༨. ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ། ༩. ལམ་སྦྱུད་པའི་ལམ། ༡༠. མངོན་པར་རྟོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལམ། ༡༡. མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །

སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་འཇོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་ནས། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ནས་ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བརྙེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

སྣོའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས། སྣོ་ཡི་ཏུ་གཡས་གཡོན་གཉིས།

སྣོའི་ཡག་ཤི། སྣོ་ཡུས། བདེན་ཡུས། སྣོའི་པང་ལེབ།

སྣར་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ……
བཤེས་སྟེའུ་ཟུར་པའི་དངོས་སློབ་མངའ་རིས་པ་བྱང་ཆུབ…
དགེ་མཛེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་གསན་པའི་དགེ་བཤེས་སྣར…
ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཞིག་སྟེ། མཛད་པ་པོའི…
མཚན་ངོ་མ་མ་རྙེད།

སྣར་གཞས། སྣར་གཞས་ནི་གཞས་རར་ཞུགས་མཁན་རྣམས
ལག་གདང་སྤྲེལ་ནས་སྣར་མོར་བྱས་ཏེ་འཁྲབ་པའི་སྒྲ་གར
ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཕོ་མོ་ལྷན་དུ་འཛོམས་ནས་སྐྱེས་པས……
བསྐུལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱིས་ལེན་པའམ་བུད་མེད་ཆོས་བསྐུལ…
ཏེ་སྐྱེས་པས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྣང་ཆེ་ལ་ངལ་རྩོལ་གྱི……
རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང…
མདོ་སྨད་དང་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་གྲོང་གསེབ་ཏུ
སྣར་གཞས་ཀྱི་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྣར་གཞས་ལ་རོལ…
མོའི་རམ་འདེགས་མི་དགོས་པར་གཞས་འགོ་དཔལ་གྱིས་སྒྲ
ཏུ་ལེན་པ་དང་གཞས་མཇུག་འཁྱུག་པོའི་ཞབས་བྲོས་གཅོད
པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།

སྒྱུ། བསྙེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད…
པར་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ…
ལྟར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

སྒྱུ་དང་ཐབས། བསླུ་ཐབས།

སྒྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར། རྟག་ཏུ་མི་སྡོད་པ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ
པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བའི་དོན།

སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ། ༡. སྒྱུ་མ། ༢. སྨིག་རྒྱུ། ༣. རྨི་ལམ།
༤. གཟུགས་བརྙན། ༥. དྲི་ཟའི་གྲོང་། ༦. བྲག་ཆ།
༧. ཆུ་ཟླ། ༨. ཆུ་བུར། ༩. མིག་ཡོར་ཏེ་གྲིབ་མ་ལ་བཤད།
ཇོ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཁོར་འདས་དབྱེར…
མེད་རྩ་འགྲེལ་ལས། མིག་ཡོར་ཞེས་མིག་བཙིར་བས……
གཟུགས་གཉིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཞེད་དོ། ༡༠. སྤྲུལ་པ
སྟེ་དེ་ཡི་སའོ། །དཀྲུར་དབྱེ་ན། གསལ་ལ་མ་འགགས་མེ…
ཡོང་གཟུགས། མེད་བཞིན་སྣང་བ་མིག་ཡོར། སྣང་ངོར་
སྟོང་པ་ཆུ་ཟླ། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པས་སྒྱུ་མ། གཡོ་བའི་རང་
བཞིན་སྨིག་རྒྱུ། རླུང་ལས་གྲུབ་པ་ཆུ་བུར། སེམས་དང…
བྱས་པ་རྨི་ལམ། སྒྱུར་ལས་མགྱོགས་པའི་གློག གཅིག་ལ་
དུ་མར་སྣང་བས་སྤྲིན་ལྟ་བུའོ། །

སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས། སྒྱུ་མ་དང་། ཆུ་ཟླ། མིག་ཡོར།
སྨིག་རྒྱུ། རྨི་ལམ། སྒྲ་སྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། མིག
འཕྲུལ། འཇའ་ཚོན། གློག ཆུ་བུར། མེ་ལོང་ནང་གི…
གཟུགས་བརྙན་རྣམས་སོ། །

སྒྱུ་མར་མི་འགྱངས་རྨི་ལམ། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་རྩ་རླུང་།
རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་ལུས་སུ་རྩལ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་དོན།
རྨི་ལམ་དང་འཆི་བ་གཉིས་ཏ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པས་སངས
རྒྱས་མ་ཐུབ་པར་འཆི་དགོས་བྱུང་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཐྲ
མོ་དེ་ལ་སླེབས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པའི་
ཆེད་དུ་རྨི་ལམ་ལ་རྩལ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི…
ལག་ལེན་ཞེས་ཟེར།

སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་། བློ་བཟང་
ཚེ་རིང(ཨ་ཁུ་སྟོན་པ)ནི་ལོ་རབས་བཞི་བཅུ་དང་ལྔ་བཅུའི་
ནང་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་བྱང་ཆུབ་པའི་གྲགས་ཅན་ཞིག
རེད། ཁོང་འཕན་པོ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གྲོང་ཚོའི་ཤར་མ་ཞེས…
པའི་ཞིང་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུང་དུས…
ནས་གཟུགས་བྱད་ལེགས་ལ་སྙིང་གྲུང་འཛོམས་པ། གྲུང…
ཤ་དོད་ལ་དྲན་རྒྱུ་རྒོད་པ། རྩེད་མོར་དགའ་བ། གཞས…
དང་ཞབས་བྲོར་དགའ་ཞིང་གཞས་ཚིག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས……
སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲལ་མར་བཟོ་ཐུབ་པ། མི་གཞན་ལ་སྙིང…
གྲུང་སློབ་མཁས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཡུལ་མི་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཨ
ཁུ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བས་ཨ་ཁུ་སྟོན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ
དེ་རྗེས་སུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར། རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ལ…
སྙིང་གོམས་ལེགས་པར་ཐོན་པ་མ་ཟད། ཕྱུགས་ནད……
འགོག་བཅོས་ཤེས་ལ་རྟ་ལེགས་ཉེས་བརྟག་དཔྱད་དང་།
རྟ་ནད་ཀྱང་བཅོས་ཤེས་སྐབས་ར་སྒྲེང་སྐུ་ཐེང་ཕྱེ་པ་རྒྱལ…

བྱུར་གནང་རྗེས་སུ་ཨ་ཁྲུ་སྟོན་པ་དང་དགའ་ཆོས་དབུ་བྱུར་གསང་བདག་ཟེར་བ་གཉིས་ར་སྒྲེང་སྒོ་ཁང་དུ་ཐུགས་ཞར་སྟོད་ཤག་ཀུང་བཀོད་སྒྲིག་གནང་སྐྱེ་ལྷ་མོའི་རྣམ་ཐར་དང་གར་རོལ་ལ་དགྱེས་ཚུལ་བཞེངས་སྐད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༨༤༧)ལོར་ར་སྟག་དོན་རྒྱན་ནང་ར་སྒྲེང་ལ་དྲུས་ཉེས་བྱུང་རྗེས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཨ་ཁྲུ་སྟོན་པ་ལྷ་སའི་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ནང་བཙུག ཨ་ཁྲུ་སྟོན་པས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལུ་ཀན་པ་དང་འཁྲབ་ཚན་ནང་གི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་གི་སྐད་གདངས་ཧ་ཅང་སྙན་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་མགྲིན་འགྱུར་ལེགས་པ། ཕོ་འཁྲབ་མོ་འཁྲབ་གང་ཡིན་ཡང་ལུས་ཀྱི་འཁྱེར་བཟོ་དང་། རྐང་ལག་སྟངས་སྟབས། དགའ་སྐྱོ་ཁྲོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར། འཁྲབ་བྱ་གང་ཡིན་དེའི་ཉམས་འགྱུར་དང་རྣམ་ཐར་ཚིག་གདངས་སོགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པས་ནོར་བུ་གླིང་ཀའི་ཞོ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཨ་ཁྲུ་སྟོན་པས་རྣམ་ཐར་གཏོང་སྐབས་ལྟད་མོ་བ་ཚོས་ཀུང་ཟབ་ནན་གྱིས་ཉན་གྱི་ཡོད། རྒྱུན་དུ་འཕན་པོ་རྒྱལ་ཕྱུག་ལྷས་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་རང་ཁྱིམ་དུ་སྡོད་པ་ལས་སྐོར་བསྐྱོད་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པར་འགྲོ་གི་མེད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་རྗེས་ཕ་ཡུལ་དུ་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་བཙུགས་ནས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཤིང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཁོང་ལ་ཧྲང་རྗེག་ཕོག་ནས(༡༩༧༠)ཙམ་ལ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་ཁོངས་སུ་གྲོངས།

སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་ཡུལ་སོགས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཡུལ་ངག་གི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ནི། བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་དང་། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན། གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །དེའི་དང་པོ་སུམ་ཅུ་ནི། ༡. ཡི་གེ ༢. ལག་རྩིས། ༣. གྲངས། ༤. རྩིས་ཆེན། ༥. ཐོར་ཚུགས། ༦. གོམ་སྟབས། ༧. ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྱུར་བ། ༨. རལ་གྲིའི་ཐབས། ༩. ཞགས་པས་གདབ་པ། ༡༠. མདའ་བོ་ཆེ་འཕེན་པ། ༡༡. མདུན་དུ་བསྣུར་བ། ༡༢. ཕྱིར་བསྣུར་བ། ༡༣. བཅད་པ། ༡༤. དྲལ་བ། ༡༥. དབུག་པ། ༡༦. རྒྱང་ནས་འཕོག་པ། ༡༧. སྒྲ་དྲག་པར་འཕོག་པ། ༡༨. གནད་དུ་འཕོག་པ། ༡༩. མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ། ༢༠. ཚབས་ཆེ་བར་འཕོག་པ། ༢༡. མཆོངས་པ། ༢༢. གྲུད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས། ༢༣. བང་འགྲོས། ༢༤. རྒྱལ་བ། ༢༥. བརྐྱལ་བ། ༢༦. གླང་པོ་ཆེའི་གཉར་བཞོན་པ། ༢༧. རྟ་ཞོན་པ། ༢༨. ཤིང་རྟའི་ཐབས། ༢༩. མདའ་གཞུ། ༣༠. གྲུད་སྟབས་དང་སུམ་ཅུའོ། །གཉིས་པ་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཟ་བོ་ཆེ། ༢. ཟུར་ཟ་དཀྲུས་མ། ༣. ཟ་རླུམ། ༤. ལག་ཟ། ༥. འཁར་ཟ། ༦. པི་ཝང་རྒྱུད་གཅིག་པ། ༧. ཟུར་ཟ་ཁ་གཅིག་པ། ༨. ཟུར་ཟ་ཆེན་པོ། ༩. ལྕགས་ཀྱི་སིལ་ཁྲོལ། ༡༠. འཁར་བའི་སིལ་བཀྲོལ། ༡༡. པི་ཝང་རྒྱུད་གསུམ་པ། ༡༢. པི་ཝང་རྒྱུད་བདུན་པ། ༡༣. ཟ་མུ་ཀུནྡ། ༡༤. སིལ་སྙན། ༡༥. གླུ་དབྱངས། ༡༦. ཐིག་རྗེག ༡༧. ཟ་ཆུང་། ༡༨. གླིང་བུ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། གསུམ་པ་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ནི། ༡. བར་མ། ༢. དྲང་སྲོང་། ༣. ས་འཛིན། ༤. དྲུག་སྐྱེས་སམ་དྲུག་ལྡན། ༥. ལྔ་པ། ༦. བློ་གསལ། ༧. འཁོར་ཉན་བདུན་ནོ། །བཞི་པ་གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་ནི། ༡. སྒེག་པ། ༢. དཔའ་བ། ༣. མི་སྡུག་པ། ༤. དྲག་ཤུལ། ༥. བཞད་གད། ༦. འཇིགས་རུང་། ༧. སྙིང་རྗེ། ༨. རྔམས་པའམ་ངོ་མཚར་བ། ༩. ཞི་བ་དང་དགུའོ། ། འདི་ནི་སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་ལ་བཤད་པ་སྟེ། གྲངས་འདྲེན་ནི་བོད་མཁས་པའི《སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ》དང་། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ》བཅས་སུ་གཟིགས།

སྒྱུ་ལུས། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རིམ་

ལྔའི་ནང་ཚན་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཟེར་ཞིང་། གོ་དོན་སྟབས་བདེ་བར་བཤད་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པར་སླེབས་པ་ན་ཤ་པགས་རུས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྙིགས་མ་རྣམས་ཟད་ནས་འཇའ་ཚོན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་གནས་འགྱུར་ཞིང་སྐབས་དེར་སླེབས་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཆུ་གཡང་ས་དུག་མཚོན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལོ་རྒན་དྲུག་ཅུར་སླེབས་པའི་རྒས་པོ་ཡང་སྐྲ་དཀར་གཉེར་མ་མེད་པའི་གཞོན་ཤ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་བཤད་ཡོད། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ།

སྒྱུ་ལུས་བདུན། དཔེའི་སྒྱུ་མ། སྣང་བ་སྒྱུ་མ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ། བར་དོ་སྒྱུ་མ། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ། སྤྲུལ་པ་སྒྱུ་མ། ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའོ། །

སྒྲུག་མོ། མནའ་མའི་ཨ་མའམ་མག་པའི་ཨ་མ།

སྒྲེད་བཅད། སྒྲེད་པོ། (ཙ)

སྒྲེཨུ་ཀ གཙུག་ལག་ཁང་གི་འབྲུ་བང་གི་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན། (ཙ)

སྒྲོ་སྒྲེ་སྒྲེཨུ་གསུམ། སྒྲེ་སྟོད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ།

སྒྲོགས་ཆེན་རྐང་དྲུག བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་མི་སྒྲོགས་ཁྲི་ལྟགས་ལུགས་མར་བཟོས་པ་ཞིག

སྒྲ་ཀ་ཙན་དབྱངས་གསུམ། སྒྲ་གཞུང་ཀ་ལཱ་པ། ཙནྡྲ་པ། དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ་གསུམ། གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མདོ་ཀ་ལཱ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མདོ་ཙནྡྲ་པ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མདོ་དབྱངས་ཅན་མ་གསུམ།

སྒྲ་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ། ཤར་ཕྱོ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། བྱ་སླ་བ་ཟློག་མའི་ཟུང་ལྡན་དང་། བྱ་དཀའི་རྣམ་གྲངས་གཞན། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའོ། །

སྒྲ་སྒྲོག ཕྱིར་སྒྲ་སྒྲོགས་ཞེས་པ་གླང་པོ་ཆེ་དང་། རི་དྭགས་ཙ་ཙ། བོང་བུ། བྱ་རོག ངང་པ་དཀར་པོ། ཁྱིམ་བྱ། བྱ་ཀུ་ཙ་ར། བཞད། ཆར་སྟོད་བྱེའུ། ནམ་མཁའ། སྤྲིན། ཤུཀྲུལ་དམར་པོ། འབབ་ཆུ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ། སྤྲིན་པོ་བཅས་ལ་འཇུག་གོ།

སྒྲ་སྒྲོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་རང་གི་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ན་བཀྲོངས་ཤིང་གྲོང་ཁྱེར་དེ་སས་ནོན་པ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས། སྐྱབས་སེང་བུ་ལྟ་དང་། སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་དམག་འཐབ་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཚོད་འདུག གང་ལྟར་དེ་ནི་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཁྲབ་འཇུག་པ་བཅུའི་རྣམ་བཤད》ཅེས་པའི་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ། འདི་ནི་སྒྲ་རིག་པ་ཙམ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་སྒྲ་ལ་བརྟགས་ནས་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྲོག་ཆགས་དང་སྲོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དར་རྒུད་ཤེས་པ། དཔེར་ན། འབྱུང་བ་ལྔ་སོ་སོའི་སྒྲའི་གནས་ཚུལ་དང་། རྩི་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་ཉེས་དང་ནུས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྒྲ་ཅན་གདོང་གི་སྐར་མ། ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཡར་ངོའི་སྒྲ་གཅན་གདོང་གི་སྐར་མ་དང་། མཇུག་གི་སྐར་མ། མར་ངོའི་གདོང་གི་སྐར་མ་དང་། མཇུག་གི་སྐར་མ་ཞི་དྲུག་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བར་སྒྲ་གཅན་ཡོད་མེད་བལྟ་སྐབས་སྒྲ་གཅན་གཡོན་བསྐོར

དུ་འགྲོ་བའི་གདོང་མདུན་ཐད་ཀར་ཡོད་པའི་སྐར་མ་དེ་ལ་གདོང་སྐར་ཟེར།

སྒྲ་གཅན་འཛིན། པུཥྱ་སུ་ནིའི་སྲས་ཀྱི་མིང་སྟེ་པུཥྱ་སུ་ནི་ཁྱིམ་ནས་བྱོན་ཏེ་ལོ་དྲུག་སོང་བའི་རྗེས་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་མོ་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་ཡོད་པས་དེ་དུས་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས་པ་མིང་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དུ་བཏགས་སོ། །

སྒྲ་བཅུ་གཅིག ཡིད་དུ་འོང་བ། མི་འོང་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ། གྲུབ་པས། བསྟན་པ་ཀུན་བརྟགས་པ། འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་སྒྲ།

སྒྲ་གཉིས། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲའོ། །

སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཆ་དེའོ། ། ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེས་པས་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་སོ་སོར་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བཤད་འཛག་སྣང་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་མི་བཞེད་དོ། །

སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ། སྐད་སྒྲ་མཐོན་པོ་དང་། སྒྲ་དག་པོ། ཚིག་གསལ་པོ་བཅས་གསུམ་ཚང་དགོས་པ།

སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་། རང་འཛིན་རྟོག་པ་དེར་རང་གི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེན་ནས་སྣང་བ།

སྒྲ་མདོ་བཞི། གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག(སྨིན་དྲུག)གིས་བརྩམས་པའི《ཀ་ལཱ་པ》 སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་བརྩམས་པའི《ཙནྡྲ་པ》 བྲམ་ཟེ་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏིས་བརྩམས་པའི《དབྱངས་ཅན་མ》 བྲམ་ཟེ་ཁྱིའུ་པཱ་ཎིས་བརྩམས་པའི《པཱ་ཎི་པ》དང་བཞིའོ། །

སྒྲ་སྤྱི། བརྗོད་ལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་མིང་གི་ཆ་འདྲ་བ་བློ་ལ་འཆར་བ་ལྟ་བུ།

སྒྲ་མེད་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི། གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཏ་ཐ་པ་ཕ་ཙ་ཚ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་རྣམས་སོ། །

སྒྲ་ཚད། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་རིག་པ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་མི་འོས་པར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། སྒྲ་རིག་པ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་བཤད(སྒྲ་དང་སྐད་མིང་དང་མཚན་མ། ཚིག་དང་དོན། བརྗོད་དང་ཐ་སྙད་བཅས)དགོས་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྒྲ་རིག་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ནང་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་རིག་པ་ངེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། བུ་སྟོན་གྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཐུགས་སྲས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞ་ལུའི་མཁན་པོ་ཟུར་ནས་མཁན་ཚབ་ཏུ་འདི་ཉིད་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན།

སྒྲ་ཚད་ལུགས་ཀྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་བསྡུ་བ་བཅུ་བཞི། གཞན་དང་མི་མཐུན་གཉེན་པོ་དང་། །ཆུང་དང་

ཐྲ་དང་ཞུང་བ་དང་། །ཡུན་ཐུང་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །མཐའ་དག་མིན་དང་ཐལ་བ་དང་། །དམན་དང་ཞན་དང་ཞུམ་པ་དང་། །འདྲ་བ་དག་ལ་དགག་པ་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པར་འདོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་བས་བདེ། གཞན་གྱིས་བསྟོད་བསྔགས་དང་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ཚིག་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རང་གིས་ངག་གང་སྨྲས་པ་ཀུན་སྔགས་བཟླས་པ་དང་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངག་སྨྲས་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་དེ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཟེར་པའོ། །

སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ། དང་པོ་བརྗོད་ཆད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར། གཉིས་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར། གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར། བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར། ལྔ་པ་རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །

སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན། སྒྲ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།

སྒྲ་རིག་པ། བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་གི་སྒྲ་རིག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བརྟགས་ནས་བརྗོད་དོན་གོ་བ། དཔེར་ན། ཆུའི་ཐིག་པ་ལྷུང་བའི་སྒྲ་དང་། ཤིང་གི་ལོ་མ་རླུང་གིས་གཡོས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟགས་ནས་བརྗོད་དོན་གོ་བ་སོགས་ནི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་སྐད་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲ་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དུ་འཛོག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཡང་། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རིག་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། སྤྱིར་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། 《ཨིནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《པི་ཤ་ལི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《ཤ་ཀཊ་ཡ་ན་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《པཱ་ཎི་ནི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《སུམཏྲ་ཛཱ་དྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《པ་ཏཉྫ་ལི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《ཨ་ནུ་ཛེནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《ཙནྡྲ་པ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《ཀ་ལཱ་པ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 《སཱ་ར་སྭ་ཏི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》 བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ནི《ཀ་ལཱ་པ》《ཙནྡྲ་པ》《དབྱངས་ཅན་མ》《པཱ་ཎི་པ》བཅས་བཞི་ཡོད། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར[རེ][ལེ][ཤེ][སེ]བར་པོད་བཞིའི་ནང《ཀ་ལཱ་པ》རྩ་འགྲེལ་བསྡོམས་སྟ་ཁ་བཅུ་བདུན། 《ཙནྡྲ་པ》ལ་རྩ་འགྲེལ་བསྡོམས་སྟ་ཁ་བཅུ་གཅིག 《དབྱངས་ཅན་མ》ལ་རྩ་འགྲེལ་བསྡོམས་སྟ་ཁ་གཉིས། 《པཱ་ཎི་པ》ལ་རྩ་འགྲེལ་བསྡོམས་སྟ་ཁ་གཉིས་བཅས་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པ་ལ《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ》མི་འདྲ་བ་སྟ་ཁ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། 《ཙནྡྲ་པ》ལ་འགྲེལ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཙམ། 《དབྱངས་ཅན་མ》ལ་འགྲེལ་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན། 《པཱ་ཎི་པ》ལ་འགྲེལ་པ་གཅིག་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་ཐོར་བུའི་གཞུང་ནི་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དཀར་ཆག་ནང་གསལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ༡. ཨིནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༢. པི་ཤ་ལི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༣. ཤ་ཀཊ་ཡ་ན་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༤. པཱ་ཎི་ནི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༥. སུམཏྲ་ཛཱ་དྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༦. པ་ཏཉྫ་ལི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༧. ཨ་ནུ་ཛེནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། ༨. ཙནྡྲ་པ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ བཅས་བརྒྱད་དང་། ཀ་ལཱ་པ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། དབྱངས་ཅན་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ། གཉིས་བསྣན་པའི་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཀ་ལཱ་པ་དང་ཙནྡྲ་པ། པཱ་ཎི་པ། དབྱངས་ཅན་མ་བཅས་ཆ་ཚང་བ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་ཡོད་པ། ༡.《སྒྲ་མདོ་ཀ་ལཱ་པ》ནི་སློབ་དཔོན་ཟླ་སྐྱབ་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོས་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་བསྐུལ་བས་ཏེ་སྒྲ་བསླབས་ཤིང་། མཚམས་སྦྱོར་ཀང་པ་ལྔ་དང་། མིང་ལེ་དྲུག

ཀུན་བཤད་ཀང་པ་བཞི་སྟེ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བཤད་ཟིན་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ཅེས་སྨྲས་པས་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་ལོག་པར་བཙམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་བྲིས་པས་བཞོན་པ་ཁ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཟླ་བའི་མཇུག་མ་བསྟན་ཏོ། ཀ་ལཱ་པ་སུ་ཏྲ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཆ་བསགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྒྱུར། ལེའུ་བཅོ་ལྔའི་ལྷག་མ་ཀུན་བཤད་ལ་བཞི་དང་། ཀྲིར་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་བྲམ་ཟེ་ཤར་ཝ་རྨ་དང་། མཆོག་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བསྐང་ནས་སྐྲ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་དང་། ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཚང་བ་འདི་བྱུང་། འདིའི་འགྲེལ་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཤུ་ག་བྷ་རི་སྟེ་གྲགས་འབྱོར་གྱིས་བཙམས་པ་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། འདི་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་ཞིག་པཎྜི་ཏ་སྒྲོལ་བའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པ་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་མཐོ་ཐིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡོད། ཡང་ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་དུ་ར་སིང་སྟེ་བགྲོད་དཀའ་སེང་གེ་ཞེས་པས་བཙམས་པ《འགྲེལ་པ་དུར་སིང》ཞེས་པ་ཞིག་དང་། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ར་ཚྪ་ཏྲ་སྟེ་རིན་ཆེན་གདུགས་ཞེས་པས་བཙམས་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྨྲ་གསུམ་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དུར་སིང་གི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འགྲེལ་པ་འདི་བསྒྱུར་ཡང་ཆ་ཚང་བར་མ་བསྒྱུར་བ་ལ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀ་ལཱ་པའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་འཆད་ཉན་ཀྱང་སློབ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པར་དུ་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས《འགྲེལ་པ་དུར་སིང》གི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་། 《སི་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ》འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པ་འགྱུར་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ་དུར་ཟིང》ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། དཔང་ལོའི་སློབ་མ་མ་ཏི་རྣམ་གཉིས་དང་། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོས《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་ལ་ཕན་པ》བསྒྱུར། དེའི་སློབ་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་དེ་ལ་འགྱུར་བཅོས་མཛད། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་དང་དེའི་སློབ་མ་ཤེས་རབ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཕྱུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་གསན་ཏེ《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མོ》བཙམས་པར་མཛད། གཞན་ཡང《ཀ་ལཱ་པའི》གཞུང་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ། ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་ཊཱི་ཀ་ལེགས་སྦྱར་འབྱུང་གནས》དང་། སྣེ་ཐང་བློ་བརྟན་བཞི་པས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མོ》ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་བཤད་སྦྱར་གཞུང་དོན་གསལ་བ》དང་། 《སྐད་དོད་ཉེར་མཁོ》ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་ལྡན་དབང་པོའི་སྡེས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཊཱི་ཀ་འཆད་ཉན་རྣམ་གསལ》བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་མདོ་རྒྱུད》ཚ་མིག་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་ཊཱི་ཀ》དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་སྤྱི་དོན》སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་སྤྱི་དོན》བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་ཊཱི་ཀ》གཙང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《ཀ་ལཱ་པའི་ཊཱི་ཀ》སོགས་མང་དུ་ཡོད། ༢.《ཙནྡྲ་པ》ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མདོ་ཞིག་སྟེ། འདི་ཡང་ཐོག་མར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དུས་ཤོང་ལོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། 《ཙནྡྲ་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ》ལ་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཡབ་བམ་ཞང་པོ་ཆོས་འབངས་ཞེས་པས་མཛད་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། པཎྜི་ཏ་རཏྣ་མ་ཏི་རིན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག དེའི་ཡང་འགྲེལ་པཎྜི་ཏ་པུཎྱ་བཛྲ་སྟེ་གང་བའི་ཟླ་བ་ཞེས་པས་མཛད་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། 《ཁྲིངས་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཁྲིངས་ཀྱི་དཔྱང་གཉེན》ཞེས་པ་ཞིག 《ཡི་གེའི་མདོའི་འགྲེལ་པ》སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་

གིས་མཛད་པ། པཎྜི་ཏ་བཛྲ་སྒྲོལ་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི《སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་གསུང་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་པ》 བྲམ་ཟེ་སྒྲ་བའི་སེང་གེའམ་པཎྜི་ཏ་ཨ་པ་རྣ་ཛཱི་ཏ་ཞེས་པས་མཛད་པ《གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ》དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཆེ་ལེགས་སྦྱར་གསུམ་ལྡན་ཞེས་པས་མཛད་པ། པཎྜི་ཏ་ནོར་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པ《ཙནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་ཡན་ལག་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྒྲ་བའི་སྒོ》དང་། དེའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀི་རྟིས་མཛད་པ《སྒྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ》སོགས་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང《ཙནྡྲ་པའི་གཞུང》འདིའི་འགྲེལ་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ལ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཙནྡྲ་པའི་འགྲེལ་པ་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས》 ལོ་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི《ཐུན་པའི་འགྲེལ་པ་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ》སོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད།

༩.《པྲ་ཏི་པ》སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་པྲ་ཏི་ཞེས་ལོ་ན་ཆུང་དུས་ནས་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས《པྲ་ཏི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ》ཞེས་པ་ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་བརྩམས། དེ་ལ་སླུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུས《མདྭ་ཧྲ་ཁ》ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་བརྩམས་པ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་འཆད་ཉན་ཐེངས་རེ་ཚར་བ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་འགོར་བར་བཤད། སློབ་དཔོན་ར་མ་ཙནྡྲས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོའི་རྩ་བ་དང་།《འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ》ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས་པ་དེར་མིང་དང་། དབྱངས་གསལ་བྱེད་རྣམ་བཅད་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་ལ་ལེའུ་ལྔ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་དབྱངས་གསུམ་དང་། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་གསལ་བྱེད་གསུམ། མི་ཟད་པ། བྱད་མེད་དུ་བརྗོད་པ། བྱེད་ཅན། ཚིག་སྡུད། བུ་བརྒྱུད། དེ་ཕན་བཅས་མིང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་དབྱེའི་འཇུག་པ་རྐྱ་ཨད་ཏུ་སོགས་ཀུན་བཤད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན། བྱེད་ཅན་གྱི་ལེའུ་བཞི་བཅས་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ་བརྩམས། འོན་ཀྱང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཡན་ལ་མིང་ཙམ་ལས་བོད་སྐད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་པྲ་ལ་ཧྲ་དྲ་དང་། དེའི་གཅུང་པཎྜི་ཏ་གོ་ཀུ་ལ་ན་ཐ་མི་ཤྲ་སྐུ་མཆེད་གཉིས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སློབ་ཡོན་གནང་སྟེ། འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ལ《སྒྲ་མདོ་པྲ་ཏི་པ》ཆ་ཚང་བར་སློབ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ལྟར། ཁོང་གིས་པཎྜི་ཏ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྒྲ་གཞུང་འདི་ཆ་ཚང་བ་སློབ་སྦྱོང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཁྱི(༡༦༥༨)ལོར《སྒྲ་མདོ་པྲ་ཏི་པའི་འགྲེལ་པ་ནོར་གྱི་ཤིང་རྟ》ཞེས་པ་འདི་བརྩམས་པར་མཛད་པ་ནས་སྒྲ་གཞུང་འདི་དར་འཕེལ་བྱུང་བ་ཡིན།

༡༠.《དབྱངས་ཅན་མ》རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ནམ་ཞིག་པཎྜི་ཏ་གཞན་དག་དང་རྩོད་གླེང་གནང་སྐབས་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལ་པུམ་སུ་ཞེས་པ་ཞལ་ནོར་ནས་པུམ་སྦུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁྲེངས་ཞུང་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། ཁོང་གི་ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཞལ་བསྟན་ནས་སྒྲ་མདོ་འདི་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་མིང་ལ《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ》ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲེལ་པ་གྲགས་ཆེ་བ་དྲུག་ཡོད།《འགྲེལ་པ་བི་མ་ལ་དྷ་ས》ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཞིག་དང་།《ཀ་མ་དྷེ་ནུ》ཞེས་པ་དེང་སང་བར་སྲིད་པ་གཅིག སློབ་དཔོན་གོང་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི《གསལ་ལྡན་ཆུ་རྒྱུན》 གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ《པ་རི་དི་བེ་ཀ་སྟེ》ཡོངས་སུ་སྣང་བྱེད་ཅེས་པ་དང《མཉྫ་ནི》ཞེས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་པཎྜི་ཏ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད།《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ》འདི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མཐོང་ལོ་ཙཱ་བ་བཤེས་གཉེན

རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་ཁྱིད་ཙམ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྒྱུར་ཞིང་། 《མཆོག་ཏུ་གསལ་བ》ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད། རྗེས་སུ་ཏཱ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་(༡༨༨༥)ལོར་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་གསལ་ལྡན》སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏིས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། གཞན་ཡང་བྱ་བྲལ་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཊཱི་ཀཱ་མཆན》ངམ་རིང་མཁན་པོ་ཚོགས་སྤྲུར་བ་སྐལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཊཱི་ཀཱ་མཆན》སོགས་མང་པོ་ཡོད། གཉིས་པ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རིག་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་སམ་བྷོ་ཊ་ས་མཛད་པའི《སུམ་ཅུ་པ》དང་། 《རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ》སོགས་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་དང《ཐོན་མིའི་མདོ་ཟླའི་སྒྲ་མདོ》དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ》ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདིར་མ་བྲིས། གསུམ་པ། སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་བཞིན་དང་། རྐྱེན་དང་། རྣམ་འགྱུར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས་པས། དང་པོ་རང་བཞིན་ལ་བྱིངས་དང་མིང་གཉིས་ཡོད། བྱིངས་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གསུམ་སྟེ། ༡. མདོའི་བྱིངས། ༢. རྐྱེན་གྱི་བཅོས་པའི་བྱིངས། ༣. གླིགས་བམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིངས་བཅས་ཡིན། རང་བཞིན་གྱི་ནང་གསེས་མིང་དང་རྟགས་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ་བྱིངས་ལ་གྲིད་ཙན་མ་བྱིན་པས་བྱིངས་ཀྱི་མིང་པོར། སི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་བྱིན་པས་ཚིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་མིང་དང་རྟགས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེ་རེ་རེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད། གཉིས་པ་རྐྱེན་ནི་སྒྲའི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་མིང་ཚིག་བྱིངས་གང་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་། བྱིངས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན། བྱིངས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། བྱིངས་བྱིངས་སུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ། མིང་མིང་དུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་བྱིངས་སུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་རྐྱེན་བདུན་ཡོད། གསུམ་པ་རྣམ་འགྱུར་ལ་མིང་ལེ་ཀུན་བཤད་ཀྱིར་དུང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྱུར་བ་དང་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྐྱེན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཞིང་། མཚམས་སྦྱོར་ལེའུ་ལྔའི་བསྒྱུར་བ་དང་། དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། ཞིབ་པར་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཚོགས་གསུམ་སྟེ། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། དེ་གཉིས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚོགས་བཅས་ཡིན་ཞིང་། སུམ་རྟགས་གཉིས་དང་དག་ཡིག་བཅས་ཀྱིས་ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་བོད་སྐད་ལ་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་མེད་ཟེར་བ་ནི་སྒྲ་རིག་པ་ཟེར་བ་གང་ལ་གོ་དགོས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པའི་བསྡུ་བ་བཅུ། འབྲུ་མང་པོ་དང་ཚིག་སྡུད་དང་། །ཁྱད་པར་དག་དང་ཡན་ལག་དང་། །གཞི་དང་གཞི་གཅིག་བསྡུ་བ་དང་། །གཞི་མཐུན་པ་དང་དེའི་སྒྲུ་བུ། །ཟླས་དབྱེ་བ་དང་ཕྱོགས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲ་སེབ། སྒྲ་གསེབ། (ཙ)

སྒྲ་སློབ་པར་བཀག་པའི་དུས་བཞི། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་སྒྲ་སློབ་ན་སློབ་དཔོན་འཇོམས། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་སློབ་མ་འཇོམས། གནམ་སྟོང་ལ་རིག་པ་འཇོམས། ཚེས་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་འཛེམ་སྲོལ་ཡོད་དོ། །

སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་བྱ། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། མཐུན་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག དེའི

དབྱེ་བར། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད།

སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད། ག་ཤམ་གསལ་སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་དང་འབོད་པ་ཀྱེ།

སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན། ངོ་བོ་བརྗོད་པ། ལས་སུ་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ། དགོས་ཆེད། འབྱུང་ཁུངས། འབྲེལ་བ། གནས་གཞི་བཅས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་འབོད་པ་བསྣན་པས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དོ། །

སྒྲའི་གཞི་ཡི་གེའི་རྒྱུ་ལྔ། བརྗོད་འདོད། རླུང་། གནས། བྱེད་པ། རྩོལ་བ།

སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དྲུག དག་པའི་རྟགས། འདྲེས་པའི་རྟགས། གཏིབས་པའི་རྟགས། ཉེ་བར་སྦྱུབ་པའི་རྟགས། ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟགས། མི་གསལ་བའི་རྟགས་རྣམས་སོ། །

སྒྲའི་ལས་བཅས་བཅོ་བརྒྱད། རྟོག་པ་ཤེས་པ་མཐོང་ཐོས་ཆེ། །བཟའ་བ་དང་ནི་འཁྲིག་པ་དང་། །བྱེད་པ་འཆིང་བ་འཛིན་དང་རྒྱ། །སྦྱིན་པ་མཆོད་པ་འདོད་དང་རེག །དུད་པ་བསྟོད་པ་ཆགས་དང་བཟོད། །གསོ་བ་སེམས་པ་འགྲོ་འགོག་སོགས། །སྒྲ་བ་གསོད་པ་ལ་སོགས་ལས། །བརྗོད་པས་ལས་དང་བཅས་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །

སྒྲའི་ལས་མེད་དགུ། ངོ་ཚ་ཡོད་དང་གནས་མེལ་ཚེ། །འཕེལ་ཟད་འཇིགས་དང་འཚོ་དང་འཆི། །ཉལ་བ་རྩེད་མོ་འོད་གསལ་དོན། །བྱིངས་ཚོགས་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་སོ། །

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དགེ་སློང་ལྔ། མིང་གི་དགེ་སློང་། སློང་བའི་དགེ་སློང་། ཁས་ཆེ་བའི་དགེ་སློང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་། གསོལ་བཞིའི་དགེ་སློང་། ལས་ཀྱི་དགེ་སློང་བཅས་སོ། །

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དད་པ་བཞི། ཚོལ་ཆུང་གི་དད་པ། ཐོ་ཅོའི་དད་པ། འདྲེ་གདོན་གྱི་དད་པ། སྙིང་ནས་དད་པ་ཟེར།

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དྲུག རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་ཡོད། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། ཚུགས་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་ཡོད་བཅས་དྲུག་གོ །

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ། གཞུང་། ལམ། འབྲས་བུ།

སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་ཚད་མ་གསུམ། སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། ཡང་ན། སྐྱེས་བུའི་ཚད་མ། ངག་ཚད་མ། ཤེས་པ་ཚད་མའོ། །

སྒྲིགས་ཆུག་ཏུ་འགྲོ་བ། རྒྱུན་གྱི་སྒྲིགས་ལམ་ཐོག་ཏུ་གནས་པར་གོ །

སྒྲིགས་དབྱུང་། སྒྲིགས་ཞུགས་ནས་གནས་དབྱུང་གཏོང་བ།

སྒྲིགས་ལམ་གནོན་ཁྲར། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྒྲིགས་ལམ་རྣམས་གནོན་མཁན་གྱིས་གནོན་པ་དང་། འཁྱུར་མཁན་གྱིས་འཁྱུར་དགོས་པ།

སྒྲིགས་ཁས་མི་ཚོག སྒྲིགས་ཁྲིམས་དང་འགལ་མི་ཚོག

སྒྲིབ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལྟ་བུ། ཞིབ་ཆ《ཕར་ཕྱིན》དང《དབུ་མའི་གཞུང》རྣམས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས།

སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན།

ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ལ། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བདེན་འཛིན་རྣམས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །

སྒྲིབ་པ་ལྔ། རྒོད་འགྱོད་གཉིས། གནོད་སེམས། རྨུགས་པ་དང་གཉིད་གཉིས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྔ།

སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག

སྒྲིབ་པ་བཞི། ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། ངག་གི་སྒྲིབ་པ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚང་བའི་སྒྲིབ་པའོ། །ཡང་ན། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ། ཆགས་སྒྲིབ། ཐོགས་སྒྲིབ་སྟེ་བཞིའོ། །

སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་པ་དང་འཕྲལ་དུ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ངར་འཛིན་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། གཞིའི་གཉེན་པོ། ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ། རྣམ་པར་གནོན་པའི་གཉེན་པོ། བྲལ་བའི་གཉེན་པོ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ།

སྒྲིབ་སྦྱངས་ཀྱི་ཚོ་ག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག་སྟེ། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་གཤིན་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཁྲུས་གསོལ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འགྲོ་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ།

སྒྲུང་། སྒྲུང་བོན་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་དྲངས་པའི་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་ཁྲི་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་དུས་དབུ་ཙ་ངམ་ཤོད་བོན་ཞེས་བྱ་བར་བོན་གྱི་གཤེན་རབས་མི་བོ་ཆེ་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ཐོག་མར་བཙམས་པ་རྣམས་ཡིན། འདི་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་བརྗོད་བོན་ཟེར།

སྒྲུབ་སྐོར་རྡོར་རྒྱུད། ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མན་ངག་གི་སྐོར་སོགས་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་ལེན་བསྟར་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག

སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། སྟོད་མངའ་རིས་ཟངས་དཀར་གྱི་སའི་ཆར་ཡབ་གུ་རུ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཡུམ་བུ་མོ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྤྲུལ（༡༦༨༡）ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡབ་འདས། ཡུམ་ལ་བད་ཀན་སྨུག་པོའི་བསྙུན་གཞི་ཐོག་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙུན་གཡོག་དང་། ཞོར་དུ་དཔེ་ཆ་སློག་འདོན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཡུམ་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུང་བསྲེགས་ནས་དུར་འཇུག་གི་མཛད་སྒོ་རྣམས་བསྒྲུབས། དེ་ནས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་ལེགས་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེར་ལོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་མཇལ། དེ་ནས་ཤངས་རྫོང་ཚང་དུ་དྲུང་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་སར་ཕེབས་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། དེ་རྗེས་སེ་རར་ཕྱུག་ཙམ་བཞུགས་ནས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་གསན་བསམ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞུགས། སྐབས་དེར་དགོན་དེའི་དགེ་བསྐོས་དང་གྲྭ་སྐོར་འཁྱིལ་བས་དགེ་བསྐོས་མཛད་འདོད་མེད་རྐྱེན་གསང་སྟབས་དང་སྒྲོལ་ནས་ཤངས་རྫོང་ཚང་དུ་དྲུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སར་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། བླ་མའི་

བཀའ་བཞིན་དྭགས་པོ་སྒྲ་ཚང་དུ་ལུགས་མཐུན་དགོངས་པ་ཞུ་བར་སླར་ཕེབས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་། དེ་རྗེས་གཙང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དྲུང་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་ནས་ཁོང་གི་བུ་ཆེན་དྲུང་པ་ཧ་ཤུག་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཧོར་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་སོགས་མཇལ་ཏེ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བཞུགས། དེ་རྗེས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེ་ར་བྱེས་མཁན་པོ་ཇོ་སྟན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་མཇལ་བས་རྗེའི་སྒྲུབ་ཁང་བསྟན་ནས་དེར་བཞུགས་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་མཛད། སྒྲུབ་ཁང་དེར་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བར་བཞུགས། དེ་ནས་འོལ་ཁ། རྒྱལ། དྭགས་པོ། ཙ་རིའི་རྩེ་སྐོར་སོགས་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་ལ་ཕུར་བུ་ལྕོག་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པར་ཞལ་བཀོད་མཛད། རྗེ་ཉིད་སེ་ར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་རི་ཁྲོད་ལ་དགེ་སློང་བཅུ་བདུན་དང་ཕུར་བུ་ལྕོག་ཏུ་དགེ་སློང་བརྒྱ་སྒྲ་གཅིག ར་ཁ་བྲག་ཏུ་དགེ་སློང་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་གསར་འཛུགས་མཛད། 《དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་》ཞེས་བྱ་བ་བཀའ་རྩོམ་གནང་། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྲུལ་(༡༧༡༣)ལོར་གཤེགས།

སྒྲུབ་བརྒྱུད། གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་གཞུང་རྩོམ་པ་སོགས་མ་བྱས་པར་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བླ་མ་དང་དེའི་སློབ་མའི་བརྒྱུད་པ།

སྒྲུབ་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་བཤད་བརྒྱུད་དང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མངའ་བའི་ནང་ནས་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། མེས་སྟོན་ཚོན་པོ། མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་གཞུང་བཤད་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཤིང་། རྗེ་མི་ལ་རས་པ་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་ཁོང་གི་སློབ་མ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་བརྒྱུད་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཆུང་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་སྟེ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཁྱབ་པ་བྱུང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

སྒྲུབ་ཆག་འཛགས་གསུམ། ཁྲལ་བསྐྱལ་དགོས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཟེར་ཞིང་། ཆག་ནི་ཁྲལ་བསྐྱལ་མི་དགོས་པའི་རིགས་དང་། འཛགས་ནི་ས་ཞིང་ཁང་པ་སོགས་སྟོར་ཡོད་རང་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

སྒྲུབ་འཇུག རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་། སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་རྣམས་དོན་གཅིག སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་ལུགས་ལྔ། རྩ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་དང་སྦྱོར། སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲིད་ལས་དང་སྦྱོར། འཁྲིད་ལས་སྒོམ་ཁོག་དང་སྦྱོར། སྒོམ་ཁོག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྦྱོར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ངག་དང་སྦྱོར་རོ། །

སྒྲུབ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད། ༡. བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། ༢. གཡེར་གཤོང་། ༣. རོང་པོ་དགོན། ༤ ཡིད་དགའ། ༥. ས་དཀར་ཤར། ༦. བྲུལ་མོ། ༧. ཤེལ་དགོན། ༨. སྐྱིཙ་སྙིང་། ༩. རྩ་རྒྱལ། ༡༠. དར་ཞིང་། ༡༡. རྡོ་རིས་ཁ་སོ། ༡༢. ཡར་ནང་བདེ་ཆེན། ༡༣. རྫོང་དཀར། ༡༤ རྫོང་སྔོན། ༡༥. རྫོང་སེར། ༡༦. རྫོང་དམར། ༡༧. ཆུ་དམར་དགོན། ༡༨. མཁར་གོང་ཀླད་སྙིང་བཅས་སོ། །

སྒྲུབ་གནས། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་མ་གོང་མ་ཆོས་རྒྱན་རིང་བཞུགས་ཤིང་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་པའི་བྲག་ཕུག་གམ་རི་ཁྲོད་མཚམས་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད། སྙིང་མ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ། འཇམ་དཔལ་སྐུ། པད་མ་གསུང་། ཡང་དག་ཐུགས། བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན། ཕུར་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྡེ་ལྔ་དང་། མ་མོ་རྦོད་གཏོང་། དམོད་པ་དྲག་སྔགས། འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྡེ་གསུམ་མོ། །

སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ལྔ། ངོ་བོ། འབྲས་བུ། བྱེད་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། མཐའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །

སྒྲུབ་པ་ལྔ། བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། རྫས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ། སྦྱིན་སྲེག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །

སྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ། བདེ་འདུས་ཞི་རྒྱུད་ལས། གཅན་གཟན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སི་གཞིག་ཅེས་སོགས་བརྗོད་ཡིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལ་མི་འཚེ་ཞིང་བཀའ་མི་གཅོག་པ་དང་། བླ་མའི་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་པ། དད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་མི་བཅག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་མཁས་པའི་དཀོར་ལ་མི་འབག་ཅིང་ཆང་སྦྱིས་པར་མི་འཐུང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྤུན་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུངས་མ་མི་བསྟེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་དམ་རྫས་མི་བསྟེན་པ་དང་། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་། སྣོད་མིན་ལ་གསང་ཆོས་མི་སྟོན་པ་དང་། མཚན་ལྡན་གྱི་གཟུངས་མ་དང་སློབ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མི་སྤོང་བ་དང་། དོན་བདེ་སྟོང་དང་རྟགས་ཡབ་ཡུམ་མི་འབྲལ་བ་དང་། མཆེད་ལྕམ་ལ་ཀུལ་ཁ་ཙམ་དུ་འང་ནང་འཐབ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱད་པའི་ལྷག་མ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བླ་མའི་གདན་ས་མི་རྫེམས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་དབྲལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བཟླས་པ་དང་ཚིག་མི་ཚིག་གི་བར་མི་གཅོད་པ་དང་། དབང་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བརྫའ་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དགུག་ཅིང་སྐྱེ་བོའི་མཐུ་ཟློག་མི་བྱེད་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཙུག་ཏུ་འཁུར་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

སྒྲུབ་སྤྲོད་ཚོད་ཡིག འདུམ་ཡིག་ལ་མོས་མཐུན་བྱུང་མིན་གྱི་ཡིག་ལན་སྤྲོད་ནས་མོས་མཐུན་བྱུང་ཡོད་ན་འདུམ་གན་བཞག་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འདུམ་གན་ལ་སྒྲུབ་སྤྲོད་ཚོད་ཡིག་ཟེར།

སྒྲུབ་ཕུག མཚམས་བཅད་དེ་སྒྲུབ་པ་སྐྱོན་སའི་བྲག་ཕུག

སྒྲུབ་བྱེད་ཞ་ཆག་མ་བྱུང་ཕྱིན། སྲིད་གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲལ་རིགས་ཁག་གཅིག་སྔར་བཞིན་རྒྱུགས་དགོས་པ་རྣམས་ཆད་ལུས་མ་བྱུང་ཕྱིན་ཆད།

སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་དགུ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་བཞི། དཔེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་བསྡོམས་པས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་དགུ་ནི། བསལ་བ་ལྔ་དང་། རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ། ༡. མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། ༢. རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ། ༣. ཡིད་ཆེས་པས་བསལ་བ། ༤ འཇིག་རྟེན་པས་བསལ་བ། ༥. རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ། ༦. ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ༧. ཁྱད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། ༨. གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། ༩. གྲགས་པས་བསལ་བ་བཅས་དགུའོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་བཞི་ནི། མི་གྲུབ་པ་བཞི་དང་། མ་ངེས་པ་དྲུག ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞི་བཅས་སོ། །དེ་ལ། ༡༠. གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ༡༡. གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ། ༡༢. ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། ༡༣. གཞི་མ་གྲུབ་པ། ༡༤ ཐུན་མོང་མ་ངེས་པ། ༡༥. ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ངེས་པ། ༡༦. མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ། ༡༧. མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག

ལ་ཡོད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ། ༡༨. གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ། ༡༩. འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ། ༢༠. ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ༢༡. ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ༢༢. ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ༢༣. ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཅས་བཅུ་བཞིའོ། །དཔེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔ་སྟེ། ༢༤ སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༢༥. བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༢༦. གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༢༧. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༢༨. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། ༢༩. སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ། ༣༠. བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པ། ༣༡. གཉིས་ཀ་ལྡོག་པ་མེད་པ། ༣༢. ལྡོག་པ་མེད་པ། ༣༣. ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཅས་སོ། །

སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ།

སྒྲུབ་རིས། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པ།

སྒྲོ་སྐུར་གཉིས། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་གཉིས།

སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་དཔེར་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་སོ་སོ་བའི་ཆོས་གཉིས་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཅེས་བློས་ཕར་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་ལྡོག་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གཅིག་རང་ལྡོག་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ནི་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲོ་དང་སྐུར་བ། སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཅེས་པའི་ཚིག་སྡུད། དེ་ཡང་གཞི་དངོས་པོ་དེར་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྐྱོན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མདའ་ཡི་རྩེ་མོ་དང་། ཞྭ་ཡི་རྩེ་མོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐུར་བ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་མ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དོན་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་བཅས་ལ་ཟེར།

སྒྲོ་དང་རྨ་ཡི་ཕྱུལ། སྒྲོ་དང་རྨ་ཡི་ཊུས་བརྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

སྒྲོ་འདོགས། སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན། མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ།

སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད། ཡོད་པ་ལ་མེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཟ་བ་དེ་མ་ཆོད་པའི་དོན།

སྒྲོ་ཕུག་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སློབ་དཔོན་ཟུར་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་ཡབ་ཟུར་ཆུང་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྟག(༡༠༧༤)ལོར་ཡབ་འདས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ངའི་བུ་འདི་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་པས་མིང་ཤཱཀྱ་སེང་གེར་ཐོགས་གསུངས། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་མིག་ཙ་གྲུང་རྟོར་པའི་མིག་འདྲ་བས་ཤིན་ཏུ་གྲུང་བ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་པས་མིང་རྟོར་པོར་ཐོགས་གསུངས། སྐུ་ན་གཞོན་པའི་དུས་སུ་ཡུམ་དང་ཞང་པོས་བསྐྱངས་ནས་མདའ་ཤུར་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས། དེ་ནས་ཆུ་བར་དུ་སྨན་དང་སྙེད་ལུངས་སུ་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་སར་བྱོན་ནས་ལོ་གསུམ་ལ

ཆོས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཆེ་འདོན་མཛད་པས་སྐུ་བསོད་རྒྱས་ནས་གཞན་དུ་བཞུད་པའི་སྐབས་མ་བྱུང་། བླ་མ་མཁས་པ་དག་ཚུར་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་སློབ་གཉེར་རྣམས་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཀ་བ་བཞི་སོགས་བསྙེན་ནས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་རྫོགས་ཆེན་སྐོར་ལུགས་སོགས་གསན། དེ་ལྟར་མཁས་པ་མང་པོ་ལ་བསྙེན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད་པ་ལགས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། སྨྲ་ཕྱུག་དགོན་པ་བཞེངས། སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གྲུ་ས་འཛིན་ཞིང་བསྟན་པ་སྐྱོང་བ་གདུགས་ཐོགས་སྟོང་ཐོན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་སྟག(༡༡༣༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་མ་སྟོང་འདུས་པར་གྲགས་པ་ལས་ཐུགས་ཟིན་པའི་སློབ་མ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མི་བཞི་དང་། ནག་བཞི། སྟོན་བཞི་བཅས་སོ། །

སྒྲིག་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤོ། སྒྲིག་དུས་ཀྱི་ཁྱུག (ཚ)

སྒྲོན་མ་དགུ། ཙིཏྟ་ཤའི་སྒྲོན་མ། དཀར་འཇམ་རྩའི་སྒྲོན་མ། རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མ། དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ། (དེ་བར་ལ་སྒྲོན་མ་དྲུག་ཟེར) བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ། གནས་པ་བཞིའི་སྒྲོན་མ། མཐར་ཐུག་འབྲུའི་སྒྲོན་མའོ། །

སྒྲོན་མ་བཞི། དབྱིངས་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གསང་དབྱིངས་སྒྲོན་མ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ། རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མའོ། །

སྒྲིམ་བུ་བསྐུར། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིག་དང་ཕྱག་རྟེན་ཡོད་པའི་སྒམ་ཆུང་།

སྒྲོལ་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡི་དམ་ལྷ་མོ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་སྐྱེས་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲོལ་ལྗང་དང་སྒྲོལ་དཀར་ཞེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། ལྷ་ཚོགས་ཉེར་གཅིག་ལས་ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུགས་ལ་ཚང་མ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཉི་མ་སྦས་པའི་ལུགས་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ལྟ་བཅས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཏེ། ཆུ་དང་། མེ། གླང་ཆེན། སེང་གེ སྦྲུལ། ལྕགས་སྒྲོག ཤ་ཟ། རྐུན་པོ་བཅས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྒྲོལ་མ།

སྒྲོལ་མ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་མ་སོགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཞིག

བརྐལ། དམག་བརྒྱབ། (ཚ)

བརྒྱངས། བསྒྲངས། (ཚ)

བརྒྱ་གོ་གཅིག་གིས་ཆོད། ནད་བརྒྱ་ལ་སྨན་གཅིག་གིས་ཕན་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟར་གཅིག་གིས་ཚད་མའི་ཚབ་བྱེད་པ།

བརྒྱ་མཆེད་རི་བྲོད་བཀྲ་ཤིས་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། ཉང་ཚང་དཀའ་ཆེན་གྱིས་བཏབ།

བརྒྱ་མཆོད། ལྷ་རྟེན་མདུན་ལ་མཆོད་མེ་བརྒྱ། གཏོར་མ་བརྒྱ། མཆོད་འབྲུ་བརྒྱ་བཅས་ཕུལ་བ་ལ་ཟེར།

བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུ། ལོ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་དང་པོ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ། ལོ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ། ལོ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གསུམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ཕོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ······

གསུམ་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་སྤྲུལ་པའི་ལེའུ་གསུམ་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གསུམ་ནི། མདོན་པའི་ལེའུ། མདོ་སྡེའི་ལེའུ། འདུལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་སོ། །ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་ལྷ་སྒྲོད་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡོད་པའི་བཙུན་མོ་བཞི། སློབ་དཔོན་པདྨ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཙུན་མོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ཤ་མཚན་མ་ལ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་འོག་ཟླ་མཚན་མ་ལ་ཉི་ཟླའི་བུ་བདུན་ཡོད། དེའི་འོག་ཤ་ཅིག་ཀ་ལ་དྲག་པོའི་བུ་བདུན་ཡོད། ཆུང་བ་ཡེ་སྲིད་མ་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་རང་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱ་འབྱིན། བརྒྱ་བྱིན། ལྷའི་དབང་པོ།

བརྒྱ་བཞི། མཆོད་མེ། ཞལ་ཟས། ཚ་ཚ། དར་ཤིའམ་དྲི་གླུད་དེ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ནས་བརྒྱ་རྩ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་ཆད་བཟློག་པའི་ཆོ་ག

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྡུས་ན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བཅས་བསྡོམས་པས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད།

བརྒྱད་གཏོར་མཛད་སྒོ། བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ནས་མགོན་པོ་ཞལ་དང་དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་ལོ་འཁོར་དུས་མཆོད་གཟབ་གསོལ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་དེ་ཉིན་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་རྣམས་དགུར་ཁའི་ན་བཟའ་བརྗེ་བཞེས་དགོས་པས་སྔ་དྲོ་རྩེ་པོ་བྲང་དུ་བཅར་ཏེ་དྲུང་བཞེས་ཕེབས། གོང་ས་མཆོག་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲུལ་སྲིད་བཀས་མཆོན་ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་དང་། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན། དྲུང་དཀྱུས་ཁོངས་གཏོགས་དང་བཅས་པས་མཇལ་ཁ་ཞུས། སུ་མཐུད་རྩེ་ཤོད་ཞབས་གསར་པ་རྣམས་གསར་མཇལ་ཞུ་རྒྱུར་དེ་སྐབས་རྟེན་གསུམ་བརྟགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་གྲལ་ལ་འཁོད། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས་ཕེབས། འགྱུར་ཐོན་སོགས་འཆར་མཇལ་གང་ཡོད་དང་དམངས་བཅས་ལ་ཕྱག་དབང་དང་སྲུང་མདུད་རེ་བསྐྱལ་ཏེ་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས། དྲུང་བཞེས་སར་གསོལ་ཚོགས་དཀར་སྐྱིད་དང་། དཀར་སྤྲོ་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། དེ་ནས་ཚོམས་ཆེན་དུ་རྣམ་གྲྭའི་གསོལ་ཚོགས་དབུས་སུ་གོང་ས་མཆོག་དང་སྲིད་བཀའ་སོགས་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ནས་མགོན་པོ་གུར་ཞལ་དང་ལྷ་མོ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་འབག་བཀའ་རྒྱ་མ་རྣམས་ལ་སྐན་དར་འབུལ་གནང་མཛད་དེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ། དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་བར་གཞུང་ཞབས་ཚང་མ་དབྱར་ཆས་བཞེས་དགོས།

བརྒྱད་སྟོང་པ། པོད་གཅིག་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ལེའུ་སོ་གཉིས། ཤེ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས་པོད་གཅིག གོང་གསལ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། ཛི་ན་མི་ཏྲ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

བརྒྱད་སྣ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མི་སེར་ཁང་བརྒྱད་ནས་དམག་མི་རེ་གཏོང་དགོས་པའི་ཁྲལ་གྱི་མིང་།

བརྒྱད་པ། བརྒྱད་བཀག གདོང་དུ་གོལ་ཞིང་ཚིག་གིས

བསྡིགས་པ་སྟེ། བཀའ་བཀྱོན། (ཙ)

བརྒྱལ་ལ། རྒྱ་ལ། གལ་ཏེ་འམ། གལ་སྲིད། (ཙ)

བརྒྱའི་སྲིད་ཟིན། གཉེན་ཚན་བརྒྱའི་གོ་ཆོད། (ཙ)

བརྒྱཙ་ཛེ། མི་དང་ཁྱིམ་དུད་བརྒྱ་ཐམ་པའི་འགོ་དཔོན། (ཙ)

བརྒྱུད་པ་དྲུག་ལྡན། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད། རིག་འཛིན་བརྡ་བརྒྱུད། གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་གཏད་རྒྱའི་བརྒྱུད། སྨོན་ལམ་དབང་བསྐུར་བརྒྱུད། ཤོག་སེར་ཚིག་བརྒྱུད་རྣམས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་རང་གིས་ཟིན། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རང་གིས་ཟིན་ཐུབ་པ།

བརྒྱུད་པ་གསུམ། རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ། རིག་འཛིན་བརྡ་ཡི་བརྒྱུད་པ། གང་ཟག་སྙན་ཁུང་གི་བརྒྱུད་པའོ།། ཡང་ན། རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པའོ། །

བརྒྱུད་བརྟན། སེམས་རྒྱུད་སྐྱོང་པོ་དེ་མཉེན་པོ་ཆགས་པ།

བརྒྱུད་གསུམ། དགེ་ལུགས་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་དེ་གསུམ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་དང་། རིག་འཛིན་བརྡ་བརྒྱུད། གང་ཟག་སྙན་བརྒྱུད་དེ་གསུམ་མོ། །

བསྒོ་བ་རྣ་ལ་གཟན་པ། བསླབ་བྱ་ལ་མི་ཉན་པར་ཕྱིར་ཟློག་པའམ་བསྐུལ་ཚིག་དང་དུ་མི་ལེན་པ་སྟེ། གཟན་པ་ནི་མི་ཉན་པ་ཞེས་པ།

བསྒོ་བ་རྣར་གཟན་པར་བྱེད། བཀའ་ཕབ་པ་ལ་མི་ཉན་པར་ཆུད་ཟློས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཤད་པ་ལ་ཉན་འཛོག་མ་བྱས་པའི་དོན།

བསྒོམས་པའི་རྟགས་ཚད་ལྔ། སྒྲོག་རྩོལ་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་བཅུ་དབུ་མར་འགགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཉམས། ངག་ཉམས། སེམས་ཉམས། མཐོང་ཉམས། རྨི་ཉམས་སོ།

བསྒྱང་། བརྒྱང་། དུས་ཚོད་ཕྱིར་འགྱངས། (ཙ)

བསྒྲགས་པ་དོན་ལྡན། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཛིབས་ཀྱི་ལྷ་ཀརྨ་ཡོལ་སྟེས་མི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་མི་ཡུལ་དུ་ཡོང་སྐབས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཇོར་སྐལ་དུ་ལྷ་ཡི་སྣང་ར་ཙ་དཀར་པོ་བྱུས་པ་ཞིག་སྤྲད་པ་ཡིན་ཟེར།

བསྒྲན་བང་། བསྒྲུན་བང་། འགྲན་བསྡུར། (ཙ)

བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ། བཅུ་པོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་གྱིས་དང་དུ་བླངས་པ་སྟེ། ༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དགྲ། ༢. སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་དགྲ། ༣. མཆེད་ལྕམ་གྱི་དགོས་དགྲ། ༤. རྣལ་འབྱོར་རང་ལ་འཁྲུ་བ། ༥. སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་གནོད་པ། ༦. མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ། ༧. རང་རྒྱུད་ངན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ༨. རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱིའི་དགྲར་གྱུར་པ། ༩. དམ་ལས་ཡོག་པ། ༡༠. ངན་སོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིས་ཏེ་བཅུའོ། །བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུར་གྱུར་པ་ནི། མ་མོ་སྲིད་པའི་རྫོགས་ལུང་ལས། ཞེ་སྡང་མེ་ལྟར་འབར་བ་དང་གཅིག ཕྲག་དོག་རླུང་དམར་ལྟར་འཚུབ་པ་དང་གཉིས། འདོད་ཆགས་ཞིང་ལྟར་གཏམས་ཏེ་གསུམ། གཏི་མུག་རི་ལྟར་སྲུངས་ཏེ་བཞི། ང་རྒྱལ་སེར་ལྟར་ཁམས་ཏེ་ལྔ། སེར་སྣ་རྩི་ལྟར་འཁྱུར་ཏེ་དྲུག གཏུམ་པོ་ཁྲོ་ཆུ་འདྲ་སྟེ་བདུན། གསོད་གཅོད་སྲིན་པོ་འདྲ་སྟེ་བརྒྱད། ཕྲག་དོག་རླམ་པ་སྲིན་མོ་འདྲ་སྟེ་དགུ ལོག་ཆོས་ཁ་དཔོན་བྱེད་དེ་བཅུ་ཞེས་སོ། །ཡང་དཔལ་མགོན་གྱི་བསྐུལ་བྱང་ལས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཤིག་པ་དང་། །བླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྙོ་བ་དང་། །དབེན་གནས་གཉེན་པོ་འཇོམས་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་པའི་དབྱེན་བྱེད་དང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཚེ་བ་དང་། །གསང་སྔགས་ཆོས་ལ་སྨད་པ་དང་། སྡེ་དགོན་ཡོ་བྱད་ཀྲུ་བ་དང་། །བསམ་གཏན་པའི་སེམས་དཀྲུགས་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་སྡིག་ལ་དགའ་བ་དང་། །དགེ་ལ་སྡིག་པར་བསྒྱུར་བྱེད་པའི། །བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཚང་བ

ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ཤིང་རྣམ་སྨིན་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་གྱི་གེགས་སུ་གྱུར་པས་ཟག་མེད་ལ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་བསྒྲིབས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མ་འོང་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། །མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །འདོད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་རིག་པ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྒྲུབ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར།

བསྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བཅུ། གདམས་པ། བདེན་པ་བཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ། མ་ཞེན་པ། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། སྤྱན་ལྔ། མངོན་ཤེས་དྲུག མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྔ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྔ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། ལས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ལྔའོ། །

བསྒྲུབ་བྱ། རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་བཞི། སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ། ཡོ་བྱད་དྲུག་ཚང་བ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ། ཚོགས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བའོ། །

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྐོར་བའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་སོ། །

བསྒྲེང་། སྒྲེང་བ། (ཅ)

ང

ང་རྒྱལ། ༡. ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསུམ་མོ། །
༢. རང་གི་བསྒོམ་རྒྱུའི་ལྷ་དེ་རང་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་བསྒོམས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཡོད།

ང་རྒྱལ་བདུན། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་བདུན་ནོ། །

ང་རྒྱལ་གསུམ། ང་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ།

ང་ཞོད། འདི་ཀོང་པོ་ལ་ནང་གསེས་ཉང་པོ། ཡོང་པོ། ཀོང་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཚན་ཡོང་པོ་ཞེས་པ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ང་ཞོད་ཞེས་འབོད་པ་དེར་སང་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཡོད་སའི་གཤམ་གྱི་ཆུ་འགྲམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད།

ང་ཞོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད། ང་ཞོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཕྱི(༡༩༡༠)ལོར་ཡུམ་རྟོར་ཁང་གི་སྲས་མོ་བྱམས་པ་ལགས་སུ་རྒྱ་མར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྩིས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་། གྲོང་དྲག་དམག་གི་རུ་དཔོན་གྱི་འགན་བཞེས། ང་ཞོད་ཀྱི་ཀོ་མག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དེ་གའི་མིང་ཐོག་ནས་ཞབས་སྡོད་ཞུས་རྗེས་སྤྱི་རྗེས་སུ་བཤེར་དཔང་དང་། རྩིས་དཔོན་ཐོག་ཞིབ་ཁང་དོ་དམ། བཀའ་བློན་སོགས་ཀྱི་གོ་ས་བཞེས། མི་དམངས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ཆབ་མདོར་འབྱོར་སྐབས་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༩༥༡)ལོར་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་འཇོག་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་གནང་། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀྲོལ་བྱུང་རྗེས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སི་ལིང་ཡོན་གཞོན་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཡིག་ཆེ་མོ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འདུས་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་མི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ཟིང་འཁྲུག་ལྷིང་འཇགས་བཏང་རྗེས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་དང་། ལྗོངས་མི་དམངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི། གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ། ལྗོངས་མི་དམངས་འདུས་ཚོགས་རྒྱུན་ཨུད་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་སོགས་དང་། སྐབས་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་དགུ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པ་ནས་སྐབས་བདུན་པ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འདུས་ཚོགས་རྒྱུན་ཨུད་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པ་སོགས་གནང་།

ང་འཕྲང་ཅ་འཕྲང་། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མིང་ཞིག

ང་ཡི་མིང་ལ་ལྡེ་བཏགས་པ། ངའི་མིང་ཁྲི་སྲོང་བཙན་ལ་མིང་གི་བར་དུ་ལྡེ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཟེར།

ང་རི་ཀ ལཉྫའི་ཡིག་གཟུགས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་བྲིས་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཁག་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་དཔེ་རིས་ནི《ཡིག་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ》ཞེས་པ་སྐུ་འབུམ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐ་སྙད་དུ་ཤིང་དཔར་ཡོད་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༤༥པར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ང་ལ་གྲི་གྲུམ་དུ་འདོགས་པ་ཙུག་ཡིན། ང་ལ་མིང་གྲི་གྲུམ་ཞེས་འདོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

ང་ལས་ནུ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་སྟེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ལྔ་སྟོང་ལ་འོ་མ་རང་བབས་སུ་བྱུང་ཞིང་། བཙུན་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་ལས་འོ་མ་འཐུངས་ཞེས་ནུ་མ་བསྟན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ། ང་ཕོད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཀླུང་ལུམ་པ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ། སྦྱར་ར་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་བཅས་གསུམ་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༢༠)ལོའི་ཟླ༦ཚེས༡༥ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ། ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཁང་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ(དའི་ཆིང་བླ་དུར)དང་། ང་ཕོད་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ལུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ། སྦྱར་ར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་བཅས་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས་པའི་གཙོ་བོ་དའི་ཆིང་བླ་དུར་གྱིས་མཛད། གོང་མ་ཁང་ཤིས་དའི་ཆིང་བླ་དུར་དང་། ང་ཕོད་པར་པའི་སི་ཞེས་པའི་ཚ་མོ་གནང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་སྲིད་དབང་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་རིང་ཕན་ཚུན་དད་མོས་དང་། ཉེ་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་རིམ་བཞིན་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་དའི་ཆིང་བླ་དུར་དང་། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ང་ཕོད། ལུམ་པ། སྦྱར་ར་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་སྐབས་ཕོ་ལྷ་བས་དའི་ཆིང་ལ་དོགས་ཟོན་དགོས་ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་དའི་ཆིང་གིས་དོ་སྣང་མ་བྱས་ཤིང་། དུས་དེར་གོང་མ་གཡུང་ཅེང་གིས་དའི་ཆིང་བླ་དུར་ལ་ཤེལ་གྱི་ཐམ་ག་སོགས་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བཀས་མངགས་བློན་ཆེན་གཉིས་བཅས་བཏང་བ་ལྷ་སར་མ་འབྱོར་སྔོན་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་དའི་ཆིང་བླ་དུར་མེད་པ་བཟོ་བར་བརྩམས(ཕོ་ལྷ་བ་གཙང་དུ་འཁོར་ཞག་ཐོན་ནས་བསྡད་མེད) མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོའི་བོད་ཟླ༨ཚེས༡༨ཉིན་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་མཆོར་གྱི་ཡང་སྟེང་ཚོམས་ཆེན་ཁམས་གསུམ་ནང་དའི་ཆིང་ལ་སྙན་ཞུ་རིང་པོ་ཞིག་ཕུལ་བར་གཟིགས་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོངས་མིས་གྲི་རུབ་བརྒྱབ་སྟེ་བཀྲོངས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཕྱི་དང་། མཛོད་པ། རི་མོ་མཁན་སོགས་ཀྱང་བསད། དའི་ཆིང་གི་བཞུགས་གནས་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དཔལ་འཁྱིལ་དུ་བཙུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བཀྲོངས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ནས་གོང་མ་གཡུང་ཅེང་ལ་དའི་ཆིང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར(སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པར)དད་གུས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྒེར་གཅོད་བྱེད་པ། ཇུན་གར་བ་དང་ངན་འབྲེལ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྒྲངས་པའི་སྙན་ཞུ་ཕུལ། ཕོ་ཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་གོང་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བར་རེ་བ་ཞུས།

ངག་གི་གནས་བརྒྱད། ཁོག་པ་དང་། མགྲིན་པ། ཀན། ལྕེ། སྣ། སོ། སྤྱི་བོ། མཆུ་རྣམས་སོ། །

ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། རང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་བུའི་ངག་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་གཏམ་བཤད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །

ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆུ་སྒྲ་དང་མེ་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །

ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ནུབ་སྒོ་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་ལ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཚིག་བཅད་སྟོང་ཕྲག་རེའི་བརྗོད་དོན་མཁྱེན་ཐུབ་པ་དང་། མཁྱེན་པ་རྣམས་ནམ་ཡང་བརྗེད་རྒྱུ་མེད་པས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་མཚན་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༡༥ནས༡༡༧བར་གསལ།

ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དྲག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཉིད་དྲག་པོའི་སྐུར་བསྟན་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་རྩིག་པ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་ལྔ་སྦྲགས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབྱར་བཞི་གཏོད་པའི་དོན།

ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི། ༡. བརྫུན། ༢. ཕྲ་མ། ༣. ཚིག་རྩུབ། ༤. ངག་ཀྱལ་བཞི་སྟེ་བརྫུན་སྨྲས་པས་རང་གི་ཚིག་ལ་གཞན་གྱིས་ཡིད་མི་ཆེས། ཕྲ་མ་སྨྲས་པས་རང་ཉིད་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར། ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་དགྲ་ཇི་མང་དུ་འགྱུར། ངག་ཀྱལ་སྨྲས་པས་རང་སེམས་ཟང་ཟིང་དང་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《མངོན་པ་གོང་འོག》རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ།

ངག་གི་རྩལ་གསུམ། པོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དགེ་ཐོན་པ། གཏམ་གྱིས་བཞད་གད་སྟོངས་པ། གཤགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ།

ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྒྱད། ༡. བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྗེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ། ༢. འཁོར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་གཟུང་བར་འོས་པའི་ཚིག་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པས་བླང་བར་འོས་པའི་ཚིག ༣. མི་བརླང་བས་སྙན་ཅིང་འཇམ་པའི་ཚིག ༤. ལུས་དང་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་སྐད་ལྟ་བུ། ༥. སེམས་ཅན་སྡུད་པས་ཚིག་སྙན་པ། ༦. སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་ཚངས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ༧. ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པས་སེངྒེ་འགྲིང་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ༨. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ངོ་། །

ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་རྨ་ཆུ་སྔོ་རྒྱུད་དུ་ཁ་གྱུའི་ཉུས་ཞང་འབབ་ཁྱིམ་ཚང་དུ་ཡབ་མགོན་པོ་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༨༣༦)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གདན་སར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། སྐྱབས་མགོན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་ས་ནས་ཆོས་གསན། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། རྟེན་འབྲེལ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་ལ་དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭར་ཞབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་དཀའ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཞབས། སྟོང་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཁྲི་རྒྱ་ནག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ལ་དབུས་སུ་ཞབས་ནས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ནོར་བུ་གཉིས་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས། སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་བླུ་ཡོན་ཞུས་ཏེ་རང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལོར་གསང་སྔགས་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཁྲི་པ་མཛད། ཕྱག་རྩོམ《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་གསང་གསུམ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ》《མི་ཏྲའི་དབང་གི་ཕྱག་ལེན་གསལ་བར་བཀོད་པ་གསང་ཆེན་བདུད་རྩིའི་སྒོ་འབྱེད》《འཇམ་ཚིག་བྱིན་རླབས་བདུད་རྩི་འཛགས་པའི་ཟླ་ཤེལ》སོགས་པོད་འབྲིང་བཞི་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་གླང(༡༨༨༩)ལོར་གཤེགས།

ངག་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ཉེར་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ལུག(༡༤༩༩)ལོར་ཡབ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་གདོང་དགའ་མ་བསོད་ནམས་ལེགས་འཛོམས་དཀར་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ས་སྦྲུལ(༡༥༠༩)ལོར་སྤྱན་སྔ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པ་ལྕགས་རྟ(༡༥༡༠)ལོར་དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ན་ཆུང་ངུ་དེ་ཙམ་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ཆེན་མོ་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐུལ་བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་གླང(༡༥༡༧)ལོར་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དབང་ཕྱུག་གིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་པཎ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༥༦༠)ལོར་རྩེ་གདོང་གི་གདན་སར་སྤྱན་དྲངས། ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༥༦༡)ལོར་དགེ་སྡིང་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུའི་སྔ་དྲོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུ་བར་མཛད།

ངག་བཟོ་མཆོག གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡི་དམ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་མཆོད་དབྱངས། ཆོས་བཤད་པ། གཏམ་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤོབས་པ་མཐོ་བ་དང་སྒྲ་གསལ་བ། གདངས་སྙན་པ། དོན་བཟང་བ། ཉན་པ་པོ་ཉན་སྤྲོ་བ།

ངག་བཟོ་ཞལ་བ། སྨྲ་ལེན་པ་དང་། གཤགས་འབྱེད་པ། འཕྲོ་གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ངག་རྩལ་རྣམས་ཡིན།

ངག་བཟོ་གསུམ། ངག་གི་རྩལ་གསུམ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་འཆད་པ་དང་། རྩོད་པ། རྩོམ་པ་གསུམ།

ངག་བཟོའི་དཔྱས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས། འདེགས། འཛོག སྤྲོམ། ཐྲ། ཁྲིམ། སྟོད། འགྱུར། ཉེམ། སྙན། གསང་། གཅོད། སྤྲེལ་ལོ། །

ངག་བཟོའི་སྐྱོན་དྲུག ཡིངས་པ་སོགས་ཀློའི་སྐྱོན། ཟུར་མ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཚིག་གི་སྐྱོན། འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་གདངས་ཀྱི་སྐྱོན། ཡ་ཡོ་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན། མི་འགྲིག་པ་སོགས་གདངས་ཀྱི་སྐྱོན། སྒྲ་དགོད་སོགས་ཉན་པའི་སྐྱོན།

ངག་བཟོའི་ཐིག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྔ། ཚིག་ལ་མ་སྦྱངས་ན་བརྙས་པའི་རྒྱུ། དབྱངས་སྦྱོར་མེད་ན་བཞད་གད་རྒྱུ། དུས་ཚོད་མེད་ན་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ། དགོས་པ་མེད་ན་ཐིག་པའི་རྒྱུ། ཀློ་གྲོས་ངན་པ་སྨུག་པའི་རྒྱུའོ། །

ངང་རྩལ་བཟང་། གཤིས་ཀ་བཟང་བ།

ངན་ཀང་། ཁྲལ་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི། སོ་སོའི་འཚོ་བ་ཡང་འགོ་མི་ཐོན་པའི་མི་སེར།

ངན་ཁ། མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས།

ངན་འགྲོ་གསུམ། གཤམ་དུ་ངན་སོང་གསུམ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ངན་སྔགས། བོན་པོ་དང་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བའི་རིགས་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སྔགས།

ངན་པ་དགུ་འཛོམས། བོད་དབུས་གཙང་གི་ས་གནས་མང་ཆེ་བར་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་བྱེད་ནས་ཚེས་བདུན་ཉིན་བྱེད་བར་དུས་ཚོད་ངན་པ་དགུ་འཛོམས་པས། ཁ་སྐྱས་གླིང་གཞིའི་ཟས་མི་ཟ། རྒྱལ་བའི་གསུང་མི་སློག་ཅེས་དེ་སྔའི་ལོ་ཐོའི་ནང་ཡང་དེ་ལྟར་འགོད་སྲོལ་ཡོད་པས། ཁྱོད་ངན་པ་དགུ་འཛོམས་ན། ང་བཟང་པོ་བཅུ་འཛོམས་ཞེས་དེ་ཡི་བཟློག་ཕྱོགས་རང་རང་གི་དགའ་ཉེ་བློ་དཀར་རྣམས་ཕན་ཚུན་མགྲོན་འབོད་ཐུགས་སྤྲོ་གཏོང་བས་མཆོན་གང་དགའ་གང་སྐྱིད་དུ་སྡོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་ངན་པ་དགུ་འཛོམས་སུ་འབོད་པ་དེའོ། །

ངན་པའི་རྒྱུན། མི་ངན་ཡིན་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཀུན་མ

ཀུ་བ་སྐྱེ་མི་ཡི་ནང་ནས་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།

ངན་བྱས་ངོ་ཕྱེར། ཁྲེལ་འཛེམས་བོར་བའི་བྱ་བ་ངན་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་དེར་ད་དུང་བྱས་རྗེས་སུ་ངོམས་ནས་ངོ་སོ་བྱེད་པ།

ངན་རེངས་མཁྲིགས་བཟུང་། གཉའ་མཁྲིགས་ལང་ཤོར་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ།

ངན་ཤེད་འོས་མིན་རིགས། རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆ་བེད་སྤྱད་ནས་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཀ་བྱས་པ།

ངན་སོང་། ལས་ངན་པ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ངན་པ་བླངས་པའི་འགྲོ་བ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གསུམ། ཞིབ་པར《མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག》དང《ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་ཏུ་གསལ།

ངན་སོང་གི་གནས་བཅུ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དམ་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གཉིས་བསྣན་པའོ། །

ངན་སོང་གསུམ། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་གནས་ངན་པར་སོང་བ་གསུམ་སྟེ། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་དམྱལ་བ། འབྲིང་བསགས་པས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུ་བསགས་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་བཀའ་འགྱུར་ནང་གི《མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག》《མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ》《འདུལ་བ་ལུང》བཅས་ཀྱི་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ངན་སློང་། ཁྱིམ་གྱི་འཚོ་ཐབས་བྲལ་ནས་རང་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར། མི་ཡུལ་པར་དུ་བླངས་ནས་ལྟོ་སློང་བ། ངན་ནི་འཚོ་བ་ཐབ་ཆག་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་ཐབས་བྱས་པ་ལ་ངན་སློང་དང་། ངན་སྤྲང་ཟེར།

ངན་རྫུལ། ཟ་རྒྱུ་དང་གོན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྲང་པོ།

ངམ་གྲོག 《དག་ཡིག་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ》ལས། ངམ་གྲོག་ཅེས་པ་གཅོང་རོང་དང་། གྲོག་པོ་སལ་སྲུལ་ལའང་འཇུག་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ངམ་རིང་། གཞིས་རྩེ་གྲོན་ཁྱེར་ཁོངས་ཀྱི་ངམ་རིང་རྫོང་ཡོད་ས་དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆའི་མིང་།

ངམ་ཤོད། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་འབྲི་གུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ངམ་ཤོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

ངམ་ཤོད་ཁྲ་སྣ། འདི་འབྲི་གུང་ས་ཆའི་མིང་ཡིན་པར《ལྷ་ལུང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ་ཞིང་། ཡང་འོན་གྱི་ས་ཆ་ལ་ཡང་ཁྲ་སྣ་ཟེར་བའི་ཡུལ་མིང་ཡོད་པས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས།

ངའི་ཁབ། སྔར་གྱི་བོད་སྐད་བརྡ་རྙིང་པར་མནའ་མར་བླངས་པ་ལ་ཁབ་ཏུ་བསྲུས་པ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པས་ངའི་ཁབ་ཟེར་བ་ནི་ངའི་བཙུན་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ངར་བསྐྱེད། སྣ་ཁོག་ཆེ་རུ་སོང་བ།

ངར་གདོང་སྣ། ཀང་པའི་གདོང་ཐུས་ཀྱི་དྲང་ཕྱོགས།

ངར་བ་ཐང་། ཐང་དེ་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱང་ཞིབ་ཕྲའི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་བང་སོ་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐོར་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་ཀོང་པོ་ནས་ལྷོ་ཁར་གདན་དྲངས་པ་དང་། འཕྱིང་ལུང་ངར་ཐང་ངམ་དར་ཐང་ཞེས་པ་ལྷོ་ཁར་ཡོད་པར་བཤད། 《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བང་སོ་དེ་ཀོང་ཡུལ་གཞི་མོ་ཤུག་ཏུ་བརྩིགས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ན་ངར་པ་ཐང་ཡང་ཀོང་པོར་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པར་ཞུ།

ངར་འཛིན། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྟེ། འདི་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཚང་

མའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས། དེ་འདྲའི་ང་དེ་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ང་བོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ངར་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ནི། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་དབང་གིས། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྣང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ཟེར།

ངས། ཐལ་ཆེས་བའམ་ཐལ་དྲགས་པའི་དོན་ཏེ་བརྗོད་ངས། བརྟུན་ངས་ལྟ་བུའོ། །

ངུར་སྨྲིག་རྟགས་འཛིན། གོས་དམར་སེར་གྱི་ཆོས་མདོག་ཅན་གྱི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆས་གོས་བཞེས་མཁན།

ངུར་ཡང་མི་གནང་ངམ། གཉིད་ལོག་སྐྱེ་དུར་བ་འཐེན་པའམ་མགྲིན་པ་བསལ་བའང་མི་དགའ་ངམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ངེད་ཅན་ཁྱེར་སོག ངེད་ཀྱི་རྩར་འཁྱིད་སོག་ཅེས་པའི་དོན།

ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སུམ་ཅུ་པ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་ངེས་པ་བསྟན་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་གང་རུང་སྟེར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་དང་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་ནོ། །

ངེས་དོན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་བོ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དེ་གཏན་ཁེལ་བ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ངེས་དོན་གྱི་ལས་རྒྱ་དྲུག ཕྱིའི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་འདིར་དང་པོ་སའི་ཁམས་འཁྲུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་འཁྲུག་པ་རྣམས་སོ། །

ངེས་པ་ལྔ། སེམས་ཅན་ངེས་པ། ཡན་ལག་ངེས་པ། ཡུལ་ངེས་པ། དུས་ངེས་པ། ཆོས་ངེས་པ།

ངེས་པ་ལྔ་ལྡན། ལོངས་སྐུའི་ངེས་པ་ལྔ་སྟེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་ཡོངས་སུ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་ལྔའོ། །

ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ། ངེས་པ་མཐའ་འཁྱོལ་བའམ། ཞུག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྙེད་པ། རྩ་བ་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྙེད་པ།

ངེས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་པའི་རྒྱུ། དོན་དམ་བདེན་པ་ངེས་པའི་རྒྱུའོ། །

ངེས་པའི་ཚིག དངོས་པོ་སོ་སོར་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་རང་རང་སོ་སོར་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོས་པ་ལ་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཐོབ་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད།

ངེས་བྱེད་ཡན་ལག་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གོ །

ངེས་འབྱུང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་ཅི་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་བ་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་ཕག་ཤ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེ་མེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་གནས་མེད་པར་མཐོང་བ་ཞིག་ལ་ངེས་འབྱུང་བཅོས་

མིན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་སུན་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཏ་ཙང་ཐལ་དྲག་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐབས་རེ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ངེས་ཤེས། ཐག་ཆོད་པའི་བསམ་པ་རྙེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཟེར།

ངོ་སྐོག་གཡོ་ལྡད། མིའི་མདུན་དུ་བྱེད་སྟངས་གཅིག་དང་རྒྱབ་ཏུ་བྱེད་སྟངས་གཞན་གཅིག་བྱས་པའི་གཡོ་སྒྱུ།

ངོ་སྐྱེད་གྲངས་ཚང་། ངོ་བོ་དང་སྐྱེད་ཁ་ཆ་ཚང་བ།

ངོ་ཁྲོ། ངོ་སོ།

ངོ་དགའ་ཕྱོགས་འཛིན། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཤེས་འགྲོགས་འདྲིས་ཡོད་པའི་མིའི་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་ཕྱོགས་ཞེན་བྱས་པ།

ངོ་རྒྱུག མི་གཞན་དག་རང་གི་ཚབ་ཏུ་བཏང་བ་མིན་པར་རང་ཉིད་ངོ་མ་ཁྲལ་རྒྱུག་པར་ཡོང་དགོས་པ།

ངོ་འཕྲལ། ཕྱ་དགའ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་དེར་གཟིགས།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཆོས་སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱེ་བྲག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པའི་སྐུ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་རིམ་པར་སྦྱངས་ནས། མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའམ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་སོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་སྐུ།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྔ། འདུས་མ་བྱས་དང་། དབྱེར་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཁྱད་པར་གསུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལྡན་པ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་བྲལ་བ། རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་གནས་ཁྱད་འཕགས་གསུམ་དུ་བཀྲ་ཤིས་དགེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ལྡན་ནོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་གྲགས།

ངོ་བོ་ཐ་དད། ཐ་དད་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ངོ་བོ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་དངོས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད། རང་བཞིན་ཐ་དད། བདག་ཉིད་ཐ་དད་རྣམས་དོན་གཅིག

ངོ་ཚ་མེད་པ། ཉེས་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ངོ་ཚ་ཤེས་པ། རང་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ལ་འཛེམ་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག

ངོ་མཚར་ལྔ་ལྡན་འཛམ་གླིང་། འཛམ་གླིང་འདིར་གླིང་གཞན་ན་མེད་པའི་ཕྱིའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ་དབུས་སུ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན། ཤར་དུ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ལྷོ་ན་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་། ནུབ་ན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་། བྱང་ན་ཤམ་བྷ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཞིང་བཅས་སོ། །

ངོ་མཚར་བའི་སྒྱུར་བ་བཅུ་གཉིས། སྒྱོགས། གྱུ། གྲི། གུག གུར། ལྕགས་མདའ། རལ་གྲི། མེ། རླུང་གི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། ཤིང་རྟའི་ཚང་། ཁང་བཟང་དང་། ཁྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆུ་གྲིབ་འདྲེན་འཁྲུལ་འཁོར་རོ། །

ངོ་མཚར་རྩ་བདུན། ལུས་ཀྱི་ལག་རྩ་འཕར་སྟངས་ལ་བསྟེན་ནས་བརྟག་པའི་མོ་སྤུ་བདུན་ཏེ། ཁྱིམ་སྤུ། མགྲོན་སྤུ། དགྲ་སྤུ། གྲོགས་སྤུ། གདོན་སྤུ། ཕ་བུ་མོ་ལྡོག་གི་སྤུ། མ་བུ་མོ་ལྡོག་གི་སྤུའོ། །

ངོ་མཚར་གཞན་ཕན་ཕུལ་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། མཚན་གཞན་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནི་ཨ་ལག་ཤ་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་གྲགས་ཤིང་། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༨༡)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཨ་ལག་ཤ་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་སྲིད་ནས་པུ་རིང་ཁེ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གདན་སར་མངའ་གསོལ། ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། གཞོན་ནུའི་སྐབས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་། དེ་ནས་ལོ་འགའི་རྗེས་སུ་ཕྱིར་བྱོན་ཏེ་དཔའ་རིས་ཡར་ལུང་དགོན་དང་ཨ་ལག་ཤ་པུ་རིང་ཁེ་དགོན་པ་སོགས་ཆོས་སྡེ་བཅུ་ཕྲག་དུ་མ་བསྐྲུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བློ་བཟང་རབ་གསལ་མཚོ་བྱུང་རོལ་པའི་བློ་གྲོས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། སླར་ཡང་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད། རྗེ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་རྣམ་གཉིས་སུ་ཆོས་དང་། རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་པའི་སྐུ་གདུང་བདག་སྐྱོང་གནང་ཚུལ། བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་དགོན་པའི་ཆོས་སྲིད་སོགས་འཕོད་པའི་ཆབ་ཤོག་མང་དུ་ཕུལ། རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དང་། འབྲས་སྤུངས། བསམ་ཡས་དགོན་བཅས་ལ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཀ་འཕན་རྒྱལ་མཚན་མང་དུ་ཕུལ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༢༠)ལོར་དཔའ་རིས་ཡར་ལུང་དགོན་པའི་བླ་མ་ཁྲི་པའི་བཅའ་ཡིག་མཛད། ལྷགས་རྩོམ་ཁྲོན་པོད་བརྒྱད་བཞུགས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་དུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་པའི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་ཁང་རྒྱ་ཆེར་བཞེངས་པ་དང་དུས་བཞིའི་ཆོས་ཐོག་བཙུགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཨ་ལག་ཤའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀ་བདག་གིར་བཞེས། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་བཞིར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༥༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ངོ་འཛིན་བྱེད། མི་གཞན་དག་གི་ངོ་དཀར་ནག་ལ་བལྟས་ནས་དེའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

ངོ་གཡོག ངོ་མ་དང་གཡོག་པོ།

ངོ་ཤེས་པར་བསྟན། ངོ་ཤེས་སུ་བཅུག

ངོ་སོ། བཟང་ལན་གྱི་མིང་སྟེ། དཀའ་ལས་མགར་གྱིས་བརྒྱབ། ངོ་སོ་སྟགས་ཀྱིས་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ངོག ནོན་པའི་དོན་ཏེ། 《གསར་སྙིང་བརྡའི་རྣམ་དབྱེ》ལས། ངོག་ནི་ནོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ངོག་པ། ནོན་པ། སྤ་བཀོང་བའམ། ཞུམ་པ།

ངོན་ཐོན། ངོ་ཐོན་ཏེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ།

ངོར། མདུན་དུ།

ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཁྱི（༡༣༨༢）ལོར་ཡབ་དཔོན་ཚང་གྲུབ་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་དཔལ་ས་སྐྱར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པར་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱོང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་པར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནས་དགེ་སློང་དང་། བྱང་སེམས། གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པས་ཤངས་ཆོས་འཁོར་སྒང་དང་ཞི་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ཡོ་ནྟ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དང་གྲུབ་ཆེན་བུདྡྷ་ཤྲཱིའི་དྲུང་དུ་གསུང་ངག་གི་བདུད་རྩི་སོགས་སྙིང་བཅུད་ཆོམ་པར་རོལ། དེ་ནས་ས་སྐྱ་དགོན་པར་ཕྱིན་ཏེ་བླ་མ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་བསྟེན་ནས་དམ་ཆོས་ཡུན་རིང་གསན། གྲུབ་ཆེན་བུདྡྷ་ལས་གསུང་ངག་གི་བདུད་རྩི་སོགས་ཆོམ་པར་རོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག（༡༤༡༠）ལོར་ས་བཟང་དགོན་པའི་བདག་པོ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་བར་གདན་སར་བཞུགས། བཤད་ཁྲིད་དང་། དབང་ལུང་། སྡོམ་པ་འབོགས་པ་སོགས་ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་བྱ（༡༤༢༩）ལོར་ངོར་ཆོས་སྡེ་བཏབ། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ལྕགས་ཁྱི（༡༤༣༠）ལོར་ན་བཟའ་ཕྱུག་གི་རི་ཁྲོད་དང་། བསམ་གླིང་རི་ཁྲོད། ཨེ་ཝཾ་བཅས་ལ་ཕེབས་ནས་འཆད་ཉན་མཛད། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའི་རྒྱུད་མན་ངག་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ཁྱབ། ཁྱད་པར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་དར་སྤེལ་མཛད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། བཤད་སྒྲུབ་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད་པས། ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆགས། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལ་མཆོན་ན་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་གཞི་ཐོགས་པ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག བདག་ཆེན་ཆུ་མིག་པ་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག ངོར་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་དཀའ་སྡོང་པ། སྨར་ཁམས་པ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱོན། རྩོམ་པ་ལ། གསུང་ཆོས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་དང་། ཐོབ་ཡིག ཆོ་ག རྣམ་ཐར། སྤྲིངས་ཡིག་སོགས་ཨེ་ཝཾ་བཀའ་འབུམ་དུ་གྲགས་པ་པོད་བཞིར་བསྡུས། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་བྱི（༡༤༥༦）ལོར་ཨེ་ཝཾ་དགོན་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ངོར་སྣང་བཙན་མོང་། （ཁྲི་ངོར་སྣང་བཙུན་མོང་གི་བུ་ཞེས་པའང་སྣང）བོད་རྒྱལ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་བློན་པོ་དང་། འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྲི་དང་སྲང་བཅོས་ནས་འབྲུ་མར་འཛལ་བྱེད་བཟོས་པ་དང་། ལས་སྣེབ་དང་ཚོང་བྱེད་པ་སོགས་དར་རྒྱས་བཏང་།

ངོས་སྐྱག་བྱེད། ངོས་སྐྱག་ཞེས་པའི་ངོས་ནི་མདུན་དང་། སྐྱག་ནི་རྒྱབ་སྟེ་ལས་ཀ་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན།

ངོས་འཛིན་ཟློལ་འཛོག ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་དགའ་ཉེའི་གྲས་ཡིན་ཚེ་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཉེས་ཆད་མ་བཅད་པར་རང་དགར་འཇོག་པ།

ངོས་བཟུང་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། རྩིས་གཞུང《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ས་ཡི་རྟེན་ཤུར་བཞི། སྤྱིའི་ས་དམིགས་བརྒྱད། གདབ་འོས་ས

ཐུག་ཙུ་བཅས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གཞུང་ངོ་མར་གསལ།

ངོས་ལམ། ངོས་སྦྱོར་ལམ་ཡིག་ཟེར་བའི་བསྡུས་མིང་།

དངངས་པར་བྱེད་པ། སྐྲ་བུར་དུ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ།

དངན་ཆན། དངན་ཅན་ཏེ། ཞེ་སྡང་དང་འཁོན་འཛིན།

དངན་དུས། དུས་ངེས་ཅན་ནམ་དུས་མཚོད་བྱེད་པའི་དོན།

དངན་བྱམས། ཚོད་ལས་འགལ་བའི་བྱམས་པོ་བྱེད་པ།

དངར་ཁ་བྱས་པ། འགྲིང་གྲུལ་གྱི་མིང་སྟེ་འགྲིང་ཐབས་སུ་གྲུལ་བྱས་པ།

དངུལ་དཀར་གྱི་གར་ཟུ་སྲང་བཅུ་ཕྲག་ལྔའི་གོང་ཟུ་ཏའི་རྩིག་པའི་རྣམ་པ། རྒྱ་དངུལ་ལྷད་མེད་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་ལྗིད་ཚད་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་བཟོ་དབྱིབས་རྟའི་རྨིག་པ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་རྟ་རྨིག་མ།

དངུལ་གྱི་ཏམྦུ་ར། ཕྱི་ཡི་ཤུབས་དངུལ་ལས་བཟོས་པའི་སྒྲ་སྙན་ཞིག་ཡིན།

དངུལ་གྱི་དོང་ཙེ། དོང་ཙེ་ཞེས་པ་སྔོན་དུས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་སྐབས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་དངུལ་སྒོར་གྱི་མིང་སྟེ། མཐའ་དབྱིབས་སྒོར་མོ་ལ་དཀྱིལ་དུ་ཁུང་བུ་གྲུ་གཞི་གཏོད་པ་ཐག་པ་ལ་བརྒྱུས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་དངུལ་སྒོར་ཚང་མར་མིང་དེ་ཐོགས་པར་སྣང་།

དངུལ་གྱི་བད་རྒྱང་། དངུལ་ལས་བཟོས་པའི་བད་རྒྱང་སྟེ། དེང་སང་ཁང་པའི་རྩེ་མོར་བད་འབུར་ཟེར་བ་ཤིང་གྲུ་བཞིའམ་ཏྲིལ་མོ་གང་རིགས་ལས་བཟོས་པའི་བད་རྒྱང་ཐད་ཀར་འབུར་བ་དང་། གྱེན་དུ་ཁ་གཏད་པ་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

དངུལ་ཆུ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ལྷ་བཙན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཆུང་དུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཐུགས་བློ་ཐོགས་པས་བཀྲུས་དགེའི་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་ཡར་འཕེལ་ལ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་དགེ་འདུན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་ཆོས་སློབ་ལ་ཐུགས་བརྩོན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབྲུངས་པས་བདེ་བླག་ངང་མཁྱེན་སྟོབས་རབ་ཏུ་རྒྱས། ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དར་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་བསྙུབས་པས་མཚན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དེ་ལྟར་མཚན་ལན་གསུམ་བྱུང་བར་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་མ་འགྱུར་བ་དེ་ཚེ་རིང་པོར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་གསུངས། བཞད་དགེ་འཕེལ་དུ་གསན་སྦྱོང་ཡུན་རིང་མཛད། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་རྒྱས། རྗེ་གང་གི་ཐུགས་སྲས་དངུལ་ཆུ་རྣམ་རྒྱ་ཏ་ས་དབུས་སློབ་མ་མང་དག་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་བུམ་པ་གང་བྱོས་སུ་གནང་། སྐུ་ཚེ་ཕལ་ཆེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱས། བཀའ་རྩོམ་ཡང《ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕོག་པར་སྤྱོད་པ་ཙུང་ཟད་བསྡུན་འབྲིན》ཞེས་བྱ་བ་དང་། 《བརྡ་གསར་རྙིང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གསར་བུའི་བློ་གྲོས་སྐྱེད་བྱེད》 《བོད་ཀྱི་བརྡའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དག་བྱེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང》 འདུལ་བའི་ཚིག་ལས་དེང་དུས་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཀོད་པ། ཡི་དམ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བསྒོ་བ་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

དངུལ་ཆུ་རྣམ་རྒྱ་ཏ། དངུལ་ཆུ་རྣམ་རྒྱ་ཏའམ་བླ་མ་ཆོས་བཟང་མཆོག་ནི་གཙང་གཡས་ཙུའི་ཆ་རོང་སྟོད་ཕྲུག་མོའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མཁའ་འགྲོ་དཔལ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་སྐུ་ཞང་རྒན་པོ་ལྷ་བུ་ཞེས་པ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱོང་བའི་དབུ་བཙམས། ཁྲིམ་ཚང་ཤིན་ཏུ་དབུལ་པོ་ཡིན་པས

ར་ལུག་འཚོ་རྫིའི་ཞོར་རྗེ་ཞིབ་ངོས་འཛམ་དང་ས་གཞི་ངོས་སྙོམས་སོགས་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་སྦྱོང་གིས་མཇུབ་རྩེ་ཐེངས་མང་བརྗོལ་ཀྱང་རྫི་མི་སྙམ་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད་དེ་ཡུན་མི་རིང་བར་དབུ་ཆེན་དབུ་ཆུང་འབྲི་སྲོག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲའི་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་གྲྭ་བཙུན་མཛད། མཚན་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་ཞེས་གསོལ། ལོ་དེར་མཁས་ཆེན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རིམ་བཞིན་བཞེས། སྐབས་དེར་སྐུ་ཆས་ཤིན་ཏུ་ཞན་མོད་ཚོགས་པ་ནས་འགྱེད་ཆུང་རེ་རྙེད་ནའང་དཔེ་ཆ་ཉོ་བ་སོགས་མཛད་ནས་རང་གི་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཁོ་ནར་བསྙེན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་གཅེན་པོ་ཧ་མགྲིན་དབང་རྒྱལ་དུས་ལས་འདས་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པའི་ཐོག་མ་ཡུམ་དང་སྲུ་མོ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་རྟིང་དུ་འདས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ཚད་མེད་འཁྲུངས་ཏེ་དབེན་གནས་དངུལ་ཆུ་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད། ལོ་དེར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་སོ་གཉིས་བར་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་ཐེངས་མང་ཕེབས་ཏེ་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། གུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གྲུབ་དབང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་སློབ་དཔོན་མཁས་ཆེན་མང་པོ་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་དྲུང་དུ་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག སུམ་རྟགས། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར་བཅས་ལེགས་པར་གསན་སྦྱོང་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྲུ་འཛིན་དུ་འཆད་ཉན་མཛད་པར་ཐེངས་འགའ་ཞིག་པ་མ་གཏོགས་དུས་ཕལ་ཆེ་བར་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་ནས། སློབ་མ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་དང་། རི་སྤྲུག་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་། བདེ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དག་མཛད་པ་སྟེ། 《འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྙེན་ཡིག་མཁས་གྲུབ་དགོངས་འདུས》 《གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་གཅིག་འབུམ་གཅིག་གི་དབང་བསྐུར་ཚུལ》 《སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་བསྡུས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གྲུབ་བརྙེས་དཔལ་མོའི་དགོངས་རྒྱན》 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དག་བྱེད་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང》 《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཀྲོལ་བ་ཟབ་དོན་ལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད》 《ཡི་དམ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ》 《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས》 《གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད》 《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ནང་ནས་གབ་ཚིག་གི་སྙན་ངག་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཏེ་བཤད་པ》 《ཡིག་བསྐུར་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས》 《བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཟིན་བྲིས་རྒྱལ་སྲས་སྙིང་ནོར》སོགས་པོ་ཏི་བཅུ་ཙམ་བཞུགས།

དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༨༥༡)ལོར་དངུལ་ཆུ་རི་ཁྲོད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

དངུལ་ཆུ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། དེ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་མཚན་གཞན་ཡིན་པས་གོང་དུ་གཟིགས།

དངུལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ། གཙང་གཡས་རུའི་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་ཉེ་འདབས་སྟོན་དུས་འཛད་ཅེས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཞད་ཅེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བཀྲ་ཤིས(རྣམ་རྒྱལ་དུའི་གཅུང)དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་སྒྲི་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༨༠༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་འཛམ་དབྱངས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ།

དགུང་ལོ་ལྔ་པར་ཁུ་བོ་རྣམ་རྒྱ་དྲའི་དྲུང་དུ་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཙམ་ལ་སྦྱོར་ཀློག་བློ་འཛིན་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མདུན་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་དཀའ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་མི་ལའི་རྣམ་མགུར་སོགས་གཞུང་མང་མཐར་ཕྱིན་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་བླ་མ་རྣམ་རྒྱ་དྲའི་ཞབས་ཞུ་མཛད། ཐ་སྙད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བའི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པར་བླ་མའི་མདུན་དུ་སྙན་ངག་དང་སྒྲ་ཀཱ་ལ་པའི་རྒྱུགས་ཕུལ་བས་བླ་མས་ཐུགས་དགྱེས་ཆེན་པོས་ལེགས་སོ་གནང་བ་དང་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གནང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བཞི་པར་བླ་མ་ཆོས་བཟང་(རྣམ་རྒྱ་དྲ)གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱའི་འཁྲིད་སོགས་འདུལ་བའི་སྐོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། བླ་མའི་ཐུགས་ལ་ཟབ་ཆོས་བཞུགས་སོ་ཅོག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུས་ཤིང་རིག་གནས་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། བླ་མའི་གསུང་རྩོམ་འགའི་ཡི་གེ་པའང་ཁོང་གིས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་བླ་མ་དམ་པ་སྐུ་གཤེགས་པས་ཁོང་གིས་ཕུར་ཁང་བཞེངས་པ་དང་དངུལ་གྱི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་བླ་མའི་རྗེས་འཛིན་མཛད་ནས་གདན་ས་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་གནང་། བླ་མའི་གསུང་འབུམ་པར་དུ་བསྐོས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༨༦༨)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། དགོན་གནས་དང་རྟེན་ཁྱད་འཕགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་མཆོད་དང་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཞུས། རེ་གཉིས་པར་ཕྱིར་གདན་སར་ཕེབས། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་རྩེར་བསྒྲེངས། གངས་ཅན་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་གཙུག་ཏོག་ལྟར་བཀུར། སློབ་མ་གྲགས་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སློ་མང་ལྷ་རམས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བླ་མ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། སྨིན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ། རྒྱ་བཟང་དུ་ཐོག་ཐུ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་སོགས་བླ་ཆེན་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཕག(༡༨༨༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས། བཀའ་རྩོམ་ཡང་《གསང་སྔགས་སྒྲུབ་ཐབས་སྐོར》དང་། 《ལེགས་བཤད་སྟོན་དབང》 《དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྙན་ངག་སུམ་རྟགས་སྐོར་སོགས་པོ་ཏི་གསུམ་ལྷག་མཛད།

དཔལ་ཕོར། དཔལ་ཕོར།

དཔལ་བྲེ་ཆེན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལུགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས་༡༠༠༢པར་དཔལ་བྲེ་ཆེན་གསུམ་ལ་སྲང་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རེ་རྩིས་པར་བཤད།

དཔལ་བྲེ་སྒོང་། བོད་ལུགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་ལྗིད་ཚད་ཚད་ལྡན་ནི་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ཚད་གཞི་སྟེ། ནས་འབྲུ་ཆེ་བ་གཉིས། འབྲིང་བ་གཉིས། ཆུང་བ་གཉིས་བཅས་དྲུག་གི་ལྗིད་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གསེར་ལ་སེ་བ་གང་། སེ་བ་བརྒྱད་ལ་ཞོ་གང་། ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གང་། སྲང་བཞི་ལ་དཔལ་བྲེ་གང་སྟེ་དཔལ་བྲེ་གང་ལ་དཔལ་སྲང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་མང་ཆེ་བའི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་གསལ།

དཔལ་བཟོ། དཔལ་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཡང་གསེར་བཟོའི་ལག་རྩལ་དང་འདྲ་བར་བཞུ་བཏུལ་བླུགས་པ་སོགས་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་འདུག ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ནང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་ཙམ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་དཔལ་བཞུ་བཏུལ

བྱས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྣོན་པོ་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་དངུལ་གྱི་ཡི་གེའི་བྱང་བུ་བྱ་དཀར་གནང་ཚུལ་འཁོད་པ་དེས་དངུལ་གྱི་བཟོ་ལས་དེ་སྐབས་ནས་ཀྱང་བོད་མིས་བྱེད་ཤེས་པ་གསལ་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་དང་མེས་རྒྱལ་ཁོང་བུ་གཅིག་ཕྱུར་མ་བྱས་ཕན་ཆད་བོད་ལ་དངུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཁྱབ་ཆེན་པོ་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པ་ཚུན་ཆད་བོད་དུ་དངུལ་བཟོའི་ལག་རྩལ་དར་སྤེལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་འདྲ་སྐམ་པས་མཁས་དབང་ཆོས་ཞབ་དཔྱད་གནང་བར་ཞུ་ཞིང་། གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དངུལ་བཟོས་ལྷ་སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་འདུག་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མཆོད་རྟེན་རྣམས་བལ་པོའི་བཟོ་པས་བཞེངས་པ་དང་། བོད་ལུགས་ཀྱི་བླ་མའི་འདྲ་སྐུ་རྣམས་བོད་ཀྱི་བཟོ་པས་བཞེངས་པ་ཡིན་ངེས་ལ་སྐབས་དེར་དངུལ་བཟོ་བའི་ནང་བལ་པོ་དང་། བོད་རིགས་མི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད《གསེར་གདུང་དཀར་ཆག》ནང་མི་གསལ།

དངུལ་སྲང་ཆེན། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས་ནས་བཟུང་བོད་དུ་དར་བའི་དངུལ་ལྟད་མེད་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་རྟ་རྨིག་མ་ལ་དངུལ་སྲང་ཆེན་ཟེར། དེ་ཡང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་གསེར་དངུལ་པར་གྱི་ལྗིད་ཚད་བསྟུར་བའི་ཐང་གཞི་ནི་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་དང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ནས་འབྲུ་ཆུང་གསུམ་གཉིས་རེ་བསྡོམས་དྲུག་གི་ལྗིད་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གསེར་ལ་སེ་བ་གང་། གསེར་སེ་བ་བརྒྱད་ལ་གསེར་ཞོ་གང་། གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་གསེར་སྲང་དང་། གསེར་སྲང་བཅུ་དྲུག་ལ་གསེར་བྲེ་གང་དུ་རྩིས་པ་དེ་ནི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་གྷ་དྷ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚད་ལྡན་འདེགས་ཚད་ཡིན་ཅིང་། གསེར་སྲང་གང་ལ་བོད་དངུལ་སྲང་དོ། བོད་དངུལ་སྲང་བརྒྱད(གསེར་སྲང་བཞི)ལ་དངུལ་བྲེ་གང་། དངུལ་སྲང་བཅུ་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་དངུལ་ལ་བཅུ་ཁོག་གཅིག དངུལ་སྲང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ(གསེར་སྲང་བཅུ་དྲུག)དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་དངུལ་བྲེ་ཆེན་གཅིག(གསེར་སྲང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ)ཡིན་པར་འདུལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་།《མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་བཤད་པ》ཞེས་པར་གསལ། ཡང་སྐབས་རེ་རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་མ་ལའང་གོ་བ་སྐྱེ། རྒྱ་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་དབྱིབས་རྟའི་རྨིག་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་འོག་མ་སྲང་བཅུ་ཡོད་པའི་ལུག་རྨིག་མའམ་བཅུ་ཁོག་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་མ་གཅིག་ཡོད་པའི་མི་ཚང་ལ་མི་གཞན་དག་གིས་མི་ཚང་འདི་ལ་དངུལ་གྱི་འང་གུ(དངུལ་གྱི་ཕྱུག་རྟོན)ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ནས་ཧ་ཅང་འགྱུར་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗེ་སྲོལ་ཡོད།

དངོས་དཀྱིལ། དངོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཞལ་རས་རྫོ་མཇལ་ཟེར།

དངོས་གྲུབ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སངས་རྒྱས་པ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ནི། རལ་གྲི། མིག་སྨན། རྐང་མགྱོགས། རི་ལུ། གཏེར་བུམ། མི་སྣང་བ། བཅུད་ལེན། ས་འོག་བཅས་བརྒྱད་ལ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཟེར།

དངོས་གྲུབ་དགུ། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ། སྟེང་འགྲོའི་དངོས་གྲུབ། རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ། ཚར་གཅོད་ཕན་འདོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ། མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ། གཏེར་གྱི་དངོས་གྲུབ། རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། བཅུད་ལེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བོ། །

དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། ༡. ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་སྟེང་འོག་རིག་འཛིན་ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ། ༢. རལ་གྲི་དང་། རིལ་བུ། མིག་སྨན། རྐང་མགྱོགས། བཅུད་ལེན། མཁའ་སྤྱོད། མི་སྣང་བ། ས་འོག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་བའི་

དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དོ། །

དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ། སྦྱིན་སྲེག་གིས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའོ། །

དངོས་གྲུབ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་མཐའ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་དགོས།

དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གཤམ་དུ་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་ཞེས་པ་དང་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དངོས་གྲུབ་གསུམ། མཆོག་འབྲིང་ཐ་མའི་དངོས་གྲུབ་བོ།།

དངོས་རྒྱུ། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་གང་ཞིག ཆོས་དེའི་རྒྱུ་དང་ཁྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱེད་ནུས་པའི་རྒྱུ། རྒྱུ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་ངེས་པར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་གཏན་ཁེལ་བ་ཞིག་ལ་དངོས་རྒྱུ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཐད་ཀར་ནུས་པ་ཐོན་མི་ཐུབ་པར། འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་མིན་ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཟེར། དཔེར་ན། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འབྲས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ཡོང་བར་མེད་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ས་ཞིང་དང་ལུད། ཆུ། དྲོད་བཅས་ནི་རྒྱུ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་ཐུབ་པར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན།

དངོས་ཅན། ང་རང་ཚོ་དང་། ང་ཚོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དངོས་རྟོགས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ།

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ན། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོས། མཚན་གཞི་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག རང་གི་རྟེན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ། འགྱུར་བ་བཅུའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཚང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་མ་ཚང་ཡང་ཆ་འདྲ་ཙམ་ཚང་བ།

དངོས་དོན། ཁ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་པ།

དངོས་དོས་འདྲེན་ཁལ། དངོས་པོ་དང་དོ་པོ་བཀལ་བའི་ཁལ་མ།

དངོས་སྨིག དངོས་སྨིག་སྟེ་རང་ཉིད་དངོས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྨིག་པ་དང་། བརྒྱུད་སྨིག་ནི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྨིག་པ།

དངོས་པོ། ནོར་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དངོས་པོ། འདུས་བྱས། མི་རྟག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

དངོས་པོ་བརྒྱད། མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་བཞི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བརྒྱད། མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཅས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པས་བརྒྱད་དོ། །

དངོས་པོ་གཉིས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ། ཡང་ན་བེམ་པོ། ཤེས་པའོ། །

དངོས་པོ་སྤྲངས་པའི་ཆད་ལས། དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་རང་ཉིད་སྡོད་སའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་ཞག་གཅིག་ལུས་པ་ཡིན་ན། སང་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ཆོས་གོས་འབྲལ་སྤངས་ཀྱི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཆོས་གོས་བྱིན་བརླབས་གསར་དུ་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན། བྱིན་བརླབས་མ་བརྒྱབ་གོང་རང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་གི་རིང་སྤོང་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་སྤྲངས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྤྲངས་པའི་ཆད་ལས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན།

དངོས་པོ་བཞི། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། མི་གཙང་བར་སྤྱོད་པ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ་གསང་བའི་དངོས་པོ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །

དངོས་པོ་གསུམ། བེམ་པོ། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅས་གསུམ་མོ། །

དངོས་འབྲས། རང་གི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱ་དེ། རང་གི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ།

དངོས་མིང་། དོན་དེ་ལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་གང་ཞིག་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །

དངོས་སྨྲ་བ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའམ། དེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ན་དངོས་སྨྲ་བ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་བ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་དངོས་སྨྲ་བ་མ་ཡིན།

དངོས་གཞལ། བློ་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའམ། དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཆོས་ཞིག་ལ་བློ་དེའི་དངོས་གཞལ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དངོས་གཞི་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་སུ་བླ་སྨན་པ་དངོས་གཞི(སྟོད་ལུང་ནམ་མཁའ་དངོས་གཞི) ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དང་དེ་རྗེས་དངོས་གཞི་སྡེ་ཁྲབ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་ཞིག་ཡིན། ཆུང་དུས་ནས་ཡིག་རྩིས་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱང་བརྩོན་གནང་ཞིང་། སྐུ་ན་སོན་སྐབས་དངོས་གཞིའི་མིང་ཐོག་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་དང་། དེ་རྗེས་རྩེ་མགྲོན་གྱི་གོ་གནས་བཞེས་པར་གྲགས། ཁོང་ལྷོ་བྲག་ཟོང་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་དུས་སྨན་གཞི་དྲག་པོ་ཞིག་ཐོག་པར་ས་གནས་དེ་གའི་སྨན་པ་ཞིག་གིས་བཅོས་དཀའ་སེང་དྲག་བྱུང་བ་དེས་སྨན་དཔྱད་བསླབས་ན་ནད་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་ལྷོ་བྲག་གི་སྨན་པ་དེའི་དྲུང་ནས་རྩ་རྒྱུད་དང་། རྩ་རྒྱུ་འཕྲིད་སྦྱོང་གི་སྨན་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཁམས་ཀྱི་བླ་མ་རིག་གནས་སྨྲ་དང་ཁྱད་པར་གསོ་རིག་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་གི་ས་ནས་སྨན་དཔྱད་སློབ་གཉེར་གནང་རྒྱུ་མཐར་སྐྱོལ་མཛད་པས་རིམ་བཞིན་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀར་བྱང་ཆུབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་མེ་བྱ(༡༩༡༦) ལོའི་ཟླ༥ཚེས༥ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དམིགས་བསལ་བདག་ཁྱེན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་དབང་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་ལ་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་ཐོག་སྐུ་བཅར་བླ་སྨན་བགྲེས་པར་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༨) ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་པེ་ཅིན་སོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་སྐུ་བཅར་བླ་སྨན་མཛད་དེ་ལྷན་དུ་ཕེབས་སྒྲོང་ཞིང་། དུས་དེར་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ནས་མཚན་སྙན་གྲགས་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་བྱུང་།

དངོས

ལྷག་པར་ཁོང་གིས་ནད་པར་དྲག་ཞན་དང་གཙང་བཙོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པ་རྩ་ཆུའི་བརྟག་དཔྱད་སྐབས་ནད་ངོ་འཕྲོད་ཕྱིར་ཆབ་རྟགས་ཀྱི་རོ་མྱོང་བ་སོགས་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། བོད་དུ་སྨན་དོན་མི་སྣ་འབོར་ཆེན་གསོ་སྐྱོང་གནང་ནས་མཁས་དབང་མང་པོ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོར་ཐྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སྐབས་སུའང་སྐུ་བཅར་བླ་སྨན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ལྷན་དུ་ཞབས། ཐོག་མི་རིང་བར་ཐྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆེའི་སྒོ་ནས་སྐུ་བཅར་བླ་སྨན་སྨྲི་ཁྲབ་མཁན་པོའི་གོ་གནས་བསྩལ། སྨན་རྩིས་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་རྗེས་རྒྱུད་འཛིན་གསོ་སྐྱོང་དང་དེ་མིན་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་དངོས་གཞི་སྨྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་ངོ་མས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཁར་སྨན་རྩིས་ཁང་ནས་སྨན་པ་ཐོན་རྗེས་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་འཕྲེམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུགས་འབུལ་བཀྲས་ཁང་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཞུ་དགོས་ལ་ལོ་རེའི་ལོ་ཐོའི་གཟིགས་ཕུད་ཀྱང་རྩིས་པའི་དགེ་རྒན་ངོ་མ་བཅར་ཏེ་སྦྲུན་བསྟར་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཆགས། ལྷག་པར་སྨན་རྩིས་ཁང་བཙུགས་རྗེས་བྱིས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་འགྲོ་ཕན་སྙིང་ནོར་ཞེས་པ་བརྩམས་པར་མཛད་དེ་བོད་སྨན་ཁག་བརྒྱད་རྫོང་གཞིས་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཙམ་ལ་ཁྲབ་སྤེལ་གནང་བར་རྒྱ་ཁྱབ་བྱིས་པ་མང་པོར་ཕན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལྕགས་བྱ(༡༩༢༡)ལོར་ནོར་གླིང་དུ་དངོས་གཞི་སྨྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ངོ་མས་གཙོ་སྐྱོང་གིས་གསོ་ཐབ་བཟོ་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་དུས་དངོས་སློབ་བླ་སྨན་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུ་དང་། ལྕགས་རི་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། རྣམ་རྒྱལ། ཚོགས་གཉིས་ལགས། དེ་མིན་ཞབས་གྲས་དང་སྨན་སློབ་གཅིག་ཚོགས་ལྷ་སྐུ་སྐོར་པ་དང་། རིགས་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ(ནང་རོང་ཤར་ཀན་ལགས)སོགས་ལ་མཐོང་བརྒྱུད་ལག་ལེན་མཐའ་དག་སྤྲ་གསང་མེད་པར་སློབ་པར་མཛད། མདོར་ན་སྨྲི་མཁན་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་གིས་སྨན་རྩིས་རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་མཛད་རྗེས་བླ་ན་མེད་པའི་ཁར། ལྕགས་རི་གྲྭ་ཚང་ལའང་སྨན་བླ་ཡོངས་སྐུ་ཐོག་བརྩེགས་གཅིག་གི་སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེངས་དང་། སྨན་བླའི་ཐབས་རྩ་འཛོམ་པ་སོགས་སྲི་ཞུ་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་མཐར་ཆུ་ཁྱི(༡༩༢༢)ལོའི་མཇུག་ཏུ་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་སྐུ་གཤེགས། བཀྲས་ཁང་སྨྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཞུ་སྲོལ་འདུག

དངོས་གཞི་རུ་དཔོན། དངོས་གཞི་རུ་དཔོན་གྱི་མཚན་དངོས་རྗེ་ཞུ་མི་རྙེད་ཀྱང་ཁོང་ནམ་མཁའ་དངོས་གཞི་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་དཔའ་ངར་ཞུམ་མེད་ཀྱིས་དམག་འཐབ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་རྣམ་རབས་འགའི་ངག་རྒྱུན་དུ་མཆིས།

དངོས་ཤུགས་སུ་བགྱིས་མི་ཆོག་པ། དངོས་དང་རྐོག་གཉིས་ཀ་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པ།

དངོས་སློབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤོད་སྲོལ་ལ་དགེ་རྒན་དང་དགེ་ཕྲུག་དངོས་སུ་ཕྲད་ནས་ཡོན་ཏན་སློབ་པ་ཡིན་ན་དགེ་རྒན་དེ་དགེ་ཕྲུག་དེའི་དངོས་ཀྱི་བླ་མ་དང་དགེ་ཕྲུག་དེ་དགེ་རྒན་དེའི་དངོས་སློབ་ཡིན། དགེ་རྒན་དེའི་དགེ་རྒན་ནི་དགེ་ཕྲུག་དེའི་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་། དགེ་ཕྲུག་དེ་ནི་དགེ་རྒན་དེའི་དགེ་རྒན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་སློབ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཟེར།

མངག་གཞུག་ཏུ་བཀོལ། བྲན་གཡོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ།

མངག་གཞུག་བང་མིར་གཏོང་། འདིར་མངགས་གཞུག་པ་དང་བང་མི་གཉིས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་བཏང་ལ་མངགས་གཞུག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་དང་ལན་བསྐྱལ་ནས་སྐྱོ་གོས་འཚོལ་མཁན་གཅིག་དང་། སོ་སོའི་བདག་པོའི་གསང་བའི་ལས་དོན་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡོད།

མངགས་བཀོད་ཤེས་སུ་བཅུག་པའི་སྐྱེ་སླེབས་ཚང་མ། བཀའ་ཕབ་ནས་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ་དབང་ཆ་སྤྲད་པའི་དཔོན་རིགས་ཚང་མ།

མངན་བླ་ཟ་འོག མངན་བླ་གོང་འོག

མངན་ལག མངན་དཔོན་ལས་ཀོ་གནས་ཚུང་དམའ་བ་ཞིག

མངའ་ཐང་། སྟོབས་ཤུགས།

མངའ་ཐང་སྒྲར། གོ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐོན་པོར་བསྐྱལ་བ་ལ་ཟེར།

མངའ་ཐང་འབྱོར་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།

མངའ་དགས་རྒྱལ་གསུམ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྟོ་ཁ་ཁུལ་མངའ་རིས་སྒྲུ་ཚང་། དགས་པོ་སྒྲུ་ཚང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སྒྲུ་ཚང་སྟེ་གསུམ།

མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན། གོང་དུ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རལ་པ་ཅན་ཞེས་པར་གཟིགས།

མངའ་བདག་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༨༤)ལོར་ཤབ་སྒོ་ལྔའི་སྣ་རིང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ལྡན་གྲྭ་མོ་ཆེ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁན་པོ་གོང་མ་གཉིས་ནས་གདམས་ངག་ཕལ་མོ་ཆེ་གསན་ཏེ་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཞང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲགས། འདིས་མཛད་པའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་ཅིང་། པོ་ཏོ་བ་དང་ཤ་ར་བའི་རྣམ་ཐར་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདིས་མཛད་ཅོད། སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་པོ་བཅུ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་གླང(༡༢༤༡)ལོའི་ས་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་སྐུ་ངན་ལས་འདས། གདུང་རྟེན་ནི་གདན་ས་བཞི་པའི་གདུང་རྟེན་བར་བཞུགས་སོ། །

མངའ་བདག་པད་དཀར་ལྡེ། འདི་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་ཤོག་གྲངས༤༠པར་གསལ།

མངའ་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། (འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན)རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག(༡༢༣༩)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༦༧)ལོ་བར་འཚོ་བཞུགས་གནང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས་༡༤༡ནས༡༤༢བར་གསལ།

མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ། མངའ་བདག་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་གཅེན་པོ་འོད་ལྡེའི་སྲས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་པཎྜི་ཏ་ཞི་བ་བཟང་པོ་དང་། མཁས་པ་སྡོན་སྒྲི། འཆི་བ་མེད་པ་ར་ཧེ་ཏ། པཎྜི་ཏ་ག་ཡ་རྡ་ར། བཙུན་མོ་ཅན། པཎྜི་ཏ་སུཏྟ་ཤྲཱི། སུབྷ་སི་ཏི། པཎྜི་ཏ་སུ་མ་ཏི་ཀིརྟི། པཎྜི་ཏ་གཞོན་ནུ་བུམ་པ། གསེར་གྱི་གོ་ཆ། བལ་པོ་ཧྲུམ་ལཱུ་རྣམས་གདན་དྲངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་འབྲུག(༡༠༧༦)ལོར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཕལ་ཆེར་མངའ་རིས་སུ་འདུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བསྙེན་བཀུར་དང་བདག་རྐྱེན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ནས་བྱོན་པའི་པཎྜི་ཏ་དེ་རྣམས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྱུར་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཁག་མང་པོ་ཐོན་པའི་འགོ་ཚུགས། དེ་བཞིན་རྫོག་ལོ་རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་རྒྱ་གར་དུ་བཙུད་པའི་བདག་རྐྱེན་མཛད་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བའི་བྱ་བར་མངའ་བདག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་མཛད་ཡོད། རྩེ་ལྡེའི་སྲས་འབར་ལྡེ། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ། ཨཱ་ལྡེ། ནཱ་ག་དེ་ཝ་རྣམས་རིམ་པར་འཁྲུངས་པའི་རྒྱུད་པ་མངའ་རིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱེས་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་བཙན་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་བྱུང་།

མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་གནང་སྐབས་བཏགས་གནང་བའི་གསང་མཚན་ཡིན།

མངའ་འབངས། མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་འབངས་མི་སེར་ལ་གོ །

མངའ་ཞབས་མི་སེར། མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་

སེར་གྱི་དོན།

མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། མངའ་རིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མིང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མངའ་བདག་དང་འབངས་ལ་མངའ་རིས་ཟེར་ཞིང་། གངས་གཡའ་མཚོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་ལུང་ཁག་གསུམ་སྟེ། དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་ཏེ། ཟངས་དཀར་མཚོ་ཡིས་བསྐོར་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན(ཉི་མ་མགོན་ཞེས་ཀྱང་འདྲེན་སྲོལ་འདུག) གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་རིས་སྤུག་མོ་སྟེ། སྤུ་རངས་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་སྟེ། གུ་གེ་གཡའ་ཡིས་བསྐོར་བ་བཅས་གསུམ་ལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཟེར་བའི་མིང་ཟུར་དུ་བཏགས།

མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ། གོང་དུ་གུ་གེའམ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

མངའ་རིས་གུང་ཐང་། འདི་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་མི་ལ་རས་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་སྐྱ་ཛ་རྩ་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

མངའ་རིས་སྐར་དཔོན། དེར་སྐར་དཔོན་མི་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་སྐར་ཛོང་ལ་བཅའ་སྡོད་བྱེད་པ་དང་། དེའི་མངའ་ཞབས་སུ་སྤུ་ཧྲེངས་དང་། རྩེ་ཧྲེངས། རུ་ཐོག རྩེ་མཐོང་སྐར་སོགས་ཛོང་ཁག་བཞི་དང་འབྲོག་ཁུལ་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད་པར་སྟོང་དཔོན་དང་བརྒྱ་དཔོན་ཞེས་འགོ་པ་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་བྱེད། འགོ་དཔོན་ཆེ་གྲས་སུ་གནམ་རུ་དཔོན་དང་། གཙོ་གཙོ་དཔོན། འབྲོང་པ་དཔོན། རྒྱ་སྣེ་དཔོན་སོགས་ཡོད།

མངའ་རིས་མི་སྡེ་ཞབས་ཁ། སྟོད་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་སྡེའོ། །

མངའ་གསོལ། གོ་སར་བསྐྱལ་པའམ་བསྐོས་པའི་ཞེ་སའོ། །

མངར་བ། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལྟ་བུ།

མངར་གསུམ། ཤེལ་ཀ་ར། བུ་རམ། སྦྲང་རྩི་སྟེ་གསུམ།

མངལ་སྐམ། བུ་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བ།

མངལ་སྐྱེའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ། རྐང་པ། རུས་པ། ཁུ་བ་བཅས་གསུམ་སྐྱེ་ཕ་རྒྱུད་ལ་ངེས། ཤ། ཁྲག་པགས་པ་བཅས་གསུམ་སྐྱེ་མ་རྒྱུད་ལ་ངེས་པ་རྣམས་སོ། །

མངལ་ཁྲག་གིས་འཁོར་ལོ་བྲིས། བོན་གྱི་རྫས་སྦྱོར་རིག་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཁྲག་གིས་འཁོར་ལོ་ཞིག་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་དུ་རང་གིས་དམིགས་བྱའི་དགྲ་བོ་དེའི་མིང་དང་གཟུགས་བྲིས་ནས་དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་འདོད་དོན་སྒྲིལ་ཚིག་ཅན་བྲིས་ནས་རིའི་རྩེར་མཆོད་རྟེན་གྱི་འོག་ཏུ་མནན་པའི་བྱ་ཐབས་ཞིག

མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ། མངལ་དུ་མེར་མེར་པོ་དང་། ནུར་ནུར་པོ་གཉིས་པ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་གསུམ་པ་དང་། འཁྲང་འགྱུར་བ་བཞི་པ་དང་། ཡན་ལག་འགྱུར་བ་ལྔ་པ་སྟེ་བདུན་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་གནས་སོ། །

མངལ་དང་ཟོད་ཟླ་རྩིས་པའི་ཉི་ཤུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ་བྱིས་པ་ལོ་བདུན་ནས་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་ཐོག་མར་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་རང་ལོ་ཉི་ཤུར་མ་སླེབས་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་མི་ཆོག རང་ལོ་བཅུ་དགུར་སླེབས་རྗེས་རང་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུ་བསྡད་པ་དང་རང་ལོ་བདུན་ནས་རང་ལོ་བཅུ་དགུའི་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བཤོལ་གསུམ་འོང་བ་བསྣན་ན་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་དོན་ལ་ལོ་ཉི་ཤུར་སླེབས་ཟིན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེར་ཟེར།

མངལ་སྨན་ར་མཉེ་བཅུ་བདུན། ༡. ར་མཉེ་སྲང་དོ། ༢. ཉེ་ཤིང་སྲང་དོ། ༣. ལྕ་བ་སྲང་དོ། ༤. བ་སྤྲུ་སྲང་དོ། ༥. གཟེར་མ་ར་མགོ(ཤུན་པ་དང་ཚེར་མ་དོར་ཞིང་རྗེ་བ) སྲང་དོ། ༦. རྒྱ་སྐྱེགས་སྲང་གང་། ༧. ཞུ་མཁན་ལོ་མ་སྲང་གང་། ༨. བཙོད་སྲང་གང་། ༩. སྲན་ཆུང་མེ་ཏོག་སྲང་གང་། ༡༠. དོམ་མཁྲིས་དྲི་ཙམ། ༡༡. ཐང་མ་སྒྲོན་ཤིང་སྲང་གང་། ༡༢. མཚལ་སྲང་གང་། ༡༣. ཛ་ཏི་སྲང་

གང་། ༡༤ རྒྱམ་ཚྭ་སྨན་གང་། ༡༥. ཀླ་སྐྱ་སྨན་གང་། ༡༦. པི་པི་ལིང་སྨན་གང་། ༡༧. བ་ཤ་ཀ་སྨན་གང་།

མངོན་གྱུར། མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་གྱུར་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་པོ་ཙམ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་དོ། །

མངོན་བརྗོད། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཉི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དེ་མིན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ། སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ། པདྨའི་གཉེན་ཞེས་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དང་འདྲ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད། ལག་པ། ཟུང་། མིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཡིན་པ་སོགས་གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད། འཕུར་འགྲོ་ཞེས་པ། མདའ་དང་། བྱ། ལྷ་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མིང་གཅིག་དོན་མང་ཡིན་པས་མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར་ནི་སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེང་གེས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》དང་། དེའི་འགྲེལ་པ《འདོད་འཇོའི་བ་མོ》ཞེས་པ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་དཔེར་ན། ཞ་ལུ་ལོ་ཙྰ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག》དེའི་སློབ་མ་སྐྱོགས་སྟོན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》སྨར་ཐང་ལོ་ཙྰ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིའི《མངོན་བརྗོད་གསེར་ཕྲེང་རོལ་པ》དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་མིང་གི་ཚོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བློ་གསལ་རྣ་ཆ》སློ་ཐང་བློ་བརྟན་བཞི་པས་མཛད་པའི《ཚིག་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ》མཁྱེན་རྩེ་ལོ་ཙྰ་བས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་སྔེ་ཚན་བདུན་པ》རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》(འདི་དཔར་མའི་ནང་འགོ་མཇུག་བསྡོམས་ཡིག་ཕྲེང་སུམ་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་ཆད་སྐྱོན་བྱུང་འདུག) དངུལ་ཆུ་རྣམ་རྒྱ་དྲུས་མཛད་པའི《མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས》དང་གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་སོགས་ཡོད།

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ། ས་འོག ས་སྟེང་། ས་བླ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སྣ་ཚོགས།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅུ། དམིགས་པ། ཉེ་བར་སྟོན་པ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། ཁས་ལེན་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། གནས་དང་གཡོག་འཁོར། བཙུན་པར་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །

མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ། མཐུན་རྐྱེན་སྤྱན་པ་ཚོགས་བསགས་པ། འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ། སྔགས་གཉིས་བརྗོད་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་པ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་པ། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་པ། སྐྱེ་མཆེད་མ་མོ་ཆའི་ལྷ་སྔགས་གང་ཞུང་དགོད་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ་པ། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། དག་པ་དྲན་པ། ཟླ་ཐིག་བསྒོམ་པ། བཟླས་པ་བྱེད་པ། གཏོར་མ་འབུལ་བ།

མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་གནོད་འགྱུར་སྤོང་རྒྱུའི་བཅོ་ལྔ། །འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་བདུད་ལས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྗེད་སྤྲོ་བ་མེད། །འཁྲུལ་དང་མོས་མེད་ཞལ་ལྷ་དང་། །ཉི་ཚེ་དམུལ་བའི་རྒྱུ་དང་ནི། །ཚ་ལུང་རབ་བྱུང་བར་ཆད་དང་། །མི་དགེ་བཅུ་དང་འདོད་བསྙེན་དང་། །རྒྱལ

སྲུས་རྣམས་ལ་ཕོག་སླུབ་དང་། །ལས་སྒྲིབ་དམ་ཆོས་སྤོང་བའོ།། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས། དད་པ་དང་ཤེས་རབ།

མངོན་དུ་ཕྱུར་པ་བཅུ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ་བཅུ་ནི། སྟོན་པ་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། ཆོས་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། མཁན་པོ་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། སློབ་དཔོན་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། བསྙེན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། གསོལ་བ་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ། ལས་མངོན་དུ་ཕྱུར་པའོ། །

མངོན་འདོད། འདོད་གདུངས་ཀྱི་བསམ་བློ།

མངོན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལྟ་བུ།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། གྲོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ། མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པ། གཅིག་གིས་བསྡུས་པ། དོན་དམ་པས་བསྡུས་པའོ། །

མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》མངོན་པ་གོང་མ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི《མངོན་པ་མཛོད》མངོན་པ་འོག་མར་འཛོག་པ་ཡིན།

མངོན་པ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། །

མངོན་པ་སྡེ་བདུན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གཞུང་བདུན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་འགལ་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏྱཱའི་བུས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུམ་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདུན་པོ་འདི་དག་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཁོར་བུའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མདོ་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཞེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་འདི་དག་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀའ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ནང་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་བཤད་པས། འཕགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཟུར་དུ་མེད་པ་བདེན་ཡང་། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའམ་གསེབ་ཚགས་རྣམས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་སོ་སོས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ《བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ》ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་ནས། བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》ཞེས

ཐུ་བ་གནས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མཛད་དོ། །

མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་རི་བདུན། མུ་ཁྱུད་འཛིན། རྣམ་འདུད། རྟ་རྣ། ལྟ་ན་སྡུག ཤིང་ལྡེང་ཅན། གཤོལ་མདའ་འཛིན། གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི་བོ། །

མངོན་པའི་རྒྱུད་རིས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བར་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲིས་སྐུ།

མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཅས་ལ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཟེར། དཔེར་ན་བཀའ་འགྱུར་ནང་གི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་། བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་དབུ་མ་དང་། མངོན་པ་འོག་མ། རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡིན།

མངོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །

མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་དུས་ཀྱི་གཞལ་གྲངས་སོ་བརྒྱད། གཅིག བཅུ། བརྒྱ། སྟོང་། ཁྲི། འབུམ། ས་ཡ། བྱེ་བ། དུང་ཕྱུར་ཏེ་དགུ་ནི་ཀྲུང་བརྩི་དང་། ཞིར་འབུམ། ཁྲག་ཁྲིག རབ་བཀྲམ། གཏམས། དཀྲིགས། མི་འཁྲུགས། ཁྲད་འབྱིན། བད་སྟོང་། དེད་འདྲེན། མཐའ་སྣང་། རྒྱུ་རིགས། འོད་མཛེས། དབང་པོ། ལེགས་ཕྱིན། རྟོགས་འགྲོ། རྣམ་བྱུང་། སྟོབས་མིག བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཅས་རྣམས་ཆེན་པོའི་ཟླ་དང་བཅས་པས། གྲངས་མེད། ཚད་མེད། དཔག་མེད། བརྗོད་མེད། དཔག་ཡས། གཞལ་མེད། གཞལ་གྱིས་མི་ལང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་བཅུར་བསྒྲེའོ། །

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡན་ལག་བཞི། སྐད་ཅིག་མས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །

མངོན་པར་བྱུང་། རང་གི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེང་སང་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཟེར་བ་དང་དོན་གཅིག

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། སྤང་བྱ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའང་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་མཆོག་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལའང་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། དེ་ནས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་མཚན་དཔེའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་དགུ་པ་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པ་ཚུན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟན་ཐོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ལམ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། གསར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྔོན་བསྐལ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་མེད་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བགྲོད་ཅིང་། གཉིས་པར་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་།

གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་གསུམ་བགྲོད་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ནས་ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོངས་སྨིན་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཡོངས་སྐུ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་མིན་གསང་སྔགས་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ་དབང་པོ་ལྔ་རེར་ཞེན་པ་སྟེ་དགེ་བའི་རིགས་འཕྲོག་པའི་ཆོས་ཀུན་ཉེར་ལྔར་གྲགས།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག ༡. ལྷའི་མིག །ལྷའི་རྣ་བ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་དྲུག་གོ །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ལས། དེ་ལ་ཐག་རིང་པོ་དང་དུས་རིང་པོ་ན་གནས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་དྲང་ན་འདུག་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ཉེ་རིང་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཕྱི་ནས་གར་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷའི་མིག་གོ །སྒྲ་དང་སྐད་དང་བརྡ་སྣ་ཚོགས་ཐོས་ཤིང་གོ་བ་ནི་ལྷའི་རྣ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པའོ། །འཕར་བ་དང་། འཕུར་བ་དང་། མང་ཉུང་དང་། བཟང་ངན་དང་། ཆུ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ས་ལ་འབྱིང་བ་དག་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་གནས་གང་ན་གནས་གནས་ལས་ཅི་བྱེད་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དྲན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་སྤངས་ཅི་མ་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་བཞིན་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཤེས་པ་དག་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༢. ཀློང་རྡོལ་གསུང་འབུམ་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉེར་གཅིག་གི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་ལ། རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ལས། ལྔ་པའི་དོད་དུ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དྲང་ངོ་། ༣. རྣམ་གྲངས་ཤེས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལས། མིག་གི་མངོན་ཤེས། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། སྣའི་མངོན་ཤེས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། མངོན་ཤེས་དྲུག་ཅེས་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཅུ། ཐུན་མོང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ཁྱད་པར་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། བླ་ན་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། འདས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། མ་འོངས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ད་ལྟའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། མ་ངེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་སྟེ་དྲུག་ཅུའོ། །

མངོན་པར་ཤེས་ཟླ་དྲུག ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། རྗེས་སུ་ཐོས་པ། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། འོང་བ། འགྲོ་བ། མངོན་པར་འབྱུང་བའོ། །

མངོན་སྤྱོད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སྤྱོད་ཞེས་པ། ཤོག་བུའམ་ཟན་གྱིས་དགྲ་བོའི་ལིངྒ་བཟོས་ཏེ་དེ་དགྲ་བོ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་མེར་བསྲེག་པ་དང་། གསད་པ་དང་། གཏུབས་པ་སོགས་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྔགས་དང་རྫས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་སོགས་ཚར་གཅོད་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག

མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས། དྲག་པོའི་མཐུ་གཏད་ཀྱི་ལས། སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་བཅོམ་པའི་བྱ་བ།

མངོན་བྱང་ལྔ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐུའི་སྒོམ་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །

མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད། སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ། ལས་བསྐྱེད་པ། གདན་བསྐྱེད་པ། ས་བོན་བསྐྱེད་པ། ཕྱག་མཚན་བསྐྱེད་པ། སྐུ་བསྐྱེད་པའོ། །

མངོན་མཚན་ཅན། དབྱིག་དང་གསེར་དངུལ་སོགས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

མངོན་མཚན་མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ། བོད་འདིར་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་མེད་ཀྱང་། མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན།

མངོན་ཤེས་ལྔ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་སོ། །

མངོན་ཤེས་དྲུག མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་མཚུངས།

མངོན་ཤེས་མེད་ཙང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་བབས་བལྟ་བྱེད་པ། མ་འོངས་མངོན་ཤེས་ཤོད་པའི་ནུས་པ་མེད་ནའང་རང་གི་བློ་གྲོས་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བབས་ལ་བལྟ་བ།

མངོན་ཤེས་སྒྲ། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་འགའ་ཞིག་བཤད་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ནི་བོན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད།

མངོན་སུམ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པའོ། །(སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ)

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་བཞིའོ། །ཕྱི་སྐབས་འདི་བཞི་ལས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པར། རྟགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་དང་པོ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ལྟར་སྣང་དྲུག འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པ། རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ། དྲན་པའི་རྟོག་པ། མངོན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པའོ། །

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ། མ་འོངས་པའི་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ནི།

རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན། འཁྲུལ་པའི་ལྟར་སྣང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྟར་སྣང་། རྗེས་དཔག་གི་ལྟར་སྣང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟར་སྣང་། དྲན་པའི་ལྟར་སྣང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་ལྟར་སྣང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་གྱི་ལྟར་སྣང་བཅས་སོ། །

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞི། རང་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་རྟོག་མེད་གཅིག་སྟེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། འཁྲུལ་རྒྱུ་གནས་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས།

མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།

མངོན་སུམ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ།

མངོན་སུམ་གསུམ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་གསུམ་བཅས་སོ། །

ཛ་བརྟུང་བའི་སྐྲའི་དབྱེ་བ་བདུན། ཕོ་སྐྲ་དིང་ཟིལ་ལྡན་པར་བརྟུང་། །མོ་སྐྲ་སྣན་ཅིང་མཛེས་པར་བརྟུང་། །ཕྱེད་མ་དྲང་ས་ཁྲོལ་ཆགས་པར་བརྟུང་། །ཞི་ལ་སྦྲང་ཆར་སིལ་བུ་ལྟར། །རྒྱས་ལ་ཐཱི་ཆར་གཡོས་པ་ལྟར། །དབང་ལ་དྲག་ཆར་འབབས་པ་ལྟར། །དྲག་ལ་ཐོག་སེར་འཕྱིན་པ་ལྟར་རོ། །

ཛ་བོ་ཆེ། ལྷ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷའི་ཛ་བོ་ཆེ་སྟེ་མ་བརྟུངས་པར་རང་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། སྒྲ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཤ་སྟག་འབྱུང་ཟེར།

ཛ་ཟན། བ་ལང་གཞོན་ནུ།

ཛ་ཟྲོ། ཛ་རྔུང་ལག་ཏུ་འཕྱིར་ནས་བྲོ་འཁྲབ་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རིག་རྩལ་ཞིག་སྟེ་སྔར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་རྗེས་དགའ་སྟོན་ཆེན་འབྲེལ་དུ་བྲོ་འཁྲབ་པའི་གནས་ཚུལ་སྙིར་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོ་ཤར་དུ་གཏད་པའི་སྒོ་འགྲམ་གཡོན་ངོས་སུ་བྲིས་པ་ད་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཛ་མོའི་གྲོག་མ་ཆེན་མོ། གྲོག་མ་བོང་ཚོད་ཆེ་ཞིང་ཀང་ལག་རིང་བ་མི་གསོན་པར་ཟ་བ་ཞིག་གོ།

ཛ་ཛྲ་ཟལ་མོ་སྣང་། འབྲི་ཆུ་དང་ཟླ་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆགས་པའི་ས་ཆའི་སྟོད་རྒྱུད། དེང་སྐབས་དཔལ་ཡུལ་དང་། སྡེ་དགེ། ལྷུན་གྲུབ། སེར་ཤུལ་སོགས་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་མིང་།

ཛ་ཡབ། ཛ་མ་དཀར་པོ་ལས་བཟོས་པའི་བསིལ་གཡབ།

ཛ་ཤང་། ཛ་དང་ཤང་ལིང་། ཛ་ནི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཤང་ལིང་ནི། བར་ཁམས་ཁུལ་དུ་རས་པ་དང་། བྲོ་འཁྲབ་སྐབས་འཕྱིར་བའི་སྒྲོག་ཞུའི་ཁེབས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་དུ་རྟུང་བྱེད་ཀྱི་ལྕེ་འཕྱང་འཕྲུལ་དུ་བསྒར་བ་དེ་ཡི་རྒྱབ་ཀྱི་ཡུ་བ་ནས་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་སྟེ་འཁྲོལ་དགོས་པ་ཞིག

ཛན་ཆེན། བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ།

ཛན་དཔོན། སྲིད་གཞུང་གི་ཚོར་སྲིད་འབྲུ་དང་གསེར་དངུལ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཁོ་ལ་མ་འགྲིག་མ་འཐུས་པའི་ཛན་བགྲད་མཁན་མང་བའི་དབང་གིས་མངན་དཔོན་དང་ཛན་དཔོན་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཚུལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

ཛབ་ཏུ། ཛབ་ཏུས། སྦྲང་འདོག་ཅན་གྱི་ན་ལས་བཟོས་པའི་འཛིབས་ཏུ་སོར་བཞི་ཡོད་པ་དང་རྩེ་མོ་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲས་བུ་ཤོང་ཙམ་ཕུག་སྟེ་གང་ན་བའི་སྟེང་ངམ་སྐྲངས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་དབུགས་ཀྱིས་འཛིབས་ཤིང་དེའི་རྗེས་གཅིག་བུས་པགས་པ་བཀྲལ་ཞིང་སྐར་ཛབ་ཏུས་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་རྣམས་ཕྱིར་འདྲེན་པར་བྱ་བའི་བཅོས་ཐབས

ཤིག་གོ །

ཛམ་པ་སུ་སུ། རིངས་སྐབས་སམ་དབུགས་འཚང་འཚང་།

ཛམས། ཛམས་པ་ནི་དྲག་པ་དང་འདོད་ཛམས་ཆེ་བའི་དོན།

ཛུལ་གཟན། མོ་གཟན་སྣ་ལྔ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཚོའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་རྒྱས་སྤྲོས་བྱེད་སྐབས་རྒྱབ་ཏུ་གྱོན་པའི་གཟན་ཆུང་སྣ་ཚང་སྣ་ལྔ་ཞེས་སྣམ་བུའི་གཟན་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཛེ་ཐོག ཛེ་ཐོགས་པ་སྟེ་ཕན་ཐོགས་པའམ་ནུས་པ།

ཛོག་དཀྱིལ་བདུན། རྫོ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་ཐུགས་བཅུད་ཛོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་ཏེ། ༡. ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ། ༢. ཡུམ་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ། ༣. རྡོ་རྗེ་གུར་རིགས་བསྡུས་ལྷ་ཞི་དགུ ༤ རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའམ་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལྷ་གོ་བདུན། ༥. དེའི་ཡུམ་བཀའ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ༦. མ་ཧཱ་མ་ཡའམ་སྒྱུ་མ་ཆེན་མོ་ལྷ་ལྔ། ༧. སྙིང་ཏི་ནས་ཛོག་ལ་བརྒྱུད་པ་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ལྷ་ང་གསུམ་མ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

ཛོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། མར་པའི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་སྟེའི་ཀ་བ། (འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་གཤེགས་ལོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཙམ་འདུག 《དེབ་སྔོན》ལྟར་ན) འདི་ཉིད་ཡབ་ཛོག་བན་ཆེན་ཁ་པ་དང་ཡུམ་འོད་ལྡན་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱི(༡༠༣༨)ལོར་གཞུང་རི་བོར་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་ཡབ་ཆོས་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། པ་བཟའ་ཆོས་འཚོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། དགེ་བཤེས་དགྱེར་ཆུང་པས་གསོལ་བ་བཞིན་མར་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ཕྱ་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྟེན་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ་ནས་དགྱེས་རྗོར་དང་། གདན་བཞི། མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་མན་ངག་དང་གདམས་ངག་དཔག་མེད་གསན། འདི་ཉིད་གཞུང་བཤད་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུའི་བཀའ་བབ་ཡིན། རི་བོ་ཁྲུང་ལྡིང་གི་ལྷ་ཁང་བཏབ། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་རྟ(༡༡༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་སློབ་མ་བ་རམ་རྩ་ཅན་དང་། པ་ཕྱ་བ་ཅན། ཛོག་མུན་པ་ཅན། སུམ་པ་ཕོད་ཀ་ཅན་ཏེ་ཅན་བཞི་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༧ནས་ཤོག་གྲངས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[༩]པའི་ཤོག་གྲངས༣པའི་ནང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་གྲངས༢༠ནས༢༡བར་བཅས་སུ་གསལ།

ཛོག་པའི་ཆོས་སྐོར། མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་སློབ་མ་ཛོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་བདུན་གྱི་ཆོས་སྐོར་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གསེས་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རང་ལ་གསན་པ་དྲུག་སྟེ། ༡. ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ ༢. བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ། ༣. རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ལྷ་མང་། ༤ ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་མ། ༥. མ་ཧཱ་མཱ་ཡ་ལྷ་ལྔ། ༦. གུར་རིགས་བསྡུས་བཅས་དང་། ༧. ཁམས་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསན་པ་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་བཅས་བདུན་ལ་ཟེར།

ཛོག་བྲེ། ཛོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་། བྲུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་གཉིས་ཡིན།

ཛོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། རྔོག་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་ལྕགས་ཕྱི(༡༠༡༠)ལོར་རྔོག་མེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཛོག་གིས་ལྕགས་ཕག(༡༠༡༡)ལོར་ཡེར་པ་བ་རེང་བཟུང་། བཟད་ཀྱི་གླིང་པ། རྒྱ་ཤུལ་ན་པོ། སྲུས་སྡེ་སྔོ་གོང་། ཡོལ་ཐང་། ལབ་སོ། གྲལ་མ་ཐང་། ཁ་རག་སོ་གཅིག གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བ། ཚ་མིག་སོགས་བཞེངས། སྔོ་ནུབ་ཀྱི་ལྷ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲི་ཚོ་ཡང་ཛོག་གི་སྐོར་ལགས། དེ་རྣམས་ལ་ཛོག་སྐོར་དུ་གྲགས། ཛོ་བོ་རྗེ་མངའ་རིས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ཕྱི་ལོ་ཛོག་གིས་བྲག་ཡེར་པར་གདན་དྲངས་ནས་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་ཐོག་ཆོས་མང་པོ་གསན། འདི་

ཉིད་རྔོག་བོའི་སློབ་མ་ཡང་ཡིན།

རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཕག(༡༠༥༩)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་གླང(༡༡༠༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྔོག་ནི་རུས་མིང་ཡིན་ཞིང་རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཅུང་པོ་ཆེ་ཆུང་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། ཆུང་དུས་སྐུ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐབས་ཁུ་བོ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྲིས་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁུ་བོས་བཀའ་སློབ་དང་མཐུན་རྐྱེན་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བཏངས་པ་ལྟར་མངའ་རིས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྲོགས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སློབ་པར་ཐེབས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་བཙན་ཁ་བོ་ཆེ། ཁྱུང་པོ་ཆོས་བརྩོན། རྭ་ལོ་ཙཱ་བ། གཉན་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་བྱུང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་དང་ཁ་ཆེ་བཅས་སུ་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་མདོ་དང་། སྔགས། སྒྲ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་དཀའ་སྦྱང་འབད་བརྩོན་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་གནང་ནས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༠༩༣)ལོར་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཚད་མ་རིག་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཞུང་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད་པས། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བའི་ནང་ནས་གཞུང་བསྒྱུར་མང་ཤོས་དང་མཁས་ཤོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་མི་གནང་བར་སྟོན་ཚུལ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་དྲུང་ན་རང་ཉིད་རྒྱ་སྐར་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཆོས་གསུངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ཆོས་ཐེངས་རེ་གསུང་དུས་ཉན་མཁན་ཁྲི་ལྷག་དང་ཉུང་མཐར་སྟོང་ཕྲག་ལས་མི་ཉུང་བ་འདུས། ཟུར་ཁྲིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱེད་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་ཀྲུང་པ་ཡང་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཟེར། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་ནི་ཐང་སྟོལ་སྐུ་དྲག་དབང་གཞོན་ནུས་མཛད་པའི《གསང་ཕུའི་དཀར་ཆག》ཏུ་གསལ།

རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མེས་པོ་ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ལ། ཇོ་བོ་རྗེའི་སློབ་མ་སྔན་གྲགས་ཅན་དབུས་ཀྱི་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་རྔོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པ་ཡར་འབྲོག་དོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཆགས་པའི་སྤྱུགས་སྙེང་མ་བའི་དགེ་བཤེས་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུར་སྲས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཆེ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་མངགས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་སློབ་གཉེར་མཛད་ནས་མཁས་པར་གྱུར། ཕྱིས་སུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོར་རོགས་མཛད་དེ་བཀའ་ཆོས་བསྒྱུར། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་བྱ(༡༠༤༥)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྔོག་གིས་ལྷ་སར་སྤྱན་དྲངས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་མི་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསུ་བ་མཛད། ནག་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་ཇོ་བོ་དང་མཇལ་ཏེ་ཇོ་བོའི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར། རྔོག་གིས་ལོ་པཎ་ལ་ཞུས་ནས་རྟོག་གེ་འབར་བ་བསྒྱུར། དེ་ནས་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་དང་ལྷན་དུ་ཇོ་བོའི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས་ཞུས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན་པ་བཏབ། རྔོག་ལོ་ཡབ་སྲས(ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཟེ)ཀྱིས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་དང་བྱམས་ཆོས་གཞིར་བཞག་གིས་གསང་ཕུར་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་དར་པོ་བྱུང་། སློབ་མ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སོགས་བྱུང་།

རྔོག་ལོའི་བཤད་རྒྱུད། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། བྱམས་ཆོས། དབུ་མ། ཚད་མ། མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྒྱུན་ལ་ཟེར

ཞིང་། བཤད་རྒྱུད་དེར་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་གཞུང་བཀའ་པོད་བཞིའི་བཤད་རྒྱུན་ཆ་ཚང་བ་ཡོད། འདིའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཆ]པ་རྔོག་ལོ་པ་ཚབ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབུ་ཚད་བྱམས་ཆོས་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་གཉིས་སུ་གསལ།

རྫོད་ཨ་ལ་རོང་གི་བྲག་རར། དེང་སང་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ཁོངས་དཔལ་འབར་རྫོང་ར་ཡུལ་ཆུས་ཨ་ལ་མདོ།

རྫོན་པའི་འདོན། ཐོག་མའི་འཁྲབ་ཚན་གྱི་མིང་།

ལྷ་ཀང་། ཁྲལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཞིག མི་ཚང་གཉིས་ལ་ཀང་གཅིག ལྷ་ཀང་ནི་མི་ཚང་བཅུའི་འགོ་དཔོན་ཡིན།

ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པར་གོ་དོན་གཉིས་ལས།

༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུར་གསུངས་པའི་ནང་གསེས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་སྙིགས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ལ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར། བོད་དུ་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ཏེ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་མ་གཏོགས་བསྟན་པ་དངོས་གནས་པ་མེད་པའི་དུས་ཡུན་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་སོང་རྗེས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྟེ་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལས་ཀྱང་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱས་བར་དུ་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཙམ་གྱི་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་ཞུག་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ད་ལྟ་ཕན་ལོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་སོང་ཟིན་ནས་ལྷག་མ་ལོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལུས་ཡོད་ཅིང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དེ་བས་ཀྱང་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་དུས་སུ་སླེབས་མེད་པས་སྐབས་འདིའི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་དགོས། ༢. ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་གོ་དོན་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་གནས་པའི་གནས་ཚད་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཡོད་པ་སྟེ། 《མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང》དང《འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས》སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལས་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས། 《སྙིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོའི་མདོ》ལས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པའི་ལོ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་གནས་པར་གསུངས། 《ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ》ལས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལོ་ཉིས་སྟོང་གནས་པར་གསུངས། 《ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་སྣང་བའི་མདོ》ལས་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས། 《དགྲ་བཅོམ་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད》ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཚེ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ(མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བར་སྡོད་པ)ཐམ་པའི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་བཅས་ནི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དང་། དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ནི་སློབ་དཔོན་དཾ་ཥྚ་སེ་ནས་མཛད་པའི《འབུམ་ཊཱི་ཀ》དང་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་པའི《ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་བཞེད་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་པོར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། གསུམ་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅས་ཐོབ་པ་མང་བས་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་ཟེར། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ། དྲུག་པ་བཅས་ཀྱི་རིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་ཟེར། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། གསུམ་པ་བཅས་ཀྱི་རིང་ལ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། འདུལ་བའི་སྡེ

སྟོད་གསུམ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་ཟེར། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་པའང་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་རིང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་འཆང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་གཙང་མ་དང་ལྡན་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དབང་གིས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་པའི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཡན་སོང་ནས་ད་དུང་ལྷག་མ་ལོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལུས་ཡོད། ཞིབ་པར་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་བསྟན་པའི་ཚད། འདི་ཤཱཀྱ་ཐུ་ནེའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པའི་ནང་གི་འབྲས་བུའི་དུས་ལོ་༡༥༠༠ སྒྲུབ་པའི་དུས་ལོ་༡༥༠༠ ལུང་གི་དུས་ལོ་༡༥༠༠ རྟགས་ཙམ་གྱི་དུས་ལོ་༥༠༠ བཅས་སོ། །

ལྔ་དྲུག་འགྲོའི་སྐྱེད་འབབ། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་འབྲུ་རིགས་བུ་སྐྱིན་གཏོང་སྐབས་ལ་བཞི་ལྔ་འགྲོ་དང་། ལྔ་དྲུག་འགྲོ། དྲུག་བདུན་འགྲོ། བདུན་བརྒྱད་འགྲོ་སོགས་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྲུ་རིགས་བུ་སྐྱིན་ཡིན་སྐབས་ཁལ་ལྔ་ལ་སྐྱེད་ཁ་ཁལ་གཅིག་སྤྲོད་དགོས་པ་དེར་ཇོ་བོ་ཁལ་ལྔ་པོ་དེ་སྐྱེད་ཁ་དང་བཅས་ཁལ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེར་ལྔ་དྲུག་འགྲོ་ཟེར།

ལྔ་རྫའི་འགྲོ། སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་དོན།

ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཡུལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མའི་དང་པོ་ལྔ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ནྱ། རྟ་ཐུལ། རླངས་པ། མིང་ཆེན། བཟང་ལྡན་བཅས་ལྔ་ལ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་རིམ་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཡི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞན་དུ། ཙང་ཤེས། ཀཽཎྜི་ནྱ། རྟ་ཐུལ། རླངས་པ། བ་ལང་བདག་གོ།

ལྔ་བསྡུས། སྐར་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་མི་ཤེས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་རེས་གཟའ་དང་། སྐར་མ། ཚེས་གྲངས། འགྲོད་པ། སྦྱོར་བ། བྱེད་པ་བཅས་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟང་ངན་བརྩི་རྒྱུའི་བགྲང་བྱ།

ལྔ་པ། གྲངས་ཀྱི་ལྔ་པའམ《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས་དབྱིད་ཀ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་སྙན་སྒྲོག་པ་འདྲ་བའི་གདངས་སྟེ། དགའ་སྤྲོའི་ཉམས་དང་མཛེས་པའི་ཉམས་མཚོན་པའི་གདངས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད།

སྔ་འཁོན་ཞི་བཞག སྔར་གྱི་འཁོན་འཛིན་སེམས་ལ་བཞག་པའི་དོན།

སྔ་འགྱུར་ལྔ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་སྔ་མ་དག་གིས་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཁག་ལྔ། འགྱུར་སྔ་ཕྱིའི(དུས་ཕྱིས་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁག་བཅུ་གསུམ)སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞི་ལེགས་པ་ཞིག་ནི་རྗེ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐའི་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ན་གསལ།

སྔ་རྩོལ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བདུན། གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་དམ་བཅའ་བ། དྲིས་ཀྱང་ལན་མི་འདེབས་པ། མི་འོས་པ་དམ་བཅའ་བ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ཁས་བླངས་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་དགོས་པ། མ་སྒྲུབ་པ་མ་ངེས་པའི་གསལ་བ་བརྗོད་པ། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

སྔ་ཆབ། དགོན་པའི་ནང་ཚོགས་ཚུགས་སྐབས་ཇ་ཐུག་སོགས་མ་བཏང་གོང་བླུགས་པའི་བཤལ་ཆུ།

སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ། གཏན་ཁེལ་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་ལས་སྔ་བ་དང་། ཕྱིས་འགྱངས་བྱས་ཏེ་དུས་ཚོད་སྔ་བསྒྲུ་ཕྱི་འགྱངས་མི་བྱེད་པ།

སྔ་མ་ཟུང་། བྱེ་སྨྲ་མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་སྨྲ་ལ་ཁ་ཆེ་བ་ཉི་འོག་པ། མདོ་སྡེ་པ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས།

སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་ཚེ་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་བཅུ། རྒྱུའི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ། རྒ་བ། ན་བ། འཆི་བ། འགྲོ་བ་རྣམས། རྟེན་འབྲེལ་རྣམས། རིགས་པ། བདེན་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་ཅིང་མི་འགྱུར་བའོ། །

སྔ་སོ། སྔར་སྔོན་མ་སྔ་སོར་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

སྔགས། གསང་སྔགས་སྟེ་གསང་ཞིང་སྦས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྔགས་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་མནྟྲ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མ་ན་ནི་ཡིད། ཏྲ་ཡ་ནི་སྐྱོབ་པ་སྟེ། ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་ཡིད་ཐ་མལ་རང་དགའ་བའི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་དོན།

སྔགས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི། དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའོ། །

སྔགས་ཀྱི་མཚན་བྱང་ལྔ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐུའི་སྒོམ་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། གོང་གི་མངོན་བྱང་དང་མཚུངས།

སྔགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་སྟེ། ཞི་བ། རྒྱས་པ། དབང་། དྲག་པོ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོབ་པ།

སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་ལྔ། ཨུཏྤལ། པདྨ་དཀར་པོ། པདྨ། ཙན་དན་ལྟ་བུ་བཞི་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་དང་། རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ནི། སློབ་བཤད་ཀྱི་སྣོད་གཅིག

སྔགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི། སད་པའི་གནས་སྐབས། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས། གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས། སྙོམ་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡང་ཟེར།

སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྣང་གཞི་གཅིག་པུ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ།

སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའོ། །

སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་བདུན། གཏན་དུ་བའི་ལམ། ཆ་ཤས་ཅན། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ། དང་པོར་བདེ་བ། ཕལ་ཆེན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཚུལ། འགའ་ཞིག་བདེ་ཆེན། ཆུང་ཟད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ལོ། །

སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གོ། །

སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཆས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོ་ག་བྱེད་སྐབས་ཞི་བའི་ཆས་དང་དྲག་པོའི་ཆས་གཉིས་གྱོན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་དྲག་པོའི་ཆས་ཏེ། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་སྔགས་པའི་དྲག་ཆས། ཞྭ་ནག ཕོད་ཀ རུས་པའི་རྒྱན་སོགས་ལྟ་བུ།

སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ཉེར་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞན་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་ཞིང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་ཡབ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་གདོང་དགའ་མ་ལྷ་ཅིག་དཀར་མོ་གཡང་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གདོང་དགའ་རྫོང་གི་ཡང་རྩེར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༥༡༠)ལོར་ཡབ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། གཞོན་ནུ་ནས་བཟོ་གནས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པའི་ཞལ་ཐང་རྣམས་གཞན་ལས་ངོ་མཚར་བ་སྣང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ནས་ང་ལྔའི་བར་ལ་གདན་སའི་ཁྱུར་མཐའ་དག་བཞེངས་ནས་རྫོང་ཆུང་བླ་བྲང་། སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། མགོན་ཁང་ནུབ། རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་འདྲ་མཇོ་ཐོད་མ་ཞུགས་པའི་ཟུར་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་། ཕྱུ་མའི་ལྷ་ཁང་། གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་རིག་འཛིན་ལྷ་ཁང་། དབུ་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་གཟི་འོད་འབར་བའི་དབུ་ཐོག་གི་གསེར་ཐོག་ཆེན་མོ་སོགས་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་

ལོ་ང་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༥༥༧)ལོར·······
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན།

དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ཉེར་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་རབ···
བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་གླང(༡༤༥༧)ལོར་ཡབ་འཇམ་དབྱངས་
ནམ་མཁའ་དོན་གྲུབ་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ཡུམ་འབུ་འདྲེན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་
ལོ་དགུ་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས·······
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་
གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་འཇམ་དབྱངས་ངག་གི་དབང་པོ་
ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང···
བརྒྱད་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་ཁྲིར···
ཞབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་བར་ས་ལོ་ཆེན་པོ་བྲལ་མེད་དུ···
བསྟེན་ནས་གང་གི་གདམས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་པ་གང་བུའི་
ཚུལ་དུ་གསན། ས་ལོ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་ཁའི་བཀའ་སློབ་
ཐུགས་དགྱེས་སུ་བཅངས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་བསྟན་པ···
རྒྱས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་མཛད། ཆུ་མིག་རྫིང་ཁར་བདེ་
མཆོག་ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་དང་། དུས་མཆོད་བླ་བྲང···
གི་གསེར་ཁང་དུ་གྲགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ།
ནང་སོ་ཕུ་ཏྲ་ཁང་དང་ཕོ་བྲང་བཅས་གསར་བཞེངས་ཐོག
ས་ཆེན་ཕྱུག་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་།
ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ལྷ་ཆེན་དང་གསང་སྔགས་བདེ···
ཆེན་གླིང་ཕྱུག་བཏབ། ཁའུ་སྐྱོ་ལྷས་ཀྱི་སྒྲུབ་གནས་དང་།
ཆོས་རྫོང་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན། བསམ་ཡས་གཙུག···
ལག་ཁང་སོགས་ཉམས་གསོ་མཛད། དེ་དག་ཏུ་བཞུགས···
པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར···
བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་བཙུགས། དེ་ནས་བླ་མ་དགེ་བཤེས་དང···
ས་སྐྱོང་སྦྱིན་བདག་བཅས་ནས་གདུང་རྒྱུད་སྤེལ་རྒྱུའི་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་བཞིན་བཙུན་མོ་གསུམ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ནས་སྲས་
འཇམ་དབྱངས་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲགས་
པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་འཁྲུངས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་
བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༢༤)ལོར་ལྷུན་
གྲུབ་ཕོ་བྲང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས།

སྔགས་གཉིས། སྔགས་གསར་མ་དང་སྔགས་རྙིང་མའོ། །

སྔགས་དྲུག་ཐུབ་དྲུག་གི་རྒྱུད་དྲུག དང་པོ་འཇིག་རྟེན་
འདས་པའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས། གཉིས་པ་ཁ་འབར་མ་ཡི·····
རྒྱུད་ལས་བཏུས། གསུམ་པ་བདུད་རྩི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་
བཏུས། བཞི་པ་ཨ་མོ་ག་པ་ཤའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས། ལྔ་པ··
སི་ཏྲི་ཀ་རའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས། དྲུག་པ་གནོད་སྦྱིན་འབར··
མའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས་པའོ། །

སྔགས་སྡེ་གསུམ། གསང་སྔགས། རིག་སྔགས། གཟུངས་
སྔགས་སོ། །

སྔགས་ཉེ་སྙིང་གྲུབ། གོང་དུ་སྔགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ···
དང་དོན་གཅིག

སྔགས་པ། ༡. སྔགས་ཀྱི་ཚོ་གའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལྟོ་གོས·······
འཚོལ་བའི་གྲོང་ཆོག་པ་དང་། ༢. ཆར་འབེབས་དང་ཚེར་
གཅོད་སོགས་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་ཁྲིམ་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན·····
གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

སྔགས་པའི་ཟེར་མདའ། བོན་པོའི་སྔགས་པས་འཕངས་
པའི་ཟེར་གྱི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཏོར་མ·····
དང་། སྦྲང་གི་རྭ་ཅོ་སོགས་ལ་འབར་རྫས་བསྒྲོན་ཏེ་མཚན་
མོའི་དུས་སུ་རང་གི་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ལ་འཕང་ན་མེ·······
འབར་བའི་རིགས་ཞིག

སྔགས་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ཚོགས། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཕྱི་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད··
རྒྱུད། ནང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་བཅས་ལྷ་ཚོགས······།

སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། ཕྱག་འཚལ་བའི···
ཡན་ལག་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག བཤགས་
པའི་ཡན་ལག རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག སྐྱབས་སུ··
འགྲོ་བའི་ཡན་ལག བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན···
ལག བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་བདུན།

སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ། སྔགས་ལམ་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས།

སྔགས་བཟླ་ཚུལ་བཞི། ངོ་ཡིའི་བཟླས་པ། ཁྲིས་པའི་བཟླས་པ། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ། དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ།

སྔགས་བཟླ་ཆེ་འདོན་རྒྱུའི་སྐྱོན་བརྒྱད། དཔུང་བཟང་ལས། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང་། །སྒྲ་ཆེར་མི་བྱ་ཧ་ཅང་ཆུང་བ་མིན། །སྒྲ་ཞིང་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། །ཡུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚག་རྣམས་ཉམས་པས་མིན། ཞེས་སོ། །

སྔགས་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་གཅིག་པོ། རང་གི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནོ། །

སྔགས་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་གཅིག་པུ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས། པད་མའི་རིགས།

སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྔ། ངག་དབེན་ནམ་སེམས་དབེན།(ཚོགས་ལམ) སྒྱུ་ལུས།(སྦྱོར་ལམ) འོད་གསལ།(མཐོང་ལམ) ཟུང་འཇུག(སྒོམ་ལམ) མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ་ལྔ།

སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡང་ཟེར། རྫོགས་རིམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཟེར།

སྔགས་གསར་རྙིང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ནས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་གནང་བ་ནི་བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན། དེ་ནས་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྣུབས་ནས་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་སླེབས་སྐབས་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དེ་སྔོན་བོད་དུ་བསྒྱུར་མ་མྱོང་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསར་པ་མང་པོ་བསྒྱུར་བ་གནང་ནས་བསྒྱུར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་སྤེལ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དར་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་བྱོན་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན།

སྔངས་པ། དངངས་པ་སྟེ་གློ་བུར་སྐྲག་པའི་དོན།

སྔབ་རྡུས་བཙུགས། སྔབ་རྡུ་ནི་ཇབས་རྭ་ཏེ་བརྫབས་འགྲམས་རིགས་དང་། རྣག་ཁྲག ཆུ་སེར་སོགས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྨན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག་གི་མིང་ཡིན་ཞིང་། ཇབས་རྡུའམ་ཇུབས་རྭ་ཡང་ཟེར། སྔབ་རྡུས་གཙུགས་ཟེར་བ་ནི་རྭ་ཚོར་བརྒྱབ་པའི་དོན་ཡིན།

སྔར་གཉའ་ནང་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་ཞིང་མི་སྨན་པ། སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། ཕོ་ལྷ་ནའི་ཇིས་གནས་སྐབས་ཇུན་གར་གྱི་འཁྲིས་སུ་བསྡད་ན་གནོད་འཚེ་འོང་གིས་དོགས་ནས། ཇུན་གར་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཞུ་བ་གསོལ་ཏེ་གཉའ་ནང་གི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐྱོད། སྐབས་དེར་ཤེལ་དཀར་དང་། རྩ་སྐོར་བ་སོགས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཕོ་ལྷ་ནའི་ཇིར་རྗེ་རྒྱལ་བྱས་ནས་འཐབ་འཛིངས་བྱས་པར་བརྟེན། ཕོ་ལྷ་ནའི་ཇིས་བྱུང་མདའ་དང་མེ་མདའ་འཕངས་ནས་དེ་དག་གསོད་པར་ཉེ་བའི་སྐབས། དཔོན་རིགས་ལུམ་པ་ཤར་ཕས་བར་འདུམ་བྱས་པ་རེད།

སྔར་གནས་སོར་བཞག སྔར་རྒྱུན་ལྟར་རང་འཇགས་གནས་པ།

སྔར་བྲིམ། མིག་ལ་བསྟན་པ།

སྔར་བཟང་དུ་སྤྱོད་པ། འདི་ནི་དངོས་ཟོག་ཉོ་ཚོང་བྱེད་སྐབས་དངོས་ཟོག་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་དངུལ

ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དཔྱལ་དེས་རིན་ཐང་གི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་མ་ཤོར་བར་དུ་ཐོག་མོང་བརྟན་པོར་གནས་པ་དང་། ཐང་གཞི་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་ཅིང་། ཁྲིམ་རའི་ཐོག་མོང་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་དགོས་ན་ཁྲིམ་རར་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་དངོས་ཐོག་གི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་ཚོང་ཐོག་གང་མང་ཡོད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཁྲིམ་རའི་ཚོང་ཐོག་ཉུང་ཞིང་དེའི་ཚབ་བྱེད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་དངོས་ཐོང་གི་གྲངས་མང་ན་ཁྲིམ་རའི་ཐོག་མོང་བརྟན་པོར་གནས་མི་ཐུབ་པར་ཇེ་འཕར་ཇེ་འཕར་དུ་སོང་ནས། ཁྲིམ་རའི་ཚོང་ཐོག་གི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གཞི་དམའ་རུ་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རིམ་བཞིན་དེའི་ནུས་པ་ཤོར་ཆེ་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་བུ་ལོན་གསོས་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་རྒྱུ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོས་སྤར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཤུས་ཡིན་པའི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་དེ་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ། ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་ལོན་རྣམས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའམ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྒྲུབས་ནས་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་གསར་པ་བཏོན་ཐོག དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའམ་སྲིད་གཞུང་གིས་མིང་གསར་པ་བཏགས་ནས་ཁྲིམ་རར་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་འདི་ནི་དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གི་སྐབས་ཁྲིམ་རར་འདོན་པའི་དངོས་ཐོག་དང་། དེའི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཐོང་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཐང་དོ་མི་སྙོམས་པའི་འགལ་བ་སེལ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པར《ལུགས་ཆེན་པོ》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ལས་གསལ་ཞེས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས《ལུགས་ཆེན་པོ》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་གང་ཡིན་རྗེས་སུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

སྤར་ཡོད་པོ་བྲང་དམར་པོ་སྙིང་ལ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོ་ནང་མ་ཡར་འཇུལ་རྗེས་གཡོགས་གཡས་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འདྲ་རིས་ཞིག་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་མདུན་སྒོ་བདེ་ཡངས་ཤར་གྱི་སུམ་སྐས་མགོར་བྲིས་ཡོད། དེང་སྐབས་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནུབ་བྱང་གི་ཟུར་ཁུག་ཏུ་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དང་དེའི་འོག་གི་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ཡིན།

སྤར་ལུགས་སྒྲུབ་འདྲེན། དེ་སྔོན་ནང་ལྟར་སྤས་བསྒྲུམས་བྱས་པ།

སྤྲན། མདུན་དང་དོན་གཅིག

སྤོ་སྨན་རིགས་གཙོ་བོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཧོང་ལེན། སྤང་རྩི་དོ་བོ། རེ་སྐོན་པ། ཀྱི་ལྕེ་དཀར་ནག གཉིས། རྟ་ལྤགས། ཨ་ཤི་ཁ། སྟག་ཤ། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ། ཡུ་གུ་ཤིང་། རྩད། ཀྲུ་ཐུབ། ལུམ་སྟག ཨ་བྲག་གཟེར་འཇོམས། ཨ་བྲག་ཚེར་སྔོན། སྨུག་ཆུང་། མདའ་ཡོན། གསེར་སྐྱུད། དངུལ་སྐྱུད། ལུག་རུ་སྨུག་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་གསུམ། ཆུ་རུག སེ་མའི་མེ་ཏོག འབུ་སུ་ཧང་། སྔོང་ཐིག་པ། ཨ་གྲོང་ནག་པོ། ཕུར་དཀར་ཨ་གྲོང་། ཚར་བོང་། ཏང་ཀུན། སེ་རྒོད་འབྲས་བུ། ཤུགས་ཚེར་མ་ཅན། སྐྱེར་བའི་མེ་ཏོག ཐང་ཕྲོམ་དཀར་ནག ལང་ཐང་རྩི། སྲིན་ཤིང་རྟ་མའི་འབྲས་བུ། དྲེས་མའི་གེ་སར། དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ། རྡུ་ཨ་ཤ། ཨ་འདྲ། ཞིམ་ཐིག་དཀར་ནག པར་པ་ཏ། དྷ་བའི་རྩི་བ། འདམ་བུ་ཀ་ར། འབྲི་ཏ་ས་འཛིན། བྱ་ཕོ་ཙི་ཙི། ཤུ་མོ་ཟ། སླེ་བ། ལུག་མུར། གཡེར་ཤིང་པ། མེ་ཏོག སེར་ཆེན། བྲག་སྐྱ་ཏ་བོ། བྲག་སྤོས། རྒྱ་སྤོས། སྤང་སྤེ་སྤྲིས། རྒྱ་དྲུ། འབམ་པོ། སྤོ་སྤྲིན། མེ་ཏོག་ལུག་མིག མཁན་པ་དཀར་ནག ཆུ་མ་རྩི་དཀར་ནག བྱི་ཚེར། རྩ་མཁྲིས། རིམ་དེ་བ། ཆུ་དེ་བ། སྤོ་དེ་བ། རེ་རལ་པ། འོམ་བུ། ཞུ་མཁན། རྒྱ་སྐྱེགས། བཙོད། ལྕུམ་པ། བྲག་ལྕུམ། གྲ་མའི་རྩ་བ། མཛོ་མོ་ཤིང་། ཕང་མའི་འབྲས་བུ། སྲད་དཀར་པ། བྱི་ཏུག་པ། བྲེ་ག མཚེ་ལྕུམ། ལུག་ཆུང་། ལུག་ངལ། སྤང་རི་བྲིལ་པ། ཟངས་

ཙི་བ། སྣ་ཡོ། ཤོ་མང་། པ་ཡག་ཙ་བ། ཙིཙུ་ལ་ཕུག ཞུག་ཆོས། སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ། ས་ཧི་ཀ ཀླེ་ཚ། དབྱི་སོང་དཀར་པོ་དང་ཁྲ་བོ། བ་ལུ་དཀར་པོ། གོ་སྙོད། ཐ་རམ། ན་རམ། བྱ་རྐང་། སོག་ཀ་བ། དབང་ལག རི་ཤོ། སྤྲང་ཚེར། དུར་བྱིད། ཐར་ནུ། སྡོན་བུ། ཁྲིན་བུ། ལྕུམ་རྩ། ཆུ་རྩ། རེ་ལྕགས་པ། ལྕ་བ། ཉེ་ཤིང་། ར་མཉེ། བ་སྲུ་བ། གཟི་མདོ། །

སྡོ་ཚ་བ་གསུམ། དབྱི་སོང་། ཀླེ་ཚ། ར་སྦྲུས་སོ། །

སྡོན་གོམས་བག་ཆགས་བཟང་པོ་སད་པ། སྐྱེ་བ་སྡོན་མར་གོམས་འདྲིས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཚེ་འདིར་དྲན་པ།

སྡོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ། རྒྱ་གར་ན་ཐོག་མར་མང་བཀུར། འོད་མཛེས། དགེ་བ། དགེ་མཆོག གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཏེ་ལྔའོ། །

སྡོན་གྱི་ཆོ་ག་བཅུ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་གོང་གི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོན་གྱི་ཆོ་ག་བཅུ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གཉིས་དང་། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཀྱིས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་ཚུར་ཤོག་གིས་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་དང་། བཟང་སྡེ་ཚོགས་དྲུག་ཅུས་སྐྱབས་གསུམ་ཁས་བླངས་པས་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་སོགས་ལྕི་ཆོས་བརྒྱད་བསླབས་པར་ཁས་བླངས་པས་དང་། ལེགས་བྱིན་དྲིས་པའི་ལན་ལ་དགྱེས་པས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་མ་ཕ་མའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལ་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤལ་ནས་ཕོ་ཉ་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྲིན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུ་ཚོགས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཚོགས་སོ་སོས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཅུ་ལ་གཟིགས།

སྡོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན། ཤཱཀྱ་མུ་ནིས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཐོག་མར་གསུང་སྐབས། ཞུ་བ་པོ་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། དེས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་མཛད། རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་རྗེས་མ་དེར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཆེན་པོའི་དབུས་དུས་འཁོར་གྱི་ཀློས་བསླངས་བཞེངས་ནས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ། ༡. རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་དང་། ༢. ལྷ་དབང་། ༣. གཟི་བརྗིད་ཅན། ༤ ཟླ་བས་བྱིན། ༥. ལྷའི་དབང་ཕྱུག ༦. སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ༧. ལྷའི་དབང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་མཛད།

སྡོན་གྱི་བག་ཆགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་འཇོག་ཐུབ་པ་དཔེར་ན། བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་ཆུང་དུས་ནས་སེམས་ཅན་འབུ་སྲིན་སོགས་གསོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྐུ་བ། རྫུན་ཤོད་པ་བཅས་བསླབ་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་ཆུང་དུས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་ལ་དགའ་བ། ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ། རྫུན་མི་ཤོད་པ་བཅས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྡོན་མའི་བག་ཆགས་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

སྡོན་འགྲོ་རྣ་གསུམ། མཆོད་ཡོན(ཨ་རྒམ) ཞལ་བསིལ། ཞབས་བསིལ(དྲི་ཆབ)གསུམ་མོ།

སྡོན་ཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་བཅུ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྡོན་གྱི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་བཅུ་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་བཅུ་ནི། ༡. རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ། ༢. ངེས་པར་འཇུག་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ། ༣. ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ། ༤ སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པའི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ། ༥. དྲི་བས་མཉེས་པའི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ། ༦. ལྕི་ཆོས་ཁས་བླངས་པའི་བསྙེན་པར་

རྫོགས་ཚུལ། ༧. འཕྲིན་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་
ཚུལ། ༨. མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར……
རྫོགས་ཚུལ། ༩. དབུས་སུ་བཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར…
རྫོགས་ཚུལ། ༡༠. སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་བསྙེན་པར་རྫོགས་
ཚུལ་རྣམས་སོ། །

སྔོན་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ། ཐོག་མར་ཆོས་
བྱེད་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་
ཐེག་ཆེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ཉན་རང་གི་
ལམ་ལ་ལྟུང་མི་སྲིད་པ།

སྔོན་མར། སྔོན་མར།

སྔོན་མོ་ཁྲང་ལྲང་། སྟོད་ནགས་ཚང་གི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

སྔོན་རྩད་སྲ་བརྟན། སྐྱོན་ཆ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་ནས
བརྟན་པོ་བཟོ་དགོས་པ།

སྔའི་བྲུ་མོ་སྲུན་བདུན། གཡའ་ཀྱི་མ། སྟོང་ཟིལ། གང་
གླ་ཆུང་། ཧོང་ལེན། ཏིག་ཏ། བོང་དཀར། སྤང་རྩི་དོ་
པོ་རྣམས་སོ། །

བརྫན་པ། བོན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པ་གཉིས……
གས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་འདྲེ་སོགས་ལ་གཏོར་མ་དང་མཐུན་པའི་
མཆོད་རྫས་བཤམས་ནས་ལས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་བཅོལ་བ།

བརྫོད་པ། འདྲིད་པ་སྟེ་བསླུ་བའམ་མགོ་བསྐོར་བ།

**བརྟགས་བྱའི་བརྗོད་གཞིར་དངོས་བསྟན་བཅུ……
བདུན།** གྲོང་ཁྱེར། རྒྱ་མཚོ། རི། དུས། ཉི་ཟླ……
འཆར་བ། སྐྱིད་མོས་ཚལ། ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད། ཆང་འཐུང་
བ། གཉིས་སྦྱོར་གྱི་དགའ་སྟོན། དུས་བཏབ་སྟེ་མ་ཚོགས་
པ། བག་མ་ལེན་པ། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བ། དེ་ཉིད་སྐྱིད་འཕེལ།
གྲོས་བྱེད་པ། ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་། གཡུལ་འཐབ་པ།
འདྲེན་པར་དར་བའོ། །

བསྔོ་བགྲང་། དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་དེ་རིང་ཞོགས་པ་ནས……
དགོང་མོ་ཉལ་ཁའི་བར་དུ་དགེ་བ་གང་བྱུང་དང་། སྡིག
པ་གང་བྱུང་། རང་གིས་དགེ་བ་བྱས་པ་དེ་དག་དགེ་བ…
ཡང་དག་པར་འགྲོ་འདུག་གམ་མི་འདུག་སོགས་རྩིས་བཞེར་
དང་། ཞུས་དག་བྱས་པའི་དོན།

བསྔོ་རྟེན། ༡. དེ་ཡང་མི་གསོན་པོར་བསྡད་ཡོད་ཀྱང་།
ནད་པ་ཡིན་ཚེ་ནད་པ་དེའི་རྒྱུ་དངོས་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་དད་
པ་ཡོད་པའི་བླ་མ་དང་། དགེ་བཤེས། དགོན་པ་སོགས…
ལ་ཕུལ་ཏེ། ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་ལམ་གནང…
རོགས་ཞུས་པ་ལ་གསོན་བསྔོ་འབུལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང…
ནད་པ་དེ་ཤི་ཁར་ཐུག་པ་ཡིན་ན་དེའི་མིང་ལ་སྔོན་འགྲོ……
བཏང་བ་ཟེར། ༢. ཡང་གཤིན་པོ་ཡིན་ན་ཤི་པོ་དེའི་ཕ་མ་
སྤུན། གཉེན་ཚན། བླ་མ། བཟའ་ཚང་། བུ་ཕྲུག……
སོགས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི……
མིས་ཤི་པོ་དེའི་རྒྱུ་དངོས་སོགས་གོང་བཞིན་བསྔོ་རྟེན……
འབུལ་བ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

བསྔོ་རྟེན་འབུལ་མི། མི་ཤི་པོའི་ཚེད་དུ་སྨོན་ལམ་ཞུ་བའི་
མིང་བྱང་དང་དངོས་པོ་འབུལ་མཁན།

བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཅུ། བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། མི……
དམིགས་པ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དབེན་པ་རྗེས་སུ་ཡི……
རང་བ། ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ། ཆུང་འབྲིང…
ཆེན་པོའི་མིང་ཅན་ནོ། །

བསྔོ་བ་གསུམ། ཉེ་ཚེ་བའི་བསྔོ་བ། རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྔོ་བ།
བླ་ན་མེད་པའི་བསྔོ་བའོ། །

ཅ

ཅང་། ཆང་།

ཅང་ཏེའུ། ལྷའི་ཕྱག་མཚན་ནམ། ཌ་མ་རུའི་བྱེ་བྲག……དཔངས་མཐོ་ལ་སྐེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་པགས་པའི་བར་སྐུད་པས་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་བ་ཞིག

ཅང་མཐོང་ཅང་ཚོར། གང་ཡང་མཐོང་བ་དང་ཅི་ཡང་ཚོར་བ།

ཅན་ལྔ་དང་ལོག་དྲུག ༡. སྲ་ས་བོན་པོས་བརྩམས་པའི་ཡོ་ག་ལྷ་གྱིས་ཅན། ༢. ཡབ་ཚན་འབངས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཐང་མ་འཇུག་དུལ་ཅན། ༣. སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཁྲིང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཅན། ༤. ཞང་བློན་གྱིས་བརྩམས་པའི་ལྷབ་མ་དགུ་བརྩེགས་ཅན། ༥. རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གསང་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ༦. ཁྲུ་སྟོན་གྱིས་བརྩམས་པའི་ལོག་གནོན་ཆེན་པོ།

ཅི་ག གང་དང་། ཇི་ལྟ་དང་། འདི་སྐད་སོགས་ལ་འཇུག་གོ།

ཅི་དགའ་བར་རང་ཉམས་སུ་གནང་། གང་དགའ་བ་རང་འདོད་བྱེད་དུ་བཅུག

ཅི་ཅིང་ལོ་གསུམ། (ཀྲི་ཀྲིད་ལོ་གསུམ)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤི་དེ་ཕ་ལ་ཀེ་ཀེན་ཧན(硕德八剌格坚汗)གྱི་སྲིད་ལོའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཀྲིད(至治)ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༣༢༡)ལོ་ནས་ལོ་བཞིའི་བར་ཡིན།

ཅི་ཏའི་ལོ་བཞི། (ཀྲི་ཏྭ་ལོ་བཞི)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧེ་ཙུང་ཁའི་ཤུག(武宗海山)རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ལོའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཏྭ(至大)ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༠༨)ལོ་ནས་ལོ་བཞི་བར་ཡིན།

ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ། ཅི་བྱ་འདི་བྱེད་ཀྱི་གདེང་ས་ཚོད་མེད་པ།

ཅི་དབེན་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ། ཀྲི་ཡོན་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ……བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༢༧༦)ལོ་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐའི་ཙུའུ་ཏུ་ཡི་ཐི་མེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་སྲིད་ལོའི་མིང་ཀྲི་ཡོས(至元)ཟེར་བ་བཏགས་པའི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན།

ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་སྙམ་པ།

ཅི་ཅེ། ཀོ་དྲ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཅི་ཅེ་དང་ཅོ་ཅོ་མི་གཅིག་པར་བཤད་པ།

ཅི་སྨན། ཅི་ཕན།

ཅི་ཤུན་ཛོ་གཉིས། (ཀྲི་ཧྲུན)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་མུར་འཇའ་ཡ་ཐུའི་སྲིད་ལོ་རྗེས་མའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཧྲུན(至顺)ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༣༣༠)ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཡིན།

ཅི་གསུང་དང་ལེན། ཅི་གསུང་གི་བཀའ་ལ་དད་པ་དང་ལེན་ཞུ་བ།

ཅི་ཧྲོང་ལོ་གཅིག (ཀྲི་ཧྲོའོ)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར(也纱铁木儿)གྱི་སྲིད་ལོ་རྗེས་མའི་མིང་ལ་ཀྲི་ཧྲོའི(至和)ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)ལོའི་ལོ་སྟོད་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་ཡིན།

ཅིག་ཅར་དུ། དུས་མཉམ་དུའམ། ཁ་སྐད་ལ་སྐབས་གཅིག་ལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཅིག་བཞིན། རེ་རེ།

ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་འབྲི་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་རྨ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁ་འཐོར་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག ༡. ཧན(ཆན་གྲའོ་འམ་གྲའོ་སྔོན་མ) ༢. ཧྲའུ་གྲའོ(གྲའོ་རྗེས་མ) ༣. ཆན་ཡན(ཡན་སྔོན་མ) ༤. ཆན་ཆིན……

(ཆེན་སྔོན་མ) ༥. ཏོའུ་ཡན(ཡན་རྗེས་མ) ༦. ནན་ཡན(ཡན་ལྷོ་མ) ༧. པེ་ཡན(ཡན་བྱང་མ) ༨. ཏོའུ་ཆེན(ཆེན་རྗེས་མ) ༩. ཤིས་ཆེན(ཆེན་ནུབ་མ) ༡༠. ཞུ། ༡༡. ཏོའུ་ཞིའང(ཞིའང་རྗེས་མ) ༡༢. ནན་ཞིའང(ཞིའང་ལྷོ་མ) ༡༣. པེ་ཞིའང(ཞིའང་བྱང་མ) ༡༤. ཤིས་ཞིའང(ཞིའང་ནུབ་མ) ༡༥. ཆན་ཞིའང(ཞིའང་སྔོན་མ) ༡༦. ཁྲིང་ཏན་བཅས་སོ། །

ཅིའུ་ཐའི་ཛུ། (སུང་ཐའི་ཙུའུ)སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཀྲའོ་ཐའི་ཙུའུ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཐོག་མར་ཀྲའོ་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཡིན་ཞིང་། མིང་དངོས་ཀྲའོ་ཁུང་ཡན(赵匡胤)ཟེར། དེས་དམག་དོན་སྲིད་འགྱུར་བསླངས་ནས་སྲིད་དབང་གྲོགས་ཏེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལ་པེ་སུང(སུང་བྱང་མ)ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཀྲའོ་ཡིན་ཞིང་། ༩༦༠ནས༡༡༢༧ལོའི་བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། སྔ་རྗེས་སུ་ལེའོ་དང་ཤིས་ཞྭ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་སུང་གིས་གཅིག་འགྱུར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཅིའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས། (周朝)དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་མང་པོའི་ནང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཀྲའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བོད་ཡིག་ཐོག་ཕྲིས་སྐབས། ཅིའུ་དང་། ཛིའུ་ཞེས་འབྲིད་པ་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པ་སྟེ། དོན་དུ་ཀྲིའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལ་གོ་དགོས། དཔེར་ན་དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཧྲ་ཀྲིའུ་ཞེས་པར་ཤ་ཅུ་དང་། ཀྲ་ཀྲིའུ་ཞེས་པར་ཀྲ་ཅུའམ་ཀྲ་ཛུ། སུ་ཀྲིའུ་ཞེས་པ་སུ་ཅིའུ། སུ་ཀྲིའུ་ཞེས་པར་སུག་ཛིའུ་སོགས་སུ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་འདྲེན་སྐབས། ཐང་གསུམ་དང་ཧྲེ་ལྔ། ཕང་གསུམ་ཞེས་གསལ་བའི་ནང་གི་ཕང་གསུམ་ལ་ཀྲིའུ་རྒྱལ་རབས་ཞེས་འབོད་ཅིང་། དེ་ལའང་སྔ་རྗེས་སུ་ཀྲིའུ་ནུབ་མ་དང་། ཀྲིའུ་ཤར་མ་ཟེར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་འོག་གི་ཅིའུ་ལ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཞེས་པར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཅིའུ་ཧྭ་ཧྲན། (九华山)དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་གནས་རི་རྩ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ་ཨན་ཧོས་ཞིང་ཆེན་ཆེན་དབྱང་རྫོང་གི་ནུབ་ལྷོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆི་ལེ་ཉེ་ཤུའི་གནས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རི་བོ་འདིར་རྩེ་མོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྔོན་དུས་ཅིའུ་ཙི་ཧྲན་ཏེ་རི་བོ་རྩེ་དགུ་ཞེས་ཟེར་སོང་། ཕྱིས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྙན་ངག་པ་ཆེན་པོ་ལིས་པའི་ཡི་སྙན་ཚིག་ཅིག་ཏུ་དཔལ་བརྗོད་ཅིའུ་ཧྭ་ལྷུན་པོར་རྒྱང་ནས་བལྟས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་རི་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཅིའུ་ཧྭ་རི་བོ་ཞེས་གྲགས། རྒྱའི་ཡིག་ཚགས་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སའི་སྙིང་པོ་ཞིན་ལོ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཧྲུས་ལ་ཅིན(金)དང་མཚན་ཆའོ་ཇུའི(乔觉)ཞེས་གསོལ་བ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་མཚོ་ལམ་བརྒྱུད་ནས་གནས་འདིར་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་སྟེང་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་རྗེས་སློབ་མ་ཚོས་ཅིན་ཏི་ཙང(金地藏)ཞེས་ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་མཚན་ཕུལ་ཅིང་དམར་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། མིང་གི་གོང་མ་ཝན་ལིས་ཀྱིས་གདུང་རྟེན་དེར་ཧུ་ཀོ་ཞིའུ་ཧྲིན་པོ་ཐ(护国肉身宝塔)ཞེས་པའི་མཚན་ཕུལ། གནས་དེའི་དགོན་པ་བྱུང་སྔ་ཤོས་ནི་ཧྭ་ཁྲིན་སི་ཡིན་པ་དེའི་མཐའ་སྐོར་ན་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཡོད།

ཙུ། ཆུའི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས》ལས། སྐྱི་ཙུ་ནི་སྔོན་མོ་དང་། ཡར་ཆབ་ནི་ཆུ་བོ་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཙུ་དབེན། ཀྲུའུ་དབེན། ཧོང་ཁྲོས་ཞིང་པའི་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱས་སྐབས་ཐོག་མར་ཧྭན་པོ་བྱས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཐང་ལ་མགོ་བཏགས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཨེད་རྗེས་ལི་ཁྲུའུ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མི

ལོས(༩༠༧)ཡོར་གོང་མ་ཐང་ཨེད་ཐེས་གོ་གནས་ལས་ཕབ་སྟེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ལེའང(ལྱང)རྒྱལ་རབས་རྗེས་མ་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་བས༩༠༧ནས༩༢༣ལོའི་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ཡིན།

ཅུང་། ཆུང་།

ཅུང་ཏུས། ཆུང་ཏུས་ཏེ། མཛིང་པའི་གོང་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོགས།

ཅུར་ནི། སྨན་ཕྱི།

ཅེ་ཏེ། ཅི་སྟེ། གལ་ཏེའམ་གལ་སྲིད།

ཅེབས་ཅུར་ནི་སྤྱི་འཛུ། ལྕེབས་ཚུར་ནི་མི་འཛུལ།

ཅིའུ་ལ་རྒྱལ་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས(周朝)ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཅིའུ་རྒྱལ་རབས་ཞེས་འབོད་པ་དེར་སྔ་རྗེས་སུ་ཧྲའན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིན་ཨན་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཤིས་ཀྲའུ(ཀྲའུ་ནུབ་མ)དང་། ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་ཡང་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཏུང་ཀྲའུ(ཀྲའུ་ཤར་མ)ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཚན་པ་ཁག་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཤིས་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ནི་རྒྱལ་རབས་སྔོན་མ་ཧྲང་རྒྱལ་རབས(ཤང་རྒྱལ་རབས)ཀྱི་རྒྱལ་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ་ཡན་ཀྲའུ་ཝང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཐན་གཡོག་རིང་ལུགས་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་གཞུང་གནོན་དང་བཤུ་གཞོག་འོག་ཐན་གཡོག་དང་ཐན་གཡོག་བདག་པོའི་བར་གྱི་འགལ་བ་ཧ་ཅང་ཚབས་ཆེ་དུ་སོང་ཞིང་། དུས་མཚུངས་ཐན་གཡོག་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་ནང་ཁུལ་བར་ལའང་འགལ་བ་ཆེ་དུ་སོང་ནས་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་སུ་མཐུད་དུ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཡན་ཀྲོའི་ཝང་གིས་ཉེ་བསྐོར་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཕར་གྲོལ་བྱས། སྐབས་དེར་ཧྲང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཏུས་མིང་ཀྲའུ་ཡིན་པའི་ཝེན་ཝང་གི་བུ་ཀྲའུ་ཝུ་ཝང་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་ཆོ་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ཏེ་རྒྱ་ཡེ་ས་གནས(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཅིས་ཤན)ལ་དམག་འཐབ་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་ནང་གི་ཐན་གཡོག་ཁག་གཅིག་ཀྱང་ཡར་ལངས་ནས་ཕྱིན་ལོག་བྱས་ཏེ། ཀྲའུ་ཝུ་ཝང་གིས་འགོ་བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་རྩ་བ་ནས་འཐོར་ཞིང་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་བཙུགས། རྒྱལ་ས་ནི་ཧྥེང་གའོ(དེང་སང་ཧྲའན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིས་ཨན)ཡིན། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤིས་ཀྲའུ་སྟེ་ཀྲའུ་ནུབ་མའམ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཅིའུ་ནུབ་མ་ཟེར། ཀྲའུ་ཝུ་ཝང་ཤི་རྗེས་ཀྲའུ་ཁྲིང་ཝང་ལོ་ཆུང་དུ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ཏེ། ཀྲའུ་ཝུ་ཝང་གི་ནུ་བོ་ཀྲའུ་ཀུང་གིས་སྲིད་འཛིན་རམ་འདེགས་པ་བྱས། དེའི་རིང་ཐན་གཡོག་བདག་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པ་སྐྱེང་འཛུགས་བཏང་ནས་ས་ཁུལ་སྐར་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། ས་ཁུལ་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་གོ་ས་སྤྲད་ནས་དབང་སྒྱུར་གོ་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ནང་ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་གནས་ཅན་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཅུང་ཟད་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ལེད། ལུའུ། ཅིན། ཆིས། ཁྲིའུ་བཅས་ཡིན། ཤིས་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་དེར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་བྱུང་བ་ནི། ༡. ཀྲའུ་ཝུ་ཝང་། ༢. ཀྲའུ་ཁྲིང་ཝང་། ༣. ཀྲའུ་ཁང་ཝང་། ༤. ཀྲའུ་ཀྲོའི་ཝང་། ༥. ཀྲའུ་མུའུ་ཝང་། ༦. ཀྲའུ་ཀུང་ཝང་། ༧. ཀྲའུ་དབྱི་ཝང་། ༨. ཀྲའུ་ཤའོ་ཝང་། ༩. ཀྲའུ་ཡི་ཝང་། ༡༠. ཀྲའུ་ལི་ཝང་། ༡༡. ཀྲའུ་ཞོན་ཝང་། ༡༢. ཀྲའུ་ཡོའུ་ཝང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི༡༠༤༦ནས༧༧༡བར་ལོ་གྲངས༢༩༦རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྐབས་དེའི་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཞིང་……

རྣམས་བྲན་གཡོག་བདག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་མངའ་འོག་གི་སྣོན་པོ་རྣམས་ལ་ས་ཞིང་བགོས་ནས་འདེབས་ལས་བྱེད་དུ་བཙུག་ཏེ། ཕོངས་གཏོགས་སྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡི་གེ"井"གི་དབྱིབས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་ཞིང་ཡིན་པ་དང་། སྨིང་གྲུ་བཞི་མ་རེ་རེའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་དེང་སང་གི་མུའུ་གྲངས་ལྟར་རྩིས་ན་མུའུ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། བྲན་གཡོག་རྣམས་ས་ཞིང་དེའི་ཐོག་ངལ་རྩོལ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཙམ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་ཀྱང་བྲན་གཡོག་བདག་པོར་དབང་བ་ཡིན་པས་བྲན་གཡོག་བདག་པོས་བྲན་གཡོག་ཉེས་མེད་དུ་བསད་པའམ་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་གཞན་དག་ལ་བཙོངས་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་པས་གཉའ་གནོན་བཙུ་གནོད་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ནས་ཤིས་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐ་མ་ཀྲའུ་ཡོའུ་ཧང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་དང་བྲན་གཡོག་བར་གྱི་གྲལ་རིམ་འགལ་ཟླ་ཚབས་ཆེར་སོང་བ་དང་དུས་མཚུངས། དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁུལ་སྲིད་དབང་འཕྲོག་རེས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཆེ་རུ་སོང་ནས་འཐབ་རྩོད་དེའི་ནང་ཀྲའུ་ཡོའུ་ཧང་བསད། ཀྲའུ་ཕིང་ཧང་རྒྱལ་པོའི་གོ་སར་བསྐོས་ཏེ་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་ཁག་གཅིག་གི་སྲུང་སྐྱོབ་འོག སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༧༧༠ལོར་ཧོ་ནན་གྱི་ལོའོ་ཡེ་ས་གནས(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་ཡང)ལ་སྤོས་ནས་རྒྱལ་ས་བྱས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བར་བྱུང་བ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུང་། ཀྲའུའམ་ཀྲའུ་ཤར་མ་ཟེར། དེ་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་བ་ནི། ༡. ཀྲའུ་ཕིང་ཧང་། ༢. ཀྲའུ་ཧྲུན་ཧང་། ༣. ཀྲའུ་ཀྲོང་ཧང་། ༤ ཀྲའུ་ལི་ཧང་། ༥. ཀྲའུ་ཧྲུའི་ཧང་། ༦. ཀྲའུ་ཞིང་ཧང་། ༧. ཀྲའུ་ཅིང་ཧང་། ༨. ཀྲའུ་ཁྲུའང་ཧང་། ༩. ཀྲའུ་ཏིང་ཧང་། ༡༠. ཀྲའུ་ཛེན་ཧང་། ༡༡. ཀྲའུ་ལིང་ཧང་། ༡༢. ཀྲའུ་ཅིན་ཧང་། ༡༣. ཀྲའུ་ཛིང་ཧང་། ༡༤ ཀྲའུ་ཡོན་ཧང་། ༡༥. ཀྲའུ་ཀྲེན་ཏིང་ཧང་། ༡༦. ཀྲའུ་ཨེད་ཧང་། ༡༧. ཀྲའུ་ཨེན་ཧང་། ༡༨. ཀྲའུ་ཁའོ་ཧང་། ༡༩. ཀྲའུ་ཞེད་རླེས་ཧང་། ༢༠. ཀྲའུ་ཨན་ཧང་། ༢༡. ཀྲའུ་གླེས་ཧང་། ༢༢. ཀྲའུ་ཞན་ཧང་། ༢༣. ཀྲའུ་ཙུས་ཅིང་ཧང་། ༢༤ ཀྲའུ་ནན་ཧང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༧༧༠ནས༢༤༩ལོའི་བར་ལོ་གྲངས༥༢༢རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། གོང་གསལ་ཤིས་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཏུང་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི་བསྡོམས་པའི་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་ལོ་གྲངས་བསྡོམས་ན་ལོ་གྲངས༨༡༨རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། (འདི་ལ《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི》དཔེ་དེབ་མང་པོ་དང《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཅེའུ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱར་སྲིད་བཟུང་ཞེས་གསལ་བ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་སྲིད་ལོ་བསྡོམས་པའི་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་ལས་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་རེའི་ཐོབ་སྐལ་ཆ་སྙོམས་བྱས་ཚེ་ལོ་གྲངས་གཉིས་རེ་ལས་མེད་པས་ལོ་གྲངས་ཉུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་སྲིད་ལོ་བསྡོམས་གྲངས་ལོ༨༧༣ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་སྐུ་ཞབས་ཧྥན་ཝེན་ལན(范文澜)གྱིས་བརྩམས་པའི《ཀྲུང་གོ་ཐུང་ཧྲི》《中国通史》དཔེ་དེབ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན) གོང་གསལ་ཏུང་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞིས་ལོ་གྲངས༥༢༢རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་དེར་ཁྲུན་ཆིའུ(ཆུན་ཆིའུ)དུས་རབས་དང་ཀྲེན་གོ་དུས་རབས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཏུང་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཀྲའུ་ཕིང་ཧང་གི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༧༧༠རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཀྲའུ་ཡོན་ཧང་གི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༤༧༥བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་ཁྲུན་ཆིའུ་དུས་རབས་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ནི་ཀྲུང་གོའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ

ཀྲའུ་ཡོན་ཤང་གི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༤༧༥ལོར་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཁྲུག་བྱས་མཐར། ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཏའི་སྦྲ་ཞིའན་ཧྲེས་སྲིད་འགྱུར་བྱས་ཏེ་ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་བརྩེགས་པ་ནས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༢༢༡ལོར་ཆིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྲུང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀྲན་གོའི་དུས་སྐབས་ཟེར། ཀྲན་གོའི་དུས་རབས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག་ཀྱང་འདིར་མ་བྲིས། དུས་སྐབས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི། དེ་སྔོན་ཙུས་རྒྱུད་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཚབ་ཏུ་ཁྲིམ་རྒྱུད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཆགས་པ་དང་། ས་བདག་གྲལ་རིམ་གསར་དུ་ཐོན་པའི་འགོ་ཚུགས་པ། ཙུས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དེའི་ཚབ་ཁྲིམ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གཡོ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤོར་བའི་ཐོག་རྒྱལ་ཕྲན་དང་ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་རུ་སོང་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་རྒྱལ་པོ་ཕན་ཚུན་བར་ལོ༡༨༢རིང་དམག་འཁྲུག་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་བདུན་ཡོད་པ་ནི། ཧྥོ་ནན་གྱི་དཀྱིལ་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་སྟེ། ནུབ་ངོས་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཧན་རྒྱལ་ཁབ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཀྲའོ་རྒྱལ་ཁབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཝེད། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཆིས་རྒྱལ་ཁབ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཁྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཧན་དང་ཝེད་གཉིས་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཀྲའོ་རྒྱལ་ཁབ། ཡང་བྱང་ངོས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཕྱུ་བདུན་ནམ་བཙན་བདུན་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གི་དུས་སུ་ཚང་མ་རིམ་བཞིན་གཏོར་ནས་ཀྲུང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་བྱས། ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་མེད་པས། ཞིངས་འདིར་སྐུ་ཞབས་ཧྲན་ཤེན་ལེན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི《ཀྲུང་གོ་ཐུང་ཧྲི》ཟེར་བ་ནས་གནད་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡིག་མཁྱེན་མཁན་ཚོས་དཔེ་དེབ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཙ་འདྲི། འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ།

ཙ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ། མདོ་སྨད་ཙ་ནེ་དཔོན་གྱི་མངའ་འོག་ཐུའུ་ཧྲའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་བྲག་གཡོ་སའམ་རབ་པོ་ཞེས་པར་ཡབ་སྐྱབས་འབུམ་དང་ཡུམ་སྐལ་བཟང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༧༥)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སློབ་པའི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་རྗེ་དེའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་འགའི་རིང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་བློ་འཛིན་མཛད། སྨན་པ་སྟག་རིས་དགེ་སློང་གི་དྲུང་ནས་སྨན་དཔེ་གསན་སྦྱོང་གིས་ནད་བཅོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལོར་སེ་ར་སྨད་ཐོས་བསམ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་གྱིས་མིང་བཏགས་བཞེས་རྗེས་ཀྱང་དབུས་སུ་དུས་འཁྲུགས་བྱུང་བས་རྗེ་སྲིད་སྐུ་གཤེགས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་འདུས་སྡེ་ཉིས་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་འཚོགས་ཏེ་སྨོན་ལམ་འཕར་མའི་སར་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་མཚན་བཏགས་བཞེས། རྗེ་ཉིད་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དཀའ་ལྡན་དང་འབྲས་སྤུངས་བཅས་སུ་དམ་བཅའ་བཞག་པས་ཚང་མ་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་མདོ་སྨད་ཙ་ནེ་དགོན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཙ་ནེ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གོ་ཤྲི་ནང་སོ་ཡིས་དེ་ཉིད་པོ་བྲང་དུ་གོང་མ་མཇལ་

པའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་མངགས་ལྟར་ནང་སོས་ཤིང་ཏྲ་ཡོར་དགོན་པ་དེར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་དགོན་དེའི་བླ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ཡོར་གྲྭ་ཚང་བླ་མ་དགོངས་ཞུ་གནང་ནས་ལོ་བདུན་ཙམ་རིང་ལམ་གཙོ་གསུམ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དག་བཀའ་རྩོམ་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས《མདོ་སྔགས་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་རབས》དང་། 《སྔགས་རིམ་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ》 《གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར》 《ཀུན་རིག་ཆོག་བསྒྲིགས་མ》 《སྡོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག》 《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་དམར་ཁྲིད་ཚུང་ཟད་རྒྱས་པ》 《གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག》 དེའི་ཊཱི་ཀཱ་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ《གསང་འདུས་པའི་བདག་བསྐྱེད་བསྒྲིགས་མ》 《བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ》 《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་དགོངས་པ་རབ་གསལ》 《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས》སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་སླར་ཡང་དགོན་དེའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ལོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་བླ་མ་དང་སློབ་དཔོན་བྱུང་འབྲེལ་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་བར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༧༤༩)ལོ་ལ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

ཚེ་ནེ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་སྐོར་གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པའི་ཐོག་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

ཚེ་ནེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན། མཚན་གཞན་ཙོ་ནེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོ་སྨད་ཆོས་དཔལ་ཞིང་དུ་གོང་ཚོའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༧༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྗེ་ངག་དབང་མཚན་ཅན་གྱི་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷུར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དང་འཇམ་བཞད་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཞུགས། ས་བྱ(༡༩༠༩)ལོ་ཙམ་ལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ལོ་ཤས་རིང་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དེ་ནས་མེ་སྟག(༡༩༢༦)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་རྗེས་སྐབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་རྗེ་ཉིད་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་བསྒྲུབས། ལོ་ཤས་བཞུགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ་ལྕགས་རྟ(༡༩༣༠)ལོར་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ཡིག་བཙལ་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་རྩོམ་འབྲི་གནང་བར་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནོར་གླིང་དུ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་རྩོམ་འབྲི་གནང་སྐུར་གཤེགས་པར་སྣང་། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་བསྟོད་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བ》 《རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་བསྡུས་དོན་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང》 《ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤྲེལ་མ་བསྟོད་པ་དགོངས་དོན་ཟད་མེད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར》སོགས་པོ་ཏི་ཆུང་བ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས།

ཚོག ཡོད་ཚད་ཀྱི་དོན།

ཚོག་ཚོག་པོ། འབུར་པོ།

ཚོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཚོག་ཞང་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། 《འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཏོགས་པ་དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་

བཅུ་རྩ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཕའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ》ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ། བམ་པོ་གཉིས་པ། 《དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཕའི་རྣམ་འབྱེད》ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། 《དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ》ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་བམ་པོ་གཉིས་པ།

ཅོད་པན་དར་ལྕེ་གཡོ་བ། ཐག་པའི་ཐོག་ཏུ་དར་ཆ་ཆུང་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རླུང་གིས་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་བ་ལ་ཟེར།

ཅོད་པན་འཛུགས་པ། རས་དང་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་ཁམས་དང་ལོ་རྟགས། ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་བྲིས་པའི་མཐར་རང་ཉིད་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བའི་སྨོན་ཚིག་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་མར་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ནས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་གོམས་གཤིས་གྲས་ཡིན།

ཅོད་པན་གསེར་ཞུན་མཛེས་པའི་བསྟན་པ། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་ལུགས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བ་བྱུང་མོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན་པར། སྔར་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་མཇལ་ཏེ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཁར་དེ་སྔོན་བླ་ཆེན་གྱིས་གནང་བའི་བོན་པོའི་འབབས་ཞྭ་སྔོན་པོ་ལ་ས་སེར་བྱུགས་ནས་མདོག་སེར་པོར་བསྒྱུར་ཏེ་ཁྱེད་ཆོས་ཞྭ་འདི་གྱོན་ནས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་སོགས་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ་བ་དོན་ལ་གནས་སྙམ།

ཅོམ་རྒྱང་བ། སྤྲ་སྐད་ཆུང་བ།

གཅམ་བུ། བཅོས་མ།

གཅལ། བཅལ་གྱི་བརྗེ་རྙིང་པ། བཅལ།

གཅལ་བ། བཅལ་བ། ཚད་གཞལ་བ།

གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་བའི་ཚུལ། གཅིག་མདོ་སྔགས་གཉིས་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་ཚུལ་དང་། གཉིས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། ༡. མདོ་སྔགས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཉམས་སུ་བླངས་དགོས་པ་དང་། མདོ་ཕྱོགས་ནས་བཤད་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་སྔགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཏ་ཙང་མྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ༢. སྡེ་སྣོད་གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ལས་གཅིག་ལེགས་པར་གོ་བ་བྱུང་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའམ། སྔར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཅིག་ངར་གཅིག་སློང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྐད་ཆ་ངར་པོ་བཤད་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལས་ངར་བ་ཤོད་པ།

གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། སེམས་རྩེ་གཅིག་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཞེ་ས།

གཅིག་དང་ཐ་དད། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བློ་ངོར་སྣང་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ་དང་། ས་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་སོ་སོ་ནས་དེ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བློ་ངོར་སྣང་ཚེ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་དངོས་གཉིས་དང་། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །

གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་ན་མེད་དགོས་པ་ལྟར། བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་དགོས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན།

གཅིག་པ་བཞི། རང་ལྡོག་པ་གཅིག་པ། ངོ་བོ་གཅིག་པ། རིགས་གཅིག་པ། རྫས་གཅིག་པའོ། །

གཅིན་ཚན། གཅིན་ཚྭ།

གཙང་རི་བོ་ཆེ། གཞིས་ཀ་རྩེ་ངམ་རིང་རྫོང་མདོ་སྨེ་ཆུས་གཙུང་རི་བོ་ཆེ།

གཙང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཨ་ཉེ་ཨ་གྲགས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༡༠)ལོར་སྨ་ཡུལ་ནོན་འཇམ་འོམ་བུ་ལུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས། རྗེ་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པར་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་རྗེ་སྐྱོབ་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པས་དབོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་བདག་རྐྱེན་མཛད་དེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱང་བར་མཛད། དབོན་གྱི་དྲུང་དུ་སྙིང་པོའི་ཆོས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དགེ་བཤེས་དུ་མ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་དང་མདོ་རྒྱུད་མང་དུ་གསན་ཅིང་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་རྟ་ར་ཡོན་ཏན་སྙིང་ཁ་བྱ་བར་འདག་སྦྱར་གྱིས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་དུས་འདའ་བར་མཛད། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་དུ་ཞལ་གཟིགས། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་བརྙེས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལ་འབྲི་གུང་པའི་ཚེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཆོས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁྲི་ཚོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་རྟག་ཏུ་འདུས། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་པ་ནང་གི་ཞལ་བ་རྣམས་གསེར་གྱི་ལྡེ་གུས་ཁྱབ་པ། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་སོགས་གསར་བཞེངས་མཛད། སྐབས་དེ་ཙམ་དུ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁས་ཏེ་ཁ་ཞེས་པ་གདུག་ཅན་དམག་མི་མང་པོ་དང་བཅས་འདམ་དུ་ལྷགས་པས་རྗེ་ཉིད་འདམ་དུ་ཕེབས་ནས་བོད་ཁམས་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མཛད། སླར་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གདངས་སྙོམས་སུ་འགྱུར་མའི་གླེགས་བམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞེངས། དགེ་འདུན་འདུས་ཕྲག་ལ་ཕ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་གནས་ཆེན་དཔལ་གྱི་ཙ་རི་ཏྲ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕེབས། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེར་གནས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཚིམ་པར་མཛད། ཡུལ་སྐད་ལས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་དང་རྡོར་འཛིན་འགྲོ་མགོན་ཕྱུག་ཆེན་བཅས་བསྐོ་གཞག་གནང་། དེ་ནས་དྭགས་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། བརྒྱལ་སངས་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་མང་དུ་འཕེལ། དེ་སྐབས་སློམ་པ་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་བྱུང་། བྱར་དྭགས་ཀོང་གསུམ་ཕལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར། དེ་ནས་འཛམ་དང་གུ་ཤིང་བྱ་བ་དབེན་གནས་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞུགས་ཏེ་མཐར་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྟག(༡༢༧༨)ལོར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །

གཙངས་རྒྱ་བོ། རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༢༥༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《སྟོ་རོང་ཆོས

འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠༦དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[༡]པའི་ཤོག་གྲངས༧༨པའི་ནང་གསལ།

གཙུམ། ལྕུམ། སྔོ་སྨན་ཞིག

གཙེན་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༠༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༢༥༨)བར་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[༡]པའི་ཤོག་གྲངས༧༢༤ནས༧༨བར་གསལ།

གཙེན་ལུང་། གཞིས་ཀ་རྩེ་གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་གཙེན་ལུང་ཆུས།

གཙེཙ། ཏུ་བ་ཏུབ་པའི་སྦུ་གུ་རིང་པོ།

གཙེར་བུ། འདོམས་དཀྲིས་ཙམ་ཡང་མ་གྱོན་པའི་མིང་ལ་གཙེར་བུ་ཟེར། དེ་ཡང་འདོམས་དཀྲིས་ཡོད་ན་གོས་གཞན་དག་མེད་ཀྱང་གཙེར་བུ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རེད།

གཙེར་བུ་བ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་སྟེ། འདོམས་དཀྲིས་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན་གཙེར་བུ་བའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ན་མཆོད་འོས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རྒྱལ་བ་པ་དང་། རང་གི་སྐྲ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཟད་པར་ཕྱིས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྡིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་མཁའ་ལས་གོས་གཞན་མེད་པས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་དང་མཁའ་ཡི་གོས་ཅན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་སུ་སྨོམ་བུ་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་། སྡིག་བདག་ཏུ་སྨྲ་བས་སམ་ཡང་ན་ལུས་འཚོ་བ་ཙམ་ལས་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པས་ན་འཚོ་བ་པ་ཞེས་པ་དང་། ངོ་ཚར་མི་འཛེམ་པས་ན་འཛེམ་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་པ་ཞེས་པ་ཡིན། དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་རྫེན་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟའང་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ལ་ཕྱིས་སུ་ལུས་གཙེར་བུར་མི་འདུག་པར་གོས་དཀར་པོ་གཅིག་པུ་གྱོན་གྱི་ཡོད། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་གཙེར་བུ་བ་འདི་ཁོ་ན་ནི་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་རང་གི་ཐར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས། གཞན་རྣམས་ནི་འཆི་བར་སྐྱོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཙེས་འཕྲ། ཆེ་ཆུང་།

གཙེས་འཛིན། རང་ཉིད་ལ་གཙེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡལ་བར་འདོར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ཟེར།

གཙོང་ཆེན་སྐྲན་ནད་བཅུ་གཅིག ཟས་སྐྲན། ལྷན་སྐྲན། རོ་སྐྲན། རླུང་གི་སྙིང་སྐྲན། ཁྲག་སྐྲན། མཁྲིས་སྐྲན། སྲུ་སྐྲན། སྲིན་སྐྲན། ཆུ་སྐྲན། ནག་སྐྲན། རྩ་སྐྲན་ནོ། །ནང་གསེས་ཕྱི་སྐྲན་ནང་སྐྲན་བར་སྐྲན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

གཙོང་ཆེན་ནད་དྲུག མ་ཞུ་བའི་ནད་དང་། སྐྲན། སྐྱ་རབས། འོལ་ནད། དམུ་ཆུ། གཙོང་ཆེན་ཟད་བྱེད་དེ་དྲུག་གོ །

གཙོད་ཀྱི་སྐན་བརྒྱུད་བཞི། དབང་གིས་ཆུ་བོ་མ་ནུབ་པ། བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ། གདམས་ངག་གིས་སཀྲ་མ་ཡོག་པ། མོས་གུས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཆེམས་པའོ། །

གཙོད་ཡུལ་ལྷར་བདུད་བཞི། དབང་པོ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་བདུད། ཡིད་སྣང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བདུད། མི་ཆོས་རྣམ་གཡེང་དགའ་བྲོད་ཀྱི་བདུད། གདེངས་མེད་སྙེམས་བྱེད་ཀྱི་བདུད་བཞིར་བཤད་དོ། །

གཙོལ། འཇལ། (གཞལ། བཅལ)

བཅགས་འཁྲི་མེད་པ། གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནས་ཐུང་དུ་བཏང་མ་ཆོག་པ།

བཅད་ཤེས། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འཛིན་པའམ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་

རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོ། ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཚད་མར་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཅད་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པ་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ནི། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་གསར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །

བཅད་ཤེས་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་སོ། །

བཅད་ལྷུག་སྤེལ་གསུམ། ཚིགས་བཅད་དང་། ཚིག་ལྷུག་དང་དེ་གཉིས་སྤེལ་མའོ། །

བཅའ་བ་ལྔ། རྩ་བ། སྡོང་པོ། ལོ་མ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ། སྨན་ཡིན་ཡང་སྨན་དུ་མི་གྲགས་པའི་ཟས་སུ་ཙང་བ་རྩ་བ་ལ་ཕུག་ལྟ་བུ་དང་། སྡོང་པོ་བུ་རམ་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། འདབ་མ་ལ་ཕུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཏོག་པད་མ་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རྒུན་འབྲུམ་ཁམ་བུ་སྟར་ཀ་ལྟ་བུ་ལྟའོ། །

བཅའ་བ་བཞིའི་ཁྲིམས། སྔར་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཅས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བསད་པ་ལ་སྟོང་འདེད་པ། བརྐུས་པ་ལ་བརྒྱད་འཇལ་ཇོ་དགུ་འདེད་པ། འདོད་ལོག་སྤྱད་པ་ལ་བྱི་རིན་འདེད་པ། རྫུན་སྨྲས་པ་ལ་མནའ་སྒོག་པ་སྟེ་བཞི།

བཅས་པ། དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའམ་བསླབ་ཁྲིམས།

བཅས་པ་ཉམས། འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། དམ་བཅའ་ཉམས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག

བཅས་པ་གསུམ། དགག་པའི་བཅས་པ། སྒྲུབ་པའི་བཅས་པ། གནང་བའི་བཅས་པའོ། །

བཅུ་གཅིག་ཞལ། 《བྱ་རྒྱུད》ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

བཅུ་གཅིག་ཞལ་རི་བྲར། སྟག་རྩེ་རྫོང(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོངས)འབྲོམ་ཐོད་ཤང་ཁོངས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཟེར་བའི་རི་བྲར་ཞིག་ནས་སྟོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྲོང་བཙན་གྱི་དངུལ་དམ་རྟ་མགོ་ཅན་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་ཤུལ་གསལ་པོ་ཡོད་ནའང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་(༡༨༦༨)ལོར་ལམ་བཟོའི་སྐབས་གཏོར་འདུག་པ་དང་། དེ་མིན་དེ་སྔོན་འབྲོམ་ཐོད་ཤང་ཁོངས་དུང་དཀར་འཕྲང་ཟེར་བ་ནས་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་ཚོགས་དུང་གཏེར་ནས་འདོན་པ་རེད་ཟེར་སྲོལ་འདུག་པ་ལས་བཏོན་མཁན་སུ་ཡིན་གསལ་པོ་ཤོད་རྒྱུ་མེད་ནའང་བཏོན་ཤུལ་ད་ལྟའང་གསལ་པོ་ཡོད་སྐད།

བཅུ་གཉིས་གླིང་ལ་མི་ཟེ་གླིང་གསུམ། དག་བྱེད་ཁྲུས་ཁང་གླིང་། ཚང་མང་ཀ་ཏུའི་གླིང་། མཐུ་རྩལ་གླུ་འཁྲུག་གླིང་།

བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྟག(༡༢༡༨)ལོར་ཡབ་གཏེར་རྒྱབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སློབ་དཔོན་ནམ་འགག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེར་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་རྗེ་སྤྱན་སྔ་པ་མཇལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞང་སེ་གསེབ་པར་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡར་ཁང་པ། གསང་སྟོན་སྟོད་ལུང་པ་རྣམས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན། ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་སྐྱས་ལ་དབུ་མི་འཛོམ་པར་ཐུགས་དམ་མཛད་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་འཁྲུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་ཟབ་ཁྲིད་ལྷག་མ་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༦༧)ལོར་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གདན་སར་ཕེབས། ལོ་བཅུ་བཞིར་གདན་ས་བསྐྱངས། རབ་གནས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད། གདན་སར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ

བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་འགྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་མངས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བཞེངས། དེ་ནི་གདན་སའི་སྒོ་མངས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར། རྗེ་འདི་ལ་བུ་སློབ་མཁན་ཆེན་ཀུན་གསལ་བ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སྟོན་ནག་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག (༡༢༨༠)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

བཅུ་ཕྲག སྤྱིར་བཅུ་ཕྲག་ཅེས་པ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། བརྒྱ་ཐམ་པ་གཉིས་ཀར་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད།

བཅུ་ཕྲག་བདུན་ལས་དྲུག་གིས་ལྷག་པ། བཅུ་ཕྲག་བདུན་ནི་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་དྲུག་གིས་ལྷག་པ་ནི་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་ཡིན།

བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག འདོད་ཁམས་ལྔ། འདོད་ལྷ་དྲུག གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གོ །

བཅུད་བྲལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྔོན་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བདུད་རྩི་བུམ་པ་གང་བྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐོབ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》དུ་གསལ།

བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་མདའ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་མདའ་ཞེས་དེ་སྔ་སྨོན་ལམ་བྱེད་སྐོའི་གཟིམས་པའི་གྲྭ་སྒྲིག་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས་འགོ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མཛད་སྐོར་དབུས་མདའ་གཉིས། དམག་དྲུང་གཉིས། སྒོ་མཛོད་གཉེར་པ་གཉིས། གཟིམས་པའི་ཚོ་ཆེན་དབུ་མཛད་གཅིག དབུ་ཆུང་བཞི། མདའ་བཟང་བཞི། ཟླ་གཅིག་དྲུང་འཁོར་བཞི་བཅས་ཡོད། བྱེད་སྐོའི་ཐོག་མར་མདའ་རྒྱང་མ་དང་འཕྱུ་ཐའི་བཅས་འགྲན་སྟར་སྲི་ག་རྗེ་འཁྱོགས་བཅས་ཡིན་ཅིང་། རྫོང་རྒྱབ་སྒྲོ་ཁང་དུ་འཛོམས་འཕྲུལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་། ཇ་ཆང་། ཉིན་དགུང་དུ་བཞེས་སྒོ་དང་། ཐ་ཞིབ། དགོང་དྲོ་ཤ་འབྲས་བཅས་གཏོང་སྒྲོལ་དང་། གཟིམས་པ་ཚོ་ཆེན་བྱིངས་སུ་ཇ་ཐུག་དང་། རྩམ་པ། མདའ་ཡང་དང་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཟླ་གཅིག་དྲུང་འཁོར་ནས་བརྗོད་དགོས། ཚེས༢༢ཉིན་ཞོགས་པ་ཕོ་བྲང་རྒྱབ་འགོ་དམངས་ཚང་འཛོམས་དང་བསྟུན་སྡེ་བརྒྱད་གསེར་སྐྱེམས་དང་དགྲ་ལྷ་ཏ་ཐུག་དཀར་པོའི་བསང་མཆོད་ཟིན་པ་དང་གོ་རྩེད་དང་མཁར་སྣ་གདོང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞགས་སྐོར་འཕྲིད་རྒྱུ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ། བོད་ཟླ་༡ཚེས་༡༥ཉིན་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་དངོས་གཞི་སྟེ་སྔར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཉན་ཡོད་གནས་ཞེས་བྱ་བར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་རྫོགས་བྱེད་དང་། གནག་ལྷས་སྐྱེས། རྒྱལ་བ་ཅན། གཉེན་གྱི་བུ། ནོག་ཅན། སྐྲའི་ལ་བ་ཅན་བཅས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མཛད་པས་ཕམ་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དུ་འབོད་པ་ཡིན། ཉིན་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་རར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཉིན་དགུང་སྐམ་ཚོགས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཆོད་འབུལ་དང་། དགོང་དྲོ་བར་བསྐོར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་སྲིད་གཞུང་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་སོགས་བླ་བྲང་ཆེ་ཁག མཁན་པོ་ཁག རྒྱུད་སྟོད་སྨད། བཀའ་བློན་རྣམ་པ། རྩེ་ཤོད་ཕྲུག་མཛོད་དང་། ཡབ་གཞིས། སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག ལྷ་གཉེར་སོགས་ཀྱིས་མར་ཆོན་ལས་བཞེངས་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་དང་། གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་པའི་མཐོ་ཚད་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྷག་ཙམ་དང་། དམའ་ཚད་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཡས་མས་རྒྱན་སྤྲོས་ཁང་བཟང་རྒྱ་ཕིབས་ནང་ཐུབ་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས། རྗེ་ཡབ་སྲས། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། སྦྱིན་བདག་ཏྲ་ཤང་། ཚེ་རིང་དྲུག་བསྐོར། མཐུན་པ་སྤུན་བཞི། གསེར་འབྲུག་དང་གཡུ་འབྲུག མེ་ཏོག་སོགས་མར་གྱིས་བཅོས་པ་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་དེའི་མདུན་མར་མེ་དང་མཆོད་པ་མང་

པོ་བསྒྲིགས་གསོམས་ཐོག་ཊ་ལའི་བླ་མ་དབུ་གཡབ་མེད་པའི་ཞབས་ཕྱམས་དུ་བཞུགས་འཁོད་དང་འབྲེལ་ཆིབས་རགས་སུ་གྲུང་བཀའ་བློན། ཛ་དར་ཊ་ཐའི་སོགས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་རྣམས་མཚན་རིམ་བཞིན་བསྐྲར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཞབས་ཏེ་མཚོད་གཟིགས་མཛད། ཊ་ལའི་བླ་མ་དང་སྲིད་སྐྱོང་མཚོད་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མེད་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་མཚོད་གཟིགས་གནང་གི་ཡོད་པས་སྟེབ་ཟིང་མི་བྱུང་ཆེད་སྔར་ལམ་གཟིམ་པ་ནས་སྲུང་ལམ་གྱི་འགག་ཚང་མར་ཐག་རྒྱ་བསྐོར། འབྲས་སྤྲུངས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས། ཚབ་བདག་མ་གཉིས། ཞང་པོ་ཤེང་གཉེར། དགེ་གཡོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག ཐབ་གཡོག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་བཅས་ནས་སྟོན་ཙམ་དུ་བསྐྱོད། བཀའ་བློན་རྣམ་པ་མཚོད་པ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཚོད་ཁྲི་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་སློག་གྱོན། བཀའ་དྲུང་རྒན་པས་མཚོད་ཐོ་ཀློག་སྟེ་མཚོད་པ་ལེགས་ཞེར་ཨང་ཐོ་བཀོད། མཚོད་པ་སོ་སོའི་ཁྲུད་ཆོས་འདྲ་མིན་གྱི་གསང་ཐག་གི་གཟིགས་མོ་འབྲུལ་བ་སོགས་པར་བསྐོར་འཁོར་མཚམས་གཟིམས་པས་ཐག་རྒྱ་སྒྲོད། དེ་ནས་མི་དམངས་རྣམས་མཚོད་པ་མཇལ་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་མ་ཟད། ཉེ་འཁོར་གྲོང་གསེབ་པ་ཚོ་དང་ཚོ་ཕྲུས་ནས་མཚོད་པའི་མདུན་དུ་མཚོད་པ་མཚོན་བྱེད་སྐོར་གཞས་བཏང་ནས་ནུབ་མོ་ཐག་མ་ཚོད་པར་སང་ཉིན་ནམ་ལངས་པའང་ཡོང་གི་ཡོད།

བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་གཟའ་ཡིས་ཟིན། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟླ་བ་བཟུང་ནས་དེའི་འོད་བསྒྲིབས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་དྲངས་པ་དང་། སྐབས་དེར་མི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཁན་མང་ན་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་ཞིང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཁན་མང་ན་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་རྒྱལ་ཞིང་ལྷ་རྣམས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ལ། མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། སྔོན་དུས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བདུད་རྩི་བྱུམ་པ་གང་བྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ལྷ་ཡི་བུ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་བདུད་རྩི་བཀུས་པ་ལྷའི་བུ་ཟླ་བས་མཐོང་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་བདུད་རྩི་བཀུ་མཁན་འདི་ནི་ལྷ་ཡི་རིགས་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ལྷར་བརྫུས་ཏེ་བཀུས་པ་ཡིན་ཞེས་མཚང་བརྗོལ་བ་དང་། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་འཁོར་ལོ་འཕངས་ཏེ་སྒྲ་གཅན་གྱི་སྐེ་བཅད། དེའི་འཁོན་ལན་ལེན་ཆེད་ལྷ་མིན་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟླ་བ་བཟུང་ནས་མགྲིན་པར་མིད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

བཅོམ་ལྡན། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱར་གནས་མཛད་རིམ། བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན། དང་པོ་ཝ་ར་ཎ་སི། གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། གསུམ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བཞི་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ལྔ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། དྲུག་པ་ན་གྷོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། བདུན་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བརྒྱད་པ་ས་དཀར་ཅན་གྱི་གྲོང་། དགུ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བཅུ་པ་འོད་མའི་ཚལ། བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བཅུ་གཉིས་པ་ས་གའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བཅུ་བཞི་པ་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཤ་བའི་ཚལ། བཅོ་ལྔ་པ་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཤ་བའི་ཚལ། བཅུ་དྲུག་པ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ། བཅུ་བདུན་པ་ལྷ་ཡི་གནས། བཅོ་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། བཅུ་དགུ་པ་མི་མ་ཡིན་གྱི་ཕུག ཉི་ཤུ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། ཉེར་གཅིག་པ་མཉན་ཡོད། ཉེར་གཉིས་པ་འོད་མའི་ཚལ། ཉེར་གསུམ་པ་མཉན་ཡོད། ཉེར་བཞི་པ་ཀ་པི་ལ། སེར་སྐྱའི་ནགས། ཉེར་ལྔ་པ་མཉན

ཡོད། ཉེར་དྲུག་པ་འོད་མའི་ཚལ། ཉེར་བདུན་པ་འོད་མའི་ཚལ། ཉེར་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཉེར་དགུ་པ་འབྲོག་གནས། སུམ་ཅུ་པ་ཀུ་ཤམ་བྷི། སོ་གཅིག་པ་འོད་མའི་བྱང་ཕྱོགས་ཤ་བའི་ཚལ། སོ་གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། སོ་གསུམ་པ་ཀེ་ན་ཡ་ཀའི་གནས། སོ་བཞི་པ་དབང་པོའི་བྲག་ཕུག སོ་ལྔ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། སོ་དྲུག་པ་ཨ་སྨྲའི་ཚལ། སོ་བདུན་པ་དགྲ་མཐའ། སོ་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། སོ་དགུ་པ་འཛིགས་བྱེད་ཚལ། བཞི་བཅུ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཞེ་གཅིག་པ་འོད་མའི་ཚལ། ཞེ་གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཞེ་གསུམ་པ་འོད་མའི་ཚལ། ཞེ་བཞི་པ་ས་ས་གའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། ཞེ་ལྔ་པ་འོད་མའི་གྲོང་ཤ་པའི་ཚལ་བཅས་སོ།། 《བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ》བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་དྲངས་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །ཁྲིས་པ་གསོད་དང་ཀོ་ཤམ་བྷི། །འབྲོག་དང་མཆོད་རྟེན་རི་དང་ནི། །འོད་མའི་གྲོང་དང་སྲར་བཅས་དང་།། སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །དེ་རྣམས་སུ་ནི་ཐུབ་པ་ཡི།། སྐྱེས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེར་བཞུགས། །ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །སྨན་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྔ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལོ་དྲུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་གནས་སུ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་གསལ།

བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི། (བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི་ཡང་ཀུ) དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་མགོར་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག འདི་ཉིད་སྣུ་ན་ཆུང་དུས་སྣར་ཐང་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་། སློབ་གཉེར་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་རྗེན་མཁས་པའི་རྩེ་མོར་སོན། དབུས་པ་བློ་གསལ་སངས་རྒྱས་འབུམ་དང་ལྷན་དུ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཞུས་དག་གནང་ནས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་གནང་མཛད། གཞན་ཡང་ཚད་མ་རིག་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས། སློབ་མའི་མཆོག་དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་དང་། བཙུན་པ་འཇམ་སྐྱེག་གམ་འཇམ་ཉེག་སོགས་མང་དུ་བྱོན། རྗེ་འདི་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པའི་སྐབས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རིགས་ལམ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་པས་སྙན་གྲགས་ཆེས་ཆེར་ཐོན་པ་མ་ཟད་བོད་དུ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་གྲངས་དང་། བམ་ཚད། འགྱུར་བྱང་སོགས་ངེས་ངེས་མཛད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བས་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་བཏུས་ཏེ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ནང་གསེས་མདོ་དང་རྒྱུད་སོགས་མ་འདྲེས་གསལ་བར་འབྱེད་པའི་ཚན་ཚན་དུ་འདུ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བ《གསོ་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག》ཅེས་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་དྲུག་ཙམ་མཛད་པར་གྲགས། སྟག་ལོའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱི་དོན་ན། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་དུས་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟན་རྩིས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅེས་གསུངས། རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་པས་སྟག་སྨྱུག་གི་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་ཅིང་། དབུས་པ་བློ་གསལ་བ་དང་། ལོ་ཙྭ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱང་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་རོགས་ཞུས་ནས་བཀའ་བསྟན་གྱི་ཕྱི་མོ་གང་ཡོད་བསྡུས་ཏེ་དཀར་ཆག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འགོད་པར་མཛད། ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་བཀའ་བསྟན་གྱི་མ་ཕྱི་ཐོག་མ་ནི་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་བསྟན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གྲགས། རབ་བྱུང་ལྔ་པ་མེ་ཡོས(༡༢༨༧)ལོར་རྒྱལ་པོ་ཁྲིང་གིས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སླར་ཡང་ཧོར་ཡུལ་དུ་འབྱོན་རྒྱུའི་གདན་ཞུ་བྱས་པས་འཕགས་པས་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་སོགས་མཛད་དེ་སྤྲོས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཀའ་ཕྱག་ཕྲིན་གྱིས་སྒྲིབ། །སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་མི་དཔོན་ལག་ཏུ་ཤོར། །སྙིགས་དུས་དགེ་སློང་དཔོན་པོའི་ཆ་ལུགས

འཛིན། །འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་འཕགས་པ་མིན་པར་གོ །ཞེས་ཟུར་ཟའི་ཚིག་ཕྱལ་བ་ལ་དེའི་ལན་དུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས། བསྟན་པ་འཁྲིལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་རང་རང་ལས་ལ་རག །གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད། །འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་མཁས་པ་མིན་པར་གོ །ཞེས་བཀའ་ལན་བསྒྱུལ་བར་གྲགས། རྗེ་འདིའི་འབྲུང་ས་འདས་སོགས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་མ་རྙེད། གཞན་ཡང་ཚད་མ་རིག་པའི་འགྲེལ་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྩོམ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡོད། ཡོ་རྒྱུས་ཞུང་བསྡུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཆ]པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༨བར་གསལ།

བཙོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི། གོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་ཞེས་པར་གཟིགས།

བཙོལ་རྣོར་མང་ཉར། མི་གཞན་གྱིས་མངགས་བཅོལ་བྱས་པའི་གནག་ཕྱུགས་མང་པོ་རང་གི་གནག་ཕྱུགས་དང་མཉམ་དུ་ཉར་བ།

བཙོས་ཉེས། སྐྱག་ལང་གཏོང་བའམ་ཁ་ཊ་བསླབ་བྱ་ལེགས་པོ་མ་བྱས་པ།

བཙོས་པ། འདིར་སྨྲོས་པ་སྐྱེ་ཤི་བ་དང་། སྲིད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྐྱེང་གའི་རྩ་ཁ་བྱེ་བས་ཆད་འཇུག་ཉེན་ཡོད་པས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་དང་། ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སོགས་བརྗོད་པར་བཤད་དོ། །

བཙོས་མ། ཆེད་གཉེར་གྱིས་བཟོས་པའི་དོན།

བཙོས་མི་ཐོགས་པ། འགྲན་ཟླ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ།

བཙྭ་ཚེ། འདི་རྒྱལ་པོ་ཐིང་གིར་གྱི་ལུང་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་སྔེ་ཁག་སོ་སོར་བཏང་བའི་སྐད་དོར་གྱི་ཞུ་སྙན་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

བཙྭ་བྱུ། མིག་སྟོན་བྱེད་རྒྱུའི་ལག་ཁྱེར་དང་། ལམ་སོན་ལྷ་བུའི་ཡི་གེ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་ཡིག་གམ་སོག་ཡིག་གི་སྐྲ་སྐྱུར་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

ལྷུགས་ཀྱི་བྲེ་སོ། ལྷུགས་ལས་བཟོས་པའི་བྲེ་དང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བྲེ་སོ། །

ལྷུགས་ཐང་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་བསོད་ནམས། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ (༡༧༦༨) ལོར་གཙང་ལྷུགས་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་སངས་རྒྱས་གླིང་དུ་བསོད་ནམས་ལེགས་པ་དང་འཆད་དཀའ་བཅུ་པས་མཁན་སློབ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་རིང་མདོག་ཆོས་འཁོར་སྒང་དུ་བཤེས་གཉེན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལས་རིགས་པའི་ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་མཉན་ཡོད་བྱ་རྒོད་གཤོངས་ཆོས་གྲྭར་འཛམ་དབྱངས་འཕགས་མཆོག་སྐུ་སྐྱབ་ལས་གྲངས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་། གསུང་ངག་སོགས་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ལོ་བརྒྱད་རིང་གསན་སྦྱོང་དང་། པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་ལ་གསུང་ངག་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། རས་ཆུང་སྙན་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་དང་ཉེར་དྲུག་པ་ལ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དང་རྩེད་ཐང་དུ་གཞུང་ལུགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཕུལ། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་མདོག་ཡ་ག་ཆོས་སྡིངས་སུ་བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་སོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་གསང་ཕུ་བ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་རྗེ་འདིས་སློབ་དཔོན་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༥༡༢) ལོར་དཔལ་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་བར་གདན་ས་བསྐྱངས། དེ་བར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་མེ་བྱ(༡༥༣༧) ལོར་པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལ་གདན་ས་གཏད་དེ་བཟའ་བྲག་ཕུག་ཏུ་བཞུགས། རེ་ལྔ་པ་ས་ཁྱི(༡༥༣༨) ལོར་ཆོས་རྒྱལ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེས་དཔལ་ངམ་རིངས་ཀྱི་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ། མདོར་ན་འཆད་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་སྤེལ་

པ་ལ་ཪོ་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་འདི་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྲགས། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། སྐྱིད་གཤོངས་པ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་གླིང་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ལྷུན་གྲུབ། ལྷ་རིག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། གདན་གཅིག་པ་ཤཱཀྱ་མཆོག མཁས་མཆོག་གྲགས་པ་བཟང་པོ། འཇམ་མགོན་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཙོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །མཐར་དགུང་གྲངས་རེ་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༥༤༠)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ལྕགས་རྡུལ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ། རྡུལ་ཕྲན་བདུན་གྱི་ཚད།

ལྕགས་པོ་རི་བོད་སྨན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། དཔལ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་འདབས་སུ་ཆགས་ཤིང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་བླ་རི་དམར་ལྕགས་པོ་བོང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་བླ་རི་ལྕགས་རི་འདི་སེང་གེ་གནམ་དུ་མཆོངས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་སྣང་བ་སོགས་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་ཞིང་ལྕགས་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་གཏེར་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས། སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐང་སྟོང་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༤༣༠)ལོར་སྒྲུབ་གནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་འདི་ཉིད་དུ་མཆོད་ཁང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ཐོག་ཡུན་རིང་བཞུགས། སྨན་རྒྱལ་མི་ཡི་ཟློས་གར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཞབས་བཅགས་ཏེ་སྨན་གྱི་རི་བོའི་གཟིགས་སྣང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། དེ་སྔོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་འབྲས་སྤུངས་སུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཉུབ་མར་ཉེ་ཐང་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སློབ་དཔོན་དང་། བྱང་ངོས་པ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ནས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་གསོ་རིག་འགྲོ་ཕན་གླིང་གསར་འཛུགས། དེ་བཞིན་གཞིས་རྩེ་བསམ་འགྲུབ་རྩེར་ཚ་རོང་པས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་གསོ་རིག་དྲང་སྲོང་འདུས་པའི་གླིང་། རྩེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བྱང་ངོས་པ་དང་དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཅིག་བཅས་འཛུགས་གནང་མཛད་ཀྱང་ཡུན་རིང་གནས་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་འཁོར་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༦༩༦)ལོར་སྨན་པའི་སློབ་གྲྭ་ལྕགས་རི་བཻཌཱུརྻ་ལྷ་ན་ངོ་མཚར་འགྲོ་ཕན་རིག་བྱེད་གླིང་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་མཛད་ཅིང་། གསོ་རིག་གི་ལག་ལེན་སློབ་རྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་སླད་ས་གནས་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་གྲྭ་སློབ་གོ་འཛིར་རེ་གཏན་འཛུགས་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཚ་ཚིག་དང་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ། གྲྭ་རྒྱུན་འཛུགས་ཡོངས་ཀྱི་དགོན་དེབ་ཕྱག་དམ་འབྱར་མ། གྲྭ་ཚང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིར་འཚོ་རྟེན་ཆོས་གཞིས་དང་། དེའི་འབྱེད་ཁྲ། ཞི་བམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཕྱག་དམ་འབྱར་མའི་གཏན་ཚིག་ཁག་བཅས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་འཛོམ་གནང་མཛད། སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་དུ་དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་དང་། འགྲམ་པ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ངག་དབང་གཉིས་བསྐོ་གཞག་བསྩལ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་གསོ་རིག་གི་སྐོར་ལ《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོ》དང་། 《མན་ངག་ལྷན་ཐབས་དུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཅོད་པའི་རལ་གྲི》 《གསོ་རིག་ཁོག་འབུགས་དྲང་སྲོང་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན》 《རྩིས་གཞུང་བཻཌཱུརྻ་དཀར་པོ》 《བཻ་དཀར་གཡའ་སེལ》ལ་སོགས་པ་རིག་གནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཐུགས་རྩོམ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་དཔེ་འཛིན་པ་གནང་ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་མཛད་པའི《རྒྱུད་བཞིའི་མ་ཕྱི་ནང་གསལ་མིའི་བྱང་ཁོག་ལུས་ཐོག་གི་རྩ་འགྲེལ》ལས་གོང་སྨན་མཁས་དབང་བྲང་ཏེ་དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད་དང་། བྱང་ཟུར་རྣམ་གཉིས

སོགས་ཀྱི་དཔེ་རིས་ཐོན་པའི་སྨན་ཐང་རེ་ཟུང་ཡོད་པ་གཞིར་དཔྱད་སྨན་གཞུང་སློབ་ཁྲིད་ཐོག་ལག་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་ངེས་བཞིན་པའི་ཆེས་ཆ་ཚང་བ་དང་། ཆེས་གཞུང་དོན་ཚང་བའི་སྨན་ཐང་ཀོན་ཁྲ་ངོ་གྲངས་དོན་དགུ་དང་། ཀླ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐང་ཀ་གཅིག་བཅས་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་གསར་བསྐྲིགས་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་དགོངས་དཔྱད་ལྟར། ལྷ་བྲིས་པ་རི་མོ་མཁས་ཅན་ལྷོ་བྲག་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་ཅན་ལ་ཐུགས་བསྐོད་བསྒྲུལ་བ་གཞིར་བཟུང་བྱང་ཁོག་ཕྱི་ནང་གི་རི་མོ་ཇི་བཞིན་བྲིས་པའི་ཐང་ཀ་གཅིག་བྲིས་ནས་སློབ་གཞིའི་དཔེ་རིས་ཡོངས་རྫོགས་འཛོག་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༢༥ ལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་དངོས་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་གནང་སྐབས་བྱུང་འཚོ་དར་མོ་བའི་སློབ་འཁོར་ཀུང་ཞུ་བར་བཅར་མཁན་མང་བ་དང་། ལྕགས་རི་རིག་བྱེད་གླིང་སྨན་གྲྭ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་གསོ་རིག་རྩ་རྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། མན་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་གཉིས་དང་། ལེའུ་དོན་ལྔ་པ། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ། མཇུག་དོན་ཤོག་བུ་གཉིས་རྣམས་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་རྒྱུགས་བཞེས་མཛད་པ་སོགས་ཀླ་ན་མེད་པའི་དགོངས་བཞེད་ཟབ་མོའི་ཐོག་སྣང་ཕྱིན་མཁན་སློབ་ཡོངས་ནས་བྱེད་པོར་གཙོ་བོ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་།

སྨན་བཅོས་ལག་ལེན་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་སྣང་ཆུང་ལྟོད་གཡེངས་སུ་མ་སོང་བར་ངོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྟོན་ཆེན་པོས་ཧུར་བརྩོན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་སློབ་ཁྲིད་ནུས་པ་ཐོན་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཟིང་ནན་བསྒྲུལ་བར་བརྟེན་དགེ་སློབ་ཚང་མས་སྤྱི་པོར་དང་ལེན་ཞུས་པའི་སྙིང་པོར་ཐོག་མར་སྨན་གྲྭ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུས་རྗེས་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་གཞུང་དུའང་རྒྱུད་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྕགས་རི་སྨན་གྲྭ་གྲགས་རྒྱལ་ཕྲོང་པ་སངས་རྒྱས་སྲིད་སྐྱབ་ཀྱིས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ཚང་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུས་གནང་ཞིང་གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུའི་ཟླ་སྨན་པ་ཞབས་ཞུ་དང་།

གདན་ས་གསུམ་ལ་སྨན་སྦྱིན་པ་རེ་གཏོང་བ། ལྷག་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ཐོན་ནས་གསོ་རིག་གི་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་མཚུངས་དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་ཡས་མས་སུ་མདོ་སྨད་བྱང་ཤར་ཁུལ་དང་སོག་ཡུལ་སོགས་ལ་ཡང་བོད་སྨན་གྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ཁྱབ་གདལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཕྱི་སོག་སྐྱབས་མགོན་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཟླ་སྨན་དུ་ལྕགས་རི་སྨན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དང་སྐལ་བཟང་ཡར་འཕེལ་སོགས་སྔ་རྗེས་མཁས་པ་མང་པོ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གོང་མའི་དབུ་ཟླ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཟླ་སྨན་དུ་ལྕགས་རི་སྨན་པ་ཏཱ་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་གྲུབ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་།

མཚོ་སྔོན་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆིང་ཝང་གཉིས་ནས་རེ་ཞུས་ལྟར་ལྕགས་རི་སྨན་པ་གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ཞུ་བ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ལྕགས་པོ་རིར་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དེར་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྐུ་ཐང་ཞིག་བཀྲམས་ཡོད་པ་ནས་སློ་བུར་དུ་རང་འགུལ་གྱིས་ལྷུང་བས་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་འདེབས་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ནས་ནང་རྟེན་ལ་ཞུས་གནང་བ་དེ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུར་བཞུགས་འདུག་ལགས། སློབ་གཉེར་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་རྣམས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་བཀོད་མེད། ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་སུ་མི་བབས་སྤྱན་བསྟར་ཞུས་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་མཚམས་སློབ་གྲྭའི་སྒྲིགས་ཞུགས་བྱས་ཆོག། དེ་གའི་ཉིན་སྟོད་གནས་དང་རྩ་བའི་སློབ་འཁྲིད་དགེ་རྒན་ཐོབ་ཁུངས་དེར་འགན་དཀྲིས

བྱས། དེས་རྒྱུན་དུ་སྙིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་དང་། བསླབ་པ་སློབ་གཉེར། འཚོ་བའི་འགན་ཁྲུང་བཅས་ཀྱི་དོ་དམ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཐོབ་ཁུངས་གཞིས་དགོན་གྱིས་ཀྱང་འཚོ་གོས་ལ་བལྟ་སྐྱོང་དགོས་པ་བཅས་དང་། དོ་བདག་ནས་ཀྱང་དགེ་རྒན་གྱི་ངག་བཀོད་དང་ལེན་ཐོག་རྒྱུན་ཚོགས་དང་ཆོས་ར་ཚུགས་རྒྱུ། ཕྱུག་བདེ་གཞོན་ཁྲལ་གྱི་རིགས་སྙིག་ཁྲིམས་སྲི་མཚུངས་འཇུས་སྐོར་མེད་པ་དང་། རང་འཕྲིའི་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་བརྩོན་སྤྲོད་མེད་གྱིས་སྨན་བླ་གཙོ་གྱུར་གྱི་སློབ་གྲྭའི་འདོན་ཆོས་རྣམས་ངག་སྐྱོར་ཚོགས་རྒྱུགས་ཐེངས་གཉིས་འབུལ་རྒྱུ་དང་། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་གསོལ་འདེབས་དང་། རྒྱུད་བཞི་ཆ་ཚང་ཐོན་ན་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟིགས་བཟོས་གཟེངས་བསྟོད་གནང་སྲོལ་འདུག་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཕྱི་མ་རྒྱུད་བཅས་རྒྱུད་གསུམ་པོ་ནི་ངེས་པར་དུ་གསལ་དག་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་རྒྱུགས་འབུལ་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ན་སློབ་གྲྭར་གནས་ཐབས་མེད་ལ་དེ་ཡང་ལོ་དགུ་སོང་མཚམས་བརྗེ་ལེན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། སྨན་གཞུང་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུ་སྲོལ་ནི་གྲྭ་སའི་དགེ་བཤེས་མཚན་རྟགས་གཏོང་བའི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་མང་ཇ་ཉིན་འཁྲོངས་གཟབ་ལེགས་དང་ཐུག་པ་མིང་བཏགས་འབུལ་དགོས། སྔ་དུས་ལྷུགས་པོ་རེར་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ཚང་ཚོགས་རྒྱུགས་འབུལ་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་དེར་མཁན་པོའི་གདན་ཐོབ་གནང་ཞིང་། རྒྱུད་བཞི་མཁན་པོ་ཞུ་བའི་འདྲ་སྐུ་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ལུགས། སྨན་གཞུང་མ་ཐོན་བར་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་སོ་སོའི་དགེ་རྒན་སར་བསྡད་དེ་དགེ་རྒན་གྱི་ཞུ་ཐོ་གང་ཅིར་ངག་བཀོད་དང་ལེན་ཐོག་ཉིན་ལྟར་དགེ་རྒན་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བའི་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་བྱས་ནས་ངག་རྒྱུགས་འབུལ་དགོས་པ་དང་དགོང་རྡོ་ས་སྤྲོས་ཐོག་དགེ་བསྐོས་ནས་སྐྱོར་ཟའི་འཁར་ཛ་བརྡུང་འཕྲུལ་ཤག་སོ་སོའི་སྒོ་ཁར་དོན་ནས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གཉིས་ཙམ་རིང་བློ་འཛིན་ངག་སྐྱོར་བྱེད་དགོས། གཞོན་ཁྲལ་ནི་སྨན་འཇུར་འགྲོ་རྒྱུ་སྟེ། ཁུ་བྱུག་མ་སླེབས་གོང་ཕྱི་ཡང་ཀུ་དང་། སྲད་དཀར་མེ་ཏོག ཕྱི་སྲད་སོགས་དུས་བཏུ་དགོས་རིགས་འཇུ་བར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་དང་། དྲ་ཡིས་མེ་ཏོག ཨུག་ཆོས་དཀར་པོའི་མེ་ཏོག་སོགས་འཇུ་བ། ཟླ་བ་ལྔ་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྨན་འཇུ་འོས་རྣམས་དང་། ཟླ་མཇུག་ཏུ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཇུ་བར་འགྲོ་དགོས། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་ཤར་ནས་བྲག་ཡེར་པར་སྨན་འཇུ་ཆེན་མོར་སྲིད་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་དེ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་དགེ་རྒན་བགྲེས་སོང་དང་ལོ་ན་ཆུང་བ་ཕུད། དེ་བྱིངས་ཚོགས་ཡོངས་ནས་སྔོ་སྨན་འཇུ་བ་དང་ངོས་འཛིན་སློབ་ཁྲིད་བྱུང་འགྲིལ་བྱས་ནས་ལྷ་ཁུལ་དོག་བདེ་ནས་བྲག་ཡེར་པ་ཚུན་གྱི་རི་རྒྱུད་གང་སར་ས་གནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྨན་སྐྱེ་ད་ཅང་འཛོམས་པོ་ཡོད། སྨན་འཇུར་ཐོན་པ་ནས་གཟིམ་མལ་ལ་བཞུགས་རིང་ཚུན་ལ་སྨན་སློབ་རྣམས་ནས་དགེ་རྒན་ལས་སྐྱེ་ཚང་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ཚོག གཟིམ་མལ་ཕར་བརྒྱབ་ནས་ལས་སྐྱེ་རྣམ་པར་རྒྱུགས་ཚད་བཞེས་རྒྱུའི་སྨན་རྫ་གྲ་སྒྲིག་གནང་གི་ཡོད། ཚེས༡༨སྐར་ནས་སྨན་རྫ་རྒྱུགས་ཚད་ལེན་རྒྱུའི་འགོ་ཚུགས་དེ་སྔོ་སྨན་སྐྱེ་ཁ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་དྲུག་སྐར་ནས་མ་ཆག་པར་ངོ་བཤེར་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཚེས༡༤ཉིན་ཐོན་སྐར་གྲལ་སྒྲིག སྐབས་མི་སོ་སོར་ཨང་གྲངས་ལ་གཞིགས་པའི་གཟིགས་བཟོས་གནང་རྒྱུ། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་སྨན་གཉེར་ནས་བཀོད་སྒྲིག་གིས་གཞོན་ཁྲལ་རྣམས་ལོ་འཁོར་སྨན་བརྟུང་གི་གྲ་སྒྲིག་སྨན་གད་རྒྱག་པ་དང་པགས་པ་བཤུ་བ་སོགས་ལས་སྟོན་བྱེད་སྒོ་གང་ཅི་འཇུས་ཚང་བྱས་ནས་ཆབས་ཅིག་སྨན་ཁྲིག་རྣམས་ཞོར་ལ་ངོས་འཛིན་ཡོང་གི་ཡོད་ལགས་པ་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པར་ལོ་འཁོར་སྨན་བརྟུང་ཆེ་མོ་ཉིན་བདུན་བརྒྱད་སྐོར་ལ་ཚོགས་ཡོངས་ཞབས་དགོས། དེའི་ནང་ནས་དགེ་རྒན་ལས་སྐྱེ་དང་སྨན་པ་བགྲེས་པ་སྨན་སྦྱིན་ཐོན་པ་ཡན་ནས་རང་སོ་སོའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱར་དེབ་བསྡམས་ནས་སྦྱོར་ཚད་གོ་སྟར་གྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་ཉམས་སྦྱོང་གསུངས་ནས་སྨན་སྦྱོར་གནང་བ་དང་།
དེ་འོག་ཚང་མས་སྨན་གྱི་འདུས་སྦྱོང་དང་བརྟུང་བརྡར་བྱས་

ནས་བཏུང་ས་གདུན་ཀོང་ལྕེ་ཡོད་པས་བཏུངས་ས་རེར་མི་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་གདུན་ཀོང་ཕན་ཚུན་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་པ་དང་། སྨན་སྦྱོར་སྔེ་རེ་ཚར་རིམ་བཞིན་སྦྱར་དབུར་ཚད་ལྡན་བརྒྱབ་བསྟུན་སློབ་དམངས་ཀྲན་པས་འགོ་གསུང་བསྐུལ་གྱིས་སྨན་ནུས་སྦྱོར་དགོས་པ་དང་། སྨན་ཕུད་ནས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྨན་ཁྲུག་བརྒྱང་དགོས། སྨན་བཏུངས་ལས་ཀ་ཚར་བའི་ཁ་བྱང་ཤོག་ལྷེ་དེ་གདུན་ཀོང་སོ་སོའི་གྲུང་ལྷེབས་སུ་འབྱར་ནས་མང་ཚུང་བལྟ་ས་བྱེད་པ་དེས། ལས་ཀའི་ནུས་ཤུགས་ལ་ཤུགས་སྐྱེན་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་འགན་སྲུང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། གོང་གསལ་སྨན་སྣ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་སྐོར་ཡོད་པ་དེ་དག་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་གཉེན་པོ་གཅིག་འདུས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཅན་ཕན་བདེའི་གནས་ལ་ཆེད་དུ་སྨན་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །

ལྕགས་པོ་རི་བཻཌཱུརྻ་ཡི་རྡོ་བཀོས། ལྕགས་པོ་རིའི་རི་གཤམ་གྱི་ནུབ་ངོས་བྲག་ལྷེབས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་འཁྲུགས་པའི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་གཙོས་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་བཀོས་པ་དེ་ཚེ་ནི་ཐོག་མ་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏས་ཡོན་སྦྱར་ནས་བཞེངས་སྐད་དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་མི་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་བའི་སྐྱེས་རྟགས་བཞེངས་མི་ཐུབ་མཁན་ཡིན་ན་དེ་གར་སྐུ་དཀར་སྒྲོན་ན་འདུས་ཚུལ་གྱིས་དེ་སྔ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་། ཕྱིས་རྡོ་བཀོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དག་ལ་ཚོན་གཏོང་སྐབས་ཚོན་གསོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྡོ་བཀོས་སྐུ་བརྙན་གཙོ་བོ་དེའི་གཡས་སུ་གངས་རི་ར་བས་བསྐོར་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཚིགས་རྐང་གསུམ་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡི་ཞེས་གསལ་བར་དཔྱད་ན་རྡོ་བཀོས་དེ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏས་ཡོན་སྦྱར་ནས་བཀོས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པར་སེམས།

ལྕགས་པོ་རིའི་སྨན་ཆུ། ལྕགས་པོ་རིའི་རི་འདབས་ཀྱི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྨན་ཆུ་ཞེས་ཆུ་མིག་རྡོ་རྩིག་གི་ལྕགས་རི་སེར་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དྲྭ་ཡའི་བླ་མའི་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་ཆུ་ལེན་ས་ཡིན་པ་དེའི་ལྕགས་རིའི་རྒྱལ་སྐོར་སྒོ་ལྕགས་བརྒྱབ་པའི་ལྡེ་མིག་ནི་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་ཆབ་བསུ་བས་ཉར་ནས་མི་གཞན་ར་བ་དེའི་ནང་འགྲོ་མི་ཆོག ཆུ་མིག་དེའི་ཆུ་ལྕགས་རིའི་ནང་ནས་རྒྱ་རྫོའི་ཡུར་བུ་ཞིག་བརྒྱུད་ལྕགས་རིའི་བྱང་གི་འོག་ནས་ཕྱིར་དོན་འགྲོ་ས་དེར་ཆུ་ལེན་མཁན་དང་ཁྲུས་རྒྱག་མཁན་སོགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྕགས་པོ་རིའི་ཤར་ངོས་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུབ་གི་འགྲམ་གྱི་བྲག་འོག་ཏུ་ཆུ་མིག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་སྔ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་གྱི་ཞོལ་པ་བ་ཁག་ཅིག་དང་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཏུ་གནས་སྡོད་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་ལེན་ས་ཡིན་པ་དེའི་ཤུལ་ད་ལྟའང་ཡོད།

ལྕགས་སྒྲོགས་པ། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་གངས་སྟོད་ལྕགས་སྒྲོགས་པ་ཞེས་པའི་མི་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག

ལྕགས་དམར་སྐམ་གཙན། ལྕགས་དམར་པོ་སྐམ་པས་བཙུང་ནས་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་དབྱིབས་བཏོན་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་གཡོག་རིགས་དང་དགེ་ཕྲུག་སོགས་ལའང་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་གསོ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ།

ལྕགས་བཟོ། ལྕགས་བཞུ་བཏུལ་བྱས་ཏེ་དངོས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བ་དང་། ཚགས་རྒྱག་པ། ཕུགས་སུ་གླུགས་པ། ཕྱི་མ་བཟོ་བ། ལྕགས་སྐྱུད་འཐེན་པ། མཉམ་བསྲེས་ཁྲི་ལྕགས་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ལ་ཟེར། བོད་ཀྱི་ལྕགས་བཟོའི་ལག་རྩལ་ནི་ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཁག་གི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་གྲི་བཟོ་བ་ལ་མཁས་པ་ཟེམ་པོ་སྦྲུན་དགུ་ཟེར་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཚོས་བཏུངས་པའི་གྲི་ལ་དགུ་ཟེ་ཟེར་བའི་མིང་གྲགས་པ་དང་། དེ་དུས་སྐར་ཁམས་སུ་ལྕགས་ཀྱི་ཁྲབ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་དར་ནས་གྲི་གུམ་བཙན་པོས་གྱོན་པའི་ཁྲབ་ཀྱང་སྐར་ཁམས་ནས་བླངས་ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཁྲབ་ནི་མིག་གཉིས་མ་གཏོགས་ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཁེབས་ཐུབ་པ་དང་མདའ་གྱི་

ཇོན་པོས་ཀྱང་ཚོད་དཀའ་བའི་བཙན་པོ་ཡོད་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་དམག་དཔོན་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་ལྕགས་ཀྱི་བྱང་བུའི་ཡི་གེ་གནང་བ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་འཁོད་འདུག་ཀྱང་《ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》ཟེར་བའི་ནང་འཁོད་དོན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་འགོར) དབྱར་དང་དཔྱིད་ཟེར་བའི་ས་ཆར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་བོད་དམག་གིས་ལྕགས་ཟམ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། ཏིན་ཁྲི་ཟེར་བའི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ལྕགས་ཀྱི་ཀ་བ་རིང་པོ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེའི་ཐོག་སྐབས་དེའི་དམག་དོན་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བོད་ཡིག་བརྐོས་ཡོད་པ་བཅས་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟས་ན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གྲི་དང་ཁྲབ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་འགོར་སླེབས་དུས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ཆུ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པའི་ལག་རྩལ་ཤེས་ཟིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ། ལྕགས་ཁྲབ་དང་ལྕགས་ཟམ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་སྐྱེར་བཏང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་བཟོ་རྒྱུ་ལས་ཏ་ཅང་དཀའ་ཞིང་། ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་མེད་ན་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལྕགས་ཁྲབ་དང་ལྕགས་ཟམ་བཟོ་ཐུབ་ན་སྐྱེར་བཏང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་བཟོ་ཐུབ་པ་ནི་སྨོས་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་ནས་རྔོན་པ་བརྒྱབ་ནས་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་ཐོག་གཤོལ་ལྕགས་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པ་དེས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་བཟོ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྕགས་བཟོའི་ལག་རྩལ་མཐོ་པོ་མེད་པའི་གསལ་བཤད་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་ཐོག་ལྕགས་བཟོའི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་བེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བ་ནི་མཁྲེགས་ཤིང(བེར་དྲོ་ཤིང་སོགས)གིས་བཟོས་པའི་ཐོང་གཤོལ་དེས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོང་གཤོལ་དང་འདྲ་བའི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོང་གཤོལ་ལས་མ་གནས་ཆུང་བ་དང་། སྟབས་བདེ་བ། ལྕགས་བཟོ་བ་མེད་ཀྱང་ཤིང་བཟོ་སྐྱེར་བཏང་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཟོ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༤༣༡)ལོར་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ལ་སླེབས་སྐབས། ཁོང་གིས་བཀོད་འདོམས་དང་རྒྱུ་ཆ་འདོན་སྤེལ་གནང་ནས་ལྷ་སའི་མདུན་སྐྱིད་ཆུའི་ལྕགས་ཟམ(དེང་སང་གི་ཟམ་པ་གསར་པ་ཡོད་ས)ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་ལ་མ་ཕེབས་བར་སྟོད་ལུང་། ལྷ་རྩེ། སྟོ་ཁ་འོན། འཕན་པོ་བྲག་རལ། ཤར་གྲུ་ཁ། འབྲི་གུང་ཞུ། ལྕགས་ཟམ་ཆུ་བོ་རི། རྫ་ཆུ་ཁ། འབྲི་ཆུ། ཉང་ཆུ། དར་རྩེ་མདོ་སོགས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་ཆར་ཁྲོན་བསྐོམས་ལྕགས་ཟམ་ལྔ་བཅུ་བརྒྱད་བཙུགས་པའི་ཐ་མ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་སྐོ་ཁའི་ཉ་མགོ་གྲུ་ཁའི་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་གནང་མཛད། ལྕགས་ཟམ་རྣམས་ཀྱི་ལྕགས་ཐག་སྦོམ་ཚད་ཕྲུ་གུ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ལག་ངར་གྱི་ཕྲ་སྦོམ་དང་མཉམ་པ་ཤ་སྟག་ཡོད་ལ། ལྕགས་ཟམ་གྱི་བཟོ་པ་སོ་སོའི་མིང་མང་པོ་ཞིག《ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ་བས་ཐམས་ཅད་བོད་རིགས་བཟོ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་སྐབས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ཀྱི་ལྕགས་བཟོ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྡུས་པའི་ནང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་འདུག་པ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོ་དབུ་མཛད(དཔོ་ཚང་པ་སོགས)མི་གསུམ། བྱིངས་དང་དཀྱུས་གྲས(གྲ་ཕྱི་ཐོང་དཀར་བ་སོགས)མི་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད།

ལྕགས་བཟོ་མཁས་ཅན་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ(? —༡༩༤༥)ནི་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ལྕགས་བཟོ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལོ་ན་གཞོན་དུས་རྩེ་དྲུང་སློན་གྲོང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་གྱི་གཡོག་པོ་ཡིན་ཞིང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ཉིན་ཞིག་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྩེ་ཞོ་བྲང་གི་རྩིག་རྒྱབ་ཏུ་གཅིན་པ་བཏང་སྐབས་མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བསྟན་པ་དར

རྒྱས(ཆེ་མོ་ཨ་ར་དཀར་པོ་ཟེར)ཀྱིས་ཉེས་འཛུགས་རྩད་ཞིབ་བྱས་རྗེས་སྨིན་བདག་སྨོན་གྲོང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་ལ་དཔྱལ་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་བཏང་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་གྲ་བཞི་སློག་འཁྱིལ་བཟོ་གྲྭར་ཚོ་གང་ལྕགས་བཟོ(བོད་སྙིང་པའི་དུས་ལྕགས་བཟོ་བ་རིགས་མི་གཙང་བར་རྩིས་ཏེ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད)བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་ཉེས་ཆད་བཏང་སྐབས་ཕྱིང་གིས་དགེ་རྒན་གྱི་ས་ནས་ལག་རྩལ་ཏུར་ཐག་སྤྲང་ཤེས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་རིག་པ་བཏང་སྟེ་ལྕགས་ཆས་འགའ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དཔེར་ན་བོད་བཟོའི་སྒོ་ལྕགས་ཆུང་ཆུང་གཅིག་ལ་ལྡེ་མིག་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྒྱ་དགོས་པ་ཞིག་བཟོས་པར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སེ་མདའ(དབྱིན་མདའ་ཁ་ལྷུམ་དང་འདྲ་བ)གསར་བཟོ་ཚོད་བལྟ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་ཀའི་ནང་དུ་ཞུགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་ཀ་གཙོ་གནད་ཁག་གི་ལས་འགན་བླངས་སྐབས་ལོ་རབས་བཞི་བཅུ་པའི་ནང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཕྱིང་ལ་ལྕགས་བཟོ་ལས་ཚན་པའི་གོ་མིང་སྤྲད། ལྷ་ས་བ་ཆོས་གྲྭ་བཞིའི་ཆེ་མོ་ལས་ཚན་པ་ཞེས་འབོད།

ལྕགས་རི་ནག་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐམ་སའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐམ་ས་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ལྷུབ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆེ་བའི་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པའི་རི་ནག་པོས་མཐའ་ནས་ལྕགས་རིའི་ཚུལ་དུ་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིའི་ལྕགས་རི་ནག་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བཤད།

ལྕགས་རི་རིང་པོ། དེ་སྔ་བོད་སྐད་ནང་ཁ་རྒྱན་དུ་རྒྱ་ནག་ལྕགས་རི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཁྲིན་ཆེའུ་ཀྲན་གོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཕྲན་ཁག་ཕན་ཚུན་འགོག་ཆེད་ཁག་སོ་སོས་ས་བབ་འཁྲུག་གནད་ཆེ་སར་ལྕགས་རི་རིང་པོ་བརྩིགས་ཤིང་། རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚགས《ཙོའོ་ཀྲོན》(左传)ནང་ཤི་ཀུང(僖公)ལོ་བཞི་པ(སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༦༥༦)ལོར་ཁྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ(楚国)ཀྱིས་ལྕགས་རི་བརྩིགས་ཚུལ་འཁོད་པ་དེ་ནི་ལྕགས་རི་རིང་པོའི་སྐོར་ཡིག་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་སྔ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཀྲན་གོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཆི(齐)དང་། ཁྲུའུ(楚) ཝུས(魏) གཡན(燕) ཀྲོའོ(赵) ཆིན(秦) ཀྲུང་ཧྲན(中山)སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྔ་རྗེས་སུ་བཟོ་སྐྲུན་བྱས། ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་རྒྱལ་ཕྲན་ཚན་པ་དྲུག་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་གཅིག་གྱུར་བྱས་རྗེས་བྱང་ཕྱོགས་ཤུང་ནུའུ་སྲུ་དྲག་གི་བཙན་འཛུལ་འགོག་ཆེད་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི༢༡༦ལོར་ཆིན་དང་། ཀྲོའོ། གཡན་བཅས་རྒྱལ་ཕྲན་གསུམ་གྱི་བྱང་མཐའི་ལྕགས་རི་རིང་པོ་རྣམས་ཉམས་གསོ་བྱས་ནས་ཁྲིན་ལུ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་བ་དེ་ནུབ་ལིན་ཀྲོའོ(ད་ལྟའི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་མིན་ཐོང)ནས་བྱང་ངོས་དབྱིན་ཧྲན(阴山)དང་། ཤར་ངོས་ལེའོ་ཏུང(辽东)བར་ལ་ལེ་དབར་ཁྲི་ཡི་ལྕགས་རི་རིང་པོ(万里长城)ཞེས་ད་ལྟའང་གྲུང་རྗོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་རྗེས་ཧན་དང(汉)ཤུས་བྱང་མ། ཆི་བྱང་མ། ཀྲོའུ་བྱང་མ(北周) སུས(隋)སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཚང་མས་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཕྱུགས་རིགས་སྐྱོ་འཚོའི་མི་རིགས་དང་ས་མཚམས་འབྲེལ་སར་ལྕགས་རི་རྒྱག་སྐྱོང་ཡོད་པ་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཏཱ་ཏན(鞑靼)དང་ཝ་ཚི(瓦剌)རིགས་ཀྱི་བཙན་འཛུལ་འགོག་ཆེད་ཧུང་ཝུ(洪武)ནས་དབན་ལི(万历)བར་ཏེ༡༣༦༨ལོ་ནས༡༦༡༨ལོ་ཙམ་བར་ཁྲིན་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ནང་སྔ་རྗེས་སུ་ཉམས་གསོ་ཐེངས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་བྱས་ཏེ་ནུབ་ངོས་ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཅྭ་གཡུང་ཀོའན(嘉峪关)ནས་ཤར་ངོས་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧྲན་ཧའི་ཀོན(山海关)བར་ཡོད་པ་དེར་པན་ཆང(边墙)ཞེས་ཟེར། ཤུན་ཧྭ(宣化)དང་ཏཱ་ཐུང(大同)གྲོང་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་ངོས་ཏེ་ཀྲི་ལི(直隶)དང་ཧྲན་ཤི(山西)ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་ད་དུང་ལྕགས་རི་ནང་མ་ཡོད་པ་དེར་ཚི་པན(次边)ཞེས་འབོད་པ་ཁྲིན་བསྡོམས་རིང་ཚད་སྤྱི་ལི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་བར་སྲིན་ན

སྟར་བཞིན་ཉམས་མེད་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། ལྷགས་རི་རིང་པོ་དེ་ནི་བཙིད་ཆགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤུག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བཟོ་སྐྲུན་ལྷབས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། (གོང་གསལ་ནང་དོན་རྣམས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཚིག་མཛོད་ཆེ་མོའི(辞海)ཁྲང་ཁྲན (长城)ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་གཞིར་བཟུང་བའོ)

ལྷགས་ལུགས་རྒྱལ་དཔྱད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྷགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཧྲ་ཁལ་ཙ་ལག་གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་གསར་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྩ་འཛིན།

ལྷུང་སྐྱ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན། མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཉེ་འདབས་གཡི་དགེའི་ཆར་གཏོགས་ཧ་ཕྱུག་ཅེས་པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་ཁེ་བ་ཙང་ཨེ་ཏར་དང་ཡུམ་ལོ་བཟའ་ཐར་མོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་གྲངས་གསུམ་བཞེར་ཕེབས་སྐབས་སྐྲ་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཞེས། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་རྗེས་རིམ་གྱིས་གསུང་བགྲོས་བསྐྱལ། དགེ་འདུན་སྐྱབས་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། ཐང་རིང་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བླ་མ་གོང་མ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། དེ་རྗེས་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕུན་ཚོགས་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་དང་ཆོས་དཔེ་བློ་འཛིན་གྱི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་ཕེབས་པ་ལྷགས་གླང(༡༦༦༡)ལོར་དབུས་ལྷ་ལྡན་ཞིང་དུ་ཕེབས། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་སྤྱན་སྔར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ཞེས་པའི་མཚན་གནང་། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྒོ་མང་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་གླིང་བསྲེ་དང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པར་གཙང་དུ་ཕེབས། ཤར་རྩེའི་མཁན་པོ་བློ་བཟང་པདྨ་ལ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། སྔགས་པ་དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལས་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ཞུས། སྔགས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་རྡུང་པ་རྒྱལ་ཚབ་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཡོས(༡༦༨༧)ལོར་ཁྲི་ཆེན་བློ་འབུམ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཕྱི་མཛད་དེ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ས་འབྲུག(༡༦༨༨)ལོར་དགོན་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆུ་བྱ(༡༦༩༣)ལོར་གོང་མ་ཁང་ཤིས་གདན་འདྲེན་ལྟར་སླར་ཡང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་གོང་མས་དབུ་བླར་བཀུར། དེ་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་། ཁྲིད་ལུང་བཅས་གནང་བ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱལ། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་གསེར་ཡིག་འབུལ་བར་དབུས་སུ་ཕེབས། ཕྱི་ལོར་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་པེ་ཅིན་དུ་ལོག གོང་མས་མཚོ་བདུན་དུ་ལྷ་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདི་ལ་གཏད། མེ་ཁྱི(༡༧༠༦)ལོར་གོང་མས་ཀུན་ཏིང་ཕུའུ་ཤན་བཀང་ཆེ་དྷ་གོ་ཤྲིའི་ལུང་དང་གསེར་ཐམ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་ལྷགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་དུ་སོག་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཞབས་བཅགས་ཏེ་དམ་ཆོས་ཀྱི་

བདུད་རྩི་ཕབ། བདུན་ཅུ་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༡༡)ལོར་སླར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ཡུ་དུར་ཇིན་འབྲེལ་སྙིང་པོའི་ཊཱིཀཱ་བདེ་གཤེགས་དགོངས་རྒྱན། བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་བྱེད་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྐོར་སོགས་པོད་ལྔ་ཙམ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། མཚན་གཞན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་ཙོང་ཁ་བྱང་གི་ཕྱོགས་མདོ་སྨད་ཡུལ་གྲུ་ལང་གྲུ་སྣེ་བཞིར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ནུབ་པཉྫ་སྡེའི་ཚར་གཏོགས་པའི་འབྲོག་གནས་བྲག་དཀར་ཟེར་བའི་ལུང་པར་ཡབ་ཆེ་ཀྭ་ཚངས་པ་གུ་རུ་བསྟན་འཛིན་དང་ཡུམ་བུ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་གི་ལྕང་སྐྱ་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ལྕང་སྐྱ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་སྒྲ་ཤུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། སྐུ་གོང་མའི་སློབ་མ་ཨ་ཙི་ཐ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་པའི་དྲུང་དུ་གཟབ་གཤར་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། ཆོས་སྤྱོད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་འཕྲུལ་མཁའི་ཆོས་ཚན་ཕལ་ཆེ་བ་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བཞེས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར་གོང་མ་གཡུང་ཏེང་གིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཟུང་གྲུ་ཟི་དགོན་པར་སྐུ་གོང་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིར་བཀོད། དེ་ནས་རྗེ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། དཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས། ཨ་ཙི་ཐ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་བཅས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཀུན་ལ་གསན་སྦྱོང་ལེགས་པར་མཛད་དེ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྤོབས་པ་བརྙེས། དགུང་ལོ་དགུ་པའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་གསོལ་འདེབས་ཚིགས་བཅད་མ་ལྷུགས་རྩོམ་གྱི་ཐོག་མར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད་དང་། དབང་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་གཏོགས་གང་ཞུས་ཅི་དགར་བསྩལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྩོད་པར་ཞུགས་ནས་རྒོལ་བའི་སྤོབས་པ་འཇོམས་པར་མཛད། རྒྱ་དང་སོག་པོ་མན་ཇུ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། གོང་མས་རྗེ་འདི་ལ་སྔགས་བརྫོད་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་དང་བཅས་སྐུ་གོང་མའི་དུས་བཞིན་བཀྲུན་ཏིང་ཧུའུ་ཤན་བཀྲང་ཆི་ཧྭ་ཧོ་ཐོ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བྱམས་བརྩེས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་དང་གསེར་སྲང་བརྒྱད་ཅུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ག སྔགས་བརྗོད་ཀྱི་གསེར་ཡིག་བཅས་ཕུལ། ཤིང་ཡོས (༡༧༣༥)ལོར་སྐྱབས་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མགར་ཐར་ནས་དབུས་སུ་གདན་འདྲེན་པར་ཕེབས། སྐྱབས་མཆོག་དེ་དང་ཁྲི་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ཡབ་སྲས་ལས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསན། མེ་འབྲུག(༡༧༣༦)ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་གཙང་དུ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གནང་། ཆོས་བཅུ་བདུན་ཉིན་པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། ལོ་དེར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་དང་མཇལ། གོང་མ་ཆེན་ལུང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་དང་། བོད་ཡིག་གཟབ

གཤར་གྱི་འབྲི་ཀློག དག་ཡིག བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔའི་དབང་བཅས་རིམ་པར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྕགས་བྱ(༡༧༤༡)ལོའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཤར་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རྩེ་ཅིག་ལོ་ཙཱ་བ་དུ་མ་དང་མཉམ་དུ་སོག་སྐད་དུ་སྒྱུར་འགོ་ཚུགས། ཤིང་ལོ་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལྔ་ཉིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྐེ་པར་ཕུད་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོར་ཕུལ། བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༧༤༩)ལོར་རང་ཡུལ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། དགོན་ཆེན་སྐུ་འབུམ་དང་། དགོན་ལུང་། གསེར་ཁོག་གསུམ་ལ་གོང་མས་ཕུལ་བའི་རྟེ་ཕེན་བསྟུལ་ཞིང་། ཟབ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་གྲུ་ཆར་ཕབ་སྟེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བསྙེན་རྫོགས་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟུལ། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱིན་ནས་བོད་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་སྔར་དབུས་སུ་ཕེབས། གོང་ས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་བཟུང་། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་བརྩམས། ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༦༤)ལོར་དགོན་ལུང་གི་ཁྲི་པ་མཛད་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འཛིན་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་ཁྲི་པ་དགོངས་ཞུ་གནང་། མེ་ཕག(༡༧༦༧)ལོར་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ནས་ཨེ་ཝཾ་དགའ་འཁྱིལ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་བཏབ། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་གོང་མའི་ངོ་སྐུལ་ལྟར་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་མན་ཇུའི་སྐད་དུ་སྒྱུར་བའི་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བླ་མ་མཁས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཏ་ཅན་བཟང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྱུར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མའི་ནང་དམ་པའི་སྐྱེ་རབས་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གདན་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་བླ་ཆེན། བཀའ་པོད་མང་པོ་སྤྲངས་པའི་དགེ་བཤེས། སྨྲ་བ་སྨྲིང་པོར་བྱེད་པའི་སྤོང་བ་པ། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ། འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་ལ་མཁས་པའི་དྷཱ་ཤར། དད་པའི་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ཁྱིམ་བདག་སོགས་མཐའ་དབུས་ནོར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་གང་སར་གནས། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཡང་《རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ》《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན》《དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས》《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ས་བཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་འཇུག་སྒོ》《གསང་འདུས་བསྐྱེད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང》སོགས་པོ་ཏི་དགུ་ཙམ་བཞུགས། མཐར་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཨེ་ཝཾ་དགའ་འཁྱིལ་དུ་གཤེགས།

ལྕང་རྒྱབ་ཁྲི་ཟུར་མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྔོར་གོང་དུ་ཁ་སྐེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གོ་རིམ་ལྟར་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ལྕང་འདམ། གཞིས་ཀ་རྩེ་རྫོང་ལྕང་འདམ་ཆུས་ལྕང་འདམ་ཤར།

ལྕང་ལུང་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། ལྕང་ལུང་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནི། མདོ་སྨད་ཨ་ཆུ་ཕྱོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་གཞུང་སེང་གེའི་ལྷ་ཞོལ་གྱི་ཆར་གཏོགས་དགོན་ཤུལ་ཞེས་པའི་ཚོ་པར་ཡབ་སྐར་མ་དང་ཡུམ་མཚོ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༨༠༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་གྱུར་མགོན་སྐྱབས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་སྐུ་གོང་མའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁྲིར་བཀོད། ལྷ་སྡེ་དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་ལས་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་མེད

པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༧༣)ལོར་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོགས་སྡ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ཤིང་བཟའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ལས་དབང་ལུང་མང་དུ་གསན། བཅུ་གཅིག་པར་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་རྫོང་གྲྭར་བཞུགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། གཞན་མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་དགེ་འདུན་འོད་ཟེར་དང་དགེ་བཤེས་སྐྱི་རམས་པ་སོགས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་ཅི་རིགས་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༨༤)ལོར་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་དང་། ཀུན་སྤངས་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དགོན་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་གསང་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་ཤིང་མཚན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན། ར་རྒྱའི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་བཀང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཛད། སོ་ལྔ་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསང་སྔགས་བདེ་མཆོག་གླིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་པད་བཀོད། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་དབེན་གནས་དཀར་པོ་གཉིང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་ཅིང་། སློབ་མ་མཆོག་བཞི་སྟེ་ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། བསེ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། རྫོང་དཀར་མ་ཏི་བ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ། གཡེར་གཉོང་སྔགས་ཆེན་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་ཟབ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཆེན་ཕབ། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། དུས་ཞབས་པ་མཚོ་བྱུང་དགྱེས་པའི་དྲུང་ནས་རིག་གནས་སྙན་སུམ་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་ཆུ་ཁྱི་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཕེབས། སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མར་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པར་གདན་སར་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་རབ་གནས་མཛད། བྲག་དཀར་རྡོ་རྗེ་རྫོང་དང་། དབེན་གནས་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་གཞི་བཏིང་། དགུང་ལོ་ང་དགུར་ཕེབས་སྐབས་ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བརྩམས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་རོང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་ལེགས་ལམ》དང་། 《ཀིརྟིའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ》 《ཉེར་མཁོའི་ཁྲིད་ཡིག》མང་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་པོད་བཅུ་བཞི་བཀལ་བ་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༩༢༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྷུང་ལུང་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་ཞེ་དགུའི་ཡ་གྱལ་སོ་ཉིད་གཡོན་རུའི་ཤོག་ཏུ་ཡབ་ཐའི་ཇི་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་བདེ་བ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་ལྷུང་ལུང་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། དགེ་འཕེལ་དགའ་ལྡན་ཆོས་མཛོད་གླིང་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས། མཁན་པོ་

ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་སྐུ་གོང་མའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་བྱོན་ནས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་གསན། ཤ་མི་བཞེས་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དགོན་པའི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེའི་ལོར་གོར་ཁའི་དམག་བྱུང་། དབུས་སུ་ལོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས། རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཁར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ཕོང་ལ་པཎྜི་ཏའི་ཆ་ལོ་དང་། དབུ་གདུགས། ཐམ་ཀ པཎ་ཞྭ་སོགས་སྐུའི་ཉེར་སྤྱོད་ཆ་ཚང་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་བྱམས་ཆེན་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་འབྲེལ་གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་སྐུ་འབུམ་བརྒྱད་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མཇལ་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པར་རང་དགོན་དུ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། གོང་མའི་ཞབས་བརྟན་བསྒྲུབ་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཐེངས་འགའ་ཕེབས། རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བོ་དུ་མར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་རྩོམ་པའི་བགྱི་བ་ལ་ཡང་ལྷོད་མེད་ཞུགས་ནས《བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་མངར》《གནས་མཆོག་བསོད་ནམས་ཀུན་སྡུད་གླིང་གི་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་མ་ཧཱ་བོ་དྷིའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》《དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ》《བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བསྙེན་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གསང་བདག་དགྱེས་ཞལ་བལྟ་བའི་མེ་ལོང》《བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་མངོན་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་ཕུལ་བྱུང་ཞལ་ལུང》《རྒྱ་དཀར་ནག རྒྱ་སེར། གཞི་ར། བལ་བོད་ཧོར་གྱི་ཡི་གེ་དང་དཔེ་རིས་རྣམ་གྲངས》སོགས་པོ་ཏི་དྲུག་ཙམ་བཀའ་རྩོམ་གནང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མང་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

ལྷུན་པོ་ཙན་གྱི་ཞིང་ཁམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གསང་སྔགས་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་མཆོག་དེར་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྷུན་པོ་ཙན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་འདུག

ལྷུན་པོ་ཙན་པ། རྒྱལ་མཁར་རྩེའི་མངའ་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཤིག གཞིས་ཇོ་མ་རྒྱལ་རྩེར་ཡོད་སྐད།

ལྷུན་པོ་ཙན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ། ལྷུན་པོ་ཙན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་མོ་བྱ(༡༨༩༧)ལོར་བོད་ཀྱི་མི་དྲག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐུ་དྲག་གི་ཁྱིམ་ཚང་ལྷུན་པོ་ཙན་དུ་འཁྲུངས། ཡབ་ལྷུན་ཙན་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་དང་། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་སྒྲིད། གཅེན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་དབང་། གཅེན་མོ་བདེ་སྐྱིད་བཅས་ཞུ་བ་རེད། གང་དེ་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཏ་ཙང་བརྩེ་མཐོང་ཆེན་པོས་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་དང་། རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་སྒྲིད། མི་རབས་གོང་མའི་ཡ་རབས་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་སུ་གཞོལ་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གནང་རྒྱུར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གནང་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ལྷ་སའི་དགའ་ལྡན་ཤར་སློབ་གྲྭར་བསྐྱལ་གནང་བ་དང་། སློབ་གྲྭར་བཞུགས་རིང་ཡིག་རྩིས་ཀྱི་སྦྱང་

འབྲས་ལྗགས་ཏུ་ཨང་གནས་དང་པོའི་གྲས་སུ་སོན་ཞིང་། ཕྱིས་པའི་དུས་ནས་རྩོམ་འབྲི་གནང་རྒྱུར་མཉེས་པའི་རིག་སྟོབས་ལྡན་པས། དཀྱུང་ལོ་དགུ་ལ་སོན་དུས་རང་གི་ཡུམ་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་ཤོག་གི་ནང་དུ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་ང་བརྟང་བྱུང་། །བརྟངས་པའི་ལན་ནི་ངས་མ་འཕྲོད། །ང་ལ་ཨ་མ་མེད་པའི་ལན། །བུ་ཆུང་ང་ཡི་སྐྱོ་བ་ལ། །ཞེས་བྲིས་གནང་ཡོད། དཀྱུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལ་སོན་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་ཁོང་གཞུང་ལས་ཀྱི་སྐྱུན་སྟོས་གོམས་འདྲིས་ཡོང་ཁྲིད་ལ་དགོངས་ཏེ། ལྗགས་ཏུ་ཞོལ་སྤྱང་ཤིང་དང་དངུལ་དཔར་གྱི་དོན་དུ་འབྲི་ཤུང་ནང་ཞབས་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རོགས་སུ་འཁྲིད་གནང་ཐོག་གཞུང་ཡིག་འབྲི་སྦྱོང་མཛད། དཀྱུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཤུང་རྒྱུད་འཛིན་ཞབས་ཞུ་གནང་རྒྱུར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་སྟེ་ཤུང་གི་གོ་ཐོབ་རྒྱུད་འཛིན་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཇ་ཚྭ་དོ་དམ་གྱི་ལས་འགན་བཞེས་ནས་སྐབས་དེའི་རིང་འགན་བབས་གཞུང་ལས་བྱེད་སྒོ་རྣམས་སྒྲུབ་གནང་ཐོག་ཁྲིམ་དུ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་སྙན་ངག་སུམ་སོགས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། དདུང་སྐབས་ཤིག་རིང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་དགོན་པ་གསར་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་འཛམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཡང་ཕྱག་ལེན་གནང་། མདོར་ན་ལོ་ཤས་རིང་ལུང་རིག་གི་མཁྱེན་རྩལ་རྒྱས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་སྟོན་མཛད་པ་དང་སློབ་མའི་འབད་པ་གཉིས་འཛོམས་པའི་མཐུ་ལས་གང་དེའི་སྙན་རྩོམ་གྱི་ཚིག་རྗེ་དོན་ཟབ་དང་དཔེ་དོན་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་སྦྱངས་འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པས། སློབ་དཔོན་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་མ་ལས་ཆེ་བའི་བུ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་གནང་འདུག དཀྱུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཞེར་ཞབས་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་རྩེ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་དུ་དམག་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཁོངས་སུ་བཏང་བ་ལྔར་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་དམག་སྦྱོང་མཐུག་འགྲིལ་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་གནང་མ་ཐག་བཀའ་ཤག་དང་དམག་སྤྱི་ཁང་གིས་རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་བོད་དམག་གི་མཚོན་ཆ་མགོ་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་མངགས། དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནང་གི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་དབར་གྱི་འགལ་ཟླ་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ། མཐར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་མདའ་དཔོན་ཚ་རོང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གྱིས་གཙོས་དྲག་དཔོན་ཕལ་ཆེ་བ་གནས་དབྱུང་གི་ཆད་པ་བཅད་པས་གང་དེའི་ཤུང་གི་མཚན་གནས་ཀྱང་ཕྱིར་འཐེན་ནས་ལོ་ཤས་ལས་ཚན་མེད་པར་སྤྲུས་རྣམ་པ་སྤྱི་ཕྱིངས་ཀྱི་གྲས་སུ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༩༣༣)ལོར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཐད་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཚོའི་ནང་དུ་རྩོད་པ་དྲག་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་གཙོར་བྱས་པའི་སྐྱིད་སྡུག་ཀུན་མཐུན་ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི་གཙོ་གྲས་རེ་ཟུང་གིས་གསང་བ་ཕྱི་གྱུར་བྱས་པར་བརྟེན། རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཁོངས་མི་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཁག་བཀོས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱས་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཐོག་དྲུང་རྩིས་བྲུན་མོང་གིས་ཞིབ་དཔྱད་བྱས་མཐར་ཀོང་པོ་རྩེ་སྒང་རྫོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལོག་པའི་ས་འཛིན་རྒྱང་འབུད་དུ་བཏང་། ཀོང་པོར་བཞུགས་རིང་ཁུལ་དེའི་གཞོན་དུ་འགར་བོད་ཡིག་གི་སློབ་འཁྲིད་གནང་བ་དང་ལྷ་བཞུགས་སྲུན་ཉེ་གྲོགས་པོ་ཚོའི་བར་ཡིག་འགྲུལ་གྱི་ལམ་ནས་བཀའ་རྩོམ་སྣ་ཚོགས་གནང་ཡོད། དེ་སྐབས་ཀོང་པོར་རྒྱང་འབུད་དུ་སྡོད་བཏང་སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དང་རྡོ་འཕྲད་བྱུང་ཞིང་། གཅིག་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་དེ་ལས་ཁོང་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་ཟབ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ལུང་ཤར་ལས་འགྱུལ་ནང་དུ་ནག་ཉེས་གཅིག་མཇུངས་ཀྱིས་རྒྱང་འབུད་དུ་བཏང་བའི་མི་ལ་ལ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་པ་དང་ཞབས་སྡོད་སྐྱར་ཞུ་ཆོག་པ་བྱུང་ནའང་། གང་དེ་དང་སྐུ་བཅར་གཉིས་ཕྱིར་ལོག་ཆོག་པའི་ཁ་གུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་

བདག་མེད་དུ་ཞུས་པས། དེ་སྐུ་བུའི་ཁྲིམས་ལུགས་འདྲ་ཐང་དུ་མི་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་ཕམ་དང་ཞེ་གཏིང་ནས་ཡོག་སྐྱེ་མཐར་མི་ཕྱི(༡༩༣༨)ལོར་ཁོང་གཉིས་གསང་ཕྲོས་ཀྱིས་གནས་སྐོར་ལ་བསླད་བཏགས་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་སྲིད་པའི་ཡ་མཚན་གྱི་གཟིགས་སྐོར་ཕྱིན། རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་ལོ་བཅུ་ཙམ་བཞུགས་རིང་ཀ་སྨུག་བྲག་སྲོད་ཀྱི་སྲས་སློས་ཆེར་བོད་ཡིག་སློབ་འཁྲིད་གནང་བ་དང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཁུ་ནུ་མཐར་ཕྱིན་སྨ་བུ་སོགས་དང་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་མཐའ་ཀླས་གངས་ཅན་ཇོམ་རིག་གི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་རྩེན་ནས་སྤྱ་རྗེས་སུ《ཀུན་ཕྱིས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་གཏམ་སྣང་བ་རབ་གསལ》ཞེས་པ་དང་། 《ཡིག་བསྒྱུར་རྣམ་གཞག》 《ཀ་བཤད》 དེ་མིན་སྣན་ཚིག་ཁག་ཅིག་བཅས་རྩོམ་འབྲི་གནང་ཡོད།

ཀ་སྨུག་བྲག་སྲོད་ཀྱི་ར་ཊི་ཆོས་ཉིད་དབང་མོ་དང་ལྷན་དུ་འབྲས་སྤྱི་ལྗོངས་ཆེན་སར་སྤྲི་སིས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཆུང་ཞིག་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྒྱུར་མཛད། མི་ཕག(༡༩༦༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སྣང་ཕྱིན་ལྷུང་པོ་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དོན་ལ་ཐེ་ཇུས་མ་བྱས་ཚེ་ཕྱིར་ཡོག་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་བ་ལྟར་གང་དེས་ཡུན་རིང་སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད་བཞིན་བཅངས་པའི་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་རྒྱུའི་འདུན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལྷ་སར་གཞིས་མ་བུ་ཕྲུག་དང་མཉམ་འཛོམས་གནང་བའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)ལོར་ལྷག་བསམ་གང་བསྟུས་ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཁྲིམ་འཛིན་ཁོངས་སྐྱ་ཁ་དང་འཕན་པོའི་གཞིས་ཁག་ནས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་འབྲུ་རིགས་མགོ་འདོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་།

ཀུང་ཀྲུང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་གིས་བོད་སྐྱོད་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་འབྲུ་རིགས་མགོ་འདོན་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ནས་མཉམ་འཇུགས་གནང་བའི་གཞུང་འབྲུ་སྐྱི་མཛོད་ཁང་དུ་དོ་དམ་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་། གང་དེས《དུས་རབས་ཀྱི་བསམ་འཆར》ཞེས་པའི་ནང་བཅིངས་འགྲོལ་དཔོན་དམག་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ད་བར་གཙོ་བོ་བོད་མི་དམངས་ཚང་མས་རྟག་ཏུ་སྒྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་གུས་བཀུར་དང་། ཆོས་དད་རང་མོས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་ལ་བརྩི་འཛོག ལྷག་པར་སྔར་གྱི་རྒྱ་རིགས་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བར་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་དངོས་སུ་ཕྱག་ལེན་ལེགས་པར་བསྟར་བའི་ཐོག……གཙོ་བོར་ཀྲུང་དབྱང་ནས་མི་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་རོགས་རམ་ཚད་ལས་འདས་པའི་ཐོག་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་།

བོད་མི་དམངས་ནས་ལས་རོགས་ཧུར་བརྩོན་ཞུས་པའི་འབྲས་བུར་ད་བར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་ལུས་བསྡད་པའི་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་དོགས་འདོགས་ཟེ་ཆོམ་གྱི་སྐྱོན་ཆ་ཚང་མ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་སངས་ཏེ། མི་རིགས་ནང་ཁུལ་དང་ལྷག་པར་དུ་སྤུན་ཟླ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ཉིན་བཞིན་ཇེ་བཟང་ཇེ་ཟབ་ཏུ་སོང་ཡོད་ཅིང་། ཀུང་གོའི་མི་ཚོགས་དུང་ཕྱུར་དྲུག་གི་འགྲོ་སའི་ལམ་བཟང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་རང་རེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བོད་མིར་འགྲོ་ལམ་གཞན་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐབས་གུང་དང་། སྲས་རྣམ་པ། ཐའི་ཇི་སོགས་ཀྱི་གོ་གནས་བཞེས་སྐྱོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ལྷ་ས་སློབ་ཆུང་ཨང་དང་པོའི་སློབ་སྟོན་ཀྲུའུ་རེན་དང་། སློབ་སྤྱི་གཞོན་པ། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་གཅེས་གཞོན་ནུ་ཤེས་རིག་མཐུན་ཕྲོགས་ཚོགས་པའི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་རྩོམ་ཞིབ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཚ་སྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ《གསར་འགྱུར་མདོར་བསྡུས》ཞེས་པའི་བོད་ཡིག་ཚགས་པར་གྱི་རྩོམ་སྒྲིག་འགན་བཞེས་པ། ལྷ་ས་དམག་དོན་བཀག་འདོམས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རིག་སློབ་ཙུའུའི་ཙུའུ་ཀྲང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རིག་སློབ་ཁྲུའུའི་ཁྲུའུ་ཀྲང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་

ལྔན་ཁང་རིག་སློབ་འཕྲོད་བསྟེན་ཁྲིའུའི་ཁྲིའུ་ཀྲང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་དང་པོའི་འཐུས་མི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞུ་ཡོན། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་དངོས་དོ་དམ་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན། ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཞུ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐོག་རང་འཁྲིའི་འགན་བབས་ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་ཐུགས་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ལེགས་འགྲུབ་གནང་སྟེ། སྐབས་དེའི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་ཁག་གི་བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་དང་། 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་པོའི》 རྩོམ་སྒྲིག་ཞུས་དག གནའ་རྫས་བདག་གཉེར། དམངས་ཁྲོད་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་སོགས་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཟབ་བཞེས་གནང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྐྱི་ཚོགས་ཡར་ཐོན་ཡོང་བ་དང་བོད་མི་རིགས་རྩེས་ལུས་ཀྱི་གནས་ལས་འགྲོལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་གནང་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལོ་བཅུའི་ཟང་ཟིང་ནང་རང་རེའི་ཏང་དང་། རྒྱལ་ཁབ། མི་དམངས་བཅས་ལ་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་གང་དེ་ཡང་སྲིད་དབང་སྙེར་འཛིན་ཅེས་པ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པར་རྟུང་རྡེག་ཐོག་ཀྱང་ཏང་དང་མི་དམངས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་གནང་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གང་མགྱོགས་མཇུག་འགྲིལ་ཏེ་ཨུན་པའི་ཁྲོད་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐུ་རེངས་མཐོང་རེ་གནང་ཨུས་ཀྱི་དུས་སུ་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔར་ཕེབས་པ་ཆུ་བྱི(༡༩༧༢)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ས་སྲོས་མཚམས་ལ་སྐུ་སྙིང་གི་བསྟུན་གཞི་ཟློ་བུར་དུ་འཕར་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་སོ། །

ལྷུང་ལོ་ཡི་ཟར་བུ། འདི་སྐྲའི་ལྷུང་ལོ་ལྷུག་ལྷུག་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ལྷུང་ལོའི་གཟར་བུ་ཟེར།

ལྷུམ་དྲིལ། ཁང་པའི་འཕྲམ་གྱི་སྟེང་དུ་འགེབས་བྱེད་ཀྱི་ལྷམ་ཤིང་དང་དྲིལ་མ།

ལྷེ་ཀྲང་། རྩེ་ཤིང་ཕྲ་མོ་རྐྱང་པ།

ལྷེ་བ། རང་གི་རྒྱུ་ས་ཚུ་ཤུས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྲང་གི་མདུག་མཐོ་ལ་མགོ་དམའ་བར་བྱེད་པའི་རིག་བྱ།

ལྷེ་བ་བཞི་ཕྲག་བཞི། ཉམས་པའི་ལྷེ་བ་བཞི། སྨོད་པའི་ལྷེ་བ་བཞི། ལོག་པའི་ལྷེ་བ་བཞི། བསྐུར་བའི་ལྷེ་བ་བཞི།

ལྷེ་བ་ཡ་རི་མ། རི་ལ་ཡོད་པའི་ན་ཞིང་གི་ལྷེ་བ་སྐམ་པོ། (དེའི་ཐལ་བ་སྨན་དུ་འགྲོ)

ལྷེ་ཡང་གི་བབས། ནག་ཉེས་ལྷེ་ཡང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ།

ལྷེ་ཤིང་སྐྱུར། ལྡེད་ཅིང་སྐྱུར་བ།

ལྷེམ་རྩ། ལྷུམ་རྩ།

ལྷུག་ཕྲན། ལྷུང་མ་སོགས་གསར་སྐྱེས་སྡོང་པོ་མཉེན་ལ་ཕྲ་བ་ལ་ལྷུག་ཕྲན་ཟེར།

ལྷེ་ཆེ། ཁ་མང་།

ལྷོ་སྟོན་རྒྱ་ནག ལྷ་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་ནག་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷ་རྗེ་ལྷོ་སྟོན་རྒྱ་ནག་ནི་ཡབ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༠༩༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཕུ་བོ་རིན་ཆེན་དང་ཉི་པོ་གཉིས་མྱང་སྟོད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་སར་སློབ་གཉེར་ལ་བཏང་བས་ལྷོ་སྟོན་རྒྱ་ནག་རྒྱུགས་སྐྱེལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞོར་ལ་ཐུན་ཉན་བྱས་ནས་གོ་བར་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་དང་པོར་མཚན་ཉིད་གསན་པ་ལས་ཕྱུང་པོ་གྲགས་སེ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གསན། འབན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མངོན་པ་གསན། སྟག་པ་ཁ་ཆེ་ལ་དབུ་ཚད་གསན། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགར་བསོད་ཡེས་ལའང་གསན། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལོ་དགུར་གསན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྗེ་སྒམ་ཕུག་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་གསན་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་གཞུང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་གནང་ཞིང་། ཁྱད་པར་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དང་ཆ་ལག་གི་ཡིག་ཆུང་ཕྲ་མོ་རང་ལ་རྒྱུས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུར་ལ་སྦྱིན་ནས་གནང་བས་ན། ལྷ་རྗེ་ཁང་པ་ཟུར་ཚོ་གཞན་རྣམས་ལས

མན་ངག་ཟབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཚང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་སློབ་གཉེར་མཛད། གཞན་ཡང་སྨྱུང་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་རྩད་སྐོར་པ་ལས་བདུད་རྩི་གསན། སྨྱུང་སྨད་ཀྱི་སྒྲོ་དར་སེང་ལས་རྣམ་འཇོམས་དང་ཞུར་པ་རྩ་བ་སོར་བཞག་གི་ལུགས་གསན་པ་སོགས་གསན་པ་མང་དུ་མཛད་དེ་ཐུགས་མཚན་ཉིད་རྒྱུད་སྐྱབ་ཐབས། གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཡང་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་གཞན་དོན་མཛད་དེ་མཐར་དགུང་ལོ་ང་དྲུག་ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྡེ་ཐག་མེད་པའི་ལེབ་གསུམ། འཕྱི་བ། གྲུམ་པ། སྦྲུལ་པ་གསུམ།

ལྡེ་བཙད། སྨད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་སྨྲིད་ལྡེའི་རྒྱུད་པ། བཙད་པོ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ཆུང་ཤོས། བཙད་པོ་མཆེད་གསུམ་སྟེ། ཆེ་བ་ཁྲུང་བཙད། བར་པ་འབྲི་བཙད། ཆུང་བ་ལྡེ་བཙད་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གསུམ་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་ནི་ཕུ་གཏོད་སྨིན་གང་བ་བཟང་པོ་ནས་མདའ་བཙུག་པ་ཡུ་བ་གདོང་སྟེ་ཤང་གསེར་གཞུང་རིང་མོ་སྐྱ་མཆེད་སོ་སོས་མངའ་མཛད་ཡུལ་བོད་འབྲོག་ཆ་སྐོམས་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་བཙད་པོ་མཆེད་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལ་དར་གུད་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་ཤང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གཅུང་ལྡེ་བཙད་གཅིག་པོས་བཟུང་བ་ཡིས། སྔར་གཅེན་ཁྲུང་བཙད་སྐབས་ཤང་སྟོད་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་སྐྱུང་ཐང་ཕལ་ཆེ་བའི་ཞིང་ཁ་ལ་ཆུ་མེད་པ་ཐལ་འདེབས་བྱེད་དགོས་པར་ཕྱིས་ལྡེ་བཙད་ཐུགས་བློ་ཟབ་ཅིང་། འགྱུར་སྟོབས་ཆེ་བས་ས་ཁྱུལ་དེ་ཚོར་སྣེ་ཚོ་བཅོས་ཐབས་དགོས་པ་འདུག གསུངས་ནས་ཤང་སྟོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་དུ་རྩ་གནམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་དང་། ལྷོ་རྒྱུད་དུ་སྤང་ཡུལ་ཞིང་གི་འོད་ཀ་བྱ་བ། ཤང་སྨད་བྱང་དུ་སྤུ་ཚབ་ཀ་མོ་ཆེ་དང་། ལྷོར་ན་ཀ་ཆེན་བཅས་ཀ་ཆེན་སོ་སོས་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ཁྲི་ཚོ་རེའི་འདེབས་ཆུ་སོགས་ཆུའི་དགོས་མཁོ་བསྐང་ཐུབ་པར་གྲགས་ཤིང་། ཀ་མོ་ཆེ་བཞི་གསར་དུ་བསྒྲུན་པ་རྣམས་སུ་བརྟན་མ་ཆགས་བར་ཀ་སྲུང་པ་སྐོད་པའི་ས་མཁར་བཞེངས་པ་ནི་སྟོད་དུ་རྒྱ་གྲོང་ལྡེ་མཁར་དང་། སྨད་དུ་པ་རྣམ་ལྡེ་མཁར་གཉིས་གསར་དུ་བཟོས་པ་རིམ་བཞིན་ཁྱུལ་དེ་ཚོར་གྲོང་ཚོ་རྒྱ་ཆེན་ཆགས་པ་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆགས་སྟ་བ་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཤང་སྨད་རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། དེའི་ཉེ་གནས་ལྡེ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་ཕྱག་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་ལྡེ་བཙད་ཀྱིས་མཛད་དོ། །

ལྡེ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། འདི་ཉིད་དབུས་གཙང་མི་བཅུའི་ཡ་གྲལ་ལོ་སྟོན་གྱི་མཁན་བུ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་ཕྱིན་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་ལས་སྡོམ་པ་བླངས་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎི་སྤྱན་དྲངས་པས་ཆུ་བོ་གཙང་ལ་སྤྱན་མ་འདྲོངས། ལྡེ་བཙུན་གྱིས་མོན་པའི་མི་ཐ་མལ་བས་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་གླ་ཆ་གྱ་ནོམ་པ་སྦྱིན་ནས་སྐུ་འདི་ཞ་ལུར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞ་ལུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ད་ལྟ་རང་བྱོན་གྱི་སྐུ་རྒྱབ་ན་བཞུགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་། དེ་དུས་ཞ་ལུ་པ་ཆེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། ལས་ཀ་བ་བཞི་ཡིན་པས་ཆེ། ཡོན་བདག་བཙད་པོ་ཡིན་པས་ཆེ་བ། སྡོམ་པ་རྒྱ་གར་མ་ཡིན་པས་ཆེ། ཉུས་པ་ལྡེ་ཡིན་པས་ཆེ་ཞེས་འཁོད་པའི་དང་པོ་ཀ་བ་བཞི་ནི། དགའ་སྟོང་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཀ་བ། ཀུ་རི་བྲ་སྨུས་ཁ་བྲག་དཔུང་གི་ཀ་བ། གཡུས་སྨུ་མ་ནོར་གྱི་ཀ་བ། ནེ་སེར་མཐུའི་ཀ་བ་བཅས་དང་། ཡོན་བདག་བཙད་པོ་ཡིན་པས་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་ཞ་ལུ་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ལྡེ་བཙད་ནི་བཙན་པོའི

གདུང་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཆེ་བ། སྡོམ་པ་རྒྱ་གར་མ་ཡིན་པས་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་ལྕེ་བཙུན་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཧྲ་ཡ་ནས་ཐད་ཀར་བཞེས་པས་ཆེ་བ། རུས་པ་ལྕེ་ཡིན་པས་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་ལྕེའི་རུས་རྒྱུད་ནི་ཐོག་མར་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་སྲོང་སྐབས་བློན་པོ་དང་སྒྲ་བསྒྱུར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །ལྕེ་བཙུན་ལ་སློབ་མ་ཀ་བཞི་གདུང་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་ཞ་ལུ་བརྒྱ་སྐོར་མཆེད་དོ། །

ལྕེ་རྩ་བཏབ། ལྕེ་རྩའི་གཏར་དམིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཙག་བུ་བརྡེགས་པ།

ལྕེབས། རང་སྲོག་དོར་བའི་དོན། དཔེར་ན། མར་མེའི་འོད་ལ་ཕྱུང་མ་མཚོངས་ནས་ལྕེབས་པ་ལྟ་བུ།

ལྕེའི་དབང་མདོན། རོ་དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལྕེའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ།

ལྕེའི་དབང་པོ། རང་འབྲས་ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་ལྕེའི་ཁམས། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལྕེ་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལྕེ་དབང་གཉིས། རོ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་དེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །

ལྕེའུ་ཚེ། ལྕེ་ཚ། སྔོ་སྨན་ཞིག

ལྕོག་ལྕེ་བ། རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མི་ཚང་ཞིག

ལྕོང་ལྕོང་པོ། འཇོང་འཇོང་པོ་ཡི་བརྡ་རྙིང་པ། དབྱིབས་སྒོ་ང་ལྟ་བུ། ཀྱོང་ཀྱོང་པོ། ཀོང་ཀོང་།

ལྕོང་མོ། ལྕོང་མོ་ཞེས་པ་ཆུ་མིག་དང་རྫིང་བུའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་འབུ་གཟུགས་པོ་སྔོར་མོ་མཇུག་མ་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཁང་ལག་སྐྱེས་ནས་མཇུག་མ་ཆད་ན་སྦལ་པར་འགྱུར།

ཆ

ཆ། ཆ་ཤས།

ཆ་ག གོས་ཀྱི་མཐའ་མི་ཟེག་པའམ་མི་ཟད་པའི་ཆེད་སོར······ གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་རས་མས་གླན་པ་ལ་ཆ་ག་བཏབ་པ་ཟེར་'' ཏེ་ལྟགས་རི་ཞེང་ཆུང་ངུའི་མིང་ངོ། །

ཆ་མཉམ་པའི་བྲེ་ཆོམ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

ཆ་བརྟུལ། སྐད་ཆ་གསལ་པོ་བཤད་པ།

ཆ་མཐུན་དགེ་བ་གསུམ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།

ཆ་ཏྲ། ཆ།

ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། གཤམ་དུ་ཕ་སྐྱེའི་ནང་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཆ་མ་འཚལ། ཆ་མ་རྟོགས་པའམ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ།

ཆ་མ་ཡིན། འོས་མ་ཡིན།

ཆ་ཟླས་ཀུང་བླ་ལ་བགྱིས་སྐྱེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀུང་ཚང་མ་ཟད་དེ།

ཆ་ཡི་རྒྱན་བཞི། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་ཆ་ཡི་རྒྱན་ནི་བསྒྲིབ་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་མི་མཇོས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་བཏགས་པའི་ཟློལ་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་བཞི་ནི། འོས་པའི་ཆ། མ་འོས་པའི་ཆ། ཟློལ་གྱིས་སྨད་པའི་ཆ། ཟློལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཆ་བཅས་སོ། །

ཆ(ཕྱྭ)་གཤེན་རྡུ་ཐིག་ཅན། ཕྱྭ་གཤེན་རྡུ་ཐིག་ཅན་ཞེས་པའི་ཕྱྭ་ནི་ཕྱྭ་གཡང་གི་ཕྱྭ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། འདིའི་ཕྱྭ་ནི་མོ་ཕྱྭ་སྔེ་རྡུ་ཐིག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་བཏབ་མཁན་མོ་བོན་ལ་ཟེར། 《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ལས་རྡུ་ཐིག་གི་ཐག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ཏེ་འཕུར་བ་དང་ས་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཆ་གསུམ། མཆོད་ཡུལ་གོང་མ་སྐྱིར་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུར་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག རིགས་དྲུག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གདོན་བགེགས་ལ་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག་སྟེ་ཆ་གསུམ། ཡང་ན། དུམ་བུ་གསུམ་མམ། ཆ་ཤས་གསུམ། ཟུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་གསུམ།

ཆག་ལོ་ཙཱ་བ། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ནི་རབ་བྱུང······ གསུམ་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༡༩༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༦༤)ལོ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཕ]པའི་ཤོག་གྲངས་༢༣ནས་༢༦བར་གསལ།

ཆགས། ཕྱུགས། ལྷམ་གྱི་ཞེ་ས།

ཆགས་རྒྱ། བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱའམ་གན་རྒྱའི་མིང་།

ཆགས་རྟེན་བྲལ་ངེས། ཁྱིམ་ཚང་ཆགས་པའི་རྟེན་གཞི······ མེད་པར་གྱུར་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ།

ཆགས་པའི་ལམ་བྱེད་པ་བཞི། རྒོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས······ ཆགས་པ། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ། གཉིས་གཉིས་འཁྲུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ། ལག་བཅངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པའོ། །

ཆགས་མེད་བདུན། སྦྱིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་མེད་པས་མི་ཆགས་པ། ཁྲི་བཤོལ་མེད་པས་མི་ཆགས་པ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་ཆགས་པ་མེད་པ། ལན་ལ་མི་རེ་བས······ ཆགས་པ་ཉིད་ཀུང་མ་ཡིན་པ། རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བས་མ······

ཆགས་པ། བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ། རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ།

ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་རིགས་བཞི། དགེ་སྦྱོང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཆོས་ཀུན་པའི་ངག་རྒོད། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས་པ། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས་པའོ། །

ཆང་གི་ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པ། དགའ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆང་འཐུང་བ་ལ་མངོན་པ་དགའ་བའི་མི། །བདག་ལ་ཕན་དང་གཞན་ལ་བདེ་མི་ནུས། །སྨོངས་དང་མདོག་ངན་བྱེད་པ་ཆང་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཧ་ལའི་དུག་བཞིན་དེ་མི་བཏུང་། ཞེས་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཆང་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཐུང་བར་བཤད། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། དགའ་བ་ཅན་འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙོས་པའི་ཆང་། བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ནི། འདི་དག་ཡིན་པས་རབ་པར་བྱ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་ནོར་ཟད་པ་དང་། ནད་རྣམས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་མེད་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་ཆུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འཐོབ་པ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཏུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསང་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཆུང་དུར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསླབ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་བུད་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་དུ་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་མཛའ་བཤེས་དང་སློབ་དཔོན་དག་གི་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་མི་མཛའ་བ་དག་དང་གནས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་མི་སེམས་པ་དང་། བག་མེད་ཉམས་བག་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཀུན་ནས་མི་གནས་པ་དང་། ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐག་རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྨྱོན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བག་ཆགས་པས་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དེ་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་སྨྱོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲན་པ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དགའ་བ་འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙོས་པའི་ཆང་། བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཆང་གིས་གཡེང་བའི་མི་དག་ནི། །གསོན་ཡང་ཤི་བ་དག་དང་མཚུངས་ཅེས་དང་། དགེ་སྡིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཚེ་འདི་ལ་ཆང་འཐུང་ཞིང་སྨྱོས་པ་ནི་ཟངས་ཁུ་འཐུང་བའི་དམྱལ་བར་ལྟུང་ངོ་ཞེས་སོ། །

ཆང་ཀྲའི་ཀྲུང་། (勤国公)རྒྱ་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི

སྐབས་སུ་གོང་མས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཚོར་གནང་བའི་གོ་གནས་ཞིག

ཚང་རིགས་བཞི། ན་རྒྱན་ལས། ཤུན་པའི་ཚང་ནི་ཤིང་ཤུན་རྒྱ། །སྦོང་བུ་ལྡན་པ་སྦོང་བུའི་བཅུད། །བུར་ཚང་བུ་རམ······ ལས་བྱུང་བ། །སྦྲང་ཚང་སྦྲང་རྩི་ལས་བྱུང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

ཚང་ཐུབ་སྐོར་དུ་བྱས། ཚང་འཐུང་མཁན་གྱི་མི་གང་ཡོད་རེས་བསྐོར་གྱིས་ཐུབ་འཐུང་བྱས་པ།

ཚད་ཀ (ཚེད་ཀ)ཚས་ཀ ཚེད་མངགས།

ཚད་མདོ་བཙན། ཕན་ཚུན་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་དོན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ལག་ལེན་བསྟར་བ།

ཚད་མཐའ། ཚད་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ······ རྣམས་མི་འདྲ་བས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ། མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གང་ཡིན······ བཙལ་ནས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཞིག་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ན······ གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་ཚད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ··· ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ། རང···· ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ····· ཡོད་པ་རྣམས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

ཚད་པ། གྲོས་མཐུན་པ།

ཚད་པར་ལྟ་བ། རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ཏེ་དེ་རང་བརྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་དཀའ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར····· སྲོལ་ཡོད།

ཚད་པ། འཆད་པ། གཏམ་སྨྲ་བ།

ཚད་སྨྲའི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག ལྷ་ཡི་བླ་མ། ཕུར་བུ་བ། དྲང་སྲོང་བ། འཇིག་རྟེན་མིག དྲང་སྲོང་འཇུག་སྟོབས། ཕ་བ་ཅན། ཏ་མཆོག་གོ།

ཚད་བཙན་པ། ཕན་ཚུན་ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་ལ·· འགྱུར་བ་མེད་པར་ལག་ལེན་བསྟར་བ།

ཚད་སོ། སྐད་ཆ་བྱས་པའམ་ཁ་ཆད་བྱས་པའི་དོན།

ཚབ་ཀྱིས་བཀགས། ཆུས་འགགས་པ་སྟེ་གཅིན་པ་འགགས་པའི་དོན།

ཚབ་གང་། ཆུ་གང་། ཤ་ཞེན་ཡོད་པ། ཆུ་ཤོར་པ་གང····· འཐུང་བའི་དྲིན་ཙམ་ཡང་མི་བརྗེད་པ།

ཚབ་རྒྱུན། ཆུ་རྒྱུན་དྭངས་གཙང་།

ཚབ་སྒོ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོའི་ཞེ་ས་སྟེ། བཀའ་ཡིག་ལ·· ཚབ་ཡིག་དང་འབབས་ལ་ཚབ་འབབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་གོ་དོན་གཅིག

ཚབ་སྒོ་བསྲུང་བ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་ལ་ཚབ་སྒོ་ཞེས་པའི་ཞེ་ས་ཡོད་ལ། སྒོ་སྲུང་བའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒོ་ར·· བ་ཞེས་འབོད་པ་དེའོ། །

ཚབ་ཏག རང་འཐག་གི་མིང་།

ཚབ་ཐང་། ཚབ་དང་སྟེ་ཆུ་དང་མཉམ་དུ་འཐུང་བ།

ཚབ་དྲིལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐབ་ཚང་ནང་དུ་དགོས་མཁོའི་ཆུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་མཁན་ཁལ་དྲིལ།

ཚབ་མདོ་བཀའ་ཤག བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕྲི····· (༡༨༢༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས······ གསར་འཛུགས་གནང་རྗེས་ཚབ་མདོ་དགོན་གྱི་ཕྱག་མཛོད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡང་སྙིང་དུ་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཤིང་། ས་ཕྲི···· (༡༨༥༤)ལོར་ཚབ་མདོ་སྤྱིད་ཐོག་ཐང་ཞེས་པར་ཁང་པ་གསར་སྐྲུན་གྱིས་གནས་སྤོ་བྱས། ལས་ཁུངས་འདིར་ཡོངས་གྲགས་སུ་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་ཅེས་འབོད་ཅིང་། མདོ་སྤྱི་ཐོག་མ་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ནས་ང་ཕོད་བར་བཀའ་བློན་དང་ཇ་སག་སོགས་རིམ་པ་བཅུ་ཙམ་རིམ་པར་འགྲོ་སྐྱོད་འཕོ་ལེན་བྱས། མདོ་སྤྱིས་མདོ་སྨད་རྫོང་ཁག་ཉི་

ཤུ་རྩ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན་བཅས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ལས་དོན་ལ་ཁྱབ་འདོམས་བྱས་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིར་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་བློན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་འོག་ལས་བྱ་མགྲོན་དྲུང་གཉིས་དང་། གཟིམ་འགག་གཅིག དེ་མིན་ལས་བྱ་མཁན་ཆེ་གཅིག་དང་། མཁན་རིམ་གཉིས། གར་དགོས་སེར་སྐྱ་བཙོ་ལྔ་སྐོར་ཡོད་པ་བཅས་ལས་ཁུངས་དང་གོ་མིང་རྒྱབ་འཁྱེར་གྱི་མི་སྣ་སོ་སོའི་འགན་དབང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནི་ལྷ་ས་བཀའ་ཤག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཆབ་ཕྲེང་། ཆབ་སྣུག་དང་། ཕྲེང་བ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

ཆབ་མི་འཚལ་བ། རང་གི་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་མི་གཏོང་བའི་དོན།

ཆབ་འཚལད་པ། ཕྱོགས་ཤི་ཐེབས་པ།

ཆབ་འོག་ཏུ་ཚུད། མངའ་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའམ་འབངས་སུ་ཚུད་པ།

ཆབ་འོག་ནས་ཟུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དམག་ཁྲལ་དང་། ལས་ཁྲལ། དཔྱ་ཁྲལ་སོགས་རྒྱུགས་མི་དགོས་པར་མངའ་འབངས་ཀྱི་གྲལ་ནས་བཏོན་ཏེ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུར་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་སུ་གནས་ཆོག་པ་བྱས་པ་སྟེ་དམིགས་བསལ་གནང་བ།

ཆབ་སྲིད་སྒྲུང་དང་ལྡེའུ་བོན་གྱིས་བསྐྱངས། རྒྱལ་པོ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན། སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས། ས་ཡི་ལེགས་དྲུག བར་གྱི་ལྡེ་བརྒྱད། འོག་གི་བཙན་ལྔའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཁྲི་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན་བར་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་སྒྲུང་དང་ལྡེའུ་བོན་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་བློ་གྲོས་འདོན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དབང་ཆ་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་བཅས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མ་རྙེད།

ཆབ་སྲིད་ལས་བཞི་སྐྱེ་འཛིན། སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་དང་། དེ་མིན་ཞི་དྲག ནོར་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་འགོ་པ། ལས་བཞི་ནི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཅས་ཡིན། ཞི་བ་སྟེ་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མི། རྒྱས་པ་ནི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཛུགས་བསྐྲུན་བྱེད་མཁན། དབང་ནི་ཡོང་སྒོ་ཁྲལ་སོགས་བསྡུ་མཁན། དྲག་པོ་ནི་དམག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བཅས་ལ་ཟེར།

ཆམ་པ་བཞི། གློ་ཆམ། རིམས་ཆམ། གྲི་ཆམ། སྣ་ཆམ་མོ། །

ཆམ་ཕབ། ཆད་པ་བཅད་པ། བཅོམ་པ། ཕམ་པར་བྱས་པ།

ཆའི་རྒྱན་བཞི། སྟོད་པར་འོས་པའི་ཆ་རྒྱན། སྟོད་པར་མི་འོས་པའི་ཆ་རྒྱན། བསྟོད་པའི་ཆ་ལས་སྨད་པར་འཕངས་པའི་ཆ་རྒྱན། སྨད་པའི་ཆ་ལས་བསྟོད་པར་འཕངས་པའི་ཆ་རྒྱན་ནོ། །

ཆའོ་དའོ། སོག་པོའི་སྐད་དེ་རིམ་པ་དམའ་བའི་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་གནང་བའི་གོ་གནས་ཤིག་གི་མིང་།

ཆས་པ། སོང་བ།

ཆས་འོངས། གྲ་སྒྲིག་དང་བཅས་འོངས་པའི་དོན། དཔེར་ན། རྟ་ལ་སྒབ་སྒས་པ་དང་ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་ཞུར་ཆིལ་དང་བཅས་ཐོན་པ་ལྟ་བུ།

ཆི། ཅི།

ཆི་ཏན་ཏའི་ལེའུ། (ཆིས་ཏན་ཏཱ་ལེའོ 契丹大辽)ཆིས་ཏན་ཆེན་པོ་ལེའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སུས་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྔོན་ལ་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། འབྲོག་ལས་དང་། ཉ་ལས། རི་དྭགས་རྔོན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད། སུས་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུང་ཡོན་ས་ཁུལ(ཧོ་ནན)དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱུང་ནས་ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་ཐོག་ལ་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་གཡེ་ལུས་ཨ་པོ་ཅི(耶律阿保机)ཟེར་བས་ཆིས་ཏན་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས། སྤྱི་ལོ(༩༠༧ལོར་གཡེ

ལུས་ཨཱ་པོ་ཅིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ནས་ཆིས་ཏན་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་བཙུགས། སྤྱི་ལོ་༩༤༧ལོར་ལེའོ་ཐའི་ཙུང་ཡེ་ལུས་ཏེ་ཀོང་གིས་ཆིས་ཏན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ལེའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པར་བསྒྱུར། རྒྱལ་ས་ནི་བྱང་ཤར་ལེའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷ་ལིན་ཙེ་ཆིས་ལ་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་དགུ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་གཡེ་ལུས་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༩༡༦ནས༡༡༢༥བར་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་སུང་རུས་ཙུང་གིས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ(མན་ཇུ་རྒྱལ་ཁབ)དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཆི་ཏན་རྒྱལ་རབས་གཏོར་རྗེས་ཆིས་ཏན་བྱང་མ་དང་། གཡས་རུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ཤིས་ལེའོ(ལེའོ་ནུབ་མ)ཟེར། དེ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་བྱུང་ཞིང་རྒྱལ་ས་ནི་དེང་སང་སུའུ་ལེན་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཐུའོ་ཁེ་མ་ཁེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་གོང་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་༡༢༤ནས༢༢༢བར་ལོ་ངོ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་རབས་ལྔ་པའི་དུས་ཅན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོས་གཏོར་བ་ཡིན།

ཆིང་ཀྲའི་ཀྲང་། ཆང་ཀྲའི་ཀྲང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཆིང་ཝང་། སྔར་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་སྤུན་མཆེད་ནང་མི་སོགས་ལ་ཆིང་ཝང་ཞེས་པ་མིང་འདོད་སྲོལ་ཡོད། ཕྱིས་སུ་མན་ཇུ་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་གོ་ས་ཞིག་གི་མིང་དུ་འགྱུར་ཐོག་ཇུན་ཝང་ལས་མཐོ་བ་ཡོད།

ཆིང་སང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་ནང་གི་ཆེན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཟེར། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། ༡. ཀྲའོ་ཝུ་ཧྲེས་ཡའོ་ཁྲང་། ༢. ཝེན་ཧྭན་ཧྲེས་ཡའོ་ཤིང་། ༣. ཐའི་ཧོའུ་ཀྲུ་ཧོང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༣༨༤ནས༤༡༧བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར་ཏུང་ཅིན(ཅིན་ཤར་མ)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ལིའུ་ལུས་ཀྱིས་བྱང་འདུལ་དམག་འཁྲུག་སྐབས་གཏོར་ཕམ་བཏང་ནས་རྩ་མེད་སོང་ཞིང་། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་བྱས་པའི་ཧོའུ་ཆེན(ཆེན་རྗེས་མ)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་མེད་པར་གྱུར། དེ་རྗེས་ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་རབས་རྫོགས་ནས་སུས་རྒྱལ་རབས་མ་ཚུགས་བར་གྱི་སྤྱི་ལོ་༤༢༠ནས༥༨༡ལོ་བར་ལོ་གྲངས་༡༦༠རིང་དེར་ལྷོ་རྒྱུད་ནང་ཅན་དུ་སྔ་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་རབས་བཞི་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ཁག་གསུམ་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་དུ་བཀོད་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་རབས་བཞིའི་ནང་གསེས། ༡. སུང་རྒྱལ་ཁབ། སྤྱི་ལོ་༤༢༠ལོར་བློན་པོ་ལིའུ་ཡུས་ཀྱིས་ཅིན་ཨན་ཧྲེས་རྒྱལ་པོའི་གོ་གནས་བསླུར་གསོ་བྱས་པའི་མིང་འཁྱེར་ནས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱན་གྲགས་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་སུང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཅན་ཁང(དེང་སང་གི་ནན་ཅིན)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་རུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་༤༢༠ནས༤༧༩བར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. ཆིས་རྒྱལ་ཁབ། སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་ཤའོ་ཏའོ་ཁྲང་ཟེར་བས་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མིན་རྗེས་ནས་བཟུང་དཔོན་པོ་དང་བློན་རིགས་རྣམས་ཕུན་ཟླ་འཁྲིག་མིན་བྱུང་མ་ཐག་གསོད་པ་སོགས་བཙན་ཤེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། གོ་སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གོ་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་དེར་གཏིང་ནས་མི་དགའ་ཞིང་། སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཚོད་མཁྱུགས་ཙམ་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་གནས་སྐབས་བཟོད་སྒོམ་ཐོག་སུང་རྒྱལ་རབས་འཐོར་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཆིས་ཀའོ་ཧྲེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ནན་ཅིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་བདུན་བྱུང་ཞིང་(རུས་མིང་ནི་ཤའོ)སྤྱི་ལོ་༤༧༩ནས༥༠༢བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

༣. ལེའང་རྒྱལ་ཁབ། ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་དཔོན

རིགས་ཤའོ་ཡན་ཟེར་བས་ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བ་དང་སྐབས་བསྟུན་ནས་ས་གནས་གཞན་དག་གི་ཁྲིན་ལོག་ཕྱོགས་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལེའང་ཨུ་ཏིས་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ལེའང་། རྒྱལ་ས་ནི་ནན་ཅིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ཤའོ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིས་སྤྱི་ལོ༥༠༣ནས༥༥༦བར་ལོ་ང་གསུམ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༤ ཁྲིན་རྒྱལ་ཁབ། ཐོག་མར་ལེའང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔོན་ཆུང་དང་། རྗེས་སུ་དམག་དཔོན་ཆུང་བར་བསྐོས་པ་ཁྲིན་པའོ་ཤན་ཟེར་བས་ལེའང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ནང་འཁྲུག་མང་པོ་ཞི་འཇགས་བཏང་རྗེས། སྤྱི་ལོ༥༥༧ལོར་ལེའང་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཁྲིན་ཨུ་ཏིས་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཁྲིན། རྒྱལ་ས་ནི་ནན་ཅིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ཁྲིན་ཡིན། སྤྱི་ལོ༥༥༧ནས༥༨༩བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་སྲིད་དབང་བཟུང་། གོང་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་བཞི་པོ་དེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལྷོ་རྒྱུད་རྒྱལ་རབས་ཟེར། བྱང་རྒྱུད་རྒྱལ་རབས་ནི་སྤྱི་ལོ༣༨༦ལོར་ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐ་པ་ཡུ་མི་དྲག་གིས་འཁྲོག་པ་མང་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དམག་དོན་སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་བཙུགས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཏ་ཐུང་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཏའོ་ཝུ་ཏི་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཝེ་བྱང་མ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཏན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏ་ཐུང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཅིག་བྱུང་ཞིང(རུས་མིང་ནི་ཐ་པ)སྤྱི་ལོ༣༨༦ནས༥༣༤བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། དུས་རབས་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཞིང་པའི་ཁྲིན་ལངས་བྱུང་སྟེ་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བའི་ཧུར་རྩེག་བཏང་བའི་འོག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སུ་ཁ་བྲལ་ཏེ་ཞེད་ནུབ་མ་དང་ཤར་མ་གཉིས་སུ་གྱེས། ཞེད་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནི་ཧྲོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཡིན་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་སྤྱི་ལོ༥༣༤ནས༥༥༠བར་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཞེད་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནི་ཧྲན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཤིས་ཨན་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་གསུམ་བྱུང་བས་སྤྱི་ལོ༥༣༥ནས༥༥༧བར་ལོ་ངོ་ཉེར་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར། ཆིས་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱུང་ནས་ཞེད་ཤར་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ས་ནི་རང་འཇགས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཆིས་བྱང་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་དྲུག་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན། སྤྱི་ལོ༥༥༠ནས༥༧༧བར་ལོ་ངོ་ཉེར་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཀྲའོ་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་ནས་ཞེད་ནུབ་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ས་ཡང་རང་འཇགས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཀྲའོ་བྱང་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཡུའི་ཞེན་ཡིན། སྤྱི་ལོ༥༥༧ནས༥༨༡བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་བྱས། རྗེས་སུ་བློན་པོ་ཡང་ཅན་གྱིས་གཏོར་ནས་སྤྱི་ལོ༥༨༡ལོའི་སུས་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚིངས་ལྷ། གཞུང་ཆེན་ཀློག་སྐབས་ཀྱི་ཚིངས་ལྷ་སྟེ། ཁོག་དབུབ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚིངས་དང་། ས་བཅད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཚིངས། འབྲེལ་བ་འབྲུ་འགྲེལ་གྱི་ཚིངས། བསྡུས་དོན་གྱི་ཚིངས། ལག་ལེན་མན་ངག་གི་ཚིངས།

ཚིན་དགུ། ཀུང་གསུམ་ཚིན་དགུ་ལས། ཚིན་དགུ་ནི། ཧྲུན་ཁྲང་། ལང་ཀྲང་ཡིན། ཞེ་ཞི། ཐེ་ཧྲུ། ཐིན་ཞི། ཏན་ཁེ། ཙུང་ཀྲིན། ཧྲའོ་ཧྲུ། ཀྲི་སོའུ་ནི་ཧྲི་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་ཚིན་ཧྲི་ཧྲོང་ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས།

ཚིན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ། ཀྲའོ་ཨུ་ཏི་ཡའོ་ཁྲང་། ཞེན་ཐེན་ཏི་ཡའོ་ཤིན། ཐའི་ཧྲོ་ཀུ་ཡའོ་ཧྲོང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༣༨༤ནས༤༡༧བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས

གོང་དུ་ཆིང་སང་གི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཆིན་ཧྲི་ཧོང་། (秦始皇) གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་སྟེ(སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་ལོ༢༥༩ནས༢༡༠བར) དུས་མིང་དབྱིན་ཡིན་པས་འདིའི་མིང་ལ་དབྱིན་གྱིན་ཟེར། སྐབས་དེར་གསར་དུ་དར་བའི་ཞིང་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་མཁས་པ་ཞིག་དང་། ཀྲུང་གོ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་གོང་མ་དང་པོ་དེ་ཡིན། ཁོང་གི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་ཀྲན་གོའི་དུས་མཇུག་སྟེ། བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ས་ཁོངས་བཅད་བཟུང་དང་རང་བཙན་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཡུན་རིང་དམག་འཁྲུག་བྱས་པ་ནས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པ་གཏོར་ནས་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་བ་སྤྲོ་བརྟན་དང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྲན་གོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཆིན་དང་། ཁྲའོ། ཆི། ཡན། ཧན། ཀྲའོ། ལྔ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་བདུན་ཕན་ཚུན་དམག་འཐབ་བྱས་ཏེ་ས་ཆ་དང་མི་སེར་འཕྲོག་རེས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱས་པའི་ནང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་མཆོན་ཆ་ལེགས་བཅོས་བྱུང་རྐྱེན་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་རེའི་ནང་མི་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་ཤི་རྨས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེས་ཕམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་ལ་སླེབས་སྐབས་ཞིང་ཁའི་ལོ་ཏོག་འཕྲོག་པ་དང་། ཤིང་སྡོང་གཅོད་པ། མཁར་རྫོང་བཤིག་པ། སྒོ་ཕྱུགས་འཕྲོག་ཁྱེར། མི་སེར་གསོད་ཐུབ་པ་རྣམས་བསད། ལྷག་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བྲན་གཡོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ཁ་གཏད་རྒྱལ་ཁབ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱུ་ནོར་དང་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཛོན་སུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཆུ་རགས་ཀྱི་ཁ་བརྟོལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བསྣུབས་པ་དང་། ས་ཞིང་བསྣུབས་ནས་ཞིང་གྲོང་མང་པོ་ས་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱས། རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ཕན་ཚུན་ཡུན་རིང་དམག་འཁྲུག་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འཇིགས་སྣང་ཚབས་ཆེན་བསྐུལ་བ་དེས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་། གསར་དར་ཞིང་བདག་གྲལ་རིམ་ཁག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྲན་རྒྱལ་པོ་སོ་སོས་ས་ཁོངས་བཅད་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མཇུག་བསྒྲིལ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་དེས། གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྲུང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བའི་ཆ་རྐྱེན་བསྟུན་ཡོད། གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་དུས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལས་ལོན་མེད་པས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་མ་སླེབས་བར་དུ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་དངོས་སུ་བདག་གཉེར་བྱས་མི་ཆོག་པ་ཡིན་པས། སྐབས་དེར་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆ་བློན་ཆེན་ལུའུ་པུ་ཝེས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་པ་ནི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་གསར་པར་མི་དགའ་ཞིང་། བྲན་གཡོག་བདག་པོའི་ལམ་ལུགས་སླར་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་ཞིང་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བའི་བློན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ལུའུ་པུ་ཝེ་ཚོགས་ཁག་དེ་མ་གཏོར་ན་གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ཕྱོགས་ལག་ལེན་བསྟར་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེན་དེའི་མདུན་དུ་སེམས་ཐག་ཆོད་པོའི་སྒོ་ནས་ལུའུ་པུ་ཝེ་དང་ལའོ་ཨའི་ཚོགས་ཁག་གིས་སྲིད་འགྱུར་བསླངས་པའི་ཟིང་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་བཏང་ཞིང་། ཁོ་ཚོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཚང་མ་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏོར་ཕམ་བཏང་། ཁྲའོ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡོང་ནས་གཏན་སྙོད་བྱེད་པའི་བློན་པོ་ལི་སི་དང་། ལྷེ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོང་བའི་ལྷེ་ཧྥེའི་གཉིས་ཀྱི་བསམ་འཆར་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་དཔོན་པོའི་གོ་གནས་སྤྲད་དེ་མཐོང་ཆེན་བྱས། ལས་དོན་སྒྲུབ་སྐབས་གཉམ་འོག་གི་བློན་པོ་མཁས་པ་ཚོའི་བསམ་འཆར་ཉན་འཛིན་བྱས་པ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀྲན་གོའི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཆིན་རྒྱལ

ཁབ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནུབ་པོའི་བར་ཡང་ཡང་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་ནུབ་པོས་ཡང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མཉམ་འབྲེལ་དེ་གཏོར་མ་ཐུབ་ན་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཁ་གཏད་རྒྱལ་ཁབ་ནུབ་པོའི་བར་དུ་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུག་ཤིང་གིས་ཁ་བྲལ་ཏེ་མི་མཐུན་པར་བཟོས་ཐོག གཞི་ནས་རེ་རེ་བཞིན་གཏོར་བའི་སྲིད་ཇུས་ལག་ལེན་བྱས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ༡༢༡༠པར་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ཐོག་མར་ཆེས་སྟོབས་ཞན་ཡིན་པའི་ཧན་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ༡༢༢༨པར་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་རྒོལ་མ་བྱས་གོང་དུ་ཆི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མི་མངགས་ནས་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆི་རྒྱལ་ཁབ་བར་དབྱེན་སྦྱོར་དང་། ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལའང་དབྱེན་སྦྱོར་འགལ་བླ་བཟོས་རྗེས་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྐྱང་དུ་ལུས་སུ་བཅུག་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་དམག་དཔུང་བཏང་སྟེ་ཕར་རྒོལ་བྱེད་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ༡༢༢༧ལོར་དམག་དཔོན་ཞང་ཧན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འདུམ་འགྲིག་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་རྒོལ་གཏོར་བྱས་པ་དང་། ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ༡༢༢༩ལོར་དམག་དཔོན་ལིས་ཞིན་དང་མེང་ཀྲུ་གཉིས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཉི་ཤུ་བཏང་ནས་སྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་པས་ཐོག་མར་རྒྱལ་ཁ་ཁ་ཤས་ཐོབ་ཀྱང་། རྗེས་སུ་སྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཞང་ཡན་གྱིས་རྒོལ་ལན་བསློགས་པས་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྐར་ཡང་དགོངས་ཞུ་བྱས་ཟིན་པའི་དམག་དཔོན་ཀན་པ་ཞང་ཧན་གྱིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་ཁྲི་དྲུག་ཙམ་ཐམ་པ་བཏང་ནས་སྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གསོལ་བཞུགས་བྱས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ཀྱི་ལོ༡༢༢༢ལོར་ལེའོ་ཏུང་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ཕྲང་ཞི་གསོན་བཟུང་བྱས་ནས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་རྩ་གཏོར་བཏང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཏའི་ས་ཁུལ་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཏའི་ཕྲང་ཙ་གསོན་བཟུང་བྱས་ཐོག ཀུའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལྷག་འཕྲོ་རྩ་གཏོར་བཏང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ༡༢༢༧ལོར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་འགོག་རྒོལ་ཅི་ཡང་མ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཆི་རྒྱལ་ཁབ་རྩ་མེད་བཏང་སྟེ། ཆིན་ཧྲི་ཏོང་གིས་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་༡༢༣༠ལོར་ཧན་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནས་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ༡༢༢༧ལོར་ཆི་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ཐམ་བཏང་བའི་བར་དུས་ཡུན་ལོ་བཅུ་ལས་མ་འགོར་ཞིང་། རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་བཅད་བཟུང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་སྲིད་དབང་མཐུག་བསྒྲིལ་ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་གུང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐེངས་དང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཞན་དབྱང(དེང་སང་ཧྲའན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཞན་དབྱང)ཡིན། གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཏོང་གིས་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་རེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རེ་བཞིན་ས་གནས་དེར་ལམ་ལུགས་རྙིང་པ་རྩ་གཏོར་བཏང་ནས་ཙུན་ཞན་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་བཙུགས་ཐོག་མཁར་རྫོང་རྙིང་པ་བཤིག་པ་དང་། ཆུ་ལམ་བཤད་པ། འཕྲིམ་འགྲུལ་ལམ་བདེ་ཙ་གཏོང་བ། རྒྱལ་ཁབ་ནུབ་པོའི་དཔོན་རིགས་རྙིང་པ་དང་ཚོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐག་རིང་གི་ས་ཆར་གནས་སྤོས་རྒྱང་འཕྲུད་དུ་བཏང་ནས་ཁ་ཚོ་སླར་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་བཟོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྟོབས་ཤུགས་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་བཟུང་། ཀྲུང་གོ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གྲུབ་རྗེས་ཀྲུང་དབྱང་གིས་དབང་ཆ་གཅིག་སྡུད་བྱེད་པའི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་ཆེད་རྒྱལ་ཁབ་ནུབ་པོའི་སོ་སོའི་ནང་ཁུལ་གྱི་ལྕགས་རི་རྙིང་པ་བཤིག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་། ཆིན་དང་། ཀྲོའོ། ཡན་བཅས་ཀྱི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ལྕགས་རི་རྙིང་པར་ཞིག་གསོས

དང་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་དུ་བཙུག་སྟེ་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ལེ་དབར་ཁྲི་ཐྲག་གི་ལྷུགས་རི་རིང་པོ་གསར་བཟོ་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་བཅོས་བསྒྱུར་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་ཡོད། དེ་སྔོན་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ས་ཁོངས་བཅད་བཟུང་བྱས་ནས་དབང་བསྒྱུར་དང་ཕན་ཚུན་དམག་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དབང་གིས་ས་ཞིང་གི་འཛལ་ཚད་མི་འདྲ་བ་དང་། འཁོར་མདའི་ཞེང་ཚད་མི་འདྲ་བ། བཀའ་ཁྲིམས་མི་འདྲ་བ། ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ། ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགོག་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་བཟོས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུང་གསུམ་ཆིན་དགུ་ཟེར། དེའི་ནང་གི་ཀུང་གསུམ་ནི། སྙོན་ཆེན། ཐེ་ཝེ། ཡུལ་ཧྲི་ཏའི་ཧྥུ་བཅས་ཡིན།

༡. སྙོན་ཆེན། གཡས་སྙོན་དང་གཡོན་སྙོན་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ ༢. ཐེ་ཝེ། དམག་དོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་ཡིན། དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་དམག་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ༣. ཡུས་ཧྲི་ཏའི་ཧྥུ། སྙོན་ཆེན་གཞོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་སྲིད་འཛིན་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། ཆིན་དགུ་ནི། ཧྥུང་ཁྲང་། ལང་ཀྲུང་ལིན། ཝེ་ཝེ། ཐེ་ཧྥུ། ཐིན་ཝེ། ཏེན་ཁེ། ཙུང་ཀྲེང་། ཧྲའོ་ཧྥུ། ཀྲི་སུའུ་ནེ་ཧྲི་བཅས་ཡིན། ༡. ཧྥུང་ཁྲང་། དེ་སེམས་པོའི་མཆོད་ཁང་དང་མཛད་སྒོ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐེ་ཧྲི་དང་ཐེ་ཕུ་ཟེར་བའི་རྩིས་པ་དང་། ཐེ་དབྱི་ཟེར་བའི་སྨན་པ། པའོ་ཧྲི་ཟེར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་དང་། གནམ་རིག་སོགས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་གོང་མའི་སློ་འདྲི་ས་བྱེད་པ། ༢. ལང་ཀྲུང་ལིན། ཕོ་བྲང་ནང་གི་བདེ་འཛགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཞིག ༣. ཝེ་ཝེ། ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་སྲུང་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན། ༤. ཐེ་ཧྥུ། གོང་མའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་དང་རྟ་སོགས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག ༥. ཐིན་ཝེ། སྤྱི་ཁྱབ་ཁྲིམས་དཔོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན།

༦. ཏེན་ཁེ། མི་རིགས་གྲངས་ཉུང་གི་འགོ་གཙོ་དང་། མཚམས་འདྲི་མི་སྣའི་སྣེ་ལེན་སྐོར་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན།

༧. ཙུང་ཀྲེང་། གོང་མའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན། ༨. ཧྲའོ་ཧྥུ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་ལེན་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སོགས་བདག་གཉེར་བྱས་ནས་ཕོ་བྲང་ནང་གི་མཁོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན།

༩. ཀྲི་སུའུ་ནེ་ཧྲི། ནོར་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ནོར་སྲིད་ལས་དོན་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན། དེ་མཚུངས་དེ་སྔོན་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ས་ཁོངས་བཅད་བཟུང་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་གཏོར་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཅུན་དང་ཞན་གྱི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་ཡོད་པ། ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་ཅུན་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བར་འཕར་ཡོད། ཅུན་རེར་ཅུན་དཔོན་རེ་བསྐོས་ནས་དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་དང་། ཤེ་དཔོན་བསྐོས་ནས་དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་དམག་དོན་བདག་གཉེར་དང་། ཛན་ཡུས་ཧྲི་བསྐོས་ནས་དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་དཔྱོད་དོ་དམ་བྱེད་པ་ཡིན། ཅུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཞན་རིམ་པའི་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཏེ་ཞན་དཔོན་གྱིས་ཞན་གཅིག་གི་སྲིད་འཛིན་བདག་གཉེར་དང་། ཞན་ཤེས་ཞན་གྱི་རིམ་པའི་དམག་དོན་དོ་དམ་བྱེད་པ། ཞན་ཁྲིན་གྱིས་ཞན་རིམ་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དོ་དམ་བྱེད་པ་ཡིན། ཞན་གྱི་འོག་ཏུ་ཤང་གི་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ཏེ་ཤང་རེར་སན་ལའོ་ཞེས་རྒན་པོ་གསུམ་བསྐོས་ནས་དེས་མི་ལ་གོ་བསྐོན་སློབ་གསོའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། སེ་ཧྥུ་བསྐོས་ནས་དེས་ཁྲིམས་དང་། དཔྱ་ཁྲལ། ཨུ་ལག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀར་བདག་གཉེར་བྱེད་པ། དབྱིག་ཛའོ་

བསྐོས་ནས་དེས་ཉེས་དོན་རྗོག་ཞིབ་དང་འཛིན་བཟུང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཤང་གི་འོག་ཏུ་ཐིང་བཙུགས་ཏེ། ཤང་གཅིག་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཐིང་བཅུ་ཡོད་པ་དང་། ཐིང་རེར་ཐིང་ཀྲང་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཐིང་གི་འོག་ཏུ་ལིས་བཙུགས་ཡོད་པ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཐིང་གཅིག་ལ་ལིས་བཅུ་ཡོད་པ་དང་། ལིས་རེར་ལིས་གྲིན་རེ་བསྐོས་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་ཅུན་ཞན་ལམ་ལུགས་དེས་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ས་ཞིང་སྒེར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་རྨང་གཞི་བྱས་པའི་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་འོས་འཚམས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཚང་མས་ལམ་ལུགས་དེ་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད། ད་དུང་ས་ཞིང་ལམ་ལུགས་ཐད། སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ༢༡༨ལོར་གོང་མ་ཆེན་ཧྲི་ཧོང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་སེར་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ས་ཞིང་གྲངས་འབོར་སྙན་བསྒྲགས་བྱེད་པར་གོང་ཞུས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་ས་ཞིང་གི་གྲངས་ཚད་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དེབ་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་བཅད་གྲངས་ལྟར་དཔྱ་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱ་ཁྲལ་སྤྲུབ་རྗེས་ས་ཞིང་སྒེར་ལ་དབང་བ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་ལྷག་འཕྲོ་ཅུང་ཟད་རང་ཉིད་ལ་དབང་བ་བྱས་པ་དེས་ཞིང་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

གཞན་ཡང་ད་དུང་གོང་མ་ཆེན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྲུང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཟིན་པའི་ལོ་དེར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དངུལ་ལོར་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཡོད། དེ་སྔོན་རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་གིས་བཅད་བཟུང་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས་དངུལ་ལོར་གྱི་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་དེས་རྒྱལ་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ཏུ་དམ་བྱེད་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་དངུལ་ལོར་རྙིང་པ་དེ་དག་མི་དགོས་པ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དངུལ་ལོར་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་བཟོས་པ་སྟེ། ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དངུལ་ལོར་ཚད་གཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་དངུལ་ལོར་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་གསེར་གྱི་དངུལ་ལོར་ལ་སྤྱང་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་དང་། ཟངས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་དོང་ཙེ་ནི་སྤྱང་རེའི་གྲངས་ཚད་དུ་བྱས་ནས་སྤྱབས་བདེ་ཙུ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། དེ་སྔོན་ཀྲན་གོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་མེད་སྐབས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཉོ་ཚོང་དང་། དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བར་སྤྱབས་བདེ་མེད་པ་དེ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཚད་གཞིར་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཡོད། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་གཞི་ལ་ཚུན་དང་། ཁྲི། ཀྲང་སོགས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། གཞོར་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་གཞི་ལ་ཤིང་རྩེ་དང་། འཐོ། ཟོམ། ཏཽ་སོགས་ཡོད། འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་གཞི་ལ་ཞོ་དང་། སྲང་། ཏན་སོགས་ཕྱེ་ནས་རྒྱ་མ་དང་ཏན་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིངས་རྩིས་གཞི་ཚང་མ་བཅུ་འཕར་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་གྲངས་ཚད་རྩི་བར་ཧ་ཅང་སྟབས་བདེ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་གཅིག་གྱུར་བཟོ་བ་དང་། འཁོར་ལོའི་འཁོར་མདའ་ཚད་གཅིག་གྱུར་བྱས་པ། ཆུ་བེད་མང་པོ་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་པ། རྒྱ་ལམ་མང་པོ་གསར་དུ་བཟོ་བ་སོགས་བྱས་པ་དེས་རྒྱལ་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དུས་མཚུངས་སུ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ལ་གནོད་འཚེ་དང་བཀྲུ་གཞོག་གཏོང་བའི་ཚད་གཞི་ནི་དེ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་ལས་ལྷག་པ་མ་གཏོགས་ཆུང་བ་མིན་སྐབས། ཆེན་རྒྱལ་རབས་དེ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་དང་། དུས་ཡུན་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༢༥༨ནས༢༠༨བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་ལས་གནས་མ་ཐུབ་པར་རྩ་མེད་དུ་སོང་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དེའི་ལམ་ལུགས་གསར་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པར་རང་ཉིད་ལ་སྲིད་དབང་ཐོབ་རྗེས། ལི་ཧྲན་བང་སོ་དང་། ཨ་ཕང་ཕོ་བྲང་བརྒྱབ་པ། ལྕགས་རི་རིང་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་གྲངས་ལས་འདས་པ་མནར་གཅོད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་མྱོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡར་ལངས་ནས་གྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ་གཏོར་བ་

དེ་ཡིན་པ་ལས་ཏའུ་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གསོད་ཀྲུ་ཞུང་དྲགས་པ་དང་རིག་གཞུང་དཔེ་དེབ་མེར་བསྲེགས་གཏོང་ཀྲུ་ཞུང་དྲགས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་མིན། གོང་མ་ཆེན་ཧྲི་ཧྲོང་གིས་གོང་མ་ལོ༢༧བྱས་ཏེ་མཐར་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ༢༡༠ལོར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་མིང་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་སོང་ནས་ཕེབ་ཡོང་ཅིན་དུ་སླེབས་དུས་ནད་ཕོག་ཏེ་ཟླ་བ༧པའི་ནང་ཧྲ་ཆིའུ་ཕིན་ཟེར་འདས་ཤིང་གདུང་ཟུས་རི་པོ་ལིས་ཧྲན་དུ་སྦས་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བོད་ཡིག་ཏུ་འགྲོད་པ་དེ་སྔོན་མ་མཐོང་བས། སྐུ་ཞབས་ཧྥན་ཝེན་ལན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི《ཀྲུང་གོ་ཐུང་ཧྲི》(中国通史)ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནས་གནད་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན།

ཚིབས་ཁ་ཐུབ་པ། རྟ་ཞོན་ནས་ཐབ་མདའ་འཇུས་ཏེ་རྟའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་ཐུབ་པ།

ཚིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་ཚེས་ཆ་བཟང་བ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་སྤར་སྒྲོལ་བཏུད་རྗེ་སྣང་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་སུ་ཚིབས་བསྒྱུར་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་མཛད་རིམ་ནི་སྔ་དྲོ་རྗེ་ཕོ་བྲང་ནས་འཇོམས་བརྗ་མ་བཏང་ཙམ་ལ་གཟིམ་དྲིལ་ཞལ་ངོ་དང་ལག་ངོ་བཅས་སྒྲོན་པ་སྣམ་སེར་ཐིག་གཟིག་ཕྲུགས་གོང་སྦྱར་གཟབ་མཆོར་གྱིས་སྐུའི་ཉེར་ཆས་གདན་ཞུའི་གཟིམ་སྣམ་གསེར་དངུལ་སྤེར་ཚག་སྤྲ་ལྡན་ཤན་བཅས་ཡོད་པའི་གཟིམ་དོད་རྣམས་ཚིབས་བསྒྱུར་གོང་ཚུད་ཐོན་དགོས་པ་དང་། ཚིབས་ཞབས་སུ་གསུང་བཀའ་སློན་ནས་དྲུང་གཙོགས་ཡན་གྱི་གཏན་བཞུགས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སྤྱིལ་སྐུ་ཆེ་ཁག་དང་འབྲིང་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ལས་སྣེ། ཏར་གདོང་དང་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་དགེ་རྒན་སོགས་རང་རང་གི་བབས་ཕྱིན་ཆས། ལས་ཞྭ་ལས་གོས་གཟབ་མཆོར་ལྡན་པ་དང་བཅས་ཚིབས་ཞབས་སུ་བཅར་བའི་སྐབས་ཕེབས་གདོང་ལག་སྟོད་པ་ནས་རྟ་ཐོག་སྲིད་པ་ཧོ་དང་། རྟ་དར་གྲངས་མང་། གར་རོལ་བ། སྐུའི་གཟིམ་འཇོ་གདན་ཞུའི་ཚིབས་ཆེན་ཏེ་སྲི་ལྕགས་རྣམས་ལ་གསེར་སྣ་ལྕགས་དཀྱིལ་གོང་དོམ་སོགས་ཆ་ཚང་སྤར་གྱི་གསེར་ཚག་ཉིང་མ་སྤྲ་ལྡན་ཞེ་ཅིག་བརྒྱབ་པའི་ཐོག་སྐུའི་གཟིམ་འདོག་དང་། གཟིམ་ཁེབས། རྟེར་གོས་སྟག་ཤུན་དང་། རྟེར་སྤུ་མ་འཛར་ལྡན། གཟིམ་སྙེམ་གསེར་ཚག་སྤྲ་ལྡན་གྱི་ཐ་ཐོར་ར། དེ་བཞིན་འཇའ་ས་གསེར་ཐམ་ཡོད་པའི་གཟིམ་སྒམ་རྣམས་གཟིམ་འགག་བར་དྲུང་ཆེ་དང་། དེ་ནས་ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་བ་ནས་ཚིབས་སྟེང་བར་རྒྱབ་འཁུར་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་ཚིབས་འཁྲིད་ཞུས། བཀའ་ཤག་ཤོད་པས་རྟ་ལམ་སྣོར་མོའི་ཐུར་བབས་མཚམས་ནས་ཚིབས་རྟག་གྲལ་ཐོ་སྒྲིག་པ་ནང་གསལ་ལྟར་གདན་གསུམ་ཟླ་ལས་དང་། རྩེ་སྣོར་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཕེབས་གདོང་དུ་བསྟར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བཅར། གོང་ས་མཆོག་ཕེབས་བྱམས་ཆེན་མོར་ཚིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཕེབས་བྱམས་འགོ་པ་དང་། ཕེབས་བྱམས་གདན་ཞུ་བ། ཕེབས་གདོང་བྱང་འཛིན་པ། དམག་སྒར་ཁག་གི་ཞལ་ངོ་། ཕེབས་མཇུག་ཏུ་སྲིད་སློན་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། ཕེབས་བྱམས་ཀྱི་ཟུར་བཞིར་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་དང་སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན། སྐུའི་ཉེ་འཁྲིད་དུ་ཤོད་སྒོར་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་བསྟར་བསྒྲིགས་དང་། ཚིབས་རྟག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་རྩེ་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ་དང་། རྩེ་མགྲོན། རྩེ་གཟིམ་འགག་སོགས་ནས་ཚིབས་རྟག་ལ་ལྷ་རྟགས་ཀྱི་བཀོད་བྱུས། ཕེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་གླིང་ཕན་ཚུན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་སྦྲེང་མཆོར་དུ་དངར་བ། གྲྭ་པ་གཞས་མའི་སྒོ་ཁག ། དཔའ་བོ། དཔའ་མོ། སྣང་རྩེ་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ་བཅས་ནས་གུས་བཏུད་ཀྱི་བསྟར་བསྒྲིགས་ཐོག་སྒྲ་དབྱངས་ལེན། སྲུང་སྐྱོབ་དམག་སྒར་ཁག་གི་འགོ་དམག་རྣམས་ཕེབས་ལམ་བསྟར་བསྒྲིགས། དམག་སྤྱི་དང་། མདའ་དཔོན་སོ་སོའི་བརྡ་བསྟན་གུས་བཏུད་ཞུས། མི་དམངས་གྲངས་ལས་འདས་པ་གཟབ་མཆོར་གྱི་ཞལ་མཇལ་དང་འབྲེལ་སྤོས་བསང་གྱི་དུད་

པའི་ལྷ་ལམ་དཀྱིགས། ཞབས་ལམ་དུ་གདན་བདར་གཙང་མའི་སྟེང་གཡས་གཡོན་དུ་རྡོ་དཀར་གྱི་བསྟར་ཐྲེང་དང་། ས་ཐིག་དཀར་སེར་ཉིས་གཤིབས། དབུས་སུ་གཡུང་ལག་དང་། རྟགས་བརྒྱད་སོགས་བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་ཕྱུག་པ་བྱས་པའི་ཐོག གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་ཀྱིས་ཉི་འོད་དུ་དྭང་བཞེས་ཐོག་ཞབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚང་མར་མཇལ་ཁ་བསྟུལ་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ། ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་གར་བ་ཚང་མས་ཞལ་ཕྱད་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཏེ་རང་ཁྲུངས་སོ་སོར་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་བ་བཅས་དེ་ཉིན་མཛད་སྒོ་གྲོལ།

ཚིབས་སྐྱེགས། (ཚིབས་བཀྱག) རྟ་བཞོན་འབབ་བྱེད་སའི་སྐྱེགས་སུ།

ཚིབས་དར་བ། དྷ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན། སྲིད་སྐྱོང་། རྫོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར། རྟ་རྒྱགས་བསྒྲིགས་ནས་འགྲོ་སྐབས། སོག་ཆས་སྤྲས་ནས་དར་ཆ་ཚོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཁྱེར་ཏེ་རྟ་རྒྱགས་ཚང་མའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཚིས། (ཚེས) ངོ་དམ། བདག་གཉེར།

ཆུ། རླན་ཞིང་གཤེར་བ། ཆུ་དང་ཆུའི་ཁམས་དོན་གཅིག

ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ། (རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ) སྟོད་ཀྱི་གངས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་རྩེ་བར་འོང་བ་དེ་ནས་ཉང་ཆུ་དང་འདྲེས་ཏེ་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ་ཤུལ་བར་དང་། ཆུ་ཤུལ་ནས་ལྷ་སའི་ཆུ་དང་འདྲེས་ནས་ཡར་ལུང་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡར་ལུང་གཙང་པོར་འབོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀོང་པོ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་བྱང་ཤར་ནས་ནུབ་བརྒྱུད། ཤར་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ནས་ལྷོ་བར་དཀྱིལ་དྲང་པོ་བརྒྱུད་ཧིན་རྡུ་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དེ་ཡིན།

ཆུ་ཀླུང་གནས་ཅན། རྒྱ་གར་གྱི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཞིག་གི་མིང་། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་ཁྲིམ་དང་ཏ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཞིག་ན་ཡོད་པར་མངོན། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་དགེ་སློང་བཙུ་བདུན་སྐྱེས་ཆུ་ཀླུང་དེར་རྩེད་མོ་རྩེ་བ་མཐོང་ཐུབ་པར་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན། འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་ལས། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་ཀླུང་ནཱ་ར་ཉེ་འམ་ཡིད་འོང་ལྡན་ཞེས་སྟོན་པ་ཕྱུགས་རྫི་ཅན་གྱིས་མགོ་བརྙན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་བའི་གནས་ཡོད་ཅེས་གསལ།

ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་བཞི། ནཱ་གིའང(ནཱ་ཅིའང་།)ཏུའང་ཧོ། ཏུ་ཕའི་ཤུའི། ཕའི་ཤུའི།

ཆུ་རྒྱལ། ལྷ་སར་ཏ་ཙང་དར་བའི་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འགྲན་སྡུར་བྱེད་སྲོལ་མེད། ལྷ་ས་ཁུལ་ལ་མཚོན་ན་དབྱར་དུས་མི་ཚང་ཚང་མ་གླིང་གཏོང་ཆུ་བརྐྱལ་བྱ་རྒྱུར་ཏ་ཙང་དགའ་པོ་ཡོད། དབྱར་དུས་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་རྣམས་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་བརྐྱལ་བའི་དུས་ཆུ་རྒྱལ་སྣ་ཚོགས་སྦྱང་ཤིས་ཐུབ་ནས་ཆུ་རྒྱལ་རྒྱག་སྐབས་མཐོ་ས་ནས་མཆོང་བ་དང་། ཡང་ན་ཐད་ཀར་རྒྱལ་རྒྱག་པ། རྐང་ལག་དང་གཟུགས་པོའི་ཁྱེར་བཟོ་འདྲ་མིན་ལ་གཞིགས་ཏེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དཔེར་ན། ཉལ་རྒྱལ་དང་། ལངས་རྒྱལ། ཁྱི་རྒྱལ་དང་། ར་དུང་ཆུའི་གཏིང་དུ་འཛུལ་བར་དེམ་ཆུ་རྒྱག་པ་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། དབྱར་མཇུག་བོད་ཟླ་བདུན་པར་སྐར་མ་རི་ཁི་འཆར་སྐབས་ཆུ་ཀླུང་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དུ་གྱུར་ནས་ཆུ་བཟང་བར་བཤད་དེ་གཟའ་འཁོར་གཅིག་རིང་བོད་རིགས་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའམ་དེ་མིན་རྒྱུག་ཆུར་ཆུ་བརྐྱལ་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྐབས་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་དང་ལོ་ཆུང་བྱིས་པ་རྣམས་ཆུ་བརྐྱལ་བ་དང་ཆུ་རྒྱལ་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བརྒྱབ་ནས

རང་མོས་ཀྱིས་ཆུ་རྩལ་འགྲན་པ་དང་། ལྟ་ས་སྐྱིད་ཆུ་གཙང་པོ་ཕར་གཙོད་ཚུར་གཙོད་ཐུབ་པའི་རྩལ་ལྡན་མང་པོ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཆུ་གང་། ཤ་ཞེན་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། ཆུ་ཕོར་པ་གང་འཐུང་བའི་དྲིན་ཙམ་ཡང་མི་བརྗེད་པ་ལྟ་བུའམ། སྙིང་སྟོབས་ཞིགས་པ།

ཆུ་གྲི། ས་འོག་ནས་རང་བྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ལྕགས་དང་། མིས་བཟོས་པའི་ལྕགས། གྲུང་གྲུང་གིས་ལྕགས་ཕྱི་བཟོས་ནས་སྦྱུགས་པའི་ལྕགས་བཅས་ལྕགས་རིགས་གསུམ་ལས་བཟོས་པའི་གྲི་ཏ་ཙང་རྣོ་ཞིང་ལྗེམ་པ་ཆག་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག

ཆུ་ངན་ལམ་སོར། དེ་སྔོན་ལམ་ལུགས་ངན་པ་ཆགས་ཟིན་པ་དེར་ཤུ་མཐུད་རྒྱ་སྐྱིད་འགྲོ་བའི་གནམ་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུར་བུ་ཞིག་ཁ་རལ་ནས་ཆུ་སོར་ས་དེར་དུས་རྟག་ཏུ་ཆུ་དེ་ནས་སོར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། ཆུ་ངན་ལམ་ཞུགས་དང་དོན་གཅིག

ཆུ་ཏ། ཆུང་ཏ།

ཆུ་ཉམས་མཉན་པས་ཟོན་ན་མཐིལ་བཟོལ་ཀོ་བས་སྒྲོལ། མཉན་པ་སྟེ་ཀོ་གྲུ་གཏོང་མཁན་གྱིས་ཆུ་བོའི་གཏིང་དང་ཞེང་ཁ་རྒྱུད་ཟོན་ན་ཀོ་གྲུ་མཐིལ་བཟོལ་ཡིན་ཡང་ཆུའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲོལ་ཐུབ།

ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ། (མཚོ་མ་དྲོས་པ) ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚོ་མ་ཕམ་ཟེར། འདི་མཚོ་མ་ཕམ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བཞེད་ཅིང་། བོད་ལྗོངས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་ཆུ་བོ་བཞིའི་ཆུ་མགོ་ཡིན་པ་དང་། རྟ་གཞོན་ནས་དཔལ་བསྒྲོས་ཀྱིས་མཚོ་ལ་བསྐོར་ན་ཞག་གཅིག་ཐོགས་ཞེས་བཤད།

ཆུ་གཏེར་རྣམ་བཞིའི་རྒྱན། སྟོད་ཀྱི་གངས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འབབ་པ་སྟེ། ཤར། ལྷོ། ནུབ། བྱང་བཞི་ནས་བྲག་རྟ་དང་། རྨ་བྱ། གླང་པོ་ཆེ། སེང་གེ་བཅས་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཁ་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུ་བོ་པཀྵུ། གངྒཱ། སིནྡྷུ། སི་ཏ་བཅས་འབབ་པ་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་གི་ཆུ་བོ་བཞི་གང་ནས་འབབ་པའི་འགོ་ནི་སྟོད་ཀྱི་གངས་རི་ཏི་སེ་ལ་དཔེ་སྦྱར།

ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་བ། འདི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་མིང་སྟེ་ལུགས་ཉིང་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐར་མ་ཆུ་སྟོད་ཁེལ་བས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

ཆུ་ཐག ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་སྦྲེལ་བའི་འབྲེང་ཐག

ཆུ་དར། གཞའ་སྣན་གྱི་སྐྱོན་འགོག་ཐུབ་པའི་རས་ཤིག

ཆུ་རྡུལ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའི་ནང་གསེས་ལྕགས་རྡུལ་བདུན་གྱི་ཚད་ལ་འདང་ཟེར།

ཆུ་ལྷང་ནོར་བུ། (ཆུ་དྭངས་ནོར་བུ) ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་གཏེར་རྫོའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། ཆུ་རྙོག་མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་འདི་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དྭངས་པར་བྱེད་ནུས་ཟེར།

ཆུ་ནད་དྲུག སྐྲ་ཆུ། ཧ་སོ། པན་ཀན། གཅིན། ཁྲག་རྒྱས། ཁ་ཤུ་འོ། །

ཆུ་སྒོ། འདི་མཁར་རྫོང་དང་ཁང་པའི་སྒོང་ལྷ་ལ་སྒོ་དགོས་པ་འདུ་ཡང་དག་ཡིག་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་མི་གསལ།

ཆུ་སྦྲུག (ཆུ་སྦྲུག ཤུ་སྦྲུག) ཤང་བུ།

ཆུ་བ། ཟ།

ཆུ་བར། སྟོད་ཀྱི་ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར། གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་པར《མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ》ལས་བཤད།

ཆུ་བོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ། འདི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་མིང་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་བཙུན་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་མོ་ཨུ་མ་དང་གངྒཱ་གཉིས་སོ། །ལྷ་མོ་གངྒཱ་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་བབས་སྐབས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེའི་སྟེང་དུ་བབས་པ་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་བདུན་དུ་གྱུར་ནས། རི་ཁ་བ་ཅན་བསྐོར་ཏེ། ཤུགས་དྲག་ཆེན་པོའི་སྒྲ་

དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་ན། རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་བཞིན་དུ་བསྡད་པའི་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧྣུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆུའི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་གནོད་པའི་དབང་གིས་ཁྲོས་ནས། ཆུ་བོ་གངྒཱ་ཧུབ་གཅིག་གིས་འཐུངས་སོ། །ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་དྲུག་ཁྲི་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་རང་གི་མེས་པོ་དུག་ཅན་པའི་བུ་རྣམས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་འབབ་པར་འདོད་ནས་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་དེ་ལྷ་ཚངས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚངས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་ཚངས་པས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ལ་ཁྱོད་མི་ཡུལ་དུ་བབས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ཀྱང་གངྒཱ་འབབ་ཏུ་མ་འདོད་པ་ལ། ལྷ་ཚངས་པས་ཁྱོད་མེས་པོའི་བཀའ་ལ་མ་ཉན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ནས་གངྒཱ་བླངས་ཏེ་རང་གི་རལ་པའི་ནང་དུ་བཞག་གོ། གངྒཱ་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་ནས་ལྷ་ཡི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་བབས་ཀྱང་རལ་པ་དེའི་མཐའ་མ་རྙེད། སླར་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་ལྷ་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་ཆེན་པོས་རང་གི་རལ་པ་བཙིར་བ་དང་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་ཐིགས་པ་གཅིག་གངས་རི་ཏི་སེའི་སྟེང་དུ་བབས་པ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡང་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བདུན་དུ་གྱུར་ཏེ། གངས་རི་ཏི་སེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྲག་རྨ་བྱའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སིནྡྷུ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་རྟ་ཡི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་པཀྵུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་སེང་གེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏ་བཅས་འབབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆུ་བོ་ཀཱལ་དང་། ཛོམ་པ་དང་། ན་ལི་ནཱ་བཅས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བདུན་འབབ་པའི་ནང་ནས། ཆུ་བོ་གངྒཱ་རི་ཁ་བ་ཅན་བརྒྱུད་ས་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ། དམྱལ་བའི་གནས་སུ་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་པའི་བུ་དྲུག་ཁྲིའི་ལུས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམས་བཀྲུས་ཤིང་དེ་རྣམས་དམྱལ་བ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པས་ན། ཆུ་བོ་གངྒཱའི་མིང་ལ་ཆུ་བོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་དང་། ཚངས་པའི་རལ་ཀླུང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཆུ་བོ་གངྒཱ། ཆུ་བོ་འདི་གངས་རི་ཏི་སེའི་ལྷོ་ངོས་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཐོན་པ་དང་། 《མངོན་པ་མཛོད》ལས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཐོན་པ་ཆུ་འགོའི་ཕྱོགས་མཚམས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་སྙིང་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་ཆུ་མགོ་གངས་རི་ཏི་སེའི་བྲག་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཐོན་པར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྣང་། ཆུ་བོ་འདི་ཇི་ལྟར་འབབ་ཚུལ་ཐད《སྔོ་རིང་ཆོས་འབྱུང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༢༨ཡིག་ཆུང་ལས། ཏི་སེའི་ལྷོ་ངོས་བྲག་གླང་པོའི་སྣ་འདྲ་བ་ནས་གངྒཱའི་ཆུ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ནུབ་ཏུ་ཁ་བསྐོས་ནས་མ་ཕམ་གྱི་མཚོའི་ནང་གི་དཀྱིལ་གཤགས་ནས་མཚོ་དང་གཙང་པོ་མ་འདྲེས་པར་ལ་དྭགས་ལ་བརྒྱུད་དེ། ཞང་ཞུང་དང་གུ་གེའི་ཡུལ་བར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འབབ། དེ་ནས་སོ་ཏི་སྤྲེལ་ཕྱོག་དང་གར་ཞའི་ཆུ་རྣམས་བསྡུས་ནས་ལྷོར་འགྲོ། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་བཞིན་ཤར་དུ་འབབ་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་དེང་སང་རང་རྒྱལ་གྱིས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་འཛམ་གླིང་ས་བཀྲ་དང་ཀྲུང་གོའི་ས་བཀྲའི་ནང་བཀོད་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་སྣང་བས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅིང་། ཐང་སེན་བླ་མས་མཛད་པའི་རང་རྣམ《རྒྱ་གར་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་བྲིས་མའི་ཤོག་གྲངས༥༨ལས་ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ན་ལས་ཤར་དུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན། ཆུ་ཀླུང་གངྒཱ་སྟེ་ཞེང་ལ་ལེ་བར་བཞི་ལྔ་ཙམ། མཐར་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དང་ཉེ་བ་ན་ཞེང་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་ལྷག་པ། མདོག་སྔོ་ཞིང་ནག་པ། ཐ་སྙོམ་དང་གླུ་རིགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པ། རོ་མངར་ལ་བསིལ་བ། རྡུལ་དང་འདྲེས་མར་རྒྱུ་བས་ཅུང་ཟད་རྙོག་པ། གཏམ་རྒྱུད་སྙིང་པ་ན་ཆུ་བོ་འདིར་ཁྲུས་དང་ཡན་ལག་བཀྲུས་པས་སྡིག་

སྒྲིབ་དག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་མཚོན་ན་ལྷའི་བདེ་བ་སྤྱོད་
པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གྲགས་པས་སྐྱེ་བོ་བླུན……
རྨོངས་འགའ་གངྒཱར་མཚོངས་ཏེ་ཞེབས་བྱེད་པ་མང་པོ…
བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསལ། ཆུ་བོ་འདི་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི…
གཞུང་མང་པོར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བཤད་པ……
གཞུང་སོ་སོའི་ནང་གསལ་ཞིང་། རི་སྐྱང་ཆེན་ཀྱི་ཁ་འདྲ་
བ་ནས་འབབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱང་ཆེན་ཁ་འབབ་ཅེས…
མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན་
རིགས་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་ཛ་ནྟ་ནུའི་གངྒཱ་སྟེ། དང་
པོར་གངས་རི་ཏི་སེའི་སྟེང་དུ་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་སྐལ་ལྡན་
ཤིང་རྟའམ(བྷ་གི་ར་ཐ)ཟེར་བས་སྤྱན་དྲངས་པའི་གངྒཱ་ནི་
སྐྱང་ཆེན་ཁ་འབབ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ནི་དེང་
སང་སར་ཇེ་ཡིས་ཞེས་ཀྱང་འབོད་པ་གུ་གེ་ཡུལ་གྱི་སྟོད་རི་
སྐྱང་ཆེན་འདྲ་བ་ནས་ཐོན་ཏེ། ཁྱུང་ལུང་། མཐོ་ལྡིང་།
རོང་ཆུང་བཅས་བརྒྱུད་དེ་རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་སྐུལ་ནས།
ཁུ་ནུ་རམ་པུར། སིམ་ལ། ཧི་མ་ཅལ། པན་འཇབ།
ཅན་ཌི་ཊཱཀ་བཅས་ནས་ར་ཛེ་སེ་ཐན་བརྒལ་ཏེ་རྒྱ་གར……
ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དེ་ཡིན་ཟེར། གཞན……
གཅིག་ཨོས་ནི་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧ་ནུའི་རྣ་བ་ལས་སྐྱུགས་པའི་
དབང་གིས་ཛ་ཧུའི་བུ་མོར་འབོད་པའི་གངྒཱ་སྟེ་ཡོངས……
གྲགས་སུ་ཆུ་བོ་གངྒཱར་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཧི་…
མ་ལ་ཡི་རི་སྐུལ་གང་གོ་ཏྲི་རི་ནས། ཧྲར་ཕལ། ཏ་ཧྲ…
ཕར། ཝ་ར་ཎ་སི་བཅས་ནས་བི་ཧར་དང་། བྷེ་གོལ་གྱི་
གཞུང་གཤགས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་
པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ཆུ་འགོ་གང་ནས་འབྱུང་བའི་སྐོར་ལ་
བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ……
རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་
འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པ་ཤོག་གྲངས༡༠༤ཡོད་པ་དེ……
དང《སྣ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག……
གྲངས༧༣༨ནང་གསལ་བ་དེ་གཉིས་བཞེད་པ་གཅིག……
མཐུན་དུ་སྣང་།

ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ན། བཙན་པོ་པཎྜི་ཏའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས……
བཤད》ལས། རི་བོ་ག་ཡ་དང་། རི་བོ་སྟེང་རྒྱས་གཉིས་
ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་དེ་སྔ་ནས་བྱང་དུ་འབབ་ཅིང་།
དབྱར་སྟོན་བསིལ་བའི་དུས་སུ་རྡུལ་རྙོག་འདྲེས་མར་མི……
ལུས་གང་ཙམ་འབབ་པ་དང་། དགུན་དཔྱིད་ཆར་ཆུ……
དཀོན་པའི་དུས་སུ་བྱེ་མའི་གཞུང་ཙམ་ལས་ཆུ་དངོས་སུ……
མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཆུ་ལམ་གྱི་བྱེ་མ་གང་ནས་བརྐོས་ཀྱང་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་ཐོན་འོང་བ་དེ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་
ན་དལ་བུས་ཆུ་བོ་གངྒཱར་འབབ་པར་བརྟེན་ཆུ་བོ་དེ་ཡི……
མིང་ལ་ནཻ་རཉྫ་ན་སྟེ་མི་མངོན་པར་རྒྱུ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་
དང་། ཡང་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་ཉེ་བའི་ཤར་ཕྱོགས་དང་།
ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་འདབས་གངྒཱ་དང་ཉེ་བ་སོགས་ས་
གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་ཞེས……
དང་། ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད……
ནགས་ཚལ་དང་སྤང་ལྗོངས་རི་བྲག་སོགས་འདྲེས་མ་ལ་ཆུ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་མང་པོ་ཕན་ཚུན་འབབ་པ། མི……
ཤུང་ཞིང་བྲམ་ཟེ་དང་དྲང་སྲོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ……
ཐར་ཐོར་ལས་མེད། གནས་དེར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན……
གྱིས་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་གནས་དང་ཞབས་རྗེས།
ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་སྤུན་རྣམས་བཏུལ་བའི་གནས་དང་།
སྔོན་བྱོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི། ཉན་ཐོས……
འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་འབྲུངས་ཡུལ་སོགས་གནས་བྱིན་ཅན་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསལ།

ཆུ་བོ་བཞི། ༡. ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང་སིན་དྷུ་དང་སཱི་ཏཱ་དང་པཀྵུ……
དང་བཞིའོ། །༢. བོད་ཀྱི་ས་ཁྱོན་གྱི་ཆུ་བོ་བཞི་སྟེ་རྨ་ཆུ།
ཟླ་ཆུ། རྫ་ཆུ། འབྲི་ཆུའོ། །༣. འདོད་པའི་ཆུ་བོ་དང་།
སྲིད་པའི་ཆུ་བོ། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ། ལྟ་བའི་ཆུ་བོའོ། །
༤ སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ། ན་བ། འཆི་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

ཆུ་བོ་སི་ཏཱ། 《སྣ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག……
གྲངས༧༢༤ཤིག་ཆུང་ལས། ཆུ་བོ་དེའི་འགོ་ནི་ཏི་སེའི……
རྒྱབ་བྲག་སེང་གེ་ལྷ་བུའི་ཁ་ནས་འབབ་ཏེ། སྨད་ཡུལ་གྱི་

གཞུང་ནུབ་བྱང་བརྒྱུད་ཟངས་དཀར་དང་པུ་རང་གི་ཆུ
རྣམས་བརྒྱུད་ནས་ཁ་ཆེའི་བྱང་ངོས་བླ་ཡི་དང་བྲུ་ཤའི
ལྗོངས་སུ་ཁྲིད་དེ་དྭ་ཟིག་གི་ཆུ་རྣམས་བསྡུས་ནས་ར་ཙ་ཧུར་
གྱི་ཐུར་དུ་འབབ་པ་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ནུབ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པ་
དང་འདྲེས། དུར་ཁྲིད་གཏུམ་དྲག་རོལ་པ་ཡོད་པའི་རྔ
དྲའི་ཆུ་ནུབ་ཏུ་འབབ་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་གཙང་པོ། ཙནྡྲ།
རྔ་གའི་ཆུ་རྣམས་འདྲེས་ནས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྤུར་
ཤོ་ནས་སྔོ་ནུབ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ལ་འགྲོ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་
ནི་གངས་རི་ཏི་སེའི་གནས་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ལས
གསལ་བ་མ་ཟད། དེང་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱིས་དཔར
བསྐྲུན་བྱས་པའི་འཛམ་གླིང་ས་བཀྲ་དང་གུང་གོའི་ས་ཁྲ
བཅས་ཀྱི་ནང་འཁོད་པའི་ཆུ་འགོ་དང་ཆུའི་འབབ་ཡུལ།
ཆུ་གཞན་དག་གི་འདྲེས་མཚམས་བཅས་པ་དང་ཡོངས་སུ་
མཐུན་པར་སྣང་བས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ལགས།

ཆུ་བྲི་དམག་འཁྲུག རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ
(༡༩༠༨)ལོའི་ཟླ་༡༠པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ
གསུམ་པ་ཕེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་རྗོགས་ཐོན་ཏེ་ས་བྱ
(༡༩༠༩)ལོའི་ཟླ༩ཚེས༣༠ཉིན་ལྷ་སར་ཕེབས། ལོ་དེར་
ཆིང་གུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་ནས་ཀྲའོ་ཨར་ཕུང་བོད་སྡོད
ཨམ་བན་དང་། ཟི་ཁྲིན་དང་ཡུན་ནན་མཐའ་མཚམས
དོན་གཅོད་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས་པ་དང་། ཀྲའོ་ཨར་ཕུང
གིས་ཟི་ཁྲིན་སྐམ་དམག་ནས་ཐུག་སྒྲུག་མི་ཉིས་སྟོང་ཙམ
ཆབ་མདོ་བརྒྱུད་ལྷ་སར་བཏང་བ་དེ་དག་དམག་ཁྲིམས་ཏ
ཙང་ཞན་སྟབས་ལམ་བར་མི་སེར་ལ་རྡབ་སིག་ཆེ་བའི་ཐོག
གསོད་རྡུང་སྡིག་བཙེམ་བྱས་རྐྱེན་མི་རིགས་འབྲེལ་བར
གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཀྲའོ་ཨར་ཕུང་གི་དམག
མི་ལྷ་སར་འབྱོར་སྐབས་ས་སྲུང་དམག་མིར(སྐབས་དེའི
བོད་ཀྱི་ས་སྲུང་དམག་མི་ཚོ་རྒྱོན་པ་སྟམ་བུ་སྔོན་པོ་དང་ཞྭ
མོ་སོག་ཞྭ་རྒྱོན་གྱི་ཡོད་སྐད)མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བསད།
དེ་ཉིན་ལྕགས་བྱི(༡༩༡༠)ལོའི་བོད་ཟླ༡ཚེས༣ཡིན
སྐབས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་འཛིན་འཁྱིལ་བས་སྨོན་ལམ་
ཕྱི་ཁྲབ་ཕུན་ཁང་ཐའི་ཇི་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་དང་། ལས
རོགས་རྩེ་མགྲོན་འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཕོ་བྲང་
པོ་ཏ་ལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོང་བའི་ལམ་བར་གླུ
སྡུག་རྒྱལ་སྒོའི(སྔོན་རྩིས་ཁང་གི་སྒོ་ངོས་ཐོག་རྩིག་ཚོང
ཁང་ཡོད་སའི་རྒྱུད)འགྲམ་དུ་ཟི་ཁྲིན་དམག་དང་ཐུག་པས
དེར་མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྩེ་མགྲོན་འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ
མཚན་དང་ཕུན་ཁང་ཐའི་ཇིའི་ཞབས་གྲས་གཅིག་བསད།
ཕུན་ཁང་ཐའི་ཇི་རྨས་པ་སོགས་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ
ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། བློན་ཆེན་བཤད་སྒྲ་དཔལ
འབྱོར་རྡོ་རྗེ། ཞོལ་ཁང་དོན་གྲུབ་ཕུན་ཚོགས། ཆང་ཁྱིམ་
མཁྱེན་རབ་དཔལ་ལྡན། བཀའ་བློན་གསར་བྱུང་བ་དང་།
བསམ་ཕོ་བ། བཀའ་ཆབ་གུང་ཐང་པ་སོགས་ལྷ་ས་ནས
ཕེབས་ཐོན་ཟིན་པ་མ་ཟད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གུ་བདུན་
པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་
སྲིད་སྐྱོང་བསྐོས་པ་སོགས་དཔོན་རིགས་བྱིངས་ཆོས་ཤེས
རྟོགས་མེད་ཁར། རྫོང་རྒྱབ་སྤྲ་ཁང་དུ་འཆར་ཅན་གྱི་ཆེས
གསུམ་ཐོག་མདའི་དུས་ཆེན་མཛད་སྒོ་སྤེལ་བཞིན་པའི
སར་གནས་ཚུལ་ཐོས་སྐབས་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ས
ཆ་དེ་རང་ནས་ཉེ་འདབས་གྲོང་གསེབ་ཁག་ཏུ་བྲོས་འགྲོ
མཁན་ཡང་བྱུང་སྐད། ཟི་ཁྲིན་དམག་ནས་གང་བྱུང་དུ་མི་
གསོད་རྐུ་འཕྲོག་སོགས་བྱས་སྟབས་དེ་ཚོར་ངོ་རྒོལ་བྱེད
མཁན་ཇི་མང་དུ་སོང་བས་དྲག་ཟིང་ལངས་པ་མ་ཟད།
ཟི་ཁྲིན་དམག་ནང་ཁུལ་དུའང་འགལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས
ཟིང་ཆ་མང་པོ་ལངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ལྷ་སར་མི་བདེ
བའི་དྲག་ཟིང་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་ཚ
རོང་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཤག་གི་གཙོ་འགན
འཁུར་བཞིན་པ་དེས་ཉིན་མོ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་བཀའ་ཤག་ལྷན་
རྒྱས་སར་འགྲོ་བ་དང་། མཚན་མོ་གླུ་སྡུག་ཡ་མོན་ཨམ
བན་སར་འགྲོ་བ་སོགས(རེ་འགས་ལྷ་སར་བདེ་འཛུགས
ཡོང་རེ་བྱས་པ་ཟེར་བ་དང་། ཡ་ལས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ
ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཉན་རྣ་མཁན་ཡིན་སྐད། རེ་འགས
ཟི་ཁྲིན་དམག་དཔུང་གི་ཁུལ་མ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་མིད

སྣང་སྲི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད)བྱས་པར་ལྷ་སར། སྔ་
དྲོ་གསེར་བྱ་ཡིན་ཟེར། །པོ་ཏ་ལ་ལ་ཞབས་ཀྱིས། །དགོང་
མོ་གཡུ་བྱ་ཡིན་ཟེར། །ཡ་མཚན་གཞུང་ལ་ཞབས་ཤག །
ཟེར་བ་སོགས་ཡིག་སྙུར་སྦྱར་བ་དང་གླུ་གཞས་གཏོང་བ
སོགས་བྱས་ཏེ་གླིང་ཕྱོགས་བཟོས་མཐར་ཚ་རོང་བཀའ
བློན་དང་དེའི་བུ་བཀའ་མགྲོན་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་དུ་དམར
གསོད་བཏང་། གཞན་ཡང་སློན་གྲོང་མགྲོན་གཉེར་ཆེན
མོ་དང་དེའི་ཚ་བོ་རྩེ་དྲུང་ཞིག་སོགས་ཟི་ཁྲིན་དམག་གི
དགའ་ཉེ་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསད་འདུག ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྲུལ
དེ་སྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་སྟོ་ངོས་ཕལ་ཆེར་ཟི་ཁྲིན
དམག་གིས་བཟུང་བ་དང་བྱང་ངོས་རྣམས་བོད་དམག
གིས་བཟུང་། དེ་སྔ་ས་ཕག(༡༨༩༩)ལོར་བསྟན་རྒྱས
གླིང་གི་དགོན་བདག་སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་པ་དེ་མོ་ངག་དབང་བློ
བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་བོ་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་དང
དོན་ལྡན་སོགས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ
བཀྲོང་སྟེ་དེ་མོ་བླ་བྲང་ནས་མུ་མཐུད་སྲིད་དབང་འཛིན
རྒྱུའི་རེ་བ་བཅངས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་ཤག་སྤྲུལ་དང་འཕྲུང་རྒྱས
དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ལ་མཐུ་གཏད་ཐབས་བྱས་ཚུལ
གསང་བ་གྲུར་སྐབས་དེ་མོ་སྲིད་ཟུར་དང་བླ་བྲང་གི་ལས
སྣེ་ལེ་ཐོགས་ཡོད་རིགས་འཛིན་བཟུང་ཐོག་འདྲི་ཞིབ་ཀྱིས
ངོས་ལེན་བྱས་པ་བཞིན་དེ་མོ་སྲིད་ཟུར་བསྟན་རྒྱས་གླིང
ཆོས་རར་མཚམས་སུ་བཞུགས་རྒྱུ་དང། ནོར་བུ་ཚེ་རིང
སོགས་ལ་ཉེས་ཆད་ནན་པོ་བཅད་ཐོག་དེ་མོ་སྲིད་ཟུར་རིང
མིན་སྐུ་གཤེགས། བསྟན་རྒྱས་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་བདག
དབང་རང་གནས་དང་དེ་མོ་བླ་བྲང་གི་བདག་ཐོབ་གཞུང
བཞེས་སོགས་བྱས་པར་བསྟན་རྒྱས་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་སྣེ
ཁག་གཅིག་ནས་དུས་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་འགོན་ལན
སློག་ཕྱིར་ཟི་ཁྲིན་དམག་དང་གཉོམ་འདེགས་ཀྱིས་བོད་ས
གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཐོག་བསྟན་རྒྱས
གླིང་དགོན་པའི་ནང་ཟི་ཁྲིན་དམག་གི་རྟེན་གཞི་བརྩུགས
པ་དང། བཞི་སྡེ་དགོན་པའི་ནང་བོད་དམག་གི་རྟེན
གཞི་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་སོགས་བྱས
མཐར་ཟི་ཁྲིན་དམག་གིས་བཞི་སྡེ་དགོན་པ་མེ་ལ་བསྲེགས།
བོད་དམག་དང་སེ་རའི་སེར་དམག(གྲྭ་པའི་དམག་མི)
གིས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་སོགས་བྱས་པས
མཚོན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱུལ་དུ་གཏོར་སྐྱོན་ཆེ་བ་བྱུང། སྐབས
དེར་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དམག་འཁྲུག་གི་དུས་སྐབས་བེད
སྤྱོད་དེ་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་ནས་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པར་བརྟེན་ཕྱིས
སུ་མི་དེ་ཚོར་དམག་རྒྱུགས་པ་ཞེས་བཏགས་སྐད།

ཆུ་འཛོག ཆུར་བཏུལ་བ།

ཆུ་མ་ཁར། འདི་ས་མིང་ཞིག་སྟེ་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན
མ་ཤེས།

ཆུ་མ་རྐོ་བ། ས་ཞིང་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ནི
སྐམ་ཞིང་ཟེར་བ་རི་ལྡེབས་ཀྱི་ས་ཞིང་ཆུ་གཏོང་ཐབས
མེད་པར་གནམ་ཆར་བརྟེན་དགོས་པ་དེ་ལ་སྐམ་ཞིང་ཟེར།
གནམ་ཆར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཡུར་བུ་ནས་ཆུ་དྲངས་ཏེ
ཞིང་ཆུ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ས་ཞིང་ལ་ཆུ་ཞིང་དང་ཆུ་མ་ཟེར།

ཆུ་མི་དབེན་གྱི་མི་དཔོན། ས་སྐྱའི་དོ་དམ་དཔོན་ཆེན
ཡིན་ནམ་བརྟག

ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་གླང
(༡༢༧༧)ལོར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བོད་དུ་ཐེངས
གཉིས་པ་ཞབས་སྐབས་གཙང་གི་ཆུ་མིག་རིང་མོར་དགེ
འདུན་ཁྲི་བདུན་འཚོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞིག་གནང་བ་དེ
ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཟེར།

ཆུ་མིག་ཤིང་འགོ། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་གནས་རྙིང་དགོན་པ་དང
ཉེ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཆུ་མོ་ཡོས་ལ་བོད་དམག་བྱུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི
གོང་མ་ཐང་ཏེ་ཙུང་གི་ཀོང་ཏེ་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ཆུ་ཡོས
(༧༦༣)ལོ་ལ་བོད་དམག་གིས་འ་ཞ་དང་ཐང་ཞང་གི
དམག་མི་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཁྲིད་དེ་ལུང་ཀོང་ནས་ཤར
ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་པར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ
ཐེར《ཐང་ཧྲུའུ་རྙིང་མ》ལས་བཤད།

ཆུ་རྫེ། ཆུ་མ་རྫེ་སྟེ་ཟུར་སྨན་ཆེན་པོས་ཆུ་མ་རྫེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

ལྕུམ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཆུང་བར་གཏོགས་པ་ཞེས་དང་ནུས་པས་ཆུ་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེའོ། །

ཆུ་ཚགས་ལྷ། སྐྱང་ཚགས། བུམ་ཚགས། རིལ་བ་ཞབས་ཚགས་ཅན། བསིལ་ཚགས། ཚགས་སྐྱབ་པོ། །

ཆུ་ཚོད་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའ། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུའི་ཚད་དང་ཡང་ན་དེང་སང་ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཟེར།

ཆུ་ཚོད་སྐོང་པ། རྩིས་ཀྱི་རེའུ་མིག་འབྲི་སྐབས་གནས་དང་པོ་གཟའ་གནས། གཉིས་པ་སྐར་གནས། གསུམ་པ་ཁྱིམ་གནས་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དེ་ཚོ་ཚང་མར་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕབ་སྐབས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་མ་ལོངས་ཚེ་ཐིག་གཅིག་བྲི་དགོས་པ་དེའི་ཐིག་དེ་ལ་སྐོང་པ་ཟེར།

ཆུ་བཞི། ༡. སྔོན་འགྲོ་ཆུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བསང་གཏོར་དང་བཞིའོ། །སྔོན་འགྲོ་ཆུ་གསུམ་ནི། མཆོད་ཡོན་དང་། ཞལ་བསིལ། ཞབས་བསིལ་ལོ། ༢. འབབ་ཆུ། འཁྱིལ་ཆུ། ཀླུང་ཆུ། སྨན་ཆུ།

ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག མདོ་སྨད་ཀྱི་ཆུ་བཞི་ནི་འབྲི་ཆུ། རྨ་ཆུ། རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུ། ཛ་ཆུ་སྟེ་ཆུ་བཞི་དང་། སྒང་དྲུག་ནི། ཟལ་མོ་སྒང་། ཚ་བ་སྒང་། སྨར་ཁམས་སྒང་། སྤོ་འབོར་སྒང་། དམར་ཛ་སྒང་། མི་ཉག་རབ་སྒང་སྟེ་སྒང་དྲུག་གོ།

ཆུ་བཟང་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་སྐྱེར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཆེད་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་དབུས་ལྷ་ལྡན་ཞིང་དུ་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྐུ་གོང་མ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་ཐོག་མའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པས་རྗེ་འདི་ལ་བཀུར་བཟོས་ཆེ་བར་མཛད། རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ལས་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གསན་པས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་ལུང་། གསེར་དགོན། སྐུ་འབུམ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཆར་གྱིས་བསྐྱངས། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རོང་པོ་མཚན་སྒྲོགས་ལས་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་ཆོས་བཀའ་གང་ཟབ་མནོས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེར་ལོ་ཙཱ་མཛད་དུ་བཅུག་ནས་རྗེ་འདི་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་ཞི་གནས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་འདྲི་ཞུས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་སྟེང་བྱ་ཁྱུང་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་ནས་བསྙེན་མཚམས་དང་། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་གསང་སྔགས་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཀུན་རིག་གི་དབང་བསྐུར། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པའི་མཁན་རབས་སོ་དགུ་པའི་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་སྐུ་འབུམ་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་པ་མགོན་གྱི་ཚང་མ་བཞུགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གདན་ས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱངས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུའི་རིང་འཆད་ཉན་ལ་གཟིགས་རྟོག་གང་དྲག་དང་། ཟླ་ཛེ་རེ་གཉིས་སུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ། སྤྱི་ཁྱེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། གདུགས་དཀར། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་འདོད་ཆོས་ཅི་རིགས་སོ་སོའི་མོས་པ་བཞིན་གནང་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་མཛད། བྱ་ཁྱུང་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་ཅན་གྱི་ནང་བར་གསུམ་ཞིག་གསོ་དང་། བྱ་ཁྱུང་གི་ཆུ་བཟང་བླ་བྲང་གསར་གསོས་གནང་། འདུ་ཁང་དུ་སྨན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལི་སྐུ་རྒྱབ་ཡོལ་བཞུགས་ཁྲི་དང་བཅས་པ། བཙན་ཁང་དུ་སྟག་ལྤགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། བླ་བྲེ། དཔྱལ

ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་གསར་བཞེངས་ཐོག་གཞན་ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་སོ་སོར་སྟོང་མཆོད་དང་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ཐེབས་དངུལ་ཕོན་ཆེན་ཕུལ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོར་ཁྲི་དགོངས་ཞུ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོར་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་དན་ཏིག་དང་། གོང་སྐྱ། ཚེ་ཏན་སོགས་ཀྱི་དགོན་པར་ཕེབས་ཤིང་། རིམ་པར་དེ་དག་གི་ཁྲི་པ་མཛད་དེ་ཆོས་སྲིད་ཀྱིས་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དན་ཏིག་ཐེས་པ་ཡང་ཏིག་རྣམས་ལ་གནས་མཇལ་སྐབས་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། བྲག་ལ་རང་བྱོན་གྱི་ལྷ་སྐུ་འདི་དང་འདི་རེད་ཅེས་བསྟན་པར་མཛད། མེ་ལུག(༡༧༨༧)ལོར་བྱ་ཁྱུང་གདན་རབས་དང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་བརྩམས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཆུ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོ་སྟོད་ལུང་དཀར་ལེབ་ཁང་གསར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ར་སྟོད་དང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས། གླིང་བསྒྲེ་ཞེས་པའི་མཚན་རྟགས་བླངས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགེ་བཤེས་གཉིས་དགེ་ལུགས་པ་དང་རྩོད་པ་རྒྱག་ཏུ་བཙུག་པར་ཕ་རོལ་ཕམ་པར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་མདོ་སྨད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཚོ་སྔོན་ཏུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་དང་ད་དུང་ཐང་ཁིར་ཞེས་པར་ལོ་ཤས་བཞུགས། དེ་ནས་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲི་དང་། དགོན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གླང(༡༦༤༩)ལོ་འབུམ་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དུ་ཆུ་བཟང་དགོན་དགའ་ལྡན་མི་འགྱུར་གླིང་ཞེས་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཆུ་བཟང་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། ལྕགས་ཡོས(༡༦༥༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཆུ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གོང་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚེ་འཕེལ་དང་ཡུམ་མཚོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༧༨༩)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་བཞུགས་ནས་དགོན་པའི་འདོན་ཆ་ཕལ་ཆེར་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་ཆོས་གྲྭ་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་འདུན་ཡང་དགེ་རྒན་དང་ཕ་མའི་བཀའ་མ་འཁྲོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་བྱོལ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུའི་ཐོག་གྲུབ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་བར་མ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟུལ། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་དེ་མོ་ནོ་མོན་ཧན་ཞབས་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྡོ་རྗེ་འཆང་དག་དབང་ཆོས་འཛིན་དང་། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ། བླ་མ་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ང་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཛད་སྒོར་ཞུགས། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེར་སྟག་ཕུའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ལ་རྒྱལ་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་ལྷུགས་བཤད་གནང་བ་དང་། རྩོམ་པ་ལ་མཆོན་ན《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་གནད་བསྡུས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང》《ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གིས་སྐྱུར་ཏེ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས》སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོ་ཏི་འབྲིང་བ་གཉིས་ཙམ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆུ་འོད་ཀྱིས་བཀང་ཆུ་ཤིང་། འདི་ལ《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས། འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་འཇིག་པའི་ཤིང་རིགས་གསུམ་བཤད་པའི་ནང་ནས་ནང་དུ་ཆུས་གང་བའི་ཆུ་ཤིང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་སྨྱུག་མ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་འོམ་བུ་ནག་པོར་ངོས་འཛིན། 《མངོན་བརྗོད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས་ཨེ་ར་ཎྜ་ཞེས་པའི་མཚན་དུ་ཆུ་ཤིང་། ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་འདུག་པས་བརྟག

ཆུ་འོར། འོར་ནད་དམ་ཆུ་ནད། ཡང་ན་གསོ་དཀའ་བའི་ཆུ་ནད་ཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད། བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ། ཡང་བ། འཇམ་པ། དྭངས་པ། དྲི་མ་མེད་པ། ལྟོ་བ་ལ་མི་གནོད་པ། མགྲིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ།

ཆུ་ཡི་མ་མ་ཅན། ཆུ་ཡི་མ་མ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆུ་ཡི་མ་མ་ཅན་ནི་པདྨ་སྟེ། པད་མ་ནི་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པས་མཚོ་ནི་པདྨའི་མ་དང་འདྲ་བའོ། །

ཆུ་རང་བསྐོལ་གྱི་སྐྱིད་འབབ། རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་རྒྱུའི་ཆུ་རང་གིས་བསྐོལ་བ་དེ་དཔེར་བཞག་པ། དེ་མིན་ཆུ་རང་བསྐོལ་ཟེར་བར་གོ་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྐྱིད་འབབ་སྤྲོད་རྒྱུ་དུས་ཚོད་བཟོས་པ་ནས་འགྱངས་ན་རྗེས་སུ་སོ་སོས་ཆུ་རང་བསྐོལ་གྱིས་སྐྱོལ་དུ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། བུན་བདག་གིས་མི་ཟུར་དུ་གཏོང་མ་དགོས་པ་ཞེས་པའི་དོན། །

ཆུ་རིགས་བདུན། ཆར་ཆུ། གངས་ཆུ། ཀླུང་ཆུ། ཆུ་མིག ཁྲོན་པ། བ་ཆུ། ཤིང་གི་ཆུ། རིམ་པས་དང་པོ་མཆོག་ཡིན།

ཆུ་རུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བ། གང་ཟག་གི་རུང་བ། ཆུ་ཚགས་ཀྱི་རུང་བ། ཉིན་ཞག་གི་རུང་བ། ཁྲོན་པའི་རུང་བ།

ཆུ་ཤུལ་སློག་མ་དགོན་པ། སྔར་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་སྐད་བརྒྱུད་ཆུ་ཤུལ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ། ཟླ་བའི་མིང་སྟེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཟླ་བའི་འོག་གི་ས་གཞི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར།

ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་རྟ་ཆེན་དགའ་མའི་ཁྱིམ་དུ་སྟེ་དགའ་སྤྲོད་པའི་ཟླ་བ། གཟའ་སྐར་བདུན་ནང་གི་ཟླ་བ་རྒྱུ་སྐར་རྟ་ཆེན་གྱི་ཁྱིམ་ནང་དུ་སླེབས་པའི་ཟླ་བ་སྟེ། བོད་ཟླ་དང་པོ།

ཆུ་སེར། ལུས་ཀྱི་ཆུ་སེར།

ཆུ་སེར་མཁྲིམས་པ། ཆུ་སེར་འཁྲིམས་པ་སྟེ་ཆུ་སེར་ཁྱབ་པ།

ཆུ་སེར་སྙིང་ལ་བབས་པ། ཆུ་སེར་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ།

ཆུ་སྲང་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དར་མའི་དབུགས་ཁུག་པ་དྲུག་གི་ཚད།

ཆུ་སྲན། ཆུ་གར་པོ། ཆུ་སྐྲན། ཁྲག་ངན་དང་ཆུ་སེར་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྐྲན་ནད་ཀྱི་མིང་།

ཆུ་སྲི། གཅིན་སྲི།

ཆུ་སྲིད། འདི་རིགས་རྒྱུད་ལ་གོ་དགོས།

ཆུ་སྲིན་ཀུམྦྷི་ར། ཆུ་སྲིན་སྒྲོག་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་དང་ན་ཀྲ་ནི་ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་དོ། །

ཆུ་སློ། ཁང་པའི་གོང་མཆུ་ཟེར།

ཆུང་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆེ་བཞི་དང་ཆུང་བརྒྱད་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་མང་པོར་གྱེས་པའི་ནང་གི་ཆུང་བརྒྱད་ནི། ༡. འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༢. སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༣. ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། ༤. འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ༥. སྨར་ཚང་བཀའ་བརྒྱུད། ༦. ཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ༧. གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། ༨. ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་ཚང་མ་ཕག་གྲུའི་བཀའ་བརྒྱུད་ནས་གྱེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

ཆུང་དུའི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་བྱ་མི་རྟག་དགུ་ཕྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད། ཤི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན

པ་བཅས་སྟེ། དེའི་དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ནི། འཆི་བ་འོང་བ་བཟློག་མེད། ཚེ་ལ་བསྣོན་པ་མེད་པ། གསོན་ཚེའང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ། གཉིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ནི། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚེ་ངེས་མེད་དུ་འཆི་རྐྱེན་མང་ལ། གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ། གསུམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ནི། གཉེན་མཛའ་བཤེས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་རྫས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ། དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ཐག་བཅད་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཆོས་བྱེད་པ། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བྱེད་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་པར་ཞེ་དམ་བྱ་བ།

ཆུང་ཟླུག ཛའི་མིང་།

ཆུད་འཛད་པའི་མཚན་མ། འཆི་ལྟས།

ཆུན་མ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་དང་མནའ་མ་ཆུང་བ།

ཆུའི་མཁར་བརྒྱད། པོལ་གོང་། ངར་གདོང་། ཆུ་སྲོ། བཙུ་དྲུག་མདོ། ཕོ་བ། བྲང་ཞོལ། ཁ་གདོང་། མིག་ཕྱིབས་རྣམས་སོ།།

ཆུར་ལྡུང་གི་རིག་པ། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ནང་ཚན་དྲང་སྲོང་ཆུ་ཀླུང་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ།

ཆུས། ཐབས་ཚུལ་ཏེ་ཏུས།

ཆུས་འཁྱེར་སྐད། སྔ་བྲག་རྫོང་ཁོངས་སྣོན་མདའ་ཆུས་ཆུས་འཁྱེར་སྐད་ཤར།

ཆེ་དགུ་རིང་དང་བཞུ། ༡. སྨས་ཆེ་བཙན་བྱ་རུ་ཅན་སྣང་གཞིར་ལྷ་བཙན་ལ་ནོར་བུ་ཀེ་ཀེ་རུ་དང་སྟག་གི་གོང་ཐོད་ཡོད་པས་ཆེ། ༢. མཆིམས་གཉལ་པ་རྒྱལ་གཟིགས་ཤུད་ཏིང་ལ་གཡུའི་ཡི་གེ་གཡུང་དྲུང་ཆེན་པོ་དང་། བྲན་དགུ་ཁྲི་ཡོད་པས་ཆེ། ༣. འགྲོ་ཁྲི་མདའ་གཙང་པ་ལ། སེང་གེ་དཀར་མོའི་གོང་སླག་ཡོད་པས་ཆེ། ༤. སྣ་ནམ་རྒྱལ་ཉེར་ཉ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མཁྱེན་ཡིན་པས་ཆེ། ༥. སྦྲང་རྒྱལ་ར་ལེགས་གཟིགས་ལ། གཡུའི་གཡུང་དྲུང་དང་། གསེར་གྱི་ཡི་གེ་ཡོད་པས་ཆེ། ༦. སྒྲང་ཞ་པོ་ཆེ་ལ་གནམ་གྱི་ཞྭ་ཡོད་པས་ཆེ་བའོ།།

ཆེ་མཆོག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆེ་མཆོག་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཞི། མཚམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཞི། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། སྒོ་བཞིར་སྒོ་མ་བཞི་བཅས་ཡོད། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཞུགས་སྟངས་བཅས《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ནང་གསལ།

ཆེ་གཉན། དཔོན་རིགས་མཐོ་གྲས།

ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བདུན། རིགས་བཟང་བ། གཟུགས་མཛེས་པ། ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ། འབྱོར་པ་ཆེ་བ། སྐལ་བ་བཟང་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བཅས་བདུན་ལ་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ནམ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བདུན་ཞེས་བརྗོད།

ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། ཆེན་པོ། འབྲིང་བ། ཆུང་ངུ་སྟེ་གསུམ།

ཆེ་བཙན། གོ་གནས་མཐོ་བ་དང་སྡོམ་ཁྲིམས་སྲུང་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ།

ཆེ་བཞི། བདེན་རྫུན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོའི་མིང་།

ཆེ་བཞི་རིང་དང་ལྔ། ༡. བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཆེ། ༢. ཆབ་སྲིད་འཛིན་པའི་ཇོ་མོ་ཆེ། ༣. བཀའ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཞང་བློན་ཆེ། ༤. སྐུའི་སྟགས་མཁན་ཆེ། ༥. རིང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེ།

ཆེ་ཞེ། བུ་མོ་སྨན་གྱི་ནང་ནས་ཀན་ཤོས་ཀྱི་ཞེ་ས།

ཆེ་ཤོས་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁ་རྒྱ་རུལ་ཁ་ཞེས་པར་ཡབ་སྔགས་འཆང་ཚེ་དབང་དང་། ཡུམ་སྐྱིད་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༧༨༧)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། ལོ་དེར

གདན་ས་ར་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་མི་ཉག་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སྐུ་འབུམ་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་གནང་། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་ཐོག་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེར་སྨད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་བསྟེན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་གྲྭ་སྐོར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཕྱིན། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲི་ཆེན་ལ་ཕེབས། རྗེ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་སྨད་སོགས་སུ་ཐེངས་དྲུག་ཕེབས་ནས་ཐེངས་རྗེས་མར་ཏ་ཡན་ཆི་ནྣ་མའི་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དང་། དར་ཏན་བེ་ལིག་དར་རྒྱས་ཆོས་གླིང་དུ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་། ཨ་ཧྲ་ག་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་ལམ་རིམ་གྲྭ་ཚང་སོགས་གསར་སྐྲུན་མཛད། དེ་བཞིན་འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི《ཆེ་ཤོས་ངག་དབང་བསྟན་པ་དང་རྗེ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ》《བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྙེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》《རབ་གནས་བརྒྱ་ཤིས་སྙེ་མའི་དགོངས་གསལ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》སོགས་བཀའ་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༨༥༩)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཆེ་ཤོས་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།

རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༨༦༡)ལོར་མདོ་སྨད་ཁྲིང་ཀྲུའི་སའི་ཆར་གཏོགས་ཐོག་ཁང་ལ་ཁ་ཞེས་པའི་སྡེ་བར་ཡབ་སྟག་འཆང་དབང་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཀ་ཏོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་སྐུ་གོང་མ་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྐུ་སྐྱེ་རུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་སྨོན་ལམ་དཔལ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་བསླབས་ཤིང་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། ཁུ་བོ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་དང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་ཆེ་ཤོས་བླ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། སྐུ་འབུམ་སྔགས་པ་ཁྲི་ཟུར་དཀའ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། ཙཱ་ཀྱ་ཧྲ་རམས་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། སྟགས་རམས་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མཛད་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པར་མཛད། མཚན་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་གོང་མའི་མཆོད་དཔོན་སྟགས་རམས་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ས་སྦྲུལ་ལོར་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་སྐོར་མཛད། སྨད་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ཁྲང་ཨན། ཟི་ཁྲོན་ཁྲིན་ཏུ་སོ། དར་རྩེ་མདོ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ལྷ་སར་ཕྱིན། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་མཇལ་ཁ་རྟེན་བཅས་ཞུས། ཡོངས་འཛིན་ཕྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༨༧༤)ལོར་རང་ཡུལ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་ཕེབས། བཅོ་ལྔ་པར་གྲུ་གུ་སྔན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཉི་མ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཚད་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་གནད་འགག་རིགས་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་ཡོན་ངེས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཐར་ཤུལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དྲུང་དུ་

བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་དབུས་འཁོར་དཔོན་སློབ་དང་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱུད་པ་མཁན་པོའི་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་ལ་ཚགས་འཛིན་དང་དོ་དམ་གང་ལེགས་མཛད། ཉེར་བརྒྱད་པ་ས་ཁྱི(༡༨༨༨)ལོར་གདན་སའི་ཁྲི་ཆེན་ལ་བཞུགས་ནས་སྔོན་ལམ་གསུང་ཆོས་དང་ཆོས་ཐོག་གི་བརྩི་བཞག་བཀའ་ཆོས་གང་ཡོད་རྒྱུས་ཤིང་མཐའ་ཆོད་པའི་བཀའ་དྲིན་བླ་ན་མཐོ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་ཕུར་ཕྱོགས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཆུ་འབྲུག་ལོར་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕྱིན། དེ་བཞིན་སྤུ་ཕྱིར་དབུས་གཙང་དང་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་སུ་ལན་དུ་མར་ཆིབས་བསྐྱོད་མཛད་དེ། རང་ཉིད་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་སྨིན་པ་དང་འགྲོལ་བ་བྱེད་པའི་མཛད་འཕྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། བཀའ་རྩོམ་ཡང《ཁྲིམས་སྐུ་བཞེངས་ཚུལ་ངོ་མཚར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན》《དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་པོ་ལྔ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་དགོངས་རྒྱན》《དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་བསྙེན་ཡིག་དོན་གཉིས་མཆོག་སྩོལ》《སྤྲུལ་མ་དམར་མོའི་ཚོ་ག་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ》《ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་རང་གི་བློ་སྐལ་དུ་མངོན་པའི་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་ཐོབ་ཡིག་མདོ་ཙམ་བཀོད་པ་ནོར་བུ་བཻཌཱུརྱའི་ཕྲེང་མཛེས་དཔྱོད་ལྡན་མགྲིན་པའི་དོ་ཤལ་ལས་ལུང་གི་སྐོར》སོགས་པོད་འབྲིང་ལྔ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༩༣༥)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཆེག རིང་ཚད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་གཡར་མིང་།

ཆེད་བསྐོས་སེར་སྐྱ་སྤྲེལ་པོ། ཆེད་དུ་བསྐོས་པའི་ཞིབ་དཔྱོད་པ་སེར་མོ་བ་དང་སྐྱ་བོ་ཟུང་འབྲེལ།

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བསྒོམ་པ་བཞི། ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ། བསྙེན་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ། བསམ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའོ། །

ཆེད་དོན། ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཤོད་དགོས་པའི་ནང་དོན།

ཆེད་པོ། ཆེན་པོ།

ཆེད་ཞིབ་མཐའ་གསལ་མཛད་པ། ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་པའི་ཞེ་ས།

ཆེན་པོ། སྔར་རྒྱ་གར་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་གྲངས་ཅན་པས་བློ་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་ཞིག་སྟེ། བློ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན། འོ་ན་བློ་ནི་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པས། ཡུལ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཞིག་སྟེ། ངོས་གཅིག་ལ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དང་ངོས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཤེས་བྱ་གཉེར་གསུམ་ཤར་ནས། དེ་གཉིས་སྦྲད་པ་ལས་ཡུལ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡིན།

ཆེན་པོ་དགའ་བདེ་ཡབ་སྲས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་དང་། དེའི་བུ་ཆེ་བ་དཔོན་རིན་ཆེན་སེང་གེ ཆུང་བ་སྔོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་བཅས་ལ་ཟེར། འདི་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚུང་ཟད《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》ལས་གསལ།

ཆེན་པོ་ལྔ། གཟུགས་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྟག་པ། མི་འགྱུར་བ། མི་འཛད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའོ། །

ཆེན་པོ་བདུན། དམིགས་པ་ཆེན་པོ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ།

དབུ་མ་ཆེན་པོ།

ཆེན་པོ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆེན་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆེན་པོ། ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ། ལས་ཀྱི་ཆེན་པོ། འདིའི་སྙིང་གཞི་བཞི་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས། ངག ཡིད། བྱ་བའོ། །

ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་ཚན་བཅུ་གསུམ། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། འཇམ་ཡིག་མཛོད་པ་གསུམ། ཐབ་འདྲེན་གདན་གསུམ། སྒྲུ་རྟ་མཛོ་ཁྱི་བཞི་ཟེར།

ཆེན་པོ་གསུམ། སེམས། རྫོགས་པ། སྤྱངས་པ་ཆེན་པོ།

ཆེན་མ་སྣ་ནམ་བཟའ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་འཇང་བཟའ་བཙུན་མོར་མ་བླངས་གོང་གི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་སྟེ། སྣ་ནམ་གྱི་རུས་རྒྱུད་ནས་བྱུང་བའི་བཙུན་མོ་ཞིག་སྟེ། མིང་ཇོ་མར་ཞི་སྟེངས་ཟེར།

ཆེར་པ། མཆེར་པ།

ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ། འདི་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་ནང་མཚན་མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པའམ་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་ཤུ་ཙ་ལྷ་ཁས་ལེན་པའི་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ་སྙམ།

ཆོ་ག་གཉིས། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་དང་ད་ལྟའི་ཆོ་ག

ཆོ་ག་དེ་ཉིད་བཅུ། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག །ཕྱག་རྒྱ་སྟངས་སྟབས་གདན་དང་ནི། །བཟླས་བརྗོད་སྦྱིན་བསྲེག་མཆོད་པ་དང་། །ལས་ལ་སྦྱོར་དང་སླར་བསྡུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོ་ག་ཞི་མོ། སྨན་དང་། སྔགས་དང་། རྫས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཞི་བ་དང་། ཚེ་བསྲིང་བ། རིགས་རྒྱུད་སྤེལ་བ་སོགས་བྱ་ཐབས་ཏེ་མུ་སྟེགས་པ་དང་། བོན་པོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

ཆོ་ག་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། འཇུག་གི་བྱ་བ།

ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། ས་བོན། ཕྱག་མཚན། སྐུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

ཆོ་གའི་འཁྲིད། ཆོ་ག་འདོན་ཚུལ་རྒྱས་བསྡུས་དང་། རོལ་མོ་ཕྱག་བཞེས་བཅས་སློབ་འཁྲིད་མཛད་པའི་དོན་ཡིན།

ཆོ་གའི་དམིགས་རྣམ། ངག་ཐོག་ནས་འདོན་བཞིན་པའི་ཆོ་ག་དེའི་ཚིག་དོན་དང་མཐུན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་བ། དམིགས་རྣམ་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་ཅན་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཤར་བའི་རྣམ་པ།

ཆོ་རེ་འདོན། ངུ་སྒྲ་སྒྲོག་པ།

ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ཕམ་པར་མཛད་པའི་ཚེ་ལི་ཙ་བྱི་སོགས་ཀྱིས་ཛེ་ཏའི་ཚལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཀ་གྲུ་བཞི་པ་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ་ཞིག

ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན། འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་གང་གི་དུས་སུ་བྱུང་ཞེ་ན། འདུལ་བ་ལུང་གི་ཚིག་རིས་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཡབ་སྲས་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ལོ་བདུན་པ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན། དེ་ལོར་འདུ་འཛི་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་འགོག་ཆེད་དང་། ཡུམ་ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དེར་དྲིན་ལན་གསབ་ཆེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་མཛད་པར་འདུལ་བ་ལུང་གི་དགེ་སློང་མས་སྟོན་པའི་མདུན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་ལྟུང་བའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ་བས་སྐབས་དེར་མུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ཤི་ཟིན་པ་དང་དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མཚམས་མེད་གསུམ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག

ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ། རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་བརྗོད་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དེ། སྐུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ། གསུང་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ། ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །

ཆོ་འབྲང་། ཨ་མའི་རྒྱུད་ནས་གྱེས་པའི་གཉེན་ཚན།

ཆོ་ལོ། ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་ཁོ་དགོས་སམ་སྐམ་སྐྱེ་བརྟག

ཆ་ལོང་། རྩེད་མོ་རྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་གྲས་སུ་ཤོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཆོག་གྲྭ་བ། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་འདོན་མཁན།

ཆོག་ཆོག་པོ། ཅོག་ཅོག་བྱས།

ཆོག་ཏུ་མེད་པ་བཅུ། རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ངེས་པར་འཇུག་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། སྟོན་པ་ཁས་བླངས་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། དྲི་བས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ལྗི་ཆོས་ཁས་བླངས་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། འཕྲིན་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། བཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་སོ། །

ཆོག་ཐུ(ཏན)ཁང་། ཆོག་ཐུ་ཏན་ཞེས་སྔར་གུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་ཁལ་ཁ(ཏལ་ཏ)དང་ཨོ་རོད་འབྲུག་རྫིས་ཆ་ཏར་གྱི་ཆོག་ཐུ་སོགས་ཏལ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ནང་འབྲུག་གི་རྒྱུར་སོང་བས་ཁལ་ཁ་ཡོངས་ནས་ཁོ་རང་དམག་མི་དང་བཅས་པ་ཡུལ་བསྐྲད་དེ་མཚོ་སྔོན་དུ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་གུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་དམག་གིས་བསད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཏན་ལ་ཁང་ཞེས་ཡོང་དོན་ནི་སོག་སྐད་ཀྱི་ཏ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཁ་དང་། སོག་སྐད་ཀྱི་ན་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ང་ཐོན་པ་སོགས་ལ་ཁང་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་།

ཆོད་འཛོམས། ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་མཇུག་བསྡོམས་གཅིག་བསྡུས།

ཆོད་ཡིག་འབབ་ཅན། སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་ཡི་གེ་འབབ་ཉེས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་ཡོད་པ།

ཆོལ་ཁ་གསུམ། དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་དང་། མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྨད་རྟའི་ཆོལ་ཁ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

ཆོས། ཆོས་ཞེས་པར་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་ན་ཆོས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟེ་ཆོས་དངོས་ནི་རང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཟེར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་རྣམས་ནི་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཟེར། སྤྱིར་ཆོས་ལ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་དྷརྨ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་ནི་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། འདོད་འཛོ་ལས། ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་ན་དྷརྨ་སྟེ་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ 《རྣམ་བཤད་རིག་པར》ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ལམ་དང་མྱང་འདས་དང་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ཇི་སྐད་དུ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་ལ་དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་འཕགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དྷརྨ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པར་འཇུག་སྐབས་དེའི་སྒྲ་བཤད་ནི་དམ་པ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ་ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས

སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཁྲུངས་འབྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཙུགས་པ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ཆོས་དང་འཁོར་ལོ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས། དེའི་སློབ་མས་ཀྱང་སློབ་མ་གཞན་ལ་གསུངས་པ་དེ། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཁོར་བ་དང་འདྲ་བའི་དོན། དེའི་དཔེ། དགེ་རྒན་གྱིས་དགེ་ཕྲུག་དང་། དགེ་ཕྲུག་དེས་ཁོ་རང་གི་དགེ་ཕྲུག་སོགས་མང་པོ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འཁོར་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །གོ་དོན་ཟབ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་སྲིད་པའི་ནད་བརྒྱ་འཇོམས་ཤིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ངག་གི་གདམས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་ནུས་པ་དང་། ལམ་རྣམས་སུ་འདོར་ཞིང་འཇུག་པ། མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་ལོར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང་། གཅོད་པའི་རྩིབས་དང་། སྡུད་བྱེད་མུ་འཁྱུད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་བཞིན་དམ་ཆོས་ལ་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་མཚུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ཆོས་གསུངས་པ།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཆོས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་ཚེ་སྔོན་མ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྲས་དང་སྲས་མོ་རྒྱལ་སྲིད་བཅས་སྦྱིན་པར་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཅེས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ལས་གསུངས་པ་དེ་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་བཞིན། (རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་) རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྔར་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་ཟེར་བ་ཁྲིམས་ལ་མཁས་ཤིང་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དྲང་པོར་གཅོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་འདིར་དཔེར་བླངས་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་གི་གཏམ་རྒྱུད《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པར་གསལ།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ། བླ་མས་རང་ཉིད་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས་པ།

ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསུམ་དག་བྱེད་ཁྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆུས་བརྙན་པའི་འཛིམ་པ་ལས་ཏེ་བར་བསྒྲུབས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྙན། བྱམས་པ་ཁྲུས་མཛད། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ནང་བཞུགས་པ་བྱམས་པའི་འཛིམ་སྐུ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་རྒྱ་བཟའ་བལ་བཟའ་བཅས་སྐུ་ཁྲུས་གནང་བའི་ཁྲུས་ཆུ་དང་ས་བསྲེས་པའི་འཛིམ་པ་ལས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཆོས་ཀྱི་གཏན་ཁྲིམས་ལྔ། རྟག་ཏུ་སྲུང་དགོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་ཁྲིམས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྫུན་སྨྲ་བ། ཆང་འཐུང་བ་སྐྱེ་ཉེས་སྤྱོད་ལྔ་སྤོང་བ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་

ཁྲིམས་ལྟ་བུ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་འདྲ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས། བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ། མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འཇོག་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་བདག་བཞི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ། རྡུལ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རིགས་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བ་ནི། སེ་ར། འབྲས་སྤུངས། དགའ་ལྡན། དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཙང་ཁུལ་གྱི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བསྣན་པས་བཞི་ཡིན་ལ། གདན་ས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཕྱོགས་མཐའ་ནས་འདུས་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་མ་སྤུངས་པའི་ཕུང་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་ནམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཅེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྣམ་བཞག་མི་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་ཚིག་བར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཤློ་ཀ་གཅིག དེ་སྟོང་དུ་ལོངས་པ་ན་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དུ་འཇོག་པ་དང་མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་ན་གླང་པོ་ཆེ་ས་སྲུང་གི་བུས་ཐེག་ཙམ་གྱི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་པའི་ཚད་ཕུང་པོ་རེར་བརྩི་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རེ་རེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་རེ་རེ་བསྟན་ཅིང་རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་རེ་རེ་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ། ཚད་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ས་སྲུང་གི་བུས་ཐེག་ཚད་ཀྱི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་བྲིར་ནུས་སོ། །ཡང་རང་གྲོལ་དཔལ་དྲག་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་འདུལ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉེན་པོ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་མདོ་སྡེ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་སྨོན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག རྩ་བ་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་མངོན་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེ་ན། སྐྱེ་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག འགག་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་དུག་གསུམ་ལ་ཆ་མཉམ་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཡོ་ག་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་གསུངས་སོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། མྱང་འདས་ནི་ཞི་བའོ། །

ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བླ་མ། རང་གིས་དངོས་སུ་ཆོས་ཞུ་སྦྱོང་བའི་བླ་མ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཆོས་ཞུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བླ་མར་རྩི་དགོས།

ཆོས་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ། བཀའ་ཚད་མ། ལུང་ཚད་མ། རིགས་པ་ཚད་མའོ། །

ཆོས་ཀྱིས་བྲིད(དྲིད)པའི་སློབ་དཔོན། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཀྱང་། ཆོས་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས

འདྲིས་མ་ཐུབ་པར་སེམས་རྒྱུད་སྔར་ལས་སྡུག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ལ་ཆོས་དྲེད་ཁྱེར་ཟེར་བ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་མི་ལ་རས་པའི་མགུར་འབུམ་གྱི་མ་ཡིག་སྡེ་དགེ་དཔར་རྙིང་དུ། པ་སྡེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་བ་ཡིག་བྲིས་འདུག་པ་ནོར་བ་ཡིན་མིན་བརྟག

ཆོས་བཀའ། སྤྱིར་བཏང་དགེ་བ་ལ་ཆོས་དང་། གསུང་རབ་ལ་བཀའ་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་རེ་ཆོས་ནི་ལུང་དང་མན་ངག བཀའ་ནི་དབང་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

ཆོས་སྐུ། སྦྱོར་བ་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་ཆོས་སྐུའོ། །གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་མཁྱེན་པར་གསུམ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་བསྒོམས་པའི་རྣམ་སྨིན་ནམ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། 《དོན་བསྡུས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ》ལས་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ། །སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཡོད། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཞིའོ། །

ཆོས་སྐུ་དག་པ་གཉིས། ངོ་བོ་ཡེ་དག་དང་། ཉིད་འཛིན་གསལ་དག་གཉིས་སོ། །

ཆོས་སྐུའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ལྔ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས། དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས།

ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་དགུ་བཅས་ཉེར་བདུན་དབྱེ་བ། དང་པོ་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། གནས་བསམ་ངོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་ཆེན་པོ། འཁོར་སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་མི་གཉིས་པ། སྟོན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད། དུས་གང་དུའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་ཞིང་ཁམས་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ། གནས་དྭན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཚད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དབྱིངས་སུ་དག་པ། དུས་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིང་ཁམས་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་མ་ཆད་པ། གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འགག་མེད་ཆེན་པོར་རང་གསལ་བ། འཁོར་རིས་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས། བསྟན་པ་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ། དུས་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རང་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གང་ཆེན་མཚོ་དེའི་བཞུགས་ཚུལ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ནང་གསལ་བ། ནང་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་གསལ་བ། སྐུ་མདུན་དང་རྒྱབ་མེད་པ། ཞལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་ཐལ་ལེ་བ། དེའི་ཞིང་ཁམས་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་མངའ་མཛད་པ། བསྟན་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ། དུས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ། ཞིང་ཁམས་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲངས་མེད་པ། གནས་འོག་མིན། འཁོར་སོ་སོའི་རིགས་ལྔ། བསྟན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་སྣང་བ་འདུ་བ་མཆེད་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོའི་གཙོ་འཁོར། དེའི་མཚན་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། དེའི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་འབུམ་ཕྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད། གནས་ལྷུན་པོ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། དུས་རིག་པ་རང

སྣང་གི་དུས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞིའི་ལུས་སུ་བྱུང་ཞིང་མཛད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་བསྐོར་བ་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས། དེའི་གནས་མི་རྟག་པདྨ་ཁ་སྟོང་དང་ལྡན་པ། འཁོར་སྐྱེ་བ་བཞིས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ། བསྟན་པ་སྣེ་སྟོད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྦྲ་ཐལ་འགྱུར། དུས་ཚེ་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པའི་དུས་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་ཡོངས་སྐུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག གནས་གདུལ་བྱའི་རྫོང་དང་སྦྱར་བ། འཁོར་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བསྟན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ། དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད། ཞིང་ཁམས་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མངའ་མཛད། གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པ། འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཐོབ་པ་གྲངས་མེད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་སྣ་ཚོགས། མ་ངེས་པའི་འཁོར་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས། དུས་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་ལྔ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། བླ་ན་མེད་པ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ། ཐེག་པ་སོ་སོ་ལྡན་པའོ། །

ཆོས་སྐུའི་སྙིང་པོ་ཡིག་དྲུག ཆོས་སྐུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་སློབ་དགོས་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། དྲུག་པོ་དེ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བཅུ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་མཚོན་པ་ནི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་པོ་སྟེ། ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་མཚོན་དོན་དང་འགྲེལ་བཤད་སྐོར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། འདུས་མ་བྱས་པ། གཉིས་སུ་དབྱེར་དུ་མེད་པ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། སྒྲིབ་པ་དག་པ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའོ། །

ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཆོས་སྐྱོང་དབང་དུ་གསོལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་མགོན་པོ་དང་དཔལ་ལྷ་མོ་སོགས་ལ་དབང་པོ་གནང་བར་ཞུས་པ།

ཆོས་སྐྱོང་ཞལ་བཞི་པ། ས་སྐྱའི་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་ཟེར་བ་གདོང་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད།

ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཆོས་ཁམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད། དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། མི་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། མི་གཡོ་བའི་འགོག་པ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །

ཆོས་ཁྲི་ལྷ་ཁང་། ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཁྲི་ལྷ་ཁང་ལ་ཟེར།

ཆོས་ཁྲིམས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ། རབ་བྱུང་བཅས་ལ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ཆུ་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེ་ལ་ཆོས་

ཁྲིམས་ཟེར། ཁོ་ཚོས་ཁྲིམས་དེ་ལས་འགལ་བ་བྱུང་ན་སང་གི་ནམ་མ་ལངས་ཙམ་ཚད་རང་གི་ཁྲིམས་གྲོགས་དང་ཡང་ན་རང་དང་སྡོམ་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྡོམ་ལྡན་ཞིག་ལ་རང་གི་ཉེས་པ་ངོས་ལེན་ཞུས་ཚེ་བླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་དམན་པའི་ཕྱ་སྐྱོད་ལྟ་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུས་པ་ལས། སྐྲིགས་འཛུགས་ནས་ཕུད་པའི་ཉེས་ཆད་གཅོད་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་པོས་ཁྲིམས་ལས་འགལ་ནས་ངོས་ལེན་མ་ཞུས་པར་སང་ཉིན་གྱི་ནམ་ལངས་ན་ཁྲིམས་ལས་འགལ་ནས་ཞག་གཅིག་སོང་ཟིན་པས་ཚོགས་པའི་སྐྲིགས་འཛུགས་ནང་ནས་ཕུད་པའི་ཆད་ལས་ཐོབ་པ་སོགས་ཉེས་ཆད་སྔ་ཡང་གི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་ཐོག་ཉེས་བརྡུང་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་པ། བཙོན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་མི་ཚོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བོད་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དར་རྗེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་དེས་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གྲྭ་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་འགན་སྲུང་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག དགོན་པ་ཁག་ལ་བྲན་གཡོག་དང་། མི་སེར། མཆོད་གཞིས་བཅས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཁོ་ཚོར་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དགོན་པའི་ནང་གི་ཁྲིམས་འགལ་གྲྭ་པ་ཚོར་ཡང་ཉེས་བརྡུང་དང་བཙོན་འཇུག་སོགས་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྟངས་ཐད་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲིད་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན།

ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཁུར་བཟོད་པར་བྱེད་པ།

ཆོས་ཁྲིམས་པའི་འགན་ཁུར་བྱེད་པའི་དོན་སྟེ། ཆོས་ཁྲིམས་པ་དང་། དགེ་བསྐོས། ཞལ་ངོ་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག འོན་ཀྱང་དགོན་པ་སོ་སོར་མིང་འདོགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་ལ་གྲྭ་པས་མིང་འདོགས་དུས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོའམ་ཞལ་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་མིང་འདོགས་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་དང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་ཟེར། གྲྭ་ཚང་སོ་སོ་དང་དགོན་པ་གཞན་དག་ཆུང་ཆུང་གི་དགེ་བསྐོས་ལ་དགེ་བསྐོས་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ཁྲིམས་པ་ཟེར་བ་ལས། ཞལ་ངོ་མི་ཟེར། ལས་འགན་ནི་དགོན་པའི་མཁན་པོའི་བཀའ་དང་བསྟུན་ནས། གྲྭ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་ལྟ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྒྲིགས་དང་འགལ་བ་ལ་ཉེས་པ་གཅོད་པ། ཚོགས་གཞུང་དུ་སྟན་གསན་ཞུ་རྒྱུའམ་ཚོགས་གཏམ་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་འདྲ་བ་ཡིན། དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་བསྐོས་ཟེར་བ་ལས་འགན་གོང་ལྟར་གྱི་ཐོག་དགོན་པའི་སྤྱི་རྫས་དོ་དམ། གཞན་གྱིས་ཕུལ་བའི་དངུལ་གྱི་དོ་དམ། དགོན་པའི་མི་སེར་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲལ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་འདུར་འགྲོ་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་དགོས། ད་དུང་དགེ་བསྐོས་འགྱུར་ན་གྲྭ་པ་ལ་དགེ་བསྐོས་ལྷག་མཆོད་ཡིན་ཟེར་བའི་གཏོང་སྒོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས། སྔར་མི་དམངས་དང་སྦྱིན་བདག་ནས་ཕུལ་བའི་གཏོང་སྒོའི་ཐེབས་རྩ་བོད་དངུལ་སྲང་སུམ་ཅུའི་སྐྱིད་ཐོག་ནས་གྲྭ་པ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཇ་ཐུག་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགེ་བསྐོས་སོ་སོའི་གྲལ་མཚམས་སུ་སླེབས་ནས་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས། དགོངས་པ་ཞུས་ཚེ་གྲྭ་པར་དགོངས་ཞུའི་གཏོང་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་སྐབས། དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་བསྐོས་མིང་མཚམས་སླེབས་དུས་ཡུལ་ཁྱོལ་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡོད། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བསྐོས་ནི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ངམ་བླ་མའི་ཕྱག་མཛོད་ནས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་དགོས་སྐབས། སྔ་དྲག་ཚོས་བོད་དངུལ་རྡོ་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ནས་ཁྲི་བར་བསྐྱལ་ནས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་རང་གི་ཁྲིམས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཉེས་ཆད་བཏང་ན་ཕྱག་འཚལ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་རྫས་ཉམས་གསོ་བྱེད་རྒྱུ། ཤག་ནང་དུ་བཟང་བཙོན་དུ་འཛོག་རྒྱུ། ཉེས་པ་ཆེ་གྲོས

དགོན་པ་ནས་ཕུད་པ་བཅས་དེ་ལས་ལྷག་པས་ཁྲིམས་གཏོང་མི་ཆོག

ཆོས་འཁོར་གླིང་། ཚལ་གུང་ཐང་གི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ཀརྨ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཆོས་འཁོར་གསུམ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་རམ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ། ཡང་ན། ལྷ་ས་དང་། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག་གསུམ།

ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི་རྫོ་ཆས་དུས་རབས་གསར་པའི་གནའ་ཤུལ། དེ་ནི་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་ཉང་བྲན་ཤང་ཁོངས་ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི(སེ་ར་དགོན་པའི་ནུབ)བྱང་གི་རི་འདབས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། གནའ་ཤུལ་དེའི་ཤར་ནུབ་བར་དུ་རྒྱང་ཐག་སྨི་ཁྲི་༡༥༠ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ནས་བྱང་བར་རྒྱང་ཐག་སྨི་ཁྲི་༣༠ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ལྔ་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད། དུས་ཡུན་རིང་པོར་ས་ཆུ་ཤོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གཙང་རོང་དྲུག་གིས་ཁག་སོ་སོར་དུམ་བུར་ཕྱེ་པ་དང་། ཆུ་ལོག་འགོག་པའི་ཆུ་ཡུར་གཅིག་དང་སྐབས་བདེའི་གཞུང་ལམ་ཞིག་གིས་གནའ་ཤུལ་གྱི་ཤར་ནུབ་འཕྲེད་བཀག་བྱས་པ་དེས་གནའ་ཤུལ་དེར་གཏོར་བཤིག་ཚབས་ཆེན་བཟོས་ཡོད། གནའ་ཤུལ་དེ་ནི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་གནས་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རིག་དངོས་ཡོངས་ཁྱབ་ཞིབ་བཤེར་ཚོ་ཁག་གིས་ལྷ་སའི་རིག་དངོས་ལ་ཐོག་མའི་ཡོངས་ཁྱབ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པའི་ནང་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཞིག་ཡིན། གསར་རྙེད་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༢༣. ༦སར་སྔོག་འདོན་བྱས་པས། ཐལ་དོང་གཉིས་དང་། ས་ཕུག་གཅིག དུས་རབས་མཇུག་མའི་རྫོའི་ཕུར་སྐམ་གཅིག་བཅས་ཐོག་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཐལ་དོང་དང་པོ་དེ་གཙང་རོང་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་གནས་ཤིང་ཆེས་མང་ཆེ་བ་ནི་འཐོར་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཤུལ་ལྷག་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་ལས་མེད། ཐལ་དོང་གསུམ་པ་དེ་ཐལ་དོང་གཉིས་པར་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ས་དོང་ཆེས་མང་ཆེ་བའི་སར་གནས་ཤིང་ཤུལ་ལྷག་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༡༨ཡོད། གནའ་ཤུལ་དེའི་བྱང་ངོས་ནས་བལྟས་ན་ས་ངོས་ཅུང་སྐོར་དབྱིབས་ཡིན་པ་དང་། ཐལ་དོང་གི་མཐའ་འཁོར་གསལ་པོ་ཡོད་པ། ཐལ་དོང་མཐིལ་ལ་རྫོག་བརྫིས་བཏང་ཤུལ་མེད་པ་བཅས་ཡིན། ཐལ་དོང་ནང་ནས་བརྡར་བཟོས་ཀྱི་གཡང་ཏིའི་སྐྱེའུ་དང་། རུས་པའི་ཁབ། རུས་པའི་སྣུང་ཁབ་བཅས་དང་། བརྡུང་བཟོས་རྡོ་ཆས་དང་རྫ་རུག་འཐོར་ཆེན་ཐོག་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཐལ་དོང་གཉིས་པ་དེ་ཐལ་དོང་དང་པོར་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ས་དོང་གི་བྱང་ངོས་སུ་གནས་ཤིང་། ས་ངོས་སྐོར་དབྱིབས་དང་ཐལ་དོང་གི་མཐིལ་ནི་ཁ་འཁོར་ལས་ཅུང་ཆུང་བ་ཡོད། ཤར་ངོས་སུ་སྐེགས་བུ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་ངོས་སུ་འབུར་ཐོན་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད། ས་ཕུག་ནང་དུ་ཕུང་གསོག་ཐེབས་པའི་ཐལ་མདོག་ཅན་གྱི་བྱེ་ས་སོབ་སོབ་ཀྱི་ནང་ནས་བརྡུང་བཟོས་རྡོ་ཆས་དང་རུས་པའི་སྣུང་ཁབ། རུས་པའི་གྲི། རྫ་རུག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་རུས་པ་སོགས་ཐོག་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཞིབ་བཤེར་བྱེད་སྐབས་འཚོལ་སྡུད་དང་ཚོད་ལྟའི་ཐོག་འདོན་བྱས་པའི་ནང་ས་འོག་ནས་དངོས་ཤུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོན་པའི་གྲས་སུ་བརྡུང་བཟོས་རྡོ་ཆས་དང་། བརྡར་བཟོས་རྡོ་ཆས། རུས་པའི་ཡོ་ཆས། རྫོ་ཆས། རྫ་རུག་འཐོར་ཆེན་བཅས་ཚུད་ཡོད། རྡོ་ཆས་ནང་བརྡུང་བཟོས་རྡོ་ཆས་མང་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་ཆ་མང་ཆེ་བ་ཐལ་མདོག་བྲུར་ལྡན་གྱི་བྲག་རྡོ་ཡིན། བཟོ་རྩལ་ཞིབ་ཚགས་མེད་རུང་ཡོ་ཆས་ཀྱི་དབྱིབས་བཟོ་ཆ་ཚང་པོ་ཡོད། རྡོ་ཆས་མང་ཆེ་བ་ནི་རྡོ་ལེབ་ཀྱི་རྡོ་ཆས་ཡིན་ཅིང་། རྡོ་ལེབ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་རྡོ་རིལ་གྱི་ངོས་ཕྱར་ཤུས་སུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། བརྡུང་བཟོས་བྱས་པའི་ངོས་གསལ་ཞིང་ཆ་ཚང་པོ་ཡོད། བཟོ་བཀྲ་འཚམས་པོ་ཡོད་པ་དང་

བྱུར་ཆ་ཤས་ལ་རྣོ་ཡོད་པའི་རྡོ་ལེབ་རྣམས་སྤྱིར་ན་ཕན་ཚུན་བརྡར་བརྡུང་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣོ་བརྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། བརྡུང་བཟོས་རྡོ་ཆས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱུར་གཉིས་ཡོད་པའི་རྡོའི་ཁྲིམ་དང་། གཞོག་ཆས་རིང་གྲུས། ཁ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གཞོག་ཆས། ཁ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞོག་ཆས། གཞུང་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྣོ་ལྡན་གཞོག་ཆས། རྩེ་ལྡན་གཞོག་ཆས། སྟོག་ཏིང་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྡུང་རྫོག་ཡོ་ཆས། ཀ་གཟུགས་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྡུང་རྫོག་ཡོ་ཆས། རྡོ་རིལ། བྱུར་གཉིས་ལ་ཁ་སྒོ་བརྟོན་པའི་ཨ་ལོང་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་དང་། བརྡར་བཟོས་རྡོ་ཆས་ཏ་ཅང་ཉུང་ཞིང་ཆ་ཚང་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཡང་ཏེའི་སྟེའུ་གཅིག་སྟོག་ཐོན་བྱུང་ཡོད། གཡང་ཏེའི་སྟེའུ་དེ་ནི་ཆོས་གཞི་ལྷང་ནག་གི་གཡང་ཏེ་དཀྲུས་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁར་འོད་དང་ལྡན་ལ་ངོས་འཇམ་པོ་ཡོད་པ་དང་ཁ་རྣོ་བ། བེད་སྤྱོད་བྱས་ཤུལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་ད་དུང་ཀོས་བཟོས་རྡོ་གཞོང་ཞིག་ཡོད། རྡོ་ཆས་ནང་བྱུར་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྡོ་ཁྲིམ་དང་ཀ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རྡུང་རྫོག་ཡོ་ཆས། ཨ་ལོང་ཅན། གཡང་ཏེའི་སྟེའུ། རྡོ་གཞོང་སོགས་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཤ་སྟག་ཡིན།

གནའ་ཤུལ་ནས་སྟོག་ཐོན་བྱུང་བའི་རྫ་རྣག་མང་ཆེ་བ་ལག་པས་བཟོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་རེ་གཉིས་སྐབས་བདེའི་འཁོར་ལོས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་འདམ་བཟོས་རྫ་ཆས་ཕྱེད་ཀ་དང་བྱེ་བསྲེས་རྫ་ཆས་ཕྱེད་ཀ་ཡིན་པ་དང་། མེར་བསྲེག་ཤུགས་ཚུང་ཆེ་བ་དང་། ལས་སྣོན་ཞིབ་ཚགས་པ། རྒྱུ་ཆ་མཁྲེགས་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། རྫ་ཆས་ཀྱི་ཆོས་གཞི་ནི་རྫ་ཐལ་མདོག་ཅན་མང་ཞིང་། དེ་མིན་ངོས་ལ་འོད་ལྡན་པའི་ནག་པོ་དང་རྫ་མདོག་དམར་སྐྱ་སོགས་ཡོད། འོད་ལྡན་རྫ་ཆས་ནག་པོ་ནི་རྫ་ཆས་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོ་ཆས་ཞིབ་ཚགས་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ལྡན་པ་མ་ཟད། ཡོ་བྱད་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཆུང་ལ་སྦུབ་པ་དང་ངོས་ལ་རྫ་རྩི་ནག་པོ་བཏང་བ་ལྟར་མཛེས་པོ་ཡོད། རྫ་ཆས་ཀྱི་རི་མོ་རྒྱུག་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ཅིང་། བཀོས་རིས་མང་ཆེ་བའི་ནང་གཟེ་མ་ར་མགོའི་དབྱིབས་དང་། བྱུར་གསུམ་མ། ཆུ་རིས། བསྐོལ་མ་ཅན་གྱི་རི་མོ། སྦྲུལ་རིས་སོགས་ཡོད། ཡོ་ཆས་ལ་འཇམ་འདོན་བྱས་ཤིན་རྗེས་རི་མོ་བཀོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རི་མོ་མང་ཆེ་བ་ཡོ་ཆས་ཀྱི་ལྟེབས་ལ་བཀོས་ཡོད་ཅིང་ཡོ་ཆས་ཀྱི་ཁ་འཁོར་དང་ལྟུང་གི་ལྟེབ་ལའང་བཀོས་རིས་ཡོད་པ་ཉུང་ཤས་ཡོད། ཚགས་རིས་དང་སོག་ལེའི་ཁ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ཐིག་རིས། རོལ་མོའི་རྒྱུད་སྐུད་ལྟ་བུའི་རི་མོ། རི་མོ་གཉིས་བསྟེགས་བཀོ་བཟོ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱུར་གསུམ་ཁྲུང་བུ་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རིས་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཡོ་བྱད་མང་ཆེ་བ་ཁོག་མ་ཡིན་པ་དང་ཡོ་བྱད་ཕྱོགས་བསྡུས་ནས་གྲུབ་པའི་ནང་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཕོར་པ། ཁོག་ཤྲིར་སོགས་ཡོད་ཅིང་། མང་ཆེ་བའི་མཐིལ་རིལ་རིལ་དང་སྙོར་སྙོར་ཡིན་པ་དང་། མཐིལ་ལེབ་ལེབ་དང་རྐང་གསུམ་བྱས་པ་མཐོང་རྒྱུ་མེད། ཡོ་བྱད་ཀྱི་ལྟུང་དར་ཁྲབ་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

གནའ་ཤུལ་ནས་སྟོག་ཐོན་བྱུང་བའི་རུས་པའི་ཡོ་ཆས་ཁྲོན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁབ་དང་སྐྱུང་ཁབ། གྲི་མདའི་རྩེ། གཞོག་ཆས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད། རུས་པའི་ཁབ་དང་། དབྱིབས་ཅན་གྱི་རུས་པའི་ཁབ། རུས་པའི་གྲི་བཅས་ཀྱི་ངོས་འཇམ་ལ་འོད་དང་ལྡན་པ་དང་ལས་སྣོན་ཞིབ་ཚགས་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རུས་པའི་ཡོ་བྱད་མང་ཆེ་བ་ནི་རུས་པ་ཆག་རོས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་རུས་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་བརྡར་ནས་རྩེ་མོ་དང་རྣོ་བཟོས་ཡོད། དེ་ཡང་རུས་པ་བེད་སྤྱོད་དེ་རྡར་གཏུབ་ཀྱིས་བཟོ་རྩལ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བཟོ་འཕྲོས་སུ་ལུས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་བརྡར་གཏུབ་བྱས་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཡོད་པ་ནས་མངོན་ཐུབ། རུས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ཐལ་དོང་གཉིས་པ་ནས་རྫོག་ཐོན་བྱུང་བའི་རུས་པའི་ཁབ་ནི་ལས་སྣོན་ཞིབ་ཚགས་ཤོས་ཡིན་པ་དང་བཟོ་དབྱིབས་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་རྣོ་ལྕགས་ཀྱི་ཁབ་དང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཞིང་ངོས་ལ་འོད་དང་ལྡན་པ། ཁབ་རྩེ་རྣོ་བ། ཁབ་མིག་ཕྲ་ནང་བར་འདྲོང་པོ་ཡོད་ཅིང་། རིང་

ཚད་ལི་སྨིས༧. ༥དང་འཁོར་རྒྱ་ལི་སྨིས༢༥ཁབ་ཅིག་གི་འཁོར་རྒྱ་ལི་སྨིས༡༢བཅས་ཡིན། ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི་གནའ་ཤུལ་ནི་ལྷ་སར་དང་ཐོག་བཙལ་རྙེད་ཐུབ་པའི་རྗེ་ཆས་གསར་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་གནའ་ཤུལ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཆབ་མདོའི་ཁ་རུབ་གནའ་ཤུལ་གྱི་རྒྱུན་མཐུད་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཚན་རིག་བརྟག་དཔྱད་ཐེངས་གཉིས་བྱས་པ་དང་སྟོད་ལྷའི་སྟོག་འདོན་བརྒྱུད་པའི་རྗེ་ཆས་གསར་པའི་གནའ་ཤུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གནའ་ཤུལ་གཏོར་བཤིག་ཚབས་ཆེན་སོང་ཞིང་སྟོད་ལྷའི་སྟོག་འདོན་བྱས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆུང་དུ་ཡིན་པ་དང་ཁང་པའི་གནའ་ཤུལ་རྙེད་མེད་རུང་ས་ཕུག་དང་ཐལ་དོང་། རིག་དངོས་བང་རིམ་གྱི་མཐུག་ཚད་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་དེ་གར་སྔོན་ཆད་གདོད་མའི་མི་རྣམས་ཡུན་རིང་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པའི་དངོས་ར་གསལ་པོ་འཕྲོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། གནའ་ཤུལ་ལས་བསྡུ་རུབ་དང་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་ཟུར་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྗེ་ཁྲིམ་དང་རྗེ་གཞོང་བཅས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁག་གཅིག་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། ཤ་སོང་ཅན་དང་། རུས་པའི་སྐྱེའུ། ཐལ་དོང་ནས་ཐོན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རུས་པ་འཕོར་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་དེའི་ཉ་ལས་ངལ་རྩོལ་ཡང་བསྐྱུར་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཟིན་པའི་དངོས་ར་འཕྲོད་ཐུབ། ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི་གདོད་མའི་རིག་དངོས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ས་གནས་ཁྱད་ཆོས་དང་དུས་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་བོད་ལྗོངས་སུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་རྗེ་ཆས་གསར་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྒྱུར་སྐབས་ཉིང་ཁྲིའི་གནའ་ཤུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་ཆབ་མདོའི་ཁ་རུབ་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད། ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོའི་གནའ་ཤུལ་གྱི་རྗེ་ཆས་བཟོ་རྩལ་དང་རྫའི་རྒྱུ་ཆ། ཡོ་བྱད་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་སོགས་ཐད་ཡར་རྒྱས་ངེས་ཅན་ལྡན་པ་མངོན་ཞིང་དུས་རབས་ནི་ཁ་རུབ་རིག་གནས་ལས་ཕྱི་བ་ཡོད་པས་རྩ་བའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་རྗེ་ཆས་གསར་པའི་དུས་རབས་མཇུག་མའི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་རྣམ་གྲངས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚོག་གི་ཡོད། ཆོས་གོང་གྲོང་ཚོ་ནས་རྗེ་ཆས་དུས་རབས་གསར་མའི་རྗེས་ཤུལ་གསར་དུ་རྙེད་པ་དེ་ཐོག་ནས་མི་ལོ་བཞི་སྟོང་ལྔ་སྟོང་གི་སྔོན་རོལ་ནས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ས་གཞི་གཤིན་པོ་འདིའི་ཐོག་གདོད་མའི་རྗེ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་འཚོ་གནས་དང་སྐྱེ་འཕེལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཟིན་པ་ར་འཕྲོད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ལྗོངས་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་རྗེ་ཆས་གསར་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རིག་གནས་གནའ་ཤུལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ཁ་གསབ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ཆོས་གོས་རྣམས་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲ་གསུམ། ཞུས་ཁྲ། ལག་ཁྲ། རྟུལ་ཁྲོ། །

ཆོས་གོས་སྣམ་གསུམ། བླ་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། སྣམ་སྦྱར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སློང་གི་ཉེ་ལྡན་གྱི་ཡོ་བྱད་དྲུག་གང་ཞེ་ན། སྣམ་སྦྱར་དང་། བླ་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། གདིང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆུ་ཚགས་སོ། །

ཆོས་གྲགས། (སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ) སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་དངོས་སློབ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཏྲི་མ་ལ་ཡ་ཟེར་བའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། ཡབ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་མུ་སྟེགས་རོ་ཉན་ཛྙ་ཞེས་ཟེར། ཆུང་དུས་རིག་གནས་ལྔ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་སོན་ཆེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བས་ཕ་མ་ཞང་པོ་དང་བཅས་པས་ཁྱིམ་ནས་བསྐྲད། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས

དེའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་དྲུང་དུ《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》ཚར་གསུམ་གསན། ན་ལེནྡྲར་ཙོད་གླིང་དུ་འོངས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་རྩ་རྗེས་སུ་ཕམ་པར་མཛད། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཕེབས་ནས་མུ་སྟེགས་པ་མང་པོ་བཏུལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་བར་མཛད་དེ་ལྷ་ཁང་དང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསར་དུ་བཙུགས། སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་དུ་གནས་པ་ནི་ལྔ་ལས་མེད། སྐུ་ཚེའི་མཐར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ནས། ཡུལ་ཀ་ལིངྐར་སྐུ་ངན་ལས་འདས། སློབ་དཔོན་འདིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གྲས《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》དང་། 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》 《རིགས་པའི་ཐིགས་པ》བཅས་གསུམ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་རྔོག་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་། 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ》དང་། 《འགྲེལ་པ་བརྟག་པ》 《རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ》 《རྩོད་པའི་རིགས་པ》བཅས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཅེ]པར་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཆོས་གྲྭའི་སློབ་དཔོན། ཆོས་སློབ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་དང་ལོ་ཙྪ་བ་གཅིག་ཚོགས་ལྷ་བུ་ནི་ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བསམ་ཡས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མར་བཙུགས་ཏེ་དེར་སློབ་གྲྭ་བ་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་། ཆོས་སློབ་སློབ་དཔོན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་རེར་ཕོགས་རྫི་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐོར་བཅས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས།

ཆོས་རྒྱལ་འཁོན་ཕུ་བ། འདི་ཉིད་མ་གཅིག་ཞ་མའི་མིང་པོ་ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་བྱ(༡༠༦༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ནས་ཡབ་མཆེད་ལས་ཡིག་སློག་བསླབས། གཉམ་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མནོས། སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་སྐབས་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། སྒྲ་སྙན་སོགས་མཁས་པར་བསླབས། ཆ་ལོ་ཙྪ་བས་སྐད་རིགས་མང་པོ་མཁྱེན་པས་ཁོང་ལ་ཡང་སྦྱངས་པ་མཛད། ཤབ་ཏུ་ཆའི་ཕྱུག་ཕྱིར་ཕྱིན། ཆ་གཤེགས་ཁར་ཕྱུག་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནང་ནས། ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་བཞིན་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དགེ་བཤེས་ཞང་དང་། རྒྱང་རོང་གངས་པ་ཤཱཀྱ། མར་པ་སེང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་བལ་པོར་ཕྱིན་ནས་ཡེ་རང་བའི་སྤྱན་སྔར་མི་ཏྲི་བའི་ཆོས་རྣམས་གསན། དེ་བཞིན་ཕམ་མཐིང་བ་དང་། འཁོན་སྐྱེ་རྒྱ། དམ་པ་སངས་རྒྱས། ར་ལོ་སོགས་ལས་གསན་པ་མང་དུ་མཛད། སླར་ཡང་བལ་པོར་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་བླ་མ་མི་མཉམ་རྡོ་རྗེ་ལས་ལཱུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་ནཱ་རོ་པའི་ལུགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་མཆོག་དབང་དང་བཅས་པ་གསན། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ནས་འཁོན་ཕུ་རྫིངས་ཀྱི་བྲག་དམར་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ལོ་གཉིས་སོང་བ་དང་ལྷམ་དྲལ་གཉིས་ལམ་འབྲས་གསན་དུ་བྱུང་ལ་ཕྱིན། དེ་རྗེས་ཇོ་མོ་གཉིས་ཀྱང་ཁབ་ཏུ་བཞེས། སླར་འཁོན་ཕུར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་དམ་བཅའ་རྫོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིར་ཕེབས་སྐབས་འཁོན་ཕུའི་གནས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། བྲིན་སྐྱེ་ནམ། ཕ

དྲུག ལ་སྟོད་སྟོ་བྱང་གི་གནས་མང་པོར་བཞུགས་ནས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་གྲུབ་སྙིང་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིད་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར། སྒྲུབ་པ་དང་བཤད་པའི་གྲྭ་གཉིས་ཀ་སྤོབས་ཆེ་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་ཞ་མ་ལྷུམ་སྒྲིང་ཞེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྙན་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་རྗེ་འཁོན་ཕུ་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། མཚན་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཞུ་བ་དེས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི(༡༡༤༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག པོ་ཏ་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་བྱང་ནུབ་ན་ཡོད་པའི་བྲག་ཕུག་ལྷ་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་མ་བཙུགས་གོང་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་བའི་གནས་ཡིན། འདིའི་ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ། མོང་བཟའ། སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན། བློན་པོ་མགར། ཐོན་མི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སོགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་ཡོད།

ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས། (འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེ་ཤུ་པ) ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ནི་མལ་དྲོ་གུང་མཁར་རྒྱ་མ་ཁྲི་ཁང་དུ་ཡབ་ལྷ་སྲས་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་རིག་འཛིན་བུ་ཁྲིད་ཀྱི་སྲས་སུ་མེ་ལུག་ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ནོར་བུ་ཞེས་བཏགས། དབུ་ལ་གཙུག་གཏོར་དང་ཡི་གེ་ཨ་གསལ་ཡོད་པར་གྲགས། སྐུ་ན་ཆུང་དུ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལ་མཁས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་སློབ་ཞུང་དུ་ཞབས། ཡབ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་འབྲི་གུང་གི་ཆོས་སྐྱི་དང་། གསར་རྙིང་གི་དབང་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་གསན། དེ་ནས་རྒྱ་མར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐོག་ཡབ་སྐུ་གཤེགས། ཁུ་བོ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཡབ་གཤེགས་ནས་ལོ་གསུམ་གསང་རྒྱ་མཛད་པ་དུས་ཡོལ་ནས་ཚོགས་མང་དུ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་འཕྲོ་དང་། དཔྱལ་གདུང་བཞེངས། དེ་རྗེས་ཡུམ་གཤེགས་པའི་འདས་མཆོད་རྣམས་མཛད། སྡེ་པ་མཁར་རྩེ་བས་རྒྱ་མར་དམག་དྲངས་པས་ཀ་ཚལ་དུ་ཕེབས། སྙེ་མོ་སྒྲུབ་སྡེ་སོགས་མཚམས་གྲྭ་ཁག་ལོ་གསུམ་རེ་ནས་བརྗེ་ལེན་གནང་བའི་རྒྱུན་ཚུགས། བླ་མ་མང་པོ་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་པར་མཛད། ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ར་སྒྲེང་དང་། ཉང་པོ་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན། ལོང་པོ་ནས་དཔོན་ས་ནོར་བུ་སྒྲོལ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ཤིག་བྱུང་ཡང་ཞག་བཅུ་གསུམ་ལས་སྐུ་མ་འཚོ་ཞིང་མི་རིང་བར་དཔོན་ས(ལྷུམ)ཡང་གཤེགས། ང་ཕོད་སྡེ་པའི་སྲས་མོ་ཨ་ལྕེ་གཡང་ཁྱུག་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ཆེ་བ་ནཱ་རོ་གཉིས་པ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་པ་མགོན་པོ་དཔལ་གྱིས་སྐུ་ལ་བསྙོ་བར་བརྩམ་པ་མཁྱེན་ཏེ་བྱང་འབབ་རོང་དུ་ཕེབས། དེ་ནི་འབྲི་གུང་དུ་མི་འགྲོ་གསུངས་པར་ཞིལ་པ་སོགས་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཐོག་གདན་སའི་ཁྲི་མངའ་གསོལ། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་ཡོན་བདག་ཏུ་གྱུར། སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཕག་མོར་ཁབ་ཏུ་བྱོན་པ་ནས་འབྲི་ཕག་ཕན་ཚུན་གདུང་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཡང་རྗེ་འདི་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་བཞུགས་པར་འབྲི་ཕག(འབྲི་གུང་ལ་ཐོག་ཁ་ནང་སོ་དང་ཕག་མོར་ཁང་གསར་ནང་སོ་ཟེར་ཞིང་བསྡུས་མིང་ལ་ཁང་ཐོག་གཉིས་ཟེར)མ་མཐུན་པས་དུས་འཁྲུག་མང་དུ་བྱུང་ཡང་རིམ་གྱིས་འཇགས། ལྷུགས་སྐྱང་ལོ་གཞུ་སྨད་ཕུ་གུ་གདོང་དུ་རྫོང་གསར་བཀྲ་ཤིས་ཕྱུག་འདེབས་པའི་ས་འདུལ་གནང་། དེ་ནས་ཡངས་རི་སྒར་གྱི་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་གདམས་ནན་ཆེ་བསྩལ་ཏེ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། ཆུ་སྟག་ལོ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན། རྗེ་འདི་ལ་བུ་སློབ་བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་དང་ཆོས་ལུང་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། རིགས་སྲས་ནི་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་ནཱ་རོ་གཉིས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་།

ཞྭ་དམར་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་རིགས་སྲུས་རྣམས་ཀྱི་འབྲུངས་ཡུལ་ཡང་འབྲི་གུང་གི་ས་ཆར་ཡིན་པ་དང་། ཞྭ་དམར་དྲུག་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༥༨༩)ལོ་སྐུ་བལྟམས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་གདན་ས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་སྡོམ་བཞེས་དང་། སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་ཀྱིས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་ཤིང་། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་ཉམས་མེད་དུ་བསྐྱངས་ནས་དགུང་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་ཐོག་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ། འདི་ལ་དྲངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་གཉིས་ལས། གཅིག་ནི། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་ཤལ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། གཞན་ཞིག་ནི་སྲོང་བཙན། ཁྲི་སྲོང་། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། འདྲེན་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ནི། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་ཤལ་གྱི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་སྲོལ་བཏོད། ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་སྲོལ་ལྟར་དང་། འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྲོང་བཙན། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་པ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་ཞེས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་སྲོལ་ལྟར་ཡིན།

ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད། གོང་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཆོས་རྒྱལ་ཆོས་བཞི་པ། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་ཆུབ་ཆོས་བཞི་ལ་འདས་པའི་དབང་གིས་ཁོངས་ལ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་བཞི་པ་ཟེར།

ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། སྔར་བཟུང་ཟིན་པའི་ཚིག་དོན་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཞིག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་སྒོ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས། འབྲི་གུང་གི་གདན་རབས་བདུན་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་བས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༢༣)ལོར་བལྟམས། གཙང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ཉིད་དང་ཐོག་ཁ་བ་ལས་འབྲི་གུང་གི་ཆོས་རྣམས་གསན། མཚམས་བཅད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཞིང་དུ་ཕེབས་ནས་བཅུ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་ཞྭ་སྐབས་རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ས་ཁྱི(༡༢༨༨)ལོར་འབྲི་གུང་གདན་སར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ས་འབྲི་མ་མཐུན་པར་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་ས་སྐྱས་འབྲི་གུང་བཅོམ་པས་འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་ཅེས་པ་བྱུང་། དེ་སྐབས་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོབ་པས་བཞེངས་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། དཔོན་དང་སྤྱན་སྔ་གྲགས་འབྱུང་གིས་བཞེངས་པའི་སྒོ་མང་དང་རྟེན་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། གཙང་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་མེར་བསྲེགས། དགེ་འདུན་མང་པོ་བཀྲོངས། ཆོས་སྒོ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆེད་དང་། འབྲི་གུང་གི་ནང་རྟེན་ཁྱད་འཕགས་ཅན་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཀོང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། སྐབས་དེར་འབྲི་གུང་གི་མི་སྡེ་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་འཁྱར། ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར། ས་ཞིང་ཐམས་ཅད་འཇིག་སྐྱུར་སོང་བ་སོགས་དུས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༩༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་སྐྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས། ༡. དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་འཚོ་བས་ཕོངས་པ་

མེད་པར་མཛད་ཛེས་པར་སྐབས་ཤིག་ན་བསླབ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སའི་སྟེང་ཁྱབ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་བསླབ་ཁྲིམས་འཆལ་པར་སྤྱོད་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གནས་ནས་ཕྱུང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་ལྷག་པར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ནི། ཆོས་སྒྲ་ལན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན། ༢. སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་གིའང་ལམ་བསྒྲོད་པའི་ཐབས་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐུལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས《དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》དང་། དེའི་ཡན་ལག《རིགས་ཚོགས》རྣམས་མཛད་དེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་བསྒྲགས་པར་འཇོག ༣. བསྟན་པ་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་རྡོའི་ར་མིག་གི་ར་བ་དང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྕགས་རི་བཏབ་ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེར་མཆོད་གཞི་མང་པོ་བཙུགས། སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་གཙོ་ཆེར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིར་བཞུགས་ཤིང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ལྷག་པར《ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ》སོགས་མཛད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་བརྒྱ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ང་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉེར་བཞི། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་དྲུག་དང་བཅས་སོ། །

ཆོས་བརྒྱད། གཤམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གཟིགས།

ཆོས་བརྒྱད་རོ་སྙོམས། བདེ་བ་དང་། སྙེད་པ། བཟང་བ། བསྟོད་པ་བཅས་འདོད་པ་ཕྱོགས་བཞི་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། མ་སྙེད་པ། ངན་པ། སྨད་པ་བཅས་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དགའ་མི་དགའི་བསམ་པ་མེད་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་རོ་སྙོམས་པ་ཟེར།

ཆོས་ལྔ། མཚན་མ་དང་། མིང་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རས་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། རས་དེ་དཀར་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དཀར་པོ་དེ་རས་སྔོན་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡིན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་པ་གཅིག་བརྗོད་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གིས་རས་ཁྱད་གཞིར་བརྗོད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཆོས་བཅུ། ཤེས་བྱ། ལམ། མྱ་ངན་འདས། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། བསོད་ནམས། ཚེ། གསུང་རབ། འབྱུང་འགྱུར། ངེས་པ། ཆོས་ལུགས་སོ། །

ཆོས་བཅུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། གོ་རིམ

བསྟན་པ། ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། བསྒོམ་པ་བསྟན་པ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་བསྟན་པ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །

ཆོས་བཅུ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བཞི། རྒྱལ་བའམ་དེའི་སྤྲུལ་པས་བསྐུལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས། སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

ཆོས་མཆོག སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

ཆོས་མཆོག་ལྔ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་ལྔའོ། །

ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་འཇོག་དགོས། སྦྱོར་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་ལས། འདི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཅས་བཞི་བཞི་ཡོད། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པའང་། དང་པོར་དྲོད། དེ་ནས་རྩེ་མོ། དེ་ནས་བཟོད་པ། དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཆོས་མཆོག་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན།

ཆོས་འཆད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། བཤད་བྱའི་ཆོས་མ་ཤེས་པ། མན་ངག་མེད་པ། བླ་མའི་གསུང་དང་ལུང་མེད་པ། བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ། སྙེད་བཀུར་ཆེད་དུ་བཤད་པ། ཡང་དོན་ཆུབ་པར་མ་བྱས་པ། གདམས་ངག་མེད་པ། དོན་མེད་པར་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ། ཆོས་དེ་ལ་མ་དད་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ། སྙེད་བཀུར་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་འཆད་པ།

ཆོས་འཆད་དུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྔ། རང་ལ་སྨན་པ། ཆོས་ལ་སྨན། ཉན་པ་པོ་ལ་ནད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ།

ཆོས་འཆད་དུས་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་གཏམ་ཉི་ཤུ། དུས་གསུམ་བསྒྲིམ་པ། གོ་རིམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དགའ་བར་བྱ་བ། འདོར་བར་བྱ་བ། མགུ་བར་བྱ་བ། སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། མི་སྨད་པ། རིགས་པ། འབྲེལ་བ། མ་འདྲེས་པ། ཆོས་དང་ལྡན་པ། འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། བྱམས་པ། ཕན་སེམས། སྙིང་བརྩེ་བ། རྙེད་བཀུར་མི་བརྟེན་པ། བདག་བསྟོད། གཞན་སྨོད་མི་བྱའོ། །

ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་སྐྱོན།

ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཞེ་ཚན་ཉེར་དྲུག མི་ན་བར་འདུག་པ་ལ་འཕྲེང་སྟེ་བཤད་པ། ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྟོན་པ། སྟན་མཐོན་པོ་དང་བཟང་པོར་འདུག་པ་ལ་དམའ་བ་དང་ངན་པར་འདུག་སྟེ་བཤད་པ། མདུན་ནས་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱབ་ནས་སྟོན་པ། ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་སྟོན་པ། མགོ་གཡོག་པ་དང་། གོས་བརྫེས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ་དང་། ལག་པ་གཉའ་གོང་དུ་བསྣོལ་བ་དང་། ཕྲག་པར་བསྣོལ་བ་དང་། ཏོ་གེར་ཅན(མགོ་སྐྲ་གཙུག་ཏོར་ལྟར་བཅིངས་པ)དང་། ཞྭ་གྱོན་པ་དང་། ཅོད་པན་ཅན་དང་། མགོ་ལ་ཕྲེང་བ་བཅིངས་པ་དང་། མགོ་ཐོད་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་དང་། རྟ་ལ་ཞོན་པ་དང་། འདོ་ལི་སོགས་ཁྱོགས་ལ་འདུག་པ། བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ། མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་དང་། ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་པ་དང་། གདུགས་ཐོགས་པ་དང་། མཚོན་ཐོགས་པ་དང་། རལ་གྲི་ཐོགས་པ་དང་། དགྲ་སྟ་ཐོགས་པ་དང་། གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པའོ། །

ཆོས་འཆད་པའི་གཏམ་ལྔ་ཚན་བཞི་རེ། གཏམ་གྱི

ཉེས་པ་དྲུག་དང་། སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་པོ་ཇི་ལྟ་བུར་དང་། གང་གི་དོན་དང་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་འདྲ་བའི་གདམས་བཞི་རེར་ལྔ་ལྔའམ་གདམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པོའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་པ་ལྔ་ལྔར་སྦྱར་བ།

ཆོས་འཆད་པའི་གདམས་ངག་བརྒྱད། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། རྣམ་རྟོག རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་སྙམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ།

ཆོས་འཆད་རྩལ་ལྔ། བརྡ་དག་པ། འབྲེལ་ཆགས་པ། འཚམ་པ། འཐད་པ། སྙན་གསལ།

ཆོས་འཆད་ཡུལ་མིན་པ་འདུལ་བར་གསུངས་པ་ཚན་ལྔ། འཁྲིད་སོགས་ལྔ། མགོ་གཡོག་སོགས་ལྔ། དོ་ཀེར་ཅན་སོགས་ལྔ། གླང་ཆེན་སོགས་བཞོན་ལྔ། ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་སོགས་ལྔ་ལ་མི་འཆད་དེ་ཞིབ་ཕྲ་གོང་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྡེ་ཚན་ཞེར་དྲུག་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཆོས་འཆད་ཡུལ་རུང་མི་རུང་དབང་པོ་སྦྱོད་པ་སོགས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལྔ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། འགྲོ་ལུགས་སྤྱོད་པ་སྒྲ་བ། མིག་དང་གདོང་གི་རྣམ་པ་ཡིས་ནང་གི་སེམས་རྟོགས་པར་བྱ་བ།

ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་མོན་མཐའ་ཡུལ་སྟོན་ཆར་ཞེས་པར་མ་སངས་ཨར་པ་སྤུན་བརྒྱད་ཀྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༩༧)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུའི་དུས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་གསུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྨན་སྡེ་ཆོས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། སྡེ་རྗེས་སུ་ཆགས་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། འབུམ་རལ་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་དབང་། ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ། གཡུལ་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། ཀུན་བཟང་གླིང་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཆོས་གསན་སྦྱོང་གིས་ཆུབ་པར་མཛད། གཡུལ་རྒྱལ་ཆོས་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དང་། ཉི་ལྷའི་གདན་སར་མངའ་གསོལ། ཕྱིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་སྡེ་ཡང་བསྐྱངས། དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་ལས་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་དང་བཅས་གསན་ཏེ་ཉམས་ལེན་ནན་ཏན་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཁྲུངས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་མོས་བློ་དང་འཚམས་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གིས་མཆོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས་བུ་སློབ་ཀྱང་འབྲི་གུང་པ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཡབ་སྲས། ཆོས་ལུང་མཁན་པོ་ཀུན་བློ། སྐྱིད་ཚལ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཆེ་བཙུན་མཁས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་སྟ་ཚོགས་རང་འགྲོལ་དང་ཛོགས་ཆེན་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་སོགས་སྙིང་པོའི་བསྟན་འཛིན་དུ་མ་བྱུང་། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་གནས་ནང་དང་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གདན་ས་མཛད་པས་མཆོན་གཞན་ཕན་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་འབྲུག(༡༥༨༢)ལོར་འདས།

ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས། ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཀུན་དགའ་བཤེས་གཉེན་དང་ཡུམ་འཛམ་དཔལ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༣༥༩)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སློམ་པ་རིན་གཞོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱང་བརྩོན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཞེས་པའི་ཚེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་དཔལ་བ་ལས་རྒྱུད་གསུམ་མན་ངག་དང་། སྤྱོད་འཇུག་དང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། ཁྱད་པར་དུ་བརྟག་གཉིས་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་།

གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་ཉི་མའི་དབང་པོ་བསྲུང་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཆོས་དབང་གཉིས་པ་སོགས་མཁས་དབང་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ན་རོའི་ཆོས་དྲུག ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པའི་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་ཞུས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་རྟགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཐོབ། གཞན་ཡང་ཤ་བ་རའི་སྦྱོར་དྲུག ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པའི་སྦྱོར་དྲུག་གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་དང་ནག་ཁྲིད་སྐོར་དམར་ཁྲིད། དབུ་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ། ལམ་འབྲས་སོགས་ཇི་སྙེད་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་མེ་འབྲུག(༡༣༧༦)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ལྷ་སར་ཕེབས། ལོ་ཆེན་བྱང་རྩེ་དང་མཇལ། དེ་ནས་ལོ་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན། ལོ་ཙྪ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་ཆེན་ལས་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། དེ་ནས་སྟག་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཁྲིད་ཁ་གྲངས་མེད་པ་བཏབ། གླིང་གསེབ་ཏུ་ཤ་མི་འགྲིམ་པའི་ཁྲིམས་མཛད། དབུས་གཙང་གི་སྡེ་དགོན་ཐམས་ཅད་དུ་མང་སྐོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། སྟག་ལུང་ཐང་པའི་སྐུ་འདྲ་བཞེངས། ཐུ་ཕྱིར་བྱང་རིས་དང་ཁམས་སྟོད་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། གོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡི་དབང་གིས་ཀུ་ཤྲཱིའི་ལས་ཀ དཔལ་གྱི་ཐམ་ཀ་ཀའོ་མིང་དང་བཅས་ཕུལ། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་ངོ་མཚར་གྱི་བལྟས་བཟང་པོ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

ཆོས་རྗེ་སྐུ་མཆེད་གཉིས། དཔལ་ཆེན་འོད་པོའི་སྲས་སྐུ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་སོ། །

ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། མཚན་གཞན་ཆེས་བཞི་གསར་མ་པ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་ཡབ་དྲུང་རིན་རྫོར་བ་དང་ཡུམ་ཟིན་ཟ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༣༥༦)ལོར་དཔལ་ཁྲ་འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདབས་སུ་ཆགས་པ་དགོན་གསར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་སྦྱངས། རྒྱལ་སྲས་གྲགས་རིན་པ་ལ་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་མནོས་ནས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཀྱང་གསན། སློབ་དཔོན་ཚུལ་རྒྱལ་བས་བཛ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྨིན་པར་མཛད། དེ་རྗེས་རྗེད་ཐང་དུ་བརྟག་གཉིས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་གཞོན་དབང་པས་སློབ་དཔོན། ཆོས་སྒོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་དུས་སྒོ་བ་གནང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དམ་པ་འདི་ཉིད་སྲིད་འཁོར་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ཕག་གྲུའི་སྡེ་སྲིད་དུ་ཕེབས་དགོས་ཞུ་ནན་ཆེ་ཡང་སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྐུ་ན་མ་སོན་བར་ལོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་ཁྲིར་བཞུགས་རྗེས་ཞལ་གྱི་ཚིགས་པ་མུ་མཐུད་བསྐྱངས། གང་གིས་ཕག་གྲུའི་སྡེ་སྲིད་གནང་རིང་རྫོང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བར་སྨོག་གཙོད་སྒྲོང་འཛུག་སོགས་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་ལྟར་བཞེས་དང་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པའི་དོན་ཆེ་བའི་མཛད་པ་ཁོ་ནར་གཞོལ། དེ་ནས་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་དང་། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ།

མཁན་ཆེན་རྣམ་གྲི་རྡྷ་དྷ། འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག དཔོན་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། བླ་མ་འབྲི་གུང་པ་རིན་ཆེན་འབུམ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་བཤད་ལུང་མན་ངག་མཐའ་དག་དང་། ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་འབུམ། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་འབྲི་གུང་པ། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་སོགས་གྲགས་ཆེ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་གསན་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ས་སྟེང་དུ་ཁྱབ། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་ཚད་མེད་འཁྲུངས་ཏེ《སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་སྙན་དངགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ལྷུན་པོ》ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བཀའ་རྩོམ་གནང་། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་སྙན་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲག(༡༣༦༨)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་རྒོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཆུ་ཆལ་མོན་གྲགས་དང་ཡུམ་བྲུག་མོ་དཔལ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱི(༡༡༦༨)ལོར་སྟོ་བྲག་ཏུ་ལུ་ཆུང་གི་ཁྲར་སྐུ་བལྟམས། གཅེན་པོ་གཉིས་སྔ་བར་གྲོངས་པ་ལ་བརྟེན་སྲིའུ་གསོ་བའི་སློབ་དཔོན་བྲུག་སྟོན་བྱ་བ་ལ་གཏད། མཚན་མགོན་པོ་དཔལ་དུ་གསོལ། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་མཛལ་སྤྲོ་ལ། ཐུགས་བཟང་བ། ཐྲོ་པའི་བ་ཤི་མཛད་པས་བ་ཤི་དོན་གྲུབ་སེང་གེར་གྲགས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཕ་ཞུ་ལས་ལམ་རིམ། སློབ་དཔོན་སྟོད་ལས་དབུ་མ། སློབ་དཔོན་ཡུ་ཕི་བ་ལས་སྤྱོད་འཇུག སློབ་དཔོན་ཞང་ལས་འགྲེལ་ཆུང་བཅས་གསན་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཚར་རེས་མཁྱེན་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ར་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རྗེ་རྒྱ་རས་པ་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེར་གསོལ། རྗེ་བླ་མ་ལས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ། རྣལ་འབྱོར་བཞི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར། ཐབས་ལམ་གྱི་ཁྲིད། རོ་སྙོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མང་པོ། རབས་བདུན། ཚིག་ཚོག་སོགས་དང་། ཙ་ལུང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་དམ་ཚིག་གི་ཆོས་སྐོར། སྒྲུབ་ཐབས་བཅུ་གསུམ་མ་དང་ཞལ་གཉིས་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་གསན། དེ་ནས་འབྲུག་དང་། འབྲི་གུང་། ར་སྒྲེང་བཅས་ལ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་མང་དུ་འཆད་ཉན་མཛད་དེ་སླར་ཆོས་རྗེ་རྒྱ་རས་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་ལ་ལྷོ་བྲག་མཁར་ཆུར་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ལ་གངས་ཏི་སེ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ། ཛ་ལན་དྷ་ར་སོགས་པར་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་བཞི་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་ལ་ཕོ་མ་ལྷ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱིལ་པོ་ཞིག་ཏུ་ལོ་གསུམ་དུ་བླ་མ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དེ་ནས་དབོན་རས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་ཙ་རི་ལ་ཕྱིན་ནས་ལོ་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་ཁྱུང་དཀར་དང་ཡང་དཀར་གཉིས་སུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་པས་ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ཐོག་རྒོད་ཚང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དྲག་པོ་མཛད་ནས་ལོ་བདུན་བཞུགས། སྟེང་འོག་གི་གདོན་ཐམས་ཅད་རྒོད་ཚང་དུ་འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་བས་སྔར་གཞན་དོན་མི་མཛད་པར་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པ་དེར་ལོག དེ་ནས་རྒོད་ཚང་ནས་ཕྱིན་ཏེ་ལས་སྟོད་ཀྱི་རི་སུལ་རྣམས་སུ་ཞིབས་ཏེ་གསང་སྤྱོད་མཛད། སྐུ་ཆེའི་སྐད་དུ་སྟེང་གྲོ་དང་། བདེ་

ཆེན་སྡིངས། སྲུད་བྲ། བྱང་སྤྱིང་། བར་འབྲོག རྡོ་རྗེ་གླིང་སོགས་དགོན་པ་མང་པོ་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་དགེ་འདུན་སློབ་པ་པོ་སྟོང་ཚོ་མང་པོ་ཐོན་པ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༢༥༨)ལོར་དགོངས་པ་ཟླ་རྣ་ལས་འདས། འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་ཀྱང་ཡང་དགོན་པ། གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པ། བྱང་སྤྱིང་པ། ཆོས་རྗེ་ནེ་རིངས་པ། ཞུ་རི་བ། མཉམ་མེད་པ་རི་སྤྱིལ་དཀར་བ། རྗེ་མ་བདུན་པ། ཞི་བྱེད་མགོན་པོ། སངས་རྒྱས་ཁྲིམ་རས། དཔལ་སྐྱེར་ཤིང་རས་པ། ཤཱཀྱ་རས་པ། འདར་རས་ལ་སོགས་མང་དུ་བྱོན་ནོ། །

ཆོས་རྗེ་སྐད་པ། ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་སློབ་མ་ཆོས་རྗེ་སྐད་པ་ནི་ཡབ་གསང་སྔགས་སྙིང་མ་བ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཡུལ་གྱུ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་ཞུ། འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེ་དང་། སྟག་ལུང་ཐང་པ། ཀློག་སྐྱོགས་པ། ལ་ཡག་པ། རྔགས་པོ་འདུལ་འཛིན། ཉེ་གནས་གསལ་བྱང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན། གཙོ་བོ་མདོ་བོ་རས་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྙེས། རྫོ་མོ་གངས་ཀྱི་ཕ་བོང་དཀར་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཕྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ཁོང་གི་སྐུ་ཚེའི་མཐའ་ལ་རྟོར་དམག་བོད་དུ་ལྷགས། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་བྱ(༡༢༤༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་རྗེ་ཙོ་ནེ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། གོང་གི་ཁ་སྐོང་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། གོང་དུ་ཁ་སྐོང་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། གོང་དུ་ཁ་སྐོང་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་དགས་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། གོང་དུ་ཁ་སྐོང་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ། གོང་གི་ཁ་སྐོང་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོ། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་ཡབ་ཡོན་བདག་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་ཕྱུག་མོ་དཔལ་ལེའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༣༣༣)ལོར་འཕན་པོ་དར་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཞབས་སྐབས་གཞན་ཕྱག་བསྟོལ་བ་གཟིགས་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་ནས་སྤྱན་ཆབ་ཕྱུང་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གསལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་སྐབས་མཁན་པོ་བླ་མ་ནམ་ལེགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དོན་ཡོད་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་ཤེས་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ《རྟགས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ》མཆན་ལ་སོགས་པ་གསན་པས་སྦྱོར་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་རྣམས་མ་བསྒོམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྐུ་སྐྱེ་ལྟ་མ་གང་དུ་འཁྲུངས་པ་ལྷང་ལྷང་དྲན་སྣང་བསྐྱེད། དུས་ཕྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་ན་འདས་མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དང་། ལོ་ཆེན་བྱང་རྩེ་ལས་དུས་འཁོར། སྦྱོར་འདྲུག་ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་སོགས་གསན་པས་ཚར་རེ་ལ་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ་ལྷ་སར་ཞབས་ནས་ཏོ་སྟོན་མཁན་ཆེན་བཀྲས་ཚུལ་བ། ལས་སློབ་ཚུལ་བླ་མ། སློབ་དཔོན་སྟོན་རྒྱལ་རྣམས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུའི་བར་དུ་དབྱར་ཆོས་དགུན་ཆོས་མ་ཆག་པར་དུས་འཁོར། བརྟག་གཉིས་སྦྱོར་འདྲུག ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། སྐྱེས་རབས་ལམ་འབྲས་གསུངས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་ལྕགས་གླང(༡༣༦༡)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཞབས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ཚོགས་པ་བསྐྱངས། སྦྱོར་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཛ་སྦྲད། རྩིས་ཡིག་ལ་

སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད། ཟབ་མོའི······གདམས་པས་ཀུན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། གཙོ་བོར་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཞི······བཅུ་ཞེ་གསུམ་བར་གདན་སར་བཞུགས་རིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་ཞིང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་པ་གདན་སར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་སེ་གླེར་ལོ་བཞི་བཞུགས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བདེ······མཆོག་དང་གཤེད་དམར་ལ་མཛད། རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ······ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལ་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་སྒྲ་ཚད་དུས······འཁོར་རྣམས་ལ་མཁས་ཤིང་། དུས་འཁོར། ཀ་ཙན། སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད། དེའི་བཤད་རྒྱུན་དབུས་སུ་ཆེས་ཆེར་དར། ལོ་ཆེན་བྱང་······ཆུབ་རྩེ་མོའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་ནས་ཀ་ལྦ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ······བཤད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲུག······རྗེས་ཀུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་བཞེས······སྐབས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་བཞེས་པ······རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ལུག(༡༣༧༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། གཞོན་དུས་སུ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས······རྒྱལ་མཚན་པའི་གསོལ་ཇ་བ་མཛད། དེའི་མོད་ལ་བྱང་······ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ཏེ་སྒྲོ་མོན་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཞུས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ·······འཁྲུངས། ཕྱིས་ཟུར་ཕུག་པ་དང་ཤུག་གསེབ་རི་པ་ལ······སོགས་པ་ལ་གདམས་པ་ཟབ་དགུ་གསན། བརྩོན་འགྲུས······དྲག་པོས་བསྒོམས་པས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། འབའ······རའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་སྤྱི་གྲོར་བྱོན་ནས······འཕྲིན་ལས་མང་དུ་བསྐྱངས། སླར་ཡང་ཤངས་སུ་ཕེབས······ནས་འགྲོ་དོན་ཡུན་རིང་པོ་མཛད། གཙང་པ་གླིང་གྲོས······བཟང་པོ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་གྲོར་བྱོན་ཏེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་······བདུན་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༣༨༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། གོང་དུ་ཁ་སྐོའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། (ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ) ཀརྨ་པའི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཡིན། གོང་དུ་ཀ་སྐོའི······ནང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ། འདི་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་གཤམ་དུ་ས་སྐྱའི་ནང་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཆོས་བརྫོད་ཀྱི་སྒྲ། གོང་གི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང······དོན་གཅིག་གོ །

ཆོས་ཉན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ། རྒྱལ་གསུང་དང་། རང་གིས་ཐོས་པའི་ནུ་བ་དང་། འདོད་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བགེགས་མེད་ལྷ་འཛོམས་པས་སོ། །

ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། ཚིག་དང་དོན་མི་འཛིན་པ། བརྣ་མ་འཕྲོད་པ། ལོག་པར་འཛིན་པ། མ་ལུས་པར་མི······འཛིན་པ།

ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། སྣོད་ཁ་སྦུབ། ཞབས······བརྡོལ། མི་གཙང་བ་ལྷ་བུ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ལེགས

ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ། གོང་དུ་ཁ་སྐོའི་ནང་ཁྲི······ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་པ། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། གོང་དུ་ཀ་སྐོའི་ནང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན······སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། གོང་གི་ཁ་སྐོའི་ནང་ཁྲི་ཆེན······སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། གོང་དུ་ཁ་སྐོའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད། གོང་དུ་ཁ་སྐོའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གསལ།

ཆོས་རྗེ་འབབ་ར་བ། ཟུར་ཕུག་པའི་སློབ་མ་སྟན་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་གཙང་ཤངས་ཀྱི་ཆབ་ལུང་པར་ཡབ་དཔོན······

པར་རབ་ཏུ་ཉན་པ་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་གསུམ་དགོས།

ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་འདོར་རྒྱུའི་དྲི་མ་དྲུག ང་རྒྱལ། མ་དད་པ། དོན་གཉེར་མེད་པ། སེམས་ཕྱི་རུ་གཡེངས་པ། ནང་དུ་བསྡུས་པ། སྐྱུན་གཅེར་སྐྱོ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་དྲུག

ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། མཉན་བྱའི་ཆོས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ། འཚེ་བ་མེད་པ། གཡེང་བ་མེད་པ། ཤེས་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ། བརྟན་པ། མི་སྨོས་པ། ཚིག་དང་ངག་གི་རྣམ་པས་མི་བརྙེས་པ། དྲན་པ་མ་ཉམས་པ། རང་ལ་ཕན་འདོད་པས་རྣ་བ་སླུགས་ཏེ་ཉན་པ། དགོད་པར་ནུས་པ། གུས་པ། མཆོད་པར་བྱེད་པ།

ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དྲུག རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལ་སྨན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །

ཆོས་ཉན་པའི་བྱ་བ་བཞི། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཛོག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པའོ། །

ཆོས་ཉན་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱ་མི་རུང་བའི་གནས་ལྔ། བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ། རིགས་དམའ་བ། བྱད་ངན་པ། ཚིག་འབྲུ་ངན་པ། ཚིག་རྩུབ་ཅིང་ཁྲོ་ལ་ཆོས་ཉན་པར་མི་སྨྲ་ལ་དེ་དང་དེ་བརྗོད་ཅིང་ཆོས་མི་ཉན་པར་སེམས་པ།

ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་བཅུ། གཉིད་ཆེ་བ། མཁས་སྐྱམ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། བདག་བསྟོད། གཞན་སྨོད་པ། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་དགའ་བ། ཚོགས་ལ་དགའ་བ། རྙེད་པ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ། བཀུར་སྟི་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ། ཚུལ་འཆོས་པ།

ཆོས་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་འགགས་པ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ། གསུམ་པ་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནི། ཨཱརྻ་དེ་བའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། རིག་པ་པོ་དང་། རིག་གཞི་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། བརྩེ་བ་དང་། བརྩེ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་དང་། དོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཕྲག་དོག་གོ། གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་ནི། ཆགས་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། ངོ་མཚར་བ་དང་། རྒོད་པ་དང་། ཚིམ་པ་དང་། འཁྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བརྩོན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་། འཕྲོག་པ་དང་། སྟོབས་དང་། དབྲོག་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྙིག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྙིག་པ་དང་། ཞེ་འགྲས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་། ཚིག་གསལ་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་། གཞན་ལ་སྐུལ་བ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། སྡུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། གྱ་གྱུ་ཅེ་བའོ། །གསུམ་པ་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་ནི། མི་གསལ་བ་དང་། བརྗེད་ངེས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་། མི་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱོ་བ······

དང་། ལི་ཡི་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །

ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་རྫོལ། རང་སེམས་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་གསལ་པོར་མཐོང་བས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་སྙོང་བཪྫོལ་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་སྐོར་གྱི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་པས་ཙུང་ཟད་གོ་དཀའ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ལག་ཏུ་མ་སོན་སྐབས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་འབྲི་མ་སྦྱོབས་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་འདིར་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་དགོངས་ཁྲེལ་མི་བཞེས་པར་ཞུ།

ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དགོངས་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་གོ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཚོད་དཔག་བྱས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་ས་དགེའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་དེ་དང་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དགོངས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ། གལ་ཏེ་གོ་ནོར་བྱུང་ཡོད་ན་ཐུགས་མི་ཁྲེལ་བར་ཡོ་བསྲང་གནང་རོགས་ཞུ།

ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་སྐྱོལ་བ། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་སྐྱོལ་བ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་འདུག

ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་དར་བའི་རྟགས་མཚན་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕོ་བྲང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ།

ཆོས་སྟོན་ལ་འཚོགས། ཉིན་དཀྱུང་གི་ཟས་ཟ་བའི་སྟོན་མོ་ལ་འཚོགས་པ།

ཆོས་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཡང་ཆོས་མི་གསུང་བར་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་ཆོས་གསུངས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་འཁོར་པ་དེ་ཚང་བའི་དོན་ཡིན།

ཆོས་བརྟེན་ཆེན་པོ་བཞི། གཉམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་གཟིགས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྡུག ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་དོན་དུ་ངེས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་སྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་རྫས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་རང་མཚན་པ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྫས་འགལ་བས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་ཚོད་པའི་སྐྱེ་སོགས་ཙམ་ནི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་། ༡. སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༢. འགག་པ་མེད་པ། ༣. རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༤ ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༥. གང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༦. གང་ནས་འོང་བ་མེད་པ། ༧. རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་མ་གང་ཉུང་དང་བྲལ་བ། ༨. མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ། འདིའི་སྐོར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ》དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ》 རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ》བཅས་ལ་གཟིགས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་ན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་དུད་འགྲོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འབྱུང་སུ་ཡོད་པའི་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངའོ་སྙམ་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་ཐག་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་སོ་སོའི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་བབས་སོ་སོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོས་འབེབས་སློང་ཡིག ཏ་ལའི་བླ་མ་དང་། བཀའ་ཤག་ཡིག་ཚང་། གཞན་ཡང་བླ་དཔོན་གོ་གནས་མཐོ་བ་ཆོས་དགོན་པ་ཁག་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། གཏོང་སྒོ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་ཁ་སྟོན་སློང་ཆོག་པའི་ངོ་སྤྲོད་བཀའ་ཡིག

ཆོས་ཐོག དགོན་པ་ཁག་གི་གྲྭ་པ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རིམ་སོགས་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་བཞིའི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་ཚོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཆོས་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔ། ༡. སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ༢. བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༣. གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༤. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༥. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ།

ཆོས་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ། མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས། བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། དད་ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས། འཇིག་རྟེན་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ། ཆོས་ནི་དབང་བསྒྱུར་བ་སོགས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་མིན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

ཆོས་དོན་འདོད་ཐར་བཞི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། གནས་ཕྱུགས་ནོར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། །

ཆོས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ལྟ་ངན་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། མཚན་མར་ལྟ་བ། བཏགས་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ། ཀུན་རྟོག་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། སྒྱུར་བའི་ལྟ་བ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། དབང་ཟ་བའི་ལྟ་བ། རབ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་ལྟ་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ། འཕེལ་བའི་ལྟ་བ། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ། ངན་གཡོའི་ལྟ་བ། བཀུར་སྟིའི་ལྟ་བ། རྫོངས་པ་བརྟན་པའི་ལྟ་བ། རྩ་བའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། སྦྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བ། ངེས་འབྱིན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ། སྡིག་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ། ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྟ་བ། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ། བསྙད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ། །

ཆོས་དྲུག གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་མེད་པ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ། མཚན་མའི་གཡོ་བ་མེད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ།

རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

ཆོས་བདག གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཕྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

ཆོས་བདག་གླིང་པ་བརྒྱད། དབུས་ན་སངས་རྒྱས་གླིང་པ། ཤར་ན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ། ལྷོ་ན་རཏྣ་གླིང་པ། ནུབ་ན་པདྨ་གླིང་པ། བྱང་ན་ཀརྨ་གླིང་པ། ཀུན་སྤྱོད་གླིང་པ། མདོ་སྔགས་གླིང་པ། བསྟན་གཉིས་གླིང་པ་རྣམས་སོ། །

ཆོས་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ། ཀུན་འབྱུང་། རྒྱུ། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ། རིག་པ། སྒྲུབ་པ། འགོག་པ། ཞི་བ། ཟག་མེད་པའོ། །

ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོ། གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཆོས་ལྡན་ས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ།

ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི། གོང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གཟིགས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད། ཕྱིར་བཏང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་བྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཆོས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། འདི་ཉིད་རྗེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་གཅེན་པོ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༨༡)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ཤིང་རྟ(༡༥༩༤)ལོར་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་འགྲུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༦༠༠)ལོར་ཙོ་ནེ་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཉེར་གསུམ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༦༠༣)ལོར་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཞུ་མཛད་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། ཉེར་བཞི་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༦༠༤)ལོར་ར་སྟོད་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམས། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ལས་ཆོས་མང་པོ་ཞུས། ལོ་དེའི་དབྱར་དུས་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས། སྟག་ལུང་བྲག་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་སོགས་སྔ་ཕྱིར་ཆོས་མང་དུ་གསན། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སྐྱིད་ཤོད་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ཁྲི་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། གྲུབ་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་སྙིང་པོ། ལམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་བཅས་འདོད་རྒྱུར་གསན། ཉེར་བརྒྱད་པ་ས་སྤྲེལ(༡༦༠༨)ལོར་རང་ཡུལ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་རོང་བོ་དགོན་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱངས། སོ་ལྔ་པ་ཤིང་ཡོས་ནས་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནོལ། སོ་བདུན་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༦༡༧)ལོར་སླར་དབུས་སུ་ཕེབས། བླ་མ་ཐུ་མི་རྣམས་དང་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། དེ་མོ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཏཱ་ཚག་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ས་རྟ་ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཤིང་སྤེལ་ནས་རོང་པོ་དགོན་དུ་འདུ་ཁང་གསེར་ཕིབས་མཛད། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕག(༡༦༥༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཆོས་སྲུང་གི་ཟླ་བ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཆོས་སྲུང་གི་ལས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ།

ཆོས་སྤྱོད། གྲྭ་པ་རྣམས་འདུ་ཁང་དུ་ཚོགས་སྐབས་རྒྱུན་དུ་འདོན་རྒྱུའི་བསྟོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་སོགས་རྒྱུན་འདོན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་མིང་།

ཆོས་སྤྱོད་བཅུ། ཐུན་མོང་ཁྱད་པར་མཆོག་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལས། དང་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དང་། །ཐབས་དང་སྟོབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་བསླབ་བྱ་བཅུ་སྟེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་

ཆོས་སྒྲོད་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་དོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། ཆོས་ཉན་པ། ཀློག་པ། འཛིན་པ། རབ་ཏུ་སྟོན་པ། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་སྟེ་བཅུ། གསུམ་པ་ཐར་ལམ་མམ་འགྲོ་དོན་བཅུ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་དང་སྡིག་འདོན་ཟམ་པ་འཛུགས། །མཆོད་སྦྱིན་ཁྲུས་དང་བསྐོར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས། །འགྲོ་བ་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ང་ཡི་སྲས།། ལུས་དེ་ཐོར་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་གྲྭ་པ་མིན་པའི་སྐྱ་བོའི་རིགས་གཅིག་དང་། གྲྭ་པའི་རིགས་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གྲྭ་པའི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མི་བཞི་ཡན་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར།

ཆོས་བྱེད་པ་རྩ་བ་གསུམ། བྱིན་རླབས་རྩ་བ་བླ་མ། དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་ཡི་དམ་ལྷ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར།

ཆོས་བློ་བཤད་བྱེད། དཔེ་དེབ་སོགས་བལྟ་མི་དགོས་པར་བློ་ཐོག་ནས་བཤད་པ།

ཆོས་དབྱིངས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་བློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དྭངས་ཤིང་བྱང་སྟེ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དག་པ་དང་འདྲ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ། བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤྲཱ་ཙ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ༡. ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། ༢. ཆོས་དབྱིངས་འཁྲིལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ༣. རྣམ་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ༤. དབྱིངས་ཆེན་བདལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ༥. འཁོར་འདས་དབྱིངས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཅས་སོ། །

ཆོས་འབྱུང་། བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ས་གནས་སྐྱེ་དང་ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོས་ལུགས་དེ་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གསར་གཏོད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན། དེའི་གོ་རིམ། སློབ་བརྒྱུད་རིམ་བྱུང་། ཆོས་ལུགས་སྐོར་གྱི་གསུང་རབ་གང་དང་གང་ཡོད་པ། ཆོས་ལུགས་དེ་དར་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་བྱུང་ཚུལ། རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གསུང་རྩོམ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་བཅས་གསལ་པོར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ༡. ཆོས་ལུགས་སྤྱིའི་ཆོས་འབྱུང་། ༢. ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་། ༣. ས་གནས་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་། ༤. རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་བཅས་བཞི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་སྤྱིའི་ཆོས་འབྱུང་ནི། ས་གནས་དང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སོགས་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》 སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་ནི། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་མཛོད》 ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་ཆོས་འབྱུང》 ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང》 ས་སྐྱའི་བླ་མ་མང་པོས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་ཆོས་འབྱུང》 གཞན་ཡང་འབྲི་

གཤུང་བཀའ་བརྒྱུད། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་པ་བཅས་ལ་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ས་གནས་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་ནི། ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། རྫ་ནང་ཧྭ་ར་ནྭ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》 ཀུ་ཤྲི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》 བྲག་སྒོམ་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མངའ་རིས། དྭགས་པོ། སྤོ་བོ། ཀོང་པོ། ཆབ་མདོ། སྡེ་རོང་། འོལ་ཁ། རྒྱལ་རྩེ། མི་ཉག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་ནི། བོད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་སོ་སོའི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང》 ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མའི་ཆོས་འབྱུང》 བོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི《གསོ་བ་རིག་པའི་ཆོས་འབྱུང》 བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག འཇིགས་བྱེད། ཀྱེ་རྡོར། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐབས་རེ་དོན་གཞན་ལ་གོ་བའང་ཡོད་དེ་དཔེར་ན《དེབ་དམར》ལུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༧ནང་སྐུ་གསུང་ལ་བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་འབྱུང་ཡིག་འབྲུར་བཅས་པ་སོགས་རྟེན་དང་རིང་སྲེལ་དཔག་མེད་བྱོན་ཞེས་པའི་སྐབས་དེའི་ཆོས་འབྱུང་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་གྲུ་གསུམ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རི་མོའམ་འབུར་གཟུགས་སྟེ་འདིའི་གྲུ་གསུམ་པོ་དེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཆོས་སྦྱིན་ཚང་འཛོམས། ཆོས་པ་དང་སྦྱིན་བདག་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པ།

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔ། ༡. བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་། ༢. སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ། ༣. གཉིས་ཀ་ལྡོག་པ་མེད་པ། ༤ ལྡོག་པ་མེད་པ། ༥. ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ།

ཆོས་མེད་པའི་ཡུལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་མ་སྙོང་བའམ་སྔར་དར་ཡང་དེང་སྐབས་ཉམས་ཟིན་པའི་ཡུལ།

ཆོས་གཞིས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་སྲིད་གཞུང་དང་སྒེར་པ་དཔོན་རིགས་བཅས་ནས་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་ཕུལ་བའི་ས་ཞིང་དང་མི་སེར།

ཆོས་གཟུགས་འོང་བའི་དོན་འབྲས་མེད། ཆོས་དོ་མ་ལྟ་ཞོག ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡང་འོང་བའི་དོན་མེད་ཅེས་འགྲེལ་པ་བྱས་ན་གོ་བདེ།

ཆོས་བཟང་པོ་ཁྲུངས་འབྱུང་བ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས་པ།

ཆོས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞི། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བདེ་བ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བདེ་བ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བདེ་བ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལའང་བདེ་བ།

ཆོས་ལ་མི་འཁོད་འཁོར་སྡུད། བསམ་བློ་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་སྡུད་པ་ལ་ཟེར།

ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་དྲུག ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ། ཆོས་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཆོས་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ལ་རྟེན་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །

ཆོས་ལུགས་གཞན་དགུ། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལས

བྱུང་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དགུ་ནི།
༡. ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། ༢. ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད།
༣. འབབ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད། ༤. ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད།
༥. འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༦. འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད།
༧. སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ༨. གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། ༩. ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་སོ། །

ཆོས་ཤེས་བཞི། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས། ལམ་ཆོས་ཤེས་སོ། །

ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ། དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ། པཎྜི་ཏས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད། དགྲ་བཅོམ་པས་དག་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད། པཎྜི་ཏས་གསུངས་ཚུལ་ལ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་གསུང་ཚུལ་དང་། ཝི་ཀྲ་མ་ཤཱི་ལའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན། (ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ) བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་གོང་མ་མ་བྱས་གོང་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་ཁྲི་ལོ་དང་པོར་ས་སྐྱ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞིངས་དང་པོ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་བསྐོས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་བཟུང་བའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཆགས་པ་རེད།

ཆོས་སྐད། ཆོས་ལུགས་ཁག་དང་། དགོན་པ་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐད་ཆ།

ཆོས་གསུམ། བཤད་པའི་ཆོས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས། འབྲས་བུའི་ཆོས་བཅས་གསུམ་མམ་ཡང་ན་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་མཚན་གཞི་གསུམ།

གཆད། གཅད། (ཙ)

གཆན་ཟན། གཅན་གཟན། (ཙ)

གཆལ། བཅལ། ཚད་གཞལ་བ། (ཙ)

གཆིག གཅིག (ཙ)

གཆིན་སྲི། གཅིན་པ་ཟུང་དུ་འགྲོ་བ། (ཙ)

གཆུག གཅུག (ཙ)

གཆེས་པ། གཅེས་པ། མཐོང་ཆེན་དང་ཐིས་སུ་བྱེད་པ།

གཆེས་ཕྲ། གཅེས་ཕྲ། ཆེ་ཆུང་།

གཆོད་དཔྱོད་ཀྱི་རིང་ལུགས། གཅོད་དཔྱོད་ཀྱི་རིང་ལུགས། ཞལ་ལྟེ་བ། སྐབས་འདིར་དཔྱོད་ནི་དྲང་པོར་བསྒྲུང་བ་ལ་གོ་དགོས།

བཆུ་གསུམ། བཅུ་གསུམ།

མཆད་པ། བང་སོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

མཆན་བུ། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བས་ལས་འགན་སྒྲུབ་པའི་ཡིག་བསྒྱུར་གྱི་ཐོག་མའི་མ་ཟིན་བཟོ་མཁན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ།

མཆི་མས་བཀྲངས་པ། མཆི་མས་བཀག་པ་སྟེ་མིག་མཆི་མས་གང་བ།

མཆིག་དང་མཆི་གུ། ཡོས་འཐག་པའི་ལག་སྐོར་གྱི་འོག་གི་རྡོ་ལེབ་ལ་མཆིག་དང་སྟེང་རྡོ་ལ་མཆི་གུ་ཟེར་རོ། །

མཆིང་། དབུས་སམ་དཀྱིལ་ལམ་གཏིང་ཟབ་པའི་མིང་།

མཆིན་ནད་བཅོ་བརྒྱད། ཞིབ་ཀན་རྒྱས་པ། ཀླིམ་བུ། དུག་ཐབས། ཆུ་སེར། སྐྱུན་བུ། འོར་ལྷུང་། ཁ་ལུད། གཞུང་རེངས། མཆིན་གྲུམ་ནག་པོ། མཆིན་ནད་ཏལ་སྐེམས། མཆིན་དྲི་དཀར་ནག་གཉིས། གནད་མཆིན། རྩ་ཕྱིར། མཆིན་ལྷུང་། མཆིན་རྒྱུད། ལྷན་གྲངས། སྐྲང་དཀར། གྲང་སྦྲོས་སོ། །

མཆིན་པ་གྲུམ། མཆིན་པ་རྒྱུད་པའམ་སྲ་བའི་ནད།

མཆིན་པའི་རྩ། མཆིན་པའི་རྩ།

མཆིན་བུ། མཆིན་པ།

མཆིན་སྨན་སྐྱི་ཞང་དགུ་པ། ༡. སྐྱི་ཞང་དྲི་ཅམ། ༢. གུར་གུམ་སྲང་གསུམ། ༣. ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་སྲང་གསུམ། ༤. བ་ལེ་ཀ(ཚིགས་འདོར)སྲང་གསུམ། ༥. ཏིག་ཏ་སྲང་གསུམ། ༦. བྲག་ཞུན་སྲང་གསུམ། ༧. རུ་རྟ་སྲང་གསུམ། ༨. བ་ཤ་ཀ་སྲང་གསུམ། ༩. གསེར་མེ(ཤུབས་འདོར)སྲང་གསུམ།

མཆིན་སྨན་ད་ལི་གསུམ་ཐང་། ད་ལི་སྲང་བཞི། སུག་སྨེལ་སྲང་བཞི། བཙའ་སྣ་སྲང་བཞི།

མཆིན་རྩ། མཆིན་པའི་རྩ།

མཆིན་རྩེ། མཆིན་པའི་ཕྱིའི་པགས་པ་སྲབ་མོའི་མིང་།

མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། (མཆིམས་འཛམ་དཔལ་དབྱངས)བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲིའི་སློབ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐེངས་ཤིག་བླ་མ་མཚན་མོ་འཕྱི་པོར་དཔེ་གཟིགས་གནང་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་གདོན་འདྲེ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་འཇིགས་སྣང་བསྐུལ་བས་རྐྱེན་བྱས་བླ་མས་སློབ་མའི་གྲས་ས་ནས་ཕུད། དེ་ནས་ས་སྐྱར་བཞུགས་སྐབས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བུ་ཡིན་ཐུས(普颜笃)མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས། ཞོ་ཐང་ཤང་ཏོར(上都)བཞུགས་སྐབས《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མངོན་པའི་རྒྱན》ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ《མཆིམས་མཛོད》ཅེས་འབོད་པ་དེ་བརྩམས་པ་གནང་ཞིང་། འདིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོར》བཤད། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཆ]པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༦བར་གསལ།

མཆིམས་ཕུ། གྲ་ནང་རྫོང་བསམ་ཡས་ཆུས་བསམ་ཕུ་ཤང་།

མཆིམས་ཕུ་ནམ་རལ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔ་པའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཆིམས་ཕུའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྔོན་རྒྱུན་འདུག་ཀྱང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་ཐད་མ་ཆོད་ཅིང་། 《བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ》ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཡིན།

མཆིམས་ཕུའི་དཀོར་མཛོད། 《སྦ་བཞེད》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུའི་དཀོར་མཛོད་ནང་སྦས་པར་བཤད།

མཆིམས་ཡུལ་བྲག་རྒྱལ། འདི་གཉལ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་གོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

མཆིལ་པ། གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཁང་པའི་ཐོག་ཁར་རྩིག་གསེབ་ཏུ་ཚང་བཟོས་ནས་སྡོད་མཁན་བྱིའུ་ཞིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁང་བྱིའུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

མཆིལ་པ་རྒྱ་མོ། གོང་གི་མཆིལ་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

མཆིལ་པའི་སྒྲུང་། སྒྲུང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོས་གཟིགས་ཡོད་ཚོད་ལས། དེང་སྐབས་སྒྲུང་དེ་འདྲའི་རིགས་བཀོད་པ་ཞིག་སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་། ཚོད་དཔག་བྱས་ན《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཞུ་ཆོས་ནང་ནེ་ཙོ་གཡུ་མཐིང་གིས་ཚོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མའི་གཡོག་མོ་ལ་མགོ་བསྐོར་བཏང་ནས་ངན་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་སུ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་སྒྲུང་རེ་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྐྱེ་དཔྱད་པར་ཞུ།

མཆིལ་མ་ས་ལ་མི་འབབ་པ་ཙམ་དུ་ཟླ་ཤུད་འདེབས་པ། འདི་ནི་ཞེ་སོག་པའམ་སྐྱུག་བྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་བྱ་བ་ངན་པའམ་བཙོག་པ་ཞིག་བྱས་པ་མཐོང་ན། དེ་ལ་མི་གཞན་དག་གིས་ཁ་ནས་ཟླ་ཤུད་འདེབས་ཤིང་། མཆིལ་མ་ས་ལ་གཡུགས་པ་ལྟར་ལན་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཆིལ་མ་ཟད་ཟད་ཀྱི་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟླ་ཤུད་བཏབ་པའོ། །

མཆིལ་མའ། མཆིལ་མ།

མཆིས་བྲང་། བཟའ་ཟླ། ཁྱིམ།

མཆུ་ཐོགས། གསང་འཕྲིན་སྐྱེལ་བ་སྟེ་ནང་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱི་ལ་བཤད་པ།

མཆུ་སྐྱེ་ལྷ། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་མཆུ་སྐྱེ་ལྷ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཆུ་ཞེས་བྱའི་སྤྲུའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གནམ་ལྕགས་མཆུའི་གཟུངས། ལྕགས་མཆུའི་གཟུངས། ལྕགས་མཆུ་ནག་པོའི་གཟུངས་དང་བཞིའོ། །བྱ་ཁྱུང་དྲག་པོའི་མཆུ། རྡོ་རྗེ་མཆུ་ཅན་གྱི་མཆུ་སྟེ་ཟེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་དྲུག་གོ། ཁྱུང་གི་མཆུ་ཟེར་བ་གཅིག་ཀྱང་འདུག་གོ །

མཆུ་སྐྱང་། (ཁའོ་ཆེན)ཁ་ལ་སྐྱུར་ནས་གཏོང་དགོས་པའི་རོལ་མོ་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་ཁའོ་ཆེན་ཞེས་པའི་རོལ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག

མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ། འཐོབ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་ཙམ་ལ་སེམས་ལ་འཕྲོད་པ་ནི་དགའ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་རངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡང་ཡང་རོ་མྱོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་དང་། གསར་ཐོབ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཐོ་ཡེ་རེ་བར་བཏེག་པ་ནི་ངོ་མཚར་བ་དང་། ཡིད་འོང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་སྙོགས་པ་ནི་རྒོད་པ་དང་། བདེ་བས་ཚིམས་པ་ནི་ཚིམ་པའོ། །འཁྱུད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ནི་མཚོན་བྱེད་དེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྩོམ་འདོད་དོ། །འོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་དེ་ཆགས་པའི་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་རྩོམ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པའང་མཚོན་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་འདོར་བར་འདོད་པའོ། །འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པ་ནི་བརྟན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སློ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་བར་སེམས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་བདུན་ལ་སོགས་པའོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མི་འདོར་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་བྱ་བ་དང་། བཙན་སེམས་ནི་འཕྲོག་པ་དང་། གཞན་འཇོམས་པར་འདོད་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཕལ་པ་ལ་ཡིད་འཇུག་པའི་སྤྲོ་བ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བའི་སྐྱོན་ཏེ། སཱ་ཧ་ས་ཞེས་པ་ལ་སཱ་ཧ་ཛ་ཞེས་པ་ཉོར་རོ། །དེས་ན་ཚམ་ཚོམ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆག་གིས་ནུས་པར་བསྒྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆག་གིས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་དཀའ་བ་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱང་། མི་ཞུམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཏེ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲག་པོ་ནི་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་རྩོད་འདོད་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་མཛེས་ཆོས་སུ་སེམས་པའི་སྙིག་པ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེ་འགྲས་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གོ་བར་འདོད་པའི་ཚིག་གསལ་དང་། བདེན་པར་སྨྲ་བར་འདོད་པ་དང་། མི་བདེན་པ་སྟེ་རྫུན་སྨྲ་བར་འདོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་འཆའ་བའི་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པར་འདོད་པ་པོའི་སྣོ་དང་། གཞན་དག་ལས་བྱ་བ་ལ་བསྐུལ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དཔའ་བོའི་སེམས་པ་དང་། ཉེས་པ་ལ་མི་འཛེམ་པས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། གཞན་བསླུ་བར་སེམས་པའི་སླུ་དང་། གདུག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་ལྟ་ངན་ལྡན་དང་། གཞན་གྱི་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆུང་གནོན་ཀྱང་ཇི་མི་སྙམ་པའི་ཐོ་བཙམས་པ་ནི་མི་བསྲུན་པ་དང་། རང་གི་ཉེས་པ་སྦེད་པའི་གཡོ་ནི་གྱ་གྱུ་ཉིད་དེ་བཅས་པའོ། །

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྙེད་པ་སོགས་ཟེར།

མཆོག་གི་ཆོས་བརྒྱད། གཟུགས། འཁོར་གཡོག སྤོབས་པ་བྱུང་བ། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཏིང་འཛིན། ཕུན་ཚོགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མཆོག

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། གསུང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བར་བསྒྲུབས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའམ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཟེར་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ནང་ནས་མཚན་བཟང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་པ་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ། སྔར་བོད་ལ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་རིགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ་ཟེར་བ། ༡. ཡོ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། ༢. འོན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ། ༣. སློ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར།

མཆོག་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། ༡. འཁོར་ལོ། ༢. ནོར་བུ། ༣. བཙུན་མོ། ༤ བློན་པོ། ༥. གླང་པོ། ༦. རྟ་མཆོག ༧. དམག་དཔོན་ནོ། །

མཆོག་བརྒྱད། ༡. ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། ༢. རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ནི་མཽ་འགལ་གྱི་བུ། ༣. ཟབ་མོ་ལ་མོས་མཆོག་ནི་རབ་འབྱོར། ༤ ལྷའི་མིག་ལྡན་མཆོག་ནི་མ་འགགས་པ། ༥. མལ་སྟན་བགོ་མཆོག་ནི་གྱད་ནོར་བུ། ༦. ཁྲིམ་བདག་དད་པ་སྐྱེས་མཆོག་ནི་འཆར་ཀ ༧. མང་དུ་ཐོས་པའི་མཆོག་ནི་ཀུན་དགའ་བོ། ༨. བསླབ་པ་གུས་མཆོག་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན(ནོར་འཛིན་དང་མིང་གཅིག)ཞེས་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་བརྟག སྣང་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་གཞན་པར་གསུངས་སོ། །

མཆོག་གཉིས། ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཤཱཀྱ་འོད།

མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྔོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དགུ། ༡. རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། ། ༢. ཡིད་དགའ་བས(བདེ་བའི)ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། ། ༣. ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། ། ༤ བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་གོ། ། ༥. སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ངོ། ། ༦. ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་བས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ། ། ༧. སྐྱོ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ༨. འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།། ༩. རྣམ་པར་གྲོལ་ན་བདག་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ་སྙམ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་ངོ། །

མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ། འབྲིང་ལ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀའམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་སྟེ་དེའི་སྐོར་ཐ་སྙེའི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་སྐབས་སུ་གསལ།

མཆོག་དམན་བར་གསུམ། བཟང་ངན་བར་གསུམ་མམ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ།

མཆོག་ཟུང་གཅིག མཆོག་གཉིས་སམ་ཟུང་གཅིག་ལ་ཟེར།

མཆོག་ཟུང་གཉིས། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽདྒལ་གྱི་བུ་རྣམ་གཉིས།

མཆོག་གསུམ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག ཆོས་དཀོན་མཆོག དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་གསུམ་མོ། །

མཆོང་རྒྱག བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་གང་སར་མཆོང་རྒྱག་གི་རྩེད་མོ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ་མཆོང་སྟངས་ཐད་མཐོ་མཆོངས་དང་རྒྱང་མཆོངས་སོགས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་སར་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མི་ཐུབ་མཁན་དགེ་འདུན་ཅུང་ཤས་ཁྲིད་དུ་རྟབ་རྟོབ་ཅེས་ན་བཟའ་དང་སྒྲོད

ལམ་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲོལ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོ་ཆེའི་གྲྭ་ཆས་སྟོད་འགག་ལྷུག་སྣོད་དང་། སྨད་གོས་གཤམ་ཐབ་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུའི་སྲུས་ཅན་བཞེས་པ། སྟོད་གཟན་བསྒྲིལ་ཏེ་ལྷུག་པོར་བཞེས་པ། ལྷམ་ཤ་གཟུགས་མཆམ་སྣག་པོ་བཞེས་པ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞེས་ན་སྐྲ་འཛོག་པ། མིག་ལ་ཀྲི་ནག་བྱུག་པ། མགུལ་ལ་གྲུའུ་ཅེ་དམར་པོའི་སྒྲུང་མདུད་དང་ལག་པ་གཡས་ལ་རྩ་སྡེམས་ཞེས་པ་གྲུའུ་ཅེ་དམར་པོས་ལག་ཡུར་བཅིང་པ་སོགས་རེད། དགེ་འདུན་དེ་ཆོས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ལས་སྡེས་མ་ཤེས་པར་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་པའི་མིང་ལ་སྟོ་ཚང་ཞེས་འབོད། སྒྲིག་གཞིའི་ནང་རབ་རྫོབ་བགྲེས་པ་བཞི་དང་། ཀན་འགོ་གཉིས། མ་ཀན་གཉིས། མང་ཚོགས་སུམ་ཅུ་ཙམ། ད་དུང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མང་པོ་ཡོད། ལས་འགན་ནི་ཕྱོགས་རྒྱག(འགྲན་སྟུར) ཅེས་པའི་རྩ་དོན་བཟུང་སྟེ་སྐབས་རེ་ཐབ་བཀྲུག་ཅེས་དགོན་པ་ནས་ཐོན་ཏེ་མཆོངས་ར་ཡོད་སར་བསྐྱོད་ནས་མཆོང་རྒྱག་དང་། རྐང་རྡོ། མོང་རྡོ། རྒྱབ་རྡོ། རྐུབ་རྡོ་བཅས་གཡུག་པའི་ལུས་རྩལ་སྣ་ལྔའི་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པ། དབྱར་དགུན་གཉིས་ཞོགས་པ་སྔ་ཡངས་ཀྱིས་བྱེ་རྒྱུག་རྒྱུགས་པ(བྱེ་མའི་ཐོག) དང་དགུན་ཁ་བྲག་ཆུ་གྲང་མོ་ལུས་སྟེང་དུ་གཟེད་པ། ཆུ་གྲང་མོ་བརྐལ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཆོང་རའི་གནས་ཚུལ་ནི། རྒྱུག་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ། མཆོང་རའི་མཐོ་ཚད་ཐོག་ས་གཅིག་ཙམ། རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་ཙམ། ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས་ཙམ། རྐང་རྡོ་སོགས་རྡོའི་རིང་ཚད་མཐོ་གང་ཙམ་དང་། ལྟེད་ཚད་རྒྱ་མ་གང་ཙམ་ཡོད་པའི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་དགུག་པ་ཞིག་ཡོད། ཕྱོགས་རྒྱག་ཅེས་པ་ནི་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་རབ་རྫོབ་དང་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རབ་རྫོབ་གཉིས་པོའི་སྟོ་ཚང་གི་དབར་ལ་ལུས་རྩལ་སྣ་ལྔའི་འགྲན་སྟུར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཀན་ཚུད་པའི་གྲྭ་ཚང་ཕྱོགས་རེ་ནས་མི་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཡིན། འགྲན་སྟུར་བྱེད་སྟངས། ༡. མཆོང་རྒྱག་ནི་སྔོན་རྒྱུག་པ་སོ་སོའི་ཐོད་པར་མར་ལྟེབ་སྦྲུར་ཏེ་སྡེ་བརྒྱད་གསེར་སྐྱེམས་དང་དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བྱས་རྗེས་རྒྱུགས་ནས་རིམ་བཞིན་མཆོང་གི་ཡོད། ༢. རྐང་རྡོ་ཞེས་པ་མཆོང་རའི་རྒྱུགས་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཆོང་རའི་ཁ་བཀྲུག་ནས་ལག་པ་ཁ་སྦུབ་ཀྱིས་རྐང་རྡོ་གཡུགས་པར་ཟེར། ༣. མོང་རྡོ་ནི། ལག་པ་གནམ་ལ་བསྟན་ཏེ་གོང་ལྟར་མཆོང་རའི་ཁ་བཀྲུག་སྟེང་ནས་རྐང་རྡོ་གཡུགས་པར་ཟེར། ༤. རྒྱབ་རྡོ་ནི་མཆོང་རའི་ཁ་བཀྲུག་སྟེང་དུ་རྒྱབ་སློག་ནས་རྐང་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་བཀན་ནས་ལག་གཉིས་རྒྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྐང་རྡོ་གཡུགས་པར་ཟེར། ༥. རྐུབ་རྡོ་ནི་མཆོང་རའི་ཁ་བཀྲུག་སྟེང་དུ་རྐང་རྩེ་བཙུགས་ཏེ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་རྐང་རྡོ་གཡུགས་པར་ཟེར།

མཆོད་རྒྱན། མཆོད་པ་འབུལ་བྱེད་དུ་དམིགས་ཏེ་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར།

མཆོད་རྟེན། མཆོད་རྟེན་ནི་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་སྟཱུ་པ་ཞེས་འབོད་ཅིང་དོན་དུ་མཆོད་པའི་ཞིང་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན། སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་སྟཱུ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ཙ་མར་རྟེན་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་བང་སོ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྟེན་མཆོག་ཅེས་པ་དྲན་རྟེན་གྱི་བཟོ་སྐྲུན་ལྟ་བུ་ལ་འབོད་ཅིང་བང་སོ་ནི་རོ་འཇུག་སའི་ཕུར་སྒམ་གྱི་དོན་ཡིན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མ་བྱོན་གོང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་བང་སོ་ལའང་སྟུས་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆ་བཞག་ནའང་གནའ་རབས་བོན་གྱི་ཆོས་དར་བ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། ཡུལ་ལྷ། གཞི་བདག བཙན་དང་། རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡུལ་རྟེན་ནམ། རྟེན་མཁར་དེ་བོད་ཡུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལས་སྔ་བར་འདོད་དོ།། དེ་ཡང་ད་སྐབས་མཆོད་རྟེན་དང་གདུང་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཙམ་འབྱེད་མི་ཤེས་པའང་མང་བས་སྤྱིར་མཆོད་རྟེན་ལ་སྐུ་རུས་སམ་ཕུར་ཐལ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་སྐུ་རུས་ཕུར་ཐལ་ཡོད་པ་ལ་གདུང་རྟེན་ཞེས་འབོད་ན་གོ་བདེ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་ཡིན་ན་གདུང་རྟེན་ཡིན་མ་དགོས་ཀྱང་གདུང་རྟེན་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། དེ་ཡང་ལུགས

གཉིས་ལས་བུ་སྟོན་ལུགས་དང་སྣེ་སྲིད་ལུགས་གཉིས་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱིའི་མཐོ་ཚད་ཆ་ཆུང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་གཅིག་མཐུན་ཐོག་བུ་སྟོན་ལུགས་ལ་ས་འཛིན་གྱི་རྒྱར་ཆ་ཆུང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། སྣེ་སྲིད་ལུགས་ལ་ཆ་ཆུང་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཡོད་ལ། བུམ་པའི་རྒྱ་དང་། ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད། དབྱིབས་གཟུགས་ཐད་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་རང་དུ་ངེས་ཤིང་པད་སྤུངས་ནི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་པདྨའི་རྣམ་པ་ཅན། བང་རིམ་བཞི་པ་ཅན(བང་རིམ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་པའང་ཡོད)བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ནི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བང་རིམ་བཞི་དང་ལྡན་པ། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ནི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་སྒོ་འཕྲུར་དང་བཅས་པ། སྒོ་རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་སྒོ་ང་དྲུག ཐ་མ་སྒོ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཅི་རིགས་དང་། སྒོ་བཞི་རེས་བྱས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་མཚོན་བྱེད། བརྒྱད་རེ་བྱེད་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དུ་མཚོན། བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་མཚོན་རྩོལ་བཅས་མང་བར་གསུངས་སོ། །ཆོ་འཕྲུལ་ནི་གྲུ་བཞི་པ་བང་རིམ་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་རེར་སྒོ་འཕྲུར་དང་བཅས་པ། ལྷ་བབས་ནི་བང་རིམ་བཞི་པའམ་བརྒྱད་པ་ངོས་རེར་སྒོ་འཕྲུར་དང་བཅས་པ་སྒོ་འཕྲུར་དབུས་ན་ཐེམ་སྐས་ཡོད་པ། དབྱེན་འདུམ་མཆོད་རྟེན་ནི་བང་རིམ་བཞི་པ་དབྱིབས་གྲུ་བཞིའི་ཟུར་མཉམ་པར་བཅད་པའོ། །རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ནི། དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་བང་རིམ་གསུམ་ཅན། མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་ནི་བང་རིམ་མེད་པ། ཁྲི་ཡི་སྟེང་དུ་བུམ་རྟེན་ཡན་ཆད་བཞུགས་པ་བཅས་མཆོད་རྟེན་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། བཞུགས་ཁྲི་དང་། རྒྱུའི་མཆོད་རྟེན། འབྲས་བུའི་མཆོད་རྟེན་གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། ས་འཛིན་ནས་བ་གམ་མན་ཆོད་བཞུགས་ཁྲི་དང་། བང་རིམ་དང་པོ་ནས་བྲེ་མན་ཆོད་རྒྱུའི་མཆོད་རྟེན། བྲེ་ཡན་ཆོད་ནས་ཏོག་གི་རྩེ་མོ་བར་འབྲས་བུའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གསུངས། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་སོ་སོ་ནི་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་གྱེན་དུ་བགྲངས་ན་ས་འཛིན་དང་། ཐེམ་སྐས་དང་པོ། ཐེམ་སྐས་གཉིས་པ། (ཐེམ་སྐས་འདི་པདྨ་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ) ཐེམ་སྐས་གསུམ་པ། ཁྲི་གདོང་། གཟུང་སྣེ། པདྨ་བ་གམ་བཅས་རིམ་པ་བརྒྱད་ནི་ཁྲི་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་དགེ་བསྡུ། དེ་ནས་བང་རིམ་དང་པོ། བང་རིམ་གཉིས་པ། བང་རིམ་གསུམ་པ། བང་རིམ་བཞི་པ། བུམ་རྟེན། བུམ་པ། བྲེ་རྟེན། བྲེ་བཅས་རྒྱུའི་མཆོད་རྟེན་དང་། གདུགས་འདེགས་པདྨ་མོ་འཁོར་དང་པོ་འཁོར་རེས་མོས་བཞིན་བཅུ་གསུམ་དེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་མདོ་གཟུང་གདུགས་དང་། གདུགས་ཁེབས། ཟླ་བ། ཉི་མ་ནོར་བུའི་ཏོག་བཅས་ཡིན།

མཆོད་རྟེན་ཀེ་རུ། ལྕགས་པོ་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་རི་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག

མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལས "མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་དང་དབོན་ཞང་འདུམ་བྱ་བར་མ་མཐུན་ནས་བོད་ཙ་རེ་ནས་དམག་སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་རེ་དར་ཚན་ཁྲིག་གོ་པ་ཁྲིད་དེ་རྒྱའི་གེན་པོ་རྣམས་བཀུམས། རྒྱ་ཆམ་ལ་ཕབ། དཔོན་པོ་མཉེས་པའི་སྐྱེས་ཕུལ། བོད་ཀྱི་མཆོད་གནས་ཡོ་པཊ་རྣམས་དང་། རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་མཛད། རྒྱའི་གོང་གུ་ཧྲེ་ཙ་ཅྭ་བར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བྱས་ཏེ་དེར་བོད་བཙན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་རྗེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཙིགས་པར་བཤད་པ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོར་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན" ཞེས་གསལ་ཞིང་། ཞིབ་པར་གཟིགས་འདོད་ན་བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་གྲངས་༡༧པར་གསལ།

མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དགོན། (白塔寺)དགོན་པ་འདི་པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཆགས། ལེའོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཧྲའུ་ཁྲང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པར(༡༠༩༦)ལོར་བཞེངས་ཤིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པར(༡༢༧༡)ཉམས་གསོ་བྱས། ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་དགོན

མིང་ཏ་ཧྲེན་ཧྲུའུ་དབན་ཨན་དགོན་ཞེས་བཏགས། མིང་རྒྱལ་རབས་ཐན་ཧྲུན་ཁྲི་ལོ་དང་པོར(༡༤༥༧)མཆོད་རྟེན་ཞེས་དགོན་མིང་བསྒྱུར། དགོན་ནང་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྱིར་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དགོན་ཏ་པེ་ཐ་སི་ཞེས་འབོད། དགོན་པ་དེའི་ནང་གི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དེ་ནི་པེ་ཅིན་དུ་བཞེངས་པའི་བོད་ལུགས་མཆོད་རྟེན་སྔ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་བོད་ལུགས་མཆོད་རྟེན་ལ་དཔེ་བླངས་པ་ཙམ་མ་ཟད། འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། 《ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》སུ། ཆོས་འཕགས་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་གྱི་བཟོ་པ་བོད་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པར(གུང་ཐུང་ཁྲི་ལོ་དང་པོར)འབོད་སྐྱོང་བ་མ་ཟད། ལས་ཀའི་ལྷ་ཞིབ་ཏུ་ཨ་ནི་མགོ་བཀོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོར་མཆོད་རྟེན་བསྐྲུབས། འོན་ཏང་ཨ་ནི་མགོས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུའི་རེ་བ་གསོལ་བར་ཧྲི་ཕྲིས(ཆོས་འཕགས་ལ་ཟེར)གོང་མ་མཇལ་བར་འགྲོ་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་མཛད་ནས་སྐྲ་ཤད་བཞེས་ཏེ་སློབ་མར་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེ་ནས་ཧྲི་ཕྲིའི་རྗེས་འབྲངས་གོང་མ་མཇལ་བར་བསྐྱོད་ཅེས་གསལ། ཨ་ནི་མགོ་ནི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་ཏ་ཏུའུ(པེ་ཅིན)ལ་སླེབས། དོན་དུ་ཆོས་འཕགས་མཆོག་ལྷ་སར་བཞུགས་སྐབས་ཨ་ནི་མགོའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་འཛོན་ཐང་ལ་མཐོང་ཆེན་གནང་། དོན་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་པ་ཤུད། ཏླ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》ནང་དུའང་འཁོད་འདུག་པར་སྐབས་དེའི་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་དང་པོ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་བལ་ཡུལ་པ་ཨ་ནི་མགོ་ཀུ་ལི་ཀུང་ཞེས་བྱ་བ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་བྱ་ལས་སུ་གདན་དྲངས། གཞན་ཡང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྨུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་ཞལ་འདེབས་གནང་བའི་སྐོར་སོགས་ཀྱང་གསལ། ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར(༡༧༥༣)མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དགོན་ལ་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་མཆོད་རྟེན་ནང་གཙོ་བོ་མན་ཧྲ་དང་། སོག རྒྱ། བོད་བཅས་ཡིག་རིགས་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་གཟུངས་བསྔུས་ཆ་ཚང་དང་བོད་ཡིག་གི《འཕགས་པ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ》ཤིང་ཙཱན་དཀར་པོ་ལ་བརྐོས་པའི་སྨན་རས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་སུ་ཆན་ལུང་གོང་མས་མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་གི་མཚལ་ཡིག་ཕྱག་བསྐུར་མ་བཀོད་པ་ཞིག་བཅས་ཡོད་འདུག

མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཞེས་པ་དེར་གསལ།

མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་དབྱེ་བ་བཅུ། ཐིག་ལྡན་སེང་ཁྲི་པད་ཆུང་དང་། །གདུངས་ས་པད་ཆེན་སྟོངས་དགེ་བ། །དེ་སྟེང་སྐྱི་ལ་བང་རིམ་བཞི། །བུམ་རྟེན་བུམ་པ་བྲེ་རྟེན་དང་། །བྲེ་འདེགས་པདྨ་འོད་ཟེར་ཁྲིང་། །ཕོ་འཁོར་མོ་འཁོར་བཅས་བཅུ་གསུམ། །ཐུགས་རྗེ་མདོ་གདུངས་ཞུ་རྒྱ་གྲམ། །གདུགས་དང་ཆར་ཁེབས་ཟླ་ཉིད་ནི། །ནོར་བུ་ཏོག་དང་བཅས་པའོ། །

མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་པར་བཤད་པའི་གཟུངས་ལྔ། ༡. གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ༢. གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། ༣. གསང་བའི་རིང་བསྲེལ་ཟ་མ་ཏོག ༤ བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབུམ། ༥. རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའོ། །

མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། དེར་དྭངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་ལས། གཅིག ༡. ཤར་ན་རྩེ་མོ་བརྒྱ་པའི་མཆོད་རྟེན། ༢. ལྷོར་ཏ་ལ་རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་མཆོད་རྟེན། ༣. ནུབ་ཏུ་བདེ་བྱེད་ཁམས་གསུམ་སྒྲོལ། ༤ བྱང་དུ་ཐིན་ལས་གཏེར། ༥. ཤར་ལྷོར་རི་ཤིང་རའི་མཆོད་རྟེན། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་པར་པ་རའི་མཆོད་རྟེན། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པའི་མཆོད་རྟེན། ༨. བྱང་ཤར་དུ་ཉི་མ་གཟིའི་མཆོད་རྟེན་ནོ། ། གཉིས། ༡. ནུབ་ཏུ་པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་དང་། ༢. ཤར་ལྷོར་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ༣. ལྷོར་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་མཆོད་རྟེན། ༤ བྱང་ཤར་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། ༥. ཤར་དུ་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཐེམ་སྐས་ལྷ་བུ། ༦. ནུབ་བྱང་དུ་དགེ་འདུན་དབྱེན་སྡུམ་མཆོད་

རྟེན་ཟུར་དྲུག་པ། ༧. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བཞུམ་པོ། ༨. བྱང་དུ་མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན། གསུམ། ༡. རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ། ༢. རྡོ་རྗེ་ནག་པོ། ༣. རྡོ་རྗེ་ཆགས་པ་དཀར་པོ། ༤ རྡོ་རྗེ་འདུས་བྱས་སེར་པོ། ༥. ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ། ༦. སྐུ་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ། ༧. རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ། ༨. རྡོ་རྗེ་ལྗང་གུའོ། །ཡང་ན་བརྒྱད་ཀ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རི་མོ་ཆུ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་རེ་ཡོད།

མཆོད་རྟེན་བརྒྱབ་པ་ཉི་ཤུ། འོག་གཞི་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་ཕག་བཅལ་བདུན་བརྩེགས་སམ་བརྒྱད་བརྩེགས། ཀ་བ། ཀ་སྐྱན། ཀ་བའི་ཚར། བྲེ་གདན། བྲེ་གཞུ། གདུང་སྐྱན། གདུང་། གདུང་ཁེབས། མཆོད་བརྩེགས་ཁེབས་མ། པད་མཆོད། གདུང་མིག་མང་རིས། ཁྲམས་ཚར། གདུང་རྒྱུག་པ། ལྕམ། ལྕམ་ཁེབ། ཤིང་ལེབ་བམ་གྲུལ་མ། སོ་ཕག་འདྲིམས་མ། ཛ་འདག་གིས་འཚམ་སྦྱར། ཞལ་ཞལ་བྱེད་པའོ། །

མཆོད་རྟེན་བཅུ་གཅིག པད་མ་སྤུངས་པའི་མཆོད་རྟེན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན། ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཆོད་རྟེན། དབྱེན་བསྡུམས་པའི་མཆོད་རྟེན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན། དུས་ཚིགས་པའི་མཆོད་རྟེན། དུས་མ་ཚིགས་པའི་མཆོད་རྟེན། སོལ་བར་གྱུར་པའི་མཆོད་རྟེན་ནོ། །ཡང་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་གོང་གི་རྗེས་མ་གསུམ་བསྣན་པར་འདོད་དོ། །

མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞི། ཤར་དུ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ལྷོ་རུ་མཆོད་རྟེན་དམར་པོ་པདྨ་བརྩེགས་པ། ནུབ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་སྔོན་པོ་བདུད་འདུལ་མ། བྱང་དུ་མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ངོ། །

མཆོད་རྟེན་དྲེས་ཐག་ཅན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་རིམ་གྲོའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་རྩ་དྲེས་མའི་ཐག་པས་བསྐྱམས་པ་ཞིག་ཡིན།

མཆོད་རྟེན་པདྨའི་འཁོར་ལོ་ཅན། སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་གི་གདུང་རུས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན།

མཆོད་སྟོན། མཆོད་པའི་དགའ་སྟོན།

མཆོད་བསྟོད་བཞི། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བསྟོད།

མཆོད་ཐེབས་དམིགས་ཞིང་། མཆོད་འབུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཕུལ་ཟིན་པའི་ས་ཞིང་།

མཆོད་ཐོབ། མཆོད་ཁང་སོ་སོར་ཉིན་རེ་དང་ཟླ་རེར་མཆོད་འབུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཆ་འབྲུ། མར། རྩམ་པ། དངུལ། མེ་ཏོག སྤོས། བསང་སོགས།

མཆོད་སྡོང་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལས་བཟོས་པའི་མཆོད་རྟེན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་དང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གསུམ་གྱི་གདུང་རུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

མཆོད་གནས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡུལ།

མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི། མུ་ནེ་བཙན་པོའི་སྐབས་ལྷ་སར་འདུལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། ཁྲ་འབྲུག་ལ་མངོན་པའི་མཆོད་པ། བསམ་ཡས་ལ་མདོ་སྡེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་སྲོལ་བཙུགས་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ཟེར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ལྷ་སའི་ཁུལ་དུ་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་ཞེས་པའི་ཡུལ་སྲོལ་དེ་ནས་དར།

མཆོད་པ་གཉིས། དངོས་གཤམ་གྱི་མཆོད་པ། ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་པའོ། །

མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན། གཤམ་དུ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་པར་གཟིགས།

མཆོད་པ་སྣ་ལྔ། དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ། ཞངས་ལ་དྲི་ཞིམ་པའི་བདུག་སྤོས་ཀྱི་མཆོད་པ། སྤྱན་ལ་སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེའི་མཆོད་པ། སྙུ་ཤུབས་ལ་དྲི་ཞིམ་ཆབ་བྱུགས་པའི་མཆོད་པ། ཞལ་ལ་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཟས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཅས་ལྔ་ཡིན།

མཆོད་པ་བཞི། ཕྱི་མཆོད། ནང་མཆོད། གསང་མཆོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བདུན། ཕྱག་འཚལ་བ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྡིག་ལྟུང་བཤགས་སྡོམ། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས། ཆོས་འཁོར་བསྐུལ་བ། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །

མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་སྒྲི་ནས་བཤད་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ༡. སྒེག་མོ་མ། ༢. ཕྲེང་བ་མ(བཞད་པ་མ) ༣. གླུ་མ། ༤ གར་མ། ༥. མེ་ཏོག་མ། ༦. བདུག་སྤོས་མ། ༧. སྣང་གསལ་མ། ༨. དྲི་ཆབ་མ་བཅས་ཡིན། གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ༩. པི་ཝང་མ། ༡༠. གླིང་བུ་མ། ༡༡. ཟ་ལྷུམ་མ། ༡༢. རྫ་རྔ་མ། ༡༣. གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། ༡༤ རོ་རྡོ་རྗེ་མ། ༡༥. རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ། ༡༦. ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་བསྣན་པས་བཅུ་དྲུག་གོ །

མཆོད་སྤྲིན། མཆོད་པ་མང་པོ་དང་དེའི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན།

མཆོད་ཐོགས་འབབ་འདྲེན། དགོན་པའི་གྲྭ་པར་སྦྱོང་རྒྱུའི་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ཐོགས་སྐྱེལ་འདྲེན་ཞུ་བ།

མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ཟླ་མིག་བཅུ་དྲུག་བྱས་པའི་པང་གདན་ཞིག

མཆོད་སྦྱིན། ༡. ཡར་ལྷ་སོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རང་གིས་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར། རྟ་དང་བ་ལང་མཐའ་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྫས་སུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་ཡིན་ཏེ། 《ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད》ལས། གཞན་དག་རང་དོན་མཆོད་སྦྱིན་ལ། །གཞན་གྱི་སྲོག་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། །རང་གི་སྲོག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མཛད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ༢. དཔྱོད་པ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཚངས་པ་ལྟ་བུ་ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་རིག་བྱེད་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དང་ཁྱུར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སྐབས་མེ་ལ་སྲེས་བུ་དང་། རྟ་དང་བ་ལང་དང་ར་རྣམས་བསྲེག་ཅིང་བསད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དབུགས་བསུབ་ལ་གསད་པར་བྱ་སྟེ་སེམས་མེད་པར་བྱའོ། །རྟ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་རྟ་རེ་རེ་ལ་ཁབ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བཙུགས་པ་བཞིན་དུ་ཟུག་ཟེར་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁྱུར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་ཡང་མ་དང་བུ་སྲིང་སོགས་ལྷན་ཅིག་གཅེར་བུར་ཕྱུང་ནས་ཕྱུགས་བཞིན་ཀང་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཙ་ཟ་བ་ལྟར་དང་། མངལ་སྐོར་ལྡེས་ལྡེག བཤང་སྐོར་སྣོམ། འཁྲིག་པ་ལྷུག་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་བ་གླང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་དེ་ལྟ་བུ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མཆོད་སྦྱིན་མེད་པར་མཐོ་རིས་དང་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལྔ། ༡. རྒྱལ་པོའི་མཆོད་སྦྱིན་བཙོས་པ་དང་། མི་ཡི་བདག་པོའི་ཨ་ཤྭ་ར་ཚངས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་སྐྱོག་འདོན། ༢. ལྷའི་མཆོད་སྦྱིན་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད། ༣. མི་ཡི་མཆོད་སྦྱིན་མགྲོན་འོང་མཆོད། ༤ ཕ་མེས་མཆོད་སྦྱིན་མཚུན་ཆོམ་བྱེད། ༥. འབྱུང་པོའི་མཆོད་སྦྱིན་གཏོར་མ་སྟེ། དེ་དག་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལྔའོ། །

མཆོད་ཡོན། སྦྱིར་ན་ལྷའི་ཞལ་དུ་ཕུལ་བའི་ཆུ་གཙང་མ་ལ་

ཀོ་དཀོས།

མཆོད་ཡོན་དམ་གཙང་། མཆོད་གནས་དགོན་པ་དང་། ཡོན་བདག་མི་སེར་ཕན་ཚུལ་འགལ་བ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་གཙང་མ།

འཆད་ཁ་བ། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༡༠༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སྔགས་པ་ཞིག་གི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སློབ་མ་རས་ཆུང་པ་ལས་མི་ལའི་གདམས་ངག་རྣམས་གསན། གཞན་ཡང་ཤ་ར་བ་དང་། བྱ་ཡུལ་པ། དགེ་བཤེས་བཙན་སོགས་བླ་མ་མང་པོར་གཏུགས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་པོ་ཏི་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཞུགས། མལ་གྲོར་བྱོན་ནས་འཆད་ཁ་དགོན་པ་བཏབ། དེར་འགྲོ་དོན་ལོ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱངས། ཚོགས་པ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པ་བྱུང་། དེང་སྐབས་མལ་གྲོ་འཆད་ཀ་དགོན་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།

འཆད་ཉན། འཆད་པ་དང་། ཉན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་རྒན་གྱིས་བསྟན་བྱའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བཤད་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་ནི་སློབ་མའམ་སློབ་གྲྭ་བས་དོན་གཉེར་གྱིས་ཉ་བར་ཉན་པའོ། །

འཆད་པ། འདི་ནི་གཞུང་འཆད་པའམ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཞིབ་པར་བཤད་ན་བཤད་གཞི་ཏ་ཙང་ཆེ་བས་གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ཙམ་དུ་བཀོད་ན། གཅིག བཤད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ༡. ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ། ༢. མང་དུ་ཐོས་པ། ༣. རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ། ༤ སློབ་མ་ལ་ཕན་སེམས་དང་ལྡན་པ། ༥. ང་རྒྱལ་མེད་པ། ༦. དུས་སུ་འདོམས་པ། ༧. ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་སུན་པ། ༨. རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་འཆད་མཁས་པ་བཅས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད། གཉིས། འཆད་ཚུལ་ལ། འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངག་སྒྲ་གདངས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། འཆད་པའི་སྟོན་འགྲོར་དགོས་དོན་དང་དམིགས་ཡུལ་བཤད་ནས་ཉན་པ་པོ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་སྤྱིའི་དོན་བཤད་ནས་གཞུང་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ། གཞུང་དོན་དངོས་གཞིར་འཆད་པའི་སྐབས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ལ་དོན་འདུས་ཤིང་། ཚིག་གསལ་བ། བརྗོད་བདེ་བ། ཚིག་ཉུང་བ། བློ་ལ་བཟུང་སླ་བ། ཀོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ས་བཅད་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་སྐབས་དང་འཚམས་པར་སྦྱོར་དགོས་པ། གཞུང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་དང་། རྣམ་དབྱེ་དང་། ཚིག་ཕྲད་སོགས་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་གསལ་པོར་འཆད་དགོས་པ། འཆད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་སྤངས་ཏེ་ཚིག་ཟིན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་བཤད་དགོས་པ། དེ་ཡང་གསལ་པོར་འཆད་པ། དཀའ་གནད་གསལ་པོར་དཀྲོལ་བ། རྒྱས་བཤད་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་བཤད། རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས། གོང་འོག་འཁྲུགས་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བསྒྲིབས་པ། གོ་རིམ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མ་འཁྲུགས་པ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་དོན་མི་གླེང་བ། བཤད་པའི་ཚིག་གི་སྒྲ་དག་ཅིང་ཚིག་གསལ་བ། ཏ་ཙང་མགྱོགས་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཏ་ཙང་འགོར་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། འཆད་པའི་ནང་དོན་སྔ་ཕྱི་མཚམས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ། དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གོ་བ་སྐྱེ་སླ་བ། སེམས་གཡེང་བའམ་སེམས་ཞོག་པ་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཞུང་དུ་སྐབས་དང་སྦྱར་མཁས་པ། དོགས་སློང་དང་དྲི་ལན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་བློ་སྒོ་འབྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ཚང་མར་དགེ་མཚན་གང་ཡོད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་ཆ་འདི་དང་འདི་ཡོད་བཅས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་གངས་ལྗོངས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་《མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ》ཡི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསལ་བར་

གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ས་སྐྱའི་ངོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ《མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡི་འགྲེལ་བཤད་རིག་གནས་གསལ་བྱེད》ཞེས་པ་ཤོག་བུ་མདའ་ཚད་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣༠བྱས་པ་ཞིག་བདག་གིས་མཐོང་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྣང་བ་ད་ལྟའང་ས་སྐྱར་ཡོད་སྙམ།

འཆད་པ་པོའི་ཉེས་པ་དྲུག ཉོན་མོངས་མང་བ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། ལེ་ལོ་ཅན། སྙིང་རྗེ་མེད་པ། མི་བརྟན་པ། དུས་མཐའ་རིང་བར་འདོད་པ།

འཆད་པའི་རྒྱུ་གསུམ། མཁས་པའི་ཤེས་རབ། བརྩེ་བའི་བསམ་པ། སྦྱོར་བ་བརྟ་དག་པ་བཅས་སོ། །

འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ཆོས་འཆད་པ་དང་། རྩོད་གླེང་བྱེད་པ། རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བ་གསུམ་ནི་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་མོ། །

འཆད་ཚུལ་གཉིས། ཚིགས་བཤད། སློབ་བཤད་དོ། །

འཆད་ཚུལ་མཐའ་དྲུག (རྒྱུད་སྡེ་འཆད་ཚུལ་གྱི་མཐའ་དྲུག)དྲང་དོན། ངེས་དོན། དགོངས་པ་བཤད་པ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

འཆབ་པ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱོན་གསང་ཞིང་སྦེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

འཆར་འཕར་ཁྲུར་འཁྲི། འཆར་ཅན་དང་། འཕར་མའི་འགན་འཁུར་ལས་དོན།

འཆར་འཕར་བརྒྱ་ཁག དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཐོག་མར་བཙུགས་རྗེས་ནས། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་དང་། ཞོལ་དཔར་ཁང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ལ་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་རིམ་འདོན་མཁན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། ཉེ་འཁོར་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་ཚོ་ནས་གྲྭ་པ་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེ་རེས་མོས་བྱས་ནས་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་རེ་ཀློག་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་ཁག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་འཆར་ཅན་དང་། དམིགས་བསལ་འཕར་མའི་གྲས་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད།

འཆར་འཕར་ཉིན་འཁྱོངས་རིགས། ཚོགས་གཞུང་འཆར་ཅན་དང་། འཕར་མ་གང་རུང་། ཉིན་འཁྱོངས་ནི་ཉིན་གང་ཚོགས་པ་ལ་ཟེར།

འཆི། (མཆི)བཤད་པའམ་ཟེར་བའི་དོན།

འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ལ་འཆི་བའི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྟེ། དུག་དང་མཚོན་ཆ་མེ་ཆུ་གཡང་ས་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མང་བ་དང་། ཁང་པ་རྡིབ་པ་དང་། སྨན་བཅོས་ལོག་པ། ཟས་མ་འཇུ་བ་སོགས་གསོན་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད་དོ། །

འཆི་བའི་རྒྱུ་གསུམ། ཚེ་ཟད་པ། བསོད་ནམས་ཟད་པ། ལས་ཟད་པ།

འཆི་བའི་དངོས་པོ། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནམ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དམ་དུས་མིན་པར་འཆི་བ་སོགས་བཞི་སྟེ། ཚེ་ཟད་ནས་འཆི་བ། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ། གློ་བུར་དུ་རྐྱེན་གྱིས་འཆི་བ་བཅས་བཞིའོ། །

འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ལོངས་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བ། འཁོར་གཡོག་དང་འབྲལ་བ། གཉེན་སྡུག་པ་དང་འབྲལ་བ། ལུས་དང་འབྲལ་བ། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བའོ། །

འཆི་མེད་བདག་པོ། འཆི་མེད་ཞེས་པ་ལྷ་དང་དེའི་བདག་པོ་ཞེས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མིང་།

འཆི་སེམས་གསུམ། དེའི་དུས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་འཆི་བའོ། །

འཆིང་ང་འཆིང་ཡུལ། འཁྱིང་ང་འཁྱིང་ཡུལ་ནི་འཁྱོངས་རྒྱུས་འཁྱིང་དབར་ས་ཁུལ་ལ་ཟེར།

འཆིང་ང་སྟག་རྩེ། འཁྱིང་དབར་སྟག་རྩེ་ཡང་ཟེར། དེང་

སང་འཕྲོངས་རྒྱས་རྫོང་ཡོད་སའི་རྒྱབ་རིའི་རི་བྲུར་གྱི་སྟེང་སྔར་གྱི་ཤུལ་རྙིང་མངོན་ཐུབ་ཙམ་ཡོད།

འཆིང་ང་རྩེ་དྲུག རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་ལེགས་དྲུག་གི་རིང་ལ……བརྩིགས་པའི་ཕོ་བྲང་དྲུག་ལ་ཟེར། ༡. སྟག་རྩེ། ༢. སྟོད་རྩེ། ༣. ཡང་རྩེ། ༤. ཁྲི་རྩེ། ༥. རྩེ་མོ་ཁྱུང་རྒྱལ། ༦. ཁྲི་བརྩིགས་འབུམ་རྒྱུགས་བཅས་དྲུག་ཡིན། དེ་རྣམས་སྔར……འཕྲོངས་རྒྱས་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། དེང་སང་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མཐོང་དཀའ་བར་སྣང་།

འཆིང་ཕོར། རྫའམ་རྡོ་རིགས་ལས་བྱས་པའི་ཕོར་པ།

འཆིང་བ་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི……མུག་སྟེ་གསུམ།

འཆིབ། བཅིབས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་ཡང་ན་འཛིབ་པམ……གཞིབ(བཞིབས)ཀྱི་དོན་དུ་འཇུག་པའང་ཡོད།

འཆུན་འདོམས། སྒྲིགས་ཁྲིམས་མི་སྲུང་མཁན་རྣམས་ལ……ཉེས་ཆད་བཅད་ནས་འཆུན་པ་དང་། ནན་ཏན་གྱིས……བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ།

འཆེལ་བ། ཞེན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དོན།

འཆོས་པ། བསྒྱུར་བའི་དོན།

ཛ

ཛ། བོད་དུ་ཛ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པར《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལས་གསལ་ཞིང་། གནད་བསྡུས་ཤིག་གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་བསྟན་གཞི་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་སྨན་པ་ཆོས་སྨན་སྤྱབས་བདེ་ཙམ་ལས་གཞན་དག་མ་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དྲག་སྐྱིད་མ་བྱུང་། ཉིན་ཞིག་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱུ་ཤུའི་ཐུར་དུ་སྤར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གི་ཁ་ན་ཤིང་བུ་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ་བཙན་པོས་གཟིགས་ཀྱང་དེ་ལ་དོ་སྣང་མ་མཛད། ད་དུང་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཚོགས་པ་ཉི་མ་ཤར་མཚམས་སུ་བྱ་དེ་འོངས་ནས་སྔོན་མ་ལྟར་བྱེད་པ་བཙན་པོས་གཟིགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ་བརྟག་ཞིབ་བྱས་པ་ན། ཤིང་དེ་ནི་བོད་དུ་མེད་པའི་ཤིང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡི་ལོ་མའི་རྩེ་ནས་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཞལ་དུ་བཙུག་པས་ཞལ་སྐོམ་པ་སོས། བཏུང་བའི་མཆོག་ཅིག་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ཤིང་དེ་ཡི་རིགས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་འཚོལ་དགོས་པ་དང་། སྙེད་ན་བྱ་དགའ་གསོལ་རས་ཆེན་པོ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས། བློན་འབངས་མང་ཆེ་བས་ས་གནས་མང་པོར་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མ་རྙེད། རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་བསམ་རྒྱུ་མེད་པའི་བློན་པོ་གཅིག་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཙལ་བར་སོང་ཡང་མ་རྙེད། མཐར་རྒྱ་ནག་གི་མཐའ་མཚམས་ནགས་གསེབ་སྟུག་པོ་སྨུག་ཐིང་ངེར་བསྡད་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཏེ་བསམས་པར། ནགས་གསེབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲའི་གསེབ་ན་ཤིང་དེ་རིགས་ཡོད་པར་ཐག་ཆོད་བསམས་ནས་ཕྱིན་པས་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་སྟེ་འགྲོ་མ་ནུས། སྐབས་དེར་ཉ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཁོའི་འཁྲིས་དེ་ནས་ཆུ་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ་བསམ་པར། ཆུ་འདི་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཏིང་རིང་པོ་རང་མེད་འདྲ་སྙམ་ཏེ་ཆུ་དེ་བརྒལ་ནས་ཕྱིན་པས་ཕ་རོལ་གྱི་ནགས་གསེབ་དེར་སླེབས། ནགས་གསེབ་དེའི་ཤིང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་བྱས་ཁྱེར་ཡོང་བའི་ཤིང་དེ་རང་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དགའ་ཐག་ཆོད་དེ་ཤིང་དེ་ནས་རྒྱབ་ཁུར་གཅིག་བརྫས། ཡང་བསམ་མནོ་ཞིག་འཁོར་བར་རྒྱལ་པོ་བསྟན་གཞི་དྭངས་པ་ལ་ནི་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདུག ས་ཐག་རིང་པོ་འདི་འདྲར་སླེབས་ནས་ཤིང་རྒྱབ་ཁུར་གཅིག་ལས་ཁྱེར་རྒྱུ་མེད་ན་ཚུང་དྲགས་ཐག་ཆོད་པས། ང་ལ་ཁལ་མ་གཅིག་དེད་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡག་པོ་ག་འདྲ་མ་རེད་དམ་བསམས་པའི་མུ་ལ་གློ་བུར་དུ་ཤ་བ་ཡུ་མོ་གཅིག་མི་ལ་འཇིགས་སྣང་མེད་པར་ཁོའི་འགྲམ་དེར་སླེབས་བྱུང་བས། ཤ་བ་ཡུ་མོ་འདི་ལ་ཁལ་བཀལ་ཆོག་པ་ཡང་སྲིད་སྙམ་ནས་བཀལ་བའི་གྲབས་བྱས་པས། ཤིང་དེ་ནས་ཤ་བའི་ཁལ་རྒྱབ་གཅིག་ཡོངས་པ་ཤ་བ་ལ་བཀལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱབ་གཅིག་ཁྱེར་ནས་འོངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མཐོང་སར་མ་སླེབས་བར་དུ་ཤ་བ་དེས་ཁྱེར་གྲོགས་བྱས། ཛ་ཤིང་དེ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་གཞི་ཡོངས་སུ་དྭངས་ནས་བློན་པོ་དེ་ལ་བྱ་དགའ་འདོད་པ་ཆེམ་པ་གནང་ཞིང་། དེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་བོད་ལ་ཛ་དཀར་བཟོ་རྒྱུའི་ཐུགས་བསམ་འཁོར་བ་དང་། ཐང་རྒྱལ་པོར་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་དཀར་ཡོལ་བཟོ་མཁན་ལག་རྩལ་མཁས་པ་བོད་དུ་འབྱོར་ཏེ་སྟོ་ཁ་གྲ་ནང་ཁུལ་ནས་རྗོ་དཀར་གོང་གི་གཏེར་ཁ་བཏོན་ནས་དེས་རྒྱ་ཆ་བྱས་ཏེ་དཀར་ཡོལ་བཟོས་པ་མ་ཟད། ལག་རྩལ་མི་སྣ་ཡང་ཁག་གཅིག་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་ས་གནས་རང་ནས་ཐོན་པའི་དཀར་ཡོལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་དཀྱིལ་བར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་གསལ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ

ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས……
མངགས་པའི་བློན་པོ་ཀྲང་ལུན་ཟེར་བ་བོད་དུ་འབྱོར་ནས……
མཚམས་འདྲི་ཞུས་རྗེས། ཉིན་གཅིག་བློན་པོ་དེའི་ཁྲིམ་དུ……
རྒྱལ་པོ་རལ་པ་ཅན་སྐུ་མགྲོན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཇའི་སྐྱེ……
ལེན་ཞུས་སྐབས་རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་དེ་ལ་ཚོད་ལྟའི་ཆེད་དུ་འདི་
གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་བློན་པོས་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་
པའི་ཇ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ……
ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཁེངས་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་བྱས……
པར་དེ་ཉིན་རྒྱལ་པོས་ཡ་མཚན་པའི་ཚུལ་གནང་བ་ལས་ལན་
གཞན་གང་ཡང་མ་གསུང་། སང་ཉིན་དེར་རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་
དེ་སྐུ་མགྲོན་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཇ་སྟོན་སྐྱེ་ལེན་གནང་བ་མ……
ཟད། ཕྱག་སྐྱམ་ནང་ནས་ཇ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཏོན་
ནས་རེ་རེའི་ཐོན་ཁུངས་དང་། ཁྱད་ཆོས་བཅས་ཞིབ་གསལ་
གསུངས་པར་བརྟེན་བློན་པོ་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་དགོས་པ་བྱུང……
ཚུལ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་འཁོད་པའི་ནང……
གསལ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ……
ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕྱིན་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པའི་ཉིན་
ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བོད་རང་ནས་བཟོས་པའི་དཀར……
ཡོལ་འབྲུག་རྒྱབ་མ་གསེར་སྤྲང་ལྷའི་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་གི……
ནང་གསོལ་ཇ་སྦྱབས་མ་དྲངས་ཏེ་ཕུལ་བར། ཇོ་བོ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་
མཉེས་ནས། ཡུལ་འདིའི་གཞི་བདག་གཉན་པོ་འཁོར་བཅས་
རྣམས། །རྒྱ་ཇ་ལེགས་པའི་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །རྣལ……
འབྱོར་དཔོན་སློབ་བསམ་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས……
བསྟན་པ་དར་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅེས་པའི་ཇ་མཆོད……
འདི་ཡང་སྐབས་དེར་གསུངས་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་རྗེས་ཁྱེད་
བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་རྒྱ་གར་ན་མེད་པའི་བཏུང་བ་
ཞིམ་པོ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཡང་འཐུང་ཆོག་པ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ……
ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད། ཇ་འདི་འཐུང་ན་སྙོམ་སེལ་བ་
ཙམ་མ་ཟད། རིགས་པ་དྭངས་པ་དང་། ལུས་སྟོབས་རྒྱས་
པ། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་སེལ་བ། དགེ་སྦྱོར་ལ་སྤྲོ་སྣང་སྐྱེ་
བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་རྒྱ་གར་ལ་འདི་འདྲ་
ཡོད་ན་ངས་གསེར་སྲང་ནས་ཉོས་ཆོག་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས……
གསུངས། བོད་དུ་གནམ་གཤིས་གྲང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཇ……
ཤིང་འདེབས་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་པར་བརྟེན།
མདོ་སྨད་ནས་ཐོན་པའི་རྟ་དང་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་པའི་ཇ……
གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗེ་འཚོང་བྱས་པའི་དུས་ཡུན་ཧ་ཅང་རིང་
པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་ཇ་རྟའི་ཚོང་འབྲེལ་ཡོད་
ཚུལ་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། སྐབས་དེར་ཇ་དང་རྟའི་
བར་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གཞི་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཡིག་ཆ་
ད་ཕན་མ་མཐོང་ཡང་། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་……
འགྱུར་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་སྐབས། ཇ་དང་འབྲུའི་བརྗེ་འཚོང་
གི་རིན་ཐང་ནི་ཇ་སྦག་ཆུང་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁལ་གཅིག་དང་ཞོ་
གསུམ(ཁྲི་བཅོ་ལྔ)ཙམ་སྤྲོད་དགོས་ཚུལ《དཀར་ཆག》གི་ནང་
གསལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཚོང་འགྲུལ་རྣམས་ས་ཐག་རིང་པོར……
ཚོང་ལ་འགྲོ་སྐབས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་རེ་སོང་མཚམས་བཞིན་ཇ……
ཁལ་དྲེལ་རྣམས་ལ་ཇ་ཁུ་སྐྱེར་ན་ལམ་ཐག་རིང་པོར་སོང་ཡང་
ལུས་སྟོབས་དང་ཤ་ཤེད་ཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཕན་ནུས་མངོན་
གསལ་དོད་པོ་ཐོན་པའི་ཉམས་མྱོང་ཡོད། ཇ་དེ་ལ་རྣམས……
གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་སྣ་ཁ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཕུ་མ།
༢. མདའ་མ། ༣. ཆར་མ། ༤ རྩ་མ། ༥. ཞིང་གསར།
༦. ཞིང་རྙིང་། ༧. གཤང་མ། ༨. སྲི་མ། ༩. ལུད་ཅན།
༡༠. ལུད་མེད། ༡༡. རྩེ་ཇ། ༡༢. བར་ཇ། ༡༣. ཚ……
འདུལ། ༡༤ གྲང་འདུལ། ༡༥. སྨིན་པ། ༡༦. མ་སྨིན་
པ་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ལོ་འདབ་སྡོང་པོ……
བཅས་ཀྱི་སྡོམ་བྲ་དང་། མདོག དྲི་མ། རོ་བ། ནད……
རིགས་གང་ལ་ཕན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་སྐོར་
ཞིབ་པར《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》སེ་ཁྲིན་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེར་གསལ།

ཇ་འཁོར་དྲུག སྟག་ཆུང་བཅུ་དྲུག་གམ། སྟག་ཆེན་བཞི……
ཡོད་པའི་སྒྲུག་མའི་ནང་གི་ཇ་རིང་།

ཇ་ཐུད་མར་གསུམ། འཐུང་ཇ་དང་། ཕྱུར་ཐུད། རྩི……
མར་གསུམ།

ཇ་རྫ་ལས་ཁུངས། འདི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང……

སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་ནང་འདྲེན་བྱེད་པའི་ཇ་དང་། ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་པའི་རྟ་གཉིས་ཚོང་འགྲུལ་བྱེད་པར་དོ་དམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པའི་ལས་ཁུངས་དེས་ས་གནས་ཁག་ལ་ཇ་ཤོ་དང་རྟ་ཤོ་མངགས་གཏོང་གིས་ཟོག་ཁྲལ་བསྡུ་ལེན་བྱས་པའི་ཁྲལ་འབབ་ཀྱི་འཛིན་གཏོང་བྱེད་པ་དང་། རྩིས་རྒྱག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེར་དོ་དམ་ཤོད་སྐོར་ཇ་སག་གཅིག་དང་། རྩེ་སྐོར་མཁན་ཆེ་གཅིག་ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་གཉིས་ཡོད།

ཇ་ལག་གཉིས། ཇ་མ་དང་ལག་བདེ་བ་གཉིས།

ཇ་ལན་རྒྱ་འཇལ། ཕར་ཇ་སྐྱེར་བའི་ལན་དུ་ཚུར་རྒྱ་སྐྱེར་བ་ལྟར་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་པ།

ཇ་སིག ཇ་ནི་ཇ་ཤིང་ཞེས་པ་ཤིང་གཅིག་ལ་ནམ་ཟླའི་དབང་གིས་ལོ་མ་ཤེད་ཆེ་ཆུང་གིས་ཇ་བཟང་ངན་ཡོད་པ། ལོ་རེར་ལན་བདུན་རེ་གཅོད་པ། རྒྱ་སྐོལ་དུ་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་དམར་སེར་ཐོན་པ། འབྱུང་ན་རིག་པ་དྭངས་ཤིང་། ལུས་སྟོབས་ལ་ཕན་པ། ཚད་པ་ཏུས་འདོན་པའི་སྨན་དུའང་ཉུང་། དེ་ཉིད་སྐམ་ནས་སྤག་ཕྲུ་བཞིར་བཟོས་པ་གཅིག་ལ་བཞི་ཁྲིག་གཅིག་ཟེར་ལ་བཞི་ཁྲིག་བཞི་ལ་སྤག་གཅིག སྤག་བརྒྱད་དམ་སྤག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀོ་བཏུམས་བྱས་པར་ཇ་སྒམ་ཟེར། ཡང་འཁོར་དྲུག་ཞེས་པ་སྤག་ཆུང་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀོ་བཏུམས་སམ། སྨྱུག་སླེལ་གྱིས་གཏུམས་པ་ཡང་ཡོད། ཡང་ཇ་རིལ་ཞེས་པ་བར་ཁམས་སྤོམ་རྩེ་རག་ཁོངས་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་མིན་ཇ་ལ་མིང་འདོད་སྣང་མི་འདྲ་བ། འབྲུ་དང་། འབྲུ་གཉིས། ལྟོ་ཅན། ཅན་ཤེལ། རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ། ནོར་བུ་མི་འབར། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྤག་ཆུང་དུ་བཟོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་གྱིས་བརྩམས་པའི"ཇ་བཤད"ཞེས་པའི་ནང་བཙུན་མོའི་མུར་ཇ། ཀ་ཁྲ། ཆོས་ཁྲ། ཆོས་དབྱངས་མ་གསེ་ཁྲ། ཏམ་ཁྲ། ཚ་ཐང་ཇ། གན་ཇ། ཇ་སྔོན། ནག་ཞིབ། ནག་རྩིང་། རོང་ཇ། རྩེ་ཇ། ཇ་ནག་སོགས་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་། དེ་དག་གི་དྲི་དང་། བྲོ་བ། ལོ་མའི་ཁྱད་ཆོས་བཅས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

ཇ་སིག་ཆེན། སྤག་ཆུང་བཞི་ལ་ཇ་སིག་ཆེན་ནམ་ཇ་སྤག་ཆེན་ཡང་ཟེར།

ཇའི་སང་། འདི་ལ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། སྔར་གོང་མའི་འོག་གི་བློན་ཆེན་ལ་ཛའི་ཤང(宰相)ཞེས་འབོད་པའི་སྒྲ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་སོག་པོའི་དཔོན་ཆུང་གི་གོ་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དངོས་སུ་ཐོས།

ཇི་སྟེ་གླིང་། དེ་ཕུ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་ཁང་ཉིང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྔར་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་ཧུས་འདིང་གནས་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཇི་བིག་ཐི་མུར། (ཐེའི་མུར་ཨོལ་ཇ་དུ)ཐུ་སུ་ཐེ་མུར་(ཆིང་ཙུང་ཀུན་ཁེ་འོ(ཙ)ཤིང་སྐྱང་ལོ་པ། རང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཏ(༡༢༨༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལུག(༡༣༠༧)ལོ་བར(དབེན་ཅིང་ལོ་གཉིས་ཏའི་ཏིང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅས)ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། མིང་ལ་ཨོལ་ཅེའི་ཐུ་ཟེར། འདིའི་དུས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གདན་དྲངས་ནས། ཕུར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཟོས་གནང་བའི་སོག་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་ཇ་མ་ཅན་མང་པོ་ཁ་སྐོང་བརྒྱབ་སྟེ་སོག་ཡིག་ཟློག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་སྟོན་ཐུབ་པ་བཟོས། ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བླ་མར་བསྟེན། རྒྱལ་ཐམ་མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་ཡང་ལག་ཏུ་འགྱུར།

ཇི་མི་སྨམ་པ། ངོ་སྣང་མེད་པ། བརྩི་འཇོག་མེད་པ།

ཇི་ཙམ་ན། དུས་མི་རིང་བར་ཞེས་པའི་དོན།

ཇི་ཞིག་ན། ཀོ་དོན་ནི་མཚམས་ཤིག་ནམ། ནམ་ཞིག་ན། སྐབས་ཤིག་ན་ཞེས་པ་དང་འདྲ།

ཇི་བཞིན་པའི་ངང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་དང་སྣང་བ་གང་འཆར་བ

དེ་ཉིད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་འགོག་པར་དེ་ཁ་རང་གི་ངུ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་སེམས་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་གསུང་སྒྲོལ་འདུག་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཇི་སྲིད་ཉི་ཟླའི་བགྲོད་པ་མ་ནུབ་བར། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་འཆར་ནུབ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་མ་གྱུར་བར།

ཇི་སྲིད་བར་བརྒྱུད། ༡. ཇི་སྲིད་ཉི་ཟླའི་བགྲོད་པ་མ་ནུབ་བར། ༢. ཇི་སྲིད་རྒྱ་མཚོ་མ་ཉམས་བར། ༣. ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར། ༤. ཇི་སྲིད་བསྐལ་པ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར། ༥. ཇི་སྲིད་ཕོ་རོག་དཀར་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར། ༦. ཇི་སྲིད་སོལ་བ་དཀར་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར། ༧. ཇི་སྲིད་དུང་དཀར་ནག་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར། ༨. ཇི་སྲིད་ཡོང་བས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་བཅས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་དམ་ཏ་ཙང་གི་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་པོའི་དཔེ།

ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ། མོང་གོལ་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཡེ་སུ་ཁེའི(也速該)ལྷ་ཐུར་ལ་བཙུན་མོ་ཧུ་ལུན་ནམ་ཞུ་སྟེ་ལན་དང་། ཐ་ནག་ཤི་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེན་མ་ལ་བུ་བཞི་དང་། བུ་མོ་གཅིག གཅུང་ཏ་པོ་ཐོ་ཏ་སར། ཏང་ཐོ་ཏ་ཆའི་གོ་ཨོའི་ཐོ་ཨོ་ཆི་གོ། བུ་མོ་ཐུ་མི་ལུན་གོ ཆུན་མ་ལ་བུ། སུ་ཧེ་བེག་ཐེར་དང་སུ་ཧེ་བེལ་གེག་ཏེ་གཉིས་བཅས་དྲུག་ཡོད་པའི་བུ་ཆེ་བ་ཐེ་མུ་ཅིན་ཟེར་བ(ཇིང་གེར་རྒྱལ་པོ)འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༡༦༢)ལོ་ལ་སྐྱེས། (《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༨༢)ལོར་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་སོག་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་དག་དང་མཐུན་གྱི་མེད་པར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས་འདུག) རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་སླེབས་པའི་རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ས་ཕྲེ(༡༡༧༨)ལོར་ཕས་ཨོང་གོ་ནོད་ཀྱི་ས་ཆའི་རྟོང་ཁི་རད(ཨོང་ཁི་རད)ཀྱི་དྭ་ནི་ཆེ་ཆེན་གྱི་བུ་མོ་པོར་དྭ་ཙུ་ཤེན་ཟེར་བ་བཙུན་མོར་བླངས། རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་སླེབས་པའི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོར་ཡུལ་ཁྲོད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁེར་ལུན་ལྷ་རན་གྱི་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་སྡེ་ཁྲི་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པོ་བྱས། དེའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིའུ་ སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བ་གཡོག་སྒྲོའི་ཁ་དོག་འཇའ་ཚོན་ལྟར་བཀྲ་ཞིང་སྐད་སྙན་པ་ཞིག་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཕ་བོང་གྲུ་བཞི་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བབས་ནས་ཆིང་གེར་ཞེས་པའི་སྐད་ལན་གསུམ་བསྒྲགས་པས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་བརྩིས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མིང་ལ་ཆིང་གེར་རྒྱལ་པོ(ཐའི་ཙུ་ཞིང་ཝུ་ཏུང་ཏི)ཟེར་བ་འདོད་པ་འདི་ཉིད་ཏོར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར། རང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༡༩༠)ལོར་མན་ཇུ་ཇུར་ཆེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟྭན་ལྷང(ལྷན་ཟྭན)འབངས་དང་བཅས་པ་ཁྲུག་ཏུ་ཁྲི་དང་། བྱི་ལ་སྟོང་གི་ཇ་མ་མེར་བསྲེག་ཏེ་འཁར་གཏོར། རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༡༩༢)ལོར་སོ་ལོན་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚ་གན་ཟེར་བ་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ། དེའི་བུ་མོ་ཧོ་ལན་ཀྲུ་ཟེར་བ་བཙུན་མོར་བླངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཐ་ཐར་གྱི་ཡི་ཁེ་ཚོ་ཧོ་ཟེར་བའི་བུ་མོ་ཅི་སུ་དང་། ཅི་སུ་ཁེ་གཉིས་བཙུན་མོར་བླངས། རང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༡༩༤)ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་ཟེར་བ་ཡུལ་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་སུ་ཇི་བཅུ་གསུམ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༡༩༥)ལོར་ཐོད་དཀར་རམ་རྒྱ་སེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སུལ་ཏེ་ཟེར་བ་བསད་ནས་དེའི་མངའ་ཁོངས་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། རང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༡༩༨)ལོར་ཁེ་རིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡུག་གི་སྲིད་དབང་ཕྲོགས། རང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༠༠)ལོར་ནའི་མན་པ་ཏ་གེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཏྲ་ཡན་ཟེར་བ་ས་མཐར་བསྐྲད་ནས་དེའི་མངའ་འབངས་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས། རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༢༠༢)ལོར་ཏོར་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནྲ་རིན་ཟེར་བ་གསོན་པོར་བཟུང་ཏེ་དེ་

ཡི་སྲིད་དབང་ཐོབ། རང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་
གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་ཏ་རི་ཡིག་ཟེར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ཨར་ས་ལང་ཟེར་བ་དམག་དཔུང་སྟོབས་དང་ལྡན་
པ་དེས་ཚུར་གོལ་བྱུང་བ་དམག་དཔོན་མོ་ཏ་ལའི་སོགས་
དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་མངགས་ཏེ་ཕམ་ཉེས་བཏང་
ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། 《སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་དཔག་
བསམ་ལྗོན་བཟང》(ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས(༦༥)
སོགས་ལས་རང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(
༡༢༠༦)ལོར་བོད་དབུས་སུ་སླེབས་སྐབས། སྡེ་སྲིད་ཇོ་
དགའ་དང་ཚལ་པའི་དཔོན་རིགས(སྐབས་འདིར་བོད་ཡིག
གི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཅིག་ནང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་
བྲིས་ཀྱང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
དེར་ཟད་ལ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》རྩོམ་པ་པོ་ཚལ་པ་ཀུན་
དགའ་རྡོ་རྗེ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཧྭ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་
དང་དུས་མཉམ་པར《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དང《སི་ཏུའི་
བཀའ་ཆེམས》སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་ལྡན་མང་པོར་བཤད་
པས་རྩ་བ་ནས་དུས་མི་མཚུངས་སོ)སོགས་མི་གྲངས་སུམ་
བརྒྱའི་བསུ་བ་དང་སྐྱེ་ལེན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། མངའ་རིས་
སྐོར་གསུམ། དབུས་གཙང་རུ་བཞི། མདོ་ཁམས་སྒང་
གསུམ་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་ཞུལ་ནས་མགོ་བཏགས།
སྐབས་དེར་གཙང་གི་ས་སྐྱའི་བླ་མ(སྐབས་འདིར་ལོ་རྒྱུས་
མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཇིང་གིར་ཧན་དང་ཡི་གེའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་
བའི་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ནི་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་འདུག་ཀྱང་། ཇིང་གིར་ཧན་གྱིས་བོད་དུ་དམག་
དཔུང་བཏང་བའི་ལོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་
སྟག(༡༢༠༦)ལོར་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་ས་ཆེན་ཀུན་
དགའ་སྙིང་པོ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཞེ་བརྒྱད། ས་ཆེན་བསོད་
ནམས་རྩེ་མོ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་
པས་ཇིང་གིར་ཧན་གྱིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ནི་
ངེས་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་དགོས་
པར་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔྱད་པར(༧)ལ་ཆབ་ཤོག་དང་སྐྱེས་བཅས་པའི་མི་སྣ་
མངགས་ནས་ད་དུང་ང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་
དམག་ལས་འགག་ཞིག་མ་ཚར་བས་དེ་མཐར་ཕྱིན་ཚེ། ཁྱེད་
སློབ་བཅས་ཀྱིས་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་ཙམ་ལས། སྐབས་དེར་དངོས་སུ་མ་ཕྲད་ཀྱང་
རིང་མོ་ནས་བླ་མར་བཟུང་། བོད་མི་ཀུན་ཁྲལ་གྱི་ནང་
ནས་བཏོན། རང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་
ཡོས(༡༢༠༧)ལོར་སར་ཐ་ག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡ་མ་པླ་གའི་
ཕྱོགས་ཐོག་ནས་མངའ་འབངས་དབང་དུ་བསྡུས། དབུས་
གཙང་ནས་རྗེན་གསུམ་མང་པོ་གདན་དྲངས། སོག་སྡེའི་
ཁྲིད་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཐོག་མར་བྱུང་བས་སོག་ཡུལ་དུ་
ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས། རང་ལོ་ང་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་
མེ་བྱི(༡༢༡༦)ལོར(《ཧོར་ཆོས་འབྱུང་》ལས་རེ་དྲུག་པ་
མེ་ཕག་ལོར་ཞེས་གསལ)སྟག་གི་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་
བརྒྱད་ལ་བོད་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས་རབ་
བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཕག(༡༢༢༧)ལོར་མི་ཉག་རྒྱལ་ཐོག་
དགུ་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལམ་སོག་སྐད་ལ་ཐོ་ཅེལ་ཞི་ཏུར་གུ་ཏ་
གན་ཟེར་བ་བསད་ནས་ཡུལ་སྡེ་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་
བསྡུས། དེའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ལ་
ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཟེར་བའི་སྲོལ་དེ་ནས་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཐེ་
ཅམ་གྱི་བཙུན་མོ་ཞུ་ནེ་གན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བཀྲོང་པར་འདོད་
ནས་གནོད་འཚེ་བྱས་ཀྱང་བཀྲོངས་མ་ཐུབ་པར་སྐྲག་ནས་
ཏ་ར་ཤུ་སུ་ཟེར་བའི་ཆུ་ནག་ལ་མཆོངས་ནས་གྲུམ་པས་ཆུ་
དེ་ལ་ཏ་ཐུན་ཟེར། དེ་ནས་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་སླེབས་པ་རབ་
བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཕག(༡༢༢༧)ལོར་གཙང་པ་དུང་ཁྲུར་
བ་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཆོས་ཉན། བན་དེ་ཤེད་སྙིང་གྱི་
འཇའ་ས་ཟེར་བ་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བདུན་
པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་མི་ཉག(西夏)ཏུ་འདས།
ཡོན་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་རྗེས་ཡོན་ཐའི་ཙུའུ(元太祖)
ཞེས་མཚན་བསྟོད་བྱས། 《ཧོར་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཡར་
ངོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསལ། འདི་ལ《དེབ་ཐེར་
དམར་པོ》ནྟ། ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ཆུ་སྟག་ལོ་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ་

རེ་དྲུག་པ་མི་སྣག་ལ་འདས་ཟེར་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པོ་རྩ་སྣག་ནས་རྩིས་པའི་རེ་དྲུག་པ་མི་ལུག་མ་གཏོགས། མི་སྣག་རྩ་བ་ནས་ཁེལ་མི་སྲིད། ཡང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༢པའི་ཐོག་སྣག་ལོ་ནས་རྩིས་པའི་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་རྩ་སྣག་ལ་འདས་ཞེས་གསལ་ཡང་། འདི་སྐོར་ སུམ་པ་མཁན་པོས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》དང《ཏཱ་རཱ་ཆོས་འབྱུང་》གཉིས་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཁུངས་དག་པར་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བྲིས།

ཛིང་གེར་ཏན་གྱི་བུ་བཞི། མོང་གོལ་ཏན། ཏུ་ཁེ་ལི། ཏུ་ལའི་ཏུ། ཨ་རི་ཀྵ་གོ། །

ཛྭ་ཐིག ཛྭ་ཐིག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་མོ་ཆས་སྣ་ཚོགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ཛྭ་ཐིག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་པའི་འབྲས་བཤད་ཀྱི་མོ་གཞུང་ལ་གོ་དགོས་པ་ཞིག་བཅས་ཡོད། དཔེར་ན། ཇུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་པའི་ཡོ་བྱད་ཕྲེང་རྡོག་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལས། ཕྲེང་རྡོག་ཁྲ་བོས་སྐུ་ཀ་དང་། སྔོ་སངས་ཀྱིས་ཕྱུག་རོན། ལྗང་ཁུས་ནེ་ཙོ། ནག་པོས་ཕོ་རོག དཀར་པོས་ཁྲུང་ཁྲུང་། སེར་པོས་དང་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཕྲེང་རྡོག་ལྷགས་སྐྱད་ཐོག་བརྒྱུས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་མོ་གཞུང་བཅས་ཀྱང་མཐོང་སྲོང་བ་དེ་ཛྭ་ཐིག་གི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཚོད་འདུག 《ཐ་བཞེད》ཀྱི་ནང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་སང་ཤིས་དང་ཐ་གསལ་སྣང་གཉིས་ཐང་གི་གོང་མར་མཇལ་འཛིན་ཞུ་བར་བཏང་སྐབས་གོང་མའི་མདུན་དུ་ཛྭ་ཞག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་མཁན་གྲྭ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ལུགས་བཤད་འདུག་པ་རྒྱ་ནག་གི་བོན་པོའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ནམ་བརྟག ཛྭ་ཐིག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་པའི་གཞུང་དེང་སང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་ནེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོད་(ཇ)པའི་ནང《ཞང་ཞུང་སྲིད་པ་འཕྲུལ་གྱི་ཛྭ་ཐིག་གི་དཔྱད་དོན་སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེ》ལེ་ཚན་གཉིས་ལ་ཤོག་གྲངས༥༢༧ཙམ་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཛྭ་ཞག རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་དང་བོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩིས་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏབ་པའི་མོ་ཕྱྭ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྩིས་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་འདེབས་སྐབས་མགྲོན་ཕྱྭ་ཞིག་ཡིན་ཆེ། མགྲོན་པོ་དེའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དང་། གདོང་གི་དབྱིབས། ལོ་ན་ཆེ་ཆུང་བཅས་གསལ་པོར་སྟོན་ཐུབ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། འཕྲིང་བའམ། སྐྱིད་པའམ། རྫིའུ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་རྒྱག་པ་སྟེ་བོན་པོའི་མོ་རྒྱུག་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་སྐོར་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད།

ཛྭ་ཅན། (朱温)གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཧོང་ཁྲའོས་ཞིང་པའི་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་ཀྱིའུ་དཔེན་གྱིས་ཐོག་མར་བློན་པོ་བྱས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཐང་ལ་མགོ་བཏགས། རྗེས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཨེད་ཏི་འི་ལི་ཁྲའུ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མི་ལོས(༡༠༧)ལོར་གོང་མ་ཐང་ཨེད་ཏི་ས་གོ་གནས་ལས་ཕབ་སྟེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ལེའང(ལྱང)རྒྱལ་རབས་རྗེས་མ་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའེ་ཧྥིང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྤྱི་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་གྱིས(༡༠༧ལོ་ནས(༢༢ ལོ)བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཛྭན་གར་བའི་དབང་སྒྱུར་ཐོར་བ། ཛྭན་གར་བ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་མི་ལོ(༡༧༡༧)ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་སྟག་རྩེ་མི་དབང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་མིང་ཙམ་གྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བསྐོས། ཁོང་ནི་དཀྱུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བགྲེས་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་དུ་དབང་ཆ་ཛྭན་གར་བས་བཟུང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་དགོན་པ་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་རྙིང་མའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་བཤིག རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཏེར་སྲས་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ། ལོ་ཆེན་རྣམ་གླིང་སོགས་སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མང་པོ་བཀྲོངས། གསེར་སྡོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ཀྱང་བཤིག

ཅེས་བྱེད་སྐབས་སྟག་རྩེ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀག་ནས་མ་བཞིག་ཙམ་བྱུང་། དུས་རྒྱུན་མི་སེར་ལ་བཙབ་གསིག་ཆེ་བའི་ཐོག་སྤུ་འགྱུར་བསྟན་པར་གནོད་ཚབས་ཆེ་བ་སོགས་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ངན་ད་ཅང་མང་པོ་བྱས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཡིད་མི་རང་བར་གྱུར། ས་ཕག(༡༧༡༨)ལོར་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱི་སྲས་བཅུ་བཞི་པ་ཡུན་ཐིས་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་སྤྱི་གནང་བའི་དཔུང་སྡེ་ཆེན་པོ་དྲུག་མདོ་ཁམས་སོགས་བརྒྱུད་ནས་ཇུན་གར་བ་བཅོམ་དུ་ཡོང་སྐབས་ཇུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་མངའ་རིས་བརྒྱུད་ནས་ཐོན་སྐབས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་ཀོང་པོ་བཅས་ཀྱི་དམག་དཔུང་ནས་གོང་མའི་དཔུང་ཆེན་ལ་རམ་འདེགས་ཀྱིས་ཇུན་གར་བར་རྒོལ་བརྡུང་བྱས་ནས་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཇུན་གར་བ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་། གོང་མའི་དཔུང་ཆེན་ལྷ་སར་འབྱོར་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་རྩེ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གནས་དབྱུང་འཛིན་བཟུང་ཐོག་ཇུན་གར་གྱི་སྐབས་ལས་གནས་འཛིན་པ་པོ་ཁག་གཅིག་དང་ཇུན་གར་ནས་ཡིན་པ་བླ་མ་སྤྲུལ་པ་སོགས་འཛིན་བཟུང་འདྲི་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་སྟག་རྩེ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱང་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་སྲས་ཆུང་བ་སུརྱ་བཟུངས་སྐེ་ཇུན་གར་བར་ཅེས་སྤྲོད་མཁན་སྟག་རྩེ་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་དེ་སྟག་རྩེ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་དང་། བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། ཨ་ཆོས་སོགས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་དུ་མགུལ་བཅད།

ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། འདི་ནི་ཐུར་སོག་པོའི་དམག་དཔོན་དགའ་ལྡན་བྱ་བའི་གཅེན་པོའི་བུ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༧༡༦)ལོར་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ནས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སོག་དམག་དྲུག་སྟོང་བོད་དུ་བཏང་། མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་དམག་དཔུང་འདམ་དུ་འབྱོར་ཏེ་དེར་དམག་འཐབ་ལན་འགའ་བྱས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པས་ལྷ་བཟང་དཔུང་དང་བཅས་པ་བྲེལ་རྟབ་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཐོན་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཆབ་སྒོ་རྣམས་བསྡམས་ཏེ་བསྡད། དེ་དུས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེ་བ་ནི་དབུས་མདའ་དཔོན་ཨོ་རོང་པ་དང་། འབུམ་ཐང་པ་འདུས་པོའི་བུ་གཉིས། གཙང་དཔུང་གི་དམག་དཔོན་དུ་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། བསམ་གྲུབ་གླིང་པ། བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། སོག་དཔུང་གི་དམག་དཔོན་དུ་རལ་ཐའི་ཇི་བཅས་ཡིན། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ཇུན་གར་དམག་ལྷ་སར་འཛུལ། བོད་དམག་སྲུང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སླགས་མ་རྙེད་པར་ཁ་ཐོར། ཕོ་ལྷ་བའང་འབྲས་སྤུངས་ལ་བྲོས། ཇུན་དམག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་བཅོམ་འཕྲོག་ཚད་མེད་བྱས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཇུན་དམག་གིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་ནས་འཛུལ་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཐར་དཀའ་བས་རྒྱལ་སྐོར་མི་རྒྱག་ཅེས་བྱེད་སྐབས་ལྷ་བཟང་ཁང་རང་ཉིད་དང་། ཞབས་འབྲིང་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ལྷག་རྒྱབ་ནས་རྟ་བཞོན་ཏེ་བྲོས་འགྲོ་སྐབས་རྟ་འདམ་ལ་བྱིངས་ཏེ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པའི་ངང་རྗེས་འདེད་ཇུན་དམག་འཁོར་བ་དང་ལག་འཛིངས་ཀྱིས་དམག་མི་ཁ་ཤས་བསད་མཐར་ཁོང་གཉིས་ཇུན་དམག་གིས་ལག་ཏུབ་བརྒྱབ་སྟེ་བཀྲོངས། དེའི་ཚེ་ཇུན་གར་བའི་དཔུང་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་གྲོས་ཏེ་དགུང་ན་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་བྱེ་རི་སྟག་རྩེའི་ཞབས་དྲུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཁྲིར་བསྐོས། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལའི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་ཚང་མ་སྐྱིད་ཆུའི་ཁར་འཁྲིད་ནས་ན་བཟའ་རྣམས་བཤུས། སྐུ་ཆས་གཡོགས་ཏེ་སོ་སོའི་གཞིས་དང་ཕ་མིང་གར་ཡོད་སར་བཏང་། རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་བླ་མ་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་། ལྷ་བཟང་གི་ཞབས་འབྲིང་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བཟུང་སྐེ་བཙོན་དུ་བཅུག གཞུང་ཞབས་རྣམས་བསྐྲངས་ཏེ་པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་མིན་འདྲི་རྩད་བྱས་པར་ཚད་མས་འདོད་གཅིག་གིས་མིན་པར་ཐག་བཅད་པས་ཁོང་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་ལྕགས་པོ་

རིར་དོ་དམ་བཀག་ཞར་བྱས། ཟླ་༡༢ཚེས་༢༦ཉིན་ལྷ་ཐང་སྟེང་དུ་དབུས་གཙང་གི་ལྷ་དཔོན་རྣམས་བསྐོངས་ཐོག ཇུན་གར་གྱི་བློན་ཆེན་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་དང་། གདུགས་དཀར། ཆོས་འཕེལ་ཇའི་སང་གསུམ་བཅས་ནས་སྣད་ཕྱིན་གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་ཆོས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མི་ཚོག་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་དོར་དགོས་པའི་ཁྲིམས་བསྒྲགས། དེ་ནུབ་སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་རཏྣ་གླི་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། གདུང་སྲས་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་དུ་འཁྲིད་དེ་བཀྲོངས། ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གནས་ཚང་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་པ་དང་སྔགས་ཞལ་འདོན་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། ལྷུགས་པོ་རིའི་རྒྱབ་ཏུ་ཕེབས་དུས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་ཚུར་ཞོགས་གསུངས་ནས་དེ་ཁར་ཞིང་ལ་གཤེགས། དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་སྨིན་གླིང་གདུང་སྲས་སྐུ་གཞོན་དང་། ཕྱག་མཛོད་ཞབས་དྲུང་ལེགས་གྲུབ། རྡོ་བྲག་རིག་འཛིན་ཆེན་མོ་པདྨ་འཕྲིན་ལས། ལྷ་བཟང་ཁང་གི་གཞུང་ཞབས་གཙོ་གྲས་བུ་ཆུང་དང་། དངོས་གཞི་བ། པདྨ་ཚེ་རིང་། རྒྱལ་རྩེ་ལྷུང་ལོ་ཅན་པ་སོགས་བཀྲོངས། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་གནས་མང་པོའི་སྒོ་བརྩིགས་ནས་བཀག རྡོ་རྗེ་བྲག་དགོན་པ་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་། ཆུ་ཤུལ་ཐར་པ་གླིང་། གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་སྙིང་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་རྨིག་མེད་དུ་བཏང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་ཕྱག་དཔེ་ཡོད་ཚད་ས་ཕུང་ལྟར་སྤུངས་ནས་དེ་སྟེང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་བཅུག གདན་ས་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བཅས་ཀྱི་འདབས་གནས་གྲོང་རྣམས་རྒྱང་རིང་པོར་བཤིག་སྦྱེ་བྱེད་བཅུག་པ་སོགས་བཙབ་གསིག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཇུན་གར་བའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་རང་སྟང་གང་དྲན་གྱི་དབང་སྒྱུར་ལོ་གསུམ་ཙམ་བྱས་རིང་དགེ་ལུགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡིན་ཁུལ་ཕོད་མཁས་ཙམ་ལས། སྙིང་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཧ་ཅང་གི་སྡང་ཟུག་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་གཏོར་བརླག་ཚབས་ཆེན་བཏང་མཐར་ཁང་ཆེན་ནས་དང་། ཕོ་ལྷ་ནས། སྐྱེ་པ་ང་ཕོད་སོགས་ཀྱིས་ཇུན་གར་བར་ངོ་རྒོལ་བྱས་པས་ཇུན་གར་དཔོན་དམག་རྣམས་སྡོད་ཐབས་མེད་པར་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀི་ཤྭ་རས་དབུས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་བོད་ཀྱི་དངོས་ནོར་ཁྲིད་འཕགས་ཕོན་ཆེ་འཁྱེར་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། ནག་ཚང་བརྒྱུད་ཐོན་པའི་ཇུན་དམག་རྣམས་ཁང་ཆེན་ནས་ཀྱིས་རྗེས་འདེད་བཏང་སྐེ་ཇུན་དམག་མང་པོ་བསད། འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀི་ཤྭ་ར་དང་རྩ་ཆེའི་དངོས་ནོར་ཁྲིད་འཕགས་མང་པོ་ཚུར་བླངས་སོ། །

རྡུས་འདིང་གནས། (རྗེ་སྡེ་གླིང)ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་རྩིས་པའི་སྟོ་ནུབ་མཚམས(དེང་སྐབས་ཐང་ཆེན་གྱི་ཟུར་གཅིག)སུ་ཡོད་པའི་རྡུས་འདིང་གནས་སམ་ཁ་རྒྱན་དུ་རྗེ་སྡེ་གླིང་ཞེས་པའི་ཁང་ཆེན་དེར་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་སྡེ་སྲིད་གཙང་པའི་དབང་སྒྱུར་གཏོར་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་སྲིད་དབང་འཛུགས་ཕྱིར་སོག་པོའི་དཔུང་དམག་བོད་དུ་བསྐྱོངས་རྒྱུའི་ཆེད་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་སྐྱིད་ཤོད་པ་སོགས་ནས་རྡུས་འདོན་གྲོས་མོལ་བྱས་པར་ཕྱིས་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྐབས་ཁང་མིང་དུ་རྡུས་འདིང་གནས་ཞེས་མིང་ཐོགས། ཁང་ཆེན་དེའི་བྱང་སྒོའི་འགྲམ་དུ་དར་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྡུས་ཡག་དར་ཆེན་ཟེར།

རྡོ་རྡོག་འབྲོམ་གསུམ། རྡོ་བོ་རྗེ་དང་། རྡོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་གསུམ།

རྡོ་ནང་ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས། ཡུ་མོ་མི་སྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སློབ་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༢༦༣)ལོར་ལ་སྟོད་བྱང་གི་ངབ་ཕུར་སྤང་སྒང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བར་པ་འཛམ་དབྱངས་བཞི་ཐོག་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལམ་འབྲས་གསན། གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་སྡེ་སྣོད་མང་པོ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྒྱང་འདུར་གྱི་ཆོས་གྲྭར་དགེ་འདུན་མང་དུ་བསྐྱངས། རྩོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཟང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་བ་ལས་དུས

འཁོར་གྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་གསན། ཀྱང་འདུར་དུ་འཆད་ཉན་ཡང་མཛད། མན་ངག་ཞུས་ནས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོའི་སྒོ་ཕྱེ། སྐབས་ཤིག་སྨན་ཆེ་བཞེས་པས་འཆད་ཉན་གྱི་སྤྲོས་པ་དོར་ཏེ་སྒོམ་པ་ལ་གཞོལ་བས་ཀུན་སྤངས་པར་གྲགས། བོད་ན་སྦྱོར་དྲུག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་གསན་པ་མཛད། བྱང་གི་རི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་ཚེ་ཐུགས་དམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་དབང་དུ་འདུས། གཙང་གི་ལྷ་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཇོ་ནང་དུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། བཤད་པ་དང་གདམས་པ་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། ལ་སྟོད་པ་དབང་རྒྱལ། སྨན་མེ་བྲག་ཁ་བ། སྟོན་པ་ཀུན་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཀུན་སྤངས་པའི་བུ་བཞིར་གྲགས། མཐར་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང་(༡༣༡༣)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་རྟ(༡༣༠༦)ལོར་མངའ་རིས་དོལ་པོའི་སའི་ཆར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཕར་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོད་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དབུས་གཙང་གཉིས་ཀར་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཇལ་བས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་ཇོ་ནང་དུ་ཕེབས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བརྒྱུད་བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་ཟབ་ཆོས་གཞན་མང་དུ་གསན། མན་ངག་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། བྱང་བདག་ཆེན་ཏ་དབེན་ནམ་མཁའ་བརྟན་པས། ཀུན་མཁྱེན་དཔོན་སློབ་གཉིས་མངའ་རིས་སུ་སྤྱན་དྲངས། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེའི་བླ་བྲང་། འདུ་ཁང་སྙིང་པ། ཤར་ནུབ་ཀྱི་གྲྭ་ཤག་ལ་སོགས་པ་བཏབ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་ཕར་ཚད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་སྟོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད། དེ་ནས་གདན་ས་མཁན་ཆེན་བསྟན་རྒྱལ་བ་ལ་གཏད་དེ། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༣༥༤)ལོར་ཇོ་ནང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ལོ་ལྔ་ནས་དེ་ཡང་གཏད་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། འཚལ་དབུས་གླིང་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གི་ཁྲིད་རྣམས་སློབ་མའི་སྡེ་ཆེན་པོར་གསུངས། དེ་ནས་ཡར་ཀླུང་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས། ལོ་ཙཱ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོག་དབང་གསན། ཁྲ་འབྲུག་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཏེ་གདུལ་བྱ་དཔག་མེད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་བཀོད། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སེ་མཁར་ཆུང་དུ་བཞུགས། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནང་ནས་ས་ག་ལི་འཁྲིམ་པ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ནང་ནས་གསོལ་ཇ་རྒྱུག་པའི་ཆོས་དཔོན་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྟག(༡༣༨༦)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ། (དྷི་པཾ་ཀ་ར་འམ་མར་མེ་མཛད)(སུང་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཀྲའོ་ཀུས་ཀྱི་ཐའི་ཕིང་ཤིན་གོ་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ཆུ་རྟ་སྤྱི་ལོ་(༩༨༢རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་རྟ༡༠༥༤(བར)ཁོང་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བྷང་ག་ལ(དེང་སང་རྒྱ་སྐད་དུ་མང་ཅ་ལ་ཟེར)ཡིན་ཅིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་དང་ཡུམ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་འབྲིང་པོ་ཡིན། དགུང་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་ཆོས་གསུངས་མཁྱེན་པ་དང་། ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་ཞལ་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུའི་བར་སྒྲ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུའི་རིང་མུ་སྟེགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ

ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོན་དུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའི་རེ་བ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཧ་ཅང་མང་པོ་བདམས་ནས་གཉེན་སྒྲིག་གནང་བར་ཞུས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བར་མཐར་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུར་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མ་ཧཱ་བོ་དྷིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། སྐད་ཡང་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་སྦྱངས་པ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་མཛད། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཐོགས། གསེར་གླིང་པ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ཙམ་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། ཐུགས་སེམས་ཧ་ཅང་བཟང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གསེར་མང་པོའི་འབུལ་བ་དང་བཅས་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་མངགས་ཏེ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པར་བཏང་ཡང་གདན་དྲངས་མ་ཐུབ། ད་དུང་ལྷ་བླ་མ་ཡིད་ཐང་མ་ཆད་པར་གསེར་འཚོལ་དུ་ཕེབས་པས་མུ་སྟེགས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་དུ་བཅུག སྐུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྒོ་ཐམས་ཅད་མེར་བསྲེགས་པ་སོགས་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་པའི་འོག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ཚ་བོ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་སྐར་ཡང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་མངགས་ནས་བོད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བྲི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་བོད་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས་དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ》སོགས་མཛད། ལོ་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་རྟ(༡༠༤༢)ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་རྩིས་ལ་སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་མཐའ་མཚམས་སུ་འཁྲུག་པ་ལངས་ནས་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་གནས་སྐབས་ཕྱིར་འགྱངས་གནང་སྟེ་བཞུགས་སྐབས་ལ་འབྲོམ་སྟོན་པ་ཕེབས་ཏེ་བོད་དབུས་གཙང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་ཐོག་མར་བསམ་ཡས། ཡར་ཀླུང་སོགས་སུ་ཟླ་ཤས་བཞུགས་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པས་སྙེ་ཐང་དུ་གདན་དྲངས། དེར་ལོ་དགུ་དང་། འཕན་པོ་དང་། ཡེར་པ། ལྷ་ས་སོགས་སུ་ལོ་ལྔ་བཅས་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། བསྒྱུར་པ། སྒྱུར་བཅོས་སོགས་མཛད། དཔེར་ན་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ《དབུ་མའི་གཞུང་རྟོག་གེ་འབར་བ》སོགས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཉིད་དང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ལ་གསུང་རྩོམ་ཁག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན་[ཀི][ཁི][གི]གསུམ་ལ་ཡོད། བོད་དུ་བཞུགས་རིང་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་དང་། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། དགེ་བཤེས་འབྲོམ་སྟོན་པ། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་སོགས་སློབ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་རྟ(༡༠༥༤)ལོའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྙེ་ཐང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རྣམས་སྙེ་ཐང་ན་མོ་ཆེར་བཞུགས་ལ་ཕུལ། སྙེ་ཐང་འོར་དུ་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ནི་འབྲོམ་སྟོན་པས་མཛད་པའི《བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས》དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[ད]པ་བཅས་སུ་གསལ།

ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུགས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་སྐུ་འདས་ནས་ད་བར་ལོ་ཇི་སོང་གི་འདས་ལོ་རྩི་ཚུལ་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ལས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་ལུགས།

ཇོ་བོ་དཱི་པཾ་ཀ་ར། སྔོན་དུ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཇོ་བོ་ན་རོ་ཏ་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། (པཎ་ཆེན་ན་རོ་པ)ཕལ་ཆེར་དུས་རབས་བཅུ་པའི་རིང་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། སོ་ནྲ་བ་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་རྒྱ་གར་དུ་ཇོ་བོ་གདན་འདྲེན་པར་སོང་སྐབས་པཎ་ཆེན་ན་རོ་པ་ད་དུང་བྲི་ཀྲ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དགོན་པར་བཞུགས་མུས་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་ཤོག་གྲངས༡༢ནས་༡༤བར་གསལ།

ཇོ་བོ་རགས་ཁ། ལྷ་སའི་ཤར་ངོས་སྐུ་འབུམ་ཐང་གྲོང་ཚོའི་འགྲམ་གྱི་སྐྱིད་ཆུའི་རགས་སྟེང་གི་ཇོ་བོ་རགས་ཁ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གཙང་ཆུ་ཤོར་ནས་ལྷ་སར་ཆུ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྐབས་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་རགས་ཐོག་མར་བཟོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ་ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱིས་ཆུ་རགས་ལ་ཞིག་གསོ་གནང་བ་མ་ཟད། སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་གདུང་ཡང་ཆུ་རགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་བཞུགས་པས་སྐུ་འབུམ་ཐང་མཆོད་རྟེན་ཞེས་གྲགས། ཆུ་རགས་ཀྱི་ཁ་དེར་རྡོ་ཕྱུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཇོ་བོ་རགས་ཁ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ལྷ་སར་ཆུ་ཉེན་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པས་སེར་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་སྐུལ་སློང་གིས་ཆུ་རགས་ཁར་རགས་རྡོ་སྐྱིལ་བའི་སྲོལ་གཏོད། དེ་ནས་བཟུང་ཇོ་བོ་རགས་གསོ་ཞེས་བོད་ཟླ༡ཚེས་༢༥ཉིན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཚོགས་བཞུགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་སོས་ཀྱིས་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པའི་འཚོ་འཛིན་ཁོག་རྡོ་ཉོས་ཏེ་ཇོ་བོ་རགས་རྒྱུག་ཏུ་རགས་རྡོ་ཁ་གསོས་སྐྱིལ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རབ་གནས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་བཅས་དེ་སྐབས་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད། དེ་ཉིད་རྩེ་གཟིམ་འགག་ནས་སྟོན་ཚུད་བཟང་གསལ་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་གཉིས་དང་། ཤོད་དྲུང་ལས་ཚན་གཉིས། རྩེ་ཤོད་དྲུང་དཀྱུས་དྲུག་རེ་ཚིབས་ཞབས་སུ་ཁྲི་པ་བཞུགས་གནས་སུ་འཛོམས། ཁྲི་པ་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་བཏང་། དེ་ནས་སྡེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་དང་། གསོལ་གཟིམ། གཟིམ་འགག སྒྲོས་འཛིན་བཅས་ཀྱིས་ཚིབས་གྲལ་བསྒྲིགས་ནས་རགས་འགྲམ་དུ་ཕེབས། བཀའ་ཤག་གདན་གཉེར་ནས་དབྱི་མཚོར་ཞལ་ཕྱོགས་པའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་། ཚིབས་ཞབས་ཀྱི་གདན་བཅས་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད། བཀའ་ཤག་གསོལ་ཐབ་ཁོངས་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ཕེབས། རབ་གནས་དང་ཕྱག་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གནང་སྟེ་ལེགས་གྲུབ་དང་བསྟུན་ཁྲི་པ་བཞུགས་བར་ཚིབས་གྲལ་གོང་བཞིན་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྲོལ་ཡོད།

ཇོ་འབེར། (སྙིང་མ་ཇོ་འབེར)འདི་ཉིད་ཡབ་ཉེ་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༡༩༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བར་ཁུ་བོ་དང་འགྲོགས་ཤིང་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ནས་ཉེ་ཤུའི་བར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ལས་རྒྱུད་གསུམ་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་དང་བདེ་མཆོག་མལ་གྱིའི་ལུགས་གསན། ཆུ་མིག་པ་ལས་ཚད་མ་བསྡུས་པ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ལ་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་མི་ཏྲའི་གདམས་པ་རྣམས་དང་། བལ་པོ་གྲགས་པ་འབུམ་མེ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁ་འཐོར་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་གསན་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོས་པ་བཅད། གཟིགས་སྣང་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མི་གསུངས། ལྷ་སར་ཇོ་བོ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་དུས་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་ནས་ཕྱག་རྡོར་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་མཇལ། མཐར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༢༣༡)ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས།

ཇོ་མོ། ཡིག་སྙིང་ནང་བཙུན་མོ་ལ་ཟེར་ཏུང་། རྗེས་སུ་མཐོ་རིམ་བྱུད་མེད་ལ་འང་ཇོ་མོ་ཟེར།

ཇོ་མོ་གླིང་གསུམ། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་། དབུ་

ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་། དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྟོན་དུ་སྨྲ་བོ་དགེ་དཀར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སོ། །

རྡོ་མོ་སྨན་མོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཨེ་ཡུལ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གུ་རུའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཟར་མོ་ལུང་དང་ཉེ་བར་ཡབ་དྭགས་བརྒྱུད་སྔགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་པདྨ་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ་(༡༢༤༨)ལོར་འཁྲུངས། སྔོ་ནུབ་ལ་ཡག་ཡང་གྲོང་དུ་ཕེབས། གུ་རུ་ཆོས་དབང་དང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་དུ་འཁྲུངས། སྐབས་ཤིག་འབྲུག་པའི་ལྷ་མ་གླིང་རྗེ་རས་པ་མཇལ་བ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ཁ་བྱེ་བའི་བརྡ་ཐབས་སུ་བརྟེན་ནས་གླིང་ལ་རྟོགས་པ་ཐོད་བརྒལ་འཁྲུངས་ཏེ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་རྒྱུན་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་བར་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་། སྣང་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ནས་མཐར་དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག་(༡༢༨༣)ལོའི་སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་ཡུལ་གྲོགས་ལྷ་རིའི་རྩེ་མོར་ཕེབས། དཔོན་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞིག་མཛད་དེ་གསུམ་ཀས་ལུས་མ་སྤངས་པར་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རེ་མཐོ་རེ་མཐོར་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་གྲལ་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་གཤེགས་པར་གྲགས་སོ། །

རྡོ་མོ་མཚོ་ཁ། ཞོགས་ཕྱུར་རྡོ་མོ་མཚོ་ཁ་ཞེས་པ་ནི་ར་སྒྲེང་གི་བླ་མཚོ་ཡིན་པ་ལོ་རེར་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་མཚོ་རྫས་འདེབས་པར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མཚོ་དེ་ནས་མཚོ་མཇལ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པར་གྲགས།

རྡོ་པཱག་རྣམ་གསུམ། རྡོ་བོ་པཱཀྲ་ཧུ་ན། རྡོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། འཕགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །

མཇལ་དམངས། བླ་མ་ཆེ་ཁག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་མཇལ་ཁ་ཞུ་མཁན་གྱི་མང་ཚོགས།

མཇལ་ཡིག་མཛོད་གསུམ། མགྲོན་གཉེར། དྲུང་ཡིག ཕྱག་མཛོད་དེ་གསུམ།

མཇུག་གནོན་དོ་དམ། གཅིག་འཕྲོ་གཅིག་མཐུད་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱས་པ།

མཇུག་མ་ཕྱི་མཇུག་གི་སྒང་རུས་པ་སྦྲོམ་པ། ཚང་རུས་ཀྱི་མར་སྐེ།

མཛེ་བོ། ཕོ་མཚན།

འཛག་ཞྭ་ཉི་ཁེབས། རྩྭ་འཛག་མ་དང་སོག་མ་ལས་བཟོས་པའི་ཞྭ་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག

འཛང་། ཡུན་ནན་གྱི་ལི་ཅང་ས་ཁུལ་འཛང་དང་དེའི་མི་རིགས་ལའང་འཛང་པ་ཟེར།

འཛད། གཅོད།

འཛམ་མགོན་བློ་ཡི་ལང་ཚོ་བཟང་པོ། འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལང་ཚོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་ཙོང་ཁ་པའི་མཚན་ལ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་བྱུར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ།

འཛམ་ཆེན། བོད་དུ་ཐེམ་ཐོ་དུད་གྲངས་སྤུ་ཕྱིས་ཐེངས་གསུམ་བརྩིས་པ། ཐེངས་གསུམ་པ་བརྩིས་སྐབས་འཛམ་ཆེན་འཛམ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེས་སོ། །

འཛམ་ལ། རང་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཆུ་དང་མེ་ཤས་ཆེ་བས་མཉེན་ཞིང་རེག་པར་བཟོད་པའི་རིག་བྱ།

འཛམ་པའི་ལྷ། འདི་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

འཛམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁག་གཉིས་ཏེ། ༡. མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་ཚིག་བརྒྱུད་དུ་གནང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ༢. འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྙན་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་རྗེས་མ་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

འཇམ་དཔལ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་གསུམ་ལྡན་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཟེར། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལྷ་ལ་བསྙེན་ན་བསྙེན་མཁན་དེ་སྨྲ་བའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། གསུམ་ལྡན་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བ་ནི་སྐུ་ལ་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་དམར་པོ་སྟེ་ཤམ་ཐབས། ཆོས་གོས་སེར་པོ་གཉིས་ཏེ་སྣ་གོས་དང་སྣམ་སྦྱར་གསུམ་བཞེས་པའི་དོན།

འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཞིག་གི་མིང་། འདིའི་ནང་དོན་ནི་གཙོ་བོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ཡོད་པ་དང་ཞོར་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ནས་འོད་ལྡན་བར་རྒྱལ་པོ་བཅུའི་མིང་བསྟན་ནས་མཐར་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་ཏེ་མི་རིགས་གཞན་དག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བཤད་ཡོད་ཅིང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》རྩོམ་པ་པོ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》རྩོམ་པ་པོ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀས་གོང་གསལ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེ་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བཤད་གནང་སྐབས། རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ནས་འོད་ལྡན་བར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་འོད་སྲུང་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་བཅུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་བོད་སིལ་བུར་གྱུར་རྗེས་མཐར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་མི་རིགས་གཞན་དག་སོག་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་སོགས་ལུང་བསྟན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ནང་། གོང་གསལ《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་རྒྱ་གར་ཡི་གེའི་ཐོག་བཀོད་པ་ཁོ་རང་གིས་དངོས་སུ་གཟིགས་མྱོང་བ་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཇོ་རིང་ཞིག་གི་ལྷིབས་སུ་ཡང་གོང་གསལ་གྱི་ཚིག་དུམ་བུ་དེ་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཡི་གེའི་ཐོག་གི《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》ཀྱི་ནང་གསལ་བའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་མིང་ཡིན་པར་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡང་གསལ་བས་དེ་ནི་འགོས་ལོ་དང་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱིས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་པ་མ་མཁྱེན་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྲིས་གནང་འདུག་པ་དཔྱད་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྙམ། 《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》མ་ཡིག་གཟིགས་འདོད་ན་ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ལེ་ཚན་[ད]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། (རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད) འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཞུགས་སྟངས་བཅས《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ཤིང་དཔར་ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སྔ་ཕྱི་གཉིས། སྔ་མ་ནི་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ། ཕྱི་མ་ནི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མའོ། །

འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་གློ་བོ་འབྲོག་གསེབ་ཏུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་བྲག་དཀར་གྲགས་རྒྱལ་བ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་གློ་བོ་བདག་པོས་ས་སྐྱར་གྲྭ་བསྐོར་དང་དབུས་གཙང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་རྫོང་བཏང་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་འདི་ཉིད་ས་སྐྱར་ཕྱིན་པས་བློ་གྲོས་གཞོན་ནུའི་བཤད་གསར་དང་། ངོར་དུ་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མཇལ། ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཁན་པོ། བྲག་དཀར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁ་ཆར་བས་སློབ་དཔོན། གཙང་གཞོན་ནུ་སེང་གེས་དུས་གོ་བ་མཛད

དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་བསྙེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་བཅུད་ཐོས་པར་རོལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེ་དང་གོ་རམས་ཆོས་རྗེ་མཁན་སློབ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་གྲངས་སོ་བཞི་པ་ནས་པཎ་ཆེན་འབུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་འཆད་གནང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་བཞི་པ་ནས་སྐྱིད་སོས་ཚལ་གྱི་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཞི་བར་མ་གཤེགས་བར་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས། ཐུགས་སྲས་མང་དུ་བྱོན་ཞིང་། སློབ་མ་པཎ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་གྱིས་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་བཏབ། ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གཞའ་རི་དགོན་གསར་བཏབ། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་གཅིག་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དགོན་པའི་ཁྲི་པ་ཉེར་གཅིག་པ་ས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༦༢༥)ལོར་ཡབ་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་རྗོར་མོ་དམའ་ཟེ་བཟའ་མ་ཅིག་ཚེ་བརྟན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྩེ་གདོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས(༡༦༣༥)ལོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་མཛད། ལོ་དེར་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་སྡེར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་འཕེལ་བས་མཁན་པོ་དང་ཆོས་རྗེ་བློ་བོ་མཁན་ཆེན་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མི་འབྲུག(༡༦༣༤)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་ཁྲིར་ཞབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ས་ཏྲ(༡༦༣༨)ལོར་གཞི་ཐོག་གི་གདན་ས་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་པ་ཤིང་ཐྱི(༡༦༦༦)ལོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་འཕེལ་བས་མཁན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོས་ལས་སློབ། ར་སྟོན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསང་སྟོན་པ་མཛད་དེ་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་འཕེལ་བ་དང་། མུས་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། ཞ་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་སོགས་ལས་བདེ་ཀྱི་རྡུས་འཁོར་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཀའ་མན་ངག་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྙེད་པའི་སློབ་མ་ཏ་ཙང་མང་པོ་བྱོན། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༧༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་བཀའི་གཏེར་བཞི། ནག་པོ་མགོ་གསུམ། དམར་པོ་མགོ་གསུམ། དཀར་པོ་མགོ་གསུམ། མི་ཁ་བ་ཏུ་དང་བཞིའོ། །

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྫོང་གསར་མཁྱེན་བརྩེའམ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་དང་། པདྨ་འོད་གསལ་མདོ་སྔགས་གླིང་པ་ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་མཆིས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༢༠)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེ་གཏེར་ལྷུང་དིལ་མགོའི་གྲོང་གི་དབྱར་རྩ་ཁྲུང་ཆེན་ཐག་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པས་ཐེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཨེ་ཝཾ་ཐར་པ་རྩེའི་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་འཆི་མེད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར

གཅིག་པར་སྨིན་གླིང་མཁན་ཆེན་རིག་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་འགྱུར་མེད་སངས་རྒྱས་ཀུན་དགའ་དང་། ཞེ་ཆེན་འགྱུར་མེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ། ས་སྐྱ་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་སོགས་ས་དགེ་བཀའ་སྙིང་གི་བླ་མ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་མཁས་དབང་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད། སྔ་འགྱུར་སྙིང་མའི་བཀའ་གཏེར་དག་སྣང་གི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་དང་། བཀའ་གདམས་གསར་སྙིང་གི་ལྷ་ཆོས་སྒྲུབ་ཆེན་བི་རུ་པའི་ཐུགས་བཅུད་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་ལས་བྱོན་ཅིང་ས་ངོར་མཚར་གསུམ་སོགས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཆུང་བརྒྱད་བཅས་བཀའ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག དཔལ་ལྡན་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནི་གུའི་གསེར་ཆོས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་སོགས་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ལ་གཏམས། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་འཕགས་བོད་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཡོངས་བསྡོམས་གླེགས་བམ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བགླག་ལུང་མཐའ་དག་གསན་བཞེས་མཛད། མདོར་ན། གསང་སྔགས་གསར་སྙིང་དང་། ས་གཏེར། ཡང་གཏེར། དགོངས་གཏེར། རྗེས་དྲན། དག་སྣང་། སྙན་བརྒྱུད་བཅས་བཀའ་བབ་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་། སྙིང་མ་དང་། བཀའ་གདམས། ལམ་འབྲས། མར་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ཤངས་ཆོས། ཞི་གཅོད་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། བསྙེན་སྒྲུབ་བཅས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལུགས་གསལ་བར་མཛད་པའི་དཔེ་གཞུང་དང་། སྒྲ། སྙན་ངག གསོ་རིག་སྐར་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་པར་དུ་འཁོད་པ་གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་ཤིང་། ཞལ་སློབ་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། རྡོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ས་སྐྱ་ཁྲི་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན། ན་ལེནྡྲའི་གཟིམས་འོག རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ། སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ། སྟག་ལུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། བྲག་གཡབ་ཉོ་མི་ཏན་སོགས་ས་བཀའ་སྙིང་གསུམ་དང་དགེ་ལུགས་པ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན། གཞན་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་དང་། དེ་དག་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་སུམ་ཅུ་སྐོར་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་ནས་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་རེ་ཞིག་མཐར་སོན་ཏེ་དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༨༩༢)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་གཞུ་ལའི་ཏཱ་པའུ་ཕ་ཝང་ཤི་ཐེན་ཙི་ཙའེ་ཧྥུ་ཞེས་འབོད་པ། (如来大宝法王西天自在佛)མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མིང་ཁྲིང་ཙུའུ་ཡུང་ལོས་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་སྤྱི་ལོ༡༤༠༧ལོར་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཅིན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་ཞུས། གཞུ་ལའི་ཏཱ་པའུ་ཕ་ཝང་ཤི་ཐེན་ཙི་ཙའེ་ཧྥུ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞུལ་བྱུང་གི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་གོ་གནས་དང་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཇའ་ས། གཡང་ཏིའི་དམ་ཁ་བཅས་ཕུལ་ཡོད་སྐོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན་(པ)པའི་ཤོག་གྲངས་༨༠ནས༨༡བར་གསལ།

འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད

པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

འཛམ་དབྱངས་མགོན་པོ། རྗེ་ཡོ་རས་ཀྱི་སློབ་མ་འདི······ཉིད་ཡུལ་མྱང་སྟོད་ཁྲེ་བྲག་ཁམ་གྲོང་དུ་ཡབ་ཁྲུང་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་ཡུམ་འགྲོ་མོ་ཁྲི་འདྲེན་དཔལ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༠༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་བསོད་ནམས་མགོན་པོར་བཏགས། དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ནས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་དྲན། དགུང་ལོ་དྲུག་བདུན་ནས་སློབ་དཔོན་ཞྭ་སྟོན་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ······གསན་ནས་ཕྱིས་པ་གཞན་ལ་འཆད་པའི་བློ་གྲོས་ལྡན། རྗེ་གཟུངས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སློག་བསླབས་པས་ཟླ་གཅིག་ཙམ་ནང་ལེགས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་འོ་ཡུག་སོགས་སུ་མཚམས་དམ་པོར་བཅད་དེ་སྒོམ་ལ་བཞུགས། རིན་པོ་ཆེ་མར་སྟོན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། དུང་ལུང་པས······སློབ་དཔོན། སློབ་དཔོན་གཙང་པོས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་ལས་བྱང་ཐང་དུ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་དང་རིན་ཆེན་འབྲུ་དགུ་རྣམས་ཞུས། སྟན་གཅིག་ལོ་བཅུ་བཞི་དང་། ཞ་མི་བཞེངས་པར་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས། དེ་ནས་དབུ་རེ་བ་བསྙེན་ནས་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས། འབྲུག་པའི་ཆོས་སྐོར་དབང་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསན། སངས་གདོན་གྱི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་འདག་འབྱར་བྱས་ནས······འཛམ་དཔལ་གྱི་བསྙེན་པ་བསྐྱལ་བས་ནད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསལ། དེ་ནས་ལྷ་རི་མོ་དང་མྱང་སྟོད་དང་ཆོས་ལུང་རྣམས་སུ······འདག་འབྱར་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། མཁན་པོ་སྟོད་ལུང་པ་དང་། མཁན་པོ་དུང་ལུགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྲ་བ་སྣན་སྟོན། སྟོང་ནག་ཆོས་ཀྱི་སེ་སེར། ཟླ་མ་ལྷ་སྣང་བ་སོགས་ལས་འདུལ་བ་དང་། ཚད་མ། དུས······འཁོར་གྱི་དབང་རྒྱུད། དབུ་མ། ས་སྐྱེ། སྤྱོད་ཕྱོགས། གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར། སྐུའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་དྲུག་སོགས་མང་དུ་གསན་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པས། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་དང་། འཛམ་དབྱངས······མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་མཚན་བསྟོད་བྱུང་། སྟོད་སྨད་ཀྱི······མཚམས་ཀུ་ཙ་ལུང་དུ་དགོན་པ་བཏབ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་གཞན་དོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་བསྐྱངས། རྗེ་འདིས······མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུད······འགྲེལ་མན་ངག་གི་སྐོར་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང······བཤད་སྦྱི་བསྡུས་མང་པོ། མི་དཔྱད་དང་རྟ་དཔྱད་སྨན······དཔྱད་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། འདས་ལོ་མ་རྙེད།

འཛམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་འཛམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ལུག·········(༡༣༧༨)ལོར་བསམ་ཡས་སུ་ཡབ་དགེ་བསྙེན་པ་ཞུ་བ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྩེད་ཐང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གྲལ······འཛིན་མཛད། དེར་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ཐུགས······འཛིན་གནང་། གསང་ཕུར་གཉལ་རྒོད་རིན་ཆེན་བསམ······གྲུབ་དང་ལྡན་མ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་ལས་ཕར་ཚད་དང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་མཁན་ཆེན་དགའ་བཞི་པ་ལས་འདུལ་མདོན། དགའ་ལྡན་དུ་འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་གྲངས་ངེས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་གསན་ནས་མཁྱེན་རབ་ཟླ་དང་བྲལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཁན་པོ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས······བསྙེན་པར་རྫོགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འགོག་པ་རི······ནས་གཏེར་བཞེས་པའི་ཆོས་དུང་གནང་སྟེ་དགོན་པ་ཞིག···འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བཞིན་དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད···ལ་ཕེབས་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༤༡༦)ལོར་སྐྱིའུ་པ་ནམ་མཁའ······བཟང་པོས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་ལེགས་པར་བཏབ། དེ་ཡང་གནས······དེར་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་དགོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟིམ་

སྐྱིལ་དེང་སང་བྲག་ཐོག་ཁང་ཟེར་བ་དེར་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགོན་གནས་ལེགས་པར་ཐེབས་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་སློབ་དཔོན་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མཛད། ཆོས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐོག་ནམ་ཚུགས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་པུ་ཏི་བརྒྱད་བརྒྱད་རང་རང་གི་བོལ་འགྲེལ་རེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱིར་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་པུ་ཏི་ཆེན་མོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ལ་བཤད་པ་མཛད། གཞན་ཡང་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་དང་། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོའི་བསྙེན་པ་རྒྱུན་དུ་མཛད། ཞག་རེ་ལ་ཨ་ནྣ་པ་ཙ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་རེ་དང་། མཚན་བརྗོད་ཚར་གསུམ་རེ། ཡིག་དྲུག་ཁྲི་ཚོ་རེ་ཆག་མེད་བཟླ་བར་མཛད་པས་ཕྱིས་མ་ཎི་དུང་ཕྱུར་གཉིས་ལྷག་པར་ཡོངས། རྗེ་ཉིད་འཆད་ཉན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མངའ་བས་རླུང་འོད་ཟེར་ལྟ་པ་གཟིགས། ཕྱག་རྫས་རྣམས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་སློབ་མ་སྐྱོང་བ། སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལས་ཆགས་ཞེན་ཡེ་ནས་མི་གནང་། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མུས་སྨད་པ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་དང་། ཉན་པོ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་དཔལ་བློ་བ། སློབ་དཔོན་སྣ་ལེབ། སྟར་ཐང་པ་རབ་མཆོག ཉག་རེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དུ་མ་འདུས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བར་ལོ་སོ་གཉིས་རིང་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བསྐོར། ས་འབྲུག(༡༥༥༨)ལོར་བསླབ་བཏུས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལེའུའི་མཇུག་ཆོས་ཐུན་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན《རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས》དང《ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལས་དང་པོ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ》སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་ལ་ཐེབས་པ་ན་སྙུང་རྣ་ལས་འདའ་བའི་ལྟས་བྱུང་བའི་ཚེ་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཐེབས། ཞབས་གཉིས་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་ལ་ཐུགས་གཏད་པས། སྐུ་སྨད་ནས་དྲོད་ཡར་ལ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིས་སྐུ་དེ་སྤྱན་དྲངས་པས་དེ་ལ་སྤྱན་གདངས་ཏེ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་དཔུང་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཞག་འགའ་བཞུགས་པས་ཞལ་ཆེར་གྱིས་སྐུའི་གཟི་མདངས་ལ་དཔགས་ནས་འབྲུལ་པ་ཡང་སྐྱེས། དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྤྲུལ(༡༥༥༩)ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། གོང་དུ་ལྟུང་ལུང་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་གསལ།

འཇམ་དབྱངས་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་བཀའ་འགྱུར་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་པ།

འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་ཁྲི་པ་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་སྒང་པ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོར་ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་། ཡུམ་མ་ཅིག་གཞོན་ནུ་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དེ་ནས་དཔང་ལོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ན་བཟའ་བ་བསོད་ནམས་དཔལ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། གཞི་ཐོག་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོས་སྐྱུལ་མ་གནང་བ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་མོར་རྣམ་འགྲེལ་དང་རིག་གཏེར་སོགས་ཉིན་རེར་ཆོས་ཐུན་བདུན་རེ་ཆག་མེད་དང་། བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་བས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་བྱུང་། རིགས་སྲས་ཀུང་འགའ་ཞིག་བསྐྱུན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་གཙུང་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན

དང་ལྡན་དུ་པོ་དོང་བྲ་གོད་གཡོང་རྙིང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཏཱ་དབེན་གུ་ཤྲཱིའི་མཚན་གསོལ། ཤེལ་གྱི་དམ་ག་ཡང་བསྩལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞི་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༢༣)ལོར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཞིབས། དགུང་གྲངས་སོ་ལྔ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༣༤༤)ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་བའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་གཟིམ་ཁང་གོང་མར་སྐུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་པ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་མཆོག་ནི་ཤང་སྟོད་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་མཛད་པའི་དགེ་ཚུགས། སློབ་དཔོན་བཟོད་དཔལ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོར་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། མཁས་གྲུབ་བྱང་སེམས་འདུལ་དཀར་བ་སོགས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཞིབས་ཏེ་རིན་ཆེན་བྲག་དགོན་དུ་ཞན་ཕྱག་པ་དང་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༤༨༥)ལོར་སེ་ར་བྱེས་པའི་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་པ་མཛད། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་དོན་གཉིས་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཕྱི(༡༥༡༨)ལོར་སེ་ར་དགོན་གྱི་ཁྲི་མཐོན་པོར་ཞིབས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༢༤)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོར་ལྷ་སར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟག་ཕུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཐང་སག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་དེ་མཁས་པར་གྱུར། མི་དབང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ནི་ཁོང་གི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་འདུག ཁོང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཉྫུ་ཤྲཱི་སུ་ཁ། སུ་ཁ་བཛྲ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཞུ། གསུང་རྩོམ་པོད་ཆེན་གཅིག་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༧༤༡)ལོར་སྐུ་འདས། ཁོང་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་ས་དགེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཁས་པས་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་འདུག

འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བདུན་པ་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྟག(༡༣༩༨)ལོར་ཡབ་བླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཚན་གཞན་བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མ་ཅིག་ཞལ་ལུ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་ཞིང་བློ་གྲོས་ཡངས་པས་སློབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་ཉིན་གཉིས་ལ་རྟགས་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་ཉིན་གཅིག་ལ་བདེ་མཆོག་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཀུན་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོར་མཚན་གསོལ། སློབ་དཔོན་པད་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། བསྟན་སྲུང་ཐན་དུ་འཁོལ་བ་སོགས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལྕགས་བྱི(༡༤༢༠)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་ཁྲིར་ཞིབས། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཡས་མས་བར་གདན་ས་མཛད། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་མི་ཕི་གཟུགས་ཅན། འདི་གོང་མ་ཚང་ལ་ཟེར་ཏེ། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གོང་མ་རིམ་བྱོན་ཚང་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ

དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། མངའ་ཞབས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་ཚང་མ་འཛམ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀུན་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། མངའ་འབངས་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སླེབས་ཁྱབ་པ་ལྷ་བུའི་ས་ཁྲོན་ཆེ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ལོ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་སོང་མཚམས་འཛམ་གླིང་ན་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་སུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་སྔོན་སྨྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གོང་དུ་གོང་མ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱུད། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། གཡག་སྡེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་དཔལ་པ་རྣམས་སོ། །

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཐོག་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དང་། མདོ་སྨད། རྒྱ་སོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བླ་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྔོ་གོང་དུ་ཀ་སྡེའི་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་ནང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལྟར་ཅུང་ཞིབ་ཙམ་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། (ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན) རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༢༥༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་རྟ(༡༣༠༦)ལོ་བར། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དངོས་སློབ་ཤར་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རབ་བྱུང་མ་མཛད་གོང་གི་སྲས་གསུམ་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་དངོས་མིན་ཀྱང་གདན་ས་སྐྱོང་བའི་མཛད་རྗེས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཚན་སྙན་ཅན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ནའི་སྲས་དྷརྨ་པཱ་ལ་སྐུ་མ་གཤེགས་པའི་གོང་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་མིན་པའི་གླིང་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་བརྗོས་ཏེ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་ཕུད། དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་དྷརྨ་པཱ་ལ་ཡང་སྐུ་གཤེགས་ནས་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་མང་པོའི་རིང་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་ཁག་གི་ཉམས་གསོ་མཇུག་སྐྱོང་སོགས་མཛད་པ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཐོག་ཐིགས་ཁང་གི་ཕྱིར་ཡུག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། རིགས་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་སོ་སོའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་བཅས་པ་འབྲི་བར་མཛད་པ་ད་ལྟའང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་དང་བཅས་མདོར་ན་དྷརྨ་པཱ་ལ་སྐུ་གཤེགས་པ་ནས་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་བོད་དུ་མ་ཕེབས་བར་གྱི་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་རིང་དང་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ནས་གདན་ས་མ་གནང་གི་བར་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་བཅས་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤར་ལས་ལེགས་པ་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བའི་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་རྟའི(༡༣༠༦)ལོ་འགོར། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ལ་གདན་ས་ཕུལ་རྗེས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ཇའི་ཕྱུས་གདན་དྲངས་ཀྱང་ལོ་དེའི་ལོ་མཇུག་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་པར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས༡༥༥ནས༡༥༦བར་གསལ།

འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར། མཚན་གཞན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཞུ་བ་མཆོག་ནི་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱ(༡༤༢༩)ལོར་ལྷ་ས་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་གསང་ཕུར་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་གུང་ཙ་ཆོས་བློ་དང་སློབ་དཔོན་དཔལ་བློ་ལས་ཕར་ཚད་གསན། སློབ་དཔོན་གནས་བརྟན་ལས་འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་གསན།

བ་སོ་ཆོས་རྗེའི་ས་ནས་གསང་སྔགས་སྐོར་གསན་ཏེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ལོ་གསང་ཕུར་བ་སྐད་པའི་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་འཆད་ཉན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་བཞེས་པ་ཆུ་གླང(༡༤༩༣)ལོར་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་གཙོ་བོ་མཛད། སྣེའུ་པས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་བཞེངས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས》 《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན》 《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ》 《དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ》སོགས་མང་དུ་མཛད། ཞལ་སློབ་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། དཀའ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། རྩེ་ཤར་གྱི་ཆོས་རྗེ་པཎྜི་ཏ་བཟང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། ཉི་ཟིང་བླ་མ་དཔལ་ལྡན་འོད་ཟེར། གོ་མལ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་མཆེད། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྐྱེ་སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས། བྱེ་རྫིང་མཁན་པོ་རབ་འབྱོར་སེང་གེ། གོ་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ། ཀོང་སྟོན་དཀོན་ཅོག་འབྱུང་གནས། འོལ་དགའ་དཀའ་བཅུ་བ་བློ་གྲོས་གྲགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༣༤༠)ལོར་ཡབ་ཕག་གྲུ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་ཡུམ་མང་ཇ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་བླ་མ་སླུ་ལུང་གྲགས་པ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། ཆོས་བཞི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་པའི་མཚན་གྲགས་པ་བཟང་པོ་དང་། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་མཁན་ཆེན་གཞོན་དབང་དང་སློབ་དཔོན་གཞོན་བརྩོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་རྩེད་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད། ཐིལ་གྱི་གདན་སར་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། བཀའ་པོད་བཞི་སོགས་ལ་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། རྩེད་ཐང་གི་ཚོགས་པ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་དུ་བསྐྱངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་དུ་མ་མནོས། སྣེ་གདོང་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༥)ལོར་ཕོ་བྲང་སྣེའུ་གདོང་རྩེའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཏའི་སི་ཏུས་ཕག་གྲུའི་བླ་དཔོན་དུ་དབང་བསྐུར། ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་སྔར་བཞིན་བསྐྱངས། ཧོར་ཐོ་གན་ཐེ་མུར་རྒྱལ་པོས་ཏའི་སི་ཏུ་ཆང་གུའི་གུང་ཀྭ་དིན་གུ་ཤྲིའི་མཚན་ཕུལ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༧༢)ལོར་གོང་མ་ཐའི་ཙུའུ་ཀྲུའུ་ཡོན་ཀྲང་གིས་ཏའི་སི་ཏུ་དང་ཀྭ་དིན་གུ་ཤྲིའི་མཚན་དང་དམ་ཁ་ཕུལ། ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་འགན་བཞེས་རིང་སྲིད་དབང་སྐྱོང་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་རྒྱུན་འཛིན་གནང་བ་ཙམ་ལས་འགྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་མ་གནང་བར་སྲིད་ལོ་དགུ་བསྐྱངས་མཐར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་གླང(༡༣༧༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཇམ་དབྱངས་བསམ་འགྲུབ་རྡོ་རྗེ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བསམ་འགྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཞུ་བ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༢༩༥)ལོར་གཙང་རྟ་ནག་གནས་གསར་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ཟུར་བྱམས་པ་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་གསན། ལྷག་ཏུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྐོར་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྨན་ཞ་ཚལ་བ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ

དབང་ཡང་དག་པར་ཞུས། ཅི་མ་སེང་གེར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཐིག་ལ་ཐུགས་དམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྐུར་གྱུར་ནས་ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་མངའ། དགེན་པའི་ཟུར་ཤཱཀྱ་འབྱུང་གནས་དང་། ཞུག་པ་ལུང་པའི་བླ་མ་སེང་གེ་བ། ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་བཅས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་གསུམ་པོ་ཡང་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བསམ་གྲུབ་རྡོ་རྗེས་ཆུང་དུ་ནས་ཞབས་དྲུང་དུ་བཞུག་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས། ཕྱིས་ཟུར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲུག་རྗེས་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར། རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་འབྲུག(༡༣༧༨)ལོར་འདས།

འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིན། བོད་སྐད་ལ་འགྲོ་བ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་ཟེར།

འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྐེ་གོང་དུ་ཀ་སྐྱེའི་ནང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཇའ་མ་ལི། རང་བྱུང་འཕགས་པ་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོའི་མཚམས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་བལ་ཡུལ་ཡམ་བུར་བཞུགས་པར་བཤད།

འཇའ་མོ། འཁྲིམ་འགྱུལ་གཞུང་ལམ་ཁུལ་ཡུལ་གྱི་ས་ཚིགས་གཏན་ཁེལ་བྱས་པའི་ཁྲལ་དེ་ལ་རིགས་གཉིས་སྟེ། ༡. ཆེ་བ་ལ་རྫོང་སྐྱེལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྫོང་གཅིག་གི་ས་ཁུལ་ནས་རྫོང་གཞན་གྱི་ས་ཚིགས་བར་སྐྱེལ་བ། ༢. ས་ཚིགས་ནི་རྫོང་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་ས་ཚིགས་དེ་ནས་ས་ཚིགས་གཞན་དག་བར་སྐྱེལ་བ།

འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིང་ཀོན་ཆུས་ཉང་བྲན་ཤང་ཁོངས་བྲག་རི་ཁྲུག(ལྷ་ས་བའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་སྲ་རི་ཁྲུག་ཟེར)གྲོང་ཚོའི་ཉེ་བསྐོར་དུ་འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག་ཅེས་པའི་སྒྲིང་གའི་ནང་སྟར་ཆུ་མིག་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་དབྱར་དུས་སྒྲིང་གཏོང་སྤྲོ་གསེང་དུ་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཆུ་མིག་དེའི་ནང་ཉ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་རི་མོར་གཞིགས་ཏེ་ཉ་སྲ་ཕྱུག་གྱོན་པ་དང་། མཐུར་མགོ་གྱོན་པ། རྟ་སྒ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་ཡང་དབྱར་ཁ་དེ་གར་སྒྲིང་གཏོང་སྤྲོ་གསེང་གཏོང་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།

འཇའ་ས། སྔར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ནས་བཟུང་དཔོན་རིགས་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་བཀའ་ཡིག་སྩལ་པ་དེ་ལ་འཇའ་ས་གནང་བ་ཟེར།

འཇའ་ས་མུ་ཏིག་མ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༢༥༢)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པའི་ནང་དུ་དམག་དང་ཨུ་ལག་ཁྲལ་བསྒྱལ་མི་ཚོག་པ་དང་ཆོས་ལུགས་ཁག་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་ཆོས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ཞིག ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ཀྱི་ཤོག་གྲངས༡༤ནས༡༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

འཇའ་ས་གསེར་ཡིག གོང་མ་ཚང་ནས་དྲུ་ལའི་བླ་མ་སོགས་བོད་དང་སོག་རིགས་ཀྱི་བླ་མ་དང་། བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་བློན་སོགས་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་གོ་སའམ། གསོལ་རས་སྤྲད་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། གསེར་ཤོག་དང་། དངུལ་ཤོག མཛོད་གོས་སེར་པོ། དྲ་ཁྲ་དཀར་པོ་སོགས་ལ་རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་རམ་བོད་སོག་ཤན་སྦྱར་སོགས་ཡོད། སྔར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཀའ་བློན་དང་ནང་བློན་སོགས་ལ་གསེར་དངུལ་དང་། གཡུ། ཟངས་མིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་བུ་སྤྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན་གསུམ་པའི་ནང་གསལ་འདུག་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

འཇིག་རྒྱུ་གསུམ། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་བཅས་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་

པོ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པའི་བསྐལ་པ། མཐར་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་འཇིག་པའི་སྐབས། དང་པོར་མེ་ཡིས་འཇིག་པ་ཐེངས་བདུན། དེ་རྗེས་ཆུས་འཇིག་པ་ཐེངས་གཅིག དེ་ལྟར་ཆུས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་ཛོགས་མཐར་རླུང་གིས་འཇིག་པའོ། །རྒྱས་པར《མངོན་པ་མཛོད》གནས་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་གསལ།

འཇིག་རྟེན། སྣོད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བཅུད་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་སྣོད་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་སྣོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ནང་བཅུད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །

འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བདུད་བཞི། འཐབ་བྱེད། གཡེངས་བྱེད། ལྷག་པར་རབ་ཏུ་ཆགས་བྱེད། འདུ་ཤེས་ལོག་པར་བྱེད།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲུབ་ཚུལ་ཟུང་བདུན་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད། ༡. ལྷོའི་དམར་པོ་འབར་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས་དུས་མེ། ཉི་མ། མིག་དམར། ཕུར་བུ། སྤེན་པ་སྤྱི་དྲག་གཟའ་ལྷ་དང་། སྐྲོག རྟ་གདོང་མེ་བཅས་བདུན། ༢. བྱང་གི་དཀར་པོ་འབར་བ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས་སྒྲ་གཅན། ཟླ་བ། ལྷག་པ། པ་སངས། མཇུག་རིང་སྤྱི་ཞི་གཟའ་ལྷ་དང་། ཆར། རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་ཆུ་བདུན། ༣. ནུབ་ཀྱི་སེར་པོ་འབར་བ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས་ས་ཕྲ་སྲོམ། རྡོ་ཕྲ་སྲོམ། སྐར་མ་ཕྲ་སྲོམ། འཇའ་ཚོན་ཏེ་བདུན། ༤ དེ་ལྟར་ཤར་ནུབ་གཉིས་ས་རླུང་ཟུང་བདུན། ལྷོ་བྱང་གཉིས་མེ་ཆུ་ཟུང་བདུན་ནོ། ། (གཞན་ཤར་གྱི་ནག་པོ་འབར་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བདུན་ཞེས་བཀོད་དོ)

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད། རྙེད་ན་དགའ་བ། མ་རྙེད་ན་མི་དགའ་བ། སྙན་པ་ཐོས་ན་དགའ་བ། མི་སྙན་པ་ཐོས་ན་མི་དགའ་བ། བདེ་ན་དགའ་བ། མི་བདེ་ན་མི་དགའ་བ། བསྟོད་ན་དགའ་བ། སྨད་ན་མི་དགའ་བའོ། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་བཅུད་གཉིས། ཕྱིར་སྣོད་བཅུད་ལ་དག་མ་དག་དང་ཞིང་ལའང་དག་མ་དག་གཉིས་ཡོད།

འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་མ་ཧཱ་བཻ་ཏ་རྡམ་ཤྲི། (ལོ་ཙཱ་བ་རྡམ་ཤྲི) རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་མིག་ཟེར་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་མཁས་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་ཡང་མཁས་པས་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་གྱི་རིག་གཞུང་དར་སྤེལ་བཏང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཤིང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་རྡམ་ཤྲི་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བར་མཁས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་བཞུགས། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་སོགས་བླ་མ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དང་རིག་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་གསུང་རྩོམ་ཡང་ཕྱག་ལྷུགས《རྩིས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ། 《སུ་ཡིག》《སྨན་ངག་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད》སོགས་ད་ཅང་མང་པོ་ཡོད། རྗེས་སུ་སོག་པོ་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འཛུལ་སྐབས་སྐུ་བཀྲོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ། ལོ་ཆེན་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

འཇིག་རྟེན་འགྲོ་ལུགས་བཟོ་བ། གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཙུག་པ།

འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ། སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་དང་སྔོན་མོ་གཉིས

ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད། གོང་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་སྤྱོད་པ། མཉམ་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱས་པ་དང་། ཆེད་མོ་རྩེ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཟེར།

འཇིག་རྟེན་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཆོས་ཕྱོགས་ལ་དགའ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་དབང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྐྱེན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྲུང་མའི་རིགས་རྒྱལ་པོ་དང་། བཙན། ཀླུ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་བཙོལ་བ་ལས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་དྲུག ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་དང་དྲུག་གོ །

འཇིག་རྟེན་གདགས་པ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་འདྲ་བ་རེ་རྩོམ་པའི་ཡ་གྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་བརྩམས་པའི་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་སྟེ། ནང་དོན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིག

འཇིག་རྟེན་བདུན། ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྔ། གཟུགས་ཁམས་དང་དྲུག་གཟུགས་མེད་ཁམས་དང་བདུན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་བར་སྲིད་བཅས་བདུན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་འདས་པ། འདི་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ། དབྱིབས་གདུགས་ཀྱིན་ལ་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཀུ་མུད་ཀྱི་མདོག་ལྟར་ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ། སྒྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པས་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྲོས་མི་རྟོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་ཀུ་ཏི་ག་མདོག །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །

འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམ་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པ་བརྒྱད། དམ། བདུད། བཙན། རྒྱལ་པོ། མ་མོ། སྲིན་པོ། གཟའ། གནོད་སྦྱིན་ཟེར།

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དགུ། མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། མི་སྙན་པའི་སྡུག་བསྔལ། སྨད་པའི་སྡུག་བསྔལ། སྡུག་བསྔལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ།

འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ(ཕྱུགས་བདག་དང་། དྲང་སྲོང་། ལྷ། འབྱུང་པོ། གསང་བ་པ། སྔགས་མཁན་སོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་དངོས་སོ) ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ(འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ) སེམས་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའོ(ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པའི་སྐོར་ཡང་གཏོགས་ཤིང་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་སོ)

འཇིག་རྟེན་པའི་ས་དགུ། འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད། (བསམ་གཏན་གྱི་ས་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བཞི)

འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པས་བསྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་ལྷ་དང་གཞི་བདག་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་མཐུ་བོ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས

གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱུག་གི་སྐྱབས་གནས་ལ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག་རང་ཡང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད། དཔེར་ན། རང་ཡང་ཆུ་ཡི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་མེད་པ་ཞིག་གིས་གཞན་སྐྱོབ་ཐབས་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱུག་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་འདུན་འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཚོལ་བ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན། སྦྱིན་བདག་ལ་འཚོ་བའི་གྲོགས་འཚོལ་བ་དང་། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་བ་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་ནུས། །དེ་ཕྱིར་གང་ལ་བསྐྱབས་ན་མི་བསླུ་བའི། །དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་ཐངས། འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པའི་བྱ་བཞག་རྣམས་ཙ་བ་ནས་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གཟིགས་སོར་དྭངས། སྐྱེ་བ་རྗེས་མའི་ལྟད་མོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཞེས་བསད་པའམ་བསྒྲོངས་པའི་ཞེ་ས།

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བརྒྱད། སྤྱན་རས་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁ་སར་པཱ་ཎི། སྒྲོལ་མ། ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན། ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བཅས་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་སྲིད་པའི་ཐབས་ཤེས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བཟའ་ཚང་སྟེ། བུ་ནི་ཐབས་དང་བུ་མོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་གསུམ། ༡. ལྷའི་འཇིག་རྟེན། མིའི་འཇིག་རྟེན། ཀླུའི་འཇིག་རྟེན་བཅས་གསུམ་མམ་ཡང་ན་སྲིད་པ་གསུམ་མམ། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སོ། ༢. ས་འོག་གི་འཇིག་རྟེན། ས་སྟེང་གི་འཇིག་རྟེན། ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །

འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག

འཇིག་པ་རྣམ་གསུམ། དམག་སྐྱོན། ནད་སྐྱོན། མུག་སྐྱོན་གསུམ་མམ། མེ་སྐྱོན། ཆུ་སྐྱོན། རླུང་སྐྱོན་གསུམ།

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ། ༡. བདག་གཟུགས་ཡིན་ཏེ་བདག་པོ་དང་འདྲ། ༢. བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱན་དང་འདྲ། ༣. གཟུགས་བདག་ཡིན་ཏེ་བྲན་དང་འདྲ། ༤ གཟུགས་ལ་བདག་གི་གནས་ཏེ་སྣོད་དང་འདྲ། ༥. བདག་ཚོར་བ་ཡིན། ༦. བདག་ཚོར་བ་དང་ལྡན། ༧. ཚོར་བ་བདག་གི་ཡིན། ༨. ཚོར་བ་ལ་བདག་གནས། ༩. བདག་འདུ་ཤེས་ཡིན། ༡༠. བདག་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན། ༡༡. འདུ་ཤེས་བདག་གི་ཡིན། ༡༢. འདུ་ཤེས་ལ་བདག་གནས། ༡༣. བདག་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན། ༡༤ འདུ་བྱེད་བདག་གི་ཡིན། ༡༥. བདག་འདུ་བྱེད་ཡིན། ༡༦. འདུ་བྱེད་ལ་བདག་གནས། ༡༧. བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན། ༡༨. བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན། ༡༩. རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་ཡིན། ༢༠. རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གནས་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཟུགས་བདག་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་བཞི་ལ་བཞི་བཞིར་སྦྱར་བའི་ཉི་ཤུའོ། །

འཇིགས་པ་བརྒྱད། སེང་གེའི་འཇིགས་པ་དང་། གླང་ཆེན་གྱི་འཇིགས་པ། མེའི་འཇིགས་པ། སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ། ཆུ་བོའི་འཇིགས་པ། ལྕགས་སྒྲོག་གི་འཇིགས་པ། རྐུན་པོའི་

འཇིགས་པ། ཤ་ཟའི་འཇིགས་པ་སྟེ་བརྒྱད། ཡང་ན་མེ་དང་། ཆུ། དུག མཚོན། དམག དགྲ། མུ་གེ། འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དོ། །

འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག ༡. རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་འཇིགས་པ། ༢. ལྷའི་འཇིགས་པ། ༣. ས་བདག་གི་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ། ༤. རིམས་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ། ༥. མུ་གེའི་འཇིགས་པ། ༦. དམག་གི་འཇིགས་པ། ༧. དྲང་སྲོང་གི་གནོད་པའི་འཇིགས་པ། ༨. གདོན་འདྲེ་འབྱུང་པོའི་འཇིགས་པ། ༩. ཐོག་གི་འཇིགས་པ། ༡༠. སད་དང་སེར་བའི་འཇིགས་པ། ༡༡. ས་གཡོ་བའི་འཇིགས་པ། ༡༢. མེའི་འཇིགས་པ། ༡༣. ཆུའི་འཇིགས་པ། ༡༤. སྐར་མདའ་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པ། ༡༥. ནམ་མཁའ་ཞིང་གི་འཇིགས་པ། ༡༦. ཐེ་ལམ་ངན་པའི་འཇིགས་པ་བཅས་བསྡོམས་པས་བཅུ་དྲུག ཡང་དུས་འཁོར་ལས། དགྲ་བོ་སེང་གེ་གླང་པོའི་དབང་པོ་མེ་དང་སྦྲང་འགྲོའི་དབང་པོ་ཆོམ་རྐུན་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་རྒྱ་མཚོ་འབྲུག་དང་ཤ་ཟ་དང་ནི་འཆི་འཇིགས་བྱེད་པའི་ནད་དང་དབང་པོས་ངེས་པར་འཚོ། འཕོངས་པ་དང་ནི་བུད་མེད་བྲལ་དང་རྒྱལ་པོ་འཁྲུགས་པའི་འཇིགས་དང་ལྷ་འདྲེ་འབབ་པ་དང་ནི་ནོར་ཉམས་དང་ཅེས་གསུངས།

འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདོང་ལྔའི་ཁྲི། འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་སྟེ། སེང་གེ་དེ་རི་དྭགས་དང་གཅན་གཟན་གཞན་ལ་སྐྲག་མི་དགོས་པ་ལྟར་དེ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་སེང་གེའི་གཟུགས་བརྙན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

འཇིགས་པ་བཞི། ན། རྒ། འཆི། རྒུད།

འཇིགས་པའི་སྒྲ་བཞི། སྲིད་པ་བར་དོའི་སྐབས་སུ་འཇིགས་པའི་སྒྲ་བཞི་ནི། ས་རླུང་ལོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རི་ཉིལ་བའམ་ཁང་པ་རྡིབ་པའི་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་སྣང་བ་དང་། ཆུ་རླུང་ལོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆུ་ཆེན་པོས་ས་ཁྱེར་བའམ་མཚོར་བྱིང་བའི་ཉམས་སྣང་། མེ་རླུང་ལོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚེར་སྲེག་པའི་སྣང་བ་དང་། རླུང་ལོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རླུང་ཆེན་པོས་ས་ཁྱེར་བའི་སྣང་བ་བྱུང་ངོ། །

འཇིགས་བྱེད། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། འདི་ལ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། དབུས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། ཕྱོགས་བཞིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བཞི་དང་། སྒོ་བ་བཞི། མཚམས་བཞིར་ཡུམ་བཞི་བཅས་ཡོད།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའོ། །

འཇིགས་བྱེད་དགུ། ༡. དབུས་སུ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ། ༢. ཤར་དུ་ལྷ་ཆེན་ཁྲོས་པ། ༣. ལྷོར་འཇིགས་བྱེད་སྔོ་ནག ༤. ནུབ་ཏུ་ཚངས་པ་ཁྲོས་པ། ༥. བྱང་དུ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྲོས་པ། ༦. ཤར་ལྷོར་འདོད་ལྷ་ཁྲོས་པ། ༧. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཚོགས་བདག་ཁྲོས་པ། ༨. ནུབ་བྱང་དུ་འབྲིང་གི་རི་ཏི་ཁྲོས་པ། ༩. བྱང་ཤར་སྨིན་དྲུག་ཁྲོས་པའོ། །

འཇིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་བསྐོལ་བ། ཞབས་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་བྱེད་ནག་པོ་དང་ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་དུས་མཚན་མ་དམར་མོ་མནན་པ་སྟེ། འཇིགས་བྱེད་ནག་པོས་ཞེ་སྡང་མཚོན་པ་དང་། དུས་མཚན་མ་དམར་མོས་འདོད་ཆགས་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་བཤད། ཙོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་དར་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པར་ཤོག་གྲངས༢༣དང་བླ་པོ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པར་ཤོག་གྲངས༢༠ཡོད།

འཇིགས་བྱེད་ར་ལུགས། 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ》རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ནས་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་རྭ་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འཇིགས་མེད་གར་དབང གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་དོན་གཅིག

འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། འཁྲུངས་ཡུལ་མདོ་

སྨད་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་ཆར་གདོགས་ཨ་ཞིར་དུ་གྲགས་པའི་འབྲོག་སྡེ་ཁམས་མདངས་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་དགེ་འདུན་བསོད་ནམས་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ཁྱི(༡༨༩༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱབས་མགོན་ཤར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པར་རྗེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་དེ་ལས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཚིམ་པར་མྱངས་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་སྐྱབས་གནས་ཤག་ཅིག་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་རྗེ་གོང་མའི་གདན་ས་ཀ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དུ་ཕེབས། ཤིང་སྤྲུལ་ལོར་གཙན་ཚའི་བྲག་ཕུག་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཟབ་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པའི་དབང་ཞུས། གསང་མཚན་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་མེ་ལུག་ལོར་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱག་ན་པདྨོ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་ཕྱག་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཞུས། ཟླ་བ་དགུ་པར་རེབ་གོང་སྟོད་ཀྱི་སྟེས་ཡུལ་དཀར་པོ་གཤོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ལྕང་ལུང་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དེ་ནས་བཟུང་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་། འགྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བཤད་ལུང་། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་གི་ཚོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཅི་རིགས་དང་། ཞལ་ཤེས་སྙན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་རིམ་པ་ཇི་སྙེད་གསན། བྱམས་ཆོས་དང་བཀའ་པོད་ལྔས་མཚོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བཞེས་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མི་སྤྲུལ་ལོར་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལས་སྙན་ངག་ལེགས་པར་སྦྱངས། ས་ཧྭ་ལ་སྨྲའི་ཕྱིངས་ཀྱི་དབྱུར་སླེབས་མཚམས་སུ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཞེས། ཆུ་ཕག་ལོར《བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་རྩོད་ཡིག་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས》ཞེས་པ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༢༧)ལོར་རོང་པོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཀུར་ཅིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་གྲོལ། 《གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟོག་བདུན་འགྲེལ་ཆེན》དང《རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་བསྡུས་དོན》《དྲང་ངེས་བརྗོད་བྱུང་ཆེན་མོ》སོགས་དང་། 《སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད》《རྣམ་ཐར་བསླབ་མགུར》《ཆབ་ཤོག》སོགས་ཁྱོན་གསུང་འབུམ་པོད་ཉི་ཤུར་ཉེ་བ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༩༤༦)ལོར་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གདན་སའི་མཐིལ་ཨེ་ཝཾ་དགའ་ཚལ་དུ་སྐུ་ཚེའི་ཐ་མར་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་དར་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་གཡོ་མེད་དུ་བསྒྲེངས། ལོ་དེར་སྐུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཞོལ།

འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙན། ཨི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་སྟེ། སྐབས་འདིར་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་གི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྔར་རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྐུ་གདུང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ལྡན་གྱི་མདའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བ་ཞིག་ལ། འབྲས་སྤུངས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་ཚུགས་སྐབས་འདུ་ཁང་སྟེག་གི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དེ་བཞེངས་དུས་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྐུ་བརྙན་འདིའི་ནང་དུ

བཅུག་པ་ཡིན། ཞིབ་ཆ་མ་བྲིས་སོ། །

འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། ཤར་དུ་……བསིལ་བ་ཚལ། ལྷོར་སྐྱ་ཡི་སྒྲ་སྒྲོག ནུབ་ཏུ་ལཀྐ་བརྩེགས་པ། བྱང་དུ་པདྨ་བརྩེགས་པ། ཤར་ལྷོར་ལྷུན་གྲུབ་གཏེར། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གསང་ཆེན་རོལ་པ། ནུབ་བྱང་དུ་ཧེ་ཆེན་བརྡལ་བ། བྱང་ཤར་དུ་འཇིག་རྟེན་བརྩེགས་པའོ། །

འཇིམ་པའི་ཤ་བ། འཇིམ་པ་ལས་བཟོས་པའི་རི་དྭགས་ཤ་བའི་གཟུགས་འགྲོས།

འཇིམ་པས་གཟུགས་མ་ཐུབ། འཇིམ་གཟུགས་དྲང་པོར་གནས་མ་ཐུབ་པར་འགྱེལ་གྲབས་བྱས་པ།

འཇིམ་བཟོ། བོད་ཀྱི་འཇིམ་བཟོའི་ལག་རྩལ་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྔོན་ནས་དར་ཁྱབ་པ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ལྡིང་ཤེས་ཤ་བ་ཟེར་བ་དེས་འཇིམ་པ་ལ་མི་དང་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་འགྲོས་བྱེད་ཤེས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་འཇིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་བལ་པོའི་བཟོ་པོས་བཞེངས་དགོས་བྱུང་བ་ནི་སྐབས་དེར་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་འགྲོས་བཟོ་ཤེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རིགས་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བོད་མིས་འཇིམ་བཟོ་བྱེད་མ་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མིན། དུས་རབས་བཅུ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་རྗེས་མཚོ་སྔོན་ཁུལ་དན་ཏིག་ས་ཆར་བཞུགས་པའི་བླ་མེས་འབྲོམ་ཆུང་མེས་རྒྱལ་ནང་སར་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཁར་ཁྲང་ཨན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་བཞུགས་ཐོག དེ་སྐབས་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་ཡབ་གོང་མ་ཐང་མིང་ཙུང་གི་སྐབས་བཞེངས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་བརྙན་རྣམས་བཤུས་ནས་བོད་ལ་བསྣམས་ཕེབས་ཏེ་དེ་དག་དཔེར་བླངས་ནས་བྲག་ཡེར་པའི་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་ནང་གི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་སྐུ་རྣམས་ཐོག་མར་བཞེངས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་དུ་དར་རྒྱས་བྱུང་། བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པའི་འཇིམ་བཟོས་ལྷ་སྐུའི་ལག་རྩལ་ནི་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ར་སྒྲེང་། སྣར་ཐང་། གསང་ཕུ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་འཇིམ་བཟོས་ལྷ་སྐུ་རྣམས་བཞེངས། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོར་བོད་ས་གནས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཁག་གིས་དགོན་པ་མང་པོ་གསར་དུ་བཏབ་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལྷ་སྐུ་ཆེ་བ་རྣམས་བོད་མི་རང་གིས་བཞེངས་པའི་འཇིམ་བཟོ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཐོག་ཚད་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། ལག་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་ཀྱང་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད། འཇིམ་བཟོས་ལྷ་སྐུ་ཆེ་ཤོས་གྲས་རྣམས་དེང་སྐབས་བསྡད་མེད་ཀྱང་འབྲིང་གྲས་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོའི་སྐུ་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་དང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ། སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྒྲུབ་གི་ལྷ་ཁང་བཅས་ཀྱི་ནང་ལ་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་གི་དུས་འཁོར་བླ་བརྒྱུད་སྐུ་བརྙན་དང་། སྨན་ལྷ་ཁང་གི་སྨན་གྱི་བླ་བརྒྱུད་སྐུ་བརྙན་བཅས་ཁྲིན་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ནི་འཇིམ་སྐུ་ཡིན། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁག་གི་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་གསེར་དང་དངུལ་གྱིས་བཞེངས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་མའི་འདྲ་དཔེ་ཡང་འཇིམ་བཟོ་བས་བཟོ་དགོས། འཇིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་ཆེ་བ་མི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་ཐོག་ཚད་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཐོག་མར་ལྷ་བྲིས་པས་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ངོས་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ཐིག་བཏབ་ནས་སྐུ་རིས་བྲིས་རྗེས། སྐུ་རིས་དེའི་ལྷབ་གསུམ་ནི་འབུར་བཟོའི་ཚད་ཡིན་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ལེབ་བཟོ་དང་འབུར་བཟོའི་ཐུར་གསུམ་སྐོར་མོའི་རྩིས་ཐབས་ཡིན། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་སྐབས་འཇིམ་བཟོ་མཁས་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུས་པའི་ནང་རིམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་ཡོད། རིམ་པ་དང་པོ་ནི་དབུ་ཆེན་ཡིན། དེའི་ལས་འགན་ནི་འཇིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་གལ་ཆེ་བའི་གྲས་བཞེངས་རྒྱུ་དང་། གསེར་སྐུ

དངུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འདྲ་དཔེ་བཟོ་རྒྱུ། ལྷ་སྐུ་ཁག་གི་འབུར་བཟོའི་ཐིག་ཚད་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱུ། ལྷ་སྐུ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཕྱག་སྐུ་གཟུགས་གཙོ་བོའི་འབུར་བཟོ་བྱེད་རྒྱུ། འཇིམ་བཟོ་བ་ཡོངས་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་དབུ་ཆུང་ཡིན། དེའི་ལས་འགན་ནི་ལྷ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་བཞེངས་རྒྱུ་དང་། དབུ་ཆེན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། རིམ་པ་གསུམ་པ་ནི་བྱིངས་གྲུས་ཡིན། དེ་ཚོས་ལྷ་སྐུ་ཁག་གི་ཕྱག་མཚན་དང་། རྒྱབ་ཡོལ། པད་གདན། བཞུགས་ཁྲི་སོགས་བཟོ་རྒྱུ་དང་འཇམ་འདོན་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་དགོས། རིམ་པ་བཞི་པ་ནི། དཀྱུས་མའི་གྲུས་ཡིན་ཞིང་། དཀྱུས་གྲུས་ཚོས་འཇིམ་བཟོའི་རྒྱུ་ཆ་བཟོ་རྒྱུ་དང་འཇིམ་བཟོའི་ལས་ཀ་ཅག་ཅོག་གྲུས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་འཇིམ་བཟོ་དབུ་ཆེན(ཆོས་འཕེལ)མི་གཅིག དབུ་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་མི་བཞི། བྱིངས་གྲུས་དང་དཀྱུས་གྲུས་བསྡོམས་(བརྩོན་ཆུང་སོགས)མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད།

འཇུ། མདའ་ཡི་སྨྱུག་མ་ཙུང་སྦོམ་པ་དང་མདེའུ་རིང་པོ་ཡོད་པས་ལྡིང་ཙམ་ཡོད།

འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེའི་ཉེ་འདབས་ཡ་ཆུ་དིང་ཆུང་གི་ས་ཆར་ཡབ་མགོན་པོ་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་སྲིད་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་རྟ(༡༨༤༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ནས་ཡབ་དང་ཞང་པོའི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སློབ་སྦྱོང་དང་གཞུང་ལུགས་བློ་འཛིན་སོགས་ལ་མཁྱེན་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཤེས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྩིས་དཀར་ནག་གི་སྟོན་འགྲོ་ལའང་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༧)ལོར་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གྲྭ་བཙུན་གནང་། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་དབུས་ལྷ་ལྡན་དུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕྱིན། ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ་དང་། དབང་ཆེན་དགྱེས་རབ་རྡོ་རྗེ། དཔལ་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་དབང་། དགེ་བཤེས་དག་དབང་འབྱུང་གནས། བློ་གཏེར་དབང་པོ་སོགས་མཁས་ཆེན་དུ་མ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙུག་ལག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། རིག་པའི་གནས་བཅུ་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་རབ་ཚེས་མེ་སྤྲེལ་ལོར《རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་མེ་ལུག་ལོར《དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན》བརྩམས། དེའི་ཕྱི་ལོར《སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོ》མཛད། དེ་བཞིན《སྨན་ཐིགས་བརྒྱ་རྩ》དང་།《ཕྱི་རྒྱུད་རྩ་ཆུའི་འགྲེལ་པ》《ལུས་ལ་ཉེར་མཁོ་སྐབས་བརྒྱད་པ》སོགས་གསོ་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད། མདོར་ན། མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ཚད། སྙན་རྩིས་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ནང་རིག་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐོར། གསང་སྔགས་ཐུན་མོང་སྐོར། བསྐྱེད་ཚོགས་དང་གཏམ་ཚོགས། འདོན་ཆོག་སྐོར་སོགས་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་ཕྱག་རྩོམ་པོ་ཏི་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་བཟོ་དང་། གསོ་བ། རྩིས་རིག་བཅས་ལ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པས་རིས་མེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་གཏོར། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་བར་མེད་ཁྱབ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་ཆེ་བ་རྡོ་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ། ཀཿཐོག་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། རྫོགས་སྤྲུལ་ལྷ་པ། དཔལ་སྤྲུངས་སི་ཏུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)

ལོར་འཇུ་རི་ཁྲོད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

འཇུག་སྒོ་གསུམ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ། ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ངེས་འབྱུང་། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སོ། །

འཇུག་ངོགས་སུ་ཉེ་རེག ཆུ་བོའི་འགྲམ་དུ་ཁྲུས་བྱེད་པ་སྟེ། ཉེ་རེག་ནི་ཁྲུས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

འཇུག་ཆ། དགོན་པར་གྲྭ་པ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དགོན་པ་དེའི་བླ་མ་དང་། ལས་སྣེ། གྲྭ་པ་དམངས་བཅས་ལ་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་གཏོང་སྒོ་བཏང་བ་དེའི་མིང་ལ་འཇུག་ཆ་ཟེར།

འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་མི་ཆོག་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད་པའི་བླང་དོར་ཁྲིམས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ལག་ལེན་བསྟར་བ།

འཇུག་སྡོམ་གྱི་ལྟུང་བ་གཉིས། རྩ་ལྟུང་དང་ཉེས་བྱས་ཏེ། སྔ་མ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ།

འཇུག་པའི་ཁྲུས། ཆུ་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཁྲུས་བྱ་བ།

འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ་དགུ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་སྒྲིན་སོགས། འཕགས་པའི་ལམ། ཚད་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ། མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཇུག་པའོ། །

འཇུག་ཡུལ། ཤེས་པ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ལ་ཟེར།

འཇུག་ཤེས་ཚྭག བློ་ཁ་ནང་དུ་མི་ཕྱོགས་པར་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅི་བྲག་སོ་སོར་ཐད་ཀར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཚྭག་གོ །

འཇུངས་པ། སེར་སྣ།

འཇུམས། འཇུངས་པ། སེར་སྣ།

འཇོ་སྒེག་མ། འཇོ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་འདོད་པ་འཇོ་བ་དང་སྒེག་པ་ནི་མཛེས་ཉམས་ཀྱི་བྱེད་སོའི་རྣམ་པ་ངོམ་པ།

འཛོག་པོ་རི་ཁྲོད། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ཁྲིང་ཀོན་ཆུས་ཉང་བྲན་ཤང་པའི་ནུབ་ཀྱི་ཕུར་ཡོད་པའི་འཛོག་པོ་རི་ཁྲོད་འདི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སེ་རའི་འཛོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་འཕན་པོ་འཛོག་པོར་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ཁྲིད་ནས་ཉང་བྲན་ཕུར་རི་ཁྲོད་བཏབ་སྟེ་བཞུགས་ནས་འཕན་པོ་འཛོག་པོའི་མིང་དེ་རི་ཁྲོད་དེར་ཐོགས་སྐད། སེ་རའི་མཐའ་སྐོར་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་ནས་ས་བབ་མཐོ་ཤོས་ཡིན་ལ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་འབྲོག་པ་སྡོད་ས་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་དགོན་བདག་འཛོག་པོ་བླ་བྲང་ཡིན།

འཛོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རྗེ་འདི་ནི་དབུས་སྟོད་བྱེ་རི་སྟག་རྩེར་ཡབ་དཔལ་མགོན་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུའི་སྐབས་ཉང་བྲན་གཞིས་ཀ་སྐོར་གྱི་ཕྱུགས་འཚོ་བར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སེ་ར་སྨད་དུ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་རྗེ་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་སོགས་བསྙེན་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་བྱ་བྲལ་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་སྐབས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཀ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སར་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདན་ས་ཕུག་པོ་ཆེར་སྒྲུབ་པར་བརྩོན་བཞིན་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ཁུལ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ཐོག་སྐྱིད་གྲོང་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གནང་སྐོར་ཞུགས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལྟགས་རྩོམ་མཛད། དགུང་

ཡོ་ང་བདུན་ལ་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་འཁྲུངས་རབས་བརྩམས། དེ་བཞིན《བླ་མ་དང་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར》སོགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། 《གུང་ཐང་དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱུང་རབས་དང་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་འགྲོ་མགོན་ཞལ་ལུང་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》 《ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བའི་ཡི་གེ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་དགོངས་རྒྱན》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པོད་འབྲིང་གཉིས་ཙམ་མཛད། འདས་ལོ་སོགས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

འཛོང་ཚེ། ཁྲིའམ་ཅོག་ཙེ།

འཛོལ་ཉོག གང་བྱུང་བྱུང་དང་། དུས་ཚོད་ངེས་གཏན་མེད་པ།

རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ཡབ་དག་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་ཨ་རིག་གཡས་ཆེན་བཟའ་སྐྱིད་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔའི་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་སར་བཀོད། གཡག་ཤུལ་འདུལ་འཛིན་ཆོས་བཟང་དར་རྒྱས་གློག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་གུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དྲུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ནས་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམ་རིང་ཞག་བཅུ་ཉི་ཤུ་ལ་རྩམ་པ་ཁ་ལ་སྦྱར་མ་མྱོང་བ་ཡོད་གསུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ལོ་དེར་བསྡུས་གྲྭའི་ཚོགས་རྒྱུག་ཕུལ། ཐོར་གོད་ཆོས་ལྡན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་པོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡབ་རྗེ་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཅན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་བཟུང་བཀའ་ཆོས་གང་གནང་ཆག་མེད་དུ་གསན། འཛིན་གྲྭ་གཞུང་དུ་སླེབས་པ་ནས་དབུ་མ་གསར་མའི་ལོར་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་རྟགས་མཛད། གུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་དང་། ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་གསན། དེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཁྲི་ཆེན་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སེང་གེ། བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན་བཅས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཞུས། ཆུ་ལུག་རིགས་གྲུར་རྗེ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག བདེ་མོ་ཐང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༣༠)ལོར་དབུས་སུ་ཐེབས། ལྷ་ལྡན་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་མང་འགྱེད་ཞལ་འདེབས་དང་། དགའ་ལྡན། བྲག་ཡེར་པ། ལ་མོ། ཕུན་ཚོགས་གླིང་། མལ་གྲོ་སྤུང་གསར། རིན་ཆེན་གླིང་། གར་ཕུག་སོགས་འོལ་ཁའི་རྗེའི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་དང་། འཕན་པོ། གཞིས་རྩེ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་རྣམས་ཞིབ་མཇལ་ཞུས། དེ་ནས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་། ཤར་རྩེ་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལས་ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གསུང་འབུམ། ཆུ་བཟང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ལས་ཤ་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ལུང་རྣམས་གསན་ཏེ་སྨན་ཡོན་ཆེན་པོར་གྱུར། ལྕགས་ཡོས་ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིན། ཨུ་རྒྱན་སྐར་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཤིང་འབྲུག(༡༨༤༤)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་འཁོད་དེ་བརྩི་བཞག་ཆག་མེད་མཛད། ཆོས་རྒྱུན་འཛིན་པའི་བུ་སློབ་ས་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཧ་བ། མཛོད་དགེ། དབལ་ཤུལ། སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག ཧོར། རོང་ཚོ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཕྱོགས་གང་སར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད། གཞན་ཡང་བྲག་དཀར་བྱང་ཆུབ་གླིང་། རྒྱལ་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་། གཞུང་པ་ཁ་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་སོགས་ལ་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་བསྩལ། དེ་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་ལན་མང་བཞུགས། དགེ་ཚུལ་སློང་སྟེ་ཕྱིར་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཅི་མཛད་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ཏུ

དགོངས་ཤིང་ཀུན་ལ་མཐུན་གྲུབ་ཡོན་མཛད། དེ་ནས་སྔ་སོར་ཞིག་ལ་ཡབ་ཛེ་ཧྲ་ཛའི་ཞབས་ཀྱིས་ཛེ་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མའི་དགུང་གེགས་དེ་འཛུར་ན་བཟང་། དེ་ཕན་ཆད་ཉིད་ནས་བབ་ལ་གཟིགས། ཧ་ཅང་བགྲེས་ན་སྐུས་ཐེགས་དཀའ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་རེ་བདུན་གྱི་དགུང་གེགས་འཛུར་བའི་ལོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་མཁའ་སྤྱོད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རེ་ཞིག་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། ཐུགས་དམ་གྲོལ་རིང་ལ་རླུང་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སོགས་རྫོགས་རིམ་ནས་བཤད་ཚོད་ལྟར་གྱི་རྟགས་མཚོན་མཚན་ཅན་བྱུང་། ཐུགས་སྲས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་དུ་བྱོན།

ཛེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་ཀོང་ཡུལ་ཨོ་རོང་ཞེས་པར་ཡབ་སྐྱེ་པ་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ལ་ཛོ་སྣག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དྲུང་དུ་རྟག་དྲིལ་ཕུལ་བར་ཛེ་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་ཡང་སྲིད་འཕྲུལ་མེད་དུ་ཆུང་སྲིད་འདི་ཉིད་ཕེབས་ཤིང་། ཆོས་ཛེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཛེ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་སྡོམ་མའི་མཐུག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་སྡེ་ཞེས་སྩོར་བ་གནང་། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དྲུག་སོགས་འབྲི་གུང་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་དང་། ཛོག་དཀྱིལ་བདུན། ཛོ་ཛེ་ཕྲེང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་བརྒྱད་པ། སྨྱུང་ལུགས་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས། སངས་གླིང་དགོངས་འདུས། པདྨ་གླིང་པའི་སྐོར་སོགས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ལྷོ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་ཛེ་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་སོགས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མགར་ཐང་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྐབས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས་བསུར་བཅར་ཏེ་དེར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བར་མཚན་ཀུན་བཟང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་ཞེས་གནང་། དེ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ནས་བརྩམས་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་དང་བྱེད་གྲུབ་ཀྱི་རྩིས་དཀར་ནག སྙན་ངག གསོ་དཔྱད་རྒྱུད་བཞི། ལྷ་བྲིས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། ཕྱིས་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལས་སྒྲ་ཀ་ལཱ་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ནང་ཆེན་སྡེ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། སྡེ་མགར་གྱིས་དབུས་བླ་གྲྭ་མང་ཙམ་གྱིས་ཞབས་བརྟེགས་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་ཀྱི་སྒྲུབ་དབང་ཆེན་མོ་འཛུགས་པར་གནང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་འདུས་པ་ཁྲི་ཕྲག་ལྷག་ལ་དམ་ཆོས་བསྒྲུབས། ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཛེ་འདི་སྐུ་ཉེར་གྱུར་པ་མ་ཟད། ཛེ་ཉིད་ལ་གུས་འདུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅས་འདམ་དང་། བྱེ་རི་སྟག་རྩེ་སོགས་སུ་གདན་ཞུས་བྱུང་བ་ལྟར་ལན་མང་དུ་ཕེབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)ལོར་གདན་ས་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་སྤྲོ་ལུང་དུ་ཡང་ཁྲིར་ཞབས་བཀོད། དེར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཁན་པོ་གནང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་རྫོང་གསར་གྱི་ཡིག་དྲུག་འཁོར་ཆེན་གསར་བཞེངས་གནང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དགོངས་སྟེ་ས་ཕྱིར་ས་འབུམ་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས། སྟོན་པའི་འབྱུངས་རབས་བརྒྱ་པའི་གྲུ་ཐང་བཅོ་ལྔ་ཆེ་ལེགས་གསར་བཞེངས། གུ་རུ་པདྨའི་སྐུ་ཟ་ཛོར་མ་ཡུམ་གཉིས་མཚན་བརྒྱད། ཙ་གསུམ་ཛོ་ཛེ་གཞོན་ནུ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཡབ་ཡུམ་བཅས་གསར་བཞེངས། རྩེ་བའི་མགོན་ཁང་གསར་སྐྲུན་ཐོག་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་སོགས་སྐུ

ཧེན་དུ་མ་གསར་བཞེངས། གཞན་ཡང་སྤྱི་ལུང་གི་མཆོད་ཁང་རྟེར་གུ་ཧྲ་པདྨ་སམྦྷའི་དངུལ་སྐུ་གར་བླུགས་མ། གནས་བཅུ་བཀའ་ཐང་ཆོས་སྤྱོད་ཡོངས་རྫོགས་སོགས་བྲིས་སྐུ་མང་རབ། རྗེ་སྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་བར་གྱི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ཇི་ཡོད་དང་། གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་སོགས་པོ་ཏི་མང་བ་གསར་བཞེངས། གནས་ཆེན་ཙཱ་རི་ཏྲའི་ཡུལ་སྐད་ཞིག་གསོས་དང་སྦྲགས་ལྷ་ཁང་ཐོག་གཉིས་པ། གདན་རབས་བླ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་སོགས་བརྗོད་ལས་འདས། སྐུ་ཚེ་རིལ་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབའ་ཞིག་བསྐོར་བར་མཛད་དེ། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་ཀུང་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། དགེ་སློང་ངག་དབང་སོགས་སྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༧༨༩)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བསྟན།

རྗེ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་བཞི་པ་འདི་ཉིད་བྲ་གོང་ཡོང་པོའི་ཕྱུགས་སྒང་གྲོང་ཞེས་པར་ཡབ་སྟག་ཆུང་ཨ་པོ་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་གསོ་དཔྱད་པའི་རིགས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྦྲེལ(༡༨༥༩)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ས་ཕྲི(༡༨༥༢)ལོར་འབྲི་གུང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་འབྲི་གུང་དུ་གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཐུགས་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་བླ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། པད་གླིང་གི་སྐོར་སོགས་རྙིང་མའི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགེ་སློང་ར་ཁྲིམ་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་རིན་འབྱུང་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་རང་ལུགས་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལྕགས་སྒང(༡༨༨༡)ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ། ལོ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱི་ལུང་དུ་འདུས་ཚོགས་ལ་དབང་ཆོས་ཐོག་མར་གནང་། སྐབས་ཤིག་ཞལ་གྱི་ཁང་གསར་བྱང་མའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཟླ་གསང་གི་གཞི་བསྙེན་གནང་བའི་ཚེ་ཡི་དམ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། ཕྱིས་མལ་དེར་ཞལ་བར་རང་བྱོན་བྱོན་པ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མགོན་པོ་དང་། ཨ་ཕྱིའི་གཙོ་འཁོར། བཀའ་སྲུང་སྔགས་ནག་ལྷམ་དྲལ། ཏ་ར། ཆོས་རྗེའི་དགེ་བསྙེན་རྣམ་བཞི། ཚངས་པ། ཐང་ལྷ། ཡབ་ཡུམ། པེ་ཏར། གནོད་སྦྱིན་རྩེ་དམར་སོགས་རང་ལུགས་ཆོས་སྐྱོང་ཚང་མའི་གར་འཆམ་དོ་མཚར་བ་གསར་འཛུགས་གནང་། ཕྱིས་ཐེལ་དུ་ཡང་དེ་མཚུངས་འཛུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་རང་ལུགས་དགོན་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་དར། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ས་རྟ(༡༨༧༢)ལོར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་རིར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་གནང་། སྨིན་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་གླིང་པ་བྱོན་པར། གཡའ་མ་ལུང་། ཤེལ་བྲག གནམ་ལྷུགས་བྲག་གསུམ་གྱི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གསན་ཅིང་། གཏེར་གསར་དྲག་པོའི་ཆོས་བདག་རྗེ་འདི་ལ་ཟིན་པས། དེ་ཉིད་ཟུང་འབྲེལ་རྩེ་ནང་གྲུ་ཚང་དེ་སྐབས་འཛུགས་པ་གནང་། དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་བཟློག་གཞུང་། ཡང་བཟློག་གི་དཀྱིལ་སོགས་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་མཛད། སྔ་རྗེས་སུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་རྣམས་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་བཞེངས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་འཚལ་ཡོངས་རྫོགས་སྔ་འགྱུར་རྒྱུད་འབུམ་བཅས་མཐིང་ཤོག་གི་ངོས་ལ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ཅན་ལས་གྲུབ་པའི་གླེགས་བམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་མཉམ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ཐུ་ཐང་ཉེར་གསུམ་བཞེངས། བཀའ་འགྱུར་རྙིང་རྒྱུད་གླེགས་བམ་བརྒྱ་དང་

ཏེ་ཤུ་ཨོག་དཀར་གྱི་ངོས་སུ་བཞེངས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་བཀའ་ཐང་། སྟོན་པའི་འབྱུངས་རབས་མཛད་བརྒྱ། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་བརྗོད། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་ཟླ་ཐང་། དངུལ་གར་ཐུགས་དང་། ཙན་དན་དཀར་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་འདྲ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། དེ་བཞིན་སྒྲུག་ཡང་ཐོག་ལྷུན་རྩེ་དགའ་འཁྱིལ་གསར་བཞེངས་དང་། རྫོང་གསར་བཀྲ་ཤིས་ཚུགས་ཕོ་བྲང་གསར་སྐྲུན་གནང་། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་ལ་མཚོན་ན། དོན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྔ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

རྫེ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་གསུམ། དོན་དམ་གསང་ཆེན་གྱི་འགྲོ་བ། གཉིས་ལུགས་གཉུག་མའི་འགྲོ་བ། གསལ་སྣང་མིག་འཕྲུལ་གྱི་འགྲོ་བའོ། །

རྫེ་གོལ། རྫེ་ཁོལ། གཙོ་བོ་དང་བྲན། རྫེ་བྲན།

རྫེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་གཡང་ཁྲུག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༨༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་འཚར་ནས་ཐོག་མར་ཡབ་རྗེའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་གསོལ། ཆུང་དུ་ནས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་བཀའ་འབུམ་སོགས་མང་དུ་གསན། ཡིག་བདུན་མ་དང་། བསྟོད་པ་ཁྲག་རྒྱལ་མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མཛད། མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡང་བཟློག་གི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འདྲིས་དང་། གསར་རྙིང་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་གི་ཁྲིས་ཐིག་རྡུལ་ཚོན་བྲི་བ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རྗེ་ནཱ་རོ་པ་ལས་དྲང་སྲོང་ཡོག་ཏྲི་སྐོར་རིགས་གཏད་དང་བཅས་པ་གསན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡུན་རིང་མཛད་པས་གཟིགས་སྣང་མང་དུ་བྱུང་། ཞྭ་དམར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཁན་པོ་དང་ལས་སློབ་སོགས་ཁ་བསྐོང་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་རྗེ་དྲུང་ལས་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། ཕྱག་མཛོད་སྙེ་པ་དཀོན་མཆོག་ལས་སྙན་ངག་དཔྱིའི་ཚིག་རྒྱན། སྙེ་པ་ལྕམ་པ་པ་ལས་ཡིག་རིགས་སོགས་གསན་སྦྱོང་དང་། རྗེ་དྲུང་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རྩ་དཀྱིལ་ཉེར་བརྒྱད་པའི་དབང་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱག་ལེན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་ལུང་གསན། བན་གྲོང་ཨོད་པའི་སློ་སློ་རྣམ་སྣང་དང་། ལས་ཏུ་མཁན་ཆེན་པའི་དབོན་པོ་ལས་དཀར་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བྱང་བར་མཛད། རྗེ་ནཱ་རོ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་འབྲུག་བྲེད་ལས་ཀྱི་རླུང་དམར་སྐོར་གསན། དེ་ནས་ཡངས་རི་སྒར་གྱི་གདན་ས་མཛད། འཕན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁ་རགས་ཀྱི་གནས་གཟིགས་དང་། ཚེ་ཆུ་ཕུག་གི་གནས་སྒོ་གསར་དུ་ཕྱེ། གཟིགས་སྣང་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་བསྒྲུལ། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆོས་ལུང་མཁན་པོ་བྱམས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་གསར་མའི་ཆོས་དུ་མ་གསན། ཨ་ཕྱུང་བླ་མ་སོགས་བོན་པོ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གཏད་ཁྲམ་སེར་འབེབས་སོགས་རིག་སྔགས་ཟབ་མོ་ཁ་ཤས་གསན། དེ་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་དར་རྩེ་མདོ་དང་ལི་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཕྱིར་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཀླུ་ཙནྡྲ་ཏེ་ཞེས་པ་བོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལས་སྒྲ་རིག་སོགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་གསན་བསམ་ངོགས་གཅོད་མཐའ་ཆོད་པ་མཛད། དེ་ནས་ཡངས་རི་སྒར་གྱི་གདན་སའི་ཁུར་བླ་མ་སྤྲངས་མདའ་བ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ལ་གནང་། རྗེ་ཉིད་སྒྲུབ་བརྡངས་པ་བཞིན་སྤྲ་རྗེས་སུ་བསམ་ཡས་དང་། ཡོ་ལུང་། རྫོད། ཉང་པོ་བྲག་དཀར་ལྷ་ཆུ། སྤོ་པོ། མ་བསྐྱངས་ཕུང་། ཙཱ་རི་ཏྲ། པུ་རི་རྒྱབ་བསྐོར། སྐམ་པོ། ཨེ་སོགས་ཡུལ་ལུང་དང་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ

སྟོད་ལྷན་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་དང་གནས་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་མེ་སྟག(༡༦༢༦)ལོར་འབྲི་གདན་སེང་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། བྱ་ཁྱུང་པ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་འབྲི་ཇོང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བླ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་དབང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ། ཇོགས་ཆེན་གསེར་ཞུན་མ། ལམ་འབྲས་ཉམས་ཁྲིད་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུང་བཅས་དང་། སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་གཏེར་ཆོས་ཕལ་ཆེར་གསན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཡོས(༡༦༢༧)ལོར་གཙང་ནས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་སྲས་མོ་ལྷམ་དྲུང་ཁབ་ཏུ་བཞེས། རྗེ་ནཱ་རོ་པའི་གདུང་རྟེན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་གནང་། མཐིང་ཤོག་གི་ངོས་ལ་གསེར་དངུལ་སྤེལ་མས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་བཅས་པ་པོ་ཏི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་བཞེངས། དེ་ནས་གདུང་རྒྱུད་མི་འབྱུང་བ་མཁྱེན་ནས་ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་སྐུ་སྔགས་ཆས་དོར་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཉིད་ལ་དབུགས་དབྱུང་བའི་བཀའ་ཐམ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་བཀའ་མཆིད་གསུང་ནན་བཅས་སྐུའི་ཉེས་དམིགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་། སྙན་གྲགས་ཆེར་རྒྱས་པར་གྱུར། ཆུ་འབྲུག(༡༦༥༢)ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་ཁ་སྒྱུར་སྐབས་འདམ་ཐང་འབྲོག་ཏུ་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་བྱོན། ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོར་བལ་བོད་ཀྱི་བཟོ་བོ་ཉི་ཤུ་སྐོར་གྱི་ལས་གྲྭ་ཚུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཆེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གསེར་དངུལ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་བཞེངས། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀས་བསྐུལ་བའི་གཤིན་རྗེ་ལྕགས་སྡིག་གི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་མཚོན་རྟོན་ལྷུགས་སྒྲིག་མཛད་ནས་འབུལ་གནང་བར་མཆོག་དགྱེས་ནས་བཀའི་གླིགས་བུ་རྟེན་བཟང་པོ་དང་བསྟགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་། གཞན《བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་རོལ་རྣམ་ལྷུགས་ཐེག་ཆེན》སོགས་དང་། 《ཡང་ཟབ་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཁ་ཤས》 《འདུལ་བའི་མདོ་རྩར་མཆན་འགྲེལ》 《ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ནཱ་རོའི་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ལུང》 《བདེ་མཆོག་སྣ་ཡོའི་ལྷ་ལྔ》 《དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔ》 《དྲུག་ཅུ་པ》 《ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ས་ལུགས》 《སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁྲིད་བ་སྐོར་གསུམ་སྐོར》 《ལྷན་སྐྱེས་རྣམ་བཞི》 《བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན》 《ངན་སོང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཙུག་ཏོར་དགུ》 《ཀུན་རིག》 《བཀའ་བརྒྱད》 《གཤིན་རྗེ་ཡང་བཟློག་མེའི་སྤུ་གྲི》 《ལྕགས་སྡིག》 《ཁྲོ་ཆུ་ཡོག་ཧྲི》སོགས་གསར་རྙིང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་སྒྲུབ་ཕྲིན་དང་། རིག་གནས་སོགས་གྲངས་ངེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་མཛད། ཞལ་སློབ་ལ་མཚོན་ན་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། སྔ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། མངའ་བདག་རྒྱལ་སྲས་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕག(༡༦༥༩)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་སྟེ་གོང་དུ་ཀརྨ་པའི་ནང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། འདི་ལ་སྐྱེ་ལུང་རྗེ་དྲུང་ངམ་གསང་བདག་རྗེ་དྲུང་ཡང་ཞུ་ཞིང་། (འོལ་ཁ་སྐྱེ་ལུང་དགོན་པར་བཞུགས་པས་སྐྱེ་ལུང་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་རྗེ་དྲུང་དགེ་འདུན་ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྗེ་དྲུང་། སྔ་ཕྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་པས་གསང་བདག་རྗེ་དྲུང་ཞེས་ཟེར།) ཁོང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་ཟངས་རིར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་གཉེར་བྱས། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བུད་མེད་མང་པོ་བསྟེན། མངོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་ཟེར། རྙིང་མ་དང་དགེ་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཕར་བསྒྲེ་ཚུར་བསྒྲེ་མང་པོ་ཞིག་དང་བུད་མེད་བསྟེན་སྐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྨན་བཅོས་བྲིས་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་བརྩམས་པས་བརྩམས་ཆོས་པོད་དྲུག་ཙམ་འོལ་ཁ

སློ་ལུང་དགོན་པར་ཡོད།

རྗེ་བདེན་མཆིག་པ། རྗེ་གདན་བཞུགས་པ་སྟེ་ཞལ་བཞུགས་པ།

རྗེ་བོ། བདག་པོ་དང་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དཔོན་པོ་སྟེ། རྗེ་བོ་དང་བྲན་ཞེས་བདག་པོ་དང་འབངས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད།

རྗེ་ལྟས། རྒྱལ་པོའི་ལས་དོན། སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན།

རྗེ་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀང་ཚའི་ཆུ་ཆ་གྱི་སོག་ཤིང་ལུང་མཆེར་ན་ཡབ་ནུ་ཞི་མགོན་སྐྱབས་དང་ཡུམ་སྐྱིད་གོའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་རང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ལྷེ་ཚ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་ནས་བསྡུས་གྲྭ། བློ་རྟགས། ཕར་ཕྱིན། སྒྲ་རིག་སོགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་། ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཨ་ལགས་ཁ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། བླ་མ་དེ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཉེར་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༢༧)ལོར་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དབང་ལུང་རྗེས་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དེ་དུས་བཀའ་ཆོས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ནས་བླ་མ་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚེ་དབུ་མཇུག་བར་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཐོན་པས་ཀུན་གྱིས་ཡ་མཚན་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད། རང་དགོན་ནས་རྗེ་གསེར་ཁང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་སོགས་འབུམ་བཅུའི་སྔོན་འགྲོ་བཅས་འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་མཐར་ཕྱིན་མཛད། ཆེན་ཚང་མ་དང་སྐུ་ནག་ཚོ་དྲུག་གི་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་བསྩལ། རང་དགོན་དུ་གཙོད་དབང་ལྡན་བཞི། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་། ཚེ་དབང་། འཇམ་དབྱངས་དཀར་ནག་གི་རྗེས་གནང་། འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཁྲིད་བསྡུས་གྲྭ། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐེག་ཁྲིད། བརྒྱ་རྩའི་ཁྲིད། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་ལུང་སོགས་ཁྲིད་དང་དབང་ལུང་རྗེས་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་མང་དུ་བསྩལ། གསུང་རྩོམ་ཞུ་དག་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་བསྡོམས་པོད་བཅུ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་གཅེས་པར་སྲུང་ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༩༤༦)ལོར་སྐུ་འབུམ་དུ་ཞི་བར་གཤེགས།

རྗེ་བློན་འཕྲུལ། འཕྲུལ་གྱི་རྗེ་བློན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་བློན་ཟེར་བ་དང་དོན་འདྲ།

རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་སྟེ་གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་དུ་གཟིགས།

རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ། ༡. གནུབ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ(རབ་བྱུང) ༢. སྦགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ༣. ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས(རབ་བྱུང) ༤ མཁར་ཆེ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ༥. སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། ༦. ཀླངས་དཔལ་གྱི་སེང་གེ(རབ་བྱུང) ༧. པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན(རབ་བྱུང) ༨. མདའ་བདག་རྒྱལ་པོ། ༩. རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། ༡༠. གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར། ༡༡. སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས། ༡༢. སྦ་མི་ཡེ་ཤེས་དབྱངས། ༡༣. སོག་པོ་ལྷ་དཔལ། ༡༤ ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ༡༥. མཁར་ཆེ་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ༡༦. ལྡན་མ་རྩེ་མང་། ༡༧. མཆན་བུ་ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ༡༨. ཤུད་

ཤུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། ༡༩. འབྲི་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས(རབ་བྱུང) ༢༠. ཁྱེའུ་གི་ཆུང་པོ(དྲན་པ་ནམ་མཁའ) ༢༡. བྲན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ༢༢. མ་རིན་ཆེན་མཆོག(རབ་བྱུང) ༢༣. ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ(རབ་བྱུང) ༢༤ ལང་འགྲོ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། ༢༥. ལ་སུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ(རབ་བྱུང)བཅས་སོ། །

རྗེ་འབུམ་སྐད་ལྷ་ཁང་དང་མན་ཐང་རིང་པོ། ལྷ་སའི་རྗེ་འབུམ་སྐད་ལྷ་ཁང་ནི་དེ་སྔ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྟོད་ཆར་ཡང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་སོགས་རྒྱ་རིགས་ཁྲིན་ཆེ་བསད་པ་ཚོའི་སྐྱིབ་སྐྱོངས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་སེར་ལྷ་བྱས་པ་འབུམ་གཅིག་ཕྱག་བསྐྲུན་མའི་པར་འདེབས་གནང་སྟེ་ནང་བཞུགས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་རྩེགས་ལྷ་ཙམ་ཞིག་གསར་བཞེངས་གནང་། མཆོད་རྟེན་དེའི་དབུ་ཏོག་འོག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ལྕགས་ཐག་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་ཡོད་པས་རླུང་བུ་རྒྱག་སྐབས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་གྲོང་ཁྱལ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱད་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐས་འཛེག་སྟེ་དབུ་ཏོག་འོག་དོན་ས་ཡོད་པས། རྒྱ་འབུམ་མཛེ་བའི་སྐད་ལ། །མཛེ་རིང་སྐས་འཛེག་བཙུགས་ཤག །ཕྱོགས་བཞི་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་། །སྙན་པའི་དྲིལ་བུའི་སྐད་རེད། །ཅེས་པའི་དམངས་གཞས་ཀྱང་ཡོད་འདུག དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་མཆོད་རྟེན་དེར་ཉམས་གསོ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བའི་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱི་རྒྱུར་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཤར་དུ་མཆོད་རྟེན་ཡོད་པ་མི་ལེགས་ཚུལ་དང་། དོན་དུ་བསྟན་རྒྱས་གླིང(བསྟན་རྒྱས་གླིང་ནི་དེ་མོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན)གི་ཤར་དུ་མཆོད་རྟེན་འཁེལ་བས་ཡིན་ཡང་ཟེར་ཞིང་། དོན་དུ་ཤར་དུ་མཆོད་རྟེན་ཡོད་ན་ནུབ་ཀྱི་གྲོང་སྡོངས་ཞེས་པ་མི་ལེགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་དགོངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་དེ་བཤིག་ཐོག མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་བཞུགས་རྗེ་སྐུ་རྣམས་ལམ་དཀྱིལ་དུ་གསར་དུ་སྐྲུན་པའི་ཚ(སླ་ཚ)ཁང་རིང་པོའི་ནང་བཞུགས་སུ་བཅུག་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤུལ་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་ལྷ་ཁང་གསུམ་ཐོག་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་རྟེན་གཙོར་བྱམས་པའི་འཇིམ་སྐུ་ཉིས་ཐོག་སོགས་དང་། འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་འཇིམ་སྐུ་དཔར་མ་ཐོ་གང་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་འབུམ་གཅིག་བཞེངས། འཛིན་བདག་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད། དེའི་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་ཞི་ཁྲོ་ལྷ་ཁང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་བཞེངས་ཤིང་། རྟེན་གཙོ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཇོ་བོ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་མི་ཚད་དང་། ཞི་ཁྲོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་འཇིམ་སྐུ་སོགས་ཡོད། ལྷ་ས་བའི་ཞི་ཁྲོའི་སྐྱིད་སྡུག་གིས་བདག་པོ་བྱེད།

རྗེ་མར་པའི་བསྲེ་འཕོའི་གདམས་ངག་བཞི། བསྒོམས་པ་འཚང་རྒྱ་བ་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས། མ་བསྒོམས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་འཕོ་བ་དང་ལས་རྒྱ། གཉིད་ལོག་པས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་ལམ་དང་འོད་གསལ། རང་བཞིན་ཤེས་པས་འཚང་རྒྱ་བ་བར་དོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ།

རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ་སྟེ། གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་སྐབས་སུ་གཟིགས།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟེ་ཅུང་ཞིབ་ཙམ་གཤམ་དུ་ཙ་སྡེའི་ནང་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི། དགའ་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད། རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོས། ལྷ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་བཙུགས་པ། གཉལ་གྱི་ལུང་རྭ་ཆེན་མོའི། །

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་གསུམ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའོ། །

ཇོ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། མཚན་གཞན་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་མཆོག་ནི་ཡུལ་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཇོ་མོ་ཁ་རག་དང་ཉེ་བར་འབྲང་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཡབ་རྣ་སོའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་བུ་དགའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༥༧༥)ལོར་ཆོས་འཁོར་སྡིངས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མེས་པོས་པད་མ་སྲི་གཅོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་པར་ཇོ་ནང་མཁན་པོ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་ཇོ་ནང་བླ་མ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་ཇོ་ནང་དགོན་དུ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ནས་ཀློག་སློབ་པའི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཇོ་དགོན་ཆོས་ལུང་དུ་ཞབས་ནས་མཁས་དབང་བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། སྣག་ལུང་བ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས། མཚན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱ་གར་གྱི་བཤེས་གཉེན་བ་ཛྲ་ལ་ནཱ་ཐ་མཆོག་གིས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་གསོལ་བའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་ལྷག་གི་རིང་ལ་མཁན་པོ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ། ཇོ་ནང་རྗེ་དྲུང་རྗེ་བཙུན་སྲས་པའི་སངས་རྒྱས། བརྟ་ཀུ་རྟ་ནཱ་ཐ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༥༩༡)ལོར་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་སྲས་པའི་མགོན་པོ་ལས་རྒྱུད་སྡེའི་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བོད་འདིར་སྟོན་མེད་ཀྱི་བློ་སྐྱེད་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་བར་ཇོ་རང་ཉིད་ནས་གསུངས། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སུ་ནི་ཐ་ཀ་ཤྲཱི་དང་པུཎྞ་བཛྲ་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་དང་། སྒྲ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རིག་གནས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་བསམ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་རྩེར་སོན་ཞིང་། མདོ་སྔགས་ཟུང་གི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྦྱངས་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་ཏེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་སྐབས་ཇོ་ནང་དུས་ཁྲིད་ཆེན་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་ནས་རིས་མེད་ཀྱི་བུ་སློབ་མང་པོ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས(༡༦༡༥)ལོར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ཅིང་ཇོ་ནང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་རྟག་བརྟན་དམ་ཆོས་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་གདན་ས་མཛད་དེ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། རྒྱལ་དབང་བཞི་པ་ཆེན་པོས་མི་ཧྲི་བྱ་བའི་མཚན་གསོལ། དེ་རྗེས་སོག་པོ་ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་སྤེལ་ཞིང་དགོན་པ་དུ་མ་བཏབ། སོག་ཡུལ་དུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཆེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱོང་བའི་སློབ་མའི་ཚོགས་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁས་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཇོ་ནང་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་དང་། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་དང་། བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་སོགས་ས་སྐྱོང་སྦྱིན་བདག་མང་དུ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་མཆོག་གིས་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་བའི་སྐོར་ལ། 《སྟོན་པའི་མཛད་བརྒྱ》དང་། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》སོགས་པཎ་གྲུབ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྐོར་དང་། ཤེར་སྙིང་། བཟང་སྤྱོད། དུས་འཁོར། བདེ་མཆོག གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་སྐོར་དང་། ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་བའི་དབུ་མ་སོགས་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་གྲུབ་སྐོར་དང་། རྒྱུད་སྡེའི་ཚོ་ག་དུ་མ། བསྟོད་ཚོགས་དང་སྙན་ངག་སོགས་ཇོ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་པོ་ཏི་བཞི་བཅས་ཁྲོན་གླེགས་

བམ་བཞི་བཅུ་ལྷག་མཛད་དེ་ཇོ་ནང་པའི་རིང་ལུགས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན། སྦྱོར་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ཏེ་སློབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཁྱི……(༡༦༣༤)ལོར་རྟག་བརྟན་དམ་ཆོས་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༡༤༧)ལོར་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་གཅུང་པོ་ཡིན། ཡབ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ…དགུང་ལོ་ང་དྲུག་བཞེས་པའི་དུས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡབ་གཤེགས་ནས……བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གཅེན་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་གདན་སར་བསྐོས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ……བར་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་རིང་གདན་ས་མཛད། དབུ་རྩེ་སྙིང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གསེར་ཁྲིས་ཀྱི་བཀའ……འགྱུར་བཞེངས། གཞན་གྱིས་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་གང་བྱུང་ཡང་རྟེན་བཞེངས་དང་། མཆོད་འབུལ། དབུལ་ཕོངས……ལ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གཏོང……བར་མཛད་པས་སྐུ་གཤེགས་སྐབས་གདན་ས་དང་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་གཅིག་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ལུས་པར……མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ……བྱི(༡༢༡༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་པོད་བཞི་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང……མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༣༧ནས༤༦བར་གསལ།

རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་པའི་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། མངོན……རྟོགས་རྒྱན། རྒྱུད་བླ་མ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ཆོས་ཉིད……རྣམ་འབྱེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་བཅས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ། མར་པའི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་བྱུང་གི་ཀ་ཆེན། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ……མཚན་དང་ཡུམ་མྱང་ཚ་དཀར་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་གི་སྐྱ་རྔ་རྩ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུའི……སྐབས་མཚན་ལ་ཐོས་པ་དགའ་ཞེས་ཞུ། ཡོང་སྐུ་བལྟམས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཡབ་སྐུ་གཤེགས་པས་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་སྡུག་པོ་ཚད་མེད་བཏང་། དེ་རྗེས་ཡུམ་གྱི་བཀའ……བཞིན་མཐུ་བསླབས་ནས་འཁོན་གླན་པར་མི་མང་པོ་བསད། སླད་ནས་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་དེ་ཆོས་བྱེད་པར་ས་རྟ……(༡༠༧༨)ལོར་ལྷོ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས……ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་མཇལ། མར་པས་མི་ལར་འདི་སྐོས་ཤིག……གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་ཐོག་མ་བསླུབས། སྐྱོམས་ཆང……གནང་བ་གཙང་མར་བཞེས་པས་གདམས་ངག་གི་སྣོད་དུ……དགོངས་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་། སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་སླད་དུ……སྐུ་མཁར་ལྷུམ་པོ། སོག་ཀ། ལྷ་གམ། གུ་གསུམ་རྣམས……ཚིག་བཙུག་པ་སླར་ཡང་བཤིག མཐར་སྲས་མཁར་དགུ……ཐོག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་གུ་བཞི་དགུ་ཐོག་རྩེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ……འབར་བ་ལྟ་བུ་རྩིགས་གསུངས་ནས་མདོ་ཁམས་དབུ་རྩེ……དང་བཅས་པ་བརྩིགས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་དབང……གྲལ་ནས་ལན་མང་བཏོན་པ་སོགས་ཡིད་ཚད་ཆེན་པོ……བདུན་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱངས་ཏེ་བླ་མ་མར་པའི་དྲུང་དུ་ལོ་དྲུག་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་ཚད……མེད་སྤྱད་མཐར་དབང་དང་གདམས་ངག་རྫོགས་པར……བཞེས། ལྷ་དང་བླ་མས་གསང་མཚན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ……ཞེས་བཏགས་པར་གྲགས། བླ་མའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞལ……ཐལ་ཁར། བླ་མས། ཁྱོད་ལ་བྱིན་དང་གཞན་ལ་བྱིན། །གལ་ཏེ་སྣང་ལ་བཅལ་ཡོད་ན། །སུམ་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི……ལྷག་རི། །ཞེས་འཕོད་པའི་ཤོག་དྲིལ་ཐམ་ག་བརྒྱབ་པ་ཞིག་གནང་སྙེ་སྡུག་ཐུག་པའི་དུས་འདིར་ཕྱེས། དེ་བར་མ་ལྷ……གསུངས་ནས་བསྟན་པ་གཏད། ཆོས་ལ་ཞེས་པའི་བར……སྐྱིལ་ཐུང་མཛད་དེ་སྤྱི་བོར་ཕྱག་བཞག་ནས་སྨོན་ལམ་དང་གནས་དང་རྒྱུད་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དུ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཤིང་བྱི(༡༠༨༤)ལོར……

སྟོད་ཕྱོགས་སྐྱིད་གྲོང་དང་གཉའ་ནང་ཁུལ་དུ་ཞབས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་དེ་ལོ་དགུའི་རིང་ན་བཟའ་རས་རྐྱང་དང་ཟས་ཟ་ཆོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོས་བསྒོམས་པས་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འབྱོན་བཞུད་མཛད་དེ་སྟོད་དུ་ཙང་བའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཅི་རིགས་གནང་བ་སོགས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཙུགས། ཉམས་མགུར་མང་དུ་བརྩམས་གཞིས་རྗེས་རབས་པས《རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་མགུར་འབུམ》ཞེས་བྱ་བར་བསྒྲིགས། མཐར་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ་དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༡༢༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་མའི་མཆོག་ནི་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་དང་། རས་ཆུང་པ། དེ་བཞིན་འབྲི་སྒོམ་རས་པ། སེ་བན་རས་པ། རས་པ་ཞི་བ་འོད། ཁྱི་ར་རས་པ། ངན་རྫོང་རས་པ། བདེ་བ་སྐྱོང་། ར་ཟླི་རས་པ་སྟེ་རས་པ་མཆེད་བརྒྱད། སྟོན་པ་དྲུག རས་མ་བཅུ་གཉིས། གྲུབ་ཐོབ་མ་དྲུག སོགས་བགྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་། །རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་ནི་གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༤༩༥)ལོར་བརྩམས་པ་དང་། ཡང་རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མི་གཡོ་མགོན་པོའི་སློབ་མ་རྟ་ཚག་པ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང་ཐུབ་བསྟན་གསལ་བྱེད》ཀྱི་ནང་གོང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་མི་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཙམ་འདུག་པས་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། ས་སྐྱའི་བླ་མ་འདི་ཉིད་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རེད་མདའ་ཁབ་སོར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ས་བཟང་མ་ཏིའི་དྲུང་དུ་ཚོགས་སྡེ་མ་གཉིས་ནོད་དེ་མཚན་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་དཔལ་ས་སྐྱར་མཁས་པ་ཉ་དབོན། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ། ལོ་ཆེན་བྱང་རྩེ། རྒྱལ་སྲས་པ་སོགས་ལས་ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན། མངོན་པ་གོང་འོག་བློ་སྦྱོང་སོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གསན་སྦྱོང་མཛད། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། འདུལ་བ་དང་ལམ་འབྲས་གསན། དེ་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་བཟང་། ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་རྒྱལ། ལོ་ཙཱ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་སོགས་ལས་གསང་འདུས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱུད་མན་ངག་དང་། མཁན་ཆེན་བྱང་སེང་ལས་དབུ་མ་གསན་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གནས་ལ་ངེས་པ་རྙེད། རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྗེ་འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཡངས་ཤིང་མཁྱེན་སྟོབས་ཆེ་བས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་དེའི་རྩ་འགྲེལ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོག་པ་བསྒྲིགས་ཏེ་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་མཐའ་དག་པར་དྲངས་ཏེ་གཞན་ལ་འདོམས་པར་ཐོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། བྱུལ་རོང་གི་དབེན་གནས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་པའི་ལོ་ལྔ་རྩོད་སྒོམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ན་མཛད། ལོ་བདུན་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཉམས་ཁྲིད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། ཁྱད་པར་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཐམས་ཅད་དུས་ཕྱིས་ནུབ་ནས་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིག་པའི་ལམ་སྲོལ་ཕྱེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ་བཀའི་ཁྲིང་བ་ངལ་གསོ་བགྱིས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྩོམ་པ་མཛད་པ་ལ། འཛམ་གླིང་མཛེས་

པའི་རྒྱན་མཆོག་དཀའ་ཆེན་བཞི། །རྩ་འཇུག་གཞི་གསུམ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་བླ་མ། །ཆོས་མངོན་མཛོད་དང་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་སྟེ། །རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅུ་ཕྲག་གཅིག །ཅེས་པ་ལྟར་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་ཞིང་། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། །སྤྱངས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཤེར་འོད་དང་། །སྨྲས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། །ལྟ་བའི་མཆོག་གྱུར་གོན་གྱི་ཉི་མ་གྲགས། །ཉམས་ལེན་མཆོག་གྱུར་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་པོ། །རྩོམ་ལྡན་མཆོག་གྱུར་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་དང་། །འཆད་མཁས་མཆོག་གྱུར་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་དང་། །རྩོད་བཟང་མཆོག་གྱུར་དར་མ་རིན་ཆེན་ནོ། ། དེ་བཞིན་བྱང་པ་བཀའ་བཅུ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་སོགས་དང་། ཕར་ཚད་ཤེས་པའི་སློབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༦༡༢)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ། དུང་དཀར་ཚངས་དབྱངས་འབྲུག་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དཔེ་རིང་མདའ་ཚད་མ་དབུ་མེད་བྲིས་མ་ངོས་རེར་ཡིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༠ཡོད།

རྗེ་བཙུན་ས་ར་ཧ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པའམ་མདའ་བསྣུན་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲེས་ཤོས་གྲུབ་ཆེན་སྐྱིའི་མེས་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཧ་སྐོར་གསུམ་མགུར་དུ་བཞེངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་རཏྣ་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཙུད། སྐུ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆལ་སྒྲིལ་དུ་གཤེགས་པ་རེད་ཅེས་གྲོད་སྒྲོལ་སྣང་།

རྗེ་ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་མདོ་སྨད་དུ་ཡབ་པད་མིག་དང་། ཡུམ་མ་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༥༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་དགེ་བཤེས་ངོ་རོང་པོ་ཨ་ལགས་བསྙེན་ནས་གློག་བསླབས། ཆོས་སྤྱོད་སོགས་བློར་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་རྗེ་ཐར་ཤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ལ་གསན་བསམ་ཡང་དག་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་བླ་གཞུང་གི་དྲུང་ཡིག་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཁྲི་ལུགས་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་ར་རྒྱ་དགོན་དུ་དམ་བཅའ་འཛུགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་ལྔ་བཅུ་བར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ལ་ཐར་ཤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་གསར་རྩོམ་གནང་། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༨༠༣)ལོར་ལྷེ་ཚ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་གསར་དུ་བསྐྲུན་ནས་མཚན་ཉིད་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་བདུན་ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་པར་རྒྱུན་ཟའི་ཐེབས་བཙུགས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《སྐྱབས་རྗེ་གི་ཏྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར》དང་། 《བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་གི་དོགས་གཅོད་འཕྲོ་ཅན》 དེ་བཞིན《འགྲོ་མགོན་ཤིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར》དང《ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ》སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་པོད་འབྲིང་དགུ་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་གནང་། དགུང་གྲངས་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༡༢)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཤེགས།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སྟེ་གསུམ།

རྗེ་རས་ཆུང་པའི་བསྒྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མམ་བསྒྲེ་འཕོ་དགུ་སྐོར། འདོད་ཆགས་བདེ་ཆེན་དང་བསྲེ་བ་གཏུམ་མོ། ཞེ་སྡང་བདེན་མེད་དང་བསྲེ་བ་སྒྱུ་ལུས། གཏི་མུག་མི་རྟོག་པ་དང་བསྲེ་བ་འོད་གསལ། །གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་

བསྲེས་ལ་ཉིན་མོ་བསྒོམ། སྙི་ལམ་དང་འོད་གསལ་བསྲེས་ལ་མཚན་མོ་བསྒོམ། བར་དོ་དང་འཕོ་བ་བསྲེས་ལ་འཆི་ཁར་བསྒོམ། གང་ཟག་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་གཏུམ་མོ། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སྙི་ལམ། ཚེ་ཐུང་འཕོ་བ་དང་བསྲེ་བའོ། །

ཧྲེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟོད་ཆེན་བཞི། ཧྲེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བཀའ་རྩོམ་གཙོ་བོ་བཞི་སྟེ《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ》《བྱམས་བསྟོད་མཉེས་གཤིན་མ་ཚངས་པའི་ཙོད་པན》《འཇམ་དབྱངས་བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ》《རྣམ་རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་འཆི་མེད་གྲུབ་པ》རྣམས་སོ། །

ཧྲེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། ཧྲེ་འདི་ཉིད་གཙང་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆར་སྣོད་ཀྱི་གུར་མེ་ཞེས་པར་ཡབ་དམ་པ་དམར་པོ་དང་ཡུམ་ཚོས་སྐྱ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༨༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུ་ནས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པས་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགྱེས་པར་ཆོས་འཚོལ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་བརྟས་པ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སྣར་ཐང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཤེས་རབ་སེང་གེར་གསོལ། ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་། ཤངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྣར་ཐང་དུ་བཞུགས་རིང་མཁན་སློབ་རྣམས་ལས་དབང་དང་རྗེས་གནང་གསན་ཞིང་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༦༡༠)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཧྲེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ། འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་གཉིས་གསན་བསམ་མཛད། ཧྲེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་འོན་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་ལ་ཕེབས། དེར་ཚད་མ། དབུ་མ་ཙ་ཤེའི་རྣམ་བཤད། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཙ་ལྟུང་རྣམ་གཞག་སོགས་གསན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་མ་དོར་ཞིང་ཕྱི་མ་བཟུང་། གསང་ཕུར་ཧྲེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་དང་མཇལ་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་འདུས་དཀྱིལ་གྱི་ཚིག་དང་། བདག་འཇུག་གི་ཚིག་སོགས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཐོག་མར་བསྐྱལ། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་གཉིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་རིམ་ལྔ་སོགས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་གདམས་པ་རྣམས་དང་། ཧྲེ་མར་པ་དང་འགོས་ལོ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང་གཞུང་བཤད། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐོར་དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མན་ངག་རྣམས་གསན་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྦྱངས་པས་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་དང་། ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཞལ་དུ་ཕྱིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག(༡༦༡༨)ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་གནང་སྐབས་སུ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པའི་གཞི་རྟེན་ཕུལ་བ་ན། ཆོས་གྲྭའི་མཁས་མང་གི་དབུས་སུ་ཧྲེ་རིན་པོ་ཆེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་ངེད་རང་གི་བཤད་སྲོལ་འདི་འཛིན་ཞིང་དར་རྒྱས་བྱེད་ནུས་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ལན་གཅིག་གཉིས་ཕེབས་པ་ལ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་གསུང་ལན་འབུལ་མ་སྤོབས་པའི་ཚེ། ཧྲེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ཚོགས་དབུས་ནས་བཞེངས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་ཧྲེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བདག་གིས་བསྒྲིའོ་ཞེས་ཞུས་པས། ཧྲེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་བྱིན་རླབས་མཛད། ནང་མཆོད་ཀ་པཱ་ལ་གང་བ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཅན། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག་གཏེར་མ། འཆམ་ཡིག དབྱུག་ཏོ་ཞགས་པ་བཅས་གནང་ནས་གསང་སྔགས་ལྷ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་སྐྱེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སར་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་བཞེངས་པའི་ཕྱག་ལས་མཛད། དེ་ནས་གསང་ཕུ་གླིང་སྟོད་མཐོང་སྨོན་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྤེལ། དེ་རྗེས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་ལྷན་དུ་གཙང་ལ་ཐེབས། བྱང་ཆེན་སྣར་ཐང་རྟ་ནག་སོགས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པས་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས། དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལུང་ལྟར་ལྷུན་པོ་རྩེར་ཐེབས། སེ་ཏུ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་བདག་མོ་བཀྲ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བགྱིས་ནས་སྲིད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྒྲུབ་དཀྱིལ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཚུགས། དེ་སྐབས་སྒྲོན་གསལ་རྣམ་ངེས་མཛད་ནས་པར་ཡང་བསྐྲུབས། དེ་ནས་སེང་གེ་རྩེར་སྟོད་རྒྱུད་པར་གྲགས་པའམ་སྨད་རྒྱུད་པར་གྲགས་པའི་སྔགས་གྲྭ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཕྱག་བཏབ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨད་པ་དང་དེ་རྗེས་བཞད་སྟེང་ཁ་དགོན་སོགས་ཕྱག་བཏབ། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༤༥༠)ལོར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་དུ་སླར་ཡང་གཙང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྣར་ཐང་དང་། བྱང་ཆེན། ལྷུན་པོ་རྩེ་སོགས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཤིང་ཕྱི(༡༤༥༥)ལོར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། འདུས་པ་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བཤད་པ་རིམ་པར་གནང་། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱངས་ཏེ་དགུར་སོས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ། སྟོན་དུས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས། སྦྱོར་དྲུག ན་རོ་ཆོས་དྲུག ལཱུ་ཧི་པ། རྫོགས་རིམ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། ལམ་རིམ་ཁྲིད་དང་ལྷ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། འདུལ་ཁྲིམས་གཅེས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱང་གནང་། གྲྭ་ཚང་གི་ནང་རྟེན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་དང་། ནང་ཆོས་ཀ་པ་ལ། མགོན་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་བསྐུལ། དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དམ་བཅའ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་ལ་གཏད་དེ་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ཤིང་གླང(༡༤༥༥)ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལ་དགའ་ལྡན་རྒྱུད་ཁང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བས་དབུ་ཐོད་མ་ཉམས་པ་དང་། རིང་བསྲེལ་ངོ་མཚར་བ་རང་བྱོན་དུ་ཐེབས་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཞེས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཐུབ་དབང་བདུད་འདུལ་མའི་གཟུངས་སུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ《རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ》ཞེས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྒྲོལ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བའི་ཁྲིད་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཡིན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་རིམ་བཞིན་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་སོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དགོན་སྡེ་མང་དུ་འཕེལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེས་སྲོལ་དཔལ་གསང་འདུས་སོགས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་རོ། །

རྗེ་གསུམ་ལྡན་གྱི་བླ་མ། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་སྐུ་འདུལ་བའི་སྡོམ་པ་ཕྱི་སོ་ཐར། གསུང་མདོ་སྡེའི་སྡོམ་པ་བར་བྱང་སེམས། ཐུགས་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །

རྗེན་ང་བ། སེམས་ལ་བཞག་མི་ཐུབ་པ།

རྗེན་པར་འཆར་བ། མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུས་ལ་གོས་མེད་པར་ཤ་གསལ་པོར་མཐོང་བ་ལ་རྗེན་པ་ཟེར།

རྗེའི་མགུར་ལྷ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མགུར་བཞེངས་པའི་སྐབས་མཚན་སྨོས་ནས་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནི། ༡. གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ༢. ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། ༣. གཙང་ལྷ་བྱོལ་ཡུག ༤. སྲོག་ལྷ་གངས་དཀར། ༥. སྒྲོག་ཆེན་སྟོང་ར། ༦. དོག་ལྷ་བྱང་རྩེ། ༧. ཅོག་ལྷ་མཚལ་རྩེ། ༨. གངས་དཀར་གཡུ་རྩེ། ༩. སུམ་རི་གཉན་པོ། ༡༠. འཛོམ་ཆེན་སྟོང་ཁྲམ། ༡༡. དབྱིས་ཆེན་རབ་རེར། ༡༢. འབྲི་ཆེན་སྟོར་དུ། ༡༣. ཨོ་དེ་གུང་རྒྱལ་བཅས་ཡིན་ཞེས་རྫོགས་ཆེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་པདྨ་རིག་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར》ལས་གསུངས། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུའི་སྟེང་དུ། ཇོ་བོ་མཆིམས་ལྷ། ཇོ་བོ་ངོས་གསུམ། ཇོ་བོ་གཡའ་སྤང་། ཇོ་བོ་ཁྱུག་ལྷ་བཅས་བཞི་བསྣན་ཐོག དེ་རྣམས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་སྲུང་མ་ཡིན་པས་ན་རྗེ་ཡི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་རོ། །

རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་སྐད་ངག་གི་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ནི། ཀང་པ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད། ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད། རིང་བར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་གསུམ་མོ། །

རྗེས་བཅས་དགུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་བཅད་པ་དགུ་གནང་བ་སྟེ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པའོ། །

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་ཡིག་བཞི། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོའི་ནང་གི་ག་ད་བ་ས་བཞི།

རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་ཡི་གེ་གསུམ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོའི་ནང་གི་ན་ར་ལ་གསུམ་མོ། །

རྗེས་ཐོབ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་ན་རྗེས་ཐོབ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྗེས་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་བཅས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རྗེས་དྲན་བཅུ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སྐྱོ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །

རྗེས་དྲན་དྲུག བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཡང་ན་བླ་མའི་སྐུ། རྣམ་ཐར། ཡོན་ཏན། བཀའ་དྲིན། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་དྲན་པ་བཅས་ཡིན།

རྗེས་གནང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་དམ་སོ་སོའི་ཐུགས་བསྐྱང་བ་དང་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ལྷ་སྒོམ་པ་བཅས་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་ཚོ་ག་ལ་རྗེས་གནང་ཟེར། རྗེས་གནང་དང་དབང་གི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་དབང་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་བཤད་བྱེད་དགོས་མང་ཡང་། འདི་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

རྗེས་གཉེན་གཏོང་ངེས། རྗེས་སུ་ཚད་གཅོད་དང་རྒྱབ…

གཙོན་གཏོང་ཐབ་ཚོད་ཡིན་པ།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ……གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་དཔོག་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནང་དུ་འདུའོ། །

རྗེས་དཔག་གསུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་གསུམ།

རྗེས་སུ་སྒྲོག་པ་དྲུག མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ༡. བྲམ་ཟེ་རྒྱུ་རྒྱལ། ༢. བྲམ་ཟེ……བཟང་ལྡན། ༣. བྲམ་ཟེ་གཞལ་འདེགས། ༤. བྲམ་ཟེ……ཚངས་པའི་ཚེ། ༥. བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ། ༦. བྲམ་ཟེ……དམར་པོ་སྟེ་དྲུག་གོ།

རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས། ལམ་རྗེས་ཤེས་སོ། །

རྗེ་མོ། རྒྱལ་མོ།

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བརྡའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་གོ་བྱེད་ཀྱི……མཉན་བྱ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རང་ཡུལ་བརྡའི་དབང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི……མཚན་ཉིད། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་། ཚིག ཡི་གེ་བཅས་གསུམ་དང་། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས།

ལྗགས་སྲིན་གསོལ་མར། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལྷ་སའི་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནས་རྩེ(ཏཱ་ལའི་བླ་མ) གསོལ་ཐབ་ཏུ་ལྗགས་སྲིན་གསོལ་མར་ཞེས་ཉིན་ལྟར་མར……སོས་པ(དཀར་ལྷི་ཞེས་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་མ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ) འབུལ་དགོས་པ་དེ་ཚེ་ལྗགས་སྲིན་ཤེ་མ་ཞེས་པ་མལ་གྲོ་གཟི་ཕྲུག་དང་། རིན་ཆེན་སྒང་། ལྷུང་གཤོངས། ཏ་ཐོག……སོགས་སུ་འབྲོག་པ་ཡོད་པ་སོ་སོས་ནམ་དུས་རེས་མོས་ཀྱིས་འབུལ་དགོས་རྣམས་གསོལ་མར་ཨཙུ་ཞེས་མི་གཉིས་ཡོད……པར་ཞོལ་ཆིབས་ར་ལས་ཁུངས་ནས་བཞོན་རྟ་དང་།

ལྗགས་སྲིན་གསོལ་མར་བླུག་སྣམ་འགེལ་རྟ་གཡེར་ཁ་དང་སྣ་ཆས་ཆ་ཚང་གཏོང་དགོས་པའི་ཐོག་ས་གནས་སོ་སོའི་ལྗགས་སྲིན་དཀར་ཁང་ནས་ཉིན་ལྟར་རེས་མོས་ཀྱིས་འབུལ་དགོས་པ་དེ་དག་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ནང་གཟན་གསོལ་མར་ཞལ་ངོས་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཏུ་འབུལ་བར་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད།

ལྗང(འཇང) འདི་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་སྐད་དུ་ལྗང་དང་འཇང་ཟེར་བ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཆང་ཞེས་འབོད་པའི་སྒྲ་ཟུར་ཆག་པ་མ་ལས་དོན་དུ་ཆང་མི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། མི་རིགས་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཚོ་སྔོན་ཀན་སུའུ་ཕྱོགས་ནས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་སྤོས་པ་ཡིན་གསུང་ཡང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་བོད་དབུས……གཙང་གི་ས་གནས་རང་དུ་སྐྱེས་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ……ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ས་གནས་གཞན་ནས་སྤོས་པ་མིན་པས། དེའི་སྐོར་རྒྱལ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས……ཆེད་རྩོམ་སྤེལ་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་གཟིགས།

ལྗང(འཇང)གི་ཡུལ། འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་ནུབ་ས་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་ཆོས……འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཡུལ་དེ་བཙན་པོ་སྲོང……བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པར་བཤད་ཅིང་། ཏུང་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་གཏེར་ཡིག་ལས། བཙན་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་དུས་སུ་མངའ་འོག་ཏུ……བསྡུས་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བཙན་པོ་ཁྲི་འདུས

སྒྲོང་སྐྱ་ཆུང་ནས་གཞོན་གྱིས་ཀྱང་ཕག་རྒོད་ལ་བཤན་གྱིས་མཛད། གཡག་རྒོད་སྒྲོག་ཏུ་བཙུག སྟག་གི་རྣ་བ་ལ་བཟུང་ཅེས་པ་ནས། ཞང་གི་འོག་ཏུ་འཇང་ལ་ཆབ་སྲིད་མཛད་དེ་སྒྱུ་དཀར་པོ་དཔྱའ་ཕབ། སྒྱུ་ནག་པོ་འབངས་སུ་བཀུག་པ་ལ་སྨོག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འདི་ལས་དབུ་རྔོག་བཙན་ཞིང་ཆབ་སྲིད་མཐའ་སྐྱེས་པ་ནི་སྔོན་ཆད་གདུང་རབས་ཀྱིས་མ་མཛད་དོ། ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་ན། འཇང་ཡུལ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་བཙན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པར་གསལ། གང་ལྟར་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ཡུལ་འདིའི་སྤྱི་མིང་ལ་འཇང་ཅེས་འབོད་པ་དང་། ནང་གསེས་སྒྱུ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དཀར་པོ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དཔྱ་ཁྲལ་འཇལ་བཅུག་པ་དང་ནག་པོ་ལ་དམག་དྲངས་མ་དགོས་པར་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན། འཇང་བོད་གཉིས་སྐབས་རེ་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་པ་དང་སྐབས་རེ་ཕན་ཚུན་བར་དམག་དྲངས་རེས་བྱེད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྲིད། དེ་ཡང་སྔོན་དུས་འཇང་དེ་ཐང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐང་གིས་ཅན་ནན་ཅེ་དུ་སྤྱིར་བསྐོས་པའི་དཔོན་རིགས་སྔོན་ཡུའི་ཀྲུང་ཏུང་གིས་ཐང་འཇང་བར་གྱི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་ཐག་གཅོད་འཚམས་པོ་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐང་འཇང་བར་དམག་འཁྲུག་ལངས་ཏེ་འཇང་པ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས། འཇང་གི་རྒྱལ་པོ་ཀག་ལོ་ཕོང་ཞིད་ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལྷགས་ཡོས(༧༥༦)ལོར་བོད་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་འཇང་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་མནའ་མར་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་འཇང་ཚ་ལྷ་དབོན་འཁྲུངས། དེ་རྗེས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་སླེབས་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་མེ་སྤྲེལ(༧༥༦)ལོར་བློན་ཁྲི་བཟང་དང་། ཞང་སྟོང་བཙན། འཇང་གི་རྒྱལ་པོ་ཀག་ལོ་ཕོང་གསུམ་གྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ཐང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ། སེ་ཏུ་མཁར་ཕབ་ནས་ཙེ་ཅེ་མན་ཆད་བོད་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཆུ་སྟག(༧༦༢)ལོར་ཐང་གི་གོང་མ་གསར་པ་ཏེད་ཙུང་ལི་ཡུས་ཁྲི་ལ་འཁོད་འཕྲལ། དེ་སྔོན་ཐང་གིས་བོད་ལ་ཁ་ཆད་གཏན་ཁེལ་བྱས་ཟིན་པའི་དཔྱ་དར་དང་ས་ཆ་རྣམས་སྤྲོད་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པར་བརྟེན། ཐང་བོད་བར་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཞིག་སྟེ་བློན་ཆེན་ཞང་རྒྱལ་གཟིགས་དང་ཞང་སྟོང་བཙན་ལ་སོགས་པས་ཐང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཐང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མཁར་གྲོང་དང་ཡུལ་སྡེ་མང་པོ་བོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྡུས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སླར་ཡང་བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཞང་རྒྱལ་གཟིགས་དང་། བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་གོང་། ཞང་སྟོང་བཙན། ཞང་བཙན་པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་དང་། འ་ཞ། འཇང་གསུམ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཚོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཁྲིད་དེ་ཐང་ལ་དམག་དྲངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་གོང་མ་ཐང་ཏེ་ཙུང་གི་ཁྲིན་ཡོན་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་ས་འབྲུག(༧༨༨)ལོ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་། བོད་ཀྱིས་སྒྱུ་སྒོ་མ་ནས་བསྡུས་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ལོ་ལྟར་དམག་མི་བསྡུས་ནས་མཐའ་མཚམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་བཏང་བ་སོགས་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་པོ་ཀག་ལོ་ཕོང་གི་ཚ་བོ་གཡིས་མུ་ཤུན་ཏ་ཅང་བསུན་སྣང་སྐྱེས་ཏེ་ཐང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུ་བའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། དེ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་ཚོར་བྱུང་རྗེས་གཡིས་མུ་ཤུན་ལ་ཞུ་བ་སྣངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འཇང་གི་བློན་ཆེན་གྱི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་བོད་ལ་མི་གཏེར་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོན་ཤུགས་སྤྲད་པའི་སྐོར《ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག》ལས། ཞང་གི་འོག་ཏུ་སྒྱུ་དཀར་པོ་འབངས་སུ་མངའ་བ་ལས། སློ་བ་རིངས་པའི་ཚེ། དམག་དཔོན་འབྲོ་རམ་ཤགས་བཀའ་རྩལ་ནས། བྲག་རྩེད་རྫོལ་ཐབས་བགྱི་བའི་ཚེ་འཇང་མང་པོ་བཀུམ་ནས། སྤྱན་ཆེན་པོ་ཉིང་རིམ་དང་། སྣ་ལ་གཏོགས་པ་དང་། དམངས་ཡན་ཆད་སུམ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་བཟུང་ནས། འཇང་རྗེ་ཁོལ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འབངས་རྣལ་མར་བཀུག་གོ ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་རྗེས་ཀྱང་གཡིས་མུ་ཤུན་ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་ཐབས་མ་བྱུང་བར། ཁྲིན་ཡོན་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཆུ་ཕག(༧༨༣)ལོར་གཡིས་མུ་ཤུན་གྱིས་ཐང་གི་བློན་པོ་ཝུད་ཀའོ་ལ་ཡི་གེ་བཏང་ནས་ཐང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཐོག ཐང་

དང་འཇང་ཁྲུན་མོང་དུ་བོད་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་འགོ་བརྟན་པ་ལྟར། དེའི་ཕྱི་ལོ་འཇང་གིས་བོད་ལ་དམག་རོགས་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་དམག་རོགས་སུ་བཏང་བའི་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་ལྔའི་རྗེས་སུ་དམག་མི་ཁྲི་ཁ་ཤས་བཏང་སྟེ་བོད་ལ་ཚུར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་བོད་དམག་ཕམ་པར་བཟློས་པ་ནས་བོད་དེ་ཐང་དང་འཇང་གི་དམག་ཤུགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་རྣ་བར་ཚུད་དེ་འཇང་དེ་བོད་ཀྱི་ཡོངས་ནས་ཁ་བྲལ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་པར《ཐང་དེབ》(唐书)ནན་ཀྲའོ་སྐབས་སུ་གསལ།

སྤོང་འདྲ། ལྷ་ས་གཙང་པོའི་ཆུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་སྐམ་ས་སྤོང་མོ་སྐེ་སྲོག་ཆགས་སྤོང་མོའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས《ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ》ལས། གཙང་ཆབ་ཕྱེད་དུ་གྱེས་པའི་ཚེ། པགས་རྔོན་སྐྱེད་དུ་བྲེ་བཞག་འདྲ། ཞེས་གསལ་བ་དེའི་གོ་དོན་ནི་ལྷ་ས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པའི་གཙང་ཆུ་སྣར་ཡང་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐམ་ས་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐམ་སའི་བར་གཉིས་གཙང་པོས་བཅད་དེ་དཀྱིལ་གྱི་སྐམ་ས་སྲོག་ཆགས་སྤོང་མོའི་ལུས་དང་པགས་པ་རྔོན་པའི་སྐྱེད་དུ་བྲེ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཆུ་རགས་གང་འདྲ་རྒྱག་དགོས་པའི་སྐོར་ཡང་འོག་ཏུ་གསལ།

སྤོང་འདྲའི་དུས་སུ་ཞྭ་ལྟར་བཀོད་པ། ལྷ་སའི་གཙང་ཆུ་རྒྱས་པའི་ཆུ་སྐྱོན་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་ཏེ་གཙང་པོ་སྔོ་བྱང་གཉིས་སུ་ཁ་གྱེས་པའི་སྐབས་ཆུ་རགས་རྒྱག་ཐབས་ནི་གཙང་པོ་སྔོ་བྱང་ཁག་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་མཚམས་དེར་ཆུ་རགས་ཞྭ་མོ་བསྙོན་པ་ལྟར་རྒྱག་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་གོང་དུ་དྲངས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས《ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ》ལས། ཆུ་རགས་གོང་སྐོར་ཞྭ་བུར་རྩིག །སྟོབས་ལྡན་ཀཱཀྲི་བུར་གསུམ་པ། །རགས་ཁར་རྩིག་ན་སྐྱང་སྣ་བཟློག །ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

སྤོངས་རྒྱ། རང་ཉིད་རྒྱུན་དུ་སྡོད་ས་དེ་ནས་ས་ཆ་གཞན་དུ་བསྐོར་འགྲིམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འགྲོ་སྡོད་བྱེད་པའི་མིང་།

སྤོངས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག འདི་ལ་མངོན་པ་མཛོད་གནས་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི《མཆིམས་མཛོད》《འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན》ཤོག་གྲངས་༡༨༠ནས་འདི་ལྟར། འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་(དེའི་འོག་གི་མཚན་དུ)མཐའ་འཁོབ་ཐོད་སྐོར་དུ། ༡. རྒྱ་ཡུལ་དང་། ༢. ཏུ་ན་དང་། ༣. ཕུ་ན་དང་། ༤ ཀམ་པོ་ཛེ། ༥. ཤ་ཁ། ༦. སྤལ་ཁ། ༧. ཁྲི་གདོང་། ༨. ཕ་གདོང་། ༩. གྲི་བ་ཤིའི་གདོང་། ༡༠. གནམ་གདོང་། ༡༡. ཕྱིར་ཕྱོགས་གདོང་། ༡༢. གཞོག་ཐོགས་དང་། ༡༣. གཅེར་བུ། ༡༤ རྒྱུ་ཏེ་འགྲོ་བ། ༡༥. སྣ་མེད། ༡༦. སྒྲག་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་གསལ། ཡང་གསུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསུང་འབུམ་(ཁ)པའི་ནང་གི《གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིག་བསྡུས་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་སྒྲེལ》ཤོག་གྲངས་༣༠ལས། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. ཨཾ་ག། ༢. མ་ག་དྷ། ༣. ཀོ་ས་ལ། ༤ ཀཱ་ཤི་ཀ ༥. བྲི་ཛི། ༦. མ་ལ་ཡ། ༧. ཙེ་ཏ། ༨. སྲིག་པ། ༩. ཀ་མ། ༡༠. ཨ་བནྟི། ༡༡. ཀུ་རུ། ༡༢. ཕུ་ལེན། ༡༣. བ་ས་ཏ། ༡༤ དཔལ་ཧྲི། ༡༥. ཡ་བ་ན། ༡༦. ཀམ་བོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་སྔ་མ་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤོན་པ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན། འདི་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་གནས་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་དང་དྲུག་བཅུ་འདས་པ་ན། ཤིང་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲ་ལའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་སྤྲ་ལའི་ཕྲེང་བ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་ནས། སྤྲ་ལའི་ཕྲེང་བ་དྲུག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་བདུན་པའི་ཡལ་འདབ་ལ་ཁྱབ་པའི་བར་དུ་ཁྱབ་ཅིང་མཐོ་ཁྱད་དཔག་ཚད་བཅུ་གསུམ(རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་དང་བཞིའམ་གཞུ

འདོམ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ) ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ལྗོན་ཤིང་ཕུར་མ་བཞིག (ཛ་སིག) ཛ་ནི་ཛ་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལས་བསྐུས་པའི་ཁུ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཛ་སིག་ནི་ཛ་ཤིང་ལོ་མ་ཚུར་བསྐུས་ནས་བསྐམས་ཏེ་ཛ་སྣག་དང་ཛ་རིལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བཟོས་པ་སྒྲུག་མས་ལྷས་པའི་སིག་རའི་ནང་དུ་བླུགས་ཡོད་པ་ལ་ཛ་སིག་ཟེར།

བརྗེ་བ་གསུམ། བསམ་པ་བརྗེ་བ། རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་བརྗེ་བ། མིང་བརྗེ་བའོ། །

བརྗེད་ངས། རང་གི་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་སྔར་འདྲིས་ཟིན་པའི་དོན་དེ་བློ་ངོར་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

བརྗེད་ཡེངས་མེད་པ། དམིགས་རྟེན་སེམས་དེ་ཉིད་མ་བརྗེད་པར་དྲན་པས་དམ་པོར་བཟུང་བ།

བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད། དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་མིང་གཉིས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱ་སྐྱི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཐ་སྙད།

བརྗོད་པ་གཉིས། དུས་གོ་བརྗོད་པ། བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པའོ།།

བརྗོད་པ་གསུམ། སྐྱབས་བརྗོད། གཞན་བརྗོད། བདག་བརྗོད་དོ། །

བརྗོད་བྱ། བརྡའི་དབང་གིས་གོ་བར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་བྱ་དང་། ཡུལ། གཞལ་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག དཔེར་ན། བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བརྗོད་བྱ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ།

བརྗོད་བྱེད་སྐེ་སྟོད་གསུམ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། མདོན་པའི་སྡེ་སྣོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད།

ཉ

ཉ་སྐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས། མགོ་ཟླ་བ། རྒྱལ་ཟླ་བ། མཆུ་ཟླ་བ། དབོ་ཟླ་བ། ནག་པ་ཟླ་བ། ས་ག་ཟླ་བ། སྣྲོན་ཟླ་བ། ཆུ་སྟོད་ཟླ་བ། གྲོ་བཞིན་ཟླ་བ། ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བ། ཐ་སྐར་ཟླ་བ། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ་བཅས་སོ། །

ཉ་ཁྲི། སོག་སྐད་དུ་པོར་ཏ་ཞུ། ཡབ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་སྨུ་སྲིང་མེར་ལྕམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བ་ལས་ཆུང་ཤོས། ཡབ་ལོ་ངམ་གྱིས་བསྒྲོངས་རྗེས་འདི་ཉིད་ཀོང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་བཙུན་མོ་ཀོ་མ་རལ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བུ་ཁན་ཁལ་དུ་ན་པོར་ཏན་ཀལ་ཏོན་ཟེར་བའི་རི་བོ། བཻ་ཀལ་མཚོའི་ཉེ་འགྲམ(སོག་པོ)བཻ་ཏའི་མི་རིགས་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་དེར་གནས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བོར་བཀུར་ཏེ་སོག་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའང་སྣང་།

ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ། ཟླ་བ་ཡར་ངོའི་ཚེས་གསུམ་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཞིང་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནུབ་མོར་ཟླ་བའི་ཆ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གང་། དེ་ལ་ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ། དུང་ཟླ། དཀར་གསལ་ཟླ་བ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་ཙམ་ཞིག་ཡོད།

ཉ་ལྒྱིབས། ཆུ་བལ།

ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཟླ་བ་རིལ་པོ་ཡོད་སྐབས་ཉ་གང་བ་དང་། ཚེས་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཞེས་པ། བརྒྱད་ནི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཟླ་གམ་ཡོད་པ་དེ་གསུམ་ལ་ཟེར།

ཉ་འདྲ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞལ་ཆེམས་སུ་བཀའ་བསྩལ་བའི་ནང་། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཆུ་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྐབས་ཞིག་གསོ་ཐབས་གསུངས་སྐབས་ཆུ་སྐྱོན་ཐེངས་བཞི་བྱུང་བ་དང་དེ་སྐབས་ཆུ་སྐྱོན་གྱིས་བཅད་པའི་སྐམ་སའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཉ་འདྲ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆུ་རགས་ཉམས་གསོའི་སྐོར་གསུངས་པའི《བཀའ་ཆེམས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་ནས་བཏོན་པའི་གཏེར་མ》ནང་གི་ཚིག་དུམ་བུ་འགའ་ཞིག《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་མཇུག་ཙམ་དུ་དྲངས་པར་མཛད་པ་ལས། གཙང་ཚབ་ས་རྒྱ་གཏོད་ཚུལ་ནི། གཙང་ཚབ་གཡས་ལག་སྐྱོང་བའི་ཚེ། །ཤར་ཐོག་སྟེང་དུ་རྗེ་བཞག་འདུ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུ་གཙང་པོ་རྒྱས་ཏེ་གཙང་ཚབ་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་བསྐོར་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་སྐབས་གཙང་པོ་ལྷོ་བྱང་གཉིས་བར་གྱི་སྐམ་ས་ཉ་འདྲ་བ་སྟེ། ཤར་ཐོག་གི་མཐིལ་འདྲ་བའི་ཉ་གཟུགས་ལྟར་གནས་པ་ལ་ཟེར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཆུ་རགས་གང་འདྲ་རྒྱབ་དགོས་པའི་སྐོར་འོག་ཏུ་གསལ།

ཉ་འདྲའི་དུས་སུ་གཏོག་ལྟར་སྒྲོན་པ། ལྷ་ས་གཙང་པོ་བྱང་ངོས་ནས་ཆུ་ལག་བརྒྱུད་སྟེ་སྐམ་ས་རྒྱས་བཅད་པའི་དཀྱིལ་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་མགོ་ཆེ་མགོ་ཆུང་ཉ་དང་འདྲ་བའི་དུས་སུ་ཆུ་རགས་རྒྱག་ཐབས་ནི《སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ》ལས། གཙང་པོའི་གཡས་ལག་རགས་ཀྱིས་བཅད། །རགས་ཁར་མཆོད་རྟེན་སྒོ་མང་བརྩིགས། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ལྷ་ས་གཙང་པོའི་བྱང་ངོས་ནས་ཆུ་ལག་བརྒྱུད་ས་དེར་ཆུ་རགས་གཙང་པོའི་གཞུང་ལ་འཁྱིད་དུ་བཅད་ནས་བརྩིགས་ཐོག་ཆུ་

རགས་དེའི་སྙིང་དུ་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་རྩིག……
དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ་
དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོའི་དུས་ཆུ་རགས་དེ་རྒྱག……
འགོ་ཚུགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཆུ་རགས་དེ་ལ་ཞིག་གསོས……
ཐེངས་མང་པོ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

ཉ་ཕག་སྒོང་གསུམ། ཉ་ཤ་དང་། ཕག་ཤ། སྒོ་ང་བཅས་
གསུམ།

ཉ་མོ་ཁྱུར། འདི་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་བཞུགས་ཡུལ་ལྷོ་བྲག་ཆུས་
འཁྱེར་ཞུ་དང་ཏ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆར་ཡོད་ཟེར……
ཀྱང་དེང་སང་གི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས།

ཉ་ཚ། རྐུབ་ལ་རྟ་ལྕུག་གཞུས་གྲངས།

ཉ་ཚར་གྱིས་བསྐོར། ཉ་ལྟར་ཕྱི་གན་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་བསྐོར།

ཉ་ལས་སྲུག་ན་ཙུང་ཟད་བགྱིས་པ། ཉ་ཤ་ལས་མ་སྨིན་
པར་ཙུང་ཟད་བླངས་པ།

ཉག་ཐྲན་གྱི་ལས་ལ་བྱང་བ། མདའ་འཕེན་པའི་ལག……
རྩལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་མདའི་ལག་རྩལ་གནས་ལུ་ལ་བྱང་བ་ལ་
ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་། ༡. གནད་དུ་བསྟུན་པར་ཐོག་པ།
༢. ཚབས་ཆེ་བར་ཐོག་པ། ༣. རྒྱང་རིང་བར་ཐོག་པ།
༤. སྒྲ་གྲགས་པར་ཐོག་པ། ༥. མི་འཚོར་བར་ཐོག་པ……
བཅས་སོ། །

ཉག་རོང་སྤྱི་ཁྱབ། དེ་སྔའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མཐའ་
མཚམས་དང་། ཚོང་ལམ། ས་གནས་འདུ་ཁག་ཆེ་ས་ཁག་
ལ་སྤྱི་ཁྱབ་སྲིད་འཛིན་བསྐོ་འཛུགས་བྱས་པའི་ལས་ཁུངས་
གྲས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ཆུ་སྦྲང……
(༡༨༥༣)ལོར་ཉག་རོང་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱོགས……
གཏོགས་དང་བཅས་ནས་བྲག་འགོ་དང་། སྤོང་འཁོར། སྡེ་
དགེ། འབའ་ལི་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་དཔུང་འཇུག་གིས……
བླངས་ཏེ་ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་མི་ངན་འགའ་ཞིག་ལ་འགོ་མིང……
བཏགས་ཐོག་མཐར་བོད་དུ་དཔུང་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་
ཡུལ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐབས་དེར་སྡེ་དགེ་ས་སྐྱོང་པ་ལོ་ན་ཕྲ་
སྐབས་མཐུན་འཁོར་རྣམས་དང་། ཡུལ་དགོན་འགོ་མི……
གྲོས་བསྐུར་གྱིས་ས་གནས་སུ་ཡ་བཟུང་ཐུབ་རེ་མེད་སྐབས་
མཐུན་ལམ་གང་མཁས་བྱས་པ་དང་། ཉག་དགྲའི་ཚོ་སྐྱིད་
གནས་ཚུལ་དང་རྙིང་མའི་དམིགས་ཡུལ་བཅས་ཞིབ་ཕྲ……
འཁོད་པའི་ལྷ་སར་གནས་ཚུལ་སྙིལ་མི་མཐུན་འཁོར་བསམ་
ཁང་ལྷ་དར་ཅན་ནམ་ཉིན་ཤད་ཟོང་བྱས་དོན་ལྟར་ས་སྐྱོང་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་ཤག བོད་ལྗོངས……
ཚོགས་འདུ་བཅས་གོ་བསྐུར་གྱིས་ཉག་དགྲ་མཐར་སྐྲོད……
གཏོང་རྒྱུའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཞབས་པད་ཤུ་ལུང་པ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ……
དང་དབུས་མདའ་ཁྲི་སྨོན་པ། མདོ་མཁར་བ་ཚེ་དབང……
ནོར་བུ། དབུས་གཙང་དམག་དཔུང་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
སྐོར། ཕོགས་དཔོན་རྩེ་མགྲོན་སྐལ་དར་དང་། ཤོད་དྲུང་
ལས་ཚན་ཟུར་ཞྭ་བ་ངོ་ལས་བཅས་འཕྲལ་གྲོན་དགོས་པའི་
བཀའ་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ། ཁམས་ཁུལ་ནས་རི་ཆབ(རི་བོ་
ཆེ་དང་ཆབ་མདོ) ཤོ་སྨར་ལྷོ་གསུམ(ཤོ་པ་མདོ། སྨར་……
རྫོང་སྙེ་དཔལ་འབར། ལྷོ་རྫོང) སྨར་མཛོ་ས་གསུམ……
(སྨར་ཁམས། མཛོ་སྒང་། ས་ངན)བཅས་ནས་ཡུལ……
དམག་མི་གོ་རང་འགྲིགས་སྐོང་འགུགས་ཀྱིས་འགོ་འདོམས་
ཡུལ་དགོན་སོ་སོ་ནས་འོས་འདེམས་ཐོག་དམག་སོགས་རང་
ཁུངས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོའི་བཀར་ཁོངས་ནས་འདོན་འདྲེན་
དགོས་རྒྱུའི་བཀོད་མངགས་བཅས་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་ཚང……
ཁྲིམ་པ་དང་། ཤོད་དྲུང་གནས་གསར་བ་ཤད་རྩོལ་གྱིས……
བཏང་ཐོག་དངོས་གཞིའི་དམག་དཔུང་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ངོ་
ལས་ལྷ་ས་ནས་འཕྲལ་ཐོན་བགྱིས་ཤིང་། མདོ་སྨད་དུ……
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་བློན་ངོ་ལས་
དང་། དམག་དཔུང་གཏོས་ཆེ་བཅས་ས་སྨད་དུ་ཐོན་དང་
ཐོན་རྩིས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱིར་གྲུགས་ཆེ་ཁར། བར……
སྐབས་སྡེ་དགེ་མན་ཆད་དུ་ཡུལ་དགོན་གང་སར་ཉག་ཧག་
གི་མནར་གཅོད་ཅི་ཆེ་བྱུང་སྐབས་སྡེ་དགེ། སྤོང་འཁོར།
བྲག་འགོ། ཏོར་ཁོག་ཚན་གྱི་སྡེ་དགོན་མི་དམངས་ནས……
ཉག་ཧག་ལ་དངོས་ཤུགས་སུ་རྡོ་རྐྱལ་གྱིས་བཙན་བསྐུལ……
དམག་མི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་སོགས་མགོན་རྣམ་དམག……

དཔུང་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉམས་ཞན་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཁོ་ཚོའི་དམག་དཔུང་ཁག་གཅིག་འབྲི་ཆུའི་ནུབ་རྒྱུད་དུ་འཁྱོར་ཞིང་། བོད་དམག་རྣམས་སྔོ་བྱང་ཁག་བསྒོས་ཀྱིས་ཐོན་ཏེ་སྔོ་ཕྱོགས་དམག་དཔུང་ཧོ་སྤར་སྔོ་གསུམ་དང་། ས་དན་ཡུལ་དམག་ཁག་གཅིག་གི་འགོ་འདོམས་སུ་དཔའ་ཧོད་ལྷེ་འཆང་དག་རྣམ་དང་། དེའི་གཙུང་པོ་དམག་དོན། ལྷ་རྗོང་ལྷིང་བཀྲས་རབ་ཙན་ནས་དགྲ་བོའི་དམག་དཔུང་འཛོ་མདའ་ཁུལ་དུ་འཁྱོར་བ་ཤེས་སྐབས་ཐོག་མར་དཔུང་བསྐྱོད་མ་བྱས་པར་འཛོ་མདའ་དཔོན་ཚང་ལྷ་ཙན་ལ་གསང་གྲོས་ཀྱིས་དུས་བཀག་བཟློས་ནས་སློ་བུར་དགྲ་བོར་བསྙོར་བཅོམ་མཚན་འགེབས་བཏང་སྐྱེ་དགྲ་དམག་བསད་པ་དང་། བཟུང་དམག་ཀྱང་སྟོག་ཐོག་བཏང་བ་སོགས་དྲག་རྩུབ་ཀྱིས་དམག་འཐབ་བྱས་སྐབས་ཉག་དམག་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་འབྲི་ཆུ་བརྒལ་ནས་སྐྱེ་དགེར་བསྐྱོད་དགོས་བྱུང་བས་བོད་དམག་ཁག་བསྒོས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགེར་འཁྱོར་ཏེ་ཡོད་ལུགས་སོགས་ཀྱི་གྲགས་སྙིར་ཁྲབ་སྐབས་སྐྱེ་དགེར་ཡོད་པའི་ཉག་དཔུང་རྣམས་ཀྱང་སླར་ཡང་དཔུང་འཛུག་བྱེད་ཇོ་མ་ཐོགས་པར་སྐྱེ་དགེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་བཤིག་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་དམག་དང་དམིགས་བསལ་ཛ་དྲག་གི་དམག་འཐབ་ཆེ་རིགས་བྱེད་དགོས་མ་བྱུང་ཡང་། ཉག་རོང་ས་གནས་སུ་བྱེད་གཏེ་མགོན་རྣམ་དང་། ཁང་གསར་ལྷ་དར་སོགས་མི་དན་འགའ་ཞིག་དང་། དམག་དཔུང་བཅས་ནས་རྣམ་ཀུན་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་སའི་ཐག་ལ་ཆུ་འཐབ་གཡང་གཟར་ཅན་གྱི་ལམ་འཕྲང་ཁག་ལ་འགོག་སྲུང་བཙན་རྫོང་དམ་བཟུང་བྱས་ཡོད་སྐབས་བོད་དམག་ཤར་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པའི་ཐོག་མི་གྲོན་ཡང་གང་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཐག་འགོ་བླ་མ་ལྷ་སྐྱབས་སོགས་ཁུལ་དེའི་ཡུལ་མི་འགའ་ཞིག་ནས་ས་སྣ་ལམ་རྒྱུས་ཀྱིས་གསང་ལམ་ཁག་གཉིས་ནས་དཔུང་བསྐྱོད་བྱས་མཐར་མཁར་རྫོང་བཙན་བཟུང་བྱས་རིགས་གཏོར་ཕམ་བཏང་བ་སོགས་དམག་འཐབ་དུས་ཐུང་ཙམ་ལས་བྱེད་དགོས་མ་བྱུང་བར་མགོན་རྣམ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཆམ་ལ་ཕབ་རྗེས་ཐོག་མར་ཉག་ཁོག་སྤྱི་ཁྲབ་གྲྭ་ཕྱི་ཕུན་རབ་པ་ཚེ་རིང་དཔལ་ལྡན་ལ་ཐའི་ཇིའི་གོ་གནས་དང་། ལས་བྱ་སྔོག་དྲུང་གཉིས་བཅས་བསྐོ་གཞག་གིས་ས་མཚམས་སྐོར་སོགས་གལ་ཆེའི་རིགས་བཀའ་ཤག་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་པ་ལས། དེ་བྱིངས་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་འདོམས་ཚང་མ་ཉག་སྤྱི་ཇོ་ལས་ནས་བྱེད་པ་དང་། ས་སྲུང་འགོ་དམག་ཟུར་དུ་ཡོད། ཉག་སྤྱི་ཇ་སག་ཧོར་ཁང་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཁྲབ་ཟུར་དུ་མ་དགོས་པར་ས་སྲུང་མདའ་དཔོན་ནས་གཅིག་སྡོམས་བྱེད་ལམ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།

ཉང་གི་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྐྱོན། སྟོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཀྱི་བློན་པོ་མཛངས་པའི་མི་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་ཡིན། སྐྱེས་ཡུལ་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཉང་སེར(ཉང་བྲན)ནས་ཡིན་པ་དང་རི་ཁྲིམ་རྣམས་ཀླུང་ཐང་དུ་སྤོས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་གསར་པ་བཏོན་པ་དེས་ཞིང་འབྲོག་གི་ཐོན་ཟུས་བརྗེ་འཚོང་དང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད།

ཉང་གི་ཉི་མ་འོད་ཟེར། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་མ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ནི། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་འབྲུག(༡༡༣༦)ལོར་ལྷོ་བྲག་གཏམ་ཤུལ་དུ་འཁྲུངས། དེ་རྗེས་སྐུ་ནར་སོན་རྗེས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་རྒྱབ་ནས། གཏེར་སྒྲོམ་སྨུག་པོ་དང་། སྐྱ་བོ་གཉིས། སྒྲོམ་སྨུག་ནང་ནས་བཀའ་བརྒྱད་འདུས་པའི་བརྒྱུད་ཞུང་ཆོས་ཚན་སུམ་ཅུ་པོད་བཅུ་དྲུག་སོགས་གཏེར་ནས་སྟོན་ཚུལ་གསལ། སློབ་མ་ཞིག་པོ་བདུད་རྩི་སྒྲོས་ཞིག་ཚན་པོ་སོགས་བྱུང་མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ཤིང་ཕོ་བྱི་ལོ(༡༢༠༤)ཙམ་ལ་འདས། གོང་གསལ་དཔྱད་གཞི་འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་གླེགས་བམ་གསུམ་པའི་འཕྲོས་གླེགས་བམ་བཞི་པའི་ཤོག་གྲངས(༢ནས(༤བར་གསལ། ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ལ་ནམ་རྒྱུན་མངའ་བདག་ཉང་ཞེས་འབོད།

མཁྱེན་བརྩེའི་གནས་ཡིག་ནང་ལྷོ་བྲག་ཤར་དུ་མངའ་བདག་ཉང་གི་གདན་ས་སྨྲའོ་ལྟོག་ཅེས་དང་དེ་སྔོན་ལྷོ་བྲག་ཁུལ་དུ་རྫོང་གཞིས་བཞི་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི་དོ་པོ་རྫོང་། ལྷ་ཁང་རྫོང་། སེང་གེ་རྫོང་། དར་མ་གཞིས་སྡོད་བཅས་བཞི་ཡོད།

ཉང་ཆུ། བོད་ལྗོངས་ཀོང་པོ་ས་ཁུལ་གྱི་ཆུ་བོའི་མིང་སྟེ། སྔར་བོད་ཀྱི་ཉང་ཞེས་པའི་རུས་རྒྱུད་ཆོ་བ་སྟོད་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ས་ཆའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཞིག

ཉང་ཆུ་སྨུ་མོ། ཉང་སྟོད་གནོད་སྦྱིན་གང་བཟང་གི་རི་ནས་འབབ་ཅིང་རྒྱལ་རྩེ་བརྒྱུད་དབུས་ཀྱི་སྤྱིད་སྨད་ཆུ་ཤུལ་བར་འབབ་པའི་གཙང་གི་ཆུ་འདི་ལ་ཉང་ཆུའམ་མྱང་ཆུ་ཟེར།

ཉང་སྟོད། མྱང་ཆུའི་སྟོད་ཁུལ་ཏེ་རྒྱལ་རྩེ་ནས་གཞིས་རྩེའི་བར་མྱང་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ།

ཉང་སྟོད་ཀྱི་ཐང་ལུང་དགོན་པ། ཉང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་གྱི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག

ཉང་སྟོད་འབྲོང་དཀར་རྩེ། གཙང་ཁུལ་ཉང་སྟོད་འབྲོང་རྩེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཉང་སྟོད་ཤར་ཁ། རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་སྲིད་རིམ་བྱུང་ལ་ཟེར། རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་སྲིད་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་གསལ་ཞིང་། རྒྱས་པ་ནི་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་བྱེད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས》ཅེས་པའི་ནང་གསལ།

ཉང་གནོན་རྟོག་ཞིབ། མངོན་ཚུང་སྒོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ།

ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་པ། ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་པ་ནི་སྔོན་དུས་ཉང་བྲན་ཁུལ་གྱི་སྐྱེར་གཞིས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་ཞལ་ངོ་ཧའི་སང་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ལས་སྣེ་བཟུང་སྡེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ནང་བྱུས་རྗེས་གཟིངས་ཐོན་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་བྱ(1657)ལོ་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ལྕགས་བྱི(1660)ལོ་ཧའི་སང་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་ནས་འདས། ས་ལུག(1679)ལོ་ཧའི་སང་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཚ་བོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་གནང་། གོང་གསལ་སྡེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་སྟབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གྲོང་སྨད་དུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀ་ནས་ནུབ་ངོས་རི་འདབས་སུ་ར་མ་རྩེ་ཞེས་པའི་གྲུང་རོ་ཞིག་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སྟར་ཁ་དང་། ཁམ་བུའི་སྡོང་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ས་དེར་གྲོང་སྨད་ཀྱི་སྒྲོ་ཁང་ཡོད་པ་དང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དེ་གར་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཟེར། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(1703)ལོ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་མཁན་ངག་དབང་རིན་ཆེན་ཡང་གྲོང་སྨད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཡིན་འདུག ཤིང་བྱ(1705)ལོ་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀ་གཞུང་བཞེས་ཀྱིས་རྒྱུ་དངོས་ཕལ་ཆེར་སེ་རའི་གྲྭ་པར་བགོས་པ་སོགས་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་གྲོང་སྨད་གཞིས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་བདག་ཐོབ་སེ་ར་སྤྱི་སོར་སྤྲད་དེ་སེ་ར་སྤྱི་སོ་གཉིས་གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀར་གཏན་སྡོད་བྱས་ཐོག གཞིས་ཀའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཆགས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་སྤྱི་སོ་བསྐོར་པ་ཞེས་འབོད། སེ་ར་སྤྱི་སོས་གྲོང་སྨད་ཀྱི་ཐོན་འབབ་ནས་ལོ་རེ་སེ་རའི་གྲྭ་དམངས་ལ་འབྲུ་ཕོགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཉང་བྲན་རྒྱ་བཟང་། སེ་རའི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཉང་བྲན་རྒྱ་བཟང་(རྒྱ་བཟང་བསམ་གཏན་གླིང་ཡང་ཟེར)ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་གྲོང་སྨད་པ་ཧའི་སང་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས(སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ)ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པར་གྲོང་སྨད་པའི་འཛིན་ཁོངས་སུ་རི་ཁྲོད་ཅིག་འདེབས་རྒྱུའི་ས་བརྟག་ཞུས་དོན་བཞིན་གནས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རང་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱ་བཟང་རི་ཁྲོད་འདེབས་པའི

ཞལ་བཀོད་དང་ཚུ་བཟང་ཞེས་པའི་མིང་། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་གི་རྡོ་སྐུ་སོགས་གནང་། སྐབས་དེར་གྲྭ་གྲངས་༡༨ཡོད་པ་དང་དགོན་བདག་སེ་ར་སྨྲེ་སོ་ཡིན། ཚུ་བཟང་གི་ནུབ་ངོས་སུ་ཕ་བོང་ཁའི་རི་ཁྲོད་ཡོད།

ཉང་བྲན་ལྷུགས་སྐྱིན་ཆུ་འཁོར། ཉང་བྲན་ཞུང་ཚོའི་ཁོངས་སུ་ལྷུགས་སྐྱིན་ཆུ་འཁོར་ཞེས་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ལྷུགས་སྐྱིན་གསོལ་ཞིབ་འཐག་ལས་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཁྱིམ་ཚང་དེར་ལོ་ལྟར་ཟླ་རེའི་བོད་ཚེས་༡༥དང༣༠བཅས་ལ་འཆར་ཅན་རྩེ་གསོལ་ཐབ་པ་སེར་སྐྱ་གཉིས་ནས་འགན་འཁུར་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཞིབ་དང་། གཟིམ་ཆུང་གི་མཆོད་པ་དང་། ཚོགས་རྫས་སོགས་ཕལ་ཆེར་རྩམ་ཁལ་དྲུག་བདུན་སྐོར་འཐག་ལས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁྱིམ་ཚང་དེར་ལྷུགས་སྐྱིན་ཆུ་འཁོར་ཞེས་མིང་ཐོགས།

ཉང་ཐྲས་གཉེན་གསུམ། མྱང་ཅེང་གུ་དང་། དབའ་དབྱི་ཚབ། གཉེན་འགྲོན་པོ་གསུམ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོའི་བྲན་མྱང་རྩེང་གུ། དབས་ཏོ་རེ་སྣུ་གུ་དང་། དེའི་བུ་དབས་དབྱི་ཚབ། དེའི་ཞང་པོ་གནོན་ཏོ་རེ་སྣོན། དེའི་བུ་གནོན་བང་སུམ་འགྲོན་པོ་བཅས་ཀྱིས་ཟིང་པོ་རྗེ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་འབངས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ལ་རོགས་རམ་ཞུས་ཏེ་ཟིང་པོ་རྗེ་གཏོར། དེའི་བྱ་དགར་ཁོང་གསུམ་ལ་བྲན་ཁྱིམ་མང་པོ་གནང་སྟེ་བློན་པོར་བཅུག་པ་སོགས་ཞིབ་པར《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆར》གསལ།

ཉང་སྨད་རྒྱན་གོང་། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཉེ་སྐོར་ཞ་ལུ་དགོན་པའི་འོག་ལ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་གི་མིང་། དེང་སང་མེད་དོ། །

ཉང་སྨད་ཉི་མའི་རི་བོའི་སྒོ། ཉང་སྨད་ཉི་མ་གདོང་ཞེས་པ་གཞིས་ཀ་རྩེའི་རྫོང་ལ་བསམ་གྲུབ་རྩེ་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་གོང་གི་མིང་ཡིན།

ཉང་རྩེང་གུ། སྤུར་འཕན་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོའི་བྲན་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་ཟིང་པོ་རྗེ་གཏོར་རྗེས་བློན་པོ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཙམ《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆ》དེབ་དང་པོ་ལས་གསལ།

ཉང་ཞིབ་ན་མར་བགྲིས། མཛོད་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་ལྷ་རྟོག་ཞིབ་འཛུག་བྱས་པ།

ཉང་ཡུལ་རྣམ་གསུམ། འདི་ཀོང་པོ་བ་ལ་བརྒྱལ་ནས་ཚོ་ཁ་ཡན་གྱི་ཞུང་པ་དེར་ཉང་པོ་ཟེར་ཞིང་། ཞུང་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཉང་ཆུ་ཟེར།

ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཉང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཡུམ་པདྨ་བདེ་བ་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༢༤)ལོར་ལྷོ་བྲག་གཏམ་ཤུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་འཇོད་ས་སེར་དགོན་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པས་ཀུན་གྱིས་སྨྱོན་པར་འཛིན་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱི་ས་ནས་རྟ་མགྲིན་སོགས་ཀྱི་དབང་གསན་ཏེ་འཇོད་ཕུ་གངས་རར་བསྒྲུབས་པས་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་མང་པོ་གནང་བས་ཁོ་མཐིང་དང་། བསམ་ཡས། གནམ་སྐས་ཅན་གྱི་སྲིན་བྱ་བྲག དབེན་གནས་བྲག་རི་ལྷ་ཁང་སོགས་ནས་གཏེར་ཁ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས། སློབ་དཔོན་པདྨའི་རྣམ་ཐར་ཟངས་གླིང་མར་གྲགས་པ་ལེའུ་ཞེ་གཅིག་ཅན་ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་དུ་གཏེར་ལ་སྦས་པ་བཏོན། འདི་ཇོ་མོ་མཁར་ཆེན་བཟའ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན། ཡབ་ཉང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་སྒོམ་པ་དོན་ལྡན། ཞིག་པོ་ཉི་མ་སེང་གེ མལ་ཀ་བ་ཅན་པ། སྟོན་པ་ཁ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མུ་ཏིག་ཤེལ་གྱི་སྤྲ་གོང་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་

ནན་ཏན་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་བྱུང་། ཇོ་འབུམ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་དང་། ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་གཉིས་འཁྲུངས། སྐུ་ཚེ་ཕྱིལ་པོར་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་འཆད་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན། སྙིང་མའི་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་ནང་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་གཏེར་སྟོན་གོང་མ་དང་། གུ་རུ་ཆོས་དབང་ལ་གཏེར་སྟོན་འོག་མ་ཞེས་གྲགས་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད》ཅེས་པ་དེའང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པར་གྲགས། མཐར་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༡༩༢)ལོར་ཇོ་མཚར་བའི་ལྟས་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས། ཆགས་ལོ་ཙཱ་བས་གདུང་ཞུས་པས་མེ་སྦར་མ་ནུས། སྐར་ཞུགས་རང་འབར་དུ་གྱུར་ཏེ་རྟེན་རིང་བསྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་ཞེས་གྲགས། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། སྲས་འགྲོ་མགོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ལ་སྨིན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཏད་དེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཇོ་བོའི་ཆུ་རགས་མཛད་པ་དང་། བལ་རིས་ཀྱི་ཐང་ག་ཐོག་ཚད་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱང་བཞེངས། གུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས་པ་བཅས་སོ། །

ཉང་རོ་གྲོམ་པ། ཉང་རོ་ནི་རྒྱལ་རྩེ་དང་གྲོམ་པ་ནི་ལྷ་རྩེའོ།།

ཉང་རོ་རྒྱབས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཚལ། ཉང་རོ་ཞེས་པ་དེང་སང་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་ཆེན་ཡིན་པར《མྱང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱབས་ཞེས་པའི་ས་གནས་དེ་རྒྱལ་རྩེ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་འདྲ་ཡང་། དེང་སང་མིང་དེ་འདྲ་བྱས་པའི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འཚོལ་དགོས་རྒྱུ།

ཉང་རོ་ཤམ་པོ། འདི་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་གི་རྩེ་ཆེན་མཁར་དེ་ཡིན་པར《ཉང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།

ཉང་རོ་ཤམ་པོ་མཁར། ཤམ་པོ་རྩེ་དགུའམ་ཉང་རོ་ཤམ་པོ་མཁར་ནི་སྔོན་པོ་ཡོ་ངམ་གྱི་སྟོད་གནས་པོ་བྲང་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་ནི་དེང་སང་གི་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《མྱང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》《རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་འབྱུང》ན་གསལ།

ཉང་ཤབ། ཉང་ནི་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་ལ་ཉང་སྟོད་དང་། གཞིས་རྩེ་ཁུལ་ལ་ཉང་སྨད་ཟེར། ཤབ་ནི་གཞིས་ཀ་རྩེའི་ནུབ་ངོས་ཤབ་དགེ་སྡིངས་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་འདི་ཙམ་ལ་ཤབ་ཟེར། མཁས་དབང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཤབ་སྒོམ་གནས་ཟེར་བར་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་འཁྲུངས། མཁས་པ་ལ་ལས་དེ་སྟོན་གཞིས་ཀ་རྩེའི་ཡུལ་འདི་ལ་ཤབ་གཞུང་སྐྱ་མོ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་འདྲ་གསུངས་པ་ཡང་ཐོས།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། རྨང་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གོས་བཞི་བལྟབ་བྱས་ཏེ་བཞག དེའི་ཁར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པའི་སྟེང་དུ་མཁར་བསིལ་བཙུགས་པ་ལྟ་བུ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་ཁྲིམས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི། དུས་ཀྱི་བསྐལ་པས་མི་ཤེས་པ(བསྒྲིབས) གནས་ཀྱི་བསྐལ་པས་མི་ཤེས་པ། རྒྱུ་ཐུག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུག་མེད་མི་ཤེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ། ༡. དགྲ་བཅོམ་པ། ༢. ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ༣. དབང་དུ་གྱུར་པ། ༤ སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ༥. ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ༦. ཅང་ཤེས་པ། ༧. གླང་པོ་ཆེན་པོ། ༨. བྱ་བ་བྱས་པ། ༩. བྱེད་པ་བྱས་པ། ༡༠. ཁུར་བོར་བ། ༡༡. བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ༡༢. སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ། ༡༣. ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ༡༤ བཀའ་ཡང་དག་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ༡༥. སེམས་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་བཅོ་ལྔའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད། (དམན་པ་ས་བརྒྱད) ༡. དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། ༢. རིགས་ཀྱི་ས། ༣. བརྒྱད་པའི་ས། ༤. བསྲབ་པའི་ས། ༥. འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། ༦. བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ༧. ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། ༨. རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །

ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་། བསྙེན་རྫོགས་གནང་…… སྐབས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཕ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བསད་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་དེའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཉན་ཐོས་མཆོག་བརྒྱད། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཤཱ་རིའི་བུ། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་མོང་གལ་བུ། ཟབ་མོ་ལ…… མོས་པའི་མཆོག་རབ་འབྱོར། ལྷའི་མིག་ལྡན་མཆོག་མ…… འགགས་པ། མལ་སྟན་བགོ་བའི་མཆོག་གྲུད་ནོར་བུ། ཁྲིམས་བདག་དད་པ་སྐྱེས་པའི་མཆོག་འཆར་ཀ མང་དུ…… ཐོས་པའི་མཆོག་ཀུན་དགའ་བོ། བསླབ་པ་ལ་གུས་པའི…… མཆོག་སྒྲ་གཅན་འཛིན་རྣམས་སོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད། (སྡེ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅོ…… བརྒྱད) འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ༡. གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ༢. འོད་སྲུང་བའི་སྡེ། ༣. ས་སྟོན་སྡེ། ༤. ཆོས…… སྲུང་སྡེ། ༥. མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ། ༦. གོས་དམར་སྡེ། ༧. རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའི་སྡེ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ༨. ས་སྒྲོག་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༩. སྲུང་བ་པའི་སྡེ། ༡༠. གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ༡༡. ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༢. ནུབ་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༣. གངས་རིར་གནས…… པའི་སྡེ། ༡༤. འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ༡༥. བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་ལ…… རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ༡༦. རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པའི་སྡེ། ༡༧. འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༨. གཙུག…… ལག་ཁང་ཆེན་ན་གནས་པའི་སྡེ་བཅས་སོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ།

ཉན་ཐོས་སྡེ་བཞི། ཐེག་དམན་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །

ཉན་རྣ། འཇབ་སྟེ་སྒྲིག་ནས་ཉན་པ།

ཉན་པོ། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསང་གཏམ་ཉན་མཁན་ཏེ་མིང…… གཞན་ཉན་རྣ་མཁན་དང་ཉན་རྣ་བ་ཡང་ཟེར།

ཉན་ཡིག་ཁག་ཁུར་མེད་པར་ཞལ་ལྕེ་མི་གཏོང་། ཞུ་ཡིག་གམ་སྙན་ཞུར་འགན་ལེན་བྱེད་མཁན་མེད་པར…… ཁྲིམས་ཐག་མི་གཅོད།

ཉན་རང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས།

ཉན་རང་གང་ཟག་ཟུང་བཞི། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས…… གཉིས་རེ།

ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས…… འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ…… སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ངེས་སུ་བཞེད་ཅིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ…… ཙམ་གྱིས་བློ་མ་འཚིམ་པར་སླར་བློ་འགྱུར་ནས་ཐེག་ཆེན…… ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པས་ན་ཉན་རང་གཉིས་སྤང…… བྱར་འཇོག་པ་ཡིན།

ཉམ། སྟོབས་ཤུགས།

ཉམ་ང་བ། གནོད་པ་བྱུང་བ།

ཉམ་ང་བ་བརྒྱད། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉམ་ང་བ། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉམ་ང་བ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉམ་ང་བ། སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་གྱི་ཉམ་ང་བ། བྱིས་པ་བླུན་པས་སྤྱོད་པ་ཉམ་ང་བ། མི་ཤེས་པའི་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཉམ་ང་བ། ངལ་བ་དོན་མེད་སྤྱོད་པས་དུས…… འདའ་བའི་ཉམ་ང་བ། དུས་ངན་པས་འཇིགས་ཤིང…… བསོད་ནམས་ཡོག་པར་བསྒོས་པའི་ཉམ་ང་བ་བཅས་སོ། །

ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ། སྤྱིར་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད། རྨི་ལམ་དུ་གཟིགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཞལ་གཟིགས་པ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

ཉམས་ལྡེ། སེམས་གནས་དགུའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལྡེ་སྟེ། ཞིབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ནོར་བུའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སོག་གྲངས་༢༤ཡར་གསལ།

ཉམས་རྟོགས་ཚད་མ། ཉམས་རྟོགས་ཚད་ལྡན། ཉམས་རྟོགས་རྣམ་དག ཉམས་རྟོགས་ཁུངས་དག་སྟེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཉམས་རྟོགས་དེར་ཉམས་རྟོགས་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན།

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱད། སྙན་ངག་གི་དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ནི་ནང་གི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ནི། ༡. སྒེག་པའི་ཉམས་དང་། ༢. དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས། ༣. དཔའ་བའི་ཉམས། ༤ སྙིང་རྗེའི་ཉམས། ༥. མི་སྡུག་པའི་ཉམས། ༦. བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས། ༧. རྨད་བྱུང་གི་ཉམས། ༨. འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་བཅས་སོ། །

ཉམས་སྣང་སྤྲུགས་པའི་མངོན་ཤེས། རྩ་དང་རླུང་གི་ཉམས་སྣང་སྤྲུགས་ནས་དེ་མངོན་ཤེས་ཡིན་ཁུལ་བྱས་པའི་དོན་ལ་གོ །

ཉམས་པ་བདུན། ཐུན་མོང་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕུར་པ་རྩ་རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་དགྲ་དང་། །རྡོ་རྗེ་མཆེད་ལ་འཁྲུ་བྱེད་དང་། །གསང་བའི་ཐེག་པ་སྨོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འཇིགས་བྱེད་དང་། །རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། །དམ་ལྡན་བདག་གི་སློབ་དགྲའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྐྱོག་ལས་ཉམས་པ། དོན་ལས་ཉམས་པ། བཀའ་ལས་ཉམས་པ། དམ་ལས་ཉམས་པ། མཚན་མས་ཉམས་པ། འདོད་པས་ཉམས་པ་བཅས་སོ། །

ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དྲུག་གོ །དེ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བས་རང་གི་རིགས་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཕུད་པའི་བར་གྱི་བཞི་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་དང་པོ་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དམན་པའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤྲངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བའང་སྲིད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་གི་སྤྲངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་འདོད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉམས་པའི་ལྟི་བ་བཞི། མི་ཆོས་ལ་མནའ་ཟློས་ཉམས་པ་ལྟི། ཉན་ཐོས་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལྟི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསླབ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལྟི། གསང་སྔགས་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལྟི།

ཉམས་པར་སོར་ཆུད། ཉམས་ཆག་བྱུང་བ་རྣམས་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་པ།

ཉམས་ལེན་ཆིངས་དྲུག དམ་ཚིག དབང་། བསྙེན་པ། སྒྲུབ་པ། འབྲས་བུ། གཞན་དོན་བྱེད་ལས།

ཉམས་ལེན་ཨུ་སྐོར་རྩ་ཚིག ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པའི་རིགས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བཀའ་ཡིག

ཉམས་ལེན་ལམ་དུ་འགྲོ་བྱེད་རྩ་བ་གཅིག་པུ། བླ་མ་དང་། ལྷ། ཆོས་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།

ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཆོས་བརྒྱད། བླ་མ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས་པ། ཡི་དམ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས་པ། མཁའ་འགྲོ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས་པ། ཆོས་སྐྱོང་བཀའ་རྒྱུད་འདུས་པ་སྟེ་འདུས་པ་བཞི་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་མ། གསང་སྔགས་སྒྲོད་འཇུག་ལམ་རིམ། གུ་རུ་དྲག་པོ་རིགས་སྔགས། འཕགས་མ་ཁྲོས་མ་ནག་མོ་སྟེ་ཟུར་བ་བཞི་བཅས་བརྒྱད།

ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་རྩ་དོན་གསུམ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡེངས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པའོ། །

ཉའི་གྲ་མ། ཉའི་རུས་པ།

ཉི་གུ། ཉིང་ཁུ།

ཉི་འབུམ། མཚན་ཆ་ཚང་ལ་ཞང་ཉི་མ་འབུམ་ཞུ། རྙིང་མ་ཉི་འབུམ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཞང་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༡༥༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ཅིང་། ཁྱད་པར་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་གཞུང་གི་ཇོག་རྗེ་རྗེ་སེང་གེ་སོགས་བསྟེན། ཡབ་དང་ལོ་བཅུ་གཅིག་འགྲོགས་པའི་རིང་ལ་སྙིང་ཐིག་གི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཚར། ཚིག་དོན་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༢༡༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། འདོད་འཇོ་ལས། དབང་པོ་བྱེད་པོ་ལམ་པ་དང་། །ཆར་འབབ་བསྐོད་བྱེད་སྟོན་མིང་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྱབ་འཇུག་འོད་ཅན་དང་། །ཚ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཉི་མ་ཐང་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིན་པ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བླ་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་འཇུག་གི་འགྲེལ་བཤད་ནང་གསལ།

ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་ཕྱོགས། ཉི་མ་གསར་དུ་ཤར་བའི་ཕྱོགས་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་དོན།

ཉི་མ་གཟས་བཟུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཉི་མ་གཟས་བཟུང་བ་ཟེར་བ་ནི། གཟའ་ཆེན་པོ་དགུའི་ནང་ནས་དུས་མེ་ཟེར་བས་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་དང་། ཉི་མས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་གཉིས་ཐད་ཀར་འཁེལ་བའི་སྐབས་སུ་དུས་མེའི་མགོ་མཇུག་གང་རུང་གིས་ཉི་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཟེར།

ཉི་མའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། གོང་དུ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཉི་མའི་རྟ་བདུན། དེ་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་འཕགས་པ་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེད་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཐད་ནས་རླུང་གི་རྟའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཡས་བསྐོར་དང་། རང་གི་རྟའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་སྟེ། ཉི་མ་ལ་རྟ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་དྲུག་སྟེ། སྟེང་འོག་གཉིས་ནས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། གནོན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཉིས་སྔོན་གཞུག་གཉིས་ནས་སྐྱ་འདྲེན་གྱི་རླུང་དང་གཞུག་གི་རླུང་གཉིས་ཏེ་དྲུག ཉི་མ་རང་གི་རྟ་དང་བདུན་ནོ། །ཟླ་བ་སྒོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སྐྱོར་བའི་རླུང་མེད་པས་རླུང་གི་རྟ་བཞིའོ། །

ཉི་རྩ། ཉི་ཚ་བ་ཡི་བརྡ་རྙིང་པ། ཕྱོགས་རེ་བའམ་ཅུང་ཟད་དམ་ཕྲན་ཚེགས།

ཉི་ཚེ། ཅུང་ཟད་དང་ཕྲན་བུ།

ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ། ཉི་འོད་ཀྱི་ནང་དུ་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲ་མོ་སྟེ། ཁང་པའི་ནང་དུ་བ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྒེའུ་ཁུང་ནང་ནས་ཉི་འོད་ཕོག་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ནས་སྐོར་བ་བརྒྱབ་པ་མཐོང་ཐུབ།

ཉི་ཟེར་དང་འགྲོགས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ས་ལ་བབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེར་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བའི་དོན།

ཉི་ཟེར་རྟུལ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ། སྐྲང་རྟུལ་སྐེ་སྐྲང་གི་སྐྲ་རྩེའི་རྟུལ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་རྟུལ་གཅིག་ཟེར།

ཉི་ཟླ་ལྷམ་སྲིང་། སྲུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་གྲས་ནས་དམར་པོ་ལྷམ་སྲིང་ལ་བེག་ཙེ་ཡང་ཟེར། གོ་ཁྲབ་གྱོན་པ་ཞིག་ཡོད།

ཉི་འོག ཉི་འོག གནམ་འོག

ཉི་ཤར་། རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༨༠༦)ལོར་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པའི་རྗེ་རིང་ཁྱིམ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་སྡོད་རིང་སོ་སོས་ཕྱག་སྐོར་སོགས་མཁོས་དཔག་གི་དགེ་རྩ་གང་བྱས་རྣམས་བཀག་འགོག་མེད་པའི་ཚུང་ཟད་སྡོད་བཟོས་བདེ་ཞིང་འདབས་འབྲེལ་ཡུལ་གྲོང་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཤར་པའི་མི་རིགས་བོད་འདིར་དད་འདུན་ཆེ་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱང་ཐབས་ཚགས་གོ་དོན་འབྱོར་བའི་བྱུང་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་དང་ཉེ་བར་ཉི་ཤར་ཟེར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡོད།

ཉིང་ཁུ། ཁུ་བའི་ནང་གི་ཡང་ཁུ་ལ་ཉིང་ཁུ་ཟེར། དཔེར་ན། འོ་མ་སྦྲུབས་པའི་ཉིང་ཁུ་ལ་མར་ཐོན་པ་དང་། རྗེ་སྣུམ་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལ་པེག་སྐོར་ཞེས་པའི་སྣུམ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ།

ཉིང་ལག་སོར་མོ་ལྔ། མཐེ་བོང་། མཛུབ་མོ། གུང་མོ། སྲིན་ལག མཐེའུ་ཆུང་།

ཉིན་མོའི་ཆ་ཤས་བཅུ་བཞི། འདུལ་བ་ལུགས་ཀྱི་ཉིན་མོའི་ཆ་ཤས་བཅུ་བཞི་ནི། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ཤར་བ། སྔ་དྲོའི་དུས། གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་བ། གུང་། ཕྱི་དྲོའི་དུས། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་ནུབ་པ། ཉི་མ་ནུབ་པ། ནུབ་ནས་རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བ་ཙམ་གྱི་དུས་རྣམས་སོ། །

ཉིན་མོའི་ཆ་གསུམ། ཉིན་མོ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་དང་པོ་ནི་སྔ་དྲོའི་ཆ། གཉིས་པ་ནི་ཉིན་གུང་ཆ། གསུམ་པ་ནི་ཕྱི་དྲོའི་ཆའོ། །

ཉིན་མོའི་མཐའི་པད་མ། ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱི་དྲོར་སླེབས་ཚེ་མེ་ཏོག་པད་མའི་འདབ་མ་རྣམས་སྒྲིད་ནས་མདངས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དཔེར་བྱས་ཏེ་རང་སྐྱོན་ངོས་ལེན་གྱི་གནོང་ཡོད་པའི་གདོང་གི་རྣམ་འགྱུར་མཚོན་པའི་ཚིག་རྒྱན།

ཉིན་མོའི་དུས་ཚོད་དྲུག ནམ་ལངས་ཡོས་དང་། ཉི་ཤར་འབྲུག ཉི་དྲོས་སྦྲུལ། ཉི་ཕྱེད་རྟ། ཉི་ཕྱེད་ཡོལ་ལུག ཉི་རྒྱུར་སྤྲེལ།

ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉེར་གཉིས། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མའི་ཆ་བརྒྱད་ཤར་བ། བཞི་ཆ་ཤར་བ། སྔ་དྲོ། གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་བ། གུང་། ཕྱི་དྲོ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ། བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་ནུབ་པ། ཉི་མ་ནུབ་པ། རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བ་ཉིན་མོའི་ཆ་ཤས། རྒྱུ་སྐར་ཤར་བ། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ། ཐུན་དང་པོའི་ཕྱེད། གུང་ཐུན། གུང་ཐུན་གྱི་ཕྱེད། ཐུན་ཐ་མ། ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱེད། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་བཅས་མཚན་མོའི་ཆ་ཤས་སོ། །

ཉིན་མཚན་ཐུན་དྲུག གཤམ་དུ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག སྔ་དྲོ། ཉིན་གུང་། ཕྱི་དྲོ་སྟེ་ཉིན་མོའི་ཐུན་གསུམ་དང་། སྲོད། ནམ་གུང་། ཐོ་རངས་ཏེ་མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་བཅས་དྲུག་གོ།

ཉིན་མཚན་དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས། ནམ་ལངས། ཉི་ཤར། དྲོས་ཆེན། ཉིན་ཕྱེད། ཕྱེད་ཡོལ། དགུང་ཁ། ཉི་ནུབ། སྲོད། སྲོད་ཡོལ། ནམ་ཕྱེད། ཕྱེད་ཡོལ། ཐོ་རངས་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །

ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་དང་། མཚན་མོ་ལན་གསུམ་སྟེ་དྲུག

ཉིན་ཞག བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཉི་མས་ས་ཡི་གོ་ལ་ལ་བསྐོར་བ་བྱེད་པའི་

སྐབས་སུ་རང་འགྲོས་དང་རླུང་འགྲོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཉི་མའི་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ས་ཡི་གོ་ལ་ལ་བསྐོར་བ་ཐེངས་གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་ཡུན་ལ་ལོ་གཅིག་རྩི་བ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་ཞིང་། རླུང་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་གོ་ལར་བསྐོར་བ་བྱེད་སྐབས་ས་གནས་སོ་སོའི་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་སང་ཉིན་གྱི་ཉི་མ་ཤར་ཁའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཟེར། ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཉིན་མཚན་ཆ་སྙོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལྟར་བྱས་ན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད།

ཉིན་ཞག་གི་ཉིན་གསུམ། སྔ་དྲོ། ཉིན་གུང་། ཕྱི་དྲོ།

ཉིན་ཞག་གི་དུས་གཉིས། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས།

ཉིན་ཞག་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའ། ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་དང་དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའམ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག

ཉིན་ཞག་གཟའ་ལྔ། གཟའ་མིག་དམར་དང་། ལྷག་པ། ཕུར་བུ། པ་སངས། སྤེན་པ་བཅས་ལྔས་ཉིན་ཞག་ལ་སྐྱོང་ཚུལ།

ཉིན་ཞག་རེའི་ཐུན་མཚམས་བཞི། ཉི་མ་འཆར་ནུབ་དང་གུང་གཉིས།

ཉུག ཚོད་ལྟའི་དོན་ནམ་བཞད་མཐོང་སྨོན་རྫོང་ཉུག་ལུང་ཚོ།

ཉེ་སྐྱོར་ཕྱོགས་ལྷུང་། རང་གིས་དགའ་ས་ཉེ་ས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཤིང་རང་གིས་མི་དགའ་བའི་མི་ལ་ནག་མེད་ཉེས་འགེལ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་རིས།

ཉེ་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་བ་དྲུག མི་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ། རལ་གྲིའི་ལོ་མ་ཅན་གྱི་ནགས་ཚལ། ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ། ཆུ་ཀླུང་རབས་མེད་དོ། །

ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུ། ཙ་ཉོན་དང་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་ཉོན་སྟེ། དེ་ཉི་ཤུ་ནི། ཁྲོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། སྒྱུ། གཡོ། རྒྱགས། རྣམ་འཚེ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྗེད་ངེས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །

ཉེ་ཉོན་ཉེར་བཞི། གོང་སྨོས་ཉེ་ཤུ་ལ་མི་དགེ་བའི་འགྱོད་གཉིད་རྟོག་དཔྱོད་བཞི་བསྣན་པ།

ཉེ་བའི་ལྷ་སྲེ། གྲགས་པ་དང་། དྲི་མེད། གང་པོ། བཡང་བདག ལག་བཟང་རྣམས་སོ། །

ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ། ལུས་ལ་བྲུས་ཆུ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་ལས་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འབྱུང་བ། ཁྲི་མ་འཁྲབ་པ། ཡུལ་དང་ལུས་གཅིག་ལ་སེམས་ཆགས་པ།

ཉེ་བའི་སྡིག་པ་ལྔ། ཆ་ལོ་རྒྱན་པོ་འཁྲིད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཤ་ཟ་བ། ཚིག་ངན་ཀློག་པ། འབྱུང་པོ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཀླ་ཀློ་ལྷ་མིན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ།

ཉེ་བའི་གནས་བཞི། ཟ་བ་གཡོན་པ་གོ་དཱ་བ་རི། སྲིན་མ་ར་མེ་ཤྭ་ར། མིག་གཉིས་དེ་བྲི་ཀོ་ཊ། དཔུང་མགོ་མ་ལྷ་ཝ་རྣམས་སོ། །

ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྔ། དགྲ་བཅོམ་མ་ལ་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་གསོད་པ། སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྒོ་འཕྲོག་པ། མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ་སྟེ་ལྔ་བཅས་དང་། ཡང་གྲོགས་མེད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་བདུན་བཤད།

ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན། རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་དེར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུད་པར་བྱེད་པའི་རལ་གྲི་དང་། ཆུར་དཔག་ཚད་བཅུ་དང་ཞེང་དུ་ལྔ་པ་ཆར་གྱིས་མི་བརླན་ཞིང་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ། གུར་ན་བསྲོ་ཞིང་ཚ་ན་བསིལ་བར་བྱེད་ལ། གང་དུ་འགྲོ་སར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་པགས་པ་ཞིག་ཚོང་པས་ཕུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནས་བྱུང་བའི་ཀླུའི་པགས

པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆུར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེང་དུ་བདུན་པ། གྲང་ན་དྲོ་ལ་ཚ་ན་བསིལ་ཞིང་ལྷ་མོ་རྣམས་འོངས་ནས་རོལ་མོ་བྱེད་པ། ཐྭ་བ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལྷ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་། འཛམ་ཞིང་དྲི་མ་མི་གོས་པས་གྲང་དྲོ་བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་དུབ་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་མེ་དང་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་གོས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་དང་བྱ་སོགས་འོངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱིད་ཚལ་དང་། བསམ་གཏན་བྱེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་བློ་གསལ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་མལ་ཆ་དང་། གྱོན་ན་ཆུར་མི་བྱིང་ཞིང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་འགྲོ་བ་ལ་ངལ་བ་མེད་པའི་ལྷམ་རྣམས་བཅས་སྟེ། ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མལ་ཆ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷམ་རིན་པོ་ཆེ། རལ་གྲི་རིན་པོ་ཆེ། གོས་རིན་པོ་ཆེ། པགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཚལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་ནོ། །

ཉེ་བའི་ས་དགུ། ས་དགུ་ཛོ་མ་མིན་ཀྱང་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་ཟེར།

ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། དེ་ཡང་། ༡. འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ༢. ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ༣. སྤྱན་རས་གཟིགས། ༤. ས་ཡི་སྙིང་པོ། ༥. སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། ༦. ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། ༧. བྱམས་པ་མགོན་པོ། ༨. ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། འདི་རྣམས་ལ་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད།

ཉེ་བར་འཁོར། མང་པོས་བཀུར་བའི་སློ་པའི་མཁན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སྐད་ཤ་ཟའི་སྐད་དུ་འདོན། སྟམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་ལྔ་པ་ཡན། ཞྭ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་སྐེ་གའོ། །

ཉེ་བར་རྡོ་བསྡོ་བ། ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་རྩིས་བྱེད་མཁན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། འདོད་པ་དང་། ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་བཞི།

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་ལྔ།

ཉེ་དབང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག ནོར་ལྷ་བརྒྱད། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །

ཉེ་ཞི་མེད་པ། བདེ་བ་དང་། ལེགས་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ །

ཉེ་རིང་མི་བཏུབ་པ། ཉེ་དཀའ་ཕྱོགས་ལྷུང་བྱེད་མི་རུང་བ།

ཉེ་རིག་འཛིན་འབྱུང་གསུམ། ལག་མཐིལ་གཡོན་པར་ཆུ་བླུག་སྟེ། གཡས་པའི་སྲིན་ལག་གིས་སྤྱི་མགྲིན་སྙིང་ག་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བའི་གནས་སུ་རེག་པས་ན་རེག གནས་ལ་འཛིན་པས་ན་འཛིན། ཆུ་ལྷག་མ་གང་དུ་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བའོ། །

ཉེ་སྲས་བརྒྱད། ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གཟིགས།

ཉེན་པ། མནར་བ། དཔེར་ན། གཟུགས་པོ་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ་ཡིན་ཡང་སྙིང་སྟོབས་ཉམས་མེད།

ཉེར་སྒྲུབ། ཉེར་མཁོའི་དངོས་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

ཉེར་སྤྱོད་ལྔ། མེ་ཏོག བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་ཏེ་ལྔ།

ཉེར་ལེན། རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཤིང་། རང་གི་རྫས་རྒྱུན་དུ་རྫས་སུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཀྱི་སྔ་ལོགས་ས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་དེའི་མཚན་གཞི། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཡོད།

ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ལྔ། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། མངོན་

པར་འགྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིའི་སྟོད་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ···བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ནོ། །

ཉེས་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། གཟུགས་མི་སྡུག་པ། སྐྲ་བྱི་བ། དམྲལ་བ་ཆུང་བ། མདོག་སེར་སྐྱ། མིག་སེར་བ། སྨིན་···མཚམས་འབྱར་བ། སྣ་ལེབ་པ། སོ་སྟོར་བ། དིག་པ། མིག་ཟླུམ་པ། མིག་ཆུང་བ། ཕྱི་ནང་དུ་སྒྲུར་བ། ལྟོ་བ་ཆེ་བ། དཔུང་པ་དང་རྫེ་ངར་ཐུང་བ། སྤུ་ཅན། ལག་པ···དང་རྐང་པ་མི་མཉམ་པ། ཚིགས་སྦོམ་པ། ཁ་དང་ལུས···ལས་དྲི་ངན་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལུས་ལ་མི་སྡུག་པའི་ཉེས་པའམ་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད།

ཉེས་འབྲིའི་ཚིག་ཡི་མཉམ་དོར་གྱིས། ཉེས་པ་འབྲི···བའི་ཚིག་གི་ཡི་མ་རྣམས་མཉམ་དུ་དབྱུག་ཅིག་ཅེས་པའི···དོན་ལ་གོ །

ཉེས་འགལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ནག་ཉེས་དང་ཁྲིམས་འགལ་ཏ···ཅང་ཚབས་ཆེ་བ།

ཉེས་པ་ལྔ། ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །

ཉེས་པ་བབས་ཕྱི། ཉེས་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ལྷོད་པོའི་གྲས།

ཉེས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ། ཡང་ན། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ།

ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གསུམ། ངར་ཅན་གྲང་བ། སྐམ་པ་ཚ་གདུང་ཆེ་བ། སྣན་ཅན་སྣུམ་པའོ། །

ཉེས་སྤྱོད་གསུམ། ལུས། ངག ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ།

ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། བསླབ་པའི་གཞི་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག

ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ། དང་པོ་གོས་བགོ་བའི་སྡེ་བཅུ་ནི། ཤམ་ཐབས་མཐོ་དམན་མཉམ་པའི་ཟླུམ་པོར་བགོ །ཏ་ཅང་ཐུང་ནས་བརྟེངས་དང་རིང་ནས་འཛོལ། །མས་སྣ་གླང་ཆེན་སྣ་ལྟར་ཚུགས་སུ་འཕྱངས། །གོང་ནས་ཏཱ་ལའི་ཡོ་མ་བཞིན་དུ་བཀྱིབ། །སྐ་རགས་བར་ནས་འཕུར་མ་བཞིན་དུ་འབུར། །སྐ་རགས་གོང་དུ་སྦྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར། །མཐོ་དམན་ཅན་རྣམས་ནམ་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །སྣམ་སྦྱར་ན་གོས་དག་ཀུང་ཟླུམ་པོར་བགོ །ཏ་ཅང་རིང་དང་ཐུང་བ་མིན་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ་ནི། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལུས་ངག་ཡོངས་སུ་བསྡམས། །གོས···ཚོགས་ལེགས་པར་བགོ་ཞིང་ཅ་ཅོ་བསྒྲུང་། །མིག་མི་གཡེང་ཞིང་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལྟ། །མགོ་བོ་མི་གཏུམས་ཤམ···ཐབས་བརྗེ་མི་བྱེད། །ལྷ་གོས་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ···མིན། །ལག་གཉིས་མདུན་ནས་གཉའ་བར་བསྣོར་བ་དང་། །རྒྱབ་ནས་ལྟག་པར་བསྣོལ་ཏེ་འགྲོ་མི་བྱ། །མཆོངས་དང···གོམ་རྒྱངས་རྐང་པའི་རྗེང་པ་དང་། །ཁྲང་ཁ་པོ་ན་བཙུགས···ནས་མི་འགྲོ་ཞིང་། །ལག་པ་དཀུར་བརྟེན་གྲུ་རྒྱངས་བཅས···མི་འགྲོ །ལུས་ཉིད་ཀུག་པོར་མི་བསྒྱུར་ལག་མི་གཡོབ། །མགོ་བོ་མི་བསྒྱུར་གཞན་དང་ཕྲག་མི་སྦྲད། །ཕན་ཚུན་ལག་པ་སྦྲེལ་ནས་མི་འགྲོའོ། །གསུམ་པ་སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ···དགུ་ནི། ཁྱིམ་བདག་སོགས་ཀྱི་བཤད་པར་མ་བགོས་དང་།། སྟན་ལ་སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་དང་། །ལུས་ཀྱི···ལྗིད་བསྒྱུར་རྐང་པ་བསྣོལ་ཏེ་བརྐྱང་། །བརླ་གཉིས་དང་ནི···ལོང་བུ་བརྩེགས་པ་དང་། །ཁྲི་འོག་རྐང་བཀུག་རྐང་གཉིས···གདངས་ཏེ་བཀྲད། །འདོམས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱོན་དགུ···སྤངས་ལ་འདུག །ཞར་བྱུང་བསླབ་བྱ་ལག་པས་འགྲམ་མི···བརྟེན། །རྒྱབ་ཏུ་འདུག་སྟན་ཁྲར་ནས་མི་འགྲོའོ། །བཞི་པ···ཟས་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་ཅན་གཅིག་ནི། ཟས་རྣམས་ལྷུང···བཟེད་ཁ་ལས་མཐོར་མི་ལེན། །འབྲས་ཆན་ཚོད་མ་མང···ཉུང་མཉམ་པར་ལེན། །གྲལ་རིམ་མཐར་ཆགས་སྤྱི་ཕྱི་མེད···པར་ལེན། །ལྷུང་ཚེ་མི་གཡེང་ལྷུང་བཟེད་མིག་གིས་ལྟ། །ཟས་མ་བྱུང་བར་ལྷུང་བཟེད་མི་བཟེད་ཅིང་། །ཚོད་མ···འདོད་ནས་འབྲས་ཆན་འགེབས་པ་དང་། །འབྲས་ཆན···འདོད་ནས་ཚོད་མ་འགེབས་མི་བྱ། །བཟའ་བཅའི་སྟེང་དུ···སྣོད་གཞན་མི་བཟེད་དོ། །ལྔ་པ་ཁ་ཟས་སྤྱོད་ཚུལ་ཉེར···གཅིག་ནི། སྤྱོད་ལམ་མི་ལེགས་པ་ཡིས་བཟའ་མི་བྱ། །ཁམ་

ཚད་ཏ་ཅང་ཆེ་དང་ཞུང་བ་མིན། །འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་རན་པར་བཟའ་བར་བྱ། །ཁ་སྐྲོར་མ་སླེབས་བར་དུ་ཁ་མི་གདངས། །ཁ་ན་ཟས་ཀྱིས་གང་ནས་གཏམ་མི་སྨྲ། །མི་ཞིམ་ཙུག་ཙུག་ཞིམ་ལ་ཅག་ཅག་དང་། །གྲང་ལ་ཧུ་ཧུ་ཚ་མོར་ཕུ་ཕུ་དང་། །ཁ་ཡི་ཕྱི་རོལ་ལྕེ་ཕྱུང་བཟའ་མི་བྱ། །ཆན་སོགས་འབྲུ་མ་རེ་རེར་འཕྲུ་བ་དང་། །ཟས་ལ་འཕྱ་སྨོད་མཁུར་བ་གཡས་གཡོན་སྤོ། །ཀན་སྣ་གཏོག་ཅིང་ཁམ་འཕྲོ་སོ་ཡིས་གཅོད། །ལག་པ་སྣོད་དུ་འཕོས་པ་ལྕེ་ཡིས་ལྡག །ལག་པར་ཟས་ཀྱིས་འགོས་པ་སྤྲུགས་པ་དང་། །ལྷུང་བཟེད་ཟས་དང་བཅས་པ་སྐྱོམ་སྐྱོམ་བྱེད། །ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་དབྱིབས་བཅོས་ཟས་རྣམས་སྦྱངས། །དྲུག་པ་ལྷུང་བཟེད་སྤྱོད་ཚུལ་བཅུ་བཞི་ནི། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་འཕྱས་མི་གདགས། །ལག་པ་ཟས་སྣགས་ཆུ་སྣོད་ལ་མི་རེག །གཞན་ལ་ཟས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་མི་འཐོར། །ཟས་བཅས་འཁྲུད་ཆུ་ཁྱིམ་གཞན་འཐོ་མི་བྱ། །ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལྷུང་བཟེད་ནང་མི་བླུག །ལྷུང་བཟེད་འོག་སྟེགས་མེད་པར་ས་རྗེན་དང་། །གཡང་ས་གད་ཁ་དཀའ་གཉེར་གཟར་བཞི་ལ། །མི་བཞག་གད་གཡང་དཀའ་གཉེར་གསུམ་པོ་དང་། །འགྲེང་བཞིན་ལྷུང་བཟེད་མི་བཀྲུ་འབབ་ཆུ་ཡི། །རྒྱུན་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེ་ཡིས་མི་བཅུའོ། །བདུན་པ་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཉེར་དྲུག་ནི། ཉན་པོ་མི་ན་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལ། །རང་ཉིད་འགྲེངས་ཏེ་འཆད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ཉལ་དང་ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོར་འདུག་པ་དང་། །མདུན་འགྲོར་རྒྱབ་དང་དབུས་འགྲོར་མདུན་ནས་བཤད། །མགོ་དཀྱིལ་གོས་བཛེས་ཀླ་གོས་ཐྲག་གཉིས་གཟར། །ལག་པ་གཉའ་གོང་བསྣོལ་དང་ལྟག་པར་བསྣོལ། །ཐོར་ཚུགས་བཅིངས་དང་ཞྭ་གྱོན་ཅོད་པན་བཏགས། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་དང་དར་སོགས་ཐོད་ཀྱིས་དཀྲིས། །གླང་ཆེན་རྟ་ཞོན་ཁྱོགས་དང་བཞོན་པར་འདུག །མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་ཅིང་ལག་ན་འཁར་བ་གདུགས། །མཚོན་ཆ་རལ་གྲི་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་གྱོན་ལ་བཤད་རྣམས་མི་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནད་མེད་པ་ནི། འགྲེང་བཞིན་པ་དང་ཆུ་དང་རྩྭ་སྔོན་ནང་། །བཤང་གཅི་མི་འདོར་ཆུ་ལ་མཆིལ་སྣབས་དང་། །སྐྱུག་པ་སོགས་ཀྱང་འདོར་བ་མི་བྱའོ། །དགུ་པ་རྒྱུ་བ་གཅིག་ནི། གནོད་མེད་པར་ཤིང་ལ་མི་གང་ལྷག་པར་མི་འཛེག་གོ །འདི་དག་སྤྱད་ན་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ་འདི་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་བྱས་གཉིས། ཉེས་པ་དང་བཅོས་མ་བཅོས་སམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན།

ཉེས་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ལ་བར་ཆད་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་སོ་དགུ། སྡོམ་པ་གནས་པའི་བར་ཆད་བཞི། སྡོམ་པ་མཛེས་པའི་བར་ཆད་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག སྡོམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་བར་ཆད་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་བཅས་དེ་རྣམས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་བྱུང་བྱས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། གོང་དུ་གསལ་བའི་བར་ཆད་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་དང་ནུས་པའི་སྐོར་ཞིབ་པར་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་ནང་གསལ་བས་འདིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

ཉེ་ཚོ། སྐྱོན་ཆ་དང་། བར་ཆད། བག་མི་ཤིས་པ།

ཉོད་པ་ཉོད་དམ། ཟས་ཟོས་སམ་ཞེས་པ་སྟེ། ཉོད་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་མིང་།

ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས། རང་གི་བློས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སམ་ཡང་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བློ་བསྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །དཔེར་ན་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་ངམ། རང་གི་བློས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ང་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་བརྩལ་བས། རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་འདིར་དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་ང་ཞིག་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་

བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །（དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས）

ཉོན་མོངས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་དང་། དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་བསམ་ངན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཕེལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་། དེ་ཡོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས་བྱ་སྤྱོད་མ་རུངས་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཅས་སོ། །

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དྲུག ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན། དམིགས་པ། འདུ་འཛི། བཤད་པ། གོམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ།

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ། ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ། ཡུལ་ཉེ་བ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད།

ཉོན་མོངས་གྱ་དགུ། འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བདེན་བཞིར་བརྟན་པའི་མཐོང་སྤང་བཞི་རེ་དང་། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་སོར་དགུ་དང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་བཞི་རེའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་དགུ་སྟེ་བསྡོམས་དགུ་ཡོད། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་གྲོལ་ལམ་དང་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དེ་སྙེད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་གྲགས།

ཉོན་མོངས་རྒྱས་པ་བཅུ། གྲངས། མཚན་ཉིད། འབྱུང་བ། དམིགས་པ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ། རྣམ་གྲངས། ཟློག་པར་ཞུགས་པ། ཁམས་རིས། སྤོང་བྱེད། གཉེན་པོའོ། །

ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་དང་དེ་ཆ་མཉམ་སྟེ་བཞི་རེ་རེར་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་ཡོད་པ་སྡོམ་ན་དེ་སྙེད་དོ། །ཕྱིའི་ནད་གདོན་བགེགས་དང་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སེལ་བྱེད་སྨན་མཆོག་ལུང་གི་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་ཉོན་མོངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་སྙེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་ལྔ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་སྟེ་ལྔའམ་ཡང་ན་ཀུན་སྦྱོར་དང་། ཕྲ་རྒྱས། འཆིང་བ། ཉེ་ཉོན། ཀུན་དཀྲིས་བཅས་སོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཟག་རིགས་བདུན། དུག་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ། ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་ཅན་བཅས་བསྟན་པས་བདུན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ། ཉོན་སྒྲིབ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའམ་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའམ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་མང་དྲུག རྨོངས་པ། བག་མེད། ལེ་ལོ། མ་དད། རྨུགས་པ། རྒོད་པའོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའམ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་མི་ཤེས་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་གཏན་དུ་སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏན་དུ་མ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཡོ། ཕྲག་དོག འཚིག འཆབ་པ། སེར་སྣ། སྒྱུ། རྒྱགས་པ། རྣམ་འཚེའོ། །

ཉོན་མོངས་གཉིས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སོ། །

ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ། ༡. འདོད་ཆགས། ༢. ཁོང་ཁྲོ། ༣. ང་རྒྱལ། ༤. ལོག་ལྟ། ༥. ཐེ་ཚོམ། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་བཅས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་མོ། །

ཉོན་མོངས་དྲུག འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ལྟ།

ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་གཉིས། ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ། རིས་བདག སེམས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས་པ།

ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤིའོ། །

ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ལྔ། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། རྟོགས་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། གནོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། ལེགས་པར་སྟོན་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གསུམ། རྒྱུ་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་གསུམ་མོ། ཡང་ན། བག་ལ་ཉལ། དམིགས་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གསུམ།

ཉོན་མོངས་ལམ་གསུམ། ཉོན་མོངས། ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།

ཉོན་མོངས་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་འཛིན་ཞིང་། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཙོ་སེམས་ཤིག་གོ །དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ། ངོ་བོ། གྲོགས། འཇུག་ལྡོག་བཅས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངའམ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གྲོགས་སམ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་བཅས་དང་ལྡན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག མི་སློབ་པའི་སའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་མ་གཏོགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ནི་རེས་འགའ་བའི་ལྡོག་དུས་དང་། ཐེག་ཆེན་སློབ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་གཏན་དུ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །

གཉག་ཕྲུ་པ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༢༥༡)ལོར་མུས་གླིང་སྐྱུར་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཐེབས་སྐབས

མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་མགོན་དང་སློབ་དཔོན་འོད་ཟེར་རྩེ་མོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མདོ་སྨད་དུ་མཁན་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་ལས་འདུལ་བ། སྲུས་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་སོགས་ལས་མདོ་ཕྱོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ཚུ་བཟང་པ་དང་སློབ་དཔོན་འོད་ཟེར་རྩེ་མོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ཉན་ཆེན་པ་ལས་ལམ་འབྲས་སོགས་གསན། གཡའ་གདུང་རིངས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས། སྨིན་བདག་དང་གཞི་བདག་མཆེད་གསུམ་དང་བཅས་པས་གཉག་ཕུ་དགོན་བཏབ་སྟེ་ཇོ་འདི་ལ་ཕུལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་རྒྱས། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་དང་འདས་ལོ་སོགས་མ་གསལ།

གཉག་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ཇོ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༣༤༡)ལོར་གཙང་གསུམ་མདོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་གཉག་ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ལ་དགེ་བསྙེན་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་དཔལ་ལྡན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལས་སློབ་དཔལ་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ས་སྐྱར་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལས་ཚད་མ་གསན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་བཞི་བརྒྱའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། མཁན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་ཡང་རིག་པས་བཅོམ་པས་སྟོན་པ་བཟང་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། ཇོ་འདི་ཉིད་གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་། ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ། མཁས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ། གཞན་གཉིས་དང་བཅས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་དྲུག་གིས་དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་སྐོར་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཉ་བརྩོན་གྱིས་གཉག་དཔོན་བསླབ་པ་ཆེ་བར་འདུས་པས་གྲལ་གྱི་དབུས་སུ་ཞོག་ཅེས་བསྟགས་པ་མཛད། དེ་ནས་གསང་ཕུ་དང་རྩེད་ཐང་སོགས་སུ་བཀའ་ཆེན་བཞི་མདོ་རྒྱན་མཛོད་དུག་ལ་བཤད་པའི་སྒྲ་སྙན་ལྷག་པར་གྲགས། ཇོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གདངས་པ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ། མཁས་ཆེན་ཁྱུང་སེང་། མ་ཏི་པཎ་ཆེན། རྒྱལ་སྲས་པ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ། རྗེ་ནང་ཕྱོགས་ལས་པ་སོགས་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་བདེ་མཆོག དུས་འཁོར། སྦྱོར་དྲུག སེམས་བསྐྱེད། ལམ་འབྲས་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་རྗེ་གདན་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ། ཞི་གཅིག་པར་རྣེ་གདོང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རྗེ་གདན་དགེ་འདུན་སྒང་པའི་མཁན་པོ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་དགུང་གྲངས་ང་དྲུག་བར་ཞབས་བརྟན་འཁོད། རྩོམ་པ་ཕལ་ཆེར་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་པ་ནས་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་ལ་《འདུལ་བའི་བཀའ་འགྲེལ་བདུད་རྩི་ཉིང་ཁུ》 དོན་བརྒྱད་པ་ལ《ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་དོན་གསལ》 བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ《རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱིཀ》 གྱ་གཅིག་པ་ལ《ཡོ་ཙྪ་བ་སྐྱབས་མཆོག་གིས་གཞན་སྟོང་དགག་པའི་ལན་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད》 གྱ་གསུམ་པ་ལ《ལུང་སྡེ་བཞི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་དང་བཅས་པ་མཆན་བུ》བཏབ། གྱ་ལྔ་པ་ལ《རྒྱུད་བླའི་ཊཱིཀ》མཛད། རྩོད་པ་ཡང་སངས་པ་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྐོར་ལ་རྩོད་པ་སོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ལ་མཆོན་ན། ཆོས་བཟང་ཉི་མ། དཀའ་བཅུ་པ་པདྨ་བཟང་པོ། ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀརྨ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། སྨྲ་བའི་སེང་གེ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགུང་གྲངས་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

གཉགས་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་བློན་པོ་འདིའི་མིང་མི་གསལ། གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་མ《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་

རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་མ《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ལ་སྲས་ལྷང་ཚ་ལྷ་དབོན་དང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གཉིས་ཡོད་པར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྲིད་ཁྲིར་བཀོད་ཆེད་བློན་པོ་འདིས་སྲས་ལྷང་ཚ་ལྷ་དབོན་མཚན་མོ་རྟ་རྒྱུགས་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རྟ་དཀྲུགས་པར་བརྟེན་རྟས་བརྫུར་ནས་བཀྲོངས་པར་བཤད།

གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར། གཉགས་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ནུ་ཞེས་པ་རུས་རྒྱུད་གཉགས་ཡིན་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། འཁྲུངས་ཡུལ་ཡར་ལུང་འཕྱོས་ནས་ཡིན། ཡབ་སྟག་སྒྲ་ལྷ་སྣང་དང་ཡུམ་སྲུ་བཟའ་སྒྲོན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་དཔེ་འཚོལ་བར་ཕེབས། རྒྱ་གར་དུ་མ་སླེབས་གོང་གངས་ཏི་སེར་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་བཞུགས་པ་གསན་ནས་གསང་སྔགས་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་སྐོར་འགའ་ཞིག་དང་། 《མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འབྱེད》《མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་པ》བཅས་ཞུས་ནས་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་རྗེས་སུ་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དངོས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ནུ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་དང་། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན། གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་བཅས་ལས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན་ཅིང་། དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་རྟགས་བརྙེས། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བཙུན་མོ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་དང་པཎྜི་ཏ་མང་པོར་བཀྲས་བཙོས་བྱས་རྐྱེན་ཡར་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པར་ཡར་འབྲོག་ཏུ་ཕེབས། དེར་བཞུགས་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་ཕ་སྤུན་གཉགས་དགེ་སྟོན་གྱིས་ཁོང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ངན་སྔགས་མཁན་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་དཀྲུགས་གཏམ་མང་པོ་བཟོས། སྐུ་སྲོག་བཀྲོང་ཐབས་ཀྱི་སློག་གཡོ་མང་པོ་བརྩམས་པ་མཁྱེན་ནས་ཡར་འབྲོག་ཏུ་མ་བཞུགས་པར་ཀོང་པོར་ཕེབས། དེར་མཆིམས་བྱ་རོག་གིས་ར་མ་བདུན་བརྐུས་པའི་ཀུན་ཁག་བཙུགས་ཏེ་བཀྲོངས་རྩིས་བྱས་རྐྱེན་བྲོས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། ལྷ་སྲས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཡུམ་གྱིས་བཀྲོངས་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་དབུར་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་པ་དང་མཇལ། སྟར་སྒོ་ལ་གནོད་འཚེ་བྱ་རྩིས་བྱེད་མཁན་གཉགས་དགེ་སྟོན་དང་མཆིམས་འབྲོ་སྲས་ཆུང་སོགས་ལ་དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་བསྟན་ནས་ཆར་བཅད། སློབ་དཔོན་ལོ་ཙྪ་བ་འདིས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། བཤད་ཉན་མང་དུ་མཛད་པས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་དཔལ་གྱི་བུ་བརྒྱད་སོགས་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》ཕལ་ཆེ་བར་གསལ།

གཉྫི། དཔང་པོ་བྱས།

གཉན་ཆེན་པོ་ཐང་ལྷ། (ཉང་ཆེན་ཐང་ལྷ)ལྷ་ས་དང་ཐག་མི་རིང་བར་འདམ་གཞུང་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གངས་རི་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། རི་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

གཉན་རྫོ། དུར་ཁྲོད་སྙིང་གི་རྫོ། རྫོ་དེ་ཚ་པོ་བཟོས་ནས་ན་ཚ་ཡོད་སར་བཞག་ན་ཕན་ཟེར།

གཉན་པ་འགྲིམས་པ། གླུ་དང་ས་བདག་ངན་པ་གནས་པའི་སར་འགྲོ་བའི་དོན།

གཉན་པོ། སྐྱུར་དུ་རྟགས་ཐོན་པ།

གཉན་པོ་གསང་བ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་སྐབས་དད་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་མདོ་གཉིས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གསང་མིང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཕྱར་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་སྒོའི་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཡོད།

གཉན་པོ་གསང་བ་གསུམ། སྔར་བོད་རྒྱལ་ཐོ་ཐོ་རི་སྙན་

གསང་བའི་རྟེན་གསུམ།

གཉན་ཡོད། （མཉན་ཡོད）དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ས་ཆར་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་དང་ཐག་མི་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཀོ་སཱ་ལ་ཞེས་ཟེར།

གཉན་གཡོན། གངས་རི་གཉན་པོའི་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྲག་ཕུག་གོ།

གཉན་གཡོན་ལ་ཕྱི་གངས་ཀྱི་ར་བ། གོང་དུ་གངས་མཐོན་མཐིང་རྒྱལ་མོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གཉན་ལོ་དར་མ་གྲགས། འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། པཎྜི་ཏ་མ་ཏི་བསྟེན། པཎྜི་ཏ་སུཧྲེ་ཤྲཱི་གདན་དྲངས་ཏེ《སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན》དང་། སྒྲོལ་མ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར། ཁྱད་པར་དུ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་སྤྱན་དྲངས། ཁྲུས་ར་ལོ་དང་མཐུ་འགྲན་པས་གཉིས་ཀ་གཤེགས་སྐད།

གཉའ། དྲང་པོ།

གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་སྟེ་མིང་གཞན་འོ་དེ་པུ་རྒྱལ་ཡང་ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་ག་དུས་བྱུང་བའི་སྐོར་ལ་ཤོད་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ཞེས་པའི་ནང་། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་བར་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་སོང་། ཐོ་ཐོས་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཐུབ། དེ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བར་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་སོང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས་པའི་མེ་གླང（༦༡༧）ལོ་བར་ལོ་བདུན་བརྒྱ་དང་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡར་འདེད་བྱས་ཏེ་རྩིས་ན། ཧན་ཐུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧན་ཤུ་རྡིས་ཀྱི་ཡོན་ཧྭའི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་༡༡༧ལོ་ལ་བྱུང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན་དྲུག་པ[ཛ]པའི་ཤོག་གྲངས༡༢པར་དེ་ལྟར་བོད་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས། །ཐོག་མའི་གདུང་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ། །མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ནི་དྲུག་ཅུ་སོང་། །དེ་ནས་ཐོ་ཐོ་རི་སོགས་གདུང་རབས་ལྔར། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སོན་ནོ་ཞེས། ། བཀའ་གཙིགས་ལ་སོགས་ཡིག་རྙིང་དུ་མར་བཤད། །ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས་པའི་མེ་གླང（༦༡༧）ལོ་བར་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་པ་ཡར་འདེད་བྱས་ཏེ་རྩིས་ན། ཧན་ཐུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧན་ཀའོ་ཙུའུ་ལིའུ་པང་གི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤིང་སྤྲུལ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་༡༨༦ལོ་ལ་བྱུང་དགོས་ཀྱི་འདུག གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ《ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ》དང་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་གདུང་རྒྱུད་ནས་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་གར་ནས་བོད་མཐའ་མཚམས་སུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱལ་པོ་རུ་པ་ཏི་ཟེར་བ་དེ་རྗེས་སུ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་གར་ལ་ཁུངས་བཙོལ་བའི་སྲིད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དངོས་དོན་དེ་མ་མིན། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་ལྡང་གླིང་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི《ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་བར་གཞིགས་ན་སྤོ་བོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་མོ་བཙུན་བྱ་བའི་བུད་མེད་ཅིག་ལ་བུ་སྤུན་དགུ་སྐྱེས་པ་ལས་ཆུང་ཤོས་ཨུ་བེ་ར་ཟེར་བ་བཞིན་མཛེས་པ། ལག་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། མཐུ་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་གདོན་འདྲེར་རྩིས་ཏེ་ཡུལ་དེ་ནས་ཕུད་པ་རིམ་གྱིས་ཡར་ལུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཡར་ལུང་གི་མི་རྣམས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསར་པ་འཚོལ་བའི་སྐབས་དང་ཁེལ་ཏེ་བྱང་ལམ་གཡའ་མི་གོང་ཟེར་བ་དེར་ཕྲད་ནས་ཁོ་ཚོས་ཁྱེད་སུ་ཡིན། གང་ནས་འོངས་ཞེས་དྲིས་པས་ང་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་འོངས། ད་བོད་ལ་འགྲོ་ཟེར། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་མཐུ་རྩལ་གང་འདྲ་ཡོད་བྱས་པས་ང་ནུས་པ་ཆེ་དྲགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་ནས་ཕུད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྗེ་ཨེ་ནུས་བྱས་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ང་གཉའ་བར་ཁྲི་ལ་བཏེག་གྱིས་དང་།

མཐུ་སྟོབས་ཇུ་འཕྲུལ་རིམ་གྱིས་ཤེས་འོང་ཞེས་སྨྲས་པ་བཞིན་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཇི་ཏ་ཁྲུར་བས་མཚན་ལའང་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཞེས་རྡོགས་སོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་པའི་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་སྤོ་ཁར་ཡུལ་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། བོད་སྐད་ཤེས་པའི་བོད་མི་རང་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། ཡང་རྒྱ་ཡིག་གི་ཐང་དེབ་རྙིང་མའི་ནང་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་ལྟོ་བྱང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ལིན་སུང་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཕན་མི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སྤུར་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་མངའ་མེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བྲིས་པའམ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བྲིས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱིས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་གནམ་གྱི་ལྷ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ནི་གནའ་རབས་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ངག་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཤོད་ཚུལ་མིན་པ་ཞོར་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མང་དུ་བཤད་མ་དགོས་ཤིང་། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐོར་ཞིབ་པར་གཟིགས་འདོད་ན་མཁས་དབང་ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆེད་རྩོམ《གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་བོད་རང་གི་མི་ཞིག་ཡིན》བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི༡༩༨༧ལོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི《བོད་རིག་པའི་ཆེད་རྩོམ་གཅེས་བསྡུས》ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་རིང་ལ་བསྒྲུབས་པའི་འཁྲིན་ལས་གསུམ། སྐུ་མཁར་ཐོག་མ་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་མཛད། སྲུམ་པའི་དཔོན་པོ་ཨ་ཡོངས་རྒྱལ་བ་བཏུལ། སྐྱབས་རྗེ་སྲིད་པ་རྒྱལ་ཕྲན་འབངས་སུ་འདུས་སོ། །

གཉའ་ཁྲིམས། ཁྲིམས་བཙན་པོའམ་བདེན་དཔང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས།

གཉའ་རྒྱ། དཔང་རྒྱ།

གཉའ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས། དབང་འོག་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ།

གཉའ་ནང་། གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ཁུལ་ཁོངས་གཉའ་ནང་རྫོང་ཁོངས་སྲིད་གཞུང་རྙིང་པའི་གཉའ་ནང་རྫོང་ཡོད་སའི་བརྒྱུད།

གཉའ་བོ། དཔང་པོ་དང་། ཆེ་བཞི་ནི་བདེན་དཔང་ཞེས་བརྗོད་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉའ་རེངས་ཁྲག་མིག ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བའི་སྲིན་པོ་སྐྱ་རེངས་ཁྲག་མིག་ཟེར་བ་དེ་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། སེ་ར་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ལུག(༡༨༢༧)ལོར་གཉལ་ཁུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་གསང་ཕུར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཆོས་སློབ་མཛད། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒྲུབ་ཁང་དུ་མཁས་པ་ཤེས་སྨྲས་པ་དང་དགའ་ལྡན་དུ་བ་སོ་ཆོས་རྗེ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱོང་བརྩོན་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། རྗེ་གྱི་རེ་བཀའ་བཞི་བ་སོགས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དང་གསང་ཕུ་སྨེ་སེར་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ནས་གསང་ཕུར་སྨེ་སེར་གྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པ་ན་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དང་། རྩེ་ཉག་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཙོམ་པས་མཚན་སྙན་གྲགས། གཞིས་ཀ་སྡེའུ་པའི་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་ས་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་པའི་བྱེས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་པོ་དེ་རྗེ་འདིས་མཛད། ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་གྲྭ་ཚང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྤེལ། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ལ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར།

བཀའ་རྩོམ《རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ》སོགས་ཕྱག་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་གྱ་བརྒྱད་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༥༧༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

གཉལ་སྨེ་དྲུག གཉལ་གྲ་སྣར། ཟངས་ཆེན། རི་སྟེང་། དང་སྐྱུལ། གསེར་ཕྱི་ཁ། རྟེའུ་ར།

གཉལ་ལ་ཞིག་པོ། ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་སློབ་མ་གཉལ་པ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ་ཡིན་ནམ་བརྟག

གཉལ་བྲར་སོར་གསུམ། སྔ་ཁའི་ཡུལ་མིང་གསུམ།

གཉལ་སོ་རོ། སྔ་ཁ་གཉལ་སྨད་ལྷུན་རྩེ་ཁུལ་ལ་གཉལ་སྟོད་གཉལ་སྨད་གཉིས་དང་སོ་རོ་དཀར་ནག་ཟེར་བ་ཡོད།

གཉིད། སེམས་རགས་པའི་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། (གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཕྲ་མོ་ཡོད)

གཉིས་ཀ་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ།

གཉིས་ཀས་དག་པ་མ་འབྲེལ་ན་ཆད་པ་རེ་རེའི་ཕྱེད་ཁྱེར། ཕྱོད་དོན་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁྲུངས་འབྲེལ་ངེས་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཉེས་ཆད་གཉིས་ཀས་སྒྲུབ་དགོས།

གཉིས་སྐྱེས། སྤྱིར་བཏང་གཉིས་སྐྱེས་ཞེས་པ་བྱ་དང་བྲམ་ཟེ། སོ། དགེ་སློང་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པར་མ་བཤད་རུང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད།

གཉིས་གྲུབ་མེད་པ། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཕྱོང་གྲུབ་མ་ཐོག་པ།

གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྣང་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྤངས་རྟོགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་སྟེ་གཉིས་སྟོང་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་བདེན་དང་དགའ་གསུམ། ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་ཡོད་སྐབས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐག་གཅོད་ཉེ་རིང་མེད་པ་བྱུང་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བློ་ཡིད་ཚིམ་ཞིང་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས་པ་ཡོང་བའི་ཐོག་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱང་བློ་ཚིམ་པ་དང་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ཡོང་བའི་དོན།

གཉིས་ལྡན་དུས། འདིའི་ཡུན་ཚད་ལ་ལོ་གྲངས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པོ། །

གཉིས་མེད་རྒྱུད། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུད།

གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུད་ཡང་དག་ཡིན་པར་བཞེད། འགའ་ཞིག་གིས་བརྫུན་མ་ཡིན་པར་བཞེད། 《གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད》ཆེ་བ་ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན། འགྱུར་བྱང་མེད་པ། 《གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཆུང་བ》བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བསྒྱུར་བ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཚན[ཙ]པར་གསལ།

གཉིས་མེད་གསུང་བ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བར་གསུངས་པས་ན་མཚན་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན།

གཉིས་འཛིན། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་ཟེར།

གཉིས་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་རང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཉམས་འཆར་བ།

གཉིས་འཛིན་ཞིག གཉིས་སྣང་གིས་བདེན་འཛིན་ཞིག་སྟེ

གཉིས་འཛིན་ཞིག གཉིས་སྣང་གིས་བདེན་འཛིན་ཞིག་སྟེ་རྩ་མེད་དུ་སོང་བ། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་གཉིས་འཛིན་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་སྟེ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

གཉིས་མོ་དྲང་བཞག ཕན་ཚུན་དྲང་པོ་དྲང་བཞག

གཉེན་ངོ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་དྲང་པོའི་གཞུང་ལ་བསྟན(བརྟེན)པ། ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་དྲང་པོ་བྱེད།

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་ནང་གི་བཞི་པ་སྟེ། སྡིག་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། བསྐོར་བ་བྱེད་པ། སྔགས་བཟླས་པ། ལྟ་བསྒོམ་པ། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་པ།

གཉེན་པོ་བཞི། རྣམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། རྟེན་རྣམ་བཞིའི་གཉེན་པོ། ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ།

གཉེན་ཡིག དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་སུ་བུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་རང་མོས་མེད་པའི་ཐོག ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཡོད་པའི་མི་ཚང་གཞན་གྱི་བུ་དང་བུ་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་དང་བུ་མོའི་མནའ་མ་དང་མག་པར་སློང་རྩིར་བྱས་ཏེ། བུ་དང་བུ་མོ་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་རིས་མེད་ཀྱང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཅུག་སྐབས། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་དང་། བུ་དང་བུ་མོ་བཅས་བར་བཞག་པའི་འགན་ཡིག་ཡིན་ཡི་གེ།

གཉེམས་པ། ཞུགས་དྲག་པོ།

གཉོས་རྒྱང་གནས་ཤེས་རབ། གཉོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག

གཉོས་ལྷ་ནང་པ། གཉོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པ། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་དངོས་སློབ་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཕྱི་ལོ(༡༡༦༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཕྱི་ལོ(༡༢༢༤)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལི་ཚན[༡]པའི་ཤོག་གྲངས༤༧པར་གསལ།

བཉལ་བཅད། བསྐལ་བཅད། ཤུལ་མེད་བཟློས་པ།

མཉན་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་ལས། དེ་ནས་ནུབ་ཀྱི་རེལ་ལི་ནས་ཕ་རེན་ད་དང་དེ་ནས་ཏེ་ཀ་མལ་ཕྱོས་ཏེ་བལ་རམ་པུར་བར་འགྲོ། བལ་རམ་པུར་ནས་མལ་ལི་བཅུ་ཙམ་སོང་ན་མཉན་ཡོད(ཤྲཱ་བསྟི)ལ་སླེབས། དེང་སང་གི་མིང་ལ་ས་ཧེ་ཏ་མ་ཧེད་ཟེར། རྣར་མའི་རྣམ་སྣ་ལ་དང་ཉེ་བ་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ(ཛེ་ཏ་བ་ན)མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ༡. རྣ་ཛ་ཀུ་ཊི། ༢. ཀོ་ཤམྦིའི་ཀུ་ཊི། ༣. ཀ་ཀེ་རི་ཀོ་ཊི། ༤ གན་དྷ་ཀུ་ཊི(དྲི་གཙང་ཁང)བཞི་གའི་ཤུལ་ཡོད། དེ་ལ་གན་དྷ་ཀུ་ཊི་ནི་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་གཟིམ་སྤྱིལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་མཉན་ཡོད་འདི་ནི་སྟོན་པའི་བཞུགས་གནས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་རང་ལ་དབྱར་ཉི་ཤུ་དང་། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མའི་ཤར་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་དབྱར་ལྔ་སྟེ་ཁྲིན་བསྒོམས་པས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས། མཆོག་ཟུང་གཉིས། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག འོད་སྲུངས་འཆར་ཀ་ཏ་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཀུན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གནས་འདིར་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱང་འདི་ཡིན། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནས་བྱང་དུ་བལྟས་ན་སོ་ཕག་གི་ལྷུགས་རི་ཞིག་པོ་སྣང་བརྒྱད་ལྷ་བུ་མཐོང་བ་དེ་མཉན་ཡོད་དུ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ཡིན་ཅིང་དེའི……

ཤར་ངོས་ན་གྲོང་ཁྱེར་རེ་བ་ཞིག་མཐོང་བ་དེ་ཤར་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཞུལ་ཡིན་ནམ་ཟེར། དེས་ན་མཉན་ཡོད་འདི་ནི་རང་རེ་སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ན་སྟོན་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཀུན་ལ་དྲན་གསོས་ཐེབས་པའི་གནས་ཡིན་མོད་གནས་སྐོར་བ་རྣམས་ཨམ་འབར་སར་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནས་གཡས་བསྐུར་གཡོན་བསྐུར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་འདི་ཐ྄་ཕམ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་མ་སྟེའི་ནང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

མཉམ་རྗེས་གཉིས། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས།

མཉམ་ཉིད་བཅུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། མ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། དབེན་པར་མཉམ་པ་ཉིད། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་ཉིད། སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

མཉམ་ཉིད་འོད་གསལ་ཆེན་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཆོས་མཛད་པའི《ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་ལ་གཟིགས།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཅི་ལ་ཅི་གནས་ཡེ་ཤེས། མ་འགག་ལྷུན་མཉམ་ཡེ་ཤེས། མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བཅས་ཏེ་བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཞིག

མཉམ་པར་བཞག སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ།

མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་འདྲ་སྐུ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་རིམ་བཞིན་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་རྗེས་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་དུས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བཙུན་མོར་བླངས་པའི་རྟེན་སྐལ་དུ་ཇོ་བོ་འདི་དང་། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར། ཙནྡན་གྱི་སྒྲོལ་མ་བཅས་གདན་དྲངས་པ་ཡིན་ལ་ཞིབ་པ《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ལ་གཟིགས།

མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བུ་ཆེན། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པོ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བུ་ཆེན་ཟེར་རོ། །

མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ལུག(༡༠༧༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༡༥༣)ལོ་བར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྨན་དང་སྔགས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་སྨན་པ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་མཛད། རྗེས་སུ་ སྲས་དང་སྲས་མོ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡང་འདས་ཤིང་། ལྷམ་ཡང་འདས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་གནང་ནས་མཚན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མང་པོའི་ས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ས་གླང་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༡༢༡)ལོར་དྭགས

ལྷ་སྒམ་པོའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་གནང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་ཞིང་། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་དེ་མིན་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འདི་ལས་གྱེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དཔོན་པོ་ཟླ་འོད་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་མང་ཆེ་བའི་འགོར་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་མ་འཁོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས། (གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༡༨༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི》ནང་གསལ།

མཉེན་པ། མཉེན་པ། སྙི་བའམ་འཇམ་པའམ་དུལ་བ།

མཉེས་ཐང་། (སྙེ་ཐང)འདི་ལ་མཉེས་ཐང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་འཁོད་པ་ཙམ་ལས། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྙེ་ཐང་དང་སྙེ་ཐང་འོར་ཞེས་འབོད།

མཉེས་གཤིན། བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་སེམས་བརྩེ་བ།

མཉེས་གཤིན་པ། བྱམས་བརྩེ་དང་། སེམས་པ་བཟང་པོ། མཛའ་གྲོགས་དང་། དགའ་ཉེ་སློ་དཀར།

རྙན་པོ། གཡར་པོ།

རྙིང་མ་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཀྲི་ཡ། ཨུ་པ། ཡོ་ག མ་ཧཱ། ཨ་ནུ། ཨ་ཏི་རྣམས་སོ། །

རྙིང་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་གསུམ། བླ་མ་དང་། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོ་གསུམ།

རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས། གཤམ་དུ་རྙིང་པོའི་བསྟན་པ་ཞེས་པར་གསལ།

རྙིངས་ཚད་གཉིས། རླུང་ལྡན། རླུང་མེད་དོ། །

རྙེད་སླ་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི། གོས་སམ་གནས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད། ཕུར་བུ་དང་གུར་གྱི་དེ་ཉིད། ཨཱ་ལིའི་དེ་ཉིད། ཀཱ་ལིའི་དེ་ཉིད། རྒྱུ་སོགས་སྟོང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད། འཇུག་པ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད། བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཉིད། བདུད་རྩིས་ཆོམས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད། སྨྲ་དན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད། ལག་མཆོད་ཀྱི་དེ་ཉིད། དབང་བསྐུར་བའི་དེ་ཉིད། གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་སྲུང་བའི་དེ་ཉིད། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སོ། །

རྙོགས་ཚད་གཉིས། ཚ་བས་རྙོགས་པ་དང་། གྲང་བས་རྙོགས་པ་ལ་ཟེར།

སྙག་པ། སྙིག་པའམ་འདེད་པའི་དོན་ཏེ་དཔེར་ན། གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་སྙིག་པ་ལྟ་བུ།

སྙགས་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན། (བཟང་ཡང་སྟོན་སྙགས་ཀུང་ཞུ) སྟོང་བཙན་གྱི་མེད་ཐབས་མེད་པའི་བློན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དང་འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་ལྷ་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛངས་པའི་ལས་སུ་རི་ཁྲིམ་ཀླུངས་སུ་ཕབ། སྦོ་མཐོ་མཁར་དུ་བརྩིགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བཅོས། འདི་ཡན་བོད་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་རི་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་མཛངས་མི་ལྷ་པ་ཡིན། ཞེས་གསལ་བས་ཁོང་གི་བཀོད་འདོམས་འོག་ས་རྒྱུ་གཤིན་པའི་ཀླུང་ཐང་མང་པོ་གསར་སྤེལ་བྱེད་བཙུག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གང་དུ་ཞིང་ཐང་ཆགས་པ་དེ་གར་ཞིང་དུད་ཀྱི་སྡོད་ཁང་གསར་དུ་བརྩིགས་པས་གང་སར་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཚོ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་རིམ་བཞིན་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྙད་འཐགས། སྙད་བཏགས། ཁ་གཡར།

སྙན་ཁྲ། གོང་རིམ་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ནས་དགུགས་ཤིང་རྒྱག་པའི་ཞེ་ས།

སྙན་བརྒྱུད་བཞི། ཆོས་གང་ལུང་དང་བཅས་པ། ལུང་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། མན་ངག་བརྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པ།

སྨན་ངག། སྤྱིར་ན་སྨན་ངག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་གནས་པའི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློར་ཤར་བ་དེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་སྨན་ངག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། གཞུང་ལུགས་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་བརྩམས་པའི་སྨན་ངག་དངོས་བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིབ་པར་སྨན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་གསལ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྨན་ངག་དེ་ནི་འཚོ་བ་དངོས་མཚོན་པ་མ་ཟད་འཚོ་བ་དངོས་ལས་ཀྱང་ཚད་མཐོ་བའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རིག་གནས་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་མི་རིགས་ཁག་ཚང་མར་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱང་མང་ཞུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ན། ལུས་དང་། རྒྱན་དང་། སྐྱོན་སེལ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན། སྨན་ངག་གི་ལུས་ཟེར་བ་ནི། སྨན་ངག་གི་ཚིག་རྒྱན་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་གཞི་སྟེ། ཚིགས་བཅད་དང་། ལྷུག་པ། སྤེལ་མ་གསུམ་ཡོད། སྨན་ངག་གི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཚོན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ཉིད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཅུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་ལ་རགས་བསྡུས་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། སྒྲ་རྒྱན་རིགས་མང་བ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག སྐྱོན་སེལ་བཅུ་བཅས་སྨན་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། འོན་ཀྱང《སྨན་ངག་མེ་ལོང》གི་གཞུང་བོད་དུ་མ་བསྒྱུར་གོང་ནས་སྨན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྲིང་མོ་སད་མ་ཀར་ཞང་ཞུང་ལ་བག་མར་བཏང་རྗེས་རྒྱལ་པོས་བསྒྱུར་བའི་གབ་ཚིག་འཕྲིན་དང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་བསྟོད་བསྔགས་ཕུལ་བའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་བཞེངས་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་དགའ་སྟོན་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མགུ་གླུ་བླངས་པའི་གླུ་ཚིག བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས་དང་བུ་ཆོས་ནང་དུ་གསལ་བའི་མགུར་གླུ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་གསུང་མགུར་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་བོད་ས་གནས་སུ་སྨན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་མགུར་གླུ་མང་པོ་བྱུང་བར་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ། དེ་རྗེས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐབས་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《སྨན་ངག་མེ་ལོང》དང《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ནི་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་སྨན་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩོམ་རིག་ཅིག་ཡིན་སྟབས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་པོ་རིག་གནས་ཀྱི་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོ་པོ་ཞིག་མེད་ན་སྨན་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་དང་རྩོམ་པ་པོའི་བསམ་བློ་ལེགས་པར་མཚོན་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤོང་ལོས་བསྒྱུར་བའི《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ནི་རྩོམ་པ་པོ་རང་གིས་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བའི་ཉམས་གཏན་ནས་མེད་པའི་འགྱུར་ཏ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང《གཞོན་ནུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད》ནི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་ངག་མཁན་རྒྱལ་བའི་སྡེས་བརྩམས་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩོམ་ཡིག་དེའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་སྟབས་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བའི་རྩོམ་ཡིན་ན་ཚད་མཐོན་པོ་དེ་ཙམ་ཡོང་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི་སྨན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་དང་། དཔེར་བརྗོད། རྩོམ་ཡིག་སོགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས་མཚོན་ལོ་རྒྱུས་དང་དཀར་ཆག་གནད་བསྡུས་ཤིག་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《སྨན་ངག་གི་སློབ་དེབ》ནང་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་བསྐྱར་ལྷབ་ཀྱིས་མ་བྲིས་སོ། །

སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་བཅུ། ༡. དོན་ཉམས་པ། ༢. དོན་འགལ་བ། ༣. དོན་གཅིག་པ། ༤ ཐེ་ཚོམ་ཅན། ༥. གོ་རིམ་ཉམས་པ། ༦. སྒྲ་ཉམས་པ། ༧. གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ། ༨. སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ། ༩. མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ། ༡༠. ཡུལ་དུས་སོགས་དང་འགལ་བའོ། །ཡང་ན། ཕྱིས་པ་སེའུ་བཅུའི་དག་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན། ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ། དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཨ་ཡོང་ཡང་ཡོང་གི་ཚུལ་དུ་བལྟབ་བཤད་མང་བ། ཡིད་གཉིས་ཟླ་བ་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་ཁར་ད་དུང་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ངག་ཚིག ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མ་མཐུན་པར་འཆོལ་བ། མིང་བརྗ་རྣམས་དག་ཡིག་ཁུངས་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དམན་པ། ཚིག་རིང་ལྟ་བུའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངལ་གསོའི་སྡོད་མཚམས་ཉམས་པ། ཚིག་བཅད་ལྟ་བུའི་རྐང་པར་རིང་ཐུང་ཤོར་བའམ། རྐང་པ་རེར་ཡང་ཚིག་བར་རིང་ཐུང་མ་སྙོམས་པ་ལྟ་བུའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་མ་བྱས་པ(རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་ལ་བོད་ལ་ཇི་བཞིན་མེད)ཡུལ་དུས་སྐྱེ་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་ལུང་རིགས་རེ་དྲུག་པོ་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའོ། །

སྙན་ངག་གི་འགོག་རྒྱན་ཉེར་གསུམ། བྱུང་བ་འགོག་པ། མངོན་གྱུར་འགོག་པ། འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ། ཆོས་འགོག་པ། ཆོས་ཅན་འགོག་པ། རྒྱུ་འགོག་པ། འབྲས་བུ་འགོག་པ། རྗེས་གནང་གི་འགོག་པ། དབང་གིས་འགོག་པ། མ་གུས་པས་འགོག་པ། ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ། རྩུབ་མོས་འགོག་པ། གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པ། འབད་པས་འགོག་པ། གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ། ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ། ཁྲོ་བས་འགོག་པ། སྙིང་རྗེས་འགོག་པ། འཕྲོད་པས་འགོག་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པ། སྨྲར་བའི་འགོག་པ། དོན་གཞན་འགོག་པ། རྒྱུས་འགོག་པ་བཅས་ཡིན།

སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གསུམ། དོན་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན།

སྙན་ངག་གི་རྒྱུའི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག རྒྱུའི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་དང་དོན་གཅིག

སྙན་ངག་གི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། ༡. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢. དཔེའི་རྒྱན། ༣. གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༤ གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན། ༥. བསྐོར་བའི་རྒྱན། ༦. འགོག་པའི་རྒྱན། ༧. དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན། ༨. ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༩. སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༠. བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། ༡༡. ཤུལ་བྱུང་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༡༢. རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན། ༡༣. རྒྱུའི་རྒྱན། ༡༤ ཕྲ་མོའི་རྒྱན། ༡༥. ཆའི་རྒྱན། ༡༦. རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༧. དགའ་བའི་རྒྱན། ༡༨. ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན། ༡༩. གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༢༠. རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༡. ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན། ༢༢. རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན། ༢༣. བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན། ༢༤ སྦྱར་བའི་རྒྱན། ༢༥. ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༦. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན། ༢༧. འགལ་བའི་རྒྱན། ༢༨. སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། ༢༩. ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན། ༣༠. ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན། ༣༡. ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༣༢. ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན། ༣༣. ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། ༣༤ རབ་སྲེལ་གྱི་རྒྱན། ༣༥. དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅས་སོ། །

སྙན་ངག་གི་ལྡོག་རྒྱན་བཅུ། གཅིག་གི་ལྡོག་པ། གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ། སྦྱར་བའི་ལྡོག་པ། འགོག་པའི་ལྡོག་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་ལྡོག་པ། དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་པ། མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་ཟིན་འཕྱིན་ཕྱིད་ཀྱང་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ། མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ལས་སྟོན་ཅིང་འཕྱིད་པའི་སྒྲས་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ། རིགས་མཐུན་ལས་འཕྱིད་པའི་ལྡོག་པའོ། །

སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ། སྒ་དང་། སྡིག སྡོམ་ཚུལ་གསུམ།

སྙན་ངག་གི་ཟུར་ལྡན་གཙོ་བོ་དྲུག བྱ་སླ་བ་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ཡོད་པ། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པ། མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ། ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བ། བསྲེས་པ། བསྒྲིག་པའི་ཟུར་ལྡན་བཅས་སོ། །

སྙན་ངག་གི་གཟུགས་རྒྱན་ཉི་ཤུ། བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན། ཆ་ཤས་ཅན་གཟུགས་ཅན། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན། ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན། མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན། མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན། ཁྱད་པར་གཟུགས་ཅན། འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན། རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན། སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན། དཔེའི་གཟུགས་ཅན། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན། མཉམ་འཇོག་གི་གཟུགས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

སྙན་ངག་གི་སྲོག་བཅུ་བདུན། སྟོན་ཐུང་གཏམ་དང་སྡེ་བཞི་སྟེ། ༡. གྲོང་ཁྱེར། ༢. རྒྱ་མཚོ། ༣. རི། ༤. དུས། ༥. ཉི་ཟླ་འཆར་ནུབ་ལ་བསྔགས་པ། ༦. སྐྱེད་ཚལ། ༧. ཆུའི་རོལ་རྩེད། ༨. ཆང་འཐུང་བ། ༩. དགའ་སྟོན། ༡༠. མ་ཚོགས་པ། ༡༡. བག་མ་ལེན་པ། ༡༢. གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བ། ༡༣. གཞོན་ནུ་འཕེལ་བ། ༡༤. གྲོས་བྱེད་པ། ༡༥. ཕོ་ཉ་བསྐྱོད་པ། ༡༦. གཡུལ་འཐབ་པ། ༡༧. མངའ་ཐང་དར་བ་བཅས་སོ། །

སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱན་བཅུ། སྦྱར་བ། རབ་དྭངས། མཉམ་ཉིད། སྙན་པ། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། དོན་གསལ་བ། རྒྱ་ཆེ་བ། བརྗིད་པ། མཛེས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གསུམ། ལུས་དང་། རྒྱན་དང་། སྐྱོན་བསལ་བ་གསུམ།

སྙན་སྒྲུངས་པ། སྙན་ཏུ་གསོལ་བའམ་ཡང་ན་རྣ་བ་སུན་པོ་བཟོས་པ།

སྙན་དར། ལྷ་སྐུའམ་བླ་མའི་སྐུ་བརྙན་ལ་སྒྲོན་རྒྱུའི་ཁ་བཏགས་ཀྱི་མིང་།

སྙན་པའི་ཚིག་གིས་མགོ་བོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ། གཏམ་སྙན་པོ་བཤད་ནས་གཞན་མགོ་ཐོམས་པ།

སྙན་ཕྲ། གོང་གི་སྙན་ཁྲ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

སྙན་འབུལ། སྙན་ཞུ་འབུལ་བ།

སྙན་ཞུ་གསལ་རྗེན། སྙན་ཞུའི་ནང་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་དང་དངོས་ཡོད་འཁོད་པ།

སྙན་ཞུས་ཀྱི་ཞིབ་པར། སྙན་སེང་ཞུས་ནས་ཞིབ་དཔྱད་བྱས་པར།

སྙི་སྣ་གཉིས། འཇམ་པོ་དང་མཁྲེགས་པོ་གཉིས།

སྙིགས་དུས། སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་རབས་ཞེས་པའི་དོན།

སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་ད་བར་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སོང་ཞིང་། ལོ་བརྒྱ་རེ་སོང་མཚམས་མིའི་ཚེ་ཚད་ལོ་གྲངས་ངེས་ཅན་རེ་ཐུང་དུ་སོང་སྟེ། དེང་སང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ཟེར།

སྙིགས་དུས་ལྔ། སྙིགས་མ་ལྔ་ཞེས་པར་གསལ།

སྙིགས་མ་ལྔ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཆགས་ནས་བསྐལ་པ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་སུ་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་ཤུགས་ཆེ་བའི་དུས་ཡིན་པ་སྟེ། ༡. དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྙིགས་མ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་། ཀུན་སྤྱོད། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། ༢. ཉོན་མོངས་སྙིགས་མ་ནི་མི་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་བཅས་ཤུགས་ཆེ་བ། ༣. དུས་སྙིགས་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐོག་ནད་ཡམས་དང་། ལོ་ཉེས། མུ་གེ དམག་འཁྲུག་འཐབ་རྩོད་བཅས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། ༤. ཚེ་སྙིགས་མ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་ལ…

རིང་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པ། ༥. ལྔ་བ་སྙིགས་མ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ཁས་ལེན་མཁན་མང་བ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་སྐབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་རབས་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

སྙིགས་མའི་མགོན་པོ་སྨན་གྱི་བླ་མ། སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ་མ་ཞེས་སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི(རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་རྒྱུད)ཐོག་མ་གསུངས་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱིན་རླབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར།

སྙིགས་མའི་བསིལ་ཟེར། སྙིགས་མ་ལྔ་ཏ་ཅང་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་བླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ།

སྙིགས་ལས་རབ་ཏུ་སྙིགས་མར་གྱུར། མི་གཙང་བའི་ཐོག་ནས་སྔར་ལས་ཀྱང་མི་གཙང་བར་གྱུར་པ།

སྙིང་ཀུང་རུབ། སྙིང་ཁུང་རུབ། སེམས་སྙིད་པོ་མེད་པ།

སྙིང་གར། སྙིང་ཁར།

སྙིང་གི་དཀྱིལ། བླ་མ་བསྒོམ་པའི་གནས་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་མཆོད་པ་བྱེད་དུས་བླ་མ་མདུན་ལ་བསྒོམ་པ། གསོལ་འདེབས་བྱེད་དུས་བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམ་པ། རྒྱུན་དུ་བླ་མ་རང་གི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་བསྒོམ་པ་བཅས་སོ། །

སྙིང་གི་ཐིག་ལེ། སྙིང་གི་དབྱིག་དེ་སྙིང་གི་སྙིང་པོ་ལ་ཟེར།

སྙིང་རྗེ། ནད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱི། ཆོས་གཅིག་ལ་བསླབ་པར་བགྱིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོ་རྩ་བ་ཐ་མ་འབྲས་མཆོག་ལྡན། །འདི་ནི་སྙིང་རྗེའི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཡིན། །རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་མེད་གྱུར་ན། །དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དཔེར་ན་ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་སྡོང་པོ་སོགས་འོག་མ་འོག་མ་བྱུང་ན་གོང་མ་གོང་མ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར། སྙིང་རྗེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར། འདི་ལ་བམ་པོ་དྲུག་པ་དང་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་། རྗེས་མ་ནི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ། སུ་རེནྡྲ། པྲ་ཛྙཱ་ཝརྨ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བཅས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་མང་[ཆ]པར་ཡོད་དོ། །

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ། ངན་འགྲོ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསླང་བ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འགོད་པ། (གོང་གཉིས་ནི་དང་པོ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་རྩོལ་མེད་སྨོན་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ཐོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ)

སྙིང་རྗེ་མ་འབྱོངས། དགྲ་གཉེན་བར་གསུམ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ན་སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ཟེར་ལ། གཉེན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་དགྲ་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་མ་འབྱོངས་པ་ཟེར།

སྙིང་རྗེ་གསུམ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ།

སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བློ་གྲོས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་དཀའ། སྙིང

སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེར་བའི་མིའི་བློ་གྲོས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན།

སྙིང་ཐིག་བཞི། མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཐིག བླ་མ་སྙིང་ཐིག བླ་མ་ཡང་ཐིག་བཞི་འོ། །

སྙིང་ནད་བདུན། སྙིང་འཕྱོས། སྙིང་གཟེར། སྙིང་ཚད། སྙིང་ཆུ། སྙིང་འཐིབས། སྙིང་སྲིན། སྙིང་ནད་ཁ་ལེ་ནག་པོའོ། །

སྙིང་ནར་རྡུང་། སེམས་གཉིད་ནས་འགྱོད་བཤགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ།

སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉེར་ལྔ། ཚོགས་ཞིང་ལ་བཤགས་དྲལ་བའི་སྔགས་རྒྱུས་སྦྱོང་། །ཕྱི་ནང་ཆུས་བཀྲུ་གཏུམ་མོས་ས་བོན་བསྲེག །སྐྱེ་མེད་དོན་སྒོམ་ཕྱི་ནང་དབང་བཞི་ལེན། །ཚོགས་སུ་ཞུ་དང་རྟེན་ལ་སྨྲེ་བཤགས་བརྗོད། །མནྟལ་སོགས་འབུལ་བདེ་བཤགས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། །ཞི་བའི་སེམས་སྲུང་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་བཏང་། །ལྷ་ཡི་སྔགས་བཟླ་ཟབ་མོའི་བསམ་གཏན་བསྒོམ། །སེམས་ཅན་སྲོག་སྐྱབས་མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་བཀླག །བླ་མ་གཙུག་བསྙེན་ཟབ་མོའི་བདག་འཇུག་བྱ། །བདེར་བཤགས་ཡིག་བརྒྱ་དུས་བཟང་གཟུངས་སྔགས་བཟླ། །ལྟུང་བཤགས་ལན་དྲུག་རྗོར་སེམས་བསྒོམ་བཟླས་བྱ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལྡན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །དཔྱིད་ཐིག་དང་ནི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་སོ། །

སྙིང་པོ་ལྔ། མེ་ཏོག་གི་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩི་དང་། ཆུའི་སྙིང་པོ་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་བུ་རམ། ཞུན་མར། སྦྲང་རྩི། ཏིལ་མར་ལན་ཚྭ་སྟེ་ལྔའོ། །

སྙིང་པོའི་བསྟན་པ། (རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས)འདི་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཞེ་སའི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན། དགེ་ལུགས་པར་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་ནི་བོད་དུ་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན། ཡང་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དང་པོ་བྱུང་བའི་མཚམས་གང་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡. ཆོས་ལུགས་དང་པོ་སྤྲུལ་གཏོད་མཁན་བླ་མ་དེས་སློབ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མ་དང་པོར་བྱུང་བ་ནས་རྩིས་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། ༢. བླ་མ་དེའམ་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མས་དགོན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་གཞི་དང་པོར་བཟུང་བ་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། སྐབས་རེ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང་། སྐབས་རེ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཡང་འདུག དེ་ཡང་དང་པོ་རྙིང་མའི་ཆོས་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར་དང་། བྲམ་ཟེ་ཤཾ་ཀ་ར། བལ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཤཱི་ལ་མཉྫུ་སོགས་སྤྱན་དྲངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་མང་པོ་བསྒྱུར། དེ་ནས་མི་རབས་ལྔ་སོང་བ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། རྗེ་དང་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་སློབ་མ་མང་པོར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ(༡. ཕྱུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག ༢. བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག ༣. རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག)གྱི་དབང་དང་མན་ངག་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྔགས་འཆང་ཧཱུྃ་ཀཱ་ར་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། སངས་རྒྱས་གསང་བ། ཤཱནྟི་མ་ག་རྦྷ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་བྱོན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་བསྒྱུར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་རི་དང་བྲག་དང་མཚོ་སོགས་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་བཅས་གོང་གསལ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ནས་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱུང་ཞིང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ནས་དར་རྒྱས་བྱུང་(དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་བལ་ཡུལ་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཕག(༡༠༤༧)ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བྱུང་། (ཡང་ཇོ་བོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས

རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ(༡༠༥༧)ལོར་འབྲོམ་སྟོན་པས་བྱང་ར་སྒྲེང་གི་གདན་ས་ཞེས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགོན་པ་ཐོག་མ་དེ་བཏབ། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་ནས་ངོས་འཛིན་ཀྱུང་ཙུང) དེ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོང་བ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་ས་སྐྱ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་གནས་གཞིས་བཟུང་ནས་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་སོང་བ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༡༢༡)ལོར་རྗེ་མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་དགོན་པ་གསར་དུ་འདེབས་པ་ནས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་ཞིང་། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་མ་གཏོགས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། ཕག་གྲུ། ཚལ་པ། འབྲི་གུང་། འབྲུག་པ། སྟག་ལུང་། འབབ་རོམ། གཡའ་བཟང། ཁྲོ་ཕུ་བཅས་ཚང་མ་དྭགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང(༡༤༠༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང(དགའ་ལྡན)བཏབ་པ་ནས། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའམ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཡིན) རྙིང་མ་ཞེས་པའི་དོན་མདོ་ཚུགས་ལ་གསར་རྙིང་གི་དབྱེ་བ་མ་བྱུང་བས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་མང་ཆེ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཕྱིན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྙིང་མ་དང་། མངའ་རིས་ལོ་ཚཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཕྱིན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། ངེས་བཟུང་ནི་མིན་ཏེ། ལོ་ཚཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་གོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་རྙིང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ཚཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་འགྱུར་མགོ་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་བཟུང་མིན་ཏེ། སྐབས་དེར་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་འབྲོག་མི་དང་། རྟ་ནག་དང་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ། ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ནས་བསྒྱུར་ཅིང་བཤད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཡིན་ནོ། །རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ། རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མའི་བྱུང་ཚུལ་ནི། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་། གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་གཉིས་ལ《སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི》སྐོར་བཤད་ཅིང་བསྒྱུར་བས། སློབ་མ་དེ་གཉིས་ལས་ཡང་སློབ་མང་པོ་བྱུང་ནས། གཙང་སྟོད་མང་མགར་དང་། ལ་སྟོད་སྟོ་བྱང་། འབྲི་ཆུའི་བརྒྱུད་སྤོམ་འབོར་སྣང་གི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་དར། ཡང་སློབ་དཔོན་དྷ་ན་ར་ཀྵི་རས་བལ་པོ་ཧཱུྃ་ཧྲི་ལ་ཙ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་སོགས་བཤད། བྲུ་ཤའི་ཡུལ་དུ་ཁྲིམ་ཏུམ་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ལ་བཤད་ཅིང་བསྒྱུར། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན། གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་རས་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་ལ《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ》སེམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕེལ་བས《སེམས་ཕྱོགས》ཀྱི་སྐོར་བྱུང་། ཡང་བཻ་རོ་ཙ་ན་ནས་དབང་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལ《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད》ལ་སོགས་པ《རྡོ་རྗེ་ཟམ་པའི་མན་ངག》རྣམས་བཤད་པ་ལས། 《ཀློང་སྡེའི》སྐོར་བྱུང་། སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ(སྤྱི་མས)མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་། མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ལ། 《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཐིག》གི་སྐོར་བཤད་པ་ལས་རིམ་གྱིས《ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་ཏུ་གྲགས་པ》བྱུང་། ཡང་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེས། 《རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སིང་ཧ་ལ》 《མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག》གི་སྐོར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་སྙིང་ཐིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ

འགའ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མན་ངག་མང་པོ་རི་དང་བྲག་སོགས་ལ་གཏེར་དུ་སྦས། གཏེར་དེ་དུས་ནམ་གྱི་འདོན་དགོས་པ་དང་། འདོན་རན་པའི་དུས་རྟགས་གཏེར་འདོན་པ་པོའི་གཏེར་སྟོན་དེའི་མིང་རུས་སྐྱེ་ཡུལ་སོ་རྟགས། ལུས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་སོགས་གསལ་བར་འཁོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་བཏབ། རྗེས་སུ་གནས་དུས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ན་གཏེར་དེ་ཐོན་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལ་གཏེར་ཆོས་ཞེས་གྲགས། (སྤྱིར་གཏེར་མ་མང་ཆེ་བ་རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ་བས་གཏེར་ཆོས་ཚང་མ་རྙིང་མའི་ཆོས་མིན་ནོ) གཏེར་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཡང་དངོས་དང་བརྫུས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་བསྡོམས་གཏེར་སྟོན་ཚད་ལྡན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ(ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གསུང་འབུམ་ཉ་པའི་མཇུག་གི《བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར》ལས་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་གྱི་མཚན་ཙམ་གསལ་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》ཀྱི་ནང་ཡོད་འདྲ་སྣམ་ཡང་ཁོ་བོས་མ་མཐོང) ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་སྐོར། བླ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་ལ་ཟེར་ཏེ། འདི་ཡང་ས་དགེ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། རྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ཞིབ་ཆ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན་གསུམ་པའི་ནང་དང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཐུའུ་བཀྭན་ཧྲ་མ་བཟླའི་གསུང་འབུམ་ཁ་པ《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》གི་ལེ་ཚན་གཉིས་པའི་གྲངས༨༡ནས་འཇུག་མ་ཛོགས་བར་བཅས་སུ་གསལ།

སྙིང་སྨན་ད་ལི་བརྒྱད་པ། ༡. ད་ལི་མེ་ཏོག་སྲང་དོ། ༢. བཙའ་ཀྵ་སྲང་དོ། ༣. ཅི་ཅི་ལིང་སྲང་དོ། ༤. ཤོ་བ་རིས་དཀར་པོ་སྲང་དོ། ༥. ཛ་ཏི་སྲང་དོ། ༦. སུག་སྨེལ་སྲང་གང་། ༧. ཟི་ར་ནག་པོ་སྲང་གང་། ༨. ཀ་ཀོ་ལ་སྲང་གང་།

སྙིང་སྨན་ད་ལི་བདུན་པ། ༡. ད་ལི་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་སྲང་གང་། ༢. ན་ལེ་ཤམ་སྲང་གསུམ་ནས་ལྔ། ༣. ཤིང་ཚ་སྲང་གསུམ་ཞོ་ལྔ། ༤. སུག་སྨེལ་སྲང་གང་། ༥. བཙའ་ཀྵ་སྲང་གང་ཞོ་གང་། ༦. ཅི་ཅི་ལིང་སྲང་གང་ཞོ་དྲུག ༧. ཛ་ཏི་སྲང་བཞི།

སྙིང་སྨན་ཤིང་ཀུན་བཅུ་གཅིག ༡. སེ་འབྲུ་སྲང་དྲུག ༢. ཤིང་ཀུན་དྲི་ཅམ། ༣. བཙའ་ཀྵ་སྲང་གང་ཞོ་ལྔ། ༤. ཁ་རུ་ཚྭ་སྲང་གང་། ༥. སྣར་བུའི་ཁཎྜ་སྲང་བཞི། ༦. ཛ་ཏི་སྲང་གང་། ༧. ཤིང་ཚ་སྲང་གང་། ༨. ལི་ཤི(ཡང་ན་སུག་སྨེལ)སྲང་གང་། ༩. སྨན་ཆེན་ཞོ་ལྔ། ༡༠. སྟོག་པའི་ཐལ་བ་སྲང་གང་། ༡༡. སྙིང་ཞོ་ཤ་སྲང་གང་།

སྙིང་ཚོམས། བཀྲབས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་མང་པོའི་ནང་ནས་འདམས་པའི་དོན་ནོ། །

སྙིང་རེ། ཡིད་ཆེམ་པ།

སྙིང་ལ་རུས་པ་བསྐྱེད། འདིར་སྙིང་ནི་སེམས་དང་། རུས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་སེམས་ལ་སྙིང་མི་ཟེར་ཞིང་། རུས་པ་ཡང་ཤ་པགས་རུས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་རེད།

སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆུ་ཤུལ་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་གནས་ཤིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ལུག(༡༠༥༥)ལོར་ཇོ་བོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཀ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་གིས་གཙོས་ཇོ་བོའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བཏབ། སྙེ་ཐང་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་དེ་སྔོན་སྙེའི་ན་མོ་ཆེ་ཞེས་ས་སྙེ་ཐི་སྤྱིལ་འདུག་ཀྱང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་གསལ་བར། ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཞབས་སོར་བསྐྱོད་དེ་གཤེགས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་དགེ་མཚན་གྱིས་ཐུགས་འཕྲོག་ནས་མཉེས་པའི་གསུང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་བའི་ཡུལ་མཉེས་ཐང་དུ་གྲགས་ཞེས་གསལ་

བ་ལྟར་ན་མཉེས་ཐང་དུ་ཡང་འབོད་སྒྲོལ་བྱུང་འདུག ཇོ་བོ་ཡར་ལུང་དུ་དགེ་བཤེས་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་དུས་སྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། དགེ་བཤེས་ཁུ་ཡང་ཐུགས་རྒྱལ་ཆེ་བས་ཇོ་བོའི་ཞབས་ཏོག་ཆེ་བ་མི་འོང་དགོངས་ནས་ཡར་ལུང་དུ་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པར་ཕྱིན། ཇོ་བོ་དང་མཇལ་བས་ཡུན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མ་སོང་ཡང་དེའི་རིང་ཏ་ཙང་སྐུ་མཉེལ་པོ་བྱུང་། དེར་ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཤུ་པ་སི་ཀ་ཆེན་པོ། ང་རང་དང་པོ་གང་ནས་འོང་པའི་སར་སྐྱོལ། བཀའ་འཁོར་འདི་ཀུན་ཡང་འོ་རྒྱལ། ཏ་ཁལ་འདི་ཀུན་ཀུང་མ་ཏན་ཡིན། ཁུ་སྟོན་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། རྔོག་པོ་ནི་དམངས་ཕལ་པ་ལྟ་བུ། ཁུ་སྟོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ། རྔོག་པོ་ནི་བྲེ་ཏ་པུ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་གནས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་ནས་སྤྱན་ཆབ་ཕྱུན་པས་སྟོན་པ་ཡང་སྤྱན་ཆབ་ཕྱུན་ཏེ། བདག་གིས་ཇོ་བོའི་བཞུགས་གནས་སྙེ་ཐང་དུ་འབོད་པ། དབྱར་བསིལ་བ། དགུན་དྲོ་བ། ནགས་ཚལ་དང་ནེའུ་སིང་ཡོད་པ་དགུན་ཡང་མེ་ཏོག་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཙལ་ཡོད་ཞུས་པས་དེ་ལ་དགྱེས་ནས་ཤུ་པ་སི་ཀ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་རང་གཤེགས་གསུངས། ཡེར་པར་དབྱར་གཅིག་བཞུགས། དེའི་དུས་བང་སྟོན(སྙེ་ཐང་གི་མི་ཆེན)གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་ལ་བྱུང་ནས་མཉེས་ཐང་དུ་ཕྱིན། བོད་ཁམས་གསུམ་གླིང་དགུའི་མི་ཐམས་ཅད་དེར་ཚོགས་ནས་ཇོ་བོ་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། དོགས་པ་ཡོད་པའི་དཀའ་གནད་མང་པོ་དྲི་བ་ཞུས་པར་ཇོ་བོས་ལན་གནང་། ནང་གཅིག་ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཤུ་པ་སི་ཀ་ཁྱོད་ན་རེ། དགུན་ཡང་མེ་ཏོག་ཡོད་ཟེར་བ་མེ་ཏོག་ག་རེ་གསུངས་པས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་སྙེའི་ན་མོ་ཆེའི་ཁར་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་ནས་གསེང་མའི་མེ་ཏོག་བསྟན་པས་ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཛུན་མ་བྱས་ཙམ་འདུག་གསུངས་ནས་མཉེས། ཇོ་བོ་མཉེས་ཐང་དུ་ལོ་དགུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་གནས་དེར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་རྟ(༡༠༥༤)ལོའི་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་༡༨ལ་གཤེགས་སོ། །དེ་རྗེས་ཀ་བ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་གིས་འོར་དུ་ཡང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གཙོ་འཁོར། སྨན་བླ་སོགས་ལུགས་སྐུ་མང་དུ་བཞེངས་ནས་བཞུགས། ཇོ་བོའི་གདན་ས་ལྷ་ཁང་བྲི་ཙམ་པ་ཞིག་བཞེངས་དགོངས། མཉེས་ཐང་འོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང(སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང)ནི་ཇོ་བོ་མཉེས་ཐང་དུ་བཞུགས་རིང་གི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པར་ངེས། དེང་སྐབས་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོར་འོར་ཟེར་བ་དང་སྙེའི་ན་མོ་ཆེ་ནི་གཞུང་ལམ་གྱི་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གར་ཡང་ཇོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དང་། སྐུ་འབུམ་ཞེས་པ་ས་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་ལྷོ་ངོས་དེ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདུང་རྟེན་དང་། བྱང་ངོས་དེ་ཇོ་བོ་རྗེའི་གདུང་རྟེན་ཡིན་པར་གྲགས། སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ། ཇོ་བོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ལུང་བསྟན་སྒྲོལ་མ་ཟེར་བ་དེ་བཞུགས། སྒྲོལ་མ་དེས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕྱིན་ན་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་འདུག་སྐེ་སྐུ་ཚེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུང་དུ་འགྲོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་ཇོ་བོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན་ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པ་གཅིག ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་སྐུ་མི་ཚད་མ་གཅིག ཇོ་བོ་རྗེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་འཕྲུལ་མེད་མཆོད་རྟེན་གཅིག ཇོ་བོའི་སྐུ་གཅིག པཎ་ཆེན་ན་རོ་པའི་གདུང་རུས་བཞུགས་པའི་བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་གཅིག ལི་མའི་ཐུབ་དབང་སྐུ་མི་ཚད་མ་གཅིག བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་གསུམ། ལྷ་ཁང་ཤར་ནང་། ཇོ་བོ་ཆོས་གསུང་སའི་བྱེ་མའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་དང་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་གཉིས། ཕྱིས་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སྐབས་བཞེངས་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་བཅས་བཞུགས།

སྙེ་ཐང་ཇོ་བོའི་གདུང་རྟེན། ཇོ་བོ་རྗེའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་སྔོན་སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་གྲོང་དཀྱིལ་དུ་བཞུགས། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་

འདིར་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་ཁུ་བོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་ལ་གསེར་མང་པོའི་རྟེན་དང་བཅས་རྒྱ་གར་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་བ་བཞིན་བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཐོག་མར་མངའ་རིས་སུ་འཁོད་དེ་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས་ཐོག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་གདམས་པའི་རྩ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་མན་ངག སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་འཆད་སྤེལ་མཛད་རྗེས། དབུས་ཀྱི་འབྲོམ་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་སྙེ་ཐང་། ལྷ་ས། ཡེར་པ། འཕན་པོ། ཡར་ལུང་། བསམ་ཡས་སོགས་སུ་ཞབས་འཆགས་ཤིང་། བཞུགས་གནས་གཙོ་བོ་སྙེ་ཐང་དུ་མཛད་དེ་ལོ་དགུ་ཙམ་བཞུགས། སྐལ་ལྡན་འདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ལས་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ཐབས་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་རིམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་སོགས་མཛད་ཟིན་རྗེས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་སྐབས་སྙེ་ཐང་དུ་སྐུ་གཤེགས། དངོས་སློབ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནས་བྱང་ར་སྒྲེང་དགོན་དུ་སྐུ་གདུང་རིན་ཆེན་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞུགས་འབུལ་མཛད་རྗེས་ཕུར་ཐལ་རིང་བསྒྲིལ་རྣམས་བཞུགས་པའི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞེངས་ནས་ར་སྒྲེང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་བཞུགས་མུས་དང་། སྐུ་གདུང་གི་ཆ་ཤས་ཁག་གཅིག་སྙེ་ཐང་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དེར་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སུ་གཏོར་བཤིག་ཐེབས་ནས་དེང་སྐབས་གསར་བཞེངས་བྱས་ཡོད།

སྐྱེ་མདོ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་བསོད་ནམས་དཔལ(མཚན་གཞན་སྐྱེ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲགས)བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༢༥༨)ལོར་སྐྱེ་མདོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ནས་ཀློག་ཡིག་ཞལ་དུ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་དུ་ཡབ་ལས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་སྐྱབས་ཐབས་མང་དུ་གསན་ཞིང་། མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་གསུངས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་མཛད། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་བུ་སློབ་བསྡུས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་བཙུགས། ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་ཐམས་ཅད་གཏད། མདོ་སྔགས་ལུང་རིགས་མང་དུ་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་སྐུ་མཚམས་བསྡམས་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཤངས་པ་ཚུལ་ཤེ་དང་ལྷན་དུ་གསང་སྙིང་གི་ཆོས་བཀའ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་ཞི་བྱེད་སྡུ་ཕྱི་བར་གསུམ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བ་རི་བའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད། སྒྱེལ་དཀར་བ་དང་ཆོས་མང་པོ་ཕན་ཚུན་གསན་བཞེས་མཛད། བཅུ་བདུན་པ་ལ་འབྲི་གུང་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཚལ་ལ་གསེར་ཁང་པ་དང་མཇལ་ཞིང་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། འབྲི་གུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། མེ་གླང(༡༢༧༧)ལོར་ཆོས་རྗེ་བ་རི་བས་གདན་དྲངས་ནས་ལ་སྟོད་དུ་ཕེབས། ལོ་དེར་ཡབ་མཁར་ཆུར་གཤེགས། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༢༨༡)ལོར་སྐྱེ་མདོར་གྲུབ་ཐོབ་སེང་གེ་གྲགས་དང་མཇལ། གདམས་པ་ཡང་གནང་། ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོར་གཡམ་བཟང་དད་འདོད་མཁར་དུ་གྲུབ་ཆེན་པ་ལ་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཚར་རེ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༩༣)ལོར་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་ལ་ཤ་བ་རའི་གཞུང་སོགས་ཞུས། ས་ཁྱི(༡༢༩༨)ལོར་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགྱེས་རྡོར། ནཱ་རོ་འགྲེལ་ཆེན། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། ཀཱ་ལཱ་པ་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་མང་དུ་གསན། མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེད། ཕྱིས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་དང་བྱ་བ་བཏུས་པ་གསན། དེ་ལྟར་གཞུང་ཟབ་མོ་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཁྱེན་པའི་སྒྲོན་རྫོགས། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་འབད་མཐར་དགུང་གྲངས་ང་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༣༡༦)ལོར་ཆོས་སྐུ་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་

དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །

སྐྱོ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སྐྱོ་མདོ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་པོ་སྐྱོ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་བྱི(༡༢༡༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་སྐབས་སློག་བཟ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན། གནྡགས་སྔོན་རྣལ་འབྱོར་འབུམ་ལ་རིག་པ་སློག་ལ་སོགས་པའི་སྐད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀུང་བསླབས། ཡི་གེ་བཤར་མ་ཞག་བདུན་གྱིས་འཛམ་འདྲོང་ཐུབ། ཕྱིས་ནི་རྒྱ་གར་ནག་ཨུ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བྲིས་ལྡེར་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལག་ལེན་གཞུང་འདྲོངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཡབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡི་དམ་གྱི་བསྙེན་པ་བསྐྱལ་བས་ཉིན་མཚན་འདས་པ་མི་ཚོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁྲུངས། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དུ་མ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་ལྡན་དེས་སྤྱིར་ཟླ་མ་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་པ་ལས་མཐའ་ཡས་ལུང་གི་སྣང་བ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་རྙེད། རྣམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལྷག་ཏུ་བ་ལས་རྙེད། ཡིད་ཆེས་དོན་གྱི་གནས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ལས་རྙེད། ཕྱི་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་འཇིག་རི་བ་ལས་རྙེད། དཔེ་རྒྱུད་དག་པའི་ནག་ཆགས་ལྷུམ་ར་བ་ལས་རྙེད། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་འབྲི་ཁུང་པ་ལས་རྙེད། ཟིལ་གནོན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་རི་ཁྲོད་པ་ལས་རྙེད། གདམས་པ་གནད་ཀྱི་མཚང་བང་རིམ་པ་ལས་རྙེད། ལྷ་དགོངས་དོན་གྱི་ཚུལ་རིགས་བདག་ཉིད་ལས་རྙེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལན་རེ་གཟིགས་པ་དང་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲགས། མཚན་དངོས་ལ་བསོད་ནམས་དཔལ་ཞེས་ཞུ། འདིས་གསར་རྙིང་གི་རྒྱུད་སྡེ་དང་རིག་པའི་གནས་དུ་མ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀུང་མང་དུ་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པ་ཏྲེ་བོ་མགོན་པོའི་གསུང་རྣམས་ལྷུམ་ར་བ་ལས་རྙེད་པས་ཏྲེ་བོའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། སྒྲུབ་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀུང་མང་དུ་ཡོད། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་གླང(༡༢༧༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྐྱོ་མདོ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༨༨)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༣༡༦)ལོར་གཤེགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་མ་རྙེད།

སྐྱོ་མདོ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ། (འཇིག་མེད་རྩལ་ཡང་ཞུ) འདི་ཉིད་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་ཆོས་ཀྱི་དགེ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཐ་ཆུང་དུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༡༨༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡིག་རྩིས་བསླབས་པས་མཚོན་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡོན་ཏན་དང་སྐུ་ལུས་རྫོགས་ཏེ་གྲ་དོལ་གཞུང་གསུམ་ཚོགས་པའི་ལྷད་མོ་ལ་ཁྲིམ་ཐོག་ཆོད། བཅུ་བཞི་ལ་འདག་འབྱར་མཛད་པའི་ངང་ནས་གཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཐུན་གསུངས་པས་གྲྭ་སྐོམ་ཐམས་ཅད་དད་པས་མཆི་མ་ཤོར། བཅོ་ལྔ་པ་ལ་འཚོས་ཚང་ཁྲིམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་སེང་གེ་ལ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་བསླབས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་པའི་ཡ་ཞེར། བཅུ་བདུན་པ་ལ་གྲྭ་ཕྱི་ཧ་ལམ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཞང་སྟོན་དཀོན་མཆོག་ལས་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསླབས། ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཁ་རག་ཏུ་མཁས་པ་ཛོ་པད་ཀྱི་སར་བྱོན་ནས་མདོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་སེམས་ཕྱོགས་གསུམ་ལོ་གཉིས་ལ་མཁྱེན། གཙང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། བཟང་ཉེའུ་ཁར་ཡང་མཁས་པ་མང་པོ་ཕམ་པར་བྱས། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་བྲ་བོ་ཆེན་པོ་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ཡར་སྟོན་རྒྱལ་མོ་བྱ་བ་དགེ་བཤེས་ཤཱཀྱ་བསམ་སོགས་སུས་ཀུང་མ་ཐུབ་པ་གཅིག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྟོན་སྲིད་མི་སྲིད་ལ་རྩོད་པ་བྱས་པས་ལན་དུ་མའི་བར་དུ་ཁོང་ཕམ་པར་བྱས་པས་མཁས་པའི་གཡེར་ཐོན་ཏེ་སྨྲ་བའི་སེང་གེར་མཚན་ཐོགས། མཚན་དངོས་བརྗོན་འགྲུས་སེང་གེ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྐྱོ་མདོར་ཆེ་འདོན་མཛད། ཕྱག་དཔེ་ཆོས་དུང་

དང་བཅས་པ་གཏད། སོ་གཅིག་པ་ལ་ལམ་ལྔའི་བསྒྲོད་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་རྟགས། ལམ་རླུང་ལྔ…ཟིན་པའི་རྟགས། འབྲས་བུ་དག་སྣང་ཤར་བའི་རྟགས་ བླ་མ་གོང་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་བཞིན་བྱུང་། བཞི་བཅུ་པ་ལ་སྐྱེ་མཇོར་འདག་འབྱར་མཛད་པས་འོད་དམར་པོ་ཕྱི་རུ་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དེ་རྟ་མགྲིན་དུ་གྱུར་ནས་འོད་དམར་པོས…ངམས་སྙོད་ཁེངས། རྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་བསྒྲགས་པའི…དང་པོ་དབུས་གཙང་དུ་བཞིར་ཐོས། ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་ཡང་མི་ཚད་པར་ཐོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྣན…གྲགས་འོང་བའི་བརྡ་པར་ཡིན་གསུངས། བཞི་བཅུ་ཞེ…བཞི་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆེ་འདོན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བཙུགས། ཆོས་ཉན་ས་གཞི་ཁེངས་པ་ཚོགས་པ་འདིའི…གསུང་ཐ་མས་ཀྱང་ཐོས། ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་པ་ལ་འབྲི…གུང་དུ་རྗེ་སྤྱན་སྔའི་དྲུང་དུ་འབྱུལ་བ་སྐྱེལ་དུ་ཕྱིན་པས་སྤྱན་སྔ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་གཟིགས། ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་ལ་སྐུ་འདབ་ཚོགས་གསོག་མཛད། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བཞད…པའི་ཞལ་ཅན་གཟིགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ…གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལུག(༡༢༦༧)ལོའི་སྨལ…པོ་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་སྦྱངས་པས་རིང་བསྲེལ་གྱིས་གང་། ཕྱིས་ནང་རྟེན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་བཞེངས…པའི་སྐུ་ལ་སྔར་ཆུ་གསོལ་བ་ན་ཡང་ཁྲུས་ཆབ་རིང་བསྲེལ…གྱིས་ཁེངས། སྐུ་གསེར་གསོལ་བ་ན་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཆར…ཁ་བ་བབ་པ་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་གྱི…མགོན་པོ་ལྷ་བུའི་སྐུ་མཆེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བཀའི་ཆུ་བོ……བབས་པའི་སློབ་མ་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་གདུང་རྒྱུད་འཛིན…པ་གཙོ་བོ་ནི་འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡིན།

སྐྱེ་བོ། བག་མ་སློང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་གཉེ་བོའམ་གཉེན་དཔང་ཞེས་པའི་དོན།

སྐྱེམས་པ། ང་རྒྱལ།

སྐྱོག་འགལ་འཚོམས་འཁྲུགས་སྐད་ཅིག་ཀུང་མི……བཞེས་པ་མཁྱེན། དགོངས་པ་སྐྱོག་པ་དང་། དགོངས་པ་འགལ་བ། དགོངས་པ་འཚོམས་པ། དགོངས་པ་འཁྲུགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡུན་ཐུང་སྐད་གཅིག(སེ་ཀོལ་གཏོག་པའི་ཡུན་ཙམ)ཡང་མེད་པ་མཁྱེན་པར་འཚལ་ཞེས་པའི་དོན།

སྐྱོགས་འགྲོ། དེད་འགྲོ་བའི་མིང་།

སྐྱོད་པ། འཆད་པ། ཤོད་པ།

སྐྱོན་པ། ཉམས་རྫོང་བྱེད་པ།

སྐྱོམས་རྒྱུང་བའི་ཟླ་བདུགས། ཁྲིམ་ཚང་འཚོ་བ་རང…འགོ་ཐོན་ཙམ་དང་ཟླ་ཆས་བཟོ་མཁན།

སྐྱོམས་འཇུག་དགུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི…སྐྱོམས་འཇུག གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱོམས་འཇུག གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱོམས་འཇུག བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱོམས་འཇུག ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩེའི་སྐྱོམས་འཇུག་བཞི། འགོག་པའི་སྐྱོམས་འཇུག

སྐྱོམས་འཇུག་གཉིས། འགོག་པའི་སྐྱོམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོམས་འཇུག

སྐྱོམས་འཇུག་པ་དྲུག མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ༡. བདེ་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད། ༢. སྤྱུ…རྩལ་ཤེལ་གྱི་བུ་རིང་འཕུར། ༣. ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་། ༤. བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀུན་རྒྱལ། ༥. སྟེང་རྒྱལ་འོད་སྲུང་རལ་པ་ཅན། ༦. དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་དང་དྲུག་གོ།

བསྐྱན་པོ་ལ་འཚལ་བ། བསྐྱན་པོ་ནི་གཡར་པོ་དང་། འཚལ་བ་ནི་ཞུས་པ། གཡར་པོ་ཞུས་པ།

བསྐྱས་སྲུན་གཏན་ནས་མི་ཚོག མཐོང་ཆུང་བསྐྱས…བཙོས་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་རིགས་གཏན…ནས་མི་ཚོག

བསྐྱགས(བསྐྱེགས) རྗེས་དེད་བཏང་།

བསྙད་བཏགས། ཁག་འདོགས་བྱེད་པ།

བསྙད་ཚོལ། (ཁྲམ་པ) མི་ལ་ཉེས་སྐྱོན་མེད་བཞིན་དུ་དོན··· ཕྲན་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་འཚོལ་བའི་ཁྲམ་པའམ་མགོ་བསྐོར་བཏང་བ།

བསྙིང་བཞོས་པ། སེམས་གསོ་བྱས་པ།

བསྙིལ། ཚེད་གཉེར་གྱིས་འགྲིལ་དུ་བཙུག་པའམ་མར་དབྱིལ་བའི་དོན།

བསྙིལ་བ་སྣུད་པ། གནས་དབྱུང་བྱས་པ་སྣུད་པ།

བསྙུན་སྨེད། སྐུ་གཟུགས་བདེ་ཐང་ཡིན་མིན་གྱི་མཚམས··· འདྲི་ཞུ་བའི་སྲོལ་ཞིག་སྔ་སྔར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཞོགས་པ་ཡར་ལངས་རྗེས་བྲན་གཡོག་དང་། བཙུན་མོ། བློན་པོ་སོགས་དང་ཐོག་མར་ཐུག་ཕྲད་བྱུང་སྐབས་ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ལ··· རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཁམས་བདེ་ལེགས་ཞེས་འཚམས་འདྲི་ཞུ··· སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་ན། སྐུ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ་ནི་ཡ··· རབས་གུས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡིན།

བསྙུན་གསོལ་བ། འཚམས་འདྲི་ཞུ་བའམ་ཁམས་འདྲི་བྱེད་པའི་དོན།

བསྙེངས་པ། བསྙེངས་པ། འཇིགས་པ་དང་། ཡ་ང་བ། བག་ཚ་བ།

བསྙེན་བཀུར། བསྙེན་པ་ནི་ཉེ་བོ་བྱས་པའི་དོན་དང་། བཀུར་བསྟི་ནི་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང··· བསྟུན་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན··· འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་།

བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི། སོར་བསམ་བསྙེན་པ། སྲོག་འཛིན་ཉེར་སྒྲུབ། རྗེས་དྲན་སྒྲུབ་པ། ཏིང་འཛིན··· སྒྲུབ་ཆེན་ནོ། །

བསྙེན་གནས། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས··· སྤྱོད། རྫུན་སྨྲ། ཆང་འཐུང་། ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ། གླུ་གར་དང་དྲི་རྒྱན། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་བཅས་སྤོང་བའི་སྡོམ··· པ་ཞིག

བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་སྤང་བྱ་ཡན་ལག········· བརྒྱད། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ། ཆང་འཐུང་བ། འཕྲེང་སོགས་གར་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། མལ་སྟན་ཆེ··· མཐོ། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་རྣམས་སོ། །

བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བརྒྱད། ༡. སྲོག་གཅོད་པ། ༢. མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ༣. འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། ༤. རྫུན་དུ་སྨྲ་བ། ༥. ཆང་འཐུང་བ། ༦. དུས་མ··· ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ། ༧. འཕྲེང་སོགས་གར་སོགས··· གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། ༨. མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་རྣམས་སོ། །

བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི··· ཡན་ལག་བཅས་སོ། །

བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། གོང་གི་བསྙེན··· གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཞེས་པར་གཟིགས།

བསྙེན་པ་གསུམ། མཚན་མའི་བསྙེན་པ། དུས་ཀྱི་བསྙེན་པ། གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པའོ། །

བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལས་མ་ལོན་པས་མི··· བཏུབ། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ··· བླངས་ནས་ལོ་ལྔ་ལས་མ་སོང་བས་གཞན་ལ་དགེ་སློང་གི··· སྡོམ་པ་སྦྱོད་པའི་མཁན་པོ་བྱེད་མི་ཆོག (དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་གདམས་པའོ)

བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་ན་མཁན··· པོར་མི་རུང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་སོང་བར་མི་གཞན་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོག་པའི··· མཁན་པོ་བྱེད་མི་རུང་། (སྤྱིའི་དབང་དུ་གདམས་པའོ)

བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ། མངོན་འགྱུར་བཅུ་དང་དོན་གཅིག

བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཅུ། རང་འབྱུང་གིས··· བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ངེས་པར་འཇུག་པས་བསྙེན་པར···

རྫོགས་པ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། སྟོན··· པར་ཁས་བླངས་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། དྲི་བས་མཉེས་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། བླ་མའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པས··· བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ཕྲིན་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་ཕོ་ཉས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། བཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའོ། །

བསྙེན་རྫོགས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ།

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད། མཁན་པོས་ལས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གསོལ་བ། བསྒྲུབ་བྱས་མཁན··· པོར་གསོལ་བ། ཆོས་གོས་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས··· སྟེར་བ། ལྷུང་བ་བྱིན་རླབས་དང་གནས་གསུམ་ལ་བློ··· མཐུན་བགྱི་བ། བཀར་ནས་གསང་སྟོན་གསོལ་བའི་ལས··· ཀྱིས་བསྒོ་བ། གསང་སྟོན་གྱིས་ལྐོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་ཤིང་ནང་དུ་འོང་ནས་ཞུ་བ། ལས་བྱེད་པས་བརྗོད་སྦྱོར་ནས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ། བར་ཆད་འདྲི་བའི་གསོལ་བ་བྱས··· ནས་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའོ། །

བསྙེན་རྫོགས་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཐུགས········ དགོངས་གསུམ། ཀུན་སློང་དང་། བསམ་པ། འདུ་ཤེས་གསུམ།

བསྙེམས་པ། ང་རྒྱལ་བྱས་པ།

བསྙེལ་བ། བརྗེད་པའི་ཞེ་ས།

བསྙོགས། འདེད་པ། སྙིབས།

བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་གསུམ། དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི··· ནང་གསེས་ཉེར་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་ནི་དངོས་པོ··· འགའ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས··· ཧམ་པས་བསྙོན་ནས་དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་ཁས་བླངས་ཏེ··· སྟོན་པའི་རྒྱུན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ནི། ཆོས་ལ་བསྙོན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བསྙོན་པ། རང··· བཞིན་ལ་བསྙོན་པ་བཅས་སོ། །

བསྙོམ་མི་ནུས་པ། གདོན་མི་ཟ་བའམ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་མི་དགོས་པའི་དོན།

ཏ་ཞིན། རྒྱ་སྐད་ཏུ་ཏཱ་ཁྲིན(大臣)གྱི་ཟུར་ཆག་སྟེ་དོན་དུ་བློན་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན།

ཏ་ཟིག་གི་ཐོག་ཐོག ཏ་ཟིག་གི་ཐོག་བུ།

ཏ་ཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། (སྟག་གཟིག) (ཏཱ་སིག)བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཏཱ་སིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོའམ་སྟག་གཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འབྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག གང་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་ཐོག་མར་ནི་ཨ་ལ་པོ་ཕྱེད་གླིང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ཧྲ་ཟེ་ཨ་ལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། པོ་སི་རྒྱ་མཚོའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཡོད། དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པོ་མོ་ཧན་མུ་ཏེ་དང་རྗེས་འབྲངས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཨ་ལ་པོ་ཉུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་བློའི་རྨང་གཞི་བཏིང་། མོ་ཧན་མུ་ཏེ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཨ་ལ་པོ་ཉུས་རྒྱུད་ཚོ་ཁག་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏཱ་སིག་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཨ་ལ་པོ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཁ་བྲལ་ནས་ཤར་ནུབ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་རྒྱལ་ས་ནི་པ་ཀེ་ཏཱ(དེང་སང་དབྱི་རག་གི་རྒྱལ་ས)ལ་བཙུགས་པ་དེ་ནི་གོས་ནག་ཏཱ་སིག་ཟེར་ཞིང་། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་རྒྱལ་ས་ནི་སི་ཞན་ཀེར་གྱི་ཏོ་ཝ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་གོས་དཀར་སྟག་གཟིག་ཟེར། རང་རྒྱལ་གྱི་མཁས་དབང་འགའ་རེས་གསུང་དོན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ནས་བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྟག་གཟིག་དེ་ནི་གོས་དཀར་སྟག་གཟིག་ཡིན་པ་དང་། 《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དུམ་བུ་དང་པོའི་དོན་ཚན་༤༩པར་གསལ་བའི་ཏཱ་སིག་ནི་གོས་ནག་ཏཱ་སིག་ཡིན། གོས་ནག་ཏཱ་སིག་གི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱུང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དང་ཁྲིམ་མཚེས་ཆགས་སྐབས་དྭུ་ཙིས་རྫེ་དང་ས་འབྲེལ་དུ་གནས་པ་དང་འགལ་ཟླ་བྱུང་། བོད་དང་དྭུ་ཙིས་རྫེ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ། བོད་ཀྱིས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་འདོད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཏཱ་སིག་དང་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། ཀུན་ཡོན་ཁྲི་ལོའི་དུས་སུ་བོད་དང་ཏཱ་སིག་བར་དམག་འཁྲུག་རྒྱུན་རིང་བྱུང་སྐྱོང་ཞིང་། གེ་སར་སྒྲུང་གི《ཏཱ་སིག་གཡུལ་འགྱེད》ཅེས་པ་དེ་ཡང་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དེར་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཁྲི་བོའི་བསམ་པར་དབྱི་ལང་ཡང་སྐབས་དེར་ཨ་ལ་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཚུད་ཟིན་སྐབས་རང་རྒྱལ་དང་ཁྲིམ་མཚེས་སུ་གྱུར་པའི་གོས་ནག་ཏཱ་སིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱ། གཞན་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་གིས་བརྩམས་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས་༡༥༡༢ནས༡༥༡༣པ་ལས། དེ་ཡང་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཏོར་ཡུལ་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་ཀླ་ཀློ་སྟག་གཟིག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཏུ་རུ་ཥྐ་ཞེས་སམ་སྟག་གཟིག་པ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ལ། སྟག་གཟིག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་མ་ཁ་དང་མོ་གོལ་སོགས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ཏུ་ལས་བཟུང་བ་སྟོད་ཧོ་ཏད(ཧོ་དག་ཤིན)གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོད་ཏོར་དུ་གྲགས་ཤིང་། དེའི་དམག་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་སོགས་སུ་ལྷགས་པ་ལ་མོ་གོལ་གྱི་དམག་ཏུ་གྲགས་པས་སྟག་གཟིག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན

ཨེར་ཏི་ནི་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི《ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད》《ཤམ་བྷ་ལའི་ལམ་ཡིག》ཤོག་གྲངས་༤ལས། རྒྱ་སེར་ཞེས་དེང་སང་ཨུ་རོ་སུར（དེ་སྔའི་སུའུ་ལེན）གྲགས་པ་ཏ་ཟིག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཙུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་འདུག ངས་མཐོང་བའི་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཏཱ་སིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོའམ་ཏཱ་ཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲིས་པའང་འདུག་ཅིང་། སྐབས་རེ་སོག་པོ་པར་པར་སིག་སིག་པ། ཞེས་བྲིས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་རེ་སོག་པོ་པར་སིག་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེང་སང་རྒྱ་སྐད་དུ་པོ་སི་ཞེས་བྲིས་པ་འདི་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་བཅས་གཞིར་བཟུང་ན། བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བའི་ཏཱ་སིག་ནི་དབྱི་ལང་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཞེ་ན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཁྲིན་ཀོན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག(༦༤༢)ལོར་ཏཱ་སིག་ཨ་ལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔུང་གིས་དབྱི་ལང་ལ་བཙན་འཛུལ་དམག་འཁྲུག་བསླངས་པའི་ནང་དབྱི་ལང་ཕམ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེང་གེར་ཧན་གྱིས་དབྱི་ལང་དབང་བསྒྱུར་མ་བྱས་བར་དུ་དབྱི་ལང་དེ་ཏཱ་སིག་ཨ་ལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་འོག་ཏུ་གནས་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་ཡིག་གི་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྲུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དབྱི་ལང་དེ་ཏཱ་སིག་གི་ཁོངས་སུ་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བོད་ཡིག་གི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཁག་གཅིག་གི་ནང་གསལ་བའི་ཏཱ་སིག་དུ་རུ་ཀཿདང་། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྟག་གཟིག་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། སྟག་གཟིག་དུ་རུ་ཀཿདམག་དཔུང་གིས་རྒྱ་གར་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཨ་ཧྥུ་ཧན)སོགས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྣུབ་ཅེས་གསལ་བའི་སྟག་གཟིག་ནི་ཨ་ལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་བཅས་སོ། །

ཏ་ཧུང་། （ཏ་ཧུན་ནམ། བཏགས་ཞུན་ཡང་ཟེར）སྔ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་། ཏ་ཧུང་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་འཐག་ལས་བྱས་པའི་གོས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ནང་ཏ་ཧུང་ཆོས་གཞི་དང་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་བཤད།

ཏཱ་ཞིན། ཏ་ཞིན་དང་དོན་གཅིག

ཏཱ་རེ་པཉྩ་ཡོ་གི་ནི། ཏཱ་རེ་ནི་ནང་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་མཚན། ཏཱ་རེ་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་ལ་སྒྲོལ་མ། པཉྩ་ཡོ་གི་ནི་ནི། པཉྩའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་ཟེར།

ཏཱ་གི་འདུ་བའི་ཡར་གྱི་ཚེས། ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བྱུང་ན་ལུགས་རྙིང་གི་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དང་མར་ངོའི་ཚེས་ཉེ་ཤུ་ལྔ་གཉིས་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དགའ་སྟོན་དུ་འཛོམས་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་ནི་ཟླ་བ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་ལ་ཟེར།

ཏང་ཏང་དང་སི་གུར། འདི་ནི་ས་གནས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཏན་དྷ་མེའོ། ཏན་དྷ་མེའོ་ནི་དེང་སང་ཀླུ་ཕྲུག་གྲོང་ལྷན་ཁོངས་ཀླུ་ཕྲུག་སྟག་རྩེ་ཚང་རྙིང་པའི་ཁང་པ(རྒྱལ་གཉེར་ཟ་ཁང)དེ་ཡིན། ལྷ་ཁང་དེ་སྔོན་ཆད་མིས་རྒྱལ་ནང་ས་ནས་བོད་ཀྱི་བར་འགྲིམ་འགྲུལ་མི་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་དཔོན་དམག་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་ཤར་གོང་ལ་བརྒྱུད་སྐབས་ལ་དེའི་ཐོག་ཁ་བ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བབས་ནས་དཔོན་དམག་མང་པོ་འདས་གྲོངས་སོང་བར་བརྟེན་དཔོན་པོ་གཙོ་བོ་ཏན་དྷ་རན་ཟེར་བར་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་འདྲ་སྐུ་དང་ལྷ་ཁང་དེ་བཞེངས་པ་རེད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་རྒྱ་རིགས་ཚོས་ཏན་དྷ་ལྷ་ཁང་ནང་ལྷ་གསོལ་བ་དང་དུས་ཆེན་སྐབས་ཁྲུང་ཞི་འཁྲབ་སྟོན་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་ཁང་དེ་༡༩༡༢ལོ་ཙམ་

ནས་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། ཀོན་ཡུན་ཆང་གི་སྐུ་དེ་རྗེས་སུ་ར་མོ་ཆེའི་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་ནང་ཡོད།

ཏམ་བྲུ་ར། དེང་སང་ཤིང་ཙང་ཡུ་གུར་རིགས་དང་ཧ་སག་རིགས་ཀྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཅན་གྱི་རོལ་མོ་ཏམ་བུ་ར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་མ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དེ། དེ་དྲི་ཟ་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་བསྙེགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་བཤད།

ཏམྦུ་ར། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་རྒྱུད་མང་ཟེར།

ཏའི་གིམ། (ཏཱ་ཅིན)རྒྱ་སྐད་དུ་ཏཱ་ཟེར་བ་སོག་སྐད་ཐོག ཏའི་ཟེར་བ་དང་གིམ་ཞེས་ཅིན་གྱི་སྒྲ་ཟད་བསྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཅིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཏའི་ཏི་ལོ་བཅུ་གཅིག (ཏཱ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཅིག)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐེམུར་ཨོལ་ཇེ་ཐུའི་སྲིད་ལོ་རྗེས་མའི་མིང་སྟེ། ཏཱ་ཏེ་ལོ་དང་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱ(༡༢༩༧)ལོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡི་ལོ་རྒྱུན་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཡོད།

ཏའི་ཏིང་ལོ་བཞི། ཐའི་ཏིང་ལོ་བཞི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་གྱི་སྲིད་ལོའི་མིང་སྟོན་མ་ལ་ཐའི་ཏིང་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༣༤)ནས་ལོ་བཞི་བར་ཡིན།

ཏི་ཀའི་ཏ་ལས་བྲངས། འཕོ་བ་སྤར་བ་ཞེས། རང་འཆི་བའི་དུས་ལ་མ་སླེབས་གོང་དུ་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། རྣམ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོན་ཏེ། རང་གི་མོས་པ་ཡོད་སའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་འཕངས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཁ་ནས་ཏི་ཀའི་སྒྲ་འདོན་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྤར་བ་ལ་ཟེར།

ཏི་སྨར་སྐད། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་ཀྱང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་ལ་དྭགས་གཉིས་འབྲུག་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་དེར་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་དེར་ཡོད་ཚུལ《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》ནང་དུ་གསལ།

ཏི་ཤྲི། འདི་སྤྱིར་ན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གོང་མའི་བླ་མར་བཀུར་བའི་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཚོར་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད་པའི་གོ་གནས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་དེའི་ཐ་སྙད་ཚུར་གཡར་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱེད་མྱོང་མཁན་ནས་ཁོ་ཚོའི་བླ་མར་བསྟེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། འདི་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་གི་གདུང་རྒྱུད་གྲས་སུ་ཡོད་པའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཟེར། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)ལོ་བར་དགུང་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༣༣༡)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་མུར(图帖睦尔)གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཏི་ཤྲིར་བཀུར་ཅིང་། དེ་ནས་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་ཐུའོ་གེན་ཐེའི་མུར(妥欢帖木尔)གྱི་ཡོན་ཐུང་ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ(༡༣༥༨)ལོའི་བར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་གྱི་ཏི་ཤྲིར་བཀུར་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་སྐུ་འདས་པ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས༢༠༠ནས༢༠༡བར་གསལ།

ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱ་བའི་བླ་ཆེན་གྲས་སུ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་ཐོགས་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་བཙུན་མོ་གསུམ་པ་མ་གཅིག་དང་སྲོམ་མ་གཅིག་ཀུན་དགའ་འབུམ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྲས་དེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༣༠༩)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཅིང་ཙུང་ཕིན་ཕིའུ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བྲ་ཡན་ཐུ(爱育黎拔力八达普颜笃)གོང་མ་མ་བྱུས་གོང་དེའི་སྲས་ཀོ་ཀེན་ཏན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ

དེའི་མཆོད་གནས་གནང་། རྗེས་སུ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བུ་ཡན་ཐུ་གོང་མ་བྱུས་རིང་གི་ལོ་དགུ་དང་ཀེ་ཀེན་ཏན་གྱིས་གོང་མ་བྱུས་རིང་གི་ལོ་ངོ་གསུམ། ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་གྱིས་གོང་མ་བྱུས་རིང་གི་ལོ་བཞི་བཅས་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་རིང་གོང་མའི་མཆོད་གནས་ཏི་ཤྲཱི་མཛད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཟེར། 《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༥༢པར། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ས་ཕོ་བྱི་ལོ་ལ་གོང་དུ་ཕེབས་ཞེས་འཁོད་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ་དེ་གའི་རྒྱབ་ཤོག་ཏུ། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་ཆུ་ཁྱི་ལོ་ཞེས་གསལ་བར་འཁོད་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བདག་ཆེན་འདི་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་མཁན་ཐོག་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཀེ་ཀེན་ཏན་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང་། གོང་གསལ་གྱི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས》དེར། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཀེ་ཀེན་ཏན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ། དེ་ནས་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱག་ཕེབས་ཞེས་གསལ་བ། སྐབས་དེར་གོང་མ་དངོས་ནི་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་ཡིན་པ་ལས་ཀེ་ཀེན་ཏན་མིན་པར་མ་ཟད། ཀེ་ཀེན་ཏན་ནི་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏའི་རྗེས་སུ་གོང་མ་བྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སོག་པོ་དགེ་བཤེས་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི《ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ》དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་གྲུང་པོའི་ལོ་རྒྱུས《ཡོན་རྒྱལ་རབས》སྐོར་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁུངས་བཙན་མང་ཆེ་བར་གཅིག་མཐུན་དུ་བཤད་ཡོད་པས་གོང་གསལ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས》ནང་གི་བཤད་ཚུལ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བརྟག་སྐབས་གོ་བ་འདི་ལྟར་ལེན་དགོས་སྙམ་སྟེ། བདག་ཆེན་འདི་མཆོད་གནས་སུ་ཐོག་མར་གདན་དྲངས་མཁན་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀེ་ཀེན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་གོང་མ་ནི་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བུ་ཡན་ཐུའི་གཅེན་པོ་ཏའི་ཐུན་ཁུ་ལུག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་མཆོད་གནས་ནི་ས་སྐྱའི་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་ལ། ཏའི་ཐུན་ཁུ་ལུག་འདས་རྗེས་དེའི་གཅུང་པོ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏས་གོང་མ་བྱུས་སྐབས་བདག་ཆེན་འདི་ཉིད་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་ཏི་ཤྲཱིའི་གོ་གནས་ཕུལ། ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་འདས་རྗེས་དེའི་བུ་སིད་ཏི་ཕ་ལ་དབྱིང་ཙུང་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀེ་ཀེན་ཏན་གྱིས་གོང་མ་བྱུས་སྐབས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་གོང་མའི་ཏི་ཤྲཱིར་བཀུར། དེ་རྗེས་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་ཡང་ཚ་ཀ་མ་ལའི་བུ་ཡི་སུན་ཐེའི་མུར་གྱིས་གོང་མ་བྱུས་སྐབས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་གོང་མའི་མཆོད་གནས་ཏི་ཤྲཱིར་བཀུར་བ་བཅས་སུ་གོ་བ་བླངས་ན་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པ་ཡོང་འདྲ་སྙམ།

བདག་ཆེན་འདི་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༣༢༢)ལོར་བོད་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ས་སྐྱར་ཕེབས། བཀའ་འགྱུར་མཚལ་ཐྲིས་ཆ་ཚང་གཅིག་དང་། གསེར་ཐྲིས་ཆ་ཚང་གཅིག་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གཅིག་བཅས་བཞེངས། དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་གསེར་ཞོ་གང་རེའི་འགྱེད་སོགས་སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀེ་ཀེན་ཏན་ལ་ཞུ་བ་མཛད་དེ་བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་ནས་ཁྲལ་འབུལ་མི་དགོས་པའི་ཡང་ཆ་ལོ་མང་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་བྱི(༡༣༢༤)ལོར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རང་གི་གཅུང་པོ་རྣམས་ལ་བླ་བྲང་བཞི་སོ་སོར་བགོས་ནས་གནང་སྟེ་མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་སྐུ་མཆེད་ལ་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་དང་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པར་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་གདུང་རབས་བྱུང་། ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་སྐུ་མཆེད་ལ་གསེར་གྱི་དམ་ཁ་དང་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པར་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་གི་གདུང་བརྒྱུད་བྱུང་། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་ལ་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་དང་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པར་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་གདུང་བརྒྱུད་བྱུང་། དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ཟླུམ་སྒྲིང་ལ་གསེར་གྱི་དམ་ཁ

དང་དུས་མཆོད་ལྷ་བྲང་གནང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དུས་མཆོད་ལྷ་བྲང་གི་གདུང་བརྒྱུད་ཕྱུང་། གོང་མ་ཡེ་སྲུན་ཐེ་སྐུར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་རྗེས་སྔར་ཡང་གདན་འདྲེན་ཕྱུང་བ་ལྟར་གོང་མའི་ཏི་ཤྲཱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༣༢༧)ལོར་ཕོ་བྲང་ཏའི་ཏུ(པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང)མཁར་གྱི་ཉེ་འདབས་མེ་ཏོག་ར་བ་ཞེས་པའི་དགོན་པར་སྐུ་སྨྲ་ངན་ལས་འདས། བདག་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཨ་མེས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༡༥༡ནས༡༥༣བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཏི་ཤྲཱིའི་གདུང་ཙེ་ལོག་གིས་རྒྱབ་པ། ཏི་ཤྲཱིའི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པེ་ཅིན་དུ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ལམ་བར་ཞིང་པའི་ཁྲིན་ལོག་གི་དམག་དཔུང་དང་ཐུག་ཕྲད་བྱུང་སྟེ་ཐོགས་པ་ལ་ཟེར།

ཏི་སེའི་གངས། གོང་དུ་གངས་ཏི་སེ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཏིག་མི་ཆགས་པ། ཏན་ཏིག་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ངེས་གཏན་མེད་པར་འཕོ་ཞེན་མང་བ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དྲུག ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། དྲན་པའི་སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། འདི་ལ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་ལེའུ་དགུ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་པཎྜི་ཏ་ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ《སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར》མདོ་མང་གི་པོད(ད)པར་ཡོད།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། མཚན་བཅས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མཚན་མེད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མཚན་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཡང་ན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

ཏིང་འཛིན། བསམ་བློ་གཏོང་སའི་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་དམ་ཏིང་ངེར་འཛིན་པའམ་སེམས་དམ་པོར་བཟུང་བ། ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་གི་བློ་རིག་དང《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》གཉིས་སུ་གསལ།

ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལྔའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད། དད་པ། འདུན་པ། རྩོལ་བ། ཤིན་སྦྱངས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་པ། འདུ་མི་བྱེད་པ།

ཏིང་འཛིན་གྱི་བགེགས་ཉེས་པ་ལྔ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངས། བྱིང་རྒོད། འདུ་མི་བྱེད། འདུ་བྱེད་པ།

ཏིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དགུ། དམིགས་པ། གཟུགས་བརྙན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ། ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཐབས། ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་སྒོ། ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟེན། ནང་དུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ལུས། སྣང་བརྙན་བཅས་སོ། །

ཏིང་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་ལྔ། དད་པས་བདེན་པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་སོགས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ། དྲན་པས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ།

ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་གནས་ཀྱི་དབེན་པ་བཞི། ཀུན། ལུགས། ཀླག་ཅོར། སྐྲ་ཏུག་རིང་གིས་དབེན།

ཏིང་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་གསུམ། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་བཅས་སོ། །

ཏིང་འཛིན་བཞི། ༡. མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཟག་པ་ཟད་འགྱུར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༢. དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེས་འཛིན། དྲི་མ་

མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སེང་གེ་རྣམ་པར་འགྱིང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞིའོ། །

ཏིང་འཛིན་གསུམ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལས་རྒྱལ་བ་མཆོག་བཅས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་མཚན་བཅས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མཚན་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མཚན་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅས་སོ། །

ཏིང་ལོ། 《དེབ་དཀར》ལས་ཞིང་ཏོག་ལི་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས།

ཏིན་ཏུའི་འབྲས་བུ། འདི་སྐར་ཀའི་ཤིང་གི་མིང་སྟེ། སྐར་ཀའི་ཤིང་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཏིན་ཏུ་ཀ་ཟེར་བ་དེའི་འབྲས་བུ།

ཏུ་རུཥྐ། ཏྲུ་ཥྐ་ཞེས་པ་སྟེ། ནུབ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཡི་སྤྱི་མིང་།

ཏུང་ཅིན་གྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་གཅིག ༡. ཅིན་ཡོན་ཧྲི་སི་ཟུ་ཙུའི། ༢. ཅིན་མིང་ཧྲི་སི་ཟུ་ཧྲའོ། ༣. ཅིན་ཁྲིང་ཧྲི་སི་ཟུ་ཡན། ༤ ཅིན་ཁང་ཧྲི་སི་ཟུ་གཡོག ༥. ཅིན་ཤུ་ཧྲི་སི་ཟུ་ཏན། ༦. ཅིན་ཨེད་ཧྲི་སི་ཟུ་ཐི། ༧. ཅིན་ཧྲེ་ཧྲི་ཏེ་ཤིས་ཀུང་དབྱི། ༨. ཅིན་ཅིའན་ཞེན་ཧྲི་སི་ཟུ་ཡུས། ༩. ཅིན་ཤའོ་ཞུ་ཧྲི་སི་ཟུ་གཡའོ། ༡༠. ཅིན་ཨན་ཧྲི་ཏེ་ཙུང་། ༡༡. ཅིན་ཀུང་ཧྲི་ཏེ་ཞེན་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༣༡༧ནས༤༢༠བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཏེ་པོར་སྤྲིག་ཆེ་མཆི། ཏེ་པོར་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ། རབ་ཏུ། དྲག་ཏུ། ཚབས་ཆེ་བ་བཅས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུའམ་ཧ་ཅང་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཧ་ཅང་གིས་སྤྲིག་པ་ཆེ་ཞེས་བཤད།

ཏེ་ལོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་འདྲ། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན(ན)པའི་ཤོག་གྲངས༩ནས༡༢བར་གསལ།

ཏེག ཏེག་ནི་ཐེག་གི་བརྡ་རྙིང་པ་ཡིན།

ཏེཙུ་རང་། ཐེཙུ་རང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག

ཏོ་ཊ་ཀ སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་མིང་ངོ་། །

ཏོས་པ། ཐོས་པ།

ཏྲི་ཤ་ཀུ་ནེ། ཏྲི་ཤ་ཀུ་ནེ་ཞེས་པ་རྩ་གསུམ་གྱི་འདུས་མདོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དྷ་སིག་གི་ཡུལ་ཙ་བོ་གཉྫ་དང་། གན་ཏི། སུ་ཙ་པ་གསུམ་གྱི་འདུས་མཚམས་དེར་ཡོད་པར་གསུངས། བཙན་པོ་པདྨ་ཏའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། ཡུལ་པ་ཛ་པ་ནས་ཤར་སྟོར་ཆུ་ཀླུང་ཀང་ཀ་ར་དང་། སུ་ཏ་ལ་ཟེར་བ་གཉིས་བྱང་ཤར་ནས་སྟོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ས་སྐྲ་ར་ཟེར་བའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཆུ་ཀླུང་ཀང་ཀ་རའི་ནུབ་འགྲམ་ན་སེ་མན་ཏ་ཟེར་བའི་ཀླ་ཀློའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ཆུ་ཀླུང་ཏི་སུ་ཏ་ཟེར་བ་བཅས་གསུམ་འདུས་པའི་མཚམས་དེར་ཡོད་ཅེས་གསལ།

ཏྲུང་ཧྲུ་ཞིང་གི་མི་དཔོན། (中书省)དེ་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྲུང་དབྱང་གི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ལ་ཞིང་ཀྲུང་ཧྲུའུ་ཧྲེང(行中书省)ཟེར།

ཏྲེ་མ་ཟུ་ཀ དབྱར་དུས་མི་ཟློག་ལ་སོ་བཏབ་ནས་ཁྲག་འཛིབ་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆུང་ངུ།

ཏྲེ་ལ་ཏ་ཀ སྦྲང་བུ་ཆེ་ཙམ་པ།

ཏྲེ་མཇྷལ། མདོ་ཁམས་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་མ་ཤེས།

ཏྲེ་ཧོར་ཁང་གསར་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་ཁམས་དཀར་མཛེས་ཀྱི་སའི་ཆར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༨༤༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་དབུས་སུ་བྱོན་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། རྒྱལ་དབང་ཐུབ

བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་གནང་། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། «དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟིན་བྲིས་ཟུང་འཇུག་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ» «སྨུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ» «ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པའི་མན་ངག་སྙན་རྒྱུད་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་རིམ་པ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ» «ཟབ་ལམ་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདེ་ཆེན་སྨུར་ལམ» «དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བཤད»སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ལྷག་མཛད། སྐུ་ཚེ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་མི་གསལ།

ཏྲོན་བྱ་བ། ནན་ཏན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པར་བྱ་བ།

གཏང་རག ཡུལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རེ་བ་བཅོལ་བའམ་བྱ་བ་མངགས་པ་ཞིག་རེ་ཡུལ་དེས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པར་བཀའ་དྲིན་གཞལ་བའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་སྐྱེས་འབུལ་བའམ་ཚིག་གིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལའོ། །

གཏད་མེད། བློ་གཏད་ས་མེད་པའམ་ཡིད་ཆེས་ས་མེད་པའི་དོན་ལ་གོ །

གཏད་རབས་བདུན། སྟར་རྒྱལ་བསྟན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤྲད་པའི་བྱུང་རིམ་འོད་སྲུང་དང་། ཀུན་དགའ་བོ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན། ཉེ་སྦས། ཱྀ་ཏི་ཀ ནག་པོ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་སྟེ་བདུན།

གཏད་སོ། གདེངས་འཁེལ་པའམ་གདེངས་ཚོད་འཆའ་ས།

གཏན་ཁྲིམས་ལྔ། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྫུན་སྨྲ་བ། ཆང་འཐུང་བ་བཅས་ཉེས་སྤྱོད་ལྔ་སྤོང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་ཁྲིམས་སོ། །

གཏན་གྱི་འདུན་མ། སངས་མ་རྒྱས་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་དོན་ཆེན་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

གཏན་ཚིང་ཡིག་རིགས། གོང་རིམ་སྲིད་གཞུང་ནས་སྤྲད་པའི་བཀའ་ཤོག་ཡི་གེ།

གཏན་ཚིངས་རི་མོར་འཁོད་པར་བྱས་པ། ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཚིངས་ཡིག་བཞག་པའི་དོན།

གཏན་མར་ཞིང་། བོད་སྤྱོངས་འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གསུམ་འཕྲིང་ཤང་ཁོངས་འོང་གསེབ་གྲོང་ཚོའི་འབྲི་ལུང་ཚང་ཞེས་པའི་དུད་ཚང་ལ་གཏན་མར་ཞེས་པའི་ཞིང་སོན་ཁལ་བཞིའི་ས་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་དུས་ཕལ་ཆེར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༧༤༨)ལོར་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས་ནས་ཐོག་འགེབས་སྐབས་གློ་བུར་དུ་ཀ་བ་འགྱུར་ཉེན་བྱུང་སྟེ་ལས་མི་གཞན་རྣམས་བྲོས་འགྲོ་སྐབས་འཕན་ཡུལ་འོང་གསེབ་ནས་ཡིན་པའི་ཤིང་བཟོ་བ་ཞིག་གིས་གདུང་མཚམས་སུ་ལག་པས་ཚད་རྒྱག་སྐབས་ཏག་ཏག་ཡིན་པ་ཤེས་འཕྲལ་སྒྲིར་ན་གདུང་མའི་མཚམས་པགས་ཁྲི(ཤིང་ཟབ)ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིགས་ཏུང་ལག་གཡོག་དང་ཤིང་ཟབ་མེད་སྟབས་ཀ་གདུང་འགྱུར་ན་མི་མང་པོའི་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོང་སྙམ་ཏེ། དེ་མར་ལག་པ་གཡོན་པ་པགས་ཁྲིར་བརྒྱབ་སྟེ་ལག་གཡས་པས་སྟེ་གཙག་ཞུས་ཏེ་ལག་མགོ་བཅད་ནས་ཟབ་ཏུ་བརྒྱབ་སྟབས་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲུན་དངོས་དང་ལས་མི་མང་པོའི་སྲོག་གི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ཤིང་བཟོ་བའི་ཁྲིམ་ཚང་དུ་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བཞིའི་ས་ལ་ཁྲལ་རྒྱུག་མི་དགོས་པའི་གཏན་ཚིག(བཀའ་ཤོག)གནང་ནས་གཟིགས་སྐྱོང་ཐོབ་སྟབས་ས་ཞིང་དེའི་མིང་ལ་ཡང་གཏན་མར་ཞེས་ཐོགས། དེང་སྐབས་ཤིང་བཟོ་བ་དེའི་ཁྲིམ་ཚང་མི་རྒྱུད་ད་ལྟ་ཡོད་མུས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་དང་ལག་ཆ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་རིག་གསར་སྐབས་མེར་བསྲེགས་བཏང་སྟབས་ཤིང་བཟོ་བ་དེའི་མིང་ཅི་ཟེར་མི་ཤེས་པ་དང་། རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཤར་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་སྐས་མགོའི་ཀ་བ་ཞིག་གི་གདུང་མཚམས་སུ་ལག་པ་དེ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་སྐད་ཀྱང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཉམས་གསོ་གནང་དུས་ཀ་གདུང་བཟོ་བཅོས་བྱེད་སྐབས་མེད་པ་ཆགས་སྐད།

གཏན་ཚིགས། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཚིག

གམ་གཞུང་དམ་འཁོད་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་ཡི་གེ་ཁྲུངས་བཙན།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲུ་དོན། གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་པའི་བཀའ་ཡིག་གི་ནང་དོན།

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ་བཞི། མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་། མ་ངེས་པ་དྲུག ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞི་བཅས་སྐྱོན་བཅུ་བཞིའོ། །

གཏན་ཚིགས་རིག་པ། འདི་ལ་མུ་སྟེགས་པ་དང་། བོན་པོ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཁག་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱོག་གི་ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་དེ་འཐད་པ་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་རིག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་སྟོན་པའམ་སློབ་དཔོན་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་སྐབས་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་ལྔའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེའི་རིགས་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཤིང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རིགས་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རིགས་རྣམས་ལུང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་མེད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་རིག་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི། ཐར་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོད་མེད་རྒྱུ་མཚན་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་དུ་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གྲགས་ཆེ་གྲས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཆེན་པོ་བཞི། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོན་པོ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཡང་རྙིང་མ་ས་སྐྱ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པ་ཚང་མ་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཡོད། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ཅིང་། དེ་གསུམ་མ་ཚང་ན་རྒྱུ་མཚན་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་སྟེ་ཡང་མ་དག་པ་ཡིན་ལ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསམ་བློ་དང་ངོས་འཛིན་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡང་མ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསམ་བློ་དང་ངོས་འཛིན་ནི་ལོག་རྟོག་ཡིན། ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཅས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ཡང་ཕྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅས་ཡོད། སྐབས་འདིར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་འབྲས་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་འགའ་ཤས་དཔེར་མཚོན་ཙམ་དུ་བཀོད་ན་འབྲས་རྟགས་ནི་ཆོས་པ་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ

འབྲས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས……
རིགས་པ་ཞིག་སྟེ་གོ་སླ་བའི་དཔེའི་འབྲས་རྟགས་ནི། དུ་བ་
དང་ལྡན་པའི་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དུ་བ་··
ཡོད་པ་བཀོད་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕ་རོལ་པོ་
དེར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་སྟེ་ཚ་གསུམ་ལ་བརྟེན་
ནས་མེ་དུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་ཡིན།
ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་ནི། ༡. དང་པོར་གཞི་དེར་མེ་དུ……
གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་གསུམ་གཅིག་དང་།
༢. དེ་རྗེས་མེ་ཡི་རྫས་ཕོ་ན་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན···
སུམ་གཅིག ༣. དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་
པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེ་རང་དུ་གསར་དུ་དམིགས་པ་ཡི……
མངོན་སུམ་གཅིག ༤. དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ……
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག ༥. དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ……
དམིགས་པ་ཡི་མངོན་སུམ་གཅིག ༦. དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ……
ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་མ་དམིགས……
པའི་མངོན་སུམ་བཅས་ཡིན། དྲུག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་
བ་རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང……
བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་ཏེ་མེ་དུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ……
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་དེ་དཔེར་བཞག་ནས་
དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་གཉིས་བར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
མེད་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་ན་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི··
འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི……
འབྲེལ་བ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས···
བདེན་པ་བཞི་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི། ཐར་པ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཕབས··
པའི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་རྟགས་རིགས་
ལྔ་པོ་གང་རིགས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དེང……
སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ནང་གསེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི···
འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན··
ཕྱིན་དེ་དག་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད། རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་རང་བཞིན་སྟོས་པ་བའི་རྟགས་
ནི། རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་བྱའི་རྟགས་དེས་རང་གི་ཁྱད་པར་
བྱེད་ཆོས་དངོས་སུ་འཕེན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དུང་གི་
སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་འགོད་པ་
ན། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས···
རྫས་གཞན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལྟ་བུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
སྐབས་འདིར་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་
རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས……
འདུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པར……
སྒྲུབ་པ་འདིས་དཔེ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་སོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་བསྟན་པ་ཡིན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཏེ་དགག་རྟགས་ནི་དགག་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ……
སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མངོན····
སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་དགག
པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དགག་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་
ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་
སུམ་དུ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མི···
རུང་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་
དུས་ཡིན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་
དུ་རུང་བ་དེ་ལ་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི···
རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་
ཡོད་པས་སྣང་དུ་རུང་ན་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག··
པ་བྱེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག···
སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང···
བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན།
དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་
ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ……
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་
དང་། དེའི་འགལ་ཟླ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཉིས།
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་དེ་ལ་འབྲེལ་ཟླའི་ངོ་བོ་དང་།
རྒྱུ། འབྲས་བུ་བཅས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འབྲེལ་ཟླའི་ངོ་བོ་
ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ། ཁྱབ་ཆེ་བ……
གསུམ་ཡོད་པས། ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས། དགག་གཞི··

དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་མི་ནུས་ལ་ཁྱབ་མཉམ་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། ཁྱབ་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སྣང་དུ་རུང་ན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ན་འགལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། འགལ་ཟླ་དེ་ལ་ཡང་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་སྣང་དུ་རུང་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་།

འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ན་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་རྒྱུ་དངོས་སྣང་དུ་རུང་ན་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ན་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་དེའི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ན་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན། དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དྲུག་སྟེ་དགག་རྟགས་བཅུ་ཡོད་དོ། །དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སླུ་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རིགས། དཔེར་ན། རྒྱུ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་ཡིན་པས་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསླུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གོ་དོན་ནི། ༡. མཐོང་བ་མངོན་འགྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། ༢. ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པས་གནོད་པ་མེད་པ། ༣. ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཟེར། དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཟེར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་པ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་སུ་རུང་བར་ཤེས་པ་ལ་ཟེར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་མིང་འདོགས་པ་པོ་གང་ཟག་དེས་གདགས་བྱའི་དངོས་པོ་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བསམ་བློར་འཆར་བ་དེ་མཚན་མར་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མིང་དེ་དོན་དངོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་།

དོན་དངོས་དང་མ་མཐུན་པའི་མིང་དེ་མིང་དོན་མཐུན་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཅིང་། དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་མིང་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་རྟོག་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་མི་ནུས་པའི་གནད་དོན་རྣམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་

པས། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འཛིན་བྱུང་བའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་སུས་ཀྱང་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འཛིན་བྱུང་བའི་བསམ་བློ་དེར་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་བཀོད་མ་ཐག་རང་གི་དོན་འཛིན་སྔ་མ་དེ་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ཞིག་པ་ལྟར་འཐོར་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ན་ཐོག་མར་གཞུང་གང་དང་གང་ལ་སྦྱངས་དགོས་ཞེ་ན་བློ་ཁ་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ནས་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་ན་འགྲིག་ཅིང་། བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར《བསྡུས་གྲྭའི་གཞུང་》རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་ཞིག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་དེ་ནས《ཚད་མ་རིག་པ》བསླབས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་པོ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་མ་སྦྱངས་ན་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ཡོང་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཏན་ཚིགས་ཤེ་ནམ། ཏྲ་ཡའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན། སྲིད་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་ཐམ་ཀ་འཁོད་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤོག

གཏམ་གྱིས་བཞད་གད་སློངས་པ། རབ་བཏགས་དང་དངོས་ཡོད་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་མཚར་བ་དང་། རྒོད་བྲོ་བའི་གཏམ་གླེང་བཤད་པ་ན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་དབང་མེད་དུ་བཞད་གད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཚོར་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཟློས་གར་གྱི་སྐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་གྲས་ཤིག་ཡིན།

གཏམ་ཆེས་སོ། གཏམ་དྲང་པོར་སྨྲས་པ་དེས་ང་རང་ཡིད་ཆེས་སོང་ཟེར་བའི་དོན།

གཏམ་དོན་གཉིས་དགེ། མི་ཚེ་འདི་དང་མི་རབས་མང་པོའི་བར་གནས་ཐུབ་པའི་གཏམ་དང་མི་ཚེ་འདིའི་རང་དོན་གཉིས་ཀ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ།

གཏམ་འཕྲུར་རྒྱུག་གཉེར་གསུམ། གཏམ་མཐོ་བཤད་དམའ་བཤད་སྨ་བཤད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཤོད་ཚུལ་འཇམ་རྩུབ་སོགས་ཀྱི་དཔེ།

གཏམ་ལན་གཞལ། ཕྱིར་བཞལ་བ་ནི། ཇོགས་པ་དང་། ཚོད་གཞལ་བ། གྲངས་ཀ་རྩི་བ་བཅས་དོན་མི་འདྲ་བར་འདུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཏམ་ལན་གཞལ་བ་ཞེས་པ་ནི་གཏམ་ལན་སྤྲད་པའི་དོན་ཡིན།

གཏར་ཀ ཁྲག་གཏར་བ།

གཏི་མུག་མེད་པ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་།

གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན། ༡. མི་གསལ་བ་དང་། ༢. བརྗེད་ངས་པ་དང་། ༣. འཁྲུལ་བ་དང་། ༤. མི་སྨྲ་བ་དང་། ༥. སྙོམ་པ་དང་། ༦. ལེ་ལོ་དང་། ༧. ཐེ་ཚོམ་བཅས་ཏེ་གཏི་མུག་གི་རྟོག་པ་བདུན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

གཏིང་སྐྱེས། གཞིས་ཁ་རྩེ་གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་།

གཏུན་ཁུང་ཆུ་མིག ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཁྲིན་པ་བཞི་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་གཏུན་ཁུང་ཆུ་མིག་ནི་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡོན་ཆབ་ལེན་ས་ཡིན་སྐབས་སྔོ་བཤད་ནང་ལའང་གཏུན་ཁུང་ཆུ་མིག་ནས་ཆུ་ཞིག་བླངས། ལྷ་སའི་ཇོ་བོར་ཡོན་ཆབ་ཕུལ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། དེ་སྔ་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཚོགས་མཆོད་སྐབས་བཞེས་ཐུག་གི་ཆུ་གཏུན་ཁུང་ཆུ་མིག་ནས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེང་སྐབས་ཁྲིན་པ་དེའི་རྒྱུད་དུ་སྡོད་མཁན་གྱིས་ཁྲིན་པ་དེར་གཙང་སྦྲ་ལེགས་པོ་ཡོང་ཕྱིར་ཟ་གོ་སེར་རྩིའི་རྒྱ་ཕིབས་དབྱིབས་ཀྱི་ཐོག་ལྷན་ཀ་ཕིབས་དང་། རྒྱ་རྗོའི་སྒྲོམ་སྒོར་སོགས་ཆར་དུ་དངར་བ་བཟོས་འདུག དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྗེ་སྒོར་སྒོར་གྱི་ཁྲིན་པའི་ཤུལ་དུའང་རྗེ་སྐྱོར་བསྐོང་ནས་བདག་གཅེས་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

གཏུན་བུ། འབྲས་སོགས་བརྡུང་བའི་གཏུན་ཤིང་།

གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཕྲི(༡༡༠༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཕྲི(༡༡༦༨)བར་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས། དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་སློབ་མ་ཡིན། གདུང་རུས་གཏུམ་ཡིན། ཇོག་མཚོའི་མཁན་པོ་ཕྱུག་པ་ཆེན་པོའི་མཁན་བུ་རྒྱ་འདུལ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་བསླབས་ཏེ་འདུལ་བའི་བཤད་པའང་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་དགེ་བཤེས་ཤར་བ་ཆེན་པོ་ལོ་བཅུའི་བར་དུ་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་མཛད་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ནམ་ཐར་གྱི་བཀའ་བབས་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༡༥༢)ལོར་སྣར་ཐང་གི་དགོན་པ་བཏབ། ལོ་བཅུ་བཞི་བར་གདན་ས་བསྐྱངས། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཇོ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས་གདན་སར་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་ལ་སྟོད་བྱང་གི་རྟ་སྣེ་ཆོས་ལུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད། མཐར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཕྲི(༡༡༦༨)ལོའི་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སྐུ་དང་ལས་འདས། གདུང་རྟེན་བྱམས་ཁང་གི་ཤར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ནང་གསལ།

གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། སྐབས་དེར་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ནི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ནང་དུ་ལྷའི་སན་ཙི་ཟེར་བའི་ས་གནས་དེ་ནས་ཨུ་ཛེན་ཟེར་བར་སླེབས་ཤིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གི་རྒྱལ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག

གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གི་བུ་ཤར་པ། སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གི་བུ་ཤར་པ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་དག་མང་པོར་ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་དང་། ཡུལ་ཀོ་ཤམ་བྷིའི་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་ཐབས་མེད་པའི་དགྲ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཕོ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དགྲ་ཤ་ལེན་རེས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད་པ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་ཀྱང་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཀོ་ཤམ་བྷི་ཞེས་པ་དེང་སང་ཝ་ར་ཎ་སི་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》དེར་འཁོད་འདུག

གཏུམ་མོ་སྦར་བ། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་ཟུར་གསུམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཟེར་ཞིང་། འོག་སྒོ་བཙུམས་ནས་འོག་རླུང་ཡར་ཐེན་ལྟེ་བའི་བར་དུ་སླེབས་པར་བསམ་པའི་རྗེས་ལ། ཁ་བཙུམས་ནས་སྣ་བུག་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་བརྒྱུད་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་ཐད་ཀར་སླེབས་པར་བསམ་ཏེ་རླུང་སྟེང་འོག་ཁ་སྦྱོར་བཟུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྟེ་བའི་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་ལས་དྲོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ་པས་ནམ་ཞིག་ན་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་ལས་དྲོད་མེའི་ངར་ལ་ཚ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ཟེར།

གཏུམ་མོ་མེ་ལ་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི། ཁ་དོག་དམར་བ། རེག་བྱ་ཚ་བ། ངོ་བོ་བདེ་བ། རང་བཞིན་གསལ་བའམ་ཨ་ཤད་སྐྱེར་ཚེར་བཅད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཨ་ཆེག་དྲག་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཏེང་པ་བཟུང་། གཏེང་པ་ནི་གཏའ་མ་དང་གཏེ་མ་དང་གཏེའུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། གཞན་ལས་ནོར་བླངས་པའི་ཚབ་ཏུ་བཞག་པའི་རྫས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས། ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་བུ…

དང་བུ་མོ་གཏེ་མར་གཟུང་བའི་ཚད་པ་བྱས་པའོ། །

གཏེར་དགུ། པད་མ་ཅན། དུང་ཅན། པད་མ་ཆེན་པོ་ཅན། ཆུ་སྲིན་ཅན། རུས་སྦལ་ཅན། ཟ་ཡབ་ཅན། དགའ་བ་ཅན། སྔོན་པོ། སྦྱིན་བྱེད་རྣམས་སོ། །

གཏེར་སློམ་ཆུ་ཚན། འབྲི་གུང་གཏེར་སློམ་ཆུ་ཚན་ནི་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ༧༣དང་། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི༤༥༠༠ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་སར་གནས། ལོ་ངོ༡༠༠༠ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཡོད། ཤོད་སློལ་ལ་གནས་འདིར་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་གཏེར་ཁ་དུ་མ་སྦས་ཡོད་པར་བརྟེན་རི་ཆེན་གཏེར་གྱི་སློམ་ཞིག་དང་འདྲ་བས་གཏེར་སློམ་ཞེས་ཐོགས་པ་དང་། མཐོ་སར་གངས་དང་། བྲག་རི། ཤིང་པར་ཛ་རི་དང་། སྤང་རི། ཙ་བར་ཤིང་སྡྭ་ཚོགས་དང་། མེ་ཏོག་བཀྲ་ཞིང་། ནྲངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ་བོ་དང་། ཆུ་ཕྲན་ལྷུང་ལྷུང་དུ་འབབ་པ། རི་དྭགས་རྣམས་བག་ཕེབས་སུ་རྒྱུ་ཞིང་། བྱ་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ་སོགས་མ་བཅོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཛེས་སྡུག་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་མཆོག་ཅིག་ཡིན། ཆུ་ཚན་དེ་ནི་ཐོག་མར་ཆགས་ཚུལ་ཐད་གནས་ཡིག་ནང་གསང་སྔགས་བདེ་ཆེན་པོ་བྲང(གཏེར་སློམ་དགོན་པ)གི་ཚོགས་ཁང་མདུན་དུ་དུག་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་གཟའ་དང་། སྲིན་པོ། ཀླུ་བདུད་བཅས་ཀྱིས་ཆུ་འདི་འགྲོ་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱུ་གསུམ་བྲག་གིས་སྐོ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་བཀག་ཡོད་པར་བརྟེན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་ན་ཡུལ་རྣམས་དུག་མཚོས་འཇིག་པར་ཉེན་པས་འབྲི་གུང་གི་ལྷ་མོ་ཨ་ཕྱིར་བཀའ་གནང་བས་ཨ་ཕྱིས་བྲག་དེ་མེ་ལོང་གིས་འཕྲེད་བཤག་གནང་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཐབས་དེ་འགོར་ཆེ་བས་ཁོང་ཉིད་བདུད་འདུལ་ཕུག་པ་ནས་གུ་རུ་བདུད་འདུལ་དྲག་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཕང་སྟེ་བྲག་བརྫོལ་བའི་ཁུང་བུ་དང་། རྡོ་རྗེའི་རྗེས་མེ་ལོང་གིས་བྲག་བཤགས་པའི་ཤུལ་ཡིན་ཟེར་བ་ད་ལྟ་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། ཆུ་ཚན་དེར་མདོ་སྲུག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྲུག་མ་རྡོ་བརྩིགས་སྐོར་མོའི་རྫིང་དཔངས་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གསུམ་དང་། རྒྱ་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཡོད་པར་ཆུ་ཚན་སྲུག་མར་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུ་རྫིང་མདོར་རྒྱ་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་དེར་བུད་མེད་ཆུ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆུའི་གཏིང་ཚད་སྤྱིར་སྐར་མ༨༠ནས༡༠༣བར་ཡོད། སྤྱིར་ཆུ་ཚན་གྱི་གྲུབ་ཆ་ནི། གཏེར་དངོས་སྨན་ཛས་མུ་ཟི་དང་ཅོང་ཞི། བྲག་ཞུན། བྲག་མཚུར་སོགས་འདྲེས་ནས་ཆུ་ཚན་སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། དྲི་དང་། མདོག རོ་ནུས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་ཆུ་ཚན་དེར་ཕལ་ཆེར་རྡོ་སོལ་དང་། ཅོང་ཞི། མུ་ཟི་བཅས་འདུས་ཡོད་པ། ཆུའི་ཚ་ཚད་ཧྥ༤༠ནས༤༧བར་ཡིན། ཆུ་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་དུ་ཚ་གྲང་སྙོམས་ལ་དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལྡན་ཡོད། ཕན་ནུས་ཐད། གནས་ཡིག་ནང་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་མང་པོ་ཡོད་ཐོག་ད་དུང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། ཕོ་བ་སྨུག་པོ་དང་། ཚད་པ་རྙིང་པ། ཆུ་སེར། གྲང་བ། མཁལ་མ། མི་དྲོད་ཉམས་པ། གྲུམ་བུ། ཙ་དཀར། པགས་ནད་རིགས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན། ཆུ་ཚན་དེའི་ཕན་ནུས་ཆེ་ལ་གནས་ཡུལ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཆུ་ཚན་རྒྱག་མཁན་ས་གནས་གང་ས་ནས་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་སྐྲོ་གཉེར་བལྟ་སྐོར་བ་མང་པོས་ཡུལ་ལྗོངས་དང་ཆུ་ཚན་ལ་བསྟོགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཏེར་བརྒྱ། འདིའི་གཏེར་བརྒྱ་ཞེས་པ་གཏེར་སྣ་ཚོགས་སམ་མང་པོའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གྲངས་འདྲེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་དཔྱད་དགའ་ཞིང་། སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་གཏེར་བརྒྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་ཙམ་ལས། དེ་དག་གང་དང་གང་ཡིན་གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པ་མ་མཐོང་ལགས།

གཏེར་ཆེན་ཀུན་སྐྱོང་གླིང་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱི(༡༣༤༨)ལོར་ཤངས་ལྷ་ཕུ་བི་ཛིང་ཞེས

པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དཔའ་བོ་རྒྱལ་མཚན་མགོན་དང་། ཡུམ་བདེ་མཆོག་དཔལ་མོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཐུགས་དྲན་གསོས་ཤིང་། སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ཙམ་ནས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཕྱག་ཏུ་སོན་པས། དེ་ནས་རིམ་པར་ཟབ་གཏེར་སྣ་ཚོགས་པ་བཞེས་ཤིང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པས་བསྐུལ་ཏེ་བསམ་ཡས་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་གཏེར་ཁ་བཞེས་པས། དེ་ནས་ཆོས་གཏེར་དཔག་མེད་དང་། གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་། ཟླམ་ཟེའི་སྐུ་ཤ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རླབས་རྟེན་མང་པོ་དང་། བོད་ཕྱང་འཚོང་ནུས་པའི་དྲག་སྔགས་མང་པོ་ཡང་བྱོན། ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་དཔའ་བོ་གཏེར་སྟོན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། འགྲོ་དོན་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་། སློབ་མ་ཡང་སྐུ་སྲས་ལྷ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་གཉིས་སོགས་མཁས་པ་འབའ་ཞིག ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་པ་དང་ཞ་ལུ་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཕྱོགས་མཐའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་དང་། དབུས་གཙང་དྭགས་ཀོང་ཁམས་སོགས་ནས་དད་འདུས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཁྲུས་གད་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་དང་། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། རྗེ་ཡིག་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། རིན་སྤུངས་པ་དང་སྣེ་གདོང་གོང་མ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་ཡོན་མཆོད་འབྲེལ། ཡར་རྒྱབ་དཔོན་པོ་ཐག་ཚོད་སྐོར་མོས་གྲུ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གདན་དྲངས། སྐུ་ཚེ་རིལ་པོར་འགྲོ་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་བྱ(༡༤༧༧)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

གཏེར་ཆེན་བརྒྱད། དྲན་པའི་གཏེར། བློ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར། རྟོགས་པའི་གཏེར། གཟུངས་ཀྱི་གཏེར། སྤོབས་པའི་གཏེར། ཆོས་ཀྱི་གཏེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར། སྒྲུབ་པའི་གཏེར་བཅས་སོ། །

གཏེར་ཆེན་ལྔ། ༡. དབུས་སུ་ཟུག་པ་རྩ་བའི་སྐོར་སངས་རྒྱས་གླིང་པ། ༢. ཤར་དུ་འདྲིལ་བ་སྟོང་པོའི་སྐོར་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ། ༣. ནུབ་ཏུ་གསལ་བ་མེ་ཏོག་གི་སྐོར་པདྨ་གླིང་པ། ༤. སྐོར་སྨིན་པ་འབྲུའི་སྐོར་རཏྣ་གླིང་པ། ༥. བྱང་དུ་གྱེས་པ་ཡལ་གའི་སྐོར་ཀརྨ་གླིང་པ་སྟེ་ལྔའོ། །

གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། (གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ) བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༦༤༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོ་བར་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་དགོན་པའི་རྨང་གཞི་བཏིང་ཤིང་། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་མེ་འབྲུག(༡༦༧༦)ལོར་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་རིག་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁོང་གིས་གསར་དུ་གཏེར་བཞེས་ནས་དར་སྤེལ་གནང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་གཏེར་གསར་ཞེས་ཟེར། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ《རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བརྫུན་རིས》ཞེས་པའི་རང་རྣམ་བྲིས་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་ཐར་ཡོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》པོད་དང་པོའི་ནང《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གསལ།

གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་རྒོད་ལྡེམ། རྙིང་མའི་གཏེར་ཆེན་འདི་ཉིད་ཡབ་སློབ་དཔོན་སྲིད་འདུལ་དཔལ་དང་ཡུམ་ཇོ་ལྕམ་བསོད་ནམས་ཁྱི་འདྲེན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་

ལྷ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་འཁྲུངས། མཚན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། སྐུ་གཞོན་ནུ་ལ་ཡབ་གཤེགས་པས་ཡུམ་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་བསླབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕ་ཆོས་སྐྱ་འཕྲུལ་དང་མ་མོ་སོགས་མཁས་པར་མཁྱེན། དེ་ནས་མཁས་པ་སྣང་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ལས་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་གསན། སྤྱང་མ་ལས་སྤྱང་རལ་གྱི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་གསན། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་རྟགས་རྣམས་ཚད་དུ་སོང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་ལ་རྐོད་ཀྱི་ལྡེམ་འཕྲུ་ལྷ་འཁྲུངས། བྲག་ལུང་པ་མཁས་བཙུན་རིན་ཆེན་དཔལ་བ་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་གསན། མཉམ་བཞག་ཁོ་ནར་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་གྲོམ་པ་རྒྱང་གི་ལྷ་ཁང་དང་རྒྱང་གི་ཞུམ་བུ་ལུང་གཉིས་ནས་རྟ་མགྲིན་དབང་ཕྱུག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཤོག་དྲིལ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་གཏེར་ནས་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཟང་ཟང་ལྷ་བྲག་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་ཐོག་དྲངས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དགོས་པའི་ཆོས་ཚན་ཚང་མ་དང་། ཕུར་པ། ཤོག་དྲིལ། དབུ་སྐྲ་སོགས་བྱིན་ཅན་གྱི་རྫས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་གཏེར་ནས་བཞེས། དེ་ནས་རི་བོ་བཀྲ་བཟང་དུ་ཐེབས་ནས་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་མཛད་དེ་གནས་ཆེན་དེར་དགོན་པ་བཏབ། ཨོ་རྒྱན་གུ་རུ་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས། གང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་སྒྲུབ་པར་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། གཏེར་ཆེན་གྱི་སྙན་གྲགས་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ཆོས་དབང་ཞུ་བར་ཡོང་བའི་གདུལ་བྱ་བགྲང་གིས་མི་ལངས་པར་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དེ་ནས་འབྲས་མོ་གཤོངས་སུ་བྱོན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་དབང་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཛད། ལོ་རེར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་རེ་མ་ཆགས་པར་མཛད་ནས་གང་ཟག་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད། གང་ཉིད་ནི་རིག་འཛིན་བཞི་སློབ་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་གྱི་སའི་རིག་འཛིན་གྱི་དབང་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་འཕྲུ་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། མཐར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་སྐུ་ལུས་མ་བོར་བར་པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞལ་ཡས་སུ་གཤེགས་ནས་གུ་རུའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་གྲགས་སོ། །《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི》ནང་རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་གླང(༡༣༣༧)ལོར་གཙང་ངམ་རིང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་གཤེགས་པར་གསུངས་པས་དཔྱད་པར་ཞུ།

གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་གླིང་པ། སྙིང་མའི་གཏེར་ཆེན་འདི་ནི་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟག་ལུང་སྐྱོན་པ་ཞེས་པ་དང་ཡུམ་ཨ་ཧཱུྃ་རྒྱན་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༣༤༠)ལོར་བྲག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་ཀྱིས་མཚན་རིག་འཛིན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་བྱ་བ་ལས་འབྲི་ཀློག་བསླབས་པས་ཐེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཡབ་འདས་རྗེས་ཙ་རིར་བྱོན་ནས་དགོན་པ་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོར་གསོལ། མཁན་སློབ་དེ་གཉིས་ལས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། དེ་ནས་ཀོང་པོར་བྱོན་ཏེ་འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་དང་མཇལ་ཞིང་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ལྷ་རིས་ཀུང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་མཁྱེན། རྫོང་དཀར་དུ་ལོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོར་སྤུ་རི་ཕུག་མོ་ཆེ་ནས་བླ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐོར་རྣམས་གདན་དྲངས། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལ་གཏེར་རྫས་རྣམས་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན་

གསོལ་ཞིང་གཏེར་ཆོས་རྣམས་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། ལོ་དེ་ནས་བཟུང་དཀར་ཟླུག་འཕྲང་དང་། དགྱེ་ཐོ་རོང་། ལང་པོ་ཀ་མདའ་འཕྲང་། ཀོང་པོ་མཆིམས་ཡུལ། སྤུ་རི་རིན་ཆེན་འབར་བ། ཙ་རི། རྒྱ་ལ་གཤིན་རྗེའི་ཐ་དོང་། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ་སོགས་ནས་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཏེར་ནི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་བཞེས། ཆོས་བདག་སློབ་བུའི་གྲངས་ཀྱང་དགོངས་འདུས་ཁོ་ན་ལའང་གཙོ་བོར་བཀའ་བབས་བརྒྱུད་པའི་ཚ་བོ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། གཏེར་ཆོས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་བདག་སོགས་རྗེས་ལས་འདས་པར་བཞུགས། ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཞྭ་ནག་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞྭ་དམར་བ་མཁའ་བསྐྱོད་དབང་པོ། སྣེ་གདོང་གོང་མ་ཆེན་པོ། ས་སྐྱ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། རྗེ་སྟོན་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་གྲངས་ལས་འདས། གཞན་ཡང་བྱ་ཁྱུང་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་སོགས་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་ཚོགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱོན་ཞིང་བསྟན་པ་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར། སྐྱིལ་ཕུ་བདེ་ཆེན་བསམ་གྲུབ་དགོན་བཏབ་ནས་གདན་སའི་མཐིལ་མཛད། སྐབས་ཤིག་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་སྨན་ནག་ཏུ་གྲགས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛད་ནས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཏུལ་ཏེ། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱི(༡༣༩༦)ལོར་དགོན་པ་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

གཏེར་སྟོན་གླིང་པ་དགུ། ༡. དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་གླིང་དང་། ༢. ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་གླིང་། ༣. སྟོད་རཏྣ་གླིང་། ༤. ནུབ་ཏུ་པདྨ་གླིང་། ༥. བྱང་དུ་ཀརྨ་གླིང་། ༦. ཤར་སྟོད་ཨོ་རྒྱན་གླིང་། ༧. དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གླིང་། ༨. ཞིག་པོ་གླིང་། ༩. ཀུན་སྐྱོང་གླིང་ཞེས་རིན་ཆེན་གཏེར་སྟོན་གླིང་བཅས་ལ་ཟེར།

གཏེར་སྟོན་ཉི་མ་གྲགས་པ། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མདོ་ཁམས་ཟལ་མོ་སྒང་གི་སའི་ཆ་ཕྱུང་པ་པན་ཏུ་གྲུ་ཡ་གྲོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ཀརྨ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༦༨༧)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་དུས་ནས་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གཏམས་ཤིང་། སྐྱིར་བཏང་བྱིས་པ་ཕལ་པའི་ངང་ཚུལ་དང་ཡོངས་སུ་མི་མཐུན་པར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གི་སྐུ་ཡོན་སྦྱོང་པ་ཙམ་གྱིས་ཚེགས་མེད་མཁྱེན་ཏེ་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཆེ། གྲུབ་ཐོབ་རྗོགས་ཆེན་པད་མ་རིག་འཛིན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་མན་ངག་ཉམས་ཁྲིད་དང་། ཐ་སྙད་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་། འཆད་རྩོམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ། ཆགས་རི་ཉི་གྲགས་དགོན་ནམ་སྲིད་རྫོང་འོད་གསལ་སྒྲུབ་སྡེ་ཕུག་བཏབ་ཅིང་འཛིན་སྐྱོང་མཛད། མདོ་སྨད་ཁྲོལ་སྟག་མོ་དགོན་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་ཐོག གཙུག་ལག་ཁང་ཁག་དང་དགོན་པ་གཞན་རྣམས་ཉམས་གསོ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས། བྱ་བཏང་མཛད་ནས་ལུམ་བྲིའི་ཚལ་སོགས་སྟོན་པའི་མཛད་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་འཕགས་ཡུལ་དང་། བལ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སྒྲུབ་གནས་སོགས་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་གནས་ཆེན་ཕལ་ཆེ་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། གཏེར་ལུང་དང་རྗེས་མཐུན་ཟབ་གཏེར་མང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

གཏེར་སྟོན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ། ཉིང་མའི་གཏེར་སྟོན་འདི་ཉིད་ཡབ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་དཀར་མོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཕྲི(༡༣༤༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཁྲ་འབྲུག་རྫོ་མོའི་སྐུ་རྒྱབ་ནས་ཁ་བྱང་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་གྲྭ་ཕྱིའི་བྲག་པོ་ཆེའི་གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་བྲག་ཅེས་པ་ནས་ཤོག་དྲིལ་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ། བླ་དཔེ་པུ་སྟི་བཞི། ཚེ་ཆུ་བུམ་པ་བཞི། རྫོགས་ཆེན་ལྟ་བ་ཀློང་ཡངས་སོགས་ཆོས་ཚན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གདན་དྲངས་ཏེ། ཁྲོམ་གཏེར་མཛད་པས་ཀུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་བཞེས་ཤིང་ཁྲོམ་གཏེར་མང་པོ་མཛད། གཏེར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀུང་བླ་མ་བདེ་གཤེགས་འདུས་སོགས་འདུས་པ་སྐོར་བཞི། སྙིང་ཏིག་བཅུ་གསུམ། སྐུ་རྟེན་ཏུའང་ལི་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་དང་། རྟ་ཕག་གི་སྒྲ། ཚེ་བུམ་སོགས་དང་། དམ་རྫས་སྐྱེ་བདུན་གྱི་རིགས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། གདན་སའི་མཐིལ་གླིང་མོ་ཁར་མཛད། གཞན་ཡང་སྤོ་བྲག་མོན་སྤ་གྲོ། བཟད་ཀྱི་ཞུག་སྐད་དགོན་པ་སོགས་བཟུང་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་ཀོང་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཤེས་རབ་མི་འབར་དང་མཇལ། དེས་ཤོག་སེར་སྤྱན་སྔར་ཕུལ་བའི་དོན་རྣམས་བཀྲོལ་བས་ངོ་མཚར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། གཏེར་སྟོན་འདིའི་སའི་གཏེར་རྒྱུད་ཏུའང་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ་ངེས་པར་གདན་འདྲེན་པར་སྣང་། སྲས་དང་སློབ་བརྒྱུད་ཕལ་ཆེར་སྤོ་བྲག་དང་། མོན་གྱི་ཕྱོགས་ན་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ(༡༤༠༥)ལོར་སྤོ་བྲག་ཆུས་ཕྲེར་ནྡྲ་ལྷ་ཁང་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

གཏེར་སྟོན་ཞིག་པོ་གླིང་པ། གཏེར་སྟོན་འདི་ཉིད་དབུ་རུ་རྡོ་ཤྲཱག་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེ་ཞེས་པར་ཡབ་ནམ་མཁའ་དབང་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་ཚེ་དབང་བསྟན་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༥༢༤)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་རྗེ་སྨན་ཆུ་བ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཅོད་པ་དང་ལུས་སྲུང་ཞུས་པས་ལྟགས་སྟོན་བྱིན་ནས་མཚན་ནམ་མཁའ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་གི་དུས་གཏེར་སྒྲུབ་མཛད་པས་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་ཟིན་བྲིས་བཏབ་ནས་ལོ་དེར་གསང་ཕྱུག་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་རྒྱལ་བ་འདུས་པའི་སྐོར་དང་། དམ་རྫས་སྐྱེ་བདུན། ཚེ་ཆུ་སོགས་མང་དུ་བཞེས། དེ་ནས་ཟངས་ཡག་བྲག་ཟུར་མཁར་རྡོ་རྗེའི་མཆོད་རྟེན། དབུ་རུ་ཞྭའི་ལྷ་ཁང་། གཞུ་སྟོད་གཏེར་སྒྲོམ། ལྷ་ས་དང་། བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ནས་ཐུགས་དམ་ཟབ་པ་སྐོར་བདུན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ། རྟ་མགྲིན་ནཱ་ག་ཀླུ་འདུལ། དྲག་པོ་གནམ་ལྕགས་མེའི་འཁོར་ལོ་སོགས་གཏེར་ཆོས་མང་པོ་དང་། སྐུ་ཚབ་རྟེན་གསུམ་དམ་རྫས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གདན་དྲངས། བཀའ་གཏེར་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེར་མཛད་པས། གསང་ཆེན་སྙིང་མ་ལ་བཀའ་གཏེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་ཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པས་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞལ་སློབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ། རྩེ་གདོང་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བསམ་གྲུབ། འབྲུག་པ་ཞབས་དྲུང་མི་ཕམ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སློབ་མའི་ཚོགས། ཁམས་ཀོང་། བྱར་དྭགས། ཨེ་གཉལ། སྤོ་མོན། དབུས་གཙང་ཐམས་ཅད་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བྱོན་པས་གསང་ཆེན་སྙིང་མའི་སྒྲོག་མཐུད་ལྟར་བྱུང་ཞིང་། གཏེར་ཆེན་འདི་ཉིད་དང་། སོག་ཟློག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། གོང་ར་ལོ་ཆེན་བཅས་ལ་སྣང་སོག་གོང་གསུམ་དུ་གྲགས། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བཀའ་གཏེར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། གཏེར་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདས་ལོ་མ་གསལ།

གཏེར་སྟོན་ལོག་མ་གུ་རུ་ཆོས་དབང་། ཉིང་མའི

གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་ནང་ཞང་རལ་པ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དང་འདི་རྣམ་གཉིས་ལ་གཏེར་སྟོན་གོང་འོག་གཉིས་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་འདི་ཉིད་སྔོ་ཐག་ཏུ་ཡབ་སྲུང་སྟོན་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་དང་ཡུམ་དཀར་བཟའ་མགོན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༡༢)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་པ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་། དེ་ནས་བོན་གྱི་གཞུང་ཆེན་དང་། མདོས་གཞུང་ཆེན་མོ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། ཡབ་དང་འགྲོ་མགོན་མཚུར་སྟོན་ཡབ་སྲས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསར་རྙིང་གི་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་དང་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་། བཀའ་གཏེར་གྱི་སྨིན་གྲོལ་དང་བཤད་རྒྱུན། ཞི་བྱེད་གཅོད་ཡུལ་ཆོས་དྲུག་ཕྱག་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་གསར་མའི་ཕྱག་རྫོར་ལུགས་དྲུག་གསན་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་དུམ་ཚུ་འཁོལ། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྐུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་རྫོགས། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཀ་ཀ་ནི་གྲ་ལྷ། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་མཁྱེན་པར་མཛད་ཅིང་ཡིག་བརྒྱའི་སྒྲུབ་པ་མཛད། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་དག་དང་མ་གཤིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལུགས་གཉིས་དང་། རྟ་མགྲིན་ལ་སོགས་གསར་རྙིང་མང་པོ་གསན་ཞིང་བསྒྲུབས། བསྙེན་པ་སྡེལ་ཞིང་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཐོབ། དེ་ནས་ཚད་མ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག དགྱེས་རྡོར་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་དང་། ཕྱག་རྫོགས་ཞི་བྱེད་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཆོས་འབྲེལ་གསན། དེ་རྗེས་གྲུ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་གཏེར་མ་ཁ་བྱང་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བ་ལ་བརྟེན་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༣༣)ལོར་ཡག་ཉིན་གྱི་ལུང་པ་གནམ་སྐས་ཅན་ནས་ཡང་བྱང་བཞེས། གཏེར་གྱི་ལྡེ་མིག་དང་། གཏེར་བཅུད། གཏེར་བྱང་ལྷར་སྒོ་བྱེ་ནས་གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད། ཐུགས་གཏེར་དང་བཅས་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་སྙན་པ་གང་སར་ཁྱབ་པས། བོད་ཡུལ་སྤྱིའི་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་དད་གུས་ཚད་མེད་ཞུ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་འོད། ཆོས་འོད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ལྷ་ཁང་དང་། བསམ་འགྲུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་མཛད། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་གཉལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར། སྨན་ལུང་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། བལ་པོ་ཧྲཱ་རེ་གཙུག་འཛིན། སྟོད་ལྷན་གྱི་བུ་གུ་སོགས་མང་དུ་བྱོན་ནས་འཕགས་བལ་དང་བོད་ཁམས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཟབ་ཆོས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྤེལ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༢༧༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྙིང་རྒྱུད་དཀར་ཆག་ཏུ་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་གཤེགས་གསུངས།

གཏེར་སྟོན་ར་མོ་ཤེལ་སྨན། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི(༡༢༠༧ནས༡༢༨༨)ནང་གཙང་ཡར་སྟོད་ར་མོ་སྨན་ཆུ་ཁར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐུགས་གཞོལ་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཐོས་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། ཤེལ་བྲག་དང་། སྨན་ཆུ་འོད་གསལ་རྫོང་བྲག་རིའི་ཕུག་པ་སོགས་ནས་བླ་རྫོགས་ཐུགས་གསུམ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་སྐར་རྩིས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྣ་ཚོགས་གཏེར་ནས་བཞེས། ཐོག་མ་ནས་སྨན་དཔྱད་ཞུག་ཞུག་མཛད་པས་འགྲོ་དོན་ཆེར་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་གསང་སྨན་སོགས་རྩ་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་དང་། འབམ་བཅོས་སྨན་དཀར་སྨན་ནག་སོགས་ལ་མན་ངག་ཁ་ཚར་དང་བཅས་མཛད་པས། ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པར་གནས། དུས་དེ་ཙམ་ལ་ལོ་པཎ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་བཙུན་ཡང་རྒྱ་གར་དང་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་མང་། རྗེ་ར་མོ་ཤེལ་སྨན་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཚིགས་ཞིབ་ཆ་མ་གསལ་ཡང་གཏེར་སྟོན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་གོང་ཙམ་ལ་བྱོན་པར་

བཞེད།

གཏེར་སྟོན་རཏྣ་གླིང་པ། གཏེར་སྟོན་འདི་ཉིད་ལྷོ་བྲག་གྲུ་ཤུལ་དུ་ཡབ་ཕྱུག་པོ་མདོ་སྡེ་དར་དང་ཡུམ་སྲི་ཐར་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ལུག(༡༤༠༣)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་རིན་ཆེན་དར་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཆོས་ཀྱི་གསན་པ་འང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཐུགས་རྙོད་ཅིང་ལུས་རྩལ་སོགས་ལ་གཞན་གྱིས་འགྲན་དུ་མེད་པར་གྲགས་ཤིང་། བཟོ། གསོ་བ། སྒྲ། སྙན་ངག་སོགས་དང་། སྒྱུ་སྒྲ་རྩེད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་དངོས་སུ་གནང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་ཕྲུང་ཆེན་བྲག་ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་འབྲི་ཐང་ཀོ་རོ་བྲག་དང་། ལྷོ་བྲག་གནམ་སྐས། མཁར་ཆུ་དཔལ་གྱི་ཕུག་རིང་སོགས་ནས་སྟ་རྗེས་སུ་གཏེར་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞེས། ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོར་ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་མཇལ་བར་ཞབས་ནས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་ཆོས་རྗེ་བླ་བ་གྲགས་པ་དང་མཇལ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཀའ་ཇི་སྙེད་གསན། མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་མང་པོ་བསྟན། ཐུགས་སྒྲུབ། སྨན་སྒྲུབ། སྐྱེ་བདུན་རིལ་སྒྲུབ་མཛད་སྐབས་དང་། དབང་ཁྲིད་གདམས་ངག་བསྒྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་འཇའ་འོད་མེ་ཏོག་དང་། སྨན་ཡོས་ཀྱི་དྲི་བཟང་ཁྱབ་པའི་ངོ་མཚར་བརྗོད་ལས་འདས། སྐུ་ཐོག་གསུམ་གྱི་གཏེར་སྐལ་སྐུ་ཐོག་འདི་རང་དུ་བཞེས་པས་ཞིག་པོ་གླིང་པ། འགྲོ་འདུལ་གླིང་པ། རཏྣ་གླིང་པ་ཞེས་མཚན་གསུམ་དུ་གྲགས། སྟོད་གངས་རི་ཏི་སེ་ནས་སྨད་མདོ་ཁམས་རྒྱལ་མོ་རོང་ཡན་ཆད་འགྲོ་བ་དཔག་མེད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་བསྩལ། གསུང་མགུར་དང་། རྩོད་ཟློག ཆོས་འབྱུང་། དབང་ཁྲིད། ཞལ་གདམས་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། བརྒྱུད་འཛིན་སློབ་མའི་ཚོགས་ཀྱང་ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། སྣེ་གདོང་གོང་མ་ཆེན་པོ། ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས། འབྲུག་པ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་སྐྱོས་མཐིང་མ་བ། ཡར་ལུང་སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་པ་སྣ་རྩེ་བ་བསམ་གྲུབ་རྒྱལ་པོ། རྟག་མགོས་ཆོས་རྗེ། ཟ་ར་བ། བྲག་སྣ་ཆོས་རྗེ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་ཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་སོ། །

གཏེར་སྟོན་ལས་འཕྲོ་གླིང་པ། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་གཅིག་ལ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། གཏེར་སྟོན་ལས་འཕྲོ་གླིང་པ། རིགས་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ། སྔགས་འཆང་ཧཱུྃ་ནག་མེ་འབར་བཅས་སོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀོང་ཡུལ་ཞོ་ཏུ་གནམ་ཚལ་དུ་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་དང་ཡུམ་མ་སངས་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༥༨༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལྡན་ཞིང་། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། རྗོ་ལ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ཉི་ཤུར་མ་ཕེབས་བར་སློབ་གཉེར་དང་། ལྷག་པར་གསོ་རིག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་འདུན་གཏད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ཏེ་ཆོས་རྗེ་མི་ཕམ་བཀྲ་ཤིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོར་གསོལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་ལུང་སོགས་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད། ཞབས་དྲུང་ནོར་བུ་རྒྱན་པ། འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། མཉམ་མེད་ལྷ་རྩེ་བ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱད་པར་ལྷ་རྩེ་བ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་དུ་འདག་སྦྱར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ་གཏེར་

ཀྱི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་བྱུང་ཅུང་ཟེ་མི་སྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་མི་ཕམ་བཀྲ་ཤིས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཐུགས་སྐུལ་མཛད་འོག་ལྕགས་སྦྲེལ(༡༦༢༠)ལོར་གཏེར་གྱི་ཐོག་མར་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་མ་དང་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་བཞེས། དེ་ནས་བྲག་ལུང་ཏམ་འཕྲང་ལྕགས་ཀྱི་སྒོ་མོ་ནས་ཡང་ཟབ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་སོགས་གསང་གཏེར་དུ་བཞེས་ནས་གཏེར་སྒྲུབ་དང་གསང་རྒྱ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། གཞན་ཡང་ཀོང་པོ་བུ་ཆུ་དང་། བྱང་འཕྲིན་མཛེས་ཞེས་སྔོན་པ་ལུང་གི་གནས་སྒོ་དང་། སྐྱིལ་མོ་ལྷ་རི། ཀོང་འཕྲང་དགེ་འདུན་གནས་དབུ་ཙ་ཞྭའི་ལྷ་ཁང་སོགས་ནས་ཟབ་གཏེར་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཐོག དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་སོགས་འགའ་ཞིག་གསང་གཏེར་ལས་ཕལ་ཆེར་ཁྲོམ་གཏེར་མཛད། སྐལ་ལྡན་མང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་ཚུལ་མང་པོའི་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་རྩི་བསྩལ། རྗེ་ཉིད་སྐུ་བཙུན་ཞིང་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེར་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་ཞིང་བབ་པར་མཛད། བང་རི་འཇོག་པོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྒོ་ཕྱེས་པའི་གནས་ཁྲོད་འཕགས་དེར་སྒྲུབ་སྡེ་བཏབ། དངོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ཆོས་བདག་གི་གཙོ་བོ་སྨམ་པོ་ཞབས་དྲུང་ནོར་བུ་རྒྱན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོར་རྗེ། ཞྭ་དམར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔག་བསམ་དབང་པོ། འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཆོས་བདག་ཆེས་མང་ཞིང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ། ཟབ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འོད་ལུས་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་དྭགས་པོའི་ཕྱོགས་སུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་བ་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དུ་མ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀྲི་བཞིན་པར་དགུང་གྲངས་དོན་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༦༥༦)ལོར་བང་རིའི་འཇོག་པོར་འདས།

གཏེར་སྟོན་སངས་རྒྱས་བླ་མ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོར(དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ)ལ་སྟོད་མཚོ་བར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཙ་གསུམ་དྲིལ་སྒྲུབ་དང་། རྟ་མགྲིན་དྲེགས་པ་ཟིལ་གནོན་སོགས་གཏེར་ཆོས་མང་དུ་བཏོན་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

གཏེར་དུ་བཞག གནས་སྐབས་མི་མངོན་པར་སྦས་ནས་འཇོག་པ།

གཏེར་བདག་གླིང་པ། མཚན་དངོས་ལ་པདྨ་གར་དབང་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་ཟེར། རྗེ་འདི་ནི་ཡབ་སྒྲུབ་སྟོན་གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ལྷ་འཛིན་དབྱངས་ཅན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༦༤༦)ལོར་གྲྭ་ནང་དར་རྒྱས་ཆོས་གླིང་དུ་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཀུན་དགའ་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཡབ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་གསན། དེ་རྗེས་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་པདྨ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ནས་བཟུང་རྩ་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས་ཡབ་རྗེ་ལས་གསུང་བཤད་རིམ་པར་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་གཡའ་མ་ལུང་ནས་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཐིག་གི་སྐོར་སོགས་དང་། དགུང་གྲངས་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པས་ཤེལ་བྲག་ནས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་དྲེགས་འཇོམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སྤྱན་དྲངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྐད། དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པ་མེ་འབྲུག(༡༦༧༦)ལོར་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཐོག་ཆོས་གྲྭ་དང་སྒྲུབ་གྲྭ་བཙུགས། གྲྭ་ཚང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མའི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། བཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད། ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི

རིག་གནས་འཕྲིད་རྒྱུན་ཏ་ཅང་ཁྱུངས་དག་ཅིང་སྐད་གྲགས་ལྡན་པས་དགོན་པ་དེ་ལས་རིག་གནས་མཁས་དབང་དུ་མ་དང་། གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་སྙིང་མའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་བསྐྱངས། གཏེར་གླིང་པ་མཆོག་དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་སུ་བྲག་དམར་མཆིམས་ཕུ་དང་། གཡའ་མ་ལུང་སོགས་དབེན་གནས་སུ་མཚམས་ལ་ཞུགས་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཙ་ལྔ་ཙམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་པས་མ་དག་པའི་སྣང་བ་འགོག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་ལས་བཞི་གང་ཡང་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པ་ཤིང་བྱི(༡༦༨༤)ལོར་བླ་བྲང་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་དང་། བསམ་གྲུབ་གླིང་། བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་བཅས་དང་། དགུང་གྲངས་ཞེ་དྲུག་པར་སྐུ་འབུམ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་གཞན་རྣམས་སུ་བྱང་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལྷག་མ་བདུན་སོགས་རྟེན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་ལྔ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མའི་གྲུབ་མཆོད་དང་། གསང་སྔགས་ཕོ་བྲང་གསར་དུ་བཞེངས། མདོར་ན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་རྗེ་དང་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་སྨིན་གྲོལ་ཟབ་ལམ་གསན་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག ཟབ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གསན་པའི་ཡོངས་འཛིན་སུམ་ཅུ་ཙ་ལྔ་རྣམས་བསྟེན་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བསྙེན། བྱང་སྡོམ་བཀའ་སྒྲོལ་གསུམ་སོགས་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དེང་སང་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཅོག་དང་། གཏེར་མའི་རྗོ་ཐེང་། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྤྱི་བཀའ་དང་། བདེ་མཆོག གཤེད་སྐོར་སྒྲི་ཡོག་སོགས་ཀྱི་ཟུར་བཀའ། མདོ་ཕྱོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་དབང་ཁྲིད་བཤད་ལུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་གསན་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྔ་འགྱུར་རྒྱུད་འབུམ་རིན་པོ་ཆེས་མཚོན་ཟབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཇི་སྙེད་པ་ཞིག་གསན་ནས་ཏེ་སྤྱིར་བཀུར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཟུར་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་བཞེས། ས་ཕག་འབྲི་སྟག་སོགས་ཆེན་པོའི་གོ་སར་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་མཆོག་དུ་མ་དང་། མི་ཆེན། བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་གྲངས་མེད་དང་། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ནས་དད་འདུས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་མཆོག་དམན་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན་བཀའ་མའི་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་དབང་ཆོག་སོགས་དང་། བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ། རིག་གནས་སྐོར་སོགས་སྔ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་གླེགས་བམ་པོད་ཆེན་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་གྲངས་རེ་དགུར་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །

གཏེར་ཡིག གཏེར་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་ཆོས་གཞུང་ངམ་དེའི་ཐོག་བཀོད་པའི་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་དམིགས་བསལ་ཅན་རྣམས་སྟེ་དཔེར་ན། རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་ཡིག་ལྟ་བུ།

གཏེར་དུ་སྦས། གལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་དཔེ་རྣམས་གནས་སྐབས་དར་སྤེལ་གཏོང་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་པ་རྣམས་བྲག་ཕུག་བཙན་པོ་དང་། ལྷ་ཁང་། ལྷ་སྐུ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྦས་ཐོག་སྦས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་གཏེར་རྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་ཀྱང་གནས་གཞན་དུ་སྦས།

གཏོགས་འདོད། གཞན་ནོར་འཕྲོག་འདོད་པ།

གཏོང་ཕོད་ཅན། རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དངོས་རྣམས་གཏོང་བ་ལ་ཕངས་སེམས་མེད་པ།

གཏོར་བ་ཆེན་པོ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་།

གཏོར་མ་ཆ་གསུམ། ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག བགེགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཆ་གཅིག

གཏོར་ཟོར། གཏོར་མ་ལ་དཀར་གཏོར་དང་དམར་གཏོར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དཀར་གཏོར་ཏེ་གཏོར་མར་མར་ཁུ་བྱུགས་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་ལྷ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ལ་འབུལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། དམར་གཏོར་ནི་འབྲི་སྣུག(སྣུག་རྩི)བྱུགས་པ་ལ་དམར་གཏོར་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་དྲག་པོའི་ལྷ་ལ་འབུལ་བའི་མཆོད་པ་ཡིན། ཟོར་ནི་བོན་པོས་ཏ་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བལྟས་ན་དང་པོ་བོན་པོའི་དྲག་སྔགས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་མངོན།

གཏོར་ལེན་མིག་ལྡང་། གཏོར་ལེན་ཞེས་པ་བྱ་རོག་གི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱ་རོག་ནི་གཏོར་མ་ལེན་མཁན་གྱི་བྱ་ཡིན་པས། དེས་གཏོར་མ་མ་བླངས་ན་ཆོས་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ་ཡོད་ལ། བྱ་རོག་གིས་འུག་པའི་སྐད་ཐོས་ན་དེ་མ་ཐག་འཇིགས་ནས་མིག་གཏིང་དུ་ལྡང་བ་སྟེ་འཇིགས་པའི་མིག་རིག་རིག་པོར་བལྟ་བའི་དོན།

གཏོལ་མེད། (གཏོལ་སྨེད)ཆ་རྒྱུས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ན་ཐབས་ཤེས་མ་རྙེད་པའམ་ཐབས་ཤེས་མེད་པ་ལ་གོ་བ་དང་། ཡང་ན་གདིང་ཚོད་མེད་པའམ་ངེས་གཏན་མེད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། དང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། གཉིས་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། གསུམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔ། བཞི་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ལྔ་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་བཅས་ལས། དང་པོ་ལ། ༡. དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། ༢. ཆོས་དབྱིངས་འཁྱིལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ༣. རྣམ་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ༤ དབྱིངས་ཆེན་བདལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ༥. འཁོར་འདས་དབྱིངས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ། གཉིས་པ་ལ། ༦. མེ་ལོང་གསལ་མདངས་ཡེ་ཤེས། ༧. མེ་ལོང་ཀུན་འཆར་ཡེ་ཤེས། ༨. རྟོག་མེད་ཀུན་གསལ་ཡེ་ཤེས། ༩. རྟགས་མེད་རྩོལ་བའི་ཡེ་ཤེས། ༡༠. གསལ་ལ་འཛིན་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། གསུམ་པ་ལ། ༡༡. མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ༡༢. མ་འགག་ལྷུན་མཉམ་ཡེ་ཤེས། ༡༣. མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ༡༤ མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ༡༥. ཅི་ལ་ཅི་གནས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔ། བཞི་པ་ལ། ༡༦. བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ༡༧. བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ༡༨. བྱ་བ་མི་གནས་ཡེ་ཤེས། ༡༩. བྱ་བ་བཏང་བའི་ཡེ་ཤེས། ༢༠. སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ། ལྔ་པ་ལ། ༢༡. སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། ༢༢. དོན་རྣམ་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ༢༣. རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཡེ་ཤེས། ༢༤ རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། ༢༥. གོང་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔའོ། །

བཏགས་ཆོས། གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཆོས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། བར་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གདགས་གཞི་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པའི་བཏགས་ཆོས་ཡིན། བུམ་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྫུལ་ཕྲན་རྣམས་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་དང་། བུམ་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཏགས་ཆོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། གཞན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས།

བཏགས་མིང་། སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་དེ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེའི་ཕྲུ་གུ་ཁ་ཆེ་སྐྱ་ཞག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བར་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས་ཡོད།

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་རྐྱེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མགོ་གནོན་པར

བྱས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཡིན། 《མདོ་སྡེ་རྒྱན》ལས། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཛུག་སོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཏགས་ཡོད། ཅི་བྲག་སྨྲ་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ། བཏགས་ཡོད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། མཚན་གཞི་བུམ་པ། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ། ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚོན་བྱ་ལས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །

བཏགས་མིང་ཆགས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། གཡའ་སྤང་སྐྱེས། སྐྱེས་བུ་གླུ་བཙན། པཊ་ཆེན་རྣ་ཧྲ། ཏེ་ལེ་འབར་མ། ཟུར་ཕུད་ཅན། རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱ་ཅན། བྱ་རོང་ས་ཏིལ་རྣམས་ཏེ་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་མིང་བཏགས་ཤིང་ཆགས་པའོ། །

བཏང་སྙོམས། རང་སེམས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་།

བཏང་སྙོམས་ལྔ། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་མི་བདེ་བ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སོ། །

བཏང་སྙོམས་གསུམ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། (དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན)འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས། ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་སོ། །

བཏང་བཞག་མེད་པ། གཤམ་དུ་གསལ་བའི་བཏང་བཟུང་མེད་པ་དང་གོ་དོན་འདྲ།

བཏང་བཟུང་མེད་པ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་སྐབས་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་དུས་སྐབས་ངེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུར་རེ་སྡོད་པ།

བཏོག དག་ཐེར།

འཏོ། བཏོ། དར་བ་དང་འཕེལ་བའམ་རྒྱས་པ། དཔེར་ན། ལུགས་བཟང་ཀུན་ནས་བཏོ་བ་ལྟ་བུ།

ཏ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་ཁྲལ། ཏ་དང་། ཁལ་མ། མི་གསུམ་ག་གཏོང་དགོས་པའི་ཁྲལ།

ཏ་ཀུ་ཙུབ་ནག་པོ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ཏ་ཀུ་ཙུབ་ནག་པོ་ཞེས་ཀུ་ཙུབ་ནི་ཏ་ཁྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང《ཐ་བཞེད》ལས། རྒྱལ་པོས་ཆིབས་ཀུ་ཙུབ་བཅུ་དྲུག་བཏང་ཞེས་ཀུ་ཙུབ་ནི་བང་རྩལ་མགྱོགས་པའི་ཏ་ཡི་སྤྱི་མིང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པས་བརྟག

ཏ་མགོ། དུད་གྲངས་བཅོ་སྔངས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། དུད་ཆུང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་དུད་ཆེན་གཅིག དུད་ཆེན་གཉིས་ལ་ཏ་མགོ་གཅིག་ཟེར་བ།

ཏ་མགྲིན་ལྷ་མོ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༢༣)ལོར་ཆབ་མདོ་གོ་འཇོ་རྫོང་ཁོངས་ར་ཆུ་ཁ་དོའི་ཉག་བླ་སྒར་ཞེས་པའི་སར་ཡབ་ཉག་བླ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་དྲི་མེད་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཡབ་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་པོད་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་བཅས་པ་གསན་བཞེས་ཉམས་ལེན་མཛད། ལྷག་པར་དུ་ཡབ་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་ཕག་མོའི་ལྷུང་ཁྲིད་རྒྱུན་དུ་མཛད་ནས་བཅུད་ལེན་བདུན་ཚར་ཉེར་གཅིག་ཙམ་དང་ནམ་མཁའ་བཅུད་ལེན་བདུན་གཅིག་བཞུགས། ཁྱད་པར་དུ་ཡབ་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ཡང་ཏིག་ནག་པོ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་པར་ཉམས་ལེན་མཛད། ཧྲ་ཀི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲས་མིག་གི་ལིང་ཏོག་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱི་ནུས་པ་དང་། ནུ་ཆུས་མིག་ནད་དང་གྲིབ་ནད་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་མཆོག་ཡིན། དགྲ་ལ་སྡང་སེམས་དང་གཉེན་ལ་ཆགས་སེམས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མི་མཁྱེན། གྲྭ་བུ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ངང་ནས་དགུང་ལོ་ང་བདུན་ཐོག་ཕྱི་ལོར་ཞིབས་པ་ས་ལུག(༡༨༧༨)

ཡིའི་བོད་བླ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་གྱི་ཞོགས་པར་བཞུགས་སའི་ཉེ་སྐོར་གསེར་ཀ་དང་རྩེ་རོང་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་གཉེན་ཉེ་བུ་སློབ་ཚང་མ་ཕོས་དེ་གསུངས་པར། ད་ཁྲིད་ཚོ་སྡུག་མ་བྱེད། སྐྱེས་པའི་མཐའ་མར་ཤི་རྒྱུ་ལས་མ་མཆིས། ང་རང་གི་ཚེ་ཚད་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་དེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་ལོ་ཤས་ཚེ་བསྲིང་ཐུབ་པ་བྱུང་། རང་ལ་ཕག་མོའི་ཞལ་མཇལ་ཡང་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་། ད་རེ་ཞིག་གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་དགོས། ངའི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱས་ནས་ཉར་མ་སྡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནུབ་མཚན་མོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཉིན་བདུན་བཞག་རིང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྐུ་ལུས་ཧྲིལ་པོ་སྒྲི་སྐར་ཉེར་དྲུག་གམ་མཁྲིད་གང་ལྷག་ཙམ་ལས་མ་ལུས། ཚུལ་དེ་ཡུལ་དེའི་མང་ཚོགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་མིག་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་སྣང་བ་བྱུང་། མི་མང་པོས་སྔར་བསྐུར་འདེབས་ཞུས་མྱོང་བར་བཟོད་གསོལ་ཡང་ཞུས་སྐད།

ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན། ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་ནི་བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་གང་སར་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་དེ་བས་དར་པོ་ཡོད། ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་ལ་གནའ་རབས་ཀྱི་དམག་རྩལ་རང་བཞིན་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་ཅིང་། གནའ་དུས་བཙན་པོའི་དུས་སུ་བོད་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཏ་ཅང་ཆེ་སྐོར《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང་》ནང་དུ་ཡང་འཁོད་ཡོད། དེ་སྐབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཚོས་སྐྱོད་པའི་མཚོན་ཆ་ནི་མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་ཡིན་པ་ལྟར་བོད་དམག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ངེས། ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་སྔའི་ཏ་དམག་གི་དམག་རྩལ་རྣམས་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་ནས་རྗེས་སུ་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་འདྲ་ཞིང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དང་འདྲ་བར་ལྷ་སར་དེ་སྔ་བོད་བླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་དྲུག་ཉིན་རྫོང་རྒྱབ་ཞར་འཕེན་ཞེས་རྫོང་རྒྱབ་གླུ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ལོ་ལྟར་ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དེ་སྔའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་རྒྱུག་རྩལ་སྟོན་ལ་ལྟད་མོ་ལྟ་སྲོལ་ཡོད། ཏ་པ་ནི་དེ་སྔའི་སྐུ་དྲག་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེ་ཁག་སྣེ་དཔོན་བཞི་དང་ལས་ཚན་རྗེས་འབྲེལ་ལྟར་གཡས་ཏུ་དང་གཡོན་ཏུར་ཕྱེ་ཞིང་། ཏ་པ་ཚོས་མགོ་ལ་སོག་ཞྭ་དང་པ་ཏ་ཙན་གྱི་གོས་གྱོན་ཐོག་མདའ་གཞུ་སག་ཐག་དང་བོད་མདའ་འཁྱེར་ཏེ་ཏ་རྒྱུག་བཞིན་དུ་ཆེད་བཙུགས་འབེན་ལ་མདའ་དང་མེ་མདའ་རྒྱག་པའི་རྩལ་འགྲན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ནས་ཐེངས་རེ་བྱེད་པའི་དུང་འཁོར་རྩལ་རྒྱུགས་ཞེས་པ་དེ་སྔ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གསར་བསྐོ་བྱས་པའི་དཔོན་རིགས་སྐྱེ་བོ་ཚང་མས་ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་ཐེངས་རེ་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་ཐོག་ཏ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་རྒྱུག་པ་དང་མདའ་རྒྱག་པ། འབི་ཤུ་ཞེས་པ་དང་མེ་མདའ་རྒྱག་པའི་རྩལ་འགྲན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོའི་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཉིན་ཏ་རྒྱུག་མི་རྒྱུག་ཅེས་པ་མི་རྫིང་གི་རྒྱུགས་ཤར་དང་། ཏ་རྫིང་གི་ཏ་རྒྱུག་གཏོང་བའི་མི་ཏ་རྣམས་གཏན་འཁེལ་འཁྲི་ཁུངས་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཟིན་མཚམས་བར་མ་རི་དང་ཡས་སྣའི་རི་ཟུར་གཉིས་ནས་རྒྱུག་བརྡ་བསྒྲགས་པ་དང་ཏ་རྐྱང་རྣམས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གཤམ་གྱི་སྐྱི་རིའི་ཟུར་ནས་བར་སྐོར་བརྒྱུད་ཇོ་བོ་རགས་རྒྱབ་བར་སྐྱི་ལེ་བཅུ་ཙམ་སར་རྒྱུག་པ་དང་། མི་རྫིང་རྣམས་རྐྱང་ཐང་སྒང་ནས་བར་སྐོར་ནང་གི་མི་ཏོག་ལྷམ་ར་ཞེས་པའི་བར་སྐྱི་ལེ་བདུན་ཙམ་སར་རྒྱུག་གི་ཡོད། མི་ཏ་རྣམས་ཇོ་བོ་རགས་རྒྱབ་དང་མི་ཏོག་ལྷམ་ར་སོ་སོར་སྔ་རྟིང་གིས་འབྱོར་མཚམས་ཨང་རིམ་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད། ད་དུང་ཞིང་གྲོང་དུ་དབྱར་ཁ་འཐོང་སྐོར་དང་། འབྲོག་ཁུལ་དུ་ཚོང་འདུས་སོགས་དུས་ཆེན་ལ་ཏ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་དང་། ལ་ལར་ཏ་རྒྱུག་ལམ་དུ་ཁ་བཏགས་བཀྲམ་ཏེ་ཏ་རྒྱུག་བཞིན་ཏ་ཐོག་ནས་ཁ་བཏགས་རྣམས་སྒྲུག་པ་དང་། དེ་མིན་ཏ་རྩལ་སྟོན་པའི་བྱེད་སྒོ་འགྲུག་པོ་སྤེལ་སྲོལ་ཡོད།

ཏྭ་ཚག་སྣང་། བོད་སྤྱོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དགོན་པའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་རི་བོའི་སྟོ་ཏ་ཏྭ་ཚག་སྣང་ཞེས་པའི་ས་ཆར་སྐྱོབ་པ་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་དང་བཅས་པ་སྐྱོ་བསངས་སུ་ཕྱིན། དེ་འཁོར་རྣམས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་རེ་སྟོན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཏ་ར་སྟོན་པ་བླངས་ནས་ཕུལ། དཔལ་ཆེན་ཆོས་ཡེས་བླ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། འགར་དམ་པས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས། ཛ་མ་སྟོ་བོ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེས་ཆོས་གོས་དང་ཛ་ཚགས་གཟར་བུ་རྣམས་ཉི་ཟེར་ལ་བཀལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་རེ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་གནས་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་མ་ཐུབ་པས་སྐྱེངས་ནས་དེ་གར་གཤེགས། དེར་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་འཁར་དེ་སྐུ་གདུང་གི་སྙིང་གར་བཙུགས་ཏེ་འཕོ་བ་རྟེན་འཕྲུག་སྙིང་མ་ཞེས་པ་མཛད་ནས་རིང་བསྲེལ་འཕྲུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་བས་ཕྱིས་རྟེན་འཕྲུག་སྣང་ཞེས་པའི་མིང་དུ་གྱུར། སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་གནས་དེའི་རྗེ་བཙལ་གྱི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་ཞི་ཁྲོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙལ་བཀབ་ནས་རབ་གནས་དང་གནས་འདིར་ཕུང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཐུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་མཛད་པས་དུས་ཕྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་གྱུར་ཏེ་དེང་སང་ཡང་ལྷ་ས་དང་། ཀོང་པོ། བྱང་ཁུལ། དེ་བཞིན་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་ཕུང་པོ་སྐྱེལ་བར་ཉིན་ལམ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ས་ནས་ཡོང་མཁན་ཡོད།

ཏྭ་མཆོག་སྐྱོང་བ་བོ། ཚེབས་དཔོན་དང་། ཏྭ་དཔོན། ཏྭ་འཚོ་མཁན་བཅས་དོན་གསུམ་ལ་གོ་དགོས།

ཏྭ་སྟེང་ནས་མདའ་མོ་འཕེན་པ། དེ་ནི་གནའ་རབས་སུ་འགྲོགས་པ་སྐྱུས་སྤོ་བ་དང་། རི་དྭགས་རྔོན་པ། དམག་དོན་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྔར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་དུ་ཏྭ་དམག་ཏུ་ཁག་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་འགོར་ཆེན་ཡོད་པས་དམག་དཔུང་ནང་རྟག་ཏུ་ཏྭ་རྒྱུག་དང་། ཏྭ་རྩལ། མདའ་མོ་འཕེན་པ་བཅས་ཀྱི་དཔའ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་འགྲན་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བས་རྗེས་སོར་དེ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་ནས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་སར་གཞི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཏྭ་རྒྱུག་དང་། ཏྭ་རྩལ། མདའ་མོ་འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་དང་འགྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ཟིན་པ་ཡིན།

ཏྭ་སྟོན་རྡོ་བོ་ཡེ་ཤེས། སྙིང་མ་ཏྭ་སྟོན་རྡོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡབ་རྗེ་འབུམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ལུག(1163)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་བླ་མ་དམར་སྟོན་འཇམ་གྱི་སར་ཕྱིན་ཏེ་བདེ་མཆོག་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་ཆོས་སྐོར་ཞུས་ཤིང་། གཟུངས་རིང་ལ་བསྙེན་པ་ལོ་གཉིས་མཛད། བདེ་མཆོག་གི་དབང་ཡབ་དང་ལྷན་དུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཞུས། ཁ་རག་སྟོན་སྙིང་གི་སར་སྒྲུ་འཕྲུལ་ལོ་གཉིས་གསན། བླ་མ་རྩགས་དང་སེ་དུར་ཤུང་པ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཆེན་སྐོར་ལུགས་གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་ཆེ་ལ་བཤད་པ་མཛད། དེ་རྗེས་ཡབ་ཀྱི་སློབ་མ་རྗེ་བཙུན་ཏགས་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྣང་ལུགས་གསན། བླ་མ་ཟངས་རི་རྒྱ་རས་ལས་ལོ་རོ་རས་ཆུང་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་དང་། དགྱེས་རྡོར་སེས་ལུགས། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་སོགས་མང་དུ་ཞུས། བླ་མ་ཀླུང་ཕྱག་དུམ་ལས་དོ་ཧ་སྐོར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་སྐོར་མ་ལུས་པ་དང་། གཏོར་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་བླ་མ་ཞིག་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་གསན་པ་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མ་བུ་གསུམ་བསྐོར། བཤད་རྒྱུད་མདོ་བཅུ། འཁོར་བ་རྩད་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཤད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི། རྩ་བ་འགྲེལ་པ་རྒྱན་ཆོས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསན། གདམས་པ

སྣན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ། སྐོར་ལུགས་རོང་ལུགས་ཁམས་ལུགས་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ཕྱག་བཞེས་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད། ཞིག་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། གསུང་གི་ཆུ་རྒྱུན་དྲི་མ་མེད་པ་ལེགས་པར་འབྲུངས་པས་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས། བྱིན་རླབས་ཞུགས། རྗེ་ཡེས་སྤྱིར་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞབས་ཏོག་མ་གྲུབ་པ་མེད། ཁྱད་པར་ཞིག་པོ་ལ་ཡུལ་གཞིས་ཐམས་ཅད་བཙོངས་ནས་སྐྱོང་ཐག་ཕྲུས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་ལན་བཞི་བཙུགས། གདམས་པ་གསུང་སྒྲོས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེར་བཀོད་པས་ཕྱི་རབས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ལགས། ཕྱིས་པོ་དོང་གི་བླ་མ་གྲགས་དཀར་མོ་བ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ་སྒྲོན་མའི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་ལམ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་གསན། གདམས་ངག་ཟླ་མོ་དག་ཀྱང་ཞུས། ཆོས་ཞུས་ཚད་ཀྱི་བླ་མ་བརྩིས་ན་བཅུ་དྲུག སློབ་གཉེར་ནན་ཏན་ཕྲུས་པ་བཅུ་གསུམ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བའི་བླ་མ་དྲུག དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་དྲིན་ཆེ་བ་གསུམ། འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་པོ་རིན་པོ་ཆེའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གདན་སའི་བྱ་བ་དང་ཞིག་པོའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ལྷ་སའི་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་བསྐྱོམས་པས་ལོ་དྲུག་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༣༠)ལོའི་སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་སྐུ་གཤེགས།

ཏ་སྟོན་ཇོ་འབུམ། འདི་ཉིད་ཡབ་ཏ་སྟོན་དབང་གྲགས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༢༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་གཟན་གྱི་གྲུམ་བུ་ལུང་པའི་བླ་མ་མདའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་སྔར་པོ་ཏོ་བའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསན། དེ་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་འབངས་དང་ཡུལ་གཞིས་ཤིན་ཏུ་འཛོམས་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཞེན་པ་ལོག་ནས་གཡོག་བཞི་ཁྲིད་དེ་ལྷ་རྗེ་སྟན་ཁ་ཚལ་བའི་ཐུགས་སྲས་གཏོས་རྒྱ་བོ་རི་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ་དཔོན་གཡོག་ལྔས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ནས་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་ཆེན་སྐོར་ལུགས་གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། བླ་མ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ནས་ལམ་འབྲས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་གསན། གཞན་ཡང་དབུ་རུ་སྟོད་ཀྱི་བླ་མ་འཚར་སྟོན་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྣང་ལུགས་ཀྱི་དོ་ཏ་སྐོར་གསུམ་གསན། ཟངས་རི་འབྲོ་རས་ལས་ལོ་རོ་རས་ཆུང་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། ནང་སྟོན་མགོན་པོ་ལས་རྣམ་འཇོམས་དང་ཕུར་པ་གསན། དམར་སྟོན་འཛམ་ལས་བདེ་མཆོག་གསན། བདེ་མཆོག་གི་དབང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཞུས། དེ་ལྟར་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ཀྱང་གཏོས་རྒྱ་བོ་རི་པ་དང་། ཕག་མོ་གྲུ་པ་ལ་རྩ་བའི་བླ་མར་འཛིན། གསན་པ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པ་དང་རྒྱ་བོ་རི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་མང་དུ་འདུས་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། འདི་ཉིད་ལ་སྲས་ཏ་སྟོན་ཇོ་ཡེས་དང་དབུས་པ་ཇོ་བསོད་གཉིས་ཡོད། མཐར་ཇོ་འབུམ་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཏ(༡༡༧༤)ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་འདས།

ཏ་བརྟག་པ། ཏ་ཡི་རྒྱུད་བཟང་ངན་དང་། སྤུ་མདོག་གཟུགས་དབྱིབས། གདོང་། མཇུག་མ། རྨིག་པ། སྒོམ་འགྲོས་སོགས་བརྟག་པ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་ནང་《ཏ་དཔྱད་ཤ་ལི་ཧོ་ཏྲ》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལེའུ་དང་པོར་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་རྣམས་ཞིབ་ཕྲའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཡོད།

ཏ་ཐབ་གཡོག ཏ་གཡོག་དང་། ཐབ་གཡོག

ཏ་བདུན། རླུང་། ཡིད་མགྱོགས། མདོག་ལྡ་པ། ཐིག་ལེ་ཅན། ངེས་བརྗོད། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན། རི་བོ་འཇོམས།

ཏ་མདོ་བ་ཅང་ཤེས། མི་དང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་འདྲིས་ཏེ་མིའི་སྐད་ཆ་སྤྱིར་བཏང་གོ་ཐུབ་པའི་ཏ།

ཏ་ནག་རི་ཁྲད། བཞད་མཐོང་སྨོན་རྫོང་། དར་དམར་ཆུས།

ཏ་ནག་རི་ཁྲོད།

ཏ་ཤུག་པ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་ཟངས་དཀར་དུ་ཡབ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་དང་ཡུམ་སྐྱིད་འཛོམས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། དྲུང་པ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་རང་གི་ཡབ་གཉིས་སྟོད་གུ་གེར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་མཇལ་བར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་དྲུང་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བསྩལ། དུས་ཕྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཏེ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་མཚན་གནང་། དེ་རྗེས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་དྲུང་པ་དང་སློབ་དཔོན་དཀོན་ཅོག་དཔལ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དྭགས་ཁུལ་བརྒྱུད་གངས་དཀར་ཏི་སེ་སོགས་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས། ངམ་རིང་བརྒྱུད་བསམ་གྲུབ་དགའ་ལྡན་དགོན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སློབ་གཉེར་གྱི་འགོ་དེ་ནས་བཙམས། དེ་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སླེབས་ལ་ཞུགས། དཀྱིལ་ཁང་སློབ་དཔོན་སྨན་ལྷའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དཀའ་བཅུ་རྒྱལ་ཚབ་པ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་གྱི་དབུ་ཚུགས། དེའི་ལོ་སྨད་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་རང་དུ་བཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་དབུས་སུ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་པ་དང་སྟབས་འགྲིལ་གྱིས་ཚོགས་གྲལ་དུ་ཕེབས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ་མཇལ། དེ་ནས་ར་སྒྲེང་དང་དགའ་ལྡན་སོགས་མཇལ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་སྐབས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ལོ་མང་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དེ་ནས་བླ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་གྲྭར་ངོ་ཕེབས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱ་མ་གྲུབ་བར་ཨར་ལས་ལ་ཞུགས། དེ་ནས་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཏ་ནག་ཁུལ་རི་ཁྲོད་དུ་བྱ་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉེགས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་ཏ་ནག་ཁུལ་དུ་སོག་པོའི་དམག་འཁྱུར། དེའི་ལོར་སྡེ་སྲིད་གཙང་པ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གཙང་ཁུལ་སྐྱ་སག་ལ་མུ་གེ་ཆེ་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཁྲི་ཕུའི་སྒྲོན་ལམ་ལ་ཕེབས། དེའི་ལོར་ཕྲ་བྲག་ཟབ་ཕུ་ཁུང་དུ་ཕེབས། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྟན་སོགས་ཟབ་ཕུའི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་དང་གཏེར་སྟོན་ལས་བརྒྱུད་པའི་ནང་རྟེན་དང་། ཛོ་ཀ་ཏ་ར་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྟན་མཇལ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ལ་གནས་བསྐོད་བཙམས། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་རྒྱལ་བ་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་རྡོ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྟན་གསེར་སྐུ་རྒྱབ་ཡོལ་དང་དེ་མིན་ལི་སྐུ་སོགས་འབུལ་གནང་མཛད། ཏ་ཤུག་རི་ཁྲོད་དུ་སྔ་ཕྱིར་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་བཞུགས། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་ལས་དང་པོའི་སྐོར་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྔོ་གསུམ་ལེགས་པར་སྦྱར་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་ལྗོན་ཤིང་》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གསུང་རྩོམ་པོད་གཅིག་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྨད་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས།

ཏ་བབས། སྒོའི་མཛེས་རྒྱན་ཞིག་སྟེ་བང་རིམ་མཐོ་དམན་རིམ་པ་གསུམ་ནས་ལྷ་བར་དང་འོག་ནས་གོང་དུ་རྒྱ་ཇེ་ཆུང་དང་དཔངས་ཇེ་མཐོར་སོང་བའི་མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་ལྟར་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ཏ་བབས་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གློས་བསླང་གི་ཏ་བབས་ལྔ་བུ་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་ཏ་བབས་ནི་མེས

རྒྱལ་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ཐོ་བྲང་རྙིང་པ་ཁག་དང་། ལྷ་ཁང་འགའ་ཞིག སྔ་རབས་ཀྱི་གླིང་ཁ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ཆེན་ཐོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། བོད་ལུགས་ཀྱི་ཏ་བབས་ནི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་། ཐོ་བྲང་ཁག་གི་གཞུང་སྒོ་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཏ་བབས་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཏ་བབས་བང་རིམ་བརྒྱད། འོག་ནས་པདྨ་སྒྲོལ་བུ་གཉིས།། ཏ་ཀང་ཟ་རང་ཚག་དང་བཞི། །ཤར་བུ་ཚུན་འཕྱང་གཉིས་དང་དྲུག །རིན་ཆེན་ཁྱུང་མིག་ནམ་པའོ། །

ཏ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་སྡེ། (སྔོན་ཏ་དབང་)ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བུ་གཅིག་སྒྱུར་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༨༠)ལོར་མོན་མི་རག་བླ་མ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚོ་སྣའི་སྡེ་དཔོན་ནམ་མཁའ་འབྲུག་གྲགས་གཉིས་བཏང་ནས་མོན་དུ་སྲིད་དབང་བཙུགས། དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་ཏ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་སྡེའི་དགོན(ཡོངས་གྲགས་སུ་མོན་ཏ་དབང་དགོན་པ་ཟེར)བཏབ། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བྱས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་མཚམས་འབྲུག་དང་མ་མཐུན་པར་བརྟེན་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་ཇོད་བྱུང་བའི་སྐབས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཏ་དབང་དགོན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་འབྲུག་པའི་དམག་དཔུང་རྣམས་མཐའ་བསྐྲད་བཏང་།

ཏ་ཟྲིས། ཏ་འདོགས་སའི་ར་བ།

ཏ་རྡེད་པོ་ལོ། ཉེ་བའི་དུས་རབས་སུ་ཏ་རྡེད་པོ་ལོ་རྒྱག་པ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གནའ་དུས་བོད་ལ་དར་བའི་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན། གནའ་དུས་ཐང་བོད་དབར་མཛའ་མཐུན་འགྲན་རྡེད་ཀྱང་བྱེད་སྲོང་བ《ཐང་དེབ་རྙིང་པའི》གླེགས་བམ་བརྒྱ་དང་གོ་དྲུག་པའི་སྟོད་ཆར་ཅིན་ལུང་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་བོད་ནས་བློན་ཆེན་ཞང་བཙན་ཏོ་སོགས་ཀོང་ཇོ(ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ)བསུ་བར་མངགས། གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང་གིས་སྐྱེལ་སོས་ཚས་ཀྱི་པོ་ལོ་རྡེད་རར་གསོལ་སྟོན་བཤམས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཏུའུ་ལྗི་ཡི་ཐབས་ཡོད་པ་དབྱུང་ཧྲིན་ཙའོ་བྱ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ཐོ་ཉ་བས་པོ་ལོ་རྡེ་བ་ལ། གོང་མ་ཀྲུང་ཙུང་ཡང་དེར་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ཞེས་འཁོད་ཡོད། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཏ་རྡེད་པོ་ལོར་མ་ཆིའུ(马球)ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དབྱིན་སྐད་ནང་ཏ་རྡེད་སྤོ་པོ་ལོར་ཕོ་ལོ(POLO)ཞེས་(དབྱིན་སྐད་ནང་པོ་ལོའི་རིགས་གཞན་ལBALLཟེར)བརྗོད་པ་དེ་བོད་སྐད་ནས་གཡར་བ་རང་ཡིན་པ་དེང་དུས་དབྱིན་ཡིག་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་ཡོད་ཅིང་། ཏ་རྡེད་པོ་ལོ་ནི་ཐོག་མ་བོད་རང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་དར་བར་མངོན།

ཏ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་གནང་། རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། རྩོམ་པ་ལ《ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཀ་བསྟོད》《དྲིས་ལན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》《སྐུ་བསངས་དང་སྐུ་སྲོ་བའི་འདོད་གསོལ》དང《ཏ་རྒྱུའི་བསངས་མཆོད》《སྐྱབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་མདོར་བསྡུས》《བ་སོ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མའི་གདན་ས་ཏ་ཚག་ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ》སོགས་པོད་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༨༤༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཏ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཡུལ་ཡར་ལུང་སྣེ་པ་ཡབ་ཚེ་རིང་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་ཨ་ལགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༥༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་ས་ཀུན་བདེ་གླིང་ལ་གདན་དྲངས། ར

སྒྲིང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བསྟུལ། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ནོར་བུ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ལྷོ་གནས་སུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་འོན་རྒྱལ་སྲས་ངག་དབང་ཐོགས་མེད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། བྲག་རི་ཀློ་བཟང་ཆོས་འགྱུར་དང་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་མཚན་རྟགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ནས་སོ་བདུན་བར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་གསེར་ཁྲིར་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་ནས་གོང་ས་མཆོག་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་འབུལ་བཞེས་གནང་། རྟ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལོ་བཅུ་གཉིས་གནང་རིང་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕུགས་ཁུར་ཆེ་ཁར། མི་མང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་རྒྱུན་པར་གཟིགས་རྟོགས་ཡངས་ཤིང་། བོད་ལྟོངས་སུ་ཇོ་རྗེ་མཆེར་མའི་ནད་ཡམས་དྲག་པོ་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ལ་རིམ་སྲུང་གནང་སྨོ་ཕྱོད་མེད་བསྐྱངས་པས་བྱིས་པ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ནད་ལས་ཐར་གཤིས་མང་ཚོགས་ནང་རྟ་ཚག་ལྷ་འབུམ་དཀར་མོ་ཞེས་གྲགས། ཆབ་འབངས་ལ་བྱམས་གཟིགས་ཆེ་བས་དབུས་གཙང་དུ་གློ་བུར་འབྱུ་གོང་འཕར་བར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་སྐུ་སྒེར་ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་གི་བཀར་འབྲུ་བརྟན་ཏེ་རིན་གོང་གཅོག་ཐབས་གནང་བ་སོགས་འདི་དང་དེ་འདྲའི་མཛད་བཟང་ཇི་སྙེད་མཆིས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལའང་མཁས་ཆེ་བས་བཀའ་རྩོམ་ཡང《ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པའི་གཙུག་ནོར་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ཏོ་ཐོག་ཐུ་ཡོངས་འཛིན་སྲིད་སྐྱོང་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྲིད་ཞིའི་མཛེས་རྒྱན》《ཆབ་ཤོག་རིམ་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ》《ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཡི་གེ་རབ་གསལ་ནོར་བུ》སོགས་པོད་ཆུང་གཅིག་ཙམ་མཛད། མཐར་དགུང་གྲངས་སོ་བདུན་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༨༨༦)ལོའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་རྩེ་ཤར་རྒྱུད་དུ་སྐུ་གཤེགས།

རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ། ཀུན་གླིང་རྟ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སྟེ་རྟ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ཐེངས་དང་པོ་དང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཛད་རྗེས་དང་མཚན་སྙན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་མདོ་སྨད་སྤོ་པོར་ཡབ་དར་ལ་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་ཟླ་བ་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་དགུང་ལོ་ལྔ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༦༤)ལོར་དཔའ་ཤོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཞབས་སེན་བཀོད། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཤིང་བྱ(༡༧༦༤)ལོར་ཨན་ཆེན་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་རྟ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་དང་ནང་ཚན་རྗེ་གོང་མ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་བླ་གནང་སྦྱོང་བའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་སྐུ་འདི་ཉིད་ལ་ཐམ་ཀ་དང་འཇའ་ས་སྤར་རྒྱུན་དང་སྐུ་གོང་མའི་དབུ་ཞྭ་སོགས་ཀྱང་གདན་སར་བཞེས་ཆོག་པ་སོགས་བཀའ་བཟང་ཞིབ་རྒྱས་བསྩལ། གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་བཞུགས་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༧༦༦)ལོར་གསེར་ཡིག་གི་ལམ་ནས་བདག་རྐྱེན་གཟེངས་བསྟོད་ཟླ་ན་མེད་པའི་བཀའ་ལུང་སྩལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྕགས་ཡོས་ལོ་ལ་དཔའ་ཤོད་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་ནས་པེ་ཅིན་

དུ་གོང་མ་མཇལ་བར་ཕེབས། བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་དུ
གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་ཏེ་ཚེ་ལྷའི་སྐུ་བརྙན
སོགས་དངོས་འབུལ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་བཅས་བཀའ་འདྲི
གནང་བའི་ཕེབས་ལན་སོགས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྒོ
ནས་ཐོགས་མེད་དུ་ཞུ་བར་མཛད། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང
མཚོ་བདུན་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་ལྷུང་སྐྱ་རྡོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང
གསུམ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན
གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ
གྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བཞེས་ཤིང་མཚན་ཡང་པཎ་ཆེན
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྤྲུལ་པའི་སྙིང་དུ་ལྷུང་སྐུ་ཉིད་ཀྱི
མཚན་སྣ་གསར་དུ་བསྟན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན
པོར་གསོལ། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་ཕེབས་པ
ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོ་གསར་གྲུབ་རྗེས་པེ་ཅིན་ནས་བོད
དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་གྱི་སྔ
དྲོར་དཔལ་ཤོད་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་དུ་ཕེབས་འབྱོར
བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོའི་ཟླ
བ་གསུམ་པར་ལྷ་སར་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྟེ། རྗེ་ཉིད
དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་ཆུ་སྟག་ལོའི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས
བརྒྱད་ཉིན་ལྷ་སར་འབྱོར། ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཉིས
ཉིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན།
གྲྭ་ཚང་། ཁང་ཚན་སོ་སོར་ཆོས་བཞུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ
གནང་སྟེ་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་སྐུ་འགྱེད་མཆོད
འབུལ་སྤྱི་འཛོམ་སོགས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན
བཞེངས་པ་སོགས་ཐུར་སྤྲོལ་ལྟར་མཛད། གྲྭ་ས་ཆེན་པོ
འདིར་བཞུགས་ནས་མཚན་ཉིད་གསན་བཞེས་མཛད
སྐབས་སྔ་མང་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་ཡོངས
འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་གྱི་རིང་གཞུང་ཆེན
བཀའ་པོད་ལྔར་ཐུགས་སྦྱོང་ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ
བརྩོན་པར་མཛད་དེ་རིང་པོར་མ་ཡོན་པར་ལུང་རིག་གི
རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཁས་མང་གྲངས་མེད་པའི
དབུས་སུ་མཚན་སྙན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ
གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༧༨༩)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་སླར་ཡང་ཕེབས

རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་ཞིང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བོད་མི་སེར་སྐྱ
ཕལ་མོ་ཆེས་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན
ལས་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོར་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་འོས་སོ
ཞེས་བསྔགས་ཤིང་སྨོན་པར་འགྱུར་བའི་ཁར་རྗེ་ཉིད་ལྷ་ས
ནས་པེ་ཅིན་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ནས་རིང་པོར་མ
ཡོན་པའི་དུས་ཉིད་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་འདུ
ཐུན་མོང་ནས་ཨམ་བན་བརྒྱུད་གོང་མ་ཆེན་པོར་ཏ་ཚག་རྗེ
དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འདི་བཞིན་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། ཏཱ་ལའི
བླ་མའི་ཞབས་འདེགས་སུ་སྨིན་ངེས་ཡོད་པས་བོད་འབངས
རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ་མྱུར་དུ་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཏཱ
ལའི་བླ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་པ་དང་། སྲིད
ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་པོར་བཀས་མངགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས
ཞེས་སྙན་ཞུ་ཞུས་པ་ལྟར་རེ་འབྲས་སྨིན་པའི་བཀའ་བཟང
ཚེ་ལོ་དང་བཅས་གྲལ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཐེ་ལིང་ཨམ་བན
བརྒྱུད་དེ་བསྩལ། བོད་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་རྗེས་ཐུ
འཕྲོས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲི་འདོན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི
ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་མཛད་དེ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང
ལྷན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བར་མཛད། ལོ་ཤས
སོང་མཚམས་ཚེ་སྨོན་གླིང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་དུ
ཕེབས་ཀྱང་རིང་མིན་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅུ
གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་གོར་ཁ་ས་བོད་དུ་བཙན
འཛུལ་བྱས་ཏེ་ལྕགས་ཕག་ལོར་གོར་ཁའི་དམག་དཔུང་བཀྲ
ཤིས་ལྷུན་པོར་འབྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཅི་ཆེར་བརྟེན་ལོ
དེར་བལ་བོད་སྡེ་གཟར་གྱི་འབྲུག་ཟིང་ཞིང་འཛགས་གཏོང
ཆེད་གོང་མས་མངགས་པའི་ཀྲུང་ཐང་ཆེན་པོ་དཔུང་དང
བཅས་པ་རིམ་བཞིན་འབྱོར། རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་།
ཀྲུང་ཐང(ཧྥུ་ཁང་ཨན)ཆེན་པོ་སོགས་དང་། བཀའ་འགྲོས
ཀྱི་བསྟན་དགྲ་གོར་ཁ་འཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ་བོད་ཁམས་དཀར
པོའི་སྐྱང་བར་འགོད་རྒྱུའི་བཀའ་འདོམས་བསྩལ། གོར་ཁ
བཙན་འཛུལ་དམག་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་རྗེས་ནང་བློན་ཆེན
པོ་ཀྲུང་ཐང་སོགས་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་སྤྱི་ཞུ་རྒྱ་ཆེར
མཛད་པའི་ལག་རྟགས་སུ་རིན་གཉིས་སྲང་བདུན་སྟོང་སྐོར

གྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་ཞེས་གྲགས་པའི་བོངས་བ་རིའམ་བ་མ་རིར་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་ཆེད་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་བཅས་གསར་འཛུགས་བྱས་ནས་དགོན་བདག་ཀྱང་ཧ་ཚག་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་དགོན་པ་དང་། གེ་སར་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་རྒྱ་ཡི་ལྷ་ཁང་མཆོད་བྱེད་འཛམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང་དང་། རྒྱ་ཡི་མན་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐྱང་མ་གོན་ཡུན་ཆང་གི་ལྷ་ཁང་། (དེང་སང་གེ་སར་ལྷ་ཁང་ཟེར) བོད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ཐོག་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་དབུས་གཙང་ཀུན་བདེ་གླིང་ཞེས(གོ་དོན་ནི་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་སྡོངས་ཀུན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་པའི་གླིང་ཞེས་པའི་དོན)པའི་པེན་གནང་བ་དང་ཧ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ནས་དགའ་ལྡན་བསྟན་བཞུགས་ཚོས་འཁོར་གླིང་ཞེས་འདོགས་གནང་མཛད། ཀུན་བདེ་གླིང་གི་དགོན་པ་གསར་རྒྱག་གི་འགོ་ཚུགས་ནས་མ་གྲུབ་གོང་དེར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཀཏྲ་ཞྭ་དམར་བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་ད་རེས་གོར་ཁ་བཙན་འཇུལ་དམག་བོད་དུ་སློ་འཁྲིད་པ་མ་ཟད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གཏོར་སྐྱོན་ཐོག་པའི་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན་སྟབས་ཁྱིན་ཆད་ཀཏྲ་ཞྭ་དམར་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོན་པ་དེ་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་འཛིན་ཁོངས་དང་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཕབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༨༠༤)ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་དྲྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་བཞུགས་གནས་གསེར་སྡོང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ཐུགས་འགན་བཞེས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་གླང(༡༨༠༥)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་མན་ཆིང་གོང་མ་རྭ་ཆིང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་གསེར་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་འཁུར་འཛིན་ཞུ་སེར་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་ཐམ་ཀ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཁོད་པའི་དངུལ་ཐམ་དང་བཅས་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་རྟེང་ལོ་ཡི་ཆེད་འགྱུར་བྱུང་དོན་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་འགན་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་དུ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དུ་གཟིམ་འགག་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཨ་མདོར་རྩེ་དྲུང་དཔལ་མགོན། ལི་ཐང་དུ་འབྲོང་པ་རྗེ་དྲུང་། རག་རྩིག་པ། གཙང་དང་ཀོང་པོར་རྩེ་གཉེར་འགྱུར་མེད་དགེ་ལེགས་དང་སྐྱི་ཁང་ལྷུང་གྲོང་པ་བཅས་མངགས་རྗོང་མཛད་པ་ལྟར་ཆུང་སྲིད་ཁག་ལྷ་སར་གདན་དྲངས། གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་སྐྱབས་མགོན་ཉིད་དང་ཞབས་པད་རྣམ་བཞི་སོགས་ཚང་འཛོམས་ཀྱི་སར་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཐོག་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་སྙོར་ལ་བཀའ་ལུང་གསལ་དྭངས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར་ལྷན་ཆོས་འཁོར་དུ་འབྲུངས་པ་འདི་ཉིད་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་གསལ་པོར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་འཛིན་མཛད་པར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སྐྱབས་མགོན་ཉིད། བསྟན་གླིང་མཆོག་སྤྲུལ། བཤད་གླིང་ནོ་མི་ཧན། གཞུང་དྲུང་མི་དྭག་ཚན་པ་དང་། དྲུང་ཡིག་སོགས་ཚང་མ་ཀུང་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིར་ཕེབས་བསྟུན་མཇལ་དར་སོགས་ཕུལ་རྗེས་རྗོར་དྲིལ་སོགས་སྐུའི་ཉེར་ཆས་ཛ་འདྲ་གཉིས་རེ་ཕུལ་ཏེ་ངོས་འཛིན་མཛད་དུ་བཅུག་པར་ཛ་མ་གང་ཡིན་རྣམས་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད། བླ་ལྷའི་ལུང་བསྟན་སོགས་གང་ནས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གོང་མར་སྙན་ཞུ་འབུལ་གནང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༨༠༥)ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་

པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་སྟ་ཆར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་གདན་ཞུས་མཛད་དེ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། ཏ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་འདིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་སོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་གནང་རིང་སྲིད་ཀྱི་མཛད་ཕྱོགས་ཐད་དེ་སྔོན་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་སྲོལ་ལྟར་ཉམས་མེད་སྐྱོང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཞི་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་མཛད་མཁས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་སྐུ་སེར་མཆོག་དམན་ཡོངས་ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཀུས་བསྐུར་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་ཡིན། གསུང་རྩོམ་སྐོར་《དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ལོ་རྒྱུས》 《ལོ་གསར་ཆོས་གཏོར་གྱི་བཅའ་སྒྲིགས་དང་རོལ་ཆག》 《ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཏོར་བཟློའི་ཕྱག་ལེན་ཟིན་བྲིས》སོགས་པོད་གསུམ་དེ་སྔོན་ཀུན་བདེ་གླིང་དུ་དཔར་ཡོད།

ཏ་ཟློམ། རྩེ་དྲུང་རིགས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ལྷམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རས་ཟློམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཏ་ཙུལ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བཞིན་ཏ་དང་ཁལ་རྟའི་ཨུ་ལག་འདི་ལ་ས་ཚིགས་གཅིག་ནས་ས་ཚིགས་གཅིག་བར་སྐྱེལ་དགོས་པའི་ཁྲམ་ཤིག་དང་། རྫོང་གི་མངའ་ཁོངས་གཅིག་ནས་རྫོང་གཞན་དག་གི་མངའ་ཁོངས་བར་སྐྱེལ་དགོས་པ་ཞིག་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

ཏ་རིང་། འདོན་པའི་སྣ་གདངས་རིང་པོ།

ཏ་ལ་ཀལ་ཀྲ་མི་བཟོ་ན། ཀ་ལ་ཀལ་ཀྲའི་དཔེ། ཏ་ལ་ཀལ་ཀྲ་མ་བཟོས་ན་ཀ་ལ་ཀལ་ཀྲ་བཟོ་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་དེ་དཔེར་བཀོད་པ།

ཏ་ལམ་གོང་མ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱབ་ངོས་སུ་རི་གཤམ་ནས་ལྷག་སྐོའི་འཁྲིས་བར་ཏ་བཞོན་ནས་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་། བློན་ཆེན། ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་ཏ་བཞོན་ནས་དེའི་བར་དུ་ཕེབས་ཆོག་པ་དེ་ལ་ཏ་ལམ་གོང་མ་ཟེར་ཞིང་། དེ་མིན་གྱི་དཔོན་རིགས། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཏ་ལམ་འོག་མ་ཡན་ལ་ཏ་བཞོན་ནས་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་རེད།

ཏ་ལམ་སྨད་མོ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་མཐོ་གྲས་རྣམས་ཏ་ཞོན་ནས་རིའི་སྐེད་པ་བརྒྱལ་ཙམ་བར་ཕྱིན་རྗེས་དེ་ཡན་ལ་ཏ་ཞོན་ནས་འགྲོ་མི་ཆོག་པར་རང་སར་འཛེག་སའི་ལྕགས་རི་ཅན་གྱི་རྡོ་གཅལ་སྐོར་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ཏ་སོ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་རྒྱབ་མདུན་གཡས་གཡོན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་བང་རིམ་ཅན་གྱི་སྟེག་པ།

ཏ་སོ་ཡན། པོ་ཏ་ལའི་མདུན་གྱི་རི་གཤམ་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་འགྲོ་སའི་གཞུང་ལམ་གཡས་གཡོན་གྱི་མཐར་ཡོད་པའི་བང་རིམ་ཅན་གྱི་སྟེག་པ།

ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན། ཏག་པ། ཆ་མེད་གཅིག་པུ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་བཅས་ཡིན།

ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལས། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ན་གྲོགས་འབུར་ཡན་རྣམས་ལ་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ང་ཞེས་ཤར་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞིང་། ང་དེའི་དོན་དུ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་པ་ལས་ང་ཞེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བློ་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད། གཞན་སྟེ་རྣམས་ནི་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རང་རང་གི་སྟོན་པ་དང་དེས་གསུངས་པའི་ལུང་རིགས་གང་ཟུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཡི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་བཙལ་ཏེ་མཐར་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཏག་པ། ཆ་ཤས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆ་ནས་གཅིག་པུ། རང་སྐྱ་བར་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་རང་དབང་ཅན་ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བདག་གྲུབ་པར་འདོད་

ཏོ། །དེ་དག་ཞིབ་ཙམ་བཤད་ན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། བདག་ནི་སྔར་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་ངོ་ཤེས་པར་རྙོམ་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལས་གྲུབ་ཀྱང་བདག་ནི་ཆ་ཤས་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་པུར་གནས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་སྐྱེ་འཇིག་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། བདག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་ཞེས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

རྟག་ཆད། རང་སེམས་དེ་རང་ཉིད་ཕུང་པོ་གཞན་དག་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། ལུས་འཇིག་ན་སེམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བས་ན་ཆད་མཐའོ། །

རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ། མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅིག་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན། ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྐྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲངས་ལུགས་བཅུ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། རྟོལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་བས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་། །སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་། །དབུ་མ་པས་ནི་རང་བཞིན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་༎ གཞན་སྟོང་པས་ཀུན་རྫོབ་གཞན་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་ལ། དོན་དམ་རང་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཤིས་ལུགས་སུ་གནས་པས་ཆད་མཐའ་སྤོང་ངོ་། །

རྟག་ཆད་གཉིས། རྟག་ལྟའམ། རྟག་མཐའ་དང་། ཆད་ལྟའམ་ཆད་མཐའ་སྟེ། རྟག་མཐའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྙིང་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ན་རྟག་ལྟ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་ཆད་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པ་ནི་དབུ་མ་ཟེར་བ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཟེར་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་གང་ལའང་འཛིགས་སྐྲག་བྱ་མི་དགོས་པའོ། །

རྟག་ཆད་སུ་བཞི། ཡོད་པར་འཛིན་པ། མེད་པར་འཛིན་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དངོས་པོ་མཚན་མ་ཅན་དུ་འཛིན་པའོ། །

རྟག་ཏུ་བསྙེན་པ་གསུམ། དབྱུང་བ། དགང་བ། བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །

རྟག་བརྟན་གཟིམ་ཤུག (བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ཡང་ཟེར)

རྟག་བརྟན་གཟིམ་ཤུག་ཅེས་གདུགས་ཡུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་ཤར་ངོས་རི་ཁུག་གི་ལྡེབས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་དབེན་ས་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ(པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ)ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་བཞུགས་སྒྲུང་བ་རེད་ཅེས་པའི་བྲག་ཤུག་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཧྲ(༡༨༣༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་གདུགས་ཡུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་གནས་འཛིན་ཞ་བོང་ཁ་པ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་

གྱིས་སྐྱབ་ཁང་བཏབ། བྲག་ཤུག་ནང་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་གྱི་རང་བྱོན་ཞིག་དང་། ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་སྒྲུབ་ཆུར་གྲགས་པའི་ཆུ་མིག སྟེང་དུ་ཆོས་འབྱུང་གི་རང་བྱོན་…… སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། དགོན་བདག་ཕ་བོང་ཁ་བླ་བྲང་ཡིན།

རྟག་པ། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ…… དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས། སྤྱི་མཚན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་གི་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་བཞི་ཡོད།

རྟག་པ་གཉིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ།

རྟག་པ་བཞི། ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། དེ་བཞིན་ཉིད།

རྟག་པ་གསུམ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་…… བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། ནམ་མཁའ་བཅས་སོ། །

རྟག་པའི་དངོས་པོ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྟག་པར་འཛོག་པ… དང་། གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་…… བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟག་པའི་རྡོ་རྗེ། དུས་རྟག་ཏུ་གནས་ཐུབ་པའི་ཆ་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་ཡུང་ཏེང་… ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་གཡུང་དྲུང་ཟེར་བ་དེ་དང་དོན་གཅིག

རྟག་པར་ལྟ་བ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་རྟག་ལྟ་དང་ཆད་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེའི་རྟག་ལྟ་ནི། མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། བདག་རྟག་པར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྟག་པར་སྨྲ་བ་བརྒྱད། ༡. གྲངས་ཅན་པ་དང་། ༢. ཚངས་པ་བ། ༣. ཁྱབ་འཇུག་པ། ༤. དཔྱོད་པ་བ། ༥. དབང་ཕྱུག་པ། ༦. བྱེ་བྲག་པ། ༧. རིག་པ་ཅན་པ། ༨. གཅེར་བུ་བ་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱད།

རྟག་སྨྲ་བཞི། སེར་སྐྱ་གར་དུ་བྱུང་བའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། གཅེར་བུ་པ་བཅས་བཞི་ལ་ཟེར།

རྟག་སྨྲའི་སྟོན་པ་གསུམ། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ། དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས། སྟོན་པ་ཆུ་གླང་ངོ་། །

རྟགས། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་གཏན་…… ཚིགས་དང་། རྒྱུ་མཚན། སྒྲུབ་བྱེད་བཅས་དོན་གཅིག

རྟགས་ཀྱི་དགེ་སློང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ། དེ་ཡང་གོས་སློག་ཆོས་གཞི་བསྒྱུར་བ་ལུས་ལ་འཆང་བ་ཙམ་ལས་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་ནང་དོན་མ་རྟོགས་པ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་མིང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་… རིང་ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་སྤངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་ལ་སྤྱོད… ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་ཚུལ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་…… རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །

རྟགས་ལྷ། འགོ་བའི་ལྷ་ལྔས་བསྲུང་བའི་རྟགས་ལྷ་ནི། གཡག་དཀར། ཞང་བློན། ཁྲ་སྤྱང་། བུད་མེད། རི…… དྭགས། ཉིད་དེ་འཛིན་མི་གསལ་བའོ། །

རྟགས་བཅུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཟིན་པས། ༡. ས་རླུང་ཟིན་པས་དུ་བ་སྟོན་བུན་ནོ། ། ༢. མེ་རླུང་ཟིན་པས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ། ། ༣. ཆུ་རླུང་ཟིན་པས་སྨིག… རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། ། ༤ རླུང་གི་རླུང་ཟིན་པས་མི་འབར་བ་ལྟ་བུའོ། ། ༥. ནམ་མཁའི་རླུང་ཟིན་པས་འཇའ་ཚོན་སྣ་ཚོགས།

༦. སེམས་ལྷག་པར་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་ངོ་། ། ༧. རིགས་དྲུག་གནས་མཐོང་ངོ་། ། ༨. ཕྱུས་ལ་འཇའ་ཚོན་སྣ་ཚོགས་འཁོར། ༩. ལྷའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡུག་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་བསྒྲིབ་པར་གསལ། ༡༠. གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་སོགས་ཉམས་སྣང་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའོ། །

རྟགས་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི། སྔོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཏེ་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཞིའོ། །

རྟགས་གཉིས། དེ་ལ་འདྲེན་ཚུལ་གསུམ་ལས། ༡. སྒྲུབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས། ༢. ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་། ༣. རང་དོན་གྱི་རྟགས་དང་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས།

རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས། འགལ་བའི་རྟགས། མ་ངེས་པའི་རྟགས།

རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ། བོན་པོའི་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀས་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པར་རང་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ཇི་ཡོང་གི་རྟགས་མཚན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཉེས་བལྟ་བ། དཔེར་ན། སོ་སོ་ཐག་རིང་འགྲོ་སྐབས་རང་གི་ཁྱིམ་ནས་ཐོན་པའི་ཉིན་མོ་ལམ་དུ་མི་ཆུ་ཟོམ་སྟོང་པར་ཁྱེར་ནས་ཚུར་ཡོང་བ་དང་ཐུག་ན། ད་རེས་རང་ཉིད་བསམ་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། ཆུ་ཟོམ་ནང་དུ་ཆུ་བླུགས་ནས་ཚུར་ཡོང་བ་ཞིག་དང་ཐྲད་ན་ད་རེས་རང་གི་བསམ་དོན་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བོད་ཚུལ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

རྟགས་སྣང་དང་ཉམས་མྱོང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ཐིམ་པ་བཅས་སོ་སོར་ཕྱི་རྟགས་བརྒྱད་དང་། ནང་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ།

རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྔ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའོ། །

རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པའི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པའི་ཐ་མའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྲ་བྲེགས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པའི་དུས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར།

རྟགས་ཡང་དག ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་ག་ཡིན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ཡོད།

རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་སྒོ་དྲུག ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །

རྟགས་ཡང་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྔ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཅས་ལ་ཟེར།

རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། འབྲས་བུ། རང་བཞིན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས།

རྟགས་རིགས། ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་དོན་གྱི་རྟགས་སམ་གཏན་ཚིགས་སྐོར་ལ་རྟགས་རིགས་ཟེར་བ་དང་གཞུང་གི་མིང་། །

རྟགས་རིམ་འབྲེལ་ཞུས་པ། རྟགས་ཐམ་རིམ་བཞིན་བཀོད་པ་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

རྟགས་གསུམ། ཕོ། མོ། མ་ནིང་རྟགས།

རྟའི་ཏུའི་མཁར། (大都城)ཐང་པེ་ཅིན་ལ་གྲུང་ཏུའུ(中都)གྲོང་ཁྱེར་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་ཁྲི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ(༡༢༦༧)ལོར་པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཤར་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས། ཁྲི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་ལུག(༡༢༧༡)ལོར་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས་ཏེ། དེའི་ཕྱི་ལོ་པེ་ཅིན་ན་ཏ་ཏུའུ་མཁར་ཞེས་མིང་བཏགས། སོག་སྐད་དུ་རྒྱལ་པོའི་མཁར(汗城)ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཏན་པུ་རི་ཁེ་ཟེར། རྗེས་སུ་མིང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་རྒྱ་ཁྲོན་འདི་བྱུང་།

རྟས་པ། དར་བའམ་རྒྱས་པའི་མིང་ངོ་། །

རྟེས་ཚང་མ་ཊི་བ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས། རེབ་གོང་སྟོད་དུ་གཡུང་སྟོན་ཁྲི་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཕྱུག་རྗེར་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༦༤༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ས་ཕག་ལོར་ཁུ་བོ་གཤེན་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་སྟག་ལོར་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། རྗེ་སྐལ་ལྡན་པ་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་རྟ(༡༦༦༦)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། དཔོན་སློབ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་དབང་ལུང་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། ཉེར་བདུན་པར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བརྩམས། སོ་བདུན་པ་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོར་རྫོང་དཀར་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པར་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༧༡༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

རྟག་ཁྱུང་། ཕྱི་སའི་ཁྱུང་།

རྟག་པ། རྫོགས་པ།

རྟུལ། ནུས་པ་མེད་པ། ཟུག་གཟེར།

རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ། སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། སྔོན་ཡང་བསོད་ནམ་བསགས་པ་དང་བཞིའོ། །

རྟེན་གྱི་གང་ཟག ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་མི།

རྟེན་གྱི་སྟོབས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་གཅིག་མ་ཚང་ན་སྡིག་པ་མི་དག་པས་སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཟེར། སྡིག་པ་མི་དགེ་བཅུ་པོ་རྣམས་གསོག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་གཉིས་ཏེ་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་སྔ་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་རབས་སུ་བོད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་གྲྭ་པ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་མུ

ནའི་སྨྲ་རྟེན་གྱི་རྡུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་ལ་གོ།

རྟེན་གྱི་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་དྲུག

རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་། གཟུགས་སོགས་མཐོང་བཞིན་པའི་མིག་དབང་། མིག་དབང་ལ་དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་དང་བཅས་པའི་མིག་དབང་ཡིན་པས། རྟེན་བཅས་མིག་དབང་ཞེས་བརྗོད། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་མིག་དབང་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་མེད་ཀྱང་། རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་མིག་དབང་དང་། མིག་དབང་ཡིན་པ་རིགས་མཚུངས་པས་ན། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཞེས་བརྗོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །

རྟེན་ཐུག སྤྱིར་རྟེན་ཐུག་ཞེས་པ། གཡག་གི་རྔ་མ་ནག་པོའམ་དཀར་པོ། དམར་པོ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་སྐྱུད་པ་སྦོམ་པོ་ལས་ཐུག་རལ་དང་། དེའི་སྟེང་ཐུག་བཅིངས། ཐོད་སྐོར། དེའི་ནང་དུ་སྲོག་ཤིང་ལ་སྲུང་མ་སོ་སོའི་སྔགས་བྲིས་པ། མེ་ལོང་དང་སྐུ་བརྙན་སོགས་བཏགས། སྲོག་ཤིང་གི་རྩེ་མོར་མི་བསད་ཀྱི་གྲི་ལྷུགས་ལས་བཟོས་པའི་རྩེ་གསུམ་མི་མགོའི་གཟུགས་རྡོད་པའི་ཏོག་ཡོད་པ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཐོག་སྟེང་དུ་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིན།

རྟེན་དང་བརྟེན་པ། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་སྐབས་དང་སྦྱར་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་རྟེན་དང་དེ་དག་འཚོ་གནས་བྱ་ཡུལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སྣོད་སྐྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་མེ་ཏོག་དང་ཟས་རིགས་སོགས་ལ་རྟེན་ཞེས་ཟེར་བ། སྐབས་རེ་ནི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཅས་ལྔའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བརྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བསྔགས་པ་མཛད། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་ནི། མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་ནི་འདི་སྐྱེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། 《དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་དུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། །མི་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆ་ཤས་ཚོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ་ཚང་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། 《རྩ་ཤེས》ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ནི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན།

བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོ། །འདི་ལའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ·····
ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་མྱུ་
གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི·····
དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་།
མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས། ས་བོན་
མ་སྨྲུངས་བར་དུ་མྱུ་གུ་བྱུང་བ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན····
ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་
པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་
སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས·····
བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས·····
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ··
སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་རྙེད་ནས། ལྟ་ངན་
གྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ་ནུས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།
《འཇུག་པ》ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །
ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
《བཞི་བརྒྱ་པ》ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །
མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོའི་གཅེས་པའི་སྙིང་པོ··
དང་། དོན་འདི་ཤེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེས་ལ་དེ་ལ·····
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། 《བཤེས·····
སྤྲིངས》ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །
གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་
ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྣམ་
མཆོག་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྐྱེན་གསུམ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན། མི་
རྟག་པའི་རྐྱེན། ནུས་པའི་རྐྱེན།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་གསུམ། འཕྲད་པའི་དོན། སྟོས·····
པའི་དོན། བརྟེན་པའི་དོན།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། འཕེན་པའི་ཡན་ལག
འཕངས་པའི་ཡན་ལག མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི་
མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི···
མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རེག་པ་ཚོར་བ་དང་བཞིའོ། །
གསུམ་པ་ནི་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱེ་བ··
དང་རྒ་ཤིའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་དོན་བཅུ་གཅིག བྱེད་པ་པོ་མེད་པ། རྒྱུ་
དང་བཅས་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། གཞན་གྱི་དབང་།
གཡོ་བ་མེད་པ། མི་རྟག་པ། སྐད་ཅིག་མ། རྒྱུད་རྒྱུན་མི་
ཆད་པ། རྒྱུ་འབྲས་མཐུན་པ། སྣ་ཚོགས་པ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་
སོར་ངེས་པ།

རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུང···
བའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་
འབྲེལ། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ། སྣོད་ཀྱིས·····
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། འཚོ་བས་རྣམ་པར་དབྱེ·····
བའི་རྟེན་འབྲེལ། འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ།
ཕྱིའི་གཉིས་ནི་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་བརྟེན་པ་དང་།
གཞན་བཞི་པོ་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། མཐུ·····
སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་
དོན་དང་འབྲེལ་བའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་
ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ།
སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་བཅས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི·····
རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གི་དེ་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དེའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་བཞི། སྐད་ཅིག་མ། རྒྱུན་ཆགས་པ། འབྲེལ་

བ་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག དྲུག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཚོར་བ། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ། བཅུ་པ་སྲིད་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པ་རྒ་ཤི་བཅས་སོ། །

རྟེན་བཟང་གི་ཕུན་ཚོགས་བཞི། ལུས། ལོངས་སྤྱོད། འཁོར་གང་བརྩམས་འགྲུབ་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོག་བཞིའོ། །

རྟེན་བཟང་གི་འབྱོར་པ་བཅུ་གསུམ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། སྨོན་ལམ་དག་པ། སྡིག་གྲོགས་དང་མ་ཐྲད་པ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ལྟ་བ་ངན་པས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་བདག་གི་འབྱོར་པ་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། དམ་ཆོས་བསྟན་པ། བསྟན་པ་གནས་པ། ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་ཆོས་གྲོགས་དང་ཐྲད་པ། བཤེས་གཉེན་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་ཐྲད་པ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་བདུན་ལྡན་པ།

རྟེན་རང་འབྱོར་ལྔ། མི་ཡིན་པ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། གནས་ལ་དད་པ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་བཅས་སོ། །

རྟེན་གསུམ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསུམ་ལའང་ཟེར།

རྟོག་གེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རིག་པ། རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རིག་པ།

རྟོག་གེ་སྨྲ་བ། ཁྲབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་པ། ཕུར་བུ་པ་དང་ལྔའོ། །

རྟོག་གེ་བ་དྲུག མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ༡. ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ༢. གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ༣. སྐྲ་འདོད་ཀྱི་བུ། ༤ ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། ༥. མི་ཕམ་སྐྲ་ཡི་རལ་པ་ཅན། ༦. གཅེར་བུ་པ་གཉན་གྱི་བུ་སྟེ་དྲུག་གོ།

རྟོག་གེ་འབར་བ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་རང་གཞུང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ《རྟོག་གེ་འབར་བ》མཛད་པ་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན། གཞུང་འདི་ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་ཁྲིད་ལན་མང་དུ་གནང་བར་གསུངས་སོ། །ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། མངོན་སུམ་ཡང་དག མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། རྗེས་དཔག་ཡང་དག རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་། སུན་འབྱིན་ཡང་དག སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ངོ་། །

རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག ༡. ཚད་མ་དང་། ༢. གཞལ་བྱ། ༣. ཐེ་ཚོམ། ༤ དགོས་པ། ༥. དཔེ། ༦. གྲུབ་པའི་མཐའ། ༧. ཡན་ལག ༨. རྟོག་གེ། ༩. གཏན་ལ་དབབ་པ། ༡༠. རྩོད་པ། ༡༡. སུན་འབྱིན། ༡༢. ཕྱིར་དུ་རྒོལ་བ། ༡༣. གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ། ༡༤ ཚིག ༡༥. ཐག་ཆོད། ༡༦. ཚར་བཅད་པའི་གནས་ཏེ་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་གོ །

རྟོག་བཏགས་འཇོག་ལུགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལུགས་སམ་འཇོག་ཚུལ།

རྟོག་པ། ༡. སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག དེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང

བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ། དེའི་དབྱེ་བར་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད། ༢. བརྟག་བྱའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་རགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། (འདི་དང་བློ་རིག་བཤད་ནང་གི་རྟོག་པ་གཉིས་མི་འདྲ)

རྟོག་པ་བསྒྲུངས། དོགས་པ་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་སྨྲུལ་ཚིག

རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ༡. སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ༢. འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ། མ་འོངས་པའི་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ།

རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པ། རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ། དྲན་པའི་རྟོག་པ། མངོན་འདོད་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །

རྟོག་པ་བཅུ། ཆོས། དོན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རྗེས་ལ། དཀོན་མཆོག ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བ། མཐར་ཐུག་པའི། ཉན་རང་། བྱང་སེམས་ཀྱི། མངོན་རྟོག་གི་རྟོག་པའོ། །

རྟོག་པ་དོན་མཐུན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་པ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དགོས།

རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།

རྟོག་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་འདུན་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམས་མ་ཐོས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ།

རྟོག་པ་རྫོས། དོགས་པ་བྱུང་བ།

རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ།

རྟོག་པའི་ནད། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ནད།

རྟོག་དཔྱོད། སྔར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དྲན་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་བའི་དོན། རྟོག་དཔྱོད་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་འདྲེས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔྱོད་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྔ་རིས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན།

རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས།

རྟོག་མེད་རང་ས་ཟིན་པ། སེམས་མི་རྟོག་པ་ངོ་ཤེས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཙན་ས་ཟིན་པ།

རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། དཔེར་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལྟ་བུ།

རྟོག་མེད་ཤེས་པ། ཤེས་པ་གང་ཞིག རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས།

རྟོག་ཞིབ་མཇུག་གནོན། མིག་གིས་ལྟ་རྟོག་དང་རྣ་བས་གནས་ཚུལ་ཉན་པའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་ལྟགས་པ་རྣམས་ལ་རྩད་གཅོད་དང་ངོ་དམ་བྱས་པ།

རྟོགས་ལྡན་མི་ཉག་སྨྲམ་རིན། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ། ཡི་གེ་མི་མཁྱེན་ཀྱང་ཕན་སེམས་ཆེ་ཞིང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

རྟོགས་པ་བཞི། ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །

རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར། སྐྱེར་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་ལེགས་

སྒྱུར་སྐད་དུ་དྷརྨ་ཙཀྲ་ཞེས་བྱ་བའི་དྷརྨ་ནི་ཆོས་དང་། ཙཀྲ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ན། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་ལྟར་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་པོའི་བདག་ཉིད་ཚོགས་པས་ན་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཏེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སེར་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ། ལྔ་སྡེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ལྟར་སྐྱོད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་དེ། 《མཛོད》ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་དུ་འགྲོ་སོགས་རྩིབ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཀ་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་བར་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།

རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་བདེན་དང་འགོག་བདེན།

རྟོགས་པའི་བློ། བློ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་རིག་པ།

རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས། དངོས་རྟོགས་དང་། ཤུགས་རྟོགས་སོ། །

རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། བསླབ་གསུམ་གང་རུང་གི་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན།

རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟུང་། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ།

རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། འདི་རྒྱ་གར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་དཔྱོད་པ་བའམ་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་འདྲ་སྟེ། མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་ནི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རྒྱལ་དཔོག་པའང་ཟེར། དེས་བདག་གི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ཅན་དང་། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ། ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན། རྟག་པའི་ངོ་བོ། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡན་གར་བ། ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། གནས་སྐབས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཡོད་ཀྱང་། དྲི་མ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་ཐར་པ་ནི་མེད་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། བདེན་དོན་ཡིན་པའི་ངག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་དྲུག་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། རིག་པ་ཅན་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་ཀང་མིག་པ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བློའི་གཡོ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་དང་། ལྷུང་བུམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷུང་སྦྱོར་དང་། བུད་མེད་དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིག་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འབར་བ》དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ་འཇུག་པ》རྩ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》སོགས་ཚད་མའི་གཞུང་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》 ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད》བཅས་སུ་གསལ།

རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ། ལུགས་འདིས་ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་

པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཉན་རང་ལ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ། རང་རྒྱུད་པ་བཅས་སུས་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །

རྟེན་པ་བཞི། 1. ཚུལ་འཆོས་ཅན་ལྟར་མིན་པར་གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་པར་ཆོས་ལ་རྟེན་པ། 2. རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཚིག་ལ་མི་རྟེན་པར་དོན་ལ་རྟེན་པ། 3. རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཅན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟེན་པར་ངེས་དོན་ལ་རྟེན་པ། 4. ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་བཅས། དང་པོར་ཐོས་པ། བར་དུ་བསམ་པ། མཐའ་མར་སྒོམ་པ། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་ཚང་མ་རྟེན་པ་བཞིར་འདུ་ཚུལ་གྱི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད། ཞིབ་ཆ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི《དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ》ཡི་ནང་དེར་གསལ།

རྟེན། ལྟོས་པ། ཕན་ཚུན་གཏད་རེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལས་པ།

ལྟ་གྲུབ་གཙང་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ལྟ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གི་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ། རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཙང་མ་བཟུང་བའི་དོན།

ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། དེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། དེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་གཞུང་གསུམ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཟེར།

ལྟ་ངན་རེ་གཉིས། རྟག་སྨྲའི་བཞི། རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བའི་བཞི། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྨྲ་བའི་བཞི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་བཅུ་དྲུག དེ་མེད་པར་སྨྲ་བའི་བརྒྱད། དེ་གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བའི་བརྒྱད། ཆད་པར་སྨྲ་བའི་བདུན། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ལྔ། ཡང་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཡིན། བདག་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ལ་བདག་ལྡན་པ་དང་གཟུགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་དང་བུད་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་སོགས་བཞི་ལ་སྦྱར་བའི་ཉི་ཤུ། དེ་དུས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བས་དྲུག་ཅུ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་བཅས་རེ་གཉིས་ཟེར། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གོ་དྲུག་དང་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་དང་སུམ་བརྒྱ་ནི་གསུམ་འདོད་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་ངོ་། །

ལྟ་རྟོགས་ཉན་རྣ་བྱས་པ། མིག་གིས་གནས་ཚུལ་ལྟགས་ཡོད་མེད་ལྟ་རྟོགས་དང་། རྣ་བས་མངོན་ཆུང་གིས་ཉན་པ།

ལྟ་རྟོགས་འོན་ལོང་། མིག་གིས་ལྟ་རྟོགས་དང་རྣ་བས་གནས་ཚུལ་ཉན་པ།

ལྟ་སྟངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། 1. ཤིང་ཏོག་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པ་ལྟ་སྟངས་བྱས་ནས་ས་ལ་འབེབས་ནུས་པ། 2. མཁྲིགས་ཤིང་གྱེན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟ་སྟངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུར་དུ་འགུག་ནུས་པ། 3. རྒྱང་རིང་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཏོག་དང་མེ་ཏོག་སོགས་ལ་ལྟ་སྟངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མདུན་དུ་འགུག་ནུས་པ། 4. གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་ལྟ་སྟངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བ། 5. སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་སྟངས་བྱས་ནས་ས་ལ་ཕབ་པའི་

ཤིང་རྟོག་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྟངས་བྱས་པས་རང་སར་འགྱུར་ནུས་པ། ༥. སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྟངས་བྱས་ནས་ཐུར་དུ་བཀུག་པའི་ཤིང་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྟངས་བྱས་པས་སྔར་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ། ༦. སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྟངས་བྱས་ནས་མདུན་དུ་བཀུག་པའི་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྟངས་བྱས་པས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ནུས་པ། ༧. སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྟངས་བྱས་ནས་བསད་པའི་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྟངས་བྱས་པས་གསོན་པོར་གསོ་ནུས་པ་བཅས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་གནས་ཚད་རིམ་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་ཤིག་གསུངས་པ་ལས་གསུང་གི་ཐ་མ་ནི་ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་ནས་ཟླ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཞིབས་པ་ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སྣ་ལའི་ཚལ་གྱི་དབུས་ཐ་མལ་གཟིམས་ཁྲི་ལ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས། མཇུག་བའི་བུ་ཙུན་ད་ཞེས་པས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་བཞེས། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་དགེ་འདུན་ལ་གཏད། སྐུའི་སྟོད་གཡོགས་བསལ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསྟན། དགེ་སློང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་བལྟ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཨུ་དུམྦ་ར་བཞིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་ཞུས་ཤིག ༡. འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན། ༢. ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། ། ༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ༤ མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ཁས་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞི་པོ་ཁས་མ་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་ནས་ཕུད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་འགལ་མི་ཆོག་པའི་རྩ་བའི་རྩ་དོན་བཞི་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡོད།

ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ།

ལྷ་བ་ལྷ། ལོག་པར་ལྟ་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནོ། །

ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་སྔོན་མཐར་གཏོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྟག་བཞི་ཁ་ཅིག་རྟག་སྨྲ་བཞི། །རྒྱུ་མེད་གཉིས་དང་མཐའ་ལྡན་བཞི། །མཐར་མི་སྤོང་བཞི་དང་བཅས་སོ། །

ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མཐར་གཏོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྨྲའི་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་སྨྲའི་བརྒྱད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྔའི་ལྟའོ། །

ལྟ་བའི་གོལ་ས། གོལ་ས་ཞེས་པ་ནི། ནོར་སའམ་ལོག་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཞེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དེར་གོ་བ་ཡིན། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན། བདག་འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག

འཛིན་གཉིས། སྒྲིར་བདག་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་དུ་ཨཱཏྨ་ཀ་ཞེས་ཡོད་ལ། དེ་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་བདག་ཅེས་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་དོག་པར་བྱས་ན་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ང་དང་ང་ཡི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བ་དང་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་མནར་བ་ཡིན་ཏེ། 《སྤྱོད་འཇུག》ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལྟ་བའི་མཐའ་བརྒྱད། སྐྱེ་འགག་གཉིས། རྟག་ཆད་གཉིས། འགྲོ་འོང་གཉིས། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །

ལྟ་བའི་གནད་བཞི། གནས་གནད་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པར་གཅེས། །ལུས་གནད་རྩ་བཞི་སྒྲོད་པར་གཅེས། །ངག་གནད་ཉམས་དབྱངས་ལེན་པར་གཅེས། །སེམས་གནད་འདུ་ཤེས་བཤིག་པར་གཅེས། །ཞེས་བསྒྲུབ་བྱའི་གནད་བཞི་དང་མ་ཐལ་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །

ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། མཛེས་ཆོས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ནས་ཇི་ཙམ་བལྟས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བལྟ་སྙིང་འདོད་པ།

ལྟ་བྱེད། འདྲེན་བྱེད་དང་དོན་གཅིག་པར་མིག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་བྱེད་ཅེས་པ་ཞེ་ས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དང་འདྲེན་བྱེད་ཅེས་པ་ཞེ་ས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད།

ལྟ་མིན་ལྔ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་བཅས་སོ། །

ལྟག་ཆོད། ལུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ།

ལྟག་པ་རེངས་པ། མཇིང་པ་རེངས་པོ།

ལྟག་ཚང་སྔོ་མོའི་སྐྱ་ལྡེབས། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་ལྟག་སྔོ་ཡོད་པའི་གཤམ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཆིབས་སྟེགས་ཡོད་ས་དེའི་མིང་།

ལྟག་ལ་འཆལ། དེ་འདྲ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ལྟ་བུ།

ལྟང་། ལྡང་བའམ། ཡང་བའི་དོན།

ལྟས་ངན་གྱ་གཅིག བྱ་རྒོད་སྟེར་འཛིང་སོགས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ཉེར་གཅིག ཕ་བ་རྒྱལ་སོགས་སྟེར་ཆགས་ཀྱི་ཉི་ཤུ། དྲེའུ་བ་གླང་མགོ་སོགས་སྲིག་སྦྲུམ་གྱི་ཉི་ཤུ། ཕ་བ་སྤྲེལ་ཞོན་སོགས་ཉི་ཤུའོ། །

ལྟས་ངན་པ་བཅུ་གཅིག ཉི་ཟླ་མར་བབས། གློག་འབྲུག་ཐོག་བབས། སྐར་མདའ་བརྒྱབ། གཟའ་དུ་བ་མཇུག་རིང་ཤར། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་། ས་གཡོས། ཟིགས་བྱུང་། འབྲུག་བརྒྱབ། དགུ་ཚིགས་ལོག ཐལ་རླུང་ཡངས་བཅས་གཙོ་བོ་རྣམས་སོ། །

ལྟས་ངན་གཟའ་བཞི། ཤར་ནས་དུ་བ་མཇུག་རིང་། ལྷོ་ནས་སྟག་མགོ་མེ་འབར། ནུབ་ནས་གཡག་མགོ་རླུང་འཚུབས། བྱང་ནས་ཆུ་རི་སྟོན་མོ།

ལྟི་རིར་ལྡུག་སྟེ། ཐུག་པོར་ལྡུག་སྟེ།

ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བཞི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གསོ་ཙང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། མེད་མི་ཙང་གི་སྦྱོར་བ་ནས་མཇུག་གི་བར་བསླབ་ཆོག་གཅིག་པ། དེའི་བར་སྡོམ་རྒྱུན་གཅིག་པ། ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །

ལྟུང་བ་གཉིས། རྩ་ལྟུང་སྦོམ་པོ་སྟེ་སྔ་མ་ལ་བཅུ་བཞི་དང་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱད་དང་བཅུའམ་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་ཟེར་བ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ།

ལྟུང་བ་ཐ་དད་པ་ལྔ། བསླབ་པ་དང་མཚན་གྱི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ། ཀུན་སློང་གི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ། བཅས་རིགས་ཀྱི་ཐ་དད་པ། ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། འབྲས་བུ་ཐ

དད་པར་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །

ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ནི་ཕམ་པའི་སྡེ། ལྷག་མའི་སྡེ། ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ། སོར་བཤགས་ཀྱི་སྡེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་སྟེ་ལྔའོ། །

ལྷུང་བ་ཕམ་པའི་སྡེ་བཞི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། སྲོག་གཅོད་པ། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲ་བའོ། །

ལྷུང་བ་བྱུང་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལྔ། བྱུང་བ་ཤེས་པ། བཅས་པ་ཤེས་པ། རྗེས་བཅས་པ་ཤེས་པ། བཀག་པ་ཤེས་པ། གནང་བ་ཤེས་པའོ། །

ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི། མི་ཤེས་པ། མ་གུས་པ། བག་མེད་པ། ཉོན་མོངས་མང་བའོ། །

ལྷུང་བའི་རྫས་བདག་བཞི། བསམ་སྦྱོར་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྨྲོལ་བས་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །

ལྟུང་བྱེད་བཅུ་ཚན་དགུ་པོའམ་ལྟུང་བྱེད་དགུ་བཅུ། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། རྫུན་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད། སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། བུད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། སྐྱུ་རྫོགས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པའི་ལྟུང་བྱེད། གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཁྲིད་གསོད་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད། བཤེས་ངོར་བྱེད་ཅེས་སྨྲར་བ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྟུང་བྱེད། འཕྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད། བསྒོ་བ་ནར་གཟིན་པའི་ལྟུང་བྱེད། གནས་མལ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད། གདིང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད། སྤྲོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཆ་བ་འབྱུང་བའམ་དབྱུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པས་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད། རིམ་པ་ལྷག་པ་བརྩིག་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཉི་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཟས་ཟུང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཟེར་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཆོས་གོས་གཉིས་ལས་གོས་བྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཛུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མའི་གོས་འཚེམ་པའི་ལྟུང་བྱེད། དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཟས་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཟས་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྟུང་བྱེད། སྤྱངས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། སྤྱངས་པ་སྟོབ་པའི་ལྟུང་བྱེད། འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཟས་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲེང་བའི་ལྟུང་བྱེད། གཅེར་བུ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད། དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྟུང་བྱེད། དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཤམས་པ་དཀྲུགས་པའི་ལྟུང་བྱེད། རྡེག་པའི་ལྟུང་བྱེད། བརྡེག་པར་གཟས་པའི་ལྟུང་བྱེད། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི། ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། མེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད། འདུན་པ་ཕྱིར་བསྒྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད། ནུབ་ལྷག་པོར་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟུང་བྱེད། སྤྱངས་པ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད། དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་སྣུད་པའི་ལྟུང་བྱེད། གོས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་གྱོན་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཡོངས་པ་སྐྱེ་རྒྱུགས་པའི་གཞིར་གཏོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཁྲུས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། གག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་ལྟུང་བྱེད། བུད་མེད་དང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད། དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། སྦེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། མ་བྱིན་པས་ཉེ་བར···འཚོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟུང་བྱེད། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། རྐུན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྟུང་བྱེད། ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ···འདུག་པའི་ལྟུང་བྱེད། བསླབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤོང···བའི་ལྟུང་བྱེད། ཉན་རྣ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། མི་སྨྲ་བར···འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། མ་གུས་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཆང་འཐུང་བའི་ལྟུང་བྱེད། དུས་མིན་ཕྱི་དྲོ་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ལྟུང···བྱེད། བཅུ་ཚན་དགུ་པ་ནི། གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལྟུང་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ནུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བྱེད། ཁྲིད་དུ་གསོད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཁབ་རལ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཁྲི་རྐང་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། གདིང་བ་ཚད་ལྷག་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད། གཡན་པ་དགབ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད། ཆོས་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཅས་སོ། །

ལྟུང་བྱེད་ཉེས་བྱས། ཕམ་པ། ལྷག་མ། སྤང་ལྟུང་། ལྟུང་བྱེད། ཉེས་བྱེད་བཅས་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔར་འཇོག་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན། ལྟུང་བྱེད་དང་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན ལྟུང་བྱེད་ལ་དགུ་བཅུ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་བསྙེན་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ···བའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང···གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་གསུམ···འདས་པ་ན་ལྟུང་བ་དེ་འབྱུང་། ཉེས་བྱས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། མཚན་གཞི་ནི་འཆད་པ་པོས་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ལྷམ་གྱོན་པ···སོགས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །

ལྟུང་བྱེད་སྡེ་ལྔ། ༡. ཕས་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི། ༢. དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ༣. ལྟུང་བྱེད། ༤. སོ་སོར་བཤགས་པ་བྱ་བ་བཞི། ༥. བསླབ་པའི་ཆོས···མང་པོ་བཅས་ཡིན།

ལྟུང་མེད་བཞི། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མེད་པས་ལྟུང་མེད། སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ལྟུང་མེད། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་ལྟུང་མེད། རྐྱེན་དགོས་ཀྱིས་ལྟུང་མེད་དོ། །

ལྟེ་བའི་ཡ་འཚམས། ལྟེ་བའི་ཡར་མཚམས།

ལྟེ་བའི་ས་མདུད། དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་ཐོག་གནད་འགག་ཆེ་བའི་ས་ཆ།

ལྟེང་ཀ ཆར་ཆུ་འཁྱིལ་བ།

ལྟེར་དང་ཆབ་འགེགས། ཕྱི་ས་ཆེ་ཆུང་འགེགས་པ་སྟེ···སྐྱག་གཅིན་གཏོང་མི་བདེ་བ།

ལྟོ་གོས་གནས་གསུམ། ཟས་གོས་སྙན་གྲགས་སོགས་ཀྱི···འདོད་ཡོན།

ལྟོ་འགྲོ་བརྒྱད། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕྱེ་བའི་ལྟོ་འགྲོ་སྟེ···སྦྲུལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

ལྟོ་བསྒྱུར། ཁ་ཕྱོགས་ངན་པ་བཟང་པོར་བསྒྱུར་བ།

ལྟོ་འདུན་ཅན། སེར་སྣ་ཅན།

ལྟོ་སོན། ཟ་འབྲུ་དང་། སོན་འབྲུ།

ལྟོང་ལྟོང་བ། སྟོང་སྟོང་པོ། ཀྲོང་ཀྲོང་།

ལྟོར་བཙུག་པ། གཡོ་སྒྱུ་བཏང་བ།

སྟ་གོན་གྱི་ཚོ་ག་བཞི། ས་ཡི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟ་གོན། བུམ་པ་སྟ་གོན། སློབ་མ་སྟ་གོན་ནོ། །

སྟག་གི་ཟར་ཅན། སྟག་གི་གཟར་ཆེན། སྟག་ལྤགས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སྨ་གདན།

སྟག་གི་ཟླ་བ། རྒྱ་ནག་གི་རྩིས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྟག་གི་ཟླ་བར་རྩི་བ་ནས་བོད་ཟླ་བཅུ···གཉིས་པ་ཡོས་ཀྱི་ཟླ་བ། དང་པོ་འབྲུག་གི་ཟླ་བ། གཉིས་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཟླ་བ། གསུམ་པ་རྟ་ཡི་ཟླ་བ། བཞི་པ་ལུག་གི···

ཟླ་བ། ལྔ་པ་སྨིན་གྱི་ཟླ་བ། དྲུག་པ་བྲོ་ཡི་ཟླ་བ། བདུན་པ་ཁྲིའི་ཟླ་བ། བརྒྱད་པ་ཕག་གི་ཟླ་བ། དགུ་པ་བྱི་བའི་ཟླ་བ། བཅུ་པ་སྣྲང་གི་ཟླ་བ་བཅས་སུ་རྩི་སྲོལ་ཡོད་པ་རྒྱ་བཟའ་སྤྱ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་དུས་ནག་རྩིས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་བོད་ལ་དེ་འདྲ་རྩི་སྲོལ་བྱུང་།

ཕྱག་མགོ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཕག་གྲུ་ཁྲི་དཔོན་ལ་སྦྱིན་པའི་དམ་ཁ། ལག་པ་འཛུ་སའི་ལུང་ལ་ཕྱག་གི་མགོ་བོ་ཡོད་པ།

ཕྱག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བློན་པོ་འབལ་སྐྱེས་བཟང་ལྡོང་ཚབ་དང་ལང་མྱེས་གཟིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཙན་པོ་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ཤོག་ཏུ་བཀྲོངས་རྗེས་སྲིད་འགྱུར་སློང་རྩིས་བྱས་པ་རྟོགས་ནས་བཙན་པོའི་སྔན་དུ་གསོལ་བས་ལང་འབལ་སོགས་ལག་དམར་བ་རྣམས་ཆར་བཅད་དེ་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཕྱག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་དང་ཞང་རྒྱལ་གཟིགས། ཞང་སྟོང་ཙན་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་བོད་དམག་འབུམ་ཕྲག་ཙམ་ཁྲིད་དེ་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ནས་བོད་དམག་གིས་ཁྲང་ཨན་ཉིན་བཅོ་ལྔ་བཟུང་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་ཐད་བྱས་རྗེས་ལྷབས་པོ་ཆེ་བཞག་ཡོད། རྒྱལ་པོས་བློན་ཕྱག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་བྱས་རྗེས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་ཕྱིར་ཞོལ་ལྕགས་རི་ཕྱི་མའི(ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལའི་བདུན)རྡོ་རིང་དེ་བཙུགས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་བློན་ཕྱག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་དང་། སྣང་ཀླུ་ཁོང་གི་བུ་ཚ་རྣམས་བཙན་པོ་ལ་བློ་མ་ལོག་ན་ཚེ་ཚེ་རབས་རབས་བཙན་པོའི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་ཆོག་པའི་མནའ་ཡིག་རྩ་གནད་བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་བློན་ཕྱག་ར་ཀླུ་གོང་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པ་དེ་ནི་ཁྲི་སྲོང་གི་བློན་པོ་ཡིན་རུང་འདི་ཆོས་ལ་གནག་པས་མཐར་འཕེན་པོར་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྲུང་དུ་བཙངས་ནས་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱག་རྫོད་ཕྱག་སྐད་གཉིས། ཕྱག་རྫོད་ནི་ཕྱག་པགས་ཀྱི་རྒྱབ་བསྙེས་དང་ཕྱག་སྐད་ནི་ཕྱག་པགས་ཀྱི་གདན་ལ་ཟེར།

ཕྱག་ཕྲེ་ཀུ་ཤྲཱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སློབ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༣༨༢)ལོར་གཡེའི་གོང་པོར་སྐྱེ་རིགས་སུ་བལྟམས། ཕྱག་ཕྲེ་དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། ཆོས་སློབ་ཀྱི་དབུ་ཚུགས། དེ་ནས་གཉལ་ཀྲོད་རིམ་བསམ། བྱང་སེམས་རྣ་སྙིང་བ། འཇམ་དཀར་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་ཙོང་ཁ་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དཔག་མེད་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༠༤)ལོར་ཕྱག་ཕྲེའི་གདན་སར་ཕེབས། ཀུ་ཤྲཱི་ཆེན་པོ་ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། ཉང་པོ། ཟླ་རུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལུགས་ཟུང་གི་མཛད་པ་གོང་དུ་འཕེལ། བྱང་ལྷ་རི་འགོ་བདེ་ཆེན་གླིང་བཏབ། རྒྱལ་དབང་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་སློབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྲི་སྟེང་མཛེས་པའི་སྐྱ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲལ་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཁྱི(༡༤༦༦)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཕྱག་ཕྲེ་བ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེ་ཤུ་པ་སྟེ་གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་ནང་གཟིགས།

ཕྱག་ཕྲེ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ།

མཚན་གཞན་པད་མ་བཟོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༨༧༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ནགས་ཤོད་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ

དབུས་ཁུལ་དུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལོར་སླར་ཡང་དབུས་རི་བོར་བསྐོར་བ་ལ་ཕེབས་ནས་སྦྱིང་ཕུག་གུ་རུའི་གྲུབ་ཕུག་ལ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་སྐབས་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་མཁའ་འགྲོའི་བརྡ་ཡིག་གི་ཚར་ལན་གསུམ་བབས་ཏེ། གུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་དང་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཞེས་འཁོད་པ་དང་དེ་རྗེས་ཕ་བོང་ཁ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ལ་གསང་ཆོས་རྒྱ་ཅན་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་སྐབས་གསང་རྫོང་ཨེ་ཝམ་ལྕོག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་བཤད་སྒྲ་སྲིད་བློན་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལོར་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་གསར་བཞེངས་མཛད། བཀའ་རྩོམ་ཡང་《གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་པའི་འཕྲུལ་འབྱམས་གསང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཅན་སྐོར》ཞེས་པ་དང་། 《དཔལ་སྟག་ཕུའི་གསང་ཆོས་རྒྱ་ཅན་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དབང་ཆོག་ཆུ་འབབས་སུ་བཀོད་པ་དོན་གཉིས་འབྲས་བུས་བརྗིད་པའི་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ》ཞེས་བྱ་བ། 《མཆོག་དམན་མགྲོན་ལ་བསང་དང་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་ཚུལ་དང་། འཕྲིན་བཅོལ། སྟན་དར་སྨོན་ཚིག》སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་པོད་ཆུང་གཉིས་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྲི(༡༨༢༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྟག་ཕུ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གམ་གར་གྱི་དབང་པོ། ཡུལ་ཉང་ཡོད་ཀོང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཉང་པོའི་གྲིང་ཕུ་གཡུ་ལུང་ཞེས་པར་ཡབ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡུམ་བདེ་ཆེན་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༧༦༥)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟག་ཕུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ་ཏེ་ཁྲི་འདོན་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པར་བཀའ་བཅུ་བློ་བཟང་ཐབས་མཁས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ། ལོ་དེར་དེ་མོ་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མེས་པོ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་ལས་དཀར་ནག་རྩིས་དང་གསོ་རིག་སྨན་དཔྱད་ལ་ཡང་ཐུགས་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་དཀའ་བཅུ་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བསྡུས་གྲྭ་སོགས་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐབས་དགའ་ལྡན་བརྒྱུད་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་མུ་ལི་བློ་བཟང་སྨིན་པ་དང་རྗེ་ཧོར་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་སྐུ་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས་ལས་ལཉྫ་དང་ཝརྟུ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་སྣ་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་མ་བཞུགས་ཙང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཁྱེན་གཏེར་ཡངས་པས་གསུང་རྩོམ་དུ་མ་མཛད་ཡོད་པ་སྟེ། 《དབེན་གནས་རྩ་རི་རི་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ》《དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན་ཟབ་དོན》《བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་བཅོལ་གཉེར་གཏད་མངའ་གསོལ་རྟེན་འཛུགས》《རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་སྒོ་ནས་གཤིན་པོ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ག》《ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ》《དཔྱོད་ལྡན་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་གི་རིམ་པ》《དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པའི་ཆོས་བསྒྲིགས་བཀླག་ཆོག་ཏུ་བཀོད་པ་རྒྱུད་ལྡན་དྲང་སྲོང་བླ་མའི་ཞལ་ཆབ་འཕྲུལ་པའི་རྟོག་པ་བྲལ་བའི་གཏམའི་ཆུ་རྒྱུན》སོགས་པོད་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་ཕེབས

པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༡༢)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

སྟག་ཕུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། མཚན་གཞན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ཀོང་སྟོད་ཞང་པོ་རྒྱ་ནང་དུ་གནུབས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཡབ་ཕྱུགས་འཆང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གྲགས་དང་ཡུམ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༨)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་དོ་བོ་མགོའི་བླ་བྲུར་ཆུ་མཁར་སྤྲུལ་སྐུའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཆོས་འདོན་མཁས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བསང་རྫ་བོ་དགོན་གྱི་བླ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སྟག་ཕུ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཞང་པོ་བྲག་དཀར་ལྷ་ཆུའི་དགོན་པར་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་པ་མདོ་སྨད་མགར་མཐར་དུ་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་བཀའ་ཆོས་འབུལ་བར་ཕེབས་པའི་ལམ་ཞོར་དུ་བར་མ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བཏགས། དེ་ལོར་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུ་བན་དཀར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། རྗེ་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྟོ་པ་དགེ་འདུན་བདེ་ལེགས་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྩ་བའི་བླ་མ་གྲུབ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལོར་རྩིས་སྐར་ནག་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སོགས་མཇལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ལོར་ནགས་ཤོད་དུ་ཕེབས་བསྐྱར་གྱིས་རབ་བརྟན་དགོན་སོགས་ལ་གཞི་གསུམ་ཕྲུག་ལེན་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལོར་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་སྡོང་ལ་མཆོད་འབུལ་མཛད་ཕྱིར་ལྷ་སར་ཕེབས། རྗེ་འདིས་གསུང་རྩོམ་བཀའ་འབུམ་སོགས་མང་དག་བཞེངས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་པིཎྜཙ་ཞུན་མའི་ཐེམ་སྐས》《ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་འདེབས》《བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངའ་བའི་བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་རྒྱན》《དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལེགས་ལྡན་བེང་ཆེན་འཛིན་གཏོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ》སོགས་པོད་ཆུང་གཉིས་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་རྟ(༡༧༨༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྟག་ཕུའི་ཉི་ཐིག བསླབ་སྟོན་ཁྲུལ་དུ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་བྱུང་བའི་སྟག་ཕུའི་ཉི་ཐིག་ཟེར་བ་ཚད་འཛིན་ས་ཞིག་བྱས་ནས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ལོ་ཐོའི་ཐོག་དབུས་སྟོད་སྟག་ཕུའི་ཆུ་འདྲེན་ཉི་ཐིག་ཟིན་པས་འདེབས་ཆུ་གཏོང་རན་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་འདེབས་ཆུ་དང་། ཞིང་ཁ་སྤུ་འདེབས། བར་འདེབས། ཕྱི་འདེབས་བཅས་ཉི་ཐིག་ཟིན་མིན་ལ་བལྟས་ནས་འདེབས་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་ཉི་ཐིག་བལྟ་ས་ནི་སྟག་ཕུ་དགོན་པའི(བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་སྲང་

མདའ་ཤར་ཁོངས) སྐྱི་ཁང་གི་མདུན་ངོས་རྗེ་ཕ་བོད་ཞིག་གི་ངོས་སུ་དཀར་ཁྲུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པས་ད་ལྟའང་མང་ཚོགས་ནས་བདག་གཉེར་དང་སྲུང་བཞིན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ལུས་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་སྟག་ཕུ་དགོན་པའི་རི་ཞབས་སུ་ཁ་བྱང་ལྟར་གནས་ཡོད་པའི་འཁྲུགས་པ་སྟག་ཟེར་བའི་འཁྲུགས་པ་སྟག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞིག་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མང་ཚོགས་ཚང་མས་ནམ་མཛུག་རིང་ཐུང་དང་སད་སྐྱོན་ཡོད་མེད་སོགས་འཁྲུགས་པ་སྟག་གི་གཟུགས་དབྱིབས་དང་མཛུག་མ་རིང་ཐུང་གི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ལྟ་སྲོལ་ཡོད།

སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ། སྟག་བྲག་ཁྲི་སྤྲུལ་གསུམ་པ་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི་ལྷ་སའི་ནུབ་ངོས་ཤུན་གྲོང་ཆུང(སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གནས་ཆུང་གྲོལ་རྫལ་ཁོངས་གྲོང་ཆུང་གྲོང་ཚོ) གཞིས་ཀ་ཞེས་པར་ཡབ་ཁ་ཚར་བ་ནང་མ་གོ་ཀྲ(མཚན་དངོས་གང་ཡིན་མ་ཤེས) དང་ཡུམ་ཚེ་བརྟན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོང་ཆུང་གཞིས་ཀ་བོགས་མར་བཞེས་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༨༧༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྟག་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་འདོན་ཆོས་འཛིན་སྐྱོར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་བརྒྱལ་བརྟག་མཛད་ནས་དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུའི་ཡས་མས་སུ་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་སྐབས་དེར་ལྷ་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཨང་དང་པོ་ཐོབ། སྒོ་མང་འདུལ་བསྡུས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༢༧)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་བཞིན་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་བཀའ་འགྱུར་པར་ཤིང་གསར་བསྐོའི་ཞུ་དག་གི་ཞུགས་འགན་བཞེས། ལྕགས་རྟ(༡༩༣༠)ལོ་མཚན་ཞབས་གནང་། ཆུ་བྱ(༡༩༣༣)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གདུང་ཆོག་དང་། གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོའི་ཐིག་ཚད་ཞུགས་ཁང་གི་ལྗིབས་རིས་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་བཞེས། ས་ཡོས(༡༩༣༩)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཡོངས་འཛིན་གཞོན་པ་དང་། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༩༤༡)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ར་སྒྲེང་དགོངས་ཞུ་མཛད་ཚབ་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་གནང་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པར་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད། སྔགས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་འབུལ་གནང་མཛད། སྟག་བྲག་བསམ་གཏན་གླིང་རི་ཁྲོད་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་སྐྱེད་ཐེངས་གསུམ་གནང་སྟེ་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་འཕར་བསྣོན་གནང་། ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོ་སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་ནས་སྟག་བྲག་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་གཏན་བཞུགས་མཛད་མུར་ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)ལོ་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་བཞེས་པའི་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ༡༡ཚེས༣༠ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སྟག་བཙན་གདོང་གཟིགས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ། འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་བདུན་པ། འདིས་འབངས་མི་ཁྲིམ་རེ་ལ་རྟ་རེ་དང་། མཛོ་རེ། བ་རེ། གླང་རེ་ལ་སོགས་པ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཤིང་། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རྩྭ་སྔོན་པོ་བཏུས་ཏེ་བསྐམས་ནས་དགུན་དུས་ཀྱི་ཕྱུགས་གསོས་གསོག་འཇོག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ནས་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེལ་གྱི་བྱ་བར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་བན་བོན་གཉིས་དབར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩོད་གླེང་ཛ་དྲག་ཆེན་པོ་དེར་བར་དུམ་མཛད་ནས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཕུ་ཐག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བན་དེ་ཀུན་གྱི་ཁ་འཛིན་དཔང་པོར་བཞག་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ།

སྟག་རྩེ་མི་དབང་། སྟག་རྩེ་མི་དབང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཕྲེ(༡༩༡༨)ལོ་ནས་ལྕགས་སྤྲེ(༡༩༢༠)ལོ་བར་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་ཞིང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་ཁོང་ནི་རང་བཞིན་བཟང་ལ་གྱ་གྱུ་མེད་པ། ཕྱོགས་རིས་ཆུང་བ། རང་གཞིས་བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བསམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། དགུང་གྲངས་ཀུང་མཐོ་བས་ཞབས་གོམ་འཁྱོར་བ་དང་གསུང་སྒྲོས་སྒྲ་མི་གསལ་བ་སོགས་བགྲེས་ཉམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཧྲུན་གར་བས་བོད་དུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་དབང་མེད་སྲིད་སྐྱོང་གི་མིང་བཏགས། ཧྲུན་གར་བས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་སྡོང་དང་། དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་གླིང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་རྣམས་བཤིག་པར་བརྩམས་པ་ན་སྟག་རྩེ་མི་དབང་གིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་བ་དང་། དགའ་ལྡན་སྐྱབ་མཆོད་སྐར་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བ་སོགས་མཛད། ཧྲུན་གར་གྱི་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་སྲས་སུར་ཡ་བྲོས་འགྲོ་སྐབས་སྟག་རྩེའི་མི་སེར་རྣམས་ཧྲུན་གར་བར་འཇིགས་ནས་སུར་ཡ་བཟུང་སྟེ་ཧྲུན་གར་བར་ཕྱིས་སྤྲད་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཧྲུན་གར་ཕམ་ནས་བྲོས་རྗེས་དོན་དེ་སྟག་རྩེ་མི་དབང་གིས་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བའི་ཉེས་མིང་བྱུང་ནས་གོང་མའི་ཁྲིམས་ཉེས་ཕོག་སྟེ་བཀྲོངས།

སྟག་རྩེ་རྫོང་གི་མཁར་རྒྱལ། སྟག་རྩེ་གྲོང་ཚོའི་ཤར་ངོས་རི་སྣའི་སྟེང་དུ་གྲུང་གོག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕག་གྲུའི་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བཙུགས་པའི་གྲས་ཀྱི་ཡི་རི་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་ཆེན་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་ཀྱི་རི་སྟེང་དུ་མཁར་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེ་ཆེན་བྲག་དཀར་རྫོང་ཞེས་ཕག་གྲུའི་དུས་སུ་བཙུགས་པའི་རྫོང་ཆེན་ཞིག་ཡིན་འདུག བདེ་ཆེན་རྫོང་སྟེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སོགས་ཞབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ་ཕྱིས་སུ་རྫོང་མཁར་རྣམས་ཞིག་རལ་དུ་སོང་ཡང་བདེ་ཆེན་སྟེར་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔའི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཡོད།

སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། སྨར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་སངྒ་ཤྲིའི་དངོས་སློབ་འདི་ཉིད་ཡབ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐྱབས་བཟུང་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ(༡༤༠༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། སློབ་དཔོན་གཞན་དུ་ཕྱིན་སྐབས་ཡིག་ཕྲུག་རྣན་གཞོན་བཅོ་ལྔ་སྐོར་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་ཐུབ། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་བར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྐང་ཕྱིར་ཐྲལ་ཐྲལ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། དེའི་ལོ་མཇུག་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཀ་རི་ཀཱ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་དེ་བཤད་པ་ཡང་བརྩམས། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་། སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མ་དང་། ཐིག་རྩ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་དུ་མ་མཁྱེན་པ་བྱུང་། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་ལ་མདོ་ཕྱོགས་མང་དུ་གསན་ཅིང་གཤུ་སྐོར་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་མཛད། གཤུ་སྐོར་གྱི་ཚེ་ཡང་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་མཁན་མང་དུ་བྱུང་། ཡར་རིས་རྗེ་བྱང་སེམས་པའི་དྲུང་དུ་ལམ་འབྲས་དུས་འཁོར་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ཞབས་ནས་སྔ་རྫོ་ཀ་ལཱ་པ་དང་ཕྱི་རྫོ་ཙནྡྲ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུགས། རིག་གནས་འདི་ལ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་མ་གཏོགས་སྐུ་ཚེ་འདིར་ཐུགས་རྟོགས་མ་ཆུག་ཅིང་། ཡིག་ཆ་དཀོན་པ་དང་། ཉམ་རྒྱལ་འཛོམས། དུས་འཁོར་སོགས་ཕྱུགས་ཏུ་མའི་སྐད་དོད་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིག་རིགས་དུ་མ་མཁྱེན་ཡང་གར་ཡང་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུར་སོང་། ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐུན་བར་ལ་བྲིས། ཤོག་ལས་མཚན་མོ་མཛད། ཚ་དྲོའི་བར་ལ་གཞུང་བཟུང་། སྤྱོད

ཐོ་རངས་སྐྱོང་རན་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་བསྙེལ་བ་བྱུང་ཡང་རགས་རིམ་ཐུགས་སུ་ཆུད། སླར་ལོ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་དུ་སྤྱན་དྲངས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལྔ་ཆར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་མཁྱེན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་མཇལ་ནས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟན་པ་བསྐྱངས། ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོ་ལ་བསྟེན་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་པ་ཤིང་ཕག(༡༤༥༥)ལོར་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་བརྩམས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུ་མ་ལྷུག་ཚོམ་དང་། སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སོགས་འགྱུར་ཡང་མང་པོ་མཛད། ཐུགས་སྲས་ལ་ཡང་། ཞུག་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སློབ་དཔོན་འདུལ་འཛིན་སྟོན་མོ། རྟ་ནག་རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་ཆོས་འབྱོར། སློབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་པ་སྐྱེས་མཆོག ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བྱམས་ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ། སེ་ར་བ་བློ་གྲོས་སེང་གེ ཞ་ལུ་བ་བློ་གྲོས་སེང་གེ དྭགས་པོ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས། སྒྲ་དུས་ལ་སྦྱངས་པ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་སློབ་མའི་མཆོག་ནི་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །(འདས་པོ་མ་རྙེད)

སྟག་གཟིག གོང་དུ་ཏ་ཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གསལ།

སྟག་གཟིག་སྤྲུངས་ཡིག གནའ་རབས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་ཤིག་སྟེ་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་སྟག་གཟིག་སྤྲུངས་ཡིག་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བྱུང་བར་གྲགས།

སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། (སྟག་བུ་སྙ་གཟིགས་ཞེས་པའང་སྣང་)བོད་རྒྱལ་སོ་གཅིག་པ། ཡབ་འབྲོང་གཉན་ལྡེ་རུ་དང་ཡུམ་མཆིམས་བཟའ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱི་སྲས། འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བཙས་སྐབས་དམུས་ལོང་ཞིག་ཡིན་པས་མཚན་ཡང་དམུས་ལོང་དཀོན་པ་བཀྲ་ཞེས་གསོལ། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་བཞིན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འ་ཞའི་ཡུལ་ནས་སྨན་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱན་ཕྱེ་སྐབས་སྐྱིད་ཤོད་སྟག་མོ་རི་ལ་རི་དྭགས་གཉན་འདུག་པ་གཟིགས་པས་མཚན་ཡང་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་སུ་ཐོགས། ཁྲི་ངོར་སྣང་བཙན་མོང་། སྣ་ནམ་མང་གཉའ། སྤྲང་ཁྲི་ཟུང་ལན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བློན་པོ་བྱས། ར་སངས་ཁྲི་ནེ་ཁོད་ཀྱིས་སྐུ་བོན་བྱས། སྟོང་བཙུན་འབྲོ་དཀར་རམ་འོལ་གོད་བཟའ་སྟོང་བཙུན་འབྲོ་ག་ཁབ་ཏུ་བཞེས། རྒྱལ་པོ་འདིས་བན་པ་རྗེ་དང་། འ་ཞ་རྗེ། དྲང་གར་རྗེ། ཟིང་པོ་རྗེ། ཞང་ཞུང་རྗེ་རྣམས་བཏུལ་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་འདུ་བར་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གསུམ་པ་ངོར་སྣང་བཙན་མོང་གིས་ཚོང་ལས་དང་འཇལ་བྱེད་བྲེ་སྲང་སོགས་གསར་དུ་གཏོད། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་དབུ་རྨོག་བཙན་ལ་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་གདུང་གི་བང་སོ་དོན་མཁར་མདའ་རུ་བརྩིགས་པ་དང་། གྲལ་ནི་ཁྲི་གཟུང་བང་སོའི་གཡོན་ན་ཡོད། དེ་ཡང་ཞུལ་མེད་ས་ཞུང་བརྡལ་བ་འདྲ།

སྟག་རི་སེང་རི་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དམར་པོ་རི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བླ་རི་གླང་པོ་ཆེ་བྲིས་ལ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་བཞེངས་ན་ལེགས་པ་བཞིན་ད་ལྟའི་པོ་ཏ་ལ་ཕོ་བྲང་ཆགས་པའི་རི་འདི་ཡིན་པ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་བླ་རི་སེང་གེ་གནམ་དུ་མཆོང་བ་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྕགས་པོ་རིར་འབོད་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བླ་རི་སྟག་མོ་བྱེ་ཁྱུང་དུ་འཚུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་བར་མ་རི་སྟེ་མིང་ངོ་མར་བོང་བ་རི་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ཡིན། རྒྱ་བཟའ་ཅན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་སྟག་རི་དང་སེང་རི་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་དེ་བཅད་ཅེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། ལྕགས་པོ་རི་དང་བོང་བ་རི་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་སྦྲེལ་བ་དེ་བཅད་པ་དེར་གོ་དགོས་པས་ཐག་སྡོ་ཀཱ་ཀྱིའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པས་དཔྱད་པར་བྱ།

སྟག་རི་སེང་རིའི་བར་ཀཱ་ཀྱིས་སྦྲེལ་བ། གནའ་རབས

བོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ཐག་སྒོ་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་འདི་ནི་དེ་སྔོན་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་གོང་ཇོ་ས་དཔྱད་ཉམས་སུ་འཇུག་ཆེད་སེང་གེ་གནམ་མཚོང་འདྲ་བའི་ལྟགས་པོ་རི་དང་གླང་པོ་ཆེ་བྲེས་ལ་ཉལ་བ་འདྲ་བའི་དམར་པོ་རི་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་བཅད། རྗེས་སུ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་རང་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ཡུམ་རྒྱ་བཟའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་རྒྱ་བཟར་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་རི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་བཅད་པའི་ཉམས་གསོའི་ཆེད་དུ་རི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆོད་རྟེན་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུན་འདུག ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚ་ཁག་མང་པོའི་ནང་། རི་ལྟ་གཉིས་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་བཅད་པའི་རི་ནི་སྟག་རི་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བར་མ་རིར་འབོད་པ་དེ་དང་། སེང་རི་ནི་ལྟགས་པོ་རི་ཡིན་པར་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས།

སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ཕག་གྲུའི་སློབ་མ་སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ(འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་གཤམ་དུ་སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ཞེས་པར་གཟིགས)གྱིས་པོ་ཏོ་བའི་བཞུགས་ཤུལ་དུ་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པ་བྱུང་བར་གྲགས།

སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རྗེ་གང་གིས་སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་གཙང་ཕྱོགས་ལ་བྱོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། དཔལ་མོ་ཆོས་སྡིང་དང་ལ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་གནས་མང་པོར་བཞུགས། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་བཞེས་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༢༡)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ནང་གི་མཁྱེན་པ་དང་ཐུགས་དམ་ཐམས་ཅད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཏོག་འཛིན་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར། དཔལ་སྟག་ལུང་ཐང་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀུན་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐུ་རིང་ཁོ་ནར་དར་རྒྱས་ཆེ། སྡེ་སྲིད་འཛིན་པ་ཇི་སྙེད་ཞབས་དྲུང་དུ་ལྷགས་པ་ན་མཁྱེན་པའི་གཏིང་མི་དཔོགས་པར་ཞུམ། འཕྲུལ་གྱི་མཛད་སྤྱོད་རྣམ་ཐར་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཟང་། ལྷ་ཆེན་བཞེངས་པ་དང་སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་ནས་ཆུ་སྦྲུལ(༡༥༣༣)ལོར་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བ་གདན་སར་བཀོད་ནས་ཀུན་སྤང་མཛད་དེ་ཞབས་བརྟན་པར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཐུགས་རྗེ་སྐྱབས་དང་ཡུམ་གཟུངས་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༠༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ་གསོལ། མཁན་ཆེན་ཤེར་མགོན་པ་དང་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་པ་སོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ས་སྐྱར་བྱོན་ནས་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་བླ་ཆེན་ཀུན་བློ་ལ་སོགས་དང་། དཔང་ལོ་ཙྪ་བ། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་པ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཇོ་མོ་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་ཡེ་ལས་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཁྲིད་དང་། སེམས་འགྲེལ་སྐོར་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཕྱེ། དེ་ནས་སྟག་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་རཏྣ་གུ་རུའི་དྲུང་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གསན། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ལྷ

ཆེན་རྒྱབ་མཛོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་དང་། གསེར་འབུམ་མཛོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་བཞེངས། རྒྱུད་སྡེ་དང་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བཤད་པ་བཙུགས། ཆོས་དྲུག ལམ་འབྲས། སྦྱོར་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིད་རྣམས་བཏབ། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་བཞིན་གདན་ས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲང(༡༣༥༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཐུགས་རྗེ་སྐྱབས་དང་ཡུམ་གཟུངས་ལྕམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕྱི(༡༢༨༨)ལོར་གཡང་ཤོད་པོང་ར་སྟེངས་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་དབུས་སུ་ཐོན། རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ཀྱི་རྡོར་དང་། བདེ་མཆོག་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་གདོན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་ལུང་མང་པོ་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༣༠༩)ལོར་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རྗེས་དཔལ་བཟང་པོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ་སྟག་ལུང་གདན་སར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ལོ་དེར་ས་སྐྱར་ཕྱིན་ནས་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་དགའ་སེང་གེ་རྣམས་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་རྗེ་ཀུན་སྤངས་པས་མཁན་པོ་དང་། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན། ཀུན་མཁྱེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཀུན་སྤངས་པའི་དྲུང་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཆེན་མོ། སྦྱོར་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གདམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། དེ་ནས་ལྕགས་ཕྱི(༡༣༡༠)ལོར་ཕྱིར་ཕེབས། གསེར་འབུམ་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། འདི་ནི་ཕག་གྲུའི་སློབ་མ་ཁམས་པ་མི་གསུམ་ཞེས་པའི་གྲས་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་སྟོད་ཀུ་གཡུང་སྣང་གི་ནང་ཚན་གཡང་ང་གཡང་ཤོད་དུ་འབོད་པ་དེར་ཡབ་གླུ་དགེ་ཤན་སྟོན་དང་ཡུམ་ཤིང་བཟའ་དགེ་གསུམ་སྒྲོ་མོ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕྱི(༡༡༤༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་རབ་བྱུང་གནང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་གནང་བ་མ་ཐོབ། ཡབ་དང་མ་ཡར་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་པར་བསྐུལ་ཡང་མ་གསན་པར་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་མཁན་པོ་ལྷ་ཁང་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་དང་། སློབ་དཔོན་མཚར་སྟོན་སྒོ་མང་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ཞེས་གསོལ། དགེ་བཤེས་བྲག་དགོན་པའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས། ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། གསང་སྔགས་སྐོར་མང་པོ་གསན། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གིས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟོད་བསྔགས་མང་པོ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དངོས་སློབ་དགེ་བཤེས་རྩོམ་ཆོས་བློའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དབང་དང་། ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་སོགས་ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཤིང་བྱ་ལོར་རང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ཕྱག་མཛད་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་མཇལ་བ་ནས་བཟུང་བླ་མར་བསྟེན་ནས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཕག་མོ་གྲུ་པ་སྐུ་མ་གཤེགས་པར་ལོ་མང་པོའི་རིང་ཉེ་གནས་ཀྱི་འགན་བཞེས་གནང་བས་སློབ་མའི་ནང་ནས་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟག

ལུང་ཐང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང༌། བླ་མས་ཆོས་གང་གསུང་བ་རྣམས་ཚིག་འབྲུ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བརྗེད་པར་ཐུགས་ལ་འཛིན་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་བླ་མའི་ཉེ་གནས་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། བླ་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ནས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གནང༌། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ལྕགས་སྟག་ལོར་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་གཤེགས་རྗེས་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དང༌། གདུང་རྟེན་བཞེངས་རྒྱུ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་མ་ཕེབས་བར་ལོ་མང་པོའི་རིང་སེང་གླིང་སོགས་གནས་ངེས་མེད་དུ་སྒྲུབ་མཚམས་དམ་པོར་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༡༨༠)ལོར་དར་སྒྲས་རོང་གསུམ་ནང་འབྲུག་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུམ་འགྲིག་ལ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ནས་འདུམ་འགྲིག་ལེགས་པར་མཛད་པས་ཁོ་ཚོ་སོའི་ལུང་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཡུལ་གཞིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཞིས་སུ་ཕུལ་ནས་དགོན་གནས་ཞིག་གསར་འདེབས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་སྟག་ལུང་གི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་བྱུང༌། གསུང་རྩོམ་སྐོར། སྐུ་གཞོན་དུས་སུ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པ་མང་ཆེ་བ་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མ་ཐུབ་ཀྱང༌། སྐུ་མ་གཤེགས་བར་དུ་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་བ་གང་སྙེད་རྣམས་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་སྟེ་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་དང༌། རྩ་བའི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གདུང་དབྱངས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐོར། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལམ་རིམ་སྐོར། དགེ་འདུན་སྡེ་ཁག་ལ་གནང་བའི་བཅའ་ཡིག་སྐོར། བསླབ་བྱ་དང་འཕྲིན་ཡིག་གི་སྐོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྲིད་སྐོར། ཞལ་གདམས་དང་མགུར་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་བཅས་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་པོད་ཆེ་བ་ལྔ་ཙམ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༥༥༣ནས༥༦༢བར་དང༌། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༧༡༧ནས་ཤོག་གྲངས༧༦༥བར། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《སྟག་ལུང་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ》བཅས་སུ་གསལ་བས་དེ་རྣམས་སུ་གཟིགས།

སྟག་ལུང་པ། སྟག་ལུང་ཐང་པ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༡༨༠)ལོ་ལ་སྟག་ལུང་གི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་ཞིང༌། དར་སྒྲས་རོང་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས་པས་སྡེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། ཏཱ་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་ལ་དབང་གི་འཇའ་ས་སྩལ་ཅིང༌། འདི་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་དུས་མཚུངས། དཔོན་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འོད་པས་ཙོང་ཁ་པ་ལས་ཆོས་ཞུས་ཏེ་སློབ་མར་གྱུར་ཐོག དགེ་ལུགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་བཟང༌། དེའི་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང༌། ཏོར་ཁང་པ་ཚེ་དབང་གྲགས་པ་སྤུན་མཆེད་ཀྱི་དུས་སྟག་ལུང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བ་དང་རྟེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེ། དེ་ལ་དཔོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བ་དང༌། གཅུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་གཅེན་པོ་ལ་གདན་ས་གཏད་རྐྱེན་མེད་པར་གཅུང་ལ་གདན་ས་གཏད་ཅིང༌། རྗེས་སུ་སླར་ཡང་གཅུང་གདན་སར་ཡོད་པ་ལ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་བསླངས(འདི་སྐོར་སྟག་ལུང་པ་རྣམས་སྔ་གོང་སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གྱི་དཔོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དཔལ་བ་གཉིས་གདན་ས་སུ་ཐོབ་ལ་རྩོད་པའི་ལེ་ལན་ཡིན་ཟེར) གཅུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གཤེགས་ནས་གཅེན་པོ་ཀུན་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བ་ཉིད་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང༌། ལྷ་ཆེན་བཞེངས་པ་དང༌། རི་བོ་ཆེའི་དགོན་པ་བཏབ་པ་སོགས

ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར། སྟག་ལུང་པ་ལ་ཡང་ཐམ་ག་སྟག་མགོ་མ་ཡོད་ཅིང་། འབྲི་གུང་པ་དང་སྟག་ལུང་པ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟག་ལུང་པའི་ཞལ་ངོ་ཅིག་གིས་ཆུ་རྟ་ལོ་ལ་ཐོག་ཁ་ནང་སོའི་དམག་དཔུང་འཕན་ཡུལ་དུ་དྲངས་པའི་སྣ་འཁྲིད་མཁན་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྡེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་དང་ཅུང་ཟད་མ་མཐུན་པར་གྱུར། འདིའི་ཁོག་ཡོན་པ་ལྷ་བུར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཕག་མོ་བ་ནས་དཔུང་བཏེག་ཏེ་སྟོང་རྒྱུག་གི་སྡེ་རྣམས་བླངས། དེའི་ལན་དུ་ཐོག་ཁ་བ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཕག་མོ་བར་དམག་དྲངས་ཏེ་སྟོང་རྒྱུག་གི་སྡེ་ཚུར་ཐོབ་ནའང་ཐོག་ཁ་ནང་སོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་སེར་དམག་སྤུ་རྫེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོག་ཁའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་དང་། འབྲི་གུང་པ་དང་གདན་ས་མཐིལ་འབྲུག་པའི་སྐབས་ལ་གནས་བཟོད་མི་བདེ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞེས་གྲགས། «དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ»ཤོག་གྲངས༤༧ལས་གསལ།

སྟག་ལུང་མཉལ་ཀྱ་རེ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༢༣༡)ལོར་ཡབ་ཆོས་ཡགས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་མཁན་པོ་ཐང་སྐྱ་བ་དང་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་སློབ་ལས་འདུལ་བ་དང་། ལམ་སྒྲོན། རྡོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། བླ་མ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་ལྔའི་བཤད་པ་དང་། མན་ངག་གི་གོ་རིམ་པ་མང་པོ། བཤད་བརྒྱུད། སྙན་བརྒྱུད། དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་སོགས་མང་དུ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། དེ་ནས་མཁན་པོ་ཐང་དཀར་པ་འོད་ཟེར་འབྱུང་གནས། སློབ་དཔོན་མཁན་དཔོན་པ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གྱི་དྲུང་དུ་ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་མཛད་དེ་རྟག་ཏུ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྐྱེད་ནས་རོ་གཅིག་གི་སྒོམ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དང་མཇལ་ནས་བྱིན་རླབས་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བཀའ་ལུང་མང་པོ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་བྱ(༡༢༧༣)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། སྟོང་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཐུབ་པའི་སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས། ཤར་སྒོའི་ནང་དུ་གུང་རིས་དང་། ཞིང་སྐུ་རྣམས་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་དུ་གདན་སར་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱ(༡༢༨༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྟག་ལུང་སྨན་ཐང་པ། དེ་སྟོན་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡིར་ཐོགས་དབང་པོ་དབུ་ཆེན་སྟག་ལུང་དཔལ་མགོན་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྟོད་བསྔགས་གནང་བ་དེ་ཡིན། ཁོང་གིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་རའི་བར་སྐོར་གྱི་ཁ་ནང་ལྷའི་ཕལ་པོ་ཆེའི་ཞིང་བཀོད་དང་། ཚེ་འཕྲུལ་བཅོ་ལྔའི་ལྡེབས་བྲིས། འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་བྲིས་པ་རྣམས་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ལུགས་གསུམ(སྨན་ལུགས། མཁྱེན་ལུགས། སྒར་བྲིས)གྱི་ནང་ནས་སྨན་ཐང་གི་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་གི་དུས་རྒྱུན་སྨན་ཐང་གི་ལུགས་གཙོ་བོར་གནང་བས་དབུ་ཆེན་སྟག་ལུང་སྨན་ཐང་པ་ཟེར།

སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དབོན་གྲགས་པ་དཔལ། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་མདོ་ཁམས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་སྐམ་པོ་བའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་མང་པོ་བསྟན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གྱི་སར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྗེ་དེ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་དང་། ཕག་མོ་གྲུ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྟག་ལུང་པ་ལ་སྙན་བརྒྱུད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསན། སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར།

མཁན་པོ་ཐང་སག་པ་ལ་སོགས་པར་དབུ་མའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་སོགས་མང་དུ་གསུངས། མཚན་ཡང་གྲགས་པ་དཔལ་ཞེས་ཐོགས། སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གཤེགས་ཁར་སྟག་ལུང་གི་གདན་ས་གཏད། སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱིས་གདན་ས་ལོ་གཅིག་མཛད་ནས་ཁམས་སུ་བཞུད། དགུང་ལོ་ཞེར་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༢༧༦)ལོར་རི་བོ་ཆེ་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བཟུང་སྟག་ལུང་ཡ་ཐང་མ་ཐང་གཉིས་སུ་གྱེས། དགོན་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་རེའི་འདུ་ཚོགས་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ······(༡༢༩༦)ལོར་འདས།

སྟག་སེང་གཡག་སེང་། མི་གཉིས་ཀྱིས་སྟག་གི་གསོབ་བྱུན་པའི་རྩལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཡག་གི་གསོབ་བྱུན་ནས་རྩལ་སྟོན་པ།

སྟང་ཟིལ། བོད་སྨན་ཐོག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཚོག་པའི་གཏེར་རྫོའི་རིགས་ཀྱི་སྨན་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ། ནག་པོ་བཅས་རིགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད།

སྟངས་སྟབས་དགུ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ། རྡོ་རྗེ་རྣ་ཚོགས། རྡོ་རྗེ་རྐང་སྟབས། གཡས་བརྐྱང་། གཡོན་བརྐྱང་། ས་ག་ཟླུམ་པོ། མཉམ་པའི་སྟངས་སྟབས་སོ། །

སྟངས་སྟབས་ལྔ། གཡས་གཡོན། བརྐྱང་། ས་ག ཟླུམ་པོ། མཉམ་པ།

སྟངས་ཟྲིལ། སྟངས་དཔྱལ། ཡབ་ཡུམ་མམ་བཟའ་ཚང་པོ་མོ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་ཞེ་ཚིག

སྟན་བརྒྱད། ཚོང་དཔོན་གྱི་སྟན། ཁྱིམ་བདག་གི་སྟན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྟན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན། དབང་བསྒྱུར་གྱི་སྟན། ཁྱིམ་མི་ལྡོག་པའི་སྟན། ཁྱིམ་མི་གྲོལ་པའི་སྟན། སེང྄ྒེའི་ཁྲི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཁྲི་སྟན་བཅས་སོ། །

སྟན་ཆགས་པ། ཡུལ་དེར་ལོ་མང་བསྡད་ནས་དེར་གཞིས་ཆགས་པས་ན། སྟན་ཆགས་པ་ཟེར།

སྟན་ལ་འདུག་པའི་རྩལ་དགུ། ཉིས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ལ་གཟིགས།

སྟབས་ཀ་བ་དར་མ་གྲགས། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༡༠༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཤ་ར་བའི་སློབ་མ་བཀའ་བབས་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མལ་གྲོ་སྟབས་ཀ་དགོན་ཕྱག་བཏབ། སྟབས་ཀར་ཚོགས་པ་དྲུག་བརྒྱ་རེ་ཙམ་འདུས་ཟེར། མཐར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༡༧༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྟབས(ལྟབས)མ་དགུ་བརྩེགས་ཅན། ༡. ཕོ་བྲང་གར་བལྟམས་པ། ༢. ཡབ་གང་ཡིན་པ། ༣. ཚབ་སྲིད་ལོ་ཇི་ཙམ་བཟུང་། ༤ བཙུན་མོ་གང་ཡིན་པ། ༥. སྲས་སུ་ཡོད་པ། ༦. བློན་པོ་གང་གིས་བྱས་པ། ༧. བྱས་རྗེས་གང་ཡོད་པ། ༨. ཚེ་ཚད་ལོ་ཇི་ཙམ་ཐུབ་པ། ༩. འདས་ས་གང་དུ་འདས་པ་བཅས་དགུ་ཡོད།

སྟབས་མ་སྨྲ། བྲིལ་རྟབས་མ་སྨྲའམ་མ་རིངས།

སྟམས་པ། བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཐག་གཙོད་པ།

སྟེ་སྟག དབུས་སྐད་ཁ་རྒྱན་དུ་སྟེ་གཙག་ཙེས་ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་བཟོ་བྱེད་སྐབས་ཤིང་གཞོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་ཆུང་དུ་གཞོགས་གཅིག་ལ་གཟེར་འགོ་རྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་བ་ཡོད་ཅིང་ཡུ་བ་ཀུག་སྐྱོག་ཅན་ཞིག

སྟེང་གདོན། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་རིགས་ཏེ་དེས་གཏོང་བའི་ནད་གཞི་ནི་རིགས་བཞི་སྟེ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་བཅས་ཀྱི་ནད་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་སྨན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་ཅིང་། དེང་སང་ཁྲག་ཤེད་མཐོ་བའི་ནད་རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གཟའ་ནད་དུ་གྲགས

པའི་ནད་འདིའི་ཡོང་རྐྱེན་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་བཅས་དུག་གསུམ་ནང་ནས་གང་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཆུ་གཟབ་དང་། མེ་གཟབ། རླུང་གཟབ་བཅས་ཀྱི་ནད་ཐོག་པ་དང་། ཕྱིའི་ནད་རྟགས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ《པདྨ་བཀའ་ཐང》གི་ནང་དུ་གསལ།

སྙིང་ཁོད་བར་གསུམ། ཐོག་རིམ་གསུམ་གྱི་རྩེ་ཁང་དང་། འོག་ཁང་། བར་ཁང་གསུམ་ལྟ་བུ།

སྙེམ། སྙེམས། མཐུ་གཏད་ཀྱི་གནོད་པ།

སྙེས་དབང་། སྟོབས་ཤུགས་སམ་སྟབས་ལེགས། དོང་པ་དང་། གང་བ་ཅན་དང་། སག་ཐག་དང་། སྙུག་རལ་རྣམས་མདའ་ཤུབས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

སྟོང་ཁྲབ། རྒྱ་སྐད་དུ་ཀྲུང་ཀུས་ཏི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས།

སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས། གསང་སྔགས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་ཇི་ཡོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཞིབ་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་རྩོམ་པོད(ག)(ང) གཉིས་དང་། 《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་ལྷན་ཐབས》ནང་གསལ།

སྟོང་ཉིད། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་སྟེ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག ༡. ནང་སྟོང་ཉིད། ༢. ཕྱི་སྟོང་ཉིད། ༣. ཕྱི་ནང་སྟོང་ཉིད། ༤. སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད། ༥. ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད། ༦. དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད། ༧. འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༨. འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༩. མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད། ༡༠. ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད། ༡༡. དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད། ༡༢. རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད། ༡༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད། ༡༤. རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་ཉིད། ༡༥. མི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད། ༡༦. དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དེ་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཐོབ་བྱའི་མཆོག་གམ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་གསུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་དང་པོ་བྱུང་ས་དང་། བར་དུ་གནས་ས་དང་། ཐ་མ་འགྲོ་ས་སྟེ་དུས་གསུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། སེམས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་བླང་དོར་སྟེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པས་རང

གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གང་དུའང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་སྟོང་། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །དོན་དམ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །མཐའ་འདས་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་། །དོར་མེད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད།

སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། ཡུམ་ལས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་ཞིག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ནོར་བུས་མཛད་པའི《བརྒྱད་སྟོང་དཀའ་འགྲེལ》ལས་གསུངས་པ་དེར་གཟིགས།

སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དྲུ། (སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་འཛིན) དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག

སྟོང་ཉིད་བཞི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིའོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡེ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས།

སྟོང་ཐང་ལྡན་དཀར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་སའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང《བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ》ཞེས་པ་ཡང་ས་གནས་དེར་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན།

སྟོང་པ་ཉིད། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་ཡང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་སུ་ཡང་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བའི་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་མ་ཐེབས། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་རྒྱུས་ཐེབས་མ་ཐེབས་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་མ་ཐེབས་ལ་བྱེད་དགོས། འདི་གོ་བདེ་བའི་དཔང་དུ་བྱས།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད། ༡. སྐྱེ་བ…

མེད་པ། ༢. འགག་པ་མེད་པ། ༣. རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༤. ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༥. གང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༦. གང་ནས་འོང་བ་མེད་པ། ༧. རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ། ༨. མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས། ཞུ་བདེ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན། ཞུ་བདེ་ཡི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས།

སྟོང་པ་བཞི། སྟོང་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །དེ་རིམ་པ་བཞིན། སྣང་བ། མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་དང་སྦྱར་རོ། ། ༡. དགའ་བའི་དུས་སུ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ(སྟོང་པ) ༢. མཆོག་དགའི་དུས་སུ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ(ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ) ༣. ཁྱད་དགའི་དུས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ(སྟོང་པ་ཆེན་པོ) ༤. ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ(ཐམས་ཅད་སྟོང་པ)བཅས་ཡིན།

སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ། སྟོང་པ་ལ་ཡང་སྲིད་འཇོག་ཚུལ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཇོག་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་མེད་མཐའ་རུ་འཇོག་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་དམ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བའམ། མེད་མཐའ་ཁེགས་པ། མེད་མཐའ་བཀག་པར་འཇོག་པ་ཡིན།

སྟོང་དཔོན། རུ་དཔོན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དམག་དཔུང་སྟོང་སྡེ་གཅིག་གི་དཔོན་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དམག་མི་ཁྲི་གཅིག་ཡོད། དཔོན་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ་ཟེར་བ་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དམག་མི་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཡིན།

སྟོང་བུ་ཆུང་། སྟོང་སྡེ་གཅིག་གི་ཚད(སྟོང་ཕྲག་བཅུ)མ་ཡོངས་ཤིང་དམག་དཔུང་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པའི་རུ་སྡེ་ལ་ཟེར།

སྟོང་རྫོད་བྱེད་པ། དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཁ་སྟོང་པས་རྫོད་པ་བྱེད་པ།

སྟོང་གཞི། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །

སྟོང་བཞིའི་རླུང་སེམས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དང་། སེམས་དེའི་བཞོན་པ་བྱར་གྱུར་པའི་རླུང་བཅས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན།

སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲུག ཡིད་བདེ་ཕྲ་མོ་ཙམ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེ། སྲོག་ཐུར་འདྲེས་པའི་བདེ་བ། ལུས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་གི་བདེ་བ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབར་འཛག་གི་བདེ་བ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བཅས་སོ། །

སྟོང་གཟུགས་འཆར་ཚུལ་དྲུག སོར་སྡུད་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ། བསམ་གཏན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ། སྲོག་རྩོལ་ལ་སྟོང་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། འཛིན་པ་ཐིག་ལེ་དྭངས་མར་ཤར་བ། རྗེས་དྲན་ལ་འབར་འཛག་གི་གཏུམ་མོའི་མེ་མོར་ཤར་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་འགྱུར་ཐིག་ལེ་ཤར་བའོ། །

སྟོང་གསུམ། རི་རབ་གླིང་བཞི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བཅས་པ་འདི་གླིང་བཞི་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན། དེ་འདྲ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་འབར་མའི་འཇིག་རྟེན། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཡོད། སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་ཆགས་འཇིག་མཉམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་སྟོང་ལ་སྟོང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། དེ་འདྲ་སྟོང་ལ་རྒྱུད་བཀོད་དང་པོའོ། །དེ་འདྲ་སྟོང་ལ་རྒྱུད་བཀོད་བར་པའོ། །དེ་འདྲ་སྟོང་ལ་རྒྱུད་བཀོད་ཐ་

མའོ། །དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་ཆེན་ཡངས་པ་ཞེས། གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་བརྒྱན། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་ཆགས་ཡོད་འཇིག་པ་མེད། དེ་འདྲ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། ཆོས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་ཆགས་འཇུག་ཐྲལ། ཞུགས་གཅིག་ལ། སྟོང་མི་མཇེད་ལ། སྟོང་རྒྱུད་བཀོད་དང་པོ། དེ་སྟོང་ལ་རྒྱུད་བཀོད་གཉིས་པ། དེ་སྟོང་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཡོངས་སུ་འདུས་པའོ། །ཡང་ན། འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་པོ་སྟེ། རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གླིང་བཞི། གླིང་ཕྲན། ཉི་ཟླ། རྒྱ་སྐར་བཅས་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྟོང་དང་པོ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གླིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆ་ཚང་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོ། སྟོང་དང་པོ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་གཅིག་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཟེར་རོ། །

སྟོངས་པ། ཕན་པའམ་གྲོགས།

སྟོངས་མོ་བྱ། ལས་ཀའི་གྲོགས་བྱའོ། །

སྟོངས་ཚད་གསུམ། ཚ་བ་སྟོངས་པ། ཟ་སྟོངས་པ། རླུང་སྟོངས་པའོ། །

སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ། ཡབ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་ཡུམ་ཅོག་རོ་བཟར་སྲུས་རིག་པ་མགོན་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན། ལྡེ་གཙུག་མགོན་བཅས་གསུམ་འཁྲུངས་པར་སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་དུ་གྲགས། ཆེ་བ་རིག་པ་མགོན་ལ་མངའ་རིས་མང་ཡུལ། འབངས་གཞུ་ནག་བཙན། ཤར་དུ་ཐོག་དང་། གསེར་ཁ་གོག་ལད་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དཀར་པོ། མཚམས་ཀྱི་ར་བ་དམར་པོ། ཕྱམ་ལེ་ཡི་མིག་གི་ཕ་བོང་གཡག་ལྡེར་རྫོ་བུག་པ་ཅན་ཡན་ཆད། བྱང་གསེར་ཁ་འགོག་པོ། ནུབ་ཁ་ཆེའི་ལ་བཙས་ལ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་མང་ཡུལ་བཟུང་ཞེས་པའང་སྣང་། འདི་ལ་སྲས་འགྲོ་མགོན་དང་། ཆོས་མགོན་གཉིས་འཁྲུངས། བར་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་གྱིས་ཞང་ཞུང་དང་། ཡ་རྩེར་དབང་མཛད། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་གྱིས་པུ་ཧྲེངས་བཟུང་ཞེས་པའང་སྣང་། འདི་ལ་སྲས་སྲོང་ངེ་དང་འཁོར་རེ་གཉིས་འཁྲུངས་ཤིང་། སྲོང་ངེས་གུ་གེ་དང་། འཁོར་རེས་པུ་ཧྲེངས་བཟུང་། སྲོང་ངེ་དང་འཁོར་རེ་གཉིས་ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱི་སྲས་ཡིན་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་ཟངས་དཀར། སྤོ་གསུམ། སྤི་ཏི། སྤི་ལྕོག་དང་བཅས་པ་ལ་མངའ་མཛད། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་ཞང་ཞུང་བཟུང་ཞེས་པའང་སྣང་། དེང་སྐབས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གུ་གེ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་གནའ་ཤུལ་དེ་འང་ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་གནའ་ཤུལ་ཡིན་པ་དང་། གནའ་ཤུལ་དེ་ནི་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་རྩ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། རི་འདབས་ཀྱི་དེའུ་འབུར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཆགས་པ་དང་། དེར་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། ཁང་མིག་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ། དོང་ཕུག་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་ཁོངས་ནས་མཆོད་ཁང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ། དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་སོགས་ཉུང་ཐང་བ་ཡོད། ལྷ་ཁང་སོ་སོའི་ནང་འཇིམ་སྐུ་ཆག་རོ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྡེབས་རིས་ངོ་མཚར་ཅན་བྲིས་པའི་ནང་གུ་གེ་རྒྱལ་བློན་ཚོའི་སྐུ་བརྙན་ཡང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤུལ་སྡིང་དེའི་མཐའ་འཁོར་ནས་ཁྲབ་རྨོག་དང་། ཕུབ། མདའ་མདུང་ལ་སོགས་པའི་གནའ་རྫས་རྙེད་ཀྱི་ཡོད།

སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་། དེའི་སྲས་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་ནི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐུས་ཀྱི་སྐབས་བློན་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་བསྒྲོངས་པ་དང་། སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་ནི་ལོ་ན་གཞོན་པའི་དུས་སྲིད་དབང་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་ཡུན་རིང་འཁྱམས་ནས་སྟོད་དགོས་བྱུང་བས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས།

སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་རྩ་རེ་གཅིག སྟེ་སྟེ་མཚམས་གཉིས། ཅོམ་པ་འབྲི་མཚམས་གཉིས། ཕྱུགས་མཚམས་མཚམས་གཉིས། སྐྱིད་སྟོད་སྐྱིད་སྨད་གཉིས། སྤེལ་རབ་སྟོང་བུ་ཆུང་སྐུ་སྲུང་ཤར་ཕྱོགས་པ་དང་བཅུ་ནི་དབུ་རུའི་སྡེ་བཅུ། ཡར་ལུང་འཕྱིང་ལུང་གཉིས། ཡར་མཚམས་གཡུ་འབངས་གཉིས། དྭགས་པོ་ཞུག་ཉི་གཉིས། དམྱལ་དང་ལྷོ་བྲག་གཉིས། ལོ་རོ་སྟོང་བུ་ཆུང་སྐུ་སྲུང་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གཡོ་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། སྟོང་ཆེན་ཤངས་ཆེན་གཉིས། ལ་མི་ཕོད་དཀར་གཉིས། ཉེན་གང་འབྲང་མཚམས་གཉིས། སྤྱི་རབ་གཟོང་སྡེ་གཉིས། ཤངས་སྟོང་བུ་ཆུང་སྐུ་སྲུང་ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། མང་ཀར་ཁྲི་ཕོམ་གཉིས། གྲོམ་པ་ལྷ་རྩེ་གཉིས། མྱང་རོ་ཁྲི་འཐད་གཉིས། ཁང་སར་གང་སྲམ་གཉིས། མཚོ་ངོས་སྟོང་བུ་ཆུང་སྐུ་སྲུང་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་རུ་ལག་གི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། (བོད་དང་གྲུ་གུའི་མཚམས་ན)འོ་ཅོ་མང་མ་གཉིས། གཉེ་མ་ཙོ་གཉིས། ཕག་སྟོང་བུ་ཆུང་སྟེ་ཞང་ཞུང་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། (བོད་དང་སུམ་པའི་མཚམས་ན)གུ་གེ་ཅོག་པ་གཉིས། སྤྱི་གཙང་ཡར་གཙང་གཉིས། ཅི་དེ་སྟོང་བུ་ཆུང་སྟེ་ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ་སྟེ་ཞང་ཞུང་གི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། རྩེ་མཐོན་ཕོ་འཐོན་གཉིས། ཀོད་ཚང་ཀོད་སྨད་གཉིས། འཛོང་སྟོད་འཛོང་སྨད་གཉིས། དྲེ་སྟོད་དྲེ་སྨད་གཉིས། ཁ་རོ་ཁ་ཟངས་གཉིས། ནགས་ཤོད་སྟོང་བུ་ཆུང་སྟེ་སུམ་པའི་རུ་སྟོང་ཁྲབ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག་གོ། དེ་རྣམས་ལ་ཀོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཟེར་དོན་ནི་འབངས་རབ་ཚན་དམག་གི་ལས་བྱེད་པའི་མིང་ཡིན་པའོ། །

སྟོད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མགོན་གསུམ། དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་མང་ཡུལ་བཟུང་། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་གྱིས་སྤུ་ཧྲེངས་བཟུང་། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་གུ་གེ་བཟུང་བར་གྲགས་སོ། །

སྟོད་ཀྱི་དཔའ་བའི་སྡེ་གསུམ། སྟོད་ཞང་ཞུང་དང་གཙང་ནས་ཐོན་པའི་དཔའ་སྡེ་གསུམ་གྱིས་གྲུ་གུ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་བཏུལ་བ་ལ་ཟེར།

སྟོད་རྒྱུད། གོང་དུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། མངའ་རིས་ས་གནས་ལ་ཁུལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་སྤུ་ཧྲེངས། མང་ཡུལ། ཟངས་དཀར་གསུམ་སྐོར་གཅིག་དང་། ལི། བྲུ་ཤ། སྦལ་ཏི་གསུམ་སྐོར་གཅིག ཞང་ཞུང་། ཁྲི་སྡེ་སྟོད། ཁྲི་སྡེ་སྨད་གསུམ་སྐོར་གཅིག་བཅས་ཡིན། མངའ་རིས་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་འབངས་ཟེར་བ་སྟེ། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་འབངས་གྱིན་ལོག་སྐབས་བསད་རྗེས་དེའི་བུ་ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་དང་། ཆེ་བ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གཉིས་མངའ་རིས་སུ་བྲོས་ཤིང་། བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་གྱིས་ལ་སྟོད་ཁུལ་དུ་བསྡད། སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་སོང་ནས་བུ་གསུམ(དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན། ལྡེ་གཙུག་མགོན)བྱུང་བའི་ཆེ་བ་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་ལ་དྭགས་བཟུང་། དེ་ལས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་བྱུང་། འབྲིང་བ་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་གྱིས་སྤུ་ཧྲེངས་བཟུང་། ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་ཞང་ཞུང་བཟུང་། དེ་ལས་གུ་གེ་བཟུང་། དེ་ལས་གུ་གེ་རྒྱལ་རྒྱུད(ཡ་ཚེའི་རྒྱལ་རྒྱུད)རྣམས་བྱུང་། ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྲིད་བཙན་སྐམ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་དེ་གསུམ་བགོས་ནས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་མངའ་འོག་གི་འབངས་ལ་མངའ་རིས་ཟེར། དེ་ལ་ས་དབྱིབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་སྤུ་ཧྲེངས་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་གཅིག མང་ཡུལ་མཚོ་དང་ནགས་ཚལ་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་གཉིས། ཞང་ཞུང་གཡའ

ཡིས་བསྐོར་བ་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའོ། །

སྟོད་འབྲུག་པའི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། ལམ་ཟབ་མོས་གུས་ཀྱི་ཁྲིད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད། ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁྲིད། གསང་སྤྱོད་ལྟོག་སྒོམ་གྱི་ཁྲིད། དག་སྣང་ཞིང་སྦྱོང་གི་ཁྲིད། ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཁྲིད། བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ཁྲིད། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིད་བཅས་སོ། །

སྟོད་སྨད་ཀྱི་དབང་བློན། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ་བཙུགས་པའི་བཀའ་གཙིགས་རྒྱས་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་ཡང་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གསལ་བས་སྟོད་ཀྱི་དབང་བློན་ནི་གཙང་དང་སྟོད་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཕྱི་བློན་དང་། སྨད་ཀྱི་དབང་བློན་ནི་མདོ་སྨད་མངའ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཕྱི་བློན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

སྟོད་གཞས། སྟོད་གཞས་ནི་གཙོ་བོ་སྟོད་མངའ་རིས་རྒྱུད་ནས་དར་བའི་གཞས་དང་ཞབས་བྲོར་ངོས་འཛིན་པ་དང་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ཞབས་བྲོ་དང་རོལ་མོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡིན། སྟོད་གཞས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དར་ཚུལ་ཐད་དམངས་ཁྲོད་སྒྲུ་གར་སྒྱུ་རྩལ་པ་དག་དང་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། སྟོད་གཞས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཉམས་འགྱུར་ནི་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་སྐབས་ཀང་པའི་འདེགས་འཛོག་ཆེ་ལ་ཤུགས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྟངས་སྟབས་ནི་གཞུ་མོ་བཀང་ནས་མདའ་མོ་འཕེན་པའི་བཟོ་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྟངས་སྟབས་ནི་སྲུན་བཀལ་ནས་འཐག་ལས་བྱེད་པའི་བཟོ་བྱེད་པ་ཡིན། སྟོད་གཞས་འདི་ཉིད་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་རྗེས་དེའི་ཐོག་མའི་ཉམས་འགྱུར་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཐོན་པུ་སོང་བ་ནི་སྟོད་གཞས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་འགྱུར་ཁུག་སོགས་ལ་ཡུལ་དུས་རྗེས་འབྲངས་ཀྱིས་དམངས་ཁྲོད་སྒྲུ་གར་མཁས་པ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་ལྷ་སའི་དམངས་ཁྲོད་སྒྲུ་གར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟུན་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་སྐབས་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་སྟོད་གཞས་རྒྱག་ལུགས་ནི་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་སྐབས་རྐང་པའི་འདེགས་འཛོག་ཡང་ཤ་དོད་ལ་གར་སྟབས་ཉམས་འགྱུར་མཛེས་པ། ལུས་སྟོད་ལ་འགྲུལ་ཚ་མེད་པར་ལག་འཁྱིར་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཕོ་བ་ཡན་ནས་འདས་མི་ཆོག་པ་སོགས་སྟོད་གཞས་མཁས་མིན་ནི་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་སྐབས་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཆང་དཀར་ཡོལ་གང་བཞག་སྟེ་ཆང་རྣམས་ཕྱི་ལ་མ་ཕོར་བར་རྒྱག་པ་ནི་སྟོད་གཞས་མཁས་པར་བརྩི་བ་ཡིན། སྟོད་གཞས་ནི་གླུ་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བ་དང་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་གདངས་འགྱུར་སྙན་པས་ཕོ་མོ་གཞོན་དར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་གཞས་རྒྱག་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད་པ་མ་ཟད། རྒན་བྱིས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་གཞས་རྒྱག་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། ཞབས་བྲོ་དེ་རིགས་ལ་ལྷ་སའི་སྒྲ་སྙན་ཞབས་བྲོའང་ཟེར། སྟོད་གཞས་འདིར་ད་དུང་རྒྱག་ལུགས་སྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟོ་ནི་སྟོད་ཀྱི་སྟོ་རྒྱུད་དུ་གོ་ཞིང་གླུ་གར་དལ་ཅིང་སྟོད་ལ་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ནི་སྟོད་བྱང་རྒྱུད་ལ་སྣང་བས་གླུ་གར་དཔའ་ཉམས་ལྡན་ཞིང་གློ་གསོགས་ཆེ་ལ་བག་ཡེངས་པ་བཅས་ཡོད། སྟོད་གཞས་ལྷ་སར་དར་ནས་དུས་ཚོད་གང་ཙམ་སོང་རྗེས་དེ་ནི་དལ་གཞས་ཟེར་བ་ལ་རྒྱང་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་དང་སྨྱུགས་མགྱོགས་གཞས་གཏོང་བ་དེར་འཁྲུག་གཞས་ཞེས་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན།

སྟོད་རིམས། སྟོད་རིམ་ནི་མི་ཡ་རབས་ཅན།

སྟོད་ལུང་ཁྲི་ཟམ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་ཀྱི་ནང་སྟོད་ལུང་མདའི་ཆུ་འགྲམ་ན་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་ཁྲིམས་བཅད་ཅེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་ཁུལ་དེར་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྡད་ནས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ས་གནས་དེར་ཐོག་མར་འཕྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཟམ་པ་ཞིག་བསྐྲུན་སྐབས་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྲིམས་ཟམ་ཟེར་བ་ཡང་གྲགས་སྐད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པའི་ནང་ཁྲི་ཟམ་རྙིང་པ་དེར་ལོ་ལྟར་ཆུ་སྐྱོན་ཆེ་བས་ཡང་ཡང་ཉམས་གསོ་བྱེད་དགོས་སྐབས

ཤུན་པ་འདུ་སྐྱིའི(གདོང་དཀར་རྫོང་འོག)མང་ཚོགས་ལ་ཁྲལ་འཁྲིའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་བརྟེན། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་གླང(༡༩༣༧)ལོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཇ་སག་ཚ་རོང་པ་བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་དང་། མགྲོན་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ངག་དབང་གཉིས་ལ་ལས་གྲྭའི་འགོ་འཛིན་བསྐོ་གཞག་གིས་ཕྱི་ལུགས་ལྕགས་ཟམ་ཞིག་གསར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེ་ནི་བོད་དུ་ཨར་འདམ་གྱི་ལྕགས་ཟམ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཟམ་ཤུལ་ཡང་ད་ལྟ་བསྡད་ཡོད། དེའི་ཁྲིས་སུ༡༩༦༥ལོར་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཨར་འདམ་གྱི་ཟམ་པ་ཞིག་གསར་སྐྲུན་གནང་ཡོད།

སྟོད་ལུང་མདའ། དེང་སང་གི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཡོད་ས།

སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༠༣༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༡༠༣)ལོར་སྟོད་ལུང་བཙན་གྲོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཚོགས་པ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ཙམ་འཚོགས། དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༡༡༦)ལོར་སྐུ་འདས།

སྟོད་ལུང་འབྲུམ་མོ་ཆེ། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་བདེ་ཆེན་ཤང་ཁོངས་ཕྱི་མིག་ལུང་གི་རི་ལྗིབས་སུ་སྟོད་ལུང་འབྲུམ་མོ་ཆེ་ཞེས་མཆོད་རྟེན་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་སོགས་བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་གོང་མའི་ཕྱིན་རྟེན་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཡོད་སྐད་ལ་ས་ཁུལ་གང་ས་ནས་དེ་གར་ཕྱག་མཆོད་དང་བསྐོར་བ་རྒྱག་པར་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་མཆོད་རྟེན་དེར་ཞིག་གསོ་བྱས་ཟིན་པ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་ཕྱག་བསྐོར་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

སྟོད་ལྷ་རབས། སྲིད་པའི་ལྷ་རབས་ནས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཡན་ཆད་ལྷའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ན་སྟོད་ལྷ་རབས་ཟེར།

སྟོན་ཆོས། སྟོན་ཁའི་ཆོས་ཐོག་ཟེར་བའི་བསྡུས་མིང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་ཁག་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དཔྱིད་ཀ་དང་། དབྱར་ཁ། སྟོན་ཁ། དགུན་ཁ་བཅས་དུས་ཚོད་ཟླ་བ་གཅིག་ཡས་མས་རིང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས་སྟོན་ཁའི་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་སྟོན་ཀའི་ཆོས་ཐོག་ཟེར།

སྟོན་ཐོག་གི་དྲུག་ཆ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་མཇུག་ཏུ་སྒེར་ལ་དབང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཡོང་ཆེད་དམངས་ཀྱིས་རང་མོས་ཐོག་དཔོན་ཞིག་འདེམས་བསྐོ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཞིང་དཔོན་ཟེར་བ་དང་། ཞིང་པ་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་གི་སྟོན་འབབ་ཁལ་རེའི་ཐོག་ནས་བྲེ་གསུམ་དང་ཕྱུལ་གཉིས(ཁལ་རེར་བྲེ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་དང་བྲེ་རེར་ཕྱུལ་དྲུག་རེ་རྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས)རེ་སྟེ། ཁལ་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་གཅིག་ཟིན་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་སྤྲོད་པ་དེ་ལ་དྲུག་ཆའི་ཁྲལ་ཟེར་ཞིང་། དཔོན་པོའི་ལམ་ལུགས་བྱུང་བ་དང་དཔྱ་ཁྲལ་ལམ་ལུགས་བྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་ཟེར།

སྟོན་པ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེར་གོ་ཞིང་། དེ་ནི་རང་རང་གི་བློར་དཔྱད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བྱེད་དང་བདེ་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་པའི་གཞུང་སྣ་ཚོགས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་འབྱེད་པ་པོ་དེར་གོ །

སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ཡུལ་དུ་སྐུ་མ་འཁྲུངས་གོང་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཡི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་དེ་ནས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ། ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་མཁན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་སྤྱི་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན་པས

ན་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལུགས་སམ་ལམ་སློལ་ལ་བསྟན་པ་ཟེར། འདི་གོ་དོན་རགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

སྟོན་པ་ཟུག་སྲིད་པ་ཟུག་བྱས་པ། པེའུ་བུམ་ལག······མཁིལ་ཙམ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་མཁས་པར་···ཀློམ་ནས་ཕྱིད་སྟོན་པ་ལྟར་བྱས། ཕྱིད་སློབས་པ་ལྟར་བྱས···པའི་དོན་ཡིན།

སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་རིགས་ལྔ།

༡. ཆོས་འཆད་མ། ༢. བདུད་འདུལ་མ། ༣. མཉམ་བཞག་མ། ༤. ཆུ་ཡོན་མ། ༥. གྲོང་གཤེགས་མ་དང་ལྔའོ། །

སྟོན་པའི་དགུང་མཉམ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་ལོ་གཅིག་པ་ཡིན···པའི་དོན།

སྟོན་པའི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པའི་སྐུ་ཚད···སྔར་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨས···བཞེངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད། རྗེས་སུ···བལ་པོར་གདན་དྲངས་ནས་ལོ་མང་སོང་མཚམས། རྒྱལ···པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བཙུན་མོར···བཞེས་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྲས་མོ་བོད་དུ་མནའ་མར་བྱིན་པའི་རྟེན་སྐལ་དུ་གནང་། སྔར་འཕྲུལ་སྣང······གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་པ་རྗེས་སུ་སྲོང·····བཙན་སྐུ་འདས་ནས་མང་སྲོང་བཙན་པོའི་དུས་ར་མོ་ཆེར་གདན་དྲངས་ནས་ཇོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་བཞུགས་ཡུལ་བརྗེས་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

སྟོན་པའི་དུས་ཆེན་རྣམ་བཞི། བོད་ཟླ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དང་། བཞི་པ་ས་ག་ཟླ་བ། དྲུག་པ་ཆོས་བཞི། དགུ་པ་ལྷ་བབས་བཅས་བཞིའོ། །

སྟོན་པའི་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་བཞི། མངོན་པར·····སངས་རྒྱས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ། ལྷ་ཡུལ་ནས་བབས་པ། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ།

སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་། འདི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས······གཞིར་བཞག་པའི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྟེ། བོད་དང་ཧོར······ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ཡིན།

སྟོན་ཟླ་ར་བ། སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ནི་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་པའི་འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ནི་བོད་ཟླ་ལྔ་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ལས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་རྩི་བ་ཡིན་པས་བོད་ས་གནས་ལས་རྒྱ་ནག་ས་བབས་དམའ་བའི་དབང་གིས·····ནམ་ཟླ་བཞིའི་དུས་ཚོད་ཟླ་བ་གསུམ་རེས་སྔ་བ་ཡོད། སྐབས་འདིའི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ···ཡིན་ཅིང་། དུས་སྐབས་དེ་ནི་ཐ་ཁ་བཟང་ཞིང་ཆར་ཆུ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ། འོ་མ་ཤ་ཆང་སོགས་འཐོལ་པོ་ཡོད་པས···ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་བའི་འགྲུལ་པ་འགྲོ་བསྐྱོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་བཟང་ཤོས་ཡིན།

སྟོན་ཤིང་། དགའ་སྤྲོའི་སྟོན་མོ་དང་ཞྭ་རན་གྱི་ཤིང་ཆས་བྱེད་པའི་ཤིང་།

སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞི། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཅས་བཞི་ལས་གསེར···གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་གླིང་བཞི་ཆར་དབང་བྱེད་དེ་མི་དགེ···བཅུ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ། དངུལ་གྱི······འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཤར་ལྷོ་ནུབ་གསུམ་གྱི་གླིང་ལ་དབང་བྱེད་དེ་རང་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་ནས་རིམ་གྱིས་བསྙེན་བཀུར་སོགས···བྱེད་པ། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཤར་ལྷོའི་གླིང་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ་གཡུལ་གཤམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོ་བ་ཉན་པ། ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་མཚོན་གྱིས་བསྡིགས་ནས་བཀའ་བསྒོ་ཉན་པ། དེ་ལ་ལུས་ལ་མཚན་དཔེ་དང་ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ···ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །

སྟོབས་ལྔ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང···

ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་སྟོབས་ལྔ། ཡང་ན། འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། གོམས་པའི་སྟོབས། སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཏེ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་སྟོབས་ལྔའོ(བློ་སྦྱོང་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ལྔ)

སྟོབས་བཅུ། ༡. དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཅས་བཅུ་དང་། ༢. བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་སྟེ། བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས། སྦྱོར་བའི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས། ཐེག་པའི་སྟོབས། སྤྱོད་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་སྟོབས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བའི་སྟོབས་བཅས་བཅུའོ། །རྒྱས་པར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པ་དང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པའི་མཇུག་ཏུ་གསལ།

སྟོབས་བཅུ་གསུམ། བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས། གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོབས། དབང་གི་སྟོབས། སྤོབས་པའི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྟོབས་དང་བཅུའོ། །

སྟོབས་དྲུག ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། དྲན་པའི་སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །

སྟོབས་བཞི། རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་བཅས་བཞི་ལས། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། སྔར་སྡིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་སྐྱེས་པ། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི་ཕྱིན་ཆད་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི་སྡིག་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱས་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར།

བརྟག་གཉིས་མེ་ལུགས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྟངས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་སློབ་མ་མེས་སྟོན་ཆེན་པོའི་ལུགས།

བརྟག་ཐབས་བརྒྱད། ༡. ནད་པའི་རྩ་ལ་བརྟག་པ། ༢. ཆུ་ལ་བརྟག་པ། ༣. ལྕེ་ལ་བརྟག་པ། ༤. མིག་ལ་བརྟག་པ། ༥. ཚ་བ་བརྟག་པ། ༦. དབུགས་གཏོང་ལུགས་ལ་བརྟག་པ། ༧. ནད་ཀྱི་སློང་རྐྱེན་ལ་བརྟག་པ། ༨. ན་ལུགས་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་བཅས་ཡིན་པར་སྨན་གྱི《རྒྱུད་བཞི་རྩ་འགྲེལ》ལས་གསུངས།

བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད། རྒྱ་མཚོ་དང་ཆུ་དང་ས་གཞི་བརྟག་པ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ། གོས་བརྟག་པ། རི་དང་ལྗོན་ཤིང་བརྟག་པ། སྐྱེས་པ་བརྟག་པ། བུད་མེད་བརྟག་པ། རྟ་བརྟག་པ། གླང་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་རྣམས་སོ། །

བརྟག་པ་གསུམ། མདོ་སྡེ་དང་མཐུན། འདུལ་བ་ལས་སྣང་། མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ནི། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། མདོ་སྡེ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

བརྟགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་མིང་བཏགས་ཤིང་ཆགས་པ་སྟེ། ༡. གཉན་ཐང་ལྷ། ༢. གཡའ་སྤང་སྐྱེས། ༣. སྐྱེས་བུ་ཀླུ་བཙན།

༤ བན་ཆེན་ཏ་ཧ། ༥. ཏེ་ལི་འབར་མ། ༦. བྱུར་ཕུད་ཅན། ༧. རྒྱལ་པོ། ༨. ཤིང་བྱ་ཅན།

བརྟད་པ། སློ་བུར་བའམ་བྲེལ་བ།

བརྟན་པ་དང་སྤྲངས་ཆེར་གྲིས་ཤིག དམ་བཅའ་བརྟན་པ་དང་བརྩོན་པ་ཆེར་གྲིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་སྤྲངས་ནི་སྟོབས་དང་བརྩོན་པའི་བརྡ་རྙིང་ངོ༎

བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་ཡོད། དེའི་མཚན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཆའམ་བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་སུ་བཏགས་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས། གཞམ་ཀྱི་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

བརྟན་གཡོའི་དངོས། བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན།

བརྟུལ་ཞུགས། ཐ་མལ་རང་ག་བ་ཅི་འདོད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་བའམ་མཐུག་སྒྲིལ་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་ཞུགས་པའོ༎

བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ། སྤྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ལ་མེས་མི་ཚིག་པ་དང་། དུག་གིས་མི་གནོད་པ་སོགས་ཡོད་ཟེར།

བརྟུལ་ཞུགས་པདྨ་རྒྱལ་པོ། བརྟུལ་ཞུགས་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ནི། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས།

བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས་རྗེས་དེ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་གོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ནང་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཟིན་ལ་སྐབས་སུ་འབབས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཆ་རྟག་ལྟ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་རང་ངོས་ནས་ངེས་པ་དྲང་དུ་མེད་པར་སོང་བའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཆ་ཆད་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་ནུས་ཏེ། 《ཙ་ཤེས》ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །དེ་ནི་བརྟེན་ས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཇི་ལྟར་མཐའ་ལས་འདས་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གང་དུའང་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་མིང་ཙམ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་སུ་བསྙོན་མེད་དུ་འཇོག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ

འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྗེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དྲུག

བལྟམས་པའི་ཡུམ་བརྒྱད། པད་མ་གེ་སར་སྟོང་པོ། ཟག་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉིད། བཙུན་མོ་འོད་འཆང་ལྷ་མོ། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ། དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་སྒྲོན་ལམ། མཁའ་འགྲོ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའོ། །

བལྟར་མཆིས་པ། བལྟ་བར་འོངས་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

བལྟར་མི་ལང་། བལྟས་ན་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་ལྟད་མོ་ཡོད་པ།

བལྟས་པས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མེད། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟད་མོ་ལྟ་བ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ད་ལྟ་བ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བལྟ་བྱའི་སེམས་ཤིག་གང་འདྲ་འདུག་བལྟས་ན་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པས་ལྟ་མཁས་པོ་ཞིག་དགོས་པ།

བསྟང་། ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ།

བསྟན་འགྱུར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པའི་གཞུང་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་ལས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ལ་བསྟན་འགྱུར་ཟེར། འོན་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མཇུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ཁག་གཅིག་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་འདུག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྫུན་མ་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ལྷད་འདྲེས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྔོན་ཐོན་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀས་བཅད་མཛད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་འགྱུར་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་དང་བོད་དུ་ཐ་སྙད་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་དུ་བཀའ་འགྱུར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བརྩམས་པ་དང་བསྟན་འགྱུར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བ་གོང་དུ་ཀ་སྡེའི་ནང་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ནང་གསལ་བ་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བོད་ཡིག་གི་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་བ་ཐོག་མར་བསྒྲིགས་པ་ནི་གོང་གསལ་(ཀ་སྡེའི་ནང་)ལྟར་ཐར་བཀའ་འགྱུར་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༣༣༤)ལོར་ཞ་ལུ་སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞུས་དག་གནང་མཁན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞིག་བཞེངས་པ་ཞ་ལུའི་གསེར་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་དཀར་ཆག་ཀྱང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ《བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྲེང་བ》བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ(པ)པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་རྒྱུན་མང་ཆེ་བ་སྣར་ཐང་དང་། དེ་རྗེས་སུ་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་བ་ཞ་ལུའི་བསྟན་འགྱུར་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བཞེངས་སྲོལ་འདུག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དབུས་གཙང་གི་ཡིག་འབྲི་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་ཏེ་བཞེངས་པའི་བསྟན་འགྱུར་གསེར་བྲིས་ཆ་ཚང་གཅིག་ད་ལྟ་རྩེ་པོ་ཏཱ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་ཐུབ་མའི་ཕྲུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ཡོད་མུས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོར་སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གིས་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དཔར་བསྐོས་བྱས་ཏེ་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་བཞག་པ་ལ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཟེར། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༧༤༡)ལོར་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞིག་དཔར་བསྐོས་བྱས་ཏེ་སྣར་ཐང་དུ་བཞག་པ་ལ་སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་ཟེར། དེ་དང་དུས་མཚུངས་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ལོ་

ཐུ་བ་མཁས་པ་མང་པོ་ཚོགས་སྟེ་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་མན་ཇུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགོ་ཚུགས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་འགོ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཅོ་ནེ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞིག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་ཏེ་ཅོ་ནེ་དགོན་པར་བཞག་པ་ལ་ཅོ་ནེ་བསྟན་འགྱུར་ཟེར། དེའི་དཀར་ཆག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ《བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》གསུང་འབུམ་པོད(ཙ)པའི་ནང་དུ་ཡོད། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་པོད་གྲངས་དང་། ནང་དོན། ཤོག་གྲངས་བཅས་སོ་སོའི་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

བསྟན་རྒྱས་གླིང་། དེ་ནི་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་བྱང་ངོས་སུ་གནས་པ་དང་དེ་སྔོན་འཛུགས་སྐྲུན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང་(༡༧༥༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཞིང་ལ་ཕེབས་པ་དང་ཟླ་བ་བཞི་པར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་གོ་མིང་གནང་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ལྟར་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགན་དབང་འཛིན་རྒྱུ་མ་ཟད། བྱ་བ་སྒྲུབ་མཁས་ཡིད་གཟབ་དང་གནད་དོན་འཕྲད་ཚེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འཚོ་ཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་གྲོས་མོལ་བྱེད་པ་ལས་རང་དགར་དཀའ་ལུང་ཕབ་པ་དང་དབང་ཆ་སྤྱད་དེ་ཟེར་ཆ་སྙོམས་རྒྱུ་མེད་པའི་བཀའ་ཕབ་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་མོ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཞིང་། གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་གནང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་སོང་བ་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་གོང་མ་ཞིང་ལ་ཕེབས་རྗེས་ཡང་སྲིད་གསར་པ་ངེས་བརྩད་བྱུང་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མ་ཕེབས་པར་གྱི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་རྟ་ཐོག་ཐུའི་གྲས་ནས་སུ་འོས་པས་སྲིད་སྐྱོང་གནང་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་བཟུང་བའི་འགོ་ཚུགས། དེ་མོ་བདེ་ལེགས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༨༢)ལོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁང་ཁོངས་བླ་མ་ཁང་གསར་ཟེར་བའི་ས་གནས་དེར་བསྟན་རྒྱས་གླིང་དགོན་པ་འདི་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཆུ་ལུག(༡༧༨༣)ལོར་ལས་མཇུག་འགྲིལ་ཞིང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོན་པ་འདིར་བཏགས་པའི་མིང་ནི་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་དགའ་ཚལ་ཟེར། ཡང་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཞེས་པའི་སྒོ་བྱང་རྒྱ་བོད་མན་སོག་བཞིའི་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཞིག་གནང་བ་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་དགོན་པའི་མིང་ལ་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཞེས་འབོད་པ་དེ་བྱུང་ཞིང་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལྷ་སའི་གླིང་ཁག(ཚེ་སྨོན་གླིང་། ཀུན་བདེ་གླིང་། ཚེ་ཆོག་གླིང་། བསྟན་རྒྱས་གླིང་)གི་ནང་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ། དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་བཅས་ནས་སྤྱི་ཁྱེར་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་རིང་གྲྭ་ཚང་དང་བླ་བྲང་ཤིན་ཏུ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་། ད་ལྟ་གནས་པའི་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཐོག་བརྩེགས་ཁང་ཆེན་འདི་ནི་དགོན་པའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཤུལ་ལྷག་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། དེ་སྔོན་ལུའུ་ཚུན་དམག་འཁྲུག་མ་བྱུང་གོང་གི་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ནི་ལྷ་སའི་གླིང་བཞིའི་ནང་གི་སྔ་ཤོས་དང་། འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེའི་ཤར་གྱི་རྒྱལ་སྒོ་དེ་ཕྱིང་ཀུར་ནང་བརྒྱུད་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ནུབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྒོ་དེ་ཟམ་ཞིམ་གྱི་བརྒྱུད(ད་ལྟའི་ལྷ་ས་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་ཤར་དང་པོ) ལྷོའི་རྒྱལ་སྒོ་དེ་སྙིང་བཀོད་ལྷུང་གསེབ་ཀྱི་བརྒྱུད་དུ་གནས་པ་བཅས་ཡིན་མོད། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོར་དགོན་པ་འདིའི་ནང་ལུའུ་ཚུན་དམག་ཕྲོག་འཛུལ་ཐོག་དགོན་པས་རྒྱ་དམག་དང་མཉམ་འབྲེལ

ཐོག་ནས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་རྗེས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བས་ད་ལྟ་ཐོག་ས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐོག་བརྩེགས་ཁང་ཆེན་གཅིག་ལས་ལྷག་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དགོན་པའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁ་སྒོར་བལྟས་ཤིང་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༡༢༧༠ དང་། སྨུག་ཐག་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༢༧ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། འོག་རིམ་གྱི་ཨར་ལས་ནི་ཁང་པ་དེའི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཧ་ཅང་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་དེ་ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་ཤར་ངོས་མདུན་ཕྱོགས་དེ་མཆོད་ཁང་གྲུ་བཞི་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དང་གཞི་ཁྱོན་ཁང་མིག་ལྔ་དང་། སྨུག་ཐག་རིང་ཚད་ཁང་མིག་ལྔ། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། མཆོད་ཁང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་ཁང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཁང་ཅུང་ཆེ་བ་དེར་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་དང་གྲངས་ཚུང་བརྒྱད་དང་། སྨུག་ཐག་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་དང་གྲངས་ཚུང་བཞི། ཀ་བ་བཞི་བཅས་ཡོད། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཚུང་ཚུང་བ་དེར་ཆ་སྙོམས་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་བཞི་དང་། ཀ་བ་གཉིས་རེ་ཡིན་ཞིང་ལྷ་ཁང་གསུམ་པོ་ཚང་མའི་སྒོ་མཆོད་ཁང་ནང་བསྟུས་པ་དང་སྒོ་ཉིས་སྒྲིག་ཡིན། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་ཁང་དབར་གྱང་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་ཡོད་པ་དང་གྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གཅིག་དང་གྲངས་ཚུང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཁྱམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་མཐོང་དགོན་པའི་ཨར་ལས་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན། མཆོད་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒོ་མདུན་མར་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གསུམ་དང་གྲངས་ཚུང་དྲུག་དང་། སྨུག་ཐག་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས་དང་གྲངས་ཚུང་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒོ་འཁྱུར་གཅིག་ཡོད། དེར་ཀ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བཟོ་བཀོད་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་གྱི་ཨར་ལས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཤར་ངོས་ཀྱི་ཁང་པ་རྣམས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕྱི(༡༩༥༩)ལོ་ནས་བཟུང་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་གིས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་གོ་བོ་ཁང་ཚན་ལ་ངོ་དམ་བྱ་རྒྱུར་སྤྲད་པས་ལོ་ལྟར་སྔོན་ལམ་ཚོགས་སྐབས་གོ་བོ་ཁང་ཚན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དེ་གར་གནས་ཚང་དུ་བཞུགས་ཐོག ཁོང་ཚོས་ད་དུང་དེའི་ནང་གི་སྲུང་མ་གཙོ་བོ་ཙོའུ་དམར་པོ་ལ་གསོལ་མཆོད་མཐུད་དུ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཁང་པའི་མདུན་ངོས་སུ་ཁང་མིག་བཞི་དང་། གཞི་ཁྱོན་ཁང་མིག་བཅུ། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཅས་ཡོད་པའི་མཆོད་ཁང་གཅིག་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་སྐོར་པ་ཁོད་མི་སྙོམས་པའི་མཛོད་ཁང་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་དེ་སྔ་ས་སྐྱ་དགོན་པར་བདག་པ་དང་། ད་དུང་པར་ཁང་ཡང་བྱེད་སྒྲོང་། རྗེས་སུ་སླར་ཡང་བསམ་ཡས་དགོན་པར་བདག་ནས་ལོ་ལྟར་བསམ་ཡས་དགོན་པ་ནས་མི་དྲུག་རེ་སྤྱང་མར་འཕྲིན་བཅོལ་བྱེད་པར་གཏོང་བ་དང་། ལོ་ལྟར་ཐེངས་རེ་བཟླ་སྒྲོལ་ཡོད། ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཁང་པའི་རྩེ་ཐོག་ཁུ་ད་དུང་ལྷ་ཁང་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་གཞི་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་བཅུ་དང་གྲངས་ཚུང་གཅིག་དང་སྨུག་ཐག་རིང་ཐུང་སྤྱི་ཁྲི་བཅོ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་ལྷ་ཁང་མདུན་གྱི་མཆོད་ཁང་ལ་ཀ་བ་བཞི་དང་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་སྒོ་ངས་ཆ་ཁྲི་རྩེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཛོ་བ་ཡོད་པ་ནི་ལྷ་ཁང་གཙོ་བོ་དང་དེར་ཀ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དཀྱིལ་ངོས་སུ་ཁྲ་བཅད་སྒོ་གསུམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་ཁང་གི་རྩིག་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་དེ་སྔ་ལྡེབས་རིས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད། དགོན་པ་འདིར་གཏོར་རྒྱན་མ་བྱུང་གོང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྣོར། གཙང་ཁང་དབུས་མ་དབང་གྲགས་དགའ་ཚལ་དུ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྐུ་བརྙན་མང་དག་ཡོད་ཅིང་། རྟེན་གཙོར་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་ཁང་གི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུའི་འདྲ་ཙམ་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ཚད་དེ་དང་མཉམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡོད། ཤར་སྨུག་དྲི་གཙང་དངོས་གྲུབ་དགའ་ཚལ་ནང་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་ཁྲི་རྒྱབ་དང་བཅས་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་སེམས་དཔའི་ལྷེམ་སྐུ་དྲུག སྒོ་སྲུང་ཕྱག་རྡོར་དང་རྟ་མགྲིན་བཅས་ཐོག་ཚད་མ། རྒྱལ་རྩེ་བརྩེ་ཆེན་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་གཙོ་འཁོར་

སོགས་བཞུགས། གཙང་ཁང་ནུབ་མགོན་ཁང་གཏུམ་ཆེན་རྣམ་རོལ་དུ་སྣེ་ཐང་ཆོས་རྫོང་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་བསེ་པགས་ལས་གྲུབ་པའི་གུར་མགོན་ལྷམ་དྲལ་གྱི་འཆམ་སྐུ་དང་། གཉན་མགོན་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཅན། གཞན་ཡང་ས་ལུགས་ཀྱི་ཡི་དམ་སྲུང་མ་བྲིས་འབུར་བྱིན་ཅན་སོགས་བཞུགས། (དགོན་པ་དེར་དེ་སྔོ་དགུ་འཆམ་ཞེས་འཆམ་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་ཀྱང་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་འདུག)

བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཕྱོགས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག (༡༨༩༦)ལོའི་རྗེས་སུ་དེ་མོ་སྲིད་ཟུར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་དབུ་ཉེས་བྱུང་རྗེས་དང་། ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོའི་རྗེས་སུ་བསྟན་གླིང་གྲྭ་ཚང་ཙ་འཐོར་དུ་སོང་ནས་དེ་སྔའི་དགོན་ཤུལ་གྱི་འདུ་ཁང་སྨུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཇིམ་བརྙན་སྲི་ཁྲི་གསུམ་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ཐུབ་དབང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འཇིམ་སྐུ་མི་ཚད། བར་ཐོག་ཏུ་གུར་ཞལ་གྱི་མགོན་ཁང་། རྩེ་ཐོག་ཏུ་གཙོད་སྤྱིན་ཙིའུ་དམར་པོའི་སྟོག་བཅས་ཡོད་པའི་འོག་གི་འདུ་ཁང་འབྲས་སྤུངས་ཀོང་པོ་ཁང་ཚན་ནས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་བར་ཐོག་གི་གུར་ཞལ་མགོན་ཁང་དང་རྩེ་ཐོག་གི་ཙིའུ་དམར་སྟོག་བསམ་ཡས་དགོན་པ་ནས་བདག་སྐྱོང་བྱེད།

བསྟན་བཅོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ལྡན་པའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པའི་རྩོམ་རིག་རྣམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་དེ་རིགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ《བསྟན་འགྱུར》ཟེར་ལ། བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན་ཡང་། རྩོམ་ཡིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སློག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་བཅོས་ཐུབ་པ་དང་། ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩོམ་པ་པོས་བརྩམས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩིས་མགོ་ལྔ། བླ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོལ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩིས་མགོ་ལྔ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ། གཞུང་གང་ལས་བཏུས་པ། ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ། དགོས་ཆེད་གང་ཡིན་པ། དབུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྡུ་བའི་དོན་བཅས་སོ། །

བསྟན་བཅོས་དགུ། དོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས། དོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས། དོན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས། ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས། བརྩེ་བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་བསྟན་བཅོས། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས། དྲུག་པོ་སྤང་ཞིང་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན། ངན་སོང་དང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ནི་བླང་བྱའོ། །

བསྟན་བཅོས་བཅུ་གཅིག རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། གསུང་རབ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། དམིགས་བྱའི་རྒྱུན་བརྟགས་པ། ཉི་ཤུ་པ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་དྲུག དོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་དོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས། ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས། བརྩེ་བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གསུམ། དོན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་བསྟན་བཅོས། སྒྲུབ་

པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས།

བསྟན་བཅོས་རྣམ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གསུམ་དང་མཚུངས།

བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཚད་གསུམ། རབ་ཀྱིས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་འབྲིང་བས་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་སྣང་ཐོབ་པ། ཐ་མས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ།

བསྟན་པ། བསྟན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་རྟོག་པའི་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཆོས་ལྷག་པ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ་ལྷག་པས་ན་ལྷག་པ་ཞེས་སོ། །ལུང་གི་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རིས་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་འཆལ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རིས་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྡོམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་གསུངས། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རིས་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྡོང་ཤིང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་དང་འདྲ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤིང་མཁན་གྱི་དཔུང་པ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤིང་མཁན་གྱི་ལུས་སྟོབས་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལན་གསུམ་བསྡུས་པ་ལས་བཀའ་བསྡུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་རྗེས་མ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་དེར་བྱུང་བ་ཡིན། དེའང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྔོན་ཙམ་དུ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་གལ་གྱི་བུ་གཉིས་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་དགེ་སློང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཐུབ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགེ་སློང་དབང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོགས་སོ་ཞེས་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་སེལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་འཛིན་པར་མི་ནུས་པ་ལ་ཕན་གདགས་ཤིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་སྟོན་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བཞུགས་རིང་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་བཟུང་ནས་ཡོད་པ

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ཐོག ཀུན་དགའ་བོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་སྟམ་སྐྱུར་བརྩེགས་པའི་ཁྲི་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཞལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས། མིག་མཆི་མས་གང་། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། སྟོན་པའི་གདུངས་དང་བཅས་ནས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་གླེང་གཞི་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་པ་དང་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སྟ་མ་ཛི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས། དེ་རྗེས་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ། །

བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། བདུད་ཡབ་རྗེ་ནག་པོ། སྲོག་བདག་དཀར་པོ་སྙིང་འབྱིན། ཡུལ་ལྷ་སྦ་སངས། དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་ནག་པོ། དམན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ། སྲིན་པོ་སྲོག་གི་བདག་པོ། གནམ་ཐེའུ་དཀར་པོ། མ་མོ་རེ་མ་ཏིའོ། །

བསྟན་པ་བསྐྱེད། འབད་བརྩོན་བྱེད་པའི་དོན།

བསྟན་པ་གཏད། གཤམ་དུ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ཞེས་པར་གཟིགས།

བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་གསུམ། བསྟན་པ་དངོས་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་པ། ལྔ་བའི་སྙིགས་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྒྱུར་དཀའ་བ་ལ་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལུང་གི་དུས། འབྲས་བུའི་དུས་ལའང་གསུམ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་འབྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱའོ། །བསྒྲུབ་པའི་དུས་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་བསླབ་ལྡན་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཏིང་འཛིན་བསླབ་ལྡན་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་ལྡན་ལྔ་བརྒྱའོ།། ལུང་གི་དུས་ལའང་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་ཆོས་ལྡན་ལྔ་བརྒྱ་དང་། འདུལ་བའི་ཆོས་ལྡན་ལྔ་བརྒྱ་དང་། མངོན་པའི་ཆོས་ལྡན་ལྔ་བརྒྱའོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་བསྟན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་རྟགས་ཙམ་འཛིན་ནོ། །

བསྟན་པ་གནས་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ངོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དང་དོན་གཅིག

བསྟན་པའི་ཁུར་བསྐུར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་མཁན་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་པར་བསྐོས་པ།

བསྟན་པའི་སྙིང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་གཙོ་བོ།

བསྟན་པའི་གཏད་རབས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཆོས་ལུགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དེ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོས་རང་ཉིད་འདས་ཁར་རང་གི་སློབ་མའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་འཛོམས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་དུ་བསྐོས་པ་དེར་བསྟན་པའི་གཏད་པ་ཟེར་ཞིང་། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐོས་པ་ནས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བླ་མ་སྔ་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་རྗེས་མའི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བདམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐོས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ལ་ཟེར།

བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྲུངས། ཀུན་དགའ་བོ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན། ཉེ་སྦས། ཧྲི་ཏི་ཀ་ནག་པོ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །

བསྟན་པའི་བདག་པོ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ༡. ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ༢. གསང་ཆེན་སྙིང་མའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ༣. བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ ༤ བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ། ༥. ས་སྐྱའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། ༦. དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་བདག

པོ་རྡོ་རྗེ་ཅོད་པ་ལ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་བཅས་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད།

བསྟན་པའི་ནང་མཛོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་གི་བང་མཛོད་ནི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་འདུལ་བའི་གཞུང་ཡིན།

བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ།

བསྟན་པའི་མེ་རོ་བསླངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱས་པ་སྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཝུ་ཙུང(唐武宗)གི་ཧྭུའི་ཁྲང(会昌)ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ལྕགས་བྱ(༨༤༡)ལོར་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྣུབས་པ་ནས། སུང་བྱང་མའི(北宋)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུང་ཐའི་ཙུང་ཀྲའོ་ཀོང་དབྱི་ཐའི་ཕིང་ཞིན་གོ་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ(宋太宗赵光义太平兴国三年)ས་སྟག(༩༧༨)ལོ་བར་བོད་དབུས་གཙང་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུས་མདོ་སྨད་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྲུང་མོ་རིགས་ཞི་དྲག་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ཚན་གཉིས། བསྟན་མ་ནི་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ངམ་སའི་ལྷ་མོའང་ཟེར། ༡. རྡོ་རྗེ་ཀུན་གྲགས་མ། ༢. རྡོ་རྗེ་གཡའ་མ་སྐྱོང་། ༣. རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཟང་། ༤ རྡོ་རྗེ་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་སྟེ་འདི་བཞི་བདུད་མོའོ། ། ༥. རྡོ་རྗེ་སྤྱན་གཅིག་མ། ༦. ཁ་རག་ཁྱུང་བཙུན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་ཡུམ། ༧. རྡོ་རྗེ་གླུ་མོ། ༨. སྨ་རི་རབ་འབྱམས་རྡོ་རྗེ་གྲགས་མོ་རྒྱལ་ཏེ་འདི་བཞི་གནོད་སྦྱིན་མོའོ། ། ༩. ཀོང་བཙུན་དེ་མོ་རྡོ་རྗེ་བོད་ཁམས་སྐྱོང་། ༡༠. བཙན་ལ་ལོ་རོ་རྡོ་རྗེ་སྨན་གཅིག་མ། ༡༡. སྨན་བཙུན་རྡོ་རྗེ་གཡའ་མོ་སེལ། ༡༢. རྡོ་རྗེ་གཡུ་སྒྲོན་མ་སྟེ་འདི་བཞི་ནི་སྨན་མོ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་མའི་གཟིམ་ཁང་། འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ཤར་ངོས་རི་ལོགས་སུ་བསྟན་མའི་གཟིམ་ཁང་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་གནས་སྲུང་བསྟན་མ་རྡོ་རྗེ་དྲག་རྒྱལ་མ་དང་། བསྟན་མ་རྡོ་རྗེ་གཡུ་སྒྲོན་མ་སོགས་ཕེབས་ཤིང་། སྐུ་རྟེན་བྱད་མེད་ཡིན་པ་དེར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རིམ་པ་བཞི་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་ནས་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ཚེ་བསྟན་མའི་སྐུ་རྟེན་བཅར་དགོས་ཐོག དྭ་ལའི་བླ་མའི་གཟིམ་ཚང་ནང་བསྟན་མ་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་སྐབས་སྒྲོན་དར་དང་། མཐུན་རྫས(ལྷ་མཆོད་དངོས་རྫས)སོགས་གནང་སྲོལ་ཡོད་ལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྐབས་རེ་ཕྱུང་ཞུ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་འདུག དེའི་ཤར་ངོས་སུ་ཕུ་ཤར་ཞེས་པའི་བཙན་ཁང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རབས་བཞི། ཧོར་གུ་ཤྲཱི་ཆོས་རྒྱལ་ནས(༡༦༤༢ནས༡༦༥༤) ད་ཡན་ཧན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ(༡༦༥༤ནས༡༦༦༨) ད་ལའི་ཧན་བསྟན་འཛིན་དྭ་ལི(༡༦༦༨ནས༡༧༠༡) རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང(༡༧༠༣ནས༡༧༡༧)

བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཁང་། གུ་ཤྲི་ཧན་ལ་བུ་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་དྭ་ཡན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བུ་དྲུག(༡. རཏྣ་དྭ་ལའི་ཧན། ༢. མི་ཀན་ནོ་ཡོན། ༣. པའི་ལི་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། ༤ དགེ་འདུན་མི་ཀན། ༥. བསོད་ནམས་མགོན་པོ། ༦. བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་བཅས)ཡོད་པའི་ཆེ་བར་ཡོངས་གྲགས་སུ་བསྟན་འཛིན་ད་ལའི་ཧན(རཏྣ་དྭ་ལའི་ཧན་ནམ་དཀོན་མཆོག་དྭ་ལའི་ཧན་ཡང)ཟེར། འདིས་རང་གི་ཕ་བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་གུ་ཤྲི་ཧན་འདས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༦༧༡)ལོ་ནས་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོ་བར་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང(སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་དང་མཉམ་དུ་ལོ་གསུམ་དང་། སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ལོ་ལྔ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལོ་ལྔ་བཅས)སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དང་ཕྱིས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་མུས་སུ་དུག

སྐྱོན་བྱུང་ནས་འདས། འདི་ལ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བར་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་བར་ལྷ་བཟང་སྐྱུ་དཔལ་ལམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་། ལྷ་བཟང་ཧན་ཡང་ཟེར།

བསྟན་འཛིན་ཚད་མ། ལུང་གི་བསྟན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ལུང་གི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་དོན་གྱིས་བསྟན་འཛིན་ཚད་མ་ཞེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན།

བསྟན་རིམ། ཛོག་པོ་ཟླ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི《བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ》འདི་ནི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་ཧ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ》འདི་གཡར་པོ་བཞེས་ཏེ་གདན་དྲངས་སྐབས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་གྲོས་སྡེབ་སྟུན་བསྒྲུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

བསྐྱབས་པ། འབུལ་བའམ་སྤེར་བ།

བསྐྱི་གནས། ངལ་གསོ་བའི་གནས་དང་གཞི་ཕབ་སྡེ་འདུག་པའི་གནས།

བསྐྱིང་བ། བརྟས་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོན་སླ་བ།

བསྐྱིས། ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་གནས་པ།

བསྐྱེན་པའི་བླ་མ་བརྒྱད། ཀུ་རུ་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་སེང་ཧ། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་སུ་ཧྲ་ཏ་སྐྱི། མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ། རིགས་ལྡན་རྒྱལ་བ་པདྨ་དཀར་པོ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཧྲི་མ་མི་ཏྲ། སེང་ག་ལ་རུ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ཟ་ཧོར་ཡུལ་དུ་སྒྲུ་སྦྱུབ་སྙིང་པོ། ན་ལེནྡྲ་རུ་ན་སཾ་སྐྱིའོ། །

བསྐྱོད་འགྲེལ། བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པ་སྟེ《ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པ》ནི་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་བསྐྱོད་ཚོགས (ཀ) པའི་ནང་དུ་ཡོད།

བསྐྱོད་པ་ཚངས་པའི་ཅོད་པན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པ། ནང་དོན་འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་མགོན་ལ་བསྐྱོད་པའམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཐ

ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་ལྷ། གཞོན་ནུའི་ལྷ་བོ། །

ཐ་ཁོབ། (མཐའ་འཁོབ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་བའི་ཡུལ་པ་རྣམས་ཐ་ཁོབ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་དང་། ཐ་ཁོབ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཤེས་པའི་ངན་པའི་དོན།

ཐ་གི། སྔར་ན་ཙུང་ཟད་དང་ཙུང་ཞིག སྙིང་པོ། ཞི་བ། མཐའ་ཙམ་གྱི་བར་རམ་ཙུང་ཟད་ཅེས་པར་གོ་དགོས།

ཐ་རྒོད། ཞིང་ཁ་བཏབ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ས་ཆ་ལ་ཐ་རྒོད་ཟེར་བ་ཡིག་སྐད་ཡིན་ཅིང་། ཁ་སྐད་ལ་ཐ་གོག་ཟེར།

ཐ་སྙད། སྔར་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད། ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཐ་སྙད། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་མང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད།

ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་བརྒྱད། མིང་། རིགས། རུས། ཟས། བདེ་སྡུག སྤྱོད་པ། ཚེ་ཡི་ཁྱད་པར། ཡུན། ཚེ་ཐུབ་ཚད།

ཐ་སྙད་གཉིས། བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད། རྟོག་པ་བློའི་ཐ་སྙད་དོ། །

ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ། འདི་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གོ་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་དོན་ཡིན།

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་བློ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་སྙིང་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ངེས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

ཐ་སྙད་ཚད་མ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བུམ་པ། ཀ་བ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་མིང་འདོགས་མཛད་པ་ཡིན།

ཐ་སྙད་གཞི་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་དྲུག གོ་བའི་བརྡའ། རིགས་རྣམས། ཕ་མ། བྱ་བ། དར་རྒྱུད། ཚེ་སྐྱ་ཚོགས།

ཐ་སྙད་གསུམ། མི་ཡིན་པ་སྨྲ་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་གསུམ་ནམ། ཡང་ན་མི་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། འདོད་ཁམས་པའི་ས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ།

ཐ་དད་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལྟ་བུའོ། །

ཐ་དད་པ་བཞི། དུས་མཉམ་པའི་རྫས་ཐ་དད་པ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་པའོ། ། ཡང་ན། རྫས་ཐ་དད། ངོ་བོ་ཐ་དད། རིགས་ཐ་དད། རང་ལྡོག་ཐ་དད་དོ། །

ཐ་དད་རང་། གདུལ་བྱ་རང་རང་སོ་སོའི་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས།

ཐ་བ། མ་རུངས་པ་དང་། ངན་པ། མི་སྡུག་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཐ་མ་ཁ། དེང་སང་ཐྭ་མག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་དང་ལྔའོ། །

ཐ་མའི་མཛད་པ། དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། གཤེགས་པ། སྐུ་མི་རྟག་འཇོར་བ། ཞལ་མ་འཚོ་བ། འདས་པ། ཞིང་དུ་གཤེགས་པ། ཤི་བ་སོགས་ཀྱི་ཞེ་ས།

ཐ་མལ། རང་བབས་སུ་བཞག་པ།

ཐ་མལ་རྟོག་པ་བསྒྱུར་བ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་རང་ག་བར་འཛིན་པའི་འཆར་སྣང་དང་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་རྣམས་བསྒྱུར་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གོ་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཡིན།

ཐ་མལ་རྟོག་མེད། རང་སེམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་རང་གྲོལ་དུ་སོང་བ།

ཐ་སྨུ། སྤང་དར་མ། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣པའི་ཐོག་མེ་ཕོ་འབྲུག་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདས། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་གཅུང་པོ་ཐ་སྨུ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི《ཐང་དེབ་གསར་མ》ལས་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་མའི་མིང་སྟེ། བོད་སྐད་ཀྱི་དར་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རྒྱ་སྐད་ཐོག(达磨)སྒྲ་བསྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ཐ་ཤལ། ཐ་མའི་ཐ་མ་སྟེ། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གི་སེམས་ཡོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དམའ་འབེབས་བྱ་ཡུལ།

ཐག་གཙུགས་པ། ཐམ་པར་བྱས་པ།

ཐག་མཆོང་། དེ་སྔ་དབུས་གཙང་རྒྱུད་དུ་བོད་རིགས་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་དང་ཕོ་ཚུང་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་ལུས་རྩལ་གྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཡང་ལོ་གསར་དང་དེ་མིན་དགའ་འཛོམས་བྱེད་སྐབས་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་ཕོ་ཚུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་མཆོང་རྒྱག་པ་གང་སར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཐག་མཆོང་རྒྱག་སྟངས་ནི་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་འགའ་ཤས་ཡོད་པའི་ཐག་པ་གང་རུང་གི་སྣེ་མོ་རེ་ནས་མི་རེས་བཟུང་སྟེ་མཉམ་དུ་སྐོར་གཡུགས་བྱེད་པའི་དབུས་སུ་མི་གཉིས་མཉམ་དུ་མཆོང་པའམ། ཡང་ན་མི་གཅིག་གིས་མཆོང་གི་ཡོད། ཐག་མཆོང་རྒྱག་པའི་སྐབས་སྐོར་བ་གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་དང་། རྐང་པའི་འདེགས་འཇོག་བྱེད་སྟངས། མཆོང་གྲངས་མང་ཉུང་བཅས་འགྲན་པ་དང་། ད་དུང་མི་གཅིག་རང་སོ་སོས་ཐག་པ་གཡུགས་ཏེ་སོ་སོའི་མཆོང་རྩལ་དང་མཆོང་གྲངས་མང་ཉུང་འགྲན་གྱི་ཡོད། ཐག་མཆོང་རྒྱག་སྐབས་གྲངས་ཀ་དང་དེ་མིན་ཚིག་ཡོད་པའི་མཆོང་གཞས་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པ་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཐགས་ཟངས། སྣམ་བུ་ཐགས་སའི་ཤིང་།

ཐང་ཀ གོང་བའི་ཐད་ཀྱི་སྐེ་སྟོད།

ཐང་ཀའོ་ཙུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཐང་ཀའོ་ཙུའུ(唐高祖)མིང་དངོས་ལི་ཡུའན(李渊)ཟེར། སུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུའི་གཡང་དྷིའི་སྐབས་ཀྱི་ཐའི་ཡོན་ཧྲུའི་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་ཐང་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཐོག རྒྱུན་དུ་ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ངན་ཅན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱིས་སུའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཚབས་ཆེན་གྱིས་རྡུང་རྡེག་ཕོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་དང་ས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་དུ་གྱེན་ལངས་བྱས་ཏེ་སུའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཇོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དར་ཆ་བསྒྲེངས་ཏེ། ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་སྲིད་དབང་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁའི་འབྲས་བུ་ཀུ་འཕྲོག་བྱེད་ཆེད། སྤྱི་ལོ༦༡༧ལོར་ལི་ཡུའན་རང་ཉིད་དང་བུ་ལི་ཧྲི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་ཐའི་ཡོན་ཧྲུ་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྲང་ཨན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་ཤིང་སྤྱི་ལོ༦༡༨ལོར་སུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུའི་གཡང་དྷི་རང་འོག་གི་དམག་དཔོན་གྱིས་བསད་རྗེས། ལི་ཡུན་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཐང་ཀའོ་ཙུའུ་ཟེར། རྒྱལ་རབས་

ཀྱི་མིང་ནི་ཐང་དང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཨན(ཧྲན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིས་ཨན་ཡིན)

ཐང་སྐུ་དགོན་པ། (མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གསར་འདེབས་མཛད་སྐབས་དང་དུས་མཉམ་དུ་བཏབ་པར་གྲགས་ཤིང་། དུས་རབས་བཅུ་པའི་ནང་སླུ་མེས་ཀྱིས་ཞིག་གསོ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཙུགས། བར་ལམ་ཇོ་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་པས་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། དེ་གར་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་འཇིམ་སྐུ་སོགས་ཡོད་པ་དང་དགོན་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་དབུས་སྟོད་ལྷ་མོ་ཞེས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ཐང་གི་དཀྱིལ་ན་རི་བོགས་ཆད་གཉིས། དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རི་སྦྲེལ་བའི་རི་རྒྱུད་གཅིག་དང་། བོང་བ་རི་སྐྱེ་རི་ཆུང་ཁེར་རྐྱང་པ་གཉིས།

ཐང་རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྤྱ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བྱུང་ཞིང(དུས་མིང་ནི་ལི་ཡིན)

༡. ཐང་གའོ་ཙུའུ་ལི་ཡུའན། ༢. ཐང་ཐའི་ཙུང་ལི་ཧྲི་མིན། ༣. ཐང་གའོ་ཙུང་ལི་ཀྲི། ༤. ཐང་ཀྲུང་ཙུང་ལི་ཞེའན། ༥. ཐང་རུད་ཙུང་ལི་ཏན། ༦. རྒྱལ་མོ་འུ་ཙེ་ཐན། ༧. ཐང་ཀྲུང་ཙུང་ལི་ཞེའན། ༨. ཐང་ཧྲའོ་ཧྲི་ཁྲུང་མའོ། ༩. ཐང་རུད་ཙུང་ལི་ཏན། ༡༠. ཐང་ཞོན་ཙུང་ལི་ལུང་ཅིས། ༡༡. ཐང་སུད་ཙུང་ལི་ཧེང་། ༡༢. ཐང་ཏའི་ཙུང་ལི་ཤང་། ༡༣. ཐང་ཏེ་ཙུང་ལི་ཁྲུའོ། ༡༤. ཐང་ཧྲུན་ཙུང་ལི་སོང་། ༡༥. ཐང་ཞན་ཙུང་ལི་ཁྲུན། ༡༦. ཐང་མུའུ་ཙུང་ལི་ཧེང་། ༡༧. ཐང་ཅིང་ཙུང་ལི་ཀྲན། ༡༨. ཐང་ཝེན་ཙུང་ལི་ཨང་། ༡༩. ཐང་ཨུ་ཙུང་ལི་ཡིན། ༢༠. ཐང་ཞོན་ཙུང་ལི་ཡིན། ༢༡. ཐང་དབྱི་ཙུང་ལི་ཙོའི། ༢༢. ཐང་ཞིས་ཙུང་ལི་ཡའན། ༢༣. ཐང་ཀྲའོ་ཙུང་ལི་གཡི། ༢༤. ཐང་ཨེད་ཛིས་ལི་ཙོ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༦༡༨ནས༩༠༧བར་ལོ་ཛ་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དུས་ཡུན་རིང་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་བཅས་ཧ་ཅང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་ཕན་ཚུན་བར་མཛའ་གྲོགས་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། བོད་ས་གནས་སུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཐེངས་དང་པོར་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་བརྗེ་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་གི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཐང་བོད་དབར་ས་མཚམས་ཐོག་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་མང་བྱུང་ཡང་དེས་ཐང་བོད་བར་གྱི་མཛའ་གྲོགས་འབྲེལ་བར་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པ་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱང་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་གུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་དང་ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་བར་དང་། དཔོན་རིགས་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། བློན་པོ་ཕྱོགས་ཁག་ཕན་ཚུན་དབར་སྲིད་དབང་འཐོག་རེས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཇེ་དྲག་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། ཐང་གུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་ཆུང་དུ་སོང་ཞིང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ས་བོགས་དང་ཁྲལ་གྱི་ཁུར་པོ་སྡང་ལས་ལྷག་པར་ལྕི་རུ་སོང་སྟེ་འཚོ་བ་འཁྱོལ་ཐབས་བྲལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་ལོ༨༥༩ལོ་ཀྲི་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤར་རྒྱུད་ནས

བཟུང་ཆེའུ་ཚུས་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་བྱུང་འགོ་ཚུགས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་ས་གནས་ཁག་ནས་གྱེན་ལངས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ༨༧༥ལོར་རྨ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་ནས་ཧོང་ཁྲའོ་ཟེར་བས་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱིས་སྔ་རྗེས་ལོ་བཅུའི་རིང་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་མ་ཟད། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་སྟོབས་ཤུགས་ལ་རྩ་མེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྡུང་རྡེག་བཏང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་སོང་མཐར་ཐང་རྒྱལ་རབས་རྩ་བ་ནས་འཇིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

ཐང་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱེ་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་ཟེར།

ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་མོ་གླང་(༡༣༨༥)ལོར་གཙང་ལ་སྟོད་གཡས་རུ་བྱང་མའི་ཆབ་འོག་འོ་པ་ལྷ་རྩེ་རིན་ཆེན་སྡིངས(ངམ་རིང་རྫོང་ཁོངས་མདོ་སྒྲི་ཆུས)ལ་ཞིང་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་སྐུ་བལྟམས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་མོ་སྦྲུལ(༡༤༦༥)ལོར་གཙང་སྟོད་རི་བོ་ཆེར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འཚོ་ཞིང་བཞེས་པར་ངེས། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་ཡབ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ་གཉིས་ལ་རིགས་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་ལྕམ་སྲིང་དྲུག་བྱུང་བ་སྐྱེ་སེ་རོ་དཔལ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་ཚུལ། འཕན་པོ། སྤུ་དར། ཁྲོ་བོ་དཔལ་ལྡན། ལྕམ་མོ་དཔལ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་མ་བཅས་ཡིན་པ་ལས་ལྔ་པ་ཁྲོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིས་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོར་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་སྙིང་གྲུང་འཛོམས་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་བ། རིག་པ་རྩལ་བས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་དགོན་པ་བྱང་སྡིངས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་བའི་དྲུང་དུ་ཀློག་ཡིག་སློབ་པར་བསྐྱལ། གང་དེས་སྙིང་རུས་ཆེན་པོས་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བོད་ཡིག་དང་། ལཉྩ། ཝརྟུ་སོགས་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་མ་ཡི་རེ་བ་ལྟར་དགོན་པ་བྱང་སྡིངས་སུ་ཉི་མ་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མདོག་སྟོད་སྐྱ་རའི་དགོན་པར་དཀའ་ལྷ་པ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོར་བཏགས། ངམ་རིང་ཆོས་སྡེར་མཁས་པ་བློ་གྲོས་རྡོ་རྗེ་དང་། དཀོན་མཆོག་དར་མ་ལས་སྐྱེ་སྟོད་ཀྱི་རིག་ལམ་མང་པོ་གསན། དེ་རྗེས་ས་སྐྱར་དཀའ་བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་ལ་བྱོན། དེ་ནས་གངས་བུ་ལེར་དར་མ་དཔལ་བ་ལས་ཆུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། ལྷ་གདོང་པ་བསོད་ནམས་མཆོག་དང་། ཀུན་སྤངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། བྱ་ཕུར་བ་སོགས་ལས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དང་། མེ་ལྕུང་གི་སྒོམ་ཐབས་སོགས་མན་ངག་དུ་མ་གསན་ནས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ལོ་མང་རིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཧྲ་རི་མ་ནུ་ཧྲ་རས་གསེར་དངུལ་སོགས་ཆ་རྐྱེན་དུ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ལ་སྐུ་དཀར་གསོལ་ཞིང་། བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ལ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པོ་མཛད། ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་རིང་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་འགྲོན་བཞུད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་། ཟངས་གླིང་སོགས་ལ་ཕེབས། གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསན། རྡོ་རྗེ་གདན་དང་ཉེ་བའི་གསང་བ་རྡོ་རྗེ་ཕུག་ཏུ་ཐུགས་སྙིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་སྐལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ལས་སྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་མ་ལུས་པ་གསན། ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། སླར་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་ཟབ་ཆོས་དེ་དག་གཏེར་དུ་སྦས། དེ་ནས་ཡུམ་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ་འདས་པའི་གདུང་རུས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་ས་པར་བཏབ་ནས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། གསུང་རྟེན་གསེར་བྲིས་ཀྱི་མདོ་སྡུད་པ། སྐུ་རྟེན་ལ་བྲིས་ཐང་བཞེངས་པ་བཅས་ནི་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་གསུངས། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་ཐོག་ཚུལ་ནི། །ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོའི་ཐང་ཆེན་ན། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུར་བཞུགས། །དེ་ཕྱིར་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཐོབ། ཅེས་གཙང་

རྒྱལ་སྡེའི་ཐང་ཁར་བཞུགས་པའི་དུས་དེ་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ནི་གནས་མཆོག་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་ཐེངས་གཅིག་ཚལ་གུང་ཐང་ནས་ལྷ་སར་འབྱོན་པའི་ལམ་བར་ལྷ་གདོང་ཤན་ཁར་གྲུ་དཔོན་ལ་བླ་ཇན་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ལ་ཁར་རྡག་པ་དང་ཆུ་ཁར་གཉན་དཔོན་གྱི་དཔེ་ལྟར་གྲུ་དཔོན་གྱིས་ཁོང་གི་དབུ་ལ་ཤན་སྐྱ་ལྕན་གསུམ་གཞུས་ཏེ་ཆུ་ནང་དུ་བསྐྱུར་བས་ཐུགས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཕམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཉམ་ཐག་གི་སྐྱེ་བོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདི་དང་འདི་འདྲའི་བརྙས་བཅོས་དང་དཀའ་སྡུག་མྱོང་དགོས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་སླར་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཆུ་ཀླུང་བརྒྱལ་མི་བཏུབ་པ་རྣམས་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཟམ་པ་འཛུགས་རྒྱུའི་མི་ཕྱེད་པའི་དམ་བཅའ་ཐུགས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་འབངས་དུ་མས་བཙལ་བའི་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཕྱག་རྫས་སུ་བསྣམས་ཏེ་ཀོང་པོར་ལྕགས་འཚོལ་བར་ཕེབས།

དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་དད་འདུས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁྲིད་དེ་སྤྱི་རྗེས་སུ་ཀོང་ཡུལ་སྙེད་རྩ་དང་། རྔ་ཁ། སྨན་མོ་སྣང་སོགས་ལ་ཕེབས་ཤིང་། ས་ཆ་དེ་ཚོའི་མང་ཚོགས་ལ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པའི་དགོས་པ་དགེ་མཚན་དྲིལ་བསྒྲགས་ཏེ་ལྕགས་ཀྱི་སློང་མོ་མཛད་པ་དང་དུས་མཚུངས་རང་ཉིད་འཁོར་བཅས་ལྕགས་ཁ་སྟོག་འདོན་གྱི་ལས་ལ་བཞུགས། ལྷག་པར་ཀོང་པོ་སྨན་མོ་སྣང་དུ་ཚོགས་ཁང་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གྲུབ་ནས་ལྕགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་སྐོབས་ཆེ་བ་བརྟན། ཀོང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུལ་བ་ལ་དམིགས་རྗེན་མཛད། མགར་བ་མང་པོ་བསགས་ནས་ལྕགས་བརྡུངས་དགོས་དགོངས་པའི་ཚེ་ཀོང་པོ་བ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་ལྕགས་ཁུར་པོ་བཅུ་གསུམ་ཕུལ་བ་སོགས་ལྕགས་ཏ་ཙང་མང་པོ་བྱུང་བར་ཀུན་དགའ་སོགས་མགར་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟོ་མཛད། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་ལྕགས་ཐག་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞི་གྲུབ་པས་མཆོད་ལྕགས་གྲུག་ཀང་བུ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བཟོ་རྟུང་མཛད། དེ་དག་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་མཛོ་གཡག་ཀྱང་ཀོང་པོ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་མ་གནང་སྟེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛོ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ལ་ལྕགས་བཀལ་ནས་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བརྫང་། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་རང་ཡང་གཙང་སྟོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་འབུལ་བ་བྱུང་ཚད་ལྕགས་ལ་བསྒྲིལ་ཏེ་ལྕགས་གྲུག་ཀང་བུ་བརྡུངས་ནས་ཀང་བུ་བཅོ་ལྔ་ལ་དོས་ཚང་བྱས་པའི་ལྕགས་ཞུར་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་སུམ་བརྒྱ་བྱུང་བ་པ་གྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་དང་བླངས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཕག་རི་བར་བསྐྱལ། ལྕགས་ཞུར་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔལ་ཆུ་བོ་རིར་བརྫངས། ལྕགས་ཞུར་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱ་ལ་སྟོད་བྱང་ལ་དྲངས། གཞན་ཡང་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དང་མོན་ཡུལ་སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་ལྕགས་མང་པོ་བསྒྲུབས། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་ཀོང་ཡུལ་ལ་ཕེབས་པར་ཆབ་དཀར་ནག་སོགས་ཀོང་པོའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་ལྕགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་བརྙོལ་བ་སྐབས་འགྲིགས་པས་ལྕགས་ཀྱི་འབུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སྤྲ་ས་ནས་ཀོང་པོ་རྩ་གོང་དུ་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་བཞག་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཀོང་ཡུལ་ཙ་ཀོང་དཔལ་གྱི་གནས་གསར་དུ་ཕེབས་པའི་སྐུ་གདོང་དུ་ལྕགས་གྲུག་ཀང་བུ་དོས་མགོ་སུམ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས། དེ་ནས་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས་དཔོན་སློབ་མ་ཆོས་སྒྲོན་ཀོང་ཙ་གོང་ལ་མངགས་པ་ལྟར་དེ་གར་ལྕགས་གྲུག་ཀང་བུའི་ཕུད་པོ་རི་ཆུང་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀོང་པོ་བ་ཚོར་ཇན་པ་ཆེན་པོ་གནང་ནས་བརྫངས་པས་ཉ་མགོ་གྲུ་ཁར་ཕེབས། དེ་ལྟར་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་སློང་མོ་མཛད་པའི་ལྕགས་དང་རང་ཉིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ལྕགས་ཁ་སྟོག་འདོན་གནང་ནས་བྱུང་བའི་ལྕགས་རྣམས་ལས་ལྕགས་གྲུག་ཀང་བུ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་བཟོ་སྐྲུན་མཛད་དེ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་ཁག་ལ་དྲངས་སོ། །ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་ས་ལྷ་གདོང་ཤན་ཁར་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོ་ཕྲད་པས་ཐོག་མར་སྤྱིད་ཆུའི་གྲུ་ཁ་འདི་ཉིད་དུ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དགུང

གྲངས་བདུན་ཅུ་ཞིས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཕོ་ཁྱི(༡༨༣༠)ལོར་ལྷ་སར་ཐེབས་ནས་སྣེ་པ་སྙིད་གྲོད་པ་དང་ཁྲུལ་དེའི་སེར་སྐྱ་ཀུན་ལ་གཙང་པོའི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་རྫོ་གསོག་པའི་སྐུལ་མ་གནང་བར་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་སོགས་མ་འདོད་པའི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་། མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་རྫོ་བ་མང་དུ་བསགས་ནས་ཆུའི་བྱང་དུ་ཟམ་རྟེན་བརྩིགས་ཤིང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྲག་ལ་ལྕགས་ཕུར་བཏབ་ནས་ལྕགས་ཐག་གི་སྣེ་གཉིས་བཀལ། ལྕགས་ཟམ་ལ་འདོགས་བྱེད་ཐག་པ་འབྲུལ་མཁན་མ་བྱུང་བར་སྣེ་པ་སྙིད་གྲོད་པ་ལ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ཕོ་བོས་ཤར་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་ལྕགས་འདི་ཙམ་འཁྱེར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐག་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མི་སྟེར་བ་བསམ་པ་ཆུད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཐར་སྣེ་པ་སྙིད་གྲོད་ཕུ་མདའི་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་པ་མི་ཁྲུར་བརྒྱ་ཕུལ་བ་ལྕགས་ལ་བཏགས་པ་བཅས་ལོ་དེ་རང་ལ་ལྕགས་ཟམ་ལེགས་པར་གྲུབ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་གྲུབ་ཐོབ་ལྕགས་ཟམ་པ་ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཡར་ལུང་ཉ་མགོ་གྲུ་ཁའི་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པའི་ཚུལ་ནི་མདུང་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ལ་འཕྱར་དར་གྱིས་མཛེས་པ་གཙང་པོའི་དབུས་སུ་བཙུགས། ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་རྫོ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཡང་བྱེ་མའི་གསེབ་ནས་རྫོ་བརྟོན་ཏེ་ཤན་དང་ཀོ་བ་རྣམས་སུ་བཅུག དར་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་སླེབས་པ་དང་རྫོ་རྣམས་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱུར། ཟམ་འབུམ་ལེགས་པར་གྲུབ། ལྕགས་རྣམས་སྦྲེལ་ནས་དབུས་གཙང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་དྲིལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མེར་བ་ཕྱ་བུའི་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཟམ་མིག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་མོ་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཡན་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བཅས་འདི་ནི་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་འཛུགས་པར་མཛད་པའི་མཐའ་མཇུག་གི་ལྕགས་ཟམ་དེ་ཡིན། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་འཛུགས་སྐྲུན་གནང་བའི་ལྕགས་ཟམ་རྣམས་ཁག་གསུམ་ལ་དབྱེ་ཆོག་པ་སྟེ་ཐད་ཀར་དུས་འདོན་སྐྱེ་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྲུན་པ་ཕྱ་ས་སྙིད་ཆུའི་ལྕགས་ཟམ་ཕྱ་བུ་དང་། དུས་འགོད་དང་། གཞི་འདིང་བ། ལྕགས་ཐག་འཐེན་པ་སོགས་འགག་རྩའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ངོ་མ་བཞུགས་ཤིང་། བར་གྱི་བྱ་བ་བུ་སློབ་རྣམས་སྐྱུབ་ཏུ་བཅུག་པ་ཆུ་བོ་རིའི་ལྕགས་ཟམ་ཕྱ་བུ། བུ་སློབ་རྣམས་མངགས་རྫོང་གནང་ནས་བསྐྲུན་པ་ཡར་ལུང་ཉ་མགོ་གྲུ་ཁའི་ལྕགས་ཟམ་ཕྱ་བུའོ། །གང་དེས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ལ་བསྒོམས་ལྕགས་ཟམ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད། ཤན་ཆེན་དང་གྲུ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཤིང་ཟམ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ། སྐུའི་རྟེན་རྒྱབ་མཐོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཆེ་ཚད་དང་། ཆུང་ཚད་མཁྱིད་གང་ལས་བྱུས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དངུལ་བྱ་རུ་མུ་མེན་སྤོས་ཤེལ་དུང་རྣམས་ལས་གྲུབ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ། འཇིམ་པ་ལས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་མཐོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ནས་མཐོ་གསུམ་མའི་བར་སྟོང་ཕྲག་ལྔ། གྱང་རིས་རས་བྲིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འདུ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ། གསུང་གི་རྟེན་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འགྱུར་ཞིག་གི་མགོ་བྱས་བཀའ་འགྱུར་བཅོ་བརྒྱད། བསྟན་འགྱུར་བཅོ་ལྔ། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དཔལ་རི་བོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཕོ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ་ཆེ་ཚད་དང་ཕྱོགས་རེ་ལ་འདོམ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ཆུང་ཚད་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག དབེན་གནས་ཐར་པ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྐྲུབ་སྡེ་མང་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པ། སྤྲས་ཡུལ་དང་མཐའ་འཁོབ་རྣམས་སུ་གནས་སྐོ་འབྱེད་པ་སོགས་དང་། ཐོག་མར་ལྕགས་ཟམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ཟློས་གར་གསར་གཏོད་གནང་བ་དང་། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་འཛུགས་སྐྲུན་གནང་བའི་ལྕགས་ཟམ་དེ་རྣམས་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན་དཔྱང་ཟམ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རིང་ཚད་དང་ཞེང་ཚད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་རིང་བའི་ཚད་ལ་སྒྱི་ཁྲི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་ཐུང་བའི་གྲས་ལ་སྒྱི་ཁྲི་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དུ་ཡོད། ཞེང་ཚད་ལ་ལར་སྒྱི་ཁྲི་གཉིས་ཙམ་དང་། མང་ཆེ་བར་སྒྱི་ཁྲི་གང་དང་སྒྱི་སྐར་ལྔ་བཅུའི་ཚད་དུ་ཡོད་པར་སྣང་། ཟམ་པ་རྒྱག་ཡུལ

གྱི་ས་བབ་དང་། གཙང་པོའི་ཞེང་ཚད། གཏིང་ཚད་སོགས་ལ་གཞིགས་ཏེ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི།

གཙང་པོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་ཡང་གཏིང་ཚད་ཏ་ཅང་ཟབ་མོ་མེད་ལ་འབབ་རྒྱུན་གཟར་ཚད་ཀྱང་ཆེན་པོ་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཆུ་གླུང་གི་དབུས་སུ་ཟམ་འབྱམ་བརྩིགས་ཡོད་པ་དང་།

གཏིང་ཚད་ཟབ་ལ་ཆུ་འཁྱིལ་ཆེ་ཞིང་། འབབ་རྒྱུན་གཟར་པོའི་རིགས་ལ་ལྕགས་ཐག་ཡུག་གཅིག་གིས་སྦྲེལ་བ་དེ་ལ་ཡང་ལྕགས་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཟམ་ཧྲུར་ལ་བརྟེན་པའམ།

གཞོགས་གཅིག་བྲག་རིར་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས་ཙམ་དང་སྦོམ་ཚད་སྤྱི་སྐར་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པའི་ལྕགས་ཕུར་བཏབ་ནས་ལྡིང་ཚད་ཧྲེན་བྱེད་རྡོ་རྩིག་གི་སྙིགས་བུ་སྒྲ་བརྟན་བརྒྱབ་ཡོད། སྟོ་བར་བུ་ག་ཕུག་པའི་རྡོ་སྙོར་མོ་བར་མཚམས་ངེས་ཅན་དང་བཅས་སྤར་དུ་བསྒྲིགས་པར་ལྕགས་ཐག་བརྒྱུས་ཏེ་མཚམས་མཚམས་ལ་རྒྱབ་བཀག་ལྕགས་ཕུར་བཏབ་ནས་རྡོ་ཆེན་སྙོར་མོ་དེ་རྣམས་ཟམ་ཧྲུར་དང་ཟམ་འབྱམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཙུད་དེ་གཡས་གཡོན་རྡོ་རྩིག་གིས་བསྡམས་ནས་ལྡིང་ཚད་བརྟེན་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད། ཟམ་འབྱམ་དང་ཟམ་ཧྲུར་གྱི་མདུན་ངོས་ལྕགས་ཐག་འགེལ་སར་གདུང་མ་འཕྲེད་དུ་བཀལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་སེར་ཆོས་གཉའ་ཤིང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་འདུག ལྕགས་ཐག་འཁྱོམ་པའི་སྐབས་བརྡར་ཤུགས་ཆེ་བས་རྡོ་ལ་མ་རེག་པར་གདུང་མ་དེ་དག་གིས་ལྕགས་ཐག་ལ་ཐོན་སྐྱོར་གྱི་ཕན་ཆ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། གདུང་མ་བརྡར་ཟད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གསར་དུ་བརྗེ་ཆོག སོ་མའི་ཐག་པས་ལྕགས་ཐག་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་བའི་དྲ་མིག་གི་སྟེང་དུ་རྫོག་ཤིང་ཞེས་པ་པང་ལེབ་བཏིང་ནས་ཅི་བདེར་བགྲོད་ཆོག་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་ལྕགས་ཐག་གཉིས་གཤིབ་དང་བཞི་སྦྲགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྕགས་ཐག་ཕྲ་སྦོམ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་ལས་འགྲུལ་བཞུད་ཆེ་ཞིང་ཟམ་ཐག་རིང་བའི་གྲུས་ལ་ཐྱིས་པ་ཡོ་བརྒྱད་ཡོན་པའི་ལག་ངར་ཙམ་དང་། ཐུང་བའི་རིགས་ལ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྲ་བ་ཡོད། ལྕགས་གུག་རྐང་བུའི་འགྲིག་ཁ་མིག་བཙུམས་པ་ལྟར་མཐུད་ཀ་གང་ཡིན་མངོན་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ལྕགས་རྣམས་ཞུན་ཏ་ཅང་དག་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ཞུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་སྦྲེལ་བའི་ལྕགས་གུག་རྐང་བུ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཀོང་གཅིག་ཏུ་སླུགས་པ་ལྟ་བུའི་བཟོ་བཀོད་གཅིག་མཚུངས་འཛམ་ཤ་རྡོད་པ་བཅས་འདུག ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ལ་ཆར་རྒྱུན་དྲག་པོའི་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱང་བཙའ་མི་རྒྱག་པ་དང་ལྕགས་ཀྱི་རང་མདོག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་མིག་ལམ་དུ་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད། ལོ་རབས་ལྔ་བཅུ་པའི་དུས་སྐབས་ཙམ་ལའང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲིམ་འགྲུལ་ཐོག་ལ་ཕན་ནུས་ཐོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། འབྲིམ་འགྲུལ་མི་བདེ་བའི་ལུང་ཁུག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ད་ལྟ་ཡང་ལྕགས་ཟམ་དེ་ཚོའི་ཐོག་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་མུས་སུ་ཡོད། སྔར་སོང་རང་བྱུང་འགྱུར་བའི་ལོ་རབས་ནང་ཉམས་གསོ་དང་།

བདག་གཅེས་མེད་པས་ཉམས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།

བོད་འདིར་སྔར་སོང་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་ཆུ་ཆེན་པོར་ཟམ་པ་འཛུགས་པའི་རིག་པ་དང་ལག་རྩལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ནི་དར་མ་དཔལ་བ་སོགས་ལས་མི་ལྷུང་དང་ཆུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་རྗེས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་ལྷུང་གི་སྒོམ་དང་ཆུའི་དཀའ་ཐུབ་ལྷུར་བླངས་ཏེ་ཞུང་ཁམས་ཀྱི་རང་འཕེལ་བདེ་བསྐྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་ངར་བཟོད་ཐུབ་པ་དང་ཆུས་མི་ཚུགས་པ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ནུས་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་ཞུང་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་ཤོས་དང་མོས་གུས་ཆེན་པོ་ཞུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་མི་དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཧ་སྙེད་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་སྐྲུན་དང་ལྷ་མོ་གསར་བཏོད་གནང་བ་སོགས་ཡིན། གང་དེའི་བཀའ་དྲིན་ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཆེད་སྔ་དུས་ཁྲིམ་ཚང་སོ་སོར་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་བརྙན་རེ་བསྟན་པའམ་ཡང་ན་གནས་ཁང་གསར་པར་སྒོ་སྐབས་ཐོག་མར་ཐང་སྟོང་རྒྱལ

པོའི་སྣང་བརྙན་གདན་འདྲེན་པ་སོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

ཐང་ཐའི་ཙུང་། （唐太宗）ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཏུས་མིང་ལི་ཡིན་པས་མིང་ལ་ལི་ཧྲི་མིང(李世民)ཟེར། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༡༧༤མེ་ཕག(༦༢༧)ལོ་ནས༡༡༩༦ས་བྱ(༦༤༩)བར་ལོ་ཉེར་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཁོང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྙན་གྲགས་ལྡན་པའི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་གོང་མ་ཞིག་དང་ཐང་གའོ་ཙུང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ལི་ཡའན(ཐང་གའོ་ཙུའུ)དང་མཉམ་དུ་སུའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དར་ཆ་ཁྱེར་ནས་གྱེན་ལངས་ནང་ཞུགས། ལི་ཡུའན་གྱིས་གོང་མ་བྱས་སྐབས་ཆེན་ཡང་དང་ཧྲང་ཧྲུའུ་ཡི་གོ་གནས་བསྐོས། ཧྲའོ་ཙན་ཧེ་སོགས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ལ་དྲག་གནོན་བྱས་ཤིང་ཡང་ཧྲི་ཁྲུང་སོགས་གནོད་འཚེ་ཅན་རྩ་མེད་བཏང་། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༡༨༡ཤིང་རྟ(༦༣༤)ལོར་བོད་ས་གནས་དང་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༡༨༨ལྕགས་གླང(༦༤༡)ལོར་རང་གི་ཚ་མོ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་བྱིན་ནས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དང་། དབྱི་ལང་། གའོ་ལི་སོགས་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་གྱི་མཛའ་གྲོགས་འབྲེལ་བའང་གོང་འཕེལ་བྱུང་། རྒྱལ་ནང་དུ་ཝུན་དང་དམག་དཔུང་བགོས་ཏེ་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་ལམ་ལུགས་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཡིག་ཚད་བཏང་ནས་འཛིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་ཞིང་། མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་འགྲོ་ལམ་ཁག་གཅིག་གསར་བཟོ་བྱས་པ་དེས་ཚོང་ལས་དང་། རིག་གནས་བརྗེ་རེས་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་། མདོར་ན་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་དེར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ཐད་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་གོ་གནས་བཟུང་ཡོད།

ཐང་འདྲེ་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ། དེ་སྔོན་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་སྐབས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་དང་བོད་བར་གྱི་ས་ཆ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་ལྷ་འདྲེའི་ཚོ་འཕྲུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གནའ་རབས་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། བླ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཐང་པོ་ཆེ། དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུའི་ནང་ཚན་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་སྔར་དྲུག་ཅུ་ཐ་མའི་མེ་སྦྲུལ(༡༠༡༧)ལོ་བཏབ། རྗེས་སུ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གིས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་དགོན་པ་ཞིག

ཐང་སྒྲེ། གཞིས་ཁ་རྩེ་གདོང་དཀར་ཆུས་ཐང་སྒེ་ཤང་།

ཐང་དམག་གིས་པོ་ཏ་ལ་མེ་ལ་བསྲེགས་པ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་མང་སྲོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་ཐང་གི་དམག་དཔུང་འབོར་ཆེན་ལྷ་སར་འབྱོར། པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ(ཁྲི་རྩེ་དམར་པོ)མེ་ལ་བསྲེགས་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཟིན་བྱུང་། དེའི་སྐོར་དེབ་ཐེར《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལས། དེ་ནས་སླར་རྒྱ་དམག་གི་སྐད་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མི་ཡོང་ཅན་དུ་བཅུག སྒོ་ལ་ཞལ་བ་བྱས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་བྲིས། མི་རིང་བར་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་མེ་ལ་བསྲེགས། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་འཁྲིར་མ་ཐུབ་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སྡུ་དྲུ་གཅིག་གི་སར་གདན་དྲངས་སོ་ཞེས་གསལ་ལ་དེ་བཞིན《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་ལའང་འཁོད་འདུག་མོད། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བཀོད་མེད།

ཐང་མཚམས་སུ་ཕབས། རྒྱལ་རྒྱུད་སྲས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ནས་གཞན་རྣམས

འབངས་ཀྱི་གྲས་སུ་ཕབ་པ་སྟེ། ལྷེ་བརྒྱད་ནང་གི་བསེ་སྟོལ་ནམ་ལྷེའི་གཙེན་པོ་དང་། ལིགས་དྲུག་ནང་གི་ཨི་རྒྱ་ལིགས་ཀྱི་གཙེན་པོ་བཙན་ལྡེའི་ནང་གི་རྒྱལ་ཧོ་རེ་ཡོང་བཙན་གྱི་གཙུང་པོ་ལྷབ་ནག ཁྲི་རྡོག་རྗེ་རྡོག་བཙན་གྱི་གཙུང་པོ། རྒྱུང་མཐའ། སྤུབས་མཐའ་འབྲིང་སྐྱ། སྐྱ་འབྲིང་བཅས་བཞི། ལྷ་རྡོ་རྡོ་རིའི་གཙུང་པོ་ལྷ་བཟང་། འབྲོ་གཉན་ལྡེའུའི་གཙུང་པོ་རྒྱ་བཙན་དང་། མོན་བུ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་གཙུང་པོ་འོལ་གོད་ཚ་ཀློན་གེར་ལིགས། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གཙུང་པོ་ཚེས་སྤོང་ཚ་གཉལ་དུ་སྤྱུགས་ནས་བཀྱོངས། མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་གཙུང་པོ་འ་ཞ་ཚ་མེར་ཀེ་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ་པས་འགག་ཁྲིར་གྲོངས། འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་གཙུང་པོ་ཏུ་ཡོང་ཚ་དུར་བུའི་བདག་དང་ཁྲུ་ཚུའི་བདག་གཉིས། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་གཙེན་པོ་པ་ཚབ་ཚ་ལྷ་བལ་པོ་དང་། གཙུང་པོ་ཡོད་པོ། ཡོད་ཚུང་བཅས་གསུམ།

ཐང་ཟམ་ཚང་། (唐三藏[illegible]玄奘) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། (སྤྱི་ལོ༦༠༢ནས༦༦༤) ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཀྲུང་ཀྲུང་གི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། ཆུང་དུས་ནས་རབ་བྱུང་གནང་སྟེ་ཐོག་མར་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་དཔེ་དེབ་ལ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་དྲིན་ཀོན་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ས་ཕག(༦༢༧) ལོར་གོང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཡང་གནང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག ཚོང་པ་དང་ལིགས་འབུལ་མི་སྣའི་གྲས་ཀྱི་རྒྱ་གར་བའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་གར་ཕལ་སྐད་དང་ཧོ་ཆོས་ལོ་གསུམ་རིང་སྦྱངས་ཏེ་ནང་མི་ཞིག་གི་རོགས་རམ་འོག་རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་འདུན་རྣམས་གོང་མའི་སྙན་དུ་འཁྱོལ་ནས། དྲིན་ཀོན་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ས་གླང(༦༢༩) ལོར་གནང་བ་ཐོབ། ལམ་ཡིག་བསྡམས་སྟེ་ལོ་དེར་རྒྱ་གར་དུ་ཐོན་ནས། ལམ་ཞོར་འགུ་ཚང་དང་། གྲུ་གུའི་ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་པའི་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆོས་ཀུང་སྡེ་ལེན་ཞབས་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན། ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་མཇལ་དང་སློབ་གཉེར་བྱུང་འབྲེལ་གནང་། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་དང་། བི་ཤུད་ཏྲ་སེངྒ། ཛ་ཡ་བཏྲ། སུཏྲ་དེཝ། ཛི་ན་ར་ཀྲི་ཏ་སོགས་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས། རིག་གནས་དང་། ཚད་མ། མངོན་པ། དབུ་མ། འདུལ་བ་སོགས་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་དགོན་པའི་ནང་ནས་མཁས་པ་མང་ཤོས་བཞུགས་པའི་དགོན་པ་ཤྲི་ན་ལེནྡྲར་ཕེབས་ཤིང་། དགེ་འདུན་དང་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་བསུ་བ་ཞུས། ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཕེབས་པའི་སྐུ་མགྲོན་ཆོས་ལུགས་མཁས་ཤོས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་སྣེ་ལེན་ཞུས་ཏེ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཚད་མ་དང་མངོན་པ་མཛོད་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཞིང་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་གནས་མཇལ་དང་ཆབས་ཅིག་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཛེ་ཏཱ་རི་སོགས་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་དང་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་《གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ》ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་། རྒྱལ་བློན། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་གུས་ཆེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར། ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་ཧྭ་ཤང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདི་འདྲ་བའི་མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་དང་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་འདིའི་མཚན་ལ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་དེ་བ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལྷར་འབོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་སོགས་ལ་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཁར། རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དགའ་སྐྱེལ་སྟོན་མོ་དང་དངོས་འབུལ་མང་པོ་ཕུལ་ཏེ་རྟེན་གསུམ་སྣ་ཚོགས་གླང་པོ་ཆེའི་ཁལ་གྱི་སུམ་ཆ་གཉིས། ན་བཟའ་ཆ་ཚང་། ཁལ་མ་གླང་པོ་ཆེ་གཅིག

གསེར་ཞམ་ཁྲི། དངུལ་ཞམ་སུམ་ཁྲི། ཁ་ཆེའི་རས་ཡུག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོགས་ཕུལ། དེ་ནས་ལམ་ཞོར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་གྲེར་འཁོར། སྐབས་དེར་ཁལ་མ་སྤྱང་པོ་ཆེ་དེ་ཤི་བ་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་ཐོས་ནས་ཝུ་ལག་བཏང་ནས་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཁལ་བྱུང་། ཕན་ཚུན་གྱི་ལམ་བར་ལོ་གསུམ་དང་རྒྱ་གར་ས་གནས་རང་དུ་ལོ་བཅུ་བཞི་བཞུགས་པ་བཅས་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་དཀའ་སྤྱད་འབད་རྩོན་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་། ཐྲིན་གོན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༦༤༥)ལོར་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་བདེ་བར་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མས་སློན་ཆེན་ཅོ་ཕུ་ལིའང་སོགས་སློན་ཆེན་འགའ་ཤས་དང་། དགེ་འདུན་མང་པོར་བསུ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་གོང་མ་དང་མཇལ་ཞིང་། ཧྲ་ལའི་ལོ་མར་ཁྱེར་བའི་ཆོས་དཔེ་པོ་ཏི་དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་རྡོག་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ། ཙནྡན་ལས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་གསུམ། གསེར་ཟངས་ལས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་བ་གཉིས། ཁ་ཆེའི་རས་དང་། གསེར་དངུལ་གྱི་དོང་ཙེ་སོགས་དངོས་སྐྱེལ་མང་པོ་ཕུལ། གོང་མས་དེ་རྣམས་ལ་བདག་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་ཁྲང་ཨན་ཧུང་ཧྥུ་སི(长安弘福寺)བཞུགས་གནས་སུ་གནང་། དགོན་པ་དེའི་ཧྭ་ཤང་ལི་བཞུན་སོགས་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་རོགས་རམ་དང་། སློན་པོ་ལིའང་ཀོ་ཀུང་དོ་དམ་པར་བསྐོས་ནས《རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》དང《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ》སོགས་བཀའ་བསྟན་པོ་ཏི་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ(ལེ་ཚན་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ)རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། འགྱུར་སྙིང་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བཅོས་ཀྱང་གནང་། ཚེ་ཨེན་ཟི་སྤྱི(慈恩寺)བྱམས་པ་གླིང་ཟེར་བའི་དགོན་སྡེང་ལ་ཞིག་གསོས་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་ཏེ། གོང་མའི་སྐུ་ཞེ་ཕང་ལིའུ་ཏའོ་ཙུང་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་དགོན་པ་དེར་གདན་དྲངས། ཧུང་ཧྥུ་ཟི(弘福寺)ནས་བཙུན་གསར་ལྔ་བཅུ་དང་། དེ་ཕྱིངས་དགོན་ཁག་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ནས་བཙུན་གསར་ལྔ་རེ་བསྡུས་པས་རབ་བྱུང་པ་མོ་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་། སློབ་དཔོན་དང་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ནས་སྤྲུར། དགོན་པ་ཆེ་བ་གསུམ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕུལ་ཏེ་རེ་ཞིག་བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁན་པོ་གནང་། 《འབུམ་འགྲེལ་སེམས་ལུགས་མ》《རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་དོན་བསྡུས་སྐབས་བརྒྱད་མ》《ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ》《མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ》《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》《ཚད་མ་བསྡུས་པ》ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དེང་སང་ཡང་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་བཞུགས། ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་ནས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ(ཐང་གའོ་ཙུང་གི་ལིང་ཏེའོ་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ)ཆུ་ཕག(༦༦༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་འདིའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ《ཐང་སན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་བདག་གིས་ད་ཕན་མཐོང་མ་མྱོང་ཞིང་། འདིར་བཀོད་པ་ནི། སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་གནད་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན།

ཐང་ཤུ་ཐུ་ཧྥན་འཆང་། (唐书吐蕃传)དེ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་སྒྲ་ཐོན་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་སྐོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་ཐང་ཤུ་ཐུ་ཧྥན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཐང་བཞི། རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་། ཨ་མདོའམ་ཁམས་ཀྱི་གཡེར་མོ་ཐང་། ལྷུགས་རྩེ་གྲི་བུ་ཐང་། ཁམས་ཀྱི་པདྨ་ཐང་།

ཐང་ཡིག སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཞུ་བ་པོ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྔ་ཡོད་དེ་པདྨ་བཀའ་ཐང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་། བློན་པོ་བཀའ་ཐང་། བཙུན་མོ་བཀའ་ཐང་། ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་བཅས་ཡིན། པདྨ་བཀའ་ཐང་ནི་སློབ་དཔོན་རང་

ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་ཞུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། བློན་པོ་བཀའ་ཐང་ནི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། བཙུན་མོ་བཀའ་ཐང་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་ལྷ་ལྕམ་མནྡཱ་ར་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ཞུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་ནི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དམ་ལ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཐང་ཡིག་ཆེན་མོ། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཐང་ཡིག་ཆེན་མོ་ནི། 《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》ནང་གསེས་དུམ་བུ་གཉིས་པ《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འདི་ནི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱ(༡༣༤༥)ལོ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱ་ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་གི་འོག་ནས《ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང》 ཡར་ལུང་ཤེལ་བྲག་ནས《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》 《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》 《ལོ་པཎ་བཀའ་ཐང》གསུམ། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་ནས《བཙུན་མོ་བཀའ་ཐང》བཅས་གཏེར་ནས་བཏོན་ཞེས་གསང་ཆེན་རྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་མང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་དག་གི་ནང་བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་ལས་མི་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་གལ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད། བྲག་སྒྲི་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་བཀའ་ཐང་འདིའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་བཟུང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་དགག་པ་མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོན་ཆ་དེ་དག་ཕྱི་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་བཅུག་བྱས་པའི་ལྷད་སྐྱོན་ཡིན་པ་ལས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དཔྱད་གཞིར་འོས་པའི་རིན་ཐང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་བཟུང་ནས་སྐུར་འདེབས་བྱེད་མི་རུང་ལགས།

ཐང་ཤུ་ཐུ་ཧྥན། (唐书吐蕃传)ཚལ་པའི་དེབ་དམར་ནང“ཐང་ཤུ་ཐུ་ཧྥན”ཞེས་པ་རྒྱའི་དེབ་གཏེར་ལས”ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་དུ་ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་སྐོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་པའི་དེབ་ཐེར་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཐང་ཧྲུའུ་ཟེར་ཞིང་ཐུ་ཧྥན་ནི་རྒྱ་སྐད་ཐོག་བོད་ཀྱི་མིང་རྙིང་པ་ཡིན་པས་ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་སྐོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེབ་འདི་ལ་རྙིང་མ་དང་གསར་མ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྙིང་མ་ལ་ཁྲིན་བསྡོམས་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཐུ་ཧྥན་གྱི་སྐོར་ནི་དེབ་ཨང་བརྒྱ་དང་གོ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྟོད་ཆ་དང་སྨད་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་ཐོག་མ་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོར་བྲིས་ཡོད་པས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེབ་འདི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་རྗེས་མའི་གོང་མ་ཅིན་གཀའོ་ཙུའུ་ཐེན་ཧྥུ(晋高祖天福)ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་ལྕགས་གླང(༩༤༡)ལོར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་འགོ་བཙམས་ཏེ། གོང་མ་ཁྲུའུ་ཏིའི་ཁེ་ཡུན(出帝开运)ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༩༤༥)ལོར་བཙམས་གྲུབ་པས་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་འགོར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བློན་ཆེན་ཀྲའོ་དབྱིན(赵莹)ཟེར་བས་རྩོམ་འབྲིའི་མགོ་བཙམས་ཏེ། རྗེས་སུ་བློན་ཆེན་སང་ཝེ་ཧན(桑维翰)དང་། ལིའུ་ཞུས(刘昫)གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་འབྲིའི་ལས་འགན་ཁུར་ཞིང་། དེབ་ཟེར་འདི་འབྲི་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་ཀྲང་ཀྲའོ་ཡོན(张昭远)དང་། ཅ་ཝེ(贾纬)ཞེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། བཙམས་གྲུབ་རྗེས་བློན་ཆེན་ལིའུ་ཞུས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་དེབ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་ལིའུ་ཞུས་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ཐང་ཡིག་གསར་མ་ནི། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུང་རེན་ཙུང་གི་ཆིང་ལིས(庆历)ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༠༤༤)ལོར་རྩོམ་འབྲི་བྱེད་པའི་འགོ་བཙམས་ཏེ་སུང་རེན་ཙུང་གི་ཅའི་ཡུའོ(嘉佑)ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་

ལྷུགས་ཕྱི(༡༠༦༠)ལོར་བརྩམས་གྲུབ་པས་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་ཙམ་ཐོགས་ཤིང་། རྩོམ་པ་པོ་ནི་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་པ་སྙན་གྲགས་ཅན་ཨོའུ་དབྱང་ཤིའུ(欧阳修)དང་། སུང་ཆིས(宋祁) ཧྥན་ཀྲིན(范镇) ལོས་ཞྭ་ཆིན(吕夏卿)བཅས་སོ་སོས་རྩོམ་འབྲི་བྱས་པ་དང་། ལོ་སྤྱི་མ་བཅུའི་རིང་ལ། གཙོ་བོ་སུང་ཆིས་ཐེར་བས་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ནས་ཨོའུ་དབྱང་ཤིའུ་ཡིས་ཀྱང་རྩོམ་འབྲི་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་རེད། དེབ་འདིར་ཁྱོན་བསྡོམས་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་བོད་ཀྱི་སྐོར་ནི་དེབ་ཨང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལའང་སྟོད་ཆ་དང་སྨད་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡོད། དེབ་འདི་ཐང་ཧྲུའུ་རྙིང་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་བལྟ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཐང་ཧྲུའུ་གསར་རྙིང་གཉིས་བྲིས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོས་བོད་ཡིག་ཏུ་མ་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་དེབ་འདི་ནས་དྲངས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》 ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》སོགས་སུ་ལུང་ཐོར་བུ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ཐང་ལྷའི་བྲག བྱང་གི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་ཟེར་བའི་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། རི་དེར་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་དགུའི་ནང་གི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་གནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རིའི་མིང་ལ་ཡང་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཚུལ་དག་རྒྱུན་དུ་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཐང་སྟོད། གྲིམ་སྟོད་དང་དམ་སྟོད།

ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་བློ་ངོ་འབབ་ཞིག་ཏུ་སོང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་བློ་ངོ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པས། དོན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་དག་གཞན་ཡང་མེད་པས། ལམ་རྣམ་དག་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མི་སྲིད།

ཐན་ཀོར། (ཐན་སྐོར)ཉེ་འཁོར་རམ་ཐུང་ངམ་རྒྱལ་ཕྲན།

ཐན་ཕྲིན། ཕར་ཚུར་བསྐུར་བའི་གཏམ་མམ་ཡི་གེ །

ཐབ་མགོ་འཛིན། སྡེ་མི་སེར་གྱི་བཀོད་འདོམས་འགན་འཁུར་བ།

ཐབ་དུ་བ་མ་ཆད་པའི་ཡོངས་སྒྲོན། ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་གཏོང་མཚམས་བཞག་མ་སྤྱོང་བ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཁྱིམ་གྱི་ནང་འགྲུལ་པ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་རྒྱུན་གཏན་ནས་མ་ཆད་པ།

ཐབ་མོ་བཀྲི། འཐབ་འཛིངས་བྱེད།

ཐབས། དཔབ། རྟགས་མཚན། ནད་རྟགས།

ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི། མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྒྱུད། སྨིན་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་རྒྱུད། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཉེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དོ། །

ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བར་ཆད་བཞི། ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད། ཞུགས་པ་ན་ཕྱི་རོལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད། སེམས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ན་བདུད་སྟོབས་འཕེལ་བའི་བར་ཆད། ཆེར་བརྟན་པ་ན་ཏིང་འཛིན་ངོ་མི་ཤེས་པའི་བར་ཆད་དོ། །

ཐབས་མཁས་དྲུག སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་རྩ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཚད་མེད་པར་བསྒྱུར་བ། ཚོགས་ཆུང་ངུས་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ། སྟོན་པ་ལ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བ། བར་མར་གནས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་འཇུད་པ། ཞུགས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཐབས་བཞི། མཁས་པའི་ཞ་རྒྱན་ལས་དཔྱད་དང་མཐུ་བཟོད་ལྡན་པའི་ཐབས། བང་མཛོད་ནོར་གྱིས་གང་བའི་ཐབས། དབྱེན་བསྡུམ་བྱེད་ཐབས་བསྡུམས་པ་ན། ཇོ

བསྲུང་ཐབས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི།

ཐབས་ལམ། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་རླུང་ཐམས་ཅད་ལྟེ་བའི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྡུད་པའི་ཆེད་དུ་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས། ཞིབ་ཕྲ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ།

ཐབས་ལམ་སྙན་བརྒྱུད། སྤྱིར་ཐབས་ལམ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྔགས་ལམ་ལ་ཐབས་ལམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མ་གཅིག་གི་སྙན་ནས་གཅིག་གི་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས། ཡི་གེར་བྲི་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཐབས་ཤེས་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན།

ཐབས་སུ། ཐབས་ཅིག་ཏུའམ་ཆབས་ཅིག་ཏུ། ལྷན་ཅིག་ཏུ། གློ་བུར་དུ།

ཐམ་ཐམ་ཟུག་པ། ཐལ་བྱུང་དུ་ཟུག་པའམ་གཏིང་རིང་པོ་ཟུག་པ།

ཐམ་ལགས་པ། འཐམས་ལགས་པ། མཐུན་པ།

ཐམ་ཤད། ཐམས་ཅད།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་ཀུན་མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟེར།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མཆོག་གི་གཞུང་ཤིང་གཅིག་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟིལ་གནོན་བཞད་པ་རྩལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསང་མཚན་གཞན་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གིས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་དབང་གསན་སྐབས་བླ་མས་བཏགས་པའི་གསང་བའི་མཚན།

ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་དགེ་སློང་། རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དམའ་ཤོས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སྡེ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་སྟེ་དུས་གསུམ་གའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་སྨྲ་བ།

ཐའི། མདའ་ཡི་ལྕུག་མ་ཕྲ་སྲོམ་འཇུ་དང་ཏ་ལམ་འདྲ་ཡང་མདེའུ་ཙུང་ཐུང་བས་ཡང་ལྡིང་འཕྱིར་ཙམ་ཡིན། མདའ་ཐོག་མར་སྦྱོང་སྐབས་ཐོག་མར་འཇུ་དང་། དེ་ནས་དཔུང་ཤུགས་དང་མདའ་ཡི་འཕྲོད་ཚད་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་ཆེད་ཐའི་ཞེས་པ་དེ་སྦྱོང་སྲོལ་ཡོད།

ཐའི་ཇི། （台吉）དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཐའི་ཇི་ཟེར་བར་སྐུ་པོ་མ་གཏོགས་སེར་མོ་བ་གཏན་ནས་མེད། གོ་གནས་རིམ་པ་ནི་ཛ་སག་གི་འོག་ཏུ་ཡིན།

ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཤེན་བཙར་བྲིས། ཏའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཧྲའན་ཀྲོའུ(陕州)ས་ཆར་བྲིས་ཞེས་པ་སྟེ། ཧྲའན་ཀྲོའུ་ནི་ལེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐའི་ཧོ(太和)ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་མི་ལྷག(༨༣༧)ལོར་ཧྲའན་ཤན(陕县)ཟེར་ཞིང་དེང་སང་གི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སན་མོན་ཞ་གྲོང་ཁྱེར(河南省三门峡市)དང་དེའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཟེར།

ཐའི་ཡང་ཧྥུའི་ལིའུ་ཧྲོ། （太原府留守）འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་དུ་ཐའི་ཡོན་ཧྥུའི་ལིའུ་ཧྲོའུ(ཐའི་ཡོན་ས་གནས་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ)ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྔར་སུའི་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་གོང་མ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་ཁག་གཅིག་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་སྲིད་འཛིན་དཔོན་རིགས་ས་གནས་སོ་སོར་བཞག་པ་ལ་ལིའུ་ཧྲོའུ(留守)ཟེར་ཞིང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་འཛུགས་མཁན་ཐང་ཀའོ་ཙུའུ་ནི་ཐོག་མར་སུའི་རྒྱལ་རབས

གྱི་གོང་མ་གཡང་རྫིའི་སྐབས་ཐའི་ཡོན་ས་གནས་ཀྱི་ཧྥུ་རིམ་པའི་ཤིའུ་ཧྲུའུ་བྱེད་ཅིང་ཡོད།

ཐར་ཕྱིན་ཞག་པ། ངོས་འཛམ་ཤིང་འཚུར་མདུད་མེད་པ།

ཐར་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་རྗེས་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་མི་དགོས་པར་ཐར་ཟིན་པས་ན་ཐར་པ་ཟེར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་སྟེ་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་ཉོན་མོངས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅིངས་ཐར་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཛཻ་སྲིད་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བདག་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་ལས་བསགས་ནས། ཆོས་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས་ཞེ་སྡང་འཕེལ་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། བདག་ལུས་དབང་བློ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྙིང་པ་ཟད་པས་སྔར་བླངས་པའི་ལུས་དབང་བློ་བདེ་སྡུག་འདོད་སྡང་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་། གསར་པའི་ལུས་དབང་བློ་སོགས་མ་བླངས་པས་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་བདག་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཡིན་ཟེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཅེར་བུ་པས་ནི་ལུས་གཅེར་བུར་སྤྱོད་པ་དང་། དགའ་མི་སྨྲ་བ་མེ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་པ་དང་། མི་འཚེ་བ་དང་། བདེན་སྨྲ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་བརྩོན་དམ་པོས་ཚེ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱས་ལ། འདིར་ཡང་སྔོན་མེད་པའི་ལས་གསར་པ་ཉེ་བར་མི་བསགས་པས། ལུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་ལ། སྐྱེ་བ་ཟད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་དེ་ཟད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བསྒྲིམས་པ་ཡིས། །མདུད་པ་འཛིག་པར་གཅེར་བུས་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་སྟོང་ཀྱི་གངས་ཏི་སེ་དང་མཚོ་མ་ཕམ་ནི་གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སུ་བརྩི་བ་སྟེ། གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་ནི་ཤྲ་ཙ་ལྷ་ལས་ཐོག་མ་སྟོན་པ་ཁྱུ་མཆོག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་ཏི་སེ་ལ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་པས་སྔོན་གྱི་ལས་རྣམས་ཟད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྲགས་སོ། །

ཐར་པ་བཏང་། རབ་ཏུ་བྱུང་།

ཐར་པའི་ལམ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ།

ཐར་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་པུ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ།

ཐར་ལམ་འགྲོ་དོན་བཅུ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཐུན་མོང་ཁྱད་པར་མཆོག་གསུམ་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ནང་ཚན་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་དང་སྒྲོག་འདོན་ཟམ་པ་འཛུགས། །མཆོད་སྦྱིན་ཁྲུས་དང་བསྐོར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ང་ཡི་སྲས། །ལུས་དེ་བོར་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལྔ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བའི་འགོད་ཚུལ། ཆོས་ཅན་དུ་མ་བརྩེགས་པའི་འགོད་ཚུལ། གསལ་སྦྱངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྟགས་སྦྱངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། སྦྱབས་འཚང་གི་འགོད་ཚུལ།

ཐལ་འགྱུར་སྒོ་བརྒྱད་སྦྱོང་ཚུལ། རྟགས་གསལ་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས། རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མ་དང་། ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་དང་། འགལ་ཁྱབ་རྣལ་མ་སྟེ་བཞི་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཞི་བཅས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་གཉིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་།

ཐལ་འགྱུར་བ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་མི་དགོས་པར། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ནང་འགལ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ལུགས་འདིར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ཙམ་ལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དངོས་སློབ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་ཅིང་། རྩ་བ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀྲལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་གསུངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད། །དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སྣང་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ནི་སྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཡིན་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད། རང་མཚན་མི་འདོད་པ། རང་རྒྱུད་དང་རང་རིག་མི་འདོད་པ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་པ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ཤེས་དང་དཔྱད་ཤེས་ཚད་མར་འདོད་པ། ཡིད་མངོན་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ། ཞིག་པའི་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་པ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་པོ་གང་དུའང་མ་སླེབ་པར་འདོད་པ།

ཐལ་འགྱུར་བཞི། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །

ཐལ་སྒྲོ། ཀོ་བས་བཟོས་པའི་རྐྱལ་པའི་ནང་དུ་ཐལ་བ་བླུགས་པ་ལ་ཐལ་སྒྲོ་དང་རྐྱལ་པ་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་རྩམ་པ་བླུགས་པ་ལ་རྩམ་སྒྲོ། མར་བླུགས་པ་ལ་མར་སྒྲོ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཐལ་ཕྲེང་ཉོག་པོ། ཐལ་འགྱུར། ཐལ་ངག སུན་འབྱིན་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཐལ་ཕྲེང་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་མང་པོའི་དོན་ཡིན། ཉོག་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་གིས་གཞུང་དོན་ལ་ས་ཚོད་ཡོད་པའི་གོ་བ་སྐྱེར་མི་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཐལ་འབྱར། ཐིལ་རྩེ་བརྒྱབ་ཡོད་པ།

ཐལ་རང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའང་འཐད། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་མ་བླངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས། ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མིན།

ཐལ་ལྕུས་ཏེ་བག་རིགས་མེད་པ། ཐལ་དྲགས་ནས་ལྷག་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཚད་གཞི་མ་ལོངས་པའི་ལུས་པ་བཅས་ཀྱི་ཏེ་བག་སོང་རིགས་མེད་པ།

ཐི་ཧོ་ལེགས། བོད་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་པ། ལེགས་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ། ཡབ་དེ་ཤོ་ལེགས་དང་ཡུམ་ཀླུ་སྨན་མེར་མོའི་སྲས། དབོན་གསས་འབེ་ཤོ་ཀྲམ་བསྟེན། ལྷ་བོན་བཅོ་ཕན་གྲགས་ཀྱིས་བྱས། བཙན་མོ་གུར་སྨན་ནམ་མཚན་མོ་གུང་སྨན་བྱ་བ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་གུ་རུ་ལེགས་འཁྲུངས།

ཐིག་ལེ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་སྐད་ཅིག་གིས་འཕང་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།

ཐིག་ལེ་ལྔ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཞོམ་དུ་མེད་པར་གནས་པའི་རང་སེམས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྩ་བ་སྲོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ། སེམས་དཀར་དམར་རླུང་གསུམ་གྱིས་དཀྲུགས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཤར་བ་ནི་འཁྲུལ་བ་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ། ཀུན་བརྟགས་མིང་གཞི་ལས་བསྒྱུར་བ་བཏགས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། གཞན་དབང་གི་གཉེན་པོར་རླུང་འཆིང་བ་རླུང་གི་ཐིག་ལེ། ཁམས་དཀར་དམར་དེ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའོ། །

ཐིག་ལེ་ཅན། འདི་སྤྱིར་ཉི་མའི་རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་ལ། སྐབས་འགར་སྤྲུལ་དང་གཅན་གཟན་གཟིག་ལ་ཡོ་དགོས་པའང་འདུག་ཅིང་། འདིར་ནི་གླང་པོ་ཆེ་སྟེ། དམག་སར་འགྲོ་བའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཆང་སྟེར། མཁུར་ཚོས་དང་སྤྱི་བོར་མཚལ་དང་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེ་བཀོད། སྣ་ལ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཅིངས་ནས་འགྲོ་བར་བཤད།

ཐིག་ལེ་གཉིས། ལས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེའོ། །

ཐིག་ལེ་བཞི། སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ། ནོར་བུའི་ཐིག་ལེ། སྤྲུལ་པའི་ཐིག་ལེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའོ། །

ཐིབས་པོ། ནགས་ཚང་ཆིང་འཐུག་པོ།

ཐུ་པོ། ངན་པ།

ཐུ་བོ། ཐུ་བོ། ཕུ་བོ་དང་རྒན་པ།

ཐུ་བ། གོས་ཀྱི་པང་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོས་ཀྱི་གཤམ་མཐའ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྙིང་དུ་འདེགས་པ།

ཐུ་རུས། ཏའི་ཕྲུ་གུ་སྟེ་རྟེའུ།

ཐུ་ཡུ་ཧུན། འདི་ཕལ་ཆེར། རྒྱ་སྐད་དུ་ཐུ་ཡུ་ཧུན(吐谷浑ཡང་ན吐浑)ཞེས་པ་དེ་ཡིན་འདྲ་སྙམ་ཞིང་། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྷུགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས༢༤པའི་ཐོག ཐུ་ཡུ་ཧུན་ནི་ཧོར་སེར་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཐུ་ཡུ་ཧུན་ནི་སྔ་རབས་ཀྱི་མི་རིགས་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མར་ཞན་པེའི(鲜卑)མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བྱང་ཤར་ལོའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནུབ་བྱང་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་འབྲོག་པའི་ཚོ་ཁག་ཅིག་ཡིན་ཙང་། ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་དུས་རབས་བཞི་པའི་མགོར། མི་རིགས་དེའི་འགོ་པ་ཐུ་ཡུ་ཧུན་གྱིས་སྡེ་ཁྲིད་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྤོས་ཏེ་དེང་སང་གི་ཀན་སུའུ་དང་། མཚོ་

སྔོན་བར་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ཡིག་བོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྟོ་བྱང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་སྲུང་། ཆེས། ལྷོད་བྱང་མ་བཅས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐང་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་སྟབས་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ཐུག(དུག)ཆེས། སྐད་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་འཛིངས་པ།

ཐུག་རྩལ། རྩམ་པ་དང་ཐུག་པ་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བའི་མ་དངུལ་འཛུགས་པ།

ཐུགས་ཀ། སྙིང་ཁའི་ཞེ་ས་སྟེ་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དེ་ལ་ཟེར།

ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་མཆོད་རྟེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོན་པ་སྟེ། བད་ཆུང་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་མཚོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བད་ཆེན་གྱིས་དགེ་བ་བཅུ། སྣང་དགེས་ཚད་མེད་བཞི། བང་རིམ་བཞིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ་བཅས། བུམ་གདན་པདྨས་སྟོབས་ལྔ། བུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། ཁྲིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱིས་སྟོབས་བཅུ་དང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། གདུགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས། ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོན་པ་ཡིན།

ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསང་བཅུ། ཕྱི་གསང་བཞི། བར་གསང་བཞི། གསང་བར་འོས་པ་དང་། གསང་བ་གཉེར་གཏད་པ་སྟེ་བཅུ་སྟེ། ཕྱི་གསང་བཞི་ནི་ལྟ་ཟབ་སྤྱོད་པ་བརླང་པོ་དང་། ལྷ་མིན་གཟུངས་དང་གྲུབ་རྟགས་རྣམས། ཕྱི་གསང་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། བར་གསང་བཞི་ནི། བསྒྲུབ་པའི་གནས་དུས་གྲོགས་དང་རྫས། ཀུན་ལ་གསང་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། གསང་བར་འོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སྤྱོད་ཀུན། ཤིན་ཏུ་གསང་ན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། གསང་བར་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། གཉེར་གཏད་པ་ནི་དམ་པ།

ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་བཀའ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་གསུམ།

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཟེར།

ཐུགས་ཀྱི་སྲས། བླ་མ་དེའི་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤུལ་རྒྱུན་འཛིན་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཞིག་ལ་བླ་མ་དེས་རང་ཉིད་ལ་མངའ་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སྦས་གསང་མེད་པར་གནང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་རྗེས་ཆེ་ཤོས་སུ་མཛད་པའི་སློབ་མ་ཞིག

ཐུགས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ནམ་མཁས་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡིན།

ཐུགས་མགོ་སྐྱབ་འབུལ། ཉེར་མཁོའི་དངོས་རིགས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཕུལ་བའི་ཞེ་ས།

ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པར་མཛད། ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའམ་ཐུགས་ལ་ཆུད་པར་མཛད་པའི་དོན་ཡིན།

ཐུགས་ལྷ། ཆོས་སྐུ་མི་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཐུགས། ལོངས་སྐུ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས། སྤྲུལ་སྐུ་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཐུགས། མི་ཕྱེད་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས། མངོན་བྱང་གིས་ཅིར་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་སོ། །

ཐུགས་གཅེས། མྱ་ངན་དང་སེམས་ཁྲེལ་གྱི་ཞེ་ས།

ཐུགས་ཆད། ཡིད་ཐང་ཆད་པའི་དོན།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ། འཕགས་པ་སྤྱན་

རས་གཟིགས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཟེར་བ་ཞལ་རས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནང་ཡོད།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་ཆོག རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ[ཙ]པའི་ནང་དུ་གསལ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཆོག ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ། ཕ་བོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད་པ་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། །ངར་འཛིན་སྒྲིབ་ལྡ་སྐྱེ་མཆེད་ཡུལ་ལ་ཆགས། །ང་རྒྱལ་ལས་རྣམས་དབང་གིས་ཁོང་ཁྲོ་བ། །སྡིག་ལས་འཕགས་པའི་བློ་མེད་ཟབ་མ་རྟོགས། །ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སྡུག་བསྔལ་འཁྱུར་གྱིས་ནོན། །གཡོ་ཅན་མཐོ་རིས་ཐར་པ་ལས་ཉམས་པ། །ཡང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་བཅུ་དྲུག་ཅན་ལ་ལྷག་པར་ཐུགས་བརྩེ་བའོ།།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆེད་ལྔ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྒྲོལ་ལ། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བལ་ཡུལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ཞིག་གི་ཙན་དན་སྡོང་པོའི་ནང་ན་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆེད་ལྔ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་ཨ་ཀ་ར་མ་ཏི་ཤཱི་ལ་བཏང་ནས་གདན་དྲངས་པ་ལས་སྐུ་བརྙན་ལྔ་པོ་སོ་སོར་གསུང་བྱོན་པ་ལྟར་གཅིག་བལ་ཡུལ་མཐིལ་དུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་དབུ་ཁང་། གཅིག་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་འཇའ་མ་ལི། གཅིག་བལ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཛྭ་ག་མ། གཅིག་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་ཝ་ཏི། གཅིག་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་བཅས་ལྔ་པོ་དེ་ཡིན། ཞིབ་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》གཉིས་སུ་གསལ། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བའི་ནང་རང་བྱུང་འཕགས་པ་མཆེད་བཞི་མ་གཏོགས་མཆེད་ལྔ་ཡོད་པ་མི་གསལ་བ་དེ་ནི་བལ་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་མཐའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་ཛྭ་གཾ་ཞེས་པ་འདི་མི་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དགུ། ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་དུ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། གཡས་ངོས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་བཅས་བཞི་དང་། གཡོན་ངོས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎི། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ། སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་བཅས་བཞི་ཡོད་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》གཉིས་སུ་གསལ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཞལ་གདམས་སུ་གྲགས་པ《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》པོད་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཞལ་གདམས་ཁག་གཅིག

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག འདི་རྣམས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་མཚན་བྱང་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་མང་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》[ཙ]པའི་ནང་ཡོད། 《དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ》ནི་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》[ཛ]པའི་ནང་དུ་ཡོད། 《འོད་ཟེར་རྣམ་བཀོད》《ཚ་གྲང་སྣ་ཚོགས》《སྣང་བ་རོལ་པ》《མཚན་རབ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ》བཅས་དེང་སང་གི་བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་གསུངས་སོ། །

ཐུགས་དམ། དམ་བཅའ། ཉམས་བཞེས། ཡི་དམ།

ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ། སྒྲུབ། ཉིན་མོ། དགོང་མོ……

བཅས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། ཆོ་ག་འདོན་པའི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ།

ཐུགས་དམ་ཞལ་གཟིགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་……གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་བྱེད་སའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཞལ་……གཟིགས་བྱུང་བ་སྐོ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ༡. ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས་ནས་མི་དང་མི་……ཐྲད་པ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་ཡི་དམ་དེ་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི་རབ་དང་། ༢. རྩ་དང་རླུང་གི་ཉམས་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་……ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ཞལ་གཟིགས་པ་འབྲིང་། ༣. གདོན་བགེགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི་ཐ་མ་……ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

ཐུགས་དམ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན། ཕྱག་ཐམ་ལ་ཐུགས་དམ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞེ་ས་བྱས་པ་དང་། ཕྱག་ཐམ་……བརྒྱབ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཟེར་བའི་དོན།

ཐུགས་དམ་ལ་འབུབ་མེད། སྤྱིར་ཐུགས་དམ་ཞེས་པ……དོན་མང་པོ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་ནམ། ཉམས་རྟོགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འབུབ་མེད་ཅེས་པ་ཉམས་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཐུགས་འདྲིས་ཤིང་ཚིམ། ཕན་ཚུན་བར་ཐུགས་མཐུན་པ་དང་འདོད་པ་ཚིམ་པ་བྱུང་བ།

ཐུགས་འཁྲོགས་པ། ཐུགས་དཀྲིས་པའམ་མཉེས་པའི་དོན།

ཐུགས་བག་བརྒྱངས་པ། ཞེ་ས་བྱས་པ་སྟེ། དོན་དུ་སེམས་བག་མ་འཕྲུམ་པར་བག་ཡངས་པོར་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན།

ཐུགས་སྨྲམ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཚོར་བ་རྣོ་བའི་དོན།

ཐུགས་སྨི་རུར། དགོངས་པ་མ་ཚིམས།

ཐུགས་གཞོལ་མཛད། ཐུགས་བཞེས་མཛད་པའི་དོན་ནམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ།

ཐུགས་བཞེད། འདི་རེ་བ་དང་འདོད་པའི་ཞེ་ས་ཡིན།

ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད། བླ་མའི་ཐུགས་དང་རང་གི་……སེམས་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདྲེས་པ་ལ་ཟེར། གོ་དོན། རང་གི་གོ་རྟོགས་གནས་ཚད་དེ་བླ་མའི་གོ་རྟོགས་གནས་……ཚད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ནས་བླ་མ་དང་གོ་རྟོགས་གནས་ཚད་མཉམ་པ་ལ་ཐུགས་ཡིད་འདྲེས་པ་ཟེར།

ཐུགས་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཐུགས་རབ་ཏུ་ཅེས་སྟེ། ཡིད་ཤིན་……ཏུ་ཆེས་ནས།

ཐུགས་ལ་སྤྲི་བར་བྱུར། ཐུགས་ལ་བཅགས་པའམ་ཐུགས་ཁུར་བསྣམས་པའི་དོན་ཡིན།

ཐུགས་ལ་བཏགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་པའི་ཞེ་ས།

ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཛོ་མོ་བརྒྱད། མཚོ་ར་བ། ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ཅོག་རོ་བཟའ་སྒྲོན། དམར་རྒྱན་གཟའ་མཚོ། མར་སྒོམ་གཟའ་ཆེན། ལྷ་ལྕམ་པདྨ་གསལ། ལྷ་ལྕམ་ཁྲིམ་རྒྱན། ཉུས་སྦྱིན་ས་ལེའོ། །

ཐུགས་སུ་བདུད་རིས་གདོན་གསོལ། སེམས་ལ་གདོན་འདྲེ་ཞུགས་ཞེས་པ་ཞེ་སའི་ཚིག

ཐུགས་སྲས་རྗེ་འབངས་གྲོགས་ལྔ། ༡. ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་……སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ༢. ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ༣. ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། ༤. རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ༥. བཻ་རོ་ཙ་ན……བཅས་ལྔའོ། །

ཐུགས་བསིལ། སེམས་ཁྲལ།

ཐུན་བསྐྱེད། ཐུན་བསྐྱེད་པའམ་ཐུན་སྤར་བ།

ཐུན་དྲུག ཉིན་མཚན་གྱི་ཐུན་བསྒོམས་ན་ཐུན་དྲུག་ཡོད་དེ། སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ཉིན་ཐུན་དང་པོ། ཉི་མ་ཤར་ནས་ཉིན་གུང་མ་ཟིན་བར་ཉིན་ཐུན་གཉིས་པ། ཉིན་གུང་ཡོལ་ནས་ཉི་མ་མ་ནུབ་བར་ཉིན་ཐུན་གསུམ་པ། ཉི་མ་ནུབ་ནས་སྲོད་མ་ཡོལ་བར་མཚན་ཐུན་དང་པོ། ས……སྲོད་ཡོལ་ནས་ནམ་གུང་མ་ཤར་བར་མཚན་ཐུན་གཉིས་པ། ནམ་གུང་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བར་མཚན་ཐུན……གསུམ་པ་བཅས་ཡིན།

ཐུན་ཟླ། སྔགས་བརྒྱབ་པའི་ཡུངས་དཀར་སོགས་འདེབས་

པའི་དོན།

ཐུན་མིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད། སྐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་སྐུའི་དབང་ཕྱུག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཆོས་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག གདུལ་བྱ་སྤྱུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོ་ཆེ། མ་ཧཱ་འདོན་པའི་སྒྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཐུན་པ།

ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། རལ་གྲི། མིག་སྨན། རྐང་མགྱོགས། མི་སྣང་བ། མངོན་ཤེས། བཅུད་ལེན། མཁའ་རྒྱུས་སྤྱོད། ས་སྤྱོད་རྣམས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་དོན་མཚུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཕྱིའི་རྟགས་མཚན་དུ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། ༡. རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ། ༢. མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ། ༣. ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ། ༤ རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ། ༥. རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ༦. མི་སྣང་བའི་དངོས་གྲུབ། ༧. འཆི་མེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ༨. ནད་འཇོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་བཅས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན། ལྷ་སྟངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད(གོང་དུ་ལྷ་སྟངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས)ཀྱི་ནུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཚེ་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་ཚད་རིམ་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། རིལ་བུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་མཁའ་འཕུར་དང་མི་སྣང་དང་། །ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག་གོ །

ཐུན་མོང་གི་རྟགས་བཅུ། རྣལ་འབྱོར་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཟིན་པས། ས་རླུང་ཟིན་པས་དུ་བ་སྤྲུ་བུན་ནོ། །མེ་རླུང་ཟིན་པས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་རོ། །ཆུ་རླུང་ཟིན་པས་སྨིག་རྒྱུའོ། །རླུང་གི་རླུང་ཟིན་པས་མེ་འབར་བའོ། །ནམ་མཁའི་རླུང་ཟིན་པས་འཇའ་ཚོན་སྣ་ཚོགས། སེམས་ལྷུག་པར་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་ངོ་། །འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་མཐོང་ངོ་། །ལུས་ལ་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔས་འཁོར་རོ། །ལྷའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡུལ་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་བསྒྲིབ་པར་གསལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་སོགས་ཉམས་སྣང་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའོ། །

ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ། ༡. རྣལ་འབྱོར་ཙམ། ༢. མིང་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། ༣. འདུན་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༤. ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ༥. རིགས་ཆེན་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༦. སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༧. རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༨. ལུང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༩. མཚན་མ་རྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ༡༠. འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅུའོ། །མ་ཧཱ་བཀའ་འབུམ་ལས། ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ནི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལ་བྱ། མིང་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་བྱ། འདུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གུས་པ་ལ་བྱ། ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དགེ་སྡིག་གཉིས་འབྱེད་ཤེས་པ་ལ་བྱ།

རིགས་ཆེན་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ལ་བྱ། སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཅི་བྱེད་ཆོས་སྤྱོད་ལས་མ་གཡེང་བ་ལ་བྱ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བྱ། ལུང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་མན་ངག་ཐོབ་པ་ལ་བྱ། མཚན་མ་རྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལ་ལོག་པ་ལ་བྱ། འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་གང་ལ་གང་འོས་སུ་མཛད་པ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། གཟུགས་ཕྲ་བའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་རགས་པའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་ཡང་བའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་ཡང་དག་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དེ། སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་དང་། གསུང་གི་དབང་ཕྱུག ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ཀུན་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ཅི་འདོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྲིད་མེད་བུའི་སྟོབས། ཆུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མེས་མི་ཚིག མེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེན་སྦུད་ནུས་ཤིང་ཆུའི་མི་འཇིགས། རླུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕུར་བ། བསྐལ་པར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐུའི་སྒོ་དགུ་འགགས་པས་བུ་ག་དགུའི་རྒྱུ་བ་ཆད། འདོད་དགུར་བསྒྱུར་པའི་ལུས་གྲུབ། གསུང་གི་སྒོ་བཞི་འགགས་པས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཐོབ། ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་སྙིང་ཁ་ནས་ཛཱ་ཉཱ་ན་རྟོགས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་སོགས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་རེག་པ་སོགས་ལམ་རྫོགས་པའོ། །

ཐུན་མོང་གི་ལས་ཆེན་བརྒྱད། བརྟགས་པ་གཉིས་ལས། ༡. དབང་དང་། ༢. མངོན་སྤྱོད་དང་། ༣. དགྲའི་སྡེ་འཇིགས་པ། ༤ བསྐྲད་པ། ༥. བསད་པ། ༦. དགུག་པ། ༧. ཞི་བ། ༨. རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཐུན་མོང་གི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་བཞི། གྲིབ་མ་དྲུག ཐིག་ལེ་འཛག་པ་དྲུག སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ། དོན་རྒྱན་དང་། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཅས་གསུམ།

ཐུན་མོང་བའི་དབང་ལྔ། མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་དབང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཅོད་པན་གྱི་དབང་། འོད་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེའི་དབང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དྲིལ་བུའི་དབང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མིང་གི་དབང་ངོ་། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཅུ། ༡. སྦྱར་བ། ༢. རབ་དྭངས། ༣. མཉམ་ཉིད། ༤ སྙན་པ། ༥. ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། ༦. དོན་གསལ། ༧. རྒྱ་ཆེ་བ། ༨. བརྗིད་པ། ༩. མཛེས་པ། ༡༠. ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་བརྒྱད། གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་རྫོངས་པས་བསྒྲོད། །ཐ་དད་འཛིན་དང་གུས་པ་སྤོང་། །ཕྱག་རྒྱ་མི་སླུབ་ཕྱག་རྒྱ་འབྲལ། །སྤྱོད་པ་ཉམས་དང་དམ་རྫས་ཁྲོའོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ། མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག གསུང་གི་དབང་ཕྱུག ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ཀུན་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ཅི་འདོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སོ། །

ཐུན་མོང་མིན་པ་གསུམ། རང་བཞིན། རྐྱེན། རྣམ་…… འགྱུར་གསུམ།

ཐུན་མོང་རིག་པ་བཞི། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་ནས་ནང་རིག་པ་ཕུད་པའི་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་སྟེ་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། གཏན་…… ཚིགས་རིག་པའོ། །

ཐུན་ཚོད་དུ་ཏུང་བའི་སྨན་གསུམ། དུས་ཐུང་གི་སྨན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ཞག་བདུན་པའི་སྨན་ལས་བྱུང་བ། ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་བཅང་གི་སྨན་ལས་བྱུང་བའོ། །

ཐུན་མཚམས། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པ་ཏེ་ཉིང་རེ་…… འཛིན་གྱི་ཐུན་གྲོལ་ནས་ངལ་གསོ་བྱེད་པ།

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན། ཡོངས་སྤྱོད་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལས་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཁྲུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར།

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྨིན་གསར་པ་དབང་པོའི་གཞུ་…… མཚར་པོས་དཀྲིགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་…… སྙིང་གཡོགས། དུང་འཁོར་སྐུ་བོ་ཆོས་རྒྱ་ལུ་ཆས་སྤྲས་པའི་སྐབས་ཀྱོན་རྒྱུའི་སྙོད་གོས་ཁྲ་བོ་གཞི་ལི་ཁྲིའི་མདངས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གོས་ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱན་སྤྲས་བྱས་པ་དེ་ནི་མཚམས་སྨིན་གསར་པ་ལ་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ།

ཐུན་གསུམ། སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་དགུང་ཐུན་གསུམ་ལྟ་བུ།

ཐུབ་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་ལུགས་སྲོལ།

ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་…… པོ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སྐྱེ་མཛད་རྣམ་ཐུང་ཞིབ་ཙམ་གོང་དུ་ཀ་སྔའི་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་…… ནང་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག (རྡོ་རྗེ་བྲག)འདི་བོད་དུ་སྐད་…… གྲགས་ཡོད་པའི་རྙིང་མའི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། བྱང་བདག་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། སྡེ་པ་རིན་…… སྤུངས་པའི་བློན་པོ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་མ་…… མཐུན་པར་བརྟེན། བློན་པོ་ཞིང་ཤག་པ་དང་། བྱང་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡུལ་ནས་བསྐྲད། དེར་བརྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་པ་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་བྱེས་སྐོར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་…… ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་སྔགས་པ་གྲུ་ཚང་ལ་ཨེ་ཝམ་…… ལྕོག་སྒར་ཟེར། རྗེས་སུ་དེའི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་བྲག་…… རིག་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་…… དགོན་པ་གསར་དུ་བཏབ་པ་ལ་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཅེས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་རྙིང་མའི་གདན་ས་ལྟ་བུར་གྱུར། དེང་སང་བོད་དུ་རྙིང་མའི་བླ་ཆེན་མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་དགོན་པའི་མིང་བླ་མར་…… འདོགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་…… བརྒྱད་པའི་ས་གླང(༡༤༦༩)ལོར་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་…… པོ་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་…… མཆོག་ལྡན་གྱིས་བཏབ་པའི་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་ཞིག

ཐུབ་ལྡན་གང་ཆེ་བ། སྡོམ་པ་གང་གཙང་།

ཐུབ་པ། སྤྱིར་ཐུབ་པ་ཞེས་པ། དྲང་སྲོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་བཅས་ལ་འཇུག

ཐུབ་པ་བཀའི་མདོས་བཞི། སྤྲུལ་མདོས། བརྒྱ་བཞི་ཚོ་ག སྟོང་རྒྱུན་ཆུ་མདོས། གཏོ་ཆེན་ཁ་འབར་མ།

ཐུབ་པ་བདུན། རྣམ་གཟིགས། གཙུག་ཏོར་ཅན། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ། འཁོར་བ་འཇིག གསེར་ཐུབ། འོད་སྲུང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའོ། །

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ། ཐུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་། བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ལ་བསྟན་པ་ཟེར་ཆོག……

ནའང་ཟེར་སྲོལ་མེད།

ཁྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལྔ་སྟོང་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གནས་པའི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོ་ལྔ་སྟོང་དེ་ཡང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཚན་པ་བཅུར་བགོས་པའི་ཚན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ་བཅས་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་ལྔ་བརྒྱ་ཚན་པ་བར་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་བཅས་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་ལྔ་བརྒྱ་ཚན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆོས་མངོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་མངོན་པའི་ལེའུ་དང་། མདོ་སྡེའི་ལེའུ་དང་། འདུལ་བའི་ལེའུ་བཅས་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་ཐ་མའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྟ་སྤྱོད་དངོས་དང་མི་ལྡན་པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཅས་ཁྲིན་བསྡོམས་ལྔ་བརྒྱ་ཚན་པ་བཅུ་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དུས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདུག

ཁྱབ་པའི་དབང་པོ། འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཚར་བས་ན་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པས་ན་ཁྱབ་པའི་དབང་པོ་ཟེར།

ཁྱབ་པའི་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ནས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་བཅུ་གཉིས།

ཁྱབ་དབང་། ཁྱབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ཁྱབ་བཀའ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། རྗེ་འདི་ནི་ཨ་མདོ་ཙོང་ཁ་ཡུལ་ཧོར་ཡང་གུའི་ཕྱོགས་ཐུན་ཚོགས་གླིང་ལུང་པར་བྲ་སྟེའི་རིགས་སུ་ཡབ་དབང་སྐྱབས་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བ་རི་བཟའ་ཆོས་མཚོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ཆུ་ཁྱི་ལོར་སྐུ་གོང་མ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲིར་འཁོད། བདེ་རྒྱ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས། དམར་གཙང་དཔོན་ཆུང་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་ལས་ཡི་གེ་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)ལོར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་གུས་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་གསན་སྦྱོང་ལྷུར་བཞེས་པས། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ས་སྦྲུལ(༡༧༤༩)ལོར་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོར་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ལས་ལུང་ཆོས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཕུར་བུ་ལྕོག་ཏུ་བླ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་དང་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་རིམ་སོགས་གནང་བ་གསན་ཞིང་། ཉེར་གཅིག་པ་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་རྗེ་དེ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། ལོ་འདིར་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་པར་བཀའ་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུག་ཕུ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ། འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན་ཡེ་

ཤེས་བསྟན་སྐྲོན། པ་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་ལས་གསན་པ་ཞུལ་ཕྱིན་མཛད། རྟག་སྦྱོར་དང་། གུས་སྦྱོར་གྱི་བསྟོན་པ་དྲུག་པོས་གསན་སྦྱོང་ལྷུར་བཞེས་པས་མཁྱེན་རབ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལ་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བར་གྱུར། གཞན་ཡང་སྙན་ངག་དང་། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལའང་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན། ཉེར་གསུམ་པ་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོར་གཞུང་ནས་ཞྭ་ཤྭ་མཁན་པོར་བསྐོས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༧༨༡)ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་སོགས་བླ་སློབ་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་དགོན་ལུང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། མེ་ཕག(༡༧༨༧)ལོར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། དཔོན་དམངས་ལ་བཀའ་ཆོས་གནང་། གོང་མས་འདི་ལ་ཏཱ་ཐོག་ཐུའི་གོ་ས་དང་ཆན་བཞིའི་ལུང་ལས་ཞུལ། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་རང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་གཅིག་པ་མེ་ལུག་ལོར་བྱ་ཁྱུང་གི་མཁན་རབས་ཞེ་གཉིས་པའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་མང་དུ་ཕྱག་བཏབ། ཕྱིན་ཅན་གྱི་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《ལྷུང་སྐུ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར》དང་། 《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》 《བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་གཏན་འི་ཚུ་རྒྱུན》 《གདུགས་དཀར་བཟློག་ཆེན་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་པོའི་ལག་ལེན་ཚོ་གའི་རིམ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་འབྱུང》 《རྗེ་བཙུན་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བདེ་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ》 《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་སྙིང་ནོར》སོགས་པོད་ཚང་བཅོ་ལྔ་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༨༠༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཐུར་ཐུར། ཁོག་སྨད།

ཐུར་མའི་རང་གྲིབ་བདུན། ཚ་བདུན་ཐུར་མའི་རང་གྲིབ་བདུན།

ཐེ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༨༠༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་ས་ཕག་ལོར་གོང་གི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྨད་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་སྡོང་བཞེངས་རྒྱུའི་ཆེད་འབུལ་སྡུད་མཁན་པོར་ཕེབས། རྗེ་འདིའི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆུང་ངུའི་ཟིན་བྲིས་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས》ཞེས་པ་དང་། 《གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམ་གྲོལ་འཐྲས་བཟང་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་པོད་འབྲིང་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་རྟ(༡༨༤༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཐེ་ཚོམ། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད།

ཐེ་ཚོམ་མིང་ཅན་གསུམ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ།

ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཐེ་ཝེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཀུང་གསུམ་ཞེས་པའི་དཔོན་ཆེན་གཙོ་བོའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་དམག་དོན་གྱི་སྲི་ཁྲབ་དཔོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་དམག་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཐེག་ཆེན། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་རང་གིས་འཁྱེར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མ་ཐེག་ཆུང་ངམ་ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་ལམ་ཁག་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་རིམ་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཏེ་རིམ་པ་གོང་མ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཟེར་ལ། རིམ་པ་འོག་མ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའམ་མདོའི་ཐེག་པ་ཟེར།

ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཐེག་དམན་མདོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་བཅུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེན་པོ་བདུན། དམིགས་པ་ཆེན་པོ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆེ་བ་བདུན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བསྣན་པའི་བཅུ་གསུམ་མོ། །

ཐེག་ཆེན་གཉིས། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་དང་། ཡང་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའོ། །

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དྲུག བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། མཉམ་བཞག་ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ། འདའ་བྱའི་ལམ། འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མོ། །

ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ངེས་པ།

ཐེག་ཆེན་པའི་ལམ་གཉིས། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དྲུག

ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ། འཕེན་པའི་སྟོབས། གོམས་པའི་སྟོབས། སུན་འབྱིན་གྱི་སྟོབས། དཀར་པོ་པའི་སྟོབས། ས་བོན་གྱི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས།

ཐེག་ཆེན་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག དགེ་བ། མི་དགེ་བ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། མ་འདས་པ། ཟག་བཅས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་པ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཅི་བྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཧི་མི་སྙམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་རིགས་ཅན

འདི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་རྟགས་བཞི། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཟོད་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ། ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ།

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྲངས་པ་བཞི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲངས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོམ་ཉི་སྤྲངས་པ། ཆོས་འཛིན་སྤྲངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲངས་པའོ། །

ཐེག་པ་དགུ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཀྲི་ཡ་ཨུ་པ་ཡོ་ག་གསུམ། མ་ཧ་ཨ་ནུ་ཨ་ཏི་དགུའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ། ༡. ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་དུལ་བ། ༢. ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་ཞི་བ། ༣. ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤ ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པ། ༥. སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ། ༦. སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ༧. སྨྲ་མཁས་པ། ༨. བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ། ༩. བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། ༡༠. སྐྱོ་ངལ་སྤང་བའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བཅས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཟེར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་སུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐོ་དམན་རིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་སྟེ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་ཁུར་འཁྱེར་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེའང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་པའི་དོན་གྱི་ཁུར་ཆུང་དུ་ལྡན་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་དུ་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེ་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དང་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། ཡང་ན་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་ཆུང་བའམ་ཐེག་དམན་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཅེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་དགོངས་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཟེར།

ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་པ་གཉིས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ།

ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བློ་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཆོས།

ཐེག་པ་རིམ་དགུ། འདི་ལ་བོན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་དང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། བོན་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ནི། ཕྱྭ་གཤེན། སྣང་གཤེན། འཕྲུལ་གཤེན། སྲིད་གཤེན་ཏེ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་བཞི། དགེ་བསྙེན། ཨ་དཀར། དྲང་སྲོང་། ཡེ་གཤེན་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་དགུའོ། །གཉིས་པ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ནི།

༡. ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། ༢. རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ།༣. ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་བཅས་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ༤ ཀྲི་ཡ(བྱ་རྒྱུད) ༥. ཨུ་པ(སྤྱོད་རྒྱུད) ༦. ཡོ་ག(རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད)བཅས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་གསང་སྔགས་ཕྱིའི་ཐེག་པ་གསུམ།

༧. རྒྱུད་མ་ཧཱ་ཡོ་ག ༨. ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག ༩. མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་པའི་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུར་གསུངས་སྲོལ་འདུག དེར་དགེ་ལུགས་པས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཟེར་བ་ལས་ཐེག་པ་དགུ་ཟེར་སྲོལ་མེད། དེ་ནི་སྟོན་པས་ཆོས་གསུང་སྐབས་བཤད་བྱའི་ཡུལ་སློབ་མ་ཁག་བཞི་ལ་བགོས་ཏེ་གནས་ཚད་མཐོ་དམན་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཟེར་རོ། །ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང《མཛོད་བདུན》རྩ་འགྲེལ་དང་། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཟིགས།

ཐེག་པ་གསུམ། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་ནི། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཤྲ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཉན་ཐོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་བསྟེན་ཞིང་དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དང་། ཐོས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་སྒྲོག་ཀྱང་ཟེར། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། གཙོ་བོ་བདེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་རང་རྒྱལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་སམ་རང་རྒྱལ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ། འདུ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བར་དབེན་པར་གནས་པ། ཉན་ཐོས་ལས་ཤེས་རབ་ཟབ་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཁྲིད་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྟོད་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའ། ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་སྟེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད། ཅེས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོ་བདུན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད

ཉི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རྟག་ཏུ་གུས་སྦྱོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་སོ།། དེ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དང་། མི་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་དམན་ནོ། །དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་དམན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །

ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པའོ། །

ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས། ཉན་རང་གི་མི་སློབ་པ།

ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ། རང་དོན་དུ་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཐེག་པ་གོང་མའི་ལམ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །

ཐེག་དམན་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལྔ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བདུན། གནས་བརྟན་པ་གསུམ། མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད།

ཐེག་དམན་པའི་སྡེ་བཞི། ཉ་སྡེའི་ནང་ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞིར་གཟིགས།

ཐེག་དམན་རིགས་ངེས། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲོད་རྩེ་མན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་སྲིད་ཅིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ལྡོག་སྲིད་ལ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པར་ཉན་ཐོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་དམན་ས་བརྒྱད། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་བསྒྲུང་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་སྟེ་བརྒྱད།

ཐེག་དམན་སློབ་པ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །

ཐེག་ལམ་རྣམ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་ལམ(ལྷ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ(ཉན་རང་གི་ཐེག་པ) རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སམ་དེའི་གོ་འཕང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ(ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ)

ཐེག་གསུམ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་དང་ཞི་སྣ་གཅིག་བུ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ།

ཐེབ་འདི། ཐེབས་འདི་འམ་ཐེངས་འདི།

ཐེབ་རྩེ། སྡེར་མའི་མིང་།

ཐེབས་སྒྱུར་ལས་ཁུངས། དེ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལྷ་ས་སྨོན་ཚོགས་གཉིས་རིང་འདུས་ཚོགས་སུ་འབུལ་རྒྱུའི་འགྱེད་དཔལ་མ་རྩ་སྲིད་གཞུང་ལ་བཞག་སྐྱེ་སྐྱེད་གཏོང་བྱས་པའི་སྐྱེད་དཔལ་སྟེང་ནས་ལོ་ལྟར་སྐུ་འགྱེད་འབུལ་རྒྱུར་འགན་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་ཕྱག་ཐེབས་སྒྱུར་དང་གཅིག་ལ་རྩེ་རྣམ་གན་ཐེབས་སྒྱུར་ཟེར།

དེའི་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ལོ་ལྷར་འཁོར་འགྲིམས་བྱེད་པ་ལས་ངེས་གཏན་མེད།

ཐེམ་གཉེར་ལྷ་བ་ཆེ། གབ་ཚིག་འདིའི་ནང་དོན་ནི། གབ་ཕྱ་ལྡིད་འདེགས་ཀྱི་སྒྲུང་དང་། དེའི་ངོས་སུ་བཀོད་པའི་ཤག་གའི་རི་མོ་དེ་ལ་བརྟགས་པའི་སྒྲུང་རྗེ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཐེམ་པའི་གཉེར་མ་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ཆེ་བ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་བློ་སྣོ་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་གོང་གསལ་གྱི་གབ་ཚིག་དེ་བྲིས་པའི་འགྲམ་དུ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཚང་ཞིག་རི་མོར་བྲིས་ཡོད་ཅེས《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ལས་གསལ།

ཐེམ་བྲེ་བཀོག་པའི་ལྷ་ཁང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་ཞང་ཞུང་བཟའ་ལི་ཐིག་སྨན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མ་རྙེད།

ཐེའུ་རང་སྤུན་དགུ། ༡. རྒྱལ་ཐེའུ་ཁྲ་བོ། ༢. དྲི་ཤ་ཁ། ༣. ཀན་ཐོར་གསུམ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད། ༤. ལས་ཐེའུ་སྨུག་པོ། ༥. ལིགས་ཐེའུ་ཁྲ་བོ། ༦. ས་ཐེའུ་ནག་པོ་གསུམ་དམངས་ལ་གནོད། ༧. ཐག་སྲིན། ༨. ཤིང་སྲིན། ༩. རྒྱ་སྲིན་གསུམ་ཕྱུགས་ཕྱུགས་ལ་གནོད། དགུ་ཀའི་ཁང་པས་བཅག་པའོ། །

ཐེར་ཟོ། སྣ་ང་སོགས་སྟོད་སྨད་ཁ་ཡངས་པ།

ཐེར་ལ་འབུད། རྩ་མེད་དུ་ཐོན་འགྲོ་བའམ། རྩ་མེད་དུ་དག་འགྲོ་བའི་དོན།

ཐོ་གོན་ཐེ་མུར། (ཐུའོ་ཏུན་ཐེའུ་མུར妥懽帖睦尔) ས་ཧྲ་ལོ་པ། རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༣༣༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༦༨)བར་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་རིང་སྲིད་བཟུང་། མིང་ལ་ཞུན་རྟིས་ཨོ་ཏུས་ཐུ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འདིས་ཀྱི་ལོན་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༣༥༤)ལོར་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏའི་སི་ཏུའི་གོ་གནས་དང་། བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆ་སྤྲད། 《ཧོར་ཆོས་འབྱུང》དུ་རྒྱལ་པོ་འདིས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་གདན་དྲངས་པར་བཤད་པ་ནི། ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་དང་བསྡུར་དགོས། འདིའི་སྲིད་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)ལོར་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་གདན་དྲངས། འདི་སྐབས་རྒྱ་རྫ་ཞེས་པའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཅུ་རྫ་གེ(朱格)ཟེར་བ་གཅིག་གཡོ་སྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་པོས་རྟག་དཔྱོད་མ་བྱས་པར་བློས་བཀལ་ཏེ་སྡེ་ཆེན་པོའི་དཔོན་པོར་བསྐོས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྡེ་མང་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་ནང་བློན་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་ཕྲ་མ་བཙུག་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་ཐག་རིང་དུ་བཏང་། ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐོག་ཐ་ཧོ་ཐའི་ཙེ(托塔和太子)གསོད་དུ་བཅུག མཐར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༦༨)ལོར་མིང་གི་དམག་དཔུང་གིས་རྒྱལ་ས(ད་ལྟའི་པེ་ཅིན)བཟུང་སྟེ་ཐོ་གོན་ཐེ་མུར་བྱང་ངོས་དབྱིན་ཕྲང(应昌)ཞེས་དེང་སྐབས་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁེ་ཁྲི་ཁེ་ཐང་ཆི་ཤི་ཏཱ་ལའི་ནོར(克什克腾旗西达来诺尔)རམ་སོག་སྐད་དུ་ཁེ་རེ་ལུན་ཤུ་རན་ཞེས་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་བྲོས། པ་ར་ཏ་ཐོ་ཞེས་པའི་མཁར་བཙིགས། ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་སོག་ཡུལ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། རང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༧༠)ལོར་འདས།

ཐོ་ཙའི་གཏོང་སྒོད། བསམ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ལ་ཐོ་ཙོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་གཏོང་ཕོད་ཆེ་མདོག་ཁ་ཡང་། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

ཐོ་དོན། བཟ་ཐོ་བཏང་བའི་དོན་སྙིང་།

བྲོ་སྒྲི། ཁྲབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་བྱེད་སྐད་གོས་ཤིག་གི་མིང་།

བྲོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་སོག་ཡུལ་དུ་ཧྲིང་གེར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་རྒྱུད་ལས་ཡབ་དཔལ་མཆོག་དང་ཡུམ་དཔལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༡༢)ལོར་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་སོག་ཡིག་དང་མན་ཧྲུའི་ཡི་གེ་བསླབས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཏར་ཆེན་ཞང་གི་བུ་མོ་བཙུན་མོར་བསུས་ཏེ་སྲས་གཉིས་བཙས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཐོག་རྗེས་ཐང་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཞུས་པས་ཡིད་ཤུར་གྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་ཞིང་ཐུགས་ཤུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཞབས་སྐབས་ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་སྟོབས་འཁོར་མངའ་ཐང་སོགས་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མ་བཞིན་དོར་ནས་རྗེས་ཐང་མཁན་ཆེན་གྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྲ་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་དང་སློ་མང་མཁན་པོ་མཐུ་སྟོབས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་འགྱུར་ནས་བཟུང་སྡེ་པོ་ཏི་སུམ་བརྒྱ་དང་། དབང་ཁྲིད་བརྒྱ་ཚར་བཅས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ཐོག་གཙང་དུ་ཕེབས། ལྷ་རྗེ་བ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་འབྲས་སློ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ལོ་གཉིས་རིང་གཞུང་ཆེན་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ནས་ལོ་ཤས་ནང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན། དེའི་ནང་ནས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། དངུལ་ཆུ་བླ་མ་དབང་ཕྱུག་ཆོས་བཟང་། སེར་ཁང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལྷ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དགོངས་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་མཚམས་བསྙེན་ལ་བཞུགས། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཤིང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་པ་མཛད། དེ་ནས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་གཙང་དང་། ས་སྐྱ། ངོར་དགོན། ཞ་ལུ། སྙིང་ལུང་། འཕན་པོ། སྟག་ལུང་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ས་སྐྱ་དང་། བུ་ལུགས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དབང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་ཕལ་ཆེར་གསན། ཡེར་པ་ལྷ་རིར་ཕེབས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས། དེ་སྐབས《གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ》དང《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང》《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ནས་རེ་གཅིག་བར་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སོགས་སུ་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ《གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ》དང་། 《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང》 《དཀྱིལ་མཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ཐོག་ཁམས་འདུ་པིར་ཕེབས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མར་ནོར་ཕྲེང་ཞེངས་གསུམ་བསྩལ། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ཐོག《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་ཕྲེང》གི་པར་གསར་བསྐོའི་ཞུས་དག་དང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བཀའ་རྩོམ་ཡང《རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》《ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུགས་གསང་འདུས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ》《ཆོས་དབྱིངས་གསུམ་དབང་གི་དཀྱིལ་ཆོག》《དཔལ་མཆོག་རིགས་བསྡུས་དབང་བཅུ་བཞི》《སྤྱན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པ》《མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ལུགས》《སམ་པུ་ཊའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས》《ཉི་སྲས་ལུགས་སྒྲོལ་མའི་དབང》སོགས་པོ་ཏི་ཆུང་བ་གཉིས་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༧༥༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བྲོ་རངས་རིག་པ་གསུམ་བརྗེས། སངས་རྒྱས་བཅོམ……

ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཐོ་རངས་རིག་པ་གསུམ་བརྙེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །

ཐོ་ལོས་ཀྱི་བུ་བཞི། ཛིང་གེར་ཏན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ལ་བུ་བཞི་བྱུང་བའི་བཞི་པ་ཐོ་ལོས་ལ་བུ་བཞི་སྟེ། མོང་གོལ་ཏན། ཏུ་ཡི་ལེ། ཏུ་ལའི་ཏུ། ཨ་རི་ཀྷ་ག་བཅས་ཡིན།

ཐོག་ཐི་མུར་འཛའ་ཡ་དུ་རྒྱལ་པོ། (ཡིན་ཙུང) ཞིང་འབྲུག་ཡོར་པ་རང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་སླེབས་པ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༢༨)ལོ་མཇུག་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༣༢)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། མིང་ལ་འཛའ་ཡ་ཐུ་ཟེར། འདིའི་སྲིད་ལོ་བཞི་པ་ལ་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་གདན་དྲངས། རང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་འདས།

ཐོག་མེད་དུས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་དེ་མི་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། མི་དེའི་ད་ལྟའི་སེམས་དེ་ཁ་སང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། ཁ་སང་གི་སེམས་དེ་ཁའི་ཉིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན། དེ་དང་འདྲ་བར་གཞོན་ནུའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དེ་བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། བྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ནི་རང་གི་ཨ་མ་ངོ་ཤེས་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཡིན་ཅིང་། བསམ་བློ་དེ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་མིན་པར། དེའི་རྒྱུན་སྔ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུན་སྔ་མ་དེ་རིམ་པས་རིག་འདེད་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སེམས་དེ་མ་གཏོགས་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་ནས་སེམས་ཡོང་མི་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་འགོ་དང་པོ་དེ་དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་བཙུགས་ཟེར་ཚུག་པའི་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཟེར།

ཐོགས་མེད། (སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད) སློབ་དཔོན་འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་ཡིན་པས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སྲོལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཚུལ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་གསལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱང་བསྒྲིགས་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པ་ནས་ལྔ་པའི་མཇུག་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག སློབ་དཔོན་འདིའི་ཡབ་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་ཡུམ་བྲམ་ཟེ་མོ་པྲ་ཀཱ་ས་ཤཱི་ལ(རབ་གསལ་ངང་ཚུལ་མ)ཡིན། ཆེར་སོང་བའི་དུས་སུ་རིག་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཡུམ་གྱིས་བསླབ་བྱ་བྱས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་སློབ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་པོ་གཅིག་མཛད། དེ་རྗེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལོ་རེ་ཚིགས་བཅད་ཁྲི་བཅུ་རེའི་ཚིག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གནང་། དེ་ནས་ལོ་མང་པོའི་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། སྐུ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཨ་ཛྲ་ཏན)དང་། རྒྱ་གར་སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས

དར་སྤེལ་དང་། ལྔ་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། ཆོས་གཞི་སོགས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསར་དུ་བཙུགས། རང་ཉིད་ལ་སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུན་དུ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་འཁོར་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་རེ་ཡོད་པ་ཞ་སྟག་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་མཐར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བར་བཞུགས། མཐར་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། 《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་སྟོན་པ《དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས》 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ《ས་སྡེ་ལྔ》སྟེ། ༡.《ས་ཡི་དངོས་གཞི》 ༢.《རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ》 ༣.《གཞི་བསྡུ་བ》 ༤.《རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ》 ༥.《རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ》བཅས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ《ཐེག་བསྡུས》 ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》 འདི་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་པོད[ཛི][ཝི][ཞི][ཟི][འི][ཡི][ལི]བཅས་སུ་ཡོད། 《མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་པོད[ངི]པར་ཡོད། 《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་སྐོར་པོད[ཕི]པར་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ》དེ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་བསྒྱུར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་བྱིངས་ཚང་མ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པར་གསལ།

ཐོགས་མེ། དུས་ཡུན་ཐུང་ཙམ་གྱི་རིང་།

ཐོང་མི་ལ། རང་ཉིད་གསོད་པར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན།

ཐོང་སྤྱི། དགྲ་ཤ་ལེན་པར་ཡོང་མཁན།

ཐོང་ཞེས་བྱ་བ་བློ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་འདི་དོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཞིག་ཡིན།

ཐོད་སྐམ་ལྔ། ༡. བདུད། ༢. སྲིན་པོ། ༣. བཙན། ༤. རྒྱལ་པོ། ༥. མུ་སྟེགས་ཏེ་ལྔའོ། །

ཐོན་གྱི་ལུག་ར་ཁ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་སྣེ་མོ་ཐོན་ནས་ཡིན་པ་དང་ས་གནས་དེར་ཐོན་ལུག་ར་ཁ་བྱ་བའི་གྲོང་དང་དེའི་ས་ཞིང་ཡང་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཐོན་པ་ནི་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་མི་བརྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་མཐོང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་དང་། སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་སྟོད་ཁ་གཉལ་གྱི་ས་འབོ་རྭ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོ་དེ་ནས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཕག(༡༤༤༣)ལོར་གཙང་སྨད་དུ་ཐོན་པའི་ཞལ་ངོར་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དུ་སློབ་དཔོན་དཔལ་བློ་དང་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྱིན། འདུལ་བ། མངོན་པ། ཚད་མ་སོགས་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། པུ་ཏི་བཅུ་ལྷག་གི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། པ་སོ་ཆོས་རྗེ་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། མདོ་ཕྱོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། རྒྱུད་པ་སྨིན་པ་དཔལ་དང་། མཁས་གྲུབ་གྲགས་བཟང་པ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ལས་ཟབ་ཆོས་གསན་ཏེ་ལྷ་རིར་སྒྲུབ་པ་མཛད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་ཆོས་ཁྲི་མཐོན་པོར་ཕེབས་ཏེ་དམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐོར། སླར་ལྷ་རིར་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲུབ་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ

གཞོལ། དེ་རྗེས་ཐོན་སླེའི་ཆོས་སྡེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཏབ་སྟེ་རྗེའི་ལུགས་བཟང་དར་བར་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༤༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་······རྨོངས་པའི་དྲི་མ་སེལ་བར་མཛད་ཅིང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱོན་པའི་ནང་གི་ཨང་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་··ཀྱི་གསུང་རབ་བོད་དུ་བསྒྱུར་མཁན་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་·····བཙན་སྒམ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡང་ཡིན། ཁོང་གི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་སྐོར་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་དུ་འཁོད་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱས་ཤིང་ཆ་ཚང་བ་ནི། གནས་ལྔ་མཁྱེན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་·····པའི《སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང》གི་ནང་། ༡. སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་གསར་བཟོ·····མཛད་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན། ༢. ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་·····མངགས་པ། ༣. ཐོན་མིའི་འབྱུངས་ཡུལ་དང་ཡབ་ཀྱི་·····མཚན་སོགས་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་པ་མང་ཚུལ། ༤. ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་ནས་སྦྱངས་པ་མཛད་ཚུལ། ༥. ཐོན་མིའི·····སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ་དཔྱད་པ། ༦. ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ནམ་ཞིབས་པ་དང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ། ༧. ཐོན་མིས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བོད་དུ་ལོག་ཞིབས་པ། ༨. ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་དགའ་སྟོན་མཛད་པ། ༩. ཐོན་མིའི་གདུང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་བཅས་དོན་ཚན་······དགུའི་སྒོ་ནས་ཐོན་མིའི་ཆེ་བ་དང་རྣམ་ཐར་གསུང་རྗེས། ཐོན་མིས་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་བཟོས་ཚུལ་སྐོར་ལ་དོན་ཚན་ཆེ་བ་བཞི་སྟེ། ༡. དབྱངས་གསལ་དང་འཕྲུལ་རྟེན་མགོ·····འདོགས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ༢. ཡི་གེ་གསར་པ····དྲུག་སྟོན་དགོས་པའི་རྐྱེན་དང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ། ༣. བོད་ཡིག་གི་གཟུགས་དབྱིབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ། ༤. ཐོན་མིའི་བརྩམས་ཆོས། ༥. ཐོན་མིའི་བསྒྱུར་ཆོས·····བཅས་ཀྱི་དོན་ཚན་སོ་སོར་གསལ་བཤད་དང་དོགས་གཅོད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པས་གོང་··གསལ་གསུང་རྩོམ་དེར་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བའི་ཆེད་དུ···འདིར་བརྗོད་སྟོན་ཙམ་ལས་བཀོད་མེད་དོ། །

ཐོན་མིས་གསར་དུ་བཟོས་པའི་བོད་ཡིག་དྲུག སྟོད་དུ་ཙ་ཚ་ཛ་གསུམ་དང་། སྨད་དུ་ཞ་ཟ་འ་གསུམ།

ཐོན་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པ། སྣེ་མོ་ཐོན་པ་ཞེས་པ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་རིགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཞེས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྣེ་མོ་ཐོན་པ་ནི་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་བརྒྱུད་པ་མིན། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནི་ཡུལ་སྣོ་ཁ་བརྒྱུད་གཉལ་ནས་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའང་འདུག གང་ལྟར་ཐོན་པ་སྲིད་གཅོད་ཚེ་བརྟན་ཞེས་རྗེས་སུ་བཀའ་ཤག་ཐོག་མར་ཚུགས་སྐབས·····བཀའ་བློན་བཞིའི་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན།

ཐོན་ལི་ལོ་གསུམ། （天历）ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ···ཐུག་ཐེའི་མུར་འཛའ་ཡཱ་ཐུའི་སྲིད་ལོ་སྔོན་མའི་མིང་ལ་ཐེན་གླིས་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)ལོ་ནས་ལྕགས་རྟ(༡༣༣༠)ལོ་བར་ཡིན།

ཐོབ་རྒྱལ། གཞིས་ཀ་རྩེ་རྣམ་གླིང་རྫོང་ཐོབ་རྒྱལ་ཆུས། ཐོབ་རྒྱལ་ཤང་།

ཐོབ་ཐང་། ཕྱིར་ཐོབ་ཐང་ཞེས་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་། སྐལ་ཐོབ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་གཞན་དུ་གོ་ས་ལ་གོ་བ····ཡང་ཡོད།

ཐོབ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཆོས་བཅུ་བཞི་འདོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རང་གང་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེ··ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན·····ནོར་ལ་ཁལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་ཡོད་པར···

འདོད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐོབ་པ་གཉིས། ཉེད་ཐོབ། ལྡན་ཐོབ་པོ། །

ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་བདུན། རྒྱུ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་སྐྱོངས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཆགས་པས་གོས་པའི་བར་མ་སྐྱེ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་མ་རིག་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པའི་བརྗེད་ངས་དང་། ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་དུར་འཛིན་པ་དང་གཟུགས་ལ་སྐྲར་འཛིན་པ་སོགས་འཁྲུལ་བ་དང་། ངག་སྨྲ་བར་མི་སྤྲོ་བ་མི་སྨྲ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་། ཡུལ་གང་ཡང་དེས་སུན་པའི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བཅས་སོ། །

ཐོབ་བྱ་མྱང་འདས་གསུམ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞི་བ་བཅས་སོ། དེ་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ། རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་བཅས་གསུམ་མམ་ཡང་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་སྐྱེ་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར་རོ། །

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ། རྗེས་ལ་རྟོགས་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་རྟོགས་པ། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ། མཐར་ཕྱུག་པའི་རྟོགས་པ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །

ཐོབ་ཡང་དག ཐོབ་པ་ལ་ཞེ་ཚོམ་མེད།

ཐོར་ཏོ། རྩེ་མོའམ་གཙུག་ཕུད།

ཐོར་བུ་འབྱུང་བ་བརྒྱ་རེ་དགུ། སྐྲང་ཆེན་ཤ འབྲུག་རུས། མི་ཐོད། ཐོག་རུས། འགྲོན་བུ། སེ་བ་རུས། བ་མེན་ཐ། ཟེར་མོའི་རུས། འབུ་སྐྱོག ང་ཕྱེད། སྲིན་བྱ། ཁྲུག་ཏྲ། སུ་ཤུད། བྱ་ཕང་ཤ། ཕྱིའུ་ཙ་ཀ མཆིལ་པ། ནས་ཟན། རྒྱ་སྲིན་སྐྱེར་མོ། སྒྲ། སྤྲེའུ། བྱ་མ་ཁྱི། བྱང་བ། རུས་སྦལ། སྡིག་སྲིན། བསེ་སྦུར། གྲོག་མ། ཁྱིང་ཁྱིང་ཐུ་ལུ། སྦྲུ་མའི་འབུ། ན་བུན་བུ་མོ། ཆུ་ཁྱི། ཟ་ཁྱི། ཆ་ག་བ། སྦུར་མགྱོགས། ཟེ་ཕྱིར། ཚེ་གཅིག ལུས་གཉིས། ཞོ་བུར། སྦལ་བ་ནག་པོ། ཆུ་སྦལ། སྲི་སྲོང་། ལྷགས་སྦལ། ཏེའུ་ལོ་པའི་ཤ། ཁྱི་སྡིག་ཤ། དབང་རིལ། དཀར་ཁྲ་མེན། ལྷགས་རྗེ། ཐོག་ལྕགས། ཟངས་རྗེ། ཞ་ཉེ། སྤང་མ། མཐིང་། ཆུ་རྗེ། རྒྱ་མཚོའི་ལྦུ་བ། ལྷང་ཚེར། ནིམ་པ། ཚར་འབྲུམ། ཡོག་མོ། སྤང་མའི་འབྲུ། སྒྲོ་བ། ཡོ་འབོག མ་གལ། ཁྲུ་བྱུག ཀླུ་ཐོག སྨྲ་བཟང་། རྡོ་བ་དུ་ར། རྒྱ་ཤུག བ་མཁལ། ཁྱི་ཤང་དཀར་པོ། གྲོ་ལོ་ས་འཛིན། མཚན་དཀར། ཨུ་རྩི། ཀླུ་ཚོད། ཁྱི་བཟུང་། སྨུ་མ་དཀར་ནག མིང་ཅན་སེར་པོ། ལུག་མིག གྲེ་གུ་སེར་པོ། གཡར་མོ་ཐང་། ལུག་སྣོ། རྒྱ་སྣོ། ལུག་སྲུག ར་སྲུག འབྲི་མོག བལ། རྩྭ་རམ་པ། མེ་ཏོག་ལེབ་རྒན་རྩི། སྤོ་ཁྲག་གཅོད། བ་ཏོ་ལ། བྱ་རོག ཉེར་བུ། ཁྲག་ཆུང་བ། སྤང་ཚན། སྦུ་རུ། སྤྲ་བའི་ཐོ་གུ། སླ་སྨང་། སྐྱེལ་སྐོད། སྐྱེལ་དམར། ཕ་བ་དགོ་དགོ། ཤལ་མ་ལི། འཇིབ་རྩི་དམར་ཤད། ཆང་ཕབ། ཡུངས་དཀར། སེ་ཤ་ཆུའི་ནད་མ། དུད་པ། བྱ་བལ། རྒྱ་སྟག སོ་ཕག་སླང་དྲེག གྲོག་ཞིང་རམ། ས་སྨྱུག ཟ་འོག འབབ་ཆ། ཞིང་གི་བོང་བ། སོག་ཚིག དཔལ་རྩྭ། སྤོན་མོ་ཆབ་འདྲེན། མི་ཡོང་གི་གཡང་། སྤྲ་ཚིལ། སྲིན་བལ། མཚལ་ཐལ། སོ་ཞི། མེ་ཏོག་སླང་སྣ། སྤྲད་མ། དཀར་རྩི། ཁང་པའི་ས་རུལ། འཁར་གོང་སྲིན་ཅན། ལ་ཆ། འཛིན་པ་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ། འཛིན་པ་ནག་པོ། རདུག་འཛིན་པ། སྤྱང་དུག ཕྱི་འཛིན། ནང་འཛིན། གསངའཛིན། འབྲས། ཁྲི། ཁྲ་མ། གྲོ། ནས། སོ་བ། སྲིད། སྲན་མ། མོན་སྲན། རྒྱ་སྲན། མ་ཤ། སྲན་ཆུང་། ཏིལ། ཟར་མ། ཟྭ་བོ། མར་གསར། མར་རྙིང་། ཞུན་མར། ཟོ་མར། ཏིལ་མར། ཡུངས་མར། རྐང་མར། ཚིལ། གླད་མར། སྙིག་པ། བཙོང་། ཀུན་དེང་། ཀེའུ། ཞུང་མ། ཟླ་ཚོད། ལྕུམ། ཆུ་ལོ། རུག་པ།

ཐོས་པ་བརྟག་པའི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་སྐྱོང་གིས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར།

ཐོས་པ་དྲེགས་པའི་རིམས། གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པའི་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཁེངས་དྲེགས་ཆེར་འགྲོ་བའི་རིམས་ནད་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་དོན།

ཐོས་བྱུང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཞེན་རིག

ཐོས་བསམ། དང་པོ་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ལ་ཐོས་པ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྔར་ཐོས་པ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་རྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

ཐོས་བསམ་གླིང་། ༡. གཞན་ལས་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ལུང་དང་རིག་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གླིང་ཞེས་བརྗོད། ༢. བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གྲྭ་ཚང་བཞིའི་ནང་ཚན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཤངས་སྟོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཆད་ཉན་མཛད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། གཙོ་བོར་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཞིག་ཡིན།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། དང་པོར་ཐོས་པ། དེ་ལས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ། བར་དུ་བསམ་པ། དེ་ལས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ། ཐ་མར་སྒོམ་པ། དེ་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ། ཐོས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དྲུང་ནས་ཐོས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་བློ་ལ་མ་བརྗེད་པར་ངེས་པ་དེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་དོན་དེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་དེ་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེར་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་རྟོགས་སྐྱེད་པ་དེ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་གནས་ཐུབ་པ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །

གཐང་། གཏང་། སྣན་གཏོང་བ། (ཙ)

གཐང་རག གཏང་རག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ནས་དངོས་པོ་འབུལ་བ། (ཙ)

གཐད། གཏད། གཏད་ནི་བཀའ་གཏང་བྱ་བ་སྟེ་བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་དོན་ནོ། །(ཙ)

གཐན། བདེན་པ། (ཙ)

གཐལ་འཐལ། གཏལ་གཏལ་ཏེ་ཤི་མིན་རོ་མིན་བཟོས་པ།

གཐུགས་པ། གཏུགས་པ། ཟད་པ། (ཙ)

གཐུབ། གཏུབ། ཐུབ། (ཙ)

གཐུབ་གཐུབ། གཏུབ་གཏུབ། (ཙ)

གཐོལ་སྨེད། གཏོལ་མེད། རྒྱུས་མེད་དང་། ངེས་མེད། ཐབས་མེད། (ཙ)

བཐབ། བཏབ། གཙག་བུ་བརྡེགས་པ།

བཐབ་པ། བཏབ་པ།

བཐགས། བཏགས།

བཐོགས། བཏོགས།

མཐའ་འཁོབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། མཐའ་འཁོབ་དང་ཡུལ་དབུས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ས་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་ཤིང་། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལ་དབུས་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ཅིང་། བོད་འདི་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་སུ་འཛོག་ཆོག གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཤར་

དུ་བྱས་ན། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་འདམ་བུ་ཅན་གྱི་ལྟོ་ན་ཆུ་ཀླུང་དེ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས། བྱང་དུ་ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་དེ་དག་གི་བར་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་དབུས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཅེས་འབོད་པ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ཕྱིར་བཏང་མཐའ་འཁོབ་ཟེར་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་བའམ་ནུབ་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཡིན།

མཐའ་ཅན་དྲུག ༡. གསང་སྔགས་ལག་ལེན་གྱི་མཐའ་ཅན། ལག་ལེན་བླ་མའི་མཐའ་ཅན། བླ་མ་གདམས་ངག་གི་མཐའ་ཅན། གདམས་ངག་མྱོང་བའི་མཐའ་ཅན། མྱོང་བ་བསླབ་པའི་མཐའ་ཅན། བསླབས་པ་འབྲས་བུའི་མཐའ་ཅན་ནོ། །ལ་ལར། ཐག་ལྟ་བས་བཅད། ལ་སྒྲོད་པས་དོར། གཞི་དམ་ཚིག་གིས་བཟུང་། རིམ་པ་དབང་གིས་བསྐྱེད། ཉམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སླང་། དོན་མན་ངག་གིས་བསླབ། ཅེས་སོ། ། ༢. འབྲི་གུང་བས་ནི། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དགོངས་པ་ཅན་དང་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པའོ། ། ༣. ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་ལས། རྒྱས་བསྡུས་རིམ་པ་རིང་ལུགས་བཞིན། །རིམ་པ་དབང་གི་བསྒྲོད་པར་བྱ། །ས་མ་ཡ་ནི་ཤེལ་སྒོང་ལྟར། །གཞི་ནི་དམ་ཚིག་གཙང་མས་བཟུང་། །ཏིང་འཛིན་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟར། །ཉམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བླངས། །མན་ངག་གར་ཆང་འཐུང་བ་ལྟར། །དོན་ནི་མན་ངག་ཟབ་མོས་བསླབས། །ལྟ་བ་ནམ་མཁའི་མདུང་སྐོར་བཞིན། །ཐག་དང་འཕོང་ནི་ལྟ་བས་བཅད། །སྒྲོད་པ་མི་ཤ་སྔོན་པ་བཞིན། །ལ་ནི་སྒྲོད་པས་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་གཉིས། མཐའ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་ཅིང་། གཅིག་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་གོ།

མཐའ་གཉིས་བཅོམ་པ། དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན།

མཐའ་བརྟེན་གྱི་ཚིག་ཕྱི་མ་བཞི། སྔགས་གཏད་པའི་ཚིག མིག་དམན་གྱི་ཚིག སེ་ཡོང་གི་དབང་གི་ཚིག མདའ་འཕང་པའི་ཚིག་གོ། །

མཐའ་དྲུག གོང་གི་མཐའ་ཅན་དྲུག་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

མཐའ་འདུལ་བཞི། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་ས་དཔྱད་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྙད་པ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་གནོན་ཆེད་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་བཅུ་གཉིས་ནང་ནས། ༡. སྲིན་མོའི་དཔུང་པ་གཡས་གནོན་ཆེད། དབུ་རུ་ཀ་ཚལ་མི་འགྱུར་ལྷ་ཁང་། (དེང་སང་མལ་གྲོ་གོང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་གོང་དཀར་ཆུས་ཀ་ཚལ་གྲོང་ཚོ་ཡོད་ས) ༢. སྲིན་མོའི་དཔུང་པ་གཡོན་གནོན་ཆེད་གཡོ་རུ་ཁྲ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་བྱམས་སྙོམས་ལྷ་ཁང་(དེང་སང་ལྷོ་ཁ་སྣེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་ཁྲ་འབྲུག་ཆུས་ཁྲ་འབྲུག་གྲོང་ཚོ་ཡོད་ས) ༣. སྲིན་མོའི་དཔྱི་མགོ་གཡས་གནོན་པའི་ཆེད་གཡས་རུ་གཙང་འགྲམ་བྱང་ཆུབ་དགེ་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་(དེང་སང་གང་དུ་ཡོད་མེད་རྟད་མ་ཆོད) ༤. སྲིན་མོའི་དཔྱི་མགོ་གཡོན་གནོན་ཆེད་རུ་ལག་གྲོམ་པ་རྒྱང་དྲི་མེད་རྣམ་དག་གི་ལྷ་ཁང་(དེང་སང་གཞིས་ཀ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་ཡོད)

མཐའ་འདེད་ཞེ་བསྐྱེད། ཕུ་རྫུགས་མཐར་སྐྱེལ།

མཐའ་བྲལ། འདི་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་པ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་རང་སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་

པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད།

མཐའ་བཞི། སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བ། འདུས་མཐའ་བྲལ་བ། བསགས་མཐའ་འཛད་པ། མཐོ་མཐའ་ལྷུང་བ་སྟེ་བཞིའོ། ། ཡང་ན་ཕྱོགས་བཞིའམ། ཟོས་བཞིའམ། མཐའ་སྐོར། ཡང་ན་མུ་བཞིའམ། ཡང་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པའི་མཐའ། གཉིས་ཀའི་མཐའ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ།།

མཐའ་ཡི་རྒྱ། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༧༡པར། མཐའ་ཡི་རྒྱ་དང་གྲུ་གུ་འོག་ཏུ་བཏུལ་ཞེས་པའི་མཐའ་ཡི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་སྐྱོང་བའི་རྒྱ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཐང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆུང་ངུ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

མཐའ་ཡི་སོ་ཁ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ས་མཚམས་གཏན་ཁེལ་བྱས་པའི་སོ་ཁ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐང་བོད་མཐུན་འབྲེལ་རྡོ་རིང་ནང་འཁོད་པའི་ཙང་ཙུན་ཡུས་དང་། ཧྭའི་ཙུང་ཧྭན། ཆིང་ཧྭའི་ཤན་བཙས་ནི་རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་ཕན་ཚུན་གྱི་སོ་ཁ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིར་སོ་ཁ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་བྲི་དགོས།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། དབུ་མ་པ་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་གློ་བུར་དག་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སོགས་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྐུས་པའི་རིགས་པ་ཙམ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་། རིགས་པ་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཕོས་པའི་ཚེ་གྲོངས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་སླར་ལམ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ། བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན།

མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ངེས་པ།

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ཡང་དག་པར་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། །

མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ། ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་གསུམ།

མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཅས་དགུའོ། །

མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་རྟགས་བརྒྱད། མཁའ་འགྲོའི་དབང་དུ་བསྡུས། ཡན་ལག་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས། འབྱུང་བ་ཆུ་ཡིས་མི་ཁྱེར། འབྱུང་བ་མེ་ཡིས་མི་ཚིག སྡེ་བརྒྱད་དབང་དུ་བསྡུས་པ། ང་ཆེ་ང་བཙན་གསུངས་པ། ཞ་ཞིང་རིངས་དང་གུམ་པ། སྲིན་པོ་ཆོས་ལ་བཀོད་པའོ། །

མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་བཞི། དམན་འདུ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་རིག་པ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་འོང་འབྱུང་ཞིང་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། མང་པོས་བཀུར་ཞིང་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་བཞིའོ། །

མཐིལ་བཞི། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་མཐིལ་གཉིས་དང་། རྐང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་མཐིལ་གཉིས་སྟེ་བཞི།

མཐུ་བྱད། འདི་ནི་མི་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་བྱུང་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་མི་དེའི་མིང་བྱང་བྲིས་པའི་མིང་ངམ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཟས་ངན་སྣ་ཚོགས་དང་བསྲེས་ཏེ་གླང་དམར་པོའི་རྭ་དང་། ཛ་མོང་། རྟ། གཡག་སོགས་ཀྱི་མགོའི་ནང་སླུགས་ཏེ་མི་ཚང་དེའི་སྒོའི་ཐེམ་པའི་འོག་དང་། ལམ་བཞི་མདོ། རི་ཡི་རྩེ། ཟམ་པའི་འོག་སོགས་སུ་སྦས་ནས་མི་ཚང་དེའི་མི་རྒྱུད་ཙ་སྟོངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་སྟེ་བོད་དང་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་ཐབས་ཤེས་དེ་རིགས་ཡོད་ཟེར།

མཐུན་རྐྱེན་ལྔ། ཡུལ་མཐུན་པའི་རྐྱེན། རྒྱུད་མཐུན་པའི་རྐྱེན། རྟགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན། བསམ་པ་མཐུན་པའི་རྐྱེན། ཚིག་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ནོ། །

མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་པོའི་སྦྱིན་བདག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྱོར་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ཆོས་བྱེད་མཁན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཟས་གོས་སྡོད་གནས་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་འབྱོར་ལྡན་སྦྱིན་བདག་ཡོད་པའི་དོན།

མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་གསོག་པ་ལྔ། ཕྱག་དང་། མཆོད་པ། བསྐུལ་བ། གསོལ་བ་གདབ་པ། ཡི་རང་ངོ་། །

མཐུན་གཉིས་ལ་ལུང་བསྡེབས། ཞིང་པ་རྣམས་ཞིང་ལས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་མཐུན་པའི་ལུང་ཐང་དུ་སྡོད་པ་དང་། འབྲོག་པ་རྣམས་འབྲོག་ལས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་མཐུན་པའི་རི་ཁུལ་དུ་སྡོད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཉམ་བསྡེབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་སོས་བརྗེ་འཚོང་བྱས།

མཐུན་པ་སྤུན་བཞི། སྔོན་ཡུལ་ཀ་ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་སྟུག་པོ་ཞིག་ན་བྱ་གོང་མ་སྲིག་པ་དང་རི་བོང་དང་སྤྲེའུ་དང་གླང་པོ་བཅས་མཛའ་མཐུན་དབྱེར་མེད་དུ་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཉིན་ཞིག་ཁོ་ཚོས་ང་ཚོ་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ན་ངེས་པར་རྒན་གཞོན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ལྟར་བསྙེན་བཀུར་དགོས་མིན་མ་ཤེས་ན་ཁ་ལ་ཙང་སྐྱེ་དེས་ན་ང་ཚོ་ན་སོ་རྒན་གཞོན་ངེས་པར་རྟག་གོ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅས། དེ་ནས་བྱ་གོང་མ་སྲིག་པས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཤིང་འདི་མཐོང་མཁན་སྔ་ཤོས་དེ་སུ་ཡིན་ཅེས་དྲིས་པར་གླང་ཆེན་གྱིས་ཁོ་བོ་ཕྲུ་གུ་དང་མཉམ་དུ་ལམ་འདི་ནས་འགྲོ་དུས་ཤིང་འདི་ཁོ་བོའི་ལུས་དང་མཉམ་པ་མཐོང་བྱུང་ཞེས་དང་། སྤྲེའུས་དེ་དུས་ཁོ་བོའི་ལུས་དང་མཉམ་པ་མཐོང་བྱུང་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་རི་བོང་གིས་ངས་ཤིང་འདིའི་ལོ་མ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ན་ལོ་མའི་ཟིལ་པའི་ཐིགས་པ་ལྕེས་བལྡགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚང་མས“བྱས་ན་ཁྱོད་རྒན་པ་འདུག”ཅེས་དང་། བྱ་གོང་མ་སྲིག་པས་ངས་ས་བོན་རྣམས་ཟོས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་རྟུག་པ་བོར་བ་ལས་ཤིང་འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཤད་པར་གཞན་ཚང་མས"བྱས་ན་ང་ཚོའི་དཀྱིལ་ནས་ཁྲོད་རྒན་ཤོས་རེད་འདུག"ཅེས་དེ་ལྟར་གླང་པོ་ཆེས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས། སྤྲེའུས་རི་བོང་དང་གོང་མ་སྲིག་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས། །རི་བོང་གིས་ནི་གོང་མ་སྲིག་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་། །ཡ་ང་བ་དང་གཟར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚེ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲེའུ། དེ་ལ་རི་བོང་། དེ་ལ་གོང་མ་བསྲི་པ་བཞོན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་ཁོ་ཚོས་ང་ཚོར་ཞེ་ས་དང་གུས་ཞབས་གཅིག་པུ་ཡོད་པས་མི་འགྲིག་པར་ད་དུང་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བླངས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཅི་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་གོང་མ་སྲིག་པས་ང་ཚོས་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ལ། སྲོག་ཆགས་མེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་སོ། །དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ། ང་ཚོས་སྲོག་གཅོད་སྤངས་རུང་མ་བྱིན་ལེན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པས། ད་མ་བྱིན་ལེན་ལས་ལྡོག་པར་བྱའོ། །ང་ཚོས་རྩ་བ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤངས་ལ། འཛིན་པ་མེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་སོ། །ད་ནི་འདོད་ལོག་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ད་ཕྱིན་ཆད་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བགྲོད་པར་མི་བྱའོ། ད་ནི་རྫུན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ད་ཕྱིན་ཆད་ཅི་ཡང་རུང་བ་མི་སྨྲ་མ་ཡིན་པར་བགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །ད་ནི་རྫུན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ད་ཕྱིན་ཆད་ཅི་ཡང་རུང་བ་མི་སྨྲ་བར། བརྟགས་ཤིང་བརྟགས་པའི་ཚིག་དུས་སུ་སྨྲའོ། །ད་ནི་འབྲས་བུའི་ཆང་དང་། སྦྱར་བའི་ཆང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ད་ཕྱིན་ཆད་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་སྤངས་ལ། མྱོས་པར་མི་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྔ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་གོང་མ་སྲིག་པས་སྨྲས་པ། ང་ནི་གཞན་དག་ཀྱང་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ང་ཚོའི་ནང་ནས་སུས་སུ་དག་དགོད་པར་བྱ། སྤྲེའུས། ཁོ་བོས་སྤྲེའུ་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བྱའོ། །རི་བོང་གིས་ཁོ་བོས་རི་བོང་དང་སྤུ་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བྱའོ།། གླང་ཆེན་གྱིས་ཁོ་བོས་གླང་པོ་ཆེ་དང་། སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། གུང་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བྱའོ། །གོང་མ་སྲིག་པས། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་འདུལ་བའི་རྐང་མེད་དང་། རྐང་གཉིས་དང་། རྐང་བཞི་པ་དང་། འདབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཀ་ཤིའི་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ལ་བཀོད་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ནགས་སྟུག་པོ་དེ་ན་དགའ་བར་གནས་པའི་མཐུས་ལྷས་དུས་དུས་སུ་ཆར་ཕབ་པས། རྟག་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལོ་ཏོག་འཕེལ་བ་ན། རྒྱལ་པོས་ངས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བྱས་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་མོ་དང་། གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་། བློན་པོ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རྩ་པ་དང་། གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས། བདག་ཅག་གི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་བསམ་པ། འདི་ཐམས་ཅད་ངའི་མཐུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན། ཡང་སྙིང་སུའི་མཐུ་ཡིན་མི་ཤེས་སྙམ་ནས། ལྟས་མཁན་བཀུག་སྟེ་སྨྲས་པས། དེ་ཚོ་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར། ཧ་ཅང་མི་རིང་བའི་སྐྱིད་སོས་ཚལ་ཞིག་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་སོང་ནས་དྲིས་པས། འདི་གཞན་གྱི་མཐུ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྲོག་ཆགས་བཞི་གནས་པ་དེའི་མཐུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། རྒྱལ་པོས་བྱས་ན་བལྟ་བར་འགྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་དྲང་སྲོང་གིས་བལྟ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། དྲང་སྲོང་གིས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་པ་དེ་བླངས་ནས་སྤྱོད་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པར་རྒྱལ་པོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་བླངས་ཞེས་དྲིས་པར་དྲང་སྲོང་གིས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་སྟེ། སྲོག་མི་གཅོད། གཞན་གྱི་ནོར་མི་འཕྲོག །འདོད་ལོག་མི་སྤྱོད། བརྫུན་མི་སྨྲ། སྨྱོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐུང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟ་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྔ་བླངས་ནས་སྤྱད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་བླངས་ནས་སྤྱད་པས་བཙུན་མོ་དང་གཞོན་ནུ་ནས་ཡུལ་མིར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླངས་ནས་སྤྱད་པར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་འཛམ་བུ

སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་བས་བསླབ་པའི་གཞི་ལྷ་བླངས་ནས་བསྒྱུར་བ་བསྒྲུད་པས། ལུས་ཞིག་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷའི་འཁོར་རྒྱས་པ་བརྒྱ་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས། གུས་བཅས་ཞེ་སར་བཅས་པ་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་ན་གནས་པ་ཡི། །གོང་མ་སྔོག་གི་ཚངས་སྤྱོད་དག །འཇིག་རྟེན་སོ་སོར་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་བྱ་གོང་མ་སྔོག་ནི་ང་ཡིན་ནོ། །རི་བོང་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ། སྤྲེའུ་ནི་མོའུ་གལ་གྱི་བུ། སླང་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །དེས་ན་གནས་བརྟན་དང་བར་མ་དང་གསར་བུ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་། ཞེ་ས་དང་། འཛེམས་པ་དང་བཅས་པས་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་སོགས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་མི་རྒྱས། དེ་མ་རྒྱས་པར་སློབ་པའི་ཆོས་མི་རྒྱས། དེ་མ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྒྱས། དེ་མ་རྒྱས་པར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་བདག་ཅག་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཞིབ་ཕྲ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་སྒྲིང་འབུམ་ནང་གསལ།

མཐིབ་ཀྱིས་ཁ་ནོན་པ། ལུས་ཀྱི་ཤེད་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་ཆེན་ས་ལ་བསྒྲིལ་ནུས་པ། མིང་གཞན་པེར་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

མཐེམ་མོ། མཐེ་མོ།

མཐོ་གང་། རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར། མཐོ་གང་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད།

མཐོ་ལྡིང་གི་ལྷ་ཁང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་མངའ་རིས་གུ་གེའི་མཐོ་ལྡིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུང་ཐའི་ཙུང་ཀྲའོ་ཀུས་ཀྱི་ཁྲི་ཏའོ་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་མེ་སྤྲེལ(༣༣༦)ལོར་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། དབུ་ཞྭ་ནམ་མཁར་བསྒྱུར་བ་གང་དུ་བབས་ས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་བཞེད་ནས་དབུ་ཞྭ་བསྒྱུར་བས་དབུ་ཞྭ་མཐོན་པོར་ལྡིང་ནས་སར་འབབ་པའི་གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་མཐོ་ལྡིང་དམར་དཔལ་དཔེ་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གསོལ། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་ཆོས་གཞིས་དང་ས་ཞིང་མང་པོ་ཕུལ། ཛོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡང་དགོན་པ་དེར་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔར་ཕེབས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཞལ་མཇལ་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུང་གླེང་མང་པོ་གནང་ཞིང་། ཇོ་ལྷ་བུའི་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བོད་ན་བཞུགས་བཞིན་དུ་ང་བོད་དུ་འོང་དགོས་པ་མི་འདུག་གསུངས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་། དགོན་པ་དེར་མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་གིས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་རྟེན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད། རྗེས་སུ་ལོ་མང་རིང་སྐབས་དེའི་མཁས་པ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་རེས་སྐྱོང་བར་མཛད། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་མངའ་རིས་ཁུལ་གྱི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་རྣམས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་བསྒྱུར་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་བྱས་པ་དང་། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ཕྲུན་མཆེད་བར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བ་དང་སྐབས་བསྟུན་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་མངའ་རིས་སུ་བཏང་ནས་མངའ་རིས་བསྐོར་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས། དེ་ནས་བཟུང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཡོས(༡༦༨༧)ལོ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕར་པ་ཆོས་རྗེ་དང་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས་མཁན་པོ་གནང་བའི་སྲོལ་བཙུགས་སོ། །

(དེང་སང་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་རྩ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་རྩ་ཧྲེང་ཆུས་མཐོ་ལྡིང་ཤང་གནས་ཡུལ)

མཐོ་འཚམ་པ། གནོད་པ་དང་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ།

མཐོ་རིས། ལྷ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་གསོག་དགོས་པ་དང་། དེར་སྐྱེས་པ་ཏ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། མཐོ་རིས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས། གནས། ལོངས་སྤྱོད། ཚེ། བསོད་ནམས། ཤེས་རབ། སྒྲུབ་པ་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས

སྐྱབ་པ་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕུལ་···རྟེན་གཞན་ཐོབ་པ་ལས་མཐོ་བས་ན་མཐོ་རིས་ཟེར།

མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྔོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལྔ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པར་གྱུར་པ་དང་། གདན་ལ་མི་དགའ་བ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་རྙིད་པ། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ། ལུས་ལ་སྔོན་ཆད་མེད་པའི་རྔུལ་འབྱུང་བ།

མཐོ་རིས་བདེ་འགྲོ་བ་གསུམ། མི། ལྷ། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ།།

མཐོ་རིས་ནོར་བདུན། རིགས་བཟང་། གཟུགས་བཟང་། འབྱོར་པ་ལྡན་པ། དབང་ཕྱུག ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ནད་མེད། ཚེ་རིང་བ།

མཐོ་རིས་གནས་བཅུ། མིའི་གླིང་བཞི། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གོ།

མཐོ་རིས་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཚེ་རིང་བ། ཁ་དོག རིགས། དབང་ཕྱུག ཚིག་བཙན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བརྒྱད་རེ་ཡོད།

མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། རིགས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཟུགས་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། ཚེ་རིང་བའི་ཡོན་ཏན། ནད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སྐལ་པ་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན། ནོར་ཕྱུག་པའི་ཡོན་ཏན། ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བདུན།

མཐོང་ཁྲབ། མཐོང་ཁྲབ་ནི་ལི་ཡུལ་དང་། དེ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་ཤིག་ཡིན་ཞེས《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་···གསལ།

མཐོང་ཁྲབ་སྲིད་སྡེ་དགུ། མདོ་སྨད་ཁྲུལ་གྱི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག་ལ་མིང་གཞན་མཐོང་ཁྲབ་སྲིད་སྡེ་དགུ་ཟེར།

མཐོང་སློམ་ལམ་གསུམ། བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས།

མཐོང་ལྟུགས་རྫོང་། འདི་སྲིད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་···ལས་ཁུངས་ས་གནས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་རྫོང་ཞེས་བཏགས་···པ་དེ་མིན། སློབ་དཔོན་པདྨས་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་པའི་བྲག་ཕུག་ལ་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི···ནང་ནས་གཅིག་ཡིན། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ཚད་མ་ཆོད།

མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་གྲུབ། མིག་གིས་མཐོང་གསལ་དང་། ཉམས་སྤྱོང་ཐོག་ནས་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

མཐོང་གྲོལ་སྐུ་གསུམ་དུ་བྱིན། མཐོང་གྲོལ་སྤྱོད་ཚོར་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དེའི་རང་མདངས···ལོངས་སྐུ། དེའི་ངོ་བོ་ཆོས་སྐུ་བཅས་སྐུ་གསུམ་དུ་འཆར་བ།

མཐོང་གྲོལ་རྟོགས་གསུམ། མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ། ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གསུམ།

མཐོང་གྲོལ་རྟོགས་གསུམ་གླེང་ཙམ་མི་ཚོགས་པ། མི་གཞན་གྱིས་མིག་མཐོང་བ་དང་། གོ་བ། རྟོགས་པ་བྱུང་བ་བཅས་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་སྐད་ཆའི་ཟུར་ཙམ་གླེང་མི···ཚོགས་པ།

མཐོང་སྣང་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས···བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན།

མཐོང་སྤངས། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ···རྣམས་སོ།།

མཐོང་བ་ཆུ་སྤྱིའི་བརྟག་ཚུལ་དགུ། ཚན་དེའི་དུས་སུ། མདོག རླངས་པ། དྲི། མེ་ཏོག་བཞི་དང་། དང་ཡལ···དུས་སུ། ཀུ་ཡ་སྤྲིས་མ་གཉིས་དང་། གྲང་ཟིན་ནས་ལྡོག···དུས། ལྡོག་ཚུལ། ཕོག་རྗེས་ལ་བརྟག་པ་གསུམ་མོ།།

མཐོང་བརྙས་ཆེ་བ། སྤྱིས་མཐོང་ཆེན་པོ།

མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན···ཉིད། དེ་ཡང་བདེན་པའམ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོ···བའི་ལམ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད···མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི······

ནི། སྔར་མ་མཐོང་བའི་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལའང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད། མིང་གི་གོ་དོན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད།

མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་པ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ། (མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཟེར་རོ)

མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྤོང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དོན་གཅིག་སྟེ། 《མཛོད》ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན།

མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་མངོན་ཤེས་འཆད་པ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མཐོང་ལམ་ཟེར་ཞིང་། ལམ་དེ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མངོན་ཤེས་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་འཆད་ན་མཚམས་རེ་ཐེག་ལ། མཚམས་རེ་མི་ཐེག་པ་ཡང་ཟེར།

མཐོན་ཏིང་། མཐོན་མཐིང་། མདོག་ནག་པོ།

འཐབ་ཀྲོལ། འཐབ་རྩོད་སློང་བ།

འཐབ་ཟླ། འཐབ་འཁྲུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགྲ་ཟླའམ་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་སའི་ཁ་གཏད།

འཐམས་པ། མཐུན་འགྲིག་བྱུང་བ།

འཐུ་བ། ནགས་ཁྲོད་ནས་འབུད་ཤིང་གི་རིགས་གཅོད་པ། ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཤིང་གཅོད་པར་ཤིང་འཐུ་ཟེར། དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་སྐད་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།

འཐུག་པོ་ལྷ། ཛ་ཛྷ་ཛྷ་ཛ་ཛ་ལྷུ་ལ་ཟེར། དེ་ལྷུ་ལ་འཐུག་པོ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེང་འོག་བརྩེགས་ནས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཤོག་དུས་སྒྲ་གདངས་རྩུབ་ཅིང་། རྐང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པའི་གནས་ཀྱིས་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

འཐུམས། འཐུམས་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཏང་ལ་གོ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་གུ་དོག་པོའི་ནང་ཚུད་ནས་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་ཟེར།

འཐུས་སྐྱོ་ཚང་མིན་རིགས། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་ཆ་མི་ཚང་བ་དང་། ལུས་པ་སོགས།

ཐྲིག་ཐྲིག ཀོ་ལྤམ་མཁྲེགས་པོའི་སྒྲ།

ད

ད་ཀོ། ད་ཀོ་ནི་ད་ནི་དང་འདི་ཀོ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་པའི་དོན།

ད་སྐན་དཀར་ནག དཀར་ནག་ནི་བདེན་རྫུན་དང་ཡིན་མིན་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། ད་སྐན་དཀར་ནག་ཟེར་བ་འདི་ནི་ད་ཀན་ངོ་མ་དང་ད་ཀན་འདྲ་བའི་ནད་གཞིར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ད་སྒོས། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བ།

ད་ལྟའི་ཚོ་ག་ངེས་པ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་མེད་གང་དུ་གནས་ཀྱང་བསྲུང་བའི་བློ། དུས་ངེས་མེད་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུའམ་གནས་སྐབས་སམ་ཚེ་ངེས་མེད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར། སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ངེས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་ལས་ལྡོག་པ། ཡན་ལག་ངེས་མེད་སྤང་བྱ་ཐ་དག་སྤོང་བ། གཉེན་པོ་ཐ་དག་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་ལྔའོ། །

ད་སྟེ་གདུང་རབས་ལྔ་ན། ད་ལྟ་ང་ཉིད་ནས་རྩིས་པའི་གདུང་རབས་ལྔ་འདས་པ་ན་ཞེས་པའི་དོན།

ད་གདོད་མཆིས་པ། གཞི་ནས་འོང་བ།

ད་ན་གྲི་ལ་དང་སཾ་གྲི་ལ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་སློབ་མ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར་བོད་དུ་བྱོན། ས་པཎ་གྱིས་དེ་རྣམས་ལས་སྒྲ་ཚད་སོགས་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་། སྙན་ངག་མངོན་བརྗོད་སོགས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་སྟེ་རིག་གནས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པས་ས་པཎ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར།

ད་ནངས། དེ་རིང་གི་ཞོགས་པ་ལ་ཟེར། ཡིག་སྐད་ལ་ཞོགས་པའི་མིང་ལ་ནངས་པར་དང་། མཚན་མོ་ལ་ནུབ་མོ་ཟེར།

ད་ཡན་རྒྱལ་པོ། ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་བཙུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཐོར་ཁོད་བཟའ་ལ་བུ་བཞི། འབྲིང་བ་ཧོ་ཐོན་བཟའ་ལ་བུ་ལྔ། ཆུང་བ་བོད་བཟའ་ཨེར་ཁེ་ཏ་ཐུན་ལ་བུ་གཅིག་བཅས་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆེ་ཤོས་བསྟན་འཛིན་ད་ཡན་ནམ་བོད་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཟེར། འདིས་ཀུ་ཤྲི་ཏན་འདས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༦༦༡)ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་དགུའི་རིང་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཐུས་སུ་འདས།

ད་ར་ཁ་ཆེ། (达鲁花赤)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ས་གནས་སོ་སོར་བསྐོ་གཏོང་བྱས་པའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་གོ་གནས་ཤིག་ཡིན། དེང་སང་གི་དམག་དོན་སྐུ་ཚབ་ལྟ་བུའི་ལས་འཁུར་བྱེད། ས་ཆ་གཞན་དག་ཏུ་ད་ར་ཁ་ཆེ་ངོ་འགྲོ་བྱེད་དགོས་རིགས་སོག་རིགས་རང་ལས་འགྲོ་སྲོལ་མེད་ཀྱང་། བོད་དུ་དམིགས་བསལ་བྱས་ཏེ་རང་ཁུངས་ནས་མི་འགྲོ་གཏོང་ཚོག་པ་བྱུང་།

ད་ལས་ཁང་། གོང་དུ་ཏ་ནེའི་ནང་བསྟན་འཛིན་ཏླ་ལའི་ཏན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཏླ་ཡན་རྫོང་ཐའི་ཇི། འདི་ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་བུ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་ཏླ་ལའི་རྫོང་ཐའི་ཇི་ལ་བུ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི(པེ་རོ་ཙ་ན། དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་། ཏླ་ལའི་དའི་ཆིང་། ཏླ་ཡན་མེ་རྒན་དའི་ཆིང)བཞི་པ་ཏླ་ཡན་མེ་རྒན་དའི་ཆིང་གི་བུ་ཏླ་ཡན་རྫོང་ཐའི་ཇི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་འདྲ། དེ་མིན་ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་བུ་བརྒྱད་ཧྲུན་གར་ནས་མཚོ་སྔོན་དུ་སྤོས་པའི་ནང་མིང་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་མི་གསལ།

དག་པ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་གི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་རང་སྣང་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དང་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ནི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་མང་པོའི་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་ཚུལ་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

དག་པ་བཞི། རྟེན། དམིགས་པ། ཐུགས་རྗེ། ཡེ་ཤེས།

དག་པ་ས་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའི་ནང་ཚན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་གསུམ་མོ། །

དག་པ་གསུམ། དགྲ་བཅོམ་པས་དག་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོའི་སྣོད་དག་པ། འཆད་པ་པོའི་ངག་དག་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དག་པའོ། །

དག་པ་གསུམ་གྱི་ཞུས་འབུལ། རྩ་དག་པ། རླུང་དག་པ། ཐིག་ལེ་དག་པའོ། །

དག་པའི་གཞན་དབང་། གཞན་དབང་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མ་ཞེན་པའི་བློ་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དང་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ།

དག་ཚངས་བྱེད་པ། དེ་སྔོན་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བཀལ་བ་དེར་དཀར་འདོན་དང་དག་སེལ་བྱེད་པ།

དག་རྫོགས་སྨིན་གསུམ། གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་བཅས་ལ་དག་རྫོགས་སྨིན་གསུམ་ཟེར།

དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བྱེད་མཐུན་རྐྱེན་གསུམ། བསག་སྦྱང་བྱས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་། དེར་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ཡང་ཡང་འདེབས་པ་དང་། རང་གི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་ཞིང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་རྒྱས་ཐེབ་པར་བྱ་བ།

དང་སྒྲའི་ཕྲད་འཇུག་ཚུལ་ལྔ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དང་སྒྲའི་ཕྲད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལྔ་ནི། ༡. འབྱེད་པ། ༢. སྡུད་པ། ༣. རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ། ༤. ཚེ་སྐབས། ༥. གདམས་ངག་བཅས་སོ། །

དང་བསྟོད་ཀུན་ལྡང་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་བཙན་སྐུལ་བྱེད་མ་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་འགུལ་ཐོག་བྱེད་པ།

དང་བ་སྟོན། ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཆ་བཞག་པ། ཁས་ལེན་པའི་དོན།

དང་བས་ལྷུར་ལེན། གཞན་གྱིས་བསྐུལ་མཁན་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ།

དང་ར། ར་བའམ་ར་སྐོར།

དད་གུས་སྤྲོ་གསུམ། ཡོན་བདག་མཐོང་བའི་དད་པ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གུས་པ། སེམས་གཏིང་ནས་དགའ་བའི་སྤྲོ་བ་བཅས་གསུམ། ཡང་ན་སྐུ་ལ་དད་པ། གསུང་ལ་གུས་པ། ཐུགས་ལ་སྤྲོ་བའོ། །

དད་གོས་ཨ་ཤེ། ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་ལས་ཕྲན་བུ་ཐུང་བའི་ཁ་བཏགས་ཤིག་གི་མིང་།

དད་འདུན། དད་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་དང་། འདུན་པ་ནི་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པའོ། །

དད་ལྡན་ཡོན་གྱི་བདག་པོ། དགོན་པ་དེའི་བླ་མ་དང་། གྲྭ་པ། ཆོས་ལུགས་བཅས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཅིང་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ། བློན་པོ། ཚོང་པ་སོགས་ལ་འཇུག

དད་པ། དད་བྱའི་ཡུལ་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག དད་བྱའི་ཡུལ་གསུམ་ནི། བདེན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མི་བསླུ་བ་བཅས་སོ། །

དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི། མདོ་སྡེ། ལྟ་བ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། གྲོགས་དད་ཅན་དང་བླ་མ་བསྟེན་པ།

དད་པ་ལྔ། འདོད་པའི་དད་པ། དང་བའི་དད་པ། གུས་པའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དད་པའོ། །

དད་པ་དང་ལྡང་། དད་གུས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་མ་བསྐུལ་རང་མོས་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ།

དད་པ་གསུམ། སྐུ་ལ་དང་བའི་དད་པ། གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། ཐུགས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དད་པ།

དད་པའི་དགེ་འདུན། རང་ཉིད་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་སྐབས་དཔང་པོ་ཞུ་ཡུལ་དང་སྡོམ་པ་ཞུ་ཡུལ་དུ་རབ་ལ་དགེ་སློང་བཅུ་ཚོགས་དང་། མ་མཐའང་དགེ་སློང་ལྔ་ཚོགས་དགོས། དེ་ལ་དད་པའི་དགེ་འདུན་ཟེར་ཞིང་། སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་གསུང་མཁན་མཁན་པོ་དང་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཀྱང་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཡུལ་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན།

དད་པའི་སྤུ་ལོང་གཡོས། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་དད་པ་ཞུགས་དྲག་སྐྱེས་སྐབས། རང་གི་ལུས་ལ་བ་སྤུ་ལངས་ཏེ་གཡོ་བ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན།

དད་རྫས། སྦྱིན་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་འདས་པོ་དང་། གསོན་པོའི་ཆེད་དུ་བླ་མ་དང་། དགེ་སློང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅས་ལ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་ཟེར།

དད་སོགས་སྟོབས་ལྔ། དད་པའི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། དྲན་པའི་སྟོབས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྔའོ། །འདི་ནི་དད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟི་བ་མེད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལྔ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དུ་གཏོགས་སོ། །

དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། དད་པའི་དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྔའོ། །

དན་ཀོང་། འཛིམ་པའི་རིལ་བུ་སྐམ་པོ་འཕེན་དུ་རུང་བའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་གི་མིང་།

དན་ཁ། ཁས་བླངས་པ་དང་གཏན་འཁེལ་བའི་དོན་ཡིན།

དན་གྲོགས། སྟོངས་གྲོགས་སམ་ཕན་གྲོགས།

དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ། འབྲོག་དགོན་པ་སྟེ། ༡. རྩ་དང་། ཆུ། ཤིང་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ངམ། ༢. མི་མེད་པའི་ལུང་སྟོང་ལྟ་བུ།

དན་འབབ་གི་ཐང་། དེང་སང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་ཡོད་སའི་མདུན་གྱི་ཐང་ཆེན།

དན་ཞི་མེད་ཚེ། འདུམ་འགྲིག་བྱེད་འདོད་མེད་ཚེ་ཞེས་པའི་དོན།

དམ་གོང་། ཁས་ལེན།

དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་བཙན་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། བརྒྱ་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་ན་བཞུགས། བརྒྱ་ནི་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ན་བཞུགས། བརྒྱ་ནི་གྲུ་གུའི་ཡུལ་ན་བཞུགས། དྲུག་ཅུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་བཞུགས་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་བཅའ་བཅུ། འདུ་འཛིའི་གནས་མི་སྡོད་བ། གཞན་སྐྱོན་མི་སྨྲ་བ། གཞན་ལ་ཚིག་རྩུབ་མི་སྨྲ་བ། ཉེ་དུ་དང་སྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བྱ་བ། དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པ། གང་གི་ཚེ་ཡང་ལུས་པན་ཚུན་ལ་མཉེ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་ཏ་ཅང་མང་པོར་བརྟེན་པ་སོགས་མི་བྱ་བ། གཞན་ལ་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པ། རང་དང་ཉེ་ཉུང་རིང་ཉུང་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཁོན་འཛིན་མི་བྱེད་པ། རང་གི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་མ་གཏོགས་རང་དོན་དུ་མི་འཆང་བ་དང་ཆོས་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱ་བ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བློ

སྦྱངས་ཤིང་སྨོན་འཇུག་ཚོ་ག་ཞུང་ཏུའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཐུན་བཞིར་སྦྱང་བ། ཡི་དམ་གང་གི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་བྱེད་པ་དང་བཅུའོ། །

དམ་བཅའ་སྒྲོག་བྲུངས་སུ་བསྙེན་པར་བྱས། ཁས་བླངས་པ་སྒྲོག་གི་བྲུངས་སུ་བསྙེན།

དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་བཞི། དབྱེ་བ་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་དང་། གཏན་ཚིགས་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས། ངེས་ཚིག་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས། རྒྱུས་བཤད་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་ལ་ཟེར་རོ། །

དམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དགེ་ལུགས་པའི་སྲུང་མ་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། ༡. སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྲུང་མ། སྤྱན་རས་གཟིགས་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ། ཕྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། ༢. སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྲུང་མ། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། ༣. སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སོགས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྲུང་མ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྲུང་མའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་དེ་ཡིན།

དམ་ཉམས་པའི་མདོ་བཞི། རྩ། ལག ཀླས་མ། ཞལ་གྱིས་མ་ཉམས་པ་བཞིའོ། །

དམ་པ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། བཟང་པོ། རབ་ཏུ་གྱུར་པ་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དམ་པ་མིན་པ། དམན་པ། ངན་པ། ཐ་མའི་ནང་གི་ཐ་ཤལ་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། །སྨད་པས་མི་དགར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གནས་པ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དམ་པ་རྒྱ་གར། གོང་དུ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པར་གཟིགས།

དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས། འདི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དུས་འཁོར་གསུངས་ནས། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། བོད་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དར་བའི་མགོ་ཚུགས་པའི་ལོ་དེ་ལ་རབ་བྱུང་དང་པོ་བརྩིས་པ་ཡིན་ཞེས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ།

དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བདུན། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས། སྡིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། ལོག་པའི་སྦྱོར་བ། གཅིག་ལ་གཅིག་འཚེ་བའི་སྦྱོར་བ། ལྟ་བ་འགྱུར་བའི་ཐིབ་པོ། དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ། མ་ཐོབ་ཅིང་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །

དམ་པའི་སྐུ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སྐྱིད་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། འདི་ནི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས(༨པའི་ཐོག་དམ་པའི་སྐུ་ལས་འོད་བྱུང་ནས་ཐིམ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ཞེས་པར་གོ་དགོས)

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ས་གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་རྟེན་བཅས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བའི་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་ཟེར། དེ་ནས་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བྱེད་མཁན་ཐོག་མར་བྱུང་བ

ནས་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་བཅས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

དམ་པའི་ཆོས་གཉིས། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཏེ། དེ་དག་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །

དམ་པའི་ཆོས་བདུན། ཆོས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དོན་ཤེས་པར་གྱུར་པ། དུས་ཤེས་པར་གྱུར་པ། ཚོད་ཤེས་པར་གྱུར་པ། བདག་ཉིད་ཤེས་པར་གྱུར་པ། འཁོར་བ་ཤེས་པར་གྱུར་པ། གང་ཟག་མི་མཛའ་བ་མང་བར་གྱུར་པ་བཅས་སོ། །

དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཟེ་ལྔར་གསུང་པའི་བཅའ་ཁྲིམས། འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་གྲྭ་བཙུན་གྱི་སྲུང་ཁྲིམས།

དམ་པའི་སྟོན་པ་གསུམ། འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ། ཐབས་ལ་སྟོན་པ། འཕྲིན་ལས་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་མོ། །

དམ་པའི་རིགས་ཅན་ལྔ། ༡. སྲིན་པོ་བློ་གྲོས་ཐབས་ལྡན་དང་། ༢. ལྷ་གྲགས་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་། ༣. ཀླུ་རྒྱལ་འཇོག་པོ། ༤ གནོད་སྦྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་། ༥. མི་ལི་ཙྪ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །

དམ་པོས་དམ་བཅིངས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིམས་དམ་པོ་འཁྱེར་བ་དེས་རྐྱང་གཞི་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཁྲིམས་དམ་པོའི་ནང་དུ་བཅིངས་ཐུབ་པ།

དམ་སྒྲགས་བྱས། ངོ་དམ་བྱེད་པའི་དོན།

དམ་ཚིག དམ་བཅའ་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལས་འགལ་མི་ཚོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

དམ་ཚིག་གི་སྲུང་བྱའི་དགྲ་བཞི། ལེ་ལོའི་དགྲ། གཉིད་ཀྱི་དགྲ། སྨྱོས་འགྱུར་གྱི་དགྲ། གསང་བའི་དགྲའོ། །

དམ་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ། བླ་མའི་དམ་ཚིག

དམ་ཚིག་གི་རྩ་བ་བཅུ་བཞི་དང་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད། དབང་མ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་པས་དམ་ཚིག་མེད་པ། གསང་མི་ཐུབ་པ། རང་ཉིད་ལ་མི་དད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པའི་རིག་མ་བསྟེན་པ་དང་པོ། འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཁྱིམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཚོགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གྲལ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་རྩོད་པས་མཆོད་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་སྦྱིན་སྲེག་རབ་གནས་སོགས་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་འཁྲུག་ལོང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ། རྒྱུད་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་སྨད་པའི་རིག་མ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་དམ་ཚིག་བདུད་རྩི་བླངས་ན་གསུམ་པ། དད་པ་དང་ལྡན་པས་གདམས་ངག་ཞུས་པའི་དུས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པའམ། དཔེ་མཛུད་ཀྱིས་མི་སྟོན་པ་བཞི་པ། གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལ་ལན་མི་སྟོན་པར་ཀུ་རེ་རྩེད་མོའི་གཏམ་སྨྲ་བའམ་སྔགས་དྲིས་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་དད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པར་འདུག་པ་དྲུག་པ། གསང་སྔགས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་ཀྱང་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ཤེས་པས་ང་ནི་སྔགས་འཆང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའོ་ཞེས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྙེམས་པ་བདུན་པ། སློབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་བཤད། ཙནྡན་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཚོགས་བཤད། སྣོད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་ཙམ་འཆད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསང་བ་བསྒྲགས་པ་རྣམས་ནི་བརྒྱད་པའོ། །

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ། དམ་ཚིག་ཞེས་པ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་རང་གི་བླ་མའི་ན་བཟའ་དང་གྲིབ་མ་ཙམ་ཡང་འགོམ་མི་རུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་དམ་ཚིག་རྫས་ལ་འཛོག་ཚུལ་མང་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ནི་ཚོགས་ཡིན། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུལ་བའི་རྫས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་ཚོགས་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཤ་ལྔ། མིའི་ཤ། གླང་པོ་ཆེའི་ཤ། བ་ལང་གི་ཤ། ཁྱིའི་ཤ། རྟའི་ཤ།

དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི། གྱུར་ལས་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི

གསུངས་ཏེ། ༡. དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་། ༢. དམ་ཚིག་རྟག་ཏུ་སྲུང་། ༣. རྗེས་དྲིལ། ༤ གཙུག་ཏོར་འཆང་། ༥. སྦྱིན་སྲེག ༦. དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས། ༧. རབ་གནས། ༨. གཏོར་མ་སྟེར། ༩. ཕྱག་བརླས། ༡༠. བརྟུལ་ཞུགས་དམ་ཚིག ༡༡. སེམས་ཅན་བསྐྱངས། ༡༢. སངས་རྒྱས་མཆོད་དང་། ༡༣. ངོམ་ཟླ་ལར་ཆུ་སྦྱིན། ༡༤ དགེ་ལས་ཚ་ཚ་འདེབས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །

དམ་ཚིག་ཉམས། རང་གིས་བླ་མ་དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཞུས་རྗེས་དད་པ་ལོག་ནས་ཁ་གཏོང་བ་དང་བཀའ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པ།

དམ་ཚིག་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི། སློབ་དཔོན་བརྙས་དང་བཀའ་འདས་སྤུན་ལ་ཁྲོ། །བྱམས་བཏང་བྱང་སེམས་སྤོང་དང་ཆོས་ལ་སྨོད། །གསང་སྒྲོགས་ཕུང་པོར་བརྙས་དང་སོམ་ཉི་ཟ། །གདུག་ལ་བྱམས་ལྡན་དེར་རྟོག་སེམས་སུན་འབྱིན། །དམ་ཚིག་རྙེད་འདོར་བུད་མེད་སྨོད་པ་བཅས་སོ། །

དམ་ཚིག་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གོ །

དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་གི་མཚན།

དམ་རྡུ་བ། འདི་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་གྱི་ཁོངས་ཇོ་མོ་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་གི་མིང་མི་ལ་གྲགས་པ་རེད།

དམ་ལ་བཏགས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་བཀའ་ལ་ཉན་དུ་བཅུག་པའམ་བཀའ་ལས་མི་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལེན་པ།

དམ་ལ་བཏགས། དམ་ལ་བཏགས་ཞེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་གོ །

དམ་སེལ་ཟེ་འཇིལ། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

དམ་སྲི། སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་རང་གི་བླ་མ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་ནས་ཚེ་འདིར་མིའམ་འདྲེ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར། ཞིབ་ཆ་འབྲི་མ་དགོས།

དའི་ཆིང་། (དའི་ཆིང་བླ་བྲུར) འདིའི་མིང་དངོས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་དང་། མིང་གཞན་པའི་སེ་ཁང་ཆེན་པ་ཡང་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཕ་མའི་མིང་སོགས་ཞིབ་ཆ་བཀོད་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཡང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་དུ་གསལ་བ་དང་མ་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཀོད་ན། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་ས་མཚམས་སུ་དགྲ་བོ་འོང་མི་འོང་གི་རྟོག་ཞིབ་དང་འོང་ཚེ་འཕྲལ་དུ་གོལ་ལན་སྤྲོད་དགོས་པ་སོགས་མངགས་ཏེ་བཏང་རྗེས་སུ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་བོད་དུ་འོངས་སྐབས་མངའ་རིས་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་ལ་དགྲ་བོའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་བཏང་སྟེ། ཁོ་རང་རང་ཉིད་མངའ་རིས་ཀྱི་མི་དམངས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཐོག ཇུན་གར་བ་ལ་དམག་འཐབ་བྱེད་རྩིས་བྱས་ཀྱང་ཇུན་གར་བས་མགོ་སྐོར་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དམངས་ཚོགས་མགོ་བོ་འཁོར་ཏེ་གོལ་ལན་སྤྲོད་མཁན་མ་བྱུང་བར་ཇུན་གར་གྱི་དམག་ལྷ་སར་ཤོར། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བསད་ནས་ཇུན་གར་བས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཕོ་ལྷ་ནའི་རིགས་གཉའ་ནང་གི་རྫོང་བཟུང་ཁུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཁུལ་དུ་བསྐྱད། ཁང་ཆེན་པས་མངའ་རིས་ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཇུན་གར་བར་ཕར་གོལ་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་པའི་སྐབས། ཕོ་ལྷ་ནའི་རིགས་ཀྱང་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་དམངས་ཚོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་དའི་ཆིང་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ། གཙང་ཁུལ་གྱི་རྫོང་གཞིས་ཚང་མ་ཇུན་གར་བའི་ལག་ནས་ཕྲོགས། དེའི་བྱས་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ནས་པའི་སེའི་ཚེ་ལོ་དང་བཅས་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐོས། དེའི་ལས་རོགས་སུ་ང་ཕོད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོར་པའི་སེ་ཚེ་ལོ་དང་ལུམ་པ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོར་གུང་གི་ཚེ་ལོ་སྤྲད་དེ་ཁོང་གསུམ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་འབྲི་མ་དགོས།

སྲིད་དབང་བཟུང་མུས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༢༤)ལོར(གོང་མ་གཡུང་ཏེང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ)གོང་མ་གཡུང་ཏེང་གིས་ཨ་ས་ཁན་ཨམ་བན་བོད་དུ་མངགས་ཏེ། སྔར་ཡང་བཀའ་བློན་གསར་པ་གཉིས་བསྐོས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་བཞིན། དེ་སྐབས་རྩིས་དཔོན་ཡིན་པ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་སྦྱར་ར་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་བཀའ་བློན་བསྐོས། ཁོང་གཉིས་ཀར་ཐའི་ཇིའི་ཆོ་ལོ་ཡང་མཉམ་དུ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བཀའ་བློན་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བར་བརྟེན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནས་བཀའ་བློན་ཚོར་གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་པའི་སེ་ཁང་ཆེན་པས་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། བཀའ་བློན་གཞན་གྱིས་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བཀའ་བློན་གྱི་ཐམ་ཀ་ནག་པོ་གྲུ་བཞི་གླིང་དྲུག་མ་འཁོར་ཡིག་ཡོད་པའི་ཁ་རིས་སུ"པའི་སེ་ཁང་ཆེན་པས་གཙོ་བོ་དང་། པའི་སེ་ང་ཕོད་པས་རོགས་རམ་སོགས་བྱེད་སང་རྣམས་ཀྱི་ཐམ་ཀ་རྒྱ་ལ"ཞེས་འཁོད་པ་གནང་སྟེ། བཀའ་བློན་རྣམས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཟིམ་ཚང་ཁམས་གསུམ(གཞུང་སྒོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན)ལས་ཁུངས་ཚུགས་པའི་སྲོལ་བཏོད(འོན་ཀྱང་དེ་དུས་བཀའ་ཤག་མི་ཟེར་ལ། མགྲོན་གཉེར་དང་དྲུང་ཡིག་སོགས་ཀྱང་མེད) དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་རྟ(༡༧༢༦)ལོ་བར་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་བཀའ་བློན་ལྔ་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྦ་ཕྱིར་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ་དང་། ལུམ་པ་བ་དང་། སྦྱར་ར་བ་གསུམ་ནས་གོང་མ་གཡུང་ཏེང་ལ་དའི་ཆིང་བཱ་དུར་དང་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་ནས་ལས་དོན་ལེགས་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྦ་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐེངས་མང་བཏང་བར་བརྟེན། དེ་སྐོར་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པར་གོང་མ་གཡུང་ཏེང་ནས་བློན་ཆེན་གཉིས་མངགས་པ་བཞིན་བོད་དུ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་། དའི་ཆིང་བཱ་དུར་ལ་ཡང་སྔར་ལས་རིམ་པ་མཐོ་བའི་གོ་ས་འཚང་རྒྱུ་སོགས་བཀའ་བློན་གསུམ་ནས་ཐོས་པར་བརྟེན། བཀའ་བློན་གསུམ་གྱི་བསམ་པར་ང་ཚོས་སྔར་ནས་དའི་ཆིང་བཱ་དུར་དང་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཚར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་དེ་བློན་ཆེན་གཉིས་མ་འབྱོར་གོང་དུ་གྲུབ་མ་ཐུབ་ན་བློན་ཆེན་གཉིས་འབྱོར་རྗེས་དའི་ཆིང་བཱ་ཐུར་སྔར་ལས་དབང་ཆེ་རུ་འགྲོ་ངེས་སྙམ་ནས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་བཀའ་བློན་གསུམ་ནས་ལས་ཁུངས་ཚུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བཀྲོངས། འོན་ཀྱང་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་སྔར་ནས་དོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་གཙང་ཁུལ་དུ་སོང་བས་བཀའ་བློན་གསུམ་པོས་གླགས་མ་རྙེད་པ་ཡིན།

དའི་ཆིང་ཁོ་ཐོའུ་ཆི། (དའི་ཆིང་རྡོ་ཐོ་ཆི)གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་བུ་ལྷ་པ་ཚེ་རིང་ཨེལ་ཁྲ་ཆེའི་བུ་མཁའ་འགྲོ་དང་དར་རྒྱས་སྒྲོ་སྣོག་ཁྲ་གཉིས་ལས་ཆུང་བ་དར་རྒྱས་སྒྲོ་སྣོག་ཁྲའི་བུ(དཔལ་འབར། བསྟན་འཛིན་ཚེ་བརྟན། དའི་ཆིང་ཁོ་ཐོའུ་ཆི། ཞིན་ཐར་བཅས)བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་གསུམ་པ་དེ་ཡིན།

དའི་ཆིང་བཱ་ཐུར་གྲིར་བཀམ་པ། འདི་ནི་བཀའ་བློན་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་རང་གྲོས་བྱས་ཏེ་དའི་ཆིང་བཱ་ཐུར་གྱི་མཆོད་གྱི་འོག་ཏུ་དམར་གསོད་བཏང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེའི་སྐོར་གོང་དུ་ང་སྡེའི་ནང་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་དའི་ཆིང་བ་ཐུར་བཀྲོངས་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དར་སྐུ། ལྷ་སྐུ་བཞེངས་རྒྱུའི་འཇིམ་པའི་ནང་དར་གོས་ཀྱི་སྐུད་པ་དང་དར་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་མང་པོ་བཙུགས་ནས་བསྲེས་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བཞེངས་པའི་སྐུ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འཆམ་འབག་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་དར་འདམ་ལས་བཟོས་པ་ཡིན་སྟབས་བཟོ་རྩལ་བདེ་ཞིང་ཡང་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།

དར་གན་ཐའི་ཇི། (དར་ཧན་ཐའི་ཇི)དར་གན་ནམ་དར་ཧན་ཞེས་པ་སོག་སྐད་ཡིན་ལ་སྔར་ཧོར་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཐོན་པའི་མི་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དར་ཧན་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། མིང་དེ་ཐོབ་རྗེས་ཁྲལ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་རྩ་ཆག་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

དར་གྱི་ཆོས་གོས་ལྔ། ཟེ་ཁྲིར། ཅོད་པན། གར་གྱི་ཤུ

ཏུང་། གསུང་ཁྲིམས། ཚེ་གུའི་སྐད་དཀྲིས་སོ། །

དར་གྱི་ལྷྭ་ལྷི། གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་བཀལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་ཟེར་བ། དར་ཚོན་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་འཁྱུར་བ།

དར་གྱི་ན་བཟའ་ལྭ། ཟ་འོག་གི་ཅོད་པན། དར་གྱི་སྟོད་གཡོག དར་སེར་པོའི་ཆོས་གོས། དར་ཏེ་དཀུའི་སྐད་དཀྲིས། སྟགས་ཀྱི་ཞུ་ཏུང་ངོ། །

དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ། དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ་ནི་འཕན་ཡུལ་དར་རྒྱལ(དར་ཡུལ)ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ཏུའི་ཏུས་ནས་བློ་རིག་རྩ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་གསན་ནས་མགར་སྟོང་བཙན་སོགས་བློན་པོ་བཞིས་འཕན་ཡུལ་ནས་བསུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཁོས(དབང་རིས)ཉམས་པའི་གྲབས་བྱེད་སྐབས་དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེས་མཆིམས་མང་བཞེར་དན་པ་ཞེས་པ་མགོ་སྐོར་ཏེ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད་ཐབས་བྱས་ནས་སྐྱིད་ཤོད་ཤོ་མ་རར(ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་དབུ་ཅུ་ཞུང་ཤང་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད)ཁོས་བཞམས། དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ་ནི་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་བློ་རིག་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་བཙན་པོ་མང་སྲོང་གི་ཏུས་སུ་ས་ཞིང་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་དང་། ར་སང་རྗེ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་དང་དངོས་ཐོག་བརྗེ་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད་སྐད།

དར་ཉམས། གླད་པའི་དར་རྩ་ཉམས་པ།

དར་ལྡས། ཉམས་པ་དེ་སླར་ཡང་དར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རགས་ཙམ་མངོན་པ།

དར་པོ་གླིང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་རྒྱས་པའི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་དར་པོ་གླིང་ནི་ཏུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཏབ་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་གར་དགེ་བསྙེན་ཕྱིང་དཀར་བ་དང་། དགྲ་ལྷ་སོགས་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་པ་དང་། དར་པོ་གླིང་གི་ལྷ་མི་བ་ཞེས་ལྷ་གསོལ་མཁན་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཡོད། བདག་གཉེར་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ཁར་མགོན་པོ་བ་མི་གཅིག་བཙུགས་པ་དེས་ཏུས་རྒྱུན་གྱི་གསོལ་མཆོད་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཐོག རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་ལུང་ཞུ་སོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

དར་འཕན། ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གོས་དར་ལས་བཟོས་པའི་དར་འཕན་ལྡེ་ལྡེ་སུམ་བརྩེགས་དང་ལྔ་བརྩེགས་ཡོད་པ་སྟེ། དེང་སང་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་འདུ་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་ཀ་འཕན་ཟེར་བ་དེ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག

དར་མོ་བ། སྨན་པ་མཁས་པ་དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སློབ་མ་སྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བླ་སྨན་བྱེད་སྐྱོང་བ་ཞིག

དར་མོ་སྨན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས། དར་མོ་སྨན་རམས་པ་མཆོག་ནི་ལྷོ་ཁ་ཡར་ལུང་ཤར་དར་མོའི་ཡུལ་ཏུ་རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྟག(༡༦༣༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཐོག་མར་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཚལ་གླུ་སྡིག་གླིང་ཏུ་བཞུགས་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་ཐུབ་མར་གསོ་རིག་འགྲོ་ཕན་གླིང་གི་ཐོ་བཙུན་གྱི་གྲས་སུ་ཚུད་རྗེས་ཉེ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། དྲུང་སྟོང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་སོགས་སློབ་དཔོན་བཅུ་ཕྲག་འགའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་མཚོན་རིག་པའི་གནས་ཀུན་སྦྱང་བརྩོན་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད་པས་སྨན་རམས་པའི་མཚན་ཐོབ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་སྐུའི་བླ་སྨན་པ་མཛད། རྩེ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ལྷ་དབང་ཕྱོགས་གམ་ཤར་ཆེན་ཕྱོགས་ཏུ་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་གནང་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་དགོངས་དོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྨན་པ་ཀ་ན་ཧ་ཞེས་པ་མིག་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལས་མིག་འབྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱངས་པས་འགྲོ་ཕན་འཕེལ་བར་གྱུར། ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་བཞེས་སྐབས་སྤྱན་ཟླུང་གི་འགྲིབ་སྨིན་པར་གཟིགས་པ་བཅོས་གནང་བ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་།

མིའི་ཉུས་ཉམ་སྐོར་དཔྱད་པ་གནང་ཆེད་ཞུང་པོ་བཤག ལས་མཛད་དེ་ཉུས་པ་རེ་རེ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ། རྗེ་སྲིད་མཆོག་གིས་ཁོང་ནི་སྨན་པའི་རྒྱུ་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྨན་བླ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོས་མངོན་པར་བསྟོད། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་རྫིལ་པོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་གསོ་བ་རིག་པའི་དགོངས་དོན་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་ནས་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཕྱག་བཞེས་དུ་མ་གནང་བ་སོགས་ལ་གོང་ས་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་ཆེས་ཆེར་མཛད། གསུང་རྩོམ་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྨན་གྱི་མན་ངག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་གྲགས་པའི《བཀའ་རྒྱ་མ》དང་། 《མན་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་བཤད་གསེར་རྒྱན》《བཤད་རྒྱུད་སྟོང་འགྲེམས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ》《རྣམ་བཀྲ་གསེར་གྱི་གན་མཛོད》《བཅུད་ལེན་འཆི་གསོས་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་འདོད་ལྡན་དགའ་བསྐྱེད་མཐོང་བ་འཛུམ་ཤོར་ནོར་བུའི་བང་མཛོད》《རིན་ཆེན་གྲང་སྦྱོར་གྱི་གསལ་བྱེད་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ》《ལྡན་ཐབས་ཀྱི་གསང་སྨན་ངོས་འཛིན》《གཡུ་ཐོག་གསར་རྙིང་གི་རྣམ་ཐར》སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དང་མན་ངག་ལག་ལེན་བཅས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་མང་པོ་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་བས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ནད་ཐོག་གི་ལག་ལེན། སྨན་གྱི་ངོས་འཛིན། སྦྱོར་ཚད། ལས་སྟོན་བྱ་ཐབས་སོགས་ལ་ཕན་བསྐྱེད་ཆེས་ཆེར་ཐོན། དངོས་སློབ་སྨན་རམས་པ་བློ་གྲོས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་ཕན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་སྟབས་བོད་དབུས་གཙང་དང་། མཚོ་སྔོན། མདོ་སྨད། ཐ་ན་སོག་ཡུལ་བཅས་པར་མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྨན་གྲགས་ཁྱབ། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ར་སྒྲེང་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་སྐུ་ཚེ་ཡང་རིང་དུ་བཞུགས་མོད་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚེས་ཆ་གསལ་པོ་མ་རྙེད།

དལ་བ་བརྒྱད། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་དང་ཀླ་ཀློ་སོགས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་ནི་དལ་བ་བརྒྱད། དལ་བ་ནི་ཆོས་བྱེད་ལོང་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཅེས་པའི་དོན། དལ་བ་བརྒྱད་ནི། ༡. དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ༢. ཡི་དྭགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། ༣. དུད་འགྲོར་མ་སྐྱེས་པ། ༤. ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ། ༥. ལྷ་ལ་མ་སྐྱེས་པ། ༦. ཆོས་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་སྐྱེས་པ། ༧. དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མིན་པ། ༨. མཚམས་མེད་ལས་བྱེད་པའི་ཀླ་ཀློ་མ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

དལ་འབབ་སྐྱིད་ཆུ། གོང་གི་སྐྱིད་ཆུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དལ་འབབ་ལོ་ཧི་ཏ། (དལ་འབབ་ཆུ་བོ)འདི་ནི་ལྷ་སའི་ཆུ་དང་གཙང་གི་ཆུ་གཉིས་ཆུ་ཤུལ་དུ་འདྲེས་ནས་སྟོ་ཁ་བརྒྱུད་དུ་འབབ་པའི་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

དལ་འབྱོར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་མི་ལུས་ཐོབ་པར་དཀའ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ནི་ཧ་ཅང་གིས་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཞེས་པ་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་དགོས་ལ། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ནང་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བ་ལྟ་ཞོག བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཟླ་གཉིས་གསུམ་འཛོམས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་དཀའ་བ་ཡིན། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དལ་བ་བརྒྱད་ནི། ༡. དུད་འགྲོར་མ་སྐྱེས་པ། ༢. ཡི་དྭགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། ༣. དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་པ། ༤. སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་མ་སྐྱེས་པ། ༥. མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀླ་ཀློར་མ་སྐྱེས་པ། ༦. ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་མ་སྐྱེས་པ། ༧. གླེན་ལྐུགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། ༨. ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་མ་སྐྱེས་པ་བཅས་བརྒྱད་ཡིན། འབྱོར་པ་བཅུ་ནི། ༡. མི་ཡིན་པ། ༢. སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ། ༣. དབང་པོ་ཚང་བ། ༤. ཕ་མ་བསད་པ་སོགས་མཚམས

མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པ། ༥. སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་བཅས་ལྔ་ནི་ཆོས་བྱེད་མཁན་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་ན་རང་འབྱོར་ཟེར། ༦. སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། ༧. དེས་ཆོས་གསུངས་པ། ༨. བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ། ༩. བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ། ༡༠. ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་མཁན་ཡོད་པ་བཅས་ལྔ་ནི་གཞན་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་ན་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ཟེར། ཞིབ་ཕྲ《བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལམ་རིམ》དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི《ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང》སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དམ་པ་ཆོས་མཛད་པའི་ལམ་འཁྲིད་རྣམས་ལ་གཟིགས།

དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དཀོན་ཞིང་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལུས་དཀོན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཤིག་ལ་ཟེར། ཞིབ་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི》གཞུང་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

དལ་འབྱོར་བཅུ། མི་ཡིན་པ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ(དེ་དག་ལ་རང་འབྱོར་ལྔ་ཟེར) སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། དེས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ། བསྟན་པ་གནས་པ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། གཞན་གྱིས་སྙིང་བརྩེ་བའོ(དེ་དག་ལ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ཟེར) དེ་བཅུ་ལ་དལ་འབྱོར་ལུས་རྟེན་གྱི་འབྱོར་པ་བཅུ་ཡང་ཟེར།

དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅུ་དྲུག དལ་འབྱོར་ལུས་ལ་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ། ནད་མེད། རིགས་བཟང་། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་དྲུག་དང་། དད་པ། ཤེས་རབ། དྲན་པ། ཉིང་འཛིན། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་བདུན། ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པ། རྒྱལ་བསྟན་དང་མཇལ་བ། བཤེས་གཉེན་མཇལ་བ་སྟེ ཐུན་མོང་གི་ཆོས་གསུམ།

དལ་འབྱོར་མི་ལུས། དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས།

དིང་ཁྲི་བཙན་པོ། (དིང་ཁྲི་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང) བོད་རྒྱལ་གསུམ་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་རྒྱལ། ཡབ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་ས་དིང་དིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས། སྐུ་གཤེན་ཙའུ་སྐྱིན་དཀར་གྱིས་བྱས། གསས་མཁར་ཁོ་མ་ཡོངས་རྩེ་བཞེངས། སོ་ཐམ་ཐམ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་སོ་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས།

དིང་ཙུང་། འདི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》མ་ཡིག་ཁག་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཙམ་ནང་འདི་ལྟར་གཅིག་མཚུངས་སུ་བྲིས་འདུག་པ་ནི་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་སྟེ་ཐང་དེད་ཙུང(唐德宗)ཞེས་པའི་འགྲེང་པོ་དང་གི་གུ་ནོར་བ་དང་རྗེས་འཇུག་ང་དང་ད་གཉིས་ནོར་ནས་དིང་ཙུང་ཞེས་བྲིས་པ་ཡིན་ངེས།

དུ་ཀུ་ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་གསལ་གྱི་ལྷ་གོས་ཤིག་གི་མིང་།

དུཿཁ། རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན།

དུ་ཐུག ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡོལ་རྗེས་ལྷ་ས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ལོ་གསར་གྱི་དུ་ཐུག་ཅེས་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གཙང་སྦྲ་གད་བདར་བྱ་རྒྱུས་བྱས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་གསོག་ཐེབས་པའི་དུ་བ་སོགས་གད་སྙིགས་རྣམས་གཙང་མ་འཕྱུགས་རྗེས་དུ་རལ་གྱི་གཡུང་དྲུང་ཞིག་ལམ་གསུམ་མདོར་བྲིས། ཐབ་ཚང་གི་གདུང་མ་དང་ཀྱང་ལྷེབས་སུ་བཀྲ་ཤིས་མཚོན་བྱེད་དཀར་རྟགས་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

དུ་བ་གནམ་ཐོན། ཁྱིམ་ཚང་ཡོད་ཚད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ཏེ་ཐབ་ནང་དུ་མེ་བཏང་སྟེ་དུ་བ་གནམ་ལ་ཐོན་ཚད་ཀྱི་ཐེམ་དུག།

དུ་མ་ཛ་ཟ་གཅིག་པ། དྭང་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བཟང་ངན་བར་གསུམ་འདི་འཆར་དང་འདི་མི་འཆར་བྱ་བ་མེད

པའི་དུ་མ་ཞིག་འཆར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཆོས་སྐུ་དེའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཡིན་པ།

དུག་ལྔ། དུག་ངན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་སྟེ། ༡. འདོད་ཆགས། ༢. ཞེ་སྡང་། ༣. གཏི་མུག ༤. ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྣ། ༥. ཕྲག་དོག་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ནུས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་ཡུལ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད། ཞེ་སྡང་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་བྱེད། གཏི་མུག་གིས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་གེགས་བྱེད། སེར་སྣས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཆུད་ཟོས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད། ཕྲག་དོག་གིས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》རྩ་འགྲེལ་དང《མངོན་པ་མཛོད》རྩ་འགྲེལ་བཅས་ལ་གཟིགས།

དུག་ཅན་སླང་རྡེའུ་རྒྱ། རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་ཐིག་རྡེའུ་ཀྱི་རྒྱ།

དུག་གཉིས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུག(རང་བཞིན་གྱི་དུག)དང་སྦྱར་བའི་དུག་གོ །

དུག་ལྷོད་བ། དུག་ལྷོད་བའམ་དུག་ལང་པ།

དུག་ནད་གསུམ། སྦྱར་དུག འགྱུར་བའི་དུག རང་བཞིན་གྱི་དུག་གོ །

དུག་རྒྱལ། མཐོང་བ་དང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དངངས་སྐྲག་སྐྱེ་དགོས་པའི་མིང་།

དུག་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་པའམ་ཆགས་པའོ། །ཞེ་སྡང་ནི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་བརྙེན་ཅིང་གསད་པའམ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀུན་ནས་མནར་བའི་སེམས་པའོ། །གཏི་མུག་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྨོངས་པའོ། ། དུག་གསུམ་པོ་འདི་མཚོན་བྱེད་དུ་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་འཁྱུར་འོག་བྲིས་པའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རི་མོ་ཟླུམ་སྐོར་ཕྱི་ནང་བཞི་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་དུ་འདོད་ཆགས་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕུག་རོན་དང་། ཞེ་སྡང་མཚོན་བྱེད་དུ་སྦྲུལ། གཏི་མུག་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕག་པ་བཅས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཀོད་ཡོད།

དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ། མི་སྡུག་པ། བྱམས་པ། རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་པ།

དུང་དུབ་ཆན། དུང་གདུབ་ཅན།

དུང་མཚོའི་བྱར། བར་སྐོར་གྱི་ཤར་ལྷོའི་བྱར་དུ་ཡོད་པའི་དུང་མཚོའི་བྱར་གྱི་ཚ་ཁང་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཚ་ཁང་དེའི་ནང་གི་ཚ་སྒོ་རྣམས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཕྱུག་ཚ་ཡིན་སྐད་དང་། རྩིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུན་གྱི་སྐུ་དེ་སྔ་དུས་བར་སྐོར་གྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དུང་མཚོའི་བྱར་དུ་སྤོས་ཚུལ《གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》ནང་གསལ། ལྷ་ཁང་དེའི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཤར་སྐུ་རིང་དར་ཆེན་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྤྲང(༡༩༠༨)ལོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བཙུགས་པར་མཛད་འདུག

དུང་སོ་འཁོར་མོ། དུང་གི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་སོ་གྲལ་འཁྲིག་པོ་ཡོད་པ།

དུད་འགྲོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ཚན། རྐང་ལག་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་གཟུགས་པོ་དུད་དེ་འགྲོ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་སྤྱིའི་མིང་།

དུད་འགྲོ་བྱང་། བྱིང་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བའོ། །

དུད་ཚང་། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཁྲལ་རྟེན་ས་ཆ་མེད་པའི་གཡོག་རྒྱུག་དུད་ཚང་ཆུང་དུ་སྟེ། དུད་ཆུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་བབ་དང་ཁྲིམ་འཁོས་སོགས་ཁྲལ་

པ་ལས་ཀྱང་ཞན་པ་ཡོད། དུད་ཆུང་ཁག་གཅིག་ནི་ཁྲལ་པའི་དུད་ཚང་ཁྱིམ་གཞིས་ཐོར་བ་དང་། དུད་ཚང་སོགས་སུ་དོན་པ། བྲོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གླ་པ་བྱས་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ལས་རིགས་པ་གཞན་དག དེ་བཞིན་ཁྲལ་པ་ཆེན་པོའི་དུད་ཚང་གི་ཁང་པ་གླས་ནས་སྡོད་མཁན་ཡུལ་སྡེ་གཞན་གྱི་གཞིས་ཆགས་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དུད་ཆུང་ནས་མངའ་ཚབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་ཕུད་དུད་ཆུང་མང་ཆེ་བ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩ལོར)སྐབས་ཞིང་ཕྲན་དབུལ་ཕོངས་ལ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད།

དུད་ཉི་མནངས། དུད་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕྲོག་པ།

དུབ་པ་བསལ་ཕྱིར། དཀའ་ངལ་གྱིས་ཐང་ཆད་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ།

དུམ་པ། འཆམ་པའམ་མཐུན་པ།

དུམ་བུ་ལྔ་པའི་འཛམ་གླིང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐམ་ས་དུམ་བུར་བགོས་ན། ཡོ་རོབ་གླིང་། ཨ་མེ་རི་ཁ་གླིང་། ཨོ་ཤེ་ནི་ཡའི་གླིང་། ཨེ་ཤེ་ཡའི་གླིང་། ཨ་ཧྥྲི་རི་ཁ་གླིང་བཅས་གླིང་ཆེན་ལྔ་ཡོད།

དུམ་བུ་དྲུག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད》དང་དེའི་འགྲེལ་པ་བཅས་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་ཅག་གནས་ཡུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་འདིར་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུམ་བུ་དཀྱིལ་མ་ལ་ནང་གསེས་དུམ་བུ་དྲུག་སྟེ། རྒྱ་གར། བོད། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་སྟེ་སོག་པོ། ཤམ་བྷ་ལ་བཅས་ཡོད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་དབུས་གླིང་དུམ་བུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཡིན་ཟེར་སྲོལ།

དུམ་བུ་རི། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་རྒྱ་མ་ཁྲི་སྐང་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་གདམས་པའི་དགོན་པ་ཞིག

དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ཤར་ན་རྩེ་མོ་བརྒྱ་པའི་མཆོད་རྟེན། ལྷོར་ཏ་ལ་རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་མཆོད་རྟེན། ནུབ་ཏུ་བདེ་བྱེད་ཁམས་གསུམ་སྒྲོལ། བྱང་དུ་འཕྲིན་ལས་གཏེར། ཤར་ལྷོར་ཏི་ཤིང་ཏའི་མཆོད་རྟེན། བྱང་ཤར་དུ་ཉི་མ་གཟིའི་མཆོད་རྟེན། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སར་པ་ཏའི་མཆོད་རྟེན། ནུབ་བྱང་དུ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནོ། །

དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གཡས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་བརྒྱད། ཤར་ན་ཀུན་ནས་གྲོལ་བའི་ནགས་ཚལ། ལྷོར་སྐྱིད་མོས་ཚལ། ནུབ་ཏུ་ཁྲོན་པའི་ཚལ། བྱང་དུ་འདྲེས་པའི་ཚལ། ཤར་ལྷོར་སེང་ལྡིང་གི་ཚལ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འོད་ཅན་གྱི་ཚལ། ནུབ་བྱང་དུ་དྲ་བའི་ཚལ། བྱང་ཤར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚལ་ལོ། །

དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། ཤར་དུ་ཤི་རི་ཤ་སེར་པོ། ལྷོར་ཙུན་ར་སྔོན་པོ། ནུབ་ཏུ་ཀང་ཀ་ལ་དམར་སྐྱ། བྱང་དུ་ཨ་ཤད་ཐ་ལྗང་ཁུ། ཤར་ལྷོར་ཀ་རན་ཛ་སེར་པོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འཁྲི་ཤིང་ཅན་སྔོ་དམར། ནུབ་བྱང་དུ་ཨ་རྫུན་ལྗང་ཁུ། བྱང་ཤར་དུ་ཀ་ཁྲི་མ་དྷ་སྣ་ཚོགས་སོ། །

དུར་ཁྲོད་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད། ༡. ཤར་ན་མི་བྱེད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ ༢. ལྷོར་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་གཟི་བརྗིད་ཅན། ༣. ནུབ་ཏུ་དྲི་མ་པདྨ་མཁའ་འགྲོ། ༤ བྱང་ན་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་བདེ་བ་ཅན། ༥. ཤར་ལྷོར་མི་འདའ་དམ་ཚིག་མཁའ་འགྲོ ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོ་མི་ཐུབ་མ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་རྒྱུ་མ། ༨. བྱང་ཤར་ན་རྒྱུད་འཛིན་འཇིག་རྟེན་མཁའ་འགྲོའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅེར་བུ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། གྲི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་ཁ་ཊྭཱཾ་ཁ་འཁྱུད་པའོ། །

དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། གཅིག ༡. ཤར་དུ་གཏུམ་དྲག ༢. བྱང་དུ་ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་པ། ༣. ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འབར་བ། ༤ ལྷོར་ཀེང་རུས་ཅན། ༥. དབང་ལྡན་དུ་དྲག་ཏུ་ཀོད་པ། ༦. མེར་བཀྲ་ཤིས་ཚལ། ༧. བདེན་བྲལ་དུ་མུན་པ་དྲག་པོ། ༨. རླུང་དུ་ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས། རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ལས། ༡. གཏུམ་དྲག་ཅན། ༢. གདུག་རྒྱངས་སྒྲོགས་པ། ༣. པདྨ་འཕྲིལ་བ། ༤. ཀླུ་ལ་སྒྲོག་པ། ༥. རབ་འཇིགས། ༦. མི་བཟོད་གཏུམ་པ། ༧. རབ་རྒྱུ། ༨. དྲག་ཤུལ་ཅན། གསུམ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དེ། ༡. ཤར་དུ་བསིལ་བའི་ཚལ། ༢. ལྷོར་ཀུ་ལི་ཙྪ་སྒྲོག ༣. ནུབ་ཏུ་ལཀྐ་བརྩེགས་པ། ༤. བྱང་དུ་པདྨ་བརྩེགས་པ། ༥. ཤར་ལྷོར་ལྷུན་གྲུབ་གཏེར། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གསང་ཆེན་རོལ་པ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་ཧ་ཧ་ཆེན་གདལ་བ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་འཇིག་རྟེན་བརྩེགས་པ་དང་བརྒྱད་དོ། ། (ཡོངས་གྲགས་སུ་འདྲེན་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ཁུངས་དག་པར་བཞེད་དོ)

དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྙིང་གི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཤར་ན་སྒྲོགས་སྔོན་པོ། ལྷོ་ན་འཁྲིགས་པ་སེར་པོ། ནུབ་ན་དྲག་པོ་དཀར་པོ། བྱང་ན་སྨུག་པོ་དཀར་པོ། ཤར་ལྷོ་ན་གཏུང་བྱེད་དམར་པོ། ལྷོ་ནུབ་ན་གདངས་པ་སེར་པོ། ནུབ་བྱང་ན་ཆར་འབེབས་ལྗང་ཁུ། བྱང་ཤར་ན་གཏུམ་དྲག་ལྗང་གུའོ། །

དུར་ཁྲོད་ཆས་བརྒྱད། འདོག་པའི་རྒྱན་གཉིས། བགོ་བའི་དབུ་གོས་གསུམ། བྱུག་པའི་རྫས་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཐོད་སྐམ་ལྔའི་རྒྱན་དང་། ཐོད་རློན་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་དང་གཅིག སྦྲུལ་རིགས་ལྔའི་ཡན་ལག་བརྒྱན་པ་དང་གཉིས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི་སྐུ་སྟོད་ལ་གླང་ཆེན་གྱི་ཀོ་རློན། སྐུ་སྐེད་ལ་ཞིང་ལྤགས་ཀྱི་གཡང་གཞི། སྐུ་སྨད་ལ་སྟག་ལྤགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དཔྲལ་བ་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ། སྨིན་ཕྲག་ཏུ་རཀྟའི་ཐིག་ལེ། ཀོས་ཀོ་ལ་ཞག་གི་ཟོ་རིས་རྣམས་སོ། །

དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། གོང་གི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད། ཤར་དུ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི། ལྷོར་ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོ། ནུབ་ཏུ་པད་མ་བཛྲ། བྱང་དུ་ཀུ་ཀུ་རི་པ། ཤར་ལྷོར་ཀཾ་ཀ་ལི་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཌོཾ་བྷི་དྲིལ་བུ་པ། ནུབ་བྱང་དུ་ལཱུ་ཧི་པ། བྱང་ཤར་དུ་ར་ཧ་པའོ། །

དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད། ཤར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་དཀར་པོས་གླང་པོ་ཆེར་བཞོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་ཆུ་ལྷ་དཀར་པོས་ཆུ་སྲིན་བཞོན་པའི་སྦྲུལ་ཞགས་འཛིན་པ། ལྷོར་གཤིན་རྗེ་སྔོ་ནག་མ་ཧེ་བཞོན་པའི་ཐོད་དབྱུག་འཛིན་པ། བྱང་དུ་གནོད་སྦྱིན་སེར་པོས་རྟ་དམར་བཞོན་པའི་དབྱུག་ཏོ་འཛིན་པ། ཤར་ལྷོར་མེ་ལྷ་དམར་པོས་ར་སྐྱེས་དཀར་པོ་བཞོན་པའི་བགྲང་ཕྲེང་དང་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྲིན་པོ་ནག་པོ་རོ་ལངས་བཞོན་པའི་རལ་གྲི་ཐོགས་པ། ནུབ་བྱང་དུ་རླུང་ལྷ་ལྗང་སྔོ་ཤ་བ་བཞོན་པའི་བ་དན་འཕྱར་བ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྡན་དཀར་པོས་ཁྱུང་མཆོག་བཞོན་པའི་རྩེ་གསུམ་འཛིན་པ། ཞེས་བརྒྱན་ཞིང་རང་རང་རིག་མས་གཡོན་ནས་འཁྱུད་པའོ། །

དུར་ཁྲོད་བཞི། རོ། འགྲོ། འཆག ཉལ་སྡོད།

དུར་བ། ཛམས་པའི་ནོད་ཏེ་དཔེར་ན། ཟས་ལ་དུར་བའམ་ལས་ལ་དུར་བ་ལྟ་བུ།

དུར་གཉེན་མཚོན་ཆ་ཅན། འདི་ནི་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་འདུར་ཤེས་ཤེད་བོན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ། གང་ལྟར་བོན་དེས་གཤིན་གསོན་གྱི་སྐྱིས་བྱེད་ཅིང་། གཤིན་པོའི་བླ་སྒྲོག་འཁྱེར་བའི་གདོན་འདྲེ་འདུལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

དུལ་ཆེ་བ། སེམས་རྒྱུད་ཐུལ་དྲགས་པ།

དུལ་བའི་དཔལ། ཆོས་ཁྲིམས་དང་མ་འགལ་བ། བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཕྱི་ན་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ། ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ནང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ཁམས་ལ་སོགས་པ། གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གཞལ་

ཡས་ཁང་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཕྲ་གཞམ་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན། ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད》ལ་ཟེར། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བློ་གྲོས་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་རྒྱུད[ཐ][ད]པོད་གཉིས་སུ་ཡོད།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ། གསོད་རྫུན་རྐུ་དང་འདོད་ལོག་ཆང་འཐུང་བ། །སྤང་བྱ་སློབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཞེས་སུ་བཤད། །ཚོ་ལོ་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཟས་ཟ་དང་། །རང་ཚིག་འབྱུང་པོ་ལྷ་མིན་ཆོས་སྤོབས་པ། །རྣམ་པ་ལྔ་ནི་བྱ་བ་མིན་ལྔའོ། །བ་ལང་བྱིས་པ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་། །མཆོད་རྟེན་བསྟན་པ་གསོད་པ་ལྔ་རུ་གྲགས། །རྗེ་གྲོགས་རྗེ་བོ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་། །བླ་མར་ཁོང་ཁྲོ་བསྒོམ་རྣམས་འཁྲུ་བ་ལྔ། །མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ཡིད་དབང་ལྔ། །ཞེན་པར་མི་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་། ༡. གསོད། ༢. རྫུན། ༣. རྐུ། ༤ འདོད་ལོག ༥. ཆང་འཐུང་བ(དེ་རྣམས་སྤང་བྱ་སློབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཞེས་སུ་བཤད) ༦. ཚོ་ལོ། ༧. ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཟས་ཟ་བ། ༨. རང་ཚིག ༩. འབྱུང་པོ། ༡༠. ལྷ་མིན་ཆོས་སྤོབས་པ(དེ་རྣམས་ལྔ་ནི་བྱ་བ་མིན་ལྔའོ) ༡༡. བ་ལང་། ༡༢. བྱིས་པ། ༡༣. སྐྱེས་པ། ༡༤ བུད་མེད། ༡༥. མཆོད་རྟེན་བསྟན་པ(དེ་རྣམས་ནི་གསོད་པ་ལྔའོ) ༡༦. རྗེ་གྲོགས། ༡༧. རྗེ་བོ། ༡༨. སངས་རྒྱས། ༡༩. དགེ་འདུན། ༢༠. བླ་མར་ཁོང་ཁྲོ་བསྒོམ(དེ་རྣམས་ནི་འཁྲུ་བ་ལྔའོ) ༢༡. མིག ༢༢. རྣ་བ། ༢༣. སྣ། ༢༤ ལྕེ། ༢༥. ཡིད་དབང་བཅས་ལྔ་སྟེ། ཞེན་པར་མི་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔའོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། རི་རབ། གླིང་བཞི། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་སོགས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན། ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། འདོད་ཁམས་ལྔ། འདོད་ལྷ་དྲུག གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་སྟེ་ནང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་སོགས་ཡིན། གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། སྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་ཡིན།

དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་ལས་གསུམ། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། །

དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར། ཚེ་རྫོགས་པའམ་ཤི་བའི་དོན།

དུས་ཀྱི་མཐའ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དུས་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི། ཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། སྟོངས་བསྐལ་ལོ། །

དུས་ཀྱི་དབུ་ཁྲལ་བསྡུ་བ་པོ། ལོ་རེའི་ཁྲལ་བསྡུ་བ་པོ་སྟེ་ཡོང་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བསྐོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ས་གནས་སོ་སོར་ཡོང་ནས། རྫོང་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ཁྲལ་བསྡུས་རྗེས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཁྲལ་ནས་བྱུང་བའི་འབྲུ་མར་སོགས་ཆད་ལུས་མེད་པ་རྩིས་སྤྲོད་དགོས་པ་ཡིན་སྐད།

དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གཉིས། སྟོན་པ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ཅོག་པུར་འདུག་པ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་དུ་གཞུག་པའོ། །

དུས་ཀྱི་ལོ་ཐང་། ལོ་རེའི་གཏན་འཕབ་ཀྱི་ཁྲལ།

དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ། འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འགུགས་པ།

དུས་ཀྱིས་བཅུས་པ། དབང་གིས་བཅུས་པ་སྟེ་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་དོན།

དུས་འཁོར་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བྱེད་ཆ་བཅུ

གཅིག རྡུལ་ཕྲ་རབ། ཕྲ་མོ། སྐྲ་རྩེ། སྐེ་ཚེ། ཤིག

ནས། སོར་མོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་འགྱུར་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ལ་ཁྲུ། ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ། འདོམ་ཉིས་སྟོང་ལ་རྒྱང་གྲགས། རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་གོ །

དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྟག(༡༦༨༦)ལོར་ཧོར་ཡུལ་ཨ་རུ་ཧོ་ཆེན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ་ལོར་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ནས་དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དགུང་ལོ་བདུན་པར་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཡི་གེ་སྦྱོར་སྒྲོག་གི་དབུ་བཙམས། བཅུ་གཅིག་པར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཞབས། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དུ་མར་མཇལ། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༦༩༤)ལོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྟེ་བཞག་ཐོག་མར་གནང་སྐབས་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཚིམ་པར་བཞེས། བླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱམས་ཆོས་དང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུགས་ཕུལ་ཏེ་ལེགས་སོ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་སྒྲི་དོན་རིགས་རྒྱན་དང་བློ་རྟགས་སོགས་ཚད་མའི་སྐོར་གྱི་འབེལ་གཏམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་གསུམ་བར་གཞུང་པོ་ཏི་ལྔ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་ཅིང་གོ་རིམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རིགས་སྨྲ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་བྱུང་། ཉེར་ལྔ་བར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་བཀའ་པོད་ལྔའི་བཀལ་ལན་མཛད་དེ་རྗེ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཐོན་ཞིང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། རྗེ་འདི་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ལ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ཧོར་སོག་གི་ཡུལ་ཁལ་ཁ་སོགས་སུ་བཞུགས་པ་མ་ཟད། སྐབས་འགར་སྐོར་རྒྱུག་ཀྱང་མཛད་དེ་དབང་ཞུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་མང་དུ་སྤེལ། གཡོན་རུའི་སར་ཏུ་བེ་ཏུང་ལྷང་གིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བདེ་མཆོག་གློས་བསྒྲངས་ལྟར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། སྒོ་བཞི་ལ་རྒྱུད་དང་། དུས་འཁོར། སྨན་པ། རིག་གནས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་བཞི་བཙུགས། བདེ་མོ་ཐང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དང་བླ་བྲང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཙོང་ཁ་བརྒྱད་བཅུའི་ལྷ་ཁང་གཡུ་ཐོག་ཅན་བདེ་ཡངས་བཅས་པ་གསར་དུ་བསྐྲུན། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༧༣༨)ལོར་ཨུ་ཅི་མུ་ཆེན་གཡོན་རུའི་ཤོག་ཨེ་རིན་གྱི་སར་སྐུ་གཤེགས། གསུང་ཆོས《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》《དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག》《དཔལ་ལྡན་རིག་པ་འཛིན་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྲིན་གྱི་བཙོན་པའི་རྟོགས་བརྗོད》སོགས་མགུར་དང་སྙན་ངག་ཚབ་ཤོག 《གཞུང་འགྲེལ་རྟོགས་བརྗོད》《ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་དམིགས་ཁྲིད་ཐར་པའི་སྒོ་འབྱེད》《ལྟ་མགུར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན》《ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་བདེན་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན》《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐོར་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན་ལེགས་བཤད་པད་མོའི་སྟོན་པ》《དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་བསྐང་བསྐུར་བྱ་ཚུལ་གནོད་འཚེ་ཀུན་གསལ》སོགས་པོད་གསུམ་ཙམ་བཞུགས།

དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས། སྒྲོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར། གྲུ། གྲི་གུག གུར། ལྕགས་མདའ། རལ་གྲི། མིའི་འཕྲུལ་འཁོར། རླུང་གི་འཕྲུལ་འཁོར། ཤིང་རྟའི་ཚད། ཁང་བཟང་། ཁྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆུ་གྱེན་དུ་འདྲེན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་རོ། །

དུས་འཁོར་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད། ལག་ལེན། སྐར་རྩིས་བཅས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་དང་། དགེ་བཤེས་ཚོར་དུས་འཁོར་བ་ཟེར།

དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ། གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ལ། བྱིས་པ་ལྟར

འཇུག་པའི་དབང་བདུན། དབང་གོང་མ་གསུམ། གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་བཞི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བཅས་སོ་སོར་ཕྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ན། གོང་གི་བྲིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ། གོང་མའི་བུམ་དབང་གསུམ་དང་གོང་མའི་བུམ་དབང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་དབང་གཉིས་གཅིག་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲང་བ་བཅས་གསུམ་ཕྱུང་བ་བསྣན་པས་བཅུ། གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་དབང་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཀྱང་རུང་ངོ༎

དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དྲུག སོར་སྡུད། བསམ་གཏན། སྲོག་རྩོལ། འཛིན་པ། རྗེས་དྲན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ༎

དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་གླིང་དྲུག ཟླ་བ་དང་། འོད་དཀར་དང་། རབ་མཆོག་ཀུ་ཤ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་དང་། དྲག་པོའི་གླིང་རྣམས་སོ༎

དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ཡུག་གི་གླིང་བདུན། ཟླ་བ། འོད་དཀར། ཀུ་ཤ། མིའམ་ཅི། ཁྲུང་ཁྲུང་། དྲག་པོའི་གླིང་། འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ༎

དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད། ཚོང་པ། ཛ་མཁན། ཕྱིང་རྒྱུད་མཁན། ཆང་མ། ཕྱུགས་རྫི། འབྲིག་མཁན། འབྲུ་དམར་མཁན། ཕྱུ་མཁན། མགར་བ། ཤིང་མཁན། འཐག་མཁན། ཀོ་ལྤགས་མཁན། ཉ་པ། བཙོ་བླག་མཁན། སྨྱུག་མ་མཁན། ཤན་པ། གཤེད་མ། ཤིང་རྟ་མཁན་ནོ༎

དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་སྡིག་པ་ལྔ། གཞན་ལ་འཚེ་བ། རྫུན། འདོད་ལོག མ་བྱིན་ལེན། ཆང་འཐུང་བ།

དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་བདུན། འོའི་མཚོ། ཆང་གི་མཚོ། ཆུའི་མཚོ། ཞོ་མའི་མཚོ། ཞོའི་མཚོ། མར་གྱི་མཚོ། སྦྲང་རྩིའི་མཚོའོ༎

དུས་ངན་བཅུ་གསུམ། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། དུས་ངན་བསྟན་པ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། ༡. གཏེར་འདི་ཐོན་དང་དུས་མཚུངས་པར། །བུད་མེད་ལུས་ལ་དུང་རྒྱན་དར། །མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་དུས་ཡིན་པས། །དབང་བསྐུར་བསྒྲུབ་ཐབས་སྤེལ་དུས་ཡིན༎ ༢. སྤུན་འཁྲུགས་གཡུལ་ངོ་འགྱེད་པའི་ཚེ། །འགོང་པོ་གཡོས་པའི་དུས་ཡིན་པས། །ཟབ་གཏེར་འདོན་ཅིང་འགོང་པོ་མནན། ། ༣. སྔོ་ཕྱི་ལམ་ཟན་བསྒྲུགས་པའི་ཚེ། །ཡིག་དྲུག་སྟོན་པ་དར་དུས་ཡིན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྤེལ། ། ༤. གཡོ་བ་བརྒྱ་བསྡུས་བྱུང་བའི་ཚེ། །ས་གཏེར་མི་ཐུབ་དུས་ཡིན་པས། །གཏེར་འདོན་གཏེར་ཆོས་སྤེལ་བར་བྱ། ། ༥. བཟང་ཤོས་ཆ་ག་གཏོང་བའི་ཚེ། །མི་ཚེ་ཐུང་བའི་དུས་ཡིན་པས། །མི་ཆོས་ཞིག་ལ་ལྷ་ཆོས་སྒྲུབས། ། ༦. རྨོག་གི་བྱིའུ་མགོ་བུད་པའི་ཚེ། །བླ་མེད་རྫོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས། །ཐུགས་ཀྱི་ཡང་གཏེར་དོན་ཁྲིད་སྐྱོང་། ། ༧. སྔགས་བཙུན་སྡེ་འཁྲུག་བྱུང་བའི་ཚེ། །བསྟན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཡིན་པས། །བསྟན་བསྲུང་དྲག་སྔགས་སྤེལ་ཅིང་སྒྲུབ། ། ༨. ཆོས་མེད་ཙོ་འབྲི་མང་བའི་ཚེ། །ཁྲི་མཆོད་དར་བའི་དུས་ཡིན་པས། །བཙུན་པར་འདུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ། ། ༩. མཐའ་དམག་བོད་དུ་བྱུང་དུས་སུ། །ལྷ་སྲིན་འཁྲུག་པའི་དུས་ཡིན་པས། །རང་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། ། ༡༠. གོས་ངན་རེ་བ་གྱོན་པའི་ཚེ། །ས་བཅུད་ཉེར་བའི་དུས་ཡིན་པས། །གཏོད་སྦྱིན་ནོར་ལྷ་བསྙེན་མཆོད་བྱ། ། ༡༡. ཁྲིམས་མེད་བཙུན་གཟུགས་དར་བའི་ཚེ། །བདུད་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་དུས་ཡིན་པས། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱུད་འབྲི་ཀློག་བྱ། ། ༡༢. ཕྱི་བསྟོན་བོང་བསྟོན་བྱུང་བའི་ཚེ། །དགེ་སྡིག་འཆོལ་སྤྱོད་དུས་ཡིན་པས། །མན་ངག་ཚང་མར་སྤེལ་བར་བྱ། ། ༡༣. སྤྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འགའ་བྱུང་ཚེ། །གསང་སྔགས་འབྲུའི་དུས་ཡིན་པས། །མན་ངག་སྤེལ་བསྒྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །དེ་ལྟར་དུས་གནད་འཛོམ་དུས་ཚེ། །

དགེ་སྡིག་སྨྱུར་དུ་སྨིན་གྱུར་པས། །དེ་ཚེ་འབད་དང་དོན་ཆེན་ཡིན། ཞེས་སོ། །

དུས་ལྔ། དགུན། དཔྱིད། སོས། དབྱར། སྟོན་ཏེ་ལྔའོ། །

དུས་ཆེན་ཆེ་རིགས་ཁག བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གཙོ་བོ་ལྷ་སར་ལོ་ལྟར་སྔར་སྐྱོལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཆེ་རིགས་དཔེར་ན་བོད་ལུགས་ལོ་གསར་དང་། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ། ཇོ་བོ་རགས་གསོ། བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་མདའ། གྲུ་བཞི་རྩིས་བཤེར། སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། ཛོང་རྒྱབ་ཞར་འཕེན། གནམ་མདའ། དགའ་ལྡན་སྒྲུབ་མཆོད། ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ། ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེང་། བརྒྱད་གཏོར་མཛད་སྒོ། ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ། ས་ག་ཟླ་བ། འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསངས། དྲུག་པ་ཚེས་བཞི། ཞོ་སྟོན། ལྷ་འབབ་དུས་ཆེན། དཔལ་ལྷའི་རི་ཁྲིད། བཞི་མཆོད། དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད། ངན་པ་དགུ་འཛོམས། སེར་ར་ཕྱུར་མཇལ། རྩེ་དགུ་གཏོར། ར་ཆེ་སྨོན་ལམ་སོགས་མང་དག་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ཀ་ཕྲེང་གོ་རིམ་ལྟར་ཁག་སོ་སོའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

དུས་ཆེན་དྲུག ༡། གནམ་སྟོང་། ཚེས་བརྒྱད། ཉི་ཤུ་དགུ། ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ། མར་ངོའི་ཉེར་ལྔ་རྣམས་སོ། །

དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས། (ས་གའི་ཟླ་བ་སྟེ་བོད་ཟླ་བཞི་པ)སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་བཏུལ་བའི་དུས་ཆེན་དང་། བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་དུས་ཆེན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་བཅས་སུ་གྲགས་པའོ། །ཡང་ན། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ། སངས་རྒྱས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་མོ། །

དུས་སྙིགས་མ། སྙིགས་མ་ལྔ་ཡི་ནང་ཚན་དུས་སྙིགས་མ་སྟེ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་སོ། །

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ། དུས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོག་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད། དེ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་གོ། ཡང་ན། དབུགས། ཆུ་སྲང་། ཆུ་ཚོད། ཉིན། ཞག ཟླ་བ། ལོ། བསྐལ་པ་བཅས་སོ། །

དུས་མཐའི་ཉི་མ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་མེས་འཇིག་བདུན་རེའི་མཚམས་སུ་ཆུས་འཇིག་པ་རེ་རེ་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་བདུན་རྫོགས་ནས་རླུང་གིས་འཇིག་པར་བཤད་ཅིང་། གོང་གསལ་མེས་འཇིག་སྐབས། ཉི་མ་འདི་ཉིད་སྔར་ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་ནས་ཉི་མ་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཉི་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། མཚོ་ཕྲན། ཆུ་ཀླུང་ལྟེང་ཀ་སོགས་བསྐམས་ཏེ་ཉི་མ་བདུན་པའི་ཉིན་འཇིག་རྟེན་འདི་མེས་སྲེག་པར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ལ་དུས་མཐའི་ཉི་མ་ཟེར།

དུས་འདའ་བ། དུས་ཚོད་བསྐྱལ་བ།

དུས་མ་ལགས་པའི་འཆི་བ་བརྒྱད། ནད་པ་རིམ་འགྲོ་མི་བསྟེན་པ། སྨན་ལོག་པ་བསྐྱལ་བ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་མདངས་ཕྲོགས་པ། མེ་ཆུ་སོགས་འབྱུང་བས་གནོད་པ། དུད་འགྲོ་མ་རུང་བས་འཚེ་བ། གད་གཡང་ལ་ལྷུང་བ། བྱད་དང་རོ་ལངས་ཀྱིས་འཚེ་བའོ། །

དུས་མིན་འཆི་བ་བརྒྱད། བུད་མེད་རྒན་མོ་དང་ཉལ་པོ་སྤྱོད་པ། ནད་མེད་བཞིན་དུ་སྨན་སྟོབས་ཆེན་བསྟེན་པ། ཁང་སྟེང་གད་འོག་ཏུ་ཉལ་བ། འབྱུང་པོ་མང་བའི་གནས་སུ་གཅིག་པུར་འགྲོ་བ་དང་སྡོད་པ། ནད་པས་སྨན་པའི་ངག་ལ་མི་ཉན་པ། གཡུལ་དུ་འཇུག་པ། མི་ཐུབ་པ་ལ་བསྡོ་བ། གཉན་སར་ཉལ་བ་བཅས་སོ། །

དུས་ཚད་དགུ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ། དེའི་སྐད་ཅིག ཐང་ཅིག ཡུད་ཙམ། ཉིན་ཞག ཟླ་བ། ལོ། བར་བསྐལ། བསྐལ་ཆེན། ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེའི་སྐད་ཅིག དབུགས། ཆུ་སྲང་། ཆུ་ཚོད། ཉིན་ཞག ཟླ་བ། ལོ། བསྐལ་པ།

ཉི་དཀྱུན་གྱི་དུས། (རྟོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར) དཔྱིད་ཀྱི་དུས། (རྟོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར) དབྱར་གྱི་དུས། (རྟོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར) དབྱར་ཐུང་ངུའི་དུས། (རྟོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག) དབྱར་རིང་པོའི་དུས། (རྟོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བའོ) ༢. ཉིན་མོ་ཆ་ཤས་བཅུ་བཞི་མཚན་བརྒྱད་དང་ཉེར་གཉིས་ལས། གར་ཤ་ད་ལས། སྐྱ་རེངས་ཤར། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། བཞི་ཆ་ཤར་བ། ཕྱ་དྲོའི་དུས། གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་ན། གུང་གི་དུས། ཕྱི་དྲོའི་དུས། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ལུས་པ། བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་ནུབ་པ། རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བའོ། །མཚན་མོ་བརྒྱད་ནི། རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བ་མཚན་ཐུན་དང་པོ། ཐུན་དང་པོའི་ཕྱེད། གུང་ཐུན། དེའི་ཕྱེད། ཐུན་ཐ་མ། ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱེད། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

དུས་ཚིགས་ཉེར་བཞི། ༡. དཔྱིད་ཚུགས། ༢. ཆར་འབབ། ༣. སྲིན་བུ་འགུལ། ༤. དཔྱིད་མཉམ། ༥. དྭངས་གསལ། ༦. འབྲུ་ཆར། ༧. དབྱར་ཚུགས། ༨. སྲི་བ་གང་། ༩. སྨུར་འདེབས། ༡༠. དབྱར་ཉི་ལྡོག ༡༡. ཚ་བ་ཆུང་། ༡༢. ཚ་བ་ཆེ། ༡༣. སྟོན་ཚུགས། ༡༤. བསིལ་འགྱུག ༡༥. བད་དཀར། ༡༦. སྟོན་མཉམ། ༡༧. བད་འཁྱག ༡༨. སད་ལྷུང་། ༡༩. དགུན་ཚུགས། ༢༠. ཁ་བ་ཆུང་། ༢༡. ཁ་བ་ཆེ། ༢༢. དགུན་ཉི་ལྡོག ༢༣. གྲང་ངར་ཆུང་། ༢༤. གྲང་ངར་ཆེ།

དུས་ཚིགས་དྲུག དཀྱུན་སྟོད། དཀྱུན་སྨད། དཔྱིད། སོས་ཀ དབྱར། སྟོན་ནོ། །

དུས་ཚིགས་བཞི། ནམ་ཟླ་དུས་བཞི།

དུས་ཚོད་ངན་པ་བཞི། ཉི་ཤར་དང་། ཉི་ཕྱེད། ཉི་ནུབ། ནམ་ཕྱེད།

དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས། ཉིན་མཚན་ཕྲུགས་གཅིག་དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ༡. ནམ་གུང་བྱི་བ(༢༣—༡) ༢. ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་གླང(༡—༣) ༣. ཐོ་རངས་སྟག(༣—༥) ༤. ནམ་ལངས་ཡོས(༥—༧) ༥. ཉི་ཤར་འབྲུག(༧—༩) ༦. ཉི་དྲོས་སྦྲུལ(༩—༡༡) ༧. ཉིན་ཕྱེད་རྟ(༡༡—༡༣) ༨. ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་ལུག(༡༣—༡༥) ༩. ཉི་སྨུར་སྤྲེལ(༡༥—༡༧) ༡༠. ཉི་ནུབ་བྱ(༡༧—༡༩) ༡༡. ས་སྲོས་ཁྱི(༡༩—༢༡) ༡༢. སྲོད་འཁོར་ཕག(༢༡—༢༣) ཅེས་དེང་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དུས་བཞི། མཛོད་ལས། འཇིག་དང་། ཆགས། སྟོང་། གནས་བཞིར་འདོད་དོ། །ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས། འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་དུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་སོ། །ནམ་ཟླ་དུས་བཞི་སྟེ། དཔྱིད། དབྱར། སྟོན། དགུན་བཞིའོ། །

དུས་བཞིའི་མེ་ཏོག་བཞི། ཁམ་བུའི་མེ་ཏོག ལྕང་མ། འབྲས་བུ། སྨུག་མའོ། །

དུས་བཟང་བཞི། ཟླ་བ་ཁྱུང་ངོ་ཚོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་ནི་སངས་རྒྱས་སྨན་བླའི་དུས་ཆེན། ཚེས་བཅུ་ནི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནི་སངས་རྒྱས་དུས་ཆེན། གནམ་གང་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ཆེན།

དུས་ཡུན་འཇལ་བྱེད་བདུན། གོང་དུ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དུས་གསུམ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་སྤྱིར་གྲངས་པའི་དུས་འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་དུས་གསུམ། རྟགས་འཇུག་སྐབས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་གསུམ།

དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དུས་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་པ་དང་། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་གསུམ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས……

འཁོར་བ་འཇིགས། ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མགོན་པོའོ། །

དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ། སྤྱིར་ན་འཕུལ་གཏན་ནས་མེད་པའོ། །འཕུལ་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་འཇུག་གཅིག་གཉིས་ལས་མི་འགྱུར་བར་ཡིག་གཟུགས་གཅིག་པའོ།། ཡིག་གཟུགས་འགྱུར་ཡང་དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྒྲ་གདངས་མི་འགྱུར་བའོ། །

དུས་གསུམ་བདུད་འདུལ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་བ་བཅས་ཀྱི་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པ་བཏུལ་ནས་སངས་རྒྱས་པ།

དུས་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དྲུག ༡. བྱ་ཚིག་ལ་མ་ཉིང་ག་ད་གཉིས་གང་རུང་གིས་འཕུལ་ཡོད་ཅིང་། ༢. བྱེད་ཚིག་ལ་མོ་འ་ཡིག་གི་འཕུལ་ཡོད་པ། ༣. མིང་གཞི་པ་སྔེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། ༤. འདས་ཚིག་ལ་བས་འཕུལ་ཡོད་པ། ༥. དུས་གསུམ་གྱི་ཚིག་རྣམས་སྒྲ་གདངས་སོ་སོར་འགྱུར་ཞིང་། ༦. མགོ་ཅན་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་ལྡན་པའི་དུས་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་པའམ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་པའོ། །

དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི། ༡. བྱ་ཚིག་དང་འདས་ཚིག་གཉིས་ཀར་སྔོན་འཇུག་ཞ་ཡིག་བས་འཕུལ་ཡོད་པ། ༢. བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ལ་འཕུལ་ག་དང་འ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གཉིས། ༣. སྐབས་འགར་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ། ༤. མིང་གཞི་ལ་འགོ་ཅན་མང་བ་བཅས་བཞིའོ། །

དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིས་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་མང་བར་དོགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོབ་དང་སངས་རྒྱས་ལྷའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཕྲུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་དོར་ཡང་རྫས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ལྷས། ཕྲུ་གུ་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲུ་གུའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། ཕྲུ་གུ་ཕྲུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་། ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ། རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། ཡེ་ཤེས། ལྷ། དཀྱིལ་འཁོར། སྦྱིན་བསྲེག སྔགས། རྡུལ་ཚོན། གཏོར་མ། དབང་བསྐུར་རོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་ཚེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་མིང་བཏགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ཡིན། བློ་ལ་སྣང་བའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་བློ་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་བློ་གནོད་མེད་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློས་ཀྱང་ཡུལ་འཛོག་ཐུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི། བདག་གི་དེ་ཉིད། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་གོང་བོད་ན་ཚོང་དང་བྲེ་སྲང་མེད། དངོས་ཟོག་གི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དངོས་ཟོང་སྟེ་དངུལ་མ་བྱུང་གོང་གི་ཚོང་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་བརྗེ་ཚོང་བྱེད་པའི་ཚོང་ལས་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མའི་དུས་སྐབས་སུ་བརྗེ་ཚོང་གི་ཚད་གཞི་གཏན་ཁེལ་མེད། དུས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་རྗེས་བརྗེ་ཚོང་གི་ཚད་གཞི་གཏན་ཁེལ་མེད་པའི་ཚོང་བྱེད་སྟངས་དེས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་མཁན་ཇོ་བདག་ཕན་ཚུན་བར་རྩོད་སླེང་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་བྲེ་སྲང་སོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་བཟོ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གོང་འཕེལ་ཕྱིན་ཏེ་ཐོན་ཟོག་སྐྱེ་མང་དུ་སོང་རྗེས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་བརྗེ་ཚོང་བྱས་ན་སྟབས་མི་བདེ་བས་དངོས་ཟོག་གི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དངུལ་བཟོ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་སྒྲའི་འཕྲད་འཇུག་ཚུལ་དགུ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་འཕྲད་རང་དབང་ཅན་དེ་སྒྲའི་འཕྲད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དགུ་ནི། ༡. ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་དང་། ༢. རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན། ༣. བརྗོད་བྱའི་ལྟག་མ་འདྲེན་པ་བཅས་ཐ་སྙད་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ། ༤. བདེན་པའི་དངོས་པོ། ༥. གསང་བའི་དངོས་པོ། ༦. བདག་གི་བའི་དངོས་པོ། ༧. གཞན་གྱི་དངོས་པོའམ་ཕ་རོལ་པོའི་དངོས་པོ་བཅས་དངོས་པོའི་དབང་གི་བཞི་དང་། ༨. སྔར་འདས་པའི་དངོས་པོ། ༩. འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་བཅས་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་ཏེ་བསྡོམས་པས་དགུ་ཡོད།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ། །

དེ་ཉིད་བཅུ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་བརྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ༡. གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཕྱིར་བཟློག་གཉིས(བགེགས་སྲུངས་པ་དང་སྡིག་པ་སྲུངས་པ་གཉིས་སོ)ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། །དྲག་ཤུལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། ། ༢. ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །སྟངས་སྟབས་འདུག་སྟབས་བཟླས་བརྗོད་དང་། །སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱོར་དང་། །སླར་བསྡུ་བ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། ། ༣. ཆོ་གའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག །ཕྱག་རྒྱ་སྟངས་སྟབས་གདན་དང་ནི། །བཟླས་བརྗོད་སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པ་དང་། །ལས་ལ་སྦྱར་དང་སླར་བསྡུ་བའོ། ། ༤. སློབ་དཔོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། བླ་མ་ཡོངས་བཟུང་གི་རྒྱུད་ལས། གནས་དང་དུས་དང་ལྷ་དང་སྔགས། །བགྲང་ཕྲེང་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་སྲེག་དང་། །དབང་བསྐུར་དང་ནི་རབ་གནས་ཀྱི། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །
༥. དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱིན་སྲེག་དང་། །སྔགས་དང་རྫུལ་ཚོན་གཏོར་མ་དང་། །དབང་བསྐུར་དེ་ཉིད་བཅུ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ། སློབ་དཔོན་བསད་པ། དགེ་སློང་མ་ལ་སུན་ཕྱུང་བ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ།

དཔའ་བཤད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ་དང་ལྔའོ། །

དེ་དང་འཆལ་སྐྱེ། དེ་དང་མཐུན་འདོད་འདུག་ཅེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

དེ་དོན་ཡིད་འདོམས་གྱིས། གོང་དུ་བཀོད་པའི་དོན་གནད་དེ་རྣམས་སེམས་ལ་བཞག་དགོས་པ།

དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། རང་འབྲས་ཤེས་པ་སྐྱོང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་པ་དོན་གཅིག

དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། (དེ་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ) དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མཚན་སྙན་དང་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྲིད་སྐྱོང་གནང་མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་དེ་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་བོད་སྨད་ཤར་ཕྱོགས་ཀོང་ཡུལ་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་ལྷ་དར་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུའི་དུས་ནས་རྣམ་རིག་བཀྲ་བས་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་གློག་ལ་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱག་སོར་བདེ་བས་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་རི་མོ་འབྲི་བར་མཁས་པ་བཅས་ངོ་མཚར་གྱི་རྟགས་དང་ལྡན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་སྐྲ་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། སྐབས་དེར་དྭ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་མཁས་པས་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེར་ཆོས་ཞུགས་གནང་དགོས་ཕེབས་པ་བཞིན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་བློ་གླིང་དཔོན་སློབ་རྭ་སྒྲེང་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་རིག་ལམ་སློ་འབྱེད་བསྟུས་གྲྭ་རྩེ་བཞག་གསན། དེ་སྐབས་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་རྒྱལ་སྲས་བཅུ་བདུན་པས་རྗེ་ཉིད་སྐུ་ན་འཚར་རྗེས་པེ་ཅིན་དུ་ཁོང་གི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་འདྲེན་དགོས་པས་དེ་སྐབས་ཕྱོགས་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་རྒྱ་སོག་གི་སྐད་རིགས་གསན་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཞུ་ཡིག་དང་དངུལ་བྲེ་ཆེན་དང་དར་གོས་ཀྱི་རྟེན་བཅས་འབྱོར་པས་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབུ་ཆེན་ཆོས་མཛད་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུར་བཞེས་ཀྱིས་མཁས་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྨན་མཁྱེན་བྱིའུ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་རི་མོའམ་འབུར་བཟོར་མཁས་པས་སྐུ་ཐང་དང་འབུར་བཟོའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་བཟོ་རྩལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པ་ཡོད། དེ་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཁན་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རིམ་བཞིན་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་སྐབས་དྭ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་དང་། ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་བཀའ་སློབ་དང་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་མང་དུ་བསྩལ་ཞིང་། དེ་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་བཀའ་བསྩལ་གནང་བ་ལྟར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛོམ་གནང་སྐབས་གཞུང་ཆེན་ལྔའི་དཀའ་གནད་ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་ལན་འདེབས་གནང་འཁེལ་བྱུང་བར་མཁས་མང་གི་བསྔགས་བརྗོད་ཐོབ་ཁར། དྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ཀྱང་དགྱེས་ཚོར་གྱིས་སྐུ་བཅར་མངགས་གཏོང་མདུན་དམིགས་བསལ་གཟིགས་གསོས་མཐུན་དར་ནང་མཇོད་བསྩལ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་དང་ཐུགས་སྙང་གཤིན་ཞིང་སྐུའི་གམ་བཅར་དུ་གྱུར། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཙོས་གཞན་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོག་གནང་སྐབས་ལས་སློབ་

གཤེགས་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐུར་འོས་སུ་ཡོད་སྐོར་ལ་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་ནས་ཡུན་རིང་ཧྭ་ཡའི་བླ་མའི་སྐུ་བཅར་ཐུགས་གཏད་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་ཏཱ་ཐོག་ཐུ་སུ་ཡོད་ཅེས་གྲོས་བསྟུར་སྐབས་བཀའ་བློན་བཞི་སོགས་བོད་ཀྱི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཚང་མས་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་ཧྭ་ཡའི་བླ་མའི་ཞབས་བཅར་ཡུན་རིང་ཞིང་ཐུགས་སྲས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མཁྱེན་དབྱིངས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གོང་མར་ཞུ་ཙེ(折子)ཕུལ་བ་བཞིན་གོང་མས་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཧྭ་ཡའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་བཅུག་སྟེ་དེ་མོ་ཏཱ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཧྭ་ཡའི་བླ་མ་ཞལ་བཞུགས་བཞིན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དང་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཆེ་ཕྲ་དང་བཀའ་བློན་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བཀའ་ཡིག་དེ་གཟའ་ཆོས་དགེ་བར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་འཁྱིལ་བར་བཀའ་བློན་བཞིས་དབུས་སྐུ་དྲག་དང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲི་གདན་ཟུར་སོགས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་འཛོམས་སར་བསྒྲགས་པ་དང་། གཡང་ཏི་དང་གསེར་དངུལ་ལས་བྱས་པའི་ཉེར་སྤྱད་བཟོ་བཀོད་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་མང་པོ་དང་། གོས་དར་སོགས་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་གཟེངས་བསྟོད་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དེ་མོ་ཏཱ་ཐོག་ཐུས་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་དམན་ཞིང་གསུང་ངག་མི་བདེ་བ་བཅས་ཀྱིས་དགོངས་འཁྲུལ་ཞུ་ཐབས་གནང་བར་ཨམ་བན་གཉིས་དང་བོད་ཀྱི་མི་ཆེན་ཚང་མས་ཞུ་ནན་མཐར་སྐྱིལ་ཞུས་པར་རྒྱལ་ཚབ་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་རྣམ་བཞི་དང་། རྗེ་སྲིད་དབྱུང་འཁོར།

གདན་ས་གསུམ། དེ་མིན་དགོན་སྡེ་ཁག ཛོང་གཞིས། སྡེར་བཙན་སོགས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགའ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད་པར་ཕྱག་བཅས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུའི་འདས་མཆོད་ལ་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་སྦྱར་མཆོད་སྒྲོན་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྣེར་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་དང་། གཟུངས་འབུལ། སྐུ་གདུང་ཐ་མ་ཏོག་ཁུམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་ལ་ལྷུགས་བཀོད་ཕྱག་བསྟར་གནང་བ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་ཀྱང་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ལ་ སྤྲུལ་ལྷ་བླ་མ་ལ་ལུང་ཞུ་དང་འབྲེལ་ཕྱོགས་གང་སར་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་མཛད་པར་བརྩད་ཆོད་རྩེ་མཐུན་བྱུང་བ་དང་། གོང་མས་ཀྱང་མོས་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་དང་ཨམ་བན། བཀའ་བློན་བཞི་སོགས་ངོ་ཕེབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གཞིས་རྩེ་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་ནས་གདན་ཞུ་དང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༧༥༨)ལོར། མན་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེར་འཇའ་ས་གསེར་ཡིག་དང་། དངུལ་ཐམ་གྱི་ཁ་རིས་སུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁུར་འཛིན་ཞུ་སེར་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་ཐམ་ཀ་ཞེས་འཁོད་པ་གནང་། སྲིད་སྐྱོང་གནང་རིང་ཁྲིམས་འགལ་ལུགས་དགུག་བྱེད་མིར་ནན་པོའི་ཆད་འགེལ་གྱིས་བཀག་འགོག་དང་། གཞུང་དོན་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་ཞིང་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་དོན་རྒྱང་དུ་བསྲིང་ནས་ཐན་གཞན་གྱིས་གསུང་བརྟག་ཞུ་བའི་རྟེན་ཡང་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱག་མཛོད་དུ་འབབ་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཁྲབ་ཉམ་ཐག་མི་སེར་གྱི་བདེ་རྩར་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བས་ཀང་འགྲོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་འཕར་མའི་རིགས་འཕྲི་སྐྱབ་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐུགས་འཁུར་དང་། ཆེ་བཙན་ཁག་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པར་ལམ་ཐོག་འདུར་རྒྱུགས་སུ་བཏང་བ་སོགས་མི་སེར་གྱི་བདེ་རྩར་ཕན་ནླབས་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལེན་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར། བསྟན་རྒྱས་གླིང་བན་གཙང་གྲྭ་ཚང

གསར་དུ་བཙུགས་པ་གནང་བ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་གནང་རིང་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་། ན་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་དུས་བཏབ་པའི་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་སྙིང་པོད་གང་སར་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེ་མཛད་དེ་ཉམས་གསོར་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཚང་མ་གསར་བཞེངས་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མཛད་དེ་ནང་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་མེད་གསར་བཞེངས་དང་འབྲེལ་ན་བཟའ་དང་། མཆོད་རྫས་སོགས་ཧོར་གོས་དང་གན་གོས་འབའ་ཞིག་ལས་གསར་བཟོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་ཆས་དང་གསེར་གོང་བཅས་ཕུལ་བ་མ་ཟད། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། གཉྫི་ར། རྒྱལ་མཚན་སོགས་གསར་བཟོ་མཛད། མདོར་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རིང་བསྟན་སྲིད་དང་། མི་སེར་གྱི་འཚོ་ཐབས་སོགས་སྒོ་གང་སར་མཛད་རྗེས་དང་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། མཐར་དགུང་གྲངས་ང་ལྔ་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

དེ་ཙམ་ལྔ། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ནང་ཚན་སྟེ། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ།

དེ་ཙམ་ནས་བཟུང་། འདི་དུས་ཚོད་ཞིབ་ཆ་མ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཅིང་། དུས་ཚོད་ངེས་ན་དེ་ནས་བཟུང་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་། གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་།

དེ་ཕྱི་ཀོ་ཊི། འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ལྷ་མོའི་མཁར་ཟེར་ཞིང་། ཡུལ་འདི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. འགའ་ཞིག་གིས་ཀོང་པོ་དང་། དྭགས་པོ། ཀློ་ཡུལ་བཅས་གསུམ་འདུས་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ཙཱ་རི་ལ་ངོས་འཛིན། ༢. འགའ་ཞིག་གིས་ཙཱ་རི་ནི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཚན་དེ་ཕྱི་ཀོ་ཊིའི་གནས་ཚབ་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་གནས་ངོ་མ་མ་ཡིན་པར། ངོ་མ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་པརེཏྲ་ལ་ཡོད་པའི་རི་བོ་ཏི་ར་ཕུར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། ངོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ནང་བཤད་པའི་ཙཱ་རི་ཏྲ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་ཁུངས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་དྲངས་ཏེ་གསུངས་ཡོད། ཞིབ་པར་ངོར་མཁན་ཆེན་གྱི་གསུང་རྩོམ《ཙཱ་རི་ཏྲ་དང་དེ་ཕྱི་ཀོ་ཊིའི་ཡུལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ》ཞེས་པར་གསལ།

དེ་བཞིན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མངོན་པར་གཤེགས་པའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག ༡. རྣམ་སྣང་། ༢. མི་བསྐྱོད། ༣. རིན་འབྱུང་། ༤. འོད་དཔག་མེད། ༥. དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། ༦. རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཅས་དྲུག་གོ །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི། རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་མང་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། གཟུགས་མཛེས་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས། སྐུ་འབྱམས་ཀླས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ། རྣམ་སྣང་། མི་བསྐྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ་རྣམས་སོ། །(རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་དོན་གཅིག)

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་བྱུང་

བྱས་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ༡. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་མེད་པ་ལ་མ་མོས་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། ། ༢. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་མེད་པ། ༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མེད་པ། ༤ ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་མེད་པ། ༥. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ། ༦. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་མེད་པ། ༧. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་མེད་པ། ༨. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ། ༩. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་པོ་མེད་པ། ༡༠. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ། ༡༡. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ། ༡༢. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ། ༡༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ༡༤ ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ༡༥. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ། ༡༦. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ། ༡༧. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འོང་བ་མེད་པ། ༡༨. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༡༩. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ། ༢༠. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ། ༢༡. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ། ༢༢. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ། ༢༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ། ༢༤ ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་རྩོད་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་འཐབ་པ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་ཞུགས་པར་གཟིགས། ༢༥. ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཞིང་ལམ་ངན་ངར་ཞུགས་པ་ལམ་གོལ་བ་ལ་གནས་པ། ༢༦. ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པ་འདི་དག་བརྐམ་ཞིང་འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ་ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ། ༢༧. ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་ནོར་དང་འབྲུ་དང་ཁྱིམ་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སྲིད་པས་འཁོར་བ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་པ། ༢༨. ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པས་འཚོ་བ་སྣ་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲིད་པར་གནས་པ། ༢༩. ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཚིག་མི་ཤེས་པ་སྣ་ཚེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་ཚིག་ཤེས་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ། ༣༠. ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡོང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༣༡. ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུས་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་བསྐྱབས་པས་ཉེ་བར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། ༣༢. སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་བཏང་ཞིང་། གང་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཚོལ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལ་གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བློས་མོས་པར་བྱའམ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མི་འཇིགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འཇིགས་པ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གཅིག་ཉིད་མཁྱེན་ཡུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ།

༡. སྔོན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ལྷ་བུའི་གནས་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་ལྷ་བུའི་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༢. དེ་བཞིན་དུ་ལས

འབྲས་བསྟན་པས་རང་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་རང་རང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ། ༣. དབང་པོ་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཁྱེན་པ། ༤. ཁམས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་སོགས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ། ༥. ཆོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ། ༦. ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ། ༧. ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུར་བླངས་པས་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀུན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་མཁྱེན་པ། ༨. དགེ་བ་ཆུད་མ་གསན་པས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ༩. སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སོགས་ལས་ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ། ༡༠. ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་ཞི་བ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་བཅས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སྡེ་ཚན་བརྒྱད། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོ། རང་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས། རང་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ། །

དེ་ལེས། དེ་ལུགས་སམ་དེ་ལྟར།

དེ་ཤོ་ལེགས། (ཤོ་ལེགས་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང་) བོད་རྒྱལ་བཅུ་གཅིག་པ། ལེགས་དྲུག་གི་ཡ་རྒྱལ། ཡབ་ཨེ་ཤོ་ལེགས་དང་ཡུམ་རྨུ་ལྕམ་བྲ་མ་ནའི་སྲས། བོན་དཔོན་གསས་ཨུན་སྤུངས་བསྟེན། ལྷ་བོན་ཙོ་སྟག་ཀླུ་གསས་ཀྱིས་བྱས། ཀླུ་སྐུན་མེར་མོའམ་ཀླུ་ལྕམ་མེར་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ཐི་ཤོ་ལེགས་འཁྲུངས།

དེད་དཔོན། གནའ་བོའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་གྲུ་གཟིངས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་གྲ་བསྒྲིགས་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཁག་ལ་ནོར་བུའི་རིགས་འཚོལ་མཁན་ཚོགས་པ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་འགན་འཁུར་བའམ་འགོ་བྱེད་དེ་ལ་ཚོང་དཔོན་ནམ་དེད་དཔོན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ན་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བར་ཟེར།

དེན་ཟོ། གདོན་རིགས་ཤིག

དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། དེབ་ཐེར་འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞེས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་དང་རྒྱ་གར་བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འཁྲུངས་འདས་སོགས་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཕྲ་གོང་དུ་ག་སྡེའི་འགོས་ཞེས་པའི་ནང་སོང་ཟིན་པས་སྐྱར་ཟློས་མ་དགོས་པ་དང་། དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་འདི་ནི་དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༧༦)ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་མཇུག་རྫོགས་པར་མཛད། དེབ་ཐེར་འདི་མཛད་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་སོང་བ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། ལོ་དེར་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ལ་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་ཁོང་གིས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་དོལ་ལྷུན་གྲུབ་ལྷ་རྩེར་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་མ་ཡིག་བྲིས་ཐོག་གཉལ་ཆོས་རྒྱལ་ལྷུན་པོར་དངོས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང(༡༧༩༣)ལོར། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་པའི་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་གིས་བོད་ལྗོངས་སུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པའི་དམག་དཔུང་གཏོར་ཤམ་བཏང་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོན་པ་དགེ་ལུགས་དགོན་པར་བསྒྱུར་རྗེས། དེབ་ཐེར་འདིའི་དཔར་ཤིང་རྣམས་ཡངས་པ་ཅན་ནས་ཀུན་བདེ་གླིང་དུ་སྤོས་ཤིང་། དེ་སྐབས་དཔར་ཤིང་ནང་ཁག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ཕུད་མང་ཆེ་བ་མ་ཉམས་པར་བསྡད་ཡོད། དེབ་ཐེར་འདིའི་ནང་དོན་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་རགས་ཙམ་ཞུས་ན། ༡. དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་འདི་ནི་བོད་གནའ

རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གྲགས་ཅན་མང་པོའི་ནང་ནས
ཁུངས་བཙུན་པ་དང་། དཔྱད་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་མང་བ།
ལོ་གྲངས་ཁ་གསལ་བ། སྡེ་ཚན་སོ་སོ་ནས་འཚོལ་བདེ་བ
བཅས་ཀྱི་དགེ་མཚན་མང་པོ་ལྡན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩོམ་པ
པོ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཡང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས
ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ
པས་དུས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞེས་མཁྱེན་གཅིག
ཏུ་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གྲུབ
མཐའ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ
ཐོག དཀྱུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་ལ་ཞབས་རྗེས་ལོ་ངོ
གསུམ་གྱི་རིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཡོད་པའི་དཔྱད་གཞིའི
ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཞིབ་གཟིགས་བརྟག་དཔྱད་གནང་སྟེ
བརྩམས་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་སྔོན་དང་དེང
རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སླ་བའི་མཁས་དབང་མང་ཆེ་བས་ཚད
མར་འཛིན་ཅིང་གདེང་འཇོག་མཐོ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག
ཆ་ཧ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན། ༢. དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་འདི
ལ་སྔ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི
ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཡོད། གཅིག སྐབས་དེར་ཕོང་གིས
གཟིགས་སྤྱོང་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་རིགས་ལ་བཤད
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱིས
ཐད་ཀར་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ
མཛད་མེད་པ། གཉིས། དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁུངས
བཙན་མེད་པའི་ཐོག རིགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་དཀའ
བ་རྣམས་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཤོད་རྒྱུན་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང
བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པར་མ་མཛད་པར་ཕྱི་རབས་མཁས
པ་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུའི་དཔྱད་གཞིར
བཀོད་པ་གནང་ཡོད་པ། གསུམ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ
ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་དང་རྣམ
ཐར་ནང་འཁོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་འབྲི་གནང་མཛད་ཐོག
ཚང་མར་གདེང་འཇོག་མཐོན་པོའི་བསྟོད་བསྔགས་གནང་བ
མ་གཏོགས། རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས
གཞན་ལ་བྲུར་ཟ་དང་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ཚིག་གཏན་ནས
བཀོད་མེད་པའི་དབང་གིས་སློག་པ་པོ་ཚོས་བལྟས་ན་འགོས
ལོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་གསལ་པོར
ཤེས་མི་ཐུབ་པ། བཞི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་དེབ
ཐེར་འདི་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདེང་འཇོག་མཛད་པ་ཧ་ཅང
དྲང་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། དེབ་སྔོན་ལྷུགས་དཔར་མའི་སྨད་ཆའི
ཤོག་གྲངས་༡༢༨༣པར་གསལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲི་གནང
མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བ་ནི་སྔ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྙིང་པ
གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཚོག་པའི
ཁུངས་བཙན་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་གཞི་ཁུངས་བཙན་མེད
པའི་རིགས་རྣམས་གཞན་གྱི་ཟེར་ཚོད་ཙམ་བྲིས་པ་མ
གཏོགས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་མི་སྣང་ཞེས་གསལ་བར
གསུངས་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། གོང་དུ་གསལ་བའི་ཁྱད་ཆོས
དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་འབྲི་བར་མཁས
པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གཟབ་ནན་ཅན་ཞིག་ཡིན
པས་ཕྱི་རབས་པ་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འོས་པའི
མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན། ༣. དེབ་ཐེར་འདི་བརྩམས
པར་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་རྐྱེན་ནི་སྐབས་དེར་སྡེ་སྲིད
ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཁྲི་རབས་དགུ་པ་སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོས
སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི
འགལ་བའི་དབང་གིས་ནང་འཁྲུག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་།
གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པ་ནོར་བུ
བཟང་པོས་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྫོང་གཞིས་མང་པོ་བླངས་སྟེ་ཕག
མོ་གྲུ་པའི་སྲིད་དབང་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས
ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་འཁེལ་ཞིང་། འགོས
ལོ་རང་ཉིད་དང་སྣེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་རྗེ་མའི་བར་ལ་ཡང
འབྲེལ་བ་ལེགས་པོ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར
འབྲི་བ་གནང་རྒྱུར་མཁོ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཧ་ཅང
མང་པོ་ཞིག་སྣེ་གདོང་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འགོས་ལོ་རང
ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད
དེ་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ
འཛོམས་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྔོན་སྣེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་ཁྲི

རབས་དྲུག་པ་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་འགོས་ལོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་སྲིད་རྫོ་མའི་དབུ་བླར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་གདོང་ཕོ་བྲང་དང་། གདན་ས་མཐིལ། རྩེད་ཐང་དགོན་པ་བཅས་ལ་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཧ་ཅང་སྐྱེ་འཛོམས་པོ་ཡོད་པས་དུས་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་དེབ་ཐེར་འདི་རྩོམ་འབྲི་གནང་ཐུབ་ན་ད་ཡོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་ལས་རྒྱུས་ཙམ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། དེ་སྐབས་ཆོས་འཆད་སློབ་དང་། གསུང་རྩོམ་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེས་གོ་སྐབས་འཕྲོག་ནས་དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་མ་ཕེབས་བར་དུ་རྩོམ་འབྲི་གནང་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་སྐུ་ན་མཐོན་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔར་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་སྐུ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འཚོལ་བསྡུ་དང་ཞིབ་གཟིགས་ཐོག ལོ་རྫ་གསུམ་གྱི་རིང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་དེབ་ཐེར་འདི་འབྲི་བར་མཛད་དེ་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བའི་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུར་འཇོག་གནང་མཛད་པ་དེར་ང་ཚོས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གུས་འདུད་དང་རྗེས་དྲན་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེབ་ཐེར་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡང་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ༡༩༤༩ནས་༡༩༥༣ལོའི་བར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རོགས་རམ་གནང་བའི་འོག་ཨུ་རུ་སུའི་མི་རའོ་རིས་ཟེར་བ་དེས་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེར་བསྒྱུར་ཏེ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་ཐད་ལ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མི་ལྷུའི་ལི་ཟེར་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་གི་ཡོད་པས། གོང་གསལ་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེར་བསྒྱུར་བའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ནང་གསལ་བའི་ས་ཆའི་མིང་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་ཞིབ་དཔྱད་ནན་ཏན་བྱས་རྗེས༡༩༥༧ལོར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ས་མིང་ཟུར་བཀོལ་དཀར་ཆག》ཅེས་པ་ཞིག་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཕྲ་འགོས་ལོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་སྐྱེས་མཆོག་པས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར《ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཞོན་ནུའི་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ》ཤོག་གྲངས༧༣ཡོད་པ་མི་རིགས་པོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དང་། ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྙེ་མ》ས་སྐྱ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་གཉིས་ནང་གསལ།

དེབ་ཐེར་དུ་འབྲི་བ། བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ༡. ཤོག་དྲིལ་དུ་བྱས་ནས་འབྲི་བ་དང་། ༢. གླེགས་བམ་དུ་བྱས་ནས་འབྲི་བ། ༣. དེབ་ཐེར་དུ་འབྲི་བ་བཅས་ལས(གོང་གསལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་སྐོར་པོ་སྟི་གར་འབྲི་བ་ཞེས་པར་གཟིགས) དེབ་ཐེར་དུ་འབྲི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་འབྲི་གཞིའི་ཤོག་བུ་རྣམས་ཚད་གཅིག་མཚུངས་སུ་དྲས་ཏེ་ལྷེབ་མགོ་ལྟ་ནས་བདུན་བར་གྱི་བརྩེགས་སྐུ་ཚོགས་དང་། གོས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་བྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་གླེགས་བམ་དུ་འབྲི་བ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་ལག་རྩལ་འབྱོར་པོ་མེད་ཚེ་དཔེ་དེབ་ཆུད་ཟོས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་སོང་ཉེན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོག་བྲིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ནི་ཡི་གེའི་ཤ་ཆེ་ཞིང་རྐང་པ་ཐུང་བའི་དཔེ་ཚུགས་མ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། བོད་ས་གནས་ཀྱི་རིམ་བྱུང་སྲིད་གཞུང་གི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དཔེ་དེབ་དེའི་གྲས་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེབ་ཐེར་དམར་པོ། འདི་ནི་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༣༤༦)ལོར་བརྩམ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་པའི་ལོ་སྟེ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༦༣)ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེབ་ཐེར་འདིར་དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་མཐོང་ཆེན་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། འདིའི་ནང་གི《ཐང་དེབ》བོད་ཀྱི་སྐོར་གྱི་དུམ་བུ་དེ་ཡང་ཆ་ཚང་བ་དྲངས་ནས་ཐང་བོད་རྒྱལ་རབས་གཉིས་དུས་མཚུངས་བསྒྲིགས་པའི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་ཡོད་པ་དཔེར་ན་མཁས་དབང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་གོང་གི་དུམ་བུ་ཆ་ཚང་དྲངས་ཡོད་པ་དང་། དཔའ་བོ

གཙུག་ལག་ཁྲིད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[མ]པའི་ནང་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དུས་སུ་ཆ་ཚང་ཞིག་དྲངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དེབ་ཐེར་འདིའི་དཔེ་བཤུས་མ་ཁག་མང་པོ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་བཅས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཐང་བོད་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡིན། དེབ་ཐེར་འདིའི་ཐོག་མའི་ཁ་བྱང་དུ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བཞུགས་སོ》ཞེས་འཁོད་པ་མ་ཟད། འཇོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》ཏུ་ཡང《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》འདི་ལ་ལྟོས་ཐབས་སུ《དེབ་ཐེར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་འཁོད་པ་ལྟར་དེ་སྔོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་གོང་སྔོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་གྲས་སུ《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ཁ་སྐོང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཅེས་འཁོད་པའི་དཔེ་རིང་བྲིས་མ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཐོང་མྱོང་བ་དེའི་ནང་དོན་ནི་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གནད་བསྡུས་ཙམ་དང་། ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ནས་བཟུང་ཚལ་གུང་ཐང་གི་བླ་རབས་དང་། དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་སློན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་འདུག་པ་འདིའི་གྲས་ད་དུང་ཡོད་མེད་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཡིན།

དེབ་སྤྱོར། གྲྭ་དམངས་ལ་མང་ཇ་གཏོང་རྒྱུའི་མ་དངུལ།

དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྱོར་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་པ་བསྐྱེས་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྤར་ཕྱིན་པ་དང་། ད་ལྟའང་མིག་དཔེར་འོས་པའི་ཆོས་པ་ཚད་ལྡན་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དེའི་ལྟ་བའི་འཚོལ་བྱེད་གནད་བཞི། དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད། གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། ཡང་གནད་བདུན་དང་དགུ་ཡང་ཡོད།

དེའི་བསྟན་པ་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྱོར་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཙམ་མ་ཟད་དེ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་གསུམ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐོག་གནས་མེད་ན་རང་ཉིད་ཆོས་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན།

དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གླང(༡༧༢༥)ལོར་ཡབ་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་ལྷ་དགའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཆབ་མདོ་གོ་འཇོ་གསེར་དགའ་རྫོང་དུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་འཇོ་མདའ་ཐེ་དཀར་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་འདོན་ཆོས་དང་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྨན་རྩིས་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་གནང་། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་བསྟན་འཕེལ་དང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་སོགས་མཁས་གྲུབ་རིམ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་བོད་ཆེན་པོའི་སྔོངས་འདིར་དེའུ་དམར་པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་མཚན་སྙན་གྱིས་ཁྱབ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་གོ་འཇོ་རུ་དེའུ་དམར་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་སྡེ་དགེ་ལྷ་ཐོག་ཁུལ་དུ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ལྷ་ཐོག་རྒྱལ་པོས་རྗེ་འདི་ལ་སྣང་ཟུག་གིས་ཁོང་གི་ཕྱག་རྩོམ་པོད་ཆེན་མི་བསྒྲིགས་ཆུ་བསྒྱུར་བྱས་པས་མ་ཚད་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་སུ་མ་བཅུག་པས་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གནས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ནས་ཚུར་ཕེབས་རྗེས་ལྷ་ལྡན་སེ་ར་དགོན་དུ་བཞུགས། གསོ་བ་རིག་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྨན་རྫས

རིག་པའི་སྐོར་ལ་ཕྲུག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གསུང་རྩོམ་ཡང་ནང་རིག་པའི་སྐོར་དང་། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། སྐར་རྩིས་སོགས་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་《བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་རྣམ་དབྱེ། ངོ་བོ། ནུས་པ། མིང་བཅས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེལ་གོང་ཤེལ་ཕྲེང་བ》དང་། 《ལག་ལེན་གཅེས་བསྡུས》《སྨན་ཀུན་བཙུད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་ཚ་ག་ཀུན་གསལ་སྣང་མཛོད》《གསོ་རིག་མདོན་བརྗོད་ཉེར་མཁོའི་དོན་གསལ》《མི་བཙའ་དང་གཏར་གའི་སྐོར》སོགས་དཔེ་ཚན་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཕྲུག་རྩོམ་མཛད། སློབ་མ་ཡང་དཔལ་སྤུངས་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་མཁས་བཙུན་ལྡན་པ་མང་པོ་བསྐྱངས་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེས། དེས་པ། ཞི་དུལ་རང་བཞིན་བཟང་ལ་རྒྱུད་འཇམ་པ། དཔེར་ན། སེམས་རྒྱུད་དེས་པ་ལྟ་བུ།

དེས་ཤི་ཀུན་མ་རྣམ་པར་སྣངས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་ས་གནས་གང་དུ་ཡང་ཀུན་མ་མེད་པར་ཡུལ་ཁམས་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པའི་དོན།

དོ་ཁག་རྣམས། དོ་བདག་ཁག་སོ་སོ་རྣམས་ཞེས་པའི་བསྡུས་ཚིག

དོ་ཅིག (དོ་ཚིག)ཐེངས་ཅིག

དོ་དམ་བསྐུལ་ལྕགས་རྩ་འཛིན། བཙན་བསྐུལ་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་ལ་དོ་དམ་བཙན་བསྐུལ་དང་། རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་སྐུལ་ལྕག་གཏོང་རྒྱུའི་རྩ་དོན་དམ་འཛིན།

དོ་དམ་བསྐོར་གཡེང་། ལས་དོན་དེ་ལ་དམ་འཛིན་དང་། དམ་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར་ལག་ལེན་ཐོག་འཁྲུལ་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བལྟ་རྟོག་བྱས་པ།

དོ་དམ་སྒྲིལ་པོ་བྱར་བསྐོས། དོ་དམ་བྱེད་མཁན་མི་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བསྐོས་པ།

དོ་བདག ཚབ་བཏང་བ་མིན་པའི་བདག་པོ་ངོ་མ།

དོ་ཕོག་གསར་སྤྲོས་ཀྱི་བསྒྱུར་བཀོད། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཕོག་ཐུག་གསར་པ་བཟོས་ཏེ་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་བ་ཡིན།

དོ་ཤལ། མགུལ་རྒྱན་ཕྲེང་བའི་དོ་ཤལ།

དོ་ཏ་གསུམ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ས་ར་ཧ་པ་དགྱེས་པའི་གླུ་སྐོ། རྒྱལ་པོ་དོ་ཧ་དང་། བློན་པོ་དོ་ཧ། དམངས་དོ་ཧ་བཅས་གསུམ།

དོག་བདེ་ཆབ་རྫིང་། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་དོག་བདེ་ཤར་ལྷོ་མོས་གྲོང་ཚོའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཆབ་རྫིང་གླིང་ཁ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་དུས་ཟླ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་མཇལ་བར་ཕེབས་སྐབས་གླིང་ཁ་དེའི་ནང་ཆབ་རྫིང་དུ་ཆབ་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

དོག་བདེ་ལྷུགས་སྐྱིན་ཆུ་འཁོར། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་དོག་བདེ་ཤར་གི་ཁོངས་སུ་ལྷུགས་སྐྱིན་ཆུ་འཁོར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་ལྷུགས་སྐྱིན་གྲོ་ཞིབ་དེ་ནས་འཐག་ལས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག

དོག་བདེའི་ཤོག་ཁང་རྙིང་པ། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་དོག་བདེ་ཤོག་ཁང་རྙིང་པ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༩༢༦)ལོར་བཙུགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཤོག་ཁང་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཤོག་ཁང་གསར་རྒྱག་གི་རྟུས་འགོད་དང་། ཐིག་ལེན། འཕྲུལ་འཁོར་སྒྲིག་གཟོམ་སོགས་ཚང་མ་དབྱིན་ཇིའི་ལོན་པོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་མྱོང་བའི་བྱང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྗེ་རྗེས་འགག་ལྷང་ཤེད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༩༢༨)ལོར་ཆུ་ཤུགས་ཤོག་ཁང་དངོས་སུ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་ཤོག་འདོན་ཐུབ་པ་བྱུང་། ད་ལྟའང་ཤོག་ཁང་རྙིང་པའི་ཁང་ཤུལ་དང་ཆུ་རྫིང་བསྟད་ཡོད། ཤིང་ཏ(༡༩༥༦)ལོར་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་གྲོན་དངུལ་ཆེད་གཏོང་གིས་ཤོག་ཁང་རྙིང་པའི་ཤར་དུ་ཡོད་པའི་མཁར་མཛོ་རི་འདབས་སུ་ཤོག་ཁང་གསར་པ་བཟོ་སྐྲུན་གནང་བ་དེ་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ལ། འཕྲུལ་ཆས་སོགས་

གང་ས་ནས་ཆ་རྐྱེན་བཟང་སྐབས་གློག་ཁང་རྙིང་པ་དེ་ཀོ་མི་ཚོད་པར་གྱུར་པ་རེད། གློག་ཁང་རྙིང་པའི་འགྲམ་དེར་དངུལ་དཔར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྔར་དེ་གར་དངུལ་དཔར་རྒྱག་ས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་དེ་རྗེས་གྲ་བཞིར་སྤོས་འདུག་ཀྱང་རོ་ད་ལྟའང་ཡོད། གཞན་ཡང་རྡོག་བདེའི་ནང་དུ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ཐེམ་གྲངས་ཁྲི་སྐོར་ཡོད་པའི་སྦོད་རྒྱུན་འདུག་ཅིང་། ས་ཟླ(༡༩༨༩)ལོར་ཞིང་ལས་ཏ་གྲེར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུས་ས་ཞིང་ལ་རགས་སྐྱོར་བཟོ་བྱེད་ས་རྫོ་སྟོག་སྐབས་ས་འོག་ནས་རྩིག་ཤུལ་དང་། ཐབ། རྫ་ཁོག་སོགས་རྙེད་འདུག

རྡོག་པ། སྐྱུད་པ།

རྡོག་ཡག ཏ་བ། སྤོ་སྨན་ཞིག

རྡོག་ས། ས་གཞིའི་མིང་།

རྡོགས་ཅན་མི་ཡན། རྡོགས་པ་ཡོད་པའི་མི་འཁྱམས།

རྡོགས་ཚུང་ཟམ་པ། འབྲུག་ཡུལ་དུ་འབབ་པའི་ཆུ་ཆེན་ཞིག་གི་ཟམ་པའི་མིང་།

རྡོང་རལ། སྒྲིར་ན་རྡོང་པ་ཟེར་བ་མདའ་ལྷུགས་སའི་ཤུབས་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྡོང་རལ་ནི་རྣ་རྩེ་སོགས་སྤུབས་སྟོང་ཅན་གྱི་ནང་དུ་མེ་རྫས་ལྷུགས་ནས་མེ་འབར་བ་དེས་གྲོང་ཁྱིམ་སོགས་བཤིག་བྱེད་པ་ཞིག

རྡོད། ཤུགས།

རྡོད་ཐུགས་ཆེས། (གདོད་ཐུགས་ཆེས) གཞི་ནས་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པ།

རྡོན་མཁར་མདའ། དེང་སྐབས་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་འཕྱོངས་པོ་ཆུས་ཁོངས་དོན་མཁར་ཤང་ཡོད་སའི་ཁུལ།

རྡོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨྲོས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་རང་གི་བླ་མ་ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན་མཚན་སྨྲོས་སྐབས་མགོར་དེ་སྦྱར་དགོས་ལ། བླ་མ་དེ་གཤེགས་ཟིན་ན་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན།

རྡོན་གྲུབ་རིན་ཆེན། འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་ཡུལ་གྱི་བླ་མ་དེ་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་མདོ་སྨད། (གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་དུས་སོགས་མ་ངེས) དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྙེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་སོགས་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་། བྱམས་ཆོས་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་གཙང་གི་སྣར་ཐང་དུ་ཕར་ཕྱིན་གསུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་ལོ་བཞི་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་དུ་ཕས་བུ་བསྐྱངས་པ་ལྟར་མཛད་ནས་ཀ་ཁ་སློབ་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མང་པོ་སློབ་པ་གནང་།

རྡོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

རྡོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། སྔར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་སྙན་ངག་མཁན་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་དོན་རྒྱན་རྣམ་གྲངས་སོ་ལྔ་ནི། ༡. རང་བཞིན་བརྗོད་པ། ༢. དཔེ་རྒྱན། ༣. གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༤ གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན། ༥. བསྐོར་བའི་རྒྱན། ༦. འགོག་པའི་རྒྱན། ༧. དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན། ༨. ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༩. སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༠. བསྡུས་པའི་རྒྱན། ༡༡. ཤུལ་བྱུང་གི་རྒྱན། ༡༢. རབ་ཏོག་གི་རྒྱན། ༡༣. རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། ༡༤ ཕྲ་མོའི་རྒྱན། ༡༥. ཆ་ཡི་རྒྱན། ༡༦. རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༧. དགའ་བའི་རྒྱན། ༡༨. ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན། ༡༩. གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༢༠. རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༡. ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན། ༢༢. རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན། ༢༣. བསྔོན་དོར་གྱི་རྒྱན། ༢༤ སྦྱར་བའི་རྒྱན། ༢༥. ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༦. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན། ༢༧. འགལ་བའི་རྒྱན། ༢༨. སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། ༢༩. ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་བརྒྱན། ༣༠. ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན། ༣༡. ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༣༢. ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན། ༣༣. ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། ༣༤ རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན། ༣༥. དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅས་སོ། །

དོན་ལྔ། དོན་སྙིང་ལྔ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྙིང་དང་། གློ་བ། མཆིན་པ། མཚེར་པ། མཁལ་མ་ལྔ་དང་། ཡང་ན། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔའོ། །

དོན་གཉིས། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་སམ་ཡང་ན་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས།

དོན་སྙིང་སྣོད་ལྔ། ཁོག་པའི་ནང་ཁྲོལ་ཏེ། སྙིང་དང་། གློ་བ། མཆིན་པ། མཚེར་པ། མཁལ་མ་བཅས་ལྔ།

དོན་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་གཞན་དོན་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པ།

དོན་དམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཞིབ་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཁག་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་ཁག་ལ་གསལ།

དོན་དམ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ།

དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་གསུམ། གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན། དོན་དམ་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པའོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཐལ་འགྱུར་བས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མར་སོང་བས་རྙེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་ཚད་མ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཡེ་ཤེས་དམ་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དང་། དེ་འདྲའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཆོག་གམ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གནས་པས་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ༢. དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྣང་དང་བདེན་སྣང་གཉིས་སྣང་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དོན་དམ་ནི་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་། ༣. སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། ། ༤ མདོ་སྡེ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་གཟུགས་དང་། ཤེས་པ། གང་ཟག་རྣམས་ལྟ་བུའོ། ། དོན་དམ་བདེན་པ། དངོས་པོ། རང་མཚན། འདུས་བྱས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན།

བློ་དོན་དམ་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ངོ་བོར་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དོན་དམ་ནི་བློ་དོན་དམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ༥. ཕྱི་ཐག་སྨྲ་བས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལས་གཞན་བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བཤིག་ཏུ་མེད་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་པའི་བློ་ནམ་ཡང་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་པའོ། ༦. ཕྱི་རོལ་གྲུབ་ཅན་པས་ནི་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་ལས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན། (སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས) ༡. བརྗོད་དུ་མེད་པ། ༢. གཉིས་སུ་མེད་པ། ༣. རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ། ༤. ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་འདས་པ། ༥. ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ།

དོན་དམ་བདེན་པ་བཞི། མྱང་འདས། འགོག་བདེན་ཕྲ་མོ། སྟོང་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའོ། །

དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་། འདུལ་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ཕུད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྤྱིའི་མིང་སྟེ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང《མདོ་མང》པོད[ཀ]ནས[ཨ]བར་པོད་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད།

དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། གོང་གི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཞེས་པར་གཟིགས།

དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། གོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད། (སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ)

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ་ལ་ཟེར།

དོན་བདུན་ཅུ། ཤེར་ཕྱིན་སྐབས་ཀྱི་དོན་བདུན་བཅུ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་རྣམས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ནི། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག རང་བཞིན་གནས་རིགས། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲུབ། འཇུག་སྒྲུབ། ཚོགས་སྒྲུབ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བཅས་དང་། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན། སྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་སྒོམ་ལམ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཅས་སོ། །གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ནི། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་བ།

སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད། དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བཅས་སོ། །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། རྣམ་པ། སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་བཅས་སོ། །རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། དྲོད་རྩེ་སྦྱོར། རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱོར། བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར། ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་བཅས་སོ། །མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅས་སོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཅས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་རྣམས་སོ། །འདི་དག་སྟོན་བྱེད་སྒོ་གསུམ་ཡོད་དེ། འགོ་སློས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ། སློབ་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ། ཚིག་ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོའོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཕྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དོན་བདུན་བཅུ་ཡིན་ལ། གྲངས་བསྡོམས་ན། བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་དགུ་བཅུ་གཅིག །བརྒྱད་དང་བཅུ་གསུམ་བཞི་དང་བཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོན་སྤྱི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་ནོར་བུའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞི་ལྷག་སྐབས། ཤོག་གྲངས་༤༥་པར། ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ཤར་བ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ཆ་འདྲ་དང་རྣམ་པའང་ཟེར། དེ་ལ་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་འཆར་བའི་ཆ་གཉིས་འཛོག་དགོས་ཞེས་གསལ།

དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་བྱ་བ། ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་བྱ་བ། ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་བྱ་བ། མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་བྱ་བ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་བྱ་བ། གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ། བློ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་བྱ་བ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱ་བ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའོ། །

དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ།

དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག དེའི་མཚན་གཞི་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནམ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །

དོན་མེད་སྐད་དཀྲིས། སྐྱོན་མེད་སྐྱོན་དཀྲིས་དེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སྐྱོན་འདོགས་བྱས་པ།

དོན་སྨྲ་གཉིས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའམ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ན་དེ་གཉིས་ལ་དོན་སྨྲ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

དོན་རྩ། དོན་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོའམ་གཙོ་བོ།

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བརྒྱད། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ

སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་དམ་བཅའི་ཚུལ་དུ་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས། དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ནི། ༡. ཀུན་ཁྱབ་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༢. ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༣. སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༤. འགལ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༥. མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༦. འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༧. འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༨. མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་བཅས་སོ། །

དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསང་མཚན་ཡིན། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མེ་ཏོག་འདོར་པའི་སློབ་མའི་རིགས་ལ་བརྟགས་ཏེ་མཚན་གསོལ་བའི་སྲོལ་ཡོད།

དོན་ཡོད་ཞགས་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། དེའི་སྐུ་མདོག་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》ནང་དུ་གསལ།

དོན་རང་གི་སྡོད་ལུགས། དོན་ནི་ཡུལ་ཏེ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལམ་གནས་སྣངས་ལ་སྡོད་ལུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡུལ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་སྡོད་ལུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བདུན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །

དོར། གླང་གཉིས་ལ་རྨོན་དོར་གཅིག་ཅེས་ཆ་སྒྲིལ་གྱི་དོན་དང་། དོར་གྲངས་ཞེས་རྨོན་དོར་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་རྩིས་སྲོལ་ཞིག་སྟེ་རྨོན་གླང་དོར་གཅིག་གིས་ཉིན་གཅིག་ལ་རྨོས་ཐུབ་པའི་ཚད།

དོར་ཀ་ཡངས་པ། ས་ཞིང་བདེ་ཞིང་ཡངས་པ།

དོར་ཐུང་། ཀང་གོས་སམ་ཀང་དཀྲིས་ཀྱི་གོས།

དོར་བྲུས་པ། གཡོ་བྲུས་པ།

དོལ་གྱི་འཇུར་སྟོན་དབང་ངེ། དོལ་གྱི་མདའ་ན་འཆེས་དང་འཇུར་ཞེས་པའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འཇུར་གྱི་རིགས་སྐྱེ་སྔགས་འཆང་གི་རྒྱུད་པར་ཡབ་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་པའི་སར་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན། ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ཀ་ཞན་རྐྱེན་ཡུམ་གྱིས་དགག་བྱ་བྱས་ཀྱང་མ་གསན་པར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དཀའ་བ་སྤྱད་ཅིང་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་དད་པས་ལྷོ་བྲག་ཏུ་བྱོན་ནས་མར་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་དང་རྒྱུད་ཀྱུང་གི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་ཞུས། སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ། མགོན་གད་པ་ཀླུ་ཧེ། འཆེས་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན། སྐུ་གཤེགས་ཁར་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ཡང་འབྱོན་ཞིང་། གཤེགས་པའི་ཚེ་ངའི་ཕུར་མ་སྦྱོང་བར་ཞོགས་གསུངས་པས་ཕུར་ལའི་མཆོད་ཁང་དུ་ཞལ་ནུབ་ཏུ་བསྟན་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་མཛད་རྣམ་སྐོར་ཁ་སྐོང་གྱི་ཚུལ་དུ་གཟིགས་ན《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྡགས་དཔར་མའི(སྟོད་ཆ) ཤོག་གྲངས ༥༠༠ནས༥༠༢བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

དོལ་པ། མཚན་དངོས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ(དོལ་པ་དམར་ཞུར་

བའམ་རོག་དམར་ཁྲ་བ་ཡང་(ཉ)བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཕག(༡༠༥༨)ལོ་ལ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༡༣༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། པོ་ཏོ་བ་ལོ་ཏི་ཤུ་རྩ་གཉིས་རིང་བསྟེན། 《བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའི་འགྲེལ་པ》བརྩམས། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ཐོར་བུ་དཔེ་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་དེའི་བསྒྲིགས་པ་པོ་ཡིན།

དོས་བཞོན། དོས་རྟ་ཞེས་དོ་པོ་འགེལ་སའི་རྟ་དྲེལ་དང་། བཞོན་རྒྱུའི་བཞོན་རྟ།

དོས་ཤིག དེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྐུལ་ཚིག

དྭགས་ཀོང་གཉིས། དྭགས་པོ་དང་ཀོང་པོ་གཉིས།

དྭགས་ཀོང་སྤྱི་ཁྱབ། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་དྭགས་པོ་ས་ཁུལ་དང་ཀོང་པོ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྔ་ཀོང་པོ་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་མེད་ཀྱང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལུག(༡༨༥༥)ལོའི་རྗེས་སུ་དྭགས་ཀོང་སྤྱི་ཁྱབ་ཅེས་པར་མིང་བསྒྱུར་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་པ་མི་གཅིག་དང་ལས་ཁུངས་གནས་ཡུལ་ཀོང་པོ་རྩེ་ལྷ་རྫོང་དུ་ཡོད། དེའི་མངའ་ཞབས་ནི་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་། རྩེ་ལྷ་དང་། ཇོ་མོ། སྐྱེ་རྣམ། རྒྱ་ཚ། གླང་རྫོང་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་གཞིས་ཁག་རྣམས་ཡིན།

དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ། རྗེ་འདི་ནི་དྭགས་པོ་མདའ་ཏུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་ཐུགས་བརྩོན་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་བླ་གྲོས་འཕེལ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕར་ཚད་གསན། སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ཏི་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་གནང་བས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། རྒྱུད་སྨད་དུ་རྒྱུད་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལས་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་གསན། དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་འཛིགས་བྱེད་དུས་འཁོར་སོགས་གསན། རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་མཛད། གསུང་རྩོམ《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཊཱིཀྐ》དང་། 《འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་བཤད་གཞན་ཕན》 《རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་ལན་དུ་བསྒྲིངས་པ་ལམ་བཟང་སྣིང་པོ་གསལ་བའི་མེ་ལོང》 《དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ》 《གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད》སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ཙམ་མཛད། འདས་ལོ་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

དྭགས་པོ་སྒོམ་པ། (དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ)(རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༡༡༦)ལོའི་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་གླང(༡༡༦༩)ལོ་བར་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གཙེན་པོ་རྒྱ་བ་གསེར་རིའི་སྲས་ཆེ་བ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཞིབ་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྕགས་དཔར་མ(སྟོད་ཆ)ཤོག་གྲངས༥༥༡ནས༥༥༦བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་ཤོག་གྲངས༣༣༧པར་གསལ།

དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆེད་གསུམ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། དེའི་གཅེན་པོའི་སྲས་དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ། དེའི་གཅུང་པོ་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆུང་།

དྭགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་མིང་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༡༢༡)ལོར་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར།

དྭགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད། ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། འབའ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད། ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་བཞིའོ། །

དྭགས་ཡུལ་གྲུ་བཞི། དྭགས་པོ་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྙམ།

དྭངས་མ་ལྔ། ཤའི་དྭངས་མ་རྩ་དབུ་མ། ཁྲག་གི་དྭངས་མ་ཨ་ཐུང་། ཞུས་པའི་དྭངས་མ་ལྷ་བ། རླུང་གི་དྭངས་མ་སྲོག་རླུང་། དྭངས་མའི་དྭངས་མ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། ། ཡང་ན་སྙིང་མེའི་ཁམས་དྭངས་མ་ལྔེ། སློ་བ་ལྕུགས་ཀྱི

ཁམས་དྭངས་མ་ནྟ་བ། མཆིན་པ་ཤིང་གི་ཁམས་དྭངས་མ་མིག མཆེར་པ་སའི་ཁམས་དྭངས་མ་སྣ། མཁལ་མ་ཆུའི་ཁམས་དྭངས་མ་རྣ་སྟེ་ལྔའོ། །

དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ（༡༦༨༡）ལོར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་》ཟེར་བ་དེ་ཡིན། འདིའི་ནང་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་དོན་བྱེད་ལུགས་སྐོར་དང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་དང་། ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད།

དྲ་བ། （ཁྲབ）དྲ་བ་ཞེས་པ་སྐབས་རེ་ཁྲབ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་མང་པོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲབ་ཞེས་གསལ། བོད་ཀྱི་ཁྲབ་ནི་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་སྨར་ཁམས་ནས་བླངས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང་།《ཐང་དེབ་ལས་བོད་ཀྱི་སྐོར》(唐书·吐蕃传)ཞེས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཁྲབ་ནི་མིག་གཉིས་མ་གཏོགས་ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཁེབས་ཐུབ་པ་དང་། མདའ་གྱི་རྣོན་པོས་ཀྱང་ཆོད་དཀའ་བའི་བཙན་པོ་ཡོད་ཅེས་འཁོད་པ་དང་། དེ་སྔོན་མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། དགོན་པ་རྙིང་པ་ཁག་གི་མགོན་ཁང་ནང་བཟོ་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཁྲབ་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

དྲ་བ་དང་དྲ་ཕྱེད། ནོར་བུ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་སྤེལ་བའི་སྙེ་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་དྲ་བ་དང་། སྙེ་ཕན་ཚུན་མ་སྦྲེལ་བར་ཐད་ཀར་ཐུར་དུ་འཕྱང་བའི་སྙེ་མོར་དྲིལ་བུ་དང་། ཛ་ཡབ་ཡོད་པ་ནི་དྲ་ཕྱེད་པ་ཡིན། པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གདུང་ལྷ་ཁང་ཁག་དང་། སེ་འབྲས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ལ་ལྷེབས་བྲིས་ཐོག་རི་མོར་བྲིས་པ་དང་། གོས་ཆེན་ཚོས་ཚོགས་དྲས་དྲུབས་ཀྱིས་བཟོས་པ་མང་པོ་ཡོད།

དྲ་བའི་ཕད་གྲུ། རི་ཁྲོད་དུ་བསྡད་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཚོའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་དཔེ་ཆ་སོགས་འཁྱེར་བྱེད་ཀྱི་སྣོད་དུ་ཕད།

དྲག་སྒྲུབ། དྲག་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ།

དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས། བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་རྣམས་དྲག་པོའི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚར་གཅོད་པ་ལ་ཟེར། འདི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་མ་བྲིས།

དྲག་པོ་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༡. བཙན་སྤྲུལ་མགོ་ཅན། ༢. ཀླུ་རྡེ་ཡ་བ་ཏི། ༣. བདུད་པོ་ནག་པོ་བཀྲག་མེད། ༤. སྲིན་པོ་སྲོག་གཅོད་ནག་པོ། ༥. ཀླུ་བདུད་ནག་པོ་སྦྲུལ་ཞགས་ཅན། ༦. སྒྲོལ་གིང་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། ༧. གནོད་སྦྱིན་སྲོག་གཅོད་ནག་པོ། ༨. མ་མོ་ནག་མོ་ཁྲག་འཛག་མ་དང་བརྒྱད་དོ། །

དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག 《འདོད་འཇོ》ལས། མ་སྐྱེས་ཀང་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྟོད། །དྲག་པོ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན། །འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། །སྤྱན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དག །དབང་ལྡན་དང་ནི་ས་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ༡. མ་སྐྱེས་ཀང་གཅིག ༢. འཕེལ་དང་། ༣. བསྟོད། ༤. དྲག་པོ། ༥. བརྩོན་འགྲུས་ལྡན། ༦. འཕྲོག་བྱེད། ༧. བདེ་འབྱུང་། ༨. སྤྱན་གསུམ། ༩. གཞན་ལས་རྒྱལ་བ། ༡༠. དབང་ལྡན། ༡༡. ས་གསུམ་པ་བཅས་སོ། །

དྲག་པོ་སྡེ་ལྔ། སྟོབས་པོ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། མི་རྒོད་རྣམ་འཇོམས།

དྲག་པོའི་དཔྱད་པ་བཞི། འདུལ་བ། གཅོད་པ། འདྲུད་པ། འབྱིན་པའོ། །

དྲག་པོའི་མཚོ་ཆེན་བཞི། རྒྱུའི་གསང་སྔགས་ལམ་རིམ་ལྟར་ན། ཤར་ན་ཡར་ལྷ་བདུད་རྩིའི་མཚོ། ལྷོ་ན་རམ་བུ་བཙུད་ཀྱི་མཚོ། ནུབ་ན་རྣ་ཀ་བཙན་གྱི་མཚོ། བྱང་ན་གང་བཟང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་མཚོ་བཞིའོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག

ལ་བྲ་ཏེ་གནམ་མཚོ། ལྷ་མཚོ་དཀར་མོ། སྲིན་མཚོ་དམར་མོ། གནམ་མཚོ་ཕྱུགས་མོ་བཞིའོ། །ཡར་འབྲོག་གནམ་མཚོ་འདི་ནི་འདྲེན་མི་འདྲེན་སྣ་ཚོགས་འདུག་གོ །

དྲག་པོའི་ལས་བདུན། དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཀུག་པ། བསྐྲད་པ། དབྱེ་བ། ལྐུག་པ། སྨྱོ་འཐོགས། བསད་པ། མནན་པའོ། །

དྲག་དཔོན། དྲག་པོ་དམག་གི་དཔོན་པོ།

དྲག་གསུམ། གཟའ་མིག་དམར། ཕུར་བུ། སྤེན་པ་གསུམ།

དྲང་གར་རྗེ། འདི་ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མདོ་ཁམས་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་མཛད་པ་ཙམ་ལས་རིས་གསལ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། འདི་འབྲེལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་གཤམ་དུ་དྲང་རྗེ་ཞ་ལྔའི་ཡུལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དྲང་ངེས་གཉིས། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ཏེ། དྲང་བའི་དོན་ནི་གཞན་འཁྲིད་པའི་ཆེད་དུ་གོ་སླ་བར་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ངེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་གནས་པའོ། །

དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ། ཕྱིར་བཏང་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སེམས་ཙམ་པ། རང་རྒྱུད་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་བཅས་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཟེར་ཞིང་། རང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཟེར། རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག ཐལ་འགྱུར་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་མདོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་མདོ་དེའི་དགོངས་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་རང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་མདོ་དེ་ཡི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགོངས་པའི་དོན་གཞན་དུ་དྲངས་དགོས་པར་འདོད་དོ། །

དྲང་རྗེ་ཞ་ལྔའི་ཡུལ། དྲང་རྗེ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་པའི་དྲང་གར་རྗེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་སྐབས་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་པའི་བན་པ་རྗེ་དང་དྲང་གར་རྗེ་སོགས་མདོ་སྨད་བར་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྗེ་དཔོན་ཚོ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་བས་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡིན་བརྟག

དྲང་ཐབས་སུ་བཅལ། མ་ཡོ་བ་དྲང་པོར་བཅལ།

དྲང་དོན། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་དུ་མི་རུང་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་

པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་བཞག་པས་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་དེ་དག་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་རྣམས་དྲང་དོན་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བས་རེ་ཞིག་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ལུས་རགས་པ་བཤད་ནས་ཕྲ་མོ་མ་བཤད་པ་དང་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ལ་སྟོན་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་ཕྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྟོགས་ནུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཚད་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད། ༡. ལམ་ལ་འཇུག་པ་དྲང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་ངེས་པའི་དོན། ༢. ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲང་དོན་དང་། དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པའི་དོན། ༣. ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དྲང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་སྟོན་ངེས། ༤ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན་པ་དྲང་། རྣམ་བྱང་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན། ༥. འཁོར་བར་སྐྱོ་བསྐྱེད་དྲང་དོན་ལ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ངེས་པའི་དོན། ༦. ཚིག་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དྲང་། ཟབ་ཅིང་བརྟགས་དཀའ་ངེས་པའི་དོན། ༧. ཚིག་མང་སེམས་ཅན་མགུ་བྱེད་དྲང་། ཚིག་ཉུང་བཟུང་བདེ་ངེས་པའི་དོན། ༨. བདག་སོགས་གཙོར་བཤད་དྲང་བའི་དོན། བདག་མེད་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན། ཞེས་སོ། །

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས། དྲང་ངེས་གཉིས་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

དྲང་དཔོན། ཁྲིམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་པའམ་ཞིབ་དཔྱོད་དཔོན་རིགས་ཏེ། ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་ཅན་དང་། ཞུ་གཏུགས་མཁན་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ལ་གཞིགས་ནས་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་མཁན་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་དཔོན་ནི་ཞལ་ལྕེ་པས་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྒྲར་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཁྲིམས་

ཐག་གཅོད་པའི་དབང་ཆ་མེད།

ངང་འབྲེལ། ཉེ་དཀའ་ཕྱོགས་ལྷུང་དུ་མ་སོང་བའི་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་ལ་ཟེར།

ངང་མོ་ངང་རྒྱང་། རི་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས།

ངང་སྲོང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ལམ་དྲང་པོ་དེར་ཞུགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་དེར་མ་སླེབས་བར་དུ་ཁྲིམས་གཙང་མར་སྲུང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་མུ་སྟེགས་པའི་དྲང་སྲོང་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དྲང་སྲོང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱུ་མཆོག་སྟེ་བ་ལང་གི་སྐད་ཅེས་བྲིས་པ་ཡང་འདུག་ཅིང་། 《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》དུ་ཇམས་བརྗིད་ལྡན་པའི་དྲག་པོའི་ཉམས་དང་དཔའ་བོའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་སྐབས་སྐད་འདིའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་བླངས་པར་བཤད།

ངང་སྲོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རི་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དེ། ༡. ཤར་ན་འོད་ཅན། ༢. ལྷོར་འགྲོ་བ་འཛིན། ༣. ནུབ་ན་བཟོད་པ་སྐྱེ། ༤ བྱང་ན་གྲུབ་པ་འཛིན། ༥. ཤར་ལྷོ་ན་སྐལ་ལྡན། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་རབ་གཏུམ། ༧. ནུབ་བྱང་ན་གདངས་ཅན། ༨. བྱང་ཤར་ན་ཀུན་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲི་སྣན་གྱི་ལྷུགས་པར་བྱེད་སྐྱིལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། སྐྲ་དཀར་པོ་ལྷག་པར་བཅིངས་པ་དུང་གི་ཕྲེང་བ་བསྒྲད་པ།

ངང་སྲོང་བདུན། དབང་པོ། གསལ་བ། སྣེ་ཅན། བདེ་ལྡན། གསེར་ཅན། ཕྱོགས་ཅན། ཤ་ཀུན་བཅས་སམ། ཡང་ན་འོད་ཟེར་ཅན། ཉི་མ། རྒྱུན་ཤེས། འོད་ཡངས། ལྷ་མིན་འཇོམས། མཆོད་སྦྱིན་ཅན། གནས་འཇོག་སྟེ་སྐར་མ་སྨིན་བདུན་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་བདུན་ནོ། །

ངང་སྲོང་གཟའ་ལྔ། མིག་དམར། ལྷག་པ། ཕུར་བུ། པ་སངས། སྤེན་པ་སྟེ་ལྔའོ། །

ངང་སྲོང་གཟེགས་ཟན། ཕྱི་རོལ་བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟ་ཞིང་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པས་ན་གཟེགས་ཟན་ཞེས་ཟེར། དེས་མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་《བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ》ཞེས་པ་དེ་བརྩམས་པ་ཡིན།

ངང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་གནས། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་གྱི་མིང་། དེང་སང་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་ཏུ་དེའི་ཤུལ་ཡོད་འདུག ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་གི་ནང་གསལ་དོན། སྐབས་དེར་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ལི་དབར་བཅོ་ལྔ་ཙམ། གྲོང་ཚོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཙམ། ལྷ་ཁང་སོག་པོ་མང་པོ་ཡོད་པར་བཤད།

ངང་སྲོང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། གཟུགས་ཁམས་གནས་བཅུ་བདུན་ཏེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གནས་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གནས་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་གནས་གསུམ། བཞི་པ་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་དང་འཕགས་པའི་གནས་ལྔ་བཅས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

ངང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས། ཆུ་བོ་ཕྲ་ར་དང་ཏ་སི་བརྒལ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་ལི་དབར་བཅུས་ཆོད་པའི་ས་ན་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་《ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། སྐབས་དེར་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་ཆགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཡིན་པ། དགོན་པ་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་ཆོས་འཁོར་མ་ཞིག་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལྔ་བརྒྱ་བཅས་ཡོད་པར་བཤད།

ངངས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཅིག མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག སེམས་ཅན། སྲོག སྐྱེས་བུ། གང་ཟག ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ། ཤེད་བདག བྱེད་པ་པོ། ཚོར་བ་པོ། སྒྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ། བདག་པོ་མེད་པ་ལ……

བདག་པོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའོ། །

དྲན་དང་ཤེས་བཞིན། དྲན་པ་ཟེར་བ་ནི་སྔར་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་ལ་དྲན་པ་ཟེར། དཔེར་ན་བུས་ཨ་མ་དྲན་པ་ལྟ་བུ། ཤེས་བཞིན་ནི་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་བསམ་བློའི་ཐོག་ལ་ཉེས་སྐྱོན་ཡོད་མེད་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་གིས་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་པ་ན་དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་ཟེར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་སྐབས་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་གིས་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཉན་པ་ལྟ་བུ།

དྲན་པ། སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་ཅིང་རང་ཡུལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བརྗེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །

དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། རབ་གནས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་བཞིའི་སྐབས་སུ་འདྲིས་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད། ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་སྡང་བ་མེད། རེས་ཉན་རེས་མི་ཉན་པ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བཏང་སྙོམས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་པའོ། །

དྲན་པ་དྲུག སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན། ཚུལ་ཁྲིམས། གཏོང་བ། ལྷ་སྟེ་དྲུག་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པ།

དྲན་པ་བཞི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་འདྲའོ། །

དྲན་འཛིན་ཚད་ལས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱེ། ཁྲིམས་འགལ་ཚོར་སྣང་མི་འགལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་ཤིག

དྲན་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སེམས་ལ་འཛོམ་པ།

དྲལ་བ། ༡. བཙོམ་པ་དང་། ཞིག་པ། རལ་བ། གསེས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ༢. 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག》ལས། ལྷགས་ཀྱིས་ནི་མ་དྲལ་ན། སྨྱུག་གིས་ནི་རི་མོ་ཕྲུགས། ཞེས་བུ་ག་ཕུག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ། ༣. མིང་པོའམ་གཅེན་པོ་ལ་འང་འཇུག་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས། དྲལ་པོ་ནི་མིང་པོའམ་ཕུ་བོའི་མིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དྲས་སྒྲོ། རས་ཀྱི་དྲས་འཕྲོ།

དྲི་གཉིས། ཞིམ་པའི་དྲི་དང་མི་ཞིམ་པའི་དྲིའམ་ཡང་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་དྲིའོ། །དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་ནི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་གི་དྲི་ནི་སྦྱོར་སྤོས་ཀྱི་དྲི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དྲི་ལ་དབྱེ་ན་ཞིམ་པ་དང་དྲི་ང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ། དྲི་ཞིམ་པ་ལ། ཤས་མི་ཆེ་བའི་མཉམ་པའི་དྲི་དང་། ཤས་ཆེ་བའི་མི་མཉམ་པའི་དྲི་དང་། གཉིས་པ་དྲི་ངོ་བ་ལ། ཤས་མི་ཆེ་བའི་མཉམ་པའི་དྲི་དང་། ཤས་ཆེ་བའི་མི་མཉམ་པའི་དྲི་གཉིས་སོ། །

དྲི་ལྔ། ཙནྡན་དཀར་དམར་ཀུ་ཏི་གུར་གུམ་ག་པུར་རོ། །ཡང་ན། ཙནྡན་དང་། གླ་རྩི། ཀུ་ཏི། གུར་གུམ། ག་པུར་ཏེ་ལྔའོ། །

དྲི་གཏུགས་མཛད། དྲི་ལན་མཛད་པའི་དོན་ཡིན།

དྲི་བ་བཞི། འགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བྱ་བའི་དྲི་བ། རྣམ་པར་དྲིས་ནས་བྱ་བའི་དྲི་བ། རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བའི་དྲི་བའོ། །

དྲི་མ་འགག་པ་ལྔ། ཉེས་པ་གསུམ(ཁོང་ཁྲོ། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག)དང་། སྲིན་ནད། ཐུར་སེལ་སོགས་པའོ། །

དྲི་མ་དྲུག དྲི་ཆེན། དྲི་ཆུ། མི་སྐྱུག ན་སྦབ། མཆིལ་མ། སྣབས་ཏེ་ནང་གི་དྲི་མ་དྲུག་དང་། སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས། རྐང་མཐིལ་ཏེ་ཕྱིའི་དྲི་མ་དྲུག་གོ །ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། སྐྱུ། གཡོ། རྒྱགས་པ། འཆིག་པ། འཁོན་འཛིན། རྣམ་པར་འཚེ་བ་བཅས་སོ། །

དྲི་མ་གསུམ། བཤད་གཅིན་རྟུལ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་དུག་གསུམ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ།

དྲི་མེད་རྣམ་ལྔ། དྲི་མེད་ཀུན་དགའ། དྲི་མེད་ལྷུན་པོ། དྲི་མེད་འོད་ཟེར། དྲི་མེད་རྡོ་རྗེ། དྲི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། (པཎྜིའི་ཐུགས་སྲས་དྲི་མེད་རྣམ་ལྔ་ཞེས་སོ)

དྲི་མེད་ལྷའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན། ལྷའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དང་མཚུངས་སོ། །

དྲི་གཙང་ཁང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྦུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཟེར།

དྲི་ཛྷི་སྔོན་པོ། ཕྲི་ཡང་ཀུ། ཙཎྜན་དང་། སྤྲ་ཧི། ཛཱ་ཏི། ཀུར་ཀུམ། ག་པུར་བཅས་དྲི་ལྔ་ལས་དྲི་ཛྷི་སྔོན་པོ་ནི་དྲི་ལྔའི་ནང་གི་སྤྲ་ཧི་ལའོ། །

དྲི་ཛྷི་སེར་པོ། དྲི་ཛྷི་སེར་པོ་ནི། ཕྲི་ཡང་ཀུའི་རིགས་མེ་ཏོག་སེར་པོ་འཆར་བ་ཞིག་གི་མིང་།

དྲི་འཛིན་དབང་མངོན། དྲི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་སྣའི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གོ །

དྲི་བཞོན། རླུང་གི་མིང་སྟེ་དྲི་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཀྱང་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དྲི་ཡི་བཞོན་པའམ་དྲི་ཡི་རྟ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས།

དྲི་ཟ་རྟ་མགོ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དྲི་ཟའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྡོན་པ་རྟ་མགོ་ཅན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གི་བཙུན་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མའི་ཕའི་མིང་ལ་ཟེར།

དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ། ལྷ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་དྲི་ཟའི་གླིང་ན་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དྲི་ཟའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཛེས་ཁྱད་མི་ལས་ལྷག་པ་དང་། ལྷ་ལས་དམན་ཞིང་གླུ་གར་རོལ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

དྲི་བཟང་སྤེ་བ་ཅན། རི་དྭགས་གླ་བ་དང་། ཁྲབ་འཛུག མེ་ཏོག པདྨ་བཅས་གང་རུང་ལ་གོ་དགོས།

དྲི་བཟང་བཞི། གོ་ཡུ། སུག་སྨེལ། ན་ག་གེ་སར། ཤིང་ཚ་རྣམས་སོ། །

དྲི་ཛོ་གཉིས་རེ། ཞིམ་མི་ཞིམ།

དྲི་གསུར། མི་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་དོའམ་བར་སྲིད་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཟས་པ་དང་མར་སྦྱུས་པའི་ཕྱེ་མར་མེར་བསྲེགས་པའི་དྲི་གསུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་དོན།

དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། སྣ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེའི་མཚན་ཉིད། དྲི་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག དེའི་དབྱེ་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་དང་། སྦྱར་བྱུང་གི་དྲི་གཉིས་ཡོད།

དྲིའི་རྣམ་གྲངས་བཞི། སྣ་རྒྱན་ལས། དྲི་ནི་ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་དང་མཉམ་དང་མི་མཉམ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཅེས་སོ། །

དྲིའི་དབྱེ་བ་དྲུག ཚོར་བ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་ང་བ། བར་མ་གསུམ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱེ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་གསུམ་བཅས་སོ། །

དྲིའི་ལག་རིས། དྲིས་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་བྲིས་པའོ། །

དྲིལ་བསྒྲགས་པ། དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བཞིན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་སྦྲན་ཚིགས་འགྲེལ་པར་བཤད།

དྲིལ་ཙོང་། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པ་ལྟ་བུའི་ཙོང་གི་མིང་ངོ་། །

དྲིལ་བུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཡི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཀའི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་རི་མོ་འབུར་

དོད་དུ་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་གི་དྲིལ་བུ་དང་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དྲིལ་བུ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཞིབ་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན》དང་སོག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

དྲིས་ལན་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག ཤཱ་རིའི་བུ། རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན། ཡང་རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། ཡང་རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན། རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། རབ་འབྱོར། ཀུན་དགའ་བོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །

དྲིས་ལན་བཞི། ཆོས་ཀུན་བསྡུས་ཏེ་མགོ་གཅིག་པ། རྣམ་ཕྱེ་དྲི་བ་བཞག་པའི་ལུང་སྟོན་པ།

དྲུ་གུའི་དཔྱད་ལྟུགས། དྲུ་གུ་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་དཔྱད་ཐབས་ཀྱི་དཔྱད་ལྟུགས།

དྲུག་སྐྱེས་སྐྲའི་གནས་དྲུག ཁ། མགྲིན། སོ། ལྕེ། རྐན། ཁོག་པ།

དྲུག་མགྲོགས། སེང་གེ གླང་ཆེན། རྟ་མཆོག རྨ་བྱ། ཤང་ཤང་། ཁྲུད་དྲུག་གིས་བཏེགས་པའོ། །

དྲུག་ཐང་། ཟླ་བ་རེ་རེར་བྲེ་དྲུག་རེའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་པ།

དྲུག་ལྡན། འདི་ལ་དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲུག་སྐྱེས་ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་འདུག 《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས་དྲུག་སྐྱེས་ནི་རྨ་བྱའི་སྐད་དང་འདྲ་ཞིང་དཔའ་བོའི་ཉམས་དང་དྲག་པོའི་ཉམས་མཚོན་པའི་དབྱངས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད།

དྲུག་ལྡན་སྒྲ། གཅིག་ཏུ་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ། ལུས་ཀྱི་བྱ་བཞིན་བསྡུགས་པ། སྣ་ཚོགས་པ་དབུས་དང་། བར་སྐབས་དང་། ཐ་མར་བསྡུགས་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ།

དྲུག་སྡེ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས། དགའ་བོ། ཉེ་དགའ་བོ། འགྲོ་མགྱོགས། ནབས་སོ། འདུན་པ། འཆར་ཀ་སྟེ་དྲུག་སྡེའི་མིང་གི་སྐད་དོད་རིམ་བཞིན་ནནྡཿ ཨུ་པ་ནནྡཿ ཨ་ཤྭ་རཿ ཕུ་ན་རྦ་སུ། ཚནྣ། ཨུ་དཱ་ཡཱིཿ

དྲུག་པ་དྲུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་དྲུག རིགས་ལྷ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིགས་དང་དྲུག རིགས་ལྷའི་ས་བོན་ཡི་གེ་ལྷ་མི་འགྱུར་བའི་ཡི་གེ་དང་དྲུག སྐུ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དྲུག མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ལ་སོགས་ཐབས་ལྷ་སྙིང་པོ་དོན་དང་དྲུག ཤེས་རབ་ལྷ་དོན་དམ་བློ་ལས་འདས་པ་དང་དྲུག དེ་ལྟར་དྲུག་པ་དྲུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་ན་སྐུ་ལྷ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དྲུག རིགས་ལྷ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དྲུག ཡེ་ཤེས་ལྷ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་དྲུག མཁའ་འགྲོ་ལྷ་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་དང་དྲུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དྲུག་པ་ཚེས་བཞི། བོད་ཟླ༦ཚེས༤ཉིན་དྲུག་པ་ཚེས་བཞིའི་དུས་ཆེན་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་ཞེ་དགུ་སོང་བ་ན་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ནྱ་དང་། རྟ་ཐུལ། རླངས་པ། མིང་ཆེན། བཟང་ལྡན་བཅས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བར་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཕྱིར་དེ་ཉིན་གྲོང་མི་མང་པོས་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་རི་ཁྲོད་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་དུ་བསྐྱོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ན་གཞན་ཆོས་སེ་འབྲུམ་དང་རི་ཁམ་ཕྲེང་བ་བྱོན་ཏེ་གྲ་བཞི་གླིང་སོགས་ལ་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་རྗེས་ར་མོ་ཆེ་བརྒྱུད་གཞིས་དང་རྣམ་ཐར་གཏོང་བཞིན་ཡོང་སྲོལ་ཡོད།

དྲུང་གཏོགས། དྲུང་འཁོར་གྱི་གོ་གནས་ངོ་མ་མེད་ཀྱང་དེའི་གྲས་སུ་གཏོགས་པ་དཔེར་ན་ལྷ་བྲིས་ཆེན་མོ་དང་འཛིམ་བཟོ་ཆེན་མོ་སོགས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་མཁན་མཁས་པའི་གྲས་ནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞབས་རྗེས་འཇོག་ཐུབ་མཁན་རྣམས་ལ་གོ་གནས་དེ་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད།

དྲུང་སྟོད། རྩེ་དྲུང་གི་གྲྭ་ཚན་གོས་སྟོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

དྲུང་དྲག་འཁྲིད་དཀྱུས་གསུམ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་རྩེ་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་འཁོར་རིམ་པ་མཐོ་བ་དང་། འཁྲིད་པ། ཤོད་ཀྱི་དྲུང་འཁོར་དཀྱུས་མ་བཅས་གསུམ།

དྲུང་ན་སྤྱོད་པ། (དྲུང་འཁོར)དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དུ་གཏོགས་པའི་དཔོན་རིགས་སྐུ་བོ་གོ་གནས་ཡོད་པའི་གྲས་སྐྱེ། ལས་ཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད།

དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཞེས་པར་ཆ་མཚོན་ན། ཡིག་ཚང་གི་འགན་དབང་ལག་བསྟར་བཀོད་འདོམས་ཀྱིས་དགོན་པ་ཁག་དང་གཞུང་ཞབས་སེར་སོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་དང་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་ཅིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་མཚན་ཐོག་ནས་བཅའ་ཡིག་དང་། རྩ་ཚིག གཏན་ཚིགས་ཤེ་བམ། བཀོད་རྒྱ། ལམ་ཡིག ཐ་ན་སྒྲིང་ཡིག་དང་བཅས་པའི་ཟིན་བྲིས་བཟོ་འགོད་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐམ་ཀ་རྣམས་བདག་གཅེས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕབ་རྒྱག་བྱེད་དགོས། ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་སྐྱོང་དང་སྲིད་བློན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དང་། ལག་ཁྱེར། བཀོད་རྒྱ་བཅས་གཏོང་དགོས་རིགས་ཀྱི་མ་ཟིན་ཡང་བཟོ་བཀོད་དང་། ཐམ་ཀ་ཕབ་རྒྱག ཐམ་ཀ་ཚང་མའི་ཕྱི་སྒམ་ལྡེ་མིག་བདག་གཉེར་བཅས་བྱས་ཏེ་ཕྱི་སྒམ་དམ་སྐམ་ཁར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རང་གི་མགུལ་ཐམ་ལ་ཐེལ་ཞུ་དགོས། དེ་བཞིན་རྩེ་དྲུང་གསར་བསྐོ་ནས་བཀའ་བློན་བླ་མའི་བར་ལས་ཚན་བསྐོ་འཐེན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་། གྲྭ་ས་ཁག་གི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ་བསྐོ་གཞག་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཟོས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཚོག་མཆན་ཞུ་རྒྱུར་འབུལ་དགོས་པ་དང་། (གོང་གསལ་ཡིག་ཚང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་ལས་དོན་སྟེང་ཞུ་དགོས་རིགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་། སྲིད་བློན་བཅས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཐད་ཀར་ཞུ་བ་ལས་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད) བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་གཏོང་ལྟར་གཞལ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་དྲུང་རྩིས་མཉམ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟར་ཐོག་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱང་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་རྩེ་སློབ་གྲྭ་དང་། སྐྱི་མོ་ཡོན་བདག ཤེ་པ་ཡོན་བདག འདོད་དཔལ་སོགས་བཟོ་རིགས་ཁག་གཅིག་ལ་ཡང་ཡིག་ཚང་གི་འགན་དབང་ལྟར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་ཡིན།

དྲུངས་མ་ཟིན་པ། རྩ་བ་མ་ཟིན་པ།

དྲེ་ཅའི་གཟུངས། དྲེས་སྔགས་བཏབ་པ།

དྲེ་རྫི། དྲེས་མའི་འབྲས་བུ།

དྲེག་ཟླུམ་བཅོས་པའི་གུ་གུལ་བཅུ་པ། ༡. གུ་གུལ་དཀར་པོ་སྲང་དོ། ༢. ཐལ་ཀ་རྡོ་རྗེ་སྲང་གང་། ༣. སོ་མ་ར་ཛ་སྲང་གང་། ༤. ཙི་ཏྲ་སྲང་གང་། ༥. བ་ཤ་ག་སྲང་གང་། ༦. ཨ་རུ་ར་སྲང་གང་། ༧. བ་རུ་ར་སྲང་གང་། ༨. སྐྱུ་རུ་ར་སྲང་གང་། ༩. སླེ་ཏྲེས(ཤུན་པ་དང་ཚིགས་འདོར་བ)སྲང་གང་། ༡༠. བྲག་ཞུན་སྲང་གང་།

དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་ཙིའུ་དམར་པོ། བཙན་འབུམ་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། མིང་གཞན་གནོད་སྦྱིན་ཡང་ལེ་བེར་དུ་གྲགས་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མར་བསྐོས་པས་བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་དུ་ཡང་འབོད།

དྲེགས་པའི་གཙོ་བོ་སྡེ་ལྔ། ཡོངས་གྲགས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་ཟེར། ༡. ཤར་ཕྱོགས་སྐུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མོན་བུ་པུ་ཏྲ། ༢. ལྷོ་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་གནོད་སྦྱིན་ཤིང་བྱ་ཅན། ༣. ནུབ་ཕྱོགས་གསུང་གི་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ལྷ་སྐྱེས་གཅིག ༤. བྱང་ཕྱོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོ་པེ་ཏར། ༥. དབུས་ཕྱོགས་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་བཅས་རྣམས་ལ་ཟེར། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུམ་བློན་པོ་འཁོར་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དགེ་ལུགས་པ་དང་། རྙིང་མ་བ་གཉིས་ཀས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དྲེགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར།

དྲེགས་པའི་གཙོ་བོ་ཟེག་རྩེ། (ཆོས་སྐྱོང་ལྷམ་སྲིང)

《ལས་མཁན་བཤན་པ་དམར་པོའི་རྒྱུད》ལས་གསུངས་པའི་སྲུང་མ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་འདྲ་མིན་མང་བ《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ལས་བཤད་པའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》གི་ནང་དུ་གསལ།

ཏྲེད་པོ་བཞི། བླ་མ་མིག་ཏྲེད། གདམས་ངག་སྣ་ཏྲེད། དམ་ཉམས་ཚོས་ཏྲེད། སྐྱོང་པོ་སྨུམ་ཏྲེད་དོ། །

ཏྲེཙ་རྫོག མཐའ་ལ་སྤུ་རིང་པོ་ཡོད་པའི་ཁ་གདན་ཕྱེ་ཐག་ཞིག་དེར་གྲུམ་ཙེའང་ཟེར།

ཏྲ་བའི་ཡི་གེ་བཞི། ཤ་ཀྲ་ས་ཏ་སྟེ་ཡི་གེ་བཞི།

ཏྲོད། སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཤིང་གཙུབ་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔོན་དུ་ཏྲོད་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་ཏྲོད་ཐོབ་པས་ཏྲོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཏྲོད་ཀྱིས་བཙོས། ཏྲོད་བཏང་ནས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ།

ཏྲོད་རྟགས་ཉམས་རྟོགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་རྟོགས་མཐོན་པོར་སོང་ནས་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་སྟོབས་རྒྱས་སྟེ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

ཏྲོད་མི་ཐུབ་པ། གསང་བ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ།

ཏྲོད་མི་ཤེས་པ། ཚོད་མི་ཤེས་པ།

ཏྲམ་པྰ་ལ། ༡. ས་སྐྱའི་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ་ཏྲམ་པྰ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༦༨)ལོར་ཡབ་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཤེགས་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་སོང་མཚམས་ཡུམ་མཁའ་འགྲོ་འབུམ་ལ་སྲས་ཏྲམ་པྰ་ལ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ཙམ་ནས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་རིམ་བཞིན་གནང་ནས་གསོ་སྐྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོར་བླ་མ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་པས་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞུགས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་མཛད། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་ཏི་ཤྲིར་གྱི་མཚན་ཕུལ། ཞང་བཙུན་དང་ཕྱུག་པོ་བན་དཀར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲིམས་བསྒྱུར། ཏྲམ་པྰ་ལ་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕག(༡༢༨༧)ལོར་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་སྐབས་ཁམས་ཏྲི་མཐྲལ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་ལ་བུ་རྒྱུད་མེད་པས་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། ༢. པྰ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ཏྲམ་པྰ་ལ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ར་ས་པྰ་ལའི་བུ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་འདིས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཕྱུགའི་འདས་ལོ༡༣༢༢ ལྕགས་རྟ་ལོ་ནས་འདས་ལོ༡༣(༧ཚུ་བྱི་ལོ་བར(༧༨༠ནས༨༥༣)ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཡར་ལུང་བང་སོའི་རྫ་རིང་གི་ཡི་གེའི་ནང་འཁོད་ཡོད་པར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད། རྒྱལ་པོ་འདིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་བར་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཛཱ་ལི་ཚུན་ཆད། བྱང་ངོས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཚུན་ཆད། ལྷོ་ཕྱོགས་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་རི་ཚུན་ཆད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས། རྒྱ་གར་མཉྫ་ནྟའི་བྱང་ངོས་ཆུ་བོ་གངྒའི་འགྲམ་དུ་རི་དེའུ་ཞིག་གི་རྩེར་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་། དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱལ་པོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་སུམ་ཅུ་པར་གསལ།

ཏྲམ་ཀཱི་ཁ། (བོད་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཅེས་གྲགས)སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་

པ་ཞིག་སྟེ་འདི་དང་རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་དེ་ཡ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྨན་གཞུང《སྨན་དཔྱད་ཆེན་མོ》བསྒྱུར་པ་མ་ཟད། བོན་མི་སམ་ཛྙཱ་ཏ་དང་། དེའི་མཚན་བུ་རྣམ་ཀོ་ཁ། ལྷ་ལུང་རྡོ་རྗེ་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱར་གྱི《གཉན་པོ་གསང་བ》བསྒྱུར་ཞེས་པའང་སྣང་བས། འདི་ནི་རྒྱའི་སྐད་ཙམ་མ་ཟད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་མཁྱེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག 《ལོ་པཎ་བཀའ་ཐང》ནང་འདི་ཉིད་ལ་པཎྜི་ཏ་རྣམ་ཀོ་ཞེས་འབོད་དོ། །

གདགས། ཉིན་ངོས་སྟེ་ཉི་འོད་ཕོག་པའི་ངོས་ཀྱི་ལྡུད་པ།

གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ། (ཁྲི་སྲེ་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང) བོད་རྒྱལ་དྲུག་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་ཀྱལ། ཡབ་མེར་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་གདགས་ལྷ་དཀར་མོའི་སྲས། སྲུ་གཤེན་ཅོ་ན་མི་ཆེན་གྱིས་བྱས། གསས་མཁར་གཡུང་དྲུང་ལྷ་རྩེ་བཞེངས། བཙན་པོ་འདིའི་རིང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱུང་བར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད། སྲིབས་ལྷ་སྟོན་མོའམ་སྨན་ཁྲི་ཕྱུག་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་སྲས་སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས།

གདགས་གཞི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ཞེས་པ་ཡིན། འདིར་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་གཞི་ཆེ་ཞིང་དཀའ་བའི་གནད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན།

གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ། ཕུང་པོ་དེ་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་གདགས་སའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་གདགས་གཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཕུང་པོ་གདགས་གཞིར་འཛོག་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ལྟ་སྟངས་མི་མཐུན་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚོག་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཞིག་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ན་གང་ཟག་འཛོག་མི་ནུས་ཤིང་། ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཡང་འཛོག་མི་ནུས་པས། ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག མདོ་སྡེ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཚུངས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག ཐལ་འགྱུར་བས་ཕུང་པོར་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཅེས་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྲིད་ན་གང་ཟག་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་གོང་དུ་སོང་བ་བཞིན་ཡིན།

གདན་གཉེར། གདན་དང་ལྕོག་ཙེ་སོགས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན།

གདན་བཞི། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ཞེས་པའི་གདན་བཞི་ནི། བདག་གཞན་སྦྱོར་གསང་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན། དེ་ལ་རང་གི་གདན་དང་། གཞན་གྱི་གདན། སྦྱོར་བའི་གདན། གསང་བའི་གདན་ཡང་ཟེར།

གདན་ས། ཆོས་ལུགས་ཁག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་དགོན་པ་ཁག་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་གནས་ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་མིང་།

གདན་ས་འཁྲུགས། སྐབས་འདིར《དེབ་དམར》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༡པའི་ཐོག་ཡོས་ལོ་ལ་གདན་ས་འཁྲུགས་ནས་ཁོངས་བུའི་སྐབས་དེར་ཧྭི་ཤྲི་རས་པས་གྲལ་དཔོན་མཛད་ཅེས་པ་དེར་གོ་དགོས་པ་སྟེ། གདན་ས་གསར་པ་མ་བསྐྲུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གདན་ས་བ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱིས་འཁྲུགས་པ་བསླངས་པ།

གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ། སེ་ར། འབྲས་སྤུངས། དགའ་ལྡན་བཅས་གསུམ་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་ན་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཚང་མར་སོ་སོའི་གདན་ས་རེ་ཡོད། གདན་སའི་གོ་དོན་ནི།

རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སེ་ར་དང་། འབྲས་སྤུངས། དགའ་ལྡན་གསུམ་ནི། དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེའི་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བསྣན་ན་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་ཟེར་བ་དང་། དེའི་ཐོག་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གཉིས་བསྣན་པས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་ཟེར་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

གདན་ས་ཐིལ། (མཐིལ) སྔོ་ཁ་གདན་ས་མཐིལ་ཞེས་རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གདན་ས་སྔེ་དགོན་པ་ཞིག་གི་མིང་དང་། འབྲི་གུང་གདན་ས་མཐིལ་ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལས་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་ཞུས་གནང་ཚུལ《བསྟན་འཛིན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས》ཞེས་པའི་ནང་གསལ།

གདན་ས་ཐོག གདན་ས་འཛིན་མཁན་དུ་བསྐོས་པ།

གདན་གསུམ། ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདན། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡུམ་ལྔར་གསལ་བ་ལྷ་མོའི་གདན། སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་སེམས་དཔའ་སེམས་མར་གསལ་བ་སེམས་དཔའི་གདན་ནོ། །

གདན་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར། ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདན་དང་། རིག་མ་དང་ལྷ་མོའི་གདན། ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་གདན་ནོ། །

གདབ། གདབ་པ་ནི་མཚོན་ཆ་དང་དབྱུག་པའམ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལྷུག་སྲབ་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

གདབ་ཅི་སེར་པོ། མུ་ཟི་སེར་པོ། རྫི་སྣན་ཞིག

གདབས། བཏབ། བདབ། གདབ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།

གདམས་ངག རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་མ་རུངས་པ་སེལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་བསླབ་བྱ་གནད་ལ་ཕིལ་བའི་རིགས་ལ་ཟེར།

གདམས་ངག་བརྗོད་པ་བཅུ་གཅིག ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ། ལྟུང་བ་བརྗོད་པ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བརྗོད་པ། མཆོག་ཏུ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་པ་བརྗོད་པ། དུལ་བ་གནས་པ་བརྗོད་པ། དགོས་པ་རྫེའུ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ། མ་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ། གུས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བརྗོད་པ། བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ངེས་པ་བརྗོད་པ།

གདམས་ངག་གཙོ་བོ་ལྔ། སེམས་བསྐྱེད། སོས་གུས། བསྐྱེད་རིམ། རྫོགས་རིམ། བསྔོ་བའོ། །

གདམས་པ། བསླབ་བྱ།

གདམས་པར་ཤར་བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཤེས་པའམ་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བའི་དོན་ཡིན།

གདས་པར་གསོལ། ནན་ཏན་གྱིས་ཞུ་བ་གསོལ་བའི་དོན་ཏེ《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་གདས་པར་གསོལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་དེ་སྔོན་པོ་ལྷ་ཐའི་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་དྲུང་ཡིག་བྱས་ཏེ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་བྱ་དགའ་ལ་སྲིད་རིན་ཆེན་རྩེའི་ཁང་པ་དང་དེའི་ལྟམ་གཞིས་མི་སེར་དང་བཅས་པ་སྤྲད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དྲུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བཟུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པས་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་རྩིས་བྱེད་སྐབས། པོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་ནས་སྟག་རྩེ་སྡེ་སྲིད་ལ་ཞུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཆོད་གཞིས་སུ་ཕུལ་བ་དེ་ལ་ཟེར།

གདིང་བ། རབ་བྱུང་གི་སྣན་གྱི་བྱེ་བྲག་གམ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན། གདིང་བ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་རབ་ཁ་བརྒྱད་སྐམ་བརྒྱད། འབྲིང་བ་ཁ་དྲུག་སྐམ་དྲུག ཐ་མ་ཁ་བཞི་སྐམ་བཞི་བཅས་ཚང་མ་མཐའ་ལ་སྐམ་པ་བྱེད་ག་ཤག་གི་ལྟགས་རི་དང་དཀྱིལ་ལ་སྐམ་པ་བྱེད་ཀའི་དྲ་ལྟན་ཡོད།

གདུ་གདུ་བ། བསྐོལ་ཏེ་གར་པོ་བཟོ་བ།

གདུག་པ། འདི་སྐབས་འགར་དུག་གི་ཁ་ནྲངས་ལ་ཁོ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་འགར་ངན་པའམ། བརྟག་པོ་ལ་ཁོ་དགོས་པ་བཅས་སྣ་ཚོགས་འདུག

གདུགས། ཉི་མ་དང་ཉིན་མོའི་མིང་སྟེ། 《བརྒྱ་ལྡ་བཅུ་པ》ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་འཛོམས་ལས་གདུགས་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གདུགས་དཀར། ཀྲི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་སྐུའི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།

གདུགས་གཅིག་གི་བར་དུ་སྐྱེལ་མར་གཤེགས། ཉིན་ལམ་གཅིག་གི་སར་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས་པ།

གདུགས་ཚོད། གསོལ་ཚིགས།

གདུགས་ཚོད་སྦྱར། ཉི་མ་ཉིན་དགུང་ལ་སླེབས་སྐབས་དགེ་འདུན་ལ་གུང་ཚིགས་འབུལ་བ་ལ་ཟེར།

གདུགས་ཞབས། སྤྱིར་དུགས་ཞེས་པ་ཉིན་མོ་དང་། ཉིན་གུང་ཕུབ་རྒྱུའི་གདུགས་བཅས་དང་། ཞབས་ཞེས་པ་རྐང་པའི་ཞེ་ས་དང་། གཤམ་ལ་ཡང་གོ་དགོས་པས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས།

གདུགས་ཡུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་། ཕ་བོང་ཁ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤར་ངོས་རི་ལྗིབས་སུ་ཡོད་པའི་གདུགས་ཡུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཁང་ནས་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་བཏབ་ཅིང་། སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ནས་ཞལ་བདག་གིས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཁོངས་ཀྱི་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་བསྡོམས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གཏོང་སྲོལ་ཐོག་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་སེ་ར་སྔགས་པ་དང་མཐུན། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༢༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་སེར་སྨད་རྒྱལ་རོང་ཕ་བོང་ཁ་མཁན་སྤྲུལ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་རི་ཁྲོད་དེར་བཞུགས་སྐབས་སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ནས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོན་བདག་ཕ་བོང་ཁ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ལ་ཕུལ་བར་བརྟེན་ཕ་བོང་ཁ་པ་ཡང་སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ལ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་སྲོལ་དང་། དེ་རྗེས་རི་ཁྲོད་དུ་བླ་བྲང་དང་། འདུ་ཁང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་རྒྱས་སྤུན་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་ཟླ་གྲང་ལས་བྱེད་མ་ཟེ་བའི་གྲྭ་གྲངས༢༡ཡོད་པ་དང་དགོན་བདག་སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ཡིན།

གདུགས་རིམ་བཅུ་གསུམ། མཆོད་རྟེན་ལ་གདུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ།

གདུགས་ཤར། ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ། ཉིན་གུང་གི་གསོལ་སྟོན་ལ་གདུགས་ཚོད་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡང་རང་ཉིད་གནས་སའི་མཐོང་གང་ནམ་མཁའི་ཕྱེད་ལ་ཉི་མ་སླེབས་པའི་ཚོད་ལ་ཟས་ཟ་བའི་དོན་ཡིན།

གདུང་། ཁང་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་ནང་གལ་ཆེ་བའི་ལྕམ་སྟེ་འགེལ་སའི་གདུང་མ། ལྟ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ར་ནང་མའི་འཛུགས་སྐྲུན་ཐོག་གཞུའི་སྟེང་དུ་གདུང་མ་འགེལ་བ་ལས། གཞུ་དང་གདུང་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གདུང་སྣན་མེད་པ་གནའ་རབས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།

གདུང་ཁང་། སྐུ་གདུང་འཇོག་སའི་ཁང་པ་སྟེ། སྤུར་ཁང་ཞེས་པ་དང་དོན་མཚུངས།

གདུང་ཁེབས། གདུང་མའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཁེབས་པད་གཟུགས་མ་པདྨ་གེ་སར་གྱི་ཚོན་རིས་དང་བཀྲ་དཀྲོལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལའང་གོ །

གདུང་སྙེངས། གདུང་རྒྱུད་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་བར་སྡོང་བྱུང་བ།

གདུང་སྲན། གདུང་མ་ཐུང་བའི་རིགས་སྟེ། སྒོའི་སྟེང་གི་གདུང་མ་ལྟ་བུ།

གདུང་རྩ། གདུང་མ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་མཐུད་མཚམས།

གདུང་ཡུས། སྡུག་བསྔལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་པ་ལ་ཟེར།

གདུང་རིགས་ལྔ། སྐུ་གདུང་རིགས་ལྔ་ལ་གཟིགས།

གདུལ་བའི་དངོས་པོ་ལྔ། བཙིགས་པ། སྨད་པ། བསྙད་པ། སྐར་བསྐུམ་པ། སྤང་བ་སྙེ་མི་འཛིགས་པ་བཅས་ལྔ།

གདུལ་བྱ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་ཐུབ་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག

གདུལ་བྱ་གཉིས། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། རྟུལ་པོ།

གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ནོ། །

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དྲུག ས། ཆུ། མེ། རླུང་། རྩ། ཐིག་ལེ། ཡང་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཁམས།

གདུལ་བྱའི་མོས་པ་གསུམ། དམན་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ།

གདེངས་ཀ སྦྲུལ་མགོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ལ་གདེངས་ཀ······ཟེར་རོ། །

གདེངས་ཅན། ཀླུའི་མིང་སྟེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོར་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་··པ་ཡིན།

གདེངས་ཅན་བརྒྱད། ཀླུ་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག

གདེངས་ཅན་འཛིན་པ། གདེངས་ཅན་མགོན་ཏེ་ཀླུའི་······རྒྱལ་པོ་ལ་ཟེར།

གདེངས་ཅན་དབང་པོ་མ་དྲོས་པ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི······བཤད་སྲོལ་ལ། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཅེས་ཚེ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། བསྐལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཚང་མ་ལས་ཆོས་ཉན་ནུས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བཤད། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ནི······གཞན་དུ་གསལ་ཞིང་། འདིར་དེའི་ནང་གི་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་སྟེ། འཛམ་གླིང་གི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་··ཡིན་པར་བཤད་པ་དེའོ། །

གདོང་། སྟོང་རོས།

གདོང་དཀར་བྲག་ལྷེབས་ཀྱི་ཁྲབ་དབང་རྡོ་སྐུ། (སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས) ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ······པའི་སྐུ་དུས་སུ་སྐྱིད་ཤོད་ཤུན་ཀྱི་བྲག་རྩེར་ཁྲབ་དབང་······བདུད་འདུལ་མའི་སྐུ་བརྙན་བཀོས་ཞེས་གསལ་བ་ནི་གདོང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་ཀྱི་བྲག་ལྷེབས་སུ་ཁྲབ་དབང་གི་སྐུ······བརྙན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན······པའི་ནང་བཀོས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའང་ཉམས་མེད་དུ······གནས།

གདོང་ཀུར་ཀུམ། ཀུར་ཀུམ་མཐའ་ཁ་ཆེ་ཤ་སྐམ།

གདོང་ལྔ། འདི་ནི་སེང་གེའི་མིང་སྟེ། འདིའི་རྐང་ལག་བཞི་ཡང་གདོང་དང་འདྲ་བར་གླང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་བོ་འགེམས་པར··བྱེད་ནུས་པས་ན་གདོང་ལྔ་པ་དང་ཁ་ལྔ་པ་ཟེར།

གདོང་སྣ་བ། སྔར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཆེ་བ་ཞིག མི་ཚང་འདིའི་སྐོར་གཞིས་རྒྱལ་རྩེ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། རྗེས་སུ་མི་ཚང་དེའི་བུ་བརྒྱུད་རྫོགས་ནས་མདོ་མཁར་བའི··བུ་ཞིག་མདོ་མཁར་ནས་ཡོགས་སུ་ཐོན་པ་གདོང་སྣ་བའི་མ་དང་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རྗེས་སུ་མདོ་ཟུར་དུ······ཡང་འབོད། ཡང་རྗེས་སུ་མདོ་ཟུར་ནས་བུ་བརྒྱུད་བྱུང་བ་རྗེ་རིང་དུ་མག་པར་བཏང་བ་རྗེ་རིང་པའི་ནང་མི་དང་མ···མཐུན་པར་ཡོགས་སུ་ཐོན་ནས། མདོ་ཟུར་རང་ལ་ཕྱིར······ལོག་བྱས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། གདོང་སྣ་བ། མདོ་ཟུར། རྗེ་ཟུར་བཅས་མི་ཚང་གཅིག་ལ་མིང་གསུམ་ཆགས་ཡོད་སྐད།

གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ། ཐ་བཞིན་ལས། གདོང······དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ནག་ཡིན་པར་བཤད། ས་སྐྱ་ངོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནི་བོད་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་འཛིན་དགོས་ཞེས་གསུངས། པོ་དོང་སོ་ཙྪ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《བསྟན་རྩིས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ལས། ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནི་ཀླ་ཀློའི་ཡུལ་ལ་ངེས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁག་གཉིས་ཁུངས་དང་བཅས་པ་དྲངས་ནས་གསུངས།

གདོང་གཞུག་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། མདོ་སྨད་བྱ་··ཁྱུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་སོ་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞན་དོན་འཛད་ཚང་དང་མཚེར་མོ་ཆེ་ཡང་ཞུ། འཁྲུངས་ཡུལ་རོང་པོའི་ཚེ་ཏུག་འོན་འཛད་ལ་ཡིན། ཐོག་མར་བྱ་····ཁྱུང་གི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཟབ་ཆོས་གསན་སྦྱོང་མཛད།

དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་གཞུང་ལུགས་གསན་སྦྱོང་ཐོག་ལྷ་ལྡན་སྨོན་རམས་པ་མཛད། སུམ་རྟགས། སྙན་ངག ཛྙེས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱངས་པ་ཆེ། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་བྲག་ཁྱུང་དགོན་གྱི་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་འདོན་དུ་བཙུགས། ཐག་དཀར་སྤྱགས་རམས་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་བཀའ་ཆོས་མང་ཙམ་ཞུས། དམ་ཅན་མགར་ནག་གི་གསོལ་ཁ་གསར་འཇོགས་དང་སྐྱེས་རི་ལ་བདེ་ལྡན་ལྷུན་པོའི་ལ་བཙས་བསྟོད་ནས་བསང་ཡིག་གསར་རྩོམ་གནང་། དེ་ལྟར་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་གདན་ས་བསྐྱངས་ནས་འཆད་ཉན་འཕེལ་བ་དང་། དོན་གཉེར་བ་སོ་སོར་ཡི་གེ་འབྲི་སློག ཛྙེས་དཀར་ནག་སྙན་ངག་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དཔེ་དང་། བྱམས་ཁང་གི་སྐུ་བརྙན་ལ་ཞིག་གསོ་དང་རྒྱན་གྱི་མཛད་སྒྲོད་ལེགས་པ་བཅས་ཚང་མས་གཙུག་ཏུ་བཀུར། གསུང་རྩོམ་ཡང་ལྷ་བསྟུས་ནས་བཟུང་གཟའ་འཛིན་བར་གྱི་རྩིས་གཞི་གསར་སྤྲོས་དང་། སྒྲི་སོའི་དེབ་ཡིག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་སྒྲིག་ལ་སྤྲ་སྒྲིག་དང་། ཕྱི་སྒྲིག་འགའ་རེ་བཅས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་གདན་ས་བཞག་ནས་མཚེར་མོ་ཆེའི་རི་ཁྲོད་དུ་སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སྙོམས་པར་མཛད། (འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་མི་གསལ)

གདོང་བཞི་པ། (མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ)བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་ཅིང་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པས་བསྟེན་པའི་སྲུང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བདུན་ཙམ་དང་འཁོར་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཡོད་པས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》གི་ནང་དུ་གསལ།

གདོང་ཡོན་པོར་སྐྱངས་པ། ཁ་སྣ་འཁྱོག་པ་དང་གདོང་སྐྱངས་པ།

གདོད། གཞི་རྩ་འམ་ཐོག་མའི་དོན་ལ་འཇུག

གདོད་མའི་དབྱིངས། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྙིང་མ་པ་ཚོའི་ཐོད་སྒྲོལ་ལ། སེམས་ཅན་ཚོའི་སེམས་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ལ། བར་དུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་དེ་དག་ན། སེམས་དེའི་དང་པོའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གདོད་མའི་དབྱིངས་ཟེར། དགེ་ལུགས་པས། སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན་ཟེར།

གདོད་ཟས་འཚལ། གཞི་ནས་ལྟོ་ཆས་ཟས།

གདོད་ཤེས། ད་ལྟ་རང་ཤེས།

གདོན་བཀྲོལ། (བསྒྲད། འགྲོལ)འདི་གདོན་འདྲེ་ཕྱིར་ཕུད་གཏོང་བའི་ཚིག་ཞེས་པ་སྐུ་རིམ་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད།

གདོན་མི་ཟ་བ། ངེས་པ་དང་། ཐག་ཆོད་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ །

གདོན་ཟློས། སེམས་སྙིང་པོ་མ་བྱུང་བ།

གདོན་རིགས་བཅོ་བརྒྱད། དཔེར་ན། ༡. ལྷ་དང་། ༢. ལྷ་མིན། ༣. དྲི་ཟ། ༤. ཀླུ། ༥. གནོད་སྦྱིན། ༦. ཚངས་པ། ༧. སྲིན་པོ། ༨. ཤ་ཟ། ༩. ཡི་དྭགས། ༡༠. གྲུལ་བུམ། ༡༡. བྱད་སྟེམས། ༡༢. གཡེང་བྱེད། ༡༣. རོ་ལངས། ༡༤ མཚུན་ལྷ། ༡༥. བླ་མ། ༡༦. དྲང་སྲོང་། ༡༧. རྒན་པོ། ༡༨. གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའི་གདོན་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། གནས་གདོན། ལུས་གདོན། ལས་གདོན་གསུམ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་གཙོ་བོའི་གདོན་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལོ་གཅིག་གི་ཞག་རེ་ནས་དེ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བར་ཆད་བརྩམས་པའི་ཚ་ནས་གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའོ། །ཞེས་མ་ཅིག་གི་གཅོད་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །

གདོན་གསུམ། སྟེང་གདོན་གཟའ་དང་ཁྲབ་འཇུག བར་གདོན་བཙན་དང་རྒྱལ་པོ། འོག་གདོན་ཀླུ་དང་ས་བདག་གོ།

ཡང་ན་ཚར་མ་འདོན་པའི་གདོན། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བའི་གདོན། གྲིབ་གནོན་གྱི་གདོན།

གདོལ་པ། སྤྱིར་གདོལ་པ་ཞེས་པ་མགར་བ་དང་། བཤན་པ། བཙོན་རྫི་སོགས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

གདོལ་པ་ནག་པོ། འདི་ནི་ཤོད་སྲོལ་ལ། སེམས་ཅན་སྡིག་པ་ར་ཅན་ལ་བླུ་གདོལ་པ་ནག་པོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤྱིར་ཕྱུ་གུ་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་ཨ་མ་གསོད་མཁན་ལ་གདོལ་པ་ཟེར་བས་སྤྱི་མིང་དེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་ཞིག་རེད།

གདོལ་རིགས། ཕ་མ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ནམ། ཉ་པ་དང་། མགར་བ། བཤན་པའི་རིགས་ལའང་ཟེར།

གདོས། རྒྱའམ་དྲ་བའི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག》 གནའ་བོའི་བོད་ཡིག་ཤོད་དྲིལ་ལས་དོན་མ་རིག་པ་ནི་གཏི་མུག་འཁྲུལ་བའི་སྣ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱུང་བས་འཁོར་བའི་གདོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ།

བདག་སྐྱེན། རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱེད། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག

བདག་གིར་འཛིན་པའི་མཚན་རྟགས་གཙུག་ན་གཡུ་འོད་འབར་བ་བཀོད་པ། བོད་དུ་གནའ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་བུ་མོ་ཞིག་མནའ་མར་ལེན་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་ཕ་མའམ་བུས་གཡུ་བཟང་པོ་ཞིག་བུ་མོ་དེའི་མགོ་བོར་འདོགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གཡུ་ནི་སྐྱེས་པ་ཕོ་ཡི་བླ་སྲོག་གནས་ཐུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བདག་བླ་འཕུད་དྲུག ན་རོ་མེད་པའི་པ་བ་མ་གསུམ་དང་། ན་རོ་ཡོད་པའི་བ་ཕ་མོ་གསུམ་བཅས་དྲུག ཅན་དང་ལྡན་གཉིས་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་སྒྲའི་ཁོངས་སུ་མིན།

བདག་ཅག་སྡོ་བལ། ལི་ཡུལ་མཐོང་ཁྱབ་ཏུ་སྤུར་བལ་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། སྤུར་བོད་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་མི་རྣམས་ས་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་རུ་བཅུག་འདུག་ཅིང་། གྲུ་གུ་བོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཅུག་རྗེས་གྲུ་གུའི་མི་རྣམས་ལྷོ་མོན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤོ་བཅུག་པར《བཀའ་ཐང》ནང་གསལ་བས། བལ་པོ་བོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་བལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ལི་ཡུལ་དུ་སྤོར་བཅུག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

བདག་ཆགས། བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་རང་ཕྱོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་དོན།

བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༢༩༩)ལོར་ས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་བའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་སར་བྱོན་ནས་བུ་ཡན་རྒྱལ་པོ་དང་། གེ་གན་རྒྱལ་པོ། ཡེ་སུན་ཐེ་མུར་བཅས་གསུམ་གྱི་དབུ་བླ་མཛད། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ཐུབ་མོང་དུ་དབང་བསྒྱུར། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༢༤)ལོར་རྗེ་འདིས་གདན་ས་སྐུ་མཆེད་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་མཁས་བཙུན་པར་ཤེལ་ཐམ་དང་། གཞི་ཐོག་ཏི་ཤྲཱི་ལེགས་འབྱུང་སྤུན་ལ་གསེར་ཐམ། ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་འཇམ་དབྱངས་དོན་རྒྱལ་སྤུན་ལ་ཤེལ་ཐམ། རིན་སྒང་དབང་ཀུན་ལེགས་མིང་སྤྱིད་ལ་གསེར་ཐམ་བཅས་སོ་སོར་གནང་བ་ནས་བཟུང་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་དང་། ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་། དུས་མཆོད་བླ་བྲང་བཅས་བཞིར་གྱེས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་འདས།

བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་བཅུ་བདུན་པ་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྟག(༡༣༩༨)ལོར་ཡབ་བླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཚན་གཞན་བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མ་ཅིག་ཞལ་ལུ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་ཞིང་བློ་གྲོས་ཡངས་པས་སློབ་གཉེར་མཛད

སྐབས་ཉིན་གཉིས་ལ་རྟགས་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཉིན་གཅིག་ལ་བདེ་མཆོག་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས··· ཀུན་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོར་མཚན་གསོལ། སློབ··· དཔོན་པད་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། བསྟན་སྲུང··· བྲན་དུ་འཁོལ་བ་སོགས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ······ བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི··· ལྕགས་བྱི(༡༤༢༠)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཡས་མས་བར་གདན་ས་མཛད། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན། མཚན་གཞན་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་ཡབ······ བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་ཡུམ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ··· གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོར་ ལྷ་རྩེར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་འདིས་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་གདན་ རབས་དང་པོ་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ··· ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་དཔལ་ ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་བཟུང་གདན་ས་ལོ··· བཅུ་དགུ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ····· བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༣༤༣)ལོར་འདས།

བདག་འཛུག སྤྱིར་ན་གཞན་ལ་དབང་མ་བསྒྱུར་གོང་དུ····· སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་ ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་དབྱེར་མེད་ དུ་ལྟ་བའི་དབང་བླངས་པ་དང་སློབ་མ་གཞུག་པར་གནང··· བ་ནོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཚིག་གཏོང་སྐབས་གསང··· བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཡི་དམ་ཚང་མར་རང་རང་གི··· བདག་འཇུག་རྒྱས་བསྡུས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་ཡོད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཧྣ་བ་ལ་ར་ཀྵི་ཏ། རབ་བྱུང་ལྔ་ པའི་ས་འབྲུག(༡༢༦༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕག··· (༡༢༨༧)ལོ་བར། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༡༤༣ནས༡༤༤བར··· གསལ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ། (བདག་ཆེན··· བཟང་པོ་དཔལ)རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༢༦༢)ལོ····· ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༢༤)བར་དགུང་གྲངས་ དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ《ས་སྐྱའི་གདུང་ རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༡༤༤ནས··· ༡༤༥བར་གསལ།

བདག་གཉིས། ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག··· དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་སོ། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ། གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ བཞིན་དུ་བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། གཟུགས་ལ་བདག་ ཡོད་པ། བདག་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་ལྟ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་སྦྱར་བས་སོ། ། (བདག་གཟུགས་ལས་ གཞན་དུ་ལྟ་བ་སོགས་བསྣན་པས་ན་ཉེར་ལྔ་ཞེས་སོ)

བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྲོག་ཆགས། མིས་བདག་པོ་ མ་བྱས་པའི་ཕྲོག་ཆགས་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས།

བདག་ཏུ་བཟུང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རང······· བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ··· བཟུང་བ་ལ་ཟེར།

བདག་ཐབ་སྐོར། སོ་སོའི་བདག་དབང་དང་ཐབ་ཚའི་སྐོར།

བདག་དོན་ཉེར་གཅིག དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབུམ་སྡེ་བསྡུ་ ན། བདག་དོན་ཉེར་གཅིག གཞན་དོན་བཞི་བཅུ་ཞེ······ གཉིས་སུ་འདུས་པར་བཤད་དེ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གསལ····· བཀྲ་ལས་ཐུན་མོང་དམ་ཚིག་མདོར་བསྡུས་ནས། བདག··· གཞན་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ༡. རྒྱན་འགྱེད། ༢. ལུས···· མཛོས་འདུས་པ། ༣. ཚང་། ༤. རིགས་སོགས་ཁེངས····· སེམས། ༥. རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོས་ཕྱག་བྱེད། ༦. ཚེ་དག ༧. དགེ་སྦྱོད། ༨. སྡིག་བསྡོད། ༩. ལེ་ལོ། ༡༠. སེར་སྣ། ༡༡. གཉིད། ༡༢. གཡེང་། ༡༣. ཁྲོ་གཏུམ། ༡༤ ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་གཏོང་། ༡༥. བཀག ༡༦. གཅོག ༡༧. སྡིག་པའི་གྲོགས་བསྟེན། ༡༨. བག་མེད་སྤྱོད། ༡༩. དམ་བཅའ་འདོར། ༢༠. ཆོས་མི་ཤེས། ༢༡. ངོམ་ལ་

དགའ། སྤྱང་བྱ་ཉི་ཤུ་གཅིག་བཟློག་པ། བདག་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བདག་དོན་བདག་གཅེས། རང་གི་དོན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཆེན་པོར་རྩིས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གཏམ་དཔེ།

བདག་འཛིན་ཅན། བདག་འཛིན་ཅན་ཏེ་ཞབས་འཛིན་པའམ་རྐང་འཛིན་པ།

བདག་པོའི་རྐྱེན་བརྒྱད། རྟེན་ལ་དབང་བྱེད་པ། འཕེན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ། གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །

བདག་མེད། རང་ཚུགས་ཐུབ་པའམ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ།

བདག་མེད་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ།

བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ། དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཟེར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་འདི་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བདག་འཛིན་འདི་གཉིས་མ་བཟློག་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དེ། 《རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དེ་གང་ཞེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡིན་ཏེ། 《བཞི་བརྒྱ་པ》ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་ཡང་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་སོ་སོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་ཅིང་། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པས་སོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་གང་འཇོག་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་མང་བཀུར་སྡེ་ལ་ལྡུ་ཕྱུད་པའི་སྡེ་པ་གཞན་ཀུན་དང་མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ། །

བདག་མེད་ཕྲ་རགས། བདག་མེད་པ་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན། བདག་མེད་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པས་རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ཁག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདག་མེད་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད། ཆོས་ཀུན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ། ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ།

བདག་རྐྱང་། བདག་གཅིག་པུའམ་བདག་ཕལ་པ།

བདག་འཛིན། མིང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདག་འཛིན་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན།

བདག་འཛིན་ཀླུ་ཧཱུ་སྒྲེ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཏི་ཀླུ་ཧཱུ་ནི་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག ངག་གི་བདག་འཛིན་ཨ་ཀར་ཤ་ཀླུ་ཧཱུ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཆད་པར་ལྟ་བ། སེམས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཧཱུ་ག་ཀླུ་ཧཱུ་ནི་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའོ། །

བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ། སྔོན་ཆད་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བསམ་བློ་ཡོད་པ་དེ་གོ་ས་བརྗེས་ནས་རང་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར།

བདའ་བ། ཞིམ་པའི་དོན་ཏེ༼མངོན་བརྗོད་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག༽ལས། བདའ་བ་བསོད་པ་ཁ་ཟས་མཆོག་གི་མིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདར། སྙིང་བའམ་སྙིང་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ༼ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྗ་དཀྲོལ༽ལས་སེམས་ཅན་ལ་བདར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བའམ་སྙིང་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རལ་གྲི་བདར་དང་བདེན་པ་བདར་ཞེས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

བདུད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བའི་གདོན་འདྲེའི་རིགས་ལ་བདུད་ཟེར།

བདུད་ཀྱི་མདའ་ལྔ། (བདུད་ཀྱི་ལམ་འདོད་པའི་མདའ་ལྔ་ཡང་ཟེར)དེ་ལ་འདྲེན་ཚུལ་གསུམ་ལས། ༡. ཆགས་པར་བྱེད་པའི་མདའ། སེམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་མདའ། སེམས་ང་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་མདའ། འཐབ་པར་བྱེད་པའི་མདའ། འདུ་འཛི་དང་རྟེད་བཀུར་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་མདའ་དང་ལྔའོ། ། ༢. སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱིས། སྨྱོས་བྱེད། འདའ་བྱེད། རྨོངས་བྱེད། ཞུང་བྱེད། བརྒྱལ་བྱེད་དང་ལྔ་བཤད་དོ། ། ༣. ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོ་ལས། སྨྱོས་བྱེད། སྲིད་བྱེད། ཡང་དག་རྨོངས་བྱེད། བསྐེམས་བྱེད། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ལྔ་བཤད་དོ། ། འདི་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རགས་པ་སྟེ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སྟེ་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ནམ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཡང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་མདའ་འདི་ལྔ་པོ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གློང་རྫོལ་གསུང་འབུམ་གྱི་དེབ[༡]པ་ལས་གསུངས་སོ། །

བདུད་རྒྱལ་སྐུ་བཙན་སྡེ་བཞི། བདུད(བདུད་བཞི་ལྟ

ཐུ) རྒྱལ(རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་མི་མ་ཡིན་གྲུས་ཤིག) བཙན་(འདྲེའི་བྱེ་བྲག་གཅིག) གླུ་བཅས་བཞིར་ཟེར།

བདུད་ལྔ། ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་དམ་ཚིག་སྐབས་སུ་དགྲ་བཞི་འདུལ་བ་དང་། བདུད་ལྔ་བཟློག་པ་ཞེས་པའི་ནང་གསེས་བདུད་ལྔ་ནི། ༡. ནམ་རྟོག་འཁྲུག་པའི་བདུད། ༢. བཏང་སྙོམས་ལེ་ལོའི་བདུད། ༣. ཡོངས་སྤྱོད་འདུ་འཛིའི་བདུད། ༤. ཚིག་རྩུབ་མཚོན་ཆའི་བདུད། ༥. ཁྲོ་གཏུམ་དང་ཐུང་གི་བདུད་དང་ལྔའོ། །

བདུད་བཏུལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ན་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་ནས་དེའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ། ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ནས་ལུས་ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་གནས་འགྱུར་ནས་འཇའ་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུར་འགྱུར་བ། ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་ནས་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ནས་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་པ་བཅས་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཟེར། འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཅིང་གོ་དཀའ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་མཉན་ཡོད་དུ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་ནས་ཕམ་པར་བྱས་རྗེས་ཤཱཀྱ་ལི་ཙ་བྱི་སོགས་ཀྱིས་བཞེངས་པ། ཁྲི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བང་རིམ་བཞི་ཀ་གྲུ་བཞི་པ། ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་ཡོད་པ་ཞིག《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་དཀར་ཆག》ཤོག་གྲངས༢༥༨པར་གསལ།

བདུད་རྩི། ཁོང་དུ་སོང་ན་ནད་མེད་པ་དང་། ཚེ་རིང་བ། ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཐུབ་པའི་བཅུད་བ།

བདུད་རྩི་ལྔ། དྲི་ཆེན། དྲི་ཆུ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར། རྐང་མར་རྣམས་སོ། །

བདུད་རྩི་ཟས། ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ཡབ་ཟས་གཙང་མ་དེའི་འོག་མ་ཟས་དཀར། བྲེ་བོ་ཟས། བདུད་རྩི་ཟས་སྟེ་བུ་སྤུན་བཞིའི་ཐ་ཆུང་།

བདུད་རྩི་གསུམ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི། འཆི་མེད་ཚེ་ཡི་བདུད་རྩི། ནད་མེད་སྨན་གྱི་བདུད་རྩིའོ། །

བདུད་རྩིའི་ཆུ། གངས་ཏི་སེ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ལ་ཟེར། རྒྱ་གར་གྱི་སྲུང་གཏམ་ནང་ཆུ་བོ་གངྒཱ་འདི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཕབས་ཏེ་གངས་ཏི་སེར་བརྒྱུད་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་བབས་པ་དང་། དེ་ལ་ཁྲུས་བྱས་ན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་དག་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

བདུད་བཞི། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དབང་ཕྱུག་དཀར་པོ། ཕུང་པོའི་བདུད་ཚངས་པ་སེར་པོ། ལྷའི་བུའི་བདུད་ལྷ་དབང་ཁམས་སེར། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཁྱབ་འཇུག་ནག་པོ་བཞིའོ། །

བདུད་ལས་བཞི། རང་གི་བླ་མ་ལ་མི་གུས་པ། ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པ། ཁེངས་ཚིག་སྨྲ་བ། ཚེ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་སེམས་པའོ། །

བདུན་རྣམ་དག བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་བ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱབས་འགྲོ། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ། བསྔོ་བ་སྟེ་བདུན།

བདུན་ཚིགས། མི་དེ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་བཅས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཏེ་ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་དུ་དགེ་སྒྲུབ་མཆོད་འབུལ་བྱས་ན་གཤིན་པོ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཤིན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བཟང་པོར་འཕོས་ཐུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཤེད་མ། ཡུལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་མཁན་གྱི་གཤེད་མ་སྟེ་དགྲ་བོ།

བདེ་སྐྱིད་འཁོར་སུ་ཞེབས་པ། ལུས་བདེ་སེམས་སྐྱིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་སུ་ཐུབ་པ།

བདེ་ཁང་བ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན། མདོ་སྨད་ཅུ་ཁྲུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་སོ་ལྔ་པ་འདི་ཉིད་ཡབ་གནམ་ལྷ་འབུམ་དང་ཡུམ་པདྨ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོར་ཙོང་ཁ་སྐྱེས་རིའི་གཡས་འདབས་ཚེར་ཤུག་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་ཁྲོ་ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་སྐྱེར་གྲགས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་དུ་གསོལ། གྲོང་དགེ་ཞིག་ལས་ཀློག་དང་འདོན་ཆ་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་ཅུ་ཁྲུང་དུ་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། མཁྱེན་བརྩོན་ཆེ་བས་འཕྲལ་དུ་སྦྱོར་དཔོན་ཁུར། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་སྐུ་འབུམ་གྱི་སྨོན་ལམ་ཐོག་དམ་བཅའ་བཞག དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ཐོག་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། བསམ་བློའི་དཀའ་ཆེན་སྔ་རྒྱ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་པོད་ཚང་མར་ཤ་ཆོད་རུས་ཆོད་དུ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་སྒྲུབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས་ཤིང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་རྫོགས་པར་གསན། སོ་གཉིས་ཐོག་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་འགྲིམས། སྤྱི་ཕྱིར་ཆུ་བཟང་བླ་མ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། བཟོད་པ་བཟང་པོ། མངའ་རིས་ཞབས་དྲུང་། བླ་མ་བྱམས་པ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལས་ཆོས་རྒྱུན་མང་ཙམ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་ལྔའི་ཐོག་སླར་མདོ་སྨད་རང་དགོན་དུ་ཕེབས། དམ་བཅའ་མཛད་པ་མཁས་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་གྱུར། དེའི་ཕྱི་ལོར་ལུང་གཡོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་བཞུགས། དེར་དད་འདུས་ཀྱི་སློབ་མ་འགའ་བྱུང་བས་སྒྲུབ་སྡེ་བཙུགས་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་དང་སྡོམ་གསུམ་བསླབ་བྱ་སོགས་ཁྲིད་ཅིང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་བཙུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར་ཅུ་ཁྲུང་གི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞུགས་རིང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གཟབ་བཤད་ཀྱིས་གཙོས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། སློབ་གཉེར་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་གསར་དུ་བཙུགས། ལྷ་ཁང་རྟེན་གསུམ་རྙིང་པ་ཡོད་ཚད་ཞིག་གསོས་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་གང་ཅིའི་འགག་བསྡམས་ནས་རྒྱུད་པའི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རྟེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་མཚོན་ལྷ་ཁང་ཕྱི་ནང་དང་། དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྟན་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་ལ་གདན་ཞུས་ལྟར་དན་ཏིག་དགོན་པར་ཕེབས། དེར་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ། དགེ་འདུན་ལ་སྐུ་འགྱེད། ཕྱོགས་འདུས་མི་མང་ལ་ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། བཀའ་རྩོམ་པོད་གཅིག་ལྷག་མཛད། ཆོས་འབྲེལ་གསན་པའི་སློབ་མ་ཆེ་གྲས་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། མཁན་པོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྭ་སོ་སྤྲུལ་སྐུ། དན་ཏིག་ཞབས་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་སོགས་འགྲོ་འདྲེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་གྲངས་གྱ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༦)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

བདེ་མཁར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། བདེ་མཁར(ཀླུ་ཁང་པ)ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ནི་འཕན་པོ་ཁུལ་ནང་སོ་ཞེས་པའི་སྡེར་པ་ཞིག་སྟེ་བདེ་མཁར་ནང་སོ(ཡུལ་སྐད་དུ་དན་ཁང་ནང་སོ་ཟེར་བ)དང་། རྒྱལ་གྲོང་ནང་སོ། ཁང་གསར་ནང་སོ(སྡེར་རྡ་ཀྲུང་ཞེས་གཞུང་ཞབས་མེད)བཅས་ཡོད་པ་ལས་སྡེར་བདེ་མཁར་བའི་ཁྱིམ་དུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༨༩༦)ལོར་བལྟམས། ལྷ་སའི་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་གི་བྱང་ངོས་སུ་ས་ཆ་དང་ཁང་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཀླུ་ཁང་པ་ཞེས་འབོད། ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ཆུང་དུས

ཡིག་རྩིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་རྩིས་ཁང་(བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐུ་བོའི་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་ས)དུ་འཛུལ་ནས་ཨོད་དྲུང་ཞུས། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་རྩིས་པ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་གྱི་ལས་བྱར་མདོ་སྨད་དུ་བསྐྱོད་དེ་བཀའ་དྲུང་བྱས། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་སྐྱེང་ལྷ་སར་བཀའ་དྲུང་(བཀའ་ཤག་གི་དྲུང་ཡིག)གི་འགན་འཁུར་རིང་འཛིན་ཐང་ཆེ་བའི་གྲགས་པ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་བའི་འགན་འཁུར་ཐོག་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་ཧྲག་བསྡུས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་ཧྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་གསེར་སྟོང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་བྱ་བྱས། མི་རིང་བར་རྩིས་དཔོན(རིམ་པ་བཞི་པའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་ཨོད་སྐོར་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་དཔོན)བསྐོས། སྟོད་ལུང་སོགས་ལ་ས་ཞིབ་བྱས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ཆབ་མདོར་འབྱོར་སྐབས་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་སྲིད་བློན་ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་བླངས། སྲིད་བློན་ལས་ཚབ་ལས་ སླེལ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་མཉམ་དུ་བོད་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཚོད་རྟོལ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་མཁར་(གླུ་ཁང་པ)ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་སྲིད་བློན་ལས་ཚབ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་གླང(༡༩༧༣)ལོར་འདས།

བདེ་མགོན་གྱི་བསྙེན་པ་མཛད། ཡི་དམ་བདེ་མཆོག་དང་། ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོའི་རྩ་སྔགས་དང་སྙིང་པོའི་སྔགས་སོགས་ཚོ་གའི་གཞུང་ལྟར་སྔགས་གྲངས་གསོག་པ།

བདེ་འགྲོ། ལས་བཟང་པོ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་འགྲོ་བ་གསུམ་སྟེ། ༡. མི། ༢. ལྷ། ༣. ལྷ་མ་ཡིན་བཅས། དགེ་བ་ཆེན་པོས་མི་དང་། འབྲིང་གིས་ལྷ། ཆུང་བས་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད།

བདེ་འགྲོ་ཟུང་། ལྷ་དང་མི་གཉིས་ལ་ཟེར།

བདེ་ཆས། སོ་སོའི་གོ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མ་མཐུན་པའི་སྐབས་བདེའི་ཆས་གོས་ལ་ཟེར།

བདེ་ཆེན་རྣམ་བརྒྱད། རྟག་པ་དང་། མི་གདུང་བ། བསིལ་བ། གཅིག་པ། བདེ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། དགའ་བ། ཡིད་དང་བ་རྣམས་སོ། །

བདེ་མཆོག འདི་ལ། ༡. བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས། ༢. བདེ་མཆོག་ནག་པོ་ལུགས་ལྷ། ༣. བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལྷ་ལྔ། ༤ བདེ་མཆོག་རམ་རྫོང་སྙན་བརྒྱུད་སོགས་ཡོད།

བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔ། བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པ། རྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རིམ་པ།ནོར་བུ་འགེངས་པའི་རིམ་པ། ཛ་ལནྡྷ་རའི་རིམ་པ། བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །

བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཞིག་གི་མཚན། བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་ལྔར་བྱས་པ་སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། མིང་ལའང་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔ་ཞེས་བརྗོད།

བདེ་མཆོག་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས། སྙིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི། དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི། དཔའ་མོ་ཉེར་བཞི། སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་བཅས་ཡིན།

བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད། དེ་སྔོན་བོད་སིལ་བུའི་དུས་མཇུག་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོར་རྣ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་རྒྱུས་ལོ་ཙྪ་བ་སྨོན་ལམ་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད[ཁ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

བདེ་མཆོག་མི་ཏྲི་བརྒྱ་གསུམ་མ། གསང་སྔགས་སྐབས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཞིག སློབ་དཔོན་མི་ཏྲི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ལྷ་བཅུ་གསུམ་བྱས་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག

བདེ་མཆོག་ཡན་ལག་བདུན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་…ལྡན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། ༡. ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ། ༢. རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་བ། ༣. འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདེ་བ། ༤. གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་བ། ༥. བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བདེ་བ། ༦. རང་བཞིན་མེད་པའི་བདེ་བ། ༧. ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པས་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །

བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ…སྦྱོར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་འཁོར་མེད་པའི་གཙོ་བོ…རྐྱང་པ།

བདེ་སྟོང་སྐབས་སུ་ཁ་སྦྱོར་བཞི། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་རྩ་རླུང་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་ཁ་སྦྱོར། བོ་ལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྦྱོར…བས་གཉིས་ཤར་གཉིས་གནས་ཚེ་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཁ་སྦྱོར། ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་བསྒོམ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཁ་སྦྱོར། སྣང་སྟོང་དང་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་རྟོགས་པའི་ཁ་སྦྱོར་བཅས་སོ། །

བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ། བདེ་བ་ནི་དགའ…བཞིས་དྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ན། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན།

བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་དེ་ལྟར་ཆེ་བསྟོད་ཞུ…སྲོལ་ཡོད།

བདེ་ཕྱུག་སྨན་ཞུ། ཕྱུག་བསྐྱལ་ཞུ་འབོད་བྱས་པའི་སྨན་ཞུ།

བདེ་བ་ཅན། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་སའི…སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སམ་ཡང་ན་སྐྱེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་དེར་རྣ་སྟོད་དགོན་པར་འབོད་པ་དེ་ཡིན། སྔར…དབུས་ཀྱི་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་མ་བྱུང་གོང་དུ…དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. གསང་ཕུ། ༢. བདེ་བ་ཅན། ༣. ཚལ་གུང་ཐང་། ༤. དགའ་གདོང་། ༥. སྐྱོར་མོ་ལུང་། ༦. ཟུལ་ཕུ་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན།

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན། གོང་དུ་བདེ་མཆོག་ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་པར་གཟིགས།

བདེ་བ་གཉིས། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ(ལྷ་མིའི་གོ་འཕང) མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ངེས་པར་ལེགས་པ། (བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང) ཡང་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བའོ། །

བདེ་བའི་མཆོག་གཅིག་པུ། སེམས་སྐྱིད་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ། ༡. ལེགས་པར་གཤེགས་པ། ༢. ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ། ༣. མ་ལུས་པར…གཤེགས་པ། ཡང་། ༡. བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ། ༢. མཁྱེན་པ་བརྟན་པ། ༣. མ་ལུས་པར…མཁྱེན་པ་བཅས། ཡང་། སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་། རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་གཉིས། སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་ལ། ༡. ལེགས་པར་སྤངས་པ། ༢. མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ༣. ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པའོ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་མེ…ཏོག་སྐྱིལ་བ། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ…རབ་གནས་དང་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུ་བ་མ…བྱོན་གོང་གི་སངས་རྒྱས་ཏེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན…ཞེས་བཤད།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ། (ཇོ་ཤཀ་རྣམ་པ་གཉིས) ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག རྒྱ་བཟའ…ཀོང་ཇོས་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པ་དེང་སང་ལྷ་ས…གཙུག་ལག་ཁང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་། (སྔར་རྒྱ་ནག་ནས…གདན་དྲངས་པ་དེ་ཐོག་མ་ར་མོ་ཆེར་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་བཟའ་དང་བལ་བཟའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་

ཡུལ་དུ་ཁ་བསྟུས་པ་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དེང་སང་ཡང་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་མ་འགྱུར་བར་གནས་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་བཟའ་རྗེས་མས་ཇོ་བོ་གཉིས་བཞུགས་ས་བརྗེས་པ་ཡིན) གཉིས། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོའི་སྐུ་གཉིས་ལ་ཟེར། འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་གཟིགས་པར་འདོད་ན《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》དང《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མགོ་གང་། མི་འབྲིང་ཚད་ཀྱི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་ཡིན།

བདེ་བས་རྒྱུད་བརྣན། སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སེམས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་བྱས་པ།

བདེ་ཞིབ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༩༣༨)ལོར་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་དོ་དམ་དྲུང་རྩིས་གཉིས་དང་། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་སྐོར་ལ་ལྟ་རྟོག་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་མཚོན་རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་སློབ་ཁང་གསར་རྒྱག་དང་འབྲེལ་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་གཞི་རྒྱ་མ་ཆུང་ཙམ་སྐོང་འགུགས་ཐོག་རྫོང་གཞིས་ས་སོའི་ལས་བྱ་དྲུང་ཁང་། གཙོ་ཆན། གཞན་ཡང་སྐྱེར་ཚོས་ཁོངས་ནས་དགེ་རྒན་ཇི་དགོས་འོས་འཛུགས་ཀྱི་ཐོགས་ཐོབ་གཞུང་གནས་ནས་བསྐུལ་ཐོག་ཟླ་དྲུག་རེའི་མཚམས་རྫོང་གཞིས་སྣེ་སྟོད་ས་སོས་སློབ་འབྲས་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་དང་འབྲེལ་བདེ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་སུ་ཐད་ཀར་སྙན་སེང་ཞུས་ཐོག་རྣམ་ཀུན་སློབ་ཁང་ལ་ལྟ་རྟོག་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ལྷ་ཞོལ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཕྱི་ལུགས་ལ་དང་ཞེན་བྱེད་པའི་ཕོ་མོའི་ཆས་གོས་ཡ་མ་གཟུགས་སྤྲས་པ་དང་། ཉལ་ཐ་སྐྱག་ཚོང་དང་འཐེན་འཐུང་མི་ཆོག་པ། ཐོ་ཐི་རྩ་དང་། ལྷ་ཅང་བརྒྱབ་ནས་རྒྱན་འཛུགས་མི་ཆོག་པ། གཏན་འབེབས་ཆང་ཁང་ལས་བརྒལ་བའི་སྒྱུ་རྫས་གང་བྱུང་དུ་བཙོང་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་འདོམས་མཛུག་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསམ་ཞིབ་འཆར་འགོད་ཞུ་དགོས་པ་བཅས་སོ། །

བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་གཅིག་པུ། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན།

བདེ་ལེགས་ཀྱི་རི་ཁ་ཅན། (ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས)ཁ་བཏགས་ཀྱི་སྣེ་ཚར་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱིས་ཐགས་སུ་བཏགས་ཡོད་པའི་ཁ་བཏགས། ཡོངས་གྲགས་སུ་ནང་མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་ཟེར་ཞིང་། རིང་བ་ལ་འདོམ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཡོད།

བདེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ནོར་གྱི་ལྷ་ལྷ་མོ་ནོར་རྒྱུན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དབང་སྡུད་ཀྱི་ལྷ་རིག་བྱེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཚེ་ཡི་ལྷ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་ཡིན།

བདེ་གཤེགས། ལམ་བདེ་བ་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ།

བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ༡. པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་ཐོག་མར་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་ལུམ་བི་ཎིའི་ཚལ་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་སོགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཟླུམ་པོ་ལ་པདྨ་དང་འཁོར་ཡོལ་སྤྲས་པ། ༢. བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་བང་རིམ་བཞི་ཀའི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བྱས་པ་ཞིག ༣. བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མངས། ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐོར་བའི་ཚེ་འཁོར་ལྔ་

སྐུ་བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཀའི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ། སྒོ་འབུར་སོ་སོར་སྒོ་རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འཁྲིང་ང་དྲུག ཐ་མ་བཅུ་དྲུག་བྱས་པ་ཞིག ༤ ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ཕམ་པར་མཛད་པའི་ཚེ་ལི་ཙ་བྱི་སོགས་ཀྱིས་ཇོ་ནའི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཀ་གྲུ་བཞི་པ་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ་ཞིག ༥. ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་བཀའ་དྲིན་གསབ་ཆེད་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཡུམ་ལྷར་སྐྱེས་པ་ལ་ཆོས་གསུངས། མི་ཡུལ་དུ་སླར་ཕེབས་པའི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་དུ་ཁྱིམ་པ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི། མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཀ་གྲུ་བཞི་པ་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ་སྒོ་འབུར་གྱི་དབུས་སུ་ཐེམ་སྐས་ཡོད་པ་ཞིག ༦. དབྱེན་ཟླུམ་མཆོད་རྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དབྱེན་བྱས་པ་ན་མཆོག་ཟུང་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེན་བསྡུམས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་མ་ག་དྷའི་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞིའི་ཟུར་བཞི་ཆ་མཉམ་དུ་བཅད་པ་ཡིན། ༧. རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་ལི་ཙ་བྱིའི་བུ་ཙུན་ཏས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ཟླ་བ་གསུམ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་གསུམ་ཟླུམ་པོར་ཡོད་པ་ཞིག ༨. མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་ཅན་པའི་གྱད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་གདན་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བང་རིམ་མེད་པར་བུམ་རྟེན་པདྨ་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་བཅས་ཡིན། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་པོ་དེར་བང་རིམ་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་དང་བང་རིམ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ས་འཛིན། སྒང་དགེ། གདོང་ཆེན། བད་ཆུང་། བད་ཆེན། གཟུང་སྟེ། བུམ་གདན། བུམ་པ། ཐྲི། ཆོས་འཁོར། གདུགས། ཟ་ར་ཚགས། ཉི་ཟླ། ནོར་བུའི་ཏོག་བཅས་བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་ཞིང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐིག་ཚད་སྐོར་བཟོ་དབྱིབས་མིག་ལམ་དུ་མཛེས་མི་མཛེས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུར་གཡའ་སེལ》དང་། རོང་མཐའ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཐིག་དང་ལག་ལེན་བཤད་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ་བཟོ་རིག་མཛེས་པའི་ཁ་རྒྱན》གཉིས་ཀྱི་ནང་བཀོད་པའི་ཐིག་ཚད་ནི། སྔོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་ལག་ལེན་གཞིར་བཟུང་ནས་ལེགས་བཅོས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མཆོད་རྟེན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་ལག་ལེན་བསྟར་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད། དེ་དག་གི་དཔེ་རིས་ནི་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་། སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་གཤམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་གཟིགས།

བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་བཅུ། ༡. དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ༢. གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ༣. མྱང་འདས་ཆེ་བ། ༤ སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་མདོ། ༥. དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེ་ང་རོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༦. ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། ༧. འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ༨. རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ། ༩. རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། ༡༠. མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ།

བདེ་གཤེགས་རིན་པོ་ཆེ། གཤམ་དུ་ཕ་སྡེའི་ནང་འགྲོ……

མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དེ། རང་རེའི་བློ་ལ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་དམ་མི་རྙེད། རྙེད་ན་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་གང་ཡང་མི་རྙེད་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་ལུས་པོ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཤ་རུས་རྫོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་ངའི་ལུས་སོ་སྙམ་དུ་བློས་ཕར་བཏགས་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ལུས་ཡ་རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ལུས་དེ་བློས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་མགོ་དང་རྐང་པ་དང་ལག་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལས་ཡོགས་སུ་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད། ཡོགས་སུ་ཡོད་ན་ནི་མགོ་དང་རྐང་ལག་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པས་ཡོགས་སུ་མེད་པ་ཐག་བཅད། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མགོ་བོ་ཡང་ལུས་མིན། རྐང་པའང་ལུས་མིན། ལག་པའང་ལུས་མིན། དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་རིག་པས་བཙལ་ན་ལུས་དེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པས་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ལུས་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་གོ་སླ་ཞིང་ལུས་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དཔྱད་ན་དེ་དག་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལག་པ་ཞེས་པ་ནི་མཐེ་བོང་དང་། མཐུབ་མོ་དང་། མཐེའུ་ཆུང་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལག་པ་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པས། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ནི་སྤྲུལ་གཞི་དེ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་། སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས། བློ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟ་གླང་ཞིག་ཡོད་པར་མི་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་དོན།

བདེན་ཚེས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ།

བདེན་དངོས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་རེའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ། །

བདེན་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན། གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས

བརྗོད་པ་ཡིན།

བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཆ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། བདེན་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། རང་རང་གི་ལྟོས་གཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་བདེན་སྟོང་འཛལ་བའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཞིར་འགྱུར་བ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །བདེན་གཉིས་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་བདེན་སྟོང་དེར་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གོང་མ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྤྱོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཞིར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བཞེད།

བདེན་གཉིས་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་དཔེ་ཆ་ལ་ཟེར་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ནང་དོན་ནམ་བརྗོད་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཟེར།

བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་དོན་དངོས་དེ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པ་ན་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར།

བདེན་པ་མཐོང་བ། (སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ངོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ངོ་བོ་དེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའམ་བདེན་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བའི་སྟོང་པ་ནི། བུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས།

བདེན་པ་བཟུར། དེ་སྔོན་བོད་དུ་རྒྱལ་བློན་རྣམས་མནའ་སྐྱེལ་བཀའ་གཙིགས་འཛུག་སྐབས་རང་རང་སོ་སོས་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྨོས་ནས་དཔང་པོར་འདོད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར།

བདེན་པ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། (བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར) སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་དང་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཤིག་སྟེ། སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པའི་ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རེངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཞག་ཞེ་དགུའམ་བདུན་ཕྲག་བདུན་རིང་ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཆེད་དང་། རང་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་ཏེ་ཆོས་མི་གསུང

བར་བཞུགས་ཏེ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་རྙེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། །མི་སྨྲ་ནགས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་ལམ་ཆུང་ངུར་བཞུགས་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་ལས་འདས་པ་དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། ཝཱ་ར་ཎ་སི་ནས་ལེ་དཔར་བཅུ་ཙམ་ཆོད་པའི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྟེང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཁྲི་དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་མཛད་ཅིང་། ཁྲི་བཞི་པ་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ནས་ཐོག་མར་གདུལ་སླ་བ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ཤས་ཆུང་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐོག་ཏུ་མ་ཐུར་པའི་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང་ལྷའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་རིམ་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡང་བཟླས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེར་ངོ་བོ་ལ་བཟླས་པ་བཞི། བྱ་བ་ལ་བཟླས་པ་བཞི། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། འདི་རྣམས《ཕར་ཕྱིན》གྱི་གཞུང་དང《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ་ལ། 《འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི》ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

བདེན་པའི་ངག་མེད་པ། བདེན་པའི་ངག་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ནི་རྫུན་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བས་འདོད་དོ། །

བདེན་པར་གྲུབ་པ། གོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པར་གསལ།

བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་གནས་ལུགས་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

བདེན་འབྲེལ་ཆེར་མ་མཆིས་པ། བདེན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆེར་མེད་པ།

བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། རང་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གཙང་མ་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་བརྗོད་དེ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ།

བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ། འདོད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག་གོ །

བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང་ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུ་རགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གྲུབ

མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག

བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལས་མེད་པས་ན། དེ་ཡི་ངོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པར་གནས་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། 《བཞི་བརྒྱ་པ》ལས། གལ་ཏེ་བྱིས་པའང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་གྱུར་ན། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་དང་ནི། །སྙིང་དང་ལྷན་ཅིག་གས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དོར་བྱ་འཁོར་བ་ལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བླང་བྱ་ཐར་པ་ལའང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། 《རྒྱུད་བླ་མ》ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ནད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་སྤངས་བྱ། སྡུག་བསྔལ་ཐ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ནི་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པར་བྱ་བ། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་སྒོམ་པ་ནི་སྨན་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེའང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སོ། །འབྱུང་འགྱུར་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ལས་ཉོན་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉེན་པོ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་ནུས་ཤིང་རང་འབྲས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ། །

བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བས་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་བཞིའོ། །དེའང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཚེ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་བཞིའོ། །དེའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་འབྱུང་བཞིའོ།། དེའང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱ་ནོམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ལམ། རིགས་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་པར་འབྱིན་པ་བཞིའོ། །དེའང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་བཀོད་པའོ། །

བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་སྐབས་ཀྱི་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ། འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་བཟླས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་བཟླས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པའོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྐྱེས་སོ། །ཤེས་པ་སྐྱེས་སོ། །རིག་པ་སྐྱེས་སོ། །བློ་སྐྱེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་དང་བཅས་བློ་བཞི་བཞི་སྐྱེས་ན་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག ༡. མི་རྟག་པ། ༢. སྡུག་བསྔལ་བ། ༣. སྟོང་པ། ༤ བདག་མེད་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ༥. རྒྱུ། ༦. ཀུན་འབྱུང་། ༧. རབ་སྐྱེ། ༨. རྐྱེན་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ༩. འགོག་པ། ༡༠. ཞི་བ། ༡༡. གྱ་ནོམ། ༡༢. ངེས་འབྱུང་སྟེ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ༡༣. ལམ། ༡༤ རིག་པ། ༡༥. སྒྲུབ་པ། ༡༦. ངེས་འབྱིན་ཏེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ །

བདེན་བཞིའི་ཚིགས་བཅད། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་ཡིན།

བདོག་པ། ནོར་དང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྟེ། 《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》ལས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདོག་པ་མ་ལུས་པ་བཏང་བས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་རེ་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ《བཤེས་སྤྲིངས》ལས། ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མདངས་འགྲོག་པ། སྙིང་གའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་སྲོག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ལ་མདངས་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་འགྲོག་ན་ཚེ་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །

མདའ་རྒོད་སྒྲོ་མ། མདའ་རྩེ་ལ་རླུང་ཤུགས་འཛུད་པོ་ཡོང་ཆེད་བྱ་རྒོད་ཀྱི་སྒྲོ་བཙུགས་པ་ལ་ཟེར། སྔར་བོད་ཀྱི་མདའ་ལ། རྒོད་སྒྲོ་མ་ནི་རྒྱང་རིང་བར་འགྲོ་བ་དང་། སླག་སྒྲོ་མ་ནི་ཤུགས་ཆེ་བ། ཁྲ་སྒྲོ་མ་ནི་འཕུར་མགྱོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།

མདའ་རྒྱང་མ། མདའ་ཡི་སྙུག་མ་ཕྲ་ཞིང་། མདེའུ་ཡང་ཕྲ་ལ་ཐུང་བ་བཅས་ལྡིད་ཚད་ཡང་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། མདའ་རྩལ་འགྲན་སྐབས་རྒྱང་རིང་དུ་འཕངས་ཏེ་བར་ཐག་རིང་ཐུང་བསྡུར་བྱེད་ཡིན། དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་དུང་འཁོར་རྩལ་རྒྱུག་དང་། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས༢༧ཉིན་རྫོང་རྒྱབ་གནམ་མདའ་ཞེས་པའི་སྐབས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

མདའ་ལྔ། དྲེགས་པར་བྱེད་པ། རྨོངས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་རྨོངས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ། ཀུན་སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མེ་ཏོག་མདའ་ལྔ་ཞེས་ཟེར།

མདའ་ཉེ་འབེན་འགྱངས་མེད་པ། མདའ་ལ་ཐག་ཉེ་དྲགས་པ་དང་འབེན་ལ་ཐག་རིང་དྲགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ།

མདའ་སྟོང་གིས་གོང་བ་ནས་དྲིལ་ཏེ་འཕེན། མདའ་ཡི་ཡུ་བའི་སྟོང་ཁ་རྩེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་བཟའི་གོས་ཀྱི་གོང་བ་ནས་འཕེན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་མནའ་མར་ལེན་སྐབས་སློང་མཁན་གྱིས་བུ་མོའི་ལུས་ལ་ལག་པས་འཆང་མི་ཆོག་པའི་བརྡ་མཚོན་ཡིན།

མདའ་སྟེ་ཁ་མ། སྔར་བཏང་གི་མདའ་མང་ཆེ་བའི་མདེལ་རྩེ་བྱུར་གསུམ་མཆུ་རིང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། མདའ་འདིའི་མདེལ་རྩེ་བྱུར་གསུམ་ངོས་མཉམ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

མདའ་དཔོན། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་དཔོན་རིམ་པ་གཉིས་པ། དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་གྱི་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་གྲས་ཤིག

མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་པ། མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་པ་དགྲ་ལྷ་ནི་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་དམག་ལ་འཐབ་རྫོད་བྱེད་སྐབས་རང་སྲོག་བློས་བཏང་བའི་བཙན་རྒོལ་གྱི་དཔའ་བོ་ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་སྟག་(༡༨༨༨)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཤོད་དྲུང་སྒྲུས་རྣམ་པ་དང་ཆིབས་དཔོན་ཆེན་མོ་བ། དེ་རྗེས་བོད་དམག་གི་གཙང་མདའ་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་བཞེས་པར་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་སྒྲུས་སུ་གྲགས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པར་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པས་སེང་པའི་ཀཱང་དམག་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་དང་། གོར་ཁའི་དམག་མི་གྲངས་བདུན་བརྒྱ། རྟ་དམག་བརྒྱ། མེ་སྒྱོགས་དང་མེ་མདའ་སྦྲག་སྦྲག་གི་དམག་སྡེ་ཁག་གཅིག སྨན་ཁང་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་མགོ་སྤྲོད་དཔུང་སྡེ་སོགས་མི་གྲངས་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པའི་ནང་དབྱིན་ཇིའི་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད། དབྱིན་དམག་གི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡཱ་ཁྲུ་ཐང་ནའི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཧྲང་ཞའོ་དམག་དཔོན་ཀྲང་ཏའོ་ཕང་གིས་དམག་སྐྱེ་ཁྲིད་དེ་ལོ་དེའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་དབྱིན་དམག་རྣམས་ནག་ཐང་དུ་འཛོམས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཕ་ཞིབ་ལ་བརྒལ་ཏེ་གྲོ་མོ་རིན་ཆེན་སྒང་དང་། ཕག་རི་རྫོང་ལ། གུ་རུ་སོགས་སུ་འོངས། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དམག་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གཡུལ་སའི་མདུན་ཕྱོགས་ཕག་རིར་འཁྱེར་ནས་འགོག་རྒོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་། དུས་དེར་དབྱིན་དམག་གིས་ཕག་རི་བཙན་བཟུང་བྱས་རྗེས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་རྩེ་ཕྱོགས་སུ་དམག་སྐྱོད་བྱེད་པའི་གྲབས་བྱས། བོད་དམག་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་རོགས་ཇི་ཡོད་མ་ཤེས་སྐབས་དབྱིན་ཇིས་རྡོ་པོ་དབོར་འདྲེན་མཁན་བོད་མི་གཉིས་ཆེད་མངགས་ཕྱུགས་རྫིར……

བཙུས་ནས་ཀ་ལ་བར་བོད་དམག་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་རོགས་གང་དང་གང་ཡོད་ཞུལ་ཞིབ་ལ་བཏང་སྐབས་མི་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། གཅིག་བྲོས་ཤོར་བས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་དམག་འབོར་ཆེན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་དབྱིན་དམག་གི་འགོ་དཔོན་ལ་བཤད་སྐབས་དངངས་སྐྲག་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱིད་ཐབས་བསྒྱུར་ནས་གཡོ་ཅན་དྲང་བཙུས་ཀྱིས་ཤིང་འབྲུག(1904)ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཞོགས་པ་ཏུད་སྣེ་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་སྒར་ལ་དབྱིན་བོད་ཞི་གྲོས་མི་སྣ་གང་མཇུག་ལྷན་འཛོམས་བྱ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་བཏང་བར་བོད་ཀྱི་དཔོན་དམག་རྣམས་དབྱིན་དམག་གི་གཡོ་སྒྱུའི་སྒྲུར་བའི་མགོ་སྐོར་འོག་ཚུད་དེ་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་བླངས། དེ་ནས་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་སྲས་དང་། རྣམ་སྲས་གླིང་། རྒྱལ་རྩེ་ཏུ་དཔོན་སྐྱིད་སྤུག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚབ་གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་ཟུར་ཁང་ཟུར་སོགས་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་། ཏུང་ཏའོ་ཕང་སོགས་དབྱིན་ཇིའི་འགོ་དམག་གི་འཐུས་མི་རྣམས་ཆུ་མིག་གཤོངས་ཀའི་དཀྱིལ་དུ་ཇོའི་རགས་སྐོར་ཞིག་ཡོད་སར་འཛོམས་ཐོག་ཕན་ཚུན་གོ་མིང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རེས་བྱས་རྗེས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་ཏུང་ཏའོ་ཕང་གིས་གྲོས་མོལ་བྱེད་པར་ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་སྐབས་དྲག་ཆས་འཛུག་དགོས་པས་ཕན་ཚུན་དམག་མི་ཚོའི་མེ་མདའི་ནང་གི་མདེའུ་འདོན་དགོས་ཤིང་། བོད་དམག་ཚོས་སྔུད་ཏིའི་མེ་གསོད་དགོས་པ་དང་། དབྱིན་དམག་ཚང་མས་མེ་མདའི་ཁོག་ནང་གི་མདེའུ་ཚང་མ་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། སྐབས་དེར་དགྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་མཁྲིས་ཚིག་འཇམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་པ་སོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ནས་དེ་ལྟར་དང་ལེན་གྱིས་བོད་དམག་རྣམས་ལ་བཀའ་བརྡ་བཏང་བས་བོད་དམག་ཡོངས་ནས་མེ་མདའི་སྒྲུད་ཏི་བཤད་དེ་སྣོ་སྟོད་ངང་བསྡད། དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པ་ནི་གཡོ་འཕྲུལ་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་ལས་ལ་བྱང་ཆུབ་པས་སྐག་ཏུ་དབྱིན་དམག་མང་པོ་བོད་དམག་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཡིབ་སྟེ་བསྡད་ཅིང་། མི་མདའི་ཁོག་ནང་གི་མདེའུ་བཏོན་ཡང་མི་མདའི་མཐིལ་གྱི་རྡུམ་བླུགས་སའི་ནང་མདེའུ་སྦས་ཏེ་ཉར། དེ་ནས་ཕན་ཚུན་ཞི་གྲོས་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཆུ་ཚོད་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་སོང་སྐབས་དབྱིན་དམག་གི་དམག་དཔོན་ཞིག་གིས་གློ་བུར་དུ་མེ་མདའ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཏོན་ནས་ལྷ་སྡིངས་སྲས་དང་། རྣམ་སྲས་གླིང་སོགས་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་མེ་མདའ་འཕངས་སྐབས་དེ་གར་འཐབ་འཁྲུག་ཆེ་ཙམ་ལངས་རྗེས་བོད་དམག་ཕམ་པ་དང་། མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིངས་སྲས་རྒས་ནས་རོ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་ཤི་བཙུ་བཏབ་པ་དབྱིན་དམག་ལ་གསང་བརྡ་བྱུང་ནས་དབྱིན་དམག་གིས་བཟུང་བར་ཡོང་དུས་ཁོང་གིས་རྟ་བཞོན་ཏེ་ཤར་རིའི་ངོས་བྲོས་སྐབས་མི་སྒྱོགས་འཕངས་པས་ལྷ་སྡིངས་སྲས་དཔའ་ངར་ལྡན་པའི་ངང་སྐུ་གཤེགས། མདོར་ན། ཐེངས་འདིའི་དབྱིན་ཇོལ་དམག་འཁྲུག་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་ནའང་བོད་ཀྱི་སེར་སྐྱ་དམག་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་བོད་མདའ་དང་།

མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ། ཞུར་རྡོ་སོགས་འཁྱེར་ཏེ་མེ་སྒྱོགས་དང་། འཕྲུལ་མདའ། མི་མདའ་སྤྲག་སྤྲག་སོགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་མཚོན་ཆ་འཁྱེར་བའི་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་དམག་ལ་དཔའ་ངར་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དམག་འཐབ་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་མེས་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་བློས་བཏང་བའི་སྐུ་གཤེགས་དཔའ་བོའི་མཛད་རྗེས་ལ་བསྔགས་པར་འོས་སོ། །

མདའ་འཕེན། དེ་ནི་བོད་རིགས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་གནའ་དུས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན། དེ་སྔ་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཏ་ཅང་དར་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ཏ་རྒྱུག མདའ་འཕེན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་མདའ་འཕེན་གྱི་རྩལ་འགྲན་ནི་དེ་སྔ་བོད་རིགས་སྐྱེས་པ་ཆོས་དབྱར་དུས་གླིང་གཏོང་སྒོ་སྐྱིད་གཏོང་དུས་མདའ་འཕེན་གྱི་རྩལ་འགྲན་སྤུར་བྱེད་ཅིང་། མདའ་ལ་རྒྱང་མདའ་དང་། གནམ་མདའ། དེ་མིན་པི་ཤུ་སོགས་ཡོད། རྒྱང་མདའ་ནི་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་འཕེན་པ་

དང་། གནམ་མདའ་ནི་མཐོ་ས་དང་ཐག་ཉེ་སར་འཕེན་གྱི་ཡོད། པི་ཤུ་ནི་མདའ་རྩེར་མདའ་སོ་མེད་པར་མདའ་སོའི་ཚབ་ཏུ་རླུང་ཤུགས་སྐྱིད་ཅིང་། ཤིང་ལ་དགྲུག་བརྒྱབ་པའི་ཟེ་བུ་ཞེས་པ་སྐད་སྒྲ་སྙན་པོ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐར་རྒྱུ་ཡོད། མདའ་སོ་སོའི་རིང་ཐུང་དང་མདའ་སོ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང་སོ་སོར་ཁྱད་ཆོས་ཡང་ཡོད།

མདའ་ཡབ། ཁང་པའི་སྟེང་དུ་བཀལ་བའི་ལན་ཀན་གཡས་གཡོན་གཉིས་དམའ་ཞིང་དཀྱིལ་མཐོ་བའི་མདའ་ར་སྟེ། དམག་འཐབ་ཀྱི་སྐབས་འོག་ནས་སྟེང་དུ་མདའ་འཕངས་པ་རྣམས་གཡོལ་ཐུབ་པ་དང་། སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་བྱ་ར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མདའ་ར་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དགྲ་ཕྱོགས་ལ་མདའ་འཕངས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་མདའ་ཡབ་དེ་ཁང་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་འདབ་དང་མདའ་ཡབ་གཉིས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་སྣང་ཡང་། མདའ་ཡབ་ནི་ཁང་པའི་རྩེ་མོར་སྒྲིལ་ནས་ཡོད་པ་དང་། བྱ་འདབ་ནི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་འོག་ཟུར་ནས་ཕྱིར་དུ་འཕྱང་བ་སྟེ། དེང་དུས་གྲོ་དང་སྐྱེའུ་ཁྱུང་གི་སྟེང་དུ་ལྕགས་ཤོག་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

མདུད་པ་བཞི། བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན།

མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དྲུག རྟེན་བསྐྱེད་པ། བརྟེན་པ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ། བཤགས་སོགས་བྱ་བ། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པའོ། །

མདུན་དུ་བདར་བ། གུས་པའི་ཆེད་མདུན་སར་མཛེས་པར་འཁོད་པའམ་མདུན་ནམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ།

མདུན་ན་འདོན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་མདུན་ན་འདོན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐར་རྩིས་དང་རིག་བྱེད་སོགས་འདོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བླ་མཆོད་ཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་མདུན་ན་འདོན་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པུ་རོ་ཧི་ཏ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐར་རྩིས་དང་རིག་བྱེད་སོགས་འདོན་པའི་བྲམ་ཟེ་བླ་མཆོད་རེ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་འཁྲུལ་ནས་སྣང་། དེས་ན་སྔོན་གྱི་དུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐུ་བོན་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚོད་ཙམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདུན་ས། ཚོགས་སའམ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་མིང་ལའང་སྣང་།

མདུན་བསུས། འདི་སྣེ་ཁྲིད་པ་དང་། སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། སྣ་དྲངས་པ། མགོ་བརྩམས་པ་བཅས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། འདི་རྣམས་སྐབས་རེ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཆོག་ཀྱང་སྐབས་རེ་མདུན་བསུ་བ་སོགས་དང་། མགོ་བརྩམས་པ་གོ་དོན་སོ་སོར་བཞག་དགོས་པ། དཔེར་ན། གཡུལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ་དང་ལས་དོན་གྱི་སྣེ་དྲངས་པ་ལ་མགོ་ཁྲིད་པ་ཟེར་ཆོག་ཀྱང་མགོ་བརྩམས་པ་ཟེར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདེ། མད་དེ། བདེན་དེ།

མདོ་ཁམས། མདོ་ཁམས་ཟེར་བ་ནི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་(མངའ་རིས་གུང་ཐང་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁ། རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ནས་རྒྱ་ཡི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་མདོ་སྨད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ)གྱི་ནང་ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མདོ་ཁམས་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྟོད་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཆུ་བཞི(ཛ་ཆུ། རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུ། འབྲི་ཆུ། རྨ་ཆུ)དང་། སྒང་དྲུག(ཟལ་མོ་སྒང་། ཚ་བ་སྒང་། སྨར་ཁམས་སྒང་། སྤོ་འབོར་སྒང་། དམར་རྫ་སྒང་། མི་ཉག་རབ་སྒང་)ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་སྨད་ནི་རྨ་ཆུ་སྔོ་ཁྱུང་བརྒྱུད་དེང་སང་མཚོ་སྔོན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མངའ་ཁུལ་རྣམས་ལ་ཟེར། མདོ་སྟོད་མདོ་སྨད་གཉིས་བསྡོམས་པར་མདོ་ཁམས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དེང་སང་ཆབ་མདོ་མངའ་ཁུལ་ལ་མདོ་སྨད་མངའ་ཁུལ་ཟེར་བ་ནི། སྔར་

ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐབས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ······གཞིར་བཞག་བྱས་པ་ཡིན།

མདོ་ཁམས་རྒྱལ་སྟོན། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་མདོ་སྨད་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ས··ཆ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དེང་སྐབས་ས་བཀྲའི་ནང་མི་གསལ།

མདོ་ཁམས་སྐད་དྲུག སྨད་མདོ་ཁམས་སྐད་དྲུག བོད···ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟལ་མོ་སྐད་དང་། ཚ་བ་སྐད། སྨར་ཁམས་སྐད། སྤོ་འབོར··སྐད། དམར་རྫ་སྐད། མི་ཉག་རབ་སྐད་བཅས་དྲུག་གོ །

མདོ་ཁམས་གཉིས། ཨ་མདོ་དང་ཁམས་གཉིས།

མདོ་ཁམས་དྲི་མཚལ། འདི་སྔེ་དགེ་ཁྲོ་ལའི་ནུབ་ངོས་སུ··འཁོར་ལོ་མདོ་ཟེར་བ་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དེའི·····ཤར་ངོས་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད།

མདོ་ཁམས་མདོ་ཆེན། མདོ་ཁམས་ལ་མདོ་སྟོད་དང་མདོ་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གི་མདོ་སྟོད་ལ་མདོ་ཁམས་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྨད་ལ་མདོ་ཆེན་ཟེར།

མདོ་ཁམས་གསུམ། རྫ་ཀ་བདེ་འབུམས་ཀྱི་སྨམ། བུ······འབོར་ཟབ་མོའི་སྨམ། ཀུང་ཀུང་གཡར་མོའི་སྨམ་མོ། །

མདོ་མཁར་བའི་དཔལ་གདུང་། མདོ་མཁར་བ(རིགས་ཤག) ནི་སྔེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིའི་གྲས་ཡིན་ལ་སྟག་ལུང·····དགོན་པའི་དགོན་བདག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཀ་ཟེའི····གདུང་རྒྱུད་ཅེས་སྟག་ལུང་གི་གདུང་རྒྱུད་ཟ་ཆེར་བརྩི་སྲོལ་ལྟར་མདོ་མཁར་བའི་མི་ཚེ་སྐྱེས་པ་ཁྱིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཙང···སྟག་ལུང་གི་གྲྭ་པས་ཕྱག་འཚལ་སྲོལ་ཡོད། མདོ་མཁར····བའི་མི་ཚེ་སྐྱེས་པ་རྒན་གཞོན་གང་འདྲ་ཞིག་འདས་གྲོངས་སོང་ཙང་དེའི་སྤུར་ཞུགས་འབུལ་གྱིས་སྤུར་ཐལ་བཙུག་པའི་དངུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེངས་ཏེ་སྟག་ལུང་དགོན་པར··འཛོག་སྲོལ་བཞིན་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ····(༡༩༥༧) ལོར་དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི·······བཀའ་བློན། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སི་ལིང་ཡོན···གཞོན་པ་མདོ་མཁར་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྟེན··ཡང་སྟག་ལུང་དགོན་པར་བཞེངས་སྐད།

མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། མདོ··མཁར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་སྟེ། སྔར་མེས་པོའི་དུས་བྱང་སྟག་ལུང་དགོན་པའི་ཁྲི་པ་དང་། དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཕོད་མདོ་རྫོང་དང་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གཉིས་བདག་ཏུ་བཟུང··བཞིན་པའི་སྐུ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཕྲ་མ་མཁན་འགའི་འཕྲུལ··ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་རྩོད་གླེང་བྱུང་བའི་མཐར། བྱང་སྟག་ལུང་གི་དགོན་གནས····གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྫོང་གཞིས་སོགས་འཛིན་དབང་ཡོད་ཚད་དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྩིས་བླངས་ཏེ། འདིའི་ཕ་དང་མེས་པོ་སོགས་ལ་བསྐལ་བ་ཅུང་ཟད་སྲིད····ནས་ཟུར་འཛོག་བྱས། གཞིས་ཀྱི་མིང་ལ་མདོ་མཁར(ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན) ཟེར་བ་དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཁོངས་མཚོ་སྣ་རྫོང་མདོ་མཁར་ཆུས་མདོ······མཁར་ཟེར་བར་ཡོད། འདི་ཉིད་ནི་བྱང་སྟག་ལུང་དུ་ཡབ་ངག་དབང་ཚངས་པ་དང་ཡུམ་མདང་དྲུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས··སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧) ལོར·······འཁྲུངས། (རང་རྣམ《བཀའ་བློན་རྟོགས་བརྗོད》ནང······འཁྲུངས་ལོ་མེ་གླང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་རབ·····བྱུང་དང་ཟླ་ཚེས་མི་གསལ་ཡང་འདི་པ་ས་གནས་སྲིད······གཞུང་གི་བཀའ་བློན་གནང་བཞིན་པའི་མེ་གླང་ལོར་ཏཱ·····ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུངས་ལོ་རབ··བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧) ལོ་ཡིན་པར་རྩོད) ལོ་དྲུག་ནས་བཅུ་བཞི་བར་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྩིས་སྔོན··ངག་བཅས་སྦྱངས། ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་སྨིན···གླིང་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་ཤྲིའི་དྲུང་སྙན་ངག་ལེའུ་གསུམ་དང་། རྩིས་སྐར། ཡིག་རིགས་སྣ་ཚོགས། སྨན་མདོ་དབྱངས་ཅན་མའི་རི་མོ་ཡོངས་རྫོགས། སྙེབ་སྦྱོར། སྙིང་མའི་ཆོས······ལུགས་བཅས་ལ་སྦྱངས། དེ་སྐབས་སྨྲ་རིག་པའི་རི་མོ······

ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུགས་འཕྲོད་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་ལོ་ཆེན་ནྣམ་ཕྲི་ནས་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་ཚངས་སྤུས་དཀྱེས་པའི་སློ་ལྡན་ཞེས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༧༡༦)ལོར་གཞིས་ཀ་རྩེའི་ཡོང་བཞེས་སུ་བསྐྱོད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཞིས་ཀ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་བཟུང་བཞིན་པའི་སྐབས་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་སླེབས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལྷ་སར་དམག་ཐོག་ཏུ་བསད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་རྫོང་དཔོན་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་། སྟག་རྩེ་སྡེ་སྲིད་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་རྩེ་གྲི་གུ་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་ལོ་གཉིས་བཟུང་བཞིན་པའི་སྐབས《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད》མགོ་བཙམས་ནས་མཇུག་མདོ་མཁར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་ནས་བོད་དུ་ཐོག་མར་གདན་དྲངས་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་སོང་བའི་རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་ཆུ་སྟག་ལོ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་གྲས་སུ་ཞུགས། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་གོང་དཀར་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག ཕོ་ལྷ་ནས་ཇི་བྱུང་ཁྲལ་དུ་གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱོད་པའི་ཚབ་ཏུ་རྩིས་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་བླངས། རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོ་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ། སྦྱར་ར་བ། ལུམ་པ་བ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡིལ་ནས་པའི་སེ་ཁང་ཆེན་ནས་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ནང་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པའི་འཁྲུག་ཟིང་ལངས་ཏེ་ལོ་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་སོང་བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེ(༡༧༢༨)ལོར་གོང་མའི(ཡུང་ཀྲེང)བཀས་མངགས་པའི་བློན་ཆེན་ཨ་ལི་ཏན་ཨམ་བན་སོགས་བོད་དུ་འབྱོར་ཏེ་བཀའ་བློན་གསུམ་སོགས་ཉེས་ཅན་ཚང་མ་ཚར་བཅད། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་བཀའ་བློན་གྱི་གོ་གནས་རང་འཇགས་ཐོག་དེའི་ལས་རོགས་སུ་ཛ་སག་ཐའི་ཇིའི་གོ་གནས་དང་སྒྲགས་བཀའ་བློན་བསྐོས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཨམ་བན་རྒྱ་ཅིན་དང་། ལབ་ཏུན་གཉིས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཁྲུགས་ཟིང་བྱུང་བའི་སྐོར་ལ། སྐར་ཡང་གོང་མའི་བཀས་མངགས་བློན་ཆེན་ཨ་ལི་ཏན་ཨམ་བན་འབྱོར་ཏེ་ཉེས་ཅན་རྣམས་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་དེར་བྱས་རྗེས་གཟིངས་བསྡོད་དུ་བཀའ་བློན་གྱི་གོ་གནས་རང་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ལས་དོན་སྐོར་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་རྩ་ཆིག་བཟོས་ཏེ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས(འདི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་རྣམ་ཐར》དང་། 《རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད》གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ) ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་དོན་ལྟར་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་ལས་ཁུངས་ལྷ་སུར་བཀའ་ཤག་ཅེས་དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོའི་ཁོངས་ནས་མི་གསུམ་དང་། རྩེ་དྲུང་གྲས་ནས་གཅིག(བཀའ་བློན་བླ་མ)བཅས་བཀའ་བློན་བཞི(ས་དབང་ཞབས་པད) མགྲོན་གཉེར་བཞི(བཀའ་མགྲོན) དྲུང་ཡིག་བཞི(བཀའ་དྲུང) འགག་པ་བཞི་བཅས་ནས་ཚུགས་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་མར་བྱུང་། མདོ་མཁར་བ་འདིས་བཀའ་ཤག་མ་ཚུགས་གོང་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེ(༡༧༢༨)ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)བར་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་དང་། དེ་རྗེས་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་འདས་པའི་ཚབ་ཏུ་དེའི་བུ་ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ལོ་ངོ་གསུམ། ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བསད་པའི་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོ་ནས་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོ་བར་བཅས་ཁྲིན་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ཙམ་བཀའ་བློན་བྱས། ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་སྐུ་བོའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་མཁས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་མཚན་སྙན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་ནི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》དང་། 《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད》《སངས་རྒྱས་

གྱི་འབྲུང་ས་རབས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར》ལེའུ་མང་པོ་ཡོད་པ། 《རྒྱ་གར་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་ཉེར་མཁོའི་བརྡའ་སྒྲོད་གསལ་བྱེད་ཀུ་ལིའི་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་པ》སོགས་ཡོད། རང་རྣམ《བཀའ་བློན་རྟོགས་བརྗོད》ཞེས་པ་དེ་རང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཏ(༡༧༥༢)ལོར་བརྩམས་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོར་འདས། ཁོང་གིས་བརྩམས་པ་གནང་བའི་རྩོམ་རིགས་མང་པོའི་ནང་ནས《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད》དང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་ཚབ་མཚོན་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། 《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད》ནི་ཁོང་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་བརྩམས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྙན་འཇེབས་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ནས་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རིང་པོ་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་གཅེས་ནོར་གྱི་གྲས་ཤིག་རེད། གཏམ་རྒྱུད་ནང་རྩོམ་པ་པོས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་གཏམ་དཔེ་མང་པོ་བཀོད་ནས་མིའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ཡུལ་གྱི་མཛེས་ལྗོངས། བསམ་པའི་འཆར་སྣ་སོགས་སྣེ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་བྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚིག་སྦྱོར་དང་མངོན་བརྗོད་རྣམས་སྤྱད་དེ་སྙན་འཇེབས་དང་། གོ་དོན་ཟབ་པ། བོད་མི་སྒྱེ་ཡིས་གོ་བའི་ཐལ་སྐད་ཀྱི་ཚང་གཞིའི་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་མང་དག་སྤྱད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་དེས་ཀློག་པ་པོ་ཚོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་ཅང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་གནའ་རྟ་མོ་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་བཀྲ་ལ་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་མིང་ཚིག་ཡོད་པ་མཚོན་པས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གི་དཔེ་དེབ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་མཚོན་མི་ཐུབ་པ་མེད་པ་ར་སྤྲོད་ཐུབ་ཡོད། རྩོམ་ཚུལ་ཐད་མི་སྣ་ཕན་ཚུན་གླིང་སོལ་དང་། ཡུལ་གྱི་མཛེས་ལྗོངས། བྱ་བ་དོན་རྐྱེན་གང་ཞིག་ལ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཚིག་བཅད་སྙན་ངག་གི་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་དང་། བྱ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དུ་བཀོད་པའི་མི་སྣའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཚུལ་སོགས་ཚིག་ལྷུག་ཐོག་བྲིས་ཡོད་པས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་རྩོམ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པ། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ལང་ཚོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས་ལ་རྒྱན་གོས་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་དང་འདྲ་བར་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་སྙེ་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མ་ལུས་པ་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ཚད་མར་འཛོག་པ་མཚོན་པ། སྐབས་འཕྲལ་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་ཚིག་རྐང་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་སྦྱར་པའི་ཐོག་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འཚམས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུང་མཉམ་བསྲེས་ཀྱི་སྒྱུད་ནས་མངོན་པར་མཚོན། ཚིག་བཅད་རྣམས་ཚིག་རྐང་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་ལྡན་ཡང་ཚིག་བར་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་བཞི་རེར་སྔེ་པ་རེ་བརྩིས་ནས་རྒྱན་ཏེ་སྟོན་པའི་སྙན་ངག་གི་རྩ་བའི་རྒྱན་སྤྲོལ་གཏོར་ནས་ཚིག་རྐང་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་རྒྱན་རྣམས་མཉམ་བསྲེས་ཀྱི་བྲིས་ཡོད་པ་དེས《སྙན་ངག་མེ་ལོང》མའི་གཞུང་དོན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཡངས་པར་གྱུར་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནི་རྩོམ་པ་པོ་དར་མའི་དུས་སུ་བྲིས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན(༡༧༣༣ལོར་གྲུབ) འདི་ནི་སྙིང་དོན་གསལ་ལ་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྙིང་ཞིང་ཐལ་པའི་རྒྱུན་དུ་མ་སོང་བ། སྤར་སྤྲོལ་བཟང་པོའི་རྩོམ་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ནང་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་པ་ལ་རིག་རྩོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ། རྩོམ་ཚུལ་ཐད་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་རྒྱན་སྤྲོལ་རྩོམ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན། རྩོམ་རྩལ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་རྩེར་སོན་གྱི་གནས་སུ་སླེབས་ཡོད། ཁོང་གིས་ཚིག་ལྷུག་གི་ཐོག་ནས་དོན་བརྗོད་པ་ལ་ལ་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཟབ་པ། ལ་ལ་སྤྲ་ཞིང་ཞིབ་ཚགས་པ། ཚིགས་བཅད་སྐབས་སུ་ལར་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྲས་ཤིང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀློག་པ་པོ་ཚོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་དང་། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》འདིའི་ནང་དུས་རབས་གཅིག་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ

གཅིག་སྐད་ཀྱིས་མཚོན་ཡོད་ལ་སྐབས་དེ་དུས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་གོང་མའི་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་ཡིན་ཡང་བསྟན་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་གཙོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

མདོ་འགག་དྲུག གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་དོན་གྱི་གནད་འགག་དྲུག་སྟེ། སྐྱིད་ན་མི་དགའ་སྡུག་ན་དགའ་བ་དང་གཅིག བསྟོད་ན་མི་དགའ་སྨད་ན་དགའ་བ་དང་གཉིས། མཐོ་ན་མི་དགའ་དམའ་ན་དགའ་བ་དང་གསུམ། འབྱོར་ན་མི་དགའ་རྒུད་ན་དགའ་བ་དང་བཞི། ཕྱིན་ན་མི་དགའ་འཕྲོགས་ན་དགའ་བ་དང་ལྔ། གཉེན་ལ་མི་དགའ་དགྲ་ལ་དགའ་བ་དང་དྲུག

མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གསུམ། སྤྲུལ་སྐུས་གསུངས་པའི་མདོ། ལོངས་སྐུས་གསུངས་པའི་རྒྱུད། ཆོས་སྐུས་གསུངས་པའི་མན་ངག་གོ །

མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། མ་རྨོངས་པ་དང་། ཐབས་མང་། དཀའ་བ་མེད་པ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

མདོ་སྔགས་ཕྱག་ལེན། མདོ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་ལག་ལེན་དང་། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྲུང་མའི་མཆོད་འབུལ། གདངས་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན།

མདོ་སྟོད་གནས་དྲུག ནང་ཆེན་རྒྱལ་གཞུང་།

མདོ་དོན་སྙིང་པོ། མདོར་བསྡུས་ཞུ་རྒྱུའི་སྙིང་པོའམ་ཞུ་རྒྱུའི་དོན་གནད་གཙོ་བོ།

མདོ་དྲུག སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ(ཕལ་པོ་ཆེའང་ཟེར) འཕགས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་སོ། །

མདོ་སྡེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་ནང་ཚན་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཟེར། དེའི་ནང་དོན་ནི། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་སྐོར《མདོ་མང》པོད[ཀ]ནས[ཨ]བར་པོད་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་བཅུ་གསུམ། མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ། སྨོན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱུང་བ། དངོས་པོ་མེད་པ། བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྲོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ། བདག་པོ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཡི་བར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཅས་སོ། །

མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ།
༡. དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ༢. ཆོས་འཕགས། ༣. བློ་གྲོས་རྣམ་དག ༤ རབ་འབྱོར། ༥. བློ་གྲོས་ཡངས་པ། ༦. ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ༧. དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ༨. བྱམས་པ། ༩. སྤྱན་རས་གཟིགས། ༡༠. ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཅས་ཡིན།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཊཱིཀ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མཛད་པའི《མདོ་སྡེ་རྒྱན》ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ》(བསྟན་འགྱུར་པོད[ཕི]པའི་ནང་ཡོད) སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པའི《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད》(བསྟན་འགྱུར་པོད[བི]པའི་ནང་ཡོད) སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད》(བསྟན་འགྱུར་པོད[མི]དང[ཙི]གཉིས་ལ་ཡོད)སོགས་ཁ་ཤས་དང་། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ

ཞིག་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པ་ཡོད། གོང་གསལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙྪ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་སྨན་དཔྱད་སོགས་བསྒྱུར། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ《དགེ་བ་བཅུ་ཡི་མདོ》དང《རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མདོ》《ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ》《ཤེར་ཕྱིན་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ》བཅས་བསྒྱུར་བར《ཐ་བཞེད》ལས་བཤད་ཅིང། མདོ་སྡེ་གཞན་དག་གང་དང་གང་བསྒྱུར་བའི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད། སྨན་དཔྱད་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་བོད་དུ་ཁྱེར་ཡོང་བའི《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》འམ་མིང་གཞན《སྨན་དཔྱད་སོ་མ་རཱ་ཛ》ཡང་ཟེར་བ་དེ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཀྱིན་དྷ་དང། རྒྱ་ཕྲུག་སང་ཤི ཁྱུང་པོ་ཙེ་ཙེ། ཁྱུང་པོ་དུམ་ཚུགས། ཅོག་ལ་སྨོན་ལམ་འབར་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེང་སང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད། ཁྲིམ་གྱི་ཡུལ་ནས་སྨན་པ་མཁས་པ་བི་ཛི་ཙན་པ་ཤི་ལ་ཏ་ཟེར་བས《རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང》《བྱང་ཁོག་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དམར་བྱང》《ཡན་ལག་གི་བཅོས་ཐབས》《དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མ་གསུམ་དང་བུ་བཅུ་བདུན》《ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་བའི་བུ་བཞི》 འབྲིང་གི་སྐོར《བེའུ་བུམ་སྔག་པོ་ཤྐཻ་ཡང་ཏིག་གཉིས》 བསྡུས་པ《ཡི་གེ་དམར་ཚུང་རྩ་འགྲེལ་ཏིག་གཉིས》《གསོ་དཔྱད་རིན་ཆེན་དབྱིག》《རོ་བཀྲ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང》སོགས་གཞུང་ཆེ་ཆུང་བཅུ་གསུམ་ཙམ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཞིབ་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསོ་རིག་གི་ཁོག་དབུབ》ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ། འདི་མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན།

མདོ་སྡེ་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བརྗོད། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་མདོ་མང་པོད[ཇ]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འབྱེད། མདོ་འདི་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》[ས]པའི་ནང་ཡོད། འདི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ལ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཆོས་དཔེའི་གྲས་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གསལ་ཞིང་ནང་དོན་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།

མདོ་སྡེ་ལུང་སྡེ་བཞི། ལུང་གཞི་ལས་འཕྲོས་པ་དང། ལུང་བར་མ། ལུང་རིང་མོ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཏེ་བཞི།

མདོ་སྡེའི་རྒྱུད་རིས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བར་གྱི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲིས་སྐུ།

མདོ་སྡེའི་སྡེ་ཚན། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད། འདི་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང《མདོ་མང》[ཀ]ནས[ཨ]བར་པོད་སུམ་ཅུ་སྐོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ། དབུ་མ་དང། ཚད་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་བཤད་གྲྭ

མདོ་ཕྱོགས་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ་གསུམ། ཟབ་མོ་ལྟ

རྒྱུད། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་རྒྱུད། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་བཅས་སོ། །

མདོ་མེད། (ནོར་ལ་རྩིས་ཆུང་བྱེད་པ) རང་གི་རྒྱུ་ནོར་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་སོགས་གང་ལའང་བདག་པོ་བརྒྱབ་མི་ཤེས་པའི་སྣང་ཆུང་བྱེད་མཁན་ལ་ཟེར།

མདོ་སྨད། (ཨ་མདོ) སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མདོ་སྨད་ལ་གཡེར་མོ་ཐང་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དེང་སང་ཨ་མདོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་འབྲི་ཆུའི་སེ་བོ་ལུང་རིང་བརྒྱལ་བའི་བ་ཡན་ཏ་རའི་ཤར་ངོས་ཨ་ཆེན་གངས་རྒྱབ་ཀྱི་རི་དང་། མདོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྡོམས་པའི་མིང་ཞིག་སྟེ། དེ་མན་ཆད་ལ་ཨ་མདོ་ཟེར་རོ། །

མདོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད། མཚོ་སྔོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་སྟོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས(ཐང་ཀྲའོ་ཙུང་གི་ཆེན་ཉིང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ)(༨༩༥)ལོར་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་འགོ་པ་སློན་པོ་ཤུབ་པུ་སྟག་རྩེ་གཉགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁོར་བཙན་བཀྲོངས་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་བུ་ཆེ་བ་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་། ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་གཉིས་མངའ་རིས་སུ་བྲོས་པ་ལས། བུ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་ནས་ལ་དྭགས་དང་། གུ་གེའི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། བུ་ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་ལ་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་པོ་འོད་ལྡེ་ལ་བུ་བཞི་བྱུང་། བུ་གཉིས་པ་ཁྲི་ལྡེ་ཟེར་བ་མདོ་སྨད་དུ་སོང་ནས་མདོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཚོ་པ་ཟེར་ཞིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྲུང་རྒྱལ་རབས་དང་ཚོང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པོ་བྱུང་ཡོད།

མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང(༡༩༡༣)ལོར་ཤུའུ་ཙུན་རྒྱ་དམག་བོད་ས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་རྗེས་མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི་ཞི་དྲག་སྤྱི་འདོམས་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ངོ་ལས་བསྐོ་གཞག་གིས་ཆབ་མདོ་ས་གནས་སུ་བཀའ་ཤག་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་དངོས་སུ་བཙུགས་ཤིང་། དེར་ལས་བྱ་རིམ་བཞི་སེར་སྐྱ་གཉིས་དང་། ཕོགས་དཔོན་མཁན་རིམ་གཉིས། མགྲོན་ལས་གཉིས། བཀའ་དྲུང་གཅིག བཀའ་མགྲོན་གཅིག གཟིམ་འགག་གཅིག ལས་བྱ་དཀྱུས་མ་རྩེ་ཤོད་སེར་སྐྱ་བཅུ་སྐོར་བཅས་ཡོད། ལས་འགན་ནི། མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི་ས་སྲུང་མདའ་དཔོན་དང་། རྫོང་འགོ་གཞིས་སྡོད་བཅས་ཀྱི་མི་འགྱུར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཐུབ། ས་སྲུང་འགོ་དམག་ས་གནས་གང་དུ་བཅའ་སྡོད་དགོས་མིན་མདོ་སྤྱི་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་དང་། རྫོང་གཞིས་སོ་སོའི་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་འདོམས་བྱེད་ཕྱོགས། འཆར་འཕར་རྐང་འགྲོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་ཉེ་རྒྱུང་མི་སྙོམས་པའི་རིགས་ལ་ས་མིའི་ཞིབ་གཅོད། དམག་ཕོགས་འདུ་འགོད། ས་འགག་ཁག་ཏུ་ཇ་ཚྭ་སྤུ་བལ། པགས་རིགས། སྨན་རྫས་ལ་སོགས་པའི་ཉོ་ཁྲལ་བསྡུ་དམ་བསྐོ་གཏོང་བཅས་མདོར་ན་ཁུལ་དེའི་ཞི་དྲག་བྱེད་སྒོའི་ནང་ནས་ས་མཚམས་ཐོབ་ཉོར་གྱི་རྩོད་བསྐྱད་ཡོ་ལང་རིགས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་དགོངས་སྐོར་དགོས་པ་ལས། དེ་བྱིངས་མདོ་སྤྱི་རང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆོག་པ་བཅས་རེད།

མདོ་སྨད་རྫོང་ཆེན་བཞི། པདྨ་ཆོས་རྫོང་དམ་ཞུ་ལ་ཡང་རྫོང་། བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་། ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་། ཤ་རྫོང་བཅས།

མདོ་ཚན་གསུམ། རྩ་བཤད། ཆ་མཐུན། བཀའ།

མདོ་ཡུངས། ཙོང་ཞི། (སྨན་རིགས)

མདོ་རས་པ། འདི་ཡང་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་མ་མཐོང་།

མདོ་རིས། མདོ་བ་ནི་རྟའི་མིང་ཏེ་རྟེ་མདོ་བའི་སྤུ་རིས།

མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་བཅུ། མེ་ཏོག འཕྲེང་བ། སྤོས། ཤུག་པ(བྱུག་པ) ཕྱེ་མ། ན་བཟའ། རྒྱན། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན་ནོ།།

མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག མ་སྨད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གུས་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ལུས་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཀུན་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཀུན་སྤྱོད་དགེ་བ། ཀུན་སྤྱོད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། ཀུན་སྤྱོད་གནོད་པ་མེད་པ། ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་འབྱོར་བ། ཀུན་སྤྱོད་ཐབས་དང་ལྡན་པ། ཀུན་སྤྱོད་འཚམ་པ། ཀུན་སྤྱོད་མཐུན་པ། ཀུན་སྤྱོད་གདུང་བ་མེད་པ། ཀུན་སྤྱོད་འགྱོད་པ་མེད་པ། ཀུན་སྤྱོད་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་མེད་པའོ། །

མདོ་ལས་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ། ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ། གོང་མ་པས་ཀྱང་ཆེས་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །

མདོ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས།

མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལྔ། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ། ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྒོམ་ལམ། ས་བཅུ་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ།

མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། འདི་ལ་མིང་གཞན་ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྕེ་ཟེར། དེ་ཡང་ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བདེན་རྫུན་བརྟགས་ནས་བདེན་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རྫུན་པ་ལ་ཉེས་ཆད་གཅོད་པ་དང་། ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཞུ་དོན་སྙིང་པོ་ལོན་པར་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་པ་ལ་ཟེར།

མདོག་ཆོས། གཞིས་ཀ་རྩེ་རྣམ་གླིང་རྫོང་མདོག་ཆོས་ཆུས་མདོག་ཆོས་ཤང་།

མདོག་གནག་པ། གདོང་མདོག་ནག་པོ།

མདོང་སྒྲོལ། གདོང་གསོལ་བ། ཁྲབ་བསྒྲགས། ངོ་དགའ་བྱེད་པ།

མདོས། བལ་ཆོན་སྣ་ལྔའམ་རས་སྐུད་སི་ཤན་བཅས་ཚོན་སྣ་མང་པོ་ལས་ལྷས་བཏགས་སུ་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བསླུ་བྱའི་མི་ཕྱུགས་ནད་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དེའི་མཐའ་སྐོར་ཤིང་བྱང་སྣ་ཚོགས་བཞག་པའི་ངོས་སུ། གནམ་ལ་འཕུར་དགུ ས་ལ་འཇུལ་དགུ རི་དྭགས་འཕྱོ་དགུ གཅན་གཟན་སྐྱེར་དགུ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་པ་བཙུགས། དེ་ཡི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཟས་སྣ་གོས་སྣ། དར་སྣ། འབྲུ་སྣ། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་སོགས་ལྷ་འདྲེ་མགུ་བའི་མཆོད་རྫས་མང་པོས་བཀང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུང་ཚད་འདོམ་གང་ཡས་མས་དང་ཆེ་ཚད་ལ་ཐོག་སོ་གསུམ་ལྷག་ཡོངས་པ་ཡོད།

མདོས་ཐག འདི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདོས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་སྐབས་ཙནྡན་གྱི་སྲོག་ཤིང་ལ་སྨྱུག་མའི་ཏིབས་བཟོས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཐིབས་དང་། འཁོར་ལོ། གདུགས། སི་ཤན་གྱིས་ཕར་ཚུར་བཏགས་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

འདག་ཆར་ལོ་གསུམ། སྒོ་ལ་འདག་སྦྱར་བྱས་ཏེ་མི་དང་ཐུག་ཕྲད་མ་བྱས་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བསྡད་པ།

འདན་ཡུལ། དེང་སང་ཇེ་ཁྲིན་དཀར་རྫེ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་འདན་ཁོག་ཟེར་བ་འབྲི་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཡོད། ཁམས་ཀྱི་སྐྱིད་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ཡོད་ས་དེར་ངོས་འཛིན།

འདབ་ཏུ། ཞབས་འདེགས།

འདབ་དྲུག གསོག་རྩེར་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདབ་དྲུག

འདམ་བརྒྱ་སོག་བརྒྱད། འདམ་གཞུང་ས་ཁུལ་ཏེ་དེ་སྔ་མན་ཆིང་གོང་མས་གཞུང་བཟང་བསྟི་སྲུང་དྲང་བདེན་ལས་སྐྱོང་མཛངས་ཅན་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་གནང་སྦྱོང་བའི་སོག་པོ་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དབྱར་དུས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ལ་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་ཁག་གཅིག་བཅའ་སྡོད་བྱ་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་འདམ་བརྒྱ་སོག་བརྒྱད་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོ་ཚན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས

འདམ་བརྒྱ་སྡོག་བརྒྱད(ཚོ་པ་བརྒྱད)བོད་སྟོད་ཨམ་བན་གྱི་ཐད་ཀའི་མངའ་ཁོངས་སུ་བཙུག སྐབས་དེར་ཚོ་པ་རེར་ཐེམ་དུད་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད་པ་དང་། དེར་བརྒྱ་དཔོན་རེ་དང་བོད་དམག་དཔོན་གཙོ་ཞིང་རེ། རྟ་དམག་གི་དམག་དཔོན་ཁྲུན་ཏུའུ་རེ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་གྱིས་ཐད་ཀར་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བརྒྱ་སྡོག་བརྒྱད་པོ་དེར་དམག་དཔོན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱེད་ཙམ་ལྡན་ཡོད་པས་ལོ་ལྟར་དམག་མི་བརྒྱད་ཅུ་གསུམ་རེ་ལྷ་སར་བཏང་ནས་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྲུང་གི་ལས་འགན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང(༡༨༡༣)ལོ་ནས་བཟུང་འདམ་བརྒྱ་སྡོག་བརྒྱད་པོ་སེ་ར་སྨྲི་སོས་རྩིས་ལེན་དོ་དམ་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༨༥༨)ལོར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་རྗེས་ས་གནས་དེར་འདམ་གཞུང་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

འདམ་ཙོག་རྫེད་ལ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འདམ་གཞུང་རྫོང་ཁུལ་གྱི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

འདམ་པོ། སྔག་ཏུ་ཤེས་སྨྲིན་ཐེར་འདོན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་སྟེ། «ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་གནའ་བོའི་བོད་ཡིག་སྒོག་དྲིལ» ལས། ཀྱི་སྟོང་སྣང་ཁྲི་བབས་སྟེ། ཡུས་བདག་དང་འདམ་པོ་བྱེད་མར་དབང་ངོ་། །འདམ་པོ་མ་མཆིས་ན། སྣང་ཁྲི་ཡུས་བདག་དབང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འགྲོག་པའི་གཏམ་དཔེར་རྒྱུན་མ་སྔོར་འདོད་རེད། འདམ་པོ་ནི་འདོད་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རོ། །

འདམ་བྲ། འདམ་རྫ།

འདམ་སྒོད་དཀར་མོ། འདམ་གཞུང་རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

འདར་སྨོན་ལྷ་བཟང་གྲགས་པ། གོང་དུ་ཁ་སྐེའི་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རིམ་བྱོན་ནང་གསལ།

འདས་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་ཐད་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བཅས་རྣམས་འདྲ་སྟེ་ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདས་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་འདས་པའི་ཚེ་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་འགག་ཅིང་ཞིག་པའི་ཆར་གྱུར་པས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་དང་། མ་འོངས་པའི་ཚེ་ན་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་སོགས་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གྱུར་པས། དེ་ཡང་རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད། རང་ལུགས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་གཉིས་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

འདས་པ། རང་གི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཞིག་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་དེ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི། འདས་པ་དང་། འགག་པ། ཞིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག (མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས)

འདས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲེང་། དེ་སྔ་ཕན་འདས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ། སེམས་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་ཡང་རང་

རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའམ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤ་ཤི་ཞེས་སེམས་ཅན་ཤི་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ལས་བཞག་དགོས་སོ། །ཡང་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་གང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་འདས་པའམ་ཞིག་པ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གནས་ཏེ་གལ་ཏེ་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི། དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་འོངས་པ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་མ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །

འདི་བྱས་གནས་ལན་ཁ་གསལ། ལས་དོན་འདི་དང་འདི་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཡིག་ལན་གསལ་པོ།

འདིའི་ལོའི་དབང་ཐང་ནོར་བ་འགའ་རེ་སྐད།

《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ཞྭ་ལུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༤ཤོག འདིའི་ལོའི་དབང་ཐང་ནོར་བ་འགའ་རེ་སྐད་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར《ཐང་དེབ》གསར་རྙིང་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐོར་འཁོད་པའི་དུམ་བུ་ཁག་གཅིག་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཧུའུ་ཀྲུང་ཞུས་ཞེས་པས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ལོ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཐང(ཤིང་། མེ། ས། ལྕགས། ཆུ) སྐོར་ནོར་བ་འགའ་རེ་སྐད་ཞེས《དེབ་དམར》རྩོམ་པ་པོས་མཆན་འགོད་བྱས་འདུག་པ་ལྟར་ནོར་འཁྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག

འདུ་འཁོད། རྒྱུན་དུ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མཁན་དང་གཏན་སྡོད་བྱེད་མཁན།

འདུ་འགོད་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ལས་ཁུངས་དེའི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་འདུ་འགོད་བདེ་སྐྱིད་འདོད་རྒུ་འཁྱིལ་ཞེས་ཟེར། ལས་ཁུངས་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕྱི(༡༩༤༩)ལོར་བཙུགས་པ་དང་། དོ་དམ་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་དང་། དྲུང་རྩིས་མགྲོན་ལས་སོགས་ལས་བྱ་མང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཁུངས་དེའི་ལས་འགན་ནི་སྐབས་དེར་བོད་དམག་སྔོན་ཡོད་ཐོག པ་དང་གྲོང་དྲག་དམག་སྒར། ཕ་དང་བཅུ་གཉིས་དྲག་སྟའི་དམག་སྒར། བ་དང་ཀོང་དམག མ་དང་གཙང་ཁུལ་གྲོང་དྲག་དམག་སྒར་བཅས་སྐོང་འགུགས་བྱས་པར་བརྟེན་དམག་ཕོགས་སོགས་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་འདུ་འགོད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་མ་བྱས་མཐུ་མེད་བྱུང་སྟེ་དབུས་གཙང་། སྔོ་དྭགས་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་གཞིས་འབྲུ་དང་། འབབ་ཞིབ། འབྲུ་ཐོགས། སོ་ལས་བཅས་གཞུང་འབྲུ་གང་ཡོད་ཐྲ་བསྒྲིལ་གྱིས་བསྡུ་གཏོང་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལས་ཁུངས་དེ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་གྲོན་དངུལ་གཏོང་དམིགས་སུ་རྒྱ་དངུལ་སྲང་བཅུའི་སྐོར་མོ་ཁ་རིས་སུ་འདུ་འགོད་ལས་ཁུངས་ཞེས་འབོད་པ་པར་བརྒྱབ་སྟེ་དམག་ཕོགས་སོགས་ཀྱི་དགོས་དངུལ་དུ་གཏོང་དགོས།

འདུ་འགོར་རྩོམ་པ། གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

འདུ་བ་གསུམ་གྱི་དངོས་གྲུབ། ཉིན་མོར་མི་འདུ་དང་། མཚན་མོར་མཁའ་འགྲོ་འདུ། ནང་ཐུབ་ཏུ་ཟས་ནོར་འདུ་བའོ། །

འདུ་བྱེད་བརྒྱད། དད་པ། འདུན་པ། རྩོལ་བ། ཤིན་སྦྱངས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་པ། འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །

འདུ་བྱེད་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །

འདུ་བྲལ་བློས་གར། འདུས་བྱས་སམ་རྟེན་འབྱུང་ཞེས…

པའི་དོན་དང་པོར་ཚུར་འདུས་ནས་མཐར་འབྲལ་བའམ་ཞིག་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཟེར།

འདུ་འཛི། ཡུལ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྲེལ་ཟིང་གི་རྣམ་པ།

འདུ་ཤེས། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག རང་གི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་ཡོད།

འདུ་ཤེས་དྲུག མཚན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། མཚན་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས། རྒྱ་ཆུང་བའི་འདུ་ཤེས། རྒྱ་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །

འདུ་ཤེས་གསུམ། ཆུང་བ། ཆེ་བ། ཚད་མེད་པ།

འདུན་པ། རང་འབྲས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག

འདུན་པ་གསུམ། འཕྲད་འདོད། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ།

འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཐོབ་དགོས་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དགོས། ཡོན་ཏན་མཐོང་ན་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་འདོད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་ལ་ཟེར།

འདུན་མ། སྤྱིར་འདུན་མ་ཞེས་པ་གྲོས་ཚོགས་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་པ། རེ་བ་ཡོད་པའི་ལས་དོན་བཅས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

འདུན་མ་འདུན་རྐྱེན་གྱིས་བཅད་པ། གྲོས་བསྡུར·····བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་ནི་གྲོས་མི་རང་རང་གིས་ཁྱེར་ཡོང་བའི་བཟའ་བཏུང་གི་ཆ་རྐྱེན་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་པ།

འདུམ་ཁྲ། བར་འདུམ་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཁ་མཆུ་ཕྱུག་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་སྤྲད་པའི་ཁ་མཆུ་བསྡུམས་པའི་ཡི་གེ།

འདུམ་གནས། བར་འདུམ་ལ་གནས་པ།

འདུལ་སྐོར་གྱི་ལུང་དང་ཕྱག་ལེན། འདུལ་བའི་གཞུང་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་བཤད་ཁྲིད། དེའི་ལག་ལེན(སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག བསླབ་པ་འབུལ་བ། གཞི་གསུམ། ཡོ་བྱད་བྱིན་བརླབས། སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས། བྱིན་ལེན། ཟུབ་ལྷག་བསྒྱུར་བ)སོགས།

འདུལ་ཁྲིམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསུངས་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་སྡེ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གྲྭ་པའི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་དེ་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་ཟེར། དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱིས་པ་སོ་བདུན་ལ་རབ་བྱུང་ནས་དགེ་ཚུལ་མ་བྱས་བར་དེར་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་རྗེས་ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་སླེབས་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་རྗེས་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་བཞི། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཉེས་པ་ཆུང་བ་བཅུ་གསུམ། དེ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆུང་བ་སུམ་ཅུ། དེ་ནས་ཉེས་པ་ཡང་བ་དགུ་བཅུ། དེ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆུང་བ་བཞི། ཉེས་པ་ཆུང་ཤོས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཡོད།

འདུལ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་འགོག་པར་བྱེད་པའམ(དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་[illegible]ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་འདུལ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད)འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ(ཆོས་སྐོར་ཞུགས་པའི་དགེ་བསྙེན་དང་། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་ཁྲིམས)བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཟེར་ཞིང·······

བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང《འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི》ལ་པོད་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང《འདུལ་བ་ལུང་གཞི》པོད[ཀ][ཁ][ག][ང]བར་པོད་བཞི་དང་། བམ་པོ་བརྒྱ་དང་དགུ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས《དགེ་སློང་པའི་རྣམ་འབྱེད》[ཅ][ཆ][ཇ][ཉ]བར་པོད་བཞི་དང་། བམ་པོ་གྱ་གསུམ་ཤློ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ། 《དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད》པོད[ཏ]པ་པོད་གཅིག་དང་། བམ་པོ་ཉེར་བརྒྱད། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། 《དགེ་སློང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ》དང་། 《དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ》སོ་སོར་བམ་པོ་གཉིས་རེ་བཅས་ཡོད་། 《ལུང་ཕྲན་ཚེགས》པོད[ཐ][ད]བཅས་པོད་གཉིས་དང་། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ། ཤློ་ཀ་ཆིག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། 《གཞུང་དམ་པའམ་གཞུང་བླ་མ》ལ་པོད[ན][པ]གཉིས་བཅས་ཁྱོན་བཅུ་གསུམ་ཡོད། འདིར་བསྟན་འགྱུར་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་བསྡུ་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་རྩིས་མེད།

འདུལ་བ་སྟོད་དར། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་པཱ་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་དང་། འདུལ་བའི་བཤད་པ་བཙུགས། དེ་ནས་སློབ་མ་པཱ་ལ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ལ་སྟོད་འདུལ་ལུགས་སྟེ་འདུལ་བ་སྟོད་དར་ཟེར།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ》འདིའི་ནང་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནང་བཞུགས་པའི《འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི》ཡི་བརྗོད་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བསྒྲིགས་ནས་གནད་ཚང་བར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་དང་བམ་པོ་དགུ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་མུ་ཏིག་བཙན་པོའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[ཟ]པའི་ནང་ཡོད། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་པཎྜི་ཏ་ཨ་ལཀྵ་དེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐྱེང་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[འ]དང[ཡ]གཉིས་སུ་ཆ་ཚང་ཡོད། དེ་མིན་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[ཉ]དང[ལུ][ཤུ][སུ]བཅས་ལ་པོད་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མཆོ་སྣ་བས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ཞེས་པ་ཏ་ཙང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བོད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། དེ་སྔོན་ལྷ་སར་ཞིང་དཔར་ཡོད་ཅིང་ད་ལྟ་ལུགས་པར་མཐའ་བཏོན་འདུག

འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ཐོག་མར་དགེ་སློང་བཅུ་བདུན་སྡེའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྗེས་གྲགས་དགེ་སློང་བཅུ་དྲུག་པོ་བཀུལ་བར་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ།

འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་གསུམ། གསོ་སྦྱོང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ། ।

འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཆ་ག་ཞིབ་མོ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ། རིག་བྱེད། བརྡ་སྦྱོད། སྒྲ་ངེས་སྦྱོར། ཤེས་གསལ། ངེས་ཚིག སྐྱེབ་སྦྱོར་མཁས་པ། སྐར་མའི་རིག་པ། རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། ཚུར་ལྟུང་གི་རིག་པ། ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ། རྒྱུ་དྲུག་ཅུ་པ། ཕྱུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ། གནས་འདུག་གི་རིག་པ། ཡང་ན། ཐི་ལྷང་གླིང་བུ་ཚོང་ཧ་མཁན། །ཁྲིང་མཁན་ཆང་ཚོང་ཕྱུགས་འཚོ་བ། །འབྲེག་མཁན་འབྲུ་མར་འཚོང་བ་དང་། །མགར་བ་ཤིང་མཁན་སྲུ་མཁན་པོ། །ཐག་པ་ཀོ་ལྤགས་རྒྱལ་མཁན་པ། །བཙོ་བླག་སྨྱུག་

མ་མཁན་པོ་དང་། །བཤད་པ་གདོལ་པ་ཤིང་རྟ་མཁན་ནོ། །

འདུལ་བ་ལུང་། གོང་དུ་འདུལ་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལུང་གཞི། ལུང་ཞུ་བ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཏེ་བཞིའོ། །

འདུལ་བའི་སྐོར་གསན། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་བཤད་པ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་གསན་པ།

འདུལ་བའི་མཁན་པོའི་ཆོས་བཞི། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་པར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ། འདུལ་བའི་ཚིག་དོན་ལ་མཁས་པ། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལྡན་པ། ལྷ་ཕྱུགས་ཚན་ཉེར་གཅིག་གང་རུང་ཚང་བ།

འདུལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་སོགས་འདུལ་བའི་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐྲིས་སྐྱ།

འདུལ་བའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་བཅུ། བརྟན་པ། མཁས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ནང་གི་འཁོར་དག་པ། ཆོས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ། ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ། དུས་སུ་གདམས་ངག་འདོམས་པའོ། །

འདུལ་བའི་ལས་ཐུག གྲུ་གཟན་ལྐེབས་རྟིག་བརྒྱད་བརྒྱབ་ནས་ལག་པས་བྱུལ་བྱུལ་ལན་གསུམ་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ་དྷ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སྐུ་ཕྱག་གི་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་གནང་སྲོལ་ཡོད་སྐད།

འདུལ་བའི་ལུགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གཙང་ཁང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བྱ་ཚུལ་ལྟར་གཙང་ཁང་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་དབུས་སུ་གཙང་ཁང་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ཁྱམས། སྒོར་སྒོ་ཁང་དང་སྒོ་འགྲམ་སྒོ་ལོགས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཁྱམས་ཐང་ཁང་། བསིལ་ཁང་སོགས་རྩིགས་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པར་འདུལ་བའི་གཞུང་གཞི་སྨད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གསལ།

འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུད། དུས་རབས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ས་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་དར་བྱུང་སྐབས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་བརྒྱུད་སྐྱ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་སོགས་ནས་བོད་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཁ་ཅང་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་འདུལ་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐོར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཁ]པའི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དང་།《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[༡]པའི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་གསལ་ཡོད།

འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བསླབ་ཁྲིམས་སུ་འཛུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས་བཅད་པས་ན། བསླབ་ཁྲིམས་སུ་འཛུག་པ་ཡིན།

འདུལ་བར་བརྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས་གསུམ། བསམ་སྦྱོར་སྟོན་གྱི་རྒྱུ།

འདུལ་བར་བཤད་པའི་མི་ཐ་སྙད་ལྔ་ལྡན། མི་ཡིན་པ། སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་སོགས་མིན་པ།

འདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ། ཉན་རང་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་། གསང་སྔགས་རིགས་ཅན་གསུམ་མོ། །

འདུལ་འཛིན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བཅས་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་བཞེས་མཛད་མཁན་ལ་འདུལ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི་དབུ་སྟོང་སྨྲམ་（དབུ་སྟོད་འབྲང་མདའ་ཞེས་ཀྱང་སྣང）དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག（༡༣༧༤）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུ་ནས་གདན་ས་མཐིལ་དུ་སྦྱིན་སྤྲ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་དཔོན་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟེན་ས་

ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་གསན་སྦྱོང་གནང་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་ཏེ་རྗེའི་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཞུས། མདོ་སྔགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་འདུལ་ཊཱི་ཀ སྙིང་འབྲུམ། བསླབ་བྱ། གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་སོགས་ཆོག་བསྒྲིགས་མང་པོ་བརྩམས་ཏེ་འདུལ་འཛིན་ཞེས་པ་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས། དགའ་ལྡན་དགོན་པ་བཞེངས་པའི་ཚེ་རྗེའི་བཀའ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་བར་འཁྱུར་བཞེས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་གདན་སར་མངའ་གསོལ། རྗེའི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་རྫོགས་སུ། སྟར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཏེ་བཙུན་མོ་རྣམས་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པས་བཙུན་མོ་ཚལ་ཞེས་གྲགས་པའི་སར་ཆོས་སྡེ་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་བསྡུས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་ལས་སློབ་ཀྱང་མཛད། བཀའ་རྩོམ《འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ》དང་། 《རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞིའི་འགྲེལ་པ་གསལ་བྱེད་འཕྲུལ་སྒྲོན》《བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་གའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ》སོགས་པོད་འབྲིང་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྟག(༡༤༣༤)ལོར་བཙུན་མོ་ཚལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་བུ་བཙུན་མོ་ཚལ་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས།

འདུལ་འཛིན་མཆོག་གཉིས། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ལས་འདུལ་བའི་ལུང་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། སྐུ་ཆེའི་རིང་ལ་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཕྲ་ཞིབ་རྣམས་རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དང་གཞན་ལའང་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་རྣམ་གཉིས་སོ། །

འདུལ་འཛིན་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ནི་གཙང་རྟ་ནག་མདར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་སྣར་ཐང་གྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཡོ་ཏྣ་བ་སམ་ཀྲ་ཤྲི་ལས་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག མངོན་བརྗོད། རྩིས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལས་སྔ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣར་ཐང་ལ་བསྟེན་ཅིང་གདན་ས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་ཡང་ཆོས་གཞིས་མཛད་དེ་དཔལ་གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས། རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་ལ་ཕེབས་ཏེ་རྗེའི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་སོགས་གསན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་སོ་སོའི་རྗེ་རྗེའི་ཚིག་ཀང་ཟབ་མོའི་ལམ་འཁྲུགས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ་ལེའུ་སོ་སོའི་དཀའ་གནད་མཐའ་གཅོད་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མཛད། གཙང་དུ་སྲིད་རྒྱུད་པའི་བླ་རབས་གཉིས་པ་གནང་། མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ་གཤེགས་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་བཞེས་པ་ལྕགས་སྟག(༡༤༧༠)ལོར་སྣར་ཐང་ཆོས་སྡེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་གདན་ས་ལོ་གསུམ་བསྐྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༧༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འདུལ་ལུགས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཆ་བཅུ་བཞི། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ཤར་བ། སྔ་དྲོའི་དུས། གུང་ཚིགས་མ་ཡོལ་བ། གུང་། ཕྱི་དྲོའི་དུས། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་ནུབ་པ། ཉི་

མ་ཐུབ་པ། ཐུབ་ནས་རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་ཙམ་མོ། །

འདུལ་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན། མངོན་སུམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞི་བ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། མ་སྨྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། གང་མང་གིས་ཞི་བ། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ། ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་པ། དགེ་འདུན་སྣ་རྩེ་མཐུན་པས་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བྱེད་བཅས་སོ། །

འདུལ་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་པ་བཞི། འགྱོད་ཕྱིར་རྩོད་པ། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ། བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ། །

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། དེང་སང་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》པོད་[ན]པའི་ནང་དུ་ཡོད། དཀར་ཆག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཞེས་འཁོད་འདུག

འདུས་པ་ལུགས་གཉིས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོ་སོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གསང་བ་འདུས་པ།

འདུས་པའི་སྡེ། དགོན་པའི་མིང་།

འདུས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཉེར་བཞི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེ་བདུན། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ།

འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཅུ་དགུ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་བཅུ་དགུ་སྟེ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ། ཡུམ་བཞི། རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག ཁྲོ་བོ་བཞི་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ》ལས་གསལ།

འདུས་བྱས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། དངོས་པོའི་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འདུས་བྱས་ཀྱི་རྐྱེན་བཞི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལྔ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ། དམིགས་རྐྱེན་བཅུ་གཅིག བདག་རྐྱེན་བརྒྱད་བཤད། མདོར་ན། རྒྱུའི་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་ནོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྐྱེས་པའི་ཐ་མར་འཇིག་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་འཆི་བ་ལ་གོ་དགོས།

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། གནས་པའི་མཚན་ཉིད། རྒ་བའི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

འདུས་བྱས་བརྒྱད། བསྡུས་པ་ལས་འགྱུར་བའི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ལྔ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་བཅས་བརྒྱད་དོ། །

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བྱས་པའམ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འགགས་པས་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེས་སྣུམ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་རྐྱེན་ནི་མང་པོ་དག །ལྷན་ཅིག་འདུས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། །རྐྱེན་ནི་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔེ་མཆེད་ཁམས་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ལྟའི་དཔེ་ལྟ་ནི། དབུ་བ་བརྫོལ་བ། ཆུའི་ཆུ་བུར། སྨིག་རྒྱུ། ཆུ་ཤིང་། སྒྱུ་མ་བཅས་སོ། །

འདུས་བྱས་རང་མཚང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་མཚང་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་སྐྱོན་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཐ་མར་འཇིག་པ་དེ་ཡིན།

འདུས་བྱུང་། དེང་སྐབས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་པ་སྣམ་རྫོང་ཁོངས་འདུས་བྱུང་ཆུས་དང་འདུས་བྱུང་གྲོང་ཚོ་ཡོད་ས།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས། དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་པར་མ་བྱས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་གཞི་འདི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་འདོད་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིར་འདོད་པ་ཡིན།

འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད། (འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད)དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ(ཆོས་དགེ་བ་དང་། ཆོས་མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད) ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག མི་གཡོ་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །

འདུས་མ་བྱས་གསུམ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། ནམ་མཁའ།

འདུས་བཟང་། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་ཞེས་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན།

འདུས་རིམས་ལྔ། རྒྱུན་རིམས། རྟག་པའི་རིམས། ཉིན་གཅིག་པ། ཉིན་གསུམ་པ། ཉིན་བཞི་པའོ། །

འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ། བཙན་པོ་མང་སློང་མང་བཙན་གྱི་སྲས་ཡིན་ཅིང་། ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་བཙན་པོ་མང་སློང་མང་བཙན་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་འཁྲུངས་པར་བཤད། འཁྲུངས་ལོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག་ནང་། སྤྱི་བའི(༦༧༦)ལོ་ལ་ཁྲི་མང་སློང་དགུང་དུ་གཤེགས་ནས། བཙན་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་སྐུ་བལྟམས་པར་བཤད། 《ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་རྙིང་མ》ལས། བཙན་པོ་མང་སློང་གཤེགས་པའི་ལོ་དེར་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་ཁྲི་ལ་འཁོད་པ་དང་། དེ་དུས་འདུས་སྲོང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞི་རྣམས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་བཙན་པོ་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ནས་དཔའ་མཛངས་ལྡན་ཞིང་སྟོབས་རྩལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསལ་བ་ལྟར། 《ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག》ལས་ཀྱང་། བཙན་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་། སྐུ་ཆུང་ནས་གཞོན་གྱིས་ཀྱང་། ཕག་རྒོད་ལ་བཤན་གྱིས་མཛད། གཡག་རྒོད་སྒྲོག་ཏུ་བཅུག སྟག་གི་རྣ་བ་ལ་བཟུང་བ་སོགས་པ། ཐུགས་སྐམ་པའི་སྟེང་དུ་སྐུ་རྩལ་ཆེན་པོས་བསྟན་ཏེ། མི་དང་མི་འདྲ་བར་འཕགས་པས་ཉི་འོག་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། འབངས་མགོ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚན་ལྷ་དྭགས་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཏགས་སྟེ། བཀའ་མཆིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་པས་དཔའ་མཛངས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་བུ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་གིས་བསྐྱངས་ཤིང་། མགར་གྱི་བུ་གཞན་དག་རྣམས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཡོད་སྐབས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་རིང་བོད་ཀྱི་ཞི་དྲག་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་བློན་པོ་མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། བཙན་པོ་ནི་མིང་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་དབང་ཆ་བློན་པོའི་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཝུ་ཙེ་ཐེན་གྱི་ཧྲིན་ལི་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ས་ཕག(༦༩༩)ལོར་བཙན་པོས་རི་དྭགས་བཙོན་པར་ཁ་གཡར་ཏེ་དམག་དཔུང་བསྡུས་ནས་མགར་ཁྲི་འབྲིང་འ་ཞའི་ཡུལ་དུ་དམག་དཔོན་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་བཙན་པོས་དམག་ས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག

བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་བཏང་། ཁྲི་འབྲིང་གིས་ཀྱང་བློ་དོགས་བྱུང་སྟེ་བཙན་པོའི་མདུན་དུ་ལོག་མ་འོངས་པར་བརྟེན་སློ་བུར་དུ་ཁྲི་འབྲིང་ལ་དམག་དྲངས་ཐོག་ཁོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་མི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་བསད་རྗེས་ཁྲི་འབྲིང་རང་སྟོག་བཅད། མགར་གྱི་བུ་བཙན་ཉྫད་རང་གཡོག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཁྲིད་ནས་ཐང་གི་གོང་མ་ཝུ་ཙེ་ཐེན་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་གོ་གནས་ཀྱང་བྱུང་། གོང་མ་ཝུ་ཙེ་ཐེན་གྱི་ཁྲང་ཨན་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ཆུ་ཡོས(༧༠༣)ལོར་བཙན་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་འཇང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བྱས་པར། བཙན་པོ་རང་ཉིད་ཇོ་མས་དམག་སྣེ་ཁྲིད་ནས་འཇང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་སླར་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་དམག་ཐོག་ཏུ་འདས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་བློན་པོ་རྩལ་ཆེན་མི་བདུན་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བསྟུང་བའི་རྒྱན་གྱིས་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཇ་འཚོལ་དུ་བཏང་ནས་བོད་དུ་ཇ་ཐོག་མར་བྱུང་བ། ཇ་དེ་བཞེས་པའི་སྣོད་བཟང་པོ་དཀར་ཡོལ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་མཁས་ཅན་དགོས་ཞེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་བོད་དུ་ཇ་བཟོའི་ལག་རྩལ་མཁས་ཅན་བཏང་ནས་དཀར་ཡོལ་བོད་དཀར་བཟོས་པ་སོགས་ཞིབ་པར《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༢༣ནས༡༢༨བར་དང་། 《ཇ་ཡི་བཤད་པ》དང་། 《དཀར་ཡོལ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས》བཅས་གོང་གསལ《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》གི་ཤོག་གྲངས༡༧༡ནས༡༧༨བར་འཁོད་པ་དེར་གཟིགས། བཙན་པོ་འདིའི་བང་སོ་ནི་ཡབ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་བང་སོའི་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་ལ་ལྷུགས་རི་ཡང་ཡོད་ཅེས་གསལ་ཞིང་། བང་སོ་འདི་འབངས་གྱེན་ལོག་གི་སྐབས་བྲེང་འཁྲུལ་འཁྲུས་བྲུས་ཟིན་པས་དེང་སང་བང་སོའི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད། ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང》ལས། བཙན་པོ་འདིའི་གཅུང་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ་པར་བཤད།

འདུས་བསགས། ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གྲངས་ཅན་པས་རྡུལ་རྫས་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། རྡུལ་རྫས་ནི་ས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། མེ་རྡུལ། རླུང་རྡུལ་བཞི་ལ་རྡུལ་བཞི་དང་། ས་རྫས། ཆུ་རྫས། མེ་རྫས། རླུང་རྫས་བཞི་ལ་རྫས་བཞི་ཟེར།

འདེབས་སྐྱོངས། ཞིང་ཁ་བཏབ་ནས་བདག་གཉེར་བྱེད་པ།

འདེམས་བསྒྲུགས་ཀྱི་འོས་འཆར། འདེམས་བསྒྲུགས་བྱས་ཏེ་འོས་འབབ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་མིའི་མིང་ཐོ་བཀོད་པའི་འཆར་གཞི།

འདོགས་ཡིག་བཞི། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཡ་ར་ལ་ཝ་བཞི་ནི་འདོགས་ཡིག་བཞི་འོ། །དེ་ལ་སྐད་འདོགས་ཡི་གེ་བཞི་འང་ཟེར།

འདོང་པ་ཙམ་དུ་ཆ་མ་འཚལ་གྱི། ཡོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

འདོད་ཁམས། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལས་ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཁྲིག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་འདོད་ཁམས་ཞེས་གྲགས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མནར་མེད་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཏེ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། དམྱལ་བ་ཉི་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གཉིས། ཡི་དྭགས་ཕྱིང་གནས་དང་ཁ་འཐོར་གཉིས། དུད་འགྲོ་ཕྱིང་གནས་དང་ཁ་འཐོར་གཉིས་བཅས་ངན་འགྲོ་ཉེར་གཉིས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་མི། ལྷ་མ་ཡིན་སྒྲ་གཅན། མགུལ་ཕྲེང་། རབ་གནོན། ཐག་བཟང་རིས་ཀྱི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་བཅས་བདེ་འགྲོ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་བསྡོམས་པའི་འདོད་ཁམས་ཞེ་བཞིའོ། །གནས་རིས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདོད་ཁམས་ཉི་ཤུ། (འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་རིགས་ཉི་ཤུ) ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོའི་གནས། གླིང་བཞི། འདོད་ལྷ་དྲུག་གི་གནས།

འདོད་ཁམས་སོ་དྲུག ཚ་གྲང་དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག ཡི…

དྭགས་ལྷ་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གླིང་བཅུ་གཉིས། འདོད་ལྷ་དྲུག་གི་གནས། ལམ་ཞུགས་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་བཅས་སོ། །

འདོད་དགུ་འཁྱིལ་བ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགུ་མཐའ་དག་འཁྱིལ་བའི་གནས་ལྟ་བུ། ཐོག་མར་གཟིམ་ཆུང་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་དུ་བསྒྱུར།

འདོད་རྒྱལ། རང་སྣང་གང་དྲན།

འདོད་ཆགས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་འབྲལ་དཀའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

འདོད་ཆགས་ལྔ། ཁྲི། ནང་། སྟུག་བསྟོལ། གཟུགས། འཇིག་ཚོགས་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས།

འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སེམས་མེད་ཅིང་མི་ལེན་པའི་བསམ་པ།

འདོད་ཆགས་བཞི། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པའི་འདོད་ཆགས། ལག་པ་བཅངས་པའི་འདོད་ཆགས། རྒོད་པའི་འདོད་ཆགས། བལྟས་པའི་འདོད་ཆགས་ཏེ་བལྟས་དང་། དགའ་དང་། ལག་བཅངས་དང་། གཉིས་འཁྱུད་དོ། །འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་ཡང་ཟེར།

འདོད་ཆགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི། མི་རོ་རྣམ་པར་བརྔོས་པ། བམ་པ། འབུས་ཞིག་པ། ཤི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པར་དམིགས་པའོ། །

འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་སྡིག་པ་བཞི་བཅུ།

༡. ཆགས་པ་བར་མ་དང་། ༢. ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། ༣. དགའ་བ་དང་། ༤ དགའ་བ་བར་མ་དང་། ༥. ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ༦. རངས་པ་དང་། ༧. རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། ༨. ངོ་མཚར་བ་དང་། ༩. རྒོད་པ་དང་། ༡༠. ཚིམ་པ་དང་། ༡༡. འཁྱུད་པ་དང་། ༡༢. འོ་བྱེད་པ་དང་། ༡༣. འཇིགས་པ་དང་། ༡༤ བརྟེན་པ་དང་། ༡༥. བརྩོན་པ་དང་། ༡༦. ང་རྒྱལ་བ་དང་། ༡༧. བྱ་བ་དང་། ༡༨. འགྲོགས་པ་དང་། ༡༩. སྟོབས་དང་། ༢༠. དབྲོག་པ་དང་། ༢༡. སྤྲོ་བ་དང་། ༢༢. ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ༢༣. ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ༢༤ སྙིག་པ་དང་། ༢༥. རྣམ་པར་སྙིག་པ་དང་། ༢༦. ཞེ་འགྲུས་པ་དང་། ༢༧. དགེ་བ་དང་། ༢༨. ཚིག་གསལ་བ་དང་། ༢༩. བདེན་པ་དང་། ༣༠. མི་བདེན་པ་དང་། ༣༡. ངེས་པ་དང་། ༣༢. ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ༣༣. སྦྱིན་པ་པོ་དང་། ༣༤ གཞན་ལ་སྐུར་བ་དང་། ༣༥. དཔའ་བོ་དང་། ༣༦. ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། ༣༧. གཡོ་སྒྱུ་དང་། ༣༨. སྡུག་པ་དང་། ༣༩. མི་སྡུན་པ་དང་། ༤༠. གུ་གུ་ཆེ་བའོ། །

འདོད་བརྟག་བརྟབ་བསིག རང་འདོད་སེམས་བརྟག་གིས་སྡུག་པོ་གཏོང་བ།

འདོད་བརྟག་འཕར་ལེན། རང་གི་འདོད་པ་གང་ཡོད་ལྟར་སྐྱེད་ཁ་དང་ཞུ་རྟེན་སོགས་འཕར་མ་ལེན་པ།

འདོད་པ་བཅུ་གསུམ། (འདོད་པའི་རྒྱ་ལྷའི་སྨད་འཚོང་མ་བཅུ་གསུམ་ཡང་ཟེར) ར་ཀོ་ཤའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་ལས། གློག་གི་འོད་ཅན་མ་དང་། ཟླ་ལེ་མཆོག་མ་དང་། པད་དཀར་མ་དང་། ལག་བཟང་མ་དང་། དགའ་བའི་ཤིང་རྟ་མ་དང་། རབ་ཏུ་སྨྱོས་བྱེད་མ་དང་། མེ་ན་ཀཱ་དང་། སྒྲ་འདྲེས་མ་དང་། ལེགས་རྒྱན་མ་དང་། མཇུ་སྐྱེས་མ་དང་། ཨལ་སྦུཥཱ་དང་། ཆུ་ཤིང་བརྟན་ཅན་མ་དང་། སྐེད་ལེགས་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི། འོ་བྱེད་པ། འཁྱུད་པ། སོ་འདེབས་པ། སེན་མོ་འདེབས་པ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ། སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོག་པ། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། སྟེང་ན་འདུག་པ། དེ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་བརྒྱད་བརྒྱད་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །

འདོད་པའི་གཏམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་འཁྲིག་ཚིག་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བ།

འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་བཅུ། རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་རྟོག ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་བཅས་བཅུའོ། །

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་མཛེས་པ། སྒྲ་སྙན་པ། དྲི་ཞིམ་པ། རོ་མངར་བ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་བཅས་རྣམས་སོ། །

འདོད་ཞེན་ལོག་སྲེད། རང་གི་འདོད་པ་གང་ཡོད་ལྟར་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་པ།

འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་བདུན་ཏེ། སྔ་མ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནི་ནོར་ལྷ་བརྒྱད་དང་དྲག་པོ་བཅུ། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ཏེ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་དང་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་བདུན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་བརྒྱད་བཅས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བཅུ་བདུན་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་གྲངས་འདྲེན་དང་ངོས་འཛིན་སྐོར《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་གནས་གསུམ་པའི་ནང་གསལ།

འདོད་ཡོན། ཉེར་སྤྱོད་དམ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་ཟེར། དེང་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཚུལ་ལྟར་ན་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དཔེ་ལྔ། རལ་གྲི། མདུང་ཐུང༌། སྤུ་གྲི་ཁའི་སྦྲང་རྩི། སྦྲུལ་གདུག མེ་སུར།

འདོད་ཡོན་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྒྲའི་ཡོན་ཏན། དྲིའི་ཡོན་ཏན། རོའི་ཡོན་ཏན། རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

འདོད་ཡོན་ལྔའི་མཆོད་པ། གཟུགས་མེ་ལོང༌། སྒྲ་པི་ཝང༌། དྲི་བདུག་སྤོས། རོ་ལྷ་བཤོས། རེག་བྱ་ལ་དར་དཀར།

འདོད་ཡོན་ལམ་ཁྱེར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་ཀྱང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ནས་གོ་རྟོགས་མཐོན་པོར་སླེབས་ན་འགལ་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་དོན།

འདོད་རིས། རང་མོས། རང་འཐད།

འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་དེའི་ནང་གསེས་ལྷ་ལ་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང༌། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་དྲུག

འདོད་ལྷའི་འཆི་ལྟས་ལྔ། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་བ། མཚན་ཁུང་དུ་རྔུལ་འབྱུང་བ། ལུས་ལ་དྲི་ང་བ། སྟན་ལ་མི་དགའ་བའོ། །

འདོན། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཁྲལ་རྟེན་ས་ཁྱོན་གྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ། འདོན་རེའི་ཚད་ཆེ་ཆུང་ངེས་གཏན་མེད་ཅིང་འདོན་ཆེ་བར་སོན་ཁལ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ས་ཞིང་ཡོད་ལ། ཆུང་བར་སོན་ཁལ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུའི་ས་ལས་མེད། འདོན་གྲངས་ལ་གཞིགས་ནས་ས་བོགས་དང༌། དམག་ཁྲལ། རྟ་ཁལ་གྱི་ཁྲལ་སོགས་གང་འཚམ་རེ་རྒྱུག་དགོས། འདོན་རེར་ཀང་གཉིས་རེའམ་བཞི་རེ་ཡོད།

འདོན་ཆ་རྒྱུགས་སྤྲོད། དེ་སྔ་དགོན་པ་ཁག་གི་ཚོགས་འདོན་རྒྱུགས་སྤྲོད་བྱེད་སྟངས་རིགས་གཉིས་ཡོད། ༡. སོ་སོས་དགོན་པ་དེར་སླེབས་ཞུགས་བྱས་རྗེས་ཚོགས་གཞུང་གི་འདོན་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་བློ་འཛིན་བྱས་ནས་དགོན་པ་དེའི་མཁན་པོའམ་བླ་མ་དང༌། ཡང་ན་དབུ་མཛད་བཅས་ཀྱི

མདུན་དུ་ངག་ཐོག་ནས་རྒྱུགས་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།

༢. གྲྭ་དམངས་རྣམས་ཚོགས་ཁང་དུ་འཚོགས་ནས་ཇ་ཐུག… འཐུང་བའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་བློ་ཐོག་ནས་རྒྱུགས་སྤྲོད… སྲོལ་ཡང་ཡོད།

འདོན་ཆ་མེད་སྙོམས། འདོན་པ་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང… མེད་པ་གཉིས་མོད་སྙོམས་ཏེ་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་གཏོང་བ།

འདོམ་གཅིག (གང)ལག་པ་གཉིས་བརྐྱངས་པའི་ཚད་དམ་ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་སྟེ་འདོམ་གཅིག

འདོམ་པ། ཐུག་པའམ་ཕྲད་པ།

འདྲངས་པ། འགྲངས་པ། ཟས་ཀྱིས་ཚིམ་པ།

འདྲིལ་ཞིང་རྡང་བ། བད་ཀན་འདྲིལ་ཞིང་བརྡངས་བ།

འདྲིས་གཞུང་། སྔར་འདྲིས་པའི་ངོ་མ་བོར་བ་ལ་འདྲིས…… གཞུང་བཟང་པོ་ཟེར།

འདྲུ་དང་ཟླུགས་མཚམས་ཡུལ། འདྲུ་ཡི་ཧྲུས་རྒྱུད་དང་། ཟླུགས་མཚམས་ཧྲུས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

འདྲུབ། འཚེམ་པའི་དོན་ནམ་འདྲུབ་པ་སྐྱེ་ཚ་སོགས་སྨྲར…… གསོས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

འདྲུབ་སྐྱེ། ཚ་ཁ་སོས་པའི་སྨན་ཐང་།

འདྲུལ་བ། འགྲུལ་བ། སྐྱོད་པའམ་འགྲོ་བ།

འདྲེ། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། མི་རེ་རེ་ལ་སོ་སོར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷ་རེ་དང་། གནོད་འཚེ…… གཏོང་ཞིང་སྡིག་གི་བདག་པོ་བྱེད་མཁན་འདྲེ་རེ་ཡོད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། མི་དེ་ཤི་ཁར… རྐྱེན་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཤི་ན་འདྲེ་ལ་སྐྱེས་ཟེར། འདྲེ… ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ…… མཁན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གི་རེད་ཟེར་བའི… ཤོད་ཚུལ་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བོད… ཀྱི་བོན་ཆོས་ཁག་མང་པོའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལུས་པོ་དང… ཐལ་ཚར་རྗེས་སྒྲོན་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་མ…… གཏོགས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོས་ཡོད་ཟེར་བའི་འདྲེ་དེ་ནི། ཤི་མཁན་མི་དེ་ཡི་བླ་སྲོག་ལ་ཇམས་ནས་སྡོད་མཁན་གྱི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་དེ་ཤི་རྗེས་དེ་མེད་པར་མ་བཟློས་ན་དེས་ཁྱིམ… ཚང་དང་། མི་རྒྱུད་རྗེས་མ་ལ་མུ་མཐུད་ནས་གནོད་པ… སྐྱེལ་གྱི་རེད་ཟེར་རོ། །

འདྲེ་སྡོག ས་ཐོག་ལ་ཕར་ཚུར་སྐྱལ་རིལ་བརྒྱབ་པའི་དོན། ཁ་སྐད་ལ་འདྲེ་ཡོག་བརྒྱབ་པ་ཟེར།

འདྲེ་ཡི་འདུན་ཤུང་། གདོན་འདྲེ་འཚོགས་ས།

འདྲེད་དེ་བརྡབ་འཚོས་པ། འདམ་རྫབ་བམ་ཁྲུགས་རོམ་ལྟ་བུ་ཤོར་ནས་འགྱེལ་བ།

འདྲེན་མཆོག འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ནས་ཡར་འདྲེན…… མཁན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ།

འདྲེས་ཀང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འདྲེས་ཀང་བདུན(ཕུང་པོ། སྐྱེ་མཆེད། ཁམས། རྟེན་འབྲེལ། ཟས། བྱང་ཕྱོགས། ཆོས་བཅས)ལས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད… དང་། །རྣམ་ཤེས་རིག་ཚོར་ཁམས་དྲུག་སྟེ། །ཀུན་ཉོན་རྟེན… འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ང་གསུམ་ཉོན་མོངས་འདྲེས་སུ…… བཞེད། །ཕྱིན་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བདེན་པ་བཞི། །བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་པའི། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྙོམས་འཇུག་དགུ། །སྒོ… གསུམ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཏིང་འཛིན། །གཟུངས་སྒོ་སྟོབས…… བཅུ་མི་འཇིགས་བཞི། །སོ་སོར་རིག་བཞི་བྱམས་པ་ཆེ། །སྙིང་རྗེ་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཟུང་བཞི་རང་རྒྱལ་བྱང…… སེམས་དང་། །སངས་རྒྱས་མཁྱེན་གསུམ་ལྔ་བཅུ་ལྔ། །རྣམ… བྱང་འདྲེས་ཏེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་སྡོམ་ལྟར་རོ། །

འདྲེས་ཁྲིད། བོད་དུ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་འགའ་ཞིག་སེམས་པ་མི་བདེ་བའི་ནད་ཐོག་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ… སོང་ཚོང་ལ་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གདོན་འདྲེས་སེམས་བསྒྱུར་ཏེ་ཁྲིད་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་རེད།

རྡུང་ཆེས། རྡུང་ཆེས་སོང་བ་ཞེས་འགྲེལ་བའི་དོན་ལ་འཇུག

རྡུལ་ཕྲོད་ཀྱི་ཁ་ཟ། ཕྱུག་དར་ཕྲོད་ཀྱི་འདྲེའམ་ཚུབ་མའི་ནང་གི་འདྲེའོ། །

རྡུལ་ཕྲ་རབ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་དེའི་མཚན་ཉིད། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས།

རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད། རང་གི་ཚོགས་པ་ན་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་རྡུལ་གཞན་མི་གནས་ཤིང་། རྡུལ་གྱི་ནང་ནས་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། ཆ་མེད་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཤར་ནུབ་སོགས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན་ཤར་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེས་ནུབ་ལ་མ་རེག་པ། ནུབ་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེས་ཤར་ལ་མ་རེག་པའི་ཆ་དང་ལྡན་ན་ཆ་བཅས་དང་། དེ་ལྟར་ཆ་ཕྲ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཆ་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན།

རྡུལ་ཕྲན་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ཚོགས་པ་ན་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག

རྡུལ་བརྗེགས་དབང་། རྡུལ་བརྗེགས་ནི་རི་ཡི་མིང་ཡིན་པས་རི་ཡི་དབང་པོའམ་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གངས་རི་ཏི་སེ་འཛམ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་རི་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན།

རྡུལ་རྣམ་བརྒྱད། ས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། མེ་རྡུལ། རླུང་གི་རྡུལ་བཞི་དང་། གཟུགས་རྡུལ། དྲི་རྡུལ། རོ་རྡུལ། རེག་བྱའི་རྡུལ་བཞི་དང་བརྒྱད་དོ། །

རྡེ་ག སྡི་ག་སྡེ་ཟས་རིལ་གྱི་མིང་ངོ་། །

རྡེག་བརྗེགས་བརྒྱུས་པ། རྡེག་བརྗེགས་པ་སྡེ་རྡེག་པའམ་རྡུང་བ།

རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་གཅིགས་སུ་གསོལ། ས་གནས་སོའི་སྐོང་སྣེ་དང་ཏུ་མཚམས་ཕྱི་སྐབས་མི་གྲངས་རྩི་བྱེད་རྡེའུ་དང་། མི་དང་ས་ཆའི་མིང་འགོད་བྱེད་ཤིང་བྱང་མང་པོ་བཟོས་པ།

རྡེའུ་རྗེད། བོད་དུ་དར་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྩེད་མོའི་རིགས་ཤིག ཡོངས་གྲགས་སུ་སྦྲང་ཁུ་ར་ལུག་ཟེར་བ། འགྲོ་ལམ་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཐོག་ལུག་གཅིག་ལ་སྦྲང་ཁུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་སྦྲང་ཁུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལུག་ཚུད་ན་ལུག་ཤི་ཟེར་བ་ལུག་ཕམ་པ་དང་། ལུག་གི་རྗེས་སུ་སྦྲང་ཁུ་ཡོད་ན་ལུག་མོ་སྦྲང་ཁུས་འདེད་པ་ཟེར་བས་ལུག་གཡས་གཡོན་དུ་བྲོས་དགོས་པ། ལུག་གི་སྔོན་དུ་སྦྲང་ཁུ་ཡོད་ན་ལུག་སྣ་བདེ་ཟེར་བ་ལུག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

རྫ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། (གྲུབ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ) རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས (༡༨༦༧) ནས་མེ་སྟག (༡༩༢༦) ལོའི་བར་རྫ་སྟོད་གཙང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་པར་གསར་རྙིང་རིས་མེད་ཀྱི་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བྱོན། སྙིང་ཐིག་དུས་གཉིས་དང་། མཛོད་བདུན། རྫ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་པར་ཤིང་སྣ་ཚོགས་བཞུགས་པའི་རྙིང་མའི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར། མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་དང་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་མ་རྙེད།

རྫ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། རྗེ་འདིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ (༡༨༡༠) ལོར་གྲུབ་ཆེན་དགོན་གྱི་གདན་སའི་ཐོག་མར་ཡར་ལུང་པདྨ་བཀོད་ཅེས་པ་ཁམས་ཀྱི་བྱང་ཕྱ་ཤུལ་གསེར་ཐའི་སྟོད་ཡར་ལུང་གི་ས་ཆར་རྫ་གྲུབ་ཆེན་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། འབྲུངས་འདས་སོགས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

རྫ་སྐོར། རྫ་སྐོར་ནི་དེ་སྔ་བོད་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་ལ། རྒྱུག་སྟངས་ཐད་ལུང་ཚན་སོ་སོར་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ལྷ་སར་རྫ་སྐོར་རྒྱུག་སྟངས་ནི། གཡག་གི་རྭ་ཅོ་དང་ཡང་ན་ས་རྫའི་ཐོ་འབོག་གི་འབེན་བཙུགས་ཤིང་། རྒྱང་ཐག་སྤྱི་ཁྲི་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་ས་ནས་རྫ་གཡུགས་དགོས། རྫ་སྐོར་རྒྱུག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཡུགས་བྱེད་རྫ་ཡི་ལྗིད་ཚད་སྤྱི་རྒྱ་གང་ཙམ་ཡོད་པ་དབྱིབས་སྐོར་མོ་དང་གྲུ་བཞི་གང་རུང་མང

ཞིང་གཅིག་མཚུངས་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ཕྲུངས་ནས་སྤྱ་རྟིང་གིས་རྡོ་སྒོར་གཡུགས་ཏེ་འབེན་དེ་དག་གཏོར་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་འབྲི་གཡག་གི་རྭ་ཅོའི་རྩེ་ལ་ཛ་དམར་བཀོན་ཏེ་རྡོ་སྒོར་གྱིས་གཏོར་ཐུབ་མིན་འགྲན་པ་དང་། ཛ་དམར་གཡུགས་ཐུབ་ན་ལེགས་པར་བརྩི་སྲོལ་ཡོད། རྡོ་སྒོར་གཡུགས་སྐབས་རྒྱང་རྡོ་གཞུས་པ་ལྟར་མིན་པར་ལག་པ་དང་རྡོ་ཁ་བསྣུངས་ཏེ་འཁོར་པོར་གཞུས་ནས་དམིགས་སའི་འབེན་ལ་ཕོག་པ་དང་དེ་གཏོར་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྡོ་རྗེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཡི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་། རྩེ་དགུ་པ། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཞིབ་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི《རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན》དང་སོག་པོ་དམ་ཆོས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ཛས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

རྡོ་རྗེ་གླུ་འཛིམ། ཞྭ་ཏེ་དང་ཁྲི་ཆུ་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་ས་བཟང་པོ་དང་བསྲེས་པའི་འཛིམ་པ།

རྡོ་རྗེ་སྐུའི་མཚོན་དཔེ་བཅུ་གཉིས། སྒྱུ་མ། ཆུ་ཟླ། མིག་ཡོར། སྨིག་རྒྱུ། རྨི་ལམ། བྲག་ཅ། མིག་འཕྲུལ། དྲི་ཟའི་གྲོང་། འཇའ་ཚོན། གློག ཆུ་འབུར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སོ།།

རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། དེང་རབས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྨྲི་དང་ལྷག་པར་དགེ་སྐྱུན་གྱི་བྱ་བར་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་བོད་ལྗོངས་གཙང་གཡས་རུའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ངམ་རིང་རྫོང་གི་མདོག་གཞུང་ཁབ་ལྷ་ཐང་ཆུ་མིག་པ་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང(༡༩༡༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་གི་ཐོག་ཡབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༩༣༠)ལོར་རྩེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཨ་ཕ་མཚོ་སྔོའི་སྲས་དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་གི་གཡོག་ཏུ་གཏོང་གནང་བཞིན་སྲས་དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་དང་ལྷན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས། ཕྱག་ལས་ལོ་ལྔ་ཙམ་མཛད་ཞོར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གི་ཚད་མ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་དཀའ་ཆེན་འགྱུར་མེད་དང་། དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བརྡ་སྤྲོད་རིག་གནས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༩༣༥)ལོ་ནས་མཁན་དྲུང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ཡིག་མཛད་དེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དེ་རྗེས་རྩེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཟངས་རིའི་རྫོང་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ཟངས་རིའི་རྫོང་དཔོན་གནང་སྟེ་ལོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དེ་ནས་གྲོ་སྨྲི་རིམ་བཞི་སྲོལ་མདའ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དྲུང་ཡིག་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༩༤༦)ལོར་རྩེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་གཡོག་མཛད་ནས་རྒྱ་གར་རྡོ་ལིར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སྲོལ་མདའ་ཡར་འཕེལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་མཛད་དེ་ས་སྐྱར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཉམས་གསོའི་ཨར་ལས་ཀྱི་དོ་དམ་པ་མཛད། དེ་རྗེས་ཁོང་ཉིད་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་བོད་དམག་ཁྲུལ་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་གནང་སྟེ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་དང་། སྙན་ངག ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་ཏེ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་གི་བསྒྱུར་ཡིག་ཞུ་དག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཚན་མོར་ལས་འཁོར་སློབ་གྲྭར་ཕེབས་ནས་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་སོང་རྗེས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཡིག་ཆ་ཚང་མར་ཞུ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་བསྒྱུར་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་གསར་པ་ཁག་ཅིག་གཏན་འབེབས་མཛད། ལོ་བཅུའི་ཟང་ཟིང་ནང་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་ངོ་ཚབ་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་པེ་ཅིན་ནས་ཕ་ཡུལ

ཏུ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཏེ་དམ་
རིང་རྫོང་དུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་རིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གནོན་ཤུགས་དང་། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སོགས་གྲངས་
ལས་འདས་པའི་དཀའ་སྡུག་གི་འཕྲོད་དུ་འབང་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ལ་བཙངས་པའི་ལ་རྒྱ་མ་དོར་བར་རྟག་ཏུ་དཔེ་
གཟིགས་དང་ལྟུགས་རྩོམ་སོགས་གནང་ཡོད། རབ་བྱུང་
བཅུ་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༩༧༨)ལོར་ཟང་ཟིང་གི་དུས་
མཇུག་འགྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་ཉིད་ལའང་གུ་
ཡངས་ཐོབ་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཁྲིན་ཏུའུར་ཕེབས་ཏེ་
《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི》གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པའི་
ཐུགས་འགན་བཞེས། ལྕགས་བྱ(༡༩༨༡)ལོར་སླར་ཡང་
མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་བར་ལམ་གཡོན་གྱི་
བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པའི་དབང་ལས་གཏོར་བརླག་
ཚབས་ཆེན་ཕོགས་ཏེ་ཐ་ན་དཔེ་རྒྱུན་ཡང་བརླག་ལ་ཉེ་
བའི་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་བོད་ཀྱི་
གནའ་དཔེ་ཁག་གཅིག་བདམ་སྒྲིག་གནང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་
མཛད། ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར《རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་ཚིག་
མཛོད》ལ་ཞུ་དག་མཛད་དེ་སྔོན་གཞི་དྲག་པོ་ཞིག་ཙང་
ཕྱག་ལས་བར་མཚམས་ཆད་མྱོང་མེད། དེ་རྗེས་ཀྲུང་གོའི་
བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་དབུ་
འཛིན་གཞོན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཀྲུང་གོའི་བོད་
ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་གྱི་ལས་དོན་གཙོ་གཉེར་མཛད་དེ་
རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
མཁན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐོང་བ་དང་།
ལྷག་པར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་རིག་གནས་ཕུལ་
བྱུང་རྣམས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་སྔོན་བྱོན་མཁས་
པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ལས་བདམ་བསྒྲིགས་
གནང་ནས《གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད》ཅེས་
པའི་དཔེ་ཚོགས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཀོད་
གནང་མཛད། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་
ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོའི་གྲས་
བཀའ་བསྟན་དཔེ་བསྡུར་གྱི་སྒོ་ནས་པར་འགྲེམ་བྱ་རྒྱུ་དང་།
ཀྲུང་གོའི་བོད་བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་སློབ་གླིང་གི་ཆེད་བསྒྲིགས་
སློབ་དེབ《གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ལྡེ་མིག》ཅེས་
པའི་དཔེ་ཚོགས་དང་། སི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཡིག་སློབ་
གྲྭའི་ཆེད་བསྒྲིགས་སློབ་དེབ《གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་ཉིན་
བྱེད་མདུན་བསུས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ》ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་
སོགས་དཔར་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚད་མེད་གནང་ཡོད། མདོར་ན་མཁས་དབང་མཆོག་གི་
སྐུ་ཚེ་རྫིལ་པོར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཡར་ནས་ཡར་ལྷན་དུ་
ཡོང་བའི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཞུས་ཆེན་པ་དང་། ཀྲུང་གོའི་
བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ཆེད་
ལས་ལག་རྩལ་གྱི་གོ་མིང་དཔྱད་བསྡུར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་མི། ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་
གནས་ཀྱི་ཆེད་ཞུས་ཞིབ་འཇུག་པ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
སྐབས་བཞི་པའི་སྲིད་གྲོས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་
རྒྱུན་ལས་པ། སྐབས་ལྔ་པའི་སྲིད་གྲོས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱུན་ལས་པ། ལྷ་ས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་
པའི་བློ་འདོན་པ། བོད་དར་རྒྱས་རོགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་
ལྷན་ཚོགས་གྲྭ་སྒྲིག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི། ཀྲུང་གོའི་བོད་
བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་ནང་བསྟན་ཞིབ་
འཇུག་པ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ཡིག ཀྲུང་
དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལོ་
རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་བློ་འདོན་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཐུགས་
འགན་བཞེས་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་
ལུག(༡༩༩༣)ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གནས་
མཆོག་ལྷ་ལྡན་དུ་སྐུ་གཤེགས། བཀའ་རྩོམ་སྐོར་ལ《སུམ་
རྟགས་ཀྱི་སྙིང་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་འདྲེན་པའི་ཞོ་ཤ》ཞེས་
པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་ཁག་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་
ནི་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས《རྡོ་རྗེ་
རྒྱལ་པོའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་
གཅིག་བཟོས་ཏེ་པར་བསྐྲུན་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ལགས།

རྡོ་རྗེ་ཅན། འདི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་པ་དང་ལམ་གཉིས་སྒྲ་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད།

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསུངས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་མིང་།

རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་རྩལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་དབང་གསན་སྐབས་བཏགས་པའི་གསང་མཚན་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཡི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། རྡོ་རྗེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་། རྩེ་དགུ་པ། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། དྲིལ་བུ་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཀའི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་རི་མོ་འབུར་དོད་དུ་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་གི་དྲིལ་བུ་དང་། རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དྲིལ་བུ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཞིབ་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི《རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན》དང་། སོག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག》གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

རྡོ་རྗེ་གདན། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཡོད་པར《ཐང་ཟན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ནང་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། དེ་ཡང་གན་ཧྥོ་ལ་འདི་ཐོག་མར་བྲམ་ཟེ་མོ་ཛ་སའི་བུ་ཐ་ཆུང་གིས་བཞེངས་ཀྱང་ཟེར། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་ཀུང་བར་སྐབས་ཤིག་ན་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆག་གྱུར་པ་ལས། མ་ག་དྷའི་ཁྱིམ་བདག་འཆི་མེད་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཞིག་གསོས་བགྱིས་ཏེ་ད་བར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་སོང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཉམས་པ་ན། བྷར་མའི་ཡུལ་གྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་གསོས་བགྱིས་ཏེ་ད་བར་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་སོང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྐོར་ཉིས་འབུམ་ལྷག་གི་འགྲོ་སོང་བཏང་སྟེ། ས་བསལ་ཅིང་ཞིག་རལ་བཙོས་ཏེ་ད་ལྟ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་སོང་། དབུས་ཀྱི་གན་ཧྥོ་ལའི་རྩེའི་མཆོད་རྟེན་ཆུང་དུ་དེ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིང་ནང་དུ་སྟོན་པའི་རིང་བསྲེལ་བྲེ་གང་བཞུགས། ལྷ་ཁང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེང་མ་དེའི་ནང་དུ་རང་རེའི་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་སྟོན་བཞུགས་པར་གྲགས། སྐོར་ལམ་གྱི་རྫོའི་དྲ་མིག་འདི་དག་ཀུང་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞེངས། ཀ་བ་དེ་དག་གི་སྟེང་ན་མགོན་པོའི་ཞལ་བརྒྱད་དང་སྒྲོལ་མའི་ཞལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་མི་གཅིག་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་དངོས་གྲུབ་སྣ་རེ་ཐོབ་ཟེར། དེ་དག་ནི་ཀ་བའི་ནང་ངོས་པད་ཀོར་གྱི་དཀྱིལ་ན་མིའི་གདོང་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྤྱན་མིག་མི་འཛུམ་པར་བཞུགས་པའི་སྐུ་བརྙན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཐད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ངོས་ན་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བདུན་གཉིས་པར་དང་པོ་བཞེངས་པའི་ཤུལ་དུ་ཞབས་རྗེས་ཆ་གཅིག དེ་ནས་གོམ་པ་དོར་བའི་ཤུལ་ཞབས་གཡས་གཡོན་ཡ་སྦྲེལ་བ་ལྔ། སླར་ཡང་ཡུད་ཙམ་བཞེངས་སར་ཞབས་རྗེས་ཆ་གཅིག་བཅས་རྡོ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ལས་དེར་སང་ཡ་གཉིས་དང་ཆ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཙམ་ཡོད། དེ་ནས་ཞབས་བཅག་པའི་ཤུལ་སྐོར་ལམ་བྱང་གི་སྐྱེགས་རིང་པོའི་སྟེང་ན་

པཎྜའི་གླིང་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། བྱང་ངོས་དྲ་མིག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ཆུང་ངུ་བུ་ག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་དགྲ་བཅོམ་མང་པོའི་གདུང་བཞུགས་ཤིང་སྨྲ་སེན་སོགས་དེར་འཕང་ན་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྒོ་ཁེགས་པར་བཤད། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ར་བའི་འདབས་ན་དབུས་མ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པ་དང་པོར་བྱོན་སྐབས་དེར་བཞུགས་ཏེ་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དངོས་མ་མིན་པ་གཞན་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་གནས་ཡིན། དེ་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་གན་རྫ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་ཤིང་ཚིག་པ་རྣམས་ཀྱི་སོལ་བ་སྤུངས་པའི་སར་ཨ་ཀར་པོ་ཧྲི་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བྱང་ངོས་སྐོར་ལམ་གྱི་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཤིང་དེའི་རྩར་ར་ས་ཀུ་ལའི་ཁྲོན་པ་ཡོད། དེའི་རྩ་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དངུལ་ཆུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་འབྱུང་ན་ཞོ་ནད་དྲག་ཟེར། ཁྲོན་པ་མ་བྲུས་ཀུང་ཁ་ཁྱེར་གསལ་བར་ཡོད། འོན་ཀུང་ལོ་ཤས་འདིའི་འོག་ཏུ་འདག་ཞལ་བྱས་ཟིན་འདུག མཆོད་རྟེན་དབུས་མའི་སྟེང་ངོས་ན་སྟེགས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཞིག་ཡོད་ས་དེར་སྟོན་པའི་བཞུགས་གདན་གྱི་རྡོ་རྣམས་པོར། དེར་སྟོན་མཆོད་རྟེན་དབུས་ཀྱི་འདི་དང་འདྲ་བའི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་གྱི་དུར་ཁྲོད་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྡོ་ལ་བཞེངས་པའི་དུས་འཁོར་སློས་བསླངས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་ཅེས་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ། འདི་ཙམ་ཞིག་ཆག་ལོ་དང་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲོར་བས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ལ་གཞན་མང་དུ་བཤད་པར་དཀའ། དེ་ཡང་ཆག་ཆོས་དཔལ(༡༡༩༧ནས༡༢༦༤)སོགས་བྱོན་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་རེ་རྒྱུན་དུ་དགོན་གཉེར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པས་གནས་གཞི་རྟེན་དང་བཅས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཛཱ་ཀི་དག་གི་ལག་པར་སོར། མཆོད་རྟེན་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྩིགས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་རྟེན་འཛུགས་པ་དང་ཁྲག་མཆོད་བྱེད་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་དུ་མ་བྱས་པར་དགེ་བསྙེན་ཝྃ་རྨ་པྃ་ལ་ནས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། སྔར་ཡང་ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བདག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཁྲིམས་གཏུགས་སོགས་བྱེད་མུས་ལ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་འདུག

རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཚེ་ཆུང་གསུམ། ཚེ་བ་མྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ། འབྲིང་བ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ཆུང་བ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེའོ། །

རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི། བདག གཞན། སྦྱོར་བ། གསང་བ་དང་བཞིའོ། །

རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན།

རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག སོ་སོར་སྡུད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྲོག་རྩོལ། འཛིན་པ། རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ་སྟེ། ༡. པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད། ༢. པཎ་ཆེན་མེ་ཏྲི་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མེ་ཏྲི་མཁའ་སྤྱོད། ༣. རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཨིནྡྲ་མཁའ་སྤྱོད་བཅས་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་བཞུགས་སྟངས་དང་ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《གྲུབ་མཐའ་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》ནང་དུ་གསལ།

རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་མཚོ་མོ་ནི། དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡབ་གཞིས། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐུ་མཆེད་དུ་ལྷ་སྲུ་དགའ་ཚལ་བར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་ངག

དབང་བློ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་མཚོ་མོ་ཞེས་གསོལ། བསམ་སྡིང་གི་གདན་སའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། པོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་བཞེད་སྲོལ་ལ་མཁས་པའི་དམ་པ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། རིག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ཏེ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ནས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་སྙན་གང་སར་ཁྱབ། དད་ཐུས་རྣམས་ཆུད་བཟློས་སུ་མ་སོང་ཕྱིར་དགོན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེ་གནང་། དགོངས་གཏེར་དཔལ་མོ་སྙིང་ཐིག་སོགས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཡོད། དགུང་གྲངས་ཇི་བཞུགས་ཡིག་ལམ་མ་མཐོང་ཡང་སྐུ་འདས་ས་བསམ་ཡས་སུ་ཡིན་པ་དང་། སྐུ་གདུང་བསམ་སྡིང་དུ་གདན་དྲངས་འདུག

རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་པ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྡོ་རྗེར་རྩེ་མོ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག

རྡོ་རྗེ་རྩེ་མའི་དབང་རིམ་ཉེར་གཅིག རྒྱུད་ཆེན་རང་ཤར་ལས། དབང་པོ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རབ། འབྲིང་། ཐ་མ། རབ་ལ་བདུན་ཏེ། རབ་ཀྱི་ཐ་མ། རབ་ཀྱི་འབྲིང་། རབ་ཀྱི་རབ། རབ་ཀྱི་ཕུལ། རབ་ཀྱི་མཆོག རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། ། དེའང་མཐོང་ཚུལ་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་རེ། རྟོགས་པའི་ཚད་རེ། སྣང་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་རེ། གོ་བའི་དུས་རེ། ཤེས་པའི་ལྷ་ལུགས་རེ་ཤར་ནས་རང་རང་གི་ནང་གི་སྣང་བ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །འབྲིང་ལའང་བདུན་ཏེ། འབྲིང་གི་ཐ་མ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་རབ། འབྲིང་གི་ཕུལ། འབྲིང་གི་མཆོག འབྲིང་གི་རྩེ་མོ། འབྲིང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། དེ་ལའང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚད་རེ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་འབྲིང་གི་དབྱེ་བའོ། །ཐ་མ་ལའང་བདུན་ཏེ། ཐ་མའི་ཐ་མ། ཐ་མའི་འབྲིང་། ཐ་མའི་རབ། ཐ་མའི་མཆོག ཐ་མའི་ཕུལ། ཐ་མའི་རྩེ་མོ། ཐ་མའི་རྩེ་ཟིན་པའོ། །

རྡོ་རྗེ་ཆེར་མའི་ཡམས་ནད། （ལྷ་འབུམ་དཀར་ནག）འདི་ནི་དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཅོས་ཐབས་དཀའ་བའི་ནད་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་ནད་དེ་བོད་ལ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག དེ་ནི་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ནས་བོད་དུ་ཡོང་བའི་ཚོང་པ་དང་དེ་ཚོའི་དངོས་ཟོག་ནས་བོད་ལ་ཁྱབ་ནས་འགོས་པའི་ནད་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ནས་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་མི་སྣ་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་འབྲུམ་པ་ཐར་བ་ཞིག་མིན་ན་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་སླེབས་རྗེས་འབྲུམ་ནད་འགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་བཅོས་ཐབས་ལ་རྒྱ་རིགས་སྨན་པའི་སྔོན་འགོག་འབྲུམ་འཛུགས་སྨན་བཅོས་གྲུས་ཏེ་འབྲུམ་ནད་ཐོག་པའི་མིའི་ཐོར་ཀོག་བཤུས་པའི་ཁྲག་སྨན་དེ་སྔོན་འགོག་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྣའི་ནང་དུ་ཏུབས་འཛེན་བྱས་རྗེས་འབྲུམ་ནད་ཐོག་ཏེ་དྲག་སྐྱིད་བྱུང་ན་འབྲུམ་ནད་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། དེ་མིན་འབྲུམ་པའི་ཐོར་ཀོག་སྨན་ཆུ་དང་བསྲེས་ནས་དཔུང་པ་གཡས་གཡོན་ལ་རྨ་ཤུལ་གཏོད་པའི་ནང་ཐུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྔོན་འགོག་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཚོད་འདུག

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྟེ། འདི་ལ་ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་བཅས་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཚང་བ་དགོས། འདིའི་སྐོར་ཧཱ་ལའི་བླ་མ་སྐྱ་ཕྲེང་བདུན་པའི་གསུང《དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ》དང་། ལྷུན་གྲུབ་པཎྜི་ཏའི《རིག་འཛིན་དགའ་སྟོན》ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས།

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། འདི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་སྤྱི་དང་། རང་ལ་དབང་བསྐུར་མཁན་གྱི་བླ་མ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཅས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

རྡོ་རྗེ་བཞི། སྐུའི་རྡོ་རྗེ། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཅས་གསང་སྔགས་ལས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞིའོ། །

རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད། སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། ས་བོན་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ། གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ། ཡི་གེ་དགོད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་པད་ཉི་ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཉི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སླར་འདུས་པ་ལས་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད་པ།

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། སྐུ་མདོག་མ་ངེས་ཀྱང་། བཞུགས་སྟངས་ཞབས་སྐྱིལ་ཀྱང་། ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཁར་བརྟེན་ཅིང་། ཕྱག་གཡོན་དྲིལ་བུ་པང་ཁའི་སྟེང་ན་བཟུང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་བཞེས་པ། པད་མ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སྐབས་རེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད།

རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་། ཕྱིར་བཟློག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་སྦྱོར་འབྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། །དྲག་ཤུལ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཏིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །སྟངས་སྟབས་འདུག་སྟངས་བཟླས་བརྗོད་དང་། །སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱོར་དང་། །སླར་སྡུད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབང་། རབ་གནས། སྦྱིན་བསྲེག་བཞིའོ། །

རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ། ཕྱིར་ལྡོག་བཟློག་གཉིས། དབང་བཞི་བསྐུར་བ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ། གཏོར་མ། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ། དྲག་ཤུལ་སྒྲུབ་པ། རབ་གནས། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ། བདག་འཇུག་ལེན་ཞིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་པའོ། །

རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྷ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། སྟངས་སྟབས། འདུག་སྟངས། ལས་ལ་སྦྱོར་བ། སླར་བསྡུ་བ། བཟླས་བརྗོད། སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་པའོ། །

རྡོ་རྗེའི་རྐང་སྟབས་བཞི། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ། ལྔ་པ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ། །

རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཆོག་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྔ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་བསྣན་པས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྒྱད་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཟིགས།

རྡོ་རྗེའི་མཆེད་པོ། བླ་མ་གཅིག་གི་དྲུང་ནས་དབང་མཉམ་དུ་ཞུ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྤུན་ནམ་རྡོ་རྗེའི་མཆེད་པོ་ཟེར།

རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ལམ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་སྒོམ་ལམ་དང་། ས་བཅུའི་ནང་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན། རྒྱུད་བླ་མའི་བརྗོད་བྱ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟན་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྡོ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་མོ་ལུག(༡༡༢༧)ལོར་ཤབ་ཀྱི་དྲང་མདའི་ཐུ་ཞུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཐོག་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་ཟ་དགུའི་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་ཚོགས་དཔོན་མཛད་པས་སྣར་ཐང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཐམས

ཅད་དུ་གྲགས་པས་ཁྱབ། ཚོགས་པའང་ཆེ་བར་བསྡུས་ཤིང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༡༨༥)ལོར་སྐུ་ངན་ལས་འདས། གདུང་རྟེན་ནི་གདན་ས་དང་པོའི་གདུང་རྟེན་གྱི་ཤར་ན་བཞུགས་སོ། །

ཛོ་སྤྲེ། བང་རིམ་ཡོད་པའི་ཛོ་རྩིག

ཛོ་བ། སྨན་ཐུས་ནས་ངོ་བས་སྲིན་ནད་སེལ་ཞིང་ཐུས་འཛིར་འགོག་ཅེས་པའི་སྔོ་སྨན་དེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཔེ་སྙིང་འགའ་ལས་ཛོ་རྒོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ།

ཛོ་སྦྲིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཛེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཛོ་སྦྲིས་གསེར་མོ་ལྗོངས་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཧོར་ལུང་པ་ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེར་ཡབ་ལྷ་ལུང་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་ལྷ་ལུང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༨༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ས་ཕྱི་ལོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བཞེས་ཐོག དགེ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་གི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཨ་ཁྲུ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་སོགས་སྐྱེ་སྟོང་འཛིན་པའི་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན། ཨ་ཁྲུ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་ཚང་གི་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། མཁས་དབང་འབུལ་སྤུད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྲུབ་དཀར་པོ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ལྷ་རམས་འཕར་མའི་མིང་བཏགས་བཞེས། ནོར་བུ་གླིང་གའི་རྩོད་རྒྱུགས་སྐབས་ཨང་པོ་ཐོབ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཨང་དང་པོ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གླུ་འབུམ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་སྙན་གྱི་མེ་ཏོག་དགུང་དུ་འཐོར། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་མེ་སྦྲུལ་ལོ་ནས་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་ལྟར་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ཉེར་དགུའི་དཔར་གཞི་གསར་བཞེངས་ཞུ་དག་དང་། བཀའ་འགྱུར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞུ་དག་ལེགས་པར་མཛད། སློབ་མའི་ཚོགས་ཀུང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། གྲགས་ཆེ་བ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་གཞུང་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དང་། དེ་མིན་སློབ་གཉེར་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ལ་སྒྲ་སྙན་ངག་སུམ་རྟགས་སོགས་ཁྲིད་ནས་སྐྱིད་སྡིང་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༩༣༨)ལོར་གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་སྡོད་སྐུ་ཚབ་ཅང་ཚན་ཉིད་བརྒྱུད་ནང་སར་ཕེབས་དགོས་ནན་ཞུས་བྱས་པ་ལྟར་ལྷ་འཁོར་བརྒྱ་དཔོན་ལིས་ཏན་ཤུ་ཡོན་གྱིས་ཕེབས་རོགས་འོག་སྐུ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་དགོན་གསར་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་བྲལ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས། དེའི་རྗེ་གཞུག་ཏུ་འབར་མ

དང་། ཀམ་པོ་ཛ། སེང་ག་ལ། རོང་ཏན་སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་དེ་གའི་ཆོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྫིང་ཀྲང་གཞོན་པ་དང་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དུ་མ་བཞེས། གསུང་འབུམ་དེབ་གཟུགས་ལྷུགས་དཔར་མ་པོད་བཞི་བཞུགས་པ་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད། དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༩༨༩)ལོའི་ཟླ༡༡ཚེས༡ཉིན་མཚོ་སྔོན་དུ་སྐུ་གཤེགས།

རྡོ་སྨན་གཙོ་བོ་སོ་བཞི། སྨུག་པོ་སྤལ་རྒྱབ། དཀར་པོ་སྤལ་རྒྱབ། རྡོ་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ། གངས་ཐིག ཁབ་ལེན། བེ་སྣབས། མཆིར། ཕག་མགོ བྱི་མགོ གསེར་རྡོ། དངུལ་རྡོ། ཟངས་ཟིལ། གསེར་ཟིལ། དངུལ་ཟིལ། གྲུ་བཞི། ཅོག་ལ་མ། རྡོ་ཤྭད། ལི་ཁྲི། རྡོ་རྒྱ། རྡོ་མཁྲིས། གཤའ་རྡོ། ཤོང་རོས། བ་བླ། རྡོ་སོལ། བ་ཏྲུ། རྡོ་རྒྱུས། མཐིང་རྒྱུས། ཏི་ཚ་སེར་པོ། མཚལ། ལིག་བུ་མིག བཙག་ཡུག ཅོང་ཞི། རྡོ་ཐལ། ཏ་ཤིག་གོ།

རྡོ་ཚད་གཅིག བོད་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ།

རྡོ་བཟོ། བོད་འདིར་སྔ་རབས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་ནས་རྡོ་བརྡིགས་ཀྱི་ཁང་པ་དང་། རྡོ་བརྐོས་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཤེས་པ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་རྡོ་རྡིག་ལས་བཞེངས་པ་དང་། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་ཡང་རྡོ་རྡིག་གིས་བཞེངས་པའི་མཐོ་ཚད་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་སོ་དགུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་རྡིག་སྐབས་ཐོག་སོ་འོག་མ་བོད་ལུགས་ཀྱི་རྡོ་རྡིག་ཡིན། གཞན་ཡང་རྡོ་ལ་ཡི་གེ་དང་ལྷ་སྐུ་བཅས་བརྐོ་བའི་ལག་རྩལ་ནི་ཐོག་མར་བལ་པོའི་རྡོ་བཟོ་བའི་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། རྡོ་ལ་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་བརྐོ་བའི་ལག་རྩལ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་ནས་ཤེས་ཡོད། གཞན་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། ཞ་ལུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་ལྷ་ཁང་དང་། རྡོ་རྡིག་གི་མཆོད་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་སྐབས་དེ་དག་གི་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་རྡོ་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཐུབ། ད་ཡོད་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་རྡོ་བཟོ་མཁས་པ་མང་ཆེ་བ་བསྡུས་པའི་ནང་རིམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་འདུག རིམ་པ་དང་པོ་དབུ་ཆེན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་ཤིང་བཟོ་ཆེན་མོ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཁང་པའི་འཆར་འགོད་ས་བཀྲ་བཟོ་རྒྱུ། རྡོ་བཟོ་བྱིངས་ལ་རྡིག་བཟོའི་བཀོད་འདོམས་བྱ་རྒྱུ། རྡིག་བཟོའི་ཐིག་ཚད་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱུ། བཅག་གཏོང་སོགས་གལ་ཆེའི་རྡིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ངོ་མས་རྡིག་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་དབུ་ཆུང་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་ལས་ཡུལ་དངོས་སུ་འགོ་ནས་མཇུག་བར་རྡིག་པ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། དབུ་ཆེན་ལ་རོགས་རམ་གྱི་ལས་འགན་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན། རིམ་པ་གསུམ་པ་ནི་བྱིངས་གྲས་ཡིན་ཅིང་། ཁོ་ཚོའི་ལས་འགན་ནི་རྡིག་པ་གལ་ཆེའི་གྲས་ཕུད་པའི་གནད་ཆུང་བའི་རིགས་རྣམས་རྡིག་རྒྱུ་དང་། རྡིག་རྗོར་དགོས་པའི་རྡོ་ཆེན་བཟོ་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ། རྡོ་རིང་དང་། རྡོ་སྐས་ལ་དགོས་པའི་རྡོ་ཆེན་བཟོ་རྒྱུ། རྡོ་བརྐོས་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་བརྐོ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། རིམ་པ་བཞི་པ་ནི་དཀྱུས་མའི་གྲས་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་ལས་འགན་ནི། རྡིག་བཟོར་དགོས་པའི་རྡོ་ཆེན་བཤག་ལས་དང་། རྡོ་རྡིག་བར་གྱི་ཙབ་ལྷེ་བཟོ་རྒྱུ། རྡིག་པའི་བར་སྟོང་སྐོང་བྱེད་རྡོ་ཕྲུག་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བཟོ་རྒྱུ། རྡོ་གཡམ་བཟོ་དབྱིབས་འདོན་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་སྐབས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་རྡོ་བཟོ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ནང་དབུ་ཆེན(རྒྱུ་སྣོན་དར་རྒྱས)མི་གཅིག དབུ་ཆུང(དོལ་རྣམ་ལི་ལི་སོགས)མི

གྲངས་བདུན། ཕྱིངས་གྲས(ཟ་དམ་དགོས་འདོད་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། དཀྱུས་མའི་གྲས(གུ་ཙ་སྐྱབས་སོགས)མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡུལ་དང་མིང་བཅས་ཞིབ་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

རྫོ་ཡང་སྙིང་མི་ཐུབ་པ། རྫོ་འདེགས་མི་ཐུབ་པའམ་རྟིག་མི་ཐུབ་པ།

རྫོ་རིང་བཀའ་བློན་གུང་པཎྜི་ཏ། མཚན་དངོས། མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་ཏེ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་ཡབ་མདའ་རིས་སྐར་དཔོན་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས(དའི་ཆིང་བ་དུར་གྱི་གཅུང་པོ)དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྲས་གསུམ་ཡོད་པ་ནས་ཆེ་བ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན། འབྲིང་བ་གུང་པཎྜི་ཏ་འདི་ཉིད། ཆུང་བ་ལྷོ་བྲག་ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་གར་དབང་མཆོག་གྲུབ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཐོང་པའི་སར་ལོ་བདུན་གྱི་རིང་ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་མཛད་རྗེས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་སྒྲ་དང་ཞིབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས། སྙན་དངགས་བཅས་ཆ་ཚང་བའི་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུས་པར་བརྟེན་བྱ་དགའི་དངོས་པོ་མང་པོ་གནང་བ་མ་ཟད་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་མཚན་བསྟོད་ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གཅེན་པོ་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་ནད་མནར་གྱིས་འདས་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་གཉིས་ནས་འདས་པོའི་གཅུང་པོ་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ལ་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་ཐང་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་གོང་མ་ཆན་ལུང་ལ་ཞུས་པར་བརྟེན་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ(༡༧༤༠)ལོར་བཀའ་ཤབ་སྟེ་གཅེན་པོ་གུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་གྱི་གུང་གི་གོ་གནས་དེ་གཅུང་པོ་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ལ་སྐུ་མཐུད་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ(༡༧༥༠)ལོར་བཀའ་ཤབ་པ་ལྟར་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་བུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཕུ་ཅིན་དང་ལབ་ཏུན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོག་ཐག་བཏང་རྗེས། འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་སྡོད་པའི་ཨམ་བན་གཉིས་དང་། ལས་བྱེད། ཚོང་པ་སོགས་རྒྱ་རིགས་མང་ཆེ་བ་བསད་པའི་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས། ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བྱེད་གཏོ་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐོག་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་ལྷིང་འཇགས་ཡོང་བ་བྱེད་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེའི་ཕྱི་ལོ་བཀའ་ཤག་གསར་དུ་འཛུགས་སྐབས་བཀའ་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་ནོ་ཡོན་གུང་པཎྜི་ཏ་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཐོག དེ་ནས་བཟུང་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བདུན་པ(༡༧༨༢)ལོ་བར་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རིང་བཀའ་བློན་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་རྗེས་ན་རྒས་ལུས་གཙོང་གིས་དགོངས་ཞུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འང་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་བཀའ་ཡིག་བྱུང་འཕྲལ་ལས་ཀ་སྐུར་བཞིན་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོར་འདས།

རྫོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར། སྡེ་དཔོན་དགའ་བཞི་རྫོ་རིང་ཞེས་པ་ནི་སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དུས་སུ་མིང་གྲགས་ཆེ་ལ་འབྱོར་སྟོབས་རྒྱས་པའི་དཔོན་རིགས་སྙིང་ཁྲུངས་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་བཞིའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། རྫོ་རིང་གི་ཕ་མེས་རྣམས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་ནས་བཟུང་འབྲིང་དཀྱུས་ལ་མ་ལུས་པའི་དཔོན་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱ་བོའི་གྲས་ཁང་ཆེན་པ་དའི་ཆིང་བ་དུར་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དུས་གཞིས་བཀར་ཡོངས་ཀྱི་ལས་ཚན་བྱས་མྱོང་ཞིང་སྟོད་སྐར་དཔོན་ལས་ཐོག་སྐབས་མངའ་རིས་བརྒྱུད་བྲོས་འགྲོ་བའི་སོག་པོ་ཇུན་གར་བའི་དམག

རྣམས་རྨིག་མེད་དུ་བཏང་ནས་ཁོ་པ་ཆོས་ཀྱ་འཁྲིད་བྱས་པའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་རྙེན་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་སོགས་དགྲ་ལག་ནས་བླངས་ཏེ་ཉམས་མེད་རྗེས་འབུལ་ཞུས་པར་བརྟེན། གོང་མས་ཁོང་ལ་པའི་མིའི་ཚེ་ལོ་དང་སྨུགས་བཀའ་བློན་གཙོ་བོའི་ལས་འཁུར་བསྐོ་གཞག་མཛད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་བཀའ་བློན་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་དའི་ཆིང་བ་དུར་བསད་ཅིང་དབུས་དམག་མྱུང་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ལྷགས་སྐབས་དའི་ཆིང་བ་དུར་གྱི་གཅུང་པོ། བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་བོ་ཇོ་དྲུང་མདའ་རིས་སྐར་དཔོན་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་མངགས་པ་ལྟར་མདའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དཔུང་གི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་རྒྱལ་རྩེར་དབུས་དམག་ལ་གཡུལ་འཐབ་བྱས་ཏེ་འདས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་འཁོད་མ་ཐག་དགའ་བཞི་པར་གཟིགས་བསྐྱངས་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེའི་གཞུང་སྐེར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གང་སར་གོམས་འདྲིས་འཛིན་ཐང་ཆེ་བའི་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏས(མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན)མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་གི་བུ་མོ་རིན་ཆེན་སྐྱིད་འཛོམས་ཆུང་མར་བླངས་ནས་དགའ་བཞི་པའི་རྒྱུད་འཛིན་པ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་འཁྲུངས། བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཆུང་དུས་ནས་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏས་རྒྱུན་སྲོལ་གྱི་སློབ་གསོ་དང་སྦྱོང་བརྡར་གཏོང་རྒྱུར་དོ་ནན་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཛད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་བཟུང་སྔ་རྗེས་སུ་སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་སྐུ་རིལ་དང་། དགེ་བཤེས་ཐོགས་མེད། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་བླ་མ་ཆོས་རྫོང་པ་སོགས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གྲྭ་ས་ཁག་གི་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག སྙན་གཞུང་། འདུས་འབྱུང་བྱུར་རྩིས། ཚད་མ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་དོན་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏ་དང་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྫོང་པས《སྙན་ངག་མེ་ལོང་》ཐེངས་གསུམ་ཙམ་ཞིབ་ཁྲིད་མཛད་པ་དེས་ཁོང་གི་རྩོམ་རིག་གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་བློ་སྒོ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྨང་གཞི་སྲ་བརྟན་བྱུང་། ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏ་ས་དན(བོད་ལྗོངས་གོ་འཇོ་རྫོང་ཁོངས)དཔུང་འདུག་ལ་སྐྱོད་ཉེར་བུ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གཞུང་ལས་གོམས་འདྲིས་ཡོང་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་བཀའ་ཤག་ཡིག་ཚུག་དང་མགྲོན་དྲུང་གྲས་སུ་བཞག་ཐོག་ལྕགས་གླང(༡༧༨༡)ལོར་དངོས་སུ་ཞབས་སྟོད་ཞུས་པ(སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་སྲིག་ཁོངས་སུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ)དང་ཆབས་ཅིག་བཀའ་དྲུང་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས། ཆུ་ཡོས(༡༧༨༣)ལོར་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏའི་བཀའ་བློན་དང་ཛ་སག་གི་གོ་གནས་ཚེ་ལོ་བཅས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནས་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་རིང་བཀའ་བློན་གྱི་འགན་འཁུར་བྱས། ཟ་ཏམ་འཆང་བའི་གོར་ཁ་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་པས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་གཙོ་བོ་རྣམས་རྣམ་ཀུན་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་དང་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གཡེང་ནས་ཡུལ་འདིར་གཟིམ་ཆུང་སྐར་པའི་ཁང་དམག་དང་ཧ་དམག་ཁྲ་བསྡུས་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱུག་ཏུ་ཡོང་སྲོལ་ཙམ་ལས། རང་སྲུང་དྲག་ཤུགས་མེད་པའི་གནས་བབས་ཚོད་རྩིས་བྱས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་བལ་ཡུལ་དུ་རྟེན་བཞེངས་སྨན་སྐྱབ་བྱེད་མུས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་བཀག་ཉར་ཐོག་བོད་ཁུལ་གཅིག་མཚུངས་འགྲོ་རྒྱུགས་བྱེད་པའི་གོར་ཏམ་གསར་རྙིང་གཉིས་བར་གྱི་འཛའ་ཁྲུད་ལ་ཁག་བཏགས་ནས་མངོན་སུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གཉའ་སྐྱིད་རོང་གསུམ་གོར་ཁའི་མངའ་ཁོངས་སུ་རྩིས་སྲིད་བྱུང་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་

ཞིན་དགོས་བྱུང་ན་མི་ཞིགས་པ་སོགས་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བའི་བརྙས་བཅོས་དང་། སྔོ་ཏམ་གྱི་ཙ་ཚོ་སྒྲིག་པར་སྐབས་དེའི་རྒྱ་བོད་བླ་དཔོན་ཚང་མ་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རང་ས་བརྟན་སྲུང་བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་དང་བཀོད་མངགས་བྱས་ཐོག་རྫོང་ཁག་སོ་སོས་ཀྱང་ནང་འཛུལ་གོར་དམག་ལ་འགོག་དཔགས་ཀྱི་འཐབ་ལག་སྤྲད་ཀྱང་ས་སྐྱིལ(༡༧༨༨)ལོར་གོར་ཁའི་འདྲེ་ལག་ནག་པོས་གཉའ་སྐྱིད་རྫོང་དགའ་སོགས་བཟུང་ཞིང་སྟར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུ་གདུང་ཁག་མང་གནས་པའི་རྫོང་དགའ་ཚོས་སྣེར་གོར་དམག་ལྷགས་ཏེ་དངུལ་གདུང་རྣམས་ཀྱི་དངུལ་དང་གསེར་རྒྱན་གང་ཡོད་བཤུས་འཁྱེར་བྱས་ཟིན་རྗེས་རྩ་ཆེའི་གླེགས་བམ་དང་མཆོད་ཁང་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ལྷ་བླ་མ་བྱུང་རྒྱབ་འོད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ཡང་བཏོན་ནས་རྒྱ་ལམ་ཁར་དབྱུགས་པ་སོགས་ས་མཚམས་ས་ཁུལ་ཁག་གི་མི་ནོར་ཕྱུགས་གསུམ་ལ་གནོད་འཚེ་ཚད་མེད་གཏོང་བའི་བཙན་འཛུལ་ངན་སྤྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་གོང་མའི་བཀས་མངགས་ཨམ་བན་སྲ་ཀྲུང་ལ་རྒྱ་སོག་རོང་གསུམ་གྱི་དཔུང་དམག་སུམ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་ཏུང་ཁེ་པས་དགྲ་བོར་མཆོན་རྩེ་ནམ་ཡང་མ་གཏད་པར་ཞི་མཐུན་ཆིངས་འགྲིགས་བྱེད་རྒྱུ་ཁེ་ནར་ཤུ་ཚུགས་བྱས་སྐབས་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གོང་མའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་གོར་དཔུང་རང་ཁོངས་ནས་མཐར་སྐྲོད་བྱུང་མཚམས་གཞི་ནས་ཆིངས་འགྲིག་བྱས་ན་ལེགས་པ། ད་ལམ་ངེད་གཞུང་སྙེར་མངའ་འབངས་ཚང་མས་དམག་གྲོན་མཁོ་དགོས་ཞབས་ཞུ་དང་། ངལ་བ་དང་བླངས་བྱས་རིགས་སྟོང་ཟད་མི་འགྲོ་བ་ཅི་ནས་དགོས་རྒྱུ་ཡང་ཡང་བཟོད་ཀྱང་ཨམ་བན་སྲ་ཀྲུང་གིས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་གཞུང་བླ་ས་གསུམ་གྱི་ངོ་གཡོག་ལྔ་བཅུ་ཙམ་མདའ་གྱི་གདུང་གསུམ་གྱི་དྲག་ཆས་སྤྲས་པའི་གོར་དཔུང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་མཐའ་ནས་བསྐོར་བའི་ཆིངས་འགྲིག་བྱེད་ཡུལ་དུ་བཟུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་བོད་སྟོད་ཨམ་ཡང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དང་བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་སོགས་གཉའ་ནང་ཚོང་འདུས་སར་ཆིངས་འགྲིག་བྱེད་པར་བཏང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྔོན་ཚུད་ནས་གྲ་སྒྲིག་འཐུས་ཚང་ཟིན་པའི་གོར་དཔུང་གིས་རང་ལུགས་ལྷ་ཆེན་གྱི་དུས་མཆོད་དང་སྟབས་བསྟུན་ནས་གོར་དཔོན་ཛ་མ་དར་ཛ་ས་རམ་ཌོ་མ་བཀའ་བློན་རྗེ་རིང་དང་གཡུ་ཐོག་གི་འདུག་གནས་སུ་ཡོང་ནས་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་ཡིན་ཁུལ་དང་དོན་ཆེན་གསང་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཁུལ་གྱིས་ཞབས་གྲས་རྣམས་ཕྱིར་འདོན་ཟིན་རྗེས་གོར་ཁར་སྤྲོད་འོས་རྫོང་སྒོ་བསླུ་རིན་རྩ་ཆག་བྱས་ཚབ་ཏུ་གཉའ་ནང་ཁུལ་ནས་ས་ཁོངས་ཕྲན་བུ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡུལ་དེའི་ས་བཀྲ་བསྟན་པར་ཁོང་གཉིས་སེམས་གཡེང་བའི་སྐབས་སློ་བུར་ཁང་པའི་རྒྱབ་ནས་གོར་ཁའི་འཇབ་དམག་ལྷགས་ཏེ་གསོན་བཟུང་བྱས། བོད་མི་ཇོ་གཡོག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་ལས་དཔུང་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འདྲེ་དམག་དང་དཔའ་ངར་ཞུམ་མེད་ཀྱིས་གཡུལ་འཐབ་བྱས་ཏེ་ས་གཞི་ཚང་མ་ཁྲག་དང་མི་རོས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་མཐར་ཕམ་སྟེ་བཀའ་བློན་རྗེ་གཡུ་གཉིས་སོགས་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་བལ་ཡུལ་དུ་བཙན་ཁྲིད་བྱས། གཞན་ལམ་དང་སྐྱིད་རོང་ཁུལ་གྱི་གོར་དཔུང་རྣམས་ཐད་ཀར་གཞིས་རྩེར་དཔུང་འཇུག་གིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གསེར་དངུལ་གོས་དར་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་བཤིག་བཅོམ་འཁྱེར་གསུམ་གྱི་བཙན་འཛུལ་ངན་སྤྱོད་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བའི་སྐབས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་དུ་ཆེད་གཏོང་བྱས་པའི་དམག་དཔུང་གིས་གོར་དམག་ལ་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་འཐབ་ལག་སྤྲད་ཅིང་གོར་དམག་རྣམས་མཐའ་མཚམས་རྫོང་ཁ་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་མུར་བལ་ཡུལ་གླིང་གསུམ་བྱུང་བའི་ཤུལ་ཙམ་མེད་པར་སོང་ཉེའི་མཚམས་ཕྱི་དགྲ་ནང་འཁྲིད་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་བླ་མ་ཞྭ་དམར་བ་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད། གོར་ཁ་དབང་འཛིན་པས་རང་དབང

ཐང་གིས་བྲིས་པའི་གན་རྒྱའི་ཕྱག་དྲོན་བཞིན། བལ་ཡུལ་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཕྱིར་སློག་རྩིས་འབུལ་དང་། དེ་མིན་ཆ་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུ་ཁས་བླངས། རང་དམག་བལ་ཡུལ་ཡམ་བུའི་གྲོང་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་ནས་དམག་དཔུང་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་རྒྱལ་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་མི་རིགས་ཁག་དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབས་ཐོག་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་འཛུལ་པར་དྲག་ཤུགས་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་མེས་རྒྱལ་མངའ་ཁོངས་སྲུང་བའི་དཔའ་བོའི་མཛད་རྗེས་ཞིག་ཡིན། བཀའ་བློན་རྡོ་རིང་དང་གཡུ་ཐོག་གཉིས་ཀྲུང་པེ་ཅིན་དུ་ཆེད་འགུགས་བྱས་པ་ལྟར་འབྱོར་རྗེས་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ད་ལམ་གོར་ཁ་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་ངན་སྤྱོད་ཚབས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བྱས་རིགས་ཀྱི་ལན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་བློན་པོ་སྲ་ཀྲུང་རང་ལ་ཐོགས་ཡོད་ཅིང་། ངེད་ནས་དེ་འཕྲལ་ཁོ་པར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དྲག་པོ་གཅོད་རྩིས་ལ་ཁོ་པ་རང་གིས་ཉེས་པ་ངོས་བླངས་ཏེ་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད་འདུག་ཅེས་ཞབས་པ་སོགས་བཀའ་ཁྲིམས་བཙན་པོས་རང་སྲིད་སྲུང་བོད་པ་ཞི་དྲག་གང་ལའང་རང་སྐྱ་འཕེར་བའི་བློ་གྲོས་རྩལ་ནུས་ཡང་རྩེར་སོན་པ་བཅས་གསལ་པོར་མཚོན་པ་བྱས། ཡང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུའི་གོར་དམག་གིས་བཀུག་ནས་བལ་ཡུལ་ལ་ཁྲིད་སྐབས་ཞུམ་མེད་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྙན་རྩོམ་ལ། དཔའ་བོ་བཞིན་དུ་དགྲ་བོའི་དཔུང་གིས་སྐོར། །རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་ཟས་ལ་དུག་སེལ་བྱེད། །པོ་ཏི་བཞིན་དུ་ཐག་ཞགས་ཀྱིས་བསྡམས་ཏེ། །ནོར་བུ་བཞིན་དུ་ནམ་ཀུན་མེལ་ཚེ་བྱེད། །ཅེས་པ་སོགས་གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་པ་དག་ནས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ནི་སྙན་ངག་ཚིག་བཅད་རྩོམ་རྒྱུར་རྩོམ་ཤུ་དྲག་པོ་ཞིག་མིན། བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལ་རྩོམ་རིག་གི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་དགོས་དོན་ཡང་ཐད་ཀར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་པའི་ཚད་གཞིར་རག་ལུས་པ་ནི་ཏ་ཙང་གསལ་པོ་ཡིན་ན་རྩོམ་པ་པོ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ཚད་སྙན་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐོག་ད་དུང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ལའང་གོམས་འདྲིས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མིན་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་ལས་ངོ་བཤུས་བྱས་པའི་དུམ་བུ་དེ་ཆོས་མཚོན་ཐུབ།

རྡོ་རིང་ནང་མ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྡེ་སྲིད་མི་ཐོག་ལྔ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་གྱི་རི་ལྡེབས་སུ་བཞེངས་པའི་རྡོ་རིང་ཞིག་སྟེ། འདིའི་ངོས་སུ་ཡི་གེ་གང་ཡང་མེད།

རྡོ་རིང་ཕྱི་མ། རྡོ་རིང་དེ་ནི་ལྷ་སའི་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ད་དུང་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་རྡོ་སྐས་ཀྱི་གཤམ་དུ་རྡོ་རིང་གཞན་ཞིག་སྟེ་རྡོ་རིང་ནང་མར་སྟོས་ནས་མིང་དེ་ལྟར་ཆགས། རྡོ་རིང་དེའི་རྩེ་མོར་རྡོའི་ཆར་ཁེབས་རྟོག་བཅས་ཡོད་ལ་ངོས་གསུམ་ལ་བོད་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་བྱང་ངོས་སྟོང་པ་ཡིན། རྡོ་རིང་དེ་ནི་བོད་དུ་ད་བར་མཐོང་བའི་རྡོ་རིང་ནང་གི་སྔ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བློན་ཆེན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་བྱས་རྗེས་ལ་གཟིགས་བསྟོད་དང་ཞལ་བཞེས་བཀའ་གཙིགས་གནང་དོན་རྡོ་རིང་ཐོག་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྡོ་རིང་གི་ནང་དོན་ལ་བརྟགས་ན་བོད་ཀྱིས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་བླངས་པའི་ལོ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༧༦༣ ལོའི་མཇུག་ཙམ་ལ་བཙུགས་པར་མངོན།

རྡོ་ལ་ཕྱུ་གཟུག་འདྲུལ། རྡོ་ལ་ཤ་གཅུབ་པ་ལྟར་གང་འདོད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ལྟར་བསྒྱུར་ཐུབ་པ།

རྡོ་རུལ། བར་ཁམས་ཀྱི་ནང་ཚན་སོག་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཞིག

རྡོ་སྲིན་ཟན། རྩིག་རྫོར་འཁོས་པའི་རྡོ་ཁྲ་བོ་ལ་ཟེར། རྡོ་དེ་རིགས་གཤག་ལས་བྱེད་བདེ་བ་དང་། རྩིག་རྡོ་དང་ཆུ་འཁོར་གྱི་འཁོར་རྡོ། ཡི་གེ་དང་རི་མོ་སོགས་བརྐོ་རྒྱུ་བཅས

ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་ཆ་ཡིན།

ཛོའི་སྙིང་པོ། ཆུ་ནང་ཛོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་ན་ཛོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མདོག་གནག་པ་ལ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མདོག་དམར་པོར་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐིང་ལ་བཤད་པའང་སྣང་།

ཛོའི་ཕྲུ་མདའ། སྒོ་ཁ་བསམ་ཡས་ཀྱི་ནུབ་ངོས་དང་ཉེ་བ་ཡོད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་ནང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཁའ་དམག་གི་གནམ་གྲུ་གཅིག་ཛོའི་ཕྲུ་འདིར་ལྷུང་སྐྱོང་ཡོད།

ཛོར་ཐ་ཆེ། དོར་ཏ་ནག་པོའང་ཟེར། ཧོར་རྒྱལ་བུ་གོ་དན་གྱི་དྲན་པོ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག (༡༢༣༨)ལོར་ཧོས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་ཧོར་དམག་བོད་དུ་སླེབས། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེས་བསྲེགས། ར་སྒྲེང་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བུ་གོ་དན་ལ་སྙན་གསེང་ཞུས་ཏེ། གོ་དན་གྱིས་ས་པཎ་གདན་དྲངས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ།

ཛོལ་བོན། བོན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཛོལ་བོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་སྦྱོར་སྤྱོད་མི་སྣང་བས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་རབས་བོད་དུ་དར་བའི་བོན་ཆོས་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ། གང་ལྟར་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འབོད་པའི་གོ་དོན་ནི། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》གི་བོན་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཐད་དུ་འདི་ལྟར། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་ཁྲི་ལྡེ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་དབུས་ཀྱི་ངམ་ཤོད་འོན་ཞེས་བྱ་བར་ཏུས་གཤེན་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདྲེས་ཁྲིད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་ལ་མིའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་ནུས་པས་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ན་ལྷ་འདྲེ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཕན་གནོད་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད། དེ་ལ་གསོལ་མཆོད་དང་། ཡས་སྟག་གཏོང་ལུགས་འདི་འདྲ་བྱས་པས་ཕན་ཟེར་བ་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པ་བྱུང་། རྒྱལ་རབས་རྣམས་སུ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་རིང་ཆབ་སྲིད་བོན་གྱིས་བསྐྱངས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། བོད་ཡུལ་དུ་བོན་དར་བའི་ཐོག་མ་འདི་ནས་བྱུང་བར་མངོན། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་ཀྱི་བོན་རྣམས་ལ་མར་འདྲེ་སྲི་གནོན་པ་དང་། ཡར་རྒན་གྱི་ལྷ་མཆོད་པ་དང་། བར་ཁྱིམ་གྱི་ཐབས་འདོན་པ་གསུམ་ཙམ་ལས་བོན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་བྱུང་བས། ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་རིང་ནས་བོན་དར་བར་ཡང་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བསྟན་སྙིང་དགོངས་གཅིག》ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་གནང་མཛད་པའི་བཤད་སྲོལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐུའུ་བཀྭན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ཚོད་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་གོང་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་བྱུང་ཟིན་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཡང་བོན་གྱི་མཁས་པ་མི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པ་ལས་བོད་ཀྱི་བོན་ཆོས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་མི་བཅུ་གཉིས་མིན། བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ཚེ་མི་གཤེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱིས་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཞང་ཞུང་ནས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་དར་བའི་བོན་ཆོས་ཡིན་པ་ལས། བོད་དབུས་གཙང་གཅིག་པུའི་ནང་གསར་དུ་བྱུང་བའི་བོན་ཆོས་ཡིན་མི་སྲིད། གོང་དུ་བཤད་པའི་འོན་མདའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལོ་ན་ཆེན་པོར་སོན་ནས་བརྩམས་པའི་བོན་གཞུང་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་བོད་ས་གནས་རང་དུ་བྱུང་བའི་བོན་ཆོས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ཆོག་པ་དང་། དེ་ལ་བཛོལ་བོན་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་སྙམ་པས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་ཞུ།

ལྗང་། ལང་བའི་མིང་སྟེ། 《ཛ་བོ་ཛྷེའི་རྣམ་ཐར》ལས་དགེ་སྐྱོང་རྣམས་ནི་ང་རྒྱལ་གཞན་པས་ཆེ། ས་ཡི་བདག་པོ

འོངས་ཚེ་ཅིས་མི་ལྡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྡན་སྐྱོང་ཐང་། བར་ཁམས་ལྷན་མའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཐང་ཞིག་གི་མིང་།

ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་དབྱེ་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། སྲོག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །《མངོན་པ་མཛོད》ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གསུངས་ཤིང《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདིའི་སྟེང་སོ་སྐྱེ་སོགས་བཅུ་བསྣན་ནས་གྲངས་ཉེར་བཞིར་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

ལྡན་པ་གསུམ། ས་བོན་དང་ལྡན་པ། དབང་དང་ལྡན་པ། ཀུན་འབྱུང་དང་ལྡན་པའོ། །

ལྡན་མ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་གྲུབ། མཚན་གཞན་གདན་མ་སྟོང་དཔོན་ཞུ་བ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༩༠)ལོར་ཁམས་ལྡན་མ་ཁུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ལྡན་མ་བློ་ཆོས་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། རྗེས་སུ་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ཙམ་ལ་སྦྱིན་བདག་གིས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། བཀའ་རྩོམ《ཚུལ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རིག་པའི་ཉིན་བྱེད》《ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་བར་འབྱེད་པའི་གཏམ་གླུ་སྙན་དགོངས་རྒྱན་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་སོགས》མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༩༤༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྡན་མ་རྩེ་མངས། ལྡན་མ་ཙེ་མང་ཡང་ཞུ་ཞིང་། ཐལ་ཆེར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དུས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་ཆེ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་བོད་ཡིག་གི་དབུ་མེད་ལ་བཀས་བཅད་གནང་ནས་ད་ལྟ་བར་དར་བའི་དབུ་མེད་དེ་ནི་ལྡན་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན།

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་གང་ཞིག་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དོན་གཅིག དངོས་པོ་ནི་དེའི་མཚན་གཞི།

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྡུས་པ་བརྒྱད། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་དང་སྙོམས་འཇུག་དང་། སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་མིང་གི་ཚོགས་སོ། །

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི། གཤམ་གྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི། 《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། ཐོབ་པ། མ་ཐོབ་པ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། རྒ་བ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གཉིས། འདུ་ཤེས་པའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ། སྲོག་གི་དབང་པོ། རིས་མཐུན་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ། འཇུག་པ། སོ་སོར་ངེས་

པ། འབྱོར་འབྲེལ་བ། མགྱོགས་པ། གོ་རིམ། དུས། ཡུལ། གྲངས། ཚོགས་པའོ། །

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ། 《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ལས་བཤད་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་ནི། ཐོབ་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། རྒ་བ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ། འཇུག་པ། སོ་སོར་ངེས་པ། འབྱོར་བ། འབྲེལ་བ། མགྱོགས་པ། གོ་རིམ། དུས། ཡུལ། གྲངས། ཚོགས་པའོ། །

ལྡབ་ཧོར། (དཔྱ་ཁྲལ)དེ་སྔོན་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་མིང་ལ་ལྡབ་ཧོར་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་ནི་ས་གནས་སོ་སོའི་ལོ་རེའི་ཐོན་འབབ་ཐོག་ནས་བསྡུས་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་ཏེ། དེའི་ནང་འབྲུ་རིགས་དང་། པགས་པ། བལ། སྣམ་བུ། སླ་ཐི། རྩ་ཚའི་སྨན་རིགས། ཤ་ར། གསེར། དངུལ་སོགས་ཡོད།

ལྡམ་ལྡུམ། རྩ་བའི་བཅའ་བ་དང་ཤིང་ཐོག་སོགས་ཀྱི་མིང་།

ལྡུམ་པ། ཚོད་མ་མཁན་གྱི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི》ལས། སྐྱིད་སོས་ཚལ་དང་ཏ་ཙང་ཡང་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་ལ་ཕྲུག་གི་ར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སོང་བ་དང་དེ་ལ་ལྡུམ་པས་ལ་ཕྲུག་སྲུང་གང་བྱིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བུའོ། །

ལྡེ་རྒྱལ་པོ། བོད་རྒྱལ་ཉེར་གཉིས་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ལྡེ་སྣོལ་པོ་དང་ཡུམ་ས་བཙུན་སྨན་རྗེའི་སྲས། ཞང་ཞུང་ད་ས་ཏ་རིས་སྐུ་བོན་བྱས། སྨན་བཙུན་ལུག་སྐྱོང་ངམ་སྨན་བཙུན་ལུང་གོང་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་སྤྲིན་བཙན་འཁྲུངས།

ལྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་། མཁས་པ་ལྡེ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》འདི་ད་ཕན་རྩད་གཅོད་ཐེངས་མང་བྱས་མཐར་མི་སྒེར་འགའ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་ཐོས་བྱུང་ཡང་གཡོལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་མཇལ་བྱས་ཏེ་ལྟ་ཀློག་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་།

ལྡེ་སྣོལ་ནམ། (གནམ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་ཉི་ཤུ་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ་དང་ཡུམ་འོ་བཟའ་རི་མོ་མཚོའི་སྲས། ཞང་ཞུང་ཨ་ལ་དན་ཅིས་སྐུ་བོན་བྱས། ཁྲི་སྨན་རྗེ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ལྡེ་སྣོལ་པོ་འཁྲུངས།

ལྡེ་སྣོལ་པོ། (བསེ་ལྡེའུ་སྣོལ་པོ་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་ཉེར་གཅིག་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ་དང་ཡུམ་ཁྲི་སྨན་རྗེ་མའི་སྲས། ཞང་ཞུང་དར་མ་ཏ་རིས་སྐུ་བོན་བྱས། ས་བཙུན་སྨན་རྗེའམ་ཁྲི་སེ་བཙུན་གཉན་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ལྡེ་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས།

ལྡེ་སྤྲིན་བཙན། (རྒྱལ་སྤྲིན་བཙན་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་ཉེར་གསུམ་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ལྡེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་སྨན་བཙུན་ལུག་སྐྱོང་གི་སྲས། ཞང་ཞུང་མུ་ལ་མ་ཏོས་སྐུ་བོན་བྱས། ཉེ་བཙུན་མང་མ་རྗེའམ་གཉན་བཙུན་མང་མོ་རྗེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་རྒྱལ་ཏོ་རེ་ལོང་བཙན་འཁྲུངས། ལྡེ་བརྒྱད་བར་སོ་ཆུ་བོའི་གཞུང་ལ་བཏབ། མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་འདྲའོ་སྐད།

ལྡེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན། (འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན་ལྡེ་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་བཅུ་བདུན་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྡེ་དང་ཡུམ་མཚོ་སྨན་ཁྲི་དཀར་གྱི་སྲས། ཞང་ཞུང་མཚོ་མི་ཀུན་སྣང་གིས་སྐུ་བོན་བྱས། སེ་གཉན་མེར་མོའམ་བསེ་གཉན་མང་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་སེ་སྣོལ་ནམ་ལྡེ་འཁྲུངས།

ལྡེ་ཚབ། ལྡེ་མིག་བརྙུས་མའམ་སྟབས་བདེའི་ལྡེ་མིག

ལྡེམ་དགོངས་ཅན་བརྒྱད། ལྡེམ་པོ་བཞི། དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་བརྒྱད་དོ། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་ལ། ༡. གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་བརྫུས་ཏེ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༢. མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས···

ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༣. གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པའོ། ། ༤. བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། དོན་ཟབ་མོའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་རྣམས་བསྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ལ། ༥. ཆོས་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྙས་པའི་གཉེན་པོར་ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༦. དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་བརྙས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༧. དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གང་དག་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ལྟ་བུའོ། ། ༨. གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། སྦྱིན་པ་ནི་དམན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལེའུ། ལེའུ་ཞེས་པ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་བར་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་རིང་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་དང་ལེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱངས་ཞེས་པའི་ལེའུ་ནི་ཚིག་ཁྲུང་ལ་ནང་དོན་ངོ་མཚར་ལ་ཀློད་བྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་བློ་སྣ་འབྱེད་ཐུབ་པའི་རིག་རྩལ་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ངོ་མ་སྨྲས་ནས་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་འདྲ་བ་དང་། སྒྲ་འདྲ་བ། དབྱིབས་འདྲ་བ་སོགས་འདྲ་ཆོས་སྦྱར་ཏེ་མི་རྣམས་བློ་སྣ་འབྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལོ་ཆུང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་ཤེས་དེའི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཚན་རིག་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཚོག་པ་རེད། སྔོན་ངག་ལེའུ་གསུམ་པའི་གབ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་གསལ།

ལེའུ་གནམ་བོན་གཤེན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བོན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་གྲིར་ཤི་བའི་སྐབས་དེའི་གྲི་ཤེད་བོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་མ་ཤེས་ནས་ཁ་ཆེ་དང་། བྲུ་ཤ ཞང་ཞུང་གསུམ་ནས་བོན་པོ་གསུམ་གྲི་ཤེད་བྱེད་དུ་བོས་པ་གཅིག་གིས་ཇུ་ཐིག་དང་གཅིག་གིས་ཕྱུང་སོགས་བསྒྲུབས་ནས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བར་གཅིག་གིས་གཤིན་པོ་འདུལ་བ་དང་གྲི་འདུལ་བ་སོགས་བྱས་ནས་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བོན་གྱི་ཆོས་སྐད་དང་བསྲེས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་འཁྱར་བོན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ལྡེ་ལི། (འདོ་ལི) ཞབས་བྱམས་སམ། བྱམས་ཁྲི་ལ་གོ་དགོས།

ལྡོག་རྒྱ་བཅུ་གཉིས། རླུང་ཞི་ནས་མཁྲིས་པར་ལྡོག་པ། བད་ཀན་དུ་ལྡོག་པ། རླུང་མ་ཞི་བར་མཁྲིས་པར་ལྡོག་པ། བད་ཀན་དུ་ལྡོག་པ། མཁྲིས་པ་ཞི་ནས་རླུང་དུ་ལྡོག་པ། བད་ཀན་དུ་ལྡོག་པ། མཁྲིས་པ་མ་ཞི་བར་རླུང་དུ་ལྡོག་པ། བད་ཀན་དུ་ལྡོག་པ། བད་ཀན་ཞི་ནས་རླུང་དུ་ལྡོག་པ། མཁྲིས་པར་ལྡོག་པ། བད་ཀན་མ་ཞི་བར་རླུང་དུ་ལྡོག་པ། མཁྲིས་པར་ལྡོག་པའོ། །

ལྡོག་ཆོས། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ལྡོག་ནས་རྟོག་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས།

ལྡོག་ཆོས་གསུམ། རང་ཡིན་ལྡོག་ཆོས། རང་མ་ཡིན་ལྡོག་ཆོས། ལྡོག་ཆོས་ཕུང་གསུམ་ཙམ་མོ། །

ལྡོག་པ། རང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའོ།

ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅུ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནི་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ལས་སླར་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་མིན་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ནི། ༡. གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན། ༢. གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན། ༣. སྦྱར་བའི་ལྡོག་པ་ཅན།

༤ འགོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། ༥. གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན། ༦. རྟེན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན། ༧. དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། ༨. མཚུངས་ཆོས་འབྲེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྨྲས་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། ༩. མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་དང་འབྲེད་སྨྲས་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། ༡༠. རིགས་མཐུན་འབྲེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་བཅས་སོ། །

ལྡོག་པ་ཐ་དད། ཐ་དད་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ལྡོག་པ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །

ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །

ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག་པ་གཉིས། སྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག དགག་པར་གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག་གོ།

ལྡོག་པའི་སྟོབས། (ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས) གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་ནང་གི་གསུམ་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་སྡིག་ལ་བབས་ཀྱང་སྡིག་པ་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད་པར་འཕྲོ་གཅོད་པ།

ལྡོག་པ་གསུམ། རང་ལྡོག དོན་ལྡོག གཞི་ལྡོག

ལྡོང་དུས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆེས་སྔ་བའི་དུས་ནི་དུས་ཆེན་བཞི་དང་། མིའུ་གདུང་དྲུག ལྡོང་གི་དུས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་སྔར་གྱི་དུས་མིང་མང་པོ་ཡོད། མཚོ་སྔོན་དང་། ཆབ་མདོའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོ་ལ་རྗོ་ཤུལ། ར་ཤུལ། དམེ་ཤུལ། སེར་ཤུལ། ཡུལ་ཤུལ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་ནི་ལྡོང་གི་དུས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་ཆགས་ཤུལ་ཡིན་སྐད།

ལྡོངས་པ། གནས་སྐབས་སུ་མིག་མ་རིག་པར་བཟོ་བ་དང་ལོང་བར་བྱེད་པ།

སྡང་མིག་གཡོ། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའི་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་ལ་སྡང

མིག་ཟེར་ཞིང་། གཡོ་བ་ནི་ཀྱུག་ཀྱུག་སྟེ་དེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར།

སྣར་མ། སྙིང་ཆུང་།

སྣར་མའི་རྒྱན། དམག་ས་ནས་བྲོས་བྱོལ་སོང་བའི་སྣར་མའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཝ་ཡི་མཇུག་མའི་ཞྭ་གཡོགས་པ།

སྣལ་མ། སྣར་མ་སྟེ། སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བའི་མི།

སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། ཉེས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། བག་མེད་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། ཡོན་ཏན་དམའ་བར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

སྡིག་བཅུ་རང་བཞིན་གནས་སུ་དག སྔོན་ཆད་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་བ་ལ་འབད་བརྩོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་རང་གིས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སྤང་མ་དགོས་པར་བསམ་སྤྱོད་གང་ལའང་སྡིག་པས་མ་གོས་པས་ན་སྡིག་པ་བཅུ་པོ་ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་པའི་ངང་དུ་དག་ཟིན་པ་སྟེ་སྡིག་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའམ་སྡིག་པ་སྤངས་ཟིན་པའོ། །

སྡིག་ཆེའོ་མཆི་ན། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན།

སྡིག་བཏོ། སྡིག་ཏོའམ་སྡིག་ཅན།

སྡིག་ལྟུང་བཤགས་པ། སྡིག་པ་ནི་གླུ་བ་ཡིན་མིན་སུས་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། ལྟུང་བ་ནི་གླུ་པས་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཡོད་ལ་གླུ་པ་མིན་པས་བྱས་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། བཤགས་པ་ནི་སྔར་བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་ལ་སྡོམ་སེམས་བྱས་པ་ལ་ཟེར།

སྡིག་པ་མི་དགེ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །

སྡིག་པ་བཤགས་པའི་སྟོབས་བཞི། གཉམ་དུ་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི། རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཏེ་བཞི།

སྡིག་སྒྲིབ་ཁྲམ་ཟས་ཟ་བ། རང་གི་འཚོ་བའི་དོན་དུ་རང་གིས་སྡིག་པ་བསགས་པའམ། གཞན་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཟས་ཟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་སྡིག་པ་བསགས་ནས་བྱུང་བའི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཟེར།

སྡིག་བྱེད་མི་ལྷ། འབྲུ་མར་འཚིར་བ། སྨད་འཚོང་མ། ཆང་འཚོང་མཁན། བཤན་པ། སྡིག་བྱེད་རྒྱལ་པོ།

སྡིག་བསགས་རང་འཁུར། རང་གིས་སྡིག་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གིས་འཁུར་བ།

སྡུག་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡན་ལག་བདུན་དུ་བསྡུས་པ། གང་གིས་འཕེན་པའི་ཡན་ལག ཇི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཡན་ལག གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག གང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག གང་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་སོགས་ལམ་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་རོ། །

སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྲུབས་པ། བསྲུབས་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། བར་མ་མ་བསྲུབས་པ། སྲབ་ལ་མ་བསྲུབས་པ། ཆེས་སྲབ་ལ་བསྲུབས་པ། ཤིན་ཏུ་སྲབ་ལ་བསྲུབས་པ། བསྲུབས་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག

འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མྱོང་བ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡིག་ཆགས་སྲིན་འབུ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་གཞུང་གཞན་ལས་མཁྱེན་དགོས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། ཕྱི་ཐག་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག དགའ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དང་རྣམ་སྨིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་འགྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་གསུམ། སྡུག་པའི་དངོས་པོ་བྲལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་གཏན་དུ་སྡུག་པའི་དེ་བཞི། འདོད་འདུན་གྱི་གནོད་སེམས་ཀྱི་གཉིད་རྨུགས་ཀྱི་རྒོད་འགྱོད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དེ་ལྔ། ངན་སོང་དུ་རྒྱ་བ་བསྙེན་རྒྱུའི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་འཚོལ་གྱི་བསྲུང་བའི་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་མེད་པར་གྱུར་པའི་དེ་དྲུག སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པའི། སྡུག་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་དེ་བདུན། གྲང་ཚ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་དབང་མེད་པའི་བདག་ལ་གནོད་པའི་གཞན་གནོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་གཅིག་གི་དེ་བརྒྱད། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ནད་མེད་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དང་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་འདིའི་ཕྱི་མའི་དེ་དགུ། བཟའ་བ་བཏུང་བ་བཞོན་པ། གོས། ཕྱོས། མེ་ཏོག ཕྲེང་བ། གར། གླུ། རོལ་མོ་དང་། ཕྱུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་སྣང་བའི་ཡོ་བྱད་ལྔའི་ལྔ་སྐྱེ་བཅུ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་གཅིག ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྟོན་དང་འདིའི་རྒྱུ་བྱས་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ལ་ཡུན་རིང་བཟོད་ཐབ་མེད་དང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་གསུམ། ཐམས་ཅད་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་བ་དེ་བཞི། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དེ་ལ་བདག་གཞན་གནོད་པས་དང་། ཁམས་མ་སྙོམས་པས་དང་། མི་རིགས་བྱས་པ་དང་། བདག་བྱས་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་། སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ལྔ། འཇུག་པའི་མ་ངེས་དེ་ལ་ལུས་དང་མཛོ་དམན་འགྱུར་དང་ཕ་མ་གོ་ལྡོག་དང་བུ་ཆུང་མ་འགྱུར་དང་། གྲན་ལས་བྱེད། ཉོ་ཤས་འཚོ་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་གྲོགས་དང་ཉེ་བའི་སྣག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ངེས་པའི་དེ་དྲུག མི་འདོད་བྱས་པའི་དེ་ལ་ཚེ་རིང་བྱེད་བཟང་། རིགས་མཐོ། དབང་ཕྱུག་སྟོབས་ཆེན་ཤེས་པ་གཞན་ཕ་མ་འདོད་ཀྱང་ཕོག་ཟླ་འབྱུང་བའི་དེ་བདུན། ཕོངས་པའི་དེ་ལ་ཁྲིམ་པའི་བུ་ཆུང་མ་སོགས་འགྲིབ་པ་རབ་བྱུང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བ་མུ་གེ་དམག་འཁྲུག་དགོན་གཙང་རོང་ཉམ་ང་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་ངོ་ཚ་བ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཉམས་པ་ཕོངས་པ་བརྟེག་བཅད་བརླག་གསོད་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དམ་དགུ། རྗེས་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་ལ་འཇིག་པའི་ཟད་པའི། རྒ་བའི། ན་བའི། འཆི་བའི། ཆོས་ཅན་འཇིག་ཟད་སོགས་དང་། མ་ཉེད་མི་སྨན་པའི་དུ་ཁ། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེ་དགུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དེ་ལ་རྒྱུའི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་མེད་ཙམ་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དུ་ཁ་དང་མངོན་འབྱུང་རབ་དབེན་ཉེར་ཞི་རྫོགས་བྱང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདོད་ཁམས་ཀུན་སྤྱོད་ལས་སོ་སྐྱེའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ལྔ་དང་གནོད་པའི་ཡོ་བྱད་མེད་པའི་ཁམས་མ་སྙོམས་པའི་དགའ་འགྱུར་གྱི་ཉོན་མོངས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྔ་སྐྱེ་བཅུ་བཅས་པ། དེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །

སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ། དགྲ་མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ། གཉེན་སྡུག་པ་དང་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། གང་འདོད་པ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་དྲུག ངེས་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ངོམས་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། གྲོགས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་ཀྱང་ཟེར།

སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་ཤར་བ། ལུས་ལ་ནད་སོགས་རྐྱེན་ངན་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་གང་སྣང་བདེ་བའི་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར།

སྡུག་བསྔལ་ལྡོག་པ་ལྔ། མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱུང་བ། མ་བྱས་པ། འདུས་མ་བྱས་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཅས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི། མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་དོ། །

སྡུག་བསྔལ་བྱེ་བས་གཅེས་པ། སྡུག་བསྔལ་ཏ་ཅང་མང་པོས་རྟག་ཏུ་མནར་བ།

སྡུག་བསྔལ་བཞི། སྐྱེ། རྒ། ན། འཆི་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །

སྡུག་བསྔལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་གསུམ། འདི་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དཔེར་ན་ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཟེར་བ་དེ་རང་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དང་པོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲང་བའི་ཚེ་ཉི་མར་སྡོད་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བཞིན་རང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་དང་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཡིན་ཅིང་། འདི་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་ན་ཁྱབ་པ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བས་ན་འདུ་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན།

སྡུག་ལྟས། བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མངོན་མཚན་བྱུང་བ།

སྡུག་བདེན་གཉིས། ཕྱི་དང་ནང་གིའམ་རགས་ཕྲའམ་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས།

སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལྔ། སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ། སྨྲེ་ངག་འདོན་པ། ལུས་ལ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ། འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ། ལོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བ་བཅས་ལྔའོ། །

སྡུད་རིམ། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཞིག་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ས་ཆུར་ཐིམ་པ་དང་། ཆུ་མེར། མེ་རླུང་ལ། རླུང་སྣང་བ། སྣང་བ་མཆེད་པ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ། ཉེར་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་སྒོམ་ནས་རྩལ་སྦྱོང་དགོས།

སྡུམ་པ་མ་ཕུབ་པ། ཁྲིམ་མ་འཛིན་པ།

སྡུམས་བགྲིས་ནས། ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱས་ནས།

སློ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། སློ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའམ་གསང་མཚན་རཏྣ་བཛྲ་ནི་མཚོ་སྔོན་གཡོན་རུ་རྗེ་དྲུག་སྡིང་བདུན་རྗེ་ནྡ་ཡོ་ཆེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་བེ་ལེན་ནྣ་རྒན་ཞེས་པར་ཡབ་སོག་རིགས་ཀ་འབུམ་སྐྱབ་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་དུས་རོང་པོའི་ཤར་ཆོ་མོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེར་ཡབ་

ཡུམ་གཉིས་ནས་མཚན་ཞུས་པར་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གིས་དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་སྐུ་གོང་མ་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་གདན་དྲངས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་སྔར་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་ནས་བཅུ་བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དྲུང་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་རྗེ་གུང་ཐང་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་དཀའ་རམ་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྐབས་གྲྭ་ཚང་ཚ་གན་བེ་ཤིང་གི་ཁྲི་པ་ལོ་གཉིས་མཛད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་ཨ་ཏ་ཧོར་ཆེན་གྱི་དཔོན་བེ་ལིའི་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུར་ཕེབས་ནས་དོ་ལོན་བུ་ལག་དགོན་གསར་བཞེངས་དང་། ཧར་ཆེན་བེ་ལིའི་དགོན་པར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། དུས་འཁོར་དབང་ལན་གྲངས་ཁ་ཤས་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱམ་སོགས་དབང་རྗེས་གནང་། ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཆུ་རྟ་བར་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ལོར་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་ཀུན་གཟིགས་གཙོར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོང་སྐུའི་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཟིམ་ཁང་དང་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་པར་ཕེབས། དོ་དགོན་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོགས་ཆོས་རའི་སྒྲིག་འཕྲུར། བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་གང་ཅིར་དོ་དམ་ཞིབ་ཏིག་ཡང་ཡང་མཛད་པས་འཆད་རྩོད་ཀྱི་ཆོས་གྲྭ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པར་རྗེ་ཉིད་སྔར་ཡང་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡོངས་རྫོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ས་སྐྱའི་དུས་ལྟར་ཧོར་གྱི་རང་སྐད་དུ་འདོན་རྒྱུའི་སྲོལ་འཛུགས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༨༤༠)ལོར་ཆོས་འཁོར་སྐར་ཤར་ཕྱིན་གླིང་གསར་འདེབས་མཛད། དེར་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐུལ། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ལ་ལྕང་སྐྱ་བླ་བྲང་ཟུར་ཀྲུ་སིར་ཕྱུག་ཕེབས་ཏེ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། ཁོང་ལ་དུས་འཁོར་དང་ཀུན་རིག་དབང་བསྐུལ། དོ་ལོན་བུ་ལག་ཏུ་དེ་གར་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་དང་། དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ། རབ་བྱུང་བཅུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་བེ་ལིའི་དགོན་དུ་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་སྟོན་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་རིང་རྒྱས་པར་གནང་། བཀའ་རྩོམ《རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསང་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་རི་མོ》དང་། 《རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་པད་དཀར་ཕྲེང་བ》 《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང》 《རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ》 《བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱུང་གནས་ཆོ་ག》 《བསྟན་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ》སྐོར་སོགས་མང་དུ་མཛད། ཕྱིས་སུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་པ་དང་། ཕྱི་ལོག་ནང་ལོག་གི་དགོན་པ་མཆོད་གཞིས་དང་བཅས་པར་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གནང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་མ་གསར་སྒྲུབ་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོར་གཅིག་ཏུ་ཕན་པའི་མཛད་བཟང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དགུང་གྲངས་གོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༨༦༢)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

སྐེ་དགེ་སྐྱི་ཁྲབ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)

ཡོར་མདོ་སྤྱི་བཀའ་བླ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ནས་མདོ་སྨད་ཁུལ་ས་སྲུང་འགོ་དམག་ཁག་བསྐོས་ཀྱིས་གཏོང་གནང་མཛད་ཁོངས་སྡེ་དགེ་ཁུལ་དུ་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཁྲབ་ཟུར་དུ་མ་དགོས་པ་རྣམ་ཀུན་ཁྲིམས་འདོམས་བྱེད་སྒོ་ས་སྲུང་མདའ་དཔོན་ནས་གཅིག་ཕྱོགས་ཀྱིས་ས་མཚམས་དང་། གཞན་ཡང་བྱེད་དོན་ཆེ་གྲས་མདོ་སྤྱིར་སྟན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་ལས། དེ་ཁྱིངས་ས་སྲུང་མདའ་དཔོན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོལ་འཛུགས་ལྟར་ལམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པ་རེད།

སྡེ་བརྒྱད། འདི་ལ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི《གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་གྲངས་འདྲེན་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ》ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་ན། རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ༡. ལྷ། ༢. ཀླུ། ༣. གནོད་སྦྱིན། ༤. སྟོ་འབྱི། ༥. མཁའ་ལྡིང་། ༦. ལྷ་མིན། ༧. གྲུལ་བུམ། ༨. མིའམ་ཅི་རྣམས་སོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། ༡. དཀར་པོ་ལྷའི་སྡེ། ༢. ནག་པོ་བདུད་ཀྱི་སྡེ། ༣. དམར་པོ་བཙན་གྱི་སྡེ། ༤. སྨུག་པོ་དམུའི་སྡེ། ༥. ཁྲ་བོ་གཟའ་ཡི་སྡེ། ༦. ཤ་ཟ་སྲིན་པོའི་སྡེ། ༧. དཀོར་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྡེ། ༨. ནད་བདག་མ་མོའི་སྡེ་བཅས་སུ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། ཡང་རྙིང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་སྡེ་བརྒྱད་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ཁག་བཞི་ལས། དང་པོ། ཕྱིའི་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ༡. ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་སྦྱིན། ༢. ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟང་རིས། ༣. ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ། ༤. སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལང་ཀ་མགྲིན་བཅུ། ༥. བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམུ་རྗེ་བཙན་པོ། ༦. མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པ་ཧ་མགོ་ཅན་སོགས། གཉིས་པ། ནང་གི་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཀླུ་སོག་མ་མེད་པ། ༢. མ་མོ་ཙ་མུཎྜི། ༣. གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། ༤. གཟའ་བདུད་ནག་པོ། ༥. བཙན་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། ༦. བདུད་མོ་གསེར་མིག་མ། ༧. ཡུལ་ལྷ་མ་ཧཱ་དེ་བ། ༨. སྨན་མོ་འབྲུག་སྒྲོག གསུམ་པ། གསང་བའི་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ༡. དབང་ཕྱུག་མ་ཧཱ་དེ་ཝ། ༢. ཀླུ་འཆི་བདག་མགོ་དགུ། ༣. གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ༤. མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཛཱ་ཏི། ༥. བདུད་པོ་རལ་པ་རྒྱ་གཅིག ༦. སྲིན་པོ་ཡཀྵ་ནག་པོ། ༧. གནོད་སྦྱིན་སོ་ག ༨. གཟའ་ཁྲབ་འཇུག་བཅས་དང་། བཞི་པ། དྲག་པོ་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ༡. བཙན་སྨུལ་མགོ་ཅན། ༢. དམུ་བདུད་ཡ་བ་ཏི། ༣. བདུད་ནག་པོ་བཀྲག་མེད། ༤. སྲིན་པོ་སྲོག་གཅོད་ནག་པོ། ༥. ཀླུ་བདུད་ནག་པོ་སྨུལ་ཞགས་ཅན། ༦. སྒྲོལ་གྱིང་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། ༧. གནོད་སྦྱིན་སྲོག་གཅོད་ནག་པོ། ༨. མ་མོ་ནག་པོ་འཇིགས་མ་བཅས་སོ། །ད་དུང་དེ་མིན་པའི་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

སྡེ་བཅུ། རུ་སྡེ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་སྡེ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བུ་ཆུང་གཅིག སྐུ་སྲུང་གི་སྟོང་སྡེ་རེ་བཅས་བཅུ་ཡོད།

སྡེ་སྣོད་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས།

སྡེ་སྣོད་གསུམ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མོ། །དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་སྣོད་དམ་ཡང་ན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པ་སེམས་སམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་སོ། །

སྡེ་པ། འདི་ཕྱི་དུས་བོད་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་བ་སྟེ་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཟུར་ཆག་ནས་ཁ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་ཤར་དུ་འབོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐོག་མར་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཚོ་ཡོར་སྦྱར་ཞིང་ཕྱིས་རིན་སྤུངས། སྡེའུ་གདོང་། གཙང་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་འདུག

སྡེ་པ་ཕྱེད་བརྒྱད། བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་བཞི་བཞི་སྡེ་པ་རེར་བསྡེབས་པའི་ཀ་སྡེ་ནས་ར་སྡེ་བར་སྡེ་པ་བདུན་དང་། ཏ་ཨ་གཉིས་སྡེ་པ་ཕྱེད་དེ་སྡེ་ཚན་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དོ། །

སྡེ་སྣེ་ནས་འགན་ལེན་ཞུས་དོན། གྲོང་སྡེ་སྣེ་ཡོངས་ཀྱིས་འགན་ལེན་ཞུས་ཟིན་པ།

སྡེ་བཞི། འདིའི་སྡེ་བཞི་ནི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་སྡེ་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་སྡེ་བཞི་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡེ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་ཐར་པའི་སྡེའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཐར་པའི་སྡེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའོ། །སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡེ་གཉིས་ནི་དོན་ནམ་ནོར་གྱི་སྡེ་དང་འདོད་པའི་སྡེའོ། །དོན་ནོར་གཉིས་ཨརྠ་ཞེས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་དོན་ནམ་ནོར་གྱི་སྡེ་ནི་མང་དུ་ཐོབ་པ་བཙལ་བ་དང་ནོར་གསོག་བསྲུང་བྱེད་པའོ། །འདོད་པའི་སྡེ་ནི་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་སྡེ་བཞི་ནི། ཁྲིམས་ཀྱི་སྡེ་དང་། དམག་གི་སྡེ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྡེ། མངའ་ཐང་གི་སྡེ་བཅས་སོ། །ཡང་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་བཅས་སོ། །

སྡེ་བཞི་དཔལ། གོང་གི་སྡེ་བཞི་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

སྡེ་བཞི་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད། འོད་སྲུང་སྡེ་པ། གཞི་ཀུན་པ། ས་སྟོན་སྡེ་དང་། ཆོས་སྲུང་བ། མང་ཐོས་པ། གོས་དམར་བ། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྨྲ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལས་གྱེས་པ་བདུན། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ། ནུབ་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པ། གངས་རིར་གནས་པ། བཏགས་པར་སྨྲ་བ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་གྱེས་པ་ལྔ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པ། འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ་སྟེ་གནས་བརྟན་པ་ལས་གྱེས་པ་གསུམ། ས་སྒྲོག་རི་བ། བསྲུང་བ་པ། གནས་མ་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི་མང་པོས་བཀུར་བ་ལས་གྱེས་པ་གསུམ་མོ། །

སྡེ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ༡. གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ༢. འོད་སྲུང་བའི་སྡེ། ༣. ས་སྟོན་སྡེ། ༤ ཆོས་སྲུང་སྡེ། ༥. མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ། ༦. གོས་དམར་སྡེ། ༧. རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའི་སྡེ་བཅས་དང་། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ༨. ས་སྒྲོག་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༩. སྲུང་བ་པའི་སྡེ། ༡༠. གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ༡༡. ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༢. ནུབ་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༣. གངས་རིར་གནས་པའི་སྡེ། ༡༤ འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ༡༥. བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ༡༦. རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པའི་སྡེ། ༡༧. འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ། ༡༨. གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ན་གནས་པའི་སྡེ་བཅས་སོ། །

སྡེ་བཞིའི་ལུང་། འདུལ་བའི་ལུང་སྡེ་བཞི་སྟེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལུང་གཞི། ལུང་ཞུ་བ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་བཅས་བཞིའོ། །

སྡེ་གཟར་ལངས། ཡུལ་སྡེ་ནང་དུ་འཁྲུག་ལོང་བྱུང་བ།

སྡེ་སྲིད་འཁྲུངས་ཁང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་སྐུ་རི་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་ཤང་ཐྲན་ནང(སེ་ར་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས)ཕྱར་གྲོང་སྨད་ཅེས་སེ་ར་དགོན་པའི་མཆོད་གཞིས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པར་ཡབ་སྡེ་པ་ཨ་སུག་དང་ཡུམ་བུ་འཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་སྐུ་ཞང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པས་ཁྱིམ་ཚང་འདི་ནས་སྡེ་སྲིད་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། རྗེན་དུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་དང་སྐུམ་གྱི་རྒྱུན་ཡོད་པས་སྐུམ་རྒྱུན་དེ་ལས་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་མ་ཐེབས་བཞག་གནང་བའི་སེ་རའི་རིགས་གྲྭའི་ཁ་ཟས་བསྒྲིག་གི་ཡོད། རྗེས་སུ་ལྷ

བཟང་གིས་སྣེ་སྲིད་བཀྲོངས་པ་ནས་ཁང་ཁྲིམ་རྣམས་སེ་ར་སྐྱི་སོའི་ཁོངས་སུ་སྒྲུད་པ་ལགས་སོ། །

སྣེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་པོ། ཕག་གྲུ་སྣེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག(༡༤༣༩)ལོར་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཞལ་གྱི་སྨྲན་སྔར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོར་ཕག་གྲུའི་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ནང་སོ་མཚོ་སྐྱེས་པས་བློན་ཆེན་དང་། ཛོན་པ་རིན་ཆེན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཀ་བཞི་བཟུང་། སྣེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༤༨༥)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་དང་དབུས་སུ་སྣེ་གཟར་བྱུང་ཙང་ངག་གི་དབང་པོ་ཉིད་གང་ལའང་མ་ཕྱོགས་པར་སྒྲི་དཔོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་བར་འདུམ་ཁོ་ན་མཛད་པས་སྣེ་གཟར་གྱི་ཡོ་འཁྲུམས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། དེ་དུས་རིན་སྤུངས་པ་ཤཱཀྱ་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་འཛིན་འཁྲིར་བྱས་ཏེ་སྣེའུ་པའི་ལག་ནས་རྫོང་གཞིས་འགའ་ཤས་འཕྲོག་སྐབས་དེར་ལྷ་རིགས་རྣངས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པ་སྨན་སྔ་ཉིད་མ་གཏོགས་མེད་པས་བློན་པོ་འགའ་ཤས་གྲོས་ཏེ་རྫོང་ཁ་བའི་སྲས་མོ་ཞིག་གོང་མ་ངག་གི་དབང་པོའི་བདག་མོར་ཕུལ་བ་དེ་ལ་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། སྣེ་སྲིད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པ་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན་བསམ་མཛད། རྗེད་ཐང་གི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དང་། སྐྱབ་མཆོད་ཆེ་མོ་བཅས་ལ་བདག་རྐྱེན་བཟང་པོ་མཛད། ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཉང་པོ་གྲུ་ལ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པར་མཐུན་རྐྱེན་གང་ལེགས་སྦྱར་བ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡབ་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་མཐར་དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༤༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཆུ་གླང(༡༤༩༣)ལོར་མིང་གོང་མས་སྣེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་པོར་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་དང་གནང་སྩིན་གནང་། སྨན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཟིན་སྐབས་གནང་སྩིན་རྣམས་ཕྱག་མཛོད་ལ་བསྐྱལ་ནས་གོང་མའི་ཕོ་ཉ་ཕྱིར་ལོག

སྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་རླངས་ལྷ་གཟིགས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་བ་ཐོག་རྒྱུགས་པའི་ཉེ་གནས་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལ་ཕག་གྲུའི་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་ས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་དྲུང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་སི་ཏུའི་འཇའ་ས་བྱུང་བས་དེ་ནས་སྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཞེས་འབོད་དེ་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས།

སྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་བཅུ་གཉིས། ༡. སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན(༡༣༥༤ནས་༡༣༧༡) ༢. ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན(༡༣༧༢ནས༡༣༨༤) ༣. གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ(༡༣༨༥—༡༣༩༠) ༤. བསོད་ནམས་གྲགས་པ(༡༣༩༡—༡༤༠༨) ༥. གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན(༡༤༠༩—༡༤༣༤) ༦. སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན(༡༤༣༥—༡༤༣༩) ༧. གྲགས་པ་འབྱུང་གནས(༡༤༤༠—༡༤༦༨) ༨. ཀུན་དགའ་ལེགས་པ(༡༤༦༩—༡༤༧༣) ༩. རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ(༡༤༧༤—༡༥༡༣) ༡༠. སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ(༡༥༡༤—༡༥༦༤) ༡༡. ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ(༡༥༦༥—༡༥༧༨) ༡༢. འགྲོ་བའི་མགོན་པོ(༡༥༧༩—༡༦༡༧)(ས་སྐྱའི་རྒྱལ་རབས་འཕྲོས། ལོ་༢༦༤ལ་ཆོས་སྲིད་བསྐྱངས་སོ)

སྣེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ཛའི་སང་སྣེ་པའམ་གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འདི་སྣེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་མེས་པོ་ཡིན། གྲོང་སྨད་ཅེས་པ་ཁྲིམ་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་སའི་ཉང་བྲན་གྱི་མདར་ཡོད། གཙང་པ་སྣེ་སྲིད་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་བཀའ་དགེའི་བར་གྱི་འཁྲུག་རྩོད་ནང་གྲོང་སྨད་པས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པར་སྨན་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། གྲོང་སྨད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ

མཚོར་ཛའི་སང་སྡེ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབོད། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་འབྲུག（༡༧༥༢）ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཡེ་ཙེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་མཚོ་ཕྱོགས་བྱེས་པ་ཐེ་ཛའི་སང་སྡེ་པ་འཁྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ ཆིབས་ཞབས་སུ་ཕེབས། གོང་མ་ཤུན་ཀྲིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་ཛའི་སང་སྡེ་པ་འཁྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་མཇལ་འཕྲད་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་གོང་མས་གནང་ཆ་ཡང་བསྟུལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་བྱ（༡༧༥༧）ལོར་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ（བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ནམ་རྒྱ་ལེ་ཆོས་མཛད་ཡང་ཟེར）སྐུ་འདས་ཤིང་། ལྕགས་བྱི（༡༧༦༠）ལོར་འཁྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས། ལས་ཐམ་ནག་པོ་གླིང་གསུམ་མ་ཞིག་ཡོད། ཉང་བྲན་དུ་ཡོད་པའི་གྲོང་སྨད་པའི་འཛིན་ཁོངས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་ས་བརྟག་ཞུས་ནས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་བཏབ། ཆུ་རྟ（༡༧༦༢）ལོར་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་སྲུང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཇལ་བར་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་སྡེ་སྲིད་འཁྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ་བས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྡེ་སྲིད་མཆོག་ལས་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་སྐོར་ལ་སློབ་སྟོན་མང་པོ་ཞུ་གནང་མཛད། ཤིང་སྤྲེལ（༡༧༦༤）ལོར་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱི་རི་སྤྲུལ་ལྟར་བྱམས་གླིང་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཁང་གསར་རབ་བརྟན་གཉིས་ཆེད་གཏོང་གིས་རྒྱ་སོག་ས་མཚམས་འཁེལ་བའི་སོག་པོའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ལ་རང་སྡེ་རང་བཟུང་དང་ས་མཚམས་འཁེལ་བའི་རྒྱ་སྡེ་རྣམས་ལ་སྲུན་གཙེར་མ་བྱས་པར་སྡུར་ལུགས་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་བས་འཁོན་རྩོད་ཞི་འཛགས་དང་ཚོང་འབྲེལ་སྡུར་སོར་ཆུད་པ་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་བཀའ་བཀོད་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་བསྟན་སྲིད་བྱ་བ་ཡོ་དགུ་བསྒྲུབས་ནས་ས་གླེལ（༡༧༦༩）ལོར་འདས་པའི་ཞབས་མཇུག་ཏུ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་སུ་སྐུ་འབུམ་ཁང་ནང་དངུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད།

སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ། པ་སྣམ་ཁུལ་སྐོར་སྤེལ་བཞི་པའི་མི་སྣ། རྒྱུད་ཐོག་ཆུང་དུས་སྤེལ་བཞི་ཆོས་མཛད་ཟེར་བ་སྟེ། ཐོག་མར་བཤད་སྒྲ་བཀའ་བློན་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་བསམ་ཡས་ཉམས་གསོར་བཞུགས་སྐབས་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་བྱུང་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་བསམ་ཡས་དཀར་མའི་ལས་ཀ་བྱས་རྗེས་རྩིས་ཚད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཞོལ་ལས་ཁུངས་སུ་དོ་དམ་གནང་བ་དང་། རྩིས་ཚད་སླུབ་དམིགས་མེད་རྐྱེན་སྐོར་སྒོ་ཞག་བདུན་གཡོག་ཏེ་རྫོལ་གཞིས་སུ་ས་འཛིན་གཏོང་རྒྱུའི་རྩོན་དུ་ཞོལ་རྫོ་རིང་སྐད་དུ་འཇོག་རིང་བཀའ་བློན་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་རྩེར་ཕེབས་སྐབས་གཟིགས་ཏེ། བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུས་ནས་དཀར་མའི་རྩིས་ཚད་རྣམས་བཤད་སྒྲ་རང་ནས་སླུབ་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དོ་བདག་སྤེལ་བཞི་ཆོས་མཛད་བཤད་སྒྲར་གསོལ་རས་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་སྣན་ཞུ་ཕུལ་བར་རྒྱལ་བློན་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་བ་ལྟར་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ནས་བསླུས་ཏེ་བཤད་སྒྲར་ཉར་གནང་གིས་ཕྱི་འགྲོ་སོགས་ལས་དོན་བྱ་སྒྱུར་བཤད་སྒྲའི་སྲས་མོ་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱུང་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་ཐང་ཆེ་ལ་ཡིག་རྩིས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་བཤད་སྒྲ་བཀའ་བློན་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ནི་མི་དཔྱད་བརྟག་པར་མཁས་ཤིང་། རིགས་སྲས་མེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བཤད་སྒྲའི་མིང་ཐོག་ནས་ཞབས་སྡོད་ཞུ་གནང་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ（༡༨༣༨）ལོར་བོད་དང་ལ་དྭགས་དམག་འཁྲུག་སྐབས་དབུས་མདའ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་དབུས་གཙང་ཡུལ་དམག་གི་འགོ་འཁྲིད་ནས་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ཞ་རོལ་པོའི་དམག་དང་འཐབ་ལག་འཐྲོད་དེ་བོད་དམག་ནས་གདོང་གཏུག་ལག་འཛིངས་བྱས་པའི་སྐྱིད་པོར་ལ་སེང་གི་དམག་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་བསད་པ་དང་། བདུན་བརྒྱ་སྐོར་གསོན་བཟུང་བྱས་པའི་ཁོངས་སུ་ལ་དྭགས་པའི་བཀའ་བློན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད

པ་ཚང་མ་སྐྱིལ་མི་དང་བཅས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྫངས། དེ་དང་དེ་འདྲའི་དམག་འཐབ་རིམ་པ་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཐར་རྒྱལ་ཁ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་བཀའ་བློན་གྱི་གོ་གནས་ཐོབ། དེ་ནས་མོན་པ་ཤེས་རབ་གྲགས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་མགོ་བཅོལ་ནས་མོན་ཁྲུལ་ཟང་ཟིང་སྐབས་ཏ་དབང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཐའ་འདོམས་ཞིབ་དཔྱོད་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༨༤༤)ལོར་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་སྨར་ཁམས་དང་བྲག་གཡབ་ས་ངན་སོགས་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༦༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ཨལ་ཅི་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་ཤེ་བམ་འགོ་མཆན་ཞུས་རིགས་ཚང་མར་སྲིད་ཐམ་གནང་ཐལ་ཆེ་བར་བརྟེན་ཞབས་པད་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་སར་སྐྱབས་མགོན་སྤྲུག་གི་ཕྱུག་ཐམ་ལའང་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོས་ཐམ་འཛིན་ཞུས་ཏེ་སྤྲུག་ཐམ་སྤུལ་སྐབས་རྩེ་སྡེ་དྲུང་ཚང་འཛོམས་ཐོག་གནང་ལམ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་སྲིད་ཐམ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་གནང་ཐུབ་ན་ཚབ་སྲིད་ལ་ཐལ་ཕྱུས་མི་ཡོང་ཚུལ་དགོངས་འཆར་གནང་བ་དེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་དགོངས་པར་མ་བབས་པར་དོན་གནད་ཆུང་དུ་ཞིག་ལ་བསྣད་བཏགས་ཀྱིས་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ། སྣེ་མོ་བྱ་སྒོ་གཞིས་སུ་ཚུལ་མཐུན་སྡོད་དགོས་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་། བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བློན་འཇང་སྒ་བྷུར་རཎ་དང་དེ་སྟོན་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོད་སྐབས་བཤད་སྒྲ་སྣེ་མོར་བཞུགས་རིང་འཚམས་འདྲིའི་ཡི་གེ་འགྲོར་བས་རྐྱེན་བྱས་སྲིད་སྐྱོང་གིས་བཀའ་ཤག་དང་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་མདའ་དཔོན་ཐོན་པ་དམག་མི་བཅས་བཏང་སྟེ་བཤད་སྒྲ་གསོད་ཅེས་ཁ་གསལ་གསུང་མེད་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་བཀའ་མངག་དང་ཉེས་བསྒྲགས་བཀོད་རྒྱུ་དང་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་ཅུང་མདའ་དཔོན་ཐོན་པས་སྣེ་མོ་བྱ་སྒོ་གཞིས་ཀྱི་སྒོ་ཁང་ནང་དམག་མི་དང་བཅས་མཚན་འགེབས་བྱས་ཐོག་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་རྒྱ་དེ་བཤད་སྒྲར་ཕུལ་བ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྡོག་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བའི་ཚིག་འདིར་བལྟས་ན་ཕལ་ཆེར་གསོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཏེ། སྟོན་ཆད་ཞབས་ཞུ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བཤད་སྒྲར་འགྱུར་སྣང་དང་། དེ་ནས་ལས་མཚན་ཟིག་པ་རིམ་འཛོགས་ཀྱིས་ལ་སེང་དམག་གི་བྱས་རྗེས་ལ་བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་སོགས་ཞིབ་གསུང་གནང་ནས་ད་སྐབས་གསོད་བརྟུང་ག་རེ་གནང་ནའང་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་གནང་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་གསུང་པ་དང་། ཐོན་པས་བཤད་སྒྲ་གསོད་རྒྱུའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྣེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་དུ་ཚེ་བཅོན་ལ་བཞག་ཐོག་མདའ་དཔོན་ཐོན་པ་ལྷ་སར་ཕྱིར་འཁོར་ནས་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་ཤག་ལ་བཤད་སྒྲ་ལོ་རྒས་ནད་གཅོང་ལ་བརྟེན་སྐུ་གཟུགས་བཟོས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེ་བཅོན་དུ་བཞག་ཡོད་ཅེས་ཞུས། དེ་རྗེས་བཤད་སྒྲ་དང་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཡོན་ཡིན་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་གྲྭ་ཤར་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྣེ་མོར་བཤད་སྒྲ་གང་དུ་བཅུག་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ནས་གྲྭ་པས་བཙོན་སྲུང་བ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོང་ཐབས་ཀྱིས་སྣ་ཏུའི་ནང་ཡིག་འགྲུལ་བརྗེ་རེས་བྱས་ཏེ་མཐར་དགའ་ལྡན་པས་བཤད་སྒྲ་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་གྱི་བཙོན་ནས་འདོན་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་བཞིན་པའི་ཁར་འབྲས་སྤུངས་རིགས་གྲྭ་ཆེན་མོའི་མཆོད་ཕོགས་ཆག་པའི་སྐོར་ལ་འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་དམངས་དང་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་དབར་ལ་འཁོན་གཞི་བྱུང་བའི་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་པའི་རྒྱབ་རྩ་དགའ་ལྡན་པས་བྱས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་དང་ངོ་རྒོལ་བྱས་ནས་དགའ་འབྲས་གྲྭ་ཤར་ཁག་གཅིག་གིས་སྣེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་ནས་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་ཕྱི་ཉིན་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞབས་ཚོ་ལྷ་ས་བླ་བྲང་སྟེང་དུ་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོགས་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བཤད་སྒྲས

ཁོང་གི་སྐུ་ཕྱིའི་ལས་ཀའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དོན་སྐོར་ལྟུངས་ཀྱི་ནག་མེད་ཉེས་འགེལ་བྱུང་ཚུལ། སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་གི་གཞུང་དོན་མཛད་འཛོལ་བྱུང་རིགས་ཚང་མ་ཞིབ་གསུངས་རྗེས་ད་ཆ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་དང་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་ལས་འགུལ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞིའི་སྙིང་པོར་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་རང་ཉིད་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་ན་བརྗོད་མེད་དང་དེ་མིན་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་ངོ་རྒོལ་མཐར་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་མཐའ་ཚིག་ཆེན་པོ་གནང་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་སུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གཅིག་པུ་ལས་མེད་གཟིགས། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་དར་ཧན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་ཉེ་ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་སོགས་སེ་རར་བྲོས། དེར་ཡང་བཞུགས་གློས་མ་བཟོས་པར་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྲོས་ཐེབས། དེ་ཕྲལ་དགའ་འབྲས་ཐུང་སྤྱིས་མཆོད་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་ཚོས་སྤྱི་ཞུས་ལྟར་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བདུན་ལས་མ་ཐེབས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཚུལ་བཞེས་ཐོག ནང་དོན་སྲིད་དོན་ཕྱག་རོགས་ཞབས་ཞུར་བཀའ་བྲུར་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་ནོ་མི་ཧན་གྱི་ཚོ་ལོ་དང་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་བསྐོ་གཞག་གནང་། བཤད་སྒྲ་རྗེན་སྐུ་པོ་ཡིན་ཡང་དབུ་སྐྲ་བཞར་བས་གྲྭ་གཟུགས་ལ་རྟེན་ན་བཟའ་བཞེས་ཕྱོགས་སྡེ་སྲིད་འདྲ་བ་མི་བཞེས་མཐུ་མེད་བྱུང་བས་སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་ཞེས་གྲགས། སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་ནས་པེ་ཅིན་དུ་མན་ཇུ་གོང་མར་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་པའི་རེ་ཞུ་གནང་ཡང་ནུས་ཐོན་མ་བྱུང་བས་ལྷ་སྡོད་མན་ཆིང་ཨམ་བན་བརྒྱུད་སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲར་ལྷ་རབ་སྲིད་སྐྱོང་མཚན་གནས་རང་འཇགས་ཐོག་བོད་ལ་ཕྱིར་ཡོག་ཆོག་པ་དང་མཆོད་གཞིས་ཁར་དབང་རང་འཇགས་ཡོང་བའི་སྐྱབས་བསྐུལ་ཞུས་པར་སྡེ་སྲིད་དང་བཀའ་ཤག་བཅས་ཀྱིས་ཏྭ་ཐོག་བྱའི་མཚན་གནས་རང་འཇགས་ཐོག་གདན་ས་ར་སྒྲེང་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཞུགས་རྒྱུ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དགའ་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བདག་པའི་མཆོད་གཞིས་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཐོག་འདི་སྐབས་གསར་ཆོད་ཚང་མ་གཞུང་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་བཀའ་ཡིག་གནང་། ར་སྒྲེང་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་སྐབས་ལམ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་རང་གི་བློ་ཉེ་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་གཞུང་གི་ཞབས་སྡོད་ཐོག་བླ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་སྤྲད། སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་ནོ་མིན་ཧན་གྱིས་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི་(༡༨༦༤)ལོའི་བོད་ཟླ༨ཚེས༢༨ཉིན་ནོར་གླིང་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་སྐུ་འདས།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་དངོས་སུ་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྱི་སྡེ་སྲིད་རིམ་པ་བསྐོས་པའི་གྲས་ནས་མཚན་ཐོག་ལྔ་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༥༣)(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་ཧི་ཙུའུ་ཧྲུན་ཀྲི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་པ)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་ཧྲིང་ཙུའུ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བཞི་པ)(༡༧༠༥)ལོར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་བཀྲོངས། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀར(དེང་སང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཉང་བྲན་ནམ་ཉང་རལ)ཡབ་ཨ་སུག་དང་ཡུམ་བུ་ཁྲིད་རྒྱལ་མོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་མདུན་དུ་ཞབས་ཕྱིར་བཞུགས་ཐོག ཞོར་ལ་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག་སྙན་རྩིས་སློབ་སྦྱོང་མཛད། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་ཧྲིང་ཙུའུ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ)(༡༦༧༩)ལོ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་མ་འདས་བར་ལོ་ངོ་ལྔ་དང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་རྟ(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ)(༡༧༠༢)

ལོ་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས(བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཕུད)ཆོས་ལུགས་རིས་མི་འདྲ་བའི་དགོན་པ་ཁག་ཚང་མར་ཞིབ་བཤེར་ཐོག་འགག་ཞིག་ལ་མཆོད་གཞིས་མི་སེར་མང་པོ་སྤྲད་པ་དང་། འགག་ཞིག་ལ་གཏན་འཛུགས་ཀྱི་འབྲུ་ཕོགས་ཇ་མར་སོགས་སྤྲོད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་གནང་བ་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་ཐོན་ཁུངས་དང་མི་སེར་ཐེམ་གྲངས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཐོན་དངོས་ཐོག་གི་ཁྲལ་བསྡུ་རྒྱུ་དང་། མི་སེར་རྣམས་ཀྱི་ཐེམ་ཐོ་གཞུང་དེབ་གསར་དུ་བཀོད། 《ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》ཟེར་བ་བརྩམས་ནས་ལས་ཁུངས་མང་པོ་གསར་འཛུགས་བྱས། བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་ཆ་ཚང་དུ་བཏང་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་རྗེས་དེ་སྟོན་ཞལ་ཆེམས་གནང་དོན་ལྟར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་བོད་ས་གནས་སུ་ཁྲབ་བསྒྲགས་མ་བྱས་པར་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་གསང་བ་མཛད། དངོས་སློབ་ཕ་བོང་ཁའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་སྔེ་པ་བཀྲས་རབ་པ་གཉིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་ཚབ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཐོག གོང་མའི་འཚམས་འདྲིའི་ཡིག་ལན་དང་། གཞན་དག་གི་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་དྲི་བ་བཏོན་པའི་ལན་བསྐུར་བ་སོགས་བྱེད་དུ་བཅུག འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་ཁོང་མ་གཞི་རིག་གནས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལེགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་གཞན་དག་གིས་དྲི་བ་བཏོན་པའི་ལན་དང་རྩོམ་ཡིག་ཟད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་མཁྱེན་ཡོན་རྒྱ་ཚད་ལ་སླེབས་ཀྱི་མེད་སྐབས་དོགས་པ་ཟ་མཁན་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་མང་དུ་སོང་ཞིང་། སྐབས་དེར་གསང་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་བཙུགས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ལས་སོང་མེད་པ་མ་ཟད། སྔར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཁག་ནས་རྫོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ཟིངས་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྲིད་དབང་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་ལོ་རྗེ་བཅོ་བརྒྱད་སོང་བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕག(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ)(༡༦༥༩)ལོར་ཕྱུག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤྱན་མཆེད་གཞིས་ཀ་རྩེའི་སྡེ་པ་ནང་སོ་ནོར་བུས་འཁྲུག་པ་སྲིད་གཞུང་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ནས་བསླངས་པའི་རྫོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་དེས་དུས་ཚོད་ཕྲན་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཤོར་གྲབས་བྱས་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་མི་ཚང་མས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གསར་འཛུགས་བྱས་པའི་སྲིད་དབང་དེ་ཤོར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས་སྐུ་འདས་ཁར་སྐྱེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་རང་ཉིད་སྐུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་ལོ་ཤས་རིང་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཉེར་དགུ་པ)(༡༦༩༠)ལོར་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་རྗེ་གཉིས་སོང་རྗེས་གསང་བའི་སྒོ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དངོས་སུ་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། དུས་མཚུངས་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཚམས་འདྲིའི་མི་སྣ་བཏང་ཐོག་དེའི་མདུན་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་འབྲལ་མེད་བསྙམས་རྒྱུའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་འཇིམ་བཟོས་འདྲ་སྐུ་ཞིག་བཅས་བསྐུར་ཏེ་དངོས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་ཞེས་གོང་མར་སྙན་སེང་མ་ཞུས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་མཁས་གནང་ཡོད། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱི(ཆིང་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་སོ་གསུམ་པ)(༡༦༩༤)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ། མཚམས་འདྲིའི་མི་སྣ་ཡེ་ཤེས་དགེ་སློང་དང་སྦྱང་

ཁ་སྒྱུར་གོ་ཆེ་སོགས་བཏང་བའི་མདུན་གསེར་གྱི་བྱང་བུ་ཤོག་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ལ་གསེར་སྲང་༡༤༠ཡོད་པའི་ངོས་སུ་རྒྱ་དང་། སོག་པོ། བོད་བཅས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཤན་སྦྱར་གྱི་འཇའ་ས་བཀའ་ཡིག(འདིའི་ངོ་བཤུས་ཆ་ཚང་སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ཤོག་གྲངས༥༧༨ནས༥༧༩བར་གསལ)དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དྭ་ལའི་བླ་མའི་ཆོས་སྲིད་འཛིན་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་སྐྱོང་བའི་ས་དབང་ཞེས་པའི་གོ་གནས་དང་། ནང་དོན་དེ་དང་འདྲ་བའི་གསེར་ཐམ་ལ་གསེར་སྲང་༡༤༠ཡོད་པ་བཅས་སྩད། (འདི་སྐོར་སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་དོན་དུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་བཅས་རིམ་བྱུང་གི་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་སྲིད་ཚང་མ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་མངགས་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་པེ་ཅིན་དུ་མངགས་ཏེ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཆོག་པའི་འཇའ་ས་དང་ཐམ་ཀ་ཞུས་པར་བརྟེན་ནས་གོ་གནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཆོག་པའི་གོ་གནས་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་བཅས་ཞུ་མ་དགོས་པར། ཆེད་མངགས་མི་སྣ་བཏང་ནས་དམིགས་གསལ་གཟེངས་བསྟོད་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་ཞེས་འཁོད་ཡོད) སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་མཛད་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྨན་གཞུང་། སྐར་རྩིས་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། སྙན་ངག་བཅས་ཀྱི་ཐད་རྩོམ་ཡིག་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཁྱིན་བསྡོམས་པོད་ཆེན་(པོད་ཆེ་བ་ལ་ཤོག་གྲངས༥༠༠ལྷག་ཙམ་ཡོད)༢༨ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་སྐོར་གཤམ་གསལ《དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག་ཐར་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་གྲུ་རྫིངས》ཤོག་གྲངས༩༨༩(འདི་ནང་པོ་དྭ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད)《དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་པོ། བསྡུས་པ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༣༠སྐོར(འདི་ནང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་མིན་པ་རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་བྲིས་ཡོད) 《གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་དབུབ་དྲང་སྲོང་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༢༧༣ (འདི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན) 《སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོ》ཤོག་གྲངས༡༠༨༩(འདི་བོད་ཀྱི་སྨན་མཁས་པ་ཚོས་བརྩམས་པའི་སྨན་གཞུང་མང་པོའི་ལེགས་ཆ་བསྡུས་ཐོག་ཆ་ཚང་ལ་གོ་བདེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན) 《ཕུག་ལུགས་རྩིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བཻཌཱུརྻ་དཀར་པོ》ཤོག་གྲངས༨༣༧(འདི་དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་མཁས་པ་ཚོས་བརྩམས་པའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཚང་མའི་ལེགས་ཆ་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན)《བསྟན་བཅོས་བཻཌཱུརྻ་དཀར་པོའི་དྲིས་ལན་འཁྲུལ་སྣང་གཡའ་སེལ》ཤོག་གྲངས༦༩༣(འདི་ནང་སྐར་རྩིས་གནད་དོན་སྐོར་ལ་གཞན་གྱིས་དྲི་བ་བཏོན་པའི་ལན་དོན་ཚན༢༠༤ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡི་གེ་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ཚད། བོད་ལུགས་ལྷ་སྐུའི་ཐིག་ཚད་དཔེ་རིས། 《བོད་ལུགས་གླུ་གར་གྱི་དཔེ་རིས་མིག་ཡིད་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན》སོགས་ཡོད). 《དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་བཻཌཱུརྻ་སེར་པོ》ཤོག་གྲངས༦༡༧(འདི་ནང་སྐབས་དེའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཁག་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དགོན་པ་དེ་རྣམས་ས་ཁུལ་གང་དུ་ཡོད་པ། དགོན་པའི་ཨང་གྲངས་ག་ཚོད་ཡིན་པ། སྐབས་དེར་གྲྭ་པ་ག་ཚོད་ཡོད་པ། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་འདོན་ཆ་གང་དང་གང་ཡིན་པ། གྲྭ་རྒྱུན་འགྲོ་ཁུངས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བཅས་གང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ། མཆོད་གཞིས་ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་མི་སེར་ཐེམ་དུད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ། མཆོད

གཞིས་མེད་པའི་དགོན་པ་ཆོར་སྲིད་གཞུང་ནས་འབྲུ་དང་། ཇ་མར་སོགས་ཀྱི་ཕོགས་མང་ཉུང་ཇི་ཙམ་སྤྲོད་དགོས་པ། སྐབས་དེར་གསར་འཛུགས་བྱས་པའི་དགོན་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་བསྒྱུར་དགོན་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་བཅས་ཞིབ་ཕྲ་བྲིས་ཡོད)《བློང་དོར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》ཤོག་གྲངས༥༤(འདི་ནང་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་རྫོང་གཞིས་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད)《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ》ཤོག་གྲངས༢༠༧(འདིའི་ནང་སྡེ་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆན་འགྲེལ་དང་དཔེར་བརྗོད་ཁག་མང་པོ་ཡོད) རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་བཞི་བཅུ་པ)(༡༧༠༡)ལོར་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་བུ་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་དྭ་ལའི་ཧན་ལ་དུག་སྐྱོན་བྱུང་ནས་འདས་རྗེས་དེའི་བུ་ལྷ་བཟང་ཧན་ཁྲི་ལ་བསྐོས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལྷ་བཟང་ནས་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ལོན་ཐབས་སུ་སྡེ་སྲིད་ནས་གོང་མར་བརྩི་བཀུར་མེད་ལུགས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་པར་སྐྱོན་འདོགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེན་སྦྱོར་བྱས་པར་སྡེ་སྲིད་ནས་ཀྱང་དེ་ལན་འཛལ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁོང་གཉིས་བར་འགལ་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་མཐར་ཁོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་བསྟུན་པར་རང་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱིས་ཁོ་རང་གི་ཕ་དུག་སྐྱོན་བྱུང་ནས་འདས་པའི་ནག་ཉེས་དེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དེ་འགལ་ཟླ་སྔར་ལས་ཆེ་རུ་སོང་ནས་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པའི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༠༣)ལོའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་སྐབས་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱི་གཡོག་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་འཁོར་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་བསད་པར་བརྟེན་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་དམག་དཔུང་བསྐོངས་ཏེ་འཐེན་པས་ལྷ་བཟང་གི་དཔུང་སྡེ་འདམ་གཞུང་བར་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་བསྐྱར་བསྒྲིགས་བྱས་ཏེ་ལྷ་སར་དཔུང་འཇུག་བྱས་རྐྱེན་བོད་སོག་བར་དམག་འཁྲུག་ཆེན་པོ་ལངས། ལྷ་བཟང་ཧན་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་ཁོ་རང་གིས་དད་པ་བྱེད་སའི་བླ་མ་ནི་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་སྐབས་དེའི་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ(སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཅིང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ནི་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་ཆོར་མཆོད་གཞིས་མི་སེར་མང་པོ་སྤྲད་པའི་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མཐོ་རིམ་གྲྭ་པ་ཁག་གཅིག་གིས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུན་དུ་སྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་པ་ཁག་གཅིག་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་དེ་ཙམ་གྱི་དགའ་པོ་མེད་པར་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལངས། སྐབས་དེར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་འཛུས་མི་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བར་འདུམ་མཛད་དེ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་གཞོལ་ནས་སྲས་ངག་དབང་རིན་ཆེན་སྡེ་སྲིད་ལ་བསྐོས། འོན་ཀྱང་ལྷ་བཟང་ཧན་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྲས་སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་རིན་ཆེན་དང་ལྷ་བཟང་གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པོ་མ་བྱུང་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ(ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཁྲི་ལོ་ཞེ་བཞི་པ)(༡༧༠༥)ལོར་སླར་ཡང་འཁྲུག་ཟིང་བྱུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་འཛུས་མི་སོགས་ནས་བར་འདུམ་མཛད་དེ་སྡེ་སྲིད་ཟུར་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྟོད་ཁ་གོང་དཀར་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་དང་། ལྷ་བཟང་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ལྷ་བཟང་གིས་ནག་ཆུ་བར་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ལོག

གིས་སོག་དམག་རྣམས་འཕན་པོ་དང་སྟོད་ལུང་ལམ་ཁག་གཉིས་ནས་ལྷ་སར་དམག་དྲངས། སྡེ་སྲིད་དམག་ཕམ་ཏེ་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་ཐོག་ཀོ་གྲུ་བཏང་ནས་གོང་དཀར་རྫོང་དུ་བྲོས། སྐབས་དེར་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམག་སྡེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་དེ་འཕན་པོ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་བ་དང་། ལྷ་བཟང་ཧན་གྱི་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོའམ་རྒྱལ་མོ་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས(འདི་ཐོག་མར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་བཙུན་མོར་ལེན་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་པ་དེར་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ཁ་ཡ་མ་བྱས་སྐབས་རྗེས་སུ་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱིས་མནའ་མར་བླངས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད) ཟེར་བ་དེས་དམག་ཁག་གཅིག་ལ་སྡེ་ཁྲིད་དེ་སྟོད་ལུང་ཕུ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་། སྐབས་དེར་གལ་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བཟང་གི་ལག་ཏུ་ཐེབས་ན་གསོལ་ཕོགས་ཕྲན་བུ་འཚོ་རྟེན་དུ་ཕུལ་ནས་བཟང་བཙོན་དུ་འཇོག་རྩིས་ཡོད་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པར་ང་རང་དང་ལྷ་བཟང་གཉིས་མཇུན་ཐབས་མེད་པའི་དགྲ་བོ་ཡིན་སྐབས་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལྷ་བཟང་གི་ལག་པར་ཐེབས་ན་དེ་མ་ཐག་གསོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་པས་དེ་ལས་སྟོད་ལུང་ཕུར་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོའི་སར་སོང་ནས་མགོ་བཏགས་ཞུས་ན་རང་ཉིད་ལ་སྲོག་སྐྱོན་ཡོང་གི་མ་རེད་དགོངས་ཏེ་གོང་དཀར་ནས་ཐོན་ཐོག་སྟོད་ལུང་ཕུར་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོའི་སར་མགོ་བཏགས་ཞུ་བར་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྲོག་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ཆེད་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ཚང་མ་སྟོད་ལུང་ཕུར་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོའི་སར་ངོ་ཆེན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བར་བཏང་གནང་མཛད་ཙང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ཚོས་སྟོད་ལུང་མདའི་ཟམ་པ་ལ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བའི་ཞུལ་དུ་ལྷ་བཟང་ཧན་གྱི་བཙུན་མོས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་མགུལ་ཐྲིགས་ནས་སྲོག་ཐོག་བཏང་བ་དང་། སྡེ་སྲིད་ཀྱི་སྲས་ངག་དབང་རིན་ཆེན་དང་། སྲས་མོ་གཅིག ཏུང་འཁོར་ཁ་ཞུས་བཅས་པ་ཅིན་དུ་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་རྩིས་འབུལ་བྱས་ཐོག་སྲས་འབྲིང་པོ་དམག་ཟོར་ཚེ་དབང་དེང་སང་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་འགྲམ་གྱི་དམག་ཟོར་རྫོ་ཞུང་ཟེར་བ་ཡོད་ས་དེར་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད་ནས་ཤི་བ་སོགས་བྱུང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གི་སྡེ་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་དང་། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《མཚོ་སྔོན་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་སྐྱུ་གསར་སྙན》 སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར》ཞེས་པའི་ནང་གསེས《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་པ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》 ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པ《འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་གེ་ཏ་ཀའི་ཕྲེང་བ》སོགས་ལ་གཟིགས།

སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། (མཚན་གཞན་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་རྒྱ་ལེ་ཆོས་མཛད་ཀྱང་ཟེར) རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༩༥)ལོར་སྟོད་ལུང་རྒྱ་ལེར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ནར་སོན་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ལས་སྣེར་ཞུགས། དེ་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་འགན་བཞེས། ཆུ་ཁྱི(༡༦༢༢)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དགུང་ལོ་དྲུག་སྟེང་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་ཞུ་མཛད། སྐབས་དེར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པར་སྡང་ཟུག་བྱས་པར་བརྟེན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༦༣༣)ལོ་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་ཆུང་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་མཉམ་དུ་སོག་དམག་ཁྲིད་ནས་དབུས་ཀྱི་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་དམག་དཔུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཁོལ་ལན་སྤྲད། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བླ་བྲང་ལ་ལྷ་ས་རགས་མན་ཆད་ཀྱི

ཆོས་གཞིས་བདག་དབང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཚོག་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་སྲིད་ཤོད་ཁྲི་རི་སྟག་རྩེ་བའི་སྡེ་པ་མཚོ་སྨྱོན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཧུན་གར་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྲད་དེ་སོག་པོའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་དཔུང་རོགས་ཡོང་བ་ཞུས་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༦༤༡)ལོ་གུ་ཤྲི་ཁང་གི་དཔུང་ཆེན་གྱིས་གཙང་པ་སྡེ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་བེ་རི་ཚོགས་པ་སོགས་ཆམ་ལ་ཕབ་ཅིང་། བསམ་གྲུབ་རྩེ་དང་། དབུས་གཙང་མཐའ་དག་དབང་དུ་བཙུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁའི་དྲུན་གསོར་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུས་ཡག་དར་ཆེན་ཞེས་པ་འདི་བཙུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་དབང་ཆ་ཚང་མ་བཞེས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དབུ་བརྙེས་པ་དང་འབྲེལ་ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་སྡེ་སྲིད་བསྐོ་གཞག་བསྩལ། ལོ་དེར་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་གཙང་དང་སྟོད་ཁུལ་མངའ་སྡེ་རྣམས་ལ་བལྟ་བསྐོར་དང་། ས་མི་ཞིབ་བཤེར། ཁྲལ་བཟོ་ཁུངས་འཛུག་བྱེད་མིའི་ལས་བྱེད་པ་རིམ་བཞིན་བསྐོ་རྫོང་གནང་ཞིང་། ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་མཆོག་ནས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་རྩེ་ཤར་རྒྱུད་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་རྨང་འདིང་བའི་དབུ་བཙུགས་ནས་ས་བྱི(༡༦༤༨)ལོ་བར་ལོ་བཞིའི་ནང་གྲུབ། སྤར་གྱི་སྡེ་གདོང་དང་གཙང་པ་སྡེ་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་སྣོན་འཕྲི་དང་འབྲེལ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་ཐོག་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོ་དང་། ར་སྒྲེང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དབུ་རྩེ་དང་བཅས་པ། དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན། འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱི་ལྷ་ཁང་། སེ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་རྣམས་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་སོགས་སྡེ་སྲིད་འདི་ཉིད་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་འོག་དཔུང་འདེགས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་འབད་བརྩོན་ཕྱོད་མེད་ཀྱིས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག སྐུ་མཐར་ས་ཁྱི(༡༦༥༨)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་བླ་བྲང་སྟེང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

སྡེབ་སྦྱོར། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཡང་གི་སྒྲ་སྡེབ་པའི་རྩོམ་ཚུལ་ཞིག སྤྱིར་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཡི་གེ་ལྕི་བ་དང་ཡང་བ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རིགས་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ལས་ཚིགས་བཅད་ལ་རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་རྐང་པ་བཞི་རེ་ཆ་མཉམ་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བགྲང་བ་བྲིཏ་དང་ཛཱ་ཏི་གཉིས་ཡོད་པའི་བྲིཏ་ནི་ཡི་གེ་བགྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་མཉམ་པ་དང་། ཕྱེད་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་བཅས་གསུམ་དང་། ཛཱ་ཏི་ནི་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་བགྲང་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཕགས་མ་དང་། རོ་ལངས་ཅན། ཕྱི་མོ་མཉམ་པ་དང་གསུམ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏ་དམར་སེར་ཅན་གྱིས་བརྩམས་པ《སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྩ་བའི་མདོ》དང་། དེའི་དཔེར་བརྗོད་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་ལྷས་བརྩམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི《སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས》དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་གཉིས་ནི་གཞུང་ཏ་ཙང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་དུ་ནི། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྩ་བ་བསྡུས་པ》 ལོ་ཙྪ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོས་མཛད་པའི《སྡེབ་སྦྱོར་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང》ལ

བསྒྱུར་བཅོས། སྟག་ལུང་པོ་ཐོ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས《སྡེབ་སྦྱོར་རྩ་འགྲེལ》བསྒྱུར་བཅོས་མཛད་པ། ལོ་ཆེན་རྣམ་ཁྲིམས་མཛད་པའི《སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་མེ་ལོང》 སྨོན་འགྲོ་པཎྜི་ཏ་ཚེ་དབང་དོན་གྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྡེབ་སྦྱོར་ཀྱི་འགྲེལ་པ》དང་དཔེར་བརྗོད་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཀྱི་གཞུང་མི་ཉུང་བ་ཡོད། གཉིས་པ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ནི། ཚིགས་བཅད་ལ་རྐང་པ་དྲུག་པ་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་སྡེབ་སྦྱོར་བྱེད་སྐབས་ཚིག་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཚིག་བར་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཉུང་བསྡུས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་པ་ཁོ་བོས་སྙན་ངག་གི་སློབ་དེབ་ནང་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱིས་མ་བཀོད་ལགས།

སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཆ་ཤས་གསུམ། བྲྀཏ་ཛཱ་ཏི་ངོ་མཚར་རྟོགས་བྱེད།

སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ༡. མངོན་བསྟུས་པ། ༢. ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བཅིངས་པ། ༣. ཁ་གསལ་བ། ༤. ངོ་མཚར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ། ༥. ངལ་གསོ་དང་ལྡན་པ། ༦. འདོན་སླ་བ། ༧. འགྱུར་ཁུག་དང་ལྡན་པ། ༨. རིམ་པ་དང་ལྡན་པ།

སྡེབ་སྦྱོར་གཉིས། བྲྀཏ་དང་ཛཱ་ཏི།

སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད། མངོན་བསྟུས་ཚིགས་བཅད་གསལ་བ་དང་། །མདོ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་འགྱུར་བ་དང་། །མ་འདྲེས་རིམ་ཅན་འདོན་སླ་དང་། །སྟོད་དང་ཚིགས་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྡེབ་སྦྱོར་གསུམ་ལྡན། ལཉྫ། ཨཏྭ། བོད་ཡིག་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྤྲགས།

སྡེབ་སྦྱོར་གསུམ་ཞིད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགོ་རྒྱན་མཆོད་བརྗོད་སོགས་སུ་ལཉྫ། ཨཏྭ། བོད་ཡིག་གསུམ་སྤྱི་ཡང་བསྡེབས་ཏེ་སྦྱར་བའི་ལུས་ཕབ་ཀྱི་བྲྀཏྟའི་ཟུར་ཆག

སྤྲང་པོ་ཤ་འགྲེད། སྤྲུག་ཐོག་བཏང་བའི་དོན།

སྡོམ་རྣམ་གཉིས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་གཉིས།

སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་ངེས་པ་ལྔ། སེམས་ཅན། ཡན་ལག ཡུལ་དུས། ཚེ། ངེས་པ།

སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཡིན། གོང་མར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གོང་མར་འཇོག་པ་ཡིན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་དང་། སེར་སྣས་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་བ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་མི་སྨོད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་མི་འདས་པ། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་མི་བཏང་བ་སོགས་ཡིན།

སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལྔ། བསླབ་པ་ཕུལ་བ། ཤི་འཕོས་པ། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ། དགེ་རྩ་ཆད་པའོ། །

སྡོམ་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྔ། སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཐོབ་འདོད། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཐོབ་ཤེས། འགལ་རྐྱེན་ངེས་པ་ལྔ་བྲལ། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའོ། །

སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བཅུ་གསུམ། ཤན་པ་དང་། བྱ་གག་གསོ་བ། ཕག་གིས་འཚོ་བ། ཉ་པ། རི་དགས་རྔོན་པ། བྱ་པ། བོང་རྒྱས་འཚོ་བ། ཆོམ་རྐུན་པ། གཤེད་མ། གླང་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། འཕྲུལ་གྱིས་འཚོ་བ། བཙོན་བསྲུང་། ཉན་ན་བྱེད་པ་བཅས་སོ། །

སྡོམ་པ་ལེན་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་གསུམ། མ་འཁྲུལ་བ། ལས་བྱེད་འདོད། ཕན་འདོད་སྙིང་རྗེ།

སྡོམ་པ་ལེན་ཡུལ་ལྔ། སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས། ཆོས། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། དགེ་འདུན།

སྡོམ་པ་གསུམ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཡང་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །

སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

སྡོམ་པས་བསྡམས་པའི་དགེ་བ། སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ།

སྡོམ་མིན་གཉིས། ཉེས་སྤྱོད། ཚུལ་འཆལ་པོ། །

སྡོམ་བརྩོན་དམ་པ། དེ་དག་གི་མཚན་དོན་ཙམ་བཤད་ན་དབུས་ཀྱི་པཎྜའི་སྡོང་པོས་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་དང་ཆོས་མཚུངས། པདྨའི་ལྟེ་བའི་རལ་གྲིས་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་མཆོད་དེ་སྤྲུལ་གཞིའི་མཚན་མ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་ཡོན་མཆོད་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལམ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྲས་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔར་གྲགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མི་རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཡིན་པས་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལས་འཕྲོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པའོ། །པད་སྡོང་གི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ངང་སེར་མགོ་གཉིས་པས་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སྟེ་པཎྜི་ཏ་ཚུལ་གཉིས་མཚོན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དགོངས་པ་གཅིག་པས་ལུས་གཅིག་ལ། གསུང་གི་ཆོས་སོ་སོར་སྟོན་པས་མགྲིན་པ་གཉིས་ཅན། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་འང་རྟེན་སྡོམ་བརྩོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བཞུགས་པས་ངང་སེར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནེ་ཙོ་མགོ་གཉིས་པས་ནི་སྤྲུལ་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་མཚོན་ཏེ་ཐུགས་དགོངས་གཅིག་ལ་ཆོས་སོ་སོར་སྟོན་པས་ལུས་གཅིག་མགྲིན་པ་གཉིས་ཅན། ནེ་ཙོས་བྱ་སྐད་དང་མི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་ལྟར་ལོ་ཙཱ་བས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བས་ནེ་ཙོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་གནས་པ་ནི་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ལ་དུས་དབང་གིས་མིའི་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ལུང་བསྟན་པ་ཞི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ་ཞལ་བྱང་གི་གཤམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་ཕན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི། བོད་ལྗོངས་པའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ནི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྗེས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དྲན་བསྐུལ་དད་པའི་གསལ་འདེབས་དང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་འབུངས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དག་གི་ཞབས་ཏོག་ལའང་བརྩོན་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ལགས། རྗེ་རྗེ་དང་པོ་ཏེ་ཁྲི་བ་སོགས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ་དག་གིས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོར་ཧྲོམས་ཏེ་རང་དགར་བཀོད་པར་སྣང་ངོ་། །

སྡོམ་གསུམ། འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ།

བརྡ་སྤྲོད་པ། དེ་ནི་སྒྲ་རིག་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ནི《སུམ་ཅུ་པ》དང་། 《རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ》 《དག་ཡིག》 《སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར》 《མིང་གི་རྣམ་གྲངས》བཅས་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ཡིན། བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡི་གེ

འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། ༡. སྒྲ། ༢. སྐད། ༣. ཚིག ༤. དོན། ༥. མིང་། ༦. མཚན་མ། ༧. བརྡ། ༨. ཐ་སྙད་བཅས་ཡིན། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་དང་འཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་། འཆར་སྣང་དེ་དག་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཚིག་མི་གསལ་ཞིང་ཆ་མི་ཚང་བའི་ཐོག་མའི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲ་ཟེར། དེ་རྗེས་སྒྲ་གདངས་དེ་ལ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་གོ་དོན་སྟོན་ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་དངོས་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་རེ་ཡོད་པ་དེ་བློ་ལ་འཆར་ནས་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་དེ་བྱུང་། དེ་རྗེས་མཚན་མ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་རིགས་འདྲ་བ་ཚོར་སྤྱི་མིང་དང་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཚོར་བྱེ་བྲག་གི་མིང་རེ་བཏགས་ཏེ་མིང་བྱུང་། དེ་རྗེས་མིང་དུ་བཏགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཚིག་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་བརྗོད་དོན་ཚང་བའི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་བརྡ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་བརྡ་དེ་ཕ་རོལ་པོར་སྦྱར་བ་ན་བརྡ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་བརྡ་སྦྱར་ན་མིང་གི་སྒྲ་ཙམ་བློ་ལ་ངེས་པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་དང་། མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་འཛིན་པའི་བློ་ཡི་ཐ་སྙད་གཉིས་སྐབས་དེར་སྐྱེ་ཐུབ་ཅིང་། བརྡ་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་མེད་པར་བརྡ་སྦྱར་ན་སྐབས་དེར་མིང་གི་སྒྲ་ཙམ་བློ་ལ་ངེས་ཤིང་། ཕྱིས་སུ་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་འཛིན་པའི་བློའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྒྲ་དང་བློའི་ཐ་སྙད་གཉིས་པོ་དེར་སྤྱི་མིང་ལ་ཐ་སྙད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

བརྡ་སྦྱང་ཀེར་རེ་རིས་གླངས། བརྡ་ཐོ་འགྱུར་བྱུང་ཟེར་བའི་ལན་མཚོན་བྱེད་དུ་བརྡ་ཡིག་ཐོག་ཀེར་རེ་རྟགས་བྲིས་སྲོལ་ཡོད།

བརྡ་མ་འཛོལ། གོ་བརྡ་མ་འཕྲོད་པ།

བརྡ་ཡིག བརྡ་ཡིག་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཞུང་པོད་འབྲི་བྱེད་དུ་སྤྱད་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡིན་པ། དཔེར་ན་མཁའ་འགྲོ(ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ)གྱི་བརྡ་ཡིག་ལྟ་བུ་དང་བརྡ་ཡིག་ཀྱུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

བརྡ་ལ་བྱང་བ། དངོས་པོ་དེའི་མིང་དང་དོན་དངོས་གཉིས་འབྲེལ་ནས་བརྡ་སྦྱར་ཤོང་བ།

བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ། དངོས་པོ་དེའི་མིང་ཙམ་གོ་ཐོང་ཡང་མིང་དེ་དང་དོན་དངོས་གཉིས་འབྲེལ་ནས་བརྡ་སྦྱར་མ་ཤོང་བ།

བརྡབ་ཤག་རྡོས་རྡུག ཀང་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཕར་ཚུར་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ།

བརྡལ། བརྡལ་བ་ནི་བཀྲམ་པའི་དོན།

བརྡལ་སྐྱ། དོ་པོ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་སྒྱ་ཆ།

བརྟུགས། འདི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ནང་དུ་བྲིས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་། གོ་དོན་ནི་ཟད་པའམ་ཐོགས་པའི་དོན། དཔེར་ན། དེ་འདྲའི་མི་དེའི་ཐབས་བརྟུགས་པ་ལ་ཨང་ཟེར་བ་ནི་དེ་འདྲའི་མི་དེའི་ཐབས་ཟད་པ་ལ་ཨང་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །《དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན》སོགས་ལྟར་ན་རྟུགས་ལ་སྟོན་འཇུག་མེད།

བསྡམས་འཁོས་བཀྱིས་པ། ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་པ།

བརྟམས་གཅོད་གྲུབ་རྗེས། སྒོ་བརྟམས་ནས་སྒོ་ལྕགས་བརྒྱབ་ཚར་རྗེས་ཞེས་པའི་དོན།

བརྟིགས། འཇིགས་སྣང་སྐྱུལ་བ་དང་། འཇིགས་སུ་འཇུག་པ།

བསྡུ་དངོས་བཞི། མཁོ་བ་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། དོན་མཐུན་པ། དོན་སྤྱོད་པ་བཅས་སོ། །མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་དགོས་མཁོ་གང་ཡོད་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་དག་ལ་སྐད་ཆ་སྙན་པོར་ཤོད་པ། དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་བླང་དོར་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་པ། དོན་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གིས་བླང་དོར་བྱས་པ་བཞིན་གཞན་དག་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།

བསྡུ་བ་རྣམ་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། ༡. མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་འོས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གང་མཁོ་བ་དེ་ཕང་མེད་དུ་སྦྱིན་པ། ༢. སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་འགྲོ་བ་གང་ལ་ཡང་གཏམ་སྨྲས་པའི་ཚེ་ན་ངག་འཇམ་ཞིང་ཐབས་མཁས་པོའི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བ། ༣. དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སློབས་པའི་བླང་དོར་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ། ༤. དོན་སྤྱོད་པ་ནི་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་བླང་དོར་གྱི་ལམ་དེ་ལ་བཀོད་པ་ལ་ཟེར། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ནུས་པ་ནི། དང་པོ་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བར་བྱེད། གཉིས་པ་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བློ་འགུགས་པར་བྱེད། གསུམ་པ་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། བཞི་པ་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ (བསྡུ་བཞིའམ་བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་ཟེར)

བསྡུས་གྲྭ། ཚད་མ་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་རིག་པའི་འགྲོས་སྦྱར་ནས་ཚད་མའི་གཞུང་གི་དོན་བསྡུས་པ་དང་། ཉེར་གཅིག་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བསྡུས་གྲྭའི་བསྡུས་ཚན་ཉེར་ལྔ། ཁ་དོག་དཀར་དམར། ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན། རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་ངུ། གཅིག་ཐ་དད། ཁྱབ་མཐའ་འགོག་ཚུལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག འགལ་འབྲེལ་ཆུང་ངུ། མཚན་མཚོན། རྫས་ལྡོག ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད། ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ། རྟག་སྨྲ། དགག་གཞི་བརྩི་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་ཆུང་ངུ། དུས་གསུམ། སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན། སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། དགག་སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ། འགལ་འབྲེལ་ཆེ་བ། ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བ། ཡང་བློ་རིགས་དང་རྟགས་རིགས་བསྣན་ན་ཉེར་བདུན་ནོ། །

བསྡུས་ཆུང་། བསྡུས་ཆེན་ནང་གི་ཁ་དོག་དཀར་དམར། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་བ། སྤྱི་བྱེ་བྲག རྫས་ལྡོག་འགལ་འབྲེལ་སོགས་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་སློབ་རྒྱུའི་བསྡུས་ཚན་རྣམས་ལ་བསྡུས་ཆུང་ཟེར།

བསྡུས་ཆེན། ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བ། གཞན་སེལ། སེལ་འཇུག སྒྲུབ་འཇུག རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བ་སོགས་དབང་པོ་རབ་ཏུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་རྒྱུའི་བསྡུས་ཚན་རྣམས་ལ་བསྡུས་ཆེན་ནོ། །

བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཞི། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམས་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཚིག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་དང་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ལ་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་དང་མི་མཚུངས་གཉིས་ཀའི་བསྡུས་བརྗོད། སྐྱོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་རྣམས་སོ། །

བསྡུས་འབྲིང་། རྟག་སྨྲ་རྩི་ཚུལ། དགག་གཞི་རྩི་ཚུལ། དྲིས་འཕངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་སོང

པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུའི་བསྐུས་ཚན་ལ་བསྐུས་འབྲིང་ཟེར།

བསྐུས་ཚན། བསྐུས་གཞུང་ནང་གི་ཚན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ཟེར་བ་བསྐུས་ཚན་གཅིག ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་ཅེས་པ་བསྐུས་ཚན་གཅིག རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་བ་ཞེས་པ་བསྐུས་ཚན་གཅིག་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསྐུས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད། ཁ་དོག་དཀར་དམར་རྫས་ཆོས་ལྡོག་ཆོས་གཉིས། །འགལ་དང་མི་འགལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག······གཉིས། །འབྲེལ་དང་མི་འབྲེལ་ཐ་དད་ཐ་མིན་གཉིས། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། །སྔ་བཙན་ཕར་བཙན་ཕྱི་བཙན་མཚན་མཚོན་གཉིས། །རྟགས་མང་གསལ་མང······དགག་པ་འཕར་ཚུལ་གཉིས། །དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ······ཁྱབ་མཉམ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཡིན་ཁྱུར་མིན་ཁྱུར་ཡིན་ལོག······མིན་ལོག་གཉིས། །ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་དངོས་རྟོགས······རྟགས་རྟོག་གཉིས་སོ། །

བསྐུས་ར། གོང་གི་བསྐུས་གྲྭ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་སྔར་བསྐུས་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཟེར།

བསྐོངས་པ། མཉམ་དུ་གཤིབས་ནས་འགྲོགས་པ།

བསྐོས། ཐུག་པའམ་ཕྲད་པ།

ཊའི་གི་འདུ་བའི་ཡར་གྱི་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ······ལུགས་སྙིང་གི་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་དང་མར···ངོའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལྔ་གཉིས་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དགའ་སྟོན་དུ་འཛོམས་པའི་དུས་ཡིན··ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ན

ན་ག་ར། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ་དང་ཁད་ཉེ་བར་རྒྱ་བོ་གཉྫའི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲའམ་(བོད་སྐད་དུ་སྐྱ་ནར་གྱི་བུའམ་སྐྱ་བོའི་བུ)དེང་སང་པ་ཊ་ན་ཞེས་ནྭ་ག་རའི་ཡི་གེ་བྱུང་སའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ལས་ཡུལ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཡིན་པ་དང་། དེར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་དང་། བཙུན་མོའི་འདྲ་བརྙན། གཞན་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས། ནྭ་ག་རའི་ཡི་གེ་ནི་ཙ་རི་ཀའི་ཡིག་གཟུགས་དེ་ལས་མགོ་གྱེན་དུ་གཟེད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་བྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་དཔེ་རིས་ཀྱང《ཡིག་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེ་མོ》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༧བར་གསལ།

ན་སྒྲ་འཇུག་ཡུལ་བཅུ་བཞི། ལ་དོན་ཡི་གེ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ན་ཡི་ཚིག་ཕྲད་འཇུག་ཡུལ་བཅུ་བཞི་ནི། ༡. དམིགས་ཀྱིས་འབྱེད་པ། ༢. རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ། ༣. རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ། ༤. ལས་སུ་བྱ་བ། ༥. དགོས་ཆེད། ༦. བརྟེན་གནས། ༧. ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་འགལ་བར་སྟོན་པ། ༨. སྔ་ཚིག་དོན་མི་འོས་པས་ཕྱི་ཚིག་ངེས་པར་བྱེད་པ། ༩. དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད། ༡༠. འགལ་བའང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ། ༡༡. སྨོན་པའི་དོན་ཅན། ༡༢. འདྲི་བའི་དོན་ཅན། ༡༣. ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་ལ་སྦྱར་བ། ༡༤. ཚེ་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ་བཅས་སོ། །

ན་འདིའི་གཞུང་གཙོད་ཏམ་མཐའ་བསྐོར། སྔར་དང་འདམ་འབྲེས་པའི་ཐང་འདིའི་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་སོང་ན་ལེགས་སམ་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཏེ་སོང་ན་ལེགས་ཞེས་པའི་དོན།

ན་བའི་རྒྱུ་གསུམ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གོ །

ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བ། ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་གནས་པ། ཡིད་འོང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མེད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ། སྲོག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་ལྔའོ། །

ན་མེ་རུ་ཀ ལྷམ་བུ་དྲི་མ་ཅན་ཞིག་གོ །

ན་མོ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན།

ན་མོ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིན་ཅིང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ན་མོ་ནི་གུས་པས་འདུད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན། ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡ་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཡ་ཚིག་སྔོན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡ་ཡུལ་དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། འདིར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འཆད་པའི་ཐོག་མར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་བོད་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་ཡིན་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན།

ན་གཞོན་སྤྱོགས་སྔེབས་ཀྱིས་འདྲར་ཡམ། གཞོན་ནུ་ཁ་མཐུན་གྱིས་འཁྲམས་བསྐྱོད།

ན་བཞིའི་རྒྱན། སྨིར་ལྷའི་རྒྱན་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་སྨྲངས་བྱེད་ན་བཞིའི་རྒྱན། ན་བཞིའི་རྒྱན་ནི་གཏི་མུག་རྣམ་དག་བྱ་ཁྱུང་ཀ་ཙ་ན། འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་ཆུ་སྲིན་པ་ཏྲ་ན། ཞེ་སྡང་རྣམ་དག་རི་དྭགས་ཤ་ར་ན། ཕྲག་དོག་རྣམ་དག་སླང་ཆེན་ཏ་སྟི་ན། ང་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ། དེས་ན་དུག་ལྔ་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

ན་བཟའ་ཛ་ཀོ་ཚོན་ཁྲ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྨིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྩེ་དྲུང་གོ་གནས་མཐོ་གྲས་དྲུ་བླ་མ་དང་ཛ་སག་གི་གོ་གནས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱོ་ཆས་སྟེང་དུ་གྱོན་པའི་ཕུ་ཐུང་ཅན་གྱི་གོས་ཤིག་ལ། རྒྱ་སྐད་དུ་ཏྲ་བཀྲའ་ཅེའམ(大褂子)ཡང་ན་ཏ་བཀྲའ་ཅི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཚོས་གཞི་སེར་པོ་སེར་རྒྱང་དང་། སེར་པོ་ཚོན་ཁྲ་ཞིག་གཉིས་ཡོད།

ན་རག་སྙིང་བཤགས། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མར་མནར་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལ་ན་རག་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་མམ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ། ངག་གིས་ཡིག་བརྒྱ། ཡིད་ཀྱི་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་སྙིང་བཤགས་བཅས་སྙིང་བཤགས་སྨྲིའི་དོན།

ན་རའི་བུ། ན་ར་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་མི་ཞེས་པ་སྟེ་མིའི་བུ་ཞེས་པའི་དོན།

ན་རོ་པའི་གདམས་ངག (ན་རོ་ཆོས་དྲུག)རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ན་རོ་ཏ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་ནི། རྩ་བ་གསུམ་དང་ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ་དྲུག དང་པོ་རྩ་བ་གསུམ་ནི། ༡. མ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཇོར་དང་བདེ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ། །༢. ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་ལུས། ༣. དེ་ནས་བཤད་པའི་འོད་གསལ་བཅས་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་ནི། ༡. མ་རྒྱུད་གདན་བཞི་ནས་བཤད་པའི་འཕོ་བ། ༢. དེ་ནས་བཤད་པའི་གྲོང་འཇུག ༣. བར་དོའི་གདམས་ངག་བཅས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་འདོགས་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། ༡. གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར། ༢. སྒྱུ་ལུས་ཆགས་སྡང་རང་གྲོལ། ༣. རྨི་ལམ་ཉིང་འཁྲུལ་རང་དག ༤. འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས། ༥. འཕོ་བ་མ་བསྒོམ་སངས་རྒྱས། ༦. བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྐུ་བཅས་དྲུག་ཡིན་གསུང་སྒྲོལ་འདུག ཆོས་དྲུག་འདྲེན་ལུགས་ཡང་གཅིག་ནི་གཏུམ་མོ། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག གྲོང་འཇུག འཕོ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ །

ན་རོས་ཏེ་ལོ་བཙལ་བའི་ཚེ་དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་སྦྱད་པ། དང་པོ་མཁར་གྱི་རྩེ་ནས་མཆོངས། །གཉིས་པ་མཁལ་ཁྱུང་ཐུར་མ་བརྒྱབ། །གསུམ་པ་མེ་དཔུང་ནང་དུ་མཆོངས། །བཞི་པ་མི་གཙང་འདམ་རྫབ་ཟོས། །ལྔ་པ་འབྲས་ཆན་སྟོན་མོ་བརྐུས། །དྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་བག་མ་འཕྲོག །བདུན་པ་བློན་པོའི་ཆུང་མ་བརྐུས། །བརྒྱད་པ་རང་གི་ཆུང་མ་བླངས། །དགུ་པ་རྫོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྡུང་། །བཅུ་པ་ཆུང་མ་རྗེ་ལ་ཕུལ། །བཅུ་གཅིག་པད་འདམ་ཟམ་པ་བྱས། །བཅུ་གཉིས་ཐང་ཆེན་མཇལ་ཕུལ། །བླ་མ་ཏེ་ལོ་ཤེར་བཟང་དྲུང་།། ན་རོས་དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་སྦྱད་དོ། །

ན་ལ་ནྡ། འདམ་བུ་སྦྱིན་ཞེས་པ་སྟེ། ན་ལ་ནི་འདམ་རྩ་དང་ད་ནི་སྦྱིན་པའི་སྐད་དོད་ཡིན།

ན་ལེ་ཞམ། ན་ལེ་ཤམ། ཙོ་རིལ། ཤིང་སྨན་ཞིག

ན་ལེནྡྲ། «ཐང་ཟན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག»ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་བཞི་བཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་སར་ཡོད། ན་ལེནྡྲ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེ་ནི་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་འཁྲུངས་ས་གྲོང་ན་ལ་ནྡ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་སྐབས་དེའི་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་དབུས་དང་མཐའ་བཞི་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལྔས་སྐབས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན་སྐབས་སོ་སོ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བ་དང་རིམ་སུ་མ་ཆད་པའི་མགོན་མེད་ཡོངས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཁང་པ་དང་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཅང་མང་ཞིང་སྐབས་དེར་འཛམ་བུ་གླིང་ན་འདི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འདི་ལས་བཟོ་བཀོད་ལེགས་པའི་ལྷ་ཁང་མེད་པར་གྲགས་ཞེས་གསལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། དེ་ནས་ན་ལེནྡྲའི་གྲུ་ཟུར་ལ་སླེབས། ཁང་ཐང་ལ་ཉུང་ཟད་སོང་ན་སྔོན་གྱི་དགོན་ཤུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། ནལེནྡྲ་ནི་སྔོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་བཙུན་པ་ཐང་ཟན་ཙང་ཕེབས་པའི་དུས་དགེ་སློང་ཁྲི་ཕྲག་ཙམ་བཞུགས་ཞེས་ཟེར། ཨཏྟ་དེ་ཁ། ཞི་བ་འཚོ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔོན་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུང་དགོན་པ་འདི་ནས་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་ཡང་དགོན་པ་འདི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཙམ《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ནང་ཡོད།

ནཱ་རོ་གཉིས་པ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་ནཱ་རོ་གཉིས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི་ཡབ་གདན་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་གཡང་ཁྲུག་མའི་སྲས་སུ་ཤིང་ཁྱི་ལོ་གཞུ་སྨད་སྒྲོ་ཕུང་དུ་སྐུ་བལྟམས། སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་སོགས་ལས་ཡི་གེ་དང་གསུང་རབ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་གནང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། ཡབ་ནས་འབྲི་གུང་གི་ཟབ་ཆོས་ཁག་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན། གཞན་ཡང་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན་བསམ་མཛད། སྨམ་པོ་མཁྲའི་མཚན་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་ཐེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་སྒྲིམ་བཅས་སྒྲིམ་མེད་རིམ་གཉིས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པར་མཛད། བསམ་ཡས་དང་སྟག་ལུང་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ཕག་མོ་བའི་དམག་དང་ཆོས་རྗེ་བར་ལེ་བའི་མཐུ་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་བཟློག གདུང་བརྒྱུད་སྤེལ་བར་སྲས་བསྟན་པའི་ནོར་བུ་འཁྲུངས། སྟག་གདོང་རྩེར་གཟིམ་ཁང་ལྷུང་པོ་ཅན་བསྐྲུན། ཡབ་གཤེགས་པའི་དགུང་ལ་གདུང་བཞེངས། མི་རིང་བར་སོག་པོ་ཨ་དན་པུ་ཐུར་གྱི་ཧོར་སྟོད་པ་དང་བསྟོངས་ནས་བོད་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་དབང་དུ་བསྡུ་བར་བརྩམ་སྐྱེ་གྲུང་ཨོད་བརྒྱད་རྫོང་གི་ཁད་ཉེར་སླེབས་ཀྱང་ཧོར་དཔོན་གཙྪ་གཡུལ་རྒྱལ་སོགས་འབྲི་གུང་དམག་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སྤྱོད་མཛད་པས་བཟློག ཆུ་ཁྱི་ལོ་གཞུ་ཏུ་ཞུར་གསང་སྔགས་མཆོག་སྒྲུབ་གླིང་གི་སྒྲུབ་སྡེ་བཏབ། བྱང་གཏེར་བརྒྱད་ཁམས་སུ་ཕེབས་པས་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་བྱུང་། གདན་སའི་ཁུར་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ལ་ཕུལ་ཏེ་ཀུན་སྤྱངས་ཀྱིས་གཏེར་སྒྲོམ་དང་། སྒྲོ་ཕུང་སོགས་སུ་བཞུགས། སྐབས་ཤིག་མི་ངན་འགའ་ཞིག་དང་རིགས་སྲས་བསྟན་པའི་ནོར་བུ་དང་དཔོན་ས(ཕྱུམ)ཕུན་ཚོགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞལ་ཛོ་ནང་ཞིག་བྱུང་བར་ཞུ་དམར་དྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྤེལ་མཛད་ཀྱང་དོན་སྨིན་མ་བྱུང་། དུས་དེར་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཨ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་རའི་སྐུ་སོག་པོར་བཙན་ནས་སོག་དམག་བོད་ལྷགས་ཀྱིས་རྗེ་འདི་བྱང་དུ་གདན་དྲངས་པར་སོག་ཡུལ་དུ་ཐོན་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས་རྗེས་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔའི་སྟེང་ཞི་བར་གཤེགས།

ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་སྟེ། མ་རྒྱུད་ཀྱེ་རྡོར་དང་བདེ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ། །ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་ལུས། དེ་ནས་བཤད་པའི་འོད་གསལ་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ་དང་། མ་རྒྱུད་གདན་བཞི་ནས་བཤད་པའི་འཕོ་བ། དེ་ནས་བཤད་པའི་གྲོང་འཇུག བར་དོའི་གདམས་ངག་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་བཅས་སོ། །ཡང་ན། གཏུམ་མོ། །འོད་གསལ། སྒྱུ་ལུས། ཟུང་འཇུག འཕོ་བ། གྲོང་འཇུག་སྟེ་དྲུག

ནཱ་རོ་ཏ་པ་ཧྣ་ན་སིདྡྷིའི་རྣམ་འཕྲུལ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་

ཆེན་ནཱ་རོ་པ་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཕྲུལ། འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཕམ་པདྨ་དཀར་པོ་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཕག་(༡༥༢༧)ལོར་འཁྲུངས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་སྲི་དང་། རིག་གནས་ལ་མཁས་པའི་སྐད་གྲགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་པར་བྱོན་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་། འདིས《འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པདྨ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད》《འབྲུག་པ་ཆོས་འབྱུང་》སོགས་བརྩམས་ཆོས་པོད་བཅུ་བཞི་ཙམ་ལྷ་སའི་ཞེ་འདབས་གནམ་འབྲུག་དགོན་དུ་ཡོད།

ནག་ཆང་། བུད་མེད་དང་ཆང་།

ནག་ཆུ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁོངས་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་གྱི་མངའ་ཁུལ་ནག་ཆུ་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡི་ལུང་པའི་མིང་དང་ཆུ་གཉིས་ཀར་གོ་དགོས།

ནག་ལ་ཟླ་བ། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ།

ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ། འདི་སྤྱིར་ན་ཁྲོ་བོའི་རིགས་ཕལ་ཆེ་བར་འཇུག

ནག་པོ་སྤྱོད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་སློབ་དཔོན་ཀཱཧྣ་པ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས《གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ཆུང་བ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྗེས་མ།

ནག་པོ་བརྩེགས་འཇོམས། ནག་པོ་བརྩེགས་པ་ཞེས་པ་དུག་གི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་འཇོམས་པ་ནི་དུག་འཇོམས་སྨེ། སྨན་ཞེས་པའི་དོན།

ནག་པོ་གཡོགས་འགེལ། མི་ཐུབ་བཞིན་དུ་བཙན་ཤེད་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག་པ།

ནག་ཚང་། སྟོད་ཁུལ་མངའ་རིས་དང་ཐག་ཉེ་སའི་ནག་ཆུ་ཁུལ་གྱི་འབྲོག་པའི་ལུང་པ་ཞིག

ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། (དགེ་བཤེས་གུང་ཐང་པའང་ཞུ) འདི་ཉིད་ལྕགས་ཕག་(༡༠༡༡)ལོར་མངའ་རིས་ཇོང་དགའི་ལྷ་གདོང་ཞེས་པའི་ས་ཆར་ནག་ཚོའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་འདུལ་བ་མཁས་པར་མཁྱེན་པས་འདུལ་འཛིན་པར་ཡང་གྲགས། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན་པ་ན་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་མགོ་གཉེར་མཛད་དེ་ཇོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་པཎྜི་ཏའི་ས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན་པ་དང་། རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ལས་མདོན་པ་གསན། སླར་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ན་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་གླང་(༡༠༣༧)ལོར་འདི་ཉིད་འཁོར་ལྔ་དང་བཅས་ཕྱག་རྟེན་གསེར་སྲང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། གསེར་ལིང་པ་གཅིག་བསྐུར་བ་རྣམས་བསྣམས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཇོ་བོ་རྗེ་གདན་འདྲེན་པར་ཕེབས། ཇོ་བོ་རྗེ་ལོ་བཅུ་དགུའི་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། མཐར་ནག་ཚོས་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་གནས་བརྟན་ལ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕར་གདན་དྲངས་རྒྱུའི་མཐའ་དམ་ཕུལ་ཏེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཇོ་བོ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བོད་ཁམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་སྐབས་དེར་བོད་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད། ནག་ཚོ་སྐྱེ་ཐང་ནས་མངའ་རིས་སུ་འབྱོན་ཁར་ཇོ་བོས་བསླབ་བྱ་མང་པོ་མཛད་པ་དང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་ནས་བྱིན་རླབས་མཛད། འདུལ་བའི་མདོ་རྩ་དང་། གསང་འདུས་རྒྱུད་དཔེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐོར་སོགས་ཞུས་ཆོས་ཉི་ཤུ་གནང་། དེ་རྗེས་ཇོ་བོ་རྗེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པར་གྲགས། མཐར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་འབྲུག་(༡༠༦༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། མདོ་མང་སྐོར་ལས།《མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད》《འཕགས་པ་སྒྲོལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་རྟོགས་པ་ལེའུ་ལྔ》

《དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རབ་བྱེད་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ》སོགས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《བདུད་བཏུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ》《ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ》《དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ》《འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ》《སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་པ》《དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ》《སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ》《དགེ་བ་རྡོ་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་རྣལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མང་ངོ་། །

ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོ། ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་མོ།

ནགས་རྒྱ། གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་ཤིང་།

ནགས་གནས་རྗེ། ནགས་གནས་ཞེས་པ་དགེ་སློང་དང་། སྨྲེའུ། རི་དྭགས། གླང་པོ་ཆེ། ཁྲ་བྱུག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་དོན།

ནགས་མ་བྱ་ཚོགས་ཅན། འདི་ལ་མི་རིགས་ཕོ་བྲང་ནས་གཡར་པོ་ཞུས་པའི《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དཔར་མའི་ཡིག་ཆུང་ནང་གོང་པོའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་བྲིས་འདུག་ཅིང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ་ལྷོ་ཁའི་ཁུལ་དུ་བྱ་ས་ལྷ་ཁང་ཡོད་སའི་གནས་དེ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་འདུག

ནགས་ཚལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་དེ། ༡. ཤར་དུ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི། ༢. ལྷོར་ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོ། ༣. ནུབ་ཏུ་པདྨ་བཛྲ། ༤ བྱང་དུ་ཀུ་ཀུ་རི་པ། ༥. ཤར་ལྷོར་ཏམ་ཤྲི་བ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་ལུ་ཧི་པ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་ར་ཧུ་པ། དེ་རྣམས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆས་དང་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མོ་བཅས་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཅིང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་གནས་པའོ། །

ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་སུ་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཤར་ན་ཀུན་ནས་གྲོལ་བའི་ནགས་ཚལ། ༢. ལྷོར་སྐྱིད་མོས་ཚལ། ༣. ནུབ་ཏུ་ཕྲིན་པའི་ཚལ། ༤ བྱང་དུ་འདྲེས་པའི་ཚལ། ༥. ཤར་ལྷོར་སེང་ལྡིང་གི་ཚལ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འོད་ཅན་གྱི་ཚལ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་དུ་བའི་ཚལ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚལ་ལོ། །

ནགས་ཚལ་བདག་མོ། ནགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལ་ཟེར།

ནགས་རྫོང་རྫོག་དྲུག ནགས་རྫོང་ཞུང་པར་རྫོག་ཁ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། འབྲི་རུ། བོམ་ཕག ཕྲེང་རིང་། སྟག་དྲུག རག་ཤི། འགོམ།

ནང་ཁྲལ། ཁྲལ་པ་ཆོས་དགོན་པ་དང་སྒེར་པ་སྐུ་དྲག་ཁག་གི་གཞིས་ཀར་ཀང་འགྲོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་རྒྱག་པར་ནང་ཁྲལ་ཟེར། ནང་ཁྲལ་ཕོངས་ཀྱི་ཞུ་ལག་དེ་ས་གནས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཞུ་ལག་སྐྱལ་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་མཚུངས། སྤྱིར་ན་ཞུ་ལག་གི་ཁྲལ་རིགས་རྣམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག གཅིག་ནི་གཞིས་ཀའི་ཕྱག་འདེབས་ས་ཞིང་རྩོ་འདེབས་དང་། གཞིས་ཀའི་ཨར་པོ་རྒྱུག་རྒྱུ། ཞིང་ལས་ཡོ་བྱད་ཉམས་གསོ། སྤུན་དོག་འཁེལ་རྒྱུ། ཆུ་ལེན་རྒྱུ། བུད་ཤིང་གཤག་རྒྱུ། ཕྱུགས་འཚོ་རྒྱུ། རྫོ་འཐག་རྒྱག་རྒྱུ། ཚམ་སྤྱི་འཐག་རྒྱུ། ཀོ་བ་མཉེ་རྒྱུ། སྣམ་བཙོར་རྒྱུ། སྐྱེ་མོ་འཐག་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཞུ་ལག་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་གཞིས་ཀའི་སྐྱེལ་འདྲེན་དང་། ས་ཐག་ཉེ་འགྲུངས་ཁག་ལ་བང་ཆེན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ཡིན།

ནང་གི་དཀར་གསུམ། ཚིལ། ཞག རུས་པའོ། །

ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད། ལྗེའི་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དྲུག

ནང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྡེ་གསུམ། དེ་ལའང་མདོར་བསྡུས་ན་གསུམ་ལས་ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ། ནང་རྫོགས་རིམ། གསང་བ་རྩ་རླུང་མན་ངག་སོགས་སྡེ་གསུམ།

ནང་གི་གྲུལ་བུམ་ལྔ་ལྔ། ལྷ་ཁྲབ་འཇུག ཀླུ་ཁྲབ་འཇུག གཟའ་ཁྲབ་འཇུག ས་བདག་ཁྲབ་འཇུག སྡེ་བརྒྱད་ཁྲབ་འཇུག་གོ །

ནང་གི་མངར་གསུམ། ཤ་ཁྲག་ཏུས་པ་གསུམ་སོ། །

ནང་གི་ཆས་བརྒྱད། ཆོས་བཀའ་གཏད་པ་པོ་ཏི་གླེགས··· བམ་དབང་། ནང་གི་ཆས་བརྒྱད་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བསྐུར། དེ་ཡང་། ༡. ཆོས་གོས་གསེར་གྱི་ཏ་རིས་ཅན་ཁ་ཐེར། ༢. ཐོད་ཀ ༣. ཤམ་ཐབས། ༤. རྐྃ་རྐྃའི་ལྷུང་བཟེད། ༥. ཁ་ཊྭཾ་གའི་འཁར་གསིལ། ༦. དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། ༧. ཐོད་ཕྲེང་། ༨. འདབ་ལྡན་རིགས་ལྔ་དང་བརྒྱད་དོ། །

ནང་གི་ཉམས་ལེན། ཁས་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དོན་ཡིན།

ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གསུམ། ༡. བྱ། ༢. གཙན··· གཟན། ༣. རི་དྭགས། ༤. ཕྱུགས་ལུག ༥. ཆུ་གནས··· སློག་ཆགས། ༦. རྟ་གླང་སོགས་བཀོལ་ཆགས། ༧. ཕྱུ··· འབྲོག ༨. མདའ་མཁར། ༩. བར་དགོན་གནས། ༡༠. དབུས་སུ་ལྷ་ཁང་། ༡༡. རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་། ༡༢. ཆོས་འཆད་ཉན། ༡༣. ཡུལ་འབངས་མཐུན་སྒྲིལ་བཅས་སོ། །

ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད······ བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཕྱིར་ཟློག··· གཉིས། དབང་བཞི་བསྐུར་བ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ། གཏོར་མ། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ། དྲག་ཤུལ་སྒྲུབ་པ། རབ་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ། བདག······ འཇུག་ལེན་ཞིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྣམས་སོ། །

ནང་གི་དྲི་མ་དྲུག དྲི་ཆེན། དྲི་ཆུ། མིག་རྣག རྣ··· སྤབས། སྣབས། མཆིལ་མ། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། སྐྱུ། གཡོ། རྒྱུག་པ། འཆིག་པ། འཁོན་འཛིན། རྣམ་འཚོའོ། །

ནང་གི་བླ་མཆོད། གཙོ་བོར་ཆོས་ཞུ་ཡུལ་གྱི་བླ་མའམ······ མཆོད་གནས།

ནང་གི་རྩ་བརྒྱད། རྩ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་སྦྱར་བའི་སྐད་ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ་གཉིས་པ་ནང་གི་རྩ་བརྒྱད་ནི། མཆོག··· ཆེན་མི་ལ་ཚང་སྟེ། ༡. རྩ་བ་སྙིང་། ༢. སྟོང་པོ་ལུས། ༣. ཤུན་པ་ལྤགས་པ། ༤. ཡུ་བ་རྐང་ལག ༥. མེ་ཏོག··· སེན་མོ། ༦. ལོ་མ་སྤྲ་དང་བ་སྤུ། ༧. འབྲས་བུ་དབང་པོ་ལྔ། ༨. ཐང་ཆུ་རྐང་དམར་ཚིལ་བུ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

ནང་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྔ། སྲོག་འཛིན། ཁྱབ་བྱེད། མེ··· མཉམ། གྱེན་རྒྱུ། ཐུར་སེལ་ཏེ་ལྔའོ། །

ནང་གི་ཚིས། བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང··· ཚང་མའི་འགན་འཁུར་མཁན།

ནང་གི་གཟུགས། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི······ གཟུགས། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྔ་ཡོད།

ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟེན་དབང་བཅུ། བརྟེན······ བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་། བརྟེན་བཅས་ཀྱི་རྣ་དབང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་རྣ་དབང་། བརྟེན་བཅས་ཀྱི་སྣ་དབང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྣ་དབང་། བརྟེན་བཅས་ཀྱི་ལྗེ་དབང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལྗེ་དབང་། བརྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དབང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལུས་དབང་།

ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི། བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་བཤད··· པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་རེ་ཡོད།

ནང་གི་ལོག་པ་བཞི། བླ་མ་སྤངས་པ། གྲོགས་ལ་གདུང··· སེམས་བཅད་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྤང་བ། དཀྱིལ་འཁོར··· གཉེན་པོའི་བསྒྲུབ་པ་དང་མཚམས་བཀྲལ་བའོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསང་སྔགས་ལ་ལོག་ན་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བར་སྐྱེ། ལྟ··· བ་ལོག་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ། སྤྱོད་པ་ལོག་ན་བྱོལ་སོང་དུ་སྐྱེ། འཕྲིན་ལས་ལོག་ན་གཤིན་རྗེར་སྐྱེ། མཆོད་རྫས་ལོག་ན··· དུད་འགྲོར་སྐྱེ། ཐུགས་ལོག་ན་བར་ཆོད་དུ་འགྲོ། བདེན་པ་ལོག་ན་ཙ་དྲར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདུག

ནང་གི་བསམ་གཏན་སྐྱོན། རྟེན་འབྲེལ་མཐུ་ལས་ཕྱི····· རོལ་འཇིག་པར་སྣང་།

ནང་གི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༡. ཀླུ་སོག་མ་མེད། ༢. མ··· མོ་ཙ་མུཎྜི། ༣. གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། ༤. གཟའ་བདུད··· ནག་པོ། ༥. བཙན་དམར་པོ། ༦. བདུད་མོ་གསེར་མིག་མ། ༧. ཡུལ་ལྷ་མ་ཧཱ་དེ་ཝ། ༨. སྨན་མོ་འབྲུག་སྒྲོགས···

སོགས་དང་བརྒྱད་དོ། །

ནང་གྲོལ། ནང་ཁྲོལ།

ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་ནི། ༡. བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག ༢. རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག ༣. རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་བཅས་གསུམ།

ནང་དངོས་པོར་འཛིན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་དངོས་པོར་འཛིན་པའམ། དངོས་འཛིན་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་། དངོས་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །

ནང་ཆག་འབྲུལ་རྒྱ། ནང་ཁྲུལ་ནས་ཆག་ཡང་གཏོང་རྒྱུའི་ཞེ་ས།

ནང་མཆོད་རཀྟའི་རྩ་བ་བརྒྱད། ནང་མཆོད་རཀྟའི་དབྱེ་བ་ལ་རྩ་བ་ཡན་ལག་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད། དེའི་ཡན་ལག་གྲངས་ལས་འདས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་རྩ་བ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཡབ་ཀྱི་སྣ་གཡས་པའི་རཀྟ། ༢. ཡུམ་གྱི་པདྨའི་རཀྟ། ༣. སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྟེ་ཁྲག ༤ གཡུལ་དུ་བསད་པའི་དཔའ་བོའི་སྙིང་ཁྲག་སྟེ་ནང་གི་རྩ་བ་བཞི་དང་། ༥. སྟག་གཟིག་ལ་སོགས་གཅན་གཟན་གྱི་ཁྲག ༦. བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ཁྲག ༧. རྟ་བོང་ལ་སོགས་རྨིག་ལྷུམ་གྱི་ཁྲག ༨. གཡག་སོགས་རྨིག་བྲག་གི་ཁྲག་སྟེ་ཕྱིའི་རྩ་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་དོ། །

ནང་མཆོད་རཀྟའི་ཡན་ལག་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ༡. མཚལ། ༢. ལི་ཁྲི། ༣. བཙག ༤ སྤོང་རྡོས། ༥. རྡོ་ཐྲིག་སྐྱེ་སའི་རཀྟ་ལཱ། ༦. ཙན་དན་དམར་པོ། ༧. སེང་ལྡེང་། ༨. མཛོ་མོ་ཤིང་། ༩. གོ་ཤི་ཀ། ༡༠. བཤེར་ཤིང་དམར་པོ་སྐྱེ་ཤིང་གི་རཀྟ་ལཱ། རྫས་ཀྱི་གཉིས་པོ་མ་རྙེད་ན། སྤར་བུ། གཉྫ་ཀ་རི་དམར་པོས་ཙུང་བར་བཤད། ༡༡. པདྨ་རཱ་ག ༡༢. བྱུ་རུ། ༡༣. མཆུར་དམར། ༡༤ མེ་ཤེལ། ༡༥. རྡོ་རྒྱུས་དམར་པོའམ་སྤྲུལ་རྒྱབ་གང་ཙང་སྐྱེ་རྡོའི་རཀྟ་ལཱ། ༡༦. ཧ་ལོ། ༡༧. ཁྲུག་ཆུང་། ༡༨. སྤང་སྣ། ༡༩. སེ་རྒོད། ༢༠. ཞུགས་ཙ་དམར་པོ་སྐྱེ་མེ་ཏོག་གི་རཀྟ་ལཱ། ༢༡. ར་མོ་ཤག ༢༢. ཉེ་ཤིང་། ༢༣. སྣ་ལོ། ༢༤ གྲོ་མ། ༢༥. སྨུག་མ་དམར་པོ་སྐྱེ་རྩའི་རཀྟ་ལཱ། ཕྱི་མ་དེ་དངོས་ནི་མདོ་ཁམས་ལྷོད་ཐང་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁྲག་སྨུག་ཞེས་པ་དེའོ།། ༢༦. རྒྱན་འབྲུམ། ༢༧. རམ་བུ། ༢༨. (ཁ་སུར)བྲེའོ། ༢༩. བ་མཁལ་སྨུག་པོ། ༣༠. སྤུ་ཙ་ར་སྐྱེ་འབྲུའི་རཀྟ་ལཱ། ༣༡. རྒྱ་སྐྱེགས། ༣༢. སིན་དྷུ་ར། ༣༣. འབྲི་མོག ༣༤ བུ་རམ། ༣༥. བྲག་ཞུན་སྐྱེ་རྫིའི་རཀྟ་ལཱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དྲིལ་བས་རཀྟ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་ནི་རྩ་བ་ལྔ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྫས་སོགས་གང་དམར་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ཚད་ཐམས་ཅད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཟངས་སོགས་རྡོ་རིགས་དམར་པོ་ཐམས་ཅད། ཤུཏྲལ་དམར་པོ་དང་ཤང་དྲིལ་དམར་པོ་སོགས་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཐམས་ཅད། གཙང་དམར་དང་ས་འདྲེས་དམར་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད། སྣ་མའི་འབྲས་བུ་དང་འོལ་མོ་སེ་སོགས་འབྲས་བུ་དམར་པོ་ཐམས་ཅད། འབྲས་དམར་དང་ཁྲི་དམར་སོགས་འབྲུའི་རིགས་དམར་པོ་ཐམས་ཅད། གཞན་ཡང་སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རཀྟའི་རིགས་མཐའ་དག་པའོ། །

ནང་མཆོད་གསེར་སྐྱེམས། མཆོད་འབུལ་བྱེད་སྐབས་ལྷ་སྐུའི་མདུན་དུ་ཇ་ཆང་འོ་མ་ཆུ་སོགས་འབུལ་བར་གསེར་སྐྱེམས་ཕུལ་ཟེར།

ནང་གཏམ་ཕྱིར་སྐྱེལ། ནང་གི་གསང་གཏམ་ཕྱི་ལ་བཤད་པའི་དོན།

ནང་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་མང་། གདུང་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཟེར་བ་མཆོད་རྟེན་བཟོ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བང་རིམ་ཅན་སྒོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད།

ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག སྒོམ་བྱེད་པའམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་

སྒོམ་པ་སྟེ། རང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་གཡེང་བ་དེ་ལས་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྟོན་པ། བསྟན་པ། ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན། དེའི་ནང་གསེས་ལྟ་བའི་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི(ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ)ཁས་བླངས་མ་བླངས་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པས་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡིན་པ། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ། ཕུང་པོར་མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་གང་ཟག་དེ་གསུམ་གང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐེག་ཆེན་སྨྲ་བ།

ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས། མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས།

ནང་བློན། འདི་ལ《དེབ་ཐེར་དཀར་པོར》རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་ནང་ལོགས་སུ་སོ་ལྟ་དང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་ནང་སོ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད།

ནང་བློན་གྲུང་ཐང་ཆེན་པོ། (中堂)གོང་མ་ཆན་ལུང་སྐབས་གོང་མའི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་བློན་ཆེན་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་བསྐོས་ཡོད་པ་དེའི་གྲས།

ནང་མ། ནང་མ་ནི་གནའ་བོའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་ཞབས་བྲོའི་རྣང་གཞིའི་ཐོག་བསྒྱུར་བཅོས་གོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་གླུ་གར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ནང་མའི་གླུ་གདངས་གནའ་ཉམས་ངོད་པ་དང་གར་སྟབས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་མཛེས་པ། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟབ་མོ་ལྡན་པ་བཅས་ཡིན་པས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དར་ཁྱབ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། ནང་མའི་གླུ་གཞས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ཁག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་འཇོག་དང་། བར་དུ་རྒྱང་གཞས། མཇུག་ཏུ་འཁྲུག་གཞས་བཅས་ཡིན། འཇོག་ནི་རོལ་མོ་དཀྲོལ་བ་ལས་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་གཞས་འགོ་འཛུགས་པའི་གདངས་དབྱངས་ཡིན། རྒྱང་གཞས་ཀྱི་གདངས་དབྱངས་ནི་ནང་མའི་སྙིང་བཅུད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་གཞས་གདངས་སྙན་ཞིང་བག་ཕེབས་པ་ཞབས་བྲོ་དངོས་དེ་ཙམ་མེད་པ་ལ་གར་མཁན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་ཀྱི་སྙིག་ཉམས་དང་གུས་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཕྱག་འབུལ་དང་ཇོའོ་ཡོལ་སོགས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། འཁྲུག་གཞས་ནི་མཚམས་ཚིགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་མྱུར་ལ་སྒྲོ་སྣང་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་ཆེས་འཁྲུག་ཤོས་སུ་གྱུར་པའི་མཚམས་དེ་ཡིན། སྟོད་གཞས་དང་ནང་མ་གཉིས་ཕྱོགས་མང་པོའི་ཐད་ཕན་ཚུན་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ནང་མའི་གཞས་ནང་གི་རྩ་བའི་སྟངས་སྟབས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྟོད་གཞས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ནང་མའི་གཞས་ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ་དྲུག་ཚིག་ཡིན་པ་དང་ནང་དོན་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད། ནང་མའི་གཞས་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་ལ་མཚོན་འཛིན་ནན་པོ་ཡོད་པས་གཏོང་བྱའི་རོལ་མོ་ནི་སྒྲ་སྙན་དང་། གླིང་བུ། ཡང་ཅིན། པི་ཝང་། ལིང་ཤང་། ཧྨན་ཆག་སོགས་ལས་རོལ་མོ་གཞན་སྤྱོད་སྲོལ་མེད།

ནང་གཙང་གིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པ། ནང་གི་བློན་པོ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་གྲས་སུ་བཞག་ནས་བྱམས་བརྩེས······ བསྐྱངས་པ།

ནང་གཞིས་གཏོར། ཁྱིམ་ཚང་དང་གཞིས་ཀ་གཏོར་བ།

ནང་གཟན། སྔོར་ན་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ······ གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་སྣ་མེད་ཆེ་གཡོག་རྒྱུག་མཁན་ལ་ཟེར། འོན་ཀྱང་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་བོའི་གྲས་དང་། ཤོད་ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་བོའི་གྲས་ལ་ཡང་ཕྱག་མཛོད···· ནང་གཟན་དང་ཕྱག་ནང་ཡང་ཟེར།

ནང་རིག་པ། བོད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ··· གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་འཆད་ཉན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ······· མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས··· པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་ལ་བཀའ····· པོད་ལྔ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་སྡོམ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་རྩ་འདུལ་བའི་སྡོམ། དབུ་ཚད་མཛོད་གསུམ་མངོན་པའི··· སྡོམ། ཕར་ཕྱིན་མདོ་སྡེའི་སྡོམ་ཡིན། ཡང་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དབུ་ཚད་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་འཆད་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས······· མཛོད་ཀྱིས་འཆད་ལ་འདུལ་བས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན··· མོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པས་སོ། ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐུབ་བསྟན་གྱེན་དུ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་པཎྜི་ཏ་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཉིད་གྲགས་ཆེ་ལ། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ནི་བཀའ་པོ་ཏི་ལྔ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི······ གཞུང་ལུགས། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས། ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཤཱཀྱ་འོད་གཉིས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང··· ལུགས་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་འདུལ་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་གསུངས་པ་རྩ་བའི་ལུང《སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ》དང་། བཤད་པའི་སྙེ་བཞི་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་ཚིག་འགྲེལ་ལྟ་བུ《ལུང་རྣམ་འབྱེད》 འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བཤད་པ《ལུང་ཕྲན་ཚེགས》 ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་འཆད······ པ《ལུང་གཞི》 དཀའ་བའི་གནད་གཏན་ལ་འབེབས་པ··· 《གཞུང་བླ་མ》བཅས་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་འདུལ་བ······ ནི《བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ》ཞེས་པ་དེའི་ནང་གསལ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་འདུལ་བ··· ནི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ···· མདོ་རྩ་བ》དང་། འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ《ཀརྨ་ཤ་ཏམ》 དགྲ་བཅོམ་པ་ས་ག་ལྷས་མཛད་པའི《མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད》 སློབ་དཔོན་དགེ··· འདུན་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བཅུ》 སློབ······ དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ》 སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ···· གཅིག་པུ་ཡང་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་འདུལ་བ་པོད་བཅུ······ གསུམ་དང་། བཀའ་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད[དུ] ནས[སུ]བར་པོད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ···· བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ཡོད། བོད་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་སད་མི··· བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདུལ་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་དང་བཤད··· རྒྱུན་གཉིས་ཀ་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། བཙན་པོ་ཁྲི··· རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་དྷ་ན་ཤཱི་ལ་དང་། ཛི་ན་མི་ཏྲ་གཉིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཅོག་རོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྨར་ཤཱཀྱ་མུ་ནི། གཡོ་དགེ་འབྱུང་། གཙང་རབ་གསལ་བཅས་བཞི་ནི་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་། སྨར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ལ་བསྟན་པ་སྨད་དར་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཞེས་གྲགས། གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྣུབས་སྐབས་ཁོང་གསུམ་མདོ་སྨད་དུ་བྲོས་བྱོལ······ ཕེབས་དགོས་བྱུང་། ཁོང་གསུམ་ལ་སློབ་མ་བླ་ཆེན······ དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། ཡང་སློབ་མཁས་བཙུན་མི་

རྡུག རྒྱུད་འཛིན་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་གཉིས་སོགས་བྱུང་བ་ལས་མཁས་པ་མི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུན་དང་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བ་ནས་བཟུང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཏེ། གཟུས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སློབ་མ་གཟུས་ཀྱི་བུ་བཞི་དང་། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞི་སོགས་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན་གནང་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། སྟོད་ལུང་ཐག་མ་དགོན་པ་དང་། སྐྱུར་མོ་ལུང་། དགའ་བ་གདོང་། གཉལ་ཟང་ཆེན། གཉལ་གྲ་སྐོར་སོགས་འདུལ་བའི་བཤད་གྲྭ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་དང་མཆན་འགྲེལ་དོགས་གཅོད་བཅས་མཛད་པའི་ནང་ནས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚང་མས་ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་དུ་མཚོ་སྣ་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ཡོངས་གྲགས་སུ《མཚོ་ཊཱི་ཀ》ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ནས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དུས་དཀྱིལ་བར་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག(གསང་ཕུ། ར་སྟོད། ཚལ་གུང་ཐང་། དགའ་གདོང་། སྐྱུར་མོ་ལུང་། ཟུལ་ཕུ)གི་ནང་འདུལ་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་འཛིན་གྲྭ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སློབ་ཡུན་ལོ་བཞིའི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་ནས་རིམ་བཞིན་དར་བའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་ཕལ་ཆེ་བར་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད། བཀའ་པོད་ལྔའི་གྲས་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》མཛད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་མཛད་པ《བསྟན་འགྱུར》མདོ་ཕྱོགས་པོད[ར][ལི]གཉིས་སུ་ལི་ཚན་གསུམ་བཞུགས་ཤིང་། བོད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ་དང་། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ལ་འཆད་ཉན་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ཞིག་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་འགྲེལ་པ་མཛད་མཁན་འགའ་ཞིག་བྱུང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ཚུགས་རྗེས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དེ་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་མཛད་པ་མ་གཏོགས། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་མཛད་སྲོལ་མ་དར་ཞིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས《མངོན་པ་འོག་མ་མཛོད》ལ་གཙོ་བོར་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཞོར་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་གནང་སྲོལ་འདུག མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས《མངོན་པ་མཛོད》དང་དེའི་རང་འགྲེལ་བཅས་མཛད་ཅིང་། ཁོང་གི་སློབ་མ་གང་བ་སྤེལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་དཱ་ན་ཤཱི་ལ་དང་ཛི་ན་མི་ཏྲ་གཉིས་ཡིན། ཁོང་གཉིས་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་བཤད་རྒྱུན་སྤེལ། 《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཁུ]ནས་པོད[ཐུ]པ་བར་པོད་བཅུ་གཅིག་ལ་ལི་ཚན་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད། བོད་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡང་སློབ་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་དཱ་ན་ཤཱི་ལ་གཉིས་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་གི་བཤད་པ་གསན་པ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་མ་ཚུགས་བར་དུ་བཤད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བྱུང་བའི་ནང་ཁྲུབ་ཆེ་བ་ནི་འབའ་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་རོག་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན

འགྲུས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཡིན། འབའ་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེའི་བཤད་རྒྱུན་ནི་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བར་བརྒྱུད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསན་ཏེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་དར་སྤེལ་བྱུང་། རོག་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སློབ་མ་དང་ཡང་སློབ་ཧ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་དོགས་གཅོད་སོགས་མཛད་པའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་མགོར་སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས(ཡོངས་གྲགས་སུ་འཇམ་དགག་པ་སྒྲི་ཟེར་བ་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིའི་སློབ་མ་དེ་ཡིན)ཀྱིས་མཛད་པའི《འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན》སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ《མཆིམས་མཛོད》ཅེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་ནི་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྦས་དོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསན་པ་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་བྱུང་ཞིང་བར་དུ་སེང་བཟང་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསན། དེའི་སློབ་མ་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་གསན་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་གསན་པ་བཅས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་བྱུང་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། བོད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་ཀྱི་རིང་ལ《འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པའི་སྐོར་ཁག་གཅིག་བཅས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ《འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ》དུས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། 《མདོ་སྡེ་རྒྱན》《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད》《ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད》《རྒྱུད་བླ་མ》བཅས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྡེ་ལྔ》《སའི་དངོས་གཞི》《གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ》《གཞི་བསྡུ་བ》《རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ》སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་རྣམ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཅས་བསྟན་འགྱུར་པོད[ཕི]ནས་པོད[ཧི]བར་པོད་བཅུ་དྲུག་ཡོད། བོད་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་སོགས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། སློབ་གཉེར་དར་སྤྱེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས་གདན་ས་རང་རང་སོ་སོར་འཆད་ཉན་གྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱས་བསྡུས་མི་འདྲ་བ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་པོད་ལྔའི་ནང་ནས་ཚད་མའི་སྐོར་ནི་ཚད་མ་རིག་པའམ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་མིང་ཚིག་འགྲེལ་བཤད་ཟུར་དུ་རང་རང་སྐྱེ་པའི་ནང་གསལ་བར་བརྟེན་འདིར་བསྐྱར་ལྷབས་ཀྱིས་བཟློད་མ་དགོས་ལགས།

ནང་སེམས་ཀྱི་ནད་དམ་དུག་གམ་ཉོན་མོངས་གསུམ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་ནད་གསུམ་ནི། རླུང་། མཁྲིས་པ། བད་ཀན།

ནང་སོ། གོ་གནས་ཤིག་སྟེ། དེང་སང་གི་མགྲོན་གཉེར་དང་འདྲའོ། །

ནང་སོ་དར་རྒྱས། བྱང་ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་བླ་སྨན་གནང་བ་དང་། ལྷ་དབང་སྟོག(ཤར་ཆེན་སྟོག)དུ་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་མཛད་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ནས་གསོ་རིག་གི་བཤད་པ་དང་ས་བཅད་སོགས་གསན་བཞེས་གནང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག(༡༨༨༢)ལོར་རྒྱུད་བཞི་གྲྭ་ཐང་སོར་བཞག་གིས་པར་བསྐོ་མཛད་སྐབས་དྲ་ཡའི་བླ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་པར་བྱང་གནང་བའི་ནང“སྤྲུལ་ཞིང་ལྷ་ན་ སྟུག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཡི་གཟུགས་བསྒྱུར་པ། །གྲོག་འཚོའི་མཆོད་སྦྱིན་འགྱེད་མཁས་བྱང་ངོས་ལ། །གསོ་རིག་དར་རྒྱས་བྱེད་པོས་བསྐུལ་བ་ལས”ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ངོས་ནང་སོ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་གསོ་རིག་སྤེལ་བའི་བྱ་བ་མང་དུ་མཛད་མཐར་མེ་གླང(༡༨༧༧)ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་སྐུ་ན་སྨིན་པོ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུངས་ལོ་མ་གསལ་སྐབས་དགུང་གྲངས་གསལ་བར་མ་རེས།

ནང་སོ་ནོར་བུ། སྟོད་ལུང་རྒྱ་ལེར་འཁྲུངས་པའི་སྔེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པའི་ནང་སོ་ནོར་བུ་ནི་གཡོ་ཁྲམ་ཆེ་ཞིང་དམ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་འདུག ནོར་བུས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ལས་སྡེ་བཟུང་སྟེ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ཐོག་རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འཁྲུངས་ཁང་གད་ཁ་གསར་པའི་གོ་མག་ཡིན་པ་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་འབྲས་སྤུངས་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཚད་པས་སྨན་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་གྲགས་རྒྱན་མགྲིན་པར་དར་ཟོང་བརྒྱབ་ནས་སྐུ་བཀྲོངས་པ་དང་སྟོད་དུ་ཕྱིན་ནས་ཟིང་ཆ་བསླངས་པ་སོགས་བྱས་མཐར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་ནས་འབྲུག་ཡུལ་དུ་བྲོས། ནང་སོ་ནོར་བུའི་བྱེད་སྟངས་ངན་པ་རྣམས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

ནང་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་བརྒྱད། དགའ་བ། ཁོང་ཁྲོ། མྱ་ངན། ཁྲོ་བ། སྐྲོ་བ། འཇིགས་པ། སྐྱུག་བྲོ། ངོ་མཚར་བ།

ནད་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དྲུག པགས་པ་འགྲམས་པ། ཤ་ལ་རྒྱས་པ། རྩ་རུ་རྒྱུ་བ། རུས་ལ་ཞེན་པ། དོན་ལ་བབས་པ། སྣོད་དུ་ལྷུང་བའོ། །

ནད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ། རླུང་དང་བད་ཀན་གྲང་བ་རྒྱུའི་རང་བཞིན། ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ཚ་བ་མེའི་རང་བཞིན། སྲིན་དང་ཆུ་སེར་ཚ་གྲང་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་བཅས་སོ། །

ནད་ཁྱད་པར་གྱིས་གསོ་ཚུལ་དགུ། ཉེས་གསུམ་གསོག་དུས་ཞི་བྱེད་དང་ལྡང་དུས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིས་བཅོས་ཤིང་ཞི་བའི་སྐབས་སུ་མི་འབྲུགས་པར་བྱ་བ་སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ། མ་ཞུར་བཅས་པ་དང་རྒྱང་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་གསུམ་གང་འཚམས་སུ་བཅོས་པ་བྱེ་བྲག་གི་གསོ་ཚུལ། མ་རྫོགས་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སད་མདའ་བཏང་བ། རྩིས་འཛིན་ངེས་པ་ཉིད་ནས་སྨན་དཔྱད་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ། གཉེན་པོའི་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པ་ལ་ནད་ལམ་དུ་གཟུང་བ། སྟར་བཅོས་དམན་ལྷག་ལོག་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྒྱུར་བ། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་ནད་ལ་གཉེན་པོ་རྩལ་སྤྲུགས་པ། ནད་སྟོབས་ཆུང་ངུའི་རིགས་ལ་གཉེན་པོ་ཆ་ཡིས་བསྐྱེད་པ། ཉེས་གསུམ་རྒྱང་བའི་ནད་ལ་གཉེན་པོ་གཞན་གནོད་མེད་པ། ལྡན་པ་དང་འདུས་པའི་ནད་ལ་འདུ་བ་ཆ་སྙོམས་སུ་བཅོས་པ། ཐམས་ཅད་ཡའང་བཅོས་བྱ་བཅོས་བྱེད་འཚམས་ཤིང་མ་ནོར་བ་བཅས་སོ། །

ནད་བརྟག་གསུམ། དཔྱོད་པ་དོན་རིག་བརྟག་པ། མཐོང་བ་ཡུལ་རིག་བརྟག་པ། ཐོས་པ་སྒྲ་རིག་བརྟག་པའོ། །

ནད་ཐོག་སྨན་ཁེལ། དུས་ཐོག་ཏུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ། ནད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་སྨན་གནད་ལ་ཁེལ་བ་དང་འདྲ་བ།

ནད་དང་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་འཕར་བའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས། (དབུགས་རེར་ལན་ལྔ་རེ་འཕར་བའོ)ཆེ་ཆུང་སྙོད་སྨད། དྲག་དལ་བྱིང་རྒྱས། སྟོད་འཐེན་ཐང་སྙོད་བཅས་མེད་པར་འཕར་བ་ནད་མེད། བཟློག་པར་ནད་ཡོད་ཅེས་སོ། །

ནད་དང་རྩའི་ཡན་ལག ནད་དང་ལུས་པོའི་ཁྲག་རྩའི་ཡན་ལག

ནད་བདུན། རླུང་། མཁྲིས། བད་ཀན། རྐྱང་པ། རེ་གཉིས། ལྷན་གསུམ། གསུམ་དུས་གཅིག

ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད། སྨན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་ནད་ཡམས་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གནོད་འཚེ་ཐོག་པའི་མུ་གེ། སྡེ་ཁག་ཕན་ཚུན་དབར་མི་མཐུན་པའི་དམག་འཁྲུག་དང་རྩོད་སློང་།

ནད་མེད་པར་སྐྱབ་ཚུལ་གསུམ། བསླབ་པའི་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ལས། འགྲེང་བཞིན་པ་དང་ཆུ་དང་རྩྭ་སྔོན་ནང་། །བཤང་གཅི་མི་འདོར་ཆུ་ལ་མཆིལ་སྣབས་དང་། །སྐྱུག་པ་སོགས་ཀྱང་འདོར་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནད་ཞྭ། བོད་དུ་ནད་པའི་རིགས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་རྟོལ་སྐྱིའི་ཙོའམ། ཏུའུ་སྨོའུ་ཙེ་ཟེར་བ།

ནད་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལུས་ནད་དང་། བྱིས་ནད། མོ་ནད། གདོན་ནད། མཚོན་ནད། དུག་ནད། རྒས་ནད། རོ་ཙའི་ནད་དེ་བརྒྱད།

ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི། ༡. སྨན་རྒྱུད་ཙ་ར་ཀ་ལས། བརྒྱ་དང་གཅིག་ནི་ཀུན་བརྟགས་གདོན་གྱི་ནད། །བརྒྱ་དང་གཅིག་ནི་འཕྲལ་བྱུང་རྐྱེན་གྱི་ནད། །བརྒྱ་དང་གཅིག་ནི་འབྱུང་འདུས་གཞིའི་ནད། །བརྒྱ་དང་གཅིག་ནི་སྔོན་བྱུང་རང་བཞིན་སྔོན་གྱི་ནད་ཅེས་པའོ།། ༢. རླུང་གི་ནད་རིགས་བརྒྱ་དང་གཅིག མཁྲིས་པའི་ནད་རིགས་བརྒྱ་དང་གཅིག བད་ཀན་ནད་རིགས་བརྒྱ་དང་གཅིག ལྷན་འདུས་ནད་རིགས་བརྒྱ་དང་གཅིག་གོ ། ༣.《མ་ཧཱ་བཀའ་འབུམ》ལས། ནད་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེ་སྡང་ལས་མེ། མེ་ལས་མཁྲིས་པ། མཁྲིས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག གཏི་མུག་ལས་ས། ས་ལས་བད་ཀན། བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག ཕྲག་དོག་ལས་རླུང་། རླུང་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག འདོད་ཆགས་ལས་ཆུ། ཆུ་ལས་འདུས་པ། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་པོ་དེས་འབྱུང་བ་ཆ་མ་སྙོམས་པས་ལུས་ན་བར་བྱེད་དོ། །

ནན་རྒྱ། ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གན་རྒྱ།

ནན་ཏུར། 《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས། ངན་ལ་ནན་ཏུར་མ་བྱས་ན། །ནམ་ཡང་དྲན་ཤེས་རེམ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ༢. སྡིགས་ཚིག་གི་མིང་སྟེ། 《མངོན་བརྗོད་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག》ལས། ནན་ཏུར་དང་ནི་ཚར་གཅོད་ཚིག །བརྒྱད་བཀག་འབར་ཤ་སྡིགས་ཚིག་མིང་། ཞེས་དམ་ཞིང་ནན་པའི་སྒོ་ནས་གཅུན་ཐབས་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། ༡. ཐོག་མར་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་ཞེས་པ་དྲན་སྐུལ་ཟ་ཚིག་སྒྲོགས་པ། ༢. དེས་ཀྱང་མ་ཉན་ན་སྨད་པ་ནན་ཏུར་ཞེས་པ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བ། ༣. དེས་ཀྱང་མ་ཕན་ན་བསྙད་པ་ནན་ཏུར་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་འགྲམ་དུ་སྡོད་མ་བཅུག་པར་ཕྱིར་ཕུད་པ། ༤. དེས་ཀྱང་མ་ཕན་ན་ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་ཞེས་པ་རང་ཡུལ་དུ་གནས་མ་བཅུག་པར་རྒྱང་རིང་ས་གནས་སུ་ཕུད་པ་བཅས་ཡིན་པར《འདུལ་བའི་གཞུང》རྣམས་ལས་གསལ།

ནན་ལ་བོར། སྐད་ཆ་ནན་པོར་འདྲི་བ་དང་། ཞུ་བ་ལེན་པ།

ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། (གནམ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད)《བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས》ལས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཞིང་པའི་ཁུལ་ཆ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་ལས་གནམ་གྱི་དྲུར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་བཟོ་དབྱིབས་ཐོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐང་ཆེན་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ནས་མིག་གཉིས་ཀྱིས་གནམ་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་བལྟས་པ་ན་གནམ་དྲུར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པར་བཤད།

ནམ་མཁའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན། མཚན་གཞན་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་ཡུམ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི

སྲིད་སྲུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༣༠༥)ལོར་ལྷ་སྟེར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་འདིས་གཞི་ཐོག་ཕྱ་བྲང་གི་གདན་རབས་དང་པོ་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཞིབས་ནས་བཟུང་གདན་ས་ལོ་བཅུ་དགུ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༣༦༣)ལོར་འདས།

ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་བཞེངས་པ་གནང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་ལ་བཀའ་གནང་སྐོ་འཛིམ་པ་སོགས་གྲུ་སྒྲིག་བྱས་ཟིན་ནས་སང་ཉིན་ལྷ་སྐུ་བཞེངས་རྩིས་བྱས་པའི་སྔ་ནུབ་ཏུ་རང་བྱོན་དུ་ཞིབས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཞལ་བཅུ་གཅིག་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད།

ནམ་གྱི་སྐྱ་རེངས་གསུམ། རི་པོ་ཏ་ལར་ཉི་མ་ཤར་ཚེ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཚེ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རི་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཚེ་དང་གསུམ་མོ། །

ནམ་གྱི་ཆ་གསུམ། མཚན་མོ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་དང་པོ་ནི། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དམ་ནམ་སྟོད་དམ་ནམ་གྱི་སྟོད་ཆ། ཆ་གཉིས་པ་ནི་ནམ་གུང་ངམ་ནམ་གྱི་བར་ཆ། ཆ་གསུམ་པ་ནི་ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་དམ་ནམ་སྨད།

ནམ་དུས་བཞི། དཔྱིད། དབྱར། སྟོན། དགུན་ཏེ་བཞི།

ནམ་ནངས། (ནམ་མནངས)ནམ་ལངས་པའི་དོན།

ནམ་པ་ལེ་རྒྱལ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞང་ཞུང་ནམ་པ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། ནམ་པ་དང་ཞང་ཞུང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་ཞུ།

ནམ་ཕྱུགས་མེད་པ། ཕྱུགས་བརྟན་པོ་མེད་པའི་དོན།

ནམ་བར་ཚུར་གྱི་ཞལ་སྐྱེ། རྟ་དང་ཕྱུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གཡར་ནས་བདག་པོར་སྟེས་སྲིད་རྗེས་ནམ་ཕྱིད་གོང་དུ་འཆི་སྐྱོན་བྱུང་ན་གཡར་མཁན་གྱིས་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་། ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་ཤི་ན་བདག་པོས་འགན་འཁུར་བ་མ་གཏོགས་གཡར་མཁན་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞེས་འཁོད་པའི་ཁྲིམས་ཤིག

ནམ་ཟླའི་དཔལ། འདི་ལོ་དང་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་ཟླ་བ། ཉི་མ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་ཟླ་བ་བཅས་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། དུས་བཞིའི་ནམ་ཟླ་ལ་གོ་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཁ་སྐད་ནང་། ནམ་ལ་དབྱར་ཀ ནམ་ལ་དགུན་ཀ་སོགས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ནམ་ཟླའི་དཔལ་ཞེས་པ། ལོ་གཅིག་དུས་བཞིའི་ནང་གི་ནམ་ཟླ་སྙིང་པོས་དབྱར་དང་སྟོན་གཉིས་ལ་ཟེར།

ནམ་ར་ཆག་གོང་། ནམ་ར་དང་ཆག་གོང་ཞེས་ལུང་པ་གཉིས་ཡིན་འདྲ་སྙམ་སྟེ། ནམ་ར་ནི་འདམ་གཞུང་ངམ་ནག་ཆུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་ས་མིང་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་ཞིང་། 《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང་》གཙྱ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཤོག་གྲངས༡༧༨ལས་ལྷ་ས་ནས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཞིབས་པའི་ལམ་བར་ནག་ཆུའི་ཆུ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོལ་རྗེས་ནམ་རའི་ས་གནས་བརྒྱུད་ནས་ཞིབས་པར་གསལ། ཆག་གོང་ནི་འཕན་ཡུལ་གྱི་ནང་གསེས་ཆག་གི་ལུང་པ་ཡིན་ནོམ་སྙམ།

ནར་མ་དཱ། འདི་ཆུ་བོ་སིན་དྷུའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དེ། ནར་མ་དཱ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྟེད་འཛོའི་ཆུ་ཀླུང་ཟེར། ཆུ་བོ་སིན་དྷུ་ནི་བོད་ཀྱི་གངས་རི་ཏི་སེའི་ནུབ་བྱང་ངོས་ནས་འབབ་པ་ཀཤྨིརའི་ཡུལ་གྱི་གཞུང་བརྒྱུད་ནུབ་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཁ་ར་ཅིའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ཡིན་ཅིང་། སྔོན་དུས་སུ་ཆུ་བོ་སིན་དྷུ་འབབ་པའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཧིན་དྷུའི་ཡུལ་ཟེར་བ་དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོར》གསལ།

ནལ་གྱི་བུ། ནལ་ནི་ཕྲུ་ཤུག་གཉིས་རུས་པ་གཅིག་པའི་མིང་དང་། ནལ་གྱི་བུ་ནི་ཕ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་བུའམ་ཕྲུ་ཤུག་རུས་པ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྲུ་གུ །

ནས་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་ཤིག་བདུན་ལ་ནས་གཅིག

ནས་རྫང་། ནས་འབྲུ་རླུག་པའི་བང་བའམ་སྣོད་དེ་འདམ་བུ་དང་སྨྱུག་མའི་ཚལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སླས་པའི་འབྲུ་རླུག་སའི་སྣོད་ལ་རྫང་ངམ་སྦྱང་ཟེར་རོ། །

ནི་གུའི་ཆོས་དྲུག གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར། སྒྱུ་ལུས་ཆགས་སྡང་རང་གྲོལ། རྨི་ལམ་ཉིང་འཁྲུལ་རང་དག འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས། འཕོ་བ་མ་བསྒོམ་སངས་རྒྱས། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྐུའོ། །

ནི་སྒྲའི་ཕྲད་འཇུག་ཚུལ་བཅུ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ནི་སྒྲའི་ཕྲད་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ༡. དགར་བ་དང་། ༢. བསྣན་པ། ༣. ཁ་སྐོང་བ། ༤ ཚིག་རྒྱན་གསལ་བྱེད། ༥. གཏན་ཚིགས་འདྲེན་པ། ༦. ངེས་ཚིག་འདྲེན་པ། ༧. དབྱེ་བ་འདྲེན་པ། ༨. རྒྱུས་བཤད་འདྲེན་པ། ༩. ཉིད་ཀྱི་དོན། ༡༠. དངོས་པོའི་རྐྱེན།

ནུ་འཛིང་། ནུ་མའི་ལྤིབས་སམ་ངོས།

ནུ་ལྷན། བུད་མེད་ཀྱི་མིང་གི་མཚོན་བརྗོད།

ནུ་མ་ལ་རྫས་བྱུགས་ནས་འོ་མ་ཕབ། བུད་མེད་འགའ་ཞིག་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་རྗེས་འོ་མ་མ་བབས་ན་ནུ་མ་ལ་སྨན་རྫས་འགའ་ཞིག་བྱུགས་ཏེ་འོ་མ་རང་བབས་སུ་འོང་བའི་བྱ་ཐབས་འགའ་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྫས་སྦྱོར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁ་ཤས་ནང་གསལ་བ་དེའི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

ནུ་རྫི། ཉིང་ཁུ་སྟེ་ཆང་གི་མིང་དུའང་བཤད།

ནུབ་ཁ་རག་གངས་རྩེ། སྟོ་ཁའི་ཁྲ་འབྲུག་ནས་བརྩིས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་དེང་སང་སྣང་དཀར་རྩེ་རྫོང་དཔལ་སྡེ་ཆུས་ཁོངས་རྫོ་མོ་ཁ་རག་གི་རི་ཡོད་སའོ། །

ནུབ་ཏུ་རྒྱའི་ཁ་གནོན། བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་གངས་རི་དང་མཚོ་དང་མཚེའུ་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆུ་སྐྱོན་ཡང་ཡང་ཡོང་བས་དེ་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་གུ་ཡང་དང་ཤེང་ཀུན་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ།

ནུབ་ན་ཤུན་གྱི་བྲག ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུན་གདོང་དཀར་གྱི་རི་རྩེར་ཡོད་པའི་བྲག་མི་རྟེང་ནག་པོ་ལངས་ནས་ལྷ་ས་ངོས་སུ་ཚུར་བྱ་ར་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ནུབ་ཕྱོགས་བླ་བ་ཆེས་པའི་མཐའ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་བྲག་རི་བླ་བ་ཆེས་པ་འདྲ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བརྟག

ནུབ་ཕྱོགས་སོག་པོ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་སོག་པོ་སྟེ་པར་སིག་གམ་དེང་སང་པོ་སིར་འབོད་པ་དབྱི་ལང་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཤས་ནང་ཏཱ་ཟིག་སོག་པོ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཡིན།

ནུབ་བྱང་ན་སྒྲ་བདུད་ནག་པོའི་ཉལ་ས། ལྷ་སའི་ཐང་འདིའི་ནུབ་དང་བྱང་གཉིས་སུ་སྒྲ་བདུད་ནག་པོའི་ཉལ་ས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་ནུབ་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུགས་དང་བྱང་གི་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

ནུབ་བྱེ་མ་ལ་དགུ། གཙང་གི་ཤངས་གཞོང་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་བྱེ་མའི་རི་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ། དེང་སང་ངམ་རིང་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་བྱེ་མ་ལ་ཟེར་བའི་རི་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

ནུབ་གཡུ་སྐྱེ་མོ། ལྷ་སའི་ནུབ་ངོས་སྟོད་ལུང་ནས་ནུབ་ཏུ་སོང་ཚེ་སྐྱེ་མོ་རྫོང་དུ་གཞུ་ཟེར་བའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ །

ནུབ་ཡུལ་ཞབས་སྤྲིངས་པོ་ཆེ། བར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་སྨད་སྟག་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་པ་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག

ནུབ་ལ་གེམ་གཡག་མིག གཙང་ཁུལ་སྟོད་ཀྱི་དུར་ས་སྣ་ནས་རྩིས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་གཡག་གི་མིག་འདྲ་བའི་བྲག་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་གི་མིང་།

ནུབ་ལྷག་ཉལ་བསྲུང་བ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཁྲུ་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་རོལ་ཏུ་ཞག་གསུམ་གྱི་མཚན་མོ་མཐའ་འདས་པ་ལས་ཐུང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དེ་ནུབ་ལྷག་ཉལ་བའི་ལྟུང་བ་ཡིན། དེ་བསྲུང་བས་ན་ནུབ་ལྷག་ཉལ་བསྲུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ནུས་ལྡན་དབང་ཡོད། ནུས་པ་དང་། དབང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།

ནེ་ནེ་ཆོས་ལྡན་བཟང་མོ། ནེ་ནེ་ཆོས་ལྡན་བཟང་མོ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ནས་ཉི་ཤུའི་དཀྱིལ་བར་གྲགས་ཆེ་བའི་རྗེ་བཙུན་མ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ད་ལྟའི་ཡངས་རི་སྐར་ཤར་ཁོངས་སུ་ཡོད་མདོ་སྨད་དུ་ཡིན་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་རིལ་པོར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅིང་དགུང་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་བཞི་བཅུ་པའི་ཡས་མས་སུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཞལ་སློབ་དང་། ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། དུས་སྐབས་དེར་འབྲི་གུང་གི་ནེ་ནེ་ཆོས་ལྡན་བཟང་མོ་དང་། ཤུགས་གསེབ་ལོ་ཆེན་ཆོས་ཉིད་བཟང་མོ། སྟག་ལུང་གི་ཆོས་དབྱུང་མ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད་དབང་མོ་གསུམ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་སྙན་ཆེ་ཙམ་ཡོད་མཁན་གྱི་བུད་མེད་ཡིན་སྐབས་རྗེ་བཙུན་མ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་འབོད་མཁན་ཡང་ཡོད་འདུག

ནེ་ནེ་མོ། (རྙོ་བོ) རྒྱ་སྐད་ཐོག་བུ་དང་བུ་མོའི་ཨ་མའི་ཨ་མ་ལ་ནེ་ནེ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

ནེ་པཱ་ལ་ཞེས་བལ་ཡུལ་གསུམ། ཡམ་བུ། ཡུ་རིང་། ཁོ་ཁོམ་སྟེ་དེ་རེ་རེར་རྒྱལ་པོ་རེ་ཡོད།

ནེ་ཤུང་རི་བཙུན་དགོན། ནེ་ཤུང་རི་བཙུན་དགོན་ནི། ཐོག་མར་སེ་ར་དགོན་པ་ཆགས་སའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་སྐད། ཐོག་མ་སྐྱི་ཡོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཞང་གཡུ་བྲག་པའི་སློབ་མ་རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེས་སྐྱབས་སྟེ་བཏབ་ནས་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བཞུགས་སྐབས་སྐྱབས་སྟེ་དེའི་བླ་སློབ་ཡོངས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེ་རྗེས་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་སེ་རའི་ཁྲི་པ་མཛད་སྐབས་སུ་བཙུན་མ་ཕལ་ཆེ་བས་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་འཛིན་ཅིང་། སེ་ར་སྨད་པོ་ཁང་ཚན་དང་། གུང་རུ་ཁང་ཚན། ནེ་ཤུང་རི་བཅས་ནི་སྟོད་པ་མཁན་པོས་ཞལ་བདག་གནང་། དེ་དུས་བཙུན་མའི་སློབ་དཔོན་མཁའ་སྤྱོད་དཔལ་མོས་གྲྭ་བཙུན་མཉམ་དུ་བསྡད་ན་མི་ལེགས་པས་བཙུན་དགོན་དེ་ད་ལྟའི་དགོན་པ་ཆགས་སར་སྤོས་སྐད། བཙུན་དགོན་དེར་ནེའུ་ཆུང་རི་དང་། མི་ཆུང་རི། ནེ་ཤུང་རི་སོགས་འབོད་ཅིང་། ནེ་ཆུང་རི་ཞེས་པ་ནི་རི་དེ་བྲག་རི་ཡིན་ཀྱང་དགོན་པ་ཆགས་ས་དེར་ནེའུ་སེང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པས་ཡིན་ཟེར། མི་ཆུང་རི་ཟེར་དོན་ནི་རི་ངོས་སུ་མི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བསྡད་པ་འདྲ་བའི་རི་མོ་ཡོད་པས་ཡིན་སྐད། ནེ་ཤུང་རི་ཞེས་པ་ནི་མཁའ་སྤྱོད་དཔལ་མོས་བཙུན་དགོན་སྤོ་སའི་ས་བརྟག་མཛད་སྐབས་བྱ་ནེ་ལེ་ཞིག་གིས་ནང་རྟེན་བཀྲམ་པའི་དཀྱིལ་ནས་རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེའི་གཏོར་ཆས་ཁྱུག་པའི་སྟོད་དེ་ཤུང(མང་པོའི་ནང་ནས་བཏོན་པའི་དོན)ནས་ད་ལྟའི་དགོན་པ་ཆགས་ས་དེར་བསྐུར་བས་ནེ་ཤུང་རི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ནེ་ཙོའི་གཏམ། འདི་ཟུར་དང་འཁྱོག་པོའི་གཏམ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

ནེ་ཙོའི་ངོ་འཛིན། འདབ་ཆགས་ནེ་ཙོའི་ལྟེ་སྐྱེ། ནེ་ཙོས་ཟུར་མང་དུ་སྨྲ་བར་གྲགས་པས་ན་དེ་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན།

ནེ་ལེ། དེང་སང་ཡུལ་སྐད་འགར་སློ་མོང་ཟེར་བ་བཟོ་དབྱིབས་བྱི་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་ལུས་བོང་དེ་ལས་ལྡབ་གཅིག་ཙམ་ཆེ་ཞིང་ཁྲུང་ཁྲུང་དང་ངང་པ་སོགས་བསད་ནས་ཟ་མཁན་གྱི་སྲོག་ཆགས་འགྲོ་ན་མགྱོགས་ལ་རྩིག་པ་སོགས་ལ་གྱེན་དུ་འཛེགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཚུལ《རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་བེའུ་བུམ་ཟིན་བྲིས》ལས་བཤད།

ནེའུ་ལྡང་། ན་ཚོད་མཉམ་པའི་ཆུང་གྲོགས།

ནོ་ནོ་པྲཀུ། ནོ་ནོ་པྲ་ཀུ་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིས་ཕྱི་ཡི་དགྲ་བོ་ལ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་འདུལ་མཁས་པ་དང་། ནང་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་སྐྱོང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༤༩པར་ལོ་རྒྱུས་བྲིར་ཙམ་གསལ།

ནོ་ཡོན་ནང་སོ། (ནོ་ཡོན)ནོ་ཡོན་ཞེས་པ་སོག་སྐད་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་དཔོན་པོའམ་སྐུ་དྲག་ཅེས་པའི་མིང་།

ནོག་དང་སྐྱོག་ཤལ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། ནོག་དང་སྐྱོག་ཤལ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དོན་ལྟག་པར་ཤ་སྤུངས་པ་དང་མགྲིན་པར་པགས་པ་འཕྱང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོག་ནི་གཉའ་བའམ་སྐེ་ཚིགས་སྟེང་གི་ཤ་འབུག་པ་དང་། སྐྱོག་ཤལ་ནི་མགྲིན་པའི་འོག་གི་པགས་པ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བའི་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》ལས། ནོག་དང་སྐྱོག་ཤལ་མེད་ནའང་། ཡ་སོ་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ནོངས། ཉེས་པའམ་ཤོ་བའི་དོན།

ནོངས་ཁྲིམས། ནོངས་འཁྲི་ན་སྟེ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་ན།

ནོངས་པ་ལ་ནོངས་པར་ཤེས་པ། ནོར་བའམ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ཤེས་པ།

ནོད་ཅིང་མཆིས། ཐོབ་ཡོད་པ།

ནོན་ཐུར། གོང་དུ་ནན་ཏུར་ཞེས་པར་གཟིགས།

ནོར་ལྡན་བརྒྱད། ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་ཟླ་བ་དང་། འཛིན་བྱེད་མེ་དང་རླུང་དང་ནི། །ནམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་པོ་ནོར་གྱི་ལྷ་ཞེས་བྱ། །

ནོར་བུ་གླིང་ཀ ནོར་གླིང་ནི་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་གཡུའི་ཕྲ་ཚོམ་ཞིག་དང་འདྲ་བས་སྤྱོངས་ནང་ཁུལ་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་སེམས་པ་དབང་མེད་དུ་འགུགས་པའི་གནས་མཆོག་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། གནའ་བོའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་ནོར་གླིང་ཆགས་ཡུལ་དེ་ནི་སླ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནགས་ཚལ་སྡུག་པར་དཀྲིགས་པའི་དབུས་སུ་དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ་ཕྲན་ལྷུང་ལྷུང་དུ་བབས་པ་དང་འདབ་ཆགས་སྣ་ཚོགས་སྐད་སྙན་འགྱུར་ཞིང་། རི་དྭགས་དང་གཅན་གཟན་ཡང་ཐར་གོར་དུ་གནས་པའི་རང་བྱུང་གི་གནས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་གནའ་དུས་སུ་སླ་བ་ཚལ་དུ་འབོད། དེ་སྔ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དབྱར་དུས་སུ་གནས་དེར་དབུ་གུར་ཕུབ་ནས་ཆབ་ཞུགས་སྒྲོ་གསེང་ལ་ཕྱིན་སྐྱོང་བ་དང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཐོག་མ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་གནས་དེར་ཆབ་ཞུགས་འཕྲོད་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཞབས་ལ་འབམ་གྲུམ་གྱི་སྨན་གཞི་ཐོག་པར་བརྟེན། དེར་ཆབ་ཞུགས་དང་ཆབ་རྫིང་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་ནས་ཆབ་བཞེས་ཟིངས་མང་གནང་བས་སྨན་གཞིར་ཕན་འབྲས་ཐོན། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོར་ཆབ་ཞུགས་མཛད་ཡུལ་གྱི་ཤར་ངོས་སུ་ཕོ་བྲང་ཐོག་ཚད་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་གསར་སྐྲུན་མཛད་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་དེ་ཕོ་བྲང་ལ་ཐོགས་ནས་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་གྲགས། དེ་ནི་ནོར་གླིང་དུ་ཕོ་བྲང་སྐྲུན་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའི་ནོར་གླིང་དེ་ཉིད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་སྐབས་གསན་བསམ་མཛད་ཡུལ་དང་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་ཀྱི་དབྱར་དུས་བཞུགས་གནས་སུ་གྱུར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སུ་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཚོམ་ར་དང་། མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ཀླུ་ཁང་དང་བཅས་པ། ནུབ་ངོས་ཀྱི་གྲྭ་འཛིན་ཕོ་བྲང་། ཕོ་བྲང་དེ་དག་གི་མཐའ་འཁོར་ལྕགས་རི་སེར་པོ་བཅས་གསར་བསྐྲུན་གནང་ཞིང་ར་བའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་སྡོང་འཕོར་ཆེན་འདེབས་འཛུགས་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་འདི་ཉིད་ཡིད་དུ

འོད་པའི་སྐྱིད་ཚལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་གསོ་དང་ཁ་སྐོང་གང་འཚམས་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ནོར་གླིང་དུ་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་བཟོ་སྐྲུན་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་སྟེ་ཐོག་མར་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དང་མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་སྒོར་ཁྲུལ་ཁག་གཉིས་ལ་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་སྟེ་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་ཐོག་སོ་གཅིག་སྤར་སྟེ་སུམ་ཐོག་གི་གཟིམ་ཆུང་གསར་བཞེངས་དང་། མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་གི་ཆུ་ཞིང་རྒྱ་སྐྱེད་ཐོག་རྒྱ་རྫོའི་རགས་རྩིག་དང་སྒྲོམ་སྒྲིར་གསར་སྐྲུན་མཛད། སྔར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༩༢༢)ལོ་ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ས་སྟེང་ཐོག་སྒྲུབ་གསལ་ཕོ་བྲང་དང་། བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་། བསྐལ་བཟང་བདེ་འཁྱིལ་ཕོ་བྲང་མ་ལག་བཅས་པ་གསར་སྐྲུན་མཛད་པ་མ་ཟད་ནོར་གླིང་ཁོར་ཡུག་གི་ལྕགས་རི་ཆེན་མོ་ཡང་ལེགས་པར་བསྐྲུན་ཏེ་ནོར་གླིང་གི་གཞི་ཁྱོན་སྔར་བས་ཆེ་བ་དང་ལྷག་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཐོག་མར་སྟོན་གྱི་ཚང་གཞིའི་ཐོག་ཕོ་བྲང་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་རྒྱས་སྐྲུན་གནང་བ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོ་ནས་མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོ་བར་དུ་རྟག་བརྟན་མི་འགྱུར་ཕོ་བྲང་མ་ལག་དང་བཅས་པ་གསར་སྐྲུན་མཛད་པ་དེ་ནི་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་བོད་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་བརྗིད་ཆགས་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཞིག་ཡོད། ནོར་གླིང་འདི་ཉིད་དང་ཐོག་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་གསར་བཞེངས་མཛད་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་མཐར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་རྟག་བརྟན་མི་འགྱུར་ཕོ་བྲང་གསར་སྐྲུན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བར་དུས་ཡུན་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་སོང་རིང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་སྐྱེད་བར་མ་ཆད་པ་མཛད་ནས་ད་ལྟའི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་སུམ་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་བརྗིད་ཆགས་ཡིད་འོང་གི་ནོར་བུ་གླིང་གའི་རྣམ་པ་གྲུབ་ཅིང་། བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དང་། སྒྲུབ་གསལ་ཕོ་བྲང་། རྟག་བརྟན་མི་འགྱུར་ཕོ་བྲང་བཅས་ནི་ནོར་གླིང་དུ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་ཡུལ་ཕོ་བྲང་གཙོ་བོ་ཁག་ཡིན། བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དང་སྒྲུབ་གསལ་ཕོ་བྲང་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པའི་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བཟོ་སྐྲུན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྟག་བརྟན་མི་འགྱུར་ཕོ་བྲང་ནི་བཞེངས་པའི་དུས་ཚོད་ཅུང་ཙམ་ཕྱི་བས་བོད་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་རྣམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁར་དེང་རབས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུན་ལག་རྩལ་བསྡུ་ལེན་གང་ལེགས་བྱས་ནས་བསྐྲུན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཕོ་བྲང་དེར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཟོ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ལྡན་ཡོད། ཕོ་བྲང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་སྐུའི་ཉེར་ཆས། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་ཡུལ་སོགས་ཆ་ཚང་བོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སོ་སོར་བསྐྲུན་པའི་ནང་རྟེན་རིག་དངོས་རྩ་ཆེན་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་མཚོན་པའི་ལྡེབས་རིས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་སོགས་མཛལ་སྒྲོ་ལ་དང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ད་ཆ་མི་དམངས་རྣམས་སྐྱི་སེང་གཏོང་སའི་སྐྱི་གླིང་དུ་གྱུར་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཉམས་གསོ་རྒྱས་སྐྲུན་བྱས་པ་བརྒྱུད་གྲ་གྱིས་ཕུན་སུམ་ཇེ་ཚོགས་སུ་སོང་ཡོད་ཅིང་། ནོར་གླིང་གི་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་ཉམས་ནི་ལྕགས་རི་སེར་པོའི་ནང་གི་མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ཁྲུལ་དུ་ཡིན། གནས་དེར་སྔོ་ཞིང་དྭངས་པའི་མཚེའུའི་དབུས་སུ་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཤིང་ལོའི་ཁྲོད་ནས་གསེར་འོད་ཆེམ་ཆེམ་འཕྲོ་བ་དང་། མཚེའུའི་མཐའ་འཁོར་དུ་གནམ་ལ་བསྙེགས་པའི་སྡོང་ཤིང་སྡོང་པོ་དང་མཚར་སྡུག་བཀྲ་བའི་མེ་ཏོག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བས་མི་རྣམས་ནེའུ་སེང་ཁྲོད་ཀྱི་ལམ་བུའི་སྟེང་ནས་སྐྱོད་པའི་སྐབས་ལྷ་གནས་ཀྱི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་སླེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ

འཆར་ཐུབ། ནོར་གླིང་དུ་ད་དུང་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་སྐྱེ་མཚར་ཅན་བྱེད་པའི་རྩི་ཤིང་འདྲ་མིན་མང་དག་འདེབས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་ཕུད། ས་ཁུལ་གཞན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནས་སྤོ་འདེབས་བྱས་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྩི་ཤིང་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་རགས་རྩིས་ལྟར་ན་རྩི་ཤིང་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་འདུག་པས་ནོར་གླིང་ནི་ས་མཐོའི་སྙིང་གི་རྩི་ཤིང་ར་བ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ཀྱང་མི་འོས་པ་མེད། ནོར་གླིང་དུ་ སྔར་ཡོད་སྤྱན་གཟིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁང་དུས་ཕྱིས་ཤ་བའི་ར་བ་དང་། སྤྲེའུའི་ཚོགས་གནས་པའི་བཅོས་མའི་བྲག་རི། མེ་ཏོག་གི་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཁ་སྐོན་བྱས་ཡོད། ནོར་བུ་གླིང་ག་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བསྡུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་བསྡུས་དངོས་མང་གཤམ་སྟོན་ཁང་ཞིག་དང་འདྲ་བར་གནས་དེར་བལྟ་སྐོར་ལ་ཕེབས་མི་ཚོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས། སྒྱུ་རྩལ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་རང་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱའམ་ཤེས་རྟོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་ཅན་ལགས།

ནོར་བུ་ཆ་བདུན། རྒྱལ་པོའི་ནོར་ཆ་དང་། བཙུན་མོའི་ནོར་ཆ། བློན་པོའི་ནོར་ཆ། བསེ་རུའི་རྭ། གླང་རུའི་སྡོང་པོ། གླང་ཆེན་མཆེ་བ། ནོར་བུ་མིག་གསུམ་སྟེ་བདུན། ཡང་ལྷའི་ནོར་བུ་འབར་བ། མིའི་ནོར་བུ་མིག་གསུམ། ཀླུའི་ནོར་བུ་མིག་གཅིག་དགའ་བ་འཁྱིལ་པའོ། །

ནོར་འཛིན་སྐྱིད་ཚལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཀླུ་སྡུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ནོར་འཛིན་སྐྱིད་ཚལ་ཞེས་པའི་ཁང་པ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པར་གྲགས།

ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྲིན། ནོར་འཛིན་ནི་ས་གཞི་དེ་ཡང་ནོར་བུ་སོགས་གཏེར་རིགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་ལྟར་གྲགས། ས་གཞིའི་ཁྲིན་ནམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་ཡིན།

ནོར་ར་རེ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་འདྲ་མིན་ནོར་སོ་ཡོད་པའི་ས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པའི་ནང་བཅུ་གསུམ་ལས་མི་གསལ་བས་ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དག་ནས་འཚོལ་དགོས།

ནོར་སྲས་ཞང་ཚན། འདི་སྐྱེ་པ་ནོར་བུ་དང་། དེའི་ཚ་བོ་ཟས་སྐྱ་ཞབས་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༦༤༤)ལོར་གཞིས་ཀ་རྩེར་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས། ཐོག་མར་ནང་སོ་ཡིན་ཀྱང་། གཞིས་ཀ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་བྱས་པ་ནས་སྡེ་པ་ཞེས་འབོད་པ་རེད། དེས་རྣམ་ཀུན་ཕྱོགས་ནས་ཇོ་ཡོག་གི་བྱ་སྤྱོད་བརྩམས་ཀྱང་རེ་ཞིག་བར་དོན་མ་གྲུབ། གུ་ཤྲི་ཧན་དང་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གཉེན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རང་ནས་ལོ་ཇོ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཇོ་ཡོག་བྱས་པ། སེ་འབྲས་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་སོགས་མང་པོས་བར་ཆིངས་བྱས། དེ་ནས་སླར་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕག(༡༦༥༨)ལོར་འབྲུག་པ་དང་ལག་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་དམག་དཔུང་འཁྲིད་ནས་ཇོ་ཡོག་བྱས་པ་ལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་དམག་དཔུང་དྲངས་ཏེ་རྩ་མེད་བཏང་བ་རེད། འདི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་པོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༡༢༢ནས༢༨༧བར་དུ་གསལ།

ནོར་གསོག་གི་མཆོག་ཅིག་བུ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ།

ནོར་ལྷ་བརྒྱད། ཆུ་ལྷ་བརྟན་པ་ཟླ་བ་དང་། འཛིན་བྱེད་མེ་དང་རླུང་དང་ནི། ནམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས། ༡. ཆུ། ༢. ལྷ་བརྟེན་པ། ༣. ཟླ་བ། ༤ འཛིན་བྱེད། ༥. རླུང་། ༦. མེ། ༧. ནམ་ལངས། ༨. འོད་བྱེད་བཅས་ལྷ་སྡེ་བརྒྱད་དོ། །

ནོས་པ། མནོས་པ། ལེན་པའམ་ཞུ་བ།

ནོས་ཤིག སོང་ཞིག

ཉྩ་གྲོ་དྷ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་མཆུ་ཞིང་གབ་པའམ་དཔང་མཉམ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡལ་གའི་ཁྱོན་དང་དཔང་མཐོ་དམན་ཚད་མཉམ་པའི་ཤིང་ཞིག་ཡིན།

ཉྩ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ།

གནག་སྡིང་། གནག་གདང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་གནག་ནི་ཤིན་ཏུ་ནག་པོར་སོང་བའམ་ཕྱུགས་རིགས་ཀྱི་མིང་ལས་སྐབས་འདིར་ཕྱུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། གདང་ནི་ས་ལ་ཐག་པ་བརྒྱངས་པའི་སྟེ་མོར་ཕུར་པ་བརྒྱབ་པའི་སྣོ་ཕྱུགས་འདོགས་ཐག་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྤྱིར་ན་གདང་གཅིག་ལ་གནག་བཅུ་བཏགས་ཐུབ།

གནག་སྨྲམ། བཙན་དུག་བོང་བའི་མདོག་ལྟར་ནག་པོ་ནག་རྐྱང་དང་། སྨྲམ་ནི་འོད་མདངས་ལྡན་པའི་དོན། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་སྲུ་ནག་ལ་གནག་ཕྱུགས་དང་། ཁ་འཛམ་གཏིང་རྩུབ་ལ་སེམས་གནག་པོ་ཟེར་བ་ལས། སེམས་ནག་པོ་མི་ཟེར་བ་ཕལ་སྐད་ཁ་རྒྱུན་ལ་དབྱེ་རིས་གསལ་བ་ལྟར་རེད།

གནང་བཀག་གི་ཁྱད་པར། ནད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གནང་བ་དང་། ནད་པ་མིན་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཟས་བཀག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གནང་ཅེན་འཚལ་ཞིང་། མཐོང་ཆེན་བྱེད་ཅིང་།

གནང་སྦྱིན་གྱི་དངོས་པོ། བྱས་རྗེས་བཞག་མཁན་ལ་བྱ་དགའ་སྤྲད་པའི་དངོས་པོ།

གནང་སྦྱིན་བདག་རྐྱེན་ཐལ་དྲག་པ། དངོས་པོའི་གསོལ་རས་དང་མིང་གི་གོ་གནས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་རྒྱུ་ཐལ་ཆེ་བ།

གནང་ཞུའི་ཇ་འགྱེད། གནང་བ་ཞུ་ཆེད་གཏོང་བའི་ཇ་དང་དངུལ་འགྱེད།

གནད་དུ་བསྣུན་པར་ཕོག་པ། མདའ་འཕེན་པའི་ལག་རྩལ་གནས་ལྔའི་ནང་ནས་གཅིག་སྟེ། ཐོག་མར་འཕེན་གང་ལ་གཏད་པ་དེ་རང་ལ་ཕོག་པ་ལ་ཟེར།

གནད་སྨིན་འབབ་སྲུབ་བྱེད་པ། གང་དུ་དམིགས་སའི་གནད་ཐོག་ཏུ་ཕན་པར་བྱས་པ།

གནད་ལ་བསྒྲེ་བ། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། རྗེའི་མདོ་རྩའི་ཟིན་བྲིས་ལས། གནད་ལ་བསྒྲེ་བ་ནི་ཡོན་པོ་དང་གྱ་གྱུའི་རྣམ་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་སུ་ལ་ཡང་མི་བྱའོ། །

གནམ་བསྐོས། གནམ་གྱི་ལྷའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྟེང་གི་བདག་པོར་བསྐོས་པ། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་གོང་མ་ལ་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཡི་གེ་རྙིང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་ཟེར་བ་དང་གོ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན།

གནམ་བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་། འདི་ནི་དེ་སྔོན་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྐབས་རྗེ་ཁང་སྔོན་མོའམ་མིང་གཞན་འབྲས་སྤུངས་དཔོན་ཁང་ཡང་ཟེར་བ་སྟེ་གདོང་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོང་སྐབས་འཚོར་ཤག་བྱེད་སུས་ལ་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་ཕུལ་ཞིང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་གནང་བ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་བླ་བྲང་ལྟ་བུ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་ལ་ཕེབས་པའི་ཤུལ་དུ་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་ཇོ་ཤིང་དང་ཞལ་མི་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྒྲོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་བྱས་པའི་འོག སྐུ་སྐྱེར་མཛད་པ་སྐུ་མདུན་པ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱེད་གསར་སྐྲུན་གནང་བ་མ་ཟད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་གནང་རྗེས་ཉམས་གསོས་དང་ཞེངས་

ཁྲིས་མང་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་སོགས་ཞིབ་པར་སྨྲ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་ཞིང་། སྲིད་གཞུང་གི་མིང་ལ་ཡང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། གནམ་བསྐོས་ཞེས་པ་ནི་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཟེར་བའམ་དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བར་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཡི་གེར་འཁོད་པའི་ནང་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་ཆེ་བསྟོད་བྱེད་པའི་མིང་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གོང་མར་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཟེར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤུ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱལ་པོ་ལ་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་ཚུལ་མུ་མཐུད་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་ནི་སྔོན་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དབང་གིས་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གནམ་དང་གནམ་གྱི་ལྷས་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་གཏན་ནས་མིན་ཟེར་རྒྱུན་ཡོད།

གནམ་སྒོ་ལ། གཟའ་རྣམས་བགྲོད་གནས་སྒོ་ལ་ཞེས་གྲགས་ལ། རྒྱ་སྐད་ལ་སོགས་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །འདྲེགས་བྱེད་ལྷུང་གི་འཁོར་ལོ་ལྷུམ་པོ་ཡི། །གཡས་སྐོར་རི་རབ་ལ་ཉེའི་ཕྱོགས་དེ་མཐོ། །མི་རིར་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་དེ་དམའ་བ་སྟེ། །མཐོ་དམན་སྣང་གཤོང་གིས་རྒྱུ་ཁྱིམ་གྱི་གཞི། །གྲུབ་སྟེ་དེ་སྟེང་རྒྱ་སྐད་ཉེར་བརྒྱད་ཚགས། །གཡས་སུ་འཁོར་ལས་སྔ་གླིང་དབུས་མ་འདིར། །ཐ་སྐད་ཐོག་མར་སྣང་ཕྱིར་རྒྱ་སྐད་ཀྱི། །དང་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་ལུག་ཁྱིམ་ཉིད། །དེ་ཡང་གྲོ་བཞིན་བྱི་བཞིན་སྐར་ཁོང་གཅིག །ཕྲུས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཉེར་བདུན་རེ་རེ་ཡང་། །ཡུལ་གྱི་ས་ཁྲོན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་སྟེང་། །སྐར་མ་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་ཁྱིམ་རེའི་ཚད། །བཞི་ཆའི་ཁང་པ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་ནི། །བཅོ་ལྔ་དེ་འདྲ་དགུ་ལ་མདའ་ཡོན་ཟླ། །བགྲོད་བྱའི་ཁྱིམ་སྐར་ཚགས་རྗེས་བགྲོད་བྱེད་གཟའ། །སྐྱེ་བའི་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་སྟེང་། །ཀ་ཏའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་ཉི་མ་སྐྱེས། །དེ་ནས་ཟླ་བ་ཐ་སྐར་མིག་དམར་འཆུ། །ལྷག་པ་ལྷ་མཚམས་ཕུར་བུ་མི་བཞི་དང་། །པ་སངས་ནབས་སོ་སྨིན་པ་སྣུབས་ལ་སྐྱེས། །རང་རང་སྐྱེས་ཞག་དབང་ཕྱིར་རེས་གཟའ་གྲགས། །སྤྲི་གཅན་ནག་པ་དུས་མེ་ནམ་གྲུ་དང་། །མཇུག་རིང་ཆུ་སྨད་སྟེང་སྐྱེས་དེ་རྣམས་ཀུང་། །རང་རང་སྐྱེས་སྐར་ཞིང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་། །དེ་ཏ་དག་ཟླ་ཞུགས་ན་ཚོད་ཅེས་གྲགས། །སྐར་ཁྱིམ་གོ་ལ་འདི་ནས་སྣང་བ་བཞིན། །གཡས་སྐོར་རི་རབ་ཉིན་ཞག་རེ་ཡིས་འཁོར། །རང་བགྲོས་གདོང་མཇུག་གཡས་སྐོར་ཉི་མ་སོགས། །གཟའ་གཞན་རི་རབ་གཡོན་སྐོར་སྐར་ཁྱིམ་སྤྱོད། །དལ་མྱུར་རང་རང་སྐྱེས་སྐར་ལས་བརྩམས་ཤིང་། །མྱུར་མྱང་དལ་བ་ལས་བརྩམས་རིལ་རིལ་མིན། །སྤྱི་ཕྱིའི་མྱང་པར་འཕེལ་དང་འགྲིབ་པ་ཡིས། །སྤྱོད་མཐར་ཉི་མ་ནུབ་སོགས་བགྲོས་ཀྱིས་འཁོར། །ཟླ་ལྷག་པ་སངས་མཇུག་རིང་ཞི་གཟའ་གཡོན། །དམར་ཕུར་སྤེན་པ་དྲག་གཟའ་གཡས་ནས་རྒྱུ། །སྤྲི་གཅན་མཉམ་པོའི་བགྲོས་སུ་ཕལ་ཆེར་འདོད། །དེ་ནས་གནམ་གྱི་སྒོ་ལའི་འཁོར་ཚུལ་ཡང་། །མུ་སྟེགས་ལུགས་སུ་རྩིག་རྩེགས་ཞེས་བྱ་བ། །ཁྱིམ་སྐར་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་ཅན་གཟའ་རྣམས་ཀུང་།། ལྷོ་བྱང་བགྲོད་གཉིས་མེད་པར་སྟེར་རིམ་དུ། །བརྩེགས་པས་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ཅན་འཆུག་མེད་འདོད། །གཟའ་རྣམས་བགྲོད་གཉིས་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། །ཕྱེད་བསྐྱེད་སྟེང་བསྐྱེད་ལུགས་གཉིས་གླིང་བཞི་ཀར། །དུས་བཞི་མི་འཁོར་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཕྱེད་བསྐྱེད་ལུགས་དེ་སྐེ་ཐང་གྲགས་སེང་དང་། །ཕྱོགས་འདིར་ཨ་སེང་དམ་ཆོས་བརྟན་པའང་བཞེད། །སྟར་ཐང་ལུགས་སུ་ལྷུགས་སྒྲིག་མ་ཞེས་པ། །ཤར་ནུབ་དབྱར་གཅིག་ལྷོ་བྱང་དགུན་གཅིག་ཟེར། །གྲུ་འཛིན་མ་ཞེས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི། །དགོངས་དོན་མཁའ་ལ་ཁྱིམ་དང་ས་གཞི་ལ། །དུས་བཞི་གཡས་སུ་འཁོར་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ལུགས། །འདི་ལའང་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པའི་ལུགས་བཀག་སྟེ། །རང་ལུགས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པ་ཞལ་ལུང་དང་། །བུ་དཔེའི་དགོངས་དོན་གོ་ལའི་ཐིག་རིས་ནི། །

སྐམ་པའི་གཞི་ལ་ཚངས་ཟུར་ཐིག་གདབ་སྟེང་། །ཆེ་ཆུང་ཇི་
ལྟར་འདོད་པའི་ཟླུམ་སྐོར་བྱ། །དེ་ཉིད་ཕྱེད་བགོ་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཀ་ཡང་། །ཕྱེད་ཕྱེད་བྱས་པས་རིམ་བཞིན་ཟླུང་མི་ཆ། །
ལས་སའི་ཕྱི་ཐིག་ཡིན་ནོ་ནང་མ་དེའི། ཕྱེད་ནས་བསྐོར་བ་
ལྷུན་པོའི་སྟེང་གི་རྒྱ། །དེའི་སུམ་ཆ་ཉེ་བའི་ནང་སྐོར་ནི། །རི་
རབ་རྩ་བའི་དེ་ཡི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག །དེའི་ཕྱིར་བསྐོར་བ་
འགྲམ་སྟེགས་ལྷག་མ་ནི། །བཅོ་བརྒྱད་ཆ་བསྐོར་གླིང་མཚོ་རི་
རྣམ་པ། །ལས་སའི་མཐའ་དང་ཚངས་ཐིག་བཞི་འཕྲད་པའི།།
གཡས་གཡོན་ཚངས་ཟུར་བར་དེ་སུམ་ཆ་བྱ། །ཐིག་གིས་
བཅད་པས་བཅུ་གཉིས་གླིང་གི་ས། །སྒོ་དབུས་ཕྱེད་བྱང་དྲུག་
བྱས་ཡུལ་དྲུག་ཡིན། དེ་ནས་ཁྲིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་
ཚུལ་ནི། །གླིང་རྣམས་སོ་སོའི་ནང་མཐའི་དབུས་དྲང་དུ། །
བཟུང་སྟེ་དུམ་བུ་བདུན་པའི་ཕྱེད་ནས་བསྐོར། །རང་རང་ལྷོ་
བགྲོད་ཐད་དེའི་བྱང་བགྲོད་དང་། །གཡས་གཡོན་དབུས་
མའི་གླིང་གི་མཉམ་གཉིས་འཆར། །དེ་འདྲ་བཅུ་གཉིས་
བསྐོར་བ་ཁྲིམ་གྱི་གྲངས། །ཁ་དོག་རི་རབ་དབུས་ནི་ལྗང་
གུའི་སྟེང་། །ཤར་ནག་ལྷོ་དམར་ནུབ་སེར་བྱང་ཕྱོགས་དཀར། །
ལུག་དང་བུ་མོ་དཀར་ཞིང་ཉ་སྲང་དམར། །སྡིག་བུམ་ནག་
ལ་གླང་དང་སེངྒེ་སེར། །ཀར་འཁྲིག་སྔོན་པོ་གཞུ་དང་ཆུ་
སྲིན་ལྗང་། །དེ་ཡང་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་རང་རང་གི། །
བགྲོད་པའི་ལམ་ལས་མི་འདའ་གཡས་སྐོར་རྒྱུ། །ལུག་ཁྲིམ་
ཤར་དབུས་བསིལ་རིར་ཉེ་ཞིང་མཐོ། །ནུབ་དབུས་མེར་ཉེ་
དམའ་ཞིང་ལྷོ་བྱང་དུ། །མཉམ་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བའམ་དེ་
བཞིན་དུ། །ཀ་རྐ་ལྷོ་རུ་བསིལ་རིར་ཉེ་ཞིང་མཐོ། །བྱང་དུ་
མེར་ཉེ་དམའ་ཞིང་ཤར་ནུབ་མཉམ། །སྲང་ནི་ནུབ་ཏུ་བསིལ་
རིར་ཉེ་ཞིང་མཐོ། །ཤར་དུ་མེར་ཉེ་དམའ་ལ་ལྷོ་བྱང་མཉམ། །
ཆུ་སྲིན་བྱང་དུ་བསིལ་རིར་ཉེ་ཞིང་མཐོ། །ལྷོ་རུ་མེར་ཉེ་
དམའ་ཞིང་ཤར་ནུབ་མཉམ། །ཚུལ་དེས་ཁྲིམ་གཞན་བརྒྱད་
ལའང་རིགས་འགྲེ་སྦྱར། །ཁྱད་པར་ལྷོ་དབུས་འཛམ་གླིང་
ཆུང་དུ་ཡི། །སྟེང་ཐང་ཁྲིམ་གྱི་འགྲོ་ལམ་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར། །རྒྱ་
མཚོའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ནི་ནང་དོར་དེ། །ཚངས་ཐིག་འཕྲད་པ་
ནས་བཟུང་བསིལ་རི་དང་། །མེ་མཚམས་བར་སྐོར་ཟླུམ་པོ་
དེ་ཡི་དབུས། །ཤར་ནུབ་མཉམ་ལམ་མཚོན་པའི་རི་མོས་
བཅད། །མཉམ་ལམ་དེ་ཡི་ཤར་ཕྱེད་བྱང་མར་ལུག དེ་ནས་
རིམ་བཞིན་ནུབ་ཕྱེད་བྱང་མ་ཏུ། །བུ་མོའི་བར་གྱི་བྱང་ཁྲིམ་
དྲུག་བཀོད་ཅིང་། །ནུབ་ཕྱེད་ལྷོ་མར་སྲང་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱེད། །
ལྷོ་རུ་ཉ་ཡི་བར་བཀོད་ལྷོ་ཁྲིམ་དྲུག དེ་ལྟའི་ལྷོ་ཁྲིམ་དྲུག་
དབྱིབས་འོད་མི་གཞུ། །བྱང་ཁྲིམ་པདྨའི་དབྱིབས་ཞེས་རྒྱུད་
འགྲེལ་ལས། །གསུངས་པའང་དུམ་བུ་སོ་སོའི་ཁྲིམ་འདིས་
རྫོགས། །དེ་བཞིན་དུམ་བུ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་པོའི། །རང་
ཐད་ཀོ་ལའང་སྔར་བཞིན་ཟླུམ་པོར་བསྐོར། །མཉམ་པའི་
ལམ་བཅད་ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་ནས། །བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྐོར་སོ་
སོའི་ཤར་གྱི་ཕྱེད། །བྱང་མར་ཉ་བུམ་ཆུ་སྲིན་གཞུ་སྡིག་སྲང་།།
བུ་མོ་སེང་ཀར་འཁྲིག་གླང་བཀོད་པ་ནས། །བརྩམས་ཏེ་ཁྲིམ་
རྣམས་གཡོན་སྐོར་དགོད་པ་ཡི། །གླིང་རྣམས་རང་རང་ཐད་
ཀྱི་འགྲོ་ལམ་རྫོགས། ཚུལ་འདི་འགོས་ལོའི་བཞེད་བཞིན་ལྷོ་
བྱང་བར། །གནས་དྲུག་བྱས་པར་ཁྲིམ་གང་འགྲོ་བའི་ལམ། །
དུམ་བུ་སོ་སོའི་ཐད་རེར་མི་འདྲ་རེ། །འོང་བའི་ཚུལ་ཡང་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། །སྐར་ཁྲིམ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཚད་མེ་
ནས་བཟུང་། །བསིལ་རིའི་བར་གྱི་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྟེང་།།
དེ་ལས་ལྷོ་བྱང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། །ལྔ་བཅུ་རེ་དོར་
དེ་དབུས་ལྔ་ཁྲི་ནི། །ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་བགྲོད་པའི་བར་ཁྱོན་ཡིན།།
མཐོ་ཚད་བྱང་བགྲོད་མཐའ་དེར་ས་གཞི་ལས། །དཔག་ཚད་
བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་མཁའ་ལས་འཁོར། །ལྷོ་བགྲོད་མཐར་
ཐུག་དམའ་ཚད་ས་གཞི་ལས། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་འཕགས་
པའི་སྟེང་ནས་འགྲོ། །མཉམ་གཉིས་སྐབས་སུ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་
བརྒྱས་འཕགས། །ཉི་མའི་ལྷོ་བྱང་བགྲོད་པ་ལོ་རེའི་ཕྱེད། །
ཉིན་ཞག་ཕྱེད་བཅས་བརྒྱ་དང་གྱ་གཉིས་སུ། །སྟེང་འོག་ལྷོ་
བྱང་འགྲོ་བ་དེ་ཡིས་ནི། །དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་
ལ་བགོས་ནོར། །ཞག་རེར་གདུང་བྱེད་སྟེང་འོག་འགྲོ་བའི་
ཚད། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བགོས་ནོར་དེ་ནི། །གདུང་བྱེད་
ལྷོ་དང་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད། །དེ་བཞིན་ཞག་དེས་ལྔ་ཁྲི་
བགོས་པའི་ནོར། །ཉི་དཀྱིལ་ལྷོ་བྱང་བགྲོད་པའི་ཚད་དུ་ངེས། །
མགྱོགས་བུལ་ཚད་གྱང་ཆུ་ཚོད་རེའི་ཡུན་ལ། །དཔག་ཚད་

དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་འགྲོ། །ཉིན་ཞག་རེ་རེར་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་དང་། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་རེ་ནི་བགྲོད་པར་ནུས། །དེ་ནས་ས་ལ་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་ཡང་། །དཔེར་ན་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་ལ་གནས་ཚེ། །ལྷོ་དབུས་དཔྱིད་འབྲིང་བྱང་དབུས་སྟོན་འབྲིང་དང་། །ཤར་དབུས་དབྱར་འབྲིང་ནུབ་དབུས་དགུན་འབྲིང་གནས། །དེ་ཚེ་ལྷོ་གླིང་ནུབ་མར་དཔྱིད་ར་སྟེ། །ལྷོ་གླིང་ཤར་མར་དཔྱིད་ཐ་གནས་སོགས་མཚོན། །རང་ཅག་གནས་པའི་ས་འདིར་ཞ་དང་ནི། །བུ་མོའི་ཐོག་མར་མཉམ་གཉིས་འཁྲིག་གཞུ་ལ། །བགྲོད་མཐའ་ཐོག་ཕྱིར་ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་ཡི། །ཚངས་པའི་གནས་ཀྱི་ཁྲིམ་གཉེར་ཞུག་པས་བཞེད། །བགྲོད་མཉམ་རི་མོར་མཐུན་སོད་དེ་ལྟར་ནའང་། །ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ཡུལ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །དངོས་སུ་བཅད་པར་སྣང་ཕྱིར་ལྷོ་དབུས་མིའི། །ས་ཡི་ཆ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ངེས། །འདི་ན་ཞུགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྔོན་བྱུང་ལས། །གསར་དུ་སྤྲོས་པ་མེད་ཀྱང་རང་ཡིད་ལ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བ་མི་བསྐྱེལ་བའི། ཆེད་དུ་ཡིགེའི་ལས་སུ་སྦྱར་ཡང་བྱས། །ཞེས་ཞིབ་པར་ཞུག་ལུགས་ལེགས་བཤད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཙུག་ལག་རྩིས་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་ལེན་གསལ་བའི་ཡི་གེ་རྩིས་རིག་རྣམ་གསལ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལས་ས་དང་གནམ་གྱི་གོ་ལའི་སྐབས་སུ་གསལ།

གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན། གཉམ་གྱི་གནམ་ལ་ཁྲི་བདུན་ཞེས་པར་གཟིགས།

གནམ་གྱིས་བསྐོས་པའི་ས་ཡི་འཛིར་འཛིག གནམ་གྱིས་བསྐོས་པའི་ས་ཡི་བརྒྱ་སྦྱིན་ཞེས་པའི་དོན།

གནམ་ལྕགས། ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པའི་ཐོག་ལ་གནམ་ལྕགས་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ལ་གནམ་ལྕགས་ཟེར་བ་ཐོག་ས་ལ་བབས་པའི་མདེའུ་ལ་ཟེར་སྲོལ་གཅིག་དང་། མེ་མདའ་དང་། མེ་སྒྱོགས་ལ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་མདའ་པོ་ཆེ་ཟེར་སྲོལ་ཡང་ཡོད་པས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་དགོས།

གནམ་མཆོད་པ། སོག་པོའི་སྐད་དུ་ལྷ་མཆོད་པ་ལ་གནམ་མཆོད་པའམ་གནམ་ལྷ་མཆོད་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ལ། ཡང་བཤད་སྲོལ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོ་ནི་གནམ་གྱི་ལྷས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོར་བསྐོས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོས་ངེས་པར་དུ་གནམ་གྱི་ལྷ་མཆོད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

གནམ་སྟོང་། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་མིང་སྟེ་བོད་ཟླའི་ཚེས་སུམ་ཅུའི་དགོང་མོ་གནམ་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྟོང་སངས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

གནམ་དུ་ཐོན། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་རྣམས་འདས་པ་ལ་ཞེ་ས་བྱེད་ཚེ་གནམ་དུ་གཤེགས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་འདུག དེ་ནི་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གནམ་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཕེབས་པ་དང་། འདས་པའི་ཚེ་སླར་གང་ནས་ཕེབས་པའི་གནམ་གྱི་ལྷ་ཡུལ་དེ་རང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད།

གནམ་མདའ། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བོད་ཟླ་7ཚེས་24ཉིན་ཏེ་གནམ་མདའ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲོལ་སྟོན་ཆབས་ཅིག་སྐོར། གོང་ཚེས་ཉིན་མཇད་སྒོ་ཚུགས་ཡུལ་རྫོང་རྒྱབ་དབུ་གཡབ་འོག་ཏུ་བཀའ་ཤག་གདན་གཉེར་ནས་བཞུགས་གདན་རྒྱག་ཕྱོགས་གྲྭ་བཞི་རྩིས་བཤེར་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཉིན་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཇད་ཆེན་གྲོལ་སྟོན་ཆེན་མོའི་ཉིན་དེར་སྟ་དྲེ་བཀའ་བློན་དང་། གུང་། ཛ་སག ཐའི་ཇི། རིམ་བཞི་བཅས་ན་བཟའ་ཆོས་གཞི་སེར་པོ་དང་། མི་དྲག་སྲུས་རྣམ་པ་དང་ནང་མའི་ལས་ཚན་བཀའ་ཤག་ཤོད་པ་ཡན་ཏོག་ཞྭ་དང་། ན་བཟའ་ཆོས་གཞི་སྟོན་པོའམ་གང་ཉུང་། རྩིས་པ་དང་། རྩ་རྩམ། ལས་ཚན་ཚུང་ཁག དམག་དྲུང་བཅས་ན་བཟའ་རྒྱ་སྨུག དྲུང་དཀྱུས་རྒྱན་ཆས་ཁ་གསར་བཅས་བཞེས་དགོས། མཇད་སྒོའི་གོང་གཟིགས་ཡམ་དུ་རྟ་པའི་གསོལ་ཇ་ཁག་དང་། འདམ་སོག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རྟ་རྒྱུགས་མདའ་ཤར་རེ་རྒྱུགས། ཟླ་ཕྲུག་ནས་ཚ་དར་གཡོགས་ཏེ་ཕྱིར་ཐེབས། སྒྲོ་

ཁང་དབུ་གཡབ་འོག་མཛད་སྒོ་དངོས་ཚུགས། བཀའ་ཤག་མ་བྱུན་གྱིས་གསོལ་བཞེས་རིམ་བསྐྱར་ཞུས། ཡ་སོར་ཁྲི་པས་སྐྱེ་ཁྲིད་དབུས་མདའ་གཉིས་དང་། དམག་དྲུང་། གོ་མཛོད་གཉེར་པ། གཟིམ་ཤིང་། ལྷ་གཅིག་དྲུང་འཁོར་བཅས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཟིན་རྗེས་དབུས་མདའ་ནས་བཅས་གདན་ཐོག་འཁོད། རྟ་པའི་གོ་མཚོན་ཟབ་ཀྱས་པ་རྣམས་བསྣུ་བ་དང་། རྒྱུགས་རིང་ཆེན་མོའི་རྟ་རྒྱུགས། མི་རྒྱུགས། པར་རྒྱུགས་བཅས་པར་གནང་ཆ་གནང་། བརྒྱུད་མའི་དམིགས་ཚད་མི་གོམ་ལྔ་བརྒྱ་ནས་སྟོང་བར་རྒྱུད་མདའ་འཕེན་པར་མཚན་གྲངས་བཅས་མཛད་སྒོ་གྲོལ། ལྷ་ཕྱག་ནས་བཀའ་ཤུང་ཇ་ཐའི་རྣམ་པར་སྒྲིག་ཅེ(རྒྱ་ལུགས་སྟོན་མོ) དང་། ཕྱིངས་ལ་ཤ་འབྲས་འབུལ། དེ་རྗེས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ཏེ་གྲོལ་སྟོན་སྒྲོ་སེང་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དེར་བཀའ་ཤུང་ཇ་ཐའི་རིམ་བཞི་ཏོག་ཡོད་བཅས་ཀྱིས་ན་བཟའ་རྒྱ་ཟེ་དང་རྒྱ་འདྲ་གང་རུང་བཞེས་ནས་བག་ཡངས་ཚུལ་དུ་འཁོད་ལ་ཇ་ཐའི་ཡན་གྱིས་སོག་ཞུ་ཆུང་ཆུང་བཞེས་སྒྲོལ། ཇ་ཐའི་མན་ནས་དྲུང་དཀྲུས་ཡན་ཕོ་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལག་ལེན་ཡོད་མི་ནས་ཚ་འཕོག་པར་ལྷ་ཕྱག་ནས་ཚ་དར་རེ་གཡོག་ཏེ་མདའ་མདུག་བསྒྲིལ་རྗེས་ཚང་མ་ཏོག་ཞུ་བཞེས་ནས་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད། ས་དབང་རྣམ་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་གར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གར་པའི་རོལ་ཆ་ཁག་བཏང་བ་དང་། ཡ་སོར་ཁྲི་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་དངུལ་ཕོར་བསྣམས། ཞབས་གྲས་བཅས་ནས་གཞས་ཆེན་གཏོང་བ་དང་། སོག་པོ་ཡ་སོར་ནས་སོག་གཞས་བཅས་བཏང་རྗེས་ལྷ་ཕྱག་ནས་ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད། ཨ་ཤེ། ཟླུམ་ཤེ་སོགས་གོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱལ། ས་དབང་རྣམ་པར་ཕུད་གཏོར་ཞུས་རྗེས་ཚང་མ་ཡར་བཞེངས་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གྲལ་བསྒྲིགས། གོ་བབས་མགུལ་དར་སྒྲོན། བསང་མི་སྦར། བསང་རྩམ་འདོ་ཆེན་བཀྱག་ནས་ཕྱག་རེ་བཞེས། བཀྲ་ཤིས་ཕུད་གཏོར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་འཐེན་རྗེས་མཛད་སྒོ་གྲོལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་ཡོད།

གནམ་ལྷེ་འོད་སྲུངས། (མངའ་བདག་འོད་སྲུངས་ཀྱང་ཟེར) འདི་ཉིད་ཡབ་གླང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་དང་ཡུམ་བཙུན་མོ་ཚུན་མ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་ཆུ་ཕག(༩༠༣)ལོར་ཡུམ་བུ་ལྷ་སྐར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཞེས་པ་དང་ཆུ་ཁྱི(༨༤༢)ལོར་འཁྲུངས་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཙམ་མཆིས། སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་ཡབ་ཀྱི་བཙུན་མོ་ཆེན་མ་སྣ་ནམ་བཟས་གསོད་དམ་འཕྲོག་པར་དོགས་ནས་མཚན་མོར་མར་མེའི་འོད་དང་མ་བྲལ་བར་བསྲུངས་པས་མཚན་དེ་ལྟར་ཆགས་སྐད། མངའ་བདག་འདི་སྐུ་ནར་མ་སོན་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། བློན་པོ་དགུ་ཁྲི་ཐོག་སྲ་དང་། ཇོག་དཔལ་གསུམ་སྣ་ཆེ། ཇོག་རྒྱལ་ཏོ་རེ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐུ་དུས་སུ་ཡབ་ཀྱིས་བསྣུབ་པ་བསྣུབས་པའི་བྱ་བ་དེ་མཚམས་འཛོག་ཐུབ་པ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲུན་སྲུང་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་བྱས། ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་དང་བྱམས་མགོན་རྣམས་ས་འོག་ནས་བཏོན་ཏེ་རང་རང་གི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་མཆོད་པའི་རྒྱུན་བཙུགས། ལྷ་ཁང་ཞིག་པ་རྣམས་སླར་གསོས། དེ་སྐབས་ཐང་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆ་དབང་དུ་བསྡུས། དེ་ནས་འོད་སྲུངས་དང་ཡུམ་བརྟན་གཉིས་མངའ་རིས་ལ་མ་འཆམ་པར་འཁྲུག་ལོང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་གཡོ་རུ་དང་ཡུམ་བརྟན་གྱིས་དབུ་རུ་བཟུང་། དེའི་ཕྱོགས་བོད་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཁྱབ་སྟེ་ཡུལ་གྲུ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་སྲིད་ཆུང་སྲིད་མང་ཚན་ཞུང་ཚན་གསེར་པ་གཡུ་པ་ཤ་ཟན་རྩམ་ཟན་ཞེས་སྡེ་གཉིས་སུ་ཆད་དེ་རྩོད། མཐར་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་ནས་བཙན་པོའི་བང་སོ་བྲུས་པ་སོགས་བོད་སིལ་བུར་གྱུར། ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་མང་ཆེ་བའི་ནང་དུ་མ་ཕ་སྤྱད་གསུམ་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། | འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཅོག་རོ་བཟའ་རྒྱལ་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་དཔལ་འཁོར་བཙན་སྐུ་འཁྲུངས། མཐར་འོད་སྲུངས་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་བོད་ཤིང་གླང (༩༠༥འམ་༩༧༥

བཞེད་ཚུལ་མི་གཅིག)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་དང་། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་བོད་ཤིང་སྦྲུལ(༨༤༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཆིས། འོད་སྲུངས་ཀྱི་བང་སོ་ནི། འོད་སྲུང་གྲལ་ནི་འཕྲུལ་རྒྱལ་རྒྱབ་ན་ཡོད། མིང་ནི་སྤྲིས་བུ་ལྷ་བསྙེན་བྱ་བ་ལགས། དེ་ནི་བཙན་པོའི་བང་སོ་མཐའ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཙན་པོའི་བང་སོ་བརྩིགས་པའི་སྲོལ་ཡང་ནུབ་སྐད།

གནམ་བོན་གཤེན་པོ་ཆེ། འདི་བོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་འདྲ་སྙམ་ཡང《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》དུ་ལྷ་མཐོང་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་མི་གསལ་བས་དཔྱད་པར་ཞུ་ལགས།

གནམ་རྩེད་ལྡིང་། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་དགེ་བཤེས་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག དེ་རྫོང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སྟོད་ལུང་ཕྱུར་ཡོད་དོ། །

གནམ་མཚོ། བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆེན་བཞིའི་གྲས་ཡིན། ལྷ་ས་ནས་ཐག་མི་རིང་བའི་འདམ་གཞུང་རྫོང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མིང་གཞན་གནམ་མཚོ་ཕྱུག་མོ་ཡང་ཟེར། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འདམ་གཞུང་རྫོང་གནམ་མཚོ་ཆུས་ཁོངས་གནམ་མཚོ་ཤང་ཡོད་སར་གནམ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡི་མིང་ཡིན། མཚོ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཏ་འོན་ནས་དལ་བགྲོས་ཀྱིས་མཚོ་ལ་སྐོར་བ་ཕྱིན་ན་ཉིན་བཅུ་གཅིག་ལ་འཁོར་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། རང་སྐྱོངས་ཀྱི་ཚྭ་ཡི་ཐོན་ཁུངས་མཐོ་ཤོས་གྲས་ཀྱི་མཚོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མཚོའི་དབྱིབས་ནི་མཚོ་འགོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། མཚོ་མཇུག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་ཆུང་བ་ཐུར་མའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ས་ཁྲ་དཔར་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་ས་བཀྲའི་ནང་གནམ་མཚོ་དང་གནམ་མཚོ་ཕྱུག་མོ་ཟེར་བའི་མཚོ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མིང་བཀོད་འདུག་པས་ས་གནས་ངོ་མར་རྟོགས་ཞིབ་བྱ་དགོས།

གནམ་རི་སྲོང་བཙན། (གནམ་རི་སློན་བཙན་ནམ་སློན་བཙན་རླུང་ནམ་ཞེས་པའང་སྐད) བོད་རྒྱལ་སོ་གཉིས་པ། ཡབ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་དང་ཡུམ་སྟོང་བཙུན་འགྲོ་དཀར་གྱི་སྲས་སུ་སྟག(༥༥༨)ལོར་འཁྲུངས་སྐད། དབས་སྟང་བཞེར་དང་། ཚེ་སྤོང་ན་གནག་སེར། ཉང་ཙེང་གུ་རྣམས་ཀྱིས་བློན་པོ་བྱས་པ་དང་། གཙོའི་བོན་པོ་ཁྱི་ཁྱུང་གྲགས་པས་སྐུ་བོན་བྱས། ཚེ་སྤོང་བཟའ་འབྲི་མ་ཐོད་དཀར་ཁབ་ཏུ་བཞེས། གཙུང་པོ་འོལ་གོད་ཚ་སློན་གེར་ཞིགས་བྱ་བ་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ནས་རྩིས་དང་སྨན་དཔྱད་བླངས། མཐའ་ཡི་རྒྱ་དང་གྲུ་གུ་འོག་ཏུ་བཏུལ། སྲང་དགའ་པོ་དང་སྲུ་དབྱུང་རི་བྱ་བའི་གྲུད་གཉིས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱས་ཏེ་ཕྱུང་གཡག་ཐལ་ཀ་རུ་རིང་བྱ་བའི་བྱང་འབྲོང་སྒྲོན་པ་བསད་ནས་ཤ་ཏ་སྨ་ལ་བཏགས་པ་ལྷུང་བ་ལ་ཚྭ་འགོས་པས་བྲོ་བ་ཆེར་ཏེ་ལན་ཚྭ་རྗེ་ཤེས་ནས་ཚྭ་ལེན་པའི་སྲོལ་བྱུང་སྐད། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་རྗེ་མས་དམག་མི་ཁྲི་ཁྲག་ཙམ་ཁྲིད་ནས་གཡུལ་བཤམས་ཏེ་མཁར་ཡུ་སྣ་ནི་གཏོར། དགུ་གྱི་ཟིང་པོ་རྗེ་ནི་བརླགས། མང་པོ་རྗེ་གསུམ་བུ་ནི་གྲུ་གུའི་ཡུལ་དུ་བྲོས། ཕག་གི་ཡུང་བ་སྣ་མན་ཚད་ཀོང་པོ་བྲེ་སྣ་ཡན་ཚད་བཙན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཡོན་ཞིང་། བཙན་པོས་བཀའ་ཕབ་སྟེ་སྔར་ཡུལ་ངས་པོ་ཟེར་བ་ལ་འཕན་ཡུལ་ཞེས་མིང་བརྗེས་སོ། །དེ་སྐབས་སྤུང་ཅེང་སྐུ་དང་། དབས་དབྱི་ཚབ། མནོན་འདྲོན་པོ། ཚེས་པོང་ནག་སེང་བཅས་ཀྱིས་སྤུར་རྒྱལ་ལ་བློ་དཀར་བྱས་པས་བྲན་གཡོག་ཁྱིམ་དུད་མང་པོ་དང་ཡུལ་ཆེན་པོ་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་པོའི་བློན་པོར་བཙུག་པ་དང་། ཁྱུང་པོ་སྤུང་སད་ཀྱིས་རྩང་བོད་ཀྱི་རྗེ་བོ་མར་མུན་ཞེས་པའི་མགོ་བཅད་དེ་རྩང་བོད་ཀྱི་འབངས་མི་ཁྱིམ་དུད་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་མངའ་འབངས་སུ་ཕུལ་བ་དང་། སེང་གོ་མི་ཆེན་གྱིས་དྭགས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་ཡང་བཙན་པོའི་མངའ་འབངས་སུ་བཀུག་པ་སོགས་དབུས་གཙང་ཐལ་ཆེ་བ་སྤུ་རྒྱལ་གྱི་མངའ

ཞབས་སུ་ཚུད། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་གནས་ཀྱང་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྤོས་ཏེ་མལ་གྲོའི་ཕོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་བཞེངས་པར་སྣང་། མཐར་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་མོན་དུག་ཞུལ་ནས་བཀྲོངས་པར་གྲགས་ཤིང་། བང་སོ་དོན་མཁར་མདར་བརྩིགས་པ་དང་། བང་སོ་གྲུ་བཞིར་བརྩིགས་པ་དེ་ནས་བྱུང་། །གྲུལ་ནི་ཁྲི་གཟུང་བང་སོའི་གཡས་ན་ཡོད། །ཞུལ་ཆེ་དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་སོག་ཀ་རིས། །མིང་དུ་གྱུང་རི་སོག་ཀར་བཏགས་སོ་སྐད། །

གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ། བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་བོན་གྱི་གཞུང་ནང་གནམ་ལ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྩིས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་བཤད་ཚུལ་དེ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ཞ་ཤད་པ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་།

གནམ་རུ། གཞུའི་མིང་།

གནམ་ལ་ཁྲི་བདུན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་བྱུང་བའི་མིང་ནི། མུ་ཁྲི། དིང་ཁྲི། སོ་ཁྲི། མེར་ཁྲི། གདགས་ཁྲི། སྲིབས་ཁྲི་བཅས་བྱུང་བ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐྱེས་པའི་ཡུམ་གྱི་མིང་ནས་གྲས་ཏེ་མཚན་གསོལ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱལ་པོ་འདི་རྣམས་འདས་སྐབས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཡོད་པའི་འོད་དཀར་པོའི་རྨུ་ཐག་ལ་འཇུས་ནས་ནམ་མཁར་གཤེགས་ཏེ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ལས་རོ་མེད་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་བོན་གྱི་བཤད་སྲོལ་ཡིན།

གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བོན་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དེ་གནམ་རིམ་པ་དགུའི་ཡང་སྟེང་གི་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་ལྷ་རི་རོལ་པོའི་རྩེར་བབས་ཤིང་དེ་ནས་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་རྣམས་གནམ་གྱི་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར། འདི་དང་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་རིམ་བྱུང་ལ་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཟེར་བའི་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད།

གནའ་ཞིག འདི་གནའ་དུས་ཤིག་ཞེས་པའི་ཚིག་སྣུད་དང་། སྔོན་དུས་ཤིག སྔར་ཞིག སྔ་མ་ཞིག སྔ་དུས་ཤིག སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གནས་ཀྱི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་བཅུ། འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་གནས་ཀྱི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་ནི། བརྟན་པ། མཁས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ནང་གི་འཁོར་དག་པ། ཆོས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ། ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ། དུས་སུ་གདམས་ངག་འདོམས་པ་རྣམས་སོ། །

གནས་སྐབས་ལྔ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་མ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ། སློབ་པའི་ལམ། མི་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ།

གནས་སྐབས་བཞི། ལས་དང་པོ་པ། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པ་དབང་བ།

གནས་བསྐལ་གྱི་དུས་བཞི། རྫོགས་ལྡན་དུས། གསུམ་ལྡན་དུས། གཉིས་ལྡན་དུས། རྩོད་ལྡན་དུས་སོ། །

གནས་ཁ་གཉིས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཉིས།

གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ། བྲལ་ཐོབ་སེམས་ཀྱི་གནས་འགྱུར། ལམ་གྱི་གནས་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་འགྱུར་རོ། །

གནས་སྒོ་གདོང་བཙན་དགོན། མཁར་རྫེ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤར་རོས(ལྷ་ས་ཤར་རོས)རི་གཤམ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་སྒོ་གདོང་རི་ཁྲོད་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་སྒོམ་སྡེ་ཤར་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཐོག

མར་གྲུ་དགོན་ཡིན་ཡང་། རྗེས་སུ་གནས་ནང་གི་བཙུན་མ་དང་། གྲྭ་བཙུན་སྡོད་གནས་བརྗེས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་བཙུན་མ༧༠ཡོད་པ་དང་དགོན་བདག་མཁར་རྫོ་བླ་བྲང་ནས་བྱེད།

གནས་བརྒྱད། སྤྱི། སྐད། མིང་། མཚན་མ། བརྡ། ཐ་སྙད། ཚིག དོན་བཅས་སོ། །

གནས་ངན་ལེན་བཅུ་བདུན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཚོར་བའི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན། ལས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། འཁྲིག་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན། ནད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། རྒ་བའི་གནས་ངན་ལེན། འཆི་བའི་གནས་ངན་ལེན། ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅུ་བདུན་ཏེ་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན་ནོ། །

གནས་ངན་ལེན་བདུན། གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ། གནས་ངན་ལེན་འབྲིང་བ། གནས་ངན་ལེན་ཆུང་ངུ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་སོ། །

གནས་བཅར་ཡོད་པ། སྡོད་ཚོག་པའམ་བསྡད་ས་ཡོད་པ།

གནས་བཅུ་གཉིས། ཇེ་ཏ་ཀའི་གནས་བཅུའི་སྟེང་དུ་འཐུང་གཅོད་དང་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་གཉིས་བསྣན་པ།

གནས་ཆུང་། (གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་)བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། སྔར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲུང་མ་གཞན་པོ་ཞིག་དགོས་པར་བསམས་ནས་སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ་ཞུས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཀའ་ཕབས་སྐབས་ཁོ་ཚོས་ཞུས་དོན། ང་ཚོས་ལྷ་ཁང་འདི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མི་ནུས། དེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ཧ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་ཟེར་བ་ན་དམུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་མ་ཡིན་རྒྱལ་པོ་པེ་ཧར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ནོར་རྒྱ་ཁབ་ཅམ་གྱི་རྗེས་ལ་བྱ་རྒོད་པོའི་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྗེས་འདེད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་ཁང་འདིའི་སྲུང་མར་བསྐོས་ན་ཞེས་ཞུས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྲས་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་དཔུང་དང་བཅས་མངགས་ཏེ་ཧ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་བཅོམ་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ནོར་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་བོད་དུ་དྲངས། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་པོ་པེ་ཧར་ཡང་རྗེས་འབྲངས་བྱས་ཏེ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་སློབ་དཔོན་པདྨས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མར་བསྐོས། གནས་ཆུང་ནི་དེའི་ལས་བྱེད་བློན་པོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མར་ལྷ་ས་ཚལ་གུང་ཐང་གི་སྲུང་མར་ཡོད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཏ(༡༥༤༦)ལོར་ཚལ་གུང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་སྐབས་དགོན་པ་དེའི་མཁན་པོས་སྡུག་འདྲེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོན་པ་འདི་ཙམ་ཡང་སྲུང་མི་ཐུབ་ན་ང་ཚོས་བསྙེན་མཆོད་བྱས་པར་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ནས་གནས་ཆུང་བཀུག་ཐོག་ཕུག་རོན་གྱི་ཟོ་ཞིག་ལ་བསྐྱིམས་ནས་སྒམ་གྱི་ནང་ཀླུགས་ཏེ་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ནང་དོར། དེ་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་བདེ་ཡངས་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ལྗོག་པ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་ཉེ་གནས་ལ། དེ་རིང་འབྲས་སྤུངས་མདུན་གྱི་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་སྒུགས་ཏེ་གཙང་ཆུའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཀླུགས་པའི་སྒམ་ཆུང་ཞིག་ཁྱེར་ཡོང་བ་ཡོད་པས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ཁ་མ་ཕྱེ་བར་ངའི་མདུན་དུ་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་གསུངས། ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཆུའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཀླུགས་པའི་སྒམ་ཆུང་དེ་ལག་ཏུ་ཁྱེར་ནས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་མདུན་གཤམ་ལ་སླེབས་སྐབས་བསམས་པར། དེ་རིང་ངའི་བླ་མས་སྒམ་འདི་ཆེད

མངགས་ལེན་པར་བཏང་བ་འདིའི་ནང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་ཧཱ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ་ནས་ཁ་ཕྱེ་བས་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཕུག་རོན་ཞིག་འཕུར་སོང་བ་དང་། དགོན་པའི་གཤམ་གྱི་སྦྱར་སྡོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྩེར་བབས། དེའི་གནས་ཚུལ་བླ་མར་ཞུས་པས་བླ་མས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་གོ་མ་ཆོད། སྒམ་ཆུང་དེ་ཁ་མ་ཕྱེ་པར་ངའི་མདུན་དུ་འཁྱེར་ཡོང་ན་སྲུང་མ་འདི་ཉིད་དགོན་པའི་ནང་དུ་གནས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཕུག་རོན་བབས་པའི་ཤིང་སྡོང་དེའི་འགྲམ་དུ་རྟེན་མཁར་ཆུང་ངུ་ཞིག་བརྩིགས། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་སྐྱོང་དེར་གནས་ཆུང་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་ཤིང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་སྲུང་མར་གྱུར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྲུང་མར་བསྟེན་ཅིང་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཚུགས་རྗེས་སྲིད་གཞུང་གིས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གནས་ཆུང་གི་རྟེན་མཁར་ཆུང་དུ་དེར་གཞི་བྱས་ནས་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་དེ་བཏབ་པ་ཡིན།

གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་། གནས་ཆུང་དགོན(འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་མདུན་དུ་ཡོད)ནི་ཐོག་མ་འབྲས་སྤུངས་བདེ་ཡངས་ཀྱི་མཁན་པོ་སྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཡིན་ཟེར། ད་ལྟའི་གནས་ཆུང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་འདི་ཉིད་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༦༦༠)ལོ་ནས་ས་སྤྲེལ(༡༦༦༨)བར་ལོ་དགུའི་རིང་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་སུ་རྩིག་རྨང་བཏིང་གྲུབ་ཟིན་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ངའི་གནས་གཞི་ལས་ལྟགས་ཁང་རྒྱག་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས་ལུས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་ཐོག་མའི་ཤོག་ཕྲ་དང་བཅས་གང་ཅིའི་ལྟགས་བཀོད་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ནས་གནང་ཞིང་། ལས་གྲྭ་དོ་དམ་སྲིད་སྟོད་པ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཞུ་ལུང་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐལ་བཟང་། དེ་བཞིན་རྗེ་ཤིང་ལས་མི་ཁྲིན་ལྷ་སྟོང་ནས་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དེའི་ཕྱི་ལོ་བཟོ་སྐྲོན་ལྟར། ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཟོ་སྐྲུ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ངོ་མཚར་ཁྱད་ཆོས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་འདུས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྐབས་དེ་སྔའི་གནས་ཆུང་གཡུ་ལོ་བཀོད་དགོན་དང་སྒྲ་སྡོང་ལྷ་ཁང་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྲེལ་ཏེ་དགོན་མིང་དུ་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་ཞེས་གསོལ། དགོན་པའི་ནང་མི་སྣ་མཐོ་ཤོས་གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་ཏཱ་བླ་མ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གནས་ཆུང་སྐུ་པའམ་གཉེར་པ། མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད། དགེ་བསྐོས། ཆོས་སྐྱོང་གི་རྔ་ཡིག་དང་སྐུ་མདུན་ཞེས་ཆོས་སྐྱོང་སྐུ་ཕབས་སྐབས་ཞབས་ཞུ་བ་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ནི་སྔ་སྲིད་སྐབས་བརྒྱ་དང་གཅིག་འཛུགས་པ་གནང་བ་ནས་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔའི་ཚད་གཞི་བཟོ་གནང་མཛད། སྙིག་ལམ་ཐད་ལོ་ལྟར་ཟླ་གཅིག་རིང་གི་དབྱར་སྔ་དུས་ཆོད་ལས་རྣམ་ཀུན་ཕར་ཚུར་གང་བྱུང་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་གནད་ཡོད་ཚེ་དགོངས་ཞུ་བྱེད་དགོས། གྲྭ་ཤག་ཏུ་རང་གི་ནང་མིར་ཡང་ཞག་སྡོད་གནས་གཡར་མི་ཆོག་པ་དང་། གྲྭ་ཤག་ནང་སྣོན་ཆུ་སྐོལ་རྒྱུའི་མེ་གཏོང་དགོས་ན་འང་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་འདུལ་ཁྲིམས་དམ་པོས་འདུལ་སྡེ་སྐྱོང་ཞིང་། ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་གིས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་གྱུར། དེ་གར་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱེ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོའམ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལུང་ཞུའི་འགོ་བརྗོད་དུ་གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། དེ

གའི་འདུ་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་སྟེང་རྒྱ་ཡིག་གི་པེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གོང་མ་ཏཱ་ཀོང་གིས་གནང་བ་ཡིན་སྐོར《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ། གྲུབ་མཐའ་ས་དགེ་སྙིང་གསུམ་རིས་མེད་དུ་བཞེད་ཅིང་། དགོན་བདག་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ནས་བྱེད་པས་གཞུང་དགོན་ཡིན།

གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གི་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྟན་པའི་གནས་ལ་ཟེར། དེ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། ༡. ལུམ་བིའི་ཚལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་ཡིན། རྒྱ་ཡི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐང་ཟན་ཙང་གི《རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བ་ལས། མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་བདུན་བརྒྱ་སོང་བ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་དང་། གྲོང་སྟོང་བཅུ་ཕྲག་ལྷ་ཁང་སོག་པོ་མང་པོ་ཡོད། ཕོ་བྲང་གི་ལྟེ་བར་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤུལ་གཅིག་ཕུ་ལས་གཞན་དུ་མི་མེད། ཕོ་བྲང་ཡོད་ས་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ལི་དབར་བརྒྱ་ཙམ་ན་ལུམྦིའི་ཚལ་གྱི་ལྷ་ཁང་ད་དུང་ཡོད་ཅེས་གསལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་དེང་སང་མིང་ལ་ཏུ་མན་དེ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མའི་སྐུ་བརྙན་དང་། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྡོ་རིང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཕྱོགས་དེར་སླེབས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་སོ་ཞེས་རྡོ་རིང་བཙུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསལ། ༢. ཝཱ་ར་ཎ་སི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཆོས་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ནས་རྩིས་པའི་ལྷོ་ནུབ(ལྷོ་ཕྱོགས)མཚམས་ལི་དབར་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཆུ་བོ་གང྄ྒའི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སི་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་ཆུ་བོ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སི་བརྒལ་ནས་ལི་དབར་བཅུས་ཚོད་པའི་ས་ན་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཡོད། དེར་རྟ་བབས་དང་ཁང་བརྩེགས་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་སྡོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་པ་ཆོས་འཁོར་མ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལྔ་བརྒྱ་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ལས། ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་སོང་ན་ཝ་ར་ཎཱ་སི་ལ་སླེབས། དེ་ལ་དེང་སང་གི་མིང་བ་ན་ར་སི་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྙིང་པོས་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནས་མི་འཁོར་ཐོག་ཞུགས་ཏེ་ཅུང་ཟད་སོང་ན་ས་ར་ནཱ་ཐ་ཟེར་བར་སླེབས། དེ་ནི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཞེས་པ་སྟོན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་ལམ་ཡིག་གཉིས་སུ་གསལ། ༣. ཡངས་པ་ཅན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐོར་བའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས་ཆུ་བོ་ཝ་ར་ཎ་སི་བརྒྱུད་པའི་ཤར(བྱང་ཤར)དུ་ལི་དབར་སྟོང་གི་སར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་ཤུལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལི་དབར་བདུན་ཅུའི་སྐོར་ཡོད། མི་ཁྱིམ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ལ་གནས་རྟགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་ཧ་ས་ར་ཟེར་བའི་གྲོང་དང་ཐག་ཉེ་བར་བེ་ཤཱ་ལི་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཤུལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ༤. བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི། དེ་ནི་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་ཐེངས་གསུམ་པ་བསྐོར་བའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་སོང་བ་ན་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་ཞེས་ཉེ

འཁོར་གྱི་རི་གཞན་དག་ལས་མཐོ་ཞིང་། ཇོའི་སྐས་ལམ་ཞིང་ལ་གོམ་པ་བཅུ་དང་དགུས་ལ་ལེ་དབར་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཡོད་པར་བཤད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལམ་ཡིག་ལས། རྒྱ་གར་ན་ལེནྡྲ་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ན་ར་ཛ་གི་རི་ལ་སླེབས། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་ཕོ་བྲང་ཆགས་ཤུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ངོས་སུ་གི་ཛ་ཀུ་ཏེ་ཟེར་བའི་རི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ༥. མཉན་ཡོད། དེ་ནི་སྟོན་པས་མུ་སྟེགས་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། གནས་དེ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་སེར་སྐྱ་ནས་རྟེས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ནང་ཤིང་ལྡོན་པ་ཁ་ཤས་དང་། ཇོའི་ཀ་བ་འདོམ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡུམ་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་བཅས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པར་གསུངས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། བལ་རམ་པུར་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མཱ་ལི་བཅུ་ཙམ་སོང་ན་མཉན་ཡོད་ལ་སླེབས། དེང་སང་ས་ཧེ་ཏ་མ་ཧེད་ཟེར། གནས་དེ་ཞྭར་མའི་རྣམ་ས་ལ་མགོན་ཁང་དང་ཐག་ཉེ་སར་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ(ཛེ་ཏ་བ་ན) མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཤུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་བཞུགས་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་། རནྡ་ཀུ་ཏི། ཀོཨུ་ཤམ་སྦིའི་ཀུ་ཏི། ལ་གེའི་ཀུ་ཏི། གན་དྷ་ཀུ་ཏི་བཅས་ཡོད། གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་མུ་སྟེགས་པ་ཕམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ༦. ཇོ་ཛེ་གདན་འདི་ནི་སྟོན་པ་མཆོག་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཅང་གི་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》ལས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ལྷོ་ནུབ་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སར་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ན་འབབ་པ་དེ་བརྒལ་ནས་ཕར་འགྲམ་ན་ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ལེ་དབར་དྲུག་ན་ག་ཡ་གོ་རིའི་རི། དེའི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་ཇོ་ཛེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་མ་ཧཱ་བོ་དྷིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། དགོན་པའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་། དགོན་པའི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས་ཇོ་ཛེ་གདན་གྱི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་འདུག ༧. ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ན། འདིའི་འགྲམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཅང་གི་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》ལས། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ན་ཡོད་པར་གསུངས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། ཇོ་ཛེ་གདན་གྱི་ལམ་ཟུར་བྱེ་མའི་ཐོག་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། ༨. ཙ་མཆོག་གྲོང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཡིན། 《ཐང་ཟན་ཅང་གི་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་གྱི་ལྷ་ཁང་ནས་ཤར་ཕྱོགས(ཤར་ལྷོ)སུ་ལེ་དབར་བདུན་ཙམ་ན་ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་དང་དེའི་ནུབ་བྱང་མཚམས་ལེ་དབར་བཞིས་ཆོད་པའི་ས་ན་སཱ་ལའི་ཚལ་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐོར་དམའ་ཞིང་། དཀྱིལ་མཐོ་བའི་རི་འབུར་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེར་སོ་ཕག་གིས་བརྩིགས་པའི་ལྷ་ཁང་གཅིག་གི་ནང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ། དེའི་གཡོགས་ན་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཀ་བ་ལ་བཀོས་པའི་ཡི་གེའི་ཐོག ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སངས་རྒྱས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཅིག་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཉིས་བཀོད་འདུག གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་བོའི་ཕར་འགྲམ་ན་སྐུ་གདུང་བཞུས་པའི་གནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ། ཐོག་མར་སྟེགས་བུ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་གཏིང་ཟབ་ཚད་འདོམ་དྲུག་གི་གཞོང་ཆེན་པོར་སོང་འདུག་ཅེས་གསལ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《རྒྱ་གར

གནས་ཡིག》ལས་སླ་ར་ན་ཐའི་གྲུ་ཚུགས་ནས་ཏ་སིལ་དེ་ཨོ་རི་ཡ། དེ་ནས་ཛྷ་ཏར་དང་། དེ་ནས་ཙ་མཆོག་གྲོང་སྟེ་དེང་སང་གི་མིང་ལ་མ་ཐ་ཀུ་བར་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་པར་གཟིགས་ན་གོང་གསལ་གནས་ཡིག་དང་། ལམ་ཡིག ཆག་ཡིག གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ། སྟག་རས་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཡིག་དང་རྣམ་ཐར་ཁག་ལ་གཟིགས།

གནས་འཆར་གཞུག་ཐུས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལྔ། བར་དུ་གཅོད་པ་ཤེས་པ། བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ། སྒྲུ་བ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ། གནས་འཆར་གཞུག་ཐུས་པའོ། །

གནས་ཉེར་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ནས་མིང་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང《ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད》ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པར། ༡. པུ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ(རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཧྲང་ཧྲ་ལ་ཡི་ལྷོ་ངོས་མ་ལ་ཡའི་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པའི་གནས) ༢. ཛཱ་ལནྡྷ་ར(ཆུ་བོ་གངྒཱ་མཚོ་མ་ཕམ་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་ཉིན་འགའ་ཞིག་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། ཏེ་ལིའམ་ཌི་ལིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཧ་རི་དྭ་ཕར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་ནས་འབབ་པའི་བྱང་ངོས་ཛཱ་ལ་མུག་གམ་ཛ་ལ་མུ་ཁི་སྟེ་ཇོ་ལ་མི་འབར་བའི་གནས) ༣. ཨོ་ཊེ་ཡ་ན(འདི་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན) ༤. ཨ་རྦུ་ཏ(རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་དབུས་མཐོ་ལ་མཐའ་དམའ་བ་འབྲང་རྒྱས་སམ་སྙིང་གི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་གི་མིང) ༥. གོ་ད་ཝ་རི(བལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ངོས་རང་རྒྱལ་གྱི་གཉའ་ནང་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་ལ་ཁྲི་གངས་ར་ཞེས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད། འདི་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྙོད་གཉའ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་པ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་ཡི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་ས་བཀྲའི་ནང་སྒོ་ས་ཡིན་ཐན་ཞེས་གསལ་བ་དེ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་སྐད་དུ་ཤི་ཤ་སྤུང་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་པ་སོགས་སུ་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས) ༦. རཱ་མེ་ཤ་རི(རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཆགས་པའི་རྩེ་མོ་རྡོ་ཤོས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཏད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་སྡེ་དེར་ཡོད། འདི་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གྲུ་བཏང་ནས་སོང་ན་ལང་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་རམ་ལམ་ཀའི་གླིང་ཕྲན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ར་མ་ནས་སྲིན་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པས། དེང་སང་སིང་ཀ་ལའང་། ཤྲི་ལངྐའམ་སི་ལི་ལངྐ་ཟེར) ༧. དེ་ཝི་ཀོ་ཊི(འདི་བོད་སྐད་དུ་ལྷ་མོའི་མཁར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། ཀོང་པོའི་ཡུལ་དང་། དྭགས་པོ། ཀློ་ཡུལ་གསུམ་གྱི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ཙ་རི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་ཨ་སམ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་གང་ཚ་རཎ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་ཏི་ར་ཕུར་ཞེས་པའི་རི་བོ་དེར་ངོས་འཛིན་པ་གཅིག་ཡོད། ༨. མཱ་ལ་ཝ(རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད) ༩. ཀཱ་མ་རཱུ་པ(བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་གི་འགྲམ་ནས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཆུ་བོ་ལོ་ཧི་ཏ་རྒྱ་སྐད་དུ་སྣ་ཆོན་ཧོ)བོད་སྐད་དུ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་མྱང་ཆུ་དང་འདྲེས། ལྷ་སའི་ལྷོ་ནུབ་ཆུ་ཤུལ་ནས་སྐྱིད་ཆུ་དང་འདྲེས་ནས་ཡར་ལུང་བརྒྱུད་དུ་འབབ་པ་ལ་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་ཟེར། དེ་ཉིད་ཀོང་པོ་ཡུལ་ནས་ཁ་སྐོར་བལྟས་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་པའི་ས་དེར་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་གྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་ཤར་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ནས་ཁ་སྐོར་བལྟས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པས་གོང་གསལ་ཆུ་བོ་དེའི་དུམ་བུ་ལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲ་རམ་པུ་ཏྲ་ཟེར) ༡༠. ཨོ་ཌྲི(རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་བཤད་ཀྱང་ས་གནས་ངོས་མ་ཟིན) ༡༡. ཏྲི་ཤ་ཀུ་ནེ(རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང་། གན་ཏི་སུ་ཏུ་པ་གསུམ་གྱི་འདུས་མདོ་དེར་ཡོད) ༡༢. ཀོ་

ས་ལ(རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན)
༡༣. ཀ་ལིངྒ(རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
ཧི་ལིངྒ་ལ་སོགས་པའི་ལིངྒའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པར་
བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན)   ༡༤ ལམ་པ་ཀ(ཨོ་
རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད)
༡༥. ཀཉྩི(རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཧི་ལིང་ཀ་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན་པར་བཤད)   ༡༦. ཧི་མ་ལ་ཡ(བོད་སྐད་དུ་རི་བོ་
གངས་ཅན་ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རི་རྒྱུད་
ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཞིག་གི་མིང)   ༡༧. ཁྲི་ཏྲ(མངའ་རིས་གུ་
གེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད)   ༡༨. ཤྲི་ཧ་དེ་ཙ་ཧ(ལི་ཡུལ་ལྷུང་ར་
སྨུག་པོའམ་དེང་སང་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པའི་གནས་ཀྱི་ནུབ་
ངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད)   ༡༩. སོ་ར་ཥྚ(འདི་བོད་སྐད་དུ་
བཟང་པོ་ཅན་ཟེར་ཞིང་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་
ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་
པའི་ས་བཀྲའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་
གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་སུ་ལ་ཐའོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་སྙམ)
༢༠. སུ་ཝརྞ་དྭི་པ(འདི་བོད་སྐད་དུ་གསེར་གླིང་ཟེར་ཞིང་།
དེང་སང་ཨིན་རྡུ་ཉེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཡ་ཙ་ཏྲ་ཡི་ནུབ་བྱང་
ངོས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཆེ་བ་སུ་མན་ཏ་ལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་
རིགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་
ཐོས)   ༢༡. ནཱ་ག་ར(རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ་དང་
ཁད་ཉེ་བར་ཆུ་བོ་གངྒའི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་བུ་
ཏྲའམ་བོད་སྐད་དུ་སྐྱ་བོའི་བུ་ཟེར།   པ་ཊ་ན་ཞེས་ནཱ་ག་
རའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་བཤད)   ༢༢. སེན་
དྷུ་གངས་རི་ཏི་སེའི་བྱང་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་སེན་དྷུ་
ཞེས་པ(བོད་སྐད་དུ་སེངྒ་ཁ་འབབ་ཟེར།   དེ་མངའ་རིས་ཀྱི་
ཡུལ་བརྒྱུད་དང་པོར་བྱུང་དང།   དེ་ནས་པ་ལི་ཙ་སེའི་ལྷོ་
ངོས་ནས་རེ་ཞིག་བར་ནུབ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ཀཤྨིར་འམ།
ཁ་ཧེ་སྨིར་གྱི་ཤར་ངོས་ནས་ནུབ་བྱང་བར་འཁྱོགས་ནས་
འབབ་ཅིང།   མཐར་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ཤར་ནས་དཀྱིལ་
དང་པོ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ས་ཁ་ར་ཅིའམ་སྔ་དུས་ཁ་ར་ཆར་འབོད་
པའི་ཉེ་འདབས་ནས་ཨ་ར་བིའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པས་རྒྱལ་
སའི་ཉེ་འདབས་སུ་གྲོང་གི་གནས་དེ་ཡོད་པར་བཤད)
༢༣. མ་ཐུ(ཀཤྨིར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཛ་ལནྡྷ་རའི་ཉེ་འདབས་སུ་
ཡོད་པར་བཤད)   ༢༤ ཀུ་ལུ་ཏ(ཀཤྨིར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཐའ་མཚམས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་
དང།   མངའ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུང་རྣའི་ཡུལ་ཞེས་
འབོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད)

གནས་སྙིང་། (ཁང་དམར་རྫོང་ས་ཕུད་སྐད་ཆུས་གནས་
སྙིང་ཤང)རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་ཉང་སྟོད་གནས་སྙིང་དགོན་པ་ནི་རྗེ་
བོ་ཨ་ཏི་ཤ་མངའ་རིས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་དུས་
ཉན་ཆོ་གནས་སྙིང་དགོན་པར་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་
རབ་གནས་ཞུས་པར་གནས་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་གསུངས་
པས་གནས་སྙིང་དུ་གྲགས་ཟེར།   དེང་སང་གནས་སྙིང་ལས་
གནས་སྙིང་འབྲི་སྲོལ་མི་འདུག   གནས་སྙིང་དགོན་པ་འདི་
གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་མ་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་
རྒྱུད་འཛིན་བླ་མ་རིམ་པས་འཛིན་སྐྱོང་མཛད།   དེའི་རྗེས་
སུ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུས་སུ་ཙོང་ཁ་
པས་གནས་སྙིང་དུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པ་དང།   རྒྱལ་ཚབ་དར་
མ་རིན་ཆེན་གྱི་གཞིས་དགོན་ཡིན་སྐབས།   མཁས་གྲུབ་རྗེ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཡང་གནས་སྙིང་དུ་གདན་དྲངས་
པ་ཙམ་ནས་དགེ་ལུགས་སུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྱུར།   ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ན་གཞོན་
དུས་ཆུ་བྱི(༡༤༩༢)ལོར་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་གདན་
དྲངས་ཤིང།   དེ་དུས་གནས་སྙིང་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་
པའི་གོས་སྐུ་མཇལ་བ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་ལྡན་པོ་དང།
གནས་སྙིང་དགོན་པ་གཉིས་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་པོ་བྱུང།   ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱའི་འཇམ་གསང་གི་
གདུང་རྒྱུད་ཆད་ཚུལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་
དུ་གསལ་བ་དང།   དེ་རྗེས་ཀུང་པཎྜི་ཏ་རྩེ་ཆེན་དགའ་
བཞེར་གཞིས་སྐོར་ཕེབས་དུས་སྟོ་པ་ཚོ་དར་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་
གནས་སྙིང་དགོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་འདྲི་
རྩད་བྱས་པས་ལན་ལ།   གནས་སྙིང་དགོན་མ་ལག་ཕྱིངས་

ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡིངས་བླ་བྲང་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཉམས་གསོ་ཆེར་མེད་ཚུལ་བཤད་འདུག

གནས་བརྟན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། བསྙེན་པར་རྫོགས(དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་པ)ནས་སྡོམ་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདུལ་བ་ཤེས་ཤིང་ལྷུ་ཕྲུགས་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུ་དྲུག (༡. གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་། ༢. མ་ཕམ་པ། ༣. ནགས་ན་གནས། ༤ དུས་ལྡན། ༥. རྡོ་རྗེ་མོའི་བུ། ༦. བཟང་པོ། ༧. གསེར་བེའུ། ༨. བྷ་ར་དྷ་ཛ་གསེར་ཅན། ༩. བ་ཀུ་ལ། ༡༠. སྒྲ་གཅན་འཛིན། ༡༡. ལམ་ཕྲན་བརྟན། ༡༢. བསོད་སྙོམས་ལེན། ༡༣. ལམ་བསྟན། ༡༤ ཀླུའི་སྡེ། ༡༥. སྦེད་བྱེད། ༡༦. མི་ཕྱེད་པ་བཅས) ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ངའི་བསྟན་པ་མ་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ངའི་བསྟན་པ་སྐྱོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕབས་པ་ལྟར། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་གླིང་བཞི་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་དང་། ལོ་མ་བདུན་པའི་རི་ཕུག ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ནའི་གླིང་། གངས་རི་ཏི་སེ་སོགས་གནས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་བཞུགས་ནས་བསྟན་པ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་དང་གནས་བརྟན་གྱི་གྲས་སུ་ཡོད་པའི་ཧྭ་ཤང་དེ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་གདན་དྲངས་སྐབས་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་སྦྱི་ལེན་ཞུ་མཁན་དང་རྒྱུན་དུ་གོང་མའི་མཆོད་གནས་དང་། གོང་མའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་དགེ་རྒན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གནས་བརྟན་གྱི་གྲས་སུ་ཡོད་པའི་དགེ་བསྙེན་དྷརྨ་ཏཱ་ལ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བྲག་ཡེར་པར་བཞུགས་སྐབས་ཉིན་གཅིག་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲོམ་སྟོན་པས་གནས་བརྟན་རྣམས་གསོལ་སྟོན་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞུ་མཁན་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ལ་ཧྭ་ཤང་དང་དགེ་བསྙེན་གཉིས་གནས་བརྟན་ཁོངས་སུ་མིང་བསྒྲང་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་ལ་ཧྭ་ཤང་དང་དགེ་བསྙེན་གཉིས་ཀྱང་ནང་གི་རྫོགས་པའི་གནས་ཚད་གནས་བརྟན་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གནས་བརྟན་བཅོ་བརྒྱད(十八罗汉)ཅེས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་བརྙན་བྲིས་ཐང་དང་འཇིམ་སྐུ་ནི་ཐོག་མར་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་མ་ཀླུ་མེས་འབྲོམ་ཚུལ་མདོ་སྨད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་སོགས་ནང་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་མཇལ་བར་ཕེབས་པའི་ལམ་འཁོར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་སྐབས། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐང་གི་གོང་མ་མིང་ཙུང་གིས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཁར་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་ན་བཟའ་མཆོད་བྱེད་དུ་རྒྱ་ལུགས་ཧྭ་ཤང་གི་ཆས་དང་འདྲ་བའི་གོས་ཆེན་ཏིང་ཞོན་མངགས་བཏགས་མ་རེ་ཕུལ་ཏེ། དྲན་རྟེན་དུ་རི་མོ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་ཐང་རེ་བྲིས་པ་དེ་དངོས་སུ་གཟིགས་པར་བརྟེན་ཀླུ་མེས་ཀྱིས་འདྲ་ཐང་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདྲ་བཤུས་གནང་ནས་བོད་དུ་བསྣམས་ཕེབས་རྗེས་བྲག་ཡེར་པར་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་གནང་སྟེ། འདྲ་ཐང་བཤུས་བྲིས་ལ་མ་དཔེ་བྱས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འཇིམ་སྐུ་བཞེངས་པ་གནང་བ་ནི་བོད་དུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས

བཟུང་བོད་དུ་རྒྱ་ནག་ཏ་ཤང་གི་ཆས་གོས་བཞེས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་བྲིས་སྐུ་དང་འབུར་སྐུ་མང་པོ་དར་སྤེལ་བྱུང་སྟེ་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་བྲིས་འབུར་གྱི་སྐུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་རིག་གཞུང་བརྗེ་རེས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་གསོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཚང་མ་རྒྱ་གར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྒྱུན་དུ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་གི་ཏ་ཤང་དང་འདྲ་བར་ན་བཟའ་ཕུ་ཐུང་ཅན་ཤ་སྟག་བྲིས་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཚེ་ཚོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད》གསུང་འབུམ[ཐ]པའི་ནང་ཡོད་པ་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་བརྙན་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་རྒྱལ་བསྟན་འཛད་མེད》ཀྱི་གླེང་གཞིའི་ནང་དང་། སྟེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཞུ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《རིན་པོ་ཆེ་དང་གོས་དར་རྣམ་དབྱེའི་བཤད་པ》ལས་གོས་ཆེན་ཉིང་ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཕོད་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

གནས་བརྟན་པ་གསུམ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པ་དང་། འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ན་གནས་པ་སྟེ་གསུམ།

གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི།

མངོན་ཤེས་ཡུལ་ལ་དཀའ་བ། མངོན་ཤེས་སྦྱོར་ལ་དཀའ་བ། མངོན་ཤེས་ཡུལ་ལ་སླ་བ། མངོན་ཤེས་སྦྱོར་ལ་སླ་བའི་ལམ་སོ། །

གནས་ནང་རི་ཁྲོད། མཁར་རྡོ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤར་ངོས(ལྷ་སའི་ཤར་ངོས)ཞུང་ཤུར་ནང་ཆགས་པའི་གནས་ནང་རི་ཁྲོད་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རིག་འཛིན་ཆོས་རྡོར་གྱིས་བཏབ། དེ་གར་རི་ཆུ་བྲག་ཕུག་སོགས་ངོ་ཚར་ཆེ་ལ་ཐངས་མདོག་དཔལ་རི་ཞེས་བྲག་རི་ཞིག་ལ་རི་སྐོར་རྒྱག་ས་དང་། སྒྲུབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅེས་པའི་ཕུག་པ་སོགས་ཡོད། རི་ཁྲོད་དེ་ཐོག་མར་མཁར་རྡོ་རིག་འཛིན་ཆོས་རྗེར་གྱིས་མཁར་རྡོའི་གཏེར་ཆོས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་གནང་སའི་བཙུན་མའི་སྒྲུབ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༣༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་ཀུན་ཧག་གིས་བཙུན་མ་རྣམས་སྤོད་བཟོད་མི་བདེ་བ་བཟློས་སྐབས་གནས་སྒོ་གདོང་གི་གྲྭ་པ་དང་། གནས་ནང་གི་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤོད་གནས་བརྗེས་ཏེ་གནས་ནང་གྲྭ་དགོན་དང་གནས་སྒོ་གདོང་བཙུན་དགོན་དུ་གཏན་འཁེལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་གནས་ནང་ལ་གྲྭ་གྲངས༡༧ཡོད་པ་དང་དགོན་བདག་མཁར་རྡོ་བླ་བྲང་ཡིན། གོང་གསལ་མཁར་རྡོ་དང་། གནས་སྒོ་གདོང་། གནས་ནང་བཅས་ལ་མཁར་རྡོའི་སྒྲུབ་སྡེ་གསུམ་ཞེས་འབོད།

གནས་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོག རང་སེམས་ལ་རྟོག་པ་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བཅོས་མའི་གནས་པ་ཆེད་དུ་མ་བཟློས་པར་རྣམ་རྟོག་དེ་ཁའི་ངང་དུ་སེམས་གློད་ནས་འཛོག་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན།

གནས་པ་བཟང་པོ། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱང་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ཐུབ་ཅེས་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་གཞུང་གི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད།

གནས་པར་མི་བྱ་བ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའོ། །

གནས་མ་བུ་བ། གནས་མ་བུ་ནི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་ཕྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གི་མང་བཀུར་བའི་སྡེ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གནས་པའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་བུད་མེད་ནི་གནས་མ་ཡིན་ལ་དེའི་བུ་ཡིན་པས་གནས་མ་བུ་བ་ཞེས་བརྗོད། ལུགས་འདིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅིག་ཁས་ལེན་པས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་མ་ཡིན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་

དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ན་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་ཕུང་པོ་མ་བཟུང་བར་བདག་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན་འང་ཕུང་པོ་འཇིག་ན་བདག་ཀྱང་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་དུ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་། མདོ་དང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བརྟེན་པ་མཛེས་ཞེས་ཟེར། 《ཚད་མའི་དེ་ཉིད》ལས། མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན། །དུ་མ་སོགས་འགྱུར་ཕྱིར་དེ་ཉིད། །མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གནས་མ་བུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་བདག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་བདག་མེད་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ནི་གནས་མ་བུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཞིང་བདག་མེད་པར་འདོད་པས། ཐུབ་པའི་ལུགས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱི་མདོ་ཀུན་དང་མཚུངས་ཤིང་གཞན་སྡེ་ནམ་ཡང་མིན་ནོ། །

གནས་གཙང་མའི་ས་ལྔ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་ཏེ་ལྔ།

གནས་གཙང་མའི་ལྷ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག

གནས་ཚུལ་ངེས་འབྱིན་དགོས་རྒྱུ། གནས་ཚུལ་ངེས་པར་དུ་ཞུ་དགོས་པ།

གནས་ཞིང་རྒྱུ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ། འཚོ་ཞིང་གནས་པ་དང་། འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་ཡི་རིགས།

གནས་བཞི། ཁྱིམ་ན་གནས་པ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ། ནགས་ཁྲོད་ན་གནས་པ། སློང་བ་པ་བཅས་དང་། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ལུས། དུས། ཡུལ། རླུང་གི་གནས།

གནས་རིགས་བརྒྱད། རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག གཉེན་པོ་དང་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ། སྤང་བྱ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ། ཤེས་རབ། སྙིང་བརྩེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །

གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དོན་གཅིག

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གནས་སྲུང་ཟག་པ་མེ་ལེན། རྙིང་མའི་སྲུང་མ་ཞིག

གནས་གསུམ་ཡི་གེ། གནས་གསུམ་ནི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང་། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། གནས་གསུམ་ཡི་གེ་ནི། ཨོཾ། ཨཱཿ། ཧཱུྃ།

གནས་གསུམ་གྱི་དྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤ། བདག་གི་ཆེད་དུ་བསད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པའི་ཤ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བའི་ཤ་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤ་ལ་རྣམ་སུམ་དག་པའི་ཤ་ཅེས་བྱའོ། །

གནུབས་ཡུལ་གླིང་དགུ། འདི་གཙང་གི་རོང་རིན་སྤུངས་ས་ཁུལ་དུ་ཡིན་ཞེས《མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར》དང་། སྐབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། རོང་གི་ས་ཆ་འདི་རྣམས་ལ་ལུང་ཚན་དགུ་བགྲང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགས་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཞིབ་ཆ་བཀའ

འདྲི་ཞུ་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་ཕངས་སེམས་ཆེ།

གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། (སྣུབས་ཞེས་པའང་སྣང་) འདི་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་ནས་བོད་དང་། བལ་པོ། རྒྱ་གར། བྲུ་ཤའི་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ཅིང་། འདི་ལ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་པར་གྲགས། འདི་དང་སོ་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག ཟུར་ཤཱཀྱ་འབྱུང་གནས་བཅས་ལ་སོ་ཟུར་གནུབས་གསུམ་ཞུ་ཞིང་། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའི་བརྒྱུད་པའི་རྩ་འགོ་རྙིང་མའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་སྐབས་རྒྱལ་པོས་འདི་ཉིད་བཀུག་ནས་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྟུབས་ཟིན་པས་ཁྱོད་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་བརྗོད་པར་འདིས་སྔགས་བཟླས་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོར་འཇིགས་སྣང་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་སྐྲག་སྟེ་ཁྱེད་འཁོར་བཅས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ་ཟེར་ནས་བཏང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཡེར་པར་ཕྱིན་ཏེ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་ལ་ངས་རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་སྐྲག་པར་བྱས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་དགྲོལ་ཅིག་ཟེར་ནས་བསྐུལ་ཏེ་བཀྲོངས་ཞེས་སྐད། གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྲས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་བཞི་དབུ་རུའི་ཁེང་ལོག་སྐབས་བཀྲོངས་པ་དང་། གཅིག་བླ་ཡར། གཅིག་ཁྲིལ་མེད་དུ་སོར་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ།

གནོང་བཀུར། གནོང་འཁུར་བ་སྟེ་རང་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ།

གནོད་འགལ་དུ་འགྲོ་རིགས། གནོད་པ་བསྐྱལ་ཏེ་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་སྤྱོད་རིགས།

གནོད་སྦྱིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གདོན་འདྲེའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་གདོན་འདྲེའི་རིགས་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

གནོད་སྦྱིན་ཁང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་སྐོའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་བང་མཛོད་ཀྱི་ཁང་པ།

གནོད་སྦྱིན་གྱི་དེད་དཔོན་གང་བ་བཟང་པོ། (གནོད་སྦྱིན་གང་བ་བཟང་པོ) གནོད་སྦྱིན་དེ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་རི་འབྲུམ་པོ་ལྷའི་སྐེར་གཞིས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གནོད་སྦྱིན་རྟ་བདག་བརྒྱད། རྣམ་སྲས་དང་འཕགས་མ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འཁོར་དུ། ༡. ཛམ་བྷ་ལ། ༢. གང་བ་བཟང་པོ། ༣. ནོར་བུ་བཟང་པོ། ༤ ཡང་དག་ཤེས། ༥. འབྲོག་གནས་ནག་པོ། ༦. ལྷ་རྩེན་སེར་སྐྱ། ༧. ཙི་པི། ༨. ཀུན་ཏྲ་ལི།

གནོད་སྦྱིན་ནཱ་ག་ཀུ་བེ་ར། ནོར་ལྷ་རིགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་ཀུ་བེ་ར་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ནོར་ཅན་གྱི་རིགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དགུ་མོ་དགུ། དབུས་སུ་འཛམ་བྷ་ལ་དང་ནོར་རྒྱུན་མ། ཤར་དུ་ནོར་བུ་བཟང་དང་ཟླ་འོད་མ། ལྷོར་གང་བཟང་དང་སྦྱིན་མ། ནུབ་ཏུ་གཏེར་སྦྱིན་དང་རབ་སྦྱིན་མ། བྱང་དུ་རྣམ་སྲས་དང་འཕགས་མ། ཤར་ལྷོར་ཕུར་བུའི་ཕྲེང་བ་དང་རབ་བཟང་མ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རོལ་པའི་ཕྲེང་བ་དང་སྲས་མ། ནུབ་བྱང་དུ་གདོང་གི་དབང་པོ་དང་ལྷ་མོ་མཛེས་མ། བྱང་ཤར་དུ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མའོ། །

གནན་འཕན་ལྷ་སུམ། གནན་མགྲོན་པོ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། གནན་བང་སུམ་མགྲོན་པོ་ཡང་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དེབ་དང་པོར་གསལ།

བནབས་ཐོག ཤིང་ཏོག

མནང་། མནངས། རྒྱ་ནོར་ནོམ་པའམ་སྲིད་པ།

མནན་པ། (སྲི་མནན་པ) རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བའམ་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དང་། གདོན་འདྲེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དབྱིབས་བྲིས་པའི་ལིངྒ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་ངན་རྫས་སྔགས་ཚིགས་བཅུག་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་བཞི་མདོ་དང་། རི་རྩེ། རྒྱལ་སྒོའི་ས་ཐེམ་འོག་སོགས་སུ་མནན་ནས་ཕྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་ལྡང་མི་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤིག

མནན་བསྒྲིགས་འཕངས་གསུམ། སྲི་མནན་པ། གདོན་བགེགས་བསྒྲིགས་པ། གཏོར་ཟོར་འཕངས་པ་སྟེ…… གསུམ།

མནོ་བསམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། བསམ་ངན་ཁོག་བཅངས།

མནོས། སྡོམ་པ་སོགས་བླངས་པའི་དོན།

རྣ་རྒྱན་གཡུ་སྦྲངས་ཀྱི་པད་འདབ། (རྣ་རྒྱན་པད…… འདབ) དབུས་གཙང་གི་བུད་མེད་ཚོའི་རྣ་རྒྱན།

རྣ་ནད་དྲུག བད་མཁྲིས་རླུང་གསུམ་དང་། ཁྲག་ལས་གྱུར་པ། རྣག་འཛག འབྲུམ་ཐོར། འབྱུང་པོ། །

རྣ་བའི་བུ་རམ། རྣ་བའི་བུ་གར་སྐྱན་པའི་གཏམ།

རྣ་ལྷགས། རྣ་བ་གཏད་པ། རྣ་བ་ཉན་པའམ། རྣ་བ་ཕྱིར་བཀྱེད་ནས་ཉན་པའི་དོན།

རྣ་སྨན་ཤུག་ཆོས་བརྒྱད་པ། ༡. སྨུག་སྐྱུ་སྦྱང་དོ། ༢. ལབ་སོན་སྦྱང་དོ། ༣. རྒྱམ་ཚྭ་སྦྱང་དོ། ༤. རྒྱ་ཚྭ་སྦྱང་དོ། ༥. ཙ་ཏྲ་སྦྱང་དོ། ༦. སླ་སྟི་དྲི་ཅན། ༧. ཤིང་ཀུན་དྲི་ཅན། ༨. ཤུག་ཆོས་འབྲས་བུ་སྦྱང་དོ།

རྣ་ཟླར་བད་རིལ། དབུས་གཙང་གི་སྐྱེས་པའི་རྣ་རྒྱན་ཨ…… ཡོང་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

རྣ་ལྕོང་(ལྕུང་)སྒྲིགས་སྦྱངས། རྣ་བར་གོ་རིམ་སྒྲིགས…… སྦྱངས་བྱེད་པ།

རྣང་སྨད་བཅུར། ཞིང་ཚོགས་བཅོས་པ་སྟེ། རྣང་ནི་ཞིང་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་༑

རྣམ་དཀར་གྱི་སྒོ་གསུམ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། དད་པ་ཐར་ལམ་སྒོ། ངེས་འབྱུང་སེམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་སྒོ…… བྱང་ཆུབ་སེམས།

རྣམ་དཀར་ཆོས་ཕྱོགས་སུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ…… དཀར་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཆོད་འབུལ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས།

རྣམ་མཁྱེན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ…… གཅིག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་བློས་མ་འཆུན་པས་རྣམ་མཁྱེན་མི…… འདོད་ཅིང་། འོ་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད…… མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སོགས་སྤངས་ཏེ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་གང་ལ་དགོངས…… པ་གཏད་ཀྱང་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ…… ཚུལ་ཡིན་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་བྱེད་དོ། །

རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་སྐོང་ཆེན་པོ། དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང…… གཏིང་ཟབ་པ།

རྣམ་མཁྱེན་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས།

རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་ལ་ངོ…… བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར…… སྣང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ…… འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ནམ…… མཁའ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་དོན…… གཅིག

རྣམ་གྲོལ། ཐར་པ་ལ་ཟེར།

རྣམ་གྲོལ་ལམ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་གསར་དུ…… རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད། མཛོད་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག་སྟེ། 《མཛོད》ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ…… གྲོལ་ལམ་ནི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་རྒྱལ་སྣ་ཚང་། དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཕྱི……

(༡༥༧༩) སོར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་ཚུ་ཤུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྟགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཟེར་བའི་དགོན་པ་དེ་ནས་གྲྭ་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་མཉམ་དུ་འཁྲིད་དེ། ཁོ་ཚོར་ཉིན་ལྟར་ལྷ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཚེ་ཆོག་འདོན་དུ་བཅུག་ཐོག་མིང་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་བཏགས་ཏེ་སྐུ་ཞབས་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་བཟུང་སོག་པོ་རྟེན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བར་ལོ་མང་རིང་དགེ་ལུགས་དང་། ས་ལུགས། རྙིང་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ཚོ་ག་སྣ་ཚོགས་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་ལ། རྟེན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་བཟོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་ལོ་ཤས་རིང་བསྒྱུར་གསོ་བྱུང་ཡང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བོད་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཆེད་དུ་མེད་པ་མ་བཟོས་པར་རྒྱ་མིག་རང་སྐམ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་གྱི་བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། སྐབས་དེའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་དའི་ཆིང་ཕོ་ཏུར་རམ་ཁང་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་པོ་ཏ་ལར་ཡོད་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་རྣམས་རྟེད་ཐང་ཨོ་རྒྱན་གླིང་དུ་གནས་སྤོ་བྱས་ཏེ། གསར་དུ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ནས་གྲྭ་པ་ཁག་གཅིག་བསྡུས་ནས་དགེ་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཙུགས། གཞུང་དགོན་དུ་གཏོགས་པས་དགོན་བདག་ཡིག་ཚང་ནས་བྱེད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས་༡༢༥སྐོར་ཡོད་ལུགས། ཞིབ་པར(སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》དང《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》སོགས་ལ་གསལ།

རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་ལི་ཙ་བྱིའི་བུ་ཙུན་དས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ཟླ་བ་གསུམ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་གསུམ་ཟླུམ་པོར་ཡོད་པ་ཞིག

རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ་མོ། །

རྣམ་བཅས། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་བ་ན་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་པ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་གསུམ་མོ། །

རྣམ་བཅུ། ༡. ནམ་མཁའ། ༢. རླུང་། ༣. མེ། ༤. ཆུ། ༥. ས། ༦. བརྟན་པ། ༧. གཡོ་བ། ༨. གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས། ༩. ཉི་མ། ༡༠. ཟླ་བ་བཅས་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་པདྨ་ཉི་མ་ཟླ་བ་དང་། །སྲྀ་གཅན་དུས་མེ་ལ་སོགས་གདན་གྱི་སྟེང་། །རླུང་ཁམས་ཡ་ལྗང་ར་དམར་མེ་ཡི་ཁམས། །ཝ་དཀར་ལྕགས་ཁམས་ལ་སེར་ས་ཡི་ཁམས། །མ་ནི་སྣ་ཚོགས་ཁམས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཀྵ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་སྟེང་ཐམ་དཀར་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྟོན་པ། །སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་དཀར། །དེ་སྟེང་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཉི་མ་དམར། །ནཱ་ད་སྔོན་པོ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་སོ། །སྦྱིན་རིས་སྨུག་པོ་པདྨའི་ཚལ་དང་མཉམ། །ཡིག་ཕྲང་མང་ཞུང་རྒྱ་གར་ཡུལ་རིགས་ཁྱད། །ཅེས་བྱུང་ངོ་། །

རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྙིང་པོ་ཡིན། དེ་ནི། ཡ ར ཝ ལ མ ཀྵ ཧ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བདུན་དང་། ཡི་གེ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་སྣ་ལྡན

ནམ་ཟླ་ཚེས། ཐིག་ལེ། སྲོག་གི་ཨ་ཡིག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ནཱ་ད་བཅས་ཡི་གེ་རྣམ་པ་བཅུ་བརྩེགས་མར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། གནམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཞེས་རྟག་ཏུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལཉྫ་ལྟར་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན། ལཉྫའི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་སྟངས་རྒྱས་བསྡུས་ལས། ཕྱི་ཤད་མང་ཤུང་གི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་རེ་ཡོད། འདིའི་མཚོན་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་སྦྱར་ན། ཡ་ནི་རླུང་གི་ཁམས། ར་ནི་མེའི་ཁམས། བ་ནི་ཆུའི་ཁམས། ལ་ནི་སའི་ཁམས་ཏེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྙིང་པོའམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན། མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། ཀྵ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས། ཧ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ནམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན། ཟླ་ལྡན་ཟླ་ཚེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དྭངས་མཚོན་བྱེད་ཡིན། ནཱ་ད་ནི་སྲོག་གི་ཨ་ཡིག་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཁམས་མཚོན་བྱེད་ཡིན། དེའི་ཚོན་མདོག་ནི། འོག་གི་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བཞི་སོ་སོའི་རང་མདོག་སྟེ། ཡ་ལྗང་ཁུ། ར་དམར་པོ། བ་དཀར་པོ། ལ་སེར་པོ། མ་འདོད་པའི་ཁམས་འདོད་ཡོན་ལྔ་མཚོན་བྱེད་ཁ་དོག་ལྔ་ལྡན། ཀྵ་གཟུགས་ཁམས་མཚོན་པའི་དཀར་པོ། ཧ་གཟུགས་མེད་ཁམས་མཚོན་པའི་སྔོན་པོ། ཟླ་ཚེས་སྣ་ལྡན་ནི་སྲོག་ཟླ་བའི་ཁམས་དཀར་པོ། ཐིག་ལེ་ནི་དྭངས་ཉི་མའི་ཁམས་དམར་པོ། ནཱ་ད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྔོན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། འདི་ཁང་སྟེང་དུ་བཀལ་ན་ས་དཔྱད་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནས་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱེད། གཟའ་སྐར་ངན་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་ནས་གནོད་པ་སྲུང་། ཁྱིམ་དུ་བཞག་ན་རྐྱེན་ངན་དང་བར་ཆད་སྲུང་། དགེ་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་ཚུལ་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཕལ་ཆེ་བས་ཁང་སྟེང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཀུང་ངོས་སུ་འབྲི་སྲོལ་ཆགས་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་མཐའ་དག་བསྡུས་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལ་གཟིགས་པར་མཛོད།

རྣམ་རྟོག སྤྱིར་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡིད་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་གྲོལ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོལ་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་ཀྱང་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་རླབས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཕར་ཐིམ་ནས་ཡལ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་སེམས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པ། སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བ། འདི་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་གློད་ནས་བཞག་པས་རང་སར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པ་ཞེས་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཐོ་པའི་སྒོ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ།

རྣམ་ཐར་བརྒྱད། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

རྣམ་ཐར་འཛིན། བྱ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དོན།

རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ། ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ནང་གི་རྣམ་ཐོས་སྲས།

རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས་སོ།། 《དབུས་མཐའ》ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བདུན་གྱི་དཔྱད་པ། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་ཚེ་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག ཐ་དད། རྟེན། བརྟེན་པ། ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ། དབྱིབས་བཅས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཤིང་རྟ་འཇོག་གིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་ལའང་ཤིང་རྟ་འཇོག་མི་རུང་བས་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན།

རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མ་ཡིན། །ཡན་ལག་ལ་མེད་ཡན་ལག་དག་དེར་མེད། འདུས་ཙམ་མ་ཡིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་བདེན་པ། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་ཡོད། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་གྲུབ་ཅིང་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པས་ན་རྣམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ཡིན། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར《གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》སོགས་ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་མཛོད།

རྣམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ(འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཡོད)ཡོད་ཅིང་། སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན། དང་པོ་ནི་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་བཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྲངས་མཉམ་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་སྒོ་ང་གཤགས་པ་ལྟར་ཕྱེད་མ་ཡིན་པས་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

རྣམ་འདྲེན། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའམ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །

རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བསྐལ་པ་འདིའི་མིང་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་དང་། བསྐལ་པ་འདི་མགོ་ཚུགས་ནས་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་འབྱུང་བའི་ནང་ནས་བཞི་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་ཟེར། འདི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

རྣམ་གནོན་སློབ་དཔོན་བཅུ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་ཞབས། མར་མེ་མཛད་པ། བཟང་པོ། ལཀྵ་རྒྱལ་བ་ཅན། དཔལ་འཛིན། ཀྲྀ་ཥ་ལྷ། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ། ཏི་ལ་བཛྲ། མི་ཐུབ་ཟླ་བ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྲུང་། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ། པདྨ་བསྲུང་བ། ཡང་མཆོག་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི། སྨད་བྱུང་སློབ་དཔོན་གཉིས། ཞེས་པའང་མཆིས།

རྣམ་སྣང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔའི་ནང་ཚན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། སྤྲུག་འཛིན་གྱི་རླུང་བཅས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཆ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན།

རྣམ་སྣང་གི་ཁྱད་ཆོས་བདུན། ༡. ཀང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ༢. ལག་པ་མཉམ་བཞག ༣. སྙིང་པ་དྲང་པོར་བསྲང་། ༤. ལྟེ་རྩེ་ཀན་ལ་སྦྱར། ༥. མགོ་བོ་མ་ཡོ་བ། ༦. མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ་པ། ༧. དཔུང་པ་ཐད་ཀར་བརྐྱངས་པ།

རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མིང་།

རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན། ཀང་པ་སྐྱིལ་དྲུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག སྒལ་ཚིག་དྲང་པོར་བསྲང་བ། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་གུག་པ། དཔུང་པ་རྐྱང་གཡོག་ལྟར་བརྐྱངས་པ། མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ་པ། ལྕེ་རྩེ་ཡ་ཀན་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཆུབ་པའི་འཁོར་ལོ། སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བསྣན་པས་སྟོང་པ་ཉི་ཤུའོ། །ཡང་ན། ལུགས་གཅིག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ། དེ་ཉིད་ལུས་དང་བསམ་པས་ཕྱེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའོ། །རྩ་རླུང་གི་སྐབས་སུ་དུས་འཁོར་ལྟར་ན། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ། དཔྲལ་བ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པ་མེའི་འཁོར་ལོ། སྙིང་ཁར་རླུང་གི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བར་སའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གོ །ཀང་ལག་གི་ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ། འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས། སྣིན་མཚམས་དང་ལྟེ་འོག་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བཅས་ཉི་ཤུ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཆུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ། དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།

རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱ། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ།

རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོར་ཡོད་པ་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་སྦྱིན་གྱི་བཞུགས་གནས་ཁང་བཟང་།

རྣམ་པར་ཐར་པ་དགུ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི(འདུ་ཤེས་མིན་པའི)རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་ཅན། ཏྲཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སྐོར་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྲིས་མ་མ་གཏོགས་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་གསུང་རྩོམ་བཀའ་རྒྱ་མ་པོད་གཅིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། གོང་གི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ། (རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ) ༡. སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མེད་པའི་ཆོས་དང་ཡོད་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ཏེ་དེ་བསྒོམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ་གཞན་དབང་འདུས་བྱས་དེ་དང་ཇི་སྲིད་འབྲོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བར་བྱེད་པ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི

མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་མར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༤. རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ལས། བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྨོན་པ་མེད་པ། དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་མཚན་མ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསང་སྔགས་ལས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་བཞག་སྟེ་བཞིར་བཤད་དོ། །

རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གནོད་འཚེ་བྱེད་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ། །

རྣམ་པར་འཚེ་བ། སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

རྣམ་པར་གཡེང་བ། སེམས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེར་མི་གནས་པར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤེས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྟེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་ཡོད།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལས་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟེར་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལས་གཉིས་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་རྒྱུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྔོན་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་བདུན་པ་དང་། ལྗང་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་རྣམས་དང་པོ་སྐྱེས་སྐབས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དགུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། རྒྱུ། འཇུག་པ། རྒྱུ་མཚན། རྒྱུ་མཚན་ལས་བྱུང་བ། མི་མཐུན་པ། གཉེན་པོ། ཕྲ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་ནང་གི་གཉིས་པ་སྟེ། རང་གིས་སྔར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་སེམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་པ།

རྣམ་དཔྱོད། ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཐུབ་པའི་སེམས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་། བློ་གྲོས། ཤེས་རབ་ཟེར།

རྣམ་དཔྱོད་གྲུ་གཟིངས། ལེགས་པ་དང་ཉེས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་དེ་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ།

རྣམ་སྤོང་ཆུང་མ་གསུམ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། རང་བཞིན་དགྲ་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁྱིམ་ཐབ་བརྙས་བགྱི་ཇོ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཆུང་དུའང་རྐུ་བ་ཆོམ་རྐུན་ལྟ་བུ་ཡི། །ཆུང་མ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་སྤོང་། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལྔ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་ལྔ།

རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །

རྣམ་བྱང་བཞི། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་དམིགས་པའི་རྣམ་བྱང་། རྣམ་དག་གིའམ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བྱང་། ཐོབ་པའི་རྣམ་བྱང་།

རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །

རྣམ་དབྱེ། མིང་ལེ། ཀུན་བཤད་ཀྲིཏ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྱུར་བ་དང་དབྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྐྱེན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། མཚམས་སྦྱོར་ལེའུ་ལྔའི་བསྒྱུར་བ་དང་དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་སོགས་ཞིབ་པར་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་གསལ།

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད། དང་པོ་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ། བཞི་བ་དགོས་ཆེད། ལྔ་བ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། བདུན་པ་གནས་གཞིའམ་རྟེན་གནས། བརྒྱད་པ་འབོད་པའི་སྒྲ་བཅས་ཡིན།

རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་བཞལ་བ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་སྐམ་པས་ལྕགས་འཛིན་པ་ལྟར་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའང་དབང་པོས་དོན་གྱི་རང་མཚན་མཐོང་ནས་ཤེས་པས་འཛིན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་མེད་པའི་དབང་སྐྱེས་བློས། །ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུའང་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྣང་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་པར་སློག་ན་མོ་ཡོད་པས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་བུམ་པ་མེད་པ་རྗེན་ཆེར་དུ་དངོས་སུ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་གཞལ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དབང་བློ་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱི་ཡོགས་སུ་དོན་འགགས་ཀྱང་དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པས་ཡུལ་མྱོང་བར་འདོད་པས་ན། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི་འདྲ་རྣམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་མིན་པར་སྨྲ་ཕྱིར་འདོད་དོ། །

རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་རྒྱལ། ཚེ་སྔོན་མའི་རྣམ་སྨིན་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ།

རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཅུ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ཛམྦུའི་གླིང་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ། ས་གཉིས་པ་དེ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ། ས་གསུམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱེ། ས་བཞི་པ་རབ་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེ། ས་ལྔ་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེ། ས་དྲུག་པ་རབ་འཕྲུལ་དགའི་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེ། ས་བདུན་པ་དབང་སྒྱུར་གྱི་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེ། ས་བརྒྱད་པ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ལ་སྐྱེ། ས་དགུ་པ་སྟོང་གཉིས་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱེ། ས་བཅུ་པ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གནས་གཙང་མའི་དབང་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཚེ་རིང་བ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །

རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་ལྔའི་ནང་གསེས(རྣམ་སྨིན

ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་བཅས)ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུ་ལ་ཟེར། འདིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་རེ་རྣམ་སྨིན་ལ་གོ་བ་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པོ་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན། རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེས་པ། ཚེ་རིང་བ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ། དབང་ཆེ་བ། ནད་མེད་པ། ཚིག་བཙུན་པ། གཟུགས་བཟང་བ་བཅས་བརྒྱད།

རྣམ་སྨིན་སྨྲོང་བྱེད། ལས་ངན་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར།

རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམས་མ་རིག་པའི་མཐུས་སྔོན་པོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་རྣམ་ཤེས་སེམས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པས་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་སེར་དུ་སྣང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འང་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྫུན་པ་ལ་རྫུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་གཉིས་ལས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་འདུག་ནའང་། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་མ་ཟད་བར་དུ་དྲི་མ་མི་ཟད་པ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་སོ། །དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ན། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་འོ་མ་ཞོ་ཆགས་པའི་ཚེ་འོ་མ་ཞོ་ཡི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་དངོས་རྫས་ཤིག་གི་བཟོ་བའི་ཚེ་ལྕགས་རང་ཉིད་གྱིའི་ངོ་བོར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་དང་དྲི་མ་ངོ་བོ་སོ་སོ་ནས་འབྲལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྤྲིན་པས་སྒྲིབ་པའི་ཚེ་ཉི་མ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲིན་པའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བས། ཉི་མ་དང་སྤྲིན་པ་ངོ་བོ་སོ་སོ་ནས་འབྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་ཕྱིའི་རྣམ་པའི་གོས་པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེལ་དག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ་དང་། ཡང་ན། སྔོ་སེར་དུ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལ་འཁྲིལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་སྣང་མེད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། འཁྲུལ་སྣང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དྲི་བཅས་པར་འཇོག་པ་ཡིན།

རྣམ་རྫུན་པ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཆ་དེ་ལའང་འཁྲུལ་ཞིང་། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས། བརྫུན་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་པར་གྲགས། ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ན། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་རགས་པ་སྣང་ཚུལ་འདི་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཁས་བླངས་པ་དང་། འཁྲུལ་པར་ཁས་བླངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། རྣམ་བདེན་པས་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་རགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ

གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། རྣམ་རྫུན་པས་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་རགས་པ་སྣང་ཚུལ་ལའང་འཁྲུལ་པས་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། འདི་ཏ་ཅང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནད་ཅིག་ཡིན། འདིར་རགས་རིམ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཕྲ《དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད》སོགས་ལ་གཟིགས།

རྣམ་བཞག (གཞག) ༡. འབུལ་བ། ༢. ལུགས་སྲོལ་འཛུག་པ། ༣. ལས་དོན་བཅས་གསུམ་ལ་འཇུག

རྣམ་བཞག་ཟླ་བ་ཕྱི། (ཟླ་ཤེ)ནང་མཛོད། ཨ་ཤེ་སོར་དར། ཨ་ཤེ་ཕྱིད་རྙིང་ཕྱིད་བག བར་མཛོད། ཟླ་ཕྱི་ཆུ་རིས་ཅན། ཕྱི་མཛོད། ཟླ་ཕྱི་དཀྲུས་མ་བཅས་ཡོད།

རྣམ་བཞིའི་རིག་འཛིན། རྫས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན། ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ཚེའི་རིག་འཛིན་ཏེ་བཞི། རྫས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི། མིག་སྨན་དང་རྫས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི། རང་སྣང་དུ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་རོ། །ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི། མི་ལུས་མ་སྤངས་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་འཇའ་ལུས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཚེའི་རིག་འཛིན་བསྣན་ནས་རྣམ་བཞིའི་རིག་འཛིན་ཟེར་རོ། །

རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ། ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོག་པ། ངོ་བོར་རྟོག་པ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་རྟོག་པ། གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ། ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོག་པ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་རྟོག་པའོ། །

རྣམ་གཡེང་དྲུག སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ། དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་ཞིང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ནང་གི་གཡེང་བ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པ་མཚན་མའི་གཡེང་བ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྲེད་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་གཅིག་མ་རྫོགས་པར་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བའོ། །

རྣམ་གཡེངས། ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་མི་གནས་པར་གང་བྱུང་ལ་གཡེངས་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་ལ་རྒོད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་གཉིས་ཡོད། རྒོད་པ་ནི། དུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ། འཕྲོ་བ་ནི། སྐབས་དེའི་དམིགས་པ་ལ་མི་སྡོད་པར་གཞན་དག་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་སྟེ་འདི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒོད་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་ཡིན།

རྣམ་རིག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རིག་པའམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། རྣམ་རིག་པ། སེམས་ཙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སོགས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བརྒྱད།

རྣམ་ཤེས་དྲུག མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དྲུག

རྣམ་ཤེས་འཕོ་བའི་བུ་ག་དགུ། ཚངས་བུག སྨིན་མཚམས། མིག རྣ། སྣ། ཁ། ལྟེ་བ། ཆུ་ལམ། བཤང་ལམ་མོ། །

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དོ། །

རྣམ་ཤེས་གསུམ་དག་པའི་སྐོར། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་དང་འབྲལ་བའོ། །

རྣམ་སྲས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྲུང་མ་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཞིབ་པར་ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནང་རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔའི་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

རྣམ་སྲས་གན་མཛོད། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ཡོད་པའི་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ཅིག་སྟེ། དེ་སྔ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་སྐབས་ལོ་ལྟར་གསེར་དངུལ་གོས་དར་ཇ་བཅས་བཀར་འཇུག་ཞུ་དགོས་པའི་མཛོད་ཁང་དེའི་འདོན་འཇུག་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུན་མོང་ནས་བྱས་ཏེ་ལོ་ལྟར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་སྨར་ལམ་བཀར་འཇུག་ཞུ་དགོས་གྲས། ཞོལ་གཉེར། བཤེར་དཔང་། སྣང་རྩེ་ཤག གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མཆོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། དཀོན་གཉེར་དཔོན་བཅས་ནས་ལོ་ལྟར་སྒྲིག་འབུལ་ཞུ་དགོས་ཁོངས་སྣང་ཆེའི་གསེར་དངུལ་གོས་དར། མཐའ་དབུས་དང་འདུས་ཁག་ནས་སྐྱབས་མགོན་རྩེ་ཤོད་གཉིས་ལ་དད་མཇལ་འབུལ་རྟེན་ཕེབས་ནས་རྩེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་གཉིས་ལ་སྤྲར་ལམ་གྱི་འབབ་སྒོ་ཁག་ཕུད། དེ་འཕྲོས་གསེར་དངུལ་གོས་དར་གང་ཡོད་དང་། གཞུང་གནས་ནས་ལོ་གནང་ཆགས་སུ་རྩེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་གཉིས་ཀྱི་འབབ་ཁོངས་ནས་སྣམ་རིགས། སྨན་རིགས། སྤོས་སོགས་མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་མཁོ་བའི་དངོས་རིགས་བསྒྱུར་ནས་གཞུང་བྲེལ་ལག་དོ་དང་དོས་ཧྲ་ལམ་ཡིག་བཅས་ཇ་དར་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ་བྱེད་པོ་མདོ་སྨད་དཔོན་ཞེས་རྩེ་ཕྱག་ནང་ཞིག་ཆེད་བསྐོས་ཀྱིས་གཏོང་ལམ་བཞིན་རྩེ་ཇ་དང་། དར་གོས་རྒྱ་དངུལ་སོགས་མདོ་ཟླ་འཁོར་རིགས་ནས་ཐུགས་མཁོ་ཕུད། དེ་ཕྱིངས་ཇ་དར། རྒྱ་དངུལ། གཞན་ཡང་མཁན་ཁོངས་གཞུང་ཁང་ཁག་གི་ཁང་སྒྲ་དངུལ་ཊམ་དཀར་དང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོ་ཡ་མོན་འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་། གྲྭ་སྟོད་ནོར་བུ་མཚོ་སྐྱིད་ནས་བཟངས་ཊམ། རྗེས་སུ་ལོར་ཁང་བཅས་ནས་ཊམ་དཀར་དང་། པད་ཤག སྟག་ལོར་བཅས་པར་འགྲེམས་གནང་བའི་མ་འཛོམ་གམ། བར་ཁེ་ལྷ་བུར་ལོ་ལྟར་གསེར་དངུལ། ཊམ་དཀར་ཟོན་ཆེ། ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་དོར་ཐོད་གསེར་ཊམ་ལས་ཁུངས་བཙུགས་པ་ནས་གསེར་ཊམ་པར་རྒྱག་གི་གསེར་ཊམ་རེར་པད་ལོར་སྲང་ཉི་ཤུ་རེ་རྩིས་ཁྲིམ་ར་གང་སར་སྤྲོད་ལེན་བྱེད་པའི་ཛ་ཐང་བར་ཁྱད་གཞུང་ཁེ་ལྷ་བུར་ལོ་ལྟར་རྒྱ་དངུལ་ས་ཕག་དང་། ཏ་མིག་མ། གསེར་ཊམ་དོ་པོ། སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཁོངས་ཀྱི་གཞུང་ཁང་། མི་རྩ་ཕོ་མོའི་མི་བོགས། ཇ་ཚྭ་ལས་ཁུངས་ནས་དོ་དམ་བྱེད་པ་རྒྱ་ཁྲབ་ཚྭ་བབ། ཇ་མ། པགས་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁྲལ་སྣར་ལམ་ཊམ་དཀར་ཞི་གཅིག་བསྡུས་ལེན་བྱས་འབབ། ནག་རྒྱ། ལྷ་རི་འགོ། གྲོ་མོ། ཕག་རི་བཅས་ས་འགག་ཁག་ནས་ཇ་ཁྲལ་སྨམ་ཇ་དང་། འཁོར་དྲུག ཇ་རིལ་བཅས་དོ་གྲངས་ཅིག་སྟོང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ལོ་ལྟར་རྩེ་རྣམ་གན་མཛོད་ཁང་སྟེང་ཤོད་དུ་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་མཁན། དྲུང་རྩིས། རྩེ་ཤོད་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཐུན་མོང་ནས་བཙུག་ཕྲ་དང་སྦྲགས་བསྡུ་འཇུག་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྣམ་གསལ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་སྒྲིལ་བ། ཡིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་པོར་འཀོད་དེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ཐོག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ།

རྣམ་གསུམ་འཁོར་ལོ། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་གསུམ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས།

རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཁ། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་དང་བྲལ་བའོ། །རང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དག་གམ

མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་དེ་སྟོན་གནང་ཞིང་། ཁྱིམ་ལྷས་སྦྱིན་ཕྱུལ་བ་ནས་མ་གནང་ངོ་། །

རྣའི་དབང་མངོན། སྒྲ་དངོས་སུ་ཉན་བྱེད་རྣ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

རྣའི་དབང་པོ། རང་འབྲས་རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། རྣའི་དབང་པོ་དང་། རྣའི་ཁམས། རྣའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྣ་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་རྣ་དབང་གཉིས། སྒྲ་ཐོས་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣ་དབང་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྣ་དབང་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣ་དབང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་རྣ་དབང་ཡིན་ནོ། །

རྣལ་དུ། ནན་ཏུའམ་མུ་མཐུད་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། 《བཀའ་བློན་རྟོགས་བརྗོད》ལས། མཛད་སྤྱོད་མཐའ་དག་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་པོས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་རང་རྟགས་ཀྱི་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་ཁྲོ་ཞིང་གཏུམས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་གཉིས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྔ། གཞི། སྦྱོད་པ། མི་ཡོང་། སྣང་བ། གནས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ། གཟུངས་དཀྱིལ། ཆོས་དཀྱིལ། ལས་དཀྱིལ།

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི། དོར་དབྱིངས་ཀྱི་དུམ་བུ། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུམ་བུ། འགྲོ་འདུལ་གྱི་དུམ་བུ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུ་རྣམས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ། དཀྱིལ་འཁོར། སྔགས། ཕྱག་རྒྱ། བདག གནས་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚིག་དང་། བཟླས་བརྗོད། བསྒོམ་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། ཉེ་བར་བསྡུ་བ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བརྒྱད། ཆུ་དང་ཅོད་པན་རྡོ་རྗེ་དང་། །དྲིལ་བུ་མིང་དང་རྟུལ་ཞུགས་དང་། །ལུང་བསྟན་པ་དང་སྐབས་དབྱེན་དང་། །སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སློབ་དཔོན་བཟུང་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ། ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་། མི་འཇིགས་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཞི། ཕྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་འཛིན་པ་སྟེ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ། མཆོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གཅིག་བཅས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ། རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས་དེར་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ……

ཡང་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལའང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཨ་མེས། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཆ་ཚང་ལ་ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་སམ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་ཞུ་ཞིང་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཤིང་ཡོས(༡༠༡༥)ལོར་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁར་སྐུ་འཁྲུངས། ཇོ་བོའི་སློབ་མ་བདེན་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གྲོ་ལུང་པ་དང་སྤྱན་སྔ་བ་ལ་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་འདི་ཉིད་བྱང་དུ་ཐེབས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༠༨༥)ལོར་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་རྩ་འགོ་ར་སྒྲེང་གི་གདན་ས་བསྐྱངས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་རྟ(༡༠༧༣)ལོར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་འདས་ནས་གདན་ས་འཛིན་དགོན་པ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱངས།

རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་སྟེ། འདི་ལ་གཙོ་འཁོར་བསྡོམས་ལྷ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་(གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྡོམས་པས་གཅིག མཁའ་འགྲོ་མ་བཞི། གདོང་ཅན་མ་བཞི། ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས། མཚམས་བཞིར་ལྷ་མོ་བསྡོམས་བརྒྱད། ཆོས་སྐྱོང་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་བཅུ་དྲུག ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ)ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་དང་། སྐུ་མདོག ཕྱག་མཚན་སོགས་ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》ནང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གྲངས་སོ་བཞི་པའི་ཐད་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ་དང་འབྱེད་རྟོགས་ལ་ནང་གསེས་བཞིར་དབྱེ་རིག་འཛིན་བཅུ་དྲུག དབང་བཞི་རྗེས་དྲན་ལས་ཐོབ་རྒྱུ་ཡི་ས་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ས། འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཞེས་བཞི་ལ་སྦྱིར་དབང་དུ་སྒྱུར་བ་དང་མ་སྒྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ནང་གསེས་བཞི་བཞིར་དབྱེ་ན། ༡. རྣལ་འབྱོར། བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར། སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར། སྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ༢. ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། རང་ས་ངེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། སྤྲོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། བྱ་བྲལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ༣. བརྡའི་ས། དོན་གྱི་ས། བརྡ་དོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ས། མ་འདྲེས་པའི་ས། ༤. རྫུ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་བའི་ས། ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ས། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ས། དཔའ་བོ་རིགས་འབྱེད་ཀྱི་ས་བཅས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་པ། རྣལ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སེམས་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་རང་གི་སྒོམ་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །འབྱོར་ཞེས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའམ་ལྷག་པར་དུ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པའོ། །

རྣལ་འབྱོར་པའི་སྣང་གཞི་བར་དོ་ལུས་གསུམ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལུས། བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་སོ། ཡང་ན། །སྐྱེ་ཤི་བར་དོ(སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་དུ

རྨི་ཤི་བར་དོ་སྣེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལུས།) རྨི་ལམ་བར་དོ(གཉིད་དུ་སོང་ནས་སད་ཀྱི་བར་རྨི་ལམ་བར་དོ་སྣེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས།) སྲིད་པ་བར་དོ(ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་དུ་སྲིད་པ་བར་དོ་སྣེ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སོ།)

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཟེར།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འཛོག་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་མིང་ལའང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད། རྣམ་རིག་པ། སེམས་ཙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བརྒྱད། ཕ་རྒྱུད་དང་། མ་རྒྱུད། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་དྲུག བྱ་བ། ཙ་བ། སྤྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་བླ་མ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དོ། ། ཡང་ན། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར། གསང་བའི་མཛོད། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་ལས་བྱུང་བ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གུར། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་བཞི། རྣལ་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ།

རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས། རྩེ་གཅིག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། སྤྲོས་བྲལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། རོ་གཅིག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། བསྒོམ་མེད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ། །

རྣལ་འབྱོར་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་གོས་གསུམ་དང་ཁྲུས་གསུམ། ཡོ་ག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། སྡོམ་པ་གསུམ་ནི་ལེགས་གནས་པ། གོས་ནི་དང་པོར་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཆོ་ག་བསྒྲུབས་པའོ། །གསུམ་པ་རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། གཙང་མའི་གོས་ནི་གསུམ་པ་དག ལེན་གསུམ་དུ་ནི་བརྗེ་བའོ། །སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ནང་གི་ཁྲུས། ཡན་ལག་བདུན་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་པ་སྦྱངས་པ་ནི་གསང་བའི་ཁྲུས། ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་བཀྲོལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཁྲུས་དང་གསུམ་མོ། །

རྣལ་འབྱོར་རགས་པའི་དབང་དྲུག བདག་བསྲུང་བ་དང་ཁྲུས་བྱ་བ། ཁྲོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྲུང་འཁོར་བྱ་བ། ཚོགས་ཞིང་གི་སྤྱན་སྔར་ཕྱག་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱ་བ། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ནས་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་བར་བྱ་བ། རང་ཚོག་སྔར་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཙུག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་བྱ་བ་དང་བཟླས་པ་བྱ་བའོ། །

རྣལ་འབྱོར་གསུམ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ།

རྣེའུ་ལྷག་པ། བརྣ་མེད་སྐྲངས་པ།

རྣོ་ལ་ཞང་དུ་བོས་པ། རྣོ་ནི་ལྷ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་བཙུན་མོའི་རུས་མིང་ཡིན་ཅིང་། སྲས་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མའི་རུས་རྒྱུད་ཡིན་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཞང་དུ་འབོད་པ་དེ་ནས། ཞང་པོའི་མིང་ཐོག་མར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡན་ཆད་ཞང་པོའི་རིགས་ལ་རྣོ་འམ་ཇོ་བོ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུན་ཡོད་པར་བཤད།

སྣ་དཀར་རྩེ་པ། (བོད་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣ་དཀར་རྩེ·····

རྫོང་) རྟོར་རྒྱལ་པོ་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་ཡར་འབྲོག་ནས་བཟུང་སྟོ་བྲག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་དབང་བའི་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཛའ་ས་ཡོན་པས་སྡེ་ཚུགས་ཆེ། ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་དུ་གྲགས་པའི་དཔོན་དྲག་ཤུལ་ཅན་དེ་ཡང་འདིའི་མི་བརྒྱུད་ཡིན། ཁྲི་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་། ཧེ་ཏུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཁུ་དབོན་གྱི་རིང་པོ་དོང་པཊ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་བླ་མར་བསྟེན། ཡར་འབྲོག་པ་ཚང་མ་ཁོང་གི་སློབ་མར་གྱུར། སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པ་དང་གཉེན་སྒྲིད་དུ་འབྲེལ(དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་པོ་དོང་པཊ་ཆེན་གྱི་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་བརྩམས)བས་ཞོད་འཛགས་པོ་བྱུང་ནའང་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་དུས་མི་བདེ་བའི་འགོ་ཚུགས། རྫོང་འདི་དུས་སྐབས་གང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་མིན་གསལ་བར་མ་མཐོང་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་འགོར་ས་སྐྱ་པའི་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་རྗེས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བརྩིགས་པར་བཤད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་པ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ》ནང་གསལ།

སྣ་ཁྲག་གཅོད་པའི་སྨན་སྦྱོར་ནག་དྲུག་པ། ༡. སྦྲུ་ནག་རྒྱ་མ་གང་། ༢. མཁན་སྐྱུ་རྒྱ་མ་གང་། ༣. མགྲོན་ཐལ་སྲང་གསུམ། ༤ ཟ་འོག་ཐལ་སྲང་གསུམ། ༥. གུར་གུམ་སྲང་གསུམ། ༦. རྡོམ་མཁྲིས་ཞོ་གང་།

སྣ་ཆེན་པོ། སྔོན་པོའམ་སྡེ་པའི་གཙོ་བོའི་མིང་སྟེ། 《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན》ལས། མདུན་ན་འདོན་དང་སྣ་ཆེན་པོ། གཞུང་ལུགས་འཛིན་སོགས་སྔོན་པོའོ། ཞེས་དང་། 《དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་བརྡ་བཀྲོལ》ལས། སྣ་ཆེན་པོ་ནི་སྡེ་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྣ་ཐོན། མནའ་ཐོན། གཉེན་སྒྲིག་དཔང་པོ།

སྣ་ནད་ལྔ། སྣ་བསུབས། འབྲུམ་ཐོར། ཤ་ཡུ། རྣག་འཛག ཁྲག་འཛག་གོ། །

སྣ་ནམ་བཟའ་ཞི་སྟེང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་བའི་མིང་།

སྣ་ནམ་ཡུལ། སྣ་ནམ་གྱི་དུས་བརྒྱུད་ནས་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་བཙུན་མོ་འགའ་ཞིག་བླངས་སྐྱོང་བས་དུས་བརྒྱུད་དེ་ནས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ཞང་བློན་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

སྣ་ཕུ་བ། (གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་པདྨ་རྡོ་རྗེ) རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༡༢༨)ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༡༨༨)བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། འཁྲུངས་ཡུལ་མྱང་སྟོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས(དེང་སང་གི་རྒྱལ་རྩེ)ཀྱི་སྣང་པོ་སྣའི་གླིང་སྨད། ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སེ། ཡུམ་གཟུངས་མོ་དར་ཆུང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་འབྲི་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་བསྟེན་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ཡང་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཡབ་གཤེགས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་སློབ་དཔོན་གླིང་གི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་བླ་མ་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་སོང་རྗེས་སྣ་ཕུར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་བཞུགས་པས་གྲུབ་ཆེན་སྣ་ཕུ་བ་ཞེས་མཚན་གྲགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

སྣ་སྦྲང་། མདེའུའི་མིང་སྟེ། སྣ་སྦྲང་ནི་མདེའུ་སྟེ་མདའི་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྕགས་ཞེས་གསུངས་ལ། 《འདུལ་བའི་གླིང་འབུམ》ལས། བཞིན་བཟང་སྣ་སྦྲང་ཆོས་གོས་ལ་ཐོགས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་མི་རལ་བར་དལ་བུས་ཕོང་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྣ་མ། མནའ་མ།

སྣ་མའི་མེ་ཏོག ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག

སྣ་ཚོགས་གྲོལ་བ། རང་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་བར་གསུམ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ།

སྣ་ཚོགས་འགག་མེད་སྤྲུལ་སྐུ། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་གོ་དོན་

ཎི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ལས་སྣང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཟེར་བ་དང་། ལས་སྣང་དེ་སྦྱངས་ནས་གནས་འགྱུར་ན་དག་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཞིང་། དག་མ་དག་གི་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་ཡོང་གི་ངོས་སུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར་འགོག་མེད་དུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་འགག་མེད་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་འདུག

སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དང་། ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་གླང་དོར་གྱི་ཐབས་ལམ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འདྲེན་པར་མཛད་པ།

སྣ་ཚོགས་ཐེག་པ། ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་དད་མོས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་དགུ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ།

སྣ་ཚོགས་འཛིན་བྲལ། རང་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ།

སྣ་སྲུབས། སྣ་ཁྲུག་འགགས་པ།

སྣག་ཚིག 《དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་བརྡ་བཀྲོལ》ལས་ཤ་དུམ་བུར་བཅོས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྣང་གྲག་རིག་གསུམ། གཟུགས་སྣང་ཞིང་། སྒྲ་གྲག་པ་དང་། དོན་གསལ་བ་གསུམ།

སྣང་འགྲོས་གསུམ། མ་དག་པའི་སྣང་བ། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ། དག་པའི་སྣང་བའོ། །

སྣང་རྒྱང་བག་ཡངས། མཐོང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་། གོ་ཡང་མ་གོ་བའི་ཁྲུལ་བྱས་ནས་རང་སྣང་གང་འདོད་དུ་འཇོག་པ།

སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག འདི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་དེ་རྒྱང་རིང་ནས་བལྟས་ན་མཛེས་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་ལག་པས་རེག་ཏུ་མེད་པ་སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་གང་ཡང་སྣང་དུ་ཅང་ལ། སྣང་བཞིན་དུ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའང་ཡིན་པ་བཅས། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་དོན།

སྣང་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན། སྣང་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༨༦)ལོར་ཞ་བ་ཁྲུལ་དུ་ཡབ་སྣང་ཞིག་གདུང་རིགས་ནོར་བུ་དང་ཡུམ་མཁར་སླེབས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་གྲངས་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་འདོན་གསུམ་ཟབ་པར་སྦྱངས་པས་རང་གྲོལ་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པའི་དུས་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བོན་སྟོན་འགྲོའི་འཁྲིད་ཁ་ཞུས་པ་དང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་སྐབས་དབུས་གཙང་ཁྲུལ་དུ་གནས་མཇལ་བར་ཕེབས། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྨན་རི་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་དེར་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དགོངས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་པས་མཚན་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས

གསོལ། དེ་ནས་ཐོབ་རྒྱལ་སྨན་རི་དགོན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་མཛད་དེ་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཐིག་རྩ། གྱེར་གདངས་འཁྲིན་ལས་དང་དུང་འབུད་གཏོར་བཟོ་འཆམ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ནང་བྱན་ཆུད་པར་མཛད། དེ་ནས་སྐུའི་དགོན་ལག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་དུ་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ཚན་པ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྩ་གཞུང་འདུལ་བ། མངོན་པ་མཛོད། ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་ས་སྐྱའི་གོང་མ་ཆེན་པོ་པདྨ་བདུད་འདུལ་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་རྟགས་གསོལ། དེ་ནས་བསྐྱར་དུ་ཐོབ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྨན་རི་དགོན་དུ་ཞབས་འཁོར་བསྐྱོད་པར་མཛད། དེར་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དགོངས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་དག་པ་དྲང་སྲོང་གི་སྡོམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཞུས་ཏེ་ཤ་ཆང་དང་དུས་མིན་ཁ་ཟས་སྔོག་བཙོང་སོགས་ལ་སྤང་བླ་མཛད། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གམ་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐོར་གྱི་བོན་རྒྱུན་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་དུ་མནོས་ནས་ལོ་བདུན་རིང་སྐྱེས་རྫོགས་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་དགེ་སྦྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཆེད་ངེས་མེད་རི་ཁྲོད་སོགས་ལ་མཚམས་སྒྲུབ་སྦྱངས་ལ་བཞུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་སྨན་རིའི་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དགོངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་ལུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལས་གདན་སའི་ས་མིག་འཚོལ་བར་ཕྱིན་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཤིང་ལུག(1835)ལོར་ཙ་ལག་གཡུང་དྲུང་གླིང་དགོན་ཐུག་བཏབ། མཐར་དགུང་གྲངས་རེ་བརྒྱད་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཆུ་ཕག(1863)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྣང་ཕྱོགས་ངོ་བོ་རྫོགས་པའི་ལྷ་སྐུ་གསུམ། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར(སེམས་ཞུ་བདེ་ཕལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྒྱུད་དང་ལྷ་བསྒོམ་པའི་མཐུས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་གསལ་སྣང་ཤར་བའི་ལྷ་སྐུ) སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་རླབས(རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྐུ) མཚན་མའི་རྣལ་འབྱོར(དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་སྣང)

སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས། རྟེན་འབྲེལ་ལམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། འདི་རྣམས་འཇོག་ཐུབ་ན་སྣང་ཕྱོགས་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་ཐུབ་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག དགག་བྱ་འདི་རྣམས་བློ་ངོར་ཁེགས་ན་བློ་དེ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་ཕྱོགས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན།

སྣང་བ་བརྒྱད། དྲན་པ། བློ་གྲོས། རྟོགས་པ། ཆོས། ཤེས་རབ། བདེན་པ། མངོན་ཤེས། བསྒྲུབ་པའི་སྣང་བ་དང་བརྒྱད་དོ། །

སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་ཚེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམས་པས་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་གོང་དུ་མཆེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ། །

སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས། སྤྱིར་བཏང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ན་དེ་ཡི་ཆ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཐུབ་པའི་དོན།

སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་

ལ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ། །

སྣང་བ་རྣམ་བདུན། མི་ལམ། སྒྱུ་མ། སྨིག་རྒྱུ། སྒྲ་བརྙན། གཟུགས། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ།

སྣང་བ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་པ། སྣང་ཚུལ་བརྟན་པའམ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་བཞག་ཐབས་མེད་པ། སེམས་སྲུན་པ་དང་། མི་འདོད་པ། ཞི་ལོག་པ་བཅས་ལ་གོ་བའམ་སྙམ་སྐྱེ་དོན་ལ་གནས་མིན་དཔྱད་འཚལ།

སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མཚོན་ཞེན། སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཐད་འཛིན་ནི་སྐབས་འདིའི་མཚོན་ཞེན་ཡིན།

སྣང་བ་བཞི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ། ཉམས་གོང་འཕེལ། རིག་པ་ཚད་ཕེབ། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བའོ། །

སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དབང་པོ་ལྔ། དོན་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ། 《མཛོད》ལས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ། དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའོ། །འདི་བཅུའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས། དབྱིབས་བརྒྱད་དང་ཁ་དོག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་སྤྱིར་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་འདེགས་འཇོག་སོགས་བྱེད་པ་ན་དེའི་ལྟ་ལོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ནི་རང་གི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞིང་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱར་མེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ། བར་མའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །

སྣང་བ་གསུམ། ལམ་འབྲས་ནས་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཅེས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་ནི་མ་དག་པའི་སྣང་བ། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ། དག་པའི་སྣང་བ་གསུམ།

སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ། ཆ་བྲལ་ནི་ངོ་བོ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་མི་སྡུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེའང་ཅུང་ཟད་འཛིན་སྣང་བ་མི་གསལ་བ་ཆུང་ངུ་དང་། གསལ་པོ་བྱུང་ཡང་ཡུན་ཐུང་བ་སོགས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྩོམ་མི་ཐུབ་པ་འབྲིང་དང་། གསལ་ལ་ཡུན་རིང་བས་འདུ་བྱེད་ལ་བསྐུལ་ནུས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཡིད་ལ་འགྲོ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕར་སེམས་པ་དང་། འོང་བ་ནི་སླར་ནང་དུ་སེམས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀར་སེམས་པའོ།། མྱ་ངན་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིགས་འགྲེའོ། ཞི་བ་ནི་དལ་ཞིང་ཐང་ཆད་པ་ལྟར་ཏད་དེ་འཇུག་པ་སྟེ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་རྟོག་ནི་མིང་དོན་བསྲེས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །འཇིགས་པ་ནི་སྐྲག་པ་སྟེ་དེའང་ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ། །སྲེད་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པ་སྟེ་དེའང་གསུམ་མོ། །ལེན་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའོ། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས་དང་། ཚོར་བ་ནི་ངོ་བོ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཡིན་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །རིག་པ་པོ་སྐྱེ་རིག་པ་དངོས་དང་། རིག་ཅེས་པ་ནི་རིག་མཁན་བྱེད་པ་པོ་དང་། འཛིན་པའི་གཞི་སྐྱེ་རིག་བྱའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་གསུམ་པོ་དེའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དཔྱོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་རང་དབང་པར་སོང་བའམ་འགྲོ་བ་མི་འདོད་པའམ། གཞན་ཁྲེལ་གྱིས་དོགས་པས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ

འཇོམ་པ་སྟེ། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་ནང་དུ་བསྡུའོ། །གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། གཞན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ་དབྱེ་ན་ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྡུག་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་། གནོད་པ་ལས་བསྲུང་བར་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་ལ། ཐེ་ཚོམ་དང་འབྲེལ་བར་ཉམ་ངའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི་དོགས་པ་དང་། གཏོང་མི་བྲ་བའི་སེར་སྣ་ནི་གསོག་པར་འདོད་པ་སྟེ་བསགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཁྲུགས་པ་ནི་ཕྲག་དོག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ། སྤྱིར་བཏང་སྣང་བར་འཇོག་ཚུལ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཕྲ་མོའམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ཡོད་མཐའ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་བཀག་ཐུབ་པའམ། ཁེགས་ཐུབ་པ། སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ཡིན།

སྣང་མོ། ཉིན་མོ་ཁ་དཀར་ངོ་དཀར།

སྣང་རྩེ་སྐུ་འབུམ། སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེ་གྲོང་ཚོའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཐང་སྟེང་དུ་ས་འབུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྣང་རྩེ་སྐུ་འབུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ནི་སྔ་སྲིད་གྲོང་སྡེད་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གདུང་རྟེན་ཡིན་སྐད། སྔ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོས་མཆོད་རྟེན་ཡོད་སའི་ས་ཆ་དེར་བཀྲོངས་སྐབས་མཆོད་རྟེན་དེར་སྐུ་འབུམ་མམ་དབུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མཆོད་རྟེན་རྩ་བཤིག་ཏུ་བཏང་ཡང་ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་ཟིན་ནས་ཕྱག་སྐོར་བྱེད་མཁན་ཡོད།

སྣང་རྩེ་ཤག་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཐོག་མར་ལྷ་ས་དང་། ཞོལ་ཁུལ་གཉིས་ཀ་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནས་དོ་དམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་ནི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྱ་བའི་སྡེ་མོ་འཛིན་པ་ང་ཕོད་བློ་བཟང་ཞེས་གསལ་ཞིང་། སྣང་རྩེ་ཤག་ནི་རྗེས་སུ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྩ་འཛིན《བཀའ་ཤག་རྒྱ་དེབ》ཅེས་པའི་ནང་རིམ་པ་ལྔ་པ་སྣང་རྩེ་ཤག་མི་དཔོན་གཉིས་ཞེས་གསལ། སྣང་རྩེ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནི་གླིང་སྐོར་ལམ་གྱི་ནུབ་ངོས་ནས། སྟོ་གླིང་སྐོར་ལམ་གྱི་བྱང་རྒྱུད། ནུབ་གཡུ་ཐོག་ཟམ་པའི་ཕྱེད་ནས་ཐད་དྲངས་པའི་ཤར་ངོས། བྱང་གླིང་སྐོར་བྱང་ལམ་གྱི་སྟོ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱུལ་རྣམས་ཡིན། ལས་ཁུངས་དེའི་གནས་ཡུལ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ངོས་སུ་གནས་པ་དེར་སྣང་རྩེ་ཤག་ཅེས་པ་ནི་ཁང་པའི་མིང་ཡིན། དེ་གར་འགོ་འཛིན་མི་དཔོན་གཉིས་དང་། དྲུང་ཡིག་གཅིག གཉེར་པ་གཉིས། ཁང་གཉེར་གཅིག ཕུ་ལི་སི་དམག་སྒར་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་གཅིག བསྐོར་བྱ་བ་མི་ཉི་ཤུ་སྐོར། བཙོན་སྲུང་པ་གཅིག་བཅས་ཡོད། རགས་སྟོབས་འགོ་པས་རག་སྟོབས་པ་དང་། ཡི་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་བྱེད་དགོས། ལས་ཁུངས་དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱུལ་གྱི་ཁྲིམས་འདོན་དང་། བདེ་འཇགས་དོ་དམ། ས་ཆ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་བལྟ་མཁན་ས་རེས་བསྐོར་བྱ་བ་རེ་ཡོད་པ་དེས་སོ་སོའི་ས་ཁོངས་སུ་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་དུས་ཐོག་ཏུ་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས། ས་གནས་འགག་ཆེ་སར་ཕུ་ལི་སི་དམག་མི་རེ་ཉིན་མཚན་རྟག་སྡོད་ཀྱིས་སྐོར་གཡེང་རྒྱག་རྒྱུས་མཚོན་བདེ་འཇགས་དང་། གཙང་སྦྲ་བལྟ་བསྐྱལ་བྱེད་རྒྱུ། མི་གསོད་ཀྱོད་དོན་ཆེ་རིགས་མི་དཔོན་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་དགོངས་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཀྱོད་དོན་ཆུང་ཙག་དེ་ག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ད་དུང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱུལ་དུ་ཚང་མ་ཁྱིམ་ཚང་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ཚང་ཁྲལ་བསྡུ་འབབ་སོགས་གཞུང་རྩིས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། སྣང་རྩེ་ཤག་དྲུང་ཡིག་གིས་ལྷ་ས་ཚོ་པའི་འགོ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱུལ་དུ་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་བྱེད་དགོས་ཚེ་ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས་སུ་སྙན་སེང་ཞུ་འགོད་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། གོང་གསལ་སྣང་རྩེ

ཤག་གི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་ནང་དང་། ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གྲོང་ཁྱལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་སེར་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་ཁུངས་ཞིབ་གསལ་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་ཙང་དོན་དུ་མི་སེར་དགུས་མ།(གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱའི་ནང་མི་ཇོ་མ་ཚ་མོ་དང་། གྲྭ་པ་ཕུད)ཚང་མ་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གསུམ་གང་ཅང་ཞིག་གི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ནས་དཔོན་ཁུངས་དེ་ནས་ལག་འཁྱེར་ཞིག་བླངས་ཏེ་ལོ་རེ་མི་ཐོགས་དཔྱལ་གཏན་འབེབས་ལྟར་སྤྲད་ན་མི་བདག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་བརྙས་འཚེར་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡང་དཔོན་ཁུངས་དེས་འགན་འཁུར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་གཅིག་གིས་དཔོན་ཁུངས་གཅིག་ལས་བསྟེན་མི་ཆོག

སྣང་རྩལ། འདི་ལྟ་ཚུལ་དང་བསམ་ཚུལ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་ཕྱིའི་ལྟ་སྣང་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལའང་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

སྣང་ཡུལ། བློ་དེའི་སྣང་ངོ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་བློ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བློ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་སྣང་ཡུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག རྟོགས་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་སྣང་ཞིང་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནས་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་ནས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་བུམ་པ་ལས་གཞན་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་དོན་སྤྱི་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་ངོ་ལ་སྣང་བ་དེ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་དོན་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡུལ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གསུམ་ཡོད། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད།

སྣང་གཡེལ། ཕྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་སྐར་ཁུང་སོགས་ཀྱི་མིང་།

སྣང་རའི་གྲོང་བརྒྱད་དམ་བདུན། སྣང་ར། གླས་གསུམ། ཚོ་བཞི། ནང་ཁོག གླས་ཀང་། སྙིང་སོ། གཅན་ཚ་རྣམས་ཡིན།

སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་རིག་པ་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

སྣང་གཤེན་བལ་བོད་ཅན། བོན་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲས་ནས་གཡང་ཤེས་ཕྱྭ་མི་བོན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། འདིས་ཕྱྭ་གཡང་འགུགས་པ་ལ་བརྟེན་མི་རྒྱུད་དང་ནོར་ཕྱུགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག

སྣང་ས་འོད་འབུམ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་འགོ་དང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱུང་ཞིང་། མྱང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེ་རི་ནང་ས་ཁུལ་དུ་ཞིང་བྲན་ཀན་ཀོན་གཉིས་ཀྱི་བུ་མོ་སྣང་ས་འོད་འབུམ་ཞེས་པ་རི་ནང་དཔོན་པོ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་བུ་གྲགས་པ་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་མནའ་མར་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བླངས་རྗེས་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་མྱོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྣང་སེམས་འབྲེལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་དང་རང་སེམས

ཡོགས་སུ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འཆར་སྣང་།

སྣང་སྲིད་བཀའ་རྒྱུད་དུ་ཤེས། སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་གྲོགས་བྱེད་པའི་དཔེ་ཆར་ཤེས་པ།

སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད།

སྣད་པ། རྣས་པའམ་སྣད་པའི་དོན་ཏེ། «ངག་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ»ལས། སྣད་པར་རྣས་པའམ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་སྣད་པའི་མིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྣམ་སྟོད། སྣམ་བུས་བཟོས་པའི་སྟོད་ཐུང་།

སྣམ་ཕྱིས། ཚབ་ཁང་གི་མིང་སྟེ«ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྡ་བཀྲོལ»ལས། སྣམ་ཕྱིས་ནི་ཚབ་ཁང་ངམ་ཕྱི་ས་ཁང་སྟེ་མི་གཙང་བ་དོར་བའི་ཁང་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྣམ་ཕྲན་གླེགས་བུ། དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་ལ་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་ལྔ་དང་། ཆོས་གོས་ཆེ་ཚད་ལ་གླེགས་བུ་བདུན། ཆུང་ཚད་ལ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཡིན།

སྣམ་སྦྱར་གྱི་གྲྭ་རྟགས་བཞི། ཨུཏྤལ། པདྨ། རིན་པོ་ཆེ། ཤིང་ལོའོ། །

སྣའི་དབང་མངོན། དྲི་དངོས་སུ་སྣོམ་བྱེད་སྣའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

སྣའི་དབང་པོ། རང་འབྲས་སྣ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། སྣའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་ཁམས། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་སྣ་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྣ་དབང་གཉིས་ཡོད། དྲི་སྣོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྣ་དབང་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་སྣ་དབང་དང་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྣ་དབང་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྣ་དབང་ཡིན་ནོ། །

སྣར་ཐང་། སྣར་ཐང་དགོན་པ། དེ་ཡང་རི་བོ་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཞགས་བརྐྱངས་འདྲའི་འདབས་སུ་བཏབ་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣར་ཐང་ཞེས་མིང་བྱུང་བར་གྲགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན(དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་གཞིས་ཀ་རྩེ་རྫོང་ཆུ་མིག་ཆུས་ཁོངས་སུ་ཡོད) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༡༥༣)ལོར་དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་སློབ་མ་གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པས་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་འདི་ནས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱོན། སྔར་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མགོར། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི་དང་། དབུས་པ་བློ་གསལ་སངས་རྒྱས་འབུམ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མ་དཔེ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་པོད་བརྒྱ་ཐམ་པའི་དཔར་ཤིང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སུ་མཐུད་ནས་བཞེངས་པའི་བསྟན་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་དཔར་ཤིང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་དཔར་ཤིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་གི་ཐང་ཀ་བཅོ་ལྔའི་དཔར་ཤིང་སོགས་དཔར་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལག་བྲིས་དཔེ་ཆ་རྩ་ཆེའི་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། སྣར་ཐང་དགོན་དུ་དེ་སྔ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་དང་མཆོད་ཁང་གཙོ་གྲས་ཁག་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྨན་འཛམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་ཤིང་བཀོས་རེ། གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སོགས་བཞུགས། དེ་མིན་སྐུ་རྟེན་དང་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་མང་པོ་བཞུགས་པ་ཤུལ། ད་དུང་མིང་དང་ཆེང་རྒྱལ་རབས་དུས་ཀྱི་སྐུ་ཐང་རྙིང་མ་ཡང་མི་ཉུང་ཙམ་ཡོད། གཞན་ཡང་གདུང་རྟེན་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུ་གདུང་ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་

བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་ཐོག་ཚད་མ་དང་། ཆུང་ཉོས་མཐོ་གང་ཙམ་བར་ཡོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་ཆ་ཚང་བཞུགས་པ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ད་ཆ་ཤུལ་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད།

སྣར་ཐང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༦༨)ལོར་ཆུ་སྨྱོའི་ཁྲུང་བྱ་བར་གྲོའི་རིགས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན། དཀའ་བཅུ་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་ལས་ཀྱང་གདམས་པ་གཞན་མང་དུ་གསན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་སྣར་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས། བསླབ་བཏུས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་སོགས་རྩོམ་པ་མང་དུ་མཛད། ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྗེ་འདིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། གདན་ས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༤༠༡)ལོར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

སྣར་ཐང་པ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༣༧༨)ལོར་གནའ་རྩར་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཐུགས་བརྩོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་མངའ་རྙེད། གདན་ས་གོང་མ་ཁྲི་གཞོལ་མཛད་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཁྲི་ལ་མ་ཕེབས་པས་གདན་ཁྲི་ལོ་བཞི་རིང་སྟོང་པར་ལུས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་རྟ(༡༤༣༨)ལོར་སྣར་ཐང་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས་མཐར་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཕག(༡༤༦༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྣར་ཐང་པ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། (ཕྱི་མ)རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་སྣར་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་། རབ་འབྱམས་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ། མཁས་པ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་སྐྱེ་བོར་བསྟེན་ནས་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྣར་ཐང་ཁྲིན་ཕྲུག་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་ཡང་ཐོགས་ཤིག་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་རྟ(༡༤༨༦)ལོར་སྣར་ཐང་ཆོས་སྡེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་པ་མི་གསལ།

སྣར་ཐང་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། རྗེ་འདི་སྣར་ཐང་གི་ཉེ་འཁོར་རོང་ཤུ་ཞེས་བྱ་བར་དབང་གི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༣༥༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཀློག་ཡིག་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སློབ་དཔོན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་འོད་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་སྐོར་སོགས་ལེགས་པར་གསན། ཁྱད་པར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་རྫོགས་པར་མནོས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཞེས་པ་ས་འབྲུག(༡༣༨༨)ལོར་སྣར་ཐང་གི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། གཞུང་དང་གདམས་ངག་གི་སྒོ་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ཚིམ་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་ལེགས་པར་བཏབ། དཔལ་ཡིད་བཟང་རྩེ་བ་དང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་རྗེ་འདི་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་མནོས་ཤིང་། ཟབ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། མིང་རྒྱལ་རབས་གོང་མས་མཁན་ཆེན་ལ་སྤྱི་མ་དམར་པོའི་ཀ་འཕན་དང་སྣོ་འཕན་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ། སྤྱོད་འཇུག་གི་ཊཱིཀྐ་སོགས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། གདན་ས་ལོ་བཅུ་བསྐྱངས་ཏེ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་ཐེགས།

དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༤༢༣)ལོར་ཇོ་མཚར་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

སྣར་ཐང་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་སྣར་ཐང་གི་ཕུའི་སྟེང་ཀརྨ་ཁ་རིར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། འབྲོམ་སྐུ་མ་ར་ལས་གླེགས་བམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསན། ཁྱད་པར་མཆིམས་དང་སྐྱོ་སྟོན་པ་གཉིས་ནས་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་མནོས། ས་བྱི(༡༢༨༨)ལོར་སྣར་ཐང་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བཀྲུས་བསྐོས། ཆོས་ཁྲིམས་དམ་པར་མཛད། གདན་ས་ལོ་བདུན་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

སྣར་ཐང་པ་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༤༠༡)ལོར་རྒྱ་སྨོ་གཞུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བཟོད་པ་དཔལ་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། སྔ་རྗེས་སུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཐོས་སྟོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། སྣར་ཐང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བྱི(༡༤༦༨)ལོར་སྣར་ཐང་ཆོས་སྡེའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་གདན་ས་ལོ་གསུམ་བསྐྱངས་མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༤༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སྣར་ཐང་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཤབ་སྟག་ལ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་སྒོ་ཁར་ཞེས་པར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༢༡)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཐུགས་རབ་ཆེ་ལ་སྒོ་གསུམ་བག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཇི་སྙེད་གསན་པས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་རྩེད་ཐང་དུ་པོ་ཏི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། མཐིལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་པ་དང་མཇལ། ཆོས་རྗེ་བྱམས་པ་གླིང་པ་ལས་སྒྲ་བསླབས། ལོ་དེར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱུད་ཆེན་སྨིན་པ་དཔལ་ལས་གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྫོགས་པར་གསན། སླར་ཡང་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་སྣར་ཐང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་འདིར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དབེན་གནས་དང་ཀང་བཞི་ཕུའི་དབེན་གནས་སོགས་སུ་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད། སྐབས་དེ་ཤེས་སུ་ཉེ་གནས་ཆེན་པོས་སྣར་ཐང་གི་མཁན་པོར་གདན་དྲངས་ཀྱང་ཞིབས་དཀའ་བར་བྱུང་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ཕེབས་པ་ཟློག་མི་ནུས་པར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་བཞེས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༤༧༣)ལོར་སྣར་ཐང་ཆོས་སྡེའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་ཁྲི་ཐུར་དུ་ཕེབས་ནས་དབེན་གནས་ཁོ་ནར་ཐུགས་དམ་དུ་བཞུགས། འདས་ལོ་མི་གསལ།

སྣར་མ། སྣར་མའི་མིང་སྟེ། «བོད་ཀྱི་རྗེ་རིང་ཡི་གེ་དང་དྲིལ་བུའི་ཁ་བྱང»ལས། མ་གུམ་ན་མ་ཕྱུང་བའི་ཆད་པར། སྣར་མ་འོ་དོམ་བཏགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྣར་མོ། དར་མ། ཕོ་དར་མ།

སྣན་པ། སྣན་པ་ནི་གཞུས་པའི་དོན།

སྣབས་རྗེ་སྲིས་པ། སྣབས་ཡུལ་གླིང་དགུ་ཞེས་གཙང་རོང་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། འདི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་འབངས་སུ་བསྡུས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཕྲ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་ལགས།

སྣབས་རྗེ་སྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་དགུ།

༡. གནུབས་རྗེ་སྲིས་པ། ༢. སྟོང་རྗེ་སྤུང་པ། ༣. ཞྭ་རྗེ་གླེ་བ།

༤. མཆིམས་རྗེ་བྲུས་པ། ༥. ཉག་གཉི་ཕྱག་པ། ༦. བྲ་ས་བསྙོས་པ། ༧. ཁྱིགས་སླེ་བ། ༨. ཤིའུ་ཆང་པ། ༩. སོ་ཕྱི་པ།

སྦས་བཙན་ཏོ་རེ། དུས་མིང་སྦས་ཡིན་ཅིང་མིང་ལ་བཙན་ཏོ་རེ་ཟེར་བའི་བློན་པོ་ཞིག

སྦས་མཚོ། (ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོ)བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་དཀར་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་དཔལ་དི་ཆུས་ཡར་འབྲོག་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། སྔར་བོད་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་ཁོངས་སྦས་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་རྣམས་ས་གནས་དེར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་དུས་ཀྱི་མིང་ཡུལ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྦས་ཡུལ་གླིང་དགུ་ཞེས་ཆགས་པ་དང་། སྦས་ཀྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སྟགས་པ་དང་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་རོང་གི་སྦས་སུ་འབྱུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་དག་རྒྱུན་དུ་སྒྲོལ་ལ། ཡར་འབྲོག་གི་མཚོའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ཏ་པའི་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པ་དང་ཆུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཚད་མཐོ་ཞིང་། ཉ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མཚོ་ཞིག་ཡིན།

སྦེ་གདོང་། འདི་ཐོག་མར་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་བྱེད་སྐབས་ཐོག་མར་བཙུགས་པའི་གཞིས་ཀའི་གྲས་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་བྱེ་རྗེས་སྦེ་གདོང་གཞིས་ཀ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་། ཏཱ་སིས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཕོ་བྲང་གི་ལྟེ་བ་ཡིན། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྙེ་ཁ་ས་ཁུལ་ཁོངས་སྦེ་གདོང་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

སྦེ་མོ་བ། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྲས།

སྦེ་མོ་ལས་འཛིན། སྔར་ན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཞུང་ཡིག་ནང་གསལ་བའི་སྦེ་མོ་ལས་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་རྫོང་དཔོན་དང་། དགོན་པའི་ནང་གི་མཁན་པོ་དགེ་བསྐོས་སོགས་ལ་གོ་དགོས།

སྦེ་ཁན་ངོ་གཡོག དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་སོགས་ལ་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་ཡོད་བྱས་ནས་བོད་རྒྱ་དང་། འཚོ་བ་དང་དེ་མིན་གྱི་ལས་དོན་གཞན་དག་སྒྲུབ་སྐབས་ཕན་ཚུན་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐུ་སེར་གང་རུང་།

སྦེའུ་རྫོང་རྒྱལ། (སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས)ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང་(༡༣༤༩)ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བཙུགས་པའི་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྲས་ཀྱི་མཁར་ཤུལ་ཡིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ་(༡༦༤༢)ལོར་གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་ཕམ་པར་བྱས་ནས་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་གསོན་བཟུང་གིས་སྦེའུར་བཙོན་འཇུག་བྱས་རྗེས་བསྐྱར་ལོག་བྱ་རྩིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིག་འགྲུལ་ཐོན་སྐབས་ས་གནས་དེ་ག་ནས་སྐྱིད་ཆུར་གཡུགས་ཏེ་བཀུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

སྦེའུ་ཟུར་པ་ཡེ་ཤེས་འབར། འདི་ཉིད་དགོན་པ་བའི་བུ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་རྟ་(༡༠༤༢)ལོར་སྐར་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ནས་བྲག་རྒྱབ་པའི་བཙུན་པ་བྱས། མཚན་ཡེ་ཤེས་འབར་ཞེས་གསོལ། དེ་དུས་རང་ནས་སློབ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེགས་པར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་རྣ་སྙིང་དུ་དགོན་པ་བ་མཇལ་དུ་ཕྱིན། དང་པོར་ཁ་འབར་མའི་གཏོར་མ་ཞིག་བསླབས་ནས་ང་ཡང་རྗེ་བོ་དང་མཇལ་བའི་དུས་སུ་དང་པོར་འདི་གནང་བ་ཡིན་གསུངས། རྗེ་བོའི་གདམས་པ་སྣ་ཚང་བར་ཐུགས་ལ་བཏགས། ལན་ཅིག་ཕྱག་སོར་གསུམ་གྱིས་མགོ་ལ་བྱིན་རླབས་མཛད་པས་དབུ་ལ་ཕྱག་སོར་གསུམ་པོ་ཐིམ་པའི་ཤུལ་སྐྱོང་ལོག་གི་བ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡོད། ཡི་དམ་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་བ་གནང་ནས་དེའི་བསྙེན་པ་མང་དུ་མཛད་པས་ཞལ་ཡང་གཟིགས་པར་གཟིགས། དེར་མ་ཟད་དགོན་པ་བའི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གདམས་པ་མཛད་པས་ཀུང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས། དགོན་པ་བ་གཤེགས་ནས་པོ་ཏོ་
བ་ལ་བསྟེན། པོ་ཏོ་བས་གྲྭ་པ་མང་པོ་སྐྱོང་ཞིང་སྟག་ལུང་
དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སླུའི་ནད····
བྱུང་བ་ཁྲོད་ཀྱིས་གསོས་གསུངས་པ་སྟེའུ་ཟུར་པས་ལེགས··
པར་བཅོས། ཕྱིས་སྟེའུ་ཟུར་དུ་དགོན་པ་མཛད་དེ·····
བཞུགས་པ་ན་དད་པ་ཅན་མང་དུ་ལྷགས། ཚ་རོང་གི་ཇོ··
སྟན་ནག་པོ་དང་། ཀ་བ་དར་སེང་ལ་སོགས་པའི་འདུལ··
བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མང་པོས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་ཡང་
མཚན་ཐོས་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ཟེར། མི་མང་པོ་ལམ་གྱི··
རིམ་པས་ཁྲིད་པས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་བཏུབ་པར་བྱུང་། ལམ་
རིམ་གྱི་དབུ་ནི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ནས་མཛད། བསྟན་
པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་སློབ་མས་ཟིན་བྲིས····
བྱས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན····
ཆེན་སྣང་བ་ཆེན་པོ། གཙང་སྟོན་སྣ་ཕྱི་གཉིས། གཉལ་པ་
མི། བུར་པ་ཡུལ་སྨན། དཔས་སྟོན་ཚུང་། མངའ་གསལ་
ལྷན། མངའ་རིས་པ་བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས། གཙང་རོང་
པ་སྟུབས་སློམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་རེ་ཙམ····
འདུས། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་
གཉིས་པའི་ས་ཕྱི(༡༡༡༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བའི··
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འདི་དང་སྤྱན་སྔ་ནས་བརྒྱུད་པ·······
རྣམས་ལ་གདམས་ངག་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

སྣོག་ཟན། སྣུམ་དུ་བཙོས་པའི་འབྲུར་བ།

སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ། སྣོད་ཁ་སྦུབ། ཞབས་རྡོལ། དྲི་མ་ཅན་ཏེ་གསུམ།

སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་གནས་དང་གསུམ། ས····· འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གནས་སོ། །

སྣོད་བཅུད། སྣོད་ནི་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཤས··· འགྲོ་བ་མིའི་ཆགས་བརྟེན་བྱེད་ཡུལ་ས་གཞི་རིལ་མོ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་བཅུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལྷ་བུ་མིའི་རིགས་གཙོ··· བོར་གྱུར་པའི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས།

སྣོད་ཆགས་པའི་འོག་བཞི། མཁའ། རླུང་། ཆུ། སའོ། །

སྣོད་དྲུག ཕོ་བ། རྒྱ་མ། ལོང་ག མཁྲིས་པ། ལྒང་པ། བསམ་སེའུའོ། །

སྣར། སྣར་མ་ནི་རྒྱ་བཟང་པོ་དང་རྒྱ་བཟང་བའི་སྐར་ཁྲོག་གི་མིང་།

མནག་པ། བསྣན་པ།

བསྣད་པ། ལུས་ལ་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་རྨས་པའི་དོན།

པ

པ་གྲོ། (སྤ་གྲོ།)འདི་སྔར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ། རུ་གནོན་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་གཉིས་བརྩིགས་པར་བཤད་པའི་ནང་ཚན་སྤ་གྲོ་སྐྱེར་ཆུའི་ལྷ་ཁང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཡང་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

པ་ཊ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཞིག་གི་མིང་སྟེ་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བོད་སྐད་དུ་སྐྱ་ནར་བུའི་གྲོང་ཁྱེར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། ཤི་ལི་གུ་རི་ནས་རྫོ་རྗེ་གདན་དུ་འོངས་པའི་ལམ་དུ་གནྣ་བཀྲལ་མ་ཐག་པ་ཊ་ན་ལ་སླེབས། དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ(ཨ་ཤྭ་ཀ)མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་མཁན་དེའི་རྒྱལ་ས་ཡིན། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་དང་གཞན་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མུ་ཟིམ་ཁང་གི་ནང་དུ་སྔོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་དང་། མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་འདྲ་བརྙན་ཡིན་ནམ་ཟེར་བའི་རྫོ་སྐུ་ཤེལ་ལྟར་འཚེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

པ་ཊ་ཀ། ཛ་ཆུང་གི་མིང་སྟེ། པགས་སྒྲོག་དང་། སྒྲོག་ཅན་ཡང་ཟེར།

པ་ཎི་པ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོན་པ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཕྲུ་གུ་པ་ཎི་ཞེས་ལོ་ན་ཆུང་དུས་ནས་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས《པ་ཎི་བྱ་ཀ་ར་ཎ》ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་བརྩམས། དེ་ལ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུས《མ་ཧཱ་ག་ཤ》ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་བརྩམས་པ་དེ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་འཆད་ཉན་ཐེངས་རེ་ཚར་བ་ལ་ལོ་གཉིས་ཙམ་འགོར་བར་བཤད། སློབ་དཔོན་ར་མ་ཙནྡྲ་ནས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོའི་རྩ་བ་དང《འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ》ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས་པ་དེར་མིང་དང་དབྱངས་གསལ་བྱེད་རྣམ་བཅད་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་ལ་ལེའུ་ལྔ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་དབྱངས་གསུམ་དང་། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་གསལ་བྱེད་གསུམ། མི་ཟད་པ་བུད་མེད་དུ་བརྗོད་པ། བྱེད་ཅན། ཚིག་སྡུད། བུ་བརྒྱུད། དེ་ཕན་བཅས་མིང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་དབྱེའི་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཨད་ཏུ་སོགས་ཀུན་བཤད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན། བྱེད་ཅན་གྱི་ལེའུ་བཞི་བཅས་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ་བརྩམས། འོན་ཀྱང་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཡན་ལ་མིང་ཙམ་ལས་བོད་སྐད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་པྲ་ལ་ཧྲ་ད་དང་། དེའི་གཅུང་པོ་པཎྜི་ཏ་གོ་ཀུ་ལ་ནཱ་ཐ་མི་ཤྲ་སྐུ་མཆེད་གཉིས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སློབ་ཡོན་གནང་སྟེ། འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ལ《སྒྲ་མདོ་པ་ཎི་པ》ཆ་ཚང་བར་སློབ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ལྟར་ཁོང་གིས་པཎྜི་ཏ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྒྲ་གཞུང་འདི་ཆ་ཚང་བ་སློབ་སྦྱོང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཁྱི(༡༦༥༨)ལོར《སྒྲ་མདོ་པ་ཎི་པའི་འགྲེལ་པ་ནོར་གྱི་ཤིང་རྟ》ཞེས་པ་འདི་བརྩམས་པར་མཛད་པ་ནས་སྒྲ་གཞུང་འདི་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ཡིན། 《དབྱངས་གསལ》ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་ཨ་ནུ་ཤུ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ནམ་ཞིག་པཎྜི་ཏ་གཞན་དག་དང་རྩོད་གླེང་གནང་སྐབས་རྣམས་ཞེས

པའི་སྐད་དོད་ལ་སྨྲམ་སུ་ཞེས་པ་ཞལ་ནོར་ནས་སྨྲམ་བླ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁུངས་ལུངས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། ཁོང་གི་ཡི་དམ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཞལ་བསྟན་ནས་སྒྲ་མདོ་འདི་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་མིང་ལ《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ》ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲེལ་པ་གྲགས་ཆེ་བ་དྲུག་ཡོད། 《འགྲེལ་པ་པི་མ་ལ་ད་ས》ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཞིག་དང་། 《ཀ་མ་དྷེ་ནུ》ཞེས་པ་དེང་སང་དཔར་ཡོད་པ་གཅིག སློབ་དཔོན་གོང་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི《གསལ་ལྡན་ཆུ་རྒྱུན》 གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་པཎྜི་ཏས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ《པ་རཱི་དཱི་པེ་ཀ་སྟེ》ཡོངས་སུ་སྣང་བྱེད་ཅེས་པ་དང《མ་ཧཱ་ནི》ཞེས་རྒྱུན་དུ་གྲུར་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་པཎྜི་ཏ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད།

《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ》འདི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མཐོང་ལོ་ཙཱ་བ་བཤེས་གཉེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་ཕྱེད་ཙམ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཛོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྒྱུར་ཞིང《མཆོག་ཏུ་གསལ་བ》ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ（༡༦༦༥）ལོར་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་གསལ་ལྡན》སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏིས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། གཞན་ཡང་བྲ་བྲལ་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཏི་ཀ་གི་མཚན》ངམ་རིང་མཁན་པོ་ཚོགས་སྤྲུར་པ་སྐལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཏི་ཀ་གི་མཚན》སོགས་མང་པོ་ཡོད།

པ་སྣམ（གནམ）ནོར་བུ་ཁྲུང་རྩེ། གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་པ་སྣམ་རྫོང་སྐྱེ་ཕུར་ས་སྐྱས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་རྒྱལ་མཁར་རྩེའི་དཔོན་རིགས་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་སོགས་རྫོང་མང་པོ་བརྩིགས་པའི་ནང་ནས་གཅིག་འདི་ཡིན་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣༦པར་གསལ།

པ་སྣམ་ལྷུན་གྲུབ་རྩེ། གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ཁོངས་པ་སྣམ་རྫོང་ན་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ། རྫོང་འདི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་འགོར་ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱ་པའི་ལག་ནས་སྲིད་དབང་འཕྲོགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བརྩིགས་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༥པར་གསལ།

པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ལུག（༡༠༥༥）ལོར་འཕན་ཡུལ་པ་ཚབ་སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་ཁ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་སཛྫ་ནའི་སྲས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་ལས་ཆོས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་གསན་སྦྱོང་མཛད། བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་སུ་ཕྱིངས་པའི་དགེ་འདུན་སྒྲིས་གཡུ་བོ་ཆེ་ཕག་སྨྲར་ཟེར་བ་ཞིག་ཕུལ་ནས་གང་བ་སྤེལ་གྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བསྒྱུར་བར་ཞུས་པ་བཞིན་བསྒྱུར། འཕན་ཡུལ་དུ་དབུ་མའི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་ཚུགས་ཏེ་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་རྩ་འཇུག་གཞི་གསུམ། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར་མ་ཆེར་པཎྜི་ཏ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བཅོས། ཡང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ཕྱར་ཨ་ཛ་ཡ་དང་། སྔར་རྣམ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེའི་ཁྲིད་ནས་བམ་པོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་པཎྜི་ཏ་མུ་དི་ཏ་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་པ་དང་། གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མཛད། འདུས་པའི་སྐོར་མང་པོ་བསྒྱུར་བ་དང་འཆད་ཉན་ཡང་མཛད། སློབ་མ

རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙང་པར་སྒྲོས། ཐ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། དར་ཡོན་ཏན་གྲགས། ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་བཅས་ལ་པ་ཚབ་ཀྱི་བུ་བཞིར་གྲགས། དེ་བཞིན་བཙན་ཐང་པ་རྒྱལ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་དབུ་མ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད་པ་བཅས་སོ། །

པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། 《མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག》གི་འགྱུར་བྱང་གི་གསུམ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་པ་ཚབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གུས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་གཞན་པས་ཆེས་མཐོ་བ་དང་ལྡན་པ་རཱ་མ་པཱ་ལའི་རིང་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤས་ཞིག་འགྱུར་བའི་འགྲོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བསྒྱུར་བའོ་ཞེས་གསལ། སློབ་སྤྱིའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏཱ་རི་ནས་མཛད་པ་དང་། འདིས་བསྒྱུར་བའི་དམིགས་བརྟག་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མར་གསལ།

པཱ་ལ་རྣམ་གསུམ། ས་དྷུ་པཱ་ལ་དང་། གུ་ཎ་པཱ་ལ། ཕྲཛྙཱ་པཱ་ལ་བཅས་གསུམ་པོ་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་པཱ་ལ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་སྐབས་ལྷན་དུ་ཐེབས། དེ་དག་ལས་ཞང་ཞུང་བ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྡོམ་པ་བླངས། དེའི་སློབ་མ་དཔལ་འབྱོར་དང་ཞང་མོ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་མཆེད་པ་རྣམས་ལ་འདུལ་བ་སྟོད་འདུལ་དུ་གྲགས་སོ། །

པཱ་ལ་བདུན། ཕྱིར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བྷང་ག་ལར་པཱ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་བསྡོམས་པའི་བཅུ་བཞི་བྱུང་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ༡. གོ་པཱ་ལ། ༢. དེ་ཝ་པཱ་ལ། ༤ དྷརྨ་པཱ་ལ། ༦. མ་ཧི་པཱ་ལ། ༧. མ་ཧཱ་པཱ་ལ། ༡༠. ནེཡ་པཱ་ལ། ༡༣. ར་མ་པཱ་ལ་བཅས་བདུན་པོ་དེ་ནི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཡུན་རིང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེ་བས་པཱ་ལ་བདུན་ཟེར།

པཱ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མག་པ། བློན་པོ། བྱ་སྤྱན་བཅས་སྲིད་ལོའི་རེའུ་མིག				
རྒྱལ་པོའི་མིང	འབྲེལ་བ	སྲིད་ལོའི་གྲངས	རབ་ལོའི་གྲངས	སྤྱི་ལོའི་གྲངས
༡. གོ་པཱ་ལ	ཤིང་གི་ལྷའི་རྒྱུད	༤༥	གོང་གི་ཤིང་བྱ	༦༨༥ — ༧༢༩
༢. དེ་ཝ་པཱ་ལ	གོ་པཱ་ལའི་བུ	༤༨	གོང་གི་ལྕགས་རྟ	༧༣༠ — ༧༧༧
༣. ར་ས་པཱ་ལ	དེ་ཝ་པཱ་ལའི་བུ	༡༢	གོང་གི་ས་རྟ	༧༧༨ — ༧༨༩
༤. དྷརྨ་པཱ་ལ	ར་ས་པཱ་ལའི་བུ	༦༤	གོང་གི་ལྕགས་རྟ	༧༩༠ — ༨༥༣
༥. མ་སུ་རཀྵི་ཏ	དྷརྨའི་མག་པ	༨	གོང་གི་ཤིང་ཁྱི	༨༥༤ — ༨༦༡
༦. བ་ན་པཱ་ལ	དྷརྨ་པཱ་ལའི་བུ	༡༠	གོང་གི་ཆུ་རྟ	༨༦༢ — ༨༧༡
༧. མ་ཧི་པཱ་ལ	བ་ན་པཱ་ལའི་བུ	༥༢	གོང་གི་ཆུ་འབྲུག	༨༧༢ — ༩༢༢
༨. མ་ཧཱ་མག་པ	ལམ་ཧི་པཱ་ལའི་བུ	༤༡	གོང་གི་ཆུ་ལུག	༩༢༣ — ༩༦༢
༩. ཤཱ་མུ་པཱ་ལ	མ་ཧཱ་པཱ་ལའི་མག་པ	༡༢	གོང་གི་ཆུ་ཕག	༩༦༣ — ༩༧༤
༡༠. སྲེཥྛ་པཱ་ལ	མ་ཧཱ་པཱ་ལའི་བུ	༣	གོང་གི་ཤིང་ཕག	༩༧༥ — ༩༧༧
༡༡. ཙ་ན་ཀ	རྒྱལ་པོའི་ཞང་པོ	༢༩	གོང་གི་ས་སྟག	༩༧༨ — ༡༠༠༩
༡༢. བྷེཡ་པཱ་ལ	མ་ཧཱ་པཱ་ལའི་བུ	༣༢	གོང་གི་ལྕགས་ཁྱི	༡༠༡༠ — ༡༠༣༩
༡༣. ནེཡ་པཱ་ལ	བྷེཡ་པཱ་ལའི་བུ	༣༥	(༡)ལྕགས་འབྲུག	༡༠༤༠ — ༡༠༧༤
༡༤. ཨ་མྲ་པཱ་ལ	ནེཡ་པཱ་ལའི་བུ	༡༣	(༡)ཤིང་ཡོས	༡༠༧༥ — ༡༠༨༢
༡༥. བློན་པོ་བཞི	ཨ་མྲའི་བློན་པོ	༨	(༡)ཆུ་ཕག	༡༠༨༣ — ༡༠༩༠
༡༦. ཧ་སྟི་པཱ་ལ	ཨ་མྲ་པཱ་ལའི་བུ	༡༥	(༢)ལྕགས་ལུག	༡༠༩༡ — ༡༡༠༥
༡༧. ཀྵཱནྟི་པཱ་ལ	ཧ་སྟིའི་མ་སྤུན	༡༤	(༢)མེ་ཁྱི	༡༡༠༦ — ༡༡༡༩
༡༨. ར་མ་པཱ་ལ	ཧ་སྟི་པཱ་ལའི་བུ	༤༦	(༣)ལྕགས་ཁྱི	༡༡༢༠ — ༡༡༦༥
༡༩. ཡཀྵ་པཱ་ལ	ར་མ་པཱ་ལའི་བུ	༡	(༣)མེ་ཁྱི	༡༡༦༦

འདི་དག་གི་རྗེས་ནས་དེའི་བློན་པོ་ལ་ལྷ་སེ་ནས་སྲིད་དབང་འཕྲོགས་ཏེ་སེ་ནའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

པགས་པའི་སྒྲོ་ལྡན། སྤང་བུའམ་བུང་བ་སྟེ་པགས་པའི་གཤོག་པ་སྲབ་མོ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །

པགས་སྐྱེད་པ། བག་མེད་པ། དྲན་བརྟན་པོ་མེད་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ།

པཚལ་པ། ལྷ་ལེན་པ་སྟེ། ལྷ་ལེན་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་ངོ་།

པད་དཀར། 《དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ》སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་གྲས་ཏེ། ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར《མདོ་མང》(ཇ) པའི་ནང་དུ་ཡོད།

པད་དཀར་འཆང་བ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི

རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

པད་སྐྱེས། ཚངས་པའི་མིང་སྟེ་གཞིར་གྱི་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའམ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཅེས་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། པད་སྐྱེས་མཁྱེན་སྦྲ་ནི་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་ཐོག་མར་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་ལུམ་བིའི་ཚལ་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་སོགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཏེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་ཟླུམ་པོ་ལ་པདྨ་དང་འཁོར་ལོ་སྤྲས་པ།

པདྨ་ཀ་ར། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཏེ་པདྨ་སཾ་བྷ་ཞེས་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

པདྨ་ཐོད་འཕྲེང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བཤད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

པདྨ་མཐར་བྱེད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་པདྨ་མཐར་བྱེད་ལ་ཡུམ་མི་མངོན་པར་སྤྲས་པ་སྟེ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《མངོན་རྟོགས》ལས་གཟིགས་པར་ཞུ།

པདྨ་དབང་ཆེན། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་རྟ་མགྲིན་གྱི་མཚན་གཞན་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་རྟ་མགྲིན་དམར་ཆུང་དང་། གསང་སྒྲུབ། ཡང་གསང་། ལྕགས་རལ་ཅན་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཚན། བཞུགས་སྟངས་སོགས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》དང《ཟུར་བཀའ་བརྒྱ་རྩ》སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ།

པདྨ་དབང་ཆེན་རྟ་མགྲིན་ལྷ་བཅུ་བདུན། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བསྡོམས་གཅིག སེམས་མ་བརྒྱད། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཞི། སྒོ་མ(སྒོ་སྐྱོང་)བཞི་བཅས་སོ། །

པདྨ་དམར་པོའི་སྐད་པ་ཐགས་སུ་བྲན་པ་དང་འདྲ་བའི་རྩལ་གཟན། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དྲུང་འཁོར་སྐུ་པོ་ཆོས་རྒྱུ་ལུ་ཆས་སྤྲས་པའི་སྐབས་གྱོན་རྒྱུའི་གཟན་ཁྲ་དམར་པོ་ལ་སྣན་དག་གི་སྒོ་ནས་རབ་བཏགས་བྱས་པ།

པདྨ་འོད། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྙིང་མ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའོ། །

པདྨའི་ཐུགས་སྲས་དྲི་མེད་རྣམ་ལྔ། དྲི་མེད་ཀུན་དགའ་དྲི་མེད་ལྷུན་པོ་དང་། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དྲི་མེད་རྡོ་རྗེ་དང་། །དྲི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་རྣམ་ལྔའོ། །

པད་མོ་ཅན། པདྨ་ཅན་ཏེ་མཚོ་དང་། རྫིང་བུ། པདྨའི་སྡོང་པོ། པདྨའི་ཚལ། པདྨའི་ལྗུམ་ར། འདོད་ལྷ། ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་དཔལ་མོ། བུད་མེད་མཛེས་མ་བཅས་ལ་གོ་དགོས།

པདྨ་སམ་བྷ་བ། གཤམ་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་བྷ་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བཅུ། ༡. མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང(མཁས་གྲུབ་རྗེ་༡༣༨༥ནས༡༤༣༨)བར། ༢. བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ(༡༤༣༩ནས༡༥༠༤)བར། ༣. དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ(༡༥༠༥ནས༡༥༦༦)བར། ༤ བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན(༡༥༧༠ནས༡༦༦༢)བར། ༥. བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས(༡༦༦༣ནས༡༧༣༧)བར། ༦. དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས(༡༧༣༨ནས༡༧༨༠)བར། ༧. བསྟན་པའི་ཉི་མ(༡༧༨༢ནས༡༨༥༣)བར། ༨. བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག(༡༨༥༥ནས༡༨༨༢)བར། ༩. ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ(༡༨༨༣ནས༡༩༣༧)བར། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན(༡༩༣༨ནས༡༩༨༩)བར།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། གོང་དུ་ཁ་སྐོང་ནང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཞེས་པར་གཟིགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། གཤམ་དུ་ས་སྡེའི་ནང་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། གཤམ་དུ་བ་སྡེའི་ནང་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཅེས་པར་གཟིགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་གཙང་སྟོད་ལྷུན་དྲུག་བརྒྱ་པའི་སྦེའུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དྲུང་འཚོ་བ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་དང་ཡུམ་མཚོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༥༧༠)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག(༡༦༦༢)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དགུ་གསུམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་དབེན་དགོན་གྱི་ཁྲིར་བཀོད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༦༠༡)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ཆུ་གླང(༡༦༡༣)ལོ་ནས་ལོ་དྲུག་གི་རིང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ཤིང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་རྩ་ཚད་མཐོ་རིམ་རྣམས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། ཡང་རིམ་བྱ་དགའ་གནང་རྒྱུ་སོགས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་བསྐུལ་མ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༢༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངོས་འཛིན་མཚན་གསོལ་མཛད་དེ་འཁྲུངས་རྒྱུས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་དྲངས་ཤིང་སྐུ་གོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོས་པའི་བཀའ་བཞིན་གནང་། སེ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་མཁན་པོ་གཅིག་ཕྱོགས་ལོ་དྲུག་རིང་མཛད། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༦༤༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་གྲོས་མོལ་གནང་སྟེ་སེ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་གདོང་བྱེད་ཤར་ཕྱིན་ཡང་དུ་མན་ཇུའི་གོང་མ་དང་པོ་ཧྲུན་ཀྲི(顺治)ལ་འཚམས་འདྲིའི་ཡི་གེ་དང་རྟེན་བཅས་བསྐུར་བ་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༦༤༤)ལོར་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་ཁྲིར་འཁོད་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀར་བསྔགས་བརྗོད་ཡི་གེ་དང་མཚམས་རྟགས་བཅས་ཕུལ། གསུང་རྩོམ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་པོད་ལྔ་ཡོད།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༦༦༣)ལོའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཡབ་ཞབས་དྲུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་ཚེ་བརྟན་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་བྲུལ་ཚང་དུ་སྐུ་བལྟམས། གདུང་རྒྱུད་བོན་ཡིན་པར་གྲགས། ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། མེ་ལུག(༡༦༦༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་བཀྲས་ལྷུན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྔགས་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ་གདན་ཞུ་ལན་དུ་མ་བྱུང་རུང་མ་ཕེབས་མ་ཐུབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་དགེ་བསྙེན་དང་། རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༡༣)ལོར་གོང་མས་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི(པཎ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་པཎྜི་ཏའི་བསྡུས་མིང་། བོད་སྐད་དུ་མཁས་པའི་དོན་དང་།

ཨེར་ཏི་ནི་ཞེས་པ་སོག་སྐད། བོད་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན) ཞེས་པའི་མཚན་འཕར་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ག་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གྲགས། མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་དམག་ཁྲིད་དེ་ཤིན་ཅང་ནས་བོད་དུ་འཇུལ་དུས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་བར་འདུམ་བྱེད་དུ་ཕེབས་ཀྱང་དོན་འབྲས་མ་བྱུང་བས་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ལྕགས་ཁྱི(༡༧༣༠)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༦༧༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོ་བར་བཀྲས་ལྷུན་གདན་ས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བསྐྱངས། ལམ་རིམ་སྨྱུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་དང་རང་རྣམ་སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོད་བཞི་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་ལ་ཞབས་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོར་བླ་བྲང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་རྟ་ལོ་བར་བཞུགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༧༣༨)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་གཙང་ཤངས་རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁོངས་གྲམ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཐང་ལྷ་དང་ཡུམ་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཉི་ཟླ་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ནས་ལྷགས་ཀློག་སློབ་སྦྱོང་མཛད། རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༧༥༢)ལོར་ཕང་དེ་ལས་པ་དུར་གྱིས་གདན་ཞུ་བྱས་པ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་དྲུང་ནས《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ཆེན་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱས་པ་མཐའ་དག》《རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ》《མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན》སོགས་གསན་བཞེས་ཀྱིས་དབང་དང་། རྗེས་གནང་། ཁྲིད་ལུང་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཐལ་ཕྲེང་ཐུགས་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ལོ་དེར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཞི་བར་གཤེགས་པས་དེ་འཕྲལ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཀའ་བློན་སོགས་ཀྱིས་སྐུལ་བ་བཞིན་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་བརྩམས་པར་མཛད། ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་དུ་གསེར་གདུང་ཆེན་མོ་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ལྕགས་འབྲུག(༡༧༦༠)ལོར་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་བཙལ་འཚོལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༧༦༡)ལོར་རྒྱལ་བའི་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། མེ་ཁྱི(༡༧༦༦)ལོར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབུལ་གནང་མཛད། མེ་སྤྲེལ(༡༧༧༦)ལོར་གོང་མས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས། མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་ཞལ་འཛོམས། རྒྱལ་དབང་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། དབང་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་འབུམ་དང་། ཏོར་

ཡུལ་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོའི་ཟླ་དྲུག་པར་རྗེ་ཉིད་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གོང་མར་ཆོས་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་བསྩལ། 《བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང》ཞེས་པ་བདག་བདུན་དང་བཅས་པ་གསར་རྩོམ་མཛད། གོང་མས་གཡང་ཏིའི་ཐམ་ག་དང་འཇའ་ས་ཕུལ། གསུང་ཆོས《ཤམྦྷ་ལའི་སྨོན་ལམ》དང་། 《ཤམྦྷ་ལའི་ལམ་ཡིག》《དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》《མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་མོ་ཤོ་འདེབས་ཚུལ》《འདོད་གསོལ་སྨོན་ལམ》《ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ》སོགས་པོད་འབྲིང་དགུ་ཙམ་མཛད། ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་པེ་ཅིན་ཧོང་སི་ཞེས་པའི་དགོན་པར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་གསེར་སྡོང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ།

གཙང་ཉང་སྨད་པ་སྣམ་སྐྱིད་གཤོངས་སུ་ཡབ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་འཆི་མེད་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། ལོ་དེར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པར་ངོས་འཛིན་མཛད། ལོ་མཇུག་ཏུ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྣམ་ཐར་པ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༨༥)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་དགེ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མའི་ཁྲི་འཛིན་པོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ས་བྱ་ལོར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོར་གོར་ཁ་པས་བོད་དུ་དམག་བཏེགས་པས་དཔའ་བོ་ཨམ་བན་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་རེ་ཞུས་པ་ལྟར་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་གསེར་ཞལ་ལྷན་དུ་འཛོམས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཡོངས་འཛིན་ཀུ་གེ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་བཅས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ལས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་ངོས་འཛིན་གནང་། དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་རྒྱལ་དབང་དགུ་པར་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་ཕུལ་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཕུལ། ཆུ་རྟ(༡༨༢༢)ལོར་རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་སྡོམ་ཕུལ་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་། ལྕགས་གླང(༡༨༤༡)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་ངོས་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ནས་མཚན་ངག་དབང་བསྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༨༤༤)ལོར་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ

ཁྲིམས་སྲིད་སྐྱོང་གནས་དབྱུང་གནང་ཚབ་བླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་དྲུག་ནས་ཕྱི་ལོའི་བླ་བཞི་པའི་ཆོས་ཞེར་དྲུག་བར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་བཞེས། མེ་ཁྱ(༡༨༩༨)ལོར་རྒྱལ་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སོ་ཐར་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་སྡོམ་ཕུལ། ལྷུགས་རྩོམ《ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ》《ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བྱམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད》《རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གསན་ཡིག་བཻཌཱུརྻའི་ཕྲེང་བ》《གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་ཕན་སྙིང་པོ》《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་དོན་དངོས་གྲུབ་བང་མཛོད》《རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི》《ཚད་མའི་ལམ་ཁྲིད་རིག་པའི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག》《བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཆོད་ཆོག་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་མངོན་པར་གྲོལ་བའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ》《དྲི་ལན་གྱི་རིམ་པ》སོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཕྱག་རྩོམ་པོ་ཏི་དགུ་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་སྟག(༡༨༥༣)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོའི་མཆོད་སྡོང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱ་ལོ་བར་བཞུགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་

ཕྱུག གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་བྱུལ་ཚང་ཞེས་པར་ཡབ་བོན་རིགས་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་ཐོག་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་མཆོག་སྤྲུལ་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པར་གདན་འདྲེན་ཞུས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་དགོན་པའི་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་ཨ་ཆི་ཏོ་ཐོག་ཐུས་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་ཐུགས་གཉེར་མཛད། ས་སྐྱའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མེ་ཏྲི་ཧྣམ་ཕ་ཁྱ་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་སྡོམ་པ་བཞེས། སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་བཀའ་ཁ་ཤས་གསན། ཤིང་ཕག(༡༨༧༥)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་གཤེགས་འཕྲལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བླ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་ཕེབས་སྐབས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ། མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་གླིང་ཞལ་སྔ་རྣམ་རྒྱལ་བཞོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་། ཕྱག་རྩོམ་ཡང《སྙན་དངགས་མེ་ལོང་མའི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད》《རབ་བརྗིད་རྡོ་རྗེའི་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ཞེས་པའི་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ》《རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དད་ལྡན་པད་ཚལ་བཞད་པ》《སྨུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་དང་མགོན་དཀར་བཅས་ཀྱི་བསྐང་གསོ་ཆོག་བསྒྲིགས》《ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་འཁྲུངས་རབས་བཞིའི་གསུང་བཤད་སྨོན་འགྲོ》སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྱ(༡༨༨༢)ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་། བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ལས་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒོ་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་། མཐར་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཅུ་

དྲུག་ཉིན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཧྲིལ་པོ་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་རྟ་ལོ་བར་བཞུགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། དྭགས་པོ་ཀ་ཤར་ཡུལ་དུ་ཡབ་རྟ་མགྲིན་དང་ཡུམ་དམ་ཆོས་མཚོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་གསེར་བུམ་དཀྲུགས་ཏེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། ས་བྱི(༡༨༨༨)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པ་དང་འབྲེལ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། ཆུ་འབྲུག(༡༨༩༢)ལོར་བཀྲས་ལྷུན་གདན་སའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། ཆུ་སྟག(༡༩༠༢)ལོར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་བའི་ཕྱི་ལོ་དབྱིན་ཇིས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས། མེ་རྟ(༡༩༠༦)ལོར་གཙང་དུ་ཕྱིར་ལོག་མཛད། ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་བོད་ལྗོངས་ན་སྔར་མ་གྲགས་པའི་སྐུ་ཚད་ཐོག་རྩིག་བདུན་པའམ་ཁྲུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་གསར་བཞེངས་མཛད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ན་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས། ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོར་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོ་མཆོག་དཔལ་ཇོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་བསྙེན་གྲུབ་པའི་ལེགས་འབྲེལ་འཇལ་ཕྲུག་གི་ཆོས་མཐུན་མཛད་སྒོའི་ཞོར་དུ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་ཆོས་གཞིས་ཞིང་འབྲོག་དམག་ཕོགས་དང་། ལམ་ཐོག་འཁྲི་སྤྱུག་སྐོར་བཀའ་འཁྲུན་མ་ཆོད་པ་རྣམས་སྐྱབས་ཞུའི་བཀའ་མོལ་གནང་བ་སོགས་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྐུ་བཞུགས་རྗེས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་རྗེས་བླ་གཞུང་བར་གྱི་འགལ་ཟླའི་དབང་གིས་ཆུ་ཕག(༡༩༢༣)ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོན་འཁོར་གོ་ཐུག་དང་བཅས་བྱང་ཐང་བརྒྱུད་གྲོས་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལམ་བར་མཚོ་སྔོན་དང་། ལན་གྲུའུ། ཤིས་ཨན། ཐའི་ཡོན་བཅས་བརྒྱུད་པེ་ཅིན་དུ་ཤིང་གླང(༡༩༢༥)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་ཏེ་གུང་ནན་ཏའི་ཡི་ཡིང་ཐའི་ཏུ་བཞུགས། ཧོ་མིན་ཏང་གཞུང་ནས་སྐྱེ་ལེན་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེ་ཞུས། དེ་སྟབས་མཛད་སྒྲོལ་བཞིན་གསེར་སམ་དང་གསེར་ཐམ་ཕུལ། དེ་ནས་ནང་སོག་དང་། ནན་ཅིན། ཧང་གྲོའུ། མཚོ་སྔོན་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་ཆོས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༩༣༣)ལོར་ཁམས་སྐྱེ་དགུ་མདོར་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་པཎ་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་ན་རྒྱའི་དམག་མཉམ་དུ་ཁྲིད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཡར་ལམ་ལྷ་སར་ཕེབས་མི་ཆོག་པ། སྔར་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་སྲུང་བརྩི་དང་ལེན་དགོས་པ་སོགས་དོན་ཚན་གསུམ་བཏོན་པའི་ཁར། བླ་བྲང་གི་ཞབས་འབྲིང་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྐྱེན་ངན་སྣ་ཚོགས་འཛོམས་པར་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པར་མེ་གླང(༡༩༣༧)ལོར་སྐྱེ་དགུ་མདོར་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་དྲངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་རྟ་ལོ་བར་བཞུགས། «ལམ་རིམ་ཚོགས་བཅད་མ»དང་། གསུང་རྩོམ«ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ»«ས་ཞིང་གི་བཙོས»སོགས་པོ་ཏི་བཞི་ཙམ་བཞུགས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་

ཐོག་མའི་མཚན་ལ་མགོན་པོ་ཆེ་བརྟན་ཞུ་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༨༢༨)ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཞྭ་ཧྭ་རྫོང་ཁོངས་པིས་མདོ་ཤང་གི་ཛོ་མཚར་ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོར་ས་སྐྱ་འཁོན་གྱི་རིགས་ལས་མཆེད་པའི་པིས་མདོ་དཔོན་ཚང་དུ་ཡབ་པིས་མདོ་སྟོང་དཔོན་གུར་མགོན་ཚེ་བརྟན་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༤༡)ལོར་པཎ་ཆེན་བཞུགས་སྒར་ནང་སྒང་ནས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དང་། ས་གླང(༡༨༤༨)ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན། སྐབས་དེའི་མིང་གོ་སྲིད་གཞུང་ནས་ཅོག་མཚན་ཕུལ་བ་བཞིན། གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་མི་དགོས་པར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་མཚན་བཞེས་པ་དང་། སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བླ་ཁྲི་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དགོན་དུ་ཁྲི་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་ནས་དངུལ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་ཆེན་ཨང་ཉི་མ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔས་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་གསན་སྦྱངས་དང་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པ་མ་ཟད་དགོན་སྡེ་ཉམས་གསོ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་གཉེར། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་རྒྱུ་སོགས་ལ་ཐུགས་འཁུར་རྒྱུན་མར་མཛད་པས་གྲུབ་འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་ཐོབ་པ་དང་དེ་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་། འཇིགས་བྱེད་དབང་ཆེན། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་བསྟན་པ་ཡང་དར་ལ་མཛད་རྗེས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས། སློབ་གསོ་སོགས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་འབད་པ་སྟོང་མེད་གནང་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༨༤༨)ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་པའི་མཛད་སྒོའི་ཉིན་དེར། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཤང་སྐྱེ་ནས་ཀྲུའུ་ཞི་མའོ་ཙེ་ཏུང་དང་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་སྤྱི་ཀྲུའུ་ཏེ་རྣམ་གཉིས་ལ་སྙིག་འཕྲིན་བཏང་གནང་སྟེ་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་པར་བཀྲ་བཀུར་ཞུས་གནང་། ལྕགས་ཡོས(༡༨༥༡)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ངོས་ནས་པཎ་ཆེན་བཞུགས་སྒར་ནང་སྒང་གི་དཔོན་རིགས་གཙོ་བོ་ཁྲིད་གནང་སྟེ། པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལ་བཀྲ་བཀུར་ཞུ་ལུགས་མཆོད་པར་གནང་བ་དང་། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་འཛོག་རྒྱུར་སྐྱོལ་འདེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་མ་ཟད། གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་རྗེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནང་སྒང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ནས་བཀྲ་བཀུར་ཞུས། ཆུ་འབྲུག(༡༨༥༢)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཉིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཐེབས་འབྱོར་ཟིན་པ་དང་། ཟོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ལྷན་འཛོམས་བྱུང་བས་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་མཚོན་རྟགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་དེ་གའི་སྤྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གསུམ་ཉིན་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཛད་པ་མང་པོ་སྤེལ་གནང་མཛད་ཅིང་། ཤིང་རྟ(༡༨༥༤)ལོའི་ཟླ་དགུ་པར་སྐབས་དང་པོའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོར་ཞུགས་གནང་བ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་དང་། སྲིད་གྲོས་རྒྱལ་ཡོངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་། མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༧)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པར་བོད་རང

སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དབུ་བརྙེས་སྐབས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་ཨུ་ཡོན་གཞོན་པ་དང་པོ་གནང་། ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར། རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་གི་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དྲན་གསོའི་མཛད་ཆེན་ནང་ཞུགས། རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་རིང་གང་ཉིད་ལ་ཝ་ར་ཎ་སི་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་ནས་མཚན་འཛིན་ནང་བསྟན་པཎྜི་ཏའི་མཚན་གནས་ཕུལ་བ་བཞེས། ས་ཁྱི(༡༩༥༨)ལོར་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བཀའ་ཆེན་གྱི་མཚན་གནས་བཞེས། ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་ཨུ་ཡོན་ལས་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་དང་། ལོ་དེ་གའི་སྐབས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་། ལྕགས་གླང(༡༩༦༡)ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་སྟོན་དུས་ཆེན་གྱི་མཛད་སྒོར་ཞུགས་རྗེས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་བཞུགས་རིང་མཚོ་སྔོན་སོགས་ས་ཁུལ་དུ་ལས་དོན་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་པ་དང་། མཚོ་སྔོན་སོགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཟུང་འབྲེལ་གནང་སྟེ་ཟླ་ཤས་རིང་ནང་སྲོལ་དང་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་བརྒྱུད། ཆུ་སྟག(༡༩༦༢)ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པར་པེ་ཅིན་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ལ《བོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་གནས་ཚུལ་དང་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་སྡུག་དང་སྐྱིད་ཕྱིན་གྱི་རེ་སྨུག་དང་རེ་འདུན་གྱི་སྙན་ཞུ》(དེ་རྗེས་སུ《ཡིག་འབྲུ་བདུན་ཁྲིའི་གོང་འབུལ་ཡི་གེ》ཞེས་པ་དེ་ཡིན)ཞེས་མགོ་བརྗོད་དུ་འགོད་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཕུལ་བ་དང་སྙན་ཞུ་དེའི་ནང་གོ་རིམ་ལྡན་པ་དང་སྦ་གསང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་དང་དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་ལས་དོན་སྐོར་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་གྲོས་འགོ་བཏོན་གནང་མཛད། འོན་ཀྱང་དེ་རྗེས་གཡོན་གྱི་ནོར་འཁྲུལ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རིང་དྲང་བཞག་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་སྟངས་བཟུང་སྟེ་ལོ་ངོ་དགུའི་རིང་བཙོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་།

ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་རྗེས་ནོར་འཛོལ་དག་སེལ་དང་དབུ་གནས་སྐར་གསོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཏིང་ཞའོ་ཕིང་མཆོག་ནས་ཁྲིད་ནི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་གདེང་འཛོག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མཛད། ས་རྟ(༡༩༧༨)ལོ་ནས་བཟུང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་སྐར་གསོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ལོ་བཅུའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་ཁག་དང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ལས་དོན་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་ཏེ་བློ་སེམས་ཆེན་པོས་བོད་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཐད་འཛིན་པའི་ཏང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་སྲིད་ཇུས་དྲིལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་། བོད་ཁུལ་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་གཞག་ཁག་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བར་ཐུགས་འཁུར་གནང་ཞིང་། ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་དང་ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ཡར་རྒྱས་དང་དར་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་མ་ཡོང་བའི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཤུགས་ཆེ་ཕུལ་གནང་བ་མ་ཟད། སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པར་སྣེ་ཁྲིད་མཛད་དེ་པོ་ལེ་ཧྲི་ཡ་དང་། ཨའོ་ཏ་ལི་ཡ། བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་འཚམས་འདྲི་གནང་བར་ཕེབས་པ་དང་རྒྱལ་ནང་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་མགྲོན་དང་མཇལ་འཕྲད་ཐེངས་མང་གནང་སྟེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚོར་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ངང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་ཇུས་ཁག་དང་ལས་དོན་ཁག་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་རང་རྒྱལ་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་དང་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་སེམས་ཤུགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཚུལ་གསུངས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚོའི་ཚད་མཐོའི་བསྟོད་བསྔགས་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཡོད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི

ལས་དོན་གོང་འཕེལ་དང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་དང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐུགས་འཁུར་གནང་ཆེ་བཞེས་གནང་ཡོད་ཅིང་། ལོ་བཅུ་ལྷག་གི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་གྲས་ནི། ༡. མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་རྩ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་གང་ལེགས་དང་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ནན་གསུང་གནང་གི་ཡོད་ལ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཧ་ཅང་མཐོང་ཆེན་གནང་ནས་བོད་རིགས་དང་རྒྱ་རིགས་དབར་དང་། བོད་རིགས་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་དབར། བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས་པའི་ནན་གསུང་ཡང་གནང་ཡོད། ༢. བོད་དང་བོད་ཁུལ་གཞན་དག་གི་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཆེད་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་གྲོས་འགོ་བཏོན་གནང་བ་ལྟར། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༨༧)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བོད་དར་རྒྱས་རོགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་ལྷན་ཚོགས་བཙུགས་གནང་མཛད། ༣. བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་། བེད་སྤྱོད། གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་ལྷག་པར་དུ་མཐོང་ཆེན་གནང་ཞིང་། མེ་ཡོས(༡༩༨༧)ལོའི་ཟླ་བ་བདུན་པར་ཞུ་ཡོན་ཀྲང་སྐུ་གཞོན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་གྲོས་འགོ་འདོན་གནང་མཛད་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག《བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་། བེད་སྤྱོད། གོང་འཕེལ་བཅས་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཞིག》ཅེས་པར་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་གཙོ་འཛིན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་གཞོགས་འདེགས་ཀྱིས་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་གནང་ཏེ་དགོན་པ་དང་གྲྭ་བཙུན་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་བསྟུན་གནང་སྟེ་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དེ་རིམ་བཞིན་རང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་འཚམས་པ་ཡོང་ཆེད་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ཐུག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་བསྟན་པ་ཡང་དར་ཡོང་ཕྱིར་སྐུ་ངོ་མས་པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་བཙུགས་གནང་བ་དང་འབྲེལ་དབུ་འཛིན་ཡང་གནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཐད་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཐད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ཆེ་ཙམ་ཡོད་མཁན་བླ་སྤྲུལ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་པ་སོགས་ཡིན། གསུང་རྩོམ《སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འགྲེལ་པ》དང《སྐྱེ་རྗོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད》ཅེས་པ་སོགས་ཡོད། མཐར་ས་སྦྲུལ(༡༩༨༩)ལོའི་སྤྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་དགུ་ཉིན་གཙང་སྟོངས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་མཉམ་བཞུགས་སྐུ་གདུང་མཆོད་ཁང་ཤར་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་བསྐྲུར་བཞེངས་མཛད་ཆེན་གཙོ་སྐྱོང་གནང་བར་ཕེབས་ཤིང་། མཛད་ཕྲིན་ཆེ་དྲགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྙོ་ཐུར་དུ་སྐུ་སྙིང་ལ་སྙུན་གཞི་ཞིག་ཏེ་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་སྨྱུར་སྐྱོབ་ཞུས་ཀྱང་ཕན་འབྲས་མ་ཐོན་པར་ལོ་དེའི་སྤྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་༢༨ཉིན་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བདེ་ཆེན་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམ་ཆུང་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐུ་གཤེགས་སྐབས་དགུང་ལོ་ང་བཅུ་ང་གཅིག་ལ་ཕེབས་ཡོད། སྐུ་འཚོ་བཞུགས་རིང་སྐབས་དང་པོའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་དང་། སྐབས་གཉིས་པ་དང་། ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པ། སྐབས་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི

གཞོན་པ། སྐབས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན། ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཚོགས་གཙོ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲྭ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་ཨུ་ཡོན་གཞོན་པ་དང་པོ་དང་། ཀྲུའུ་རེན་ཨུ་ཡོན་ལས་ཚབ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྐྱོང་ཡོད་ཅིང་། སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཀྲུང་དབྱང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་ཀྱི་མྱ་ངན་ཞུ་ཚོགས་ནང་ཁོང་ཉིད་ནི་རླབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་པ་དང་། སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་དོན་གནང་སྒོ་མཁས་ཅན། ཀྲུང་གོའི་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པའི་གཙོ་འཛིན་ཞིག་བཅས་ཡིན་ཞེས་གདེང་འཇོག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད།

པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། རྗེ་འདི་ནི་བྱང་དུ་ཀླུ་བའི་རིགས་སུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དེ་རྗེས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚད་མའི་སྐོར་སོགས་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་དྲུང་དུ་གསན་པས་མཁས་པར་གྱུར། བྱང་པ་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་ཐུགས་རྒྱུད་འགྱོངས་པའི་ཚད་དུ་བྱེད། དེ་ནས་ངམ་རིང་སྤྱང་འབུལ་གྲྭ་ཚང་གི་བཤད་ཉན་མཛད། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་བླ་མར་ཕེབས་ནས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་སོགས་ལེགས་བཤད་མང་དུ་བརྩམས། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་མཐར་ཁྱབ། རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་སེ་རའི་ཁྲི་པར་ཕེབས་དགོས་གསུངས་ཀྱང་སྐྱུན་མི་གསལ་བས་དགོངས་ཞུ་མཛད། འཁྲུངས་འདས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

པཎ་ཆེན་ནང་སྐད། དེ་ཡང་ནང་སྐད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ནས་ཚོགས་མཚན་གནང་བ་བརྒྱུད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་སྤར་ཡོད་ས་སྐད་བཞུགས་སྒར་པཎ་ཆེན་ནང་མ་སྒང་གི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས་ནས་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཁྲིད་འོག དེ་སྔའི་ཕྲུག་མཛོད་སྐྱབས་དབྱིངས་ཇ་སག་བླ་མའི་འགན་དབང་སྤྱོད་པའི་བླ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཁྱབ་མཐོ་གྲོས་ཡིན་ཅིང་། སྐབས་དེར་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཇ་སག་བཀྲས་མཐོང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ(ཅིའི་འཇིགས་མེད་ཀྲུང་ཐེར)དང་ལྷ་སྨོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནས་ཀྲུའུ་རེན་ཆན་པ་གནང་བའི་ཁྲོན་ཀྲུའུ་རེན་ཆན་གཞོན་དང་ཨུ་ཡོན་བསྡོམས་མི་གྲངས་བཅུ་བདུན་ཡོད། ཚན་པ་དེའི་འགན་དབང་ནི་ནང་སྐད་ཁོངས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཞབས་འབྲིང་གསར་བསྐོ་དང་། གནས་སྤར་རམ་གནས་དབྱུང་། ལས་ཁུངས་ཁག་དང་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་མི་འགྲོ་བསྐོ་འཐེན་གྱི་སྐད་ཞུ་ཞུས་དེ་ཕྱག་རྟགས་ཞུ་རྒྱུ། རྩེ་སྒོར་ལས་ཁུངས་ཕུད་དེ་མིན་ལས་ཁུངས་སམ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་སྤྱི་འདོམས་འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ། གཉམ་འོག་གི་ལས་དོན་སྐད་སེང་འཚོར་རིགས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་དང་ཀྲུང་གུང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་སྐབས་བསྟུན་སྙན་སེང་དགོངས་བསྐོར་ཞུ་འོས་རིགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གཞིས་རྩེ་ཡན་ལག་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་གང་ཅི་གྲོས་བསྡུར་མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱུ། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་གཏུགས་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཡིན། ནང་སྐད་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མའི་གཙོ་སྐྱོང་ཐག་གཅོད་ཀྲུའུ་རེན་ཇ་སག་གཉིས་རང་ནས་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་དང་ཨུ་ཡོན་རྣམས་རྒྱུན་ཞབས་དགོས་ཀྱི་མེད། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྤྲང(༡༩༨༡)ལོའི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ལྷ་སར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲྭ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུན་ཨུད་རྒྱ་ཆེའི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པའི་ཐོག་དེ་སྔའི་པཎ་ཆེན་ནང་སྐད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་ཐམ་རྩིས་འབུལ་ཞུས་ཏེ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འགན་མཇུག་བསྒྲིལ་བའི་ཁྲབ་

བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། ནང་སྔགས་ཀྱི་ལས་ཐམ་ཨ་མ་ནི་ཁི་མར་བསྐོས་པའི《 ཟླ་གྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་སྲིད་འཛིན་ནང་སྔགས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐམ་ཀ》ཞེས་བོད་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས་ལྡན་གྲུ་བཞི་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། རྒྱུན་སྤྱོད་ཐམ་ཀ་ཙནྡན་དམར་པོར་བསྐོས་པའི《 པདྨ་ཆེན་ནང་སྔགས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང》ཞེས་གྲུ་བཞི་ཆུང་བ་གཅིག་ཡོད།

པདྨ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། ལ་སྟོད་བྱང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༤༡༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་གཞོན་དུས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཟབ་མོ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལ་གཞན་ཡོད་བྱར་གྲོངས་དགོན་གྱི་ཁྲིར་ཞིབས། ལོ་བདུན་རིང་འཆད་ཉན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ལ་ངམ་རིང་དགོན་གྱི་དབུ་མཛད་དང་། དཔལ་ཡ་ག་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པར་ཞིབས་ནས་བསྟན་པའི་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ། དེའི་སྐབས་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་དགོན་ཕྱག་བཏབ། སྤྱིར་ན་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ། འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་སྦས་པ། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། དགས་པོ་ཀུན་བཀྲས་པ། བླ་མ་ཙནྡན་པ། ཆོས་རྗེ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། འཕགས་པ་འོད་པ་ལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ས་དགེ་རྙིང་གསུམ་གྱི་གསང་སྔགས་ལ་མཁྱེན་པ་ཆེ། གསུང་རྩོམ་ཡང《 སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ཊཱི་ཀཱ》《 གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག》《 ཟབ་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན》《 གུར་མགོན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས》སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། གདམས་པའི་སྐོར་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་དངུལ་གྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྤྲས་པ་ཞིག་བཞེངས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

པདྨ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་སྣོད་ཀྱི་སའི་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས། མཁར་ཆེན་བྲག་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཁས། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཞིབས་ཏེ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་། དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ས་སྐྱ་དང་སྣར་ཐང་སོགས་སུ་པོ་ཏི་མང་པོ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། པདྨ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དབུས་སུ་ཞིབས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་པ་སྨྱིན་པ་དཔལ་བ་དང་ཆོས་རྗེ་བ་སོ་བའི་དྲུང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞུས། སྨར་གཙང་དུ་ཞིབས་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལས་སྨྲ་དང་སྙན་ངག་སོགས་གསན། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ལུག(༡༤༨༧)ལོར་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཞིབས། ཟབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགོན་པའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་སྐྱིད་ནའི(དེང་སྐབས་སྐྱིད་སྐྱིད་ན་ག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན)ས་ཆ་རྣམས་སུ་མཆེའུ་དང་། ལྷུང་ར་གསར་སྐྲུན་གནང་། གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་ཆབ་སྒྲོན་ཁང་པ་དང་བཅས་པ་གསར་རྒྱག་མཛད། གདན་ས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བསྐྱངས་ཏེ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༥༡༠)ལོར་ཁྲི་ཐུར་དུ་ཞིབས། 《 རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》དང་། 《 བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང 》སོགས་བརྩམས་པར་མཛད། འདས་ལོ་མ་གསལ།

པདྨ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར་ལ་སྟོད་བྱང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་དགེ་

འདུན་གྲུབ་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་པ། རྗེ་བཙུན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་དྲུང་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཕྱི(༡༤༦༨)ལོར་བཀྲིས་ལྷུན་དགོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས། བླ་བྲང་སྙིང་དུ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཁང་དང་དེའི་ཀ་སྦུག་རྩེ་གསོལ་ཐབ། དེའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ནང་ཆུང་གཉིས་བཅས་ཁང་མིག་བརྒྱད་དང་། ལྕགས་བྱི(༡༤༨༠)ལོར་འདུ་ཁང་སྙིང་དུ་གཉེར་གཏད་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། དེ་ནས་གདན་ས་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་ལ་གཏད་དེ་དབེན་པར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། འདས་ལོ་མ་གསལ།

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། ས་སྐྱའི་བླ་མ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༤༢༨)ལོར་གསང་ཕུའི་བར་ཚོགས་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་བློ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ནཱ་ལེནྡྲ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་ངོར་དགོན་དུ་ངོར་ཆེན། ཐུག་དཀར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། མུས་ཆེན་གསུམ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་ལས་གསང་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁན་སློབ་དེ་གསུམ་དང་། ཕྱང་ལུང་པ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། པཎ་ཆེན་ནགས་རིན་སོགས་ལས་གསུང་ངག་སྨིན་དྲུག་གི་གཙོས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་གསང་ཕུའི་གནས་སྣོ་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་བདག་མཛད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར《གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ལ་བཤད་པའི་དཀའ་སྟོན》དང་། 《སོ་སྒྲ་ལས་དྲངས་པའི་གནས་བསྟོད་དང་ང་བརྒྱད་མ》སོགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྲུལ(༡༤༨༩)ལོར་གསེར་མདོག་ཅན་དུ་འདུས་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་སྤེལ་ཏེ། དཀུན་ཆོས་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག དཔྱད་ཆོས་ལ་དབུ་མ། དབུར་ཆོས་ལ་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་འདོམས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་སོགས་གསན། གསེར་མདོག་ཅན་དུ་དྲི་ལན་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་མཛད། མདོར་ན་མཁས་གྲུབ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ལྷག་ལས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བློ་བརྟན་བཞི་པ་དང་དེའི་ཉེ་གནས་བློ་ལྡན་པའི་དྲུང་དུ་ཀ་ཅན་སྐད་རིག་སོགས་སྦྱངས་ཤིང་། རིག་གནས་ལྔ་ལ་སྐན་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ། ཡོངས་རྫོགས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། སྤྱིར་རིག་གནས་ལྔ་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲ་རིག་དང་། ནང་རིག་གི་སྙིང་པོ། བཀའ་བར་མཐའ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བའི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་འདི་ཀོ་ན་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེ་བཞིན་མངའ་རིས་འཁོར་འཕྲུལ་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་དང་། ཕྱིས་གསར་པ། མགོན་ཁང་། གོས་སྐུ་སོགས་བཞེངས། ཕྱག་རྩོམ་ལ་ཡང་། 《ཚད་མའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲི་དོན་ཆེ་ཆུང་གཉིས》 《རྣམ་རིག་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གཉིས》 《ཕར་ཕྱིན་ཊཱི་ཀ་ལུང་སྙིང་སྤྱི་དོན་གསུམ》 《རྩ་འཇུག་ཊཱི་ཀ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་གསུམ》 《འདུལ་བའི་བཀའ་འགྲེལ་ལས་བརྒྱ་ཊཱི་ཀ》དང་། 《བདེ་གསང་རྣམ་བཤད་གསེར་ཐུར་ཆོས་ཚན》སོགས་རྩོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཤངས་ཆེན་པ་དང་། ལྷང་རར་བ། རྗེར་རྒྱལ་བ། བློ་བཟང་སོགས་མང་དུ་ཐོན། དེ་ལྟར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༠༧)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི། (ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན)རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༡༢༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བཞུགས། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཀཤྨིར)དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲ་ཕ་སུ་རར་ཡབ་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོ

ས་མ་ཛ་ཡའི་སྐུས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཟུང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དེ་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མཇུག དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ལོ་འགོར་ནུབ་ཕྱོགས་ཏུ་རུ་ཀའི་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་ནུབ་དང་བྱང་དབུས་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་ཏུ་རུ་ཀའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ། པཎྜི་ཏ་དང་། མཁས་པ། རབ་བྱུང་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འབར་མ་དང་། ཐའི་ཀོ། ཙན་ཤུ་ཀྲི་སོགས་སུ་བྲོས་ཕེབས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་གྲོ་མོའི་ས་ཁུལ་དང་ཉེ་བའི་བེཧྲུཏྟའི་ཚོང་འདུས་སུ་བྲོས་ཕེབས། དེར་ལོ་ཟླ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་མཚམས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར། བོད་ཀྱི་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་གྲོ་མོ་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཤིང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལས་སླེབས་མེད་པའི་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། ཁོང་ལ་ཆོས་འགའ་ཤས་གསུངས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་དགོངས་པ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཁོང་གི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་གནང་བ་དེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཞོར་ལ་གསན་པས་ཏ་ཅང་ཐུགས་མཉེས་ཏེ། བོད་ལ་ལོ་ཙཱ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཆོས་ནམ་གསུངས་ཀྱང་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་སྐད་བསྒྱུར་གནང་དུ་བཅུག ཕྱག་ཏུ་འབབ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་གནང་། ལོ་བཅུའི་རིང་བོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༢༡༤)ལོར་བོད་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། བོད་དུ་བཞུགས་རིང་མང་ཚོགས་དང་། དད་ལྡན་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འབུལ་བ་རྣམས་ས་གནས་སོ་སོའི་དགོན་པ་དང་། རྟེན་བཞེངས་སོགས་ལ་གནང་བ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐེ་གཅིག་ཀྱང་སྣེར་འཛིན་མི་མཛད། ཁ་ཆེར་ཡང་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་གོ་དགུ་ལ་སྐུ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན(བ)པའི་མགོ་ནས་ཤོག་གྲངས༥ནས༦བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན(ཉ)པའི་ཤོག་གྲངས༡༤ནས༢༠བར་གསལ།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གོང་དུ་ཁ་སྐྱེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་ཞེས་པར་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

པཎྜི་ཏ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ལྔ་རིག་པ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པཎ་ནི་ལྔ་དང་ཌི་ཏ་ནི་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་བཅས་བཅུ་ཀ་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་ན་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དང་། སྔ་རེ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ན་པཎ་ཆུང་ཞེས་ཟེར།

པཎྜི་ཏ་ཧྲཱ་བ་ལ། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་འགོ་ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཧྲཱ་བ་ལ་མངའ་རིས་སུ་གདན་དྲངས། འདུལ་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ནས་སྟོད་ཁུལ་དུ་འདུལ་བ་བརྒྱུད་སྤེལ་མཛད། འདི་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་པོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་མཁན་བུ་ས་དྷུ་པཱ་ལ་དང་། གུ་ཎ་པཱ་ལ། པྲཛྙཱ་པཱ་ལ་བཅས་ལ་པཱ་ལ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས།

པཎྜི་ཏ་བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ། འདི་ཉིད་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ས་ཙ་ན་དང་ཡུམ་སྐལ་བ་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀོ་ས་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་སོ་མ་པུ་རིར་སྐུ་འཁྲུངས།

དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཞང་པོ་མུ་སྟེགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་སོགས་ས་ཆ་མང་པོར་ཕྱིན་ཏེ་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཨ་མ་ན་སི། ནཱ་ཏ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་གདམས་ངག་དང་བཅུད་ལེན་གྱི་མན་ངག ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། ཕ་རྒྱུད་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཀྱང་གསང་ཞིང་ཁོངས་སྐྱུང་ཁོ་ན་མཛད། ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལས་མ་ཕྱིན་པ་དགུ་རྒྱུན་ལས་མེད། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་བཅོལ། དེ་ལྟར་བོད་དུ་ལན་ལྔ་ཕྱིན་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་ས་ཆ་སྟོད་སྨད་མང་པོར་ཕེབས། འཕན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། ནཱ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཡང་མཛད། ནཱ་ཏ་སྐོར་གསུམ་ག་འདིའི་ཆོས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་སྟོད་དུ་སྤྱུལ་སྐུ་ཟླ་བ་འོད་ཟེར། གཙང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཚོ། དབུས་སུ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཡོད། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མཐར་འོན་གྱི་སྐྱང་ཁར་སྦྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི། (སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱིརྟི་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་ཞེ) རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཏ་ཙང་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བལ་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་པདྨ་རུ་ཙིའམ་ཨ་རུ་ཙིས་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་དང་ཕྲ་ལ་རིང་བ་གཉིས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། ལམ་བར་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཕོ་བའི་སྐྲན་ནད་ཀྱིས་གྲོངས་ནས་བོད་སྐད་མ་མཁྱེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཙང་རྟ་ནག་ཏུ་མི་ཚང་ཞིག་གི་ལུག་རྫི་གནང་། མཐར་ཁོང་གི་སློབ་མ་དཔྱལ་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མི་ཚང་དེ་ལ་གསེར་སྦྱིན་ནས་བླུས་ཏེ་སྨན་ལུང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཆོས་ཞུས། མཐར་མདོ་ཁམས་ལྡན་མའི་ས་ཁུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། འབྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པ་བསླབས་པ་གནང་། དེང་སང《སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ》ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་བརྩམས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ནི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་འབྱུང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་སུམ་རྟགས་སོགས་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ནང་འདིའི་ནང་ནས་ལུང་དུ་མ་དྲངས་ཡོད། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་མང་པོ་བཀའ་འགྱུར་ནང་བཞུགས་ཤིང་། པཎྜི་ཏ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན།

པཎྜི་ཏ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོར། སྔར་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་སྐབས་ལྷ་སར་བཞུགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

པཎྜི་ཏ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཞིག སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ཀྱི་སློབ་མ། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གངས་ཏེ་སེར་ཕེབས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བྲན་ཀ་མུ་ལེ་ཀོ་ཤ་དང་། གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་འཚོལ་དུ་བཏང་བ་རྒྱ་གར་དུ་མ་སླེབས་གོང་སློབ་དཔོན་ཁོང་དང་མཇལ་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཞུས་ནས་བོད་དུ་སོག་དགོས་བྱུང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་སུམ་ཅུ་པའི་ནང་དུ་གསལ།

པར་པར་བཀྲིད་པ། འཕར་འཕར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ《ཏུང་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས། སྐྲིགས་བུས་བཏབ་པ་ལ་ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་པར་པར་བཀྲིད་པ་དམ་དུ་མནན་ན་ཆད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

པའི་ལེན་དབང་། (白兰王) འདི་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་གོང་མས་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རྒྱུད་ནང་བླ་མ་མིན་པའི་གནད་ཆེའི་མི་སྣ་ལ་སྤྲད་པའི་གོ་གནས་ཤིག་གི་མིང་།

པའི་ཧ། (柏海) ཕོ་ཧེ་ཟེར་བ་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མཚོ་

ནག་སྟོང་རྭའམ་སྟོང་རྭའི་མཚོ་ནག་ཏུ(青海省鄂陵湖或扎陵湖)འབོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཨ་མདོ་རྫ་ཕྱིས་ཟེར་བའི་ལུང་པར་མཚོ་ནག་སྟོང་རྭ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་ཡོད་ཅེས་མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་གསལ་ཞིང་། ཐང་ཀྲིན་ཀོང་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ(སྤྱི་ལོ༦༤༡)ལོར་རྒྱ་བཟའ་ཁུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་འདི་བར་ཕེབས་བསུར་ཕེབས་ཡོད་ཚུལ་རྒྱ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

པས(པའི)སེ། (贝子)མན་ཇུའི་སྐད་ཡིན་ལ། ཆིང་རྒྱལ་རབས་སུ་མན་ཇུ་དང་ཕྱིའི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ལོ་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དང་པོ་ཇུན་ཝང(君王) གཉིས་པ་པའི་ལི(贝勒) གསུམ་པ་པའི་སི(贝子) བཞི་པ་ཅན་ཀོ་གུང(镇国公)བཅས་ཡིན།

པི་ལྦམ། གནའ་རབས་ནས་དར་བའི་རོལ་མོའི་རིགས་སྟེ་འབུར་རྩི་ཅན་གྱི་སྦྲུད་པ་ཕན་ཚུན་བརྡར་བ་ལས་སྒྲ་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་བསྒྱུར་ཆོག་པ་ཞིག

པིབ་ལ་ལ། ཆུ་ལྡན་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་དང་ཨ་ཤྭཏྠ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

པིར་ཐོགས་དབང་པོ། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་མིང་སྟེ། རི་བོང་གི་འཇུག་མའི་སྤུ་དང་ཞིམ་བྱིའི་སྐལ་གཞུང་གི་བྲ་སྤུ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་པིར་སྨྱུག་ཐོགས་ནས་རི་མོ་འབྲི་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ལག་རྩལ་མི་སྣ་ལ་པིར་ཐོགས་དབང་པོ་ཞེས་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ནི་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་རི་མོ་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་བལ་བྲིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐགས་ཐུབ་ཐང་ཀ་བོད་དུ་འབྱོར་རྗེས་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་རྣམས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་དག་ཚང་མས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་རི་མོའི་ལག་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཉམས་པ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ལག་རྩལ་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་རྒྱུས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་བོས་ཟུར་དུ་བྲིས་ཡོད་པས་འདིར་བསྐྱར་ལྷབས་མ་བྱས་སོ། །

པུ་དེ་གུང་རྒྱལ། (སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་ཞེས་པའང་སྣང་)བོད་རྒྱལ་དགུ་པ། བར་རབས་སྟོད་ཀྱི་སྟེངས་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། འདི་སྟོད་ཀྱི་སྟེངས་གཅིག་ཡིན་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཡབ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་ཀླུ་སྲིན་མེར་ལྕམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་བལྟམས་པ་ལས་འབྲིང་པོ་བྱ་ཁྲི་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་མང་ཆེ་བར་གསལ་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཁག་གཅིག་ནང་སྲས་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་ཆུང་བ་ཤ་ཁྲིའམ་ཤ་ཁྲི་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཤ་ཁྲིས་དམག་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཁྲིད་དེ་སྤུའི་ཤ་ལན་ལེན་དུ་གཤེགས་ཞེས་འཁོད། ཡབ་བློན་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་བཀྲོངས་རྗེས་སྲས་གསུམ་ཀོང་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཐིབས་པའམ་སྤྱུགས་ཤིང་། མཐར་རུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འབྲིང་པོ་བྱ་ཁྲི་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཏོན། ཡུམ་གྱིས་སྲས་ལ་འཇུས་ནས་ལྷ་ལ་དམོད་འབོར་བས་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྲོད་ཀྱི་བུ་དེ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་མཚན་དུ་ཆགས། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབངས་ཀྱིས་སྐྱ་ཉམས་ནས་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དུ་གྲགས། བཙན་པོ་འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་ཞང་ཞུང་ནས་གཤེན་པོ་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་། བོན་གྱི་དཔེ་མང་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྔར་ཡང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་འབྱུང་བའི་ལྟས་སུ་སྒྲུང་རྣམས་དར། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་འབྱུང་ལྟས་ལྡེའུ་སྤྲོད། བོན་སྒྲུང་ལྡེའུ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལྷ་སའི་གདུང་རྣམས་ལ་བྲིས་ནས་ཡོད་སྐད། སྐུ་མཁར་ཕྱིང་བ་སྟག་རྩེ་བཞེངས། འོམ་ཐང་སྐྱན་མཆོང་འོམ་ཐང་རྔང་གཉའ་ཁབ་ཏུ་བཞེངས། དེའི་དུས་སུ་འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་དང་པོ་རུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་བཏོན་པ་དང་། སོན་པ་ཏོར་བཀབས་ཀྱིས་ས་ཞིང་རྨོ་བ། ཆུ་ལ་ཟམ་པ

བཙུགས་པ་སོགས་མཛད། དེ་སྐབས་ལྷོ་རྒྱུད་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་རྣན་མོ་བལ་མ་ཞེས་པས་ཟླ་བའི་དཀར་ཆའི་འཕེལ་གྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་ཚེས་བརྩིས་པ་ལ་རྣན་མོ་བལ་མའི་ཟླ་རྩིས་སུ་གྲགས་པའང་བྱུང་། སྟོད་ཀྱི་སྟེངས་གཉིས་ཀྱི་བང་སོ་རྫ་དང་གཡའ་ལ་བརྟབ་ཅེས་འཁོད་ཡོད་དོ། །

ཕུ་རང་རྒྱལ་རབས། ཕུ་རང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ནི་གུ་གེ་ནས་ཆད་པ་དང་གུ་གེ་དང་ཕུ་རང་སྲིད་དབང་གཅིག་འཛིན་གྱི་དུས་སྐབས་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་གཅུང་པོ་འཁོར་རེས་ཕུ་རང་གི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཕོ་བྲང་ནི་ཕུ་རང་གི་སྒྲ་མཁར་ཉི་བཟུངས་སུ་མཛད་པ་སོགས་འཁོར་ཚགས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཕུ་རང་གི་གདུང་རྒྱུད་རྫོགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཀ་ཐོག《བཙན་པོའི་གདུང་རབས》སུ་གསལ།

ཕུ་ལི་སི། (ཉེན་རྟོག་པ)འདི་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བདེ་སྲུང་ཉེན་རྟོག་གི་དམག་དཔུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༩༢༡)ལོར་དབྱིན་ཁོངས་བོད་མི་ལེགས་ལྡན་ལ་རེབ་བྱ་བའི་བཀོད་རྫུས་འོག་བཙུགས། དེའི་ནང་ཐོག་མར་ལྷ་སར་བཙའ་སྐོད་ཕ་གླིང་སོགས་ཁ་ཆེའི་གཞོན་ནུ་ལས་མེད་ཅིང་། དཔལ་སྐོད་ཁག་གཅིག་བསྡུས་ཏེ་དམག་ཁྲིམས་དང་། འོས་འགན་བྱེད་སྒོ་ཁག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་མི་དཔོན་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་འགན་དབང་ལག་བསྟར་བྱེད། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་ཤེལ་དཀར་དང་ལྷ་རྩེ་སོགས་ནས་བསྡུས་པའི་དིང་རི་དམག་སྒར་གྱི་ཁོངས་ནས་གསར་སྐོང་བྱས་པ་དང་། ཡང་ས་ཕྱི(༡༩༥༩)ལོར་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་སློག་སྐྱེ་ཆ་དང་དམག་སྒར་གྱིས་ཉེན་རྟོག་བདེ་སྲུང་གི་ལས་འགན་འཁུར་ཞིང་། བཀོད་འདོམས་དབང་ཆ་མདའ་དཔོན་དང་ལྷ་སའི་མི་དཔོན་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ཕུ་གླིང་སྣ་ལ་ཡ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བང་ཀ་ལའི་ལྷོ་ངོས་མ་ལ་ཡའི་ཆུ་ཀླུང་འབབ་སའི་གནས་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། ཕུལླི་ར་སྣ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བའི་རི་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད། བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་གནས་དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར་ངོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདུག

ཕུ་ཤེལ་རྩེ། དྲེས་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། པིར་ཊའི་རྩ་བ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་ལ། པི་ར་ཊའང་དྲེས་མ་ལ་ཚོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །

ཕུ་ས་ལའི་འདབ་མ། ཨུ་སུའི་འདབ་མ་ཡིན་པར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆུང་མཁན་པོས་ཕུ་ས་ལའི་འདབ་མ་ཟར་མའི་འདབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

ཕུཥྐ། ཕུ་ཥྐ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་སྐྱ་ཐེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད》དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་རིས་ཆ་ཚང་བ་སྐུ་འབུམ་ཆེ་མོས་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་བྲང་གི་ཤིང་དཔར་གྲངས་བརྒྱད་པར་གསལ།

ཕུགས། ཕུགས། གཏན་མ་དང་ཡུན་རིང་པོ།

ཕུད་དུ་བཞག་པ། གཅིག་ཕུའམ་ཏང་ཏང་འཇོག་པའི་དོན།

ཕུར་རྒྱལ་བོད། འདི་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་གྲི་གུམ་གྱི་སྲས་བྱ་ཁྲིས་སྙན་པོ་སོ་ངམ་བཏུལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་མཚན་ལ་ཕུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཁོང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་རྣམས་ལ་ཕུར་རྒྱལ་བོད་ཅེས་འབོད་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག

ཕུར་བ། ཕུར་པ། ས་ལ་འཛུགས་བྱེད།

ཕུས་མོ་སྐྱེ་མོང་། ཕུས་མོའི་མེ་ལོང་སྐྱེ་ལྷ་ང་།

ཕེའུ་རས་དམར་ཁྲ། རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་རས་དཀྲུས་མ།

པོ་ཏ་ལ། (རྒྱ་གར་སྐད)བོད་སྐད་ལ་གྲུ་འཛིན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སིནྡྷ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ(དེང་སང་གི་སི་ལི་ལན་ཁའམ་ཤྲི་ལངྐ)ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ན་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་ཟེར་བའི་གནས་དེ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། གནས་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་སྐབས། དེའི་མིང་དེ་ལྷ་སའི་པོ་བྲང་དམར་པོར་བཏགས་པ་རེད། ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་སུ་གཟིགས།

པོ་ཏི་གཅིག འདི་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། ཆེ་བ་ལ་ཤོག་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་དང་། འབྲིང་པར་བཞི་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱ་བརྒལ་ཙམ། ཆུང་བར་སུམ་བརྒྱ་མ་ལོངས་པ་ནས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡན།

པོ་ཏོ་བ། འབྲོམ་གྱི་དངོས་སློབ་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ་ནི་འཕན་ཡུལ་སྨྲས་ཀྱི་བྲག་ཐང(གསུམ་འཕྲེང་ཤར)དུ་ཡབ་སྐྱ་གཞེན་སྲིད་ལ་ཕྱུག་སྐྱེ་སྲིད་ཅེས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་མི་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་མོ་ཡོས(༡༠༢༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། གདུང་གཉོས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་ན་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཐབས་གང་གིས་སེལ་བར་ནུས་སྙམ་པ་དང་། གཞན་བདེ་བ་གཟིགས་ན་ཐུགས་དགའ་ཞིང་འདིའི་བདེ་བ་འདི་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་སོང་ན་སྙམ་པ་ཞིག་ཡོད། ཡབ་ཀྱི་བླ་མཆོད་སྣ་སྒོམ་ཞེས་པས་བསྐུལ་ནས་ཡེར་པ་བ་རྫོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རིན་ཆེན་གསལ་ཞེས་བཏགས། ཁུ་སྟོན་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་ཕྱིན་མཛད། ཡེར་པར་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་གཅིག་གསན། ཐོས་བསམ་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། སྒོམ་པར་བཞེད་ནས་སྣ་སྒོམ་ལ་གྲོས་ཞུས་པར་སྣ་སྒོམ་གྱིས་བྱང་རྭ་སྒྲེང་ན་འབྲོམ་སྟོན་བྱ་བ་བཞུགས་པས་དེ་ལ་མན་ངག་ཞུས་ན་ལེགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྭ་སྒྲེང་དུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ནས་གདམས་ངག་ཞུས། ལོ་བདུན་གྱི་རིང་དུ་འབྲལ་མེད་བཞུགས་ནས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཞུས་པར་འབྲོམ་སྟོན་པས་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས། འབྲོམ་སྟོན་པ་འདས་ཁར་པོ་ཏོ་བར་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྡེ་ལ་གྱིས་ལ་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་གསུངས། དགོན་པ་བ་འདས་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་བསྐྱངས་པར་དགོངས་ཀྱང་ཐི་ལྟས་ཀྱི་རྐྱེན་བྱས་ཆས་དངོས་གང་ཡོད་རྫོར་ཏེ་གཅིག་པུར་གཤེགས། པོ་ཏོ་བ་དང་། སྤྱན་སྔ་བ། ཕུ་ཆུང་བ་གསུམ་ཀླུང་ཤོད་ན་འགོར་སོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྒོམས། སྒྲོ་ལག་དགོན་པ་སོགས་སུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྨྲས་ཀྱི་པོ་ཏོ་དགོན་ན་བཞུགས་དུས་འཕན་ཡུལ་སྟོད་དུ་སྣེ་ཚོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྲོས་པ་མང་པོ་སྨྲས་སུ་བསྡད་བཙུག་ནས་སྟུད་མོ་བཏབ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོར་མི་ཆགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། པོ་ཏོ་བ་ནི་སྡེ་སྣོད་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་པོ་ཏོ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པས་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཞེས་གྲགས། བཀའ་གདམས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་དེ་དུས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། དགུང་གྲངས་དོན་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ(༡༡༠༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། བུ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་བྱུང་། ཁོང་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སློབ་མ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གཙང་ན་རམ་སྣང་གཉིས། གཙང་སྟོད་ན་གྲུ་ཕག་གཉིས། གཉལ་གྱི་གླང་གཉོས་གཉིས། ཡོལ་ན་འབེ་རོག་གཉིས་ཏེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། གླང་ཐང་པ་དང་ཤ་ར་བ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་སློབ་མ་རྣམས་སོ། །སློབ་མ་དག་གིས་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་བསྒྲིགས་ཏེ་འགྲེལ་པ་སྦྱར་བ་ལ་

ཞིའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ཞེས་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》གི་ཤོག་གྲངས༢༡༨ནས༢༢༢བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

པོ་སྟི་ཀར་འབྲི་བ། (གླེགས་བམ་དུ་བྱས་ནས་འབྲི་བ)བོད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་རྣམས་འབྲི་བའི་སྐབས་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་ཡོད། ཤོག་དྲིལ་དུ་བྱས་ནས་འབྲི་བ་སྟེ། སྔར་བོད་དུ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོག་མར་ཤོག་དྲིལ་དུ་བྱས་ནས་འབྲི་བ་ཡིན་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ།

པོར་མགོ་མགོ་ཅན་སྐྱེད་ཅིང་རྒྱགས། གབ་ཚིག འདིའི་གབ་བྱའི་ནང་དོན་ནི་མཆོད་རྟེན་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དཀྱིལ་དུ་བུམ་པའི་ལྟོ་བ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་། སྨད་དུ་བང་རིམ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བུམ་པའི་ལྟོ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གབ་བྱེད་ནི་མགྲིན་པ་རིང་ལ་མགོ་བོ་ཆེ་ཞིང་སྨད་རྒྱགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་ཚིག་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་བྲིས་ཐོག་གབ་ཚིག་འདི་དང་དེའི་འགྲམ་དུ་དྲི་བའི་ལན་མཚོན་བྱེད་དུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རི་མོ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་ཅེས《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ལས་བཤད།

པྲི་པྲི་ལིང་། པི་པི་ལིང་གི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས། དེ་མ་རྙེད་ན་པྲི་པྲི་ལིང་དང་ན་ལེ་ཤམ་དང་གྲུམ་པའི་སྨ་ཀུན་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱོད། དཔྱོད་པ། བློས་ཟབ་ནན་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ།

པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད། (རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད) ༡. མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། ༢. དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ༣. ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ༤ རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ༥. ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ༦. ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ༧. ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ༨. སུམ་ཅུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ།། འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སྡེ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་ནོ། ། 《ཤེས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན》ལས་ཁ་ཅིག་གིས《ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད》ཀྱི་འགྲེལ་པ་མི་འདྲེན་པར《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ》འདྲེན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

པྲ་དུན་རྩེ། གཞིས་ཀ་རྩེ་འབྲོང་པ་རྫོང་པྲ་དུན་ཆུས་སྐྲ་བདུན།

པྲིར་ཡང་འདུ། འདི་ཡང་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་ཆུ་དེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ་སྐམ་ས་རྒྱུས་བཅད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ཆུ་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་སྦྲིར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ་ལས། ཀོ་བ་མཚོ་ལ་བྱིང་འདྲའི་དུས། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། སྐམ་ས་མཐའ་སྐོར་གྱི་ས་རྫོ་རྣམས་འོག་ནས་རིམ་ཟད་ཀྱིས་རྒྱུས་ཁྱེར་ཏེ་གཙང་པོའི་འགྲམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་ཕིབས་རྣམས་མཐོང་ཙམ་དང་། རྒྱང་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྨོན་ལམ་ཙམ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་འགྲམ་དུ་འགྲོ་ས་མེད་པའི་དུས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

པྲེ་ཏ་པུ་རི། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། མངའ་རིས་གུ་གེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་ལ་ཡང་བོད་སྐད་དུ་ཡི་དྭགས་གྲོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གསལ།

དཔག་ཐོག་པ་རིན་རྫོར། འདི་ནི་མངའ་རིས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བ་པོ་ཡིན་པར་ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ནང་གསལ་ཞིང་། དེང་སང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》དེ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་གཞན་ཞིག་ཡོད་མིན་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

དཔག་ཚད། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མཐའ་ཕྲ་རབ་རྡུལ་བདུན་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག །དེ་བཞིན་ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། །ཉི་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་སོར། །ཉི་ཤུ

ཙ་བཞི་ཁྲུ་གང་དེ་བཞི་ལ། །གཞུ་འདོམས་ཞེས་གྲགས་ལྔ་བརྒྱར་རྒྱང་གྲགས་གཅིག །དགོན་པའི་ཚད་དེ་དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པའི་གཞུང》དང《དུས་འཁོར》གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྒྱང་ཐག་རིང་ཐུང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་མཐོ་གྲོས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དཔག་ཚད་ཅི་སྙེད་ནི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག རྡུལ་ཕྲན་བདུན་ལ་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག ལྕགས་རྡུལ་བདུན་ལ་ཆུ་རྡུལ་གཅིག ཆུ་རྡུལ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་(སྦུ་རྩེར་ཆགས་པའི་རྡུལ)་གཅིག རི་བོང་རྡུལ་བདུན་ལ་ལུག་རྡུལ(སྦུ་རྩེར་ཆགས་པའི་རྡུལ)གཅིག ལུག་རྡུལ་བདུན་ལ་གླང་རྡུལ(སྦུ་རྩེར་ཆགས་པའི་རྡུལ)གཅིག གླང་རྡུལ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གཅིག ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་བདུན་ལ་སྲོ་མ་གཅིག སྲོ་མ་བདུན་ལ་ཤིག་གཅིག ཤིག་བདུན་ལ་ནས་འབྲུ་གཅིག ནས་འབྲུ་བདུན་ལ་སོར་མོ་དབུས་མའི་ཚིགས་གཅིག སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་གང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པ། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་ན་མི་གཟུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་ཁྲུ་གང་ལ་སྤྱི་སྐར(公分)ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡོད། ཁྲུ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་སྐར་ཉིས་བརྒྱ་ལ་འདོམ་གང་། འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་སྤྱི་སྐར་ཆིག་འབུམ་ཨམ་སྤྱི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ་སྤྱི་ལེ་གཅིག་དང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཚད་མཉམ་ཞིང་། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་དམ་སྤྱི་ལེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་མཉམ་པ་དེ་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཅེས་འབོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༦༢༢ནང་དཔག་ཚད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་ཡིག་གི་མཇུག་ཏུ་དཔག་ཚད་གཅིག་ནི་ཧྲི་ལི་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་གི་ཚད་དང་མཉམ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་བྱས་ན་ཧྲི་ལི་གཉིས་ལ་སྤྱི་ལེ་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། ཧྲི་ལི་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་ལ་སྤྱི་ལེ་བཅུ་གསུམ་སྟེ་སྤྱི་ཁྲི་ཚིག་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ཡོད། དེ་རིགས་པས་གཞལ་ན་སྤྱི་ཁྲི་ཚིག་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་སྤྱི་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་དང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཚད་མཉམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལེ་གཅིག་དང་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་ཧྲི་ལེར་ཕབ་ན་སྤྱི་ལེའི་ལྷབ་གཅིག་སྟེ་ཧྲི་ལི་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཧྲི་ཁྲིར་བརྩིས་ན་སྤྱི་ཁྲིའི་གྲངས་གོང་གསལ་གྱི་ལྷབ་གསུམ་སྟེ་ཧྲི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་གོང་དུ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་གོ་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དེ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཆེན་པོར་སོང་ཡོད།

དཔག་ཚད་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཡོཛན།

དཔག་ཚད་མདའ་རྒྱང་གང་། མཐའ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་། ཐད་ཀའི་རིང་ཚད་མདའ་རྒྱང་གང་གི་ཚད་ཅེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོའི་ཕྱི་ནས་གཡོགས་པའི་ས་ཕུང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་རིང་ཚད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེང་སང་གི་མཐོང་ཚོད་ལ་དེ་འདྲ་མི་འདུག

དཔག་བསམ་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྟོད་ཀྱི་གངས་རི་ནས་བྱང་དུ་ཕྱིན་པའི་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤིང་དཔག་བསམ་སྡོང་པོ་ཟེར་བ་སྡོང་པོ་མི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡལ་འདབ་ལྷ་ཡུལ་ལ་སླེབས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

དཔང་བརྒྱད། ཀྱོད་ཡ་ཕན་ཚུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བདེན་དཔང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད།

དཔང་པོ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་གསུམ། བདེན་རྫུན་ཤན་མི་འབྱེད་པ། རྒྱལ་ཁ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤན་འབྱེད་པ། རྩོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་ཤན་འབྱེད་པའོ། །

དཔང་པོ་གསུམ། ཤན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོ། རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ། ཆར་གཅོད་པའི་དཔང་པོའོ། །

དཔང་བཙུགས་དམ་བཟར། མནའ་བསྐྱལ་སྐབས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷ་དང་སྲུང་མ་སོགས་དཔང་དུ་བཞག་ནས་ཁས་

ཞེན་དམ་བཅའ་བྱས་པ།

དཔང་ལག ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་མཁན།

དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༢༧༦)ལོར་ལ་སྟོད་ལྷོ་སྤྱང་ལུང་གི་འོ་འབྲུ་གྲམ་དུ་སྐུ་བལྟམས། ཡུམ་སྤྱི་མོར་གཤེགས་ནས་ལུག་གི་འོ་མས་གསོས་པས་ལུ་གུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་སྤྱང་གླིང་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་ནོད། མཚན་བློ་གྲོས་བརྟན་པར་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གསེར་ཁང་པ་དང་མེ་སྟོན་འདུལ་འཛིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་གཉིས་ལས་མདོ་རྩ་རྫོགས་པར་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནས་བཅུ་དགུ་བར་རྟག་བདེ་སེང་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕར་ཚད་མདོན་གསུམ་དང་། དབུ་མ། ཁྱད་པར་དུ་དུས་འཁོར་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་རྟག་བདེ་བ་གཤེགས་ནས་མང་མཁར་ཁྲ་ཚང་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་ལོ་མཆོག་ལས་དུས་འཁོར་སྔོན་ལུགས། ཀ་ལཱ་པ་དང་ཙནྡྲ་པ། སྙན་ངག མེ་ལོང་སོགས་གསན། རྟག་བདེ་ཏི་ཕུག་གི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་དང་། ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་གཞི་ཐོག་པ། འཇམ་སྐྱབ། རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྟེན། དུས་འཁོར་ལུགས་བརྟག་གཉིས། རྣམ་འགྲེལ། རིག་གཏེར་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གསེར་ཁང་པ་དང་མེ་སྟོན་འདུལ་འཛིན་པ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཤ་ཙ་ར་བྱུང་ཚད་ལས་ཕྲལ་སྐད་བསླབས། འཇམ་དབྱངས་གཞི་ཐོག་པ་དང་པཎྜི་ཏའི་དབང་གི་ལོ་ཙཱ་མཛད་པས་ལོ་ཙཱ་བར་གྲགས། ཉེར་གཅིག་པ་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲ་སྙན་ངག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བལ་ཡུལ་ལ་ཁྲིན་ལན་བདུན་ཕེབས། བལ་པོ་པཎྜི་ཏ་ཕལ་ཆེ་བས་མན་སྙེ་དང་དགོངས་རྒྱན་སོགས་ཞུས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་གུང་ཐང་གནས་པོ་ཆེར་ཆོས་གཞི་བཙུགས་ཏེ་གུང་ཐང་པ་བདེ་བློ་སོགས་སློབ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་དབྱར་དུས་འཁོར། དགུན་ཕར་ཚད་མདོན་གསུམ་གྱི་དུས་ཆོས་གསུངས། སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་དང་ཧོར་ཡུལ་ཚུན་ཁྱབ། ཡ་ཚེ་དང་ཧོར་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལ་བར་ཆད་དུ་གཟིགས་ནས། སྤྲིངས་ཡིག་གོང་འོག་ཅན་གྱིས་ཡ་ཚེ་བསློག ཅད་ཕུ་དགོན་གསར་ལ་སེང་གེ་གླིང་དུ་བཏགས་ཏེ་དེར་བཞུགས་པས་ཧོར་བཟློག སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་གཡོ་བ་རིང་དུ་སྤངས། སྐབས་དེར་ས་སྐྱར་ཕྱིན་ནས་ལོ་མཆོག་པ་ལ་མངའ་བའི་བཀའ་ལུང་མཐའ་དག་ཞུས་པ་གང་ཕྱིའི་ཚུལ་དུ་གསན་བཞིན་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞུ་འབུལ་བཞིན་བོ་དོང་ཨེའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། གུད་ཐང་བདེ་བློ་སོགས་སློབ་བུ་མང་དུ་ཐོན། རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲས་དཔོན་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་ཡིན། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་ས། བསམ་ཡས གུང་ཐང་། སྣུག་ལུང་། ར་སྒྲེང་། གསང་ཕུའུ་ཐོག་རྣམས་སུ་དུས་འཁོར། དགོངས་རྒྱན། ཕར་ཚད་མདོན་གསུམ། དབུ་མ་རྒྱན། སྒྲ་སྙན་ངག ཟབ་མོའི་མདོ་ལྷ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པས་དབུས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕལ་མོ་ཆེས་གསན། སྟར་ཐང་དུ་མཆིམས་བློ་བཟང་པ་སོགས་ལ་དགོངས་རྒྱན་སྙན་ངག་གནང་། མཁས་པའི་བདག་ཉིད་བུ་དོན། རྒྱལ་སྲས་པ། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། གུང་ཐང་བདེ་བློ། མ་ཏི་པཎ་ཆེན། ཀུན་སྤངས་ཆོས་གྲགས་དཔལ། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། ནེ་རིང་པ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་ཅན་སོགས་ཀྱིས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་བཏུད། མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་དམ་ལས་མི་གཡེལ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་མཆོན་ན། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་བསྒྱུར་བའི་འཕྲོ་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྒྱུར། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《དཔལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་སྦྱར་མི་གཡོ་བའི་

སྙིང་པོ་སྣང་བ》ཞེས་བྱ་བ། 《རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་བརྗེད་བྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་འགེངས་པ》ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གནས་བརྟན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ། 《དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པཎྜི་ཏ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དབང་པོས་མཛད་པ》སོགས་དང་། 《ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ》རྒྱལ་དབང་བློས་མཛད་པ་དང་། སི་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པ《ཙནྡྲ་པའི་ཡི་གེའི་མདོ》 《ཏིང་མཐའི་བྱ་བ》 སློབ་དཔོན་གཙང་ཁ་ཤས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མདོར་བསྟན་སོགས་གཞི་འགྱུར་དང་ཞུ་ཆེན་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། 《དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བསྡུད་འགྲེལ་ཀ་ལཱ་པ》སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་ཚིགས་གསུམ་གསལ་བ》སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བཀའ་རྩོམ་མཛད་ཅིང་། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༣༤༢)ལོར་པོ་དོང་ཨེར་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས།

དཔའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དགྲ་སྡེ་འཇོམས་པ་དང་རང་སྡེ་བསྲུང་བ་ལ་དཔའ་བའི་རྟགས་མཚན་དུ་སྟག་གི་སློག་པ་སྟེ་སྟག་པགས་ཀྱི་སྟོད་གོས་གྱོན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་དཔའ་བོ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་སྟག་གི་སློག་པ་དང་སྟག་གདན་གསོལ་རས་སུ་གནང་བ་དང་། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་སོགས་སྟག་པགས་དཀར་པོའི་སྟོད་གོས་ཕུ་དུང་མེད་པ་ཁན་སྦྲར་ལྷ་བུ་རེ་བཞེས་སྲོལ་ཡོད་པ《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང》གཉིས་སུ་གསལ།

དཔའ་སྡེ་གསུམ། སྟོད་ཀྱི་དཔའ་སྡེ། བར་གྱི་དཔའ་སྡེ། སྨད་ཀྱི་དཔའ་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡིན། སྟོད་ཀྱི་དཔའ་སྡེ་ནི། འབྲོ་དང་། ཁྱུང་། མགར། སྣུབས། གཉན་བཅས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ལྔས་གྲུ་གུ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་བཏུལ་བ་དང་། བར་གྱི་དཔའ་སྡེ་ནི། སྦས་རྒྱ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་གནས་པ་དེས་ལྗང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་བཏུལ་བ་དང་། སྨད་ཀྱི་དཔའ་སྡེ་ནི་མཐོང་ཁྱབ་སྲིད་སྡེ་དགུ་དང་འ་ཞ་སྟོང་སྡེ་དྲུག་གིས་རྒྱ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་བཏུལ་བ་བཅས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དཔའ་སྡེ་གསུམ་ཟེར།

དཔའ་ན་ལྔ། ༡. དགྲ་མགོ་གནོན་པ་དཔའ་བོའི་དགེ། ༢. སྲིད་ཀྱི་མདུན་ས་ཟིན་པ་མཛངས་པའི་དགེ། ༣. ཤགས་ཐེབས་པ་སྨྲས་པའི་དགེ། ༤. ཕོ་ཁོག་ཆེ་བ་དྲག་པོའི་དགེ། ༥. གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ་བསགས་པའི་དགེ་བཅས་ཡིན།

དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི། གསང་སྔགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ན་དཔའ་བོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ཡི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་སྟོབས་པོ་སོགས་སྐུ་ཡི་དཔའ་བོ་བརྒྱད། འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་གསུང་གི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་སྒྲ་གྲུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གསུང་གི་དཔའ་བོ་བརྒྱད། པུ་ལི་ར་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་བརྒྱད་བཅས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད།

དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་བྱི(༡༥༠༤)ལོར་གཉགས་ཀྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡབ་བླ་མ་དར་དང་། ཡུམ་ལམ་རྙེད་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སླེ་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པར་དགེ་བསྙེན་ཆ་ལུང་པས་དཔའ་བོ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཆོས་དབང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་ལྷོ་བྲག་གྲོ་བོ་དགོན་པའི་གདན་སར་སྤྱན་དྲངས། བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་སོགས་ལ་སྦྱང་བརྩོན་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཤར་དྭགས་པོ་པཎྜི་ཏ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་མང་པོ་དང་། དབུས་སྐྱོན་ཏེ༔ཙ

ཀ་ཀུན་དཀའ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་གསན། དེ་རྗེས་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ་ཀོང་པོར་ཕེབས་སྐབས་ཐིང་པོ་འབུམ་པ་སྐད་དུ་གཏམ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་། མཚན་ལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གསན་སྦྱོང་མང་ཆེ་བ་བླ་མ་འདིའི་དྲུང་དུ་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་དང་རིག་གནས་སྐྱི་ལ་གསན་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་བས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རབ་ཏུ་འཕར། གསུང་རྩོམ་ལ《སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན》དང་། 《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》 《ཕག་མོའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ》 《གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་བཤད》 《སྨན་དཔྱད་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ》 《རྡོ་ཞུན་གསལ་སྒྲོན》 《རྩིས་གཞུང་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་མང་དུ་མཆིས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནི་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༥༤༥)ལོར་བརྩམ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རིང་ཡོངས་སུ་ཆ་ཚང་བར་མཛད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་དང་མཚུངས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་ཡིག་ཁུངས་བཙན་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་བཅས་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྟག(༡༥༦༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

དཔའ་བོའི་རྒྱན། དཔའ་བོའི་མཚོན་རྟགས་གྲུང(གཟིག་འདྲ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་གི་མིང)དང་སྟག་པགས་ཀྱི་གདན་ཐོབ་པོ། །

དཔའ་བོའི་ཆས་བརྒྱད། འཇིགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་ཏེ། ཐོད་སྐམ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན། ཐོད་རློན་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ལོ། །

བགོ་བའི་གོས་གསུམ་ནི་སྐུ་སྟོད་ན་གླང་ཆེན་གྱི་ཀོ་རློན་སྟོད་གཡོགས། སྐུ་སྨེད་ན་ཞིང་ལྤགས་ཀྱི་གཡང་གཞི། སྐུ་སྨད་ན་སྟག་ལྤགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས། བྱུག་པའི་རྫས་གསུམ་ནི་ཞག་གི་ཟོར་རིས་དང་། སྨིན་ཐྲག་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ། དཔལ་བ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་རྣམས་སོ། །

དཔའ་བོའི་སྟག་སློག སྟག་པགས་ལས་བཟོས་པའི་སྟོད་གོས་ཕུ་ཐུང་མེད་པ་དེང་སྐབས་ཁྱན་སྒྱུར་ཟེར་བ་དེ་དང་བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་། རལ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ན་བཟའ་བེར་གྱི་འོག་ཏུ་སྟག་པགས་དཀར་པོའི་སྟོད་གོས་བཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་དཔའ་བོ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་སྟག་གི་སློག་པ་གནང་སྲོལ་ཡོད།

དཔའ་མཚན་དྲུག དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་མཚོན་རྟགས་སུ་སྟག་སྟོད་དང་སྟག་སྨད་གཉིས། ཟར་ཆེན་དང་ཟར་ཆུང་གཉིས། གོང་རས་དང་སྟག་སློག་གཉིས་བཅས་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསལ།

དཔའ་མཛངས་དེས་གསུམ། བློ་ཁོག་ཅན་དང་། དྲང་བ། གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་པ་སྟེ་གསུམ།

དཔའ་ཞིང་བསྲན་རྩུགས་པ། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་སྒྲུབ་པར་བློ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དཀའ་སྤྱད་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་ཐུབ་པ།

དཔའ་ཟླ། དམག་དཔོན་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་དཔུང་རོགས་དང་། དམག་ཏུའི་རྗེས་འདེད་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

དཔའ་རིས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རབ་གསལ། དཔའ་རིས་བློ་བཟང་རབ་གསལ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༨༤༠)ལོར་དཔའ་རིས་ཡུལ་གྱི་འབྲོག་པའི་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆེས་ཕྲ་བའི་དུས་སུ་ཧག་ཙང་ཡར་ལུང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཚོགས་ཞུགས་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དགོན་པའི་འདོན་ཆ་སོགས་མྱུར་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙུ་ཕྲག་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ······
ཕྱོགས་བཀའ་ཡོད་ལྷ། སྔགས་ཕྱོགས་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི··
ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང··
ལུགས་ལ་ཐུགས་གཉེར་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གོ··
འཕང་བརྙེས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི·····
སྨུན་འབྲས་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གདན་ས······
མཆོག་གི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར།
དམིགས་བསལ་གྱིས་རྗོ་རམས་པ་འཕར་མའི་མཚན་རྟགས་
བཞེས། གདན་ས་མཆོག་གི་རྩོད་རྒྱུགས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའི··
མཚན་སྙན་ཐོབ། དགུང་ལོ་ང་ལྔར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང·····
བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཧྲ(༡༨༦༩)ལོར་ཀུན་ལྡེ་དང་དཔའ་རིས།
མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་། རོང་པོ་དགོན་ཆེན།
ཨ་རིག་དགོན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་དུ་མར་ཕེབས་
ནས་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་སྐོར་མཛད། འཇུ་མི་ཕམ་གྱི་
དགག་ལན་ལ་དགག་ལན་བརྩམས་གནང་བ་སོགས་འཆད་
རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བས་མཁས་པའི་གྲགས···
སྙན་ས་སྟེང་དུ་ཁྱབ། མེ་ཧྲ(༡༦༠༤)ལོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་
ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཉིད་ལས་མདོ་སྔགས་རིག··
གནས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། ཕྱིས་ཡབ་སྲས་གཉིས
མཉམ་དུ་པེ་ཅིན་དང་། རི་བོ་རྩེ་ལྔ། སོག་ཡུལ་ལ་སོགས་
པར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ནམ
མཁའི་སྐར་ཚོགས་ཇི་བཞིན་བསྐྱངས་པར་མཛད། ལྕགས
ཕྱི(༡༦༡༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
སླར་ཡང་ཕྱི་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་
ཕྱེས། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི····
ལམ་བཟང་ལ་ཉེ་བར་འགོད་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་སྐུའི་
བཀོད་པ་རེ་ཞིག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

དཔལ་ཁང་ཆོས་མཛོད། དཔལ་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཞུ་བ···
འདི་ནི་གཙང་གི་བཞད་ཤར་ཕྱོགས་དཔལ་ཁང་ཞེས་པའི···
ཁྲིམ་དུ་འཁྲུངས། གཙྪ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་དུས་མཉམ་
དུ(༡༥༠༧ནས༡༥༥༩)བྱུང་། མཚན་དངོས་ངག་དབང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དབྱངས་ཅན་སྙེམས་པའི་སྡེར་འབོད། དག་
ཡིག་ངག་སྒྲོན་རྩོམ་པ་པོ་ཡིན། འབྲུངས་འདས་དང་མཛད་
རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

དཔལ་ཁྲུད། མངའ་རིས་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

དཔལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ། (རྒྱལ་རྩེ་དཔལ······
འཁོར་ཆོས་སྡེ)དགོན་པ་དེ་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ཁོངས་རྒྱལ་རྩེ་
གྲོང་ནང་དུ་གནས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ······
(༡༩༡༣)ལོར་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང···
འཕགས་པས་ཐོག་མར་ཞང་སྟོད་ལྷུང་ར་དགོན་པ་བཏབ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ·······
ལེགས་དཔལ་བཟང་སློབ་དཔོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རང···
ཉིད་ཀྱི་ཡབ་ནང་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་ཀྱི་དགོངས······
རྫོགས་སུ་དམིགས་ནས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་གྲྭ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་བཙུགས་
ཤིང་། དེའི་མཆོད་རྒྱུན་དུ་དམིགས་པའི་མཆོད་གཞིས་སོན་
འབྲུ་ཁལ་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་དང་བྲེ་བཞི་ཙམ་འགྲོ་
བ་ཐེབས་སུ་སྦྱར། དེ་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་སོང་བ་རབ་བྱུང་གོང་
གསལ་གྱི་ས་ཕྱི(༡༩༡༨)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཉིས
ལ་ད་ལྟའི་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་དགོན་པ་འདི་གསར་དུ··
བཏབ་ནས་སྔར་ཡོད་ལྷུང་ར་དགོན་པའི་ཆོས་གཞིས་དགེ···
འདུན་དང་བཅས་པ་འདིར་སྤོས་ཤིང་། དགོན་པ་འདིར··
གྲྭ་ཚང་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ནི། དགེ་ལུགས་གྲྭ་ཚང་བདུན།
ས་ལུགས་གྲྭ་ཚང་བཞི། ཞ་ལུའི་གྲྭ་ཚང་གཅིག དུས·····
འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཞི། ས་སྐྱ་དགེ་ལུགས་ཐུན་མོང་གི་གྲྭ་ཚང་
གསེར་ཁང་འོག་པ་བཅས་ཡིན། དགོན་པ་འདིར་གྲགས་ཆེ་
བ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། སྐུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཀྲ་
ཤིས་སྒོ་མང་། བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་རྒྱལ་རྩེ་ཐེམ······
སྤྱངས་མ་བཅས་ཡིན། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ནི། དཔལ་ཆོས····
དགོན་པ་འདེབས་པའི་ཕྱི་ལོ་ས་ཕག(༡༩༡༦)ལོའི་ལོ······
མཇུག་ཏུ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ཕྱི་ལ་འབུར་ཆེན······
བཅུ་གཉིས། མདའ་ཡབ་ལན་ཀན་དང་བཅས་པ། གཙུག

ལག་ཁང་གི་གཙང་ཁང་དབུས་མར་ཀ་ཆེན་བརྒྱད། མདུན་གྱི་ཁྱམས་ལ་ཀ་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། སྒོ་འབུར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གཉིས་སོ་སོར་ཀ་བ་དྲུག་རེ་བཅས་ཁྲིན་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའི་རྒྱ་ཁྲིན་ཡོད་ཅིང་། གཙང་ཁང་ཆེན་མོའི་དབུས་སུ་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གསེར་སྐུ་ཟངས་ཁལ་ཆིག་སྟོང་ལ་གསེར་སྲང་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་ཐམ་པ་འགྲོ་བའི་གསེར་ཆུས་བྱུགས་པ་ཁྲི་དྲུག་འགྲོགས་དང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཟོ་དཔོན་མོ་ཆེ་སྐྱབས་པས་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་རེ་ལ་ཟངས་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་། གསེར་སྲང་སུམ་བརྒྱའི་གསེར་ཆུས་བྱུགས་པ། བལ་པོའི་ལྷ་བཟོ་ཛའི་ཏེ་ཙ་སོགས་ཀྱིས་བཞེངས་པ། རྟེན་གཙོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གཡས་ངོས་སུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་དང་། གཡོན་དུ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་གྱལ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། གཡོན་གྱལ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དབྱངས་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་བཅས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་གི་ལྡེམ་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ། བར་སྟོངས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་ཡོད་པ། སྒོ་འབུར་ནུབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནི། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༤༢)ལོར་བཞེངས་ཤིང་། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་རྣམས་འབུར་སྐུ་དང་། དེ་མིན་གྱི་མགྲོན་ཐབས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་རྣམས་ལྡེབས་བྲིས་སུ་བྲིས་ཡོད། སྒོ་འབུར་ཤར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ནི། གོང་གསལ་གྱི་ཕྱི་ལོ་དེར་བཞེངས་ཤིང་། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་འབུར་སྐུ། འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བླ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་དང་། གཞན་ཡང་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་སོགས་བླ་བརྒྱུད་རགས་རིམ་གྱི་འབུར་སྐུ། ལྡེབས་བྲིས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སོགས་ལྷ་སྐུ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ཡོད། གཞན་ཡང་འདུ་ཁང་དང་། ཁྱམས་གཡས་གཡོན། སྟེང་གི་སེང་གཡབ་སོགས་ལ་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་ཞིང་བཀོད་དང་ལོགས་བྲིས་རྣམས་ཡོད།

རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༤༥)ལོར་གཙང་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེང་གི་གཞལ་ཡས་ཆེན་མོའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་གཡས་ཕྱོགས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཕ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་བདུན་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བླ་མེད་མ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་བདུན་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་དེ་དག་གི་སྟེང་དང་འོག་གི་བར་སྟོང་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུང་བ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་བཅས་ཁྲིན་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་པའི་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཡོད། གཞལ་ཡས་ཆེན་མོའི་གཡས་ངོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལྷ་ཁང་ནང་། ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རགས་རིམ་གྱི་འབུར་སྐུ་དང་། དཀྱིལ་དུ་བདེ་མཆོག་གི་ཀློས་བསླང་། ལོགས་བྲིས་སུ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ས་སྐྱའི་གདུང་རབས། ལྷོ་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་ལ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་དང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་མཉམ་དུ་བཞུགས་པ། བྱང་ངོས་ཀྱི་འོག་བྲིས་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་བཏུལ་བ་སོགས་ལྡེབས་བྲིས་མང་པོ་ཡོད། གཞལ་ཡས་ཆེན་མོའི་ཤར་ངོས་གནས་བརྟན་ལྷ་ཁང་ནང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་བྲག་རི་མ། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་གཙོ་འཁོར་ལྔ། སྒྲོལ་མ་འཇིགས་བརྒྱད་སོགས་ལྡེབས་བྲིས་མང་པོ་དང་། བར་ཁྱམས་ཀྱི་བསྐོར་ལམ་དུ་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ། མདུན་ངོས་ཀྱི་ཁྱམས་སུ་མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་སོགས་ལྡེབས་བྲིས་མང་པོ་ཡོད། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྐུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་ནི། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ལུག(༡༧༤༧)ལོར

བཞེངས། མཆོད་རྟེན་དེ་ནི་ཕྱི་ཡི་བཟོ་དབྱིབས་བདེ······གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་སྐུ་ཁྲིས་འབུར་བསྐོམས་པའི་གྲངས་འབུམ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ། མཐོ་ཚད་མཆོད་རྟེན་གྱི་ས་འཛིན་ནས་ཏོག་གི་བར་ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་དུ་བརྩིས་པའི་ཁྲུ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་སྟེ་སྤྱིས་བུ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུ་འདོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ཧ་ཡོད་པ་དེར་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ཐོག་ཚད་ལྟར་བྱས་ན་ཐོག་སོ་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཁྱོན་ནི་བང་རིམ་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཁྲུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད······(འདོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན)རེ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན······བསྡོམས་ན་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སྟེ་གཞུ་འདོམ······བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། བང་རིམ་བཞི་ལ་ཕྱོགས་བཞིར······ལྷ་ཁང་ལྔ་རེ་དང་། བུམ་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ལྷ་ཁང་བཞི། བྲེ་ཡི་ཕྱོགས་བཞིར་ལྷ་ཁང་རེ་རེ། ཆོས་འཁོར་སྟོད་སྨད······གཉིས་ལ་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་བཅས་ཁྱོན་ལྷ་ཁང་དགུ་བཅུ་ཙམ······ཡོད་པ། ལྷ་ཁང་ཚང་མར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད······པའི་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་འབུར་སྐུ་དང་། བྲིས་སྐུ། དཀྱིལ་འཁོར། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སོགས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཁེངས་ཤིང་། ལྷ་ཁང་སྟེང་སྨད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེང······འགྲོའི་རྗེ་སྐས་རྒྱ་མའི་འཁྱོག་འགྲོས་ལྟར་རིམ་པར་བརྩིགས་པས་འགྲོ་ལམ་བདེ་བ་དང་། བང་རིམ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་བད་ཆུང་། བད་ཆེན། ཕུ་ཤུ། ཡན་ཀན་བཅས་བརྩིགས་མར་བཀོད་པས་མིག་ལམ་ལ་མཛེས་ཤིང་ཆར་ཆུའི་གནོད་པ་སྐྱོབ་ནུས་པ་སོགས་བཟོ་བཀོད་ངོ་མཚར་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་རྒྱལ་རྩེ་ཐེམ་སྤངས་མ་ནི་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་རབ་བྱུང······བདུན་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༦༣༡)ལོར་ཐོག་མར་བཞེངས······པའི་བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག······ཡོད་པ་དེང་སང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྒྲུབ་ཁང་གི་གཙང་ཁང······གཡོན་མའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང······བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་མ་བཞེངས་གོང་དུ་སྐུ་ཆོས་ཆ་ཚང་གཅིག་ཀྱང་བཞེངས་པ་དང་། གསེར་ཆོས་བཀའ་འགྱུར······བཞེངས་ཚར་རྗེས་བསྟན་འགྱུར་སྐུ་ཆོས་དབུ་མེད་བྲིས་མ······ཚར་གཅིག་ལ་པོད་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྒྲུབ་ཁང་གི་གཙང་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་མུས་རེད། མདོར་ན་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་དགོན་པ་འདི་ཡི······ནང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རྟེན་གསུམ་དང་། ལྷེབས་བྲིས······སོགས་ཧ་ཅང་མང་ཞིང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུང་ཝུའི་ཁྲི་ལོ༢༣པ(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ་སྤྱི་ལོ······(༡༣༨༠)ལོ་ནས་བཟུང་ད་བར་ལོ་ངོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ······གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས······རྒྱལ་སྲིད་སྲི་ཞུབ་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན་དུ······གཏོགས་པ་དང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཚང་ཁག་རྣམས་གཏོར་བཤིག་སོང་ཡང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། དེར་ཡོད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྐུ་འབུམ་མཆོད······རྟེན་བཅས་ད་ལྟ་ཡང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་ཉམས་ཆག་མ་བྱུང······བར་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཕྲན་བུ་ཉམས་ཆག་བྱུང་རིགས་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གྲོན་དངུལ་གཏང་སྟེ་ཉམས་གསོ་བྱེད་མུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཆིས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི······ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར《མྱང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་སྒོ》ཤོག་གྲངས༦༥ནས༨༦བར་དང་། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི······རྣམ་ཐར་ཁ་བྱང་དུ《རྟག་བརྟན་དད་པའི་ལོ་ཏོག་རྒྱལ་བྱེད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས》ཞེས་མ་ལ་ཤོག······གྲངས༢༦༡ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

དཔལ་འཁོར་བཙན། ཡབ་གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུངས་དང་ཡུམ་ཅོག་རོ་བཟའ་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་ཤིང་ཐུ(༨༢༥)ལོར་ཡར་ལུང་འཕང་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཞེས་དང་། བོད་ཆུ་སྐྱར(༤༨༣མམ༨༥༣བཞེད་ཚུལ་མི་གཅིག)ལོར······འཁྲུངས་སོགས་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཆིས། འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་འོད་སྲུངས······གཤེགས་པས་གཙང་གི་གྲོམ་པ་ལྷ་རྩེར་གཤེགས་རྫོང་ཆོས···

འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་ལ་འཁོད། སློན་པོ་འབྲོ་ཚུག་སྒྲ་ལྷ་སྣང་དང་། ཅང་འ་ཕོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཡབ་མེས་ཀྱི་བང་སོ་ལ་ཞིགས་ཚགས་བྱས་ནས་ཆུ་ཁྲུང་ཤུར་ཁ་བཙུགས། དེ་ནས་སྒྲོལ་ཕུའི་སྨན་ལུང་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱད་བཞེངས། གསུང་རབ་དང་བྲིས་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བྱས། མེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དམད་ཅིང་། ཆོས་ལ་གུས་པ་ཞིག་བྱུང་། འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་ཐེབས་སྐབས་བོད་དུ་རབ་བྱུང་སོགས་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། སློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འགོ་ཚུགས་པས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་དབུ་བརྙེས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གཙང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གྲོམ་པ་ལྷ་རྩེའི་བྲག་ལ་ཕོ་བྲང་མཛད་ནས་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་གྲོམ་པ་ལྷ་རྩེར་སྟག་རྩེ་སྟགས་ཀྱིས་བཀྲོངས། དེ་ཡང་། མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་སྟག་རྩེ་སྟགས་ཀྱིས་བཀྲོངས། རྒྱུ་མཚན་སྟགས་ཕྱིད་གཙང་དུ་བཤུགས་པར་བྱས་པ་དང་། གཙང་གི་འབྲི་ཕྱིད་མར་ཡར་ལུང་དུ་དབབ་པར་བྱས་པས་སོ་ཞེས《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ། དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱིས་བཙུན་མོ་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་ཆུན་མ་མཆིམས་བཟའ་བཙུན་ནེ་ལ་གཅེན་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་དང་། ཆེན་མ་སྣ་ནམ་བཟའ་ལེགས་བཙུན་ལ་གཅུང་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གཉིས་འཁྲུངས་སོ། །

དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱད། ༡. གཟི་བརྗིད་འབར་བ་རྒྱ་སྲིན་བརྗིད་པའི་ཆས། ༢. ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་ཉི་ཟླའི་ཆས། ༣. གདུག་པ་ཅན་བསྲེག་ཡེ་ཤེས་མེའི་ཆས། ༤. སྐྱེ་ཤི་རྩད་གཅོད་མཆེ་བ་ཟླ་ཚེས་ཆས། ༥. ཁྲབ་མཛད་རེ་བསྐོར་རྡོ་རྗེའི་གཤེགས་པའི་ཆས། ༦. མངའ་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་རྡོ་རྗེ་སྨག་པའི་ཆས། ༧. སངས་རྒྱས་སར་བགྲོད་དབང་གི་བསེ་ཁྲབ་ཆས། ༨. གནོད་གདུག་བརླག་བྱེད་རྒྱ་བྱིའུ་ལྷུགས་ཀྱི་ཆས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ༡. དབུ་སྐྲ་གྱེན་བརྫེས་འཁོར་བ་རྩ་བརླག་ཆས། ༢. རྡོ་རྗེ་ཁྲུང་གསེག་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆས། ༣. མཐིང་ནག་ཅོད་པན་དཔའ་རྟགས་ཟིལ་གནོན་ཆས། ༤. སྐྱི་གཙུག་རྡོ་རྗེ་ལྷག་པ་རིག་པའི་ཆས། ༥. དབང་གི་བསེ་ཁྲབ་གཟི་འབར་བསྒྲོད་པའི་ཆས། ༦. གཉིས་མེད་སྦྱོར་བ་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་ཆས། ༧. གནོད་གདུག་བརླག་བྱེད་རྒྱ་བྱིའུ་ལྷུགས་ཀྱི་ཆས། ༨. ཉོན་མོངས་ཅན་བསྲེག་རྡོ་རྗེ་མེ་ཡི་ཆས། དེ་རྣམས་དཔལ་གྱི་སྐུ་ལ་ཡེ་ནས་རྫོགས།

དཔལ་གྱི་ཆས་བཅུ། རྒྱ་བྱིའུ་ཆེན་པོ་ལྷུགས་ཀྱི་ཆས་དང་། བསེ་ཁྲབ་དབང་གི་ཆས། གཅན་གཟན་གཟིག་གི་ཆས། སྦྲུལ་སྐྱ་རྡོ་རྗེའི་ཆས། གདུག་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཆས། དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཆས། གཟི་མདངས་ཞིང་ལྤགས་ཀྱི་ཆས། དམར་གསལ་ཁྲག་གི་ཆས། རྩལ་ཆེན་སེང་གེའི་ཆས། གཏུམ་པ་དོམ་གྱི་ཆས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲམ་སློག་ལྟར་ན་དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱད་ལྟར་ན། དཔལ་གྱི་ཆས་བཅུའོ། །

དཔལ་གྱི་དེའུའི་གྲོང་ཁྱེར། (ཡར་འབྲོག་དཔལ་དེའི་གྲོང་ཚོ) དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁོངས་སྣ་དཀར་རྩེ་རྫོང་དཔལ་དེའི་ཆུས་ཡོད་ས།

དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ། ནུབ་ཏུ་སྤྱན་མི་བཟང་། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སོ། །

དཔལ་མགོན་བདུན་བཅུ་རྩ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྲུང་མ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྟེ། ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། གཟའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་།《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་གསལ་འདུག་པ་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་ཤིང་། གོང་གསལ་དེ་དག་སོ་སོའི་གྲངས་འདྲེན་ནི《གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་གྲངས་འདྲེན》ཞེས་པ་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

དཔལ་ན་ལོ། (ན་ལོ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ) གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཞིང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད། འབྲུངས་ཡུལ་ཁམས་ལྡན་མ་ནས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་རྗེ་ནང་ཧྲ་ར་ནྲ་ཐབས་མཛད་པའི《འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན(༨)པའི་ཤོག་གྲངས༡༢པར་གསལ།

དཔལ་ཆེན་ན་ལོ། གོང་དུ་དཔལ་ན་ལོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དཔལ་ཆེན་རྒྱ་བོ་རི། (ལྷགས་ཟམ་རྒྱ་བོ་རི) ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སྐྱེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཧ་ལམ་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་སར(སྐྱེ་ཁ་གོང་དཀར་རྫོང་ཁོངས) ཡོད་པའི་རི་ཆུང་དུ་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་གནས་འདིར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློམ་ཆེན་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་རིང་སྐུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མཚན་སྙན་ཅན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའམ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་གནས་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ལྷགས་ཟམ་ཞིག་ཀྱང་འཛུགས་པར་མཛད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་འདིར་ལྷགས་ཟམ་རྒྱ་བོ་རི་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན།

དཔལ་ཆེན་འོད་པོ། (དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་ཆེ) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༡༥༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༢༠༣)ལོ་བར། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་སྲས་ཆུང་ཤོས་ཡིན། ཡབ་དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་ལ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་ཤིང་ལྷག་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་སྨན་པ་མཛད། 《གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་ཆུང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ང་བཞི་པར་སྐུ་གཤེགས།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། འདི་ལ་སྐབས་རེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བའི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་དང་། སྐབས་འགར《དུས་འཁོར་གྱི་རྩ་རྒྱུད》དང་འགྲེལ་པ་སོགས་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་དར་ཞིང་། དེ་ནས་བོད་དུ་དར་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་ཇི་འདྲ་བྱུང་ཏེ་དར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འདྲ་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་བོད་ཚུལ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་བཤད་སྲོལ་སྔ་མ་ལྟར་ཁས་ལེན། དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དོན་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་ནང་དུ་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་བཅས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་ཚོད་གང་ཡིན་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ(༡༡༧༡) བོད་མེ་ཡོས(༡༠༢༧)ལོ་ལ་གྱི་ཇོ་ལོ་ཟླ་བས་བོད་ས་གནས་སུ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་དུས་མཚུངས། སྔ་སྙིགས་པའི་བྱེད་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ༦༠༣ལོ་གྲངས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། མེ་ཡོས་ལོ་དེ་ལོ་འཁོར་རྩིས་ནས་རབ་བྱུང་སྐོར་གཅིག་འགོ་ཚུགས་པའི་རྩིས་སྲོལ་དར་བ་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་བཀའ་འགྱུར་སྔགས་ཕྱོགས[ཀ]པའི་ནང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ཆོས་ཚན་སྣ་ཁ་བདུན་ཙམ་དང་། བསྟན་འགྱུར་སྔགས་ཕྱོགས་པོད[ཀ][ཁ][ག][ང][ཅ]པ་བར་པོད་ལྔ་ལ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་སོགས་ལེ་ཚན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇོ་ལོ་ཟླ་བ་དང་། འབྲོ་ལོ་ཟླ་བ། ར་ལོ་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་བོད་འདིར་རྙིང་མ། ས་

སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་སོགས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །དུས་འཁོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་སྡེའི་ཟབ་དོན་སྒོ་འབྱེད་རིན་ཆེན་གཅེས་པའི་ལྡེ་མིག》ལ་ཤོག་གྲངས༤༨ ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྙེ་མ》ལ་ཤོག་གྲངས༡༣༨ འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཇ]པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་བཅས་ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

དཔལ་ལྡན་གྲོ་བདག་ཉིད་ད། (གྲོ་སྟོན་བདུད་རྩི་གྲགས) གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས།

དཔལ་ལྡན་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ། 《ལྷ་མོ་མེ་ལྕེ་འབར་བའི་རྒྱུད》ལས་གསུངས་པའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ཤིང་དཔར་ལ་གཟིགས།

དཔལ་ལྡན་ན་རོ་ཏ་པ་རྣམ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། (འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ) དཔལ་ལྡན་ན་རོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བའི་འགོར་ཡོད་ཅིང་། འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཕམ་པདྨ་དཀར་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད》དང་། རྩིས་དང་སྙན་ངག སྔགས་ཀྱི་སྐོར་བཅས་བརྩམས་ཆོས་པོད་བཅུ་བཞི་གནམ་འབྲུག་དགོན་དུ་ཡོད། དེའི་སྐུ་སྐྱེ་དཔག་བསམ་དབང་པོ་སོགས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་རེས། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་མཚན་གསལ་བ་དེ་འབྲུག་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མི་ཕམ་དབང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པ། བོད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་སྟེ་གཤམ་དུ་བ་སྡེའི་ནང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་ཟེར་བར་གཟིགས།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་གནས་ཀྱང་འདི་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ལ་ཤྲཱི་དྷཱ་ནྱ་ཀ་ཊ་ཀ་ཞེས་དང་བོད་སྐད་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཞེས་མཆོད་རྟེན་འདིའི་རྩ་བའི་འཁོར་ཡུག་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག རྡུལ་ཕྲན་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག ལྕགས་རྡུལ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆུ་རྡུལ་གཅིག ཆུ་རྡུལ་བདུན་གྱིས་རི་བོང་གི་རྡུལ་གཅིག རི་བོང་གི་རྡུལ་བདུན་གྱིས་ལུག་རྡུལ་གཅིག ལུག་རྡུལ་བདུན་གྱིས་གླང་རྡུལ་གཅིག གླང་རྡུལ་བདུན་གྱིས་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གཅིག ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་བདུན་གྱིས་སྲོ་མ་གཅིག སྲོ་མ་བདུན་གྱིས་ཤིག ཤིག་བདུན་ལ་ནས་གཅིག ནས་བདུན་ལ་སོར་ཚིགས་གཅིག སོར་ཚིགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་བཅས་ཡིན། མཆོད་རྟེན་འདི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨཱནྡྷྲ་ལའི་མཐའ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲུ་བཏང་ནས་ཉིན་གསུམ་ཙམ་ཕྱིན་པས་སླེབས་པར་གསུང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་གྱི་ཤར་ནས་ལྕགས་རི་ཕྱི་མའི་ཤར་སྒོ་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་ཡོན་ཅན་མི་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་དང་ཚོང་འདུས་ཆེན་པོ་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་དངོས་ཆས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་གསུངས།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་བའི་ཁམས་ཚན་བཅུ་དྲུག ༡.ཧར་གདོང་། ༢.བསམ་བློ། ༣.སྤུ་འབུམ། ༤.བྱ་བྲལ། ༥.བྲ་ཉེ། ༦.གཞུང་པ།

༧. ཟུང་ཆུ། ༨. ཟེ་བོ། ༩. འཆད་པ། ༡༠. ཏ་འོན། ༡༡. མདའ་རིས་སྟག་མོ། ༡༢. རེབ་རྩ། ༡༣. ཆུ་བཟང་། ༡༤. གུང་ཐང་། ༡༥. སྨ་ཏི། ༡༦. འགག་ཤིང་བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ །

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཁམས་ཚན་ཉེར་དྲུག ༡. ཀོང་པོ། ༢. ཚ་ཁང་། ༣. ཚ་བ། ༤. ཊེ་བོ། ༥. སྤོ་འབོར། ༦. མི་ཉག ༧. ལྡན་མ། ༨. གླིང་བ། ༩. གཙང་པ། ༡༠. དབུས་སྟོད། ༡༡. རོང་པོ་ཤར། ༡༢. རོང་པོ་ནུབ། ༡༣. གོ་བོ། ༡༤. ཉག་རེ། ༡༥. སྟོ་པ། ༡༦. མདའ་རིས་དཔེ་ཐུབ། ༡༧. རྒྱལ་པ། ༡༨. ཉང་པོ། ༡༩. འཕའ་ར། ༢༠. སྡིངས་ཁ། ༢༡. ཚུལ་ཁང་། ༢༢. རྟེད་ཐང་། ༢༣. མདའ་རིས། ༢༤. གུ་གེ ༢༥. རྒྱ། ༢༦. གྲགས་པ་བཅས་ཉེར་དྲུག་གོ །

དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཛྙཱ་ཧྲི་གུར། (མགོན་པོ་གུར) བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་ཅིང་། གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན···པའི་སྲུང་མ་ཞིག་སྟེ་འདི་ལ་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། འཁོར་མང་ཙུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཞིབ་པར《སྒྲུབ···ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ནང་དུ་གསལ།

དཔལ་ལྡན་རེ་མ་ཏི། (དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ)《ལྷ་མོ་མེ་ལྕེ་འབར་བའི་རྒྱུད》ལས་གསུངས་པའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི···གཅིག་ཡིན། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས···《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ཤིང་དཔར་ལ་གཟིགས།

དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱོང་། དཔལ་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་···བཅས་ཀྱི་དཔལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ས་སྟེང་བདེ···འཇགས་སུ་སྐྱོང་བ།

དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ། ཙོང་ཁ་པའི་བསྟོད་པ་དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་པུ་ཞེས་སོགས་ཚིགས···བཅད་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད་པ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་རྟེན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལ་ཕྱི་རྟེན···དང་། ནང་རྟེན། གསང་རྟེན་གསུམ་འཛོམས་རྒྱུ་ཡོད···པའི་ནང་གསེས་ཕྱི་རྟེན་ནི་རས་བྲིས་དང་འབུར་སྐུ་ལ་ཟེར་བས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བའི···དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་རྟེན་ནི་ཐོག་མར་རས་བྲིས་ཀྱི་ཐང་ཀ···ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་རས་བྲིས་ཀྱི་ཐང་ཀ་དེ་སྲུང་སྐྱོབ་ཡོང་ཆེད་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་འཛིམ་སྐུ···ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དེའི་གཟུང་བཞུགས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་པར་ཀླུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི···གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། ནང་རྟེན་དང་གསང་རྟེན་སྐོར་ཡིག་ཆ་ཐུར་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཁྲིམ་བསྒྲགས་མི་འདུང་བའི་བཀའ་རྒྱ་དམ་པོ་ཡོད།

དཔལ་སྣར་ཐང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ། གོང་དུ་སྣར་ཐང་ཞེས་པར་གཟིགས།

དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་པོ། གཞིས་ཀ་རྩེ་རྒྱ་མཚོ་ཆུས་དཔལ···འབྱོར་ལྷུན་པོ་གྲོང་ཚོ།

དཔལ་ཞི་བ་བཟང་པོ། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པ་འདིའི་ལོ···རྒྱུས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི《གྲུབ···ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་ཐར》བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ···ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི···ནང་གསལ།

དཔལ་གཡས་རུ་བྱང་པ། གཡས་རུའི་ཁོངས་གཏོགས···བྱང་ངམ་རིང་གི་བདག་པོ་ལ་ཟེར།

དཔལ་ལྷ་མོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་སྲུང་མ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ལྷ་མོ་ཐུན་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་ནི······དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་ཆུང་བ་ནི་རེ་མ་ཏི་ཡིན་པ་བསྐལ་པ···མང་པོའི་གོང་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་བསྐལ་པ་འདི་ལ······

སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱོན་པའི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་དགེ་སློང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་ལྷན་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཆོས་ཞུས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྲུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་འགྱུར་ནང་གི《ལྷ་མོ་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་རྒྱུད》ལས་གསུངས་སོ། །

དཔལ་ལྷའི་རི་ཁྲོད། བོད་དབུས་ཁུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཞིག་སྟེ། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་སྲུང་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་གསོལ་མཆོད་དུས་ཆེན་ཡིན་ཅིང་། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སློང་མོ་བ་འདྲ་མིན་ཁག་ཅམ་མ་ཟད། བྱིས་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་དཀོན་གཉེར་སོགས་ནས་དཔལ་ལྷའི་མདུན་ཆང་ཞེས་དངུལ་སློང་སྤྲོལ་ཡོད། ཚེས་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔལ་ལྷ་ལྟོག་ལ་མི་ཏྲ་དཀོན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་ནས་གཏོར་སྒྲུབ་ཚུགས། དེ་སྔོན་གྱང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་གཏེར་བཞེས་དཔལ་ལྷ་དྲག་མོའི་ཞལ་འབག་གསོལ་བའི་སྐུ་གསོབ་དེ་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་ཆ་གཟབ་པར་སྤྲོན་ཐོག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཁར་དཔལ་ལྷ་ལྟོག་གི་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ཀ་ཐིབས་འོག་ཏུ་གདན་དྲངས། ཞལ་སྟོ་རུ་གཟིགས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་མདུན་དུ་མཆོད་སྦྲིན་བཤམས། ལྷ་ས་བ་ཆོས་བསང་གསོལ་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད། དཔལ་གསོལ་མ་ཞེས་དཔལ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་བྱེད་མཁན་མི་དྲག་ཁག་གཅིག་ལ་ཁྲལ་འབྲིའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཛུགས་དགོས་པའི་བུད་མེད་བཅུ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་གཟབ་ཉེས་བསྐྲུབས་ཏེ་དཔལ་ལྷ་ལྟོག་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་གྲལ་ལ་འཁོད་ནས་བསྡད། གྲོང་ཚོར་ཡང་དབུ་མཛད་ཅེས་ལོ་ནཱ་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་འགོ་འཛིན་བྱེད། ལྟོག་གི་ཕྱག་ཏུ་མི་ཏྲ་དཀོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ཆོས་ཞལ་འདོན་གསུངས་སྐབས་དཔལ་གསོལ་མ་ཕལ་ཆེ་བས་ཀྱང་དཔལ་ལྷ་ཞི་དྲག་གི་བསྐང་བཤགས་བསྟོད་འཕྲིན་སོགས་མཉམ་འདོན་བྱེད། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་གྱི་ཐོ་རེངས་སྔ་ཆར་སྐུ་གསོབ་འདི་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡངས་སྟེང་ཁྲམས་འོག་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་ཁྲུས་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀོན་གཉེར་ནས་ཞལ་བསིལ་ཞུས་ཏེ་རྩེ་ཕྱག་ནས་ཞལ་གསེར་འབུལ་མི་རྩེ་ཕྱག་ནང་བཀྲིས་པ་གཅིག་དང་། གཏན་འཛུགས་ཟུར་འཕྱོངས་ལྷ་བྲིས་པ་བཅས་ནས་སྤྲོན་འབུལ་ཞུས། རྩེ་འཕྲལ་ནེ་ཕྱག་མཛོད་དང་། ཟླ་ཕྱག་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྣ་ལྔ་སྤྲོན་འབུལ་ཞུས་ཐོག་གསེར་ཞིབ་སོགས་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་ཞིབ་ཞིབ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་ལམ་ཞུས། བཀའ་ཤག་ལྷན་ཚོགས་གནང་མ་ཐག་ཏུ་བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་འཕྲིན་བཅོལ་ལ་ཕེབས། དེ་མཇུག་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ངོ་མ་རྣམས་དང་། མི་མང་པོ་སོ་སོ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མཐའ་དག་གཟབ་འཚར་དང་ལྡན་པ་འཚངས་གཤིབས་ཀྱིས་ཡོང་སྟེ་འཕྲིན་སྐྱེམས་དང་། སྙན་ཤལ་འབུལ། མི་ཏྲ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་གསོལ་གྱི་ཚོ་ག་དང་། ཚོགས་གཏོར་བཤམས་འབུལ་ཟིན་རྗེས་དངོས་གྲུབ་གཏོར་མ་ཞེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་གྱི་གནམ་ཡངས་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཐིབས་འོག་ཏུ་འཛོམས་པའི་མཇལ་དམངས་ཚོར་ཚོགས་གཏོར་སྟེར་བ་ཏབ་ཐོབ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་རྩི། དེའི་དགོང་མོ་དཔལ་ལྷ་དྲག་མོ་དེ་བཞིན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ཐད་པང་བཅལ་སྟེང་གདན་ཞུ་ཞུས་ཏེ་ཇོ་བོ་དང་ཞལ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཞུགས་སུ་གསོལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་ལྷ་ས་བའི་ཁྲིམ་འཛིན་མ་རྣམས་རྒྱན་གོས་གང་གཟབ་གྱོན་ཏེ་དཔལ་ལྷ་གསོལ་མཆོད་བྱེད། ཉི་རྡོད་ཙམ་དུ་དཔལ་ལྷ་སྤྱལ་གདོང་གི་སྐུ་གསོབ་དེ་ཇོ་ཁང་འོག་སྨད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་སྟོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་བརྒྱུད་འཁྱམས་རའི་མཐིལ་དུ་གདན་དྲངས། ཕྱག་གཡས་པའི་ཕྱག་མཚན་བེ་ཅོན་བླངས་ནས་རལ་གྲི་མེ་རིས་ཅན་ཞིག་ཕུལ། ཟླ་བཟང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས་ནས་སྔན་དར་སྤྲོན། མི་ཏྲ་དཀོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཆོས་ན་བཟའ་གཟབ་བཞེས་ཐོག་འཕུར་དང་། དང་། སྨོས་སྣེ་བའི་སྐྱེ་ཁྲིད་འོག་ཇ་རོལ་བ་ཚོས་རྩེ་ཞྭ་དང་། སྒྲ་ཡུ་སྒྲོག་གདན་སྐར་བའི་བླ་གམ་བསྣུབས། སྨོས་ཕོར་བ་

ཆོས་རྩེ་ཞྭ་དང་། གོས་ཆེན་གྱི་ཕྲག་ཁེབས་གྱོན། དཀྱིལ་གྱི་སྤོས་པོར་ཐོགས་པ་སོགས་བྱས་ནས་གྲལ་བསྟར་སྒྲིག་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷའི་སྐུ་གསོབ་དེའི་ནང་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྩེ་ཙའི་གྲྭ་པ་སྡོམ་ལྡན་བསྙེན་པ་སོང་བ་གཅིག་འཛུལ་ཏེ་གཡས་གཡོན་ནས་སྐུ་མདུན་པ་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཆོས་སྐོར་ཏེ་ཇོ་ཁང་ནང་མའི་སྒོ་རྫོས་ནས་སེང་ལྡིང་སྒོ་མོ་དང་འཁྲམས་ར་བརྒྱུད་ལྷ་སའི་བར་བསྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་མི་མང་པོ་མོ་དང་བལ་འབྲུག་སོགས་ཚང་མས་སྣན་དར་ཕུལ། ལྷ་མོའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་ཟ་བྱའི་གདུགས་འཕྱིར་མཁན་གྲྭ་པ་ཕྲག་ཁེབས་གྱོན་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་མོའི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་སུ་གྲྭ་ཚུང་འཆམ་གོས་གྱོན་ཞིང་ཆུ་སྲིན་དང་སེང་གེའི་གདོང་འབག་གྱོན་པ་གཉིས། ཞྭ་ནག་གི་ཆས་གོས་གྱོན་པའི་གྲྭ་པ་ཇ་འཕྱིར་བ་བཞི་དང་། རོལ་མོ་བ་གཅིག་སྐུ་འབུམ་ཐང་གི་ཁྲལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པོ་རྒྱལ་ཞེས་རས་དཀར་པོའི་ཕྱ་པ་དང་། ལྷམ་རྫོག་གཅིག་མ་གྱོན་པ། སྐལ་པར་དར་ཚོན་སྣ་ལྔའི་དར་འཕྱར། ལག་གཡས་པར་རྒྱུག་རིལ་ཁྲ་བོ་གཅིག་དང་། གཡོན་དུ་ཕུབ་འཕྱིར། སྐྱེས་པ་རྒས་པོ་རྒྱ་བོ་འཇུམ་བསྙེར་དགོད་པ་རལ་པ་དཀར་པོ་ཐོར་ཅོག་ཅན་གྱི་གདོང་འབག་ཅིག་གྱོན་པའི་འཁོར་དུ་ཐོད་ཁོག་དཀར་རིལ་གཉིས་དང་། ཨ་ཙ་ར་གཉིས་སོགས། དཔལ་གསོལ་མ་བཅས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ་ཐོག་མར་གླུ་སྡུག(དེང་སང་མང་ཚོགས་སྐྱ་རྩལ་ཁང་ཡོད་ས)ཏུ་གཏོར་ཟོར་འཕང་། དེ་ནས་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་གི་ཐང་སྟེར(དེང་སང་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་གི་ཚོང་ར)བར་སྐོར་ཤར་གྱི་ལམ་དཀྱིལ་སླེར་བ་ཤད་སྐྱའི་ཁང་པའི་སྟོ་རྫོས་བཅས་སུ་གཏོར་ཟོར་རེ་འཕེན། དེ་ཉིན་ཀརྨ་ཤག་གི་ཆོས་རྗེར་ཆོས་སྐྱོང་བྲ་ཁྲི་བ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་ལྷ་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགའ་ལྡན་དར་སྐྱོན་གྱི་འགྲམ་ནས་ལྷ་མོར་གུས་བཏུད་དང་བཅས་ཕྱིར་ལོག ལྷ་མོ་ཕེབས་སའི་ལམ་འཁེལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་དྲུག་ཚོ་དང་། མི་དྲག་ཁག་ཚོས་གསེར་སྐྱེམས་དང་སྣན་དར་སྟོན་འབུལ། ལམ་ཁའི་གཡས་གཡོན་ནས་མང་ཚོགས་ཚོས་མཇལ་ཁ་ཞུ་བ་དང་། སྣན་དར་ཕུལ། ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་འཁྲམས་རའི་ཀ་རིང་སྟོ་རྫོས་སུ་ལྷ་མོའི་གོས་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀྲམས་པའི་མདུན་མཆོད་པ་སྒྲིག ལྷ་མོའི་སྐུ་གསོབ་ཞལ་ཇོ་ཁང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས། དེ་གར་མངའ་གསོལ་གྱི་ཞལ་འདོན་གྲུབ་བསྟུན་སྐུ་གསོབ་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་ཞུ་བྱེད། ལྷ་ས་བའི་བུ་མོ་སྒྲ་སྒྲུག་ཐོག་མར་གཡོག་མཁན་ཕལ་ཆེ་བར་དེ་ཉིན་སྒྲ་སྒྲུག་གཡོག མང་ཚོགས་ཚོས་དེ་ཉིན་ནས་དགུན་ཆས་པགས་ཚག་གྱོན། དེ་ནུབ་དགོང་ཟས་སུ་ཤ་འབྲས་བཟའ་བ་དང་། པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་དུ་ཡོད་པའི་དགའ་ཉེ་ཚོར་ཡང་ཤ་འབྲས་སྐྱེལ་སྲོལ་ཡོད།

དཔུང་གི་གཙོ་བོ་ལྔ། འདི་ལ་འོལ་ཁ་རྗེ་དྲུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ(སློ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ)རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཤོག་གྲངས༡༧༨(ལས་དེ་དུས་རྫུན་གར་གྱི་དམག་བོད་དུ་ཡོང་བའི་དམག་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྔ་ནི། ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ། གདུགས་དཀར་ཐའི་ཇི། སངས་རྒྱས། ཆོས་འཕེལ། (ཐབ་ཅི་འདི་སྟོན་ལམ་ཇའི་སང་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་) ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དཔུང་གི་ར་མདའ། དཔུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རྗེས་འདེད། དཔུང་རོགས་བཅས་གསུམ་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

དཔུང་བུ་ཆུང་། ཀང་ཐང་གི་དམག

དཔུང་དམིག་ཟུང་། དཔུང་མིག་ཟུང་བ་སྟེ། ཕྲག་ཚིགས་ཟུད་པ། (ཅ)

དཔུང་ཚོགས་འཛུག་སྟོག་གི་གནས། དམག་དཔུང་ཕར་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་ལྡོག་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འགུལ་བསྐྱོད།

དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་རིགས་བཞི་སྟེ་གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། རྟའི་ཚོགས། ཤིང་རྟའི་ཚོགས། དཔུང་བུ་ཆུང་ཀང་ཐང་གི་ཚོགས་ཏེ་བཞིའོ། །

དཔེ་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དཔེའི་རྒྱན་ནི་མཚོན་བྱེད་དཔེ་དང་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་

གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ནི། ༡. ཆོས་དཔེ། ༢. དངོས་······
དཔེ། ༣. བཟློག་པའི་དཔེ། ༤. ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ།
༥. ངེས་པའི་དཔེ། ༦. ངེས་པ་མེད་པའི་དཔེ།
༧. བསྒྱུས་པའི་དཔེ། ༨. ཞུལ་བྱུང་གི་དཔེ། ༩. རབ······
བཏགས་ཀྱི་དཔེ། ༡༠. རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དཔེ།
༡༡. སྤྲོངས་པའི་དཔེ། ༡༢. ཟི་ཆོམ་གྱི་དཔེ། ༡༣. གཏན་
འབེབས་ཀྱི་དཔེ། ༡༤. སྦྱར་བའི་དཔེ། ༡༥. མཉམ······
ཉིད་ཀྱི་དཔེ། ༡༦. སྨད་པའི་དཔེ། ༡༧. བསྔགས་པའི······
དཔེ། ༡༨. བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ། ༡༩. འགལ་བའི······
དཔེ། ༢༠. འགག་པའི་དཔེ། ༢༡. ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ།
༢༢. དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། ༢༣. ཐུན་མོང་མ་ཡིན······
པའི་དཔེ། ༢༤. བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ། ༢༥. སྲིད་མིན་གྱི······
དཔེ། ༢༦. མང་བའི་དཔེ། ༢༧. རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ།
༢༨. ཐེང་བའི་དཔེ། ༢༩. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ།
༣༠. བློ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ། ༣༡. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ།
༣༢. རྒྱུའི་དཔེ་བཅས་སོ། །

དཔེ་ཆའི་དགེ་རྒན། དེ་སྔོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ······
སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་གྱི་དགེ་རྒན་ཞིག་སྟེ། གཞུང་ཆེན་
པོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རེར······
འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཁག་ཟེག་དགེ་རྒན······
གྱིས་འཚོལ་ཏེ་དེའི་དྲུང་དུ་སློབ་གཉེར་མངགས་བཅོལ་ཞུས་
པ་དང་། འཛིན་གྲྭ་གཅིག་གི་སློབ་མ་ཚང་མས་མོས་མཐུན་
བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆའི་དགེ་རྒན་གཅིག་འཚོལ་བ་ཡང་ཡོད།
དཔེ་ཆའི་དགེ་རྒན་གཅིག་གིས་ཉིན་རེས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
འཛིན་གྲྭ་མང་པོར་དུས་དང་ཁག་བགོས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད······
གནང་མཁན་ཡང་ཡོད།

དཔེ་འཛོག་སྟངས་ཁག་གསུམ། དཔེ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ······
དཔེ་བཀོད་པ། དཔེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཅན་བཀོད་པ། དཔེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔེ་ཅན་བཀོད་པ།

དཔེ་གཉིས། དཔེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ······
དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས།

དཔེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བཅུ། ཆོས་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་
བ་ལྔ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔ་སྟེ། ༡. སྒྲུབ······
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ༢. བསྒྲུབ་པར་བྱ······
བའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། ༣. གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ།
༤. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༥. རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི······
ལོག་པ། ༦. སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ།
༧. བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། ༨. གཉིས་ཀ་ལྡོག······
པ་མེད་པ། ༩. ལྡོག་པ་མེད་པ། ༡༠. ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི······
ལོག་པ་བཅས་སོ། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། མཚན་བཟང་པོ་གཉིས་
པོ་དེ་རྟགས་མཚན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་
དུ་སྐུའི་ཀུན་སྤྱོད། ཕྱུན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་སོགས་ལས······
བྱུང་བའི་དཔེ་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་སྟེ།
༡. སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ། ༢. སེན་མོའི་མདོག······
སྣུམ་པ། ༣. སེན་མོ་མཐོ་བ། ༤. སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ།
༥. སོར་མོ་ཕྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ། ༦. སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ།
༧. རྩ་མི་མངོན་པ། ༨. རྩ་མདུད་མེད་པ། ༩. ལོང་བུ་
མི་མངོན་པ། ༡༠. ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ།
༡༡. སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ། ༡༢. གླང་པོའི······
སྟབས་སུ་གཤེགས་པ། ༡༣. ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་
པ། ༡༤. ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ།
༡༥. གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཟིགས་པ། ༡༦. མཛེས་
པར་གཤེགས་པ། ༡༧. མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ། ༡༨. སྐུ་
འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ། ༡༩. སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།
༢༠. སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ། ༢༡. སྐུ་གཙང་བ། ༢༢. སྐུ་
འཇམ་པ། ༢༣. སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ། ༢༤. མཚན······
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ༢༥. སྐུ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ།
༢༦. གོམ་པ་སྙོམས་པ། ༢༧. སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་མདོག······
ཅན། ༢༨. སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ། ༢༩. སྐུ་རྒྱས་པ།
༣༠. སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ། ༣༡. སྐུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་······
ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ། ༣༢. གཟིགས་པ་རབ་

རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ། ༣༣. དཀུ་ལྷུམ་པ། ༣༤. དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ། ༣༥. སྐུ་མ་སྐྱེངས་པ། ༣༦. ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ། ༣༧. ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ། ༣༨. ལྟེ་བ་ཟབ་པ། ༣༩. ཀུན་ནས་མཛེས་པ། ༤༠. ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ། ༤༡. སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ། ༤༢. ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ། ༤༣. ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ། ༤༤. ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ། ༤༥. ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ། ༤༦. ཞལ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ། ༤༧. ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ། ༤༨. ལྗགས་མཉམ་པ། ༤༩. ལྗགས་སྲབ་པ། ༥༠. ལྗགས་དམར་བ། ༥༡. གླང་པོ་ཆེའི་ང་རོ་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ། ༥༢. གསུང་སྙན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ། ༥༣. མཆེ་བ་ཟླུམ་པ། ༥༤. མཆེ་བ་རྣོ་བ། ༥༥. མཆེ་བ་དཀར་བ། ༥༦. མཆེ་བ་མཉམ་པ། ༥༧. མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ། ༥༨. ཤངས་མཐོ་བ། ༥༩. ཤངས་གཙང་བ། ༦༠. སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ། ༦༡. སྤྱན་ཡངས་པ། ༦༢. རྫི་མ་སྟུག་པ། ༦༣. སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཅིང་པདྨའི་འདབ་མའི་མདངས་ལྟ་བུ། ༦༤. སྨིན་ཚུགས་རིང་བ། ༦༥. སྨིན་མ་འཇམ་པ། ༦༦. སྨིན་མ་སྤུ་མཉམ་པ། ༦༧. སྨིན་མ་སྟུམ་པ། ༦༨. སྙན་ཤལ་སྟུག་ཅིང་རིང་བ། ༦༩. སྙན་མཉམ་པ། ༧༠. སྙན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ། ༧༡. དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ། ༧༢. དཔྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ། ༧༣. དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། ༧༤. དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ། ༧༥. དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ། ༧༦. དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ། ༧༧. དབུ་སྐྲ་འཛིངས་པ། ༧༨. དབུ་སྐྲ་མི་གཤོར་བ། ༧༩. དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ། ༨༠. ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ། (སྟོང་རིས་འཁྱིལ་བ)

དཔེ་རྩུགས། བོད་ཡིག་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་རིགས་ཤིག དེ་དཔེ་ཆ་ལག་བྲིས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན།

དཔེན་པ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཕངས་སེམས་དང་མཁོ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའམ་ཕངས་སེམས་ཆེ་བའི་ནོར་རྫས་ཀྱི་མིང་ལ་གོ་བར་གསུངས།

དཔོང་སའི་ཁང་པ། ར་སྐོར་གྱི་ཁང་པ་སྟེ། «དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་བརྡ་དཀྲོལ»ལས། དཔོང་སའི་ཁང་པ་ནི་ར་སྐོར་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་དཔོང་ས་ནི་ར་སྐོར་དང་ཚོས་ཁྲ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་མི་ཁྲིག་གཉིས་པ། ཁྲིག་མར་ནང་གཉེར་བྱས། དེ་རྗེས་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་འདས་པའི་ལོ་དེར། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས་ནས་ལོ་དྲུག་རིང་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་འོག་ཁྲིག་དང་ཁྲིག་ཁང་། ལྕགས་རི། རྒྱ་ཕིབས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་། ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། དབུ་རྩེ་བྱང་བཅས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། རྗེས་སུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བོད་དུ་ཕེབས་གཉིས་པ་ཕེབས་སྐབས་འཕགས་པ་དང་ཐུགས་མ་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་ཟེར། འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཁྲིག་མར་འཕགས་པ་དང་དཔོན་ཆེན་བར་དཀྲུགས་ཤིང་བྱས། རྗེས་སུ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ལ་དཔོན་ཆེན་གྱིས་བླ་མའི་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་ཟེར་བ་སོགས་ཕྲ་མ་མང་དུ་ཞུས་རྗེས། ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་ཕབས་ཏེ་བྱ་རོག་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཙམ་བསྡད། དེ་ནས་སླར་ཡང་འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཏན་ལ་ཕྲ་མ་མང་དུ་ཞུས་རྐྱེན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོར་མི་ཆེན་སང་སྒ་བ་སོགས་ཏེར་དམག་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་བཏང་ནས་བྱ་རོག་རྫོང(བྱང་སྟོད་མང་ར)གི་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་སྲོག་ཁྲིག་བཏང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སྟག་ཚང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་བརྩམས་པའི«རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང»སྣད་ཆར་གསལ་བ་དང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་བལྟ་བསྡུར་

བྱས་ཏེ་བྲིས།

དཔོན་ཆེན་པོ་སྨོན་ལམ། དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བའི་བུ་ཆུང་བ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ། ཐོག་མར་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་ཉེ་གནས་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཞི་དྲག་གི་ལས་དོན་གང་ཅིར་འཛིན་ཐང་ཆེ་བས་སྐྱེ་མི་སེར་གྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུར་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

དཔོན་བདུན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷུགས་དཔར་མའི་ནང་། ༡. ཡུལ་དཔོན། ༢. དམག་དཔོན། ༣. ཆིབས་དཔོན། ༤. ཛན་དཔོན། ༥. ཕྱུ་དཔོན། ༦. ནང་དཔོན་བཅས་མ་གཏོགས་གཅིག་མ་ཚང་བས་ཆད་སྐྱོན་བྱུང་བ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དཔེ་བྲིས་མ་འདྲ་རྙེད་ན་ཁ་གསབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང་》ལས། ཛན་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྣེ་དཔོན་གྱིས་ཡུལ་སྣེའི་དཔོན་བྱེད་ཅེས་གསལ་བ་དེ་ཡིན་འདྲ།

དཔོན་སློབ་དགུ། འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བཅས་དགུ་ཡིན།

དཔྱ། ཚོང་དང་ཤོ་གམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ།

དཔྱ་སྐྱེས། དཔྱ་ཞེས་པ་ཁྲལ་དང་། སྐྱེས་ཞེས་པ་ལག་རྟགས་སམ་འབུལ་ཚན་ཏེ། དཔྱ་ཁྲལ་དང་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བར་ཟེར།

དཔྱ་བསྡུས། དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཞིང་ལས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས། ཚོང་ལས་བཅས་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཟིན་པའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན།

དཔྱད་ཁྲ། དཔྱད་མཚམས་ཁྲ་མའི་བསྡུས་མིང་། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཁག་གཉིས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཡིག་ཆའི་མིང་། ཁ་མཚུ་ཐག་བཅད་པའི་ཡི་གེ།

དཔྱད་སྒོམ་དྲུག བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པ། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །

དཔྱད་ལྔ། སྨན་བཅོས་བྱ་ཐབས་ལྔ་སྟེ། ༡. ཚ་བའི་ནད་རོ་འདོན་པ་ལ་གཏར་ག༧༧ ༢. གྲང་བའི་ནད་ཤུགས་བཅག་པ་ལ་མི་བཙའ༧༡ ༣. ལྷན་འདུས་ཀྱི་བད་ཀན་འཛོམས་པ་ལ་དུགས་པ༣༠ ༤. ལྷན་འདུས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་འཛོམས་པ་ལ་ལུམ༢༤ ༥. ལྷན་འདུས་ཀྱི་རླུང་ནད་འཛོམས་པ་ལ་བསྡུགས་པ༢༨བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་གསོ་རིག་སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་རྩ་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

དཔྱད་ཐབས་བཅུ། བཤལ་སྨན། སྐྱུག་སྨན། སྣ་སྨན། འཇམ་རྩི། ནི་རུ་ཧ། གཏར་ཁ། མེ་བཙའ། བདུག་ལུམས། ཐུར་མའོ། །

དཔྱད་དྲུག གོང་གི་དཔྱད་ལྔ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ཡོག་གཞོན་ཐུར་མའི་དཔྱད་བསྣན་པས་དྲུག་ཡིན།

དཔྱད་པ་གསུམ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དཔྱད་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དཔྱད་པ། ཁས་ལེན་སྔ་ཕྱི་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པའོ། །

དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། མ་མཐོང་བ་ཙུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པ། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ།

དཔྱད་མཚམས་འདྲ་གཉིས་སུ་བཟློ་བ། ཁ་མཚུ་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་དཔྱད་མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁག་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྒྲིག་པ།

དཔྱད་གཞི། བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཞི། དཔེར་ན

སེམས་ཙམ་པས་གང་ཟག་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་བཙལ་ནས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ། རྙེད་རྒྱུའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་དཔྱད་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔྱད་བཞི། ཤར་གྱི་སྟག་སྨུ་པོ་སྟེ་དཀའ་མོ་འཕྲང་། ལྷོ་ཡི་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོ་སྟེ་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུ། ནུབ་ཀྱི་བྱ་དམར་མོ་སྟེ་ཤུན་གྱི་བྲག་དམར་རྫོང་གདོང་། བྱང་གི་རུས་སྦལ་ནག་པོ་སྟེ་ཕ་བོང་ཁའི་བྲག་རི།

དཔྱད་ཡིག གཏར་ཁ། མེ་བཙའ། རྟགས། ལུམས། ཕྱུར་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་པ་གསོ་བའི་དཔྱད་ཐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེང་དུས་མང་ཆེ་བ་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་བསྡུས་མིང་ལ་གོ་དགོས།

དཔྱད་གསུམ། བསྲེག་བཅད་བརྡར་གསུམ་གྱིས་བརྟག་པའམ་ཡང་ན་ལུང་རིགས་རྟགས་གསུམ་གྱིས་དཔྱད་པ།

དཔྱལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན། པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ར་ཛིར་བཞུགས་པ་ལས་གསེར་གྱིས་བླུས་མཁན་སློབ་མ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དཔོན་པོ་དཔྱལ་སེ་ཙོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཕམ་མཐིང་པ་ལ་གཏུགས། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད། དེའི་དཔོན་པོ་ཕག་མོའི་སྐོར་གྱི་རྩ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་དཔྱལ་ལོ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞེས་མི་ཏྲ་ལུགས་ཕག་མོ་ཞལ་གཉིས་མའི་དབང་བརྒྱུད་ལས་གསལ།

དཔྱི་དཀྲིག དཔྱི་སྒྲིག དཔྱི་དཀྲིགས། དཔྱི་དམིགས་སམ་དཔྱི་ཚིགས།

དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་རྩ་དང་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་སྔོན་པོར་འགྱུར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཞད་པ། མི་དང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དགའ་སྤྲོའི་སྣང་བ་འཆར་བ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཡིན་ཅིང་། བྱ་ཁུ་བྱུག་གིས་ཀྱང་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པས་ན་དེ་ལ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན།

དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་། རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་དྲུག་དང་། དུས་བཞི་བསྡུ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དུས་བཞི་བསྡུ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་བཞི་དང་དེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ར་བ། འབྲིང་པོ། ཐ་ཆུང་གསུམ་རེ་རྩིས་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ནི་བོད་ལུགས་ཀྱི་ས་ག་ཟླ་བ།

དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཟླ་གཉིས་པ།

དཔྱིད་ཟླ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ། རྒྱ་ནག་རྩིས་གཞུང་དུ་དབྱར་ཟླ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ། དགུན་ཟླ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ། སྟོན་ཟླ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ། དཔྱིད་ཟླ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ། དཔེར་ན། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ནི་ལུགས་རྙིང་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ།

དཔྱིས་ཕྱིན། མཐར་ཕྱིན་པ།

དཔྱོད་པ། བརྟག་བྱའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་སྒོ་ནས་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་།

དཔྱོད་པ་བ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འདིར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའང་འདུག མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཡང་ཟེར་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྔོན་པར་འཛིན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་སོ། །

དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། དཔྲལ་བ་ཞེང་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། སྔར་གྱི《མི་དཔྱད་བརྟག་པ》ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནང་དཔྲལ་བ་ཞེང་ཆེ་བའི་མི་དེ་རིག་པ་རྣོ་ཞིང་མཁས་མཛངས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བཤད།

དཔྲལ་རིས་གསུམ་བྱས་པ། བྲམ་ཟེའི་ལུགས་སྲོལ་ཏེ་དཔྲལ་བར་ས་དཀར་གྱི་རི་མོ་གསུམ་བྱས་པའོ། །

འཔྲལ། འཕྲལ།

ལྤགས་པའི་མགོ་ཐུབས། དྭགས་པོ་དང་། ཀོང་པོ་སོགས་སུ་གྱོན་སྲོལ་ཡོད་པའི་རི་དྭགས་ཀྱི་ལྤགས་པས་བཟོས་པའི་གྱོན་པ་ཕུ་ཐུང་མེད་ཅིང་། གཡས་གཡོན་གྱི

ཟུར་གཉིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཞིག

སྤ་གྲོ་སྐྱེར་ཆུ། འབྲུག་ཡུལ་སྤ་གྲོའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཆུ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་།

སྤ་སྟག་ཁ་དུང་གི་སྒོ་མོ། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བའི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་དང་ཏཱ་ཟིག་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྲག་སྒོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བྲག་སྒོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤ་བའི་རྭ་ཅོ་བཀལ་ནས་ཡོད་པ་ཤ་བའི་དུང་རྭ་བཀལ་བའི་སྒོ་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན།

སྤང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཀླུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བསྒྱུར།

སྤང་རྒྱན། སྨན་རིགས།

སྤང་བྱའི་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་བདུན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཚོར་བ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ལས་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། སྒྲིབ་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྟོག་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཟས་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། འཁྲིག་པ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྨི་ལམ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ནད་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། རྒ་བ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། འཆི་བ་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན། ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་གནས་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནོ། །

སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། འཆང་འབྲལ་འཇོག་དང་འཁྱེར་འཇུག་ལེན་དང་སློང་། ཚད་དང་རིན་ཐང་སོར་སྤྱགས་བསྐུལ་ལྷག་སྟེ། གོས་ལྷག་འཆང་བའི་སྤང་བ། འབྲལ་བའི་སྤང་བ། ཟླ་འཇོག་གི་སྤང་བ། ཆོས་གོས་འཁྱེར་འཇུག་གི་སྤང་བ། གོས་ལེན་པའི་སྤང་བ། སློང་བའི་སྤང་བ། སློང་བའི་རིགས་པ་སློང་བའི་སྤང་བ། ལྷག་པ་སློང་བའི་སྤང་བ། སོ་སོ་ནས་སྤྱགས་པ་སློང་བའི་སྤང་བ། བསྐུལ་བའི་སྤང་བའོ། བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སྲིན་བལ་བལ་ནག་ཆ་གཉིས་ལོ་དྲུག་དང་། །མཐོ་གང་མི་ལྡན་ཁུར་རྒྱལ་གསེར་དངུལ་རེག བུན་སྐྱིད་ཉོ་ཚོང་སྟེ། སྲིན་བལ་གྱི་སྟན་གྱི་སྤང་བ། བལ་ནག་གི་སྟན་གྱི་སྤང་བ། ཆ་གཉིས་བསྲེས་པའི་སྤང་བ། ལོ་དྲུག་གི་སྤང་བ། མཐོ་གང་གི་སྤང་བ། ལམ་དུ་བལ་ཁྱོགས་པའི་སྤང་བ། བལ་འཁྱེར་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ། མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྤང་བ། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བའོ། །བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་ཐགས་ཉེས་བྱིན་འཕྲོག་གཏད་བྱུང་འབྲལ་སྤང་རས་ཆེན། བསྔོས་བསྒྱུར་གསོག་འཇོག་སྤྱལ་འབྲལ་ལྷུང་བའི་སྡེ་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པོ་འཚོལ་བའི་སྤང་བ། ཐགས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ། འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ། བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་བ། གཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ། རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ། བསྔོས་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྤང་བ། གསོག་འཇོག་གི་སྤང་བ་བཅས་སོ། །དེ་ལ་འདྲེན་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འདུག་པ་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་ན། བཅུ་ཚ་དང་པོ་ལ། ༡. འཆང་བ། ༢. འབྲལ་བ། ༣. འཇོག་པ། ༤. འཁྱེར་འདུག་པ། ༥. ལེན་པ། ༦. སློང་བ། ༧. སྨད་གཡོག་དང་སྟོད་གཡོགས་སུ་བཅས་པ། ༨. རིན་ཐང་། ༩. སོ་སོ་བ། ༡༠. བསྐུར་བ། བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། ༡༡. སྲིན་དར། ༡༢. བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག ༡༣. ཆ་གཉིས་བསྲེ་བ། ༡༤. ལོ་གཅིག་ཏུ་འཆང་བ། ༡༥. མཐོ་གང་། ༡༦. ལམ་ན་བལ་ཁྱོགས་པ། ༡༧. བལ་སྦྱིལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ། ༡༨. གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པ། ༡༩. མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ། ༢༠. ཉོ་འཚོང་བྱེད་པ།

བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ། ༢༡. ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ། ༢༢. ལྷུང་བཟེད་འཚོལ། ༢༣. བལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ། ༢༤. ཐགས་པ་བསྐྱེད་པ། ༢༥. བྱིན་འཕྲོག ༢༦. སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ཐལ་བ། ༢༧. ཞག་བདུན་ལ་བྲལ་བ། ༢༨. དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཚོལ་བ་དང……
འཆང་བ། ༢༩. བསྔོས་པ་ལས་བསྒྱུར་བ། ༣༠. གསོག་འཇོག་བཅས་སོ། །

སྤང་སྤྲོས། སྔོ་སྨན་ཞིག

སྤང་སྤྲོམ། སྨན་གཞུང་འབྲུངས་དཔེ་ལས་གངས་ཀྱི་ཐང……
ཕྲོམ་བྱ་བ་ནི་གཡའ་རིའི་སྤང་མཚམས་ལ་ཁར་སྐྱེ། ནུས་པ་གཉན་ནད་གག་ལྷོག་འཇོམས་ཞེས་གསལ།

སྤང་བྱ་ལྔ། ༡. སྲོག་གཅོད་པ། ༢. མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ༣. མི་ཚངས་བླ་མའི་བརྫུན་སྨྲ་བ། ༤. ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ……
བཅས་རྩ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ། ༥. ཆང་འཐུང་བ་བསྣན་པས་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་ལྔའོ། །

སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི། ཤོག་པ་གཟུང་རྟོག འཛུག་པ……
གཟུང་རྟོག རྫས་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ།

སྤང་བྱ་དྲུག ༡. རྒྱན་པོ་འགྱེད། ༢. འདུས་ལ་ལྟ་བ། ༣. ལེ་ལོ། ༤. སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་བསྟེན་པ། ༥. ཆང……
འཐུང་བ། ༦. མཚན་མོ་རྒྱུ་བ།

སྤང་བྱ་བདེན་པ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང……
བདེན་པ།

སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་བཅུ། རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་འགྱུར……
བའི་རྣམ་རྟོག མཚན་མར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་རྟོག ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག མངོན་པར་ཞེན་པའི……
རྣམ་རྟོག རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་གོ །

སྤང་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་གསུམ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྟེན་པ། དེའི་སྔ་མ་ལ་རྒྱུ་ངོ་བོ་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་གསུམ།

སྤང་བྱ་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། མངོན་འགྱུར་རེ་ཞིག་ཉམས……
སྨད་དང་། ས་བོན་གཏན་དུ་སྤངས་ཏེ་སྐྱེ་མི་ནུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །

སྤང་བླང་དོན་ཚན་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུ། བྱེད་མི……
ཆོག་པ་དང་། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་ཆ་ཚང་བ་དང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ།

སྤང་བླང་ཕྱོགས་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་རྣམ……
བྱང་ཕྱོགས། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ……
སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས།

སྤང་བླང་བྱེད་སྒོ་ཕྱ་ཞིབ་འཁོད་པའི་རྩ་ཚིག བྱེད་དགོས་པ་དང་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཞིབ་ཕྲ……
བཀོད་པའི་རྩ་འཛིན་བཀའ་ཡིག

སྤང་བླང་ཚུལ་གནས། སྤང་བྱའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། བླང་བྱའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་གཉིས་འདོར་ལེན་བྱེད་སྟངས……
ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་ལུགས་བྱས་པ།

སྤང་བླང་འཛིན་པ་ཞིག་པ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་རྟོགས་པ་ན་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ……
འདི་ཞེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མི་དགོས་པར་རྣམ་རྟོག……
གང་ཤར་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་འགྲོ……
བས་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི……
འབད་བརྩོན་མི་དགོས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྤང་བླང་འཛོལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ། ངེས……
པར་དུ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་གཏན་ནས་མ་ནོར་བར་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ།

སྤང་ཡོག ཡོག་མོ། སྨན་རིགས།

སྤངས་རྟོགས། སྤང་བྱའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོགས་བྱའི……
ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི……
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས……
དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ……

ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲངས་རྟོགས་གཉིས། མ་རིག་པ་སྤྲངས། རིག་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

སྤྲངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་སུམ་ཅུ། གོང་དུ་སྤང་ལྷུང་སུམ་བཅུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྤྲངས་བྱའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པ། ངེས་པར་སྤྲངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག ནམ་པར་ཞི་བ། ནུབ་པ་བཅས་སོ།།

སྤྲད། བུ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

སྤྲན་ལེན། འགན་ལེན་གྱི་དོན།

སྤྲར་ཁ་བརྒྱད། ༡.ལིས། ༢.ཁོན། ༣.དྭ། ༤.ཁྱེན། ༥.ཁམ། ༦.གིན། ༧.ཟིན། ༨.ཟོན་བཅས་ཏེ། གནའ་རབས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རྩིས་རིག་ནང་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྔོན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཧོང་(皇)གསུམ་དང་ཏི(帝)ལྔ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཧོང་དང་པོ་ཧྥུ་ཧི་ཤི་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས། སྤར་བཀྲའ(八卦)ཞེས་པའི་རི་མོ་དང་། ལུན་ཤན་ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ལུའི་ནང་གི་བཞི་པ་ཡོའུ་ཐོའུ་ཐང་ཞིའི་དུས་སུ་འབབ་ཞིག་གིས་ཀླུ་བཟུང་སྐབས་རྟ་ནག་ཧྲའོ་ལུའུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་རུལ་སྦལ་ཞིག་ལག་ཏུ་ཐེབས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་བ་དེའི་རྒྱབ་ན་བཀའི་རི་མོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཁའམ་སྤྲ་བཀྲའི་རི་མོ་བཟོས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ལྷོ་ཐོའུ་ཟེར། ལུའུ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མཚོ་དེ་དང་། ཐོའུ་ནི་དཔེ་རིས་ཀྱི་དོན་ཡིན། གཞུང་འདི་ལ་ཀུས་ཙང་ཟེར། དེ་ནས་ཀྲའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཀྲའོ་ཞིན་ཕང་གི་སྤར་ཁ་བརྒྱད་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཕྱེས་པའི་སྤྱོར་ཐང་གི་གཞུང་ཅིའུ་ཡི་ཟེར་བའི་གཞུང་ཞིག་བརྩམས་པ་བཅས་ལ་སྤྱོར་ཐང་གཞུང་གསུམ་ཟེར། སྤར་ཁ་བརྒྱད་ཀྱི་རི་མོ་ནི་གཤམ་གསལ། གཅིག་གཉིས་གཅིག་ནི་ལིས། ☲ མེ། གཉིས་གཉིས་གཉིས་ནི་ཁོན། ☷ ས། གཉིས་གཅིག་གཅིག་ནི་དྭ། ☱ ལྕགས། གཅིག་གཅིག་གཅིག་ནི་ཁྱེན། ☰ གནམ། གཉིས་གཅིག་གཉིས་ནི་ཁམ། ☵ ཆུ། གཅིག་གཉིས་གཉིས་ནི་གིན། ☶ རི། གཉིས་གཉིས་གཅིག་ནི་ཟིན། ☳ ཤིང་། གཅིག་གཅིག་གཉིས་ནི་ཟོན། ☴ རླུང་བཅས་ཡིན་ཞིང་། སྤར་ཁ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ནི་ཁྱེན་པ། ཁོན་མ། ལིས་ཟིན་ཟོན་གསུམ་བུ་མོ་གསུམ། དྭ་ཁམ་གིན་གསུམ་བུ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་སོ། ཕོ་རྣམས་གཡས་སྐོར་དང་མོ་རྣམས་གཡོན་སྐོར་དུ་བྱས་ནས་བརྩིས་པས་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཁམ་ཐོག ཉེར་ལྔ་ལིས་ཐོག སོ་བདུན་ཁམ་ཐོག ཞེ་དགུ་ལིས་ཐོག ར་གཅིག་ཁམ་ཐོག དོན་གསུམ་ལིས་ཐོག གྱ་ལྔ་ཁམ་ཐོག་སྟེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐེག་ཐོག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྩིས་པ་ཡིན། མོ་རྣམས་གཡོན་སྐོར་བྱས་ཏེ་བརྩིས་པས་བཟློག་སྟེ་ཡོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྲར་ཐང་། (པར་ཐང) ཐགས་མའི་སྣན་རིང་གི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། རྟོལ་གྱིས་རྐང་པ་མ་ཏུང་ནས། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་ཐང་རྫུམ་པར་གྱུར་ནས་དེས་སྤྱོང་བ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲུ་སྤྲུ་བོ། ཕྲུ་སྤྲུ་བོ།

སྤྲུ་སྨྲོ། ཕུས་མོའི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས། སྤུ་སྨྲོའི་རྒྱབ་སོར་བཞིར་གཅལ་བའི་ཁྲུང་ཁྲུང་པོ་དང་། ཡོང་མོའི་འོག་ཁྲུང་ཁྲུང་པོའི་དཀྱིལ་དུ་བཏབ་ན་ཕན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲུ་རང་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་པུ་ཧྲེངས་ཀྱི་ས་ཆར་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ།

སྤྲུ་ལ་འབབ་པ། ནློ་ལ་འབབ་པ།

སྤྲུ་ཧྲོལ་ཧྲོལ་པོ། སྤུ་འཐུག་པོ།

སྤྲུ་ཧྲེངས། མངའ་རིས་ས་ཁུལ་སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་།

སྤྲུག ཆབ་རོམ་པོ་སྟོང་པོན་པ་ན་གོང་བུར་ཆགས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུག་ཅེས་བྱ་ལ། མདོག་ལྗང་སེར་དང་ཁྲ་བོའང་ཡོད་པར་བཤད།

སྤྲུན་ཉེའི་ལར་བཟུང་། ཕན་ཚུན་སྤུན་ཉེ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན།

སྤྲུན་བདུན་ཞོལ་བ། མིང་རྒྱས་པ་ལ་འཕྱོངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ་སྤུས་སྣ་སྤུན་བདུན་ཟེར་བ་འདི་ནི་སྤར་ཤུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་རྣམས་ལ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་ཆེད་མཐུན་རྐྱེན་སློང་མོ་འཚོལ་བའི་ཐབས་སུ་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཁོངས་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་ཁུལ་སྤུས་སྣ་ཟེར་བ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལ་བུ་མོ་སྤུན་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསླབ་ཏེ་མི་གཉིས་ཀྱིས་རྔོན་པ། གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ལྕེ། གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མོ། གཅིག་གིས་སིལ་དཀྲོལ། ཐང་སྟོང་རང་གིས་ཛ་ཧུང་གཞུང་སྐེ་ཟློས་གར་སྒོ་ནས་སློང་མོ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྟོལ་རིམ་བཞིན་དར་སྐད།

སྤྲུར། འདས་གྲོངས་སོང་བའི་རོ་ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་ཚིག

སྤྲུར་རྒྱལ་བོད། སྤུར་རྒྱལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྤྲུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་བང་སོ། སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་བང་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བཏབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བང་སོ་སྟེ་བོད་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་ཁོངས་མུ་ར་རིའི་འདབས་སུ་བཏབ་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་བང་སོར་བང་སོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་སྐོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》གཉིས་ལྟར་ན་ས་དེར་བང་སོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ད་ཆ་དེ་ལྟ་བུའི་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ལ་ལ་དམག་འཁྲུག་དང་དུས་རིང་ནང་གཏོར་བརླག་སོང་བའམ། ཡང་ན་ལ་ལ་ཆར་ཆུས་འཇིག་པ་གང་ཉུང་བྱུང་བར་ངེས། ཡང་སྔིང་བང་སོ་ཁ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་ནི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཞིབ་གནང་གཞིར་གྱུར། ད་ཆར་རིའི་འདབས་སུ་བང་སོ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བང་སོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་བཙན་པོ་སུ་དང་སུ་བཞུགས་ཡོད་མེད་ཐད་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཚིག་ཐག་གཅོད་པར་དཀའ། འོན་ཀྱང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་ཀྱི་བང་སོ་ངོས་འཛིན་རྒྱུའི་ཐད་ཕལ་ཆེ་བ་གཅིག་མཐུན་ཡིན། ད་ཡོད་ཀྱི་བང་སོ་རྣམས་ནི་ས་རྫས་བརྩིགས་པའི་ཐོག་ལེབ་མོ་ཤ་སྟག་རེད། བང་སོའི་ཞིག་ཁ་ནས་ཀྱང་ཤུལ་བང་རིམ་གསལ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པས་ཀྱང་སྔར་རེའི་དབར་ལ་མཐོ་ཚད་ལིའི་སྨིས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉི་ཤུ་བར་ཟིན། དང་ཐོག་བང་སོ་དེ་དག་སྟེང་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་ཆར་ཆུས་བཤལ་བའི་དབང་གིས་ད་ཆ་བང་སོའི་སྟེང་ཐོག་རྣམས་དབྱིབས་སྒོར་མོ་ཡིན། མུ་ར་རིའི་རི་སྐེད་མཚམས་སུ་བང་སོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཁྲི་ལྡེ་བཙུག་བརྟན་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་བང་སོ་ཡིན་པར་གྲགས། བང་སོ་དེའི་གཡས་གཤམ་གྱི་ཞིང་ཁའི་ནང་འགྲམ་དུ་རྡོ་རིང་བཙུགས་པའི་བང་སོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བང་སོ་ཡིན་སྐད་ཀྱང་། ཡང་དག་མིན་ཐད་ཞིབ་དཔྱད་གནང་དགོས་པ་ཡོད། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བང་སོ་ནི་མུ། རིའི་ཤར་ངོས་རི་ཟུར་དུ་བཏབ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་ང་དྲུག་ཤིང་མོ་གླང་གི་ལོ་ལ་ཟུང་མཁར་དུ་གཤེགས། དེ་ཡི་བང་སོ་མུ་ར་རི་ལ་བརྩིགས། །གྲུལ་ནི་ཡབ་ཀྱི་རྒྱབ་ངོས་གཡས་ན་ཡོད། །དེ་ནི་མ་གྲོངས་དུས་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བརྩིགས། །མིང་ནི་འཕྲུལ་རི་གཙུག་སྣང་བྱ་བ་བཏགས། །དེ་ཡི་རྩ་ན་རྡོ་རིང་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། བང་སོ་ཕྱི་རྒྱན་ཅན་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཞེས་འཁོད་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོ་ནི་བང་སོ་དང་པོའི་གཡོན་ངོས་རི་གཤམ་གྱི་ཆུ་བོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐའ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བའི་ནང་བང་སོའི་སྒོ་ནུབ་ཏུ་གཏད་པ་ལ་གྲུང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིང་། ནང་དུ་རྡོ་རྩིག་ཉིས་བསྐོར་ཅན་སྟེང་ཐོག་ཕུབ་པ་དེའི་སྟེང་ལྷ་ཁང་དམར་པོ་སྒོ་ཤར་དུ

གཏད་པ། ད་ཡོད་ལྷ་ཁང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་རྡུག་གི་ས། ནང་རྟེན་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཁོར་དུ་ཕྱག་གཡས་ནས་བརྩིས་འཕགས་པ་ཡོ་གེ་ཤྭ་ར། མར་མེ་མཛད། རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད། ཕྱག་རྡོར་བཅས་དང་། ཕྱག་གཡོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། གུ་རུ་སྣང་སྲིད། རྟ་མགྲིན་དཔའ་འཇིགས་དང་། མདོ་རུ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། གཡས་སུ་རྒྱ་བཟའ། ཁྲོན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཙན། གཡོན་དུ་བལ་བཟའ་དང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་སོགས་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས་ལ། ད་དུང་སྐུ་ལྡེབས་སུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང་། གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ལྡེབས་བྲིས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྦྲར་སྲོང་བཙན་ལྷ་ཁང་གི་ནང་སྒོའི་སྒོ་ངོས་སུ་སྲོང་བཙན་བང་སོའི་དཀར་ཆག་བཀོད་ཡོད་སྐད་དང་།

དཀར་ཆག་ནང་། སྲོང་བཙན་བང་སོ་ཆུ་བོའི་མདའ་རུ་ཆགས། །ཆེ་ཆུང་ཚད་ནི་དཔའ་ཆེན་མདའ་རྒྱང་གང་། །སྟེང་གི་ཞེང་ནི་ཉག་གི་རྡོ་རྒྱང་གང་། །ནང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ་ཡི་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བང་སོ་ནང་རྒྱན་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ཡིན།། གསང་བའི་མཚན་ནི་མུ་རི་སྨུག་པོ་ཞེས། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནོར་ཕུད་ལན་གསུམ་བསྡུས། །ལྷ་ཀླུ་མི་ཡི་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་བསྐྱུན། །ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་རེའི་ནང་བང་སོ་འདིར་རེའུ་མིག་དགུ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་བཙན་པོའི་སྐུ་ཕུང་གསེར་གྱིས་བཏུམས་པ་བཞུགས་ཤིང་། ནང་གི་རེའུ་མིག་ཐམས་ཅད་ནོར་གྱིས་བཀང་བ། སྐྱིགས་མའི་དུས་སུ་ཆུ་བོས་འཇིག་སྟེ་གནས་སྒོ་བྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་བརྗོད་འདུག མཁས་པ་ལ་ལས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོ་དེ་བང་སོ་ཤང་ལྷུ་པར་རྩི་བ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བང་སོ་དེ་བང་སོ་ཤང་བརྒྱད་པར་འཛོག་པ་གནང་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་བང་སོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལྷ་ཁང་རྣམས་རྩ་ཞིག་སོང་བ་ཕུད། ད་ལྟ་ལྷག་བསྡད་རྣམས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྡེ་ཚན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དོ་དམ་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་བཞིན་ཡོད།

སྤུར་སྒྲོམ། སྐུ་གདུང་མེར་བསྲེག་སྐབས་ཙནྡན་ལས་བཟོས་པའི་སྒྲོམ་མར་ཁུས་བཀང་བའི་ནང་དུ་བཞག་ཐོག སྒྲོམ་དེ་སྲེག་ཐབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ལ་འོག་ནས་མེ་སྦར་ཏེ་སྐུ་གདུང་སྲེག་སྲོལ་ཡོད།

སྤུར་སྦྱོང་། སྤུར་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤུར་དེ་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་གཏང་བར་གཙང་དག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་བོད་ས་གནས་སུ་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད། ༡. མེ་ལ་སྲེག་པ། ༢. བང་སོའི་ནང་དུ་སྦས་ནས་འཇོག་པ། ༣. བྱ་གཏོང་ལ་སྟེར་བ། ༤. གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ། ༥. དམར་གདུང་དུ་འཇོག་པ་བཅས་ཡིན། དང་པོ། སྤུར་མེ་ལ་སྲེག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། མི་འཁྲུགས་པ། ཀུན་རིག་བཅས་ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་ལྷ་གསུམ་གང་རིགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་མེ་ལ་སྲེག་པའི་བྱ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་ན་ཕུང་པོ་མེ་ལ་སྲེག་སྐབས་ཐོག་མ་དུར་ཁྲོད་གཙང་ས་ཞིག་ཏུ་ཁྱེར་ནས་མར་དང་སྨན་རྫས་བཞིན་དུ་ཤིང་གཙང་མས་མེ་སྦར་བའི་ནང་དུ་སྲེག་ཏེ་འཚིག་པའི་རུས་པའམ་ཐལ་བ་མཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཙར་ཚགས་བྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ། བང་སོའི་ནང་དུ་སྦས་ནས་འཇོག་པ་ནི། བོད་གནའ་རབས་བོན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་ཞིག《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》དང《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》སོགས་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མར་བང་སོའི་དབྱིབས་ས་ཕུང་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ། རྗེས་སུ་གྲུ་བཞི་ཁྲི་ཁ་བུབ་པ་ལྟ་བུ། དེ་རྗེས་ཁང་པ་དང་འདྲ་བ་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་གཙང་མར་བཀྲུས་རྗེས་དུར་ས་གཙང་མའི་མཐིལ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་ཤིང་བསྲེག་པའི་སོལ་བས་གཏུམས་པའི་དཀྱིལ་དུ་བཞག་ཏེ་ཙལ་སྐྱད་མི་ཡོང་བ་བྱས་ཐོག ཕུང་པོའི་མདུན་དང་མཐའ་སྐོར་དུ་ཟས་གོས་དང་གཤིན་པོའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་སོགས་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ས་གཡོགས་ཏེ་ཤིང་སྣ་སོགས་འདེབས་འཛུགས་ཁར་ཡོ་དུས་སུ་གཤིན་པོའི་ཞེ

འབྲིལ་རྣམས་དུར་སར་འཇོམས་ནས་དྲན་གསོའི་མཆོད་པ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ། བློན་པོ་བཅས་ཀྱི་བང་སོ་བརྩིགས་པའི་ནང་དུ་མི་གསོན་པོ་བང་སོའི་ནང་དུ་འཇོག་པའི་སྲོལ་ནི་བོད་དུ་གཏན་ནས་བྱུང་མ་མྱོང་ཞིང་། དུར་སྲུང་ནི་རང་ཉིད་མ་ཤི་བར་དུ་བང་སོ་སྲུང་ནས་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག ལོ་རེའི་ལོ་མཆོད་སྐབས་གཤིན་པོའི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཟས་གོས་དང་ཕྱུགས་རིགས་སོགས་ནི་ཁོའི་ཐོབ་སྐལ་ཡིན་པས་ལྟོ་གོས་ལ་སེམས་ཁྲེལ་མི་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། གསུམ་པ། བྱ་རྒོད་ལ་སྦྱིན་པ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བོད་དུ་ཐེངས་གསུམ་པ་ཕེབས་སྐབས་ཞི་བྱེད་གཅོད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དར་སྤེལ་གནང་བ་ནས་གཤིན་པོའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ཞུའི་མགྲོན་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བ། མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་མགྲོན་ལ་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བ། རིགས་དྲུག་སྙིང་རྗེའི་མགྲོན་ལ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་དུ་གཏོང་བ། གདོན་བགེགས་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགྲོན་ལ་བུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅངས་སྟེ་དངོས་སུ་བྱ་རྒོད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ཅིང་། གཤིན་པོའི་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་གཏོར་བྱེད་མཁན་ལ་རྟོགས་ལྡན་དང་དེང་སང་སྟོབས་ལྡན་དུ་འབོད་སྲོལ་ཡོད། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐུ་དུས་སུ་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་སྐབས་སུ་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་བློན་ཆེན་ཧྥུ་ཁང་ཨན་གྱིས་བོད་མིས་གཤིན་པོའི་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་སྐབས་ལུགས་སྲོལ་དེ་ཀླ་ཀློ་མ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་རྩིས་ནས་ཁྲིན་ཆད་དེ་འདྲ་མི་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཀྱང་། བློན་ཆེན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་སླར་ཡང་ལུགས་སྲོལ་དེ་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཡོད། བཞི་པ། གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ། མི་ལ་སྲེག་ཟིན་པའི་ཐལ་བ་དང་། ཆིག་རོ་ལུས་པའི་རུས་པ་བཅས་ལ་ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་ཚ་གའི་སྒོ་ནས་རུས་ཆག་བྱས་ཏེ་ས་དང་བསྲེས་པའི་སཚྭ་བཏབ་ནས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་འཇོག་པ་དེར་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་བླ་མ་སོགས་སྐྱེ་བོ་སྤྱིར་བཏང་མིན་པའི་རིགས་ལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ལག་ལེན་བསྟར་སྲོལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ལྔ་པ། དམར་གདུང་དུ་འཇོག་པ། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནུས་ལྡན་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་དགོས་པ་མང་པོའི་དོན་དུ་སྐུ་གདུང་མ་ཉམས་པར་འཇོག་པ་དེར་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐུ་གདུང་ནང་གི་མི་གཙང་བ་རྣམས་བཤལ་སྦྱོང་གི་སྨན་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བཤལ་རྒྱ་བཤལ་བྱས་ཏེ་སྐམ་ཐག་མ་ཆོད་བར་དུ་ཚྭ་ཡི་ནང་དུ་བཞག བཤལ་སྦྱོང་གཙང་མར་བྱུང་བ་དང་སྐམ་ཐག་ཆོད་རྗེས་ཞལ་རས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་རྣམས་སྨན་སྦྱོར་བསྲེས་པའི་འཇིམ་པས་ལེགས་པར་གསོས་ཏེ་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག ཤིང་ཙན་དན་ལས་བཟོས་པའི་ཕྱི་སྒྲོམ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ། རིམ་པ་རེ་རེའི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་སོར་ལྔ་ཡས་མས་བཞག་པའི་ནང་མའི་ནང་དུ་དམར་གདུང་གི་འདྲ་སྐུ་དེ་འཇོག་ཅིང་། སྒྲོམ་བར་མའི་ནང་དུ་བཞག་པའི་བར་སྟོང་རྣམས་དྲི་བཟང་ཞིང་བསིལ་བའི་རིགས་ཀྱི་སྨན་སྣས་བྱུར་བུར་བཀང་། སྒྲོམ་བར་མ་དང་ཕྱི་མའི་བར་སྟོང་རྣམས་སུ་དྲི་བཟང་པོ་ཤིང་བསྲེགས་པའི་སོལ་ཕྱེ་དང་སོལ་བས་བཀང་སྟེ་སྒྲོམ་ཕྱི་ནང་ཚང་མར་ཁ་ཁེབས་ལེགས་པར་གཡོགས་པའི་སྦུབས་རྣམས་སྦྲ་ཚིལ་གྱིས་དམ་པོར་བཀག་དགོས་པ་སོགས་སྐུ་གདུང་རུལ་སུངས་དང་འབུ་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བའི་སྔོན་འགོག་བྱ་ཐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་མང་པོ་ཡོད། དེ་སྔོན་བོད་དུ་རྙིང་མ་དང་། བཀའ་གདམས། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་དམར་གདུང་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ནི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་སོང་ཞིང་། མང་ཆེ་བ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཡས་མས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གཏོར་བཤིག་ཕོག་ནས་དེང་སྐབས་ལྷག་མར་ལུས་པ་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ཡང་རེ་གཉིས་

མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

སྤྲུར་ལེན། སྤོས་ཤེལ། ཛ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཞིག་སྟེ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་འགོས་པའི་རྩལ་ལེན་ཐུབ་པ་དང་། ལུས་ལ་འཆང་ན་སྙིང་རླུང་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད།

སྤྲུས་སྟེ། གཞིས་ཀ་རྩེ་དང་ཏ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་འདུག

སྤྲེན་སྤྲེའུ་ལོ་བདུན། (ཡེན་ཡོའུ) འདི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་དབུ་མེད་ནས་དབུ་ཅན་དུ་བཤུ་འབྲི་བྱེད་སྐབས་ཡིག་མཁན་གྱིས་ཡ་ཡིག་དང་པ་ཡིག་ས་མགོ་ཅན་གཉིས་ནོར་ནས་འདི་ལྟར་བྲིས་པ་ལས་དོན་དུ་ཡེན་ཡོའུ(延祐)ཞེས་པ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏྲ་ཡན་ཐུའི་སྲིད་ལོ་རྗེས་མའི་མིང་སྟེ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༡༤)རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)བར་ལོ་བདུན་ཡིན།

སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་། གཙང་རྟོགས་གྲོང་ཚོར་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་ཟེར་བར་དེ་སྔ་ཅོང་ཁ་པའི་གསོལ་ཞིབ་འཐག་པའི་རང་འཐག་གཅིག་ཡོད་པ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གསར་ཐེབས་རིམ་ཅན་ནས་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཡར་ལམ་རང་འཐག་དེར་གསོལ་ཞིབ་ཐེངས་རེ་འཐག་དགོས་པ་དང་། གསོལ་ཞིབ་འཐག་ཚར་རྗེས་རང་འཐག་དེ་དམ་འཇུར་བྱས་ནས་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་ལ་རང་འཛུགས་བཞག་སྲོལ་ཡོད་འདུག

སྤྲོ་བོ་ཀཿགནམ་ཤེ་བ། སྤྲོ་བོ་ནི་དེ་སྔ་ཁྱི་རོལ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཏ་ཙང་ཧུང་བའི་ཚོ་པ་ཆུང་གྲུས་ཤིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ས་ཁུལ་འདིའི་ཚོ་དཔོན་ལ་ཀཿགནམ་ཤེ་པའམ་ཀཿགནམ་རྒྱལ་པོ་ཡང་འབོད། ཀཿགནམ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་ལ་སྤོ་ལུང་མ་བུ་དྲུག་དང་། མོན་ཚོ་ཁག་ལྔ་སྣ་གྲུ་དཀར་ནག་སོགས་འདུས་ཡོད། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤོ་བོ་ས་ཁུལ་ལ་བདག་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་ཞུ་ལུང་རྫོང་དང་། ཤུལ་མོ་རྫོང་། གཡུ་རི་རྫོང་། ཐང་སྟོད་རྫོང་སོགས་ལ་རྫོང་དཔོན་བཏང་བ་དང་། ཆུ་མདོར་སྤྱི་ཁྱབ་དོ་དམ་པ་མངག་གཏོང་གིས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ནས་ཁྲལ་རིགས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པ་རེད།

སྤྲོ་འབོར་སྐད། (སྤུ་འབོར་སྐད) འབྲི་ཆུ་དང་ཟླ་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆགས་པའི་ས་ཆའི་སྐད་རྒྱུད། དེང་སྐབས་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་རྟ་ཚུགས་དང་ཡུལ་ནང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནུབ་རྒྱུད་འབབ་ཐང་། ལི་ཐང་། རྒྱལ་ཐང་སོགས་ཡིན།

སྤྲོ་ལེན་མང་བ། གསར་སྙིང་འཕོ་ལེན་དང་། འགྱུར་ལྡོག་མང་བ།

སྤྲོགས་པ། སྤོབས་པ། ཐུབ་པའམ་ཡང་ན་མི་འཇིགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག

སྤྲོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུམ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། དང་དུ་མི་ལེན་པ། གཉེན་པོ་སྟེན་པའོ། །

སྤྲོད། ཤ་སྨན་ཏེ་ཟས་ཀྱི་རོ་བཅུད་དམ་བྲོ་བ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཡིན།

སྤྲོན་ཕོ་རི། དེང་སང་དཔོན་པོ་རི་ཟེར། ས་སྐྱའི་རྒྱབ་རོས་ཀྱི་རིའི་མིང་།

སྤྲོབས་པ། ཐོད་པའམ་ནུས་པ།

སྤྲོར། སྤོར་ཤིང་སྟེ་འོམ་བུ་ཡང་ཟེར།

སྤྲོར་ཐང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་སྐར་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྲོག་ཁམས། ལུས་ཁམས། དབང་ཐང་གི་ཁམས། རླུང་རྟ། མེ་བ། གཟའ་རླུང་བཅས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་རེ་རྩིས་པ་བསྒོམས་ན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

སྤྲོས་ཤེལ། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟག་ཐབས་ནང་སྤོས་ཤེལ་ལ། སྤོས་ཤེལ་སྤྲུར་ལེན་ཁ་ཆེ་མོང་གོལ་དང་། །མངའ་རིས་མཚོ་དང་མོན་གྱི་ཡུལ་ནས་འབྱུང་། །ཁ་ཆེ་གུར་

གསུམ་མདོག་འདྲ་བཟང་བ་དང་། །དཀར་སྐྱ་ཚ་སྒྲུར་འདྲ་དང་དམར་ནག་ངན། །རྩུབ་མ་ཀ་བུར་སྤོས་དཀར་བསྲུས་པའི་བཅོས། །ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་བཙུད་བསྲུས་བཟང་ཚོས་ཡིན། །འདམ་སོགས་དུག་ཆུ་ལས་སྨན་ངན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སྤོས་བསངས། སྤོས་དང་དྲི་ཞིམ་ཕྱེ་མའི་བསངས་དུད།

སྤྲང་ཚེར། རྩི་སྨན་རིགས་ཤིག སྤྲང་ཚེར་དཀར་པོ་དང་། ཚེར་སྔོམ་སྤྲང་ཚེར་ནག་པོ། ཚེར་ཞུང་སྤྲང་ཚེར་སོགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ།

སྤྲོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལྔ། མི་སྡུག་པ། བྱམས་པ། རྟེན་འབྲེལ། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བགྲང་བ་བཅས་ལྔའོ། །

སྤྱན། སྤྱན་པ་སྟེ་བྱ་ར་བྱེད་མཁན་ནམ་ལྟ་རྟོགས་པའི་མིང་།

སྤྱན་ལྔ། ཤའི་སྤྱན་དང་། ལྷའི་སྤྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཏེ་ལྔ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ། ༡. ཤའི་སྤྱན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་། དངོས་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པར་གཟིགས། ༢. ལྷའི་སྤྱན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་། སྟོད་དུས་གཅིག་ལ་གཟིགས། ༣. ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་དོ། །དམིགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་། ཆོས་སོ་ཅོག་ཀུན་སྒྱུ་མར་གཟིགས། ༤. སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་སྒོམ་ལས་བྱུང་། ཡུལ་ཀུན་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གཟིགས། ༥. ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོད་དོ། །བླ་མའི་དྲིན་ལས་བྱུང་། ཡུལ་རྣམས་སྟོང་པར་གཟིགས་སོ། །

སྤྱན་སྔ། ༡. མིག་གི་མདུན་ཞེས་པའི་ཞེ་ས། ༢. བླ་མའི་འཁོར་གཡོག ༣. ཕག་མོ་གྲུ་པའི་མཁན་པོའི་ཐ་སྙད།

སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། སྔ་ཁ་བྲ་འབྲུག་དང་འདབ་ཆགས་པ་དགོན་གསར་དུ་དཔོན་རིན་རྗེར་བ་དང་། ཡུམ་ཟིན་ཟ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༣༥༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མེ་སྟག(༡༣༨༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་ཡང་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་གསོལ། ཆུ་མོ་ཡོ་ལ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོས་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་འདིར་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་གསན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་འདི་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། ཡབ་རླངས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཡོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་སྐྱབས་དང་ཡུམ་འབྲོ་ལྡོག་བཟའ་ཁྲ་བྱུག་སྨན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་འདི་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ནས་སོ་བཞི་བར་བླ་མ་དང་འབྲལ་མེད་དུ་གཟིམ་གཡོག་ཞུས་པས་སྤྱན་སྔ་བ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་དེ་ནས་ཐོགས། ཁྱིམ་རླངས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐེལ་གྱི་གདན་ས་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། འབྲི་གུང་པའི་བླ་མའི་མཚན་གནས་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་སྤྱན་སྔ་ཞེས་བྱ་བའི་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། བཀའ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རྩ་འགོ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཐེལ་གྱི་གདན་ས་ཉག་ཕྲ་བར་གྱུར་སྐབས་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པས་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་བཅས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༠༨)ལོར་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཐེལ་གྱི་གདན་སར་བསྐོ་གཞག་གནང་བས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པས་ཡར་རྒྱས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་འབྲི་གུང་དུ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་འབུལ་དུ་ཐེབས་དུས་གཙུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲི་གུང་གླིང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞུ་ནན་མཛད་པ་ལྟར་འབྲི་གུང་གི་གདན་ས་ཡང་འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་ཕྱོགས་གནང་། དེར་

བཞུགས་པའི་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོར་ཧོར་དམག་བོད་དུ་ལྷགས་ནས་ར་སྒྲེང་དང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས་པ་དང་སོ་སྟོན་སོགས་སྐྱ་སེར་ལྔ་བརྒྱ་བསད། དེ་སྐབས་ཧོར་དམག་འདམ་དུ་སླེབས་པའི་ཚུར་བྱུང་བས་འབྲི་ཁུང་ཐེལ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་འབྲོས་པར་བརྩམས་པའི་ཚེ་མི་འཇིགས་པའི་གསུང་གིས་དབུགས་ཕྱུང་ནས་བཞུགས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཧོར་གྱི་དམག་དཔོན་མི་ལི་བྱི་བྱུང་བ། སྐུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཕ་དང་བུའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་ནས་ཕྱིས་འབུལ་བ་སྐྱེལ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། མི་ཕྱུགས་གང་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པར་ཕྱིར་ལོག དེ་ནས་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ན་དོར་ཏས་དམག་དཔོན་བྱས་ནས་དམག་སླེབས་བྱུང་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་པས་ཞི་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་དམག་རྣམས་ཚོང་པ་འཁྲིམ་པ་བས་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་ཁུ་ཙོ་མེད་པར་ལོག དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐབས་ཉེས་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་བསད་པ་དང་ལྷ་ཁང་བསྲེགས་པ་སོགས་ཆེར་མ་བྱུང་། བོད་ཁམས་སྤྱི་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད། དེ་བཞིན་འབྲི་ཁུང་གི་སྡེ་ཡང་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཁྲི་ཚོ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ཡང་དུས་དེར་བྱུང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྟན་པའི་སྐོ་མངས་གཉིས་ཀྱང་བཞེངས། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ལྷ་གདོང་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་སུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༢༥༥)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྐུ་གཤེགས། གདུང་བཞུ་བས་རིང་བསྲེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་བྱོན། བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྒོ་མངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཏོ། །བུ་སློབ་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ། གཙུང་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ། རྒྱལ་སྲས་ཐོག་ཁ་བ། རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་བསོད། རིན་པོ་ཆེ་གཏེར་རྒྱབ་པ། སྤྱན་སྔ་སྒོ་མངས་པ། སྙེ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱོན་ནོ། །ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《སྔོ་རིང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས་༢༨༠པའི་ནང་ཤོག་གྲངས་འགའ་ཞིག་དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན(༡)པའི་ཤོག་གྲངས་༧༥ནས༧༧བར་གསལ།

སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན། རྗེ་འདི་ལ་ཕག་གྲུ་གཙུང་རྒྱ་བོའམ་གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་ཡང་ཟེར། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༢༥༠)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་གླང(༡༢༨༩)ལོར་ཐེལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་དཔོན་ཟུར་དུ་བསྐོས་པར་བླ་དཔོན་སྨྲགས་མ་མཛད། དོ་སྟོན། རྒྱལ་ཐང་། སྨན་མཁར། མོན་ཁ་སོགས་ཕག་གྲུའི་འཛིན་དབང་ས་སྐྱེ་སྟོན་ཤོར་མང་པོ་ཕྱུག་རྫས་ཀྱིས་བླུ་བར་མཛད་པས། ཕག་གྲུའི་ཁྲི་བསྐོར་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐེལ་དུ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ལོ་ཉེར་གཉིས་བསྐྱངས་མཐར། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ། གོང་དུ་སྣེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྤྱན་སྔ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་དགུ་པ་འདི་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་གཙུང་པོར་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༢༨༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་བསྲིངས་ཏེ་གཅེན་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་གླིང་ཡོག་བྱུང་སྟེ་ཀོང་པོར་གྲུབ་ཐོབ་ཨར་རྩེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས། སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ་སོགས་བླ་མ་རྣམས་དང་། ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞལ་གཟིགས་པ་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱིས་ཐོས། གྲུབ་ཐོབ་ཨར་རྩེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་ཆོས་མཛོད་ཀུན་གསན་ཅིང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། དེ་ནས་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར

གཅེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་དགེ་བཤེས་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གསན་ཅིང་། དོན་རྣམས་ལ་བྱང་ཞིང་ཆུབ་པར་མཛད། དེ་ནས་གནས་ཆེན་གཏེར་སྒྲོམ་གྱི་དབེན་གནས་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། གནས་གསར་མ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྒོ་ཡང་མང་དུ་ཕྱེ། གཟིགས་སྣང་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཚོགས་ཟངས་སླང་ལུང་མ་སོགས་ནོར་གཏེར་ཁ་ཤས་བཞེས། དེ་ནས་སྡིང་རྒྱལ་གྱི་དབེན་གནས་སུ་སྒྲུབ་སྡེ་འདེབས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཤིང་སྟག(༡༣༡༨)ལོར་གཅེན་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པས་རྗེ་ཉིད་སེང་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཆོས་ལུགས་ཚོགས་པའི་མཁན་ཆེན་ལས་བསྙེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། འདུལ་བའི་གནས་ལ་བྱང་བར་མཛད། མཁན་ཆེན་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྐྱངས། སྔར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཤུལ་དུ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲུབ་སྐྱེ་རྟེན་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞེངས། མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བྲིས་མའི་མདོ་སྡེ་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མང་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པར་བཀྲ་ཤིས་སྒོང་ས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཤིང་། སླིང་གི་མགོན་ཁང་ཨ་ཕྱི་ཁང་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་གྲུབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་བྱ་སེང་བེང་ཡུལ་བཅས་བཞེངས། གཞུ་སྨད་གཡའ་མ་རིར་མགོན་ཁང་དང་སྒྲུབ་སྡེ་ཡང་བཏབ། གནས་གསུམ་གྱི་རི་པ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་བཟུངས། རི་ཁྲོད་ཕལ་ཆེར་རིམ་གཉིས་ལ་བརྩོན་པའི་སྒོམ་ཆེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད། དུས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཕྱག་སྒོ་ནས་གསུང་བ་མ་གཏོགས་སྨྲ་བཅད་འདག་སྦྱར་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡོ། དབུས་གཙང་གི་ཆེ་དགུ་ཞལ་མཇལ་ལ་ཡོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོལ་བ་ཕྱི་ནང་གི་མཇལ་ལུགས་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་ཞལ་མཇལ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གསུང་གླེང་མི་མཛད་པ་སོགས་འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་མཛད་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ། དེ་ལྟར་ལོ་མང་གདན་ས་བསྐྱངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་ངན་ལས་འདས།

སྨིན་སྨྲ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། སྨིན་སྨྲ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི། ཡུལ་དབུས་སྟོད་ལྷས་ལུང་བ་ཆོས་གྲྭ་དགོན་གྱི་ཞོལ་གྲྭ་རྣམ་ཁང་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་དགེར་དཔོན་ཆོས་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་རྡོ་མོ་ཀླ་མ་འབུམ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༩༠༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་བཞི་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོར་སློག་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ས་སྤྲེ(༡༩༠༨)ལོར་ཁྲུ་བོ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། དེ་ནས་གྲྭ་དགོན་དུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་པའི་དྲུང་དུ་ཕར་ཚད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མདོ་རྩ་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། རི་བོ་མདངས་ཅན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྩ་འཇུག་གཉིས་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཞ་ལུ་གནས་སླེང་དུ་ཕར་ཚད་དང་། མདོ་རྩ། རྩ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལྕགས་སྤྲེ(༡༩༢༠)ལོར་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་། ལས་སློབ་སློབ་དཔོན་དོན་བཟང་། གསང་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་སྟ་གཞུག་ཏུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་པ་བཅས་དཀའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ཕེབས་པ་བཞི་དང་། གཞན་རྗེ་བཙུན་འཛམ

དཔལ་རྒྱ་མཚོ། རྡོ་བཙུན་བཟང་སྐྱོང་བ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོང་བ། དགྱེར་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། རིན་པོ་ཆེ་གཞོན་ནུ་འོད་སོགས་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ནས་མལ་གྲོ་རིན་ཆེན་སྒང་དང་སྐམ་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་སློབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཕག(༡༤༥༥)ལོར་རིན་ཆེན་སྒང་གི་གདན་སར་ཐེབས་ཏེ་ཁྲི་ཐོག་བཞུགས། རྗེ་འདིའི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མང་དུ་བྱོན། གཙོ་བོར་རབ་འབྱམས་པ་སྨོན་ལམ་དཔལ། ཆོས་རྗེ་ཀུན་ལེགས་པ། ཆོས་རྗེ་རབ་འབྱམས་བློ་བཟང་སོགས་ནི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། གསུང་རྩོམ་ཡང་། «ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པའི་བློ་སྦྱོང་ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས» «བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་ཕན་སྙིང་པོའི་ཟུང་འཇུག་རིན་པོ་ཆེ» «དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཆེན་མོ» «སྤྱོད་འཇུག་གི་བསྡུས་དོན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན» «བཤེས་སྤྲིང་གི་བསྡུས་དོན་དགོངས་པ་རབ་གསལ»སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ཙམ་མཛད། དགུང་གྲངས་དོན་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༤༧༢)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སྤྱན་སྔ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་བདག་པོ་ཤཱཀྱ་རིན་པ་དང་ཡུམ་ཟླ་ན་རིན་འཛོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༨༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སྤྱན་སྔ་ཀུན་སྤངས་པ་ལས་ཆོས་ཁྲིད་རྣམས་གསན། མཁན་ཆེན་གྲགས་རྡོར་བ་དང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་དཔལ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། བླ་མ་ཆོས་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱོ་ཕྱེས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་རྩེད་ཐང་དུ་བརྟག་གཉིས་གསུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་མཚམས་བཅད་དཔོན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་མཁན་ཆེན་སང་བློ་བ་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་པས་ལས་སློབ། གསང་སྟོན་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཅུ་པས་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་གྲངས་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ(༡༤༠༥)ལོར་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཐེབས། བླ་མ་རིན་གཞོན་པ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན། ཕག་གྲུའི་གདན་ས་ལོ་གཉིས་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་གཤེགས།

སྤྱན་སྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་སྟག(༡༠༣༨)ལོར་འཕན་པོ་ཉན་སྣར་སྒང་དུ་ཡབ་དབས་ཤཱཀྱ་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་མེ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༡༠༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག(༡༠༩༥)ལོར་ལོ་དགོན་པ་བཏབ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི«བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང »ལས་གསལ།

སྤྱན་སྔ་རིན་ཆེན་ལྡན། རྗེ་འདི་ནི་སྟོད་དིང་རིར་ཡབ་ཡུམ་བསགས་པ་ཅན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༢༠༢)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་དྲུག་ལ་ཐེབས་ཙམ་ནས་ཆོས་ལ་དད་ཞེན་དྲག་པོ་འཁྲུངས། ཕྱིས་ལྷ་གདོང་པ་ལོ་ལྔ་བཞེས་པ་དིང་རིར་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། སོས་གསུས་ཐུབ་མོང་མེད་པ་བྱུང་། ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་པས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་བཞི་པ་གསན། དེ་ནས་ཕ་ཇོ་སྟོན་པ་ལ་འབྲི་ཀློག་ལ

སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། ལྷ་གདོང་པ་དཀུང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཞབས་སྐབས་སླར་མཇལ་བས་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ་ཞི་བར་གཤེགས་ཀྱི་བར་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་རིང་ཞབས་དྲུང་ཞག་གཅིག་དང་མ་བྲལ་བར་སྤྱན་སྔར་བཞུགས་པས་སྤྱན་སྔ་པར་གྲགས། ཆོས་རྗེ་ལས་གསར་རྙིང་གི་དབང་གདམས་པ་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གསན། ཀོ་བྲག་པ་ལའང་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། རྒོད་ཚང་པའི་དྲུང་དུའང་འབྲུག་སྐོར་ཐམས་ཅད་གསན། ས་པཎ་ལ་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཞུས། གཞན་ཡང་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤར། ཕྱིས་དིང་རིར་བཞུགས་ནས་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས་པས། ཟུར་ཕུག་པ་དང་སྤྱན་ཐོབ་ཉི་མ་མགོན་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན། འདས་ལོ་མ་གསལ།

སྤྱན་བསྐར་ཞུ་རྒྱ། མིག་ལམ་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པར་གོ །

སྤྱན་འདྲེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་མགྲོན་བཞི། ས་བདག་སྟོབས་ཆེན། ཤྲི་པ་ཧ། ཧོན་པན་གླུ། ཡི་དྭགས་གཏེར་སྲུང་བཅས་བཞིའོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས། (བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ངོ་བོ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་རོལ་བ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་དང་། ཕྱག་བཞི་ལྡན། སྤྱི་བོར་རིགས་ལྡན་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་པའི་དབུས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པའི་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》དང་། 《སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི》ནང་དུ་གསལ།

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ། ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་གཟུངས། པདྨ་སྙིང་པོའི་མདོ། ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདོ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་གཟུངས། དོན་ཡོད་ཞགས་པ། དོན་ཞགས་ཕྱི་མ། པདྨ་མཆོག དབང་བསྐུར་འཁོར་ལོ། ཆ་ག་སྡུགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་བཟློལ་བ། འོད་ཟེར་རྣམ་བཀོད། པདྨ་ཅོད་པན་གྱི་རྒྱུད། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་མདོ། དམ་ཆོས་པད་དཀར། པུཎྜ་རི་ཀའི་མདོ། ཆུ་སྐྱུང་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ། སྣང་བ་རོལ་པའི་མདོ། མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། མཚན་རབ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་མདོའོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། 《བ་རི་བརྒྱ་རྩ》ནས་བཤད་པ་དགུ། 《སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ》ནས་བཤད་པ་ཉི་ཤུ། 《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》ནས་བཤད་པ་བཅུ་དྲུག 《སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ》ནས་བཤད་པ་བཞི་བཅས་བསྡོམས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདྲ་མཚུངས་རྣམས་ཕུད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཞིབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་གསལ།

སྤྱན་རས་གཟིགས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབས།

༡. ཤར་ཕྱོགས་མེའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། ཟླ་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་སྐྱབས་སྦྱིན་ཛ་ཡབ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་ཆུ་ཤེལ་འཛིན། ༢. ཤར་ལྷོར་ཆུའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་རིན་ཆེན་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་འཁོར་ལོ་འཛིན། ༣. ལྷོ་རུ་སེང་གེ་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། གསེར་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་ནོར་བུ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་པོ་ཏི་འཛིན། ༤ ལྷོ་ནུབ་གླང་པོའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། དམར་གསལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་ཨུཏྤལ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་མེ་ཤེལ་འཛིན།

༥. ནུབ་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། དམར་གསལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་ལྕགས་ཀྱུ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་ཞགས་པ་འཛིན། ༦. ནུབ་བྱང་ཀླུའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། དཀར་ཤའི་མདོག་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་གུ་རྗེ་བསྣམས། ༧. བྱང་དུ་མཁའ་འགྲོའི་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་རྩེ་གསུམ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་ཧཱུྃ་འཛིན། ༨. བྱང་ཤར་མི་རྒོད་འཇིགས་སྐྱོབས་མཛད། ཨཧྱིའི་མདོག་ཅན་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། གཡོན་པས་པདྨ་དྲིལ་བུ་འཛིན། ཀུན་ཀྱང་ཟླ་དཀྱིལ་ཞལ་འཛུམ་ལྡན། ཅུང་ཁྲོས་དར་དང་རིན་ཆེན་བརྒྱན། སྟག་ཤམ་དང་བཅས་སྐུ་ཡིད་འཚམ། བཞུང་ཞིང་ཞབས་གཉིས་སེམས་དཔའ་ཡི། ཕྱེད་སྐྱིལ་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་ཁྲོ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་ཡང་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། དོན་ཡོད་ཞགས་པ། སོ་ཀེ་ཤྭ་ར། སེང་གེ་སྒྲ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཕྱག་བཞི་པ། ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་སོགས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁྲོ་བོ་ལ། རྟ་མགྲིན། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག མགོན་པོ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་བསྡོམས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དུ་ཕྱེ་སྲོལ་ཡོད།

སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་བྱོན་གྱི་ཇོ་རིང་། ཇོ་རིང་འདི་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་ཞི་བདེ་གྲོང་ཚོའི་ལམ་ཟུར་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ། དེ་ནི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་འབྲི་ཁྲི་བཙན་དགྲ་མགོན་པོ་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས།

སྤྱར་མ། ཉེས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མིང་ངམ་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད།

སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་ཤག དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཏེ། ལྔ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་ལྷོ་ཡི་རྒྱས་པའི་ལས་ཁུངས་བཀའ་ཤག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷོ་སྒོའི་ཡང་སྟེང་དུ་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱིས་དའི་ཆིང་བ་ཏུར་དང་། པའི་སི་ང་ཕོད་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། གུང་ལུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ། སྦྱར་ར་བ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་བཅས་ལ་ཐོག་མར་བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ་ཡོ་བདུན་རིང་མཉམ་དུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་ཟེར་བ་དངོས་སུ་མེད་ལ། མཐར་ནང་ཁུལ་མ་མཐུན་པས་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ཉམས་ཉེས་བྱུང་སྟེ་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་ཕ་བུས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་བཀའ་བློན་ཟེར་བ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགན་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་འདེགས་མཁན་ལྷ་བུར་བཀའ་བློན་བཞི་བསྐོ་དགོས་པའི་གསེར་ཡིག་ཕེབས་པ་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་སྲིད་དབང་འཕོ་བའི་སྐབས་དེར་བཀའ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཞེས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་ཚུན་གྱི་བཀའ་བློན་གྱི་ཐོག་མ་ནི། རྡོ་རིང་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་དང་། ཐོན་པ་སྲི་ཆོད་ཚེ་བརྟན། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། རྩེ་མགྲོན་དར་ཧན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། བཀའ་ཤག་གསར་ཚུགས་ཀྱི་ཉིན་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཐུགས་སྨོན་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཀའ་ཤག་གི་ཐམ་ཀ"སྲིད་ཞི་བདེ་སྐྱིད"ཅེས་པ་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཚོག་པའི་གཟེངས་བསྟོད་མཛད། རྗེས་སུ་བཀའ་ཤག་གི་ཐམ་ཀ་འདྲ་གཅིག་བཟོས་པ་དེར་བདེ་སྐྱིད་སྐུ་གཞོན་ཟེར་ཏེ། དེ་མདོ་སྤྱི་སོགས་བཀའ་བློན་རྣམས་ཕྱོགས་མཐར

དོན་གཅོད་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ཁྱེར་ཏེ་ཞི་དྲག་ཡོངས་ལ་ཐམ་ག་དེ་གས་བཀོད་ལུང་བསྒྱུར་བ་ཡིན། བཀའ་ཤག་གི་འགན་དབང་ནི། དྷ་ལའི་བླ་མ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་གི་བཀོད་དོན་འོག་ཞི་དྲག་ལས་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་བཀོད་འདོམས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་སྲིད་གཞུང་ལ་འབབ་པའི་གསེར་དངུལ་འབྲུ་མར་སོགས་ཀྱི་འབབ་དེབ་ཁག་དང་། གཞུང་སྒེར་ཆོས་གསུམ་གྱི་ས་ཁང་མི་གསུམ་བདག་ཐོབ་ཀྱི་འབྱེད་ཁྲ་སོགས་རྩ་འཛིན་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཚང་མར་བཀའ་ཤག་གི་དམ་ཕྱག་ཕབ་དགོས་པ་མ་ཟད། ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་འབྲུ་དངུལ་དགོས་རིགས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་ཞུ་དགོས་པ་དང་། བཀའ་ཐམ་འཕོད་པའི་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་དགོས། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཁྲབ་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་བཀའ་རྒྱ་དང་ལམ་ཡིག་བཅས་ལའང་བཀའ་ཐམ་ཕབ་དགོས་པ་དང་། ལས་དོན་ཆེ་རིགས་དང་འབྲིང་ཁའི་རིགས་འཆར་གཞི་བཟོས་ཏེ་དྷ་ལའི་བླ་མར་ཆོག་མཆན་ཞུ་དགོས། ད་དུང་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་གཞུང་སྒེར་དོན་གནད་སྙན་ཞུ་འབུལ་མཁན་ལ་ལན་འདོམས་དང་། སྒེར་གྱི་གྱོད་དོན་སྙན་ཞུ་འབུལ་མཁན་ལ་ཞིབ་གཅོད་བསྐོས་ཐོག་ཐག་གཅོད་དཔྱད་མཚམས་ཁྲ་མ་སོགས་ལ་ཆོག་མཆན་དང་བཀའ་ཐམ་ཕབ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ས་མཚམས་དང་། དམག་དོན་སོགས་གལ་ཆེའི་རིགས་དང་། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་ཆེ་ཁག་བསྐོ་གཞག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ཟུ་ལྷ་སྟོད་ཨམ་བན་ལ་གོ་བསྒྱུར་ཐོག་དྷ་ལའི་བླ་མར་དགོངས་སྐོར་དང་འབྲེལ་གོང་མར་གསེར་སྙན་སྦྲོན་ཏེ་བཀའ་འཁྲོལ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ས་མཚམས་དང་དམག་དོན་སོགས་གལ་ཆེའི་རིགས་དང་། དེ་མིན་བྱེད་དཀའ་ཆེ་བའི(དཔེར་ན། ལུང་ཤར་དང་རྭ་སྒྲེང་གི་དོན་རྐྱེན་ལྟ་བུ)ལས་དོན་བྱུང་སྐབས་སྒྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་དང་། དྲུང་ཡིག་བརྒྱད་སོགས་སྐོང་ཚོགས་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྐོང་ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་རྣམས་དྷ་ལའི་བླ་མར་ཆོག་མཆན་ཞུས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། རྩེ་རྣམ་གན་བཀར་འཇུག་དང་ཛ་ཁྲལ་བཀར་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བཀའ་བློན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་འཇུག་འདོན་གྱི་སྐན་ཤོག་ཆེད་འགོད་ཀྱིས་དྷ་ལའི་བླ་མར་གོང་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡང་ཡོད་པས་བཀའ་ཤག་འདི་ནི་དབང་ཆ་ཆེ་ཞིང་འགངས་ཆེ་བའི་སྒྱི་ཁྲབ་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་པ་འདིའི་གོང་གསལ་འགན་དབང་ནི་བཀའ་བློན་བཞི་མཉམ་གྲོས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན། བཀའ་བློན་བཞིའི་འོག་ཏུ་བཀའ་ཤག་སྟེང་ཤོད་གཉིས་ལས་སྟེང་ལ་མགྲོན་དྲུང་ཁང་ཞེས་པ་བཀའ་དྲུང་གཉིས་དང་བཀའ་མགྲོན་གསུམ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཤོད་ལ་དྲུང་འཁོར་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཤག་ཤོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཡིག་རིགས་ཕབ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཡིག་སྒྱུར་གཅིག་དང་། འབྲས་སྤུངས་སྒྱི་སོས་འཛུགས་གཏོང་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་ཤག་ཁང་གཉེར་ཟེར་བ་ཞིག་བཅས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་གི་ལས་དོན་མི་སྣའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། དེ་མིན་བཀའ་བློན་བཞི་སོ་སོར་ཤོད་དྲུང་རེ་གཡོག་པོར་འཁྲིད་རྒྱུ་ཡོད་པར་འགག་པ་ཟེར།

སྒྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་ཚན་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་སུ་གསར་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ནས་བཟུང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྒྱི་མཁན་གྱི་ལས་དོན་བྱ་ཡུལ་སྒེར་ཤག་རྩེ་པོ་བྲང་ཤར་རྒྱུད་བཅོ་བརྒྱད་སྐས་འཛེགས་ཀྱི་འགོར་སྒོ་ནུབ་ལྷོའི་ནང་ཡོད་པ་དང་། ནོར་གླིང་དུའང་སྒེར་ཤག་ཡོད། སྐུ་བཅར་སྒྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ཞེས་དྷ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་གཏན་སྡོད་ཀྱིས་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་གང་ཅིར་དྷ་ལའི་བླ་མར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བ་དང་སྐུ་སྒེར་གྱི་ཕྱག་རྫས་ཚང་མར

ངོ་དམ་བྱེད་མཁན་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་ཕྱག་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཀྱང་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་དང་། རྩེ་འགག རྣམ་གྲྭ་དང་། མཛོད་སྦུག་མཛོད་ཆུང་། ཞོལ་ཆིབས་ར་བཅས་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འགོ་འདོམས་བྱེད་པའི་ཐོག་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་སྐབས་བཀའ་ཤག་དང་མཉམ་ཚོགས་བྱེད་དབང་ཡང་ཡོད། ད་དུང་མཁན་ཁོངས་ཞེས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་གཞུང་ཁང་ཁག་དང་། གཞུང་གླིང་གཞིས་ཁག སྐྱེར་ཆོས་ཁོངས་ཀྱི་ཁྲལ་མི་མཛོད་སྦུག་ཏུ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུས་རིགས་ཀྱི་མི་རྩ་སོགས་ལ་བདག་གཉེར་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་མཁན་གྱི་ལས་དོན་མང་ཆེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་ཤག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་སྐྱེར་བཙུགས་ཕྱག་མཛོད་གཅིག་དང་། དྲུང་ཡིག་གཅིག ལྕགས་གཙོད་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་གཅིག་བཅས་ཡོད། སྐྱེར་གྱི་ཕྱག་མཛོད་ལ་སྲིད་འཛིན་གྱི་གོ་གནས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དབང་ཆ་མི་ཆུང་བ་ཡོད་པས་རྩེ་མགྲོན་དྲུང་དཀྱུས་དང་། ཕྱག་ནང་ཞལ་ཆེ་བས་ཞུ་འབུད་གཟན་སྐྱུར་སོགས་གུས་ཞབས་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ཁྲབ་འགོ་འཆིངས། སྤྱི་ཁྲབ་འགོ་པ།

སྤྱི་ཁྲབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་དམ་པ། སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་དེའི་ཁོངས་གཏོགས་དགོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་ལ་ཟེར།

སྤྱི་ཁྲབ་རྩ་ཆིག བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་རྩ་འཛིན་བཀའ་ཡིག

སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ། མདོ་སྨད་མུ་ཕི་ནས་ཡིན་པའི་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་གྲྭ་པ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་སྐྱེར་བཤད་སྒྲ་བ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཆེ་ཁར་ལྟག་པར་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་བྱུས་རྗེས་ཆེ་ཙམ་བཞག་པས་བཤད་སྒྲ་སྟེ་སྲིད་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་གཞུང་ཞབས་སེར་མོ་བའི་ཁོངས་སུ་བཙུགས་ཐོག་ལས་གནས་གལ་ཆེ་འགའ་ཤས་འཁུར་རིང་གཞུང་དོན་སེམས་རྩ་འཁོལ་ཞིང་། ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་གསར་བཙུགས་དང་། གཞུང་རྩིས་ཆད་ལུས་གཙང་བཤེར་སོགས་བྱས། དེ་ནས་དར་ཧན་མཁན་པོ་དང་། སྤྱི་ཁྲབ་དང་། མཁན་པོའི་འགན་འཁུར་སྐབས་ཧམ་སེམས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རང་ལག་ཏུ་ཐོབ་རེས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་ཕ་བོང་ཁ་རི་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་སུ་བཅུག་རྒྱུ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་གི་ཕྱག་ནས་སྲིད་འགན་འཕྲོག་སྟེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རང་ཉིད་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་ཐོག་སྡེ་དྲུག་རྗེ་སག་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་དང་། ཚ་བ་ཨ་ཏན་སོགས་དང་ངན་འབྲེལ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་བདེ་ཡོང་ཆེད་བཀའ་བློན་མཚོ་སྨོ་མིག་དམར་ཚེ་རིང་དང་ཕུ་ལུང་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ། མདའ་དཔོན་ཁྲི་སྨོན་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ་སོགས་གཞུང་ཞབས་འགའ་ཞིག་སྔ་རྗེས་སུ་ཐབས་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་གྱིས་བསྐྲངས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འབྲས་སྤྲུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་ཚ་བ་ཕྱག་མཛོད་ནས་ཤེས་པ་དང་། དོན་དེ་མཁན་པོ་དར་མདོ་སྤྲུལ་སྐུ་བརྒྱུད་སྡེ་དྲུག་སྲིད་སྐྱོང་ལ་ཞུས་སྐབས་སྡེ་དྲུག་རྗེ་སག་དང་ཚ་བ་ཨ་ཏན་སོགས་འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཉེར་ཁོ་པས་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་འཁྲིད་དེ་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་བྲོས་ནས་དེ་གའི་གྲྭ་པ་དོན་དངོས་མི་ཤེས་པ་ཁག་ཅིག་ལ་ངན་སྐུལ་གྱིས་རྗེས་འདེད་མཁན་གཞུང་དམག་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱས་སྐབས་དགའ་ལྡན་དུས་ཟིང་ཟེར་བ་བྱུང་མཐར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་བྲོས་འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་མའི་ཕུར་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་ཕྲུག་མགོན་པོས་བསད། དུས་དེར་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་གཏོར་བཤིག་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་དང་། བཤད་སྒྲའི་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་གནས་དབྱུང་གིས་རྒྱང་འབུད་ཐོག་བཤད་སྒྲའི་མཁར་དབང་གཞུང་བཞེས་སོགས་བྱས། དེ་ནས་བཟུང་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཡང་འཛོར་འདུག

སྤྱི་རྒྱུན་གསུམ། གསལ་བྱེད། མཛེས་བྱེད། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན།

སྤྱི་གཉེར། དགོན་པའི་ནང་གྲྭ་མང་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྒྲར་ལ་འགན་ཁུར་མཁན་གྱི་སྤྱི་སོ་དང་གཉེར་པ།

སྤྱི་འབྲས་དྲུག་འདེམས་ཐོག སྤྱི་པའི་འབྲས་མི་དྲག་པ་རེ་འདེམས་བསྒོ་བྱེད་དགོས་པ།

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་བྱ་དང་། དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་སྟེ་རང་གི་བྱེ་བྲག་དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོགས་སྤྱི་རིགས་སྤྱི་དོན་སྤྱི་གསུམ་ཡོད། ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་པ་དང་། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་རྟགས་གསུམ་བརྩི་ཚུལ་ཡོད་པ་སོགས་གཞུང་དངོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག ཙནྡྲ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ། ཡུལ་སྣང་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མར་ལྟ་བ། རྨི་ལམ་བདུན་པའི་གདན་གྱིས་བཟུང་བ། རིག་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་འོད་གསལ་སྐྱོང་བ། བར་དོ་རང་ངོ་ཤེས་པ་གཅོད་པ། འདའ་ཀའི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །

སྤྱི་རྫོལ་ཅན། ངོ་ཚ་མི་ཤེས་པ།

སྤྱི་བོ་རྒྱ་སྤྱབས། སྤྱི་བོའི་སྐྲ་སྤྱབས། སྤྱི་གཙུག

སྤྱི་ཁྲིངས། མི་སེར་དམངས་ཚོགས།

སྤྱི་མཚན། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས། རྟོག་པའི་བཟུང་ཡུལ་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི། དཔེར་ན་བཟུང་ཡུལ་བཞི་སྤྱི་མཚན་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། རྟག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

སྤྱི་ཕོད་ཆ་བ་གྲུ། ལྷ་སའི་ཤར་རྒྱུད་འོལ་ཁའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

སྤྱིའི་མཆོད་རྟེན་གསུམ། ཉན་ཐོས་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནོ། །

སྤྱི་གསུམ། རིགས་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི།

སྤྱིར་ཐང་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ཐུང་། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》(ལྷུག་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༢༤༥) ནང་སྤྱིར་ཐང་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ཐུང་ཞེས་འཁོད་འདུག་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཡོད་པས་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་པའི་སྐྱོན་བྱུང་བར་ངེས།

སྤྱུ་བ། (སྤྱོས་པ) སླན་པ་དང་། སྙིགས་པ། གཤེ་གཤེ་གཏོང་བ།

སྤྱོད་འཇུག 《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ》 འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། མགོ་ནས་འཇུག་བར་ཚིག་བཅད་ཡིན་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་བློ་ལ་འཛིན་བདེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ནང་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་མན་ངག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐཱ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས་སྣ་ཕྱིར་འགྱུར་བཅོས་ཐེངས་གཉིས་བྱས་པ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན(ལ)པའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་མང་པོས་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཁག་བཅུ་ཙམ་གོང་གསལ་བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན(ཤ)པའི་ནང་ཡོད་ལ། བོད་དུ་ཡང་གྲུབ

མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཡོད་པས་འདིར་འབྲི་བར་མ་ལངས། 《སྤྱོད་འཇུག》ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་ཆ་ཚང་བློ་འཛིན་ཐོག་རྒྱུན་དུ་ངག་སྐྱོར་གནང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱོད་པ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ཇམ་ཟླ་ལྟ་ལ་ཆུ་སྦྱིན། ཁ་འབབ་མ་ལ་གཏོར་མ། འཁྲུག་མ་མོ་ལ་ཚང་བུ། འཇུར་གེགས་ལ་ཆུ་གཙང་སྦྱིན་པའོ། །

སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི། འདི་ནི་ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་དགྲ་བཞི་སྤང་བ་ནི། ལེ་ལོའི་དགྲ་གཉིད་ཀྱི་དགྲ། སྨྱོས་ཕྱུར་གྱི་དགྲ། གསང་བའི་དགྲ་སྤང་བའོ། །

སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲུལ་རྫོག་པས་ཐེ་བ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྱོད་པ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ་སོགས་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཛད་པ་དང་གསུངས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའ་བ། སྲིད་གཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ། གདུལ་བྱ་བརྟགས་ནས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སྲིད་ཀྱི་མ་བརྟགས་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་མི་མངའ་བའོ། །

སྤྱོད་པ་བཞི། ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་སྤྱོད་པ། ཐེག་དམན་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྤྱོད་པ། གཉིས་ཀ་སློབ་པ་རྣམས་མཐུས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ། ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་སྤྱོད་པའོ། །

སྤྱོད་པ་ཐུགས་བྱུང་འགག་མེད། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་ངན་ཅི་ཡིན་ཀྱང་བཟོ་བཅོས་དང་བཀག་འགོག་མེད་པར་སྐྱོང་བས་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱས་ཉམས་ལེན་གྱི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་གསལ།

སྤྱོད་པ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅས་དང་། ཡང་ན། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ།

སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྦྱོར་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་བ་བཅུ་བཞི། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཅས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གཏོང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤང་བ། ཆོས་ནོར་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ། འགྲོ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཙ་བ་བཞི་སྟེ་བསྡོམས་པས་སྤང་བྱའི་དམ་ཚིག་གོ །

སྤྱོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྔ། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་ཅན། མཚན་མ་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན། མཚན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་ནོ། །

སྤྱོད་ལས་བརྒྱུས་པ་དྲུག གོང་གི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་ལ་གཟིགས།

སྤྱོད་ཡུལ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ། ཉིས་བྱུས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ལ་གཟིགས།

སྤྱོད་ཡུལ་བཅུ་གསུམ། སློབ་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། རིག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། རྣམ་པར་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། འོག་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། རྣམ་པར་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། ཀུན་ནས་མི་ལྡང་བའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། དོན་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། གོང་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད

ཡུལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར། བསམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཤེས་པའམ་ཧ་གོ་བའི་དོན།

སྤྱོད་ལམ་བཞི། འགྲེང་བ་དང་། འཆག་པ། ཉལ་བ། འདུག་པ་སྟེ་བཞི། ཡང་ན། ཟ་དང་། འདུག་དང་། འགྲོ་དང་། ཉལ་བའོ། །

སྤྱོན་པ། འཇོན་པའམ་ཕེབས་པ་སྟེ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚིག……གམ་འབོད་པའི་བརྡ།

སྤྱོམས་པ། ངོམ་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་སྣང་ངོར་འཕྱར་འཕྱར་བྱེད་པའི་དོན།

སྤྲ་མེ། མེ་སྤར་ན་འབར་བདེ་བའི་འབར་རྫས་ཤིག་སྟེ། མེ་བཙའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨན་བཙོས་བྱེད་སྐབས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

སྤྲང་པོ་ལ་རྒྱལ་བཙུགས། སྤྲང་པོ་རྣམས་ལ་ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་ཐུག་པ་ཐིངས་རེ་སྟེར་བའི་མ་དངུལ་འཛུགས་པ།

སྤྲད་མཆན་རིམ་འགོད་བྱེད། སྤྲོད་ཡིག་གི་གཤམ་དུ་སྤྲོད་མཁན་སོ་སོས་རང་མིང་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་རྟགས་ཐེལ་འབྱར་མ་རེ་རིམ་བཞིན་འགོད་དགོས་པ།

སྤྲད་མཆན་རིམ་བླངས། བརྡལ་བསྒྲ་སྤྲོད་མཁན་སོ་སོའི་མིང་མཆན་འགོད་བྱེད་དུ་བཙུག་པ།

སྤྲལ་རིས། དཔྲལ་བར་ས་དཀར་གྱི་རི་མོ་བྲིས་པའི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས། སྤྲལ་རིས་ནི་དཔྲལ་རིས་ཏེ་དཔྲལ་བར་སོར་མོས་ས་དཀར་གྱི་རི་མོ་གསུམ་བྱས་པ་དང་ཞེས་གསུངས།

སྤྲིན་བརྒྱད། སྤྲོགས་པ། གཡོ་བ། དྲག་པོ། ཆེར་སྤྲོགས་པ། བརྟན་པ། གང་བ། འབེབས་པ། གཏུམ་པོའོ། །

སྤྲིན་མགྲིན། འདི་མི་དང་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལའང་མཐུག

སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཤར་ན་སྤྲོགས་པ་སྔོན་པོ། ༢. ལྷོ་ན་འཁྲིག་པ་སེར་པོ། ༣. ནུབ་ན་དྲག་པོ་དཀར་པོ། ༤. བྱང་ན་སྨུག་པོ་དཀར་པོ། ༥. ཤར་ལྷོ་ན་གདུང་བྱེད་དམར་པོ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་གང་བ་སེར་པོ། ༧. ནུབ་བྱང་ན་ཆར་འབེབས་ལྗང་ཁུ། ༨. བྱང་ཤར་ན་གཏུམ་དྲག་ལྗང་ཁུའོ། །

སྤྲིན་ཆེན་མོའི་མདོ། བམ་པོ་བཅུ་དང་ལེའུ་སོ་བདུན་ཡོད། སྔར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བཀའ་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་ལེ་ཚན(ཝ)པའི་ནང་ཡོད།

སྤྲིན་མཆོད་ལྷ་མོ་བརྒྱད། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྤྲིན་ཆེན་བརྒྱད་པོར་མཆོད་མཁན་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཤར་ན་ཁྲུས་ཆབ་མ། ༢. ལྷོ་ན་ཡོན་ཆབ་མ། ༣. ནུབ་ན་མེ་ཏོག་མ། ༤. བྱང་ན་བདུག་སྤོས་མ། ༥. ཤར་ལྷོར་སྣང་གསལ་མ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་དྲི་ཆུ་མ། ༧. ནུབ་བྱང་ན་ཞལ་ཟས་མ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་སིལ་སྙན་མ་ཞེས་སྤྲིན་གསེབ་ནས་ལུས་ཕྱེད་མ་ཐོན་པའོ། །

སྤྲིན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། གོང་གི་སྤྲིན་མཆོད་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག

སྤྲུལ་སྐུ། འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འཚམས་པའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ།

སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའོ། །

སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་པ་ལྔ། བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་གོ་ས་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གི་རིམ་པ་ལྔ་ནི། ༡. རྒྱལ་སྤྲུལ(བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ……གནང་སྐྱོང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ) ༢. ཧོ་ཐོག་ཐུ(རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་མིན་ཀྱང་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ། པཎ་ཆེན་གསུམ་གང་རིགས་ནས་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་སྩིན་པའི་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ) ༣. ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ། (ཧོ་ཐོག་ཐུའི་འོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གོ་གནས་མཐོ་བ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་ཁྲི་མཐོན་པོ་ཐོབ་པ) ༤. ཁྲི་སྤྲུལ(དགའ……

ལྡན་ཁྲི་པའི་སྤྲུལ་སྐུ) ༥. མཁན་སྤྲུལ(སེ་འབྲས་དགེ……གསུམ་དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཏེ་གྲྭ……ཚང་སྤྲུལ་སྐུ)

སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་གསུམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། འགྲོ་འདུལ་སྤྲུལ་སྐུ། མ་དག་སྤྲུལ་སྐུའོ། །

སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། སྤྲུལ་སྐུ……བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ནི་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་ལུང་ལམ་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ……རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༥༥༦)ལོ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྤྱན་དྲངས། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ནས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཞེས་མཚན་གནང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་བདེ་བ་ཅན་པ་དང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སོ་སོ་ནས་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཡོངས་འཛིན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་སོན་སྐབས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་སོག་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་སེ་ཏྲི་པ་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་ཞུས། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་བཀའ་བཞིན་ཆབ་མདོའི་ཁ་མཆུ……བསྡུམས་པ་དང་། ལི་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་དང་། ཐུབ་ཆེན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས། དབུས་སུ་ཕྱིན་རྗེས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་ཁྲི་ཐོག་ཏེ་ཆོས……འཁོར་མང་དུ་བསྐོར་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ……བརྩམས། ཆབ་མདོའི་བླ་མར་གདན་འདྲེན་བྱུང་ཡང……དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་འབྲུག……(༡༥༩༡)ལོ་འོལ་ཁར་སྐུ་གཤེགས།

སྤྲུལ་སྐུའི་ངོས་འཛིན། བོད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ……(༡༢༨༤)ལོ་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས……དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་གྲུབ་ཐོབ་ཨུ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཀརྨ་པཀྴིའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། དེ་ནི་བོད་དུ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད……པའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སོགས་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ……སྲོལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད། བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་གང་ཟག་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་དབང……གིས་འཁོར་བར་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ……བརྟེན་ནས་དར་བ་ཞིག་ཡིན།

སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་པ། གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པ། ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ། འཕྲིན……ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་གང་འདུལ་བའི་གཟུགས་སྟོན་པ། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་སྣང་བའོ། །

སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས……བཤད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི……སྤྲུལ་པ་སྟོན་པའི་གནས། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས……ཀྱིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱ་གར་གྱི……གནས་ཆེན་ཁག་ལྟ་བུ།

སྤྲུལ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ……དང་། ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའོ། །

སྤྲུལ་པའི་ཐོག་ལས་ཕྱེ་ན་བརྒྱད། རྟེན། རྒྱུ། ཞིང་། དུས། རང་བཞིན། འཇུག་པར་བྱེད་པ། སྨིན་པར་བྱེད་པ། གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

སྤྲུལ་པའི་སྲས་བརྒྱད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། རྒྱལ་སྲས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ། འཁོར་འབངས་སྐུ་ཡི་དབང་པོ། རྒྱ་གར་ཨ་ཙ་ར……ནག་པོ། སྔགས་མའི་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ། ཏེ་ལོ་པྲཛྙ……པ་ར། ལྷ་རྗེ་ཙན་དྲ་གོ་མིའོ། །

སྤྲེའུ་རྫིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡིན་པར་སྨན་གྱི་གཞིའི་ནང་དུ་གསལ།

སློལ་བླ་ཆོས་བཅུའི་གར་འཆམ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལོ་འཁོར་རེའི་སློལ་ལོ་ནམ་ཤར་གྱི་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་གཞོང་པ་ལྷ་རྩེའི་ཆོས་བཅུ་བའི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་དང་། ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གར་འཆམ་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་དུས་ལོ་རྒྱུང་ཞིག་གིས་སློའུའི་གདོང་འབག་དང་ཤུབས་གྱོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་རྩེད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཅིང་། ཧ་རོལ་དང་དུང་རྒྱ་འབུད་དཀྲོལ་མཁན་ཆོས་ཞྭ་མོ་འདོག་ཏོ་དང་། ཐྲག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་སེ་ཤན་ནམ་འབུ་རས་ཀྱི་ལེམ་ལྡེང་ཞིག་གྱོན་སྲོལ། རོལ་མོ་དཀྲོལ་མཁན། ཧ་ཧུང་མཁན་སོགས་ཚང་མ་ཁྲིམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་འབག་གྱོན་མཁན་འཆམ་དཔོན་ནི་ལྷ་རྩེ་བཙན་ཁང་གི་སྐུ་བཏེན་ནས་བྱེད་ཅིང་། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་སྐབས་ཆོས་བཅུ་བ་ཚོས་ཕྱོས་སྣེ་དང་། ཕྱུན་རྒྱ་གཏོང་བ། འཆམ་པ་བྱིངས་རྣམས་མཚན་བརྒྱད་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་གྱོན་ཞིང་ཕྱག་མཚན་ཐོགས་ཏེ་འཆམ་རར་གྲལ་བསྒྲིགས་ནས་དོན་གྱི་ཡོད། བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཆམ་གོས་དང་འབག་མ་གྱོན་པར་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་ཏེ་གཅིག་གི་ལག་ཏུ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་བུམ་པ་ཞིག་དང་། གཅིག་གི་ལག་ཏུ་ཐོད་པ་ཞིག་ཐོག་ནས་གཙོ་བོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལྷ་ལྕམ་མན་དཱ་ར་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་བྱེད་པ། ཁོང་ཚོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་དང་། ཞོ་ཐང་བོ་ཏ་ལ། ནོར་བུ་གླིང་ཁ། ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདུན་བཅས་སུ་འཆམ་རྒྱག་པ་དང་། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་དང་། རྩེ་ཕྱག ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་སོགས་ནས་ཁ་བཏགས་དང་གནང་སྦྱིན་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད། འཆམ་པ་བའི་འཁྲི་ཁུངས་ཐད་དེ་སྔ་གཞོང་པ་ལྷ་རྩེའི་ཆོས་བཅུ་ཚོགས་པ་ཞེས་གཞོང་པ་ལྷ་རྩེའི་ཉེ་སྐོར་དང་། གནམ་སྟོད། ཞང་སྟོན། ཐག་སླད་སོགས་ལུང་པ་ཕུ་མདའ་ཁག་གི་མི་ཚང་ཆེ་ཁག་གི་ཐེམ་དུད་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཡོད་སྐད་དང་། སྤྱི་ཞིང་སོན་ཁལ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ནས་མཐར་ལྷ་རྩེ་བཙན་ཁང་དང་། ཟམ་གདོང་རྩེ་འཁོར། སྐྱབ་ཕུག བདེ་སྐྱིད་གཞིས་ཀ་སོགས་མི་ཚང་དྲུག་པོ་དེས་གཞོང་པ་ལྷ་རྩེར་བླ་རེ་ཆོས་བཅུའི་ཚོ་ག་རེ་གཏོང་གི་ཡོད། སློལ་ལོ་ཤར་སྐབས་ཆོས་བཅུའི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་གདོང་དཀར་རྫོང་(གཞིས)ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་བཞིན་རྫོང་གིས་ལུང་པ་ཕུ་མདར་བཀའ་བཏང་ནས་འཆམ་པ་བསྡུ་རུབ་ཀྱིས་རྒན་གྲས་ཚོས་བྱིས་པ་ཚོར་སློབ་པ་དང་། འཆམ་འབག་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྩིས་སྤྲོད་ཡོད་པ་ཕུད། དུང་རྒྱ་དང་འཆམ་གོས་རྣམས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དགོན་པ་ནས་གཡར་ལམ་ཡོད། གུ་རུའི་ལྷ་ལྕམ་འཁྲབ་མཁན་གཉིས་གསར་བྱུང་གཞིས་དང་། རྒྱང་མཁར་གཞིས་ལ་འཁྲི་བ་བཞིན་རྒྱན་གོས་ཀྱང་གཟབ་རྒྱུས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། འཆམ་པ་བ་ཚོའི་འཚོ་བ་དང་། གར་འཆམ་རྒྱག་ཡུལ། སྤྱི་རྫས་དོ་དམ་སོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་མཁན་སྤྱི་ཁྲབ་པ་ཞེས་མི་གཉིས་ལ་རོགས་བྱེད་ཁ་ཤས་བཅས་ཡོད་འདུག

སློལ་ལོ་སློལ་ཟླ། ལོ་འཁོར་རེའི་སློལ་ལོ་ནམ་ཤར་ལ་སློལ་ལོ་སློལ་ཟླ་ཞེས་དུས་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་༥པའི་ཚེས ༡༥ཉིན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་འདུས་ཀྱི་གནས་ཆུང་དགོན་པར་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་དང་། དགའ་གདོང་། བསྟན་མ། ཞུ་ཤར། དན་བག་ཞང་ཁོ། ཡལ་སྣའི་སྐུ་བཙན། པ་རི་བཙན་ཁང་། རྒྱང་མཁར། གདོང་དཀར་ཨ་རིལ་སོགས་ལྷ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་ལ་ལྷ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་གནས་ཆུང་དགོན་པར་སྐོར་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡང་གནས་ཆུང་དགོན་པར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཉིན་སེ་ར་དགོན་པར་ཡང་གཙམ་ཤག་ཆོས་སྐྱོང་དང་ཀྲག་བྲན་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་ལྕགས་རོང་དང་། གཙང་རལ། ལྕགས་གྲོངས། ཀྲང་བྲན་གྲུ་ཕྱི་ཤར། དོག་བདེའི་གཞི་བདག སྐུ་འབུམ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཕེབས་མཁན་ཚོ་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་མདུན་ལ་ཕེབས་ཏེ་སེ

རའི་གླིང་སྐོར་དུ་འགྲོ་སྐབས་ལྷ་བདག་ཁང་ཚན་སོ་སོའི་ཁང་ཚན་ནས་ལྷ་དེར་ཞལ་ཟ(ཟ་ཁུ་གྲང་མོ)དང་སྣན་དར་འབུལ་སྲོལ་ཡོད།

སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁུལ་སྙིང་པའི་ལྷོ་ངོས་སུ(རྒྱལ་ཁ་ལམ་གྲོང་ལྷན་ཁོངས)ཡོད་པའི་སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་གཟིམ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དྲེགས་པར་བཞེངས་པ་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་གྱི་རྟེན་མཁར་དུ་གསར་སྐྲུན་གནང་བའི་བདག་འཛིན་དབང་ཆ་སྟོ་ཁ་རི་བོ་ཆོས་གླིང་གི་བླ་མ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་གནང་བ་ནས་བཟུང་རི་བོ་ཆོས་གླིང་དགོན་ནས་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱང་གསོ་བ་མི་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་སྐུ་གསོལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་སྒོའི་འགྲམ་གྱི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྔོན་སྐྱིད་ཁང་གསར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རི་བོ་ཆོས་གླིང་ནས་བདག་པོ་བྱེད་པ་དེར་བཙན་རྒོད་ཁ་ཆེ་དམར་པོ་སོགས་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར་གྱི་འདུ་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒོའི་སྟེང་རྒྱ་ཡིག་གི་བྱང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏཱ་ཀོང་སྐབས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ནས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཏེ་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་བ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ཨམ་བན་གཉིས་གཙོ་བཞུགས་ཀྱིས་གནས་ཚུང་སྐུ་བརྟེན་དང་སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར་གྱི་ཆོས་རྗེ་སོ་སོར་ཨམ་བན་ནས་བན་རེ་གནང་ཚུལ《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

སྤྲོག་མ། མི་རྟོག་འཇོག་པའི་སྣོད་ལྕུག་མ་ལས་བྱས་པ།

སྤྲོས་པ་བཅད། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་གཞན་དག་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ།

སྤྲོས་པ་ཆོད་པ། རང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་རྩ་བ་ནས་ཆོད་པ་སྟེ་སེམས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ།

སྤྲོས་བྲལ། རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་གི་གཉིས་པ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། རྗེ་རྒོད་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ས་བཅུའི་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

སྤྲོས་མེད་མི་རྟོག་ངང་ལ་སྡོད། སེམས་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་ཡེངས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་མེད་དུ་འཇོག་པའམ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། བཀའ་བརྒྱུད་པས་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་གི་དབང་དུ་ཡང་མི་གཏོང་བར་སེམས་རྟོག་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དང་། རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་བླངས་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་ཡལ་བཅུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་འདྲིས་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར།

ཕ

ཕ་ཀྱུ། རྩིག་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་ལ་འབུར་བའི་ཕ་ཀྱུ་སྐ་རགས་བཅིངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། འདི་བརྙན་དཔར་གྱི་ནང་མི་གསལ་ཞིང་། ཡིག་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མི་ཐུབ། གང་ལྟར་སྲིན་བདུད་དང་རྩིག་པ་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐ་རགས་ལྟ་བུའི་རྗེ་རྩིག་རིམ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཕ་རྒྱུད། འདི་ལ་གསུང་སྒྲོལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་སྒྱུ་ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ།

ཕ་རྒྱུད་སྐོར་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཧྲ་ལི་མ་ཏ་ཨ་ཙ་རས་བོད་ཀྱི་ཁ་རག་གཉོས་ལོ་ཙཱ་བར་གནང་བའི་ཕ་རྒྱུད་སྐོར་གསུམ་སྟེ། ༡. གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། ༢. གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག ༣. རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཅས།

ཕ་གཅིག་བླ་མ། རང་གི་ཕ་དང་མཚུངས་པའི་བླ་མའམ། རང་གི་ཕ་གཅིག་པུ་དང་མཚུངས་པའི་བླ་མར་ཟེར།

ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས། ཞི་བྱེད་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་པོ་སྟེ། འདི་ཉིད་བོད་དུ་ལན་ལྔ་བྱོན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་མགྲིན་ཐང་ལས་སྨོ་ནས་ཐོ་རིར་བྱོན། གཉིས་པ་ཁ་ཆེ་ནས་མངའ་རིས་སུ་བྱོན། གསུམ་པ་བལ་པོ་ནས་བྱོན་པ་ན་ཡར་ལུང་གི་སྨང་ར་སེར་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་གཙང་དུ་སྐྱ་བསོད་ནམས་བླ་མ་དང་། སྨང་ར་སེར་པོ་ལ་གཅོད་སྐོར་གནང་། བཞི་པ་ཤབ་འུག་ལྟག་སྒོ་ནས་དབུས་སུ་རྨ་སོ་ཀམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དོན་མཛད། ལྔ་པ་ནི་དེ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན། ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་ནས་སླར་དིང་རིར་ཕྱག་ཕེབས་པའོ།། ཕ་དམ་པ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཐ་མ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༡༡༣)ལོ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དུས་ཕ་དམ་པའི་མཁྱུད་དཔྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཁམས་སྐྱོང་ཐང་སྒྲོལ་མར་གཏེར་དུ་སྦས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོད་སྲོལ་ལ་དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་། དེ་ཡང་ཕ་དམ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཅོད་སྐོར་ལ་ཕོ་གཅོད་དང་མོ་གཅོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྨང་ར་སེར་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མ་གཅིག་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཟེར་རོ། ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཙམ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མ་སྨད་ཆའི་ཤོག་གྲངས༡༠༡༥ནས༡༠༢༠བར་གསལ།

ཕ་སྤྲད་གཉིས། ཕ་དང་བུ་གཉིས།

ཕ་བྲི། ཕ་རོལ།

ཕ་བོང་ཁ། ཕ་བོང་ཁའམ་སྐུ་མཁར་མ་རུ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་བྱང་རོས་སུ་སྤྱི་ལི་བརྒྱད་ཙམ་འདས་པ་ན(དབུ་གདུགས་རི)ཡི་སྟོད་རོས་རི་འདབས་སུ་གནས་ལ། མཐའ་འཁོར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ས་བྱད་བཟང་པོས་རྣམ་པར་མཛེས་ཤིང་། གཙོ་བོའི་འཛུགས་སྐྲུན་སྐུ་མཁར་མ་རུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རུས་སྦལ་མོའི་དབྱིབས་ཅན་རྡོ་ཕ་བོང་གི་སྟེང་དུ་འཕྱིད་དེར་གནས། རྡོ་ཕ་བོང་དེ་ནི་ས་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱིས་མཐོ་ཞིང་། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་འཁོར་གཡང་གཟར་ཆེ། ཕ་བོང་ཁའི་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ལྷོ་ངོས་སྐོར་དབྱིབས་དང་། བྱང་ངོས་གྲུ་བཞིའི་དབྱིབས་དང་ལྡན་པ། སྒོ་བྱང་བལྟ་རྡོ་སྐས་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་གནའ་རབས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་དང་ལྡན་པ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་ཐུབ། སྐུ་མཁར་མ་རུ་ནི། ཕ་བོང་ཁའི་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་བར། གནའ་དུས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་བལ་བཟའ་ཁྲི

བཙུན་གྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་དགོངས་ནས་རྒྱ་མོ་བཟར་རྩིས་བརྩིས་པས་རྒྱ་བཟས་བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་འདི་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་དུ་ཉལ་བའི་དབྱིབས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་འོ་ཐང་གི་མཚོ་འདི་སྲིན་མོའི་སྙིང་ཁྲག་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་འདི་ཡི་གེགས་སེལ་ཆེད་དུ་མཚོ་སྲུབ་ནས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་དགོས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མཛད་པའི་ལྷ་ཁང་ཉིན་མོ་མིས་བཞེངས་པ་མཚན་མོ་ལྷ་འདྲེས་བཤིགས་ནས་བརྩིགས་མ་ཐུབ་པས་སླར་ཡང་རྒྱ་མོ་བཟའ་ལ་རྩིས་བརྩིས་པས་གནས་མཆོག་འདི་ཉིད་དུ་ས་བདག་གསེར་གྱི་རུས་སྦལ་གྱི་དབྱིབས་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་བཞེངས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སོ་ཕག་ཁྲི་ཚུས་བརྩམས་པ་ལས་དགུ་བརྩིགས་བཞེངས། ཕྱོགས་བཞིར་མི་འགྱུར་བའི་ལྕགས་ཐག་བཞིས་བརྟན་པར་བྱས་ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་ཕོ་བྲང་འདི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྔོན་དུ་བཞེངས་པར་ངེས། དེར་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལོ་གསུམ་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་དམ་བཅའ་བ་གནང་ཞེས་དང་།

ཡང་བཤད་སྲོལ་གཞན་ཞིག་ལ་ཉིན་ཞིག་གི་ཚོགས་པ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཡང་སྟེང་དུ་ཕེབས་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་གློ་བུར་དུ་བྱང་ངོས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རི་འདབས་ཀྱི་སྔོན་ཤིང་གི་ཁྲོད་དུ་ནག་རིལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བློན་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་སྐྱེས། ཕྱི་ཉིན་སྲོང་བཙན་བློན་པོ་འགའ་དང་མཉམ་དུ་བདེ་མཆོག་རིར་ཕེབས་སྐབས་དངོས་པོ་ནག་རིལ་དེ་ནི་ཐག་ཞགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འཛལ་ཐུབ་ཙམ་ཡོད་པའི་རྡོ་ནག་རུས་སྦལ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན།། སྲོང་བཙན་ཐུགས་དགྱེས་ནས། ངས་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་གྲབས་ཡོད་པའི་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊ་མཆོག་ལ་ཕོ་བྲང་ཞིག་བཞེངས་ནས་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་གནང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་དགོས་པས། ས་འདི་ནི་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་འདུག་ལ་རུས་སྦལ་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་འདུག་པས་ད་ནི་རྡོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཕོ་བྲང་ཞིག་བཞེངས་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བཙན་པོས་བཀའ་ཕབ་མ་ཐག(སྐུ་མཁར་མ་རུ)བཞེངས་པའི་ལས་འགོ་ཚུགས། དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་དེ་གའི་ལས་མི་ཚོས་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཙན་པོས་གཏན་འཁེལ་གནང་བའི་ཐིག་ཚད་ལྟར་རྩིག་རྨང་བརྐོས་ཤིང་གྱང་བརྩིགས། དེའི་ཐོག་ཁྲི་ཚུ་འཁོལ་མ་ལྷུགས་ནས་རྡོ་དང་བརྩིགས་པ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ། དེ་ནས་རིམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་རྩིག་པ་བསྣངས་ཐོག་བརྩིགས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་མགྱོགས་མྱུར་དུ་རྡོ་ཡི་རུས་སྦལ་གྱི་སྐལ་པའི་སྟེང་དུ་འགྲིང་ངེར་བཞེངས། ཕོ་བྲང་བཞེངས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊ་རྒྱ་གར་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ད་ཁྱེད་ཕེབས་པ་ཡག་བྱུང་ལམ་སེང་སྐུ་མཁར་དུ་ཕེབས་ཤིག བོད་ཡིག་གསར་དུ་གཏོད་པའི་ལས་འགན་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྣམས་དགོས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན་སྙམ་པའི་སྤྲོ་ཤུགས་གནང་མི་དགོས། ངས་ཀྱང་ནམ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་གཞག་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ལྟའི་དཔེར་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་དབུ་ཅན་བྲིས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣད་དུ་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་གཟུངས་ཐུ་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྲིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡི་གེ་གཟིགས་ཕུད་དུ་ཕུལ་བ་དེ་ཉིད་རྡོ་བརྐོས་སུ་མཛད་པ་ད་ཆ་ཕ་བོང་ཁའི་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད། རྒྱལ་བློན་གཉིས་ཕོ་བྲང་འདི་རུ་བཞུགས་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་རང་གི་ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་སྦྱངས། མངའ་འོག་པ་ཀུན་ལའང་མཁས་པར་བསླབ་ཏུ་བཅུག་སྟེ་བོད་ཡིག་ཐོག་མར་སྤེལ་བར་མ་ཟད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཡབ་ཡུམ་བློན་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདིར་བཞུགས་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྲོལ་གཏོད་དེ་བོད་འབངས་རྣམས་ཆོས་ལ་བསླུལ། མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པ་རྣམས་བསྒྱུར། སྒྲ་མདོ་གསུམ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་བཅས་བརྩམས།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དུས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བཅུད་
ཕྲུང་བའི་བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས་པའི་བསྐྱེད་
རྫོགས་སྐོར་སོགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་
ལྡེ་བཙན་བར་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་
ཕྲེང་བ་འཆང་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་
བཞུགས། ཁྱད་པར་བོད་རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་སད་
མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་གནས་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་
སྡེ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་པོ་རྒྱུན་དུ་
བཞུགས་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་དར།
མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གྱི་མི་རབས་མང་པོར་མདོ་
སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་།
གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྣུབས་པའི་སྐབས་
ཐོག་མར་གནས་འདིའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཕྱིར་བསྐྲད་
ནས་ཕོ་བྲང་དཀུ་བརྟེགས་ཀྱང་མེར་བསྲེགས། རྗེས་སུ་
བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས་སློབ་མ་བཀའ་བབས་མིང་
ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་མཆོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
མཆོད་སྦྱིན་ལ་འདྲེན་ནུས་པའི་བཀའ་བབས་པ་དགེ་བཤེས་
བྲག་དཀར་བ་དང་འགྲོགས་ནས་གནས་འདིར་ཕེབས།
ཆོས་བཅུ་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་ནས་བྲག་དཀར་བ་ལ་གདམས་
པ་མང་པོ་གནང་བ་དང་། སྒྲུབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་
ཉམས་རྒྱུད་སྐྱུར་པས་ཕ་བོང་ཁ་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
ཚུགས་ལ་བསྟན་པ་དར་བ་ཀྱིས། བོད་འབངས་སེམས་
ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བྲག་
དཀར་བས་བཀའ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཆོས་བཅུ་ཕུག་ཏུ་
སྒྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད། སློབ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་འདུས།
སྔར་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་དེར་འདུ་ཁང་ཉིས་ཐོག་ཅིག་
བཞེངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པས་རབ་
བྱུང་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་འདུས། ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་
ཕ་བོང་ཁ་ཆེན་པོ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་
གདན་སར་ཕེབས། ཚོགས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ནས་
དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞུགས་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་
པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤ་སྟག་གདན་རབས་བདུན་
ཙམ་ཕེབས་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་བཞེད་སྲོལ་རྒྱུད་དུ་
བྱུང་བ་ཞུགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ཚོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་
རྩ་བརྒྱད་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་གདུང་དང་རིང་བསྲེལ་
བཞུགས་པའི་བྱིན་ཅན་ཤ་སྟག་དང་། བཀའ་གདམས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་དུས་ཀྱི་ཁྲི་སོགས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནས་
སྐབས་ཤིག་རིང་གནས་འདིར་ཉམས་ཆགས་བྱུང་ཡང་།
འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་
སྐབས་མར་ཞོར་གནས་འདིར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཞིག་གསོ་
མཛད། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་
རྒྱ་མཚོས་བོད་ཡོངས་ལ་ལུགས་ཟུང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་
རིང་མཆོག་ཉིད་ནས་གནས་འདིར་ཕོ་བྲང་གསུམ་ཐོག་དང་།
འཁོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་མི་ཚད་མ་བཞེངས། ཏྭ་
ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་གནས་འདིར་ཆེད་མངགས་
ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་མཚམས་
སོགས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་རྒྱུན་མི་ཐུང་བར་མཛད།
ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་
གླིང་དུ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་དུས་
མཉམ་པར་རྡོའི་ལྡེབས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་
ཞིག་རི་མོ་ཏ་ཙང་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་
མངལ་དུ་གཞོན་ནུས་འཕེལ་བ་དེ་ལྟར་རྡོའི་སྣང་བརྙན་
ཡང་རིམ་བཞིན་གསལ་བར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་
དཔེའི་སྐུ་མཆོག་མངལ་གྱི་སྦུབས་ལས་གྲོལ་མ་ཐག་རྡོ་སྐུ་
རིན་པོ་ཆེའང་མཚན་དཔེའི་སྣང་བརྙན་གསལ་པོར་ཀུན་གྱི་
འདྲེན་བྱེད་ལམ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས། ཕ་བོང་གི་བྱང་ངོས་
སུ་ཆོས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས་པའི་ཕུག་པར་གནས་འདིའི་
སྒོ་སྲུང་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་
སྣང་བརྙན་རང་བྱོན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་
ལྡེ་བཙན་ཡབ་ཡུམ་དང་མཁན་ཆེན་ཞྭ་ཧི་ས་ཏྭ། སློབ་

དཔོན་པནྣ་སམ་བྷ་བ་བཅས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ལྷ་བཞི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཇོ་སྐུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ཁྲུད་འཕགས་ཇོ་མཚར་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་དག་ཅིག་བཞུགས། དེང་སང་སྐུ་མཁར་མ་ཏུ་ཐོག་རྩིག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཙང་ཇོ་ནག་གི་ཙུས་སྤྱིལ་མོའི་དབྱིབས་ནི་སྔར་བཞིན་བསྟད་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ཁུང་རོའང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐུ་མཁར་མ་ཏུ་ཞེས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་མདོར་ཐུབ། གཞན་ཡང་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་ཁུལ་དུ་ཆུ་མིག་རང་འདོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཐོག་མར་ས་འདིར་ཞབས་བཅགས་སྐབས་ཞབས་འོག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ཆུ་མིག་དེ་ནས་ཆུ་མི་གཅིག་གིས་འཐུང་ན་ལྡང་ཙམ་དང་། ཡང་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གིས་བཏུངས་ཀྱང་ལྡང་བ་བཅས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆུ་མིག་ཅིག་ཡིན་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཕྱིར་ན། ཕ་བོང་ཁ་ཞེས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་མཚམས་བཞུགས་གནས་དང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་གནས། ཆོས་སྐུར་གྱི་གནས་དང་པོ། བོད་རྗེ་བློན་འབངས་ཡོངས་གྱི་ཡི་གེ་སློབ་འགོ་ཚུགས་པའི་གནས། ཕུར་རྒྱལ་སྐབས་ཐོག་བརྩེགས་དགུ་ཐོག་གི་ཨར་ལས་འཛུགས་སྐྲུན་སྲིལ་ཡུལ་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་ལ་ལྷ་ཁང་ཡང་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས། ད་ལྟའང་རྒྱལ་ཁམས་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་འདིར་མཇལ་བར་ཡོང་མཁན་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཡོད།

ཕ་བོང་ཁ་པ་བྱེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྐྱེར་ཆབ་སྲིལ་བའི་མི་རྡོ་ཤོད་དྲུང་ཚེ་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ཚེ་འབྲང་བཟང་མོ་དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ལྷ་ལྡན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་གཡུ་ཐོག་ཞར་ཞེས་པའི་གནས་ཚང་དུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྟག(༡༨༧༨)ལོའི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ངག་དབང་བསྟན་པ་རབ་བརྟན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཞི་པར་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་རབ་བརྟན་ཞེས་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཕུར་ལྕོག་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་སྐྱབ་པའི་མཚན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐོག་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོའི་སྤྲུལ་སྐྱར་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཁོངས་རྒྱལ་རོང་ཁང་ཚན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་རིགས་ལམ་བསྡུས་གྲྭ་ནས་གཞུང་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་སྐབས་གླིང་བསྐྱིའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་བསྙེན་རྫོགས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། པར་པར་དུ་སྒྲ་དང་སྙན་ངག མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། དཀར་ནག་རྩིས་རིག་སོགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་སོན། རིགས་ཀྱི་ཏོད་པན་ཐུབ་རི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་འགའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ལུང་རྒྱུན་ཕོ་ཏི་ལྔ་བརྒྱར་ཉེ་བ་དང་། རྗེས་གནང་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཉེ་བ། ཁྲིད་ཆེན་ཁག་ལྔ་བཅུ་བཀྱལ་བ། དབང་ཆེན་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་སུ་ཉེ་བས་མཆོད་ས་དགེ་རྙིང་མ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། དེ་དག་གསན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་སྡོམ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཕྲ་རག་རྣམས་སྲུང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུངས་ཤིང་། མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐོར་བར་མཛད་པས་གསུང་ལས་སྐྱེས

པའི་སློབ་མ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞིས་མཆོད་པའི་བོད་ཡུལ་དབུས་གཙང་སྟོ་བྱང་མདོ་ཁམས་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་སློབ་བླ་སྤྲུལ་བཀའ་རབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་བློ་གསལ་མཁས་མང་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱི་སློབ་བུར་མ་གྱུར་པ་མེད། ཐུགས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཆེ་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། རྗེ་འདི་དབུས་གཙང་ཡས་མས་དང་། དྭགས་ཀོང་། སྟོ་བྱང་། མདོ་སྨད། བར་ཁམས་དང་བཅས་པར་ཞབས་ཏེ་སྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་ལ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱ་འབེབས་ཤིང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྨིན་དུ་མ་ནས་སྨིན་པར་མཛད་པ་སོགས་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་དུ་བྱུང་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པ་ས་ལུག(༡༨༡༨)ལོར་ནོར་གླིང་དུ་བཀའ་འགྱུར་པར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ནང་བཞུགས་ནས་དཀར་ཆག་གི་འགྲོ་རྣམས་བརྩམས། ཉན་ཐོས་ཤུ་རྟག་བརྟན་རི་ཁྲོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《གསན་ཡིག་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ》 《བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སེང་ལྡེང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཙནྡ་མ་ཎིའི་དོ་ཤལ》 《ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་ཆེན་ཉེ་ལམ》 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཆན་བུ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཀའ་མཆན་ཐོར་བུ》 《རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་བཤད་ལུང་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྨྱུར་ལམ་ཉམས་ཁྲིད་སྦྲགས་མའི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས་མདོ་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་རྒྱས་སྙིང་པོ》 《ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁའི་བཀའ་རྩོམ་དང་ཕྱག་བཞེས་ཐུན་ཚོགས་སྐོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ》སོགས་པོད་བཅུ་གཉིས་ལྷག་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་བཞིར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༨༤༡)ལོར་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས།

ཕ་ལྷ་དེ་སེ། ཡབ་སྐད་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱུལ་འོད་ལྷེ་ལ་སྦྱར་བཞི་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ། འདི་དང་གཙུང་ཁྲི་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་ཡུམ་བརྟན་རྒྱུད་ལ་ཤོར་བའི་ནོར་སྣ་ཁྱད་པར་ཅན་དགུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕས་ཕོག་པའི་གསེར་ཁྲི་ཆུ་དར་ཅན། གུད་པ་བང་སོ་ཅན། གསེར་སྐུ་ཆུ་རིས་ཅན་གསུམ་དང་། མས་ཕོག་པའི་ཟངས་ལྟེ་བ་ཅན། དངུལ་སྒྲོགས་ཤ་བ་ཅན། མེ་ཏོར་ཏི་ལིག་ཅན་གསུམ། སྤུན་ཟླས་ཕོག་པའི་མཆོད་བཤན་ཐུང་སྟེ་མིག་ཅན། སྲིང་མོས་རྟགས་ཕོག་པའི་མཆུར་གཡུ་འཆང་བ་ཅན། བེར་དམར་ཀེ་ཚེ་བྱི་སྐྱེད་ཅན་བཅས་ཅན་དགུ་ཚུར་བླངས་ནས་ཕ་ལྷ་དེ་སེར་དངུལ་གཞོང་ཕོར་ཁ་ཅན(ལ་ལས་དངུལ་སྒྲོགས་ཤ་བ་ཅན་དུ་བཞེད)ཐོབ་སྟེ་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཕ་ལྷ་དེ་སེའི་རྒྱུད་པས་སྤུབས་ཡུལ་རོང་དང་། གཡག་སྡེ། ཉང་སྟོད། སྟག་ཚལ་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མངའ་མཛད་དོ། །

ཕ་གཞིས་ཚེར་ནོར་རྫས་རྣམས། ཁྱིམ་གཞིས་དང་འགྲོག་པ་དངོས་རིགས་བཅས་ཡོད་ཚད།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཥཊ྄་པཱ་ར་མི་ཏཱ། བོད་སྐད་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དྲུག་གོ ། 《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་སེམས་སྟོང་པར་ཤེས། སྟོང་པ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཤེས་པས། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་མཐར་ཕྱིན་པས་སེམས་དང་ཡུལ་ངོ་སྤྲོད་པས་མ་དང་བུ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། བལྟ་ཐབས་གསུམ་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་ཐབས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟ་བུར་གཟིགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཟིགས་ཐབས་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ལ

སྙིང་རྗེས་གཟིགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་ཐབས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གཟིགས། དེ་ཡང་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད་དེ་ཏར་ཡོང་གི་མིག་གིས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། ལེ་ལོ་དང་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་འཇོག་པར་རྩ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པས། རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་ཀྱང་འདོད་པ་ཤུགས་ལས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གནས་ཡུན་རིང་དུ་བཟོད་པས། དང་པོ་ལྟ་སྣང་། བར་དུ་མཉམ་བཞག ཐ་མ་རྗེས་ཐོབ་སྒོམ་པའོ། །དེ་ནི་མས་བུ་གསོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། བྱིང་རྒྱུགས་རྒོད་འཐིབས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་རས་ཟིན་པ། དཔེར་ན་སྐྱེག་མོ་མི་ཡོང་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་མཐའ་བྲལ་དེའི་ངང་ལ་བཞག་པས། རང་དོན་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་འཁོར་བ་རབ་མེད་ལས་བཀྲོལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐམ་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་གོ་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༡. སྦྱིན་པ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྦྱིན་པའི་བསམ་པའི་དགེ་བ། ༢. ཚུལ་ཁྲིམས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྣ་རེ་ཙམ་སྤང་བ་ལས་ཉེས་སྤྱོད་སྡིག་པ་དང་ལྟུང་བ་སྡེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བསྲུང་བའི་དགེ་བ། ༣. བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་། དཀའ་སྤྱད། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་སོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པའི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་ཞིག ༤. བརྩོན་འགྲུས། ཞུམ་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤངས་པའི་འབད་རྩོལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། ༥. བསམ་གཏན། རང་གི་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་མ་ཡེངས་པར་བཟུང་བའི་སེམས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པ་ཞིག

༦. ཤེས་རབ། བླང་དོར་གྱི་གནད་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འབྱེད་ཐུབ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་བཅས་སོ། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག སེར་སྣ། ཚུལ་འཆལ། ཞེ་སྡང་། ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེང་། ཤེས་འཆལ་རྣམས་སོ། །

ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད། དེ་ནི་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་ཕག་གྲུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༡༥༨)ལོར་ཕག་གྲུའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བས་དེ་ནས་ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་བར་གྲགས། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གཟིགས་འདོད་ན《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》སོགས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གཞན་ནང་གསལ།

ཕག་གྲུ་ཁྲི་སྐོར། ཐོག་མར་འབྲི་གུང་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པ་གཉིས་སྡེ་དགོན་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་སྤྱིའི་དཔོན་སྒོམ་པ་ཤག་རིན་གྱིས་བྱས། དེ་རྗེས་ཉེ་གནས་ལྡན་མ་སྒོམ་བརྩོན་ནས་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་རིན་རྒྱལ་བར་ཁྲི་དཔོན་རིམ་པར་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཉེ་གནས་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་མདོ་ཁམས་ནས་བོད་དུ་སླེབས་ཏེ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསོལ་ཇ་བ་བྱས། བྱ་བ་གང་ལའང་མཁས་པས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བརྫངས་ནས། གོང་མའི་མདུན་དུ་ཞུ་ཐབས་མཁས་པས་ཕག་གྲུ་ཁྲི་སྐོར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་འབྲི་གུང་པར་གཏན་འཛུགས་སུ་དབང་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་དམ་ཁ་བཅས་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྟག(༡༢༥༤)ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་ཁྲི་དཔོན་བྱས་པའི་རིང་ལ། སྣེ་གདོང་། ཏ་ལ་སྒང་། སྣ་མོ། ཟངས་རི་ཕོ་བྲང་སྒང་། ཚོང་འདུས་བྲག་ཁ། ཐང་པོ་ཆེ་གླིང་སྨད། འཕྱོས་གཞིས་ཀ སོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་། རྒྱལ་ཐང་། ལྷུགས་རྩེ་གྲི་ཁུ། མཆོད་རྟེན་གླིང་། ཚད་དཀར་བཅས་གཞིས་ཀ

བཅུ་གཉིས་བརྩིགས། དེ་ནས་དེའི་བུ་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན། བྱང་གཞོན། གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཚ་བོ་གཞོན་ནུ་ཡོན་ཏན། དེ་རྗེས་ཏི་ཤྲཱི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཞུ་གསོལ་ཕྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་གཙུད་རྒྱ་པོ་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་བྱུང་། ཁོང་གཤེགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་ཕྱས། དེ་ནས་གྲགས་པ་བཟང་པོ། གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བུ་རྒྱལ་མཚན་སྐྱབས་ཀྱི་བར་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཏཱ་སིའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བཟུང་བ་ཡིན། ཞིབ་པར《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》དང་སྟག་ཚང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་བསྒྲིགས་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》 སློབ་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང》བཅས་ལ་གསལ།

ཕག་གྲུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ། ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་དབས་ལྷེ་ན་ཨ་ཐར་དང་ཡུམ་བཙུན་ནེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༡༡༠)ལོར་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྨད་རྒྱུད་འབྲི་ཞུང་རྨེ་ཤོད་ཀྱི་སྟག་རོས་སབ་ཁང་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དགུ་པར་བྱ་ཁྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མཁན་པོ་ལྷིང་ངེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་དང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་ལ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསོལ། མདོ་ཁམས་སུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་རིང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་ལ་གསན་བསམ་ལེགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་དབུས་སུ་ཕྱིན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མང་པོའི་དྲུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་བྲུལ་ཕུར་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་མཁན་པོ་དང་། དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་གྱིས་ལས་སློབ། ཨར་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མཁན་སློབ་ལས་འདུལ་བ། གསང་སྟོན་ལས་ཕར་ཕྱིན། སྤྱང་གྲན་ལས་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་གསན་པས་མཁས་པའི་རྩེ་མོར་སོན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལྕགས་ལུག(༡༡༥༡)ལོར་བླ་མ་ཞང་དང་མཉམ་དུ་སྒམ་པོར་ཕྱིན་ནས་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་དྲུང་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏེ་སློབ་མར་གྱུར་ནས་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། འོན་དུ་ཕེབས་ནས་མཚལ་སྒང་དུ་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་གྱི་བར་བཞུགས་རིང་སློབ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་དྭགས་པོའི་གདམས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་ཚིམས་པར་མཛད། དགེ་འདུན་གང་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་མི་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། གདམས་ངག་བཏབ་པ་རྣམས་ཐེབས་སླ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོ་མང་དུ་སྐྱེས་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། དེ་ཡང་རྗེ་སྒམ་པོ་བ་དེ་བཀའ་གདམས་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པས་བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་མཚལ་སྒང་དུ་མཛད་པའི་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༡༥༨)ལོར་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་ཐེལ་བཏབ་སྟེ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གདམས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་ལ་ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཐོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་ཟླ་བ་མར་ངོར་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཟླ་བ་ཡར་ངོ་ལ་ཡང་སྔ་དྲོ་མཚམས་མཛད་པ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཁྲིད་དང་ཚོགས་ཆོས་གསུངས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དད་པས་གཟིམ་སྤྱིལ་ནས་ཆོས་ཁྲིའི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞྭ་གོས་དང་དར་ཁ་ལ་སོགས་པ་འདིངས། དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་ནས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒོམ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་པས

ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སློབས་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་པའི་སྐད་པས་ཁྱབ། ཡོན་བདག་གི་བསྙེན་བཀུར་དང་འབུལ་བ་གང་བྱུང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་ཐུག……ཚུལ་ཁོ་ནར་སྤྱིན་གཏོང་མཛད། གདན་ས་དེར་ས་སྟག……ནས་ལུགས་སྟག་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་རིང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་གི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། གྲུ་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་གདུགས་ཐོགས་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་བྱུང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆེ་བཞི་དང་ཆུང་བརྒྱད་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་མང་པོར་གྱེས་པའི་ནང་གི་བཀའ་བརྒྱུད……ཆུང་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད། ཡེར་པ་བཀའ་བརྒྱུད། སྨར་པ་བཀའ……བརྒྱུད་རྣམས་ཀུང་ཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་གྱེས་པ་ཤ……སྟག་ཡིན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༡༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ། མཐར་ཐུག་གི་བུ་བཞི་སྟེ། མོས་གུས་མཐར་ཐུག་སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས། རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་སྣ་ཕུ་བ་གླིང་རས་པདྨ་རྡོ་རྗེ། ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་སྤར་ཕུ་བ་བློ་གྲོས་སེང་གེ། ནུས་པའི་མཐར་ཐུག་མཆན་བུ་རྒྱ་རས་རྣམས་དང་། གདམས་པའི་བུ་བཞི་སྟེ། སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ། རྟོགས་ལྡན་མི་ཉག་སྒོམ་རིངས། གྲུབ་ཐོབ་ཉག་རས་སེ་བོ། ཀུན་ལྡན་གཙང་པ་རས་ཆུང་། དེ……བཞིན་རོ་གཅིག་རྟོགས་པ་ཕྱེད་དང་བཞི། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བཞི། ཡི་གེ་མའི་བུ་བཞི། ཉེ་བའི་སྲས་བཞི། གཞན……ཡང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་། འདི་སྐོར་གྱི་ཇོ་སྦྱོད་གནད་བསྡུས་ཙམ་ཞིག《གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཚིག་འགྲེལ》དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་རྒྱུས་པ་རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༤༡དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ན]པའི་གྲངས༢༨ནས༤༢བར་གསལ།

ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་བཞི་པ་འདི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཕག……(༡༣༥༩)ལོར་ཡབ་དཔོན་རིན་རྡོར་བ་དང་། ཡུམ……དཔོན་མོ་རིན་མཆོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ……པར་སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བསོད་ནམས་གྲགས་པར་གསོལ། དེ་རྗེས་སྡེ་གདོང་དུ་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དཔང་པོས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་རྩེད་ཐང་གི་གདན་སར……ཞབས་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ལོ་བཅུ……གསུམ་བསྐྱངས། ལྷ་སར་དགེ་བཤེས་མང་དུ་འཚོགས་པའི་སར་ཆོས་འཁོར་མཛད། ལོ་ལྔ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་དང་། མཁན་ཆེན་གཞོན་དཔང་པ་སོགས་ནས་བསྙེན་རྫོགས……བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི……ལྕགས་བྱ(༡༣༨༡)ལོར་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིར་ཞབས……ནས་ལོ་བཞིར་སྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ལས་བཞོལ་ཏེ་གདན་ས་ཐེལ་གྱི་སྤྱན་སྔ་ལོ་བཅུ་དགུ་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི……ཐོག་དང་པོ་སྟེ། གཞམ་དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕག་གྲུ་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ། གཞམ་དུ……དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕག་གྲུ་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། གཞམ་དུ……དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕག་གྲུ་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། གཞམ་དུ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕག་ཏུ། ལྐོག་ཏུའམ་རྒྱབ་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། 《མི་ལ་རས

པའི་རྣམ་ཐར》ལས་གདོན་གྱིས་ཕག་ཏུ་བྱུང་པོ་ཛོ་སྨྲས་གདན་འདྲེན་པའི་གྲོས་བཏབ་པས་ཁོ་ན་རེ་ཆུ་ལ་ཕན་ན་ཁྲིའི་ཚིལ་གྱིས་ཐོས་ཤོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕག་ནད་བརྒྱད། ཤ་བཀྲ། སྐང་ཤུ། མཛེར་པ། ཟ་རྐོང་། ཤུ་བ། སྲིན་འབུར། ཛོ་ཁབས། ཁྲི་མའོ། །

ཕག་མོ་དགོན་པའི་དོང་ལམ། (སྨུག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས)ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཆགས་པའི་ཕག་མོ་དགོན་པ་ནི་རི་ལྗིབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔོན་དེ་གར་དོང་ལམ་ཞིག་ཡོད་སྐད་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྐྱོད་སྤྱོད་མཁན་མེད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱ(༡༩༦༩)ལོའི་ཡས་མས་སུ་ཞིང་ལས་ཏ་ཀྲེར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ནང་ཆུ་ཡུར་བཟོ་སྐབས་རི་གཤམ་གྱི་ཕག་མོ་ཞོལ་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁྲིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་འགྲམ་ནས་དགོན་པའི་བར་དོང་ལམ་རྫོ་སྐས་ཅན་ཞིག་དོན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེར་གནའ་ཤུལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་སྟབས་ཆུ་ཡུར་གྱི་འོག་ཏུ་བསྲུབ་སྐད་འདུག

ཕག་རི་རྫོང་། འདི་རྒྱ་གར་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཕག་རི་ཞེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་ཞིག་ནི་པ་སྣམ་རྫོང་། པ་སྣམ་གྱི་རི་ཕག་པ་འདྲ་བར་རྫོང་ཡོད་པས་ན་ཕག་རི་རྫོང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེང་སང་པ་སྣམ་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡི་ཁོངས་རྫོང་འདི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་རྫོང་མང་པོ་ཞིག་བརྩིགས་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྒུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༣༦པར་གསལ།

ཕན་བདེ་སྐྱོང་བ། ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་དང་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་དོན།

ཕན་བདེའི་དགེ་མཚན་བཞད་པ། ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་དང་བདེ་སྐྱིད་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཐོན་པ།

ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ། ལྟ་བ་མཐུན་པ། མཚན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ནང་འཁོར་བ་དག་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། དུས་སུ་འདོམས་པའོ། །

ཕན་ཕུན། 《བརྡ་གསར་རྙིང་གི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག》ལས། ཕན་ཕུན་ཞེས་པ་ཅལ་ཅོལ་དང་། མ་ཏྲུང་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞེས་ཅལ་ཅོལ་དང་མ་ཏྲུང་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་རེ་འཕྲུག་ཡོང་དང་། ནམ་མ་ལངས་ཀྱི་དོན། ཚུད་ཟོས་ཀྱི་དོན་བཅས་ལ་འཇུག་སྟེ《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས། ཕན་ཕུན་ཞེས་པ་སྐབས་འགར་འཕྲུག་ཡོང་ལའང་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང》ལས། ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་ནམ་ཀ་ཕན་ཕུན་ན་ཞེས་ནམ་མ་ལངས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ། 《འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མིང་དོན་བརྡ་དཀྲོལ》ལས། ཕན་ཕུན་ནི་ཚུད་ཟོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕན་སྨྲར་དགེ་འོས་མཛད་དགོས་པ། ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིགས་རམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

ཕམ་པ་བཞི། དགེ་སློང་གིས་ཕམ་པ་ཞེས་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བའམ་སྲོག་གཅོད་རྫུན་མི་ཚངས་སྤྱོད་སོགས་བཞིའོ། །

ཕམ་ཕབས། ཟས་ཀྱི་ལྷག་མའམ་གསོལ་རས་ཀྱི་མིང་སྟེ། 《བརྡ་གསར་རྙིང་གི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག》ལས། ཕམ་ཕབས་ལྷག་མའམ་གསོལ་རས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། 《བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའི་མིང་བརྡ་བཤད་པ》ལས། ཕམ་འཕབས་ནི་ཁ་ཟས་ལྷག་མའམ་གསོལ་ལྷག་གི་མིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕམ་ལྷག་སྦོམ་པོའི་ལྟུང་བ། དེ་ཡང་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕམ་པ་བཞིའི་སྦོམ་པོ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྦོམ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཁོངས་ཀྱི་སྦོམ་པོར་མཚོན་ན་ཀུན་མ་ཞིག་བསོད་འདོད་ཀྱང་ནོར་ཏེ་མི་གཞན་བསད་པར་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོར་

འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་བཤད་གཞི་མང་ཡང་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས།

ཕར་ཕྱིན། སྐབས་འདིའི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བཅུ་སོགས་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་གོ་དགོས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མཛད་པའི《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ》(༡.《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》《མདོ་སྡེ་རྒྱན》《རྒྱུད་བླ་མ》《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད》《ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད》བཅས་ཡིན)བསྟན་འགྱུར་པོད[ཕི]པའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ས་སྡེ་ལྔ》(《སའི་དངོས་གཞི》《གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ》《གཞི་བསྡུ་བ》《རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ》《རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ》བཅས་ཡིན)བསྟན་འགྱུར་གྱི་པོད[ཛི][ཝི][ཞི][ཟི][འི][ཡི]བར་པོད་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་མང་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》གྱི་བརྗོད་དོན་དུ་སྦས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས། དངོས་པོ་བརྒྱད(མཁྱེན་པ་གསུམ། སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ)དང་དོན་བདུན་ཅུ(རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི)བཅས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོན་དབྱེ་ཚུལ་དང་གོ་རིམ་བཤད་ཚུལ་བཅས་རྒྱས་བསྡུས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་ཡིན། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཕར་ཕྱིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ཚོགས་འབྲིང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (འདི་བཞི་ལ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར)ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་གསུམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བཞི་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་ལྔ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་དྲུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྨན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (འདི་བདུན་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར)ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད། ས་དགུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་

མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་འདི་མན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ) གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་སོ། ། (མཐའ་མ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར)

ཕར་ཕྱིན་བཅུ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དང་། །ཐབས་དང་སྟོབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅས་བཞི་བསྣན་པས་བཅུའོ། །འདིར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟེར་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་དང་ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག(༡. སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་རྩ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཚད་མེད་པར་བསྒྱུར་བ། ༢. ཚེགས་ཆུང་ངུས་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ། ༣. སྟོན་པ་ལ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བ། ༤. བར་མར་གནས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་འཇུག་པ། ༥. ཞུགས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ། ༦. སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ) འདུས་ཡོད།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡིན། ཐེག་པ་དང་ལམ་དོན་གཅིག ཐེག་པའི་གོ་དོན་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཁུར་དུ་ཐེག་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

ཕར་ཕྱིན་དྲུག གོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྦྱིན་པ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །

ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག སེར་སྣ། ཚུལ་འཆལ། ཁོང་ཁྲོ། ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ།

ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལྔ། ཤར་ནུབ་རི་ལ་གནས་པ་དང་། གངས་རིར་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ། བཏགས་པར་སྨྲ་བ་སྡེ་སྡེ་ལྔ།

ཕལ་པའི་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཆུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལྔ། ཞལ་ལུང་ལས། ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། །གྲལ་དང་འཁྲིག་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ། །སྦྱོང་བར་འགྱུར་བས་རགས་པ་མངོན་འགྱུར་པ། །སྣ་མ་གཉིས་དང་བདུན། ཞེས་སོ། །

ཕལ་བ་ལ་ངེས་པ་བརྒྱད། ༡. བློ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ༢. ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་བཟློག་

པ་དང་། ༣. སོ་སོར་ཐར་པ་སྲུངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ༤. ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འཛིན་ཞིང་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ༥. བསྙེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ༦. རང་གི་ཟབ་མོ་བཟོད་པར་སླ་བ་དང་། ༧. དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་སློན་ཞིང་ལེན་པ་དང་། ༨. ཞི་ནས་ངའི་ནོར་ཁ་ཏོན་པ་ལ་སྦྱིན་པའོ། །

ཕས་ཕམ་པ་བཞི། མི་གསོད་པ་དང་། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་ཤོད་པ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟེ་བཞི།

ཕས་བསུ་རང་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བཞི་པ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དམག་བཤམས་མ་དགོས་པར་ཕ་རོལ་པོས་ཚུར་བསུ་བས་ན་ཕས་བསུ་དང་། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཐུབ་པར་རང་ཉིད་ཕར་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བོ་ལས་རྒྱལ་བ་བཅས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིའོ། །

ཕིང་གཅིག་པའི་ཏུ་ཐྲི། འདི་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི(一品都事)ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །

ཕུ་ཆེན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་བཏང་བའི་ཨམ་བན། ཕྱང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་རྗེས་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མགྲོན་གཉེར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་བསད་པ་དེ་རེད།

ཕུ་ཚུང་བ། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཚུང་བ་ནི། འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱི་ར་ཐིང་ཁར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་ལུག(༡༠༣༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཡབ་ཡུམ་འབྱོར་པ་ཆུང་ཡང་གསེར་ཞོ་དོ་བསྣམས་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་བྲིས་ཏེ་ཞང་ཆེན་པོ་དང་། སྣར་ཚུལ་བྱང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བཏགས། ཁུ་སྟོན་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་ཚར་བཅོ་ལྔ་གསན་པ་སོགས་ཐོས་པ་མང་དུ་མཛད། འདུལ་བ་ལ་ཡང་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་སྣེ་ཐང་དུ་ཇོ་བོའི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་གསན། འབྲོམ་སྟོན་པའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་ནས་ར་སྒྲེང་དུ་ཕེབས། གདམས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཚུང་པས་ཤ་གཟུགས་རང་ཟ་གསུངས་ནས་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཉམས་སུ་བཞེས། འཕན་ཡུལ་ཡུང་བའི་ཕུར་ཕུ་ཚུང་དུ་སྒྲུབ་ཁང་བཙིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་བུ་སློབ་སྐྱོང་བ་ཆེར་མི་མཛད། རྒྱུན་དུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་སྲུང་སྲོས་དང་། རེང་བུ་བཞི་སྦྱོར། ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་སོགས་ཀྱི་སྲོས་སྦྱོར་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཕྱི(༡༡༠༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཅ]པའི་ཤོག་གྲངས་༡༣ནས༡༤བར་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》བཅས་སུ་གསལ།

ཕུ་ཐོ་ཧྲན། (普陀山)རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་གནས་རི་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ་ཀྲེ་ཅང་ཞིང་ཆེན་ཕུ་ཐོ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཀྲའུ་ཧྲན་གླིང་ཚོམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཕུ་ཐོ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་པར་བྱུར་ཆག་པ་དང་། གྲུ་འཛིན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བོད་མིས་གྲུ་འཛིན་དང་པོ་ཞེས(བོད་ཀྱི་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པ་ཟེར)བརྗོད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཤོད་ཚུལ་ལ་རི་བོ་དེ་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གནས་རི་ཡིན་པ་དང་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གིས་འདིར་སྒྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད་སྐབས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་ལ་ཁ་མདོག་བདུན་ལྡན་གྱི་ནོར་བུ་གཟི་འོད་འབར་བ་ཞིག་གནང་བ་ནས་བཟུང་མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་བོ་འདི་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་ངོས་བཟུང་ནས

རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་རྟེན་བཞེངས་པས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཆར་གསལ་ལ། ཕུ་ཐོ་ཧྲན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་མཚོ་ཡིས་བསྐོར་ཅིང་། ཡུལ་ལྗོངས་རབ་ཏུ་བརྫིད་པས་མི་ཚོས་གནས་འདིར་མཚོ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས(海天佛国)ཞེས་མཚན་གསོལ།

ཕུ་མདའ་བར་གསུམ། ལུང་པའི་སྤུག་དང་། མདའམ་མདོ། བར་ཏེ་གསུམ་བསྡུས་པ།

ཕུ་འབྲོག་གི་རྩྭ་ཟ། ལུང་པའི་ཕུར་ཡོད་པའི་འབྲོག་པའི་རྩྭ་ཐང་ལ་ཟེར།

ཕུང་ཁམས་ཉེར་གཅིག གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོ། ཚོར་བ་རིན་འབྱུང་། འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ། མིག་སའི་སྙིང་པོ། རྣ་བ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྣ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། ལྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག ལུས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། ཡིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །ས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ། ཆུ་མཱ་མ་ཀི མེ་གོས་དཀར་མོ། རླུང་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ། གཟུགས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། སྒྲ་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། དྲི་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ། རོ་རོ་རྡོ་རྗེ་མ། རེག་བྱ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ། ཆོས་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པས་སོ། །

ཕུང་ཁམས་སོ་དྲུག ཕུང་པོ་དྲུག ཁམས་དྲུག དབང་པོ་དྲུག ཡུལ་དྲུག ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག ལས་ཀྱི་དབང་བྱ་བའི་དྲུག་སྟེ་སོ་དྲུག་གོ །

ཕུང་པོ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དེས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། སའི་ཁམས། ཆུའི་ཁམས། མེའི་ཁམས། རླུང་གི་ཁམས་དང་བཞིའོ། །རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་ནི། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྗེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་ངུ། ཆེན་པོ་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་བཅུ་བཞི་དང་གཉིས་སོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ། སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག ཉོན་མོངས་པ་དྲུག ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ། གཞན་དུའང་འགྱུར་བ་བཞི་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་ནི། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ་དང་ལྔའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་ནི། འདུན་པ། མོས་པ། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་དང་ལྔའོ། །དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི། དད་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། མ་ཆགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་བ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ལྟ་བ། ཐེ་ཚོམ་དང་དྲུག་གོ །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ནི། ཁྲོ་བ། འཁོན་དུ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། གཡོ། སྒྱུ། རྒྱགས་པ། རྣམ་པར་འཚེ་བ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ། བརྗེད་ངས་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུའོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ནི། འགྱོད་པ། གཉིད། རྟོག་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཞི་སྟེ་བསྡོམས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། གཟུགས།

སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ······· གདམས་ཏེ་ཐོབ་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་འགོག་པ་ལ······ སྙོམས་པར་འཇུག་པ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ·· ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ། སྲོག་གི་དབང་པོ། རིགས་མཐུན་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་དང་པོའི་ནང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དང་ལྟ་བ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ··· ཡོད་པ་ནི་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསལ་ལོ། །ལྔ་པ་རྣམ··· པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད·· ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཀུན·· གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆུང་ངུ་ལས་གསུངས་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ····· བྲིས་སོ། །

ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་ལྔ། དབུ་བ་བཛོལ་བ། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར། སྨིག་རྒྱུ། ཆུ་ཤིང་། སྒྱུ་མའོ། །

ཕུང་པོ་ཞུགས་ལ་ཞེན་པ། ར་མེ་ལ་སྒྲིག་པའི་དོན་ཏེ་གོང་དུ་སྦྱར་སྦྱོང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕུང་པོ་གསུམ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ། མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ།

ཕུང་པོ་གསུམ་པ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕུང་པོ·· བཅས་སོ། །

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན······ གཉིས་སྤངས་ཟིན་པ་རྣམས་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་ཤ་ཅུས···· རྗེས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་འཛད་ཡལ་བ་ལྟར་མེད་པར···· འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་སྨྲ······ གཤེགས་པའི་ཞི་སའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན།

ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག··· བསྔལ་གྱི་སྡོད། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག···· བསྔལ་གྱི་སྡོད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡོད། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡོད། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཕུང་འཚེངས་མེད་པ། ཕུང་བ་ནི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་དོན་དང་འཚེངས་པ་ནི་དགེ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཕུང་འཚེངས··· མེད་པ་ནི་དགེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཕུད་བུ་ཅན། སྤྱིར་བཏང་རལ་པ་ཅན་དང་ཐོར་ཙོག་ཅན། ཟུར་ཕུད་ཅན་བཅས་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། ཟུར··· ཕུད་ཅན་ནི་སུང་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་སྐྲ་སྤྱི་བོར་བཅིང་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲ་བརྒྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུན། སོར་མོ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་རིང་ཚད་དེ་སྐད་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་འཇལ་ཚད་ཅིག

ཕུན་ཚོགས་བཀོད་པ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཞིག་གི·· མིང་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་མཚན་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མར··· གཟིམ་ཆུང་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་དུ་བསྒྱུར།

ཕུན་ཚོགས་འདུ་ལམ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་ངོས··· རྩེ་རིང་ནང་མ་ནས་བདེ་ཡངས་ཤར་བརྒྱུད་དུ་འགྲོ་བའི···· ལམ་དེ་ཡི་མིང་།

ཕུན་ཚོགས་སྡེ་ཚན་ལྔ། ཚུལ་ལྡན། མང་ཐོས། བརྩོན·· འགྲུས། ཤེས་རབ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པའོ། །

ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞི། ཆོས། ནོར། འདོད་པ། ཐར་པ·· སྟེ་བཞི།

ཕུན་ཚོགས་འབྱེད་པོ། ལྷའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཕུན་ཚོགས་བཞི་ཚན། ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ། མཐུ་སྟོབས།

གཟུགས་སྐུ། ཕུན་ཚོགས་བཞི་བཞིའོ། །

ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དཔལ་འབྱོར། （དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན）སྔར་ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱིས་བོད་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་སྟོད་ཡུལ་བསམ་གྲུབ་ཙེ་བྲང（ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཁང་ཆེན་སྣེན་བད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡབ་ཚང་གི་ཆགས་ཡུལ་དུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སྤྲད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡབ་གཞིས་བསམ་གྲུབ་ཙེ་བྲང་བྱ་བ་དེ་དུས་བྱུང་བར་གྲགས）ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཁང་པར་སྣེན་བད་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་སུ་ལྷ་བཟང་ཁང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་བསམ་གྲུབ་ཙེ་བྲང་དུ་མ་བསྡད་པར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་གཞུང་སྒོ་ཆེན་མོའི་མདུན་གྱི་ཁང་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་དུ་སྤོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཕུན་ཚོགས་གསུམ། རྒྱུ། འབྲས་བུ། ཕན་འདོགས་པ།

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།

ཕུབ་ཀྱི་གྲ་སྒོར། ཕུབ་ཀྱི་བང་རིམ་སྟེ། མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་དཀྱིལ་དུ་བསྡུས་པའི་རིམ་པ།

ཕུབ་ཤུད། ཕུ་ཤུད་ཀྱི་མིང་སྟེ། 《དུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས་ཁྲུ་ཆུག་པོ་དང་ཐི་བ་པོ་དང་ཕུབ་ཤུད་པོ་དང་མཆིལ་པ་པོ་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུར་སློག་ངག་དབང་བྱམས་པ། མདོ་སྟོད་ཟལ་མོ་སྒང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཐམ་ཁ་སྒོང་སྟོ་རོམ་ཞེས་པར་ཡབ་ཨ་ནུ་འཕགས་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི（༡༦༨༢）ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་བལྟམས་རྗེས་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་གྲགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མཚན་ཞུས་པར་བདེ་མཆོག་བསྲུང་ཞེས་བསྐུལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁུ་བོ་དབང་ཕྱུག་ཆོས་སྐྱོང་སར་ཡི་གེ་སློག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཆབ་མདོ་སྐུ་ཞབས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གནས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་བྱམས་པ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་འཕགས་པ་ལྷའི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་པས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་གསང་མཚན་སེར་རྣ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་ནས། ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་མཛད་ཀྱང་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་གནས་གཟིགས་མཛད་སྐབས་ཞལ་རས་ལ་ལྷུང་བསིལ་ཐོག་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་བདེ་མཆོག་གི་ལྡེབས་བྲིས་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁས་ཆེན་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོར་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་མཛད། དེའི་སྐབས་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ནས་དབེན་གནས་སུ་སྒྲུབ་པར་གཞོལ། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོར་ཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུར་ཕེབས་སྐབས་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་གནང་སྟེ་ཆབ་མདོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལོར་གཙང་དུ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བར་ཕེབས། ཚོགས་ཡོངས་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཆོས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ལོར་རྗེ་འདི་ཉིད་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ

མངགས་ལྟར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གསར་……བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ཕེབས། དེའི་ལོར་མི་……དབང་གིས་བསམ་ཡས་ཉམས་གསོ་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་……རབ་གནས་ལ་ཕེབས་པ་དང་སྔགས་སྟོ་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་……འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བླ་མཆོད་ཡང་མཆོ་ཛས་དང་གླུ་སྐྱན་སོགས་འབུལ་བ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དུས་……ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མཆོད་འབུལ་དང་། ལྷ་སའི་དུར་ཁྲོད་……རགས་ཁར་སྲིག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ་སྲིག་སྲུང་གི་གནང་སྒོར་……ཞུགས། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་……འཛིན་མཛད། རྒྱུན་དུ་ཐར་འདོད་སྐྱེས་བུ་མང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གནང་། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཊིཀྐ་འོད་དཀར་ཕྲེང་བ》 《གསུང་མགུར་བསླབ་བྱའི་རིམ་པ》 《བྱང་ཆུབ་……ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་ཐོར་བུ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ》 《གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་……མཚོའི་སྙིང་པོ》 《འཇམ་ལུགས་ཚེ་དབང་རིགས་ལྔའི་……ཟུར་འདེབས་འཆི་མེད་སྒྲོག་གི་དཔལ་སྦྱིན》 《རིགས་……གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར》 《སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་གི་རིམ་པ་དང་སྨོན་ཚིག་གི་རིམ་པ》སོགས་པོད་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ……བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༦༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་ཁམས་རྫ་ཆུ་ཁོར་ཧྲོག་གི་འབྲོག་པ་ཡབ་བྱམས་ཆོས་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་……དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ……(༡༨༢༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་དབུས་སུ……གདན་དྲངས་ཏེ་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། གནས་བླ་མས་ཕྱག་ཕྲིས་དང་འདོན་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་བསྒྲོན། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ……ཆོས་ཞུགས་མཛད། ལོ་དེར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ……ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན……བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྩལ། དེ་ནས་པཎ……ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསྟེན……ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ……བཞི་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཚོགས་ལངས་གནང་། དེའི་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་དུ་སྨྲ་ཕྱི་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་ཚོགས་ལངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ……བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ལྷ་ལྡན་……སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་བཞེས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་རིགས་པའམ་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་རྙེད། གསུང་ཆོས《དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གནྡྷའི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པའི་ཟེགས་མ》 《གསང་བདེ……འཇིགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འཇིགས་མཛད་དཔའ་བོ》 《རྟ་མགྲིན་མགོན་དཀར་བཅས་ལ……བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རླབས་མཆོག་སྩོལ》 《ཚད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་གཞག་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས་རིགས་ལམ་ཆུང་ངུའི……རྣམ་བཤད》 《རིགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་བཤད》 《སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཁྱེན་རབ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ……མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར》སོགས་པོད་འབྲིང་གཉིས་ལྷག་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་ཕེབས……སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ……མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་གནང་། བསྙེན……རྫོགས་མཁན་སློབ་སྔགས་མ་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཆ་ཚང་འབུལ་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༨༩༤)

ཕོར་སྐྱ་གཞིགས།

ཕུར་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་ཞེས་སྐུ་སྟོད་ཁྲོ་བོ་ལ་སྐུ་སྨད་ཕུར་པའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཕུར་པ་ལྷ་ནག་དང་། ལྷ་ཁྲ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

ཕུར་པ་ལྷ་བཅོ་བརྒྱད། (རྙིང་ལུགས) གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བསྡོམས་གཅིག ཁྲོ་བོ་བཅུ། ཡུམ་ལྔ། སྒོ་སྲུང་གཉིས་བཅས་སོ། །

ཕུར་བུ་སྟོག་རི་ཁྲོད། ཕུར་སྟོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ། དེ་གར་ཐོག་མར་མཆོད་རྟེན་ཁ་ཤས་ཡོད་སྐོར་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། རྗེ་དྭགས་དབང་བྱམས་པས་ཐོག་མར་རི་ཁྲོད་དེའི་དབུ་མཛད་གནང་བ་དང་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འདས་རྗེས་རྗེ་འདི་ཉིད་གནས་ཀྱི་བླ་མ་མཛད་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་མང་པོ་ཞབས་ལ་གཏུགས་སྐབས་བླ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན་སྙན་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། ཕོང་ནི་ཕུར་སྟོག་བྱམས་མགོན་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཕུལ་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་བཞེས། དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱིས་རི་ཁྲོད་དེའི་ཞལ་བདག་གནང་སྟེ་འདུ་ཁང་དང་། བླ་བྲང་། ཕྱག་ཤག་སོགས་རྒྱ་སྐྱེད་མཛད། དགོན་བདག་ཕུར་སྟོག་བླ་བྲང་ནས་བྱེད།

ཕུར་བུ་བ། རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ལ་ཟེར།

ཕུལ། བོད་ཀྱི་སྔོན་ཚད་འཇལ་བའི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཁྲི་གང་ལ་ཡ་ཁྱོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་བགོས་པའི་གཅིག་སྟེ་ཡ་ཁྱོར་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཀ་ལ་ཕུལ་གང་རྩེ་བ་དེར་དྲུག་ཕུལ་ཟེར་ཞིང་། ཡ་ཁྱོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དུམ་བུ་བདུན་ལ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་ཡ་ཁྱོར་གསུམ་ལ་ཕུལ་གང་རྩེ་བ་དེ་ལ་བདུན་ཕུལ་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་བོད་ས་གནས་ཕལ་ཆེ་བར་ཁྲི་གང་ལ་དྲུག་ཕུལ་རྩེ་བ་མང་།

ཕུལ་ཆེ། བཟོ་དབྱིབས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བ།

ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། སྡོམ་པ་ལ་སྐྱོན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཟེར།

ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། སྡོམ་པའི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་ཕུལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན་མི་བསད་དེ་སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཞན་དག་ཉམས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་དེ་ཡང་འབུལ་དགོས་ལ་མ་ཕུལ་ན་ཉེས་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཟེར།

ཕུལ་བ། མཐར་སྐྱོད་པའམ་འདེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། 《བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའི་འགྲེལ་པ》ལས། དེ་ཙ་ན་ངན་སོང་དུ་ཕུལ་ཡང་མི་སྐྱེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཞི། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་འདོད་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྗོད་བསམས་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་འུད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ་དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི། ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་། ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་། གྲགས་པ་ཕུལ་བྱུང་ངམ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་བཅས་སོ། །

ཕུལ་མེད། བཟོ་དབྱིབས་དམིགས་བསལ་ཅན་མེད་པ།

ཕུལ་ལ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ། སྡོམ་པ་ཕུལ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚང་འབྱུང་བའམ་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱས་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཏེ

སྟོམ་པ་མ་ཕྱུལ་གོང་དུ་སྟོམ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པས་ན་མ······
ཉམས་པ་ཡིན།

ཕྱུལ་ལམ་ཐྲངས་པ། ཕྱུལ་བའི་ལམ་སློལ་གཏན་འཁེལ······
ཆགས་ཟིན་པ།

ཕོ་ཆེ་བ། ཁེངས་པའམ་ལྟ་བ་མཐོ་བའི་མིང་།(ཙ)

ཕོ་ཐེག་ཆེ་བ། ཁེངས་པ་ཆེ་བའམ་ཁྲུར་ཁྲེར་བའི་མིང་།(ཙ)

ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། རྡོ་རྗེའི་ཕོ་ཉ་བཅུ་དྲུག རིན······
ཆེན་ཕོ་ཉ་བཅུ་དྲུག པདྨའི་ཕོ་ཉ་བཅུ་དྲུག ལས་ཀྱི་
ཕོ་ཉ་བཅུ་དྲུག་གོ ། དྲུག་ཀུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡང་འདི་
ཉིད་དོ། །

ཕོ་ཉ་བ་འབབ་དེའུ། 《ཟ་བཞིན》ཀྱི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན།
རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོར་རྒྱལ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན···
འབྲུངས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་རྫེན་འབྲེལ
ཞུ་ཆེད་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཞིག་བོད་དུ་བཏང་བ
དེའི་མིང་ལ་འབབ་དེའུ་ཟེར་བ་དང་། ཁོང་ཐང་གི་རྒྱལ་
སར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཁར་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་གར་མཁན་སང་ཤི་
ཟེར་བ་དེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྩེད་རོགས་སུ་ཕུལ་བར་བཤད།

ཕོ་ཉ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ཤར་དུ་དུང་གི་ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུ།
ལྷོར་ལྕགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུ། ནུབ་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དྲུག
ཅུ། བྱང་དུ་གཡུའི་ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུ། སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ཕོ་
ཉ་དྲུག་ཅུ། འོག་ཏུ་བསེའི་ཕོ་ཉ་དྲུག་ཅུའོ། །

ཕོ་མདོ། (ཕོད་མདོ) འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཆ་
ཞིག་ལ་གོ །

ཕོ་ནད་ཚ་བ་བདུན། ཚ་བ་འགྲམས་བབས། འབྲུགས···
བབས། དུག་ཐབས། གཉན་སྐྲང་། ཕོ་བ་སྐྱུར་ཡ།
མཁྲིས་པ་ལུད་པ། མཆིན་ཁྲག་ལུད་པའོ། །

ཕོ་བའི་སྐྲན་དྭ་ལི་བདུན་པ། ༡. དྭ་ལི་ཐལ་བ་སྐྲན་བཞི།
༢. ཤིང་ཚ་སྐྲན་དོ། ༣. སུག་སྨེལ་སྐྲན་དོ། ༤. ག་གོ་ལ་
སྐྲན་དོ། ༥. ཟི་ར་ནག་པོ་སྐྲན་དོ། ༦. པི་པི་ལིང་སྐྲན་དོ།
༧. ན་ལེ་ཤམ་སྐྲན་དོ།

ཕོ་བའི་སྐྲན་སེ་འབྲུ་བཞི་པ། སེ་འབྲུ་སྐྲན་གང་། ཤིང་
ཚ་སྐྲན་དོ། སུག་སྨེལ་སྐྲན་དོ། པི་པི་ལིང་སྐྲན་དོ།

ཕོ་རོ། སྤུན་ཆེ་བའི་མིང་།(ཙ)

ཕོ་བྲང་ཁྲི་རྩེ་དམར་པོ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཐོག་མའི་མིང་
ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་སོ···
རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ། འདི་ལྟར་ན་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ···
ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཐོག་མར་བཏགས་པའི་དུས་སྐབས་གང་···
ཡིན་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དཔྱད་གཞི་མང་པོ་འཚོལ་
བའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ངོ་། །

ཕོ་བྲང་གི་བསྐུས་མཛོད། ཕོ་བྲང་ཆགས་ཡུལ་ས་ཆ······
གཞན་དུ་སྤོས་པ།

ཕོ་བྲང་གི་མཛོད་བྱང་། ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལོ···
རྒྱུས་ཁ་བྱང་།

ཕོ་བྲང་གི་ཙ་མོན་གཏོང་། (ཕོ་བྲང་གི་ཙ་མོན་གདོང)
འདི་ཕོ་བྲང་ནང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་ཁག་ཡིན་པར《ཆོས······
འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཤོག་གྲངས༥༥པར་གསལ།

ཕོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོ། སྔར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་
བཞི་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཏཱ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་རྫོང་
ཆེན་བཅུ་ཐམ་པ་བརྩིགས་པའི་གྲས་དེད་སྣང་སྟོད་ལུང······
བདེ་ཆེན་རྫོང་གདོང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་འགྲམ་གྱི་རི་སྟེང་དུ་
རྫོང་ཤུལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཁར་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ······
དཔལ་བཟང་གིས་ས་སྐྱའི་ལས་ཚན་བཟུང་སྐབས་རྫོང······
མཁར་མང་དུ་བརྩིགས་པའི་ནང་གི་གཅིག་སྟེ་དེང་གི་རྒྱལ་
རྩེ་ཡིན།

ཕོ་བྲང་སྣང་བ། སྔར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་
ཤིག་ལ་གོ །

ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཧྭའི་ཧུ། གོང་དུ་ཏ་སྡེའི་ནང་ཧྭའི་ཧུའི···
མཁར་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕོ་བྲང་ལྷུན་དཀར། （ལྷུན་མཁར）བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་འོན་ཆུས་ལྷུན་དཀར་སྨད་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་དེར་ཡོད། ཕོ་བྲང་འདིར་སྔོན་དུས་གསུང་རབ་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཕོ་བྲང་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཞིག་ལོ་ཙཱ་བ་བརྡེ་དཔལ་བརྩེགས་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིག་པར་མཛད་པ་ལ《དཀར་ཆག་ལྷན་དཀར་མ》ཞེས་འབོད་པ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག》ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཞེས་གསལ་ལ་ལྡན་དཀར་ཞེས་བྲིས་འདུག

ཕོ་བྲང་སྣེ་ཆེ། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་བར་རྒྱལ་རབས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བརྩིགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་དང་། སྟག་རྩེ། ཡང་རྩེ། ཁྲི་བརྩིགས་འབྲུམ་རྒྱུགས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡར་ལུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་སྣེ་གདོང་ཡས་མས་སུ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ། དང་པོ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་སྐོར། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་བཞེངས། 《ཐང་ཡིག་གསར་མའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་དེབ་ནང་དུ་གྲིན་གོན་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་གོང་མས་རང་གི་ཚ་མོ་ཝུན་ཁྲིན་གོང་ཇོ་བག་མར་གནང་། བོད་དུ་འབྱོར་ནས་ཁོ་བོའི་སློན་ལ་གོང་མའི་སྲས་མོ་དང་གཉེན་བཟུང་བ་ནི་མེད་ན་གོང་ཇོ་ལ་སྐུ་མཁར་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་ཕྱི་རབས་སུ་རྗེས་པར་སྣམ་ནས། ཕོ་བྲང་བརྩིགས་ཏེ་བཞུགས་ཞེས་འཁོད་པའི་ཕོ་བྲང་དེ་ནི་ལྕགས་རི་ཆེན་པོའི་སྐོར་རྫོས་ཀྱི་མཁར་དགུ་ཐོག་དེ་ཡིན་ཅིང་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོར་བལ་བཟས་རོགས་རམ་གནང་ནས་བཞེངས་ཏེ། ཕོ་བྲང་དེར་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་ལྷུགས་རི་བརྒྱབ་པའི་ཐོག་དེའི་སྟེ་རྫོས་སུ་རྒྱ་བཟའི་བཞུགས་གནས་མཁར་དགུ་ཐོག་ཅན་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་བར་དུ་དངུལ་ཟམ་གཅིག་ཀྱང་བརྒྱབ་ནས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་ས་བྱས་འདུག་ཅེས་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་ཡོད། སྐབས་དེའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཞི་ཁྱོན་སྐོར《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མའི》ནང་དུ་འཁོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དམར་པོ་རི་ལ་ལྕགས་རི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ཚད་དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གྲུ་བཞིར་སོ་ཕག་གིས་བརྩིགས། གཞན་འཛིགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྕགས་རིའི་ནང་དུ་སོ་ཕག་གི་མཁར་དམར་པོ་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཡོད་པ། རྩེའི་སྐུ་མཁར་གྱི་རྩེ་མོ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཡོད་པ་བརྩིགས། མཁར་རེ་རེའི་རྩེ་ལ་མདུང་བ་དན་དམར་པོ་ཁྲིའུ་ཅན་སྟོང་སྟོང་བཙུགས་པ་སྲིན་པོ་ལང་ཀ་པུ་རི་དང་ཆེས་མཚུངས་པ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་གཞན་སྣང་ནས་པར་བྱེད་པ་མཁར་དེ་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོས་དམག་དྲངས་ཀྱང་། མཁར་དེ་མི་ལྔས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་རྩེ་མཁར་གྱི་རྩེར་བྲ་ར་བྱེད་པའི་མི་གཅིག་དང་། སྒོའི་ཕྱོག་བཞི་ལ་མི་རེ་རེ་སྟེ་མི་ལྔས་ཐུབ་པ། གཞན་ཡང་ལྷགས་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་ན་ཡར་ལ་བཙུན་མོའི་ཕོ་བྲང་མཁར་དགུ་ཐོག་སོགས་པོའི་མཁར་ལ་དཔེ་བླངས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་མཉམ་པ་བརྩིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གསེར་དངུལ་གྱི་ཟམ་པ་སྦྲེལ་ནས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་ཕར་གཤེགས་མཛད་པ་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བཟའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་ཡིན། གཞན་ཡང་ཕོ་བྲང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་རྒྱལ་པོའི་ཆིབས་རྟ་རྒྱུགས་ས་ལ་འཕངས་སུ་འདོམ་དོ་དང་། ཞེང་དུ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད། དཀྱུས་སུ་འདོམ་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་བྲུས་ཏེ། རྒྱ་ཛ་དང་སོ་ཕག་དང་སྤང་ལེབ་བརྩེགས་ཏེ། མཐའ་ན་ཤིང་གི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ལ་ཚོན་རྩི་བྱུགས་ནས་བྲ་སྒྲིས་མནན་པ། རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་རྟ་གཅིག་རྒྱུགས་ཀྱང་རྟ་པ་སུམ་བརྒྱ་རྒྱུགས་པའི་སྒྲ་སྐད་འབྱུང་ཚུལ་འཁོད་ཡོད།

དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་བསྐྱར་སྐྲུན་མཛད་པའི་སྐབས་དེའི་སྐོར་གྱི་ལྡེབས་རིས་པོ་བྲང་དཀར་པོའི་བདེ་ཡངས……ཤར་གསུམ་སྐས་འགོའི་ཀ་ཕྱུངས་སྟེང་གི་གྱང་ངོས་སུ་སྟར་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་བཤུས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་པོ་བྲང་དེ……དག་ད་བར་ཉམས་མེད་སྲུང་འཛིན་མ་ཐུབ་པ《དབུས……གཙང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར》ནང་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་ན། དེ་རྗེས་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཟིང་ཆ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ……དམག་གིས་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་བཤིག་ནས་སྲུང་རས………གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གཅིག་མ་གཏོགས་ལུས་མི་འདུག་ཅེས་འཁོད་པ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་གྱི་ནང་དུའང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་པོ་ཏ་ལར་ཐོག་བརྒྱབ་ནས་གཏོར་སྐྲུན་ཕོག་ཚུལ་འཁོད་པ་བཅས་ལས་ད་ལྟའི་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དེ་གནའ་བོའི་པོ……བྲང་གི་རྗེས་ཤུལ་ཐོག་ཏུ་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ……གསལ་པོར་མངོན། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དུས……དཀྱིལ་གྱི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡུན་རིང་ཡམ་ཡོམ་ཟང་ཟིང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པས་པོ་བྲང་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཉམས……རྒུད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་འཁོད་པ……ལྟར་ན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་བཀའ……གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཕྲུང་པོ་གྲགས་སེངས་པོ་ཏ་ལར……ཆོས་གསུང་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པ་དང་། དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་སློལ་འབྱེད་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཁོང་གི་སློབ་མ་བཅས་ཀྱིས་པོ་ཏ་ལར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སྤེལ་གནང་ལུགས་འཁོད་པ་དེ་དག་ལས་སྐབས་དེར་པོ་ཏ་ལ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཡོད་པའི……གསལ་བཤད་བྱུང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི……དགེ་ལུགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཉིན་བཞིན་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ……མཐར་བོད་ཡོངས་སུ་དབང་བསྒྱུར། 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི……ལོང་འཕྲུལ་བསྒྲིགས》ནང་དུའང་། སྐབས་དེར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་སྤུངས་པའི་དབང་ཆ་གཡོ……འཕྲོག་བྱས་ནས་སླར་ཡང་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་བཅོམ་པས། སྐབས་དེར་ཧོར་གར་རྒྱལ་པོ་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་གོ་རྗེས་དམག་ཁྲིད་དེ་མཚོ་སྔོན་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་སྟེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་གཏོར་རྗེས། བོད་རབ……བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་བོད་ཤིང་སྐོ་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་གཞན་རྣམས་ཀུང་ང་རྒྱལ་གྱི་གདོང་པ་སྨད་དེ་གུས་འདུད་ལྷུར་ལེན་པ་དེ་ནས་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆ་ལག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རྒྱལ་པོ་དེས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་ཕུལ་བ་ལྟར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ……ཕྲེང་ལྔ་པས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཙུགས་པ་རེད་ཅེས་བཀོད་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད……རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་སྲིད་དབང་ཕྱག་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་རྗེས་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་བསྐྱར་སྐྲུན་གནང་འགོ་བཙམས་པ་བོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དུ……འཁོད་པ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱ……(༡༦༤༥)ལོའི་བོད་ཟླ༤ཚེས༢༥ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག་གིས་གུ་ཤྲི་ཧན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་དུ་དམར་པོ་རིར་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་ཏེ་སྔ་པ་བསོད……ནམས་རབ་བརྟན་ལ་པོ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང……བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ……སོང་རྗེས་ས་བྱི(༡༦༤༨)ལོར་པོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས……གྲུབ་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཀུང་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི……དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ནས་པོ་བྲང་དཀར་པོའི་རྩེ་ཐོག་གཟིམ་ཚང་ཉི་འོད་དུ་གནས་སྤོ་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་ལྕགས་རྟ……(༡༦༩༠)ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གཙོ་སྐྱོང……གནང་བའི་འོག་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་སླར་ཡང་རྒྱས་སྐྲུན་ཆེན་པོ་ཞེངས་གཅིག་མཛད་དེ་པོ་བྲང་དམར་པོ་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་གདུང་གསེར་སྐྲུན་མཛད་པ་ཆུ་བྱ……(༡༦༩༣)ལོའི་ཟླ༤པར་མཇུག་བསྒྲིལ(པོ་བྲང་ནང་ངོས……

དང་ཞོར་གཏོགས་བཟོ་སྐྲུན་ཁག་གཅིག་མི་ཁྲི(༡༤༩༤)ལོར་གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ)བོད་ཟླ༦ཚེས༢༡ཉིན་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་དགའ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཚོགས་པ་དང་སྦྲགས་ཡི་གེ་མ་འཁོད་པའི་རྡོ་རིང་གཅིག་ཀྱང་དུས་རྟེན་དུ་བཙུགས(དེ་ལ་རྡོ་རིང་ནང་མ་ཟེར)། དེའི་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྐུ་མཐུད་ཉམས་གསོ་རྒྱས་སྐྲུན་མཛད་ནས་ད་ལྟའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཞི་ཁྲོན་འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་བཟོ་བཀོད་སྐོར། སྙན་པའི་གྲགས་པ་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་གནའ་བོའི་མཁར་རྫོང་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྙིང་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བརྗིད་ཆགས་གཟི་འོད་འབར་བའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དེ་ལྟ་སའི་དམར་པོ་རིའི་སྟེང་དུ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཏ་པའི་ཉེན་ལམ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཐག་རིང་གི་ས་ནས་ཀྱང་བཀྲག་མདངས་མཚར་དུ་དངར་བའི་ཁང་བརྩེགས་དང་། གསེར་འོད་ཆེམ་ཆེམ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཕིབས་བཅས་དགུང་སྔོན་མཐོན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཕྲ་ལམ་ལམ་དུ་མངོན་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་འགུགས་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་མཐོ་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི༡༡༧.༡༨དང་ཤར་ནུབ་བར་གྱི་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༣༤༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དམར་པོ་རིའི་རང་བྱུང་ཆགས་དབྱིབས་དང་བསྟུན་ཏེ་སྔོ་ངོས་རི་ལྡེབས་ནས་རྩེ་མོའི་བར་བསྟར་ཆགས་སུ་བརྐྱང་ཡོད་ཅིང་། ཁང་ཆེན་གཙོ་བོར་ཐོག་བརྩེགས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། བཟོ་སྐྲུན་དངོས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་རྡོ་ཤིང་ལས་གྲུབ་པ་དང་རྩིག་པའི་ཞེང་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས་ནས་ལྔ་བར་ཡོད་པ་དང་། རྩིག་པ་ཚང་མ་རྫ་རྡོ་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་ལས་བརྩིགས་ཤིང་། ཕྱི་རྩིག་གི་རྨང་གཞི་ཐད་ཀར་བྲག་རྫོའི་སྟེང་དུ་བཙུགས་ཡོད། སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རྩིག་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་རྡོ་རྩིག་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་ཉིས་གཤིབས་སུ་བརྐྱང་ཡོད་པའི་མཐོ་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐོག བར་ཐག་ངེས་ཅན་རེའི་མཚམས་སུ་རྩིག་པའི་རྩེ་ནས་ཁྲོ་ཆུ་བྲག་རྫོར་མ་ཐུག་བར་བླུགས་ཡོད་པས་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་མ་ཟད། ས་ཡོམ་འགོག་པའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་བར་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་རུང་སྔར་བཞིན་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེ་ལས་གནའ་བོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུན་ལག་རྩལ་དེ་རྩེར་སོན་གྱི་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་པར་ར་འཕྲོད་ཐུབ།

ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་དང་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་ཁག་གཉིས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ནུབ་ངོས་སུ་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་དང་དེའི་གཞོགས་ཤར་ངོས་སུ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་སྟེ་དཀར་དམར་སྤེལ་མའི་ཁང་ཚོགས་དེ་དག་ལ་ཕོ་བྲང་དང་ལྷ་ཁང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད། ཕོ་བྲང་གི་རྩེ་ཐོག་ཏུ་ཉམས་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་དགུ་བཀབ་ཡོད་པའི་སྣེ་མོ་བཞིར་ཆུ་སྲིན་དང་གདུང་རིང་གི་སྟེང་དུ་ཤང་ཤང་དང་གན་ཛི་རས་བརྒྱན་པ་དང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྟར་ཕྲེང་བཀྲིགས་ནས་གསེར་འོད་ཆེམ་ཆེམ་འཕྲོ་ཞིང་ལྷག་པར་བརྗིད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར། ཕོ་བྲང་གི་ནང་ངོས་སུ་གསང་སྔགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་སྒྲིག་བཀོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕོ་བྲང་གི་ཀ་གདུང་བཀོས་མ་དང་། ལྡེབས་རིས་མཚོན་མདངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་ཁང་གི་ཀ་གཞུ་དང་། གདུང་མ། སྒོ་སྟེང་བཅས་གང་སར་མཛེས་རིས་སྣ་ཚོགས་བཀོད་ཡོད་པས་དེའི་ནང་དུ་སླེབས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ས་སྟེང་དུ་འཕོས་པའམ། ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་པའི་སྐོར་ལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་དུ་འཁོད་གསལ། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལྟར་ན་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་དང་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་གཉིས་བཤིག་ནས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་པོ་ཏ་ལའི་དབུས་སུ་བཞེངས་རྩིས་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྒྲུབ

ཁང་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་ཡང་པོ་ཏ་ལའི་མཆོད་ཁང་སྔ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཡིན་པའི་ཁར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་དག་བཤིག་ན་རྟེན་འབྲེལ་མི་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་མཐར་ཤར་རྩེས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཁག་གཅིག་བཤིག་ནས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོའི་ཟླ༢པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་ཁང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཆུ་བྱི(༡༨༡༣)ལོའི་ཟླ༦པར་ཕྱི་རོས་ཀྱི་ལས་ཀྲ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཞིང་། ཁྲིན་བསྡོམས་འགྲོ་སྒོན་རྒྱ་དངུལ་སྲང་༢༡༣~༡༣༥༨སོང་། སྐབས་དེར་ལོ་རེར་ས་གནས་ཁག་གི་རྫོང་གཞིས་རེས་མོས་ཐོག་ནས་བསྐུལ་བའི་ལས་མི་དམངས་རྒྱུགས་ལྔ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཁར་ལྷ་བྲིས་པ་དང་། ཚགས་པ། པར་པ། ཆོན་པ། རྡོ་བཟོ། ཤིང་བཟོ། འཇིམ་བཟོ། ལུགས་པ། ལྕགས་བཟོ། གསེར་བཟོ། ཕྲ་བཟོ། ཟངས་བཟོ། འཚེམ་བཟོ། སྐུད་བཟོ། མཉན་པ་སོགས་ལག་རྩལ་བཟོ་པ་མི་གྲངས་༡༧༨༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། གོང་མ་ཁང་ཤིས་རྒྱ་ཕེབས་བཟོ་མཁན་རྒྱ་རིགས་ལག་རྩལ་པ་མི་གྲངས་༡༦ཧྲང་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་བལ་ཡུལ་ནས་གསེར་བཟོ་དང་ཕྲ་བཟོ་མཁས་ཅན་གྱི་བལ་པོའི་བཟོ་པ་ཡང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། དེའི་ཐོག་ཙུལ་མི་བསྟུན་ན་ཉིན་ལྟར་ལས་ཞྭ་དེར་ཞུགས་མཁན་མི་གྲངས་༧༧༠༠ལྷག་ཙམ་ཡོད། ལས་བཟོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཙུལ་མི་རྣམས་རྒྱུགས་རང་འཁྱེར་གྱིས་ལས་ཁྲལ་ལ་ཡོང་བ་ཤུད། དེ་ཡིད་ངས་ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་བཟོ་རིགས་ཚང་མར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བགོས་ཏེ་ཟླ་རེའི་གླ་ཕོགས་དང་། འཇུགས་སྐང་གྲོལ་གསུམ་ལ་འཕར་མའི་སྟོན་མོ་དང་བྱ་དགའ་བཅས་ཡོད་ཚུལ་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་ནང་གསལ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་བཟོ་བཀོད་ནི་རིམ་པ་མང་བའི་གྲུ་བཞི་ནར་མོའི་རྫོང་སྙོམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རིམ་པ་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་མར་བརྩེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དམར་པོ་རེའི་ས་

དབྱིབས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟུན་ཡོད་སྐབས་ཀུག་ཀྱོག་དང་རྫོང་སྙོམས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། ཕོ་བྲང་དང་། མཁར་རྫོང་། ལྷ་ཁང་། ལས་ཁུངས་ཚུགས་ས་དང་། ལས་ཤག་བཅས་སྡེ་མང་ཐུང་དུ་འབྲེལ་བ། སྒྲོལ་རྒྱུན་ཤུལ་འཛིན་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་པའི་ཁར་ཀ་བ་དང་གདུང་མ། སྒོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་འགྲོས་ཐད་ལ་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་ཤིང་བརྩེགས་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། གནམ་རྒྱན་སོགས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་བཟོ་སྐྲུན་ལག་རྩལ་འོས་འཚམས་ཀྱི་བསྡུ་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད།

གསུམ་པ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལྡེབས་རིས་སྐོར། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་མཆོད་ཁང་དང་ཚོམས་ཆེན་ཚང་མའི་གྱང་ངོས་སུ་ཚོན་མདངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལྡེབས་རིས་ཆེས་མང་པོ་བཀོད་ཡོད། ལྡེབས་རིས་ཀྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་ནི་རྒྱུན་དུ་མུ་འབྲེལ་རི་མོའི་རྣམ་པ་སྤྱད་ནས་ཕལ་ཆེ་བར་བོད་ཡིག་གི་འགྲེལ་བཤད་བཀོད་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐྱེ་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དཔྱད་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། བོད་ཡིག་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་ན། ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ལྡེབས་རིས་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི(༡༨༦༨)ལོའི་ཟླ༥པར་འབྲི་འགོ་བཙམས་པ་དང་ལས་ཀར་ཞུགས་མཁན་ལྷ་བྲིས་པ་མི་གྲངས༦༣ཡོད་ཅིང་། ལས་རྒྱུན་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་མཁས་གྲགས་ཅན་གྱི་རི་མོ་མཁས་པ་ཚང་མ་བསྡུས་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པས་ཆེད་མངགས་གཙང་ཁུལ་གྱི་གྲགས་ཅན་ལྷ་རིས་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སར་གཏོང་གནང་གིས་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་ཤར་གྱི་ལྡེབས་རིས་འབྲི་བའི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས། ལྡེབས་རིས་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་ནི་བོད་མིའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས། དེ་

བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་ཐར་རགས་བསྡུས་སོགས་ཡིན། ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ལྡེབས་རིས་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིག་ཆའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན་ཁྲིན་སྡོམ་ལྷ་རིས་པ་མི་གྲངས༢༣༨ལས་ཀར་ཞུགས་ཡོད་པའི་ནང་སྨན་ཐང་ལུགས་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་མི༡༨༢དང་མཁྱེན་བརྩེའི་ལུགས་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་མི༧༦ཡོད་པས་ལྷ་རིས་པའི་མི་གྲངས་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ལྡེབས་རིས་འབྲི་བའི་སྐབས་ལས་ལྷབ་གསུམ་ལ་ཉེ་བ་འཕར་ཡོད། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལྡེབས་རིས་ནི་བྲིས་ཆ་ཞིབ་ཚགས་ལ་གཟུགས་བརྙན་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། གཤམ་དུ་ཚབ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་བྲིས་ཆ་ཁག་གཅིག་བདམས་ནས་ངོ་སྤྲོད་རགས་ཙམ་ཞུས་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དོན་མཚོན་པའི་བྲིས་ཆའི་ཐད། ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་གསུམ་སྐས་འགོའི་ཀ་སྲུངས་སྟེང་གྲུང་ངོས་སུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དམར་པོ་རིའི་སྟེང་དུ་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་གི་རྣམ་པ་བཀོད་པའི་རི་མོ་དང་། དེའི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་སྐོར་རི་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དབུས་སུ་རྟ་གསུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟའི་ནང་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་དེའི་གཡོགས་སུ་ཀོང་ཇོ་བཞུགས་པ་སྐུ་འཁོར་མི་སྣ་རྣམས་རྟ་བཞོན་འགྲོ་བ་བཅས་བྲིས་ཡོད། དེ་མིན་ད་དུང་བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཙན་གྱིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཆེད་དུ་ཐང་གོང་མའི་དྲུང་དུ་གཉེན་སློང་བ་དང་། གོང་མས་གཉེན་སློང་ཕོ་ཉར་རིག་པ་ཐེངས་དྲུག་འགྲན་དུ་བཙུག་པའི་རི་མོ་འཁོད་ཡོད། ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་ཤར་གྱི་ལྡེབས་རིས་སུ་གྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོས་ཝེ་ཡོང་བསྐྱམས་པའི་རི་མོ་འཁོད་པ་སོགས་ལྡེབས་རིས་དེ་དག་ལས་ལོ་རྗེ་ཚིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གོང་ནས་ཐང་བོད་གཉིས་དབར་གཉེན་འབྲེལ་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གསོན་རྗེན་དུ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུང་ངོས་ཏུ་ལྡེབས་རིས་ཚན་པ༨༡༨ཡོད་ཅིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་ཚེ་རྟོལ་བུའི་མཛད་པ་བཀོད་པ་དེའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༨༥༢)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་མ་ཧྲུན་གྲི་མཇལ་བའི་མཛད་སྒོའི་བྲིས་ཆ་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་གསེར་གདུང་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་ནང་དུའང་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་མ་ཀོང་ཞུའི(光绪)དང་ཚེ་ཞི་ཐད་ཏཧུ(慈禧太后)གཉིས་དང་མཇལ་ཕྲད་གནང་བ་དང་། པེ་ཅིན་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་གནས་ཚུལ་བཅས་བཀོད་ཡོད། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་པའི་སྐོར་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་ནུབ་མའི་བར་ཐོག་གྲུང་ངོས་སུ་ལྡེབས་རིས་ཚོ་གཅིག་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཐོག་ནས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་གསལ་རྗེན་དུ་མཚོན་ཐུབ་པ་སྟེ་བྲེལ་འཚབ་ཆེ་བའི་ལས་མི་ཚོས་ཤིང་གདུང་ཆེན་པོ་དཔུང་པས་བཏེགས་པ། རྡོ་ཆེན་རྐལ་པར་འཁུར་ནས་སྐེད་པ་སྒུར་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་རི་སྟེང་དུ་སྐྱེལ་བ། ལག་ཤེས་པ་ཚོ་དང་ཚོ་བྱས་ནས་སྣོ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཆ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྒྲོན་བྱེད་པ། མཉན་པ་ཚོས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ཐ་ཀླབས་ལང་ཡོང་གི་ཁྲིད་དུ་རྡོ་བ་ཕུར་བུར་བཀང་བའི་ཀོ་གྲུ་བཏང་ཞིང་བསྐྱོད་པ། ལས་གྲྭའི་ལས་ཡུལ་ཐོག་ལས་མི་གཅིག་རྩིག་པའི་སྟེང་ལས་མར་ལྷུང་ཏེ་རྡོ་སྐས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་དབུགས་ཆད་པ་སོགས་བཀོད་འདུག ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ལྡེབས་རིས་སུ་ད་དུང་སྣང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཀོད་འདུག་པར། སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཕྲུ་གཅིག་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་མགོ་འཕང་མཐོ་ཞིང་སྤོབས་ཉམས་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཁྲག་དྲོན་འཛགས་པའི་མི་མགོ་རེ་འཁྱེར་ཡོད་པ་དེ་ནི《གསེར་གདུང་དཀར་ཆག》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་པའི་སྐབས་གོང་པོ་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ལ་ཤིང་ཁྲལ་ལྡིད་པོ་བཀལ་བའི་ཁར་ལས་དཔོན་གྱིས་སྐེར་དོན་ཞེར་སྲུབ་ཀྱི་ཏམ་གནོན་ཚོད་མེད

ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁུལ་དེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་གྱེན་ལོག་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱིས་འཇོམས་བཅག་མེད་པར་སོག་པོའི་ཧ་དམག་བེད་སྤྱད་དེ་དྲག་གནོན་བྱས་ཐོག་གྱེན་ལོག་བྱེད་པོ་མི་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་བ་མ་ཟད་ཁོ་ཚོའི་མགོ་ལག་ལྷ་སར་འཁྱེར་ནས་ཁྲིམ་སྟོན་བྱས་པའི་སྐོར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་འདུག་ལ(ལྷེབས་བྲིས་དེ་དག་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་ཡིན) བོད་ཀྱི་ལྷེབས་རིས་འབྲི་བར་སྤྱོད་པའི་ཚོན་རྩི་ཕལ་ཆེ་བ་སྔོ་མོ་དང་།

མལ་གྲོ་གུང་དཀར། ཡངས་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྫ་གསེབ་བྲག་ཕུག་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ནི་རང་རེའི་སེས་པོ་ཚོས་སྦྲུག་ཉེན་དང་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་བྲག་རི་གཡང་གཟར་ཅན་ནམ་མུན་པ་གནག་པའི་ས་ཁུང་གི་ནང་ནས་ཚོན་རྩི་འདུས་པའི་གཏེར་རྫ་རྫོག་པོ་རེ་རེ་བྱས་ནས་རྐོ་འདོན་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལྷེབས་རིས་ཁག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཆུ་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་མངོན་པ་དེ་ལས་བོད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་གསར་གཏོད་ནུས་པ་མཚོན་ཐུབ། བཞི་པ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་དང་མཆོད་ཁང་སྐོར། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་དགུན་ཁའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པ་དང་།

དེའི་ནང་ཚོམས་དང་གཟིམ་ཆུང་། ལྷ་ཁང་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པས་ཕོ་བྲང་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རྟེན་རྫས་བཤམས་སྟོན་ཁང་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག ༡. ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པར་བསྐྲུན་པའི་བྲག་ཕུག་གི་རྣམ་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དམར་པོ་རིའི་རྩེ་མོར་ཆགས། ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བཅས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ལྷ་ཁང་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གནས་ས་ནི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ཆགས་སའི་རི་རྩེ་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ལ་ཚད་ཡིན། ༢. འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་སྒྲོང་བ་དང་། རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་ཙནྡན་ལས་གྲུབ་པའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྙན་དེ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཡིན། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ཐོད་དུ་མན་ཆིང་གོང་མ་ཐུང་ཀྲེས་བྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་གི་ངོ་མཚར་འབྲས་བུ་ཞེས་འཁོད་པའི་སྒོ་བྱང་བཀལ་ཡོད། ༣. ཚོམས་ཆེན་ཤར་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་བཞེངས་ཤིང་། ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ནང་གི་ཚོམས་ཆེན་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ཚོམས་ཆེན་འདིའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཞུགས་བཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཆེན་མོ་གནང་སྒྲོང་བ་དང་། གསེར་ཁྲིའི་བདུན་གྱི་ཀ་བའི་ཐོད་དུ་མན་ཆིང་གོང་མ་ཐུང་ཀྲེས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༦༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པར་ཕུལ་བའི་སྒོ་བྱང་རྒྱ་ཡིག་ཏུ(振锡绥疆)ཞེས་དང་བོད་ཡིག་ལ་འདྲེན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་འཁོད་པ་ཞིག་བཀལ་ཡོད། ༤. ཚོམས་ཆེན་ནུབ་ལ་སྲིད་ཞི་ཕུན་ཚོགས་སུ་འབོད་ཅིང་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༥༨༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་གི་ཚོམས་ཆེན་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གལ་ཆེན་རྣམས་ཚོམས་ཆེན་འདིའི་ནང་དུ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷེབས་རིས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་བུའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་བཀོད་ཡོད། ཚོམས་ཆེན་ནང་དུ་མན་ཆིང་མན་གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་བྲིས་པའི་སྒོ་བྱང་རྒྱ་ཡིག་ཏུ(涌莲初地)ཞེས་དང་བོད་ཡིག་ལ་པད་མ་རྒྱས་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་འཁོད་པ་ཞིག་བཀལ་ཡོད། ༥. ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ནི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་གི་གཟིམ་ཆུང་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པར་ཕུལ་བའི་འདྲ་ཐང་དང་། བོད་རྒྱ་མན་སོག་བཞིའི་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་སྐལ་བའི་མངའ་བདག་ཏོང་དེའི་སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ཐུབ

སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ཐྲག་ཁྲི་ཐྲག་ཅེས་བཀོད་པའི་གོང་མ་ཁང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་བྱང་མཆོད་ཤིང་བསྒྲིགས་ཡོད། ༦. ཐོས་བསམ་ཁང་གི་ནང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག (༡༧༥༡)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་ལྟགས་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་བཞེངས་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ཐོས་བསམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མན་ཆིང་གོང་མ་ཀཱོ་ཙུང་གིས་ཕུལ་བའི་གསེར་གྱི་ཧ་བབ་བཅུ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོའི་སྒོ་བཞིར་བསྒྲིགས་ཡོད། ༧. གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ཤར་ནུབ་གཉིས་ནི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་རྩེ་ཐོག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་གཟིམ་ཆུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མཆོད་ཁང་དང་། མཇལ་ཐྲད་གནང་ས། ཕྱག་དཔེ་ཁང་། མཚན་གཟིམ་ཁང་བཅས་ཆ་ཚང་ལ་སྒྲིས་པ་རྒྱས་པ་ཡོད། གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ནུབ་མ་ནི་མཇལ་དམངས་གནང་ས་དང་སྤྲོ་སྡོའི་དབྱང་ཞ་སོགས་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་རྩེ་དབྱང་རིམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ཆོད་ལས་འཛུལ་མི་ཆོག་ལ་ཤོད་དབྱང་རྣམས་ལ་དེ་བས་དམ་དྲག་ཆེ། གཟིམ་ཆུང་གི་སྒོའི་ཕྱིར་ཐོག་ཡངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ནས་བལྟས་ན་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་དང་ཐག་རིང་རི་རྒྱུད་བཅས་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ། ༨. བླ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་བླ་མ་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། ལྔ་པ། དྲུག་པ། ཙོང་ཁ་པ་སོགས་དང་དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད། ༩. ལི་མ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་སྐུ་བརྙན་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཁག་གཅིག་ནི་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

༡༠. བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་ནི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ད་དུང་གསེར་ཆུས་བྲིས་པའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དང་། ཙོང་ཁ་པ་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བོད་དཔེ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བཞུགས།

༡༡. སྨན་བླ་ཁང་གི་ནང་དུ་རྟེན་གཙོ་སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་། དེ་མིན་པོད་དང་། རྒྱ་ནག རྒྱ་གར། བལ་པོ་བཅས་ཀྱི་སྨན་པ་གྲགས་ཅན་གྱི་སྐུ་བརྙན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། ༡༢. དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་འཁོར་ཐོས་བསམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་འཇིམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་འཁོར་བླ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུང་བརྙན་བཅས་བཞུགས། ༡༣. ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་རྟེན་གཙོ་བོ་སྐུ་རྒྱུ་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་ཙོང་ཁ་པའི་འདྲ་སྐུ་དཔངས་སུ་སྐྱེ་ཁྲི༢. ༤ཡོད་པ་དང་དེའི་གཞོགས་གཉིས་སུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུང་བརྙན་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། ༡༤ རིག་འཛིན་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་རྟེན་གཙོ་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུང་བརྙན་དཔངས་སུ་སྐྱེ་ཁྲི ༢. ༣ཡོད་པ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་བཞུགས་ཤིང་། བཞུགས་ཁྲི་དང་རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྣ་བྱ་དང་། སེང་གེ ཅང་ཤེས། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་བཀོས་བཀོལ་གྱིས་མཛེས་པར་རྒྱན། ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ད་དུང་གསེར་ཟངས་ལས་བཞེངས་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞུགས། ༡༥. འབྲུགས་རབས་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་རྟེན་གཙོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཅན་དཔངས་སུ་སྐྱེ་ཁྲི༢. ༢༨ཡོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་སྐུང་བརྙན། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གདུང་རྟེན་བཅས་བཞུགས།

༡༦. མཆོད་ཁང་དགའ་ལྡན་འཁྱིལ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་གཟིམ་ཆུང་གནང་སྒྲོང་བ་དང་། མཆོད་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་བཞེངས་གནང་བའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆིག་སྟོང་བཞུགས་པས་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་དུའང་འབོད།

༡༧. འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ

པའི་གསེར་གདུང་ཡིན་ཞིང་། གསེར་གདུང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད(པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན། ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། ལྷ་བབ་མཆོད་རྟེན། དབྱེན་བཟླུམ་མཆོད་རྟེན། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན། མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན)བཞུགས། དེའི་ནང་ད་དུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་གདུང་ཁག་གཉིས་ཀྱང་བཞུགས། ༡༨. དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་ཡིན། གསེར་གདུང་ཁང་ལ་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། སྟེང་ཐོག་ཕྱོགས་བཞིའི་ཀྱང་ངོས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་བུའི་མཛད་རྣམ་ལྡེབས་རིས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། གསེར་གདུང་མདུན་གྱི་མཆོད་སྣེགས་ཐོག་དཀར་ཡོལ་དང་། གུ་གུ་ཤའི་མཆོད་རྫས་དང་། གསེར་ཀོང་། དངུལ་ཏིང་སོགས་བཟོ་སྐྲུན་དག་ལ་བཀོད་པ་ལེགས་པའི་རིག་དངོས་དང་སྒྱུ་རྩལ་ཐོན་རྫས་མང་པོ་སྒྲིག་གཤོམ་བྱས་ཡོད། གསེར་གདུང་གི་འགྲམ་དུ་མུ་ཏིག་དང་བྱུ་རུ་བསྐྲར་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཎྜལ་དང་། ཀ་གདུང་གི་ཐོག་ཚོན་མདངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཀ་འཕན། གདུང་ཁེབས། རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྲས་ནས་མཛེས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པ་ཡོད། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ནང་དུ་ད་དུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ། དགུ་པ་བཅས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་ཁང་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཁང་དུ་མ་ཡོད། པོ་ཏ་ལའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་འདོད་ན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》དང་། པོ་ཏ་ལའི་ངོ་སྤྲོད་རགས་བསྡུས་དེབ་ཆུང་གི་ནང་དུ་གསལ།

ཕོ་བྲང་འཕང་ཐང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་དུས་གསར་དུ་བརྩིགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད། ཕོ་བྲང་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བརྩིགས་གོང་དུ་ཆུ་ལོག་བྱུང་སྟེ་ཆུས་ཁྱེར་ཞེས་བཤད། 《དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ》ཟེར་བ་དེ་ཕོ་བྲང་འདིའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཙན་པོའི་སྐབས་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐ་མ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཕོ་བྲང་འདི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་ཕོ་བྲང་འདིར་བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རྣམས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག

ཕོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་། འདི་ནི་རྒྱ་མ་ཁྲི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་མིང་ཡིན། དེ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས་སའི་འཁྲུངས་ཁང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དེའི་ནང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འདྲ་སྐུ་དབུ་ཞྭ་ལ་ཐོད་ནག་པོ་བཅིངས་པ་ཞིག་འདུག ཚུལ་ས་གནས་དེར་ཕེབས་མྱོང་བའི་རྒན་རབས་ད་ལྟ་འཚོ་བཞུགས་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་ཁང་དེར་དཀོན་གཉེར་རྒྱུན་འཛུགས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནས་ལོ་ལྟར་གྲྭ་པ་གཉིས་རེ་ཕེབས་སྲོལ་འདུག ཉེ་འདབས་སུ་སྲོང་བཙན་སྐུ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ཆབ་བཞེས་གནང་བའི་ཛིང་བུ་དང་། ངལ་གསོ་གནང་སའི་ས་སྣེགས་སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས། ས་གནས་དེའི་རྒན་རབས་རྣམས་ལ་གསུང་རྒྱུ་འདུག་པས། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་ངེས་པར་དུ་འགོད་དགོས་པ་དང་། སྲུང་སྐྱོབ་བདག་གཅེས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་གནའ་ཤུལ་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འཁྲུངས་ཡུལ་རྒྱ་མ་ཡར་ལུང་ཞེས་པ་སྣ་ཁར་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ནི་བོད་ས་གནས་ངོ་མར་རྒྱུས་མངའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་

བྲིས་པ་ཞིག་རེད།

ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་འོམ་བུ་ཚལ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཁ་ཤར་དུ་གཏད་པའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་།

ཕོ་བྲང་རིན་ཆེན་སྤུངས། (སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པ) གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ཁོངས་རིན་སྤུངས་རྫོང་དུ་ཡོད། རྫོང་འདི་སྔར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་འགོ་ཙམ་ལ་ཏཱའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱ་བའི་ལག་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྩིགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༥བར་གསལ། རྗེས་སུ་རིན་སྤུངས་པས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ས་ལྟ་བུ་བྱས།

ཕོ་བྲང་ཤང་ཏོ། (ཕོ་བྲང་ཧྲང་ཏུའུ)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་མ་སྤོས་གོང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྙིང་པ་བོད་སྐད་དུ་ཤང་ཏོ་ཟེར་བ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཧྲང་ཏུའུ(上都)ཟེར་ཞིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡོན་ཤུན་ཙུང་མོང་གོལ་ཧན་གྱི་སྲིད་ལོ་དྲུག་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༢༥༦)ལོར་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་ལྭན་ཧེ(滦河)ཟེར་བའི་ཆུ་བོ་དེང་སང་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆུ་ཞིག)དེའི་བྱང་ངོས་སུ་ཕོ་བྲང་ཞིག་བརྩིགས་པ་དང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གོང་མར་བསྐོས། ཐོག་མར་ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་མིང་ལ་ཁའི་ཕིང་ཧྥུ(开平府)ཟེར་བའི་མིང་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་སྲིད་ལོ་བཞི་པར་ཧྲང་ཏུའུ་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས། ཧྲང་ཏུའུ་མཁར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་ཐེང་གེར་ཧན་གྱིས་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་ས་ཧོའོ་ལིན(和林)ལས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏཱ་ཏུ་མཁར(དེང་སང་པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཤར་ཁུལ)ལས་ཆུང་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྔོན་བོད་དུ་མཚན་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ས་གནས་དེར་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་པ་གསུང་རྩོམ་སོ་སོའི་མཇུག་བྱང་དུ་གསལ།

ཕོ་བྲང་བསམ་གྲུབ་རྩེ་མོ། དེང་སང་གི་གཞིས་ཀ་རྩེ་རྫོང་ལ་ཟེར།

ཕོ་མ། ཕྲུ་པའམ་ཕྲུ་གཡག་གི་དོན།(ཙ)

ཕོ་མོ་མེད་པའི་རྒྱུད། མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ལ་ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པ།

ཕོ་རྩལ་སྣ་དགུ། སྐྱེས་པ་ལ་འོས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྩལ་སྣ་དགུ་ནི། མཐེབ་ཀྱིས་ཤ་ཐོན་པ། རྐྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆོད་པ། ཡང་རྩལ་བྱ་འདྲ་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དགེ་ཐོན་པ། གཏམ་གྱིས་བཞད་གད་ཐོན་པ། གཤགས་ཀྱིས་ཞེ་རོལ་གཅོད་པ་སྟེ་ངག་གི་རྩལ་གསུམ་དང་། མཛངས་ལ་བློ་འགྲུབ་པ། དཔའ་ལ་སྙན་ཚུགས་པ། ཁ་གསལ་ལ་གཏིང་མི་དཔོག་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་རྣམས་སོ། །

ཕོ་རྩེད་སྣ་དགུ། གཏམ་ཡིག་རྩིས་གསུམ། མདའ་རྡོ་མཆོང་གསུམ། བང་རྒྱལ་སྣེ་གསུམ་རྣམས་སོ། །

ཕོ་ཚང་ལུམ་མདོ། བྱང་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཕོ་མཚན་གྱི་ནད་ལྔ། སོས་ཟིན། འབྲུམ་ཅན། མདུད་འདུ། སྦུབས་འབྱར། གྲ་མ་ཅན་ནོ། །

ཕོ་ཡིག་སུམ་ཅུ། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལའང་ཕོ་ཡིག་སུམ་ཅུ་ཟེར་རོ། །

ཕོ་ཡུ་མོ་ཡུ་གསུམ། རྐྱང་དང་། གླ་བ། རི་བོང་གསུམ།

ཕོ་ར་མོ་ཡུ་གསུམ། ཤ་བ། རྒོ་བ། གཙོད་བཅས་གསུམ།

ཕོ་ར་མོ་ར་གསུམ། འབྲོང་དང་། གཉན་དང་། གནའ་གཡག་གསུམ།

ཕོ་ཤའི་ཁྲ་ཤ། ཤའི་དུམ་བུ་དང་བཅས་པའི་ཐུག་པའི་མིང་།

ཕོ་ལྷ། བོད་ཀྱི་སྐད་སྲོལ་དང་བོན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི······

དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་ཕོ་ལྷས་སྲུག་པ་གཡོན་ངོས་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ་(༡༦༨༩)ལོར་ཡབ་པད་མ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྲུམ་ཕོ་ལྷར(དེང་སྐབས་པ་སྣམ་རྫོང་འདུས་བྱུང་ཆུས)འཁྲུངས། ཁོང་འཚོ་བཞུགས་རིང་ལ་བོད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དབར་གྱི་འགལ་ཟླ་རྙོག་དར་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། ཇུན་གར་བས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་མང་པོ་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ། བོད་ལ་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཙམ་དབང་སྒྱུར་བྱས་པའི་ཁོ་ཤྲིའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་ལྷ་བཟང་དམག་ཐོག་ཏུ་བཀྲོངས་ནས་ཇུན་གར་བས་ལོ་གསུམ་ཙམ་རིང་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་། གོང་མའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་དུ་འབྱོར་ནས་སྟག་རྩེ་སྡེ་སྲིད་སོགས་དམར་གསོད་བཏང་བ། ཡང་ལོ་ཤས་ནས་དཀྲུང་བློན་རྣམས་འགལ་ཟླར་གྱུར་ཏེ་ནང་ཁྲལ་དུ་དམག་འཁྲུག་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་བའི་མཐར་མན་ཆིང་གོང་མའི་དམག་དཔུང་ཐེངས་གཉིས་པ་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་ང་ལུམ་སྒྱུར་གསུམ་སོགས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་དྲག་པོས་དམར་གསོད་བཏང་བ་སོགས་གཡུལ་འགྱེད་ཟང་ཟིང་ཡོ་ལང་ཆེ་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་གཡོ་འགུལ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་ཆོས་དང་། སྲིད་དང་། རིག་གནས་བཅས་ཐད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་འབོར་ཆེན་ཐོན་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་། མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཐོན་པའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་ནི་བྱིས་པའི་དུས་ནས་སྤྲོ་མཁས་ཤིང་། དྲག་ཤུལ་ཆེ་བ། མཚོན་ཆའི་རིགས་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ། འཐབ་འབྱེད་ཀྱི་རྩེད་འཛོར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། ཤེས་བྱར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བྲི་ཀློག་གི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་སོང་ནས་རིག་པ་འཛིན་པ་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་སླར་ཡང་སྦྱངས་ཤིང་ཐོག་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱང་བརྩོན་ཟབ་པར་མཛད་ཐོག ཕོ་རྩལ་དགུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ན་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་ཡིག་རྩིས་བསླབས་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས། ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་འདམ་ཀུ་ཤ་ཚལ་དུ་ལྷ་བཟང་གི་སྐྱེར་ཞར་དྲུང་ཡིག་ཏུ་བསྐོས། ཕོ་ལྷ་བས་ལྷ་བཟང་ཁང་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཤིང་ཉེར་སྦྲ་ནག་ཁག་བཞི་ཇོ་ལོག་པ་སླར་ཡང་རང་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བའི་གཡུལ་འགྱེད་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོའི་བོད་འབྲུག་དམག་འཁྲུག་སྐབས་བཅས་ལ་གཡུལ་གྱི་ཁ་ལོ་བར་སོང་ནས་བྱས་རྗེས་བཞག་པ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་ཇུན་གར་པ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་ཚུར་རྒོལ་བྱས་པར་འགོག་རྒོལ་གྱི་དམག་འཐབ་ནང་དུ་དཔུང་གི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་གཡུལ་བཤམས་པས་ཕོ་ལྷ་བ་རང་གི་རྐང་པར་མདེལ་ཕོག་ནས་རྨས་པར་གྱུར་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ནམ་བཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་དྲག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་པས་བསྒྲུབས། ཇུན་གར་པས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བཀྲོངས་ཏེ་དབང་བསྒྱུར་ཅིང་། ལྷ་བཟང་གི་མངའ་ཞབས་དཔོན་རིགས་དང་མཉམ་དུ་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་ཡང་བཙོན་དུ་བཅུག ལོ་ན་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སླེབས་པའི་སྡེ་པ་སྟག་རྩེ་བ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་སྲིད་སྐྱོང་ལ

བསྐོས་པའི་རྗེས་སུ། སྟག་རྩེ་བས་ཞུ་ངོ་བྱས་ཏེ་མི་དབང་པོ་ལྷ་ཁྲིམས་ཤུན་ནས་སློད་བསྐྱལ་བཏང་། ས་ཕྱི(༡༧༡༨)ལོར་པོ་ལྷ་བས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྡེ་སྲིད་སྟག་རྩེ་པ་དང་ཏྲུན་གར་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལ་རེ་ཞུས་ལྟར་གཉའ་ནང་རྫོང་སྡོད་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་། དེ་རྗེས་པོ་ལྷས་ནད་བརྫུ་བཏབ་སྟེ་སྟེང་གདོན་གྱིས་ཟིན་ནས་ཞབས་གཡོན་མ་ས་ལ་འཛུགས་མི་ཐུབ་པའི་རྫུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུམ་པོ་ལྟར་གནས་བཅས་ཏེ་གོང་མའི་དམག་རོགས་བསྒུགས་པ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁང་ཆེན་ནས་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་དང་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱིས་ཏྲུན་གར་པར་རྒོལ་རྒྱུའི་སྒྲུལ་སློང་གྲབས་གཤོམ་ལེགས་པར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༠)ལོར་སྟོད་གཙང་ཕྱོགས་ནས་པོ་ལྷ་ནས་དང་ཁང་ཆེན་ནས་ཀྱིས་དམག་བསྐུལ་བ་དང་། དེར་སི་ཅང་ཏྲུན་གྱིས་གཙོས་གོང་མའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་བརྒྱུད་ཡོང་བ། ཡན་ཅང་ཏྲུན་གྱིས་གཙོས་གོང་མའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བྱང་བརྒྱུད་ནས་ལྷགས་པ། དབུས་ནས་སྡེ་པ་ང་ཕོད་སོགས་ཀྱིས་ཏྲུན་གར་བར་ངོ་ལོག་སྐྱེ་སྐུ་འབུམ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབས་ཞུར་བཅར་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏྲུན་གར་བའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་སྡེ་པ་སྟག་རྩེ་བ་སོགས་ཏྲུན་གར་བས་བསྐོས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆར་བཅད་པ་དང་སྦྲགས། ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་པོ་ལྷ་བར་ཐའི་རྗེའི་ཚོ་ལོ་དང་སྦྲགས་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་མན་ཆིང་གོང་མས་པོ་ལྷར་དབུས་གཙང་གི་བཀའ་བློན་གྱི་བྱ་བྱེད་མཁན་ཇོ་རིང་རོས་པའི་ཡིའི་ཐམ་ག་ཞེས་པ་ཞིག་གནང་། སྐབས་དེའི་བཀའ་བློན་གཙོ་བོ་དའི་ཆིང་བ་ཏུར་དང་། ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ། པོ་ལྷ་བ་བཅས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་དབང་བསྒྱུར་ལོ་དྲུག་བྱས་རིང་མཐུན་སྒྲིལ་མཉམ་རུབ་མ་ཐུབ་པས་འགལ་ཟླ་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས། ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་ཁང་ཆེན་ནས་དང་པོ་ལྷ་བ་གཉིས་ཚར་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་མཚམས་པོ་ལྷ་བར་མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་གི་གསང་བརྡ་བྱུང་སྟེ་གཞིས་བཞུགས་ལྷ་ལྕམ་ཆབ་གཞིའི་སྟན་གཞིར་ཁ་འདོགས་ཀྱིས་གཞིས་འཁོར་དུ་དགོངས་ཞུ་བྱས་ཏེ་གསང་བའི་ཐོག་འབྲུམ་པོ་ལྟར་ཐོན། མི་རིང་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྲིད་སྐྱོང་ཁང་ཆེན་ནས་དའི་ཆིང་བ་ཐུར་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་བསྒྲོངས་ཤིང་། སྐྱིད་པ་ཐང་པ་སོགས་ཀྱིས་སྔེ་དྲངས་ཏེ་དཔོན་དམག་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་འབྲུམ་པོ་ལྟར་མངགས་ཏེ་པོ་ལྷ་བ་ཡབ་སྲས་ཚར་གཅོད་བྱ་རྩིས་བྱས་ཀྱང་པོ་ལྷ་བར་དེ་སྔོན་ནས་གསང་བརྡ་བྱུང་ཡོད་སྐབས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་ཟིན་པས་འབད་པ་སྟོང་ཟད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་པོ་ལྷ་ཐའི་རྗེས་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་སོང་ནས་དའི་ཆིང་བ་ཐུར་གྱི་གཅེན་པོ་མངའ་རིས་སྐོར་དཔོན་དགའ་བཞི་པ་དང་ས་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུས་ཆེན་ནོ་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་དཔོན་རིགས་དང་མདའ་དཔོན་ཁག་གི་དཔུང་ཤུགས་བསྡུ་བསྒྲིལ་ཏེ། དའི་ཆིང་བ་ཐུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའི་དགྲ་ཤ་ལེན་རྒྱུའི་འབོད་ཚིག་གི་འོག་ཏུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ས་དགའ་ནས་པོ་ལྷ་བ་དང་ལྷང་ལོ་ཅན་པས་གཙང་དང་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་དམག་ཁྲིད་དེ་དབུས་ལ་ཤར། ལུམ་པ་བ་དང་སྦྱར་ར་བས་དབུས་དང་དྭགས་ཀོང་གི་དཔུང་ཚོགས་གཙང་དུ་བཏེགས་ནས་ཕན་ཚུན་དགྲ་འཐབ་ལན་འགའ་བྱས། ལོ་དེར་གཙང་དམག་རེ་ཞིག་རྒྱལ་རྩེ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དུས་པོ་ལྷ་བས་ལྷ་རྩེ་དམག་སྐར་ནས་གོང་མ་གཡུང་གྲེང་ལ་དཔུང་རོགས་ཡོང་བའི་ཡི་གེ་བཏང་། དབུས་གཙང་སྡེ་གཟར་གྱི་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་དེ་ལ་གཙང་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུས་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། རྒྱུད་སྨད་སྟོད་སྨད་བཅས་ཀྱི་བླ་མ་ལས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་ཆིངས་མོལ་གནང་བར་པོ་ལྷ་བས་ཁས་མ་བླངས། འདི་ཙམ་ནས་བཟུང་སྟེ་པོ་ལྷ་ཐའི་རྗེས་མི་དབང་སྐུ་ཞབས་ཞེས

དབུས་གཙང་གི་ལྗོངས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར། ལམ་བར་དུ་སྐྱིད་གྲོང་དང་། ཁྲུང་རྫོང་དཀར་པོའི་སྐེ་མོ་ལས་འཛིན་ལྕགས་སྒྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གྲོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་ནེ་པ་ལའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་དེ་ཉིད་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་མི་གཉིས་པའི་ཉམས་གསོ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་མངག་བྱ་བྱས། དེ་ནས་ཁ་རོ་ལ་དང་འབྲས་ཁུད་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་སུ་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱི་དཔུང་དང་གཡུལ་མདོན་པར་བསྒྲིགས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕམ་ཉེས་བྱུང་སྟེ་ས་དགའ་བར་དུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་འདེད་ནས་ངམ་རིང་བར་སླེབས་ཏེ། སྟོད་གཙང་གི་མི་སེར་ལ་རྡབ་གསིག་ཆེན་པོ་བཏང་བས་མི་རྣམས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སྐབས་དེར་ཕོ་ལྷ་བས་སྐར་ཡང་སྐྱུལ་སློང་བྱས་ཏེ་དཔུང་འཇུག་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཤུལ་ལམ་དུ་ཞུགས། རིམ་བཞིན་ལམ་བར་དུ་རྒྱལ་རྩེ་སོགས་ལ་གཡུལ་བསྒྲི་བ་ཉུང་ཟད་རེ་བྱས་ཏེ་མཐར་འཕན་ཡུལ་བརྒྱུད་གར་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་འབྱོར་ནས་དམག་སྒར་བཏབ། དེའི་ཚེ་དགུང་བློན་ལུམ་པ་བ་དཔུང་དང་བཅས་པ་དགའ་མོ་འཕྲང་བསྲུང་བའི་སྐད་དུ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱབ་རི་དང་འཕྲང་ལམ་གྱི་བཙན་ས་བཟུང་ནས་འདུག་པ་ན། ཕོ་ལྷ་བས་མཚན་ཐོག་ཏུ་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར་ལྡན་པའི་དམག་མི་སུམ་བརྒྱ་མངགས་ནས་དགའ་མོ་འཕྲང་གི་རི་བོ་མཐོ་ཞིང་མཐོ་བའི་རི་རྩེ་བསྐོར་ཏེ། རི་རྩེར་བཙན་ས་བཟུང་ནས་གནས་པའི་ལུམ་པ་བའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ཤིང་། ཐོ་རེངས་ནམ་ལངས་སུ་ཉེ་བ་ན་མི་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཙ་སྐེ་དྲངས་ཏེ་དྲག་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཕར་རྒོལ་གྱི་གཡུལ་བསྒྲིགས་པ་ན། ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་རབ་ཏུ་ཕམ་སྐྱེ་བྱེར་ཞིང་ལུམ་པ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་ཉུང་ངུ་དང་བཅས་ཏེ་རལ་གྲི་ཡང་པོར་ནས་ལྷ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྒོའི་ནང་དུ་མ་སླེབས་བར་ལ་རལ་རྒྱུགས་སུ་བྲོས། དེ་མུར་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བ་དང་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་རྗེས་བསྙེགས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་ར་ས་དང་བཅས་པ་གླིངས་ནས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཡབ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་དང་དཔུང་གི་ལྷག་མ་རྣམས་གནས་བཅའ་ཡུལ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་གི་མཐའ་ནས་དཔུང་ཚོགས་ཆེན་པོས་བསྐོར་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༢༨)ལོའི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་ནས་བཟུང་མི་དབང་ཕོ་ལྷས་བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་དང་བཅས་པར་དབང་བསྒྱུར། སྐབས་དེར་མི་དབང་ཕོ་ལྷས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་དེའི་ཆེང་བ་ཕྱུར་དམར་བསོད་གཏོང་མཁན་དང་དམག་འབྲུག་སློང་མཁན་གྱི་བྱེད་གཏེ་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་སྟེ། ལྷ་རྩེ་ནས་གོང་མར་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ནང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་བཏང་བའི་དབུས་གོང་སོག་པོ་དང་བཅས་ནས་གཙང་པའི་ཕོ་རྣམས་མཐོང་ཚད་བསད། མོ་རྣམས་བཀོལ་སྤྱོད། ཁང་པ་མེར་བསྲེག འདི་ལོའི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་གཏོར་བརླག་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་མདོར་ན་བསམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་བྱེད་འདུག་པས་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་པའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དཔུང་ཆེན་བདེན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བ་ཞིག་གིས་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་འཕྲལ་དུ་བརྩེ་བས་མ་བཟུང་ཆེ། གཙང་མངའ་རིས་དང་བཅས་པའི་དམག་མི་རྣམས་བློ་ཕམ་ཆེ་ངེས་ཡོད་འདུག་པས་ངེད་རྣམས་སྙིང་རྗེའི་ར་བ་ནས་མ་འདོར་བ་ཞིག་མཁྱེན། ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པར་བཞུགས་བཟློད་མི་བདེ་བའི་འཇིགས་སྐུལ་དང་སྡིགས་ཞི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱིར་ཕྱུངས་ཐོག་རང་རང་སོ་སོའི་ཤག་ཏུ་དམག་མི་སུམ་རྒྱ་རེས་བསྐོར་ཏེ་བཟང་བཙོན་ལྟ་བུར་བཞག། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ(༡༧༢༩)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གནམ་གང་ཉིན་ཨ་ལི་ཁན་ཨམ་བན་དང་མེ་རིང་འཛང་གི་དཔུང་དམག་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཕོ་ལྷ་བ་དང་གོང་མའི་དམག་

དཔུང་གིས་ལྷ་ས་བ་མ་རིའི་འདབས་སུ་ང་ལུམ་སྦྲར་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ལེ་གཏོགས་པ་རྣམས་འཁྲིད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ལྟག་ས་ཀུས་བཟུང་ཞིང་། ཤ་བཅད་ནས་ཁ་ལ་འཇུད་པ་དང་། མིག་ཡ་གཅིག་བཏོན་ནས་ཡ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ། ལྟོ་བ་ནས་རྒྱུ་མ་དྲངས་ཏེ་ཁར་འཇུད་པ་སོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྡུག་ལ་སྦྱར་ནས་བཀུམས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེ་དུ་དང་བུ་ཕྲུག་ཚོ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཆོག་དང་གང་གི་ཡབ་རྗེ་སོགས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཆ་ཚང་ཕོ་ལྷ་བས་བཟུང་། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༤༠)ལོར་གོང་མས་ཕོ་ལྷ་བར་དབུས་གཙང་གི་བཀའ་སློབ་ཀྱི་ཅྱུ་ཝ་ཅྱིད་མཁན་ཇོ་རོས་ཀུན་ཞང་གི་ཐམ་ཀ་དང་གཟེངས་བསྟོད་ཅྱ་དཀའ་དངུལ་སྲང་ཆེན་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་བསྩལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། ཕོ་ལྷ་བས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལོ་བཅུ་དགུ་སྐྱོང་རིང་ཐོག་མར་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་ཀྱི་དགོས་པར་གཞིགས་ནས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོ་སོར་གཞིས་འབབས་གང་འཚམས་སྦྱོར་འཛུགས་སུ་ཕུལ་བ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོར་བཀུར་སྟི་ཞབས་ཏོག མཆོད་ཐེབས་ས་ཞིང་འབུལ་སྦྱོར། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས། བོད་ཡུལ་དུ་རྡག་རྐྱུན་དང་ཁྲམ་པ་སོགས་གཙང་བཤེར། ཏ་ཟམ་གྱི་སྲོལ་འཛུགས། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་ཆེན་དང་། རྩེ་མོར་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བློས་བླངས་དཀྱིལ་འཁོར། དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིའི་དབུ་ཐོག་རྒྱ་ཕིབས། དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་བྲིས་མ་གཡས་བཞག་སོགས་བཞེངས། ལྷག་པར་རྒྱལ་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་པར་ཤིང་བརྐོ་རྒྱུ་འཕྲོ་ལུས་ཀྱི་འཕྲོ་བསྐྲུངས། བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་པར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་མེད་གཤིས་ཤིང་པར་མ་ཕྱི་པར་བརྐོས་ཀྱིས་དཔལ་སྣར་ཐང་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཐའ་དག་པར་དུ་བརྐོས། དངོས་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་ལྡི་ཆེའི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་རྐང་འགྲོ་ལག་འདོན་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ་རིགས་རྩ་ཆག་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་སྤྱི་ཕྱིར་དགོངས་བབས་ཤིག་རང་མ་ཞུས་པ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ནང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་བཅས་པར་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། དཔའ་མཛངས་བརྟུལ་ཕོད་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཆར་ནས་བསྔགས་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གཏིང་ནས་མི་དད་ཅིང་། ལོག་སྨྲ་མང་དུ་བགྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་མེ་ཡོས(༡༧༤༧)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ཕོ་ལྷ་བའི་མཇིང་པར་གཉན་འབུར་དྲག་པོས་ཟིན་ཏེ་གཤེགས།

ཕོགས་ཁང་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཉམ་འོག་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༨༢)ལོར་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་རྒྱ་སྒྲིང་དམག་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་དམག་ཕོགས་མ་རྩ་དངུལ་འབབ་ཀྱང་གནང་བ་ལས་བཙུགས་པའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན། ལས་ཁུངས་འདིར་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་ནི་རྩེ་དྲོན་མཁན་རིམ་གཉིས་རང་ལས་མེད་ཅིང་། འདི་ལ་ལྷ་ས་ཕོགས་ཁང་ཡང་ཟེར། འདིས་གོང་གསལ་དངུལ་འབབ་སྐྱེད་གཏོང་གིས་དམག་ཕོགས་རྒྱག་སྤྲོད་དང་། ཕྱིས་རྫོང་གཞིས་གཞུང་འཛིན་རྗེས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་དང་། དམག་སྒར་ཁག་སོགས་ཀྱི་ཕོགས་ཡིག་སྤྲོད་གཏོང་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་དབང་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ཕོགས་ཐེབས། སྟོབས་འབྱོར་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་ཁག་གིས་དགོན་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་ལོ་ལྟར་དུས་ཚོད་གཏན་ཁེལ་ཞིག་ལ་འབྲུ་དང་དངུལ་སོགས་ཀྱི་ཕོགས་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་

བཞག་པའི་མ་འབྲུ་དང་མ་དངུལ་རྣམས་བུ་ལོན་བཏང་སྟེ་དེའི་སྐྱེད་ཁའི་ཐོག་ནས་གྲྭ་པར་ཕོགས་སྤྲོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་གོ །

ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐུ་ངོའི་གོ་གནས་རིམ་པ་འབྲིང་གྲས་ཏེ། ཕོགས་དཔོན(དམག་མིའི་ཕོགས་དཔོན) མདའ་དཔོན(དམག་སྒར་ཁག་གི་མདའ་དཔོན) རྩིས་དཔོན(རྩིས་ཁང་གི་རྩིས་དཔོན) སྣེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་ཚོའི་སྲས་རྣམ་པ་བཅས་ལ་གོ །

ཕོད་མདོའི་མཁར་ཤུལ་དང་ཕོད་མདོ་ལྕགས་ཟམ། འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཕོད་མདོ་ཤང་ཕོད་མདོ་གྲོང་ཚོའི་བྱང་ངོས་རི་སྣའི་སྟེང་མཁར་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་སྤྲེལ(༡༠༥༦)ལོའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་དཔོན་ཞང་འཁྲུང་ཁ་བེར་ཆུང་གིས་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡུལ་དེ་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་འདེབས་སར་ཕུལ་ཏེ་དཔོན་པོ་རང་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་ཞུང་བསྟན་པ་བཞིན་སྐྱིད་ཤོད་ལུང་པའི་ཕུ་དང་ཞང་ལུང་པ(ར་སྒྲེང་ཆགས་སའི་རྒྱུད)དང་། སྤྲག་ལུང་པ(སྤྲག་ལུང་གི་རྒྱུད)དབུ་རུ་ལུང་པ་བཅས་ཀྱི་མདོ་ཕུ་གཅིག་དང་མདོ་གསུམ་འཁྱིལ་ཡུལ་དེར་རྫོང་མཁར་བརྩིགས་ནས་གཞིས་ཆགས་པའི་ཤུལ་ཡིན་ལ་བར་སྐབས་ཤིག་ཕོད་མདོ་རྫོང་ཁང་ཡང་དེར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་རྫོང་ཁང་དེ་གྲོང་གི་དཀྱིལ་དུ་གསར་རྒྱག་བྱས་ནས་རི་སྟེང་གི་རྫོང་དེ་ཀུང་རོར་སོང་སྐད། ཕོད་མདོ་གཙང་པོའི་ཐོག་གི་ཕོད་མདོ་ལྕགས་ཟམ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ལྕགས་ཟམ་མང་པོ་གསར་བསྐྲུན་གནང་བའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་སྐད་དང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༨༡)ལོ་བར་ཟམ་པ་དེ་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་སའི་འགྲུལ་ལམ་ལྟེ་བ་ཞིག་ཡིན། སྔོན་དུས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཨམ་བན་གྱིས་ཕོགས་ཁང་ཞིག་ཕོད་མདོར་བཙུགས་མྱོང་ལ། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཚྭ་ཤོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཐོག་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་ཁྲིན་བོད་དང་མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་སྟེ་མཐུད་མ་ཟིན་པར་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་ཕོགས་ཁང་ཞིག་ཀྱང་འཛུགས་སྐྱོང་ཡོད། ལྕགས་ཐག་བཞི་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྟེང་པང་ལེབ་བཏིང་བ་དང་གཡས་གཡོན་ལག་འཛུ་རྒྱུན་བུ་འཁྲིམ་པའི་ཐག་པ་སྲོམ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དབྱར་ཁ་ཆུ་པོ་རྒྱས་དུས་ཟམ་ལྕགས་ལ་ཆུ་ཐུག་པ་དང་། མི་འགྲོ་སྐབས་ཡམ་ཡོམ་ཆེ་བས་ཡུལ་དེའི་མི་ཕུད། དེ་མིན་འགྲུལ་པ་ཟམ་སྟེང་འགྲོ་མཁན་ཚང་མ་ཞེད་སྣང་སྐྱེ་ཡི་ཡོད་སྐབས་དམངས་གཞས་སུ་ཡང་། ཕོད་མདོ་ལྕགས་ཀྱི་ཟམ་པ། །དམྱལ་བའི་འཕྲང་ལམ་དོག་པ། །ཞེས་ཟེར་སྲོལ་བྱུང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་རྗེས་ཟམ་པ་གསར་སྐྲུན་གྱིས་ཨར་འདམ་རྡོ་རྩིག་གཞུ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཟམ་ཆེན་རླངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་བསྐྲུན་ཀྱང་། ཟམ་རྙིང་གི་ལྕགས་ཐག་རྣམས་གནའ་ཤུལ་ཁོངས་སུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ཚང་མ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུས་ཕྲིན་ལས་བཅུ་བྱེད་པ། ཞི། རྒྱས། དབང་། བསད། དགུག བསྐྲད། དབྱེ། ལྷུགས། སྨྱོ་འབོག མནན་པའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྔ། བྱང་སེམས་ཕྱག་རྒྱ། ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ། མོས་གུས་ཕྱག་རྒྱ། གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ། བསྔོ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཅུ། དོ་ཧ་ཆེ་བ། དོ་ཧ་ཆུང་བ། སྐུའི་མཛོད་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ། གསུང་གི་མཛོད་འཇམ་དབྱངས་རྡོ་རྗེ། ཐུགས་ཀྱི་མཛོད་སྐྱེ་མེད་རྡོ་རྗེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཛོད། སྒོམ་རིམ་དྲུག་པ། འཆི་ཁ་མའི་གདམས་ངག རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་སྟེ། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ། པདྨའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཕྱག་རྒྱ་དྲུག བོད་རྒྱལ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་སྐབས་བོད་དུ

འཁོར་པའི་གླེགས་བམ་སྟོང་སྐོར་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག གཞན་ཡང་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། གཡུའི་མཆོད་རྟེན། མུ་དྲའི་ཕྱག་རྒྱ། ཙིཏྟ་མ་ཎི་བཀོས་ཕོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱིའི་མིང་།

ཕྱག་རྒྱ་བདུན། རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག སྙིང་པ་དྲང་པོར་བསྲང་བ། ཀླེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར་བ། མགོ་བོ་མ་ཡོ་བ། མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ་པ། དཔུང་པ་ཐད་ཀར··· བརྐྱངས་པ།

ཕྱག་རྒྱ་སྨྲོས་བཅས་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་སྨྲོ་བ། ཆོམ་བུ་སྨྲོ་བ། གྲངས་སྨྲོ་བ། ཞལ་ཕྱག་སྨྲོ་བའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ༡. རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ··· བཞི་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ(ལས་རྒྱ) དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ(དམ་རྒྱ) ཆོས་ཀྱི··· ཕྱག་རྒྱ(ཆོས་རྒྱ) ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ(ཕྱག་ཆེན)དང་བཞིའོ། ༢. གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་བྱ་བ་བཞི། འབྱུང་བ་བཞི། སྣང་ཞིང་ཉོན་མོངས་བཞི། སྟོང་ཆེད་དུ་སྐུ་ཕྱག་ཆེན། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་འཁྲིན་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་སྐུ་བཞི་རེ··· ཡང་སྨྲུབ་པའོ། །

ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འཆད་ཐབས་དོན་ཚན་བཅོ་ལྔ། «ཀུན་རིག་ཊཱི་ཀ་ཆེན»ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད་པས་དེར··· གཟིགས།

ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། སྣང་བྱ་བཞིའི་ཕྱག་རྒྱ། སྟོང་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

ཕྱག་བཅས་གསེར་སྨན་རིན་པོ་ཆེར་ལྷང་ཙམ་མི··· སྨྲོན་མཐུ་མེད། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག··· གསེར་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་གྱི་དྲུང་དུ་ཞུ་བ་ཕྲན་བུ་ཙམ་མི··· ཕུལ་ཐབས་མེད་བྱུང་།

ཕྱག་རྡེས་བཞི། དྲག་པོའི་མཚོ་ཆེན་བཞི་ལ། མཚོ་ཁ་དོག་ལྔ་པོ་ལ་ཕྱག་རྗེས་སྟོན་པོ་འདུག་པའོ། །སྒོ་ཕྱོགས་མོན་ཁའི་

བྲག་ལ་སྐུ་རྒྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཡོད་དེ། སྐུ་རྗེས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གྲགས།

ཕྱག་བརྙན། ཞབས་ཕྱིའམ་འཁོར་གཡོག་གི་མིང་སྟེ། གམ་དུ་གནས་པའི་ཀོས་ཐག་ཕྱག་བརྙན་ལ། བརྒྱད་བཀག··· འཁང་ར་མ་བྱེད་བྱམས་པས་སྐྱོངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱག་བདེ། དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་གྲྭ་པ་རྣམས་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཚོགས་འཚོགས་སྐབས་ཇ་དང་ཐུག་པ་སོགས་བླངས་ནས་ བླུགས་མཁན་དེ་ཚོའི་མིང་།

ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གྱི་རྒྱུད། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད[ད]པའི་ནང་ཡོད།

ཕྱག་རྡོར་ཞི་ཁྲོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས··· ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞི་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག··· གཉིས་པ་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཁྲོ་བོ་ལ་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད། གོས་སྔོན་ཅན། གཏུམ་པོ་ཁྱུང་ལྡ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ། མདུད་རྩེའི་ཐིགས་པ། ལྕགས་སྦུབས་ཅན་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བཞུགས་སྟངས་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན··· བཅས་ཞིབ་པར«སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ»ནང་དུ··· གསལ།

ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཆེ་བ་དགུ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མི་ལྗེ་སྡེ་བརྒྱད་གནོད་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ན་དགུར་ཡང་གྲགས།

ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཆེ་བ་བརྒྱད། ༡. འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ··· དབང་གི་ཆེ་བ། ༢. གོས་སྔོན་ཅན་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆེ་བ། ༣. འབྱུང་འདུལ་མི་དམིགས་ཀྱི་ཆེ་བ། ༤. རྣམ་འཇོམས··· ཁྲུས་ཀྱི་ཆེ་བ། ༥. ཨ་ཙནྟ་དྲག་སྔགས་ཀྱི་ཆེ་བ། ༦. གཏུམ་པོ་ཁྱུང་གི་ཆེ་བ། ༧. ཕྱག་རྡོར་མདོ་ལུགས་མཛེ་སོགས་ཀྱི··· ཆེ་བ། ༨. ཟླ་བ་མ་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །དེའི་སྐེང་དུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མི་ལྗེ་སྡེ་བརྒྱད་གནོད་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ནས་དགུ་འདྲེན་པའང་སྣང་ངོ་། །

ཕྱག་ནང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རྩེ་པོ་ཏ···

ཡའི་འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁྲུངས་དང་ཟླ་ཕྱག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བྱ་སྐུ་པོ་དཀྱུས་མའི་གྲས་ཏེ། ཕྱག་མཛོད་ནང་གཟན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྣུད་བྱས་པ་ཡིན།

ཕྱག་ཕྱི་ལ་གཏུག་མར་གནས་པ། ཕྱག་ཕྱི་ནི་ཞབས་ཕྱིའམ་གཡོག་པོ། གཏུག་མར་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ལྷན་དུ་གནས་པའམ་གནས་དེར་ཟླ་ཕྱིད་ཡན་གནས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག

ཕྱག་སྤྲལ། ཡིག་མཛོད་དང་བང་མཛོད་ཀྱི་མིང་སྟེ། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི《ཁྲང་ཆིང་མཐུན་འབྲེལ་རྡོ་རིང》གི་ཡི་གེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ། བློན་པོ་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལག་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་ཕྱག་སྤྲལ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བཙན་ཁང་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། ཕྱག་སྤྲལ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་མི་གཏེ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེང་རིམ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱག་སྒྲུག རྒྱ་ནོར་མཛོད་སྒྲུག་དང་དེའི་གཉེར་པ་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀའི་མིང་སྟེ། དེ་སྔོན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་མཆོད་གཞིས་ཐོག་ནས་ཁྲལ་བསྡུ་རྒྱུ་དང་གྲྭ་པར་གཏོང་སྒོ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཆ་དང་། ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་མཁན་པོའི་ལག་ཏུ་བཟུང་ཡོད་སྐབས་གྲྭ་པ་དམངས་དང་མཁན་པོའི་བར་གྱི་འགལ་ཟླ་ཚབས་ཆེ་རུ་སོང་ཏེ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་བར་བརྟེན་མཁན་པོར་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕོགས་སྤྲོད་རྒྱུ་མ་གཏོགས། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གི་དབང་ཆ་མེད་པ་བཟོས་ནས་གྲྭ་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ཕྱག་མཛོད་སྒྲུག་པ་ཟེར་བ་མི་ཁ་ཤས་ཟུར་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཕྱག་རྗེ་སྦྲོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་ལུགས་ལམ་སྲོལ་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཕན་ཚུན་བར་བླ་མ་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མཇལ་ཕྲད་གནང་དུས་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཕྱག་གནང་བ་ལ་ཟེར།

ཕྱག་ཚང་། ཐབ་ཀ་པའམ་ཟ་མ་བཙོས་མཁན་ཏེ་མ་ཆེན།

ཕྱག་མཚན། ཆོས་ཀྱི་བརྡ་མཚོན་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའམ་བགྲང་ཕྲེང་སོགས་ལ་ཟེར་རོ། །

ཕྱག་མཚན་གསུམ། ཁ་ཊྭཱཾ། རྡོ་རྗེ། མི་མགོའོ། །

ཕྱག་འཚལ་བ་གསུམ། ཀུང་ཕྱག ཕུས་མོ་ལ་འཁྱུད་ཕྱག ཡན་ལག་ལྔ་ཕྱག་བྱ་བ།

ཕྱག་འཚལ་བའི་རིམ་པ་གསུམ། རབ་ལྟ་བ་བརྡ་འཇལ་བའི་ཕྱག འབྲིང་བསྒོམ་པ་གོམས་པའི་ཕྱག ཐ་མ་མོས་གུས་ཡ་རབས་ཀྱི་ཕྱག་གོ །

ཕྱག་འོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། ཁྲིམ་པའི་ཕྱག་ཡུལ་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་དང་། རབ་བྱུང་གཞན་གྱི་ཕྱག་ཡུལ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་གི་ཕྱག་ཡུལ་རང་ལས་བསླབ་པ་རྒན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཕྱག་ཡུལ་སངས་རྒྱས་སོ། །

ཕྱད་མ་ཕྱོད། དྲན་པ་འཐོར་ནས་གང་ཡང་སེམས་ལ་འཆར་མི་ཚུས་པར་གྱུར་པ།

ཕྱར་གྲུ་ཕྱར་སྣོད། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཞབས་སྒོར་རྩེ་དྲུང་། དེ་མིན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སོ་དང་། བླ་བྲང་ཆེ་ཁག་གི་ཕྱག་མཛོད་སོགས་རྩེ་དྲུང་གི་གོ་གནས་ཡོད་མཁན་ཆོས་གྲྭ་ཆས་སྟེང་དུ་གྱོན་པའི་གཟན་ལ་གོས་ཆེན་གྱི་མཐའ་འཛགས་བྱས་པ་ལ་ཕྱར་གྲུ་ཟེར་ཞིང་། དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་སྣམ་བུའི་སྟོད་ཐུང་ལ་གོས་ཆེན་གྱིས་མཐའ་འཛགས་དང་གོང་ན་ཡོད་པ་ལ་ཕྱར་སྟོད་ཟེར།

ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས། སྙིའུ་གྲུ་བཞི་སྐེ་བཞི་ནས་མཉམ་དུ་བཟུང་ནས་འཁྱོགས་པ་སྟེ། ལས་དོན་ལ་ཚད་མས་ཏུར་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་དོན།

ཕྱར་ར། རྩ་དང་འབྲུ་རིགས་སོགས་བླུགས་སའི་སྐྱེ་སྣོད།

ཕྱི། དར་ཡོལ་ལམ་རྐན་པོའི་མིང་།

ཕྱི་དཀྱིལ་གསུམ། རས་བྲིས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་ཕྱི་དཀྱིལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱི་དཀྱིལ།

ཕྱི་འགྱུར་བཅུ་གསུམ། དུས་ཕྱི་ཙམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁག་བཅུ་གསུམ། འགྱུར་སྔ་ཕྱིའི་སྐོར་གྱི་དཔྱད་གཞི་ལེགས་པ་ཞིག་ནི་རྗེ་ནང་ཀླུ་ར་ན་ཐའི་《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་》དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་》སོགས་ཡོད།

ཕྱི་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་བདུན། འདྲི་བར་ཁས་བླངས་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཛོག་པ། གྲུབ་གསལ་ཞུགས་པའི་འདྲི་བ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་འདྲི་བ། སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མི་བརྗོད་པ། སྐྱོན་མིན་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། དེའི་ནང་གཙོ་བོ་རྩེ་ཤོད་ཛ་སག་གཉིས་དང་། ལས་བྱ་ཤོད་སྐོར་རིམ་བཞི་གཅིག རྩེ་ཤོད་དྲུང་དཀྱུས་མི་འགའ་ཞིག་བཅས་ཡོད། འདི་ཚུགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤིང་རའི་ཡང་སྟེང་རབ་གསལ་བར་སྐོར་སྟོ་ལྷོའི་ནང་ཡིན། ལས་ཁུངས་འདི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༩༤༢)ལོར་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་གི་དུས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ངན་སླུལ་འོག་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ཐོག་མའི་དོ་དམ་དུ་ཛ་སག་གཡུང་དགོན་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་དང་། ཛ་སག་ཟུར་ཟུར་དབང་ཆེན་ཚེ་བརྟན་གཉིས་ལ་བསྐོས་ཤིང་། ལས་བྱར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་ཆ་རྐྱེན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དྲུག་ཙམ་བསྐོས། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་འདི་ཕྱི་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་གང་ཅིའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ཁུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ནང་དོན་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་ནི་སློས་མ་དགོས་པས་དེས་བྱས་པའི་ལས་དོན་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཕྱི་ཐག་བསྟུང་བ། འདི་དཔེ་དང་སྦྲགས་པའི་དོན་ཞིག དཔེར་ན། རང་གི་ལག་པར་ཐག་པའི་སྣེ་གཅིག་བཟུང་ནས་སྣེ་གཅིག་རྒྱབ་ངོས་སུ་བླུད་དེ་འགྲོ་སྐབས་ཐག་པའི་མཇུག་རིང་པོ་བྱུས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་མི་ལ་ལས་མདུན་ལ་ཡོད་དུས་དགའ་མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱབ་བསྟན་ཚར་ནས་དགའ་པོ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱི་ཐག་བསྟུང་བ་ཟེར། འདིའི་བསྟུང་བ་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན།

ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རང་རེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཚུར་ལིང་ངེར་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་གཞན་གྱི་ཕྱི་དོན་ནི་གང་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། འཁྲུལ་པས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཞིའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ཕྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ། དཔེའི་ཚུལ་མང་པོས་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མེད་པ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པའི་

ངོར་ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཇོག་པར་མི་ནུས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ་ཤེར་མདོ་ལས་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེའི་ཙམ་སྒྲས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཚད་དུ་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་ནས་རགས་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྣང་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཟེར། དེ་ཡང་། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོམ་གཞི་ནི་བདེན་གྲུབ་ཟེར། དེ་ཡང་། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོམ་གཞི་ནི་ཆ་ཤས་བསལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་གཅིག དེ་བདུན་ལ་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྷུབ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །

ཕྱི་ན་ཡར་ཕྱིན། དེའི་རྗེས་སུའམ། དེའི་རྒྱབ་ལ་རྗེས་འདེད་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པ།

ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར། རང་གཞན་ནམ་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཐ་དད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྟོན་པ། བསྟན་པ། ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། ལྟ་བ། སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ། འབྲས་བུ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་སོགས་ཡོད། འབྱེད་ཚུལ་དང་པོ་དེ《གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ནང་གསལ་བཞིན། སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་བྲལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དེ《ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད》ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་སྟོན་པར་འཛིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་སྟེ། 《ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད》ལས། གཞན་དག་རང་དོན་མཆོད་སྦྱིན་ལ། །གཞན་གྱི་སྲོག་ནི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། །རང་གི་སྲོག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་དེ། 《ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད》ལས། རྟོག་གེ་བ་དག་དངོས་པོ་རྣམས། །སྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འཚལ། །ཚིག་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །མི་སྟོས་མེད་ཅེས་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན། སྒོམ་པ་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ། སྤྱོད་པ་ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་མི་སྤོང་། འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་འགོག་བདེན་འདོད་མི་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་སོགས་བཞེད་པ་མང་། ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་འབྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ནི་གཙོ་བོ་ལྟ་བས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་འཇོག་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་གང་ཟག་དེ་གསུམ་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། རྟག་གཅིག་རང་དབང་

ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཁས་ལེན་པས་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་གོང་དུ་ན་སྡེའི་ནང་གནས་མ་བུ་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕྱི་ནང་གི་རིག་པ། རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ(སྙན་ངགས། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར། སྐར་རྩིས)ནི་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀས་བསླབས་སུ་རུང་བའི་རིག་གནས་ཡིན་པས་ཕྱི་རིག་པ་ཟེར་ཞིང་། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ(སྒྲ། ཚད་མ། བཟོ། གསོ་བ། ནང་རིག་པ)ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་བཞི་ཡང་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བས་བསླབ་བྱའི་རིག་གནས་ཡིན་པས་ཕྱི་རིག་པ་དང་། ནང་རིག་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ནང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ཕྱི་ནང་མེད་པའི་སེམས། ཕྱི་ཡི་ཤངས་པགས་སྨྲ་སེན་སོགས་དང་། ནང་གི་དོན་ལྔ་སྣོད་དྲུག་སོགས་ཆ་ཤས་གང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་སེམས།

ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས། གཞན་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཡང་ན་ཕྱི་འཇིག་རྟེན། ནང་སེམས་ཉིད། གཞན་རང་ལུས་ཞེས《ལས་བྱང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས》འགྲེལ་པར་དཀའ་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གནས་གསུམ་ཀྱང་དེའོ། །

ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། གསང་བ་དང་གསང་བ་མིན་པའི་ལས་དོན་ཚང་མ།

ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ། ཕྱི་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ། ནང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ། གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཅས་ཡིན།

ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར། ཕྱི་ནང་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་རྗེས། ཕྱི་པ་ནང་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནང་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཕྱི་པའོ། །

ཕྱི་པའི་ལྟ་བ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ། ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་རང་གི་དམན་སྒྲིབ་གཉིས།

ཕྱི་འཕྲེད། ཕྱི་རྡོའི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། དེ་དག་ཕྱི་འཕྲེད་མཉན་ཡོད་དུ་འཇུག་འདོད་ནས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱི་བློན། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱིའི་ལས་དོན་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་གྱི་བློན་པོ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཕྱི་དོན་བློན་ཆེན་ཞེས་པའི་མིང་བསྡུས་ཏེ་ཕྱི་བློན་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཕྱི་བློན་དྲུག་ཡོད་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་གནས་མཐོ་དམན་རིམ་པ་དང་། ཐོབ་ཐང་ཡིག་ཚང་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐོར་ཆོས་འབྱུང་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་བློན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཀའ་གཙིགས་རྗེ་རིང་ནང་གསལ་ཞིང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་ཕྱི་བློན་ཡོད་པ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ནང་གསལ་ཡང་ཕྱི་བློན་དང་། སྟོད་སྨད་ཀྱི་དབང་པོ། དམག་དཔོན་བཅས་ཀྱི་མིང་ཐོ་མཉམ་དུ་སྦྲེལ་ནས་བཀོད་པ་ལས་མི་གྲངས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མེད། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་བློན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། དབོན་ཞང་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་རྡོ་རིང་བརྩིགས་དུས་གྲོས་མོལ་ནང་མཉམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་བློན་གོ་གནས་མཐོ་དམན་གཉིས་ཀྱི་མིང་འཁོད་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་བློན་གཞན་དག་གི་མིང་འཁོད་མི་འདུག གཞན་ཡང་སྔོན་དུས་སུ་ས་མཚམས

ལ་སོ་ལྔ་བྱེད་མཁན་དང་ལྔ་རྫོགས་བྱེད་མཁན་སློན་པོ……བཞག་པ་དེ་ལའང་ཕྱི་སློན་ཟེར་ཞེས《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ཡི་ནང་གསལ།

ཕྱི་མ་གཉིས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་ཟེར།

ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ཟློག་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་……བཤད་སྲོལ་ལ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་རྫོགས་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་……ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ།

ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན། ཤི་བའི་མིང་ལ་ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན་ཟེར།

ཕྱི་མོ། སྤྱིར་བཏང་རང་གི་མའི་མ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་རེར་མ་དཔེ་ལ་ཡང་གོ་དགོས།

ཕྱི་མོ་རྟབ། མ་དཔེ་ངོ་མ་རྩ་མེད་སོང་བ།

ཕྱི་སྨུག་མ། ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་སྤྲང་མོ།

ཕྱི་ཡི་ཆས་བརྒྱད། ཐང་ཡིག་ལས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ……དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དབང་། ཕྱི་ཡི་ཆས་བརྒྱད་སྤྲུལ……པའི་སྐུ་རུ་བསྒྱུར། ཞེས་པས་དེ་ལ། ༡. ཐང་གོས། ༢. སྣམ་སྦྱར། ༣. ཤམ་ཐབས། ༤. ལྷུང་བཟེད། ༥. འཁར་གསིལ། ༦. ཙོ་ཏི། ༧. གདིང་བ། ༨. ཚ……ཚགས་དང་བརྒྱད་དོ། །

ཕྱི་རབས་པ། གླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ……འཛིན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་ཁང་། ཁང་པའི་སྒོ་ཆེན་ཡོད་སའི་མདུན་གྱི་ཁང་པ་སྟེ། དགོན་པའི་འདུ་ཁང་གི་མདུན་གྱི་སྒོ་འཕྱར……ཟེར་བ་དེའོ། །

ཕྱི་རོལ་རྟག་ཆད་གཉིས། རྟག་པར་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་པ། ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་འཕེན་པའོ། །

ཕྱི་རོལ་བརྟག་དཔྱད་གཉིས། རྟགས་དཔྱད་དང་མེ……བཙ་གཉིས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པས་སྟོང་པ་སྟེ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རགས་པ་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན།

ཕྱི་རོལ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་འཚོལ་བའི་གང་ཟག་དེ……ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་སྒྲ་བཤད་ནི་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལ་དཔྱོད་ཀྱང་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ……མེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སྡེ་ཡིན་པས་ན་གཞན་སྡེ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུའམ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྟེགས་འཆའ……བས་ན་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས། མུ་སྟེགས་པ་དང་བོན་ནག

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཅོ་གཉིས། ལྷའི་བླ་མའམ་ཕུར་བུའི་རྗེས་འབྲང་རྒྱང་འཕེན་པ། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་འབྲང་གྲངས་ཅན་པ། ལྷ་ཚངས་པའི་རྗེས་འབྲང……རིག་བྱེད་པ། ཚངས་པའི་རྗེས་འབྲང་བརྡའ་སྦྱོར་པ། ཚངས་པའི……རྗེས་འབྲང་རིག་བྱེད་མཐའ་བ། ཚངས་པའི……རྗེས་འབྲང་གསང་སྟོན་པ། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྗེས་འབྲང་ཁྱབ་འཇུག་པ། མུ་སྟེགས་རྒྱལ་དཔོག་གི་རྗེས་འབྲང……དཔྱོད་པ་བ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཡེ་སྲིད་པའམ་དབང་ཕྱུག་པ། མུ་སྟེགས་གཟན་དང་ཐུབ་པ་འུག་པའི་རྗེས་འབྲང་འུག་ཕྲུག་པའམ་བྱེ་བྲག་པ། མུ་སྟེགས……ཀང་མིག་པའི་རྗེས་འབྲང་རིག་པ་ཅན། མུ་སྟེགས་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྗེས་འབྲང་ཟད་བྱེད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདིའི་དང་པོ་དེ་ལ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དང་གཞན་བཅུ་གཅིག་ལ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ཟེར་བས་ཕྱི་རོལ་རྟག་ཆད……གཉིས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ། མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་

གྲངས་ཅན་པ་དང་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། 《དབུ་མ་འཇུག་པ》ལས། དེ་དབྱེ་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ལས་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་བསྡོན་འབྲིའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ཚངས་པའི་དྲྭ་བ་ལས་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས། དད་པ་ཆེར་འབྱུང་གི་མདོ་ལས། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་དང་གཞན་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག ལྟ་ངན་ཉི་ཤུ་སོགས་ལྟ་བ་ངན་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་པས། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མུ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་ལོག་རྟོག་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་འདི་བྱུང་དང་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་བས་གཞན་སྡེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་བཟུང་བྱ་བ་མི་རིགས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལས། གྲངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། དཔྱོད་པ་བ། གཅེར་བུ་པ། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་ལ། མུ་སྟེགས་པ་ཀུན་དེའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྡུས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྡེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ། གྲངས་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་སྡེ་དྲུག གྲངས་ཅན་པ། ཕུར་བུ་དང་། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན། གཅེར་བུ་པ། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་ས་ཆེ་རྒྱང་སྲི་བ། སྐྱུག་གཅིན་ཞུང་དུ་འགྲོ་བ།(ཚ)

ཕྱིང་རྡུལ་གནམ་འཕྱུར། ཕྱིང་པ་རྙིང་རྡུལ་གནམ་ལ་འཕྱུར་ན་དྲི་ངན་ཁ་བ་དེ་དཔེར་བཀོད་པ།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྐབས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤུལ་ན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་གོ །མཚན་གཞི་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སྐབས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞི། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་བཞི་དང་དོན་གཅིག

ཕྱིན་དྲུག གོང་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཕྱིན་དྲུག་གི་ཛ་བོ་རྒྱབ་ཡོལ་དྲུག མཁའ་ཤིང་། ཆུ་སྲིན། བྱིས་པ། གླང་པོ་ཆེ། ཤ་ར་བྷ(ཟེ་ཁ་སྒོ) ཀླུ་ཕྲུག་རྣམས་སོ། །

ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོས་མཆོག་བརྒྱད། རྟེན། གཞི། རྒྱུ་མཚན། ཡོངས་བསྔོ། རྒྱུ། ཡེ་ཤེས། ཞིང་དག་པ། གནས་མཆོག

ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོས་བཞི། སྦྱིན་པ་ལ་སེར་སྣ་ཉམས་པ།

ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ། སྨིན་པས་འདོད་པ་རྫོགས་པ། སྨིན་པས་སེམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གཞན་ལྔ་ལའང་སྦྱོར་སྣ།

ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི། རྒྱ་ཆེ་བ། ཟང་ཟིང་མེད་པ། དོན་ཆེ་བ། མི་ཟད་པ།

ཕྱིའི་དཀར་གསུམ། འོ་མ་དང་། ཞོ། མར་གསུམ་མོ། །

ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་མཆེད། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དྲུག

ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ། ཕྱིའི་ཐོས་པའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་པ་སྟེ། གཞན་དང་ཁ་ཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཅིང་། ནང་ཉམས་ལེན་ལ་མཁོ་བའི་གནས་མ་བསྟན་པ།

ཕྱིའི་གྲུལ་བུམ་ལྷ་ལྔ། ༡. ཏུང་སེང་། ༢. གཡུ་འབྲུག ༣. མཚལ་བྱ། ༤. ཏུས་སྤྲེལ་ཁྲ་བོ། ༥. གསེར་སྦྲུལ་ལྡོའོ། །

ཕྱིའི་མངར་གསུམ། ཀ་ར། བུ་རམ། སྦྲང་རྩི།

ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྷ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། སྟངས་སྟབས། འདུག་སྟངས། ལས་ལ་སྦྱོར་བ། སླར་བསྡུ་བ། བཟླས་བརྗོད། སྦྱིན་སྲེག མཆོད་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱིའི་དྲི་མ་དྲུག ༡. སྤྱི་བོ། ༢. མགྲིན་པ། ༣. སྙིང་ཁ། ༤. ལྟེ་བ། ༥. གསང་གནས། ༦. རྐང་མཐིལ།

ཕྱིའི་རྩ་བརྒྱད། རྩ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་སྦྱར་བའི་སྨན་ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ་དང་པོ་ཕྱིའི་རྩ་བརྒྱད་ནི། ཤིང་ཙནྡན་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཚང་སྟེ། ༡. རྩ་བ་སུ་ལ་ཧྲ་ཏྲ། ༢. སྟོང་པོ་ཙན་དན་སྨུག་པོ། ༣. ཤུན་པ་ཤིང་ཚ། ༤. ལོ་མ་ཏན་ཧྲ་ཧྲ་ཏྲ(འདི་གོ་ཡུ་ཡིན་པར་བཤད་མོད་ཀྱང་། དོན་ལ་རྒྱ་ཤུག་གི་ལོ་མ་ཡིན་པར་གྲོད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུས་གསུངས་སོ) ༥. ཡུ་བ་ལི་ཤི། ༦. མེ་ཏོག་གུར་གུམ ༧. འབྲས་བུ་ཛ་ཏི། ༨. ཐང་ཆུ་ག་བུར་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ཤིང་ཙནྡན་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཚང་ངོ་། །

ཕྱིའི་གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར། གཟའ་དགུ་དང་། རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་དུས་ཡུན་གྱི་ཆུ་ཚོད་དང་ཆུ་སྲང་གི་གྲངས་རྩིས་པའི་དུས་སྦྱོར་སྟེ་ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་དུས་སྦྱོར་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཟའ་བདུན་དང་དགུའི་དུས་སྦྱོར་རྩིས་ཚུལ།

ཕྱིའི་གཟུགས། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས། དེའི་དབྱེ་བར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་མཆེད། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྔ་ཡོད།

ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི། བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་རེ་ཡོད་པ།

ཕྱིའི་རླུང་ལྔ། ༡. ས་རླུང་སེར་པོ། ༢. ཆུ་རླུང་དཀར་པོ། ༣. མེ་རླུང་དམར་པོ། ༤. རླུང་གི་རླུང་ལྗང་ཁུ། ༥. ནམ་མཁའི་རླུང་མཐིང་ནག

ཕྱིའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༡. དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན། ༢. ཐགས་བཟང་རིས། ༣. ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ། ༤. བྱ་རོག་མགོ་བརྩེགས། ༥. ཚངས་པ། ༦. སྲིན་པོ་ལིང་ག་མགྲིན་བཅུ། ༧. བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ༨. དམུ་རྗེ་བཙན་པོ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་སོ། །

ཕྱིར་རྒོལ་བ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའམ། རྩོད་གླེང་བྱེད་པར་འོང་བའི་མི།

ཕྱིར་འཆོས་པ། བསླབ་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་སྟེ་སྡོམ་པ་སླར་གསོ་བྱས་པ། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་སྔོན་བྱུང་ལྟུང་བ་རྣམས་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་བཤགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་བྱས་ནས་སྔར་བྱུང་ལྟུང་བ་རྣམས་མེད་པར་བཟོས་པའི་དོན་ཡིན།

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྔ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བ། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ། ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །

ཕྱིར་མིག་ལུང་དབྱར་གནས། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་བདེ་ཆེན་ཤང་ཁོངས་ཕྱིར་མིག་ལུང་དུ་དེ་སྔོན་ལོ་རེའི་བོད་ཟླ༧ཚེས༡༥ནས་ཟླ༨ཚེས༣༠བར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་དབྱར་གནས་ཚུགས་ཤིང་། རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་ཤིག་ལྷ་ས་ནས་དེ་གར་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐོག་མཁན་པོས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་གནང་བ་དང་། འདུ་ཁང་གི་ཐོག་ཁར་མཚམས་པ་བ་རྣམས་ལ་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་འཆད་པར་མཛད། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་ཞིག་དབྱར་གནས་དོ་དམ་དུ་ཆེད་མངགས་བསྐོ་གཏོང་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་འདུག

ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་རྟོག་ཟློས། སྔར་ལས་ལྷག་པར་དོགས་པ་ཟ་བ།

ཕྱིར་བསྙན་པ། ཕྱིར་བསྟུས་པ་སྟེ། བསྙན་པ་ནི་བསྟུས་པའམ་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

ཕྱིས་བུ། ཟངས་གཞོང་སྟོད་ཀྱི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལས་ཟློང་གིས་ཀྱང་ཁྲག་གི་ཕྱིས་བུ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱིས་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ། ཕྱི་རོལ་གཅེར་བུ་བས་རང་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བའི་ལས་འབྲས་ཆུད་མི་འཛའ་བ་སྟོན་པའོ། །ལུགས་འདིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཕྲུག་ཕྲུང་མ། མཛེས་མ་ལུས་ཕྲ་མའི་མིང་།(ཙ)

ཕྱེ་ཤུད་ཀྱིས་ཡོལ་གོ་བཀང་བ་ལ་རྩེ་བཙུད་སྙིང་རོས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ། ཕྱེ་མར་དང་ཆང་ཕུད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་གང་བརྩམས་ཀྱང་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་དུ་རྩམ་པ་གསར་པ་རང་གིས་ཡོངས་མ་སྨྱུད་པ་ཞིག་མར་ཁུ་དང་བསྲེས་ཏེ་ཟེས་པའི་ཕྱེ་ཤུད་གཙང་མ་ལ་མར་དཀར་དང་མར་ཚོན་གྱིས་རི་མོས་སྤྲས་པའི་དཀར་རྒྱན་བཙུགས་པ་དེ་ནི་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་ལ་ལོ་ལེགས་ཡོང་བ་དང་འཚོ་བ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕྱེ་མར་དང་ཆང་ཕུད་བསྒྲིགས་ཏེ་སྐུ་མགྲོན་ལ་འབུལ་བའི་སྲོལ་ཡོད།

ཕྱེ་ཤུར། དྲི་བཟང་གི་སྨན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་ཐུམ་བུར་བྱས་པའི་སྣེ་མོར་དར་གོས་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དར་ཞིང་ལྔ་བརྩེགས་དང་བདུན་བརྩེགས་སོགས་ཡོད།

ཕྱེ་གསལ་ཆེན་མོ། ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་སྐབས། དམག་ཁྲལ་དང་ཞིང་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་སྐབས་ས་ཚུགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། ས་ཆ་བཟང་ངན་དང་། མི་མང་ཉུང་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཁྲལ་ཐོབ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ལ་ཟེར།

ཕྱེ་གསལ་བྱེད། དབྱེ་འབྱེད་ཞིབ་འཇུག་གསལ་པོར་བྱེད་པ།

ཕྱེས་འབྲེད། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་མིང་།

ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དམ། ཕྱོགས་ཀུན་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མུ་འཁྱུད་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད། ཤར་དུ་ས་སྲུང་བུ། ཤར་ལྷོར་པད་མ་དཀར་པོ། ལྷོར་གཡོན་ཕྱོགས། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ས་ལ་དགའ། ནུབ་ཏུ་གསལ་བྱེད། ནུབ་བྱང་དུ་མེ་ཏོག་སོ་ཅན། བྱང་དུ་ས་ཀུན་ལ་གྲགས་པ། བྱང་ཤར་དུ་ཆ་མཛེས་རྣམས་སོ། །

ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། དེ་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་དོན་ནོ། །

ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་ནི། ༡. ཤར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་དཀར་པོ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ༢. ལྷོར་གཤིན་རྗེ་སྔོ་ནག་མ

ཧེ་ལ་ཞོན་ནས་ཐོད་དབྱུག་འཛིན་པ། ༣. ནུབ་ཏུ་ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་ཆུ་སྲིན་ལ་ཞོན་ནས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ༤ བྱང་དུ་གནོད་སྦྱིན་སེར་པོ་རྟ་དམར་ལ་ཞོན་ནས་དབྱུག་ཏོ་འཛིན་པ། ༥. ཤར་ལྷོར་མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྐྱེས་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་ནས་བགྲང་ཕྲེང་དང་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྲིན་པོ་ནག་པོ་རོ་ལངས་ལ་ཞོན་ནས་རལ་གྲི་ཐོགས་པ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་རླུང་ལྷ་ལྗང་སྔོན་ཤ་བ་ལ་ཞོན་ནས་བ་དན་ཕྱར་བ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྡན་དཀར་པོ་གླང་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་རྩེ་གསུམ་འཛིན་པ། ཀུན་ཀྱང་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་རང་རང་དང་འདྲ་བའི་རིག་མས་གཡོན་ནས་འཁྱུད་ཅིང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་གཡོན་ངོས་སུ་གནས་པའོ། །

ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་བཅུ་སྟེ། ༡. ཤར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བརྒྱ་བྱིན། ༢. ལྷོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་གཤིན་རྗེ། ༣. ནུབ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་ཆུ་ལྷ། ༤ བྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་གནོད་སྦྱིན། ༥. ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་མེ་ལྷ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སྐྱོང་སྲིན་པོ། ༧. ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རླུང་ལྷ། ༨. བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱོང་དབང་ལྡན་དང་། ༩. སྟེང་དུ་ཚངས་པ། ༡༠. འོག་ཏུ་སའི་ལྷ་མོ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཞོན་པ་བཅས་ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་གསལ།

ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ། ༡. དབང་པོ། ༢. མེ་ལྷ། ༣. གཤིན་རྗེ། ༤ སྲིན་པོ། ༥. ཆུ་བདག ༦. རླུང་ལྷ། ༧. གནོད་སྦྱིན། ༨. དབང་ལྡན། ༩. ཚངས་སྦྱིན་པ། ༡༠. སའི་ལྷ་མོ་དང་བཅུ་དེའི་སྟེང་དུ། ༡༡. ཉེ་དབང་། ༡༢. ཚོགས་བདག ༡༣. ཉི་མ། ༡༤ ཟླ་བ། ༡༥. ཐགས་བཟང་རིས་བསྟན་པའོ། །

ཕྱོགས་གླང་། (སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ) སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སིཉྫ་བཀྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཀཉྩིའི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། རིགས་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་བཤད་པ་དེར་དོགས་གཅོད་ཡོད། སྐུ་ཆུང་ངའི་དུས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་གླང་པོ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོར་གསོལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་མཐར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་ལོ་མང་པོའི་རིང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཨོ་ཏི་བི་ཤའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་ཞིང་བཞུགས། དེ་ནས་ཐེངས་ཤིག་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་དུར་ཛ་ཡས་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པར་ཡོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོར་རྩོད་གླེང་བྱེད་འདོད་པ་ན་སྐབས་དེར་ན་ལེནྡྲར་ཡོད་པའི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་རྩོད་པར་མ་ནུས་པར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ནས་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་གདན་དྲངས། སློབ་དཔོན་གྱིས་མུ་སྟེགས་པ་དེ་རྩོད་པས་ཕམ་པར་མཛད་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྒྱུར། སླར་ཡང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཏི་བི་ཤ་རང་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་མ་རྫོགས་བར་དུ་དེར་བཞུགས་ནས་སྐབས་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྩོད་པ་བཟློག་པ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་སོགས་མཛད། ཡུལ་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག ཆོས་གཞིས་མང་པོ་བཅས་འཛུགས་པར་མཛད། སློབ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་འཁོར་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེའི་ནགས་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་འདས། དགུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་ད་ཕན་མཐོང་བའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆོར་མི་གསལ། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁ་འཐོར་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། བོད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས་

ནི《ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》དང《དེའི་རང……འགྲེལ》 《དམིགས་པ་བརྟག་པ》དང《དེའི་རང་འགྲེལ》 《དུས་གསུམ་བརྟག་པ》 《ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ》 《ཕྱོགས་ཆོས་དགུའི་འཁོར་ལོ》འདི……རྣམས་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་སྐོར་པོད[ཙེ]པར་ཡོད། 《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཏུ][ཐུ]གཉིས་ལ་ཡོད། 《ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[གི]པར་ཡོད། འདི་དག་ལས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཏུ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ……ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཕྱོགས་སྣང་བརྒྱད་པོའི་ཚང་མ་སྣང་མོ་བརྒྱད། ཞིན་གྲོལ། དམར་སེར། སེར་སྐྱ། དཔེ་མེད་མ། ཟངས་སྐྱ། སོ་ལེགས། ཡན་ལག་མཛེས་པ། གསལ་ལྡན་མའོ། །

ཕྱོགས་འགྲུལ་རྟེན་མཐལ་བ། ས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡོང་བའི་འགྲུལ་པ་ལྷ་རྟེན་མཐལ་མཁན།

ཕྱོགས་བཅུ། ཤར་སོགས་ཕྱོགས་བཞི་དང་ལྷོ་ནུབ་སོགས……མཚམས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གཉིས་བཅས་བཅུའོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྲས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།

ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས། ༡. ཤར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ༢. ལྷོ་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ། ༣. ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ། ༤ བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ། ༥. ཤར་ལྷོའི་སངས་རྒྱས་པད་མོ་དམ་པའི་དཔལ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་དམ་པའི་དཔལ། ༧. ནུབ་བྱང་གི་སངས་རྒྱས་གདུག་དམ་པ། ༨. བྱང་ཤར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གླང་པོ་དམ……པའི་དཔལ། ༩. སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགའ་བའི……དཔལ། ༡༠. འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པད་མོའི་དཔལ།

ཕྱོགས་གཉིས་བགྲོད་པ། ཉི་མ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་ནས……བཟུང་ཉི་མའི་རྒྱུག་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་དང་། དགུན་ཉི་ལྡོག་ནས་བཟུང་ཉི་མའི་རྒྱུག་ལམ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། བློ་བའི་དཀར་ནག་གི……ཕྱོགས་གཉིས་སོ། །

ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་དགུ། བསལ་བ་ལྔ(མངོན……སུམ་གྱིས་བསལ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ། ཡིད་ཆེས་པས་བསལ་བ། འཇིག་རྟེན་པས་བསལ་བ། རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ)དང་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི……བཞི(ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད……པར་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ……གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གྲགས་པས……བསལ་བ)དང་བཅས་དགུའོ། །

ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བཅུ། རྟགས་ཀྱི་གཞི། སློང་བའི་གཞི། སྡོད་སྤྱད་ཀྱི་གཞི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི། འཕྲུར……གཡེང་གི་གཞི། འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི། གནོད……པའི་གཞི། གནས་པའི་གཞི། མ་གུས་པའི་གཞི། མི་སྤྱོང་བའི་གཞིའོ། །

ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས……བརྒྱད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་རི་རྣམས་རང་བྱུང་གི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རི་དཔྱད་ངོས་འཛིན་ཚུལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ལྟར་བཤད་ན། ༡. ཤར་བྲག་གྲོང་སྐྱིད་ཀྱི……རྒྱབ་རི་ཕ་བོང་ཁ་དང་ཆུ་བཟང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་རི་གདོང་གདུགས་ཀྱི་ཤམ་བུ་གསུམ་དང་ཏོག་བཅས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཅན་ནི་གདུགས། ༢. མལ་གྲོང་གི་རིའམ་རི་སྐྱའི་

བྲག་ཞ་རིས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ནི་གསེར་ཞ། ༣. གྲིབ་རྫོང་བཙན་གྱི་རིའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཅན་ནི་ཟླུམ་པ། ༤ དོག་བདེ་ར་ཁ་བྲག་གི་རི་རྒྱུད་མེ་ཏོག་པདྨའི་དབྱིབས་གསལ་བར་དོད་པ་ནི་པདྨ། ༥. ཕ་བོང་ཁའི་རྒྱབ་རི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཞལ་འབག་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་དབྱིབས་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་གཟུགས་དོད་པ་ནི་དུང་དཀར། ༦. ལྷ་སའི་སྟོད་ཕྱོགས་སྙེག་རག་གི་རྒྱབ་ཀྱི་ཡུག་མའི་རི་ཁ་ཤར་དུ་ལྟ་བའི་རྩེ་མོ་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐོན་པ་ནི་དཔལ་བེའུ། ༧. གདུགས་རིའི་བྱང་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རྫོག་ཕྲུག་ཟེར་བ་རི་དབྱིབས་རྒྱལ་མཚན་ཤམ་བུ་ཅན་དང་ཏོག་གི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དོད་པ་ནི་རྒྱལ་མཚན། ༨. སྟོད་ལུང་བྲང་བུའི་རིའི་ཉེ་འདབས་སུ་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་རྣམས་བྲག་དང་རྩིབས་ཤུན་རྣམས་སྤང་གསོད་དུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཏ་ལ་སྤང་ཁར་འབོད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ལྷ་སའི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་བཤད་ཚུལ་ཡིན།

ཕྱོགས་དྲུག ཤར། ལྷོ། ནུབ། བྱང་། སྟེང་། འོག་བཅས་དྲུག

ཕྱོགས་ནི་བཅིང་བ། ༡. སྲུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ། ༢. ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཆོན་སྐུད་སྣ་ལྔའི་ཐི་གུས་སྦྲེལ་ནས་ཐུགས་བརླས་པའི་ཕུར་བུ་བཏབ་པ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོས་པའི་མི་དཔོན། ས་གནས་སོ་སོར་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་མི་དཔོན།

ཕྱོགས་བྲལ་རྣ་ལུང་འགོད་མཁས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣ་བའི་རྒྱན་བཟང་པོར་འགོད་པ་ལ་མཁས་པའི་དོན།

ཕྱོགས་མེད་བདུན། ལས་འཕྲོ་ཕྱོགས་མེད་དུ་སད། དེས་རླུང་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཡོག དེས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབར། དེས་རྩ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བྲལ། དེས་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འདུ། དེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྣམས་སོ། །

ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད། འདི་ནི་སྔར་བོད་དུ་བྱུང་སྒྲོང་བའི་ལྟ་བ་ཁག་གཅིག་སྟེ། དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་མི་དགོས་པར་སེམས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་མཉམ་བཞག་བྱས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པ་བཅས་ཕྱོགས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ལ། ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན།

ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ལྔ་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་གྲངས་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པའི་ནང་ནས། རང་ཅག་གནས་པའི་འཛམ་གླིང་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཀྱིལ་དུ་སྔར་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་དང་། ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མཁའ་འགྲོ་དངོས་སུ་གནས་པའི་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བ་ཤ་སྟག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་གནས་ཤམ་བྷ་ལ་བཅས་ལྷུན་མཐའ་བསྐོར་ནས་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་དག་ལས་ཀུང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཕྱོགས་བཞིའི་གནས་ཆེན་བཞི། ཤར་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ལྷོ་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན། ནུབ་ན་མཁའ་འགྲོའི་གནས་ཨོ་རྒྱན། བྱང་ན་རིགས་ལྡན་གྱི་གནས་ཤམ་བྷ་ལའོ། །

ཕྱོགས་བཞིའི་བྲག་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞབས་རྗེས། **བཞུགས།** ཤར་ཕྱོགས་ཀོང་པོ་དང་ཙ་རི་ཉེ་བ་ན། གངས་ལ་གསེར་འདོམས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་དང་། ལྷོ་བྲག་མཁར་ཆུའི་ཞབས་རྗེས་དང་། ནུབ་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་ལ་ཐོག་ཏུ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་ད་ལྟ་བསམ་ཡས་ན་ཡོད་པ་འདི་དང་། བྱང་ཏ་ཀོང་གངས་ཀྱི་འདབས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་བཞིའོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལྟར་ན། གངས་ཏི་སེའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཞབས་རྗེས་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་གོ །

ཕྱོགས་སུ་རིང་བ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་དོན།

ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་སྦྱང་བ་བརྒྱད། བར་ཆད་དང་པོ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ། གཉིས་པ་ལ་སྐྱུང་འཁོར། ཐུགས་བློས། ཐུགས་མདུད་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ། གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་དོན་དང་མ་བྲལ་བ་གསུམ། བཞི་པ་ལ་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱུ་དང་རྭ་ཡི་ཡུལ། ཕྱུ་ཡི་ཏུས་རྒྱུད་དང་རྭ་ཡི་ཏུས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། གསང་ཕུའི་མཁན་ཐོག་དྲུག་པ་ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ནི་གསང་ཕུའི་མཁན་པོ་མཛད་མཁན་གྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་གདན་སའི་སློབ་གཉེར་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་གྱི་སློབ་གསོའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་མཁས་པའི་སྐན་གྲགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་གླང（༡༡༠༩）ལོར་ཕྱུ་ཞེས་པའི་ཡུལ（འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཆ་ཡང་ཟེར）སྐྱེ། དེང་སྐབས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟག་རྩེ་རྫོང་ལ་མོ་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བལྟམས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་གླང（༡༡༦༩）ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་གསལ་ཞིང་མཐུར་མ་སྣ་ཚོགས་གསུང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་བས་ཕ་མ་ལས་སློང་ཏེ་ཞབས་ཕྱིར་ཁྲིད་ནས་ཁོང་གི་ཧུང་ནས་ཚད་མ་དང་དབུ་མ་གསན་སྦྱོང་གནང་། ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མའི་ཧུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས། ཁོང་དང་དེའི་སློབ་མ་ཉན་ཐན་ཆོས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཧུང་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྐོར་གསན། གསང་ཕུའི་གདན་ས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མཛད། ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་གདན་སའི་སློབ་གཉེར་སྲོལ་གཏོད་གནང་བའི་མཛད་རྗེས་གཙོ་བོ་ནི། ༡. གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་ཐབས་ལམ་གསར་དུ་གཏོད་པ། ༢. སློབ་སྦྱོང་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་གཏོད་པ། ༣. དགེ་རྒན་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གཏན་འཁེལ་གནང་ནས་དགེ་རྒན་སོ་སོའི་ཁྱད་ནུས་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ༤. འཛིན་གྲྭ་བགོ་བའི་ལམ་ལུགས་གསར་དུ་གཏོད་ཅིང་། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་སློབ་ཡུན་གྱི་ལོ་ཚད་གཏན་འཁེལ་གནང་བ། ༥. ལོ་གཅིག་གམ་སློབ་དུས་སོ་སོའི་ཆོས་ཐོག་གི་སློབ་ཚན་ནང་དོན་གཏན་འབེབས་གནང་བ། ༦. འཛིན་གྲྭ་ཕན་ཚུན་གཏུགས་རེས（འགྲན་བསྡུར）བྱས་པའི་ཐབས་ལམ་གསར་དུ་གཏོད་པ། ༧. ཆོས་ཐོག་སྐབས་བསྒྲོ་གླེང་གཙོ་བོ་དང་སློབ་ཁྲིད་ཞར་བྱུང་། ཆོས་མཚམས་སྐབས་སློབ་ཁྲིད་གཙོ་བོ་དང་བསྒྲོ་གླེང་ཞར་བྱུང་བྱ་རྒྱུའི་སྲོལ་གཏོད་པ། ༨. སློབ་གཉེར་ལེགས་གྲུབ་རྣམས་རང་མོས་ཐོག་དགོན་པ་གཞན་དང་གྲྭ་ཚང་གཞན་ལ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འགྲོ་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད་པ། ༩. སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་རིགས་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་སྦྱངས་འབྲས་ལེགས་ཉེས་ལ་གཞིགས་ནས་མཚན་གནས་སྤྲོད་པའི་སྲོལ་གཏོད་པ། ༡༠. ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་བཅུད་བསྡུས་པའི《བསྡུས་གྲྭ》ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསར་རྩོམ་མཛད་ཅིང་དེ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་གནང་བ། ༡༡. མཚན་ཉིད་རྩོད་སྐབས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་། རྩོད་གླེང་གཏོང་མཁན་གྱིས་འཛིན་གྲྭའི་དབུས་སུ་ལངས་ཏེ་ཐོག་མར་ཁས་ལེན

བཟླུང་མཁན་ལ་གུས་འདུད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ། གཟན་སླུར་འབེབས་ནས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་བསྒྲོ་གླིང་འགོ་ཚུགས་པའི་རྩི་སྐད་གཏོང་བ་དང་། དེ་ནས་གཟན་སྐྱེད་པར་དཀྲིས་ཏེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་ཁས་ལེན་དྲི་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལག་པས་ཐལ་མོ་རྡེབ་པ། ཁྲབ་མཐའ་འགོད་པ། རྒྱ་མཚན་འདྲི་བ། འཁོར་གསུམ་བསྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་རྩོད་པའི་ཐ་སྙད་དང་བྱ་ཐབས་བཅས་པའི་ངོ་མཚར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་སློབ་གཉེར་སྲོལ་ལམ་ཞིག་གཏོད་གནང་སྐབས་བོད་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་ཏུ་ཁོང་གི་སྲོལ་གཏོད་དེ་དར་ཁྱབ་གོང་འཕེལ་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཡང་ཁོང་གི་སློབ་གཉེར་ལམ་ལུགས་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། ཁོང་སྐུ་ཚེའི་རིང་སློབ་མ་གྲངས་ཀྱི་མི་ལངས་པ་ཡོད་པའི་ནང་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་སེང་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ།

གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། དར་བག་སྨྲ་བའི་སེང་གེ། བྲུ་ཤ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། རྨ་བྱ་རྩོད་པའི་སེང་གེ། རྩེགས་དབང་ཕྱུག་སེང་གེ། ཉང་བྲན་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། འདན་མ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ། གཉལ་པ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ་བཅས་ཡིན། སློབ་མ་གྲགས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཉལ་པ་དང་། བྲུ་ཤ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ཚང་མས་ཚད་མ་དང་། དབུ་མ། ཕར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱས་བསྡུས་དུ་མ་མཛད་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་སྐོར་ལ《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔའི་འགྲེལ་པ》《ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》《ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ》《ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔའི་རྣམ་གཞག》(རྒྱས་བསྡུས་གཉིས)《དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》《དབུ་མ་སྣང་བའི་འགྲེལ་པ》《སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་པ》བཅས་མང་དུ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་མང་ཡང་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བར་དོགས་ནས་མ་བཀོད་པས་ཞིབ་པར་གཟིགས་འདོད་མཁན་རྣམས་ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེས་མཛད་པའི《རྣམ་ཐར་དད་པའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱར་འགྱེད་པ》ཞེས་པ་དང་། ཞབས་དྲུང་རིན་ཆེན་འབྱོར་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《གསང་ཕུའི་གདན་རབས》《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཚ]བཅས་སུ་གཟིགས་ན་གསལ།

ཕྱྭ་གཡང་འགུགས། བོན་གྱི་ཆོས་སྐད་ལ་ཕྱྭ་གཡང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི། མི་དང་ལྷ་སོགས་ཚེ་རིང་པོར་སྡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་གཡང་དང་། བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ནོར་གཡང་། སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་གྲགས་པ། རིགས་རྒྱུད་མང་པོ་ཅན་གྱི་སྲིད་འཕེལ་བའི་གཡང་སོགས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལ་གཡང་དང་། དེ་མ་ཚང་བ་རྣམས་ལ་འགུགས་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུར་སྡུད་པ་ལ་ཕྱྭ་གཡང་འགུགས་པ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་ནང་དོན་བསྒྱུར་ནས་རྣམ་པ་རང་སོར་བཞག་པ་ཡིན་སྟབས། བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མར་རང་རང་གི་གཡང་འགུགས་ཚོ་ག་ཡོད།

ཕྱྭ་གཡང་འགུགས་པའི་བོན་པོ། ལུག་དམར་མོའི་ལག་པའི་ཤ་དང་ཚིགས་གསུམ་ཅན་གྱི་མདའ་ལ་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་དང་། གཟི། སྤོས་ཤེལ། བྱུ་རུ། གཡུ། མེ་ལོང་བཅས་བཏགས་པའི་མདའ་དར་ཕྱེ་མར་བཅས་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དབང་བར་བྱེད་པའི་བོན་ཆོག་ཅིག་སྟེ། སྔར་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་གོང་ནས་བོད་ཀྱི་བོན་པོ་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ནང་ནས་གཡང་ཤེས་ཕྱྭ་བོན་གྱིས་གཡང་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོན་ཆོས་བསྣུབས་པའི་སྐབས་སུ་གཡང་ཆོག་སོགས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་མ་བསྣུབས་པར་བཞག་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་བོན་གྱི་གཡང་ཆོག་བྱེད་སྲོལ་གྱི་རྣམ་པ་རང་སོར་བཞག་ནས་ནང་དོན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཕྲ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད། ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་བ་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་མཐོང་དཀའ་བས་ན་ཕྲ་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱས་པའོ། །དེ་གོ་བརྒྱད་འདྲེན་ཚུལ་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་ལྟ་བའི་བཅུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་བདེན་ལ་འཇིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་དང་། ལམ་ལ་མཐོང་སྤངས་དང་པོ་འཇིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་གཉིས་ལས་གཞན་བརྒྱད་དང་། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལྟ་བ་བཞི་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་ལྟ་མིན་བཞི་སྟེ་འདོད་པའི་སོ་དྲུག ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་འདོད་པའི་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་གོ་བརྒྱད།།

ཕྲ་མེན། གསེར་དང་དངུལ་སྐྱེལ་ནས་བཟོས་པའི་དངོས་རིགས་སྟེ། དཔེར་ན་ཐང་གི་གོང་མས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་ཕུལ་བའི་ཕྱུག་རྟགས་ནང་ཕྲ་མེན་གྱི་ཞྭ་ཞིག་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཕྲ་མེན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། ཕྲ་མེན་མ་ཞེས་པ་ནི་ཉིན་མོ་མི་དང་མཚན་མོ་གདོན་འདྲེར་གྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བླ་སྲོག་ཕྲོགས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་རེ་མི་ཡི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་མདུན་དུ་ཁ་མཁས་འདྲ་ཆགས་བཤད་དེ་རྒྱབ་ཏུ་སྒྱུ་གཡོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་འཚེ་གཏོང་བའི་རིགས་རྣམས་ཕྲ་མེན་མ་དང་འདྲ་བའི་དཔེར་བླངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཐུན་པོ་ཡོད་པའི་མིའི་བར་དཀྲུག་ཤིང་བྱེད་མཁན་ལ་ཟེར། ཕྲ་མེན་ནི་འདྲེ་དང་རིག་པ་ནི་སྔགས་ཏེ། འདྲེའི་སྔགས་བཟླས་མཁན་ཟེར་བའི་དོན།

ཕྲ་མེན་མ། ཉིན་མོའི་དུས་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་དང་འདྲ་བ་ལ་མཚན་མོའི་དུས་གདོན་འདྲེའི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་མི་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། ཉིན་མོའི་དུས་སུ་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་མི་མ་འདྲེ་བཙས་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད།

ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། ཤར་དུ་སིཾ་ཧ་མ། ལྷོར་མེ་ལྷེ་གདོང་། ནུབ་ཏུ་ཏ་ཀྱི་མ། བྱང་དུ་ཤྭན་བྱེད་མ། ཤར་ལྷོ་རྡོ་རྗེ་མ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཏུ་ལུ་མ། ནུབ་བྱང་དུ་དྲེག་པ་མ། བྱང་ཤར་ན་སྣ་ཚོགས་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞིང་ལྤགས་མནབ་ཅིང་རུས་རྒྱན་ཅན། མཆོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་ནས་རོ་ལ་ཛམ་པའོ། །

ཕྲ་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ཐར་ཐོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག

ཕྲ་མོའི་རྒྱན་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ནི་བསམ་བློ་སྟོན་བཏང་གི་སྒོ་ནས་གོ་བྱའི་དོན་བརྗོད་ཐབས་ཟུར་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། བསམ་བློ་སྟོན་བཏང་མེད་པར་འཕྲུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གསར་པ་ཞིག་ངང་གིས་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ནང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་མཚོན་པའི་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་དཀའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་དང་། རྣམ་པའི་ཕྲ་མོའོ། །

ཕྲ་བཟོ། རྡོའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བརྡར་བཟོ་དང་། གཤག་བཟོ། དབྱིབས་བཟོ། རྫས་འགྱུར་གྱི་ཆུའི་ནང་སྦངས་ནས་འབྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ལ་ཟེར། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཤེས་པ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་མཁས་དབང་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བརྩམས་པའི《སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི》ཡི་ནང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་མང་པོར་ནད་བཅོས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ལུགས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་འགོར་ཀརྨ་ཆག་མེད་ར་ག་ཨ་སྱས《རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ》དང་། གོས་དཀར་རོལ་མོ་དཀར་ཡོལ་བརྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་མི་ཉུང་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྡོའི་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བརྡར་བཟོ་དང་གཤགས་ལས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཐད་བལ་པོ་དང་ཁ་ཆེར་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་ནས་ལྷ་སར་གཞིས་ཆགས

ཏེ་སྟོད་པའི་བལ་པོ་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ····ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས····བལ་པོ་བཟོ་རྩལ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྐུས་པའི་ནང་ཕྲ་རྒྱན་བཟོ་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་བལ་པོ་ཛ་ན་ཙན་དར་སོགས་མི་ཞེ་དྲུག་ཡོད།

ཕྲག་དོག གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་མི····བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ཕྲན་བུའི་ནད་བཅུ། ཞ་ཡོག འབྲུ། སྐྱུགས། མིས་ཆོག ཁབ་བམ་མདེའུ་ཁོང་དུ་ཤོར་བ། གྲི་བར་གྲུ་མ་ཐུག་པ། ཤའམ་ཟན་གྱིས་བཀྲངས་པ། གཞའ་རེངས། བསེ་དྲི། ནུ་མ་སྐྲངས་པའོ། །

ཕྲི། ཕྲིའི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བར་ཤུན་སྲབ་མོའི་མིང་ཡིན།

ཕྲུ་རྟོག་བཙུགས་པ། ཐབ་ཁང་བཙུགས་པའི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས་ཅི་ཡིན་བརྟག་གོ་སྙམ་ནས་ལེགས་འོངས་ཀྱི་མིང་གིས་ཕྲུ་རྟོག་བཙུགས་པ་དང་ཚུང····ཟློས་ཤིང་བདག་གི་མིང་གིས་བཙུགས་པ་དེ་ཚོ་ནས་དེས····བསམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཕྲུ་དཔོན། འབྲོག་ལས་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔོན་རིགས··ཡིན་པ་དང་། ནོར་ཕྱུགས་དང་འབྲོག་སྡེའི་དོ་དམ་བྱེད···མཁན་ཡིན་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

ཕྲུ་བ། ཛ་མའམ་ཁོག་མའི་མིང་སྟེ《ངག་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ》ལས། ཕྲུ་བ་སྟོད་ཛ་མའམ་ཛེའུ་ཁོག་མིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྲུ་བླུགས་པ། ཕྱེ་མའམ་ས་ཚུང་རགས་པ་བླུགས་པའི་དོན···ཏེ《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས་སོ་ཕག་གི་ཕུར་མ་བླུགས་པས་སྨུག་བཙལ་བར་གྱུར་ནས་ཕྱེ་མའམ་སའི་ཕྲུ་བླུགས····པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྲུ་མ། སོ་མའི་མིང་སྟེ། 《བརྡ་སྤྲོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་སྙེ་མ》ལས། ཕྲུ་མ་ནི་སོ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(ཅ)

ཕྲུ་མ་བཏབ། ཕོ་བྲང་ངམ་དམག་སྒར་བཏབ་པའི་དོན།

ཕྲུ་གཟར་གཉིས། ཁོག་མ་དང་གཟར་བུ་གཉིས།

ཕྲུག་ཕྲིག ཀང་ལག་གིས་ས་གཏོར་བའི་དོན།

ཕྲུགས་གཅིག ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའམ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པ་ལ་ལྔ······ཕྲུགས་དང་དྲུག་དྲུག་ཡོད་པ་ལ་དྲུག་ཕྲུགས་ལྟ་བུ།

ཕྲུམ་ཕྲེ། ཕྲུར་རའི་མིང་།

ཕྲུམ་རྩུད། འོ་མ་དང་དར་བ་བསྐོལ་བའི་སྐྱིགས་མའི་མིང····ངམ་ཞོའི་སྟོད་ཀྱི་མིང་།

ཕྲུལ་ཕྲུལ། གྲོད་པའི་ཞེ་སའོ། །

ཕྲེང་ཕྲེང་པོ། ཐང་ཐང་པོའམ་མཁྲེགས་པོའི་མིང་།

ཕྲེང་བ་སྐོར་གསུམ། ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་རས་མཛད་པའི《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》 《སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང》 《སྦྱིན་སྲེག་འོད་ཀྱི་སྙེ་མ》རྣམས་སོ། །

འཕག་པ། འགྲོ་བའམ་མཐུག་པའི་དོན།

འཕགས་རྒྱལ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཡུལ་འདི་མ་ལ···ཡའི་ནང་གསེས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས་འདི་སྐད་སངས་རྒྱས་ཞལ····བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི··མིང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དགེ་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པའི··རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་ལས་དེང་སང་ཨུ་ཛེན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་གི་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ···ཡིན་ཅིང་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱ་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད··པའི་གནས་ཡིན་པར་གསུངས།

འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི···སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ།

འཕགས་པ། ༡. སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་འཕགས་པ་སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཐོབ་པ··ན་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་འཕགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་ཡན་ལ་གནས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་

གོ། ༢. འགྲོ་བའམ་བསྐྱོད་པའི་དོན་དང་། ཡང་ན་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལས་བརྒལ་བའམ་ལྷག་པར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་མཆོག་བཞིའི་ནང་ཚན། ཕར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་སྟེ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་འབངས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་སུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གུས་པས་བསྙེན་ཅིང་རིག་པའི་གཙུག་ལག་མང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན་ནས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་ཉི་ཁྲི་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དོ། །

འཕགས་པ་མཆེད་བཞི། སྐྱེ་བོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བལ་ཡུལ་ལྷོ་མཚམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཙན་དན་ཤིང་སྡོང་གཅིག་དུམ་བུ་བཞིར་བཅད་ནས་བཟོས་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཝ་ཏི་དང་། དབུ་ཁང་། འཇའ་མ་ལི། ལོ་ཀེ་ཤར༔སྟེ་བཞི།

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་སྐྲ་གཞར་མཁན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོར་དོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དྲི་བ་ཞུས་ནས་དོགས་པ་གཅོད་པར་མཛད་པས་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སོགས་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོས་ཐོག རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་བཏོན་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བཀའ་འགྱུར་གྱི《འདུལ་བ་ལུང》དུ་གསལ།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྔ། སའི་དངོས་གཞི། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་བཅས་སོ། །

འཕགས་པ་ན་གཱ་རྫུན། འདི་བོད་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ། ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཀླུ་དང་། སྲིད་སྒྲུབ་དང་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་ཞེས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་སྲོལ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ནི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ།

འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག གོང་དུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཕགས་པ་རྣམ་གསུམ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་ཟེར་བ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཏེ་སྔགས་ལུགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མགོན་པོ་གསུམ།

འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། གོང་དུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཕགས་པ་མ་ཕམ། ས་བཅུ་པའི་རྟོགས་པ་བརྙེས་ཟིན་པའི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོའམ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ལ་ཟེར།

འཕགས་པ་ཝ་ཏི། འཕགས་པ་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བཞུགས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོས་ནང་འཁྲུག་བསླངས་སྐབས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་པོ་ཏ་ལར་གདན་དྲངས། རྗེས་སུ་སླར་ཡང་མངའ་རིས་སུ་རང་འཛུགས་གདན་ཞུ་སྐབས་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་གཡས་ངོས་སུ་བཞུགས་པའི་འདྲ་ཅིག་དེ་བཞེངས་གནང་མཛད་པ་ཡིན།

འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འདི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ། ཐམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ཤིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་བརྗོད་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་མཛད། མཐར་རི་བོ་བྱ་རྐང་ཅན་དུ་ཕེབས་ནས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མ་བྱོན་བར་དུ་སྐུ་གསོན་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བཀའ་འགྱུར་གྱི《འདུལ་བ་ལུང》གི་ནང་གསལ།

འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ། བཞེད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདིར་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་ན་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་སེམས་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཐོབ་མི་ནུས་པས། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་སྟེ། ཕྱག་མཚན་དུ་མེ་ཏོག་པདྨ་དཀར་པོ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས།

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨ་ཁ་སར་པ་ཎི། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཁ་སར་པ་ཎི་སྟེ། འདིའི་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ཕྱག་མཚན་བཞུགས་སྟངས་སོགས《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》ཤིང་དཔར་མར་གཟིགས།

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལུགས། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་ལུགས་སོགས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཏེ་མཚན་གཞན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཟེར། འདིའི་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ཐད་ཞི་བའི་ཞལ་བཞི་དང་། ཁྲོ་བོའི་ཞལ་བདུན་བཅས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩ་བའི་ཞལ་དཀར་པོ་གསུམ་དང་། དེའི་སྟེང་ཁྲོ་ཞལ་སེར་པོ་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་ཞལ་དམར་པོ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་ཞལ་ནག་པོ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་ཞི་བའི་ཞལ་གཅིག་བཅས་བརྩེགས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད། ཕྱག་མཚན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིབ་པར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ལས་གསལ་ཞིང་། སྟེང་གི་ཞི་བའི་ཞལ་མན་ཆད་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་ཉིད་བཞེངས་ནས་བཞུགས་པའི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན། (ལྷ

སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན)སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྐུ་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཡལ་ག། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་གི་འཛག་མ། ཆུ་བོ་ནི་རླའི་བྱེ་མ། ཙནྡན་ནོར་བུའི་དུམ་བུ། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས་སྣ་རྣམས། བ་དམར་པོའི་འོ་མ་དང་། ར་དཀར་མོའི་འོ་མས་སྦྱལ་པའི་འཇིམ་པ་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་གི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཞིག་བཞེངས་རྩིས་བྱེད་པའི་སྐབས། ༡. སྤྱན་རས་གཟིགས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་རང་བྱོན་དུ་ཐིབས་པ་དང་། ༢. སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་ཨ་ཀ་ར་མ་ཏིས་གདན་དྲངས་པའི་ཙནྡན་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་རང་བྱོན་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། ༣. སླར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པ། ༤. ཀོང་ཇོ་དང་། ༥. བལ་བཟའ་ཡང་ཟླ་མ་གཡས་གཡོན་ལ་ཐིམ་པ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་དང་། ཞིབ་ཆ《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》གི་ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༨༠ནས༨༣བར་གསལ།

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོའི་རྣམ་འགྱུར་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་མཁན་གྱི་སྒོམ་ཆེན་པ་ཞེས་པའི་དོན།

འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོའི་ཕོ་བྲང་རི་བོ་གྲུ་འཛིན། འདི་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། ༡. ནང་པའི་ཆོས་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེངྒ་ལ་ཞེས་ལན་གླིང་ཕྲན་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ན་རི་བོ་ཏ་ལ་ཞེས་པའི་རི་བོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད། ༢. རང་རེའི་ཀྲེ་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་བྱང་ཤར་གླིང་ཕྲན་ཆེ་ཆུང་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་ཤོས་ཏིང་ཧེའི་རྫོང་གི་ཤར་ཕྱོགས་གླིང་ཕྲན་ཆུང་དུ་ཞིག་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཕུ་ཐོ་ཧྲན་ཞེས་དོན་དངོས་སུ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡང་འདུག རི་བོ་འདི་རང་རྒྱལ་དུ་སྣན་གྲགས་དང་ལྡན་པའི་རི་བོ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་མེད་དགུས་མཐོ་བ་ཡིན།

འཕགས་པ་ལག་ན་རལ་གྲི་ཅན། འཇམ་དཔལ་དབྱངས།

འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན། བལ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྟེ་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པ་ཞིག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

འཕགས་པ་ལྷ། (སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)རྗེ་འདི་ནི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་མདུན་རྫོ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འདབས་སུ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཛད་པ་ཡབ་ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་སངས་རྒྱས་མཚོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག(༡༤༣༩)ལོར་འཁྲུངས། (གང་འདིའི《རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ》ལས་ཆུ་ལུག་ལ་འཁྲུངས་པ་མཛད་འདུག་ཀྱང་ཡི་གེ་ནོར་བའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བར་ངེས་ཏེ་འདིར《དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཀླུ་དབང་གིས་མཛད་པའི《ཞལ་སྔ་བཀའ་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་འབྱུང》ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་འདས་ནས་ལོ་བཅུ་དགུ་སོང་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྷ་ལུག་ལོར་འཁྲུངས་པ་དང་། ལོང་པོ་སླང་མཐུག་གི་ཐག་ལ་ཡིག་དྲུག་རང་བྱོན་ཤར་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་བར་གྲགས) དགུང་གྲངས་གསུམ་དུ་ཡབ་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་ཞིང་། མཚན་འཛམ་དཔལ་དུ་གསོལ། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དུ་སོན་སྐབས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཟླ་འཕྲུལ་ཅན་ཞིག་འདུག་པས་སོའུ་གལ་གྱི་བུ་ཞེས་མིང་ཐོགས་གསུངས་པར་ང་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས་མཚན་དེ་ལྟར་མཛད། གཙོ་བོར་སློབ་དཔོན་ནམ་རིམ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་མགོན་པོ། བཀའ་བཅུ་པ་ནམ་གྲོ། རྟོགས་ལྡན

བརྟོན་འགྲུས་འབུམ། བྱང་སེམས་ཀླུ་གྲུབ་རིན་ཆེན་དཔལ། རྒྱལ་སྲས་ཤར་ལུང་པ། རྡུང་པ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་བཞི་བཅུ་ལྷག་བསྟེན་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན་ཅིང་། བསམ་སྒོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་འབྲོག་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཆེན་པོར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པས་མཁན་པོ་དང་། རབ་འབྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་པས་གསང་སྟོན་བཅས་མཛད་དེ་དད་པའི་དགེ་སློང་བཅུ་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་བཞེས་ལེགས་པར་བསྒྲུངས། ཡེར་པ་ལྷ་རི་སྙིང་པོ་དང་། ཡོང་པོ་རི་བོ་ཆོས་འཕེལ། བཀྲ་ཤིས་ཐག་ར། མཁའ་སྤྱོད་རི་ཁྲོད། སྟོད་སྨན་སྟེང་རི་ཁྲོད། ལེན་རི་ཁྲོད། ཤག་ཏི་ཕུག་སོགས་ལ་སྒྲུབ་སྡེ་བཙུགས། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ལུང་དང་། ཉི་ཟླ་ཐང་། ཉི་མ་གླིང་། དེ་མོ་ཟླ་གསལ་གླིང་། སྤོ་བོ་ཆུ་མདོ་དགོན། རྒྱ་རི་བོ་ཆེ་སོགས་ས་དགོན་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསར་བཞེངས་བསྐྲུངས། བཙམས་ཆོས་ཀྱང《བདེ་མཆོག་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟིན་བྲིས་ཆེ་ཆུང》དང《སྤྱི་དོན་ཟླ་གསལ་མགུལ་རྒྱན》སོགས་མང་དུ་མཛད། དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ལུག(༡༤༨༧)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཐག་གསུམ་མཚོ་ཚུའི་ཞུ། སྐམ་ནང་ལུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཞི་བར་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་ཐོག་མར་མདའ་ཞུ་མདོ་ཆེན་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་ཐབས་མཁས་ནང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསེར་སྡོང་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གྲགས།

འཕགས་པ་སངས་རྒྱས། (སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ)འདི་ཉིད་ནི་སྐུ་གོང་མ་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་སོང་བ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༠༧)ལོར་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་ཆོས་ལྡན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཆོས་ཁང་རྩ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གྲངས་བཅུ་དགུ་བར་སུས་ཀྱང་བརྟག་དཔྱད་གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེའི་ལོར་གཟིམ་ཁང་ནས་བྲོས་ཏེ་དེ་མོ་ལ་བརྒྱུད་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས། སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། དེ་མོ་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་སྤོ་བོ་ཡི་གང་དང་། ཆུ་མདོ་སུམ་རྫོང་། སྤུད་མདའ། ཚ་བའི་ཁུལ། ཉག་བྲེ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དེ་རྗེས་ལི་ཐང་ལ་ཞབས་བཞུགས་སྐབས་འཇང་གི་དམག་གསང་ཐབས་ཀྱིས་སླེབས་ནས་ལི་ཐང་གྲོང་བསྐོར་བས་གང་ཉིད་བར་འདུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་མཐར་ས་དམ་རྒྱལ་པོས་དམག་མི་རྒྱག་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་ཞུས། དེ་ནས་ཀོང་པོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་རྗེས་སྐབས་བོད་ནས་ཆོས་རྗེ་ཁྲི་ཐོག་པ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཟུར་བཞུགས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། འབྲས་སྤུངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱིས་འཇང་ཞབས་སུ་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཞུགས་དགོས་བཀའ་ཡིག་བསྩལ་དོན་ལྟར་ས་དམ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་གཅིག་ཙམ་རིང་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའི་ཐུགས་བཞེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བཀའ་ཆོས་ཉིན་མཚན་སྩལ་ནས་གནང་བར་འབུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཕོ་སྟག(༡༥༦༦)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་ཕན་བདེར་སྐུ་གཤེགས། མཛད་རྣམ་ཅུང་ཞིབ་ཙམ་བོད་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱིས《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱུ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས》དགུ་པ(སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས༡༨)ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། (སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ)རྗེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེར་གྲགས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༦༧)ལོར་ལོང་པོ་སྟོད་དུ་སྐུ་བལྟམས། ངག་དབང་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་འཕགས་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་སྡེར་གསོལ། མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་ཆབ་མདོར་ཕེབས། མེ་ཁྱི(༡༥༨༦)ལོར་འཛང་ས་དམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། རྗེ་དྭང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཤིང་རྟ(༡༥༩༤)ལོར་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་གི་མཁན་པོ་མཛད། དཔོན་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་འཕགས་པ་ལྷས་སྒོམ་མདའ་གསང་སྔགས་བདེ་ཕྲུག་བཏབ། ཚ་བ་གངས་དཀར་བདེ་ཆེན་དགོན་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༦༠༤)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། (སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ)རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༦༠༥)ལོར་ལོང་པོ་སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རྒྱལ་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞིང་། འཕགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་གསོལ། སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་པད་དཀར་འཆང་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ་ཞིང་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ངོམ་མེད་མྱངས། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ཇི་སྙེད་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༢༠)ལོར་ཆབ་མདོའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གོང་དུ་བཀུར་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བའི་མུས་དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་ཆུ་ལུག(༡༦༤༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། (སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ)རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༦༤༤)ལོར་ཟ་རྒྱུད་གནས་ཆེན་གོ་པོ་ཕྲུང་ཕྱུག་གམ་འདབ་ཆགས་འདུ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་སྐུ་བལྟམས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་མཆོག་གིས་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་འཛིན་གནང་ཞིང་མཚན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ཟབ་ཆོས་མང་དུ་བསྩལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བློ་བཟང་འཕགས་པ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོར་བསྩལ། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༦༥༢)ལོར་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཁན་ཆེན་པོ་དང་པཎ་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་སྡོམ་པའི་ཆུ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མེ་ལུག(༡༦༦༧)ལོར་སླར་ཡང་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། ས་བྱ(༡༦༦༩)ལོར་ལྕགས་རིའི་དཀྱིལ་གདུང་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྲུབ། ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོར་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་གོང་ས་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་འཛོམས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༡༣)ལོར་དགོངས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ། (སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ)ཆབ་མདོ་ཟ་རྒྱུད་གནས་ཆེན་གོ་པོ་ཞུག་གི་ལྷ་ཞོལ་སྤུ་ཐོག་ཅེས་པར་ཡབ་ལྷ་རྗེ་ཚེ་དབང་ནོར་བུ་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༤)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་སྐུ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་མཚན་ཐེལ་གྱི་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པར་བསྩལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ

གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་འཕགས་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྒྲུལ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་པ་རྫོགས་པར་བཞེས། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་གསན་ཞིང་། དཀའ་གནད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་རྣམས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཕག(༡༧༡༩)ལོར་གོང་མས་བོད་དུ་གདངས་ཏེ་སེར་ཁྲིག་ཁྲིན་ཚད་ལེན་པར་མངགས་པའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ལ་ཆབ་མདོ་ནས་ས་ཚུགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་གང་ལེགས་ཞུས་པ་དང་གོང་མའི་ཞབས་བརྟན་དང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་ཀྲུ་བ་ཆླབས་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པར་བརྟེན་གོང་མས་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་མཚན་གནས་ཐམ་ཀ་གསེར་ཡིག་བཅས་བསྩལ། སྐུ་ཕྲེང་འདི་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གོང་མར་འཚམས་ཞུའི་སྦྲ་ཡེར་འབྱུལ་མི་མངགས་སྲོལ་ཐོག་མ་བྱུང་། དགུང་གྲངས་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཕྱི(༡༧༥༤)ལོར་ཞིང་དུ་གཤེགས་སོ། །

འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དགོན་པོ། (སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ)མདོ་སྨད་སྤོ་འབོར་སྒང་ལི་ཐང་ཐུབ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཞོལ་དུ་ཡབ་ཨ་བརྟན་མགོན་པོ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡུམ་གྱི་སྐུ་མཆེད་སྣེ་པ་ཨ་འབུམ་གྱི་སྲས་མོ་སྒྲོལ་མ་འཕེལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཕག(༡༧༥༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་གྲངས་བདུན་དུ་བཞེས་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༧༦༡)ལོར་དབུས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དབུའི་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ནས་མཚན་ཡེ་ཤེས་འཇིགས་མེད་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་གསོལ། སྐར་ཆབ་མདོར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱོང་དང་ཡིག་ཀློག་སོགས་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༧༧༡)ལོར་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་དབུ་ཕར་སོགས་མཚན་ཉིད་གསན་སྦྱོང་གནང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། དགུང་གྲངས་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ཤིང་ལུག(༡༧༧༥)ལོར་ཆབ་མདོ་དགོན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་ཁར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་དེ་མོ་མཆོད་ཡོན་ནས་གཟེངས་བསྟོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མེ་སྤྲེལ(༡༧༧༦)ལོར་བླ་བྲང་གི་ཕོ་བྲང་རྙིང་པ་བཤིགས་ནས་གསར་སྐྲུན་གྱི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་ཏེ་ས་ཕག(༡༧༧༩)ལོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆོན་རྩེ་ལྷེབས་རིས་དང་བཅས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། རྒྱ་དཔོན་གུང་ཐང་བལ་བོད་འཁྲུག་རྩོད་སྐོར་གྱི་དོན་གཅོད་དུ་ཡོང་ནས་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ཆབ་མདོར་འབྱོར་བས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་འཁོར་ནས་སྟེ་ལེན་ཞབས་རྫོང་གཟབ་རྒྱས་གནང་། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུར་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་གྱི་ཕྱིའི་དྲོ་སྐུ་ཧྲུང་འཕར་ལྷང་ཆེ་བའི་ཚུལ་བཞེས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ། (སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༧༩༥)ལོར་ལི་ཐང་དུ་འཁྲུངས། མི་འབྲུག་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་རྟ་ཚག་ནོ་མོན་ཧན། བོད་སྡོད་སྲུང་ཨམ་བན། ཏེང་ཨམ་བན་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྲུལ་སྐུར་གོང་མའི་འདུ་ཐང་མདུན་གསེར་བུམ་བརྟག་ནས་ཐོན་པ་བཞིན་གོང་མར་གསེར་སྙན་སྒྲོན་པར་བོད་སྡོད་སྲུང་ཨམ་བན་བརྒྱུད་གོང་མས་གསེར་ཡིག་དང་ཁ་བཏགས་སོགས་བསྩལ་བའི་གཟིགས་བཟོས་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ལུག(༡༨༤༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཕགས་པ་ལྷ་མཁས་གྲུབ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། (སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ)རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ(༡༨༤༩)ལོར་

ལི་ཐང་དུ་འཁྲུངས། ཚེ་བྱའི་ཟླ༨ཚེས༡༢ཉིན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྐྱབས་ཞུས་དང་འབྲེལ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔ་དང་། པོ་ཏ་ལར་གོང་མའི་འདྲ་ཐང་མདུན་གསེར་བུམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐོན་པས་གོང་མར་གསེར་སྐྱན་སྒྲོན་པ་དང་འབྲེལ་མི་འགྱུག(༡༨༥༨)ལོའི་ཟླ༩ཚེས༢༢ལ་གདན་སར་འཁོད། སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཉིད་ནས་བྲག་གཡབ་ཡུལ་བདེ་ཞོད་འཛམས་ཡོད་པའི་ལས་དོན་ལ་སྐུ་ན་ཕྲ་ཡང་རང་འོག་མི་རིགས་ལ་བཀོད་པ་བཏང་སྟེ་ཞབས་འདེགས་བཤད་མོ་ཕྱུལ་བའི་གཟིགས་བཟོས་སུ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ལུང་མོང་གོལ་སྐྱོར་ཁང་བརྒྱད་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་ནས་མན་ཧྲུའི་ཡི་གེའི་ཐོག་བཀའ་བསྒྱུར་བྱས་པའི་ནང་གསལ་མི་དགྲོན་ཆན་ཞི་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་བསྩལ། ཡང་བྱུང་ཀྱི་ཁྲི་བཞུགས་དྲུག་པ་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་བསྟན་དགྲ་ཉག་རོང་མཐར་སྐྱོད་གནང་སྐབས་ཆབ་མདོ་ནས་དམག་དང་སོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བྱུང་བའི་གཟིགས་བཟོས་སུ་ཧིན་ཡོན་ཆན་ཞིའི་མཚན་དང་བསྟོད་བསྔགས་ཡིག་རིགས་ཤན་སྦྱར་ཀྱི་བན་སོགས་བསྩལ། ཐུང་ཀྱི་ཁྲི་བཞུགས་དྲུག་པར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་འཕགས་པ་ལྷས་མཁར་སྤུང་དཔོན་དམག་གི་སོགས་ཐོབ་ཁོངས་སུ་ཞལ་འདེབས་སྐུམ་མི་དམའ་ཙམ་དང་འབུལ་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཟིགས་བཟོས་སུ་ཧོ་ཐོག་ཁེ་ཐུའི་གསེར་ཡིག་དང་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཨེར་ཏེ་ནི་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཐམ་ག་ཞེས་པའི་དངུལ་ཐམ་བཅས་འཚམས་ཞུ་ཞབས་བརྟན་སྨྲ་ཡེར་འབུལ་མི་མཁན་པོ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་བརྒྱུད་དེ་བསྩལ། དགུང་གྲངས་ང་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༩༠༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མི་ཕམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། (སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ)རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྣང(༡༩༠༡)ལོར་སྨར་ཁམས་རྫོ་འབུམ་སྔང་དུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་འཕེལ་དང་ཡུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོལ་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་གསེར་བུམ་དཀྲུགས་ཐོན་གྱིས་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་བཀོད། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་པ་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོར་ཀྲའོ་ཨེར་ཧྲུང་གི་རྗེས་འཇུག་ཝིན་ཐྲུང་ལིན་ནས་ཆབ་མདོ་བླ་དགོན་ཕྱི་ནང་སྟོད་བཙུད་མེར་བསྲེག་རྩ་བརླག་བཏང་བས་ཆགས་གནས་བྲལ་ཏེ་རྟེན་གཡོལ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷ་སར་ཆོས་ལུགས་སློབ་གཉེར་དུ་ཕེབས་ནས་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མི་ཕམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་དགོན་གནས་ཉམས་གསོའི་དོན་དུ་ཕྱིར་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་དོན་སློབ་གཉེར་མཇུག་སྐྱོང་མཚན་བཏགས་ལེན་རྒྱུ་དང་བསྟེན་ཇོགས་སྨྲུབ་རྒྱུར་དགོན་པ་གཞི་རྐང་ཉམས་གསོ་ཚར་བསྐྱུན་སྨར་ཡང་གདན་སར་ཞབས་བཅར་ཞུ་རྒྱུའི་དགོངས་ཁྲོལ་ཞུས་སྙིན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོར་དགུང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་སྐབས་ཆབ་མདོར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་དགོན་གནས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་གཏན་ཚིགས་ས་ལུག་ཤེ་བམ་གཏན་འབེབས་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཤུར་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༢༠)ལོར་དགུང་གྲངས་བཅུ་དགུ་བཞེས་ལོར་རིགས་མ་བསྟེན་བཞིས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ཕྱིན་ཆད་དགེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་འཛིན་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་ནས་བསྟན་རྩ་སོ་ཐར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་རས་སུ་བོར་བའི་བག་མེད་འཚོལ་སྤྱོད་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིས་ལར་འཆུན་འདོམས་ཆེད་འཕགས་པ་ལྷའི་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་དབྱུངས་ཏེ་གསེར་ཡིག་ལས་ཐམ་མདོ་སྒྲི་བཀའ་བླ་ནས་དམ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ་ཆབ་བླ་ནས་དཔོན་གཡོག་བདུན་གྱི་གསོལ་ཕོགས་ཕྱུལ་ཏེ་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་བཤགས་སྡོམ་གྱི་བཅད་རྒྱར་སྡོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་རྒྱ་ཚ་ནན་ཕེབས་འབྲེལ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལས

ཚབ་ཞི་བ་ལྷ་སྐྱ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་བསྒོ་གཞག་གིས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་མར་ཐང་གྲོང་ཁྱུལ་བཞུགས་ཁང་ཞན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཟུར་བཞུགས་གནང་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྡེ་དགོན་མི་སེར་བཅས་པས་བཙི་བཀུར་དད་གུས་སྣང་ཤུས་ཞུས་པ་དང་གང་ཉིད་ནས་ཀྱང་དགོན་འབངས་ཐུགས་སློས་སུ་མ་བཏང་བར་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ཤུ་མཐུད་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་ཤིང་། དཔའ་ཤོད་ར་སྦྱིལ་གདན་དྲངས་ཏེ་འདུས་གྲྭར་དགེ་ཚུལ་སྡོང་གི་སྡོམ་པ་འབོག་འཇུག་པ་དང་། དབང་ལུང་ཞུ་འཇུག་པ། གར་མདའ་ཁྲི་སྤྲུལ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེའི་དབང་དང་བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་རྒྱུན་སྤེལ་ཐབས་མཛད། ཆུ་བྱ(༡༦༣༣)ལོར་སྡེ་མགོན་སྐྱི་མཁྱེན་ནས་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་འཕགས་པ་ལྷ་གང་འདིའི་གོ་མིང་བསྒྱུར་གསོ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་སྙན་ཞུ་དང་ཐུགས་སྐྱི་འཕྲུས་རྩེ་བླ་བྲང་གི་མགྲོན་གཉེར་དོན་རྒྱལ་ལྷ་སར་མངགས་གཏོང་བྱས། སྐབས་དེར་བཀའ་ཐག་མ་ཆོད་གོང་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ནས་གནང་བའི་སྲིད་ཐམ་འགོ་མཆན་དུ་འཕགས་པ་ལྷའི་མཚན་ལུང་གོ་གནས་སྔར་ལུགས་བསྒྱུར་གསོ་ཆོག་འཕྲུས་དང་ཆོས་ཕྱོགས་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་སོགས་བླ་ཚབ་དགོན་རྗེར་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་འཁུར་བཞེས་དགོས་ཞེས་ཕེབས་དོན་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༦༣༤)ལོར་དགུན་གྲངས་༣༣བཞེས་ལོ་ཧོར་ཟླ་༡ཚེས་༢༢ཉིན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་མཚན་གནས་བསྒྱུར་གསོའི་ཁྲི་གསོལ་མཛད་སྒོ་བསྒྲུངས། ཤིང་ཕག(༡༦༣༥)ལོའི་ཧོར་ཟླ་༡ཚེས་༢༢ལྷ་བབ་དུས་ཆེན་ཉིན་ཕ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་མདོར་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་ཕེབས་བསུ་སེར་སྦྲེངས་སོགས་བཀུར་བཀྲི་ཤི་ཞུ་བླ་མེད་མཛད། དགུན་གྲངས་སོ་དྲུག་པ་མེ་གླང(༡༦༣༧)ལོའི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་ཁམས་ཚུང་བསྟན་ཚུལ་བསྟན་པས་ཞབས་རིམ་དང་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་བ་ཐེངས་མང་བཏབ་ཀྱང་དྭངས་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བར་ཆབ་མདོར་སྐུ་གཤེགས།

འཕགས་པ་ལྷ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ།

(སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ) རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༦༣༩)ཧོར་ཟླ་༡༢ཚེས་༤ཉིན་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་དང་ཉེ་བ་མཚོ་གསུམ་པའི་ཁོངས་ཨ་མདོ་གྲོང་སྣ་ཡུ་ཚང་ངམ་ཆུ་བསྐོར་ཞེས་པར་ཡབ་བློ་བཟང་ངག་དབང་དང་ཡུམ་རིག་འཛིན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྔར་ལམ་གསེར་ཐུམ་དཀྱུགས་འདོན་ཞུ་སྲོལ་ཡང་དེ་སྐབས་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་ཁར་རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་སྐྱ་ན་ཕྲ་བས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་ལ་གནས་ཚུལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་ཆེད་མངགས་ལྷ་སར་མི་སྣ་མངགས་གཏོང་གིས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ཤར་ལ་སྙན་ཞུའི་བཀའ་ལན་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཁྲི་གསོལ་བྱས་འཁྲུངས་ཞེས་སྲིད་ཐམ་འགོ་མཆན་བསྐྱལ་འགྱུར་སྐབས་དགའ་བསུའི་མཛད་སྒོ་བསྟར། ཧྲ་ལའི་བླ་མ་ནས་མཚན་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་དང་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་ནས་གོས་ཆེན་སེར་པོའི་ཐོག་འཕགས་པ་ལྷར་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡུང་རྟགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དཔལ་བཟང་ཞེས་པའི་མཚན་ཡིག་དམ་འབྱར་དང་མཚན་སྲེལ་གྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་བཅས་གནང་། དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་མཐར་ཕྱིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕྱག་བྲིས་ཡིག་ཀློག་དང་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དམ་པ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལ་གསན་བསམ་ཐུགས་གཉེར་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པ་ལྕགས་སྟག(༡༦༥༠)ལོར་ཆབ་མདོ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དུ་རིགས་རྩང་ཚོགས་བཞེངས་གནང་། གོང་ལོའི་ཟླ་༡༠པའི་ཚེས་༡༦ཉིན་ཏེ་ཆབ་མདོར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་འཁྱོར་བའི་ཉིན་གསུམ་པར་འཐབ་ས་མདུན་མའི་བཀོད་འདོམས་དམག་སྤྱི་ཕུང་ཆེ་མེད་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས

ནས་ཕན་ཚུན་འཚམས་འདྲི་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)དགུན་ཟླ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སེ་རར་གདན་བཞུགས་ཀྱིས་རིགས་ལམ་ཆེ་ཆུང་གི་སློབ་གཉེར་དམ་བཞེས་སོགས་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ནས་ལྕགས་བྱི(༡༩༦༠)དགུན་གྲངས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་རམས་མཚན་རྟགས་བཞེས་འཆར་ཡོད་ཀྱང་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོའི་ཟིང་འཁྲུག་དུས་དབང་གི་རྐྱེན་པས་ལྷ་རམས་མཚན་བཞེས་གནང་ཐབས་བྲལ། སྐུ་ཕྲེང་འདིའི་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་གནས་ཐད་ཐོག་མ(༡༩༥༡)ལོའི་ཟླ་དང་པོར་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་མདོ་སྨད་མངའ་ཁུལ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་དང་པོའི་མཚན་གནས་བཞེས་པ་ནས་སྤྱ་རྗེས་སུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན། ཀྲུའུ་རེན་ཨུ་ཡོན་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་སྐབས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ། ལྔ་པ་བཅས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་། ཀྲུའུ་ཞི། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་སྐབས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ་བཅས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས་གནང་ཐོག་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པའི་མཚན་གནས་བཞེས་ཏེ་ད་ལྟ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག(༡༩༩༥)ལོར་དགུན་གྲངས་ང་བདུན་དུ་འཚོ་ཞིང་བཞེས་པ་ལགས་སོ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ཚེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱུ་ཆ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱུ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས》དེབ་དགུ་པ(སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས༡༩)ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ནགས་ཁྲོད་ཅིག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་རང་བྱུང་འཕགས་པ་མཆེད་བཞིའི་ནང་ཚན་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྟན་བཞུགས་སའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དང་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་གཉིས་གནའ་རབས་ཀྱི་བྲུལ་མ་ཉམས་པར་གནས་ཡོད་པ་ཅིག་བྱིན་རླབས་ཅན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བཤིག་མ་ཐུབ་པར་རང་འཇགས་བཞག་ཡོད་པར་བཤད། ལྷ་ཁང་འདིའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཙན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་དང་། དེའི་གཡས་ངོས་སུ་མངའ་རིས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་ཝ་ཏིའི་འདྲ་ཚོག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་སོག་པོའི་ཡུལ་ནས་ཕུལ་བའི་ཙནྡན་དམར་པོ་རྣམས་བོད་དུ་བསྣམས་ནས་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྐུ་བརྟན་ཆེ་ཆུང་ཏ་ཙམ་མང་པོ་བཞུགས་པ་ད་ལྟ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཡོད།

འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གསུམ།

འཕགས་པའི་དགེ་འདུན། འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཟིན་པའི་གྲྭ་པ་དང་། གྲྭ་པ་མིན་པ་སུ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཟེར། འཁོར་བ་ནས་ཐར་མེད་པའི་གྲྭ་པ་ལ་སོ་སྐྱེའི་དགེ་འདུན་དང་། གྲྭ་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་། གྲྭ་པ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་མི་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་སྡེ་ཁག་དང་། མི་སྡེ་ཟེར་བ་དང་། གྲོང་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་གྲོང་སྡེ་ཟེར།

འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། མཉམ་བཞག་སྟོབས

ཀྱིས་བྱུང་ཞིང་མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཞིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལས་རྒྱུད་ཚད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དེའི་ཚེ་སེམས་གཉིས་སྣང་མེད་པས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རང་གི་སྤྲུལ་པའི་ན་ཆུང་མ་སྣང་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་། །དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་གསུངས་སོ། །

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས། བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཚེ་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་དང་བཞིའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་འདི་ནི་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། སྔོན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་ལྡར་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རྐྱེན་དང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རིག་ནས་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྱ་ནོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ། ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་འགག་ཅིང་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བཙལ་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་མོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལས། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །འདི་ལ་བདེན་པ་བཞིའང་ཟེར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་བཞི་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཟེར་རོ། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག

སྡུག་བསྔལ་ལ། ༡. མི་རྟག་པ། ༢. སྡུག་བསྔལ། ༣. སྟོང་པ། ༤ བདག་མེད་པ། ཀུན་འབྱུང་ལ། ༥. རྒྱུ། ༦. ཀུན་འབྱུང་། ༧. རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ། ༨. རྐྱེན། འགོག་པ་ལ། ༩. འགོག་པ། ༡༠. ཞི་བ། ༡༡. གྱ་ནོམ་པ། ༡༢. ངེས་པར་འབྱུང་བ། ལམ་ལ། ༡༣. ལམ། ༡༤ རིགས་པ། ༡༥. སྒྲུབ་པ། ༡༦. ངེས་པར་འབྱིན་པ་བཅས་སོ། །

འཕགས་པའི་ནོར་བདུན། དད་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུའི་ནོར།

ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཏོག་ལྟ་བུའི་ནོར། སྦྱིན་གཏོང་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་ནོར། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ནོར། དམ་ཚིག་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུའི་ནོར། ངོ་ཚ་ཕ་མས་མི་བསླུ་བ་ལྟ་བུའི་ནོར། ཤེས་རབ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ནོར་ཏེ་དེ་ཡང་། ༡. དད་པའི་ནོར་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་དད་པ་སོགས། ༢. ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་ནི། ཉེས་སྤྱོད་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། ༣. ཐོས་པའི་ནོར་ནི། ཡུལ་མང་པོ་ལས་ཐོས་པ། གཞུང་མང་པོ་ཐོས་པ། གྲོགས་མང་པོ་ལས་ཐོས་པ་བཅས་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ལྡན་ཞིག་གོ ། ༤ གཏོང་བའི་ནོར་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་གཞན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཕོད་པའོ། ༥. ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ནོར་ནི། རང་གིས་ཉེས་སྤྱོད་འདི་འདྲ་བྱས་ན་གཞན་ལ་གདོང་སྟོན་མི་ཕོད་པར་ངོ་ཚ་བའི་བསམ་པ། ༦. ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ནོར་ནི། རང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་ཞེ་ཁྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ། ༧. ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་ནི། བླང་དོར་གྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གསལ་པོར་འབྱེད་ནུས་ཤིང་དེ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ཐུབ་པའོ། །

འཕགས་པའི་ཡུལ། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ། ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་སོགས་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཐོག་མར་དར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། བསོད་སྙོམས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བརྒྱད། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ། ཡང་དག་པའི་ངག ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདི་ལྟར་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དམིགས་ཤིང་གཅོད་པས་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་གོ ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ནོར་བར་བརྟགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་འཆད་པས་ན་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ ། ཡང་དག་པའི་ངག་ནི། རྩོལ་བ་དང་ཟེ་ཚོམ་འདྲི་བའི་ལན་མ་ནོར་བར་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སྨྲ་བས་ན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྤངས་པས་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི། ཡོ་བྱད་བསླངས་ནས་ཟང་ཟིང་མང་པོ་ལ་མཐོང་འདོད་མི་བསྐྱེད་མི་གསོག་སྟེ། རང་གི་ལུས་དགེ་བ་སྤྱོད་ནུས་ཙམ་གྱི་ཡོ་བྱད་ཉེ་ཚེ་ཙམ་ཞིག་ཚོལ་བས་ན་འདི་ནི་ཚོད་ཟིན་པར་འཚོ་ཞིང་ཡོ་བྱད་བསླངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་གསུམ་ནི་སྐྱོན་མེད་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞུམ་རྒོད་བྱུང་ན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སློན་ཞིང་གཟེངས་བསྟོད་དེ

སྣང་ལ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་མི་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཟེར། འདི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དུ་འདང་གཏོགས་སོ། །

འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག མ་ག་དྷ། ཡངས་པ་ཅན། མཉན་ཡོད། འཁོར་བ་འདེགས། གནས་བཅས། ཙམ་པ་ཀའོ། །

འཕགས་ལམ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྐབས་ལམ་དེའི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་འཕགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ལ་ལྟོག་ཆས་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས། མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་བ། ལྷག་བསམ་བརྟན་པོ་རང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ། འདོད་པའི་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མཐོང་བ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པ། དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་བྲལ་དུ་མཐོང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པ། ཤེས་བྱ་ལ་བློ་གྲོས་བླ་ན་མེད་པ་རྒྱས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མུན་པའི་བག་ཆགས་སེལ་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། གོང་གི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག

འཕགས་ལམ་གསུམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ།

འཕང་ཐང་དགེ་ར། བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་འཕང་ཐང་གི་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་བདེ་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག

འཕངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ། ༡. རྒྱང་རིང་འཕོག་པ། ༢. མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ། ༣. ཚབས་ཆེ་བ་འཕོག་པ། ༤. གནད་དུ་འཕོག་པ། ༥. སྦྲ་དྲག་པར་འཕོག་པ་ཞེས་འཕངས་རྐྱེན་སྣ་ལྔ་བྱ་བའོ། །

འཕན། ཀ་འཕན། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མགྲོན་ཁང་ལྟ་བུའི་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་འགེལ་བྱེད་དར་གོས་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལས་བཟོས་པའི་འཕན་ལག་ལྡེ་ལྡེ་གསུམ་བསྒྲིགས་ལ་རྩེ་མོར་འཕན་མགོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག

འཕན་ཁར་བཞག་པ། ཕ་ཁར་བཞག་པའམ་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ།

འཕན་པ། ཆག་པའམ་ཉམས་པའི་དོན་ཏེ། 《སྙིང་སྤྲིངས》ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། ཞེས་དང་། 《མཛོད》ལས། འཚལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱུས་འཕན་མ་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འཕན་པོའི་སྐོར་གཞས། འཕན་པོ་ཁུལ་དུ་སྐོར་བཞས་དར་སོ་ཆེ་བར་བརྟེན་ལོ་གསར་དང་། འོང་སྐོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་ཕོ་མོ་རྣམས་སྐོར་གཞས་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་རེ་མཚན་མོ་མེ་སྐོང་བརྒྱབ་ནས་མཚན་གང་སྐོར་གཞས་རྒྱག་གི་ཡོད། ལྷག་པར་དར་ཡུལ་དུ་སྒྲ་གཞས་དར་སོ་ཆེ་སྤབས་སྒྲ་གཞས་དར་བའི་དར་ཡུལ་ཡིན་ཟེར། འཕན་པོའི་སྐོར་གཞས་ལ་གཞས་གདངས་དང་གཞས་ཚིག ཀང་པའི་འདེགས་འཛུག ལག་པའི་སྟངས་སྟབས་སོགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད། གཞས་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་ལུང་དང་། གྲགས་ཅན་སྐྱེ་བོ། ལས་ཀའི་བརྒྱུད་རིམ། ནམ་ཟླ་དུས་བཞི་སོགས་ལ་དཔེ་བླངས་པ་ཡིན་འདུག

འཕན་ཡུལ་སྟོང་སྡེ། འཕན་ཡུལ་སྟོད་སྨད་ལ་གནས་པའི་སྟོང་སྡེ།

འཕན་ཡུལ་དར་རྒྱལ། དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ཐོག་འཕན་པོའི་ལུང་པར་དར་རྒྱལ་ཟེར་བའི་ས་མིང་མ་འཁོད་པས་ས་གནས་དེ་འདྲ་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་དགོས།

འཕན་ཡུལ་ཟལ་མོ་སྒང་། ས་གནས་འདི་འཕན་པོར་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། དེང་སང་འཕན་པོར་ས་མིང་དེ་འདྲ་བྱས་པའི་ས་ཆ་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

འཕར་བསྐྱུལ་དངོས་དོན། ཁྲལ་འཕར་མ་བསྐྱུལ་བའི་དངོས་དོན།

འཕར་འཁྲི་འགེལ་སྐྱབ། རྣམ་ཀུན་སྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་བཙན་དབང་གིས་འཕར་མ་བཙན་འགེལ་བྱས་སྐབས་མི་སེར་རྣམས་གང་ཡང་ཟེར་མ་ནུས་པར་སྐྱབ་དགོས་བྱུང་བ།

འཕྲུལ་རྟེན་གཉིས། ཡི་གེའི་སྔོན་རྗེས་གཉིས།

འཕྲུལ་ཡིག་ལྔ། སྔོན་འཇུག་ཡི་གེ་ག་ད་བ་མ་འ་སྟེ་ལྔ།

འཕེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག འཕེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཡན་ལག འཕངས་པ་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག མངོན་པར་གྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག གང་གིས་འཕེན་པའི་ཡན་ལག ཇི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཡན་ལག གང་ལ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག གང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག གང་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །

འཕེན་བྱེད་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས། འཆི་ཁའི་མཚམས་སྦྱོར་བཟང་ངན་དང་དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག

འཕེན་བྱེད་ལས་གསུམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་བཅས་གསུམ་དང་། ཡང་ན་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ། བསགས་ལ་མ་བྱས་པ། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །

འཕེན་བྱེད་ལས་གསོག་ཏུས་ཀྱི་བསམ་པ་གསུམ། འདུ་ཤེས། ཉོན་མོངས། ཀུན་སློང་བཅས་གསུམ་མོ། །

འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བཞི། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དགེ་བ། གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བའོ། །

འཕེལ་གྲི་མང་ལུགས། མང་དུ་འགྲོ་ལུགས་སམ། མང་དུ་འགྲོ་སྟངས།

འཕེལ་ཟད་འཁྲུགས་གསུམ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་འཕེལ་ཟད་འཁྲུགས་པའི་དོན།

འཕོ་སྐྱུས། ས་གནས་གཅིག་ཏུ་གཏན་འཛུགས་སུ་མ་བསྡད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤོ་བསྒྱོད་བྱས་པ། དཔེར་ན། འབྲོག་པའི་རུ་བ་དབྱར་དགུན་འཕོ་སྐྱུས་བྱེད་པ།(ཙ)

འཕོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་ག་དགུ། ཚངས་བུག སྨིན་མཚམས། མིག རྣ། སྣ། ཁ། ལྟེ་བ། རྒྱུ་ལམ། བཤང་ལམ་བཅས་སོ། །

འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག སྐྱངས་ཏེ་འཕོ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྲོག་དང་རྩོལ་བས་འཕོ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བས་འཕོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་བླ་མར་འཕོ་བ་དང་། བཙན་ཐབས་དག་ཏུ་འཕོ་བ་དང་། སྤྲོས་མེད་ཆོས་སྐུའི་འཕོ་བ་དང་། སྤྲོས་བཅས་གཟུགས་སྐུའི་འཕོ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་འཕོ་བ་དང་། སྤྲུལ་པ་སྐུ་ཡི་འཕོ་བ་དང་། ཡིད་འོང་མཁའ་འགྲོའི་འཕོ་བ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

འཕོང་གི་གནས་ལྔ་བྱང་བ། ༡. རིམ་གྱིས་བསྒྲིམས་ནས་ཐོག་པ་དང་། ༢. བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐོག་པ་འབྱུང་ལ། ད་དུང་སྒྲུངས་པས་རྒྱང་རིང་པོར་ཐོག་པ་དང་། ༣. གང་ལ་འཕངས་ཀྱང་མི་འཆོར་བར་ཐོག་པ། ༤ གང་ལ་གཏད་ས་ལྟར་གནད་དུ་ཐོག་པ། ༥. ཤུགས་སམ་ཚབས་ཆེ་བར་ཐོག་པ་དང་གཟུགས་མ་མཐོང་ཡང་སྒྲ་གྲགས་པ་ལ་གཏད་ནས་འཕངས་པས་ཐོག་པར་བྱང་བའོ། །

འཕོངས་རྒྱན་སྔ་ལྔ། མདའ་རྩལ་གནས་ལྔ་ལ་བྱང་རྒྱབ···

པའི་དོན་ཏེ། ༡. གནད་དུ་ཕོག་པ། ༢. ཚབས་ཆེ་བར་ཕོག་པ། ༣. རྒྱང་རིང་བར་ཕོག་པ། ༤. སྒྲ་གྲགས་པར་ཕོག་པ། ༥. མི་འཚོར་བར་ཕོག་པ་བཅས་ཡིན།

འཕྱང་མོ་ཐུག ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དྲྭ་བའི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་རྣམ་འབྱེད་མི་ཤེས་པ།

འཕྱང་མོ་སེལ་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན། འཕྱང་འཕྱུལ་ནི་མཐའ་གཉིས་གར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་གར་དོགས་པ་ཟ་བ།

འཕྱན་རྒྱ། འཕྱན་ནི་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་གྱུར་བའམ་འཁྱམ་པ་ལ་ཟེར།

འཕྱར་གཡེང་བྱེད། ཕྱིར་བཏང་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་དང་། རྩེད་མོ་རྩོད་བྲོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བག་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག

འཕྱིང་བ་རྩེ་དྲུག སྔར་བོད་རྒྱལ་ལེགས་དྲུག་སྐབས་འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་བརྟབ་པའི་ཕོ་བྲང་དྲུག་སྟེ། སྟག་རྩེ་དང་། ཁོད་རྩེ། ཡང་རྩེ། ཁྲི་རྩེ། རྩེ་མོ་ཁྱུང་རྒྱལ། ཁྲི་བརྩེགས་འབུམ་གདུགས་བཅས་སོ། །

འཕྱུར། ཤོང་ཤོང་གིས་འཐོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་མིང་།

འཕྱོན་པོ། སྐྱེས་པ་འཆལ་པོའི་མིང་སྟེ། 《བོད་ཀྱི་བརྡ་སྐད་མིང་གཞི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས》ལས། འཕྱོན་པོ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་བགྲོད་མཁན་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །(ཙ)

འཕྱོར་འདོད། ཕྱི་ཡོགས་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་འདོད་པ།

འཕྲང་། འོག་ཏུ་ཆུ་དང་བྲག་གཡང་གཟར་པོ་ཡོད་ལ། སྟེང་དུ་ཡང་འགྲོ་སའི་ལམ་ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་པ། གོམ་པ་སྤོས་སྟངས་མ་འགྲིག་ན་ལམ་སེང་ཟགས་འགྲོ་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

འཕྲལ་གྱི་ཐབས་རྟགས། བསམ་བློ་བཏན་བཏན་མ་བཏང་བར་སེམས་ཤར་ཚོད་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་དོན།

འཕྲལ་ཐེས་ཕུགས་ཐེས། དོན་དག་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཚད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། 《བེའུ་བུམ་སྔོན་པོ》ལས། འོ་སྐོལ་དེའི་དུས་སུ་འཕྲལ་ཐེས་ཕུགས་ཐེས་ཐམས་ཅད་གཅོད་དེ་སྐྲོ་མོང་གི་གཏམ་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འཕྲལ་བདེ་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཤམ་འོག་ལས་ཁུངས་ཏེ་རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་གཤམ་དུ་ཙ་སྡེའི་ནང་རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཕྲལ་འཕྲལ་རྩ་འཛིན་བྱེད། དུས་ཐོག་ཏུ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཉེས་ཆད་གཏོང་དགོས་པ་ལ་ཉེས་ཆད་གཏོང་བ།

འཕྲིན་པ་མཁན། ཕྱིར་བཏང་ན་ཕོ་ཉའམ། བང་ཆེན་ལ་གོ་དགོས།

འཕྲིན་ཐུང་། བཀའ་ཡིག་ཐུང་བུ།

འཕྲིན་ལས། ཕྱིར་འཕྲིན་ལས་ནི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲ འདུའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རིགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །ཐབས་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། །དེ་ཡིན་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བ། འདི་ཞེ་ས་བྱས་པ་ཙམ་ལས། དོན་དུ་ལས་དོན་སྒྲུབ་མིའི་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ། སྐུ་འདས་སྐབས་མཇུག སྐྱོང་མ་གྲུབ་པར་ལུས་པའི་མཛད་པའི་ལྷག་མ་སྟེ་མཛད་རྗེས་ཀྱི···

འཁྲོ་ལུས།

འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་བཅོ་ལྔ། མི་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷ་དོར་གཞན་བཟང་ཏོག རང་ལྷའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉིན་མཚན་དུས་ལས་ཡོལ། ཕྱི་རོལ་ལྷར་དགའ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་པོར་ཞེན། རང་གིས་དབང་མ་རྫོགས་པར་གཞན་ལ་བསྒྱུར། ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྟོན། བསླབ་པ་འོག་མར་བརྙས་དང་ཚུལ་འཆོས་བྱེད། ནུས་མེད་ལས་སྦྱོར་དོན་མེད་གཡེང་བས་འདའ། སྐྱབས་ནུས་མི་སྐྱོབ་འོག་མའི་སྤྱོད་ལ་དགའ། ཟང་ཟིང་ལ་ཆགས་དམ་ཉམས་འདུལ་མི་བྱེད། སྤྱོད་པ་དུས་སྐབས་མི་འབྲེལ་སྤྱོད་བཅོ་ལྔའོ། །

འཕྲིན་ལས་བརྒྱད། རོལ་རྩེད་ལྟ་ཚོགས་མཛད། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་མཛད། བམ་རོའི་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཕ་མ་ཨ་བུ་མཛད། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མཛད། བོད་ཡུལ་ཞབས་བཅགས་མཛད། རིན་ཆེན་གཏེར་སྦས་མཛད། སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་མཛད་དོ། །

འཕྲིན་ལས་ལྔ། ཞི་བ། རྒྱས་པ། དབང་། དྲག་པོ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །

འཕྲིན་ལས་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་སོ། །

འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའོ། །

འཕྲུལ་འཁོར་བརྒྱད། ཐང་སྟོང་གཞིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫིའི་འཕྲུལ་འཁོར། ཆུ་སྟོང་འཇིག་པ་གྲུའི་འཕྲུལ་འཁོར། རི་སྟོང་འཇོམས་པ་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར། བརྩིགས་པ་འཇིག་པ་གུར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། རང་ཕྱོགས་སམ་ཕོ་བྲང་སྲུང་བ་རལ་གྲིའི་འཕྲུལ་འཁོར། གཞན་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་རྩེད་མོ་བྱེད་པ་རླུང་གི་འཕྲུལ་འཁོར། མི་ཏོག་དང་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བའི་དོན་དུ་ཆུ་གྱེན་དུ་འདྲེན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར། གོ་ཆ་འཇིག་པ་ལྕགས་མདའི་འཕྲུལ་འཁོར་རོ། ། (འདི་ནི་དུས་འཁོར་ལུགས་སོ)

འཕྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར། གྲུའི་འཕྲུལ་འཁོར། གྲི་གུག་གི་འཕྲུལ་འཁོར། གུར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། ལྕགས་མདའི་འཕྲུལ་འཁོར། རལ་གྲིའི་འཕྲུལ་འཁོར། མེའི་འཕྲུལ་འཁོར། རླུང་གི་འཕྲུལ་འཁོར། ཤིང་རྟའི་ཚད། ཁང་བཟང་། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆུ་གྱེན་དུ་འདྲེན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། ། གྲངས་འདྲེན་མི་ཏོག་ཕྲེང་སྡེབ་ལས། འདི་ལ་ངོ་མཚར་བའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་ཡང་། གཞན་རྣམས་ཁ་མཐུངས་སོ། །

འཕྲུལ་འཁོར་བཞི། སྤྲིན་སྲིག ཡནྟྲ་ཛས། མནྟྲ་སྔགས། ཏནྟྲ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་སྲིད་གསུམ་མཐོང་བ། སྔར་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུང་གཏམ་མང་པོའི་ནང་ཤེལ་རྫའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལོང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བལྟས་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་མཐོང་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་ཤེལ་རྫའི་རིགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ཞིག་རྙེད་པ་དེ་ནད་པའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་པ་དེའི་ལུས་པོའི་ནང་གི་ནད་གཞི་གང་དང་གང་ཡོད་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚུལ《འདུལ་བ་སྨན་གྱི་གཞིའི་གླེང་གཞི》ནང་གསལ།

འཕྲུལ་ཐིག ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་མིའི་གཟུགས་བརྙན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སྒྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པའི་རྩེ་མོ་ནས་འཐེན་པ་ན་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་མི་གསོན་པོ་དང་འདྲ་བར་གཡོ་འགུལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐག་སྒྱུལ་འདྲ་གཟུགས་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཡོད་པའི་ཐག་པ།

འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག འདི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་པའི་མིང་སྟེ། སྔར་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞེངས་སྐབས་མཐིལ་ཞལ་རྣམས་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་ལྟར་དྭངས་ཤིང་དེའི་ངོས་སུ་སྙིང་གི་ཡོགས་བྲིས་དང་འབུར་བཀོད་སོགས་ཀྱི་གཟུགས

བཀྲན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བར་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་འདི་འཕྲུལ་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་སྣང་དུ་གྲགས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དྲི་གཙང་ཁང་ཞེས་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དང་གསུང་རྟེན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཁྱམས་བཅས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་དག་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ལྟ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོས་བགྱིས་པའི་དཀར་ཆག》བཅས་སུ་གཟིགས། དེང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་བཟས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་མངའ་མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །

འཕྲུལ་བློན་བཅུ་དྲུག རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གྲགས་ཅན་བློན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། མེད་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་ཡི་འཕྲུལ་བློན་བཞི། ནང་བློན་བཟང་པོ་དྲུག ཕྱི་བློན་བཙན་པོ་དྲུག་བཅས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ནི《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

འཕྲུལ་བློན་མཛངས་པའི་མི་བདུན། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་སྐབས་བློན་པོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་བློན་པོ་མཁས་མཛངས་ཅན་བདུན་ལ་ཟེར། དེ་ནི། ༡. རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་བློན་པོ་རུ་ལས་སྐྱེས(འདིས་བློན་པོ་ལོ་ངམ་བཏུལ་ཞིང་། ཤིང་མེ་ལ་བསྲེགས་ཏེ་སོལ་བའི་མེའི་ནང་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་བཞུ་བ། ཤིང་ལ་མིག་ཕུག་ནས་གཉའ་ཤིང་བཟོ་བ། རྨོན་ཕྱུགས་གཉིས་བསྒྲིགས་ནས་རྨོན་པ་རྒྱག་པ། ཕུ་ཆུ་ཡུར་བར་དྲངས་ཏེ་ཞིང་ལ་ཆུ་གཏོང་བ། སྤང་ཐང་སློལ་ནས་ཞིང་འདེབས་པ། ཆུ་ལ་ཟམ་པ་འཛུགས་པ་བཅས) ༢. རྒྱལ་པོ་ཨི་ཤོ་ལེགས་སྐབས་ཀྱི་བློན་པོ་ལྷ་བུ་མགོ་དཀར(འདིས་ས་ཞིང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་དོར་ཁ་རྩིས་ནས་ཚད་འཇལ་བ་དང་། འབྲོག་ལས་ལ་ཐུལ་ཀ་བརྩིས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁ་གྲངས་མང་ཉུང་འཇལ་ཐབས་གཏན་ཁེལ་བཟོས)
༣. རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་སྐབས་ཀྱི་ངོར་སྣང་མང་བཙན(འདིས་སྔོང་ཚད་འཇལ་བའི་བྲེ་ཕུལ་གྱི་ཚད་གཞི་དང་། ལྗིད་ཚད་འདེགས་པའི་སྲང་གི་ཚད་གཞི་ཐོག་མར་བཟོས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་ཀྱི་ཚོང་ལས་ལ་སྟབས་བདེ་དང་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང) ༤ རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ(འདིས་བོད་སྐྱིའི་ཕལ་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དེང་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་དང་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་མཛད) ༥. རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བློན་པོ་གཉགས་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན(འདིས་འབངས་ཀྱི་རི་ཁྲིམ་གླུད་ཐང་དུ་སློས་ཏེ་མཁར་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར)
༦. རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་འགོས་ཁྲི་བཟང་ཡབ་ལྷག(འདིས་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་སྐབས་ཕན་ཚུན་ཁ་གཏད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་བ་ལས་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེན་རྫུན་བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཐབས་ཀྱི་བྱང་བུ་རིགས་དགུ་བཟོས་ཏེ་གསོས་ཐང་དང་། དགུང་བློན་ཆེན་པོ་ནས་འབངས་ཀྱི་བར་རིམ་པ་མཐོ་དམན་དང་བསྟུན་ནས་རྨས་པ་དང་བསད་པའི་སྟོང་འཇལ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོང་ཐང་གསར་པ་གཏན་འབེབས་བྱས། ༧. རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་བློན་པོ་སྟག་བཙན་ལྗོང་གཟིགས(འདིས་འབངས་མི་ཁྲིམ་རེས་རྟ་རེ་དང་། མཛོ་རེ། བ་རེ། གླང་རེ་བཅས་གསོ་དགོས་པ་དང་། དབྱར་ཁ་རྩྭ་མང་པོ་བརྔས་ཏེ་དགུན་རྩྭ་གསོག་འཇོག་བྱ་དགོས་པར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ)བཅས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་དེས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། སྐད་ཡིག ཚོང་ལས། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་

སྐྱིད་བཅས་ལ་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་མཐོང་ཐུབ།

འཕྲུལ་ཡིག འཕྲུལ་ཡིག་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ་གཅིག་ནི་བརྡ་ཡིག་དང་གཏེར་ཡིག་ལྟ་བུ་གསང་བར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་བཀའ་བཏགས་འཕྲུལ་ཡིག་ཅེས་པ་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་ཡིག་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆུ་ཡིག་དང་། མེ་ཡིག་རླུང་ཡིག་སོགས་འབྲི་བྱ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེར་ཟེར།

འཕྲུལ་གཉེན་བལ་མཆོག་ཅན། འདི་ནི་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་སྣ་ཤེས་གཏོ་རྒྱུའི་བོན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བལ་ཆོན་སྣ་ལྔའི་སྒྲུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ། ས་གཞི། ཁང་བཟང་སོགས་ལྷས་ཏེ་མདོས་ཁང་བཟོས་པའི་མདུན་དུ་ནད་པའམ་རྐྱེན་སེལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འདྲ་བརྙན་བཞག མཐའ་བསྐོར་དུ་ལྷ་འདྲེ་མཐུ་བའི་མཐུན་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་བཤམས་ཏེ་གནོད་བྱེད་གདོན་འདྲེར་བསྔོས་པས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་། ལྷ་འདྲེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྣ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དང་ཕན་གནོད་ཤེས་པའི་བོན་ཞིག་ལ་ཟེར་སྲོལ་འདུག མདོས་དེ་ཡང་གོང་བཞིན་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་ཡོད།

འཕྲེང་པའི་རྩལ། སྙིང་ཉེ་བའི་དོན།

འཕྲོག་བྱེད། འདི་ལྟ་དབང་ཕྱུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན། གཤིན་རྗེ། སེང་གེ། རི་དྭགས། ནམ་མཁའ། ཉི་མ། ཙནྡན་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར། སོ་མའི་འཕྲི་ཤིང་། ན་ལ་ཤམ་དཀར་པོ། དཔའ་བོ་བཅས་ལ་འཇུག

འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། འདི་ས་པཎ་གྱིས་རྩོད་པས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་ནང་པ་ལ་བཙུད། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོའི་མགོའི་རལ་པ་ས་སྐྱའི་དབུ་རྩེ་རྙིང་མ་ན་ཡོད་ཟེར།

འཕྲོད་པ་ཉེར་བརྒྱད། ཀུན་དགའ་དུས་ཀྱི་དབྱིག་པ་དང་། །དུལ་བ་སྐྱི་དགུ་གཞོན་བུ་རོག །རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བེའུ་རྡོ་རྗེ་བོ། །གདུགས་གྲོགས་ཡིད་འདོད་མགལ་མེ་དང་། །རྩ་བརྟན་འཆི་བདག་མདའ་གྲུབ་པ། །མདུང་དང་བདུད་རྩི་གཏུན་ཤིང་དང་། །གླིང་པོ་སྟག་སྐྱུས་ཟད་གཡོ་བརྟན། །འཕེལ་བ་དང་བཅས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

འཕྲོད་སྦྱོར་བཅུ། ས་ནང་འཕྲོད་པ་དངོས་གྲུབ་སྦྱོར། ཆུ་ནང་འཕྲོད་པ་བདུད་རྩི་སྦྱོར། མེ་ནང་འཕྲོད་པ་འཕེལ་འགྱུར་སྦྱོར། རླུང་ནང་འཕྲོད་པ་ཕུན་ཚོགས་སྦྱོར། ས་ཆུ་འཕྲོད་པ་མི་འཕྲོད་སྦྱོར། ཆུ་རླུང་འཕྲོད་པ་མི་མཐུན་སྦྱོར། ས་མེ་འཕྲོད་པ་བསྲེག་པའི་སྦྱོར། མེ་ཆུ་འཕྲོད་པ་འཆི་བའི་སྦྱོར་དང་བཅུའོ། །

འཕྲོས་ཁྱབ་གང་འདོམས་རེ་སོད་རྒྱུ། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་སྐད་ཆ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེ་སོད་རྒྱུ།

འཕྲོས་བཤད་བྱས་པ། དོགས་པ་སེལ་བའི་གསལ་བཤད་བྱས་པ།

བ

བ་ཀུ་ལ་ཡི་ཤིང་། འདི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་ཁ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་མཛེས་མའི་ཁ་ཡི་འགྲམ་ཆུ་འཐོར་བས་ཁ་འབྱེད་ཅེས《མངོན་བརྗོད》དུ་བཤད།

བ་གྲུམ་མ། བ་རྡུལ་མཐའ་བཞིན་མ་སྟེ། བེའུ་འབྲངས་པའི་བ་མོ།

བ་གླང་རྒྱལ་འཇུག བ་གླང་ཆུའི་ནང་དུ་རྒྱལ་རྒྱུག་ཏུ་བཙུག་པ་ལྟར་མི་གཞན་ལ་རང་སྟང་གང་དྲན་བྱེད་དུ་བཙུག་པ།

བ་དན། མཆོད་རྫས་ཤིག་སྟེ། དར་གོས་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་སྦྱིལ་བའི་རྩེ་མོ་ཟུར་གསུམ་ཅན་གྱི་ལྟེ་ལྟེ་གསུམ་བརྩེགས་དང་བཞི་བརྩེགས་ཀྱི་སྐེ་མོར་གཡེར་ཁ་འཕྲུལ་བ། དེང་སང་འཕན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། པོ་ཏ་ལ། དགོན་པ་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཀ་འཕན་ལ་གཟིགས།

བ་སྤྲིས་ཟན་མ། རྩ་དང་སྨན་སྣ་མང་པོ་སྦྱིས་པའི་རི་ལ་བ་དམར་པོ་གསོ་ཚགས་བྱས་པ་དེ་རིགས་ལ་ཟེར།

བ་བྱུང་ལྔ། བ་ལས་བྱུང་བའི་བའི་ཆུ་དང་། ལྕི་བ། འོ་མ། མར། ཞོ་ཞོ། །

བ་མ་རི། ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་རྒྱབ་རི་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྔར་གཤམ་དུ་བོང་བ་རི་ཞེས་པར་གཟིགས།

བ་ཡ་བེ། ཆར་པ་གཏོར་བའི་ཀླུང་གི་མིང་ལ་དྲང་སྲོང་བ་ཡ་བེ་ཟེར།

བ་རག ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐང་ཆེན་ཞིག

བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། (བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་ཞུ)འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོར་སྐྱོད་མདའ་རིས(ཁམས་སུ་འཁྲུངས་ཞེས་པའང་སྣང)སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཙོ་བོར་དོན་ཞགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཁྲིད་ལས་ཆེ་བ་ལགས། རྒྱ་གར་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མི་བརྒྱ་ཕྲག་གླུད་དུ་གསོད་པ་གསེར་གང་ཡོད་ཀྱིས་བླུས། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་བླ་མ་མཛད། ས་སྐྱ་གོང་མ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་སྐུ་གཤེགས་དུས་སྲས་ས་ཆེན་ནར་མ་སོན་པས་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གདན་ས་ལོ་བཅུའི་བར་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༡༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་བཞུགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། 《འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས》《བྱ་རྒྱུད》《དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ》ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། 《འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ》སོགས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་སྒྲུབ་ཐབས》《རྡོ་རྗེ་གུར་ནས་གསུངས་པའི་ར་སྒྲིག་གི་ཚིག》《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ》སོགས་མང་ངོ་། །

བ་ཀྲ་ཤི་ཡི་དུས་སྟོན། བ་ཤི་ཞེས་པ་རྣམ་གནས་སམ་ངེས་པ་ཅན་ཞེས་ལས་ལ་རག་ལས་པའམ། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཅུང་གོ་བདེ་ཞིང་། ངེས་ན་ལས་འབྲས་རང་སྟེང་དུ་འཁོར་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་སྟོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ།

བ་ཤི། བོད་ཀྱི་གདུང་རུས་ཤིག་གི་མིང་སྟེ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་

པོ》ལས། སངས་རྒྱས་དགེ་སློང་ནི་ཡུལ་ཛོག་ཅན། གདུང་
བ་ཤེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བ་སོ་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ། མདོ་སྨད་……
འབའ་ཡི་ཐང་ཆབ་དཀར་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ཡ་སྐྱེ་
དང་ཡུམ་ཚེ་དབང་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༦༥༣)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་
ལྔ་ལ་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་
ལ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་
ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེས་བསྩལ།
དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་ཆོས་ཞུགས་མཛད།
དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་ས་སྨད་ཁུལ་དུ་འབྱུལ་སྐྱོད་ལ་ཕེབས།
དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སེར་བྱེས་གྲྭ་
ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཕར་
ཕྱིན་ཚོགས་ལངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པར་
སྔགས་ཚང་ར་བ་སྟོད་དུ་ཚད་མའི་ཐུགས་གཉེར་ལ་བཞུགས།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དཀའ་
བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། འདར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ངག་དབང་……
ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྩིས་དང་སྒྲ་རིག་པ་སོགས་གསན་
བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་
དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དེའི་ལོ་སྨད་དུ་ཁམས་……
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ནགས་ཤོད། ཤ་མདོ། རྫི་ཟླ་སོགས་
དགོན་པ་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོར་
ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དཔའ་ཤོད་བརྒྱུད་ཆབ་མདོ་བྱམས་
པ་གླིང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་དབུས་……
སུ་ཕེབས། རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་།
ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དུས་དཀྱིལ་དབང་
བོའི་འཁྲུལ་འཁོར། ཧ་མགྲིན་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་
ཀྱི་དབང་ལུང་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལོ་ལ་རྒྱལ་……
དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་འབྲས་སྤུངས་ཀུན་དགའ་
ར་བའི་བཞུགས་གྲལ་ཆེན་མོའི་སར་སེ་འབྲས་དགེ་བཤེས་
ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བགྲོ་གླེང་ཞུལ་བས་སོ……
སོར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལན་གནང་ནས་ཕ་རོལ་ཕམ་པར……
མཛད། གོང་ས་མཆོག་ནས་བསྔགས་བརྗོད་ཐོབ།
དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་མདོ་སྔགས་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཕྱིར……
ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལོར་མདོ་སྨད་སོག་ཡུལ……
སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་འགྲོ་དོན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ……
གཅིག་ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་སྡེ་སྲིད་སོགས་མཇལ། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་
གཉིས་ལ་བཞུགས་གནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གསར་སྐྲུན་
མཛད། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལེའུ་
གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ངོ་མཚར་སྙན་ཚིག་གཏམ་གྱི……
འདབ་བརྒྱ》 《གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚེམ་བུ་ཞབས་ནས་
བརྒྱུད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས……
རིན་ཆེན་དོ་ཤལ》 《སྐར་གྱི་བཅའ་ཐོ་འདོད་འཇོའི་བུམ་
བཟང》 《པི་ཤྭ་ཀརྨའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ》སོགས་པོད……
གཅིག་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ……
བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕག(༡༧༠༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བ་སོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག རྗེ་འདི་ནི……
དབུས་སྟོད་ཐུབ་བསྟན་དྲུག་རྫོང་དུ་ཡབ་སྡེ་པ་སྐལ་བུ་དང་ཡུམ་
བསོད་ནམས་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་
མེ་རྟ(༡༦༠༦)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་པཎ་ཆེན་
བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། དེ……
ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་……
ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་
ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ……
བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ལྷ་ས་
སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད་པས་མཁས་
པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དེ་ནས་གཞིས་དགོན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་
ནས་བྱ་ཕུག་མདོ་སྔགས་དར་རྒྱས་གླིང་དང་ཧ་ཚག་དགོན་
པ་སོགས་དགོན་ཁག་སུམ་ཅུ་ཙམ་དང་། དགེ་འདུན……
སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ། མི་སེར་དུད་ཁག་སྟོང་ཕྲག་བདུན་
ལ་ཉེ་བའི་བླ་མ་དང་དཔོན་པོ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་མཛད།

དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ལོ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་རང་རྣམ······ ལྟོགས་རྩོམ་ཡོང་བའི་ཞབས་སྐྱེལ་ཞུས། མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ། གཙོད་ཀྱི་གདམས་པའི་སྐོར་གྱི་དབུ་ཕྱོགས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ····· སྦས་པའི་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བྲིས་པ། གསང་བ་འདུས་པའི་ སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ····· གསུམ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་པོད་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༨༥༢) ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་པ··· ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྐུའི་གཅུང་པོ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་སྐོར་གོང་དུ་ཁ··· སྟེའི་ནང་ཁྲི་ཆེན་རིམ་བྱོན་སྐབས་སུ་གཟིགས།

བ་སོ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། མདོ་སྨད་ཁྲུལ་དུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱ(༡༥༢༧)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་མཚན་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་དང་དཔལ་བོ་རྡོ་རྗེ··· ཡང་ཞུ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡབ་ཡུམ་ལ··· རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་གསོལ། བླ་མ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་འཛིན་སྐྱོར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་རྒྱལ་བ་དམ་པ··· འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ····· བཞེས། མཚན་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ··· ནས་སྐར་ཐོག་དགོན་གྱི་ཆོས་གྲྭར་བཞུགས། སྤྱོད་འཇུག་དང་། བློ་སྦྱོང་སོགས་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ཐོག་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གསང་ཕུ་སོགས་ལ་ལོ་བཅུ་གཅིག་རིང་བཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་ ཐུགས་གཉེར་མཛད། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ····· མཇལ་བར་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི··· བདུད་རྩི་ཐོབ། དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་ཐོག་རང་ཡུལ་དུ····· ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། ཕྱོགས་དེའི······ འདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་དུ་བཀོད། གསུང་རྩོམ་ཏ་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་ཚིག་དོན་ཅུང··· ཟད་མཆན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ། རང་གཞན··· དོན་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་སོགས་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང····· སྦྲུལ(༡༨༠༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བག་ཀྲོང་། སྐྲོངས་མེད་དམ་འཚེར་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ《ཀཱ་ནི་ཀའི་སྦྲིངས་ཡིག》ལས། གསོད་པ་མངོན་དུ་འོང་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་ཀྲོང་སྤྱོད། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བག་ཆགས། ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བའི་གསུང་ཚུལ····· ལྟར་ན། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བུམ་པ་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་འགག་ཀྱང་སེམས་སྟེང་དུ···· བུམ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ ལ་བག་ཆགས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་པོ་གང་རུང··· གིས་བསྒོ་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཕྱིས་བསྒོ··· བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་འགག་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲའམ་འབྲས་བུ··· སྐྱེད་ནུས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས······ བརྗོད་པ་ཡིན།

བག་ཆགས་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས།

བག་ཚོས། ཁུར་བའི་ཟས་ཀྱི་མིང་།

བག་ཕེབ། འདི་བག་ཡངས་པོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྐུལ་ཚིག

བག་མེད། ལེགས་པའི་བྱ་བར་འཇུག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས··· ལས་སེམས་མི་བསྲུང་ཞིང་། གང་འདོད་དུ་འཇོག་པའི···

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

བག་མེད་ཀྱིས་སྨྲར་འདུག ཀུན་སྤྱོད་བག་མེད་པ།

བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། དཀའ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། དཀའ་བ་ཅན་འབྲུའི་ཆང་དང་བཙོས་པའི་ཆང་བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ནི། འདི་དག་ཡིན་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ༡. ཚེ་འདི་ལ་ནོར་ཟད་པ་དང་། ༢. ནད་རྣམས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ༣. འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ༤ ངོ་མེད་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། ༥. གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ༦. ཤེས་རབ་ཉམ་ཆུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ༧. ལོངས་སྤྱོད་འཐོབ་པ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༨. ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཏུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༩. གསང་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༠. དེའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་འཁྲིབ་པ་དང་། ༡༡. མཐུ་སྟོབས་ཆུང་དུར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༢. མར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༣. ཕར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༤ དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༥. བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༦. རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༧. སངས་རྒྱས་ལ་མི་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༨. ཆོས་ལ་མི་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༡༩. དགེ་འདུན་ལ་མི་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༠. བསླབ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༡. ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༢. དབང་པོའི་སྒོ་མ་བསྡམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༣. བག་མེད་པ་ལ་བུད་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༤ ཤེ་དུ་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་མཛའ་བཤེས་དང་སློབ་དཔོན་དག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༥. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༦. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༧. ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༨. ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ༢༩. དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༣༠. ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༣༡. དེ་མི་མཛའ་བ་དག་དང་གནས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་མི་སེམས་པ་དང་། ༣༢. བག་མེད་ཉམས་བག་ཏུ་སྤྱོད་པ་འགྱུར་བ་དང་། ༣༣. དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཀུན་ནས་མི་གནས་པ་དང་། ༣༤ མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐག་རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ༣༥. སྨོན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བག་ཆགས་པས་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དེ་དག་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་སྨོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲན་པ་མི་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། དཀའ་བ་འབྲུའི་ཆང་དང་བཙོས་པའི་ཆང་བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཆང་གིས་གཡེང་བའི་མི་དག་ནི། །གསོན་ཡང་ཤི་བ་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དགེ་སྡིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཚེ་འདི་ལ་ཆང་འཐུང་ཞིང་སྨྱོས་པ་ནི། ཟངས་ཞུ་འཐུང་བའི་དམྱལ་བར་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

བག་ཡངས་ཀྱི་ལེ་འཁོན། རང་སྟང་གང་དྲན་བྱས་ཏེ་ལེ་ལན་ཐོགས་པ། ལེ་ལན་ནི་སྐྱོན་དང་ཉེས་པ།

བག་ཡངས་པར་གྱུར། སེམས་ཁྲལ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ་སེམས་སྐྱིད་པོར་འགྱུར་བ།

བག་ཡངས་རང་ཉམས། རང་སྟང་གང་དྲན་གྱིས་ཁྲིག་ཁྲིམས་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་པ།

བག

བག་ཡོད། རང་སེམས་བྱ་བ་ངན་པ་ལས་སེམས་སྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

བག་ཡོད་རྩལ་མཐུན། ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་རང་འདོད་ལྟར་གང་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲིག་ཁྲིམས་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ།

བག་ལ་ཉལ་བ་བདུན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་བ། ཁོང་ཁྲོའི་བག་ལ་ཉལ་བ། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་བ། ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བ། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ། ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་བ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་བཅས་སོ། །

བང་ན་ཉལ། ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་པའི་མ་མལ་ས་ནས་མ་ལངས་པར་ཉལ་བའི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས། བུ་བྱུང་སྟེ། མ་བང་ན་ཉལ་ནང་། ཤ་ཚོས་ལེགས་སུ་བགྱིས་ཏེ་སྤོད་དང་སྦྱར་ཏེ། སྨུལ་ནང་མ་ལ་ཡང་ནད་ཆུང་། བུ་ལ་ཡང་བཟང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བང་ཕྱིན། ཕོ་ཉའམ་གཏམ་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་དོན།

བང་ཟླ། བང་མཛོད་ཀྱི་དོན།

བང་སོ། གནའ་རབས་བོད་དུ་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རོ་སྦ་སའི་དུར་ཁང་བརྩིགས་པའམ། དུར་ཁུང་བྲུས་ནས་དེའི་ནང་རོ་སྦས་ནས་འཛོམ་པ་ལ་ཟེར། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་སྔོན་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་བཀྲོངས་རྗེས་སྤུར་བྱུང་བ་ནས་བང་སོ་རྩིག་སྲོལ་བྱུང་བ་ལས། དེ་ཡན་ཆད་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ལ་བང་སོ་རྫ་མ་མེད་པར་བཤད་པ་བོན་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ལས། དོན་དངོས་སུ་བང་སོ་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མི་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་སྔོན་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་བཀྲོངས་རྗེས་སྤུར་སྦུང་ཆུའི་ནང་དུ་དོར་བ་ཀོང་ཆུ་བརླག་པར་ཁྱེར་ཏེ་དེར་མི་ཚང་ཞིག་གི་བང་མཛོད་དུ་ཤར་བ་དང་། སྲས་འབྲིང་བ་བྱ་ཁྲིས་བླུས་ཏེ་ཀོང་པོ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་གདན་དྲངས། འཕྱིང་ཡུལ་ངར་ཐང(དར་ཐང)ཞེས་དེང་སང་འཕྱོང་རྒྱས་འཕྱིང་བར་སྟག་རྩེ་ཡོད་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐང་ཞིག་ཏུ་བང་སོ་བརྩིགས་པར་བཤད། 《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལས་ཀོང་ཡུལ་གསེ་མོ་ཐོག་ཏུ་བང་སོ་བརྩིགས་པར་བཤད། ད་དུང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆེང་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་ཀོང་ཡུལ་ཆ་དཀར་གསེ་མོ་ཞུག་ཏུ་བང་སོ་བརྩིགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་བསྡུར་ན་ཐོག་མར་བང་སོ་ཀོང་པོར་བརྩིགས། རྗེས་སུ་འཕྱོང་རྒྱས་འཕྱིང་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་ཀྱི་བང་སོ་ཐུ་དང་གཡའ་ལ་བཏབ་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་། བཟོ་དབྱིབས་ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་མིན་བཅས་གསལ་པོ་བཤད་པ་ཞིག་མི་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་སའི་ལེགས་དྲུག་གི་བང་སོ་གཡའ་སྤང་འདྲེས་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བར་གྱི་ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་བང་སོ་ཆུ་བོའི་གཞུང་ལ་བཏབ་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ། བཙན་ལྔའི་བང་སོ་ནི་འཕྱིང་ཡུལ་ཏེ་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ས་ཕུང་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་གང་ཡང་མེད་པར་བཤད། དེ་ནས་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་གྱི་བང་སོ་ནི་འཕྱོང་རྒྱས་དོན་མཁར་མདར་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་དབྱིབས་མེད་པའི་ས་ཕུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། འབྲོ་གཉན་ལྡེའུ་ལ་མཛེ་ནད་བྱུང་ནས་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཞུགས་པའི་བང་སོ་ནི་གསོན་པོའི་བང་སོ་ཡིན་སྐབས་ས་ཚྭ་དང་ཀུར་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་འདྲ་བར་ཟླུམ་པོ་ཞིག་ཞང་མདའ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་བང་སོ་ནི་དོན་མཁར་མདའི་མེས་པོ་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་གྱི་བང་སོའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བཟོ་དབྱིབས་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ས་ཁྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བང་སོ་དེའི་འོག་ན་བཙུན་མོ་འབྲོ་བཟའ་སྨན་བཙུན་དང་། སྣོན་པོ་མོན་བུ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་བང་སོ་ས་ཁྱུང་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་བང་སོ་ནི་དོན་མཁར་མདར་བརྩིགས་པའི་མེས་པོ་ཁྲི་གཉན་གཟུངས་བཙན་གྱི་བང་སོའི་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་སོག···

ཀའི་དབྱིབས་ཏེ་ལུག་གི་སོག་པའི་རུས་ལེབ་དང་འདྲ་བར་སྐབ་ཆེ་མགོ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བང་སོ་ཨུ་བཞིར་བརྩིགས་པའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་རལ་པ་ཅན་བར་གྱི་བང་སོ་ནི་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཚད་མའི་བཟོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཐོག སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོ་ནི་ཕྱི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི། ནང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ། དབུས་སུ་རིང་ཚད་ཁྲི་ཅེ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པའི་བྱུ་རུའི་སྡོང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ་བཅས་གསུམ་གྱི་འཇིམ་སྐུ་བཞུགས་ཤིང་། ཟུར་བཞིའི་མཆོད་ཁང་ནང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་བང་མཛོད་དང་། ནང་གི་འོག་གཞིར་རྫ་གཅལ་བཏིང་བ། ཕྱི་སྐྱ་གྲུང་ས་མཐུག་པོ་བརླངས་ཤིང་། ནང་སྐྱ་རྗེ་རྩིག་ཅན། བང་སོའི་སྒོ་མོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། བང་སོའི་ཕྱིར་ས་སྨུག་པོ་དང་རྡོ་རྡུག་གིས་བཀབ་ནས་རི་ཆུང་དེའུ་འབུར་ཞིག་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཞེང་ཚད་གོམ་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། མཐོ་ཚད་གཞུ་འདོམ་བཅུ་གཉིས། བང་སོའི་རྩེ་མོར་ལྷ་ཁང་ཆུང་དུ་ཞིག་བཅས་ཡོད་པར་བཤད། འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་བང་སོའི་ཕྱིར་ལྷུགས་རི་ཡོད་པ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བང་སོའི་རྩ་བར་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད། བང་སོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྲོང་བཙན་གྱི་བང་སོ་དང་། མང་སྲོང་གི་བང་སོ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་འབངས་ཕྱིན་ལོག་གི་སྐབས་བྲུས་ནས་ཤུལ་མ་གཏོགས་མ་ལུས་པར་བཤད། ཞིབ་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་གིས་བརྩམས་པའི《སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་འབེལ་གཏམ་ལུང་གི་སྙིང་པོ》དང་། དེ་བཞིན་བང་སོའི་སྐོར་གྱི་ཆེད་རྩོམ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གཟིགས།

བང་སོ་ལྷ་མའི་གཡོན་དུ་བརྩིགས། མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་བང་སོ་ནི་ཡབ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོ་ཁ་ནུབ་ཏུ་བལྟས་ཡོད་པའི་གཡོན་ངོས་སུ་རིའི་གཤམ་གྱི་ཐང་དེར་ཡོད།

བང་སོ་ནང་རྒྱན་ཅན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོའི་མཚན་ཡིན། བང་སོ་འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་གསུང་འབུམ[ང]པའི་ནང་གི《གཏམ་ཚོགས་ཐེག་པའི་རྒྱ་མཚོ》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

བང་སོ་མི་འདྲ་བ། གནའ་རབས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བཙན་པོ་དང་། བཙུན་མོ། བློན་པོ། འབངས་བཅས་འདས་རྗེས་བང་སོ་བརྩིགས་ནས་བང་སོའི་ནང་རང་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཤུགས་ལ་གཞིགས་པའི་རྒྱུ་དངོས་རྩ་ཆེན་རྣམས་འདས་པོའི་རོ་དང་མཉམ་དུ་སྦས་ནས་འཇོག་སྲོལ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་རྗོག་འབྲུ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བཟློས་པ་ཡིན།

བད། ར་བཟི་བ་ལ་སྐུར་བད་ལྟ་བུ་ཞེ་ས་བྱས་པ།

བད་ཀན་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། དྭངས་མ་ཤ་ཚིལ་རྐང་ཁུ་བ། བཤང་གཅི། སྣ་སྐྱེ། གློ་མཆེར་མཁལ་མ། ཕོ་བ་ལྐང་བུའོ། །

བད་ཀན་གྱི་ནད་གཞན་རྒྱུད་ཅན་དྲུག སྨུག་པོ་བྱེར་བ། སྨུག་པོ་རྒྱས་པ། སྨུག་པོ་འབྱིངས་པ། སྨུག་པོ་འཁྲིལ་བ། སྨུག་པོ་རྫོལ་བ། སྨུག་པོ་གབ་པའོ། །

བད་ཀན་གྱི་ནད་རང་རྒྱུད་ཅན་དྲུག ཉིན། ཞུགས་དྲེག མི་ཉམས། མགུལ་འགགས། བད་ཀན་སྨུམ་བུ། འཇུ་སྙེམ་མོ། །

བད་ཀན་གྱི་སྤྱི་རྟགས་བཅུ། ལྟེ་ལ་སྣུམ་པའི་ཟས་སྐྱོད། དང་ག་མི་བདེ་བ། ཁ་ཟས་འཇུ་དཀའ་བ། སྐྱུག་པ། ཁ་མངར་བྲོ་བ། ཕོ་བ་སྦོས་པ། ལུས་སེམས་ལྕི་བ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྲང་བ། ཟོས་རྗེས་མི་བདེ་བ། ཟས་སྐྱོད་དྲོད་ན་འཕྲིང་བའོ། །(སྤྱིར་དྲི་བའི་བརྟག་ཚུལ་ཟེར)

བད་ཀན་གྱི་ཟས་རིགས་དགུ། ལུག་ཤ། གཡག་རྒོད་ཀྱི་ཤ། གཅན་གཟན་གྱི་ཤ། ཉ་ཤ། སྦྲང་རྩི། སྐམ་སར་སྨིན་པའི་འབྲུ་སྙིང་གི་ཟན་དྲོན། འབྲིའི་ཞོ་དར། གར་ཆང་། ཆུ་བསྐོལ་ལོ། །

བད་ཀན་ལྔ། སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་བད་ཀན་ལྔ་སྟེ། རྟེན་བྱེད་དང་། མྱག་བྱེད། མྱོང་བྱེད། ཚིམ་བྱེད། འབྱོར་བྱེད་དེ་ལྔའོ། །

བད་ཀན་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས། དྲག་སྐྱུག འཇམ་སྐྱུག་གོ །

བད་ཀན་ཞི་བྱེད་གཉིས། རིལ་བུ་དང་། ཐྲིས་སམ་སྒོ། །

བད་ཀན་རིམ་གཉིས། སྔོངས་བུ། སྐྱུགས་པའོ། །

བད་ཀན་སེལ་བའི་སྦྱོད་ལམ་གཉིས། རྩོལ་བས་བཙག་པ། ཉྫ་སར་འདུག་པའོ། །

བད་ཀན་སེལ་བའི་ རོ་གསུམ། ཚ་བ། སྐྱུར་བ། བསྐ་བ་གསུམ་སྟེ། རྣོ་བ། རྩུབ་པ། ཡང་བ་གསུམ་གྱི་ནུས་པ་ལྡན་པའོ། །

བད་མཁྲིས་རླུང་གསུམ་གྱི་གནས་བཞི། སྙིང་པ། མཆིན་པ། མཁྲིས་པ། དཔྱི་སྐེད་དོ། །

བད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་པད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་གི་གླེང་གཞི་མང་པོར་གསལ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་དང་འཆར་བྱེད་གཉིས་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་མི་གཅིག་རང་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

བན་ཁོས་གུང་བུ་རིས། རྒྱ་བཟའ་ཨུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་ལྷ་སའི་ས་དཔྱད་བརྟག་སའི་ནང་བཤད་པའི་རི་ཞིག་སྟེ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོར་རྩིས་ཞུ་བར་བཏང་བས་རྒྱ་བཟའ་ཨུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་སྤྱོར་ཐང་བཀྲམ་སྟེ་རྩིས་པར་ལྷ་སའི་ས་བཀྲ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ནང་ཁྲོད་དུ་འཕགས་པའི་རི་བཞི་ཞེས་པའི་ཡ་གྱལ་ཤར་དུ་བན་ཁོས་གུང་བུ་རི་མཆོད་རྟེན་ལྔ་བུ(མཁས་པའི་དགའ་སྟོན)ཞེས་གསལ་བ་དེ་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་བདེ་ཆེན་གྲོང་ཚོའི་ཤུབ་ངོས་ཀྱི་རི་བྲུར་དེ་ནས་སྐྱེ་ཟིན་ཏེ་ཤིང་ཚང་ཕུའི་ཟྭ་རི་ནས་བྱུང་ས་ཞེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

བན་ཆེན་པོས་མནའ་ཚིགས་བརྟན། ཚལ་པའི་དེབ་དམར་ལས་ལྷ་སའི་ཐང་དུ་བོད་ཀྱི་བློན་པོ་ཚོགས། བན་ཆེན་པོས་མནའ་ཚིགས་བརྟན་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བན་དེ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། རྡོ་རིང་དེ་ལ་ཁྲང་ཆིང་མཐུན་འབྲེལ་རྡོ་རིང་ཟེར། རྡོ་རིང་འདི་ནི། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐང་མུའུ་ཙུང་ལི་ཧྲིན་གྱི་ཁྲང་ཆིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ལྕགས་གླང(༨༢༡)ལོའི་དགུན་ཟླ་ར་བའི(བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ)ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱ་བོད་གཉིས་བར་དམག་མཚམས་བཞག་སྟེ་ཁྲང་ཨན་རྒྱལ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མཇལ་དུམ་གྲོས་མོལ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱིད་ལོ་སྐྱིད་རྟགས་ལོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྟག(༨༢༢)ལོར་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི(བོད་ཟླ་དྲུག་པ)ཚེས་དྲུག་གི་ཉིན་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སྦྲ་སྟོད་ཚལ་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཞི་དྲག་བློན་ཆེན་རྣམས་འཚོགས་ནས་མཇལ་དུམ་གྲོས་མོལ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱིད་ལོ་སྐྱིད་རྟགས་ལོ་དགུ་པ། གོང་མ་ཐང་མུའུ་ཙུང་གི་ཁྲང་ཆིང་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ཆུ་ཡོས་སྤྱི་ལོ(༨༢༣)ལོའི་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི(བོད་ཟླ་གསུམ་པ)ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་རྡོ་རིང་འདི་བཙུགས་ཏེ། དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར《ཐང་དེབ་གསར་མ》ནང་དུ་གསལ། རྡོ་རིང་འདིའི་མཐོ་ཚད་སྨི་ཁྲི༤ ༧༨དང་། ཞེང་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི༠.༩༥ མཐུག་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི༠.༥༠ཡོད། རྡོ་རིང་འདིའི་རྩེ་མོར་ཆར་ཁེབས་དང་ཏོག་ཡོད། ཕྱོགས་བཞིར་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡོན་ངོས་སུ་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་ཡིག་ཕྲེང༧༧དང་། གཡས་ངོས་སུ་རྒྱ་ཡིག་འཕྲེད་བྲིས་ཡིག་ཕྲེང

༤ཡོད། ནང་དོན་ནི་བཀའ་གཙིགས་འདིའི་མགོ་བརྗོད་སྙིང་གཞི་ཡིན། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྡེབས་སུ། མནའ་གཙིགས་སུ་ཞུགས་པའི་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་མིང་ཐོ་བོད་རྒྱ་ཤན་སྦྱར་གྱིས་བཀོད་ཡོད། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། མནའ་གཙིགས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ཐོ་རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་གྱིས་བཀོད་ཡོད། ཤར་ཕྱོགས་སུ། སྐབས་དེའི་རྒྱ་བོད་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུག་ཟིངས་མང་བྱུང་ཡང་ཕན་ཚུན་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་བྱུང་མེད་པ་སོགས་མནའ་གཙིགས་འདིའི་ནང་དོན་དངོས་གཞི་རྣམས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཐང་བོད་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས། བདེན་དོན་ར་སྤྲོད་བྱེད་པའི་དཔང་ཡིག་ལྕགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་སུ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཡོད། རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ"同一盟文之碑亦树于唐之京师"ཞེས་རྡོ་རིང་འདི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་གེང་ཤིར་ཡང་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིག་གི་ཟིན་བྲིས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཚང་ནང་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད་ཚུལ་གསལ།

བན་དེ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན། (བན་དེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན)ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་བློན་ཆེན། བློན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྲིད་སྐྱོང་རོགས་ཞུས། ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཙན་པོས་བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་དང་མཇལ་དུམ་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཆེན་བཀའ་བསྐུལ་ལུགས་ཆབ་མདོའི་ལྡན་མ་བྲག་བརྐོས་ཀྱི་ཡི་གེར་གསལ་ཡོད་ལ། སྲས་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་དམག་མི་དྲང་རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་འཇོག་སྐབས་འདི་ཉིད་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བློན་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་གི་བྱང་ངོས་སུ་སྐབས་དེར་མཇལ་དུམ་ལ་ཞུགས་མཁན་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བློན་པོའི་ཁོངས་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཡང་དང་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་ནས་མཁྱེན་ཐུབ། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་གནག་པའི་བློན་པོ་དབས་ཏ་རེས་ཕྲ་མ་བཙུག་སྟེ། བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་དང་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དཔལ་གྱི་ངང་ཚུལ་མ་སྐྱིག་ཏུ་ཉལ་བཤམས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྙན་དུ་གསོལ་བས་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན་བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་མ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་རང་སྲོག་ལྷེབས་པ་དང་བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཁོ་རང་བསད་ན་རྒྱལ་པོ་བསྒྲོངས་ཀྱི་དོགས་ནས་བྱང་དུ་བྲོས། མཐར་བྱང་ཐང་དུ་བཀུམས་ནས་དམར་གདུང་སྐྱེ་ཐང་རྒྱ་གྲོང་ན་ཡོད་ཅེས་གྲགས། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་ཉེས་མེད་དུ་བསད་རྐྱེན་མཐར་གནོད་སྦྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ཁེང་ལོག་གི་དན་སྐྱུལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

བན་དེ་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐུ་ཟླ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་བདུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག མངོན་ཤེས་མངའ་བས་མྱང་བན་ཤའི་སྤྱན་ཅན་ཞེས་གྲགས། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་སྙིང་ཐིག་གི་མན་ངག་རྫོགས་པར་གནང་། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་དང་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བློན་མཛད། དབུ་རུ་ཞྭ་ལྷ་ཁང་བཞེངས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་ཕྱྭ་སྲུང་སྐྱོང་དང་། སྲིད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སྟབས་བཙན་པོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ལ་བསྟགས་བརྗོད་གནང་ཕྱིར་དབུར་སྟོད་ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་དེ་ཆེད་དུ་བཙུགས་ཤིང་། རྡོ་རིང་དེའི་སྟེང་བན་དེ་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཛད་རྗེས་བཀོད་པ་མ་ཟད། སླད་ཕྱིན་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེས་པོ་བློན་སྣང་བཟང་འདུས་ཀོང་གི་བུ་ཚའི་ནང་ནས

འཛོན་ཐང་ཆེ་བ་ཞིག་བདམས་ནས་འཁོར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་། རང་ནུས་ལ་དཔག་པའི་གོ་གནས་སྲིད་དེ་ཡོང་རྩིའི་ཐན་ཁྲིམ་དང་། ས་ཞིང་། ཕྱུགས་ཟོག ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཡང་བཙན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་མི་བཞེས་ལ་གཞན་ལ་ཡང་མི་སྟེར་བའི་གཙོགས་ཀྱི་དབུ་སྐུང་གནང་བ་འདི་ཕྱིན་ཆད་བུ་སྲས་ཕྱི་རབས་པས་ཆབ་སྲིད་མངའ་མཛད་སྐབས་དང་། ཆབ་སྲིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲི། མི་བཅོས། མི་བསྒྱུར་བ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་བྲིས་ཡོད།

བན་ཧྲུ་ཛི་བ་ཀ རྩ་ལག་འཚོ་ཞེས་པ་སྟེ། མེ་ཏོག་དམར་པོ་ནྡྲ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ནྡྲ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཡིན་ཡང་ཟེར།

བན་དྷེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་པའི་རིགས་ལ་བནྡེ་ཟེར་པ་ཡིན།

བན་དྷེ་ནན་པ། གྲྭ་པ་ཚོའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་རིགས།

བནྡེ་རྫོར་ཁེ་ཨམ་པ། (བན་ཨམ་པ)འདི་སྐར་འགྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་བསད་ནས་འཁྲུག་ཟིང་བྱུང་བ་ཉིང་འཛུགས་བཏང་སྐབས་གོང་མས་བོད་དུ་བཏང་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་རྩ་ཚིག་བཟོ་མཁན་དེ་ཡིན།

བན་པ་ཛེ། འདི་ལ་དེང་སྐབས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མདོ་ཁམས་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྲུས་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གསུང་མི་འདུག་པས་བརྟག་དགོས།

བབ་ཆོལ་དུ་འཛོག་པ། མ་བརྟགས་པར་འཛོག་པ།

བབས་བཀོད། གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་ཆུང་གི་བབས་དང་བསྟུན་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་དང་ཉེས་ཆད་བཀལ་བ།

བབས་བཀོད་འབྲེལ་བ། རྒྱུ་མཚན་དྲི་བ་དང་སྒྲོན་བརྗོད་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་པ།

བབས་སྟག་བཞི་ཟུར། སོ་སོའི་ནག་ཉེས་ཀྱི་བྱེད་བབས་ལ་བསྟུན་པས་དཔྱད་མཚམས་ བྲི་བྱེད་སྟག་གུ་དང་སྟག་ཚའི་རིན་བབས་ནས་བཞི་ཟུར་གཅིག་ཁྲིམས་འདེགས་སམ་ཆད་པར་སྲིད་པའི་དཔྱལ།

བབས་འབྲེལ་མ་ཆགས། གནས་བབས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། འོས་བབས་མེད་པ།

བམ་པོ། དེ་སྔོན་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་ཡིག་གི་གསུང་རབ་རྣམས་ཤོག་དྲིལ་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པ་དང་གླེགས་བམ་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། བམ་པོ་ནི་བོད་ཡིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་ཚིག་རྐང་བཞི་དང་། ཚིག་ལྷུག་མར་ཚིག་བར་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རེ་ལ་ཤྭ་སོ་ཀ་རེ་དང་ཤྭ་སོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་ཚིག་བར་སུམ་སྟོང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ལ་བམ་པོ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་ཤྭ་སོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ལ་བམ་པོ་རེར་རྩིས་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

བམ་པོར་སྒྲིལ་བ། མཉམ་པོར་བསྡམས་པ།

བཛྲ་གུ་རུ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཚན་སྔགས་འབྲུ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང་སྦྲེལ་བ་ཞིག་སྟེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་བཛྲ་གུ་རུ་པདྨ་སིདྡྷི་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

བཛྲ་རྡ་ར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ། བཛྲ་རྡ་ར་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་སྐད་བོད་སྐད་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཟེར། ཏཱ་ལའི་ཞེས་པ་སོག་སྐད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྟག་མེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྲིན་ཚུང་དབན་གླིས་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ(༡༨༧༨)ལོར་ཟླ་མེད་ཚོ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་ཧན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཞུས་རྗེས་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལས་བཟོས་པའི་ཐམ་ཀ་ཆེ་བ་ཞིག་ཕུལ་བ་དེའི་ཁ་རིས་སུ། ཧོར་ཡིག་གསར་པས"རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐམ་ཀ་རྒྱལ"ཞེས་འཁོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་ཆུང་བའི་ཐམ་ཀ་ཞིག་གི་ཁ་རིས་ལ"ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་རྡ་ར"ཞེས་འཁོད་པ་ཞིག་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་མང་པོ་ཕུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་……

ཆགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་མཁན་ཆོས་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་མཚན་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བའོ། །

བཛྲ་ས་ན། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་ཟེར། དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་ཆོས་མ་ཧཱ་བོ་དྷི་འམ་བོ་དྷི་ག་ཡ་ཞེས་འབོད་པ་མཆོད་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་སར་ཡོད།

བཛྲ་ཏེ་རུ་ཀ་ཀེ་ཤིང་། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་གང་ནས་བཤད་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་དཔྱད་གཞི་ད་ཕན་མ་རྙེད་ལགས།

བར་བསྐལ་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའ་སྐེ་ཁྲུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག

བར་བསྐལ་བཞི། ཆགས་པའི་བསྐལ་པ། གནས་པའི་བསྐལ་པ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ། སྟོང་པའི་བསྐལ་པ།

བར་ཁ། སྤྲོ་སྐྱིད་ཀྱི་སྐབས་བདེ་འཛམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བར་ཐག་ཐུང་བའི་སར་འབེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ཞིག་སྟེ། མདའ་སྟེར་ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་བེ་ཤུ་ཟེར་བ་ཏིལ་མོ་ཁྲུང་བུ་ཅན་ཞིག་བསྐར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་དང་པོའི་རྫོང་རྒྱབ་གནམ་མདའི་དགོང་རྡོ་ཐང་འཁོར་ཆོས་རྩལ་འགྲན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

བར་ཁང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་སོ་གཉིས་པ།

བར་ཁམས། འབྲི་ཆུ་དང་། རྫ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་སྟེ། སྡེ་དགེ མི་ཉག འབའ་ལི་རྒྱལ་གསུམ། སྤོ་སྤར་སྦོ་གསུམ། སྨར་བྲག་ཆབ་གསུམ། དཀར་བྲག་དར་གསུམ་སོགས།

བར་ཁྲུག་བཅོ་བརྒྱད། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བར་ཡར་འཕེལ་མར་བཅུ་བར་འགྲིབ་པའི་ཡར་མར་བར་ཁྲུག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བར་བསྐལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར།

བར་གྱི་སྟེང་གཉིས། སྔར་བོད་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་པ་འབྲོང་གཉན་ལྡེ་རུ་དང་། སོ་གཅིག་པ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་གཉིས།

བར་གྱི་དཔའ་བོ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་སྨད་ཀྱི་རྒྱ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་བཏུལ་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས།

བར་གྱི་ལེགས་དྲུག བོད་རྒྱལ་བཅུ་པ་ཨི་ཤོ་ལེགས་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་ཤོ་ལེགས། བཅུ་གཉིས་པ་ཐི་ཤོ་ལེགས། བཅུ་གསུམ་པ་གུ་རུ་ལེགས། བཅུ་བཞི་པ་འབྲོམ་ཞེར་ལེགས། བཅོ་ལྔ་པ་ཐི་ཤོ་ལེགས་བཅས་དྲུག་གོ །

བར་མངའ་དར། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་མན་ཆད་ནས་དཔལ་འཁོར་བཙན་ཡན་ཆད་ཀྱི་གདུང་རབས་ནི་བར་གྱི་མངའ་དར་ཡིན།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཚེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམས་པས་མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

བར་ཆད་མེད་ལམ། རང་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གོ་བ་སྟབས་བདེ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན།

བར་ཆད་གསུམ། ཕྱི་རོལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད། འབྱུང་བ་ལུས་འཁྲུགས་ཀྱི་བར་ཆད། གསང་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་དོ། །

བར་ཚ་ཁ། ལྕགས་པོ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཟུར།

བར་དུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ། རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་རྐང་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། རྐང་པ་བཞི་ཀ་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་བཅས་སོ། །

བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གསུམ། རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དྲུག་སྟེ། ༡. རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༢. དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༣. དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༤. གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༥. གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༦. རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་བཅས་དང་། རྐང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་གསུམ་སྟེ། ༧. རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༨. དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༩. ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༡༠. རྐང་པ་བཞི་ཡོད་པ(གཅིག) རྐང་པ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གསུམ་སྟེ། ༡༡. རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ། ༡༢. དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདྲ་ཞིང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་འདྲ་བ། ༡༣. སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་འདྲ་བ་བཅས་སོ། །

བར་དོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་མ་ཐུབ་པར་གནས་པའི་རིང་དེ་ལ་བར་དོ་ཟེར། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་འདིའི་ལུས་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་མ་བླངས་ཀྱི་བར་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ནས་བདུན་ཕྲག་བདུན་བར་དུ་སྡོད་དགོས་པ་ཡོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བར་དོ་བ་དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པས་རང་གི་གང་བསམ་པ་དེར་སླེབས་ཐུབ་པ་དང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། མ་ཡི་མངལ་སྒོ་དང་། རྟེན་གསུམ་ཁྲོད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་ས་རྡོ་རི་བྲག་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། བར་དོ་བ་དེ་ལ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ན་དེའི་འཆར་སྣང་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་རིང་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་དང་། ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་འབུལ་སོགས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསྒྲུབ་ཐུབ་ན་གཤིན་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ལས་ངན་བཟློག་ནས་སྐྱེ་བ་བཟང་པོར་གནས་འཕོ་ཐུབ་པ་ཡོང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་བཀའ་འགྱུར་ནང་གི《ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ》ལས་གསལ།

བར་དོའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་སྐྲག་བཞི། ས་རླུང་ལོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རི་ཉིལ་བའམ་ཁང་པ་རྡིབ་པའི་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་སྣང་བ། མེ་རླུང་ལོག་པས་མེར་སྲེག་པའི་སྣང་བ། ཆུ་རླུང་ལོག་པས་ཆུ་ཆེན་གྱིས་ཁྱེར་བའམ་མཚོར་བྱིང་བའི་སྣང་བ། རླུང་གིས་རླུང་ལོག་པས་རླུང་ཆེན་གྱིས་ཁྱེར་བའི་སྣང་བའོ། །

བར་དོའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག གནས་ངེས་མེད་རི་རྩེ་ཐང་སྟོང་ཁང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡུད་ཙམ་རེ་སྡོད། རྟེན་ངེས་མེད་ཟམ་ཟུར་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་ཡུད་ཙམ་རེ་བརྟེན། སྤྱོད་པ་ངེས་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྣ་ཚོགས་བྱེད། ཟས་ངེས་མེད་རིགས་དྲུག་གི་ཟས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་མི་ཐོབ་པའོ། །གྲོགས་ངེས་མེད་ལྷ་དང་འདྲེ་སྲིན་བར་དོའི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡུད་ཙམ་རེ་འགྲོགས། སྣང་ཚུལ་ངེས་མེད་ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྒོ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འཆར་བའོ། །

བར་དོའི་ཁྱད་པར་བཞི། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཤུགས

དང་ལྡན་པ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། གང་ཡའང་ཐོགས་པ་མེད་པ། རིས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་བའོ། །

བར་དོའི་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ། ལྷའི་བར་དོ་གྱེན། མིའི་… བར་དོ་ཐད་ཀ ངན་འགྲོའི་བར་དོ་སྤྱི་ཚུགས་སུ་འགྲོའོ། །

བར་དོའི་འཇིགས་སྣང་གསུམ། དུག་གསུམ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིགས་སྣང་།

བར་དོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ། ཡིད་ལས་བྱུང་བ། དྲི་ཟ། སྲིད་འཚོལ། སྲིད་པ་བར་མ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྲིད་པའོ། །

བར་དོའི་འོད་གསལ་མ་བུ་གཉིས། སྔར་སྒོམ་པའི… དྲན་པའི་འོད་གསལ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བར་དོའི་འོད་གསལ་བུ་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། །ཡང་སྙིང་མའི་གཞུང་ལ་ལར། ད་ལྟའི་རིག་པ་གཞི་ཀ་དག་གི་འོད་གསལ་མ་ལྟ་བུའི་ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། གཞི་ལྷུན་གྲུབ་སྣང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བུ་ལྟ… བུའི་ཐོད་བརྒལ་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་བར་དོར་མ་བུ་འདྲེས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །

བར་དོའི་རླུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད། གཏུམ་མོ་ལས་རྒྱུ་གཉིས། རྨི་ལམ་བར་དོ་གཉིས། འོད་གསལ་རླུང་འཇུག་གཉིས། འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གཉིས་རྣམས་སོ། །

བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ། སྐྱུར་བ། སྐྱུར་བ་མིན་པ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བའོ། །

བར་དབང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོད་པའི་སྐད་ཆར་འགན་སྣང་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་པོ།

བར་ཕྲུག ངམ་རིང་རྫོང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་འདས་པའི་ལུང་པ་དེ་ཡིན།

བར་བུར། བ་རི་བུ་རིའི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ《དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོའི་བརྡ་དཀྲོལ》ལས། བར་བུར་ནི་བ་རི་བུ་རི… ཞེས་པ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་དང་དབྱིབས་སོགས་མི་མཐུན་པར་ལྷན་དུ་སྡེབ་མི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར… གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་བར་ཕྱོགས་ཏེ་སྔར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐབས་གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་རུ་ལག དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་གཡོ་རུ་སྟེ་རུ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ཕྱིས་སུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པར་གཡས་རུ་དང་། གཡོན་རུ། སྲུས་རུ། གུང་རུ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བསྒྱུར།

བར་མ། སྒྲ་དབྱངས་ལེན་སྐབས་དབྱངས་ཀྱི་གདངས་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་གི་བར་མ་ནི་བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་སྐད་དང་འདྲ་བའི་སྒྲ་གདངས་ཤིག་ཡིན་པར《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས་བཤད་པས་སྒྲ་གདངས་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

བར་མ་ཚོད་པའི་རླུང་ལྡན་བཅོ་ལྔ། བྱ་སྣ་བ་ཀང་པའི་དང་པོར་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་བར་མ་ཚོད་པའི་རླུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ནི། ཀང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ༡. དང་པོའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་དང་། ༢. གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན། ༣. གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན། ༤ བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་སྟེ་བཞི། ཀང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ། ༥. ཀང་པ་དང་པོའི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན།
༦. དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན།
༧. དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན།
༨. གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན།
༩. གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན།
༡༠. གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་བཅས་དྲུག ༡༡. ཀང་པ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན། ༡༢. ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན། ༡༣. ཀང་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན། ༡༤ ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་བཅས་བཞིའི་སྟེང་དུ། ༡༥. གོང་གི་ཀང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་རླུང་ལྡན་དེ་བསྣན་པས་བཅོ་ལྔའོ། །

བར་མ་དོར། བར་སྐོར་བཞག་པའམ་བར་ནས་ཁ་བཟང་ཟ་བ་ལ་ཟེར།

བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའི་སྔོན་དུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་པ། ཁྲིམ་པའི་རྟགས་སྤོང་བ། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ལེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞིག་ལ་འཇོག

བར་ཚོ། གཞིས་ཀ་རྩེ་དིང་རི་རྫོང་གད་དམར་ཆུས་བར་ཚོ།

བར་མཛོད། བར་འདུམ་བྱེད་པའི་ཞེ་ས།

བར་ལག་འདིར་བསྐྱད། བར་སྐོར་དང་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ཁག་འདོགས་དང་། བཀའ་ཤོག་འདིར་ཁག་འདོགས་བྱས་པ།

བར་ལངས་པ། ལུས་ལ་གློ་བུར་དུ་ཐོར་པ་ལངས་པ་ལ་ཟེར།

བལ་གླང་མོ། རྐང་རྗེས་ཟླུམ་པོ་མིན་པར་ཆུར་རིང་བའི་བལ་པོའི་གླང་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ། 《ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ལས། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ས་ཆ་བལ་གླང་མོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པ་ཉི་མའི་གུང་ལ་ཙུང་ཟད་བསྐྱོད་དེ་འགྲོ་བས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བལ་འདབ་རྡོ་གཉན། དོན་མེད་ཀྱི་རྟོག་བྲ་སྐྱུར་ལངས་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་དཔེར་སྤྲིན་བལ་ཐང་ལ་སྤུངས་པའི་སྙིང་རྗེས་མནན་པ་དེ་བཀོད་པ། བལ་བསེད་པའི་ཤིང་ཤིང་ལ་བལ་འདབ་ཟེར།

བལ་སྡེར། བལ་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་སྡེར་མ།

བལ་པོ་ལི་རྒྱལ། བལ་པོ་ལི་རྒྱལ་ཟེར་བ་ལི་ཡུལ་དང་བལ་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་གོ་བ་བླང་རྒྱུ་མིན་པར། བལ་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོན་ཟོག་འདི་ལི་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དོན་ཆེན་གནད་བསྡུས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཞེས་པའི་ནང་། རྒྱ་བཟའ་ལྷུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་བླངས་ནས་བོད་དུ་མ་འབྱོར་བའི་བར་དེར་བལ་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་གསར་པ་བསྐོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་ཁྲི་ལོ་འདྲེན་སྐབས་བཙན་པོ་དབྱར་བལ་པོ་ན་བཞུགས་ཞེས་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་འདུག་གོ །

བལ་པོའི་བཟོ་པ། གནའ་རབས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཡས་མས་ནས་ལྷ་སར་གཞིས་ཆགས་པའི་བལ་པོའི་བཟོ་རིགས་ལག་རྩལ་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་གསེར་དངུལ་ལི་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་བཞེངས་རྒྱུ་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ནོར་བུའི་རིགས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱན་བརྡར་བཟོ་དང་གཤགས་ལས་ལ་མཁས་པ་ཡོད། སྐབས་དེར་བལ་པོའི་བཟོ་པ་ལག་རྩལ་མཁས་ཅན་ཨིན་དྲ་སམ་དང་། པ་མ་ལ་གཉིས་སོགས་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྐུ་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཕྲ་རྒྱན་བརྡར་བཟོ་དང་གཤགས་ལས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

བལ་པོའི་ལྷ་གཅིག བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་བཙུན་མོ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ལ་ཞེ་ས་བྱས་པའི་འབོད་སྟངས་ཤིག

བལ་འབྲོག རྩ་ཆུ་འཛོམས་པའི་འབྲོག་པའི་ཉུ་ས།

བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན། ནེ་པ་ལའི་ཀོང་ཇོའི་མཚན་ལ་ཁྲི་བཙུན་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་གཅིག་ཁྲི་བཙུན་ཡང་ཟེར། མིང་ཕལ་པར་བལ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ཞེས་འབོད་ཚུལ་ཡོད། 《དབུས་གཙང་གི་དཀར་ཆག》ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་བལ་མོ་བཟའ་ཞེས་ཀྱང་འབོད་འདུག དེ་ཡང་གསར་དུ་བརྩམས་པའི《ནེ་པ་ལའི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པ་དེའི་ནང་ནེ་པ་ལའི་ཀོང་ཇོའི་མིང་ལ་བྷྲི་ཀུ་ཏི་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། དེབ་ཐེར་དེའི་ནང་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨཾ་ཤུ་བརྨའི་ཟེར་བ་འདིས་ཁོ་བོའི་སྲས་མོ་བྷྲི་ཀུ་ཏི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མནའ་མར་ཕྱིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཅིང་། ཨཾ་ཤུ་ཝརྨ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འོད་ཟེར་གོ་ཆ་ཟེར། ཡང་སྙིང་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོའི་ཡབ་ཀྱི

སྔོར་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིག། 《ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་ཞི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཡིག》ནང་ཨམ་ཤུ་ཝ་རྨའི་སྲས་མོ་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བག་མར་བཏང་བ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད། དེ་བཞིན《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ》ཞེས་པའི་ནང་ནེ་པ་ལའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་སྲས་མོ་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོར་ཕེབས་བསུ་ཞུས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་ནེ་པ་ལའི་ཀོང་ཇོ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་བཞིན་མདངས་མཛེས་ཤིང་ཞལ་ནས་དྲི་བསུང་འཐུལ་བ། ཁོང་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སོན་སྐབས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་པའི་སྤུར་རྒྱལ་གྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་གཉེན་སྒྲིག་གནང་། འདི་དུས་ཁོ་ཚོའི་ལོ་ཚད་ལ་གཞིགས་ན་ནེ་པ་ལའི་ཀོང་ཇོ་འདི་བོད་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་ཚོད་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བར་རྒྱ་བཟའ་བོད་དུ་མ་ཕྱིན་གོང་ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཕྱིན་པར་བཤད། འདི་དུས་ནེ་པ་ལ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྒྱལ་ཚང་དང་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ཤཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་སོན་པའི་སྐུ་འདྲ་སྟེ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འདྲ་དང་། བཻཌཱུརྻའི་ལྷུང་བཟེད། རང་བྱོན་ཙན་དན་གྱི་སྒྲོལ་མ། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་རྫོངས་སྐལ་བྱས་ཏེ་བོད་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནང་པའི་རིག་གནས་ཀྱང་བོད་དུ་དར་སྤེལ་གནང་ཐོག་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ལྷ་སའི་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་བཞུགས་ས་མཛད། རྗེས་སུ་རྒྱུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་སྤོ་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་འདྲ་འདི་ཉིད་ད་བར་ད་དུང་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་བཞུགས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ནེ་པ་ལའི་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོ་དང་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་པ་དེས་བོད་ལ་ནང་པའི་རིག་གནས་དར་བ་མ་ཟད། ཕྱོགས་མཚུངས་རྡོ་ཤིང་རྐོས་མའི་ལག་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་བལ་ཡུལ་གྱི་སྔོན་བྱོན་གྱི་བཟོ་བཀོད་སྒྱུ་རྩལ་ཡང་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད་གཤིས། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་རིག་གནས་གོང་དུ་འཕེལ་རྒྱུར་བྱས་རྗེས་ངེས་ཅན་ཞིག་བཞག་གནང་ཡོད། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཚོས་ནེ་པ་ལའི་ཀོང་ཇོར་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་གང་ས་གང་དུ་བལ་བཟའི་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདྲ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཅས་དང་ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་འཛོམ་སྐུ་ཡིན། ད་ལྟ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱི་སྐུ་འདྲ་བདག་གཅེས་ལེགས་ཤོས་ནི་པོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་ནང་གི་སྐུ་འདྲ་དེ་ཡིན། སྐུ་དེའི་ཞལ་མདངས་སྟུམ་ལ་བག་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

བལ་ཡུལ། དེང་སང་གི་ནེ་པ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ།

བལ་ཡུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། འཕགས་པ་མཆེད་བཞི་སྟེ། བལ་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་འཇའ་མ་ལི། མང་ཡུལ་གྱི་ཇོ་བོ་ཝ་ཏི། བོད་བལ་གྱི་མཚམས་འཕགས་པ་དབུ་ཁང་། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་བཅས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་འཕགས་པ་འཇའ་མ་ལི་བཞུགས་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཟེར།

བལ་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལྔ། ༡. ཤཱནྟ་པུ་རི། (ཞི་བའི་གྲོང) ༢. བ་སུ་པུ་རི། (ནོར་གྱི་གྲོང) ༣. ཨ་གྣི་པུ་རི། (མེའི་གྲོང) ༤ ནཱ་ག་པུ་རི། (ཀླུའི་གྲོང) ༥. བཱ་ཡུ་པུ་རི། (རླུང་གི་གྲོང)

བས་ཀན། ནད་ཀྱི་ཐེ་ཐག་བད་ཀན་གྱི་བརྡ་རྙིང་པའོ། །

བས་མཐའ། ཟད་པའི་མཐའ་སྟེ། གྲོང་ཟད་པའི་ཐག་རིང་པོའི་དོན་ནོ། །

བས་པ། ཟད་པའམ་མཐའ་དག་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། 《མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག》གི་འགྱུར་བྱང་དུ། རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བ་པཱ་ལས

མཛད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནའང་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ཤོག་གྲངས༢༥༢ལས། རྒྱལ་པོ་ཧེ་ཏྲ་པ་ལས་བཞེངས་པར་བཤད་པས་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་། པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ནི་པཎ་ཆེན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་སློབ་མ་ཡིན་པས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཁུངས་དག་པར་མངོན་པ་མ་ཟད། 《སློ་བྲག་ཆོས་འབྱུང་》ལེའུ་བཞི་པ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་སུ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཝ་པཱ་ལས་བཞེངས་པར་གསུངས་ལ《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ན་ཡི་ནུབ་འགྲམ་བརྒྱུད་དེ་ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་ཨན་རྟ་ན་ཏི་དང་ཤར་འགྲམ་བརྒྱུད་དེ་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ན་གཉིས་ཕྱོ་ནས་བྱུང་དུ་གཏར་འབབ་པ་ལས། ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་དང་ཆུ་བོ་གཏྲ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་མཚམས་དང་ཧ་ཅང་མི་རིང་བའི་སར་རི་བྲག་ཆུང་ཙ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་ཇོ་ཁང་འགའ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ཤུལ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྔོན་དུས་དགོན་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཏུ་ཀའི་དཔུང་གིས་གཏོར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེང་སང་ཡང་ནང་པའི་རབ་བྱུང་རྒྱུད་སྔགས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་གནས་ཅེས་ཨཙཱ་དག་ཟེར་ཅེས་གསལ། གཞན་ཡང་དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། ཡང་གླ་ཡ་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་སུལ་ཏན་གན་ཇི་བྱ་བའི་གྲུ་ཟན་ལ་སླེབས། དེར་གྲོང་དང་ཉེ་བའི་གཏྲའི་ཆུ་དཀྱིལ་ན་བྲག་རི་ལྷ་ཁང་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚུར་ངོས་ཀྱི་ཆུ་འགྲམ་བྲག་རི་ཆུང་ཙ་ཞིག་ཡོད་ས་དེ་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དགོན་ཤུལ་ཡིན་ཀྱང་ས་མ་བཀོས་པས་ས་མིག་འདི་ཡིན་ན་ཏུང་མི་ཤེས། དེ་ནས་སོང་བས་ཆང་གལ་པུར་དུ་སླེབས་ཤིང་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆམྤཱ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་འཁྲུངས་སའི་གནས་ཡིན་ཅིང་ཡུལ་ཙམྤ་ཡང་དེ་ཡིན། ཟ་ཧོར་རམ་ས་ཧོར་ཡང་དེ་དང་ཉེ་བ་ན་སྔོན་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་སོགས་ཡོད་ཟེར། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་རེལ་དང་འཇའ་ཙེ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཆེར་མི་རིང་བ་ན་ཙེ་ཏ་གོང་ཡོད། དེར་མ་ཧཱ་མུ་ནིའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་བཞུགས། ཡུལ་དེར་ནི་སྔོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ཤིང་། པཎྜི་ཏ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱོན་ས་ཡང་འདི་ཡིན་པར་སེམས་ཞེས་གསལ།

བི་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་བི་ལྷ་དགའ་མཛེས། ཡབ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡུམ་གངས་ལྷའི་སྲས་བི་བྱི་དང་ཡུམ་ཐྲིལ་བཟའི་སྲས་མོ་བི་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་གཉིས་ཆུང་དུས་ནས་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས། རྒྱུན་ཤེས་ཀྱི་བུ་དང་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་གསོ་བའི་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་འཆི་མེད་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས། རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མས་བསྐུལ་བ་ལྟར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བྱོན། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱིས་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རྒྱལ་པོས་བོད་ལ་གསོ་དཔྱད་དར་བའི་ཆེད་ལྷ་ལྕམ་མམ་སྲས་མོ་ཡིད་ཀྱི་རོལ་ཆ་བི་བྱི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་མར་ཕུལ་བར་སྲས་སྨན་པ་དུང་གི་ཐོར་ཅོག་འཁྲུངས། སྲས་ཆེར་འཚར་བ་ན་ཡབ་ཀྱིས《སྨན་དཔྱད་འཚོ་བའི་མདོ》དང་། 《འགྲེལ་བཤད་ཁོག་འབུགས》 《ས་བཅད་ལག་ལེན》དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ་ལྷམ་སྲིང་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་བྱོན་ནོ། །

བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། (འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིན་པས་བོད་སྐད་དུ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཞེས་ཟ) བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་གླང་པོའི་སྒང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་པར་ཁྱིམ་བདག་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་སིཾ་ཧ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ཏེ་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ཕྲག་ལ་མཁས་ཤིང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་བཞེ་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར

གཉིས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐུར། རྒྱལ་པོར་གསང་མཚན་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་ཅེས་གསོལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ནང་། མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ། ཤྲཱི་གཧ། བི་ཤུདྡྷ་སིདྡྷི་སོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སད་མི་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ། བན་དྷེ་ནམ་མཁའ། སྒྲོ་རིན་ཆེན་སྡེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཤཱཀྱ་འོད་ལ་སོགས་པས་ལོ་ཙཱ་བྱས་ཏེ་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར་ཅེས་གསལ་བ་དང་། བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས་ནང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ནས་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། སྔ་མས་སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་དང་། ཤེར་སྙིང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སོགས་བརྩམས། ཕྱི་མ་ནི་འདུལ་བ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་དེབ་སྔོན་ལས་བཤད་ཅེས་གསལ།

བིར་ལྦ་པ། (གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པ)འདི་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་ཡིན། དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་མིན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཐོང་། རིགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་པོ་ཛྙཱ་མི་ཏྲས་ཤྲཱི་ཛྙཱ་པ་ལ་ཞེས་(བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་དུ་གྲགས)བཏགས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། མཁན་པོ་དེ་སྐུ་འདས་རྗེས་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཛད། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སྣ་ཚོགས་མིས་མཐོང་ནས་རང་ཉིད་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་གསན་ཏེ་དགོན་པའི་སྒྲིག་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་སྐོར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཚོར་མ་གཏོགས་དགོས་པ་མེད་སྟབས་འདིར་མ་བྲིས། གཟིགས་པར་འདོད་ན《ལམ་འབྲས་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》བོད་གསུམ་སྡེ་དགེ་པར་ཁང་དུ་ཤིང་དཔར་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

བིས་པ་ངག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ་བ། མདོ་སྨད་མར་ནང་ཚོ་ཞུར་བིས་ཐང་འཇའ་མོའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཕག(༡༧༦༧)ལོར་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་དངོས་སློབ་བིས་པ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲུ་སྐྱེ་ཙ་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ས་ཕག་ལོར་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། བདེ་ཆེན་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལས་སུམ་རྟགས་དང་། ཨ་ཁྲུང་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་ལས་སྙན་ངག་བསླབས། ཤར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐལ་ལྡན་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁན་ཆེན་དྲུང་ཡིག་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་འཇམ་དཔྱངས་བཀྲ་ཤིས། ཚོ་མགོན་བླ་མ། དགོན་ལུང་དུ་ཡང་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས། ཞང་བ་སྒོམ་ཆེན་བློ་བཟང་ཟླ་བ་རྣམས་ལས་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་སྔགས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཟབ་ཁྲིད་བཅས་ལེགས་པར་གསན། ཐུའུ་བཀྭན་གྱི་ཞལ་ནས། གུང་ཐང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་འདི་པ་ལྷ་བུའི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དེང་སང་དཀོན་གསུངས། རོང་པོ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གསང་སྔགས་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༠༧)ལོར་རོང་པོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འོན་ཀྱང་འཆད་ཉན་གྱི་བདུད་རྩི་སྤྲོ་ཁོམ་མ་བྱུང་བར་ལོ་དེར་སྐུ་གཤེགས། ཕྱག་རྩོམ་ཤར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། རྩིས་གཞུང་མཁས་པའི་སྙིང་ནོར་སོགས་པོ་ཏི་གསུམ་ཙམ་ཡོད། དུས་ཐོག་དེར་རྩོམ་པ་ལེགས་པའི་ཚད་བྱེད་དུ་གྲགས།

བུ་ག་དགུ། ཁ་དང་། རྣ་བ་གཉིས། མིག་གཉིས། སྣ་ཁུང་གཉིས། བཤང་ལམ། གཅིན་ལམ་སྟེ་བུ་ག་དགུ།

བུ་སྐར་བ། བུ་རམ་མར་ཁུའི་ནང་བཙོ་མཁན་ལག་རྩལ་མི་སྣ།

བུ་ཆེན། སློབ་མའི་ནང་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་གྲས།

བུ་ཚོས། རྗེ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀའི་སློབ་

མར་གྱུར་པ་རྫོགས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་རྡོ་བོ་རྡེ་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པའི་འཁྲུལ་སྟོན་པའི་འབྱུངས་རབས་རྣམ་ཐར་སྐོར་སོགས་འཁོད་པའི་དཔེ་ཆ་པོད་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བུ་ཆོས་ཟེར། རྫོགས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང（༡༠༧༣）ལོར་བཀའ་གདམས་པའི་གྲྭ་ས་ཆེ་ཤོས་གསང་ཕུ་བཏབ། ཁོང་གི་གཙུང་པོ་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱི་བུ་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར། ཚད་མ་སོགས་བཤད་པ་མང་པོ་མཛད། དེ་ཙམ་ནས་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་གསང་ཕུ་སོགས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །

བུ་སྟོན་ཁ་ཆེ། གཤམ་དུ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཅེས་པར་གཟིགས།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་སོང་བ། བུ་སྟོན་རང་ཉིད་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཁྱི（༡༣༢༢）ལོར་བརྩམས་པར་བཤད།

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གཙང་སྟོད་ཁྲི་ཕུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤབ་སྨད་སྒོམ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྙིང་མའི་བླ་ཆེན་བྲག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག（༡༢༨༠）ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ངོ་མཚར་གྱི་ལྟས་བཟང་པོ་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་མ་ཡུམ་ལས་ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཀློག་དང་། དཔོན་རྒྱམ་སེང་ལས་རྩིས་དང་ཡི་གེའི་རིག་པ་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཁྲི་ཕུ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་སྙིང་མའི་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་སྤྱན་སྔར་གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་གསན། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་སྨན་དཔྱད་དང་བཟོ་རིག་སྐོར་གྱི་ཐིག་ཚད་ཀྱང་སྦྱང་བརྩོན་གནང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་པ་མི་ལུགས（༡༣༠༧）ལོར་ཁྲི་ཕུར་མཁན་ཆེན་སེང་གེ་དཔལ་དང་སློབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་མགོན་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་མ་ལུས་པ་གསན་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཉིན་མོ་གསོལ་བ་དལ་སྟོད་ཀྱིས་བཞེས་ཡོང་དང་ན་བཟའ་རལ་པའང་ཚེམས་ཡོང་མེད་ལ། མཚན་མོ་དཀར་མེའི་འོད་ལ་དཔེ་གཟིགས་མཛད་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ན་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དབུས་ནས་མཁས་པ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་དང་ཁ་རག་བྱང་གཞོན། གཙང་ནས་མཁས་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། འཇམ་སྐྱ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བཀྱལ་བས་སྙན་གྲགས་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། མཁས་པའི་ཁྲོད་དུ་ཕ་སྟོན་པ་ལ་བུའང་སྟོན་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བུ་སྟོན་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་དེ་ནས་ཐོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ཆུ་བྱི（༡༣༡༢）ལོར་མཁན་ཆེན་བཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་དང་། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། ཁྲི་ཕུར་ཕར་ཕྱིན་དང་། འདུལ་བ། མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཐར་པ་གླིང་དུ་ཐེབས་ནས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། ལོ་བཞི་ཙམ་འབད་པ་སྟོད་མེད་མཛད་པས་སྒྲ་ཙནྡྲ་པ་དང་ཀ་ལཱ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བཅས་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་ལེགས་པར་གསན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར་སོགས་ལ་མཁས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཐེབས་མ་མྱོང་ནའང་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་དང་། ཁ་ཆེ། སེང་ག་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་མཁྱེན་ཏེ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་དག་ཅིག་བོད་བསྒྱུར་མཛད། དེ་ནས་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གོང་མ་ཞུས་ཏེ། འདག་སྦྱར་གྱི་སྐུ་མཚམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར

མེད་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དྲུག་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་དུས་འཁོར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་དུ་མ་གསན། དེ་རྗེས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད་ཕྱིར་དཔོན་པོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་གསན་པས་དུས་འཁོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ན་ཕྱིས་བྱོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པ་བུ་དོལ་གཉིས་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོར་ཞ་ལུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་བཟུང་། སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་དམ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོ་དྲུག་མཛད། དེ་རྗེས་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་བདེ་ཆེན་པོ་ཐར་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཞེངས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཙུགས། རི་ཕུག་ཏུ་ཚོགས་པ་དྲུག་དང་། ཞ་ལུར་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འདུས། སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཞུ་དག་གནང་ཞིང་། དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་བསྒྲིགས། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་གླེགས་བམ་ཕལ་ཆེ་བར་ཞིབ་མོར་དཔྱད་དེ་བསྒྲིགས་རིམ་སྔ་ཕྱི་གཏན་འབེབས་མཛད་ནས་བསྟན་འགྱུར་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱིས་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འཛིན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བུ་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་བཏོད་པས་དེའི་རྒྱུད་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་ཞ་ལུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བུ་ལུགས་ཞེས་གྲགས། ཆོས་གསུངས་པའི་གནས་ཞ་ལུ་དང་། རི་ཕུག ཁྲི་ཕུ་གཙོ་བོར་མཛད། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་སྐབས་ལྷུགས་སྤྱུར་བ། ཚིག་གསལ་བ། དོན་ཟབ་པ། མཁས་པ་སྔ་མས་གསུངས་པའི་རྗེས་ཟློས་མ་ཡིན་པ། སྔ་ཕྱིའི་ཟློས་སྐྱོན་དང་། འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། དཀའ་གནད་ཟབ་པ། གཞུང་ཆེན་པོ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་དཀའ་གནད་རྟོགས་དཔྱོད་ཞུས་དག་མཛད་དེ་དཔྱད་གཞི་མ་དགོས་པར་ཐུགས་ནས་གསུངས་པར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཧ་ལས་པར་གྱུར། སློབ་མའི་རིགས་སུ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ། རྒྱ་ནག ཡུ་གུར། སོག་པོ། བོད་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་མདོ་སྟོད་སྨད་གང་ལས་འདུས། སྤྱིར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དང་། པོ་དོང་། སྣ་ཁ་ཁྲ་འབྲུག ཞོལ་ཁ། དྭགས་ལ་སྒམ་པོ། གདན་ས་ཕག་གྲུ། བསམ་ཡས། ཡེར་པ། ལྷ་ས། མཚུར་ཕུ་སོགས་གང་སར་འཆད་ཉན་ཡོད་པ་རྣམས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང་། མེད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་པུ་ཏྲ་མ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དད་གུས་བླ་མེད་ཞུས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༣༤༤)ལོར་གོང་མའི་གདན་ཞུའི་གསེར་ཡིག་པ་འབྱོར་ཡང་མ་ཕེབས་པར་དབེན་པར་སྒྲ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་འགྲོ་བསྒྱུར་དང་གཞི་བསྒྱུར་མཛད། ཏོར་གྱི་མི་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་དམག་འབུམ་ཚོ་གསུམ་དང་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཞུས། རེ་གཉིས་པ་ལྕགས་ཡོས(༡༣༥༡)ལོར་གཡའ་ཕག་གཉིས་ཟིང་འཁྲུག་པ་བསྡུམ་ཆེད་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། ཕེབས་ལམ་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྟུལ། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་བཀོད། ཕྱི་ལོར་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་ཤིང་རབ་གནས་མཛད། ཆུ་སྦྲུལ(༡༣༥༣)ལོར་ས་སྐྱར་ཕྱིན། ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བཅུ་གཅིག་ཅན་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ་བཀོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བཞེངས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས

གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་། བོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྟེན་དུ་མ་བཞེངས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ལ་སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཞ་ལུའི་གདན་ས་གཏད་ནས་རི་ཕུག་ཏུ་གཏན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། དགུང་གྲངས་དོན་བཞི་པའི་མཇུག་ནས་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཅོག་ཕུར་བཞུགས་པ་ལས་དབུ་སྐྲས་ལ་མི་རེག་པར་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཤུར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ལ་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་ཞི་བར་གཤེགས། རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བསྔགས། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲུབ་ཐབས》དང་། 《ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཆུང》 《མངོན་ལས་སྟོང་མཐུན》 《ལྟ་བ་དག་སེལ》 《བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཆོས་འབྱུང》ཁྱད་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐོར་ཤིན་ཏུ་མང་། ད་ལྟ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་བཀའ་རྩོམ་རགས་རྩིས་ལྟར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལེ་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐོར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་བཅོས། འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས། དེ་བཞིན་རྩིས་དང་། སྒྲ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས། ཆོས་འབྱུང་། དཀར་ཆག་བཅས་ལ་ལེ་ཚན་བརྒྱད་ཅུ། ཁྱོན་པོད་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཡོད(རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད)ཅིང་། ད་དུང་སྔ་རྩོམ་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་གླེགས་བམ་དུ་བསྒྲུ་མ་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་མཚོན་ན། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་བཀའ་འགྲེལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པ། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་བཀའ་འགྲེལ་དྲི་མེད་སྙིང་པོས་མཛད་པ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་བཀའ་འགྲེལ་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལཱི་ལ་བཛྲས་མཛད་པ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ། གསང་འདུས་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཁུངས་མ་སོགས་གཞི་འགྱུར་དང་། སྒྲ་ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ་དུརྒ་སིཾ་ཧའི་མཛད་པ་འཕྲོ་བསྒྱུར། དོན་ཞགས་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་ཏོར་གོང་བསབས་པ་སྔར་མ་འགྱུར་བའི་འཕྲོ་བསྒྱུར་སོགས་སྔོན་མ་འགྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་ཁག་གཅིག་གཞི་འགྱུར་དང་། ཁག་གཅིག་ཞུས་ཆེན། ཁག་ཅིག་ཏོར་གོང་བསབས་པ། རྒྱུད་རྫུན་མ་རྣམས་ལུང་ཕྱུང་བ་བཅས་རྗེ་འདིས་ཞུས་དག་མཛད་སྦྱོར་བའི་བཀའ་བསྟན་དང་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚད་མར་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །གསུང་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་མར་མཚོན་ན། གཙོ་བོ་སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། བྱང་པ་དཀོན་མཆོག་གྲགས། གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ། ཡོ་ག་པ་རིན་བཟང་། ཡོ་ག་པ་ཚེ་དབང་། ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཁྲི་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་ཉེར་གཅིག་པ》བླ་མ་མགོན་པོ་དཔལ་བས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》 ཚེ་ཚོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛེས་རྒྱན》བཅས་སུ་གསལ།

བུ་མོ་མ་ལོམ། བུ་མོ་མ་བླང་ངམ་མ་བཟུངས་ཀྱི་དོན།

བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་དང་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གཉིས་རྔོན་པའི་བུའི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་བཙུན་མོ་ལྔ་བརྒྱས་ཕྲག་དོག་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས

ཁ་བྲལ་དགོས་བྱུང་བའི་མཐར་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་དང་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་གཉིས་སྐར་ཡང་འཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

བུ་སྐད་གཉིས། ཨ་མ་དང་བུ་མོ་གཉིས།

བུ་སློངས། བུ་དང་བུ་མོ་ཆུང་བའི་མིང་།(ཙ)

བུ་ཟན་མོའི་བུ། བུ་ཟན་མོ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་སྲིན་མོ་ལ་འཇུག་པས་ལམ་པའི་མ་ལ་དང་པོར་བུ་སྐྱེས་ཚད་ཤི་བས་བུ་ཟན་མཁན་མོ་ཞེས་སྐད་པའོ། །

བུ་བཟངས། ཡ་མེད་དམ་ཁྲིལ་མེད་ལ་གོ་དགོས།(ཙ)

བུ་ཡན། གོང་མ་ཨ་ཡུ་པར་པ་ཏ་གེ་གན་རྒྱལ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། གོང་མ་ཨ་ཡར་པར་ཏ་བུ་ཡན་བྱུའི་ལའང་འབོད།

བུ་སྲིང་། བུ་མོ་སྲིང་མོ་ཟེར་བའི་དོན་ཏེ། མཚོ་སྔོན་པོའི་ཕལ་སྐད་དུ་བུད་མེད་སྤྱིའི་མིང་ལ་བུ་སྲིང་མར་འབོད་སྲོལ་ཡོད།

བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་ཆེ་བ། ཕྲག་དོག་ཅན། སེར་སྣ་ཆེ་བ། ཕ་མ་དང་རྒན་གཞོན་ལ་མི་གུས་པ། ཁྲོ་ག་ལ་མི་བཟོད་པ། བུ་ཕྲུག་ལ་མི་བྱམས་པ། ཆགས་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ། བག་མེད་པའོ། །

བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ། བློ་མང་བ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བ། གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སླ་བ། ཟས་ནོར་ལ་སེར་སྣ་ཆེ་བ། རང་ཉིད་ཆེ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །

བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི། ཀུན་ཏུ་འཁྱུད་དང་འོ་བྱེད་དང་། །སེན་མོ་དང་ནི་སོས་གཙོད་དང་། །མངར་བ་དང་ནི་སིང་བྱ་བ། །སྐྱེས་པའི་བྱ་དང་སྟེང་དུ་གནས། །རྣམ་བརྒྱད་བརྟག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་། སེན་མོས་འབྲད་དང་སོས་འདེབས་དང་། །འཁྱུད་པ་དང་ནི་འཐམ་སྦྱར་དང་། །ཁུ་བ་དང་ནི་ལག་པས་གདབ། །སྒྲ་ཡི་བྱེ་བྲག་དག་དང་ནི། །སྐྱེས་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱོལ་དང་བརྒྱད། །རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བུད་མེད་ཀྱི་ས་དམ་པ་ལྔ། རིགས་མཐོན་པོ་བག་མར་ཞེན་པ། ཁྱིམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁྱིམ་བདག་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་འགྱུར་བ། བུ་དང་ལྡན་པ། སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད། བཞིན་བྱེད་འགེབས་པ། ནུ་མ་མཁྲང་བ་སྟོན་པ། འཛུམ་ཞིང་སོའི་ཕྲེང་བ་སྟོན་པ། བྱ་རྒྱང་བྱེད་ཅིང་མཆན་ཁུང་སྟོན་པ། མཆུ་བུམ་པ་ལྟར་དམར་བ་སྟོན་པ། མིག་བྱེད་བཙུམས་ནས་བལྟ་ཞིང་སྨུར་བར་འཛུམ་པ། ནུ་མ་བྱེད་གཡོག་པ། གོས་བསྐྱིལ་བར་བྱེད་པ། སྐེད་པ་སྟོན་པ། གོས་ཤེལ་ལྟར་མི་བསྒྲིབ་པ་གྱོན་པ། ཀང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་པ། ནུ་མའི་བར་ནས་ཕྲེང་བ་སྟོན་པ། བརླ་ཕྱེད་ཙམ་སྟོན་པ། མགོ་དང་ཕྲ་བ་ལ་བྱ་ནི་ཙོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་བཀྲ་བ་སྟོན་པ། མིག་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ། གོས་ལེགས་པར་མ་བགོས་པ་ལྟ་བུར་བཅོས་པ། སྙིང་པ་ནས་གསེར་གྱི་རྒྱན་བསྐྱོད་པ། འཕྲུལ་བ་ལྟར་བཅོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དུ་འགྲོ་བ། གར་བྱེད་པ། སྙིགས་ཅིང་ངོ་ཚ་བ་ལྟར་བཅོས་པ། ཆུ་ཤིང་ལྷུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་བརྙ་འགྱུལ་བ། བཟེད་པའི་སྒྲ་འབྱིན་པ། སེང་རས་བགོས་ཤིང་བགོད་ཅིང་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་འདོར་ཞིང་ངོ་ཚ་བ་ལྟར་ལེན་པ། མཛེས་པའི་ཤ་བཀྲ་དང་གསང་བ་སྟོན་པ། སྤྲོས་ཀྱིས་བཀུས་པ། མཁུར་ཚོས་ལ་ཚོན་ཕྱུག་པ་ན་ཆ་སྟོན་པ། མགོ་རང་བཞིན་གཡོགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་ཙམ་སྟོན་པ། ཁ་ཅིག་སྔོན་རྩེས་རྩེས་པས་ངོ་ཚ་བ་ལྟར་འདུག་པ། བུ་མོ་མ་ཉམས་པ་དང་བུ་མ་བཙས་པ་དང་ན་ཆུང་ཚད་བབས་ཀྱི་གཟུགས་སྟོན་པ། མི་རྟག་འཁོར་བ་དང་སྟོབས་པ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ཆེད་དུ་མ་བསླབས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གསལ།

བུད་མེད་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལྔ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གླེང་གཞི་ལས། བུད་མེད་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་བུད་མེད་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལྔ་ནི། ༡. དུས་ཤེས་ཤིང་ཟླ་མཚན་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྲུ་གུ་ཆགས་པའི་དུས་དང་ཟླ་མཚན་འབབ་པའི་དུས་ཚོད་ཤེས་པ། ༢. སྐྱེས་པ་ཆགས་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་བབས་མིན་ཤེས་པ། ༣. གང་ལས་མངལ་ན་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྲུ་གུ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕ་སུ་ཡིན་ཤེས་པ། ༤. གང་གི་དུས་སུ་མངལ་ན་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་སྟེ་ལུས་ལ་ཕྲུ་གུ་འཁོར་བའི་དུས་དང་ཟླ་ཚེས་ཤེས་པ། ༥. ཁྱེའུ་ཤེས་ཤིང་བུ་མོ་ཤེས་པ་སྟེ་རང་གི་ལུས་ལ་འཁོར་བའི་ཕྲུ་གུ་དེ་བུ་དང་བུ་མོ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས།

བུད་མེད་བརྟག་པ། འདི་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་བརྟག་པ་སྟེ། མགོ་དང་། སྣ། མིག རྣ་བ། སྐ། མཆུ། སོ། འགྲམ་པ། དཔུང་པ། ལག་པ། སྐེད་པ། ནུ་མ། རྐང་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་བདེ་སྡུག་དང་། འབྱོར་རྒྱུད། ཚེ་རིང་ཐུང་། ལས་དོན་གྲུབ་མི་འགྲུབ། རིགས་རྒྱུད་བཟང་ངན་སོགས་བརྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་ཕྲ་གཟིགས་འདོད་ན་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང《མི་དཔྱད་རྒྱ་མཚོ་བརྟག་པ》ཞེས་པར་གསལ།

བུད་དྷ་པཎྜི་ཏ། (སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ)སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།

བུན། བུ་ལོན་གྱི་བསྡུས་ཡིག

བུབ་ཁ། སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕམ་ཁ།

བུམ་ཐང་། འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག

བུམ་པ་གཉིས། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བུམ་པའོ། །

བུམ་པ་བདེན་སྟོང་། རང་གི་གདགས་གཞི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བློས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ངོས་ནས་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ། །

བུམ་པའི་ཆས་བཅུ། ཡུམ་གྱི་སྐབས་སུ། བུམ་པའི་ཆས་བཅུ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བུམ་དབང་ཆས་བཅུ་མ་འཛོམས་ན།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཐེབས་མི་འགྱུར། །རྒྱུའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས། །ཐུགས་སྙི་ཅུང་ཙམ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ༡. གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་འཁོར་ཆས། ༢. བཀོལ་ཉན་དུས་ཅུང་འཁོར་གྱི་ཆས། ༣. བར་ཆད་བསྲུངས་པ་མཚམས་ཀྱི་ཆས། ༤. ལ་ཉེ་བརྟགས་པ་སྔ་གོན་ཆས། ༥. དམིགས་རྟེན་བཅའ་བ་དམ་གྱི་ཆས། ༦. ཞུ་སྤོབས་ལྡན་པ་ལས་ཀྱི་ཆས། ༧. ཡོན་ཏན་འཛོམས་པ་ཡུམ་གྱི་ཆས། ༨. ཕྱག་རྒྱ་བསྒྱུར་བ་གར་གྱི་ཆས། ༩. སྔངས་སྐབས་འགྱིང་བ་གིང་གི་ཆས། ༡༠. བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་རོལ་མོའི་ཆས། ཐོས་ཆུང་ཐོང་བས་གནད་མི་ཤེས། གསང་སྔགས་མཁན་པོ་ལག་ལེན་རྟག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བུམ་པའི་རྫས་བདུན། ༡. འོ་མ། ༢. ཆུ། ༣. བུམ་པ། ༤. གཟུངས་ཐག ༥. རྡོ་རྗེ། ༦. ཁ་རྒྱན། ༧. མགུལ་ཆིངས་གཟུངས་ཐག་སྲོག་ཆོན་སྐུད་བདུན་ནོ། །

བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག ཆུ། ཅོད་པན། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། མིང་དབང་སྟེ་སློབ་མའི་དབང་ལྔ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྟགས་ཀྱི་དབང་། ལུང་བསྟན་དང་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་དབང་། རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་། སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་། རྗེས་གནང་རྣམས་སོ། །

བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔ། ༡. གསེར། ༢. དངུལ། ༣. བྱུ་རུ། ༤. མུ་ཏིག ༥. ཟངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ། ༦. དབང་ལག ༧. ཀན་ཊ་ཀཱ་རི། ༨. ཀླི་གྲིས། ༩. ཙུ་གང་། ༡༠. ཤ་དག་དཀར་པོ་སྟེ་སྨན་ལྔ། ༡༡. ག་བུར། ༡༢. གླ་རྩི། ༡༣. ཛཱ་ཏི། ༡༤. གུར་གུམ། ༡༥. ཙནྡན་སྟེ་དྲི་ལྔ།

༡༦. ནས། ༡༧. གྲོ། ༡༨. ཏིལ། ༡༩. སྲན་མ། ༢༠. འབྲས་ཏེ་འབྲུ་ལྔ། ༢༡. ལན་ཚྭ། ༢༢. ཏིལ་མར། ༢༣. མར། ༢༤. བུ་རམ། ༢༥. སྦྲང་རྩི་སྟེ་སྙིང་པོ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔའོ། །

བྲའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག ཀ་ག་ང་ད་ཏ་ན་པ་བ་མ་ཙ་ཛ་ཉ་ཙ་ཛ་ལ་ཏ།

བྲར་མར། ཚང་མའམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན།

བེ་ཙན། འདི་མཚོན་ཆ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཡུ་བ་རིང་པོའི་ཐོག་ཏུ་གྲི་རིང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།

བེ་སྣབས། གཅིན་སྣབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། «དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་བརྡ་དགྲོལ»ལས། བེ་སྣབས་ནི་བེའུ་འབྱུང་ལྟས་གཅིན་སྣབས་ཕྱུང་ལྟ་བུ་འདྲེས་པ། ཞེས་དང་། «འདུལ་བའི་གླིང་འབུམ»ལས། དེང་སོ་ནར་འབྲང་བར་ཅིས་ཤེས། གཅིན་བེ་སྣབས་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་པར་ལྟ་བུའོ། །

བེ་བ། རྒྱ་ཞིང་གི་མིང་།(ཙ)

བེ་རི། བེ་རི་དོན་ཡོད་ཞེས་པ་དཀར་མཛེས་ཁྲུལ་གྱི་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་སྐབས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་སོགས་མང་པོ་གཏོར་ཏེ་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་མཁན་ཞིག བེ་རི་ནི་ད་ལྟ་དགེ་སྟག་སྲུལ་སྒུའི་དགོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དམར་དམག་རྒྱང་བསྐྱོད་སྐབས་པོད་པ་སྲིད་གཞུང་ཞེས་པ་འདིར་འཛུགས་གནང་མཛད་འདུག

བེ་རི་ཁང་། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ཧོར་དཀར་མཛེས་ཁྲུལ་དུ་དབང་ཆེ་ཞིང་བོན་པོ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་མི་དགའ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁམས་ཁྲུལ་གྱི་ས་སྐྱ་རྙིང་མ་བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་ལུགས་པ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་པ་དང་བླ་མ་མང་པོ་བཙོན་ལ་བཙུག་ནས་བསད་པར་བརྗེན། གུ་ཤྲི་ཏན་གྱིས་བེ་རིར་དམག་དྲངས་ནས་བསད་པ་དེའོ། །

བཻ་རོ་ཙ་ན། བཻ་རོ་ཙ་ན་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཟེར། འབྲངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་ཞིབ་པར་མ་ཉེད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༧༥༠ ཡས་མས་སུ་བོད་རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཞལ་མཐུན། ཁོང་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་སྙིང་མའི་བླ་མ་གྲགས་ཅན་ཞིག་དང་། བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྐན་གྲས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་སད་མི་བདུན་གྱི་ནང་ཚན། གནའ་དུས་ཀྱི་སྨན་པ་གྲགས་ཅན་བཅས་ཡིན་པས་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། བཻ་རོའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་སྙེ་མོ་བྱེ་མཁར(ད་ལྟ་སྙེ་མོ་རྫོང་ཟངས་རི་ཆུས)ཡབ་པ་གོར་ཏེ་འདོད་དང་ཡུམ་བྲམ་ཟེ་དཀར་སྐྱིད་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་གན་ཛག་ཐང་ཏ་ཞེས་བཏགས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་བློ་རིག་རྣོ་ཞིང་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལྡན་པས་མཚན་སྙན་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཁྱབ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་མ་སོན་པར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁྲིད་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་བོད་རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསུང་གི་རྟེན་མེད་པས་སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འཛུགས་དགོངས་ན་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་སྐུལ་སློང་བྱས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་བསླབས་ཏེ་དམ་ཆོས་བསྒྱུར་དུ་འཇུག་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོད་དུ་དམ་ཆོས་དར་ཞེས་གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་བོད་ཕྲུག་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་སྟོང་ཙམ་བསྐོང་བསྡུ་བྱས་ནས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲ་བསྒྱུར་གླིང་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་སློབ་ཏུ་བཙུག དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ངོ་མས་བོད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཕེབས་ནས་བློ་རིག་བཀྲ་བའི་བོད་ཕྲུག་དུ་མ་བསྐོང་བའི་དུས་ལ་སྙེ་མོ་བྱེ་མཁར་ན་གན་ཛག་ཐང་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ལས་མ་སོན་ཀྱང་བློ་རིག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ངོ་མས་བློན་འབངས་རྟ་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྙེ་མོ་བྱེ་མཁར་ཕེབས་ནས་བཻ་རོ་ཙ་ན་གདན་དྲངས་ཤིང་། ཕ་མ་རྣན་གོན་

གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཡར་ལུང་རིག་པ་ཅན་བཞག བུ་གན་ཛག་ཐང་ཏ་བསམ་ཡས་སྒྲ་བསྒྱུར་གླིང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཁན་པོ་བོ་ཧི་ས་ཏྭ་དང་། ཨོ་རྒྱན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་ལོ་བདུན་བར་དུ་བློ་སྐྱེད་འཕེལ་ཐབས་དང་ལོ་གསུམ་པར་སམ་སྐྲིའི་ཏའི་སྒྲ་རྣམས་མཁས་པར་སྦྱང་དུ་བཅུག དེ་ནས་བསམ་ཡས་སྒྲ་བསྒྱུར་གླིང་དུ་བཻ་རོ་ཙ་ནས་ཆོས་བསྒྱུར་བས་བོད་ཀྱི་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལོ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གྲས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་སྐབས་བཙན་པོ་རབ་ཏུ་གྱེས། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་བོ་ཧི་ས་ཏྭས་བོད་མིས་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་ཁྲིམས་སྲུང་ནུས་མིན་ཚོད་ལྟའི་ཕྱིར་བཻ་རོ་ཙ་ན་སོགས་བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་སད་མི་བདུན་བྱུང་ཞིང་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔར་གྲགས་པའི་ནང་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་མདོ་སྔགས་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཻ་རོ་ཙ་ནས་བསྒྱུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འབངས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་གཉིས་བོ་ཧི་ས་ཏྭའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ལོ་ཙྪ་བསླབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོས་བོད་ཕྲུག་རབ་བྱུང་བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་པ་གོར་ཧེ་འདོད་ཀྱི་བུ་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་གཙང་ཐང་ལྷའི་བུ་ལེགས་གྲུབ་གཉིས་ལ་གསེར་ཕྱེ་བྲེ་གང་དང་གསེར་གྱི་པ་ཏྲ་ཞིག་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསླབ་ཏུ་བཏང་། ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་དར་བར་འགྱུར་བས་ངས་བཤད་ཚོག་ཀྱང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་ཕྲག་དོག་ཆེ་བས་གསང་ཐབས་ཀྱིས་བཤད་ཚོག་གསུངས་ནས་ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གསུངས། བཀའ་ལུང་གི་སྤྱིའི་ཆིངས་ལུང་བོད་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་གསུངས། རྒྱ་གར་བ་ཆོས་ལ་ཕྲག་དོག་ཆེ་བས་ལམ་ལ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གནང་ནས་བསླབ་ཏུ་བཅུག་པས་གཙང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་མ་བསླབས། བཻ་རོ་ཙ་ནས་བསླབས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཞེས་བཏགས་སོ། །བཻ་རོ་ཙ་ན་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ལ་རྫོགས་ཆེན་གསུངས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་གསང་སྔགས་བོད་དུ་དར་བར་ཕྲག་དོག་ནས་བོད་དུ་དཀྲུག་གཏམ་བཟོ་མཁན་རྐང་མགྱོགས་གཉིས་བཏང་ནས་བཻ་རོས་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་ངན་ཆོས་མང་པོ་ཁྲིར་སོང་བས་བོད་ཕུང་ངེས་ཡིན་ཞེས་ཕྲ་མ་བཅུག་པར་བརྟེན་བོན་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་ཏ་ར་ཀླུ་གོང་ལ་སོགས་པས་དེ་ལ་སྐྱད་བཏགས་ཏེ་བཻ་རོ་ཙ་ན་གསོད་དགོས་ཟེར་བས་རྒྱལ་པོས་གསོད་མ་བཅུག་པར་སྦྲང་པོ་ཞིག་ལ་བཻ་རོའི་ཞྭ་གོས་བགོན་ནས་ཆུར་བསྐྱུར། བཻ་རོ་ཙ་ན་ཞོ་བྲང་གི་ཀ་བ་ལ་ཁོག་དོང་བྲུས་ནས་བཅུག ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ན་གསོལ་སྟོན་དྲངས་ནས་ཆོས་གསན་པས་སེམས་མ་བུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ཚར་བ་ན། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་དང་བོན་ལ་དད་པའི་བློན་པོས་ཤེས་ནས་བཙན་པོ་ལའང་དབང་མ་བྱུང་བར་བཻ་རོ་ཙ་ན་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་མ་བསྐྲད་ཀ་མེད་བྱུང་། བཻ་རོས་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་རྫོགས་ཆེན་གསུངས་ཤིང་དར་བར་མཛད་པས་རྫོགས་ཆེན་དར་བའི་ཡུལ་དང་པོ་མདོ་སྨད་ནས་ཡིན་ཞེས་པ་དེའང་བཻ་རོ་ཙྪ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་གྲགས། དེ་ནས་བཻ་རོ་ཙ་ན་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྡུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་དང་དགོངས་པ་བསྡུར་ཞིང་། ཀུ་སུ་ལུ་ཤྲཱི་ཧྲི་ཧེ་སོགས་མཇལ་ཞིང་གདམས་པ་ཞུས། དེ་ནས་བོད་དུ་ནང་བསྟན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་རྗེས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་བཻ་རོ་ཙ་ན་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་བཻ་རོས་ལོ་ཙྪ་བ་ནམ་མཁའ་སྙིང་པོ་དང་ལྷན་དུ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་མང་པོ་བསྒྱུར། བཻ་རོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གྲས་མིང་དུ་འཁོད་པ་བསྟན་འགྱུར་ལས《རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས》《རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས》《རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་དཀར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས》《རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ》《ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ》《སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་འདུལ་བ་བསྡུས་པ》《རིག་པ་གྲུབ་

པའི་སྒྲོན་མེ》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་ཕྲག་བསྒྱུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཉིད་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་མང་པོ་མཁྱེན་པ་ཟབ་པས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་རྣམས་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་ནང་བཞིན་ལས་བསྒྱུར་ཡིག་གི་བཟོ་ཙམ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་བཻ་རོ་ཙ་ན་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་འདྲ་ཞེས་བསྟོད་བསྔགས་ཚད་མེད་པ་མཛད་ཡོད། བཻ་རོ་ཙ་ན་ནི་རྩིས་སྨན་གང་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས《བཻ་རོའི་རྩིའི་འབྱུངས་དཔེ》ཞེས་པ་དང《མིང་དོན་བརྡ་སྤྲོད་རྣམ་ལྔ》ཞེས་པའི་རྩིས་དང་སྨན་དཔེ་མང་དུ་མཛད་པ་མ་ཟད། རྩིས་སྨན་འདྲེས་མ་མང་དུ་བསྒྱུར་ཡོད། གཞན་ཡང་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་བསྒྱུར་བ་མང་ཞིང་། མཚན་ཡང་མང་བས་མདོ་བསྒྱུར་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཞེས་བྲིས། སྔགས་བསྒྱུར་ནང་དུ་བཻ་རོ་ཙ་ན་བྲིས། བོན་བསྒྱུར་ནང་དུ་གནན་ཛག་ཐང་ཀ་བྲིས། རྩིས་བསྒྱུར་ནང་དུ་ཨིན་དྲ་བཻ་རོ་བྲིས། སྨན་བསྒྱུར་ནང་དུ་ཆོས་འབར་བྱ་བ་བཙུག་བཅས་སུ་གྲགས། 《བཻ་རོའི་འདྲ་འབག་ཆེན་མོར》འཁོད་པར་གཞིགས་ན། ཁོང་སྐུ་རྗེས་སུ་བོད་རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་། མུ་ནེ་བཙན་པོ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་བཅས་ཀྱི་རིང་ལོ་ཙཱ་བ་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་གཙོ་བོ་མཛད་པ་གསལ་ཞིང་མཐར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པ་ཤར་ཙམ་ལ་བསམ་ཡས་ཧད་པོ་རིའི་རྩེར་ཞི་བར་གཤེགས།

བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ། འདི་ཉིད་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ས་ཙ་ན་དང་ཡུམ་སྐལ་བ་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀོ་ས་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་སོ་མ་པུ་རིར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཞབས་སྐབས་ཞང་པོ་མུ་སྟེགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་སོགས་ས་ཆ་མང་པོར་བྱོན་ཏེ་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཨ་མ་ན་སི། ཌོ་ཀ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་གདམས་ངག་དང་བཅུད་ལེན་གྱི་མན་ངག ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། ཕ་རྒྱུད་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནས་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཀྱང་གསང་ཞིང་ཁྱིམས་སྒྲུང་ཁོ་ན་མཛད། ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལས་མ་བྱོན་པ་དགུ་རྒྱུན་ལས་མེད། དེ་ནས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་བཅོལ། དེ་ཕྱིར་བོད་དུ་ལན་ལྔ་བྱོན་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་ས་ཆ་སྟོད་སྨད་མང་པོར་ཞབས། འཕན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། དོ་ཧ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་ཡང་མཛད། དོ་ཧ་སྐོར་གསུམ་ག་འདིའི་ཆོས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་སྟོད་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཟླ་བ་འོད་ཟེར། གཙང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མོ། དབུས་སུ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཡོད། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མཐར་འོན་གྱི་སྐང་ཁར་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

བཻ་རོ་ཙ་ནའི་དཀའ་བ་བཅུ་དྲུག ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པའི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས། །མན་ངག་ཚོལ་བར་ཀུན་ལ་བསྐོས་པའི་ཚེ། །བཅོལ་བས་མ་རྟེན་མཐའ་འཁོབ་འཇིགས་པའི་སར། །ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་མ་ནུས་བླངས་ཏེ་དཀའ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ལམ་དུ་ཞུགས་ཙ་ན། །སྐད་རིགས་མི་མཐུན་གཅན་འཕྲང་འཇིགས་པའི་སར། །མཆོན་པའི་ལམ་མཁན་མེད་པར་དེར་ཕྱིན་པར། །ཀར་ལ་ལ་ཐོག་ཁ་བ་བྱུང་བའི་ཚེ། །གོམ་གང་འཁྱིལ་ན་འཆི་བར་ཕྱིན་པ་ལ། །དོ་ཤེ་དོ་ཚད་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པར་དཀའ། །ཚ་བ་རོང་གི་གནོད་སྦྱིན་གཏུམ་པོ་ཡིས། །མི་འདུག་དབང་མེད་མཚན་གཅིག་འདུག་པ་ལ། །གནོད་སྦྱིན་ཤ་རྗེན་ཟ་ལས་ཐར་དུ་དཀའ། །རྗེས་སྤྱ་དཀའ་བའི་བལ་ཡུལ་ཁ་བ་ལ། །གཅན་གཟན་ཚུལ་བཞིན་གཟུགས་བཞི་བཙུག་ནས་སུ། །ཉིན་ཡིབ་མཚན་འགྲོས་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཏེ་དཀའ། །བྲག་ར་སྨུག་པོར་ཀང་ཕྲན་ཚོགས་གནས་སར། །ཀང་ཕྲན་ཚོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཟ་བ་ལས། །རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་མ་ཟོས་ཐར་

བ་དཀའ། །གཟུར་ས་མེད་པའི་རྒྱ་གར་འཕྲང་ལ་ཕྱིན། ། ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲང་སྲུང་གསོད་པར་ངེས་པ་ལས། །ཛྷུ······ འཕྲུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བྲིད་དེ་ཐར་བ་དཀའ། །གཟུར་མེད···· བགེགས་འཕྲང་ལམ་ལ་ཕྱིན་པའི་ཚེ། །བཙན་འཕྲད་དཀའ་བའི་འཕྲང་སྲུང་མི་དང་འཕྲད། །འོད་མའི་རལ་གྲི་བཏུང་སྟེ་ཐར་བ་དཀའ། །ཆུ་འཕྲང་ཤིང་འཕྲང་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་བྱེད་སར། །མཚལ་ཙྪ་བྲ་གདོང་ཤི་ནས་ཅེ་སྤྱང་ཚོགས། །ཤ་ཟའི་ངར་སྐད་འཇིགས་ལས་ཐར་དུ་དཀའ། །མ་ག་དྷའི··· གཅན་འཕྲང་འཇིགས་པའི་སར། །བཙན་འཕྲད་དཀའ་བའི་མཐའ་མི་གསེར་འདོད་ཀྱིས། །གསེར་ཚོལ་ཉ་སུལ་བཀྲོལ་ལས་ཐར་ཏེ་དཀའ། །ཀྲི་ཡ་ཀྲིག་ཤའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། ། མཐའ་ཡི་སོ་པ་རྟོགས་མི་བྱུང་ཟེར་ནས། །འཇིགས་པའི··· སྤྲུལ་དོང་བཙུག་ནས་ཐར་ཏེ་དཀའ། །ཕྲ་སུ་ཏ་དང་ཧྲི་ཧྲི་གླིང་ཕྱིན་ནས། །སྤྲུལ་གདུག་དོམ་དང་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་ལས། །ཞག་དྲུག་དོ་ཤི་བྱུས་ལས་ཐར་དུ་དཀའ། །མ་ག་དྷའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། །ཐར་བར་དཀའ་བའི་དུག་གི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །རས་ལ་གཟིངས་བཅས་དོ་ཤི་ཐར་ཏེ་དཀའ། ། ཨ་ཕྱ་ཏའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། །མཐའ་ཡི་མོན་པས་ཁོ···· ཐག་མ་ཆོད་པས། །དབྱུག་པས་ཆར་བཞིན་བརྡུང་ལས···· ཐར་ཏེ་དཀའ། །ཤྲཱ་ཙ་པ་ལོ་ཀྲི་ནའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཏེ། །བསེ···· འབབ་ལྕགས་འབབ་སྤྲུལ་འབབ་འཇིགས་གཟུགས་དང་། ། གདུག་པའི་སྤྲུལ་དུག་ཁ་ནས་ཐར་ཏེ་དཀའ། །ཨེ་བ་ཨེ···· ཤའི་ཡུལ་དུ་བུད་མེད་ཚོགས། །མང་པོས་ཟས་ལ་དུག······ རིགས་མང་བསླད་ནས། །ཐར་བར་དཀའ་བའི་དུག་ལས་ཐར་ཏེ་དཀའོ། །

བཻ་རོ་ཙ་ནའི་ཡང་དག་བཅུ་གཅིག ཐང་ཡིག་ལས།

བཻ་རོ་ཙ་ནའི་ཡང་དག་བཅུ་གཅིག་ནི། ༡. སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི··· ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྩོན། ཐུགས་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་དག ༢. བསྐུལ་གྱིས་མི་རྙེད་པའི་མན་ངག་ལྷག་མ་མེད་པར་རྙེད་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཡང་དག ༣. ལོ་བཙོ་ལྔ་ལས་མ་ལོན་པར་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ལམ་རྒྱུས་མེད་པར་ཕྱིན་པས་ལྷའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་དག ༤ བར་གྱི་ལམ་ཕྲང་ལ་མི་རྒོད་དང་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ···· ཚུགས་པས་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཡང་དག ༥. རྒྱ་གར་ནས་བོད་ཀྱི་བར་ལ་ཟླ་དྲུག་གི་ལམ་ལ་ཉིན····· ལམ་གསུམ་གྱིས་སླེབས་པས(སྐྱེས་རབས་ལས། རྒྱ་བོད··· ལམ་ཞག་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་ལས། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་རྐང་མགྱོགས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས··· ས་སྐྱའི་བར་དཔག་ཚད་བརྒྱའོ) རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་དངོས··· གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དག ༦. སྨལ་དོང་ཤིག་དོང་དུ···· བསྐྱུར་ཀྱང་ཟོས་ཤིང་ཉམས་པ་མེད་པས་བཟོད་པའི······· བརྩོན་འགྲུས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དག ༧. མན་ངག་གི····· ཆོས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་ཅིང་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་དག ༨. མཐའ་བཞི་བརྒྱུད་ནས་སྒྲ་བསྒྱུར་ལ་མཁས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་དག ༩. རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མན་ངག་གཅོས་དགུ་ཐོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དག ༡༠. སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བརྟགས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོན་པའི་ཞལ་སྐྱིན་ཡིན་ཡང་···· དག ༡༡. རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་བཞི་དང་ལྡན་པས་ས····· བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཡང་དག་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཻ་རོ་ཙ་ན་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཁང་པ་དེབ་པ་མཚོན་ཟུག་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་དོ་ཤི་དོ་ཆད་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་བྱུས་སོ། །

བཻ་རོའི་སྒྲུབ་ཕུག ལོ་ཙཱ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་ནི་སྙེ་མོ་ཁུལ་དུ་སྐྱི··· མོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པར་སྐུ་བལྟམས། ཁོང་ནི་མདོ····· སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཁས་ཤིང་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་ཁོང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལ་སྙེ་མོ་བྲེ་མཁར(ད་ལྟ་ཟངས་རི··· རྒྱུས) པ་གོར། བྲག་ཡེར་པ། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ། སྐྱོ་ཁ་འཁྱོངས་རྒྱུས། མདོ་སྨད་རྒྱལ་རོང་ཚ་ཁོ་བཅས་སུ···

ཁོང་གི་སླུབ་ཤུག་ཡོད།

བཻཌཱུརྻ། ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་དང་ཁ་དོག་དཀར་སེར་སྔོ་ལྗང་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

བཻཌཱུརྻ་མཐིང་ཁའི་ལན་བུ། ནོར་བུ་ཌཱུརྻ་སྔོན་པོའི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་སྐྲའི་ལན་བུ།

བཻཌཱུརྻའི་ཆུ་རྒྱུན་གཙང་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་གཉེར་རིས་སྙོམས་པར་ཁྱབ་པ་ལྷ་བུའི་གོས་བཟང་པོ། དེ་ནི་དབྱུང་འཁོར་སྐུ་བོ་ཆོས་རྒྱ་ཡུ་ཆས་སྤྲས་པའི་ཚེ་གོན་རྒྱུའི་ཤམ་ཐབས་སྔོན་པོ་སྲུལ་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་ལ་བཻཌཱུརྻའི་ཁུ་བ་གཙང་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ན་གཉེར་མའི་རི་མོ་ཆ་སྙོམས་པར་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་རབ་བཏགས་བྱས།

བཻཌཱུརྻའི་ལྷུང་བཟེད། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ནོར་སྐལ་དུ་གནང་བ་ཞིག་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཁང་པར་གཏེར་དུ་སྦས་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གསལ།

བེམ་པོ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བེམ་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་རགས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྲ་བ་གཉིས། བེམ་པོ་དང་གཟུགས་དོན་གཅིག ཕྱིའི་བེམ་པོ་དང་ནང་གི་བེམ་པོ་ལྟ་བུ། ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་གཟུགས་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་རྡུལ་རྫས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

བེམ་པོ་གཉིས། ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུགས།

བེམ་རིག་གཉིས། གཟུགས་དང་ཤེས་པ་གཉིས།

བེམ་རིག་བྲལ་བ་མེད་པ། ལུས་དང་སེམས་ཁ་བྲལ་བ་མེད་པ་སྟེ། བེམ་པོ་རང་གི་ལུས་དང་རིག་པ་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བར་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ།

བེའུ་བུམ་བརྒྱ་རྩ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་འཁོད་པའི་རི་མོ་ལྟར་ཟིན་བྲིས་བཀོད་པའི་བོད་ཆུང་ཏུ་ཞིག

བེའུ་རས། སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་རས་ཆེན་ཁྲ།

བེར་ཆུང་། ཕུ་ཐུང་ཁ་ཞེང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱུ་གུའི་གོས་ཤིག

བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་། འཇིགས་མེད་གྲགས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་མཆིས། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་ཡབ་ཞ་མའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ཆོས་དཔྱིངས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཙང་ལ་སྟོད་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔྱིག་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲོག་གནས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ལ་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་སྐྱིད་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་པར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བདུན་པར་གྲུམ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་གང་གི་སྐུ་ཞང་པཎ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་དུ་བོ་དོང་ཨེའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་ཕེབས་ནས་མཁན་པོ་ཉིད་ནས་ཚིགས་སྡེ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཨེ་ཆོས་སྡེའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཐོག་མར་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་ཏེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་གཟིགས་ནས་དཔང་པོ་དང་། ལོ་ཆེན་གྲགས་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ས་སྐྱར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གྲྭ་སྐོར་ལ་ཕེབས་དུས་སྙན་ངགས་ལ་ཆེད་དུ་སྦྱངས་པ་མ་གནང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པ། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་སོགས་བཀའ་རྩོམ་དུ་མ་མཛད། དེའི་དུས་ཕྱུག་དཔེ

ཐུགས་འཛིན་ལྷའང་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱུང་ནས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསླབས་པས་ཐུགས་ལ་ཟིན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཨེ་ཆོས་སྡེའི་ལྷུགས་རིའི་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་དབྱངས་ཅན་མ་སྒྲུབ་པས་ཞལ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་ལུང་བསྟལ་བར་གྲགས། དེ་སྐབས་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་བསྟོད་པ་བྱུང་བའི་གླུ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་ཨེ་ཆོས་སྡེར་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཐའ་དག་ལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཁར། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལ་ཡང་འདྲིས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཙནྡྲ་གོ་མི་ལྟར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་འདྲིས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁ་ལས་མ་ཐོབ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བཤད་པ་ལྷུར་ལེན་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བ་དག་ནི་སྔོན་ཆད་བོད་འདིར་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བསྔགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་ལ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་སྐབས་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་བཀའ་རྩོམ་གནང་། དེ་ནས་དཔལ་རྩེད་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ས་སྟེང་དུ་ཁྱབ། དེ་རྗེས་སྟག་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་དང་མཇལ་ནས་ནཱ་རོ་སྐོར་གསུམ་གདམས་པ་དང་། སྟག་ལུང་པོ་ཐང་བ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་ལས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ལ་སོགས་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན། པད་དཀར་ཆུན་པོ་ངང་པའི་བུ་མོ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་དང་པོ་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་གྱི་སྐྱེས་རབས་དང་། རྟག་ཏུའི་རྟོགས་བརྗོད་དོན་རྒྱན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བརྩམས། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལས་སློབ་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། དེ་ནས་ཨེ་ཆོས་སྡེའི་གདན་ས་མཛད་ནས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། ཕར་ཕྱིན། རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཨེའི་གནས་བསྟོད། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དེ་བཞིན་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་མཐའ་དག་དང་། ས་ཕྱུར་གྱི་དབང་གི་རྫོར་མན་ངག་ལུགས། ཧོམ་ཧྲི་ལུགས། དོན་ཞགས། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། འོད་ཟེར་ཅན། གཟུངས་ཆེན་ལྔ། གསང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ། གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འབུམ་ས་ཀླུས་པ་གསན་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། དམ་པ་འདི་ཉིད་ལུས་ཀྱི་རྩལ་དང་ཡིག་རིགས་སྣ་ཚོགས་འབྲི་བ་ལ་མཁས་པས་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་སྣེབ་སྦྱོར་བསྟན་བཅོས་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། སྨྲའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ནང་བྱན་ཆུབ་པ་མཁས་པའི་རྩེ་མོར་སོན་ནས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མང་པོའི་འགྱུར་ལེགས་པར་འཆོས་ཤིང་། དཀའ་བའི་གནད་གཞི་འགྱུར་ཡང་མང་པོ་མཛད། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པར་མཁྱེན་ལ། བཟོ་རིག་པའང་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་གཟིགས་ནས། མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྣམས་བསྒྱུར་བའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་དཔལ

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདུས་པ་ལེགས་པར་བརྩམ་འགོ་ཚུགས། དེ་བཞིན་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནས་གཞི་བདག་སྲུང་མའི་བར་སྐུ་རྣམས་དང་། དཔལ་དེ་ཉིད་འདུས་པར་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རི་མོར་བྲིས་པ་ཐང་སྐུ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། རྒྱུད་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གློས་བསླངས་དུམ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་བྱེད་དུས་སྤྱན་དྲངས་ཆོག་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐུ་པར་དུ་བཏབ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འབུར་དུ་དོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བཞེངས་པ་སོགས་བོ་དོང་ཨེའི་བཤད་གྲྭ་ལས་ཐོན་པའི་མཁས་གྲུབ་འདི་ཉིད་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་འདུས་པ་སོགས་པོད་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་བཀའ་རྩོམ་བཞུགས་ལ། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་དང་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་པ་གཉིས་ཀ་རྩོད་པས་ཕམ་པ། ངམ་རིང་རིག་གཏེར་བཀག་པ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྐུ་ན་ཕྲ་དུས་རྩོད་པས་བཅོམ་པར་མཛད་པ། སྐབས་ཤིག་རང་ཀང་གི་གྲུབ་མཐའ་བཙུགས་པར་བཞེད་དེ་དཔལ་མོ་ཆོས་སྡིངས་སོགས་དགོན་པ་ཁ་ཤས་བཏབ་ནས་དེར་འཆད་ཉན་མཛད་པས་བོ་དོང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་བ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་མཐར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༤༥༡)ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་གནམ་གང་ཉིན་ཞི་བར་གཤེགས། གང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ། བཀའ་བབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཁོར་གྱི་གདུང་རྒྱུད་གསུམ། རིག་སྔགས་འཆང་བ་གཅིག ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་མཁས་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་མིག་གསུམ། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཁས་པ་དྲུག མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཅུ་གསུམ། པཎྜི་ཏའི་གདན་ས་གཉིས། གཙུག་རྒྱན་བཅུ་དྲུག མཚན་ཉིད་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བཞི། སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་གཉིས། སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་བཞི། སྔགས་འཆང་དྲག་པོ་གཉིས། གྲུབ་ཆེན་ལྔ་བཅུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས། རྩོམ་པ་ལ་ཡང་། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇུག་པའི་སྒོ་བཞི། ལེའུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། མན་ངག་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་། ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པས་རྒྱས་པ་ལ་གླེགས་བམ་བརྒྱ་དང་བཅུ། འབྲིང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ། བསྡུས་པ་ལ་གླེགས་བམ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་གླེགས་བམ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

བོག་སྟོན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་གནས་ཚད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་འགོར་པོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་སྒྱོང་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ།

བོག་ཡ། སྐྲག་ཅིང་འཇིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་བའི་མིང་སྟེ། 《སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་པ》ལས། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། །བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(ཅ)

བོག་རན། བག་ཟན་གྱི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད》ལས། དེ་དག་ལ་སྐུམ་གྱི་ཁུར་བ་དང་། མོན་ཁུར་དང་། བོག་རན་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བོགས་འདོན། བོགས་ནི་ཡར་སྐྱེད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བོགས་འདོན་ནི་ཡར་སྐྱེད་ཐོན་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱིངས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཟུར་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

བོང་སྐོར། བོང་བུས་བསྐོར་བའི་རང་འཐག

བོང་བ། སྤོ་ཐོ་སྟེ་ས་དུམ་ཨམ་ས་རྗོག་གི་མིང་།

བོང་བ་རི། ལྷ་སའི་ལྷོགས་པོ་རིའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རི་ཆུང་སྟག་མོ་ཚང་ལ་འཇོལ་བ་འདྲ་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བཟོའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་དྲག་དཔོན་གོན་ཡུན་ཆང(བོད་ཡིག་གི་གསོལ་མཆོད་ནང་སྒྲིན་རིང་རྒྱལ་པོ་ཟེར)གསོལ་མཆོད་བྱེད་ས་ཡིན། རྒྱུན་དུ་མི་ཚོས་གེ་སར་ལྷ་ཁང་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་གེ་སར་མ་ཡིན་པ་རྒྱའི་གོན་ཧྲིས་ཞེས་པ་ཡིན། ལྷ་ཁང་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོ་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་གོར་ཁ་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་མཐར་

སྲིད་གཏོང་མཁན་གོང་མའི་དཔོན་རིགས་ཀྱང་ཐང་ཕྱུའུ་ཁང་ཨན་གྱི་འདོད་མོས་ལྟར་སྲིད་སྐྱོང་ཏ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོར་བཀས་བཀོད་དང་གྲོན་དངུལ་སྲང་བདུན་སྟོང་སྐོར་བཅས་གནང་ནས་མགྲོན་གཉེར་སྡེ་པ་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཤིས་སྣན་ཐང་ཡེ་གཉིས་སོགས་ལས་བྱེད་དུ་བསྐོས་ཏེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཇོ་ཤིང་ལས་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་ཟླ་དྲུག་ཙམ་གྱི་རིང་ལས་ཀ་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་ལྷ་ཁང་འདི་བསྐྲུན། ལྷ་ཁང་དབུས་མའི་ནང་གོན་ཡུན་ཆང་གཙོ་འཁོར་དང་། ལྷ་ཁང་རྒྱབ་མའི་ནང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་སོགས་ཡོད། ལྷ་ཁང་གི་བཟོ་དབྱིབས་ཁོར་ཡུག་ནི་རྒྱ་ནག་གི་གནའ་བོའི་མཁར་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་ཞིང་། དེ་གར་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མཐོ་ཚད་ལི་སྨི༡༣༢དང་ཞེང་དུ་ལིའི་སྨིས༡༠༨ཡོད། དྲིལ་བུ་དེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་དང་ཕྱིར་རི་མོ་མང་པོ་ཡོད། དེ་སྔ་ལྷ་ཁང་དེའི་འཛིན་བདག་ཀུན་བདེ་གླིང་ནས་བྱེད་སྲོལ་འདུག

བོད་བྲུ་ཚ། ཐོ་སྨན་སྣ་ཚའམ་ལྕེ་ཚ་མེ་ཏོག་གི་མིང་།(ཅ)

བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་དྲུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁྲི་སྟེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཁོལ་དྲུག་ཟེར་བ། ༡. བོད་ཡུལ་སྤྱི་ལ་རུ་ཆེན་ལྔར་ཕྱེ་བ། ༢. ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ། ༣. ཁོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ། ༤. གཡུང་གི་མི་སྡེ་ཁྱིང་དང་ཡང་ཁྱིང་དུ་ཕྱེ་བ། ༥. ཞང་གསུམ་བློན་དང་བཅས་པས་དབུས་ཀྱི་མདུན་ས་འཛིན་པ། ༦. དཔའ་སྡེ་གསུམ་གྱིས་མཐའ་ཡི་སོ་ཁ་སྲུང་བ་བཅས་དྲུག་ལ་ཟེར།

བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་བརྒྱད། ༡. རི་བོ་གནས་ཅན། ༢. གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ༣. རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར། ༤. ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། ༥. གནོད་སྦྱིན་གངས་བཟང་། ༦. ཛ་རོང་ཕུ། ༧. ག་ས་བུ་ལེ། ༨. གངས་རི་ཏ་སྒོ (ཛ་སྤྲུལ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུའི་གསུང་འབུམ[ཛ]པར《བཀའ་བརྒྱད་རང་བྱུང་རང་ཤར》ཞེས་པར་གསལ)

བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་བཞི། ཤམ་པོ་ལྷའི་གནས། བུ་ལེ་ཀླུའི་གནས། གངས་བ་བཟང་པོ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གནས། ཏ་སྒོ་བཙན་གྱི་གནས་བཞིའོ། །

བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། ༡. འཇམ་དཔལ་སྐུའི་བཀའ་བབ་སྦུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ༢. དབང་ཆེན་གསུང་གི་བཀའ་བབ་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ༣. ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་བབ་གནུབ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། ༤. ཡོན་ཏན་བདུད་རྩིའི་བཀའ་བབ་གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར། ༥. འཕྲིན་ལས་ཕུར་པའི་བཀའ་བབ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ༦. སྲིད་པ་མ་མོའི་བཀའ་བབ་སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། ༧. འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པའི་བཀའ་བབ་རླངས་དཔལ་གྱི་སེང་གེ། ༨. སྟོབས་ལྡན་ནག་པོའི་བཀའ་བབ་བཻ་རོ་ཙ་ན་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་པ་གསུམ། ལྷོ་བྲག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། རྗེ་མི་ལ་རས་པ་ཐོས་པ་དགའ། ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །རྭ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷ་ཅེས་ཀྱང་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲགས།

བོད་ཀྱི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ༡. ཐང་ལྷ་ཡར་བཞུགས། ༢. ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། ༣. ཅང་ལྷ་ཕྱོལ་ཡུག ༤. སྒྲོག་ལྷ་གངས་དཀར། ༥. སྐྱོག་ཆེན་སྡོང་ར། ༦. རྗོག་ལྷ་ཕྱུང་སྟེ། ༧. ཅོག་ལྷ་མཚལ་སྟེ། ༨. གངས་དཀར་གཡུ་སྟེ། ༩. སུམ་རི་གཉན་པོ། ༡༠. འཇོམ་ཆེན་སྡོང་ཐམ། ༡༡. དབྱིས་ཆེན་རབ་རེར། ༡༢. འབྲི་ཆེན་སྡོར་དུ། ༡༣. བོད་ཀྱི་བ་ཏུ་བཅུ་གསུམ་མོ། །

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ། དེ་ཡང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དེབ་དམར》ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་ལ་འདི་ཞིབ་པར་སྣང་བ་ཆེ་ཡོད་ཞིག་འདིར་བྲིས་ཏེ་ཞེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར《ཐང་དེབ་གསར་རྙིང་》གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཟུར་བཀོད་དུམ་བུ་ཁག་འདི་རྣམས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞེས་རྩོམ་པ་པོས་མཚན་འགོད་གནང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད།

ལྷག་པར་དུ་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་དུམ་བུ་དེ་དང་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ན་གཅིག་བལྟས་གཅིག་གསལ་གྱིས་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་འདུག འོན་ཀྱང་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རྒྱ་བཟའ་ཨུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གཉིས་པ་ལྕགས་འབྲུག་ལོ་ལ་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མུ་ནེ་བཙན་པོའི་རྗེས་སུ། ཇུ་ཅེ་བཙན་པོ(རྒྱ་སྐད་དུ་མུ་ཏིག་ལ་ཀྲུའུ་ཙེ་ཟེར་བས་ཀྲུའུ་ཞེས་པ་སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ནང་གླུའུ་ལ་ཛེའུའམ་ཙེའུ་ཞེས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཡིན)ཞེས་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཞེས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན། ཁ་ལི་ཁ་ཙུ་སྟེ། རལ་པ་ཅན་ཞེས་རིམ་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་དེ་རྣམས་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ལག་དང་བསྡུར་ན་ང་ཚོས་སྔར་ཡོད་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་གདེང་འཇོག་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་ཡང་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སིལ་བུར་ཐོར་རྗེས་ཀྱི་མངའ་བདག་བཞི། སྐྱིད་ཤོད་མངའ་བདག་ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན། ཡར་ལུང་ཇོ་བོ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ། མངའ་རིས་མངའ་བདག་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན། ཡ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཙན་ཕྱུག་ལྡེའོ། །

བོད་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའོ། །

བོད་ཀྱི་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད། ད་ལྟ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལག་གཞིར་བརྟེན་ན། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྩིས་པའི་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཅུ་པ་སྟག་བུ་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་ཞིང་འབྲོག་གི་བར་ཕན་ཚུན་དངོས་ཟོག་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ཚོང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཏན་ཁེལ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུགས་བྱུང་བར་བརྟེན། བློན་པོ་ཁྲི་ངོར་སྣང་མང་བཙུན་གྱིས་བྲེ་དང་སྲང་ཐོག་མར་བཟོས་ཐོག ཞིང་པའི་ས་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་འབྲུ་རིགས་རྣམས་བྲེ་ལ་འཇལ་ནས་སྤྲོད་ལེན་བྱས་པ་དང་། འབྲོག་པའི་ས་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་མར་དང་བལ་ཤ་སོགས་སྲང་ལ་འཇལ་ནས་སྤྲོད་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་དུས་ཀྱི་བྲེ་དང་སྲང་གི་ཚད་གཞི་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་པོར་འཁོད་མེད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཡིག་གི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་བྲེ་དང་སྲང་གི་འཇལ་ཚད་གཅིག་གྱུར་བཟོས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་གི་བྲེ་དང་སྲང་གི་འཇལ་ཚད་གཅིག་གྱུར་མེད་པར་གོ་ཐུབ་ཀྱང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་ས་གནས་ཁག་གི་འཇལ་གཞོར་གདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་བཤད་མེད་པ་མ་ཟད། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གཅིག་གྱུར་བཟོས་གནང་བ་ཡང་གསལ་བཤད་བྱས་མེད། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞིའི་སྐོར་སྐབས་དེར་བརྩམས་པའི་བོད་སྨན་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ཡ་ཕྲོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་བྲེ་གང་། དེ་ཆ་བདུན་ལ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་ཡ་ཕྲོར་གསུམ་ལ་ཞུལ་གང་། ཞུལ་བདུན་ལ་བྲེ་གང་དུ་བརྩིས་པ་དེ་ལ“བདུན་ཞུལ”ཞེས་བཤད་སྲོལ་གཅིག་དང་། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་ཡ་ཕྲོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། ཡ་ཕྲོར་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཀ་ལ་ཞུལ་གང་། ཞུལ་དྲུག་ལ་བྲེ་གང་དུ་བརྩིས་པ་དེར“དྲུག་ཞུལ”ཞེས་རྩི་སྲོལ་ཡོད་ལུགས་བཤད་ཡོད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་བཤད་པའི་འཇལ་

ཚད་དང་གཡོར་ཚད་ནི་ནས་འབྲུ་ཆེ་བ་གཉིས། འབྲིང་བ་གཉིས། ཆུང་བ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པའི་དྲུག་ལ་ཁམ་ཚིག་འབྲིང་གི་ཚད། ཁམ་ཚིག་དྲུག་ལ་སྟར་ཕྲུལ་གང་། སྟར་ཕྲུལ་དྲུག་ལ་བྱ་སྒོང་གང་། བྱ་སྒོང་དྲུག་ལ་མཁར་ཕྲུལ་གང་། མཁར་ཕྲུལ་དྲུག་ལ་མཁར་བྲེ་གང་། མཁར་བྲེ་ཉི་ཤུ་ལ་མཁར་ཁལ་གང་དུ་བརྩིས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་གཡོར་ཚད་ཡིན། འཇལ་གཡོར་འདེགས་གསུམ་སྐོར་ཞིབ་རྒྱས་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་ཆེད་རྩོམ《གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་འཇལ་གཡོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་གླེང་བ》ཞེས་པར་གསལ།

བོད་ཀྱི་འཛིམ་བཟོ། བོད་ཀྱི་འཛིམ་བཟོའི་ལག་རྩལ་ནི་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་བོན་པོའི་ཆོས་ཐོག་མར་དར་བ་ནས་བཟུང་བོན་པོ་ཆོས་འཛིམ་པ་ལ་རི་དྭགས་ཤ་བའི་གཟུགས་བཟོས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་ན། སྐབས་དེ་དུས་ནས་འཛིམ་པ་ལ་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དབྱིབས་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལག་རྩལ་ཡང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ནས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཛིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་རྣམས་བལ་པོའི་ལྷ་བཟོ་བས་བཞེངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཛིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་རྣམས་བལ་པོའི་ལྷ་བཟོ་བས་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་རྗེས། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་དན་ཏིག་ས་ཁུལ་གྱི་དགེ་སློང་གླུ་མེས་འབྲོམ་ཆུང་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲང་ཨན་དུ་ཕེབས་ནས། དེ་སྟོན་ཐང་གི་གོང་མ་མིང་ཙུང་སྐབས་བྲིས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་རིས་དཔེ་བཤུས་མཛད་ནས་བོད་དུ་རི་མོའི་ལག་རྒྱུན་སྤེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རི་མོ་དེ་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འབུར་སྐུ་ཐོག་མར་བཞེངས་ཏེ། བྲག་ཡེར་པ་དགོན་པར(དེང་སང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོངས)གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས་ཏེ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོ་ནས་བཟུང་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་དར་རྒྱས་བྱུང་སྐྱེ་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་ཁམས་གསུམ་བཅས་ལ་དགོན་པ་གསར་པ་མང་པོ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ཡོད་པའི་འཛིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་རྣམས་བོད་རིགས་འཛིམ་བཟོ་བས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞིང་།

དཔེར་ན། སྐབས་དེར་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་སྣར་ཐང་དགོན་པ་དང་། ས་སྐྱ། ར་སྒྲེང་། དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོ། ཞ་ལུ། གསང་ཕུ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་འཛིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་བཞེངས་མཁན་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་འཛིམ་བཟོ་བ་ཡིན་ལ། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོ་ནས་བཟུང་བོད་རིགས་འཛིམ་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་སོང་སྟེ་འཛིམ་བཟོའི་ལྷ་སྐུ་ཆེ་གྲས་ཐོག་ཚད་གསུམ་བཞི་ཙམ་ཡོན་པ་བཞེངས་ཐུབ་པ། འགའ་ཤས་ནི་ཐོག་ཚད་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཚོའི་འཛིམ་བཟོའི་ལག་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་ཧ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

བོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། རྔོག་སྟོན་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་བཅས་འདི་གསུམ་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་ཟེར།

བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རིགས་དྲུག སེ། རྨུ། ལྡོང་། སྟོང་། དབྲ། འདྲུའོ། །

བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་གཉིས། རྙིང་མ་པ། ས་སྐྱ་པ། དགེ་ལུགས་པ། ཇོ་ནང་པ། ཤངས་པ། འབྲི་གུང་པ། ཀརྨ་པ། བུ་ལུགས་པ། བཀའ་གདམས་པ། རྫོགས་ཆེན་པ། ཕྱག་ཆེན་པ། ཞི་བྱེད་པའོ། །

བོད་ཀྱི་ནང་འབབ་ཆུ་བོ་ཁག ནང་འབབ་ཆུ་བོ་ནི་རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་དབྱེ་མཚམས་ཀྱི་ནུབ་ངོས་དང་། གངས་རིན་པོ་ཆེ། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་བྱང་རྒྱུད། ཡར་

སྐུང་གཙང་པོའི་སྟོ་རྒྱུད་དབྱེ་མཚམས། གཞན་ཡང་རི་བོ་ཏི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ནས་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྟོ་བྱང་གཉིས་ནས་རྒྱུག་པའི་ནང་འབབ་ཆུ་བོ་མང་ཆེ་བ་སླམ་པའི་ཐོག་གི་མཚོ་དང་མཚེའུ་ཁག་ལ་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། ཆུ་བོ་དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་ལོ་འཁོར་མར་བཞུར་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་གཙང་པོ་ཆུ་ཙ་བཟང་བ་འགའ་ཤས་ཕུད་ཕལ་ཆེ་བ་ནམ་དུས་ལ་གཞིགས་ནས་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་དུ་ནང་འབབ་ཆུ་བོ་ཆེ་གྲས་ཀྱི་གྲས་སུ་སེར་གླིང་མཚོར་འབབ་པའི་ཙ་སྐྱ་གཙང་པོ་དང་། སྤོ་མཚོར་འབབ་པའི་གཡུ་འབྲུག་གཙང་པོ། གཡི་སྦྲུག་ཚྭ་ཁར་འབབ་པའི་སྐྱ་རུབ་གཙང་པོ། སྟག་རྩེ་མཚོར་འབབ་པའི་འབོག་ཚང་གཙང་པོ། བཀྲ་རི་གནམ་མཚོར་འབབ་པའི་མཚོ་ལ་གཙང་པོ། ངང་ལ་རིང་མཚོར་འབབ་པའི་ཕ་མོ་གཙང་པོ་སོགས་ཡོད། དེ་ཁྲོད་གདང་ལའི་སྟོ་ཕྱོགས་ཨ་མདོ་ཐོང་ཁོངས་ནས་རྒྱུག་པའི་ཙ་སྐྱ་གཙང་པོའི་ཆུ་རྒྱུན་རིང་ཤོས་ཡིན་པས་དེའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་མེད་དགུ་ཡོད། བོད་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་འབབ་ཆུ་བོ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོར་འབབ་པའི་ཁ་འབྱུང་སྐྱ་ཆུ་ཞེས་པ་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་བོད་ཀྱི་སྟོ་ནུབ་ཁུལ་གྱི་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོར་འབབ་ཅིང་། རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་བྲག་གཙང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་གནའ་སྲོལ་ལུས་རྩལ། བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་དུ་གནའ་དུས་ནས་བོད་རིགས་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཏོད་པའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཕྲ་ཚང་མང་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ས་གནས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་ངོད་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྟ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་དང་། གཡག་རྒྱུག མཆོང་རྒྱུག ཐག་མཆོངས། ཆུ་རྐྱལ། རྡོ་འཁྱོགས། རྡོ་སྐོར། ཞུར་རྡོ་སོགས་ཡོད་པ(དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ཀ་ཕྲེང་གཞིར་བཟུང་བཀོད་ཡོད)མ་ཟད། ལྷག་པར་གནའ་དུས་བཙན་པོའི་དུས་སུ་རྟ་རྩེད་པོ་ལོ་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས། བོད་ཀྱི་ལུས་རྩལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཆེ་བ་སྐྱེས་པས་རྩེ་བ་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཕོ་རྩེད་དགུ་ཟེར་བའི་གྲས་སུ་མདའ་རྗོ་མཆོང་གསུམ་དང་བང་རྒྱལ་བེ་གསུམ་དང་དེ་མིན་ཕོ་རྩལ་དགུ་ཟེར་བའི་གྲས་ལ་མཐེབ་ཀྱིས་ཤ་ཐོན་པ་དང་། རྒྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆེན་ཆོད་པ། ཡང་རྩལ་བྱ་ལྟར་ལྡིང་བ་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟར་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་བོད་རིགས་དམངས་ཁྲོད་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དཔར་སྐྲུན། ད་ལྟ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱི་སྔོན་ལ་བོད་ཡིག་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ལས་རིགས་དར་སྤྲོལ་མི་འདུག་ཅིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཝུ་ཙུང་ཧའི་ཧྲན(武宗海山)གྱི་སྐབས་དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བསྡུས་བྱས་ནས་ཆ་ཚང་གཅིག་ཐོག་མར་བསྒྲིགས་པ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་ཐངས་བཞི་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མ་དཔེ་ཆ་ཚང་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དང་། མཚུར་ཕུ་དགོན་པ། ས་སྐྱ། མངའ་རིས། ཁམས། སོག་ཁུལ། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་བཅས་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བྲིས་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་ནང་བསྟན་ཐའི་ཀྲེན(ཞུག་རུམ)བཞི་བོད་དུ་མངགས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་ཤིང་། ཙོང་ཁ་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་བཏང་ནས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་སྤེལ། གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་ནན་ཅན་དུ་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ཟངས་དཔར་དེ་ཐོག་མར་དཔར

བསྐོས་བྱས་ཐོག ས་སྐྱ་པ་དང་། ཀརྨ་པ། ཇོ་ནང་ཁ་པ་བཅས་ལ་བོད་ཡིག་ཟངས་དཔར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་རེ་ཕུལ་རྒྱུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བོད་དུ་འགྱུར་རྗེས། བོད་དུ་ཡོད་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་སྔོན་མ་གཞི་བོད་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ནས་བཟུང་ཤིང་གི་ལྡེབས་དང་། རྫ་རྡོས་ལ་ཤིང་ལོ་དང་མེ་ཏོག་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་རིས་བཅས་བརྐོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཚོའི་གྲུས་བསྐོས་རིས་མཁས་པ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་རྩལ་རྒྱུ་ཚད་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་པའི་གང་འདོད་ལྟར་བསྐོས་ཚོག་པ་ལས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་མེད་པས་ཙུང་ཟད་སླབས་བདེ་ཡང་། ཤིང་ལེབ་ཐོག་ཏུ་ཡི་གེ་བསྐོ་རྒྱུ་ནི་མ་དཔེ་བྲིས་པ་ལྟར་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་ལ་གཞིགས་ནས་བསྐོ་དགོས་པས་ལག་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཟངས་དཔར་དང་ཁྲི་དཔར་ལུགས་བརྒྱབ་ནས་བསྐོ་རྒྱུ་དེ་ཤིང་དཔར་ལས་སླབས་བདེ་ཡང་། སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཟངས་དང་། ཁྲི་ཡི་གཏེར་ཁ་དཀོན་པོ་ཡིན་པས་དཔེ་ཆ་ཐོན་ཆེན་པོ་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱུ་ཆའི་ཐད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་རང་གི་དཔར་སྐྲུན་རྒྱུ་ཆའི་ཐད་ཤིང་ཆ་འབོལ་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག བོད་ས་གནས་ཀྱི་བསྐོས་རིས་ཐད་ཤིང་བསྐོས་དང་། རྡོ་བསྐོས་ཀྱི་ལག་རྩལ་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དང་བསྟུན་ནས་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་ལྷ་པ་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐོག་མར་ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་ཐོག་མར་དཔར་བསྐོས་གནང་ཤིང་། ཇོ་ནང་ཁ་པ་འདས་རྗེས་སྐྱེའུ་རྗོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་ཇོ་ནང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དཔར་བསྐོས་བྱས་པའི་དཔར་ཤིང་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་དགའ་ལྡན་དཔར་རྙིང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དཔར་ཤིང་དེའི་ཐོག་དཔར་འདེབས་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཁག་མང་དེང་སང་སེ་ར་འབྲས་སྤུངས། པོ་ཏ་ལ་བཅས་སུ་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། དེ་ཚོའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། དཔར་ཤིང་གི་འགོར་ཡོད་པའི་ལྷ་སྐུ་རྣམས་དབུ་ཆེ་ཞིང་། སྐེད་པ་དང་རྐང་ལག་ཕྲ་བ། སྟོད་ཞེང་ཆེ་བ་བཅས་བསྐོས་རིས་དེ་ཙམ་ལེགས་པོ་མེད་རུང་། དཔར་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ནི་ཟངས་དཔར་དང་ཁྲི་དཔར་ཐོག་བཀོད་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལྟར་ཏ་ལས་དགོས་པའི་ལག་རྩལ་ཡོད། བོད་ཡིག་གི་དཔར་སྐྲུན་ལག་རྩལ་བོད་དུ་དར་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡིག་གཟུགས་དང་དག་ཆའི་ཐད་སྔར་ལས་ཙུང་ཟད་ཁྱབ་ཆེ་བའི་གཅིག་གྱུར་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་གི་ཡུལ་སྐད་ཕན་ཚུན་གོ་བདེ་མི་འཕྲོད་པ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་ཕུད། དེ་མིན་གྱི་སྐད་རྣམས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་མང་ཆེ་བས་གོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། དཔར་སྐྲུན་ལག་རྩལ་དར་བ་དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཐུབ་པའི་ར་སྤྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་ནན་ཅན་དུ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཏེ། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་ས་སྐྱ་པ་དང་། ཀརྨ་པ། ཇོ་ནང་ཁ་པ་བཅས་ལ་དཔར་ཕུད་དུ་ཆ་ཚང་རེ་ཕུལ་བ་དེས་བོད་ས་གནས་སུ་དཔར་བསྐོའི་ལག་རྩལ་གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་སྒོ་གསར་པ་ཕྱེ་བ་མ་ཟད། དེ་ནས་བཟུང་དབུས་གཙང་། མངའ་རིས། མདོ་ཁམས། སྡེ་དགེ ཡུན་ནན། སི་ཁྲོན། ཀན་སུའུ། མཚོ་སྔོན། ནང་སོག ཕྱི་སོག་བཅས་སུ་འང་བོད་ཡིག་གི་ཤིང་དཔར་དང་ཁྲི་དཔར་བཅས་མང་པོ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་དཔར་ཁང་ཆེ་ཤོས་ནི་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༧༢༡)ལོར་སྐབས་དེའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཤིང་དཔར་ཐོག་བསྐོས་ཏེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕུལ་བ་དེ་སྣར་ཐང་དགོན་པའི་ནང་བཞག་པ་དེ་རེད། ༢. བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྤྲེ(༡༧༢༨)ལོར་སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་

རིང་གིས་སྐྱེ་དགེ་དགོན་ཆེན་དུ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཁག་མང་པོ་དཔར་བསྐོས་བྱས་པའི་དཔར་ཁང་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྱེ་དགེ་དཔར་ཁང་ཟེར། ༣. རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་སྤྱིའི(༡༧༥༢)ལོར་ཅོ་ནེ་དཔོན་བསྟན་སྐྱོང་ཚེ་རིང་དང་མི་མོ་རིན་ཆེན་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་དཔར་དང་། པེ་ཅིན་གྱི་དཔར་མ། སྣར་ཐང་དཔར་མ་བཅས་ལ་ཕྱི་མོ་བྱས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་ཤིང་དཔར་བསྐོས་ཏེ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ཅོ་ནེ་དཔར་ཁང་། ༤. དུས་རབས་ནི་ཤུ་པའི་འགོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཞབས་རྗེས་པོ་ཏཱ་ལའི་ཞོལ་དུ་དེ་སྔོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ནས་ཡོད་ཤུལ་གྱི་དཔར་ཁང་རྙིང་པ་རྒྱ་སྐྱེད་བྱས་ཐོག་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ཆོས་དཔེ་ཁག་མང་པོ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པ་དེར་དེང་སང་ཞོལ་དཔར་ཁང་ཟེར། དེ་མིན་སེ་ར་དང་། འབྲས་སྤུངས། དགའ་ལྡན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། སྐུ་འབུམ་སོགས་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་མང་པོར་བོད་ཡིག་གི་ཆོས་དཔེ་དང་། རིག་གནས། སྨན་གཞུང་། ལོ་རྒྱུས། དག་ཡིག་སོགས་ཀྱི་དཔར་ཤིང་ཧ་ཅང་ཕོན་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཧ་ཅང་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་རེད།

བོད་ཀྱི་ལྷ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགོས་པའི་ལས་ཆན་བཅུ་གསུམ། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། མཇལ་ཡིག་མཛོད་གསུམ། ཐབ་འདྲེན་གདན་གསུམ། སྐུ་ཧ་མཛོ་ཁྲི་བཞིའོ། །

བོད་ཀྱི་མི་བྱ་རིགས་བཞི། ཕ་སྤྲེའུ་དང་། མ་བྲག་སྲིན་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྤྲེ་གུ་བྱུང་བ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་མང་དུ་འཕེལ་ནས། བསེ་དང་། རྨུ། ལྡོང་། སྟོང་བཅས་རུས་རྒྱུད་ཚན་པ་ཁག་བཞིར་གྱེས་པ་ལས་རུས་རྒྱུད་ཚོགས་ཁག་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས《བོད་ཀྱི་རུས་མཛོད》ལས་གསལ།

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་དེང་སང་གི་བོད་ཡིག་འདི་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚུ་ཚད་མཐོ་རུ་སོང་བར་བརྟེན། ཀོ་བདེ་ཞིང་ཚིག་སྙན་ལ་དོན་ཟབ་པའི་སྒྲུང་དང་། སྙན་དངགས། གཞས་ཚིག་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔེར་ན། ཏུན་ཧོང་གི་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་ཧྲ་སྒྲུང་དང་། གྱིམ་པོ་སྤུན་དྲུག་གི་སྒྲུང་། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། མང་སྲོང་། འདུས་སྲོང་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ནི་ཚིག་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་དཔེ་དང་དོན་སྦྱོར་སྟངས་སྙན་ལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་སྒྲ་རྩལ་གྱི་ཚུ་ཚད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་རིག་རྩལ་གྱི་རྩོམ་རིག་ལེགས་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་། ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྙན་ངག་རྩོམ་སྟངས་དང་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་པའི་གཞུང《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ཟེར་བ་བརྩམས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་རྩོམ་ཡིག《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》ཟེར་བ་བརྩམས་ནས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གསེར་མང་པོ་བསྐུར་ནས་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་། རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་ཞིང་། ཁོང་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་མངོན་བརྗོད་དང་སྙན་ངག་གི་གཞུང་མེ་ལོང་མ་སོགས་མང་པོ་བོད་སྐད་ཐོག་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚུ་ཚད་ཐད་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་གསར་པ་བྱུང་ཞིང་། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་སྐད་གྲགས་ཅན་གཙང་སྨྱོན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས《མི་ལའི་མགུར་འབུམ》རྩོམ་སྒྲིག་བྱས། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་བར《ཇ་ཚང་ལྷ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད》དང《ཛ་ཅོག་གཏམ་རྒྱུད》《བྱ་མགྲིན་སྔོན་མོ་བའི་གཏམ་རྒྱུད》《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད》བཅས་བྱུང་བ་དང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་དགུ་པའི་རིང《བྱ་སྤྲེལ་གཏམ་རྒྱུད》དང་། 《རྐན་རྐོན་འབེལ་གཏམ》《ར་ལུག་སྐྱང་གསུམ་གྱི་འབེལ་གཏམ》《ཆུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས》སོགས་བྱུང་། གཞན་ཡང་ད་དུང་དུས་སྐབས་གང་གི་ནང་རྩོམ་པ་ཡིན་མིན་དང་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད《སྤྲིང་སྤྲུང》ཁག་དང་། 《བྱ་དེ་དཀར་པོའི་སྤྲུང》དང་། 《ཤིག་དང་སྡི་བ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་སྤྲུང》《ར་ཁྱི་ཕག་གསུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད》སོགས་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་། དངོས་ཡོད་རིང་ལུགས་དང་འཆར་ཡན་རིང་ལུགས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཐོག་ཚིག་སྙན་ལ་གོ་བདེ་བའི་རིག་རྩལ་རྩོམ་རིགས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ཏུ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། དུས་རབས་ལྔ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་སྟེ། སྔར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བདུན་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། དེའི་གཞུང་ལུགས་སོགས་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སམ་ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སོགས་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ལ། རིག་པའི་གནས་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་མ་ཏ་པཎྜི་ཏ་དང་། མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཨ་རྱ་དེ་ཝ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་འོད། ཤཱཀྱ་འོད་བཅས་ལ་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་ཤིང(རྒྱན་དྲུག་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད། ཕྱོགས་གླང་། ཆོས་གྲགས། དབྱིག་གཉེན། ཨ་རྱ་དེ་ཝ་བཅས་དྲུག་དང་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ཤཱཀྱ་འོད་དོ) སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད། ཕར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་རང་ལས་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སློབ་མ་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་བཞི་བྱོན་ལ་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན། ལྷག་པར་དུ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེས་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྩོད་དུ་འོང་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་རྒོལ་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་རྩོད་པས་ཕམ་པར་བྱས། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཏེ་བི་ཤ་ཏང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ》སོགས་མཛད། ཁོང་རང་བཞུགས་སའི་བྲག་ཕུག་ཏུ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་ཞེས་པ་སོགས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བྲི་བར་མཛད་དེ་མཐར་ཚད་མའི་མདོ《ཀུན་ལས་བཏུས་པ》ཞེས་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩར་གྱུར་པ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་མཛད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་སློབ་མ་མཁས་མཆོག་ཅིག་བྱོན། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཆུང་དུས་ནས་བློ་རིག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རིག་གནས་ལྔ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི

གཞུང་ལུགས་ལ་གཟིགས་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་དོར་བས་ཕ་མ་ཞང་པོ་དང་བཅས་པས་ཁྱིམ་ནས་བསྐྲད། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལས《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》ལན་གསུམ་གསན། ལན་གཅིག་གསན་པས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་དང་མཉམ། ལན་གཉིས་པ་གསན་པས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དང་མཉམ། ལན་གསུམ་པ་གསན་པས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་འགའ་ཞིག་ཉོར་བར་ཤེས་ནས་སློབ་དཔོན་ཉིད་ལ་ཞུས་པས་སློབ་དཔོན་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡང་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐུལ་ཞིང་བརྩམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ཏེ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》དང་། འབྲིང་བསྡུས་པ《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》 ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ《ཚད་མ་རིགས་ཐིགས》བཅས་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང་། 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ》 《རྩོད་པའི་རིགས་པ》 《འབྲེལ་པ་བརྟག་པ》 《རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ》བཅས་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་རྣམས་ལེགས་པར་མཛད། ན་ལེནྡྲར་རྩོད་གླེང་དུ་འོངས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་སྨྲ་རྗེས་སུ་ཕམ་པར་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་བར་མཛད། སྐུ་ཚེའི་མཐར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ནས་ཡུལ་ཀ་ལིང་ཀར་མྱ་ངན་ལས་འདས། ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ནི་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཟུང་གིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བོད་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་གོང་ཙམ་བར་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་དར་ཞིང་དེ་ནས་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རལ་པ་ཅན་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་བཙན་པོའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ནས་ཆོས་སྲིད་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་གདན་འཛོམས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་བཀའ་བསྟན་སོགས་མང་པོ་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་པ་ལས་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། དགོན་སྡེ་སོ་སོ་ལ་རྩོད་གྲྭ་དང་། སློམ་གྲྭ། བཤད་གྲྭ་ལེགས་པར་བཙུགས་ཏེ། འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་སྤེལ་སོང་། འོན་ཀྱང་མི་རིང་བར་གླང་དར་མས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་སྟེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རྗེས་ཙམ་ཡང་ལྷག་མེད་དུ་སྣུབས་པར་བྱས་སོ། །དེ་རྗེས་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཙནྡན་ཧ་རི་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཕྱིར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྒྱུར་ལ། ལོ་ཆེན་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་གངས་ཅན་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོར་གྲགས་སོ། །ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོར་དངོས་སློབ་མཁས་མཆོག་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས་རྔ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་ལོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་ལོ་ཙཱ་བ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་གཉིས་བྱོན་པའི་ནང་ནས་རྔ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》དང་དེའི་རང་འགྲེལ་སོགས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ། འདི་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན

ལས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་ཟླ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་ཐོག་མར་བསྒྱུར་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱས་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་དུ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མཁྱེན་རྩལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། མཚན་སྙན་གྱི་བ་དན་སྲིད་རྩེར་གཡོ་བའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱོན་པ་ལས་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཕུ་དགོན་པ་ཐོག་མར་བཏབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་ཡང་ཚིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་འདུས་ལ་དེ་ལས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་མའམ་དཔོན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱོན་པ་དེས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ལས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》ལས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་ཟུར་མ་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་དང་། བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ཆ་ཚང་བསྒྱུར། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》ལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ལྷག་པར་ཁོང་གིས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ》ཞེས་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་གི་མཁས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྔ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཡིན་ཅིང་(དེ་ནི་དེ་སྔ་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ཕྱི(༡༩༩༨)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་མ་ཕྱི་དབུ་མེད་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤིན་ཏུ་རྙིང་པ་ཞིག་ལག་ཏུ་སོན་པ་གཞིར་བཟུང་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད) འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཏེ《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》སོགས་འགྱུར་གཞུང་ཁོ་ན་ལས་བོད་མི་རིགས་རང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་དང་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ནི་ཕལ་ཆེར་མ་བྱུང་བར་གྲགས། མཁས་མཆོག་འདི་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཚད་མ་གསར་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སློབ་མའི་འཁོར་ཁྲི་ཕྲག་ཙམ་འདུས་པ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དགེ་བཤེས་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སློབ་མ་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས(ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་གསལ)གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རིག་པའི་གནས་སམ་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་སོགས་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན། དཔལ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་དགོན་པའི་གདན་ས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མཛད། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལས《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》ལ་འགྲེལ་པ་ཚད་མའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་མ་དང་། 《ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྔའི་བཤད་པ》 《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ》 《དབུ་མ་བདེན་གཉིས》 《དབུ་མ་རྒྱན》དང《དབུ་མ་སྣང་བ》 《སྤྱོད་འཇུག》བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། 《དབུ་མ་བསྡུས་པ》ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོགས་མང་དུ་མཛད། དེ་ལྟར་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཚད་མའི་བསྡུས་གཞུང་དང་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཐོག་མར་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མདོ་སྡེ་པའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི《བསྡུས་གྲྭ》ཞེས་པའི་སྲོལ་འབྱེད་ཅིང་། བོད་མི་རིགས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་རིག་ལམ་དང་རིག་ལམ་གྱི་ཐབས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། བགྲོ་གླེང་པས། རྟ་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་དོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་རིག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་སྒྲུབ་རྟགས་སོགས་ལེགས་པར་བཀོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་ལ

ཚོད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་དམ་བཅའ་བས་དེའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་སར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་རང་ལན་མཚོན་བྱེད་དུ་འདོད། ཅིའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཤིང་ཁས་ལེན་འཛིན་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། ཚོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཧྲི་སྐད་གཏོང་བ། ཐལ་སྐད་སྒྲོག་པ། ཐལ་མོ་རྡེབ་པ། འཁོར་གསུམ་བསྐོར་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚོད་པའི་སྤོབས་པ་དང་རིགས་པའི་ཉམས་འགྱུར་སོགས་ངང་གི་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་ཐབས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མའི《བསྡུས་གྲྭ》ཞེས་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བ་ཉིད་ནས་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་སྤེལ་ཏེ་དར་བར་བྱས་པ་ལགས་སོ། །

བོད་ཀྱི་ཚོང་ཁྲལ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཚོང་ཁྲལ་ནི་གཙོ་བོ་ཚོང་ཟོག་གི་དཔྱ་ཁྲལ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུན་སྲོལ་གྱི་ཁྲལ་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་བོད་ལ་སྒོ་ཁྲལ་དང་ཚུགས་ཁྲལ་གཉིས་བཙུགས་ཡོད་པ་དེའི་བསྡུས་མིང་ལ་སྒོ་ཚོང་དཔྱ་ཁྲལ་ཟེར། སྒོ་ཁྲལ་ནི་ཚོང་ཟོག་གི་རིགས་ས་གནས་སོ་སོར་སླེབས་སྐབས་འཇལ་དགོས་པའི་ཁྲལ་ཞིག་དང་ཚུགས་ཁྲལ་ནི་ཚོང་འདུས་ཏེ་ཚོང་གི་ཁྲལ་ལ་ཟེར། བཅིངས་འགྲོལ་གོང་དུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ལྷ་རྩེ་དང་། ཕག་རི། ནག་ཆུ། ལྷ་རི། གྲོ་མོ། གཉའ་ནང་སོགས་བོད་ཡོངས་སུ་སྒོ་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་བཙུགས་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཚོང་ཟོག་དཔྱ་ཁྲལ་དེ་ཚོང་ཟོག་འབྱོར་བ་དང་དཔོར་འདྲེན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་འབོར་ཚད་ལ་གཞིགས་ཏེ་བསྡུ་བ་དང་། སྒོ་ཁྲལ་དུ་གཙོ་བོ་དངོས་ཟོག་བསྡུ་སྲོལ་ཡོད། རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག（༡༩༥༠）ལོ་ནས་བཟུང་གྲོ་མོ་སོགས་སུ་ཚོང་ཟོག་སྣེ་གྲངས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཁལ་རྒྱབ་རེ་ནས་སྒོ་ཁྲལ་སྲང་གསུམ་བསྡུ་བའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་འདུག

བོད་ཀྱི་མཛེས་རིག བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་གོང་ནས་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་དང་ཀ་བ་དང་གདུང་མའི་ལྡེབས་སུ་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་རོ་སྨྱུང་ནང་དུ་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། པོ་ཏ་ལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་རི་མོའི་ཐོག་བྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་གྲས་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་པོ་ཏ་ལའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། སྐབས་དེའི་དམག་མིའི་ཆས་དང་ཅ་དར་སོགས་རི་མོར་བྲིས་པ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་ནང་དེང་སང་ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རི་མོ་ནི་ཐོག་མར་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མནའ་མར་ཕེབས་སྐབས་བལ་པོའི་ལྷ་བཟོ་བ་དང་། ལྷ་བྲིས་པ་ཁག་གཅིག་བོད་དུ་ཁྲིད་ཡོང་བ་དེ་ཚོའི་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། རི་མོ་དེའི་ལག་རྒྱུན་ལ་བལ་རིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བལ་པོའི་ལག་རྒྱུན་ལྟར་གྱི་རི་མོ་བྲིས་སྟངས་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་མ་རྫོགས་བར་དུ་གནས་པ་རེད། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་སྐབས་སུ་ཁྲེའུ（དར་སྐུད）ཡིས་འཐགས་པའི་ལྷ་སྐུའི་ཐང་ཀ་ཁག་གཅིག་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཚོང་ཁ་པར་ཕུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་དང་ཚོན་གཏོང་སྟངས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ལ་ཡར་རྒྱས་གསར་པ་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚོང་ཁ་པ་འདས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ལྷོ་བྲག་གི་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེས་ཐོག་མར་རྡོ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོའི་སར་བལ་པོའི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་མཚུར་ཕུ་དགོན་པའི་ནང་ནས་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་འཐག་པའི་སི་ཐང་མཐོང་ནས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྒྱུན་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་

ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྣན་ལུགས་ཟེར། ཡང་གཙང་གི་གོང་དཀར་སྣང་སྟོད་ཟེར་བར་སྐྱེས་པའི་རི་མོ་མཁས་པ་མཁྱེན་བརྩེ་ཟེར་བ་དེས་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་སྣན་ལུགས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཁྱེན་ལུགས་ཟེར། ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དུས་དྭགས་པོ་ཁྱུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིའུ་ལྷ་བཟོ་ཟེར་བ་སྤྲུལ་པའི་རི་མོ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་ཆུང་དུས་ནས་རི་མོ་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་དེར་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་རི་མོ་བ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དྲུང་ནས་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་དང་ཚོན་གཏོང་སྟངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པའི་ལག་རྩལ་ལེགས་གྲུབ་གཅིག་བསྡུས་བྱས་པའི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེར་ཕྱིའུ་རིས་ཟེར། དེ་ནི་ལག་རྩལ་ཏ་ཅང་ལེགས་པའི་གྲུས་ཤིག་རེད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་པོ་ཏ་ལ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་གསར་རྒྱག་བྱེད་དུས་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྐོངས་ནས་པོ་ཏ་ལར་རི་མོ་འབྲི་བཅུག་པ་དང་། སྐབས་དེར་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་ཤོས་གཙང་པ་དབུ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷོ་བྲག་སྣན་ཐང་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དབུ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ལྡེབས་བྲིས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཚང་མ་བྲིས་པ་དང་། ལྷོ་བྲག་སྣན་ཐང་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་གི་ལྡེབས་བྲིས་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་བྲིས་པ་དེང་སང་ཡང་ཉམས་ཆག་མེད་པར་བསྡད་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་སྡེ་དགེ་ཀ་ཐོག་པའི་སི་ཏུ་པཎྜི་ཏ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཟེར་བ་ཆུང་དུས་ནས་རིག་གནས་དང་། སྨན། རྩིས། རི་མོ་བཅས་ལ་ཧུར་བརྩོན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བརྩམས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་ཡང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། ལྷ་སྐུ་དང་། མི། སྲོག་ཆགས་བཅས་འབྲི་སྟངས་བོད་ལུགས་གོང་གསལ་ཁག་གསུམ་གཞིར་བཟུང་ཐོག ཡུལ་ལྗོངས་དང་། རི། བྲག ཤིང་། ཆུ། གནམ། རྩི་ཤིང་། ཁང་པ་སོགས་འབྲི་སྟངས་དང་། ཚོན་གཏོང་སྟངས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་ལྟར་བྱས་ཏེ། ཤཱ་ཀྱུ་ཨུ་ཞེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མི་ལ་རབས་པའི་ལོ་རྒྱུས། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་བཅས་བྲིས་ནས་རི་མོ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཤིང་དཔར་དུ་བསྐོས་པ་ད་ལྟའང་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་ཡོད། གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་དེ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཐོག་བལ་པོའི་རི་མོ་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དེས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་དང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཡི་གེ། དེང་སང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་ཡིག་འདི་མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱའི་སྔོན་ལ་སྟག་གཟིག་གི་ཕྱུངས་ཡིག་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་གི་ལུང་པར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་ཏ་ཅང་སྔབས་བདེ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་ཡིག་གཟུགས་རིམ་གྱིས་དབུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེར་འགྱུར་ཞིང་། དབུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མགྱོགས་པོར་བྲིས་པས་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་། བལ་པོ། རྒྱ་གར། ཏཱ་སིག་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དག་དང་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་བརྟེན། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གཞུང་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཉམས་མྱོང་སློབ་སྦྱོང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་རིག་གཞུང་སྤེལ་རེས་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཁག་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཛའ་གྲོགས་དང་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུར་ཏ་ཅང་སྟབས་བདེ་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ལ་ཡི་གེ་མེད་སྐབས་མི་རིགས་རང་

ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་གཞུང་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། མི་རིགས་གཞན་དག་ཚོ་དང་ཕན་ཚུན་ཐོན་སྐྱེད་དང་རིག་གཞུང་གི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་བྱེད་རྒྱུར་ད་ཅང་སྐབས་བདེ་པོ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ནས། ཐོག་མར་བོད་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་རིག་པ་གསལ་བ་མི་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལ་གསེར་སོགས་དངོས་པོ་མང་པོ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་རིག་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་ཡང་མང་ཆེ་བ་ཚད་པ་མ་ཐུབ་ནས་ཤི་སྐྱོན་བྱུང་། ལྷག་འཕྲོས་རྣམས་རྒྱ་གར་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ཕྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་བློན་པོ་གཉལ་བ་ཐོན་མི་སྣང་གྲགས་ཟེར་བའི་བུ་ཨ་ནུ་ལ(སམ་བྷོ་ཊ)གསེར་ཕོན་ཆེན་པོ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་དང་། པཎྜི་ཏ་ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་སོགས་ཡི་གེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སྦྱངས་ཤིང་། ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྒྲ་རིག་པ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཐོག སྔར་བོད་ཡིག་མེད་པ་དེར་ཆ་མ་ཚང་བའི་རིགས་གསར་དུ་བསྣན། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་སོགས་སྐད་ཡིག་སྒྲ་སྦྱོར་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ནང་ནས་བོད་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བླངས་ཏེ་ཡིག་གཟུགས་དང་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེའི་འགྲོ་ལུགས་ཐོག་མར་བཟོས་ཤིང་། སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེ་དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས《སུམ་ཅུ་པ》དང《རྟགས་འཇུག》སོགས་བརྒྱད་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་བཅས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་མ་ཟད། མི་རིགས་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེ་བྱུང་བ་དེས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལག་རྩལ་དང་རིག་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ལ་ཡང་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་འགྲོ་མཁན་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོའི་ཁྲིད་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་སྐད་གཉིས་ཀ་ཤེས་མཁན་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་ལོ་ལྟར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་བུས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་བྱས་ཤིང་། སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་ཏ་ཤང་དང་སྨན་པ་མཁས་པ་མང་པོ་བོད་དུ་ཡོད་ནས་གཞིས་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་མཁན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་སྨན་པ་ཁག་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་རྒྱ་ཡིག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་དང་སྨན་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་མཁན་གྱི་བོད་རིགས་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དང་། གཙམ་རིག རྩིས་གཞུང་སོགས་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཐད་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་བྱུང་ནས་གཅིག་གྱུར་མེད་སྐབས། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ཁྱུང་པོ་གཡུ་ཁྲི་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ལྡན་མ་རྩེ་མང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་གཉིས་ཀར་ཐིག་ཚད་བཟོས་ཤིང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཐིག་ཚད་ལྟར་བྲིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་མྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་སྐབས། ཁྱུང་པོའི་ལུགས་དེར་ཁི་ལུགས་དང་། ལྡན་མ་རྩེ་མང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ལྡན་ལུགས་ཟེར། ཐིག་ཚད་བཟོས་པ་ནས་བཟུང་ཡིག་གཟུགས་ཐད་རྩ་བའི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟའང་ཐིག་ཚད་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དང་། ཐིག་དཔེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡིག་གཟུགས་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད།

བོད་ཡིག་གི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་ཐད་རྩ་བའི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་
པ་རྣམས་ད་ལྟའི་བར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མུས་དང་མིང་ཚིག
དང་ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་གི་དག་ཆའི་ཐད་བཅོས་བསྒྱུར
ཐེངས་གསུམ་བྱུང་ཡོད། ཐེངས་དང་པོ་ནི། དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་འགོར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་ལོ་ཙཱ་
བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་
མཚན། ཞང་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་གར་སྐད
ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ
མང་པོ་བསྒྱུར་སྐབས། དེ་སྔོན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས
སུ་བསྒྱུར་བའི་མིང་ཚིག་དང་ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་
བ་བྱུང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས་
བསྒྱུར་བྱས་པ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་ནི། དུས་རབས
དགུ་པའི་དཀྱིལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་
བཟུང་སྐབས་སྔར་ཡང་ཡི་གེའི་རྗེས་འཇུག་དང་སྔོན་འཇུག
སོགས་ཁག་གཅིག་མི་དགོས་པ་བཟློས་པ་དང་མིང་ཚིག
སྙིང་པ་ཁག་གཅིག་སྐབས་དེའི་བོད་སྐད་དང་བསྟུན་ནས
བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ། ཐེངས་གསུམ་པ་ནི། དུས་རབས
བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སླར
ཡང་བསྒྱུར་གསོ་བྱུང་སྐབས་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་
ཤེས་འོད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་
བཟང་པོས་རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས
དཔེ་མང་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དུས་སླར་
ཡང་མིང་ཚིག་དང་ཐ་སྙད་ཁག་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་
རྣམས་སྐབས་དེའི་སྐད་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས
ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་གཞི་རྩའི་ཐོག་བཀས་བཅད་
བཅོས་བསྒྱུར་ཐེངས་གསུམ་པ་ལྟར་གནས་ཡོད། མདོར
བསྡུས་ན། དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་
བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེ་འདི་གསར
གཏོད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ
སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཙམ་སོང་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་སྙིང་པ
རྣམས་བོད་ཡིག་གི་ཆུ་ཚད་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚོས
ཀློག་ཤེས་པ་མ་ཟད། ནང་དོན་རྣམས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ
ཙམ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རྗེ་རིང་
ཐོག་བཀོད་པའི་བོད་ཡིག་སྡེ་ཤོས་གྲས་ལྷ་ས་པོ་ཏ་ལའི
མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་ཕྱི་མ་དེ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ
བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་དང
བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཐོག་བཀོད་པའི
བོད་ཡིག་རྣམས་ཚང་མ་ཀློག་ཐུབ་པའི་ཐོག་ནང་དོན་ཡང
ཚང་མ་གོ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེས
བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་ཡིག་འདིར་ཁྱད་ཆོས་དྲུག
ལྡན་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ནི། བོད་ཡིག་འདི
སྦྱོར་ཀློག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ཤེས་མཁྱོགས་པ། ཡི་གེ
དབྱངས་གསལ་སྦྱར་ནས་རྩ་བའི་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ
བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་དེ་དག་མགོ་ཅན་དང་། འདོགས་ཅན
སོགས་སོ་སོར་བགྲང་ཀྱང་དབྱངས༩ གསལ་བྱེད༣༠
འདོགས་ཅན༣༨ མགོ་ཅན༣༥ མགོ་ཚིག་ཤད་གསུམ
བཅས་བསྡོམས་པའི་གྲངས༧༠༨ལས་མེད། གོང་གསལ
ཡིག་གཟུགས་ཛ་གྲངས༩༧དེ་ལེགས་པར་འབྲི་ཤེས་ན་བོད
ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་འབྲི་ཤེས་པ་དང་གོ
ཆོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡིག་སྦྱོང་སྟངས་ལྟར་ཡི་གེའི་གཟུགས
མི་འདྲ་བ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱས་ཏེ་སྟོང་ཕྲག
ལྔ་ཙམ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་མི་འདྲ་བས་ཤེས་མཁྱོགས་པ
ཡིན། བོད་ཡིག་ཐོག་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡི་གེའི་ཁ་གྲངས་ནི། སྔོན
དུས་ད་དྲག་དང་འ་རྗེན་སོགས་ཡོད་པས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡི་གེ
སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་གསར་བཅད་བྱུང་རྗེས
ཡི་གེ་སྐབས་བདེ་རུ་བཏང་བར་བརྟེན་དེང་སང་རྒྱུན་སྤྱོད
ཡི་གེའི་ཁ་གྲངས(སྒྲ་ཚབ་ཡི་གེ་ཤུད)ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཡོད།
དེ་ནི་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་རྒྱུ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁ
གྲངས་ཡིན། ཡིག་གཟུགས་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་པོ་དེ་ཟུར་དུ་སློབ
སྦྱོང་བྱེད་མི་དགོས་པར་རྩ་བའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡིག་གཟུགས
བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་དེ་སྦྱངས་གོམས་ཐོན་པར་འབྲི་ཤེས་ན
ཤེས་ཚར་བ་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། བོད་ཡིག་འདི
སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེ་ཡིན་པས་འདྲ་གཟུགས་ཡི་གེ་དང་མི་འདྲ་བར
སྒྲ་སྦྱོར་ཚད་ལྡན་གྱི་ཁ་གྲངས་ཉུང་བ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ

ལྷར་ཡིག་གཟུགས་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་ཐོག སྔོན་འཇུག་ལྔ། རྗེས་འཇུག་བཅུ། ཡང་འཇུག་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་སྟངས་བསྟན་ན(དེང་སང་སྔོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་ཡོད་པའི་སྒྲ་གསལ་པོར་མི་ཐོན་པ)སྒྲ་སྒྲོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་ལས་མེད་པས་སྒྲའི་འགྱུར་བ་མང་བ་རྒྱ་ཡིག་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱིར་བཏང་སྒྲ་མཐོ་དམའ་མཉམ་ཞན་བཞི་ཡི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དག་པོར་སྒྲོག་ཤེས་ན་འགྲིག་ཅིང་། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བྲིས་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲ་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་བོད་ཡིག་རང་གི་ཐོག་ནས་སྒྲ་སྦྱོར་འབྲི་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། སྔོན་དུས་རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་གར། ཁ་ཆེ། སོག་པོ། ཡུ་གུར། ཧྲུ་སིག་སོགས་ཀྱི་སྐད་བོད་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པ་རྣམས་སྐབས་དེའི་ཡུལ་སྐད་དང་ཏག་ཏག་མཐུན་པ་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་ན་སྒྲ་སྦྱོར་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དཔེར་ན་ལྷ་ས་ལ་ཧླ་ས་དང་འབྲས་སྤུངས་ལ་ཀྲི་པང་། པུ་རི་སི་ལ་པ་ལི། ཤྲི་ལངྐ་ལ་སི་ལི་ལན་ཁ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། བོད་ཡིག་ལ་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ཆ་ཚང་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་། དབྱངས་གསལ། སྔོན་འཇུག་འཇུག་པ་བཞི། རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི། བྱད་རང་དབང་ཅན་དང་། གཞན་དབང་ཅན། དངོས་པོ་བདག་གཞན། དུས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་འགོར་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོ་འབྲུག་གིས་བརྩམས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་བརྩམས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི་བོད་སིལ་བུའི་དུས་རབས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྒྲ་དང་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བརྩམས་ནས་ཐོན་མིའི་མཚན་བྱང་བཀོད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས། གང་ལྟར་བོད་སྐད་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ཆ་ཚང་ཡོད་ཐོག དེང་དུས་མཁས་དབང་མང་པོས་ཁ་སྐོང་དང་གསལ་བཤད་མཛད་ནས་སྔར་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་སོང་ཡོད། ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ་ནི། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་མིང་མཛོད་དང་ཚིག་མཛོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེང་རབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསར་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ཚིག་མཛོད་གསར་པ་སྟོམ་བསྒྲིགས་ཟིན་པའི་ནང་མིང་ཚིག་ཁྲི་དྲུག་ལྷག་ཙམ་བསྡུས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཆེད་ལས་ཚན་པ་ཁག་སོ་སོས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་མིང་ཚིག་བོད་ཡིག་ཐོག་ཕབ་བསྒྱུར་བྱས་ཟིན་པའི་གྲས། ཨང་རྩིས། རྩལ་འགྱུར། ཞིང་ལས། གསོ་རིག གནམ་གཤིས། ས་གཤིས། ཁྲིམས་ལུགས་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཡང་བོད་ཡིག་གི་རྩ་བའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཡིག་གཟུགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པོ་དེ་རང་གཞིར་བྱས་ནས་མིང་ཚིག་གསར་པ་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མིང་ཚིག་གསར་པ་རེ་ཐོན་དུས་ཡིག་གཟུགས་གསར་པ་བཟོ་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མེད། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པ་ནི། བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བའི་རིག་གནས་དང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་རྣམས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་ནས་ཚུར་བསྒྱུར་སྐབས་སྒྲ་བསྒྱུར་དོན་བསྒྱུར་གང་བྱས་ཀྱང་ཁུངས་དག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་ནས་བཟུང་བོད་ལ་ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གནས་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་བར་ལོ་ཙཱ་བ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་སྦྱང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ནས་བསྒྱུར་བའི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་གི་གོ་དོན་མ་ནོར་བར་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་ཡིག་ནི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་རྨང་གཞི་འདིང་རྒྱུར་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གནས་སྐོར་མི་རིགས

གཞན་གྱི་སྐད་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྱུར་བ་དང་བོད་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་དོན་ཤེས་དཀའ་སྐའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྒྱ་ཡི་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་གི་ཞལ་ནས་ཕྱོགས་པ་མ་ཟད། རི་པིན་དང་། དབྱི་ཏ་ལི། འཇར་མན། ཨུ་རུ་སུ་སོགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་རྒྱ་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྱུར་བའི་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྐབས། བོད་ཡིག་གི་ཆོས་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་གནང་ན་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལུགས་གསུང་འདུག་པས་དེ་ནི་ཉམས་མྱོང་རྩ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཁྱད་ཆོས་དྲུག་པ་ནི། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་སྐད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དབུས་གཙང་། ཨ་མདོ། ཁམས་བཅས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་གོ་བརྡ་འཕྲོད་དཀའ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཡིག་ཕྱོགས་བྲིས་པའི་ཆོས་དཔེ་དང་ཡིག་ཆ་གང་ཡིན་ཚང་མས་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བྲིས་པའི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་དང་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ཡི་གེ་བཅས་བོད་ཡིག་གི་རྒྱུ་ཚད་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཤེས་པ་དང་གོ་བ་ལོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་དབུས་མདོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ལྟར་ཡི་གེ་བྲིས་ན་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་བོད་ཡོངས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ཡི་གེ་བརླག་ཉེན་ཡོད། ད་ལྟ་དབུས་མདོ་ཁམས་གསུམ་མཁས་པ་ཚང་མས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགྲོ་ལམ་ནི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་དེ་ལྷ་སའི་སྐད་ཀྱི་རྨང་གཞི་བྱས་ཕྱོགས་མེད་དང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་ཚིག་སྦྱར་རྣམས་དབུས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སྐད་ནས་ལེགས་ཆ་བླངས་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཅིག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷ་སའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་དེ་ཚང་མས་ཡག་པོ་སྦྱོང་དགོས།

བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་པ་བཅུ་གསུམ། སྲོག་གི་ཡི་གེ(དབྱངས་བཞི) རྐྱེན་གྱི་ཡི་གེ(དབུ་ཤད་གཉིས) ཕ་མ་བུ་ཚའི་ཡི་གེའི་མ་ནི(ཨ་དང)ཕ་ནི(ཨ་བོར་བའི་ལྷག་མ་ཉེར་དགུ་དང) བུ་ནི(གི་གུ་འགྲེང་བུ་ན་རོ་ཞབས་ཀྱུ་ཡ་བཏགས་ར་བཏགས) ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ(མིང་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཕོ་ལྔ་མོ་ཉེ་ཤུའོ) སྒྲའི་ང་རོའི་དབྱེ་བ(དྲང་བ། བཀུག་པ། སྒྲད་པ། བསྒྲིང་བ། བསྟོད་པ) ང་རོ་འདྲེན་ཚུལ(ཨ་ཧ་འ) ཡི་གེའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར(དམ་པ། སྟོད་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོད་པ། ཁྱད་པར་དུ་ཆེས་སྟོད་པ) རྐྱང་པའི་ཡི་གེ(མགོ་འདོགས་མ་སྦྱར་བ) འདོགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ(ཡ་ར་ལ་ཝ) མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ(ར་ལ་ས་དང་བརྩེགས་པའོ) ཁྱབ་ཆུང་བའི་ཡི་གེ(ཥ་ཀྵ་ཕཱ་ཧཱུ་ཛྙ་ཏྭལ་ཀྵ་ཀྲ་ཧྣ་ཥྭ་སོགས) རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ(རྗེས་འཇུག་བཅུའོ) ཡང་འཇུག་གི་ཡི་གེ(ད་ས)གཉིས་བཅས་སོ། །

བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ། ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཙ་ཞ་རའི་སྡེ་པ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད།

བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྒྱུའམ་གནས་བརྒྱད། མགྲིན་པ། སྣ། སྤྱི་བོ་སྟེ་གསུམ་པོ་དོག་པའི་གནས། ཁོག་པ། རྐན། ལྕེ། སོ། མཆུ་སྟེ་ལྔ་པོ་ཡངས་པའི་གནས་སོ། །

བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ། བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་དང་གླུ་གཞས་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་ནས་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མེས་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་འཕན་པོ་གླུམ་ཡ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཟིང་པོ་རྗེ་ལ་བློན་པོ་དྲུག་གིས་ངོ་ལོག་བྱས་ཏེ་སྟག་ཁར་གྲོས་བྱོལ་བྱིན་ཕྱོགས། ཉིན་མོ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་གབ་ནས་མཚན་མོའི་དུས་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་གླུ་གཞས་བཏང་བའི་གཞས་ཚིག་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་ཉིད་བཅས་ཀྱིས་བློན་པོ་གསར་པ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྐབས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་མཉམ་དུ་མནའ་བསྐྱལ་བའི་གླུ

གཞས་ཀྱི་ཚིག་ཏུན་རྟོང་གི་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཀོད་པ་དེང་སང་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བློན་པོ་མགར་གྱིས་ཐང་ཐའི་ཙུང་སར་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་བསློང་སྐབས། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ཐོག་མར་ཐུག་ཕྲད་བྱས་པའི་ཉིན་དེར། བློན་པོ་མགར་གྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་དང་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཅས་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བཏང་བའི་གླུ་གཞས་ཀྱི་གཞས་ཚིག་རྣམས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མང་པོའི་ནང་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་བོད་དུ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པའི《རྒྱ་བཟའ་བོད་ལ་ཕེབས་པ》ཟེར་བའི་གླུ་གཞས་དེ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ལྷ་སར་ཐོག་མར་སླེབས་པའི་ཉིན་མོ་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཞུ་བའི་གཞས་ཚིག་ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཡོད་སྟབས། གཞས་ཚིག་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པའི་གཞས་ཚིག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་ལ་ཕེབས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། གསོ་བ་རིག་པ་བཅས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ལུགས་གསལ་པོར་བཀོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་ནས་ཡང་བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་མཛའ་བརྩེ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་ལུགས་གསལ་པོར་མཚོན་པ་ཞིག་རེད། བོད་ལ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་སྟོད་གཞས་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་ཨ་ཏི་ཤ(མོང་ཛ་ལ་ཡི་རྒྱལ་སྲས)གདན་འདྲེན་སྐབས་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ཟེར་མའི་གླུ》ཟེར་བ་གསར་རྩོམ་བྱས་ནས་བསུ་བ་ཞུས་པའི་གཞས་ཚིག་ཁག་གཅིག་འབྲོམ་སྟོན་པས་བརྩམས་པའི《ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་རྣམ་ཐར》ནང་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གཞས་ཚིག་སྤྱིར་བཏང་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚིག་ཚུང་ཟད་རིང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

བོད་ཀྱི་རྫོང་ཆེན་བཞི། ཤར་ཀོང་པོ་རྫོང་། ལྷོ་ཁྲ་མོ་སྟག་ཚང་རྫོང་། སྣད་ཚ་བ་རྫོང་། བྱང་སྣད་རྒྱལ་མོ་རྫོང་བཞིའོ། །ཡང་ན། ཤར་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རྫོང་། ལྷོ་མོན་ཁ་གྲོ་མ་ནགས་ཀྱི་རྫོང་། ནུབ་མི་ཡུལ་རྫའི་རྫོང་། བྱང་སྲིད་ཡུལ་གངས་ཀྱི་རྫོང་བཞིའོ། །

བོད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་རྩལ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་སྟེ་རིག་པའི་གནས་བཅུར་དབྱེ་ཞིང་། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ཐོག་མ་བཟོ་རིག་པ་ལའང་ལུས་བཟོ་དང་། ངག་བཟོ། ཡིད་བཟོ་བཅས་ནང་གསེས་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས་ལུས་བཟོར་གཙོ་ཐལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ནང་གཙོ་བོ་སྐུ་རྟེན། གསུང་རྟེན། ཐུགས་རྟེན་བཅས་བཟོ་རྩལ་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་ནང་གསེས་ལྷ་བྲིས་དང་། ལུས་བཟོ་ཕལ་པའི་གྲུས་སྐྱེ་ཤིང་བཟོ་དང་། རྡོ་བཟོ། འཇིམ་བཟོ། ཞལ་བ། ཚོན་བཟོ། གསེར་བཟོ། དངུལ་བཟོ། ཟངས་བཟོ། ལྕགས་བཟོ། ཕྲ་བཟོ། ལུགས་པ། གོས་བཟོ། ཀོ་བཟོ། ཤོག་བཟོ་སོགས་དུ་མ་མཆིས་ཤིང་། དེ་དག་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ཀ་ཁྲིང་གོ་རིམ་ལྟར་བཀོད་ཡོད་པས་ཁག་སོ་སོའི་ནང་གཟིགས།

བོད་ཀྱི་ལོ་གསར། སྤྱིར་ན་བོད་དབུས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ཚོས་རང་རང་འཁོར་སྐོར་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་ཟླ་12པ་ནས་བཟུང་ལོ་གསར་གྱི་ཉེར་མཁོའི་སྟ་གོན་རིམ་བཞིན་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཤ་མར་འབྲུ་རྫས་སོགས་ལོ་གསར་གྱི་ཉེར་མཁོ་དང་། གཟབ་སྤྲོས་གྱོན་ཆས་སྣ་ཚོགས། སྡེར་ཁའི་ཁ་ཟས་དང་། ལུག་མགོ། ལོ་ཕུད། ཕྱེ་མར་གྱི་རྩིབས་སྒྲོ་དང་ལོ་གསར་མེ་ཏོག་སོགས་གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་གྱི་ལོ་ཆས། ཁང་པའི་དར་ལྕོག་དང་། དར་ཤིང་། ཤམ་བུ་སོགས་ཉོ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཆང་བཙོ་བ་དང་། སྒོ་ལུག་དང་ཁུར་བ་སོགས་ཁ་ཟས་སྣ་ཚོགས་འགར་བ་མ་ཟད། ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་ཐབ་ཚང་གིས་གཙོས་ཁང་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དུ་བ་དང་ཐལ་བ་རྣམས་གཙང་མར་འཕྱག་པ་སོགས་ལོ་གསར་གྱི་སྟ

ཀུན་བྱེད་ཅིང་། བོད་ཟླ༡༢ཚེས༢༨ཉིན་གྱི་དགོང་མོ་དགུ་ཐུག་མ་འཐུང་གོང་ཁྱིམ་མི་ཚང་མར་སྤགས་གོང་ཆུང་ངུ་རེ་སྒྲད་ནས་དེས་མི་སོ་སོའི་གཟུགས་པོའི་སྟོད་སྨད་ཚང་མར་ཕྱུར་སྟེ་ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གེགས་བར་ཆད་མ་སེལ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་རྗེས་དྲི་སླུད་བཟོས་ནས་ཟ་ཁོག་ཆག་དུམ་ཞིག་ནང་བླུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ས་སྤྱོད་ཅམ་ལ་དགུ་ཐུག་འཐུང་འགོ་ཚུགས། དགུ་ཐུག་ཅེས་པ་ཐུག་པ་བག་ཐུག་ནང་ཟས་སྣ་སྣེ་གྲངས་དགུ་འཛོམས་དགོས་པའི་ཐོག་བག་ཐུག་ཆུང་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ནང་ཤུར་པན་དང་། སོལ་བ། དཀར་ཡོལ། ཆོ། བལ། སྤྲིས་སོགས་བླུགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉི་ཟླ་བཅས་ཀྱི་དབྱིབས་བཟོས་ཏེ་དེ་རྣམས་སུའི་ཕོར་པའི་ནང་ནས་ཐོན་ཅུང་། ཕན་ཚུན་དབར་དེ་དག་གི་མཚོན་བྱེད་གང་ཡིན་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ནས་ཚང་མ་བཞད་བགད་ཤིང་རེར་གྱུར་ཞིང་། མི་རེས་དགུ་ཐུག་ཕོར་པ་དགུ་རེ་འཐུང་དགོས་པས་ཕོར་པ་དགུ་མ་ཡོན་པར་ཁྱུ་བ་ཞིག་པ་རེས་ཕོར་པ་རེའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་གོང་གསལ་དྲི་སླུད་བླུགས་སྟོད་ཟ་ཁོག་ཆག་དུམ་དེའི་ནང་དཀར་ཡོལ་ནང་གི་ཐུག་པ་འཐུང་འཕྲོས་རྣམས་ཀྱང་བླུགས་ཐོག ད་དུང་སྒྲང་མ་དང་ཇ་རོ་བླུགས་ནས་ཟ་ཁོག་ཆག་དུམ་དེ་བུ་མོ་ཞིག་གིས་འཁྱེར་བ་དང་། བུ་ཞིག་གིས་སོག་མ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་ཁང་པ་ཚང་མར་མེ་ཡུལ་བརྒྱབ་ནས་མར་དོན་ཤོག་ཅེས་གདོན་འདྲེ་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པའི་ངར་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ལམ་མདོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་དེའི་མཇུག་མེ་མདའ་བོད་མདའམ་ཤོག་སྒྲག་བརྒྱབ་ནས་འདོན་བགེགས་སྐྲོད་པའི་ཚུལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཚེས༢༠གནམ་གང་ཉིན་སྣ་གོན་གཙོ་བོར་གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་དང་། ཁ་ཟས་སྐྱེར་ཁ། ལུག་མགོ། ལོ་ཕུད། ཚང་ཕུད། གྲོ་མ་འབྲས་བསིལ། ཇ། མར། ཆོ། ཞལ་ཟས། ཤིང་འབྲས། ཐུད། བུ་རམ། ཤེལ་དཀར་ཏ་སོ་མ། བྱི་རིལ། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཐོན་བཟའ་བཅའ་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེར་མའི་ནང་བླུགས་ཏེ་མཆོད་གཤོམ་མདུན་སྒྲིག་གཤོམ་གཟབ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་གཤོམ་དང་སྐུ་ཐང་ལ་སྣན་ཤལ་སྒྲོན་པ། ཐབ་ཚང་གི་རྩིག་ལྡེབས་སུ་གྲོ་ཕྱེའི་དཀར་ཐིག་གི་ཡས་སྒྲོན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་རི་མོས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། ཆུ་ཟངས་དང་ཆུ་བན་ཛ་མ་སོགས་བཅུད་ཀྱིས་གཏམས་པའི་སྟོད་ལ་ཁ་བཏགས་དཀྲི་བ། ཁང་པའི་ནང་གི་གདུང་ཁེབས་དང་སྒོ་སྒེའུ་ཁུང་སོགས་ཀྱི་ཤམ་བུ་གསར་དུ་བརྗེ་བ། སྒོ་རའི་ཕྱི་ནང་དང་ཁང་པའི་མདོ་སྒྲུག་གང་སར་གད་འཕྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཐོག་གདན་ལྟུག་སོགས་རྒྱས་སྤྲས་ཅི་ཆེ་དང་། ཐབ་ཚང་གི་རྩིག་ལྡེབས་སུ་གྲོ་ཞིབ་ཀྱི་དཀར་རྟགས་ཞེས་བཀྲ་ཤིས་རི་མོ་དང་ཐབ་ཀྱི་ཐོད་དུ་གླུ་མོ་མཚོན་བྱེད་སྡིག་རའི་གཟུགས་འབྲི་བ། རྒྱལ་སྒོའི་མདུན་ནས་དཀར་ཐིག་འཐེན་ཏེ་སྐྱེ་རྫོགས་མཚམས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཁྲི་སྣ་རྒྱག་པ་དང་། དཀར་ཐིག་གི་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་རྟག་ཏུ་བརྟན་པའི་གཡུང་དྲུང་གི་རི་མོ་འབྲི་བ། རྒྱས་པར་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རིན་ཆེན་གདུགས་དང་། གསེར་ཉ་དང་། གཏེར་ཆེན་བུམ་པ། པདྨ་བཟང་། དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ། དཔལ་བེའུ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འཁོར་ལོ་བཅས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་བརྒྱད་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཟླ༡ཚེས༡ཉིན་དེ་སྤྱི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ལོ་གསར་མཛད་སྒོ་ཉིན་གསུམ་སྟེ་ཚེས་གཅིག་ཉིན་བླ་མ་ལོ་གསར་དང་། ཚེས་གཉིས་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར། ཚེས་གསུམ་ཉིན་གཟབ་གསོལ་གྲོལ་སྟོན་མཛད་སྒོ་བཅས་དང་། བླ་མ་ལོ་གསར་ཞེས་པ་ནི་འཚོགས་པ་སྤྱི་ཆར་པོ་བྲང་ཡངས་སྟེང་དུ་རྣམ་གྲུས་དུང་བརྡ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དབྱེ་ཞིང་གར་རོལ་པས་བཞེངས་བརྡ་ཕུལ་བསྟུན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་རིམ་པ་གྲུབ་རྗེས་གཟིམ་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡངས་རྩེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་གྲོ། བཞེས་འབྲས། གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར། ཚང་ཕུད་སོགས་འབུལ་བ་ཞེས་གྲུབ་པ་དང་། སྐུ་བཅར་སྒྲི་ཁྲབ་མཁན་པོ་གསོལ་གཟིམ་རྣམས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཚན་གཟིམ་ལྷ་མོ་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲིར

ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲུལ་སྲིད་བཀས་མཚོན་ནང་མ་མཁན་སྣེ་ཆེ་ཆུང་ཡན་ནས་ཕྱག་འཚལ་དང་འབྲེལ་གོ་བབས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་འབུལ་བར་ཕྱག་དབང་བསྐུལ། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། མཚན་ཞབས་རྣམ་པ། སྐུ་བཅར་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན་དང་དབུ་མཛད། གསུང་བཟང་པ་བཅས་ནས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་མདོན་རྟོགས་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་བ་བཅས་རིམ་པར་ཚུགས་མཚམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་གསོལ་ཇ། གསོལ་ཐྲོ། ཕྱེ་མར། གྲོ་ཐུག་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བཞེས་གནང་། ཞལ་འདོན་སེམས་ཉིད་འཕྲིན་ལས་མའི་མཚམས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་བཞེངས་མཛད་དེ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་གསུང་བྱོན་མའི་སྐུ་ཐང་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་མདངས་མཚོན་བྱེད་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྐན་ཤལ་སྨོན་ཚིག་འཕྲིན་བསྐུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་འབུལ་གནང་གྲུབ་པ་དང་། སྐུ་བཅར་རྣམ་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་ཞུ་མཛད། རྩེ་སྐོར་ནང་མ་རྣམ་པ་ཡན་གྱིས་ཕན་ཚུན་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཇལ་དར་འབུལ་རེས་གནང་། གཟིམ་ཆུང་མདོ་སྔགས་ཏུ་གསོལ་ཚོགས་ཆ་མ་ཏལ་ཞབས། དེ་ནས་ཉི་མ་རྩེ་ཤར་མཚམས་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཡངས་སྟེང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་བདག་མོར་ཆོས་གཏོར་འབུལ་སྐབས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ནས་གཞུང་གནས་ཀྱི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་ཡན་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་བསྐུལ། མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་གྲུབ་མཚམས་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་ཕྱུག་ཅམ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས། འདི་ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོའི་དབུ་བཞུགས་སུ་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲུལ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་གཞུང་གནས་དང་འབྲས་སེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྒན་པ་སོ་སོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་དང་འབྲེལ་རྟེན་གསུམ་རེ་བཏེགས། ཁྲིངས་མཛད་སྐོར་ཞབས་མཁན་རང་རང་གི་གདན་ཐོབ་ལ་འཁོད། ལོ་དེའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲས་ནས་ཕྱག་དཔེ་གྲགས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་བགྲོ་གླེང་ཚུགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཕྱེ་མར་དང་། གསོལ་ཇ། གྲོ་མ་འབྲས་བསིལ། སྟོན་ཆེན་དཀར་སྒྲོ། མར་ཟན་ཤིང་འབྲས་སྣ་ཚོགས་སོགས་འདེགས་འབུལ་ཞུས། མགྲོན་ཆེས་གཟན་ཕྱིད་ཕབ་ནས་གུས་འདུད་དང་ཕྲུགས་བཀའ་བརྒྱུད་ལེན་ཐོག་ཏོ་ཐོག་ཐུ་དང་། བཀའ་བློན་མི་དྲག འབྲས་སེའི་བླ་མ་ལས་སྟེ་བཅས་པ་ཁམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་མཚམས་འདྲི་སྐུལ་མཚམས་གདན་ཐོག་ནས་གུས་བཏུད་མཚམས་ལན་ཞུས། གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། ཚེ་སྨོན་གླིང་། མི་བཞི་ལྷགས་གསུམ་སོགས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ལོ་གསར་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚེ་སྒྲུབ་རིལ་བུ་ཕུལ། གཞན་ཡང་གར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པའི་གར་ཁྲབ་པ་དང་བགྲོ་གླེང་པས་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་ཚོགས་བཀྲ་བཅས་དེ་ཕྱག་འཚལ་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་སློག་ཐོག་ཕྱག་དབང་སྐུལ་བ་སོགས་དེ་ཉིན་གྱི་མཛད་སྒོར་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་རྣམས་དང་གདན་ས་གསུམ་སོགས་དགོན་ཁག་གི་མཁན་པོ་ཚང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་བཅར་དབང་གིས་བླ་མ་ལོ་གསར་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། ཆོས་གཉིས་ཉིན་ཏེ་ལོ་གསར་ཉིན་གཉིས་པར་སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་དབང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བཞེས་པའི་ཁོངས་ནས་སྔར་གྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་དགུང་གསར་གྱི་མཛད་སྒོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སྲོལ་ཆགས་འདུག འདི་ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་དགུ་པ་ཙམ་ལ་ན་བཟའ་བཞེས་ཕྱོགས་ཐད་རྩེ་སྐོར་ན་བཟའ་འཕྲུར་གྲུ་འཕྲུ་སྟོད་དང་། ཤོད་སྐོར་བཀའ་བློན་ནས་དྲུང་དཀྱུས་ཡན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱི་རྟགས་ཚང་བའི་རྒྱ་ལུ་ཆས་གྱོན་བཞེས་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་སྔ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་རིན

སྤུངས་ཀྱི་སྤྲོལ་ལྷར་རིན་རྒྱན་ཁྲི་པ་དང་། མགྲོན་གཉེར། གསོལ་དཔོན། སྤྱོས་འཛིན་གཉིས། ཕྱག་འཐེན་གཅིག བྱིངས་བཅུ་ཕྲག་བཅས་ཀྱིས་སྟུན་བསུས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། རྣམ་གྲྭ་རྗེ་དབུ་དང་། གསུང་བཟང་པས་མཆོད་རོལ་དང་བཅས་གསུང་རོགས་ཞུས་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་གི་སྐ་གཏོད་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རྫས་བརྒྱད་བཅས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་མཐུན་འགྱུར་ཞལ་འདོན་ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་རིན་རྒྱན་ཁྲི་པ་བརྒྱད་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་རིམ་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་སེ་འབྲས་སློབ་དཔོན་ཕྱག་དཔེ་ལེགས་གྲས་གཉིས་ནས་བསྒྲོ་གླེང་རྩུགས། བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་གཞུང་གནས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་བཏེགས་འབུལ་ཞུས། དེ་ཉིན་མཛད་སྒོར་ཕེབས་མཁན་སྲིད་སྐྱོང་གིས་གཙོས་གུང་བཀའ་བློན་དང་། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར། དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ། རྩེ་རིག་གནས་སློབ་དགེ། གདན་ས་ཁག་གི་བླ་མ་ལས་སྡེ། དྲུང་གཏོགས། རྩེ་ཤོད་ཕྱག་ནང་། དབུས་གཙང་གི་ཚོ་ཆེན་ཞེས་ས་བཀྲས་དང་། གཟིམ་པ། ལྷ་ས་ཚོ་པ། འབྲས་བུ་གླིང་སོགས་དང་། ད་དྲུང་ཁ་ཆེ། བལ་པོ། ལ་དྭགས། འབྲུག་པ་ཡོ་ཕྱུག་བཅས་ཀྱི་མི་སྣ་ལྷ་སར་ཡོད་རིགས་ཁག་ཚང་མ་ཡོད། དེ་དག་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་བ་དང་སྦྲགས་མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ་བརྒྱད་ཚང་མར་སྐུ་ཁམས་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འཚམས་འདྲི་གནང་བར་ཚང་མས་བཟླ་ལན་ཞུ་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཡར་ལངས་ནས་གུས་འདུད་ཞུས། མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ས་སྐྱ་ཁྲི་ཆེན་སོ་སོ་ནས་ཡོ་གསར་རྟེན་འབུལ་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་གདོང་ཞུ་བྱ་དང་། འབུལ་དངོས་བཅས་ཕུལ་བ་སྟེ་དྲུང་ནས་གླངས། དེ་བཞིན་འབྲི་གུང་། མཚུར་ཕུ། སྟག་ལུང་གསུམ་ནས་རྟེན་འབུལ་སྦྱིན་ལམ་བསྟར། སྨིར་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་སློག་ཐོག་ཕྱག་དབང་སྩལ། སྤུང་མདུད་དང་རྩེ་ཕྱག་ནས་གནང་ཆ་བསྒྲལ་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཕྱག་འཚལ་ཞུས། འབྲས་བུ་གླིང་པ་ནས་མཆོད་གར་འཁྲབ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་གླིང་གི་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་དེབ་ནང་རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པའི་གཟིགས་སྣང་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོ་མཇལ་བས་ལྷ་གླུ། དྲི་ཟ། མིའམ་ཅི། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་། གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཤིས་བརྗོད་དགའ་བ་འཁྱིལ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་རང་གཟུགས་ཀྱི་ཀློས་གར། སྐུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ལས་དྲངས་ཏེ་སྙན་ཚིག་ཉམས་དང་བསྟུན་པའི་གཟིགས་མོའི་སྤྲོལ་རིན་སྤུངས་ནས་གཏོད་པ་གཞིས་རྩེ་བསམ་གྲུབ་རྩེར་དར། བར་དུ་ཉམས། ཤིང་ཡོས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་འདར་ས་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་རྗེ་རྗེ་དང་འཕྲུང་རྒྱས་གྲོང་སྟོད་པ་དང་བཅས་པས་སྐར་ཡང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་འཁོད། འཁྲབ་སྟོན་ཟེམ་པ་དང་གར་པ་མི་གྲངས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲི་གར་དང་འཆར་ཅན་གར་ཕྲུག་བཅུ་དྲུག་ཅམ་གྱིས་གར་ཐེངས་གཉིས་པ་འཁྲབ། དེ་ཉིན་གྱི་སྟོན་ཆེན་ཚེས་གཅིག་ལས་རྒྱས་ཤིང་། མཇུག་ཏུ་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ཞབས་སྟོད་གསར་མཇལ་ཞུ་བ་དང་། རྩེའི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་ལྷ་ཞོལ་རྗེ་རིང་ནང་མར་གནམ་སྦྲ་ཐག་རྩེད་དང་དེ་སྔ་ཕྱུང་བཀལ་ཐག་ཤུར་གཏོང་བའི་སྤྲོལ་ཡོད། ཚེས་གསུམ་ཉིན། ལོ་གསར་ཉིན་གསུམ་པར་སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་དང་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཚན་གཟིམ་ལྷ་མོ་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཡོངས་འཛིན། སྐུ་བཅར་མཆོད་མཁན། མཚན་ཞབས་རྣམ་པ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད་བཅས་ནས་ཞབས་ཞུས་ཀྱིས་བསྐང་བ་འཕྲིན་བསྐུལ་དང་ཚོགས་འཁོར་སོགས་ཞལ་འདོན་གནང་རིང་གསོལ་ཇ་དང་བཞེས་འབྲས་བཅས་ཞལ་འདོན་ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་ནས་ཕེབས། ཤིས་བརྗོད་ཟིན་པ་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ལྷ་མོའི་བྲིས་ཐང་ལ་སྙན་ཤལ་སྦྲོན་འབུལ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་ལོ་གཅིག་རིང་གེགས་བར་ཡོད་མེད་དང་གླང་དོར་ཞུ་སྐོའི་སྐོར་སྡེ་དྲུང་ནས་གཟན་བརྟག་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་ནང་སླུགས་པ་སྐུ

བཅར་སྐྱེ་མཁན་བརྒྱུད་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་ཟན་བསྐྱིལ་ཚར་རྗེས་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས། མདོ་སྔགས་ཏུ་དྲུང་བཞེས་སྤུ་རྒྱན་ཐོག་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་(ཞལ་ངོ)གཉིས་དང་། ཆབ་བདག་མ་གཉིས། ནང་མ་ཆབ་རིལ་བཞི། ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད། དགེ་གཡོག་ཐན་པ། ཤིང་གཉེར་དང་། དགེ་གཡོག་བྱིངས་བཅུ་དགུ་ཇ་མ་གཉིས་བཅས་འཁོར་ཕྱག་དང་སྦྲགས་སྨོན་ལམ་རིང་གི་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་ཞུ་བཅར་ལ་རྩེ་གཟིམ་འགག་ཏུ་མགྲོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་བསྟུལ་ཟིན་མཚམས་ཕྱག་འཚལ་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་སློག་ཐོག་སྤུང་མདུད་རེ་བསྟུལ། དེ་ཉིན་མི་དཔོན་གཉིས་ནས་དགའ་ལྡན་དར་ཆེན་སྐུ་བཞེངས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྙན་སེང་མཇལ་བཅར་ལ་མགྲོན་བརྒྱུད་མཇལ་དར་རང་སློག་ཐོག་སྤུང་མདུད་རེ་བསྟུལ། ཤོད་སྐོར་རྣམས་སྤུ་དྲོ་གནས་ཆུང་དུ་ལྷ་ཆོས་གཟབ་གསོལ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་རྩེ་ནས་སྐུ་ཚབ་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་གཅིག་དང་སྦྲུག་དམ་ལྷུང་ཞུ་སྦྱོན་དར་བཅས་ཕེབས། ཕྱི་དྲོ་རྫོང་རྒྱབ་སྦྲ་ཁང་དུ་གསོལ་ཚོགས་ཐོག་གར་ཕྱག་པས་སྒྲུ་གར་རོལ་དབྱངས་དཀྱིལ་གཏོང་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མཆོད་ཆང་བཀུག་པ་དང་བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་དེར་སོག་ཞྭ་བཞེས་སྲོལ་ཡོད། དེ་རྗེས་མདའ་པས་ཕོ་རྩལ་མདའ་རྩེད་འཁྲབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་རིམ་པ་ཟིན་མཚམས་བླ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་ནས་དྲུང་དཀྱུས་ཡན་ལ་ལེགས་དར་རེ་ཕུལ་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་བར་ཆོས་གསུམ་གྲོལ་སྟོན་ཞེས་ཟེར། མང་ཚོགས་ནས་ལོ་གསར་གྱི་སྤུ་ནུབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟ་གོན་ཁག་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས། ཆོས་གཉིས་སམ་གསུམ་ཉིན་གྱི་ལྷ་གསོལ་སྐབས་འཛུགས་རྒྱུའི་ཁམས་མཐུན་དར་ལྕོག་སོགས་སྔོན་ཚུད་གྲ་སྒྲིག་བྱས་མཐར་ཆོས་གཅིག་ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་མི་རྣམས་སྔ་ལངས་ཀྱིས་གྱོན་ཆས་གཟབ་མཆོར་གང་ཡོད་མནབས་ཏེ་དུད་ཚང་སོ་སོ་ནས་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་ཆུ་བསང་གཏོང་བ་དང་། དཀར་སྒྲོ་རྒྱག་པ། ཆུ་ཕུད་ལེན་པ། སྟོད་ཁང་དུ་གསོལ་ཇ་དང་། གྲོ་འབྲས། ཕྱེ་མར། ཆང་ཕུད། གྲོ་ཐུག ཆང་སྐོལ། ཁ་ཟས་བཅས་མཆོད་བཞེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་རིང་འབྲས་དཀར་འཁོར་ན་ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ་དང་། དཀར་སྒྲོ་ལྷུ་སྙེར་སོགས་ཟས་སྣའི་རིགས་གྱ་ནོམ་སྤྲོད་པ། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་སུ་མཆོད་མཇལ་དུ་འགྲོ་བ། ནམ་ལངས་མཚམས་གྲོང་པ་ཕན་ཚུན་ཕྱེ་མར་ཆང་ཕུད་བསྐོར་རེས་ཐོག་དེ་ཉིན་རང་ཁྲིམ་སོ་སོར་སྤྲོ་སྐྱིད་བྱེད་པ་ལས་ཤ་སོག་ཟ་བ་དང་། ཁ་རྩོད་རྒྱག་པ། ཕན་ཚུན་མགྲོན་བསྐྱོད་སོགས་བྱེད་སྲོལ་མེད། ཆོས་གཉིས་ཉིན་ནས་བླ་འགོའི་གཟའ་ཚེས་བཟང་བ་ཞིག་གི་སྔ་དྲོ་སྔ་རོ་སོ་སོའི་ཐོག་སྟེང་དུ་ཁམས་མཐུན་དར་ལྕོག་འཛུགས་པ་དང་། བསངས་གཏོང་བ། ལྷ་རྒྱལ་འཐེན་པ། རྩམ་ཐར་གཏོང་བ། མི་རྣམས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་དུད་ཚང་སོ་སོའི་ཁ་ཟས་དང་ཆང་བཅས་མཉམ་དུ་སྤྲད་ནས་ར་རོས་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དང་ནས་གྲོལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཉིན་གྲངས་ནི་རང་རང་འཁོས་འབྱོར་ལ་གཞིགས་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད།

བོད་ཀྱི་ཤིང་སྲང་ཁལ་བཞི། ཤིང་སྲང་ཁལ་རེར་དངུལ་སྲང་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་དང་ཞོ་ལྔ།

བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནི་ཧི་མ་ལ་ཡ་དང་། ཁུ་ནུ། གདང་ལ་སོགས་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་། ཞིབ་པར་དབྱེ་ན་ས་ཁུལ་ཁག་བཞི་སྟེ། དང་པོ། བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ས་མཐོ་ནི་ཁུ་ནུ་དང་། གདང་ལ། གངས་ཏི་སེ་སོགས་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་བར་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་འབྲོག་ཁུལ་གཙོ་བོ་ཡིན། གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་རོང་ས་ནི་གངས་ཏི་སི་དང་ཧི་མ་ལ་ཡ་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་དང་དེའི་ཆུ་ལག་རྒྱུག་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཡིན། གསུམ་པ། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཆེན་གྲོག་རོང་ཁུལ་ནི་ནག་ཆུའི་ཤར་རྒྱུད་ནས་བརྩིས་རི་ཆེན་གྲོག་རོང་དུ་མ་རིམ་

བཞིན་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ནས་ཆགས་ཤིང་། བོད་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་ཀྱི་ཐྲེད་རྒྱུག་རི་རྒྱུད་དང་གཙང་ཆེན་གསུམ་རྒྱུག་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཡིན། བཞི་པ། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་ཁུལ་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་དང་རྒྱ་གར། བལ་པོ། འབྲུག་པ། འབྲས་ལྗོངས་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་འབྲེལ་དུ་གནས་པའི་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས། དེང་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་ལ་ལས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མིང་དེ་འདྲ་འདོགས་སྲོལ་མེད། ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གོང་གི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གསར་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཡོད་པའི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་དེ་གཉིས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དེར་བོན་རྙིང་མ་དང་བོན་གསར་མ་ཟེར་བ་གཉིས་དང་། བོན་རྙིང་མ་དེ་ལ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་ཡོད། བོན་དཀར་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གི་སྔོན་སྤྱི་ལོ་༡༡༧ལོ་ཡས་མས་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་ཀྱི་འོན་མདའ་ངམ་ཤོད་དུ་ཚེ་མི་གཤེན་གྱི་བྲུ་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེ་ནི་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་རེད། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ས། ཆུ། མེ། རླུང་། རི། ཤིང་། ཐོག སློག སེར་བ། སྐྱེས་ལྷ། ཕོ་ལྷ། མོ་ལྷ་སོགས་ཡོད་པ་དང་། མི་ཤི་རྗེས་གཤིན་པོ་དེའི་རྣམ་ཤེས་གནས་པའི་བླ་སློག་འཕྲོག་མཁན་གྱི་འདྲེ་ཡོད་པས་དེ་འདུལ་དགོས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མོ་རྒྱག་པ་དང་བླ་འགུགས་པ། ཏོར་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བདུན་སོང་རྗེས་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐབས་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་བོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས། ཏ་སིག་ཨ་ལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དབྱི་ལང་བརྒྱུད་བོད་དུ་དར་བའི་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་དེ་བོད་དུ་སྔར་ཡོད་བོན་པོའི་ཆོས་དང་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་བརྩམས་པ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁྱར་བོན་ཟེར། ཆོས་ལུགས་དེས་མི་ཤི་བ་དང་ན་བའི་སྐབས་སུ་སྐུ་རིམ་ལ་སེམས་ཅན་ཕོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་ནས་བཅུ་ཕྲག་བར་གསོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤི་ན་དེའི་བློན་པོ་དང་། བཙུན་མོ། གཡོག་པོ་བཅས་གསོན་པོར་དུར་གྱི་ནང་དུ་སྦས་ཀྱི་ཡོད་སྐད་ལ་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོན་ནག་པོ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བཟུང་། ཁྲི་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན་གྱི་བར་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་རིང་(ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ) སྒྲུང་དང་ལྡེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་དང་བལ་བཟའ་གཉིས་མནའ་མར་བླངས་རྗེས། ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་དང་དུས་མཚུངས། དེང་སང་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཟོས་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ་མེད། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་མཁན་པོ་བོ་དྷི་སཏྭ་གཉིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་བྱས་ཐོག སྔར་ཡོད་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ནང་དོན་བསྒྱུར་ནས་རྣམ་པ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་བོན་པོའི་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་མི་རྣམས་བློ་འགུགས་ཐབས་བྱས་པ་མ་ཟད་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་སྐུ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མིའི་བཟོ་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཞེངས་པ་དང་། ཆོས་ཁྲིམས་དང་། གྲྭ་པའི་ཆས་གོས་སོགས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་པའི་སྐོར《ཐ་བཞེད》ནང་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཐོག་ད་དུང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕྱི(༡༢༨༨)ལོར་གྲུབ་ཐོབ་ཨུ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཀརྨ་པཀྴིའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ལ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དེ་སྔོན་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་བ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་མེད། ལམ་ལུགས་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དེར་མ་ཟད་ད་དུང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་། གླུ་དབྱངས། མགུར། འཆམ། དུས་ཆེན། བློས་གར། རི་མོ་སོགས་ཚང་མར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། 《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》གི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་ཁ་ཤས་ནང་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་དུག་ཡོད་ན་སྨན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང་། འབྲོག་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་རྗེས་མར་གྱིས་ཁྲག་གཅོད་པ་དང་། ཁྱིའི་ཚིལ་གྱིས་ཚ་བཙོས་པ་དང་། ཆང་གི་སྦང་ལུམས་ཀྱིས་ཚ་བཙོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དཔེར་ན་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཧ་ཤང་མ་ཧཱ་ཀྱིན་དྷ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྒྲིགས་བསྒྱུར་བྱས་པའི་སྨན་གཞུང《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》ཟེར་བ་དེའི་ནང་འཁོད་པའི་སྨན་དཔེར་ན། ལུག་མུར། ལུམ་ཏིག བོང་ང་དཀར་པོ། བྱ་རྒོད་སྤྱོས། བ་ཤ་ཀ སྤང་རྩི་དོ་བོ། པ་ཡག་རྩ་བ། སྒང་ཆུང་བ། འབྲི་མོག་སོགས་སྨན་རྫས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་པ་ཚང་མ་བོད་ས་གནས་རང་ནས་ཐོན་པའི་སྨན་ཤ་སྟག་ཡིན། སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཐད་ལ་མཚོན་ན། རྩ་བརྟག་སྐབས། འཕར་རྩ། སྟོད་རྩ། ཚ་བའི་རྩ། གྲང་བའི་རྩ་སོགས་རྩ་སྣ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཐབས་དང་། འཕར་རྩ་དང་སྟོད་རྩ་རྣམས་དོན་ལྔ་སྣོད་དྲུག་དང་འབྲེལ་ནས་ལུས་པོ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པ་དང་། གླད་པའི་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་ལ། གླད་པ་ཆེ་ཆུང་དང་གཟུགས་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་གླད་པ་ཕན་ཚུན་སྦྲེབས་བརྩེགས་བརྒྱབ་ནས་གནས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་བཅས་ཚན་རིག་གི་རྒྱུ་ཚད་མཐོ་ཙམ་ཡོད། ད་དུང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཏུ། བོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་མཛད་པའི་སྨན་གཞུང་རྒྱུད་བཞི་ནི་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་སྨན་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཁོང་གིས་རྒྱ་ཁྱབ་དང་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ནད་རིགས་དང་འཐབ་རྩོད་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་གནང་བའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག དེ་སྔོན་ཏྭ་སིག་དང་། ཞང་ཞུང་། རྒྱ་གར། བལ་པོ། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་བཅས་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བའི་སྨན་གཞུང་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་མང་

རིང་རྒྱ་གར། བལ་པོ། སིང་ག་ལ། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་བཅས་སུ་སྨན་བཅོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་བཅས་གཅིག་བསྡུས་བྱས་ཏེ་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་སོ་རྒྱུས་མཁས་པ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ཁས་ལེན་གནང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཁུངས་ལུང་ལྡན་པ་ཞིག་རང་ཡིན། རྒྱུད་བཞི་འདིའི་ནང་ཀྱང་ལུགས་སྨན་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་སྐོར་ཕུད་པའི་བོད་རང་གི་དམིགས་བསལ་ཐོན་རྫས་ཡིན་པའི་སྨན་རིགས་ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་འཁོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱུད་བཞི་ནི་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་སྐུ་དངོས་མས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་ནང་མིའི་ལུས་པོའི་རྩ་ཐིག་སྐོར་ཞིབ་བྲ་འཁོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྨན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་སྨན་ཐང་སོགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་བོད་རིགས་སྨན་པ་མཁས་པ་དུ་མས་རྒྱུན་རིང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤ་སྟག་རེད།

བོད་ཁམས། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དང《ལྡེ་བྲག་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་ས་གནས་སུ་མི་མ་བྱུང་གོང་མི་མ་ཡིན་རིགས་དགུས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས་ཡུལ་གྱི་མིང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བཏགས་པའི་ནང་ནས། བདུན་པ་མ་སངས་ཏུས་དགུས་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་བོད་ཁ་ཉག་ཏུག་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི》ནང་། གཡུང་དྲུང་བོན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་གད་མོ་སློང་བའི་གཏམ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཡང་ཐུན་བུ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སློང་བཙན་ཡན་ཆད་ལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་པོ་ན་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཁྱབ་དར་བས་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་ན་འདང་ཡ་མཚན་ཆེ་ཆེར་མེད། རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་སྔོན་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པའི་སྒྲ་དང་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྗེས་འཇུག་གི་ད་ན་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དཔེར་ན། བཙན་པོ་དང་བཙད་པོ། རྒྱན་པོ་དང་རྒྱད་པོ་སོགས་ངེས་མེད་དུ་བྲིས་པ་ལྟར་བོན་དང་བོད་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བརྗེ་སྲིད། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ཨི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་སྔོན་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བོན་གྱི་ཆོས་དར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་མིང་བོན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཕར་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ། བོན་ཟེར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཡུལ་ལ་ཚུར་བཏགས་པ་ཡིན་སུས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་འདུག ང་རང་གི་བསམ་ཚོད་ལ། བོན་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་བོན་གྱི་སྐུ་དང་བོན་སྐུ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་བོན་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་དོགས་པ་འདུག

བོད་ཁམས་རྒྱས་གང་བ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་མང་ཆེ་བའི་ནང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་འདི་ཐོག་མར་རྒྱས་གང་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆུ་དེ་རྣམས་ཀོང་པོ་སྐད་རྒྱ་ལ་སེ་གཏམ་ཟེར་བའི་རིའི་ཁོག་པ་བརྟོལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་དང་མེང་ཙ་ལ་བརྒྱུད་ཉིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་ནས་བཟུང་རིམ་གྱིས་སྐམ་ས་དང་ནགས་ཚལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱས་གང་བ་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་ས་དང་ཡར་ཀླུང་གཉིས་ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱས་གང་བ་ལ་ཟེར་བ་ལས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱས་གང་བ་ལ་ཟེར་བ་མིན། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱས་གང་ནས་མེད་ན་བོད་ཀྱི་སྐམ་ས་མ་ཆགས་གོང་གི་ཟེ་ཁྲིན་དང་། ཀན་སུའུ། ནང་སོག་མཚོ་སྔོན་སོགས་བོད་ས་གནས་ལས་ས་བབས་ཏ་ཅང་གིས་དམའ་བས་དེ་ཚོ་ཡང་རྒྱས་གང་ནས་ཡོད་དགོས། ས་ཁུལ་དེ་ཚོ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐམ་ས་མ་ཆགས་གོང་ནས་སྐམ་ས་ཆགས་ཏེ་མི་ཡི་རིགས་བྱུང་ཟིན་པས་གོང་གི་ཤོད་ཚུལ་དེ་མི་འགྲིག་ཟེར་མཁན་ཡོད། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ཡི་ནང་བོད་དང་།

རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག བལ་ཡུལ། སོག་ཡུལ་བཅས་ཚང་མ་སྐམ་ས་ཆགས་པ་དང་མི་བྱུང་བ་སོགས་དུས་སྐབས་ཕལ་ཆེར་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། བོད་ས་གནས་འདི་སྐམ་ས་མ་ཆགས་གོང་རྒྱས་གང་ནས་ཡོད་པའི་བཤད་ཚུལ་དེར་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་མ་བྱས་པན་ཆད་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད་རུང་། དེང་སྐབས་ཚན་རིག་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པར་ལོ་རྡོ་དུང་ཕྱུར་ལྔའི་སྔོན་ནས་ལོ་རྡོ་བྱེ་བ་གསུམ་གྱི་སྔོན་བར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ས་གཤིས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་གཡའ་རྫའི་ཆགས་རིམ་ནང་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་ཡོད་པའི་བྱེ་རུ་དང་ཉ། མཚོ་རྩ་སོགས་སྲོག་ཆགས་དང་རྩི་ཤིང་གི་འགྱུར་རྡོ་ཧ་ཅང་མང་པོ་རྙེད་པ་དེས་ལོ་རྡོ་དུང་ཕྱུར་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་གོང་དུ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ཁུལ་དེ་མཚོ་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་ར་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་བབས་དེ་ལས་ཧ་ཅང་གིས་དམའ་སར་གནས་པའི་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་སྐབས་དེར་རྒྱས་གང་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཞིབ་ཆ《དྲི་བ་ཁྲི་བཅུ》(十万个为什么)ཟེར་བའི་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔེ་དེབ་ཨང་བརྒྱད་པར་གཟིགས།

བོད་ཁམས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་རྟོད། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བྲི་ནས་སྐམ་ས་ཆགས་པ་དང་། སྐམ་སའི་ཐོག་སྲོག་ཆགས་བྱུང་བ་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་པ་བཅས་ལ་ཟེར། དེའི་སྐོར་ལ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། བོད་ལྗོངས་འདི་ཐོག་མར་རྒྱས་གང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ལ་གཡའ་རི་དང་གངས་རི། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ལ་བྲག་རི་དང་སྤང་ལྗོངས། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ལ་རྩི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་གྱིས་གང་བ་སོགས་ས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་རགས་ཙམ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནི་ཤ་རྐང་ལ་སོགས་པའི་རི་དྭགས་ཀྱི་གླིང་དང་། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ནི་སྟག་གཟིག་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་གྱི་གླིང་། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ནི་འདབ་ཆགས་བྱ་ཡི་གླིང་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེས་རང་བྱུང་གི་ཁོར་ཡུག་གོང་གསལ་དེར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་བཤད་ཡོད། དེང་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཤིས་རིག་པ་མཁས་ཅན་སྐུ་ཞབས་ཀྲའོ་ཙུང་པོའོ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་སྐུ་ཞབས་ཟླ་ཞེན་ལན་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཚན་རིག་བརྟག་དཔྱད་གནང་བའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆེད་རྩོམ་ནང་འཁོད་དོན། ད་ཕན་ཧ་ལམ་ལོ་རྡོ་དུང་ཕྱུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་དྲུག་གི་སྔ་རྗེས་སུ་བོད་ལྗོངས་འདི་རྒྱས་གང་བའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོད་གསར་དུས་རབས(ས་གཤིས་རིག་པའི་ཐོག་གི་ལོ་རབས་རྩི་ཚུལ)ཀྱི་ལོ་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབུམ་ལྔའི་གོང་ལ་སླེབས་ཡོད། རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་ས་བབས་མཐོ་རུ་སོང་སྟེ་སྐམ་ས་ཆགས་པ་དང་། སྟོད་གསར་དུས་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་སོང་བ(འདི་ལ་ས་གཤིས་རིག་པའི་ཐོག་ཧི་མ་ལ་ཡའི་འགུལ་བསྐྱོད་ཟེར)དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་གྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བབས་མཐོ་བ་དང་། ཤར་དང་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བབས་དམའ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཆགས་ཤིང་། ས་ཤུན་འགུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའི་ནང་གནའ་བོའི་སྲོག་ཆགས་རིགས་དང་རྩི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་འཕེལ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་བོད་ས་གནས་རང་དུ་སྐྱེ་འཕེལ་དང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡོད་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་སྲོག་ཆགས་དང་རྩི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་རྡོ་དང་། རྡོ་ཆས་དུས་རབས་རྙིང་པ་དང་གསར་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིས་བཟོས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བཅལ་རྙེད་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་རབ་དང་རིམ་པ་དྲངས་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པ་ཚོས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་ཚོད་གཏམ་དེ་ཚོ་དང་། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐད་ནས་མཐུན་པོ་ཡོད་འདུག་པས་ཞིབ་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་

ཡིག་ཆ་གཞན་ཁག་ལ་གཟིགས་གནང་ཞུ།

བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ། སྔོན་གྱི་ས་སྐྱ་བའི་ཡིག་རྙིང་ཞིག་ནང་གསལ་བ《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ》བོད་དང་པོའི་ཤོག་གྲངས༢༠ནས་ཤོག་གྲངས༢༡བར་དྲངས་པ་དང་། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༨༠པར་གསལ་བ་གཉིས་གནད་བསྡུས་བྱས་ཏེ་བཀོད་ན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞེངས་དང་པོ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཕུལ་བར་བཤད་པས། དེ་ལ་ཁྲི་སྐོར་རེ་ལ་ལྷ་སྡེ་བཞི་སྟོང་དང་མི་སྡེ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཁང་པ་ཀ་བ་དྲུག་གི་ས་ཡོད་པ། མི་བཟའ་མི་གཉིས། བུ་ཕོ་མོ་གཉིས། གཡོག་ཕོ་མོ་གཉིས་ཏེ་མི་དྲུག ཕྱུགས་རྟ་བོང་གཉིས། བ་ལང་ར་ལུག་རེ་རྣམས་དང་། ཞིང་ཧོར་གྱི་སོན་ཁལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཧོར་དུད་རྒྱང་གཅིག་ཟེར་བ་ཡིན།

དུད་རྒྱང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་དུད་ཆེན་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་རྟ་མགོ་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་སྟོང་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཁྲི་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཁྲུས་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཞིང་གཅིག་ཟེར་ཞིང་། ཧོར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཞིང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་གཅིག་མ་ལོངས་ཀྱང་། བླ་མ་བཞུགས་ས་དང་བསྟན་པ་དར་ས་ཡིན་པས་ཞིང་གཅིག་ཏུ་རྩིས་ནས་ཕུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ནང་དབུས་གཙང་གཉིས་མ་གཏོགས་མངའ་རིས་དང་མདོ་ཁམས་ཁུལ་འདིའི་ཁོངས་སུ་རྩིས་མེད། སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་གཉིས་རྒྱུད་པར་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་རྩིས་སྐྲངས་དང་། དེའི་ཐེམ་དུད་དང་མི་འབོར་བཅས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གཤམ་གསལ།

ཁྲི་སྐོར་མིང་།	ཐེམ་དུད།	མི་འབོར།
ལ་སྟོད་ལྷོ།	༡༨༨༠	༡༡༨༩༠
ལ་སྟོད་བྱང་།	༢༢༥༠	༡༣༥༠༠
ཆུ་མིག	༣༠༠༣	༡༤༠༡༤
གུར་མོ།	༥༥༧༠	༣༠༧༢༠
ཞ་ལུ།	༣༤༨༢	༣༣༣༩༢
ཤངས།	༡༥༠༠	༨༠༠༠
རྒྱ་མ།	༥༨༥༠	༣༥༧༠༠
འབྲི་གུང་།	༣༦༣༠	༢༡༦༤༠
ཕག་གྲུ	༢༩༣༠	༡༢༥༤༠
ཚལ་པ།	༣༧༠༠	༢༢༢༠༠
གྱ་ཡུལ།	༥༨༥༠	༣༥༧༥༠
གཡའ་བཟང་།	༣༠༠༠	༡༤༠༠༠
ཡར་འབྲོག	༧༥༠	༩༥༠༠

གོང་དུ་གསལ་བའི་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐེམ་དུད་ཀྱི་ཁ་གྲངས་ནི་ས་སྐྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་ནས《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ》ནང་དྲངས་པ་ལྟར་ན། མངའ་རིས་མན་ཆད་ནས་ཞ་ལུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐེམ་དུད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་མཁན་རྒྱའི་མི་ཆེན་ཨར་མགོན་དང་དོ་བུ་ཨ་ནུ་གན་གཉིས་ཀྱིས་བརྩིས་ཤིང་། ཞ་ལུ་ནས་འབྲི་གུང་ཡན་གྱི་ས་ཆའི་ཐེམ་དུད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་མཁན་ས་སྐྱ་བའི་སྦྱིན་བདག་སུ་ཐུ་ཨ་སྐྱིད་ཟེར་བ་དེས་རྩིས་པ་དང་། དེ་མིན་གྱི་ས་ཆའི་ཐེམ་དུད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་མཁན་ནི་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་དང་པོ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མས་ཟམ་སྒྲུ་གུན་མིང་དབེན་ཏུའི་ཟེར་བའི་གོ་གནས་སྩལ་པ་དེས་བརྩིས་པ་ཡིན་ཚུལ་ས་སྐྱའི་དེབ་ཐེར་ཤོག་བྲིལ་གྱི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་ཐེམ་དུད་ཞིབ་བཤེར་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ཅང་གོང་གསལ་རེའུ་མིག་ལྟར་གཞིར་བཟུང་ན

དབུས་གཙང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐེམ་དུད་བསྡོམས་འབོར་བཞི་ཁྲི་གསུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་དང་། ཐེམ་དུད་རེར་མི་དྲུག་རེ་བརྩིས་པའི་མི་འབོར་ཉིས་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ(ཁྲི་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ)ལས་མེད་པས། ད་དུང་དེའི་ཐོག་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ལ་དེ་ལས་མི་གྲངས་འུང་ཞིང་། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་དབུས་གཙང་གཉིས་ལས་མི་འབོར་མང་བས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང་སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་བསྡོམས་པའི་མི་འབོར་དེ་དབུས་གཙང་གཉིས་ལས་ལྷག་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ཡོད་པར་བརྩིས་ན་ཡང་མི་འབོར་ཁྲི་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་དང་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་མེད་ལ། དེའི་ཐོག་གོང་གི་དབུས་གཙང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་མི་འབོར་བསྡོམས་གྲངས་དེ་བསྣན་ན་ཡང་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་དགུ་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ(ཁྲི་དགུ་ཅུ་གོ་གཅིག་དང་ལྔ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ)ལས་མེད་སྐབས་སྐབས་དེར་བོད་ལ་མི་འབོར་དེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་གནས་ཀྱི་གཞིར་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་ཚོས་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུའི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད།

བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ། ཇེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྨན་ངག་པ་ཆེན་པོ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྨན་དཔྱད་ཀྱི་རིག་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས། ཟུར་ལུགས་དང་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་ལུགས་ཕྱག་བཞེས་ཀྱིས《སྨན་གྱི་རོ་ནུས་བཤད་པ་བཻཌཱུརྱའི་མེ་ལོང་》《ཐྲིས་ལན་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་གསར་པ》《ལུས་ཐིག་ཟླ་བ་ནོར་བུ》སོགས་གསོ་རིག་གི་ཕྱག་རྩོམ་དང་། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར《སྣན་འགྲེལ་དཔྱིད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱན》ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་རྩོམ་མཛད།

བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ། ས་སྐྱ་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས(པར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏཱ་ཡི་ཤི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ས་སྐྱ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་དབང་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞུས་པའི་དབང་ཡོན་ལ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ་བའི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནི། མངའ་རིས་གུང་ཐང་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཚོལ་ཁ། སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མདོ་སྟོད་མིའི་ཚོལ་ཁ། རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ནས་རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་མདོ་སྨད་རྟའི་ཚོལ་ཁ་ཞེས་གྲགས། དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཚོལ་ཁ་ལ་མི་གྲངས་མང་པོ་མེད་སྐབས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་ཆེན་གཅིག་གི་ཚད་མ་ལོངས་ཀྱང་བོད་དབུས་གཙང་ནི་བླ་མ་བཞུགས་ས་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ས་ཡིན་པས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ཕུལ་བ་ཡིན་ཚུལ་གསལ།

བོད་སྤྱོངས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱས་པ། བོད་ས་གནས་སུ་བཀའ་ཤག་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་། ལས་དོན་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་གྲས་ལ་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཟེར་བ་ཞིག་འཚོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེར་བཀའ་བློན་བཞི་དང་། དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་བཞི། རྩིས་དཔོན་བཞི། ཇ་སག ཐའི་ཇི་སོགས་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་མང་ཆེ་བ་ཞུགས་དགོས་པའི་ཐོག ད་དུང་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་དང་། སྤྱི་སོ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཞུགས་དགོས།

བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ། སྔར་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མངའ་རིས་ཙམ་ལ་བོད་དང་དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བོད་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་གཙང་གཉིས་ལ་བོད་དང་། མདོ་ཁམས་ལ་བོད་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་འགྲིག་སྟེ་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་བོད་ཆེན་པོ་ན་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་དཔག་མེད་བཞུགས་པ་དེར་ཕེབས་པར་ཞུ་བ་ཕུལ་ཚུལ་ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དུ

གསལ་བས་སོ། །

བོད་དུ་གྲགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཅིག ཨོ་རྒྱན་……པདྨའི་བོད་དུ་གྲགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཅིག་ནི། །འགྲོ་…དྲུག་དོན་མཛད་བརྒྱད་ལྡ་ཆེ་བ་མཛད། །ལྷ་འདྲེ་བཏུལ་…མཛད་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་མཛད། །མདོ་རྒྱུད་བསྒྱུར་མཛད་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་མཛད། །སྦྱོར་སྒྲོལ་གཉིས……མཛད་མནན་བཟློག་འཕང་གསུམ་མཛད། །དུས་བཞི……མཁྱེན་མཛད་བསྟན་ཞབས་གཏེར་སྦྱོང་མཛད། །རྒྱ་བོད…དྲིན་ཆེན་གང་ལ་གང་འདུལ་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་རྣམ་ཐར……མདོར་བསྡུས་མཛད་པ་འདི། །སྲུས་ཁྲིམས་པ་དང་མཐོང་ཐོས་གཞན་ལ་སྟོན། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བོད་འདིར་སྟོང་གི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མགོན……གསུམ། དཔལ་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གྱིས་མང་ཡུལ་བཟུང་། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་གྱིས་སྤུ་ཧྲེངས་བཟུང་། ལྡེ་གཙུག……མགོན་གྱིས་གུ་གེ་བཟུང་སྟེ། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱི་སྲས་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དོ། །

བོད་མིའི་ཉེ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་གོས། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟེ་བ་ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཚོའི་ཉེ་རབས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་ནི་བོད་མི་གཞན་དང་འདྲ་བར་ཕྱུ་པ་གྱོན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་གོས་ཆེན་དང་། ཐེར་མ། རས། སྣམ་བུ་སོགས་ཀྱིས་བཟོས་ཏེ་སྟོན་དཔྱིད་གཉིས་ལ་ཕུ་ཡོད་དང་། དབྱར་ཁ་ཕུ་མེད། དགུན་དུས་སུ་པགས་ཚགས་བཅས་གྱོན། ཀང་ལྷམ་ནི་ཟོམ་པ་དང་འཇུར་ཧྲ་རང་འདོད་ལྟར་བྱེད། ཆུང་དུས་ནས་སྐྲ་ལ་ལྷུང་པོ་རྒྱག་པ་དང་། བུ་མོས་ལྷུང་…པོའི་ཐོག་ལྷག་འཛར་ཞེས་གཡུ་དང་བྱུ་རུ་སྤེལ་མར་བསྒྲིགས། མི་དྲག་ཆེ་གྲས་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་ལྷག་འཛར་གྱི་སྟོད་དུ་གའུ་རྒྱག་པ་དང་། རྣ་བར་ཨ་ཏིག་དང་ཕ་ལམ་སོགས་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་འཁོས་བབ་ལ་དཔག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྣ……རྒྱན་འདྲ་མིན་འདོགས་པར་བྱེད། བུ་མོ་རྣམས་ལོ་གཞོན་དུས་ཏེ་མནའ་མར་མ་འགྲོ་གོང་དུ་ཕ་མས་དུས་ཚོད་བཟང་པ་ཞིག་ལ་བུ་མོར་སྐྲ་ཕྱུག་གཡོགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད། དེ་ནས་བཟུང་གཞི་ནས་བུ་མོས་སྐྲ་ཉིས་ལྷས་བྱེད་པ་དང་། སྤང་གདན་འཆིང་བར་བྱེད། སྤྱིར་བཏང་ལྷ་སའི་བུད……མེད་རྣམས་དབྱར་དུས་སུ་ཞྭ་མོ་མི་གྱོན་ཡང་། ཅུང་ལོ་ན་ཆེ་བ་རྣམས་གླིང་སྐོར་སོགས་ཉེ་འོག་ཏུ་འགྲོ་སྐབས་བསྐལ་བཟང་བསིལ་གཡབ་ཅེས(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་བྱུང་བ)སྨྱུག་མའི་རྩིབས་ཐུས་ཅན། རྒྱ་ཐེར་མ……དང་། གོས་ཆེན་སོགས་གང་རུང་ལས་བཅོས་པ་དཔྲལ……བའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཉི་སྒྲིབ་ཏུ་བརྒྱངས་པ་ཞིག་ཨོག་སྒྲོག་གིས་བཅིངས། དགུན་དུས་སུ་བུ་མོ་ཚོས་ཡང་ཞྭ་ཞེས་ཐེར་མ་སོགས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཞྭ་མོ་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ལ་རྣ……ཅོག(ཞྭ་ལེབ)ཆེ་བ་རེ་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཆུང་བ་རེ་པགས་པའམ་སྤུ་མ་གྲུ་རིང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་གྱོན་པར་བྱེད། ན་ཚོད་ཅུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྨེད་སྐབས་སུ་སྨེད་པ…ནས་འཕོངས་ཚོས་བར་ཁེབས་པའི་པགས་པའམ་བར་ཚང་ཅན་གྱི་སྨེད་དཀྲིས་དཀྲིས་པར་བྱེད། ཉེ་རབས་ལྷ་སའི……སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་གྱོན་ཆས་ནི་ཕྱུ་ཆེན་རང་ཡིན་པ་ལས་བུད་མེད་ལྟར་ཕུ་མེད་གྱོན་སྲོལ་མེད་ཀྱང་། དབྱར…དུས་སུ་ཕུ་ཐུང་གཡས་པ་འབུད་པ་དང་དགུན་དུས་སུ་རྒྱབ་ཤ་འདྲ་མིན་གྱི་པགས་ཚགས་གྱོན་པར་བྱེད། ལོ་ན་གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱུ་པའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཁྲབ་སྲུལ་བཞིའམ……དྲུག་སྒྲིག་པ་དང་ལ་ལས་ལུས་ཀྱི་སྟོ་ཟུར་ལ་ཟུར་ལྟེབས་སྒྲིག་པར་བྱེད། ཀང་པར་ཀོ་ལྷམ་དང་། ཟོམ་པ། འཇུར་ཧྲ་ཡུ་རིང་ཅན་རང་འདོད་ལྟར་གྱོན། མགོ་ལ་དབྱར་དུས་སུ་ཕྱིང་ཞྭ་དང་། དགུན་དུས་སུ་ཚེ་རིང་སྐྱིན་ཁེབས། འཛའ་བཏང་པགས་སློག་བཅས་གྱོན། སྤྱིར་ན་སྐྱེས་པ་མང་ཆེ་བ་ཆུང་དུས་ནས་སྐྲ་ལྷུང་པོ་རྒྱག་པ་དང་། རྣ་ཅོག་གཡས……པར་གཡུ་བྱུར་དང་གཡོན་མར་ཨ་ལོང་འདོགས་པར་བྱེད…ཀྱང་མི་དྲག་རྣམས་ཀྱི་བུ་ཚོས་ལྷུང་ལོར་གཡུ་རྒྱན་པ་དང་རྣ་ཅོག་གཡོན་མར་སོག་བྱིལ་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། ལྷ་སའི……དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆས་གོས་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་གནས་ལ་གཞིགས་པའི་ལས་གོས་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་།

རྒྱུ་ཆ་དང་། བཟོ་དབྱིབས། ཆོས་གཞི་སོགས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། ཆས་གོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་དེ་སྔ་བོད་རིགས་རང་གི་ཆས་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་དང་རྒྱ་ལུ་ཆས་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བར་སྐབས་མོང་གོལ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆས་སུ་གཏོགས་པ་ཁར་ཁ་སུ་དང་། ཏ་ལབ་ཆེ། ཞྭ་མོ་ཕྲ་གིར་སོགས་ཀྱང་ཡོད། དཔོན་རིགས་རྣམས་ནི་ནམ་དུས་སོ་སོ་དང་མཇད་སྒོ་འདྲ་མིན་སོ་སོར་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཟུང་གི་ཆས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གྱོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་སྔ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཚེབས་བསྒྱུར་སྐབས་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཁག་རང་རང་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་གཟབ་བཞེས་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་མ་ཟད། བཞོན་རྟ་ལའང་གསེར་ཚགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་གཡུ་བྱིལ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་གསེར་སྒ་དང་། གསེར་སྲབ། གསེར་སྔེད་དང་། དམ་དོམ། དཔྱལ་ཁེབས། གཟར་ཆེན། གཟར་ཆུང་། སྒ་ཤུབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྲོས་མཛེས་པར་སྤུད་པ་སོགས་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་དང་ལས་ཚན་སོ་སོའི་རྒྱན་གོས་རེ་རེ་བཞིན་འགོད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་མ་ཁྱིས་ཤིང་། ལྷ་སའི་བུད་མེད་རྣམས་གཟབ་མཆོར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ནི་ལྷག་པར་མཛེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་རིགས་གཞན་པ་སུ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བར་བོད་མི་རིགས་རང་གི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ཤུགས་ཆེན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་ན། གནའ་དུས་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ནི་རྣམ་ཀུན་ནས་ལུས་པོར་འདོགས་པར་བྱེད། ཉེ་རབས་སུ་ལོ་གསར་སོགས་དུས་ཆེན་ཁག་དང་། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་མགྲོན་པོར་འགྲོ་བ། གླིང་ཁ་སོགས་སྐྱི་སྐྱིད་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྷ་མོ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོང་གི་མཛེས་མ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱན་པར་བྱ་རྒྱུར་སྤྲོ་སྣང་ཆེ་བས་རྒྱན་གོས་གཟབ་མཆོར་གང་ཆེ་བྱེད་པའི་སྲོལ་དར་ཞིང་། ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཛད་སྟོན་ཆེ་ཁག་ཏུ་རྒྱན་བཟང་མ་ཞེས་པའི་རྒྱན་གོས་གཟབ་པར་སྤུད་པའི་ཁྲུང་ཞུ་མ་རྣམས་ཡིན། རྒྱན་བཟང་མའི་རྒྱན་གོས་ནི་དཔོན་རིགས་ཆེ་གྲས་ཀྱི་ལྕམ་ལྕམ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་དང་ཧ་ལམ་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱན་བཟང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འདྲ་རྒྱ་སེའམ་ཐེའུ་རྒྱ་སྨུག་སོགས་ཀྱི་ཕྱུ་པའི་འོག་ཏུ་གུའུ་རྩེ་སྣ་ལྔའི་འོག་ཕྱུ་གྱོན། ལུས་སྨད་ཀྱི་ཕྱུ་པའི་ཐོག་ཏུ་ཤམ་ཐབས་ནག་པོ་གཉེར་མ་བསྒོལ་སླིག་གི་གོས་དང་ཕྱུ་པའི་སྟེང་དུ་སྟེང་བརྩེགས་ཞེས་རྒྱ་སེའི་ཕུ་མེད་ཞིག་གྱོན། མདུན་དུ་འཛར་པང་ཞེས་སྐྱིན་ཁེབས་རྟ་མིག་མ་དང་དངོས་རྩེ་མ་སོགས་ཀྱིས་བཟོས་ཤིང་སྟེ་མོར་སེ་ཤན་གྱི་ཁྲིམ་འཛར་ལྡན་པའི་པང་གདན་བཅིངས། ཀང་ལྷམ་རྟ་སོ་མ་ཞེས་རྩེ་དྲུང་གི་རས་ཟོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱོན། མགོ་བོའི་སྐྲ་ནི་མགོ་དཀྱིལ་དུ་རྩེ་གཙུག་ཞེས་སྐོར་མོ་ཞིག་ལྷས། དཔྱལ་བའི་མདུན་གྱི་སྐྲ་རྣམས་སྐྲ་མཚམས་དཀྱིལ་ནས་ཕྱེ་ཞིང་། གཡས་གཡོན་སོ་སོ་ནས་འཐེན་པས་སྣ་བ་གཉིས་ཀ་འགེབས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཉིས་སྐྲ་ལྷས། སྐྲ་རྩེ་རེ་རེར་སྐྲ་གཞུག་རེ་བཅིངས། ལྕགས་སྒྲོམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྭ་ཅོ་འདྲ་བ(ཟུར་ཤུད)ཞུང་བུ་དུ་མ་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་སེ་སྨད་ནག་པོས་སྐྲ་རྫུས(ལན་བུ)སྒྲིག་འཆོམ་གྱིས་མགོ་བོར་གྱོན་ཏེ་རྭ་ཅོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སྐྲ་རྫུས་རྣམས་སྣལ་སྟེང་བར་སིལ་བུར་གློད། དེ་ནས་སྐྲ་ཉིས་ལྷས་ཀྱིས་སྐེད་སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བརྒྱད་བཅུ་གྲངས་ཤིག་གསེར་གྱི་ཕྲ་བཀང་གསུམ་གྱིས་སྦྲེལ་ཞིང་། གཡུ་བྱིལ་གྱི་རྒྱན་སྤྲོས་མཛེས་པར་བྱས། ཁྲིད་རྩེ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནོར་བུ་དགའ་འཁྱིལ་གྱིས་སྐྲ་རྫུས་ཀྱི་ལན་བུ་གཉིས་སྦྲེལ། སྐྲ་རྫུས་ཀྱི་སྣེ་མོ་གཉིས་ལ་སྐྲ་གཞུག་རེ་བཅིངས་པ་དེ་ཧ་ལམ་ས་མཐིལ་ལ་མ་རེག་ཙམ་དུ་འཕྱང་ཁྲོལ་དུ་གློད། སྐྲ་རྫུས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མུ་ཏིག་རྡོག་པོ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་བདུན་ཙམ་གྱིས་བཟོས་ཤིང་། བྱི་རུ་རྡོག་ཆེན་བཅུ་བཞི་དང་བྱི་རུ་གཉིས་རེའི་དབར་དུ་བོད་གཡུ་སྤྲས་ལེགས་རེ་མཚམས་འཛུག་བྱས་ནས་སྒེ་མོ་དང་མཚམས་རྣམས་ལ་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་པའི་མུ་ཏིག་ཕ་ཕྲུག་ཟུར་གསུམ་ཞིག་གྱོན། ཕ་ཕྲུག་ལ་གསེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུ་བཞི་ཡིས་སྐྲ་རྫུས་ཀྱི་ལྕགས་སྒྲོམ་དང

སྐྲའི་རྩེ་གཙུག་ཏུ་བསྒྲིགས། ཕྱ་ཕྲུག་དཀྱིལ་གྱི་སྟོང་ཆ་ཟུར་གསུམ་དེའི་ཐོག་ཏུ་རྩེ་གཡུ་ཐག་པ་ཞེས་གཙུག་གཡུའི་གཞི་གདན་དུ་གྱུར་པ་མུ་ཏིག་སྐུད་པར་བརྒྱུས་ཏེ་དམ་པོར་སྒྲིག་འཚེམ་བྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ལག་མཐིལ་ཙམ་དབུས་སུ་གཙུག་གཡུ་བསྐར་བ་ཞིག་གིས་བཀབ། རྩེ་གཡུ་ཐག་པའི་ཐོག་ཏུ་མུ་ཏིག་རྡོག་པོ་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཙམ་གྱིས་བཟོས་པའི་མུ་ཏིག་ཐོད་ཁེབས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མུ་ཏིག་ཐུག་ཁེབས་ཞེས་ཁོག་མ་ཁ་ཕྲུག་སྒྲིག་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གྱོན། རྣ་བ་གཉིས་ལ་ཨ་དབྱིལ་འབྲུམ་འཛར་ཞེས་གསེར་གྱི་རྣ་རྒྱན་སྐོར་མོ་ཆེ་ཆུང་ཉིས་སྨྱིལ་སྣེ་མོར་འབྲུམ་འཛར་ཁྲིད་རྩེ་གཅིག་ཙམ་རིང་བ་ཞིག་རྣ་བའི་མདུན་དུ་བཏགས་ཤིང་། འབྲུམ་འཛར་རྣམས་བྲང་ཁ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དཔྱངས། ཨ་དབྱིལ་འབྲུམ་འཛར་བརྟན་པོར་རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་གནས་ཕྱིར་འབྲུམ་འཛར་ཡར་འཐེན་ཞེས་མུ་ཏིག་ལྷུགས་དབྱིལ་དང་གསེར་གྱི་དྲ་བཀག་གཡུ་ཡི་ཕྲ་རྒྱན་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མཆོག་མའི་ཐོག་ཏུ་བཏང་ནས་སྣེ་གཉིས་སུ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཨ་དབྱིལ་འབྲུམ་འཛར་རེ་བསྒྲིགས། སྐེ་ལ་དཀར་ཤལ་དམར་ཤལ་ཞེས་གཡུ་དང་། ཅི་ཏྲ། སྤོས་ཤེལ་བཅས་ཀྱི་དོ་ཤལ་ཕུས་མོ་ཁྱིལ་བ་གསུམ་གྱོན་པའི་ཐོག་ལ་ད་དུང་མུ་ཏིག་དང་། ཟླ་ཏྲ། གཟི་བཅས་སྤེལ་མར་བརྒྱུས་པའི་ལུང་ཐག་གིས་གསེར་སླུངས་བརྟུང་གི་གའུ་ཟུར་བརྒྱད་མ་གཡུ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ། རིན་ཆེན་ཕྲ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲ་ཚོམ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་བྲང་ཁའི་དཀྱིལ་ཕྱོགས་སུ་བཏགས། དེ་ནས་གའུ་གསུམ་སྒྲོམ་ཞེས་གོང་གསལ་གའུ་ལས་ཅུང་ཆུང་བའི་གསེར་གྱི་གའུ་གསུམ་མུ་ཏིག་དང་གཟི་ཟླ་ཏྲ་སྤེལ་མར་བརྒྱུས་པའི་ལུང་ཐག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གའུ་གཉིས་བྲང་ཁའི་གཡས་གཡོན་དང་། དཀྱིལ་གྱི་གའུ་དག་ཏ་ལམ་གྲོད་པའི་སྟེང་དུ་བཏགས་ཤིང་གའུའི་ཡར་འཐེན་ཞིག མུ་ཏིག་ཕྲེང་བརྒྱུས་ཉེ་ཤུ་ཙམ་རིང་ཐུང་ཁྲིད་རྩེ་གཅིག་ལེབ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་དུ་ཡར་འཐེན་མོག་སྐོར་ཞེས་གསེར་གྱི་གའུ་གསེར་ཚགས་ཅན་གཡུ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲ་ཡི་རྒྱན་པ་དང་། འགོ་མཐུག་གཉིས་ལ་གསེར་གྱི་ཕྲ་བཀག་རེ་བསྐར་བ་ཞིག་གིས་གའུ་གསུམ་སྒྲོམ་གྱི་དབུས་ཀྱི་གའུ་ཆེ་བ་དག་དཔྱང་པ་གཡོན་དུ་བཏགས་ཏེ་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲང་ཁ་ནི་ཡར་འཐེན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས།

བྲང་ཁ་གཡས་པར་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཞེས་མུ་ཏིག་དང་གཟི། མ་རྒྱད་སོགས་སེ་ཤན་གྱི་སྐུད་པར་བརྒྱུས་ཏེ་དབྱིབས་གཟུགས་མཛེས་པར་བསྒྲིགས། དེ་ནི་བཟོ་གྲྭའམ་ཡང་ན་ཆེད་ལས་ཀྱི་བཟོ་པས་བཙོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆའི་བདག་པོ་རང་གི་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བདག་པོའི་བློ་གྲོས་དང་མཛེས་རིག་མཆོན་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ལྷ་སའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ནི་གཞི་རྩ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀོད་པ་འདྲ་མིན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཆ་ཏ་ཙང་མཛེས་པ་ཞིག་སྟེ་སྟེང་བརྩེགས་ལ་སྐྱིད་རགས་མེད་པས་སྟེང་བརྩེགས་ལུས་ཐོག་ཏུ་དམ་པོར་འཁྱིལ་ཕྱིར་སྐྱིད་སྐབས་སུ་གསེར་གྱི་ཐིག་ར་ཞེས་སྣེ་གཉིས་ལ་གསེར་གྱི་ལྷུགས་ཀྱུ་ལྡན་པ་ཞིག་བརྒྱབ། ཐིག་རའི་དཀྱིལ་དུ་མེ་ཏོག་ཞལ་ཁ་བྱེ་བའི་འདབ་མ་ལྔ་བུའི་དབྱིབས་ལ་གཡུ་བྱིལ་གྱི་ཕྲ་ཚོམ་བཏབ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྣེ་མོ་གཅིག་ནས་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་གཅིག་དང་སྣེ་མོ་ཁ་གཅིག་ནས་བྱུ་རུའི་ཕྲེང་བ་གཅིག་པང་གདན་ཐོག་ཏུ་འཕྱང་འཕྱུལ་དུ་བཏང་ཞིང་།

ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣེ་མོ་གཅིག་ཤོས་དག་ཐིག་རའི་དཀྱིལ་གྱི་པད་འདབ་ལ་བསྒྲིགས་པས་ཕྲེང་བ་གཉིས་པང་གདན་ཐོག་ཏུ་སྐོར་མོར་དཔྱངས། འབབ་ཁྲུག་ཁབ་ཤུབས་ཞེས་རྒྱུ་དངུལ་ལ་གསེར་ཚགས་དང་གཡུ་ཡི་ཕྲ་རྒྱན་བཏབ་པ།

བཟོ་དབྱིབས་འབབ་ཁྲུག་དང་ཁབ་ཤུབས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟར་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་བཙོས་ཤིང་། སྐེ་མོར་འཕྲུལ་འཕྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་གཉིས་ལུས་པོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཟུར་ལྟེབ་དང་ཉེ་བར་སྐྱིད་རགས་སུ་བསྒྲིགས། ལུས་སྟོད་ཀྱི་སྐལ་པར་གོས་ཆེན་འཇའ་བསྒྲིགས་ཀྱི་གོས་གཟན་པང་གདན་ལྟ་བུ་ཞིག་འཁྲིད་དུ་གྱོན་ནས་སྐེ་མོ་གཉིས་བྲང་ཁར་ཐིག་གྲུས་བསྒྲིགས། དེ་ལ་འདིང་བ་རིན་ཆེན་སྣེ་ལྦ(གཟན་སྣེ་ལྦ) ཞེས་འབོད། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱན་བཟང་མའི་རྒྱན

གོས་ཡིན། ཉེ་རབས་ཀྱི་སྔོན་བཏང་བུད་མེད་དང་ལྷག་དོན་དུ་གཞོན་ནུ་མ་མང་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་འཛིན་ཅན་གྱི་རྒྱན་གོས་ནི་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་བབ་དང་དུས་རབས་འཕེལ་ཕྱོགས་སོགས་དང་འཚམས་པར་མ་འགྱུར་པས་ལོ་གསར་དང་གཉེན་སྒྲིག་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་སྤ་ཕྲུག་སོགས་གྱོན་ཏེ་གཟབ་མཚར་བྱེད་པ་ལས་དུས་སྟོན་དང་སྤྲོ་སྐྱིད་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤ་ཕྲུག་མི་གྱོན་པར་ཞུ་མོ་ཡང་ཞུ་ཞིག་གྱོན། བྲང་ཁར་གཞུ་རྒྱུས་ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་དང་རྒྱུས་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཕྲ་རྒྱན་བཏབ་ཅིང་། བཟོ་དབྱིབས་མེ་ཏོག་དང་ཕྱེ་མ་ལེབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཅི་རིགས་གཞུའི་ཚབ་ཏུ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། གཞུ་རྒྱུས་ཀྱི་འདོགས་ཐག་ལའང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གཟི་དང་མུ་ཏིག་བཅས་ཀྱིས་མཛེས་པར་རྒྱན། བྲང་ཁ་གཡོན་མར་འཕྱུལ་འཕྱུལ་ཡོད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བཏགས། ཕྱིས་སུ་གསེར་གྱི་རྣ་རྒྱན། ཚོགས་ཁེབས། དེ་བཞིན་གཞུ་དང་གཞུ་རྒྱུས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ཕྲ་ཚོམ་རྒྱག་རྒྱུར་དང་ཞེན་ཆེ་བ་སོགས་རྒྱན་ཆ་སྤུས་བདེར་གཏོང་བ་དང་རིན་ཐང་ཇེ་ཆེར་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་སོང་། ལྷ་སའི་བུད་མེད་རྣམས་ནི་མཛེས་རྒྱན་ལ་དང་ཞེན་ཆེ་ཞིང་བཟོ་བཀོད་གསར་གཏོད་བྱེད་རྒྱུར་རྣམ་རིག་བཀྲ་བས་རྒྱན་གོས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་རིག་སྟོབས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ནི་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་སྔ་རོལ་ནས་ད་ལྟ་བར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་ཚོགས་གཅིག་གི་རིང་ལའང་རྒྱན་གོས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་ཚུལ་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྣང་དུ་གྱུར། རྒས་པོའི་ངག་ལས་མཆེད་པར་གཞིགས་ན་ལྷ་སའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྤ་ཕྲུག་ནི་དེ་སྔ་སྔོར་སྔོར་ཡིན་པ་དང་དེ་ནས་བྲུར་གསུམ་དུ་གྱུར། ང་ཚོའི་ཕ་མའི་མི་རབས་དེ་རང་དུ་སྤ་ཕྲུག་གི་བྲུར་གསུམ་པོ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཇེ་རྟེར་སོང་སྟེ། མཐར་ཉེ་རབས་ཀྱི་སྤ་ཕྲུག་རྣ་ཙོ་འདྲ་བ་དེར་གྱུར། ཡང་གསེར་གྱི་གཞུ་ལ་མཚོན་ན་དེ་སྔའི་གཞུ་ནི་ཏ་ཙང་ཆེན་པོ་མེད་ལ་གཟུགས་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་རིག་བཙོས་ཀྱིས་བྲུར་བརྒྱུད་དང་བྲུར་དྲུག་སོགས་འདྲ་མིན་བཏགས་པ་མ་ཟད། ཕྱིས་སུ་གཞུ་རྒྱུས་ཞེས་གཞུའི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་དབྱིབས་ངེས་མེད་རང་མོས་ལྟར་གསར་གཏོད་ཀྱིས་འདོགས་པར་བྱེད། བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ནི་བཟོ་དབྱིབས་གཅིག་ལས་གཅིག་མཛེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་སོང་ཞིང་། རིན་ཐང་ཡང་ཇེ་མཐོར་སོང་སྟེ་ཕྱིས་སུ་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ལ་ད་ལྟའི་ཐང་གཞི་བརྩིས་ན་མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་ཁྲི་བརྒྱ་ཟིན་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་རྣམ་ཀུན་གྱི་འཚོ་བ་དང་ཐོན་སྐྱེད་མགོ་ཆས་རང་ཡིན། རང་ཉིད་མཛེས་པར་རྒྱན་སྤྲོས་བྱ་རྒྱུར་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་སྐུད་དེ་རྣམས་རྒྱུ་གསེར་དང་། དངུལ། རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་བཙོས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཚགས་རྒྱག་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཕྲ་རྒྱན་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆབ་སྒྲུགས་དང་། རྒྱ་གྲི་ཕོར་ཤུབས། སེར་རིལ་སྐྱུག་སྒྲོག་སོགས་ནི་རྣམ་ཀུན་འཚོ་བ་དང་ལས་ཀའི་ཁྲོད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་ཆས་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྔ་བུད་མེད་མང་ཆེ་བའི་ལག་པ་གཡས་པར་གྱོན་པའི་དུང་འཁོར་ནི་གནའ་རབས་སུ་འབྲོག་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་མགོ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བ་ཕྱུགས་སོགས་ཀྱི་འོ་མ་འཛོ་བའི་སྐབས་སུ་འོ་མའི་ཐིགས་པ་རྣམས་ལག་ངར་བརྒྱུད་དེ་ཕུ་ཐུང་ནང་དུ་མ་སོང་བར་དུང་འཁོར་ཐོག་ནས་ཐད་ཀར་འོ་ཟོམ་ནང་དུ་ལྷུང་བའི་ཆེད་དུ་གྱོན་པ་དང་རྗེས་སུ་འོ་མ་འཛོ་དགོས་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚང་མས་གྱོན་ཏེ་རྒྱན་ཆར་གྱུར། སྐྱེས་པའི་མཐེ་བོང་དུ་གྱོན་པའི་ཀྲད་གོར་ནི་མདའ་འགེངས་པའི་སྐབས་སུ་གཞུ་ཀྲད་བསྙོན་བྱེད་ཡིན། དེ་བཞིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པང་གདན་ནི་བུད་མེད་རྣམས་ཐབ་ལས་སོགས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱུ་པའི་ཟླན་སྐྲོར་ཡིན།

གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་ཁག་ནས་ལྟ་ས་བའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་རྒྱན་གོས་རྣམས་ནི་འཚོ་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་ཐོན་སྐྱེད་ལག་བསྟར་གྱི་ཁྲོད་དུ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་ཞིག

ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་རིམ་བཞིན་མཛེས་སྡང་ལ་དགའ་ཞིང་གསར་གཏོད་ཀྱི་རིག་སྟོབས་ལྡན་པའི་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད། འགའ་རེས་སྤུ་ཕྲུག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ"宝珠"ཞེས་པའི་སྒྲ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆར་དཔེ་བལྟས་ནས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དུ་སྤུ་ཕྲུག་གྱོན་སྲོལ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་དོན་དངོས་སྤུ་ཕྲུག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་བོད་སྐད་རང་ཡིན་ཏེ་སྤུ་ཞེས་པ་ནི་སྤུ་ལོ་དང་ཕྲུག་ཅེས་པ་ནི་སྣམ་བུའི་དོན་ཡིན། གནའ་དུས་སུ་སྤུ་ཕྲུག་ནི་དང་ཐོག་སྤུ་ལོ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་སྣམ་བུ་དམར་པོ་ཞིག་རང་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སོར་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སོང་སྟེ། གཡུ་བྱིལ། མུ་ཏིག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་པའི་སྤུ་ཕྲུག་ཟུར་གསུམ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་རེད། ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ལུ་ཆས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་དྲ་བོ་དྷིའི་ཆས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དེང་སྐབས་སུ་འགའ་རེས་བོད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ལ་ལའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོ་རོབ་གླིང་དུ་འཚོལ་བར་འགྲོ་བ་ནི་དགོད་བྲའི་གནས་སུ་ཟད། རང་རེའི་བོད་རིགས་མི་དམངས་རྣམས་ནི་འཚོ་བའི་སྤྲོ་སྣང་ཆེ་ཞིང་། མཛེས་ཆ་ལ་དགའ་བས་ས་ཁུལ་ཚང་མར་རང་གི་འཁོས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་རྒྱན་ཆ་འདོགས་པ་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་མ་ཟད་ལྷག་པར་ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ལར་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱན་ཆ་འདོགས་རྒྱུ་མང་དྲག་སྟེ་ཡར་ལངས་མི་ཐུབ་པར་མི་གཞན་པས་གཞོགས་གཉིས་ནས་སྐྱོར་ཏེ་ཡར་སློང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསིལ་ལྗོངས་འདིའི་ཐོན་ཁུངས་ཁྱད་ཆོས་དང་ཡོངས་སུ་འཚམས་ཤིང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་མེད་པའི་མལ་གཟན་སྤུ་རིང་འཛམ་ཞིང་དྲ་བ་བཙུགས་ཕྲུག་ཅེས་པ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་རིང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་ཟླའི་ཁྲོད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་ཡུལ་གྱི་གང་ཅིའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟུན་ཏེ། གསེར་དང་། གཡུ། གཟི་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་རིགས་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤུགས་ཆེན་ལྡན་ཞིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་རྒྱན་གོས་ཆ་ཚང་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད།

བོད་མིའི་གཉེན་སྒྲིག་གོམས་སྲོལ། གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་རྣམས་ནར་སོན་སྐྱེ་གཉེན་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། ཕོ་ཚོའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་མི་ཚོས་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བར་རང་གི་བུ་ཕྲུག་འགྲོ་སྐྱངས་བཟོ་རྒྱུ་དེ་དོན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ཏ་ཅང་གཟབ་ནན་ཏན་ཏིག་བྱེད་པ་རེད། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་དང་འདྲ་བར་བུ་ཕྲུག་གི་གཉེན་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡོངས་སུ་ཕ་མའི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ལས་གཞོན་ནུ་རང་གི་གཉེན་སྒྲིག་སྐོར་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུས་གཏོགས་བྱས་ནས་ཕ་མར་གྲོས་འདྲི་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། སྤུན་ཉེ་རྣམས་ལའང་ཚོར་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཕོ་མོའི་སྐོར་ཡེ་ནས་མི་གླེང་། དེང་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྡུར་ན་དེ་སྔ་གཞོན་ནུ་རྣམས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ལོ་ཚད་རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱིས་སྔ་བ་ཡོད། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་རྩོམ་པ་པོ་རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ཐབས་སུ་ཤར་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་བའི་བུ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་མ་རང་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་མནའ་མར་བླངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐབས་དེར་བུ་ཡིན་ན་ལོ་བཅུ་གྲངས་ལ་སླེབས་སྐབས་ཕ་མ་ཚོས་རིགས་རུས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཆ་མཚུངས་སམ། མགོ་གྲས་རྣམས་ཀྱི་བུ་མོ་མང་པོར་བརྟག་དཔྱད་གཟབ་ནན་བྱས་རྗེས། མནའ་མར་འོས་སོ་སྙམ་པའི་བུ་མོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མིང་དང་ལོ་རྟགས་བཅས་བླངས་ཏེ་ལོ་རྟགས་ཀྱི་བདུན་ཟུར་ཏེ་བྱི་རྟ་ཕྱིག་པའི་བདུན་ཟུར་ཞེས་པ་སོགས་ལོ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་ཁག་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་གཉེན་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུའི་བུ་དང་བུ་མོའི་ལོ་རྟགས་བདུན་ཟུར་བར་མི་འཁེལ་བ་བྱེད། དེ་ནས་མིང་དང་ལོ་རྟགས་རྣམས་རྩིས་མཁན་གྱིས་བག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྟགས་ཏེ་བཟང་བ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་རང་རང་སོ

སོའི་བླ་མའམ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་བརྟག་ཞུར་ཕུལ་ཏེ་བཟང་ངོས་
དེ་མནའ་མར་ལེན་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱེད། ཚང་སའི་
བྱེད་སྒོ་དང་པོ་ནི་སློང་ཚང་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
ཉིན་བུའི་ཕ་མའམ་ཡང་ན་ཇོ་ཚབ་སོང་སྟེ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་དུ་
མཛད་སྒོ་དང་བཅས་བུ་མོའི་ཕ་མར་ནུ་རིན་ཞེས་ཁ་
བཏགས་དང་། དངུལ། ལག་རྟགས་ཕྲན་བུ་སྤྲོད་པར་
བྱེད་ལ། བུ་མོ་མནའ་མར་སྟེར་རྒྱུ་ཐག་ཆོད་ན་དེ་ཉིན་
ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཕ་མ་དང་གཉེན་དཔང་བཅས་འཛོམས་
ཐོག་ཏུ་གཉེན་ཡིག་འཇོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་བུའི་རིགས་
རུས་དང་། ཀུན་སྤྱོད། ཁྱིམ་ཚང་གི་གནས་བབས་སོགས་
ལ་མ་མོས་ན་བུ་མོ་མནའ་མར་མི་སྟེར་བ་ལས་སློང་ཚང་
ཉིན་གྱི་ནུ་རིན་དང་ལག་རྟགས་ཆེ་ཆུང་ལ་བལྟས་ནས་བུ་མོ་
སྟེར་མི་སྟེར་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྲོལ་མེད། དེ་བཞིན་
བུ་མོའི་ཁྱིམ་ནས་མནའ་མར་འགྲོ་མཁན་བུ་མོ་དེར་ཁྱིམ་
ཚང་གི་འཁོས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་སྐལ་བ་ཕ་མས་བློས་
བཅད་དེ་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་ལས་བུའི་ཁྱིམ་ནས་མནའ་
མའི་སྐལ་ཐོབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་སྲོལ་ཡེ་ནས་མེད་པ་
མ་ཟད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མནའ་མའི་ཁྱིམ་ནས་བུ་མོར་རྒྱན་
གོས་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་བསྐུར་དགོས་པར་བརྟེན། བུ་མོ་
མང་བའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཕ་མ་རྣམས་ཅུང་སེམས་ནད་ཆེ་ཙམ་
ཡོད། དེ་ཡང་བུ་མོར་སྐལ་བ་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལས་མ་བསྐུར་
ན་བུ་མོ་གཉའ་དམའ་པོ་བྱས་ཡོང་བསམ་པ་ལས་སྐལ་བ་
ཉུང་ན་མནའ་མར་ལེན་མཁན་མི་ཡོང་སྙམ་པའི་སེམས་
ཁྲལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན། སློང་ཚང་བཏང་ཟིན་
རྗེས་མནའ་མ་དངོས་གཞི་བསུ་བའི་སྐབས་སུ་བླ་མཁྱེན་གྱི་
རྩིས་འབྲས་དང་བསྟུན་གཟའ་ཚེས་བཟང་བ་ཞིག་ཉིན་བུའི་
ཁྱིམ་ཚང་དུ་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཏུ་བུའི་ཕ་མ་དང་བག་མ་བསུ་
བར་འགྲོ་མཁན་གྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཀྱང་བཞུགས་གྲལ་དུ་
འཁོད་པའི་དབུས་སུ་མནའ་མར་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་མདའ་
དར་གྲོ་འབོའི་སྟེང་ནས་བུའི་ལག་པ་བརྒྱུད་དེ་སྐུ་ཚབ་ལ་
སྤྲད་རྗེས་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་མདའ་དར་དེ་འཁྱེར་ཏེ་བག་བསུའི་
རྟ་རྒྱགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བག་མ་བསུ་བར་ཐོན། མནའ་མའི་
སྒོ་འགྲམ་དུ་འཁྱོར་སྐབས་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག་དགའ་སྐྱིད་
དང་ཞག་སྡོད་བྱས། དེའི་སང་ཉིན་ནམ་ཆོས་ཆ་སྐབས་
བསྟུན་གྱིས་ཐ་དྲོར་མནའ་མའི་ཁྱིམ་དུ་མཛད་སྒོ་གཟབ་
རྒྱས་ཐོག་ཏུ་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་མདའ་དར་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་
བརྒྱབ་ནས་མནའ་མར་མདའ་དར་གོང་བའི་ནང་བཙུགས།
མནའ་མའི་ཁྱིམ་གྱི་སྲུང་མ་དང་ཡུལ་ལྷ་བཅས་ལ་མནའ་མ་
གསོལ་རས་ཞུ་བའི་ལྷ་འཁྲོལ་གྱི་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཟིན་རྗེས་བག་མ་དངོས་སུ་ཐོན་
སྐབས་རིགས་ཀྱི་ཟླ་གྲུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དུ་སྔོན་ཚུད་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པའི་རྟ་རྒོད་མ་རྟེའུ་བཅས་རྒྱུ་
ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱོན། མདུན་དུ་གནོད་སྲུང་ཤིས་སྤེལ་
ཆེད་ལག་སྟོད་པ་སོགས་སྔགས་འཆང་ཞིག་གིས་ཁྲིད་པ་
རྟའི་རྒྱབ་ཡིག་ཀློག་པ་དང་འཕྲིན་བཅོལ་ཟིན་རྗེས་ཁྲིད་པ་
རྟོ་དར་ཤིང་ལ་བསྒྲིགས་ནས་རྟ་རྒྱགས་ཀྱི་སྣེ་དྲངས་ཏེ་བག་
མ་བསུ་མཁན་རྣམས་བག་མའི་སྔོན་དང་། སྐྱེལ་མཁན་
བག་གཡོག་དང་བཅས་པ་བག་མའི་རྗེས་སུ་རྟ་རྒྱགས
བསྒྲིགས་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས། ལམ་བར་དུ་ཆུ་སྣ་དང་ཕུང་པོ་
སྐྱེལ་མཁན་འགྲོ་བ་འཕྲད་ན་མགྲོན་ཆེན་ལ་གྲོགས་ཆེན་
ཕྱུག་པ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བརྩིས་ནས་ཁ་བཏགས་གཡོག་
པ་དང་། དེ་ཉིན་གངས་བཏང་བ་ཡིན་ན་བག་ལམ་ཁ་
བས་འགག་ཅེས་ལྟས་མི་ལེགས་པར་བརྩི་བར་བྱེད། ལམ་
བར་དུ་བུའི་ཁྱིམ་ནས་བསུ་ཚང་དང་པོ། གཉིས་པ།
གསུམ་པ་བཅས་བསུ་བ་ལན་ཁ་ཤས་བརྒྱུད་བུའི་ཁྱིམ་དུ་
སླེབས་མཚམས་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སྒོ་བཤད་དང་འབེབས་
བཤད་སོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། བུའི་ཁྱིམ་གྱི་ཚོམས་ཆེན་དུ་
བུ་དང་བག་མ་གཉིས་ཁྲི་སྟེང་དུ་འཁོད་རྗེས་ཕ་མ་སྤུན་
མཆེད་ཉེ་སྐོར་དང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་བསུ་སྐྱེལ་བ་
རྣམས་ཀྱང་བཞུགས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཏེ་གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་དང་།
ཆང་ཕུད། གྲོ་འབྲས་བཏང་རྗེས་ལེགས་དར་གཡོག་པ་
དང་། འབུལ་མཚན་བཏགས་པ། གཞས་ཆེན་བཏང་བ་
སོགས་མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་ཟིན་རྗེས་བུ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་སྐུ་
ཚབ་ནས་དར་བཤད་དང་འབྲེལ་ཁམས་མཐུན་དར་

འཇུགས་ཟིན་པ་དང་ཞོགས་ཟས་དང་། ཉིན་དགུང་། དགོང་དྲོ་བཅས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རིམ་བཞིན་བཤམས། དེའི་མཚན་མོ་བུ་དང་མནའ་མ་གཉིས་ཀྱི་མལ་གདན་ཐོག་ཏུ་གྲོ་ཡིས་གཡུང་དྲུང་གི་གཟུགས་དབྱིབས་བསྐྲིགས། དེའི་ཐོག་ཏུ་མལ་ཁེབས་བཏིང་ནས་སང་ཉིན་སྔ་དྲོ་གཡུང་དྲུང་གི་གཟུགས་དབྱིབས་ཐོར་གཞིག་ཏུ་སོང་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དེ་ནས་རང་གི་འཁོས་འཁྱོར་ལ་གཞིགས་པའི་གསོལ་སྟོན་ཉིན་ཤས་གཏོང་བར་བྱེད། སྐབས་དེར་གཉེན་སྒྲིག་གི་གསོལ་སྟོན་ལ་མགྲོན་པོར་མགྲོན་བརྡ་གཏོང་བའི་སྲོལ་མེད། དགའ་ཉེ་སྤུན་མཆེད་དང་བཅས་པས་འོས་སེང་ཨང་གསར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་འགྲོ་བ་མ་ཟད། ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཉིན་གང་གསོལ་སྟོན་གཤོམ་པར་བྱེད། གོང་དུ་སྨོས་པ་ནི་བག་མ་བསུ་ལེན་གྱི་བྱེད་སྒོ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བྱེད་སྒོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ། མདའ་བཤད། འབེབས་བཤད། སྒོ་བཤད། གཡུ་བཤད་སོགས་བཤད་པ་མང་ཞིང་། མཛད་སྒོའི་སྐབས་སུ་གཞས་ཆེན་རྒྱག་པ། མི་དྲག་འཁོར་ལྡན་གྱི་གཉེན་སྒྲིག་ཡིན་ན་ཟླ་བྱེད་ལྷག་ཅམ་ཉིན་གང་གསོལ་སྟོན་གཏོང་བའི་རིང་ལ་རོལ་དབྱངས་གླུ་གར་དང་ཟློ་རྩལ་འཁྲབ་པ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡང་མང་པོ་བྱེད། ལྷ་སའི་སྤྱིར་བཏང་གི་གྲོང་མི་འབྱོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་སུ་འཁོར་བབ་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་མཛད་སྒོ་དང་གསོལ་སྟོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པོ་བྱ་ཐབས་བྲལ་ཡང་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྩི་ཆེ་བས་གོམས་གཤིས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཁོར་བབ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བྱེད་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་རེད། བག་མ་བསུ་ལེན་གྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མནའ་མ་ནི་རང་འདོད་ལྟར་རང་གི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པར་གཟའ་ཚེས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་མནའ་མ་དང་བུའི་ཕ་མ་དང་བཅས་པ་མནའ་མའི་ཁྱིམ་ཚང་དུ་སོང་སྟེ་གཉེན་འཕྲད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་བྱེད་པ་དང་ཉིན་ཤས་སྒྲོ་སྐྱིད་གཏོང་བར་བྱེད། དེ་ནས་བཟུང་མནའ་མས་རང་གི་ཕ་མ་ཐུག་འཕྲད་ལ་འགྲོ་བར་དགག་བྱ་མེད། དེ་སྔའི་གཉེན་སྒྲིག་མང་ཆེ་བ་ཕ་མས་ཐག་གཅོད་བྱས་པར་བརྟེན་གཉེན་སྒྲིག་མ་བྱས་གོང་དུ་བུ་དང་བུ་མོ་ཕན་ཚུན་མཐོང་རེས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མནའ་མ་རྟ་ཐོག་ཏུ་འབོད་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། ཕ་མས་རང་གི་ཁྱིམ་གཞིས་ཁ་ཐོར་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་བུ་ཕྲུག་རྣམས་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཐབས་བྱེད་པའི་རེ་བ་བཅངས་ཏེ་བུ་གཉིས་ལ་མནའ་མ་གཅིག་ལེན་མཁན་ཡོད་ལ། བུ་མོ་གཉིས་ལ་མག་པ་གཅིག་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། དེང་སྐབས་གཉེན་སྒྲིག་གི་དགའ་སྟོན་ལ་བུའི་ལས་ཁུངས་དང་བུ་མོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་རོགས་དང་། གྲོགས་པོ་གྲོགས་མོ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་མཁན་ཏ་ཙང་མང་བས་གོམས་གཤིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་ནང་མི་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ནང་ཁུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐུ་མགྲོན་ཕེབས་སྐབས་བུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་གདན་ཐོག་ཏུ་བསྡད་དེ་ཁ་བཏགས་ལེན་པ་ཙམ་གྱི་མཛད་སྒོའི་མཚོན་བྱེད་དང་། དེ་མིན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་འགའ་རེས་རྒྱས་ཙམ་དང་འགའ་རེས་སྟབས་བདེ་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་འཛུགས་སྐྲུན་བཟོ་རྩལ། བོད་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་བཟོ་རྩལ་ལ་དགོན་པ་དང་། ཕོ་བྲང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཁང་པ་བཅས་བཟོ་དབྱིབས་ཁག་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན་འགྲིག་ཅིང་། དགོན་པའི་བཟོ་ཁྱད་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུས་སུ་འདུ་ཁང(ཚོགས་ཁང)དང་། སྦུག་ཏུ་གཙང་ཁང(རྟེན་གཙོའི་བཞུགས་ཁང) འདུ་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་མདུན་སྒོ་འཁྱུར། སྟེང་དུ་མཆོད་ཁང་ངམ་ལས་ཤག་སོགས་ཀྱི་ཁང་པ་སྣ་ཚོགས། མཐའ་སྐོར་དུ་གྲྭ་པའི་སྡོད་ཤག སྒོ་འགྲམ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བར་ཁྲམས་འགྲོ་ལམ། སྒོ་འཁྱུར་གྱི་སྟེང་རབ་གསལ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་སྐྱེའུ་ཁུང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས། འདུ་ཁང་དུ་དཀར་གསལ་སེང་གཡབ་ལ་ག་རིང(གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ)དང་དེའི་མཐར་ཀ་ཐུང་།

ཕྱིག་ལྷེབས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། གཏམ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རི་མོ། སྣ་འཕྱར་འོག་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་ལོ། འདུལ་བའི་དཔེ་རིས་སོགས་ཀྱི་ལྷེབས་བྲིས། ཀ་སྟེང་དུ་ཤིང་བརྩེགས་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལ་བྱ་འབྲུག་དང་། པདྨ། ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རིས་འབྲི་སྲོལ། གྱང་སྟེང་དུ་སྨིན་བད་ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྨིན་རྒྱན། ཡང་ཐོག་རྩེར་རྒྱ་ཕིབས་སམ་སྣན་ཧི་ར། ཕྱིག་བྱུར་དུ་སྲུང་མ་ཁག་གི་རྟེན་ཐུག་དང་། གསེར་ཟངས་སམ་རས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། མདུན་ངོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་དང་རི་དྭགས། ཕྱིག་བྱུར་དུ་དྲིལ་བུ་བཅས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་ཡོད། ལྷ་ཁང་གི་བཟོ་ཁྱད་ནི་དགོན་པ་དང་འདྲ། ཞོ་གྲང་གི་བཟོ་ཁྱད་ནི། འོག་ཁང་དུ་མཛོད་ཁང་དང་། བར་ཁང་དུ་ལས་ཁུངས་དང་ལས་བྱེད་མི་སྣའི་སྡོད་ཤག སྟེང་ཐོག་ཏུ་གཙོ་བོའི་བཞུགས་གནས་དང་མཆོད་ཁང་སོགས་ཡོད། འོག་ཁང་ལ་རླུང་འགྲོ་ཕྱི་དོག་ལ་ནང་ཡངས་པ་ཞིག་གམ་རྒྱག་ཐྲ་ཡོད་པའི་སྒོ་ཁུང་ཆུང་ཆུང་རེ་བྱུང་། སྟེང་ཁང་རྣམས་ལ་སྒོ་ཁུང་རིམ་བཞིན་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དཀར་གསལ་ཇེ་ཆེར་ཡོད་པ་ཐོག་ཕྱིག་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཞལ་ཆེར་འོག་ཁང་བྲག་ཤུར་ཡིན། སྟེང་ཁང་རྣམས་ལ་ཤིང་བཟོ་རིམ་བཞིན་ཇེ་ལེགས་དང་། ལྷག་པར་ཚོམས་ཆེན་ནམ་གཟིམ་ཆུང་ལྷ་བུར་ཀ་གདུང་དང་སྒོ་སྒེ་ཁུང་སོགས་པད་ཚོས་དང་རྒྱན་རིས་བཀོས་དཀྲོལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། གོང་ལ་སྨིན་ཕྱིག་དང་སྟེང་དུ་སྣན་ཧི་ར་དང་ཐུག་རྒྱན་སོགས་དགོན་པ་དང་འདྲ་ཙང་ཞོ་གྲང་ལ་དར་ལྕོག་ཀྱང་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད། གཞིས་ཁང་དང་སྐྱེར་པ་ཁག་གི་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་ཁང་བཟོ་ནི་ཞོ་གྲང་གི་བཟོ་ཁོངས་སུ་གཏོགས། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་ལ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཁང་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁང་བཟོའི་ཐད་རྒྱ་ཡམ་འགྲམ་གྱི་འོག་ཁང་ལ་ཚོང་ཁང་དང་རྒྱབ་ངོས་སུ་སྡོད་ཁང་ངམ་ཁང་སྣ་གཏོང་ཡུལ་ཡང་ཡོད། བར་ཐོག་དང་སྟེང་ཐོག་རྣམས་བཟོ་བཀོད་མཛེས་ལ་དཀར་ཆ་གང་དོད་ཐོག་ཤིང་ཆར་ཡང་རྒྱན་རིས་ཙང་ཟད་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་སྤྱི་ཁང་དང་སྒེར་ཁང་ལ་བཟོ་ཁྱད་ནི་སྤྱི་ཁང་ཞལ་ཆེར་སྒོ་ར་ཆེ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཁང་མིག་མང་པོ་ཡོད་ལ་སྒོ་ར་སོ་སོའི་ནང་ཐེམ་དུད་མང་པོ་ཡོད། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁང་པར་མ་ཁང་གི་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱུགས་ར་དང་གཟན་ཁང་སོགས་ཡོད། གཞིས་ཁང་ལས་དེ་བྱིངས་ཁང་པ་ཞལ་ཆེར་ཐོག་གཅིག་མ་ཡིན། གྲོང་ཁྱེར་ནང་གཞུང་ལམ་གྱི་འགྲམ་དུ་འཁེལ་ཞིང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྒོ་འདོན་ཡུལ་མེད་པ་རྣམས་ཕུད། དེ་མིན་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཚང་མར་གཞུང་སྒོ་བྱང་དུ་བཏོན་སྲོལ་མེད་ལ། གཞུང་སྒོ་དང་སྐས་འཛེག་ཐད་ཀ་དང་། ཁང་རྒྱབ་ཏུ་ཤིང་སྡོང་ཀ་གཅིག་དང་ཆུ་མིག་འཁེལ་བར་འཛེམ་ཞིང་། གལ་སྲིད་གཞུང་སྒོ་དང་སྐས་འཛེག་ཐད་ཀར་འཁེལ་ན་སྒོ་ནང་དུ་ཕྱིག་པ་ཞིག་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཁང་ཕལ་ཆེར་ཁ་ལྷོ་ལྟ་བྱེད་པ་ནི་དབྱར་དུས་སུ་རླུང་འགྲོ་དང་དགུན་དུས་ཉི་འོད་ཁང་པའི་ནང་ཟོག་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་ཀ(རྫོང་མཚམས་ཕུད)ཚང་མ་ལེབ་མོ་ཡིན་སྐབས་ཐོག་སྟེང་དུ་ཟས་རིགས་བསྐམ་ས་དང་ཉི་མ་སྲོ་ས་སོགས་བྱས་ཆོག སྒེར་ཁང་རང་བདག་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཁང་བཀོད་ནི་མཛོད་ཁང་གཙོ་བོ་དང་ཚོམས་ཆེན་རྣམས་བྱང་ངོས་དང་། ཤར་ལྷོའི་ངོས་སུ་ཐབ་ཚང་། ལྷོ་ནུབ་ངོས་སུ་གསང་གཅོད་བཟོ་སྲོལ་ཡང《བེ་དཀར》ནང་གསལ་ས་དཔྱད་བརྟག་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། གྲོང་མིའི་སྡོད་ཁང་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཡང་སྟེང་དུ་ཕྱིག་བྱུར་ཁག་ལ་དར་ལྕོག་འཛུགས་ཡུལ་ལྷ་བཙུགས་བཟོ་སྲོལ་ཡོད། ཁང་པ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་གྲུ་ནར་རམ་ཟུར་མང་བཟོ་བ་མ་གཏོགས་གྲུ་བཞི་ཟླ་ལྷ་བུ་མི་བཟོ་བ་ནི་ཁང་པ་གྲུ་བཞིར་འཁྲུག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ཁང་བཟོར་ཛ་སྦྲ་གཟུགས་ཞེས་ཁང་པའི་མདུན་ཀྱང་ཐོག་དང་དེ་ནས་རྒྱབ་ངོས་ཐོག་ཕྱིག་རིམ་སྨར་བྱས་པ། རྒྱབ་སྲུལ་ཞེས་མདུན་ངོས་ཐད་ལ་རྒྱབ་ཏུ་སྒོ་འབུར་གཅིག་གམ

གཉིས་ཡོད་པར་ཟུར་མང་དང་ཟུར་བརྒྱད་སོགས་ཟེར།
ཚོན་རྩིའི་ཐད། འོག་ཁང་དུ་སྔོ་དང་སྐྱ་ཁུང་མ་གཏོགས་
ཚོན་གཏོང་གི་མེད། སྟེང་ཁང་རྣམས་ལ་ཚོན་རྩི་མཛེས་
རིས་སྣ་ཚོགས་བཀོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕོ་བྲང་དམ་
གཞིས་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཚོམས་ཆེན་དང་གཟིམ་ཆུང་གཙོ་བོ་
སོགས་ཀྱི་རྩིག་ལྡེབས་དང་ཤིང་ཆར་མཛེས་རིས་སྣ་ཚོགས་
དང་། བར་ཁྲམས་ལྷ་བུར་སྒྲིར་བཏང་གི་ཚོན་རྩི་གཏོང་གི་
ཡོད། ལྷ་ཁང་དམ་དགོན་པ། གླ་བྲང་སོགས་ལ་ཚོས་
གཞི་དམར་སེར་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཁྱིམ་པའི་ཁང་པར་ཚོས་
གཞི་སྔོ་ལྗང་ཤས་ཆེ་ཙང་ཚོམས་ཆེན་དང་མཆོད་ཁང་དེར་
ཚོན་རྩི་དམར་སེར་ཁོ་ན་གཏོང་གི་ཡོད། རྩིག་ལྡེབས་ཀྱི་
ཚོན་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོག་མཚམས་སུ་ཤམ་བུ་དང་
རྩིག་པའི་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ་ནས་དམར་སྔོ་ལྗང་གསུམ་གྱི་སྣེད་
རིས། གཤམ་དུ་ཐང་གཤམ་ཞེས་དམར་པོའམ་རྒྱ་སྨུག་
གཏོང་གི་ཡོད། ཨར་རྒྱག་རྒྱུ་ཆའི་ཐད་རྡོ་ཆེན་དང་། ཆུ་
རྡོ། རྡོ་གཡམ། ཤིང་། ས། ས་དམར། བྱེ་མ། སྦ་
དཀར། ཨར་ཀ་སོགས་དགོས་པ་དེ་དག་གི་འགྲོ་ཁུངས་ནི་
རྡོ་ཆེན་གྱིས་ཕྱི་རྩིག་དང་། ས་དམར་གྱིས་ཁོག་འདག
སྦ་དཀར་དང་བྱེ་མ་བསྲེས་ནས་འཇམ་ཞལ། ས་དང་བྱེ་མ་
བསྲེས་ནས་རྩུབ་ཞལ། ས་དམར་གྱིས་ཐོག་འདག་དང་
མཐིལ་ཞལ། ཨར་ཀའམ་སྦ་དཀར་སྦ་སག་བསྲེས་པས་
ཐོག་ཞལ་དང་། མཐིལ་ཞལ། ཉ་རྒྱབ། རྡོ་གཡམ་གྱིས་
གོང་ལའི་ཆུ་འཇོར། ས་ཕག་དང་ཡང་ན་སྒང་མ་ཤིང་གི་
ཡལ་ག་ཀ་དབྲག་དབར་ལྷས་ནས་ཞལ་བ་བཏང་བའི་ཤག
མ་ཞེས་པའམ་པང་ལེབ་སོགས་ཀྱིས་བར་བཅད། ཆུ་རྡོས
གྲལ་རྡོ་དང་། རྩིག་འགྲམ་གྱི་ཆུ་ལེན། ཤིང་གི་ཀ་གདུང་
དང་། ལྕམ་དྲལ། སྒོ་སྐེའུ་ཁུང་གི་ཤིང་སང་དང་ཙ་
གཞི་སོགས་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དེའི་བཟོ་རིགས་ཐད་ཤིང་བཟོ་
དང་། རྡོ་བཟོ། ཞལ་དཔོན། ཚོན་པ། ལྕགས་བཟོ་
སོགས་དགོས་ལ་ཁོང་ཚོར་ཡང་དབུ་ཆེན་དང་། དབུ་ཆུང་།
དཀྱུས་མ། དམངས་རྒྱུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། ལས་
ཀ་བྱེད་རིང་ཤིང་བཟོ་དབུ་ཆེན་གྱིས་བཟོ་སྐུན་འཆར་

འགོད་དང་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཅིང་། རྡོ་བཟོ་དབུ་ཆེན་
གྱིས་ཤིང་བཟོ་དབུ་ཆེན་ལ་རམ་འདེགས་ཀྱིས་རྩིག་པའི་
ཐིག་དང་འཕྱོང་འབེབས་བྱེད་པ། ཤིང་བཟོ་དབུ་ཆུང་
གིས་ལས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཀ་གདུང་སོགས་ཀྱི་བཟོ་
འདོན་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་ཐོག་ཤིང་བཟོ་དཀྱུས་མ་ཚོའི་ལས་
ཀར་བཀོད་པ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད། རྡོ་བཟོ་དབུ་ཆུང་
ཚོས་རྩིག་ཟུར་སྒྲོང་བ་དང་དཀྱུས་མ་ཚོའི་ལས་ཀར་བལྟ་
ཞིབ་བྱེད་པ། ཤིང་བཟོ་དཀྱུས་མ་ཚོས་ཤིང་ལ་གཞོག་རྒྱག
པ་སོགས་བྱེད་ལ་རྡོ་བཟོ་དཀྱུས་མ་ཚོས་རྩིག་པ་བརྩིགས་པ་
དང་། རྡོ་ལ་བཟོ་འདོན་པ་སོགས་བྱེད། དམངས་རྒྱུག་
ནས་ས་རྡོ་དཔོར་སྐྱེལ་དང་། རྩིག་རྨང་སློ་བ། སེང་རྡོ་
རྒྱག་པ། རྡོ་སྲུབ་ཏུ་མིག་འདག་འཁྱོང་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ཞལ་དཔོན་ནས་རྩིག་ལྡེབས་སུ་ལྡེབས་ཞལ་འཇམ་
རྩུབ་དང་། སྒོ་དང་སྐེའུ་ཁུང་གི་གཡས་གཡོན་ནག་རྩི་
མཐིལ་ཞལ་དང་ཐོག་སྟེང་། ཉ་རྒྱབ་བཅས་ཀྱི་ཨར་ཀ་
གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་གྱི་ཡོད། ལྕགས་བཟོ་
བས་སྒོའི་ཤན་དང་། མཛོ་སྣ་དང་དགྲི་ལྕགས། སྒོ་
འཕོར་སོགས་བཟོ་བ། ཚོན་པས་ཤིང་ཚོན་དང་ལྡེབས་བྲིས།
རྩིག་ཚོན་སོགས་གཏོང་གི་ཡོད། བོད་ཁང་གི་རྩིག་པའི་
ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་རྩིག་རྨང་བྲུས་ནས་སེང་རྡོ་ཞེས་རྡོ་ལག་
པས་ཐེག་ཙམ་ཞིག་གིས་བཅག་བཅག་བཏང་བས་རྩིག་རྨང་
བརྟན་པ་དང་རྩིག་པ་རྡོ་བསྡུར་རེ་ཡོངས་མཚམས་སེང་རྡོ་
རེ་བརྒྱབ་སྟབས་རྩིག་པར་བབས་གཞོད་ཤུང་བ། ཅབ་ལ་
དང་སྲུབ་བཀག་གིས་རྡོ་ཆེན་བར་དུ་ཕྲེད་གཞུང་དུ་བཙུག་
སྟབས་རྡོ་ཆེན་གྱི་སྟོག་ལ་སྐྱོར་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ། རྩིག་རྡོ་
རྣམས་སྐྱིལ་ནས་རྩིག་སྟབས་ཕན་ཚུན་སྒྲིག་དམ་པ། རྡོ་
ཆེན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁོག་རྡོ་ཞེས་རྡོ་ཆེན་དང་།
གསེབ་རྡུག་ཅེས་རྡོ་རྡུག་འདམ་པའི་ཁར་རླུགས་པ་དེས་
རྩིག་པའི་ཁོག་པ་ཚགས་དམ་པ། གཤམ་ནས་སྟེང་བར་
འཕྲིན་ཞེས་རྩིག་ཞེང་ཕྱི་ངོས་ནས་སྐྱུམ་པར་བརྟེན་འོག་གི་
རྩིག་རྫོར་གཞོན་ཤུགས་ཆུང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།
ཤིང་བཟོ་བས་ཐད་ཀ་སྟེང་དུ་གཞུ་ཆུང(སྣེ་ལོག)དང་།

གཞུ། གདུང་མ། པད་ཚོས། ལྷམ། དྲལ་མ་སོགས་རིམ་བཞིན་བཏང་ནས་ཐོག་བཀབ་པ་དང་། ཀ་གདུང་ལ་ཡར་སྣུ་བརྟན་དང་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རིས་བཀོས་དཀྲོལ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུ་ཆུང་རིལ་པོའམ་ཡང་ན་ཀ་བ་དང་གཞུ་ཆུང་གི་བར་མཁྲིགས་ཤིང་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཀ་བའི་གཙེན་ཁར་སྟོན་ཤུགས་ཆུང་ཙམ་ཡོང་བའི་ཁྱད་ཡོད། ཡང་སྟེང་གི་གོང་ལའི་སྟེང་བད་ཕུར་ཁ་ཤིང་ཡང་སྤེན་བད་ཡོད་ན་སྤེན་བད་ཀྱི་སྟེང་འོག་ལ་འཁྲིད་ཐོག་དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་ལ་སྐར་ཐིག་སྐོར་མོ་ཡང་བཀོ་སྒྲོལ་ཡོད། ཞལ་བར་རྩུབ་ཞལ་ཞེས་པ་དཀྱུས་མ་གསུམ་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེ་མ་གསུམ་ཆ་གཉིས་བསྲེས་ནས་ཤིང་གི་སྟོད་པང་གིས་འཕོད་སྐོམ་བཟོ་བ་དང་། འཇམ་ཞལ་ཞེས་རྩུབ་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟ་དཀར་གསུམ་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེ་མ་གསུམ་ཆ་གཉིས་བསྲེ་དགོས། ཐོག་བཀབ་སྟངས་ནི་ལྷམ་གྱི་སྟེང་དྲལ་མ་གཏོང་བ་དེ་ཡང་སྟེང་དྲལ་ཞེས་ཤིང་གི་ཡལ་གར་གཞོག་བརྒྱབ་ནས་སྒྲིག་པ་དང་། དྲལ་པང་ཞེས་པང་ལེབ། གཞན་ཡང་ཤིང་གི་གཤག་ཚལ་ཡང་གཏོང་གི་ཡོད། དེའི་སྟེང་དྲལ་རྫས་མནན་ནས་ས་བཟང་བའི་ཐོག་འདག་དང་དེའི་སྟེང་ཨར་ཀ་བཅག་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། ཐོག་ཕུབ་ཉིན་བོད་ཚེས༡. ༢. ༥. ༡༨ ༢༠. ༢༦བཅས་ལ་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཆུ་ཚགས་ཡིན་པས་འཛེམས་དགོས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་བོད་ལུགས་ཁང་པའི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་ལག་རྩལ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཡིན།

བོད་མིའི་སྤྱོད་གུར། གནའ་དུས་ཡངས་པའི་བོད་ལྗོངས་ས་མཐོར་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཐོའི་རང་བྱུང་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ནས་འབྲོག་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་གནས་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་གུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་དུས་ཀྱི་གུར་ནི་ཕལ་ཆེར་བོད་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཕྱིང་གུར་དང་སྦྲ་གུར་སོགས་ཡིན་པར་མངོན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ལྗོངས་ས་མཐོར་བཟོ་རྩལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ས་རྗོ་ཤིང་གསུམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་ནས་ད་ཆ་དེང་དུས་ཅན་གྱི་ཁང་ཆེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཀྱང་གནའ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་རྒྱུད་འཛིན་བྱེད་མཁན་བོད་རིགས་རྣམས་གུར་ནང་སྡོད་རྒྱུར་དགའ་ལ་གུར་གྱི་བཟོ་རྩལ་དང་རྒྱུ་སྤུས་ཀྱང་ཇེ་ལེགས་སུ་གྱུར། གུར་ཆེ་ཆུང་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཧ་ཅང་མང་ཞིང་། གུར་ཆེ་བའི་མ་གུར་ཁོ་ནར་ཁང་པ་ཀ་བ་བཅུ་གྲངས་དང་ཆུང་ཤོས་ལའང་ཁང་པ་ཀ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་དང་། གྲུ་བཞི་ཟླེད་ནར་ཡིན་པ། རྒྱུ་བཟང་གོས་དང་། འགོ་སྣམ། རས་སོགས་ཡིན་པ་ལ་འགོ་སྣམ་དང་། རས་སོགས་ཚོན་ཁྲ་དང་ཚོན་ཁྲ་མིན་པའི་པ་ཏ། གུར་གྱི་སྣེད་པ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འཇའ་གསུམ་རྩེག་གི་གཤམ་དུ་སྟོན་པོ། མ་གུར་གྱི་མདུན་ངོས་སུ་མ་གུར་དང་གཞི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོག་མེད་ཡོལ་སྐོར་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་དང་། ལ་ལར་ཡོལ་སྐོར་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། དེ་སྟོན་ས་སྐུ་ནས་བཟུང་བོད་སོག་གི་འབྲེལ་བ་ཇེ་དམ་དུ་གྱུར་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་བོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་ཐོན་སོགས་ལ་སོག་གུར་ལྟར་ནང་དུ་རྩིབ་སྒྲོམ་དང་བར་ཚང་ཡོད་པའི་སྐོར་དབྱིབས་ཅན་གྱི་གུར་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐབས་བཞུགས་ཞག་འཁྱིལ་སར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབུ་གུར་བཟང་གོས་སེར་པོ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་བོད་གུར། སོག་གུར་དབྱིབས་ཅན། དེ་མིན་ཕྱིར་གཟིག་པགས་སོགས་གཡོགས་པའི་སོག་གུར་སོགས་ཡོད་པ་དབུས་སུ་ཕྱུས་ཐོག་སྣུ་འཁོར་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་གོ་བབས་ལྟར་ཡོད་པའི་གུར་སྟར་པ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་དབྱེ་བའི་དབུ་གུར་སྐར་སྒྲིག་ཡོད། ལྟག་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་ཐོག་མ་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས་དང་། དེ་མིན་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བར་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་སྤྱོད་པའི་དབུ་གུར་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཞེས་དབུ་གུར་ལྷིང་གུར་ཆེན་པོ་གཞི་རས་ལ་འགོ་སྣམ་ཚོན་ཁྲའི་པ་ཏས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཤིང་། རྩེ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཉྫིར་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཛེས་པ།

གཞི་རའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཆ་བྱའི་གཟུགས་ཡོད་པ། བཟང་གོས་ཀྱི་ཀ་འཕན་སོགས་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྒྱན་འགྲེམས། མདུན་དུ་གཞི་མཇུངས་ཀྱི་ཡོལ་སྐོར། པ་ཏ་ཅན་གྱི་བྱ་གཡབ་བཅས་རང་འགྲིག་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་བརྗིད་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཆ་བྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དཀོན་པ་ཆེ་ཁག་ལ་དགེ་འདུན་ཇི་ཡོད་གསོང་པའི་ཚོགས་གུར་དང་སྐོར་ཁག་འཁོར་ལྡན་ཚོར་ཡང་ཆེ་ཆུང་དང་། བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་མིན། འགོ་སྣམ་དང་། རས་སོགས་ཀྱི་པ་ཏ་ཡོད་མེད་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། གཉེར་གུར་དང་ཐབ་གུར་ལ་སྤྱོད་བྱེད་གཞི་གདན་རས་དཀར་ཡིན་པ་དང་། མགོ་སྔོ་ནག་ཡིན་པ། མཐའ་འཇགས་དང་སྒབ་ལེ་རས་དཀར་ཡིན་པ་གུར་དཀར་ཏུ་མགོ་ནག་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། གུར་དེ་ཐོག་སྔོ་ནག་ཡིན་པས་ཆར་ཐོག་འགོག་པ་དང་གཤམ་རས་ཡིན་པས་བསིལ་ལ་ཚ་སྲུབས་འགོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད། ད་ལྟའང་བོད་བྱང་ཐང་གི་འབྲོག་ཁྱུལ་དང་། དེ་མིན་ཡུལ་འབྲོག་གི་འབྲོག་པ་ཁྱིར་འཁོས་དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མང་ཆེ་བའི་སྡོད་གནས་ནི་སྦྲ་གུར་ཡིན། སྦྲ་གུར་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་མང་ཆེ་བ་ནི་གྲུ་བཞི་དང་། ཟུར་སྐོར་ཙམ་ཡིན། ཆེ་ཆུང་ནི་དཔྱལ་ཕྱུག་དང་། ཁྱིམ་ཚང་གི་མི་མང་ཉུང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་གུར་ཆེ་བར་ཁང་པ་ཀ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པ་དང་། ཆུང་བར་ཡང་ཁང་པ་ཀ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད། སྦྲ་གུར་ནང་ཁྱིམ་མི་ཚང་མ་ཉལ་སྡོད་བྱེད་ཅིང་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་དེ་མིན་རྒྱུ་དངོས་འཛིན་ཆས་ཚང་མ་འཇོག་གི་ཡོད། རྩྭ་ར་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཕྱིར་འབྲོག་པ་རྣམས་སྡོད་གནས་ཡང་ཡང་སྤོ་དགོས་སྐབས་གུར་ནི་ཁྱེར་བདེ་བ་དང་། རྒྱུ་ནི་འབྲི་གཡག་གི་རྩིད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་གངས་ཆར་ལྷུང་གསུམ་གྱི་གྲང་ངད་དང་། ཆར་ཆུའི་ཐིག་པ་འགོག་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ལྡན་ཡོད། ད་དུང་དེང་དུས་རས་ཆ་ཉོ་བདེ་བས་བོད་བྱང་ཐང་གི་འབྲོག་ཁྱུལ་དུ་འང་དབྱར་དུས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་རས་གུར་ཚོ་དང་ཚོ་བྱུས་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་མིན་བྱ་བྲལ་རི་ཁྲོད་པ་དང་སྡོད་གནས་ཆགས་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་སྤྲང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོས་བསྟུན་རས་གུར་ཐབས་ཆགས་ཙམ་བཟོས་ནས་གར་འགྲོའི་སར་ཁྱེར་ཏེ་ཐང་སྟེང་དུ་སྡོད་མ་དགོས་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་གུར་གྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སོ། །

བོད་མིའི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱན་གོས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཁག་ལ་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། གནའ་རབས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དར་དམར་པོའི་ལ་ཐོད་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཟ་འོག་གི་བེར་དང་ལྷམ་སྣ་འཁྱིལ་བཞེས་པ་དང་སྟོད་མངའ་རིས་ལ་དྭགས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་གསར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་གྱི་ཆས་ཡིན་ཟེར་ནས་ཞྭ་དམར་བཙན་ཞྭའི་དབྱིབས་ཅན་རྩེ་མོ་མཐོ་ཞིང་ཕྲ་བའི་གཡས་ཟུར་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་དར་དམར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ལྷག་མ་མདུན་ནས་བསྒོལ་བསྒྲིགས་ཏེ་གྱོན་པར་བྱེད། སློབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་འདྲ་བ་དང་། དམག་དཔོན་རྣམས་སྟག་པགས་གྱོན་པར་བྱེད་ལ་དམག་དཔོན་ཆེ་གྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྟག་དཀར་པོའི་པགས་པ་གྱོན། གཟིམ་འགག་ཆོས་འཁྱེར་བའི་འཐོག་ལྷག་གསུམ་སྟག་གི་ཐོག་ཐུ་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་སུ་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་བསྔུལ་བའི་ཆས་སུ་གྲགས། སྐབས་དེ་དུས་ནས་བོད་མི་རྣམས་གསེར་དངུལ་གྱི་རྒྱན་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེ་ཞིང་རིགས་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སོ་སོའི་དཔུང་པའི་སྟེང་ན་མཚན་མ་བཏབ་ནས་སྟོན། གནའ་རབས་སུ་རྒྱལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆས་གོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐད་ལ་རྒྱ་ནག་གི་སྲོལ་ལས་མཆེད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐད་རིགས་གཞན་དུ་བྲིས་པ་ཞིག་སྣང་བར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་མཚན་མི་གསལ་བ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་རྒྱལ་མོ་དེའི་སྟོད་ཐུང་སྔོ་ནག་ཕུ་ཐུང་གི་ཁ་ས་ལ་རེག་པ་ཙམ་དུ་རིང་བ་ཞིག་གྱོན། སྨད་ལ་དར་ནག་པོའི་གཤམ་ཐབ་གྱོན། སྐྲ་ལ་ལྷས་མ་ཆུང་

ཏུ་མང་དུ་བྱུས་ཤིང་། རྣ་བ་ལ་ཨ་ལོང་བཏགས། ལྷམ་ཟླ་ཡི་བྱ་བ་གྱོན། དགུན་དུས་སུ་པགས་པའི་གྱོན་པ་ཕྱི་ལ་ཚེམ་དྲུབ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཞིག་གྱོན། སྐབས་དེར་འབངས་མི་སྐྱིར་བཏང་བ་རྣམས་ནི་ཏ་ཡམ་འབྲོག་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་གནས་ཏེ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཕྱིང་པའི་ཕྱུ་པ་དང་། དགུན་ཁ་པགས་པའི་སློག་པ་གྱོན་ཞིང་། ཕུ་ཐུང་རྩེ་ཕྲ་ལ་རྩ་བ་སྒོམ། མི་རྣམས་ཀྱིས་གདོང་པར་ཚོས་དམར་བྱུག་པར་བྱེད་ཅེས་གསལ། བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང་(༡༤༠༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་གི་གྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྣེ་གདོང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞབས་འབྲིང་མི་དྲག་རྣམས་ལ་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་ཆས་ལུགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པ་གྱོན་པ་ལས་ཧོར་ཆས་སོགས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཆས་ལུགས་ཡ་མ་གཟུགས་གྱོན་པ་རྣམས་ལ་མི་མཉེས་ཤིང་། ལྷག་པར་ལོ་གསར་སོགས་མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་ནང་བློན་མི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་སྔར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ཆས་གོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་གྱོན་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་གོ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་མི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྡེ་སྲིད་རིམ་བྱུང་དང་ལྷན་དུ་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་རིང་ལྷ་སའི་དཔོན་རིགས་མི་དྲག་རྣམས་སོག་པོའི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆས་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་འགའ་རེས་རྒྱ་ཧོར་བོད་སོགས་ཀྱི་ཆས་ལུགས་བདེ་ཆས་དང་། འགའ་རེས་ཧོར་མིན་བོད་མིན་སོགས་ཆས་གོས་ཡ་མ་གཟུགས་རང་སྣང་གང་དྲན་བྱས་པས་རྗེས་སོར་བོད་མིའི་རྒྱན་གོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཀྱང་མི་རབས་རྗེས་མ་རྣམས་རྨོངས་པར་འགྱུར་གྱི་དོགས་ནས་སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ལ་བཀའ་བཀོད་ནས་སྔར་གྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྟེ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་གོ་སྒྲིག་མཛད་དེ་གཞུང་ཞབས་ཨོད་སྐོར་གྱི་ཁོངས་ནས་རིན་རྒྱན་བཞེས་རྒྱུའི་སྲོལ་དེ་མཐའ་འཁྱོངས་གནང་བ་ནས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་(༡༩༥༩)ལོ་བར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེ་ཁག་དང་། ལོ་ལྟར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར་གྱི་མཛད་སྒོ། དེ་བཞིན་མཛད་སྒོ་རྒྱས་གྲས་བཅས་ལ་བཞེས་སྒྲུས་ཡིན་པ་དེས་ང་ཚོར་སྔ་མོའི་རྒྱལ་བློན་གྱི་རྒྱན་གོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་རྩ་ཆེའི་དཔྱད་གཞི་བྱུང་ཡོད། རིན་རྒྱན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཕྱུ་པ་ནི་རྩེ་བེར་ཞེས་པ་ཧོར་བལ་བཏགས། ཆོན་ཁྲ་པད་མ་རིས་ཅན་སོགས་རྒྱ་གོས་ཆེན་གྱིས་བཟོས་པ། ཕུ་ཐུང་གཉིས་ལྡན། སྦྲ་ཐུར་སུལ་ཅན་དེང་སྐབས་ཀྱི་དྭ་ཡིའི(རྒྱ་ཆས་ཤིག)ལྟར་ཁ་མདུན་དུ་བཤགས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། གོང་བ་དང་ཕུ་ཐུང་ལ་སྦྲམ་རྒྱན་ལྡན་པ་ཞིག་གྱོན། སྐྲ་ལོ་རྣམས་དྲུའུ་རྩི་དམར་པོ་དང་ལྷན་དུ་ལན་བུར་ལྷས(རྗེས་སོར་སྤྲ་ལྕོག་ལ་སྐྲ་རྫུས་ཀྱི་ལན་བུ་ཞིག་བསྒྲིགས་པའི་སྲོལ་དུ་གྱུར)མགོ་ལ་གཙུག་ཞྭ་ཞེས་གྲྭ་པའི་ཞྭ་མོ་རྩེ་སྒྲོ་དང་འདྲ་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གྱོན། རྣ་ཅོག་གཡས་པར་རྣ་གཡུ་དང་གཡོན་མར་སོག་བྱིལ། སྤྲ་ལྕོག(སྐྲ་ལྕོག)ལ་སེ་ཤན་དམར་པོའི་ལུང་ཐག་གཉིས་བསྒྲིགས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་རིན་རྒྱན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཆའི་གྲས་གསེར་གྱི་སོག་སྒོར་སྨད་གཡུ་ལྷ་བུའི་སྒོར་དབྱིབས་ཅན། སྟོད་ཆ་དབྱིབས་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བའི་སྙིང་ན་གཡུའི་ནོར་བུ་མེ་འབར་དང་། གཤམ་ཆར་ཅོ་པ་ཏ་གཟུགས་རིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་དང་།

གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྣ་བསྐྱུངས་ཞེས་བོད་གཡུ་ལེབ་མོ་རིང་ཚད་ཁྲིད་རྩེ་གང་ཙམ་ཞིག སྣེ་གཅིག་སྤྲ་ལྕོག་ལ་བཏགས་ནས་སྣེ་གཞན་དེ་སྐྲ་ལོའི་ལན་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་གཡོན་པས་བཏེགས། ལྷུགས་དཀྲུས་དཔུང་གཡས་པའི་ཐོག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲང་ཐུར་ལ་འཕྱང་འཕྲུལ་དུ་བཏགས། བྲང་ཁའི་དབུས་སུ་གཡུ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་གསེར་གྱི་གའུ་ཆེ་ཚུང་སྡེར་མ་ཚུང་བ་ཙམ་ཞིག་བཏགས། ཤེལ་དཀར་མར་ཞེས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་བྱུ་རུའི་དོ་ཤལ་དང་། ཆེ་ཆུང་རྫོག་མགོ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སྤོས་ཤེལ་གྱི་དོ་ཤལ་པང་དུ་སླེབས་པ་གཅིག་སྐེ་ལ་གྱོན། མདུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གོས་ཆེན་གྱི་ཕོར་ཤུབས་ཤིག་དཔྱངས། ཀོ་ལྷམ་རྫོག་གཅིག་མ་ཞིག་གྱོན་ཞིང་། སྐེད་པར་སྐེད་གྱི་གཟེར་བར་བྱེད། གོང

གསལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་གི་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་། རིན་སྤུངས་པ་སོགས་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྟར་པོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་དུས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་བཟོས་པའི་རྒྱན་གོས་ཡིན་ལུགས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་རྣམས་ལ་ཁ་གསལ་འཁོད་ཡོད་པར་གཞིགས་ན་རིན་རྒྱན་ནི་སྟར་པོད་རྗེ་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་སུ་སྣང་། ད་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ན་གཟིམ་ཚུང་བའི་རྒྱ་ལུ་ཆས་དག་ནི་སྔོན་གྱི་མི་དྲག་སྐྱ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆས་ཡིན་ཞིང་། མགོ་ལ་ལ་ཐོད་དཀྲི་བ་དང་སྙད་ལ་སུལ་གྱི་གཉེར་མ་མང་པོ་བསྐོལ་བསྒྲིགས་པའི་གོས་གཤམ་ཐབས་ལྷ་བུ་ཞིག་གྱོན་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟར་བཙན་པོའི་དུས་ནས་ཏ་ལམ་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སྔ་རོལ་བར་དེ་སྲུར་གནས་ཡོད་ཚོད་ལགས། རྗེས་སོར་རྒྱ་ཆ་གོས་ཆེན་དང་སེ་ཤན་འཇའ་བསྒྲིགས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་སྤྲོས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལས་གཞི་རྩའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་འགྱུར་བ་ཆེ་བ་བྱུང་མེད། དཔེར་ན་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་གླང་(༡༧༩༣)ལོར་རྫོགས་པར་བརྩམས་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མ་སོང་བའི《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་དུ་མི་དབང་པོ་ལྷ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་གཞིས་ཀ་རྩེར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བར་ཕེབས་སྐབས་སུ་གཞིས་རྩེ་རྫོང་དཔོན་དང་འབངས་རྣམས་ཀྱི་ཆས་ལུགས་ཞིབ་པར་བཀོད་པ་འདི་ལྟར་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ། གནའ་བོའི་སྲོལ་བཟང་པོ་ནུབ་པ་མེད་པ། ཆས་ཀྱི་མཛེས་ཤིང་ཁྲིམས་ཀྱི་སྲུ་བ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བསམ་འགྲུབ་རྩེའི་སྡེ་མོར་སྤྱོད་པའི་རྗེ་བོ་དག་ཀུང་ཞྭ་བཟང་པོ་ཀ་ཤི་ཀའི་ལ་ཐོད་ཅན(དྲུང་འཁོར་གྱི་ཨར་གོང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན) ཨུཏྤལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཟིང་བུའི་དབུས་སུ་བཞིན་རས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཟ་རྒྱན་འཆང་བ། བཻཌཱུརྱའི་ཁུ་རྒྱན་གཙང་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་གཉེར་རིས་སྙོམས་པར་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་གོས་བཟང་པོ(དྲུང་འཁོར་སྐུ་པོའི་ཤམ་ཐབས་དེ་ཡིན)དང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཕྲིན་གསར་པ་དབང་པོའི་གཞུ་མཚར་པོས་དཀྲིགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྟོད་གཡོགས་དང(དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོའི་སྟོད་གོས་འཇའ་བསྒྲིགས་མ) པདྨ་དམར་པོའི་སྐྱུད་པ་ཐགས་སུ་བྲན་པ་དང་འདྲ་བའི་རྟུལ་གཟན(དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོའི་གྱོན་པ་གཟན་ཕྲ)མནབས་ཏེ་ཡ་རབས་དྲ་མའི་ཆས་ཀྱི་མཛེས་པ་དང་།

འབངས་རྣམས་ཀྱང་སྐྲ་དོ་ཐོར་དུ(སྐྲ་སྐོར་བརྒྱབ་པ)བཅིངས་པ་དང་། སིལ་བུར་གྲོལ་བ(སྐྲ་ལྷུང་ལོ་བྱས་པ)དང་། གོས་ཀྱི་སྣ་ཟུར་སུལ་ཞིབ་ཅན་དང་། གུར་གུམ་གཞོན་ནུའི་མེ་ཏོག་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཞྭ་བཟང་པོ(པགས་ཞྭ་དང་ཞྭ་མོ་འཕོག་ཐོ)གླུབས་པར་བྱེད་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་ནས་ལ་ཐོད་དང་། ཞྭ་མོ་དང་གོས་གཉིས་དེང་སྐབས་ཀྱང་གྱོན་སྲུས་ཡིན་པ་མཚོན་ཞིང་། གནའ་རབས་ཚོའི་སྲོལ་ལས་ད་ནས་ལོ་དགུ་བཅུ་ཙམ་གྱི་སྔ་རོལ་ནས་ལྷ་སའི་མི་དྲག་གི་ཚུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཟབ་བཞིས་སྐབས་སྙད་གོས་ཞེས་པའི་གཤམ་ཐབ་གྱོན་སྲོལ་ཡོད་ཚོད་འདུག་ལ། ཉེ་ལམ་བར་རྒྱན་བཟང་མས་ཀྱང་སྙད་གོས་ཞེས་པའི་གཤམ་ཐབ་གྱོན་སྲོལ་ཡོད་ཚོད་འདུག ལ་ཐོད་མགོ་ལ་དཀྲི་རྒྱུ་དེ་འཁོར་གཞི་ཆེ་བས་སྤྱབས་མི་བདེ་བར་བརྟེན་ལ་ཐོད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཨར་གོང་གྱོན་ཏེ་རྗེས་སོར་གཞུང་ཞབས་དྲུང་འཁོར་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱ་ལུ་ཆས་ཞེས་པ་དེར་གྱུར་པར་སྣང་། ད་ལྟ་ནས་ལོ་ངོ་༡༧༠ལྷག་གི་སྔ་རོལ་ན་རྡོ་རིང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བརྩམས་པའི《དགའ་བཞི་པའི་མི་རབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཟློལ་མེད་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ》ཞེས་བྱ་བའི་ནང་རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལ་གཙང་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པའི་བུ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་མ་བག་མར་ལེན་སྐབས་རྗེ་རིང་ནས་མནའ་མར་སྤྲད་པའི་རྒྱན་ཆའི་རྣམ་གྲངས་ཞིབ་པར་བཀོད་པ་སྟེ།

བདེ་ལྡན་སྒྲོལ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་གཡུ་རྡོ་མས་དབུས། དཔྲལ་ཚར། གསེར་གཡང་། གསུམ་སྐྲིད། ལྷག་ཁྲབ། ལྷག་འཕྱུལ། གཡས་འཕེན། ལྷག་རྫར། ཕྱི་ཕྲུག འཕེན་ཐག་ཨ་སྐོང་། ཨ་སྐོར་འབྲུམ་རྫར། སྤོས

ཤེལ། ཤེལ་དཀར་དམར། སྣིག་ར་ཆེ་ཆུང་། སོར་གདུབ། ལག་གདུབ། གའུ་སོགས་བཙོ་སྦྱངས་གསེར་གྱི་གདན་གཞིར་གཡུ་དམར་ཞི་མཚུངས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱན་དང་། གཞན་ཡང་གཡུ། བྱུར། མུ་ཏིག སྤུར་ལེན་ལ་སོགས་པ་སྦྲིད་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་དུ་མར་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་སྤྲ་ཞིབ་ཚང་མ་ཡིག་ལམ་དུ་སྐབས་འདིར་གསལ་བར་འགོད་མི་ལང་ཙང་ལམ་ཙམ་གནས་ཚད་གོང་ཕབ་ཀྱི་དངུལ་སྒོར་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་གྱི་རིན་གོང་ཟིན་པའི་རྒྱན་ཆ་སྤུས་ལེགས་ཞེ་གཅིག་ཅེས་འཁོད་པ་ལ་བརྟག་ཚེ་སྐབས་དེའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་དུས་ལས་རྣམ་གྲངས་ཆེས་ཆེར་མང་དུ་སོང་ཞིང་། སྐབས་དེའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་འབྲུ་ཁལ་གཅིག་ལ་བོད་དངུལ་སྒོར་མེད་ཞོ་གསུམ་ཡིན་པ་དེར་དངོས་པོའི་ཐང་གཞིར་གཞིགས་ན་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆར་དངུལ་སྒོར་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་གྱི་རིན་ཐང་ཟིན་པ་ནི་ཧ་ལས་དགོས་པའི་རིན་ཐང་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་མི་དྲག་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གོས་ལ་དང་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མཚོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ལམ་ལོ་རབས་ལྔ་བཅུའི་ནང་སྐུ་དྲག་གི་ལྷམ་གྱི་རྒྱན་ཆ་ནི། བཟོ་དབྱིབས་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ཐོག་རིན་ཐང་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་དུ་མ་དང་། རིན་ཆེན་སྤྲ་ཡི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དང་། ཡར་འབྲེན། རྣ་རྒྱན། གའུ། ཚོགས་ཁེབས་སོགས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཏེ། རིན་ཐང་ཆེས་ཆེར་འཕར་བ་ཡིན་ནོ། །

བོད་མིའི་འཛེམས་སྲུང་སྐོར། བོད་རིགས་མང་ཆེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཞེན་ཆེ་བས་དགེ་སྡིག་སྲུངས་བླང་དང་འབྲེལ་བ་དང་དེ་མིན་གོམས་གཤིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གཏན་འཛེམས་སྲུང་དགོས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟབས་འདིར་རེ་རེ་བྱས་ནས་འགོད་ཀྱི་མི་ལང་བས་དཔེ་མཚོན་ཁ་ཤས་ཤིག་བཀོད་ན། ༡. སྲོག་གཅོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་སྤོང་དགོས་པའི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གྲྭ་བཙུན་སྨོས་ཅི། ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་ནི་སྡིག་པའི་ལས་ཚབས་ཆེར་རྩིས་ཏེ་ཆུང་འབུ་སྲིན་ནས་ཆེ་མི་ཕྱུགས་སོགས་སྲོག་ལྡན་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་གིས་དེ་དག་སྲོག་མི་གཅོད་ཅིང་། ཟ་ན་བསམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིས་པས་འབུ་སྲིན་བསད་པའང་བཀག་པ་དང་། རང་གིས་ཐད་ཀར་སྲོག་གཅོད་རྒྱུ་ཕར་བཞག རང་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་པའང་བཀག་པ་སོགས་དངོས་ཤུགས་གང་ཐད་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འཛེམས་ཀྱི་ཡོད། ཤ་ནི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་ཟ་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། ས་གནས་སོ་སོར་རྒྱུད་འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་ངེས་གཏན་མི་སྣས་སེམས་ཅན་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་སུ་ཙང་གིས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ༢. བོད་རིགས་མང་ཆེ་བས་མ་གཞི་ཤ་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཟ་གི་ཡོད་ཀྱང་འཛེམས་སྲུང་ཐད་ཙུང་དམ་ཙམ་ཡོད་མཁན་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཉ་ཕག་སྒོང་གསུམ་སྟེ་ཉ་ཤ་དང་། ཕག་ཤ། བྱ་སྒོང་བཅས་མི་ཟ་ཞིང་། དེ་དག་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ཚོའི་ལུས་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ་མིའི་ལུས་ཁམས་དང་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གནོད་པའི་སྲོག་ལྡན་འབུ་སྲ་གཞན་དག་མང་པོ་གནས་ཡོད་པས་སྨན་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཛོམས་པ་དང་། ཤ་དེ་དག་ནི་བཙོག་པ་གྲིབ་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་ལ་གནོད་པར་རྩི་གི་ཡོད། འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་མི་འདྲ་བས་འཛེམས་སྲུང་ཐད་དམ་སྟོད་མི་འདྲ་ཡོད། བོད་རིགས་ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཕོངས་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་སེམས་ཅན་རྨིག་གཅིག་པ་རྟ་བོང་སོགས་དང་ཁྱི་དང་བྱི་ལ་སོགས་སྡེར་མོ་ཅན་གཅན་གཟན་རིགས་ཀྱི་ཤ་རྩ་བ་ནས་མི་ཟ་བ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་ཟོས་ན་ཡང་ཧ་ཅང་སྐྱུག་བྲོར་རྩིས་ཏེ་ཐ་ན་དེ་དག་གི་ཟས་སྣོད་དང་ཡང་ཁ་ལག་མ་འདྲེས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་སེམས་ཅན་འབྲི་གཡག་སོགས་དེ་རིང་བསད་པའི་ཤ་ནི་ཧྲེན་ཤ་ཡིན་པས་ཧྲེན་དེ

རང་ལ་ཟ་མི་ཉུང་བར་རྩིས་ཏེ་ཉིན་ཞ་ཡིན་པ་ཞེས་བཞིན་ཏུ་མི་ཟ་བ་དང་ཞ་བསིལ་ཚོང་མཁན་ཚོས་ཀྱང་ཚོང་རྒྱུར་འཛེམས་ཀྱི་ཡོད། ༣. བོད་རིགས་རྣམས་ནི་བྱ་བ་སྒྲི་དང་། སྨོས་སུ་བྱ་བ་ཆེ་རིགས་སྐབས་ན་ངེས་པར་དུ་སྤྱིའི་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་ངན་པ་སོགས་ལ་འཛེམས་ཤིང་། ལྷག་པར་མི་སོ་སོའི་གཟའ་སྐར་ངན་པར་འཛེམས་རྒྱུ་དེ་བས་གལ་ཆེར་རྩིས་ཏེ་རང་གིས་མ་ཤེས་ན་འདང་གཞན་ལ་དྲིས་ནས་གཟའ་འཁོར་རེའི་ནང་མི་སོ་སོར་གཤེད་གཟའ་དང་། གཟའ་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཀེག་སྐར་བདུད་སྐར་གཤེད་སྐར་བཅས་འཁེལ་རྒྱུ་ཡོད། དཔེར་ན་ལོ་རྟགས་སྟག་ཡིན་ན་རེ་གཟའ་སྤེན་པ་གཤེད་གཟའ་འཁེལ་བ་དང་། ཀེག་སྐར་ནག་པ། བདུད་སྐར་དབོ། གཤེད་སྐར་བྲ་ཉེ་བཅས་འཁེལ་བས་སྟག་ལོ་པའི་ངོས་ནས་གཟའ་སྐར་དེ་དག་དང་། ད་དུང་རང་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྟགས་གང་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ལོ་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་ནམ་ཤར་ནི་རང་གི་ལོ་ཀེག་ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་ལོ་ཟླ་ཉིན་གསུམ་ནག་པོ་སོགས་ཀྱི་དུས་ལ་ཆང་ས་དང་ཁང་ཁྱིམ་གསར་སྐྲུན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ངེས་པར་དུ་འཛེམས་གཡོལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། གལ་སྲིད་གནས་ཚུལ་ཆེས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཡོལ་ཐབས་མ་བྱུང་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གེགས་སེལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ༤ བོད་རིགས་རྣམས་རང་ཡུལ་ནས་ཐག་རིང་ལ་ཕྱོགས་ཐོན་བྱེད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཤེད་གཟའ་སོགས་ལ་འཛེམས་དགོས་ཁར། ད་དུང་ཕྱོགས་ཐོན་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་འཛེམས་དགོས་པ་ནི་རེ་གཟའ་ཉི་མ་དང་ལྷག་པར་ཟླ་རེའི་བོད་ཚེས༢. ༨. ༡༩ ༢༠. ༢༤བཅས་ལ་སྐར་མ་ཆུ་ཚོགས་འཁེལ་བའི་ཉིན་ཕྱོགས་ཐོན་མི་བྱེད་ཅིང་། ཕྱོགས་ཐོན་བྱས་ན་ལམ་བར་བདེ་བསྒྲོད་མི་ཡོང་བའི་གེགས་བར་རྐྱེན་ངན་དང་འཕྲད་པར་བཤད། གལ་སྲིད་གཡོལ་ཐབས་མ་བྱུང་ཚེ་ཆུ་ཚོགས་ནང་ནས་ཆུ་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཏོ་བཅོས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ༥. བོད་རིགས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་ན་འཛེམས་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཁ་གཏད་གཉིས་གཉེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་གཉེན་སྒྲིག་འཛེམས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེར་རྩིས་ཀྱི་ཡོད། བོད་རིགས་ཀྱིས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་བར་ཡས་མས་བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཐག་རིང་ཐུང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་བདུན་རྒྱུད་ནང་ཚུད་གཉིས་ཀར་འཛེམས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། ཕ་རྒྱུད་མ་མཐར་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་བདུན་དང་། མ་རྒྱུད་མ་མཐར་ཚོགས་ཐག་ལྔའི་ནང་ཚུད་མིན་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་སོ་སོས་སྔོན་ནས་ཏན་ཏིག་གིས་ཞིབ་བརྟད་བྱས་པ་བརྒྱུད་དངོས་འབྲེལ་གཉེན་འབྲེལ་མིན་ན་གཉེན་སྒྲིག་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་གལ་སྲིད་གཉེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆ་རྐྱེན་གཞན་དག་ཇི་ལྟར་འཛོམས་ཀྱང་གཉེན་སྒྲིག་འཛེམས་ཀྱི་ཡོད། བོད་རིགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཤ་རུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་ཙམ་རྒྱང་བའི་མི་གཉིས་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྲུ་གུ་ཡང་སྐྱེ་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་ཤེས་རིག་བཀྲ་བ་ཡོང་བའི་དེང་དུས་འཕྲོད་བསྟེན་ཚན་རིག་གི་བཤད་སྟངས་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་བདུན་བརྒྱུད་གཉེན་འབྲེལ་གྱི་འཛེམས་བྱ་དེར་དོ་སྣང་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཕོ་མོ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ལོ་རྟགས་བདུན་ཟུར་འཁེལ་མིན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བདུན་ཟུར་ནི་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕོ་མོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལོ་རྟགས་སྟག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལོ་རྟགས་སྤྲེལ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་བདུན་ཟུར་འཁེལ་བ་བཞིན་བྱ་ཡོས་དང་ཕྱི་རྟ་གླང་ལུག་སོགས་བདུན་ཟུར་འཁེལ་བ་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ན་མི་མཐུན་གེགས་བར་ཡོང་རྒྱུར་རྩིས་ནས་གཉེན་སྒྲིག་བྱ་དགོས་བྱུང་ན། སྐོར་ལམ་སོགས་འགྱུལ་བཞུད་ཆེ་སའི་ཁང་པའི་ཀུང་ངོས་ལ་བདུན་ཟུར་གང་ཡིན་བྲིས་ནས་གེགས་སེལ་གཏོ་བཅོས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དཔེར་ན། སྟག་སྤྲེལ་གྱི་བདུན་ཟུར་ཡིན་ན་སྟག་སྤྲེལ་རྩལ་གྱི་བདུན་ཟུར་གཅོད་ཟེར་བྲིས་པ་བཞིན་བདུན་ཟུར་སོ་སོར་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་བཅས་གོང་གསལ་ནི་བོད་རིགས་རྣམས

ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་འཛོམས་སྣང་བྱེད་པའི་གནས་ཆ་ཤས་ཤིག་མངོན་བསྟུས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་པའོ། །

བོད་མིའི་ཟ་ཆས། བོད་མིའི་གཙོ་བོའི་ཟ་ཆས་ནི་རྩམ་པ་དང་། ཤ་ཞིབ། འབྲས་བཅས་ཡིན་ཞིང་། བཏུང་བ་གཙོ་བོ་ནི་ཇ་སྲུབ་མ་དང་། ཇ་ཐང་། ཇ་མངར་མོ། ཆང་བཅས་ཡིན། རྩམ་པ་ནི་ནས་སྲན་སོགས་རྔོས་ནས་ཕྱེ་མར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཤ་ཞིབ་དང་འབྲས་ལྟ་བུའི་ཟས་རྫེན་པ་མ་ཡིན་སྐབས་མེ་བཏང་ནས་བཙོ་མི་དགོས་པར་ཇ་ཆང་དམ་ཐ་ན་ཆུ་འཁོལ་གྱི་སྟུགས་ཁུ་སྦྲན་ཙམ་བྱུང་ན་ལག་སོར་གྱིས་གཡོས་ཏེ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཟ་ཆོག་པར་བརྟེན། ལས་དོན་གྲིལ་བ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱུགས་འབྲོག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁུར་རྟ་ཅང་སྟབས་བདེ་པོ་ཡོད། རྩམ་པ་ནི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བའི་ཟས་རིགས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ས་གནས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤུགས་ཆེན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་རྣམས་སུ་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་དུས་ནས་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནས་དང་། གྲོ། བྲ་བོ། སོ་བ་རྣམས་ས་ལ་གཏོར་ཏེ་མ་རྨོས་པའི་ལོ་ཏོག་ཟ་བར་བྱེད། 《ཐང་ཡིག་གསར་མ》ལས། སྤུར་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ། ལོ་ཏོག་གྲོ་ནས་བྲ་བོ་སྲན་མ་འདེབས། སྒོ་ཕྱུགས་གཡག་རྟ་ཕྱི་ལུག་ཕག་རྣམས་འཚོ། ཡང་ན་བག་ཕྱེ་ལས་སྐྱུར་ཞིག་བྱས་ཏེ་འོ་མ་སོགས་བཏུང་ཞིང་རྙིང་སོར་དེ་ཡང་ཟ་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་ན། བོད་རིགས་ཀྱིས་རྩམ་པ་དང་གྲོ་ཞིབ་ཟ་བའི་གོམས་གཤིས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཏ་ཅང་རིང་པོ་ཡོད་པར་མངོན། རྩམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ནས་རྩམ་དང་། སྲན་ཞིབ། འབལ་སྲན། གྲོ་རྩམ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྲོ་བ་དང་འཕྲོད་ལམ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་ལ་ས་སོའི་གོམས་གཤིས་ལྟར་ནས་རྩམ་ལའང་ཞིབ་ཆེན་དང་། བར་ཞིབ། རྩིང་རྒྱལ་སོགས་ཞིབ་རྩིང་གི་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་འབྲུ་སྐར་གྱིས་བཏགས་པའི་ཞིབ་ཆེན་གྱི་སྟུགས་ནི་བྲོ་བ་ཞིམ་ལ་དྲི་ཞིམ་མངར་སིལ་འབྱུལ་བར་བྱེད། ཡང་རྩིང་རྒྱལ་ནི་ཞོགས་པ་ཇ་ལྡུར་ལྡུག་པ་དང་མར་སྟུགས་ཟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྲན་ཞིབ་ནི་རྩམ་འགམ་རྒྱག་སྐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་བྱེད་པ་དང་། འབལ་སྲན་ནི་ནས་དང་སྲན་མ་མཉམ་བསྲེས་ཀྱི་རྩམ་པ་ཡིན་སྐབས་འབལ་སྲན་གྱི་སྟུགས་ནི་ཙོ་མངར་བས་དམིགས་བསལ་གྱི་དྲོ་བ་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། བོད་ལྗོངས་སུ་རྫ་ཡུལ་དང་པདྨ་བཀོད་སོགས་ས་གནས་ཁ་ཤས་ལས་དེ་ཙིངས་ལ་འབྲས་ཐོན་ཁུངས་མེད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་ལ་གཞིགས་ན་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་སྔོན་ནས་བོད་མིས་འབྲས་ཟ་བ་མ་ཟད། འབྲས་ཆང་ཡང་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་མཚོན་ཐུབ་པ། དཔེར་ན《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན(༧༥༤ནས༧༩༧)ཞབས་འཇུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཐོག གཡས་ན་སྣ་ནམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད། གཡོན་ན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད། དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོས་སྲས་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་ཏེ། གསེར་སྐྱོགས་འབྲས་ཆང་གིས་གང་བ་སྲས་ཀྱི་ལག་ཏུ་གཏད་པའི་སྐོར་བཀོད་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་སུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོས་སྡེ་འབྲས་སྤུངས་དང་། གཏིང་སྐྱེས་འབྲས་སྤུངས(གཟར་འབྲས་སྤུངས) ཕག་རི་འབྲས་སྤུངས་སོགས་གཏན་འཛུགས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་འབྲུག་དང་། བལ་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་ནས་འབྲས་འབོར་ཆེན་ནང་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྗོ་བྲག་དོ་པོ་རྫོང་དང་། གྲོ་མོ། སྤོད་སོགས་ནས་འབྲས་འབོར་ཆེན་ཏོ་སྐྱུབ་ཀྱིས་ཚོང་རྒྱག་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ལྷ་སའི་ཁྲོམ་རའི་ཐོག་གི་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྨན་འབྲས་དང་། གསོལ་ལྟུམ། འབྲུག་འབྲས། གཉའ་འབྲས། སློ་འབྲས། ཨ་སུ། དམར་འབྲས་སོགས་ཡོད། ཇ་ནི་བོད་མིའི་བཏུང་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། བོད་དུ་ཇ་ཐོག་མར་དར་བ་ནི་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་རླུང་ནམ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ(༦༧༦ནས༧༠༤)ཡི་དུས་སུ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ནས་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇ་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཕུ་མདའ་གཉིས་དང་། ཆར་མ་ཆུ་མ། ཞིང་གསར་ཞིང་རྙིང་། ས་ཆ་ཡང་སྐྱི་དང་། ཕུད་ཅན་ཕུད་མེད། རྩེ་ཐ། བར་ཐ་དང་། ཚ་འདུལ། གྲང……

འདུལ། སྨིན་དང་མ་སྨིན་ནོ་ཞེས་ཡིག་རིགས་ཁག་ཏུ་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་མདོག་དང་དྲི་བ། ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཞིབ་པར་བཀོད་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ཛའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་གནའ་དུས་དང་མི་འདྲ་ཡང་ཛ་སྨུག་ཆུང་གི་ནང་མོ་ཙན་དང་འབྲུ་དང་གཉིས་ཕྱེ་བའི་ནང་ཛ་རྟགས་ནོར་བུ་མི་འབར་དང་། རིགས་འཛིན་རྡོ་རྗེ། སེང་གེ་ཉལ་མ། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལ་ལ་མདོག་ལེགས་པ་དང་འགའ་རེ་དྲི་བ་འདྲ་མིན་སོགས་ཡོད་པ་ལས་རང་རང་སོ་སོའི་འཕྲོད་ལམ་དང་དྲི་བའི་གོམས་གཤིས་སོགས་ལ་གཞིགས་ཏེ་འབྱུང་བར་བྱེད་ལ། ལ་ལས་རང་གི་འདོད་བློ་ལྟར་འབོར་ཚད་འདྲ་མིན་གྱི་ཛ་རིགས་བཞི་ལྔ་ཙམ་བསྲེས་ནས་ཛ་ཁུ་རྒྱག་པར་བྱེད། ཛ་སྦྱུབ་མའི་གཙོ་ཆེའི་གྲུབ་ཆ་གཞན་ཞིག་ནི་མར་ཡིན་ཅིང་། མར་གྱི་རིགས་ལ་འབྲི་མར་དང་། བ་མར། མཛོ་མར། ར་ལུག་གི་མར་སོགས་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲི་མར་ནི་མདོག་མཛེས་ལ་རོ་ལེགས་པས་ཀུན་གྱིས་དགའ་སྣང་བྱེད། ལྷག་དོན་དུ་འབྲི་ཡར་མའི་འོ་མས་དཀྲོགས་པའི་མར་ནི་བཅུད་ཆེ་བས་ལུས་ཁམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ། འབྲི་མར་དང་བ་མར་མཛོ་མར་བཅས་ནི་དཀྱུན་ཁ་ཁ་དོག་ཙུང་དཀར་ཡང་སྔོན་ཁ་ཁ་དོག་ངང་སྐྱ་དང་དབྱར་གཞུང་དུ་སེར་ཤ་ལྷ་བུ་སེར་ཐིང་ཐིང་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་སྤོ་རྩྭ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན། མར་འདོན་ཐབས་ཐད་མདོང་དཀྲོགས་དང་། རྒྱལ་དཀྲོགས་སོགས་ཡོད། མདོང་དཀྲོགས་ཀྱི་མར་དེ་ལེགས་པ་ཡིན། བོད་རིགས་ཀྱིས་མར་ཟ་བའི་གོམས་གཤིས་དེ་ནི་གནའ་དུས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། གསོ་བ་རིག་པ་མ་དར་སྔོན་ནས་མར་གྱིས་རྨ་ཁའི་བཅོས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དཔེར་ན《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས》སུ་རྨ་གསར་པ་ལ་མར་ཁུ་བཏང་ནས་རྩ་ཁ་སྡོམ་པ། སྣང་མའི་འཇིབ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སློ་དང་བོད་དུ་མི་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་གྲགས་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱུས་ཧ་ཅང་རིང་པོ་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་།

དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ལ་མར་འདྲ་མིན་གྱི་རོ་བཅུད་དང་། ནམ་དུས་འདྲ་མིན་ལ་མར་གྱི་རོ་བཅུད་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་གི་མར་རོ་བཅུད་ཆེ་མིན་བཅས་ལ་བོད་མིས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་ལྷ་ས་ཉེ་འཁོར་ལ་མཚོན་ན་མལ་དྲོ་གཞི་སྨུག་དང་འདམ་གཞུང་ནས་ཐོན་པའི་མར་ནི་མདོག་དང་རོ་བཅུད་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་དོན་དུ་གཞི་སྨུག་ཁུལ་དུ་རྩྭ་བཅུད་ཆེ་བས་མར་སྲུས་ཏ་ཅང་ལེགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟླ་ལའི་སླ་མའི་ལྷུགས་སྨིན་གསོལ་མར་ཡང་གཞི་སྨུག་ནས་བཞེས་པ་རེད། མར་གྱིས་ཛ་སྦྱུབ་མ་བཟོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཟས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མར་སྐྱུགས། བག་ཚ་མར་ཁུ། གྲོ་མ་མར་ཁུ། མར་ཟན། ཐུད། ཐུག་པ་སྐྱུགས་བཙོས་མ། ཞོ་མར་ཁུ། འབྲས་སིལ་སོགས་གྲགས་ཅན་གྱི་ཟས་རིགས་ལ་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། ཛ་མངར་མོ་འབྱུང་བའི་གོམས་གཤིས་དེ་དུས་གང་ཞིག་ནས་བྱུང་བ་ཡིག་རིགས་སུ་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དར་བ་སྨོས་མེད་རེད། དཔེར་ན་ལྷ་སར་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་ནས་ཆེད་གཉེར་གྱི་ཛ་མངར་དང་ཛ་ཁང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁྲིམ་ཚང་མང་ཆེ་བའི་ནང་དུ་དར་ཁྱབ་ཏུ་སོང་ཟིན་པ་རེད། བོད་མིའི་བཏུང་བ་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི་ཆང་ཡིན། ཆང་ནི་འབྲུ་བཙོས་ནས་ཕབ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྔངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆུ་བརྒྱབ་ནས་བཙགས་པའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་པ་དང་། ཆང་གི་ནང་དུ་ཨ་རག་ཉིང་ཁུའི་ཚད་གཞི་ཏུ༥༢༠ཡས་མས་ལས་མེད། འོན་ཀྱང་ཆང་ལ་ཛ་སྦྱུབ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད། བོད་མིའི་ཆང་ནི་ཁ་བཏགས་དང་འདྲ་བར་བདེ་སྐྱིད་དགའ་སྤྲོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེས་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་སྒོ་བཟང་ངན་གང་ཅིར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཆང་ནི་གསོལ་སྟོན་སོགས་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མ་ཟད། རྣམ་ཀུན་སྙོམ་སེལ་དུ་འང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། གྲོང

ཁྱིར་ནང་ཟས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཏ་ཅང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་གནས་ཀྱི་བོད་ཟས་རིགས་མང་བའི་གྲོག་ལ་ལྷུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ལྷ་སར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་དབོན་ཞང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་དང་སྤེལ་རེས་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་དོན་དུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་སར་ཨམ་བན་དང་དམག་དཔུང་ཡོ་མང་རིང་བཙའ་སྡོད་བྱས་པ་དང་། ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་རྒྱ་རིགས་ཚོང་པ་དང་། ཟ་ཁང་གཉེར་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཏན་སྡོད་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ནང་སའི་ཟས་རིགས་གཡོས་སྦྱོར་ལག་རྩལ་དང་ཚལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་སར་ཁྱབ་བདལ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་བ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་གནས་མཇལ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོང་པ་མང་པོ་སོ་ལྷར་རྒྱ་གར་ལ་ཚོང་སླེབ་ཏུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཟས་རིགས་འགའ་རེ་ཡང་ལྷ་སར་དར་ཡོད། དེ་སྔ་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་ཆེད་མངགས་རྒྱ་མཚོའི་ཇོན་ཁྲུངས་ཀན་ཚལ་ཚོང་མཁན་གྱི་ཚོང་ཁང་དང་ཆེད་མངགས་སྔན་ཁྲིག་གི་རིགས་ཚོང་མཁན་ཡང་ཡོད། བོད་མིའི་གཙོ་ཆེའི་ཞོར་ཟས་གྲས་སུ་ཤ་རིགས་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཙོ་ཆེའི་ཟ་ཤ་ནི་ཚགས་ཤ་ ལུག་ཤ་ཡིན་ཀྱང་། ཕག་ཤ། ཉ་ཤ། བྱ་ཤ་སོགས་ཀྱང་མང་ཆེ་བས་ཟ་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་རྟ་ཤ། བོང་ཤ། ཁྱི་ཤ་སོགས་ནི་འཛེམས་བྱར་བྱས་ནས་མི་ཟ་བ་མ་ཟད། གཞན་གྱིས་ཟ་བ་མཐོང་ནའང་སྐྱུག་བྲོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྔ་ཡིན་ན་ཤ་རིགས་དེ་རྣམས་ཟ་མཁན་མཉམ་དུ་སྡོ་ཡང་མི་ཟ་ཞིང་།

བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་ཆགས་མཆེ་སྣེར་ཅན་གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་དང་། ཐིག་གཅིག་པ་བཅས་དེ་རིགས་ཀྱི་ཤ་མི་ཟ། ཚགས་ཤ་དང་ལུག་ཤ་སྐམ་པོ་ནི་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་ཟས་ཤིག་ཡིན་པས་རྐན་གྲོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤ་སྐམ་པོ་ཞིབ་མོར་བཙོགས་ཏེ་ཚྭ་དང་ཛ་ཙུ་ཐང་སླུགས་ཏེ་ཐུགས་འདེད་དུ་ཟ་རྒྱུར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཁ་ལག་གྲས་སུ་ཤ་མོག་མོག་དང་ཤ་འབྲས། ཐུགས་འདེད་དུ་ཤ་བརྗེན་དང་། རྒྱ་མ་བརྫོས་པ། ཤ་བཀྲུག ཤ་རྡོག་བཙོས། དེ་བཞིན་དགུན་དུས་སུ་མཆིན་འབྲུག་སོགས་སི་པད་མཉམ་དུ་ཟ་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད། ཚལ་རིགས་ཀྱི་གྲས་སུ་དེ་སྔོན་ཞོག་ཁོག་ལ་ཕུག་དང་། པད་ཚལ། ཨོའི་སུན། ཛིན་ཚལ། ཀྲུའུ་མ་ཀྲུ། ཀོའོ་བེད། ལན་གོའོ་པད་ཚལ། ཞུ་སུ་སོགས་ཡོད།

བོད་མིའི་ཡ་རབས་ཀུན་ཞབས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན།

བོད་མི་རིགས་ནི་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གི་གོང་ནས་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་དང་མི་ཡི་བར་ལ་ཡ་རབས་ཀུན་ཞབས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དེ་སྔ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་བླ་མ། སློབ་དཔོན། དགེ་རྒན། དཔོན་རིགས། རྒན་རབས་བཅས་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་སྲོལ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་གི་ནང་དུ་ཕྲུག་གིས་ཕ་མར་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ། ཁྱིམ་དུ་སྐུ་མགྲོན་ཕེབས་སྐབས་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ། ཕན་ཚུན་མིང་འབོད་སྐབས་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ། ཡི་གེ་གཏོང་སྐབས་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོག་ནས་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ་དང་། ངག་ཐོག་གི་ཞེ་ས་ཞུ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདུས་ཡོད། གུས་ཞབས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་སུ་ཡིན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ངག་ཐོག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས། མཉམ་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་སྟངས། ཚུར་བསུ་ཕར་སྐྱེལ་སོགས་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ལས་འབངས་མི་སེར་གྱིས་དཔོན་རིགས་སམ་མི་དྲག་ལ་མགོ་སྒུར་ལྕེ་སྣར་བྱེད་པ་གཅིག་པུ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན། དང་པོ། རང་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། ཕ་མ། མེས་པོ་བཅས་ལ་གུས་བཀུར་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཞུ་དགོས་པ། ཐོག་མར་མཇལ་བའམ་རང་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས་པ་དང་བཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མགོ་བོ་སྒུར་ཏེ་གྲུ་པ་ཡིན་ཆེ

ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའམ་ཡང་ན་ཕུས་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་བློན་པོ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཉན་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཚུར་གསུང་བའི་བཀའ་མོལ་མ་རྫོགས་བར་དུ་གུས་པས་ཉན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་ལན་རྣམས་ཞེ་ས་དང་བཅས་ཏེ་ཞུ་དགོས་པ་ལས་མཚན་རྗེན་པར་པོས་ནས་ཞུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་གི་བློ་ལ་མི་བབས་པའི་བཀའ་ཞིག་གནང་ཡང་རྗེས་སུ་གོ་སྐབས་བསྟུན་ནས་རིམ་བཞིན་འཇམ་པོའི་ངག་གིས་ཞུ་བ་མ་གཏོགས་སྤུན་མཆེད་ཕན་ཚུན་དང་བཟའ་ཚང་ཕན་ཚུན་ཁ་རྗོད་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཐོག་ཐད་ཀར་ཞུ་མི་རུང་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་དང་ཕ་མ་ཨིས་པོ་བཅས་དང་མཉམ་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱ་དགོས་བྱུང་ཚེ་ཁོང་རྣམ་པས་མ་བཞེས་གོང་དུ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྐབས་ཅག་སྒྲ་དང་ཧུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། མདུན་ཅོག་ཐོག་ལག་པ་གཉིས་བཀན་ནས་བཟའ་བ། ཁ་མ་བཀབ་པར་སྐད་སངས་ཆེན་པོས་གློ་རྒྱག་པ་དང་། ཧབ་སྦྲིད་རྒྱག་པ། སྣབས་ལུད་དོར་བ། ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་སྣོད་སྤྱད་ཕར་འཛོག་ཚུར་ལེན། ཕར་ཚུར་འགྲོ་སྐབས་དང་སྐས་ཀྱི་གདང་བུར་ཡར་འཛེག་མར་བབས་བྱེད་སྐབས་རྐང་ཤུགས་ཆེན་པོས་རྡིག་སྒྲ་དང་བཅས་ནས་འགྲོ་བ། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་དགེ་རྒན་དང་ཕ་མའི་རྗེས་དང་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཟུར་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་མདུན་དང་གཡས་ངོས་ནས་འགྲོ་མི་རུང་བ། རྟ་བཞོན་པ་དང་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་འགྲོ་སྐབས་དགེ་རྒན་དང་ཕ་མ་གཉིས་ཆིབས་རྟ་དང་འཁོར་ལོར་ཕེབས་གྲུབ་རྗེས་གཞི་ནས་རང་ཉིད་རྟ་ཞོན་པའམ་འཁོར་ལོར་བསྡད་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་བབས་སྐབས་ཀྱང་སྔོན་ལ་རང་ཉིད་རྟ་དང་འཁོར་ལོ་ནས་འབབས་དགོས་པ་སོགས་གུས་ཞབས་ཞུ་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། གཉིས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གི་རྒན་རབས་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གུས་ཞབས་དང་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་གཏམ་གླེང་སྒྲ་དགོས་པ་ལས་བཟའ་ཚང་སྤུན་མཆེད་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་། ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐབས་གཏམ་གླེང་འགོ་ཁྲིད་རིམ་ནས་འཛུགས་དགོས་པ་དང་གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒན་རབས་ལ་ཐད་ཀར་ཁ་རྗོད་རྒྱག་མི་རུང་བར་གཏམ་གླེང་གོ་སྐབས་རང་ལ་ཁེལ་བ་དང་བསྟུན་ནས་གནས་ཚུལ་བབས་གསེད་འཇམ་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞུ་དགོས་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་ནོར་འཛོལ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ན་རྒན་རབས་རྣམས་དགོངས་པ་དྲངས་པ་ཞུ་དགོས་པ། ཕར་འགྲོ་ཚུར་ཡོང་གི་ལམ་བརྒྱུད་དུ་རྒན་རབས་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་མཇལ་བ་བྱུང་ཚེ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཚམས་འདྲིའི་གུས་བཀུར་ཞུ་བའི་ཚིག་ཁ་ཤས་ཞུ་དགོས་པ་དང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་སྒྱུར་ཙམ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། གསུམ་པ། རང་ཁྱིམ་དུ་སྐུ་མགྲོན་ཕེབས་སྐབས་གུས་ཞབས་ཞུ་སྲོལ་ཐད་མི་རིགས་ཁག་སོ་སོར་ལུགས་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཤེས་པར་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ངོས་ནས་གུས་ཞབས་ཡིན་རུང་ཕར་ཕྱོགས་ངོས་ནས་གུས་ཞབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་གཡས་གྲལ་ནི་གྲལ་མགོ་དང་གཡོན་གྲལ་ནི་གྲལ་མཇུག་ཡིན་པས་རང་ལས་མཐོ་བའི་སྐུ་མགྲོན་ཞིག་ཕེབས་ན་གུང་གྲལ་ལ་བཞུགས་ཐོག་རང་ཉིད་གཡོན་གྲལ་དུ་སྡོད་དགོས་རྒྱུ་དང་། རང་དང་མཉམ་པའི་སྐུ་མགྲོན་ཞིག་ཕེབས་ན་གུས་ཞབས་མཚོན་བྱེད་དུ་སྐུ་མགྲོན་གཡས་གྲལ་དུ་བཞུགས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་རུང་རྒྱ་རིགས་དང་མན་ཇུ་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་གཡོན་གྲལ་ནི་གྲལ་འགོ་དང་གཡས་གྲལ་ནི་གྲལ་མཇུག་ཡིན་སྐབས་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་ཨམ་བན་རྣམས་ལྷ་ལའི་བླ་མའི་མཇལ་སྐོར་ཕེབས་སྐབས་གྲལ་འགོ་གྲལ་མཇུག་གི་ལུགས་སྲོལ་བོད་ལུགས་ལྟར་མ་བྱས་པར་རྒྱ་དང་མན་ཇུའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་གཡོན་གྲལ་གྱི་འགོར་བོད་བཞུག་ཨམ་བན་གྱི་ཁྲི་དང་གཡས་གྲལ་གྱི་འགོར་བོད་རྗེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲི་བཀྱབ་སྐབས་བོད་ཀྱི་མི་ཚོས་བལྟས་ན་སྲིད་སྐྱོང་གྲལ་འགོ་དང་ཨམ་བན་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་དང་མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བལྟས་ན་ཨམ་བན་གྲལ

འགོ་དང་སྲིད་སྐྱོང་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཡོད་པར་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་རིགས་གཞན་དག་སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་མགྲོན་ལ་ཕེབས་སྐབས་སོག་པོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་མ་ཤེས་པར་སྦྱིན་བདག་གི་གྲལ་དུ་སྐུ་མགྲོན་བསྡད་ན་སོག་པོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་ལ་མ་བརྩིས་པར་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་བཅས་སྦྱིན་བདག་གིས་སྐུ་མགྲོན་ལ་གུས་ཞབས་ཞུ་སྟངས་དེ་སྦྱིན་བདག་གི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དང་ཡང་ན་སྐུ་མགྲོན་སོ་སོའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་བྱེད་དགོས་མིན་ཐད་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བསྟུན་དགོས། བཞི་པ། གུས་འདུད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་འབུལ་ཞུ་སྟངས་དེ་ལ་གྲྭ་པ་དང་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་བཅས་ཀྱི་གུས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་དཔོན་གོང་རིམ་རྣམས་ལ་གཟན་སྐྱུར་རྫོགས་འབེབས་ཞེས་པ་ལག་པ་གཡས་པས་གཟན་གྱི་སྣེ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྐུབ་ངོས་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ཕབ་དགོས། དེ་ལས་རིམ་པ་དམའ་བ་དགོན་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་པ་དང་དབུ་མཛད་ལྟ་བུར་གཟན་སྐྱུར་བྱེད་འབེབས་ཞེས་ལག་པ་གཡས་པས་གཟན་གྱི་སྣེ་མོ་ནས་བཟུང་ཏེ་རྒྱབ་ངོས་ནས་དཔུང་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཙམ་བྱས་པས་འཁྱུས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་དམའ་བ་དགེ་བཤེས་བགྲེས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་བ་སྐུ་བགྲེས། ལས་སྣེ་ཟུར་པ། དགོན་པའི་ནང་བགྲེས་ཤོས་མཚན་ཐོ་དང་པོ་བཅས་ལ་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་མི་དགོས་པར་གཟན་གྱི་སྣེ་མོ་ཡ་གཅིག་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་སྟེ་ལག་པ་གཡས་པའི་འོག་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་ཙམ་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཟུགས་པོ་སྒུར་ཙམ་བྱས་ན་འགྲིག

གཞན་ཡང་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་། དགེ་རྒན་གྱི་སར་སློབ་ཁྲིད་ཉན་པ་བཅས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐོག་མར་བླ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་སླེབས་པ་དང་ལྷམ་ཕུད་དེ་གཟིམས་སྒོ་དལ་བུས་རྡུང་ཐོག་ནང་དུ་ཡོང་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་ནས་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་དང་ནང་དུ་འཛུལ་རྗེས་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པ་དང་གཟིམས་ཁང་གི་སྒོ་ཐོན་ཁར་སྐུ་མདུན་ནས་གོམ་པ་གསུམ་ཙམ་བར་ཕྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཡོང་རྗེས་གཞི་ནས་ཁ་ཕྱིར་སློག་སྟེ་སྒོ་འགྲམ་ནས་སྒོ་དལ་བུས་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་ལྷམ་གྱོན་ནས་གཟིམ་ཁང་མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་སར་མ་སླེབས་བར་དུ་གུས་ཞབས་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་རང་སོས་ལྟར་སོང་ཆོག་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གུས་སྲོལ་བྱེད་སྒོ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཕྲ་འདིར་བཀོད་པར་དགོས་པ་མི་ཆེ་བས་བྲིས་མེད། ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་དཔོན་གོང་རིམ་རྣམས་མཇལ་སྐབས་ཞྭ་མོ་གྱོན་ཡོད་ན་ཞྭ་མོ་ཕུད་དེ་ལག་པ་གཡས་པས་མདུན་ངོས་སུ་བཟུང་ཐོག་མགོ་སྒུར་ལྕེ་བསྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཞྭ་མོ་གྱོན་མེད་ན་ལག་པ་གཡས་པས་སྐྲའི་ལྕང་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱབ་ངོས་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་ནས་ཕྱག་འབུལ་ཞུ་དགོས། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཞྭ་མོ་ཕུད་དགོས་ཤིང་ཞྭ་མོ་མིན་པར་སྤྱི་ཕྲུག་གྱོན་ཡོད་ན་སྐྲའི་ལྕང་ལོ་གཡས་པ་རང་གི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་པ་ལག་པས་བཟུང་ནས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྔ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་འབུལ་ཞུ་དགོས། མདོར་ན་བླ་དཔོན་དང་། གྲྭ་བཙུན། ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་སུ་ཡིན་ཀྱང་རང་ལས་མཐོ་བ་ལྟ་ཅི་རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ཐོག་ནས་གུས་བཀུར་གང་ཆེ་བྱ་སྲོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཚུར་བསུ་ཕར་སྐྱེལ་དང་། སྣེ་ལེན། གདན་བཞོས་བཅས་ལ་གུས་ཞབས་ཞུ་སྟངས་རྣམ་གྲངས་མང་བ་འདིར་མ་བཀོད། ལྔ་པ། མིང་འབོད་སོགས་ཀྱི་ཞེ་སའི་ཚིག་དཔེར་ན་མགོ་ལ་དབུ་དང་། ཁ་ལ་ཞལ། གཉིད་ལ་མནལ། ཟླད་པ་ལ་གནང་བ། སྐྱེ་བ་ལ་འཁྲུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། གུས་བཀུར་འོས་པའི་རིགས་ཚང་མར་ཞེ་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་རིགས་ལ་ཟ། འཐུང་། སྡོད། ཉལ། རྒྱུག ཤོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གུས་ཞབས་མེད་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་མི་རུང་བ་ཤེས་གསལ་ཡིན། དྲུག་པ། མགྲོན་འབོད་དང་ཟ་འཐུང་སྐབས་གུས་སྲོལ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔའི་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་ལ་ཐོབ་ཐང་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་སྲོལ་མང་པོ་ཡོད་པ་འདིར་བཀོད་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་

རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་ལོ་གསར་དང་། གཉེན་སྒྲིག སྒྲིང་གཏོང་སོགས་ལ་དགའ་ཉེ་སྤུན་མཆེད་མགྲོན་འབོད་དང་དགའ་འཛོམས་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་མགྲོན་བཟ་སྐྱོལ་རྒྱུ་དེ་གནང་བཟ་དང་། གཞིས་བཟ་ཞེས་ཉིན་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྔོན་ནས་གདན་ཞུའི་བཟ་སྐྱོལ་རྒྱུ་དེ་ནི་གུས་ཞབས་མཚོན་བྱེད་ཡིན། མགྲོན་པོ་རྒན་རབས་དང་དེ་མིན་བཀུར་འོས་ཀྱི་མི་སྣར་སྦྱིན་བདག་སྒོ་ཁར་ཡོང་ནས་བསུ་སྐྱོལ་དང་གདན་ལས་ལངས་པ་སོགས་བབས་བསྟུན་གྱིས་གུས་ཞབས་མཚོན་པར་བྱེད། ཟ་ཆས་དང་ཇ་ཆང་གང་ཡིན་ཀྱང་མགྲོན་པོའི་ཞལ་དཀར་ལ་སྟེགས་ཁེབས་རང་འགྲིག་གཙང་ཞིང་ཆག་གྲུམ་མེད་པ་ཡིན་དགོས་ལ། ངེས་པར་ལག་གཉིས་ཀྱིས་བཏེགས་ནས་ཕུལ་རྗེས་སྦྱིན་བདག་གམ་ངོ་ཚབ་ཀྱིས་གུས་ཞབས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མགྲོན་པོར་ཟ་འཐུང་གནང་རོགས་ཞུ་དགོས། རྒྱུན་གཏན་སོ་སོའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་རྒན་རབས་རྣམས་ལའང་ཟ་འཐུང་གི་དཀར་ཡོལ་སྔོན་ལ་འབུལ་དགོས། དགའ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་སུ་སྨོས་ཅི་རྒྱུན་གཏན་ནང་དུ་ཕྱི་མི་ཡོང་མཁན་ལ་ཆང་དྲངས་སྐབས་ངེས་པར་དུ་གསུམ་སྒྲོན་མཉེས་དག་ཞེས་དཀར་ཡོལ་ཟེངས་གསུམ་སྦྲེལ་ནས་སྦྱིན་བདག་གིས་ཞུགས་དགོས་ལ་མགྲོན་པོས་ཀྱང་འཐུང་དགོས་ཤིང་། དང་གཉིས་ནས་རུབ་གང་རེ་དང་གསུམ་པ་གཙང་དག་འཐུང་དགོས། ཇ་ཡིན་ན་གང་འཐུང་མི་རྒྱག་པར་ཐུང་མཐར་ཇ་དཀར་ཡོལ་དོ་ཧྲུགས་དགོས་ལ་མགྲོན་པོས་ཀྱང་འཐུང་དགོས། དེ་ནི་མགྲོན་སྦྱིན་གཉིས་ཐད་ནས་ཕན་ཚུན་གུས་ལུགས་མཚོན་པ་ཡིན། བདུན་པ། དེ་སྔོན་བོད་རིགས་རང་གི་གུས་སྲོལ་ལྟར་གོང་ལ་འབུལ་བྱེད་ཡི་གེ་དང་། ཕན་ཚུན་གཏོང་ཡིག སོགས་འབྲི་དུས་གནས་བབ་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཡི་གེའི་ཐོག་ཆེ་བསྟོད་དང་། མིང་བྱང་སོགས་འབྲི་སྟངས་དང་། བོད་བཟོས་ཤོག་བུ་བྲི་ཁ་མའི་ཐོག་ཐོབ་ཐང་མི་འདྲ་བར་མགོ་ཤོག་དང་བར་ཤོག་སྟོང་ཆ་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ཆེད་སྒྲིག《ཡིག་སྐྱར་རྣམ་བཞག》ནང་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེང་སྐབས་དེ་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་མེད་ཀྱང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་གོང་རིམ་དང་། ཕ་མ། དགེ་རྒན། གྲོགས་པོ་མོ་སོགས་ལ་ཞུ་ཡིག་དང་གཏོང་ཡིག་འབུལ་གཏོང་བྱ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུན་གཏན་ཞིག་དང་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཐད་ལའང་གུས་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་རྒྱུ་ཡོད། ཞུ་ཡིག་དང་གཏོང་ཡིག་འབྲི་སྐབས་གོང་རིམ་དང་། ཕ་མ། དགེ་རྒན་སོགས་འབུལ་ཡུལ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་གང་འཚམ་གྱི་ཆེ་བསྟོད་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་གྱི་མཐར་དྲུང་དུ་དང་མཆོག་ལ་སོགས་བཀོད་ཐོག་དྲུང་འོག་གམ་སེག་འབེབས་ཀྱིས་གུས་ཞུལ་དང་ཆེད་གསོལ་སོགས་འོས་འཚམས་ཀྱིས་བྲིས་ནས་འབུལ་མཁན་དེའི་གུས་ཞབས་མཚོན་པར་བྱེད། བརྒྱད་པ། མིང་འབོད་ཚུལ་ཐད་ཕྱོགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བའི་གུས་ཞབས་མཚོན་པའི་ཚིག་དང་ཞེ་སའི་འབོད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ན་མཚན་ཛོ་མའི་རྗེས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སྦྱར་ནས་འབོད་པ་དང་། དེ་སྔའི་སྐུ་དྲག་རྣམས་ལ་སྐུ་ཞོ་དང་། ལྕམ། སྲས་དང་སྲས་མོ། དེ་མིན་གུས་པར་འོས་པ་སེར་སྐྱ་གང་རུང་ལ་སྐུ་ཞབས་ཟུར་བ་སོགས་མིང་ལ་སྦྱར་ནས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། ལགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཀུན་གཞོན་སུ་ལའང་བེད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཞེ་སའི་འབོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་བོད་སྐད་ལ་སྐད་རིགས་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་གུས་པ་མཚོན་པའི་ཞེ་ས་ཧ་ཅང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པས་མིའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་སྤྱོད་པའི་མིང་ཚིག་མང་པོར་མཐོ་དམར་གཞིགས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད།

བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག འབྲི་གུང་སྐྱུ་རའི་གདུང་། སྟག་ལུང་ག་ཟིའི་གདུང་། ས་སྐྱ་འཁོན་གྱི་གདུང་། ཚེས་རྒྱལ་བྲ་ཡི་གདུང་(ཕྱུང་པོ་བྲ་ཡི་གདུང་ཡང་ཟེར) འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་གདུང་། རླངས་གདོང་གོང་མ་ལྷ་ཡི་གདུང་དང་དྲུག་གོ །

བོད་གཞུང་གྲྭ་སྒྲི། དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་གྲྭ་མོའི་ས་གནས་སུ་ཚོང་དོན་གྱི

ཁྲབ་ལས་ཁྲུངས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད་པ་དེའི་འགོ་གཙོ།

བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ཡ་མེན། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ས·····གནས་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ལྷ་སར། གོང་མས་བཀའ··ཕབ་ནས་ཆེད་གཏོང་བྱས་པའི་ཨམ་བན་དང་། དཔོན····རིགས་གཞན་དག་བཅས་སྡོད་སའི་ཁང་པའི་མིང་ལ་ཡཱ·····མོན(衙门)ཟེར།

བོད་ཟལ་མོ་སྒང་། བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་ཀྱི་མིང་འདུ་བ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་སྟེ། འབྲི་གཡག་དང་བ་ལང་ལུས་ཀྱི་སྤུ་མདོག་ཕྱིངས་རྣམས་ནག་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་མཛིང་པ་ནས་གྲུ་སྙིང་བར་སྐལ་གཞུང་རལ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྤུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཟལ་པོ་དང་ཟལ་མོ་ཟེར་བ་ལྟར་བོད་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཆ་མཐོ་ཤོས་དུད···འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་སྐལ་གཞུང་ལྟ་བུར་ནུབ་ནས་ཤར་དུ་ནར····སྐབས་སུ་རལ་མར་ཆགས་ཤིང་། གངས་རི་མང་བ་དང་། ས་ཆའི་མདོག་ཀྱང་སྐྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཟལ་མོ་སྒང་ཞེས་སུ་གྲགས།

བོད་ཡིག་གི་མགོ་ཅན་གསུམ། ར་མགོ་ཅན། ལ་མགོ··ཅན། ས་མགོ་ཅན་རྣམས་སོ། །

བོད་ཡིག་གི་སྔའི་ང་རོ་དབྱེ་བ་ལྔ། དྲང་པོ། བཀུག་པ། སྒྲད་པ། བསྒྲེང་བ། བསྒྲོད་པ་བཅས་ལས་དྲང་པོ་ནི་ཀ··ནས་ཨའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་སོ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་། བཀུག་པ་ནི་ཀི་སོགས་གི་གུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཧྲི་སྒྲེད་པ་དང་། སྒྲད་པ་ནི་ཀུ་སོགས་ཞབས་ཀྱུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཧྲི་སྒྲེད་པ་དང་། བསྒྲེང་བ་ནི་ཀེ་སོགས་འགྲེང་བུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཧྲི་སྒྲེད་པ·····དང་། བསྒྲོད་པ་ནི་ཀོ་སོགས་ན་རོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཧྲི་སྒྲེད་པ་བཅས་སོ། །

བོད་ཡིག་གི་འདོགས་ཅན་བཞི། ཡ་བཏགས་ཅན། ར་བཏགས་ཅན། ལ་བཏགས་ཅན། ཝ་བཏགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟེར།

བོད་ཡིག་གི་འདོན་པ་བཅུ། ཁང་མགོ་ལ་འདོན། མཁྲང་དཔུང་པ་ལ་འདོན། སྐྲོས་སྐྲ་ཐེམ་ལ་འདོན། བཤད་མར་འཛིན་ལ་འདོན། སྙིང་ཁོག་ལ་འདོན། ཧུམ་སྣག་སྣ་ལ་འདོན། ཧུར་མིག་འདྲིལ་ལ་འདོན། གཡེར····ཡར་འཕྱུལ་ལ་འདོན། ཡང་ཡ་བཏགས་ལ་འདོན། གྲུང་ཟག་མཆུ་ལ་འདོན་ཞེས་དང་། བཟང་མགོ་དཔུང་ལ·····འདོན། འཛུམ་དཀར་སྣག་སྣ་ལ་འདོན། མཉེན་བསྙོལ··མཚམས་སུ་འདོན། འཕྲུག་ཡན་ལག་ལ་འདོན། རྗེས་མ་བཞི་བསྟན་ན་འདོན་པ་བཅུ་བཞིའང་ཟེར་རོ། །

བོད་ཡིག་གི་མ་ཚོས་ཉེར་གཅིག ༡. རབ་ཐག་ཟླུམ·····གྲིས་བཅད་འདྲ། འབྲིང་ཀྲ་གཞུ། ཐ་མ་ཚག་མགོ (མགོ་གསུམ) ༢. རབ་ཐུགས་ཀར་རྗོར་འཛིན། འབྲིང་མདའ་འཕེན། ཐ་མ་ལག་ཆག་འཕྲེད་ཉལ(དཔུང་གསུམ) ༣. རབ་སྒྲོ་ཆགས་གྲི་ལྕག་འདྲ། འབྲིང་སྦྲ་ཉག་སྒྲིམ་འདྲ། ཐ་མ་གྲོག་སྐྱེད(སྒོ་གསུམ) ༤ རབ་གསེགས་སྦྱོར་བྱུང་རྙོ། འབྲིང་གྲེ་འོ་ཕག་སྣ། ཐ་མ་རྒྱུར་པོ་སླང་སྣ(ཟག་མཆུ·····གསུམ) ༥. རབ་རྒྱ་ཁབ་བསྙང་འདྲ། འབྲིང་ཇ་དབྱུག་འཕྱུར། ཐ་མ་ལག་མགོ་བཅད(ཡར་འཛིན་གསུམ) ༦. རབ་སྒྲོ་ལྷུགས་རྐང་། འབྲིང་ཁྲི་གུའི་མཇུག ཐ་མ····འབུ་མཇུག་སྦྲང་རྐང(མར་འཛིན་གསུམ) ༧. རབ་ཉ····མིག འབྲིང་ནས་འདྲ། ཐ་མ་ཟུར་གསུམ་ཁྲོ་མིག(མིག··གསུམ) ཅེས་སོ། །

བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས། གངས་ཅན་བོད་དུ་བོད·····ཡིག་ནམ་བྱུང་སྐོར་བཞེད་པ་ཁག་གཉིས་ཡོད་ཁོངས་ནས··ཐོན་མིའི་སྔོན་ལ་བོད་ཡིག་ཡོད་པ་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྟག···གཟིག་སྤུངས་ཡིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ···ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྟག་གཟིག་སྤུངས་ཡིག་བྱུང་བའི་དུས་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་ཆོས་བརྗོད་པའི་དུས་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ལྷ་བབས་ཡི་གེ གཟི་ཡིག སྨར་ཆེན། སྨར་ཆུང་སོགས་ཡིག་གཟུགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ས་སྨར་ཡིག་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་མཛད་དེ་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་བཏོད་པར་བཞེད་དོ། བཙན་པོ···རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་དབུ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་གྲགས་ཅན·····

བརྒྱད་བྱུང་བ་ནི་སྤེལ་ནག་བགྲད་འདྲ། ཨུ་ཧྲིག་སྐར་བརྒྱུས། སོ་ཕག་གཞིབ་འདྲ། སེང་གེ་གནམ་མཆོངས། ནས་སྡོན་ཕྱིང་དཀར་ཐོག་བཀྲམ་འདྲ། བྱ་ཕོ་འཛོལ་འདྲ། ཉ་མོ་ཆུ་ནང་ནས་འཕྱུར་འདྲ། སྦྲུ་ནག་རྡུད་འདྲ་བཅས་ཡིན། དབུ་མེད་ལ་ལྷན་ཕྱུགས་དང་ལེགས་ཕྱུགས(ལེ་ཕྱུགས) ལག་གཉིས་བྱུང་ཁོངས་ནས་ལྷན་ཕྱུགས་མ་གཏོགས་ལེགས་ཕྱུགས་མ་དར། བཙན་པོའི་དུས་ལ་བཟ་ཡིག་དང་། འཁྱུལ་ཡིག གཏེར་ཡིག་སོགས་ཡིག་གཟུགས་ངོ་མཚར་ཅན་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བྱུང་བའི་ཐོག་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཁྲུང་པོ་གཡུ་བྲི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཚད་འགོད་ཕྱོགས་ལྟར་དབུ་ཅན་ལ་ཆ་ཚད་བཟོས་ནས་བཀས་བཅད་ལྷ་བུའི་ཁྲུང་ཐྲིས་གཏན་འཁེལ་བྱུང་རྗེས་དབུ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད། སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་བར་ལ་བར་གསར་ཟེར་བའི་ཡིག་གཟུགས་དམིགས་བསལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་དར་ཚུན་ལ་དབུ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ཚུགས་རིང་། ཚུགས་ཐུང་། ཚུགས་མ་འཁྱུག འཁྱུག་ཆེན། འབྲུ་ཚ་ལ་སྒོ་ཞབས་མ་དང་། ཞབས་རིང་བ། ཞབས་ཐུང་བ། དཔེ་ཚུགས་ལ་སེག་ཡོད། སེག་མེད། འབྲུ་ཚུགས། ཚུགས་ཐུང་། འཁྱུག་ལ་སོགས་པར་གཞུང་བྲིས་དང་བླ་བྲིས། སྐྱེ་བྲིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དབུ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བྲིས་དང་ཁམས་བྲིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྷག་པར་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་རིང་ལ་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་སྟངས་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་དབུ་མེད་ཚུགས་དང་། འབྲུ་ཚ། འཁྱུག་ཡིག་བཅས་ཀྱི་འབྲི་སྟངས་ཡར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་རིམ་བྱུང་ནང་ལོ་པཎ་རྣམས་ནས་ཡིག་གསར་ཞེས་པ་གཟུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་གྲངས་ཤིག་བཏོད་པ་དཔེར་ན། སྐྱོགས་ལོའི་ཡིག་གསར། འགོས་ལོའི་ཡིག་གསར། ཆག་ལོའི་ཡིག་གསར། ངོ་མཚར་ཡིག་གསར། སྣ་ལྷན་ཡིག་གསར། དབྱངས་ལྷན་ཡིག་གསར། རྗོར་གདན་ཡིག་གསར། རིན་སྤུངས་ཡིག་གསར་སོགས་ཡིག་གཟུགས་སྣ་གྲངས་ཁྲིན་བསྡོམས་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ཡོད་ཚོད་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡིག་གཟུགས་སོ་སོའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

བོད་ཡིག་གི་སུམ་བརྩེགས་ཅན་བཅུ་བཞི། ༡. ར་མགོ་ཡ་བཏགས་ཅན། རྐྱ། རྒྱ། རྨྱ ༢. ས་མགོ་ཡ་བཏགས་ཅན། སྐྱ། སྒྱ། སྤྱ། སྦྱ། སྨྱ ༣. ས་མགོ་ར་བཏགས་ཅན། སྐྲ། སྒྲ། སྣྲ། སྤྲ། སྦྲ། སྨྲ་བཅས་སོ། །

བོད་ཡིག་གི་སྲོག་དང་རྒྱན་བཅུ་བཞི། དབྱངས(ཨ) གི་གུ། ཞབས་ཀྱུ། འགྲེང་བུ། ན་རོ། ཚེག(་) དབུ་ཁྱུད(༄༅) ཚིག་ཤད(།) ཉིས་ཤད(༎) བཞི་ཤད(༎༎) སྤུངས་ཤད(༑) སྦྲུལ་ཤད(༈) འཁྱུལ་ཤད(།) གཏེར་ཚེག(༔) ཞེས་སོ། །

བོད་ཡིག་འབྲི་སྲོལ་གཙོ་བོ་དྲུག གཟབ་ཆེན། གཟབ་ཆུང་། འབྲི་ཆེན། འབྲི་ཆུང་། གཤར་མ། དཀྱུས་ཡིག་གོ །

བོད་ཡིག་མིང་གཞི་རྐྱང་པར་འཕྱུལ་ཐབ་ལ་ཞེ་བརྒྱད། སྔོན་འཇུག་ཕོ་ཡིག་བ་ནི། མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཙ་དང་། མོ་ཡིག་ག་ད་ཞ་ཟ་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་ལ་འཇུག སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ནི། མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཙ་དང་། མོ་ཡིག་ད་ཞ་ཟ་ཤ་ཡ་ས་དང་། མོ་གཤམ་ཉ་ན་བཅས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ནི། མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་ཀ་པ་དང་། མོ་ཡིག་ག་བ་དང་། མོ་གཤམ་ང་མ་བཅས་དྲུག་ལ་འཇུག སྔོན་འཇུག་མོ་ཡིག་འ་ནི། མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་ཛ་དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་བཅས་བཅུ་ལ་འཇུག སྔོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་ཛ་དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཚ་དང་མོ་གཤམ་ང་ཉ་ན་བཅས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ །

བོད་ཡུལ་གྱི་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་བཅུ་གཉིས། བོད་ཡུལ་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་འགྱེལ་བ་ལྟ་བུའི་སྙིང་ཁར་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་བཅུ་གཉིས་བཏབ་སྟེ།

༡. དཔུང་པ་གཡས་པའི་སྙིང་དུ་དབུ་རུ་ཀ་ཚལ་གཙུག

ལག་ཁང་། དེའི་འོག་ཏུ་གསེར་ཤ་ཧྲིཀྲི་ལྷ་ཁང་བཏབ། ༢. སྲིན་མོའི་དཔུང་པ་གཡོན་དུ་གཡོ་རུ་ཁྲ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཙན་ཐང་ལྷ་ཁང་། ༣. དཔྱི་གཡས་སུ་གཡས་རུ་གཙང་འཕྲང་གཙུག་ལག་ཁང་། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་རྒྱང་གི་ལྷ་ཁང་། ༤ དཔྱི་གཡོན་དུ་ཁྲོམ་གྱི་རྒྱང་ཞུ་རུ་ལག་གྲུམ་པ་རྒྱང་དྲི་མེད་རྣམ་དག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་། དེའི་འོག་ཏུ་འབྲིའི་ལྷ་ཁང་སྟེ་རུ་གནོན་བཞིའོ། ། ༥. གྲུ་མོ་གཡས་ཤར་སྟག་སྐྱ་བོའི་མགོར་གོང་པོ་བུ་ཆུ་མཐར་ལེགས་ལྷ་ཁང་། ༦. གྲུ་མོ་གཡོན་ལྷོ་འབྲུག་གི་ཟེ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷོ་བྲག་མཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་། ༧. པུས་མོ་གཡོན་བུབ་བྱང་དམར་མོའི་སྙལ་སྟེང་དུ་མོན་བུ་དགེ་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། ༨. པུས་མོ་གཡས་བྱང་རུས་སྦལ་གྱི་སྟེང་དུ་བྲ་དུམ་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ་ཡང་འདུལ་བཞིའོ། ། ༩. ལག་མཐིལ་གཡོན་དུ་ཤར་མདོ་ཁམས་ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ། ༡༠. ལག་མཐིལ་གཡས་སུ་སྤྱོར་བུམ་ཐང་སྐྱེ་ཆུ། ༡༡. རྐང་མཐིལ་གཡས་སུ་ནུབ་དཔེ་ལ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཚལ་རིགས་ཤེས་རབ་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་ཞེས་མང་ཡུལ་མ་བྱས་སྦྱིན། ༡༢. རྐང་མཐིལ་གཡོན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ཚངས་པ་རླུང་གནོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞེས་སྤྲ་གོ་སྐྱེ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་སྟེ་མཐའ་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞིའོ། །གཞན་ཡང་ཤར་དུ་ཀ་ཆུ་གླིང་ཆུ་གཉིས། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་གདན་ལ་འབེབས་ཕྱིར་བཞེངས། ལྷོ་རུ་སྐལ་སྣང་གྲོ་ལྷ་ཁང་། གླིང་ཐང་གཉིས་མེད་ལྷའི་ཁ་གནོན་དུ་བཞེངས། ནུབ་ཏུ་གུ་ལང་ཤེང་ཀུན་གཉིས་ཆུའི་ཁ་གནོན་དུ་བཞེངས། བྱང་དུ་དགེ་དང་དཔལ་རི་གཉིས་ཀླུང་གི་ཁ་གནོན་དུ་བཞེངས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་གནོན་འདི་རྣམས་བཞེངས་སོ། །མང་ཡུལ་བྱམས་སྦྲིན་ལྷ་ཁང་། རྒྱང་རོར་པ་ཚད་ལྷ་ཁང་། སྤུ་བོར་འདོང་ཆུ་ལྷ་ཁང་། སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེའི(འདི་ལ་སྐྱོ་འདུན་རྩེ་ཟེར་བ་འདུ)སྐྱིའི་ལྷ་ཁང(ཀློན་པོ་མགར་གྱི་ལྷ་ཁང) འཕན་ཡུལ་བྱེ་རེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཁྲིད་པར་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་བལ་བཟས་བཞེངས། རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེ་རྒྱ་མོས་བཞེངས། དེའི་བར་ལ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་ལ་སོགས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་དེ་ཡང་ཀུན་གྱི་སྔོན་དུ་ཁྲ་འབྲུག་བཞེངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལྷ་སྟོང་འགྱེད་ནས་མཐའ་འདུལ་དང་རྒྱལ་པོས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཡོངས་རྫོགས་རབ་སྣང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་མཐའ་འདུལ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་རྩ་གཉིས་བཞེངས་པའོ། །ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་དབུ་རྩེ་རིམ་གསུམ་རི་རབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་ཏེ་འོག་ཁང་བོད་ལུགས་འདག་པའི་འདེར་སོ། བར་ཁང་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀོ་བའི་ལྷ། སྟེང་ཁང་རྒྱ་གར་ལུགས་སྒོག་འདག་དང་རས་འདག་གི་ལྷའོ། །

བོད་ཡུལ་གྱི་མཚོ་མིང་ཅན་བཅུ། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ། སྐྱེམས་མཚོ། གནམ་མཚོ་ཕྱུག་མོ། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོ། ཕག་མཚོ། མཚོ་སྐྱ་རིངས། མཚོ་སྔོ་རིངས། བེ་རུ་དུག་མཚོ། སྟོང་རི་མཚོ་ནག མཚོ་ཁྲི་ཤར་རྒྱལ་མོའོ། །

བོད་ཡུལ་གྱི་རི་མིང་ཅན་བཅུ་གཅིག གངས་དཀར་ཏི་སེ། ཇོ་མོ་གངས་དཀར། ཤང་སྟོད་ཏ་བོའི་གངས། འབྲོག་ལ་ཕྱིའི་གངས། ཙ་རི་ཏྲ། བསམ་གཏན་གངས་བཟང་། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར། མདོ་ལ་རིང་མོ། ཨ་ཆེན་གངས་རིའོ། །

བོད་ཡུལ་གླིང་དགུ། ༡. སྟོད་ན་གུ་གེ། ༢. པུ་ཧྲེངས། ༣. མང་ཡུལ་ཏེ་གསུམ། ༤ སྨད་ན་རབ་སྐང་། ༥. སྨད་ཁམས་སྐང་། ༦. ཚ་བ་སྐང་སྟེ་གསུམ། ༧. བར་ན་དབུས། ༨. གཙང་གཉིས། ༩. དྭགས་ཀོང་ཡེ་མྱུལ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས་བོད་ཡུལ་གླིང་དགུའོ། །

བོད་ཡུལ་རུ་ཆེན་ལྔ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་དབུས་གཙང་། མངའ་རིས། མདོ་སྟོད། མདོ་སྨད་བཅས་ལ་རུ་ཆེན་ལྔར་ཕྱེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། དམག་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུས་རུ། གཡོ་རུ། གཡས་རུ། རུ་ལག སུམ་པའི་རུ་བཅས་དམག་དཔུང་གི་

ཙ་ཁག་རེ་རེ་ཡིན་པས་བཙན་པོ་བློན་བཅས་དམག་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་བཅས་ལ་ཙ་སྡེ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཙ་དར་འཕྱར་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དམག་སྐར་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཙ་ཁག་སོ་སོ་མ་འདྲེས་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཙ་ཆེན་ལྔ་པོ་དེ་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཁུལ་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ། ཁུལ་རེ་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་བློན་ཆེན་རེ་རེ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དམག་དཔོན་རྒན་གཞོན་བཞི་དང་། ཙ་དཔོན། སྡེ་དཔོན། སྟོང་དཔོན། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ། ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་རིམ་པས་གསལ་ཞིང་དེ་འདྲའི་དམག་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་ནི་གསར་དུ་བཙུགས་མ་ཐག་པའི་སྲིད་གཞུང་ལ་མཚོན་ན་དམག་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མི་གྲངས་ཉུང་བའི་ས་ཁུལ་ལ་ཆེད་ལས་དམག་དཔུང་གི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་པུས་མི་ལྡང་བའི་དབང་གིས་མངའ་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་རྗེས་གྲབས་དམག་དཔུང་དུ་མ་བསྒྱུར་ཐབས་མེད་ཡིན་པར་སྣང་།

བོད་ཡུལ་གསུམ། སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དུ་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྨད་དུ་མདོ་ཁམས་གསུམ།

བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཨ་ཙ་ར་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། ཨ་ཙ་ར་དཀར་པོ་ཇོ་བོ་རྗེ(མར་མེ་མཛད) ནག་པོ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས། ཁྲ་བོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་གསུམ་མོ། །ཨ་ཙ་ར་ནི་སམ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་འགྲེལ་མེད་དུ་ཨ་ཙརྱ་ཟེར། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སློབ་དཔོན་ཟེར།

བོད་ལ་སྟོས་པའི་ཡུལ་དགུ། བོད་དབུས་གཙང་དང་། ཤར་དུ་རྒྱ་ནག་ཁྲི་སྟོན། ལྷོར་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ། ནུབ་ཏུ་སྟག་གཟིག་ཡུལ། བྱང་དུ་ཁྲོམ་གེ་སར་ཡུལ་ཞེས་ཁ་བ་ཅན་དུ་གྲགས།

བོད་ལ་ཕན་པའི་གཙུག་ལག་སྡེ་དགུ། སོ་དང་ཟླ་བ་ཞག་དང་གསུམ། །ཟ་མ་སྐར་མ་དུས་ཚོད་གསུམ། །ཕྱར་ཁ་སྐྱེ་བ་སོ་ཁྲིམ་གསུམ། །སྤོང་པོ་དགུ་འདུལ་ཞེས་བྱའོ། །

བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཐོག་ཚད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་ཁང་པའི་ཐོག་ཚད་གཅིག་ལ་འདོམ་དང་(འདོམ་གང་ལ་ཁྲུ་བཞི)བྱེད་ཀ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་མིའི་ལུས་པོའི་རིང་ཚད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོམ་གང་ཡོད་ཅིང་། གདན་ཁྲི་ལ་མཐོ་ཚད་ཁྲུ་གང་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འཛོགས་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ལག་པ་སྟེང་དུ་ཐད་ཀར་བསྐྱངས་ན་མགོ་བོའི་རྩེ་ནས་ཁང་པའི་ཐོག་ལ་མ་ཐུག་བར་ཁྲུ་གང་བྱས་པའི་ཁྲུ་དོ་ནི་འདོམ་བྱེད་ཀ་ཡིན། མ་ཐར་རང་ཉིད་ས་སྟེང་དུ་ལངས་སྟེ་ལག་པ་སྟེང་དུ་བརྐྱངས་ན་ཁང་པའི་ཐོག་ལ་བསླབས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཁང་པའི་ཐོག་ཚད་ནི། ཆོས་ཆེན་ཤར་ནུབ་དང་ལྷ་ཁང་འགའ་ཞིག་ལ་ཐོག་ཚད་འདོམ་དོ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། པོ་བྲང་དཀར་པོའི་རྩེ་ཐོག་གི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་དང་། བར་ཁྱམས་སོགས་ཁག་གཅིག་གི་ཐོག་ཚད་ནི་འདོམ་གང་དང་ཁྲུ་གང་ཙམ་ལས་མེད་ལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་སྔ་མོའི་སྡོད་ཁང་རྙིང་ཁུངས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཚད་ནི་རང་ཉིད་ས་སྟེང་དུ་ལངས་སྟེ་ལག་པ་སྟེང་དུ་བརྐྱངས་ན་ཁང་པའི་ཐོག་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་མཐོ་ཚད་མ་གཏོགས་མེད།

བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་། དེ་ཡང་བཙན་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་རྩིས་པའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཡུན་དུ་སྐྱོང་བའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སྙིང་པོར་བཞག་པའི་ཁྲིམ་གཞི་ཡིད་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག(རྒྱལ་བློན་བཀའ་གྲོས་ཞིབ་ནན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེར་བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་། ཡིག་ཚངས་དྲུག བཀའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག རྐྱེན་དྲུག དཔའ་མཚན་དྲུག ཁྲིམས་ཡིག་དྲུག་བཅས)ཏུ་འབོད་པ་གསར་གཏོད་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་བསྟར་ནས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆབ་འབངས་འཕྲུལ་ཡུན་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་བཀོད་པ་སོགས

ལོ་རྒྱུས་མཛད་རྗེས་ཀྱི་རི་མོ་ཉམས་གསལ་བར་གནས་པ་ལྟར་དང་། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་མེས་སྲོང་བཙན་དུས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་སྒྲིག་གཞི་རྒྱུན་མཐུད་ཐོག་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་པ་དང་། མདོ་སྨད་ཡན་ཆད་དུ་བཤད་གྲྭ་སྒོམ་གྲྭ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། ཆོས་དཔེ་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ལྷ་ཁང་གི་མཆོད་རྒྱན་དང་། དགེ་འདུན་སོ་སོར་ཆོས་འབངས་ཁྲིམ་དུད་བསྐྱལ་ཐོག་རྒྱལ་མཛོད་ནས་ལོ་རེར་འབྲུ་མར་དང་། ན་བཟའ། སྨག་ཤོག་སོགས་དགོས་མཁོ་བསྐྱལ་ཞིང་། ཆོས་བདག་མཁན་པོར་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོའི་གོ་གནས་དང་། བློན་ཆེན་ཚང་མའི་གྲལ་འགོར་སྡོད་རྒྱུ། བློན་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཆུང་བར་ཞུགས་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་བསྐྱལ་ཏེ་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་སྲིད་གྲོས་སུ་ཞུགས་པའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་མ་ཆགས། དུས་རབས་དགུ་པར་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ཡབ་མེས་གོང་མའི་ཁྲིམས་སྲོལ་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཐོག་ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས་དང་། འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས། རྒྱལ་ཁམས་དཔེ་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། དཀོན་མཆོག་གི་ཆོས་ཁྲིམས། རྗེ་མོ་མངའ་བདག་གི་ཁྲིམས་དང་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བར་སྐབས་ཉམས་ལད་དུ་གྱུར་རིགས་དག་ཞིར་མཛད་དེ་དྲིལ་བསྒྲགས། གཞན་ཡང་སྨན་གྱི་བཅོས་ལུགས་བཞི། དཔྱད་མཁན་གྱི་གབ་རྩེ་ལྔ། ཡ་རབས་ཀྱི་རྐྱེན་བདུན། མཛད་པའི་མིག་བཅུ་གཉིས། ཕོ་ལྟང་གི་ཉེར་བརྒྱད། མོ་ལྟང་གི་བཅུ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག རྒྱལ་པོའི་གདན་བཞི། བློན་པོའི་གྲལ་བརྒྱད། ཕྱག་ཀ་ཙ་དུ་བརྒྱད། མཛའ་བཞི་སོགས་བོད་འབངས་ཀྱི་གཏམ་དང་ཡིག་ཚང་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ནས་ཕྱག་ལེན་དུ་བཞེས་འོས་པ་རྣམས་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས། འདི་དུས་རྒྱ་བོད་གཉིས་མ་མཐུན་པའི་གཡུལ་འཁྲུག་རིམ་པར་བྱུང་བ་རྣམས་མཐར་འདུམ་སྒྲི་ས་མཚམས་དང་ལྷ་སར་དབོན་ཞང་རྡོ་རིང་ཁག་གསུམ་བཙུགས་ཏེ་བོད་རྒྱ་གཉིས་མཐུན་ཞིང་འབྲེལ་བ་ལེགས་པས་གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་དང་། ས་ལ་བཙན་པོ་དབོན་ཞང་ཞེས་ཀུན་ཏུ་གྲགས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཆོས་ལ་ད་ཅང་དད་པས་ཡབ་མེས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། གསར་དུ་ཨུ་ཤང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རབ་བྱུང་རེར་ཆོས་འབངས་མི་ཁྲིམ་བདུན་རེ་ཕྱུལ་བ་སོགས་བཀུར་བཟོས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་མཛད་པ་བཅས་ཀྱིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་མངའ་ཐང་སྐན་གྲགས་དང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཕུལ་ཕྱིན་དུ་བསྟེན་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ལ་དགེ་བཅུའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཞེས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་དབང་འཛིན་རིམ་པས་རྒྱུན་མཐུད་ཕྱག་བཞེས་བསྐྱར་རྒྱུའི་གཞི་འཛིན་ས་ཡིན། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་པའི་ནང་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་གླང་དར་བསྒྲོངས་རྗེས་འབངས་གྱེན་ལོག་རིམ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འོག་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་ལོ་རྡོ་གསུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་བོད་འདི་ཉིད་ནང་ཁུལ་ཚན་ཁག་བཅུ་གཅིག་གི་དུམ་བུར་བཅད་བཟུང་བྱས་ཏེ་དབང་བསྒྱུར་བའི་དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཕྱོགས་ཁག་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་མོང་གོལ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༢༠༤)ལོར་བོད་དུ་དམག་དཔུང་གཏོང་ཆེ་བཏང་འཁྱོར་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ཚོགས་པ་དང་ཇིང་གིར་ཁན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་དབར་རིམ་བཞིན་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༢༥༣)ལོར་སེ་ཆེན་ཁན་གྱིས་བོད་དུ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་བོད་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བཟོས་ཐོག ཧོར་ཁྲིམས་ཙ་འཛིན་དུ་བཀྱིས་པའི་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དུ་བགོས་ཏེ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་དང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་རིམ

བཞིན་ཕུལ། འཇའ་ས་ཐམ་ག་བསྩལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་གཅིག་དང་། ཁྲི་སྐོར་སོ་སོར་ཁྲི་དཔོན། སྟོང་དཔོན། བརྒྱ་དཔོན། ཇོང་དཔོན། གཞིས་གཉེར་བཅས་དང་། ནང་གི་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། མཇལ(མགྲོན་གཉེར) ཡིག་མཛོད་གསུམ། ཐབ་འདྲེན་གདན་གསུམ(གསོལ་ཐབ་པ། འདྲེན་ཆས་པ། གདན་གཉེར) སྒྲུ་རྟ་མཛོ་ཁྱི་བཞི(ཆིབས་རག་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུ་དར་བ་དང་། རྟ་དཔོན། ཕྱུགས་གཉེར། ཁྱི་སྲུང་སྒོ་ར་བ) བཅས་ལ་ཆེན་པོར་འོས་པའི་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༧༢)ལོར་ཡོན་གོང་མས་བོད་དུ་ཐུ་པོ་ཨོན་ཤུས་སི་ཏུ་རྡའི་ཡོན་ཕུའུ་ཞེས་པའི་སྲིད་འཛིན་ངོ་དམ་ལས་ཁུངས་བཙུགས། བོད་འདི་ཡོན་གོང་མའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར། སྲིད་དོན་གལ་ཆེ་བ་ཐོས་མ་འཕྲུད་པའི་རིགས་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ནམ་ཁྲི་པར་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་པ་ལས་དེ་མིན་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་བསྐོ་འཛིན་སོགས་དོན་འགངས་ཆེ་རིགས་ཡོན་གོང་མར་སྙན་འབུལ་ཞུ་དགོས་ཤིང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ནས་ཏཱ་དབེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་བར་ཁྲི་ཐོག་དགུ་དང་། དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་ནས་དབང་བརྩོན་བར་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་སྐོར་གྱིས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྤྲང(༡༢༨༥)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༣༥༤)ལོ་བར་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱུད་ནང་ཁུལ་འགལ་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་རྐྱེན་ས་སྐྱའི་སྲིད་དབང་ཕག་མོ་གྲུ་པར་ཤོར་ཏེ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོ་ནས་བྱང་ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བསྒྱུར། ཡོན་གོང་མས་ཏའི་སི་ཏུའི་གོ་གནས་བསྩལ། ས་སྐྱའི་དུས་སུ་སྔར་གྱི་དགེ་བཅུའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་རྟེན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞན་ཐོར་བའི་ཉེ་བག་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དུས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟུང་ཐོག་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དུས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་ཆ་དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་གཞིགས་པའི་སྣོན་འཕྲི་དང་བཅས་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་བཀོད། གོང་དཀར། བྲག་དཀར་རྩེའུ། འོལ་ཁ། གཞིས་རྩེ། ལྷུན་རྩེ། རིན་སྤུངས། འཕྱོངས་རྒྱས། གྲི་གུ་ལ་སོགས་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བཙུགས། རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་གཉེར་སྡོད་ལོ་གསུམ་རེས་འཁོར་གྱིས་བསྐོ་རྫོང་བྱས། རྩེད་ཐང་དུ་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་པ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་རྒྱ་ཆེ། རླངས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱུད་ཐོག་མ་ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། གཉིས་པ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན(ཡོན་གོང་མས་གོ་ཤྲིའི་ཚོ་ལོ་དང་ཐམ་ག་བསྩལ) གསུམ་པ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ། བཞི་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ལྔ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན(མིང་གོང་མས་ཐོ་གན་ཐེ་མུར་གྱི་ལུང་གནང) དྲུག་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན(མིང་གོང་མས་གསེར་ཐམ་དང་། ཤེ་བམ། ལྷང་གི་འཇའ་ས་གནང) བདུན་པ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། བརྒྱད་པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ(མིང་གོང་མས་ལྷང་གི་འཇའ་ས་གནང) དགུ་པ་ངག་གི་དབང་པོ། བཅུ་པ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ(མིང་གོང་མས་ལྷང་གི་འཇའ་ས་གནང) བཅུ་གཅིག་པ་ངག་དབང་གྲགས་པ་བཅས་གདུང་རབས་བཅུ་གཅིག་གིས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ། རྩེའུ་གདོང་པའི་བློན་པོ་རིན་སྤུངས་པ་ནོར་བུ་བཟང་པོས་སྡུ་རྗེས་ས་གནས་རིམ་བཟུང་གིས་རྩེའུ་གདོང་པའི་མངའ་ཐང་ཉམས་ནས་རིན་སྤུངས་པས་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐབས་རིན་སྤུངས་པའི་ནང་འཁོར་ཞིང་ཤག་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་རྗེ་བོར་གྱིན་ལོག་གིས་རྫོང་དང་ས་ཁུལ་མང་པོ་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་རྟེན་གཞི་བཙུགས་ཐོག་ཀརྨ་བསྟན་སྲུང་དབང་པོ་སོགས་ཁོ་པའི་བུ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དབུས་གཙང་དུ་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་། ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས། དེའི་བུ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་སྲིད་དབང་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཐོག་ཕག

ཀླུའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ་རྩ་འཛིན་དུ་བྱས་པའི་གླིང་གཞིར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་དང་ཆེ་བརྗོད་འགོ་རྒྱུན་དུ་བཀོད་ཡོད། གོང་གསལ་ས་སྐྱ་དང་། ཕག་གྲུ། རིན་སྤུངས། གཙང་པ་སོགས་རྒྱལ་རབས་འཕོ་ཞིན་བྱེད་སྐབས་གཙོ་བོ་དྲག་དཔུང་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་གཙང་པའི་རྒྱལ་ཁྲོག་བཞེས་སྲིད་དབང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཟུང་རིང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་བསྟན་ལ་དངོས་ཤུགས་སུ་སྣང་ཟུག་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་པ་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་བབས་སྐོར་གུ་ཤྲཱི་ཧན་ལ་ཡི་གེ་བཏང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་གུ་ཤྲཱི་ཧན་ཛོ་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་ཚོང་པའི་ཆས་སྤྲས་ཏེ་དབུས་གཙང་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པར་འོངས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་མཇལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གུ་ཤྲཱི་ཧན་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་བསྟོད་གནང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག དེ་རྗེས་གུ་ཤྲཱི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་ཆོག་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་དམག་ཙ་མེད་བཏང་ཐོག་བེ་རི་རྒྱལ་པོར་དམག་དྲངས་ཏེ་སྡེ་དགེ་དང་སྨར་ཁམས་སོགས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཐོག་སོག་དམག་བོད་དུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་དམག་དཔུང་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་གཙང་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཚར་བཅད་དེ་འཁྲུག་ཟིང་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་བ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོ་གུ་ཤྲཱི་ཧན་གྱིས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྲིད་དབང་དང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་རིན་ཐང་དངོས་ནོར་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་ཕུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་སྦྲེལ་གྱི་སྲིད་དབང་དབུ་བརྙེས། དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་མིང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་སྔར་སྡེ་སྲིད་ཕག་གྲུ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་རྫོང་ཁང་སྔོན་པོ་ཞེས་པ་དེ་སྡེ་གདོང་གོང་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་ཕུལ་ཞིང་། རྒྱལ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འདྲེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སླད་དུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་འདོགས་པ་གནང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བར་གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དེར་བཞུགས་པར་བརྟེན་སྲིད་གཞུང་གི་མིང་ཡང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་ལུང་བསྒྱུར་ཐམ་ཀ་བཅས་སྡེ་སྲིད་བསྐོ་གཞག་བསྐྱལ། གཙང་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་ནས་དཔའ་བོ་སྟག་དང་། ཕར་མ་ཁ། ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་བཅས་ཞལ་ལྕེ་གསུམ་དོར་བས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཁྲིམས་ཡིག་གི་ཆེ་བརྗོད་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དུས་བསྟུན་བསྒྱུར་བཅོས་གནང་བ་དང་། སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཆུ་ལུག(༡༦༤༣)ལོ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྒྱབ་གཉེན་རྩ་འཛིན་ཤེ་བམ་ཆེ་མོ་ཞེས་གཏན་འབེབས་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། སྡེ་སྲིད་འདིས་སྲིད་ལོ་བཅུ་བདུན་བསྐྱངས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྲིད་དབང་ལོ་གཉིས་བཞེས་རྗེས་གྲོང་སྨད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས། བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་བཅས་སོ་སོར་སྡེ་སྲིད་བསྐོ་གཞག་བསྐྱལ་བས་ཁྲི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་སོང་། ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གྲོང་སྨད་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྡེ་སྲིད་བསྐོ་གཞག་བསྐྱལ་ཏེ་ལོ་ཉེར་དྲུག་རིང་སྲིད་བསྐྱངས། སྡེ་སྲིད་འདིར་སྡེ་སྲིད་གོང་མ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཟིངས་བསྟོད་བླ་ལྷག་ཏུ་མཛད་སྐོར་རྩེ་བདེ་ཤར་གསུམ་སྐས་འགོར་རྩ་ཅིག་ཕྱག་བསྟར་མ་ད་ལྟ་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་དཔུང་བཅས་མངགས་ཏེ། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་སྐོར་བཅས་ཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དབང་དུ་འདུས། མངའ་རིས་དང་སྟོ་སྨོན་སོགས་མཚམས་ཁག་ལ་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་གཞི་བཙུགས།

དར་རྩེ་མདོ་སོགས་འབྲི་ཆུ་ཤར་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ་ས་མི་ཞིབ་གཙོད་དང་སྒོ་ཁྲ་ཐེམ་གཞུང་གསར་དུ་བཀོད། དེ་རྗེས་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ས་མིང་དང་། ཐོན་ཁུངས། ཁྲལ་འབབ་བཅས་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་འབབ་དེབ་སྤྲུག དམ་འབྱར་མ་ཁག་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་བཟོས། གཞན་ཡང་རིས་མེད་དགོན་ཁག་གི་ཆོས་ཁྲིམས་བཅའ་ཡིག་དང་། ས་ཁང་མི་གསུམ་གྱི་བདག་ཐོབ་གཏན་ཚིག དགོན་ཁག་གི་གྭ་ཁྲལ་བསྡུ་ལམ། སྲིད་གཞུང་ནས་འབྲུ་ཐོགས་དང་། རྒྱུན་ཇ་གཏོང་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་སོགས་གཏན་འབེབས་མཛད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ས་སྐྱའི་དུས་ཀྱི་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་ནས་མཆོད་དཔོན་སོགས་ཁག་གསུམ་ཕུད་གསར་དུ་ལས་ཚན་རྣམ་གྲངས་ཁ་སྐོང་མཛད་པའི་དང་པོ་སྲིད་སྐྱོང་གི་བྱེད་སྒོ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་བློན། དམག་དཔོན། ཞལ་ངོ་གཙོད་པ། བཟོ་རིགས་དོ་དམ། གཉེར་པའི་རིགས་ཆེ་བྲ། སྟོམ་གཙོད་པ། མི་དཔོན། ཕྱོགས་མཐའི་རྫོང་གཞིས། གྭ་ཚང་ཁག་གི་གཉེར་པ། ཚོང་དཔོན། ཇ་ར་ཁའི་འགོ་པ། དཀོན་གཉེར། གསེར་ཡིག་པ། བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྦྱུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་ལས་ཚན་གྱི་སྒྲུངས་བླངས་བྱེད་སྒོའི་རིམ་པ་དྭངས་ཤེལ་ཉེར་གཅིག་ཞེས་པ་དང་།

འབྲས་སྤྱོངས་བསྟན་སྲུང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་དོགས་སེལ་ཞུས་པའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཁྲིམས་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་གསལ་ཉེས་འབབ་འཇལ་སྒྲིད་བདེ་ཆེད་སྟོང་སྲིད་འབྲུར་བཀུག་ཉོ་འབེབས་ཀྱིས་འཇལ་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བཅས་མཛད་ཡོད། ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་ལོ་བཅོ་ལྔ་གསང་རྒྱ་མཛད་རིང་གསེར་སྡོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་གྲུབ་ཐོག རྩེ་པོ་བྲང་དམར་པོ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན། ལྔ་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་རྗེས་འབྲེལ་མཆོད་སྦྲིན་སེར་སྦྲེང་གི་སྲོལ་བཙུགས། མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་སྐབས་དེར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གུ་ཤྲཱིའི་སྲས་བརྒྱུད་ལྷ་བཟང་ཁང་འགལ་ཟླར་ཕྱུར་ཏེ་ལྷ་བཟང་ཁང་ནས་སྲིད་དབང་ལོ་༡༣བཟུང་རིང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གོང་མའི་མི་སྣའི་གདོང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བའི་ལམ་བར་སྐུ་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་པོ་ཏ་ལར་ཁྲི་གསོལ་ཞུས། སྐབས་དེར་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུས་སྲིད་དབང་ལོ་གཅིག་བཟུང་རྗེས་དའི་ཆེང་ལྷ་དུར་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་དང་། ཕོ་ལྷ་བ་བཅས་ནས་བཀའ་བློན་གྱི་འགན་འཁུར་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས། མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོ་བཀའ་བློན་རྣམས་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་འཐེན་ནང་འཁྲུག་བྱུང་རྗེས་ཕོ་ལྷ་བར་གོང་མས་དྲུན་ཡང་གི་ཆེ་ལོ་ཐམ་ཀ་བཅས་བསྩལ་ནས་སྲིད་ལོ་༢༠རིང་བསྐྱངས་ཏེ་འདས། ཕོ་ལྷ་བའི་བུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དྲུན་ཡང་གི་གོ་ཐོབ་དང་བཅས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་ལོ་བཞི་བཟུང་རིང་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་རྐྱེན་ཨམ་བན་གཉིས་ནས་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བསད་པ་དང་། འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱོགས་གཏོགས་ནས་འཁོན་ལན་གྱིས་ཨམ་བན་གཉིས་བསད་པ་སོགས་ནང་འཁྲུག་རྒྱ་ཆེ་ལངས་སྐབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ལ་བརྟེན་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་བྱུང་བ་དང་། ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་ལུགས་གཉིས་ཐུགས་འགན་བཞེས། བཀའ་བློན་གུང་རྗེ་རིང་པཎྜི་ཏ་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་དང་། མདོ་མཁར་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྲི་གཙོད་ཚེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་རྩེ་མགྲོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་ཐོག་བཀའ་ཤག་ཚུགས་ཡུལ་གཏན་འཁེལ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཐུགས་སྨོན་དང་བཅས་ལུང་སྦྱར་རྒྱ་ཐམ་བདེ་སྐྱིད་མ། སེལ་ཐམ། རྟགས་ཐམ་བཅས་བསྩལ་ཐོག ཕྱི་ནང་བསྟན་སྲིད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་ལུང་ལག་གི་གཟེངས་བསྟོད་མཛད། (བཀའ་ཤག་གི

ཞིབ་ཆའི་འགན་དབང་དང་ལས་བྱ་བྲུང་མགྲོན་འགག་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐོར་ཟུར་དུ་གསལ) ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་ལྷུགས་ལུག(༡༧༥༡)ནས་མེ་གླང་(༡༧༥༧)བར་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་རིང་ལུགས་གཉིས་ཟུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། འདི་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་ལམ་ལྟར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་རིམ་པས་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱང་སྲོལ་ལྟར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་ཐོག་མ་བསྟན་གླིང་དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག ཚེ་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད། ཀུན་གླིང་རྟག་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་ལོ་བདུན། དེ་མོ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་ལོ་དགུ། ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་ཉེར་དྲུག པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཟླ་བ་དགུ། ར་སྒྲེང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཅིག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པས་ཟླ་ཤས་རིང་ཟུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སླར་ཡང་ར་སྒྲེང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལོ་བདུན། ཤེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ལོ་གསུམ། ཤེ་དྲུག་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་ལོ་དགུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པས་ལོ་གསུམ། རྟག་ཚག་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས། དེ་མོ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་ལོ་དགུ། དེ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ལུགས་གཉིས་ཟུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ལོ་བཅུ་སོང་མཚམས་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པའི་དམག་དཔུང་ལྷགས་འཁྱོར་ལ་བརྟེན་སྐུ་འཁོར་ཕྱག་བསྡུས་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རིང་ལ་མོ་ཤར་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་གསུམ། ལ་ཤར་དང་། སྲིད་བློན་བཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ལོ་གསུམ། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱ་(༡༩༠༩)ལོའི་མཇུག་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་བོད་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཅིང་། ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོ་འགོར་ཡུའུ་ཙུན་རྒྱ་དམག་བོད་འབྱོར་གྱིས་རྐྱེན་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཁོར་ཞུང་བསྡུས་རྒྱ་གར་དུ་ཉེན་གཡོལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རིང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་ལོ་གཉིས། ཆུ་བྱི་(༡༩༡༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་བོད་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་སླར་ཡང་ལོ་ཉེར་གཉིས། ར་སྒྲེང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྲིད་བློན་གླང་མདུན་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ལོ་དྲུག ར་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲུང་གིས་ལོ་གཉིས། སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་ཀྱིས་ལོ་བཅུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་ལོ་བཅུ(བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་མཁར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་སྲིད་བློན་ལས་ཚབ་ལོ་གཉིས)བཅས་སོ། །

བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་འོག་གི་ས་གནས་རིམ་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་སྒྲིག་གཞི། དེ་ནི་སྔར་ན་ད་ལྟའི་ཀྲོན་ཆུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། ༡. བྱང་སྤྱི(ནག་ཆུ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ) ༢. ཕྱོ་སྤྱི(ཕྱོ་ཁ་སྤྱི་ཁྱབ) ༣. དྭགས་ཀོང་སྤྱི་ཁྱབ(དྭགས་པོ་དང་ཀོང་པོ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ) ༤ མངའ་རིས་སྐར་དཔོན། ༥. གྲོ་མོ་སྤྱི་ཁྱབ། ༦. ཞོལ་ལས་ཁུངས(ལྷ་ས་ཉེ་ཁུལ་གྱི་ཁྲིའན་རྩུའུ་ལྟ་བུ) ༧. གཞིས་ཀ་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་། ༨. མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སོ་སོའི་སྐོར་ཀ་མད་རིམ་པ་ལྟར་ཁོངས་སོ་སོའི་ནང་གཟིགས།

བོན་གྱི་མཁས་དབང་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྨད་དཔལ་ཛ་ཟིན་སྐང་སྟོད་ཀྱི་སྟེར་གཏོགས་ཡུལ་སྣ་བ་ལུང་ནང་ཟེར་བར་ཡབ་བསོད་ནམས་བསྟན་དར་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་གནམ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱ(༡༨༩༧)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་བྱ་བྲལ་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་

སྐྱིད། སྙིང་པོ་རྣམ་གསུམ། གསོལ་འདེབས་སོགས་ཁྲི་ཕྲག་རེ་བསགས་ཤིང་། ཡི་གེ་རྫབ་ཤར་དཀར་ནག་གང་ལའང་སློག་འདོན་ཐོགས་མེད་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་དཔལ་གསས་བོན་སྐྱོངས། ཞི་ཁྲོ་ཁྲི་མཆོད། ཁྲོ་བོའི་བསྙེན་སྒྲུབ། མ་མོ་སྲིད་གཏོང་སོགས་འདོན་རིམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་རྩ་འབྲི་སྟངས། གཏོར་བཟོ་གྱེར་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྒྱ། སྨན་རྩིས། ལྷ་རིས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། ལྕགས་ཕག(༡༨༡༡)ལོར་དགེ་སློང་སྣ་སྟོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགེ་སློང་དྲུང་སྲོང་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ཉེར་ལྡན་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། ས་ལུག(༡༨༡༨)ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་སྨན་རི་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་བློ་གྲོས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། མཚན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། སྨན་རིའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསན། དེ་ནས་སྤུན་ཉེ་དང་རྟ་ཁལ་རྣམས་ཕ་ཡུལ་དུ་བཟློངས་ཏེ་ཕྱོགས་མེད་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་ཕྱོགས། དཔལ་ལྡན་གྲྭ་ས་གོང་འོག་བར་གསུམ་ལ་ཕེབས་ནས་མཁས་གྲུབ་བླ་མ་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན། ཕྱི་ནང་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་གསན། གནས་ཆེན་སྒྲུབ་གནས་བྲག་ཕུག་ཁག་དང་དུར་ཁྲོད་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཟབ་མོའི་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བཞེས་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། ཟ་ཧོར། ཨོ་རྒྱན། བྲུ་ཞ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་རྣམས་མཇལ། ཙ་རིའི་སྒྲུབ་གནས་སུ་ལོ་ཤས་རིང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟབ་པར་སྐྱོལ། དེ་ནས་ཁྱུང་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་མཚམས་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་ལོ་གསུམ་མཛད་རྗེས་གངས་དཀར་ཏི་སེ་དང་། གུར་རྒྱལ་ལྷ་མཚོ། མཚོ་མ་ཕམ་སོགས་སུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། ས་ཁྱི(༡༨༣༨)ལོར་ཁྱུང་ལུང་དངུལ་མཁར་དགོན་གྱི་རྨང་བཏིང་ནས་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༤༤)ལོར་གྲུབ། ནང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལེགས་པར་བཞེངས། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྗགས་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ཚོགས་འདོན་བརྒྱུད་རིམ་བླ་མའི་གསོལ་འདེབས》 《དཔྱད་གསུམ་འབྲས་རྩིས་རཏྣ་པད་མཛོད》 《གསོ་རིག་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ཆེན་མོ》 《སྔགས་འབུམ》 《ཀེག་རྩིས་རྫེའུ》 《དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་རྩ》 《མིང་གཞི་དང་བརྡ་སྤྲོད་རྩ་འགྲེལ》 《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་འགྲེལ་པ》སོགས་གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས། ཐུགས་སྲས་དཔལ་ཚུལ། མཁས་མཆོག རྒྱ་མཚོ། དར་པོ། རྒྱལ་མཚན། བདེ་མཆོག གསང་སྔགས། གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་བོན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྗགས་རྩོམ་གླེགས་བམ་དུ་མ་རྒྱ་གར་རྫི་ཡིར་དཔར་དུ་བསྒྲུབ། མཐར་དགུང་ལོ་ང་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལུག(༡༨༥༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ། འདི་ཉིད་ཞང་ཞུང(སྟག་གཟིག་ཅེས་པའང་སྣང)ཡུལ་གྱི་འོལ་མོ་ལུང་རིང་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཐོད་དཀར་དང་ཡུམ་ཡོ་ཕྱི་རྒྱལ་བཞད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚད་འགར་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་མ་ཚུགས་གོང་གི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་བྱོན་པར་གསུངས། བོན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་ཞེས་གྲགས། གཡུང་དྲུང་གི་རྟགས་འདི་བོན་གྱི་བསྟན་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྟན་རྟགས་ཏེ་མི་འགྱུར་རྟག་བརྟན་གྱི་མཚོན་དོན་ཡིན། སྤྱིར་བོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་ཡར་སྟོན་དུ་བོན་སྐུའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྲུལ་ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་མོའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་ལ་གསང་རྒྱུད་དང་། ལོངས་སྐུའི་སྟོན་པ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་གྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་ལ་ནང་རྒྱུད། ཕྱིས་སུ་སྤྲུལ་སྐུའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་སྤེལ་བའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཟེར། ཕྱི་རྒྱུད་བོན་གྱི་གཞུང་ལུགས

ཚང་མ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའམ། བོན་སྣ་བཞི། མཛོད་སོགས་སུ་འདུས་ཤིང་། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ནི། ཕྱྭ་གཤེན། སྣང་གཤེན། འཕྲུལ་གཤེན། སྲིད་གཤེན་ཏེ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་བཞི་དང་། དགེ་བསྙེན། དྲང་སྲོང་། ཨ་དཀར། ཡེ་གཤེན་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་བཅས་དགུའོ། །ལྔ་བོན་སྣ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་མོ་དང་། ཕྱྭ། གཏོ་བཅོས། རྩིས། སྨན་དཔྱད་སོགས་ཀྱང་འདུས་ཡོད། ཡོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་འགར་བོད་རྒྱལ་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེས་ཁམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བོན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ནས་བསྒྱུར་ཏེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་དུས་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་བྱུང་ཞེས་པའང་སྣང་།

བོན་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ། ཕྱྭ་གཤེན་ཐེག་པ། སྣང་གཤེན་ཐེག་པ། འཕྲུལ་གཤེན་ཐེག་པ། སྲིད་གཤེན་ཐེག་པ། དགེ་བསྙེན་ཐེག་པ། དྲང་སྲོང་ཐེག་པ། ཨ་དཀར་ཐེག་པ། ཡེ་གཤེན་ཐེག་པ། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་སྟེ་དགུའོ། །

བོན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བཞི། བོད་རྒྱལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐུ་རིང་ལ། ཁྱུང་པོ་སྟག་སྒྲ་དོན་གཙུག་དང་། གཉན་ལི་ཤུ་སྟག་རིང་། སྙེ་མོད་ཀྲམ། གཙོ་བོན་ཁྲི་གཙུག་བཅས་བཞིས་རིན་ཆེན་གསེར་ཕྱེ་ཁྱེར་ནས་སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་མང་པོར་བསྒྲོད། བོན་རྣམས་ཞུས། བོན་རྣམས་རྗེ་ལ་གཟིགས་ཕྱུལ་བས་རྗེ་ཡང་དགྱེས། དེ་ལྟར་གཤེན་པོ་དེ་བཞི་ལ་བོན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་སོ། །

བོན་གྲོང་ཆེ་བརྟན་ཡེ་ཤེས། མཚན་གཞན་བོན་གྲོང་མཁས་པ་ཞུ་བ་འདི་ནི་པ་སྣམ་རྫོང་ཁོངས་ཞལ་ལྷེ་བོན་གྲོང་དུ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་སྨད་ཙམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སྲིད་གཞུང་གི་ཞབས་འབྲིང་ཡང་མཛད། སྙན་རྩོམ་ལ་མཁས་པས《ཛ་ཚང་ལྷ་མོའི་བསྟན་བཅོས》དང་།《དེ་དཀར་ལེགས་བཤད》《རྩི་ལམ་ལྷ་མོའི་བསྟན་བཅོས》《བོན་གྲོང་ཆབ་ཤོག》སོགས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པའི་ཕུལ་བྱུང་གི་ཕྱག་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། སྐུ་ན་བགྲེས་ནས་ཁྱིམ་གཞིས་སུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་འབྲི་དང་སློབ་མ་བསྐྱངས་ནས་བཞུགས་སྐད།

བོན་པོ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་གནའ་རབས་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་བོན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འདུག་པ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། བོན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་བོན་ལ་ཡང་བསྟན་པ་སྔ་དར་བར་དར་ཕྱི་དར་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་བོན་གསར་མ་དང་རྙིང་མ་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་བོན་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག བོན་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་དང་། བརྫོལ་བོན་དང་། འཁྱར་བོན། བསྒྱུར་བོན་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་སྐབས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བོན་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན། བོན་ཆོས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་བོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཡིན། ཁོང་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྐོར་བོན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ཟེར་བ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་འོན་མདའ་མངའ་རིས་སྐུ་ཚང་ཆགས་སའི་གནས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་ཡོད། བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འཁྲུངས་གོང་དུ་བྱུང་བ་དང་། བོན་ཆོས་བསྟན་ནས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་སྤྲུལ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པས། བོན་དང་ཆོས་གཉིས་ཕན

ཚུན་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་དོན་མི་འདུག་སྙམ།

བོན་སློན། སྔར་ཆོས་རྒྱལ་དུས་རབས་སུ་བོན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་སློན་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དུས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་གོང་དུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་ནང་བོན་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་འགལ་བ་བྱུང་ནས་བོན་པོ་རྣམས་ཡར་ལུང་ནས་ས་གནས་གཞན་དུ་སྤྱུགས་པ་ཡིན་ཞེས《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་མཛོད》ལས་གསལ།

བོན་གཞུང་། འདི་ལ་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》གི་བོན་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར། བོན་གྱི་ཆོས་ལ་བཀའ་འགྱུར་བྱིངས་ཀྱི་ཚབ་ཡོད་ཅིང་། ལྟ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང《རྫོགས་པ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ》《རྩ་འགྲེལ་རླུང་གི་སྤྲུ་གྲི》《མན་ངག་འཁོར་ལོ་འོད་གསལ》སོགས་དང་། སྒོམ་གྱི་གཞུང《ཕུང་པོ་རང་འགྲུར་ཐིག་ལེ་དགུ་སྐོར》《གསེར་ཐིག》《ལུས་སེམས་ཉམས་སྦྱོང》《སེམས་ལུང་ཡེ་ཁྲི་དཀར་པོ》སོགས་དང་། སྤྱོད་པའི་སྐོར་ལ《ཁམས་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འབུམ》《ཡེ་གཤེན་བཀོད་པ་དོན་གྱི་འཕྲུལ》《གཡུང་དྲུང་ས་བཅུ་ལམ་གྱི་འབུམ》《རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་འདུལ་བའི་འབུམ》《དགེ་རྒྱས་ཚོགས་ཆེན་རྫོགས་པའི་འབུམ》གཞན་ཡང《ནད་འབུམ་ནག་པོ》《ཚེ་འབུམ་ཁྲ་བོ》《སྨན་འབུམ་དཀར་པོ》《གཏོ་འབུམ་ནག་པོ》སོགས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐོར་ལ《གཏོ་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ》《དཔྱད་ཐབས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང》《གྱེར་སྒོམ་བཞི》《སྐད་ཅིང་བརྒྱད》《ཤིད་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ》《འདུར་ཐབས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག》དེ་རྣམས་ལ་ཆབ་ནག་སྲིད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བོན་ཟེར། བསྐྱེད་རྫོགས་འབྲས་བུའི་སྐོར་ལ《སྤྱི་སྤུངས་བོན་མཛོད》《ཕ་རྒྱུད་ནག་པོ་དགུ་འདུས》《མ་རྒྱུད་ཉི་མ་དགུ་ཤར》《ཁྲོ་རྒྱུད་མདོ་ཆེན་འབྱམས་པ》སོགས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཆབ་དཀར་སྔགས་ཀྱི་བོན་ཟེར་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས་པའི《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་མཛོད》སོགས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས། བཙུན་པ་སྟོ་དང་། གཉགས། བཙུན་པ་ཕྲུང་དང་། སྤུངས། གཉན་པ་སེ་དང་། སྦྲ་སྦྱི་ཡབ་འབངས། ལྷ་བོ་ལྷ་སྲས། སེ་བོན། རྨ་བོན། ཅོག་ལ་བོན། ཞང་ཞུང་བོན། ཚེ་མི་བོན་ནོ། །

བོལ་སོང་། ཀང་རྒྱབ་ཀྱི་ཏུས་ཚིགས།

བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རྫུང་ལྡན་བཅུ་གཉིས། བྱ་སྣ་བ་ཐོག་མའི་རྫུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རྫུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ༡. རྐང་པ་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང་། ༢. མཐའ་ན་ཡོད་པ། ༣. བར་མཐའ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་བཅས་གསུམ་ལ། ༤. ཚོད་ཅིང་། ༥. མ་ཚོད་པ་དང་། ༦. ཚོད་པ་རེ་སྟེ་དྲུག ༧. རྐང་བཞིའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཚོད་པ་དང་། ༨. རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པ་སྟེ་ཐོག་བར་ན་ཡོད་པ་གཉིས། ༩. རྐང་བཞིའི་ཐོག་མཐར་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པ། ༡༠. ཐོག་མཐར་མ་ཚོད་ཅིང་ཚོད་པ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་ན་ཡོད་པ་གཉིས། ༡༡. རྐང་པ་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པ་དང་། ༡༢. བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་མ་ཚོད་ཅིང་ཚོད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་ཀར་མཉམ་པར་ཡོད་པ་གཉིས་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

བྱ་དཀའ་གསུམ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྦྱོར་བ། ལས་བྱ་དཀའོ། །

བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྒྱན་གསུམ། སྙན་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་དཀའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་རྒྱན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བ་ལང་གཅིན་དང་། ཕྱེད་འཁོར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཁོར་ལོ།

བྱ་ཁ་ཏའི་སྐད་ཀྱིས་མ་རྟོན་པ། བྱ་ཁ་ཏའི་སྐད་མ་རྒྱབ་གོང་དུ་ཕྱོགས་ཐོན་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནའ་རབས་ཀྱི

བཤད་སྲོལ་ལ་བྱ་ཁ་ཏ་ནི་བགྲོ་མི་ཤེས་པའི་བྱ་ཡིན་པས··· འགྲུལ་པ་ཕྱོགས་སུ་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པར་སོང་བ་དང་། བྱ་ཁ་ཏའི་སྐད་རྒྱག་པ་ཐོས་ན་དོན་ཆེན་མི་འགྲུབ་པའི་བརྡ་ཡིན་ཟེར།

བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་བླ་བྲང་ཆེ་ཁག ཆུ་བཟང་བླ་བྲང··· དང་དཔལ་ཤུལ་བླ་བྲང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་། ཆུ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བླ་བྲང་གཉིས། ཁ་མང་ཕུ་རྒྱུད་བླ་བྲང་། དཔོན་སློབ་ཆེ་བའི་བླ་བྲང་། སྐུ་མདའ་བླ་བྲང་། རྒྱི་ཚ་བླ་བྲང་། ཐག་ཁ་བླ་བྲང་། ཇོ་ནང་བླ་བྲང་། ཟྭ་ན་བླ་བྲང་། སྟོང་རི་བླ་བྲང་། སྟག་ཕུང་བླ་བྲང་། སྣ་སྐྱ་བླ་བྲང་། གདོང་འདུག་བླ་བྲང་། ར་བླ་བྲང་། ཉན་འཛིན་བླ་བྲང་། ཤིས་ཐང་བླ་བྲང་། མདོ་བ་ཆེ་ཆུང་བླ་བྲང··· གཉིས། ཨ་འཛིན་བླ་བྲང་། ཀ་དུག་བླ་བྲང་། བསམ··· གྲུབ་དགའ་འཁྱིལ། སྨར་བ་བླ་བྲང་། མཁན་པོའི་བླ་བྲང་སོགས་སོ། །

བྱ་གག འདི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆུ་བྱ་དཀར་པོ་དང་འགའ་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བྱ་དེ་ཟེར་བཤད་ཀྱང་དེང་རང་གི་བསམ་ཚོད་ལྟར་ན། ཆུའི་བྱ་གག་ཅེས་པ་ཆུ་བྱ་དང་། སའི་བྱ་གག་ཅེས་པ་ཁྱིམ་བྱ་དེ་པོ། བྱ་གག་ཅེས་པ་གྲོང་གི་ནང་དུ··· བབས་ཅིང་ཐག་རིང་པོར་ཕུར་ཐུབ་པའི་བྱ་སྐྱིའི་མིང་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་རྟོག་དཔྱོད་ཞུ།

བྱ་དཀྱིལ་ཁྱི་ལང་བྲེད་པ། བྱས་ཚད་ལ་སྐྱོན་དུ་བཟུང··· བའི་དོན་ཡིན་ཞེས《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས་གསུངས་སོ། །

བྱ་རྫོང་ཕུང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུང་བའི་གནས་རི་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས··· དཔའ་མང་པོ་ཞིག་རང་ལུས་བྱ་རྒོད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་གནས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར། 《ཐང་སན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། རི་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས··· གཞན་དག་ལས་མཐོ་ཞིང་། རྡོའི་སྐས་ལམ་ཞེང་ལ་གོམ་པ་བཅུ་དང་། སྲིད་ལ་ལེ་དཔར་དུག་ཙམ་ཡོད་ཅེས་བཤད།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི། དཀོན་མཆོག་ཐུགས་ལ་དད་དང་ཐེག་ཆེན་མོས། །ཞིང་མཆོག་ལ་གུས་མི་སྨད་དུས་མཚམས་མཆོད། །གཞུང་གཞན་མི་བཀུར་མགྲོན་མཆོད··· བྱམས་སེམས་བསྟན། །བསོད་ནམས་བསྒོམས་པ་དམ་ཚིག··· གཞན་སྲུང་བརྩོན། །དམ་མེད་ཐུགས་རྒྱ་མི་སྦྱིན་རྒྱུད་ཀྱང··· རྟོགས་སོ། །ཞེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི··· དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། གསང་སྔགས་རིག་སྔགས··· གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཟང་ངན་མི་འཛིན་པར··· ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱད་པར་མོས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་སྒྲུབ་པ། བླ་མ་དང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ། དེའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མཛའ་བོ་བཞི་སྟེ··· ཞིང་མཆོག་ལ་གུས་པ། རང་འདོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་མ་གུས་པའི··· དུག་ཤུལ་སྤྲོགས་ཚིག་དང་ཐུན་མོང་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་ཡང··· ལས་མ་གུས་པས་མི་སྨད་པ། ཞག་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་སོགས··· དུས་མཚམས་བཟང་པོར་མཆོད་པ་མི་གཏང་བ། སྐུ··· སྡིགས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་གྱི་གཞུང་མི་བཀུར་བ། སྒྲོ··· བུར་དུ་ལྷགས་པའི་མགྲོན་ལ་ཟས་སྐོམ་སོགས་མཆོད་པ། སྡིག་ཆགས་ཀུན་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བརྟན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོང་དུ་སྤེལ་བ། དཔུང་བཟང་ལས··· བཤད་པའི་བླང་དོར་དང་ལྡན་པས་བཟླས་བརྗོད་ལ་བརྩོན་པ། རང་རིགས་སུ་མ་ཟད་རིགས་གྱིར་བསྟན་པའི་དམ··· ཚིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ། དམ་ཚིག་མེད་པ་དང་ཉམས་པ་ལ་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྦྱིན་པ། སྔགས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་ཞིང་སྲུང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ལྷ་དྲུག དོན་དམ་པའི་ལྷ། སྒྲའི་ལྷ། ཡི་གེའི་ལྷ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ། མཚན་མའི་ལྷ་བཅས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བཞི། རང་ལྷ་སྐྱར···

སྣང་བའི་ཡན་ལག སྒྲའི་ཡན་ལག ཡིད་ཀྱི་ཡན་ལག མེར་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི། བདག་གི་གཞིའི་ཡན་ལག གཞན་གྱི་གཞིའི་ཡན་ལག སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་གོ །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པའི་རྒྱུད་དགུ། རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད། ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་གཟུངས། ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་བཅུའི་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས། རྡོ་རྗེ་རི་རབ་ཆེན་པོའི་རྩེ་མོའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་གཟུངས། རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུངས། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་རྨི་ལམ་མཐོང་བའི་གཟུངས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གསུམ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ། གསང་སྔགས་བསྒོམ་པ། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ། མེར་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། སྒྲར་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག སྟོང་པའི་ལྷ། ཡི་གེའི་ལྷ། སྒྲའི་ལྷ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ། མཚན་མའི་ལྷའོ། །

བྱ་རྒྱུད་སྒོ་དྲུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས། ནོར་ཅན་གྱི་རིགས། ལྔས་རྩེན་གྱི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་རྣམས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རིགས། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འཁྲུགས་པའི་གཟུངས་སོགས། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཕྱག་རྡོར་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མི་ཕམ་པ་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འབར་མ་སོགས། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་སོགས། རིགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྙན་ཕོ་མོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སོགས།

བྱ་རྒྱུད་པད་མའི་རིགས། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། པདྨའི་དྲ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སོགས། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། སྒྲོལ་མ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། རྟ་མགྲིན་གྱི་རྒྱུད་སོགས། རིགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྙན་ཕོ་མོ། ཕྱིར་བཟློག་སྟོབས་ཆེན་སོགས། རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ཕོ་མོ། རིགས་ཀྱི་བྱང་སེམས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ། གནས་གཙང་གི་ལྷ། འདུས་པ་ཆེན་པོ་སོགས།

བྱ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པད་མའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས། ནོར་བུའི་རིགས། ལྔས་རྩེན་གྱི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་རྣམས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། རིགས་ཀྱི་ཐ་མ་རྡོ་རྗེའི་རིགས། པད་མའི་རིགས་སོ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་རྣམ་སྣང་། འོད་དཔག་མེད། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཅས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ལ་ཟ་ལུང་བཅུ་བཞི། ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཟ་ལུང་བཅུ་བཞི་སྟེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུ་ལས། དེ་རིང་ཕན་ཆད་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས། ༡. སངས་རྒྱས། ༢. ཆོས་དང་། ༣. དགེ་འདུན་དང་། ༤ རིག་སྔགས་གསང་སྔགས་ཚོགས་རྣམས་ལ། དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། ༥. རྟག་པར་བྱམས་པ་སྲུང་བ། ༦. རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨད་པ། ༧. དབང་མ་བསྐུར་བར་གསང་སྔགས་སྟོན་པ། ༨. རང་ལུས་སྨད་པ། ༩. དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། ༡༠. ཞིང་བཅུ་ལ་བྱམས་པ། ༡༡. ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ། ༡༢. སེམས་ཅན་གྱི་དད་པ་སུན་འབྱིན་པ། ༡༣. དམ་རྫས་མི་ལ་བསྟན་པ། ༡༤ ཤེས་རབ་མ་སྨད་པ་དང་བཅུ་བཞིའོ།།

བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་བརྒྱད། ༡. དམ་ཉམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ། ༢. ཚོགས་འཁོར་གྱི་གྲལ་དུ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ། ༣. གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྣོད་མིན་ལ་སྟོན་པ། ༤ དད་ལྡན་ལ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པ། ༥. ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཐེག་པ་འོག་མའི་ནང་དུ་ཞག

བཏུན་ཡོངས་པར་བསྟོད་པ་དང་། མ་སྙིན་པ་ལ་གསང་བ་ཟབ་མོ་སྟོན་པ། ༦. ཕྱག་རྒྱའི་དོན་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟངས་སྟབས་སྟོན་པ། ༧. བསྙེན་པར་མ་བྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་དབང་དང་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ༨. རང་བཞིན་སྡོམ་པ་གཉིས་ལས་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་འདའ་བ་དང་བརྒྱད་པའོ། །

བྱ་ཅན་གཉིས། བྱ་འདབ་ཆགས་ཅན་དང་གཅན་གཟན་སྤེར་ཆགས་ཅན་གཉིས།

བྱ་ཆེན་དང་བྱིའུའི་དབྱེ་བ། བྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་མིག་མས་འགེབས་ལ། མིག་ཟུར་ནས་འགེབས་པ་ཐམས་ཅད་བྱིའུ་ཚུང་ལ་གཏོགས་པར་བྱེད་དོ། །

བྱ་འཆད་ཁ་བ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༡༠༡)ལོར་ཡུལ་ལུ་ར་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་ལོ་རོ་རས་ཆུང་པའི་སློབ་མ་མཛད། རྩེ་ཐོར་བས་མཁན་པོ་དང་དྭགས་པོ་གཙང་འདུལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། ཚ་རོང་རྗེ་སྟན་དང་དྭགས་པོ་གཙང་འདུལ་གཉིས་ལ་མཁན་སློབ་ཞུས་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་ཕེབས་སྐབས་དབུས་སུ་བྱོན། བླ་མ་ཤ་ར་བའི་སྐུ་མདུན་ནས་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་ཚར་གཅིག་ལ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བྱས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། བཀའ་གདམས་བློ་སྦྱོང་གི་མན་ངག་དོན་བདུན་དུ་ས་བཅད། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མར་གྲགས་པ་དེ་འཇིགས་ཕུ་སྒོམ་ཆེན་སྙིངས་སུ་ཚོགས་ཆོས་སུ་གསུངས་པས། བློ་སྦྱོང་ལ་ཚོགས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་མལ་གྲོར་བྱོན་ནས་འཆད་ཁ་དགོན་བཏབ། སེ་སྤྱིལ་བུ་བ་ལ་འཆད་ཁ་གསར་མ་འདེབས་པའི་ལུང་བསྟན། དེ་རྗེས་བྱ་དུར་མོར་བྱོན། མཐར་ཐུག་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་སོགས་མཛད། རང་གི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཚིགས་སུ་བཅད་ནས་གསུངས། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་ལྔར་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བྱ་བཏང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བཞག་ནས་ལྷ་ཆོས་བྱེད་མཁན།

བྱ་ཐི་བ། «འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད»ལས་བྱ་ཐི་བ་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར་སྲིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཕུག་རོན་གྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བྱ་མཐིང་ཡིར། བྱ་མཐིང་རིལ། ཆུ་བྱ་མདོག་དཀར་ཞིང་། རྐང་པ་དམར་ལ། སྐད་སྙན་པ་ཞིག

བྱ་འདུལ་ནས་བརྒྱུད། དགེ་བཤེས་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་ནས་བརྒྱུད་པའི་འདུལ་བའི་བཤད་པ«དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ»ཡི་ཚན[ཁ]པའི་ཤོག་གྲངས༤ནས༨བར་དང་། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ཡི་ཚན[༦]པའི་ཤོག་གྲངས༡༢ནས༡༣བར་གསལ།

བྱ་འདུལ་བ། (བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར) རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ལུག(༡༠༧༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕྱི(༡༡༥༦)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་ཟད་ཙམ«དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ»ཡི་ཚན[ཁ]པའི་ཤོག་གྲངས༤ནས༨བར་གསལ།

བྱ་ལ་ཁྲི་དཔོན། འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱ་བའི་གདུང་རབས་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཁོ་བོའི་དགེ་རྒན་དམ་པའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་ཀྱང་དཔེ་ཆ་མ་མཐོང་བ་མ་ཟད། སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཀར་ཆག་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུག་པས་རྗེས་སུ་ཙད་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། འདིར་ཁ་ལའི་བླ་མ་སྐྱ་ཐིང་ལྷ་པའི«དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས»ཤོག་གྲངས༢༩༠ནས༢༩༩བར་གསལ་བ་ནས་དོན་བསྡུས་ཏེ་འགོད་ན། ཡུལ་ཡར་ཀླུང(ལུང)གྱི་སྨད། མ་ཡུལ་སྤོངས་ཀྱི་འདབས་སུ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསོག་བཟང་དང་། འདབ་བཟང་གི་རིགས་ལས་མི་བརྒྱུད་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་མཆེད་པས། བྱ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཚུལ་

གསལ་ཞིང་། གང་ལྟར་མི་བརྒྱུད་དེ་དག་ལས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་། གཙུང་པོ་ཐོད་པ་གཡུའི་སྙིན་མ་ཅན་སྤྱན་མཆེད་གཉིས། ཚུང་བའི་བུ་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་། བྱ་ཤ་ཀ་གཉིས། གཅེན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཨེ་ནས་སློག བྱར་ནས་ཤར་མདའ། དྭགས་པོ་ནས་གྲོམ་མདའ། གཞན་ནས་སྲིན་མོ་མིག་བཅས་བཟུང་། གཙུང་པོ་བྱ་ཤ་ཀ་ལ་བུ་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་བྱུང་བ་གཞལ་དུ་ཡོང་རྒྱ་མཚོ་གྲོང་མཁར་བཏབ། གཙུང་པོ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་བུ། བླ་མ་བྱ་ནག་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་གྱི་མེ་བྱ(༡༡༧༧)ལོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་། (འདིའི་རྒྱུ་མཚན་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མཇུག་གི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༨)ལོར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲི་བོད་དུ་ཕྱིན་དུས་ཁོང་གིས་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་པར་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད་པས་སོ) ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲི་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བརྟེན། བྱ་ཡུལ་ཕོ་བྲང་ཡང་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། འདི་ལ་བུ་བྱ་རྗེ་སྲུས། དེའི་བུ་མངའ་བདག དེ་ལ་བུ་གསུམ་སྟེ་དགེ་སློང་། བྱ་རིན་ཆེན། ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། བུ་ཆེ་བའི་བུ་བཞི་སྟེ། རིན་ཆེན་དཔལ། དབང་ཕྱུག་རིན་ཆེན། རིན་ཆེན་བཟང་པོ། དྭགས་པོ་བ་བཞི་བྱུང་ཞིང་། དྭགས་པོ། གཞལ། ལོ་རོ་རྣམས་སུ་གཞིས་ཀ་མང་དུ་བཙུགས། བུ་གཉིས་པ་བྱ་རིན་ཆེན་གྱིས་གཞལ། བྱར། དྭགས་པོ། ལོ་རོ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་ཁྲིད་ནས་ཧོར་དམག་བཟློག་པས། ཡུལ་གྱི་དཔོན་དུ་གྱུར། དེའི་བུ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན། བྱ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། ཨ་མི་བྱ་ནག་གསུམ། བུ་ཆུང་བ་ཨ་མི་བྱ་ནག་ལ་བུ་བཞི་སྟེ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་སྨྱིལ་བུ་བ། མངའ་བདག་ཆོས་སེང་འོད། བྱ་ཐུབ་པ་དཔལ་རྣམས་ལས། བུ་གསུམ་པ་མངའ་བདག་ཆོས་སེང་འོད་འདི་ཉིད། འབྲི་གུང་པའི་ཚ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན། བྱར་དྭགས་ཀྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བྱུང་བ་དེ་བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན། སྔར་སྐྱེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐབས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆས་འདི་ཡང་འདི་ཡི་དུས་བྱུང་བར་གྲགས། (བྱ་པའི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་ཆད་པར་བརྟེན་དེའི་ཕ་གཞིས་རྣམས་རྡོ་རིང་ལ་གནང་འདུག) དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གོང་གསལ《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ཀྱི་འགྲེལ་དེར་གཟིགས།

བྱ་ཕོ་ཏ་ནག་ཕོ། བྱ་རོག་གམ་ཕོ་རོག་ལ་ཟེར།

བྱ་བ་གཉིས། ཉོར་བྱ་དང་། ལྷང་བྱ།

བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞི། གསང་བའི་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་པར་གྲུབ་པ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བཅས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད། ༡. བྱས་རྗེས་བཞག་པ། ༢. ལས་ཀ་བྱས་པ།

བྱ་བ་ཟད་པ་རྣམ་པ་བཅུ། ས། ཆུ། མེ། རླུང་། སྔོན་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་སོ། །

བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། འདི་སྤྱིར་བཏང་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་གྱི་གསུམ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྐབས་རེ་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མིང་དེ་གཡར་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའང་ཡོད།

བྱ་བང་། ཀྲྀ་ཡི་སྒྲ་ཅན་གྱི་བྱ་ཞིག་གམ་ཕོ་རོག་ཆེ་བའམ་བྱ་རོག་ནག་པ་ལའོ། །

བྱ་བའི་རྒྱུད་རིགས་དྲུག གོང་གི་བྱ་རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་དེར་གཟིགས།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་པར་མཚོན་ན་གཅད་བྱའི་ཤིང་ནི་ལས་སམ། བྱ་ཡུལ་དང་། གཅོད་པ་པོ་གཙོ་ཐབས་ནི་བྱེད་པ། ཤིང་དེ་གཅོད་པ་ནི་བྱ་བའོ། །

བྱ་མིག་ཅན། སྤྲོག་ཆགས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་ཡི་རིགས་རྣམས

སིག་འཛུམ་སྐབས་སིག་པགས་འོག་མས་གོང་མ་ལ་ཡར་བཀབ་ནས་འཛུམ་དགོས་པ་དང་། མི་རྣམས་མང་ཆེ་བ་སིག་དབང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འཛུམ་སྐབས་སིག་པགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ཡས་མས་སུ་གཏུགས་ནས་འཛུམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུན་ལྡན་རང་བཞིན་གྱིས་སིག་འཛུམ་སྐབས་སིག་པགས་གོང་མས་འོག་མ་ལ་མར་འགེབས་ཏེ་འཛུམ་དགོས། གལ་ཏེ་མི་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་རིགས་དང་འདྲ་བར་སིག་མས་འགེབས་ཀྱིས་འཛུམ་པ་བྱུང་ན་མི་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་བྱ་སིག་ཅན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་སོགས་བྱ་སིག་ཅན་གྱི་མི་ཁུང་ཤེས་བྱུང་སྲོང་བ་རེད།

བྱ་མོ་ལབ། མཆོད་རྫས་སམ་འབུལ་རྫོངས་དང་དགའ་བའི་སྦྱིན་པ།

བྱ་སྐྱུང་། ཡིབ་ནས་ལྟ་བའི་དོན་ནམ་རྐང་ལག་རྣམས་ཤད་དུ་སྐྱོང་བའི་མིང་ངོ་། །

བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། བྱ་བ་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེའི་མགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་བར་གྱི་རྒྱུན།

བྱ་ཁུག་ས་ཚིགས། བྱ་ཡུལ་དང་ཁུག་པ་ལུང་གཉིས་བསྡོམས་པའི་ས་མིང་།

བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་གཡུང་དྲུང་བརྟན་འབར་དང་ཡུམ་ལྷང་བཟའ་ལྷམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ཡོས(༡༠༧༥)ལོར་སྟོད་ལུང་གི་གོལ་གོ་ལུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་སྤྱན་སྔའི་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་སློབ་མ་བྱང་གྲགས་བྱ་བས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་དགེ་ཚུལ་མནོས། མཚན་གཞོན་ནུ་འོད་དུ་བཏགས། དེ་ནས་སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་དང་སྤྱན་སྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱི་ཞེ་གནས་མཛད་པ་ལ་བླ་མར་བཀུར་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ནན་ཆེར་མཛད་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོབ། དྭགས་པོའི་སྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་ཡུལ་དུ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས་ནས་བཀའ་གདམས་གདམས་ངག་པའི་ཆོས་སྲོལ། དབྱར་ཆོས་བྱ་ཡུལ་དུ་མཛད། དུས་གཞན་དུ་སྙིད་སྨད་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཆོས་གཞི་མང་དུ་བསྐོར་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྱན་སྔ་གཤེགས་ཁར་ཁྲིད་བསྙེན་རྫོགས་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས་པས་བསྙེན་རྫོགས་ཡུན་རིང་མ་གྲུབ། ཕྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྨམ་སྨྲར་རྒྱ་གར་མ་ཞིག་གནང་བ་རྨིས་ནས་དགེ་སློང་བྱེད་པར་གནང་བ་ཡིན་སྙམ་སྟེ་དགེ་བཤེས་རྫོག་ཆོས་དབང་གིས་མཁན་པོ་མཛད། མང་རས་སློབ་དཔོན་མཛད། རྒྱ་ཤེས་རབ་འབར་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ཕོ་རྟའི(༡༡༣༨)སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་གཤེགས། འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པ་ལྔ་བརྒྱ། དགེ་བཤེས་ཧག་རྩེ་འཆའ་བ་བརྒྱ་དང་བཅུ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཕྱིའི་ཆེན་པོ་དགུ། བར་གྱི་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གསུམ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་དགོན་སོ་སོར་བཟུང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

བྱ་རུང་ཁ་ཤོར། བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་རིང་བསྲེལ་སོགས་ཡོད་ཟེར། འདི་མཇལ་བར་བོད་ནས་འགྲོ་མི་མང་པོ་ཡོད། འདིའི་དཀར་ཆག་ཅིག་ཁོ་བོས་མཐོང་ཡང་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཡིན་སེམས་ལ་མ་ངེས། རྗེས་སུ་འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཕྲ་རྙེད་ན་འདིར་ཁ་སྐོང་དུ་མཐུག་དགོས།

བྱ་རེ་བ། སོ་པའམ་བྱ་ར་བ།

བྱ་རེ་བ་བྲེང(ཕྲེང)ཆགས་པ། སོ་པའམ་བྱ་ར་བ། གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད།

བྱ་རོག་རྫོང་། འདི་འབྲི་གུང་མཐིལ་ལ་ཟེར།

བྱ་ཤཱ་རི་ཀ གཞི་འགྲེལ་ལས། ཤ་རི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱ་སླ་ཁང་པའི་དང་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ལྡན་གསུམ། བྱ་སླ་བ་ཐོག་མའི་རྒྱུད་ལྡན་རྣམ་པ་དྲུག་གི

ནང་གསེས་དང་པོར་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ་མོ། །

ཟླ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་རྣམ་པ་དྲུག

༡. ཟླ་བ་རྐང་པའི་དང་པོར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༢. ཟླ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༣. ཐོག་མཐའ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་ཟུང་ལྡན། ༤. ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། ༥. བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། ༦. བརླས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །

ཟླ་ཀ་ར་ཙ་སྙེ་བརྒྱད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཟླ་ཀ་ར་ཙ་སྙེ་བརྒྱད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རྣམ་བཤད་རིག་པ། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མི་འདྲེན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་འདྲེན་ནོ། །

ཟླ་ཀ་ར་ཙའི་སྐད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད། བྱེད་པའི་གནས། བསྡུ་བའི་གནས། སྦྱར་བའི་གནས། དྲང་བའི་གནས། འཇུག་པའི་གནས། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གནས། ཕྱོགས་ཀྱི་གནས། དངོས་པོའི་གནས་སོ། །

ཟུང་ཁང་རི་ཁྲོད། ཟུང་ཁང་རི་ཁྲོད་ནི་གུང་ཐང་གི་ལྷོ་ངོས་རི་རྩེར་ཆགས་ཤིང་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སྒྲུབ་ཁང་ཡིན་པ་དེར་ཚལ་དབུས་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་དཀོན་གཉེར་གྲྭ་པ་གཅིག་གཏོང་བ་དང་། རི་འགྲམ་ནས་རི་རྩེ་བར་བླ་མ་ཞང་གི་སྒྲུབ་ཕུག་ཁ་ཤས་ཡོད་འདུག

ཟུང་ཁྲམ། ཤིང་ལེབ་ལས་བཟོས་པའི་ཟུང་བུ་ས་ཆའི་མིང་དང་གྲོང་པའི་མིང་འཁོད་པ་ཆུང་ཏུ་ཞིག་གི་རྩེར་བུག་པ་ཡོད་པ། ཐག་པའམ་སྐུད་པ་ལ་བརྒྱུས་ནས་ཕན་ཚུན་འཛིན་ཆོག་པ་ཞིག

ཟུང་ངོས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་གོང་ཧོར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་པ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏའི་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ཤིང་ལུག(༡༢༣༥)ལོར་ཧེ་ལིན(和林)(དེང་སང་སོག་པོ་མོང་གོལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཨུ་ལན་པ་ཐོའི་ལྷོ་ནུབ་ཨེར་ཧུན་གཙང་པོའི་སྟོད་རྒྱུད་ཨན་ཏར་ཧེ་ལིན)ལ་རྒྱལ་ས་བྱས། དེ་རྗེས་ཏུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ནས་ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་ལུག(༡༢༧༡)ལོར་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས་པ་ནས། ཧེ་ལིན་ནོན་ཤུའི་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲའི་ཧྥུ(和林宣慰司都元帅府)ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཡང་ཧེ་ཉིང་ལུའུ་ཙུང་ཀོན་ཧྥུ(和宁路总管府)དང་ལིན་ཅེ་སོགས་སུ་མིང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱལ་ས་ཟུང་ངོས་ཞེས་མིང་ཐོགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་འཐོར་རྗེས་གོང་མ་ཐོ་ཀན་ཐེའུ་མུར་ས་གནས་དེར་བྲོས་ནས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་མ་བཙུགས་བར་དུ་རྒྱལ་རྒྱུད་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཡུལ་ཡིན།

ཟུང་ངོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེར་ཡེས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཧོར་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་ཟུང་ངོས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ས་སྐྱའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གཉིས་ཀར་མཁས་པ་ཞིག

ཟུང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ། ཟུང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷགས་བྱི(༡༨༠༠)ལོ་སྟོད་ལུང་གི་སྙེར་རིན་སྣང་པའི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས། རྗེས་སུ་སྙེར་ཟུང་ངོས་པའི་མག་པར་ཕེབས་གཤིས་སྙེར་ཟུང་ངོས་པའི་ཐོག་མིང་སྒྱུར་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོར(༡༨༡༣)ལོར་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་དུ་ཚན་རིག་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཕྱིར་སྐུ་དྲག་གི་བུ་ཕྲུག་ཁག་གཅིག་དབྱིན་ཇིའི་ལོན་ཀྲོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་ལ་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་གྲས་ཡིན། ཁོང་གིས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་གློག་ལས་ཀྱི་ལག་རྩལ་སྦྱང་བརྩོན་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་སློབ་ཐོན་ལག་ཁྱེར་ཡང་ཐོབ་ནས་ཆུ་ཕག

(༡༩༢༣)ལོར་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། ཤིང་བྱི(༡༩༢༤)ལོར་བོད་ཀྱི་སློག་ཁང་དང་པོ་སྟེ་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་དོག་བདེ་སློག་ཁང་གསར་རྒྱག་གི་རྩིས་འགོད་དང་། ཐིག་ལེན། འཕྲུལ་འཁོར་སྒྲིག་གཉོམ་སོགས་ཁོང་ངོ་མས་བཀོད་རྩིས་གནང་ནས་ས་འབྲུག(༡༩༢༨)ལོར་ཆུ་ཤུགས་སློག་ཁང་དངོས་སུ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏེ་སྐྱོན་མེད་ངང་སློག་འདོན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་གིས་བོད་རིགས་སློག་ལས་མཁན་ཡང་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་བཅས་བོད་དུ་སློག་ལས་ཐོག་མཛད་རྗེས་བཞག་གནང་ཡོད། ཁོང་གི་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་སློག་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱག་ལས་རྒྱུན་མཐུད་གནང་ཞུར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་བའི་འགན་འཁུར་ཐོག་དམིགས་བསལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་གོ་མིང་ཡང་བྱུང་བ་རེད།

བྱང་ངོས་པའི་རྒྱལ་པོ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཡི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་མ་སྤོས་གོང་གི་རྒྱལ་ས་ནི་བོད་སྐད་དུ་ཤང་ཏོ་མཁར(རྒྱ་སྐད་དུ་ཧྲང་ཏུའུ)ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ས་གནས་དེར་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱང་ངོས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་བྱང་ངོས་པ་ཟེར་རོ། །

བྱང་ཆུབ། (འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཚིག)སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་དག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། འདི་རྒྱུན་ལྡན་སྐད་ཆའི་ནང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ཟེར་བ་དང་གོ་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ། དཔེར་ན། 《དྲིན་ལན་བསབས་པའི་མདོ》ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐོག་མར་སེམས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ལ། སྟོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དམྱལ་བར་ལྟུང་སྟེ། མེའི་ཤིང་རྟའི་དམྱལ་བར་དམྱལ་སྲུང་ཨ་ཕང་སྡོད་པའི་མེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་མཁན་གྱི་གྲུད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བོ་དེ་སྟོབས་ཆུང་བས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་ན། ཨ་ཕང་གིས་ལྕགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་བྲང་ལ་བསྣུན་པས་ཁྲག་གི་ཆར་བབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་བཟོད་པར་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ན། དེ་ལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་ཨ་ཕང་ལ་འདི་ལ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེད་པར་གསོལ་བས། དེ་ཁྲོས་ཏེ་ལྕགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་གཉའ་བར་བཙུགས་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་དག་ཅིང་། དམྱལ་བའི་གནས་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷར་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་པས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་སྤྱན་སྔར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་དགོངས་གཞི་མང་པོས་ཟ་དད་པ་མང་དུ་གསུངས་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་སྙིང་པོ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ལོ་དྲུག་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་བཞི···

བཏུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་ཡིན་ཟེར། འདི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་བྲིས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བརྡ་ལོན་དཀའ་བར་བསམ་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཤིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། སེམས་དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་དེ་མེད་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན། དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་ལྷ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོ་ང་ལྷ་སར་གཅིག་འགྲོའོ་སྙམ་པ་ལྟར་དུ། དང་པོ་ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་སར་འགྲོ་བ་དངོས་ཀྱི་འགྲོ་ཆས་དང་ཁལ་ཏ་སོགས་སྒྲ་གོན་བྱས་ནས་དངོས་སུ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ། ཤེས་རབ་ལ་བློ་སྦྱོང་སྐམ་ནས་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་པ་ནི། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས། སྣེའུ་ཟུར་པའི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས་ནི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་བྱི(༡༠༨༤)ལོར་མངའ་རིས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས། འདུལ་བ་བསླབས། གཉགས་ལོ་ཙཱ་བས་པཎྜི་ཏ་སུ་ག་ཏ་ཤྲཱི་གདན་དྲངས་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་ཡར་ལུང་དུ་ཕྱིན། ལོ་པཎ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་བག་ཙམ་མཉན། བཙན་ལ་བྱམས་ཆོས་ཤེས་པར་བསླབས། ཚ་རོང་བ་ལ་འདུལ་བ་བསླབས། ཕུ་ཆུང་བ། གླང་རི་ཐང་པ། གཙང་པ། ཁམ་པ་ལུང་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་མཇལ། ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ཞལ་གཟིགས། ངའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་བར་ལ་འགལ་འཁྲུལ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་ཁྲག་ཕྱུང་ཞིག་བྱས་པས། མགོན་པོའི་ཞལ་ནས། དགེ་སློང་གི་དམ་བཅའ་འཛིགས་གསུངས། སྣེའུ་ཟུར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་ནས་ལམ་རིམ་གསན། དགེ་བཤེས་སྤྲི་པ་སྣེའུ་ཟུར་པ་ལ་རྟོགས་པ་འབུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་གཡེར་ཕྱིན་ནས་ཕོང་གི་བླ་མཆོད་མཛད། སྣེའུ་ཟུར་པ་གཤེགས་རྗེས་བྱ་ཡུལ་བ་ལ་ཆོས་ཚན་ཞིག་ཞུས། བྱིས་ཚན་དགོན་པར་ཐུགས་དམ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཕག(༡༡༦༧)ལོར་འཕོ་བ་མཛད་ནས་གཤེགས།

བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། (ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན) ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་མི་རབས་དང་པོ(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༣༠༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོ་བར་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་བཞུགས། འདི་ཡང《སྟག་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལྟར་བྱས་ན། འབྲི་གུང

པའི་དཔོན་རིན་ཆེན་སྐྱབས་ལ་ལྷམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ཁྲ་སྨོན་འབུམ་སྐྱིད་ཀྱི་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། ལོ་བདུན་ནས་ཆོས་བཞི་སྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ཏེ་མིང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བཏགས། ལོ་དགུ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་དར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡུ་རྫིངས་པའི་སར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ས་སྐྱར་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་ཞབས་ཕྱིར་བསྙད། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༣༢༡)ལོར་ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕག་གྲུའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཤིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤུད་ཧྲི་ཕ་ལ་དབྱི་ཙུང་གེ་གེན་ཏན་གྱིས་དམ་ཁ་སྟག་མགོ་མ་ཅོར་བུ་གསུམ་པ་དང་ཏའི་སི་ཏུའི་གོ་གནས་སྩལ། སྣེ་གདོང་རྫོང་ཁང་གི་མཁར་ལས་དང་། མདུན་གྱི་ཤམ་ཆུ་ལ་ཟམ་པ་འཛུགས་པ། རང་ཉིད་ཚང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་པ་སོགས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བསྲུངས། རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གཡའ་བཟང་པས་ཁ་མཆུ་བསླངས་ཏེ་གཡའ་བཟང་པ་དང་དམག་འཐབ་ཟིངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཕམ། དེ་ནས་འབྲི་གུང་པ་དང་གཡའ་བཟང་པ། ཚལ་པ་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཁ་མཐུན་ནས་གཡའ་ཕག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་མཆུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་གཏུགས་པ་ཞིར་བྱས་སྐབས་སླར་ཡང་སི་ཏུ་ཕམ། འོན་ཀྱང་སི་ཏུས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ག་རྩིས་མ་སྤྲད་པའི་དབང་གིས་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་དབུས་གཙང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་ཡར་ལུང་དུ་དྲངས་ནས་རྗེས་སུ་སི་ཏུ་བར་ཆེངས་སྒྲིགས་བྱེད་རྒྱུར་ཁ་གཡར་ཏེ་སི་ཏུ་འཛིན་བཟུང་ཐོག་བཙོན་འཇུག་དང་། སྡིག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེས་རྒྱང་ཐེངས་ཁ་ཤས་བཏང་ཡང་། ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ག་རྩིས་མ་སྤྲད་པར་རེ་ཞིག་བཙོན་འཇུག་བྱས། རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་དཔོན་ཆེན་དབང་བརྩོན་བར་འགལ་བ་ཆེར་སོང་ཞིང་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཇོ་མ་མང་ཆེ་བ་དཔོན་ཆེན་དབང་བརྩོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ཏེ་དཔོན་ཆེན་དབང་བརྩོན་ལ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མས་དཔོན་ཆེན་གྱི་འཛའ་ས་བྱུང་བར་བརྟེན། དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་སི་ཏུ་བཙོན་ཁང་ནས་སོར་བའི་ཁུལ་བྱས་ཏེ་སློད་དགྲོལ་བཏང་། དེ་རྗེས་དཔོན་ཆེན་དབང་བརྩོན་དང་ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༣༢)ལོར་ལྷ་རྩེ་རྫོང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཐོག ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་ཡར་ལུང་དུ་དྲངས་ནས་ཡུན་རིང་དམག་འཐབ་བྱས་ཀྱང་གླགས་མ་རྙེད་པར་སི་ཏུར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས། དེ་རྗེས་དམག་ཆེན་ཁྲིད་དེ་ས་སྐྱའི་མཐའ་བསྐོར་བ་དང་ཐྲགས། དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་བཙོན་ནས་བཏོན་ཞིང་། དམག་འཁྲུག་སློང་བའི་འགོ་གཙོ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱས་ཏེ་ས་སྐྱའི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྩིས་བླངས་ནས་ཕག་མོ་གྲུ་པས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོ་བར་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༣༥༦)ལོར་ལྕགས་རྩེ་གྲི་གུ་རྫོང་དང་། འོལ་ཁ་སྟག་རྩེ་རྫོང་། གོང་དཀར་རྫོང་། སྣེའུ་རྫོང་བཅས་བརྩིགས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་བྱ་ལོར་གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་རྫོང་བརྩིགས། གཞན་ཡང་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེའི་རྫོང་དང་། རིན་སྤུངས་རྫོང་། པ་སྣམ་ལྷུན་གྲུབ་རྩེ་སོགས་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བརྩིགས་ནས་རྫོང་སོ་སོར་རྫོང་དཔོན་བསྐོ་གཞག་དང་། ལོ་གསུམ་རེ་ནས་རྫོང་དཔོན་གསར་པ་གཏོང་རྒྱུ། སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་སོ་སོས་ལོ་རེས་མོས་སུ་ས་གནས་སོ་སོར་ཇོ་བསྐྱོད་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཙུགས། རང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༣༦༡)ལོར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས《བཀའ་ཆེམས་དེབ་ཐེར》བརྩམས། དེ་ཡི་ཕྱི་ལོར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཐུགས་སྲས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞུས་དག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྩེད་ཐང་དགོན་པར་གསེར

བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཞེངས། རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༤༤)ལོར་རང་ཉིད་སློབ་ཁྲིའི་ལས་འགན་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་ཚབ་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་ཀུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་བསྐོས་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་འདས། འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ནི་ཏཱ་སི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《བཀའ་ཆེམས་དེབ་ཐེར》དང་གོང་དུ་གསལ་བའི《རྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཁུངས་དག་པར་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་པ་ཞིབ་ཆ་དེ་གཉིས་སུ་གསལ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། གོང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ཤཱཀྱ་མུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཞེངས་པ་དཔྱིབས་ནི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་སྒོ་འབུར་མེད་པ་ཞིག

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་གོ་འཕང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་ས།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང》ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་ན། བྱང་ཆུབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ(ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ)དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཐབས་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཅས་ཡིན་པ་ནང་གསེས་སོ་སོའི་མིང་དང་གོ་དོན་བཅས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་མཇུག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་རྩོམ་གྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད། རྒྱས་པར་གཟིགས་འདོད་ན《ཕར་ཕྱིན》དང《མངོན་པ་མཛོད》གཉིས་སུ་གསལ།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། བརྩོན་འགྲུས། དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། ཏིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན།

བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་མི་རྫོགས་པར་སླར་བླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བློ་ཁ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་སྐབས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ལ་སྐུ་རྒྱབ་གཏད་ནས་བཞུགས་པའི་ཤིང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བྱང་ཆུབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་མི་འདོར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རང་སྲོག་ཀྱང་བློས་བཏང་ནུས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུ། ཚེ་ལ་དབང་བ། སེམས་ལ་དབང་བ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ། མོས་པ་ལ་དབང་བ། སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། ། ༡. བསྐལ་པ་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་གནས་པ་ཚེ་ལ་དབང་བ། ༢. ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་ལྡང་ནུས་པ་སེམས་ལ་དབང་བ། ༣. བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཟས་ནོར་སྣ་ཚོགས་པས་གང་བར་ནུས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ༤ བཟོད་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལས་

ལ་དབང་བ། ༥. ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། ༦. ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྒྱུར་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོང་ནས་སྐྱུད་ཏུ་རུང་བ་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ། ༧. འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྨོན་ལམ་ལྟར་འགྲུབ་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ། ༨. ཞིང་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ནམ་མཁར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ནུས་པ་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ། ༩. ཤེས་བྱ་གང་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ༡༠. ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁས་པ་ཆོས་ལ་དབང་བ། ཕྱིར་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་མ་དག་ས་བདུན་ནས་ཡོད་ལ། དབང་བཅུ་ཕྱུལ་བྱུང་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད་ལ། དབང་བཅུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨྲ་བའི་རྒྱལ་པོ། འདི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་མང་དུ་བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་བ་རྒྱལ་མཚན། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཚེ་ཚོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《སྐྱུང་གནས་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤར་ཕྱོར་སྐུ་བལྟམས་པ། འདི་ནི་སྟོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཀའ་ཆེམས《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》གྱི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤར་ཕྱོགས་སྐུ་བལྟམས་པ་ཞེས་གསལ་བ་དེ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བཟོ་བཅོས་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་ཆོས་གསུམ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས། གཉིས་སུ་མེད་རྟོགས་ཤེས་རབ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་བཞི། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ། སྨོན་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་བ། དབང་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ༡. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་ཅན་རྣམས། ༢. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས། ༣. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་ཅན་རྣམས། ༤. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས། ༥. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས། ༦. ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས། ༧. བསྡུ་བའི་དངོས་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་རྣམས། ༨. ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཚིག་ཤེས་པ་རྣམས། ༩. ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་རྣམས། ༡༠. ཐེག་ཆེན་ལས་མ་ཉམས་པ་རྣམས། ༡༡. འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་རྣམས། ༡༢. ཟུང་དང་སེལ་ཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་རྣམས། ༡༣. ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས། ༡༤. ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་ལྡན་པ་རྣམས། ༡༥. སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ལུས་ལེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་རྣམས། ༡༦. འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བར་སྟོན་པ་རྣམས། ༡༧. བྱིས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་དགེ་བ་མང་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དཔག་བསམ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་རྣམས། ༡༨. ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྩོལ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཉམ་ཉིད་ལྔ། བདག……གཞན་མཉམ་ཉིད་དང་། ཕན་གནོད་མཉམ་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མཉམ་ཉིད། སངས་རྒྱས་སེམས…ཅན་མཉམ་ཉིད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྣམ་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ། ༡. བསམ་པའི་སྟོབས། ༢. ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས། ༣. སྦྱོར་བའི་སྟོབས། ༤. ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས། ༥. སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས། ༦. ཐེག་པའི་སྟོབས། ༧. སྤྱོད་པའི་སྟོབས། ༨. རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་སྟོབས། ༩. བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བའི་སྟོབས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དྲུག ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཟེར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག གནས་འགྱུར་བ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ། སྐུ་གསུམ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་འཐོབ་པ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ། འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ལས་བྱེད་པ། མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ། མྱ……ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཐབས། ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། གཟུངས་ཀྱིས་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་དོན་ལྷན་པ་ལ་མི……འཇིགས་པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཞན་གྱིས་འཚེ་བའི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད……ལམ་རྒྱུད་དུ་མེད་པའི་ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི……བསྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མི་འཇིགས་པ། ཡུན་དུ་བཟུང་བས་ཆོས་མི་བརྗེད་ཅིང་ཤེས་རབ་དང……ཐབས་མཐར་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཞིང་དང་སྨོན་པ་དང་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མི་འཇིགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར……ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་བཅུ་གཉིས། ༡. དབང་བསྐུར་ལྡན། ༢. ཡེ་ཤེས་ལྡན། ༣. སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པ། ༤. མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག ༥. འཁྱིལ་བ་མཐའ་ཡས། ༦. རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ། ༧. པད་མའི……བཀོད་པ། ༨. ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ། ༩. སོ་སོའི་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རེས་ལ། ༡༠. སངས་རྒྱས་རྒྱན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ༡༡. ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པ། ༡༢. སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ། ༡. རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༢. དྲི་མ་མེད་པ། ༣. འོད་བྱེད་པ། ༤. འོད་འཕྲོ་བ། ༥. ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ། ༦. མངོན་དུ་གྱུར་པ། ༧. རིང་དུ་སོང་བ། ༨. མི་གཡོ་བ། ༩. ལེགས་པའི་བློ……གྲོས། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས……དཔའི་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི……སེམས་བསྐྱེད་སྐོར་དང་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་ཁག་སོགས་ལ་གསལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གྲོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཕན……འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན……བྱེད་པ། མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། གནས་འཆའ་བར་བྱེད……པའི་དོན་བྱེད་པ། བློ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན……

བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་དོན་གཅིག་གོ །

བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་དྲུག མི་དགེ་བའི་གྲོགས་བསྟེན་པ། བསམ་པ་དོག་པ། འཁོན་འཛིན། ཡིད་གསོད་པ། དམན་པར་མོས་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ། སྙིང་རྗེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །

བྱང་ཆེན་ཐར་ལམ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་གྱི་གཞུང་སྒོ་ནུབ་མའི་མིང་།

བྱང་རྗེ་སྟོན་པ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ད་ལྟ་མ་རྙེད་ཅིང་། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《དེབ་དམར》མ······བརྩམས་གོང་གི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༢༨༦)ལོར་བྱང་རྗེ་སྟོན་པས《རྒྱལ་རབས་དཔག······བསམ་ལྗོན་ཤིང་》བརྩམས་ཞེས་ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ནང་གསལ།

བྱང་དུ་ཐང་གི་ཁ་གནོན། བོད་ས་གནས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁྲུལ་རྣམས་འགྲོག་ཐང་ཡིན་པས་དགུན་དཔྱིད་གཉིས་ལ་རླུང་ཆེན་གྱིས་མི་ཕྱུགས་གཉིས་ཀར་གནོད་འཚེ་ཆེ་བ་དེ······གནོན་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་རི་དང་དཔལ་རི་ལྷ་ཁང་གཉིས······བཞེངས་པ།

བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་ཕྱི(༡༥༤༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། རྗེ་འདི་ཉིད་སྙིང་མའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་དུས་མཇུག་ཙམ་ལ་གསང་སྔགས་ཐེག་མཆོག་གླིང་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཏབ། རིག་འཛིན་ལེགས་ལྡན་རྗེ་དང་། དཀྱིལ་ཁང་པ། དཔལ་སྡིངས་རབ་འབྱམས་པ། བྱ་གཤོངས་པ་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་བཤད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གོང་དུ་འཕེལ······བའི་སྐབས་སྡེ་པ་ཞིང་ཤག་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེས་བྱང་བདག······བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་འཚེ་སྡང་བྱས་ཏེ་མཐར······ཕུད་པས་དབྱུ་སུ་བྱོན་དགོས་བྱུང་སྟེ་ཆོས་སྡེ་ཡང་འཛིག མཐར་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས······སྟག(༡༥༧༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། རྗེ་འདི་ཉིད······གཙང་ངམ་རིང་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཆེན་པོར་ཡབ་ཆོས་གྲགས······དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་འབུམ་སྐྱོང་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས······སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག(༡༣༩༥)ལོར་སྐུ······འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས······པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུའི་ཐོག་པཎ······ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དང་། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ······རྒྱལ། ལྷ་པ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན······ཆེན་ཤྲཱི་ཕུ་ཏྲ་སོགས་མཁས་དབང་དུ་མའི་ཞབས་ལ······གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་དང་ཁྱད་པར་འཆི་མེད་འཕྲུལ······འཁོར་དང་གཡུ་ཐོག་གདམས་པའི་རླུང་སྦྱོར་སོགས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐར་སོགས་ལ་སྦྱང······བརྩོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། མཁས་པའི་དབུས་ན་སྨན་རྩིས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་བཞིར་ཁྱབ། ཏཻར་བཀའ་བཞི་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི······སྡོམ་པ་ཞུས་པས་མཚན་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་དུ་གསོལ། མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྨན་གྱི་གཞུང······ལུགས་དང་ཉམས་ལེན་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུར་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོ་མཛད། སྨན་གྱི་དྲི་རོ་ནུས་པའི་སྐོར་ལ་ཕྱག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་བརྟག་ཞིབ་གནང་སྟེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག བོད་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བབས་དང་། གནམ་གཤིས། མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་དེ་སྨན་བཅོས་གནང་བའི་སྤྱོད་པ······ཕྱོགས་བསྡོམས་དང་འབྲེལ་སྦྱར་བས་ཞིབ་ཆ་ཆེ་བའི་རྒྱུད······བཞིའི་འགྲེལ་པ་གསར་རྩོམ་དང་། སྨན་སྦྱོར་གསར་བཟོ། སྨན་རྫས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལུགས་ཀྱི་སློལ་ཕྱེས། རྗེ་འདི་ཉིད་

ཀྱིས་པོ་ཏོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཕྱིས་པོ་ཏོང་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་བྱང་བདག་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་དང་བྲལ་ཐབས་མེད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྟག(༡༤༣༤)ལོར་ངམ་རིང་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་ཆེན་སྐུ་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེངས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྨང་བཏིང་། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པར་དཔལ་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བློས་བསྐྲུནས་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་གསུང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོའི་ནང་གསལ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ་ངམ་རིང་གི་ཆོ་བྲང་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གསུང་རྩོམ་ཡང་ནང་རིག་པའི་སྐོར་བསྟོད་ཚོགས་དང་། སྒྲུབ་དཀྱིལ། རྟོགས་བརྗོད་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ཁྱོན་བསྡོམས་ལེ་ཚན་བརྒྱ་དང་གསུམ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། སྐར་རྩིས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ལ《ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ》བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེའུ་བརྒྱ་དང་ཉེ་ཤུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། 《རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱུད་དོན་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ》 《བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བདུད་རྩི་ཆུ་རྒྱུན》 《ཊཱི་ཀ་ཚུང་དོན་གསལ》 《ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ》 《སྨན་གཞུང་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བུ》 《རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་འཕྲང་མུན་སེལ》 《གསོ་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ངོས་འཛིན》 《རྩ་བཤད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》 《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིས་པ་བདེ་འཇུག》 《གྲུབ་རྩིས་ཆེན་མོ》 《གསལ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》 《གཟའ་འཛིན་བརྟག་པ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ》ལ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་གསར་རྩོམ་གནང་། ཕྱུགས་སྨས་མི་ཡི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་སློབ་རྒྱུད་མང་དུ་བསྐྲུངས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་དར་འཕེལ་བྱུང་བ་སོགས་ཕྲུག་རྗེས་རླབས་ཆེན་འཇོག་གནང་མཛད་མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག(༡༤༧༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ། བྱང་བདག་དབང་པོའི་སྡེའི་རིགས་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༥༨༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་སྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༦༣༢)ལོར་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཨེ་ཝཾ་ལྕོག་སྒར་བཏབ། (གཏེར་ཐོག་པས་གསུངས) དེ་ནི་སྔ་འགྱུར་སྙིང་མ་བྱང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་མཆོག་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཡོས(༡༦༣༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བྱང་ན་ཉང་བྲན་དོག་བདེའི་དབུས་རི། ད་ལྟ་སེར་དགོན་པའི་རྒྱབ་རི་སྣང་པོ་ཆེ་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྣ་ཞགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཐང་དཀར་པོ་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

བྱང་ནགས་སྔོད་གཟི་འཕྲང་། བར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་སྔོད་སྟག་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ནག་སྔོད་ས་ཁུལ་གི་འཕྲང་འགག་ཅིག་གི་མིང་།

བྱང་པ་བདག་པོ། བྱང་པའི་ཞལ་ངོ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་སྐབས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་སྐབས་ཆིབས་ཞབས་སུ་སོང་ནས་འཕགས་པ་འདས་རྗེས་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་མཆོད་གནས་བྱས་ཏེ་ཏི་ཤྲཱིའི་གོ་གནས་བྱུང་བས་ཏི་ཤྲཱི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་ཞེས་ཟེར། ཏོར་དཀར་གྲགས་འོད་མ་ཡང་འདི་དུས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་སྐྱུར་སྐྱུ་ནས་འཇང་ཡན་གྱི་ལ་སྟོད་བྱང་གི་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་དབང་

པའི་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་ནས་སྐོབས་ཆེ། ཇོང་ཧི་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་འགོ་བྱས་པའི་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དམག་ལན་གཅིག་སླེབས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། བདག་པོ་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་(རྒྱལ་པོ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་ཟེར)དང་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པ་སྤུན་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྟོ་བྱང་གཉིས་སྲིད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བར་བརྟེན། སྟོ་པའི་ས་ཆ་འགའ་ཚུར་ཆོད། ངམ་རིང་ཆོས་སྡེར་དཔྱལ་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་གླིང་བསྐྲུན་བཞེངས། གཞན་ཡང་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་རྟེན་མང་པོ་དང་། གསེར་ཆོས་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས། ངམ་རིང་ཆོས་སྡེར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། ཆོས་ལུགས་ནི་ས་སྐྱ་པ་ཉག་གཅིག་ལ་ཇོ་ནང་པ་དང་བོ་དོང་པ་བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ཅིང་། མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་པ་ལའང་མཆོད་བཀུར་བྱེད། དཔོན་བློན་རྣམས་སྟོད་ཚུགས་པས་ཁྲི་སྐོར་གྱི་སྡེ་ལ་ཤོར་གོད་མ་བྱུང་ཞིང་མངའ་ཐང་ཆེ་བར་ཡོད།

བྱང་སྤྱི། དེ་ནི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ནག་ཆུ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ཁྱབ་པ་རིམ་བཞི་སྐུ་སེར་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། གནས་ཡུལ་ནག་ཆུ་གྲོང་བརྡལ་དུ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༨༤༢)ལོར་རྟོར་ཚེ་སོ་དགུ་དེ་སྐྱ་གནས་ལྷ་པའི་རྫོང་འགོ་ཁག་དྲུག་ཏུ་བགོས་ཏེ་རྫོང་སྡོད་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྤྲེལ་རེ་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཤིང་། ནག་ཆུ་འདི་བཞིན་དེ་སྐྱ་གནས་ལྷ་པའི་རྫོང་འགོ་ཆེ་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཙང་ཆུ་རྟ་ལོ་ནག་ཚང་ཤན་ཛ་རྫོང་དང་གནམ་ཙོ་རྫོང་སོགས་བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་དང་། ཙ་དྲུག་དཔོན་འགོ། རྟར་ཚེ་པ་སོ་དགུའི་ཁོངས་རྫོང་ཁག་དྲུག་བཅས་བྱང་རིགས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་འདོམས་བྱང་སྤྱི་ནག་ཆུ་མཁན་རིམ་གཉིས་དང་ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་གཉིས་བཅས་བསྐོ་གཞག་གིས་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་མ་བརྟགས་དེ་ཕྱིངས་ཞི་དྲག་གི་སྤྱི་འདོམས་བྱང་སྤྱི་མཁན་རིམ་གཉིས་ནས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་ཡིན།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཏེ། གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པར་གཟིགས།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མཚོན་པའི་རི་མིག་སོ་བདུན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་དང་བར་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་བསྡོམས་པའི་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

བྱང་ནུ་དགུ་བཀྲ། ༡. བྱངས་ཟས། ༢. བྱང་གཡག ༣. སྐྱིད་ཁྲ། ༤. སྤྲུལ་མགོ ༥. སྐྱིག་ནག ༦. མཆུ་སྨུང་། ༧. ཟེན་བྱང་། ༨. ཁ་དམར། ༩. རྒྱ་བྱང་བཅས་ཡོད།

བྱང་བྱེ་མ་ལ་སྟོན། གཙང་ཁུལ་སྨད་ཀྱི་དུར་པ་སྣ་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱེ་མ་ལ་དགུ་ཟེར་བ་ངམ་རིང་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་རི་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞིག

བྱང་ཟ་ལ་ལ་བརྒྱུད། སྟོ་ཁའི་ཁྲ་འབྲུག་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཉིན་ངོས་ཀྱི་རི་བརྒྱུད་རིང་པོ།

བྱང་སྐྱི་ཏི་ཆུ་ནག གཙང་གི་ཤངས་གཞོང་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་རི་འགོ་བར་འབབ་པའི་སྐྱི་ཏི་གཙང་པོ་འབབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱི་ཏི་ཁ་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ།

བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་སྔགས་རམས་པ་ཐོན་རྗེས་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐོས་བླ་བ་བཞི་དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད་ལོ་གསུམ། མཁན་པོ་ལོ་གསུམ། དེ་ནས་མཁན་ཟུར་ལོ་འགའ་ཤས་ཐོག དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་དེ་ལ་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ཆོས་རྗེ་ཟེར། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལོ་བཅུ་བཞི་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་པ་མཛད་ཡུན་ལོ་བདུན་ཡིན།

བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི། ནག་ཆུ། ཨ་ཚ། བེ་རུ། སོག་སྡེ་བཅས་བཞི་སྟེ། རྟར་ཚེ་པ་བཞི་ཡང་ཟེར།

བྱང་ས་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ། མཚན་

མ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། བདག་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། སྤྲོས་པ་མེད་པ། བླང་དོར་གྱི་འདུ་བྱེད་བྲལ་བ། དབེན་པ། སྒྱུ་མ་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

བྱང་སེམས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་རྟ(༡༣༦༦)ལོར་བྱར་མཁར་དུ་ལྡེའི་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གྲོག་མར་སྟེང་ཐང་དུ་སྙིང་མའི་འཆད་ཉན་པ་མཛད། དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་རྟ(༡༤༣༨)ལོར་གཙང་པོ་བྱང་ཁ་བྱར་མཁར་ནང་དུ་ཆོས་སྡེ་མདོ་སྔགས་གླིང་བཏབ། དབུ་ཚད་དང་གསང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས། བྱང་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན། ཚལ་པ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། དགེ་སློང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། དགེ་སློང་ཐུབ་པ། དགེ་སློང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཆེ་གྲ་མང་དུ་འདུས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱི(༡༤༤༤)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཕྱི་མ་བཞི། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་བཅས་བཞིའོ། །

བྱང་སེམས་རྒྱན་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །

བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དངོས་སློབ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༢༥༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཕྱིས་ཇོ་མོ་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀུན་སྤངས་པའི་གཞུང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་གསན་ཞིང་ཉམས་སུ་རྫོགས་པར་བཞེས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང(༡༣༡༣)ལོར་རྗེ་ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཇོ་ནང་གི་གདན་ས་རྗེ་འདི་ལ་གཏད། བླ་མ་ཀུན་བསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། དཔོན་ཆེན་བྱང་རྡོར་དང་དཔོན་ཆེན་ཡོན་བརྩོན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཁྲིད་བཏབ་པའི་སློབ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས། ཐ་མ་ཡང་རྟགས་མ་རྫོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས། མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན། གདན་ས་ལོ་བརྒྱད་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོར་གཤེགས།

བྱང་སེམས་བརྒྱད། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་བསླབ་བྱའི་ཆོས་བདུན། འདོད་པ་མི་བསྟེན་པ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བསྟེན་པ། བྱ་ལྟར་འཛིན་པར་འདོད་པ། ང་རྒྱལ་འདོར་བ། སྟོང་ཉིད་དང་སྒྱུ་མ་ལྟར། བསམ་པ་ལྷག་བསམ་ལྡན་པར་བྱ་བ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐུར་བ་མི་གདབ་པ་བཅས་སོ། །

བྱད་ག གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བྱ་དགའི་མིང་།

བྱད་མ། མཐུ་གཏད་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་།

བྱད་མི་མཛེས་པ། ཞལ་རས་མཛེས་པོ་མེད་པ།

བྱམས། བོན་གྱི་བརྫ་སྒྲོལ་མའི་མཚན།

བྱམས་ཁང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་བྱམས་ཁང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཞེངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་བར་སྐོར་ནང་མི་གསོད་སོགས་མང་པོ་བྱུང་བའི་བཟློག་ཐབས་སུ་བྱམས་པའི་འཇིམ་སྐུ་ཆེན་པོ་དེ་བཞེངས་

པར་ཁྲིམ་གཟིགས་བྱམས་པ་ཞེས་གྲགས། ཐོག་ཚད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་དེའི་འོག་ཁང་ནང་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་ཞེས་པའི་ས་ཕུག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཐོག་ཁང་གི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ལ་ལོ་དགོན་པ་ནས་བཏང་བའི་བྱམས་ཁང་བླ་མ་ཞེས་པས་རྒྱུན་དུ་བྱབས་ཁྲུས་བྱེད་པར་བྱབས་ཁྲུས་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོད། གྲོང་ནང་མི་ཤི་བྱུང་ན་བྱམས་ཁང་བླ་མས་འཕོ་བ་རྒྱག་པར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་ཁང་དེའི་བདག་འཛིན་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ལོ་དགོན་པ་ནས་བྱེད།

བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་གོང་མའི་ཏི་ཤྲིར་གྱུར་པའི་བླ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གྲས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཚལ་པའི་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༣༥༤)ལོར་སྐུ་བལྟམས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་གསན་བསམ་མཛད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་གསུང་རབ་ལ་སྦྱོང་བ་མཛད་དེ་མཁས་པར་གྱུར། ཁྱད་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བླ་མར་བསྟེན་ཞིང་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་ཡིན། རྗེའི་གསོལ་འདྲེན་པ་གནང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གདན་དྲངས་པ་ཞབས་མ་ཐུབ་སྐབས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་གོང་མ་ཡུང་ལོ(永乐)ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་རྟ(༡༤༡༤)ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཟླ་སྨད་དུ་དབུས་ནས་ཞབས་རྗོག་ཐོན་ཏེ་ནན་ཅིན་དུ་ཞབས་ནས་གོང་མའི་དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེའི་སྒྲུབ་མཆོད་འཛུགས་པ་དང་དགོན་སྡེ་འདེབས་པ་སོགས་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དེ་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ“ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཀུན་གྱི་སྐྱབས་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྐྱོར་བ། ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏུ་དབང་བསྒྱུར་བ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ། སྐྱིད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་འགྱུར་བརྟན་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ། ཏཱ་ཀོའུ་ཤྲི་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ”ཞེས་པའི་མཚན་དང་། གསེར་ནག་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམས་ཀ་དང་བཅས་ཕུལ་ཏེ་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕྱིན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མེ་སྤྲེལ(༡༤༡༦)ལོར་བཀའ་འགྱུར་པར་ཕུད་བསྣམས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་ལྟར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་མཐུན་རྐྱེན་ཕལ་ཆེ་བ་ཕག་གྲུའི་སྡོན་པོ་སྟེའུ་རྫོང་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་སྦྱར། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་གོང་མས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་ས་བྱ(༡༤༢༩)ལོར་རྒྱ་ནག(པེ་ཅིན)དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་སྡེ་འདེབས་པ་དང་ཆོས་སྐོར་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཞོན་ཏེ(宣德)ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཤིང་སྟག(༡༤༣༤)ལོར་སྐྱར་དུ་ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་ཆོ་ལོ་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ་ཐོག པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་མཛོ་མོ་མཁར(ལོ་རྒྱུས་རེ་འགར་པེ་ཅིན་དུ་གཤེགས་ཟེར)དུ་དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་སྐུ་འདས། དེ་ནས་བཟུང་བཞི་མཆོད་ཅེས་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞིའི་དགོང་མོ་གླིང་མེ་སྤར་བའི་སྲོལ་དར།

བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༤༡༡)ལོར་རོང་གི་སྨར་རྫོ་སྲི་ཞེས་པར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་སྒང་དུ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཤངས་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ་ལ་གསན་པ་མཛད། དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞི་པ་ལ་མངོན་དགའི་ཆོས་གྲྭར་དཀའ་བའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་བས་སྨྲ་བ་དཀའ་བཞི་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར

རྩེད་ཐང་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་ཞིང་གསང་ཕུའི་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས་ས་མཛད་པས་ཆོས་ལུང་དཀའ་བཅུ་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོར་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་བཤད་པའི་དཀའ་སློན་སྲོལ་བས་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་སེམས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག རོང་ཆུང་ཤེར་དཔལ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པས་ལས་གསང་། མཁས་མཆོག་གཞོན་སེང་གིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཛད་དེ་བསྒྲུབ་པར་རྫོགས། དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ས་འབྲུག(༡༨༠༨)ལོར་ཁ་རིག་བོད་འབྲུག་ཏུ་བསྟན་པའི་གཞི་བཙུགས། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པ་ས་སྦྲུལ(༡༨༠༩)ལོར་རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་ཕུག་བཏབ་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། བསྟན་འཛིན་གྱི་བུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་བསྟན་གསལ། རྩེད་ཐང་སངས་རྒྱན། གོ་རབ་འབྱམས་པ། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་སོགས་མང་དུ་བྱོན། མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

བྱམས་ཆོས། 《བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ》རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཏེ། ༡. རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི《བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན》སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པ། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[ཀ]པར་ཡོད། ༢. རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི《མདོ་སྡེ་རྒྱན》བམ་པོ་གསུམ་ཡོད་པ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན[ཕི]པར་ཡོད། ༣. རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི《དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད》དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། ༤. རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི《ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད》དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་དང་། ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ༥. རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི《རྒྱུད་བླ་མ》དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བཅས་གོང་གསལ་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན[ཕི]པར་ཡོད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ཁག་ལྔ་པོ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་མཁས་པས་བརྩམས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས།

བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། གོང་དུ་བྱམས་ཆོས་ཞེས་པར་གཟིགས།

བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། རང་གི་བུ་ལ་བྱམས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་། རང་གི་བུ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སེམས་མི་བཟོད་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཅིང་། བྱམས་པ་ལ་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྙིང་རྗེ་ལས་བྱུང་། དེ་བྱམས་པ་ལས་བྱུང་བས། བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ཟེར།

བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར། ༡. བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། ༢. བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན

སྐམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་རྟེན་སྐལ་དུ་གནང་བའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡི་མ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཙང་ཁང་གཡོན་ངོས་སུ་བཞུགས།

བྱམས་པ་མཆེད་བཞི། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་སྐབས་ལྷ་སར་བཞུགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་ངོས་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཛམ་བྷ་ལའི་མདུན་དུ་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་བས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་སྐབས་པཎྜི་ཏ་ཁྲོས་ནས་ཛམ་བྷ་ལའི་སྐུའི་སྟོ་བར་མཁར་གསིལ་བརྡུང་པས་སྐུའི་སྟོ་པགས་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་དངུལ་གྱི་གཏེར་མང་པོ་ཐོན་པ་དེས་རྒྱ་བྱས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པཱཎི་དང་། གསེར་ཕྲིས་ཀྱི་ཉི་ཁྲི། དངུལ་གྱི་བྱ་མ་བུམ་ལ་སོགས་པ་བཞེངས་ཤིང་། དེའི་ཉེ་གནས་ཁ་ཆེ་ཨུཏྤ་ལས་དངུལ་ལས་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་བཞི་བཞེངས་པ་ལ་བྱམས་པ་མཆེད་བཞི་ཟེར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་སྲོལ་འདུག

བྱམས་པ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་ལྷ་ཁང་གི་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་བཙུན་མོར་ཕེབས་སྐབས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་དང་གཡས་གཡོན་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཅས་ཡོད། ཞིབ་པར《ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

བྱམས་པ་ཉི་ཤུ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་མུག་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་བསྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གླགས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་བཙུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པས་བསྔགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་བའོ། །

བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་དུ་ཉེ་བ་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མགོན་པོ་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་བཀའ་ཐ་མ་དོན་རྣམ་པར་ངེས(མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་མི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས)པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གསན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡི་གེར་བཀོད། ཐོགས་མེད་རང་གི་གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པ་གཏན་ལ་འབབ་པ་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། ཙ་བ་ལྔ་བུའི་སའི་དངོས་གཞི་བསྡུ་བ་སྟེ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ས་སྡེ་ལྔ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས། མངོན་པ(འདི་མངོན་པ་གོང་མར་གྲགས)ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཏེ། བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་མཛད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སྲོལ་ཕྱེས་སོ། །དེའི་གཅུང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་བསྙེན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གསན་སྐབས་སུ་གཅེན་ཐོགས་མེད་ལ། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། ས་སྡེ

ལྔ། སྨོམ་ནམ་གཉིས་སོགས་གསན་ནས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པྲ་ཀ་ར(པྲ་ཀ་ར་ནི་བོད་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ)སྡེ་བརྒྱད་མཛད་དེ། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཕུང་པོ་ལྔ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལྔ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོའི་འགྲེལ་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་སྟེ། གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་གསུམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྡེར་གྱི་བཅུ་གཉིས་དང་བསྡོམས་པས་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་མཛོད་བརྩམས་ཏེ་མངོན་པ་འོག་མར་གྲགས་པའོ། །སླར་ཡང་དེ་དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པ་མཛོད་རང་འགྲེལ(འདི་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར)དང་བཅས་པ་བརྩམས་པའོ། །

བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྫོགས་རྗེས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་འཆར་རྒྱུ་ཡོག་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་བསྟན་པ་མྱུར་དུ་འཆར་བའི་རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད་དེ་སྔ་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ནམ་ལངས་སྔ་ཆར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆོད་ཁང་ལྷོ་མའི་རྟེན་གཙོ་བྱམས་མགོན་སྐུ་བརྙན་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་ནང་སྟོན་དུ་གཏུགས་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཕྱེ་ཕུར་སོགས་ཀྱི་བརྒྱན་ཏེ་གདན་འདྲེན་ཞུས། འབྲས་རའི་སྒོ་འཁོར་མདུན་དུ་དགེ་སློང་བརྒྱད་གྲས་ཁྲུས་གསོལ་དང་། དེ་ནས་མི་ཙུ་དང་བཞི་སྡེའི་དགེ་འདུན་ནས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་སེར་ཕྲེང་གི་སྟེན་བསུས་ཏེ་བར་བསྐོར་དུ་གདན་འདྲེན་པ་སྟེ། ཕྱེད་སྣ་དེའི་ཐོག་མའི་སྤྲོས་གཏོད་མཛད་མཁན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་། བྱམས་མགོན་གསུང་ཆོས་ར་བར་ཐེབས་མཚམས་ཙི་ཉིང་ནས་འབྲས་རའི་ལྷ་སྒོ་བརྒྱུད་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཐེབས་ཏེ་སྟན་དར་འབུལ་གནང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཟླ་ཕྲུག་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཞལ་ཛ་སྒྲོན་དར་ཕུལ། གཞན་ཡང་ལྷ་སའི་མི་དམངས་སེར་སྐྱ་མང་པོས་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་སྟན་ཤལ་འབུལ་གྱི་ཡོད། བྱམས་མགོན་ས་སྒྲིག་སྐང་དུ་ཐེབས་མཚམས་བླུ་སྒྲུག་དང་། ཞོལ། བ་མ་རི་བཅས་ནས་གནམ་ལྕགས་མེ་སྒྲོགས་གསུམ་རིམ་ལེན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་གསུམ་པའི་མཚམས་དན་བག་མདུན་ནས་རྒྱུགས་རིང་སྒྲི་ཁྲབ་རིམ་བཞི་དང་། ལས་བྱ་ཆིབས་ཆེ། རྒྱུགས་མ་ཞལ་ངོ་བཅས་ནས་གཞུང་སྒེར་གྱི་རྒྱུགས་རྟ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་གློད། དེ་བསྟུན་འབྲས་སྤུངས་མདུན་ཡན་སྣའི་རི་ཟུར་ནས་མི་རྒྱུགས་གློད། བ་མ་རི་ཟུར་ནས་བར་རྒྱུགས་ཞེས་པ་མི་རྟ་རང་འགྲིགས་རྣམས་བསྐྱོད། རྟ་རྒྱུགས། མི་རྒྱུགས། བར་རྒྱུགས་རྣམས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་ལམ་ཆེན་བརྒྱུད་གསུང་ཆོས་ར་བའི་མདུན་ནས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་སྐབས་དྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་རྒྱུགས་གཟིགས་སུ་གཞུང་ཞབས་ཡོངས་རྫོགས་དང་བཅས་གསུང་ཆོས་ར་བའི་ཟུར་འཁྱུང་གཟིམ་ཚུང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། བར་རྒྱུགས་རྣམས་གཟིགས་ལམ་དུ་འཁོར་མཚམས་རྟ་ཐོག་ནས་ཀུས་བཏུད་ཀྱི་རྟ་རྩལ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཅིང་། དེ་སྐབས་ཇོ་བོ་རགས་རྒྱབ་ཟུར་ནས་རྟ་པ་འཁོར་སྡེ་རྟིང་གི་ཤིང་བྱང་ཨང་རིམ་སྒྲོད་མི་སྐུ་ཚབ་ཛ་ཐའི་གཅིག ལས་བྱ། ཆིབས་ཆེ། བཀའ་ཤག་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཕེབས་ཏེ་ཨང་རིམ་གནང་། མི་རྒྱུགས་རྣམས་བླ་བྲང་ཉིང་པའི་མདུན་ནས་ཨང་རིམ་སྒྲུད་དེ་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས་རྟ་ཐོ་དང་མི་རྒྱུགས་ཀྱི་ཐོ་གཞུང་སྙན་ཞུར་ཕུལ། སྙན་ཞུ་ལམ་འཕྲུལ་ཐོན་རྒྱུར་དེ་མཚམས་བཀའ་ཤག་སྐུ་ཚབ་བཀའ་དྲུང་དང་། གནང་ཆ་ལེགས་དར་སྒྲོད་མི་ཟླ་ཕྲུག་ངོ་ལས་བཅས་ནས་གཟིགས་ལམ་བསམ་པོའི་མདུན་བསྐལ་བཟང་དར་ཆེན་འཕྲིས་ཤིང་སྟེགས་མཐོན་པོའི་སྟེང་ནས་ཞལ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བཀའ་དྲུང་ནས་ཐོག་མར་རྟ་ཐོ་དང་དེ་མཇུག་མི་རྒྱུགས་ཀྱི་ཐོ་ཀློག ཟླ་ཕྲུག་ནས་སྔ་ལམ་གཟིངས་དར་དང་གོས་སྣའི་ཚན་གྲངས། ཛ་འཁོར་དྲུག་སོགས་སོང་གསལ་སྒྲོད་དེ་དར་ཆེན་ལ་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཁྲུངས་སོ་སོར་ལོག རྒྱུགས་རིང་སྒྲི་ཁྲབ་ནས་ཙེ་གཞིས

འགག་ཏུ་ཞུ་སྒོ་རྣམས་འཛུམ་ཚང་བྱུང་ལུགས་སྐད་སེང་ཞུས་འཕྲལ་ཕྱག་སྒྲུང་སྐྱལ་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་སྐུ་ཕྱག་ཕུལ། དེའི་སྐབས་རྟ་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་མ་འབྱོར་བའི་དབར་ཟུར་འཕྱོང་གཟིམ་ཆུང་སྤྱན་ལམ་འོག་ཏུ་གཟིམ་སྦྱོང་པ་ཀཱང་དམག་གཡས་རུ་དང་གཡོན་རུ་གཉིས་ཀྱི་མི་སྟོབས་ཤུགས་ཅན་གཅེར་རྫང་གཉིས་རེ་ནས་ཤུགས་རྩལ་ཨབ་ཐང་ཚད་པ་དང་གྲོན་པ་ཡོད་པ་འགའ་ཤས་ནས་མོན་དོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ(རྒྱ་མ༡༨༠ཙམ)གྱི་ལྗིད་ཚད་ཡོད་པའི་རྡོ་རིལ་འཁྱེར་འགྱོགས་ཀྱིས་བསྐལ་བཟང་དར་ཆེན་ལ་བསྐོར་བ་ལན་གཉིས་ཙམ་བརྒྱབ་ཡོང་། དེ་དག་ལ་ཟླ་ཕྱག་ལས་ཁྲུངས་ནས་རྒྱུགས་མ་ཨང་གི་དང་པོར་ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེ་གཅིག་དང་། གོས་ཆེན་ཁ་ཕྱིད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཚོགས་དགུ་ཚན། ཛ་འཁོར་དྲུག་གཅིག ཏ་ལེགས་པ་གཅིག ཨང་གཉིས་པར་ཁ་བཏགས་ཟླུབ་ཤེ་དང་། གོས་ཚོས་ཚོགས་བདུན་ཚན། ཛ་འཁོར་གསུམ་གཅིག ཏ་འབྲིང་གཅིག ཨང་གསུམ་པར་གོས་ཚོས་ཚོགས་ལྔ་ཚན་དང་། ཛ་འཁོར་གཉིས་གཅིག ཏ་དཀྲུས་གཅིག ཨང་བཞི་པ་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་གོས་ཚོས་ཚོགས་གསུམ་ཚན་རེ་དང་། ཛ་སྤྲག་རེ། ཨང་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉེར་ལྔ་བར་ཚན་གྲངས་གསུམ་རེ། ཨང་ཉེར་དྲུག་ནས་ཁ་བཏགས་ཟླུབ་ཤེ་རེ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་མི་རྒྱུགས་པར་གནང་ཆ་གོང་མཚུངས། བར་རྒྱུགས་ཨང་དང་པོར་ལྔ་ཚན་དང་། ཛ་འཁོར་དྲུག་གཅིག ཨང་གཉིས་པར་གསུམ་ཚན་དང་། ཛ་འཁོར་གསུམ། ཨང་གསུམ་པར་ཉིས་ཚན་དང་། ཛ་སྤྲག་གཉིས། དེ་ཕྱིངས་ལ་ཁ་བཏགས་རེ། དེ་ནས་གཟིགས་སྦྱོང་བ་གཡས་རུ་དང་གཡོན་རུ་གཉིས་ཀྱི་བེར་ག་དང་། སྟོབས་ཤུགས་འགྲན་སྟུར། རྡོ་མགྱོགས་བཅས་པར་སྐྱེ་དར་རེ། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་ལ་དངུལ་སྲང་གསུམ་རེ་བཅས་གསོལ་རས་སྩོལ་སྲོལ་ཡོད། སྔ་དྲོའི་མཛད་སྒོ་དེ་དག་གྲུབ་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ངོ་ལས་ལྷ་ལྡན་བླ་བྲང་སྟེང་གཟིམ་ཆུང་འགག་ཏུ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས་ཏེ་འཕྲལ་མར་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཅིང་། སྨོན་ལམ་ལས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་མཇུག་ཚང་མ་དེ་ཉིན་རང་ལ་གཙང་མར་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ་སང་ཉིན་བྱེད་འཕྲོ་གཏན་ནས་མ་ལུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་དེ་ཉིན་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྲོལ་ཟིན་པ་ཡིན།

བྱམས་པ་སྤྱན་པའི་དུས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་དང་ས་ཡ་ཕྲག་དྲུག་ཡོད་པས་དེང་སང་གི་རྩིས་སྟངས་ལྟར་བྱས་ན་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་བདུན་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཡོད།

བྱམས་སྤྲིན་རླུང་གི་ཁ་གནོན། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་གོང་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་བྱམས་སྤྲིན་དགེ་རྒྱས་ལྷ་ཁང་སྟེ། དེ་ནི་འབྱུང་བ་རླུང་གི་ཁ་གནོན་གྱི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

བྱམས་བཞུགས་མཛད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བཞུགས་སྟངས་མཛད།

བྱར་དྭགས་ཀོང་གསུམ། སྔ་ཁ་བཀལ་ནས། བྱར། དྭགས་པོ། ཀོང་པོ་གསུམ་ཞེས་རོང་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་གསུམ་གྱི་བསྡུས་མིང་།

བྱར་པོ་པཎ་ཆེན། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ནང(༡༤༩ ནས༡༥(༠༨)ལྷོ་ཕྱོགས་བྱར་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཟུར་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་བྱར་པོ་པཎ་ཆེན་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཞིང་གཟེངས་སུ་བསྟོད། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་གསོ་བ་རིག་པ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཁོ་ན་མཛད་དེ་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ། གསུང་རྩོམ་ཡང་རིག་གནས་སྤྱིའི་སྐོར་སྣ་ཚོགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ལ《དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ》《སྨན་གྱི་ཁོག་འབུབ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྙེ་མ》《བྱེ་བ་རིང་བསྲེལ་གྱི་དཀར་ཆག》སོགས་མཛད།

རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་འཕྲོང་ས་རྒྱུས་འཚོ་བྱེད་ཀུན་རྡོར་སོགས་མང་དུ་བསྐྱངས། མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

བྱར་མེད། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པ།

བྱས་པ་མཉམ་པ། བྱས་རྗེས་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ།

བྱས་ཤེས། དྲིན་ཅན་ལ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་སྔར་བྱས་བཟང་པོ་ཆུད་བཟོས་སུ་མི་གཏོང་བ།

བྱི་གླང་སྡེ་གཟར། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༦༡༢)ལོ་དང་ཆུ་གླང(༡༦༡༣)ལོ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དམག་དཔུང་བཏང་སྟེ་འཕན་པོ་དང་། གཞིས་ཀ་རྩེའུ་སོགས་བླངས་ནས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་རྗེས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་མི་ཆོག་པ་བཟོས་པ་དང་དེའི་ལན་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་སྦྱིན་བདག་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཁལ་ཁ་ཚོ་ཁྱུར་དཔོན་པོ་སྲུན་མཆེད་གཉིས་ལ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་རྟེན་གཙོ་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་བསྐུར་ནས་དགེ་ལུགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་གཙང་པར་དམག་རྒྱག་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུར་མེ་སྦྲུལ(༡༦༡༧)ལོར་ཁལ་ཁ་ཚོ་ཁྱུར་དཔོན་པོའི་དམག་དཔུང་མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དབུས་སུ་ཐོན་ནས་དབུས་དམག་དང་མཉམ་དུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཕར་རྒོལ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དམག་དཔུང་ཆིག་ཁྲི་ཙམ་ལྷ་སར་བཏང་ནས་རྒོལ་ལན་བསློགས་ཏེ་སེ་འབྲས་གཉིས་དམག་གིས་གཏོར་ཞིང་། རྒྱབ་རིའི་ངོས་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ཙམ་བསད། སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་པ་ཚང་མ་མཚོ་སྔོན་དུ་བྲོས་འགྲོ་དགོས་ཀྱིས་སྟག་ལུང(ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁོངས)དུ་འབྱོར་སྐབས་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སེ་འབྲས་གྲྭ་པ་སྟོང་ཚོ་ཁ་ཤས་ལ་ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་འཚོ་བ་སྦྱར་ཐོག་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་པ་རང་གནས་སུ་བསྡད་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་ཁས་བླངས། སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་རང་གནས་སུ་ལོག་སྐབས་ཁང་པའི་སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུང་སོགས་ཀུན་མེད་པར་གྱུར། དབུས་སོག་དམག་ཕམ་ཐོག་སེ་འབྲས་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཆིངས་དཔྱལ་འབོར་ཆེན་སྤྲོད་དགོས་སྟབས། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ(བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་རྒྱ་ལེ་ཆོས་མཛད་ཀུང་ཟེར)གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཁུལ་གྱིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཀུ་ཏུ་ཧོན་ཐའི་ཇི་དང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སྲུན་མཆེད་གཉིས་ལ་དམག་རོགས་ཞུས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༦༣༡)ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྲོངས་ཤིང་། ཆུ་སྤྲེལ(༡༦༣༢)ལོར་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཆུ་བྱ(༡༦༣༣)ལོར་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་ཆུང་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཁྲིད་ནས་དབུས་ཀྱི་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པའི་དམག་དཔུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་རྒོལ་ལན་སློད་སྐབས་གཙང་དམག་ཕམ་ནས་རྒྱང་ཐང་སྒང་དང་ལྕགས་པོ་རིར་བྲོས་པར་ཆུ་བཀག་བཏང་། སོག་པོའི་རྟ་དམག་གིས་གཙང་དམག་སྡིང་དུ་རྒྱུགས་ནས་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད། སླར་ཡང་རྟ་དམག་རྒྱུགས་གྲབས་བྱེད་སྐབས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྔ་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ནས་འདུམ་འགྲིག་གནང་བའི་འབྲས་བུར་གཙང་དམག་ཁྲི་ཕྲག་གི་སྲོག་ཐར་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་ལྷ་ས་དང་། རགས(ལྷ་སའི་ཤར་ངོས)མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་གཞིས་བདག་དབང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཆོག་པ། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ཆོས་གཞིས་སྔར་གཙང་པས་འཕྲོག་པ་རྣམས་རང་འཛུགས་སོགས་བྱུང་ཡང་། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་གཙང་པ་རྒྱལ

པོས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་རྗེས་སུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ནད་བཅོས་སྐུ་རིམ་གནང་བར་ཕན་འབྲས་བྱུང་བའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་ཆོག་པའི་དབུ་ནན་གནང་སྐབས་ཁས་ལེན་མ་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དགུང་ལོ་དྲུག་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༢༢)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སུ་གདན་དྲངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༦༤༡)ལོར་གོ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་མཚོ་སྔོན་ནས་ཐོན་ཏེ་བར་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་མནའ་བཞག་བེ་རི་ཚོ་པ་རྩ་གཏོར་བཏང་། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ནས་གོ་ཤྲི་ཧན་ལ་དམག་དཔུང་བོད་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་གསང་ཡིག་བཏང་དོན་བཞིན་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་སྨར་ཁམས་ནས་མཚོ་སྔོན་དུ་ལོག་ཁུལ་བྱས་པར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་སྣོད་གཡེང་སོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་གློ་བུར་དུ་དམག་དཔུང་དབུས་སུ་དྲངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དབང་བསྒྱུར་གཏོར། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་བཟུང་ནས་གཞིས་ཀ་རྩེའུར་བཙོན་དུ་བཅུག་སྟེ་འཚོ་རྟེན་ཞིག་སྤྲད་ནས་འཇོག་པ་ལས་སྲོག་སྐྱོན་གཏོང་རྩིས་མེད་ཀྱང་། ཀརྨ་པའི་བླ་བྲང་གི་ཛ་མ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཨམ་ཕྲག་ནས་དགེ་ལུགས་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐོན་པར་བརྟེན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀོ་བཀྲུམས་བརྒྱབ་སྟེ་གཞིས་ཀ་རྩེའུ་ནས(སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས)སྐྱིད་ཆུར་བསྐྱུར། ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གཞིས་ཀ་རྩེར་གདན་དྲངས། བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་དང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ནོར་རིན་ཐང་ཅན་མང་པོ་ཕུལ་བ་དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་འགོ་ཚུགས། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་སྡེ་པ་སྲིད་སྐྱོང་གི་མིང་དང་དབང་བྱུང་བ་དེ་ནི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྲིད་དབང་གི་སྡེ་སྲིད་དང་པོ་ཡིན། ལྷ་སའི་ཤར་རྩེས་ཀརྨ་དགོན་གསར་དང་། བྱང་རྩེས་བྲག་རི་ཁྲུག་གི་དགོན་པ་གསར། པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་གྱི་འདོད་དཔལ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་དེ་ཚོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སེ་འབྲས་སོགས་ལ་གདན་དྲངས། དགོན་ཤུལ་རྣམས་ལ་བཟོ་ཁང་དང་གཞིས་ཀ་སོགས་བཙུགས།

བྱི་རིན། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱུང་ཚེ་དེའི་ཁྱོ་ག་སོགས་ལ་སྤྲོད་དགོས་པའི་དངུལ་ཆད།

བྱིང་རྒོད་གཉིས། སེམས་རྨུགས་པ་དང་གཡེངས་པ་ལྟ་བུ།

བྱིང་བ། ལྷོ་ཁ་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱུ་དྲག་ཆེ་བ་ཞིག

བྱིངས། (བྱིང)འདི་ཁམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཐྲི་སྦྱོལ་འགའ་རེ་ལ་མར་རིམ་པ་ལ་བྱིངས་ཞེས་ས་མཐའ་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་བྱིངས་པ་ཞེས་པ་དང་ནོར་སོ་ཡོད་སྐབས། དབུས་གཙང་གི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ས་མཐའ་བྲི་སྲོལ་མེད།

བྱིངས་གཞིའི་འཛིན་སྣོད། མང་ཆེ་བའི་བདག་གཉེར་རམ་བདག་གཉེར་གཙོ་ཆེ་བྱེད་དགོས་ས།

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཞི། བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། གཏོང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།

བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚུལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས། རྒྱུའི་བྱིན་བརླབས་སོ། །

བྱིན་སྙིང་། ཀང་པའི་ཞྭ་སྙིང་།

བྱིན་རླབས། བྱིན་ནི་ནུས་པ་དང་རླབས་ནི་ངན་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ་ནུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་ལའོ། །

བྱིན་རླབས་བཀའ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གསུང་། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་གསུམ།

བྱིན་རླབས་དྲུག བླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རླབས། ལྷག་པའི་ལྷའི་བྱིན་རླབས། ཕྱི་ནང་མཁའ་འགྲོའི་བྱིན་རླབས། ཐེག

ཚེན་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་བྱིན་རླབས། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་བྱིན་རླབས་སོ། །

བྱིན་རླབས་བརྡ་ཡི་བརྒྱུད་པ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། བླ་མས་སློབ་མ་ལ་དངོས་སུ་ཚོས་མ་གསུངས་པར་དཔེ་མཚོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཕྱག་གི་བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་ཐུབ་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

བྱིན་རླབས་བཞི། སྐུའི་བྱིན་རླབས། གསུང་གི་བྱིན་རླབས། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས། གསུམ་ཀའི་བྱིན་རླབས།

བྱིན་ལེན་ཞུ། དགེ་སློང་རྣམས་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཟའ་ཆས་རྣམས་བསྒྲིགས་ཟིན་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས་དེ་ཚུར་བླངས་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་ཟས་སྣོད་ཀྱི་སྟེང་ལ་བཞག ལག་པ་གཡོན་པ་ཟས་སྣོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཞག་ཏེ་གུས་འདུད་དང་སྨྲགས་དགེ་སློང་ལ་ཕར་ཕུལ་བ་དང་། དགེ་སློང་དེས་རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པ་ཟས་སྣོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག ལག་པ་གཡས་པ་ཟས་སྣོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཞག་ནས་ཚུར་ལེན་པ་དེར་ཟེར། སྔ་པ་ཚོགས་ཚུགས་སྐབས་རྩམ་པ་སོ་སོའི་ཤག་ནས་ཁྱེར་དགོས་པས་བྱིན་ལེན་མེད་པར་ཟ་བའི་ཉེས་པ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ཞོགས་པ་ཇ་འཁྱུང་ཁར་དགེ་ཚུལ་གཅིག་གིས་དགེ་སློང་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་རྩམ་ཁུག་ལག་པ་གཡས་པ་འོག་དང་གཡོན་པ་སྟང་ལ་བཞག་པའི་བར་དུ་བཟུང་། གཟན་སྐྱུར་འབེབས། ཕུས་མོ་བཙུགས་ནས་ཡར་ཕུལ་བ་དང་། དགེ་སློང་སོ་སོས་ལག་པ་གཡས་པ་སྟེང་དང་གཡོན་པ་འོག་ཏུ་བྱས་ནས་ཚུར་ལེན་པ་དེ་བྱིན་ལེན་བླངས་སྟངས་ཡིན།

དཀྱུང་ཇ་གྲོལ་ཁར་དགེ་ཚུལ་ནས་གཟན་སྐྱུར་འབེབས། ཕུས་མོ་བཙུགས་ནས་དགེ་སློང་སོ་སོའི་མདུན་དུ་བསྟད་པ་དང་། དགེ་སློང་ནས་རང་གི་རྩམ་ཁུག་ལག་པ་གཡོན་པ་སྟེང་དང་། གཡས་པ་ཐོག་ལ་བྱས་ནས་དེའི་བར་དུ་བཟུང་ནས་ཕར་སྤྲད་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ནས་ལག་གཡོན་འོག་གཡས་སྟེང་བྱས་ནས་ལེན་པ་དེ་ལ་བྱིན་ལེན་བཤིག་ཟེར།

བྱིས་པ། སྔིར་ན་ཕྲུ་གུའི་མིང་ཡིན་ནའང་། སྐབས་རེ་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། ཆུ། ཅོད་པན། དར་དཔྱངས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། བརྟུལ་ཞུགས། མིང་། རྗེས་གནང་རྣམས་སོ། །

བྱིས་པའི་སྟོན་མོ། ཡོས་བཙོས་ཏེ་སྦྲང་རྩི་དང་། མར། བུ་རམ་བཅས་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཏེ་སྔར་ཕྲུ་གུ་ལོ་གཅིག་ལོན་ཙ་ན་ཞབས་འཛུགས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་དེ་འདྲ་སྟེར་སྲོལ་ཡོད།

བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཅོ་ལྔ། སྨན་དཔྱད། ཟླ་ཟེར། དུ་ཕོག་གདོན་ལྔ། མི་གདོན་བདུན། ལས་བྱེད་རྒྱལ། སེན་གཉིས། སྲུལ་བཞི། ལྷ་ཆེན་དང་བཅོ་ལྔ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཇམ་པ་པོ་ནི་བ་ལང་གཟུགས། བརྗེད་བྱེད་པ་ནི་ཕ་འདྲོ། །ཁྲ་ཚུར་ཅན་ནི་བྱ་རོག་གཟུགས། མ་མོ་མི་ཡི་གཟུགས་སུ་སྣང་། ཛ་མི་ཀ་ནི་རྟའི་གཟུགས། འདོད་པ་ཅན་ནི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས། ནམ་གྲུ་ཁྱིའི་གཟུགས་སུ་སྣང་། སྲུལ་པོ་ཕག་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་། མ་དགའ་བྱེད་ནི་བྱི་ལའི་གཟུགས། བྱ་ནི་འདབ་ཆགས་བྱའི་གཟུགས། གཉའ་ནག་ཅན་ནི་བྱ་གག་གཟུགས། བཞིན་བརྒྱད་པ་ནི་འུག་པའི་གཟུགས། མིག་འཕྲུང་པོ་ནི་ཕ་ཝང་གཟུགས། རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་གཟུགས། སྐེམ་བྱེད་པ་ནི་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ཏེ་གཞན་ཡང་སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་ལས། ༡. འཇམ་པ་པོ་ནི་བ་ལང་གཟུགས། ༢. རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་གཟུགས། ༣. སྐེམ་བྱེད་པ་ནི་གཞོན་ནུ་གཟུགས། ༤ བརྗེད་བྱེད་པ་ནི་ཕ་འདྲོ། ། ༥. ཁྲ་ཚུར་ཅན་ནི་བྱ་རོག་གཟུགས། ༦. མ་མོ་མི་ཡི་གཟུགས་སུ་སྣང་། ༧. ཛ་མི་ཀ་ནི་རྟ་ཡི་གཟུགས། ༨. འདོད་པ་ཅན་ནི་རྡོ་རྗེ་གཟུགས། ༩. ནམ་གྲུ་ཁྱིའི་གཟུགས་སུ་སྣང་། ༡༠. སྲུལ་པོ་ཕག་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་། ༡༡. མ་དགའ་བྱེད་པ་བྱི་ལའི་གཟུགས། ༡༢. བྱ་ནི་འདབ་ཆགས་བྱའི་གཟུགས། ༡༣. གཉའ་ལག་ཅན་ནི་བྱ་གག་གཟུགས། ༡༤ བཞིན་

བརྒྱད་པ་ནི་ཞུག་པའི་གཟུགས། ༡༥. མིག་འཕྲུང་པོ་ནི་ཕ་ལྷང་གཟུགས་རྣམས་སོ། །

བྱུ་རུ། རྒྱ་དངོས་རྫ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་བྲག་དང་བྱེ་མ་ལས་ཤིང་ལྟར་སྐྱེས་པ་སྟེ་རིགས་དཀར་དམར་གཉིས་ཡོད་ཚུལ《རིན་ཆེན་བརྟག་པ》ལས་གསུངས་སོ། །

བྱུག་དར་གྱི་རྫི། ཤུས་ལ་བྱུགས་ཤིང་སྣར་སྣོམ་པ་དང་བདུག་པའི་སྨན་ཞིག་གི་མིང་།

བྱུག་རིས། དེ་ནི་གྲལ་ལམ་གོ་རིམ་གྱི་མིང་དང་། ཡང་ན་འདུག་སར་རིའུ་ཆུང་འབྲི་བའི་མིང་དུ་གོ་བའོ། །

བྱུང་རྒྱལ། གང་བྱུང་མང་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའམ་ཡང་ན་རྩེར་སོན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

བྱུང་བ་ཉེར་བཞི། དང་པོ་བྱུང་བ། རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ། འགྱུར་བར་བྱུང་བ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱུང་བ། མཉམ་པར་བྱུང་བ། ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་བ། འོད་གསལ་བར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱུང་བ། ས་བོན་དང་བཅས་པར་བྱུང་བ། ས་བོན་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ། གཟུགས་བརྙན་དང་དབང་འགྱུར་བྱུང་བ། ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བ། གཉིས་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ། སྐད་ཅིག་ཞིག་ནས་བྱུང་བ། ཐྲད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱུང་བ། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་བ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་བྱུང་བ། འཇིག་པ་དང་ཆགས་པར་བྱུང་བ། སྔོན་གྱི་དུས་ན་བྱུང་བ། འཆི་བའི་དུས་ན་བྱུང་བ། བར་དུ་བྱུང་བ། ཉིང་འཚམས་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་བྱུང་བའོ། །

བྱུརད། (བྱུར)བཀྲ་མི་ཤིས་པའམ་ངྷ་རན་གྱི་བརྡ་སྙིང་ཡིན་ལ། ཡང་བོན་གྱིས་བརྡར་གཤེན་ལ་བར་ཆད་གཏོང་བའི་བདུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་གི་མིང་སྟེ། 《ཐུ་རབས་བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་འབེལ་གཏམ》ལས། འོག་ན་འདྲེ་སྲིན་བྱུར་གསུམ་སྟེ། འདྲེ་ནི་ལྷ་ལ་འགྲན་དུ་འཚོལ། སྲིན་ནི་མི་ལ་བདུད་དུ་ཆེ། བྱུར་ནི་གཤེན་ལ་བར་ཆོད་རྩོམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱེ་སྟོངས། བྱེ་མས་ཁེངས་པའི་ཐང་སྟོང་གི་མིང་།

བྱེ་མདོ་གཉིས། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའང་ཟེར་རོ། །ཐེག་དམན་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ད་བར་ཕལ་ཆེར་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དགོས་དོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་གི་དོན་བཅུ། རྫས(ཀྱི་དངོས་པོ)དང་། ཡོན་ཏན(གྱི་དངོས་པོ) ལས། སྤྱི། བྱེ་བྲག འདུ་བ། ནུས་པ། ནུས་པ་མེད་པ། འདྲ་བ། མ་བྱུང་བ།

བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་དོན་དྲུག རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ །

བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་ཨུ་ལཱུ་ཀ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲུབ་བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཏེ། འདིས་ཞུག་པ་ལྟར་འཛིན་པས་ཞུག་པ་དང་དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་གཟེགས་ཟན་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་ཟེར། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དྲུག(རྫས། ཡོན་ཏན། ལས། སྤྱི། བྱེ་བྲག འདུ་བ)ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྡུས་ན། དང་པོ་རྫས་ནི། རང་རྒྱུ་ཐུབ་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཐམས་ཅད་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྫས་གཉིས་ཡོད། ༡. ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ཡིད་བཅས་ལྔ་པོ་དེ་ཡིན། ༢. བདག དུས། ཕྱོགས། ནམ་མཁའ་བཅས་བཞི་པོ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ནི། རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ། འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞིག་བཅས་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད། ༡. གཟུགས། ༢. རོ།

༣. སོ། ༤ རེག ༥. གྲངས། ༦. ཚད། ༧. སོ་སོ་བ། ༨. ལྡན་པ། ༩. རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ༡༠. གཞན། ༡༡. གཞན་མ་ཡིན་པ། ༡༢. བློ་རྣམས། ༡༣. བདེ་བ། ༡༤ སྡུག་བསྔལ། ༡༥. འདོད་པ། ༡༦. སྡང་བ། ༡༧. འབད་པ། ༡༨. ལྗི་བ། ༡༩. གཤེར་བ། ༢༠. སྣུ་བ། ༢༡. རྩལ་པ། ༢༢. འདུས་བྱས། ༢༣. ཆོས། ༢༤ ཆོས་མ་ཡིན་པ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་གང་དང་གང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ནི། གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན། དྲི་ནི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན། རོ་ནི་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལས་ནི་བརྐྱངས་བསྐུམ་འདེགས་འཇོག་འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན། བཞི་པ་སྤྱི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། བ་ལང་ཉིད་དང་ཤིང་ཉིད་ཅེས་ལྟ་བུ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་ཡིན། ལྔ་པ་བྱེ་བྲག་ནི། ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན། དྲུག་པ་འདུ་བ་ནི། རྫས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་དུ་འདུ་ཞིང་ཚིག་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་གོ །བྱེ་བྲག་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཞིབ་པར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འབར་བ》དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ་འཇུག་པ》རང་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》སོགས་ཚད་མའི་གཞུང་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》 ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད》བཅས་སུ་གསལ།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། 《བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ》ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའམ་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད། མཚན་ཉིད་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གོ །

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་དབྱེ་བ། འདིར་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གསུམ་ནི། དཔེར་ན་སྔར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སྡེ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ན་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་པ་བཞི་སྐད་མི་མཐུན་པ་ལེགས་སྦྱར། ཟུར་ཆག ཡུལ་མི་རང་བཞིན། ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པས་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལ་གྱེས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ། ཕལ་ཆེན་པ། གནས་བརྟན་པ། མང་བཀུར་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་གསུང་རབ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་འདོན་པ། དུས་གསུམ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གནས་བརྟན་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་རང་བཞིན་སྐད་དུ་འདོན་པ། གྱེས་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་འདིར་འདུས་པས་ཕལ་ཆེན་པ་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཀ་ཏྱཱ་ན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་འདོན་པ། གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་གནས་བརྟན་པ་ཞེས་པ། བཞི་པ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཟུར་ཆག་སྐད་ཀྱིས་འདོན་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་སྟི་བྱས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་མང་བཀུར་བ་ཞེས

ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་སོ། །བཅོ་བརྒྱད་ནི། སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་ལྷས། ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། །བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང་། །ལྔ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། ། གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྲུངས་སྡེ། །ས་སྟོན་སྡེ་དང་ཆོས་སྲུང་སྡེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའི་སྡེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ས་སྒྲོག་རི་དང་སྲུང་བ་པ། །གནས་མ་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སློབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐ་དད་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱུར། ། ཞེས་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ། མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ། ཆོས་མངོན་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་སྟེ། མིང་གཞན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ཡང་ཟེར་ཞིང་འདི་ནི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་སློབ་མ་ཛྷ་བ་ནོར་བུ་ལ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་བྱང་ཕྱོགས་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་གར་མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་མཛད་པའི་ཤློ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཞིག་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན《མངོན་པ་སྡེ་བདུན》བཀའ་འདོད་པས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་པོ་ཏི་ཁ་ཤས་གཉལ་ན་བཞུགས་པ་ལས་པོ་ཏི་གཉིས་ཚལ་གྱང་ཐང་དུ་ཡོད་ཅེས་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དུང་ཆེན་སྟོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ཁྲིས་མ་དཔེ་མེད་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༢༤པར་གསལ། རྣམ་ཐར་མ་ཡིག་ཤོག་གྲངས༦༨ཡོད།

བྱེ་མའི་རྒྱ་ལོན། བྱེ་མའི་རྒྱ་རགས་ཏེ་དེ་སྔ་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེ་རགས་ལ་ཟེར་ཞིང་གཞམ་དུ་བྱེ་རགས་ཞེས་པར་གཟིགས།

བྱེ་སྨྲ་བ་གསུམ། ནུབ་ཕྱོགས་པ། ཁ་ཆེ་བ། ཉི་འོག་པ།

བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་རྒྱུ་དྲུག བྱེད་རྒྱུ ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ། རྣམ་སྨིན། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ།

བྱེ་རྫིང་པའི་ཚོགས་པ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲི་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་རྒྱུན་མང་དུ་སྤེལ་གནང་བ་ལས་ཚོགས་པ་སྡེ་བཞི་སྟེ་དེའི་ནང་གསེས་ཚོགས་ཆེན་པའི་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ(མཁན་རབས་དང་པོ་རྗེ་རྗེ་དཔལ་གྱི་སློབ་མ)གྱིས་སྣེ་མོ་གཞུའི་བྱེ་རྫིང་དུ་བཞུགས་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཚོགས་པ་བྱེ་རྫིང་པ་ཟེར་བ་ཡིན།

བྱེ་རགས། ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་སྤང་ཆེན་རི་བྲུར་ནས་འགོ་ཚུགས་པའི་བྱེ་རགས་དེ་ནི་དོག་བདེའི་ཕུ་ཆུ་དེ་སེ་ར་དགོན་པའི་ལྡེ་ངོས་ནས་ནུབ་ཏུ་རྒྱུགས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་བྱེ་མའི་རགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སོ་ལྟར་དོག་བདེའི་ཕུ་ཆུ་རྒྱས་ནས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནོད་འཚེ་བཟོ་བ་འགོག་ཕྱིར་ཡུར་བུའི་ནང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་གཡས་གཡོན་དུ་སྤུངས་པ་ལས་ཆགས་པ་ཞིག་རེད། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ལྷ་ས་ཁྲུལ་ལ་དུ་བ་གནམ་གཏོང་སོགས་བསྐུལ་ཏེ་ལོ་ལྟར་བྱེ་མ་བཤངས་པ་དང་ལ་མའི་རགས་རྒྱག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱེ་རགས་ཀྱི་འཛུག་རྒྱ་ཚད་མེད་དོན་པ་མ་ཟད། སྐབས་རེ་ཆུ་ཏ་ཅང་རྒྱས་སྐབས་བྱེ་རགས་བྲོར་ནས་ལྷ་སའི་གྲོང་ནང་དུའང་ཆུ་སྲོར་བ་བྱུང་། སྐབས་འགར་གྲོང་ནང་ཆུའི་གནོད་འཚེ་མི་འབྱུང་ཆེད་བྱེ་རགས་ཀྱི་བྱང་ངོས་གཤག་ནས་ཆུ་སྣོད་སྟབས་ཆོས་གསུམ་ཐང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་ཁ

བྱེ་མས་མནན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། མཐར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༧༥)ལོར་བྱེ་རགས་རྫ་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཤར་སྐྱང་ཆེན་རི་བྲུར་ནས་ནུབ་བྲག་རི་ཁྲུག་མདུན་གྱི་འདམ་རའི་སྣེ་བར་ཞེང་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རྫོ་ཆེན་གྱི་རགས་དང་མཐིལ་དུ་རྫོ་བཅལ་བཏིང་ཐོག་སྐྱང་ཆེན་རི་བྲུར་གྱི་ནུབ་ངོས་སུ་བྱེ་མ་འཁྱིལ་སའི་ཐིང་སོགས་བཟོས་པ་མ་ཟད། དེང་སྐབས་དེ་སྔའི་བྱེ་རགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཁང་པ་མང་པོ་གསར་སྐྲུན་དང་གླིང་ཁ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཡོད།

བྱེ་རི་ལྷག་རྣམ་པར་རྒྱ་བའི་ས་སྐྱོང་བ། སྣེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་རྒྱུད་ལས་མཆེད་པའི་ལྷག་རྩེ་ཐའི་རྡེ་སྣེ་མིང་དངོས་ལྷག་རྩེ་ཞབས་དྲུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཟེར།

བྱེད་རྒྱུ་ཧེ་ཏུ། འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ། གནས། བརྟེན་པ། གསལ་བ། འགྱུར་བ། འབྲལ་བ། བསྒྱུར་བ། ཡིད་ཆེས་པ། ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ། འཐོབ་པ། ཐ་སྙད། སྟོན་པ། འཛིན་པ། མངོན་པར་འགྲུབ་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། ཚད་པར་བྱེད་པ། སོ་སོར་ངེས་པ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ། མི་མཐུན་པ། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །

བྱེད་གཏེ་རེ་བྱང་རྩེ་འབྲུད། མི་ངན་གཏེ་པོ་རེ་གཉིས་ཐེར་འདོན་བྱས་པ།

བྱེད་པ། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་གཟའ་སྐར་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ༡. གདབ་པ། ༢. བྱིས་པ། ༣. རིགས་ལྡན། ༤. ཏིལ་བརྡུང་། ༥. ཁྱིམ་སྐྱེས། ༦. ཚོང་པ། ༧. བི་ཥྚི་བཅས་བདུན་ནི་འཁོར་བྱེད་བདུན་ཡིན་ཅིང་། ༨. བཀྲ་ཤིས། ༩. རྐང་བཞི། ༡༠. མི་སྡུག ༡༡. ཀླུ་བཅས་ནི་རྟག་བྱེད་བཞི་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ།

བྱེད་པ་འཆང་བ། འདི་སྐད་དངགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་ལ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན།

བྱེད་པ་རྣམ་བཞི། སྔོན་འཇུག་ལྔ་དང་རྗེས་འཇུག་བཅུ་རང་རང་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་པ་པོ་སྔོན་རྗེས་གང་དང་གང་གིས་འཇུག་པ། སྔོན་རྗེས་རྣམས་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ། སྔོན་རྗེས་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྟེ་བཞི།

བྱེར། ཁ་འཐོར་བའམ་ཁ་བྲལ་བ།

བྱོན་བཞུགས། བྱོན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་ཞེ་ས་དང་། ཕར་ཕྱིན་པ་དང་ཚུར་སླེབས་པ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད། བཞུགས་པ་ནི་བསྡད་པའི་ཞེ་ས།

བྱོལ་སོང་གཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲི། གདན་གྱི་འོག་ཏུ་ཀེང་རུས་ཀྱི་བྲག རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བྲག་གསུམ་སྟེང་དུ་བཀྲ། དེ་སྟེང་བྱོལ་སོང་གཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲི། དེ་ལ། ༡. སྟག ༢. སེང་གེ ༣. གཟིག ༤. དོམ་བཞི་ཕྱུགས་བཞི། ༥. སྐྱང་ཆེན། ༦. མ་ཧེ། ༧. ཆུ་སྲིན། ༨. སྦྲུལ་ནག་བཞི་བོ། །

ཟ། སེམས་སྐྱོར་བའི་མིང་སྟེ། 《བརྡ་ཡིག་བློ་གསལ་མགྲིན་རྒྱན》ལས། ཟ་ནི་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་ཞིག་གི་མིང་དུ་གྲགས་ཤིང་། ཡང་སེམས་སྐྱོར་བའི་མིང་དུ་བཤད་པའང་སྣང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཟ་དུན་ཅེ། ལྷ་ས་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་མཐའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་འདྲ་བའི་ཕུས་མོ་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

ཟག དབྲག་པར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ《བརྡ་ཡིག་བློ་གསལ་མགྲིན་རྒྱན》ལས་དབྲག་དང་ཟག་ནི་བར་ཏེ་ཀ་ཟག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཟག་དཀར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། རྗེ་འདི་ནི་དཀར་མཛེས་འཁྲིགས་ཞུང་རི་ཁྲོད་དུ་ཡབ་བསམ་གཏན་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་མེ་སྟག(༡༨༦༦)ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཟག་དཀར་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་

མཚན་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྙན་གྲགས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་དགེ་རྒན་རྡོ་རྗེ་འབུམ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གསན། དགུང་ལོ་དགུ་ནས་ཡོངས་འཛིན་བློ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་ནས་དག་ཡིག་དང་། སུམ་རྟགས། སྙན་ངག མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་སྐོར་གྱི་བཤད་ཁྲིད་སོགས་སྦྱངས། དྲུང་སར་བླ་མ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱལ་རོང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་དང་ཁང་གསར་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་། སྙིང་ཐིག་གི་རྩ་རླུང་འཕྲུལ་འཁོར་ལག་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་དབུས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་ཧྲེ་བོ་ཁང་ཚན་དུ་ཞུགས། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཐོག རིགས་ལམ་རྩོད་གྲྭའི་ནང་དུ་གྲུ་སྐོར་མཛད་སྐབས་མང་ཐོས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཞིང་། མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་བརྟས། དེ་ནས་མུ་མཐུད་རིག་པའི་གནས་སྒོ་ཀུན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེས་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་གྲུབ་དབང་རྡོ་སེང་གེ་ལས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཅོད་ཀྱི་དབང་ཁྲིད། གོང་ས་ལྔ་པའི་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གསུང་ཆོས་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ཐོག་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་བྲག་དཀར་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་བཞུགས། དེར་ཡང་གླིང་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེ་རོང་འཛམ་དབྱངས་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། ཉ་རྒྱས་མཆོག་སྤྲུལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཇི་སྙེད་སྤྱི་བོར་བཀུར་ཏེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ལུང་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། གསང་བདེའི་དབང་། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་དུས་འཁོར་སྦྱོར་དྲུག་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རིག་གནས་འབྱམས་ཀླས་པར་མང་ཐོས་མཁས་པའི་མངའ་བརྙེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ནས་བཟུང་བྲག་དཀར་རི་ཁྲོད་སྣ་ལ་ནང་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དགོན། སྲག་མགོའི་དགེ་ཐར་ཞུང་སོགས་སུ་གདན་ས་མཛད་དེ་གཞུང་གྲྭ་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དང་། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ། རིགས་ཚོགས། བསྐྱེད་ཚོགས་སོགས་འཆད་ཁྲིད་མཛད། གཞན་ཡང་དཀར་མཛེས། བྲག་མགོ མི་ཉག གསེར་ཐར་སོགས་གནས་མཆོག་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་ཏེ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། སྙིང་ཐིག ཞི་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དང་། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བླ་མ་སོ་སོའི་གསུང་འབུམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལུང་གནང་བ་སོགས་འདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་ལྡན་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད། ཨ་མདོ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་རོལ་པའི་བློ་གྲོས་དང་། དགེ་ཐོག་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་གྲོས་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག རྭ་རྟོ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་དུ་མ་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར། བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས་གནང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། བྱམས་པ་སོགས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་མང་པོ་བཞེངས། སྙན་ངག་གི་དཔེར་བརྗོད་དང་། བསྐྱེད་ཚོགས། བླ་མ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། སྔགས་རྫོགས་སྐོར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་པར་དུ་འཁོད་པ་གླེགས་བམ་བཅུ་བདུན་ཙམ་བཞུགས། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༩༢༩)ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

བྲག་དཀར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྙན་གྲགས། རྗེ་འདི་ནི་ཡུལ་མདོ་སྨད་ཀྱི་སའི་ཆ་རྫོ་ག་ཞེས་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༨༠༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་དུས་གདན་ས་བྲག་དཀར་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུར་འཁྲུངས་སར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ

དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་སྐབས་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་འཇུག་ཤེར་ལེའི་འགྲེལ་པ་ཀེ་ཏ་ཀའི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ལུང་རིག་ཡང་དག་དང་འགལ་ཚབས་ཆེ་བ་མང་ཙམ་གཟིགས་པ་ཀླན་ཀ་བགྱིས་པ་དང་། ལོ་དེ་ནང་དུ《ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཟད་བརྗོད་པ་བློ་གསལ་དགའ་བའི་གཏམ》གསར་དུ་བརྩམས། ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བདུན་ཐོག་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཧོར་ཕྱོག་དགོན་དུ་གཞུང་པོད་ལྔའི་རྩོད་གྲྭ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་དེ་ཁུལ་ཡུལ་གྲུ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། བཀའ་རྩོམ《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཕན་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》《སྦྱོང་གནས་བླ་མ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིག་ཧྲུག་དང་སྦྱོང་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཅས་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་མཛེས》《རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་པ་རྒྱུད་སྡེ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད》《འདུལ་བའི་རྩ་བའི་སྙིང་དོན་དང་དཀའ་གནད་རབ་ཏུ་བཤད་པ་འདུལ་གཞུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》《ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམ་པ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་ཡང་སྙིང》སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་བར། 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》དེ་བཞིན་ཚད་མ་དང་། གྲུབ་མཐའི་སྐོར་གྱི་ཕྱག་རྩོམ་སོགས་ཁྱོན་པོད་འབྲིང་དགུ་ཙམ་བཞུགས། འདས་ལོ་དང་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་པ་མ་རྙེད།

བྲག་ཁ་བ་གྲགས་པ་སེང་གེ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༢༥༥)ལོར་ལ་སྟོད་བྱང་གི་རྒྱལ་སྡེ་ཐང་དཀར་དུ་འཁྲུངས། གདུང་རུས་སྣུབ་ཡིན། གཞོན་ནུ་ལ་ཁྲི་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་སེང་གེར་གསོལ། ཕྱིས་མཁན་པོ་ཁྲི་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་དབུ་མ་པ་ཤེར་འབུམ་གྱིས་སློབ་དཔོན། བུ་སྟོན་སེང་གེ་འོད་ཀྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ས་སྐྱར་ཕྱུ་རུ་བ་སེང་གེ་དཔལ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་གསན། བྱམས་ཆོས། རིགས་ཚོགས། རྒྱུད་སྡེ་སོགས་ལ་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་མོ་ནང་དུ་ཀུན་སྤངས་པ་དང་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཞུས། ཀ་ལོའི་སྲས་ཆུང་བ་ཨཱ་ཀ་ར་སིདྡྷི་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསན་ནས་གཡའ་ལུང་གི་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད། ཞར་ལ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་ཁྲིད་ཀྱིས་སློབ་མ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཕྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་བཟང་གིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་བྲག་ཁར་ཕྱག་བཏབ། དེར་མཚམས་བཅད་དེ་དུས་འཁོར་གྱི་བསྙེན་པ་བྱེ་བ་དང་སྦྱིན་བསྲེག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་མཛད་པས་མེ་ལྕེ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད། སྦྱོར་དྲུག དམར་ཁྲིད། གཅོད། གཟེར་ལྔ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཆེན་བཞིར་མིང་བཏགས་ནས་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བ་གནང་། དབྱར་དུས་ཕལ་ཆེར་རྒྱུན་གཅོད་ལ་བཞུགས། དངོས་པོ་བྱུང་ཚད་དགེ་སྦྱོར་ལ་གཏོང་བར་མཛད། མངོན་པར་ཤེས་པ་མངའ་བས་ས་སྐྱ་པའི་བདེ་དོན་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་། སློབ་མ་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པ་དང་། དཀའ་བཅུ་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་བློ་གྲོས། བང་མོ་ཞུ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་གྱ་དགུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༣༤༣)ལོར་ངོ་མཚར་གྱི་ལྟས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། རྗེ་འདི་ནི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་བསང་ཆུ་རྫོང་ཁོངས་གཙོས་བསྟན་འཛིན་སྡེ་ཁྲིད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་

བྱ(༡༨༠༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཞབས་སྐབས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པས་བླ་དགོན་པ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་པར་དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སུ་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ནས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དང་། ལྷག་པར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐུགས་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་ཐོག་དབུས་སུ་ལན་གཉིས་ཞབས། སྟག་ཕུ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྐྱེར་བླ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གྲངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ལྷག་པར་དུ་དགུང་ལོ་དགུ་པ་ནས་ང་གསུམ་གྱི་བར་དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་བཅར་བཞུགས་གནང་སྟེ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཅིང་མཁས་པའི་དབང་པོར་སོན། དེ་ནས་དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ་དང་། དགའ་ལྡན་ཐེ་བོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། དཔའ་རིས་སྔོ་ཁོ་ངག་དབང་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་ཡང་ཡང་སྐུལ་མ་མཛད་པས་ཀུན་བསླངས་ཏེ། རྗེ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆེམས་དང་། ཆོས་འབྱུང་། དེབ་ཐེར། ལོ་རྒྱུས། རྣམ་ཐར། བསྟན་རྩིས། འཁྲུངས་རབས། གདུང་རབས། རྒྱལ་རབས། གདན་རབས། རྟོགས་བརྗོད། དཀར་ཆག ཏུས་མཛོད་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་རྩོམ་གཞུང་རྣམ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལྷག་གསན་གཟིགས་དང་། མ་ཆུ། ཀླུ་ཆུ། བསང་ཆུ། དགུ་ཆུ། ཙོང་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དང་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་དྲི་གཏུགས་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང》རྩོམ་སྒྲིག་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་གླང(༡༨༦༥)ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ། ཆོས་འབྱུང་དེའི་ནང་དོན་ཨ་མདོའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་དགོན་མ་ལག་སོ་སོར་ཕྱིན་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དང་། གྲྭ་རྒྱུན་མང་ཉུང་། ས་ཆིགས་རིང་ཐུང་། འགྱུར་པ་ཐོན་ཁུངས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྨད་སྟོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་། ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སློབ་གསོ། རང་བྱུང་གི་ཁམས། དགོན་སྒྲུབ་སྡེའི་གདན་རབས། ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ། དགེ་མཛོད་གཙུག་ལག་བཅས་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་གསལ་བ་མ་ཟད། དབུ་ན་ཆོས་འབྱུང་རྒྱལ་རབས་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་མཚན་བྱང་དང་རྩོམ་པ་པོ་སོགས་བཀོད་ཡོད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཤེགས་ལོ་ཁ་གསལ་མ་རྙེད།

ཟག་སྨོ་ཀ་ཀྵི། ཟག་སྨོ་ཀ་ཀྵི་ནི་ལྷ་སའི་དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་ཀ་ཀྵི་ནི་ལམ་གྱི་དབུས་དང་། གཞན་ཆུང་བ་གཉིས་ནི་དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རི་གཉིས་ཀྱི་སྣེ་སོ་སོར་གནས། ཟག་སྨོ་ཀ་ཀྵི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པ་དང་ལྷ་སར་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡིན། གནས་དེར་མཆོད་རྟེན་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞེངས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྔ་དུས་ལྕགས་པོ་རི་དང་དམར་པོ་རི་གཉིས་མུ་འབྲེལ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེ་མཇུག་མ་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་ས་དཔྱད་ཀྱི་དབང་དུ་ཏ་ཅང་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་བོད་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པའི་ས་དཔྱད་ཡིག་རིགས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དུ་ཏར་ནག་པོས་བོད་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པའི་ས་དཔྱད་ཡིག་རིགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ནང་། ཡུལ་གྲོང་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཆགས་སའི་ཐང་གི་དཀྱིལ་དུ་རི་ཆུང་གི་སྣེ་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཡུལ་སྡེ་དེའི་མི་བརྒྱུད་ནང་ཤེས་ཡོན་འཛོམས་ཤིང་འཛོན་ཐང་ལྡན་པའི་བརྒྱུད་པ་བར་མཚམས་མ་ཆད་པ་ཡོང་བ་དང་། རི་སྣ་ཕན་ཚུན་ཆད་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་ལྷ་སྲུང་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་

རྒྱུན་འབྲིམས་སུ་ཕྱུར་ཏེ། རྒྱ་བཟའ་རྗེས་མ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རང་གི་བུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་སྣ་ནམ་བཟའ་འཕྲོག་པའི་དགྲ་ཤ་ལེན་ཆེད་དུ། ལྷ་ས་དང་ལྷོ་ཁར་བོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རི་དཔྱད་བཟང་པོ་ཁག་གཏོར་སྐབས་དམར་པོ་རི་དང་ལྕགས་པོ་རིའི་བར་རི་སྣ་འབྲེལ་བ་བཅད་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་རང་གི་ཡུམ་རྒྱ་བཟའ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་བར་བརྟེན། རྒྱ་བཟའ་སེམས་དགའ་ནས་བོད་ཀྱི་རི་དཔྱད་ཉམས་སུ་བཏུག་པ་དེ་ཚོར་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་དམར་ལྕགས་གཉིས་ཀྱི་རི་སྣ་བཅད་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཆེད་རི་སྣ་གཉིས་སུ་མཆོད་རྟེན་རེ་དང་། རི་སྣ་མཐུད་མཚམས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་ལམ་ཡོད་པ་བཟོས་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ནས་བོད་དུ་ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཐང་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་དུ་རི་སྣ་ཆད་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་གྱི་སྡོད་བཅུད་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་སྐབས་ཡང་ཡང་ཉམས་གསོ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་སྟེ། གཙང་བསྟན་སྐྱོང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་དང་། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་གླང(༡༦༣༧)ལོར་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ཉམས་གསོ་གནང་བ་དེ་ཡང་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་ཞེ་བས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་རྟ(༡༦༦༦)ལོར་སྡེ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་གསར་བཞེངས་རྒྱས་སྤྲུན་གནང་རྩིས་ཀྱང་རྩིག་སྨང་ཚད་ལོང་མ་བྱུང་བས་གསོ་སྐྱོན་བྱུང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ལུག(༡༦༦༧)ལོར་བསྐྱར་དུ་གསར་བཞེངས་མཛད། མཆོད་རྟེན་དེ་ཕྱི་གཡུ་རྩིས་གཏུམ་པར་དགོངས་ཀྱང་དེའི་ཐད་བཟོ་བོའི་ལག་རྩལ་གདེང་འཕེལ་བ་མེད་པས་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བཏུམས་པའི་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་པད་མ་དང་ཐུགས་རྗེ་མདོ་གཟུངས་བཅས་གསར་བཟོ་དང་། གནམ་རྒྱན་དུ་དན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་དང་། དབུས་སུ་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསར་བྲིས། མཆོད་རྟེན་གསུམ་ལ་ལྕགས་ཐག་དང་ལྷུང་དྲིལ་ཊ་གྲངས་སུམ་ཅུ། དེ་བཞིན་ནང་རྟེན་གཟུངས་བཞུགས་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་མཛད། ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་དུས་སུའང་ཉམས་གསོ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་གསར་སྐྲུན་གནང་སྟེ་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་བཞིན་གཟུངས་བཞུགས་སུ་དབང་འདུས་འཁོར་ལོ་ཟབ་རྒྱ་ཅན་ཁ་ཤས་དང་། ཟླ་རྫོང་ཁག བར་ཆད་སེལ་ཕྱིར་བསོད་རྒྱས་ཀྱི་གཏེར་ཕུར་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་ཕུར་པ་ཚ་ཚང་། ཕུར་པའི་སྐུ་བརྙན་འབུམ་ཕྲག སྟོན་པ། འཇིགས་བྱེད། ཨོ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་སོ་སོ་འབུམ་ཕྲག བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་ལྕགས་ཐག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་རེར་དྲིལ་བུ་བདུན་རེར་གཏེར་ལུང་དགོངས་དོན་བཞིན་ཟངས་ཀྱི་དྲིལ་ལྕེར་བྱང་བུར་དབང་འདུས་ཀྱི་སྔགས་དང་། འབྱུང་བཞིའི་གནོད་བཟློག་སྔགས་དང་བཅས་རྩིག་པ་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་བཟོ་བཀོད་བརྗིད་ཆགས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་ཁྲ་ལམ་མེར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་བྲག་སྒོ་ཀཱ་ནི་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ལྷ་སའི་ནུབ་ཏོས་ཀྱི་གཞུང་སྒོ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲོ་ས་རྗོ་ཤིང་སོགས་མ་རྩིས་པའི་ཟངས་དམར་ཁོ་ན་མཁར་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག ལྔག་ཙམ་དང་། གསེར་འདམ་ཞོ་ལྔ་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། དངུལ་ཆུ་ཞོ་ཆིག་ཁྲི་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། བལ་པོའི་བཟོ་བོ་ཆུད་པའི་ཟངས་བཟོ་བ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལ་གླ་ཡོན་འབྲུ་ཁལ་བ་ན་འབྲུ་ཁལ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་བཏང་བ་ཡིན་འདུག དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་རྟ(༡༩༦༦)ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཟིང་འཚུབ་སྐབས་མཆོད་རྟེན་གསུམ་ཀ་གཏོར་བཤིག་བཏང་མཐར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་

ཤིང་ལུག(༡༨༨༥)ལོར་སྲིད་གཞུང་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཐང་ཆེན་གསར་སྐྲུན་སྐབས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་བསྐྲུན་བཞེངས་ཀྱི་གནའ་བོའི་བརྗིད་ཉམས་སླར་ཡང་མངོན་པར་བྱས། བྲག་སྒོ་ཀ་སྙིའི་མཆོད་རྟེན་གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། དམར་པོ་རིའི་སྟེང་བསྐྲུན་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུགས་དབྱིབས། ལྕགས་པོ་རིའི་སྟེང་བསྐྲུན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཡིན། དམར་པོ་རི་སྟེའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་དང་ཉེ་བར་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པའི་བཞུགས་གནས་སུ་གྲགས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་དྲན་དུ་རབ་འབྱམས་པ་བྱ་བྲལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་མཛད་པའི་གནས་དང་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལས་འདས་པའི་ཤུལ་རྗེ་སྐྱོར་བསྐྱོང་བའི་ས་དེ་རང་ལ་སྒྲུབ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཐོག་དེར་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པའི་དབུ་ཐོད་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་གསར་བཞེངས་གནང་ཡོད།

བྲག་ཕུག་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རཏྣ་གླིང་པའི་གསང་སྔགས་ལམ་རིམ་ལྟར། ༡. ཡང་ལོ་ཤོད་ཀྱི་བྲག་ཕུག ༢. ཨ་སུ་རའི་བྲག་ཕུག ༣. མཚོར་གཉན་གྱི་བྲག་ཕུག(ཙང་ཟ་ཕུ་ལུང) ༤ འདབ་བརྒྱད་དབང་གི་བྲག་ཕུག ༥. ཡེར་པ་ཟླ་བའི་བྲག་ཕུག ༦. འཆིམས་ཕུ་གསང་བའི་བྲག་ཕུག ༧. ཡར་ལུང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕུག ༨. སྟག་ཚང་སེང་གེའི་བྲག་ཕུག ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། ༡. བསམ་ཡས་འཆིམས་ཕུའི་བྲག་ཕུག ༢. བསྒྲགས་ཀྱི་ཡང་རྫོང་གི་བྲག་ཕུག ༣. ཡར་ལུང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕུག ༤ མཁར་ཆུ་ཕུག་རིང་གི་བྲག་ཕུག ༥. ཡེར་པ་ཟླ་བའི་བྲག་ཕུག ༦. ཆུ་བོ་རི་དཔལ་གྱི་བྲག་ཕུག ༧. ཤམ་པོ་གངས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བྲག་སླེ་བའི་ཁམས་རྒྱ། (ཁ་མཆུ)རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༨༡)ལོར་འབྲི་གུང་དུ་སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚབ་ཏུ་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཁྲིར་བསྐོས། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་སྟག་ཚ་གྲགས་སློབ་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་ལ་ཕུལ། དེ་ལ་ས་སྐྱ་བས་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་བསྐོ་རྩིས་བྱས་སྐབས་སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་གཅུང་རྒྱ་བོ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀྲོངས། དེའི་དོན་དུ་ས་སྐྱ་བས་འབྲི་གུང་པར་ཁ་མཆུ་སློང་རྩིས་བྱས་ཀྱང་། གཅུང་རྒྱ་བོ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་འབྲི་གུང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལངས་པར་བརྟེན་ས་སྐྱ་བ་དང་འབྲི་གུང་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།

བྲག་དམར་ཀེ་རུ། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྣེ་གདོང་རྫོང་འོན་ཆུས་ཀྱི་ལུང་པའི་ཕུར་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ཤར་ལྟ། ནང་དུ་ཐུབ་དབང་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་ཀང་དང་གིང་། ཡོན་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་བཅས་ཀྱི་འཛིམ་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ་བཅུ་གསུམ་འདུག ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ཡོགས་སུ་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཞི། ལྷ་ཁང་ཕྱི་ནང་དུ་ཆོས་དཔེ་རྙིང་མ་མི་ཉུང་བ་བཅས་མཇལ་རྒྱུ་འདུག

བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔའི་གྲས་ཤིག་སྟེ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཁ་ཤར་དུ་གཏད་པའི་གཡོན་རོས་ཀྱི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཡང་ཕོ་བྲང་དེར་འཁྲུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་དུ་བསྒྱུར། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་འདས་རྗེས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བའི་བློན་པོ་མ་ཞང་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅད་སྐབས་ལྷ་ཁང་དེ་

བཤིག རྗེས་སུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་སྐབས་བློན་པོ་སང་ཤིས་ལྷ་ཁང་འདི་ལ་ཞིག་གསོ་བྱས་པ་ཡིན།

བྲག་དམར་རྫིང་གོང་། ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ཆུ་རྫིང་ཞིག་གི་འགྲམ།

བྲག་ཡེར་པ། (གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས) བྲག་ཡེར་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ནས་རྩིས་པའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་ལེ15ཙམ་གྱི་སར་གནས་ཤིང་། ས་རྡོ་ཆེག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་སྔོན་ཐོན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཕྱོགས་འགྲུལ་དད་མཇལ་ཞུ་མི་མང་ཞིང་། དེ་སྔ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ནས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གལ་ཆེའི་དགོན་གནས་གྲས་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་དུ་བཞེངས་ཤིང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནང་ཡུམ་སྲས(མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་དང་སྲས་གུང་རུ་གུང་བཙན)གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་དུ་ཡེར་པའི་གནས་རི་བྲག་གི་དབྱིབས་ནི་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་པང་དུ་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཛད་ནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསྟུན་པའི་སྒྲིག་རྩ་གཅིག་པར་ཡབ(སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ)ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བཏབས་སོ་ཞེས་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སོགས་སུའང་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་གྱིས་ཡེར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བ་བཅས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ནི་མ་ཎི་ལྷ་ཁང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་འདུག་པ་དེའི་ནང་ཕ་བོང་ཞིག་ལ་རྗོ་དཀར་གོང་གི་མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་འབུར་ཐོན་གྱི་རང་བྱོན་གསལ་བ་ཞིག་དང་། སྲོང་བཙན་དང་། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ་རྣམས་ཀྱི་འཛིམ་སྐུ་མི་ཚད་སོགས་ཡོད། བྲག་ཡེར་པའི་བྲག་ཕུག་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་དང་། བྲག་ཕུག་རེ་རེར་ལྷ་སྒྲུང་ལྟར་གྱི་སྔོན་འཛེབས་ལྡན་པའི་ཤོད་རྒྱུན་རེ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཐབ་སྐས(ཉི་མ་ཕུག་ཡང་ཟེར)དང་ཟླ་བ་ཕུག་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡིན། ཟླ་བ་ཕུག་ནང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་ལྷ་ལྕམ་གཉིས་དང་། གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་བྲག་ཕུག་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡིན། དེའི་ནང་རིག་འཛིན་ཀུ་མ་རས་བཞེངས་པའི་སྐུ་རྒྱུ་ཤར་ལི་ཡིན་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐུ་བརྙན་དང་། དེའི་ཕྱག་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བརྙན་གསུང་བྱོན་ཡིན་ཟེར་བ་གཅིག་སོགས་ཡོད། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཕུག་ནི། རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ནས་གསལ་བ་ལྟར་ན་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེས་བཙན་པོ་གླང་དར་མ་མ་བསྒྲོངས་གོང་སྒྲུབ་ཕུག་དེར་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་སྒྲོད་བ་དང་། གླང་དར་མ་བསྒྲོངས་རྗེས་བྲག་ཕུག་དེར་ཡིབ་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། དེར་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་དང་། བཻ་རོ་ཙ་ནའི་འདྲ་སྐུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གཞོགས་སུ་མགོན་པོ་བེར་སོགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་ཡང་ཡོད། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་ནི་བྲག་ཡེར་པར་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་བཙན་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྣུབས་པས་ཡེར་པར་སྒྲུབ་པ་མཛད་བཞིན་པའི་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཀློག་བཞིན་པའི་བཙན་པོ་གླང་དར་མ་མདའ་འཕེན་ཐེངས་གཅིག་ལ་བཀྲོངས། རྗེས་སུ་མདོ་ཁམས་ཁུལ་དུ་བྲོས་ཕེབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་ཕྱིར་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག ཡེར་པའི་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡེར་པར་ཡོད་པའི་ཆེས་སྔ་བའི་རྩ་ཆེའི་རིག་དངོས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་།

དྲིལ་བུ་དེའི་ཐོག རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བར་བྱེད། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡང་། །མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བགྱི། །ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྟེ་པད་འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་འདབ་མ་རེ་རེའི་ཐོག་བརྡུངས་ན་སྐད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་ཡོད། ཞལ་ཆེར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་རིང་དྲིལ་བུ་འདི་ལུགས་སུ་བླུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན། ཤོད་སྲོལ་གཞན་ཞིག་ལ་དྲིལ་བུ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཙོང་ཐང་སྤང་སྐད་ནས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་རྒྱུན་ཡང་འདུག གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ནི། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་མ་ཀླུ་མེས་འབྲོམ་ཆུང་གིས་ཁྲང་ཨན་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ནས་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་གནས་བརྟན་དངོས་སུ་སྤྱན་དྲངས་སྐབས་བཞེངས་པའི་འདྲ་འབག་ལ་དཔེ་བཤུས་མཛད་དེ་ལྷ་སར་ཕེབས། དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བྲག་ཡེར་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་འབག་བཞེངས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་ཕུག་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡིན་ཞིང་། དེར་བཞུགས་རིང་འབྲོམ་ཇོག་གཉིས་མཇལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཕུག་ཏུ་གྲགས། ཨ་ཏི་ཤའི་ཆོས་ཁྲི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཡེར་པར་བཞུགས་རིང《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》《བུ་ཆོས》སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། འབྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་སློབ་མ་འཁོར་ཤས་ལ་བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མན་ངག་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དང་མན་ངག་དང་། ཇོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ལ་མཇལ་ཕྱུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ཇོ་བོས་འབྲོམ་གྱི་སྐྱེ་རབས་ཟབ་མོ་དང་། འབྲོམ་གྱིས་ཞུས་པའི་གླེགས་བམ་ཞེས་བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད་པ་དེང་སང་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅས་གསུངས་སྐབས་ཇོ་བོའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡིན་པ་ད་ལྟའང་ཤུལ་བསྡད་ཡོད། བྱམས་ཁང་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་མ་ཕེབས་གོང་བསྟན་པ་སྟོད་དར་གྱི་དུས་འཁོར་ཁམས་ནས་ཕེབས་པའི་དམར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཞེངས། ནང་དུ་གཙོ་བོ་བྱམས་པ་དང་འཁོར་སེམས་དཔའ་དྲུག་དང་། སེམས་མ་དྲུག སྒོ་སྲུང་ཏ་མགྲིན་བཅས་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་ཅན་དུ་བརྩིས། བྲག་ཡེར་པའི་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་ཡེར་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ་འཁོད་པ་ལྟར་ན་སྐུའི་རྟེན་སྤྱིའུ་དམར་སེར་གཉིས་དང་། གསུང་གི་རྟེན་ཡིག་དྲུག་འབུམ། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་གསུམ། ཆོས་སྐྱོང་རྟེན་ཤུག་པའི་ནགས་ཚལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འོད་ཀྱི་བྲག་ཕུག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྤྲུལ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རི་བོ་སྤྲོལ་མའི་སྐུར་སྤྲུལ་ཡོད། ཡེར་པའི་གནས་ཀྱི་གལ་ཆེ་རང་བཞིན་སྐོར《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག》ནང་། གཞན་དུ་ལོ་བརྒྱ་བསྒོམ་པ་ལས། ཡེར་པར་ཞག་རེ་བསྒོམས་པ་སྟོབས་ཆེ། ལྷ་ས་བོད་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་ཡིན། ལྷ་སའི་སྲོག་ཤིང་ཡེར་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ལྷ་སར་ཉམས་པ་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཡེར་པར་དེ་དང་འཚམས་པའི་ཉམས་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཤོད་རྒྱུན་མང་དག་ཅིག་བཀོད་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཚང་མ་མ་བཀོད། གོང་བཀོད་དེ་དག་དངོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མིན་ཀྱང་། ཡེར་པའི་གནས་བབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ཡེར་པ་གྲྭ་ཚང་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༨༢༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་ཡང་རྩེ་ཞེས་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཕྱིས་ཡེར་པ་གྲྭ་ཚང་ཟེར། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོའི་གོང་གྲྭ་གྲངས་༡༠༤ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ང་གཅིག་པ་ཏ་འོན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་བཞེངས་པའི་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཡང་ཡོད། ཡེར་པའི་གནས་མཆོག་ཆགས་སའི་ཡུལ་ལྗོངས་ནི་ཛམ་བཟེད་གཡང་གཟར་ཆེ་ལ་ཆགས་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་

པའི་བྲག་རིའི་ལྟེབས་སུ་སྐྱབ་ཕྱུག་མིང་ཅན་རྣམས་དང་སེ་བ་ལ་སོགས་ནགས་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་བཟང་ལས་ལྷུང་ལྷུང་གི་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོག་པ། དཔྱིད་དབྱར་གཉིས་སུ་སྤང་སྤྱོངས་ནེ་ཙོའི་གཞོག་པ་བརྒྱངས་པ་འདྲ་བའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། ཁྲ་བྱུག་དང་། འཛོལ་མོ་ལ་སོགས་འདབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲན་ཞིང་། བྱ་རྒོད་དང་གོ་བ་སོགས་གཞོག་རྩལ་རྩོམ་པ། རྣ་བ་དང་། གླ་བ་སོགས་བྱ་རི་དྭགས་རྣམས་ཅི་དགར་བག་ཕེབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཞིང་། སེ་འབྲུ་རྣམས་སྨིན་པའི་ཚེ་མངར་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པའི་བྱིས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཐོག་པ། སྨུག་སྤྲིན་གྱིས་མགུལ་བར་དཀྲིས་པའི་བྲག་རི་རྣམས་ནི་ལྷག་པར་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ། སྨན་གྱི་རྩི་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་དག་ལས་དྲི་བསུང་ཀུན་ཏུ་འཐུལ་བ། དད་མཇལ་བ་དང་། ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་གསེང་མཁན་རྣམས་པརྣར་བྱུང་བ་འདུ་བ་ལྟར་གང་ས་ནས་འདུ་བའི་མཛེས་ལྗོངས་ཤིག་ཡིན། དེ་གར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་འདུས་ཚོགས་ནས་ལོ་ལྟར་དབྱར་ཕྱི་མ་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་གྲྭ་གསར་ཚོས་ཐིག་རྩ་དང་རྡ་དབྱངས་ཀྱང་སྦྱོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལོ་རེའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་ཡར་པ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཡར་པ་ཚེས་བཅུ་ཞེས་གནས་དེར་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཞིག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ལ་དེ་སྐབས་ལྷ་ས་ཁུལ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་བཅས་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་དེ་ཉིན་རྡོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་འདྲ་སྐུ་གཙོ་བཞུགས་ཀྱི་ཐང་ཀ་འགྲེམས་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཤའི་གསོལ་སྡེར་ཀོ་སྡེར་ནང་ཨ་ཏི་ཤའི་འདྲ་སྐུ་གསེར་བྲིས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དད་མཇལ་ཞུ་བ་དང་། ལྷ་རིར་བསང་གསོལ། དགོན་པའི་གར་འཆམ་ལ་བལྟ་བ་བཅས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ལ་སྐབས་དེར་ལོ་རེས་མོས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ལྕགས་པོ་རི་དང་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་སློབ་དགེ་སློབ་རྣམས་སྨན་འཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་སོགས་གནང་སྲོལ་འདུག དེ་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གཏོར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་ཐོག་སྟེ་གྲུང་རྡུལ་དུ་སོང་ཡང་གནས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་ཚང་མའི་ནང་གལ་ཆེའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་གནས་མཆོག་རྙིང་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པས་ད་བར་རིམ་གྱིས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་སྐོར་བ་དང་གནས་མཇལ་བ་དུ་མ་མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་གནས་འདིར་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

བྲག་གཡབ་རྫོགས་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས།

རྗེ་འདི་མདོ་སྨད་ཀྱི་སའི་ཆ་རྩེ་སྟོད་བྱང་དཀར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྲུ་དེར་ཡབ་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རིགས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ལོ་ཡག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༨༨༨)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་དུས་ཡི་གེ་བསླབས་པར་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་ཆོས་འདོན་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐབས་གྲུབ་ཆེན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཏེ་མཚན་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་བློ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ཧྲི་ཧོར་བློ་བཟང་སྨིན་པ་དང་། མི་ཉག་འཇམ་དཔལ་བློ་གྲོས། གསེར་ཁང་རྗེ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཀླས་པ་གསན་ཅིང་། ཕ་བོང་ཁ་རྗེ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། རྗེ་འདི་གྲྭ་རྒྱང་བྱ་བྲལ་དུ་རི་ཁྲོད་ཨེ་གསང་ཕུག་ཏུ་འཚོ་བ་གང་བྱུང་ལ་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། བྲག་གཡབ་བྱ་དགོན་དུ་ལམ་རིམ་བདེ་ཆེན་ཞལ་ལུང་ལྷུགས་བསྒྲིགས་མཛད། དཔའ་ཤོད་དགོན་དུ་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔའི་རྩོད་གྲྭ་བཙུགས། ཚོགས་གཞུང་དུ་བཏུང་བ་སྦྱོས་ཆང་གི་རྒྱུན་བཅད། ཟ་རྒྱུད་ཙ་ར་ཁར་ལམ

རིམ་གྱི་སླབ་གྲྭ་བཙུགས་ནས་རྣར་ཁམས་དགོན་ཁག་སོ་སོར་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ལ་གཞོལ་བ་མཛད། གཙུག་ཕུར་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ། བཀའ་རྩོམ་ཡང་། 《ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》 《ཉམས་མགུར་གྱི་ཚོགས་ཐབས་ཤེས་གསང་བའི་བང་མཛོད》 《ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིག་པའི་ལྟུགས་ཐུར》 སོགས་པོད་ཆེན་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༩༤༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཐག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པ། རྗེ་འདི་ནི་གོ་འཇོ་ལྷ་ཐོག་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཕག(༡༦༨༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་གསང་ཕུ་དགོན་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་ཁྲི་ཆེན་སྨིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་བཀའ་འགྱུར་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་གཏེར》 《རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས》 《སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ》 《སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་བཟུང་ཚུལ》སོགས་ཆོས་དཔེ་པོད་གཅིག་ལྷག་བཀའ་རྩོམ་གནང་། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཐག་རི་རི་ཁྲོད། སེ་ར་དགོན་པ་དང་མི་རིང་བའི་སར་གནས་པའི་ཐག་རི་རི་ཁྲོད་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས(ཐག་རི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། ཐག་རི་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་ཞལ་འཛིན་གནང་། དགོན་བདག་ཐག་རི་བླ་བྲང་ཡིན།

ཐག་ལུང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་ལུང་རྟོགས་རབ་རྒྱས། མདོ་སྨད་བྲ་ཀྲུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་ཀྱི་བདུན་པ་འདི་ཉིད་ནག་རྩ་ཡུལ་གདོང་དུ་ཡབ་ཡིས་ཟླ་དང་ཡུམ་ཀ་ཀྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༨༣༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚམས་རིང་ཁོང་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། མཁྱེན་རབ་ཆེ་བའི་གྲགས་པ་རྒྱས། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་བྲ་ཀྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་འདི་པས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྔོག་སློ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་དབང་དང་མཉམ་གཟིགས་མཛད་པའི་སྐལ་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་བསྐུས་གྲྭའི་དམ་བཅའ་བཞག་པར་དགེ་བཤེས་རྣམ་པའི་ཐུགས་ཟིན། ས་རལ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ། ཨ་ལགས་ཁོ་ཚེ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོའི་དོན་དུ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ལྷ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་གསར་བཞེངས་དང་། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་གན་ཛི་ར་སོགས་རྟེན་བཞེངས། དེའི་རྗེས་ནས་ཀུང་སོག་ཡུལ་དུ་ལན་གཅིག་བྱོན། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྕགས་རྟ(༡༩༣༠)ལོར་བྲ་ཀྲུང་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། སློབ་གཉེར་ལ་རྟིང་སྐུལ་དང་བསྟེན་བཀུར་ཟབ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་མཁན་ཁྲི་དགོངས་པ་ཞུས། ཐག་ལུང་གི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་ནས་རྗེ་ཨ་ཀྱ་ཞབས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྟེན། མི་ཏྲ་ཛོར་ཕྲེང་གི་དབང་དང་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐོག་ཆེ་བ་གསན། འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་ལྷ་ཕྱིར་ལན་གཉིས་བཏང་། བྲ་ཀྲུང་དུ་སྔ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ཁོང་གི་ཐུགས་མོས་བཞིན་ཆོས་རྒྱུན་མི་ཉུང་ཙམ་སྤེལ། དགུང་ལོ་

ང་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

བྲག་སྲིན་མོ། འདི་ལ་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》ནང་སྲུ་མོ་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་སྲུ་མོ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ལས་མི་ཤ་ཟ་མཁན་གྱི་སྲིན་མོ་ལ་ཟེར་བ་མིན།

བྲག་གསུམ་རིང་མའི་མཚོ། འོག་ཏུ་བྲག་གསུམ་མཚོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

བྲག་གསུམ་མཚོ། ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མཚོ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། བྲག་གསུམ་མཚོ་ཁ་ཟེར།

བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན། འདི་ལ《མངོན་པ་མཛོད》གནས་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་སྐབས་ཀྱི་མཆིམས་མཛོད་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཤོག་གྲངས༡༥༨ལས། མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱང་གྲགས(འདི་ལ་བརྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་མཚོ་སྔོན་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི《དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན》ཤོག་གྲངས༧༩པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། འདིར་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱར་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན)བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདས་པའི་སར་བྲག་ཤུག་བརྒྱད་སྟོང་གིས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་མགུར་འབུམ་རྡོ་རྗེའི་མགུར་དྲུག་གི་ཤོག་གྲངས༤༥༩པ་ལས། གངས་རི་ཏི་སེའི་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདུག

བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག (བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུབ)སྤུར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བཙུན་མོར་བླངས་རྗེས་ཁྲི་བཙུན་གྱི་བཞུགས་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་ས་དེར་བྲག་ལྷེབས་སུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་རྡོ་བཀོས་སུ་བྱས་ཏེ་དེའི་མཐའ་ནས་བྲག་ཕུག་བརྡོས་པ་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། ཡང་བཤད་སྲོལ་གཞན་ཞིག་ལ་བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག(སྒྲུབ)ནི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་རུ་ཡོང་བཟས་བཞེངས་པ་སྟེ《བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ》ལས་ཁྲི་བཙུན་ཏུ་ཡོང་བཟའ་རྒྱལ་མོ་བཙུན་གྱིས་བྲག་ལ་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་ཞལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་ལྕགས་པོ་རི་ལ་བྲག་ཕུག་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་སྐམས་ནས་རྡོ་བྲི་རི་ཁོད་ན་ཚ་བྲི་རེའི་བརྟན་པ་སྨྲིན་པས་ཚར་རོ་ཞེས་གསལ་བར་གྲགས། ལྷ་ཁང་བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག་དེ་ལྕགས་པོ་རིའི་ཤར་ངོས་རི་འདབས་སུ་གནས་ཤིང་། བྲག་ཕུག་གི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་བརྙན་རྡོ་བཀོས་ཞལ་ཤར་གཟིགས་མ་དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་སྐོར་ལམ་དང་། བྲག་གི་ངོས་སུ་རྡོ་བཀོས་སྐུ་བརྙན་མང་པོ། བྲག་ཕུག་གི་མདོར་ལྷ་ཁང་ཀ་གཉིས་མ་སོགས་ཁང་པ་དང་དེའི་ལྷོ་ངོས་རི་འདབས་སུ་རྟ་མགྲིན་སྒྲུབ་ཕུག་ཅེས་བྲག་ཕུག་ཆུང་བ་ཞིག་རི་ངོས་སུ་ལྷ་ས་བའི་སྒེར་གྱི་མཚམས་ཁང་ཁ་ཤས་བཅས་ཡོད། ལྷ་ཁང་དེ་དོ་དམ་ལྕགས་པོ་རི་གཙུག་ཚང་གིས་བྱེད་ཅིང་རྒྱུན་སྡོད་དཀོན་གཉེར་གྲྭ་པ་གཅིག་དང་། མཚམས་ཁང་ཁག་ཏུ་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་མཚམས་པ་བ་མང་པོ་སྡོད་པ། བྲག་ལྷ་རྫོ་ཁང་དེའི་བྱང་ངོས་རི་ཕྱིབས་སུ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུའི་ནང་དུ་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུས་གྲུབ་ཐོབ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་ནང་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་གི་སྐུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་སོགས་བཞུགས།

བྲག་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག་ཏུ་བཞེངས་པའི་བལ་བཟའི་ཕོ་བྲང་།

བྲག་ལྷ་བཙན་གདོང་། ལྕགས་པོ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་སྐར་ཡོད་པའི་བྲག་ལ་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་འབུར་དོད་དུ་བཀོས་པ་དེ་ཡིན།

བྲང་འགྲོའི་ཁ་ཆུ། བྲང་འགྲོ་ནི་སྦྲུལ་གྱི་མིང་དང་བྲང་འགྲོའི་ཁ་ཆུ་ནི་སྦྲུལ་གྱི་ཁ་ཀླངས།

བྲང་རྒྱབ་གཉིས། མདུན་དང་རྒྱབ་གཉིས།

བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ། བྲང་ཏི་ནི་རུས་མིང་ཡིན་ཅིང་།

སྨན་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཚུལ་གཡུ་ཐོག་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། སྐབས་འདིའི་བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ་ནི་ས་ཆེན་གྱི་བླ་མ་ཡིན།

བྲང་ཏི་དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད། གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པའི་མེས་པོ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ནང(༡༢༠༧ནས༡༢༨༨)བྲང་ཏི་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གསོ་རིག་གི་བྱ་བ་མཛད་པས་དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད་དུ་གྲགས། རང་གི་གཅེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་ཕག་སྟོན་སྨྲ་གྲུ་མགོན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ཕྲུག་ལེན་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དོན་ཛོགས་པར་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསན་ཅིང་། 《བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་པ་ལ་གཡུ་ཐོག་ཏཻ་ཀཱ》 《བྱ་མོ་ཁྱད་པའི་འགྲེལ་པ》སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོ་དུ་མ་གནང་བ་མ་ཟད། སྨུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་དོན་ཁོ་ན་གཉེར། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བླ་སྨན་པ་མཛད། གསུང་རྩོམ་ཡང《གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབུབས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ》 《རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚུལ་གསུམ་སྣང་བ》 《རྩ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》 《ཆུ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ》 《དྲང་སྲོང་རྟོགས་བརྗོད》 《མ་ལ་ཡའི་དཀའ་འགྲེལ》 《རྩའི་ལྟ་མོའི་སྦྲུབ་ཐབས》 《ཐང་ཕྲེའི་འགྲེལ་པ》སོགས་བསྟན་བཅོས་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་མཛད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱུད་སྨན་སྦྱོར་དཔེ་རིས་ཀྱང་འགོད་པར་གནང་། འདས་ལོ་མི་གསལ།

བྲང་བཏབ་པ། སྟོད་ས་བྱས་པའི་མིང་སྟེ། བྲང་རམ་བྲང་ཁང་ནི་གནས་ཁང་རམ་སྟོད་སའི་མིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྲང་མལ། འདུག་གནས་ཀྱི་མིང་སྟེ། 《བརྡ་སྤྲོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་སླེ་མ》ལས། བྲང་མལ་ནི་འདུག་གནས། ཞེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བྲང་ལག་འཐབ། འདི་དཔེ་དང་དོན་འབྲེལ་པ་ཞིག་སྟེ། ལག་པས་བྲང་ཁོག་བརྡུངས་པ་ལ་བྲང་ལག་འཐབ་ཟེར།

བྲད་ཀྱི་དུར་པ་ལྷ། བྲད་དང་སྲད་ཟེར་བ་མིང་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲད་ཀྱི་དུར་པ་ལྷ་ཞེས་བྲིས་པ་དེ་དག་པར་མངོན།

བྲད་དང་ཞོང་པ། འདི་ནི་ཁོ་བོའི་རྫོངས་ཚོད་ལ་གཙང་གི་སྲད་དང་ཤངས་གཞོང་གཞོང་གི་ས་ཁུལ་ཞེ་ཡིན་སྙམ།

བྲན་ཀ་མུ་ལེ་ཀོ་ཁ། ཙམ་རྒྱུད་བྲན་ཀ་ཡིན་པའི་སློན་པོ་ཞིག མུ་ལེ་ཀོ་ཁ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད།

བྲན་ཀའི་ཡུལ། བྲན་ཀའི་ཙམ་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

བྲན་རྒྱ་ལ་གཏོགས་པ། དང་པོ་བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འབངས་མིར་གྱུར་པའི་མིང་།

བྲན་མོ་བྱེ་མ་ལག་རིང་། པོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་སྲིན་བྱེ་མ་ལག་རིངས་ཞེས་ཀྱང་གསལ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡིན་མཁན་གྱི་གཡོག་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཞུས་དག་གཏོང་མཁན་གྱིས་དེ་མ་ཤེས་པར་རྒྱ་བྲན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་རྒྱ་སྲིན་དུ་དག་བཅོས་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན།

བྲམ་ཟེ། རྒྱ་གར་དུ་མི་རྣམས་ལ་རིམ་པ་མཐོ་དམན་དང་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞི་ཡོད་པ(རྒྱལ་རིགས། རྗེ་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས། གདོལ་པའི་རིགས་བཅས)དེའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། དེའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ལོ་ཆུང་དུས་གཉེན་སྒྲིག་མི་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ན་ཡར་སོན་ནས་ཆོས་བྱེད་པ། ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་ལ་དང་བསྟོད་ཆེ་བ། བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ཕའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་རིགས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ལ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། རིགས་རྒྱུད་དེ་ནས་བྱུང་བའི་མི་མང་ཆེ་བ་ཨོག་ཆོམ་དང་ཁ་སྦྱུ་རིང་པོ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྐད་འདུག

བྲམ་ཟེ་རྐང་མིག བྲམ་ཟེ་དེའི་མིང་ལ་སྦྱར་དྲང་སྲོང་མཛེས་པ་ཟེར་ཞིང་། དྲང་སྲོང་འདི་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་རང་གི་བཙུན་མོ་རྣན་པ་ཞུ་མའི་སྲུང་མ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་དེ

གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་ཨུ་མ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དྲང་སྲོང་དེས་མིག་རྐང་པར་ཕབ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས་ལྷ་ཆེན་མཉེས་ནས་གཞུང་རྩོམ་པའི་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དབང་བསྐུར་ནས་མཆོག་སྦྱིན་པས་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་ཅེས་གྲགས། དེས་རིག་པ་ཅན་པའི་གཞུང《རིག་པའི་ལྷ་བ》བརྩམས། དེའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་རྐང་མིག་པའམ་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་གྲགས།

བྲམ་ཟེའི་ཡུལ། འདི་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཡུལ་ཞེས་བྲམ་ཟེ་གནས་བཅའ་བའི་ཡུལ་ལུང་ལ་གོ་དགོས་པ་རྗོད་པ་མེད་ནའང་། ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ལྟགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས་༡༨ ཤོག་ལྟེ་ཕྱོགས་བྲམ་ཟེའི་ཡུལ་ལ་སླེབས་ཞེས་པ་དེ་བལ་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ།

བྲམ་ཟེའི་ལས་དྲུག ཀློག་པ། ཀློག་ཏུ་འཇུག་པ། མཆོད་སྦྱིན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། སྦྱིན་པ། ལེན་པ་རྣམས་སོ། །

བྲཨུ་ཏྲ་ལོ་ཡི། བྲཨོ་ནི་ཙུས་མིང་དང་ཏྲ་ལོ་ཡི་ནི་རྒྱ་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་སྨྱུ་ཛོ་ཆེན་མོ་ཟེར།

བྲོ་ལུང་བ། ས་སྐྱ་དང་ཉེ་བར་ཡོད།

བྲལ་བ་བཞི། རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ངེས་ཤེས་དང་བྲལ་བ། དངོས་པོར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ། རེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་བཞི།

བྲིན་མཐུད། ཕྱིད་བཤད། ཕྱིད་སྐུད། ཕྱིད་པའི་དོན།

བྲིས་སྐུ། ལྡེབས་བྲིས་དང་རས་གཞི་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་བྲིས་པའི་ལྷ་སྐུ་སྟེ་བོད་དུ་བྲིས་སྐུའི་ཐོག་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་ཞོ་ཐང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་དུ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡེབས་བྲིས་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་དཔར་ལེན་བྱས་ཡོད་སྐད། ༡. བོད་ཀྱི་བྲིས་རྒྱུན་ནང་གི་དང་པོ་བལ་བྲིས་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་གི་ལྷ་སྐུ་མང་ཆེ་བ་ནི་བལ་པོའི་ལྷ་བྲིས་པས་བཞེངས་ཞིང་། སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡེབས་བྲིས་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པས་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྐུའི་འབྲི་སྟངས་ནི་བལ་བྲིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། ༢. ཁྱེའུ་རིས་ནི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་གཙང་སྟོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་ས་སྐྱར་བཞུགས་པའི་བོད་བྲིས་ཀྱི་ཐང་ཀ་ཚོར་བལྟས་ན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོར་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། རི་མོ་འབྲི་སྲོལ་དེ་ནི་ཡར་སྟོད་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱེའུ་སྐྱང་པ་ཞེས་པ་རི་མོའི་འབྲི་སྟངས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་གསར་གཏོད་གནང་བ་ཡིན་ཞིང་། བལ་བྲིས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ལ་རི་མོ་ཏ་ཙང་ཞིབ་ཚགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། ༣. སྨན་ལུགས་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་རྒྱ་ནག་གི་གོས་ཆེན་འཐག་གྲུབ་མའི་ཐང་ཀ་མང་པོ་ཞིག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། གཙང་པ། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་སོགས་ལ་འཚམས་ཧྲིན་དུ་བསྐུར་བའི་གྲུས་ནས་ཁག་གཅིག་ལྷོ་ཁ་སྨན་ཐང་དུ་འཁྲུངས་པའི་རི་མོ་མཁན་མཁས་པ་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཟིགས་པར་བརྟེན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་སྟངས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལེགས་ཆ་བླངས་ཏེ་རྒྱ་བྲིས་དང་བོད་བྲིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྲིས་རྒྱུན་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་གསེར་བྲིས་དང་། མཚལ་བྲིས། ནག་ཐང་། སྣག་བྲིས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་གསར་པ་མང་པོ་གསར་གཏོད་གནང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁན་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སྨན་ལུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་འདུག ༤. མཁྱེན་ལུགས་ནི། གོང་དཀར་སྒང་སྟོད་པ་མཁྱེན་བརྩེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྗེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོའི་བྲིས་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བའི་རི་མོའི་འབྲི་སྟངས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེར་ཟེར། སྨན་ལུགས་དང་མཁྱེན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རི་མོའི་བྲིས་རྒྱུན་བར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་ལས། ལྷ་སྐུ་ཞི་བའི་རིགས་རྣམས་སྨན་ཐང་པའི་འབྲི་རྒྱུན་ཏ་ཙང་ལེགས་པ་དང་ཁྲོ་བོའི་རིགས་རྣམས་མཁྱེན་བརྩེའི་བྲིས་རྒྱུན་ལེགས་པ་ཡོད་སྟབས་པོ་ཏ་ལའི་

ལྷེབས་བྲིས་དང་ཐང་ག་མང་པོ་ཞིག་སྨན་མཁྱེན་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསྟུན་ནས་འབྲི་རུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། ༥. གཙ་སྐར་བྲིས་ནི་གཙ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་རི་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡར་སྟོད་སྤྲུལ་སྐུ་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང》གི་ནང་གསལ། ༦. གཙང་བྲིས་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངོས་སློབ་དབུ་མཛད་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དེས་རི་མོའི་འབྲི་རྒྱུན་སྨན་མཁྱེན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལེགས་ཆ་བླངས་ཐོག རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲི་ཙུལ་གསར་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་གསལ། ༧. ཁམས་བྲིས་ནི་གཙ་སྐར་བྲིས་ཀྱི་བྲིས་རྒྱུན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། ཕྱག་པར་དུ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་རི་མོ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དཀྱུང་པོ་གསུམ་ཡས་མས་སུ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་རྫོ་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་འབྲི་གནང་མཛད་པ་ནི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་འབྲི་ཙུལ་གཞིར་བཟུང་བ་དང་ལྷ་སྐུ་དང་ན་བཟའི་གོས་འཕྲུད་ཀྱི་རི་མོ་རྣམས་བོད་བྲིས་ཉིད་མ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། ༨. མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གི་བྲིས་རྒྱུན་ནི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མདོ་སྨད་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དགོན་ཆེན་གསར་འདེབས་གནང་སྐབས་ཁང་བཟོའི་རྗེ་ཤིང་དང་། ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་རེ་བཅོལ་གནང་བ་ལྟར་སྲིད་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་ལྷ་བྲིས་མཁས་པ་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་པའི་ཚེ་འཕེལ་ཟེར་བ་དེས་སློབ་མ་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པའི་ནང་ནས་རེབ་གོང་གི་ལྷ་བྲིས་མཁས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། ཞིབ་པར་ནི་གོང་གསལ་བྲིས་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་དཔེ་མཚོན་དཔར་རིས་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་ཆེད་རྩོམ་རྗེས་སུ་འབྱུང་རྒྱུར་བསམ་ནས་འདིར་བྲིས་མེད་ལགས།

བྲིས་དན་གཙང་འབྲུལ་ཞུ་སྙིང་། ཡི་གེ་བྲིས་པའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའི་ཚིག་སྟེ། གནད་དོན་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཁ་དན་བཟློས་སྟེ་ཚིག་ལྷུད་མེད་པ་སེམས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་ནས་དཔོན་པོར་ཞུ་བའི་དོན་སྙིང་།

བྲུ་བ་ཚ་བ། གྲོད་ཁོག་སྟོགས་པའི་ནད།

བྲུ་ཤ། འདི་མངའ་རིས་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། 《ཐ་བཞེད》ཀྱི་ནང་དུ་བྲུ་ཤའི་དམག་གིས་རྒྱ་གར་དུ་དམག་དྲངས་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཆུ་བོ་གངྒའི་འགྲམ་དུ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་མཚོན་བྱེད་ལྕགས་ཀྱི་ཀ་བ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེ་བཤིག་མ་ཐུབ་པར་སེ་ལ་བཞུར་བའི་འཕྲོ་ཡོད་པར་བཤད་འདུག

བྲུབས་པ། བསྡུས་པའམ་རོ་དམ་བྱས་པ།

བྲུས། འདོན་པ། སྐྱོན་འཚང་བྲུས་པ།

བྲེ། བོད་ཀྱི་སྔོན་ཚད་འཇལ་བའི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་ཕུལ་དྲུག་ལ་བྲེ་གང་རྩིས་པའི་དྲུག་ཕུལ་ཟེར་བ་གཅིག་དང་། ཕུལ་བདུན་ལ་བྲེ་གང་རྩིས་པའི་བདུན་ཕུལ་ཟེར་བ་ཞིག་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདིའི་མཇུག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། བྲེ་ཉི་ཤུ་ལ་ཁལ་གཅིག་ཏུ་རྩིས། ཡང་རྩེ་སྤྲོལ་གཅིག་ལ་ནས་འབྲུ་ཆེ་བ་གཉིས། འབྲིང་བ་གཉིས། ཆུང་བ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པའི་དྲུག་ལ་ཁམ་ཚིག་གང་། ཁམ་ཚིག་དྲུག་ལ་སྟར་ཕུལ་གང་། སྟར་ཕུལ་དྲུག་ལ་བྱ་སྐོང་གང་། བྱ་སྐོང་དྲུག་ལ་མཁར་ཕུལ་གང་། མཁར་ཕུལ་དྲུག་ལ་མཁར་བྲེ་གང་། མཁར་བྲེ་ཉི་ཤུ་ལ་མཁར་ཁལ་གང་། དེ་དེང་སང་གི་རྒྱ་མ་ལ་རྩིས་ན་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད།

བྲེ་སྲོ། རྩེད་མོ།

བྲེ་སྲོའི་གཏམ། ཤོང་གཏམ་གྱི་མིང་།

བྲེ་ཤོག་སྲང་ཤོག འཇལ་བྱེད་བྲེ་དང་། འདེགས་བྱེད

དམ་རྒྱ་མ་སོགས་ཡུལ་སྤྱོལ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པ་གཡོ་སྒྱུས་ཟུར་དུ་གསར་འཛུགས་བྱས་པ།

བྲེང་བྲེང་། གསལ་བ་དང་མྱུར་བའི་མིང་།

བྲེད་ཤ་འཐོན་པའི་སྨན། འཇིགས་སྐྲག་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མིག་རིག་རིག་ཏུ་ལྟ་བ།

བྲེལ་ཡོངས། དབུལ་ཕོངས། (ཙ)

བྲེས། བརྒྱན་པ་དང་ར་བའི་མིང་སྟེ་བླ་བྲིས་དང་ཏ་བྲིས་ལྟ་བུ།

བྲོ། བྲོ་ནི་ཞབས་བྲོའི་གར་སྟབས་བག་ཐེབས་ལ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་མྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆབ་མདོ་ཁུལ་གྱི་རལ་པ(རམ་འདེགས་ཀྱི་རོལ་མོ་ཇ་གཤང་གིས་བྱེད)དང་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་བྲོ་གཞས་སོགས་ཡིན།

བྲོ་དཀར། མནའ་གཙང་མ། (ཙ)

བྲོ་བ། གྲོ་བ། མིད་པ། (ཙ)

བྲོ་བོར། མནའ་བསྐྱལ་བའམ་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བྱས་པ།

བྲོ་འཆལ་བ། ནད་ཀྱིས་མནར་བའམ་ནད་ཐོག་པ།

བྲོ་གཟུངས། དམ་བཅའ་བའམ་མནའ་སྐྱེལ་བ། (ཙ)

བྲོའ་བརྗེད། སྣུན་རྨེད་པ་སྟེ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བ། (ཙ)

བླ། ཅུང་བ་དང་། ཆོག་པ། བཟོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ །

བླ་སྐྱེས། བླ་སྐྱེས་ཏེ་ཤོ་གམ་དང་གྲུ་བླ་སོགས་ཀྱི་མིང་དམ་དཔྱ་ཁྲལ་དང་ལག་རྟགས་ལའང་འཇུག་གོ །

བླ་ཁྲིད། འཇིགས་སྣང་ངམ་དྲིགས་པ། (ཙ)

བླ་མཁྱེན། བྱ་ར་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་སྟེ《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས་བླ་མཁྱེན་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྨྱུན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྨྱུན་ནི་སྨྱུན་པ་སྟེ་བྱ་ར་བྱེད་མཁན་ནམ་ལྟ་རྟོག་པའི་མིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བླ་ལྔ། ༡. རྒྱལ་པོ་འབངས་ཀྱི་བླ། ༢. ཡོ་གལ་འཆོས་པ་སྲིད་ཀྱི་བླ། ༣. དཀྱུང་སློན་དབང་གི་བླ། ༤. ནང་སློན་རྟེས་ཀྱི་བླ། ༥. ཡུལ་དཔོན་འཕྲང་བཟོའི་བླ།

བླ་རྫང་དྲུག ༡. རྐང་། ༢. གཙོད། ༣. བོང་བུ། ༤. ར་སྣན། ༥. སྐྱ་བ། ༦. སྤྱང་ཀིའོ། །

བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྗེ་འདི་ཉིད་བོད་རྒྱལ་ཁྱི(༨༩༢)ལོར་ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སམ་འཕན་ཡུལ་ཞོགས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། འདི་ཉིད་སྐུ་བོའི་སྐབས་མཚན་ཀ་ར་འཕན་དང་། བོན་བསླབས་པས་བོན་མིང་མུ་གཟུ་གསལ། རབ་ཏུ་བྱུང་སྐབས་མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ལས་དྲངས་པས་དགེ་བ་རབ་གསལ་དང་ཕྱིས་ཐུགས་རབ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་རབ་གསལ། བསྟན་པའི་མེ་རོ་བླངས་པས་བླ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་བཅས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་། སྨུ་ནར་སོན་རྗེས་ཞིང་དཔོན་དབེན་སར་ནོན་འཇམ་དཔལ་ལ་བཟླས་ལུང་ཞུས། ཁང་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར་ལས་དབུ་ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གསན། ནམ་དགའ་ལྷུན་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོ་ག་གསན། དེ་རྗེས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་མཇལ་ཏེ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཆོག་རྫོགས་གནང་སྐབས་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པའམ་ཉེར་གཉིས་ལ་ཞབས་སོགས་གསུང་ཚུལ་མང་། བུ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ལྕགས་མོ་བྱ་ལ་བསྟན་པ་ནུབ་ནས་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཆུ་མོ་བྱ་ལ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་དེ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་པར་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་ཏེ་ཅང་ཤིན་རྩེ་མཁར་མི་ཉག་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གོ་རོང་སེང་གེ་གྲགས་ལས་འདུལ་བ་གསན་པས་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པ་བླ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་ནས། བུ་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱིས་ཤིག ཁོ་བོ་ནི་རྒས་པས་ཡུན་རིང་མི་འཚོའོ་གསུངས་སྐད། ཀླུ་འོད་མཆོག་གྲགས་པའི་ས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབུམ་ཏིཀ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་གསན། དེ་སྐབས་ཅིག་ཆར་

འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ལོག་རྟོག་ཅན་མང་བས་དེ་དག་གི་ལྷ་བསྲུན་འབྱིན་པའི་ཆེད་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞེངས་ཏེ་ཆོས་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གིས་མཛད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བར་བསྔོན་པར་མཛད། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུས་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སྤྲ་གོར་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་དན་ཏིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བླ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་གསན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟ་བུར་གནོད་ཞིང་འགྱོད་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བླ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ང་བཞི་པའམ་ཉེར་བདུན་པར་དབུས་གཙང་མི་བཅུའི་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་དེ་ནས་བཟུང་དབུས་གཙང་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་གྱུར། འབྲོམ་སྟོན་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ས་མོ་སྟག་ལ་དབུས་གཙང་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་སྡོམ་པ་བླངས་པ་དེ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་དུ་བརྩིས་པར་བཞེད། མཐར་བླ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་ཤིང་ཕག་ལོར་སྐུ་གཤེགས། བླ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་མཆོག་དྲུག་ནི། སྤྲ་གོར་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་དང་བར་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་སྤྲ་བར་གཉིས་དང་། ཛ་བ་གྲགས་པ་དང་བཙུན་ཆེན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་གཉིས་ལ་ཛ་ཙོག་གཉིས། འཕེལ་པ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་དང་བསྐྱབས་ལབ་ཤེ་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་འཕེལ་བསྐྱབས་གཉིས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་བཞད་སྤྲགས་གཉིས། གྲོང་འཚུར་གཉིས། དབུས་གཙང་མི་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བླ་ཆེན་དྲུག ༡. རྗེ། ༢. བྱ། ༣. སླང་། ༤. ཕག ༥. ཁྲི། ༦. ལུག་གོ །

བླ་མཆོད། རྒྱུན་དུ་མཆོད་གནས་སུ་བསྟེན་པ་ཏེ་གོང་དུ་བཀུར་ཞིང་གུས་པས་མཆོད་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མཆོད་གནས་ལ་ཟེར་ཞིང་བོད་ཀྱི་བླ་མཆོད་ཕལ་ཆེ་བ་སྲིན་བདག་གི་སྐུ་རིམ་མཆོད་གནས་ལྟ་བུ་ལས། ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བླ་མའི་གྲས་སུ་མི་བརྩི།

བླ་རྫོ་སྲོག་འཁོར། སྐྱིར་སྲུང་མ་ཚོ་རང་གིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་སྲུང་མ་དེའི་བླ་རྫོ་ཞེས་ལྟུགས་རྫོ་བྲུར་གསུམ་པ་ལ་སྲུང་མ་དེ་ཡི་སྔགས་དང་འདོད་གསོལ་བྲིས་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་ལུས་ལ་བཅངས་དགོས་པ་དང་། སྲོག་འཁོར་ནི། རང་གིས་བསྟེན་པའི་སྲུང་མ་དེའི་སྔགས་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་རས་སམ། ཤོག་བུ་ལ་བྲིས་ནས་བླ་རྫོ་དང་འཁོར་ལོ་གཉིས་པོ་སྲུང་མ་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་འབྲལ་མེད་དུ་ལུས་ལ་བཅངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

བླ་ན་བཀུར་བའི་སྲི་ཞུའི་ལུང་ལས། གོང་དུ་བཀུར་བའི་དད་གུས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་དང་། གོ་གནས།

བླ་ན་མཐོ་བའི་ཁྱུ་མཆོག དེའི་གོང་ན་མཐོ་བ་གཞན་མེད་པ་དང་ཁྱུ་མཆོག་ནི་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་མཁན་ཡིན་པའི་དཔེ་སྟེ། ཁྱུ་མཆོག་གང་དུ་འགྲོ་སར་ཕྱིན་ན་གང་གིས་ཀྱང་འཇིགས་མི་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན།

བླ་ན་མེད་པ་དྲུག ༡. མཐོང་བ་བླ་ན་མེད་པ། ༢. ཐོས་པ་བླ་ན་མེད་པ། ༣. རྙེད་པ་བླ་ན་མེད་པ། ༤. བསླབ་པ་བླ་ན་མེད་པ། ༥. རིམ་གྲོ་བྱ་བ་བླ་ན་མེད་པ། ༦. རྗེས་སུ་དྲན་པ་བླ་ན་མེད་པ།

བླ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་མཆོག གོང་རིམ་བླ་མ་དང་དཔོན་པོར་ཆེ་བསྟོད་བྱས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཞིག

བླ་ཤིང་དང་མ་དིང་། བོན་གྱི་ཆོས་སྐད་དུ། མི་འགའ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་སྲོག་གནས་པའི་རི་དང་། མཚོ། ཤིང་སོགས་ཡོད་པ་དང་། རི་ལ་བླ་རི་དང་། མཚོ་ལ་བླ་མཚོ། ཤིང་ལ་བླ་ཤིང་སོགས་བརྗོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་སྲོག་གནས་སའི་རི་དང་མཚོ་སོགས་ལ་དར་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྟགས་མཚན་དེ་ལས་རང་ལ་བདེ་སྡུག་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད

སྤྲུལ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་ནི་ལྷ་སྤྲོག་གནས་སའི་སྤང་རི་ཞིག་གི་མིང་ལ་ལྷ་སྤང་དང་མ་དིང་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན།

ལྷ་སྤྱི་ཚང་འཛོམས། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགོན་པའི་ནང་གི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་མཁན་པོ་དང་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད། ཞལ་ངོ་། སྤྱི་སོ། ཕོ་བྲང་རྩེ་པ་བཅས་མཉམ་དུ་འཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་ལ་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་རྒྱས་ཟེར།

ལྷ་ཕྱག་ཤེ་རུ་བསྟན་པ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས་ནས་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ཤེ་དཔོན་ཞིག

ལྷ་བོན། རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྐུ་རིམ་བྱེད་མཁན་བོན་པོ་ཞིག་སྟེ། མིང་གཞན་སྐུ་བོན་ཡང་ཟེར།

ལྷ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ། དེའི་མིང་གི་འབྱུང་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱག་འདེབས་གནང་མཛད་གྲོག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ལྷ་བྲང་གསར་སྐྲུན་གནང་ཞིང་། རྟེན་གཅིག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་མཚན་ལྟས་སུ་ལྷ་བྲང་གི་རྩེ་མོར་རྒྱལ་མཚན་བཙུ་གཅིག་བཙུགས་པ་ཞིག་མྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་གྲགས་ལ། རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༦༠༡)ལོར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་བ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་འདི་ཉིད་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐྱོང་ཡུལ་གདན་སར་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་བཞུགས་གནས་ལྷ་བྲང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་འདུག

ལྷ་བྲང་སྙིང་པ། ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷ་བྲང་སྙིང་པ་ཞེས་པའི་ཁང་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དེ་གར་བཞུགས་སྐད་དང་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ཀྱང་དེ་གར་བཞུགས་གནས་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་འཕྲུམས་རའི་ཡང་སྙིང་དུ་ལྷ་བྲང་སྙིང་གསར་སྐྲུན་གྱིས་བཞུགས་པར་བརྟེན་དེ་སྔ་བཞུགས་ཡུལ་དེར་ལྷ་བྲང་རྙིང་པ་ཞེས་གྲགས།

ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་གི་ལས་ཁུངས་ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཚུགས་ཡུལ་འཕྲུམས་རའི་སྙིང་ཡིན་པ་འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་གསར་དུ་ཚུགས། ལས་ཁུངས་འདིས་སྔོན་ལམ་གྱི་གཏོང་སྒོའི་ལས་འགན་འཁུར་བས་སྨོན་ལམ་ཕྲོག་མར་སྤྲོལ་འཛུགས་མཛད་མཁན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལྷ་བྲང་གི་མིང་དེ་ཆགས། འདིའི་འགོ་འཛིན་ལྷ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་གཉིས་དང་རིམ་བཞི་དྲུང་འཁོར་གཅིག རྗེས་སུ་ལྷ་ཕྱག་ལས་འཕར་ཞེས་རྩེ་ཤོད་གང་རུང་ཞིག་འཕར་འཛུགས་བྱས་པའང་བྱུང་འདུག དེ་འོག་ཕྱག་དྲུང་གཅིག(དྲུང་གཏོགས)དང་། ཕྱག་ནང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཤའོ་ལི་བཞི།(ཕྱག་ནང་འོས་སྨྱུག)ལྷ་བྲང་ཁང་གཉེར་དང་བཟོ་ཁང་དོ་དམ་པ་རྩེ་དྲུང་རེ། གད་པ་མི་བརྒྱད་ཙམ་བཅས་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིས་ཇོང་གཞིས་ཁག་གི་སོ་འཁོར་ཡོང་འབབ་འབྲུ་རིགས་ཤ་མར་སོགས་བསྡུ་ལེན་དང་། ཐེབས་སྒྲུར་མ་དངུལ(ཕྱིས་ཐེབས་སྒྲུར་མ་དངུལ་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ་ཐེབས་སྒྲུར་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས)སྐྱེད་གཏོང་དང་སྐྱེད་འབབ་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་མཆོད་སྐབས་གྲྭ་པར་འགྱེད་དངུལ་དང་། ཇ་ཐུག སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ཇ་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སྒྲོན་གཏོང་རྒྱུའི་དོ་དམ་བྱེད་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་བསྐོར་དུ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དགོས་མཁོ་སྒྲོད་རྒྱུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་ས་ལྷ་བྲང་སྙིང་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ནར་གཏོང་དང་འབྲེལ་དེ་གར་བཞུགས་རིང་གི་འབུལ་བ་བདག་གཉེར་དང་། གནང་ཆ་སྤྲོད་པ། ནང་གཟན(ཕྱག་ནང)རེས་འཁོར་གྱིས་མཚོ་སྣ་དང་། ཕག་རི། གཏིང་སྐྱེས་བཅས་པར་འབྲས་སྤྱུབ་པར་བཏང་སྟེ་སྔོན་ལམ་

འཚོག་སྐབས་ཀྱི་བཞེས་ཐུག་གི་རྒྱུ་དང་། སྤ་དུས་ཡ་མོན་དང་ཨམ་བན་སོགས་བོད་དུ་སྡོད་སྐབས་ཀྱི་བཟའ་འཐུང་འབྲས་སྤུས་འདོན་ཡང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་སྐྱོང་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་ཁུངས་འདི་ནི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ནོར་སྲིད་ཡོང་འབབ་བསྡུ་ལེན་དང་འགྲོ་སྒྲོན་གཏོང་སྐྲའི་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས(ལྷ་ཕྱག)ཀྱི་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་སོ་སོའི་གོ་མིང་ལྟར་འགན་དབང་སྐྱོང་ཕྱོགས་ནི། ༡. ལྷ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་དང་རིམ་བཞི། འདི་དག་གིས་གོང་གསལ་ལྷ་ཕྱག་གི་འགན་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ལ་བཀོད་འདོམས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། ༢. ཕྱག་རྡུང་། འདིས་ལྷ་ཕྱག་གི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་འབྲིའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ལ་མཆོན་ན་བཀའ་རྡུང་དང་འདྲ། ༣. བཟོ་ཁང་དོ་དམ་པས་ལྷ་བྲིས་པ་དང་། འཇིམ་བཟོ་བ། འཚེམ་བཟོ་བ་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྫ་བོ་སོགས་ལ་ཞལ་གསེར་འབུལ་མཁན་བྱང་རིགས་ཀྱི་གསེར་ཁྲ་ལའི་ལྷ་མའི་སྙན་ཞུར་གཏོང་བའི་སྤུས་ཚད་ལེན་པ་དང་། གཞུང་ཁྲལ་བསྐུལ་འདེད་བཅས་བྱེད་པ། ༤ ལྷ་བྲང་ཁང་གཉེར། འདིས་ལྷ་བྲང་སྙིང་གཟིམ་ཆུང་ཁག་དང་དེ་འབྲེལ་དངོས་རྫས་བདག་གཉེར་དང་། གད་པ་རྣམས་ལ་སྐོང་འཐེན་འགོ་འདོམས་བྱེད། ༥. ཕྱག་ནང་། ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས་ཏེ་ལྷ་ཕྱག་གི་ནང་གཟན་ཡིན་པས་ཕྱག་ནང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདི་དག་གིས་མཚོ་སྨ་དང་། ཕག་རི། གཏིང་སྐྱེས་བཅས་པའི་འབྲས་སྤུབ་དང་། སྟོད་ཕྱོགས་སོགས་ས་གནས་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཕྱག་གི་གཞུང་རྫའི་ཤེ་འབབ་བསྡུ་ལེན་སོགས་ཕྱི་འགྲོའི་རིགས་དང་། ལྷ་ཕྱག་རྫོ་མ་མཁན་ཆུང་དང་རིམ་བཞིའི་ལྷ་སྐྱེལ་འོག་འབྲུ་དཔྱལ་ཤ་མར་འདོན་འཇུག་སོགས་ལ་མིག་ལྟ་རྒྱང་སྲུང་དང་། གང་མཁོའི་ཅག་ཅོག་གི་ལས་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ༦. ཤའོ་ལི། འདི་ནི་ཕྱག་ནང་འོས་སྨུག་ཡིན་པས་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གནོན་སོགས་ཕྱི་འགྲོའི་རིགས་ལ་འགྲོ་དབང་མེད་ཅིང་། རྒྱུན་དུ་ལས་ཁུངས་ནང་ཕྱག་ནང་བྱིངས་དང་འདྲ་བར་ལྷ་ཕྱག་ཛོ་མའི་བཀོད་དོན་ལྟར་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། ༧. གད་པ། འདི་དག་གིས་ལྷ་བྲང་ཁང་གཉེར་གྱི་བཀོད་དོན་འོག་གཟིམ་ཆུང་སོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གད་བདར་དངོས་རྫས་བདག་གཉེར་སོགས་གར་མཁོའི་ཕྱི་ལས་རྣམས་བྱེད།

ལྷ་བྲེས། སྐུ་མགྲོན་སོགས་བཞུགས་སའི་གདན་དྲང་ཁྲིའི་སྟེང་གི་གནམ་རྒྱན་དུ་བྲེས་པའི་ཡོལ་བ་ལྟ་བུར་མཐའ་རྒྱན་གོང་བ་དང་། མཛོང་འཇུག་ཅན་ལ་ཤམ་བུ་འཕྱང་བ་ཞིག

ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། གོང་དུ་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། གོང་དུ་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས། (ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས)རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༠༨)ལོར་འཁྲུངས། འདས་ལོ་མི་གསལ། ས་སྐྱའི་ལྷ་བྲང་བཞིར་གྱེས་པའི་ནང་ནས་ལྷ་ཁང་ལྷ་བྲང་གི་གདུང་རྒྱུད་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར(也孙铁木尔)ནས་ཐུག་ཐེའི་མུར་གྱི་བར་གོང་མ་མི་རབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལྷ་མ་གནང་བས་ཏི་ཤྲིའི་མཚན་ཐོགས། ཡོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས༢༠༠པར་གསལ།

ལྷ་མ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར། (ཏི་ཤྲི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར)འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་མཆོད་དཔོན་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་འདི་སུམ་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཡིན། རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཧྲཱ་པ་ལའི་ཞབས་ཕྱིར་བོད་དུ་ཕྱིན། ལྷ་མ་དུས་འཁོར་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཚབ་ཏུ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་མར་བཀུར་བས་ཏི་ཤྲིའི་མཚན་ཐོགས།

ལྷ་མ་དགེ་འདུན། དགོན་པའི་མཁན་པོ་ལྷ་མ་དང་སྒྲུ་པ་དམངས་ཚོགས་ཡོད་ཚད།

བླ་མ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གཟུངས། (རྙིང་མ་ཡོན་ཏན་གཟུངས་ཀྱང་ཞུ) འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་རྟ (༡༡༢༦) ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཞབས་སྐབས་སློབ་གཉེར་མཛད། ཁུ་བོ་རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་བཀའ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་སློབ་གཉེར་རྫོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་ཞབས་སྐབས་ཁུ་བོ་སྐུ་གཤེགས་ནས་གདན་ས་མཛད། སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཐག་མ་ཆོད་པ་བག་རེ་ཡོད་པ་ཀུན་དབུས་པ་སྟོན་ཤཱཀྱ་དང་དབུས་པ་ཞིག་པོ་ལ་སོགས་པ་བུ་སློབ་རྣམས་ལ་དུས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས (༡༡༩༥) ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བླ་མ་གཉིས། རྩ་བའི་བླ་མ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ།

བླ་མ་མཉེས་ཐབས་བཞི། ཟེར་སྒྲ་མེད་པའི་ཟང་ཟིང་སོགས་འབུལ་བ། བཀུར་བསྟི་དང་རིམ་འགྲོ་བྱ་བ། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ།

བླ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་མཉེས་པར་བྱ་བ། རབ་བསྒྲུབ་པས་མཉེས་པ། འབྲིང་དད་པས་མཉེས་པ། ཐ་མ་ཟང་ཟིང་གིས་མཉེས་པའོ། །

བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག (༡༢༨༣) ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་འབྲི་གློག་ལ་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། འཇམ་དབྱངས་རིན་རྒྱལ་དང་སློབ་དཔོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་མཁན་སློབ་ཞུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དབེན་དམར་གྱི་གདན་ས་བཟུང་། དུས་འཁོར་གྱི་བཤད་སྒྲ་བསྒྲགས། མཁན་པོ་བཀའ་བཞི་པ་དང་མཁན་པོ་ཞལ་སྔ་བ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཐར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ལས་སྒྲ་ཙནྡྲ་པ་དང་ཡི་གེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསླབས། མངོན་པ་དང་མན་ངག་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་གསན། བླ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་བ་ལས་དུས་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དབང་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསན། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཞལ་སྔ་བ་ལ་འདུལ་མཛོད། ཇོ་བོ་ལྷས་པ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་ལ་སྣར་ལོ་ཙཱ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། གསང་འདུས། ཇོ་བོ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་དང་གཞན་རྒྱུད་མང་དག་ཞུས། དེ་ནས་སྤྱིའུ་ཆུང་བ་བློ་ལྡན་སེང་གེ་ལས་གསང་འདུས། ཡོ་ག གསང་ལྡན། གདན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོ་གསན། བླ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཤེགས་ནས་ཤཱཀྱ་དང་གཉིས་ཀ་བཟུང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་བཤད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་སྤྱི་བོར་བཀུར། སློབ་མ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་གླང (༡༣༢༥) ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

བླ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀུ་ཤྲི། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོག་ཡུལ་དུ་ཞབས་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་བླ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་ནི་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྐད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཀུ་ཤྲི་ཞེས (སོག་སྐད་དུ་མཁས་པ་ཞེས་ཟེར) པའི་གོ་གནས་སྩལ་ཡོད།

བླ་མ་ལས་སྐེ། དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་པོ། དབུ་མཛད། དགེ་སྐོས། སྤྱི་སོ། གཉེར་ཚང་བཅས།

བླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ། ཏི་ཤྲི་སངས་རྒྱས་དཔལ་བ་ནི་ཏི་ཤྲི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་གཅུང་པོ་ཡིན། དེས་ཁང་གསར་བླ་བྲང་བཟུང་། རྗེས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ཇེའི་ཐུ(完泽笃)དང་། དེའི་ཧྭན་ཁུ་ལུག(曲律) ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བུ་ཡན་ཐུ(普颜笃)བཅས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་བླ་མར་བཀུར་བས་ཏི་ཤྲིའི་མཚན་ཐོབ།

བླ་མའི་བཀའ་བཅིངས། རང་གི་བླ་མའི་བཀའ་གོང་དུ་བཀུར་བ། བཀའ་སྤྱི་བོའི་ཅོད་པཎ་དུ་བཅིངས་ཞེས་པའོ།།

བླ་མའི་ཁྲིད་ཚུལ་གསུམ། ལུང་ཁྲིད། དམིགས་རིམ་ཁྲིད།

སྦྱོང་ཁྲིད་བཅས་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་ནི། ཀོ་བ་དོན་སྐྱི་ཤར། ཉམས་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་ཤར། རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ།།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་བླ་མའི་རྟོགས་པ་རྣལ་མའི་ཐོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་ཟེར་ཞིང་། བསྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་གིས་བསྒོམ་རྒྱུའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་རང་གི་བླ་མ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཟེར།

བླ་མའི་མན་ངག རང་ལ་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཞིག་གིས་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་སྐབས་གནད་ཆེ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

བླ་མའི་མཚན་ཉིད་གསུམ། བརྟན། མཁས། གཞན་ལ་ཕན་འདོད།

བླ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་དྲུག འཆལ་ཚུལ་ཅན། ཐོས་པས་དབེན་པ། སྒྲུབ་ལ་གཡེལ་བ། རིགས་རུས་ཡོན་ཏན་གྱིས་དྲེགས་པ། འཁྲིད་བག་ཅན། འདོད་གདུང་གིས་ཆོས་འཚོང་བའོ། །

བླ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་གསུམ། ཚིག་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་དོན་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པ། སྒོམ་བརྩོན་གཞན་ལ་སྣང་ཞུགས་མནར། སེམས་ཅན་ཕྱོགས་འཛིན་ཆེ་བ།

བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡང་འཇིགས་བྱེད། གསང་འདུས། བདེ་མཆོག ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་།

བླ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་བཞི། ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྦས་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན།

བླ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། སྡོམ་འབྱུང་ལས། གཏུམ་དྲག་དེ་བཞིན་ཚང་ཚིང་དང་། །རྡོ་རྗེ་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་དུ་ནི་མི་བཟང་བཞད། །བྱིན་ཟ་ར་ནི་བཀྲ་ཤིས་མཆོག །མུན་པ་དྲག་པོ་བདེན་བྲལ་དུ། །རླུང་ཕྱོགས་ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྒྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤར་དུ་གཏུམ་དྲག བྱང་དུ་ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་པ། ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འབར་བ། ལྷོར་ཀེང་རུས་ཅན། དབང་ལྡན་དུ་དྲག་ཏུ་རྒོད་པ། མེར་བཀྲ་ཤིས་ཚལ། བདེན་བྲལ་དུ་མུན་པ་དྲག་པོ། རླུང་དུ་ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །

བླ་མེད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་གོ་རིམ་མཐོ་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཞིག

བླ་མེད་རྒྱུད་གཉིས། ཕ་རྒྱུད། མ་རྒྱུད།

བླ་མེད་བྱང་ཆེན་དུ་བསྔོ་བའི་རྒྱས་འདེབས། དགེ་བ་དེ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་རྒྱས་པོ་འདེབས་པ།

བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོང་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། སྟོང་ཆེན། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་བཞིའོ། །

བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞི་གཅིག་པུ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས།

བླ་མེད་ལས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། སྐ་རགས་སོ། །

བླ་མཚོ། སྤུ་རབས་བོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་སོགས་ཀྱི་བླ་སྲོག་དར་རྒུད་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་པའི་མཚོ་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

བླ་རི་སེང་གེ་གནམ་དུ་མཆོང་བ་འདྲ་བ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ས་དཔྱད་རིག་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་རི་ཡི་གཟུགས་དབྱིབས་སེང་གེ་གནམ་དུ་མཆོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་རི་དེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བླ་རི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

བླ་སྲོག་རྣམ་ཤེས་གསུམ། སྲོག་རྟེན་སྲོག་རྩ་རྣམ་ཤེས་གསུམ།

བླ་ལྷག བླ་ན་མ་མཆིས་པ། དེའི་གོང་ན་མེད་པ།

བླང་དོར་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས

པ་དང་། བྱེད་མི་ཆོག་པའི་རིགས་རྣམས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།

བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གི་བཅའ་ཁྲིམས། ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་དང་། ངེས་པར་དུ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དོར་བྱ་གཉིས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་དགོན་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཡིན་པ།

བླང་དོར་གནས་ཀྱི་རྩ་ཚིག ངེས་པར་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པའི་བླང་བྱ་དང་། ངེས་པར་དུ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དོར་བྱ་གང་ཡིན་དོན་ཐོག་ཏུ་གནས་ཐུབ་པའི་རྩ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག

བླང་དོར་བྱེད་སྒོ། ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་དང་། བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དོར་བྱ་གང་ཡོད་སྐོར།

བླང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཉེར་གཅིག དེ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྐབས་དེའི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་བཀའ་བཏང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྔར་གྱི《ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག》ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་མ་ཡིག་ལ་དག་བཅོས་དང་ཁ་གསབ་གནང་བ་མ་ཟད། དོན་ཚན་རེ་འགར་ཚིག་འགྲེལ་དང་སྤྱོད་གཞི་འགའ་ཤས་ཀྱི་འདྲི་ཞིབ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་སྐོར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་དེ་དག་ཅུང་ཆ་ཚང་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

བླངས་འདས་སོ་དྲུག སྲོག་གཅོད་བཞི་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་། རྫུན་ཁས་ཕྱི་བ་བཅུ་གསུམ་དང་། གླུ་གར་རོལ་མོ་བྱེད་གསུམ་དང་། རྒྱན་འདོགས་སྤོས་བྱུག་ཁ་དོག་འཆང་ཕྲེང་འདོགས་སོགས་དང་། ཁྲི་སྟན་གཉིས་རེར་ཆེ་མཐོ་རེ།

བླངས་པ་ལྔ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་བླངས་པ་ལྔ་ནི། དྲི་ཆེན། དྲི་ཆུ། རཀྟ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཏེ་ལྔའོ། །

བློ། ཡུལ་རིག་པ་བློའི་མཚན་ཉིད། བློ། རིག་པ། ཤེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས། བློ་རིག་བདུན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན། རྟོགས་པའི་བློ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་སོ། །

བློ་ཀུན་རྫོབ་པ། རྟོག་པ་སྟེ། འཁྲུལ་ཞིང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྟོག་པ་ལ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟོགས་པ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་རྟག་པ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྣང་ལུགས་རྫུན་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། རྫུན་པའི་སླུས་བཏགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟོག་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བློ་ཀྱ་བ། ཁོངས་ཆུང་བྱས་ཏེ་སློབ་འདོད་མེད་རྒྱུན་གཏམ་ཕར་བཤད་ཚུར་བཤད་ཀྱི་ཞོར་ལ་གཞན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཀྱ་བ།

བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་པ་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མ་གཅིག་བསོད་ནམས་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༣༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་དང་། བོ་དོང་ཁ་ཆེ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་ཆོས་སོགས་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པ་མེ་གླང(༡༣༣༧)ལོར་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་གཞི་ཐོག་པའི་གདན་ས་ཡང་མཛད། ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཚོགས་ཆོས་གསུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས

པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་ས་སྐྱའི་སྲིད་དབང་ཉམས་ཏེ་ཕག་གྲུ་པ་ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་དབུས་གཙང་ཕལ་ཆེ་བ་དབང་དུ་བསྡུས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༦༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་གྲགས་པ་འབུམ་ལྡེའི་སྲས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་གུ་གེ་ནས་དམུ་ཁྲབ་ཟིལ་བ་མ་མོའི་མུན་སྲིབ། ཁྲབ་ཆུང་དཀར་ཅོ། ལྷ་ཁྲབ་དཀར་པོས་གཙོས་ཁྲབ་བཅོ་བརྒྱད། རལ་གྲི་ནམ་མཁའ་ཁྲག་ལྷག་འཁྲོང་རྩེ་རིང་། སློག་དམར་མེ་གསོད་ལ་སོགས་པའི་རལ་གྲི་བཅོ་བརྒྱད། རྐེ་གྲི་བདུད་གྲི་ནག་པོ། དམ་གྱི་གཞུང་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་རྐེ་གྲི་བཅོ་ལྔ། ལྷ་གཡུ་འོད་ལྡན། ལྷ་གཡུ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གཡུ་བཅོ་ལྔ། སྨ་མ་ཛི་ཁྲི་སྙིང་། བཀྲ་ཤིས་འོད་ལྡན་སོགས་སྨ་ཉི་ཤུ། ཆིབས་གྲོ་བོ་ལྷ་བཅུ་དང་། ངང་པ་ལྷ་བཅུ། འོལ་བ་ཉི་ཤུ། ཁྲ་བོ་སུམ་ཅུ། འབྲི་ཟལ་མོ་ཉི་ཤུ། གཡག་ཁམ་པ་ཉི་ཤུ། ལུག་ལ་སོགས་པའི་དབྱུ་ཁྲལ་མང་པོ་འབུལ་བཞེས་གནང་བ་དང་། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མངའ་ཐང་དར་རྒྱས་བྱུང་བར་གྲགས།

བློ་གྲོས་གཟིངས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ། བློ་གྲོས་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་དེས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོལ་བ།

བློ་ངན་གསུམ། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོགས། ཐེ་ཚོམ་བློའམ་ཡང་ན་ཡུལ་ལ་རྨོངས་ཙམ། ལོག་རྟོགས། ཐེ་ཚོམ།

བློ་མངོན་སུམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ། །

བློ་བསྟོས་འཆའ་བ། བློ་གཏད་དམ་རེ་བ་བྱེད་པ།

བློ་དོན་དམ་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བློ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །

བློ་འདས། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་འདི་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས་རང་སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། རྗེ་གོང་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་དོད་ཐུབ་པར་གསུངས།

བློ་འདས་ཟུར་མེད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མེད་རང་ཚུགས་སུ་གནས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པ།

བློ་གཏོད་མེད། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དོན་མཐུན་ཞིག་ལ་འཇོག མཚན་གཞི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། གྲུ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིན།

བློ་སྣ། སེམས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས།

བློ་སྣ་བསྡུང་། རྗེས་མའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་པ་བསམ་བློ་ཐུང་དུ་བཏང་བའི་དོན།

བློ་བུར་རྣམ་འགྱུར། གློ་བུར་གྱི་འབྲི་སྦྱོལ་གཞན་ཞིག་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་། ཐོག་རྒྱུག་གིས་ཡོང་བ་དངོས་གནས་མིན་པར་བཅོས་མ་ཙམ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

བློ་བློང་། ཡིད་སྨུག་གམ་རིག་པ་མི་གསལ་བའི་དོན་ཏེ་བློང་བློང་ཡང་ཟེར་ལ། སྐབས་འགར་ཆགས་པས་ཡིད་གདུངས་ཏེ་རྫོངས་པ་ལའང་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བློ་སྦྱོང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཐོག་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེའི་མགོ་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་སྣེ་གཅིག་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་ནི། བླ་མ་གསེར་གླིང་པ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོང་བ

དང་། བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན།

བློ་སྦྱོང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་གྱི་འཁྲུལ་བ་སེལ་བ། འཁྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའོ། །

བློ་སྦྱོང་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ལྔ། ས་བོན་གྱི་སྟོབས། འཕེན་པའི་སྟོབས། སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། གོམས་པའི་སྟོབས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སོ། །

བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན། གོང་དུ་ཙོ་ནེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ཞེས་པར་གཟིགས།

བློ་བཟང་དོན་ལྡན། རྗེ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་ལ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད། དེ་རྗེས་བྱ་བྲལ་ལྷ་བུས་དབེན་གནས་ལྷ་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། དམ་ཆོས་སྒྲུབ་བརྟུལ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད། བཀའ་རྩོམ། 《ལམ་ཟབ་མོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྔོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁྲིད་ཆོག་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ》《ཟབ་ལམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་མ་ཧཱ་ཀྲུ་ཀི་རྟེས་སྦྱར་བ》《གཅོད་ཁྲིད་བདག་འཛིན་ཚར་གཅོད》སོགས་པོ་ཏི་ཆུང་བ་གཅིག་ཙམ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་དགོངས་པ་གྲོང་མཐུན་དུ་སྐུ་གཤེགས།

བློ་བཟང་ཇོ་རྗེ། (གཙང་མོ་རྒྱུ) དམ་པ་འདི་ཉིད་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༩༢༨)ལོར་སྟོ་ཁ་སྣ་དཀར་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ས་གླང(༡༩༤༩)ལོར་རྩེ་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན། ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་སུ་ཞུགས་ལས་གནང་རིང་ཧྲ་ལའི་གླུས་གར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་ལྷ་མོའི་སློབ་སྟོན་པ་གནང་སྐྱོང་ཞིང་། སྐུ་ན་གཞོན་དུས《འགྲོ་བ་བཟང་མོ》ཞེས་པའི་ནང་གི་གཟེ་མ་ར་མགོ་འཁྲབ་སྟོན་མཛད་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་གཙང་མོ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས་ཤིང་ལྷ་སར་སྐད་གྲགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐོར་ཚོགས་པའི་ཁོངས་སུ་ནང་སར་ལྷ་སྐོར་དུ་ཞབས་ནས་སློབ་གསོ་ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེའི་ནང་གི་ཁ་ཕྱོགས་འགྱུར་མཚམས་ཡིན་ཞིང་། ལོ་དེར་གསར་བརྗེའི་ནང་བཞུགས་ཐོག་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་མཛད། ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་དུས་འགོར་ཁོང་གིས་གང་ཅིའི་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་གཉེར་སྐྱོང་གནང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ཤར་ཕྱོགས་ལས་ཞོར་དྲིལ་བསྒྲགས་རུ་ཁག་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་གློས་གར་ཚོགས་པ་སྔ་མ་དེ་ཡིན་ལ་ཁོང་གིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མང་ཚོགས་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་བྱེད་སྒོར་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཏོན་གནང་སྐབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་གློས་གར་པུ་ལགས་ཞེས་འབོད། མི་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོ་ནས་བཟུང་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་སྔ་རྗེས་སུ་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་དང་། ཀྲུང་གོ་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་མི་རིགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་། ལྷ་ས་ཤར་ཕྱོགས་ལས་ཞོར་དྲིལ་བསྒྲགས་རུ་ཁག བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་གནས་ཐིང་བཅས་སུ་ཕྱག་ལས་གནང་རིང་ཐུགས་ནུས་ཡོད་ཚད་བཏོན་ནས་བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་དང་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྲོལ་བཟང་རྒྱུན་འཛིན་ཐུབ་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཐད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་གཙོ་བོ་ནི།
༡. བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་མོ《གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ》ལ་རོལ་དབྱངས་སྙེབ་སྦྱོར་གྱི་བཅོས་སྒྲིག་གནང་བ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་མོར་རོལ་དབྱངས་སྙེབ་སྦྱོར་བྱེད་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་པ། ༢. དེ་སྔའི་སྲུང་སྐྱོང་གི་སྒྱུ་རྩལ་འབྲས་དཀར་ལ་ནང་དོན་གསར་པ་བཙུག་པ་དང་རོལ་མོས་རམ་འདེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསར་པ

གཏོང་ཅིང་། སྐུ་ངོ་མས་འཁྲབ་སྟོན་མཛད་དེ་སྒྱུ་རྩལ་གར་སྟེགས་ཐོག་དར་ཁྱབ་ཏུ་བཏང་གནང་བ། ༣. བོད་སྐད་ཀྱི་དགོད་བྲའི་གཏམ་གླེང་ཐོག་མར་རང་རྩོམ་རང་འཁྲབ་མཛད་དེ་སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ལས་བརྒལ་བ་དེས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཐད་རྣམ་གྲངས་གསར་པ་ཞིག་ཁ་སྟོན་མཛད་པ་བཅས་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཆེའི་གནའ་རྩོམ་དེབ་ཐེར《བཀའ་བློན་རྟོགས་བརྗོད》དང《བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆབ་ཤོག་ཡིག་ཚགས》ལ་བོད་ཡིག་མཆན་འགྲེལ་འགོད་གནང་མཛད་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་ཐད་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཚང་མར་ཤུགས་རྐྱེན་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་རབ་དང་རིམ་པ་རྩོམ་འབྲི་གནང་བ་དཔེར་ན《བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་སྐོར་གླེང་བ》ཞེས་པ་དེ་ཧྲུ་ཕྱི(༡༩༨༣)ལོར་སྤེལ་རྗེས་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་ཐེངས་གཉིས་བསྒྱུར་ཏེ་བརྒྱུད་སྤེལ་བྱས་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་དབྱིན་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་ཐོག་གདན་ཞུས་ལྟར་ཧྥ་རན་སིའི་པ་ལིར་བོད་རིག་པའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དཔྱད་རྩོམ་དེ་སློག་སྒྲུངས་གནང་བ་དང་། རི་པིན་དུ་འཚམས་འདྲིར་ཕེབས་སྐབས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་འབག་གི་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་ཐོག《བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འབག་གི་སྐོར་ཙུང་ཟད་གླེང་བ》ཞེས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་སློག་སྒྲུངས་མཛད་པར་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྱུ་རྩལ་འཐུས་མི་ཚོགས་པས་ཚད་མཐོའི་གདེང་འཇོག་གནང་ཞིང་ཕྱིས་སུ་བོད་དུ་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཐོག་ནས་སྤེལ་བ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དགུང་གྲངས༨༣ལ་ཕེབས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༩༩༠)ལོའི་ཟླ༢ཚེས༢༨ཉིན་གློ་བུར་སྙིང་གི་ཤ་གནད་འགག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནམ་ཕྱེད་ཆུ་ཚོད་དང་པོའི་ཐོག་ལྷ་སར་སྤྱོངས་རིག་གནས་ཞིང་གི་ལས་ཤག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས།

བློ་ཡི་འཁྲིད་ཐབས་སྣ་ཚོགས། ༡. ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ༢. གསུང་རབ་ཀློག་པ། ༣. གཞུང་བློ་ལ་འཛིན་པ། ༤. ཁ་ཏོན་བྱེད་པ། ༥. ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ། ༦. འབྱུང་པོ་ཡི་དྭགས་སོགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། ༧. གཞན་དད་པ་ཅན་ལ་ཆོས་བཤད་པ། ༨. བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཉན་པ། ༩. གཞུང་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ། ༡༠. དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་བཅས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་བོགས་འདོན་དང་བྱ་ཐབས་ཡིན་པ།

བློ་རིག་བཀྲ་བ། བློ་རྣོ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཆར་སྒོ་མྱུར་བ་སྟེ་རིག་པ་མི་དམན་པའི་དོན།

བློ་རིག་བདུན། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་སོ། །

བློ་རིགས་བཞི། མ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་པར་རྟོགས་པའི་བློ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བློ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བློ།

བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

བློ་ལས་འདས་པའི་ཡུལ། བློ་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྨྲས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གོ་མི་ནུས་པ།

བློ་གསལ། འདི་ལ《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》དུ་ཏ་ཡི་སྐད་དང་འདྲ་བར་གསལ་ཞིང་བཟེད་ཉམས་ལྡན་པ་སྟེ། ཛམས་པའི་ཉམས་དང་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་མཚོན་པའི་གདངས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད།

བློ་ལྷད། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་བསམ་བློ།

བློ་ལྷད་རྒྱུན་བོར། བསམ་བློར་ལྷད་སྙིང་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་ཁ་བཏགས་ནས་དངོས་རིགས་རྒྱུ་བར་

ཡོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། གོང་དུ་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་ཞེས་པར་གཟིགས།

བློན་པོ་མགར་ཁྲི་སྒྲ་ཟེ་སྨན། འདི་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར། བློན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་དང་གནམ་རི་སློང་བཙན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བྱུང་བ་དང་ཏ་ཙང་མཛངས་ཤིང་ཤེས་ཚོར་ཟོ་བས་མགྲོན་པོ་མི་གསུམ་ཡོད་ན་མི་སོ་སོའི་སེམས་ལ་གང་དྲན་པ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ནོར་བར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསལ་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན་ནས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་མ་བྱོན་པའི་བར་རྒྱལ་རབས་ལྔ་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱུས་གང་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་འདུག

བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ལྔ། མགར་ནི་སྔར་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཞིག ཁོང་གི་བུ་ལྔ་ནི། མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་དང་། མགར་ཁྲི་འབྲིང་། བཙན་བྲོད། བློན་ཟེ་མདོ་ཡེ། བློན་འབལ་ལོན་བཅས་ལྔའོ། །

བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ། བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ་སུ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་གཞི་འགའ་ཞིག་འདུག་པའི་གསལ་བཤད་གནད་བསྡུས། གཅིག 《ཐང་དེབ་རྙིང་མ》ལས་མགར་གྱི་བུ་ཁྲི་འབྲིང་དང་། བཙན་བྲོད། བློན་ཟེ་མདོ་ཡེ། བློན་པོ་ལོན་ནོ་ཞེས་མགར་ཁྲི་འབྲིང་བུ་ཆེ་བ་དང་། བཙན་བྲོད་དེའི་འོག་མ་ཡིན་པར་བཤད། གཉིས། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ《དུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ནང་ཚལ་པའི་མི་བརྒྱུད་བྱུང་ཚུལ་དང་ཚལ་གུང་ཐང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྒྱས་འཁོད་པའི་དཔེ་རྙིང་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས༦༨ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་འཁོད་དོན། བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་སྲས་བཞི་སྟེ། ༡. གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཚ་མོ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པའི་སྲས་ལི་ཁྲིམ(འདི་ཐང་དེབ་ནང་བཤད་པ་དང་མཐུན)མི་རྒྱུད་བྱུང་ཚུལ་མི་གསལ། ༢. བཙན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་གཟུངས(འདིས་ཐང་གི་རྒྱལ་མོ་ཝུ་ཛ་ཐེན་གྱི་བློན་པོ་བྱས། སྲས་གསུམ་བྱུང་། བཙན་པོ་བྲིད་པོ། བཙན་གཉན་གུང་སྟོན། བཙན་གཉའ་ལྡོམ་བུ་བཅས་གསུམ། བཙན་པོ་བྲིད་པོས་སྟག་རྒོད་འདུལ་ཐུབ་ཅིང་། བཙན་གཉན་གུང་སྟོན་གྱིས་སྟོད་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དཔོན་དང་དཀྲུང་བློན་བྱས། གསེར་ཡིག་གི་བྱང་བུའི་བདག་ཐོབ་ཡོད། བཙན་གཉའ་ལྡོམ་བུས་ལྷོ་མོའི་ཡུལ་དཔོན་བྱས་ཞེས་དང་དེ་ནས་རིམ་པར་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་བར་གྱི་མི་བརྒྱུད་བྱུང་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྒྱས་བཀོད་འདུག་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་དེ་རྣམས་མགར་ཡུལ་རམ་པ(སྟོད་ལུང་རམ་པ)ནས་ལྕགས་ཀྱི་བྱང་ཁྲམ་དུམ་བུ་གསུམ་དང་མཉམ་དུ་རྙེད་པའི་ཡིག་ཚང་ཁག་གཅིག་ནང་གསལ་བ་དེ་དང་། རྒྱའི་ཡིག་ཚང《ཐང་དེབ》བཅས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན་བློན་པོ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ་ལི་ཁྲིམ། འབྲིང་བ་བཙན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་གཟུངས་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་བ་བཙན་པོའི་བུ་གསུམ་གྱི་ཆུང་ཤོས་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་ཡིན་པ་ཏ་ཙང་གསལ་པོ་ཡིན། གསུམ། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ཡིག་ཆ《དེབ་དཀར》ནང་དྲངས་པ་དེར་འཁོད་དོན་དུ། བློན་པོ་མགར་ཡོས་ལོར་འདས་རྗེས་དེ་ནས་སྤྲེལ་ལོའི་བར་ལོ་དྲུག་གི་རིང་མགར་གྱི་ཚ་བོ་ཞང་བློན་ཕྲ་མོ་དང་དབས་མང་ཞམ་སུམ་སྣང་གཉིས་ཀྱིས་བློན་པོ་བྱས། བྱ་ཡི་ལོ་ལ་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས། ཞེས་དང་། མགར་ལ་བུ་བཞི་སྟེ། ༡. མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ། ༢. མགར་ཁྲི་འབྲིང་བཙན་བྲོད། ༣. བློན་ཟེ་མདོ་ཡེ། ༤ བློན་འབའ་བློན་རྣམས་ལས། བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུས་ཕ་ཡི་གོ་ས་བཟུང་། བུ་གཞན་གསུམ་དམག་དཔོན་དུ་བྱས་ཞེས་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཁྲི་འབྲིང་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་ཏུན་ཧོང་གི《ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་རེའུ་མིག》ནང་དུ་ཡང་བྱ་ཡི་ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་མགར་བཙན་སྙ་ལྡོམ་བུས་བློན་ཆེན་བྱས། བྱ་ཡི་ལོ་ལ་བློན་ཆེན་

པོ་བཙན་སྒ་དང་མང་ཉེན་སྟག་ཚབ་གཉིས་ནང་དམེ་བྱུང་སྟེ་བློན་ཆེན་བཙན་སྒ་བཀྲོངས། དེའི་ཚབ་ཏུ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་བཙན་བྲོད་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས་པར་བཤད་པས་མགར་བཙན་སྒ་སྟོམ་བུ་མགར་གྱི་བུ་ཆེ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་ཡིན་པར་བཤད་པ་བཅས་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པས《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ཡི་ནང་བཀོད་པའི《ཐང་དེབ》ཀྱི་བསྒྱུར་ཡིག་དང་། 《ཐང་དེབ》གསར་རྙིང་གི་རྒྱ་ཡིག གོང་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་རྙིང་བཅས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་སླར་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་གནང་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་གིས་མགར་ཁྲི་འབྲིང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྲི་འབྲིང་རང་སྲོག་བཅད་པ་དང་སྤུན་མཆེད་དང་ཚ་བོ་རྣམས་ཐང་གི་གོང་མ་ཝུ་ཛེ་ཐེན་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་རྗེས་བློན་པོ་མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་རྩ་སྟོང་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་པའི་དོན་འགྲེལ་ཡང་གོང་གསལ《ཚལ་པ་དུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ་བའི་ཚལ་པ་དང་མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེས་ཡོ་བསྲང་ཐུས་ཐུབ་ཡོད།

བློན་པོ་མགར་གཉའ་བཙན་ལྡེམ་བུ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བློན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་མགར་བཙན་སྙ་ལྡེམ་བུ་ནི་རྒྱལ་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པས་གོང་གསལ་མི་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས།

བློན་པོ་ཆེ་དགུ། དཀྱུང་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། ནང་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། བཀའ་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བཅས་ལ་ཟེར།

བློན་པོ་ཆེ་བདུན། འདིར་ཆེ་བདུན་ཞེས་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསལ་ཡང་། གྲངས་འདྲེན་སྐབས་དགུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་བརྟག ༡. སྟོབས་ཆེ་བ་སྟོབས་བྱ་ཞུ་ཅན་ལྷ་བཙན་ལ་ནོར་བུ་ཀེ་ཀེ་རུའི་ཡི་གེ་དང་སྟག་གི་གཞུང་ཐོང་ཡོད་པས་ཆེ། ༢. འཆིམས་གཉལ་བ་རྒྱལ་གཟིགས་ཤུད་སྟེང་ལ་གཡུའི་གཡུང་དྲུང་ཆེན་པོ་དང་། བྲན་ཁྲིམ་དགུ་ཁྲི་ཡོད་པས་ཆེ། ༣. འབྲོ་ཁྲིམ་འདའ་ཆུང་བ་ལ་སེང་གེ་དཀར་མོའི་གོང་སླག་ཡོད་པས་ཆེ། ༤ སྣ་ནམ་རྒྱལ་གཉེར་བཟང་ནི་ཆོས་ཀྱི་བླ་མཁྱེན་ཡིན་པས་ཆེ། ༥. སྦྲང་རྒྱལ་སྒྲ་ལེགས་གཟིགས་ལ་གཡུའི་གཡུང་དྲུང་དང་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་ཡོད་པས་ཆེ། ༦. ཅོག་རོ་སྟག་ཅན་གཟིག་ཅན་ལ་གསེར་ཡིག་དང་མཐའ་ཡི་སོ་ཁ་སྲུང་མཁན་ཡིན་པས་ཆེ། ༧. ཅོག་རོ་ཁོང་བཙན་ལ་འབངས་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཡོད་པས་ཆེ། ༨. སྤུབས་ཆེ་བ་ལ་དངུལ་གྱི་འབོ་ཆེན་དགུ་འཕང་ཡོད་པས་ཆེ། ༩. གྱུང་ཞྭ་པོ་ཆེ་ལ་གཡུ་ཞྭ་མདའ་གང་ཡོད་པས་ཆེ་བ་བཅས་སོ། །

བློན་པོ་ཐེན་ཐེན། རྒྱལ་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་བློན་པོ། འདི་ཉིད་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རྒྱའི་སློབ་གྲྭར་སྐད་ཡིག་དང་ཡོན་ཏན་སྦྱངས་སྦྱོང་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འདི་པ་ཐང་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བར་མངགས། ཐང་གོང་མས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་དང་བོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་འདྲི་རྟོག་གནང་བ་བཞིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་བཙན་པོ་ནི་མཁྱེན་རྒྱ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཆབ་སྲིད་ལ་དོ་དམ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། བོད་ཡུལ་ནི་གནམ་གཤིས་གྲང་དར་ཆེ་བས་གཙོ་བོ་འབྲོག་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་སྐྱོད་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་དབྱར་དུས་སུ་བལ་གྱི་ཕྱིང་པ་དང་དགུན་ཁ་སློག་པ་གྱོན་པ་སོགས་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་རྒྱ་ཡུལ་ལས་ཆེས་ཞན་ནའང་དབུལ་ཕྱུག་ཚང་མ་བློ་སེམས་མཐུན་ཞིང་། གཅིག་རོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་ཞུས། ཡང་གོང་མས་ཁྱེད་ཚོ་བོད་པས་གྲུ་གུ་བཙོམ་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་རྒྱ་ཡུལ་དུའང་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་ལན་ཀྲའུ་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་གནང་བར། བློན་པོ་ཐེན་ཐེན་གྱིས། བདག་ནི་བཙན་པོའི་བཀའ་ལྟར་གོང་མ་ལ་སྐྱེས་འབུལ་དུ

འོང་བ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གྱི་ཞུ་སྐོ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསོལ་བས་གོང་མ་ཡང་ཐུགས་མཉེས་པར་གྱུར་ཞེས་གྲགས།

སྨན་པོ་ཐན་མི་འབྲིང་པོ་རྒྱལ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་སྨན་པོ་འདི་རྒྱལ་ཏོ་རེ་ལོང་བཙན་གྱི་སྨན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྨན་རབས་བརྗོད་པའི་སྐབས། སྨན་པོ་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་ཡབ་འབྲོ་གཉན་ལྡེའུའི་སྨན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྒྱལ་རབས་བདུན་ཙམ་གྱི་དེ་བག་རྒྱུག་པ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོས་དཔྱད་གཞི་ཁུངས་མི་བཙུན་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

སྨན་པོ་ལྷ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཞང་སྨན་ལྷ་ཆེན་རིགས་བཟང་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་སྨན་པོ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར《བཀའ་ཐང》ནང་གསལ་ཞིང་། འདིའི་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་སྔར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་གང་ཡིན་བརྟག

སྨན་པོ་ཁྱམས། འདི《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི》དཔེ་དེབ་ཁག་དྲུག་ཙམ་ལ་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཀྱང་ཚང་མར་གཅིག་མཚུངས་ལས་མི་འདྲ་བ་མི་འདུག རྒྱ་ཡིག་གི་གྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》བཅས་ཚང་མའི་ནང་ཚའོ་ཚའོ་རྒྱལ་རབས་གཏོར་མཁན་གྱི་སྨན་པོའི་མིང་ལ་ཁྱམས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མ་འཕོད་པས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས། རྒྱ་ཡིག་གི་གྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་དུ་ཚའོ་ཚའོ་རུས་རྒྱུད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཝེའི་རྒྱལ་རབས་གཏོར་མཁན་ནི་ཝེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྨན་པོ་སི་མ་ཡན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཚའོ་ཚའོ་མ་ཤི་གོང་མཐོ་རིམ་ས་བདག་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་གྲས་སི་མ་དབྱི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སློག་ཐོག་གི་འཛིགས་སྣང་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སི་མ་དབྱི་དཔོན་པོར་བསྐོས། སྤྱི་ལོ་༢༢༠ ལོར་ཚའོ་ཚའོ་གྲོངས་ནས་ཝེའི་ཕྱེན་རྗེ་ཚའོ་ཕི་གོང་མར་བསྐོས་ཀྱང་ལོ་བདུན་སོང་མཚམས་གྲོངས། དེ་ཡི་ཚབ་ཏུ་ཝེའི་མིན་རྗེ་ཚའོ་རུའི་གོང་མར་བསྐོས། ལོ་དེར་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྨན་ཆེན་དམག་དཔོན་ཀྲུའུ་ཀའོ་ལིང་གིས་ཝེའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཚུར་རྒོལ་ཐེངས་དང་པོ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༢༨ ལོ་དང་། ༢༣༡ ལོ། ༢༣༤ ལོ་བཅས་སུ་སྟ་རྗེས་ཐེངས་བཞི་ཙམ་ཝེའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཚུར་རྒོལ་བྱུང་བ་ཚང་མར་སྨན་ཆེན་སི་མ་དབྱིས་ཀྱིས་རྒོལ་ལན་ནུས་ལྡན་སློག་པར་བརྟེན་ཝེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྨན་ཆེན་ནང་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། གོང་གསལ་༢༣༤ ལོ་དེར་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཀྲུའུ་ཀའོ་ལིང་ཡང་ནད་མནར་གྱིས་འདས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་ཧྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཤུགས་རྩ་བ་ནས་ཉམས་ཤིང་ཝེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚའོ་ཚའོ་དང་ཧྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཀའོ་ལིང་གཉིས་གྲོངས་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉོར་ཟིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༤༠ ལོར་ཝེའི་མིན་རྗེ་ཚའོ་རུའི་འགྲོངས་ཁར་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚའོ་ཧྲུའང་དང་། སྨན་ཆེན་སི་མ་དབྱིས་གཉིས་ལས་རོགས་སུ་མངགས་བཅོལ་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་ཆི་ཕང་ཚའོ་ཧྲང་གོང་མར་བསྐོས། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་སོང་བ་སྤྱི་ལོ་༢༤༨ ལོར་སྨན་ཆེན་སི་མ་དབྱིས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚའོ་ཧྲུའང་བསད་དེ་ཚའོ་ཚའོ་རུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་སི་མ་རུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་འགོ་ཚུགས་ཤིང་དེ་ནས་རིམ་བཞིན། སི་མ་ཧྲི་དང་། སི་མ་གྲའོ་བཅས་ཀྱིས་སྨན་ཆེན་དང་སྲིད་འཛིན་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༥༤ ལོར་སི་མ་ཧྲིས། ཝེའི་ཆི་ཕང་ཧྲང་གོང་མའི་ཁྲི་ཐོག་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ། ཚའོ་མའོ་གོང་མར་བསྐོས། སྤྱི་ལོ་༢༦༠ ལོར་སྨན་ཆེན་སི་མ་གྲའོས་གོང་མ་ཚའོ་མའོ་བསད་ནས་ཝེའི་ཡོན་རྗེ་ཚའོ་ཧྭན་གོང་མར་བསྐོས། སྤྱི་ལོ་༢༦༣ ལོར་སི་མ་གྲའོས་དམག་དཔུང་ཁྲི་བཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་བཏང་ནས་ཧྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ཧྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་ཏའོ་ཀྲུའུ་ཏན་གྱིས་མགོ་བཏགས

ཞུས་ཤིང་རྒྱལ་ས་ཁྲིན་ཏུའུ་བླངས། སྤྱི་ལོ༢༦༥ལོར་སི་མཱ་ཀྲའོའི་བུ་བློན་ཆེན་སི་མ་ཡན་གྱིས་གོང་མ་ཝུའི་ཡོན་ཧྲི་ཚའོ་ཧྭན་རང་འགྲུལ་གྱིས་སྲིད་ཁྲི་ནས་བབས་སུ་བཙུག་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཝུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་མིང་ལ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཟེར་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤེས་ཅིན(ཅིན་ནུབ་མ)ཞེས་འབོད། སི་མ་དབྱི་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཅིན་ཝུ་ཧྲི་ཟེར་བ་བཏང་། ཏུས་མིང་ནི་སི་མ་ཡིན་ཅིང་། མིང་ཆ་ཚང་ལ་སི་མ་ཡན་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ལའོ་ཡང(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་ཡང)ཡིན། ཅིན་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་ཤེས་ཅིན(ཅིན་ནུབ་མ)དང་། ཏུང་ཅིན(ཅིན་ཤར་མ)གཉིས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཤེས་ཅིན་ལ་གོང་མ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་སྟེ། ༡. ཅིན་ཝུ་ཧྲི་སི་མ་ཡན། ༢. ཅིན་ཧུའི་ཧྲི་སི་མ་ཀྲུང་། ༣. ཅིན་ཧྭའི་ཧྲི་སི་མ་ཁྲི། ༤. ཅིན་མིན་ཧྲི་སི་མ་དབྱེ་ས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༢༦༥ནས༣༡༦བར་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཤེས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་ནས་ལོ་ཛོ་བཅུ་དྲུག་སོང་བ་སྤྱི་ལོ༢༨༠ལོར་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཏང་ནས་ཝུ་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གཅིག་སྒྱུར་བྱས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ཝུ་ཧྲིས་ལོ་ཛོ་ཉེར་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་འདས་ཁར། ཅིན་ཧུའི་ཧྲི་སི་མ་ཀྲུང་གིས་སྲིད་དབང་འཛིན་རྒྱུ་དང་། དེའི་ལས་རོགས་སུ་བློན་ཆེན་དབྱང་ཛུན་དང་ཏ་ནན་ཝང་སི་མཱ་སླིའང་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་བཀའ་ཕབ་སྐེ་འདས་རྗེས། གོང་མའི་བཙུན་མོ་དབྱང་དང་ཅིན་ཧུའི་ཧྲིའི་བཙུན་མོ་ཀྲའོ་གཉིས་དབང་ཆ་འཐོག་རེས་བྱས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ཙམ་སོང་མཚམས་བཙུན་མོ་ཀྲའོ་ཡིས་སྔོན་ཆེན་དབྱང་ཛུན་བསད་ཅིང་། བཙུན་མོ་དབྱང་རང་ཤི་མ་རྒྱག་ཐབས་མེད་བྱུང་། དེར་མ་མཐུད་ནས་དབྱང་གི་ཏུས་རྒྱུད་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་གཉེན་འབྲེལ་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་སྟེ་བཙུན་མོ་ཀྲའོས་དབང་ཆ་ལག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཏ་ནན་ཝང་བློན་ཆེན་བྱས། ཁྲའུ་ཝང་སི་མཱ་ཝེད་ཀྱིས་བློན་ཆེན་སི་མཱ་སླིའང་བསད། བཙུན་མོ་ཀྲའོས་ཁྲའུ་ཝང་སི་མ་ཝེད་བསད་དེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཝང་ཝང་ནང་འཁྲུག(八王之乱)ཟེར་བ་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་འཁྲུག་བྱུང་འགོ་ཚུགས། སྤྱི་ལོ༣༠༠ལོར་ཀྲའོ་ཝང་སི་མ་ལུའུན་གྱིས་གོང་མ་ཧུའི་ཧྲིའི་བཙུན་མོ་ཀྲའོ་བསད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གོང་མ་ཧུའི་ཧྲིའི་གོ་གནས་ཕབས་སྟེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས། ཆི་ཝང་སི་མ་ཅིའོ་ཁྲིན་ཏུའུ་ཝང་སི་མ་ཡིང་། ཧོ་ཅན་ཝང་སི་མ་ཡུང་བཅས་ཀྱིས་ཀྲའོ་ཝང་སི་མ་ལུན་ལ་ཇོ་རྒོལ་བྱས་པའི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ཏེ་ཀྲའོ་ཝང་ཕམ་ཉེས་བྱུང་ནས་བསད། གོང་མ་ཅིན་ཧུའི་ཧྲི་སླར་ཡང་གོང་མར་བསྐོས། ཆི་ཝང་སི་མ་ཅིའོང་ལས་རོགས་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས། སྤྱི་ལོ༣༠༢ལོར་སི་མ་ཡུང་དང་ཁྲང་ཤ་ཝང་སི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བློན་ཆེན་སི་མ་ཅིའོང་བསད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ༣༠༣ནས༣༠༨བར་ཏུང་ཧའི་ཝང་སི་མ་གཡོད། ཡོའུ་ཀྲའུ་ཏུའུ་ཏུའོ་ཝང་ཙུན། ཞུང་ནུའུ་ཙོའོ་ཤན་ཝང་ལིའུ་ཡོན་བཅས་ཕན་ཚུན་ནང་འཁྲུག་དང་གསོད་རེས་བྱས་ཤིང་། ཁྱོན་བསྡོམས་སུ་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ནང་འཁྲུག་བྱས་མཐར་གོང་མ་ཅིན་ཧུའི་ཧྲི་དུག་གིས་བཀྲོང་བ་སོགས་བྱུང་། ནང་འཁྲུག་དེའི་རིང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་ཐོག་པར་བརྟེན། མི་གྲངས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ས་གནས་གཞན་དག་ལ་ཡུལ་སྒྱུར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་། སྐབས་དེར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་དང་། ནུབ་བྱང་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་ཞུང་ནུའུ་མི་རིགས་དང་། ཞན་པེའི་རིགས། ཅེའི་རིགས། ཏིས་རིགས། ཆང་རིགས་སོགས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་ལངས་ནས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཇོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་གྱེན་ལངས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཧྲའན་ཤིས་དང་། ཀའན་སུའུ་ས་ཁུལ་དུ་ཡུལ་སྒྱུར་ནས་གནས་པའི་ཏིས་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། ཧུའི་པེའི་ཨན་ལུའུ་ས་ཁུལ་དང་ཧོ་ནན་ལོའོ་ཡང་ས་ཁུལ། ཧུ་ནན་ཁྲང་ཧྲ་ས་ཁུལ་དུ་ཡུལ

ཀྱུར་ནས་གནས་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ཀྱིན་ལངས་བྱུང་སྟེ། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་ལ་གནོད་དུ་བསྟུན་པའི་ཧྲུང་ཧྲེག་བཏང་ཞིང་། ཤེས་ཅིན(ཅིན་ནུབ་མ)རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས།

བློན་པོ་ལ་ཟེར་བ་ལྔ། གྲོང་དང་། སྦྲོངས་དང་། གྲོང་ཁྲེར། གྲོང་བརྡལ། ཡུལ་འཁོར་འཛོམས་པའོ། །

བློན་པོ་སེ་བཞིན་ཁྲེ། (薛仁贵 614—683)འདི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་འཁོར་སྲུང་དམག་དཔོན་ཆེན་མོ(右领军卫将军)ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཞོའི་རིན་གེ་ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས་སྒྲ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། སྔར་རྒྱ་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་སྐབས་ཞོའི་ལ་སེ་དང་། རིན་ལ་ཞིན་དང་ཤིན་བཅས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བྲིས་པའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་བློན་ཆེན་དང་དཔོན་རིགས་ཀྱི་མིང་བྲིས་པའི་སྐབས་སུའང་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཞབ་ཏིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ལྕགས་རྟ(༦༧༠)ལོར་བོད་དང་ལི་ཡུལ་པ་རྣམས་མཉམ་བསྡེབས་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྲེར་ཀེ་ཙེ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་འཕྲོགས། ཨན་ཞིས་སྡེ་བཞི(དེང་སང་གི་ཏུན་ཧོང)བཅས་བོད་ལ་ཤོར་སྐབས། གོང་མས་གོང་གསལ་དཔོན་ཞོའི་རིན་གེ་སོགས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དམག་འབུམ་ཕྲག་བཅས་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མགར་ཁྲི་འབྲིང་གི་དམག་དཔུང་དང་དམག་འཐབ་བྱས་ཀྱང་བོད་དམག་མ་ཐུབ་པར་འ་ཞའི་ཡུལ་རྣམས་བཅོམ་པའི་གནས་ཚུལ《ཐང་དེབ་གསར་མ》ལས་བཤད།

བློན་པོའི་ལྷ་རི་སོག་པོ་ཁྲིམས་པ་འདྲ་བ། རི་འདི་ཡར་ལུང་གི་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་མཐོང་སའི་ཉེ་འདབས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་འདུག་ཡང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པས་ཞིབ་སུ་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས་ཡོད།

བློན་མི་ཚུགས་པ། སྙིང་བཟོད་མི་ཐོག་པ།

བློན་བཞི། ༡.ཁུ། ༢.མགར། ༣.སྦ། ༤.འགོས།

བློའི་དབང་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་ན་བློའི་དབང་པོ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་མིག་དབང་སོགས་བརྒྱུད་ནས་བློའི་དབང་པོར་འཆར་བས་སོ། །བློའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལྤགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ། །

བློའི་དབང་པོ་ལྔ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། སྐྱི་མོའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔ།

བློས་གང་ཚོད། རང་གི་བསམ་བློས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ཚད་དང་བསྟུན་པ།

བློས་བླངས་མི་འགྱུར་བ། ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་གནད་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ།

བློས་བསླངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡི་དམ་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི་མོར་བྲིས་པའི་རྡུལ་ཚོན་དང་། རས་བྲིས། བློས་བསླངས་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བློས་བསླངས་ཏེ། ཕྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་པོ་བྲང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནང་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབུར་དུ་དོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་འཇིམ་པས་བཟོས་པ་དང་ཤིང་ལས་བཟོས་པ། གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཟོས་པ་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་པ་ནི་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་དགུ་རྩེའི་ཤར་སྐའི་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་བློས་བསླངས་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཆོག་ནས་དངོས་སུ་ལྷུགས་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་གསེར་ཟངས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲས་བཏབ་ནས་བཞེངས། གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། བདེ་མཆོག་ལུ་ཧི་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་བཅས་ཀྱི་བློས་བསླངས་ཆེན་པོ་བཟོ་བཀོད་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་ཏཱ་ལའི

བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་ཞྭ་དམར་ནག་ལས་འདས་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བྱང་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེ་དང་རྫོ་ནང་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སློབ་བརྒྱུད་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས། ...

ཧྭ་དཏྟ། ཨ་ཀུ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྡ་བཀྲོལ》ལས། ཧྭ་དཏྟ་ཟེར་བ་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིན་པ་དང་བོད་སྐད་དུ་སྤྲུ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

ཧྭ་ར་ཏ། འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
༡. སྨན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་མང་པོར་མིའི་ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པའི་དུས་སུ་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་བརྩམས་པའི་སྨན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཧྭ་ར་ཏ་ཞེས་ཚོགས་བདག་གིས་ཡིག་མཁན་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ༢.《ཁྲིད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར》སྨད་འཚོང་མ་ཀ་ཤི་མཛེས་དགས་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་ཡང་ཞིང་ལས་བསྐྱལ་བར་བཤད། ༣.《སྨན་ངག་མེ་ལོང》ནང་། སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔ་དག་གི་ནི། ཞེས་པའི་ཟད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་། སྐྱ་བསེང་དང་། བློ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕ་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བུ་གསུམ་པོ་མ་མི་གཅིག་པའི་སྤུན་ཡིན་པར་བཤད་པ་བཅས། དེ་གསུམ་ཀ་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ། གསུམ་ཀ་གཅིག་ཡིན་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་འབྱེད་པ་མ་མཐོང་བས་བརྟག

ཧྭ་ར་ཧྭ་ཛ། རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག འདིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྨན་གཞུང་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པ《འབུ་ཤག་མ་བུ་ཆེ་ཆུང》དང《སྦྱོར་བ་མར་གསར》ཞེས་པ་གཉིས་བསྒྱུར་བ་མ་ཟད། འདི་དང་ག་ལེས་ནོས། ཧན་ཐན་ཧད་གསུམ་གྱིས《མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཆ》ཞེས་པ་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་བམ་པོ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བརྩམས་ཏེ་སློང་བཙན་ལ་ཕུལ་བས། སློང་བཙན་གྱིས། ཡུགས་ཆེན་གསུམ་པོའི་ཚུལ་དག་མ་རྟོགས་ན། །སྨན་པ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་མི་ནུས་པས། །བར་སྣང་མཁའ་ལ་ཉི་ལྟར་མཛོས་བསྟབ་བཞིན། །ཧྭ་ར་ཧྭ་ཛ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དང་། །ག་ལེས་ནོས་ནི་རྒྱ་ཚབ་བྲུ་པོ་དང་། །ཧན་ཐན་ཧད་དེ་ས་བདག་དབང་བསྒྱུར་བ། །འཕྲུལ་ཆེན་གསུམ་པོ་བདུད་རྩི་བུམ་པ་བསྟགས། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས། དེ་ལྟར་གསོ་དཔྱད་ཐམས་ཅད་ཡུགས་སྡེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པར་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུགས་ནི་ཧྭ་ར་ཧྭ་ཛས་དར་སྤེལ་གནང་ངོ་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྱ་དགའ་དཔག་མེད་གནང་རྗེས་ཧྭ་ར་ཧྭ་ཛ་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་གྲགས།

ཧྲུ་ཀམ། རང་བྱུང་འཕགས་པ་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་འདི་བལ་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཤིག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་ཀྱང་ས་མིང་མི་གསལ་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་སྐུ་འདི་ཡོད་པ་ཡང་བཤད་མེད།

ཧྲིང་ཀ་ར། འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། གསེར་གྱི་སྡྲི་ནྲུགས་ཀྱི་མིང་ཡིན། 《མངོན་བརྗོད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས། ཧྲིང་ཀ་ར་ནི་གསེར་སྡྲི་ནྲུགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་བདུན་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོར་ཡབ་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་སུ་དགོན་གསར་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་རྩེད་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་འབྲུག(༡༤༤༨)ལོར་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས།

རིན་སྤུངས་ནས་བདག་མོ་ཞིག་བཞེས་ཏེ་སྲས་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། སྣེ་སྲིད་འདིས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་སྟངས་འཐུས་ཤོར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཞལ་ངོ་མི་མཐུན་པ་དང་། དུས་མི་བདེ་བ་མང་དུ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཕག་གྲུའི་ས་ནས་རིན་སྤུངས་རྫོང་དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོས་གཙང་ཁུལ་གྱི་དབང་ཆ་ཕལ་ཆེ་བ་བླངས། ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པར་སྲས་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྩེད་ཐང་གི་གདན་སར་བསྐོས། དེ་ནས་ཡུམ་སྲས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེད་ཐང་གི་སྣེ་གཟར་ལངས། ཡུམ་གཤེགས་རྗེས་རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཁར་ཐོག་བཟུང་། གོང་མ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་མེ་གླང(༡༤༥༧)ལོར་ཁྲུར་བཞུགས་གནང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་གླང(༡༤༦༩)ལོར་ཏྲ་མིང་གོང་མས་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་ཏེ་དབང་གི་མཚན་ཐུལ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང(༡༤༨༡)ལོར་རིན་སྤུངས་པ་ཁྲུ་དཔོན་གྱིས་མཚོན་དབུས་གཙང་གི་དཔོན་གནས་ཆེ་ཁག་རྣམས་འཚོགས་ཏེ་ཁྲུ་དཔོན་གཉིས་དབར་ལེགས་མོལ་ཞུས་ནས་གོང་མ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་སླར་ཡང་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། ནང་སོ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་བློན་ཆེན་དང་། ཐོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཀ་བཞི་བཟུང་། སྐབས་དེའི་ཚེ་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་བཅས་པར་སྣེ་དཔོན་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་དཔུང་དམག་གོ་ཐུག་མ་ཁུར་ཙམ་རེ་སྒྲིར་ཤར་ཐོག རང་རང་གི་མཆོད་ཡུལ་བླ་མ་དང་། དགོན་པ་ཁག་གི་ས་སྐྱེ་དང་། དགོར་ཟ་དགེ་ཁོངས། ཆོས་ལུགས་སྒྲིར་ལ་ང་མཐོ་ང་བཙན། གཅིག་རྒྱབ་གཅིག་ལངས་བྱེད་རེས་ཀྱིས་ནང་འཁྲུག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུང་ཡང་གོང་མ་ཉིད་སྤྱི་དཔོན་ལྟ་བུར་བཞུགས་ནས་ཕན་ཚུན་འདུམ་པའི་སློབ་སྟོན་ཁོ་ན་གནང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་བཟང་རྩེ་པ(འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་ཞུ)དང་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྩེད་ཐང་གི་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྒྲུབ་མཆོད་པ་རྣམས་ལ་བདག་རྐྱེན་བཟང་པོ་མཛད། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ཉང་པོ་གྲུ་ཁར་ལྕགས་ཀྱི་ཟམ་ཆེན་འཛུགས་པ་མཛད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་དག་པ་གནང་བཞིན་པར་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༤༨༣)ལོར་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་སྐུ་གཤེགས།

དབང་བསྐུར་ཚིག་གསུམ། སའི་ཚིག སྔ་མོའི་ཚིག དངོས་གཞིའི་ཚིག་གོ། །

དབང་བསྐུར་དྲུག མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ། ཆུ། ཅོད་པན། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། མིང་གི་དབང་ངོ་། །

དབང་བསྐུར་བདུན། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ལ་གཟིགས།

དབང་བསྐུར་བ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལྟར། རང་གིས་དད་པ་བྱེད་སའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐུ་བསྒོམ་པ་དང་། སྔགས་བཟླ་བ། ཕྱག་མཚན་ལ་རེག་པ། ལམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་སྦྱིན་པ་ལ་ཟེར། (འདི་ཡང་གོ་དོན་རགས་པ་སྟབས་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན)

དབང་བསྐུར་བའི་ཁྲུས། བུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་ཆུ་བླུགས་ཏེ་ཁྲུས་བྱ་བ།

དབང་བསྐུར་བའི་ཚིག་བརྒྱད། ལྷ་དབང་བསྐུར་བའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཚིག དབང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚིག ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྦྱིན་སྲེག མཁའ་འགྲོ་མཉེས་པའི་ཐབས་ཚོགས་འཁོར། དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ། དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ། ལག་པའི་མཆོད་པ། ལག་པ་ལ་མཆོད་པའོ། །

དབང་བསྐུར་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་བདུན། གཙུག་ཏོར། རིགས་ལྔ། དཔའ་བོའི་དར་དཔྱངས། སྟོད་གཡོགས། སྨད་གཡོགས། ཅང་ཏེའུ། ཌ་མ་རུ། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། དཀར་གཟར། ནླུགས་གཟར། ཐུས་པའི་རྒྱན་དྲུག ཀ་པཱ་ལ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག སྟག་ལྤགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས། རོ་གདན། ཚངས་སྐུད་དོ། །

དབང་གི་རྒྱ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ། རང་ལ་དབང་གནང་མཁན་གྱི་བླ་མ་དེར་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གིས་མ་

ཉམས་པའམ་མན་ངག་རྣམས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་མན་ངག་གི་རྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག

དབང་གི་རྒྱ་བོ་བཞི། ཡི་དམ་ལྷའི་དབང་། བཀའ་རྒྱུད་པོ་ཏིའི་དབང་། རང་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་ངོ་།།

དབང་གི་རྒྱ་བོ་བཞིའི་ཆས། ཐང་ཡིག་ལས། ༡. ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དབང་། །སྤྱི་ཡི་ཆས་བརྒྱད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རུ་བསྐུར། །ཞེས་པས། ཐང་གོས། སྣམ་སྦྱར། ཤམ་ཐབས། ལྷུང་བཟེད། མཁར་སིལ། པོ་ཏི། གདིང་བ། ཚ་ཚག་དང་བརྒྱད་དོ། ། ༢. ཆོས་བཀའ་གཏད་པ་པོ་ཏི་གླེགས་བམ་དབང་། །ནང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བསྐུར། །དེ་ཡང་། ཆོས་གོས་གསེར་གྱི་ཏ་རིས་ཅན་ཟབ་བེར། ཕོད་ཀ ཤམ་ཐབས། བན་རྫེའི་ལྷུང་བཟེད། ཁ་ཊམ་གྱི་མཁར་སིལ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། ཐོད་ཕྲེང་། འདབ་ལྔན་རིགས་ལྔ་དང་བརྒྱད་དོ། །
༣. རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཡི་དམ་ལྷའི་དབང་། །གསང་བའི་ཆས་བརྒྱད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་བསྐུར། །དེ་ཡང་། སྤྲང་ཀོ སེ་ལྷགས། སྟག་ཤམ། རྒྱ ཞག་གི་ཟྭ་རིས། ཐོད་ཕྲེང་། ཐལ་ཆེན། སྦྲུལ་རྒྱན་དང་བརྒྱད་དོ། ། ༤ ཡོངས་རྫོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབང་། །དབང་གི་ཆས་བཅུ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེར་བསྐུར། །དེ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། གཟུངས་ཐག་རྡོ་རྗེ། རྒྱན་དྲུག ཀཱ་ཊ་ཧཱ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་ཐེབ། སྨན་རག་གཏོར་གསུམ། བན་ཤུར། དགང་བླུག་གཟར། རལ་པའི་ལྷུང་ཡོ་དང་བཅུའོ། །

དབང་གི་མཐའ་ཆེན་གྱི་ཚོ་ག་དྲུག རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ། རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ། སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ། ལུང་བསྟན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ། རྗེས་གནང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ། དབུགས་དབྱུང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ་རྣམས་སོ།།

དབང་གི་ལྷ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་ལྔ། རིགས་ལྔའི་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་དབང་གི་ལྷ་ཟེར།

དབང་གིས་འཆུ་བ། དབང་གིས་འཁྲོག་པའི་དོན།

དབང་གོང་མ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་གོང་མ་དང་ངེས་དོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མའོ། །

དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་ལྔ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༧༤)ལོར་ཡབ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་ཛི་ན་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་མཁན་ཆེན་གཞོན་དབང་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་སྡེ་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་ཚོགས་པ་ལོ་བཞི་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ས་སྦྲུལ(༡༣༨༩)ལོར་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཀྲིན་ཝུན་གྱིས་དབང་གི་མཚན་དང་གསེར་གྱི་དམ་ཁ་ཕུལ། སྡེ་སྲིད་འདི་ཉིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁྱེན་སྣ་ཡངས་ཤིང་། ཞབས་འབྲིང་མི་དྲག་རྣམས་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་ཆས་ལུགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་སྐྱོན་པ་ལས་ཧོར་ཆས་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཞྭ་གོས་སྐྱོན་པ་རྣམས་ལ་མི་མཉེས་ཤིང་། ལྷག་པར་ལོ་གསར་སོགས་མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་ནང་བློན་མི་དྲག་རྣམས་ནས་སྔར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ཆས་གོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་སྐྱོན་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཐིལ་དང་རྩེད་ཐང་གི་སྒོམ་གྲྭ་བཤད་གྲྭ་རྣམས་ལ་བདག་རྐྱེན་དགེ་ཚོགས་གློས་མི་འཁྲུད་ཅིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སྤྱན་སྔ་ཀུན་སྤངས་པ། མཚུངས་མེད་རིན་གཞོན། གཙ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་དམ་པ་མང་པོར་ཆོས་གསན་ཞིང་གུས་མཆོད་མཛད། དབུས་གཙང་རྫོང་ཆེན་ཁག་གི་རྫོང་དཔོན་ལོ་བཅད་རེས་བསྐོར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རྫོང་ཆེན་རྣམས་བློན་པོ་ཆེ་གྲས་ལ་མི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཤེས་སུ་འཇུག་པའི་ཤེལ

དམ་གནང་སྟེ་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་བཅོས་བསྒྱུར་གྱིས་ཇོང་གཞིས་སྐྱེར་བདག་གནང་། བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ལ་ཤར་ཚད་ལག་ཏུ་མི་ལེན་པའི་རྒྱུས་བཅད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་ལས་མཆོག་དམན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ནས་གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་དངོས་མིང་དུ་ཆགས་པས་དེ་ནས་བཟུང་མཚན་གྱི་ཆེ་བསྟོད་དུ་གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་མོས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དང་བློས་བླངས་ཀྱི་གནད་རྒྱ་ཁག་ལ་ལུགས་གཉིས་གོང་མ་ཁྲིམས་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་རྒྱག་རྒྱུའི་སྲོལ་ཚུགས། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་གི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་འཛིན་པ་ཚོགས་པ་སྡེ་བཞིའི་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ལོ་མང་པོ་མཛད། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གསུམ་དང་། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་ཐུབ་འདེབས་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་མཛད། དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་མཐར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་བྱི(༡༤༣༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༡༤)ལོར་ཡབ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་རྩེད་ཐང་གདན་སར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་བྱི(༡༤༣༢)ལོར་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལུགས་ཟུང་གི་མཛད་པ་རྣམས་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ཕྱག་བཞེས་གནང་། དེའི་དུས་ཡར་ལུང་ཐེལ་དུ་དུས་ཟིང་ལངས་ཏེ་དུས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། འདི་ལ་ཤིང་སྟག(༡༤༣༤)ལོའི་སྡེ་གཟར་ཆེན་མོའམ་ཕག་གྲུ་ནང་ཞིག་གི་ལོ་ཡང་ཟེར། ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོ་ནས་རིན་སྤུངས་པའི་ཤུགས་རྗེ་རྒྱས་དང་ཕག་གྲུའི་མངའ་ཐང་ཅུང་ཟད་ཉམས་གུད་དུ་སོང་ཞེས་སྐྱིང་། མེ་སྦྲུལ(༡༤༣༧)ལོར་གོང་མ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས་པ་ནང་སོ་ཏྲ་དབེན་ཤ་ཆེན་པོས་གུས་མཆོད་ལེགས་པར་མཛད། དུས་མི་བདེ་བའི་དབང་གིས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་མ་ཐུབ། གོང་མ་འདིའི་སྐབས་རྩེད་ཐང་དང་། རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་གསར་བཞེངས་དང་། ནག་ཚང་གི་ཁྲིམས་བསྡམས། སྒྲུབ་མཆོད་མང་པོ་བཙུགས། པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱ་མ་སྤྱན་སྔ་བ་གཞོན་ནུ་འོད། ཆོད་ཕྲུག་རགས་པ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། གསང་སྡེའུའི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས། དྲུང་ཆེན་དཔོན་སློབ་སོགས་ལ་གུས་འདུད་དང་བདག་རྐྱེན་ཆེ་བ་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀུང་ཐུགས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཁ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་འོད་ཡུག་གླིང་དཀར་གྱི་རྫོང་བཙུགས། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞེས་རྫོད་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གོང་མ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས། སྲིད་ཀྱི་ཞབས་ཞུར་རིན་སྤུངས་པ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་དང་འཕྱོངས་རྒྱས་པ་ཧོར་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གཉིས་ནས་བྱས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༤༤༠)ལོར་ཏྭ་མིང་ཀྱིན་ཐའི་ཀྲིང་ཧྭང་རྒྱལ་པོས་དབང་གི་འཇའ་ས་ཕུལ། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང(༡༤༤༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཆོས་ལྡེ་ལ་གཤེགས་པས་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ལྡེ་པ་ཡང་ཞུ། ཁྲིན་སྲིད་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱངས།

དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་དགུ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༤༨༨)ལོར་ཡབ་སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུམ་ཇོང་ཁ་མའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་

ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ལུག(༡༤༩༩)ལོར་ཕག་གྲུ་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། ཤིང་བྱི(༡༥༠༤)ལོར་རིན་སྤུངས་ནས་སྲིད་མོ་ཞིག་བདག་མོར་ཕུལ་བ་དེ་ལ་སླས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་སྣེ་སྲིད་དང་རིན་སྤུངས་པ་དཔོན་བློན་དབར་གྱི་འཁོན་གཞིའི་འགོ་ཚུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ཏྲ་མིང་གོང་མས་དབང་གི་མཚན་ཕུལ། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༥༢༢)ལོར་རིན་སྤུངས་པས་སླར་ཡང་སྣེ་གཟར་ཚན་ཆེ་བར་བསྣངས་ཀྱང་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་མཚན་རྟུས་ལ་སྨིན་མ་བྱུང་། རིན་སྤུངས་པ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་དཔོན་ཚབ་ཐེལ་གཏོང་སྐབས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ(༡༤༩༨)ལོ་ནས་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོར་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་ཕེབས་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཏེ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་ས་སྐྱ་པའི་དགོན་ཁག་ནས་དགེ་འདུན་པ་ཕེབས་རྒྱུའི་ལམ་བཟོས་པ་དེ་སྣེ་སྲིད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོར་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་པ་སྨོན་ལམ་ལ་ཕེབས་སྲོལ་སྔར་རྒྱུན་བསྐྱར་གསོ་གནང་བ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལོ་ལྟར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབུར་གདན་དྲངས། འབྲས་སྤུངས་རྫོ་ཁང་སྔོན་མོ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་ཕུལ། མིང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་བསྒྱུར། སྣེ་སྲིད་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་རིན་སྤུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་ལ་བསྙོ་བའི་སྡེ་གཟར་མང་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྣེ་སྲིད་མཆོག་ལུགས་ཟུང་སྐྱོང་སྟངས་མཁས་ཤིང་ཕན་ཚུན་མཐུན་ཐབས་གཙོ་བཟུང་མཛད་པས་སྣེ་སྲིད་ཀྱི་མཚན་རྟུས་ཉམས་པ་ཆེར་མ་བྱུང་། རྗེ་འདིས་གསེར་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ཇི་སྙེད་དང་གོས་ཐང་མང་པོ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཞེན་མེད་པར་ཀུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་མཛད། སྲིད་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་བསྐྱངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་བཞུགས།

དབང་མདོན་ལྔ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན། སྒྲ་འཛིན་དབང་མདོན། དྲི་འཛིན་དབང་མདོན། རོ་འཛིན་དབང་མདོན། རེག་འཛིན་དབང་མདོན་ནོ། །

དབང་བཅུ། ༡. ཚེ་ལ་དབང་བ། ༢. སེམས་ལ་དབང་བ། ༣. ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ༤. ལས་ལ་དབང་བ། ༥. མོས་པ་ལ་དབང་བ། ༦. སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། ༧. སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ། ༨. རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ། ༩. ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ༡༠. ཆོས་ལ་དབང་བ་བཅས་བཅུའོ། །

དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་སྙི་ཁྲིམས། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་ན་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་མཉམ་དུ་གཅོད་པ་ལ་ཟེར།

དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པ། (དཔལ་རྟ་མགྲིན) དཔལ་རྟ་མགྲིན་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། རྟ་མགྲིན་ལ་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཚན། བཞུགས་སྟངས་སོགས《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་》ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

དབང་རྫེས་གནང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། སོ་སོ་དད་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་དེ་སྒོམ་ཆོག་པ་དང་། སྔགས་བཟླང་ཆོག་པ། ཆོས་དཔེ་བལྟས་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་དེའི་དབང་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དབང་བསྐུར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དེ་ཚོར་ནང་དོན་གོང་དང་འདྲ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་རྗེས་གནང་ཟེར།

དབང་ཏང་། དབང་ཆའམ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ཏེ་དབང་ཐང་ཟེར།

དབང་རྟུལ། རིག་པ་སྐྱོ་པོ་དང་། བླུན་པོ།

དབང་རྟེན། དབང་པོ་དེ་གནས་པའི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པ། དཔེར་ན། མིག་གི་མཐོང་བྱེད་རྒྱལ་མོ་དང་། སྣའི་ཟེར་བའི་དབྱིབས་ཅན། རྣ་བའི་གྲོ་ག་གཙུས་ཏེ་བཅད་པ་ལྟ་བུ། ལྕེའི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་བཅས།

དབང་རྟེན་ལྔ། ནམ་མཁའི་རྟེན། རླུང་གི་རྟེན། མེའི་རྟེན། ཆུའི་རྟེན། སའི་རྟེན་བཅས་ལྔའོ། །དེ་ཡང་། ནམ་མཁའི་རྟེན་ནི་སྙིང་། རླུང་གི་རྟེན་ནི་གློ་བ། མེ་ཡི་རྟེན་ནི་མཆིན་པ། ཆུ་ཡི་རྟེན་ནི་མཁལ་མ། ས་ཡི་རྟེན་ནི་མཚེར་པ་སྟེ་ལྔ།

དབང་དང་གདམས་ངག ཆོས་ལུགས་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མདུན་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་བསྒྲེན་རྒྱུའི་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དབང་གནང་བ་ཟེར། གདམས་ངག་ནི། ཉམས་མྱོང་གསང་བ་ཅན་རྡོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་དོན། བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། རྒྱ་གར་ལྷ་གཅིག་བསྒྲེན་པས་ལྷ་འགྲུབ། བོད་ལྷ་བརྒྱ་བསྒྲེན་པའི་ལྷ་མི་འགྲུབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ནི་དབང་ཡོད་མེད་ལས་བཤད་པའོ། །

དབང་པོ་སྣོ་ལྔ་ཚང་བ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྱོར་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ།

དབང་པོ་ལྔ། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔའོ། །ཡིད་དབང་བརྩིས་པས་དྲུག་དང་། ཕོ་དབང་མོ་དབང་སོགས་བརྩིས་པས་ཉེར་གཉིས་སོ། །ཡང་ན། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་རྣམ་བྱང་དབང་པོ་ལྔའོ། །

དབང་པོ་ལྔའི་ཁྱད་པར་གསུམ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གཟུགས་ཅན་དང་བས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བཅས་སོ། །

དབང་པོ་བཅུ་གཅིག ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། ངག ལག་པ། རྐང་པ། རྐུབ། འདོམས། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། པགས་པ། ལས་བློའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ། །

དབང་པོ་ཉམས། མཐོང་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་མིག་ལོང་བ་དང་ཉན་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣ་བ་འོན་པ་དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་ཉམས་པའི་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་གྲས་ཞིག་ཡིན། དབང་པོ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་གཞན་དག་ཉམས་ན་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་ན་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐུབ་ཙམ་ཡོད་ཞིང་། དབང་པོ་གཞན་དག་མ་ཉམས་ཀྱང་མིག་དང་རྣ་བ་ཉམས་ན་མི་ཚེ་འཁྱོལ་བ་ཧ་ཅང་དཀའ་བ་ཡིན།

དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ༡. མིག་གི་དབང་པོ། ༢. རྣ་བའི་དབང་པོ། ༣. སྣའི་དབང་པོ། ༤. ལྕེའི་དབང་པོ། ༥. ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ༦. ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། ༧. ཕོའི་དབང་པོ། ༨. མོའི་དབང་པོ། ༩. སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ། ༡༠. བདེ་བའི་དབང་པོ། ༡༡. ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། ༡༢. ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ། ༡༣. བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ། ༡༤. དད་པའི་དབང་པོ། ༡༥. བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། ༡༦. དྲན་པའི་དབང་པོ། ༡༧. ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ༡༨. ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ། ༡༩. མ་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ༢༠. སྲོག་གི་དབང་པོ། ༢༡. མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ༢༢. ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཅས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམ་ལྔའི་མེ་ཏོག དེ་ཡང་ནང་དུ་དོན་སྙིང་ལྔ་ལས་མེ་ཏོག་ལྟར་དབང་པོ་ལྔ་ཕྱིར་སྣང་བ་སྟེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་དྭངས་མ་མཚེར་པ། མཁལ་མ། སྙིང་། གློ་བ། མཆིན་པ་ལྔ་ལས་མཚེར་པའི་མེ་ཏོག་མཆུ། མཁལ་མའི་མེ་ཏོག་རྣ་བ། སྙིང་གི་མེ་ཏོག་ལྕེ། གློ་བའི་མེ་ཏོག་སྣ། མཆིན་པའི་མེ་ཏོག་མིག་དང་ལྔར་འཆར་ཏེ། འདི་དག་ལུས་ལས་བྱུང་བའོ། །

དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་། །

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །

དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ། ཡིད་དབང་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་མཆོག་དང་། བར་མ། ཐ་མ་སྟེ་གསུམ།

དབང་པོ་གསལ་བ། དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ།

དབང་པོའི་སྒོ་དྲུག མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ལྔའི་སྟེང་དུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྣན་ནས་དབང་པོ་དྲུག་གམ་དབང་པོའི་སྒོ་དྲུག་ཟེར།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྔའོ། །ཕྱི་སྨྲའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། མིག་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་དང་མུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཡ་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མིག་གཉིས་དང་རྣ་བ་གཉིས་སོགས་ལའང་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །

དབང་ཕྱུག ཨུ་སྟེགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ།

དབང་ཕྱུག་གི་ལྷ་མོ་བདུན། སྔོན་ལྷ་མ་ཡིན་ཙ་ཙ་དང་དབང་ཕྱུག་འཐབ་པ་ན་དབང་ཕྱུག་གི་རྩལ་ས་ལ་ལྷུང་བ་ལས་ལྷ་མོ་བདུན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ༡. ཚངས་མ། ༢. དབང་མོ། ༣. ཁྱབ་འཇུག་མ། ༤. ཕག་མོ། ༥. དྲག་མོ། ༦. ལུས་རན་མོ། ༧. གཞོན་ནུ་མ་བཅས་སོ། །

དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ༡. གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་ཡང་། །ཁྱབ་དང་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ། །དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། ༢. སྐུ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་གཞན་སྐྱོད། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་གཞན་སྨིན་པར་བྱེད། སྐུའི་དབང་ཕྱུག་གིས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད། གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་གསལ་བར་བྱེད། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་དབུལ་བ་སེལ་བ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཐུ་དང་ལྡན། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ《རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན》དང་། 《སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་མཆན》《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན》དང་བཅས་པར་གསལ།

དབང་ཕྱུག་བརྒྱད། སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། །ཅི་འདོད་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐུ་དང་། གསུང་། ཐུགས། རྫུ་འཕྲུལ། ཀུན་འགྲོ། ཅི་འདོད། འཕྲིན་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ཕྱིར་ན་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་སྐབས་རེ་སྐྱེས་པ་ཕོའི་མཚན་མ་ལ་གསང་བའི་མིང་དུ་བཏགས་སྲོལ་ཡོད།

དབང་ཕྱུག་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ། ཡང་བ། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། གར་ཡང་ཕྱིན་པ། གསལ་བར་འོས་པ། དབང་པོ་ཉིད། དབང་སྒྱུར་བ་ཉིད། གང་དུ་འདོད་པར་གནས་པའོ། །ཡང་ན། སྐུ། གསུང་། ཐུགས། རྫུ་འཕྲུལ།

འདོད་དགུ་འབྱུང་བ། དགོས་དགུ་འགྲུབ་པ། སོན་པ། བདག་པའི་དབང་ཕྱུག་གོ། ཡང་ན། ཁྲ་བ། ཡང་བ། གོ་འཕང་ཆེ་བ། འདོད་དགུ་བྱེད་པ། མཆོད་པར་འོས་པ། བྱ་བ་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་མི་དབང་བ། འདོད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །

དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད། གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མར་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དྲང་སྲོང་རྩ་སྐྱུང་གིས་རྩོམ་པའོ། །དེས《དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སུམ་ཅུ་པ་དང་དྲུག་ཅུ་པ》སོགས་བརྩམས་ནས་གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་སྟེ་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་འཛིན་པའོ།། ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་གཙོ་བོ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་པོ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

དབང་ཕྱུག་པ། སྤྱིར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའམ་ལྷ་ཆེན་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་ཞེས་པའི་ལྷའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་པ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་ནི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་སོགས་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ལམ་ནི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་ལིངྒའི་རྩེ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། བུད་མེད་དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་ལས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ནི། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་ན་བཙུན་མོ་ཨུ་མ་དང་སྲས་ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་སོགས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྟོང་གིས་སྐོར་ཞིང་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཧིན་དྷུ་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཆེན་ཏི་སེར་བཞུགས་པ་ཡང་སྔར་སྲིད་པ་ཆགས་དུས་རྒྱ་མཚོ་བསྒྲུབས་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྷན་དུ་དུག་བུམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྷ་ཆེན་པོ་རང་གི་མགྲིན་པར་བཞག་པས་དུག་གིས་དེའི་མགྲིན་པ་སྔོ་ནག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ཟློག་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་ཏི་སེར་གནས་བཅས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་རལ་པའི་རྩེར་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཚེས་ཅོད་པན་དུ་བཅིངས་པ། ལྷ་ཚངས་པའི་སྙིང་གདོང་བཅད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱང་ཕྱིར་སློང་སྟོད་དུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མིའི་ཐོད་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ལྷ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟགས་སུ་རྩེ་གསུམ་པ་ཐོགས་ཏེ་གནས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞིག་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་དང་ཡི་གེའི་བྱེད་པོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཉེར་བཞིར་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གོ །

དབང་ཕྱུག་བུ་གཉིས། ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་གཉིས།

དབང་ཕྱུག་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ། གོང་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་རྣམ་བརྒྱད། མཁས་པའི་ནུ་རྒྱན་ལས་ཕྲ་དང་། ཡང་དང་། རབ་ཐོབ་དང་། རབ་འདོད་དང་། མཆོད་འོས་དང་། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་། དབང་དུ་བསྒྱུར་དང་། འདོད་དགུར་བསྒྱུར། དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་རྣམ་བརྒྱད་དོ། །

དབང་བ་བཅུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

དབང་གཞུ། འཇའ་ཚོན་གྱི་མིང་ངམ་དབང་ནི་ལྷ་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་གཞུ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུ་ལྟ་བུ། སྔོར་དབྱིབས་བྱེད་ཀ་དང་འདྲ་བས་ན་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ཟེར། དབང་གཞུ་ནི་ལྷའི་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ཟེར་བ་ཚིག་བསྡུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

དབང་བཞི། བུམ་དབང་དང་། གསང་དབང་། ཤེར་དབང་། ཚིག་དབང་སྟེ་བཞིའོ། །ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བྱེད་དེ་ལུས་ལྷ་སྐུར་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བུམ་པའི་དབང་། ངག་གི་ཉེས་པ་སེལ་བྱེད་དེ་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསང་བའི་དབང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བྱེད་དེ་ཡིད་འོད་ཟེར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། གསུམ་ཀའི་ཉེས་པ་སེལ་བྱེད་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་གི་དབང་བཅས་སོ། །

དབང་བཞིའི་རྒྱུད་བཞི་སྨིན་པ། ཕྱི་བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྨིན། ནང་གསང་དབང་གིས་ངག་སྨིན། གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་གིས་ཡིད་སྨིན། ཡང་གསང་ཚིག་དབང་གིས་སེམས་སྨིན་པའོ། །

དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས《འབྲི་གུང་གདན་རབས་གསེར་ཕྲེང》དུ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་གཞུ་སྨད་མཁར་ཐོག་གཞིས་སུ་ཡབ་གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་ཆོས་རྒྱལ་བཟང་མོའི་སྲས་སུ་ས་འབྲུག(༡༦༦༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། གདན་རབས་བཅུ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་གཅེན་པོ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནས་ཆོས་ལུང་ཚོགས་པའི་མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བསྟེན་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། དུས་དེ་འབྲི་གུང་གི་དབང་བྱེད་ཕལ་ཆེར་བདུད་དབང་དུ་སོང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་པོ་ཆེར་མ་དར་བས་ཆོས་བརྒྱུད་ཕལ་ཆེར་ཆད་པ་ལ་རྗེ་འདིས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་དམ་གཙང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལས་ཁྱིངས་དྲིགས་སྤྲངས་ཏེ་མོས་གུས་ཀྱིས་ཕྱག་ཆེན་ལྔ་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་ཟབ་ཆོས་མ་ལུས་པ་སོགས་གསན་བསམ་མཛད་ནས་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། སྟག་ལུང་པའི་གདུང་ལས་བྱུང་བའི་རིག་མ་ཞིག་དང་། ཁྲི་ཁང་པའི་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ཞིག་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཀྱང་གདུང་སྲས་མ་བྱུང་། གཅུང་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་གདན་སའི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཡང་མ་ཕེབས་པར་བྱ་བྲལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ན་བཟུང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མས་ཀྱང་ཡང་ཡང་གི་ལུང་ལས་གནང་། ཡང་མཁར་ཐོག་པར་གྲགས། ཐུབ་དབང་གི་གསེར་སྐུ་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་བཞེངས་པར་མཛད། སྐྱོ་བོ་མི་བསྲུན་པ་འགས་དུག་གི་སྦྱོར་བ་ནང་མཆོད་དུ་བཏབ་ནས་དྲངས་པར། ཁོ་བོ་དུག་ལྔའི་དུག་ལས་རྒྱལ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་དུག་གིས་ཐེ་བར་ག་ལ་ནུས། ཞེས་སོགས་མགུར་གསུངས་ནས་དུག་གིས་མ་ཐུབ། དེ་ནས་འབྲི་གུང་བྱང་ཆུབ་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས། ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་ནས་བསྟན་པ་གཏད། བུ་སློབ་གཞན་ལ་ཡང་ཞལ་བཀོད་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཅས་བསྐྱལ་ཏེ་ཤིང་ཁྱི(༡༥༠༦)ལོར་དགུང་གྲངས་ང་བརྒྱད་སྟེང་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་སོ། །

དབང་གསུམ། དབང་དང་པོ་ཀ་ཡུའི་དབང་། དབང་གཉིས་པ་ཚིང་ཐངས་དབང་། དབང་སུམ་པ་ཞེན་ཨུ།

དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། མདོ་སྨད་རྨ་གཡང་ཕྱུག་མོའི་གཞུང་དུ་ཡབ་དབང་གྲགས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་བདེ་ཟ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༤༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། རྗེ་འཇིགས

མེད་དབང་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བསྟུལ། དགུང་ལོ་བདུན་ཡོན་སྐབས་རྒྱུད་པ་རྣན་བསམ་གཏན་སེང་གེ་ནས་སློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་འདོན་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་འཛིན་གྲུབ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་སྐབས་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བཞེས་མཛད། རྗེ་རམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། བསྡུས་གྲྭ། བློ་རྟགས། རྟགས་རིགས་རང་ལུགས། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ། གུང་ཏུའི་རྟེན་འབྲེལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོ། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པ་ཡན། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཐུགས་འཛིན་གནང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སྐུ་ཆས་བགྲེན་པས་བྲག་ཇ་དང་གཏོར་སྐམ་གྱི་བཞེས་ཐུག་བསྐོལ། བཞུགས་གདན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ས་རྗེན་ལ་བཞུགས། གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཡང་གྲང་དུས་ཟླ་གམ་བཞེས་ནས་བཞུགས་པ་ལས་ན་བཟའ་གཞན་མེད་པ་སོགས་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ། ཆུ་སྟག་དགུན་ཆོས་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་སྐབས་བླ་མ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ཐོག་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་གསེར་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཆེད་མཆོ་སྟོན་ཁྲུལ་ལ་འབུལ་སྐྱུད་ལ་ཕེབས། བླ་མ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་དང་གཙང་རབ་འབྱམས་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གཉིས་ལས་རྩིས་སྐོར་དང་། མེར་རྣན་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་རི་མོ་ལག་བྲིས་བསླབས། སྐབས་མཚམས་ནམ་འཁྲིག་ལ་དཔེ་མཚམས་དང་བསྙེན་པ་ལས་ཉུང་འགའ་ཞིག་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་རྗེ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་བཞིར་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཡང་སྲིད་ཆེད་ལྷ་སར་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་། ཊེ་བོ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། བ་རི་དགེ་བཤེས་ཕྲུབ་བདག བཀྲས་ལྷུན་ཡོངས་འཛིན་ཞལ་སྔ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལས་བཀའ་ཆོས་རྒྱུན་དཀོན་མང་དུ་གསན། ས་ཏ་ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར། དེ་ནས་མཛོད་དགེ་དགོན་གསར་རབ་རྒྱས་གླིང་གསར་འདེབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་མཆོད་རྫས་གསར་བསྒྲིགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བཞེངས། གཞན་ཡང་དགོན་སྡེ་མང་པོར་སྒྲུབ་མཆོད་དུ་མ་གསར་འཛུགས་གཏོང་ཐེབས་དང་སྤྱི་འཇོག་མང་འགྱེད་འཚེམ་ལུས་མེད་པ་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ནས་ཞེ་དྲུག་བར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ནས་ལྔ་བཅུ་བར་རབ་རྒྱས་གླིང་དགོན་པའི་ཁྲིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ནས་དོན་ལྔའི་བར་ཨ་མཆོག་དགོན་དང་བསྟན་འཕེལ་གླིང་གི་ཁྲི་འཛིན་མཛད། དེ་སོ་སོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྒྲིག་ལམ་དག་ཟེར་དང་བཙོས་བསྒྱུར་ཡང་ཡང་མཛད་དེ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཀང་ཚུགས། བྱང་གྲུ་གུ་ནས་སྟོ་ཟི་ཁྲོན་བར་དགོན་སྡེ་དང་རི་ཁྲོད་སོགས་ལ་གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། 《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས》དང་། 《རྗེ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས》 《གྲུབ་མཐའི་དྲིས་ལན་སྦྲུགས་ལྷུང་སྨུན་སེལ》 《བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་གནད་དོན་གསལ་བ》 《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག》 《ལྟ་བའི་ཟིན་བྲིས་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར》 《རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་པད་མོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད》 《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཊཱི་ཀ་རིན་ཆེན་སྟོན་ཤིང》 《བདེ་ལམ་ཟིན་བྲིས་སྙིང་གི་མེ་ལོང》སོགས་བཀའ་འབུམ་པོད་བཅུ་གཉིས་ཙམ་མཛད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བགྲང་གིས་མི་ལང་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ནས་ན་བཟའ་དང་ཉེར་སྤྱད་འགངས་ཆེན་རྫི་ཡོད་སྤྲོད་ཐག་གི་ཚུལ་དུ་འབྱེད་བཏང་སྟེ། དགུང་ལོ་

དགུ་བཅུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་གླང་(༡༨༥༣)ལོའི་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཡར་ཚེས་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཚུལ་བསྟན།

དབས་རྒྱལ་ཧོ་རེ་སྟག་རྣ་ཅན། (སྨས་སྟག་རྣ་ཅན་ཞེས་པའང་སྣང་)འདི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་བློན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་དང་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་དཔལ་གྱི་ངང་ཚུལ་མ་སྐོག་ཏུ་ཉལ་བཤམས་སོ་ཞེས་ཕྲ་མ་བཙུག་ནས་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་ཏེ་མཐར་བློན་ཆེན་པོ་བྱང་ཐང་དུ་བཀུམས་པ་དང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཕྲ་མ་དེར་བཙུན་མོ་ཡིད་མུག་སྟེ་པོ་བྲང་གི་ཡང་སྟེང་ནས་མཆོངས་ཏེ་རང་སྲོག་ཞེབས། དེ་ནས་མོ་མ་དང་ཕྱ་མཁན་རྣམས་ལ་ངན་སླུལ་བྱས་ཏེ་བཙན་པོའི་གཅེན་པོ་ལྷ་སྲས་གཙང་མ་འདིར་བཞུགས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཇིག་པས་སྤྱུགས་དགོས་ཟེར་ནས་མོན་དུ་སྤྱུགས། མཐར་དབས་ཧོ་རེ་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་ཞལ་ལྟག་པར་གཙུས་ནས་བཀྲོངས་པ་སོགས་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྡུབ་མཁན་གྱི་ངན་སླུལ་མཁན་དང་གདོང་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དབས་ཏ་ར་ཁོང་ལོད། (སྟག་སྒྲ་ཁོང་ལོད)《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བློན་པོ་འདི་བཙན་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་གི་བློན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་གཏེར་ཡིག་ནང་། བློན་པོ་འདིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ཡོས་ལོའི་དགུན་དུས་ནས་འབྲུག་ལོའི་ནང་བར་ལོ་གཅིག་མ་ལོན་ཙམ་བློན་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱོན་ཕབ(ཁྲིམས་ཆད་བཅད་པའི་དོན)པར་བཤད།

ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་རྙིང་པ་ལས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་ཙུང་གི་ཁེ་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་མེ་ཡོས(༧༢༧)ལོར་བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཁོང་ལོད་དང་འབྲོ་ལུང་མང་པོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཀྲོའོ་མཁར་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཡུལ་སྡེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། དེ་དུས་བློན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཁོང་ལོད་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས། གོང་མས་ཧེ་ཞི་ས་ཆའི་ཅེ་ཏུའུ་ཧྲེར་བསྐོས་པའི་ཕིན་སྲུའུ་ཧྲང་ཧྲུའུ་ཡི་གོ་གནས་ཡོད་པ་དཔོན་ཆེན་ཞོ་སྲུང་གིས་ས་གནས་གང་སར་བློན་སྟག་སྒྲ་ཁོང་ལོད་ནི་ཐང་དང་ངན་འབྲེལ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་འཆལ་གཏམ་བཀྲམ་པས་བཙན་པོ་ཐུགས་དོགས་སྐྱེས་ཏེ་བློན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཁོང་ལོད་བོད་དུ་བསྐྱོང་ནས་སྲོག་ཐོག་བཏང་བར་བཤད་པ་ཁུངས་དག་པར་མངོན།

དབས་སྣང་གཞེར། དབས་དབྱི་ཚབ་ལ་ཟེར་ཞིང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དེབ་དང་པོར་གསལ།

དབུ་རྒྱུད་རྩ་གསུམ། རྩ་དབུ་མ་དང་། རྐྱང་མ། རོ་མ་གསུམ་གྱི་བསྡུས་མིང་།

དབུ་སྐོར་གཡོ་ཞུས། གོང་རིམ་ལ་མགོ་བསྐོར་བཏང་སྟེ་བརྫུན་ཞུ་བྱས་པ།

དབུ་ཅན། བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་སྟེ། ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འབྲེད་དུ་བཅད་པའི་མགོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ལ་ཡི་ལུགས་དང་ལྡན་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡི་ལུགས་ནི་ཉམས་ཟིན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སོང་ཞིང་། ལྡན་ལུགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ལྡན་མ་རྩེ་མངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟོ་དབྱིབས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བརྟེན། ཁྱུང་པོ་གཡུ་ཁྲིས་ཐིག་རིས་གཏན་འཁེལ་མཛད། དེ་ཡང་འགྱུར་བ་བྱུང་ནས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོར་རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་སྲིད་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་པ་དང་སྤབས་བསྐྲུན་སྐབས་དེའི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་ནས་འབྲུ་ཆེན་དང་འབྲུ་ཆུང་གི་ཐིག་བཤད་བརྩམས་ནས་སྔར་ལས་ཞིབ་ཚགས་ཆེ་བའི་ཐིག་ཚད་ལག་རྒྱུན་དར་སྤེལ་བཏང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས

འབྲུག(༡༦༨༨)ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གོང་གསལ་ཐིག་བཤད་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བརྩམས་ཏེ《བཻཌཱུརྻ་གཡའ་སེལ》གྱི་ནང་བཀོད་གནང་མཛད། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོར་སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་འདི་པའི་གོང་མ་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་ཀྱང་ཡིག་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་རིས་དཔར་བསྐྲུན་མཛད་པ་ད་ལྟ་སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་བླ་བྲང་དུ་བཞུགས་མུས་སུ་ཡོད།

དབུ་ཆོས་གསུམ། དབུ་མཛད་དང་། དགེ་སྐོས། གཞུང་ལས་པ་སྟེ་གསུམ།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུམ། ཐལ་འགྱུར་བ། གཞན་གྲགས་པ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའོ། །

དབུ་མ་སྡེ་ལྔ། ཤེར་མདོ། མྱང་འདས་མདོ། དཀོན་བརྩེགས། ཕལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་བཅས་སོ། །

དབུ་མ་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ། དེ་ཡང་གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་གང་དུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་དེ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆོས་སྐལ་དུ་ཀླུ་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་སྤྱན་དྲངས། ཀླུ་སྒྲུབ་རང་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གསར་དུ་བརྩམས་ཏེ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་འཛིན་པ་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ་སྟེ། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་ཀྱང་གཞུང་གི་བསྟན་ཚོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བས་ཐལ་རང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་སྟེ། ཕྱིས་བྱུང་བའི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ཁུངས་གཏུགས་སའམ་རྩ་བ་འཛིན་སའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན།

དབུ་མ་པ་གསུམ། རང་རྒྱུད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ལ་དེ་སོ་སོའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གསུམ་ཡོད།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཡུལ་གང་སྣང་རང་གི་ངོས་སམ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་འདྲ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་པས་ན་ཆོས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྔ་རྒོལ་གང་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འགོད་པར་འཐད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཟེར་

པ་ཡིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། དེར་མ་གྲུབ་ན་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་བཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མི་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད།

དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག རྩ་བ་ཤེས་རབ། རྟོད་བཟློག སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བཅས།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆགས་སྒྲིབ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐོགས་སྒྲིབ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དམན་སྒྲིབ་བོ། །

དབུ་མའི་སློབ་དཔོན་གསུམ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བ་ལྷའོ། །

དབུ་རུ། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་དམག་དཔུང་གི་མདུན་ངོས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་རུ་སྡེ་ཡིན་པ་དང་། ས་ཁུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་འོལ་ཁའི་ཤུག་པ་སྤུན་བདུན། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་རྨ་ལ་ལ་བརྒྱུད། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་གཞུ་སྙེ་མོ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་སྨྲགས་ཀྱི་སྣང་མ་གུར་ཞབ་ཏུ་བཏིས་པའི་དཀྱིལ་ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ་ལ་བྱས་པའི་ཁྲུབ་ཁོངས་དེའི་མི་དང་ས་ཆ་རྣམས་ལ་ཟེར།

དབུ་རུ་ཀ་ཚལ། (མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད་སྐབས་ཕྱུན་ཁྲིན་ཀོང་རྫོང་ཐང་བརྒྱད་ཙུ་སྐོར་ནས་རྩིས་པ་ལྟར་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་དུ་འགྱེལ་བ་འདྲ་བའི་དཔུང་མགོ་དང་། དཔྱི་མགོ་མནན་པ་རུ་བཞིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དཔུང་མགོ་གཡས་པར་དབུ་རུ་ཀ་ཚལ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསེར་ཤང་གེར་ཏེ་བཞེངས་པ་ལས་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་འབྲི་གུང་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཞིག་འཛུགས་པར་མཛད་འདུག

དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན། ར་སྒྲེང་དང་འབྲི་གུང་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་ས་དང་ཆུ་ཤུལ་བར་འབབ་པའི་ཆུ་དེ་ལ་སྐྱིད་ཆུ་ཟེར་ཞིང་། ཆུ་རྒྱུད་དེའི་བར་གྱི་ལུང་པ་ལ་སྐྱིད་སྟོད་དང་སྐྱིད་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཚན་སྐྱིད་སྟོད་ནི་འབྲི་གུང་ནས་ལ་མོ་བར་ལ་ཟེར་བ་དང་། སྐྱིད་སྨད་ནི་ལ་མོ་ནས་ཆུ་ཤུལ་བར་ལ་ཟེར། སྐྱིད་སྨད་དང་།སྐྱིད་ཤོད། ཤོད་ཆེན་བཅས་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན།

དབུ་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། དོར་སྡེ(དོག་སྡེ)སྡེ་མཚམས་གཉིས། ཕྱུགས་མཚམས་འབྲང་མཚམས་གཉིས། ཅོམ་པ་འབྲི་མཚམས་གཉིས། སྐྱིད་སྟོད(དབུས་སྟོད)སྐྱིད་སྨད(ལྷ་ས་ནས་ཆུ་ཤུར་བར) ཡེལ་རབ་བཅས་ལས་ཏུན་སྟོང་གི་ཡིག་ཆར་ཐོག་མར་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡེལ་རབ་སྡེ་བཞི་བྱ་བ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་ཟིང་པོ་རྗེའི་བློན་པོ་གཉན་འཛི་ཟུང་གིས་ངོ་ལོག་བྱས་ཏེ་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་ལ་ངོ་ལྟས་ནས་སྟག་སྐྱ་བོ་བསད་ནས་ཡུལ་ཡེལ་རབ་སྡེ་བཞི་དང་ཀླུམ་ཡ་གསུམ་བཅས་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྡུས། རྗེས་སུ་ཟིང་པོ་རྗེའི་བློན་མྱང་ཚེང་སྐྱ་སོགས་མི་བཞི་ཟིང་པོ་རྗེར་ངོ་ལོག་ནས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་པ་ཁོ་ཆོས་ཐབས་རྡུས་བརྟན་པའི་འོག་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་དམག་དྲངས་ཏེ་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་གཏོར་བ། ཡུལ་གྱི་མིང་འཕན་ཡུལ་དུ་བཏགས་པ། མྱང་སོགས་མི་བཞི་ལ་ཟིང་པོ་རྗེའི་ཡུལ་བྲན་སོགས་མང་པོ་བྱ་དགར་སྩལ་ནས

བློན་པོའི་ནང་དུ་བཙུག་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཁུན་རྟོང་ནས་ཟློན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ལེའུ་བཞི་པར་གསལ་ཞིང་། 《བློན་པོ་བཀའ་ཐང》ལས་ཡིལ་ཞབས་སྟོང་ཚུང་བྲན་ཀའི་སྟོང་སྡེ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསལ་བའི་བྲན་ཀ་ནི་འཕན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་རུས་རྒྱུད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར《ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ》ལས་གསུངས།

དབུ་རེག མགོ་བོའི་སྐྲ་བྲེགས་ནས་རབ་བྱུང་བྱས་པའི་ཞེ་ས།

དབུ་སེམས་གཉིས། རང་སྡེ་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའང་ཟེར་རོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རིང་པོར་མ་སོང་བར་མི་ཡུལ་དུ་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་མ་དར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་དང་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོང་སྟེ་དེ་དག་གི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་དུས་ཕྱིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས། དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀྲལ་ཏེ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བྱོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤེལ་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གསོ་བར་དགོངས་ཏེ་བྱམས་པ་ཡི་དམ་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དབུགས་ངན། འོག་རླུང་གི་མིང་།

དབུགས་འབྲུམ་འབྲུམ། དབུགས་བཏང་མ་ཐུབ་པའི་དོན།

དབུགས་མནམ་པོ། དབུགས་ཏལ་བའམ་རྔོད་པའི་དོན།

དབུགས་དབྱུང་། ངལ་གསོ་བའམ་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་བཅུག་པའི་དོན།

དབུགས་འབྱུང་རྩུབ་བསྒོམ་རྩལ་དྲུག བགྲང་བ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། འཇོག་པ། ཉེ་བར་རྟོག་པ། བསྒྱུར་བ། ཡོངས་སུ་དག་པ།

དབུགས་མི་བདེ་བ་ལྔ། ཕྲན་ཚེགས། སྲུན་ཅན། དབུགས་ཆད། དབུགས་ཆེན་པོ། དབུགས་གྱེན་འབྱུང་ངོ་། །

དབུགས་ཚ་བ། ཁ་དང་སྣ་ནས་དབུགས་ཚ་པོ་འདོན་པ།

དབུང་། དབུས་སམ་དཀྱིལ་གྱི་དོན།

དབུས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤོད་སྲོལ་ལ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་བཅས་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལ་དབུས་ཟེར་ཞིང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་ཡིན་པའི་ལུང་པ་སྟེ། དབུ་རུ་ལྷ་ས་ལྟེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་མཚམས་རྣམས་ལ་དབུས་ཟེར།

དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག སྔོན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ས་ཆེ་གྲས་ནི་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ། ༡. གསང་ཕུ། ༢. བདེ་བ་ཅན་རྭ་བ་སྟོད། ༣. ཚལ་གུང་ཐང་། ༤. དགའ་གདོང་། ༥. སྐྱོར་མོ་ལུང་། ༦. ཟུལ་ཕུ་བཅས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསང་བདེ་གུང་གསུམ་དགའ་སྐྱོར་ཟུལ་གསུམ་ཟེར།

དབུས་ཀྱི་མདུན་ས། གལ་ཆེ་བའི་ལས་དོན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་མཁན་ཡིན་པ།

དབུས་འགྱུར་འཆང་རྡོ་རྗེ་གདན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིམ་བྱོན་རྣམས་སངས་རྒྱས་སའི་གནས་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གནས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས

བོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན།

དབུས་དང་རྡུང་ལམ་གྱུར་པའི་ནད། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་ནས་བྱུང་བའི་ནད་ལ་ཟེར།

དབུས་གཙང་། དབུས་དང་གཙང་བྱ་བའི་དབུས་ནི་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་དང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ལ་གཙང་པོར་འབོད་པ་ལས་དེའི་རྒྱུད་ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཙང་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོགས་ཤིང་། སྤྱིར་གཙང་ནི་ཡུལ་གྱི་ཕུ་དང་གཙོ་བོ་ལ་བྱ་སྟེ། ལུང་པའི་ཕུ་མདོ་བྱ་བ་ལ་གཙང་མདའ་བྱ་བ་དང་ལྷ་ཁང་སྣུག་མ་ལ་གཙང་ཁང་དུ་འབོད་པ་དང་མགྲོན་གྱི་གཙོ་བོར་འབུལ་རྒྱུའི་སླ་སྣེར་ལ་གཙང་སྣེར་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། བོད་ཡུལ་དབུས་དང་། གཙང་དང་། ཁམས་སྒྲུགས་ཏེ་གསུམ།

དབུས་གཙང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི་ཧོར་ཁྲིམས་ལྟར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཧོར་ཁྲིམས་དངོས་གཞི་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན་པས་འདིར་འབྲི་མ་ཐུབ།

དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ། སྨད་འདུལ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁུངས་ཏེ། ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན། རག་ཤི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་བཅས་དབུས་པ་མི་ལྔ་དང་། ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག ཚོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ། བོང་ངོང་པ་ཤུ་པ་དེ་ཀར་བཅས་གཙང་པ་མི་གསུམ། མངའ་རིས་པ་ཨོ་བརྒྱད་སྤུན་གཉིས་བཅས་དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ་པོ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ས་སྟག(༩༧༨)ལོར་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། འདུལ་བ་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་སླར་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འདུལ་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་ཏེ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་སྨད་ནས་སྨར་གསོ་མཛད་པ་དེར་སྨད་འདུལ་ཞེས་གྲགས། དེ་ཡང་ཀླུ་མེས་ཀྱིས་བོད་ས་བྱ(༡༠༠༩)ལོར་ལ་མོར་འགྱེལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སྣན་ཡེ་ཤེས་འབར་དང་རྡོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཀླུ་མེས་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲོལ་དུ་བ་ལམ་ཤ་ཚ་བཞེངས། ཀླུ་མེས་ཀྱིས་ཀ་ཆུ་བཟུང་། སྐྱི་ཕྱིའི་ཚོང་འདུས་གནས་བཞེངས། དེ་ནས་ཐང་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་བར་དུ་སྐུ་གཤེགས། ཀླུ་མེས་དང་གྲུ་མེར་གཉིས་ཀའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་འོད་འབར་ན་མ་ཉམས་པར་བཞུགས། ཀླུ་མེས་ལ་གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་དང་། ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག རྡོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས། སྣན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་བཅས་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞི་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་གྱེས་ཚོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞང་སྐོར། རྡོག་སྐོར། སྣན་སྐོར། ཐང་སྐོར་བཅས་བཞི་ཡིན། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གཡུ་སྒྲོ་དང་ཁང་དམར་བཞེངས། འགྲོ་ས་ཐང་དུ་དམེ་རུ་བཙིགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མ་འཕེལ། ཕྱིས་ཀླུ་སུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ནས་གདུང་མ་གཉིས་ཟེར། ཀླུ་སུམ་གཉིས་ཀྱི་མཁན་བུ་སྣན་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ། འཚལ་ཆུང་གི་གཉོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། འཕངས་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། གཟི་ཀླུང་གཉིས། ཀླུ་མེས་ཀྱི་གཙུང་པོ་དགེ་རྫོམ། གཞོན་ནུ་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་ཆུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་བཟུང་། ངན་ལམ་སྦྱི་མོ་བརྩིགས་པ་ལས་འབྲིང་ཚོ་སྟོད་པ་མཆེད། དེ་ནས་དཀར་ཆུ་དང་སྐེ་ཐང་བྲག་སྣ་བཟུང་། དེའི་ལམ་སྐེགས་སུ་བྲང་ར་མོ་ཆེ་བརྩིགས། དེ་ལས་འབྲིང་ཚོ་སྨད་པ་མཆེད། ཀླུ་གོང་ནས་འབྲིང་ཚོ་བར་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་འབྲིང་ཚོ་ཟེར། རག་ཤི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས། ཐ་འོག་གི་ལྷ་ཁང་བརྩིགས། ཀ་ཚལ་དང་ཞྭ་བཟུང་། རག་ཤིའི་གཙུང་པོས་དགེ་རྒྱས་བཟུང་། དེའི་མཁན་བུ་མཐའ་བཞི་རྒྱལ་འཕགས་ཡིན། དེའི་མཁན་བུ་ཞང་ཤེས་རབ་འཕགས་ཀྱིས་ལན་པ་རྣ་བྲིས་བརྩིགས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་རག་ཚོ་དང་རག་ཤིའི་གཙུང་ཚོ་ཟེར། བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བུ་ཚལ་གསེར་ཁང་བཟུང་།

ཡུངས་འགྱུར་བསྒྲིགས། དེ་ནས་ལན་པའི་སྦྱིལ་བུ་བཟུང་། ཟླའི་མཁན་བུ་མལ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོད་ལུང་ཆ་ཐོག་བསྒྲིགས། ཐག་མ་ལྷ་ཁང་དང་མོན་གྲ་བཟུང་། ཟླའི་གཙུང་གིས་གྱི་རེའི་མདའ་གྲོང་བསྒྲིགས། གཞོའི་འཆད་ཁ་བཟུང་། དེ་རྣམས་ལ་ཟླ་ཚོར་གྲགས་པ་བཅས་དབུས་པ་མི་ལྔའི་ནང་ནས་གླུ་སུམ་སྡེ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིས་ཏེ་དབུས་ཀྱི་སྡེ་པ་བཞིར་གྲགས། གཙང་པ་མི་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཁན་བུ་ཏྲེ་ཤུ་རྩ་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་སྡེ་ཟིན་པ་ལ་རྒྱ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུས་ལ་སྟོད་མར་ལ་ཐང་བསྒྲིགས། དེ་ལས་འབྲིང་མཚམས་ཀྱི་བུལ་ཏོག་ལྷ་ཁང་སོགས་ཀྱིས། སློ་ཤེས་རབ་རྗེ་རྗེས་དོན་མོ་རི་བསྒྲིགས། སྟག་ལོ་གཞོན་ནུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟག་ལོ་ལྷ་ཁང་བསྒྲིགས། ཨ་མེས་ཞུ་གཅིག་གིས་མས་ཕྲེང་དང་བྲག་དམར་བཟུང་། ལར་ཤཱཀྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཟུས་པོ་བཟུང་། ལི་བློ་གྲོས་གཞོན་ནུས་རྗེ་མོ་བསྒྲིགས། གླག་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆུ་མིག་བསྒྲིགས། དེ་རྣམས་ལས་མཆེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ནས་གླག་ཚོའི་བར་སོ་སོར་གྲགས། ཚོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས་སྙེ་ཐིང་བཟུང་། དེའི་མཁན་བུ་ལས་ཁྲལ་ཚོ་དགུར་ཕྱེས་ཏེ་ཚོང་ཚོ་སྟོད་པ་ལ་སྐལ་སྐོར་དང་རྒྱན་སྐོར་གཉིས། བར་པ་ལ་གནས་གསར་དང་གནས་རྙིང་གཉིས་ཏེ་བཞི་བྱུང་། སྨད་པ་ལ་ཟ་ཚོ། ཉན་ཚོ་སྐོར། བྱ་ཚོས་སྐོར། སྨོན་གྲོ་སྐོར། རྡོ་ཚོ་སྟེ་ཁྲལ་ཚོ་ལྔ་ཡོད། དེ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ་མདོ་ཁམས་སུ་ཐེབས་ཏེ་བླ་ཆེན་ལས་སྡོམ་པ་བཞེས་ཀྱང་དབུས་ནས་སུམ་པ་དང་། གཙང་ནས་ཤུ་པ་དེ་དགར། ཨོ་བརྒྱད་སྤུན་གཉིས་བཅས་བཞི་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་རྒྱུན་མཆེད་པ་མེད་པས་དབུས་གཙང་མི་དྲུག་གམ་ཡང་ན་ཟ་རག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ནས་མི་ལྔར་ཡང་གྲགས་པ་ལགས་སོ། །

དབུས་གཙང་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བོད་ཡུལ་དབུས་ཕྱོགས་དང་། གཙང་ཕྱོགས། སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་།

དབུས་གཙང་དུ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་མི་དགུ། སྨན་གྱི་མཁས་པ་གཙོ་བོ་དགུ་སྟེ། སྟོང་། གཉའ། མཐའ་བཞི། མི་ཉག བྲང་ཏི། གཡུ་ཐོག བི་ཇི། ཆེ་རྗེ། ཞུག་པ་བཅས་སོ། །

དབུས་གཙང་སྡེ་གཟར། ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་དའི་ཆིང་བཀྲོངས་རྗེས་ཕོ་ལྷ་བ་ཡང་བཀྲོངས་རྩིས་བྱེད་སྐབས་སྐྱིད་སྡུག་དབང་འདུས་གཞིས་སྐོར་དུ་ཐེབས་ཞོར་ཕོ་ལྷ་བར་ལྷ་སར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་ཞུས། ཕོ་ལྷ་བས་རང་འོག་གི་དཔུང་བསྡུས་ཐོག་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནས་དཔུང་བསྡུས་ཏེ་ཕར་རྒོལ་གྱི་གྲབས་མཛད་ཕྱིར་ཤེལ་དཀར་ནས་གཙང་ཁུལ་དམག་སྤྱིད་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་བསྐུལ་སློང་གནང་བར་མང་ཆེ་བ་ཕོ་ལྷའི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ཞིང་ཕོ་ལྷ་བས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང་གཙང་དཔུང་ཁྲིད་དེ་དབུས་སུ་དཔུང་འཇུག་བྱས། ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ནས་ཀྱང་དབུས་དང་ཀོང་པོ་སོགས་ཀྱི་དམག་སྐུལ་དེ་གཙང་། འདམ་གཞུང་། འཕན་པོ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་འཐབ་འཁྲུག་བྱས་མཐར་དབུས་ཀོང་གི་དམག་ཕམ་ནས་ལྷ་སར་ཤོར། ལུམ་པ་བ་སོགས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་བྲོས། ཕོ་ལྷ་བའི་རྟ་དམག་སུམ་སྟོང་དང་རྐང་དམག་དགུ་སྟོང་གིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང་ཞོལ་གྱི་མཐའ་བསྐོར། འོན་རྒྱལ་སྲས་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་སོགས་བླ་ཆེན་ཁ་ཤས་དང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་འབྲས་མི་ཡོངས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་རྒྱལ་ཡབ་ལ་དའི་ཆིང་བཀྲོངས་པ་དང་། དབུས་གཙང་དམག་འཁྲུག་སྐོར་ལ་ཞི་རྡུམ་མེད་སྐོར་དག་སེལ་བྱས་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཐེབས་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཐེབས་མ་དགོས་པ་བྱས་ཐོག་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ཡང་པོ་ཏ་ལ་ནས་རང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ཆོག་པ་བྱས། དེ་ནས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁྲ་ལང་ཨ་དང་། ཐད་ལུའུ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིད་པའི་གོང་མའི་དཔུང་ཆེན་ལྷ་སར་འབྱོར། གོང་མའི་ཕོ་ཉ་སྣ་ལ་ལྷ་སར་ཡོད་ཤུས་སོགས་དང་བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ལ་འདྲི་ཞིབ་དང་བཅས་ང

ལུམ་སྦྱར་གསུམ་གྱི་བུ་རྒྱུད་རྗེས་འབྲང་སོགས་ལེ་ཚོགས་མི་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་སློག་ཐོག་བཏང་། གོང་མས་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ལ་པའི་སིའི་ཚོ་ཡོ་དང་། རྫུན་ཡང་གི་འཇའ་ས་གསེར་དམ་བཅས་གནང་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཁན་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱོད། བོད་སྟོད་ཨམ་བན་བཙུགས་པའི་ལམ་སྲོལ་གཏོད།

དབུས་གཙང་རུ་བཞི། དེ་སྔ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས། དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་། གཡོ་རུ། གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་། རུ་ལག ཡན་ལག་སུམ་པའི་རུ་བཅས་རུ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ཡིན། རུང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པར། གཡས་རུ། གཡོན་རུ། དབུས་རུ། གུང་རུ་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་ཕྱས། འདིའི་ནང་གི་གུང་རུ་ལ་སུམ་པའི་རུའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ཚུ་བཞི་སྨད། རྟག་གི་ས་ཆ་རྣམས་མ་གཏོགས། མཚོ་སྔོན་དང་། ཁམས་སྤུའུ་ཁོངས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་རྣམས་ཚུད་མེད།

དབུས་རུ། དབུ་རུ་དང་དོན་གཅིག

དབེན་ཅིང་ལོ་གཉིས། (ཡོན་གྲེན་ལོ་གཉིས་སྟེ(元贞二年)ཡོན་གྲེན་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་སྐུར་གྱི་ཁྲི་ལོའི་མིང་ཡིན(རྒྱ་ཡིག་གི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཡོན་གྲེན་སྲིད་ལོ་གསུམ་ཡིན་པར་བཤད) ཡོན་གྲེན་ལོ་དང་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ལུག (༡༢༨༥)ལོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུན་ལོ་གཉིས་ཡོད།

དབེན་པ། ཁྱིར་དབེན་པ་ཞེས་པ་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་མེད་པ་དང་། ཐལ་བ། མི་ལྡན་པ། དམན་པ་སོགས་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། མིང་གི་སྐབས་སུ་མི་མང་པོ་དང་ཟང་ཟིང་གི་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ལ་གོ་བ་ཡོད།

དབེན་པ་ན་སྨྲོད་པ། དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་ན་སྡོད་པའི་ཆོས་པའི་དོན།

དབེན་གསུམ། དབེན་པ་གསུམ་སྟེ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དབེན་པ་གསུམ་ནི། ༡. ལུས་དབེན། ༢. ངག་དབེན། ༣. སེམས་དབེན་བཅས་གསུམ་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དབེན་པ་གསུམ་ནི། ༡. ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ། ༢. ངག་དོན་མེད་ཀྱི་གཏམ་ལས་དབེན་པ། ༣. སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་དབེན་པ་བཅས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དབོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། (རྒྱ་མ་དབོན་སྟོན་གཞོན་འབྱུང་ཞེས་པའང་ཟེར) འདི་ཉིད་དཀྱུར་སྨོམ་ཆེན་པོའི་གཅུང་པོའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༡༣༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་པོ་མང་དུ་མཛད། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་དགེ་འདུན་དབུ་ཆེན་ཁ་ཅིག་བསགས། འདུན་མའི་ཞལ་བཀོད་མཛད་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཉན་པས་དབོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས་དབུ་རུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ངས་གཟུང་ངམ་སྙམ་པ་ཡིན་ཏེ་ང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་མི་འབབ་ན་ངའི་སྐུ་མ་འདི་དེ་རིང་ནས་རྩེན་གྱིས་བསྣུས་པས་ཚིག་གསུངས་ནས་གཟིམས་མལ་དུ་ཐེགས། ཇ་སྲུན་གཉིས་བཞེས་པའི་མོད་ལ་འཛོ་བ་མཛད་དེ་མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༡༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དབོན་སྟོན་གྱི་གདན་སར་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་བཞུགས།

དབོན་པོ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་ཁུའི་བུའམ་རང་ཉིད་ཀྱི་བུའི་བུ།

དབོན་ཞང་རྡོ་རིང་། རྡོ་རིང་དེ་ནི་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒོའི་མདུན་དེ་སྔོན་རྒྱ་བཟའ་ལྷུན་ཁྲིན་གོང་ཇོས་བཙུགས་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་ལྕང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་འཁྲིས་སུ་གནས་ཤིང་རྡོ་རིང་དེའི་མཐོ་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི་༨.༧༨དང་ཞེང་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི༠.༨༥མཐུག་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི ༠.༥༠བཅས་ཡོད་པ་དང་། རྡོ་རིང་གི་རྩེ་མོར་ཆར་ཁེབས་དང་ཏོག་ཞབས་འོག་ཏུ་རྡོའི་རུས་སྦལ་གྱི་རྟེགས་བཅས་ཡོད། རྡོ་རིང་གི་ངོས་བཞི་ཀར་ཡི་གེ་བཀོད་ཅིང་། ཤར་ངོས་སུ་བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༧༡དང་ནུབ་ངོས་ཀྱི་གཡོན་དུ་བོད་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༧༧དང་གཡས་སུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཕྲེང་༦ བྱང་ངོས་སུ་ཆིངས་འཇིག་ལ་ཞུགས་མཁན་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན

རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་མིང་རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་དང་། ལྔ་ཛོས་སུ་ཆིངས་འབྲིག་ལ་ཞུགས་མཁན་རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་བཅས་བཀོད་ཡོད། བོད་རྒྱའི་དེབ་ཐེར་ཁག་ཏུ་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་དབར་དུ་ཆིང་འབྲིག་ཐེངས་མང་བྱས་ཡོད་ཚོད་ཀྱང་ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་དོན་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པ་ནི་ཐེངས་གཉིས་ལས་མེད་པའི་དང་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏེ་ཙུང་གི་དུས་སུ(༧༨༣ལོར)བོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་ཕོ་ཉ་བ་མངགས་ནས་རྒྱའི་ཆིང་ཐུའི་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཆིངས་འབྲིག་བྱས་པ་དེ་རེད། སྐབས་དེའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་དོན་རྒྱའི་ཡིག་ཚང《ཚེ་སྦྲུའུ་ཡོན་ཀུའི》ཟེར་བའི་ནང་གསལ་ཡང་བོད་ཡིག་ཏུ་འཁོད་པ་མ་མཐོང་། ཐེངས་གཉིས་པ་ནི་འདིར་འཆད་རྒྱུའི་དབོན་ཞང་རྡོ་རིང་ཐོག་འཁོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མུའི་ཙུང་གི་དུས་སུ་བོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་ཕོ་ཉ་བ་མངགས་ནས་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་སྐྱང(༨༢༡ལོར)ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དང་། ཆུ་སྟག(༨༢༢)ལོར་བོད་ཀྱི་ལྷ་ས་སོ་སོར་སྤྱི་རྫིས་སུ་ཆིངས་འབྲིག་བྱས་པ་མ་ཟད་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་ཆུ་ཡོས(༨༢༣)ལོར་ལྷ་སར་ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་དོན་རྡོ་རིང་ལ་བཀོད་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་བཙུགས་ཡོད། ད་དུང་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུའང་རྡོ་རིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཙུགས་པར་འཁོད་ཀྱང་ད་ལྟ་བསྡད་མེད། རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་དེ་སྔོན་སྔོན་བཙན་སྨམ་པོ་དང་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་རྒྱལ་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་དང་དང་ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་གཉིས་སྤྱི་རྫིས་སུ་བཙན་པོའི་ཇོ་མོར་བསུས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉེན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་དབོན་ཞང་དུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ལ་དྲན་གསོ་དང་། ཐང་བོད་གཉིས་སྤྱར་ནས“ཆབ་སྲིད་གཅིག་ཏུ་མོལ”ཏེ་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་དབར་མཐའ་མཐུན་དམ་ཟབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་སྐབས་རེ་མཐའ་མཚམས་སོ་སྔོན་གྱིས་ས་ཆ་ཆ་ཤས་སུ་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ནས་ཟིང་ཆ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འགྲོ་འོང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་མཛའ་བཤེས་འབྲེལ་བར་ནན་བཤད་བྱས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་དུས་གཏན་དུ་འཁོན་རྫོང་ཞི་བར་བྱས་ནས“གཉེན་ཉེང་པའི་སྲི་ཞུ་དང་དེ་སྔའི་ཁྲིམ་མཚེས་དགྱེས་པའི་ཚུལ་སླར་དུ་བརྩེགས”ཏེ“རབས་ཁྲིར་སྐྱིད་པའི་མཛལ་དུམ་ཆེན་པོ་མཛད་པ”དེ་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་དང་བསམ་འདུན་མཚོན་པར་གསལ་བཤད་བྱུང་བ་མཚོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་གནད་ཆེན་ཞིག་རེད།

དབོན་རིགས། ཕ་ཡི་སྤུན་ཨ་ཁུའི་བུ་ལ་དབོན་པོ་ཟེར་ཞིང་འོན་ཀྱང་གྲྭ་པའི་ཆས་གྱོན་ཀྱང་བུད་མེད་དང་བུ་ཕྲུག་ཡོད་པ་ལ་དབོན་པོ་དང་། དབོན་སེར་གཟུགས་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ།

དབོན་སྲས། རང་ཉིད་ཀྱི་བུའི་བུ་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

དབོན་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན། གུང་སྲོང་གུང་བཙན་གྱི་སྲས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་སོ་ལྔ་པ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་འཁྲུངས། རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བཅུ་བཞི་རིང་བཟུང་ཟེར།

དབོབ། གནང་བར་ཞུ་ཞེས་པའི་བསྐུལ་ཚིག

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ། མདོ་ལུགས་དང་རྒྱུད་ལུགས་གཉིས་ལས། མདོ་ལུགས་སུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ༡. མཉེན་པ། ༢. འཇམ་པ། ༣. ཡིད་དུ་འོང་བ། ༤. ཡིད་དུ་འཐད་པའམ་ཡིད་ལ་འཐད་པ། ༥. དག་པ། ༦. དྲི་མ་མེད་པ། ༧. གསལ་བའམ་གསལ་དབྱངས། ༨. སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའམ་སྙན་འཇེབས། ༩. སྙན་པར་འོས་པ། ༡༠. མི་ཚུགས་པ། ༡༡. སྙན་པ། ༡༢. དུལ་བ། ༡༣. མི་རྩུབ་པ། ༡༤. མི་བརླང་བ། ༡༥. ཤིན་ཏུ་དུལ་བའམ་རབ་ཏུ་དུལ་བ། ༡༦. རྣར་སྙན་པ་རྣ་བར་སྙན་པ། ༡༧. ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པ། ༡༨. སེམས་སིམ་པར་བྱེད་པ། ༡༩. སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་པ། ༢༠. དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ།

༢༡. ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་མེད་པ། ༢༢. ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ། ༢༣. རྣམ་པར་རིག་པའི་བྱ་བ། ༢༤. རྣམ་པར་གསལ་བ། ༢༥. དགའ་བར་བྱེད་པ། ༢༦. མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ། ༢༧. ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། ༢༨. རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ། ༢༩. རིགས་པ། ༣༠. འབྲེལ་བ། ༣༡. ཚིག་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ། ༣༢. སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས། ༣༣. ཀླུའི་སྒྲ་སྐད་དམ་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད། ༣༤. འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས། ༣༥. ཀླུའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས། ༣༦. དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས། ༣༧. ཀ་ལ་པིང་ཀའི་གླུ་དབྱངས། ༣༨. ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པ། ༣༩. ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པ། ༤༠. ལྷའི་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན་པ། ༤༡. རྔའི་སྒྲ། ༤༢. མ་ཁེངས་པ། ༤༣. མ་དམའ་བ། ༤༤. སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ༤༥. ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ། ༤༦. མི་ཚང་བ་མེད་པ། ༤༧. མ་ཞུམ་པ། ༤༨. མི་ཞན་པ། ༤༩. རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༥༠. ཁྱབ་པ། ༥༡. ཆུབ་པ། ༥༢. རྒྱུན་ཆགས་པ། ༥༣. འབྲེལ་བ། ༥༤. སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ༥༥. དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། ༥༦. མ་སྨད་པ། ༥༧. མི་འགྱུར་བ། ༥༨. མ་བརྟགས་པ། ༥༩. འཁོར་ཀུན་འདུན་ཏུ་གྲགས་པ། ༦༠. རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བཅས་སོ། །

དབྱངས་ཐེས་པ་གསུམ། དབྱངས་ཐེས་པ། གཉིས་ཐེས་པ། གསལ་བྱེད་ཐེས་པའོ། །

དབྱངས་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་བཞི། དབྱངས་སོགས་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་དབྱངས་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ནི། དབྱངས་བཞིར་ཐེས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཐེས་པ། གཉིས་སུ་ཐེས་པ། གཅིག་ཏུ་ཐེས་པའོ། །

དབྱངས་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག ཨ་ཨཱ་ཨི་ཨཱི་ཨུ་ཨཱུ་རྀ་རཱྀ་ལྀ་ལཱྀ་ཨེ་ཨཻ་ཨོ་ཨཽ་ཨཾ་ཨཿཞེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ནས་ཤིན་བཟང་བར་རམ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་དྲག་པོའི་བར་རོ། །

དབྱངས་བསྟོད་རྒྱ་འཛིན་དཀར་པོ། དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་སྟེ། རྒྱ་འཛིན་དཀར་པོ་གློག་འཕྲེང་ལྡ་བ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

དབྱངས་བདུན། ༡. དྲུག་སྐྱེས(རྨ་བྱ) ༢. བར་མ(ངང་པ) ༣. དྲང་སྲོང(ཁྱུ་མཆོག) ༤. ས་འཛིན(ར) ༥. ཇ་པ(ཁུ་བྱུག) ༦. བློ་གསལ(རྟ) ༧. འཁོར་ཉན(གླང་ཆེན)བཅས་སོ། །

དབྱངས་ཡིག་ཐེས་པ་བྱ་དཀའི་སྒྲ་རྒྱན། སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་དབྱངས་ཡིག་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའི་སྒྲ་རྒྱན་དེ་ལ་ཡང་དབྱངས་ཨ་ཐེས་པ་སོགས་ཁག་ལྔ་དང་། གཉིས་སུ་ཐེས་པ། གསུམ་དུ་ཐེས་པ། བཞིར་ཐེས་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དབྱངས་ཨི་སོགས་བཞི་གང་ཡང་མེད་པའི་དབྱངས་ཨ་ཐེས་གཅིག་པུའི་རྩོམ་ཡིག་ཀྱང་ཚིག་སྙན་ལ། སྙེབ་སྦྱོར་འགྲིག་པ། དོན་ཚང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཐུ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བཅས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དབྱངས་སོགས་པ་བཞི། མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་སཾསྐྲྀཏ་མཚམས་སྦྱོར་ཡི་གེ་བཞི།

དབྱངས་སོགས་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་གསུམ། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ཐེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་གསུམ་ནི། དབྱངས་ཐེས་པའི་རྒྱན་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐེས་པའི་རྒྱན། གསལ་བྱེད་ཐེས་པའི་རྒྱན།

དབྱར་སྐྱེས། 《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》དུ་སྨྲས་པའི་མིང་དུ་གསུངས། འགའ་ཞིག་ལས་སྤྲིན་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད།

དབྱར་ཁང་། དགེ་སློང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་རམ་གནས···

ཁང་ལ་གོ།

དབྱར་གྱི་གཞི་དགོས་པ་དགུ། དབྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ། སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ། གཞན་གྱིས་འཕྱ་བ་སྤོང་བ། ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ། དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ། སྣ་བརྒྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བ། གནས་རལ་པ་དང་ཞིག་པ་འཆོས་པ། ཐོས་སེམས་འཕེལ་བའོ། །

དབྱར་ཟ། དབྱར་ཁའི་འབྲུག་སྒྲ་དེ་ཟ་བོ་ཆེའི་ཞིར་སྒྲ་དང་འདྲ་བས་དབྱར་ཟ་ཞེས་བཏགས།

དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་། བོད་ཟླ་བདུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་དགུན་ཟླ་ར་བ། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཟླ་དང་པོ། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་། བོད་ཟླ་གཉིས་པ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ། བོད་ཟླ་གསུམ་པ། དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཟླ་བཞི་པ། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་། བོད་ཟླ་ལྔ་པ། དབྱར་ཟླ་ར་བ། བོད་ཟླ་དྲུག་པ། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཟླ་བདུན་པ། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པ། སྟོན་ཟླ་ར་བ། བོད་ཟླ་དགུ་པ། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཟླ་བཅུ་པ། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བཅས་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་ཚིགས་བཞི་དང་དུས་ཚིགས་རེར་ཟླ་བ་གསུམ་རེར་ཕྱེ་བ་ཡིན།

དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ། བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་པ་སྟེ་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡིན།

དབྱར་ཟླ་གསུམ། དབྱར་ཟླ་ར་བ། འབྲིང་། ཐ་ཆུང་སྟེ་གསུམ། བོད་ཟླ་བཞི་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ་དང་། བོད་ཟླ་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།

དབྱར་གསུམ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གསུམ།

དབྱི་མོའི་ཞྭ། སྨན་རྩ་ཞིག་སྟེ། དབྱི་མོང་དཀར་ནག་ཁྲ་སེར་རིགས་བཞི་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་དབྱི་མོང་ཁྲ་བོའི་མེ་ཏོག་ནི་ཞ་ཞྭ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེའི་ནུས་པས་ཁ་དང་ལྕེ་ལ་ཐོར་པ་དོན་པ་སོགས་བཅོས་ཐུབ་པར་གྲགས།

དབྱིག་གི་གདངས་ཅན། གསེར་སྟོད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་མཐོ་ཞིང་ཟབ་པའི་དོན་ཏེ《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས་དབྱིག་གི་གདངས་ཅན་ནི་གསེར་གྱི་སྟོད་ལྟར་སྒྲ་མཐོ་ཞིང་ཟབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ཞེས་གསུངས།

དབྱིག་གཉེན། (སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན) འདི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཅུང་པོ་ཡིན་ཅིང་ཡབ་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོ་དེར་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་ན་ཡིཀྵ་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཆ་ཚང་བར་སློབ་སྦྱོང་གནང་། ད་དུང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་དེ་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་ར་བྱོན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གསན། སྐབས་དེར་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་ཀུན་བསྒོམས་པར་མདོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས་ལོ་རེར་ཐེངས་རེ་བློ་ཐོག་ནས་ཞལ་འདོན་གནང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་མཁས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས། རྒྱུན་དུ་ས་གནས་གཞན་དག་ཏུ་མ་བྱོན་པར་མ་ག་དྷ་རང་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་རྣམས་ཉམས་གསོ་ཞུས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གསར་དུ་བཙུགས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཏི་བི་ཤར་ཐེངས་གཅིག་བྱོན་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་རིང་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གཞི་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གསར་དུ་བཙུགས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་ཐེབས་ཀྱང་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་ཆོས་གཞི་མང་པོ་བཙུགས་པ་བཅས་བསྡོམས་ན་ཆོས་གཞི་དྲུག་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་ཙུགས་ཞེས་གྲགས། སློབ

དཔོན་འདི་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོ་དབུས་ཚོགས་སུ་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སློང་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་ཡང་ཁྲི་དྲུག་ཙམ་དང་། སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ལོངས་པ་ཡོད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་སློབ་མ་མཁས་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་མཉམ་དུ་ཁྲིད་ནས་བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་གཞི་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད། མཐར་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆས་གྱོན་བཞིན་དུ་ཞིང་རྨོ་བ་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། དེར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ཡང་བཞེངས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་བཞུགས། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་ཆེ་ཞིང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གྲས་ལ《འཕགས་པ་སྒོ་དྲུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ》《ཆོས་བཞི་པའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ》《ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ》《ས་བཅུ་པའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ》འདི་གསུམ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ངི]པར་ཡོད། 《བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་རྣམ་པར་བཤད་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད(ཅི)པར་ཡོད། 《བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཉི]པར་ཡོད། 《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས[ཕི]པར་ཡོད། 《དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ》དང《ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》འདི་གཉིས་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་སྐར་པོད[བི]པར་ཡོད། 《སུམ་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》《ཉི་ཤུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》《དེའི་རང་འགྲེལ》《རང་བཞིན་གསུམ་ངེས་པར་བསྟན་པ》《ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ》《རྣམ་བཤད་རིགས་པ》《ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད》《ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྒྱ་གསལ་བའི་སྒོའི་བསྟན་བཅོས》འདི་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས[ཤི]པར་ཡོད། 《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བ》དང《དེའི་རང་འགྲེལ》བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[གུ][ཏུ]གཉིས་ལ་ཡོད། འདི་རྣམས་ནས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པར་གསལ། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སྤྱི་རྗེས་གཉིས་བྱུང་སྐོར《དེབ་ཐེར་སེར་པོ》ལས་གསལ་ཞིང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དང་དུས་མཉམ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་འཐད་དོ་ཞེས《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༡༥༨པར་གསལ།

དབྱིག་འཛིན་གྱི་སྙེ་མ། ས་གཞི་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་དབྱིག་ནོར་བུའི་མིང་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིར་ནོར་བུས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པས་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་བ།

དབྱིག་འཛིན་སྐྱོ། དབྱིག་ནི་ནོར་བུའི་མིང་དང་དེ་འཛིན་པ་ནི་ས་གཞི་སྟེ་ནོར་བུ་ལྷ་བུའི་གཏེར་ཁ་མང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་དྲུག བདེ་བ་བཟང་བྱེད་མ། བདེ་བ་རྒྱས་འདེབས་མ། བདེ་བ་ཚེ་འཕེལ་མ། བདེ་བ་རྫོངས་བྱེད་མ། དཔལ་འབར་ཁྲོ་མོ་དང་། ཁམས་གསུམ་དབང་གཙོད་མའོ། །

དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་དྲུག མཁའ་འགྲོ་ལྔ། དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་དང་དྲུག་གོ །

དབྱིངས་ས་གོང་མ། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྡེ་སྲིད་དང་པོ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་དབྱིངས་ས་གོང་མ་ཟེར། ཞིབ་པ་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

དབྱིངས་གསུམ། ཕྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ། ནང་དབྱིངས་འོད་དང་ཁ་དོག གསང་དབྱིངས་སྒྲོན་མའོ། །

དབྱིན་འགོག་འཐབ་རྗོད། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༨༠༦)ལོར་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཙན་འཛུལ་དམག་བོད་དུ་ལྷགས་ཤིང་། བོད་རིགས

མི་དམངས་ཆོས་བཙན་རྐོལ་འཐབ་འཛིང་བྱས་ཀྱང་ཆེད་རྒྱལ་རབས་སྲིད་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇི་བཙན་འཛུལ་པར་རྐོལ་ལན་སྤྲོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ནུས་ལྡན་མ་བྱས་སྐབས་མཐར་དབྱིན་དམག་ལྷ་སར་ཡོང་སྐེ་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་ཆོས་གསུམ་ཐང་དུ་སླར་བབས། ཧྲུ་ལའི་ཟླ་མ་སྒྱུ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་དབྱིན་དམག་ལྷ་སར་མ་འབྱོར་གོང་ནས་ནང་སར་ཉེན་གཡོལ་དུ་ཕེབས། དབྱིན་ཇི་བའི་ཧྲ་དམག་དང་རྐང་དམག་རྣམས་སྐྱོང་བརྡར་ཡིན་ཁྲུལ་གྱིས་འཇིག་སྐྱུལ་དྲག་ཇོམས་བྱས། པོད་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་འབྲོམ་ཐོད་དང་། བདེ་ཆེན། ཚལ་གུང་ཐང་སོགས་ནས་འདོན་དམག(ས་ཞིང་རྐང་འདོན་གཞིར་བཟུང་བསྐུལ་བའི་དམག་མི)སུམ་སྟོང་ཙམ་བསྡུ་རུབ་གྱིས་དབྱིན་དམག་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། ཉིན་ཞིག་པོད་ས་གནས་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་དང་། དབྱིན་དམག་འགོ་པ་གྲོས་མོལ་བྱེད་སྐབས་སེ་རའི་གྲྭ་པ་དབེན་ཚུང་དམར་རིལ་ཞེས་པས་གྲི་དཔའ་དམ་ཞིག་འཁྱེར་ཏེ་ཆོས་གསུམ་ཐང་གི་དབྱིན་དམག་སྒར་སར་འཛུལ་རྫིས་དམག་དཔོན་གཅིག་དང་དམག་མི་འགའ་ཤས་བསད་རྨས་བཏང་ནས་གྲི་འཛིང་བྱེད་བཞིན་ཕྱིར་འགྲོ་སྐབས་ཀྱང་ཐག་ལ་རྐང་པ་འཁོན་ཏེ་རིལ་སྐབས་དབྱིན་དམག་གིས་བཟུང་ཞིང་གྲྭ་ས་ག་ནས་ཡིན་མིན་འདྲི་སྐབས་ལན་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཏབ་པ་མ་ཟད། དབྱིན་ཇིར་དགའ་ཉེ་བརྙེན་མཁན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གྲྭ་ས་ག་ནས་ཡིན་ཤོད་དགོས་ཚུལ་འཇམ་རྩུབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདྲི་སྐབས་ཁྱོད་ཆོས་སྤྱི་ཕྲུག་རེ་ཀྱོན་ནས་ཤོག ངས་བཤད་ཆོག(ཁྱོད་ཚོ་བྱད་མེད་དང་འདྲ་བས་སྐྱེས་པའི་སྙིང་སྟོབས་མེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན)ཅེས་བརྗོད་བཞིན་པར་སྡང་མིག་བལྟ་བ་དང་ཡས་སོས་མ་མཆུ་མནན་ཞིང་བསྡད་པར་བརྟེན་དབྱིན་བཙན་དཔོན་དམག་རྫེས་རྒྱུགས་པ་བཅས་བྱ་ཐབས་བྲལ་ནས་དམར་གསོད་བཏང་། དེ་ཉིན་དགོང་མོ་དང་། ཕྱི་ཉིན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་དུ་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ཏ་ཅང་མང་པོས་རང་མོས་ངང་གསེར་སྐོང་བརྫེ་བ་དང་། མཆོད་ཐིག་རྒྱག་པ། བསྔོ་བ་ཞུ་བ་སོགས་བྱས་འདུག སྐབས་དེར་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་ཡིག་བསྒྲུར་ཡང་མང་པོ་སྦྱར་ནས་དབྱིན་ཇི་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཆོག་པ་དང་། དབྱིན་དམག་དང་འཛིང་མཁན་ལ་བསྟོད་ར་བཏང་བར། །ཀི་གཅིག་དང་པོ་ཆོས་གསུམ་ཐང་ཆེན་ནས་བརྒྱབ་སྟེ། །ཁྱི་བྱ་བབས་པ་བཞིན་དུ་དགྲ་སྐར་ནང་མཆོངས་ཤིང་། །གེ་སར་ལྷ་བུའི་དཔའ་བོས་ཕྱི་གླིང་པ་བསད་ནས། །ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་བསྟན་འཕྲུལ་དབྱིན་དམག་རྣམས་བྲོས་སོ། །ཞེས་སོགས་བསྟོད་ཡོད་འདུག

དབྱིབས། དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ། དེའི་དབྱེ་བར་རིང་པོ་དང་ཐུང་བ། མཐོ་བ་དང་དམའ་བ། ལྷམ་པ་དང་ཟླུམ་པོ།

དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད། ༡. གྲུ་བཞི། ༢. ལྷམ་པ། ༣. ཟླུམ་པོ། ༤. ཕྱ་ལེ་བ། ༥. ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ། ༦. རིང་བ། ༧. ཐུང་བ། ༨. མཐོ་བའོ། །ཡང་ན། གྲུ་བཞིའམ་ལྷམ་པ་དང་། ཟླུམ་པོ། ཕྱ་ལེ་བ། ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ། རིང་བ། ཐུང་བ། མཐོ་བ། དམའ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བཅུ། ༡. རིང་པོ། ༢. ཐུང་ངུ། ༣. ལྷམ་པ། ༤. ཟླུམ་པོ། ༥. མཐོ་བ། ༦. དམའ་བ། ༧. ཕྲ་བ། ༨. རགས་པ། ༩. ཕྱ་ལེ་བ། ༡༠. ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །

དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་མུ་བཞི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ་དབྱིབས་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ། ལྷམ་པ་དང་ཟླུམ་པོ་བཞི་དབྱིབས་ཡིན་ལ་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། སྤྲིན་དང་དུ་བ། རྡུལ་དང་ཁུག་སྣ་བཞི་པོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་ཡིན།

དབྱུག་བསྐུལ་གྲུབ་བསྟུན་སྡེབས་རྒྱུག་གིས། ཛ་དབྱུག་གིས་ཛ་པོ་ཆེའི་སྒྲ་བསྐུལ་བ་ཚར་རྫེས། གཞུང་སྒོ་དང་ལྟག་སྒོ་སོགས་ཚང་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱག་དགོས་པ་སྟེ།

དེ་སྤུ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་སྒྲིག་སྲོལ་ཞིག

དབྱུག་པ་ཅན། འདི་ནི་སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟེ་བྲམ་ཟེ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་ཉེན་གཅིག་གི་ནང་ལས་འཇོལ་ཆེན་པོ་དགུ་བྱུང་བ་དང་། ངོ་བདག་ཁག་དགུས་ཁོ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་འཁྲིད་དེ་ཁོ་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་གནང་རོགས་ཞུས་སྐབས་རྒྱལ་པོས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་དང་ལས་འཇོལ་བྱུང་མཁན་དབྱུག་པ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཕན་ཚུན་ཞུ་བ་སླངས་རྗེས་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་སྐབས་ངོ་བདག་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་འདྲ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་ཉེས་ཁྲིམས་ལྡི་བ་གཅོད་རྒྱུ་དང་ངོ་བདག་སོ་སོར་ཡང་ཉེས་ཁྲིམས་སྣ་རེ་འཁྱུར་དགོས་པར་ཐག་བཅད་པར་བརྟེན་ངོ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ཉེས་པ་ངོས་བླངས་ཐོག་དབྱུག་པ་ཅན་དང་བཅས་པའི་མི་ཚང་མ་ཉེས་མེད་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡོང་བ་ཞུས་པས་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་རེད་ཅེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད《མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ནང་གསལ།

དབྱུག་པ་ཟླུམ་པོ། རྒྱུགས་རིལ་ལམ་ཁྲིམས་རྒྱུགས་ཤིག་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་དེ་ལ་བཏགས་ནས་ཐག་ཕྱིས་བསྡམས་སྟེ་གཟུགས་པོའི་སྟོད་ནས་མར་མནན་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག་གི་དོན།

དབྱེ་བསྒྲད། ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་སྒེར་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དང་གདོན་འདྲེ་སོགས་ནང་ཁྲུལ་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མིང་དང་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་པའི་ལིངྒ་ཏ་གཡག་རྫ་མོང་སོགས་ཀྱི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བཙུག་སྟེ་ནང་ཁྲུལ་ཁ་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དབྱེ་བ་ཟེར་ཞིང་། ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་ཀྱི་ལིངྒ་དེ་ལ་བསྒྲད་པའི་འཁོར་ལོ་སྔགས་བཅས་བྲིས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྟན་ཏེ་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ནས་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཟོས་པ་ལ་བསྒྲད་པ་ཟེར།

དབྱེ་བ་བཞི། རིགས་ངེས་མ་ངེས། རྐྱེན་གྱིས་འགྲོག་མི་འགྲོག་གམ་ཡང་ན་རང་བཞིན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མར་མི······གནས་པའི་མྱང་འདས་བཞི།

དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ། ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་ལ་གོ །

དབྱེན་བསྡུམས་མཆོད་རྟེན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཁོར་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དཀྲུགས་ཤིང་ཕྱེས་པའི་ཚེ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་འདུམས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་མ་སྐྱྟའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་སྟེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་བང་རིམ་བཞི་ཀའི་ཟུར་བཞི་ཆ་མཉམ་དུ་བཅད་པ་ཞིག 《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་དཀར་ཆག》ཤོག་གྲངས༢༥༨པར་གསལ།

དབྱེན་སྦྱོ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པའམ་ཉེན་པའི་དོན་ནམ་ཡིད་དཀྲུགས་པ་དང་བཟི་བ་དང་མཐོ་འཚམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་ན་ཅོ་འདྲི་བའི་དོན་ནོ། །

དབྱེན་སྦྱོར་སེལ་འཛུག ཕན་ཚུན་བར་དུ་དཀྲུག་ཤིང་བརྒྱབ་ནས་མ་མཐུན་པར་བཟོས་པ།

འབག འཛིམ་པས་བཟོས་པའམ་ཤོག་བུའི་ཐོག་རི་མོ་བྲིས་པའི་འདྲ་བརྙན།

འབག་དང་སེང་གེ། སེང་གེ་ཕོ་མོ་ཆ་གཅིག་གི་འཁྲབ་སྟེད་སྐབས་འབག་གྱོན་པའི་བྱིས་པ་རེས་སྔེ་འཁྲིད་ནས་རྩལ་སྣ་སྟོན་པ་དེ་ཡིན།

འབངས་ཀྱི་ཚལ་ཞིང་རྟ་དགྲུས་ཀྱིས་མི་བཅད། འབངས་ལ་དབང་བའི་ཞིང་ཁ་དང་ཚལ་ཞིང་ལྡུམ་ར་སོགས་ལ་རྟ་རྒྱུགས་ནས་གཏོར་བཤིག་མི་གཏོང་བ།

འབངས་ཀྱི་སྲོག་ལྷ་བཅུ་གཉིས། རྗེ་ཡི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དྲག་པོ་རེ་རེས་བསྲུས་པའི་བློན་པོ་བཅུ་གཉིས་ལགས།

འབངས་བསྐོར། འབངས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ནས་སྲུ་ངན་ཞུས་པ།

འབངས་འཁོར་གཡོག་རིགས་གཉིས། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཚོའི་ཁྱིའི་མི་སེར་དང་ནང་གི་བྲན་གཡོག་གི་བསྡུས་མིང་།

འབངས་དང་གཉེན་བསྲེས། འབངས་མིའི་ཁོངས……གཏོགས་བློན་པོ་དང་དམག་དཔོན་སོགས་དང་གཉེན……འབྲེལ་བྱེད་པ།

འབངས་རྣམས་བསགས། བློན་པོ་དང་འབངས་རྣམས……བསྐོང་འགུགས་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་པ།

འབངས་མོ། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོའི་གཡོག་མོ།

འབབ་ཁ་བླངས། མགོ་བཏགས་ཞུ་མཁན་ཚོའི་མགོ་བླངས་པའི་དོན།

འབབ་ལྡན། འབབ་ལྡན་མ་ཞེས་པ་ཆུ་ཡི་མིང་།

འབབ་བླ་དཔོན་ཛཻ་སྐྱིལ། འབའ་ཉིས་བླ་དཔོན་གོང་མས་བཀའ་ཛཻ་ལྟར་ཕེབས་པ་ལྟར།

འབམ་ཚོང་སྒྲུས་བསྒྱུར། འགོ་དཔོན་ངན་པས་དངོས……ཟོག་རིན་ཐང་ཆུང་ཆུང་ལ་རིན་གོང་ཆེན་པོ་བྱས་ནས……བཙན་དབང་གིས་ཉོ་རུ་བཅུག་པ།

འབའ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་གཏན་འབེབས་བྱས་དོན་དུ། ཁ་གཏད་ཕྱོགས་གཉིས་བར་དཔང་པོ་ཡོད་པའི་གན་རྒྱ་བཞག་ཟིན་རྗེས་དེ་དང……འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་ན་འབའ་ཉེས་ཞེས་པ་གན་རྒྱའི……ནང་དོན་དང་འགལ་མཁན་གྱི་མི་དེར་དཔྱལ་གྱི་ཉེས་ཆད……གཅོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ……ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་ཉེས་ཆད་མཐོ་ཤོས་ཨང་དང་པོ……དང་། དམའ་ཤོས་ཨང་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་དཔེ་མཚོན……དུ་བཀོད་ན། ཁྲིམས་འདེགས་ཨང་དང་པོར། ཁ་བཏགས……ནང་མཛོད་ལེགས་པ(རིན་སྒང༢.༤) སྨན་རྩེ་རྙིང་པ……ཡུག་གཅིག(རིན་སྒང༡༣) གོས་ཆེན་རྒྱན་བཞི་ཁ་ཉི་ཤུ……ཐམ་པ་ཡོད་པ་ཡུག་གཅིག(རིན་སྒང༣༣) རྒྱ་ཟམ་ཡུག……གསུམ(རིན་སྒང༡༡༣) ལ་དྲ་ལེགས་པ་ཁ་དྲུག་ཡོད་པ……ཡུག་གཅིག(རིན་སྒང༡.༥) ཛ་ཆུང་ཕྲུགས་འཁོར་དྲུག……ལ་ཁལ་ལྷ་དང་ཉག་ལྷ་ཡོངས་པ། (རིན་སྒང༡༠.༡༣) རས་ཆེན་ཡུག་གཅིག(རིན་སྒང༡.༢) བབས་ཞེས་པ……སྣུག་ཚའི་རིན་སྒང༡༥.༦ སྨྱུག་གུའི་རིན་སྒང༣.༨……བཅས་བསྡོམས་སྒང་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་གཉིས་དང་ཞོ་གསུམ……སྐར་ཕྱེད་བདུན་དྲུག ཁྲིམས་འདེགས་ཨང་བཅུ་གསུམ་པར། ཁ་བཏགས(རིན་སྒང༠.༥) སྨན་རྩེ(རིན་སྒང༡.༣༥) ལ་དྲ་ཡུག་གསུམ(རིན་སྒང་༠.༨) ཀ་དན་སྦྲིམ་མ་ཡུག……གཅིག(རིན་དངུལ་སྒང༠.༡༥) སྣུག་ཚ་རིན་སྒང༠.༧ སྨྱུ་གུའི་རིན་སྒང༠.༡ ཁྲོན་སྒང་གསུམ་སྐར་ཕྱེད་བརྒྱད……ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ཁྲིམས་འདེགས་རིམ་པ་སོ་སོའི་དངུལ་འབབ……ཐོབ་ཆེ་ཆུང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས……སྲིད་གཞུང་གི་གཤེར་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྲིམས་འདེགས……དེབ་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

འབའ་རོམ་པ་དར་མ་དབང་ཕྱུག འབའ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྟོན་པ……འབྱུང་གནས་སློ་གྲོས་དང་ཡུམ་ཇོ་མོ་ལོ་ཆུང་མ་གཉིས་ཀྱི……སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༡༢༧)ལོར་འཕན……ཡུལ་གྱི་དཀའ་བ་ཡུལ་སྣ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན……འབུམ་སྐྱབས་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས……མཁན་པོ་ཀ་བ་དར་མ་སེང་གེ་དང་། སློབ་དཔོན་དབང……ཕྱུག་གཞོན་ནུ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དར་མ……དབང་ཕྱུག་གསོལ། དགེ་བཤེས་བྲ་ཡུལ་བ་དང་། པོ་ཏོ……བའི་བུ་ཆེན་གྲུ་འབུ་ལུང་པ་ལ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར……རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཕེབས་སྐབས……སྒམ་པོར་ཕེབས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་སྒམ་པོ་བ་དང་ལྷ……སློབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བུམ་པ་གང……བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་། དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་རྟོགས་པ……ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལོར་བྱང……འབའ་རོམ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ……མཛད་ཅིང་། ཕལ་ཆེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དངོས་སུ་འཚོ

བ་བྱུང་། དེ་སྐབས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མའི་གསོལ······
འདེབས་སོགས་མགུར་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་སྐོར་རྣམས······
གསུངས། ལ་སྟོད་བྱང་དུ་འབའ་རོམ་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག···
བཏབ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༡༦༡)ལོར··
ནག་ཆུའི་ས་ཆར་རི་བོ་ཆེ་བཏབ། བདེ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ···
གྱིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས་པ་དེ··
ནས་འབའ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དར།
མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་
ས་ལུག(༡༡༩༩)ལོའི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་
ཕྱེད་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞི་བར······
གཤེགས་སོ། །འབའ་རོམ་གྱི་གདན་ས་དེ་ཕྱིན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་
རིམ་པས་བསྐྱངས་ཀྱང་མཐར་ནང་མ་འཆམས་པས་རིམ···
གྱིས་ཉམས་པར་གྱུར།

འབའ་གསེར་སྦྲང་། དཔྱད་མཚམས་དང་འགལ་བ་བྱུང··
ཚེ་འབའ་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་འབའ་གསེར་སྲང་གྲངས་ཚང···
འཇལ་བ།

འབའ་ཧོ། (ཚུགས་མ་འཁྱུག)ཞིང་ཁ་གཅིག་གི་ནང་སྔན་མ་
དང་འབྲུ་རིགས་གཞན་དག་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་བཏབ་པ་
ལ་འབའ་སྔན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པར་ཡིག་གཟུགས་
དངོས་གཞི་ཚུགས་ཆུང་དང་འདྲ་བ་ལ་གི་གུ་དང་ཞབས་ཀྱུ་
སོགས་འཁྱུག་ཡིག་དང་འདྲ་བར་བྲིས་པས་ཚུགས་མ་དང···
འཁྱུག་ཡིག་གཉིས་ཀ་འདྲེས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

འབར་བའི་གར་དགུ། ཞི་བ་སྡིག་པ་དཔའ་བ་སྙིང་རྗེ་བ།
རྔམ་པ་རྒོད་པ་གཞི་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མི་སྡུག་པ་དྲག···
ཤུལ་བའོ། །དེ་ཡང་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

འབར་བྱེད། འདི་མེ་དང་། མེ་ལྷ། ཉི་མ་བཅས་ལ་འཇུག

འབིགས་བྱེད། སྦྱོར་འདི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྱབ···
འཇུག ཐོག མདའ། སྨང་གུ། གྱི་བ། རི་བོ་འབིགས་
བྱེད། རི་བཅས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས། སྐབས་རེ་
རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཅེས་པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི······
འགྲམ་གྱི་རི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བ་ནྟ་མེ་ཤ་རི་ཞེས་གྲགས་པ····
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། འདིའི་སྐོར····
ཞིབ་ཆ་སྣན་ངག་གི་མཚན་དུ་གཟིགས།

འབུ་ཆེས་ཆུང་ཟོས། སྟོབས་ཆེ་བས་རང་ལས་སྟོབས་ཆུང་
བར་དབང་ཡོད་དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ།

འབུང་གསུམ་འདོན་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས······
འབད་པ་བྱེད་པ།

འབུངས། འདི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པའི་བཤད་སྲོལ་ཏེ།
འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

འབུམ་གྱི་འགྲེལ་ཀང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། དེ་ཡང་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཀང་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་དང་།
རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཀང་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ཡོད་པ་ལ།
༡. གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ༢. ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། ༣. འདུ་
ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ༤. འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། ༥. རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ༦. མིག་གི་དབང་པོ།
༧. རྣ་བའི་དབང་པོ། ༨. སྣའི་དབང་པོ། ༩. ལྕེའི་དབང་པོ།
༡༠. ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་།
༡༡. ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་།
༡༢. གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ༡༣. སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད།
༡༤. དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། ༡༥. རོའི་སྐྱེ་མཆེད། ༡༦. རེག···
བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ༡༧. ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་ཕྱིའི་སྐྱེ······
མཆེད་དྲུག་བཅས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན།
༡༨. མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༡༩. རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ། ༢༠. སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༢༡. ལྕེའི་རྣམ་པར····
ཤེས་པ། ༢༢. ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༢༣. ཡིད་ཀྱི···
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ༢༤ མིག་
གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ། ༢༥. རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།
༢༦. སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ། ༢༧. ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།
༢༨. ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ། ༢༩. ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་སྟེ་རེག་པ་དྲུག་དང་། ༣༠. མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ༣༡. རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི··

ཚོར་བ། ༣༢. སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ༣༣. ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ༣༤ ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ༣༥. ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ་སྟེ་ཚོར་བ་དྲུག ༣༦. སའི་ཁམས། ༣༧. ཆུའི་ཁམས། ༣༨. མེའི་ཁམས། ༣༩. རླུང་གི་ཁམས། ༤༠. ནམ་མཁའི་ཁམས། ༤༡. རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་དང་། ༤༢. མ་རིག་པ། ༤༣. འདུ་བྱེད། ༤༤ རྣམ་པར་ཤེས་པ། ༤༥. མིང་གཟུགས། ༤༦. སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ༤༧. རེག་པ། ༤༨. ཚོར་བ། ༤༩. སྲེད་པ། ༥༠. ལེན་པ། ༥༡. སྲིད་པ། ༥༢. སྐྱེ་བ། ༥༣. རྒ་ཤི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཅས་གོང་གསལ་ཁྲིན་བསྡོམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་ཀང་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་ཀང་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ནི། ༥༤ སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། ༥༥. ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན། ༥༦. བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན། ༥༧. བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། ༥༨. བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན། ༥༩. ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག ༦༠. ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༡. ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༢. ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༣. སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༤ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༥. དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༦. འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༧. འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༨. མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༦༩. ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༠. དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༡. རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༢. ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༣. རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༤ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༥. དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༦. ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༧༧. དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། ༧༨. བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི། ༧༩. དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ༨༠. ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། ༨༡. རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། ༧༢. དབང་པོ་ལྔ། ༨༣. སྟོབས་ལྔ། ༨༤ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། ༨༥. འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ༨༦. འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། ༨༧. བསམ་གཏན་བཞི། ༨༨. ཚད་མེད་པ་བཞི། ༨༩. གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི། ༩༠. རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། ༩༡. མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། ༩༢. རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ༩༣. མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག ༩༤ ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི། ༩༥. གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་བཞི། ༩༦. སྟོབས་བཅུ། ༩༧. མི་འཇིགས་པ་བཞི། ༩༨. སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི། ༩༩. སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ། ༡༠༠. སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ༡༠༡. སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ༡༠༢. རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ། ༡༠༣. ཕྱིར་འོང་། ༡༠༤ ཕྱིར་མི་འོང་། ༡༠༥. དགྲ་བཅོམ་པ། ༡༠༦. རང་སངས་རྒྱས། ༡༠༧. གཞི་ཤེས། ༡༠༨. ལམ་ཤེས། ༡༠༨. རྣམ་མཁྱེན་བཅས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་ཀང་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་བཅས་གོང་གསལ་ཁྲིན་བསྡོམས་འགྲེས་ཀང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

འབུམ་ལྔ། ༡. ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པས་འབུམ་ཞེས་བྱའོ། ༢. དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་འབུམ་ཡོད་པས་འབུམ་ཟེར། ༣. ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཡོད་པས་འབུམ་ཟེར། ༤ མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབུམ་ནི། སྟོན་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་འབུམ་བཞག་ཡོད་པས་འབུམ་ཟེར།
༥. འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འབུམ་ནི་སྲིན་པོའི་ཡུལ་ལང་ཀ་པུ་རིར་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་བཞེངས་སུ་གསོལ་ནས། སྲིན་པོ་འབུམ་བཀུལ་བ་དང་རྣམ་གྲངས་འབུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འབུམ་ཞེས་བྱའོ། །

འབུམ་ཆེན་སྡེ་ལྔ། འབུམ་རྒྱས་པ་དང་། ཕལ་པོ་ཆེ། དཀོན་བརྩེགས། ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ། མྱ་ངན་འདས་མདོ་སྡེ་ལྔ།

འབུམ་ཐེར། ཁྲི་ཐྲག་བཅུ་ལ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་ཟེར།

འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས། འདིའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཁྲིམས་ཡིག་ཁག་གི་ནང་མི་གསལ་ཞིང་། ནང་དོན་ནི། འབྲུ་རིགས་སོགས་ཤོང་ཚད་ཀྱིས་འཇལ་དགོས་པའི་རིགས་ལ། ཁྱོར་བ་དང་། ཕུལ། བྲེ། ཁལ་བཅས་དང་། གསེར་དངུལ་ཤ་མར་ཚྭ་སོགས་ལྗིད་ཚད་ལ་བརྟེན་ནས་འདེགས་དགོས་པའི་རིགས་ལ། སྲང་། ཞོ། ནམ། སེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚད་རྩི་བ་ལ་ཟེར། དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་ཡབ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་བློན་པོ་ཁྲི་ངོར་སྣང་མང་རྗེས་བྲེ་སྲང་སོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་ཡང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་ལེགས་བཅོས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདྲ་སྙམ། 《ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》ལེའུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཏུ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་དང་། བློན་པོའི་རིམ་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐང་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་དགའ་དང་། ཉེ་ཡོ་བའི་ཆད་པ། ཞིང་འབྲོག་གི་ཕྱུལ་ཀ་དང་དོར་ཁ་དང་། ཀླུང་གི་གོ་བར་བསྙམས་པ་དང་། བྲེ་ཕུལ་དང་སྲང་ལ་སོགས་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་པོ་ཀུན། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསལ་བས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་བྲེ་སྲང་དང་དོར་ཀ་ཕྱུལ་ཀའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱ།

འབུར་སྣོད་རྗེན་ཁོག་སྣང་རྫོའི་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་ལམ་གཅིག་གི་སར་བཙུན་མོ་ཚལ་ཞེས་སྤར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་བཞུགས་སའི་གནས་དེའི་བྲག་ཕྱིབས་སུ་ཡོད་པར་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

འབུལ་བ། དངོས་པོ་སྐྱེར་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

འབུལ་འབྱོར་ཡོད་ན། འབུལ་ཕུབ་པའི་སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་ཡོད་ན།

འབུལ་མཆོད་འཁོར་བབས། དངོས་པོ་མཆོད་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཁོར་བབས་ལ་བསྟུན་པ།

འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱ། འབུལ་རྒྱ་ཡིན།

འབེལ་གཏམ། འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་མགོ་ནས་གླེང་བའི་གཏམ་མམ་ཡང་ན་བསམ་ཚུལ་ལྷུག་པོར་བཤད་པའི་གཏམ།

འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་དྲུག དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ། ཡང་དག་པར་དྲི་བ། བསྡུ་བ། སྨྲ་བ། ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །

འབེལ་གཏམ་བཤད་པའི་སྒོ་བཅུ་བཞི། རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ། དངོས་པོ་བསྡུ་བའི་སྒོ། ཡན་ལག་དང་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ། གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ། སྤོང་བའི་སྒོ། ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ། ཆུད་ཟ་བ་དང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་སྒོ། གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ། སྒོ་དང་སྟོབས་ཡིན་པའི་སྒོ། བརླས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ། མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ། ཚུལ་གྱི་སྒོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོའོ། །

འབོ་ཁ་བ། འབྲུ་རིགས་སོགས་འབོ་འཇལ་བྱེད་སྐབས་འབོ་ཁ་རྒྱག་མཁན།

འབོ་གཅིག བྲེ་བོས་གསོར་བའི་ཚད་ལའང་ཁལ་གཅིག་སྟེ་བྲེ་ཉི་ཤུ།

འབོགས་པ། བསྟོན་པ་དང་བརྐྱལ་བ་དང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ །

འབོགས་ལེན། དང་ལེན། ངོས་ལེན།

འབོད་སྒྲའི་ཕྲད་གསུམ། ཀྱེ་དང་། ཀྭ་ཡེ། ལྷ་ཡེ་སྟེ་གསུམ།

འབོད་སྒྲོགས་མཁྱེན་པ་ལྷ་བྱུང་། འབོད་སྒྲོགས་ནི་སྤྲིན་པོའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དེ་མཁྱེན་པ་ལྷ་བྱུང་ནི་མཁྱེན་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་ཏུ་མགོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པ་རྟ་མགོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།

འགའ་ཞིག་ཏུ་མགོ་བོ་བཅུའི་ཐ་མ་ཧ་མགོ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་འདུག

འབོད་ཐོང་ཐོང་། སྐད་སྙན་པོར་སྒྲོག་པའི་དོན།

འབོད་པའི་གཏམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་མིང་དེ་ལྟར་དུ······འབོད་པའི་བཀའ།

འབོབ་ལྷུག འདི་ལ《དེབ་ཐེར་དཀར་པོར》སྟག་གི་ཐོག་བུ······ཟེར་བ་འདི་ནི་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་དཔའ་བོ་ཚོ་ལ་སྩལ་བའི······དཔའ་ཆས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་གསལ།

འབྱལ། ཡུམ་མམ་བཟའ་ཟླ་མོའི་མིང་།

འབྱིན་པར་འོས་པའི་ཁམས་དྲུག ༡. གནོད་སེམས······ལས་འབྱིན་པ་ནི་གནོད་སེམས་མེད་པ་སྙིང་བྱམས་པ། ༢. རྣམ་པར་འཚེ་བ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་སྙིང་རྗེ། ༣. མི་དགའ་བ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་དགའ་བ། ༤ འདོད་པ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་བཏང་སྙོམས། ༥. ཐེ་ཚོམ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་ངའོ་སྙམ······པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ། ༦. མཚན་མ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །

འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཞི། འབྱུང་ཁུངས······དངོས་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ། དགར་བ། སྡུད་པ་བཞིའོ། །འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ནི། འབྱུང་གཞི་ལས་འབྱུང་ཆོས་ཤིག་བྱུང་བར་སྟོན་པ། འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་ནི······དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་དངོས་སུ་བྱུང་བ་མིན་ནའང་གནས་སྐབས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར······སྣང་བ་ཞིག་གོ། དགར་བ་ནི། དགར་གཞི་དང་དགར······ཆོས་གཉིས་རིགས་མཐུན་པར་དགར་བ་དང་རིགས་མི······མཐུན་པར་དགར་བ་དགར་བའི་དོན་ཅན། སྡུད་པ་ནི······ཚིག་དོན་སྔ་མའི་དོན་དང་ཕྱི་མའི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས······སྡུད་པ་སྡུད་པའི་དོན་ཅན་བཅས་སོ། །

འབྱུང་ཁུངས་ཁ་བཙན། འབྱུང་ཁུངས་ར་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་ཁུངས་བཙན་པོ།

འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས། རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ནི་ནས་དང་ལས······གཉིས་སོ། །

འབྱུང་འགྱུར་བདུན། སྐྱེ། ཡང་། འཇམ། རྩུབ། བཀྲེས། སྐོམ། གྲང་བ་བདུན་ནོ། །

འབྱུང་པོའི་ཀུན་རྟོག རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་གཡེང་། བྱིང་རྒོད་གཉིས་སོགས་གང་ལ་སྦྱར······ཀྱང་ཆོག

འབྱུང་བ། རྒྱུའི་གཟུགས། དཔེར་ན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི།

འབྱུང་བ་ལྔ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དང་། ཡང་ན······ལྕགས་དང་ཤིང་ཆུ་མེ་ས་དང་ལྔའོ། །

འབྱུང་བ་ལྔ་དག་པའི་འོད་ལྔ། རིག་པ་ལ་དྲི་མ་མེད······པས་འོད་དཀར་པོ། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་སེར་པོ། རིག་པར་འདུས་པས་དམར་པོ། མ་བཅལ་རྫོགས་པས་ལྗང་གུ། འགྱུར་བ་མེད་པས་མཐིང་ཁ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ཡུམ་ལྔའི······དག་པའོ། །

འབྱུང་བ་བཞི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི།

འབྱུང་བ་བཞིའི་བྱེད་ལས། སས་འཛིན་པར་བྱེད། ཆུས་སྡུད་པར་བྱེད། མེས་སྨིན་པར་བྱེད། རླུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །

འབྱུང་བའི་ཁ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཆོས······ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་ནང་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་གནོད་འཚེ······བཟློག་ཐབས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

འབྱུང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བཞི། སྲ་ཞིང་འཐས་པ་སའི་མཚན་ཉིད། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཆུའི་མཚན་ཉིད། ཚ······ཞིང་སྲེག་པ་མེའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རླུང་གི······མཚན་ཉིད་དོ། །

འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་བཞི། དབྱེ་གཞི་གཅིག······ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ······སྡུད་པ། དོན་གང་ཡིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཐེ······

ཆོམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ། གཞན་ལ་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་བ།

འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ…… མིང་གཞིར་བྱས་ནས་སོ་སོར་མ་ཡིག་སྦྱར་བས་གམ་ངམ…… དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་བཅས་བཅུ་དང་མིང་གཞི་ཏ་ཡིག་ལ་མ་ཡིག་སྦྱར་བས་ཏམ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཅིག་པོའོ། །

འབྱོངས་པ། སྦྱངས་པ་བྱས་ནས་སེམས་གཡེངས་ཀྱང་ནོར་འཁྲུལ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་འབྱོངས་པ་ཟེར། དཔེར་ན་ཡི་གེ་སྦྱངས་ནས་འབྱོངས་པ་ལྟ་བུ།

འབྱོར་འཛོམས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་།

འབྱོར་པ་བཅུ། ༡. མི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ༢. ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། ༣. དབང་པོ་ཚང་བ། ༤. ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ༥. སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། ༦. སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། ༧. དེས་ཆོས་གསུངས་པ། ༨. བསྟན་པ་གནས་པ། ༩. བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་བསྡོམས་པས་བཅུའོ། །

འབྱོར་པ་གཉིས། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་དང་། རང་གི…… འབྱོར་པའོ། །

འབྱོར་པ་དྲུག ༡. ཚེ་རིང་བ་དང་། ༢. དབང་ཆེ་བ། ༣. བཀྲ་ཤིས་པ། ༤. གཟི་མདངས་ཆེ་བ། ༥. འཁོར་མང་བ། ༦. ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའོ། །

འབྱོར་ཚོགས། སམ་བྲ་པ་ཏ་ཞེས་པ་བསྒྱུར་ན། འབྱོར…… ཚོགས་སམ་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། མཉམ་པ་ནི་དུག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །

འབྲས་ཅན། འབྲས་ལྡངས་བཙོས་བྱས་པ།

འབྲས་ལྗོངས། རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ནུབ་ཕྱོགས་ནི་ནེ་པ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་ཧིན་རྡུ། ཤར་ཕྱོགས་ནི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་གྲོ་མོ…… ལྗོང་གི་མངའ་ཁུལ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་སའི་མིང་ལ་སྒང་ཏོག་ཟེར། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག…… པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོ་མོན་རྣམས་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་སྒང་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་མར་བཙུགས་སྟེ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྲགས་པ་འདི…… བྱུང་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟགས་ན། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཐོག་མར་བཙུགས་པའི་ལོ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་ངེས། རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྙིང་མའི་ཆོས་གཙོ་བོར་དར།

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལྔ། རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས…… རྟགས་ཡང་དག རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང…… དག རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག རྒྱུ་ཁྱད་པར…… སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི…… འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ །

འབྲས་སྣ་གསུམ། སྨན་ཨ་འབྲས། སྦྲ་འབྲས(འབྲས…… དཀར)འཛམ་འབྲས་ཏེ་གསུམ།

འབྲས་སྤུངས་སྐུ་འབུམ། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་སྐུ་འབུམ་དུས་ཆེན་ཞེས་འབྲས…… སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐུ་འབུམ…… ཁང་ཞེས་དུས་རྒྱུན་མཇལ་ཁ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་ཁང་དེས…… གཙོས་ལྷ་ཁང་ཚང་མ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་མཆོད་མཇལ་གཏོང་གི་ཡོད། སྐུ་འབུམ་ཁང་དེའི་ནང་འཛམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ…… གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་མཇལ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན། ལྷ་ཁང་དེར་དངུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི…… དབུས་མ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་གདུང་རྟེན…… དང་། བྱང་ངོས་དེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་གདུང་རྟེན། ལྷོ…… ངོས་དེ་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་རྫོགས་སུ…… བཞེངས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ཉིད་ཕྱ་སྟོ་གནས་ཆུང་ཆོས…… སྐྱོང་སྐུ་འདྲེན་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་དང་། རྡོ་བཅལ་ཐོག་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚོར་ཕྱག་ནས་གཏོར། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ནང་རྒྱང་མཁར་ཨ་ཕ་ནང་སོ་

ཁོག་ཞུགས་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད། ཉིན་དེར་ལྷ་ས་བ་དང་ཉེ་འདབས་ཞིང་འབྲོག་སོགས་མང་པོ་མཆོད་མཇལ་དུ་ཡོང་གི་ཡོད།

འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ། འདི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཆགས་ཤིང་། རྒྱབ་རི་དགེ་འཕེལ། མདུན་དུ་སྐྱིད་ཆུ་སྔོན་པོ་དར་ལྷུར་འབབ་པ། མཐའ་བསྐོར་དུ་སྤུང་མའི་རྟེན་མཁར་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་གསེར་འོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། གཟིར་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་འདུ་ཁང་དང་། གཙང་ཁང་། གཙུག་ལག་ཁང་། གྲྭ་སྒྲིལ་བཅས་ལ་ལྟུགས་རི་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་འབྲས་ས་ལུ་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༡༦)ལོར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་དེར་ཕེབས་ནས་ཤར་ངོས་སུ་གཟིམ་སྤྱིལ་བྲག་ཐོག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པས་བུ་སློབ་མང་དུ་འདུས། དེ་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་རྒྱབ་ཀྱི་བྲག་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཕར་ཕྱིན་དབུ་ཚད་འཆད་པས་སློབ་མ་ཇེ་མང་དུ་སོང་། གཞིས་ཀ་སྣེའུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁུ་དཔོན(སྣེའུ་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཙམ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྟུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༨༧ནས༡༩༥བར་གསལ)གྱིས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་ཐོག་མར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང(ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ)དང་། སྔགས་ཁང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་བསྐྲུན་ཞིང་། འདུ་ཁང་ཐོག་ཁའི་བྱམས་ཁང་ནང་དེང་སང་བྱམས་པ་མཐོང་གྲོལ་དུ་གྲགས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས། ཐོག་མར་རྒྱུན་བཞུགས་གྲྭ་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་རྣམས་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པ་སྟེ་ཐོག་མར་གྲྭ་ཚང་བདུན་ཡོད་པ་ནི། ༡. བློ་གསལ་གླིང(ལེགས་ལྡན་པས་བཏབ) ༢. སྒོ་མང(དྲུང་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་པས་བཏབ) ༣. བདེ་ཡངས(ཕྱོགས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བས་བཏབ) ༤. ཤག་སྐོར(སློབ་དཔོན་རབ་མཆོག་པས་བཏབ) ༥. རྒྱལ་པོའམ་ཐོས་བསམ་གླིང(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཏབ) ༦. འདུལ་བ(དྲུང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པས་བཏབ) ༧. སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང(སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་བཏབ)འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་སོ་བདུན་བཞེས་པ་གོང་གསལ་མེ་སྤྲེལ་ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་འབྲུག(༡༤༤༨)ལོ་བར་ལོ་༣༢རིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། ཆོས་རྗེ་གཤེགས་རྗེས་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བར་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱིན་གྱིས་གདན་སའི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་མཁན་པོ་ཁྲུར་དུ་བསྐོས་ཐོག རྗེས་སུ་གྲྭ་ཚང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ཚུལ་ཆ་མི་སྙོམས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པ་དང་ཤག་སྐོར་གཉིས་བློ་གསལ་གླིང་ལ་བླ་བསྒྲིལ། འདུལ་བ་སྒོ་མང་ལ་བླ་བསྒྲིལ་ནས་གྲྭ་ཚང་བཞིར་འདུས་ཤིང་། རྒྱལ་པ་དང་། འདུལ་བ། ཤག་སྐོར་བཅས་གསུམ་ལ་མཁན་པོ་ཁྲུར་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་གྲྭ་པ་དང་གྲྭ་ཚང་མེད། དེ་ནས་རྗེས་སུ་དགོན་པར་ཕྱོགས་སུ་ཞུགས་མི་ལུང་པ་ཁག་མི་འདྲ་བ་ནས་ཡོང་བ་རྣམས་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རེ་ཡོད་པ་དང་། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་སྒེར་གྱི་མཆོད་གཞིས་ཆེ་ཆུང་། སློབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ། དགོན་སྡེར་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཡོད་ཚེ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་ཀུན་དཔལ་འབྱོར་དང་འཚོ་བའི་ཐོག་རང་མགོ་སྐྱེར་བཙན་ཡིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁང་ཚན་ཞེས་ཚོ་ཁག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཁང་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཕུ་ཁང་། ༢. ཚ་བ། ༣. གྲེ་པོ། ༤. སྤོམ

འཐོར། ༥. མི་ཉག ༦. འདན་མ། ༧. སླིང་པ། ༨. རོང་པོ་ཤར། ༩. རོང་པོ་ནུབ། ༡༠. གོ་པོ། ༡༡. ཉག་རེ། ༡༢. ལྷོ་པ། ༡༣. རྒྱལ་པ། ༡༤. ཕ་ར། ༡༥. ཚུལ་ཁང་། ༡༦. གྲགས་པ། ༡༧. མངའ་རིས་སྨེ་ཐུབ། ༡༨. མངའ་རིས། ༡༩. གུ་གེ། ༢༠. གཙང་པ། ༢༡. དབུས་སྟོད། ༢༢. སྤིངས་ཁ། ༢༣. རྩེད་ཐང་། ༢༤ ཉང་པོ། ༢༥. ཀོང་པོ། ༢༦. རྒྱ་བཅས་དང་། སྨོ···མང་གྲུ་ཚང་ཏུ་ཁང་ཚན་ཤཱཀྱ་ཐུག་སྟེ། ༡. ཧར་གདོང་། ༢. བསམ་བློ། ༣. ཀླུ་འབུམ། ༤ ཇ་བྲལ། ༥. ཟླ་ཉེ། ༦. གཞུང་པ། ༧. ཟུར་ཆུ། ༨. ཟེ་པོ། ༩. འཆད་པ། ༡༠. ཏྲ་དབེན། ༡༡. རེབ་ཙ། ༡༢. གུང་རུ། ༡༣. འགའ་ཤིང་། ༡༤ མངའ་རིས་སྟག་མོ། ༡༥. སྟ་ཧི། ༡༦. ཆུ་བཟང་བཅས་བྱུང་ཞིང་། གྲྭ་ཚང་གཞན་རྣམས་ལ་ཁང་ཚན་ཟུར་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་། ཐོག་མར་གདན་ས་འདི་ཕྱག་འདེབས་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཇི་ཡོད་པོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས༥༠༠༠···ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་ཁོང་གིས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྻ་སེར་པོ》ཡི་ནང་གསལ། གཞན་ཡང་གདན་ས་འདིར་བཞུགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གནའ་རབས་རིག་དངོས་ནི་འདུ···ཁང་ཆེན་མོའི་རྒྱབ་ཏུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས······དཔལ་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་རང་མོང་གི་ནང་དུ་རྗེ···བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རང་བྱོན་ངོ་མཚར་ཅན་ཡོད་པ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པས་ཉམས······རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་ཤིང་། གནས་འདི་ལྷ་དང་···བླ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་བསྩལ···བའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེའི་མདུན་དུ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་པོ་གཞིས་ཀ་སྡེའུ་དཔོན་ནམ······མཁའ་བཟང་པོ་ཁུ་དཔོན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་འདུ་ཁང་དང་། དེའི་དྲི་གཙང་ཁང་གསུམ་བཅས་བཞེངས་པ། དེའི་གཙང་ཁང་དབུས་མའི་ནང་དུ་སྡེའུ་ཇོང་པས་སྦྱིན······བདག་མཛད་ནས་བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་ལ་བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གཙོ་བོ་གསེར་སྐུ་ཆེན་མོའི་ནང་རྟེན་ལ་དབུའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་ཧ་མགོ་མར་གྲགས་པ་བདུན་དང་། སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ཚེམས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཚེམས། ལྷོ་བྲག་ཕྱག་རྡོར་གྱི་དབུ་མོ། མཐིང་···ཤོག་ལ་འཛམ་བུ་ཆུ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མཚན་སྡུགས། མགྲིན་པར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ···ནས་གདན་དྲངས་པའི་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་ཀླར་པ་ཏི་ངོ་མཚར་ཅན། ཐུགས་ཀར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ལྷུགས་ཁྲུ་གང་བ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་མ། འཇམ······དཔལ་རྡོ་རྗེ་བྱིན་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཤིང་འདོམ་གང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོད་འབུམ། བཀྲ་ཤིས་བེའུ་བུམ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་གསན་པའི་བརྗེད་བྱང་བཀོད་པའི་ཕྱག་དཔེ་བྱིན་རླབས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་རྣམས་བཞུགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཐོག་ཚད་མ་གསུང་བྱོན་མར་གྲགས་པ་དང་། འཇམ···དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་སྐུ་གསུང་བྱོན་མ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་བྱིན་ཅན་རྣམས་བཞུགས། བྱམས་ཁང་སྙིང···པར། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་བཀོད་གནང་བ་ལྟར། སྡེའུ་ཇོང་ནས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་པ······དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཚད(ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱམས་པ་མཐོང་གྲོལ་ཟེར)རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཡོངས་སྐུའི་ཆ······ལུགས་ཅན། དེའི་ནང་རྟེན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ····གདུང་ཆེ་བ་བྱེ་སྙིང་ཙམ་ནས་ཆུང་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི···བར་མ་ག་དྷའི་བྲེ་ཆེན་གང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ···ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དབུ་ལོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎིའི་སྐུ་བརྙན་རྒྱ་གར་མ་བྱིན་ཅན། མགྲིན་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་སྐུའི་རྒྱལ་པོ་དུང་སྐྱོང་གིས་དབུས་མཁར་ནག་མཚོ་འགྲམ་དུ་ཕུལ་

བའི་ཧུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་གསུམ་འབྲེལ་རྟེན་འབྲེལ་སླིང་པོས་བརྒྱན་པ་ངོ་མཚར་ཅན། ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཤེལ་སྒ་རིན་ཆེན་ཕྱུངས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་བྱེ་བ་འབུམ་གྱི་དབུ་སྐྲ་ཏག་མ་རེ་རེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞྭ་ནག་གསེར་མདོངས་མ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ལྷག་གི་བཞུགས་གདན་སྤོས་ཀྱིས་བགོས་པ། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་མདྲ་པོ་ཏི། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ། དཔལ་ནཱ་རོ་པའི་གདུགས་དཀར་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་རྗེ་མར་པ་ལ་བསྐུལ་བ། མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཟའི་ཁོག་མ། གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གསུམ་སག་ཐག་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཆོས། རྣམ་སྲས་གདུང་དམར་ཅན་གྱི་མདུང་། གཟུངས་ཆེན་སྐྱེ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་གསེར་སྦྲུངས་བཅོམས་ཕྲིས་པ་སོགས་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ་མང་དུ་བཞུགས་པ་སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཕྱུངས་པ་འདི་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚེ་མངའ་དབུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཟིམ་ཟིམ་དུ་བབས་པ་དང་དྲི་ཞིམ་པོས་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་ཞེས་གྲགས། དཔལ་གདུང་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གདུང་དཔལ་སྣང་བདུན་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པ། ནང་རྟེན་དུ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལྷགས་སྤྱན་གསུམ་དང་། དབུ་ཀླད་ཞུན་ཐིགས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎིའི་སྐུ་རང་བྱོན་ངོ་མཚར་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གདུང་སྐུ་རྒྱུ་ཚད་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བའི་ནང་རྟེན་དུ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས། རིང་བསྲེལ། གདུང་རུས། གདུང་ཐལ། གཞན་ཡང་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས། འཁྲུངས་རབས་ལྷ་ཁང་དུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྨན་སྐུ་སྐུ་རྒྱུ་ལ་གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་། ཙན་དན་གོར་ཤཱི་ཁ། སྤྲུལ་སྙིང་། ཀ་མ་ཧུའི་རྡོ། སླུ་འཛིམ། ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་གྱི་ཟངས། གསེར་གྱི་རྣམས་ལས་གྲུབ་པ། ནང་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་གྱི་འཕེལ་གདུང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚེམས་རིང་བསྲེལ་གྱི་གོང་བུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆོས་སོགས་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཞུགས། ཇོ་བོ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་སྐྱོབ་མར་གྲགས་པ་དངུལ་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པ། ནང་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་། ཤཱ་རིའི་བུའི་དབུ་ལོ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་སྣམ་སྦྱར། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲིའི་སྐུ་ཆོས། ལྷ་བྲག་ཕྱག་རྡོར་གྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོར་དྲིལ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ཞྭ་སོགས་བྱིན་རླབས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དུ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཅན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་འདི་རྣམས་སྔོན་རྒྱ་ནག་ཏུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབྱར་ཟླ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དགག་དབྱེ་མཛད་དེ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་ཁར་དད་པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོ་ནས་རང་རང་གི་འདྲ་འབག་རེ་ཕྱག་བཟོ་མཛད་ནས་གནང་བ་གོང་མས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་ཕུལ་བ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དུ་གོང་པོ་རྩེ་ལྷ་སྒང་དུ་བཞུགས་པ་ནས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འདིར་བཞུགས་པ་ཡིན། བྱམས་ཁང་གསར་པ་འདིར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད། སྨན་འདམ་ལས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་གདན་ས་འདིའི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བཀོད་པ་མཛད་ནས་སྟེའུ་རྫོང་ནས་སྦྱིན་བདག་གནང་སྐྱེ་བཞེངས་ཤིང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདིའི་མཁན་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྐབས་བཞེངས་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་ཆེན་འདིའི་ནང་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་བྱོན་མ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་མང་པོའི་དབུ་སྐྲ། ན་བཟའ་སོགས་མཐའ་ཡས་

པ་བཞུགས། དེའི་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་གདུང་གཉིས་པ་འདིའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་པ་ལགས་སོ། །བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་དུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ས་སྐྱོང་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བཅོམ་འབའ་ཞིག་གིས་བཞེངས་ཤིང་། ཙན་དན་གྱི་གླེགས་ཤིང་གདོང་བསྐོས་པ་སོ་ལ་པ་ཏྲ་རིས་དང་ཆོས་ཐག་ཆོས་ཆབ་སོགས་རྒྱ་དང་བཀོད་པས་མཛེས་པ།

རབ་གནས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་གནང་བ་བཀའ་འགྱུར་འཇམ་གླིང་གཡས་བཞག་ཏུ་གྲགས་པ་བཞུགས། བསྐལ་བཟང་ལྷ་ཁང་དུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་བཞེངས་པ་གནང་བའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐུ་བརྙན་ཧཱུྃ་ཀྲིམ་ཛུས་པ་སྐུ་ཤ་གྲང་གསེར་གསོལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་རབ་གནས་མཛད་པ་བཞུགས། ཐུགས་ཁང་དུ་སྐུ་རྒྱུ་འཛིམ་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བཞེངས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་བཞུགས་ལ། འཇིགས་བྱེད་འདིའི་སྐུ་སྟོད་རང་བྱོན་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ས་གཞི་དང་རྩིག་པ་ཀ་བ་སོགས་གང་ཡང་མ་རེག་པར་བར་སྣང་དུ་བཞུགས་ངེས་པ་ཡིན་ལ་གཡོན་ངོས་ཀྱི་བཀའ་སྡོད་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འདི་ཡང་སྐུ་རྒྱུ་སོགས་འཇིགས་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་།

དང་པོར་ཞལ་སྟོར་གཟིགས་པ་གཙང་པའི་དམག་དན་འབག་ཏུ་ལྟགས་པའི་ཚེ་དཀོན་གཉེར་གྱིས་ཙུང་ཟད་བསྒྱུལ་པས་ད་ལྟའི་བཞུགས་ས་བར་དུ་བྱོན་པ་ཕྱིས་ལྕགས་འཐག་གིས་བཏགས་པར་གྲགས་ལ། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་བྲེ་ཏ་པཱ་ལ་འདི་ཡང་བླ་མ་དབུ་མ་པས་བཞེངས་ཤིང་རབ་གནས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་སོགས་ཉེ་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ལྟར་མང་བ་ཕེབས་ནས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པ་དེར་བཞུགས་པ་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལགས། དམག་འཁྲུག་གི་ཚེ་གཤིན་རྗེ་ཧྲིལ་པའི་ཁ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ་དང་། མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རབ་གནས་ཀྱི་ཚེ་སྐྲ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ལྷ་མང་པོ་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་འབྱུང་བར་གྲགས། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པའི་རྗེའི་སྐུ་འདི་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བཟོ་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་དང་། སྙིང་གི་བློས་བསྐྱངས་འདི་དག་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྟེའུ་ནས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་ཙན་དན་དཀར་དམར་ལས་བཞེངས། སྤྲུལ་པའི་བཟོ་བོ་ཀླུའུ་ཆུང་པས་བཞེངས་པའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཡང་གསུང་བྱོན་མ་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། ཆོས་སྐྱེ་འདི་ཡི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཕུལ་བའི་དུང་དཀར་འདི་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཡོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གནང་སྟེ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་རིར་གཏེར་དུ་སྦོས་ཤིག མ་འོངས་པ་ན་དགེ་སློང་པད་མའི་དུད་ལྡན་འདིའི་ཚོགས་དུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཏེར་བདག་སྲིའུས་བྱེད་དོ་ཞེས་ལང་གཤེགས་ལས་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འགོག་པ་རི་ནས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་ལ་གནང་ནས། དགོན་མ་ལས་བུ་དགའ་བ་འོང་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་དུང་ཁྱད་པར་ཅན་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འདིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་ཀླུང་བཞིན་དུ་འདུ་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་རྒྱུན་ཡོད།

གཞན་ཡང་གདན་ས་འདིར་གནའ་རབས་རིག་དངོས་ཀྱི་གྲས་རྣམ་གྲངས་མང་བས་ཞིབ་པར་འདིར་མ་སྤྲོས། གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་སློབ་གཉེར་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་སྐོར་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ་ལེ་ཚན[ར]པའི《བཀའ་གདམས་པ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་བླ་མ་རགས་རིམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག》ཤོག་གྲངས༦༡ནས༦༥བར་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པའི་ལེ་ཚན[བ]《གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད

ཚགས་རྩལ་པད་དཀར་ཕྲེང་བ》ཤོག་གྲངས༡༨ནས༢༨བར་དང་། སྡེ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི《དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༡༠༨ནས༡༡༡བར་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

འབྲས་སྤྱི་སོ་སྡེ་པ། འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་དང་། གཡོག འབྲོག་ཐང་། སེམས་ཅན། འབྲོག་གཡོག་བཅས་ཀྱི་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་ཁྲལ་བསྡུ་བ་དང་། བུ་ལོན་གཏོང་བ། ཚོང་རྒྱག་པ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག འདི་གྲྭ་རྣམས་ཐོག་མར་གྲྭ་པ་དབུལ་ཕོངས་གྲས་ཡིན་ཀྱང་། གོང་གསལ་གྱི་བྱ་ཐབས་དེར་བརྟེན་ནས་སྟོབས་འབྱོར་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ཏེ། ཐ་ན་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་མཐོ་གྲས་དང་འགྲན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཕོ་ཚོའི་ཤག་ཚང་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱང་རྒན་གཞོན་རིམ་བརྒྱུད་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་སྤྱི་སོ་སྡེ་པའི་གོ་གནས་དང་ལས་འགན་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

འབྲས་བུ། སྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ། དབྱེ་ན། དངོས་འབྲས་དང་། བརྒྱུད་འབྲས་གཉིས། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས། བྲལ་འབྲས་དང་ལྔ་ཡོད།

འབྲས་བུ་གླིང་མཆོད་སྲིན་གར། འབྲས་བུ་གླིང་མཆོད་སྲིན་གར་ཞེས་པ་དེའང་སྔ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ནས་བཟུང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་རིམ་བྱུང་སྐབས་འགངས་ཆེའི་མཛད་སྒོར་འཁྲབ་སྟོལ་ཡོད་པ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དབུ་མ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་སྐབས་དང་། གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ། དགུང་གསར་དགའ་སྟོན་བཅས་སུ་ཡིན། དེ་དོན་ནི་རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྟག་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་འགོའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་བར)ལྷ་ཀླུ། དྲི་ཟ། མིའམ་ཅི། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་། གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཞེས་བརྗོད་དགའ་བ་འཁྱིལ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་རང་གཟུགས་ཀྱི་གློས་གར། སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ལས་དྲངས་ཏེ་སྙན་ཚིག་ཉམས་བསྟན་གྱི་བྱུང་བ་བཞིན་སྔར་ཡོད་གར་རོལ་དེར་ལེགས་བཅོས་དང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བསྣན་ཏེ་སྟོལ་གཏོང་པ་བསམ་གྲུབ་རྩེར་དར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༧༥)ལོར་ཞོ་གྲང་པོ་ཏ་ལར་འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དང་འཕྱོངས་རྒྱས་གྲོང་སྟོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སླར་ཡང་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་འདུག འབྲས་བུ་གླིང་གི་མཆོད་སྲིན་གར་ལ་ཁྱོན་འཁྲབ་ཚན་བརྒྱད་ཡོད། དང་པོ། གང་གི་དྲིན་གྱི་བདེ་ཆེན། གཉིས་པ། རིན་ཆེན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་མཚོ་འགྲམ། གསུམ་པ། དྲི་ཟ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གར། བཞི་པ། མིའམ་ཅི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གར། ལྔ་པ། སྟོབས་པོ་ཆེ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གར། དྲུག་པ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གར། བདུན་པ། གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གར། བརྒྱད་པ། སྣང་བ་མཆོད་ཀྱི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བཅས་སོ། གོང་གསལ་འཁྲབ་ཚན་སོ་སོར་ཆས་དང་འཁྱེར་སྟབས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་མཁའ་ལྡིང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་འཁྲབ་དུས་ཁྱུང་གི་གཤོག་པ་དང་གཟི་སྒྲ་ཆ་ཚང་གྱོན་ནས་འཕུར་ལྡིང་གི་འགྱིང་སྟབས་བྱིང་ཆགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འབྲས་བུ་གླིང་མཆོད་སྲིན་གར་པའི་རོལ་མོ་གཙོ་བོ་གླིང་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་གར་པའི་རོལ་མོ་མཁན་གྱིས་འབུད་དཀྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འབྲས་བུ་ལྔ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ལྔ།

འབྲས་བུ་གཉིས། དངོས་འབྲས་དང་། རྒྱུད་འབྲས་སམ། ཡང་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས།

འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བདེན་སྣང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བདེན་

སྣང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། བདེན་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ། རང་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་རྣམས་རང་འཛིན་ཡུལ་ཅན་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བས་ན་གཉིས་སྣང་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། བདེན་སྣང་གི་ཆ་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན།

འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཆོས་གཅིག་པུ། དཀའ་སྤྱད་བརྩོན་འགྲུས།

འབྲས་བུ་བཞི། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞི།

འབྲས་བུ་རགས་པ་བཅུ། རིམ་པར་ཕྱུག་པོ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གཞན་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བཅས་སོ། །

འབྲས་བུ་རེ་དོགས་ཐ་སྙད་སྤྲོངས། འབྲས་བུ་སེམས་ཆོས་སྐུར་ངོ་འཕྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རེ་དོགས་དང་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་བཟོ་བཅོས་བྱེད་མི་ནུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

འབྲས་བུ་སྨྲིག་གཅོད་ཀྱི་ནད་དགུ། འཚོ་བ་གསུམ་ཟད་པ། འདུ་བ་གཤེད་དུ་བབས་པ། སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ། གནད་དུ་བབས་པ། དུས་ལས་འདས་ཏེ་རླུང་ནད་སྨོག་རྟེན་ཆད་པ། ཚ་བ་ལ་བརླུས་པ། གྲང་བ་གཏིང་འཁར་བ། ཟུངས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པ། རྣ་བར་འཚེ་བའོ། །

འབྲས་བུ་གསུམ། སྨན་ཨ་རུ་ར། བ་རུ་ར། སྐྱུ་རུ་ར་སྟེ་གསུམ།

འབྲས་བུའི་བོན་རིགས་ལྔ། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་པ་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བས《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀར་གྲངས་ཙམ་སྨོས་ན། ༡. དགེ་བསྙེན། ༢. ཨ་དཀར། ༣. དྲང་སྲོང་། ༤. ཡེ་གཤེན་བཅས་བཞིའི་སྟེང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྣན་པས་ལྔ་ཡིན་པ་དང་དགེ་བསྙེན་ལ《སྟོད་བཅུད་འབྱུང་ཛོགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ》སོགས་དང་། ཨ་དཀར་ལ་རྒྱུད་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དྲང་སྲོང་ལ་འབུམ་སྡེ་བཞི། ཡེ་གཤེན་ལ་སེམས་ལུང་སྡེ་བཞི། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ལ་མན་ངག་སྡེ་ལྔ་ཡོད། རྒྱུའི་བོན་བཞིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆ་བཞི་སྤོང་། དགེ་བསྙེན་དང་དྲང་སྲོང་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་། ཨ་དཀར་དང་ཡེ་གཤེན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་། ཁྱད་པར་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པས་ལྷན་སྐྱེས་རྩ་བ་ནས་གཅོད། ཡང་ན་རྒྱུའི་བོན་བཞིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་སྦྱངས་པས་སོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བཞི་ཐོབ། དགེ་བསྙེན་དང་དྲང་སྲོང་གིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ལམ་བགྲོད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ། ཨ་དཀར་དང་ཡེ་གཤེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་ཐར་པ་ཐོབ། ཁྱད་པར་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པས་ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བོན་སྐུ་ཐོབ་ཅེས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་ལྟ་སྒོམ་དང་ཐེག་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་ཡུལ་མང་མཁར་གསང་བའི་བོན་ཕུག་ཏུ། སྟག་གཟིག་རྒྱ་དཀར་ནག་བོད་ལ་སོགས་པའི་རིག་འཛིན་མཁས་པ་མཐའ་དག་འདུས་ནས། བོན་གྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་བསྡུས་པའི《གསང་སྔགས་རྫོང་འཕྲང་ཉི་འོད་རྒྱན》ཞེས་བྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་ཞེས་གསུངས་འདུག

འབྲས་བླ་སྤྱི། འབྲས་སྤུངས་སོགས་དགོན་པ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ཆོས་ཁྲིམས་དང་། སྲིད་འཛིན་གྱི་བདག

གཉེར་བྱེད་མཁན་རིམ་པ་མཛོ་སོགས་རྣམས་མཉམ་དུ་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་པའི་ཚོགས་འདུའི་མིང་ཡིན། ཚོགས་འདུ་དེའི་ནང་། གྲྭ་ཚང་ཁག་སོ་སོའི་མཁན་པོ་དང་། ཚོགས་ཆེན་དཔྱ་མཛད། ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས། སྤྱི་སོ་རྣན་གཞོན། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕོ་བྲང་(འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་སྣེ་པ)གི་དོ་དམ་བཅས་ཞུགས་དགོས།

འབྲས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་གྲུབ། མཚན་གཞན་གདན་མ་སྟོང་ཕུད་ཞུ་བ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༨༠)ལོར་ཁམས་ལྷན་མ་ཁུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ལྷན་མ་བློ་ཆོས་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། རྗེས་སུ་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ཙམ་ལ་སྦྱིན་བདག་གིས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། བཀའ་རྩོམ《ཚུལ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རིག་པའི་ཉིན་བྱེད》《ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་འབྱེད་པའི་གཏམ་གླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན》དང་དེའི་རང་འགྲེལ་སོགས་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༨༥༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འབྲས་མི་ཉག་མཁན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན། རྗེ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཁམས་མགར་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་མི་ཉག་སྒྲིད་ལེགས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་མཁས་མཆོག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ནོར་བུ་མཆོག་དང་། གེའུ་ཚང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཡར་རྒྱས། གླིང་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྩོམ་པ་ལ་ཡང་ཐུགས་རབ་སྦྱོགས་ཏེ། 《ཡི་དམ་སྤྱི་འགྲོའི་ཚོགས་མཆོད་དང་དེའི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ》《རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱང་བུ་གསང་གཏམ་སྙིང་གཏེར་དང་དེའི་བསྙེན་ཡིག་རྗེས་གནང》《སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་བླ་མཆོད་ཚོ་ག》སོགས་མང་དུ་མཛད། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཞིབ་ཆ་མི་གསལ།

འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ། དེའི་གཟུང་དོན་ལྔ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །

འབྲས་གསུམ། གོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱད། སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༡༧༨)ལོར་འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བཟུང་གདན་ས་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནི་ས་མིང་ཆོས་ལ་ཐོགས་པས་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པའོ། །

འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་མཚན་འབོད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག(༡༡༥༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་གླང(༡༢༡༧)ལོ་བར་དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་བཞུགས། འཁྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་འབྲི་ཀླུང་དམ་པ་ཆོས་ཕྱུག་གི་ཡུལ་ཙ་ར་སྟོད་གཡོན་ལུང་གི་གྲོང་། ཡབ་སྟག་འཆང་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་བཙུན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་བཙུན་པ་སྐྱབས་སུ་ཐོགས། དགུང་ལོ་དྲུག་ནས་བཟུང་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེ་ཕག་གི་ལོ་ལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཏྲེ་ལུང་པས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་

གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༡༧༨)ལོར་འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར། གསུང་རྩོམ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་གསུང་འབུམ་པོད་ལྔ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༢༤༢རྗེས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ཁ་ཤས་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ཕ]པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༧བར་གསལ།

འབྲི་གུང་ཁྲི་དཔོན། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༡༧༨)ལོ་ལ་འབྲི་གུང་དགོན་པ་བཏབ་རྗེས་གདན་ས་པ་རིམ་པར་བྱུང་བའི་ལྔ་པ་གཙུང་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་སུ་སྒོམ་པ་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཛལ་ས་ཐོབ་པ་ནས་ཟུར་དྭགས་པོ་ཚུན་ལ་ཡུང་བསྒྱུར། དཔོན་ཆེན་གསུམ་གྱི་རིང་ས་སྐྱ་པ་དང་འཐབ་ཅིང་། ཐོག་མར་རྒྱལ་ཕམ་སྤེལ་མར་བྱུང་ཞིང་ཐོག་ཁ་རིན་ཆེན་སེང་གེས་འབྲི་གུང་གི་གདན་ས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྟོད་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཧུ་ལའི་ཧུའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་ཁྲིད་ནས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས་པའི་ལན་དུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་གྱིས་ཏུ་ཐེ་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཐེ་མུར་རྡོ་ཁའི་དམག་དཔུང་དང་ཁྲི་སྐོར་གྱི་དམག་དཔུང་འབྲི་གུང་དུ་དྲངས་ཏེ་འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཆ་ཕལ་ཆེར་ས་སྐྱ་བའི་ལག་ཏུ་ཤོར། ཆོས་རྗེ་ཉེར་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སི་ཏུ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་སྒོམ་པའི་ལས་ཀ་བཟུང་སྟེ་ཁྲི་ཁང་ལྷུན་གྲུབ་གླིང་བརྩིགས། ས་སྐྱ་པའི་སྟེང་དུ་ཏཱ་སིས་དམག་དྲངས་སྐབས་དཔུང་རོགས་གཏོང་བ་སོགས་བྱས། སྐབས་རེ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་མ་མཐུན་པར་ཤཱཀྱ་བཙན་གྱི་བུ་གཉིས་གྲོས་བསྟུན་ནས་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེ་ལ་བསྙུས་བརྩམས་པ་ཤཱཀྱ་བཙན་གྱིས་ཤེས་རྗེས་སི་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཞུས་པར་བརྟེན་བུ་གཉིས་ཆུ་ལ་བསྒྱུར། ཕྱིས་སུ་ཏཱ་སི་བྱང་རྒྱལ་གྱིས། ངའི་མགོ་དང་སྟག་མགོ སྟག་རྩེ་གསུམ་ཡོད་པ་ཤཱཀྱ་བཙན་གྱི་དྲིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྐད། འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་རྫོང་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་དཔོན་གྱི་ཁུར་བཟུང་བ་ན་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཀྱོང་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དང་། ཕྱུང་པོ་ཙ་བ་དང་། རོང་པོ་སོགས་བཅོམ་ཞིང་། བར་བྱེད་མཁན་སུ་བྱུང་ཡང་མི་ཉན་པར།

འབྲི་གུང་སྒྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས། གོང་དུ་སྒྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འབྲི་གུང་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་གཞུའི་ས་ཆ་ལས་སྐུ་གཉེར་སྣང་ཞེས་པར་ཡབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༥༠༨)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་གདན་ས་ཐིལ་དུ་ཞྭ་དམར་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཁན་པོ་དང་ལས་སློབ་དུས་སློ་སོགས་ཁ་བསྐོང་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་བསྒྲུབས། མཚན་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གསོལ། དེ་ནས་འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་རྗེ་ཞྭ་དམར་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕེབས། རྗེ་དེ་ལས་གསར་མའི་རྒྱུད་འབུམ་ལ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་མ་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་སོགས་དབང་རྗེས་གནང་མང་པོ་གསན། ཡར་འོན། འཕྱོང་རྒྱས། སྣེའུ་གདོང་རྩེ་རྣམས་སུ་ལོ་བཞིའི་བར་བཞུགས། དེ་ནས་སྨན་དྲུག་རྫོང་། ཡར་པོན། བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁ། གསེར་ལ་སོགས་བརྒྱུད་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་དང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕེབས། མཚུངས་མེད་ཀརྨ་ཀཱིརྟིའི་དྲུང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་གསན་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལ་སོགས་རྟགས་བཅུ་མངོན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འཕགས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་བའི་ཚེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་མཆོག་གི་གདམས་པ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ལོ་བདུན་གྱི་བར་ཡངས

ཅན་ཉིད་དུ་བཞུགས་ནས་རྗེ་ཞྭ་དམར་བཞི་པ་སོགས······
ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་བསྟེན་ཅིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་
རྗེས་གནང་དུ་མ། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་ནག་ན་རིམ་གྱི་བཀའ···
འབུམ། གཞན་ཡང་གདམས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན།
གསར་སྙིང་རྒྱུད་སྡེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དཀྱིལ་ཆོག་དབང་ལས་
རབ་འབྱམས་སོགས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དང་། སྒྲ···
ཀླུ་ལ་པ་དང་དུས་འཁོར་གྱི་རྩིས་སོགས་ལ་སྦྱང་པ་མཛད···
པས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་རྒྱལ་
བ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་སོས་གུས་སྤྲོག་འཁོར····
དབང་ཁྲིད་ཞལ་གདམས་བཅས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལྔ་ལྡན། དཀྱུན་ཆོས་སྐབས་ཟབ་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི···
ཁྲིད་གསན་ཅིང་རས་ཕུད་མཛད་པས། སྒྲུབ་རྒྱུད་རིན་པོ་
ཆེའི་ལམ་འདིར་ངེས་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི···
རྟོགས་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ས······
ཁྱི(༡༥༢༢)ལོར་ཆོས་ལུང་ཚོགས་པའི་མཁན་ཆེན་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དཔལ·····
བཟང་། གསང་སྟོན་གྲུབ་ཆེན་ཚེ་འཕེལ་བཟང་པོ་སོགས་
ཁ་བསྐོང་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི···
སྡོམ་པ་བཞེས། ལོ་དེར་འབྲི་གདན་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིར······
མངའ་གསོལ། གངས་ཏི་སེ། ལ་ཕྱི། ཙཱ་རི་ཏྲ་སོགས····
གནས་གསུམ་གྱི་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཁྲི་པ་བསྐོ་གཞག་དང་།
དབྱར་ཆོས་དཀྱུན་ཆོས་སོགས་སྤར་སྤྱོལ་རྗེ་རྒྱས། རྗེ་སྐྱོབ་
པའི་ཐུགས་དམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས·····
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་ཆོག་མཛད་པ།
དམ་པའི་ཆོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གསུངས་པར·········
བཞེངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་སོགས་འབྲི་བསྟན་ལ་བྱ་བ·······
ཆགས་ཆེ། ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་
ཞིང་། ཁྱད་པར་རྒྱ་སྟོན་དཔོན་པོ་རིག་འཛིན་གསང་བ···
ལས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐོར་ཇི་སྙེད་པ་གསན།
བསྙེན་སྒྲུབ་མཛད་པའི་ཚེ་རྟགས་མཚན་གཞུང་དང་མཐུན་
པ་མངོན་དུ་གྱུར། གྲུབ་ཆེན་ཛྙཱ་ན་པིར་གྱི་དངོས་སློབ།
གུ་རུ་བཛྲ་ནྜ་ཐ་ལས་ཀླུང་ཁྲིད་ཀྱི་གདམས་པ་གསན་ཏེ·····
ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚེ། སྒྲུ་ལུས་ལྷར་བསྒྱུར་བ་དང······
མདུན་མཁར་རྣམ་བཞིའི་མགྲོན་གྱི་ཚོགས་གཟིགས་ཤིང་།
འགྲོ་དྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་སེམས་རྒྱུད་གསལ་བར་མཁྱེན་པ་
སོགས་ལྷས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ·····
ཕེབས་པ་ཤིང་ཧྲ(༡༥༣༨)ལོར་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱི་
མ་དེ་ཉིད་གདན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ནས་རྗེ་ཉིད་གཞུ་སྨད་
སྒྲོ་ལུང་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ·····
ཞིག་ཐུགས་དབུས་སུ་འཆང་སྟེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་
ཡངས་རི་སྒར་གྱི་ཚུག་གྲྭ་འདུས་སྡེ་འཛུགས་པར་མཛད།
བདེ་མཆོག་གི་ལས་རིམ་གཞུང་སོགས་ལ་གདངས་དབྱངས་
མཛད་ཅིང་གར་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་དར། དེ··
ནས་སྐར་པ་དང་བཅས་རྒྱལ་ཤོད། ཨ་ལ་རྫོང་གངས་ཤོད་
རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད·····
རྩིས་ཚིམ་པར་གནང་། ཟླ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལུགས······
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགོན་གནས་ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་སྒྲུབ··
བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དར་བར་མཛད། སུ་ཕྱིར་
མངའ་རིས་རིག་འཛིན་བདུད་འཇོམས་རྡོ་རྗེ་ལས། གྲུང··
ལུགས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས། བླ་མ་དགོངས་འདུས།
བྱང་གཏེར་སོགས་དང་། རྒྱ་མ་མི་འགྱུར་ཀུན་དགའ······
དཔལ་ལས་ཡང་བསྐྱར་བཀའ་བརྒྱད་དང་། སྙིང་ཐིག་ཡ་
བཞི་སོགས་དང་། མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་ལས་ཀྱང་སྔ······
འགྱུར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། ཁྱད་པར་བཀའ······
བརྒྱད་བདེ་འདུས་ཀྱི་དབང་སྒྲུབ་ཁྲོ་རོལ་གར་འཆམ་སོགས་
ཕྱག་བཞེས་མཛད་པས་དུས་དེ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས་ལྡན··
གྱི་བདག་པོར་གྱུར། དེ་ནས་དམ་ཆོས་དགོངས་པ་ཡང····
ཟབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབེབས་པར་མཛད།
ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག ནཱ་
རོའི་ཆོས་དྲུག ཛྙཱ་ན་པིར་གྱི་ཀླུང་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་
ལ་ཁྲིད་ཡིག་བཅས་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་གཏོར་
བཟློག་བྱ་མགོ་མ་སོགས་དྲང་ངེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་
མཛད། བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སུ་ལྷ་སར་ཚ་རགས་ལ····
རབ་གནས་ཚ་བཟློག རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས།

བསམ་ཡས་སོགས་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་མཛད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕེབས། ཧོར་ཇིང་གིར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པར་འདམ་གཞུང་། འཁོར་ཚའི་སྡེ་རྣམས་སུ་ལན་འགའ་ཕེབས། འབྲི་ཧོར་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྐུ་རིམ་དང་མཐའ་དམག་བཟློག་ཕྱིར་ཁྲོ་རོལ་གྱི་གཏོར་བཟློག་སོགས་གྱང་གནང་། ཁྲི་ཐོག་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། པཎ་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་བླ་མ་གྲྭ་སློབ་རྣམས་ལ་དུས་ཀུན་རྒྱལ་བ་འབྲི་གུང་པའི་ཟབ་ཆོས་སྙི་དང་གསར་རྙིང་གི་དབང་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྩལ། སྐབས་ཤིག་ཕག་གྲུ་དཔོན་སློབ་ནང་འཁྲུགས་ཏེ་དུས་ཟིང་ཆེ་བ་བྱུང་བར་རྗེ་ཉིད་སྡེ་གདོང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པས་གོང་མ་མིས་དཔོན་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་བསྐངས་ནས་འབྲི་གུང་དུ་ཕེབས། སྟ་རྩེས་སུ་གྲྭ་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་། གཏེར་སྒྲོམ། བཀྲ་ཤིས་གངས་ར། བསམ་ཡས་ས་སྲུག འཕྲང་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་རྫོང་། བྱང་གླིང་གི་ནུབ་ངོས་ཡངས་རིའི་མཚམས་གྲྭ་བཅས་སྒྲུབ་སྡེ་དུ་མ་བཏབ། སློབ་མ་ལ་མཆོད་ན་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སྲས་ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་སོགས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༥༥༧)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་དང་ཆུང་ཚང་། སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་མཁན་ཆེན་གུ་ར་བ་གདན་སར་བསྐོས་པ་ནས་བཟུང་གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་བར་གདན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་དང་། གདན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྲོལ་དར་ཞིང་། གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ནས་བཟུང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་བར་ཆེ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་ནས་བཟུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བར་ཆུང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་བྱུང་།

འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཅུ་པ་འདི་ཉིད་གཞུ་སྨད་འཇོན་མ་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་དབུར་པ་དར་འཛམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག(༡༣༣༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་འཛམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གསོལ། སྐྱབས་སྟོན་གཞོན་ནུ་དཔལ་པའི་དྲུང་དུ་བདེ་མཆོག གསང་འདུས། དུས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དབང་དང་གདམས་པ་གསན། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་འདུལ་འཛིན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་སྒོ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་སོགས་ཁ་བསྐང་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། ཏྲག་ཤུར་ཆོས་རྗེ་ཏྲག་ཆེན་པ་ལས་དཀྱིལ་རྫོར་ལ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རྗེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཟབ་མོ་ལྔ་ལྡན། ན་རོའི་ཆོས་དྲུག མོས་གུས་སྒྲོག་འཁོར། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ། དགོངས་པ་གཅིག་པ། སྐྱོབ་པའི་ཟབ་ཆོས་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསན། ལྕགས་ཡོས(༡༣༥༡)ལོར་འབྲི་གུང་གདན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཉང་སྟོད་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་པོ་ས་སྐྱ་པ་འདུལ་འཛིན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ལུང་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། གསང་སྟོན་པ་བདེ་ལེགས་བཟང་པོ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་ནས་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་འདུལ་བ། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། རྩེ་ཆེན་པ་དོན་འགྲུབ

དཔལ་བཟང་། ལོ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ། འཛམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རྩོད་བྲལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་དུ་མ་གསན་ཅིང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་ལ་མཁས་པར་གྱུར། གནས་གསུམ་གྱི་རི་ཁྲོད་འཛིན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བཞོངས་པ་གནང་། མདོ་ཁོད་རྫོང་གི་སྒྲུབ་གྲྭ་བཙུགས་པ་སོགས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད། དབྱར་ཆོས་དང་དགུན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་སྔར་བཞིན་མི་ཉམས་རྒྱས་པའི་སྙིང་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་བསྟན་སྙིང་དགོངས་པ་གཅིག་པ། སྟོན་གྱི་དུས་མོས་གྲུས་སྒྲིག་འཁོར་སོགས་དུས་བཞིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དེ་ནས་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟི་གནས་རི་བོ་ཤྲཱི་ཟངས་ལུང་དང་། གོང་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེར་དུ་ཕེབས་ནས་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གནང་། གནས་ཆེན་ཙ་རི་ཏྲར་ཕེབས་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གྲངས་དུ་མར་བསྐོར་ནས་མི་རིང་བར་འབྲི་གུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། སྐབས་འདིར་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་མདོ་སྨད་ནས་ཕེབས་པར་འབྲི་གུང་དུ་བྱོན་སྐབས་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཆོས་འབྲེལ་གནང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་གླེགས་བམ་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ཤིང་གླང(༡༣༨༥)ལོར་ཡིག་མཁན་དུ་མས་ཤོག་དཀར་གྱི་ངོས་ལ་བྲིས་པ། བསྟན་འགྱུར་དང་། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུང་འབུམ་བཅས་བཞེངས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག(༡༣༩༥)ལོར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་རྣམས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོར་གཏད། རྗེ་ཉིད་གཏེར་སྒྲོམ་དང་ལྷུན་པོ་ལ་སོགས་པ་དབེན་གནས་རྣམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། གསུང་རྩོམ་ཡང་ལྷ་ལྷན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར། ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དང་ཨ་ཕྱིའི་སྒྲུབ་སྐོར། རྟོགས་བརྗོད་དང་ཉམས་མགུར་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། ས་བཟང་འཕགས་པ། འབྲི་གུང་ལོ་ཙཱ་སོགས་སྐྱེས་མཆོག་ཁྱད་པར་བ་དུ་མ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྟེ་གོང་དུ་འབྲི་གུང་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ། གོང་དུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གོང་དུ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འབྲི་གུང་མཐིལ་འོག་མིན་བྱང་ཆུབ་གླིང་། བསྡུས་མིང་འབྲི་གུང་མཐིལ་དགོན་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་རྫམ་པ་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། དགོན་པ་འདི་ནི་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བའི་གདན་ས་ཡིན་པ་དང་། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དངོས་སློབ་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཕག(༡༡༧༩)ལོར་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་འདིའི་གནས་གཞི་ནི་ཐོག་མར་རྟོགས་ལྡན་མི་ཉག་སྒོམ་རིན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་ཁོང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་གནས་འདི་ཕུལ་བར་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་འདི་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་མར་གསེར་ཁང་དང་ལྷ་གཡེལ་ཆེན་པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་བཞེངས། སྔར་དགོན་པ་འདིའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཆུ་མིག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་གཤམ་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་གི་སྐབས་དགོན་པར་མེ་སྒྲོན་བྱུང་རྗེས་ཆུ་མིག་ཕལ་ཆེ་བ་བསྐམས་ནས་མེད་པར

གྱུར། སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་གཉོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པས་འབྲུལ་མོ་ཆེ་དང་། བྲུ་རམ་གྱི་སྐུ་འཁྱེད་ཕྱུལ་སྐབས་དགེ་འདུན་ཁྲི་ལྔ་ལྷག་ཙམ་འདུས། བྱང་གླིང་གི་བྲག་སེང་གེ་ཕྱུངས་པའི་ཐད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་ཤིང་། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཐོག་ཚད་ལྔ་ཡོད་པ་དེའི་ལྟེབས་སུ་ལྷ་སྐུ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་གཟུང་བསྐྲོས་སུ་བྱས་པ་བཞེངས། དབྱར་གནས་ཐེངས་གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་འབུམ་གཅིག་འཚོགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཙྭ་རི་དང་། གངས་ཏི་སེ། ལ་ཕྱི་བཅས་ལ་རི་པ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གཏོང་གནང་མཛད་པས། དེའི་ཕྱི་ལོར་སློབ་མ་ཁྲི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་འདུས། ཚོགས་པ་འདུས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྐབས་ཁྲི་བཙོ་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་བཅས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བོད་འདིར་དེ་སྐབས་ལ་མ་གཏོགས་བྱུང་མ་མྱོང་། དེ་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་སྟོད་ཁང་སོགས་མི་དགོས་པར། བྲག་ཕུག་དང་། གཡམ་པའི་སྒྲིལ་བུ། ཅིག་གུར་སོགས་སྤྱབས་གང་འགྲིགས་ཀྱིས་སྡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་བཀའ་ཞུས་གྲུབ་རྗེས་སོང་གསལ་གནས་ཆེན་ཁག་གསུམ་ལ་རི་པ་ཁྲི་ཁ་ཤས་རེ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་སོགས་ནི་སྐབས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་གི་ཐད་ནས་བཤད་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་གདན་རབས་ཁ་ཤས་སོང་བ་ན། གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༢༥༥)ལོར་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། ནང་གི་ལྟེབས་ཞལ་རྣམས་གྲང་གསེར་ལེབ་བྱུགས་བྱས་པ་དང་། སྟེང་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། གཉེར། རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དང་། ནང་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་གཉམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བཞེངས་ཤིང་། རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་དགེ་སློང་སྡོམ་ལྡན་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་ཙམ་འཚོགས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་མུས་ཐོག་འབྲི་གུང་གདན་རབས་བདུན་པ་སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སྒོམ་པ་ཤག་རིན་དང་སློན་པོ་ས་ཆེན་རྗེར་དཔལ་ག་མ་རྗེ་སེ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་འབྲི་གུང་པའི་འོག་ཏུ་བཙུག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྟོད་ཧོར་གྱི་དམག་དཔུང་རོགས་སུ་སྤྱན་ནས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས་པར་བརྟེན་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་གྱིས་དེའི་དགྲ་ལན་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་ལ་དམག་རོགས་ཞུས་ཏེ་སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་ས་བྱི(༡༢༨༨)ལོར་ས་སྐྱ་དང་ཧུ་པི་ལིའི་དམག་དཔུང་གིས་འབྲི་གུང་པར་དམག་དྲངས། ལོ་རྗེ་གཉིས་སོང་བ་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་འབྲི་གུང་པ་ཕམ་སྟེ། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་ལྷ་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། གདན་ས་པ་དང་གདུང་རྒྱུད་འཚོ་བཞུགས་རྣམས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལྷག་ལུས་རྣམས་བསྣམས་ནས་ཀོང་པོ་ཁུལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཐོག མི་སེར་རྣམས་ཀྱང་ས་གནས་གཞན་དག་ལ་ཡུལ་གྱུར་ནས་ཐོར། གྲོང་སྡེ་རྣམས་ཞིག་ནས་གྱང་རྡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ས་ཞིང་རྣམས་འདེབས་མཁན་མེད་པར་ཐ་གོག་ཏུ་ལུས་པ་སོགས་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ཡོད། དེའི་ལན་དུ་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་དཔོན་པོས་སྟོད་ཧོར་གྱི་སར་ཕྱིན་ནས་ཧོར་དམག་འཁྲིད་དེ་ས་སྐྱ་དང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་བར་འཁྲིལ་ལམ་བཅད་པ་བཅས་བྱས་པ་སོགས་ས་འབྲིའི་བར་འཁོན་རྩོད་མཚམས་མ་ཆོད་པར་བརྟེན་ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲཱི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་འབྲི་གུང་པར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་ལ་འབྲི་གུང་གདན་ས་བསྐྱར་གསོ་དང་མཆོད་གཞིས་མི་སེར་རྣམས་རང་ལོག་ཡོང་བའི་ཞུ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཕུལ་སྐབས་གོང་མས་རྒྱུ་ནོར་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྐྱབ་གསོ་དང་། མཆོད་གཞིས་སྔར་ཡོད་རང་འཇགས་ཐོག་འབྲི་གུང་གདན་ས་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ། གདུང་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཀོང་པོར་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་པ་ཡང་འབྲི་གུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཐོག་མར་འཚོ་ཁ་ཐང་དུ་པོ་བྲང་བདེ་ལྡན

བཞེངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༢༩༦)ལོར་འབྲི་གུང་གདན་ས་ཉམས་གསོ་དང་དེ་རྗེས་ཐོག་ཁ་གསེར་ཁང་། ལྷ་གཡེལ་ཆེན་མོ། སྔོ་མང་ལྷ་ཁང་། དགེ་འདུན་སྟོང་དང་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་གྲྭ་ཤག་བཅས་ལོ་བདུན་གྱི་ནང་གྲུབ། དགོན་པ་བཏབ་ཡུལ་ནི་བརྗིད་ཞིང་ལྡན་ཆགས་པའི་ས་འཛིན་གྱི་ལྡན་པོའི་སྟེང་དུ་དྲི་བསུང་མངར་ཆིམ་ཆིམ་འབུལ་བའི་སེ་བའི་ཁྲི་ཤིང་གི་ཁྲོད་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བུ་ཡོངས་སུ་ཁེངས།

དགོན་པ་འདིར་བཞུགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་རིག་དངོས་སྐོར་ནི། གསེར་ཁང་མདོན་དགའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་རིང་བཅུ་དྲུག་དང་། འོག་ཁང་། ཐེག་ཁང་སོགས་ཁྱོན་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལྡན་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་གཉྫི་རས་རྒྱན་པ། དེའི་ནང་གྲུབ་ཐོབ་མགར་དམ་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་ཆོས་རྗེ་སྐྱོབ་པའི་འདྲ་སྐུ་ང་འདྲ་མ་གཟུངས་བཞུགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཚེམས་སོགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་འདྲ་སྐུ། པཎ་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་འདྲ་སྐུ། ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་སྟོ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྟེན། ཐུབ་དབང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་རབས་ཀྱི་སྐུ་སོགས་སྐུའི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་ཆོས་རྗེ་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་འབུམ་པོད་༢༠༠སྐོར་དང་། ནང་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱང་པོའི་གདུང་རུས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བྱོན་ཡོད་པ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཕི་ལིས་ཕུལ་བའི་གསེར་ལ་ཨུ་ཏི་ཀ་གིས་བཏུམས་པའི་རལ་པ་སྤྲི་ནྱུགས། སྟོད་ཡ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྔོ་ཁྲིམ་ནང་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་རིང་བསྲེལ་སྲན་མའི་རྡོག་ཙམ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། གཞན་ཡང་ཁྲུང་གི་སོར་མོ་དང་། སླང་ཆེན་མཆེ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་དངོས་རྫས་ཀྱང་མང་དུ་མཆིས། གསེར་ཁང་འོག་མའམ་འདུ་ཁང་ནི་འཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པར་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཡོད། དེའི་ནང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ཆོས་རྗེ་སྐྱོབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་གཞུ་འདོམས་གང་ལྷག་བྱས་པ་དང་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར། ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་རིང(ཐོག་ཚད་ལྔ)ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ། ཐོག་ཁར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཆུ་སྲིན་རྒྱན་པ་བརྗིད་ཞིང་ལྡན་ཆགས་པ་དང་། དེའི་ནང་སྐྱོབ་པའི་སྐུ་དར་སྐུ་མ་དང་ཙ་རི་དག་པ་ཤེལ་གྱི་ཆགས་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཚད་ལྔའི་སྐུ་ཚད་ལ་བང་རིམ་མཐའ་སྐོར་དུ་ལྷ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཚང་བ་དང་། རྗེ་སྐྱོབ་པའི་ཐུགས་དང་རིང་བསྲེལ་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཕུལ་བའི་ཐུབ་པ་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན། ཐོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གདུང་རྟེན་དངུལ་ལས་གྲུབ་པ་ཐོག་ཚད། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་དམར་གདུང་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། གདན་རབས་བཅུ་པ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཚད་བཞི་པ་ལྷ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱས་བསྐོར་བ། བཤེས་གཉེན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཐོག་ཚད་བཞི་པ་ལྷ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུས་བསྐོར་བ། གདན་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་འཇམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ལྷ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱས་བསྐོར་བ། གཞན་ཡང་ཐུབ་དབང་ཆར་འབེབས་མ་སོགས་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས།

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་མདུན་དུ་ས་ཁྲི་དམར་པོ་དང་། ལྷ་གཡེལ་ཐང་ཞེས་པ་ཆོས་རྗེ་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་ཁྲི་དང་། ཆོས་ར་བཅས་ཡོད། སྐུ་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་ནི་མཐོ་ཚད་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལ་ཏློ་འབུར་རབ་གསལ་ཅན་ཐོག་སྟེང་སེང་གེས་བརྒྱན་ཅིང་། གསེར་ཟངས་རྒྱ་ཕིབས་གཉིས

དང་སྐྱིད་པར་བསྐོར་ལམ་ཡོད་པ། དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ཞིབ་པར་བརྡུངས་ཏེ་ས་དང་བསྲེས་ནས་བཞེངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་སྣང་བར་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ཏོག་གི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་བཞུགས་པ་དེ་དང་ཆོས་རྗེ་སྐྱབས་པའི་དབུ་ཐོད་བདེ་མཆོག་ལྷ་དྲུག་བཅུའི་རང་བྱོན་གསལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་སོགས་དམ་རྫས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྟེན་མཆོག་འཛམ་གླིང་རྒྱན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་གཡས་སུ་གདན་རབས་དགུ་པ་ཆོས་རྗེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་གདུང་རྟེན་གོང་གི་དེ་དང་འདྲ་བའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་བཞུགས། གཙང་སྐུ་འབུམ་ཀ་བ་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་མཐོ་ཚད་ཐོག་ཚད་གཉིས་ནང་གཙང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པའི་སྐུ་འབུམ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བའི་སྐུ་འབུམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྨན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཞིར་དང་བཅས་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་རིག་གནས་དངོས་རྫས་ཐད་ཨ་ཕྱིའི་དཀོར་མཛོད་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅན་ནང་དུ་ཆོས་རྗེ་སྐྱབས་པས་བཞེངས་པའི་ཙནྡན་སྤྲུལ་སྐྱིང་ལས་གྲུབ་པའི་བསྟན་སྲུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་དང་། སྐུ་རྒྱུ་སྨན་འཇིམ་ལས་གྲུབ་པ་གཙང་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་པའི་ཨ་ཕྱིའི་སྐུ། རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ཨ་ཕྱིའི་སྐུ་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་སྣང་སྲུ་རའི་ནོར་རྫས་སེང་གེའི་ལྤགས་པ་སོགས་དང་། འབྲུག་མོའི་སྒྲོག་པ། སྔོན་འདྲན་མའི་ཨ་ལོང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་ཐི་ལིས་གཟྫ་བསྐྱིར་ཕུལ་བའི་དར་གོས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གོས་སྐུ་ལྷུ་ལག་ཀོ་འབོག་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་བཀའ་རྟེན་དང་། ཐམ་ཀ་སོགས་དངོས་རྫས་བསམ་ལས་འདས་པ་ཡོད། མགོན་ཁང་ཆེན་མོའམ་ཨ་ཕྱི་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་མདོ་སྔགས་ཀ་བ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ནང་དུ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དང་། བསྟན་སྲུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སོགས་སྲུང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་བརྙན་དུ་མ་བཞུགས།

བྲག་སྙི་དཀར་ཆུང་ཞེས་པ་སྣར་མི་ཉག་སྒོམ་རིན་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཆོས་རྗེ་སྐྱབས་པར་ཕུལ་བའི་གཟིམ་སྤྱིལ་ཀ་གཅིག་དེའི་ནང་བྲག་གསེབ་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་པའི་འཚོམ་ཤིང་དང་། གཡམ་པའི་བཞུགས་སྒྲོམ། ཞབས་རྗེས་སོགས་ཡོད། གཟིམ་ཁང་དམར་པོའི་འདུ་ཁང་ངམ་སྐྱབ་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ཤག་སྐོར་དང་བཅས་པ་ཁྱོན་ཀ་བ་སོ་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅན། ནང་དུ་གསེར་དངུལ་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཚད་གཉིས་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་དང་གཞན་ཡང་ཐུབ་དབང་དང་། སྐྱབས་པ། ཕག་མོ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཀྱང་མང་དུ་བཞུགས། གསེར་མགོ་གཙུག་ལག་ཁང(སྐྱབས་གྲྭ་ཤར་གྱི་འདུ་ཁང) ཁྱོན་ཀ་བ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅན། ནང་དུ་ཐུབ་དབང་ཆུ་གཉེར་མ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་བཞུགས་པའི་བྱིན་ཅན་དང་། གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྣར་ཐང་དཔར་མའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་སོགས་གསུང་རྟེན་མང་ཙམ་ཡོད། ཡང་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང(སྐྱབས་གྲྭ་ནུབ་ཀྱི་འདུ་ཁང) ཐིག་ཁང་ཉང་ཁང་བཅས་བསྡོམས་ཀ་བ་སུམ་ཅུའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅན། ནང་དུ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ། རྗེ་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། ཚ་འུག་རྡོ་དཔལ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་སྐོར་དང་གྲུབ་དབང་ཆོས་སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་ཐོག་ཚད་མ་དང་། གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ། མཁས་གྲུབ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་དང་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་བཅས་བཞུགས། ཁང་གསར་ཆེན་མོའམ་འབྲི་ར་ཁང་ཀ་རིང་དགུ་དང་། ཐིག་ཁང་སྒོ་འཁྱོར་བཅས་ཀ་བ་ཉི་ཤུའི་ཁྱོན་ཅན། དེའི་ནང་རྗེ་ཉེར་བརྒྱད་པས་བཀྲ་ཤིས་ཕྱོངས་ནས་གདན་དྲངས་པའི་བོད་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས

པའི་སྐུ་དང་། ཆོས་རྗེ་སློབ་པའི་ཞབས་རྗེས། རྗེ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས། བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས། ཆོས་གྲགས་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་སོགས་བཞུགས། གཞན་ཡང་གཟིའི་ཕོར་པ་དང་། ཤང་བེལ། མི་རྐོད་ཀྱི་རྐང་པ། ཤ་བ་ཡུ་མོའི་དབུ་རྭ། གནས་འབྲི་གུང་ལུང་བསྟན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་འབྲིའི་རྭ་ཅོ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས། ཁང་གསར་བྱང་མའདམ་རྙིང་མ་ཁང་ཁྱིམ་ཁང་དང་བཅས་པར་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་ནང་ཆོས་རྗེ་སློབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་ཕག་ཞང་གསུམ། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་འདྲ་སྐུ་དང་། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དང་གདུང་རྟེན་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་བཅས་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཁྲི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་བཅས་ཡོད། བྱང་མ་ནུབ་བམ་ཁང་གསར་འོག་མིན་སྙིང་པོད་བསྡོམས་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་དང་། རྗེ་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དང་གདུང་རྟེན། དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྟེན། སྐྱབས་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། བསྟན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་གྱི་གདུང་རྟེན་སོགས་བཞུགས། བདེ་ལྡན་མི་འགྱུར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱིམ་ཁང་དང་བཅས་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅན་ནང་། བསྟན་འཛིན་པད་མའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འདྲ་སྐུ་དང་། པདྨའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཐུགས་རྗེའི་ཉི་མ། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། ཆོས་ཉིད་ནོར་བུ། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཡུམ་གྱི་གདུང་རྟེན་བཅས་བཞུགས། གོང་གསལ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་དག་དང་། ཟླ་བྲང་དྲུག་དང་། སྒྲོ་སོ། ཁང་ཚན། གྲྭ་ཤག མཚམས་ཁང་སོགས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ། དགོན་འདིར་སྔར་ཆོས་རྗེ་སློབ་པའི་སྐབས་འདུ་ཚོགས་ཁྲི་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་བྱུང་སྲོང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་མར་ཆག་ནས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོའི་གོང་དུ་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་བཞུགས། སྔར་ཆོས་རྗེ་སློབ་པའི་ཉེ་གནས་རིན་ཆེན་གྲགས་སྐུ་གཤེགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འབྲི་གུང་རྟེན་འཕྲུག་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་ནི་རང་སྟོབས་སུ་སྣང་གྲགས་ཆེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཅིག་ཡིན། དགོན་པའི་ལས་སྡེ་དབུ་ཆོས་ནི་གཙོ་བོ་མཁན་པོ་དང་། དབུ་མཛད། དགེ་བསྐོས་གཉིས། ཕྱག་པ་གཉིས། སྤྱི་སོ་སྡེ་པ་གཅིག་བཅས་ནས་སྤར་སྤྱིལ་ལོ་གསུམ་མམ་ཡང་ན་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནས་འཕོ་ལེན་གྱིས་གསར་བསྐོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གོང་གསལ་ལས་སྡེ་བདུན་གྱིས་རྣམ་ཀུན་དགོན་པའི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་གསོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་གྱི་གནད་དོན་ཆེ་རིགས་བྱུང་ན་བྱེད་གཏེ་འབྲི་གུང་གླ་བྲང་ལ་རྩིས་འབུལ་ཐག་དེ་ནས་མལ་གུང་རྫོང་ལ་རྩིས་འབུལ་བཛོང་བཟ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲྭ་པ་སྐྱ་བབས་སོགས་བྱུང་ན་བ་ཤགས་འདོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕྱུག་འཚལ་མང་ཟ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བསྒྲུབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་སོག་པ་མཆོག་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ཡོད་འདུག ཀྲུན་གཏན་ཚོ་ག་ཁྲུག་ལེན་ནི་ཟླ་མཆོད་དང་། ཀུན་རིག ཕག་མོ། ཞི་ཁྲོ་ཡང་ཟབ། བདེ་མཆོག མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་འདུག ལོ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་མང་ཚོགས་ཚོགས་འཛོམས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ནི་བོད་ཟླ་༡ཚེས་༡ནས་ཚེས་༡༥བར་ཡང་གཟབ་དུས་ཆེན་དང་། བོད་ཟླ༣ཚེས༡༨ནས་ཚེས༢༨བར་སོས་གཏོར་གྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་རྒྱག་བཀའ་བརྒྱད་གཏོར་ཟློག་གར་འཆམ་ཉིན་གཉིས། བོད་ཟླ༡༡ཚེས༥ནས་ཟླ༡༢ཚེས༥བར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་ཎི་དུམ་སྒྲུབ། དེ་སྐབས་ཁྱལ་ཡས་མས་གང་ས་ནས་མང་ཚོགས་མང་པོ་ཡོང་ནས་མ་ཎིའི་དབང་བསྐུར་དང་བྱིན་རླབས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཟླ༡༢ཚེས༡༤ནས་ཟླ༡ཚེས༥བར་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་མཆོད་བཅས་དང་། དགོན་པའི་གཏོང་སྒོའི་རྩ་བའི་འཁན་འཁྱར་སྤྱི་སོ་ཞེས་འཁྲི་ཁྱུངས་ལྷ་ཁག་དྲུག་སྡེ། ལྷུང་ཅན། ནུབ་པ། ཆོས་སྒོ། ཆེ་བརྒྱད། སོག་ཚང་། ཨ་མགོན་བཅས་ནས་ལོ་གསུམ་རེ་རེས་འཁོར་

གྱིས་སྔར་གཏོང་དེབ་ནང་གསལ་དུས་ཐོག་སོ་སོར་གཏོང་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དམིགས་རྐྱེན་གཏན་འཇགས་ཚོས་གཞིས་སོན་ཁལ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་གཡོག་འཁྲི་ཡུལ་ཟམ་པ་དང་། སྨྲ་ཁ། སྲིབ་རི་རྫོང་བཅས་གསུམ་གྱི་གཏན་འཛུགས་མི་བཅུ་གཉིས་ནས་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་དང་། ཞྭ་དགོན་པས་ཚོགས་ཤིང་འོར་འདྲེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་གཡོག་རྣམས་ལ་གླུ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱེད་དང་ཇ་ཐུག་སོགས་གང་ཡོད་ཀྱི་སྐལ་ཐོབ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དགོན་པའི་མཆོད་མེའི་ཐེབས་རྩ་དང་། ཚོགས་གཞུང་གི་གཏོང་ཐེབས་དམིགས་སྒོ། གྲུབ་གླུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་དཀར་མེ་དང་འཚོ་ཐེབས་བཅས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འབྲི་གཡག་ཁྲིན་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་འབུལ་བསྡུས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་ཁམས་ནང་ཆེན་དང་། འབྲོང་པ། རྫ་དམར་ཨ་ཐྲག ཏཱ་སྟར་སྒོ་གསུམ་སོགས་ཁུལ་དུ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་ལོ་བཀའ་ཆོས། སྤྲེལ་ལོ་བཀའ་ཆོས། ཕག་ལོ་བཀའ་ཆོས་བཅས་ཡིན་འདུག སྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བ་གདན་སར་བསྐོས་པ་ནས་བཟུང་གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་བར་གདན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་དང་། གདན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ནས་སྐྱེ་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྲོལ་དར་ཞིང་། གདན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ནས་བཟུང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་བར་ཆེ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་ནས་བཟུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བར་ཆུང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་བྱུང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་འབྲི་གུང་དགོན་པར་གཏོར་སྐྱོན་བྱུང་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕྱི(༡༩༨༣)ལོ་ནས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཐོག་དེང་སྐབས་སུ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ནས་རྒྱུན་ལྡན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་དང་། འབྲི་གུང་དགོན་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་གནའ་ཤུལ་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཁོངས་ཡིན།

འབྲི་གུང་འཕོ་བ་ཆེན་མོ། འབྲི་གུང་འཕོ་བ་ཆེན་མོ་ཞེས་བོད་སྤྲེལ་ལོ་ནས་ཤར་དུ་བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གི་གཏེར་སྒྲོམ་ཤུར་འབྲོང་དུར་སུམ་མདོ་དགོན་གྱི་ས་གནས་སུ་འབྲི་གུང་མཐིལ་དགོན་གཙོ་བོའི་ཐོག རྩ་ཞོལ་དགོན། ཡངས་རི་དགོན། རྫོང་རྩེ་དགོན་སོགས་ཀྱི་ཁྲིན་གླུ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་ཡས་མས་འཛོམས་ནས་ཟླ་གཅིག་རིང་གླུ་ཚང་སོ་སོའི་ཚོགས་གུར་ནང་ཟུར་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་ཆུང་ཚང་གཉིས་ཀ་ཞབས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་སྐབས་ཁམས་ཁུལ་དང་། ནགས་གོང་། སྟོད་ལ་དྭགས། བྱང་རིགས། དབུས་གཙང་སོགས་ཕྱོགས་ཡས་མས་ཀྱི་འབྲི་ལུགས་ཆོས་སྡེ་གང་ས་ནས་ཡོང་བའི་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་སར་འབྲི་གུང་སྐྱབས་མགོན་སོགས་ནས་འཕོ་བ་གནང་སྲོལ་ཡོད།

འབྲི་གུང་གཞུའི་ལྕགས་ཟམ། འབྲི་གུང་གཞུའི་ལྕགས་ཟམ་ནི་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པར་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་བོད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེ་ཆུང་ཁག་ལ་ཟམ་པ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་ཕྱུགས་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ལྕགས་ཟམ་དེ་དག་གི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

འབྲི་གུང་རས་པ་ཏཱ་རོ་བའི་ཆོས་བཅུ། ཐོག་མར་སྨིན་ལམ་དབང་། གྲོལ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་པའི་བསྐྱེད་རིམ། གཏུམ་མོ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི། ཅིག་ཅར་བས་འོད་གསལ། རང་རིག་ལྷག་པར་གནས་པ་གྲོང་འཇུག འཕོ་བ། རྨི་ལམ། བར་དོ་རྣམས་ཆ་ལག་སྟེ། དེ་རྣམས་བསྒོམས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ལྔ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། འཕྲིན་ལས་བཞི་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འགྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཞེས

གསུངས་སོ། །

འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས། (ཆུང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ) རྗེ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ནི་འབྲི་གུང་གདན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་ཡབ་ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་གཡང་ཁྱུག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༥༩༥)ལོར་རྩ་བར་འཁྲུངས། བོད་ཀྱི་སོ་རྒྱུས་ཐོག་གདུང་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་འབྲི་གུང་སྐྱུ་རའི་རིགས་སྲས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆུང་ཤོས་དེ་ཡིན། ཡབ་རྗེའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་གསོལ། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་བཞེས་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཀའ་སྙིང་གི་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱད་འཕགས་རྣམས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རང་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་ནས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཐོབ། སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། རི་ཞིག་སྐུ་སྔགས་འཆང་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ནས་གཙང་སྟོད་ཀྱི་སྲས་མོ་ལྷུམ་དྲུང་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ལྷུམ་དྲུང་མའི་བཞུགས་གནས་སུ་བྱེ་རི་སྟག་རྩེའི་ཕོ་བྲང་གསར་རྒྱག་དང་། གདན་ས་སོགས་ལ་རྟེན་བཞེངས་མང་དུ་མཛད། ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་བླ་མ་བ་ཡོག་པ་སྦྱིན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཁན་པོ་གནང་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལྷག་པར་གསོ་རིག་ཐད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནི་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་འཛིན་པ་ཀུ་ཊ་ཀཱ་རའི་མཚན་ཅན་བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་གཙོར་གྱུར་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་ལག་ལེན་སྐོར་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་པའི་གནད་རྣམས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་ནས་དེ་དག་ལས་རིམ་བཞིན་སྨན་དཔྱད་ལག་ལེན་སྐོར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ངེས་པར་རྙེད་དེ་འབྲི་ལུགས་ཞེས་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཐོག་མར་མཛད་པ་སོགས་གསོ་རིག་ཐད་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། སྐབས་དེ་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་འབྲི་གུང་ཆོས་གྲགས་ལས་བཀའ་སྙིང་གི་གདམས་པ་ཁག་གཅིག་གསན་བཞེས་གནང་བར་བརྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་སྨན་བཟོའི་ཡོ་བྱད་རྫ་མཚར་ཅན་ཁ་ཤས་འབུལ་གནང་མཛད། རྗེ་འདི་ལ་རྒྱུད་འཛིན་ཞལ་སློབ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྨན་རྩིས་གཉིས་ཀར་མཁས་པ་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་དང་། དཀོན་མཆོག་འགྲོ་ཕན་དབང་པོའམ་ཚེ་དབང་བརྟན་པ། སྔོ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་ཐད་གྲགས་ཅན《རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་མཆན》དང་། 《རིན་ཆེན་ཕྲུག་ལེན》 བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་སེལ་སྐོར་ལ་སྔེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་འདྲི་གནང་བའི་ལན《དཀའ་གནད་དོགས་སེལ》 འབྲི་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟད་དུ་བྱུང་བའི《འབམ་བཅོས་ཚེ་འཛིན་སྲོག་སྐྱོབ》 《རིམས་ནད་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་འབྲི་ལུགས་སྨན་ནག་འཕྲུལ་འཁོར་ཆེན་མོའི་ཞལ་ཤེས་ཕྲུག་ལེན》སོགས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་རྣམས་ཕྱི་རབས་ནད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་གནང་མཛད། དགུང་གྲངས་རེ་གསུམ་ས་ཕག(༡༦༥༩)ལོར་སྐུ་འདས། སྨན་དཔྱད་ལ་མཁས་པས་སྨན་པ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཞེས་ཞུ་མཁན་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་། རྗེ་འདི་ནས་བཟུང་འབྲི་གུང་གདན་སར་སྐྱེ་སྤྲུལ་བརྩད་གཅོད་ཞུ་སྲོལ་དར་ཞིང་། ཁོང་ནི་ཆུང་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན།

འབྲི་གུང་ཨང་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ། འབྲི་གུང་ཨང་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུའི་ནང་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་ད་ལྟའི་རི་མདོ་སྐད་ཤང་གི་ར་སེ་གྲོང་ཚོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཨང་ཀོང་དཀོན་མཆོག་བློ་གྲོས་ཞེས་ཞུ་བ་དང་། འབྲི་མཐིལ་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ་གསན་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་མཛད་པ་མང་པོ་བཤད་སྲོལ་མཆིས་སྟབས་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡང་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཆེད་

ཞབས་ཀྱིས་ཨང་ཀོང་དང་མཇལ་མོལ་ཡང་གནང་། ཨང་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པར་རེ་འགས་གང་ཞུལ་བ་རྣམས་བཞེས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཀྲོན་པ་སོགས་སྐྱེར་བ་དང་གསུངས་པ་དང་། རེ་འགས་ཞུལ་བ་བཞེས་རྒྱ་ལྷ་ཅི་ཐ་ན་ཞལ་མཇལ་ཡང་མི་གནང་བའི་ཐོག་ང་ཁ་རོགས་ཞོག་ཨང་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད་འདུག སྐབས་རེ་དུར་ཁྲོད་ཁར་ཞུང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པར་ཡང་ཞབས་ཀྱི་ཡོད་སྐད། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས།

འབྲི་ཆུ། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ཁུལ་དུ་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཨང་དང་པོ་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཆུ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཆུ་བོ་འདིའི་ཆུ་འགོ་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་གདང་ལའི་དགེ་ལ་བསྟན་སྟོང་ནས་བྱུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་མཚོ་སྔོན་དང་། བོད་ལྗོངས། ཟི་ཁྲོན་སོགས་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བརྒྱུད་དེ་མཐར་ཧྲང་ཧད་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཤར་རྒྱ་མཚོར་འབབ་ཅིང་། སྤྱིའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་དྲུག་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུགས་ཡུལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཁྲི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཡོད། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབབ་སྐྱེ་མཚོ་སྔོན་དང་སི་ཁྲོན་ཧུབ་རྒྱུད་དུ་མ་སླེབས་བར་ས་མཐོའི་རི་རྒྱུད་ནས་འབབ་པའི་དབང་གིས་ཆུ་ཤུགས་ཆེ་ལ་འབབ་ཚད་ཀྱང་མགྱོགས། འབྲི་ཆུ་ཟེ་ཁྲོན་གྱི་ཤར་བརྒྱུད་ནས་ཧུའུ་པེ་དང་། ཧུའུ་ནན། ཅང་སུའུ། ཅང་ཤིས། ཨན་ཧུའི་བཅས་ཞིང་ཆེན་མང་པོའི་སྐང་གཤོང་མི་སྐྱེམས་པའི་ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་ཙུང་ཟད་དཔལ་པོའི་སྟོ་ནས་གཙང་ལག་མང་པོའི་ཆུ་དང་མཉམ་དུ་ཤར་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན།

འབྲི་ཡི་སེ་ཧྭ་གུང་སྟོན། (འབྲི་སེ་ཧྭ་གུང་སྟོན་ནམ་འབྲི་སེ་ཧྭ་གུང་ཐུན་ཞེས་པའང་སྐད)སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བློན་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། སྐྱེ་ཡུལ་འབྲི་གུང་ནས་ཡིན་ཅིང་། བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་ལ་མི་འདོད་པའི་ཕྲག་དོག་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན་ཅིང་། སྲོང་བཙན་གྱི་བཀའ་བཞིན་འདི་ཉིད་མགར་སྟོང་བཙན་ཡུལ་ཟུང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱ་མོ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་སྤྱན་དྲང་བར་བསྐྱོད་པ་དང་། འདིས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བློན་པོ་མགར་ལ་ཕྲག་དོག་བྱས་རྐྱེན་མགར་རེ་ཞིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་སྐད།

འབྲིང་དང་ཆག་གི་ཡུལ། འབྲིང་དང་ཆག་གི་ཉས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

འབྲུ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་ལྟར་དཀར་པོ་འབྲུ་དང་། ནག་པོ་སྲན་མ། ཁྲ་བོ་འབྲུ་དང་སྲན་མ་མཉམ་བསྲེས་འདི་ལ་འབལ་སྲན་དང་། སྒོ་དང་སྲན་མ་བསྲེས་པ་ལ་སྒོ་སྲན་ཟེར།

འབྲུ་ཆུང་། ཁོང་གསལ་འབྲུ་ཆེན་ལས་ཡིག་གཟུགས་ཆུང་ཞིང་རྐང་པ་ཐུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེང་སང་ཚུགས་ཐུང་ཟེར། དེ་ལ་ཡི་གེའི་རྐང་པ་རིང་ཐུང་གཉིས་ཡོད་པའི་རིང་བ་ནི་དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་། གཏན་ཚིགས། ཁྲིམས་ཡིག་རྩ་ཚིག་བཅས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་འདུག ཚུགས་ཐུང་གི་ནང་གསེས་དཔེ་ཚུགས་ནི་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨེ་ཚུགས་དང་ཨེ་བྲིས་ཡང་ཟེར་བ་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཤ་ཆེ་བས་བལྟ་ཀློག་བྱེད་དུས་གསལ་བ་དང་རྐང་པ་ཐུང་བས་ཤོག་གྲངས་གཅིག་གི་ནང་ཡིག་འབྲུ་མང་པོ་ཤོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

འབྲུ་ཆེན། (ཤ་ཆེན)བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཚུགས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཤ་ཚུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། ཚུགས་རིང་དང་ཚུགས་ཐུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། འབྲུ་ཆེན་དེ་ལ་ལི་ལུགས་དང་ལྷན་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ལི་ལུགས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ནི་རྒྱུན་ཆད་ཟིན་པ་དང་ལྷན་ལུགས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཐོན་པ་ལྷན་མ་རྩེ་མངས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་འབྲི་སྲོལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཕྲུང་པོ་གཡུ་ཁྲིས་དེ་ལ་ཐིག་རིས་ཀྱང་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཐོག་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མགོར་རྒྱལ་རྩེ

སྡེ་སྲིད་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་དུས་སྐབས་དེའི་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་བཞེངས་པ་དང་བསྟན་འབྲུ་ཆེན་དང་འབྲུ་ཆུང་གི་ཐིག་བཤད་བརྩམས་ཤིང་གཏན་འཁེལ་བའི་ཐིག་ཚད་ཀྱི་ལག་རྒྱུན་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་འབྲུག（༡༦༨༨）ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བཻཌཱུརྻ་གཡའ་སེལ》བརྩམས་པའི་ནང་། གོང་གསལ་གྱི་ཐིག་བཤད་རྣམས་ཆ་ཚང་བར་དྲངས་ཡོད། ཡང་དེ་རྗེས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མགོ་ཙམ་དུ་གོང་གི་ཐིག་བཤད་ལྟར་གྱི་ཐིག་དང་ཡིག་གཟུགས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་དཔེ་རིས་ཤིག་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ཤིང་དཔར་ཡང་དེང་སྐབས་མ་ཉམས་པར་བསྡད་ཡོད།

འབྲུ་དོན་འགལ་མེད། ཡིག་འབྲུའི་ནང་དོན་དང་འགལ་བ་མེད་པ།

འབྲུ་དོན་རལ་བོར། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བཀའ་ཡིག་གི་ནང་དོན་ཟུར་དུ་བཞག་ནས་རྩིས་འཛིན་མ་བྱས་པ།

འབྲུ་སྣ་ལྔ། ནས་དང་། འབྲས། གྲོ། སྲན་མ། ཏིལ་ཏེ་ལྔ། ཡང་ན་གྲོ། ནས། སྲན་མ། བྲ་བོ། སོ་བ་ལྔ་ཞེས་འདྲེན་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད།

འབྲུ་སྟོན་གྲིས་འདོས། སྔར་ཡོད་པའི་ཚིག་ལ་སླར་ཡང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཚིག་གསར་པ་ཁ་སྐོང་བྱས་པ།

འབྲུ་བསྣན། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ།

འབྲུ་ཚ། བོད་ཡིག་དབུ་མེད་འབྲུ་ཆེན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རིགས་གཅིག་སྟེ་འདིའི་ཡིག་མགོ་རྣམས་ཟུར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྟོད་སྨུར་ཞིང་རྐང་པ་རིང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྤྱིར་བཏང་དཔེ་རིབ་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱ། ཙ་ཚིག ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་སྐབས་འགར་ཡིག་གཟུགས་འདིས་བྲིས་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱུན་གྱི་དཔེ་དེབ་རིགས་ལ་ཡི་གེ་འདི་ཟུར་མང་ཞིང་རྐང་པ་རིང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིག་འབྲུ་ཤོང་རྒྱ་ཆུང་བས་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ཡིན། འབྲུ་ཚ་ལ་འབྲུ་ཚ་སྔོང་ཞབས་མ། འབྲུ་ཚ་ཞབས་རིང་། འབྲུ་ཚ་ཞབས་ཐུང་བ་སོགས་ཡིག་གཟུགས་ཁག་གསུམ་ཡོད། འབྲུ་ཚའི་དཔེ་རིས་སྔར་ཀན་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་མཁས་དབང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པ་གནང་བའི《ཡིག་གཟུགས་བློ་གསལ་སྐྱེ་ནོར》གྱི་ཤོག་གྲངས༤༢ནས༤༥བར་དང་། ཤོག་གྲངས༦༧ནས༡༠༥བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

འབྲུག གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་འབྲུག་སྟེ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་དུ་ལུས་ལ་གཤོག་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། སྐབས་རེ་ལུས་ནས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གློག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ། ལུས་ལ་ཉ་དང་འདྲ་བའི་པགས་པ་ཁྲབ་རིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ། འབྲུག་གི་སྐད་བསྒྲགས་ན་རྔ་བྱའི་ལུས་ལ་སྒོ་ང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་བཤད་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་གཞུང་ངོ་མ་གང་གི་ནང་དུའང་འབྲུག་ཟེར་བ་དེ་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་པར་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ལེ་ཚན[ཁུ]པའི་ནང་བཞུགས་པ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་མགོར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《འཇིག་རྟེན་གདགས་པ》ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནང་འཁོད་དོན། ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་ཟེར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རླུང་ཆེན་པོ་དག་ལྡང་སྟེ་བརྡབས་པ་ལས་སྒྲ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་ན་འབྲུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གློག་འབྱུང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དག་ལྡང་སྟེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཐུག་པ་གློག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་ན་གློག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསལ་ཞིང་གོང་གསལ་ཆོས་དཔེ་དེ་བོད་དུ་མ་བསྒྱུར

གོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་བསྒྲམས་པའི《རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང》ལས་ཀྱང་། མཚོ་ཡི་རླངས་པས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དུ་ཆགས། །དེ་ཉིད་འཐབ་པས་མཁའ་ལ་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས། །འབྱུང་བ་ཚ་གྲང་འཕྲད་པས་གློག་ཏུ་འཁྱུག །དྲག་ཅིང་དར་ན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་ཏུ་བབས། །དཔེར་ན་མེ་ལྕགས་རྡོ་ལ་བརྡབས་པ་བཞིན། །ཕར་ནས་མེ་དང་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །ཞེས་མཁའ་ཀླུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཐུག་ནས་བརྡབས་པ་ན་སྐད་ཆེན་པོ་སྒྲོག་འོང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དང་།

གློག་འཁྱུག་པ་ནི་མཁའ་ཀླུང་ཚ་གྲང་གཉིས་ཐུག་ནས་བརྡབས་པའི་འོད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གློག་འཁྱུག་བར་བཤད་ཡོད་པས། དེ་ནི་དེང་སང་གི་ཚན་རིག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་འབྲུག་ཟེར་བའི་སྲོག་ཆགས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་སུ་མཐོང་མྱོང་བ་ལྟ་བུའི་བཤད་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་དང་། གོས་དར། དཀར་ཡོལ། ཁ་གདན། རྡོ་སྐས། གནམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་འབྲུག་རིས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྲས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་དག་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་མིན་སྐོར་ད་ཕན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཅིང་། ཉེ་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་མཇུག་བསྡོམས་ལ་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྲོག་ཆགས་གྲས་ཁུང་ལུང(恐龙)ཞེས་པའི་འབྲུག་གཟུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཆ་ཚང་ཞིག་བཙལ་རྙེད་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་མིན་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། ཤུགས་དྲག་ཆེ་བའི་སྐད་སྒྲོག་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མིན་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འབྲུག་ཟེར་བའི་སྲོག་ཆགས་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །

འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ། མཆིམས་ཡུལ་དགོན་གྱི་གྲོང་ན་ཡབ་རྗེ་སྲས་སླུའི་དབང་པོ་དང་ཡུམ་ཆོས་སྐྱོང་སྒྲོལ་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཕག(1527)ལོའི་སོས་ཀའི་དུས་མཐའ་མ་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་ཁྲུར་གྱིས་ལྡེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་བཟང་པོ་ལ་དགེ་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་རང་གི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཇལ། དགུང་ལོ་དགུ་པའི་སྟེང་དུ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐོ་ཕྱོགས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཕེབས། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མེ་ཕོ་ཁྱིའུའི་ལོ་རྒྱལ་བས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་དགའ་བ་དང་པོ་ལ་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོར་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་ལ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་འབྲི་བ་དང་ཀློག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབས། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་བསྟན་འཕེལ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་པ་སོགས་མཁས་ཆེན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་རིག་གནས་མཁས་པར་སྦྱངས། བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དབང་ལུང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་མཛད། ལས་སློབ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་པ། གསང་སྟོན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། གྲིབ་ཚོད་ཉང་རམ་པ། གྲོགས་ལྡན་པ་དགེ་སློང་སངས་རྒྱས་ལྷུན་གྲུབ། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་དགེ་བསྙེན། དགེ་ཚུལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཚིག་རྫོགས་སུ་མནོས། ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ནོར་བུ་དཔལ་བཟང་པོར་མཚན་བཏགས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ནི་མི་ཕམ་པདྨ་དཀར་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་

པར་རྒྱལ་བའི་སྙེ་ངོ། །བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་མང་པོ་མཛད། ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་བཞི་བརྩམས། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༥༩༦)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས།

འབྲུག་པའི་ཐུབ་པ་ལྔ་ལྡན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆི་ཐུབ། གཏུམ་མོ་རས་ཐུབ། གསང་སྤྱོད་རི་ཐུབ། ནད་གདོན་འཁྲུགས་ཐུབ། གཉེན་པོ་རྐྱེན་ཐུབ་བོ། །

འབྲུག་ར་ལུང་། དགོན་པ་འདི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མར་འདེབས་པ་པོ་ནི་རྗེ་བཙུན་གླིང་རས་པའི་སློབ་མ་འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལ་ཚན་བརྒྱད་པའི་ཤོག་གྲངས༡༡༥ནས༡༡༨བར་གསལ་ལ་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ལུང་དམར་ཆུས་ར་ལུང་ཤང་དུ་ཡོད་སྐད།

འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་མེད་སེང་གེ་དགུ། དཔོན་རས་དར་མ་སེང་གེ། ཆོས་རྒྱལ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ བྱང་སེམས་ཉི་མ་སེང་གེ། རྒྱལ་སྲས་སེང་གེ་ཤེས་རབ། སློས་སྐྱ་པ་སེང་གེ་རིན་ཆེན། བཅུ་གསུམ་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་པོ། འཛམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་སེང་གེ། འཛམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་སེང་གེ། སྤྲུལ་སྐུ་ཤེས་རབ་སེང་གེའོ། །གཞན་ཡང་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་སློབ་མ་ཁྲོད་ཚང་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོད་འབྲུག་དང་ལོ་རས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྨད་འབྲུག རས་པ་གསུམ(གཡག་རས། མི་རས། མགྲིན་རས)ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བར་འབྲུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །ཡང་ན། ཁྲོད་ཚང་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོད་འབྲུག ལོ་རས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྨད་འབྲུག གྲུབ་ཐོབ་འབོལ་མོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བར་འབྲུག དཔོན་རས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་གདན་རབས་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

འབྲུམ་བོ་ལྔ། ལོ་རྒྱུས་ཇི་ཡིན་མ་ངེས་ཀྱང་བོ་ལྔའི་མེས་པོ་ཨ་གསུམ་ལ་གུ་ཤྲི་ཏན་ནས་སྤྲད་པའི་གཞིས་ཀ་ཡིན། རྗེས་སུ་གཞིས་ཀའི་མིང་མི་ཚང་ལ་ཐོགས་ཤིང་། ཉང་སྟོད་རི་བོ་མདངས་ཅན་ཞེས་པའི་དགོན་པ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད།

འབྲུམ་བུ་དཀར་པོ་གསུམ། ཤ་ར་སྐྲ་ཤར། ཐོག་མགོ་སྤྲི་ཐུམ། སེབ་བུ་ཀོབ་རྩེའོ། །

འབྲུམ་བུ་ནག་པོ་གསུམ། སྐྲངས་པ་སྐྲང་གཉལ། ཁྲམ་སྐམ་རྩེལ་ཏེ། ཟངས་གཟེར་སྦུ་གུ་ཅན་ནོ། །

འབྲུའི་ཆང་ལས་ཆུར་གྱུར་པ། འབྲུའི་ཆང་བསྐོལ་ཏེ་སྐྱུར་པོར་བཅོས་པའོ། །

འབྲུས་འགོགས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་བཞིའི་གྲས་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི《ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པ》དང་། 《ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ》《མདོ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ》བཅས་ཡོད་པར་དཀར་ཆག་ཁག་ཏུ་བཤད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། མདོར་བསྡུས་ཤིག《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལ་ཚན[ཆ]པའི་གྲངས༢པར་གསལ།

འབྲི་དང་ལྡེ་ཡི་ཡུལ། འབྲི་ཡི་རུས་རྒྱུད་དང་ལྡེ་ཡི་རུས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

འབྲི་ལྷ་ཁང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་སྟེ། གྲོམ་པ་རྒྱང་ལྷ་ཁང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེངས་པ།

འབྲེལ་སྒྲའི་གྲུབ་སྟངས་བཅུ་གཅིག འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཕྲད་གྲུབ་སྟངས་གཙོ་བོ་བཅུ་གཅིག་ནི། ༡. བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ། ༢. རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ། ༣. བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ། ༤ ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ༥. གཞི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༦. རྟེན་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ༧. ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༨. བྱེད་པ་པོ་དང་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༩. མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༡༠. ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༡༡. དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །

འབྲེལ་བ་དྲུག ལྟ་བ་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ་བ། སྒོམ་པ་ཉམས་མྱོང་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ། ལམ་རྟོད་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ། དབང་གདམས་ངག་དང་འབྲེལ་བའོ། །

འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པ་བཞི། རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

འབྲོ་དང་ཁྲུང་པོའི་ཡུལ། འབྲོ་ཡི་རུས་རྒྱུད་དང་ཁྲུང་པོའི་རུས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་གནས།

འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད། མང་སྲོང་གི་བཙུན་མོ། འདུས་སྲོང་གི་སྐུ་ཚེའི་རིང་དང་། དབོན་སྲས་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་སྐུ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་བཙན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་རོགས་གནང་བས་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བཙུན་མོའི་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱ་དང་། དབང་ཐང་སྐྱན་གྲགས་བཅས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་བར་གྲགས། མང་སྲོང་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལ་འདུས་སྲོང་འཁྲུངས་པས་འདུས་སྲོང་ནར་མ་སོན་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་ཡུམ་ཁྲི་མ་ལོད་ཀྱིས་བཟུང་། འདུས་སྲོང་གཤེགས་སྐབས་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་སྐུ་ན་ཆུང་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད་ཀྱིས་བཞེས། དུས་དེར་བློན་འབངས་ཁག་གཅིག་གིས་ངོ་ལོག་བརྒྱབ་པར་དྲག་གནོན་བྱས་པ་དང་། ཁུ་མང་པོ་རྗེ་ལྷ་བྲུང་བྱ་བ་བློན་ཆེན་པོར་བསྐོ་གཞག་གནང་། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མོ་ཁྲི་མ་ལོད་ཀྱི་སྙན་དུ་ཕྲ་མ་བྱུང་བས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གླིང་རིང་ཚལ་དུ་ཁུ་མང་པོ་རྗེ་ལྷ་བྲུང་ལ་ཁྲིམས་ཉེས་ཕབ་ནས། དེའི་ཚབ་ཏུ་དབས་ཁྲི་གཟིགས་ཞང་ཉེན་བྱ་བ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས། གཞན་ཡང་སེ་རིབ་ཅེས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་སོགས་ནས་ངོ་ལོག་བརྒྱབ་པ་རྣམས་ཀུང་དམག་དང་ཁྲིམས་ཀྱིས་མནན་ཅིང་། ས་བྱ(༧༠༩)ལོར་སེ་རིབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་གསོན་བཟུང་བྱེད་ཐུབ་པ་སོགས་བོད་བཙན་པོའི་ཆབ་སྲིད་རྗེ་བརྟན་དང་། བོད་ཡུལ་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་རྒྱུར་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་མཛད་ཡོད། ཆུ་བྱི(༧༡༢)ལོར་བཙན་མོ་འབྲོ་བཟའ་ཁྲི་མ་ལོད་སྐུ་འདས་པར་གྲགས།

འབྲོག་དགོན་པ། གྲོང་ལས་འདོམ་ལྔ་བརྒྱས་ཐག་རིང་བ་ལ་དགོན་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ཐག་རིང་བའི་ས་ལ་འབྲོག་དགོན་པ་ཟེར།

འབྲོག་གནས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་མཉན་ཡོད་གཉིས་བར་དུ་ཡོད་པའི་འགག་སྒོའི་ཚོང་འདུས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན།

འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས། ཆུ་སྦྲུལ(༩༩༣)ལོར་མང་མཁར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་པོ་རྒྱ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ། སློབ་དཔོན་སེ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས། གསང་སྔགས་ཉང་རྗེ་རྗེ་སོགས་ལས་གྲམ་པ་རྒྱང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་སུམ་བཅུ་ཙམ་འདུས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་དང་། སྟག་ལོ་གཞོན་ནུ་བརྩོན་འགྲུས། ལེང་གཞོན་ནུ་གསུམ་མཁན་སློབ་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པས་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སློབ་ཏུ་བཏང་། འབྲོག་མི་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ནས་མཁས་པ་སྒོ་དྲུག་དང་དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེ་ལས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས། ཕྱིད་པར་ཕྱིས་ག་ཡ་དྷ་ར་བོད་དུ་ཁྱིན་པ་ལ་གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ་ཏེ་ཀྱི་རྡོར་རྒྱུད་གསུམ། ར་ལི། ཨ་ར་ལི་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་བདུད་རྩི་བཞེས་ནས་བསྒྱུར་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ཆུ་ལུག(༡༠༤༣)ལོར་མང་མཁར་མྱུ་གུ་ལུང་བཏབ་ཅིང་། ག་ཡ་དྷ་ར་དང་མཇལ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་གསུང་ངག་གསན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ཡན་ནས་འཆད་ཉན་སྤེལ་བར་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཞི་བར་མ་གཤེགས་བར་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད། མཐར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྟག(༡༠༧༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཞུགས། འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་འགོ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ། མན་ངག་ཚར་བ་གསུམ། རྒྱུད་ཚར་བ་ལྔ། གྲུབ་པ་

ཐོབ་པ་བདུན་སོགས་བྱུང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། 《བཤད་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་བཅུ་པ》བརྟག་པ་རེ་རེ་ལ་རབ་བྱེད་བཞི་བཞི་ཡོད་པ། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ། 《དཔལ་གསང་བ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ》《དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ》《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ》སོགས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས《ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་ཀོ་མུ་དི》ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ། 《སྒྱུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་སྒྱུའི་འགྲེལ་པ》《མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ》ཞེས་བྱ་བ། 《ཞར་བྱུང་དབྱུ་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་བཤད་པ》སོགས་མང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ང]པའི་ནང་གསལ།

འབྲོག་མི་རྣམ་གསུམ། འདི་ཡར་འབྲོག་ཁུལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག

འབྲོག་ལ་བྲལ་རྫིས། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མང་ཉུང་གི་ཚད་གཞི་རྩི་སྟངས་ནི་ཕྱུགས་ཀྱི་རྭ་དང་ཤ་སོགས་རྩི་གཞིར་བྱས་ན་ཚད་ལྡན་མི་འོང་བས་པགས་པའི་ངོ་གྲངས་ལ་ཚད་གཞིར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནོར་ཕྱུགས་ཆེ་བའི་རིགས་ཀྱི་པགས་པ་བཞིས་བྲུལ་པ་གཅིག་སྟེ་མལ་བྲུལ་གཅིག་ལྡེང་བ་འབྱུང་། ར་ལུག་ལྟ་བུ་ནོར་ཕྱུགས་ཆུང་རིགས་ཀྱི་པགས་པ་བརྒྱད་ལ་མལ་བྲུལ་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྙེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་ཞུ།

འབྲོང་གཉན་ལྡེ་རུ། (འབྲོང་གཉན་ལྡེའུ་འམ་འབྲོ་གཉེན་ལྡེ་རུ་ཞེས་པའང་སྣང་)བོད་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་པ། ཡབ་ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲོང་བཟའ་མོ་དུར་ཡངས་གཞིར་གྱི་སྲས་སུ་ཤིང་ཧ(༣༡༨)ལོར་འཁྲུངས་སྐད། བློན་པོ་གཉགས་ཐང་བ་ཡར་རྗེ་དང་གནུབས་ཁྲི་དར་རེ་མཐོང་པོས་བྱས། ཁུའི་བོན་པོ་མང་རྗེ་ལོད་པོས་སྐུ་བོན་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་གཙུང་པོ་ཟླུ་བཙན་དང་མོན་བུ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ། རྒྱལ་པོ་འདིས་དྭགས་པོའི་ཡུལ་ནས་མཆིམས་བཟའ་ཀླུ་རྒྱལ་བྱ་བ་མཛེས་མ་ཞིག་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ཕྱིས་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས་རང་གི་ཡུལ་ན་ཟས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པས་ལན་ཟེར། དེ་ལེན་དུ་ཆུག་གསུངས་པས་གཡོག་མོས་སྦྲུལ་པ་མར་ལ་བཙོས་པ་བླངས་ཏེ་མཛོད་དུ་སྦས་ནས་བཙུན་མོ་ལ་དྲངས་པས་མདངས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་སྐབས་རྒྱལ་པོས་ཟས་དེ་ང་རང་ཡང་ཟའོ་དགོངས་ནས་ལྡེ་ཚབ་ཀྱིས་སྒོ་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་སྐབས་སྦྲུལ་རོ་མཐོང་བས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་ལས་སྐུ་ལ་མཛེ་ནད་ཐོག དེ་སྐབས་དྭགས་པོ་སྦྲུལ་ཟན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེ་ན་ཉ་ཟ་ཞིང་ཉ་ལ་སྦྲུལ་པར་གྲགས་པ་ཡིན་སྐད། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ལ་སྲས་དམུས་ལོང་ཞིག་བལྟམས་ཤིང་། དེ་ཙུང་ཟད་ཆེར་ལོངས་པ་ན་ཡབ་ཀྱིས་ཁྱོད་འ་ཞའི་ཡུལ་ནས་སྨན་པ་བོས་ཏེ་མིག་ཕྱེ་ནས་རྒྱལ་ས་ཟུངས། གལ་ཏེ་མིག་འབྱེད་མ་ཐུབ་ན་སུམ་པའི་ཡུལ་དུ་བོན་པོའི་ཆུང་མ་རྒྱ་མོ་རྒྱ་ལྕམ་བྱ་བ་ལ་ངའི་བུ་སུམ་རི་རིང་པོ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བོས་ནས་ཁྱོད་རང་གཉེགས་ཕྱུ་ཐོབ་ལ་རྒྱལ་སར་ཆུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བློན་པོ་སྟགས་ཐང་པ་ཡར་རྗེ་དང་བཅས་པ་གདུང་རྒྱུད་ལ་སྣན་མི་ཐོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡར་ལུང་ཞང་མདར་བང་སོ་བརྩིགས་ནས་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་ཤིང་། བང་སོའི་མིང་ལའང་གསོན་མཆད་ཀླུམ་པོ་ཟེར། འབྲོང་གཉན་ལྡེ་རུའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་ལ་སྤུ་བའི་དཀར་ཡོལ་བྱུང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ།

འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། (དགེ་བཤེས་སྟོན་པ)རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ལོ་སྐོར་ཐ་མའི་ཤིང་འབྲུག(༡༠༠༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་འབྲུག(༡༠༤༨)ལོ་བར། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། འདིར་འབྲོམ་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་དགུང་གྲངས་འདས་ལོ་བཅས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཁག་བཞི་ཙམ་འདུག་པ་འདིར་མ་བྲིས། འདིར་ནི་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་

འཕྲོག》ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་ནི་བྱང་གི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་འོག་རྩ་སྒྲི་མོ(འདམ་གཞུང་རྫོང་ཡངས་པ་ཅན་ཆུས་ཟམ་གསར་ཤང་བྲེ་ལུང་ཊ་ཁག་གསུམ་པ) ཊུས་ཡང་གཞིར། ཡབ་ཧ་གསུམ་སྐུ་གཤེན་དང་ཡུམ་ཁུ་འོད་བཟའ་ལན་གཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་ཡུམ་གཤེགས་རྗེས་ཡབ་ཀྱིས་མ་ཡར་གཅིག་བླངས་པས་རྒྱུན་དུ་སྡང་པོ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁམས་སུ་བྲོས་ཕེབས། བླ་མ་སེ་བཙུན་གྱི་སར་བཞུགས་ནས་ཉིན་མོ་ནང་གཡོག་ཧ་ཕྱུགས་གསོ་བ། ཕྱི་འཐག་པ་སོགས་མཛད་པའི་ཞོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་མ་བྲལ་བར་གནང་། མཚན་མོར་བླ་མའི་ཞིང་སྲུང་སོགས་མཛད་དེ་བླ་མའི་ཞབས་འདེགས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་འབྲུས་ཤོར་མེད་པ་མཛད། ཞོར་ལ་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་ལས་སྨྲ་རིག་པ་དང་སེཾ་སྒྲི་ཏའི་སྐད་བསླབས། དེ་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ཕེབས་པ་གསན་སྟེ་ཁམས་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཞབས་ཐང་གིས་མགྱོགས་པོར་ཕེབས་པས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ནས་མ་འགྲུངས་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཉེའི་དུས་སུ་པུ་ཧྲེངས་རྒྱ་ཞིང་ཟེར་བའི་གྲོང་གི་ནང་དུ་མཇལ། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཚོར་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་པཎྜི་ཏ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ཟེངས་གཅིག་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་བོད་དབུས་གཙང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇོ་བོ་བོད་དབུས་གཙང་དུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གི་སར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཡུན་མ་གཏོགས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་འབྲོམ་གྱིས་ནང་གཡོག་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། ཞར་ལ་གོ་སྐབས་བྱུང་ཚེ་ཆོས་ཞུ་བར་མཛད། ཇོ་བོ་རྗེ་སྐུ་འདྲ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་དང་ཕྱག་དཔེ་སོགས་སློབ་མ་ཚོར་གནང་དགོས་རིགས་གནང་ནས་སྐུ་གདུང་ཐུགས་དམ་རྟེན་བཅས་དང་། ཇོ་བོས་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་སློབ་མ་ཚོགས་པ་ཁག་རྣམས་ཁྲིད་དེ་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ(༡༠༥༧)ལོར་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་བཏབ། དབུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་ནང་ཇོ་བོའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་བཞུགས། དེ་ནས་ཇོ་བོའི་སློབ་མ་རྣམས་འབྲོམ་གྱིས་ཆོས་དང་འཚོ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་རིང་རྟེན་དགེ་བསྙེན་དུ་བཞུགས་པ་ལས་རབ་བྱུང་མ་མཛད་ཀྱང་བསླབ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ལ་རྭ་སྒྲེང་དུ་སྐུ་གཤེགས། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》དང་། རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང་ཐུབ་བསྟན་གསལ་བྱེད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༡༥ནས་ཤོག་གྲངས་བཅུ་ལྔག་ཙམ་དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ད]པའི་ཤོག་གྲངས༡༥ནས༢༠བར་གསལ།

འབྲོམ་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་ཁང་རྩ་སྒྲི་མོ། དེ་ནི་ཇོ་བོ་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལམ་འཁྲུངས་ཁང་སྟེ་འདམ་གཞུང་རྫོང་ཡངས་ཅན་ཆུས་གཉན་ཆེན་གངས་ལྷ་དང་མི་རིང་བར་ཡོད་ལ་སྔར་གྱི་མིང་ལ་རྩ་སྒྲི་མོ་ཟེར། དེང་སང་འཁྲུངས་ཁང་སོགས་རྩ་འཐོར་དུ་སོང་ཟིན་ཙང་དེའི་ཤུལ་དུ་དེང་སྐབས་གསར་རྒྱག་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆེ་བ་ཤར་བྱང་མཚམས་སུ་བལྟས་པ་ཞིག་ལ་དར་ཆེན་རྟ་ལྕོག་དཔྱོང་སྟེ་འདུག་གོ །

འབྲོམ་ཐོད་མཆོད་རྟེན། འབྲོམ་ཐོད་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་རིའི་འདབས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དབུ་ཐོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྟོན་ཡུལ་དེར་འབྲོམ་སྟོད་ཅེས་འབོད་ཀྱང་ཕྱིས་མཆོད་རྟེན་དེ་ནས་མིང་དྲུས་ཏེ་འབྲོམ་ཐོད་ཅེས་བརྗོད་འདུག རིག་གསར་སྐབས་མཆོད་རྟེན་ནང་བཞུགས་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་དབུ་ཐོད་དང་མཆོད་ཞལ་སོགས་མཆོད་རྟེན་བཤིག་སྐབས་ཡུལ་མི་ཞིག་གིས་གསང་སྦས་དང་ལྷ་སར་ཕར་ཞིང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲུལ(༡༨༢༨)ལོར་མཆོད་རྟེན

ཉམས་གསོ་ཞུས་པ་དང་སྨུག་ནད་རྟེན་རྣམས་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གཟུངས་སུ་ཕུལ་འདུག

ཟ་དཀར་ཟོ། བལ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་དོན།

ཟ་འབྲིང་གི་སྡེ་འབྲུག བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བསྐྱར་གསོ་གནང་མཁན་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུའི་གྲས་དབུས་པ་མི་ལྔའི་ནང་གི་ཟ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འཕན་པོར་ལན་པ་སྒྲིལ་བུའི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་བཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ལ་ཟ་ཚོ་ཟེར་ཞིང་དབུས་པ་མི་ལྔའི་ནང་གི་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕན་པོར་ངན་ལམ་སྒྲེ་མོའི་དགོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲིང་ཚོ་ཟེར། ཚོ་པ་སྡེ་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དང་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་ཕན་ཚུན་བར་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་འཕྲོག་རེས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༡༨༠)ལོར། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཟ་རག་ཚོ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དམག་འཁྲུག་ཡུན་རིང་བྱུང་བ་དང་། དམག་འཁྲུག་གི་རིང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་སྐབས་དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་ཕེབས་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་རྒྱུ་དངོས་འབོར་ཆེན་གནང་སྟེ་བར་འདུམ་མཛད་རྗེས། དམག་འཁྲུག་རིང་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་བའི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་ནས། སྐབས་དེར་ལྷ་ས་དང་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེར་རྩིས་འབུལ་གནང་བ་བཅས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[ཛ]པ་དང་[ན]པ་གཉིས་དང་། རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ།

ཟ་བཞེད། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་བློན་པོ་ཟ་གསལ་སྣང་གིས་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཞིག་གི་མིང་། 《ཟ་བཞེད》འདི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙན་དུ་བཞེད་པ་དང་། ལྷད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པ། ཟ་བཞེད་གཙང་མ་དང་ལྷད་ཅན་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས《ཟ་བཞེད》ཀྱི་སྙིང་ཆ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཁོ་ན་གཙོར་འདོན་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་ཡང་ཟ་གསལ་སྣང་གཅིག་པུས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཉིད་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞེད། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས《ཟ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ》ནི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》སོགས་དང་མ་མཐུན་པའི་ལྷད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་པ་པོ་ཡང་དགོངས་ཚུལ་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་རྣམ་ཐར《ཟ་བཞེད》དེ་རང་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་རེ《ཟ་བཞེད》དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་རྣམས་ཁུངས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་མི་གསལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ད་ཕན《ཟ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ》ཁག་འདྲ་མིན་གཉིས་དང་། ཞབས་བཏགས་མེད་པ་གཅིག སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བཻཌཱུརྻ་གཡའ་སེལ》དུ་ལུང་དྲངས་པའི《ཟ་བཞེད》ཀྱི་ཚིག་འགའ་ཞིག 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང《ཟ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ》ཞིག་གི་ལུང་ཕལ་ཆེ་བ་དྲངས་པ་རྣམས་བསྡུར་སྐབས་དོགས་པ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག་པས་རྗེས་སུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་ཐོག

གསལ་བཤད་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཚིག་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གླིང་ན་མང་བར་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །

སྦ་བཞེད་གཙང་མ། 《སྦ་བཞེད》མཇུག་ཏུ་ལྷ་སྲས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ནས་གླང་དར་མའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཁ་སྐོང་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁ་སྐོང་དེ་རྩོམ་པ་པོས《སྦ་བཞེད》ཀྱི་ཚིག་ནང་སློབ་དཔོན་པདྨའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་དཀར་པོ་ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡཱ་ནའི་ལྟ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་རྣམས་ཁ་སྐོང་རྩོམ་པ་པོས་བཙུག་པ་ཡིན་པའི་དོན།

སྦབ་སྒོད། རི་སྐྱིད་ནས་མར་རིལ་ནས་ཡོང་བའི་ཐབ་རྡོ་ཆེན་པོའི་མིང་།

སྦབ་ལ་ཤད། གཡང་སར་ལྷུང་བ།

སྦོད་གཏོང་། དམོད་མོ་དང་ཕོ་ཉ་གཏོང་བའི་དོན།

སྦྲ་ཡང་སྦྲ། སྦོམ་ཀྱང་སྦོམ་ཞེས་པའི་དོན།

སྦྲ་རིམ། ཕུབ་ཀྱི་བང་རིམ།

སྦྲ་རཏྣ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ། 《བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ》ཞེས་པའི་ནང་འདིས《ཤེས་རབ་འབུམ》ཐོག་མར་བསྒྱུར་བས་ཁྲི་སྲོང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་སྣང་ཞེས་གསལ།

སྦྲ་གསལ་སྣང་། (སྦ་ཞེས་པའང་སྣང)སྦྲ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཡང་ཞུ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ། སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ། འདི་བཙན་པོས་མང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བློན་དུ་བསྐོའི་གསུངས་ནས་མང་ཡུལ་དུ་མངགས། སྐབས་དེར་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅས་པ་དང་འགལ་ཏེ་གསལ་སྣང་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་གནས་མཇལ་ལ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་། ཕྱིར་ལམ་བལ་ཡུལ་དུ་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་མཇལ་ཏེ་བལ་རྗེ་ལ་ཞུས་ནས་མང་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས། ལྷ་ཁང་གཉིས་ཀྱང་བཞེངས། མཁན་པོ་སླར་བོད་དུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་རེ་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་པར་གྲགས། དེ་ནས་གསལ་སྣང་བཙན་པོའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་བཙན་པོ་ལ་ལྷ་ཆོས་བཟང་པོ་མཛད་པར་རིགས་པ་དང་། མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭའི་མཁས་ཤིང་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཞུས་ཤིང་། སྔད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་ལ་མཁན་པོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཞིབ་ཏུ་ཞུས། འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་སོགས་ཆོས་ལ་གནག་པའི་ཞང་བློན་རྣམས་དབང་ཤུགས་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོས་རེ་ཞིག་གསལ་སྣང་ཡིབ་ཏུ་བཅུག མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཚར་བཅད་རྗེས་བཙན་པོས་གསལ་སྣང་བལ་ཡུལ་དུ་མངགས་ནས་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལྷ་ཤས་ཆོས་གསུངས་པ་ན་ས་ཡུ་གི་དང་ནད་ཡམས་སོགས་བྱུང་བས་ཆོས་བྱས་པས་ལན་ཟེར་ནས་མཁན་པོ་སླར་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་བཙན་པོས་སྦྲ་གསལ་སྣང་རྒྱ་ཡུལ་དུ་པོ་ཏྲར་འགྲོ་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་ནས་ཧྭ་ཤང་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་ལུང་ཞུས་ཏེ་བོད་དུ་ལོག་ཐེབས། གསལ་སྣང་རྒྱ་ནག་ནས་འཁོར་མ་ཐག་བཙན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སླར་བལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་ནས་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། བོ་དྷི་ས་ཏྭའི་དྲུང་དུ་གསལ་སྣང་སོགས་བོད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་སད་མི་བདུན་ཞེས་གྲགས། གསལ་སྣང་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དཔོན་བླར་བསྐོས། མཁན་པོས་གསལ་སྣང་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཞེས་མིང་བཏགས།

མཁན་པོ་གཤེགས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་སྦྲ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ལ་བཞག མཁན་པོ་གཤེགས་རྗེས་བཙན་པོས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐོས། རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་འདྲ་བས་ཐོབ་ཐང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་སུ་བཀས་བསྐོས་ཏེ་བཙན་པོའི་གོང་དུ་བཀུར། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་བཙན་པོར་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་འབངས་མི་ཁྱིམ་ཚང་ཉིས་བརྒྱ་དང་། གྲྭ་བཙུན་རེ་

ལ་འབངས་མི་ཁྲིམ་དུད་གསུམ་རེ་རྩིས་གཞིར་བྱས་ནས་ཐུར་དུ་བཅད་ཐོག་དེའི་དབང་དགེ་འདུན་ལ་གནང་ནས་ལྷ་རིས་ཀྱི་འབངས་མི་སེར་ས་ཞིང་དང་བཅས་པར་གོང་ནས་དབང་ཆ་མི་གནང་བ་མཛད་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་བརྟན་པོར་གནས་ཤིང་ལེགས་པར་འོང་ཞེས་གསོལ་བ་བཞིན་བསྒྲུབ། འོན་ཀྱང་བན་རྡེ་སྤྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་ལ་མི་ཉན་པ་མ་ཟད། ཡོག་བཤད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསགས་པས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཐུགས་འབྱུང་སྐྱེ་བཙན་པོ་ལ་སྨྲམ་དུ་འགྲོ་ཆོག་པར་གསོལ་ནས་ལྷོ་བྲག་མཁར་ཆུ་བཙན་གྱི་དབེན་གནས་སུ་གསང་སྐབས་ཀྱིས་བྲོས་ཏེ་ཕེབས། དེ་རྗེས་སྟོན་རྩེན་གྱི་རྩོད་པ་བྱུང་བས་བཙན་པོས་རྗེ་ལྟར་ཐག་གཅོད་དགོས་མིན་མ་མཁྱེན་པར་པོ་ཉ་མངགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་བཀུག་ནས་བཀའ་གྲོས་མཛད། ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་གསོལ་བ་ལྟར་བལ་ཡུལ་ནས་པོ་ཧི་ས་ཏྭའི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྟོན་རྩེན་གཉིས་རྩོད་པས་སྟོན་མིན་པ་ཕམ་ནས་སྟོན་རྩེན་གྱི་རྩོད་པ་མཇུག་འགྲིལ། མཐར་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྔོན་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། 《སྦ་བཞེད》དམ《བསམ་ཡས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཆེན་པོ》ཞེས་ཞུ་བ་དེ་ཡང་སྦ་གསལ་སྣང་གིས་བརྩམས་པར་གྲགས་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ནས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན།

སྦལ་ཏི། འདི《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》ཀྱི་ནང་མངའ་རིས་གུ་གེ་རྒྱལ་པོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ས་ཆ་བགྲངས་སྐབས། སྦི་ཏི་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱ།

སྦལ་འདྲ། འདི་ཡང་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་ཆུ་སྟར་ལས་ཆེ་ཏྲ་སོང་སྐྱེ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་སོང་བའི་གཙང་ཆུས་སྐམ་ས་རྣམས་ཆུས་བཅད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་སྤྲིག་ཆགས་སྦལ་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ་ལས། གཙང་ཆབ་སྣོར་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། །རང་འཐག་ཞུབ་སྙིང་བཞག་པ་འདྲ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། གཙང་པོ་སྐྱོ་བྱང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་སྐམ་ས་ཆུས་བཅད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ཞུབ་ཀྱི་སྙིང་དུ་རང་འཐག་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཆུ་རགས་གང་འདྲ་རྒྱག་དགོས་པའི་སྐོར་ཡང་དེ་གའི་མཇུག་རང་དུ་གསལ།

སྦལ་འདྲའི་དུས་སུ་གདན་ལྟར་འདིངས་པ། དེ་ཡང་ལྷ་སའི་གཙང་པོ་སྐྱོ་བྱང་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་དེ་སྔར་ལས་ཆེ་ཏྲ་སོང་སྐྱེ་སྐམ་ས་ཆུས་བཅད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་སྤྲིག་ཆགས་སྦལ་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་དུས་སུ་ཆུ་རགས་རྒྱག་ཐབས་ནི་ཆུ་རགས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་གདན་བཏིང་བ་ལྟར་རྒྱག་དགོས་པ་ནི། གོང་དུ་དྲངས་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨའི་བཀའ་ཆེམས་ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་གི་གཏེར་མ་ལས། ཆུ་རགས་གཙུག་ཁང་གྲུ་བཞིར་བསྐོར། །ཟུར་བཞི་ཀུན་ཏུ་མཐོ་རེ་བརྩེགས། །ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་པོ་དང་། །རྟ་མགྲིན་དང་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་བཞིར་མངའ་གསོལ་བྱ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

སྦས་རྒྱ་སྡེ་བཅུ་གཉིས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དང《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་འཁོད་ཀྱང་གྲངས་འདྲེན་མི་གསལ།

སྦས་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པའི་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པ། རླུང་སེམས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མར་སྨིན་པ། སྟོང་པ་བཞི་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུར་ལྡང་བ། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རང་ངོ་འཕྲོད་པ། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་རླུང་སྐུར་གྲོལ་བ། འོད་ཀྱི་གོང་བུ་སྒྲ་ཡིས་འཕོ་བའོ། །

སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད། མངོན་རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པའོ། །

སྦས་པའི་གཏེར་ཁ་བརྒྱད། དགོངས་གཏེར་སྦས། ཟབ་གཏེར་སྦས། གསང་གཏེར་སྦས། ནོར་གཏེར་སྦས། གཏེར་སྨན་སྦས། གཏེར་གཉིས་སྦས། ཐུགས་གཏེར་སྦས། སྨོན་གཏེར་སྦས་སོ། །

སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། ནང་དུ་གསང་སྔགས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཕྱི་ལ་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

སྦས་པའི་པདྨ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲི་ཕུ་ལོ་མའི་ཁྲོད་དུ་གཏུམ་ནས་ཡོད་པ། སྦས་པའི་པདྨ་དེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲི་ཕུ་ལོ་མའི་ཁྲོད་དུ་གཏུམས་ནས་ཡོད་པ་བཞིན། མི་སེར་སྣ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་སྤྱོད་མི་ནུས་ཤིང་། གཞན་ལ་སྦྱིན་མི་ནུས་པར་སྦས་ནས་བཞག་གི་ཡོད་པ།

སྦས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༡. བྱི་ན་ཡ་ཀ ༢. དམུ་བདུད་ཏ་ལིང་ཀ ༣. སྲུ་ཁ་ལི། ༤. སྲིན་མོ་རཀྟ་ནག་མོ། ༥. མ་མོ་གསོད་བྱེད་མ། ༦. སྐྱུ་བཙན་རོལ་པ་མགྱོགས་འཕྱུགས། ༧. གཤིན་རྗེ་ཡཀྴ་ཏ་ལ། ༨. བདུད་བྱ་རོག་མགོ་བརྩེགས་དང་བརྒྱད་དོ། །

སྦས་པའི་ཡུལ་བཞི། བྱང་ན་འབྲས་ལྗོངས་མོན་ཤུག ལྷོ་ན་སྤ་གྲོ་གྲོ་མོ་ལྗོང་། ནུབ་ན་ཁྲུང་བུ་གངས་ལྗོང་། ཤར་ན་འབྲས་མོ་གཤོང་ཇོ། །

སྦི་ཆའི་ཆི། སོག་པོའི་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་དྲུང་ཡིག་ཟེར།

སྦུ་ཁ་ཏུ། རྒྱ་ཡིག་གི་པུ་ཧའོ(不好)ཞེས་པའི་སྒྲ་གདངས་བྲིས་པའོ། །

སྦུ་ཏར་གྱི་ཟ་མ་ཏོག ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་སྣམ་གྱི་ཕྱི་ལ་སྦུ་ཏར་གྱི་པགས་པ་དམར་པོས་ཕྱི་གཏུམས་བྱས་པ་ཞིག

སྦུག་དམ་ལམ་ཡིག དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྒེར་གྱི་ཐེལ་ཙེ་ལ་སྦུག་དམ་ཟེར་ཞིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྦུག་དམ་ཕབ་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིག་ལ་སྦུག་དམ་ལམ་ཡིག་དང་། སྒེར་བཏང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྦུག་ཐམ་ཕབ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཡིག་ལ་སྦུག་འབར་ཟེར།

སྦུན་པ་འདྲ་བ། འབྲུའི་ཤུན་པ་ཀོ་བ།

སྦུར་ལེན། སྤོས་ཤེལ། རྡོ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཞིག་སྟེ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་འགོས་པའི་རྩལ་ལེན་ཐུབ་པ་དང་ལུས་ལ་འཆང་ན་སྙིང་རླུང་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད།

སྦེ་ག་རྫོ་འཁྲོགས། གནའ་བོའི་དུས་ནས་བོད་རིགས་དམངས་ཁྲོད་དུ་དར་བའི་ལུས་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྡེབས་རིས་ལའང་སྦེ་ག་དང་རྫོ་འཁྲོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་མཚོན་པ་བྲིས་ཡོད། སྟར་སྒོལ་རྒྱུན་འཛིན་གྱིས་དེ་སྔ་ལོ་ལྟར་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་གྲོལ་ཉིན་སྦེ་ག་དང་རྫོ་འཁྲོགས་ཀྱི་འགྲན་སྟུར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། སྦེ་ག་ནི་དེ་སྔ་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོའི་སྐབས་འཆར་ཅན་འཁྲི་ཁྲུངས་ལྟར་གཟིམ་པ་བས་གསུང་ཆོས་ར་བར་སྦེ་ག་འགྲན་གྱི་ཡོད། སྦེ་ག་འགྲན་སྟངས་ནི། ལུས་གཟུགས་དང་ཤུགས་ཚད་དོ་མཉམ་གྱི་སྐྱེས་པ་གཉིས་སྨུལ་སྟངས་གཏན་འབེབས་ལྟར་ཤུགས་ཚད་འགྲན་ཏེ་གསུས་སུ་བསྒྱེལ་ཐུབ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཕམ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྫོ་འཁྲོགས་ནི། ལྗིད་ཚད་སྤྱི་རྒྱ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྫོ་དབྱིབས་རིལ་པོ་འཛམ་ཤ་དོད་ཅིང་། ད་དུང་རྫོའི་ཕྱི་ངོས་ལ་མར་དང་ཞག་བྱུགས་ཏེ་ལྷི་ལ་འཛམ་འདྲེད་ཤོར་ནས་འཁྱོག་དཀའ་བ་བཟོས་པའི་རྫོ་རིལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དཔུང་པའི་སྟེང་དུ་འཁྱོག་ཐུབ་མིན་གྱི་ཤུགས་ཚད་འགྲན་པ་ཞིག་རེད། དེ་སྔ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་གྲོལ་ཉིན་པར་སྐོར་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐུ་བརྙན་གདན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས་གསུང་ཆོས་ར་བར་གཟིམ་པ་བ་དང་། དེ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ནས་ཡོང་བའི་མིས་རྫོ་འཁྲོགས་ཀྱི་འགྲན་སྟུར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ད་དུང་ལྗིད་ཚད་སྤྱི་རྒྱ་བཅུ་གྲངས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྫོ་རིལ་

རང་གི་མགོ་ཐོག་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་གཡུགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྐབ་འོག་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་གཡུགས་པའི་རྡེ་དེ་རྒྱང་ཐག་ཇི་ཙམ་སླེབས་ཐུབ་མིན་འགྲན་གྱི་ཡོད།

སྦོམ་པོ་བརྒྱད། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ། དེའི་བདུད་རྩི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ། སྣོད་མིན་ལ་གསང་རྫས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩོད་པ། དད་ལྡན་ལ་དྲི་བའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས་པ། རྫུན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ། །

སྦོར་མེ། བོད་མདའི་མེ་རྫས་སྦར་བྱེད་ཀྱི་རྫས་མེ་ལག་ཏུ་བཟུང་རྒྱུ། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྦྲི་ལྷིའམ་སྦྲི་ལྷི་ཡང་ཟེར།

སྦྲང་འདྲ་བ། འབྲུ་བླུག་པའི་བང་བ་འདྲ་བ།

སྦྲང་བྱ་སྡིག་པ་སྒོ་དྲུག སྡིག་པ་བཤགས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྲང་བྱ་སྡིག་པ་སྒོ་དྲུག་སྟེ། ༡. དུས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ༢. ཀུན་སློང་གི་སྒོ། ༣. འགྲིམ་པའི་སྒོ། ༤. ངོ་བོའི་སྒོ། ༥. བཅས་པའི་སྒོ། ༦. ཡུལ་གྱི་སྒོ་དྲུག་གོ །

སྦྲང་གཞི་ལྔ། ཁུ་བ། རྡུལ། དྲི་མ། སྲོག་རླུང་། རྣམ་ཤེས་སོ། །

སྦྲང་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། སློབ་མའི་ལུས་རྩལ། ཡི་གེ་ཧྲ་ག ཁམས་བདུད་རྩི། སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །

སྦྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས། ཉོན་མོངས་སྦྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྙོམས་པ་དང་། སྟན་གཅིག་པ། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་སྙེད་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྦྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གསུམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་དྲུང་པ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། ཙོག་བུ་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་ནས་གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྙེད་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་ནི། འདྲིས་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཟས་ཇི་ཙམ་སྙེད་པ་ཙམ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་ནི། ཁྱིམ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་ཇི་ཙམ་སྙེད་པ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི་བདག་གིས་འདི་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་འཐོབ་པོ་སྙམ་ནས་མགོ་འཕང་བསྟོད་དེ་མི་འགྲོ་བའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི། སྟན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདུག་ནས་ཇི་ཙམ་ཟ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་མི་ཟ་བའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ནི། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུག་ནས་ཇི་ཙམ་གྱིས་བདག་འཚོ་བའི་ཟས་ཐམས་ཅད་མ་བླངས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟ་ཞིང་འདིས་འཚོའོ་སྙམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་བླངས་ནས་ཟ་བའོ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ནི། སྣམ་སྦྱར། བླ་གོས། མཐང་གོས་གསུམ་གྱིས་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་ཀ་ཕྱིང་བ་ཅི་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་བལ་ལས་བྱས་པ་ཤ་སྟག་འཆང་གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བོར་བའི་གོས་གཤང་གཅི་སོགས་ཀྱིས་རེག་པ་མི་གཙང་བ་རྣམས་བོར་ཏེ་དུང་བ་བླངས་ཏེ་བཀྲུས་དྲུབ་ཁ་དོག་བཟང་པོར་བསྒྱུར་ནས་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་བ་ནི། གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པའི་དགོན་པ་དང་ནགས་འདབ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིང་དྲུང་པ་ནི། ཤིང་སྡོང་པོའི་དྲུང་དུ་གནས་འཆའ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་ནི། སྟེང་གི་ཐོག་མ་བཀབ་ཅིང་མ་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད

པ་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཤིའོ་ཅོག་འདོར་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ
གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅོག་བུ་པ་ནི། ཁྲིའམ།
ཁྲིའུའམ། རྩྭའི་སྟེང་དུ་ཅོག་བུར་འདུག་སྟེ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྒྱབ་བམ་སྙོས་མི་བརྟེན་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ནི།
རྩྭ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་མལ་ལ་འཆའ་ཞིང་ལན་
ཅིག་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཡང
དང་ཡང་དུ་མི་བརྗེ་ཞིང་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཉན
ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞིང་
པ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆུང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྙོམས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི། གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉེད་པ
ཡིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་བ་ནི། དེར་མི་ཡིན་པར
ལམ་དུ་ཉེད་པ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་
ཡང་མི་ཡིན་པར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེད་པ
ཡིན་པར་བྱེད་པའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི། ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འབྲིང་ནི་
སྟན་གཅིག་པོ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཟོས་ནས་ཟས་བསོད་
པ་བྱུང་ན་ཡིན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་ཟོས་ནས་ཟས་བསོད
པ་ཡང་ཡིན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་
གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་བཀྲུས་ཀྱི་བར་
དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཟས་ཟ་བཞིན་དུ
གཞན་གྱིས་བསྟབས་ན་ལེན་ལ་ཁ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུས་ནས
མི་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྔར་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག
ཆར་དུ་བླངས་ནས་ཟ་བཞིན་དུ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས
གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ཆོས་གོས
གསུམ་དང་རས་ཆེན་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་གདིང་བ་
འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རས་ཆེན་སོགས
བཞི་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མི་འཆང་ལ་གཞན་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་ཙམ་འཆང་གི། དེ་ལས་ལྷག
པ་མི་འཆང་བའོ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི། བྱི་བས་ཟོས་པ་ཆོག་པ་དུམ་བུར་བཅད་པ

གཞན་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་ནི།
རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་པར་བོར་བ་ཡིན་
པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་དེ་དག་ཡིན་པར་དུར་ཁྲོད་དང་ཕྱག
དར་ཁྲོད་དང་ལམ་པོ་ཆེར་ལྷུང་བ་ཡིན་པ། དགོན་པ་བ་ལ
ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་འདོམ་ལྔ
བརྒྱས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི་གྲོང
ལས་རྒྱང་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར
གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་འདོམ་སྟོང
ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པའོ། །ཤིང་དྲུང་པ་
ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ཤིང་དྲུང་ངོས་བཞི་པོ
ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར
ངོས་ཅུང་ཟད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་
ངོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱོར་བར་གནས་པའོ། །བླ་གབ་མེད་པ་
ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། སྟེང་གི་ངོས་གསུམ
གཡོགས་ལ་གཅིག་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་
ནི། སྟེང་གི་ངོས་གཅིག་གཡོགས་ལ་གསུམ་མ་གཡོགས་པར་
གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྟེང་གི་ངོས་ཐམས་ཅད་མ
གཡོགས་པར་གནས་པའོ། །དུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི། སྔོན་དུར་ཁྲོད་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་དུར་ཁྲོད་མ་ཡིན
པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོ་ཅུང་ཟད་སྐྱེལ་བའི
སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཤིའོ་ཅོག་སྐྱེལ
བའི་སར་གནས་པའོ། །ཅོག་བུ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།
ཆུང་ངུ་ནི། ངོས་གཉིས་བསྙེས་ནས་གནས་པ་དང་།
འབྲིང་ནི། ངོས་གཅིག་བསྙེས་ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་
པོ་ནི། ངོས་ཐམས་ཅད་མ་བསྙེས་པར་གནས་པའོ། །གཞི
ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ལན་གསུམ་
དུ་མལ་འཆའི། གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི་ལན
གཉིས་སུ་མལ་འཆའི། གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་ཆེན་པོ་ནི།
ལན་གཅིག་སྟན་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའི། ཡང་དང་ཡང
དུ་མི་བརྗེ་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བལ་མ་སྙིལ་བ་དེའི་ཚེ
སྐུད་པ་མི་ཐུང་ལ་སྙིལ་ནས་ཐུང་བ་བཞིན་དུ་བསོད་སྙོམས་

དང་ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས་ཚངས་སྤྱོད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་རུང་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

སྦྱོར་བའི་རྒྱན་དགུ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཞེར་གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ་སྐྲའི་གཟུགས་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱ་སྦྱོར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ཆོས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་དགུ་ནི། ༡. ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱོར་བ། ༢. ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱོར་བ། ༣. བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱོར་བ། ༤ བྱ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱོར་བ། ༥. འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ། ༦. ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ། ༧. ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ། ༨. འགལ་མིན་གྱི་སྦྱོར་བ། ༩. འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅས་སོ། །

སྦྱོར་འབྱུང་གི་དྲི། རྫས་ཁ་ཤས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི། དཔེར་ན། རྒྱ་སྤོས་དང་དབུས་སྤོས་ཀྱི་དྲི་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་ཡོད།

སྦྱར་མ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ་སྐད་འཚོང་མ་དང་འདྲ་བའི་སྐད་ཚིག་ཅིག

སྦྱར་ར་བ། འདི་ནི་ང་ཡུམ་སྦྱར་གསུམ་ནང་གི་སྦྱར་ར་བ་སྟེ། སྔ་ཁ་ཁྲུལ་གྱི་སྨྲ་དྲག་ཆེ་བ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཀའ་བློན་བྱས་ཏེ། ཐའི་རྫིའི་གོ་གནས་བྱུང་བ་བཤད་ཟིན་པ་དེའོ། །

སྦྱིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་གནས་བཅའ་བ། སྦྱིན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེའི《མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ》ཤོག་གྲངས༦༢ལས། སྔོན་ཕ་སྐྱོ་ར་དང་མ་ཀླུ་ཅན་མ་གཉིས་ལ་བུ་མོ་སྦྱིན་མ་དང་སེམས་སྦྱིན་མ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། བུ་མོ་སྦྱིན་མ་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་བྱུང་བར་གྲགས་པས། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སྦྱིན་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བཏགས་པར་བཤད།

སྦྱིན་བདག་གི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག སྡིག་པ་མི་འཛེམ་དང་འདུན་ཆུང་། །ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་ཡིད་མི་ཆེས། །སླབ་བློ་མེད་པའམ་ཡོད་ན་ཡང་། །ཚེ་འདིའི་ལོ་འདོད་གྲགས་འདོད་ཕྱིར། །རྒྱུན་དང་མི་འཚམས་བློ་རྒྱ་བསྐྱེད། །ངང་ཐུང་བློ་དོག་བཟོད་བསྲན་ཆུང་། །ལྷ་དང་བཟོ་བོ་སྨོད་བྱེད་ཅིང་། །འགྱོད་པ་སྐྱེས་ནས་འཕྲོ་འཇོག་པའོ། །

སྦྱིན་བདག་བསྔོ་བ། གསར་དུ་བཞེངས་པའམ། སྔར་ཡོད་པའི་རྟེན་དེ་ལ་རབ་གནས་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་དེའི་བདག་པོའམ་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལྷར་བསྐྱེད་དེ་སྦྱིན་བདག་ལྷ་ཁང་དེའི་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡོན་བདག་ཏུ་བསྔོ་བ་ལ་ཟེར།

སྦྱིན་པ་གཉིས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ།

སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །

སྦྱིན་སྲེག སྦྱིན་ནི་རང་དགའ་བའི་ལྷ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། སྲེག་ནི་རང་ལ་གནོད་བྱེད་མཁན་གདོན་འདྲེ་མཐའ་དག་སྲེག་པའི་དོན་ཏེ་ཕྱི་པའི་ལུགས་ལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་རྟ་གཙང་གི་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཡོད་པར་བཤད། ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྲོག་ཆགས་མེར་སྲེག་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ལུགས་མེད་ཀྱང་། འབྲུ་རིགས་དང་སྨན་སོགས་སྲེག་པའི་སྦྱིན་སྲེག་ཡོད་དེ་ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་ལྷ་དང་། རང་གི་ཡི་དམ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་མོས་ནས་དེའི་ནང་མར་ཁུ་དང་འབྲུ་རིགས་སོགས་སྲེག་ཏེ་ལྷས་བཞེས་པར་མོས་པའི་སྔགས་ཆོག་ཞིག

སྦྱིན་སྲེག་གི་རྫས་ཆ་བཅུ་གཉིས། ༡. ཡམ་ཤིང་། ༢. མར་ཁུ། ༣. ཏིལ། ༤ རམ་པ། ༥. འབྲས། ༦. ཞོ་ཟན། (ཞོ་དང་མར་ཁུ། བྱེ་མ་ཀ་ར། བུ་རམ། སྦྲང་རྩི་བཅས་བསྲེས་ནས་བཟས་པའི་ཕྱེ་མར་ལྟ་བུ་ཞིག) ༧. ཀུ་ཤ ༨. ཡུངས་དཀར། ༩. སོ་བ། ༡༠. ནས། ༡༡. སྲན་མ། ༡༢. གྲོ།

སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། ཕྱི་དབྱིབས་རྡུལ་ཚོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རྫས་གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི

དཀྱིལ་འཁོར། ཕྱག་རྒྱ་རྫ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །

སྦྱོང་བྱེད་གསུམ། རླུང་འཇམ་རྩི་ཡིས་སྦྱོང་བ། མཁྲིས་པ་བཤལ་གྱིས་སྦྱོང་བ། བད་ཀན་སྐྱུགས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའོ། །

སྦྱོངས་དྲུག ༡. ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ཐུར་དུ་སྦྱོངས་པ་ལ་བཤལ་སྨན་༨༢ ༢. བད་ཀན་དང་དུག་སོགས་གྱེན་དུ་དྲངས་པ་ལ་སྐྱུགས་སྨན་༡༦ ༣. ནམ་ཚོང་ཡན་གྱི་ནད་སྦྱོང་བ་ལ་སྣ་སྨན་༧ ༤ རྒྱུ་མ་དང་ལོང་ཀའི་ནད་ཐུར་དུ་དྲངས་པ་ལ་འཇམ་རྩི་༩ ༥. རིམས་མ་ཕན་ན་ནེ་ཙ་ཏའི་བཙོས་ཐབས་༡༤ ༦. དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་ན་རྩ་སྦྱོངས་༢བཅས་ཡོད།

སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ། ལས་ཀའི་སྦྱོར་བའམ་སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། མཇུག་སྡེ་གསུམ།

སྦྱོར་ཐབས་བཅུ། གོང་གསལ་སྦྱོངས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ། ༧. བད་ཀན་དང་གྲང་བའི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཐལ་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་༣༦ ༨. རླུང་གི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྨན་ཆང་གི་སྦྱོར་བ་༡༩ ༩. ནད་པ་འགྱུར་ལྡན་ལ་ཕན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་༢༠ ༡༠. ནད་པ་དབུལ་ཕོངས་ལ་ཕན་པ་སྔོ་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་༤༢བཅས་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཆ་སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་རྩ་འགྲེལ་ནང་གསལ།

སྦྱོར་དྲུག ༡. སོར་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག ༢. བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག ༣. སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག ༤ འཛིན་པའི་ཡན་ལག ༥. རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག ༦. ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག

སྦྱོར་སྡེ་བཞི་སོགས། ནད་ལ་ཕན་པའི་སྨན་སྦྱོར་ཐབས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་དང་། དྲུག་དང་། བཅུ་སོགས་ཁག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ། སྦྱོར་སྡེ་བཞི་ནི། ༡. ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཐང་གི་སྦྱོར་བ་༧༧ ༢. ནད་ཀྱི་ངར་པོ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཕྱེ་མའི་སྦྱོར་བ་༡༦༥ ༣. ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་འདོན་པར་བྱེད་པ་རིལ་བུའི་སྦྱོར་བ་༢༢ ༤ རྩ་ཚིགས་དང་པགས་པ་སོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་ནད་ལྷག་མ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ལྡེ་གུའི་སྦྱོར་བ་༢༢བཅས་ཡིན། སྦྱོར་ཐབས་དྲུག་ནི། གོང་གསལ་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ༥. ལུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་གསོ་བར་བྱེད་པ་སྨན་མར་༡༤ ༦. ཚ་བའི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཁན་དྲའི་སྦྱོར་བ་༡༧བཅས་ཡིན། སྦྱོར་ཐབས་བཅུ་ནི། གོང་གསལ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ། ༧. བད་ཀན་དང་གྲང་བའི་ནད་སེལ་བ་ཐལ་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་༣༦ ༨. རླུང་གི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྨན་ཆང་གི་སྦྱོར་བ་༡༩ ༩. ནད་པ་འགྱུར་ལྡན་ལ་ཕན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་༢༠ ༡༠. ནད་པ་དབུལ་ཕོངས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་སྔོ་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་༤༢བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་དང་ལག་ལེན་སྐོར《སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི》རྩ་འགྲེལ་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

སྦྱོར་བ། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པ། ༡. སེལ་བ། ༢. ཤིན་ཏུ་སྐྲངས། ༣. ཟུག་རྔུ། ༤ སྐྲངས། ༥. ཀུན་འཇོམས། ༦. རྡོ་རྗེ། ༧. ཤིན་ཏུ་ལྡང་། ༨. ཡོངས་འཇོམས། ༩. འཁོན་འཛིན། ༡༠. མཛའ་བོ། ༡༡. ཚེ་ལྡན། ༡༢. སྐལ་བཟང་། ༡༣. བཟང་པོ། ༡༤ ལས་བཟང་། ༡༥. འཛིན་པ། ༡༦. འཕེལ་བ། ༡༧. ངེས་པ། ༡༨. དགའ་བ། ༡༩. དངོས་གྲུབ། ༢༠. མཆོག་ཅན། ༢༡. ཞི་བ། ༢༢. གྲུབ་པ། ༢༣. བསྒྲུབ་བྱ། ༢༤ དགེ་བ། ༢༥. དཀར་པོ། ༢༦. ཚངས་པ། ༢༧. དབང་པོ་བཅས་ཡོད་པ་ལས་སྔ་མ་དགུ་པ་ཡན་ངན་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་བཅོ་བརྒྱད་ནི་བཟང་པོ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

སྦྱོར་བ་དངོས་ཉི་ཤུ། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་འགག་པ། ཟབ་པ། གཏིང་དཔག་པ་དཀའ་བ། ཚད་མེད་པ། ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པ། ལུང་བསྟན་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བ། བར་ཆད་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ། བྱང་ཆུབ་མྱུར་བ། གཞན་དོན། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་

སོགས་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མིང་མཐོང་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་བྱེད། རྣམ་པར་དག་པ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །

སྦྱོར་བ་ཉེར་བདུན། སྐར་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་སྦྱོར་བ་ཉེར་བདུན་ཏེ་གོང་གི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག སོར་སྡུད། བསམ་གཏན། སྲོག་རྩོལ། འཛིན་པ། རྗེས་དྲན། ཏིང་འཛིན་ཏེ་དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ལྷུང་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་པའི་གནད་ཀྱི་གྲངས།

སྦྱོར་འབྲུལ་ཞུས་པ། འབྲུ་དངུལ་སོགས་མ་རྩ་སྤྲོད་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

སྦྱོར་བཞི་གནད་ལྔ་སྟེ་དགུ། བཀའ་དཔེ་ཕྱི་མ་ལས། ༡. རྟབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར······ འཕང་བ་རྣམ་པ་བཞི། །སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་མ་ཤེས་ན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན། ༢. རླུང་ལོག་མི་འབྱུང······ འབྱུད་པའི་གནད། རང་གནས་བཟུང་བ་རྟབ་པའི་གནད། དབང་དུ་བསྡུ་བ་དགང་བའི་གནད། རྩ་མིག་ཏུ་གདབ་པ་གཞིལ་བའི་གནད། ཕྱི་ནང་བསྒྲེ་བ་འཕང་བའི་གནད······ རྣམས་སོ། །

སྦྱོར་ལམ་ཉིད་ལས་ཕྱེ་བའི་ས་བཅུ་བགྲོད་པ། དེའང་མགོ་བོར་པུཎྜི་ར་མ་ལ་ཡ། སྤྱི་གཙུག་ཛཱ་ལ་ ར། རྣ་བ་གཡས་པ་ཨོ་ཏི་ཡ་ན། ལྟག་པར་ཨརྦུ་ཏ་སྟེ་གནས······ བཞིའི་རྩ་རླུང་གི་ཐིག་ལེའི་ནུས་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་དབུ་མར······ ཐིམ་ཞིང་འགགས་པ་ལས། སྦྱོར་ལམ་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ། དེ་བཞིན་ཉེར་གནས་གོ་ར་དེ་མ་སྟེ། ཀཱ་ཨོ་ཊི་ཀོ་ཀ ཝཾ་ཀཱ་ཧི་དང་། གྲི་ཤྲི་སོ་སུ་ན་ཀེ་མ་ཀཱ་རྣམས། ཞིང་དང་ཉེ་ཞིང་ཚནྡྷོ་ཧ་ཚ། འདུ་དང་ཉེར་འདུ་དུར་ཁྲོད་ཉེ་དུར་ཁྲོད། གཉིས་གཉིས་ལུས་གནས་དག་པས་ས་བཅུ་བགྲོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱོར་ལམ་བཞི། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས······ མཆོག་སྟེ་བཞི།

ཕྲག་ཏར་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང······ སྐབས་ཀྱི་ཕྲག་ཏར་ལས་ཁུངས་ནི། ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ཤར་ངོས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་ཅིང་། བོད······ རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་རྟ(༡༨༡༨)ལོར་གསར་དུ······ བཙུགས། འདིར་རིམ་པ་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་པ་རྩེ་དྲུང······ གཅིག་དང་ཤོད་དྲུང་གཅིག་དོ་དམ་དུ་བསྐོ་སྒྲོལ་དང་། ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་གཅིག ལྷ་སར་ཕྲག་དྲུང་གཉིས་དང་། ལམ་འཁྱིལ་རྫོང་འགོ་འདུ་འགག་ཆེ་ས་ནས་ཕྲག་དྲུང་རེ། ཕྲག་བང་ཞེས་ཡིག་སྐྱེལ་བ་མི་བཅུ་སྐོར་བཅས་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི་ལྷ་ས་ནས་གཞིས་རྩེ······ དང་། རྒྱལ་རྩེ། གོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བཅས་བར་གཞུང་དོན་བཀའ་རྒྱ་དང་སྙེར་ཡིག་སྐྱེལ་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། གཞིས་རྩེ་དང་། རྒྱལ་རྩེ། སྣ་དཀར་རྩེ། ཆུ་ཤུལ། བདེ་ཆེན། རྒྱ་མདའ་བཅས་སུ་ལས་བྱེད་ཕྲག་དྲུང་སྡོད་བྱར་བསྐོ་མངགས་དང་ས་ཚིགས་ལྟར་ཡིག་སྐྱེལ་བའི་བརྗེ་ལེན་སྡོད་གནས་ཕྲག་ཁང་རེ་བརྒྱབ་ཡོད་པས་ཡིག་སྐྱེལ་བས་ཕྲག་ཚུགས་ལྟར་ཡིག་འབོག་སྣམ་ཐིག་སེར་པོ་འཁྱུར་ཞིང་རྐང་ཐང་མགྱོགས······ འགྲོས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་ནང་ཕྲག་ཚུགས་སོ་སོར་འཁྱོལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཕྲག་སྐྱིའི་ལས་འགན་ནི་ལྷ་ས་ནས་གྲོ་སྐྱི་དང་། གཞིས་རྩེ་སྐྱི་རྫོང་། གོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བཅས་ཀྱི་བར་ཡིག་ཟམ་བཙུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་དམ་ཐོག་ལོ་རེ་ཕྲག་སྐྱི་སེར་སྐྱ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་ཕྲག་བད་ལས······ དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ཕྲག་ཐོགས་རྒྱག་པར་བསྐྱོད······ སྐབས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཕྲག་དྲུང་གིས་ལག་དེབ་ནང་གསལ······ ཕྲག་འཛིན་འདྲ་ཡའི་ཐོག་ནས་ལོ་རེའི་ཕྲག་གླ་རྩིས་ཞུ་བྱེད་དགོས། ཏར་ཁང་ལས་ཁུངས་སུ་ཐོག་མའི་དོ་དམ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཏར་གཏོང་ལེན་ཤེས་པ་རྩེ་དྲུང་རིང······ དཔལ་ལྡན་ཆོས་ལྡན་བསྟན་དར་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ས་ནས་ཏར་དང་ཁ་པར་གཏོང་ལེན་བབས་ཚུགས་ནི་ཐོག་མར་རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་སྤྱི་དང་། གྲོ་སྐྱི་ཁང་བར་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྗེས······ དབྱིན་ཏར་བཙུགས་རྗེས་ཕྱི་ཕྱོགས་གང་སར་ཏར་འཕྲིན······ གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །

སྨུགས་ཤུ། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་གྲྭ··· ནང་རྫོང་གྲྭ་ཐང་ཆུས་ཁོངས་སྨུག་ཤུ།

སྨུང་ཐ། མི་གཙང་བ་ལ་འཁོར་བའི་སྨུང་མའོ། །

སྨུང་ནང་ཚོ་དྲུག བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁོངས་མཚོ་སྣ་རྫོང་འོག་མོན་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་ཚོ་དྲུག་སྟེ། ༡. སེང་གེ་རྫོང་དང་སྨུག་མ་གདོང་། ༢. སྨུག ༣. ཀླི། ༤. ནམ་ཞི་དང་ཐེམ་སྒང་། ༥. སང་ཏི། ༦. ཇི་རང་སྟེ་དྲུག

སྨུལ་ཁས་བཞིགས་པ། སྨུལ་བཟུང་སྟེ་གཞན་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པ།

སྨུལ་མགོ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ནང་··· མའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་བ་རྟགས་ཅན་ཞིག་གི··· མིང་སྟེ། ཀ་བ་འདི་ཡང་གང་དུ་ཡོད་མེད་ངོས་འཛིན··· དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་། འདི་དང་ཉེ་བར་དྲག་པོ་སྔགས་ཀྱི་གཏེར་སྦས་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཀུན་མཐུན་པར་སྣང་།

སྨྲེབས་པ། ཁྲགས་པའམ་སྐེམ་པ་དང་ལྟོགས་པ་སོགས་ལ··· འཇུག་གོ །

མ

མ་བྲེལ་བའི་རྩལ་བཞི། སློབ་དཔོན། མཆེད། ལྷམ། ཡི་དམ་རང་སེམས་ཀྱིས་མ་བྲེལ་བཞིའོ། །

མ་ག་དྷ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དེང་སང་ཧིན་རྡུ་སྒྱི་མཐུན…… རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་པི་ཧར་མངའ་སྡེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཐང་ཟབ་ཛང་གི་ལམ་ཡིག…… བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་བོ་གང་གཱ་བརྒལ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ལ་དབར་བཞི་བརྒྱའི་ས་ན་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་དང་། དེ་ནས་ལི་དབར་དྲུག་ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་གདན་མཆོད་རྟེན་དང་། མ་ཧཱ་བོ་དྷིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། དེའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང……བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མ་ག་དྷ་ཞེས་པའི་གོ…… དོན་ནི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱིང་འཛིན་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ཉམས་དགའ་ཞེས་བསྒྱུར་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་དབུས་འགྱུར་འཆང་ཞེས་པ་ཡིན།

མ་གྲུབ་པ་བཞི། གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ། ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཅས་བཞིའོ། །

མ་མགོན་ལྷ་སྲིན་གནོད་སྦྱིན་དྲི་ཟ། རྒྱལ་པོ་སྲོང…… བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་སྐབས་མ་མོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ། མགོན་པོ་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ། ཀླུ་རྒྱལ་དགའ་བོ་དང་འཇོག་པོ། སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ། གནོད་སྦྱིན་ན་ཀུ་ལ་བེ་ར། དྲི་ཟ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་བཅས…… ཀྱིས་ལྷ་ཁང་འདི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པའི་དོན།

མ་འགགས་གསལ་བ། རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང…… བཟང་ངན་བར་གསུམ་འགོག་པ་མེད་པར་གསལ་བ།

མ་རྒྱུད། འདི་ལ་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད…… ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་དཔེར་ན། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ།

མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག འཁོར་ལོ། ན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། འོག་པགས། ཐལ་ཆེན་ཚོན་བུ་སྟེ་ཕྱི་མ་དོར་བ་རྒྱན་ལྔ།

མ་རྒྱུད་བདེ་དགྱེས། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་དང་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ། མ་རྒྱུད་ལ་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར་དང་། དགྱེས་པ་རྡོ…… རྗེའི་སྐོར་གཉིས།

མ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག རྡོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད། རྣམ་སྣང་གི་རྒྱུད། ཧེ་རུ་ཀའི་རྒྱུད། རྡོ་རྗེ་ཉི་མའི་རྒྱུད། པདྨ་གར་དབང་གི་རྒྱུད། རྟ་མཆོག་གི་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །

མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ང་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་བལྟོས་ནས་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བླང་དོར་བཏང…… སྙོམས་སུ་བཞག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། རྟག་པའི…… ཆོས། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མ་ངེས་པ་དྲུག ༡. ཐུན་མོང་དང་། ༢. ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ༣. མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ། ༤. མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ། ༥. གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས…… གཅིག་ལ་ཡོད་པ། ༦. འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ།

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །

མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག སྲིད་པ་བར་དོའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག་ནི། ༡. གནས་ངེས་མེད་རི་རྩེ་ཐང་སྟོང་ཁང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡུད་ཙམ་རེ་སྡོད། ༢. རྟེན་ངེས་མེད་ཟམ་ཟུར་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་ཡུད་ཙམ་རེ་བརྟེན། ༣. སྤྱོད་པ་ངེས་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྣ་ཚོགས་བྱེད། ༤. ཟས་ངེས་མེད་རིགས་དྲུག་གི་ཟས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་མི་ཐོབ། ༥. གྲོགས་ངེས་མེད་ལྷ་དང་འདྲེ་སྲིན་བར་དོའི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡུད་རེ་འགྲོགས། ༦. སྣང་ཚུལ་ངེས་མེད་ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྒོ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འཆར་བའོ། །

མ་ངེས་པའི་ས་ལ་བརྒྱད། རྟོག་དཔྱོད་འགྱོད་གཉིད་ཁོང་ཁྲོ་བ། །ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་མོ། །

མ་གཅིག་ཞ་མ། འདི་ཉིད་ཡབ་ཞ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུམ་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ་གཉིས་ལ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་སྟག(༡༠༦༢)ལོར་ཡུལ་ཕ་དྲུག་ན་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ལུས་ལ་སྤྱིར་པདྨ་ཅན་གྱི་མཚན་རྣམས་དང་། ཅེ་ཐག་ཏུ་ལྟེ་བ་ན་པདྨ་དམར་པོ་རྩ་བ་གསུམ་པ། ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་གསུམ་སྐོར་དུ་ཡོད་པས་ལྟེ་བར་སླེབས་པ། ཕྲག་སོ་གཉིས་ལ་གཡུང་དྲུང་རིས་རེ། རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྐུབ་ན་དུང་པདྨ་ལྟར་འཁྱིལ་བ་རེ། ལྕེའི་འོག་ན་རལ་གྲི་ཨུཏྤལ་ལའི་མདོག་ཅན་ཧཱུྃ་ཡིག་གིས་མཚན་པ། སྨིན་མཚམས་ན་ཉི་ཟླའི་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་ལོ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་། མ་གཅིག་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་སྐབས་ཡུལ་དེའི་སྐྱེས་པ་ཨ་བ་ལྷ་རྒྱལ་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བག་མར་བཏང་བས་ཁྱིམ་མར་བཞེད། ཁྱོ་ལ། ཁྱོད་རང་ཡང་ཆོས་གྱིས། ང་ཡང་ཆོས་བྱེད་གསུངས་པས་ཁྱོ་ཡིས་ཉན་དུ་མ་བཏུབ་གཤིས་སྨྱོ་རྫུ་མཛད་དེ་དེ་ནས་བྲལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་མ་རྨའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་མཛད། རྨས་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ཡང་ཁོང་ལ་བསླབས། བླ་མའི་ཞལ་ནས་ལོ་བཞིར་མཚམས་ཆོད་ཅིག་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ནོན། ཁྱད་པར་དུ་ཛོང་གོང་འོག་ལ་ཟླ་བ་བཞི་བཞི་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཉི་ཟླ་འོག་ན་ནོན་པ། ལུས་གང་འདོད་དུ་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ཤེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་གོ་བ། རླུང་གར་འདོད་དུ་འཇོངས་པ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་བཞི་ཐོབ། མ་གཅིག་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་བླ་མ་རྨ་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་རྨའི་སྤུར་སྦྱོང་བ་སོགས་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བར་ཆད་དུ་གསལ་བ་བདུན་བྱུང་སྟེ་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པས་རྗེ་འཁོན་ཕུ་བས་ཞབས་ཏོག་བྱས་ཏེ་དིང་རིར་དམ་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས། དམ་པའི་བཀའ་བཞིན་མཛད་པས་བར་ཆད་རྣམས་བསལ་ཏེ་སྐུ་ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་གྱུར་པས་དམ་པ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་དགོངས། དུས་ཕྱིས་སེ་མཁར་ཆུང་པ་དང་མཇལ་ཏེ་གདམས་པ་ཞུས་པས་དབང་ཆུང་ཞིག་མ་གཏོགས་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གནང་། དེ་ནས་མ་གཅིག་ཉིད་གྲུབ་པ་བརྙེས་ཏེ་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་མོན་བོད་ཀྱི་གནས་གཉན་ཟེར་བ་མང་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་མང་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད། བླ་མ་ཡང་གོང་སློས་པ་རྣམས་དང་། པཎྜི་ཏ་པི་རོ་ཙ་ན། དཔལ་ཆེན་ཀ་ལོ་དང་། སུ་ཧྲིངས་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། ཡེ་རབ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཏུགས། མ་གཅིག་འདི་ལ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ཀྱང་གཏུགས། དེ་ལྟར་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༡༤༩)ལོར་སྐུ་འདས། སྤུར་སྦྱངས་ཀྱང་གདུང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་། མདོར་ན་མ་གཅིག

འདི་ནི་གསང་སྔགས་ཆགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༡༠༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཤིང་རྟ་ལོར་དགེ་བཤེས་ཨ་སྟོན་ལས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བསྟེན་ནས་ཞི་བྱེད་གཅོད་ཀྱི་གདམས་པའི་བདག་པོར་གྱུར། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༨༤)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུར་གཡའ་རིའི་རྫོག་ལུང་དུ་གཏེར་སྦས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཅོད་གཞུང་ནི། 《གཅོད་གཞུང་བཀའ་ཚོམ་ཆེན་མོ》དང《ཡང་ཚོམ》 《ཉིང་ཚོམ》 《ལེའུ་ལག》 《གནས་ཐེམ》 《ཕོང་གྲོལ》 《གསང་བ་བརྡ་ཆོས》 《ལ་བཟླས་སྐོར་གསུམ》 《གཞི་ལམ་སློང་བ》 《ཁྱད་པར་གྱི་མན་ངག》དང་བཅས་བཅུ་ཡོད། མཐར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༢༠༡)ལོར་འདས།

མ་བཅོས་པར་སློད་ལ་ཞོག མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་བར་མ་གང་འཆར་བ་དེ་རང་ལ་བཟོ་བཅོས་དང་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱེད། སེམས་ཁོ་རང་གར་འགྲོའི་སར་རྟ་ཁ་སློད་པ་ལྟར་ཞོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི《ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག》ཁག་ལས་གསུངས།

མ་ཏི་ཧྲ་ཏྲ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་ཐོག་སྔ་མ་དེ་ཁ་ཆེའི་གྲིབ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་པཎྜི་ཏའི་སྐུ་སྐྱེ་ཞེས་ཤིང་། མཚན་ལའང་མ་ཏི་ཧྲ་ཏྲ་ཏེ(མ་ཏི་ཞེས་པ་བློ་དང་ཧྲ་ཏྲ་ནི་བཟང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན)བློ་བཟང་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་།

མ་ཏམ་ཙུ་ཏུ་བསྒྲུལ་བའི་རྫས་བརྒྱད་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོན་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། མགོ་ལྗོ་ཕྱོགས་སེང་ག་ལའི་ཡུལ། ལག་པ་གཡས་ཐོ་གར། གཡོན་པ་ལྗོ་ནུབ་བླུ་ཡུལ། ཀང་པ་གཡས་བྱང་ཤར་བལ་ཡུལ། གཡོན་པ་ནུབ་བྱང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ། ཕོ་མཚན་བྱང་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ། ནང་རོལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་ཡུལ། སྙིང་ཤར་ཕྱོགས་མ་གྷ། ཡང་ན། སྙིང་ཤར་ཕྱོགས་དབུས་འགྱུར་མ་ག་དྷ། དུར་ཁྲོད་བསིལ་བ་ཚལ། མགོ་ལྗོ་ཕྱོགས་སེང་ག་ལའི་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་སྐྱ་ལ་རྫོགས། ལག་གཡས་ཤར་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་ལྷུན་གྲུབ་གཏེར། ལག་གཡོན་ལྗོ་ནུབ་ས་ལའི་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་གསང་དོན་རོལ་བ། ཀང་པ་གཡས་བྱང་ཤར་ལི་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་འཇིག་རྟེན་བརྩེགས། ཀང་པ་གཡོན་ནུབ་བྱང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་ཧེ་ཆེན་བརྡལ། ཕོ་མཚན་བྱང་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ། (ཀྱད་ཡུལ་ཡང་ཟེར) དུར་ཁྲོད་པད་མ་བརྩེགས། ནང་རོལ་ཀུན་ནུབ་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་ཡུལ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་གི་མ་ག་དྷ། ལང་ཀ་སུ་རི་སྲིན་པོའི་ཡུལ། དུར་ཁྲོད་ལང་ཀའོ། །

མ་རྟོགས་པའི་གློ། རང་ཡུལ་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་སྟེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཡིན།

མ་ཐུ་ར། བཅོམ་བརླག་གི་ཡུལ་ཏེ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཡུལ་དབུས་དང་ཉེ་བའི་ནུབ་བྱང་གི་མཚམས་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་ཅེས་གསུངས།

མ་དག་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་འཆང་བ། རྟ་ཕྱུགས་བྱ་ཁྱི་མིག་ཟླུམ་གཅན་གཟན་དག །དགེ་སློང་མ་ལ་ཆགས་སྐྱུད་འདུ་འཛི་དགའ། །ཆོས་མིན་གཏམ་དང་ཤ་ཆང་རོ་ལ་ཆགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་དྲུག ཆང་། དུག མཚོན་ཆ། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད། གསོད་སར་ཕྱུགས་སྟེར་བ། མཆོག་གི་ནོར་མཆོག་མིན་ལ་སྦྱིན་པ།

མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སོ་གཉིས། བསད་ཤ་དུག་དང་མཚོན་ཆ་ཆང་། །གཞན་ནོར་མཛའ་ལ་སྟེར་བ་དང་། །ཕྱིས་ནས་རྙེད་ཕྱིར་དམན་པ་རྣམས། །བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ལ་སྟེར། །མཐུ་དང་འཇབ་བུ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས། །ནོར་བླངས་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བཏབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། །

ཡོག་ལྟ་མ་དད་ཕན་བཏག་ལེན། །མི་རྒྱ་རྒྱལ་སྐྱེར་འཇིགས་ཕྱིར་ཏེ། །བསྡུ་ཕྱིར་བསྟོད་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན། །སྐར་མཁན་ནད་ཕྱིར་སྨན་པ་སྐྱོངས་ནས་སྐྱེར། །རྣམ་སྨིན་རང་ཉིད་ལང་ཚོ་རྒས། །ན་དང་འཆི་ཚེ་བསྐྱལ་ནས་མཆོད། །ཡུལ་གཞན་གྲགས་ཕྱིར་ཕོད་བསྟན་ཕྱིར། །བུད་མེད་ཕྱིར་དང་བུ་མེད་ཕྱིར། །འདི་དག་མ་དག་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ༡. བསད་ཤ། ༢. དུག་དང་། ༣. མཚོན་ཆ། ༤ ཆང་། ༥. གཞན་ནོར་མཛའ་ལ་སྐྱེར་བ་དང་། ༦. ཕྱིས་ནས་རྙེད་ཕྱིར། ༧. དམན་པ་རྣམས་བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེར། ༨. མཐུ་དང་། ༩. འཇབ་བུ། ༡༠. གཡོ་ཐབས་ཀྱི་ནོར་བླངས་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་། ༡༡. གཞན་གྱིས་བཏབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ༡༢. ཡོག་ལྟ། ༡༣. མ་དད། ༡༤ ཕན་བཏག ༡༥. ལེན། ༡༦. མི། ༡༧. རྒྱ། ༡༨. རྒྱལ་སྐྱེར། ༡༩. འཇིགས་ཕྱིར་ཏེ། ༢༠. བསྡུ་ཕྱིར། ༢༡. བསྟོད་ཕྱིར། ༢༢. རོལ་མོ་མཁན། ༢༣. སྐར་མཁན། ༢༤ ནད་ཕྱིར་སྨན་པ་སྐྱོངས་ནས་སྐྱེར། ༢༥. རྣམ་སྨིན། ༢༦. རང་ཉིད་ལང་ཚོ་རྒས། ༢༧. ན་དང་། ༢༨. འཆི་ཚེ་བསྐྱལ་ནས་མཆོད། ༢༩. ཡུལ་གཞན་གྲགས་ཕྱིར། ༣༠. ཕོད་བསྟན་ཕྱིར། ༣༡. བུད་མེད་ཕྱིར་དང་། ༣༢. བུ་མེད་ཕྱིར། འདི་དག་མ་དག་སྦྱིན་པའོ། །

མ་དག་པའི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། དག་ཞིང་དང་། མ་དག་པའི་ཞིང་གཉིས་ཀྱི་དག་མ་དག་ནི་སྡུག་བདེན་གྱིས་དག་མ་དག་ཡིན།

མ་དག་པའི་གཞན་དབང་། གཞན་དབང་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བག་ཆགས་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་མ་དག་པའི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་ཉོན་དང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །

མ་དག་ས་བདུན། དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ས། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའི་ས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བའི་ས། ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ས། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་སའོ། །

མ་དད་པ། བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

མ་ནྡ་ན། འདི་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་གྱི་ཚོགས་འཁོར་བྱེད་སྐབས་དམ་རྫས་ཆང་ལ་མ་ནྡ་ན་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་པས་ཆང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

མ་དྲུག མ་དྲུག་ནི་ཨུ་སྣཿདང་མེ་ལྷ་དང་གཙྪ་དང་འདམ་བུའི་ཚལ་དང་། སྨིན་དྲུག་དང་ས་ག་ཟེར་བ་དྲུག

མ་རྫས་མཚོ། གཤམ་དུ་མ་ཕམ་མཚོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད། གཅིག སྐུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་པ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ། ཐུགས་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ། མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག གཉིས། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག གསུམ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ། བཞི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་མོ། །

མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། གུས་པས་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ། གུས་པས་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ། གུས་པས་ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་སྟེ་གསུམ།

མ་ཎི་ཁྲི་སྐོར། བོད་ས་གནས་སུ་མ་ཎི་འཁོར་ཆེན་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་བ་ལ་མ་ཎི་དུང་ཕྱུར་གཅིག་དང་།

འབྲིང་བ་ལ་བྱེ་བ་དང་ས་ཡ། ཆུང་ཤོས་ནི་མ་ཎི་ཁྲི་གཅིག་བཅས་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་མ་ཎི་འཁོར་ཆེན་དགོན་པ་མང་པོའི་ནང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། འཁོར་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་དུ་འཁོར་རྟེན་ལྕགས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་འཁྱོག་གསུམ་བྱས་པ་ཞིག་སྦྲས་པ་དེར་བསྐོར་བྱེད་ཐག་པ་བཏགས་ཡོད་པས་བསྐོར་བ་པོས་ཐག་པ་དེར་བཟུང་ནས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐོར་བའི་སྲོལ་ཡོད།

མ་ནིང་རིགས་ལྔ། ཟ་མ་མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ། མཚན་མེད་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་མ་ནིང་། འཕྱུད་ནས་ལྡང་བའི་མ་ནིང་། མ་ནིང་ཕྲག་དོག་ཅན། ཉམས་པ་མ་ནིང་ངོ་། །

མ་ཎི་བཀའ་འབུམ། དེའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཚུལ། ཇོ་བོ་གདན་འདྲེན་ཚུལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ། བཙུན་མོ། བློན་པོ། བོད་འབངས་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་གནང་བ་སོགས་གསལ་ཡོད།

མ་ཎིའི་རྒྱུན། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་མ་ཎི་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འདོན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ།

མ་ཎིའི་ཐུན། མ་ཎི་འདོན་པའི་སྐྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཐུན་པ།

མ་ནུ་བརྩ་བཞི། མ་ནུ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དེ་མིའམ་མིའི་རིགས་ཞེས་པའོ། །སྔར་རྒྱ་གར་དུ་མིའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་རྒྱལ་རིགས་ལ་རྐང་ཐང་དང་། རྟ་པ། གླང་ཆེན། ཤིང་རྟ་པ་བཞི་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་ནགས་གནས་དང་། ཁྱིམ་གནས། དཀའ་ཐུབ་པ་གསུམ། རྗེ་རིགས་ལ་ཡིག་མཁན་དང་། ཚོང་པ། སྨན་པ་གསུམ། དམངས་རིགས་ལ་ས་གཞི་རྨོ་བ་དང་། བ་ལང་སྐྱོང་བ། འཛིམ་ལས་པ། ཁྱིམ་གནས་པ་བཞི་བཅས་བསྡོམས་ནས་བཅུ་བཞི་ཡོད།

མ་ཕང་འཛམས་ཆུང་། སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ས་ཁུལ།

མ་ཕམ་མཚོ། (བོད་ལྗོངས་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་སྤུ་ཧྲེངས་རྫོང་གི་ས་ཁོངས) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ལས། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་ཏི་སེ་དང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤོས་ངད་ལྡང་གི་རི་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཁ་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚོ་མ་ཕམ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་དུས་སུ་མཚོ་འདི་ཉིད་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྒྱུག་སྦྲམ་ཞེས་བྱ་བ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ། མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་དུས་སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བཀའ་བསྩལ་པ། སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་བདག་ཅག་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡིན། བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། ལྷ། འདི་ནི་བདག་ཅག་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། འདི་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་མཆིས་སམ། བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། ལྷ། འདི་ལ་ཕན་ཐབས་མཆིས་ཏེ་གཏན་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་རིགས་སོ་ཞེས་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྦྱིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཤིང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟས་དང་གོས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པའི་གཏན་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ཚེ་ས་ལ་དོང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེར་འབྲས་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་རྣམས་འཛོ་བ་ལས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོན་པ་ན་དོང་གང་ནས་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་འབྲས་ཁུ་དྲོན་མོ་བླུགས་ཀྱང་མཐར་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོ་དེའི་མིང་ལ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་ཐོགས་པ་དང་། འབྲས་ཁུའི་མཚོ་ཡུད་ནས་འབབ་ཆུ་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་ཁུའི་ཆུའམ་གཉྫ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཚུལ་འདུལ་བ

ལུང་བཞི་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་མཚོ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཕམ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་མཚོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་ཕམ་པས་ན་མ་ཕམ་ཞེས་འབོད་པར་གསུངས་སོ། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྔར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་ཞང་ཞུང་མངའ་འོག་ཏུ་མ་བསྡུས་གོང་གི་ཞང་ཞུང་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་མཚོ་མ་ཕམ་ཡིན་པར་བཤད། གཡུ་མཚོ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་མཚོའི་མདོག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ་ནི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་ཁྲི༤༨༠༠སར་གནས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༣༢༠དང་གཏིང་ཚད་རིང་ཤོས་སུ་སྤྱི་ཁྲི༡༢ཡོད་ལ་དར་ཆགས་པའི་དུས་ཚོད་ནི་ཟླ་བ༡༡པའི་ཚེས༡༠. ༡༥. ༢༥བཅས་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གང་རུང་དང་། མཚོ་ཞལ་ཕྱེ་བའི་དུས་ཚོད་ནི་ཟླ༢པའི་ཚེས༢༥. ༣༠འམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས༡༠. ༡༥གང་རིགས་ཡིན། དེང་སང་མཚོའི་ཤར་ངོས་སུ་སེ་བ་ལུང་དགོན་པ(འབྲི) དང་། ཤར་ལྷོར་མཉེས་འགོ་དགོན་པ(ས་སྐྱ) ལྷོར་ཁྲུས་སྒོ་དགོན་པ(དགེ) ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འགོ་ཚུགས་དགོན་པ་བཅས་ཡོད། གཞན་ཡང《མངོན་པ་མཛོད》ལས། དེ་ལས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་བཞི། གངྒཱ་དང་ནི་སིནྡྷུ་དང་། སི་ཏ་དང་ནི་པཀྵུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འབབ་པར་གྲགས་ལ། མཚོ་འདིའི་འགྲམ་གཡས་རོལ་ན་འཛམ་བུ་བྲྀ་ཀྵའི་སྡོང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

མ་ཕྱི། ཕྱི་མོ་དང་མ་མའི་མིང་།

མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པའི་ཁྲིམས། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་བརྐུས་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་ཤིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ་ཟེར། དེ་ཡང་སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བརྐུས་འཇལ་ཐོབ་ཆ་མཐོ་ཤོས་བླ་མ་དང་། དགོན་པ། ལྷ་ཁང་བཅས་ལ་བརྒྱ་འཇལ་ཞེས་ལྡབ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རིན་ཐང་གི་ཉེས་ཆད། དེའི་འོག་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ནོར་ལ་བརྐུས་འཇལ་ལྡབ་བརྒྱད་དུ། ཡུལ་མི་རང་མཉམ་ལུང་པའི་མི་ལ་བརྐུས་འཇལ་ལྡབ་དང་ངོ་བོ་སྩིས་པའི་བརྒྱད། ཁྲིམ་མཚེས་ལུང་པ་གཞན་གྱི་མིས་བརྐུས་པ་ལ་བརྐུས་འཇལ་ལྡབ་བརྒྱད་དང་ངོ་བོ་བསྩིས་པའི་དགུ་འཇལ་སྤྱོད་པ་བཅས་ཡིན།

མ་མ་བཞི། པང་ན་འཚོ་བའི་མ་མ་དང་། ནུ་མ་སྣུན་པའི་མ་མ། དྲི་མ་འཕྱི་བའི་མ་མ། བརྩེ་ན་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་མ་མ་སྟེ་བཞི།

མ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། རྙེད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དྲུག་གོ། འདིའི་དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་བཞི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མ་བཞིའོ། །

མ་རྨོས་ལོ་ཏོག དེང་སང་གི་མ་རྨོས་ལོ་ཏོག་ཟེར་བའི་འབྲུ་རིགས་དེ་གནའ་རབས་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་དུས་སུ་མིས་རྨོན་པ་བརྒྱབ་ནས་འདེབས་མི་དགོས་པར་རང་བྱུང་གིས་སྐྱེས་པའི་འབྲུ་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་སྐབས་སུའང་མིང་དེ་རང་འཛུགས་གནས་པ་ཡིན་ཟེར།

མ་སྨད། བསྟོད་པར་འོས་པའམ་མ་བུ་གཉིས་ལའང་ཟེར།

མ་སྨད་ལུང་རྟོགས། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན།

མ་སླུང་ཙམ། མ་སྤོགས་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན།

མ་ཚར། ལོ་ན་ཏ་ཙང་ཆུང་བ་དང་འཚར་ལོངས་བྱུང་མེད་པ།

མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས། (མ་ཞང་དྲོན་པ་སྐྱེད་དམ་ཁྲོན་པ་སྐྱེས་ཞེས་པའང་སྣང་) རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་ཆུང་ངུའི་དུས་ཀྱི་བློན་པོ། འདི་བོན་ལ་དགའ་བས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་རིང་འདིས་སུ་ཆོས་བྱེད་པ་ཕོ་རེང་དུ་མཐར་སྐྲུག་གོ་ཞེས་ཁྲིམས་བུ་ཆུང་བཅད། བློན་ཆེན་ཆོས་ལ་དགའ་བ་མང་བལ་གཉིས་ལ་བཀོན་ཕབ་སྟེ་བོད་ནག་པོར་བཏང་། སྐབས་དེར་གསེར་གྱི་ལྷ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བྲེ་དོང་དུ་སྦས་པ་དང་། མཁར་བྲག་དང་མཆིན་བཟང་གི་ལྷ་ཁང་སོགས་བཤིག ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཤས་ར་བྱས

པར་གྲགས། མཐར་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་ནས་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་སྟོད་ལུང་དང་སྟག་ར་ཀླུ་གོང་འཕན་པོར་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གླུད་དུ་བཙྫངས་ནས་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ། སྐབས་དེའི་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་ཟེར་བ་ནི་མི་གསོན་པོར་སྦས་ཏེ་བསད་པ་མ་ཡིན་པར་མི་དེ་དུར་རམ་བང་སོར་བསྡད་དེ་གསོན་པོའི་མི་དང་འཕྲད་མི་ཆོག་པ་དང་། དུར་མཆོད་བྱེད་པོ་དང་དུར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོ་དང་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་ཆས་སྐྱེལ་མི་དུར་སར་ཡོང་སྐབས་ཐག་རིང་ནས་དུང་ཞིག་གཏོང་དགོས། དེ་སྐབས་གཤིན་པོའི་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཡིབ་ནས་སྡོད་དགོས། ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་གཤིན་པོའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་རང་རང་ལ་ཐོབ་འོས་པའི་ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད། ཁོང་ཚོའི་སྒོ་ཕྱུགས་སེམས་ཅན་ལ་ཤི་བའི་མཚན་མ་བཏབ་ཡོད་པས་གསོན་པོ་སུས་ཀྱང་བདག་ཉར་མི་བྱེད། དེས་ན་གོང་གསལ་གྱི་བློན་པོ་གཉིས་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་ཅེས་པ་དེའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་བཅས་སོ། །

མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དུར་ས། ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ཁག་གི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་སྐུ་གཤེགས། སྲས་ཁྲི་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་བར་དེར་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་བོད་དུ་ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅད། ཁྲི་སྲོང་སྐུ་ནར་སོན་རྗེས་བློན་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་ཞལ་མཐུན་ཏེ་བློན་པོ་འགོས་རྒན་གྱིས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་སྟོད་ལུང་བྲང་ཕུར་དུར་དུ་གསོན་པོར་བཅུག་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་གནས་ཚང་གྲོང་རྡལ་གྱི་ཁོངས་སྟག་བྲག་དགོན་པའི་སྒོ་ངོས་སུ་ས་ཕུང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ནས་དེ་སྔ་སྟོད་ལུང་ཁྲི་ཟམ་ཉམས་གསོའི་དུས་ས་རྗེ་ལེན་སྐབས་ཐེངས་ཤིག་ས་འོག་ཏུ་རྡིག་ཤུལ་ཞིག་ནས་མིའི་རྐང་པ་ཞིག་དོན་སྐབས་མི་ཚོར་འཇིགས་སྣང་བྱུང་བས་དེ་མ་ཐག་ས་རྗེ་བརྫོགས་མཚམས་བཞག་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་འདུག་པ་དེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཀོད་པའི་ས་མིང་དང་སྟག་ལུང་བྲག་གི་ཕུར་བྲང་ཕུ་ཟེར་བ་གཉིས་རྩེ་མཐུན་པ་མ་ཟད། དེ་གར་ས་ཕུང་བང་སོ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྐང་རྙེད་པ་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་མ་ཞང་ཁྲོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་བང་སོ་དེ་མིན་ནམ་སྙམ།

མ་ཞུམ་པའི་སེམས་གསུམ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སེམས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས། བདག་གིས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

མ་ཟིན་པའི་སྒྲ། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའམ་ཚོར་བས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཞིག དཔེར་ན། ཛ་སྒྲ་དང་ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །

མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ། སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་གི་ཚོར་བས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། སྟོན་པ་ནི་སྒྲ་དཔར་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྟོན་པ་ནི་ཆུ་སྒྲ་དང་རླུང་སྒྲ་ལྟ་བུ།

མ་བཟླུགས་པ། མ་ཞུས་པའམ་མ་དྲིས་པ།

མ་འོངས་པ། རང་གི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་དུས་སུ་སྨྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི། (མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས)

མ་ཡམས། མ་མོ་སྡེ་ནད་བདག་གམ་ཤ་ཟ་འབྱུང་པོའི་རིགས་ཤིག་གོ །

མ་ཡིན་དགག རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་

པར་ཟས་མི་ཟ་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་ཉིན་མོ་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་དེའི་ཤུལ་དུ་བཀག་ཙམ་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་པ་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་འཕེན་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོན་པོ་ཞེས་པས་ཟས་ཟ་བར་བསྟན་ལ། ཟས་ཟ་བའི་དུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལས། ཉིན་མོ་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ན་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་གོ་བས་སོ། །

མ་ཡིན་དགག་བཞི། རང་གི་འཕངས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག རང་གི་འཕངས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག རང་གི་འཕངས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག རང་གི་འཕངས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་གོ །

མ་ཡིན་དགག་གསུམ། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའོ། །

མ་རིག་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་དང་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། གོ་དོན་སྟབས་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངམ། ཙ་ཉོན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རིག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་པར《དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག》གི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

མ་རིག་པ་བཅུ་དགུ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ། དེ་གཉིས་ཀ ནང་། ཕྱི། དེ་གཉིས་ཀ སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན། སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ། རྒྱུ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྨོངས་པ། ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པ། དེ་གཉིས་ཀ ཡང་ན། དུས། དངོས་པོ། འཕོ་བ། མཆོག དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཀུན་བྱང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་རྨོངས་པའོ། །

མ་རིག་པ་དྲུག ཙ་བ་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ། འཁྲུལ་བ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ། འཁྲུལ་གཞི་གཞིའི་མ་རིག་པ། འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ། བཅོས་པ་ལམ་གྱི་མ་རིག་པ། མ་ཤེས་པ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའོ། །

མ་རིག་པ་གསུམ། རྨོངས་པ་ཙམ་གྱི་མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མ་རིག་པ། ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། (རྨོངས་པ་རེར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ)

མ་དྲ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང་》ལས། ཀསྨི་རའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་ཆེ་ཛ་ལནྡྷ་རའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལས་ནུབ་ཕྱོགས་མ་དྲའི་ཡུལ་ཞེས་གསལ། མ་དྲ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྨྲ་ངམ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གསལ།

མ་ལ། ཀྱེ་མའམ་ཀྱི་ཧུད་དང་ངོ་མཚར་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

མ་ལ་རི་རྒྱུད། ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རི་བོ།

མ་ལུ་ཏ། འཁྲི་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིད་གཞུང་ཅན་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

མ་ཡོམ། མ་འདྲང་བའི་དོན།

མ་བསྙལ། ཕྱིས་འགྱངས་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན།

མ་ས་གོང་། བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔ་ཡི་གྲས་ཤིག་ཡིན། 《སྦ་བཞེད》ཀྱི་དཔེ་རྙིང་པ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་བསམ་ཡས་མ་ས་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་བསམ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཞིག་ཏུ་ཡོད་འདྲ་སྙམ།

མ་སངས། བོན་པོའི་གཞུང་དང་འདྲེ་སྲུང་སོགས་ཀྱི་ནང་ལྷ་འདྲེ་དང་མི་མཉམ་དུ་འདུས་ནས་བྱུང་བའི་བུ་ཕྲུག་ལ་མ

སངས་རྒྱས་དགུ་བྱུང་བར་བཤད། མ་སངས་རྒྱས་དགུའི་མིང་ནི་གཞུང་རང་ལས་གསལ།

མ་སངས་ཀྱི་སྐྱུང་། མ་སངས་ཀྱི་སྐྱུང་ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱུས་མཛོད་ནང་དུ་མ་སངས་སྤུན་དགུ་ཟེར་བའི་སྐྱུང་དང་སྔེ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གི་གདུང་རབས་འགོར་བཀོད་པའི་ལྷ་སྐྱུང་དང་འདྲེ་སྐྱུང་ལྷ་བུ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

མ་སངས་རྒྱས་དགུ། གཉན་གཡའ་སྤང་སྐྱེས། གར་ཏིང་ནམ་ཚ། གླི་དཀར་ལམ་ཙང་སྐྱེས། ཙ་ཐོ་གར་སྐྱེས། ཤེ་དོ་གེར་ཏིང་ནམ། མེ་པད་མ་སྐྱེས། གསང་གེ་འཕྲུལ་པོ་ཆེ། དྲང་བ་དྲངས་མ་མགུར། བཀོད་སྟོང་ནམ་ཚོའོ། །

མ་བསགས་པའི་ལས་བཅུ། རྨི་ལམ་དུ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་པ་མ་ཤེས་པར་བསགས་པའི་ལས་དང་། བསམ་བཞིན་མིན་པར་བསགས་པའི་ལས་དང་། དྲག་པོ་མིན་ལ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་པར་བསགས་པའི་ལས་དང་། ཐོག་གདོད་ཕོངས་པས་ནོར་ནས་བསགས་པའི་ལས་དང་། བརྗེད་པས་བསགས་པའི་ལས་དང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསགས་པའི་ལས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་དང་། འགྱོད་པས་གསལ་བའི་ལས་དང་། གཉེན་པོས་བསལ་བའི་ལས་བཅས་སོ། །

མ་ཧཱ་བོདྷི། རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཟེར་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནང་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་རྗེ་སྐུའི་མིང་།

མ་ཧཱ་མཱ་ཡ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན། འདི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འབྲིང་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་ཡོད་པའི་བཞུགས་སྟངས་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ལས་གསལ།

མ་ཧཱ་ཙི་ན། འདི་ལ་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》ལེ་ཚན་བཅུ་པའི་ཤོག་གྲངས7ལས། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ལ་མ་ཧཱ་ཙིན་ཞེས་འབོད་དེ། མ་ཧཱ་ནི་ཆེན་པོ་དང་ཙིན་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཆིན(秦)ཞེས་པའི་སྒྲ་ཟུར་ཉམས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆིན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆིན་ཧྲི་ཧོའང(秦始皇)ཟེར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་མིང་ལ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་གིས་འབོད་དེ་ཆིན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་པ་སྒྲ་ཉམས་ནས་ཙིན་ཞེས་གྲགས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་བཤད། ལྟར་གྱི་བཤད་རྒྱུན་དུ་ཤན་ཀྲེའུ(神洲)ཞེས་ལྷ་གླིང་དུ་ཡང་འབོད་པ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》བོད་ཡིག་ལས་འབྱུང་།

མཱ་ལ་ཕྱ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་ཀྱང་ནུབ་ཕྱོགས་མཱ་ལ་ཕྱ་ཞེས་གསུངས། མཱ་ལ་ཕྱ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགར་བཤད།

མང་བཀུར་སྡེ་ལྔ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ཚན་མང་པོས་བཀུར་བ་ལ་ལྟ་ལས། གནས་མ་བུ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུལླ་པ་དང་། ཆོས་སྲས་པ་དང་། གླ་མ་པ་བཅས་ལྔ་ལ་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔ་ཟེར་རོ། །

མང་བཀུར་བ་གསུམ། གཤམ་དུ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་གསུམ་ཞེས་པར་གཟིགས།

མང་བཀུར་ཡར་དེད་ལྷ་དགུ། མང་བཀུར་ཡབ་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་བ། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དབང་པོ། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་འཁོར་ལོ། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དུང་སྐྱོང་། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དྲི་མེད། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་གཤེད་ཆེན། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་གཤེད་ཆུང་། དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་པོ། དེའི་ཡབ་ལྷ

ཆེན་བཟང་ཡབ་རྣམས་སོ། །

མང་བསྐོལ། དགོན་པ་ཁག་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་མང་ཇ་གཏོང་བར་ཆེད་མངགས་བཏང་བའི་དྲུང་འཁོར་སེར་མོ་བ།

མང་མཁར་སྨྱུ་གུ་ལུང་། ལྷ་རྩེ་རྫོང་གི་ལྷོ་ངོས་ལྷ་རྒོད་གངས་རིའི་འདབས་ཞོལ་དུ་མང་མཁར་ཟེར་བའི་ལུང་པ་དང་། ལུང་པ་དེ་ལ་ནང་གསེས་འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོན་པ་མང་མཁར་སྨྱུ་གུ་ལུང་ཟེར་བ་ཡོད། དེང་སང་སྒྲ་འགྱུར་ནས་སྨྱུ་གུ་ལུང་ལ་ནྱུ་གུ་ལུང་ཞེས་འབོད།

མང་འགྲེད་བོ་སྒྲིག་ཆེན་མོ། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་སྐབས་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་མང་ཇ་དང་། འགྲེད་གཏོང་མཁན་ཕ་ཚང་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་སྔོན་ཞུ་ཞུས་རྗེས་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ་ནས་མ་གྲོལ་བར་དུ་ཉིན་གྲངས་ལྔར་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཏེ་བོ་བཀོད་པའི་ལས་དོན་ཞིག

མང་ཇ། དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་ཡན་མཉམ་དུ་འཚོགས་པ་ལ་ཇ་བསྐྱབས་མའམ་ཇ་ཐང་གིས་བསྙེན་བཀུར་འབུལ་བ།

མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྟོད་ཟང་ཟང་ལྷུང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པ་འབྲོང་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཚན་ཤེལ་ལུང་དུ་ཡབ་ལྷ་མོ་ལྷ་དར་དང་ཡུམ་སེམས་ལ་རྒྱལ་འཛོམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༥༢༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཀླུ་རྒྱལ་ནོར་བུ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ཆོས་དང་ཡི་གེ་སྦྱོང་བར་དད་བརྩོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་དང་མཇལ་བ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་བཤད་གསར་གྱི་གཞུང་འཛིན་དང་ས་གཞུང་ངོ་སྤྲོད་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྩ་གཞུང་ཕྱི་གཞུང་ཀུན་ཐུགས་འཛིན་གྲུབ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་ལུགས་ཐང་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། པཎ་གྲུབ་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་མཐའ་ཡས་པ་ཐུགས་ལ་བཟུང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པ་ལ་ཟིན་བྲིས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་སྐབས་ཚར་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་ས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་དང་ལྷན་དུ་མང་མཁར་ཁའི་ཕུའི་སྒྲོག་ཕུག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ལ་གཞོལ་བ་ནས་བཟུང་རླུང་ཟིན་པའི་ཉམས་སྣང་རྒྱུན་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་ཇོ་ནང་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཕྱུར་ཕེབས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་ཞུ་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་ར་པ་མཚལ་གུང་མཁས་གྲུབ་དཔལ་འབར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དབང་བཀའ་མང་པོ་ཞུས་ནས་དྭགས་ཤངས་བཀའ་བརྒྱུད་གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་རྣམས་ཐུགས་སུ་བསྐྱིལ། ལྷག་པར་སེམས་འཛིན་འཕྲུལ་འཁོར་བསླབ་སྦྱང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་ཆོས་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་མཛད། ལོ་འདིའི་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེའི་དགུན་ཆོས་སྐྱིད་མཁན་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་བར་ས་ག་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་རིང་ཕར་ཚད་གཉིས་དང་། འདུལ་མཛོད་ཟུང་། དབུ་སྟོམ་གཉིས། བྱམས་ཆོས་རིགས་གཏེར་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་རྩུས་ཐོན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པར་མཉན་ཡོད་བྱ་གཤོངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བཞི་བར་ལོ་ཧྲིལ་པོ་བཅུ་གཉིས་གདན་ས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པར་འདར་གྲང་ཆེ་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེའི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་ཉིས་ཚུགས་ལྟ་བུ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པར་མཉན་ཡོད་བྱ་གཤོངས་ཀྱི་ཁྲི་པ་མཛད། དེ་ནས་རང་གི་གདན་ཚབ་ཏུ་ཆོས་རྗེ་འཕགས་རོང་པ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཁྲི་ཐོག་རིང་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་ཕ་ཚང་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཁར། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། ཆོས་གྲྭ

ཉམས་དགའ་བར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཕྱག་རྗེས་ཆེ། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པར་དགོན་པ་སེང་རྫོང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཡུལ་སློབ་བཤད་ནོར་བུའི་གླིང་བསྐྲུན་ཏེ་དེ་གར་དད་འདུས་སློབ་མའི་ཚོགས་ལ་རང་རང་རེ་བའི་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་བསྩལ། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པར་དཔལ་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེའི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལྷུགས་ཐང་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། རྫོ་ནང་པ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་མཆོག་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་མང་པོར་བསྟེན་གནང་གིས་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་སོན་པར་མཛད་དེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བཞེས་ཤིང་། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་དགའ་རིང་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་འབུམ་པ་ཤེར་བློ་བ། ཆོས་རྗེ་ཆ་ལུང་པ་སོགས་ཆོས་རྗེའི་མཚན་ཐོབ་པ་དང་། རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ། དཀའ་བཅུ་པ་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཀྲལ་བ་བྱོན། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》《ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལྔའི་བྱུང་ཚུལ》《ཕྱག་ཆེན་རྩོད་སྤོང》《ཕྱག་ཆེན་ཡང་ལན》《རྒྱུད་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་འདེབས》《སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་འགྲེལ་པ》《རབ་གནས་ཀྱི་རྩ་བ》《བཟང་དྲུག་གི་ལག་ལེན》སོགས་ལེ་ཚན་བརྒྱ་ཕྲག་བཀྲལ་བ་དཔར་ལ་འཁོད་པ་དང་མ་འཁོད་པ་ཁྱོན་བསྡོམས་པོད་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པར་གྲགས། འདི་བར་མཁས་གྲུབ་གང་ཉིད་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་རགས་བསྡུས་ཤིག་ཡིན་གྱི་ནམ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ལོ་དུས་མ་རྟེད།

མང་པོས་བཀུར་བའི་བརྒྱུད། བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དེ་ལ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར།

མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་གསུམ། ས་སྒྲོགས་རི་དང་། སྲུང་བ་པ་དང་། གནས་མ་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་སོ། །

མང་ཡུལ། སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་མང་ཡུལ་ཏེ། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁོར་བཙན་བཀྲོངས་རྗེས་དེའི་སྲས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་བྲོས་ནས་བུ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་མངའ་བདག་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་ཁུལ་རྣམས་ཡིན།

མང་སྲོང་མང་བཙན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་གྱི་སྲས། འདིའི་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་པའི་ལོ་དེར་འཁྲུངས་ཤིང་། ལོ་གསུམ་རིང་གསང་བ་བྱས། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་སླེབས་དུས་སྲིད་ཁྲིར་བསྐོས། བློན་པོ་མགར་གྱིས་ཕྱོགས་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ལོ་བཅོ་ལྔའི་བར་བསྐྱངས་པའི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མགར་སྟོང་བཙན་སྐར་ཐང་གི་གོང་མར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བར་སོང་སྐབས་མགར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་དང་སྲིད་ཁྲིར་བཞུགས་པ་བཅས་བཤད་པ་ཐོས་པར་བརྟེན་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་མང་སྲོང་མང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་བྲིས་པ་ཡིན་ངེས་སྐམ།

མད། བདེན་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ《དག་ཡིག་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ》ལས། མད་ནི་བདེན་པའི་ཞེ་སའོ་ཞེས་གསུངས།

མན་ངག གཞུང་དོན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཉམས་མྱོང་།

མན་ངག་གི་གནད་བདུན། ཁམས་འདུ་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བྲལ་བའི་གནད། སེམས་གནད་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་གནད། ཉམས་གསུམ་གྱིས་གང་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་གནད། རྡོད་གསུམ་གྱིས་ཉམས་གང་ཤར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱོང་བའི་གནད། ལམ་འཁྲིད་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བྲག་ཤེས་པའི་གནད། ཁམས་འདུས་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་ཤེས་པའི་གནད། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱིས་རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནད་དོ། །

མན་ངག་གི་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ། མཚོན་པའི་དངོས་པོ་རྫས་ལ་ཞིག དོན་ནི་སེམས་ལ་སྨན་པ་སྟེ། རྟགས་ནི་ཡིད་ཆེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་པདྨས་གསུངས། གསལ་བར་བྱེད་ན་དཔེའམ་བརྡའི་དོན་བཀྲོལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད། དོན་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན། ཞེས་པས། དཔེ་ནམ་མཁའ། དོན་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ། རྟགས་རོལ་པ་འགག་པ་མེད་པའོ། །

མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་རིམ་པ་ལྔ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པར་འདུག དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དགོས་པར་འདུག དེའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་དགོས་པར་འདུག དེའི་རྒྱུར་བྱམས་པ་དགོས་པར་འདུག དེའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས་པ་དགོས་པར་འདུག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་ཡིན་པས་དྲིན་རེ་ཆེ། འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ན་ཅི་མ་རུང་། འདི་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །

མཆུ་སྲུའི་ནང་ཚངས་ཅན། སྲིན་བལ་གྱི་བར་ཚངས་ཡོད་པའི་གོས།

མཎྜལ། དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་དང་མཁས་གྲུབ་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་མཎྜལ་ཞེས་པ་དེ། བོད་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ། དཀྱིལ་ནི་སྙིང་པོ་དང་འཁོར་ནི་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱང་། ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་སྐབས་སུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། མཎྜལ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི། ནང་། གསང་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་ཀྱི་མཎྜལ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིའི་མཎྜལ་ལ། ཚོམ་བུ་བདུན་མ་དང་། ཉེར་ལྔ་མ་དང་། སོ་བདུན་མ་སོགས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམས། །རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག ཅེས་པ་ལྟར། རི་རབ་དང་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླ་བཅས་བདུན་ཡིན་ལ། ཉེར་ལྔ་མ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་། ཕྱིའི་ལྕགས་རི་དང་། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ་བཅས་ཏེ་ཉེར་ལྔ་ཡིན། སོ་བདུན་མ་དེ་བཤད་པས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་མངོན་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་། མངོན་པ་འོག་མ་མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། སྟོང་བསྐལ་ཉི་ཤུ། ཆགས་བསྐལ་ཉི་ཤུ། གནས་བསྐལ་ཉི་ཤུ། འཇིག་བསྐལ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བརྒྱད་བཅུའོ། །བསྐལ་པ་སྔ་མ་སྟོངས་ནས་ཕྱི་མ་ཆགས་བར་དེར་སྟོང་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྔ་མ་དེ་མེས་འཇིག་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་ཆགས་ཚུན་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ལོ་མང་པོའི་བར་རླུང་འཚུབས་ནས་ནམ་ཞིག་ན་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་རྒྱ་འབུམ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་གཙང་ལྷ་ནས་ཆར་རྒྱུན་ཡུན་རིང་བབས་པས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཆགས་པ་ལས་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ནི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་ཆར་རྒྱུན་གྱིས་ཆུ་དཀྱིལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་ཞིག་རླུང་གིས་བསྲུབས་པས་སྙིང་པོ་རི་རབ། འབྲིང་གསེར་རི་བདུན། ཐ་མ་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་ཕྱིའི་ལྕགས་རི་རྒྱར་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གསུམ་དང་དྲུག་འབུམ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་བཅས་ཆགས། གསེར་རི་བདུན་གྱི་བར་རོལ་མཚོ་བདུན་གནས་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་གླིང་བཞི་སྟེ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དབྱིབས་ཟླ་

གམ་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་སྟེ། བཅད་ཁ་ལ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། སྐོར་འཛམ་བུ་གླིང་ཤིང་རྟ་དབྱིབས ངོས་གསུམ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་རེ་དང་གཅིག་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི། ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཟླུམ་པོ་ཐད་ཀར་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྲུ་བཞི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། དབུས་སུ་རི་རབ་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི། ཞེང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི། ཆུར་བརྒྱད་ཁྲི་ནུབ་ཅིང་། བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས། རྒྱ་མཚམས་ནས་ཕྱེད་ཀྱི་བར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི། སྟེང་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བཅས་ཡོད། གླིང་བཞིར་རང་རང་གི་གླིང་ཕྲན་གཉིས་རེ་ཡང་དབྱིབས་གཙོ་བོ་དང་འདྲ། ཤར་གླིང་ནང་དུ་རིན་ཆེན་རི་དང་། སྐོར དཔག་བསམ་ཤིང་། ནུབ་ཏུ་འདོད་འཇོའི་བ། བྱང་དུ་མ་རྨོས་ལོ་ཐོག དེ་དག་གི་བར་སྣང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ནི་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས སྟོང་ལྡན་པ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཉིན་གཅིག་ལ དཔག་ཚད་འབུམ་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ། དེའི་མཐུ་ལས་ནམ མཁར་དཔུང་ཚོགས་བཞི་དྲངས་ནས་གླིང་བཞི་དང་ལྷ གནས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ནི། རིན་ཆེན་བཻཌཱུརྱ་ཟུར་བརྒྱད་ལྡན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་མཚན་མོའང་ཉིན་མོ་ལྟར བྱེད་ནུས་པ་ཚ་གདུང་སེལ་བ་དུས་མིན་འཆི་དང་ནད རྣམས་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ་གང་བསམ་འགྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ །བཙུན་མོ་རིན་ཆེན་ནི། ལྷ་ན སྡུག་པའི་བུད་མེད་ལུས་དང་ཁ་ནས་དྲི་ཞིམ་དྲི་བ། གང གིས་རེག་ན་བདེ་མཆོག་སྐྱེར་བ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུ་ངན སེལ་བ། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཞིག་གོ །བློན་པོ་རིན་ཆེན་ནི། འཚེ་བ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས ཤིང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ལ་དགའ་ངལ་གྱི་སྐྱོ་བ་མི མངའ་བ། སའི་བདག་པོས་མ་སྨོས་ཀྱང་བསམ་པ་ཤེས ནས་སྒྲུབ་པ། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་གི་ལས་ཐམས་ཅད ལ་མཁས་པ་ཞིག་གོ །གླང་པོ་རིན་ཆེན་ནི། གླང་ཆེན་ཕལ པ་སྟོང་གི་ནུས་ཤུགས་ཅན། ཉིན་གཅིག་ལ་འཛམ་གླིང

ལན་གསུམ་བསྐོར་ཐུབ་པ། སྐྱུད་པ་ཕྲ་མོ་ཞིག་གིས་ཁ་ལོ བསྒྱུར་ཐུབ་པ། གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་མི་ཁྲོ་བ་དལ གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་གོ །རྟ་མཆོག་རིན་ཆེན་ནི། ཁ་དོག དཀར་པོ་ལྷའི་གཙུག་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། མདོག དབྱིབས་བོང་ཚད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཉིན་གཅིག་ལ འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཐུབ་པ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་བཞོན་པ་ཞིག་གོ །ཁྱིམ་བདག་རིན་ཆེན་ནི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་གོ །དཔོན་རིན་ཆེན་ནི་གཞན དབང་དུ་བསྡུ་བར་ནུས་པ་ཞིག་གོ །འདོད་དགུ་ཀུན་ཏུ འབྱུང་བ་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ་དང་། ཀུན་རིག་ནས བཤད་པའི་སྙིག་མ་དང་། འཁྲིང་བ་མ། གུ་མ། གར་མ། མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྤོས་མ། སྣང་གསལ་མ། དྲི་ཆབ་མ། ཉི་ཟླ་གཉིས། རིན་ཆེན་གདུགས་དང་། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཏེ་སོ་བདུན་ནོ། །མཎྜལ འབུལ་ཚུལ་ནི། མཎྜལ་ས་གཞི་རབ་གསེར་དངུལ་སོགས རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲིང་ཟངས་ལི་རག་སོགས་དང་། ཐ་མ་ཤིང་རྡོ་སོགས་ལས་གྲུབ་པ། དབྱིབས་སྐོར་མོ། ཁ་དོག་མ་ངེས། ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ཆེ་བ་ལ་ཚད་མེད། ཆུང་མཐའ་ཕོར་པ་ལས་མ་ཆུང་བ་གལ་ཆེ། བང་རིམ་གསུམ་དང་བཞི་གང་ཡང་ཆོག་ཅིང་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད། ཆོམ་བུའང་རབ་རིན ཆེན། འབྲིང་དུང་དང་མགྲོན་བུ། ཐ་མ་ནས་གྲོ་སོགས དང་། མ་འབྱོར་ན་བྱེ་མ་དང་ས་སོགས་ཀྱང་རུང་། གུར གུམ་དྲི་བཟང་བ་བྱུང་ལྔས་བྱུགས་ཤིང་། ལག་གཡོན་དུ ཆོམ་བུ་ཕྲན་ཙམ་བཟུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་གཞི་འཛིན ནས། ལག་གཡས་ཀྱི་ལག་ངར་གྱིས་མང་དུ་ཕྱིས་ཏེ་ཆོམ བུ་འགོད། དེ་ཡང་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནས ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་ཆོམ་བུ རེ་རེ་འགོད་ནས་ཏོག་བཙུགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི ཁམས་དེ་དང་འདི་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་མཐར་འཇིག རྟེན་གྱི་ཁམས་གླིང་བཞི་རི་རབ་མཐའི་ལྕགས་རི་དང་བཅས པ་རང་གི་ལག་པས་ཡར་བཀྱག་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང མཆོག་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི

མཆོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུལ་ཉུང་ཡང་མཇལ་ལ་མི་འགྲོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་བློས་བླངས་ཏེ་ལག་ན་ཡོད་པར་སེམས་ནས་ཕུལ་ན་མཇལ་ལ་སོང་བ་ཡིན། མཇལ་ས་གཞི་ཆུང་ཉུའི་སྟེང་དུ་སྡོད་བཅུད་དེ་དག་མི་ཤོང་སྙམ……པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ་གཡག་རྭའི་ནང་རྗེ་མི་ལའི་སྐུ……ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་བཞུགས་པ་དང་འདྲ། སྐྲ་ཙམ་ཁྲོན་ལ་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡང་བསམ་དགོས།

ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱང་ཀུན་ལ་མཇལ་དེ་སྟོབས་ཆེ། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་རེར་དུས་དྲུག་མ་ཆད་པར……མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་མཇལ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཇལ་དུ་བསྒྱུར་ནས་འབུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། ལུས་ཀྱི་པགས་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་དང་། ཡན་ལག་གླིང་བཞི་དང་། ཉིང་ལག་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ཁོག་པ་རི་རབ། མགོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། མིག་གཉིས་ཉི་མ་ཟླ་བ། སྙིང་ནི་ནོར་བུ། དབང་པོ་ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་དུ་བསྒྱུར……ནས་འབུལ་བ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་བྱ་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི……མཇལ་ནི་རེ་ཞིག་བག་ལ་བཞག་གོ །ཆོས་གང་ཉན་ཡང་བླ་མར་མཇལ་འབུལ་དགོས། ཚོགས་གང་གཏོང་ཡང་མཇལ……འབུལ་དགོས། སྔོན་འགྲོ་བཞིའི་ནང་ལ་ཡང་མཇལ་གྱི་ཁྲིད་ཅེས་པ་ཡོད་པས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

མཇལ་བཞི། ཕྱིའི་མཇལ་དང་། ནང་གི་མཇལ་དང་། གསང་བའི་མཇལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཇལ་ཏེ་བཞི།

མའི་ཡི་གེ་བདུན། ཀ ག བ། ཟ། ར། ལ། ས།

མར་ཀ་ཏ། འདི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། ཡུལ་སེང་ག་ལ་དང་། ལྷོ་ནས་ཐོན་པ་མདོག་ལྗང་ཁུ། འགའ་ཞིག་ཏུ་རྡོའི་སྙིང་པོར་རྡོས་འཛིན་པའང་འདུག་ཅིང་། བོད……སྐད་དུ་མར་གད་ཅེས་པ་མཀྲཏ་ཞེས་པའི་ཟུར་ཆག་ཡིན……ནམ་སྙམ།

མར་ཁད། མར་ལྷང་རྒྱག་དུས་ཀོ་བ་དང་རྒྱུན་བུ་སོགས་ཀོ……བའི་ཁྲལ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

མར་པ་དོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འདི་ཉིད་ཡ་འབྲོག……རོ་ནང་དུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་རྟ(༡༠༤༢)ལོར་སྐུ……འཁྲུངས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། 《འཕགས་པ་མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འབུམ་པ་ལས……བྱུང་བ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལེའུ་བདུན》 《ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་རྡོ་རྗེ……གདེངས་པའི་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ》 ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཅིག་པ། 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པ》ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཞི་སྟེ་རྟོག་པ་བཞི་པར་གྲགས་པ། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག……གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས》 《འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལུས……དཀྱིལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ》དང《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ》 《བཅོམ་ལྡན་འདས……དཔལ་བདེ་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན……ནོར་བུ》ཞེས་བྱ་བ། 《ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག》 《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ》《དཀྱིལ……འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྤྲིན་པ》 ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མང་ངོ། །

མར་པ་ལོ་ཙཱ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། རབ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་སྐོར་དྲུག་ཅུ་ཐ་མའི་ཆུ་བྱི(༡༠༡༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས……པའི་མེ་གླང(༡༠༩༧)ལོ་བར་འཚོ་ཞིང་བཞེས། འདིར《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྟར་བྲིས། དགུང་ལོ་གྱ་དྲུག……བཞུགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་བྲག་ཇོང་ཆུས་འཁྱེར་ཤུ། ཡབ་མར་པ་དབང་ཕྱུག་འོད་ཟེར་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མོ……འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་མིང་སྲིང་བཞིའི་གཉིས་པ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི……དྲུང་དུ་སཾསྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དང་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་གསེར་སྲང་བཅོ་ལྔ་ཙམ……བསྡམས་ཏེ་བལ་པོར་ཕྱིན། དེ་ནས་ཁ་རག་གཉོས་ལོ་ཙཱ་བ

དང་མཉམ་དུ་བྱུང་ཡང་ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། མར་པ་རང་ཉིད་ས་རྒྱའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་བལ་པོར་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས་ཏེ་དེའི་རིང་བལ་པོ་སྤྱི་ཐེར་བའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་གསན། དེ་ནས་སླར་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་དྲུང་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་མ་ཧཱ་མཱ་ཡ་གསན་ནས་གསེར་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་དུ་ཚུར་ཕེབས། གསེར་མང་པོ་བསྡུས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ནཱ་རོ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཤེགས་ཟིན་ཡང་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད་ནས་བཙལ་བས་ནགས་གསེབ་ཤིག་ཏུ་མཇལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ལ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་བདག་མེད་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ལོ་ཤས་ནས་སླར་ཡང་གསེར་བསྡམས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་མེ་ཏྲི་པ་དང་མཇལ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། སླ་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོ་བཅས་སུ་ཕར་ཚུར་འགྲོན་སྐབས་ཁྲིས་པོ་བསྡམས་ནས་ཞབས་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ། དུག་སྦྲུལ་གྱི་སླིང་དང་། བྱི་ཐང་། དུག་ཆུ་བཅས་བརྒལ་ནས་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མེད་པ་མཛད་དེ་བོད་དུ་ཚུར་ཕེབས་སྐབས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་བསྡམས་ཏེ་དེ་དག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་གནང་།

དགུང་ལོ་གྱ་དྲུག་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་མ་འཁོད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱས་ཤོས་ནི་རྒོད་ཚང་པ་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱིས་མཛད་པའི《མར་པའི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན》ཞེས་པར་གཟིགས།

མར་པ་ལོ་ཙྪའི་བཀའ་སྲོལ་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་སྐོར་ཚུལ་བཅོ་བརྒྱད། བསྲེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྣམ་པ་ལ་བསླབ་པ། ཐིག་ལེ་ལ་བསླབ་པ། རླུང་འདུག་ལ་བསླབ་པ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་ལ་གཏུམ་མོ་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གསུམ། གཏུམ་མོ་ལ་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་དང་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱིད་པ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ། སྐྱེས་པ་བརྟན་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་སད་པར་གྱི་སྒྱུ་མ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་མ་གཉིས། འོད་གསལ་ལ་རང་བཞིན་འོད་གསལ། སྒོམ་པའི་འོད་གསལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཞི་བཅས་སོ། །

མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན། རྒྱུད་འཕེན་པས་སེམས་ལུས་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་དང་སྦྱོས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་སེམས་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་། ཏིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་སེམས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལས་མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དཔེའོ། །

མར་ལུགས། གསང་འདུས་ཀྱི་མན་ངག་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་གཙོ་བོ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་མངའ་བ་ཡིན་པས། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་མར་ལུགས་སུ་གྲགས། མར་ལུགས་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཡིན།

མར་ལུགས་གྲུབ་བརྟགས་སམ་གསུམ། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྡོ་རྗེ་གུར། བརྟག་གཉིས། སམྦུ་ཊ་བཅས་རྒྱུད་གསུམ།

མལ་གྱོ་ལྷ་གྲོས་གྲགས། (མལ་ལྷ་གྲོས་གྲགས་ཞེས་པའང་སྣང་)ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བྱོན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མགོན་པོའི་དངོས་སློབ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨཱཀྵ་ར་ལས་གསན་པ་གྲི་ཁྲུག་ལྕགས་དམར་མ་སྤྲུལ་པ་ཉི་མ་འབར་ལ་གནང་ནས་ཕྱིས་བེར་ནག་ཅན་དུ་གྲགས། བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲིད་ནས་ཤྲཱི་ཀ་ར། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་། བྲག་སེང་པ་ཡོན་ཚུལ་ལས་གསན་པ་གྲི་གུག་གཅེར་བུ་ནི་ས་

ཆེན་ཀུན་སྙིང་ལ་གནང་སྟེ་ཕྱིས་གསུར་མགོན་དུ་གྲགས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ》 《རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སྒྲིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ》 ཞེས་བྱ་བ། 《ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས》ཞེས་བྱ་བ་དང་དེའི་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ། 《གཏུམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ》 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ》ཞེས་བྱ་བ། 《འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སེང་གེ་སྒྲ》ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་བཅས་སོ། །

མལ་སྟོབས་དང་ལྷ་རིམ། དགོང་མོའི་ཞག་ས་དང་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ།

མལ་ཡོར་པ་བ། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དྲུག་གི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི། དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ། ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་བཞི།

མས་དབེན་གྱི་སྲིང་མོ། མ་མི་གཅིག་པའི་སྲིང་མོ་ལ་གོ་དགོས།

མི་སྐྱུས་ལག་གི་སློབས་ན། གྲུ་པ་མ་ཡིན་པའི་མིས་ལག་པ་བསྐྱལ་ནས་ཉེས་བརྫུང་བཏང་བ་བྱུང་ན།

མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ། ལོག་ལྟ་ཅན་རྣམས་སོ། །

མི་འཁྲུགས་པ་སྐྱབས་སྦྱིན་ཅན། དེང་སང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་མི་འགྱོ་གསུང་བྱོན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།

མི་དགེ་བཅུ། སྲོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་། །མི་གཙང་སྤྱོད་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ། །རྫུན་དང་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་དང་། ། ངག་འཁྱལ་ངག་གི་སྨྲ་ནས་བཞི། །བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་སྟེ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཏེ་མི་དགེ་བཅུའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ༡. སྲོག་གཅོད། ༢. མ་བྱིན་ལེན། ༣. འདོད་ལོག་སྤྱོད། ༤ རྫུན་དུ་སྨྲ་བ། ༥. ཕྲ་མ། ༦. ཚིག་རྩུབ། ༧. ངག་ཀྱལ། ༨. བརྣབ་སེམས། ༩. གནོད་སེམས། ༡༠. ལོག་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །

མི་དགེ་བའི་ས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པའོ། །

མི་འགབ། མི་འགྲིག་པ།

མི་ངས། མི་ནད་དམ་མུ་གེའི་དོན།

མི་ཆུ་བདུན། ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ། རླུང་དང་མཁྲིས་དང་བད་ཀན་དང་། ཁྲག འདུས་པ། སྲིན་བུ། སྲུ་ནད་དོ། །

མི་རྒྱང་སེམས་བསྐྱེད། མི་རྒྱང་རྒྱང་གིས་བློ་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་བྱས་པ།

མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག པི་ར་ཝ་ནའི་ཞལ་ནས། ཨེ་མ། ལྷ་ཆོས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པར་མ་ནུས་ཀྱང་། །མི་ཆོས་དྲང་པོ་ལུགས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ན། །མཐོ་རིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མཐོ་རིས་ཐོབ་ན་ཐར་ལམ་སྐབས་ཁ་ཡིན། །སྐྱ་ངན་འདས་པའང་དེའི་རྩར་ཡོད་པས། །དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་དད་པ་སྐྱོ་ངན་མེད། །དོན་དམ་འབྲས་བུ་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས། །གཙུག་ལག་ལ་སོགས་འབྲི་ཀློག་ཁ་ཏོན་བསླབ། །བྱ་བ་གང་ལའང་རན་ཚོད་ཟིན་པར་བྱེད། །མ་བརྟག་ལས་ལ་མི་འཇུག་ཁ་མི་སྨྲ། །མཐོ་ལ་ཡར་བལྟ་གོང་མའི་རྗེས་སུ་སློགས། །ཕ་མ་ལ་སོགས་དྲིན་ལན་རིན་གྱིས་བརླན། །ཕུ་ནུ་ཕ་ཚན་ནང་དུ་སྙིང་ཡངས་བསྐྱེད། །ཀྱན་པ་ཀུན་ལ་རིན་པས་བཀུར་བསྟི་བྱེད། །ཁྲིམ་མཚེས་ལ་སོགས་འགྲོགས་མཁས་བྱམས་པ་དང་། །ཤག་རིགས་དགའ་བཤེས་ཀུན་ལ་ཕན་ཡང་བཏགས། །སྲིད་འབྲེལ་གཉེན་འདུན་ཀུན་དང་མཐུན་པར་བྱ། །སྐྱོས་པའི་མི་ལ་དྲིན་གྱི་སྐྱབས་འོག་གཞུག །རྒྱལ་ཁམས་ཡུལ་སོགས་བདེ་བའི་གྲོས་གཞིར······

བཟུང་། །བྱ་ཆུང་གཉན་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཛུད། །རང་གི་བློ་ཡང་ལས་མཐའ་ཆོས་ལ་གཏད། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་སོས་སྤྱོད་ཚེ་འཕོས་ནས། །མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་སྲུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་ལྷ། །བློན་ཆེན་ཐོབ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་རྙེད་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

མི་ཆོས་ཆེན་མོ་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་སྟེང་དུ། ༡. མ་ལ་མའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། ༢. ཕ་ལ་ཕ་ཡི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། ༣. དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་དེ་ཡི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་བྱ་བ། ༤. རིགས་མཐོ་བ་དང་རྒན་རབས་ལ་གུས་བཀུར་ཞུ་བ། ༥. དྲིན་ཅན་གྱི་མི་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་བ། ༦. གཞན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ནས་མགོ་བསྐོར་མི་གཏོང་བ་བཅས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། སྔར་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་གུས་བསྐྱེད་པ། ༢. དམ་པའི་ཆོས་བཙལ་ཞིང་བསྒྲུབ་པ། ༣. ཕ་མ་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་བ། ༤. ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཞེ་མཐོང་ཡོད་པ། ༥. རིགས་མཐོ་བ་དང་རྒན་པར་བཀུར་སྟི་ཆེ་བ། ༦. ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཚེས་ལ་ཕན་གདགས་པ། ༧. བཀའ་དྲང་ཞིང་སེམས་ཆུང་བ། ༨. ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་ལ་གཞུང་རིང་བ། ༩. ཡ་རབས་ཀྱི་རྗེས་བསྙེག་ཅིང་ཕྱི་ཐག་རིང་བ། ༡༠. ཟས་ནོར་ལ་ཚོད་འཛིན་པ། ༡༡. སྔར་དྲིན་ཅན་གྱི་མི་རྗེད་གཅད་པ། ༡༢. བུ་ལོན་དུས་སུ་འཇལ་ཞིང་བྲེ་སྲང་ལ་གཡོ་མེད་པ། ༡༣. ཀུན་ལ་ཕྲག་དོག་ཆུང་བ། ༡༤. ངན་པའི་གྲོས་ལ་མི་ཉན་ཞིང་རང་ཚུགས་འཛིན་པ། ༡༥. ངག་འཇམ་ཞིང་སྨྲ་བ་ཉུང་བ། ༡༦. ཐེག་པ་ཆེ་ཞིང་བློ་ཁོག་ཡངས་པ་བཅས་སོ། །

མི་ཆོས་མ་ཤེར། མི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་ལ་ཟེར་ཞིང་། མ་ཤེར་བ་ནི་མ་འཛོན་པ་དང་། གོ་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

མི་འཚོར་བར་ཐོག་པ། མདའ་འཕེན་པའི་ལག་རྩལ་ལྡུ་ཡི་ནང་ནས་དཀའ་གྲོས་ཤིག་སྟེ། མདའ་འཕེན་པའི་ཐེངས་གྲངས་ཇི་ཙམ་འཕངས་པ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གཏད་སའི་འབེན་ལ་ཐོག་པ་ལ་ཟེར།

མི་མཇེད་ཀྱི་ཁམས། འདིའི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་མི་རྣམས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་སེམས་བཟོད་བསྲན་ཐུབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བུ་སྟོན་གསུང་འབུམ[ཡ]པའི་ནང《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》གྲངས༤༠པར་གསལ།

མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་བདག་པོ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་གདོང་བཞི་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་ཅག་གི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པས་ན་མི་མཇེད་པ་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

མི་འཇིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་སྐྲག་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་དེ་བཞི་ནི། ང་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་ཁྱུ་མཆོག་ལྷབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར《མངོན་པ་མཛོད་གནས་བདུན་པ》དང《ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི》འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསལ།

མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་སྐྲག་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ༡. ང་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་སྨྲ་མཆོག་ལྷབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་བ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། ༢. ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། ༣. བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ། ༤. ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར《མངོན་པ་མཛོད》གནས་བདུན་པ་དང《ཕར་ཕྱིན》སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསལ།

མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། སྔར་ཐོས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་མི་བརྗེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཚེ། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འདོག་པ་ཡིན། སྔར་ཐོས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། གཟུངས་སྔགས་ཨ་ར་པ་ཙ་སོགས་ནི་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཕལ་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཁམས། (ཤེས་བྱ)བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་མང་པོའི་ནང་བོད་མི་ཉག་གམ་མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤེས་ཞྭ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཧྲའན་ཤི། ཀན་སུའུ། ཉིང་ཞྭ་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་ཏང་ཞང་མི་རིགས་རྣམས་རྗེས་སུ་སྟོབས་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་འགྱུར་ཏེ་སུང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སུ་དེའི་མི་བརྒྱུད་ལི་སི་ཀོང་གི་ཡང་ཚ་ལི་ཅེས་ཆེའན་དང་ལི་ཏེ་མིང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཚ་བོ་ལི་ཡན་ཧོའུ(李元昊)ཟེར་བས་སྤྱི་ལོ་༡༠༣༨ལོར་སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལི་ཅིང་ཙུང་ནའང་ཞེའོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཤེས་ཞྭ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཤིན་ཆིང(兴庆)(དེང་སང་གི་ཉིང་ཞྭ་ཡིང་ཁྲིའུ་ཡི་ཤར་ལྷོ་རྒྱུད)ཡིན་ཞིང་། དར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་སྐབས་སུ་གཤམ་འོག་ཏུ་ཀྲའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་ད་ལྟའི་ཉིང་ཞྭ་དང་། ཧྲའན་ཤིས་བྱང་རྒྱུད། ཀན་སུའུ་ནུབ་བྱང་རྒྱུད། མཚོ་སྔོན་བྱང་ཤར་རྒྱུད། ནང་སོག་གི་ས་ཆ་དུམ་བུ་གཅིག་བཅས་ཚུད་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་མིའི་ནང་ཏང་ཤང་ཆང་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། སོག་རིགས་སོགས་ཡོད། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཅུ་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ལི་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༡༠༣༨ནས་༡༢༢༧བར་ལོ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་བསད་དེ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་ཤེས་ཞྭ་རྒྱལ་རབས་མཇུག་བསྒྲིལ་བ་ཡིན།

མི་ཉག་གི་ཧ་ལ་ཤན། འདི་ས་མཚམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ད་ཕན་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྙེད་མ་བྱུང་བས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་འབྲི་མ་སྤོབས་ཅིང་རྒྱ་ཡིག་ནང"贺兰山"ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག

མི་ཉག་ཙ་མི། མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཚན་ཙ་མི། ཡུལ་དེ་ནས་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ཙ་མི་ལོ་ཙཱ་བ་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ་བྱོན་པ་ཡིན་པར་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་ཉག་གི་ཤེས་ཞྭ་རྒྱལ་རབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་དེ་ནི་བོད་རིགས་མིན་པའི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། ཇིང་གེར་ཧན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་ཚེ་མཇུག་ཏུ་བོད་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། མི་ཉག་ནི་བོད་རིགས་རང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་མཁས་པ་ཚོས

ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པར་ཞུ།

མི་ཉག་རབ་སྐད་། སྐད་མདོ་ཁམས་སྐད་དྲུག་གི་ནང་ཚན་མི་ཉག་སྐད་།

མི་ཉག་རྩ་ཡོང་བཟའ། (རྩ་ཡོང་བཟའ་རྒྱལ་མོ་བཙུན་ཡང་ཞུ)སྲོང་བཙན་གྱི་རིགས་མཐུན་བཙུན་མོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། མི་ཉག་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྲག་ལྷ་མགོན་པོའི་ལྷ་ཁང(ལྕགས་པོ་རིའི་གཤམ་འོག་གི་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུག་གི་ལྷ་ཁང་འདི་ཡིན)བཞེངས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང"རྩ་ཡོང་བཟས་བྲག་ལྷ་ཀླུ་ཕུག་གི་སྐུ་རང་བྱུང་རྣམས་གསལ་བར་བསྐོས་ཏེ་ཙྪ་ལ་བརྒྱད་བཅུ་སྟེའི་དུས་བྲག་ཕྱི་བྲི་རེ་ཕེད་པ་ལ་ཙྪ་བྲི་རེ་ཕྱིན་ནས་བྲག་ལ་སྐོར་ཁང་བསྐོས"ཞེས་གསལ་བ་སྟེ་དེང་གི་དུས་སུ་ཡང་རང་ཅག་ཚང་མའི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བྲག་རྫོ་སྐོར་ཁང་ཅན་གྱི་བྲག་ལ་རྫོ་བོ་ཤཱཀྱའི་སྐུ་གཟུགས་འབུར་དུ་དོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་སྐུ་དང་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་བྲག་ཕུག་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང་རྩ་ཡོང་བཟས་ཤིག་མང་ཚལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཞེས་པའང་སྣང་།

མི་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་བ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། སྐད་ཆ་སྨྲ་ཤེས་པ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་ཤེས་པའི་མི།

མི་མཉམ་དང་མཉམ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །

མི་བསླེངས་པ། མི་འཇིགས་པའི་དོན།

མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་རཱ་ཌྷའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཏེ་ལོ་པའི་དངོས་སློབ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཁ་སརྤཎི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྒོམས་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའོ། །དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་འོད་མའི་གླིང་དུ་དེ་བ་ཌཱཀིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཇལ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ཡ་ར་ཌཱ་སིའི་རྒྱལ་པོས་ཞག་བདུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུས་གཅིག་ལ་བསྐུར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་དང་ལྡན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། གཙང་སྟོད་ལ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་ཤིང་། མཁས་བཙུན་མང་པོ་ལ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསུངས། ཁྲོ་ཕུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་པར་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་དབང་ནི་གྲུབ་ཆེན་འདི་ལས་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བའོ། །

མི་གཏུབ་པའི་བྱ་སྤྱོད། གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད།

མི་རྟག་པ། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་འདོད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བློས་མི་འཇུན་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་པོར་སྐྱེས། དེ་ནས་གནས་དེ་ནས་འཇིག་ཅེས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད། དེས་ན་བྱེ་སྨྲས་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འཇོག་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལས་གཞན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱིས་འདི་ལྟར་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིར་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན།

མི་རྟག་པ་གཉིས། རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ། ཕྲ་བ

སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པའོ། །

མི་རྟག་པ་གསུམ། གཟུགས། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད།

མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུ་སྦྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོར་འཇོག་པ་ཡིན།

མི་རྟག་པའི་དཔེ་བརྒྱད། སྐར་མ། རབ་རིབ། མར་མེ། སྒྱུ་མ། ཟིལ་པ། ཆུ་བུར། རྨི་ལམ། གློག སྤྲིན་ལྟ་བུ།

མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས། མེད་པ། རྣམ་པར་འཇིག་པ། འགྱུར་བ། བྲལ་བ། ཉེ་བ། ཆོས་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་ནད་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀུད་པ། སྣོད་ཆག་འཇིག་གི་མཚན་ཉིད།

མི་རྟོན་པ་བཞི། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་པ། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །

མི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན། སྒྲ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།

མི་ཐུབ་ལྔ། 《པདྨ་བཀའི་ཐང་ཡིག》ལས། མི་ཐུབ་ལྔ་འབྱུང་གསུངས་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱིས་ལུས་མི་ཐུབ། བཙུན་པས་སྡོམ་པ་མི་ཐུབ། སྔགས་པས་དམ་ཚིག་མི་ཐུབ། སྒོམ་ཆེན་གྱིས་རི་མི་ཐུབ། སས་གཏེར་མི་ཐུབ་པའོ། །

མི་ཐོག་ན་རིམ། མི་རབས་རིམ་བྱུང་།

མི་ཐོད་ཀྱི་སྒྲོང་ཁྱེར། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་ཤི་བའམ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཙང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་ཐོད་པ་ལས་བཟོས་པའི་ཕོར་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀ་པཱ་ལི་ཟེར།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །

མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད། ཧ་ཅང་རིང་བ། ཧ་ཅང་ཉེ་བ། དབང་པོ་ཉམས་པ། ཡིད་དབང་ཉམས་པ། ཆ་ཕྲ་བ། སྒྲིབ་བྱེད་དང་བཅས་པ། ཟིལ་གྱིས་མནན་པ། ཡུལ་འདྲེས་པ་རྣམས་སོ། །

མི་དྲུག་ལྡན། ཆོས་ལ་མཁས་པ། ཁྲིམས་ལ་མཁས་པ། དམག་ལ་མཁས་པ། སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ། ངག་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པ། བློ་གསལ་ཞིང་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བ་བཅས།

མི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་གནས་ཚད་མི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུངས་པའི(རྩེ་གཅིག་དང་། སྤྲོས་བྲལ། རོ་གཅིག བློ་འདས་སམ་སྒོམ་མེད་བཅས)ནང་གསེས་དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་དམིགས་པ(འདི་ནི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟག་པ)སྟེ། རྗེ་རྒོད་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དོད་ཡིན་པར་གསུངས།

མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ། དེའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་གཞི།

མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དགུ། ༡. རྣམ་པར་བསྔོས་པའི་འདུ་ཤེས། ༢. རྣམ་པར་རྣགས་པའི་འདུ་ཤེས། ༣. རྣམ་པར་འབུས་གཞིག་པའི་འདུ་ཤེས། ༤ རྣམ་པར་བམ་པའི(འབོར་བའི)འདུ་ཤེས། ༥. རྣམ་པར་དམད་པའི་འདུ་ཤེས། ༦. རྣམ་པར་ཟོས་པའི་འདུ་ཤེས། ༧. རྣམ་པར་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས། ༨. རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས། ༩. རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས།

མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པ་ལྔ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ། ཆད་པས་འཇིགས་པ། གཏམ་ངན་གྱིས་འཇིགས་པ། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ། ངན་འགྲོར་ལྟུང་དོགས་པས་འཇིགས་པའོ། །

མི་སྡུག་པ་དྲུག མི་གཙང་བའི་མི་སྡུག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་མི་སྡུག་པ། ངན་པའི་བསྔོས་པའི་མི་སྡུག་པ། ཉོན་མོངས་པའི་མི་སྡུག་པ། འཇིགས་པའི་མི་སྡུག་པ་བཅས་སོ། །

མི་སྡུག་པའི་མཚན་བཅོ་བརྒྱད། ལུས་ལ་མི་སྡུག་པའི་ཉེས་པའམ་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་མི་སྡུག་པ། མགོ་སྐྲ་ཅི་བ། དམྲལ་བ་ཆུང་བ། མདོག་སེར་སྐྱ། མིག་སེར་བ། མིག་ཧྲུམ་པ། སྨིན་མཚམས་འབྱར་བ། སྣ་ཞབ་པ། སོ་ཡོ། དིག་པ། མིག་ཆུང་བ། ཁྱི་ནང་དུ་སྐྱུར་བ། ལྟོ་བ་ཆེ་བ། དཔུང་པ་དང་རྗེ་ངར་ཐུང་བ། ལག་པ་དང་རྐང་པ་མི་མཉམ་པ། སྤུ་ཅན། ཚིགས་སྦོམ་པ། ཁ་ལུས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་རྣམས་སོ། ། 《ལང་གཤེགས》ལས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉེར་བཞི་ནི་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་མཚན་གཞན་ནོ། །

མི་སྡེ་ཤེས་པའི་མི་དཔོན། མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་མི་དཔོན།

མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་བཅུ། ༡. རྒྱ་ཅེའུ་ལྷུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ༢. གདུལ་བྱ་ཤ་བའི་རྒྱལ་མཚན། ༣. གཙན་གཟན་གཟིག་གི་རྒྱལ་མཚན། ༤. སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན། ༥. རིན་ཆེན་སྤྲུལ་ནག་གི་རྒྱལ་མཚན། ༦. དཔའ་བོ་སྟག་གི་རྒྱལ་མཚན། ༧. གཟི་མདངས་མིའི་རྒྱལ་མཚན། ༨. དམར་གསལ་ཁྲག་གི་རྒྱལ་མཚན། ༩. ཟལ་ཆེན་སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན། ༡༠. གཏུམ་པ་དོམ་གྱི་རྒྱལ་མཚན།

མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན། བསྟན་པ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་དོན། དེ་ཡང་རྒྱལ་མཚན་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཕྱར་བའི་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཙོང་ཁ་པས་ཆོས་ཚིག་རེ་གསུངས་པས་ཀྱང་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ནས་རྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་རྒོལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན།

མི་གནས་པའི་མྱང་འདས། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》ལས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཟབ་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཐབས་སྙིང་རྗེ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ཡང་སྲིད་མཐའ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་ན་སྲིད་མཐར་ལྷུང་ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའོ། །ཞི་མཐའ་སྟེ། མྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་ནས་གཞན་དོན་ཆད་པའོ། །

མི་རྣམས་ཀྱི་རུས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་བཅུ་གཉིས། རྒྱལ་རིགས་ཆེ་བ། རྗེའི་རིགས་བཙུན་པ། བྲམ་ཟེ་རིགས་གཙང་བ། དམངས་རིགས་མང་བ་བཞི་སྤྱི་ཕྱིའི་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་ལས་ཆད། རྒྱ་ནག་ཀླུ་ལས་ཆད། ཧོར་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་ཆད། བོད་སྤྲེའུ་དང་བྲག་སྲིན་ཏེ་འདྲེ་ལས་ཆད། དེ་བཞི་ལ་བར་གྱི་རིགས་བཞི། ལྡོང་དང་སྟོང་གཉིས། སེ་དང་རྨུ་གཉིས་ཏེ་ནང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་བཞིའོ། །

མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ནི། ༡. འདོད་ཆགས་དང་། ༢. ཞེ་སྡང་། ༣. གཏི་མུག ༤. ང་རྒྱལ། ༥. ཕྲག་དོག་སྟེ་ལྔའོ། །

མི་སྐྱོམས་པ། གཞན་ལ་མི་ངོམ་པའམ་བདག་ཉིད་མི་བསྟོད་པའི་དོན།

མི་ཕམ་མགོན་པོ། རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ནས་ནུབ་སྟེ་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་འགྲོ་རྩུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཡང་སྐྱིར་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདའ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀུང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་མཛད་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ད་ལྟ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་།/ དེ་ནས་མར་འགྲིབ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པས་ཚེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཤིང་གྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་ཐུག དེ་ནས་མུ་གེ ནད། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་ལོ་བདུན་ཟླ་བདུན་ཞག་བདུན་གྱི་བར་འབྱུང་སྟེ། ལྷག་མར་ལུས་པའི་མི་རྣམས་སྡིག་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ནས་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བར་འགྱུར། དེའི་མཐུས་ཚེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པར་འཕེལ། དེ་བཞིན་མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཚེ་ཇེ་རིང་དུ་འགྱུར་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་པར་གྱུར་པ་ན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་ས་སྟེང་འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཀུང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་ཏེ། སླར་ཡང་མར་གྲིབ་འགོ་ཚུགས་པར་འགྱུར། དེ་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་རོ། །བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་དང་ས་ཡ་ཕྲག་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས། དེང་སང་གི་རྩིས་སྟངས་བྱས་ན། མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་བདུན་ས་ཡ་དྲུག་ཡིན།

མི་འཕེལ་བའི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི། བླ་མ་སོགས་ལ་ཀུ་རེ་དང་བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་གྱིས་དབུ་བསྐོར་བ། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བ། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་མཁན་སློབ་སོགས་རྫུན་གྱིས་བསླུ་བ། དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ། འགྲོ་བ་གང་ཙང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་སྤྱོད་པའོ། །

མི་འཕྲུགས་པའི་གཟེར་ཐེབས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ལའང་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པ་གནད་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་བའམ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅང་མར་ཆོད་པ།

མི་བུ་རིགས་དྲུག སེ། རྨུ། ལྡོང་། སྟོང་། དབྲ། འབྲུ་སྟེ་རིགས་དྲུག

མི་བུ་རིགས་བཞི། སེ། རྨུ། ལྡོང་། སྟོང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རིགས་བཞི།

མི་བྱེད་པ་ཞེ་དྲུག དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་མཆོད་པ། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། རྒན་པ་ལ་མི་གུས་པ། དྲིས་པ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པ། མགྲོན་དུ་བོས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ། གསེར་སོགས་བསྟབས་པ་མི་ལེན་པ། ཆོས་འདོད་པ་ལ་མི་སྦྱིན་པ། མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་འཆལ་ཡལ་བར་འདོར་བ། ཕ་རོལ་ལ་དད་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་པར་མི་སློབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་ངུར་གནས་པ། ལོག་འཚོ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པ། འཁྲུར་ནས་

རབ་ཏུ་རྒོད་པ་སོགས་བྱེད་པ། འཁོར་བ་གཅིག་པུ་བསྒྲོད་པར་སེམས་པ། གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱོང་བ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་སྦྱོར་བ་རྩུབ་མོས་མི་འཚོས་པ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་དང་བྲལ་བ། ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་བ། ཕ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྤྱོང་བ། ཁྲིམས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། རྙེད་བཀུར་འདོད་པས་འཁོར་བསྡུ་བ། ལེ་ལོ་སོགས་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། བྲི་མོའི་གཏམ་ལ་ཆགས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཚོལ་བ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་མི་སྤྱོང་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱོང་བ། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པོར་ནས་ཏ་ཅང་དེ་ལ་མི་བརྩོན་པ། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ། དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པ། ཆོས་བསྒྲོ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨོད་ཅིང་ཚིག་ལ་རྟོན་པ། དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་མི་འགྲོ་བ། ནད་པའི་རིམ་འགྲོ་སྤོང་བ། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། བདག་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་མི་སྟོན་པ། ཕན་ལན་མི་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་མྱ་ངན་མི་སེལ་བ། ནོར་འདོད་པ་ལ་མི་སྦྱིན་པ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་བློ་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་ལ་མི་བརྗོད་པ། སྐྱོན་དུ་འཚམ་པར་ཚར་མི་གཅོད་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྡིགས་པར་མི་བྱེད་པ། སྙིང་རྗེ་ཅན་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ། ལུས་ངག་གིས་བདུན་གནང་བ་མི་བྱེད་པའོ། །

མི་བྲ་བ། མི་ཐོད་པའམ་མི་ནུས་པ་དང་མི་ཐུབ་པའི་དོན།

མི་དབང་བཀའི་ནང་བློན་ཆེན་པོ། མི་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་དང་། གོང་རིམ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཐོག་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ལས་དོན་ཚང་མར་གྲོས་བསྡུར་དང་བསམ་འཆར་འདོན་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བློན་པོ།

མི་དབང་ས་སྐྱོང་། མི་རྣམས་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱས་ཤིང་། ས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འཇགས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ།

མི་མ་ཡིན། ༡. གདོན་འདྲེ་རིགས་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་མིང་། ༢. ཉིན་མོ་མི་ལ་མཚན་མོ་འདྲེ་རུ་འགྱུར་བའི་གདོན་འདྲེ་མིར་བརྫུས་པ་ལྟ་བུ། ༣. སྐབས་རེ་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་མི་རྣམས་དེང་དུས་ཀྱི་མི་དང་མི་འདྲ་བར་ཤ་ཟ་སྲིན་པོ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གནས་པར་བརྟེན་མི་མ་ཡིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད།

མི་ལུས་རྒྱུད་བཅས། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར། ཕ་ཚེ་བུ་རབས།

མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག སྐྲ། སྤུ། སེན་མོ། སོ། དྲི་མ། པགས་པ། ཤ། རུས་པ། རྩ། མཁལ་མ། སྙིང་། གློ་བ། མཆིན་པ། རྒྱུ་མ། གཉེ་མ། ཕྱང་པ། ཕོ་བ། ལོང་ཀ། མཆེར་པ། ཕྱི་ས། མཆི་མ། ཤུལ། མཆིལ་མ། ཆུ་སེར། རྐང་། ཚིལ། ངར་སྣབས། མཁྲིས་པ། བད་ཀན། རྣག ཁྲག ཀླད། གཅིན། ཧ་མ། ཀླད་རྒྱས། རྣ་སྤབས་བཅས་སོ། །

མི་རྩ། མི་རྩ་ནི་མི་སེར་རམ་རྩ་བའི་མི་སེར་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་སྔ་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་གོང་མི་སེར་རྣམས་གཞུང་སྒེར་ཆོས་གསུམ་སུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་། དེའི་མི་རྩ་ཟེར་ཞིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཞབས་ཁོངས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་མི་སེར་ལ་སྐྱབས་མགོན་གསོལ་ཕྱག་སྟེང་གི་མི་རྩ་ཞེས་གནས་བབ་ཅུང་མཐོ་ལ་ཁྲལ་འུལ་ཁུར་པོ་ཅུང་ཡང་བ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུ་དྲག་དང་སྒེར་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་མི་སེར་ལ་སྒེར་པའི་མི་རྩ། དགོན་སྡེའི་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་ལ་ཆོས་གཞིས་མི་རྩ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྡེ་སྡེ་པ་གཞུང་གི་མི་སེར་ལ་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རྩ་ཟེར་བ་བཅས་སོ། །

མི་རྩ་གཞན་ཁྲར། རང་ཉིད་ལ་བདག་པའི་བྲན་གཡོག་དང་མི་སེར་ནང་གི་བུ་དང་བུ་མོ་མི་བདག་གཞན་དག་གི་མི་རྩ་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ནས་མི་ཡི་ཐོབ་ཁུངས་རྩ་བརླག་ཏུ་སོང་བའི་དོན།

མི་གཞི་ལེགས་ཞིང་བློ་བརྩོན་ཆེ་བ། མི་གཤིས་ཡག་པོ་དང་རིག་པ་གསལ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ།

མི་ཟད་པ། གསེར་དངུལ་སོགས་ཀྱི་མིང་།

མི་བཟད་པ། ཤུགས་དྲག་པ་དང་། དྲག་ཤུལ། མི་སྡུག་པ། བཟོད་དཀའ་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

མི་ཡི་འགྲོ་བ་བྱུང་ཚུལ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་ཚུལ་བཅས་རིགས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ། བོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སྐབས་འབྱུང་བ་ལྔའི་སྙིང་པོ་འདུས་པའི་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། སྒོ་ང་དེའི་པགས་པ་ལས་ས་གཞི་རི་བྲག་རྩི་ཤིང་རྣམས་ཆགས་པ་དང་། ནང་གི་སྙིང་ཆུ་སེར་པོ་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆགས། བར་གྱི་སྒོ་ངའི་ངར་ཆ་ལས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱུང་བར་བཤད། གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། འབྱུང་བ་ལྔ་སོ་སོའི་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྐམ་ས་སོགས་ཆགས་རྗེས་ལྷ་ཡུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཞིག་ཤི་ནས་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཡི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་། ཐོག་མའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ནི་ཕ་མ་མེད་པར་མེ་ཏོག་གི་ནང་ནས་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་མེད་པ། ལུས་ལ་ཤ་དང་རུས་པ་མེད་པའི་ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པ། ལུས་ལས་འོད་འཕྲོ་བས་མཚན་མོ་སྒྲོན་མེ་མི་དགོས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ། བདུད་རྩིའི་ཟས་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་གྱི་ཟས་ཟ་མི་དགོས་པ། ལོ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་སྡོད་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཉམས་ནས་ས་ཐོག་ལ་ཆགས་པའི་ས་ཞག་དང་མ་རྨོས་ལོ་ཏོག་བཅས་ཟོས་པར་བརྟེན་ཤ་དང་རུས་པ་ཡོད་པའི་ལུས་རགས་པར་གྱུར་ནས་འོད་ཉམས་ཤིང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དོད། ནམ་མཁར་འགྲོ་བའི་ནུས་རྩལ་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་ད་ལྟའི་མིའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་ཟེར། ཞིབ་པར《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པར་གསལ། གསུམ་པ། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་ཚུལ་ནི། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་ཐོག་མར་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་རྒྱུད་རྩེད་ཐང་ས་ཁུལ་དུ་ཕ་སྤྲེའུ་དང་མ་བྲག་སྲིན་མོ(སྲི་མོ)གཉིས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཕྲུ་གུ་དེ་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་གི་སྲོག་ཆགས་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་རིག་རྗེ་ཞིང་རྩལ་སྟོབས་ཆེ་ལ་གཟུགས་དབྱིབས་ཀྱང་མི་མིན་སྤྲེལ་མིན་མཇུག་མ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེས་སུ་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཤིང་ཏོག་རྣམས་ཟད་ནས་ས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པ་རྣམས་མ་རྨོས་ལོ་ཏོག་ཟོས་པར་བརྟེན་མཇུག་མ་ཆད་ནས་ལུས་ལ་ཤིང་ལོ་གྱོན་པའི་གདོང་མའི་མི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཐར་ཞིང་ལས་ཀྱང་མ་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་ཞིང་ཁ་འདེབས་ས་ནི་ཟ་ར་ཟོ་ཐང་ཞེས་དེང་སང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་གོང་གི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས། དུས་སྐབས་དེར་འཛམ་གླིང་ཐོག་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་བཟོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལས་ཏ་ཅང་གིས་ལེགས་པ་དང་ཚན་རིག་དང་མཐུན་ཆེ་བ་ཡོད།

མི་ཡི་བདག་པོ་ཀྲི་ཀྲི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སྟོན་བསྐལ་པ་འདིའི་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་འོད་སྲུངས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

མི་རིགས་ལྔ། རྒྱལ་རིགས། རྗེ་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས། དམངས་རིགས། གདོལ་པའི་རིགས་སོ། །

མི་རིགས་བཞི། བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་རྗེ་རིགས་དང་དམངས་རིགས་སམ་གདོལ་རིགས་ཏེ་བཞི། །

མི་ཤིགས་པའི་རླུང་སེམས། སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་དང་གཡོ་བའི་ཆ་ནས་རླུང་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་མིང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའམ། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཟེར།

མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བ། དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བཅས་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིའོ། །དེ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ནི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྲ་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། གནས་བརྟན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་བྱང་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི། དུས་ཡུན་རིང་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་དགེ་སློང་ལེགས་སྐར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་རབ་ཏུ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། མོང་འགལ་གྱི་བུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ། སྐྱེ་གནས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་བཞི་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་གཞི།

མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཛོམ་པ་ཡིན། མི་སློབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཟིན་རྗེས་དོན་བསྒྲུར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

མི་སློབ་ལམ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས། མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་རང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའོ། སྒྲ་བཤད་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་སློབ་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །

མི་བསྲུན་པ་བཞི། ནག་ཕྱོགས་པ། ཀླུ་ཤ་ཟ། གཟའ་རྒྱལ་པོ། བདུད་སྟེ།

མི་རྟེང་། ཟླ་གྲོགས་མེད་པའི་མི་དང་། སྐབས་རེ་ཆག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དངོས་ཟོག་གལ་ཆེའི་རིགས་ཐག་རིང་པོར་སྐྱེལ་མཁན་དང་། ལམ་རྒྱུད་གཡང་གཟར་ཆེ་བའི་འགག་ལ་ངོ་བོ་སྐྱེལ་མཁན་མི་སེར་ཀང་ཐང་མར་གོ་དགོས་པ་ཡིན།

མི་ལྷུང་ཕྲེང་བ། སྐར་མའི་མིང་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནས་ས་ལ་མི་བབས་པའམ་མི་ལྷུང་ཞིང་། མང་པོ་འཕྲེང་བ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

མིག་གང་། མིག་ཡུལ་དུ་འཐད་པའམ་ཡིད་དགའ་བ།

མིག་གི་དབང་པོ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། མིག་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན

གཅིག དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ལས། གཟུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་དེ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་ནོ། །

མིག་རྒྱང་གསུམ་ལ་མདའ་རྒྱང་རེ། སྤྱིར་བཏང་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་ཡིན་ཙང་མིག་རྗེ་ཞིང་གསལ་བའི་མིས་ཐག་རིང་གི་མི་དང་ཕྱུགས་ཆགས་སོགས་གང་ཡིན་དབྱེ་འབྱེད་ཐུབ་པའི་ཚད་ལ་མིག་རྒྱང་གང་ཟེར་ཞིང་མིག་རྒྱང་གང་ལ་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཚད་ཡོད་པར་གསུངས་པས་མིག་རྒྱང་གསུམ་ལ་གཞུ་འདོམ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད། མིག་རྒྱང་གསུམ་གྱི་ཚད་ལ་མདའ་རྒྱང་གང་གིས་སླེབས་ན་འཕེན་དེ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་མིག་གིས་ཟིན་ཐུབ་པ་ཧ་ཅང་དཀའ་བ་རེད།

མིག་ལྟོས་རིམ་ལྡན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཁྲབ་ཆེ་རུ་སོང་བ་སྟེ་ཡ་དཔེ་ཞྭ་ལ་མི་བལྟ་བར་མ་དཔེ་ལྷམ་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མིག་བསྟར། མིག་གི་མདུན་ན་བསྟར་བསྒྲིགས་ནས་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ།

མིག་ནད་ལྔ། མིག་རྒྱུའི་ནད། མིག་ཚག ཕིང་ཐོག རབ་རིབ། འགྲིབ་བཅས་སོ། །

མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ། གཟུགས་ལ་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་གཟུགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ནང་གི་གཟུགས་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ་དེ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི་དབྱིབས་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཆགས་པའི་གཟུགས་དྭངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་སོ།།

མིག་མངས། འདི་ནི་བོད་དུ་གནའ་རབས་ནས་དར་བའི་རྩེད་མོའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། རྩེའུ་དཀར་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ནག་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩེའུས་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩེའུ་ལ་མཐའ་བསྐོར་ནས་ཕམ་པར་བཟོ་བའི་རྩེད་མོ་ཞིག་ཡིན། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རིའི་དུས་ཀྱི་བློན་པོ་ཁྱུང་པོ་སྤུངས་སད་ཟུ་རྩེ་ཟེར་བ་སྐབས་དེར་བོད་དུ་མིག་མངས་ལ་ཧ་ཅང་མཁས་པའི་གྲགས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག ཨ་མདོའི་སྐར་རྩིས་མཁས་པ་གཙང་པ་ཎྜི་ཏ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི《མིག་མངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རིག་པའི་ཁྲིའུ་རྣམ་པར་རྩེ་བའི་དགའ་སྟོན》ཞེས་པ་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད།

མིག་མངས་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་རུ་ཡོང་བཟའ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

མིག་མས་འགེབས། མིག་གཉིས་བཙུམ་སྐབས་བྱའི་མིག་ལྟར་མིག་ལྤགས་མས་ནས་ཡར་འགེབས་པ་ལ་ཟེར།

མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུ་ཙམ་ལ་བོད་ལྗོངས་སྟོད་ཐང་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཁོང་ནི་ལྷ་མོ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་སྐད་གྲགས་ལྡན་པའི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཆུང་དུས་ནས་གཞས་དང་ཞབས་བྲོར་དགའ་སྣང་ཆེ་བས་ཧ་ཅང་མཁས་པོ་ཡོད་སྐབས་ལོ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ནས་སྟོད་ཐང་ལྷ་མོ་བའི་འཁྲབ་རའི་ནང་བསྐྱོད་ནས་རང་འགུལ་གྱིས་གཞས་དང་ཞབས་བྲོའི་རམ་འདེགས་བྱས་པས་མཐར་ཚོགས་པ་དེའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཆུང་ཆུང་དུ་དངོས་སུ་བཙུག ལོ་ཤས་སོང་རྗེས་དེ་བས་ཡར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྟོད་ཐང་ལྷ་མོ་བའི་དགེ་རྒན་གྱི་འགན་བཞེས་པ་མ་ཟད། ལྷ་མཚོད་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་དགེ་རྒན་གནང་ནས་ཚོགས་པ་དེའི་འཁྲབ་རྩལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་སྙན

རྗེ་ཆེར་ཁྱབ། རྗེས་སུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་དགེ་རྒན་རིག་པ་ལགས་བསྟེན་ནས་ལྷ་མོའི་སྐུ་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་མཐར་དགེ་རྒན་རིག་པ་ལགས་འདས་རྗེས་མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་འགན་བཞེས་གནང་ཐོག་སྔ་རྗེས་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་དང་དགེ་རྒན་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གནང་ཞིང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལུ་བསམ་གྲུབ་དང་། རྒྱ་ལུ་བསྟན་པ། རྒྱ་ལུ་ཚེ་བརྟན། ལེགས་ལྡན་དཔལ་བོ། འཕན་པོ་ཨ་ཁུ་བསྟན་པ། ཨ་མ་ཚེ་རིང་སོགས་དང་ད་དུང་སྨོན་གྲུབ་ཕྲུག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ་སོགས་གྲགས་པ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་དགེ་རྒན་ལ་བསྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སོན་ཙམ་ལས་བཞུགས་མེད་ཀྱང་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་གཏོང་གསར་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་གནང་མཛད་དེ་ལྷ་ས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སྐད་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག(༡༩༣༨)ལོའི་ཡས་མས་སུ་དགའ་ལྡན་ལ་ཞོལ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འདས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་མང་ཆེ་བ་སྟོ་ཁ་མཚོ་སྣ་རྫོང་དུ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་བཀའ་ཤག་ནས་ཚང་མ་ཚུར་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་སྐྱེ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་དགེ་རྒན་དང་འགྲོ་ཁྲིད་གཅིག་ཤོར་འདས་པོ་དེར་སྒྱུ་རྡན་ཞུ་རུ་བཙུག་ཡོད།

མིག་སྨན་ལྷུགས་བྱེ་ལྔ་ཐང་། ༡. ལྷུགས་བྱེ(ཨ་རུ་ར་བཏུལ་མ)སྲང་བཞི། ༢. སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་སྲང་དོ། ༣. ཨ་རུ་ར་སྲང་དོ། ༤ བ་རུ་ར་སྲང་དོ། ༥. སྐྱུ་རུ་ར་སྲང་དོ།

མིག་སྨན་སྤོང་རོས་བཅོ་ལྔ། ༡. སྤོང་རོང་ཞོ་ལྔ། ༢. རྒྱ་མཚོ་ལྦུ་བ(ཤུན་པ་འདོར)སྲང་བདུན། ༣. སྤང་སྤོས་སྲང་བདུན། ༤ དུང་དཀར་སྲང་བདུན། ༥. སླ་སྒེ་དྲི་ཙམ། ༦. ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་སྲང་བདུན། ༧. སུག་སྨེལ་སྲང་བདུན། ༨. སྐྱེར་པའི་ཁཎྜ་སྲང་གསུམ། ༩. ཙན་དན་དཀར་པོ་སྲང་བདུན། ༡༠. གུར་གུམ་སྲང་གསུམ་ཞོ་དྲུག ༡༡. རྒྱམ་ཚྭ་སྲང་ལྔ། ༡༢. བཙའ་སྣ་སྲང་བདུན། ༡༣. པི་པི་ལིང་སྲང་བདུན། ༡༤ ཕོ་བ་རིས་དཀར་པོ་སྲང་བདུན། ༡༥. སྦྲང་རྩི(ཚ་ཆེ་བ་ལ་ཀ་ར་དཀར་པོ)རྒྱ་མ་གང་དང་སྲང་དྲུག

མིག་སྨན་མིག་ཕན། མིག་གི་སྨན་མིག་ཐོག་ཏུ་ཕན་པ།

མིག་ཡངས། བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མའམ་མཛེས་མ།

མིག་ཤེས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་བཞིན།

མིག་སློབ་ངན་པ། མིག་རྒྱུན་ངན་པ་སྟེ། གཞན་དག་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པའི་མིག་དཔེ་ངན་པའི་རྒྱུན་རང་ལ་ཡོང་ནས་རང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། མིག་སྟོས་ངན་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ།

མིང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་དེའི་མཚན་གཞི། དབྱེ་ན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཡོད།

མིང་གི་ལྷག་མར་བཏང་བ། རྩ་མེད་བཏང་བའི་དོན།

མིང་གཉིས། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་ངམ། ཡང་ན་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་།

མིང་བརྗས་བཞག་པ། ༡. སེམས་ཅན་པས་ཡུལ་སྟེང་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་མིང་བརྗས་བཞག་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པ། ༢. ཐལ་འགྱུར་བས་མིང་བརྗས་བཞག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ། དེར་བརྟེན་སྔ་མ་རགས་པ་དང་ཕྱི་མ་ཕྲ་བ་ཡོད། སྔ་མས་ཙམ་སྨྲས་རྟག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་གྲུབ་པ་གཙོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཙོད་པར་འདོད། ཕྱི་མས་ཙམ་སྨྲས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཙོད་པར་བཞེད་པས། གཞི་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་

པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ།

མིང་སྒྲུར་རྟོག་པ། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་དོན་སྒྲུར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག དེའི་མཚན་ཉིད། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལས་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེའི་མཚན་གཞི།

མིང་གཞི་ཉེ་ཤུ། སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱི་ཟླས་དབྱེ་བའི་མིང་གཞི་ཉེ་ཤུ།

མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་བཞི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་ང་ཉ་ན་མ་བཞི་ནི་མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་བཞིའོ། །

མིང་གཞི་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། མིང་ཚིག་རྩོམ་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དབྱངས་གསལ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི།

མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ལྔ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཙ་ལྔ་ནི་ཕོ་ཡིག་ལྔ།

མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཡི་གེ་ལྔ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ལྔ་ནི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཡི་གེ་ལྔའོ། །

མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་བཅུ་གཉིས། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་ག་ཇ་ད་བ་ཛ་ཝ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་བཅུ་གཉིས་ནི་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་བཅུ་གཉིས་སོ། །

མིང་གཞིའི་མོ་གཤམ་ཡི་གེ་བཞི། མིང་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་བརྗོད་སྐབས་སོ་སོའི་སྐྱེ་གནས་ལ་བྱེད་རྩོལ་གྱི་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་སྙོད་ཅིང་ཞན་པའི་ཡི་གེ་བཞི་སྟེ་ར་ལ་ཧ་ཨའོ། །

མིའམ་ཅི། འདི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲི་ཟ་དང་མིའམ་ཅི་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲི་ཟ་ལས་ལོགས་སུ་མིའམ་ཅི་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་འདུག གང་ལྟར་ནའང་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ཆུ་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་གསེང་ན། གཟུགས་མི་ལས་མཛེས་ཤིང་། སྐད་ཤིན་ཏུ་སྙན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

མིའི་ཁོག་ཏུ་བརྒྱམས་པ། ཆོས་སྐྱོང་སོགས་མིའི་ཁོག་པར་ཞུགས་པ། སྔར་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་ལྷ་ཕེབས་པའམ་ལྷ་བབས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་ཕེབས་པའི་སྲོལ་འདི་ནི་སྔར་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོག་མར་བྱུང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཁན་པོ་བོ་དྷི་སཏྭ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཁན་པོས་ཆོས་གསུངས་པའི་དུས་སུ། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་རྣམས་མ་དགའ་བར་མི་ནད་དང་ཕྱུགས་ནད་ལོ་ཉེས་གཏོང་། འཕང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆུས་ཁྱེར། ལྷ་སའི་དམར་པོ་རི་ལ་ཐོག་བརྒྱབ་པ་སོགས་བྱུང་བས། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་གདུག་ཅན་འདུལ་བའི་སློབ་དཔོན་པདྨ་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱན་དྲངས། བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་བུ་དང་བུ་མོ་གཙང་མ་ལ་ཕྲ་ཕབས་པ་དང་། ལྷ་ཕབས་པ་སོགས་མཛད་ནས། སྔར་གནོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་སུ་ཡིན་དྲིས་ནས་དམ་ལ་བཏགས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷ་ཕེབས་པའི་སྲོལ་དེ་བྱུང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ནང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་དེའི་སྲོལ་ཉམས། དེ་ནས་ཀརྨ་པའི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་སླར་ཡང་ལྷ་ཕབས་པའི་སྲོལ་གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། (འདིའི་སྐོར་བསྐྱར་དུ་བརྟག་དཔྱད་དགོས)

མིའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གཙང་དང་འཇམ་དང་ཡང་བ་དང་། །དྭངས་དང་བསིལ་དང་རྙོག་པ་མེད། །འཐུང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་ཕྲམས་པ་སྐྱེ། །འདི་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུ་ཞེས་སོ། །

མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། མཚན་གཞན་བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་སྔར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་སྲིད་ནས་ཡོན་ཏན་ལ་དད་བརྩོན་ཆེ་ཞིང་། དབུལ་ཕོངས་དང་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བའི་བྱང་སེམས་ལྡན་པས་ཀུན་གྱི

བཀུར་ཡུལ་དུ་གྱུར། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱོང་སྐབས་སྙིང་རུས་ཆེ་ལ་ཐུགས་རིག་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་ཡས་མས་སུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དང་། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་བདག་པོ་རིག་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་སོགས་བསྟེན་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདིར་དར་རོ་ཅོག་གི་གསོ་དཔྱད་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པ་རབ་ཏུ་བརྟས་པའི་སྙན་གྲགས་ས་སྟེང་ཁྱབ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་བྱམས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བས་ཡོན་ཏན་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་བསླབས། ནད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ངང་རྒྱུད་འཇམ་ཤིང་མཆོག་དམན་དབྱེར་མེད་དུ་འབད་པས་གསོ་བར་མཛད། 《གསོ་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་》 《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ》 《བཀོད་པ་རྣམ་བཞི》 《མ་ལ་ཡའི་བཀའ་འགྲེལ་འདོད་འཇོ་ཆེ་ཆུང》 《གསོ་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ》 《ངོ་མཚར་སྤྱི་སྨན་རྩ་མདོའི་འགྲེལ་པ་སྙན་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང》སོགས་སྨན་དཔེ་མང་པོ་ཕྱག་རྩོམ་མཛད་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐད་བྱང་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་བཞེད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྒྱུན་འཛིན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། (འབྱུང་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་མ་རྙེད་རུང་དམ་པ་འདི་ཉིད་བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་ཐུགས་སྲས་ཡིན་པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ནང་བྱོན་པར་སྣང)

མིའི་ནད་ཞལ་ལ་བཞི། རླུང་། མཁྲིས། བད་ཀན། སོ་སོ་དང་འདྲེས་པ། དེ་གསོ་བྱེད་བཞི་ནི། ཟས། སྤྱོད་ལམ། སྨན་དཔྱད། བཟང་མཐུན།

མིའི་གནས་སྐབས་ལྔ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་ལ་བབ་པ། བར་མའམ། དར་ཡོལ་རྒན་པོ། ཡང་བྱིས་གཞོན་ལང་ཚོ་རྒན་སྨིན་ལྔ།

མིའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ། ཁམས་རྒྱལ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ཕྲན།

མིའི་རིགས་ལ་བཅུ་བཞི། རྐང་ཐང་། རྟ་པ། གླང་ཆེན་པ། ཤིང་རྟ་པ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་བཞི། ནགས་ན་གནས་པ། ཁྱིམ་ལ་གནས་པ། དཀའ་ཐུབ་པ་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གསུམ། ཡིག་མཁན། ཚོང་པ། སྨན་པ་སྟེ་རྗེ་རིགས་གསུམ། ས་གཞི་རྨོ་བ། བ་ལང་སྐྱོང་བ། འཇིམ་ལས་པ། ཁྱིམ་གནས་བྱེད་པ་སྟེ་དམངས་རིགས་བཞི་རྣམས་སོ། །

མིའི་ལང་ཚོ་དྲུག རྐང་ལག་བྱུང་བ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་ལ་བབ་པ། བར་མ། རྒན་པོའོ། །

མིའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། གོང་དུ་མི་སྡུག་པའི་མཚན་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

མིའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དྲུག ནང་གི་ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ཁུ་ཁྲག

མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་ལྔ། འཚོ་བའི་ལྷ། སྲུང་བའི་ལྷ། སྐྱོབ་པའི་ལྷ། འགྲོགས་པའི་ལྷ། འགོ་བའི་ལྷ།

མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། (མུག་ཁྲི་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང་) བོད་རྒྱལ་གཉིས་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་རྒྱལ། ཡབ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་མུ་ཚོ་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། བཙན་པོ་འདིས་གསས་མཁར་ཁོ་མ་ནེའུ་ཆུང་བཞེངས། ཞང་ཞུང་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཤེན་ནམ་མཁའ་སྣང་བ་མདོག་ཅན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་གདན་དྲངས། བོད་དུ་བོན་གྱི་འདུ་གནས་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་བཙུགས། བོན་གྱི་གསུང་རབ་མདོ་འབུམ་རྒྱུད་མཛོད་སོགས་པོ་ཏི་མང་པོ་བསྒྱུར། དེ་ཡང་། དག་པ་ལྷ་ཡི་ཡི་གེ་སྟག་གཟིག་སྤུངས་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། སྟག་གཟིག་གི་སྤུངས་ཡིག་ཞང་ཞུང་གི་ཡིག་རྙན་དུ་བསྒྱུར། ཡིག་རྙན་སྨར་སྤྲག་ཏུ་བསྒྱུར། དེ་སྨར་ཆེ་ཆུང་དུ་བསྒྱུར། སྨར་ཆེན་དབུ་ཆེན་ནམ་གཟབ་ཏུ་བསྒྱུར། ཡིག་སྣ་འབྲུ་མ་ལས་བརྩམས་སོ་ཞེས་དུས་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་གསུངས། མུ་ཁྲི་ནི་བོད་དུ་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་དར་རྒྱས་མཛད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་།

བོན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བརྩི་བཀུར་ཆེན་པོ་བྱེད། སྐུ་གཤེན་ཚེའུ་ལན་ཚས་མཛད། ས་དེང་དེང་མའམ་ས་སྣང་ཉིང་ཉིང་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་དེང་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས།

སྨུ་ཏིག་བཙན་པོ། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རྒྱ་ལོ(༧༧༣)ལོར་འཁྲུངས་ཞེས་གྲགས། འདིས་རྒྱལ་བློན་བཀའ་གྲོས་གནང་སར་བྱོན་པས་བློན་པོ་ཞང་སྣ་ནམ་གྱི་བུ་དབུ་རིང་གིས་བཀག་པར་སྲས་ཀྱིས་རྩ་གྲི་བསྣུན་ཏེ་ཞང་གི་བུ་དབུ་རིང་བསད། དེའི་ཉེས་པར་བློན་པོ་མགོས་ཀྱིས་ཞལ་ལྕེ་དགའ་གསུམ་དང་སྡུག་གསུམ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན་ལྷོ་བྲག་གམ་མོན་ལ་ལོ་དགུ་སྤྱུགས། སྨུ་ནེ་བཙན་པོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་འདི་ཉིད་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བསྐོ་བར་བྱས་པ་ལས་སྣ་ནམ་པས་སྔར་གྱི་ཞ་འཁོན་བཟུང་སྟེ་ལམ་བར་དུ་ཆིབས་དཀྲིག་ནས་བཀྲོངས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ་ཞིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྷོ་བྲག་དཔར་ཤོག་གྲངས༤༠༥ནང་། “ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐྱང་ལོ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ལོ་གསར་ལ་མཚན་མོ་ཏྲ་བརྒྱུགས་པས་ཆིབས་ཀྱིས་བསྣུར་ནས་འདས། དེ་གསང་ནས་ལོ་གསུམ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ནས་སྨུ་ཏིག་བཙན་པོ་བསྐོས། དེ་དུས་སློབ་དཔོན་སྲིན་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཤེགས་སྐྱེལ་བྱས་ཞེས་སྣང་ཡང་འདི་སྐབས་ཐལ་ཆེར་ན་བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྫོམ་རིགས་ཁ་ན་སྣང་བས་ལྷད་བསྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་དོགས་ལ། རྒྱལ་སྲས་ལྷ་རྗེ་ཁྲིད་ཤོག་གསུངས་ནས་ལུང་བསྟན་མཛད་ཟེར་བ་ལ་དཔགས་ན་སད་ན་ལེགས་དང་སྨུ་ཏིག་བཙན་པོ་ནོར་བ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཅིག་སྣང་ལ”ཞེས་གསལ་བ་མ་ཟད། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན(སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན)གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དབུར་རྐྱང་ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་ནང་། སྨུ་ཏིག་བཙན་པོ་གཅུང་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་བཙན་པོའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་རྗེས་ཀྱང་ད་དུང་བཞུགས་ཡོད་པ་གསལ་ལོ། །སྨུ་ཏིག་བཙན་པོའི་བང་སོ་ནི་དཀའ་མདའ་ན་ཡོད། མིང་ནི་སྐུ་རི་སྐུ་ལྡེམས་ལགས་སོ་སྐད།

སྨུ་ཏྲ་ལ། སྤྲང་པོ།

སྨུ་སྟེགས། མུ་སྟེགས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་མུ་ཞེས་པ་མཐའ་དང་། སྟེགས་ནི་སྡོད་སའི་སྟེགས་བུའི་དོན་ཡིན་པས། ལྟ་བ་ངན་པའི་མུ་ལ་སྡོད་སའི་སྟེགས་བྱེད་པ་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུར་ཟ་བྱས་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱ་གར་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འབར་བ》བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཚན[ཛ]པའི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་རྒྱན》བཅས་སུ་གསལ།

སྨུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཛད་པ་བཞེས་སྐབས་ཕམ་པར་མཛད་པའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་སྟེ། སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་དང་། གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལ་བ་ཅན། ཀ་ཏྱའི་བུ་ནོག་ཅན། གཅེར་བུ་བ་གཉེན་གྱི་བུ་བཅས་དྲུག་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་ལམ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་དེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པས། དེ་རྣམས་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་དཀྲུགས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་ཕྱིར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ན། སྟོན་པ་དགུང་གྲངས་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ཕོ་འབྲུག་གི

སོ་ཚེ་འཕྲུལ་མཛད་པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདུལ་བྱ་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཁྲི་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་མཉན་ཡོད་དུ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ཡང་འགྲན་པའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་དང་འགྲན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་བདུན་གྱི་དབར་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ཁྱུལ་གྱིས་གནས་པས་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་ནི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་དཔའ་ཞུམ་ནས་འགྲན་པར་མི་ནུས་པར་གྱུར་ཏེ་ཐམ་པར་མཛད་པས། ལ་ལ་ནི་ཆུར་མཆོངས། ལ་ལ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་མུ་སྟེགས་ཅན་དཔག་ཁྲི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་དད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་བསྟན་པས་ན་ལྷ་དང་མི་དད་པ་ཅན་དག་གིས་མཉན་ཡོད་ཛེ་ཏའི་ཚལ་དུ་མཆོད་རྟེན་དབྱིབས་སུ་བཞི་བང་རིམ་བཞི་པ་ཕྱོགས་རེར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ་བརྩིགས། གོང་སྨྲོས་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལྟར་ཉིན་བཅོ་ལྔར་བྱས་པ་ལས་ཐེག་དམན་ལུགས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །

མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད། རྟོག་གེ་པ་དྲུག རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་དྲུག རྣམ་པར་འཇུག་པ་དྲུག དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ༡. ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ༢. གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ༣. སྨྲ་འདོད་ཀྱི་བུ། ༤. ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། ༥. མི་ཕམ་སྐྲ་ཡི་རལ་པ་ཅན། ༦. གཅེར་བུ་བ་གཉན་གྱི་བུ་སྟེ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ༧. བྲམ་ཟེ་རྒྱ་རྒྱལ། ༨. བྲམ་ཟེ་བཟང་ལྡན། ༩. བྲམ་ཟེ་གཞལ་འདེགས། ༡༠. བྲམ་ཟེ་ཚངས་པའི་ཚེ། ༡༡. བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ། ༡༢. བྲམ་ཟེ་དམར་པོ་སྟེ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་ནི། ༡༣. བདེ་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད། ༡༤. རྒྱུ་རྩལ་ཞིལ་གྱི་བུ་རིང་འཕུར། ༡༥. ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་། ༡༦. བྲམ་ཟེ་ཁྱིའུ་ཀུན་རྒྱལ། ༡༧. སྙིང་རྒྱལ་འོད་སྲུང་རལ་པ་ཅན། ༡༨. དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་དང་དྲུག་གོ །

མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ། མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་མ་དོར་བཞིན་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བླངས་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གྲལ་དུ་འཚང་བའོ། །

མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པའི་དོན་དགུ། སྲོག གང་ཟག སྡོམ་པ། ངེས་པར་རྒྱ་བ། འཆིང་བ། ལས། སྡིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པའོ། །དེ་ནི་ཚིག་གི་དོན་དགུ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

མུ་སྟེགས་རྟག་ལྟ་བ་བཅུ་གཅིག གྲངས་ཅན་པ། ཚངས་པ་བ། བརྫ་སྤྲོད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་བ། གསང་བ་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། རྒྱལ་དཔོག་པ། ཞི་བ་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། ཟད་བྱེད་པ།

མུ་སྟེགས་རྟོག་གེ་བ་དྲུག ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། སྨྲ་འདོད་ཀྱི་བུ། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན། གཅེར་བུ་བ་གཉེན་གྱི་བུ་དང་དྲུག་གོ །

མུ་སྟེགས་པ་གཉིས། ཆད་ལྟ་བ་དང་རྟག་ལྟ་བ།

མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཅུ་དྲུག བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་བརྒྱད་སྔོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག

མུ་ཏྲ་བ། (མུ་ཏྲ་ཞེས་པའང་སྐད)འདི་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་གླང(༡༠༤༩)ལོར་བོ་དོང་ཨེའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

མུ་དྲའི་ཕྲུག་རྒྱ། ནོར་བུའི་རིགས་ཀྱི་རྫ་ཆེ་ཆུང་བྲུ་གང་ཙམ་ཀྱི་རྫས་སུ་མ་ཊེ་ཡིག་དྲུག་གི་རང་བྱོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསལ།

མུ་ནས། རྒྱུན་མཐུད་པའི་དོན།

མུ་ནེ་བཙན་པོ། བོད་རྒྱལ་སོ་དགུ་པ། བཙན་པོ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་(༨༢༢)ལོར་འཁྲུངས་ཞེས་དང་། ལྕགས་ཕག(༨༡༧)ལོར་འཁྲུངས་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣང་ཡང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལྕགས་དཔར་ཤོག་གྲངས༤༠ཤར། རྗེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དེ་དང་བཙུན་མོ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོལ་གྱི་སྲས་བཞི་ལས་ཆེ་བ་མུ་ཁྲི་སྲོང་པོ་སྐུ་ཆུང་ངུ་ལ་གཤེགས་པས་བང་སོ་མེད། གཉིས་པ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ཆུ་ཕོ་སྟག་ལ་འཁྲུངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཡོས་ལ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བ་གཞིགས་ན་ཆུ་སྟག(༨༢༢)དེ་རང་ཁུངས་བཙན་པར་མངོན་ལ། ཕོ་ཡོང་བཟའ་རྒྱལ་མོ་བཙུན་དང་ཏྭ་ཡོང་བཟའ་མདོ་རྒྱལ་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཀྱང་རིགས་སྲས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་མ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡབ་མེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་པ་ལ་གུས་པར་མཛད་ཅིང་། བསམ་ཡས་དང་ལྷ་ས་ཁྲ་འབྲུག་བཅས་སུ་རྣེ་སྣོད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཙུགས། འབངས་ཀྱི་དབུལ་ཕྱུག་ལན་གསུམ་སྙོམས་ཀྱང་མི་རིང་བར་སྔར་བཞིན་གྱུར། བྱང་དུ་དཔུང་ཆེན་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་པ་ཕྲུག་རིས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་ཡི་གེ་མཁན་པོ་ཚེ་སྤོངས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས་རྡེ་ལ་ཡི་གེའི་སྐྱངས་ཕྱུལ་བ་དེ་ལ་ཁམས་ཡིག་ཏུ་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདིས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་བདུན་ནམ། ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་དགུའམ། ལོ་བཅུ་བདུན་བསྐྱངས་སོགས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཙམ་མཆིས། མུ་ནེ་བཙན་པོས་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ཕོ་ཡོང་བཟའ་ལ་བྱམས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་བར་བརྟེན་ཡུམ་ཚེ་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་ཕྲུགས་ཁྲོས་ཏེ་སྲས་ལ་དུག་ཟས་དྲངས་ནས་སྐུ་གཤེགས་པར་གྲགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་བང་སོ་མུ་ར་རི་ལ་བརྩིགས།

མུ་མེན། ཤེལ་རྫོའི་རིགས་ཀྱི་ནོར་བུ་མདོག་སྔོ་སངས་ཡོད་པར《རིན་ཆེན་བརྟག་པ》ལས་བཤད།

མུ་ཛུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་མུའུ་ཙུང་ལི་ཧེན།(唐穆宗李恒) འདི་ཐང་ཤེའན་ཙུང(唐宪宗)གི་བུ་ཡིན། ཁྲང་ཆིང་ལོ་དང་པོ་ལྕགས་གླང(༨༢༧)ནས་ལོ་བཞི་པ་ཤིང་འབྲུག(༨༢༨)བར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

མུ་བཞི། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ཅན་ནམ་སྣ་ཚ་བཞི་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ལུགས་ཤིག སྐྱེད་འགག རྟག་ཆད། ཡོད་མེད། སྣང་སྟོང་སྟེ་མུ་བཞི། ཡང་ན་མི་ཡིན་ལ་ཕོ་མིན་པ། ཕོ་ཡིན་ལ་མི་མིན་པ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ་མུ་བཞི། ཡང་ན། ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དངོས་པོ་མཚན་མ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིའོ། །

མུ་ར་རི། སྤྲོང་བཙན་བང་སོའི་ལྷ་རྫས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན།

མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། འདི་ནི་ང་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ཕྱེ་བའི་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཁྱོ་ག་གཅིག་ལ་ཆུང་མ་བྲམ་ཟེ་མོ་ཞིག་དང་དམངས་མོ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྲམ་ཟེ་མོ་ལས་བུ་བཅུ་གཅིག་བཙས་ཤིང་། དམངས་མོ་ལས་བུ་ལྔ་བཙས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བྲམ་ཟེ་མོ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། བུ་བཅུ་གཅིག་ནི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། དམངས་མོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། བུ་ལྔ་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་ལྟ་བུའོ། །བྲམ་ཟེ་ནི་མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་སའམ་འཇུག་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར།

མུས། གཞད་མཐོང་སྨོན་རྫོང་བདེ་ལེགས་ཆུས་མུས་པ་ཤར།

མུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། ངོར་པ་ཀུན་བཟང་གི་སློབ་མ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས

འབྲུག(༡༣༨༨)ལོར་ཨུས་སྟོད་གླིང་སྐྱར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་དབང་འོད་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་གླེ་ལུང་མཁན་པོ་ཀུན་སློན་དང་ཟུར་ཚོས་པ་བྱང་སེང་གཉིས་ལས་ཕར་ཕྱིན་སྟོད་འཇུག་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བཤད་སྟོན་མཛད། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དཔལ་འབྱོར་དང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། སང་ཕོ་པ་བཅས་ལས་གཙོད་ཁྲིད་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་སྦྱངས་ནས་རམ་རིངས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་ལ་མཁས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དཀའ་གནད་ལ་དཔྱད་པ་གནང་རྗེས་ས་སྐྱར་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་མཁས་མཆོག་གཡག་པ་དང་མཛལ་བས་རྗེ་འདི་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ནས་སོ་བཞིའི་བར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་ལོ་བདུན་བསྟེན་ནས་ཚད་མ་ཙ་ཡུག་པའི་རིག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་སྦྱངས། སོ་བཞི་པ་ལ་བྱང་དུ་བཀའ་ལྔ་པ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ལས་དབུ་མ་རེད་མདའ་པའི་ལུང་གསན། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ཆུ་སྟག(༡༤༢༢)ལོར་ལྷ་སར་སྐོར་བ་འབུམ་ཐེར་མཛད། ཡར་ལམ་ནུབ་ཆོས་ལུང་དུ་གདངས་ཆེན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་དོན་མཐིལ་ཕྱིན་པར་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་བྱི(༡༤༢༩)ལོར་ངོར་དགོན་ཕྱག་བཏབ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དཀའ་སྟོན་ལེགས་པར་བསྐྱེད། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་དང་། རྗེ་ངོར་ཆེན་དོན་བཞི་བཞེས་པའི་བར་ངོར་དང་ཨུས་སུ་ཕྱིན་རེས་ཀྱིས་རྒྱུད་མན་ངག་གི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སོར་ཆུད་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་པར་ལྷ་གོང་དུ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་བསྙེན་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་དུ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་མེ་བྱི(༡༤༥༦)ལོ་ནས་བྱི་གླང་སྟག་གསུམ་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཁྲུར་བཞེས། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་ལ་རིན་སྤུངས་ནོར་བཟང་ལ་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་གནང་། ལོ་དེར་ཨུས་སུ་ཡ་མའི་དགོན་པ་བཏབ། དོན་གསུམ་པ་ལ་བསྟན་འཛིན་ཞུག་ཏུ་བདེ་མཆོག་གི་བསྙེན་པ་གནང་། དོན་བཞི་པ་ལ་ངམ་རིངས་སུ་འདུས་ཚོགས་ལ་གསུང་ངག་དང་གྲྭ་སྐོར་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྟོན་བསྩལ། དོན་ལྔ་པ་ལ་རྗེ་ཤེར་རྒྱམ་པ་ངོར་གྱི་གདན་ཁྲིར་བཀོད། དོན་བདུན་པ་ལ་བསྟན་འཛིན་ཞུག་ཏུ་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་བསྒྲུབས། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཞལ་གཟིགས། སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བྱོན་ཞིང་། གསུང་རྩོམ་བློ་བཤད་ཀྱི་བཀའ་འབབས་ནི་བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་མ་ཧཱ་ཝཛྲ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཁོ་ནའོ། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་གླང(༡༤༦༩)ལོར་ཨུས་བསྟན་འཛིན་ཞུག་ཏུ་དག་པའི་ཞིང་དུ་བཤེགས།

མེ། ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ། མེ་དང་མེའི་ཁམས་དོན་གཅིག

མེ་ཀུན་གྱི་སྙིང་ངན། མེ་ཤོར་བ་དང་ཀུན་མ་ཤོར་བའི་གཏམ་སྙིང་ངན་པ།

མེ་སྐྱིད་ཡ་མོན། དེང་སྐབས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་རྫོང་གི་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ལྗོངས་མང་ཚོགས་སྐྱུ་རྩལ་ཁང་གི་མདུན་ངོས(དམག་ཁྲལ་ཁང་གི་སྔེ་ལེན་ཁང་གཉིས་པ་གནས་ཡུལ)སུ་སྔ་དུས་མི་ཏོག་སྐྱིད་ཚལ་ཞེས་པའི་ལྕང་གསེབ་དང་མེ་ཏོག་ལྡུམ་ར་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེ་དག་སྔེ་དཔོན་དགའ་བཞི་བའམ་རྡོ་རིང་ཞེས་པས་དོ་དམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བར་སྐོར་གྱི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྡོ་རིང་གི་ཁང་པའི་སྟོ་ངོས་སུ་ཨམ་བན་གྱི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་སྡོད་ས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ས་བརྗེས་བརྒྱབ་སྟེ་ཀྲུ་ཤྲུག་ཏུ་ཨམ་བན་གྱི་ཡ་མོན(衙门)གསར་རྒྱག་བྱས་ཤིང་། དེ་གར་མེ་སྐྱིད་ཡ་མོན་ཞེས་འབོད། དེ་སྔ་ཨམ་བན་གྱི་སྡོད་གནས་དང་། ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ། ལས་ཤག དམག་སྒར་སོགས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བ་ཡོད་ཐོག་ནུབ་བྱང་དུ་ཚལ་ཞིང་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཡོད། གཞུང་སྒོ་ཤར་བལྟ་ཡིན་པའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་རྡོའི་སེང་གེ་སྒྲི་ཁྲི་གང་དང་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་གཉིས

ཡོད་སྐབས་དེར་སྐབས་ལམ་གྱི་མིང་ལ་རྗེ་སེང་གེ་ལམ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ནས་གྲགས།

མི་སྐྱེས། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་བུ་ཆུང་བ་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གི་མིང་སྟེ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྔར་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་དུས། མེ་ལྷ་ན་རེ། ས་བོན་ཨུ་མའི་མངལ་དུ་སོང་ན་བུ་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བས་མ་བཏང་ཞིག་ཟེར། དེ་ནས་ས་བོན་ས་ལ་ཕོ་བ་དང་། ཨུ་མ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་མ་རྫོགས་པར་བརྟེན་མེ་ལྷ་ལ་ཁྲོས་ནས་ས་བོན་ཁྱོད་ཀྱི་མངལ་དུ་ཞུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་མེ་ལྷ་ལ་མངལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ན་མི་སྐྱེས་ཟེར།

མི་མཁའ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ནི་གྲངས་རིས་ཅན་ཞིག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་བརྡ་ཞིག་སྟེ《གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད》ལྟར་ན་མི་ནི་གསུམ་དང་། མཁའ་ནི་ཀླད་ཀོར། ཐིག་དང་རྒྱ་མཚོ་ནི་བཞི་ཡི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན༣༠༤ཡིན་ཙང་རྩིས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་ལས། འབྲི་བགྲང་སྟོན་པ་རང་གི་གཡས། །སྐྱུར་བསྒོས་འཕྲི་བ་གཡོན་ལ་བརྩམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ནི་བཟློག་ཏེ་ཀློག་དགོས་པས་གྲངས༤༠༣ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཤམྦྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པས་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་ཡུན་བསྡོམས་ན་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་ཟིན་པས་ཕྱིས་སུ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་ལོའི་བསྡོམས་གྲངས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཤམྦྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་བརྒྱུད་ཚུལ་དེ་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག(ལོ་འདིར་སྨྲ་ངན་ལས་འདས)སྔོན་ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནས་མགོ་ཚུགས། མཁས་དབང་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི《བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྨྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས》ནང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་དཔའ་བོ་ཕྱུགས་འབྲུག་གི་ནག་ཟླའི་ཉ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་གིས་ཉན་ཏེ་ལོ་བཞིར་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་བསྡུས་རྒྱུད་ལ"ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་བར་མི་བདག་གྲགས་པ་ཤམྦྷ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང"ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞིང་། ཁོང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ནི་སྤྱི་ལོ་མ་ཚུགས་སྔོན་གྱི་བརྒྱད་བརྒྱ་གྱ་གཅིག་ལོ་ལ་རེས། ཨོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི《བསྟན་རྩིས》དང་སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》གསལ་བ་ལྟར་ན་སྟོན་པས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་ནི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྟེ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་སྟེང་ཡིན་གྱི་མཐར་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ལོ་མ་ཡིན་ཟེར་ཡང་དེས་ན་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བས་སྔ་མ་གཙིགས་ཆེའོ་སྙམ། སྤྱིར་དུས་འཁོར་ལུགས་ལྟར་ན་སྟོན་པས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས(སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི༨༨༢ལོ)ནས་ལོ་གཉིས་པར་ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་གིས་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པ་མཛད། ཟླ་བཟང་གི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་བསྟན། དེ་རིམ་པར་བརྗོད་ན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དབང་། གཟི་བརྗིད་ཅན། ཟླ་བས་སྦྱིན། ལྷའི་དབང་ཕྱུག སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷའི་དབང་ལྡན་ཏེ་དྲུག་པོ་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་བཞུགས། ཟླ་བཟང་སོགས་བདུན་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་རྗེས་རིགས་ལྡན་ཐོག་མ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི་སྟོན་པས་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་དེ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་བཞི་སོང་བའི་ལོར་ཤམྦྷ་ལའི་ཁྲིར་བཞུགས། བསྡུས་རྒྱུད་མཛད་ཅིང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བསྐུར་བས་དྲང་སྲོང་ཉི་མ་ཤིང་རྟ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་རིགས་གཅིག་ལ་མཛད་པས་འདི་ཕྱིན་ལ་རིགས་ལྡན་ཞེས་གྲགས། དེ་ཡང་ཐོག་མ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནས། གཉིས་པ་པདྨ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་བཟང་པོ(བཟང་པོའི་ཁྲི་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་འགོ་ཚུགས) བཞི་པ་རྣམ་རྒྱལ། ལྔ་པ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། དྲུག་པ་རིན་ཆེན་ཕྱུག བདུན

པ་ཁྲབ་འཛུག་སྟབས་པ། བརྒྱད་པ་ཉི་མ་གྲགས། དགུ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ནི་རེ་རེས་སྲིད་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་བསྐྱངས་པས་ལོ་དགུ་བརྒྱ། དེ་ནས་རིགས་ལྡན་བཅུ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལོ་བརྒྱ་དང་གྱ་གཉིས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དཀའ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་བསྟན་པས་རིགས་ལྡན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཡུན་ཚད་བསྡོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་བྱུང་བ་ནི་མི་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོར་བཞག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་མ(མི་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྫོགས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྟེ་རིགས་ལྡན་ཉི་མའི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་དང་སྤྱི་ལོ༡༠༢༧ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་འགོ་ཚུགས) བཅུ་གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། བཅུ་བཞི་པ་ཟླ་འོད། བཅོ་ལྔ་པ་མཐའ་ཡས། བཅུ་དྲུག་པ་ས་སྐྱོང་། བཅུ་བདུན་པ་དཔལ་སྐྱོང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་སེངྒ། བཅུ་དགུ་པ་རྣམ་གནོན། ཉི་ཤུ་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཉེར་གཅིག་པ་མ་འགགས་པ། ཉེར་གཉིས་པ་མི་ཡི་སེངྒ། ཉེར་གསུམ་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ཉེར་བཞི་པ་མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཡུན་ཚད་བརྒྱ་རེ་ཡིན། དེ་ནས་ཉེར་ལྔ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནས་འདིའི་བར་ལ་ཤམྦྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔར་གྲགས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་ནས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་བར་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སོ་གཉིས་སུ་བགྲང་བའི་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བཞེས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་དག་སྐྱིན་བྱ་བར་ཀླ་ཀློའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྲན་གོ་དྲུག་དང་བཅས་བྱུང་ནས་ཤམྦྷ་ལར་དམག་འདྲེན་པར་རྩོམ་པ་དེ་དྲག་པོས་བཅོམ་སྟེ་དུས་བཞི(རྫོགས་ལྡན། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། རྩོད་ལྡན) ཕྱི་མའི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཞེས་སྔོན་བྱོན་མཁས་དབང་དག་གིས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཕུག་ལུགས་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ༡༩༨༠སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགྲང་བྱ་ང་བཞི་པ་ལྕགས་ཕོ་སྤྲེལ་ནི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༢༨༦༡དང་དུས་འཁོར་ལུགས་ལྟར་ན་རིགས་ལྡན་ཉེར་གཅིག་པ་མ་འགགས་པའི་ཁྲི་ལོ་ང་བཞི་ཡིན།

མི་ཆུ་རླུང་གི་ཁ་གནོན་གཉིས་གཉིས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས། ༡. བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མེའི་ཁ་གནོན་དུ་གཉལ་སྣང་སྒྲོའི་ལྷ་ཁང་། ༢. ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཆུའི་ཁ་གནོན་དུ་གུ་ལང་ལྷ་ཁང་དང་ཤེང་ཀུན་གཉིས། ༣. བྱང་ཕྱོགས་སུ་རླུང་གི་ཁ་གནོན་དུ་དགེ་རི་ལྷ་ཁང་དང་དཔལ་རི་གཉིས།

མི་ཆེན་བརྒྱད། ༡. ཤར་ན་ཏཙུ་མི། ༢. ལྷོ་ན་ལང་ཏང་གི་མི། ༣. ནུབ་ན་སྤྱོས་བྱེད་ཀྱི་མི། ༤. བྱང་ན་སེང་ལྡང་གི་མི། ༥. ཤར་ལྷོ་ན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མི། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་རྡོ་རྗེའི་མི། ༧. ནུབ་བྱང་ན་པ་ཏའི་མི། ༨. བྱང་ཤར་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མི།

མི་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་ཤུགས་འགྲོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཤར་ན་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་འགྲོ། ལྷོ་ན་རིན་ཆེན་ཤུགས་འགྲོ། ནུབ་ན་པདྨ་ཤུགས་འགྲོ། བྱང་ན་ལས་ཀྱི་ཤུགས་འགྲོ། ཤར་ལྷོ་ན་དམ་ཚིག་མཁའ་འགྲོ། ལྷོ་ནུབ་ན་སྣ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོ། ནུབ་བྱང་ན་ཐམས་ཅད་མཁའ་འགྲོ། བྱང་ཤར་ན་འཇིག་རྟེན་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་གཅེར་བུར་ཉུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་གྲི་ཐོད་འཛིན་ལ་ཁྲོ་ཧཱུྃ་ཁ་འཕྱུར་པའོ། །

མི་མཆོད། འདི་ལ་རང་ལུས་དང་། ཡན་ལག་ལྷ་བུར་རས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཏེ་མར་བྱུགས་ནས་མེ་ནང་དུ་བསྲེགས་ཏེ་མེ་མཆོད་འབུལ་བའི་ལུགས་དང་། མེའི་ནང་དུ་འབྲུ་དང་། སྨན། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསྲེགས་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་ལུགས་བཅས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་ཟེར།

མི་བསྲལ། མི་ཕོར་དང་ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་མི་མ་བསད་པར་བསྲལ་ནས་འཇོག་པ།

མི་རྟོག་དུས། མི་རྟོག་དུས་སམ་མི་རྟོག་ལྡན་དུས་ཞེས་པ་དཔྱིད་ཀའི་མིང་སྟེ། མི་རྟོག་ཕལ་ཆེ་བ་དཔྱིད་དུས་ནས་ཤར་བའི་མགོ་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

མི་རྟོག་མདའ་ཅན། འདོད་ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བདུད་ཀྱི་རིགས་ཤིག

མེ་ཏོག་བན་ཛི་བ་ཀ རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཞིག་སྟེ་ཐོག་མར་ཤར་སྐབས་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་རྣམས་མེ་ཏོག་དེ་ཐོག་མར་ཤར་བའི་སྐབས་ཀྱི་མདངས་དང་འདྲ་བ་ལ་བསམས་ནས་དཔེར་འཛོག་སྲོལ་ཡོད།

མེ་ཐབ་བཅའ་བ། ཐབ་གསར་པ་བཟོས་ནས་མེ་གཏོང་བ།

མེ་ཐབ་གཏན་འཛུགས་ཁག མི་མཚམས་འཛོག་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པའི་གྲུས་ཀྱི་ཐབ་ཚང་ཁག་གཅིག

མེ་དང་འདྲ་བར་གསོས། མེ་ནི་ཐག་ཉེ་དྲགས་ན་ཚུར་ཚིག་པ་དང་ཐག་རིང་དྲགས་ན་ལུས་ལ་དྲོད་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པས་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་ངན་རྣམས་དང་ཐག་ཉེ་དྲགས་ན་དེའི་སྐྱོན་རང་ལ་འགོས་ཉེན་ཆེ་བ་དང་ཐག་རིང་དྲགས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་དུ་འགྲོ་བས་ཉེ་རིང་རན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན།

མེ་དའི་ཚི་ཛའི་སང་། མེ་དའི་ཚི་ཞེས་པ་སོག་པོའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཡིན་ཅིང་། མེ་དའི་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དང་། ཚི་ནི་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཤེས་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཛའི་སང་ཞེས་པ་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔོན་ཞིག་གི་གོ་ས་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་སྐད་ནང་ཛའི་ཤང(宰相) བློན་ཆེན་ཞེས་པའི་ཟུར་ཆགས་ཕྱིས་སུ་མ་དག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཛའི་སང་ཞེས་པ་དོན་དུ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་སྐད་དུ་ཀྲེ་ཧྲི(知事)ཟེར་བ་མིན་ནམ་སྙམ།

མེ་ལྷེ། མེ་བསྒྲོ་བའི་མིང་།

མེ་སྒྲའི་རི་འབྲས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འདྲ་བ། རི་འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐོར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ཚིག་གོང་འོག་ལ་བརྟགས་ན་ཡར་ལུང་གི་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་མཐོང་སའི་ཉེ་སྐོར་ཞིག་ཏུ་ཡོད་འདྲ་བས་རྗེས་སུ་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས།

མེ་མོ་གླང་ལོ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་སྐོར་གཅིག་ལ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྩི་སྒྲོལ་མ་བྱུང་གོང་གི་མེ་གླང་(༦༧༧)ལོ་འདི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འཁྲུངས་ལོ་ཡིན་པར་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། ངོར་པ་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། བྲག་དགོན་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། སུམ་པ་མཁན་ཆེན། ས་སྐྱ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཞལ་མཐུན།

མེ་ཞལ། ལྷ་སྨྲིའི་མིང་།

མེ་ལུགས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྟངས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་སློབ་མ་མེས་སྟོན་ཚོན་པོའི་ལུགས།

མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་རིགས་བརྒྱད། མེ་ལོང་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ཉིད། སོ་སོར་རྟོགས་པ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། མེ་ལོང་གསལ་མདངས་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཀུན་འཆར་ཡེ་ཤེས། རྟོག་མེད་ཀུན་གསལ་ཡེ་ཤེས། རྟགས་མེད་རྫོལ་བའི་ཡེ་ཤེས། གསལ་བ་འཛིན་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཞིག་གོ །

མེ་གསུམ། ལྷའི་མེ་དང་ཁྱིམ་གྱི་མེ་དང་ཨ་བ་ནི་ཏེ་གསུམ་ལ་ཟེར། ཡང་ན། ལྷ་ཕྱུགས་ཧ་གདོང་གི་མེ་དང་། ཉི་མའི་མེ། བསྲེག་བྱ་ཟ་བའི་མེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་ལའང་།

མེད་དགག རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་དེ། མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་རྟོགས་

པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་བཅད་ཙམ་མམ་མེད་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་རྟོགས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞིག་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པའམ་མི་འཕེན་པས་སོ། ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་སྣང་སྔུན་གྱི་ཇུས་ཤིག་ལ་འདོད་པ་སོགས་མེད་དགག་གི་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མེད་དགག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །

མེད་དགག་གི་བསྒྲུ་བ་བཅུ་གཅིག རྒྱུན་འདུ་བ་དང་རང་བཞིན་དང་། །སྐབས་དང་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡི། །སྒྲ་དང་ཞི་གནས་མེད་པ་ལ། །དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ཕན་ཚུན་དག་ལ་རང་བཞིན་དང་། །རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་དབྱེ་བ། །ཤིན་ཏུ་མེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི། །མེད་པར་དགག་པར་འདོད་པའོ། །

མེད་དགག་གཉིས། རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་མེད་དགག་དང་། རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གོ །

མེད་ཐབས་མེད་པའི་བློན་པོ་བཞི། གཉལ་པ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་དང་། སྟོད་ལུང་རམ་པ་བ་མགར་སྟོང་བཙན། འབྲི་གུང་པ་འབྲི་སེ་རུ་གུང་སྟོན། ཉང་སེར་བ་ཉང་ཁྲི་བཟང་བཅས་བཞི་ཡིན།

མེད་པ་བརྒྱད། ༡. འགོག་པ་མེད་པ། ༢. སྐྱེ་བ་མེད་པ། ༣. ཆད་པ་མེད་པ། ༤ རྟག་པ་མེད་པ། ༥. འོང་བ་མེད་པ། ༦. འགྲོ་བ་མེད་པ། ༧. དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ། ༨. དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པ།

མེད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱི་སྲུང་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མི་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ།

མེན་ཊྲི། མན་ཚི། དར་གོས་སྲབ་མོ་མདོག་སེར་ལ་དམར་ལྡང་གི་ཐིག་རིས་ཅན།

མེའི་འཁྲུལ་འཁོར། མེ་མདའ་ལ་ཟེར། སྐབས་འགར་གནམ་ལྕགས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། གནའ་དུས་སུ་མེ་རྫས་ནང་དུ་བཙུག་ནས་མེ་སྤར་བྱེད་ཀྱི་སྣེ་ཏི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱག་དགོས་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མེ་མདའ་བོད་མདའ་ཟེར་བ་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་མདའ་དང་མདུང་གྲི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན།

མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། (དོག་ཁྲི་བཙན་པོའམ་དེ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང་)བོད་རྒྱལ་ལྔ་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་སོ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་དོག་མེར་མེར་གཉིས་ཀྱི་སྲས། སྐུ་གཤེན་ཙོའུ་ཤང་ས་དཀར་གྱིས་བྱས། གསལ་མཁར་ཟྭ་བོ་ཕྱུང་ལག་བཞེངས། གདགས་ལྷ་དཀར་མོའམ་དར་བཟའ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས།

མེར་གེའི་མཁར་ཤུལ། འཕན་པོ་དབུ་རུ་ལུང་ཤང་གི་ཁོངས་སུ་མེར་གེའི་མཁར་ཤུལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གར་སྲིད་རྒྱུན་ལྟར་ན་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སུ་མེར་གེ་ཉི་མ་འབྲུག་གྲགས་ཞེས་པའི་དཔོན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བཙན་ཤུགས་ཏ་ཅན་ཆེ་སྟབས་མཁར་རྫོང་གི་སྟེ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ནགས་རི་དེས་དཔོན་པོའི་མཁར་དུ་དགུན་ཉི་སྒྲིབ་སྟབས་དཔོན་པོས་མི་སེར་ལ་རི་དེའི་མགོ་བོ་སྒྲོ་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བར་མི་སེར་ཆོས་ཕྲོས་བྱེད་སྐབས་མི་ཞིག་གིས་རི་མགོ་སྒྲོ་བ་ལས་དཔོན་མགོ་སྒྲོ་བ་དྲག་ཟེར་བར་མང་མོས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་ཏ་རྒྱག་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པའི་གོང་ཙམ་ལ་དཔོན་པོའི་ཚིབས་ཏ་དེ་ལྷུན་ནག་ནང་ཉིན་ཁ་ཤས་བཙུག་སྟེ་ཏ་རྒྱུག་གི་ཉིན་དེར་ཏ་དེར་སྨ་སྲབ་གཟབ་སྤྲོས་དང་བཅས་སྤྲོ་བུར་དུ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་དཔོན་པོས་བཞོན་མ་ཐག་ཏ་དེས་ཉི་འོད་མ་འཁྱིལ་པར་ཐད་ཀར་རྒྱུག་ནས་མདུན་མཆོང་ཞེས་པའི་གད་པའི་སྟེང་ནས་གཙང་ཆུར་མཆོངས་སྟབས་མི་

ཧ་གཉིས་ཀ་ཤི་ནས་རོ་རུས་འཁྱུར་བར་དཔོན་ཚང་གི་སློན་འཁོར་ཚོས་མི་སེར་རྣམས་དཔོན་པོའི་རོ་འཚོལ་དུ་བཏང་བས་རོ་འཚོལ་མཁན་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་བརྒྱུད་དེ་བཙལ་མཐར་ལྷ་སའི་ར་མ་སྒང་ནས་རོ་རྙེད་པ་འཁྱེར་ཡོང་སྐབས་ཏ་ཙང་ལྗིད་པས་སྒོ་སྟེང་དུ་འཁྱེར་ནས་ལ་བརྒལ་བས་ལ་དེའི་མིང་ལ་སྒོ་ལ་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་ཡང་ལ་མཛོ་པོ་ཞིག་འཛེགས་སྐབས་ལ་རྩེར་སྒོ་ཆག་པས་ལ་དེར་ཆག་ལ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ཡང་ལ་ཞིག་རྒྱག་དགོས་སྐབས་སྒོ་མེད་ན་རོ་དེ་ཐེག་དཀའ་བར་བསམས་ནས་སྒོ་པང་སྒྲོག་སྟེ་དེའི་སྟེང་འཁྱེར་བས་སྒྲོག་ལ་ཞེས་མིང་ཐོགས། མེར་གེ་རྒྱལ་པོ་གདོན་འདྲེར་སྐྱེས་ནས་གནོད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྐད། རྗེས་སུ་སྟག་ལུང་ཐང་པས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྟག་ལུང་གི་སྲུང་མར་བཀས་བསྒོད། མེར་གེ་རྒྱལ་པོའི་མཁར་ཤུལ་གྱི་གྱང་རོ་དེ་དང་། དེའི་ཞེ་འདབས་ཀྱི་རྩེ་ཤིང་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་མཁར་ཤུལ་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་མཁར་དམར་པོ་དར་ལྕོག་མང་པོ་བཙུགས་པ་ཞིག་ད་ལྟའང་ཡོད།

མེལ་ཚེ། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པ།

མེལ་ཚེ་གཅིག དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ནོར་བུའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞི་ལྷག་སྐབས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས༢༤༤པར། མེལ་ཚེ་གཅིག་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྔ་དྲོ་དང་། ཕྱི་དྲོ། ནམ་སྟོད། ནམ་སྨད་བཅས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་གསུངས།

མེས་ཀྱི་དགོངས་དུས་མཆོད་པ། མེས་པོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འདས་མཆོད།

མེས་ཀྱི་གནམ་ཟླ། མེས་པོའི་དུས་ཀྱི་གཞུ།

མེས་ཀྱི་བང་སོ། མེས་པོའི་བང་སོ།

མེས་སྟོན་ཆེན་པོ། མར་པའི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཐུབ་ཀྱི་ཀ་ཆེན། འདི་ཉིད་ཞང་སྟོད་སྟག་ཚལ་བ་ཡིན། མཚན་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞུ། གནས་གཞི་ར་ཏོའི་བདག་པོ་ཡིན། ཁོང་གིས་འབུལ་བ་ལན་གསུམ་གྱིས་མར་པ་མཉེས་པར་བྱས། མ་ཧཱ་མཱ་ཡ་དང་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། སློབ་མ་ཞང་བསོད་ནམས་མཁའ་སོགས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་མང་དུ་བྱོན།

མེས་པོ་དང་ཡང་མེས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་སྲུང་མ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕའི་ཕ་དང་དེའི་ཡང་མི་རབས་གོང་མ་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མ།

མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་། རལ་པ་ཅན་ནམ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་གསུམ་ལ་ཟེར།

མེས་སྲོང་བཙན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཟངས་ཀྱི་ཤོག་བུའི་ཐོག་བཀོས་པ།

མོ་ནད་སྒྲི་ལ་བརྒྱ་བདུན། ཁྲག་ཚབས། རླུང་ཚབས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐག་ཏུ། ཚབས་སྐྲན། ཆུ་བུར་ཅན། ཁྲག་སྐྲན། སྐྱེམ་པོ། བེམ་པོ། སྨིན་སྐྲན། ཕོ་སྐྲན། ནག་པོ། རྩ་སྐྲན། ས་བོན་སྐྲན། ཟ་ཁུ། མ་ར་ཙེ། ཨ་སོ། མངལ་སྒྲིན་ལྡང་བ་པའོ།། (འདིར་སོ་གཉིས་ཟེར་བ་ཡོད་ཅུང་གྲངས་མ་འདང་ངོ)

མོ་ནད་ཞལ་བ་བརྒྱད། མཚན་མའི་ནད། བུ་མ་ཕྱིན་པ། མགོ་མཇུག་ལོག་པ། རོགས་མ་ཕྱིན་པ། བུ་སྡོད་ལུག་པ། ཁྲག་མ་ཆད་པ། ནད་གཞུག་ལུས་པ། དུག་ཐབས་གྱུར་པ་བཅས་སོ། །

མོ་བཙུན་བཀའ་ལ་མི་གནང་། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སོགས་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་སྲིད་དོན་གྱི་བཀའ་གྲོས་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱ་དཀར་ནག་དང་བོད་སོགས་མི་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྲིད་དོན་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་རང་གི་བཙུན་མོ་དང་། ཆུང་མའི་ངོ་མ་ཕྱོགས་པར་བརྟེན་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བསླབ་བྱ་ཡོད།

མོ་གཤམ་ཡི་གེ་བཞི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མོ་གཤམ་བཞི་པོར་ཟེར་ལ། ཡང་ཨ་ནི་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གང་གི་ཡང་རྟགས་མེད་པས་རྟགས་མེད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

སྨག་སྨག་པོ། འོད་དང་གཟི་མདངས་མེད་པ།

སྨང་མཁར་གྱི་རི་ལྦུང་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡིང་བ་འདྲ། རི་འདི་ཡང་སྨོ་ཁའི་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་འདྲ་ཞིང་སྨང་མཁར་ཟེར་བ་སྨན་མཁར་ལ་གོ་དགོས་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་ན་སྨན་མཁར་ནི་དེང་སང་གྲ་ནང་རྫོང་ཁོངས་སྨན་མཁར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྙེ་བརྟག

སྨང་གོལ་གན། (蒙哥汗)(སྨང་གོལ་ཧན་ནམ་མུང་ཁེ་ཡང་ཟེར)རང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པའི་ཐོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༢༥༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༢༥༨)ལོའི་བར་ལོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༢༥༥)ལོར་ཀརྨ་པཀྴི་གདན་དྲངས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༢༥༨)ལོར་སྨང་གོལ་ཧན་འདས།

སྨང་གོལ་ཏྲན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། ཀུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མེས་པོ་ཏུ་ཐ་ཀེ་ཐུ་ཧ་ར་ཧུ་ལ་བླ་ཐུར་ཧུང་ཐའི་ཇིའི་བུ་བཅུ་གཅིག་པ། མེ་ཁྱིན་ཏའི་ཚིང་གི་བུ་གཉིས(༡. དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ནམ་བསྟན་འཛིན་ཧོ་ཤོ་ཆི་ཡང་ཟེར། ༢. བླ་ཏན་ཨ་ཏའི)ཡོད་པའི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བརྩམས་པའི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང》ལས་གསལ།

སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིགས་མཐུན་བཙུན་མོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲལ་ཡིན་ལ་མཆོག་གྱུར་བཙུན་མོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་ནི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་བཙུན་མོའི་ནང་ནས་སྲས་འཁྲུངས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན། སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་སྟོད་ལུང་ཕུ་སྨང་སྟོད་མཁའ་རག་མདོ་ཞེས་པའི་འགྲོག་སྡེ་དེ་ཡིན་པ་དང་དེ་གར་སྐབས་དེའི་ལྷས་ར་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་འདུག ད་ལྟ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་ནང་ཡོད་པའི་སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་གྱི་ཆས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་འབྲོག་མོའི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་སྲོང་བཙན་གྱི་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་གྱིས་པའི་རྣམ་པར་པར་དུ་བཞེངས་པའི་སྐུ་བརྙན་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། སྲོང་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་སོ་སོའི་རྟེན་སྐལ་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་བཞེངས་ཡོད་པ་ལྟར་སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་དུ་བྲག་ཡེར་པར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཞེས་པ་དེ་མ་ཆི་ལྷ་ཁང་ཡིན་སྐད་འདུག་པ་དེའི་ནང་ཕ་བོང་ཞིག་ལ་རྗེ་དཀར་གོང་གི་མཆི་ཡིག་དྲུག་འབུར་ཐོན་གྱི་རང་བྱོན་དང་། སྲོང་བཙན་དང་། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཅས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཙུན་མོ་འདི་ཆུང་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་གོང་གི་བཙུན་མོ་བཞི་ལ་སྲས་མ་བྱུང་སྐབས་སྨང་བཟའ་ཁྲི་ལྕམ་བཙུན་མོར་བླངས་ཏེ་དེ་ལ་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡབ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་འདས་པ་སོགས་བཤད། 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ལས་བཙུན་མོ་དང་པོ་སྨང་བཟའ། གཉིས་པ་ཞང་ཞུང་བཟའ། གསུམ་པ་མི་ཉག་བཟའ། བཞི་པ་རུ་ཡོང་བཟའ། ལྔ་པ་བལ་བཟའ། དྲུག་པ་རྒྱ་བཟའ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་ཐོག་མར་རང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ནང་ནས་བཙུན་མོ་བླངས་པ་ནི་སྨང་བཟའ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས་པ་མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་དུས་མང་སྲོང་ལོ་གཅིག་ལས་མ་ལོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་རིང་གསང་བ་བྱས་ཏེ་མང་སྲོང་དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་སླེབས་པའི་ལོ་དེར་མེས་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འདས་མཆོད་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འཆད་དགོས་པས་འདིར་ས་བོན་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ། །

སྨད་ལ་བཀུམ་པ། གསར་དུ་འམ་འཕྲལ་དུ་བསད་པའམ་ཤི་བའོ་ཞེས《དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་བཟ་དཀྲོལ》ལས་གསུངས་སོ། །

སྨན། སྨན་པའི་ཡུལ་འདི་སྐད་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། སྐད་ནི་རང་ཉིད་

ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད། ཡི་གེ་ནི་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་མེད། ཆོས་ལུགས་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཐུང་ཞིབ་ཙམ་གཤམ་དུ་མོན་ཁུལ་འགོ་འཛིན་ཧ་དབང་བླ་གཉེར་ཞེས་པར་གཟིགས།

མོན་སྐྱེར་རྒྱ། འདི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་སྤ་གྲོ་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཡོད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ས་དཔྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་འདྲ་བའི་ལག་མཐིལ་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

མོན་ཁུལ་འགོ་འཛིན་ཧ་དབང་བླ་གཉེར། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་མོན་ཁུལ་གྱི་འགོ་འཛིན་གྱི་དཔོན་གནས་ཤིག་སྟེ། མོན་ཡུལ་ནི་སྔར་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ནས་བོད་ཁོངས་བསྡོན་མེད་ཐོག་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བོད་ཀྱི་ས་བཀྲ་བརྩིས་སྐབས་མཐའ་འདུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡ་གྱལ་ལེགས་པོ་ས་གནས་སུ་ཏུ་གདོན་ལྷ་ཁང་བརྩིགས་ཤིང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་ཕན་ལ་མོན་ཤ་ཝུག་སྟག་སྒོ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་དེར་ལོ་ལྟར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་ལྷ་ཁང་སྤྱི་དང་འདྲ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་སྤྲོ་སྨུས་སོགས་ཀྱི་ཡུན་རིང་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༦༨༠)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་སློབ་མེ་རག་བླ་མ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཚོ་སྣ་ཤིང་ནམ་མཁའ་འབྲུག་གྲགས་གཉིས་མོན་ཡུལ་དུ་གཏོང་གནང་གིས་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད། རིམ་བཞིན་ཧ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་དགོན་བཏབ། མེ་རག་བླ་མས་སྐུ་ཚེའི་རིང་དགོན་གྱི་བླ་མ་དང་ཡུལ་སྡེའི་འཚོ་ཆོས་མཛད། དེའི་རྗེས་ཐོག་སུ་རིམ་བཞིན་ཧ་དབང་བླ་གཉེར་ཞེས་གནས་ལྔ་པའི་རྩེ་དྲུང་རེ་བསྐོ་གཞག་གིས་ཧ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་རྩེ་དགོན་གྱིས་གཙོས་མོན་ཁུལ་ལྷ་མིའི་སྡེ་དགོན་ཚང་མའི་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གནོན་དང་། ས་མཚམས་སྐོར་སོགས་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེའི་རིགས་གཞུང་གནས་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཕྱིངས་ཧ་དབང་བླ་གཉེར་དང་། མཚོ་སྣ་རྫོང་སྤྱིལ། དགོན་པའི་ལས་སྡེ། འཚོ་ཤོག་ཁག་གི་ཤིང་དང་། འགོ་གན་བཅས་སྔར་ལམ་བཞི་སྤྱིལ་ལམ། དྲུག་སྤྱིལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ལས། ཧ་གཉེར་གཅིག་པུས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་མེད། སྤྱིར་བཏང་མོན་ཁུལ་འདི་བཞིན་ས་རྒྱ་ཧ་ཅང་ཆེ་ལ་གདོང་མའི་ནགས་ཚལ་གྱི་གསེབ་ཏུ་རྩ་ཆེའི་གཅན་གཟན་དང་བྱ། རི་དྭགས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་པ། རྩྭ་སྨན། ཤིང་སྨན། རྡོ་སྨན། ཤིང་འབྲས་སྣ་ཚོགས། སླ་རྡི། དོམ་མཁྲིས། ཁྲག་རྣ་སོགས་རྩ་ཆེའི་སྨན་རིགས། བཙོད་དང་། སླ་རྫབ། ཤུག་རྫབ། བེ་རྫབ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཆེའི་ཤིང་རིགས་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད།

མོན་དར། སྲིན་བལ་ལམ་རས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཤུན་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས་ཤིག

མོན་དབྲལ་ཁ་བཞི། ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

མོན་འབྲོག གནམ་གཤིས་དྲོ་གང་འཚམ་པའི་ཞིང་པའི་ས་ཁུལ་གྱི་དོན།

མོན་རྩེ་རྒྱལ། དེ་ནི་དེང་སང་ཡོང་གྲགས་སུ་མོན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྩེ་རྒྱལ་ནི་གཟུགས་པོ་བདེ་ཞིང་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་འདྲ་སྙམ།

མོན་ཡུལ། མོན་པ་རིགས་ཀྱི་མི་མང་ཆེ་བ་གནས་སའི་ཡུལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བལ་བོད་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་མོན་པ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། སྐབས་རེ་འབྲུག་པ་ལ་ཡང་མོན་པ་ཞེས་འབོད་པ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཅིང་། གང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་མོན་པའི་དུག་གིས་བཀྲོངས་པར་བཤད་པའི་མོན་པ་ནི་གང་ལ་ཟེར་བརྟག་དགོས།

མོན་ཡུལ་གྱི་ཚོ་ལྷིང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་མཚོ་སྣ་རྫོང་ཁོངས་མོན་ཡུལ་གྱི

ཚོའམ་ཞིང་སྟེ། ལེགས་པོ་ཚོ་བཞི། སྨད་ཆེན་ཞིང་དྲུག དྭགས་པོ་ཚོ་བརྒྱད། ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ། སྨྲང་ནང་ཚོ་དྲུག རོང་ནང་ཚོ་བཞི། ཤ་འུག་སྟོ་བྱང་དྭགས་བཅས་སོ་གཉིས་སོ། །

མོན་ལ་དཀར་ཆུང་། མོན་ནས་འབྲུག་ཡུལ་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ཆུང་ཞིག་གི་མིང་།

མོའུ་འགལ་གྱི་བུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཧ་ཅང་མང་པོའི་ནང་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《མདོ་མཛངས་བླུན》དང《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》གཉིས་སུ་གསལ།

མོས་གུས་ལྷེམ་ཀུང་བྱེད། དད་པ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་ལྷེམ་ཀུང་ཟེར། སྤྱིར་ལྷེམ་ཀུང་ཞེས་པ་ཇོ་ཕྲུག་གཉིས་བྱེད་པའི་དོན།

མོས་པ། རང་གི་བཟུང་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ངེས་ཟིན་པའི་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་།

མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གསུམ། བསྟོད་པ། བཀུར་བ། བསྔགས་པའོ། །

མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ། རང་དོན། གཞན་དོན། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ནོ། །

མོས་པ་རྣམ་བཞི། ཕ་མ་ལྟ་བུར་མོས་པ། རྗེ་ལ་མོས་པ། རྒྱལ་པོའམ་གཙོ་བོར་མོས་པ། སློབ་དཔོན་ལྟ་བུར་མོས་པ།

མོས་པ་བཞི། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞི། ཡང་ན། མོས་པ་རྣམ་བཞི་དང་འདྲའོ། །

མྱ་ངན་ལྔ། སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ། ངག་གིས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ། ལུས་ལ་གནོད་པ་སྐྱེས་པ། འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ། ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བའོ། །

མྱ་ངམ་ཐང་། རྩྭ་དང་ཆུ་ཤིང་སོགས་མེད་པའི་ཐང་གི་མིང་།

མྱ་ངན་གདུང་བ། མྱ་ངན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མིང་དང་གདུང་བ་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་མནར་བ་དང་གོ་དོན་གཅིག

མྱ་ངན་འདས། སྐུ་འདས་པ་དང་གཤེགས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

མྱ་ངན་འདས་ཆུང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་མང་སྲོང་མང་བཙན་དང་། བཙུན་མོ། བློན་པོ། བོད་འབངས་བཅས་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཕྱོགས་བསྡུས《མྱ་ངན་འདས་ཆུང》ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མྱང་རྒྱ། གཞིས་ཀ་རྩེ་པ་སྣམ་མྱང་རྒྱ།

མྱང་འདས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་དང་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དབེན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་གོ དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་སོ། །

མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་པའི་གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཏེ། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་གདན་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བང་རིམ་མེད་པར་བུམ་རྟེན་པདྨ་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་དཔེ་རིས་ནི་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་

གཏུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་གཤམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་གཟིགས།

སྨྱང་འདས་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པའོ། །

སྨྱང་འདས་གཞན་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ནི་རང་གི་སེམས་ལས་སོགས་སུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ།

སྨྱང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྣང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་པོ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་བློན་པོ་ཁྱུང་པོ་སྤུངས་སད་ཟུ་ཙེས་ཕྲ་མ་བརྟུག་སྟེ་ཟུ་ཙེས་རང་དང་བློ་ཞེ་བའི་མི་མང་པོ་ཞང་སྣང་གི་བྲན་གཡོག་ལ་མངགས་ཏེ་ཞང་སྣང་བསད་པ་དང་མཁར་གྲོང་ཡང་གཤིགས་པ་བཅས་ཀྱུན་རྫོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་གསལ་ཞིང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བློན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་མང་སྲོང་མང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཞིག་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ངེས་སྐམ།

སྨྱང་རོ་ཕྱུད་དཀར། འདི་གཙང་ཁུལ་ལྷ་རྩེ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

སྨྱི། མིའི་མིང་སྟེ་ས་ཞག་སྨྱིད་པས་སྨྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་ཞེས་གསུངས། (ཙ)

སྨྱི་སྟོད་པ། སྨྱི་སྟོས་པ། རང་སྐྱ་འཕེར་བ། (ཙ)

སྨྱི་ཕལ་གྱིས་བཅར་དུ་ཡང་མི་རུང་། མི་ཚང་མས་ཀོ་ན་མི་རུང་།

སྨྱི་འཁྲི། མི་ཏན་ཁོག (ཙ)

སྨྱི་མོ། བུད་མེད། (ཙ)

སྨྱི་འཛེར། མི་མཐུན་པ། (ཙ)

སྨྱི་རུ་འཛིངས། ལོ་ན་ཆུང་དུས་སྐྱེས་པ་མང་དུ་བསྟེན་པའི་སྨད་འཚོང་མ། (ཙ)

སྨྱི་གསལ་བ། མི་གསལ་བ། (ཙ)

སྨྱིག་རྨམ་ཆག་དུ་ན་བ། མིག་རྨམ་ལ་རྟུབ་ཅིང་ཚ་བ།(ཙ)

སྨྱིག་འདྲེན་པ། མིག་དཔེ། (ཙ)

སྨྱིག་རྩ། མིག་གི་རྩ། (ཙ)

སྨྱིང་ཞླ་དགས། མིང་སྔོན་མ་ལས་སོགས་སུ་གདགས་པ།(ཙ)

སྨྱིད་པ། མིད་པ། (ཙ)

སྨྱིཨུ། མིཨུ་སྟེ། སྦྱིར་མི་གཟུགས་བྱུང་ངམ་ཕྲུ་གུའི་དོན་ལ་གོ་དགོས། (ཙ)

སྨྱུར་འགྲོ། འདི་རླུང་དང་རླུང་ལྷ། ཅ་གོད། སྤྲེལ། རྟ། མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་བཅས་ལ་འཇུག

སྨྱེ། མེ། (ཙ)

སྨྱེ་ངན། མྱ་ངན། (ཙ)

སྨྱེ་བཙའ། མེ་བཙའ། མེ་བཙའི་བཅོས་ཐབས་ཏེ་ན་ཟུག་ཡོད་སར་མེ་རྒྱག་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་གཞི་གསོ་བཅོས་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། (ཙ)

སྨྱེ་བཙའ་ལྷ་མོ། མེ་བཙའ་ཆུང་ཆུང་།

སྨྱེ་བཙ། གོང་གི་མེ་བཙའ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

སྨྱེ་བཙ་བཐབ། མེ་བཙའ་བཏབ།

སྨྱེ་རི་ཞག ཏུ་བ་དང་འདྲེས་པའི་མེ་ལྕགས། (ཙ)

སྨྱེན་ཤིང་། སྨན་ཅེ་ཟེར་བའི་དར་གོས། (ཙ)

སྨྱེར་བུ། མེར་བུ། (ཙ)

སྨྱོང་གྲོལ་ཡ་རྒྱ་ཅན། འདི་ཉིང་མའི་རིལ་བུ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག ཁར་བཞོས་ན་ངན་སོང་སྐྱོང་མི་དགོས་ཟེར་ལ། རིལ་བུའི་ལྟེབས་སུ་གསེར་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་པ་སྐྱེ་ཞིབ་ཆ་མ་ངེས།

སྨྱོང་རིམ་གསུམ། མཐོང་ཆོས་སྨྱོང་རིམ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་རིམ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་ཏེ་གསུམ། ཡང་ན་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཀ་ནག་པ་དང་། དཀར་བ། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་གསུམ།

སྨྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་ངྲངས་པ། ཁ་བཤད་ཙམ་མ་

ཡིན་པར་དོན་གྱི་གནས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་བྱུང་ནས་འདི་ཡི་དོན་འདིའི་སྙམ་པའི་གོ་བ་འཁྲུལ་མེད་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་གོ་དོན་རགས་པ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ལྔ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་འགྱུར། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་འགྱུར། དམིགས་པས་སྦྱོང་འགྱུར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྦྱོང་འགྱུར། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོང་འགྱུར་རོ། །

སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་གསུམ། སེམས་པ། གདུང་བ། བར་མའི་རྣམ་པའོ། །

དམག་རྐང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ལྟར་ན། གཞུང་རྒྱུགས་མི་སེར་དམག་རྐང་རེ་ནས་དམག་མི་རེ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དབུས་ཁུལ་དུ་གཉིས་སྟའི་དམག་རེ། གཙང་ཁུལ་བཞི་སྟའི་དམག་རེ་འཁྲི། རྗེས་སུ་བརྒྱད་སྟ་ཟེར་བ་ཡང་བསྐྱལ་ཡོད། རྐང་གཉིས་ནས་དམག་མི་རེ་འཁྲི་བ་ལ་གཉིས་སྟའི་དམག་ཟེར་བ་དང་། རྐང་བཞི་ནས་དམག་མི་རེ་འཁྲི་བ་ལ་བཞི་སྟའི་དམག་ཟེར་ཞིང་། རྐང་བརྒྱད་ནས་དམག་མི་རེ་འཁྲི་བ་ལ་བརྒྱད་སྟའི་དམག་ཟེར། སྐྱེར་པ་ཁག་དང་དགོན་པ་ཁག་གི་མི་སེར་ནས་སྲིད་གཞུང་ལ་འདོན་བཞིན་ནས་དམག་མི་རེ་གཏོང་དགོས། དམག་ཟོགས་ཟླ་བ་རེ་ལ་འབྲུ་ཁལ་གཉིས། ཇ། མར། ཚྭ། ཕྱུལ། ཤིང་བཅས་ཀྱི་དོད་དངུལ་སྲང་རེ། དམག་མི་ལ། ལོ་རེ་དབྱར་དགུན་གྱི་གྱོན་ཆས་ཆ་ཚང་རེ་སྤྲོད་དགོས་པའི་དབྱར་གོས་ལ། ཕྱིང་ཞྭ། རས་ཀྱི་སྟོད་ཐུང་གོས་ཐུང་། སྣམ་བུ་སྤུ་ཕྲུག་གི་ཕྱུ་པ། ལྷམ་འཇུར་རྐ་བཅས་དང་། དགུན་གོས་ལ། ཞྭ་མོ་ཤྭགས་ཞྭ། སྣམ་བུའི་སྟོད་ཐུང་དང་གོས་ཐུང་ཆ་ཚང་། ལྷམ་ཨོལ་སྟེ། དམག་ཟོགས་ཆེ་བར་མི་རེར་འབྲུ་ཁལ༣༨ འབྲིང་ལ་ཁལ༢༦ ཆུང་བར་ཁལ༡༤ ལག་དངུལ་ཆེ་བར་བོད་དངུལ་རྫོ་ཚད་བཅོ་ལྔ(སྲང༧༥༠) འབྲིང་བར་རྫོ་ཚད་བཅུ(སྲང༥༠༠) ཆུང་བར་རྫོ་ཚད་བརྒྱད(དངུལ་སྲང༤༠༠) ཟོགས་སྣོད་སྒྲེ་ཕད་རེ། ཉལ་ཆས་བཙུགས་ཕྲུག་རེ། སླེལ་བུ་རེ། གལ་ཏེ་མི་གཞན་དག་གླས་པ་ཡིན་ཆེ། དམག་གླ་ཆེ་བར་ལོ་གཅིག་ལ་བོད་དངུལ་རྫོ་ཚད་བརྒྱ་ཐམ་པ(སྲང༥༠༠༠) འབྲིང་བར་རྫོ་ཚད་དགུ་བཅུ(སྲང༤༥༠༠) ཆུང་བར་རྫོ་ཚད་བརྒྱད་ཅུ(སྲང༤༠༠༠) ད་དུང་དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲ་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ལོ་གཉིས་གསུམ་རེའི་མཚམས་སུ་དམག་རྐང་རེ་ནས་དམག་ཆས་སྣམ་བུ་སྤུ་ཕྲུག་སྤུས་ལེགས་འདོམ་ཚད༡༨ཡོང་པ་རེ་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། ཅུ་སྤྱིའི་ལས་དོད་ཟེར་བ་དམག་རྐང་རེ་ནས་ཕོ་ལོའི་སྐབས་བོད་དངུལ་སྲང༣༠སྐོར་དང་། མོ་ལོའི་སྐབས་དངུལ་སྲང༤༠སྐོར་སྤྲོད་དགོས། དམག་མི་ཡུལ་བྱོལ་དུ་སོང་ཆེ། ངོ་བདག་ལ་ཉེས་པ་གསེར་སྲང༡༠ (དངུལ་སྲང༡༥) དམག་མིའི་ཚབ་གསར་པ་མ་བཙུགས་བར་དུ་ཉིན་གྲངས་ཇི་སོང་གི་འགྱུར་ཚད་ཉིན་རེ་ལ་དངུལ་ཞོ་གསུམ་རེའི་འབབ་སྤྲོད་དགོས། དམག་མི་གསར་པ་སླེབས་ཉིན་དམག་སྤྱི་དང་། མདའ་དཔོན། རུ་དཔོན། བརྒྱ་དཔོན། བཅུ་དཔོན་བཅས་ལ་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་བསྟུན་པའི་འཛམ་རྟེན་འབུལ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

དམག་གི་བཞེད། དམག་དཔུང་སྐྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐར་གྲལ་བསྒྲིགས་ཚུལ་དང་། དམག་དཔུང་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་སྐབས་གཅིག་རྗེས་གཅིག་ནོན་གྱི་བར་མཚམས་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བའི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་ཟེར།

དམག་རྟེན་ཕ་གཞིས། དམག་རྐང་གཅིག་འཁྲི་བའི་དམག་རྟེན་ཕ་གཞིས་ལ་རབ་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བརྒྱ་སྐོར་དང་། འབྲིང་སོན་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར། ཐ་མ་སོན་ཁལ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཡོད།

དམག་དཔུང་ཚོགས་བཞི། (དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་འང་ཟེར) རྟའི་དམག གླང་པོ་ཆེའི་དམག ཤིང་རྟའི་དམག རྐང་ཐང་གི་དམག་གོ། (ཕྱི་མ་འདི་ལ་དཔུང་བུ་ཆུང་གི་དམག་ཀྱང་ཟེར)

དམག་དཔོན། དེ་སྔ་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཁྱབ་བློན

ཆེན་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཙ་ཆེན་ལྔའི་དམག་དཔུང་ཁག་སོ་སོར་འགོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ལས་འགན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཁོངས་དེའི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། ཚུར་རྐོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་འགོག་པ། རྒྱུན་དུ་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ། དམག་མི་བསྡུ་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། དེའི་གོ་གནས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད། ༡. ཙ་དཔོན། ༢. སྡེ་དཔོན། ༣. སྟོང་དཔོན། ༤. སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ། ༥. ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས་ཡོད་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཀ་མད་གོ་རིམ་ལྟར་ཁག་སོ་སོའི་ནང་གསལ།

དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོ་ཞུའུ་ཧྲུན་རྒྱ་དམག་མཐར་འབུད་བཏང་རྗེས་ཆུ་གླང(༡༩༡༣)ལོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་རྒྱ་གར་ནས་ལྷ་སར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲུལ་ལྷ་སའི་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་ཧྲང་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ལ་དམག་དོན་བྱས་རྗེས་སུ་བཀའ་བློན་བླ་མ་བསྐོ་གཞག་ཐོག་མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི་ཞི་དྲག་སྤྱི་འདོམས་སུ་ལས་བྱ་དཔོན་རིགས་དང་བཅས་བསྐོ་རྫོངས་གནང་ཚབ་སྲུན་བསལ་གནམ་གང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ལ་རྗེ་སག་ཐོག་དམག་སྤྱི་ཆེ་བའི་གོ་གནས་དང་། རྩིས་དཔོན་ཁྲི་སྨོན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་ལ་ཐའི་ཇིའི་ཐོག་དམག་སྤྱི་ཆུང་བའི་གོ་གནས་བཅས་བསྐོ་གཞག་གིས་བོད་ལྗོངས་དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས་སམ་དམག་སྤྱི་ཁང་ཞེས་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་ངོས་ཞོལ་གོ་མཛོད་ཇོ་རྗེ་གླིང་དུ་དྲག་པོའི་སྤྱི་འདོམས་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད། ཐོག་མར་ལས་ཁུངས་དེར་རྒྱུན་ཚུགས་ལས་བྱའི་ཁོངས་སུ་དམག་དྲུང་གཉིས། ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་གཉིས། ལྷ་སྟོད་དམག་སྒར་ཁག་ནས་ཡིག་འབྲི་ལྡིང་དཔོན་ཁྲ་ཤས། ཕྱིས་འཕར་ལས་བྱ་ཤོད་སྐོར་རིམ་བཞི་གཅིག་དང་། རྩེ་སྐོར་ལས་ཚན་པ་གཅིག་བཅས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ལས་ཁུངས་དེའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི་སྲིད་གཞུང་དེའི་དྲག་དཔུང་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་འགོ་འདོམས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷ་སྟོད་དམག་སྒར་དང་། ཕྱོགས་ཐོན་དམག་སྒར་ཁག་གི་ཕོགས་འབྲུ་སྐྱེལ་འདྲེན་དང་། དབྱར་དགུན་གོན་བསྐུ། གོ་ལག་རྫས་མདེལ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ངོས་རྟ་ལམ་ཡིག་སོགས་ལས་ཁུངས་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་བཀའ་ཤག་ནས་ཞུ་དགོས་པ། དམག་སྒར་ཁག་གི་མདའ་དཔོན་བསྐོ་འཛིན་བཀའ་ཤག་ནས་འཆར་ཞུལ་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕྱག་རྟགས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཙ་དཔོན་བསྐོ་འཛིན་སྐབས་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས་འཆར་ཞུལ་གྱིས་བཀའ་ཤག་གི་ཕྱག་རྟགས་ཞུ་དགོས་པ། བརྒྱ་ལྡིང་གཉིས་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས་བསྐོ་འཛིན་བྱེད་ལམ་ཡོད། ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོ་ནས་བཟུང་མདོ་སྨད་ཁུལ་ས་སྲུང་རྒྱ་ཆེ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར། གྲོང་ཁྱེར་བདེ་འཇགས་སྲུང་དམག་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་དེ་སྔའི་བོད་དམག་སུམ་སྟོང་ཐམ་པའི་ཐོག་འདོན་དམག་ཉིས་སྟོ། བཞི་སྟོ། བརྒྱད་སྟོ། བཅུ་གཉིས་དྲུག་སྟོ(གཞུང་རྒྱུགས་ཀང་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེར་ཆོས་འདོན་དྲུག་ལ་ཟེར)། གཟིམ་པ་ལྡིང་དཔོན་གྱི་དམག་རྗེན། གྲོང་དྲག་དམག་དཔུང་བཅས་བསྐོམ་ཀ་དང་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ནས་མ་དང་གྲོང་དྲག་དམག་སྒར་བར་གསར་འཛུགས་འཕར་སྣོན་བྱས་ཤིང་། དམག་རྩེད་ནི་དེ་སྔ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་བརྡའི་དམག་རྩེད་ཡིན་ཙང་། དེ་རྗེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཀ་དང་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིངས་དམག་སྒར་ཚང་མའི་རྒྱུན་ཆས་བོད་ལུགས་ཞེ་གཅིག་ཡིན། དམག་མི་གསར་འཛུགས་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་ཀུན་འགོ་དམངས་སོ་སོའི་སྒྲིག་སྲོལ། གོ་བབ་ལམ་ལུགས། ཕྱོགས་ཐོན་སྐབས་ཉིན་ལྟར་ཐོན་སྔ་རྟིང་གི་སྒྲིགས་འཛུགས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ལས། ལམ་འཁྱིལ་ཡུལ་འབྲོག་གང་སར་དམག་དམངས་རང་དགར་འཕྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པ་སོགས་སྔར་ནས་སྒྲིགས་ལམ་ཡོད་ཙང་། ཕྱིས་དམག་ཁྲིམས་གཙོན་འདོམས་དང་། དམག་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་སོགས་དུས་བསྟུན་

གསར་བཅོས་མ་གནང་མཐུ་མེད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོ་དམག་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་གསར་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། དེ་སྔ་དབུས་གཙང་མདའ་དཔོན་སོ་སོར་ཕོགས་རྟེན་མདའ་གཞིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིས་མདའ་དཔོན་རིམ་འཕར་ལ་བརྟེན་མདའ་དཔོན་རེར་ལོ་རེ་ཕོགས་དངུལ་སྲང་དགུ་བརྒྱ་རེ་བསྐྱལ་ཏེ་མདའ་གཞིས་སོ་སོར་སྤྱི་འགྲེའི་འབབ་བཟོ་མཛད། དེ་སྔ་བོད་དམག་༣༠༠༠ལས་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་དམག་གྲངས་རིམ་འཕར་ལ་བརྟེན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོ་ཞོལ་སྤྱི་ཕོགས་ཁང་བཙུགས་པ་དེར་དོ་དམ་མཁན་རིམ་གཉིས་དང་། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་གཉིས། ཁང་གཉེར། འགོ་ཁ། གད་པ་བཅས་མི་གྲངས་བཅུ་སྐོར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི་འཕན་པོ་དང་བྱང་སྟག་ལུང་། སྟོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་རྫོང་གཞིས་ཁག་དང་། བསྟན་བླ་གཞུང་མཆོད་གཞིས་ཁག་གི་གཞིས་འབྲུའི་བཀར་སྙིང་ནས་ལྷ་སྡོད་དམག་སྒར་ཁག་གི་ཕོགས་འབྲུ་བརྟོན་རྒྱུ་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་ཕོགས་ཁང་དུ་གསོག་ཉར་བྱས་ཁྲོག་དམག་ཕོགས་དུས་ཁྲོག་ཏུ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་ཕོགས་དངུལ་ཇི་དགོས་འཛིན་སྐྱུར་གྱིས་ལོར་ཁང་ནས་ཞུ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། གཞན་ཡང་དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས་མ་བཙུགས་གོང་གི་བོད་དམག་གི་གནས་ཚུལ་ནི། བོད་འདིར་སྔ་རབས་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་དམག་དོན་སྒྲིག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྤྲོས། བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ནས་བཟུང་བར་སྐབས་དམག་དོན་སྒྲིག་གཞི་ཆ་ཚང་ལྡན་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་དམག་དཔུང་ཞིག་མེད་ཀྱང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༨༡༧)ལོ་ཙམ་ལ་གཙང་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲི་གཉིས་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཁལ་ཁ་ཚ་ཁུར་སོག་དམག་བོད་འཇུལ་མཐར་སྤྲོད་གཏོང་སྐབས་སུ་སྟོད་གཙང་ཁུལ་ནས་ཧ་ཀང་ཞེས་ས་རྟེན་ལ་འགེལ་དགྲི་བྱས་པའི་དམག་ཧ་མི་གོ་རང་འཁྲིག་དམག་གྲངས་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་བསྐོང་འགུག་བྱས་ཏེ་སེང་གེ་རྩེ་གཡས་རུ་དང་པོའི་ཁོངས་སོགས་གཡས་རུ་དང་། གཡོན་རུའི་དམག་མི་འཁྲི་ཁུངས་ཁྲིམ་ཚང་དང་ཡུལ་ཚན་སོ་སོ། དམག་འགྲོའི་མི་མིང་ལོ་གྲངས་དང་བཅས་པའི་དམག་གཞུང་བཀོད་དེ་ལྷུན་པོ་རྩེ། སེང་གེ་རྩེ། ཧ་ནག་རིན་ཆེན་རྩེ་སོགས་རྩེ་གསུམ་སྐོར་དཔོན་གྱིས་སྡེ་དྲུངས་བྲུ་དཔོན་དང་། ཞིང་དཔོན་བཅས་ཀྱི་གོ་མིང་སྲུད་ཐོག་ལོ་ལྟར་ཟླ་དང་པོའི་ནང་ཉང་སྨད་བསམ་གྲུབ་རྩེར་སྡེབས་འཛོམས་ཀྱིས་ཟླ་གཉིས་རིང་གོ་བཞེར་དམག་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། དམག་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སྐབས་དེར་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་སོག་དམག་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུ་དེ་ཡིན་སྟབས་ཀྱི་སྒྲ་རིང་ཕྱུང་དང་། ཇ་དྲག་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཧ་ཐོག་ནས་རྒྱང་རིང་མེ་མདའ་འཕེན་རྒྱུ་དང་། འཕྲུལ་མདུང་ཞུང་རིང་ཐུང་ལ་བསྐོར་ནས་འཕེན་རྒྱུ། ཧ་ཐོག་གྲི་རྩེད་བཅས་རེད(འདི་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་དུས་སྐབས་ཀྱི་གཞིས་རྫོང་གོ་མཛོད་དཀར་དེབ་འགོ་བརྗོད་དུ་གསལ) དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕོ་བྲང་ཡས་མས་ལ་ཉེན་སྲུང་བསྐོར་གཡེང་དང་གཟིམ་སྒོ་སྲུང་བ་བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡོད་པའི་ཞོལ་བསྐོར་གཟིམ་པ་དང་གཟིམ་པ་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་གི་ནང་ཚན་ཧ་ཁང་དམག་གམ་དཔུང་བུ་ཆུང་ཟེར་བའི་དམག་དཔུང་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་འཁྲི་ཁུངས་ནི་སྟོ་ཁ་ཁུལ་གྲ་ཕྱི་ནང་དང་། ཀླུ་བདེ་ཞོལ། གོང་དཀར། ཆུ་ཤུལ། གནམ། ལྷུང་། མཉེས་ཐང་། རྣམ་སྣང་། སྙེ་ཐང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་། ཤུན་པ་འདུ་ཁོངས་བཅས་ནས་ཐོག་མའི་དམག་གཞུང་ནང་གསལ་དམག་གྲངས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་སྐོར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིས་དམག་རྟེན་ཧ་ཁང་ཚད་བྱེ་ནོན་དང་། སྐེར་ཆོས་ཁག་ལ་ཕྱིར་ཚོད་མང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་དམག་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལས་མེད། གཟིམ་པ་འདི་བཞིན་ལས་འགན་ལྷོ་ལ་རྣམ་ཀུན་སྒྲིགས་ཁྲིམས་དམ་པ་དང་། ཁྲབ་རྨོག་མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ་དང་། ཞུབ་བཅས་དྲག་ཆས་ཆ་ཚང་སྤྲས་ཏེ་དམག་སྦྱོང་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་རྒྱུགས་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དམག་འགྲོའི་ཐད་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་

གྲོང་མི་ཁྱིམ་ཚང་རྫོང་ཞི་གཅིག་ལས་གང་ཆུང་གི་སྣ་པ་གཏོང་
བའི་མི་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་བཟོས་ཡོད་པ་དང་།
གཟིམ་དཔོན་ཀ་སྣང་རིན་ཆེན་སྒྲོན་ཁལ་༡༢༠སྐོར་ལ་ཕྱི་ནང་ཁྲལ····
རིགས་རྩ་ཆག་བསྒྱུར་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པའི་དམག་དཔུང་ཞིག་ཡིན། དེ་རྗེས་ཧུན་གར་དམག་བོད་
ནས་མཐར་བསྐྲད་རྗེས་ཤར་ཨ་མདོ་སྟོད་སྨད་ནས་ཉུབ་སྐྱེར་
རྩེ་བར་བྱས་སོ་ཉེན་རྟོག་པ་རིང་ཐུང་འཛུགས་དགོས་ཀྱི་སོ་
གཞུང་གཏན་འབེབས་ནང་གསལ་དམག་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་རང་ཁྱིམ་རྫོང་འགོ་སོ་སོའི་ནང་ཁྲལ་ཡོང་
འབབ་ཐོག་ནས་དམག་ཕོགས་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། གཡུལ་
འགྱེད་སྐབས་གཡུལ་ས་ནས་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཕྲ་དམག
དོན་བྱས་རྗེས་སུ་འགོ་དམག་ཉེ་སྐྱོམས་ཀྱིས་བགོས་ཆོག་པའི་
དམག་སྒྲིལ་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མར་བྱུང་དམག་གསར······
འཛུགས་སྐབས་དམག་དཔོན་ནོར་ལུག་གྲངས་བཅད་ཀྱི་ཁྲལ་
འཁྲི་མེད་པར་ཚོ་ཤོག་སོ་སོར་རྩིས་སྤྲོད་ཡོད་སྐབས་ཕྱིས·····
བྱང་སོ་རིང་ཐུང་གི་སོ་མི་ཙམ་ལས་དེ་ཕྱིངས་དགོས་གལ····
ནམ་བྱུང་མཚམས་སྐྱོང་འགུགས་བྱ་རྒྱ་ལས་རྣམ་ཀུན་རང····
ཁྱིམ་སུ་སློག་པ་དེ་དག་གི་ས་ནས་དམག་དོད་བབས·······
མཚུངས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་ལམ་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ
ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དང་སྲིད་སྐྱོང་ཧ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་
སྐུ་དུས་སུ་བོད་དུ་གོར་དམག་གི་བཙན་འཛུལ་སྔ་ཕྱི་བྱུང····
སྐབས་མན་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་བཀས་མངགས་བློན····
ཆེན་ཕུ་ཁི་ཀྲུང་ཐང་གིས་བོད་སྐྱོང་བྱེད་སྟོའི་སྒྲིག་ཡིག་དོན
ཚན་ཉེར་དགུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ནང་ཚན་རྒྱལ······
མཚམས་བརྟན་སྲུང་ཆེད་བོད་རང་ཁྱིམ་ནས་དམག······
དཔུང་རྩ་འཛུགས་བྱེད་དགོས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་རབ་
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༨༠)ལོ་རྒྱ་སྐྱོང་བོད····
དམག་སུམ་སྟོང་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་གྱིས
དབུས་གཙང་རྫོང་གཞིས་སོ་སོའི་དེ་སྔའི་ས་ཐོ་ཁག་ལ་ཞིབ
འཇུག་ཐོག་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གསུམ་ལེབ་བསྡུར་གྱིས་ཀང····
གྲངས་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པས་དམག་དང་། འདུར··
(དམག་ཀང་མིན་པའི་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གསུམ་གྱི་ས་ཞིང····
ཡོངས་ལ་ཟེར)ཞེས་ཞི་དྲག་ཁྲལ་རྟེན་དབྱེ་བཅད་ཆ་གསེས་
ཐོག་དམག་རྟེན་དབུས་གཙང་འདྲ་བ་རེར་ས་རབ་འབྲིང་ལ་
གཞིགས་པས་སྒྲོན་ཁལ་ལྔ་བཅུ་ནས་བདུན་ཅུའི་བར་དང་།
འཁྲི་ཁྱིམ་སོ་སོས་དམག་འགྲོ་གོ་ཐང་རེ་ཇོ་འཛུགས་བྱས··
ཕྱིན་དེ་ཕྱིངས་ཀྱི་ཁྲལ་རིགས་རྩ་ཆག་བཏང་བ་དང་།
དམག་མིའི་རྩིས་འཁྲིའི་གོ་ལག་སོགས་བོར་བརླག་སོང······
རིགས་དམག་འཁྲི་སོ་སོས་ཁྱིམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་
ཀྱི་དམག་ཤོག་བཀའ་ཐམ་འབྱར་མ་རེ་དམག་འཁྲི་དོ་བདག་
སོ་སོར་སྤྲད་དེ་དབུས་ཁུལ་ནས་དམག་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་
པ་དང་། གཞིས་རྩེ་ནས་དམག་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ།
རྒྱལ་རྩེ་ནས་དམག་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ། དིང་རི་ནས····
དམག་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་བཅས་བསྡུས་ཐོག་དམག་གྲངས་ལྔ····
བརྒྱ་རེར་སྤྱི་ཁྲབ་མདའ་དཔོན་རེ་དང་། རུ་དཔོན་གཉིས།
བརྒྱ་དཔོན་ལྔ། ལྡིང་དཔོན་ཉི་ཤུ། བཅུ་དཔོན་ལྔ་བཅུ····
ཐམ་པ་རེ་རྩིས་དབུས་མདའ་དཔོན་གཉིས། གཞིས་རྩེ·····
མདའ་དཔོན་གཉིས། རྒྱལ་རྩེ་མདའ་དཔོན་གཅིག དིང་
རི་མདའ་དཔོན་གཅིག་བཅས་སྤྱི་ཁྲབ་མདའ་ཁག་དྲུག་ཡོད་
པ་དང་། འགོ་དམག་གི་ཕོགས་ཐོབ་ཐད་སྤྱི་ཁྲབ་མདའ····
དཔོན་སོ་སོར་མདའ་གཞིས་རེ། རུ་དཔོན་མན་དང་།
དམག་དཀྱུས་འདྲ་བ་རེར་ཟླ་རེ་འབྲུ་ཁལ་གཉིས་བྲེ་བཅུ།
ཇ་མར་འོས་འཚམ། ཤ་དོད་དངུལ་ཞོ་དོ་སྐར་ལྔ་རེ་རྩིས་རུ་
དཔོན་ལ་ཇོ་སྐལ་ལྔ། བརྒྱ་དཔོན་ལ་གསུམ། ལྡིང་བཅུ····
འདྲ་བར་ཇོ་སྐལ་གཉིས་རེ་བཅས་འགོ་དམག་གཞིས་བྱེས··
གང་དུ་འགྲོ་སྡོད་བྱས་ཅང་གཞུང་ཕོགས་ཁང་ནས་དམག···
ཕོགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དབྱར་དགུན་གྱོན་ཆས་དམག
འཁྲི་སོ་སོས་ལོ་ལྟར་སྤྲོད་དགོས་པ། སྐབས་དེའི་དམག·····
མིའི་དམག་རྩེད་དང་། སྒྲིག་སྲོལ་ནི་མན་ཆིང་གོང་མའི····
དམག་སྲོལ་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གོང·····
གསལ་རྒྱ་སྐྱོང་བོད་དམག་སུམ་སྟོང་ཐམ་པ་གསར་འཛུགས
བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕོགས་ཁང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོ···
དམ་མཁན་ཆུང་གཅིག་དང་། རིམ་བཞི་གཅིག ལས་བྱ··
སེར་སྐུ་བཞི་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་

དབུས་གཙང་ཁུལ་དམག་ཐོགས་མ་དངུལ་གསར་འཇུགས་བྱས་པའི་ལོའི་བསྐྱོད་འབབ་བསྒྲུ་ལེན་གྱིས་དམག་སྐར་སོ་སོར་དངུལ་ཐོགས་དུས་ཐོག་ཏུ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། སྐབས་དེར་གཙང་དམག་ཁོངས་ནས་གྲོ་མོ་ས་སྲུང་དུ་ཞིང་ཁག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིངས་དམག་དཔུང་ཚང་མ་ཕྱོགས་ཐོན་མ་དགོས་པར་དབུས་གཙང་རང་དུ་སྡོད་སྲུས་ལ་བརྟེན་རྩ་བའི་དམག་ཐོགས་ནི་གཙང་ཁུལ་འབྲུམ་ཐོ་ལྔ་གཞིས་དང་། རྒྱ་ཤར་གཏེར་སྣ་གཞིས། རྒྱལ་རྩེ་ནུབ་གླིང་གཞིས། སྣེ་མོ་སྨོན་མཁར་གཞིས་འོག་འབྲོང་རྫོང་ཤར་ནུབ། དབུས་ཁུལ་སྟོད་ལུང་ཉན་སྐང་སྐྱིད་གཞིས། མཐོང་སྨོན་ཚུ་འཁོར་གཞིས། སྐྱིད་གཤོང་ཤར་ཕྱོགས་གཞིས། སྣེ་གདོང་བན་རྩ་གཞིས་བཅས་ཀྱི་གཞིས་འབྲུའི་ཐོག་ནས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ལྟེང་མིན་བྱུང་ན་འབྲུ་འབོར་ཧྲེ་དགོས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཤག་ལ་སྙན་སེང་དང་འབྲེལ་ཁད་ཉེའི་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་བཙུ་བྲུར་གཞིས་འབྲུའི་བཀར་སྙེང་ནས་བཏོན་རྒྱུ་ཞུས་ཏེ་ཐོགས་དཔོན་མཁན་རིམ་རེས་མོས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་གཙང་ཁུལ་འབྲུ་དངུལ་ཐོགས་རྒྱག་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པ། ཐོགས་དཔོན་རིམ་བཞིར་ཕ་གཞིས་རྟེན་གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཐོགས་ཐོབ་མེད་ཅིང་། མཁན་ཚང་ལ་སྟོད་ལུང་སྐང་སྐྱིད་གཞིས་ནས་ལོ་རེ་འབབ་གྲོ་ཏྲའི་ཁལ༢༥༠དང་། ཞི་རྒྱབ༧༥རེ་སྤྲོད་ལམ་ཡོད་པ་བཅས་རེད།

དམན་པ་ལྔའི་ཤ། གཟུགས་སྟོབས། ང་རོ། གནས། ཡོངས་སྤྱོད། དམན་པའི་ཤ།

དམན་པ་ས་བརྒྱད། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་རྣམས་སོ། །

དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས།

དམན་པའི་གདུལ་བྱ། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་བློ་ལ་མ་ཆུད་པའི་མི་རྣམས།

དམན་ལམ་གྱི་སྡོམ་པ། ཐེག་པ་དམན་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་སྟེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ།

དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགྲོ་མི་སྲིད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྔར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འགྲོ་མི་སྲིད་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ས་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་སྲས། ཐོག་མར་ཆོས་བྱེད་པའི་འགོ་བཙུགས་སྐབས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་ལམ་དེར་ཞུགས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།

དམར་ཆུང་སྐོར་གསུམ། ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་གསེར་གྱི་སྙིང་ཐིག་ཅན། ནོར་རྒྱུན་མ་དམར་པོ། ལྷ་མོ་ཧེ་ནུ་མའོ། །

དམར་ཆེན་སྐོར་གསུམ། ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ། ཚོགས་བདག འདོད་རྒྱལ་ལོ། །

དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

དམར་པོ་རི། ལྷ་ས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་ཆགས་སའི་རིའི་མིང་། རིའི་དབྱིབས་གླང་པོ་ཆེ་བྲེས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉལ་བ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

དམར་བ། འདི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀར་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད།

དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ། (གཙང་གཡོ་སྨར་གསུམ་ཞེས་པའང་སྣང་) དམར་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་། གཡོ་དགེ་བའི་འབྱུང་གནས། གཙང་རབ་གསལ་བཅས་གསུམ་ལ་ཞུ།

དགེ་སློང་གསུམ་པོ་དཔལ་ཆུ་བོ་རི་ལ་སྒོམ་པའི་དུས་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས་ཁོང་གསུམ་སྤྲང་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དྲེའུའི་ཁལ་གཅིག་བཀལ་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་གཅིག་པའི་ས་ཆར་བསྟན་པ་དར་བར་བྱ་དགོངས་ནས་ཉིན་མོ་གབ་ཅིང་མཚན་མོ་བྱོན་ཏེ་མངའ་རིས་སུ་འབྱོར། དེར་ཡང་བསྟན་པ་སྤེལ་མ་ཐུབ་པར་བྱང་ལམ་ནས་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཕེབས་ཏེ་ཧོར་གྱི་དགེ་བསྙེན་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་བྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཞུགས། དགེ་བསྙེན་དེར་མིང་ཤཱཀྱ་ཤེས་རབ་ཅེས་བཏགས་ནས་ཕྱུག་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ་མདོ་སྨད་སྟོ་ངོས་བེ་རིའི་ས་ཆ་དེའུ་ཚ་མཚོ་བརྒྱུད་རྨ་ལུང་རྡོ་རྗེ་བྲག་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་དུ་བྱོན། ཐར་གྱི་བཙུན་ཆས་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་ལ་ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཨ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱིས་མ་ཐོགས་པའི་བཙུན་པའང་འདི་ན་གདའ་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་སྐྲག་སྟེ་དེའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་བྲོས་ཕེབས་པས་འཚོ་བ་མེད་པར་བསྡད་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་མ་ཞིག་གིས་འཚོ་བ་བག་རེ་བཏེགས། དེའི་དུས་སུ་ལས་དང་སྐལ་བ་ལྡན་པ་བོན་པོའི་བུ་མུ་གཟུ་གསལ་བྱ་བས་ཐོས་ཏེ་ཕྱི་ཉིན་བལྟ་བར་ཕྱིན་པས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས། གཙང་གིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། མཚན་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། དེ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཞུས་པར་དགེ་སློང་ལྔ་མ་ཚང་ན་མི་འོང་གསུངས་ནས་སློང་ཐང་དུ་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་འདུག་པར་ཞུས་པས། ངས་རྒྱལ་པོ་བསད་པས་མི་འོང་བཙལ་གྱིས་གསུངས་ནས་རྒྱའི་དགེ་སློང་ཀ་བེད་དང་གྱི་བན་བྱ་བ་གཉིས་བཙལ་ཏེ་བཏང་བས་གཙང་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོ་དགེ་འབྱུང་གིས་ལས་སློབ། དམར་ཤཱཀྱས་གསང་སྟོན། རྒྱའི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་བྱས་ཏེ་བླ་ཆེན་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུས་གཙང་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་བསྐྲིངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དམར་ཏུ་ལ་བྲིས། དམར་པོར་བྲིས་པའི་མིང་དང་སྐབས་འགར་དམར་ཏུ་ལ་བྲིས་ཞེས་པ་ཀློ་ལ་བཟུང་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད།

དམར་སེར་རྫེ། སྦྲེའུ་རྣམས་སུ་མདོག་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པས་དམར་སེར་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཚིག་ཅིང་། དམར་སེར་རྫེ་ནི་སྦྲེའུའི་དབང་པོའམ། སྦྲེའུའི་རྒྱལ་མོ་ཞེས་པའི་དོན།

དམིགས་རྐྱེན། རང་འབྲས་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག

དམིགས་རྐྱེན་བཅུ་གཉིས། ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དམིགས་པ། ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། བཀྲ་འཛིན་མེད་པ། བཀྲ་བར་དམིགས་པ། དངོས་པོ་དང་བཅས་པ། དངོས་པོ་མེད་པ། དངོས་པོ། ཀུན་བརྟགས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ། རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ། རྟོགས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའོ། །

དམིགས་སྐོར་རེ། དམིགས་ཐེངས་རེའམ། ཀུན་སློང་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་བསམ་པ་བཞིན་དམིགས་པའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་སྐོར་རེ་རེར་འཛོག་པ་ཡིན།

དམིགས་རྣམ། བློ་སོ་སོའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཚིག་བསྡུས་ནས་དམིགས་རྣམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མཚོན་ན། བུམ་པ་ནི་བློ་དེའི་དམིགས་པ། མི་རྟག་པ་ནི་བློ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་དེས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས། འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དོན་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཤེས་རྣམ་ནི་བློ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས།

དམིགས་པ་གཉིས། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན།

དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས་ཏེ་དྲུག

དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག མཚན་མ་དང་བཅས་པ། མཚན་མ་མེད་པ། ཆུང་ངུ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །

དམིགས་ཕྱུག་པ། དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དང་། ཆེད་དུ་དམིགས་པ།

དམིགས་འབྱེད་པ། གཞུང་དོན་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའམ། གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་པ།

དམིགས་བརྩེ་མ། འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པའི་ཚིགས་བཅད་ཅིག་སྟེ། ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་ཚིགས་བཅད་འདི་འབུལ་བར་མཛད་པར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བསྟོད་བསྔགས་འདི་ང་ལ་འོས་པ་མི་འདུག་གསུངས་ནས་ཚིག་ཀང་རྗེས་མ་གཉིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་ཚིག་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་ཚུར་འབུལ་བར་མཛད། བསྟོད་བསྔགས་འདིར་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསོལ་འདེབས་དམིགས་བརྩེ་མ་ཟེར།

དམིགས་སུ་ཕྱུག གོང་གི་དམིགས་ཕྱུག་པ་དང་དོན་འདྲ།

དམིགས་བསལ་གྱི་རྩ་ཚིག དམིགས་བསལ་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྩ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག

དམིགས་བསལ་ཕྱོགས་མིན་རིགས། ལས་ཀ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡོང་མི་ཐུབ་པའི་རིགས།

དམུ། བོད་ཀྱི་ཉུས་རྒྱུད་གཅིག་གི་མིང་ངམ་ཡང་ན་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གདོན་འདྲེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་འདྲེས་པའི་གདོན་འདྲེ་ལ་ཟེར།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ནི་ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་རྔ་བ་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ་དམུ་དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་འོག་སོག་པོ་ཉ་ཟེར་བའི་རོང་སྐེ་དང་པོ་དེར་ཀྱིད་སྨད་ཚང(ཀྲོང་སྨད་ཚང)ཞེས་ཁྲིམ་ཚང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཡ་ཀྱལ་ཀྱིད་སྨད་འཁོར་ལོ་ཚང་དུ་ཡབ་བསོད་དར་དང་ཡུམ་ཨ་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕོ་སྟག(༡༤༡༨)ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་བལྟམས། ཐལ་དགེ་བཤེས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོའི་མདུན་ནས་ཀ་ཁ་སློབ་པའི་མགོ་བཙུགས་སྟེ་སྐུ་ཞང་བདེ་ཆེན་དང་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཀློག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ལྗུང་བཤགས་སོགས་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཐོག་བདེ་ཚང་ཁྲི་ཀན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ཞེས་གསོལ། དེ་མཚུངས་དམུ་དགེ་བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོ་དགོན་དུ་ཆོས་ཡྭ་དང་ཚོགས་ལ་ཞུགས། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ཚང་བསྟེན་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད། ཨ་ཁུ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཞུ་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་དཀར་ནག་དང་དག་ཡིག་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་གཞུང་རྒྱུགས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་དུ་བསྐོས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱམ་ཁོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ལྷན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐད་བྱུང་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭ་ལ་འཛིན་གྲྭ་དོན་བདུན་ཙུ་ནས་ཞུགས། མཁས་དབང་རབ་ཕུག་ཙང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསམ་འགྲུབ་ཅེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཐུགས་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱངས་སོགས་ཏུར་ཐག་མཛད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་གྲས་སུ་ཆུད་དེ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ཐོག་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྙུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་ཡོད་པའི་གྲས་སུ་བླ་ཁོ་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བླ་བྲང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་དགུ་སོང་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་བསུ་བར་ཕེབས་ཏེ་ཕ་ཡུལ་དུ་ལན་གཅིག་ཕེབས་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པར་བརྟེན་སློབ་གཉེར

འཕྲོ་བསྐྱུར་ནས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། ཕ་ཡུལ་དུ་ཟླ་བ་བརྒྱད་བཞུགས་རྗེས་ལྷ་སྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོའི་བསྙེན་པ་ཞིག་བཏང་། དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་རྗེ་ཨོཾ་འཁྲུལ་བ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་བཤད་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་སུམ་རྟགས་དང་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཏྲི་ཀ་གི་རི་མོའི་མཇུབ་ཁྲིད་རྫོགས་པར་གསན། དཀྱུང་གྲངས་སོ་གཉིས་ཐོག་ལྷ་སྲང་ཕྱུག་མཛོད་དཔལ་མང་ཚང་ནས་ཨ་མཆོག་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དུ་ལཀྵ་འབྲི་བར་ཚོགས་བཙུགས་གནང་བ་དང་སྐབས་བསྟུན་ཨ་མཆོག་དགོན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཨ་ཁུ་འཇམ་དབྱངས་རྫ་ཕྱུག་གི་མདུན་ནས་རྒྱ་ཅིས་ཀྱི་རི་མོ་ཆ་ཚང་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་རྗེས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་ས་ནས་རང་དགོན་དུ་ཕེབས་རྗེས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་སྒྲིག་ལམ་སོགས་ལ་དག་ཐེར་གནང་བ་དང་དུས་མཆུངས་ལྷ་སྲང་ཐུབ་བསྟན་ཕོ་བྲང་དུ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་གནང་མཛད་དེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་མ་ཟད། སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ངོ་མས་གསུང་བཤད་བཀའ་སློབ་བསྩལ་སྐབས“ཁྱེད་ཨ་ཁུ་བསམ་གཏན་ཡང་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀར་རྣམ་དཔྱོད་ཆེ་བ་ཡིན་གཤིས་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྩི་བཀུར་དང་སྲུང་བརྩི་བྱེད་དགོས”ཞེས་གསུངས། རྗེ་རམས་པ་བཏང་ནས་ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་བརྒྱད་སོང་བའི་མཚམས་ལ་ལྷ་སྲང་བརྒྱུད་དུ་བཅིངས་འཁྱོལ་ཐོབ།

སྔ་དུས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་སར་ཕེབས་འདོད་ཡོད་པ་ལྟར་རྫོང་གི་དཔོན་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་ལན་གྲུར་ཕྱུག་ལས་གནང་བར་ཕེབས་རྒྱུའི་ཞལ་སྐྱལ་ཞུས། ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ཆེད་མངགས་མགྲོན་འབོད་ཀྱིས་སྐྱི་སྐྱེར་ཀྱི་དོན་དང་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་གསུང་འཕྲོས་མང་པོ་བསྩལ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ན་པེ་ཅིན་དུ་སོང་ན་བཟང་། ངའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་མའོ་ཀྲུའུ་ཞི་དང་ཀྲུའུ་ཅུང་སི་ལིན་ལ་འཚམས་ཞུ་བྱས་ནས་སོང་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀྲ་རྟགས་ཡོད། འགྲོ་སྒོ་ཚང་མ་ངས་གཏོང་གསུངས། དེ་ནས་ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་སྲང་དུ་གསོལ་སྟོན་བཤམས་ཏེ་ཕྱུག་མདུད་ལྷ་དར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚོགས་བཅད་དང་བཅས་སྐོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་དྲུང་ཆེན་མཁན་པོའི་མཚན་བཏགས་གནང་བ་མ་ཟད། ན་བཟའ་སོག་ཆས་ཆ་ཚང་དང་། ལམ་དངུལ་སྒོར་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཚམས་ཞུ་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་གུར་གུམ་དང་ལྷ་རྩི་འཕོར་ཆེན་བཅས་དང་། སྐད་བསྒྱུར་ལ་ཡིན་ཅི་ཡོན་ཟེར་བའི་རྒྱ་རིགས་ཤིག་གཏོང་གནང་མཛད། དེ་ནས་བཞོན་པ་སོགས་སྦྲུས་ནས་ཕེབས་རྗོག་ཐོན་ཏེ་ཀ་ཙུ་མཁར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཡ་ཏན་ཀྲང་གིས་གཙོ་འཛིན་བྱས་ནས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་པ་དེར་ཞུགས་ནས་གསུང་བཤད་ཀྱང་གནང་།

དེ་ནས་ལྷངས་འཁོར་ལ་ཞུགས་ནས་ལན་གྲུར་ཕེབས་སྐབས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕུའི་ཕུའུ་ཀྲང་ཧྲན་མིང་ནས་སྐེ་ལིན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། དཀྱུང་གྲངས་སོ་བདུན་པ་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཤིན་ཅང་གི་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་བཅས་དང་མཉམ་དུ་གནམ་གྲུར་བཞུགས་ནས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ཐོག་མར་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་མགྲོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཀྱང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕུའི་ཕུའུ་ཀྲང་དང་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དོན་བྱེད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཅིག་ཕྱོགས་ལི་ཝུའི་ཧན་དང་། མི་རིགས་དོན་བྱེད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ཨུ་ལན་ཧྥུ། མི་རིགས་དོན་བྱེད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་ཡང་ཅིན་རེན་བཅས་རྟག་ཏུ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གམ་དུ་གྲོས་མོལ་ལམ་སློ་འདྲི་ཞུ་བར་འོང་བ་དང་སྐབས་བསྟུན་ཡང་ཅིང་རེན་གྱིས་དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་སི་ཁྲིན་དང་། ཤེས་ཁམས། བོད་ལྗོངས་བཅས་ད་དུང་བཅིངས་འཁྱོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་བོད་ཡིག་ལས་དོན་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲིད

ཕྱག་ལ་འཛུལ་བཞུགས་གནང་ཚེ་དགོས་མཁོ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པར་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལོངས། ལས་བྱེད་པ་བྲུས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཅི་ནུས་རེ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་སྐབས་ཞལ་ཁས་བཞེས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་དང་། ཕུན་བཀྲ། བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ(རྫོང་མེན་ཤེན)སོགས་དང་ལྷན་དུ་མི་རིགས་དོན་བྱེད་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སི་གསུམ་པའི་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེ《མི་དམངས་བརྙན་དཔར》སོགས་ལ་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད། ལྕགས་ཡོས(༡༩༥༡)ལོར་ང་ཕོད་སོགས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འཐུས་མི་རྣམས་པེ་ཅིན་དུ་འབྱོར་དེ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་འཛོག་སྐབས་གྲོས་མཐུན་པར་ཞུས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་བཞུགས། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)ལོར་སྐུ་ཁམས་ཅུང་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཟུང་ཆུ་རྫོང་ཏང་གི་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མངགས་བཅོལ་ལྟར་དམུ་དགེའི་རང་སྐྱོང་སྲིད་གཞུང་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་དང་སྒྲིགས་ཚོགས་འདུ་དུ་མར་ཞུགས་ཏེ་དྲིལ་བསྒྲགས་མཛད། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་ཆུ་སྦྲུལ(༡༩༥༣)ལོར་ཀུན་མཁྱེན་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་འཇོར་ཏེ་ལྷ་རམས་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་དང་དམ་པ་དེ་ཉིད་དམུ་དགེ་བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོ་དགོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་། དགུང་གྲངས་ཞེ་གཉིས་པ་ཤིང་མོ་ལུག(༡༩༥༥)ལོའི་བོད་ཟླ་གཉིས་པར་ལྷ་རྒྱལ་གླིང་སྲིད་གཞུང་ནས་གདན་ཞུ་བྱས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་རྒྱལ་གླིང་སྲིད་གཞུང་རིག་གནས་ཁོའི་ཁོ་ཀྲང་གཞོན་པ་དང་མིང་ཀྲུང་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་འགན་གཅིག་ལྷོགས་གནང་། དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔ་པ་ས་ཁྱི(༡༩༥༨)ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་རང་སྐྱོང་སྲིད་གཞུང་ལྷ་རྒྱལ་གླིང་ནས་འབར་ཁམས་སུ་སློབ་སྐབས་ལྷན་དུ་གནས་སྤོ་མཛད། དགུང་གྲངས་ཞེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོའི་ལུགས་རྙིང་གི་ལོ་གསར་ནས་སྐྱ་ཆས་མི་བཞེས་ཀ་མེད་བྱུང་བ་དང་། ལོ་དེའི་ཟླ་ལྔ་པར་པེ་ཅིན་དུ《རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་ཚིག་མཛོད》དང《མའོ་ཙེ་ཏུང་གི་གསུང་རྩོམ་གཅེས་བསྡུས》དེབ་དང་པོའི་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པར་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་ཤས་རིང་རྗེ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་དང་ལྷན་དུ་ཁང་མིག་གཅིག་ནང་བཞུགས། བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་རྒྱལ་སྟོན་མཛད་གཟིགས་སོགས་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལ་ཞུགས་རྗེས་ཁྲིན་ཏུར་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་པ་མེ་རྟ(༡༩༦༦)ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཞེས་པའི་གོད་ཆག་ཆེན་པོ་དེ་ལངས་ནས་ལོ་དེའི་སྤྱི་ཟླ་བཅུ་པར་དམར་སྲུང་དམག་ཅེས་པས་སྐུ་ཆས་ཡོད་ཚད་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་མཐར་སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་། སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་འཛམ་སྟོད་བཟང་གསུམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ། ཕྱག་དཔུང་གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་ཤོག་གྲངས་ཁ་ཤས་རེ། ཕྱག་ཏུ་ཕྱག་ཕྲེང་ཞིག་དང་རྡོ་བོའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་དུམ་བུ་ཞིག་བཅས་གསོལ་ནས་མི་ཚོགས་ཁྲོད་འབོད་ཚིག་ཅུར་དེར་གྱི་ངང་ཁྲོམ་སྐོར་དུ་བཙན་ཁྲིད་ཞུས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་དང་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་ཟི་འགག་འབོ་ཀྲོའི་ཁོག་ཏུ་དམ་པོ་ཏ་ཏོས་ཟེར་བའི་ཙ་ཁག་སྡོན་བརྡོན་གྱི་ནང་དུ་ངལ་རྩོལ་གནང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་རིང་ངལ་ལས་ཆེ་ཁར་འབྲུ་རིགས་སོགས་ཀྱིས་མི་འདང་བར་ཏྲ་ཤ་སོགས་གང་བྱུང་བཞེས་དགོས་བྱུང་། དགུང་གྲངས་ང་བཞིར་ཕེབས་པ་མེ་ལུག(༡༩༦༧)ལོར་འབར་ཁམས་སུ་ཕེབས་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་ངལ་རྩོལ་འདྲེས་མའི་ངང་བཞུགས། དགུང་གྲངས་དྲུག་བཅུ་བཞེས་པ་ཆུ་གླང(༡༩༧༣)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ། ཤིང་ཡོས(༡༩༧༥)ལོར་ཁྲིན་ཏུར་ཕེབས་ཏེ《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》བཟོ་རྒྱུའི་གཞི་བཏིང་། མེ་སྦྲུལ(༡༩༧༧)ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པར་ཟི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གྲོས་སྐབས་བཞི་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པར་བདམས། ལྕགས་སྤྲེལ(༡༩༨༠)ལོའི་སྤྱི་ཟླ་དང་པོར་པེ་

ཅིན་དུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་རིག་གྲོས་བསྡུར་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་རྩོད་གླེང་མཛད་མཐར་དེ་སྐབས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གསུང་རྩོམ་སློབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུགས་པ་དེས་བོད་ཡིག་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྩ་བརླག་གཏོང་བའི་ཡིག་ཆ"གནད་བསྡུས"ཟེར་བ་དེ་རྩིས་མེད་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་སྦྲགས"གནད་བསྡུས"ཀྱི་དགག་ཡིག་མཐའ་དཔྱད་ཟེར་བ་ཞིག་ཆེད་མངགས་རྩོམ་འབྲི་གནང་ནས་ཚོགས་མཛོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་ཚར་གཅིག་ཁྲིད་གནང་མཛད། དགུང་གྲངས་རེ་དགུ་པ་ཕྱི་(༡༩༩༢)ལོའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་གདན་ཞུས་ལྟར་གནམ་གྲུའི་ཐོག་ཏུ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཀྲུང་གོ་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་ཐོག་སྐར་རྩིས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པར་བདམས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཁང་དུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེར་ནང་མཇལ་ཞུས། ཟླ་ངོ་བཞི་ཙམ་རིང་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་། པོ་ཏ་ལ། བཀྲས་ལྷུན། ས་སྐྱ། ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་། ཆོས་རྒྱལ་བང་གསོ་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་ཕེབས། ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་དྲུག་བཅུ་ལྷག་གི་ལྟ་སྐོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གནང་སྟེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྗོངས་ཕྱོགས་ཞིང་ཆེན་དགུའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ལ་ལྟ་སྐོར་དུ་ཕེབས། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་ཆུ་ཕག་(༡༩༩༣)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་གནའ་ཡིག་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭར《སྙན་ངག་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད》སློབ་ཁྲིད་མཛད། དེ་རྗེས་ཁྲང་ཧ་དང་། ཏྲ་ཐུང་། རི་བོ་རྩེ་ལྔ། སྐུ་འབུམ། བླ་བྲང་སོགས་སུ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་རྗེས་ཕྱིར་འབར་ཁམས་སུ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་ཕེབས་ཞུགས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གྲངས་རིང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་གནང་མཛད་དེ། ཕྱུལ་བྱུང་གི་སློབ་མ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་མཐར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པ་རབ་གནས་ཆུ་བྱ་ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་ཕྱི་མ་ཤོལ་ཟླའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ(༡༩༩༣ལོའི་ཟླ་༥(ཚེས༨)ཉིན་སྐུ་རིས་གཟའ་ཕུར་བུ། རྒྱ་སྐར་ས་རི། ནམ་ལངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆུ་ཚོད་བདུན་དང་སྐར་མ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་སེང་གེ་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་བསྟན། མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ཚེ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོའི་ནང《རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་རང་གསལ་ཨ་དར་ཤ》ཞེས་བྱ་བར་གཟིགས། གསུང་རྩོམ་ལྕགས་དཔར་མ་པོད་དྲུག་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད་པ་ལགས་སོ། །

དམུ་ཆུ་དྲུག ཕྱིར་ཆུ། ཟག་ཆུ། འཁྱིམས་ཆུ། རྒྱུ་མའི་རྫོལ་ཆུ། གདོན་ལས་གྱུར་པ། དུག་ལས་གྱུར་པའོ།

དམུ་ཐག ནམ་མཁར་འགྲོ་སའི་དཔྱང་ཐག་གི་མིང་སྟེ། མི་རྗེ་ལྷ་ཡིས་མཛད་པས་མགོན་སྐྱབས་ཆེ། །དམུ་ཐག་གནམ་ནས་དྲངས་པས་འཇིགས་སྐྲས་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་ལ་འདི་ལ་རྨུ་ཐག་བྲིས་པའང་སྣང་ངོ་། །

དམུ་ཐག་དང་དམུ་སྐས། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ་སྟེང་ལྷ་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་བར་ཡར་མར་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་བརྒྱུད་ལམ་འཇའ་སྐས་སམ་ཐག་སྐས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའམ་བཙན་པོ་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་དམུ་ཐག་ཅེས་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་རྒྱལ་དང་པོ་དེ་དང་། གཉིས་པ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། གསུམ་པ་དིང་ཁྲི་བཙན་པོ། བཞི་པ་སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། ལྔ་པ་མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། དྲུག་པ་གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ། བདུན་པ་སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོ་བཅས་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཞེས་པ་དེ་དག་ཚང་མ་འདས་ཁར་དམུ་ཐག་གམ་དམུ་སྐས་དེ་བརྒྱུད་ནས་གནམ་དུ(ལྷ་ཡུལ)གཤེགས་ནས་

ས་སྟེང་དུ་བང་སོ་མེད་ཟེར།

དམུས་ལོང་། སྐྱེས་དུས་ནས་མིག་མེད་པའི་ལོང་བ།

དམེ་བོ། ཉུས་གཅིག་པ་གསོད་མཁན་སྐྱེས་པ།

དམེ་ཤི། ཕ་སྤུན་ནང་འབྲུགས་བྱུང་བ་ལ་དམེ་འབྲུགས་དང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་མི་གསོད་བཏང་བ་ལ་དམེ་ཤི་ཟེར།

དམེའ་ཟླུང་། ཕན་ཚུན་གསོད་རེས་བྱས་པའི་དོན།

དམོད་པ། ཁ་སྐད་དུ་དམོད་མོ་བཏབ་པ་ཞེས་པ་དང་དོན… གཅིག་ཅིང་སྨོན་ལམ་ངན་པ་བཏབ་པའི་དོན།

དམོད་པ་བོར་བ། མནའ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བ་སྟེ། མནའ… འདི་ལས་འགལ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་ཆད་འདི་དང་འདི… འདྲ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དག་ཏུ་སྨྲས་ནས་མནའ… བསྐྱལ་བ་ལ་ཟེར།

དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད… དང་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ… བསྡོམས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཡང་སོས། ༢. ཐིག་ནག ༣. བསྡུས་འཇོམས། ༤. ངུ་འབོད། ༥. ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ༦. ཚ་བ། ༧. རབ་ཚ། ༨. མནར་མེད་བཅས་བརྒྱད། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ནི། ༩. ཆུ་བུར་ཅན། ༡༠. ཆུ་བུར་རྡོལ་བ། ༡༡. སོ་ཐམ་ཐམ་པ། ༡༢. ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ། ༡༣. ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ༡༤. ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ། ༡༥. པད་མ་ལྟར་གས་པ། ༡༦. པད་མ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་བཅས་བརྒྱད་ཡོད། ༡༧. ཉི་ཚེ་བ་ནི། མི་ཡུལ་གྱི་ས་མཐའ་དང་མི་མེད་ལུང་སྟོང་ན་ཡོད་ཟེར། ༡༨. ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དམྱལ་བ་ཚ… དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་བསྐོར་ནས་ཡོད་པའི་དམྱལ་བ་བཞི་སྟེ་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། སྤུ… གྲི་ཅན་གྱི་ཚལ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་དང་བཅས་ཡོད་ཟེར།

དམྱལ་བ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བ་ཚ… དམྱལ་བརྒྱད་དང་། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་དམྱལ་བ་བཞི་རེ་ཡོད་ཅེས… བཤད།

དམྱལ་བ་རྐྱང་བ་གཉིས། ཉེ་འཁོར་དང་། ཉི་ཚེའི… དམྱལ་བ།

དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཟུང་། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ།

དམྱལ་བ་བཞི། ཚ་དམྱལ། གྲང་དམྱལ། ཉེ་འཁོར། ཉི་ཚེའོ། །

དམྱལ་བའི་སྒོ། དམྱལ་བར་འགྲོ་སའི་སྒོ།

གསྨིག སྨིག་སྟེ་མིག་གི་དོན། (ཙ)

གསྨིག་རྩ། མིག་རྩ། (ཙ)

དསྨིག་ཏྲུལ། མིག་རྟོན་པོ་མེད་པ། མིག་མི་གསལ་བའམ… རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་པ། (ཙ)

དསྨིག་སྒྲིན། མིག་སྒྲིན། (ཙ)

དསྨིག་ཟྲི་ཟྲི་པོ། དསྨི་དང་དསྨིག་དང་སྨིག་བཅས་མིག་གི… བརྡ་རྙིང་པ་ཡིན་ཞིང་། དསྨིག་ཟྲི་ཟྲི་པོ་ནི་མིག་རབ་རིབ… ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། (ཙ)

དསྨིག་ལི་གོང་སྔོང་པོ། མིག་རིལ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ།(ཙ)

དསྨེ། གཉེན་ཚན་ནང་གསོད་བྱེད་པའི་དོན།

རྨ་ཁ་ཁོག་ཁོག་པོར་ཡོད། རྨ་ཤུན་ཆགས་པ། (ཙ)

རྨ་སྒོ་དགུ། མི་ལུས་ཀྱི་སྣ་ཁུང་གཉིས། རྣ་ཁུང་གཉིས། མིག་གཉིས། ཁ། གཅིན་ལམ། བཤང་ལམ་བཅས་དགུ་ནས་རྒྱུན་དུ་མི་གཙང་བ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པས་མིང་ལ་རྨ་སྒོ་ཟེར།

རྨ་སྒོ་གསུམ། ཁ་དང་བཤང་ལམ་དང་ཟག་བྱེད་དེ་གསུམ།

རྨ་སྒོམ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། འདི་ཉིད་རྨ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ལུག(༡༠༥༥)ལོར་ཡར་སྟོད་སྐྱིད་སྟང་ལྷ་འབྲུང་ས། སྤྲུ་གཞོན་ནུའི་དུས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་བཏགས། ཡབ་ལས་པཎྜ… དབང་ཆེན་གསན། དེ་ནས་སྦྱོད་ཕྱོགས་དང་དབུ་མ་དང་ངོ་ཏ་སྟོད་ལུགས་དང་གྲུབ་སྙིང་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་

བཅུ་དགུར་ཕེབས་སྐབས་དམ་པ་དང་མཇལ་ཏེ་གདམས་པ་ཞིག་གནང་འཚལ་ཞུས་པས། དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་གྱི་གསུངས་ནས་མིག་ནི་མི་འཛུམས་སེམས་ནི་འགགས་པ་དང་། རླུང་འགགས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་བླ་མས་རྟོགས། ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བའི་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། དེ་རྗེས་བཀོད་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པའི་རྗེའུ་ཁྲིད་གནང་ནས་དམ་པའི་སར་ཟླ་བ་གསུམ་བཞུགས། དེ་ནས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་འདབ་དང་ནོར་རྫས་སྤངས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོར་མཛད་ནས་རྨའི་ཕུག་པར་ལོ་གཅིག་བཞུགས་པ་དང་། གངས་པོ་བྲག་གསུམ་གྱི་མཚོ་རྫོང་ལ་ཕྱིན་ནས་ལོ་དགུ་བཞུགས། ད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འོང་ངམ་དགོངས་ནས་དྭགས་པོ་རྫོང་ཁར་འཁོར་མང་དུ་བསྟེན། དེ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱི་ཚང་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། བུ་སློབ་མང་དུ་འཚོགས་ཤིང་ཆོས་ཞུ་གར་བྱུང་དུ་བཞུགས་སོ། །སློབ་མ་བུ་ཆེན་ལྷ་ཕྱིན་ཏེ། གང་བར་གཤེན། ཤུད་བུ་ལོ་ཙྪ་བ། བླ་མ་ཤེའུ། སོག་པོ་མདོ་སྟེ། ཞང་དཀའ་ལྡན་པ་བཅས་སོ། །

རྨ་ཆུ་ཁྲུག་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཨང་གཉིས་པ་རྨ་ཆུ་དེའི་སྤྱིའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་དཀྱིལ་རྒྱུད་ཀྱི་རི་བོ་བ་ཡན་ཁ་རི(巴颜喀拉山)ནས་མགོ་ཐོན་ཏེ། ཐོག་མར་ནུབ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་ཅིང་། དེ་ནས་ཟི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་དང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས་ནས་འགག་འཕྲང་དོག་པོ་བརྒྱུད་དེ་འཁྱོག་པོར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འབབ། དེ་ནས་ལན་ཀྲུའུ་བརྒྱུད་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བབས་ཅུང་དམའ་བ་ནས་འབབ་ཏེ་ཉིང་ཞྭ་ཧུས་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བརྒྱུད་ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་སླེབས་པ་དང་ཡིན་ཧྲན་རི་བོས་འགྲོ་ལམ་བཀག་པས་ཐོག་མར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོག་ཅིང་། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་ཏེ་ཧྲན་ཤི(陕西)ཞིང་ཆེན་དང་ཧྲན་ཤི(山西)ཞིང་ཆེན་གྱི་བར་ས་དཀར་མཚོ་སྣང་གི་འགག་འཕྲང་ཏ་ཅང་དོག་ས་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུགས་ཅིང་ཧྲན་ཤི་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐུང་ཀོན་ལ་སླེབས། དེ་ནས་ཆིན་ལིང་རི་བོས་འགྲོ་ལམ་བཀག་པས་སླར་ཡང་ཁ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ནས་ཧོ་ནན(河南)ཞིང་ཆེན་ལ་འབབ་ཏེ་སན་མན་ཞའི་སྒོ་གསུམ་འགག་འཕྲང་ནས་དཔལ་པོར་འབབ་ཏེ་ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་བརྒྱུད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པོ་ཧེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར(渤海)འབབ་བཞིན་ཡོད། རྨ་ཆུ་ཁྲུག་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། "དེ་ཡང་བ་ཡན་ཁ་རིའི་ཁ་ཚུར་བལྟའི་ཆུ་རྣམས་རྨ་གཡང་ཕྱུག་མོའི་གཞུང་དུ་འབབ་པ་རྨ་ཆུའི་མགོ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལྷོ་ངོས་སུ་འབབ་པ་གཉན་པོ་གཡུ་རྩེའི་གཡོན་ནས་ཐོན། རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་འཁྱོག་པ་དཀར་དབུར་ཀ་ཅུང་དང་། ཚ་གན་པེ་ཤིང་གི་མདུན་ནས་དམེ་ཆུ་འདྲེས་ཏེ་ནུབ་ངོས་དྲང་པོར་བསྐོར་པའི་ཁྲུག་སོ་གཅིག གཤི་མདོ་དང་རྩེ་མདོར་གཤི་ཆུ་དང་རྩེ་ཆུ་འདྲེས་ཤིང་། ར་རྒྱ་ནས་སླར་ཡང་བྱང་དུ་འབབ་པ་འབབ་ལ་མདོ་ནས་ཤར་ངོས་དྲང་པོར་འབབ་པའི་ཁྲུག་སོ་གཅིག ཡོ་ཀྱུ་ཏུན་ངོས་ནས་བྱང་དུ་འཁྱོག་པ་རིམ་གྱིས་ཤར་དུ་རྒྱ་ནག་ཞིང་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལན་ཇུའི་མཁར་མོ་ཆེའི་མདུན་ལ་བརྒྱུད་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་འབབ་པའི་ཁྲུག་སོ་གཅིག་བཅས་ཁྲུག་སོ་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ" ཞེས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་》ལྗགས་དཔར་མ་ཤོག་གྲངས་༢༢༤ཤང་གསལ།

རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར། བོད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར་གནས་པའི་གངས་རི་སྟེ། རྨ་ཆུ་ཡང་གངས་རི་འདི་བརྒྱུད་པས་ན་རྨ་ཆུ་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན།

རྨ་ཕབས། སྨ་འབེབས་སམ་ངན་སྨྲས་བྱས་པའི་དོན།

རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་སད་མི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་བར་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན། སླང་དར་མས་ཆོས་བསྣུབས་པའི་དུས་སུ་བཀྲོངས། འདི་ཉིད་ཀྱི

འགྱུར་ལ། མདོ་མང་སྔོར་ལས། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི······ ཚོམས་བམ་པོ་བཞི་དང་ཚོམས་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་བསྒྱུར་ཅིང་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས། འདི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད། བསྟན་འགྱུར་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་འགྱུར། སྐད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ཏས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་མཛད་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་འགྱུར་ལ་ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ······ བརྩེགས་རཀྵི་ཏས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཡོན་ཏན··· མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག········ འབངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་འགྱུར་ ལ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ཡོན··· ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་ པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ རིན་ཆེན་མཆོག་གི་འགྱུར་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ ཏས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས··· དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཨ་ནུ་པ་མ་ལཀྵ་ལྔ་བརྒྱ་ བཞི་བཅུ་པ་སོགས་ལོ་ཙྪ་བ་འདིས་འགྱུར་བའི་བསྟན········ བཅོས་མང་ངོ་། །

ཆ་ལོ་ཙྪ་བ། ཆ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ ཤིང་སྤྲེལ(༡༠༥༥)ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་སྤྲེལ······ (༡༠༤༨)དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་གཞན་གྱིས་དུག་བཏང་སྟེ་ བཀྲོངས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལི་ཚན[ན] པའི་ཤོག་གྲངས༢ནས༣བར་གསལ།

ཆང་ཚེར། ནྭ་ཕྲུ་བཏོག་སྤྱད་ཀྱི་མིང་།

ཆང་ལམ། ཆི་ལམ་གྱི་ཞེ་སའི་ཚིག

ཆད་འདོར། སྒྲོ་སྐུ་ཡིན་པ། (ཅ)

ཆད་བྱུང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་བ།

ཆད་བྱུང་ཅོད་པན། ཆད་དུ་བྱུང་བའམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ ཅོད་པན་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་གི་མགོ་རྒྱན་ཞེས་པའི་དོན།

ཆན་ཟན། སྨན་རིན། (ཅ)

ཆི་ལམ་ངན་པ་བཟློག་ཐབས་བདུན། གཏོར་མ། བསྐྱང་འཁོར། བཟླས་པ། གོ་ཆའི་ལྷ་དགོད་པ། གསོལ་ བ་གདབ་པ། རྒྱན་དྲུག་བསྒོས་ནས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ། སྦྱིན་སྲེག་གོ །

ཆུ་སྐས། (དམ)བོད་ཀྱི་བོན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བོད་ཀྱི··· རྒྱལ་པོའི་རིགས་རྣམས་ཐོག་མར་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་ འོད་དཀར་པོའི་ཆུ་སྐས་ལས་ཕབས་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ··· དང་འདས་པའི་ཚེ་ཡང་འོད་དཀར་པོའི་ལམ་དེ་ཉིད······· བརྒྱུད་དེ་ནམ་མཁར་ཡལ་འགྲོ་ཟེར་སྲོལ་འདུག

ཆུ་ཐག (དམ)བོན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ། འོད་ཀྱི་ཆུ····· ཐག་ཅེས་པ་ནི་གནམ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ ཕྱིན་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ལྡན་སྐྱེས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་འོད······ དཀར་པོ་ཐག་པ་བརྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ དེ་འདས་སྐབས་ཆུ་ཐག་དེ་ལ་འཛུས་ནས་ནམ་མཁར་ཡལ་ འགྲོ་བའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་ རྗེ་བོ་དང་འབྲེང་མགོ་ནག་མི་ཡི་བདག་པོ་ཡིན་ཟེར། རྒྱ··· ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གོང་མ་ལ་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་དང······ གནམ་སྲས་ཟེར་བའི་ཤོད་ཚུལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་ཡང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དཔེ་བལྟས་པ་དང་ཤུགས··· རྐྱེན་ཐེབས་པ་དེ་འདྲ་མིན།

ཆུ་བོན་སྐྱུ་ཟེ་མཚར། རྒྱལ་པོའི་བླ་མཆོད་དུ་བསྟེན་པའི་སྐུ་ བོན་ཞིག་གི་མིང་།

ཆུགས་པ། སེམས་དམིགས་པ་གང་ལ་བཟུང་ཡང་ལུས་སེམས་ ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས···· བྱུང་། འདི་དང་བྱིང་བ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱིང་བ་ནི····· དམིགས་པ་མ་བརྗེད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་ཞན་དུ··· སོང་བ་ཞིག་ཡིན།

རྨུགས་འཛིན་དབང་པོ་བསྙེན་པར་བྱས། (ཛམ་བྷ་ལ་བསྒྲུབས་པ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ནོར་ལྷ་རིགས་མང་པོའི་ནང་ནས་ཛམ་བྷ་ལ་ཡང་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྨུགས་འཛིན་དབང་པོ་ནི་ཛམ་བྷ་ལའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཛམ་བྷ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་སྔགས་བཟླས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར།

རྨུས་ཕྱིན། ཡིད་སུན་པའམ། ཡིད་སྐྱོ་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་དམུས་བྱུང་བ་ཞེས་གསལ་བ་དང་དོན་གཅིག

རྨེ་བརྩེགས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མི་གཙང་བའི་མནོལ་གྲིབ་སྲུང་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

རྨེ་ཙ་དགོན་པ། ལྷ་ས་གྲོང་ནང་གི་རྨེ་ཙ་དགོན་ནི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞིར་མཆོད་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཉིས་རེ་བཙུགས་པ་ལས་ཤར་དུ་རྨེ་ཙ་དང་ཀ་ཙ་ཞེས་བྱུང་བ་སྨད་དར་མས་བསྣུབས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཕེབས་ནས་སླར་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཚུགས་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཤར་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་པདྨ་ཀ་སེར་པོ》ནང་གསལ་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་དུས་ནས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲོང་ཚོག་པར་གྱུར། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་རྨེ་ཙ་གྲྭ་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས་ནས་གྲྭ་ཚང་ཚུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་གྲྭ་གྲངས་༡༨༠ཡོད་འདུག དེ་སྔ་དགོན་བདག་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ནས་བྱེད་པར་བརྟེན་གཞུང་དགོན་ཞེས་ཟེར།

རྨེ་ཙ་སྙིང་པ། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་སྒོ་སྐྱེ་སེ་ར་ལྷག་སྐོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་རྨེ་ཙ་སྙིང་པ་ནི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་ལྷོ་བྱང་གསུམ་ལ་ལྷ་ཁང་དྲུག་བཞེངས་པའི་གྲས་ཤར་དུ་རྨེ་ཙ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྐད། སྐབས་དེའི་ལྷ་ཁང་ནི་ད་ལྟ་སྒོ་ཤར་བལྟ་ཡིན་པའི་འོག་ཁང་དེ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གཙོ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐོར་བའི་འཇིམ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་དང་། ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་ཛམ་བྷ་ལ་དང་། རྣམ་སྲས་ལྷུང་སེང་གི་སྐུ་ཡོད། དེའི་ཛམ་ལྷ་དེ་ནི་པཎྜི་ཏ་ད་ན་ཤྲཱི་ལས་ཛམ་ལྷའི་ལྟོ་བ་ནས་དངུལ་བྱེ་བཏོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། རྗེས་སུ་རྨེ་ཙ་དགོན་པ་དེ་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་སུ་སྤོས་སྐབས་དེ་གར་རྨེ་ཙ་སྙིང་པ་ཞེས་མིང་ཆགས། ལྷ་ཁང་དེའི་འཛིན་བདག་རྨེ་ཙ་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད། དེའི་ཉེ་འགྲམ་རྒྱ་སྐྱིད་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་སྙིང་པའི་སྟེང་དུ་ས་ལུགས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་འཇིགས་བྱེད་ཀྲོང་བསྐྱེད་དང་། མགོན་པོ་བྲམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད་པ་དེའི་འཛིན་བདག་ལྷོ་ཁ་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེས་བྱེད། རྒྱལ་སྒོ་བྱང་བལྟའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་མ་ཁང་གསུམ་ཐོག་འདུ་ཁང་དང་བཅས་པ་དེའི་འཛིན་བདག་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད་ཅིང་། སྨོན་ལམ་དང་། ཚོགས་མཆོད་སྐབས་གནས་ཆུང་སྐུ་བརྟེན་དེ་གར་གཞིས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། འདུ་ཁང་ནང་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲག་ལྡན་གྱི་སྐུ་གསོབ་སོགས་ཡོད།

རྨེད་པ། དྲི་བའམ་གསོལ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

རྨེད་མེད་པར་བཅོམ། ཤུལ་མེད་དམ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་བ།

རྨེའུ། སྨེའུ། ནས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ངམ་འབྲས་ཏོག་སོགས་ཀྱི་དོན།

རྨོ་སློག་སྦྲུ་གསུམ། ཞིང་ཁ་རྨོ་བ། སློག་པ། སྦྲུ་སློག་པ།

རྨོངས་པ་བདུན། དུས་ལ་རྨོངས་པ། དངོས་པོ་ལ་རྨོངས་པ། འཕོ་བ་ལ་རྨོངས་པ། མཆོག་ལ་རྨོངས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ། ཀུན་ལ་རྨོངས་པ། ཕྱུང་ལ་རྨོངས་པ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་རྨོངས་པ་དང་བདུན་ནོ། །

རྨོན་དོར། ཞིང་རྨོ་བའི་གླང་སོགས་གཉའ་ཤིང་གིས་སྦྲེལ་བ་ཆ་རེ་ལ་རྨོན་དོར་དང་། རྨོན་པ་ཟེར།

རྨོན་པ་དོར་བཞེབས། ས་ཞིང་ལ་རྨོན་པ་རྒྱག་སྐབས་གླང་དང་མཛོ་སོགས་གཉིས་རེ་ཆ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞིང་རྨོ་བ་ལ་ཟེར།

དེ་ཡང་མཛོ་དང་སླང་ཡ་རེས་ཞིང་རྨོ་བ་ལས་ཆ་རེས་ཞིང་རྨོ་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ནི། ཐོང་གཉོལ་འཛིན་ཤུགས་ཆེ་བས་རྨོན་པ་གཉིང་རིང་བ་དང་གཅིག རྨོན་སླང་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས་ས་ཞིང་རྨོ་མགྱོགས་པ་དང་གཉིས། ས་ཞིང་རྨོ་བའི་ཟུར་ཚད་འཚྫོང་པོ་ཡོང་བ་དང་གསུམ་བཅས་ཡིན། ས་ཞིང་ཀྱུ་ཁྲིན་གྱི་ཚད་གཞི་རྩི་སྐབས་དོར་མང་ཤུང་གི་ཚད་རྩིས་གཞིར་འཛིན་པ་དང་། རྨོན་ཕྱུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་རྨོ་ཐུབ་པ་དེ་ཡི་ཀྱུ་ཁྲིན་ལ་དོར་གཅིག་ཟེར། འདི་སྐོར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཀྱུ་ལྟར་བྱེད་པ། ཉོབ་པའམ་ཁམས་ཉོག་པའི་རྣམ་པ།(ཙ)

ཀྱུ་བ། ཁམས་སྐྱོག་པའམ་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་ཐང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན།

ཀྱི། མི་ཡི་བརྡ་སྙིང་སྐྱེ། «ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག»ལས། འདྲེན་པ་ཀྱི་གསུམ་འགྲོགས་ཏེ་འགྲོ་ན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྨད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ། ཡབ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དང་ཡུམ་ཅོག་རོ་བཟའ་མགོན་དཔལ་ལ་སྲས་དཔལ་ལྡེ་དང་། འོད་ལྡེ། སྐྱིད་ལྡེ་བཅས་རིམ་པར་འཁྲུངས། ཚ་བོ་འབྲུག་ཡོར་ཡབ་མཆེད་སོ་སོར་གྱེས་ནས་ལྡེ་གསུམ་པོ་གྲོམ་པ་ལྷ་རྩེར་གདན་ཕབ་སྟེ་གཙང་ཕྱོགས་ལ་མངའ་མཛད་པས་སྨད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་དུ་གྲགས།

སྨད་རྒྱུད། (རྒྱུད་སྨད)གྲྭ་ཚང་འདི་ཐོག་མར་འཛུགས་པ་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ(རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲང་བར)ཡིན། ཆུང་དུས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་དགོས་པར་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྲང(༡༤༣༣)ལོར་དགའ་ལྡན་དུ་ཐོག་མར་བཙུགས། ཐོག་མར་གནས་ངེས་མེད་དུ་ཆོས་དབར་བསྐྱིག་ནས་ཐེབས་པ་ལ། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇིའི་དུས་སྐབས་ཙམ་ནས་ལྷ་ས་རྨེ་རུ་དགོན་པའི་འཁྲིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁང་དེ་གསར་དུ བཞེངས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་ཐོག་སྐབས་མ་གཏོགས་ལྷ་སར་བཞུགས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། ཞིབ་ཆ་ཕྱུར་ལྷོག་དག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང«གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཆགས་ཚུལ»ཞེས་པ་དེའི་ནང་གསལ།

སྨད་མདོ་ཁམས་སྐད་དྲུག བོད་ཡུལ་གྱི་སྨད་ཕྱོགས་ཟལ་མོ་སྐད་དང་། ཚ་བ་སྐད། སྨར་ཁམས་སྐད། སྤོ་འབོར་སྐད། དམར་ཛ་སྐད། མི་ཉག་རབ་སྐད་བཅས་དྲུག་གོ (སྐད་དྲུག་དང་དོན་གཅིག)

སྨད་མདོ་ཁམས་སྐད་གསུམ། འདི་ལ་བརྩི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། ༡. སྤོ་འབོར་སྐད། མི་ཉག་སྐད། སྨར་ཁམས་སྐད་གསུམ་དང་། ༢. མདོ་ཁམས་ལ་སྨར་ཁམས་བཏགས་པ་སྐད་གཅིག མདོ་སྨད་ལ་གཡེར་མོ་ཐང་བཏགས་པ་སྐད་གཅིག ཙོང་ཁ་ལ་ཀྱི་ཐང་བཏགས་པ་སྐད་གཅིག་གོ །

སྨད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི(༡༣༨༧ནས༡༤༥༠)ནང་རི་བོ་ཆེ་ཡོར་སྤྱི་དགེ་སྟོང་དཔོན་གྱི་རིགས་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྐུ་ཆུང་དུས་གཀྲ་པའི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བའི་བླ་མར་བཀུར། མཁས་མཆོག་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་འབུམ་པའི་བཀའ་ལུང་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་མདོ་ཁམས་སུ་ཐེབས་ཏེ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱི(༡༤༤༤)ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དེ་རྗེས་བཀའ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་ལྷུན་གཙོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱུས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་སྙན་གྲགས་བཟང་པོས

མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་སྐུ་འདས་རྗེས། ཞར་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། སྟོད་ལུང་པ་མཚུར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ། ཤེས་རབ་དཔལ་བརྟེགས། གཞོན་ནུ་དཔའ་འོད་པ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་སོགས་མཁས་གྲུབ་རིམ་པས་གདན་ས་བསྐྱངས།

སྨད་སིལ་ཆད། མངའ་བདག་དཔལ་གྱི་སྲས་ནས་གདུང་རབས་སིལ་བུར་འཐོར་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེས་པས་སྨད་སིལ་ཆད་ཟེར།

སྨན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ། སྨན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལྷག་མ་བོར་བའི་དོན།

སྨན་ཁང་པ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། རྗེ་འདི་ནི་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡབ་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཕག་(༡༦༣༥)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་པོ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་གནང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཧ་ནག་རྗེ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེར་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཁོངས་འབུམ་པོད་བཞི་དང་། ཤེས་རབ་ཕྱི་པ་སོགས་པོད་འགའ་ཕྱག་འཛིན་གྱིས་ཚོགས་གཞུང་ལ་རྒྱུགས་འབུལ་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་དགོན་པ་ཞིག་གསོའི་ཕྱག་ལས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་ཁ་ཟས་རགས་པ་རྒྱུན་གཅོད་མཛད་དེ་མཚམས་སྒོ་འདག་སྦྱར་གྱིས་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ཐོག་དགེ་སློང་དོན་གྲུབ་དང་ལྷན་དུ་ཧ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་རྗེ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་དང་མཇལ། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེ་འབྲས་དང་། ར་སྒྲེང་། ལྷོ་དྭགས་སོགས་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་གཙང་དུ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བར་ཕྱིན། སྟོད་ཁུལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སྒྲུབ་གནས་ཆུ་དབར་བྲག་དམར་དུ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་དུ་གསུང་ཆོས་ཧེ་སྐྱིད་གནང་། ཤེལ་དཀར་དགོན་སོགས་ལ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་མཛད། ཕྱག་རྫོམ། 《ངོ་མཚར་མེད་ཀུང་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བྱ་སྤྲན་ཁྱུང་རྗེས་རྟོག་འདྲའི་རྣམ་ཐར》《འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་གསང་བ་དྲི་མེད》སོགས་པོད་གཉིས་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕག་(༡༧༠༧)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ཙ་ཆེའི་སྨན་གཞུང་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་བཅས་བཞི།

སྨན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཞི། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྡུས་པའོ། །

སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆེད་བརྒྱད། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དེ་མཚན་ལེགས། རིན་ཆེན་ཟླ་བ། གསེར་བཟང་དྲི་མེད། མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ། སྨན་གྱི་བླ་མ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཅས་དེ་དག་སོ་སོའི་བཞུགས་སྟངས་དང་སྐུ་མདོག་སོགས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》དང《སྨན་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ》ཡི་ནང་དུ་གསལ།

སྨན་གྱི་གཞི་བཞི། དུས་རུང་གི་སྨན། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྨན། ཞག་བདུན་པའི་སྨན། ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅངས་ཀྱི་སྨན་ནོ། །

སྨན་གྱི་རོ་དྲུག མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ།

ཚ་བ། ལན་ཚྭ་བའོ། །

སྨན་ལྔ། ༡. དབང་ལག ༢. ཀན་ཊ་ཀཱ་རི། ༣. སླེ་ཏྲེས། ༤. ཅུ་གང་། ༥. ཤ་དག་དཀར་པོ།

སྨན་རྙིང་གོང་འདྲ། སྨན་ཙེ་ཞེས་པའི་དར་གོས་སྲབ་མོ་… མདོག་སེར་ལ་དམར་ལྡང་གི་ཐིག་རིས་ཅན།

སྨན་ཐང་པ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས། རབ་བྱུང་བཅུ… པའི་མི་ཡིས་ཡོར་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཆོས… འཁོར་རྒྱལ་གྱི་བྱམས་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཞིབས་བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད་ཚུལ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ།

སྨན་ཐང་ལྷ་བྲིས་པ་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ། དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཚུངས།

སྨན་སྣ་བརྒྱད། རིན་པོ་ཆེའི་སྨན། རྡོ་སྨན། ས་སྨན། ཤིང་སྨན། རྩྭ་སྨན། ཐང་སྨན། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྨན་ནོ། །

སྨན་པ་དུང་གི་ཐོར་ཅོག དབུ་ལ་རས་དཀར་གྱི་ལ་ཐོད་གསོལ་བས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས། ཡབ་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་བི་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་ཡུམ་ཡིད་ཀྱི་རོལ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་གསུམ་པ་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གྲགས། ཆུང་དུའི་དུས་ནས་རང་གི་ཡབ་ལས་རིག་པ་རྩའི་མདོ། འཚོ་བ་ཟས་ཀྱི་མདོ། སྦྱོར་བ་སྨན་གྱི་མདོ། གཏར་བསྲེག་དཔྱད་ཀྱི་མདོ། རྨ་ཆས་བཟོ་ཡི་མདོ་བཅས་དང་། དེ… དག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཁོག་འབུབ། ས་བཅད། ལག་ལེན་སོགས་གསན་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི… གཉན་བཙན་དང་ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཙན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་བླ་སྨན་པ་མཛད། འདི་ཉིད་ནི་བོད་ཡུལ་གྱི་སྨན་པ… ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པ་དང་། གཡུ་ཐོག་གསར་རྙིང་ཡང… གདུང་རུས་འདི་ལས་འཕྲོས་པར་གྲགས། དུང་གི་ཐོར… ཅོག་གི་སྲས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེའི་སྲས་བློ་གྲོས་མཚུངས… མེད། དེའི་སྲས་བློ་གྲོས་རབ་གསལ། དེའི་སྲས་བློ་གྲོས… རྒྱལ་མཛོད། དེའི་སྲས་བློ་གྲོས་བཤེས་གཉེན་བཅས་བྱུང… བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བོད་རྒྱལ་འཁྲུང་གཉན་ལྡེ་རུ་དང་། སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། གནམ་རི་སྲོང་བཙན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བླ་སྨན་པ་མཛད་སྐད།

སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གོས་ཀྱི་གཞིའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་ཚོགས། སངས་རྒྱས་སྨན་པའི… རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཚོགས་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བཏག

སྨན་པའི་རྒྱུ་དྲུག བློ་གྲོས་ཆེ་བ་བློ་བརྟན་པོ་བློ་གཟིག་པ་སྟེ་བློ་དང་ལྡན་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་བསམ་པ… དཀར་བ། བློ་བཞག་དྲུག་གཟུང་བ་གཉིས་ཤེས་པ་གསུམ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ། ལག་པ་བཟོ་དག་ཚིག་སྨན་རིག་པ་བཀྲ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བཟོ་བ། བདག་དོན་བསྒྲུབ་སྦྱོང་དང་གཞན་དོན་གསོ་དཔྱད་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ། དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཞིང་ཐུན་མོང་གི་ཀུན་སྤྱོད…… ལེགས་པའོ། །

སྨན་དཔྱད་ཆེན་མོ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ལེ་ཚན[ཙ]པའི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང…… གསུངས་པར། རྒྱ་བཟའ་ཕྲུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན…… སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་ཕེབས་སྐབས་སྨན་གཞུང་ཁག་གཅིག་བོད་དུ་བསྒྱམས་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཧ་ཤང་མ་ཧཱ་དེ་བ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ… དང་མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ལས་ཀྱང་གསལ།

སྨན་བླ་ཁང་། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་གཙོ་འཁོར…… ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བའི་བློས་བསླངས་དཀྱིལ་འཁོར……… བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་།

སྨན་བླ་མཆེད་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྨན་བླ་མདོ་ཚིག་ནས་བཤད་པའི་སྨན་བླ་མཆེད་བརྒྱད་ཟེར་བའི… སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཡོད། གོང་གི་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྻ་འོད་ཀྱི

རྒྱལ་པོ་མཆེད་བརྒྱད་ཅེས་པར་གསལ།

སྨན་རྩིས་ཁང་། ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༡༨)ལོའི་ཟླ་༨པའི་ནང་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ཁང་པ་དབུས་མ་གཉིས་ཐོག་དང་། ཤག་ཁོར་ཐོག་གཅིག་མ། མདུན་ངོས་སུ་སྔོ་སྨན་འདེབས་འཛུགས་བྱེད་སའི་ལྗུམ་ར་སོགས་ཡོད། དེ་གར་བོད་སྨན་དང་། སྐར་རྩིས། སྨན་སྦྱོར། སྨ་རིག་པ་སོགས་སློབ་གཉེར་བྱེད་ས་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་བླ་སྨན་དངོས་གཞི་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་དང་། མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུས་ངོ་དམ་པའི་འགན་བཞེས་ཤིང་། སོ་འཁོར་གཏོང་སྒྲོན་དཔྱལ་འབབ་རྩེ་རྣམ་གན་དཔྱལ་བསྐྱེད་ངོ་དམ་ནས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དབུས་གཙང་། ལྷོ་ཁ། ནགས་ཀོང་བཅས་ཀྱི་གཞིས་དགོན་ཁག་ནས་སྨན་རྩིས་སློབ་གསར་ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་གྲྭ་གཞོན་སྙིང་བསྟུ་བྱས་ཚོག་པའི་འགན་དབང་ཡོད་པ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་སྨན་རྩིས་དང་སྨ་རིག་པ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་བྱུང་རྗེས་སློབ་ཐོན་ལག་འཁྱེར་བླངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་ལོག་སྲོལ་ཡོད། སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་སྨན་དང་། རྩིས། སྨ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་པར་ཤིང་དང་། སྨན་ཐང་སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་མཁོ་བའི་དཔེ་རིས་མང་པོ་ཡོད།

སྨན་རྩེ། སྨན་ཆེའི་ཡུལ་ཡང་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། སུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་རབས་གནས་ཡུལ་ནན་ཅིན་དང་ཏང་ཀྲོའུ་གཉིས་ལ་སྨན་རྩེ་ཡུལ་ཟེར།

སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན། སུང་སྟོ་མའི(南宋)རྒྱལ་རབས་གནས་ཡུལ་ནན་ཅིན་དང་ཏང་ཀྲོའུ་གཉིས་ལ་སྨན་ཙེ་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྨན་རྩེ་རྒྱལ་རབས་ཟེར་ཞིང་ས་གནས་དེ་ནས་ཐོན་པའི་གོས་དར་སྨན་རྩེ་ཟེར་བ་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེ། རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་དགུ་བྱུང་བའི་དགུ་པ་ཀྲའོ་ཞྭའི་ཤང་ཡིང་གིས་སྤྱི་ལོ༡༢༧༤ནས༡༢༧༨བར་ལོ་ངོ་གཉིས(《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ནང་ལོ་གསུམ་དུ་བཤད)རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་སྐབས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ནོན་པོ་བ་ཡན་ཆིང་སང་གིས་སྔེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས། རྒྱལ་པོ་གསོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ས་སྐྱ་དགོན་པར་རྩིས་སྦྲད་དེ་རབ་བྱུང་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་སྨན་རྩེ་ལྷ་བཙུན་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གེ་གེན་ཏན(格坚汗)གྱིས་ཙོ་ལོག་པར་འགྱུར་དོགས་ནས་དམར་གསོད་བཏང་བ་ཡིན།

སྨན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་གཡིའུ་ཙུ། སུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐ་མ་ཕྱུའི་ཡང་ཡིང་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྐོར་གོང་དུ་སྨན་ཙེ་ལྷ་བཙུན་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྨན་རྩེའི་ལྀ་ཅིའུ། མན་ཀྲིའུ། ལྀ་ཀྲིའུ། ཞེས་པའི་དོན་སྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི《ཐང་དེབ་གསར་མའི》ནང་། ཐང་སུད་ཙུང་གི་ཀྲི་ཏེ་ཁྲི་ལོ་དང་པོ(唐肃宗至德元年)མེ་སྤྲེ(༧༥༨)ལོར། བོད་དམག་གིས་ཀའོ(廓)ཀྲིའུ། པའོ(霸)ཀྲིའུ། མིན(岷)ཀྲིའུ་སོགས་དང་། ཧོ་ཡོན(河源)དང་མོ་མིན་ཚུན(莫门军)རྣམས་ཀྱང་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ས་གནས་དེ་དག་ལ་སྨན་ཙེ་ཧྭ་ཤི་ཞེས་ཟེར།

སྨན་ཚ་བ་གསུམ། ཕོ་བ་རིས། པི་པི་ལིང་། སྨན་སྒ་གསུམ།

སྨན་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ། དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་དང་དོན་གཅིག

སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལུས། བྱིས་པ། མོ་ནད། གདོན། རྨས་པ། དུག་གིས་གཅེས་པ། ཚེ་སྲིང་བ། རོ་ཙ་བར་བྱེད་པའོ། །

སྨན་བཞི། སྨན་གྱི་གཞི་བཞི་ཞེས་པར་གསལ།

སྨན་བཟང་པོ་དྲུག ཛཱ་ཏི་སྙིང་གི་བཟང་པོ། ཅུ་གང་སྒྲོ་བའི་བཟང་པོ། གུར་གུམ་མཆིན་པའི་བཟང་པོ། ལི་ཤི་སྲོག་རྩའི་བཟང་པོ། སུག་སྨེལ་མཁལ་མའི་བཟང་པོ། ཀ་ཀོ་ལ་མཆེར་བའི་བཟང་པོའོ། །

སྨན་རི་བ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། རྗེ་འདི་ནི་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་སྨན་རིར་སྐྱེ་ཡོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། རིག་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གི་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ་མཛད། དེ་རྗེས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དགུང་ལོ་བཞི་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་སྐྱབས་དབྱིངས་ཛ་སག་གི་ཕྱུག་ལས་ཐུགས་འགན་བཞེས། དེ་རྗེས་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེའི་བྱམས་ཁང་སྟེང་ཐོད་དང་། བླ་བྲང་། ཆོས་ར། གྲྭ་ཤག་སོགས་ཉམས་གསོ་གསར་སྐྲུན་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གསར་བཞེངས་མཛད། རྗེ་མཆོག་གིས་སྐྱབས་དབྱིངས་ཡོ་བརྒྱད་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་གླང(༡༨༦༥)ལོར་དགོངས་ཞུ་མཛད་དེ་ཞིང་བཞུགས་སུ་ཕེབས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུའི་རྟོགས་བརྗོད་དབྱངས་ཅན་འཕང་འགྲོའི་སྒྲ་དབྱངས》《འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དྲི་མེད་ཀུན་ལྡན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་བསྡུས་འོས་བསྡུས་པ》《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་བསྡུས་དོན་བཅུད་ལྡན་རོ་བརྒྱའི་སྐྱེ་མ》《རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་འདེབས》《ཉམས་མྱོང་ཆེན་པོའི་འབེལ་གཏམ》སོགས་པོད་ཆུང་གཅིག་བཞུགས། འདས་ལོ་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་གསལ།

སྨར་ཐོང་ཁྲ་གསུམ། གསེར་དངུལ་སོགས་དངོས་རིགས་ཕྱུས་གཙང་རྣམས་ལ་སྨར་དང་། ཁྲིམ་ཐང་དུ་བབས་ནས་རིན་གོང་བཅེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐོང་། རྩ་བ་ཆེ་ཞིང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གཅེས་ནོར་རྣམས་ལ་ཁྲ་ཟེར།

སྨར་ཡིག ཐོན་མིའི་གོང་ལ་བོད་ཡིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་གཡུང་དྲུང་བོན་ཆོས་བརྗོད་པའི་དུས་ལ་ཞང་ཞུང་ཁྱུལ་དུ་སྨར་ཡིག་གམ་སྨར་ཆེན་སྨར་ཆུང་ཞེས་པ་དར་བར་གྲགས།

སྨིག་སྒྱུའི་ཆུ། དཔྱིད་ཀའམ་སོས་ཀ་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་སྐབས། རྒྱང་རིང་པོར་བྱེ་མ་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ན་ཆུ་སྔོ་ལམ་མེ་རྒྱུག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རི་དྭགས་རྣམས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཆུ་འཐུང་བར་རྒྱུགས་པ་ན་ཆུ་མེད་པར་གྲམ་ཐང་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་དྭགས་རྣམས་སྐོམ་གྱིར་འཆི་བས་ན། ཁྲག་ཁྲིག་སྣང་བ་དང་། རྒྱང་རིང་ཆུ། རི་དྭགས་སྲེད་སྐྱེད། རི་དྭགས་འཆིར་འཇུག བར་སྣང་ཆུ་རླབས། གཡོ་བའི་འོད་བཅས་ཟེར།

སྨིན་གྲོལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། བསམ་བློ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ནས་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནི་སྨིན་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཡིན་ཟེར།

སྨིན་གཏོང་། ཙུང་དུ་བཏང་བ་དང་བར་དུ་ཁེ་བཟང་ཟ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པ།

སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བ། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་སུམ་ཅུ་བར་སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་གིས་ནམ་ཆོད་འཛིན་ཞིང་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་དེ་ལ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་མང་ཆེ་བར་གསལ།

སྨིན་པ་གསུམ། རྒྱུད་སྨིན་པ། ཤེས་རབ་སྨིན་པ། དབང་པོ་སྨིན་པ།

སྨིན་པར་བགྱིས། སློབ་མ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཐུབ་པར་བྱས་པ།

སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པ་དང་། སྔགས་བཟླ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་བྱའི་ལྷ་དེའི་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་བླ་མ་གོང་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་བླ་མའི་དྲུང་ནས་དབང་ཞུ་དགོས་པ་དེ་

ལ་ཟེར།

སྐྱ་རི་སྐྱག་པོ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བང་སོའི་མིང་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྱ་རི་སྐྱག་པོ་ཟེར།

སྐྱེ་ལྡགས་འདོན། འདི་བོད་ཡིག་རྙིང་པའི་བྲི་སྲོལ་ལ་སྟག་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ་སྐྱེ་ལྡགས་ཞེས་ས་མགོ་ཅན་གྱི་ང་ལ་ག་སའི་མཐའ་ཅན་ཡོད་པ་བྲིས་ཀྱང་། བོད་ཡིག་གསར་པའི་བྲི་སྲོལ་སྐྱེ་ངག་ཅེས་ས་མགོ་དང་ཡང་འཇུག་དོར་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཡོད།

སྐྱེ་བ་དགུ། གཅིག་དཀར། གཉིས་ནག གསུམ་མཐིང་། བཞི་ལྗང་། ལྔ་སེར། དྲུག་དཀར། བདུན་དམར། བརྒྱད་དཀར། དགུ་སྨུག

སྐྱེ་ཕ། གྲྭ་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་བསད་པའི་ཤ་དང་ཕ་མ་བུ་གསུམ་གཅིག་ཤ་གཅིག་གིས་ཟ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

སྐྱེ་ཕ་ཅན། རིགས་ངན་བཤན་པའི་མིང་དང་སྡིག་པ་ར་ཅའམ་ཞི་མི་ལྷ་བུ་དང་མི་ཤ་ཟ་བའི་བྱ་རྒོད་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་པར་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ལམ་ཟིན་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང》ལས་གསུངས་སོ། །

སྐྱོངས། འདོམས་ཀྱི་སྤུའི་མིང་།

སྐྱོད་པའི་ལྷི་བ་བཞི། གཏི་མུག་དབང་གིས་འཕགས་པའི་སྐུ་ལ་སྐྱོད་པ་ལྷི། ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བདེན་པའི་ཚིག་ལ་སྐྱོད་པ་ལྷི། ཕྲག་དོག་དབང་གིས་གྲོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱོད་པ་ལྷི། ཕྱོགས་རིས་དབང་གིས་ལྷ་ལ་བླང་དོར་བྱས་པ་ལྷི།

སྐྱོན་ཁང་རྩེ་གདོང་རྫོང་། ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ལ་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་གདན་ས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་ཕྱེས། གདན་ས་འོག་རྩེ་གདོང་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་དུས་གཏོར་བ་དང་ལྷ་བཟང་བསད་རྗེས་བར་སྐབས་ཤིག་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་བདག་འཛིན་དང་དེ་རྗེས་ཡང་ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཚོར་ཕར་སྤྲད་པ་སོགས་སྔ་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མང་དག་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

སྐྱོན་ཁྲག སྐྱ་ཁྲག་གི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

སྐྱོན་གྲུབ་སྨུག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟག（༡༨༠༢）ལོ་ལྷ་སར་འཁྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དུ་སོན་སྐབས་རྩེ་རིག་གནས་སློབ་གྲྭར（དེ་སྔའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སེར་མོ་བ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ）སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་དང་། ཞབས་སྟོད་ཞུས（རྩེ་དྲུང་བྱས་པ）རྗེས་མདོ་སྨིའི（མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ）ལས་བྱ་དང་། ཡིག་ཚང་ལས་བྱེད། ཡིག་ཚང་གཉེར་པ། རྩེ་ཕྱག་ཛོ་མ（རིམ་པ་བཞི་པ）མཁན་ཆེ་སོགས་ཀྱི་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་གཞོན་སྐབས་སྙན་རྩོམ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པོ་ཡོད་སྟབས་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བརྩོན་ཞིབ་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷ་མོའི་འཁྲབ་རྩལ་ངེས་ཅན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རྣམ་ཐར་གཏོང་མཁས་ལ་སྙན་འཛེབས་ལྡན་པས་ཁོང་གིས་བཏང་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་སྐད་པར་འཁོར་ཡོར་སླ་འཇུག་བྱེད་སྲོང་ཡོད། ཁོང་གིས་རྩེ་ཕྱག་ཛོ་མའི་འགན་བཞེས་རྗེས་ཞོ་སྟོན་གོང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལྷ་མོའི་ཚོད་འཁྲབ་ཆེན་པོར་ཞིབ་བཤེར་རྒྱུག་ལེན་གནང་ཐོག ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་གནང་ནས་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་འཁྱེར་དང་། རྣམ་ཐར་གཏོང་སྟངས་སོགས་ཁོང་ངོ་མས་སློབ་ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་རྗེས་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། ལྗོངས་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་གླང（༡༨༧༣）ལོར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ཐོག་སྐུ་གཤེགས།

སྐྱོན་གྲོང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་བྱང་བརྒྱུད་ཐེ་ཏུའི་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་དེ་ཡིན།

སྐྱོན་གྲོང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་། སྐྱོན་གྲོང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང（མོན་འགྲོ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ཡང་ཟེར）དེ་ནི་དེང་སྐབས་ཁྲིང་ཀོན་ཆུས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མོན་འགྲོ་བླ་བཙན་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་དུ་མོན་ཏ་དབང་ནས་ཡོང་བ་

རེད་ཟེར། རྗེས་སུ་མོན་འགྲོ་སྐུ་བཙན་དེའི་བྱུང་རབས་སུ་མོན་འགྲོ་སྤྲུལ་མ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་དེའི་ནང་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་དང་། ཀུན་ཡུན་ཆང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྐུ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ཁང་དེའི་ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོའི་བར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲི་ཆེན་ཞུ་བ་དང་མཆོད་འབུལ་སོགས་བྱེད་སྲུས་ཡིན། མི་ཏུ་དགོན་ནས་དཀོན་གཉེར་མི་གཅིག་བཙུགས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གི་བདག་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྨོན་འཇུག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པའི་དོན་ཏེ་གཞམ་དུ་སྨོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པར་གཟིགས།

སྨོན་འཇུག་གཉིས། རྒྱུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལམ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

སྨོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལ་རིམ་པ་མཐོ་དམན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡིན། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱངས་ནུས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་དང་བསླབ་བྱ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་ཆོག་པ་ཡིན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལག་ལེན་ཐོག་བཀལ་བའི་གོ་དོན་ཡོད་པས་བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་པར《སྤྱོད་འཇུག》གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་གསལ།

སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལྔ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ། ཉིན་རེར་ལན་དྲུག་རེ་བསྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ། ནག་ཆོས་བཞི་སྤོང་ཞིང་དཀར་ཆོས་བཞི་ལ་སློབ་པ་བཅས་ལྔའོ། །སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལྔ་ཡང་ཟེར།

སྨོན་ལམ། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པར་སྨོན་པ།

སྨོན་ལམ་ལྔ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ། སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྨོན་ལམ། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའོ། །

སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། དེ་སྔ་བོད་ལྷ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་ནས་ལྔ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲལ་འཛིན་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་ཉིས་ཁྲི་ནས་སུམ་ཁྲི་བར་འཚོགས་ཏེ་འདུས་ཚོགས་སུ་བསྙེན་བཀུར་མཆོད་སྦྱིན་ཕུལ་བའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚོགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་གནྲན་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི༥༡༡ལོ་མེ་འབྲུག་ཟླ༡ཚེས༡ནས་ཚེས༡༥བར་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་དང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་པ་དང་། ཆོས་༦ཉིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དཔོས་གཞིའི་མཐོ་ཐབས་འཕྱུར་ཏེ་མི་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་མཐར་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་འཁོར་ཚར་བཅད་དེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེར་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་རྒྱ་གར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་ཆེན་མོ་བྱ་སྲོལ་དང་དུས་མཚུངས་པར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྐྱང(༡༩༠༨)ལོར་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྣེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་སྣེའུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོར་སློབ་སྟོན་མཛད་དེ་དད་སྦྱིན་ཁག་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོ་གསར་བཞེངས་ལྷ་བུ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དགུང་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་འབོད་པ་མ་འོངས་གྲུ་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ལས་ཕྱིར་བསྒྲིངས་ཕྱིར་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐུར་ཞལ་བསྒྱུར་བའི་རིན་ཆེན་དང་པོའི་དབུ་རྒྱན་དང་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བཤམས་ཤིང་། ཆོས་པ་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་གསེར་ཆབ་ཀྱིས་མཆོད་བསྙེན་བཀུར་ཚོགས་མཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱུགས་སྐྱོང་གི་དར་ཆེན་བཙོ

ལྷ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས། དགེ་འདུན་ཁྲི་ཐོག······
འགར་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྒྲོལ་བཟང་ཚུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི······
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར······
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ······
རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར······
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ། དེ་འཛིན་བསྟན་པའི་
སྲོག་ཤིང་ཆེན་པོ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་
དོན་དུ་བསྐལ་པ་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་དུས་སྙེད་དུ་འཚོ······
ཞིང་བཞེས་པ། མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་གནས
སྐབས་ཐོགས་ལྡན་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད······
ཅིང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་གོ······
འཕང་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་རེག་པར་གྱུར་པ་བཅས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་
གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཆོས་སླ་ཆག······
མེད་དུ་སྒྲོག་པའི་སྒྲོལ་གཏོང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར······
གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་གཉིས་ནས་དགེ་འདུན་ཕེབས······
ཤུས་ཡང་དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ···············
(༡༤༩༨)ལོར་སྐབས་དེའི་སྲིད་འཛིན་དཔོན་ཚབ་ཞྭ······
དམར་བ་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་སྤུངས་པ······
ནོར་བུ་བཟང་པོའི་བུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ནས་སྨོན་ལམ་
ཆེན་མོར་འབྲས་སེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་བཞུགས་མི······
ཆོག་པ་བཟོས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་རིང་བཀག་བསྒྱུད་པ་དང་
ས་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀུང་རྫོད་པ་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོའི་
འདུས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལུས་བྱེད་སྐོར་ལ་འགྱུར་བ་ཐུན་བུ་
བྱུང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་པ་ངག་
དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་
བོད་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོ་ནས་སླར······
ཡང་སེ་འབྲས་གཉིས་ལྷ་སར་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པར་ཡོང་རྒྱུ་
བསྐྱར་གསོ་བྱས། དུས་དེ་ཙམ་ནས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང······
གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ལོ་ལྟར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་
དབུ་གནང་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདོན་དབྱངས་དང་སྒྲིག······
ལམ་གསར་པ་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་རྗེས་དྭ་ལའི་
བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་དང་། ལྷག་པར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་

ལྔ་པའི་སྐབས་འབྲས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་གཉིས་ལ་སྨོན་
ལམ་རིང་གི་ཆོས་སྲིད་གཉོན་བསྡམས་ཀྱི་དབང་ཆའི་བཅའ་
ཡིག་ཆེན་མོ་བསྩལ་བ་ལྟར་སྨོན་ལམ་ཞག་ཉེར་གཅིག་རིང་
ལྷ་སའི་ཁྲིམས་བདག་ཀུང་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་
གཉིས་ནས་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁུལ་ས་མཚམས་ཀྱི་རྒྱས་
བཅད་པ་ཚུན་ལ་ཁྲིམས་གནོན་དང་། སྲིད་གཞུང་ནས······
ཀུང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཚ་འཁྱེད་ཇ་ཐུག་སོགས······
ཀྱིས་མཆོད་གཏོང་སྒོ་འགན་སྤྱང་ཆེད་སྨོན་ལམ་སྤྱི་ཁྱབ་པ་
ཞེས་ཨོད་སྐོར་ཛ་སག་ནས་རིམ་བཞི་གང་རུང་གཅིག ཚེ་
མགྲོན་གཅིག ལྷ་གཉེར་གཅིག རྣམ་གྲྭ་བཀྲས་ཁང······
གཉེར་པ། ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་དྲུང་ཡིག་བཅས་ཟུར······
བཙུགས་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡོད་པའི་ལས་འགན་ཁག་བགོས་
ཐོག་གླ་ཕྲུག་སེར་སྐྱ་རྫོ་མ་བཞིས་བཤེར་ཁག་འགྱེད་གཏོང་
སར་རྟོགས་ཞིབ་དང་། དངུལ་རྩིས་པ་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་རྩེ······
མགྲོན་གཅིག གླ་ཕྲུག་ཕྲུག་དྲུང་། ཡིག་ཚང་ལས་བྱ་རྩེ······
དྲུང་གཅིག་བཅས་ནས་ཚོགས་ཐེངས་སོ་སོའི་འགྱེད་དངུལ་
གླ་ཕྲུག་ནས་ཁུག་བདོག་བྱེད་པ། འགྱེད་གཏོང་རྩེ་དྲུང······
བདུན་དང་། དངུལ་ཁུག་པ་གླ་ཕྲུག་རྫོ་ལགས་བདུན་སོ······
སོས་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་འབུལ་བ······
དང་། གྲངས་རྒྱག་པ་ཞེས་དོག་བདེའི་མི་སེར་ཁོངས་ནས
མི་བཅུ་བཞི་ཡོད་པར་དེས་བཤེར་ཁག་སོ་སོར་དགེ་འདུན་
ཞལ་གྲངས་གང་ཡོད་གྲངས་རྒྱག་གིས་བརྒྱ་ཐེའུ་ཕབ་པ······
དང་སྦྲགས་འགྱེད་དངུལ་ལྷག་བསྡད་བར་འཁྲུམ་བོར······
བརླག་མེད་པ་རྩིས་འབུལ་བྱུང་གཞུང་འགོད་རྒྱུ། རྩེ······
གཟིམ་འགག་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་གླ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་ནས
ཇ་མར། བཞེས་ཐུག་རྒྱ་འབྲས་དང་། ནས་བཅགས།
བཞེས་སྔོར། ཕྱུར་བ་སོགས་སྦྱིན་གཏོང་ཆེད་ཚོགས་ཁྲིའི
ཁར་བལྟ་རྟོགས་བྱེད་པ། མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་དྲག
གཞན་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོས་འཚོར་ལ་གཞིགས་པའི······
གསོལ་ཇ། བཞེས་ཐུག སྐུ་འགྱེད་འབུལ་མཁན། གཞན་
ཡང་བཟོ་རྟེན། སྐྱབས་ཡོན། འདོན་བསྐུལ། མང་དོད་
དང་ཞལ་འདེབས་སོགས་འབུལ་མཁན་གྲངས་ལས་འདས་

པ་ཡོད། མང་ཛའི་འགྱེད་ལག་འདོན་དང་མཆོད་ཙའི་ཐེབས་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། ཐེབས་ཙའི་མ་ཀང་དེ་རྗེས་སུ་ཐེབས་སྦྱར་ལས་ཁྲུངས་ནས་སྐྱིད་འབབ་གཏོང་སྒོར་དམ་བྱེད་སྲོལ་ཆགས། ཆོས་གསུམ་གྲུབ་འཛིན་བཞུགས་སྐབས་ཐད། དེ་སྔོན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ཁྲམས་ར་དང་། ཤིང་ར་གཉིས་སུ་འབྲས་སྤུངས་པ་དང་། ཁྲམས་ར་ནང་སེར་དགོན་པར་མདའ་རྒྱང་རིང་མོ་འམ་ཟླ་གཅིག་མ་ཞིས་གྲུལ་གཅིག་བཅས་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་① བདུན་པའི་སྐབས་དགའ་ལྡན་པ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། སྨྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ནས་གཞུང་སྒོ་ནང་མ་བརྒྱུད་དུ་དགའ་ལྡན་པའི་གྲུལ་བཞི་ཡོད། བར་བསྐོར་ནང་མ་ཤར་བརྒྱུད་སེར་ལྷག་སྒོ་དང་བར་བསྐོར་བྱང་བརྒྱུད་བཅས་ལ་སེ་ར་དགོན་པ། བར་བསྐོར་ལྷོ་བརྒྱུད་དང་ལྷོ་སྒོ་ནང་དགའ་ལྡན་དགོན་པ། སྟེང་མདའ་གཡབ་འོག་ཏུ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ། གསུང་ཆོས་ར་བར་མདོ་དགེ་འདུན་ཞིས་གཞིས་དགོན་ཁྲུངས་ནས་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་སོགས་དང་། གསུང་ཆོས་ར་བའི་རྗེ་གཙལ་མཐིལ་དུ་དབོན་སེར་གཟུགས་བཅས་དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ཁྲིན་བསྡོམས་དགེ་འདུན་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྐོར་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་སུ་གྲུལ་འཁོད། ཁྲམས་རའི་ནང་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་ཆན་པས་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་སྒྲོགས་སྦྱངས་དང་འབྲེལ་སྨོན་ལམ་རིང་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་སྲུང་སྡོམ་བྱེད་སྒོའི་ཚོགས་གཏམ་བཏང་། གྲུལ་འཛིན་གྲུབ་ནས་དགོང་ཛའི་བཤེར་ཁག་ཐོག་དགེ་འདུན་རེར་བཀྲ་ཤིས་ཁ་བཏགས་ཞིས་ཟླུབ་ཕྱི་དང་ཛ་ཧི་རེ་ཞུལ། སྨོན་ལམ་སྐབས་སྔ་དགུང་དགོང་གསུམ་ལ་ཉིན་རེར་ཚྭན་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་ལ་ཚོགས་ཐེངས་རེར་གསོལ་ཇ་གཉིས་རེ་དང་། སྔ་དགུང་གཉིས་ལ་བཞེས་ཐུག་རེ། ཆོས༡༣ཞོགས་ཚོགས་ཐོག་ཙམ་བཞེས་ལས་ཁྲུངས་ནས་དགེ་འདུན་རེར་ཙམ་པ་བཅུ་འཐོ་རེ། སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཤིང་ཐད་ཚོགས་སྨོན་ཤིང་གཉེར་ཞིས་རྩེ་དྲུང་གཉིས་ཟླུར་བསྐོས་ཡོད་པ་ནས་གཏོང་དགོས། ཞལ་གཉེར་ནས་ཚྭ་བུལ། དེ་བྱིངས་ཛ་མར་གྱིས་མཆོན་དགོས་མཁོ་ཟླ་ཕྲུག་ལས་ཁྲུངས་ནས་གཏོང་དགོས། ཆོས་ལུགས་གནང་སྒོའི་ཐད་ཚོགས་དབུས་སུ་སློན་ཚོགས་སྔ་དགོང་གཉིས་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ནས་ཞལ་འདོན་འཆར་ཅན་གསུང་སྐུལ་གྲོལ་རྗེས་ཀྱི་བར་གསེང་དུ་སྐམ་ཚོགས་སྨོན་ལམ་གྱི་དབུ་བཞུགས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཏེ་གདན་སའི་མཁན་པོ་རྣམ་པ་དང་། ཟླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆུང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ། འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་ཚང་བཞིའི་དབུ་མཛད་རྣམ་པ། དགེ་འདུན་མང་ཚོགས་བཅས་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་བྲིས་མ་དང་། སྐབས་གསུམ་པ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཐོག་མཐའ་མ་གཉིས་རེས་མོས། སྤྱན་འདྲེན་བྲིས་གསོལ། ལྷུང་བཤགས། གཞི་བདག་གཏོར་མའི་དབུ་བསྐུལ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། ཡོན་ཏན་གཞི་འགྱུར་མ་བཅས་གདངས་སྙན་པོའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་རྗེས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་མཐར་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་མཚམས་སྦྱོར་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡོད་བཙུད་སྟོང་པར་གྱུར་པའི་ལྷུགས་བསྔོ། བསྟན་འབར་མ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་མཐུན་གྱུར་དང་བཅས་མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཉིན་ལྟར་བསྐྱངས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་གླང་(༡༦༡༣)ལོ་ནས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་དྲུག་རིང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་གནང་ཞིང་དེ་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་རྣམས་ནས་འདེམ་བསྒྲུགས་ཐོག་སྨོན་ལམ་ཚོགས་དབུས་སུ་མཚན་ཉིད་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་སྟ་རྟོ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཉིན་གུང་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན། དགོང་དྲོ་འདུལ་བ་དང་མཛོད་བཅས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་བགྲོ་གླེང་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཚན་ཉིད་བཟང་རིམ་ལ་ཨང་གི་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་བྱ་དགའི་དངོས་པོ་སོགས་སྤྲོད་པའི་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་གནང་། དགོང་ཚོགས་གྲོལ་རྗེས

ཁྲིམས་རའི་ནང་གོང་ལྟར་རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོའི་འོག་ཏུ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ཉིན་གཅིག་རིང་གི་རེས་མོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་འཛུག་དགོས། དེའི་སར་རྒྱུགས་ལེན་བླ་མ་གཞུང་ལས་པ་ཞེས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་གཉིས། གནམ་ཡངས་ཤིང་གུར་འོག་ཏུ་དྭ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་ཞབས་རྣམས་ཕེབས་དགོས། ཚོགས་སུ་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆུང་། གདན་སའི་མཁན་པོ་ལས་ཟུར། རྩོད་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་དགོས། ཚེས༡༢. ༡༣. ༡༤གསུམ་ལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གསར་པ་ཕྱག་དཔེ་མཁས་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་དག་དམ་བཅར་བཞུགས་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཁྲིམས་རར་མ་གཤོངས་པ་ལྟ་བུའི་འཚང་ཀ་ཤིག་ཤིག་ཏུ་ཕེབས་ཡོང་། ཞོགས་ཚོགས་གྲོལ་རྗེས་ཉིན་ལྟར་གསུང་ཆོས་ར་བའི་བང་རིམ་གོང་མའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཁྲིར་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་པ། བང་རིམ་སྟེང་འོག་མཐའ་འཁོར་དུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ། བླ་སྤྲུལ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ། དབུ་མཛད་རྣམ་པ། ཇོ་གཅལ་ནང་གྲྭ་དམངས་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་དབུས་སུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བགྲོ་གླེང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་གནང་། གསུང་ཆོས་སྐབས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ལས་བརྩམས་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། སྟོན་ཕྱིན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ཆོས་ཐུན་རེ་གནང་དུས་དགེ་འདུན་ཕེབས་མི་ཇེ་ཡོད་དང་། སྐྱ་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཞུར་ཇོ་གཅལ་ནང་སོང་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད། སྨོན་ལམ་འདི་དང་ཐོག་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ༡ཚེས༡ནས་ཚེས༡༥བར་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྨོན་ལམ་གྱི་དུས་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཙ་སོང་སྟེ་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་འདས་མཆོད་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་དྭ་ལའི་བླ་མ་རིམ་བྱུང་གི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་ལ་ལྟ་ས་སྨོན་ལམ་ཉིན་ཞག་རིམ་འཕར་དབང་གིས་མཐར་ཧོར་ཟླ༡ཚེས༤ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཚེས༢༤ལ་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་དང་། ཚེས༢༥ལ་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་གྲུབ་རྗེས་སྨོན་ལམ་གྲོལ་བ་ལགས་སོ། །

སྨོན་ལམ་ཛའི་སང་། འདི་སོག་པོ་ཧྲུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་དམག་དཔོན་ལྷའི་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་འདྲ།

སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་གི་བྱེད་སྒོའི་ཐད་དྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས་ཡོད་ན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱུར་འཕྱོང་རབ་གསལ་ནང་བཞུགས་ཁྲིའི་ཐོག་མགྲོན་གཟིམ་གཉིས་ནས་ན་བཟའ་གདན་ཞུས་གྲུབ་མཚམས། ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་དང་། ཆབ་དག་མ། ཞང་པོ་ཤིང་གཉེར། དགེ་གཡོག་ཉི་ཤུ། ཐབ་གཡོག་མི་གྲངས་འོས་འཚམ་བཅས་ཚང་མས་སྐྱོན་པ་གཟབ་མཆོར་གྱི་ངང་ནས་དཔལ་འགྲོས་ཀྱིས་ཇོ་གཅལ་ཐོག་འོངས་རྗེས་ཕྱག་འཚལ་གསུམ་འདུད་ཞུས་ནས་དགེ་ཆབ་རྣམས་ཤིང་ཁྲིའི་རྐུབ་སྟེགས་ཐོག་འཁོད། གཟིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐད་བཤད་དང་བཅས་མདའ་སྟེད། མདུང་སྟེད། མི་མདའ་བཅས་ཀྱི་རྩལ་འགྲན་བྱེད། དེ་ནས་སྨོན་ལམ་ཡ་སོར་ཇོ་གཡོག་རྣམས་དཔལ་འགྲོས་ཀྱིས་ཇོ་གཅལ་ཐོག་ཕྱག་འཚལ་གསུམ་འདུད་ཞུས་རྗེས། བླ་བྲང་ཉེར་པའི་སྒོ་འགྲམ་བརྒྱུད་རང་རང་སོ་སོའི་རྟ་དམག་གི་ཙ་སྐེ་འཁྲིད་དེ་བར་བསྐོར་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཙ་བསྒྲིགས་དཔལ་འགྲོས་དང་བཅས་གཟིགས་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་གཏོར་རྒྱག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གིས་ཁྲིམས་ར་ཆེན་མོ་ནས་ཐོན། ཅིག་ཤོས་ནི་འབྲས་སྤུངས་པ་གྲྭ་ཚང་སྔགས་གསུང་ཆོས་ར་བ་ནས་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེར་སྐྱབ་དང་། གྲྭ་པའི་ན་བཟའ། གསེར་དངུལ་གྱི་དུང་རྒྱ། སྲོས་ཕོར་དང་། གོས་རྙིང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་ཁེབས་འཕྱར་དར་སོགས་རྒྱས་སྤྲོས་གང་ཆེའི་ཐོག་གཏོར་མ་འཕེན་ཡུལ་ལྷ་ཕྱུག་སྟེར་ཐང་དུ་ཙ་གྲྭ་ཕན་ཚུན་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་གཏོར་རྒྱག་གནང་སྲོལ་ཡོད། གཏོར་ཤུང་ཆེན་པོ་གཉིས་བསླང་ཡོད་པ་དང་གཏོར་རྒྱབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་གཉིས། དེ་སོའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ལ་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་གཏན་

པ་དང་། སྣེ་ཤན་རྩེ་དྲུང་བཅས་ནས་སྤྱོས་སྣེ་སྤྱན་བསུས་ཀྱིས་ཕེབས། དེ་རྒྱབ་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ན་བཟའ་རྒྱལ་ཆས་དབུ་རྟོག་དང་། ཐུགས་གསལ་མེ་ལོང་མཐའ་ལྷུགས་གསེར་སྦྲུང་ཚགས་ལྡན་གཡུ་ཕྲུས་བརྒྱན་པ་དང་། གོས་རྒྱ་སེ་རྙིང་མའི་ཤ་གོས། སྟོད་ལེ་སོགས་གཟབ་བཞེས་ཀྱི་ཆོས་རྗེའི་ཕོག་ཏུ་བརྣམས་ནས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གཞོན་པ་དང་། གནས་ཆུང་སྣེ་པ་གཉིས་ནས་སྤྱོས་སྣེ་དང་ཙ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་བསུས། སྤྱན་འདྲེན་པ་གནས་ཆུང་སྐུ་ཚང་གི་སྐུ་ཞབས་བཅས་ཕེབས། གཟིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་ཙ་བསྟར་བསྒྲིགས་ནས་བོད་མདའ་སྐད་ཆེན་དགུ་སོག་རྒྱག་བཞིན་པར་བསྐྱོད། དེ་རྗེས་ཡ་སོར་རྡོ་གཡོག་དང་སྲུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མདུང་གདན་ཞུ། སོག་པོ་ཡ་སོར་འཁོར་བཅས་རྟ་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་གྲལ་ཏེ་ཡ་སོར་བགྲེས་པའི་རྗེས་སུ་གཡས་ཙུས་གཏོར་རར་གཡོན་བསྐོར་དང་། ཡ་སོར་གཞོན་པའི་རྗེས་སུ་གཡོན་ཙུའི་རྟ་པ་རྣམས་གཡས་བསྐོར་བརྒྱབ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་ཞགས་བསྐོར་གྱི་སྲོལ་ལྟར་བསྐོར་བ་རྒྱག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་ཞིང་བཅུ་ཚང་བའི་བསྟན་དགྲ་རྣམས་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་བརྣགས་པ་དང་མཚོན་རྩེ་མདུང་དར་རྣམས་ནམ་མཁར་སྒྲེང་ཞིང་། ཀི་སྭོ་དང་ངར་སྐད་སྒྲ་གནམ་ས་གཡོ་བ་ལྟར་གྲགས་ནས། བཙོན་པའི་ཚིག་སྒྲ་བཅས་ཀྱི་ཇམ་བཞིད་གང་ཆེའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན། སྲིད་རྒྱ་གཙང་པོའི་ཕ་རོལ་བྱ་སྐྱུག་དཀར་པོའི་རི་རྩེར་སྦྲ་གུར་ཕུབ་པར་གནའ་རབས་ཀྱི་མེ་སྒྲོགས་ཆེན་པོ་འཕེན་པ་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་གཏོར་ཕུང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་མདའ་འཕངས་པ་སོགས་གཏོར་རྒྱག་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་ཟིན་མཚམས། དེ་ཉིན་དཀྱིལ་སྨར་ནས་རྟེན་མདུང་ལ་སྟན་ཤལ་སྤྲོན་ཏེ་དམག་སྒྲི་ཁང་དུ་ཕྱིར་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་དང་། མེ་སྒྲོགས་ཀྱི་སྐད་སྒྲ་འཛགས་མཚམས་དེ་ཉིན་དྲུང་བཞེས་བླ་སྟེང་གཟིམ་འགག་ཏུ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་དེའི་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་མཚན་རྟགས་ཨང་རིམ་བཀོད་པའི་མཚན་བྱང་དེ་བཞིན་རྩེ་ཡིག་ཚང་དྲུང་ཆེ་དྭ་བླ་མས་སྒྲོགས་སྒྲུངས་གནང་རྗེས་ལོ་རེའི་ཨང་རིམ་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་དགེ་བཤེས་གཞན་དག་དགུ་ལ་ལྷ་རམས་པའི་མིང་ཙམ་ལས་ཨང་གནས་མེད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨང་དང་པོར་བྱ་དགའི་གསོལ་རས་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་དང་། ཆོས་གོས། དབུ་ཞྭ། ཞབས་ལྷུགས་ཤ་གཟུགས་མ། ཛ་སྒྲག་དྲུག་བཅས་སྤུས་ལེགས་ཤ་སྟག་དང་། ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེ་འཛོམ་འཁོར་མ་གཅིག བོད་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ཨང་བདུན་པར་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་དང་། གཟན་སྤུས་ཞན་ཙམ། དབུ་ཞྭ། ཞབས་ལྷུགས། ཛ་སྒྲག་གཅིག ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེ། བོད་དངུལ་སྲང་བཅོ་ལྔ་བཅས། དེ་ཕྱིངས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཁ་བཏགས་ཨ་ཤེ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད།

སྨོན་སེམས། སྨོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཟེར།

སྨྱི་ཀྲ། སྨྱུག་ཕྲན་ནམ་སྨྱུག་ཆུང་དང་། སྨྱུ་གུའི་མིང་།

སྨྱིན་མ། སྨིན་པའི་དོན།

སྨྱུགས་ལ། བཙུག་ལ་ཞེས་པའི་དོན།

སྨྱུང་གནས། ཞག་པོ་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་རིང་ཉིན་རེ་ཉིན་དགུང་ཙམ་མ་གཏོགས་དུས་ཚོད་གཞན་དག་གི་བཟའ་བཏུང་བཀག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁ་ནས་མི་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པར་སྨྲ་བ་བཅད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་རིགས་ཅིག

སྨྱེ་བ། སྨེ་བ་དང་། ཉམས་པའམ་ཞན་པའི་དོན།

སྨྱོ་གོད་རྒྱག་པ། སྨྱོན་པ་ལྟར་གང་བྱུང་བྱས་པ་དང་། གང་བྱུང་སྨྲ་བ།

སྨྱོན་ཏམ་མཁན་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ཞུ་དོན་འགལ་འཛོལ་ཆེ་རིགས་ཁ་དོན་མཐུན་མིན་རྣམས་མགོན་ཁང་སོགས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་མནའ་སྐྱེལ་བཙུག་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཞིག

སྨྲས་སྟོན་ཆོས་འབར། (གཞལ་ཆོས་འབར་ཡང་ཞུ) ཛེ་… འདི་ནི་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ལ་བ་པའི་སྨ་སྐྱེར་གྲགས་ཤིང་། སྨྲས་ཀྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་སྟག(༡༠༥༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་… གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་བསྙེན་… པར་རྫོགས་ནས་མཚན་སྨྲས་སྟོན་ཆོས་འབར་དུ་གསོལ། པོ་ཏོ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་ཞིང་། རིག་པའི་གནས་དག་ལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་…… ལྕགས་ཡོས(༡༡༡༡)ལོར་གཞལ་གྲྭ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། མཐའ་འཁོར་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བས་གྲྭ་སྐོར་ཞེས་གྲགས། པོ་ཏོ་བའི་ཐུགས་དང་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཁ་ཊྭཾ་སོགས་… མཁའ་འགྲོས་རྒྱ་གར་ནས་བླངས་ཏེ་བཞུགས་པའི་མཆོད་… རྟེན་བཞེངས། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་… གཉིས་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༡༡༢)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

སྨྲ་མཆུ་བ། གསང་བརྡ་སྐྱིལ་མཁན་གྱི་མི།

སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག ངག་སྨྲ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ངག་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་… ཤིག་གོ །

སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས། ལྕེའི་མིང་སྟེ་སྐད་ཆའམ་ངག་སྨྲ་… བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏགས།

སྨྲིགས་བུ། ཉའི་རིགས་ཤིག (ཙ)

སྨྲི། སྤུག་བསྒལ། (ཙ)

ཙ

ཙ་ཏ་ཀ འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་ལ་ཅིའུ་ཁུག་ཏ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཆུ་འཐུང་འདོད་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་འབབ་པའི་ཆུ་འཐུང་བར་བྱེད་པས། ཆར་སྒྲོག་བྱིའུ་དང་། ཆར་སྒྲོག་ཆུ་འཐུང་། སྤྲིན་ལ་སྔོང་། ཆར་དགའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》དུ་བཤད།

ཙན་ཐང་། (བཙན་ཐང)ཁྲ་འབྲུག་ནས་སྐྱེས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱུར་དུ་ཡོད་པའི་བཙན་ཐང་གཡུ་ཡི་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཙན་དན་སྒྲོལ་མ། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་རྗེན་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ཙན་དན་དཀར་པོ་ལས་བཞེངས་པའི་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བརྙན་མཐོ་གང་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་ཁང་དུ་བཞུགས།

ཙན་དན་ཇོ་བོ། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྟོན་པའི་འབྱུངས་ལོ་སོགས་ལ་རྒྱ་གར་ནག་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ལྷ་གནས་སུ་ཕེབས་པའི་ལོའི་གྲངས་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་ནང《འདུལ་བ་ལུང》དང《དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ》སོགས་ལས་སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་བཞེངས་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བྱུང་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་ལས་རྒྱས་པར་སྣང་ཞིང་དེའི་ཁུངས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ན། སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་རང་གི་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་འཛམ་བུ་གླིང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་དོན་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ཏེ་དེར་ཟླ་བ་གསུམ་དབྱར་གནས་པར་བཞུགས། རང་གི་ཡུམ་དང་ལྷའི་འདུལ་བྱ་མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མཛད། དེའི་ཚེ་ཝ་ར་ན་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ནས་སྟོན་པའི་ཞལ་མ་མཇལ་བར་ཡུན་རིང་སོང་བས་ཡིད་གདུངས་ཏེ། སྐུ་དངོས་དང་འདྲ་བའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པར་བསམས་ཏེ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་ཞུས། དེས་ཀྱང་བཟོ་བོ་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཁྲིད་དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། སྟོན་པའི་སྐུ་དངོས་ལ་བལྟར་བཅུག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་པའི་ཟིལ་གྱིས་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུའི་མཚན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡིད་ལ་གཟུང་མ་ནུས་པ་ན་སྟོན་པས་ཆུ་སྐྱུང་གི་འགྲམ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་བཞེངས་སྐབས་སུ་བཞུགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཆུ་ནང་དུ་ཤར་བ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ་བལྟས་ལ་མཚན་བཟང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཡིད་ལ་བཟུང་བ་ལྟར་ཙན་དན་གོ་ཤིརྵ་ལས་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ན་བཟའ་ཡང་ཆུའི་གཉེར་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་ཆུ་རིས་མར་བསྒྲུབས། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བསྒྲུབས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ནའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་སྟོན་པ་སླར་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་གསུམ་སྤྲུལ་ཏེ་གཡས་པར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གཟུང་བ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་པ་དང་། གཡོན་པར་བརྒྱ་བྱིན་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་ཐོགས་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་

ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པས་མཆོད་ཅིང་། མདུན་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་བཟང་པོའི་སྤོས་ཐོགས་པས་བསུས་ཏེ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཐེམ་སྐས་དབུས་མ་ནས་མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་རེས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་རེས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཕྱིན། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོ་དྲུང་། བློན་པོ། ཁྲམ་ཟེ། ཁྱིམ་བདག་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་ནས་བསུ་བ་བྱ་སྐབས་སྐུ་དེས་བཞེངས་ནས་གོམ་པ་ཁ་ཤས་བར་བསུ་བ་བྱས་ཏེ། སྐུ་དངོས་དང་མཇལ་སྐབས་དབུ་གུག་གུག་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ཁམས་འདྲི་བའི་ཚུལ་མཛད། སྟོན་པས་སྐུ་བརྙན་འདིའི་དབུ་ལ་ཕྱག་གཡས་པ་བརྐྱངས་ཏེ་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བའི་བསྔགས་པ་མཛད་དེ་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ལོན་པའི་ཚེ། སྐུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏ་ཡ་ན་ལ་ལེགས་སོ་བྱིན་ཏེ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཐོག་མ་བཞེངས་པ་འདི་ངའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་བསྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པའི་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད་པ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་དང་། ལྷའི་དབང་པོས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་དགའ་བར་སྤྲོས་ཤིག་རྙེད་པ་ལེགས་པར་བརྙེས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་གཟེངས་བསྟོད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་ལྔའི་བར་དུ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་དམ་པར་བཞུགས། དེ་ནས་ཁིའུ་ཚེའི(ཧན་ནུབ་མའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེང་སང་ཤིན་ཅང་ཁུ་ཁྲི་རྫོང་ཉེ་འདབས)ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཡུལ་དུ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་སྔོན་མས(前秦)སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་གོང་མ་གསུམ་པ་ཞོན་ཀྲའོ་ཏིས་ཧྥུ་ཅན(宜昭帝符坚)གྱིས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུའི་ཀང(吕光)ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་དབང་དུ་བསྡུས། ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་འདི་དང་། སྟོན་པའི་རིང་བསྲེལ་པུ་རི་རམ་ཆེ་བ། པཎྜི་ཏ་ཀུ་མ་ར་ཤྲི་རྣམས(རྒྱ་ཡིག་ཐོ་རྒྱུས་ནང་པཎྜི་ཏ་འདིའི་མིང་ལ་ཅིའུ་མོ་ལོ(鸠摩罗什)ཞེས་གསལ)གདན་དྲངས། ཕྱིར་ལོག་པའི་ལམ་དུ་པཎྜི་ཏས་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་མང་པོ་བསྟན་པས་དམག་དཔོན་དད་པ་ཆེར་འཕེལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཅིའུ་ཆོན(酒泉)དུ་སླེབས་པ་ན། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲང(姚苌)གིས་གོང་མ་ཧྥུ་ཅིའན(符坚)བསད་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཟིན་ཆེན་པོ་ཐུང་བ་དང་སྐབས་ཁེལ་ཏེ། ལུའི་ཀང་གིས་རང་གི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཁྲིད་དེ་ལེའང་ཀྲའུ(凉州)མཁར་བཟུང་ནས་སྒེར་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པའི་མིང་ལ་ཧོའུ་ལེའང(后凉)ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ས་འགུ་ཚང(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཝུ་ཝེའི་རྫོང)(武威)ཡིན། དམག་དཔོན་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱི་ཝུ་ཏིས་ལུའི་གོང(义武帝)ཟེར་བ་དང་། རུས་མིང་ནི་ལུའི(吕)ཡིན། དེས་རྒྱལ་པོ་བྱས་རྗེས་དེ་སྟོན་པཎྜི་ཏས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཇོ་བོའི་སྐུ་ཡང་རྒྱལ་སར་གདན་དྲངས་ནས་རེ་ཞིག་དེར་བཞུགས། རྗེས་སུ་ཆིན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡའོ་ཤིན(姚兴)གྱི་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པར་གོང་གསལ་ལུའི་གོང་གི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ནས་ཇོ་བོའི་སྐུ་དང་། འཕེལ་གདུང་། པཎྜི་ཏ་རྣམས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་མཁར་དུ་གདན་དྲངས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། གསུང་རབ་མང་པོ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས། སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཧུའི་ནན(湖南)དང་། ཅང་ནན(江南)སོགས་ཞིང་ས་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས

ནས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བཟུང་། དེ་ནས་མན་ཇུའི་ཅིན(女真金)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་དཀྱིལ་དུ་པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། ཡིན་ཙུང་སི(宁钟寺)ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་རྗེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞིང་ཨན་སི(兴安寺)ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རིང་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོ་བར་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཡུས་ལ། གོང་མ་ཁང་ཤིའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་པར་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་ཉེ་འདབས་ཐུབ་བྱུང་ངོས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང(大慈佛殿)ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དེར་གདན་དྲངས་ཏེ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་སུ་བཅུག རང་རེའི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་ཚོགས་པར་བྱས། བྱམས་གླིང་མཁན་པོ་ལྷ་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་བླ་མར་བསྐོས། རྟེན་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་། མཆོད་པའི་དངོས་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྟི་སྟང་དུ་བྱས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ནང་མའི་རྒྱུན་འཛུགས་པ་སོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྲི་ཞུ་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པའི་འབྱུང་སོའི་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་ནའང་རྟེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཚང་ལ་ཡོད་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་ཅེའུ་གུར་གྱི་དུས་ཤིང་ཕོ་སྟག་ལ་འཁྲུངས་པ་ནས་རྩིས་པར་ད་ལྟའི་ཆེན་པོ་ཆིང་གི་གནམ་སྐྱོང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལྕགས་ཕོ་སྟག་གི་ལོ་འདི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་གོ་བདུན་པ་ཡིན་པར་སྣང་ཞིང་། སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་སོ་བརྒྱད་པ་ལྕགས་མོ་ཡོས་ལ་བཞེངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་ནི་སྐུ་རྒྱུ་ཙནྡན་གོ་ཤིར་ལས་བསྒྲུབས་པ། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ་སོགས་མཚན་དཔེ་རྣམས་གསལ་བ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདྲེན་པ་མཆོག་པའི་སྤྱན་ཙུང་ཟད་གྱེན་དུ་གཟིགས་པ། ཕྱག་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་བཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། ཕྱག་གཡོན་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་མཚོན་པ། ཞབས་གཉིས་མཉམ་སྟབས་ཀྱིས་བཞེངས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱོ་ངལ་མེད་པ་མཚོན་པ། ཐུགས་ཀ་ན་ཐྲོད་ཏ་ཐ་ཙམ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་མཐིལ་དང་གདན་གྱི་བར་ན་སྐུད་པ་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་བར་སྟོང་ཡོད་པ། བཟོ་བོ་གཞན་གྱིས་འདྲ་སྐུ་ཇི་ལྟར་བཞེངས་ཀྱང་སྐུའི་ཉམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོང་དཀའ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། བླ་མ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བློན་སྦྱིན་བདག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་སྐབས་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་། ནད་དང་། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གཙེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པ་ན་ཉམས་དང་རྨི་ལམ་དུ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྟུལ་ཏེ་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》དང་སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》གཉིས་སུ་གསལ། ས་པཎ་གྱི་དངོས་སློབ་བྱང་ངོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད།

ཙནྡྲ་བདུན། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་བྷང་ག་ལ(དེང་སང་རྒྱ་སྐད་དུ་མོང་ཅ་ལ)ཟེར་བར་ཙནྡྲའི་རིགས་ལས་རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲའི་མིང་ཅན་བཅུ་དགུ་བྱུང་བའི(༡.ཧ་རི་ཙནྡྲ། ༢.ཨ་ཀྵ་ཙནྡྲ། ༣.ཛ་ཡ་ཙནྡྲ། ༤.ནེ་མི་ཙནྡྲ། ༥.ཕ་ནི་ཙནྡྲ། ༦.བྷང་ས་ཙནྡྲ། ༧.ས་ལ་ཙནྡྲ། ༨.ཙནྡྲ་གུཔྟ། ༩.ཤྲཱི་ཙནྡྲ། ༡༠.ཀྲམ་ཙནྡྲ། ༡༡.གརྨ་ཙནྡྲ། ༡༢.བྲཱི་ཀྵ་ཙནྡྲ། ༡༣.པི་ག་མ་ཙནྡྲ། ༡༤.ཀཱ་མ་ཙནྡྲ། ༡༥.བིནྡ་ཙནྡྲ། ༡༦.བཱ་ལ་ཙནྡྲ། ༡༧.བི་མ་ལ་ཙནྡྲ། ༡༨.གོ་པི་ཙནྡྲ། ༡༩.ལ་ལི་ཏ་ཙནྡྲ་བཅས་སོ། །དེ་དག

གི་ནང་ནས། གཉིས་པ་ཨ་ཀྵ་ཙནྡྲ་དང་། གསུམ་པ་ཛ་ཡ་ཙནྡྲ། བཅུ་པ་ཧྲམ་ཙནྡྲ། བཅུ་གཅིག་པ་ཀརྨ་ཙནྡྲ། བཅུ་གསུམ་པ་ཕི་ག་མ་ཙནྡྲ། བཅུ་བཞི་པ་ཀཱ་མ་ཙནྡྲ། བཅུ་བདུན་པ་བི་མ་ལ་ཙནྡྲ་བཅས་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཡུན་རིང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་གུས་དང་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གོང་གསལ་རྒྱལ་པོ་བདུན་པོ་དེར་ཙནྡྲ་བདུན་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འདི་རྣམས་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་དང་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས་བཅས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཙནྡྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཧ་རི་ཙནྡྲ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་བྲམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་དུས་མཚུངས་པར《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད་པས་དེར་གཞི་བཟུང་ན། སྤྱི་ལོ་མ་ཚུགས་གོང་གི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། ཙནྡྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐ་མ་ལ་ལི་ཏ་ཙནྡྲ་ནི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱུང་བར་བཤད་པས། གོང་གསལ་ཙནྡྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུ་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་ལས་ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་འཁོད་པ་ད་ཕན་མ་མཐོང་། བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པ་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཙན་དྲའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུ། གོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲའི་མིང་ཅན་བཅུ་དགུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཙབ་ཙོབ་བློ་མང་། སེམས་ལ་དྲན་མ་ཐག་ལག་ལེན་བསྟར་འདོད་བྱས་པ་ལ་ཙབ་ཙོབ་བམ། ཙབ་ཙུབ། འཚབ་འཚུབ་དང་། ཁ་སྐད་ལ་ཚ་གི་ཚི་གི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བློ་མང་ནི་བསམ་བློ་གཅིག་འཁོར་བ་དེ་ཕར་བཞག་ནས་ཡང་དེ་མིན་པ་ཅིག་བསམ་བློ་བཏང་བ་སོགས་བློ་རྩེ་གཉིས་བྱས་པའི་དོན།

ཙི་ཏྲ། རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྙིང་དང་། སེམས་གཉིས་ཀར་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་པོར་ཆགས་པ་ཡང་སྙིང་ག་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཆགས་པ་དང་མཐར་འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྡུད་པའི་གནས་སྙིང་ག་ཡིན་པ་བཅས་ལ་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་མདོ་སྔགས།

ཙིག་མ། ཚིག་མ། ཚིགས་མའམ་སྙིགས་མ།(ཙ)

ཙིང་དབང་གི་ལས་ཀ་བྱས། ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་གོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུའུ་ལི་ཡོན་གྱིས་གོང་མ་བྱེད་སྐབས་ཆེན་ཕྱང་གི་གོ་གནས་བཟུང་བ་ལ་ཟེར།

ཙིང་དབང་རྒྱལ་པོ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་བི་ལེ་སེ་ཆེན་ཏན་ནས་བརྩིས་པའི་གོང་མ་མི་རབས་དྲུག་པ་ཡེ་སུན་ཐེའི་ཨུར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེའི་སྔར་ཡ་སྟེའི་ནང་ཡེ་སུན་ཐི་ཨུར་ཙིང་དབང་ཞེས་པར་གསལ།

ཙི་ཏྲ་མ་ཧེའི་སྨྲས་པོར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས་བསྐོས་པའི་ལུགས་པར་ཞིག་ཡིན་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》དུ་གསལ།

ཙུག་ལགས། གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

ཙེ་ཙ། ཤིང་ཐོག་ཀུ་ཤུའི་མིང་།

ཙོང་ཁ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༣༥༧)ལོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་སའི་ཆ་ཤར་ཙོང་ཁའི་ཡུལ(དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་དེར་ཡིན་འདུག)དུ་ཡབ་དར་ཁ་ཆེ་ཀླུ་འབུམ་དགེ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཚན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད་པ་དང་། ཏ་དབེན་གཞོན་ནུ་སེང་གེའི་སློབ་མ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་

སྒོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བདག་སྐྱོང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་མཛད་དེ་བསྐྱངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐོར་སྨིན་པར་མཛད། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྦྱོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་བསྐུལ་བ་དང་། དབུས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མཛད།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་པའི་སྐབས་འབྲི་གུང་པའི་འགྲུལ་དཔོན་ལྷན་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་གདན་འདྲེན་པའི་གྲོགས་དན་དང་བཅས་བོད་དུ་ཕྱིན་སྐབས་དམ་ཆོས་འཚོལ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐུ་ངལ་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་མ་གོས་པར་ཆབ་མདོ་བརྒྱུད་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆུ་གླང（༡༣༧༣）ལོའི་སྟོན་དུས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཇལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཞུ་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་ཚལ་པའི་སྨན་པ་མཁས་པ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཞེས་པའི་གམ་དུ་ཕྱིན་ནས《སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ》སོགས་ཐུགས་འཛིན་དང་ཕྱག་ལེན་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ནས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་གསོ་རིག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན（དེང་སང་ར་སྟོད་དགོན་པ）དུ་ཕྱིན་ནས་སྙེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་། གདན་ས་པ་དགེ་བསྙེན་གཉིས་ལས་ཆོས་འབྲེལ་གསན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བླ་མ་འཇམ་རིན་པར་བྱམས་ཆོས་གསན་ཞིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། སྙེ་ཐང་ཆོས་རྫོང་དུ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་སོགས་ཞུ་བར་མཛད། ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྐྱེད་གསང་ཞུ་དང་། བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་ལ་ཕྱིན། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་ས་བཟང་པཎ་ཆེན་མ་ཏི་པ་ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་དང་། ཇོ་ནང་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་དོན་བཟང་པ་ལས་མཛོད་དང་ཚད་མའི་ཊཱིཀྐ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་མཛོད་རང་འགྲེལ། དབུ་མ། ཚད་མ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་མཁན་པོ་བློ་གསལ་བ་ལས་འདུལ་བ་དང་མཛོད། མལ་གྲོ་ལྷ་ལུང་བླ་མ་བསོད་གྲགས་ལས་ཆོས་ལུང་མང་པོ། བོ་དོང་ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལས་སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལ་བཤད་རྒྱུགས། གདན་ས་མཐིལ་དུ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་གྲགས་པ་ལས་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་སྒྲ་སོགས། བླ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས། བུ་སྟོན་གྱི་དངོས་སློབ་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལས་དུས་འཁོར་དང་རྡོར་འཕྲེང་། གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས། བུ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས། ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་ལས་ཡོ་གའི་སྐོར་སོགས། བླ་མ་དབུ་མ་བ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་སོགས་གསན་པ་དང་།

དབུ་མ་བས་ལོ་ཙཱ་མཛད་དེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལས་དབུ་མའི་ལྟ་བ། སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་དང་། རིམ་ལྔའི་གོ་རིམ་དྲང་ངེས་སོགས་དྲི་དོགས་ལེགས་པར་བཅད་པ་གནང་། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་སྨན་རྒྱུད་དང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། གདམས་ངག་པའི་རྒྱུད་པ། གྲྭ་སྐོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་ལས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་རྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་སོགས་གསན་ཞིང་མདོར་ན་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན་ཚུན་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ཙམ་བསྟེན། གསང་ཕུ་དང་བདེ་བ་ཅན་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དུ་སོན་སྐབས་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲའི་མཁན་བརྒྱུད་ཚོགས་ཆེན་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་དང་། ཚོགས་པ་བྱེ་རྫིང་མཁན་པོ། འདུལ་འཛིན་ཤེར་དཀོན་གྱིས་ལས་སློབ། སྒོམ་བརྩོན་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས

བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་པ་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༩༢)ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་འཇམ་དཀར་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། གནས་བརྟན་བཟང་པོ་སྐྱོང་། གནས་བརྟན་བྱང་སེང་བཅས་དབུས་པ་བཞི་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཀྲ་ཤིས། དགེ་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་བཅས་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་དཔོན་སློབ་དགུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་ནས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསགས་སྦྱང་དང་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། དབེན་གནས་ལྷ་སྡིངས་སུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྐབས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐུགས་སུ་འཁྲུངས། མདོར་ན་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དབེན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བ་མ་ཟད། དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དང་། ནང་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མའི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་ཏེ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཞིང་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་ཤིང་བཏུད། ཁོང་གི་བླ་མ་རེད་མདའ་བས་ཀྱང་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས་བསྔགས་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། མཁས་དབང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཡི་དུས་སུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གདུགས་དཀར་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མེ་བྱི(༡༣༩༦)ལོར་གཉལ་སྟོད་ར་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་མཇལ་ཞིང་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་གནམ་རྩེ་སྡིང་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་དང་། ལོ་དེར་ར་སྒྲེང་ཡང་དགོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་གསར་རྩོམ་མཛད། ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་པ་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཇལ་བར་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། ལོ་དེར་གོང་མ་ཏཱ་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་མི་སྣ་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་རྒྱལ་སར་སྤྱན་འདྲེན་པའི་འཇའ་ས་དང་། གསེར་ཡིག་ཕྱག་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སྔ་ཕྱི་ལན་གསུམ་ཙམ་གདན་ཞུ་གནང་ཡང་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད། མཐར་གང་གི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དེས་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཛུགས་པ་སོགས་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། གཞན་ཡང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་བར་གཟིགས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཞིག་གསོ་སྣ་ན་མ་མཆིས་པ་མཛད་པ་དང་། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་གཉལ་གྱི་གསེར་ཕྱི་འབུམ་པར་མཆོད་འབུལ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ར་དང་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཉམས་གསོ་རྒྱས་པར་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་གླང(༡༤༠༩)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོར་ལྷ་ལྡན་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོའི་དུས་མཆོད་གསར་འཛུགས་ཐོག་སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་དབུ་རྒྱན་བསྐྲུན་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ན་བཟའ་མཆོད་ཟས་སོགས་བཟང་ཞིང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབུལ་བར་མཛད། ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར། སྐྱོ་བོ་ཕོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་འཛུགས་པར་མཛད།

དེ་སྟོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་བཞུགས……
གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་ཞབས་བཞུད་གནང་བ་ལས་གཏན……
བཞུགས་ཀྱི་གནས་གཞི་འདི་ཡིན་མེད་སྐབས་ཙོང་ཁ་པ……
ཆེན་པོའི་བུ་སློབ་རྣམས་དང་དད་སྦྱིན་ཁག་གིས་ཙོང་ཁ་པ་
སྐུ་ན་མཛོ་བས་གནས་གཞི་ངེས་མེད་ལ་ཞབས་བཞུད་སྐུ……
ངལ་གྱི་གཞིར་བརྟེན་གཏན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་གདན་ས་
ཞིག་འདེབས་དགོས་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་དང་། འབྲི་ལྡན་ཁག་
ནས་གནས་གཞི་སྙིང་པ་དང་ས་ཡུལ་འབུལ་མཁན་མང་དུ་
བྱུང་། ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་གྲོལ་འཕྲལ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་ངོ་
མ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན།
དཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན(རྒྱལ་ཚབ་རྗེ)སོགས……
དཔོན་སློབ་དགུ་འབྲོག་རིར་ཕྱིན་ཏེ་གདན་ས་སྐྱུན་ཡུལ……
གཟིགས་སྐོར་ཞིབ་བརྟག་མཛད་པར་བཙུན་མོ་སྡིངས་ཞེས་
པའི་ས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་དགོན་པ་རྗེ……
ལྟར་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཞིབ་པར་གནང་།
སྐབས་དེར་དགོན་པ་གཞི་འདེབས་པའི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་
ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་།
སེ་ཏུའི་ནྡོན་རྒྱུད་ཐག་དཀར་ནང་སོ་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོ།
ནང་སོ་རྒྱ་བོ་སྤུན་མཆེད། རྒྱ་མ་ཁྲི་དཔོན་བླ་བ་བཅས……
ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཉེ་སྐོར་གྱི་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་
དངོས་ཕྱུལ་བའམ་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བར་ཞུགས་པ་སོགས་མཐུན་
རྐྱེན་བསྒྲུབས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གཟིམ་ཁང་དང་། དགེ……
འདུན་སྤྱིའི་འདུ་ཁང(ཚོགས་ཆེན) གཙང་ཁང་། ཐང……
ཁང(གྲྭ་ཤག) བདུན་ཅུ་སྐོར་བཅས་ལོ་དེ་རང་ལ་གྲུབ་པ……
དང་དུས་མཚུངས་ཐང་ཁང་བརྒྱ་ཕྲག་བཀྱལ་བའི་སྒང……
བཏིང་། ཙོང་ཁ་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྷན་ཞབས་གནང་མཁན་
དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལོ་དེར་འབྲོག་རིར་
ཞབས། དེ་ནས་བཟུང་གདན་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ……
ལག་རྣམས་དང་འདུས་ཚོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་བཅས་
རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྟག……
(༡༤༡༠)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་ཙོང་ཁ་པ་དགའ་
ལྡན་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག་རབ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར……
མཛད་ཅིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དངོས་སློབ་
དང་བཅས་པ་དགའ་ལྡན་རང་དུ་གཏན་བཞུགས་ཀྱིས……
གསང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པ་སོགས་གདན་
ས་ཉིད་དུ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི……
སྒང་འཛུགས་པར་མཛད། ཕྱོ་ཐག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་ལ……
དགེ་ལྡན་ཞེས་བཏགས་པར་བརྟེན་གདན་ས་དེའི་རིང……
ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལའང་དེ་ནས་བཟུང་དགེ་ལྡན་
རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས། ཤིང་ལུག……
(༡༤༡༥)ལོར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་འོན་བཀྲ……
ཤིས་རྫོ་ཁ(དུ་ཁ)རུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མཇལ་བར་ཞབས་པར་
རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཐང་གཤམ་ཞིག་གནང་ནས་མ་འོངས་པར་
བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག རྗེ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཁང་ཞིག་སོགས……
སུ་སྐྲུན་བཞེད་ལྟར་དགུང་གྲངས་ང་དགུ་པ་ཤིང་ལུག་ལོ……
དེའི་དབྱར་དུས་སུ་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ……
བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་། གཙང་ཁང་ཁྲམས་དང……
བཅས་པའི་སྒང་བཏིང་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་སྤྲེལ(༡༤༡༦)
ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ། མེ་བྱ(༡༤༡༧)ལོའི་ཟླ་གསུམ……
པའི་ནང་བཟོ་རིག་མཁས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐྱིའུ་ཆུང་བ་སོགས་དུ་
མ་བསྐོངས་ནས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ……
ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་གསེར་སྐུ་ཆེ་མོས་གཙོས་གསེར་
ཟངས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། བློས་བསླངས་ཀྱི་དཀྱིལ……
འཁོར་གསུམ་སོགས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན……
རྣམས་གསར་བསྐྲུན་དང་འབྲེལ་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ……
བཞིན་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱན་པ་དགའ་ལྡན……
སྒྲུབ་མཆོད་ཆེ་མོར་གྲགས་པ་འཛུགས་གནང་མཛད། ས……
ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར་ཡངས་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་མགོན……
ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཇིམ་བརྙན་ཆེ་བ་
དང་། སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ།
མགོན་པོ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ……
ལྟར་ཆ་ཚད་ལྡན་པ་གསར་སྐྲུན་ཐོག་སྐུ་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་

གནས་དང་རྟེན་བཞེངས་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་གྲངས་རེ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་ཕག（༡༩༡༨）ལོའི་སྟོན་དུས་སྟོད་ལུང་དང་། འབྲས་སྤུངས། ལྷ་ས། སེ་ར། གསང་ཕུགས་མཁར། གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྐར་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་མདུན་དུ་མཆོད་འབུལ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད་རྗེས་གཟིམ་ཁང（ཁྲི་ཐོག་ཁང）དུ་ཕེབས་ཏེ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སྐུ་ཞེར་དང་དབུ་ཞྭ་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག（༡༩༡༨）ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེ་ཤུ་ལྔ་ཉིན་ཐོ་རངས་ཉི་ཟུར་ཙམ་ལ་གཟིམ་ཁང་འོད་གསལ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས།

གསུང་འབུམ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་གཞིས་ཀ་ཐྲག་དཀར་ནང་སོས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕུལ་བ་དགའ་ལྡན་པར་རྙིང་ཞེས་དེ་སྔོན་བྱུང་ཚུ་ཁང་ཚན་དུ་བཞུགས་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་དངོས་སློབ་གྲགས་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་བྱུང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་བཞེས་ཏེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་གཞན་རྣམས་དང་སོས་བསྡུར་ཐོག་དངུལ་བྲི་ཆེན（དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ལ་བྲི་ཆེན་གཅིག）བཅོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཕྲ་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ་བསྒྲུན་ཏེ་ཁུམ་ནང་དུ་སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་མ་ཉམས་པར་སྨན་སྦྱར་སྤོན་པ་ཅན་དན་གྱི་སྤྲོམ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་རྗེས་སྐེ་གདོང་དང་། འབྲི་གུང་། སྐྱིའུ་སོགས་ནས་གདུང་འབུལ་གསེར་དངུལ་མང་དུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དངུལ་གདུང་མཆོད་རྟེན་བཞུགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུན་ཏེ་དངུལ་གདུང་དེར་གདན་དྲངས་ནས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་མེ་སྤྲེ་ལོ་ལྷགས་ཐེ（༡༩༤༠）ལོའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེ་ཤུ་ལྔ་ཉིན་དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདུན་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་བསྒྲུབས་པ་དང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་འདས་མཆོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་གླིང་སེ་སྐར་ཞིང་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཆེ་མོར་གྲགས་པའི་སྲོལ་དར་ནས་བོད་སྟོངས་མཐའ་དབུས་མཐའ་དག་ཏུ་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་དགོང་མོ་ཁང་པའི་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མཆོད་མེ་མང་པོ་འབུལ་སྲོལ་དེ་དར།

ཙཱ་རི་ཙཱ་གོང་། བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་གནས་རི་ཞིག སྐྱེ་དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣང་རྫོང་ཙ་རི་ཆུས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་བརྒྱུད་འགྲོ་མགོན་དུང་མཚོ་རས་པས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག（༡༣༡༦）ལོར་གནམ་སྒོ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ། རིའི་དབྱིབས་ནི་རི་རབ་བང་རིམ་གསུམ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེར་བསྐོར་བ་བྱེད་ཚེ་ཙ་བ་རྒྱ་ཆེ་སར་བསྐོར་བ་བྱས་པ་དེར་རོང་བསྐོར་དང་། བར་གྱི་བང་རིམ་དེར་བསྐོར་བ་བྱས་ན་བར་བསྐོར། རྩེ་མོ་ལ་བསྐོར་བ་བྱས་ན་རྩེ་བསྐོར་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། རི་འདིའི་ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེད་ལ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ར་ཤར་མ་ནི། ཙཱ་རི་གསར་མ་བཀྲ་ཤིས་སྟོངས་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་ཅིང་། ར་ནུབ་མ་ནི་ཙཱ་རི་རྙིང་མ་ཡོད་སའི་གནས་དེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཙཱ་རི་མཚོ་དཀར་ཡོད་སའི་གནས་དེ་ཡིན། རི་དེའི་ཁོར་ཡུག་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ། ཀློ་དང་། མོན། གཉལ་སྨྲར། དྭགས་པོ། ཀོང་པོ་བཅས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་ཡོད། གནས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། མེ་ཏོག་གི་རིགས་སྣ་མང་པོ་དང་། ཙྭ་སྨན་ཀླུ་བདུད་ནག་པོ་དང་། འབྲི་ཏ་ས་འཛིན། སྤོ་

འོད་ལྡན། ཀུཎྜ་བདེ་སྐྱིད་སོགས་སྨན་གྱི་རིགས་རི་ཀླུང་ཀུན་ཁེངས་པ། མི་ལྷགས་རོང་། འོད་འབར་རོང་། སྟག་ཚང་རོང་། རྡོམ་ཚང་རོང་སྟེ་རོང་བཞི། སྐྱིབ་ཆེན་ལ། ཤ་སྐམ་ལ། དགའ་ཡོ་ལ། ཤ་དུས་ལ་བཅས་ལ་བཞི། སྐྱིབ་ཆེན་ཕུག་དང་། འོད་འབར་ཕུག རྡོ་རྗེ་ཕུག མིག་ར་ཕུག་བཅས་ཕུག་པ་བཞི། ཕོ་བྲང་གཡུ་མཚོ་སོགས་མཚོ་དོ་མཚར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོ་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ། ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་ལྡན་པའི་བྲག་རི་མང་པོ་བཅས་ཡོད་པ། ནགས་ཚལ་སྟུག་པོའི་གསེབ་ན་གཅན་གཟན་དང་རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིང་། བྱ་དང་བྱིའུ་རིགས་སྣ་མང་པོ་གནས་པ། རིའི་བར་མཚམས་སུ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོས་འདེབས་པ་གནང་བའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི《གནས་ཆེན་ཙཱ་རི་ཏྲའི་གནས་ཡིག་ངོ་མཚར་སྣང་བ་པད་དཀར་ལེགས་བཤད》ཤོག་གྲངས༤༥བྱས་པ་ཞིག་གསུང་འབུམ[ཀ]པའི་ནང་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་འདིའི་ལམ་ཡིག་ཕྱོགས་བསྡུས་ལི་ཚན[ཀ]ནས[ཐ]བར་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་མགོ་དང་མཇུག་ནས་མ་ཚང་བར་ཁྱོན་ཤོག་གྲངས༤༡༥ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁོ་བོས་མཐོང་། གནས་དེར་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་བྱེད་ས་ཞིག་འཛུགས་པའི་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད།

གཙང་། ༡. ཤིང་ཐྲ་སྙོམ་རན་པ་འདོམ་དོ་བ་སོགས་མང་པོ་ཕྲེང་བསྒྲིགས་སུ་བསྐོར་བའོ། ༢. ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ལ་གཙང་པོར་འབོད་པ་ལས། དེའི་རྒྱུད་ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཙང་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོགས། ༣. གཙང་ཟེར་བ་ཡུལ་གྱི་ཕུ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཕུང་པའི་ཕུ་མདོ་ཟེར་བ་ལ་གཙང་མདའ་དང་། ལྷ་ཁང་སྦུག་མ་ལ་གཙང་ཁང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན། ༤. བོད་ཀྱི་རུས་མིང་ཞིག་སྟེ《དེབ་སྔོན》ལས། དེ་ནས་གཉལ་དུ་གཙང་སྟོན་དགོན་ནེ་ཡབ་སྲས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཙང་དཀར། དག་སེལ་བྱེད་མཁན་ནམ། དཀར་འདོན་བྱེད་མཁན།(ཙ)

གཙང་ཁང་སྒོ་ལྔ། གཙང་ཁང་སྒོ་ལྔ་སྟེ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་དུ་ལྷ་ཁང་ཁག་ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤར་ངོས་སུ་ལྷ་ཁང་གསུམ་དང་། ལྷོ་དང་། བྱང་དུ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

གཙང་ཁང་བྱང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་གི་བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་ཁང་དཀྱིལ་མ། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཞབས་འོག་ན་གདན་ཁྲི་མེད་པ་ཞིག་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་བཅས་བཞི་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པཱ་ཎི། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་ཞིབ་པར《གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

གཙང་ཁང་དབུས་མ། གཙང་ཁང་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་འཚོགས་པའི་ཚོགས་ཁང་གི་སྦུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་དུ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ། སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་ཇོ་བོ་མི་འགྱུར་གསུང་བྱོན། དེའི་སྐུ་རྒྱབ་ཀྱི་རྟེན་གཙོར་ཐུབ་དབང་གདངས་ཅན་མཆེ། གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། སྒོ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང་ཕྱག་རྡོར་བཅས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཞེངས་པ་སོགས་ཡོད་པར《ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ལས་བཤད།

གཙང་ཁང་གཡས་མ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཞུགས་སའི་ལྷ་ཁང་དབུས་མའི་གཡས་ངོས། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད། གཡས་གཡོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པར་ཞིབ་ཆ《ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

གཙང་ཁང་ལྷོ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དཀྱིལ་མ། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས། ལྷ་མོ་སོ་སོར་འབྲང་མ། ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་དང་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། པདྨ་མཐར་བྱེད། བགེགས་མཐར་བྱེད་བཅས་དང་། སྒོ་འགྲམ་གཉིས་ན་རྣམ་ཐོས་སྲས་དང་ཛམ་བྷ་ལ་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པར《ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》ལས་བཤད།

གཙང་གི་བར་སྣང་སྣང་། གཙང་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན། སྟག་ཚང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་བྲིས་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལས་ཤངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྣང་ཡིན་ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་བཏབ་འདུག་པ་ལྟར་ན། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁོངས་མདོག་ཆོས་ཆུས་ཕོ་བྲང་སྣང་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་ཡིན་འདྲ་སྙམ།

གཙང་འགྲམ། གཙང་སྟོད་རྒྱལ་རྩེའམ་གཞིས་རྩེའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་སྔོ་སྲིན་མོའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཀྱི་དཔྱི་གཡས་པ་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

གཙང་སྐར་གྱི་འཛམ་དབྱངས་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྔ་མོའི་གྲྭ་རྒྱུན་འཛམ་དབྱངས་ཤ་ཛིས། འཛམ་དབྱངས་རག་པ། འཛམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བཅས།

གཙང་ཆ། ཁྲལ་རིགས་ཁག་རྣམས་སྤྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་ཟིན་པ།

གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོ། གཞིས་ཀ་རྩེའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཆུ་མིག་ཆུས་འདི་རང་ཡིན། རྒྱལ་རྩེའི་ཆུ་མིག་དེ་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོ་ཡིན་ཚུལ《རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད》ཀྱི་མ་ཟིན་ནང་གསལ་ཏུང་མཁྱེན་བརྩེའི་གནས་ཡིག་ནང་དེ་མིན་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱས་འདུག

གཙང་ཆེན། སྔར་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་གོ་གནས་ཆེ་གྲས་ཤིག་གི་མིང་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག》ལས། གཙང་ཆེན་མན་ཆད་དང་དམངས་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ཅིག་གི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(ཙ)

གཙང་སྟོངས་ཀྱི་གཡུལ་གྱི་ཁ་ལོ་པ། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་དེ་ལྟར་ཆེ་བསྟོད་བྱ་ཡུལ་ནི་གཙང་མདའ་དཔོན་ནུ་མ་བ་ཡིན་ཅིང་། འདི་པ་ཁང་ཆེན་ནས་ཀྱི་གཉེན་ཚན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ། ལུམ་པ་བ། སྦྱར་ར་བ་བཅས་གསུམ་ནས་དའི་ཚིང་བསད་པའི་རྗེས་སུ། བཀའ་བློན་གསུམ་གྱི་རྒྱུག་ཁྲི་ནང་ཏུལ་བ། རྗེས་སུ་ཕོ་ལྷ་ནས་རིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་རྒྱལ་རྩེའི་ཕོ་བྲང་ནས་གཡང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བསད་པ་དེ་རེད།

གཙང་སྟོད་སྡེ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ། གོང་དུ་ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གཙང་གནས་རིགས་ལྔ། མི་ཚ་བ། མི་གདུང་བ། གྲུ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་ནོ། །

གཙང་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། རྗེ་འདི་ནི་གཙང་རོང་རིན་སྤུངས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དུ་ཡབ་སྔགས་འཆང་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་དང་། ཡུམ་དཔོན་མོ་ལྷ་དགའ་དགའ་ལྡན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༡༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་སྐྱ་ཡོན་སྦྲན། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སྔགས་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། དེའི་ལོར་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་གྱི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཐུགས་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོར་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན······

རྫོགས་པ་སྐྱབས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་ཁང་ཚན་དགེ་རྒན་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལོར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་བཞེས་ནས་ཨང་དང་པོ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ལོར་གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྨར་ཁམས་གོ་བོ་དགོན་གྱི་བླ་མར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་ལོར་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། གསུང་རྩོམ། «རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་ལྡན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་རོལ་མོ» «ཉམས་མགུར་ཞལ་གདམས་བསླབ་བྱ་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ» སོགས་པོད་ཆུང་གཅིག་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༧༨༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། (གཙང་པ་རྒྱ་རས་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་ཡང་ཟེར) འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་རྒྱ་ཟུར་པོ་ཚབ་པེ་དང་ཡུམ་མར་བཟའ་དར་སྐྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༡༦༡)ལོར་གཙང་སྨད་སྟོད་ཁྲ་ལེའུ་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གདུང་རུས་རྒྱ་ཐུ་བའི་རྒྱུད་ཡིན། ཆུང་དུའི་དུས་མཚན་གཡུང་དྲུང་དཔལ་ཞེས་ཟེར། ཕྱིས་བླ་མ་ཞང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་གླིང་རས་པ་བསྙེན་པས་དེའི་བུ་ཆེན་དུ་གྱུར། གླིང་རས་པའི་སྐུ་མདུན་ནས་ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་གསན། དགུན་འདག་སྦྱར་མཛད་ནས་བསྒོམས་པས་རླུང་ཕྱི་ནང་བསྲེ་ནུས་པ་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འཁྲུངས། ཙ་རིའི་གནས་སྒོ་ཕྱེ། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པས་གཏེར་དུ་སྦས་པའི་རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག་བཏོན། བླ་མ་ཞང་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གླིང་རྫོང་གི་དགོན་པ་བཏབ། ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ར་ལུང་བཏབ། གླིང་རས་པས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གནམ་ཕུར་འབྲུག་དགོན་པ་བཏབ་ཅིང་། དགོན་པ་འདི་རྨང་འདིང་དུས་འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པོ་ཐེངས་འགའ་གྲགས་པས་དགོན་པའི་མིང་ཡང་འབྲུག་ཅེས་བཏགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འབྲུག་པ་ཞེས་ཐོགས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་འབྲུག་ཏུ་སློབ་མ་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་ཙམ་འཚོགས་ཟེར། ཁོང་གི་སློབ་བརྒྱུད་བཟང་པོ་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བས་མི་ཕྱེད་འབྲུག་པ། འབྲུག་ཕྱེད་སྤྲང་པོ། སྤྲང་ཕྱེད་གྲུབ་ཐོབ་ཅེས་གྲགས། མཐར་དགུང་ལོ་ང་བཅུ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༢༡༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་སློབ་མའི་མཆོག་ནི་དབོན་སྲས་དང་། ཆོས་སྲས་གཉིས་སོ། །

གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ། གོང་དུ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གཙང་པ་དུང་ཁུར། གཙང་པ་དུང་ཁུར་བ་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ། ཐོག་མར་ཤིས་ལྷ་རྒྱལ་པོའི་བླ་མར་གདན་དྲངས་ཏེ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྤེལ། རྗེས་སུ་ཐེང་གེར་ཧན་གྱིས་ཤིས་ལྷ(མི་ཉག)རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་རྗེས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཐེང་གེར་ཧན་ལ་ཆོས་བཤད་དེ་སོག་ཡུལ་དུ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྤེལ། འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་།

གཙང་པ་བདུན་བརྒྱུད། ཅོང་ཁ་པ་གཤེགས་རྗེས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བྱེད་མཁན་གཙང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། བློ་གྲོས་བརྟན་པ། སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་སྟེ་བདུན།

གཙང་པ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༦༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ཡབ་རིན་སྤུངས་ན་བཞུགས་པས་དེར་བརྟེན་ནས་ཁང་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ལ་ཐུགས་མོས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་

ཏེ་བླ་མ་ཆོས་དབྱིངས་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེ་དང་མི་རིང་བར་ཆོས་རྗེ་འབའ་ར་བ་བསྟེན་ནས་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མཐའ་ཡས་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སློབ་མ་ལ་ཁྲིད་རིམ་འདོགས་པ་ཡང་གདམས་ངག་སྣ་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས། གངས་ཏི་སེ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཛྷམ་བེ་དང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཤིང་གི་རིར་ཐེབས། ཚུར་ཕྱིན་ནས་ལ་སྟོད་སྟེར་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཏེ་སེ་ཏུ་ཆོས་རིན་བསྟེན། ཕྱིས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་སྤང་པོ་ཁ་དང་ལྷན་ཛོང་དུ་བཞུགས། དེ་རྗེས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ནས་ཡར་རྒྱབ་པ་དཔོན་ཆེན་དགེ་བསྙེན་པས་བླ་མར་བཟུང་། དེ་ལྟར་ས་ཡར་མར་དུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་གྲུ་ཁྱི་འབྲུག་གི་དགོན་པར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༤༢༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

གཙང་པ་རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ། འདི་ཉིད་ཡབ་སྒྲུབས་ཨ་ལ་ལ་བྱ་བའི་སྔགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ཡུམ་རལ་རྒྱགས་བཟའ་ལྷམ་མི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་སྦྲུལ(༡༠༧༧)ལོར་གཙང་གི་སྒྲུབས་ཡུལ་རོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྫོག་པོ་དང་། གཉན་པོ། བ་རི་ལོ་ཙྪ། རྭ་ལོ། བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་སྟེ་བླ་མ་ལྔ་ཙམ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་ལས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གསན་པས་ཚར་གཅིག་ལ་མཁྱེན། དེ་ནས་ཐུགས་དགོངས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ནས་པཎྜི་ཏ་གཅིག་གཉིས་ལ་གཏུགས་དགོས་སྙམ་ནས་ཕྱིན་པས་དིང་རིར་དམ་པ་དང་མཇལ། དམ་པ་བཞེངས་པ་དང་སྐབས་འཁེལ་བས་ཀུན་གྱིས་མི་འདི་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར། དེ་སྐབས་བལ་ཡུལ་ལ་ཨ་སུ་གེ་ཆེ་ཟེར་བས་ཕྱིར་ལོག་ནས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་བྱ་ཡུལ་མཇལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཚིབས་ཀྱི་ནག་བཟང་པོ་གཅིག་དང་གསེར་སྲང་གང་ཕྱག་རྟེན་དུ་ཕུལ། ཞལ་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་མཆི་མ་འཁྲུག་པའི་དད་པ་སྐྱེས། ཚོགས་ཆོས་ཤིག་ཀྱང་གསན། ལོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལོའི་གདན་ས་མཛད། ཕྱིས་བྱ་ཡུལ་བས་འཕྲིན་བཏང་བར་མིས་གོ་མ་ཆོད་པས་འདའ་ཁར་མ་མཇལ་ཡང་བྱ་ཡུལ་བ་སྐུ་འདས་རྗེས་ལོ་བྱ་གཉིས་ཀའི་བདག་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༡༦༡)ལོར་སྐུ་འདས། སློབ་མ་ནི་གཙང་པའི་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཐོན་སྐད།

གཙང་པ་སྨྱོན་པ། རས་ཆུང་པའི་སློབ་མ་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་ལས་སྟོད་ཚུང་པའི་སྨད་ཀྱི་སུམ་པ་ཉེའུ་མཁར་བྱ་བར་ཡབ་སུམ་པ་དབང་ཕྱུག་དང་ཡུམ་རྣ་མོ་ཁྲི་མཁར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ལྷའི་ཚེ་དག་ཏུ་འཁྲུངས། གྱང་སྟོད་སྟག་ཚལ་དུ་རྒྱ་དམར་བ་དང་རོག་མདོན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་སར་ཕྱིན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མིང་གཅིག་བཞུགས། དེ་ནས་རྗེ་རས་ཆུང་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་པས་ཤིན་ཏུ་མོས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱག་གཡས་པའི་སྲིན་ལག་བཅད་དེ་མར་མེ་བྱས་ནས་ཕུལ་སྐད། ཞལ་མཇལ་ཚད་ལ་མཐོང་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་མཛད་པ་དང་། ཞག་རེ་ལ་ཕྱག་བརྒྱ་བརྒྱ་མཛད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་བཞུགས། རས་ཆུང་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་གདན་ས་བཟུང་། དེའི་དུས་ན་ཆུ་བོ་གཙྪ་ཚུན་ལ་བཟང་བར་གྲགས། གདམས་ངག་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ནི་ཆེ། ཐུགས་རྗེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་བཞུགས། ཡང་སྐྱེ་སྟོད་འཛིན་པ་ནས་མ་དེ་བུད་མེད་དང་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་མི་དད་པ་དང་བསྐུར་བ་འདེབས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཁོང་གི་མཛད་སྤྱོད་སྣ་རེ་མཐོང་བས་སེམས་ལ་ཕན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཆོས་དང་གདམས་ངག་ཚར་མང་པོ་ཉན་པ་བས། ནད་ཀ་འདི་ཡིན་གྱི་ཚིག་རེ་གསུངས་པས་དོན་མང་པོ་ཁྲོལ་ནས་འགྲོ་བ། ཐུགས་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་མངའ་ཡང་ཞལ་ནས་ཁེངས་སྐྱུང་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད། འདི་དང་རས་ཆུང་པ་ལ་སློབ་མ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་རེ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཙང་འབྲུལ་སྙིང་མེད་ཞུ་བ། བུ་སོན་ཡོངས་རྫོགས་གཙང་མར་འབྲུལ་རྒྱུ་ཁག་འདོགས་ཀྱི་སྙིང་ཕྱོགས་ཕྲན་བུ

ཅམ་ཡང་མེད་པ་བྱེད།

གཙང་སྦྱོར། ཟས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བ་སྟེ་མ་བྱུག་གི་མིང་། ཕྲན་ཚིགས་འགྲེལ་པར། གཙང་སྦྱོར་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བའོ། །

གཙང་མའི་གནས་ལྔ། གཙང་གནས་ལྔ་དང་དོན་གཅིག

གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། རྗེ་འདི་ནི་ལྷ་ས་ལྕགས་པོ་རིའི་གསོ་རིག་འགྲོ་ཕན་གླིང་གི་སྨན་པ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་གསོ་རིག་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལྕགས་པོ་རིར་ཕེབས་རྗེས་ལྷ་སྨན་ཐབས་མཁས་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཀུར་ཏེ་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་རྒྱུད་བཞི་དང་སྨན་གྱི་ལག་ལེན་སོགས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཅམ་དུ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་མདོ་སྨད་དུ་ཆིང་ཡང་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གི་བླ་སྨན་དུ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བསྒོས་དང་དུ་བཞེས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་བླ་སྨན་པ་མཛད། བོད་སོག་གི་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གསོ་རིག་གི་བརྒྱུད་སྤེལ། དེ་རྗེས་སུ་མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། རྡོ་རྗེ་རབ་འབྱམས་དང་། སོག་པོ་མེར་གན་ཨེམ་ཆི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་སོགས་སློབ་མ་མང་པོ་བསྐྱངས། རྒྱུད་བཞིའི་འཆད་ཉན་དང་ལུས་ཐིག་སོགས་ཀྱི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་གྱི་སྲོལ་ལམ་ལེགས་པར་ཚུགས། བཀའ་རྩོམ་ཡང་《སྨན་སྦྱོར་གཅེས་བསྡུས》དང་། 《བྱང་ཁོག་ཡུལ་ཐིག་རྩ་འགྲེལ》 《དུས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལམ་ནད་མུན་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་སེལ་བྱེད་ཚ་ཟེར་འབུམ་འཁྲོས》 《དངུལ་ཆུ་བཅོ་བཀྲུ་དང་རིན་ཆེན་རིལ་བུའི་དམར་ཁྲིད་ལག་ལེན》 《བཏུང་བ་ཆུ་ཡི་བཟང་ངན་དབྱེ་བའི་ཟིན་བྲིས》 《ཆིག་བརྒྱུད་གསང་སྨན་བདུད་རྩི་འཆི་གསོས》སོགས་པོ་ཏི་མང་པོ་མཛད། གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་ཁྲིད་རྒྱུན་དང་སྨན་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐོར་དང་། ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་སྲོལ་གཏོད་པ་སོགས་མདོ་སྨད་བྱང་རྒྱུད་དུ་གསོ་རིག་ལ་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཕྱག་ལེན་དེ་དག་གི་སྲོལ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་གནས་སོ། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། འཁྲུངས་ཡུལ་གཙང་མྱང་སྟོད་སྟག་ཚལ་དུ་མྱང་རལ་པ་ཅན་དང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡབ་སྔགས་འཆང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་དང་། ཡུམ་སངས་རྒྱས་འདྲེན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༤༥༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ས་སྟག(༡༤༥༨)ལོར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་རང་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཙ་རིར་ཕྱིན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་ཤཱ་ཀྱ་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་སེང་གེ་དང་མཇལ། རི་ཆོས་སྐོར་གསུམ། ཐར་ཐུ་སྐོར་གསུམ། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར། ངོ་ཏ་སྐོར་གསུམ་དང་མཛོད་དྲུག་རོ་སྙོམས་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུང་གསན། རྗེ་བཙུན་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ཏེ་གསང་མཚན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་ཕྱིན་ནས་གཡུ་ལུང་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་ཉི་མ་དང་། པཎ་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྲགས་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་མང་པོ་ཡུལ་ངེས་མེད་དུ་ཕྱིན། ཚ་ལུགས་ཀྱང་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་གཅེར་བུ་ལ་མིའི་གཡང་གཞི་ཁྲག་ཅན་གསོལ། རྒྱུ་རྣོན་གྱིས་ག་ཤ་དང་གདུ་བུ་བྱས། མི་རྡོད་རྣོན་པར་བཀྲད་པ་དང་རྒྱུ་མ་སོགས་རྟེབས་མས་དཀྲུགས་ཏེ་གསོལ། ཞལ་ཆེར་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆ་བྱད་རུས་རྒྱན་དང་ཐོད་པ། རྐང་གླིང་། ཁ་ཊྭཾ་རྣམས་འཆང་ཞིང་དུར་

ཁྲིད་དང་སློང་གསེབ་ངེས་མེད་དུ་བྱོན་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣོར་
མི་ཆུད་པའི་ཐོ་ཅོའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པས་གཙང་……
སྨྱོན་ཞེས་གྲགས། མཛད་པ་ནི་བལ་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ……
ཤིང་ཀུན་ཞིག་གསོ་དང་། གྲུབ་གནས་མང་པོར་བཀའ……
བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཙུགས། སྙན་བརྒྱུད་གླེགས་བམ་དུ……
བཀོད་པ་པོ་ཏི་བཅུ་གསུམ་ལ་ཞུ་དག་གཙང་མ་དང་རབ……
བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༤༨༨)ལོར་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི……
རྣམ་ཐར་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། ཉམས་མགུར་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིགས་ཤིང་པར་དུ་བསྐོས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་
པོར་གཤེགས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་རྩི་འཛོག་ཆེ་བས་དགེ་སྡིག་
ཆུང་དུ་ཙམ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད། སློབ་མ་གྲངས་ཀྱིས་མི་
ཚོད་པ་འདུས། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐུགས་སྲས་ཞི་དགུ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་སྲས་བརྒྱད། བླ་ཆེན་བླ་ཆུང་
དྲུག་ཅུ། རྟོགས་ལྡན་ཉེར་བརྒྱད། སྟོན་སློམ་ཉི་ཤུ། གྲུབ་
ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱོན། མཐར་
དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས……
(༡༥༠༧)ལོར་རས་ཆུང་ཕུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །

གཙང་རྐེ། གཙང་བཙོག་གི་མིང་།

གཙང་གྲིམ། གཙང་ཁྲུལ་ནས་ཐོན་པའི་ལྷམ་གྲིམ་པ།

གཙང་རལ་རྒྱ་རིགས་བང་སོ། ཧ་ཆེན་ཤར་གཙང་རལ་
གྲོང་ཚོའི་བྱང་ངོས་རི་འདབས་སུ་དེ་སྔ་ཆེང་རྒྱལ་རབས……
སྐབས་ཨམ་བན་གྱི་དམག་མི་དང་། ལས་བྱེད་པ་སོགས……
འདས་གྲོངས་སོང་བའི་སྐུ་ཕུང་སྦས་ས་ཡིན་པ་དེའི་འགྲམ……
དུ་རྒྱ་མི་ཚང་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བང་སོ……
སྲུང་མཁན་རྒྱ་རིགས་ཤིག་གི་ཁྱིམ་ཡིན་སྐད། ལྷ་སར……
གཞིས་ཆགས་རྒྱ་རིགས་ཁག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་གར་སྐུ་ཕུང་
སྦ་ཡི་ཡོད་འདུག

གཙང་རོང་གི་མེས་སྟོན་ཆེན་པོ། མེས་སྟོན་ཆེན་པོ……
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། འདི་བླ་མ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི……
སློབ་མ་འོད་གསལ་གྱི་བཀའ་བབས་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

གཙུག་རྒྱན། ས྄ུ་ཏིག་ཐོད་སྐོར། སྔར་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོས་
རྒྱན་གོས་རྒྱས་སྤྲོས་བྱེད་སྐབས་མགོ་བོའི་སྙིང་དུ་མུ་ཏིག་གི་
ཕྲེང་བ་འཁོར་མོར་བཀོད་པའི་ཞྭ་ཐོད་སྐོར་མོ་ཟོར་པ་ཁ……
བུབ་པ་ལྟ་བུའི་བཟོ་དབྱིབས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

གཙུག་ཏུ་ཁུར། སྤྱིབས་བཅོལ་བའི་དོན།

གཙུག་ཏོར་སྡེ་ལྔ། གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར། གཙུག……
ཏོར་དྲི་མེད། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་ཏོར་འབར་བ།
གཙུག་ཏོར་ཞུར་བུ་རྣམས་སོ། །

གཙུག་ཕུད་ཕུལ། ཆོས་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་རང་རང་གིས་
དད་པ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་བླ་མའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་མགོའི་སྤྱི……
གཙུག་ནས་སྐྲའི་ཕུད་ཕུལ། བླ་མས་ཀྱང་སྐྲ་ཕུད་དེ་བཞེས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མདུན་དུ་གཏོར་ཏེ་ཚངས་སྤྱོད་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཆ་ཚང་བར་ཐོབ་པ། ཕྱིས……
ཆོས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ……
རྗེས་སུ་ཀྱི་མིང་དེ་བསྒྱུར་ནས་བླ་མའི་མཚན་གྱི་ཟུར་ཚང་
བའི་མིང་གསར་པ་ཞིག་འདོགས་པ་བཅས་བྱེད་པ་དེ་ལ……
བཟྲེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཟེར། བཟྲེ་བ་གསུམ་ནི། མིང་བཟྲེ་
བ། རྟགས་བཟྲེ་བ། བསམ་པ་བཟྲེ་བ་བཅས་ཡིན།

གཙུག་གཡུ། གོང་གི་བདག་གིར་འཛིན་པའི་མཚན་རྟགས……
གཙུག་ན་གཡུ་འོད་འབར་བ་བཀོད་པ་ཞེས་པར་གསལ།

གཙུག་ལག་ཁང་། རྩིས་དང་རིག་གནས་ཆུང་བའི་དཔེ་ཆ་
ལ་གཙུག་ལག་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ན་གཙུག་ནི་ཆོས་དང་།
ལག་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག……
གསུམ་བཞུགས་ས་དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་གི་རི་མོའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དགུ།
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་སུ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་རབས། དཔོན་
པོའི་ཁང་པར་ཤ་རིའི་བུ་སོགས་བྲི་བ། དྲི་གཙང་ཁང་གི……
སྒོར་གནོད་སྦྱིན་ཕྲེང་ཐོགས། མཛོད་ཀྱི་སྒོར་གནོད་སྦྱིན……
ལག་ན་བུམ་བུ་ཐོགས་པ། ཟས་ཀྱི་ཁང་པར་གནོད་སྦྱིན་ལག་
ན་བཅའ་བ་ཐོགས་པ། བསྲོ་ཁང་དུ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་མྱུ་
གུ་དང་བུམ་པ་ཐོགས་པ། མེའི་ཁང་པར་ཁྲུས་བུམ་མེ་སྟར་

བྱེད་པ་སོགས་དང་། ཆུའི་ཁང་པར་སླུའི་བུ་མོ་ལག་ན་བུམ་པ་ཐོགས་པ། ནད་པའི་ཉུང་བའི་ཁང་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་མཛད་པ། བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་སུ་དུར་ཁྲོད་དང་མགོ་ཐོད་སོགས། སྒོ་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བདུད་བཅོམ་པ་སོགས་བྲི་བ། སྐོར་སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོ་བར་འཁོར་བའི་ཆ་ལྔ་པ་བྲི་བ། སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས། འོག་ཏུ་བརྩམས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བྱ་ཞེས་སོགས་བྲི་བ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་བཞི་དང་། བ་དན། རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སྣ་ཚོགས། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་མས་བརྒྱན་པར་བྱ་བའོ། །

གཙུག་ལག་གི་གདོན་བཅུ། ༡. ཤར་ཕྱོགས་དྲི་ཟའི་གདོན། ༢. ཤར་ལྷོ་མེ་ལྷའི་གདོན། ༣. ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་རྗེའི་གདོན། ༤. ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོའི་གདོན། ༥. ནུབ་ཕྱོགས་ཀླུའི་གདོན། ༦. ནུབ་བྱང་རླུང་ལྷའི་གདོན། ༧. བྱང་ཕྱོགས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གདོན། ༨. བྱང་ཤར་དབང་ལྡན་གྱི་གདོན། ༩. སྟེང་ཕྱོགས་ལྷའི་གདོན། ༡༠. འོག་ཕྱོགས་ས་བདག་གི་གདོན་ནོ། །ཡང་ན། ༡. ལྷའི་གདོན་དང་། ༢. ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གདོན། ༣. གནོད་སྦྱིན་གྱི་གདོན། ༤. འབྱུང་པོའི་གདོན། ༥. ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་གདོན། ༦. ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་གདོན། ༧. ཀླུའི་གདོན། ༨. སྲུལ་པོའི་གདོན། ༩. དྲི་ཟའི་གདོན། ༡༠. སྲིན་པོའི་གདོན་སོགས་སོ། །

གཙུག་ལག་གི་གནས། གཙུག་ལག་རིག་གནས་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་སྟེ། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་། ཆུང་བ་ལྔ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྤྱིར་གཙུག་ལག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད།

གཙུག་ལག་རྣམ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་དང་སྲིད་ཀྱི་གཙུག་ལག

གཙུག་ལག་བཞི། སྲིད་སྲུང་དང་། ངེས་བརྗོད། མཆོད་སྦྱིན། སྔན་ཚིག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་བཞི།

གཙུག་ལག་ཡི་གེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ནག་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གྲངས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱ།

གཙོ་བོ། ༡. རྗེ་བོ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ། གནད། སྙིང་པོ་བཅས་དང་། ༢. ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་བདེ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་། ཚད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་མི་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་ནི་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ༡. ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ། ༢. མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ། ༣. ཆ་མེད་པས་གཅིག་པུ། ༤. སེམས་དང་རྟོག་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཁོ་ན། ༥. སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ༦. ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ལ་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག

ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་དོ། །

གཙོ་བོ་མི་བདུན། གྲོས་བྱེད་པའི་ནང་གི་གཙོ་བོའི་གྲས་བློན་ཆེན་བཞི་དང་བཀའ་བློན། ནང་བློན། ཕྱི་བློན་བཅས་བསྡོམས་པའི་མི་གསུམ་བཅས་ལ་ཟེར།

གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་སེམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། དཔེར་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་གོ།

གཙོ་སེམས། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་པར་རིག་པ།

བཙད་པོ། བཙན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ། དཔོན་པོ་བཅས་ལ་འཇུག་གོ། (ཙ)

བཙན་ལྷ། སྔར་བོད་རྒྱལ་ཉེར་བཞི་པ་ཧོ་རེ་ལོང་བཙན་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་ཁྲི་བཙན་ནམ། ཉེར་དྲུག་པ་ཁྲི་སྒྲ་དཔུང་བཙན། ཉེར་བདུན་པ་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན། ཉེར་བརྒྱད་པ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ཏེ་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ལ་ཟེར།

བཙན་ཐང་སྒོ་བཞི། ཡར་ལུང་རྩེད་ཐང་གི་ནུབ་ངོས་ནས་འཕྱོངས་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞོར་བཙན་ཐང་དུ་སླེབས་ཤིང་། ནུབ་ངོས་སུ་བཙན་ཐང་ལྷ་རི་དང་། ཐང་གཞུང་དེར་གཡུ་ཡི་ལྷ་ཁང་ཡོད། བཙན་ཐང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ལུང་ཤར་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྒོ་བཞི་ཞེས་འབོད་པ་འདྲ་སྙམ།

བཙན་ཐབས་སུ་བྱས་པ། དབང་ཤེད་ཀྱིས་སམ་ནུས་པ་ཛི་ཡོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་དོན།(ཙ)

བཙན་པའི་མཁར་བཞི། བྱང་ཏ་སྒོ་གངས་དང་མཚོའི་མཁར། ལྷོ་མོན་ཤུག་བྲག་དང་ནགས་ཀྱི་མཁར། ཤར་ཚ་བ་རྫ་དང་རྒྱ་ཡི་མཁར། ནུབ་འབྲུལ་ཞག་སྐྱག་དང་དོམ་གྱི་མཁར་རོ། །

བཙན་པོ། 《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བཙན་པོ་དང་། རྗེ་བོ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། མངའ་བདག་དང་། ལྷ་སོགས་ནི་སྔོན་གྱི་བརྡ་ཡིན་ཅིང་། ས་སྐྱོང་དང་མི་དབང་སོགས་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་བྷུ་པཱ་ལ་དང་ན་རེནྡྲ་སོགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་བ་སྟེ་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཟུར་ཆག་ནས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ལ་བདེ་ཕྱང་དུ་འབོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐོག་མར་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཚོ་ལོར་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་རིན་སྤུངས་དང་སྣེ་གདོང་གཙང་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡིག་རྙིང་དུ་བཙན་པོ་དང་བཙན་མོ་བྱ་བ་ལ་བཙན་ཕོ་དང་བཙན་མོ་ཞེས་བྲིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕོ་བྲང་བྱ་བ་ཡང་བཙན་ཕོ་བཞུགས་པའི་བྲང་ས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ་བཞུགས་པའི་བྲང་ནི་དབུ་གུར་སོགས་ལ་བྱེད་དེ། དམག་གི་སྐར་བཏབ་པ་ལ་དམག་གི་བྲང་བཏབ་པ་སོགས་《འདུལ་བ་ལུང》ལ་ཡང་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །བཙན་མོ་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལྷམ་གཅིག་པུ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་འོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་གསལ་ཞེས་གསུངས་འདུག

བཙན་པོ་སྣང་དར་མ་བཀྲོངས་པ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོར་རྗེས་བཙན་པོ་སྣང་དར་མ་བཀྲོངས་པའི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཞེ་གཉིས་པ་སྣང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་། ཐོག་མར་སྲིད་པ་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་བྱས་ནའང་། ཕྱིས་གྲོགས་ངན་གྱིས་བསླུས་ཏེ་ཆོས་བསྣུབས་ཤིང་། ལོ་པཎ་རྣམས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས། མ་བྲོན་པ་འགའ་ཞིག་བཀུམ། རབ་བྱུང་རྣམས་ཁྲིམ་དུ་ཕབ། མི་ཉན་པ་རྣམས་རྔོན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག གསུང་རབ་ཕལ་ཆེར་བྲག་ལ་སྦས་པ་དང་། མི་ཆུར་སྐྱུར། ལྷ་ས་དང་། ར་མོ་ཆེ། བསམ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ལ་ཞལ་བ་བྱས་ཏེ་བཙུན་པ་ཆང་འཐུང་བའི་གཟུགས་བྲིས་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་ཉམས་པར་བྱས་སྐབས། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་ཧ་དཀར་པོར་སོལ་

བ་བྱུགས། གོས་ནང་མ་དཀར་པོ། ཕྱི་མ་ནག་པོ་ཞིག་གྱོན་ཏེ་ཡེར་པ(ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས)ནས་ལྷ་སར་ཡོང་སྟེ། བཙན་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཀློག་…བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་མདའ་འཕངས་ཏེ་བཀྲོངས། སྐྲིད་ཚུར་རབ་བཅད་ཅིང་ཕྱི་གོས་ནག་པོ་ཆུ་ལ་སྐྱུར། ཧ་ལ་བྱུགས་པའི་སོལ་བ་ཆུས་དག་པར་བྱས་ནས་བྲོས་པས་ནན་འཁོར་ཚོས་ཟིན་མ་ཐུབ་པ་སོགས་བྱུང་། ཆོས་འབྱུང་ལ་…ལར་བཙན་པོ་ཧ་ཕྱུགས་སར་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་གྱི་…གཡུག་ནས་བཀྲོངས་ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉི་མ་བསྡོ་སྐབས་མདའ་འཕངས་ཞེས་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤས་…འདུག་ཀྱང་འདིར《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》སོགས་…དང་མཐུན་པ་བྲིས་པ་ཡིན།

བཙན་པོ་རྒྱལ་འབབས། བཙན་པོ་རྒྱལ་ནོན་འབབས་…དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་།

བཙན་པོ་བདུན། ༡. ཡན་དབང་། ༢. ཚུའུ་དབང་། ༣. ཆིན་དབང་། ༤ ཆི་དབང་། ༥. ཛོའུ་དབང་། ༦. ཞིའི་དབང་། ༧. ཧན་དབང་བཅས་བདུན།

བཙན་ལྷུག་ལྷེ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ། འདི་…ཉིད་རྩེ་ལྷེའི་སྲས་ཚུང་བ་ནཱ་ག་དེ་ཝའི་སྲས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡ་རྩེའི་མངའ་བདག་མཛད་པས་དེ་ནས་…བཟུང་ཡ་རྩེའི་རྒྱལ་རབས་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་།

བཙན་འབངས་དུས་དྲུག ༡. སོ། ༢. ཐན་ཀ ༣. སྤྱི། ༤ ངན་ལམ། ༥. གཙུ་རིངས། ༦. ཕྱུར་པ།

བཙན་མོ། འདི་རྒྱལ་པོའི་ལྕམ་གཅིག་པུ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་སྤྱི་ལ་གོ་དགོས་པ་སྔ་རབས་ཀྱི་ལོ་…རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་ཚོར་གསལ་ཞིང་། ཨ་མདོ་རེབ་གོང་གི་ལུང་པར་རྒྱལ་པོ། བློན་ཆེ། བཙན་མོ་ཟེར་བའི་སྡེ་གསུམ་ཕར་ཚུར་ཐག་ཉེ་པོར་ཡོད་པ་ཡང་། སྔོན་གྱི་བརྡ་དང་སྦྱར་ན་…རྒྱལ་པོ། བློན་ཆེན། བཙུན་མོ་གསུམ་གི་མིང་དེ་རང་དུ་…འདུག་པས། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་མིང་ནས་གྲུས་ཏེ་བཏགས་…པ་ཞིག་ཡིན་རེས།

བཙན་དམིགས་ཆེ་ངེས་གཞན་འགྲན་མེད་པ། བཀའ་ཡིག་བཙན་པོ་དཔོན་རིགས་དབང་ཅན་གཞན་དག་སུས་ཀྱང་བསྒྱུར་བཀོད་གཏོང་མི་ཐུབ་པ།

བཙས་པ། སྐྱེས་པའམ་སྐྱུག་པའི་མིང་།

བཙས་འཁྲོག་པ་དང་འདྲ། གཡའ་ཟློས་པ་དང་འདྲ་…ཞེས་པ་སྟེ། བཙའ་ནི་ལྕགས་སོགས་ཀྱི་གཡའ་ཞེས་པའི་…བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

བཙིགས་དང་མཐའ་ཆད་བྱས། ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བྱས་ཏེ་མཐའ་བསྐྱལ་བ་སྟེ། སྔར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་མཐའ་བསྐྱལ་བའི་ཚེ། མཐའ་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་ཆུ་དང་ཆང་ནས་སྲུན་བུ་རེ་…བཏུང་། སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཁྲག་བཏུང་བའམ་ཁ་ལ་…བྱུགས་པ་བཅས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ《ཐང་དེབ་གསར་མ》ནང་དུ་གསལ།

བཙུན་དགོན་མཚམས་ཁང་། གནའ་དུས་སྐྱིད་ཆུའི་ཆུ་རགས་ཀྱི་རྫོང་དུ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྒྲུབ་ཁང་…ས་ཕུག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡོད་སར་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་བཙུན་མ་ཁ་ཤས་ས་རྩ་འདེབས་ཤིང་བསྟན་པ་རིམ་…བཞིན་འཕེལ་ནས་དགོན་པ་ཆགས་པ་དེ་ཡིན། རབ་བྱུང་…བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་བཙུན་མ་༡༡༧སྐོར་ཡོད་པ་དང་། དགོན་བདག་ལྷ་ས་གཞེར་ཚང་ལས་ཁྲུངས་ནས་བྱེད་པས་…གཞུང་དགོན་ཡིན།

བཙུན་པ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། རྩ་བ་བཞིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་…གཞན་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་རིགས་ལ་འཛེམ་…གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་བྱ་སྤྱོད་ངན་པར་རྩི་བའི་རིགས་ལ་རང་ཉིད་མི་ཞུགས་པ་དེར་ཟེར།

བཙུན་མ་གཡུ་སྒྲ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲང་…(༡༨༠༡)ལོར་ཆབ་མདོ་བྲག་གཡབ་རྫོང་འོ་མདའ་ཁུལ་…

མཁས་མཆོད་གྲོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམས་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་དང་། རྫོགས་ཆེན་མཁན་ངག་ཆུང་སོགས་བསྟེན། རྒྱུན་དུ་ལྷ་སྒོམ་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་འབད་ཅིང་ནད་པར་རྩ་རྒྱ་གཟིགས་པ་སོགས་གཞན་ཕན་ཆེར་བརྩོན། ཀུན་གྱིས་ཨ་ཞེ་གཡུ་ལྷ་ཞེས་གོང་དུ་བཀུར། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ་(༡༩༨༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སྐབས་ཕུར་འོད་དུ་ཞུ་སྟེ་ཁྲུ་གང་ལས་མ་ལྷག ཞུགས་སུ་འབུལ་སྐབས་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་ཕུབ་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་བྱུང་ཞེར།

བཙུན་མོ་ཚལ། (ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས)སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ས་བོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ། ཞལ་རས་གསལ་ལ་ངང་མདངས་གང་བ་བཟང་། །གདམས་ངག་ཟབ་ལ་མ་འཆད་ཐ་དད་དང་། །ལས་ངན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་མཛད་པ། །འཕགས་པ་མ་ཕམ་ཡང་དག་དམ་པ་ལ། །བདེ་གཤེགས་བདེན་ངེས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཏིང་འཛིན་ཞི་ཉིད་རིག་ཅིང་གཟིགས། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་བཅོམ་མགོན་པོ་མཆོག །དུས་གསུམ་བདུད་འདུལ་ཀུན་ཏུ་ཐུལ། །ཞེས་སོགས་ཡིག་ཕྲུད་ཕྲུལ་བའི་ཡིག་གཟུགས་འཁོད་པའི་བྲག་རྡོ་དེ་བཙུན་མོ་ཚལ་དགོན་པའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི《བཻ་སེར》ནང་ཁྲིན་ཆེན་མདར་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ས་ཡིག་ཕྲུད་ཕྲུལ་བས་འཁོར་སྣང་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱིད་སོས་ཚལ་ཏེ་བཙུན་མོ་རྣམས་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པས་བཙུན་མོ་ཚལ་དུ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་དུས་སྲོང་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་རྣམས་དེར་བཞུགས་ནས་མིང་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་། བྲག་བརྐོས་ཡི་གེ་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་སྐད། བཙུན་མོ་ཚལ་གྱི་དགོན་པ་ནི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་འདུག

བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་གཡོལ་བ། བཙུན་མོ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་བཟེད་པ།

བཙུན་མོའི་རྟེན་རྡོག་ལ་མི་འཆོར། བཙུན་མོ་རྣམས་ལྷ་མོ་དང་ཀླུ་མོ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་འདུས་པའི་གདུང་རྡོག་ལ་མི་ཆགས་པ་སྟེ་རྡོག་མོ་ནི་ས་གཞིའི་མིང་ཡིན་པ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཀྱང་ཡིན།

བཙུན་ཚུགས་མ་རོར་བ། བཙུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རོར་བ།

བཙིགས་པ། བརྟུངས་པའི་དོན།

བཙོན་ཐམས་ཅད་དོང་སྤྲུག བཙོན་པ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་བ།

བཙོས་ཤ་རྗེན་ལོག ཆུ་ནང་བཙོས་ཟིན་པའི་ཤ་དེ་སླར་ཡང་རྗེན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་མིན་གོ་ལྡོག་སྟེ་ཤོད་པ།

ཙ་ཁབ། གཏར་ཁ་བྱེད་པའི་ཁབ་ཀྱི་མིང་།

ཙ་འཁོར་ལྔ། སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ། སྙིང་ག ལྟེ་བ། གསང་གནས་བཅས་ཀྱི་ཙ་འཁོར་ལྔ།

ཙ་འཁོར་དྲུག གཤམ་གྱི་ཙ་འཁོར་བཞིའི་སྟེང་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་དང་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྣན་པས་དྲུག་གོ།

ཙ་འཁོར་བཞི། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བཞི།

ཙ་དགུ དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཙ་གསུམ(དབུ་མ། རོ་མ། རྐྱང་མ)དང་འཁོར་ལོ་དྲུག་སྟེ་གཙུག་གཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ། དཔྲལ་བ་ཆུ་ཡི་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པ་མེ་ཡི་འཁོར་ལོ། སྙིང་ཁ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་བཅས་བསྡོམས་པས་དགུའོ། །

ཙ་རྒྱུད་རྣམ་གསུམ། ཕོ་ཙ། མོ་ཙ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཙའོ། །

ཙ་བརྒྱད། དབུ་མ། རོ་མ། རྐྱང་མ་དང་། སུམ་སྐོར་མ། འདོད་མ། ཁྱིམ་མ། གཏུམ་མོ། བདུད་བྲལ་མ། དེ་དག་ལས་གྱེས་པ་ཞེར་བཞི་དང་། དོན་གཉིས་དང་།

བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་སྤྱི་བོར་དྲུག་དང་ནོར་བུའི་རྩེར་བརྒྱད་གསུངས་པ་དང་བཅུ་ཡོད།

རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ། རྩ་བའི་བླ་མ། རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོན་ཏན་སློབ་མཁན་ལ་ཟེར། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། རང་གི་བླ་མ་དེའི་བླ་མ་སོགས་བླ་མ་གོང་མ་ཚོར་ཟེར།

རྩ་ཆག ཁྲལ་རིགས་ཁག་འགའ་ཞིག་ཆག་པ་ཙམ་མིན་པར་ཁྲལ་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རྩ་བ་ནས་ཆག་པ།

རྩ་ཉོན་དྲུག གཤམ་དུ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཅེས་པར་གསལ།

རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། ༡. གང་ཕྱིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲངས། ༢. བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ལྟུང་བ། ༣. རྡོ་རྗེ་སྤུན་ལ་ཁྲོས་པ་ཉེས་པར་བརྗོད་པ། ༤ སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྤོང་བ། ༥. བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོང་བ། ༦. རང་ངམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཆོས་ལ་སྨོད་པ། ༧. མ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གསང་སྔགས་སྒྲོགས་པ། ༨. སངས་རྒྱས་ལྔ་ལྡན་བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་བྱེད། ༩. རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ། ༡༠. གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་བྱེད་པ། ༡༡. མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་རྟོག་པ། ༡༢. སེམས་ཅན་དད་ལྡན་ལ་སུན་འབྱིན་པ། ༡༣. དམ་ཚིག་རྗེས་ཇི་བཞིན་མ་བསྟེན་པ། ༡༤ ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བུད་མེད་ལ་སྨོད་པའོ། །

རྩ་ལྟུང་སྦྱོར་བ་བདུན། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པ། ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་གང་གིས་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་བརྟན་པ། བར་བཅད་ཅེས་པ་ལྟུང་བ་སོ་སོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡི་རང་བ་དང་། སེམས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། བླ་མ་བཞུགས་ན་ལོ་གཅིག་གམ་གསུམ་ཚུན་དུ་མ་བཤགས་ནས་ཚད་ལས་འདས་པ་སྟེ་བདུན་ཚང་ན་ཕམ་པ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་ན་ལྟུང་བ་ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་ལྷག་མ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྨད་ན་ལྟུང་བྱེད་དང་། ཡན་ལག་གཞན་མེད་པའི་དངོས་གཞིའང་ཉེས་བྱས་སོ། །

རྩ་ལྟུང་བཞི། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན། རྫུན་སྨྲ་བ། སྲོག་གཅོད་པ་སྟེ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞིའོ། །

རྩ་མདུད་མི་གྲོལ་ཐབས་ལམ། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས་བཅས་གནས་ལྔ་ཡི་རྩ་ལ་མདུད་པ་ཡོད་པས་དེ་མ་གྲོལ་གོང་དུ་བུད་མེད་བསྟེན་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལག་ལེན་བསྟར་ན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་དང་། ཐབས་ལམ་ནི་རྩ་མདུད་ཡོངས་རྫོགས་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རྐྱང་པ་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་བུད་མེད་བསྟེན་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་ཟེར།

རྩ་དྲེས་མ། ལོ་མང་སྐྱེ་བའི་རྩ་རིགས་ཤིག་ཡིན། ཨ་ར་འདྲ་བའི་རྩ་བ་མང་ལ་འཁྲིགས་པ་ལོ་མ་སྤུངས་ནས་སྐྱེ་བ། མེ་ཏོག་གི་མདོག་སྨུ་སྐྱ། འདབ་མ་དྲུག་པ། བོད་ཟླ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པའི་བར་མེ་ཏོག་ཤར་བ། རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤང་ཐང་དང་། རི་ལྡེབས། ལམ་ཟུར་བཅས་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནུས་པ་ནི་ཚ་བ་དང་དུག་ནད་གཅིན་པ་འགག་པའི་ནད། ཁྲག་མང་པོ་བབས་པ་བཅས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡིན་པར། དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཤེལ་གོང་དང་ཤེལ་ཕྲེང》ལས་གསལ།

རྩ་བ་བརྒྱད། ཡབ་ཀྱི་རྣ་གཡས་པའི་ཁྲག ཡུམ་གྱི་པདྨའི་ཁྲག སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྟེ་ཁྲག གཡུལ་དུ་བསད་པའི་དཔའ་བོའི་སྙིང་ཁྲག་སྟེ་ནང་གི་རྩ་བ་བཞི་དང་། སྟག་གཟིག་ལ་སོགས་གཅན་གཟན་གྱི་ཁྲག བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ཁྲག རྟ་བོང་ལ་སོགས་རྨིག་ཀླུམ་གྱི་ཁྲག གཡག་སོགས་རྨིག་བྲག་གི་ཁྲག་སྟེ་ཕྱིའི་རྩ་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་དོ། །

རྩ་བ་བརྒྱད་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག ཆང་སྤང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་དང་མལ་ཆེན་མཐོན་པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསུམ་བརྟུལ

ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བརྒྱད་དོ། །དགེ་བསྙེན་གྱི······གཏན་ཁྲིམས་ལྔ་ནི། གསོད། རྐུ། རྫུན་སྨྲ། ལོག······གཡེམ། ཆང་ལྔའོ། །

ཙ་བ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། མདོ་སྨད་ཅོ་ནེ་དགོན····མཁན་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༠༠)ལོར་ཙ་བའི་ཨ་ཕྱི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བློ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་པའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཅོ་ནེ་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ······གསུམ་ཐོག་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་སུ་ཟབ་ཆོས······གསན། ལྷ་རམས་མཚན་རྟགས་བཞེས། དེ་ནས་སྨད······རྒྱུད་དུ་ཞུགས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་དང་། ཁྲི་རིག་དབང་མཆོག་ལྡན། བླ་མ་བྱམས་པ་སོགས་བསྟེན། སླར་རང······དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་པ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་མཛད། འཆད་ཉན་དང་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད། རྙིང་རིམ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་འགའ་རེ་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ······ཕེབས་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༨༠)ལོར་ཅོ་ནེ་སེང་ཁྲིར······ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱངས། ལམ་རིམ། སྐྱིས······རབས། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། བདེ······གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་། མགོན་བཀའི་རྗེས······གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་པ་དང་། རྫོང་གྲྭ······རྟེན་སྐྱལ་ཤིན་ཏུ་སྨར། ཚོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། རིགས་ལྡན······ཉེར་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གྲངས་མང་བཞེངས། སྡེ······དགེའི་བཀའ་འགྱུར་མཚལ་པར་མ་གདན་ཞུ་མཛད། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་ཆོས་སྡེ་རྒྱབ་རྟེན······གྱི་བཀའ་ཤོག་ཞུས། ཐུགས་ཀྱི་བཞེས་དོན་ཡོད་གྲུ་གྲུབ······ནས་མཐར་དགུང་ལོ་གྱ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ······གསུམ་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༤༥)ལོར་སྐུ་དག་ལས་འདས།

ཙ་བ་བཞི། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ། མི་ཚངས་སྤྱོད། མ་བྱིན་ལེན། བརྫུན། སྲོག་གཅོད་དེ་བཞི་ལས་གང་བྱས་ན་ཡང་སྡོམ་པ་སྤུར་ཡོད་ཙ་བ་ནས་ཉམས་པས་གྲུ་པའི་གྲུས་ནས······ཕུད་པ་ཡིན།

ཙ་བ་ཕྱུས་ལྔ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། འབྲིང་པོ་རྣམ་ངེས། བསྡུས་པ་རིགས་ཐིགས་སོ། །

ཙ་བ་སུམ་ཅུ་པ། ལེའུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པས་ཙ་བ་དང་། མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་དོར་བའི་ལྷག་མ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པས་སུམ་ཅུ་པ······ཞེས་སམ། མཁས་པ་ལ་ལས་ཀཱ་ལི་སུམ་ཅུའི་བརྗོད་བྱ······གཙོ་བོར་སྟོན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཏགས་པར་བཤད།

ཙ་བ་གསུམ། བླ་མ་དང་། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོ་སྟེ་གསུམ།

ཙ་བ་ལྷ་ཁང་། འབྲི་གུང་བླ་བྲང་གི་ཁོངས་རྫ་རྫོང་མཐིལ······གསུམ་ཞེས་པའི་ཡ་རྒྱལ་ཙ་ཞོལ་ཤང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི······ཙ་བ་ལྷ་ཁང་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྲས་ཆུང་བ······སད་ན་ལེགས་འཛིན་ཡོན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་ལྷ······ཁང་ཞིག་ཡིན་སྐད། ཡང་དེ་ཁུལ་གྱི་བགྲེས་སོང་འགའ······ཞིག་ནས་དེ་ནི་སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཡིན······སྐོར་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་ཚུལ་གསུངས། ཐོག་བརྩིགས······བཞི་ལྡན་གྱི་ལྷ་ཁང་དེའི་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ཅེས······སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཚད་དུ་གྲགས······པ་རྫི་ཀླིམ་གྱི་སྟོན་པ་ལོངས་སྐུའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་རྟེན······གསུམ་དཔག་མེད་བཞུགས་ཤིང་། རིག་གནས་གསར······བརྗེའི་སྐབས་ལྷ་ཁང་རྨང་ནས་བཤིག་དུས་ས་འོག་ནས······རྟལ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཐོན་པ་སོགས་བྱུང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༨༤༥)ལོར་ལྷ་ཁང་ཆུང་དུ་ཞིག་ཉམས་གསོ་ཞུས་པའི་རྟེན་གཙོར་དེ་སྔའི་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུའི་དུམ་བུ་ཞིག་ནང་བཞུགས་ཀྱི་འཇིམ་སྐུ་སོགས་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་། ཙ་བ་དགོན་པ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་འཕྲེང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིང······བསྲེལ་ཡོད་པས་དེ་གར་སྐོར་བ་བརྒྱབ་ན་གཟའ་གྲིབ་ཀྱི······ནད་སོགས་ལ་ཕན་ཚུལ་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པས་བསྐོར་བ······རྒྱག་མཁན་མང་ཙམ་ཡོད།

རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི། སྔོན་པོ། སེར་པོ། དཀར་པོ། དམར་པོ་དང་བཞི།

རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་བཅས་བཞི།

རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག ༡. འདོད་ཆགས། ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ། ༢. ཁོང་ཁྲོ། གནོད་བྱེད་སེམས་ཅན་དང་གནོད་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་གནོད་པའི་རྒྱུན་དུག་མཚོན་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ། ༣. ཐེ་ཚོམ། བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ༤. ང་རྒྱལ། རང་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་གཞན་དག་ལས་ལྷག་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ། ༥. མ་རིག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་བདེན་བཞིའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དོན། ༦. ཞེ་སྡང་། རང་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་བཅས་སོ། །

རྩ་བའི་དུད་ཚང་། དེ་ནི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ནང་། མི་བཟའ་མི་གཉིས། བུ་བུ་མོ་གཉིས། བྲན་གཡོག་ཕོ་མོ་གཉིས། ཕྱུགས་རྟ་བོང་། ར་ལུག་བ། མཛོ་བཅས་རེ་རེ། ཁང་པ་ཀ་བ་དྲུག་གི་ས། ས་ཞིང་ཏོར་སོན་ཁལ་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད་པར་དུད་ཚང་གཅིག་ཡིན།

རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་། གཅེར་བུ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དབྱེ་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་གོ།

རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི། ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་སྟེ་ཐེག་ཆུང་གི་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི། དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་གྲུ་ཡངས་དོག་དང་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།

རྩ་བའི་ནད་དྲུག རླུང་། མཁྲིས། བད་ཀན། ཁྲག ཆུ་སེར། སྲིན་འབུ།

རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སམ་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད། ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག རྣམ་ཤེས་དྲུག་མཚན་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག བདེ་སྡུག་ཚོར་བ་སོགས་མཚན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་མཚན་མ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་སྣ་གཞོལ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་རྟོག མི་རྟག་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག ལྟ་ངན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག བདག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ།

རྩ་བའི་བླ་མ། ༡. རང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཀ་བླ་མ་དེའི་སར་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་བླ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ། ༢. རང་ཉིད་ཀྱིས་བླ་མ་དེ་ལ་ཆོས་མང་པོ་ཞུ་སྦྱོང་ན་བླ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།

རྩ་བའི་རོ་དྲུག མངར་བ་དང་། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ། ཚྭ་བ། ལན་ཚྭ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ།

རྩ་བའི་རླུང་ལྔ། སྲོག་འཛིན་དང་། ཐུར་སེལ་དང་། གྱེན་རྒྱུ་དང་། མཉམ་གནས་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྟེ་ལྔ།

རྩ་བྲལ་ནང་དུ་ཤེས་པ། རང་སེམས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ནང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ།

རྩ་དབུ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི། པད་མའི་སྡལ་མ་ལྟར་ཕྲ་བ། ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ལྟར་དྲང་བ། ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ་བ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལྟར་དམར་བའོ། །

རྩ་མི་ཤིང་མི། མདོ་སྨད་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཏེ། གོ་དོན་ནི་མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཚལ་ཁའི་ནང་ནས་མི་ཉག་ནི་མི་མང་བ།

རྩ་དང་ཤིང་ཡང་ཐག་རིང་པོ་ནས་བལྟས་ན་མི་ལ་འཁྲུལ་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། རྩ་ལས་བཟོས་པའི་མི་དང་ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་མི་དང་འདྲ་ཟེར་བའི་གོ་བ་བླངས་ན་དོན་དངོས་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན།

རྩ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། རྩ་མི་ལོ་ཙཱ་བ་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བས་ཁོང་དང་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་མངོན། འབྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་རྩ་མིར་འབྲུངས། ལོ་ཙཱ་མཁས་པར་མཁྱེན་ཅིང་། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀར་མཁས་པས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། ཁེའུ་གད་པ་འཁོར་ལོ་གྲགས་དང་། སྤང་འོ་གསལ་བ་གྲགས་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་པཎྜི་ཏ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུཔྟ་བསྟེན་ནས་དུས་འཁོར། ཕྲེང་བ་སྐོར་གསུམ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན། མན་ངག་སྙེ་མ་བཅས་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱང་མཛད།

རྩ་ཚིག་རིམ་སྲོང་། རྩ་བའི་དོན་གནད་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་བཀའ་ཡིག་རིམ་པ་མང་པོར་བཏང་ཟིན་པ།

རྩ་འཛིན་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཡོང་བ་བྱེད། དེ་སྔོན་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་པའི་རྩ་དོན་དམ་འཛིན་སྲུ་མཐུད་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་ཚིག

རྩ་འཛིན་གཡོ་མེད་དགོས་པ། རྩ་དོན་འདི་ལ་དམ་འཛིན་འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པ།

རྩ་ར་གཏོང་། ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལུས་ཐོག་ཏུ་ཚ་འདྲི་བྱེད་པ།

རྩ་ར་ཡན་པོར་མ་སོང་བ། ཁྲིམས་གཅོད་ཀྱུ་ཡངས་པོར་མ་སོང་བ།

རྩ་རི། འདིའི་སྐོར་གོང་དུ་ཙཱ་རི་ཙཱ་གོང་ཞེས་པར་གསལ།

རྩ་རི་ཏྲ། གོང་དུ་ཙཱ་རི་ཙཱ་གོང་ཞེས་པར་གསལ།

རྩ་རླུང་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ། དཔྲལ་བ་ཆུའི་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པ་མེའི་འཁོར་ལོ། སྙིང་ཁར་རླུང་གི་འཁོར་ལོ། ལྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོའོ། །

རྩ་རླུང་བསྒོམས་པའི་གནད་བཞི། བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད། སྲོག་རྩོལ་རླུང་གི་གནད། དམིགས་པ་སེམས་ཀྱི་གནད། ལུས་སྦྱོང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་དོ། །

རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། མིའི་ལུས་ཁམས་ཀྱི་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅས་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཡང་། རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ། འཁོར་ལོ་བཞི། རྩ་འདབ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བཅས་ཡོད་ལ། རླུང་ལ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སོགས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ ཐིག་ལེ་རིགས་བཞི་སོགས་དེ་དག་སོ་སོའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་པ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་ཟུར་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

རྩ་ལག་འཚོའི་མེ་ཏོག མེ་ཏོག་ཉུང་ལྡན་ནམ། བརྒྱ་ཛི་བག་ཞེས་པ་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཁྲག་མདོག་ལྟར་འཆར་བ་ཞིག་གི་མིང་།

རྩ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མ། རོ་མ། རྐྱང་མ་གསུམ་མོ། །

རྩང་ནན། བཏུང་བ་སྟེ། བོད་ཆང་དམ་ཆང་གི་མིང་ལ་འཇུག་ཅིང་། དཔེར་ན་ཆང་བྲེ་གསུམ་དང་རྩ་ཁུར་གཅིག་ཅེས་པར་རྩང་ནན་ཡམ་གསུམ་དང་ཧན་རན་ཁུར་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྩད་གཅོད་བབས་བཀོད་བྱེད། ཉེས་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཐོན་ན་འབྱུང་ཁུངས་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བསྟུན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཉེས་ཆད་གཅོད་པ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་བྱེད་དགོས།

རྩབས། ཙ་མའི་མིང་སྐྱེ་ཚོའི་ཙ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྩབས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

རྩབས་མོ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ》ལས། འབྲས་དང་ཁྲི་སོགས་བཙོས་ནས་རྩི་མེད་པར་བསྐོལ་བའི་ཁུ་བ་སྐྱུར་པོ་ཙང་ཤ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཕབ་མི་བཏབ་སྟེ་ཕབ་བཏབ་ན་ཆང་དུ་འགྱུར་བས་རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྩམ་པ། རྩམ་པ་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་ཟས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། རྩམ་པའི་རིགས་ལ་སྤྱིར་ན་ནས་རྩམ་དང་སྲན་རྩམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་དུས་བརྒྱབ་སྟེ་ཆེས་ཞིབ་མོར་བཏགས་པའི་ནས་རྩམ་སྲུས་ལེགས་ལ་ཞིབ་རྩམ་དང་། སྲན་ལྤགས་ཕུད་པའི་ཆེས་ཞིབ་མོར་བཏགས་པའི་སྲན་རྩམ་སྲུས་ལེགས་ལ་སྲན་ཞིབ་ཅེས་དང་། ད་དུང་ནས་སྲན་འདྲེས་མར་བཏགས་པ་ལ་རྩམ་པ་སྲེལ་སྲན་ཟེར།

རྩམ་འབྲུ། རྩམ་པ་འཐག་རྒྱུའི་འབྲུ་རིགས།

རྩམ་བཞེས་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། དེའི་ངོ་དམ་མི་སྣ་རིམ་པ་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་སེར་སྐྱ་གཉིས(སྐབས་འགར་སྲས་རྣམ་པའང་ཡོད)ཚུགས་ཡུལ་ཤིང་རའི་རབ་གསལ་གྱི་སྟོ་ཕྱོགས་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་པའི་ནང་ཡོད། ངོ་དམ་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ལྔ་བུར་སྐོར་འཛུགས་ནང་གཉེར་གཉིས་དང་། གར་དགོས་གཉེར་པ་གཉིས། འབོ་ཁ་བ་གཅིག་དང་། ལས་གཡོག་ཕོ་མོ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཡོད། འདི་ནི་གཏོང་སྒོའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་པས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་རྩམ་པ་དང་སྣུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ་འབབ་བསྡུ་ལེན་དང་། དེ་ཡང་རྩམ་སྣུམ་དངོས་མདོག་ཁག་གཅིག་དང་དེ་བྱིངས་སྔར་གྱི་འབྲུ་སྣུམ་གོང་ཚད་དམའ་བའི་ཐང་གཞི་ལྟར་དངུལ་སྒྲིལ་ཞུས་པ་ལ་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་དུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་མཚོན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐང་གའི་དངུལ་སྒྲིལ་འབབ་དེབ་གཞིར་བཟུང་ལྟ་སར་སྤྲོད་ལམ་ལྟར་འབུལ་དགོས་པ་དག་བསྡུ་ལེན་དང་། ཁྲལ་འབབ་ཚད་རིགས་རྣམས་འབབ་འདེད་ཆེད་རྫོང་གིས་བསྡུ་ལེན་བཅས་བྱས་ཏེ་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་མཆོད་སྐབས་གྲྭ་པར་ཚ་གྲ་ཞེས་སྨོན་ལམ་ལ་གྲྭ་པ་རེར་རྩམ་པ་འབོ་བཙོ་རེ་དང་། ཚོགས་མཆོད་ལ་བཙོ་འབོ་རེ། སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་མཆོད་གཉིས་ལ་འཆར་ཅན་ཉིན་རེ་གྲྭ་པ་རེར་དཔུལ་སྐར་ཕྱེད་གསུམ་རེ་རྒྱུག་རྒྱུ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་གིས་གཙོས་པའི་གཞུང་ཞབས་ཡོངས་ལ་གྲོ་རྩམ་སྣུམ་གསུམ་གྱི་ཕོགས་ཡོ་གསར་སྐབས་རྩེའི་དགྱེས་སྟོན་ཉིན་དང་གཉིས་ཀྱི་དཀར་སྒྲོ་སྒྲིག་གཏོམ། ཆིབས་སྐྱར་དང་། གཟབ་གསོལ་ཁག་གི་གཏོང་སྒོའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་སྒོ་འགན་ལེན་བཀོད་སྒྲིག་བཅས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཟླ་ལའི་བླ་མ་ཁྲི་ཐེབས་སོགས་མཛད་སྒོ་འཕར་མའི་རྩམ་གྲོ་སྣུམ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་དམིགས་སྐོར་རྫོད་འཕར་བྱ་བའི་ངོ་དམ་ཟུར་བཀོད་ཀྱིས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཁྲལ་འཕར་བསྡུ་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་གར་དགོས་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་འཁོར་ས་ཚོགས་ཀྱི་ཁལ་མ་དང་། མི་རྟེན་གཏོང་དགོས་པ། རྩྭ་གཉེར་གྱི་གཟན་པ་འདྲེན་བྱེད་བོང་བུ་ཉི་ཤུ་དང་ཤིང་གཉེར་གྱི་ཤིང་འདྲེན་བྱེད་བོང་བུ་ཉི་ཤུ་ཁྲུངས་འཛུགས་གར་དགོས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་བཅས་རྩམ་ཡིན་ངོ་དམ་གྱི་ལས་འགན་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྟེ་ཁ་མང་བ་ཡིན།

རྩའི་འཁོར་ལོ་ལྔ། སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་མི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ། སྙིང་ག ལྟེ་བ། གསང་གནས་བཅས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་རྩ་མདུད་ལྔ་པོ། །

རྩའི་འཁོར་ལོ་དྲུག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། ༡. སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ།(ཡང་ན་གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ) ༢. མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༣. སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ༤. ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ། ༥. གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ། ༦. ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ(ཡང་ན་དཔྱལ་བ་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ)དང་དྲུག་གོ།

རྩལ་ཁ། བཀའ་བརྒྱུད་བསྒོམ་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རྩལ་ཁ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

རྩལ་པོ་ཆེ་ཡི་ཊྰིན་འབབས་མི་བདུན། བཙན་པོ་ཁྲི

འདུས་སྲོང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ལྡོན་འབངས་རྩལ་ཆེན་བདུན་ཡོད། འདི་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་སྟོབས་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསུངས་ཤིང་། 《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ཤོག་གྲངས༡༢༢ནས༡༢༣བར་བཤད་ཚུལ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་བཀོད་ཡོད་པ་དཔེ་དེབ་དེར་གཟིགས།

རྩི། ཕན་པའམ་རླུང་གི་དོན།

རྩི་བྱ་བྱུང་། རྩིབ་བུ་བྱུང་། རྩིབ་མ་བྱུང་བྱུང་།

རྩི་སྨན། མི་ཤི་ནས་ཉིན་བདུན་སོང་ཙང་སྨན་དེ་སྟེར་ན་གསོ་ཐུབ་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

རྩིགས་བཞི། ༡. ཞིའུ་དྲིན་གྱི་རྩིས། ༢. སྐུ་སྲུང་གི་རྩིས། ༣. ལྷ་རིས་ཀྱི་རྩིས། ༤. སྐུ་རྒྱལ་གྱི་རྩིས།

རྩིང་པ། གུ་དོག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །

རྩིབས་ཀྱི་ལྷ་ཀཱ་ཡོལ་སྡེས་སྤྱན་དྲངས། རྩིབས་ཟེར་བའི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཀཱ་ཡོལ་སྡེས་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་མི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་བཤད་ཡོད།

རྩིབས་བརྒྱད་འཁོར་ལོ། ལྷ་ས་ཆགས་ཡུལ་འདི་ལ་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ས་བཀྲ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་གནམ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། ས་ལ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཡོད་ཟེར། རྩིབས་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་ནི་ལུང་ཚད་བརྒྱད་གནམ་ཁ་སྒོ་བ་དེ་ཉི་གདུགས་ཀྱི་ལྷུགས་རྩིབས་ནང་བཞིན་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འཕེལ་བ་ལྷ་བུའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལ་གནམ་སྟོན་མོ་གཡུ་བྱའི་གདུགས་སུ་ཕུབ། རི་ཟུར་གསུམ་བྲག་གཞུང་གནམ་དུ་མཐོ། ས་རྩེ་བརྒྱད་ལུང་པ་ཕྱོགས་སུ་གྱེས་ཞེས་སོགས་གསལ་བའི་ས་དབྱིབས་དང་གནམ་དབྱིབས་ཟུར་བརྒྱད་རྩེ་སྟངས་ནི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན།

༡. འཕན་པོའི་མདའ་སྟག་རྩེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་རི་དང་བྲག་དཀར་གྱི་སྟོ་རི་གཉིས་བསྡོལ་མཚམས་མལ་དྲོ་བརྒྱད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཆེན་གྱི་ཐད་ཀར་ཟུར་གཅིག ༢. ཆོས་ལུང་། ༣. སྐམ་པོ་ལུང་། ༤. གྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་པ་དང་རི་རྩེ་བསྡོལ་མཚམས་སུ་ཟུར་གཅིག ༥. སྙེའུ་དང་སྟོད་ལུང་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས། ༦. ཆུ་ཤུལ་ལམ་ཆེན་ལ་འགྲོ་བའི་གཞུང་བརྒྱུད། ༧. སྟོད་ལུང་གི་ལམ་ཆེན་དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་རྒྱབ་རི་བསྡོལ་མཚམས། ༨. ཉང་བྲན་ཕུ་དང་དོག་བདེ་བརྒྱུད་ཀྱི་རི་སུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཅས་ཟུར་བརྒྱད་ཡོད་པར་སྣང་།

རྩིས་ཀྱི་ཁང་བུའི་གཙོ་བོ། སྔར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྩིས་ཁང་ཞེས་པའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས།

རྩིས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་ནག་རྩིས་ནས་གསོན་རྩིས། གཤིན་རྩིས། བག་རྩིས། དུར་རྩིས། ཚེ་རབས་ལས་རྩིས་སོགས་རྩིས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན།

རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག བཀྲ་ཤིས། བཞི་མདོ། ཀླུ། མི་སྡུག་པ་བཅས(མི་མཐོ་བའི་བྱེད་པ)བཞི་དང་། གདབ་པ། བྱིས་པ། དགེ་བ། ཏིལ་རྡུང་། ཁྱིམ་སྐྱེས། ཚོང་པ། བིཥྚི(འཕོ་བའི་བྱེད་པ)བཅས་བདུན་ནོ། །

རྩིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལས་བཤད་པའི་འདྲི་ལྔ། སྤར་ཁའི་འདྲི། སྐྱེ་བའི་འདྲི། འཚོ་བ་ལོ་བླ་ཞག་དུས་ཀྱི་འདྲི། རྩ་བ་ཁམས་ཀྱི་འདྲི། ས་རྒྱལ་ནག་པོའི་འདྲིའོ། །

རྩིས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལས་ལྔ། ཨཱཿ། ཁྲི། བསྟན། བགོས། བསྒྱུར།

རྩིས་ཀྱིས་མི་ཐེངས་པ། རྩིས་བྱས་ན་ཐིག་པོ་མི་ཡོང་བ་བྱས་པ།

རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཡོད་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཤར་དུ་རྒྱས་པའི་ལས་ཁུངས"རྩིས་ཁང་སྲིད་ཞི་ཕུན་ཚོགས"བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཁུངས་འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་གི་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་ལ། བོད་སྐོར་

སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ལས་ཁུངས་འདིར་གོང་འོག་ལས་བྱེད་མི་སྣ་རྩིས་དཔོན་གསུམ(སྐབས་འགར་རྩིས་དཔོན་ལས་འཕར་གཅིག་དང་བཞི)(རིམ་པ་བཞི་པ)དང་། རྩིས་པ(རིམ་པ་དྲུག་པའི་ལས་ཚན་ཆུང་ཁག)གསུམ། ཡིག་ཚགས(རིམ་པ་བདུན་པ)གཅིག རྩིས་ཕྲུག་པ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིའི་འགན་དབང་ནི། གཞུང་ཞབས་སྲིད་སྐོར་དྲུང་འཁོར་རྣམས་ཐོག་མར་རྩིས་ཕྲུག་པར་གསར་ཞུགས་བྱེད་སྐབས་དྲུང་རྒྱུད་བསྙོན་མེད་ཡིན་མིན་བརྟག་དཔྱད་དང་། རིགས་ཏུས་ལ་ལབ་སླེང་མེད་པའི་སྤྱི་སྒྲིག་གན་རྒྱ(དྲུང་རྒྱུད་མིན་པས་ཞབས་སྔོད་ཞུས་མི་ཆོག་པའི་སྲོལ་ལམ་ལྟར)ལེན་རྒྱུ་དང་། རྩིས་ཕྲུག་པར་ཞུགས་རྗེས་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་རྩིས་སྦྱོང་བརྡར་གྱིས་ཆུ་ཚད་ལོན་མཚམས་གཞུང་ཞབས་དངོས་སུ་ཞུ་རྒྱུའི་འོས་འཆར་གོང་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ། ཕོ་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱུགས་ལེན་བྱེད་ཆེད་ལོ་གསུམ་མམ་བཞི་རེར་དྲུང་འཁོར་རྩལ་རྒྱུགས་ཞེས་རྩལ་རྩེད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ། ལོ་ལྟར་སྨོན་ལམ་སྐབས་སྲས་རྣམ་པ་ཡན་གྱི་དྲུང་འཁོར་གསར་ཞུས་གཉིས་ཏེ་ཡ་སོར་སྤྱི་ཁྱབ་པར་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ། བཀའ་བློན་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་སྤྱོང་བ་ཕུད་དེ་བྱིངས་དྲུང་འཁོར་སོ་སོའི་མིང་ཐོའི་གཤམ་དུ་རང་ལོ་དང་། ཞབས་སྔོད་ཞུས་ལོ། ལས་ཚན་གང་འཁུར་བཅས་ཀྱི་མཚན་བཀོད་དེ་རྩེ་འགག་དང་། སྲིད་འགག་བཀའ་ཤག་བཅས་ལ་སྲིད་སྐོར་མཚན་ཐོ་ཞེས་པ་འབྲི་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ། རྣམ་ཀུན་སྲིད་སྐོར་དྲུང་འཁོར་རྣམས་ལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྐྱེམ་བྱེད་རྒྱུ། རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་བཀར་རྒྱ་བ་དང་། བཀར་འཇུག་པ། ཡོང་སྣུད་པ་ཞེས་པའི་ཁྲལ་བསྡུའི་མི་འགྲོ་འོས་སྒྲིག་གིས་བཀའ་ཤག་དང་མཉམ་ཚོགས་ཐོག་མི་འགྲོ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ། འབབ་དེབ་གཞུང་ཁྲ་ནང་གསལ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ལོ་རེའི་ཡོང་འབབ་ཇི་བྱུང་རྩིས་རྒྱག་གིས་ཐོན་སྐོར་གྲལ་སྒྲིག་ཅེས་བྱས་བྱུང་རྣམ་དབྱེའི་ཨང་རིམ་བཀོད་དེ་བྱ་དགའ་སྤྲོད་པ། བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་དོན་ལྟར་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་དྲུང་རྩིས་མཉམ་ཚོགས་ཀྱིས་གྲོས་འཆར་འདོན་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་འདུ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་སོ་སོའི་གོ་མིང་ལྟར་འགན་དབང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐད་རྩིས་དཔོན་གྱིས་གོང་གསལ་རྩིས་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་དབང་ཁག་རྩིས་ཁང་ལ་བཀོད་འདོམས་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། རྩིས་པ་གསུམ་ནས་རྩིས་དཔོན་གྱི་བཀོད་དོན་འོག་རྒྱུན་དུ་རྩིས་ཕྲུག་པ་རྣམས་ལ་ཡིག་རྩིས་སྦྱོང་བརྡར་དང་ས་ཟླའི་མ་དཔྱལ་དང་དྲུང་སྤྱིའི་མ་དཔྱལ་ཞེས་པའི་དཔྱལ་འབབ་སྐྱེད་གཏོང་གིས་སྐྱེད་འབབ་ནས་ལོ་ལྟར་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་༡༥ཉིན་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁག་ལ་མཆོད་སྒྲིན་བཏེག་འབུལ་གྱི་འགྲོ་སྒྲོན་གཏོང་རྒྱུ་བཀོད་སྒྲིག དྲུང་སྤྱིའི་མ་དཔྱལ་གྱི་སྐྱེད་འབབ་ནས་སྤྱི་རྫས་གསར་བཟོ་དང་དབྱར་སྐྱིད་ཀྱི་འགྲོ་སོང་ཁ་སྣོན་གཏོང་རྒྱུ་བཀོད་སྒྲིག་བཅས་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡོང་སྣུད་ཁག་དང་། འབབ་ཞིབ། འབྲུ་སྐྱེད་དོ་དམ་བཅས་ཀྱི་རྩིས་ཁྲ་དང་། འབྱེད་ཁྲ་གསར་འགོད་བྱ་མིའི་མ་ཕྱི་ཞུས་དག་བཅས་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ཏུ་དམ་ཞུར་འབུལ་རྒྱུ། རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཁྲལ་བསྡུའི་མཁར་འབོ་དང་། མཁར་བྲེ་གསར་བཟོའི་རིགས་རྩིས་ཁང་དུ་ཚད་བསྒྱུར་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་མཁར་ཏྲ་མ་དང་མཁར་བྲེའི་དཔེ་ཚད་རྩིས་ཁང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཚད་གཞལ་དང་འབྲེལ་རྩིས་ཁང་གི་རྟགས་ཐམ་ཤབ་རྒྱག་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནི་རྩིས་པའི་འགན་དབང་ཡིན། ཡིག་ཚགས་ལ། རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ཁྲལ་རིགས་ཡོང་འབབ་ཀྱི་བསྡུ་གཞུང་ཁག་དང་། ལྕགས་སྟག་ཞིབ་གཞུང་གིས་མཚོན་གཞུང་སྒེར་ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་ས་ཁང་མི་གསུམ་གྱི་བདག་ཐོབ་འབྱེད་ཁྲ་ཁག་གི་མ་ཕྱི་སོགས་རྩ་འཛིན་ཡིག་རིགས་རྣམས་ལ་བདག་གཉེར་ཉར་ཚགས་བྱ་རྒྱུའི་འགན་དབང་ཡོད།

རྩིས་རིག འདི་ལ་དུས་ཀྱི་ཚད་འཛལ་བའི་རྩིས་རིག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚད་འཛལ་བའི་རྩིས་རིག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་

ནས་གཙོ་བོ་ནི་དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བའི་རྩིས་རིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་འགྲོས་ངེས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་བཞིའི་དབྱེ་བ་དང་གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྐར་རྩིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། གནའ་རབས་སྐར་རྩིས་ཀྱིས་རྩི་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་དུས་ཀྱི་ཚད་རྩི་བ་དང་དེའི་ཞར་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་རྩི་བ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེང་སྐབས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་རིག་པས་ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་འགྲོས་སྦྱོར་བྱུལ་དང་འཆར་ནུབ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནི་དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩི་དགོས་ལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་རྒྱང་ཐག་རིང་ཐུང་དང་། འོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བོང་ཚོད་དང་འབྱུང་བ་བཞིའི་འདུས་ཚད་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་རྩི་དགོས་པ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཚད་གཞི། གཞི་འཛིན་པའི་གྲངས་གནས་བཅས་རྩིས་རིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་གསུམ་ཡིན། དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བའི་རྩིས་རིག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》དང《དུས་འཁོར》གཉིས་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྩིས་གཞི་ནི་དབུགས་དང་། ཆུ་སྲང་། ཆུ་ཚོད། ཉིན་ཞག ཚེས་ཞག ཁྱིམ་ཞག ཉིན་ཟླ། ཚེས་ཟླ། ཁྱིམ་ཟླ། ཉིན་ལོ། ཚེས་ལོ། ཁྱིམ་ལོ། དུས་བཞི། བསྐལ་པ། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོ་སོའི་སྦྱོར་འགྲོས་དང་དལ་འགྲོས། རང་འགྲོས་དང་ལྷུང་འགྲོས། དྲང་འགྲོས་དང་འཁྱོག་འགྲོས། ཁྱིམ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག དཔྱིད་སྟོན་གྱི་མཉམ་གཉིས་སོགས་སྐར་རྩིས་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་ནག་རྩིས། སྤར་ཁ་བརྒྱད། སྨེ་བ་དགུ། ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས། འབྱུང་བ་ལྔ། གེག་རྩིས། བག་རྩིས། གཤིན་རྩིས་སོགས་མང་དུ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚད་འཇལ་བའི་རྩིས་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུ་རྡུལ། རི་བོང་གི་རྡུལ། ལུག་རྡུལ། གླང་རྡུལ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ། སྲོ་མ། ཤིག ནས་ཀྱི་བར་དུ་བདུན་འགྱུར་དུ་རྩིས་ཏེ། ནས་བདུན་ལ་སོར་གང་། སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་ཚད་གཞི་ངེས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཐག་རིང་ཐུང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྩིས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེང་སང་རྒྱུ་སྐར་སོ་སོའི་བར་ཐག་རིང་ཐུང་ནི་འོད་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་བའི་མགྱོགས་ཚད་ལ་འོད་ལོ་ཞེས་པའི་ཚད་གཞིའི་སྒོ་ནས་རྩི་སྲོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ལྗིད་ཚད་འཇལ་བ་ལ་སྲང་དང་ཉག་ཁལ་སོགས་དང་། སྣོད་ཚད་འཇལ་བ་ལ་ཕུལ་དང་བྲེ་ཁལ་སོགས་ཡོད་པ་ཚང་མར་གཞི་འཛིན་པའི་གྲངས་ཀ་ངེས་ཅན་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲའི་གྲངས་ཀའི་མིང་ལ་ཡང་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པས་གྲངས་ཀྱི་བར་སྟོང་འཛིན་བྱེད་ཀླད་སྐོར་དང་། གྲངས་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་སྣོན་པའི་བསྡོམས་རྩིས་དང་། སྔ་མའི་སྟེང་ནས་མར་ཕྲི་བའི་འཕྲི་རྩིས། གྲངས་སྔ་མ་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བསྒྱུར་རྩིས། རྩིས་གཞིའི་དེ་ཚ་མཉམ་མང་པོར་བགོས་པའི་བགོས་རྩིས། རིམ་པ་ནས་རྩི་བའི་མགྱོགས་རྩིས་བཅས་ཡོད། རྒྱ་རྩིས་དང་། བོད་རྩིས། དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་རྩིས་བཅས་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་གནད་བསྡུས་ཤིག་ལྷ་རིག་མཁས་དབང་ཟླ་མེད་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་གོ་དོན》ཞེས་པ་ཀན་སུའུ་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དེ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་སྐར་རྩིས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་ནས་བརྩོན་པའི《བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ལོ་རྒྱུས》 པེ་ཅིན་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་རྩིས་རིག་ཞིབ་འཇུག་མཁས་ཅན་བློ་མཐུན་རྟོང་མིན་ཤན་གྱིས་བརྩམས་པའི《ཚན་རིག་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་གོ་དོན》ཞེས་པ་བཅས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་རོགས་ཞུ།

རྩུབ་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ས་རླུང་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རེག་པར་མི་བཟོད་པའི་རེག་བྱ།

རྩུབ་དབྱད་གསུམ། གཏར་བ། བསྲེགས་པ། ཐུགས་པའོ། །

རྩེ་དགུ་གཏོར། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་སོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་རྩེ་དགུ་གཏོར་ཞེས་ཟོ་བྲང་ཤར་བརྒྱུད་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞབས་འཁོད་ཀྱིས་དྲུང་བཞེས་ཚུགས། རྩེ་གཟིམ་འགག་ནས་སློན་ལམ་སྲི་ཁྲབ་སེར་སྐུ་རྣམས་ལ་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་བསྒྱལ། སྲིད་བློན་དང་བཀའ་ཤག་བཅས་སོ་སོའི་གཟིགས་ཞིབ་རབ་གསལ་དང་། ཤོད་སྒོར་ཛ་ཐའི་སོགས་བདེ་ཡངས་ཤར་གྱི་ལྷོ་ངོས་ཐོག་སྟེང་དུ་དབུ་གུར་ནང་དང་། རྣམ་གྲྭའི་རོལ་ཆ་བ་རྣམས་བདེ་ཡངས་ཤར་གྱི་བྱང་ངོས་དབུ་གུར་ནང་བཞུགས་ཏེ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་ཚོགས་ཡོངས་ནས་དགུ་གཏོར་འཆམ་དང་། ལྟུགས་མཁར་བསྲེགས་བླུགས་སོགས་གནང་ཐོག་དགོང་ཧྲ་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཡོངས་ནས་ཞོལ་རྫོ་རིང་ཕྱི་མའི་སྲུམ་མདོར་སོག་ཕུང་ཡོད་སར་ཟོར་འཕེན་གནང་སྐབས་ཟོར་སྔ་གདན་ཞུར་ཤོད་དྲུང་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་ཞབས་གསར་བ་གཉིས་ནས་སྦྱིས་ཕྲ་འཁྱེར་ཏེ་བཅར་དགོས་ཤིང་། ཟོར་འཕེན་མཚམས་གཟིམ་སྤྱོད་པ་ནས་བོད་མདའི་དཀྱུར་ཤོག་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་ཨེ་ཙ་དགོན་པར་ཨེ་ཙ་དགུ་གཏོར་ཞེས་པའི་འཆམ་རྒྱག་སྐབས་ཨ་ཙ་རས་ལྷ་མོ་བལྟ་མཁན་ཁྲོད་ནས་ཕྲུ་གུ་ལོ་བཅུ་གྲངས་སྐོར་འགའ་ཞིག་རེས་མོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་བེར་ཀ(ཨབ་ཐང)ཚད་དུ་བཙུག རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་དེར་ཨ་ཙ་རས་མཛེ་བོང་བསྐྱོངས་ནས་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞད་གད་སྐྱོང་སྲོལ་ཡོད། གོང་གསལ་དགུ་གཏོར་གཉིས་ལ་ལྟད་མོ་བ་མང་པོ་འཛོམས། དེ་སྔོན་བཞི་སྡེ་དགོན་པ་དང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་། བསྟན་རྒྱས་གླིང་རྣམས་ལ་འཆམས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དུས་དབང་གིས་རྒྱུན་པས་ཕྱིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དེ་མིན་ད་དུང་སེ་ར་དགོན་དུ་སེ་ར་དགུ་གཏོར་ཞེས་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་སྔགས་གསུམ་ནས་གཏོར་ཟོར་འཕེན་པ་མཇལ་མཁན་ལྟ་ས་བ་དང་ཉེ་སྐོར་ཞིང་འབྲོག་སོགས་མང་ཙམ་ཡོད། དགོང་མོ་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མར་ནང་མི་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་དགུ་ཐུག་འཐུང་ཞིང་། དེ་ནི་ལོ་གསར་གྱི་འགོ་ཚུགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྩེ་མགྲོན། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རྩེ་གཟིམ་ཆུང་འགག་གི་འགོ་འཛིན་ཏེ། འགན་དབང་ནི་མཇལ་ཁ་ཞུ་མི་སྔ་རྗེང་བསྒྲིག་པ་དང་། སྲུང་མདུད་གཡོགས་པ། སྨན་སྲོག་འབྲི་རྒྱུ། ཉིན་ལྟར་མཛད་སྒོ་ཇི་བྱུང་མགྲོན་དེབ(འདི་ཉིན་ཐོ་འགོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྲོལ་ལམ་ཇི་བྱུང་སྙད་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་ཡུལ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འདས་རྗེས་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་སྐབས་གཞི་འཛིན་སའང་བྱེད་པས་གལ་ཆེར་བརྩི་བ་ཡིན)ལ་འགོད་པ་དང་། བཀར་ཁང་ཁག་ནས་དངོས་པོ་འདོན་འཇུག་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་རྟགས་ཐམ་ཕྱིར་ཏེ་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ཁྲིམས་འགལ་གཞུང་བཞེས་སྒོ་རྒྱ་ཐེལ་གནོན་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་ལ་རྟགས་ཐམ་ཇོ་ཏྲི་མ་ཕྱིར་ཏེ་སྒོ་ཐེལ་རྒྱག་པ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་ཆོས་ཞུགས་དང་མཚན་བཏགས(དཔེ་ཆ་ཐོན་པའི་སྐབས་གྲྭ་ཚང་ཁང་ཚན་སོགས་ལ་གཏོང་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་དགོས་པའི་བྱེད་སྒོ)ཀྱི་སྐབས་བཅས་ལ་སྐུ་ཚབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས།

རྩེ་ལྔ། གཤམ་དུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་གནས་ཚད་མི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུངས་པའི(༡. རྩེ་གཅིག ༢. སྤྲོས་བྲལ། ༣. རོ་གཅིག ༤ སྒོམ་འདས་སམ་སྒོམ་མེད་བཅས)ནང་གསེས་དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་དམིགས(འདི་ནི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟག)པ་སྟེ། རྗེ་རྒོད་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དོད་ཡིན་པར་གསུངས།

རྩེ་གཅིག་གྲུབ་གཅིག བློ་རྩེ་གཉིས་མིན་པའི་དད་གུས

ཡོད་པ།

རྩེ་ཆེན། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་། ལྷུང་ར་ཆུས་རྩེ་ཆེན་གྲོང་།

རྩེ་ཚེས་ཐོག དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ནས་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུ་བར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་གྲྭ་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་ནང་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་རིམ་ལ་གདན་དྲངས་སྐབས། རྒྱུན་དང་འཕར་མའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་འདོན་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ནས་བཅུ་པའི་ཚེས་བདུན་བར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་གྲྭ་པ་ཡོངས་རྫོགས་གོང་ལྟར་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་རིམ་ཚོགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་རྣམས་ཐོག་རྩེ་ཚེས་ཐོག་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་ཡོད།

རྩེ་རྗེ། སྔོན་པོའམ་རྫོང་དཔོན་ལྟ་བུ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་མིང་།

རྩེ་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས། ལས་ཁུངས་འདི་ཚུགས་ཡུལ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ནང་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྔ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ནས་བཟུང་འབྲུ་རྫས། ཤ་མར། ཇ་འབྲས། རྩྭ་བུལ། སྣུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་གཏོང་སྒོའི་ལས་ཁུངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཨར་སྔོན་སོགས་གཏོང་འགྲོས་ཆེ་སྐབས་སུ་སྡེ་སྲིད་སྐུ་ངོ་མ་ལས་ཁུངས་དེར་དབུ་འཛིན་དུ་ཕེབས་པའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ལས་ཁུངས་དེར་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་གནས་ལྡན་པའི་ལས་ཚན་པ་གཉིས་དང་། དྲུང་ཏོག་ཡོད་པའི་དྲུང་ཡིག་གཅིག གཉེར་ནང་ཞེས་ནང་ཟན་མི་ཉི་ཤུ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལས་འགན་ནི་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཡོང་འབབ་བསྡུ་ལེན་གྱིས་མཛོད་སྒོའི་དམིགས་སྐོར་རྩེ་འགག་ཏུ་རྩམ་པ་གཏོང་བ་དང་། རྩེ་དྲུང་ཁག་ལ་རྒྱུན་ཕོགས་དངུལ་དངོས་སྤྲོད་རྒྱུ། པོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད།

རྩེ་གདོང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ། ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན། འདི་ས་སྐྱའི་བླ་མ་སུས་བཏབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དཔྱད་གཞི་ད་ལྟ་མ་རྙེད།

རྩེ་རྣམ་གན་དཔལ་སྐྱིད་ལས་ཁུངས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་ལུག(༡༨༡༩)ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་སོགས་ཀྱི་གྲོན་དཔྱལ་གཏོང་དམིགས་སུ་རྩེ་རྣམ་གན་བཀར་ཁོངས་ནས་ཏམ་དཀར་འབོར་ཆེན་ཞིག་སྐྱེར་ཆོས་ཚོང་རིགས་ཁག་ལ་མ་འཛུགས་གནང་བའི་རྩེ་རྣམ་གན་དཔལ་སྐྱིད་དོ་དམ་ཞེས་རྩེ་སྐོར་མཁན་ཆེ་གཅིག་དང་། དྲུང་རྩིས་གཉིས། རྩེ་མགོད་གཟིམ་འགག་གཉིས། རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་པ་གཉིས། མགོད་དྲུང་རྩིས་པ་གཅིག ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་བཅུ་སྐོར་བཅས་བསྐོ་གཞག་གིས་སྐྱིད་དུས་དུས་བཀག་སོ་སོར་སྐྱིད་འབབ་ཆད་མེད་བསྡུ་ལེན་བྱས་ནས་ལོ་ལྟར་བཀའ་ཤག་ལ་རྩིས་ཁྲ་ཕུལ་ཏེ་དག་མཆན་ཞུས་ཐོག་ལོ་འཁོར་རེར་དོ་དམ་རོས་ལས་བརྗེ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། གོང་དུ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ཚུགས་ཡུལ་ནི་རྩེ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་གཟིམ་ཆུང་ཀ་བརྒྱད་ཅེས་ཚོགས་འདུ་ཐུག་བསྡུས་ཚུགས་ཡུལ་གྱི་རབ་གསལ་འོག་མ་དེའི་ནང་ཡིན། རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་སམ་རྩེ་འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁུངས་ནི(རྩེ་ཕྱག་ནི་རྩེའི་ཕྱག་མཛོད་དང་འཕྲུལ་བདེ་ཞེས་པ་རྩེ་ཕོ་བྲང་ནང་གི་སྐབས་འཕྲུལ་གྱི་མེ་སྒྲོན་སོགས་བདེ་འཇགས་སྲུང་རྒྱུའི་འགན་འཁྲིའི་གོ་དོན་དང་། ཡང་སྐབས་འཕྲུལ་གྱི་མགོ་འདོན་སྐབས་བདེ་བྱེད་མཁན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད་ཟེར) སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཙམ་ནས་གསར་དུ་བཙུགས། འདིར་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་དང་ལས་བྱེད་མི་སྣ་ནི། རྩེ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་གཉིས་དང་། རིམ་བཞི་ཤོད་དྲུང་གཅིག ཕྱག་དྲུང་གཅིག(དྲུང་ཏོག)ཕྱག་མཛོད་ནང་གཟན་ཏེ་ཕྱག་ནང་ཉི་ཤུ་སྐོར། ཕྱག་ནང་འོས་སྨྱུག་སྐེ་ཤའོ་ལི་བཞི་བཅས་ཡོད། ལས

ཁྲུངས་འདིའི་གཙོ་བོའི་འགན་དབང་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་སྲིད་སྐྱོང་ལ་འབུལ་བ་ཐུང་རིགས་བདག་གཉེར་དང་། གནང་ཆ་སྤྲོད་པ། དམིགས་འཛུགས་ཀྱི་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་དངུལ་དང་། ཤ་མར། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ནམ་རྒྱུ་དབུས་སྨམ་སོགས་བསྡུ་ལེན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱུན་དུ་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ནར་གཏོང་། རྩེ་དང་ནོར་གླིང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་འཆར་འཕར་གྱི་གཏོང་སྒོ་གཏོང་བ། པོ་ཏ་ལ་དང་ནོར་གླིང་གི་ཁྲིམས་འདོམས། ཞོ་སྟོན་སྐབས་ལྷ་མོ་འཁྲབ་མཁན་ཁག་ལ་དོ་དམ་རྒྱུགས་ལེན། རྒྱ་གར་ནས་རས་ཆ་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ། ཚོང་པ་དང་། སྟོད་གསེར་དཔོན། འབྲི་ཆུ་གསེར་སྟུད་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་འཁུར་ལ་ཕྱག་ནང་རེས་འཁོར་གྱིས་བཏང་སྟེ་གསེར་ཁྲལ་བསྡུ་བ་དང་། ཇ་སོགས་སྤུས་སྒྲུར་གྱིས་ཚོང་རྒྱག་པ། འབྲི་ཆུ་གསེར་སྟུད་པས་རེ་དཀར་སོག་གསུམ་ནས་སྤུས་མར་ཞེས་པ་བསྡུ་ལེན་དང་། ཆབ་མདོ་ཡན་ཚོང་པ་ཆེད་རྫོང་གིས་ལམ་འཁྱེལ་རྫོང་འགོ་སོ་སོས་རྟགས་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པའི་ནང་དོན་འཁོད་པའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕྱག་དམ་འབྱར་མའི་བཀའ་ཡིག་དང་གནང་ཆ་ཇ་ཕྱག་རས་འབུམ་རེ་ལམ་འཁྱེལ་རྫོང་འགོ་ཁག་ལ་སྤྲོད་པ། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་དང་དཔལ་དེ་སོགས་ལ་གཞིས་སྟོད་ཕྱག་ནང་རེ་བསྐོ་མངགས་ཀྱིས་ཐུང་སོང་གཏོང་ལེན་དོ་དམ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་སོ་སོའི་གོ་མིང་ལྟར་འགན་དབང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ནི་བླ་ཕྱག་དང་འདྲ་བས་འདིར་ཞིབ་ཕྲ་མ་བཀོད་ལ། གོང་འཁོད་མཐོ་རིམ་དབང་འཛིན་ལས་ཁུངས་རྣམས་ཕུད་དེ་ཐེངས་འདི་མན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་མི་དང་གཞི་རྩའི་འགན་དབང་ཅམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་ཞུས་སོ། །

རྩེ་ཕྱག་ལས་འཛིན་རིམ་འགྱུར། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་མཁན་རིམ་འགྱུར་ཐུང་རིགས་ཚང་མར་ཟེར།

རྩེ་འཕྱོ། རྩེད་མོ། རྩེད་འཛོ།

རྩེ་འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁྲུངས། གོང་གི་རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

རྩེ་བྲོ་ཆག རྩེད་མོ་དང་བྲོ་བརྡུང་བའི་དུས་ཚོད་མ་ཐུང་བ།

རྩེ་མོ། སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཡོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ལས་འདས་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པས་ན་རྩེ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

རྩེ་མོ་ཅན། འདི་མེ་དང་། མེ་ལྷ། འདོད་ལྷ། སྨོན་ཤིང་། མདའ། རྩེ་མོ་དང་ལྡན་པ་བཅས་ལ་འཇུག་གོ།

རྩེ་གཟིམ་ཆུང་འགག འཚོགས་ཡུལ་རྩེ་དང་ནོར་གླིང་ཉེ་འོད་གཟིམ་ཆུང་ཁག་གི་སྒོ་འགག་ཏུ་ཡིན། འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་རྩེ་དྲུང་རྣམས་དྲུང་ཇ་དང་མཇལ་སྒོ་ཁག་ལ་འདུ་འཛོམས་བྱེད་སའི་རྩེ་འགག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་འགོ་འཛིན་རྩེ་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ(མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ་ཡང་ཟེར)དང་། དེ་འོག་རྩེ་མགྲོན་བཅུ་དྲུག་གཟིམ་འགག་བཞི་བཅས་ཡོད། དྲུང་ཇ་འཚོགས་སྲོལ་འདི་ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་གམ་ཞབས་སེར་མོ་བ་ཞུང་ཤས་ལས་མེད་པ་དེ་རྣམས་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་གཏན་སྡོད་ཀྱིས་ཇ་ཟམ་སོགས་གཞུང་ནས་ནར་གཏོང་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་ནས་སེར་མོ་བ་རྣམས་དྲུང་འཁོར་དང་འདྲ་བའི་སྲིད་ལས་བྱེད་པོའི་གྲས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྩེ་དྲུང་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས་རྗེས་ཀྱང་མུ་མཐུད་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དྲུང་ཇ་འཚོགས་ཡུན་ཚད་གཉིས་ཙམ་གྱི་དུས་ཚོད་འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཉིན་རེའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཅི་རིགས་གནང་བའི་དུས་ཚོད་ཡིན་ཞིང་། ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་༧༧ཐོག་རྩེ་དྲུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྐོད་སྐོར་བཞུགས་བྱ་བཀའ་བློན། (ནོར་གླིང་དུ་བཀའ་བློན་སྡོད་རེས)རྩེ་ཕྱག ཞབས་ཕྱམས་འགོ་པ་བཅས་དྲུང་ཇ་འཐུང་བར་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་མདོ་སྒྲུག་གྲལ་གནས་སོ་སོར་འཛོལ་མེད་བསྒྲད་ཐོག་གཟིམ་འགག་གིས་ཕྲེང་བ་འཛིན་ཞིང་སྒྲིག་ཁྲིམས་གཙོན་པ་དང་།

དེ་བྱིངས་ཚད་མས་ཕྲིན་བའང་འཛིན་མི་ཆོག་ཅིང་། གླིང་སོལ་དང་སྐད་ཅོར་གྱི་རིགས་མེད་པར་མཛེས་ལམ་གང་ཆགས་ཀྱིས་སྟོད་དགོས་པ་ཡིན། རྩེ་འགག་གི་འགོ་འཛིན་དཔོན་རིགས་མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ་དང་། རྩེ་མགྲོན། གཟིམ་འགག་བཅས་སོ་སོའི་འགན་དབང་སྤྱོད་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཀ་མད་གོ་རིམ་ལྟར་སྡེ་པ་སོ་སོའི་ནང་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས། གཤམ་དུ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཚན་ཕྱི་ནང་། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ལ་རྩེའི་ལས་ཁུངས་དང་། དེ་མིན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཚང་མར་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཟེར་བས་བསྡོམས་ན་རྩེ་ཤོད་ལས་ཁུངས་ཟེར།

རྩེ་ཤོད་གཉིས། སྔར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་ལ་ཟེར།

རྩེ་ཤོད་ཕྱི་ནང་ལས་ཚན་ཆེ་ཆུང་། སྐྱབས་མགོན་རྩེ་ཞེས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། སྐྱབས་མགོན་ཤོད་ཟེར་བ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རྩེ་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲུང་འཁོར་ལ་ཕྱི་ཁོངས་དང་། ནང་ཁོངས་གཉིས་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གཟིམ་ཆུང་ཆེ་བའི་ནང་འོང་ཆོག་པའི་མཁན་ཆེན་དང་། མཁན་ཆུང་། དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་སོགས་ནི་དྲུང་འཁོར་ནང་མ་དང་། དེ་མིན་རྣམས་ཕྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

རྩེ་ཤོད་ལས་ཁུངས། རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཡོད་པའི་རྩེ་རྣམ་གནས་ལས་ཁུངས་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་བདེ་ལས་ཁུངས། རྩེ་གཉེར་ཁུངས་སོགས་རྩེའི་ལས་ཁུངས་དང་། ཤོད་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས། ཀྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ཇ་ཚ་ལས་ཁུངས། ཞབས་སྦྱོར་ལས་ཁུངས་སོགས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཁར་ཚུགས་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་ཤོད་ལས་ཁུངས་ཟེར།

རྩེ་སློབ་གྲྭ། རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ནས་ལོ་ཇོ་གསུམ་ལ་སླེབས་པ་ཤིང་ཁྱི(༡༧༥༤)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ་ཁང་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་གནང་ཐོག་སློབ་གྲྭ་དེར་ཡིག་གཟུགས་དགེ་རྒན་རྩེ་དྲུང་གཅིག་དང་། རིག་གནས། ལཉྫ། ཝརྟུ། ཆག་ལོ་ཡིག་གསར། འགོས་ལོ་ཡིག་གསར་སོགས་ཡིག་སྣའི་རིགས་དང་། སྒྲ་སྙན་དངགས། སྡེབ་སྦྱོར། སུམ་རྟགས། རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་དགེ་རྒན་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གྲྭ་ཁོངས་ནས་འདེམས་བསྐོ་གནང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སློབ་ཕྲུག་ནི་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་གཞིས་དགོན་ཁག་བཅས་ནས་གྲྭ་ཆག་བརྒྱབ་སྟེ་བསྡུས་པར་གཞུང་པ་ཞེས་དང་རྩེ་དྲུང་ཤག་ཚང་གི་ཁུངས་འཛིན་ལ་སྐྱེར་པ་ཞེས་ཤེས་རིག་འཛོམས་ལ་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་ཞི་གཅིག་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་འདེམས་བསྒྲུགས་ཀྱིས་དགེ་རྒན་གཉིས་ནས་འོས་འཆར་ཕུལ་ཐོག་རྩེ་ཡིག་ཚང་ནས་ཞིབ་འཇུག་ཆོག་མཆན་ཕེབས་བསྟུན་འཛུགས་ཇ་དང་བཅས་སློབ་ཞུགས་ཆོག་ཅིང་། སློབ་གྲྭ་ཐོན་རིམ་བཞིན་སྲིད་གཞུང་གི་ཞབས་ཕྱོད་རྩེ་དྲུང་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

རྩེད་གདོང་། གཞིས་ཀ་རྩེ་རྣམ་གླིང་རྫོང་རྩེད་གདོང་གྲོང་།

རྩེས་དང་། (རྩེད་ཐང)ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་སྔར་བོད་མིའི་མེས་པོ་སྤྲེའུ་ཕྲུག་རྣམས་རྩེད་མོ་རྩེ་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་། ཕ་མས་སྤྲེལ་ཕྲུག་རྣམས་གནས་འདིར་ཁྲིད་ནས་རྩེད་མོ་རྩེས་དང་ཞེས་སྨྲས་པའི་གནས་ཡིན་པས་རྩེད་དང་ཞེས་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར།

རྩོད་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལྔ། ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ། ལྟ་བའི་སྙིགས་མ། ཚེའི་སྙིགས་མ། དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ། སེམས་ཅན་སྙིགས་མ་བཅས་སོ། །

རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས། (རྩོད་དུས)བསྐལ་པ་འདིར་དུས་བཞི་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དེང་སང་དུས་བཞི་སྔ་མ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དུས་བཞི་ནི། མི་དགེ་བཅུ་དང་འཐབ་རྩོད་འཁྲུག་ནད་སོགས་མེད་པ་རྫོགས་ལྡན་

ཀྱི་དུས། མི་དགེ་བཅུའི་བྱ་བ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་བ་ནས་གཉིས་ལྡན། གསུམ་ཙམ་བྱུང་བ་ནས་སུམ་ལྡན། དེ་ནས་མི་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དར་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་དམག་འཁྲུག་གི་བྱ་བ་བྱུང་བ་ནས་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་པ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ༡. ཁས་ལེན་བཟུང་བ་པོ་ཕྱོགས་སྔ་མས་རང་གི་འདོད་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་པ། རང་གི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བརྗོད་པ། ༢. དེ་ལ་རྩོད་པ་འགོད་མཁན་གྱིས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ལས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མི་བརྗོད་པ། ༣. དྲི་བ་བཀོད་པའི་ཚེ་དོན་གཅིག་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་འདྲི་བ་ལས་དོན་མང་པོ་མཉམ་དུ་མི་འདྲི་བ། ༤. དྲི་བ་འགོད་པ་དང་། ལན་འདེབས་པ། སྐྱོན་བརྗོད་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྨྲ་འབེབས་ཀྱི་ཚིག་མི་བརྗོད་པ། ༥. ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པ། ༦. ཚིག་སྦྱོར་བུལ་རན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོ་གོ་བདེ་བ། ༧. སྐབས་སུ་བབས་པའི་གནད་དོན་ལ་གཡོལ་ཐབས་མི་བྱེད་པ། ༨. ཕ་རོལ་པོས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུང་དང་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་བརྩན་འགེལ་མི་བྱེད་པ། ༩. ཕ་རོལ་པོ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་རྗོ་ཞིང་ཟབ་པ། ༡༠. ཕ་རོལ་པོས་ཁས་ལེན་པའི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་འགོད་རྒྱུ་ཡོད་པ། ༡༡. ཕ་རོལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་ཚད་མའི་དབང་པོ་ཡོད་པ། ༡༢. ལན་འདེབས་པ་པོ་ཡང་མགོ་གཅིག་པའི་ལན་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལན་དང་། དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དང་། རེ་ཞིག་ལན་མི་གདབ་པར་འཇོག་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ས་པཎ་གྱི་གསུང་རྩོམ《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་སོགས་ལ་གཟིགས།

རྩོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ། གང་ལ་རྩོད་པའི་གནས། ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ། རྩོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

རྩོད་པ་སྨྲ་བ་པོ་གསུམ། སྔ་རྒོལ། ཕྱི་རྒོལ། དཔང་པོ།

རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན། ༡. མངོན་སུམ་དུ་འདུལ་བར་འོས་པ། ༢. དྲན་པས་འདུལ་བར་འོས་པ། ༣. མ་སྨྱོས་པར་འདུལ་བར་འོས་པ། ༤. གང་ཚུལ་ཤིང་མང་པོ་སྦྱིན་པར་འོས་པ། ༥. དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུག་པར་འོས་པ། ༦. རྩ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུར་འོས་པ། ༧. ཁས་བླང་པར་འོས་པའོ། །

རྩོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ། དོན་སྐྱོན། ཚིག་སྐྱོན། སྦྲ་སྐྱོན་ནམ། ངན་གཡོ། ཁྲིད་གསོད། ཡིད་འཕྲུགས་སོགས་གསུམ།

རྩོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུམ། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེབས། མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས། ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་མོ། །

རྩོད་པའི་རྒྱུ་གསུམ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། སྔ་ཚད་ལ་བློ་སྦྱངས་པ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བློ་སྦྱངས་པའོ། །

རྩོད་པའི་མདུན་ས། གཅིག་གིས་དོན་གནད་གལ་ཆེ་ཞིག་དྲི་བ་བཏོན་ནས་གཅིག་གིས་ལན་འདེབས། དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དགག་པ་གཏོང་བ་སོགས་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། བོད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་འདི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་དགོན་པ་བཏབ་ནས། དེའི་དཔོན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་ལུགས་འདི་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ཡིན།

རྩོད་པའི་དཔེ་རྟགས རྟབ་པའི་ཚིག་དྲག་པོས་ཉེ་བར་གཏུགས་པ་ལྟ་བུ། བཞིན་འགྱུར་བའི་མདོག་མཚོན་ཆ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ། ང་རོ་མི་སྙན་པ་ཤ་ཟས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་

པའི་དགེ་གསུམ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་གཏི་མུག་གཅོད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ། སྨན་འབྱིན་པའི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུ། ཚིག་དང་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྲས་ལྟ་བུའོ། །

རྗོད་པའི་དགེ་གསུམ། རང་གཞན་གྱི་གཏི་མུག་གཅོད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ། སྨན་བྱིན་པའི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུ། ཚིག་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྲས་ལྟ་བུའོ། །

རྗོད་པའི་འབྲས་བུ་དྲུག རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པས་ཡིད་དཀྲུགས་པ། སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་སྨོད་པར་བྱེད་པ། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་མ་དག་པ་གསུམ་དང་། རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རང་རྒྱུད་ཚིམ་པ། སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ། བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་དག་པ་གསུམ་རྣམས་སོ། །

རྗོད་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ། རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རང་རྒྱུད་ཚིམ་པ། སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པ། བསྟན་པ་སྲུང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའོ། །

རྗོད་པའི་རྒྱ་བ་ཉེར་ལེན་བཞི། འདོད་པ། ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས། བདག་སྨྲ།

རྗོད་པར་མི་འདོད་ཐབ་སྟོད་ལྟ་བུ། ཐབ་ཏུ་འཛུགས་པའི་སླང་ལྟ་བུའི་ལྷུང་བཟེད་ཚད་ལས་འདས་ཤིང་ཆེ་བ།

རྗོད་པར་མཛེས་པའི་རྒྱན་བདུན། བཞིན་མདངས་གསལ་བ། ངག་སྙན་ཞིང་འཇམ་པ། ཕ་རོལ་དམའ་འབེབས་པའི་ཚིག་མདའ་མི་འཕེན་པ། ལུང་རིགས་གསལ་ལ་རྟོ་བ། སྒྲིད་ལུག་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པ། རིགས་ལམ་འདོར་བའི་གཡོ་སྒྱུ་དང་ཆགས་སྡང་མེད་པ། རང་གཞན་གྱི་དོན་དང་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ།

རྗོད་ཞུ། རྗོད་སླེང་བྱུང་ནས་ཁྲིམས་སར་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པ།

རྗོམ་པ། སྒྲིར་བཏང་འཆད་པ་དང་རྗོམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། རྗོམ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚིགས་བཅད་དང་། ཚིག་ལྷུག་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་བཅས་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར་བཅས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། རྗོམ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ༡. སྙན་ངག ༢. ལོ་རྒྱུས། ༣. སྒྲུང་། ༤. ཁྲིད་ཡིག ༥. གཞུང་འགྲེལ། ༦. མཆན་འགྲེལ། ༧. ཚིག་འགྲེལ། ༨. བསྡུས་དོན། ༩. ལེགས་བཤད། ༡༠. རྗོད་ཡིག ༡༡. དཔྱད་གཏམ། ༡༢. དོགས་གཅོད། ༡༣. ཟློས་གར། ༡༤. དབྱངས་ཡིག ༡༥. མགུར་དབྱངས་བཅས་གཙོ་ཆེའི་རིགས་དང་གཞན་ཡང་འཕྲིན་ཡིག ཆིངས་ཡིག ཚོད་ཡིག གན་འཛིན། སྙན་ཞུ། ཟིན་བྲིས་སོགས་དེ་དག་ཚང་མར་རང་རང་གི་རྗོམ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད། དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཐོག་མར་གླེང་གཞི་ནི་བཤད་བྱའི་མི་སྣའི་སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་། ཕ་མའི་ལོ་རྒྱུས། མི་སྣ་གཙོ་བོའི་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ལོ་ཟླ་ཚེས་གྲངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་མ་ཤི་བར་གྱི་བྱ་བ་གཙོ་ཕལ་དང་དེའི་དུས་ཚོད། དུས་སྐབས་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་དང་གཏམ་བརྗོད། འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་གཙོ་ཕལ་གྱི་གནས་ཚུལ། དུས་སྐབས་དེའི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ཚུལ་དང་། འགྱུར་ལྡོག་སོགས་རྫུན་དང་རབ་བཏགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁྲུག་བཤད་མ་བྱས་པར་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱིས་འབྲི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་འཛིན་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་མེད་ན་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་ལྡན་འབྲི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། སྒྲུང་ནི་དེ་འདྲ་མིན་པར་དེ་ཡི་འབྲི་བྱའི་ནང་དོན་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ནང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འཚོ་བ་དེ་མཚོན་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་དང་། མི་སྣ། གཏམ་བརྗོད། བྱ་སྤྱོད། བསམ་བློའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་རྗོམ་པ་པོས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་རབ་བཏགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་འགྲེལ་བཤད་དང་། བསྡུས་དོན། དོགས་དཔྱོད།

དཔྱད་གཏམ་བཅས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་སྐབས་དང་འཚམ་པར་བྱས་ཏེ་རྩོམ་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཚང་བར་བཀོད་པའམ། འགྲེལ་བཤད་དང་། བསྡུས་དོན། དོགས་གཅོད། དཔྱད་གཏམ་བཅས་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་དང་བསྡུས་དོན་ཐུང་འབྲེལ་མ་བྱས་ན་ཀློག་པ་པོས་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་ཏེ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཤེས་ལ། ནང་དོན་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་། འགྲེལ་བཤད་ནི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཞིང་དགེ་མཚན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བསྡུས་དོན་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡. བརྗོད་བྱའི་དོན་འདུས་པ། ༢. སྤྱི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ། ༣. བརྗོད་དོན་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་གསལ་པོར་ཕྱེ་ཐུབ་པ། ༤. ཚིག་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ། ༥. ཚིག་གི་བརྗོད་པ་བདེ་བ། ༦. ཚིག་རིང་པོ་མིན་པ། ༧. བློ་ལ་བཟུང་བདེ་བ། ༨. གཞུང་དོན་གོ་བ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལས་ལྡོག་ན་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》རྩ་བ་འགྲེལ་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

རྩོམ་པ་རིགས་མི་སྙོམས། བྱེད་རྩིས་བྱེད་མཁན་དེས་ལས་ཀ་དེ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ།

རྩོམ་པ་བྱེད་ཚེ་སྐྱོན་གསུམ། ཤེས་རབ་དམན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ་བྲལ་བ། ལེ་ལོ་སྙིད་ལུག་སོགས།

རྩོམ་པའི་རྒྱུ་གསུམ། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་། མཁས་པར་སྦྱང་བའི་ཤེས་རབ། ཡི་དམ་ལྷའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཅས་སོ། །

རྩོམ་གཞི། འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རགས་པ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་ས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། མེ་རྡུལ། རླུང་རྡུལ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མ་ཕྲད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཡན་གར་བའི་སྐབས་ལ་ཆ་མེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་རགས་པ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པ་རྩོམ་བྱེད་དམ་རྩོམ་གཞིར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

རྩོལ་མེད་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ། འབད་རྩོལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐ་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ཙམ་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ།

རྩོལ་མེད་རང་ལུགས་སློད་པ། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མཐུད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་སློད་པ།

རྩྭ་མཆོག་གྲོང་། འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ས་ར་ནཱ་ཐའི་གྲུ་ཟན་ནས་ཊེ་ཀ་བླངས་ཏེ་ཏ་སིལ་དེ་བོ་རི་ཡ་བར་དང་དེ་ནས་མོ་ཊར(ཐྲངས་འཁོར)ནས་ཀུ་ཤི་ན་ར་ལ་སླེབས། དེ་ནི་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་ཡིན་ཅིང་དེང་སང་མིང་ལ་མ་ཐ་ཀུ་ཕར་ཟེར། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡང་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཨ་ཕ་ག་ནི་སཏན་དུ་ཡང་སྐུ་འཁྲུངས་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ། མྱ་ངན་འདས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཡུལ་གྲུ་གཞན་མང་པོར་ཡང་ཡོད་སྐད། སྟོན་པ་རང་ཉིད་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་ནི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་འདི་ཉིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་མས་བཞེངས་པའི་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤར་མལ་ལེ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ན་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པོ་ཨ་མྲའི་སྡོང་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མུ་ཀུ་ཊ་གས་བན་ཛྷ་ན་བྱ་བའི་མཆོད་རྟེན་དེ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་བཞུས་པའི་གནས་ཡིན་ཅིང་དེང་སང་གི་མིང་ལ་ར་མ་ཛྷར་ཞེས་ཟེར། དེ་ཀུན་གྱིས་དབུ་རྒྱན་བཅིངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལགས། རྩྭ་མཆོག་གྲོང་ནས་མོ་ཊར་ལས་གོ་རག་པུར་ལ་འགྲོ། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་མཐའ་ན་གོ་རག་ན་ཐ་ཕན་བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་གོ་རཀྵའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཟེར་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་

དང་བསྒྲིས་ནས་འཛིན་པ་རྣ་བ་ལ་ཨ་ཡོང་ཆེན་པོ་བཏགས་པའི་སྣེ་ཚན་དེ་དག་ཡིན་ཅིང་ད་དུང་གྲུབ་ཆེན་དེའི་ངོ་ཏ་ཡང་འདོན་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེར་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་བོད་དགོན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ་གསལ།

རྩ་མཛིང་། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མིང་།

རྩ་གཉེར་ལས་ཁུངས། ལས་ཁུངས་འདི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྐབས་ཞོལ་དང་ནོར་གླིང་གི་ཆིབས་རར་གཟན་རྩ་མགོ་འདོན་བྱེད་མཁན་/ཞིག་ཡིན་པས་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་འདམ་རར་དོ་དམ་དང་། འདམ་རྩ་ཛ་འབྲིན་གྱིས་ནོར་གླིང་དང་ཞོལ་ཆིབས་ར་མདོ་སྒྲུག་གི་རྟ་དྲེལ་ཟེ་ཡོད་ལ་གཟན་རྩ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། རྫིས་སུ་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་རྟ་དྲེལ་གྲངས་འབོར་རིམ་འཕར་ལ་བརྟེན་འདམ་རྩས་མི་འདང་བས་ལྷ་ས་ཉེ་སྐོར་གྱི་ཟན་འཚོང་བའི་ས་ནས་རིན་འབབ་སྣེ་སེལ་སྒྲུད་དེ་མགོ་སྒྲུབ་བྱས་ཁྲལ་གྱིས་ཆིབས་ར་ཁག་ལ་གཏོང་རྒྱུ། སྔར་བཀའ་བློན་བཞི་དང་། ལྷུང་པོ་ཅན། ཧོར་ཁང་གིས་གཙོས་གོང་མའི་གོ་གནས་རྒྱུན་འཛགས་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ཕུད་དེ་བྱིངས་སུས་ཀྱང་འདམ་རའི་འདམ་རྩ་ཛ་འབྲིན་བྱས་མི་ཆོག་ཅིང་། ཕྱིས་དཔོན་རིགས་དེ་དག་གི་འདམ་རྩ་ཛ་འབྲིན་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཡང་མེད་པར་བཟོས་ཐོག་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་དེབ་གསལ་འདམ་རའི་འུལ་མི་བསྐྱངས་འགུགས་བྱེད་སྲོལ་དང་། སླ་དཔྱལ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་དར་བའི་བཀོད་འདོམས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོད། ལས་ཁུངས་དེར་དོ་དམ་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་གཉིས་དང་། གཞམ་འོག་ལས་བྱེད་ལྷ་བུར་སྣེར་བཙུགས་གཉེར་པ་གཉིས། ཤོ་འགོ་མི་དྲུག་བཅས་ཡོད།

རྩ་སྦྲན། རྩ་འབུ་མཁན་གྱི་མིང་།

རྩ་ལྦུམ། ཟ་མི་ཉན་པའི་སྔོ་རིགས་ཚང་མར་ལྦུམ་པ་ཟེར།

རྩ་ཤིང་ཐང་གསུམ་གྱི་གཙོ་སྨན་རིགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། མང་ག་དུར། སྟག་ཟིལ་ག་དུར། ཙནྡན་དཀར་དམར་གཉིས། ཨ་ག་རུ། ཤྲི་ཁཎ། ཙུ་གང་། གུར་གུམ། སུག་སྨེལ། ཛ་ཏི། ལི་ཤི། ཀ་ཀོ་ལ། སླ་སྟི། དོམ་མཁྲིས། ཨུཏྤལ། ནཱ་ག་པུཥྤ། ནཱ་ག་གེ་སར། པད་མ་གེ་སར། ཟི་ར་དཀར་ནག ལ་ལ་ཕུད། སོ་མ་ར་ཛ། ཐལ་ག་རྡོ་རྗེ། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག གསེར་གྱི་ཕུར་བུ། དུག་མོ་ཉུང་། རྒུན་འབྲུམ། ཙ་སུ་སྟར་བུ། བསེ་ཡབ། སེ་འབྲུ། ན་ལེ་ཤམ། པི་པི་ལིང་། སྨན་སྨ། སྨ་སྐྱུ། ཙི་ཏྲ་ཀ ཤིང་ཚ། ག་ར་ལྷ། ཤིང་ཀུན། བྱི་ཏང་ག མ་རུ་རྩེ། གོ་བྱི་ལ། སྤོས་དཀར། གུ་གུལ། ཤེལ་ཏ། རྒྱ་ཚྭ། རྒྱམ་ཚྭ། ཟེ་སྦྱང་ཚྭ། ཁ་རུ་ཚྭ། ཙབས་རུ་ཚྭ། རོ་ཚྭ། ཐལ་ཚྭ། མཛེ་ཚྭ། ཚ་ལ། ཨ་རུ་རྣམ་རྒྱལ། ཨ་རུ་བདུད་རྩི། ཨ་རུ་འཕེལ་བྱེད། ཨ་རུ་སྐེམ་པོ། ཨ་རུ་མཆུ་སྐྱང་། ཨ་རུ་ནག་ཆུང་། བ་རུ་ར། སྐྱུ་རུ་ར། སྐྱིང་ཞོ་ཤ། མཁལ་མ་ཞོ་ཤ། སླ་གོར་ཞོ་ཤ། ཨ་འབྲས། སྲ་འབྲས། འཇམ་འབྲས། འབྲ་གོ། མ་ནུ་པ་ཏྲ། སུགྨེ་ར་ཨཱ་ལ། མ་ནུ་སེ་ཤིང་། མ་ནུ་ཤུ་ཐུར། ཙ་ཏྲ། ཡུང་བ། ཤུ་དག་དཀར་ནག སུ་ཤེལ་རྩེ། ཕྱུང་ཉེར་དཀར་སྨུག དཔའ་བོ་སེར་དཀར། དཔའ་རྒོད། བོང་ང་དཀར་དམར། ཤིང་མངར་སླེ་ཏྲེས། གནྡྷ་ཀ་རི། ག་བྲ། རྒྱ་ཏིག པལ་ཏིག བ་ཤ་ཀ བ་ལེ་ཀ ག་དུར། སྟབ་སེང་། སྤྲོན་ཤིང་། སྐྱེར་པ། སེ་རྒོད། སེང་ལྡེང་། སོ་སོ་ཆ། དན་རོག དན་འདྲ། ཤ་ཁྲ། རྡོང་ག ཀ་བེད། ད་ཐིག སྒུག་མོན་ཆ་རའོ། །

བརྩོན་འགྲུས། སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས(བྱ་བ་བཟང་པོའི་ཕྱོགས)ལ་སྤྲོ་ངལ་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །

བརྩོན་འགྲུས་གཉིས། གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར།

བརྩོན་པ་ལ་མ་གཡེལ་བ། འབད་བརྩོན་སྙོམ་པ་མེད་པ།

བརྩོན་འབྱུང་བྱེད། འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ།

གཙུག གཙོག་པ།

བརྩེ་བ། བརྩེ་བ། སྙིང་བརྩེ་བ།

བསྒྲིགས། བསགས་པའི་དོན།

སྦྱང་གནང་གྱུམ། སང་གནང་གུམ། སང་ཉིན་དང······ གནངས་ཉིན་ལ་ཤི་བ།

སྦྱང་མངན། འབྲུ་གཉེར་གྱི་མིང་།

སྦྱང་ཁ། ཉིན་ཤ་སྐྱེ་དེ་རིང་བཞས་ནས་དེ་རིང་ཟ་བའི་ཤའི··· མིང་ལ་ཟོ།

སྦྱལ་ཏྲེ། བཙུག་སྐྱི།

སྦྱིང་། སྤྱིང་། སྤུབ་ཤས་ཆེན་པོ།

སྦྱོད་པ། སྤྱོད་པ།

སྦྱོན་པ། སྦྱེར་བ། སྤྱོད་པ།

ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ། ཁམས་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་ཚ་ཁོ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེར་སྦྱངས་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་འདིའི་དོན་དུ་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད། རྒྱལ་སྲས་འདིས་མདོ་སྨད་དུ་བྱོན་ནས་རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་མང་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཛ་ཝུ་སྟོད་དུ་ད་ཚང་ལྷུན་འགྲུབ་གླིང་ཟེར་བའི་དགོན་པ་དང་། ཛ་ཝུའི་ཀེད་ན་བ་མགོ་དགོན་པ། ཛ་ཝུའི་སྨད་ན་སུམ་མདོ་དགོན་པ། དམུ་དགེའི་ས་ཆར་བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོའི་དགོན་ཟེར་བ་སོགས་པའི་དགོན་པ་མང་པོ་ཕྱག་བཏབ། མཚན་གཞན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཡང་ཟེར།

ཚ་ནད་གནས་སྐབས་དབྱེ་བ་དྲུག མ་སྨིན་ཚ་བ། རྒྱས་པའི་ཚ་བ། སྟོངས་ཚད། གབ་ཚད། སྙིང་ཚད། རྙོགས་ཚད་དོ། །

ཚ་ནད་དབྱེ་བ་བདུན། རྟེན། དུས། ཉེས་པ། གནས། རྒྱུད། གནས་སྐབས། རིགས་སོ། །

ཚ་ནད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི། འགྲམས་ཚད། འབྲུགས་ཚད། རིམས་ཚད། དུག་ཚད་དོ། །

ཚ་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་གཞིས་རྩེ་བདེ་ལེགས་རབ་བརྟན་པའི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཁོང་བྱིས་པའི་དུས་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་པ་སེར་སྨད་ཚ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་གནང་། ཁོང་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་རྣོ་ཞིང་སྦྱང་ཀྱང་འཛོམས་པས་དགུང་ལོ་དྲུག་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་གསན་བཞེས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་སེར་སྨད་ཡེར་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་དགེ་བཤེས་མིང་འདོགས་ལ་གོ་ཡོག་ཞུ་བ་ལས་མཚན་ཉིད་གསན་པ་དང་། སེར་བྱེས་ཏར་གདོང་དགེ་བཤེས་ཏར་ཆེན་ལས་སུམ་རྟགས་དང་། ཙོ་ནེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྙན་ངག་སོགས་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་པས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་ལྷ་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་བཞེས། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁ་ཤས་ལ་ཕེབས་ཏེ་སྨར་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོར་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་དང་། ལོ་རྒྱུས། སྙན་ངག གསོ་རིག སྐར་རྩིས་སོགས་རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱང་བརྩོན་གནང་བས་མཚན་དོན་མཚུངས་པའི་མཁས་དབང་དུ་གྱུར། དེ་རྗེས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་ཁོང་ལ་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཐོག་ནང་དོན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་མཚན་ཞབས་གནང་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བསྐོང་འཁུགས་གནང་ནས་མཚན་ཞབས་དང་སྐུ་སྐྱེར་བྱུང་ཡིག་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲི་གཞག་མཛད་ཐོག་ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ནས་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བར་མཛད། ཕྱོགས་མཚུངས་མཁས་དབང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ཞུས་དག་མཛད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་གངས་ལྗོངས་ཀུན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་ཁྱབ་ཅིང་། སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་མི་རྫོགས་མཐའ་མེད་པར་གྱུར། བོད་ས་སྤྲེལ(༡༩༠༨)

ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་བཞུགས་སྐབས་རི་ཕེན་ཉེ་ཤེ་ཧོང་ཀན་ཅིའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་མཁན་པོ་ཀོ་ཧྲུའི་ཨོ་གྲ་ཉི་ཟེར་བས་ཤེས་འཕྲུལ་ཁོང་གི་སྐུ་མཆེད་ཆུང་བ་སོ་ཡུ་ཨོ་ཀྲ་ཉི་ཟེར་བ་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་བར་ཆེད་བཏང་གིས་མཇལ། ཧོང་ཀན་ཅིའི་ལྷ་ཁང་ནས་རྗེ་ཧྲོ་ཡོན་དཀོན་པའི་ཕྱག་དཔེ་པོད་གསུམ་དང་། རི་ཕེན་ནང་ཤིན་ཤུ་ཟེར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྟོན་པ་པོ་ཤིང་རན་གྱིས་བྲིས་གནང་བའི་སན་རྫེ་ཕ་སན་ཞེས་པའི་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་དང་། དེ་མིན་དངོས་པོ་མང་པོ་ཕུལ་ཐོག་སྣང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་ནས་ཐུགས་མོས་ཆེན་པོ་གནང་ནས《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ》ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་གསོལ་རས་གནང་བ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཆོས་སྤེལ་ཕྱིར་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རི་ཕེན་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་། ལྕགས་ཕག（༡༩༡༡）ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྔར་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་དོན་ལྟར་ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རི་ཕེན་དུ་གཏོང་གནང་ཡོད་པའི་གདན་ཞུ་འབྱོར་བ་བཞིན་རི་ཕེན་སྤྲང་སྐྱ་ཨའོ་ཀི་དང་མཉམ་དུ་ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རི་ཕེན་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་ཐོག་ཨོ་ཏོ་ཉེ་ཤེ་ཧོང་ཀན་ཅིའི་དགོན་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་མང་པོ་གནང་བས་རི་ཕེན་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཚོས་ཁོང་ལ་དད་གུས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་དང་། རི་ཕེན་དུ་གཏན་བཞུགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་མང་པོ་ཞུས་ཤིང་རི་ཕེན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཆེད་གཏོང་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དང་པོ་དེ་ཡིན་པས་ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་དེས་རི་ཕེན་དང་མཛའ་གྲོགས་ཤེས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་རི་ཕེན་གཞུང་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུ་རྒྱུའི་ནང་དོན་བཀའ་མངག་གནང་ཡོད་ཚོད་ཀྱང་སྐབས་དེར་སུའུ་ཤིན་དང་རི་ཕེན་དབར་འགལ་ཟླ་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དོན་ཕན་ཆེ་བཟོ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་རི་ཕེན་ནས་ལྷགས་ཕག་ལོའི་གསར་བརྗེའི་སྐོར་ནང་གནས་ཡང་ཡང་ཞུས་པར་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་ཐོག་རྗོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བཞིན། རི་ཕེན་པ་སོན་མོ་ཀྲ་ཉིས་མངག་གཏོང་བྱས་པའི་རི་ཕེན་པ་ཀྲོ་ཀན་ཀྲ་ཀྲ（ཕྱིས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ཟེར）དང་མཉམ་དུ་ཆུ་བྱི（༡༩༡༢）ལོར་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཕེབས།（ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་སེ་རར་གྲྭ་པ་བྱས）དེ་ནས་ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས། ཆུ་བྱི（༡༩༡༢）ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་རྡོ་རྗེ་གླིང་ནས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ལུ་ཧྲུན་དཔོན་རིགས་ཚོར་ཞི་གྲོས་བཀའ་སློལ་གནང་བར་སྲིད་བློན་ཆང་ཁྲིམ་པ་དང་། ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། ལས་བྱ་རྩེ་མགྲོན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་གཏོང་གནང་གིས་ཞི་གྲོས་བྱུང་མཚམས་ཚ་སྨྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་ཚབ་མཛད་འཁྱུར་བཞིས་ཏེ་ཞི་གྲོས་ཡིག་ལན་གནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་སར་ཕེབས་རྗེས་མཚན་ཞབས་དང་བཀའ་འགྱུར་ཞུས་དག་འཕྲོ་སྐྱོང་གནང་། རྗེས་སུ་སྐུ་བཅར་གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་ཡང་གནང་སྐྱོང་ཡོད་ཅིང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ངོ་མས་ལྷ་ས་དགོན་གསེབ་ཤར་གྱི་ཁང་ཁོངས་སྒོ་ར་ཨུ་ནང་ཚང་མ་གཏན་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་ཀྱང་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་མྱུང་བྲན་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་གནང་། དེ་རྗེས་གོ་མིན་ཏང་གི་ལྷ་ས་སྐྱིད་སྡོད་པའི་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་དགེ་རྒན་གནང་བ་སོགས་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་ཕྱག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཡོས（༡༩༥༡）ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་བོད་བསྐྱོད་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་རྗེས་རང་སོས་ངང་གསར་བརྗེའི་ལས་ཀར་ཞུགས། ཐོག་མར་བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭའི་ཞའོ་ཀྲང་གཞོན་པ་གནང་བ་དང་། སྐུ་ངོ་མས་སློབ་ཚན་བཟོ་ཁྲིད་

མཛད། ཆུ་འབྲུག(༡༩༥༢)ལོར་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་རྩོམ་ཞིབ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་སྐབས། ཁོང་གིས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་གྱི་ལས་འགན་བཞེས། སྒྲིག་པ་པོས་ཏ་ཙང་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་གོ་བདེ་བའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཅིག《ཚ་སྤྲུལ་སུམ་རྟགས》ཅེས་པ་མཛད། གཞན་ཡང་པར་བསྐྲུན་དངོས་སུ་མ་བྱུས་པའི་སློབ་དེབ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད་སྐད། ཁོང་གིས་ད་དུང་ལྷ་སའི་ཟས་ཞིམ་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བའི་ཏུང་ཧྲི་ཀྲང་དང་། ཞའོ་ཀྲང་གཞོན་པ་གཅིག་ཚོགས། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་དགེ་རྒན་དང་། སློབ་གྲྭ་དེའི་བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་རྩོམ་སྒྲིག་པ་གཅིག་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་བཞེས། མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་ཁོང་གིས་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་གཞོན་པ་གནང་ཞིང་གསར་འགྱུར་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭའི་བོད་ཡིག་དགེ་རྒན་གྱི་ལས་འགན་གཅིག་ཚོགས་ཀྱང་གནང་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྔ་རྗེས་སུ་སྲིད་འཛིན་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་གཞོན་ནུ་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པ་སོགས་ལ་སྐུ་ངོ་མས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་སྦྲགས་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཀྱང་འབོར་ཆེན་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་ཆེད་གཉེར་སློབ་གྲྭར་སློབ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པ་མ་ཟད། ཟུར་ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་མ་འབོར་ཆེན་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་གནང་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ལའང་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྷུགས་ཁྲིད་གནང་བ་དང་མཛད་བཟང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སློབ་གསོ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལོ་རབས་ལྔ་བཅུ་པའི་སྙན་ངག་མཁས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་ཁམས་བོད་གཞུང་ལམ་དང་། མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་ཐོག་ཐངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པར་རྟེན་འབྲེལ་མཆོད་ཕྱིར་བརྩམས་པའི《གཡུ་ཡི་སྐེ་རགས་གསེར་གྱི་ཟམ་པ》སོགས་དང་། ཤིང་ལུག(༡༩༥༥)ལོར་བརྩམས་པའི《མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཆོས་ལྡབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུའུ་ཞིར་གླུ་དབྱངས་ལེན》ཞེས་པ་སོགས་སྙན་རྩོམ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་བརྗོད་བྱེད་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། མདོར་ན་ཁོང་ནི་ཉེ་དུས་བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་མཁས་ཅན་དང་། ཆོས་ལུགས་མཁས་ཅན། སྙན་རྩོམ་མཁས་ཅན་བཅས་ཡིན། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༩༥༧)ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༡༢པའི་ཚེས་༡ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཚ་བ། ཟས་སམ་སྤྱ་ཚས་ཀྱི་མིང་།

ཚ་བ་མཐུབ། མཐུབ་ནི་འཐིབ་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ《ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས། བུད་མེད་བུ་བྱུང་བའི་རྗེས་ལས་རླུང་ཤོར་ཏེ་ཚ་བ་མཐུབ་ནས་ཁོང་སྐྲང་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚ་བ་རིམས། རིམས་ཚད་ཀྱི་དོན།

ཚ་བ་གསུམ། སྨན་གྱི་ཚ་བ་གསུམ་སྟེ་སྒ་སྐྱ་སྒ་སྨུག་དང་། པི་པི་ལིང་། ཕོ་བ་རིས་གསུམ།

ཚ་བའི་སྤྱི་རྩ་དྲུག དྲག ཀྲུས། འདྲིལ། མགྱོགས། གྲིམས། མཁྲང་བའོ། །

ཚ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད། ༡. ཡང་སོས། ༢. ཐིག་ནག ༣. བསྡུས་འཇོམས། ༤ ངུ་འབོད། ༥. ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ༦. ཚ་བ། ༧. རབ་ཏུ་ཚ་བ། ༨. མནར་མེད་རྣམས་སོ། །

ཚ་ཚ། (སཱ་ཙྪ)ས་གཙང་མ་ལ་དཔར་བཏབ་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་ལྷ་སྐུ།

ཚ་ཞག་གར་བབས། ལམ་བར་ཉིན་མོ་ཚ་ཟིག་དང་མཚན་མོ་ཞག་སྡོད་ས་གནས་གང་དུ་སྐབས་ཁེལ་སར་སྡོད་པ།

ཚ་རོང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ། ཚ་རོང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ནི་འཕན་པོ་དཔལ་གླིང་ཤར་ཁ་སྐོར་གྲོང་ཚོའི་མདའ་བཟོ་ཚང་ཞེས་སེ་ར་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་གི་མི་སེར་ཞིག་གི་ཁྱིམ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་ཚང་ཁྲལ་བུན་ཆེ་བས་ཁོང་དང་གཅུང་པོ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་གཉིས་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་དོག་བདེ་སྦྲ་མོས་གཞིས(དེ་སྔ་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་གི་གཞིས་ཀ་ཡིན)སུ་ལུག་རྫིར་བཏང་སྐབས་སྤྱང་ཀིས་ར་ལུག་བསད་རྐྱེན་ཁྲོས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་སའི་སྐྱོ་ཐབ་ཏུ་ཡོད་པའི

མཁར་ནག་གླིང་ཁར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཇ་མོང་བདག་སྐྱོང་འགོ་པ་ཞིག་གི་སར་བསྟོད་པ་བརྒྱུད་དེའི་ངོ་ཤེས་རྟེ་དྲུང་རྟེ་གཉེར་ཚང་བ་ཞིག་གི་གཡོག་པོར་སྡོད་སྐབས་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག་(༡༩༠༨)ལོར་དབྱིན་ཇིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུར་ཕེབས་སྐབས་རྟེ་དྲུང་དེ་ཆིབས་ཞབས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ལྷ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གཡོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་གྲུང་ཤ་དོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཉེས་པོ་བྱུང་ནས་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཚུད། ལྕགས་ཁྱི་(༡༩༡༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་ཆིབས་ཞབས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལྕགས་ཟམ་གྲུ་ཁར་ཡུའུ་ཐུན་དམག་གི་རྗེས་འདེད་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱས་ནས་རྒྱབ་སྲུང་ཞུས་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གཟིགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་སྟབས་སྨྱུན་བསལ་གནམ་གང་ལགས་ཞེས་མིང་གྲགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལས་འགན་གཙོ་བོ་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་བཀའ་མངགས་གནང་བ་བཞིན་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་ཡུའུ་ཐུན་བར་ཞི་མཐུན་ཡོང་ཐབས་གནང་བ་དེ་མི་ཞུང་ཤས་ཀྱི་བློར་མ་བབས་རྐྱེན་གླིང་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་བཟོས་མཐར་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པ་དང་དེའི་བུ་བཀའ་མགྲོན་གཉིས་དམར་གསོད་གཏང་སྐབས་ཚ་རོང་ཁྱིམ་ཚང་དུ་བུ་མོ་བཞི་དང་མནའ་མ་མ་གཏོགས་མེད་སྐབས་ཆུ་བྱི་(༡༩༡༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་ཚ་སྒྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞུས་ངོ་བཞིན་སྨྱུན་བསལ་གནམ་གང་སྐྱེར་ཚ་རོང་པའི་མག་པར་བཏང་ནས་ཨོད་དྲུང་ཞུས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་བློན་དང་བོད་དམག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་མདའ་དཔོན་(དམག་སྤྱི)བྱས་ཏེ་དམག་ཁྲིམས་དམ་འདོམས་ཚ་ནན་ཐལ་དྲགས་པ་དང་། དམག་ཁྲིམས་ཐད་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་སྒྲུག་མི་དགོས་པའི་སྐོར་སོགས་ལ་དམག་དཔོན་ཁག་ནས་གནད་རྒྱ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དམག་སྤྱི་ཕྱིར་འཐེན་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་བློན་ཡང་གནས་དབྱུང་གིས་ཛ་སག་ཏུ་བཞག་མཐར་བོད་ཀྱི་གསེར་ཏམ་དང་། བོད་དངུལ་སྣ་ཚོགས། བལ་འཁིལ་འཐག་བཟོ་གྲྭ་སོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བྱས་གྲོག་ཀཙྪ་ཤར་གླིང་ཁ་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁ་བར་གྱི་ཆུ་ཡུར་དང་། ལྕགས་པོ་རིའི་སྨན་རྩིས་སུ་སློན་ལམ་ཚོགས་ཤིང་གི་དམིགས་སྒོ་ལྕང་ཤིང་གསར་འཛུགས། སྟོད་ལུང་ཁྲི་ཟམ་ལ་ཨར་འདམ་ཟམ་པ་གསར་བཟོ། ཆུ་ཤུལ་ཛོང་ཁོངས་གནམ་གྱི་འཕྲེང་ལམ་གཏོར་ནས་ལམ་ཆེན་བཟོ་བ་སོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ར་མ་སྒང་གི་རི་ཟུར་ནས་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུར་ཟམ་པ་འཛུགས་རྩིས་བྱས་ཀྱང་དོན་དེ་མ་འགྲུབ། ཚོང་གཉེར་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ནས་རང་ཁྱིམ་འབྱོར་པ་ཆེ་གྲས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ཁོང་ནི་བློ་རིག་གསལ་ལ་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ཚང་གི་བྱེད་སྒོ་དང་། ཁང་པའི་བཟོ་བཀོད་སོགས་ཀུང་ཞིང་བྲན་བདག་པོ་གཞན་ལས་ཕྱི་ལུགས་སམ་སྔོན་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆེ་ཙམ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་(༡༩༥༩)ལོར་འདས།

ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཡུམ་བརྟན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་མགོན་སྐྱོད་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ལམ་མང་པོར་ཡུམ་བརྟན་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རབས་རིམ་པར་ཕྱིན་པའི་ནང་ནས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱར་དུ་དར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྲི་ཞུ་སོགས་མངའ་བདག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་རྗེས་གཟིངས་སུ་ཐོན་པ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བས་ཁ་རག་སྐྱོས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཡིན། ཛོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་མ་ཕེབས་གོང་གི་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྐབས་ཙམ་ལ་པཎྜི་ཏ་པད་མ་གསང་བ་བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་ཞབས་ཞུགས་གྲོལ་ཐིག་སོགས་བསྒྱུར་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་མཛད་ཅེས་གསལ། ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་ཁྲི་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་ཏོག་མཛད་པ་དང་། དེབ་ཐེར་ལ་ལར་ཁོང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་མི་བཅུ་མདོ་ཁམས་སུ་བཞོང་བའི་བདག་རྐྱེན་མཛད་པར

གྲགས། 《བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས》ནང་བཙད་པོ་ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བོད་མེ་གླང(༡༧༧)ལོའི་སྔ་ཕྱི་འདིར་འདས་ཞེས་གསལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ལམ་མང་པོའི་ནང་ཡུམ་བརྟན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རིམ་པར་བསྟན་པའི་ནང་ནས་བཙན་པོ་འདི་དང་ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན་གྱི་མཛད་རྗེས་འཁོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡུམ་བརྟན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་རང་འཇོག་ཐུབ་མེད་པས་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སྲིད་ཕྱོགས་ཐད་ཡུམ་བརྟན་རྒྱུད་ཀྱིས་དབུས་གཙང་ཕལ་ཆེར་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཚགས། གཙག་བུའམ་ཁྲིང་བ་དང་། ཚར་དུ་དངར་བའི་དོན།

ཚགས་པ། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་དངོས་རིགས་ལ་མཛེས་བྱེད་རྒྱུས་སྤྲོས་སུ་ཚགས་རིས་རྒྱག་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ལག་རྩལ་མི་སྣ་ལ་ཚགས་པ་ཟེར། ཚགས་རྒྱག་སྟངས་ནི་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ༡. འཇམ་ཚགས་ནི་གཞི་འཇམ་སང་གི་སྟེང་དུ་རི་མོ་འབུར་ཐོན་མ་བྱས་པར་ཚགས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ༢. འབུར་ཚགས་ནི། རི་མོ་མང་ཆེ་བ་འཇམ་ཚགས་ཡིན་ཀྱང་གལ་ཆེ་བའི་རི་མོ་རྣམས་འབུར་དུ་ཐོན་པར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། རི་མོ་ཡོངས་རྫོགས་འབུར་ཐོན་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད། ༣. གཏེར་ཚགས་ནི། གཞི་ལྕགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་འཇམ་ཚགས་ཀྱིས་རི་མོ་གཏོད་རྗེས་དེའི་སྟེང་དུ་ལྕགས་ཟ་ཐུབ་པའི་ཟླས་འགྱུར་གྱི་ཚུ་བྱུགས་ན་རི་མོའི་ཤུལ་ཡོད་ཚད་ཀོང་ཀོང་ཆགས་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ཀོང་ཀོང་གི་ནང་དུ་དངུལ་ཆུ་དང་གསེར་ལྷུགས་ན་གསེར་ཚགས་དང་དངུལ་ཚགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོ་སྔོན་ཁུལ་ནས་ལག་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་ཁྲབ་དང་རྔོག་ཁག་གཅིག་ནི་ལྕགས་གཏེར་ཚགས་སྤུས་ལེགས་ཤ་སྟག་དང་། དེ་རིགས་ཀྱི་རྟ་སྒ་དང་། གྲི་ཤུབས་ཀུང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་སྐད་འདུག ལྕགས་ལ་གསེར་དང་དངུལ་གྱིས་གཏེར་ཚགས་རྒྱག་པའི་ལག་རྩལ་མཐོ་ཤོས་ནི་ཏོ་ཏ་ལའི་ལྷ་ཁང་ཁག་གི་སྒོ་འཁོར་དང་སྒོ་ཤན་ཁག་གཅིག་ནི་ལྕགས་གཏེར་ཚགས་མ་དང་། ཁག་གཅིག་འབུར་ཚགས་དཀྲོལ་མ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལྡན་བྱས་པ་སྤུས་ལེགས་ཤ་སྟག་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྐབས་དེར་ཚགས་ལ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་དབུ་མཛད(དཔོན་གྲུབ)མི་གཅིག རིམ་པ་གཉིས་པ་ཕྱིངས་གྲུས་ལ(ར་སྐྱང་ནོར་བུ་སོགས)བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད།

ཚགས་སུ་རྩུད་པ། གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དུས་ཐོག་ཏུ་སྡུད་སྒྲིབ་བྱས་པ།

ཚངས་སྐུད། ཐྲག་གོང་ནས་མཆན་ཁུང་གཡས་གཡོན་དུ་བསྣོལ་མར་བཅིངས་པའི་སྐུད་བུའོ། །

ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། གཤམ་གྱི་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན། འདི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བསྐྱེན་གསོལ་བྱེད་པའི་སྲུང་མ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། གནས་པའི་དགོན་པ་ལ་སོར(ལྷ་ས་ཁྲིན་ཀོན་རྫུས་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ལ་མོ་དགོན་པ)ཡོད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལ་མོ་ཚངས་པ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཞྭ་མོ་གྱོན་པའི་རྩེར་དུང་དཀར་གྱི་ཏོག་ཡོད་པས་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་པོར་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བསེ་ཁྲབ་པ་ཞེས་གསང་ཕུ་དགོན་པའི་གནས་སྲུང་གཙོ་བོ་ཡིན། །

ཚངས་པ་རྒྱང་གནོན། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་ཁང་འདི་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདུ་བའི་ཀང་མཐིལ་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

ཚངས་པའི་རྐང་ཏི་ཤུར་བསྐྱར་པ། རབ་བྱུང(མེ་ཡོས༡) རྣམ་བྱུང(ས་འབྲུག༢) དཀར་པོ(ས་སྦྲུལ༣)

དང་། རབ་སྨོས(ལྕགས་རྟ༤) སྨིན་བདག(ལྕགས་ལུག༩) ཨང་གི་ར(ཆུ་སྤྲེལ༥) དཔལ་གདོང(ཆུ་བྱ༧) དངོས་པོ(ཤིང་ཁྱི༣) ན་ཚོད་ལྡན(ཤིང་ཕག༢) འཛིན་བྱེད(མེ་བྱི༡) དབང་ཕྱུག(མེ་གླང༨) འབྲུ་མང་པོ(ས་སྟག༦) སྨོས་ལྡན(ས་ཡོས༤) རྣམ་གནོན(ལྕགས་འབྲུག༩) ཁྱུ་མཆོག(ལྕགས་སྦྲུལ༥)དང་། སྣ་ཚོགས(ཆུ་རྟ༧) ཉི་མ(ཆུ་ལུག༣) ཉི་སྒྲོལ་བྱེད(ཤིང་སྤྲེལ༢) ས་སྐྱོང(ཤིང་བྱ༡) མི་ཟད(མེ་ཁྱི༨) ཐམས་ཅད་འདུལ(མེ་ཕག༦) ཀུན་འཛིན(ས་བྱི༤) འགལ་བ(ས་གླང༩) རྣམ་འགྱུར(ལྕགས་སྟག༥)དང་། བོང་བུ(ལྕགས་ཡོས༧) དགའ་བ(ཆུ་འབྲུག༣) རྣམ་རྒྱལ(ཆུ་སྦྲུལ༢) རྒྱལ་བ(ཤིང་རྟ༡) མྱོས་བྱེད(ཤིང་ལུག༨) གདོང་ངན(མེ་སྤྲེལ༦)དང་། གསེར་འཕྱང(མེ་བྱ༤) རྣམ་འཕྱང(ས་ཁྱི༩) སྒུར་བྱེད(ས་ཕག༥)དང་། ཀུན་ལྡན(ལྕགས་བྱི༧) འཕར་བ(ལྕགས་གླང༣) དགེ་བྱེད(ཆུ་སྟག༢)དང་། མཛེས་བྱེད(ཆུ་ཡོས༡) ཁྲོ་མོ(ཤིང་འབྲུག༨) སྣ་ཚོགས་དབྱིག(ཤིང་སྦྲུལ༦) ཟིལ་གནོན(མེ་རྟ༤) སྤྲེའུ(མེ་ལུག༩) ཕུར་བུ(ས་སྤྲེལ༥)དང་། ཞི་བ(ས་བྱ༧) ཐུན་མོང(ལྕགས་ཁྱི༣) འགལ་བྱེད(ལྕགས་ཕག༢)དང་། ཡོངས་འཛིན(ཆུ་བྱི༡) བག་མེད(ཆུ་གླང༨) ཀུན་དགའ(ཤིང་སྟག༦)དང་། སྲིན་བུ(ཤིང་ཡོས༧) མེ(མེ་འབྲུག༩)དང་། དམར་སེར་ཅན(མེ་སྦྲུལ༥) དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ(ས་རྟ༧) དོན་གྲུབ(ས་ལུག༣) དྲག་པོ(ལྕགས་སྤྲེལ༢) བློ་ངན(ལྕགས་བྱ༡) རྔ་ཆེན(ཆུ་ཁྱི༨) ཁྲག་སྐྱུགས་པ(ཆུ་ཕག༦) མིག་དམར(ཤིང་བྱི༤) ཁྲོ་བོ(ཤིང་གླང༩) ཟད་པ(མེ་སྟག༥) ཞེས་ཚིག་ཀང་རེ་ལ་གསུམ་རེ། ཚངས་པའི་ཀང་པ་ཉི་ཤུར་བསྒྱུར་སྣང་ངོ་། །

ཚངས་པའི་གནས་བཞི། ཚད་མེད་བཞི་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་ཚད་མེད་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

ཚངས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པའི་བློ་གྲོས་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་གྲགས་བློན་པོ་མགར་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་མང་པོ་བྱུང་སྲིད་པ་དེ་ཚོར་ཟེར།

ཚངས་སྤྱོད། སྤྱོད་པ་གཙང་མ།

ཚངས་སྤྱོད་བསྲུང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ། རྫུན་སྨྲ་བ། ཆང་འཐུང་བ་བཅས་སྤང་བྱ་ལྔ་སྤོང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་ནམ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ཟེར།

ཚངས་དབང་། ཚངས་པ་ཟེར་བ་ལྷ་ཞིག་གི་མིང་། འདི་ལ་ཞལ་གསུམ་པ་དང་། གཅིག་པ། བཞི་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཞལ་བཞི་པ་ལ་ཚངས་པའི་དབང་པོ་ཟེར། འདི་རིག་གནས་པ་ཚོའི་བཤད་སྲོལ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡི་གེ་ཐོག་མར་བཟོ་མཁན་ཡིན་པས། ཚངས་པ་ལ་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་པོ་ཟེར་ཅེས་འདོད།

ཚངས་དབྱངས་དྲུག་ཅུ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེ། འདི་སྐོར་དྲ་ཡའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི《འཇམ་དབྱངས་བསྟོད་འགྲེལ》ནང་ན་གསལ།

ཚད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཅས་བརྒྱད་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་མི་མཐུན།

ཚད་སྙིང་། ཚ་བའི་ནད་སྙིང་པ། (ཙ)

ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་། ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་། དེ་ཡང་ཚད་མར་གཟུང་འོས་པའི་གཞུང་།

ཚད་པ། ཚ་བ་སྟེ་ཚ་དྲོད་ཀྱི་ངར་ཤུགས་སམ་ཚ་བའི་ནད།

ཚད་འབྲས། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ན། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཟེར་བ། རང་འཛིན་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་གཞལ་བྱ། རང་འཛིན་ཚད་མས་ཡུལ་དེ་ལ་གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པ་ནི་ཚད་མ། རང་འཛིན་ཚད་མས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ།

ཚད་མ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་དོ། །

ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས།

ཚད་མ་སྡེ་བདུན། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྒྱས་པ《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》 འབྲིང་བ《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》 བསྡུས་པ《ཚད་མ་རིགས་ཐིགས》ཏེ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ》 《འབྲེལ་པ་བརྟག་པ》 《རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ》 《རྩོད་པའི་རིགས་པ》སྟེ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བཅས་སོ། །

ཚད་མ་བཞི། མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ལུང་ཚད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སྟེ་བཞི།

ཚད་མ་རིག་པ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཚད་མའི་དོན་ནི་སླུ་བ་མེད་པའམ་མི་བསླུ་བ་སྟེ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་དོན་དངོས་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞལ་བྱའི་གྲངས་དང་ཚེ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱུ་མཚན་དང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བསམ་བློ་གང་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དེ་ཡང་བསམ་བློ་དེས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་དོན་དེ་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཚད་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་སྨྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན་རྟོག་གེའི་རིག་པ་ལ་ཡང་གོ་ཆོག་པ་ལྟར། རྟོག་གེའི་རིག་པ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྔོན་ནས་དྲང་སྲོང་ལྟའི་བླ་མ་ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐོག་མར་བརྩམས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས། དེ་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འདུས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་དར་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་མང་པོས་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྐོར་བསྟན། རྗེས་སུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོ་ཙམ་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཚད་མ་ལ་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཐོག་མར《དམིགས་པ་བརྟག་པ》དང《སེལ་བར་བརྟག་པ》སོགས་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མཛད། རྗེས་སུ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་བརྗོད་དོན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་བཞེད་ནས《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》མཛད། འདི་ལ་ལེའུ་དྲུག་སྟེ། མངོན་སུམ་ལེའུ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་བརྟག་པའི་ལེའུ། གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེའུ། ལྟག་ཆོད་བརྟག་པའི་ལེའུ་བཅས་དྲུག་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་དྲུང་དུ《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས》ཚར་གསུམ་གསན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》བརྩམས་པར་མཛད་ཅིང་། 《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》ནི་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ(རྒྱས་པར་སྟོན་པ《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》 འབྲིང་དུ་སྟོན་པ《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》 བསྡུས་ནས་སྟོན་པ《ཚད་མ་རིགས་ཐིགས》བཅས) དང་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན

བཅོས་བཞི(རང་དོན་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ《གཏན་ཚིགས···
རིགས་པ》དང་། ལྷག་ཆོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པ《འབྲེལ་བ་བརྟག་པ》 གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ་
《རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ》དང《རྩོད་པའི་རིགས་པ》གཉིས······
བཅས་ཡིན)བཅས་བཞི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས《ཚད་
མ་རྣམ་འགྲེལ》ལ་ལེའུ་བཞི་སྟེ། རང་དོན་ལེའུ། ཚད་མ་
གྲུབ་པའི་ལེའུ། མངོན་སུམ་ལེའུ། གཞན་དོན་ལེའུ······
བཅས་ཡོད། 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》ལ་ལེའུ་གསུམ་སྟེ།
མངོན་སུམ་ལེའུ། རང་དོན་ལེའུ། གཞན་དོན་ལེའུ······
བཅས་ཡིན། 《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》ལ་སློབ་དཔོན་ལྷ······
དབང་བློ་དང་། ཤཱཀྱ་བློ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡོད་ཅིང་།
སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》ཀ་ལ་འགྲེལ་པ་
ཡོད་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས《ཚད་
མ་རྣམ་འགྲེལ》ལ་འགྲེལ་པ་མཛད། སློབ་དཔོན་ཆོས······
མཆོག་གིས《ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་ཆེན་
མོ》 《རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་མ་ལ་ཕན་པ》
སོགས་ཚད་མའི་གཞུང་མང་པོ་ཡོད། ཚད་མའི་བསྟན······
བཅོས་དེ་དག་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་
ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཟ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས···
ཀྱིས《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ》ཐོག་མར་བསྒྱུར། རྗེས་སུ་དུས
རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས
རབ་ཀྱིས《ཚད་མ་སྡེ་བདུན》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་།
《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》ལ་འགྲེལ་བཤད་མཛད། ས་སྐྱ་པཎ···
ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《ཚད་མ་རིགས་གཏེར》
འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཛད། གཞན་ཡང་ས་སྐྱའི······
མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཡག་རོང་པ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག···
ལྡན། འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ། ཉ་དབོན་ཀུན······
དགའ་དཔལ་བ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་དང་།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས···
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་
ཟེར། གྲུ་ཆུང་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ···
ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ། རྡུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་
པོ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། འཇམ······
དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། ཐོས་བསམ་གླིང་པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། དཔག་ཐོག་པ་སངས་རྒྱས···
དཔལ་རིན། བྱང་སྟོན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཀུན་མཁྱེན··
ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་། རྟ་ནག་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་།
ཐོས་བསམ་གླིང་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན། ཀ་བཞི་འཛིན་པ་
དགེ་འདུན་བསམ་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པ་དར······
བཟང་། ཁྲི་སྨོན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ། གངས་ཅན······
སྟོབས་ལྡན་འོད་ཟེར། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་མཆོག
གངས་ཅན་ཆོས་སྨྲ་དཔལ་འབྱོར། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན། མུས་པ་བློ་གྲོས་སེང་གེ། འཇམ་དབྱངས······
བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ···
སོགས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་དབང···
མང་པོས་མཛད་པ་ཡོད།

ཚད་མ་གསུམ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་ཀྱི···
ཚད་མ་སྟེ་གསུམ།

**ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཕྱིན་དང་དོན་དམ་པའི···
སྐྱབས་གཅིག་པུ།** སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས·····
ཡིན་ནོ། །

ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་གསུམ། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོགས།
ཐེ་ཚོམ་སྟེ་གསུམ།

ཚད་མའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། མངོན་སུམ···
ཡང་དག མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། རྗེས་དཔག་ཡང···
དག རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག
སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་། སུན་འབྱིན་ཡང་དག སུན་འབྱིན་
ལྟར་སྣང་ངོ་། །

ཚད་མའི་ཨ་དརྴ། རྒྱ་གར་སྐད་དེ་ཀུན་གསལ་ལམ་གསལ་
བྱེད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་མེ་ལོང···
ཞེས་པའི་དོན།

ཚད་མིན་གྱི་བློ། རང་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན···
པའི་བློ། དབྱེ་ན། དཔྱད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ།

ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་ལྔ།

ཚད་མིན་ཤེས་པ་ལྔ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ཚད་མེད་བཞི། བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་མེད། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་སྟེ་དེ་བཞི་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི་ནི་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་མཆོག་ལ་གནས་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་འཛིན་ཅིང་འཕེལ་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསམ་པ་བརྟན་པ། སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ།

ཚན་པོ་ཆེ། གདོས་ཆེན་པོའམ་འབོར་ཆེན་པོའི་དོན།

ཚན་པོ་ཆེའི་སྟོབས། མི་དགུས་མ་བཅུའམ། ལྷ་བཅུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། སྟར་གྱད་སྟོབས་པོ་ཆེར་གྲགས་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཟེར།

ཚམ་ཛམ། འཛིགས་སུ་རུང་བའམ། ཟིལ་ཛམ་ཆེ་བ།

ཚའོ་ཚའོ། (曹操)(སྤྱི་ལོ་༡༥༥ནས༢༢༠)སན་གོ(三国)སྐྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་། དམག་དོན་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྙན་ངག་མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་ནི་ཚའོ་སུང(曹嵩)གི་བུ་ཡིན་ཞིང་། དཔོན་རྒྱུད་བྱེད་སྐྱོང་། གོང་མ་ཧན་ལིང་ཏིའི(汉灵帝)སྐབས་མགོ་དཀྲིས་སེར་པོའི་གྱེན་ལངས(黄巾起义)བྱུང་བར་དྲག་གནོན་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠ལོར། ཡོན་ཧྲོའོ་དང་ཚའོ་ཚའོ་གཉིས་ཀོན་ཏུའོ་ས་ཁུལ(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀྲུང་ཧྲེ་རྫོང་གི་བྱང་ཤར)དུ་ཀྲུང་ཡོན་ས་གནས་ཀྱི་དབང་ཆ་འཐོབ་རེས་བྱེད་པའི་ཐབ་གཅོད་དམག་འཐབ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་དམག་དོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་དངོས་ཤུགས་ཐད་ཚའོ་ཚའོ་དམག་དཔུང་དེ་ཡོན་ཧྲོའོའི་དམག་དཔུང་ལས་ཞན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དམག་དཔུང་གི་སྒྲིག་ལམ་དམ་པོ་དང་། ནང་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ། དམག་འཐབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཧྲོའོའི་དམག་དཔུང་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཞན་ས་ཡོད་པ་དེ་ཚའོ་ཚའོ་གིས་བེད་སྤྱད་ནས་དམག་དཔུང་ཧྲག་སྙུག་གིས་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཧྲོའོ་གཙོ་ཤུགས་དམག་ཕམ་ཉེས་བཏང་ཞིང་། ཀྲུང་ཡོན་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་ཚུགས། ཀོན་ཏུའོ་དམག་འཁྲུག་མཇུག་སྒྲིལ་ནས་མི་རིང་བར་ཡོན་ཧྲོའོ་ཤི་བ་དང་ནང་ཁུལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་བེད་སྤྱད་དེ་ཡོན་ཧྲོའོའི་དམག་དཔུང་གི་ལྷག་འཕྲོ་གཏོར་ནས་རྨ་ཆུའི་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༠༨ལོར་ཚའོ་ཚའོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྣེ་འཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་རྨ་ཆུའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ཅིང་ཀྲོའོ་ས་ཁུལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་ལིའུ་པེ་དམག་དཔུང་དང་། ཅིའང་ཏུང་ས་ཁུལ(འབྲི་ཆུ་སྨད་རྒྱུད)དུ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་སུན་ཆོན་དམག་དཔུང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཚའོ་ཚའོ་དམག་དཔུང་ལ་འགོག་རྒོལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། འབྲི་ཆུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་པེའི་ས་ཁུལ(དེང་སང་ཧུ་པེ་ཞིང་ཆེན་ཅིའུ་ཡུས་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས)དུ་ཡུན་རིང་དམག་འཐབ་བྱས་མཐར། ཚའོ་ཚའོ་དམག་དཔུང་ལ་ཕྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཕོག་སྟེ། རང་གནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༢༠ལོར་ཚའོ་ཚའོ་འདས་ནས་དེའི་བུ་ཚའོ་ཕི་ཟེར་བས་གོང་མ་ཧན་ཤན་ཏིའི་གོ་གནས་ཕབ་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཝུའི་ཞེན་རྗེ་ཟེར་ཞིང་། དུས་མིང་ནི་ཚའོ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཝུའི་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཐོག་མར་ཧོ་ནན་གྱི་ཞུའི་ཁྲང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་ཡང་དུ་གནས་སྤོས་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༢༢ལོར་ལིའུ་པེས་ཅིང་ཀྲོའོ་ས་ཁུལ་དང་ཁྲིང་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཀྲའོ་སླེས་ཧྲེ་ཟེར་ཞིང་། དུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་པ་དང་། མིང་ཚོ་མ་ལ་ལིའུ་པེ་ཟེར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཧྲུའུ(ཧན) རྒྱལ་ས་ནི་དེང་སང་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུའུ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་ཀྲའོ་སླེས་ཧྲེ་ལིའུ་པེ་དང་ཧའོ་ཀྲུའུ་ལིའུ་ཧན་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ

གྱིས་ལོ་༤༤རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། སྤྱི་ལོ་༢༦༣ ལོར་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྣོན་པོ་སི་མ་ཡན་གྱིས་གཏོར། སྤྱི་ལོ་༢༢༤ལོར་ཤུ་ཅུན་ས་ཁུལ་གྱི་ས་བདག་དབང་ཤེད་ཅན་སུན་ཧྲེང་གི་བུ་སུན་ཆོན་གྱིས་འབྲི་ཆུ་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཤུ་དྷ་ཧྲི་ཟེར་ཞིང་དུས་མིང་ནི་སུན་ཡིན་པ་དང་། མིང་ངོ་མ་ལ་སུན་ཆོན་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཅན་ཡེ(དེང་སང་གི་ནན་ཅིན)ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཤུ་ཟེར། རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་གོང་མ་མི་ཐོག་བཞི་བྱུང་བ། ༡. ཤུ་དྷ་ཧྲི་སུན་ཆོན། ༢. ཤུ་ཀུང་ཅི་ཞང་སུན་སླེའང་། ༣. ཤུ་ཅིང་ཧྲི་སུན་ཤིའུ། ༤ ཤུ་མུ་ཧྲི་སུན་ཧའོ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༢༩ནས༢༨༠བར་ལོ༥༢རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། མཐར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ཝུ་དིས་སྤྱི་ལོ་༢༨༠ལོར་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་མངགས་ནས་ཤུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཐོག་གི་གཙོ་ཤུགས་དམག་དཔུང་གཏོར་ཕམ་བཏང་སྟེ་ཤུ་རྒྱལ་ཁབ་རྩ་མེད་བཏང་། ཚའོ་ཚའོ་དུས་རྒྱུད་ཀྱིས་གོང་མ་བྱས་པའི་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་དང་། ལིའུ་པེ་དུས་བརྒྱུད་ཀྱིས་གོང་མ་བྱས་པའི་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས། སུན་ཆོན་དུས་རྒྱུད་ཀྱིས་གོང་མ་བྱས་པའི་ཤུ་རྒྱལ་རབས་བཅས་གསུམ་པོ་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ཟེར། ཤུའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་བ། ༡. ཤུའི་ཞེན་ཧྲི་ཚའོ་ཕི། ༢. ཤུའི་མིང་ཧྲི་ཚའོ་དུའི། ༣. ཤུའི་ཆི་ཞང་ཚའོ་ཧྥང་། ༤ ཤུའི་གའོ་གུའི་ཤང་གུང་མའོ། ༥. ཤུའི་ཡོན་ཧྲི་ཚའོ་ཧུའན་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༢༢༠ནས༢༦༥བར་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ནི། དཔོན་རྒྱུད་ཕྱུག་པོ་ཚང་གིས་བཙུགས་པའི་སྲིད་དབང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས(ཏུང་ཏན)ཀྱི་གོང་མ་བཞི་པ་ཏན་ཏའོ་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་གོང་མ་བཅུ་བཞི་པ་ཏན་ཤན་ཧྲིས་བར་གོང་མ་བཅུ་གཅིག་རིང་གི་སྲིད་དབང་ནི་གོང་མ་མིང་ཙམ་ཞིག་ལས་དོན་དངོས་སུ་གོང་མའི་བཙུན་མོའི་གཉེན་འབྲེལ་དང་། ཞུག་ཏུམ་པ། དཔོན་རྒྱུད་ཕྱུག་པོ་ཚང་བཅས་ཕན་ཚུན་སྲིད་དབང་འཐྲོག་རེས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཡང་ཡང་བྱས་པ་བརྒྱུད་མཐར་དཔོན་རྒྱུད་ཕྱུག་པོ་ཚང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་བཙུགས་པའི་སྲིད་དབང་ནི་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ཡིན་ཞིང་། ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཤུའི་ཞེན་ཧྲིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་མཛེས་པོ་དང་། སྐྱིད་ཚལ་མང་པོ་གསར་རྒྱག་དང་། མང་ཚོགས་ནང་གི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཕྲོགས་པ། བག་མེད་རྒྱས་སྤྲོས་བྱས་པ་སོགས་མང་ཚོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མནར་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཚའོ་ཚའོ་དུས་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་དེ་ཉམས་རྒུད་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས། གོང་མ་ཤུའི་ཞེན་ཧྲི་རང་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༢༣༩ལོར་གྲོངས་རྗེས་ཤུའི་མིང་ཧྲི་ཚའོ་དུའི་གོང་མར་བསྐོས་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཀྱང་ལོ་བདུན་ལས་མ་སོང་བར་འདས་ཤིང་། ཁོ་པས་འཆི་ཁར་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚའོ་ཧྲུའང་དང་། སྐབས་དེར་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་བློན་ཆེན་སི་མ་དབྱི་གཉིས་ལས་རོགས་སུ་མངགས་བཅོལ་བྱས་ཏེ་ཆི་ཞང་ཚའོ་ཧྥང་གོང་མར་བསྐོས་ནས་ལོ་བཅུ་སོང་བ་སྤྱི་ལོ༢༤༩ལོར་བློན་ཆེན་སི་མ་དབྱིས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚའོ་ཧྲུའང་བསད་དེ་ཤུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ལག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་དོན་དངོས་སུ་མེད་པར་གྱུར། འདིའི་འཕྲོས་རྣམས་བ་རྗེའི་སྐབས་ཀྱི་རྣོན་པོ་ཞུམས་ཞེས་པར་གསལ། (ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་བོད་ཡིག་ཐོག་མི་གསལ་བས་སྐུ་ཞབས་ཧྥན་ཞེན་ལེན་གྱིས་བརྩམས་པའི《ཀྲུང་གོ་ཐུང་ཧྲི》(中国通史)དེབ་གཉིས་པ་ནས་གནད་བསྡུས་བྱས།)

ཚར་དུ་གསན། ཚར་རམ་གྲངས་ཀ་དུ་ཙམ་གསན། ཡང་ན་ཐེངས་དུ་ཙམ་གསན།

ཚལ། ཚལ་ཡང་དགོན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་ཐོག་མར་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་ས་

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཚལ་གུང་ཐང་དོན་གཅོད་ཁང་གི་གནས་ཡུལ།

ཚལ་གུང་ཐང་། དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཚལ་གུང་ཐང་དགོན་པ་ནི་ལྷ་ས་སྙིང་ཆུའི་སྟོ་ངོས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་བར་ཐག་ལི་དབར་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སར(སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས)གནས་ཡོད་ཅིང་། ཚལ་གུང་ཐང་ཞེས་པ་ཚལ་དང་གུང་ཐང་གཉིས་ཀྱི་མིང་སྤེལ་ནས་འབོད་པ་སྟེ། བྱང་ངོས་ཀྱི་ཚལ་དགོན་པར་ཡང་དགོན་དང་དབུས་གླིང་ཞེས་གྲྭ་ཚང་གཉིས་དང་། སྟོ་ངོས་གུང་ཐང་དུ་ཆོས་ཁྲི་སྡེ་ཚོགས་དང་། གཟིམ་ཁང་ཤར། ཆོས་འཁོར་གླིང་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཚལ་ཡང་དགོན་ནི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་སོང་བའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ། ཉེ་གནས་དར་མ་དབང་ཕྱུག་གིས་བླ་མ་ཞང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དགོན་པ་དང་མི་སེར་གྱི་བདག་པོ་བྱས་ཏེ་དགོན་པའི་མཧྟག་སྐྱོང་ཐོག་སྐུ་འབུམ་སོགས་བཞེངས་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དཔོན་རབས་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་བླ་མ་ཞང་གི་ཡོན་བདག་རྒྱལ་བ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྲས་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྲས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན། གོང་མ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཛའ་ས་གནང་། དེས་གུང་ཐང་གཟིམ་ཁང་ཤར་བསྐྲུན། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་མ་ཆགས་གོང་གུང་ཐང་དུ་བཤད་གྲྭ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་བདེ་གསང་གུང་གསུམ། དགའ་སྐྱོར་ཟླུལ་གསུམ་ཞེས་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པའི་གུང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་མདའ་ཐང་དར་སྐབས་གུང་ཐང་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་ཚལ་པའི་མདའ་ཐང་རིམ་གྱིས་ཉམས་པ་དང་། ལྷག་པར་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༠༧)ལོར་མེ་སྐྱོན་བྱུང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་མར་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར(ཐུབ་དབང)སོགས་རྟེན་རྙིང་དཀའ་ཤས་དང་། ཆོས་ཁྲི། གཟིམ་ཁང་ཤར་གྲྭ་ཚང་ཚུང་ཚུང་གཉིས་བཅས་མ་གཏོགས་ཐལ་ཆེར་ཉམས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་རྗེ་དཔོན་སློ་བཟང་ཉི་མའི་དུས་ནས་དགེ་ལུགས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་གང་གི་དབུ་བླ་བྲར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་ཞལ་འཛིན་གནང་། དེ་རྗེས་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་པ་བྱམས་པ་བྲལ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ལ་དགོན་གཞིས་མ་ལག་དང་བཅས་ཕུལ། དེའི་ཡང་སྲིད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ(ཀན་སུའུ)དུ་བཞུགས་པར་གུང་ཐང་ཚང་ཞེས་འབོད་པ་དེས་ཚལ་གུང་ཐང་གཞུང་འབུལ་གནང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཀློག་སློབ་སྐུ་ཞང་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་སྐུ་ཚ་དར་ཏན་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་གནང་བར་བརྟེན་དེ་ནས་གུང་ཐང་དགོན་པའི་བདག་ཐོབ་དེ་གུང་ཐང་བླ་བྲང་ཞེས་སྐོར་གུང་ཐང་པས་བྱེད། འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་ཐད་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བུ་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ(དེའི་སྐོར་གཤམ་དུ་ཚལ་པ་དགའ་བདེ་དཔལ་ཞེས་པར་གཟིགས)བས་གྲྭ་ཚང་ཆོས་འཁོར་གླིང་བཏབ་ནས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་བཙུགས་ཤིང་། དབུས་གླིང་དུ་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེའི་དུས་སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས་ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཚད་ལྡན་གྱི་དཔེར་བྱེད་པ་དེ་བཞེངས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་འཇོག་རིངས་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་འགྲོ་མགོན་ཞལ་ལུང》ཞེས་པའི་ནང་གསལ།

ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། ཚལ་པ་སི་ཏུ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ(སི་ཏུ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས)ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༣༠༩)ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདི་པའི་ཡབ་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་དགའ་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཆུ་ཡོས་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བར་ཁྲི་དཔོན་བྱས། དཔུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ། རབ་བྱུང་

ལྷ་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)ལོར་ཇོ་གདན་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དཔལ་བ་དང་། ཡང་དགོན་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་ཡིག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བདག་གཉེར་ཏ་ཅང་ལེགས་པོ་གནང་ཡོད། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་ནི་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་སྲས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དང་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་གང་ལ་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༢༣)ལོར་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ཤིང་གླང(༡༣༢༥)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། དངུལ་བྲི་ཆེན་དང་། དངུལ་གྱི་ཐམ་ཀ གསེར་གྱི་རྒྱན། གོས་དར་སོགས་མང་པོ་དང་། ཚལ་པའི་མི་སྡེ་དབང་རིགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སུ་བཅུག་པའི་འཇའ་ས་བཅས་བྱུང་། འདིས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རིང་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བཟུང་ཞིང་།

དེའི་རིང་ཚལ་གུང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། པོ་ཏ་ལ་བཅས་ལ་བདག་གཅེས་དང་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་མང་པོར་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་དག་མཛད་དེ། གསེར་དངུལ་འདྲེས་མའི་བཀའ་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཞེངས་པ་དེར་ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་ཚད་ལྡན་གྱི་མ་དཔེར་བརྩི་བ་དེ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་མ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༣༥༢)ལོར་སྲིད་དབང་ཤོར་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་གཅུང་པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་གཏད་ནས་མཁན་ཆེན་དོན་ཞགས་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། མཚན་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་སུ་གསོལ། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྗེས་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། བོད་ས་གནས་སུ་སི་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བསྟོད་བསྔགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། འདིས་མཛད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ། ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་དང་། 《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》 《དེའི་ལྷན་ཐབས་དེབ་ཐེར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས《དེབ་ཐེར་ཁྲ་བོ》 《གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་རྣམ་ཐར》རང་ཉིད་ཀྱི《ཡབ་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》བཅས་ཡོད། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི(༡༣༤༦)ལོར་བརྩམ་འགོ་ཚུགས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་པའི་ལོ་སྟེ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༦༣)ལོར་བརྩམས་གྲུབ་པ་ཡིན། དེབ་ཐེར་འདི་ཡི་ཁ་བྱང་དུ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བཞུགས་སོ》ཞེས་འཁོད་པ་མ་ཟད། འཛོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》དུ་ཡང《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ《དེབ་ཐེར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་འཁོད་པ་ལྟར་དེ་སྔོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་གོང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་གྲས་སུ《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ཁ་སྐོང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཅེས་འཁོད་པའི་དཔེ་རིང་བྲིས་མ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཐོང་མྱོང་བ་དེའི་ནང་དོན་ནི། ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གནད་བསྡུས་ཙམ་དང་། ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ནས་བཟུང་ཚལ་གུང་ཐང་གི་བླ་རབས་དང་། དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་འདུག་པ་འདིའི་གྲས་ད་དུང་ཡོད་མེད་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཡིན། གོང་གསལ་རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས《བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར》ཁོང་གི་ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་དང་།

འཇོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་འགྲོ་མགོན་ཞལ་ལུང》གྲངས༣༥ནས༣༧བར་དང་། ཀརྨ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》དང《དེབ་དམར》ནང་གསལ་བའི་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་པན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་གོང་གསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དེ་ཚོར་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། འདི་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ཡང་སློབ་བླ་མ་ཞང་ངམ་གཡུ་བྲག་པ་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན།

ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཚལ་དང་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་གུང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་ཆོས་བརྒྱུད་སྤེལ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོར་གྱུར་རྗེས། དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་ཕྱིན་པ་ནས་དབུ་རྩ་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱས་ནས་དཔོན་བརྒྱུད་རིམ་པར་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་དྲུང་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེའི་དུས་འབྲི་གུང་པ་དང་གཡའ་བཟང་པ་གཉིས་དང་ངན་མཐུན་བྱས་ཏེ་ཏ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་འཐབ་པས་མངའ་ཁོངས་ཚང་མ་ཤོར་ཏེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་གདུང་རྒྱུད་ཀྱང་ཆད།

ཚལ་པ་དགའ་བདེ་དཔལ། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་མགར་རྒྱལ་བ་འབྱུང་གནས་དང་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གཉིས་མཆོད་ཡོན་དུ་གྱུར། མགར་རྒྱལ་བ་འབྱུང་གནས་ལ་སྲས་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཁྲུངས་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས། དགེ་འདུན་ཚལ་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཙུགས། དེའི་སྲས་དཔོན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གྱིས་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་བཟུང་སྟེ་གོང་དུ་ཕྱིན། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་སྨད་དང་སྟོད་ལུང་། དགྲ་དོལ། འཕྱོང་པོ། རྒྱལ་སྨན། ཨེ་དྭགས་གཞན་གསུམ་སོགས་ལྷ་ཁང་ཞིག་གསོ་བྱེད་པའི་མི་སྡེ་ཤེས་སུ་ཆུག་གི་འཛའ་ས་གནང་། གུང་ཐང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གཟིམ་ཁང་ཤར་དང་། ཁྲམས་ར་ཆེན་མོ་བརྩིགས། དེའི་སྲས་གཉིས་པ་དགའ་བདེས་དཔོན་གྱི་གོ་ས་བཟུང་། ཚལ་པའི་དགོན་སྡེའི་དོན་དུ་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ལན་བདུན་ཕྱིན། མི་ཆེན་ཟམ་ཁ་དང་མ་མཐུན་ནས་ཐོག་མར་ཟམ་ཁ་དབང་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་རྗེས་སུ་དགའ་བདེས་རྒྱལ་ཁ་བླངས་ནས། ངེད་རང་གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་ཆེ། །ང་ནི་དགེ་འདུན་ཚལ་པ་ཡིན།། དགའ་བདེ་དཔལ། །བློ་བདེ་དཔལ། །སྐྱིད་བདེ་དཔལ། །ང་ལྷ་ཚལ་པའི་དགའ་བདེ་དཔལ་ཞེས་གསུ་བླངས། དེ་ནས་རྒྱའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་བོས་ཏེ་རྒྱ་ཕིབས་དང་གསེར་འཕྲུ་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞེངས། ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་དང་། དབུས་གླིང་དུ་ཐུགས་གྲྭ་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་། དགའ་བདེའི་སྲས་ཆུང་བ་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་དུས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོག་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། དེའི་སྲས་ཆེ་བ་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་ཡིན།

ཚལ་པ་རྟོགས་ལྡན་སྨྲོ་ཉལ་མ། ཚལ་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་། རྟོགས་ལྡན་སྨྲོ་ཉལ་མ་ཞེས་པ་མིང་འདོགས་ཡིན་འདྲ། མཚན་དངོས་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

ཚལ་པ་སི་ཏུ། གོང་དུ་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཚལ་པའི་དཔོན་རབས་རིམ་བྱུང་། ༡. ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༢༠༢)བར་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. དཔོན་འབྱུང་གནས་བརྩོན་འགྲུས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཕག(༡༢༠༣)ནས་ཤིང་ཕག(༡༢༡༥)བར་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༣. དཔོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༢༡༥)ནས་ས་

སྟག(༡༢༡༨)བར་ལོ་ངོ་བཞིར་སྲིད་བཟུང་། ༤ དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༢༡༩)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྟག(༡༢༤༢)ལོ་བར་ལོ་ཉེར་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༥. དཔོན་རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༢༤༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༦༨)བར་ལོ་ཉེར་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༦. དཔོན་ཉི་མ་ཤེས་རབ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༢༦༩)ལོ་ནས་ས་ཡོས(༡༢༧༩)བར་ལོ་བཅུ་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༧. དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)ལོ་ནས་ཆུ་ཁྱི(༡༣༢༢)བར་ལོ་ཞེ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༨. དཔོན་རིན་ཆེན་སེང་གེ། གོང་འཕྲོས་ནས་མེ་སྟག(༡༣༢༦)བར་ལོ་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༩. དཔོན་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༠༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༢༣)བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༠. དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༢༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)བར་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༡. སྨན་སྡེ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ། གོང་འཕྲོས་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༣༤༢)བར་ལོ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༢. སི་ཏུ་དགེ་ལེགས་བཟང་པོ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༣༤༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི(༡༣༥༨)བར་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༣. ཏི་ཧྲོས་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ། གོང་འཕྲོས་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༣༧༨)བར་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༤ དྲུང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་པ། གོང་འཕྲོས་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༨༤)བར་ལོ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༥. གྲི་ཧྲོས་དགའ་བདེ་བཟང་པོ། གོང་འཕྲོས་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་གླང(༡༣༩༧)བར་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༦. སྨན་སྡེ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། གོང་འཕྲོས་ནས་ལོ་གཉིས་ཙམ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་ཚལ་པའི་མི་སྡེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་སྡེ་གདོང་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཕུལ་ཏེ་འཛིན་སྐྱོང་དུ་དགེ་རྒྱས་མཁན་པོ་ཆུ་ལུག(༡༤༠༣)ལོར་འབྱོར། དེ་ནས་ལོ་ངོ་དགུ་སོང་བའི་ལྕགས་ཡོས(༡༤༡༡)ལོར་གུང་ཐང་ལ་དམག་གི་གནོད་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ལུག(༡༥༤༧)ལོར་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་།

ཚལ་པར་འགགས། ཚལ་པ་ཞེས་པ་དུམ་བུའི་མིང་ཡིན་པས། དུམ་བུར་འགགས་པ་ལ་ཟེར།

ཚལ་དབུས་གླིང་གྲྭ་ཚང་། ཚལ་དབུས་གླིང་། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་དད་པས་བཏབ། གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས། དགོན་བདག་སེ་ར་ཏར་གདོང་ཁང་ཚན།

ཚལ་གཞི་མེའོ་ལྷ་ཁང་། ཚལ་གཞི་མེའོ་ནི་དེང་སྐབས་ལྷ་ས་བར་སྐོར་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཚོས་སྨག་སྲང་ལམ་ལ་ཡོད། རྒྱ་སྐད་ལ་ཚའི་ཧྲན་མེའོ(财神庙)སྟེ་དེའི་གོ་དོན་ནི་ནོར་ལྷའི་ལྷ་ཁང་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་ཁང་དེར་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཡང་སྟེང་དུ་ཤིང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཤིག་ཡོད། ཆུ་བྱི་དམག་འབྲུག་སྐབས་ལྷ་ཁང་དེ་འཐོར་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་རྗེས་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ནས་ས་ཆ་དེ་དོ་དམ་བྱས་སྐད།

ཚལ་ཡང་དགོན་གྲྭ་ཚང་། ཚལ་ཡང་དགོན་གྲྭ་ཚང་ནི་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་བཏབ། གྲུབ་མཐའ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་དགོན་བདག་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་ཡིན།

ཚལ་ལུགས། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་ལུགས།

ཚས། དཀྲི་བྱེད་དམ་འཐུམ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཟས་ཁུ་བཙུད་ཅན་གྱི་མིང་།

ཚིག མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ།

དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་གོས་སྔོན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ།

ཚིག་ཁྲུན་གཙང་ཚོད་ཟིན་པ། ཕན་ཚུན་སྐད་ཆ་བྱས་ནས་ཐག་གཙང་མར་ཆོད་ཟིན་པ།

ཚིག་གི་དོན་དགུ། སྲོག ཟག་པ། སྡོམ་པ། ནག་པ། འཆིང་བ། ལས། སྡིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པའོ། །ཡང་ན། སྲོག་ལྡན། སྲོག་ལྡན་མིན་པ། ཟག་པ། སྡོམ་པ། སྡོང་བ། མཐུད་པ། ཐར་བ། འགྲོ་བ། འོང་བའོ། །

ཚིག་གི་སྒྲུང་། རང་གིས་སྒྲུབ་མ་ནུས་པའི་ལས་དོན་རིམ་པ་གོང་མ་ནས་བཀའ་ཕེབས་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་དགོངས་པ་ཞུས་པ་ལ་ཟེར།

ཚིག་གིས་ཚར་བཅད། ཚིག་ལན་སློག་པ་དང་། དགག་པ་བརྒྱབ་པ།

ཚིག་གིས་ཟུར་ཕྱིན་པ། (རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཟུར་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ)མཐར་ཕྱིན་པའི་གོ་རྟོགས་བྱུང་བ།

ཚིག་གཉིས། བཅད་པ་ལྷུག་པ།

ཚིག་དོན་ཆོས་དྲུག ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཏུམ་ཞིང་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། འཕྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་མཚོན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འོད་གསལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་རྟོག་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བར་མ་དོར་འཁྱམས་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དམ་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ།

ཚིག་དོན་གཉིས། རྗོད་བྱེད་ཚིག་དང་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས།

ཚིག་དོན་དྲུག བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བར་འདོད་ཅིང་། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་བྱུང་ཚུལ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་འུག་པ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་བསྒྲི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་བྱ་འུག་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་དྲིས་པས་དྲུག་པ་ཚུན་ཆད་བཟླ་བྱས་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་བྱུང་བས་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་རྒྱ་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། འུག་པ་ལྟར་འཕྲུལ་ནས་ཚིག་དོན་དྲུག་རྙེད་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་དེའི་མིང་ལའང་འུག་པ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལ་འུག་ཕྲུག་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཚིག་དོན་དྲུག་ནི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་དང་དྲུག་གོ། ༡. རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དུས་ཕྱོགས་བདག་ཡིད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་ལྔ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་དང་། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྫས་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྫས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པས་ན་རྫས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ༢. ཡོན་ཏན་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དང་། རོ། དྲི། རེག་བྱ། གྲངས། ཚད། སོ་སོ་བ། ལྡན་པ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ། བློ་རྣམས། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། འདོད་པ། སྡང་བ། འབད་པ། ལྕི་བ། སྣུམ་པ། འདུས་བྱས། ཆོས། ཆོས་མིན་པ། སྒྲ། རྡོ་བ། གཤེར་བ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པ། འདུ་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ། ཚད་མ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། ། ༣. ལས་ནི། འདེགས་པ་དང་། འཇོག་པ། བརྐྱངས་པ། བསྐུམས་པ། འགྲོ་བ་དང་ལྔའོ། ། ༤. སྤྱི་ནི། བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་ལ་རང་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞིག་གོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་།

ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ། ༥. བྱེ་བྲག་ནི། སྤྱིའི་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཏེ། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། དཔེར་ན། དཀར་པོ་ནག་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པ་བྱེ་བྲག་གིས་འབྱེད་པར་འདོད་དོ། ། ༦. འདུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་སྟེ་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པའི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོ་ས་ཐ་དད་པའི་ལྡན་འབྲེལ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དད་པའི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་སོ། །

ཚིག་སྡུད་དྲུག ལས་འཛིན་པའི་བསྡུ་བ་ཙཱུརྞ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བ་གཉིས་པའི་བསྡུ་བ་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་སྔོན་འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འབྲུ་མང་པོའི་བསྡུ་བ་ཡི་གེ་བསྡུས་པས་ཡིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཟླས་དབྱེ་བའི་བསྡུ་བ་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་ལ་མཁས་པའི་མི་རིགས་སོ་སོའི་སློབ་གྲོགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མི་ཟད་པའི་བསྡུ་བ་འདི་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་མེད།

ཚིག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ། ཚིག་གི་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་ལས། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་མཁན་མ་བྱུང་བའི་དོན་སྟེ། མདོར་ན་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་འཁྱེར་བ་ཙམ་ལས། གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་མཁན་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་མཁན་མ་བྱུང་བའི་དོན།

ཚིག་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་སོགས་བཅོ་ལྔ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྲད་རྐྱང་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག་ཞིང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིག ཤིང་ཤེས་ཤེའོ་ཤེ་ན་ཤིག་བཅས་བསྡོམས་བཅོ་ལྔའོ། །

ཚིག་ལྷ་དྭགས། ཚིག་ཙང་ཐབས་སུ་གདགས་པའམ་བཏགས་མིང་གི་མིང་ངོ་། །

ཚིག་ཙམ་གསོག་པ། དོན་དག་ལ་བསམ་བློ་གཏན་ནས་མ་བཏང་བར་ཁ་ནས་འདོན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དོན།

ཚིག་བཙན། ༡. རང་གིས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ། ༢. རྫུན་མི་སྨྲ་བ།

ཚིག་ཟུར་ཕུད་པ་མེད། སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཕར་བཞག་ཚིག་གི་ཟུར་ཙམ་ཡང་གླེང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན།

ཚིག་རིས། ཚིག་གི་འགྲོས་སམ་ཚིག་ཟིན་གྱི་བཤད་ཚུལ།

ཚིག་ལས་འདས་པའི་དོན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བུ་རམ་གྱི་རོ་དང་འདྲ་བ།

ཚིགས་བཅད་གཅིག ཚིག་རྐང་བཞི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཟེར།

ཚིགས་བཅད་སྦྱོར་ཚུལ་བཞི། གྲོལ་བ། རིགས། མཛོད། འདུས་པའོ། །

ཚིགས་ཆེན་བརྒྱད། ལག་པའི་དཔུང་མགོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། གྲུ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས། དཔྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། པུས་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་བཅས་བརྒྱད།

ཚུ་འཇེད། ཚུན་ཆད་ཅེས་པའི་དོན། (ཅ)

ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ། ཀ་བ། བུམ་པ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན། ཚུ་རོལ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཡུལ་ལས་ཚུ་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན།

ཚུགས་བྲུང་། བོད་ཡིག་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་རིགས་ཤིག་ཡིན།

ཚུང་དབང་། (赍王) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གིས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་གོ་སའི་མིང་ཐེངས་གཉིས་ཕུལ་བའི་རྗེས་མ་ལ་ཙུང་ཡང་ཞེས་པའི་ཚེ་ལོ་འདི་ཕུལ་བ་དང་ཕོ་ཉ་ལྷ་སར་འགྱུར་སྐབས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་ཞེས《ཐང་དེབ》(唐书)ལས་གསལ།

ཚུར་མཐོང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་འཇུག་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཞི། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག ཐར་པའི་ལམ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་བཅུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྨད་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ། གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྨད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྨད་པར་འོས་པ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་མི་སྙན་པ་འཕེལ་བ། ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ། ཐར་ཐོབ་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ། འཁྲིད་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཅུ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པས་གདུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ། དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ། གླེང་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཀུར་སྟི་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། རྣམ་པར་སྨད་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་ལ་བཅགས་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཚེ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྡུག་བསྔལ། བདེ་འགྲོར་ཡང་ཚངས་སྤྱོད་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་སྡུག་བསྔལ་བཅས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཡང་ན། འཇིགས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཚུལ་སྤྱོད་བདེ་འཛགས། ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཛགས་སུ་གནས་པ།

ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད། ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད།

ཚུལ་བཞི། ཡི་གེའི་ཚུལ། སྤྱིའི་ཚུལ། སྦས་པའི་ཚུལ། མཐར་ཐུག་གི་ཚུལ་ལོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ། གབ་པའི་ཚུལ། སྦས་པའི་ཚུལ། མི་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་གསལ་བར་དབྱེ་ན། ཡི་གེའི་ཚུལ་ནི། ཨེ(མེ། དྲག) ཝཾ(རླུ། དབང) ཡཾ(ས། རྒྱས) མ(རླུང་། ཞི) བཞིས་འཁོར་ལོ་བཞི་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་ཚུལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་སྔགས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །སྦས་པའི་ཚུལ་ནི། གོང་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འོག་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཚུལ་ནི། དེ་ལས་གོང་དུ་བོག་དབྱུང་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བཞི་ལ་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། སྤྱིའི་དོན། གཞུང་གི་དོན། རྒྱས་པའི་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བཅས་བཞིའོ། །

ཚུལ་བཞིན་བགྱིས་པ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པ།

ཚུལ་གསུམ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས(ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད) རྗེས་ཁྱབ(མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ) ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཚུལ(མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ)

ཚེ། སྲོག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། གཉམ་དུ་ས་སྡེའི་ནང་སྲོག་ཆགས་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ཚེ་གླིང་དོ་དམ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཡོས་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རེན་ཙུང་ཅ་ཆིང་ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའི(༡༨༡༩)ལོར། སྐབས་དེའི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་འདས་ཚབ་ཏུ་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྔ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གསུམ་པ)སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རིང་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་ཁྲིམས་གཉིས་ཀར་

ཧ་ཅང་དམ་དྲགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཀའ་ཤག་སོགས་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནིའི་ཞབས་ཕྱིས། བོད་དུ་བཅའ་སྡོད་ཨམ་བན་བཅས་དང་མཐུན་པོ་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀོན་ཚུང་ཏའོ་ཀོང་ཁྲི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའི(༡༨༤༤)ལོར། སྐབས་དེར་ལྷ་སར་རྒྱུན་སྡོད་ཨམ་བན་ཆིས་ཧྲན(琦善)གྱིས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་རྗེས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། བོད་ཟླ༨ཚེས༢ཉིན་སློ་བུར་དུ་ཚེ་སྨོན་གླིང་གི་ཇོ་སག་བསྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཨམ་བན་གྱི་ཡ་མེན་དུ་བསྐོངས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་འཛིན་བཟུང་ཐོག རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྷག་སྒོ་རྒྱབ་ཏུ་བཙོན་འཇུག་བྱས། སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་རང་ཉིད་སྐབས་དེར་གླིང་ཁར་སྤྲོ་སྐྱིད་གཏོང་བཞིན་པའི་ཐུར་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པ་ཡོང་ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐམ་ཀ་ཕྱིས་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཚེས་དྲུག་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་ཐམ་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་བསྟན་པའི་ཉི་མར་ཕུལ་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཚབ་ཏུ་བསྐོས། བོད་ཟླ༡༢ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྲིད་སྐྱོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཐོག རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྷག་སྒོ་རྒྱབ་ཏུ་བཙོན་འཇུག་དང་། ཇོ་སག་བསྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ས་སྣང་རྩེ་ཤག་གི་བཙོན་ཁང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་རྗེས། ཚེ་སྨོན་གླིང་བླ་བྲང་ལ་སྒོ་ཐེལ་བརྒྱབ། དེ་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཚེ་སྨོན་གླིང་དང་། ཇོ་སག་བསྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཐེ་ལིང་ལ་རྒྱང་ཕུད་བཏང་སྟེ། ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་མི་ཆོག་པའི་ཇོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཡང་བསྒྲགས། ཚེ་སྨོན་གླིང་བླ་བྲང་དང་དགོན་པའི་རྒྱུ་ནོར་རྣམས་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་ལ་བགོ་བཤའ་དང་། མཆོད་གཞིས་ཁག་རྣམས་གཞུང་བཞེས་བཏང་སྟེ། དེའི་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་དཔོན་རིགས་ཟུར་དུ་བསྐོས་པ་ལ། ཚེ་སྨོན་གླིང་དོ་དམ་པ་ཟེར་ཞིང་། དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་མཁན་ཆུང་གཅིག་དང་། དྲུང་ཡིག་གཅིག གདན་ས་ཁང་གཉེར་མི་གཉིས་བཅས་ཡོད།

ཚེ་གཅིག་སྐྱེ་བ་གཉིས། སྐུ་ཚེ་གཅིག་ལ་མི་རབས་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་སྐབས་མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ཆ་སྙོམས་ལོ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་དུས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་དུས་མིའི་ཚེ་ཚད་ཆ་སྙོམས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་དུས་ཡིན་ཙང་། ཁོང་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་རིང་ལ་མི་རབས་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཡོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡིན།

ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ། ཚེ་མ་བརྗེས་ལུས་མ་བརྗེས་པར་སྐྱེ་བ་འདིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་དོན།

ཚེ་གཅིག་ལུས་གཉིས། སྒོ་ང་དང་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་དང་། ཉ་འབུ་དང་ཉ་སྦྲང་གི་ལུས་གཉིས་ལྟ་བུ།

ཚེ་མཆོག་གླིང་། ཚེ་མཆོག་གླིང་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་ནི་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་ངོས་གྲིབ་གྲོང་ཚོར་གནས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་གཞུང་ནས་གསོ་འགན་འཁུར་ཏེ་བཏབ། ལྷ་སའི་གླིང་བཞིའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཞུགས་གནས་སུ་བསྐྲུན། དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་ཞུ་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱིད་གྲོང་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཞུགས་གནས་དགོན་པ་མེད་ཅིང་། སྔོན་གྱི་བཞུགས་གནས་དགོན་པ་སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་ལ་གོར་ཁའི་དམག་གི་འཕྲོག་བཅོམ་དོ་ཐོག་ཚབས་ཆེ་བྱུང་ནས་དེའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་གནས་མ་ཐུབ་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ལྷ་སར་འཁོར་བ་ཡོངས་འཛིན་ཉིད་ནས་སྐྱོང་དགོས་ཐོག གོང་མའི་ཞབས་བརྟན་ལའང་དམིགས་ཏེ་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་མཆོད་གཞིས་རྟེན་ཁུངས་དང་ཕྱགས་གཞུང་ནས་གསར་སྦྱར་གནང་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན

ལ་སྣན་སེང་ཞུས་པར་ཁོ་བོ་བན་རྒན་ལ་སྟོད་ཡུལ་གསར་རྒྱག་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། དེ་འདྲ་མི་དགོས་ཞེས་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཡང་སྐྱར་དགོན་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་ཞལ་འཛིན་གནང་ན་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་དགོས་ཕན་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐོར་ཞུ་ནན་ཞུས་མཐར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཙམ་བྱུང་སྟེ། གྲིབ་ནི་ས་དཔྱད་བཟང་བས་དེར་གཞི་ནས་དགོན་པ་འདེབས་པའི་ལས་གྲྭའི་འགོ་བཙུགས། ཟླ་ལའི་བླ་མ་རང་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལྟར་གཞུང་ནས་ལས་གྲྭའི་དོ་དམ་དང་འབྲེལ་གྲོན་དངུལ་སྒོར་ཉིས་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བཏང་ཞིང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་རང་ནས་དངུལ་སྒོར་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གནང་། དེ་མིན་དད་ཅན་ཁག་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཙང་ཁང་། སྒྲུབ་ཁང་སོགས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་དགོས་པ་བཞིན་བཟོ་སྐྲུན་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་བདུན་སྟོང་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཉིས་ཐོག་དང་། ཁྲམས་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ས། སྤྱིལ་བུ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཅས་ལས་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་ལྔ་ཙམ་ལས་མ་འགོར་བར་བསྒྲུབས། དགོན་པ་འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་སུ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་སྐུ་ཚད་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ལས་མཐོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ་དང་། གཙང་ཁང་གི་ཐུབ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐུབ་ཆེན་ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ་རེ། གཟུངས་རྫས་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་གདུང་རྟེན་ལི་མ་ཐོག་ཚད་མ་རེ། འདུ་ཁང་གི་གོང་གྲལ་གཡས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངུལ་གདུང་ཐོག་ཚད་མ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་དངུལ་སྐུ་སྐུ་ཚད་མ་རེ། བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་དམ་གྱི་རྟེན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན། གོང་གྲལ་གཡོན་དུ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་། ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་བོད་སོ་སོའི་དབུ་ཤོག་གསུམ་རེ་གསེར་བྲིས་དང་། དཀའ་བསྟན་ཚང་མར་མཛོད་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་གདོང་དར་རང་འཕྲིག རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་གསེར་བྲིས་མ་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མ་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ང་རོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གཟིགས། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ། འོད་དཔག་མེད། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་བརྙན་སོགས་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། གདུང་མ་རྣམས་ལ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྩ་སྔགས་ལྕྭ་ལ་གསེར་ཤོག་སྦྱར་མ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཤུལ་ཐྲན་བུ་ལས་བཤད་མེད།

ཚེ་མཆོག་ལྷ་ཉེར་གཅིག (རྙིང་ལུགས) གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྡོམས་གཅིག ཡུམ་བརྒྱད། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། སྒོ་སྲུང་བཞི་བཅས་སོ། །

ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་མཆོག་ནི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཤུན་ཧྭ་རྫོང་གི་རྒྱ་ནག་མཁར་སོ་ཚེ་ཡ་ཐེ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༢༢ཉིན་ཡབ་གཡང་ཅེ་འམ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་ཐར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རུས་ཚོ་འབྲང་ཐད་རང་རྣམ་ལས"བདག་གི་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ནི་རིགས་གཞན་གྱི་རྩི་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་ཕ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རིགས་འདྲེས་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ང་རང་ནི་སྐད་ཡིག་གོམས་སྲོལ་གནས་ཡུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རིགས་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས"ཞེས་དང་། "མའི་མཆེད་ཁུངས་ནི་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་དང་ཁད་ཉེ་བའི་ཧྲན་ཤི་ཐའི་ཡོན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་བཟང་སྣན་སྣ་ཚོགས་འཚོང་མཁན་ཞིག་རིམ་གྱིས་ས་འདིར

སླེབས་ནས་གཞིས་ཆགས་པ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཡིན”ཞེས་གསུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏས་མར་མེའི་བརྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དུ་གསོལ། དེ་རྗེས་སྐུ་ཚེ་འདིའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་པོ་རྗེ་ངག་དབང་ཆོས་འཛིན་ལས་ཀློག་བསླབ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་མཐུ་བ་དགོན་པའི་མཚམས་ཁང་བསམ་གཏན་པོ་བྲང་དུ་རྗེ་གསེར་རིའི་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཤིང་མཚན་དུ་དགེ་འདུན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོ་ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ཟླ་བ་རྒྱན་བཅར་གྱིས་བླ་མ་མཆོད་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་འདོན་ཁག་རིམ་གྱིས་གསན་སྦྱོང་མཛད། ལོ་དེར་གློ་བུར་དུ་ཡབ་བསྟན་གཞིས་རྐྱེན་ཏེ་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པས་ཡུམ་ལ་ཐུགས་གསོའི་ཆེད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐབས་ཤིག་རིང་གཟིམ་ཁང་དུ་བཞུགས། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་མཐུ་བ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་འདོན་ཆ་རྣམས་བློ་འཛིན་གྲུབ་རྗེས་རྒྱན་འཛུག་གཉིས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་རྗེ་ངག་དབང་ཆོས་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་བསྡུས་གྲྭའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གསལ་ཕྲེང་བརྡ་གཏོང་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་བསླབ་པའི་དབུ་ཚུགས། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་དྲུང་ནས་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོའི་བཀའ་ཁྲིད་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་པ་ཆུ་ཕག(༡༩༢༣)ལོ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྙན་ངག་གི་དཔེ་བརྗོད་ཁག་སློབ་ཁྲིད་ཞུས། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་མངོན་མཛོད་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་བསམ་དང་། ཀུན་རིག་སོགས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་བཤད་ཁྲིད་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་ཆ་ཚང་ལེགས་པར་གསན།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༩༢༩)ལོར་རྗེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཁན་སློབ་སྨྲུགས་མ་དང་། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་གིས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲངས་བཅུ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་མཚན་དུ་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་ཤིང་ཁྱི་(༡༩༣༤)ལོར་གཙོ་བོར་ཉིད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གསུང་བོད་རྣམས་དཔར་བཀྲ་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་མཐུ་བ་དགོན་དུ་པར་ཁང་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ཕག(༡༩༤༧)ལོ་ནས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་གནང་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༩༥༣)ལོར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རྩོམ་སྒྱུར་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འཁན་ཁུར་བཞེས་ཤིང་སྒྱུར་རྩོམ་གྱི་མཛད་པ་གནང་བ་མང་། ཀྲོའུ་ཧྲུང་ལེས་སྐོས་སུ་ཚིག་མཛོད་གནང་བའི་གོ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པའི་འགན་ཁུར་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ནས་ང་བཞི་བར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་མཛད། དེ་རྗེས་གེ་སར་སྒྲུང་གི་བསྟན་བཅོས་པར་འགོད་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་དག་གང་དགོས་གཏོང་རོགས་དང་སྨྲུགས་ཞིང་ཆེན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་སྟེང་ནས་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་འགྲེལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་གནང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུར་ཕེབས་པ་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་འགའ་རེ་སྒྱུར་རྩོམ་དང་ཞུས་དག་གི་དོན་དུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན

ཁང་གིས་རེ་འདུན་བཞིན་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་བར་ཕེབས་ཏེ་དེར་མཁས་དབང་དཀྱུ་དགེ་བསམ་གཏན་དང་ལྷན་དུ་ཁང་མིག་གཅིག་ནང་ཟླ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཚུལ་རང་རྣམ་ལས་གསལ། དགུང་ལོ་ང་བཞིར་ཕེབས་པ་ཆུ་ཡོས(༡༩༦༣)ལོར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་བཞེས་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༩༦༥)ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཞེས་པའི་ལས་འགུལ་ཚུགས་ཏེ་ཉེས་མེད་ཉེས་འགེལ་གྱིས་ཟི་ལིང་ནན་ཐའན(南滩)བཙོན་ཁང་དུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་བཞེས་པ་ས་རྟ(༡༩༧༨)ལོར་ཀྲུང་གུང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་སྐབས་བཙོན་འགྲོལ་བྱུང་རྗེས་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ནས་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན་ཕེབས་ཏེ་སློབ་མ་ཀུན་ལ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ལ་ཅི་འདོད་དུ་བསྩལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༩༨༡)ལོར་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཁྲིད་མཛད་དེ་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་ས་དང་། སྐྱོ་ཁ། གཞིས་རྩེ་སོགས་ཀྱི་གནས་གྲགས་ཆེའི་གྲྭས་མང་ཆེ་བར་ཕེབས་པ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་རྩོམ་ཞིབ་དང་སྐྱོན་སྦྲོན་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་ལ་ཐུགས་ནུས་ཡོད་རྒུ་འདོན་གནང་མཛད་དེ་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་མཐར་དགུང་གྲངས་དོན་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོའི་ཟླ༦ཚེས༢༠ཉིན་གྱི་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད༥དང་སྐར་མ༥༠ཐོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཀཱའན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་། ཀཱའན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། ཀྲུང་གོ་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་པ། ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་བཞེས་མྱོང་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་། ལོ་རྒྱུས། དམ་ཆོས། བསླབ་བྱ། སྐར་རྩིས། སྙན་ངག སུམ་རྟགས་དག་གསུམ། ལཱ་ཉྩ་དང་ཝརྟུའི་མ་ཕྱི་སོགས་ལེ་ཚན་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱི་ལྷུགས་དཔར་མ་དེབ་ལྔར་དབྱེ་སྟེ་མེ་ཡོས(༡༩༨༧)ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ན་གོང་གསལ་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་པོད་དང་པོའི་ནང《མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་དབང་པོའི་རྗེས་ཞུགས་པ་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་རང་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་བདེན་གཏམ་རྣ་བའི་བདུད་རྩི》ཞེས་བྱ་བར་གཟིགས་པར་འཚལ།

ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་། ལྷ་སའི་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་སྟེང་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་ནི་དུས་སྐབས་གང་དང་ཡིན་བདག་སུས་བསྐྲུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་བཞི་སྡེའི་དགེ་འདུན་བགྲེས་པ་འགའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་བཟང་པོས་བཞེངས་པ་ཡིན་ལུགས་གསུང་རྒྱུན་འདུག རྟེན་གཙོ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་འཇིམ་སྐུ་ཐོག་ཚད་སོགས་དང་བདག་འཛིན་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད།

ཚེ་སྒྲོང་གནག་སེང་། ཉང་དབས་གནོན་གསུམ་དང་མནའ་མཐུན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་དང་ཕན་ཚུན་བར་འཕྲིན་སྐྱེལ་མཁན་བྱས་ཤིང་། ཟིང་པོ་རྗེ་གཏོར་རྗེས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཞིབ་པར《ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆར》ལས་གསལ།

ཚེ་མི་གཤེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱལ། བོན་པོའི་བླ་མ་ཞིག་གི་མཚན་ཏེ་བོད་ལ་བོན་པོའི་ཆོས་ཐོག་མར་དར་བར་བྱེད་པོ་དང་བོན་ཆོས་བསྒྱུར་མཁན་ཡིན་ཟེར།

ཚེ་སྨོན་གླིང་། དགོན་པ་འདི་ནི་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་སུ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་འདབས་འབྲེལ་ཡིན། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ནི

དགོན་པ་འདི་བཏབ་རྗེས་མན་ཆིང་གོང་མ་དྷ་གོང་གིས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། དགོན་པ་འདི་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་སོང་བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༨༢༥)ལོར་ཐོག་མར་བཏབ་ཅིང་། སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན། དགོན་པ་འདིའི་ཆགས་དབྱིབས་ནི་བྱང་ནས་ལྷོར་གཏད་ཡོད་ཅིང་། འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ(༤༢༦༠)ཙམ་ཡོད་ལ་ཤར་ནུབ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཤག་སྐོར་དང་། བྱང་ངོས་ཐོག་བརྩེགས་བཞི་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཡོད། ཤག་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་ནི་ཐོག་སོ་གཉིས་ལྡན་ཡིན། གྲྭ་ཤག་དང་། དེའི་ཕྱིར་བར་ཁྱམས་སྙིང་ཤོད་གཉིས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་ལྷོ་བའི་འཛུགས་སྐྲུན་ཐད་ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བལྟས་ན་དུས་སྐབས་སྔ་རྗེས་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། ཤར་ངོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་། བཟོ་བཀོད་ལ་བལྟས་ན་དགོན་པ་འདི་ཐོག་མ་བཏབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཡིན་པ་དང་། ནུབ་ངོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སྙིང་ཤོད་བཟོ་བཀོད་ཤར་ངོས་ལས་ལེགས་པ་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། ཤར་ངོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དང་། ནུབ་ངོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་ཟེར། ཤར་ངོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༨༠༠ཡོད་པ་དེའི་ནང་སྦུག་ཐག་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༡༣. ༥ཡོད་པའི་འདུ་ཁང་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཞེང་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི༡༠༠དང་ཀ་བ་ཉི་ཤུ། གསེང་གཡབ་མཐོངས་སྐོར་ལ་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༤. ༤དང་ཞེང་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི༥ཡོད་པའི་རབ་གསལ་མཐོ་པོ་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་མདུན་དུ་སྦུག་ཐག་སྤྱི་ཁྲི༣. ༥ཡོད་པའི་སྒོ་འཁྱར་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཉུང་ཁང་དང་། མཛོད་ཁང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོའི་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་སྤུས་ཚད་ཞན་ཙམ་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་སྦུག་ངོས་ནི་མཆོད་ཁང་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་འཇིམ་བཟོའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྐུ་འདྲ་ཁ་ཤས་དང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དངུལ་གདུང་དང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངུལ་གདུང་གཉིས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ལ་ཐོག་སོ་གཅིག་ལོངས་པ་ཡོད། བར་ཐོག་གི་བྱང་ངོས་མགོན་ཁང་ནང་འཇིམ་བཟོས་རྟ་མགྲིན་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་ལུགས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ལག་དྲུག་གི་སྐུ་བརྙན། བརྩེགས་ལྷེབས་སུ་རས་བྲིས་དང་ཚེམ་གྲུབ་མའི་ཐང་ཀ་སྣ་ཚོགས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། སྙིང་ཐོག་ཐོག་སོ་གཉིས་པ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་བཀའ་འགྱུར་དང་། བསྟན་འགྱུར། གསུང་འབུམ། ལོ་རྒྱུས། རིག་གནས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཆ་བྲིས་མ་དང་། དཔར་མ་ཁྱོན་བསྡོམས་པོད་ཁྲི་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད། (དཔེ་མཛོད་ཁང་འདིའི་ནང་གི་དཔེ་ཆ་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག་པོ་ཏ་ལ་དང་ཞོལ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་དབོར་ཟིན)རྩེ་ཐོག་ཐོག་སོ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་ནི་ཚོམས་ཆེན་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་གཟིམ་ཆུང་ཤར་ནུབ་གཉིས། དཔེ་གཟིགས་ཁང་། ཉི་འོད། བར་ཁྱམས་བཅས་ཡིན། ནུབ་ངོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཕོ་བྲང་དམར་པོ་ནི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལས་སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤིང་། བཀོད་པ་ཐོན་པོ་ཡོད་པ་དེར་བལྟས་ན་ཤར་ངོས་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་ལས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཕྱི་བ་ཡོད། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཀ་གདུང་སོགས་ལ་བཀོས་དཀྲོལ་གྱི་རྒྱན་རིས་མང་ལ་ཞིབ་ཚགས་ཆེ་བ། བརྩིག་ལྷེབས་ཚང་མ་ལྷེབས་བྲིས་ཡོད་པ། ཆོས་མདོག་རྣམས་ལ་རི་མོ་ཏ་ཙང་ཕྲ་ཞིབ་ཡིན་པ་བཅས་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་མདུན་ངོས་ནི་སྒོ་འཁྱར་དང་། དེའི་སྦུག་ཏུ་འདུ་ཁང་། འདུ་ཁང་གི་སྦུག་ཏུ་མཆོད་ཁང་། མཆོད་ཁང་གི་ཟུར་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་བཅས་ཡོད། འདུ་ཁང་སྦུག་གི་མཆོད་ཁང་དེར་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི༡༥དང་སྦུག་ཐག་སྤྱི་ཁྲི༡༣. ༨ ཀ་བསྒྲིགས་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། (མཆོད་ཁང་ནང་དངུལ་ལས་བཞེངས་པའི་སྒྲོལ་མ་དང་། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་

བྱམས་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་དང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་ཁྲི། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཐུབ་བསྟན་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གསེར་གདུང་བཅས་ཡོད་ཅིང་། བརྩིགས་ལྷེབས་སུ་ལྷེབས་ཁྲིས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད) འདུ་ཁང་གི་གསེང་གཡབ་མཐོངས་སྐོར་ལ་སྨི་ཁྲི་༤.༣དང་རིང་ཚད་སྨི་ཁྲི༧.༥ཡོན་པའི་རབ་གསལ་བསྒྲིགས་ཡོད་པའི་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཉི་འོད་ཐོག་ཚད་ལེགས་ཤིང་། དཀར་གསལ་དོད་པོ་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་སུ་གསང་སྒོ་བརྟན་ཡོད་པ་དེ་ནས་མཆོད་ཁང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནང་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་དང་། གཡོན་ངོས་ཀྱི་མཆོད་ཁང་དེར་རིང་ཚད་སྨི་ཁྲི༡༤དང་ཞེང་ཚད་སྨི་ཁྲི༢.༨ཡོད་ཅིང་། གཡས་ངོས་ཀྱི་མཆོད་ཁང་དེར་རིང་ཚད་སྨི་ཁྲི༡༩.༡དང་ཞེང་ཚད་སྨི་ཁྲི༢.༦ཡོད། འདུ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་མགོན་ཁང་མདོ་སྒྲུག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲུག་གི་ལྷ་ཁང་དང་། ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་དང་། ཤར་ངོས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ནང་སྐྱོང་མ་ཁག་བདུན། གཞན་ཡང་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་འདྲ་སྐུ་དང་། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་སོགས་ཡོད། འདུ་ཁང་ཐོག་ཁའི་བར་ཐོག་ཏུ་དགོན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཁང་དང་། མཆོད་ཁང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། སྟེང་ཐོག་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོམས་ཆེན་ཡིན། ཚེ་སྨོན་གླིང་རྟ་ཐོག་ཐུ་ནི་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་སྲིད་སྐྱོང་རིམ་བྱུང་གི་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་ཞིང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་བསྟོད་བསྔགས་དང་བཀྲ་བཀུར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་འོག་ཚེ་སྨོན་གླིང་དགོན་པ་ཡང་གླིང་ཆེན་བཞིའི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་རེད། ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྲིད་སྐྱོང་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པར་ཕྱི་རྗེས་སུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་རིང་སྲིད་དོན་ཕྱག་རོགས་ཞུ་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད། མན་ཆིང་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡོ་མང་རིང་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲུ་བརྟན་དུ་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་འཛོག་གནང་མཛད་ཡོད། ཚེ་སྨོན་གླིང་དགོན་པ་འདིར་ཉམས་ཆག་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་ནི། ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཐོག་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༤༡༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གོང་གསལ་གྱི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༩༩)བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་གནང་ཞིང་། དེའི་རིང་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཡང་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་ཨམ་བན་ལྷ་རྗེས་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཞབས་འབྲིང་བཅས་དང་སྲིད་དོན་སྐོར་མ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་གཅིག་དང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་མངགས་པའི་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་བཅས་ནས་གོང་མ་ཏཱ་འོ་ཀོང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལྟར་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་དང་ཕྱག་མཛོད་ཛ་སག་གཉིས་འཛིན་བཟུང་དེ་དམ་ཐོག སྲིད་སྐྱོང་གི་མཚན་གནས་མེད་པར་བཟོས་པ་བཅས་བྱས་རྐྱེན། སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་ཚོས་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྲིད་སྐྱོང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཏེ་སེ་ར་དགོན་པར་གདན་ཞུ་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྫོ་རྒོལ་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པར་བརྟེན་དགོད་པ་འདིར་གཏོར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་མ་ཟད། སྲིད་སྐྱོང་རང་ཉིད་ཀྱང་བཙོན་པའི་ཆས་གཡོགས་ཏེ་ཟི་ལིང་དུ་རྒྱང་ཕུད་བཏང་ཞིང་། ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་མི་ཆོག་པའི་རྗེ་རིང་ཞིག་ཀྱང་བསྒྲགས་ནས་བླ་བྲང་གི་འཛིན་ཤོངས་མཆོད་གཞིས་ཁག་གཞུང་བཞེས་བྱས་ཏེ་ཚེ་སྨོན་གླིང་དོ་དམ་པ་ཟེར་བའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་དང་། དགོན་པ་འདིའི་རྒྱུ་དངོས་རྟེན་གསུམ་འགངས་ཅན་མང་པོ་རྩེ་ནམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དང་དགོན་པ་གཞན་དག་ལ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་སྤྲད་ཡོད། རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་

དང་། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་། རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཚོག་པ་དང་། བླ་བྲང་དང་དགོན་པ་ཉམས་ཆག་སོང་བར་སླར་གསོའི་འཚོ་རྟེན་ཐུན་བུ་གསོལ་རས་ཡོང་བ་ཞེས་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐབས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཛད་རྗེས་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཆོག་པའི་ཐོག་ཏོ་ཐོག་ཐུའི་མཚན་གནས་རང་འཛུགས་དང་། དེ་སྔོན་གཞུང་བཞེས་བྱས་པའི་ཁོངས་ཀྱི་མཆོད་གཞིས་ཁག་གཅིག་ཕྱིར་སློག་བསྐྱལ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོར་ཟེ་བྲིན་སྒྲི་ཁྲབ་ཀྲའོ་ཨམ་བན་དང་ལིའུ་ཧྲན་ཏུད་ཀྱིས་མངགས་པའི་ཁྲིན་དམག་བོད་དུ་འབྱོར་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆ་ཅང་ཆེ་རྐྱེན་སྲིད་བློན་རྣམ་པ་བཅས་སྐུ་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་ཉེན་ཡོལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་། དེའི་ཤུལ་དུ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དགེ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཡིན་སྐབས་ཐོག་སྲིད་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་ནས་དབྱིན་ཇི་སྲིད་གཞུང་བརྒྱུད་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་རིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་ཏ་ལ་ཡས་མས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། ལིའུ་ཧྲན་དཔོན་དམག་ལྔ་ས་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་སུ་ཀུན་བདེ་གླིང་ཏོ་ཐོག་ཐུ་དང་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་དང་། ཤ་ཅིན་ཧི་ལ་གེག་ཆེ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་གོ་གནས་བཅས་བསྐྱལ། དེ་ནས་བཟུང་བླ་བྲང་དང་དགོན་པ་གཉིས་ཀ་ཐུན་བུ་སྟབས་འབྱོར་རྒྱས་སུ་སོང་། དེ་རྗེས་སྟག་བྲག་གིས་སྲིད་སྐྱོང་གནང་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་སྲིད་ཟུར་ར་སྒྲེང་དང་འགལ་ཟླ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་གླང(༡༩༣༧)ལོར་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྟག་བྲག་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བརྩི་བཀུར་མ་ཞུས་པའི་ཐོག་ཚེ་སྨོན་གླིང་རང་ཉིད་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐོར་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བའི་ནང་དུའང་ཞེ་ས་དང་གུས་བཀུར་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པར་རང་མཉམ་བླ་སྤྲུལ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་ནན་པོ་གནང་བར་བརྟེན། དོ་དམ་བཙོན་འཛུག་བྱ་ཉེའི་མཚམས་སླར་ཡང་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དང་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱུ་དངོས་ཕངས་མེད་ཕུལ་ཏེ་དོ་དམ་རྒྱང་ཕུད་མི་དགོས་པར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ལ་གསོལ་རས་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུ་བསྐུལ་ཟིངས་མང་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་མེ་ཕག(༡༩༤༧)ལོའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སྐྱ་ཁ་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་ཁང་དུ་རྒྱང་ཕུད་བཏང་སྟེ་བཟང་བཙོན་བཅུག་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་ར་སྒྲེང་སྲིད་ཟུར་བཀྲོངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཡང་སྐུ་གཤེགས། སྐབས་དེར་ཚེ་སྨོན་གླིང་དགོན་པ་དང་བླ་བྲང་གཉིས་ལ་ཉམས་ཆག་དོ་ཕོག་མ་བྱུང་བ་ནི་བླ་བྲང་གི་ཕྱུག་མཛོད་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་མཐོ་རིམ་ལས་བྱེད་ཁག་རྣམས་ཚེ་སྨོན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་མ་དགའ་བའི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་སྐད། གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་དང་བླ་བྲང་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་དགོས་མཁོ་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །

ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ། གཤམ་དུ་ཚེ་རིང་མ་སྤུན་ལྔ་ཞེས་པར་གསལ།

ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་། ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་གནམ་གྱི་ལྷའི་སྟོབས་ཤུགས་ཟེར་བའི་དོན། ཤེ་མོང་ཟེར་བ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་སོག་སྐད་ཡིན་ཟེར་ཞིང་འགའ་ཞིག་གིས་མན་ཇུའི་སྐད་ཡིན་ཟེར་འདུག གང་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཟེར་བའི་དོན།

ཚེ་རིང་རྣམ་དྲུག སྔོན་དུ་བྱུང་བའི་བྲག་ཚེ་རིང་། ཆུ་ཚེ་རིང་། ཤིང་ཚེ་རིང་། མི་ཚེ་རིང་། བྱ་ཚེ་རིང་། རི་དྭགས་ཚེ་རིང་བཅས་དྲུག་ལས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ

ཕྲིན་དཀྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས། སྔོན་ཚེ་མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུ་འདིར། །དུས་གསུམ་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་བྱིན་བརླབས་པས། །མི་འགྱུར་མི་ཞིགས་ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལྡན་པའི། །གཞོམ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་བྲག་རི་བརྒྱན། །དེ་ཡི······རྟོགས་ལས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །ལྷུང་ལྷུང་རྒྱུན་མར་འབབ་པའི་བརླན་བཤེར་ལས། །རོ་མཆོག་བརྒྱད་ལྡན······འབྲས་བུས་ཡོངས་དུད་པའི། །ཚེ་རིང་ལྗོན་ཤིང་རྒྱས་ཤིང་··དེ་ཡི་དྲུང་། །ཚེ་སྣང་དཔག་མེད་མགོན་གྱི་གཟི་བྱིན་སྟོབས།། སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཉིད····འཛིན་མཛོན་གྱུར་དྲང་སྲོང་ཆེ། །ཚེ་རིང་གྲགས་སྙན·····འབར་བ་དཀྱིལ་བཞིན་བཞུགས། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི···ཚབ་གཏོར་རིལ་བུའི་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་རི·····དྭགས་ཚེ་རིང་ཐོབ། །སྔོན་འབྲས་འཆི་མེད་བཏུང་བའི་རྒྱུན་བཟང་པོར། འབད་མེད་སྤྱད་པས་ཚེ་རིང་འདབ་ཆགས··ཐུང་། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་ཚོགས་མི་བསླུའི་སྟོབས། །བདེན་པའི་མཐུ་ལས་དྲུག་ལྡན་ཚེ་རིང་གཟུགས། །གང··དུ་མཆིས་འདིར་མི་ཤེས་རྒྱུད་པའི་ཚོགས། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུས་མིན་འཆི་བ་ཡི། །འཇིགས་པ་ཀུན་བཅོམ་བདེ·····སྐྱིད་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་མཁོ་རྒུའི་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད། །གང་ནས་གང་དུ་འཕེལ་ཞིང་དྲང་སྲོང་གི། བདེན་ཚིག་དེ་བཞིན་གནས་འདིར་ལྷུན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས··གསུངས་སོ། །

ཚེ་རིང་མ་སྤྱན་ལྔ། ཇོ་མོ་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ། ༡. ཇོ་མོ·····བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་མ། ༢. མཐིང་གི་ཞལ་བཟང་མ། ༣. མི་གཡོ་བློ་བཟང་མ། ༤ ཅོད་པན་མགྲིན་བཟང་མ། ༥. གཏད་དཀར་འགྲོ་བཟང་མ་བཅས་ལྔ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

ཚེ་རིང་ལྷ་བྲེ། བྲེ་ཚེ་རིང་ཟེར་བ་དེ་ནི་གནའ་བོའི་དག་རྒྱུན་ལ་བཀྲ་ཤིས་པ་མཚོན་པའི་ལྷ་བྲེ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་རིང་ཐུང་ལ····ངེས་པ་མེད་པ་ནི། སྔར་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་སྐབས་མིའི་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་གྲངས་ཁྲི་མང་པོ་ཐུབ་པ་ཡང··ཐུང་སྤྱོང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འགྲིབ་སྟེ་ད་ལྟའི·····སྐབས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་དུས་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་གྲངས་བཅུ་ལ་སླེབས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཚེ་རིང་ཐུང་ལ་ངེས་པ་གཏན···ནས་མེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར《མངོན་པ·····མཛོད》ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཚེ་སྲོག་བླ་གསུམ། མར་མེའི་མར་ཁུ་དང་འདྲ་བའི་ཚེ། སྡོང་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྲོག མེ་ལྕེ་དང་འདྲ་བའི་བླ་སྟེ་དེ་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་འཚོ་བར·····བྱེད་པའི་རྒྱུ་གསུམ། ཚེ་སྲོག་བླ་མའི་དཔེ་གསུམ་ཡང···ཟེར།

ཚེ་སློག ༡. མི་ཚེ་གཅིག་རིང་ལྡང་བའི་སློག་པ་སྟེ་པགས·····ཚོགས། ༢. ཡང་ན་ཚེ་སློག་ཞེས་པ་ར་པགས་ལས་བཟོས་པའི་སློག་པ།

ཚེ་ལྷ་སྐུ་འབུམ། བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཟ·····ཞོལ་ཤོང་ཚེ་ལྷ་སྐུ་འབུམ་ཞེས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྔོན་རྒྱུན་ལྟར་ན། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡས་མས་སུ་མཆོད་རྟེན་དེ་དགེ་བཤེས་སྣང་རི་བས་བཞེངས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཆོད·····རྟེན་མ་བཞེངས་གོང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་ཅིག་ནང···དགེ་བཤེས་སྣང་རི་བ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དུས་ཁོ་རང་གི་ཉེ་གནས་དེ་ཚེ་རྫོགས་གྲབས་ཡོད་པ་མཁྱེན་རྗེས་ཉེ·····གནས་ལ་ཁྱོད་རང་དེ་རིང་ཨ་མ་ཐུག་འཕྲད་ལ་འགྲོ······དགོས་གསུངས་ནས་འགྲོ་སྐབས་ལམ་དུ་ཤེལ་གྱི་མཆོད····རྟེན་ཆུང་དུ་ཞིག་མཐོང་བ་དེར་སྐོར་བ་གཉིས་བརྒྱབ་པ··ནས་བཟུང་ཉེ་གནས་དེ་ཚེ་འཕེལ་བ་དང་། ཤེལ་གྱི·····མཆོད་རྟེན་དེ་ཚེ་ལྷ་སྐུ་འབུམ་གྱི་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཡོད་སྐད་ལ་དེར་སྐོར་བ་བརྒྱབ་ན་ཚེ་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་སྟབས་རྒྱུན་དུ་སྐོར་བ་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོད། རིག·····

གནས་གསར་བཟེ་མཇུག་སྒྲིལ་རྗེས་མང་ཚོགས་ནས་མཆོད་རྟེན་དེར་ཞམས་གསོ་བྱས་ཏེ་དེང་སང་མལ་གྲོ་ཡུལ་མས་གང་ས་ནས་རྟག་ཏུ་སྐོར་བ་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། ལྷ་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། སྒྲོལ་དཀར། རྣམ་རྒྱལ་མ་སྟེ་གསུམ།

ཚེགས་ཕྲུས། དཀའ་ལས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཚེམ་བུ། སྐྲུག་པའམ་རྫོག་གི་མིང་། (ཙ)

ཚེམ་རྫོག་ཚེམ། གནའ་རབས་སུ་དམག་རྒྱག་དུས་མཆོན་ཐོག་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཞྭ་མོ་ལྕགས་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་གོ །

ཚེར་འཛིན། ཚེར་མ་འཛིན་བྱེད་སྐམ་པའམ་འཇབ་སྐྱེ།

ཚེས་གཙལ། ཚེས་གཏུགས། ལོ་མཐའ་ལ་གཏུགས་པ། ལོ་ཆེན་པོ།

ཚེས་ཞག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་དང་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། ཟླ་བས་ས་ཡི་གོ་ལར་བསྐོར་བ་འཁོར་བའི་ཚེ་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང་། འགྲིབ་པའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་བཅས་སུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཚེས་ཞག་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཡུན་ཚད་ལ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ་དང་། ཆུ་སྲང་གསུམ། དབུགས་ཆ་བཞི། ཆ་ཤས་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་རྗེས་མའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་ལོངས་ཀྱང་ཚེས་ཞག་སུམ་ཅུ་རྫོགས་ཟིན་པས་དེ་ལ་ཚེས་ཟླ་ཟེར་ལ། ཚེས་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཚེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚེས་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ནས་བོད་དུ་སྐར་རྩིས་མ་དར་གོང་དང་། རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་སྐར་རྩིས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་སྟེ། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་གོང་དུ་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ནི། ཐོག་མར་ཟླ་བ་རེའི་ཟླ་གཟུགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩིས་པའི་ཟླ་རྩིས་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་རྩོལ་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ནང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནས་ཟླ་བ་ཁ་མ་གང་བ་དང་། ཁ་ཕྱེད། འཛོང་དབྱིབས། ཁ་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་རིམ་བཞིན་འཛོང་དབྱིབས། ཁ་ཕྱེད། ཁ་མ་གང་བ། ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་པའི་བར་ངེས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ་ཡར་ངོའི་ཞག་བཅོ་ལྔ་དང་། མར་ངོའི་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཚེས་པ་གཅིག་ནས་གནམ་སྟོང་གི་བར་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གཉིས་ཙམ་གྱི་གོང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས། ལྷོ་ཁ་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་རྒན་མོ་བལ་མའི་ཟླ་རྩིས་ཟེར་བ་བྱུང་བའི་སྐོར་《འབྲོག་པ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུང་དེབ》ཅེས་པའི་ནང་འཁོད་དོན་དུ། ཚེས་གཅིག་ནས་ཞག་བདུན་དུ་བགྲངས་པའི་བདུན་དང་པོའི་རྗེས་མ་ནི་ཟླ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱེད་ཀ་སྟེ་ཚེས་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཞིང་། ས་རུབ་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་སླེབས་ཟིན་པ་དང་། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཟླ་བ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བཞུད་ཟིན་པས་གཏམ་དཔེར། ཚེས་བརྒྱད་ཟླ་བས་ནམ་ཕྱེད་ཐུབ་ཟེར། དེ་ནས་ཞག་བདུན་དུ་བགྲངས་པའི་བདུན་གཉིས་པའི་རྗེས་མ་སྟེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཟླ་བ་དར་བ་ཞེས་ཟླ་བ་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེས་མཚན་ཧྲིལ་པོ་གཅིག་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་གཏམ་དཔེར། བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བས་ནམ་ཚོད་འཛིན་ཞེས་ཟེར་ལ། ཡང་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་གསུམ་པའི་རྗེས་མ་སྟེ་ཚེས་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ཟླ་སྨད་ཀྱི་ཟླ་ཕྱེད་ལ་སླེབས་ཤིང་། དེའི་དགོང་མོ་ནམ་ཕྱེད་ཟིན་པ་དང་གཞི་ནས་ཟླ་བ་འཆར་བ་དང་། ཟླ་བ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་སླེབས་དུས་ནམ་ལངས་ཀྱི་ཡོད་པས་གཏམ་དཔེར། ཉེར་གཉིས་རྐུན་མའི་ཟླ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་དུ་བགྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པས་གཏམ་དཔེར། ཟླ་མེད་མཚན་མོ་སྟོང་པ་ཟེར་ཞེས་བཤད་སྲོལ

ཡོད། ད་དུང་ཉི་མ་ནུབ་མ་ཐག་ཟླ་བ་མཐོང་ན་ཆེས་གསུམ་ཡིན་པར་རྩེ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆེས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ནི་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། མཐོང་ན་ཆེས་གཉིས་ལ་སླེབས་པ་དང་། ཡང་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེ་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང་། གང་ཏེ་མཐོང་ན་ཟླ་བ་མགྱོགས་ཟེར་ནས་ཆེས་གསུམ་ལ་སླེབས་ཟེར་པས་གཏམ་དཔེར། ཆེས་གསུམ་ཟླ་བ་མགོ་ནག་མི་ཡིས་མཐོང་ཞེས་ཟེར། མདོར་བསྡུ་ན། ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་ནས་ཙ་དགུ་ཟླ་བ་དང་། སུམ་ཅུ་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཟླ་བ་དང་པོ། བཞི་པ། བདུན་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེས་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱིད་ཀ་དང་། དབྱར་ཀ སྟོན་ཁ། དགུན་ཁ་བཅས་ཀྱི་མཐིལ་ཟིན་པས་དུས་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཀར་བགོད་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་ཙམ་སོང་རྗེས་ཟླ་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུས་བཞིའི་འཁོར་བསྐྱོད་དང་། ས་གནས་རང་གི་དངོས་ཡོད་དུས་བཞིའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཏག་ཏག་འཕྲོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཐེབས་པའི་སྐྱོན་ལྷགས་ནས། སླར་ཡང་ས་ངོས་སུ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ལྡོག་ངེས་ཅན་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་བརྒྱུད་གཞི་ནས་ཉི་མ་ལ་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་ངོས་སུ་དྲོད་ཚད་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་ཆུ་དང་། ཁ་བ་བབས་པ། རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལོ་ཏོག་སོགས་སྐྱེས་ནས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ། ལོ་མ་སེར་པོ་ཆགས་ནས་ས་ལ་ཟགས་པ་སོགས་བྱུང་བར་ཤེས་ཏེ། ལོ་ཟླའི་རྩིས་ཀྱི་ཉི་རྟགས་དང་། སྐར་རྟགས། ཟླ་རྟགས། ཤིང་རྟགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་བཞིའི་འཁོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གཏན་ཁེལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཉིན་རྩིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་འཁོར་བསྐྱོད་ཆོས་ཉིད་གཏན་ཁེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཟླ་གཟུགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་གཙོ་ཆེ་བ། ལོ་གཅིག་གི་དུས་བཞིའི་འཁོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཉི་མའི་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་སྟེ་རིམ་བཞིན་ཉིན་ཞག་དང་ཆེས་ཞག་སྦྲགས་མའི་ལོ་རྩིས་རྣམས་བྱུང་བ་ནས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་ཐད་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་ཞག་ཟེར་བ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་རིང་གི་ཟླ་གཟུགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་གཏན་ཁེལ་བྱས་པའི་ཞག་གཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང་། དེང་སང་གི་ཚན་རིག་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་སྐར་རྩིས་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤད་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད། བཤད་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཟླ་བས་ས་ཡི་གོ་ལ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་རང་འགྲོས་གཡས་བསྐོར་ཡིན་པ། ཟླ་གཟུགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་དེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་སྐབས་ཟླ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲིབ་གཟུགས་དེས་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒྲིབས་ནས་མཐོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཐག་རྗེ་རིང་དུ་སོང་དུས་ཟླ་བའི་ངོས་གཅིག་ལ་ཉི་འོད་ཐོག་པའི་ཆ་དེ་ངཆོས་མཐོང་ཐུབ་ན་ཡང་ཉི་འོད་མི་ཐོག་པའི་ཆ་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་དབང་གི་ཟླ་གཟུགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་དང་། ཐག་རིང་དུས་ཉི་འོད་ཐོག་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཚུར་ངོས་ལ་གཏད་ནས་ཡོད་པས་ཟླ་བ་ཁ་གང་བ་ཞིག་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡར་ངོའི་ཕྱོགས་དང་། ཟླ་གཟུགས་ཆ་ཚང་བ་མཐོང་བ་ནས་གཏན་ནས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཆགས་པའི་བར་དུ་གྲིབ་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གྲིབ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དང་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མཐོང་ཐུབ་པ་བཅས་ལ་ལྟ་སྟངས་མི་མཐུན་པ་མེད། བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་

བའི་ཕྱོགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ནས
བཤད་པའི་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཟླ
བ་ས་ཡི་གོ་ལ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་སྐབས་རང་འཁྲོས་གཡོན
བསྐོར་ཡིན་ཀྱང་འདྲེགས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། འདྲེན་བྱེད
ཀྱི་རླུང་གཉིས་ཀྱིས་ཟླ་བ་དེ་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁྱེན་ནས
འགྲོ་བའི་འཁྱེན་ཤུགས་ཆེ་བར་བརྟེན་རླུང་འཁྲོས་གཡས
བསྐོར་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ང་ཚོས་ཉིན་ལྟར་ཟླ
བ་ཤར་ནས་འཆར་ཏེ་ནུབ་ཏུ་བཞུད་འགྲོ་བའི་འཆར་སྣང
དེ་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་བའི་རླུང་འཁྲོས་ནི་ཉི་མ་ལས་འགོར
བར་བརྟེན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ནང་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་ས
ཡི་གོ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་འཁོར་མི་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཆོས
ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ལས་མ
ཡོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི
བསྒྲོད་པ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་དང་།
ཟླ་བ་ཆུང་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ཞག་ཉེར་དགུ་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ
གཅིག ཆུ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱུ
མཚན་ཡང་དེར་ཐུག་པ་ཡིན། ཉི་མས་རང་འཁྲོས་ཀྱིས་ས
ཡི་གོ་ལ་ལ་བསྐོར་བ་རྒྱག་པའི་དུས་ཡུན་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ
བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དང་ཟླ་བས་ས་ཡི་གོ་ལ་ལ
རང་འཁྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐོར་བ་རྒྱག་པའི་དུས་ཡུན་དེ
གཉིས་བར་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་ཆུ་སྲང་དགུ་ལྷག
ཙམ་གྱི་རིང་ཐུང་བར་ཁྱད་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ལོ
དེ་ལ་ཟླ་བ་ཆུང་བའི་སྐབས་ཆོས་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་ཡོངས་པ
དྲུག་འབྱུང་བ་དེ་བསགས་ན་ལོ་ལྔ་སོང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཟླ
གཅིག་ཡོངས་ཤིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ལོ་དྲུག་པ
ལ་ཟླ་བ་སྙོལ་འདོན་ཚོག་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་རྩིས་ཀྱི
དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་པའི་ཆ་ཚོས
ཞག་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་ཞེ་བརྒྱད། ཆུ་སྲང་ཉེར་གཉིས།
དབུགས་གསུམ། འདོད་ཆ་བདུན། རི་མཁའ་རིའི་ཆ་ལྔ
བརྒྱ་གྱ་དྲུག་དང་བཅས་ཡོད་པས་དེ་བསགས་ན་ཟླ་བ་ཕྱེད
དང་བཅས་པའི་སོ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་ལྷག་མ་གཅིག་ཐོན་འོང
བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དགུའི
མཚམས་སུ་ཟླ་བ་སྙོལ་རེ་འདོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ
ལྟར་ཡིན། བོད་རྩིས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་ཆོས་གྲངས་ཆད་ལྷག
འདོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཞག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད
འཕེལ་བའི་དུས་སུ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཙམ་ཡོད་ཅིང་།
འགྲིབ་པའི་དུས་སུ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ལས་མེད་པ་ཞིག
བསྡུད་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་དེས་ཉིན་ཞག་གི་ཆུ
ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཡོངས་མ་ཐུབ་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་པུ་དེར
ཆོས་སྔ་མའི་ཆུ་ཚོད་ནས་གཅིག་གཉིས་མར་འཕྲུགས།
ཆོས་རྗེས་མའི་ཆུ་ཚོད་ནས་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཡར་འཕྲུགས
ཏེ་ཆོས་ཞག་གསུམ་གྱི་ངོ་མཐོང་ནས་ད་ནང་སྔ་དྲོའི་དུས་ཁོ
མ་སླེབས་ཤིང་། སང་གི་སྔ་དྲོ་ནི་ཁོ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཉིན
ཞག་གཅིག་གི་ནང་ཆོས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་ངོ་མཐོང
དང་བཅས་པ་སོང་བ་ན་དེ་རིང་གི་ཆོས་དེ་ཆད་པར་བརྩིས
པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་འཕེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས
ཞག་གི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ་བསྡུད་མར
འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་གིས་ཆོས་ཞག་མ་ཐུབ་པར།
ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེས་ཉིན་ཞག་རྫོགས་ནས
ད་དུང་ལྷག་མ་བཞི་པོས་ཉི་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཆུ་ཚོད
གཉིས་རེ་ཙམ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་ན་ཆོས་ཞག་གཅིག་ལ
ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ངོ་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་སྔ་དྲོ་ལན་གཉིས
སུ་བལྟབས་ནས་འོང་བའི་དབང་གིས་ཆོས་དེ་ལྷག་པོར
འདོན་པ་བཅས་ཡིན། ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས
གསལ།

ཆོས་བཞི་སྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༨༣)ལོར་ཡབ་དཔོན་རིན
ཆེན་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་ཞང་ལྕམ་མའི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས།
སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་མཁན་པོ་ཚུལ་དར་དང་། སློབ
དཔོན་ཞང་བརྩོན་གྲུ་ཧྲངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི
མཚན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། གཉིས་མཆོད་པ
ལས་ཆོས་ཁྲིད་རྣམས་ཞུས། བླ་མ་ལྷ་ཁང་པས་ཆོས་སྒོ་ཕྱེས།
བླ་མ་བྲག་རིན་ཆེན་ལས་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། བླ་མ་ཏི

སེ་བ་དར་མ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་ཞིབ་ཆ་རྣམས་གསན། ལྕགས་ཕྱི(༡༣༡༠)ལོར་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་བར་ཚོགས་པ་བསྐྱངས། བྲ་ཧྲི་བ་དང་ཧྲི་སེ་བའི་རི་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཁྱེན་གསུངས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སློབ་མ་བཅུ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བླ་མ་མཁར་ཐོག་པ། བླ་མ་སྟེའུ་བ། རྡོར་འཛིན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༨༠)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་སྐུ་གཤེགས།

ཚེས་ཟླ། ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་ཟད་ཅིང་ནག་ཆ་འཕེལ་བ་དང་། སླར་ཡང་རིམ་གྱིས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཚེས་ཞག་སུམ་ཅུ་རྫོགས་པའི་ཡུན་ཚད། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཚེ་དྲུག ཚེས་ཀྱཱ། ཕྱོགས་པ། ཟི་ན། སླུ་འབུམ། མི་ཉག ཞིང་སྐྱོང་།

ཚོ་པ་སྡེ་བཞི་འབྲུག་སྐོར། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་ནང་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ(དབུས་ནས་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། གཉལ་པ་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན། རྭ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། རག་ཤི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་བཅས་ལྔ་དང་། གཙང་ནས་མགུར་མོ་རབ་ཁ་བ་དང་། ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག སྟོད་ཀྱི་ཤབ་སྒོ་ལྔའི་ཚོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ། མངའ་རིས་པ་འོ་བརྒྱད་སྤུན་གཉིས། པོ་དོང་པ་ཨུ་པ་དེ་དཀར་པ་བཅས་ལྔ)མདོ་སྨད་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། བསམ་ཡས་དང་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་སོགས་སུ་གནས་གཞི་བཟུང་། དབུས་པ་མི་ལྔའི་སློབ་མ་དང་། ཡང་སློབ་སོགས་ཀྱི་གནས་གཞི་བཟུང་ཡུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ཀླུ་མེས་དང་། རྭ། རག འབྲིང་བཅས་ཀྱི་ཚོ་པ་བཞི་ཆགས། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ་དང་། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་ཚོ་པ་བཞི་པོའི་བར་དམག་འཁྲུག་ཟིངས་མང་ལངས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་གཏོར་སྐྱོན་བྱུང་བ་སོགས་བྱས། དེ་རྗེས་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་།

ཚོ་ཆིག འཚོ་ཆིས། ལྟོ་གོས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས།

ཚོ་ཚོ། ཚང་མ།

ཚོགས་འཁོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་ཆང་སོགས་ཀྱི་ཟས་རྣམས་ཐོག་མར་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད། དེའི་ལྷག་མ་གདོན་བགེགས་སོགས་ལ་སྦྱིན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག་ཡིན(འདི་གོ་དོན་སྐབས་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན)

ཚོགས་བརྒྱད། སྦྱིན་པའི་ཚོགས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས། ཐོས་པའི་ཚོགས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་བཅས་སོ། །

ཚོགས་བསྒྲུབ་བཅུ་གཅིག བརྩེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ། སྦྱིན་སོགས་དྲུག ཞི་གནས། ལྷག་མཐོང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཡེ་ཤེས། བསོད་ནམས། ལམ། གཟུངས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའོ། །

ཚོགས་ཆེན་པ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་རྒྱུན་མང་དུ་སྤེལ་བ་གནང་བ་ལས་ཚོགས་པ་སྡེ་བཞི་སྟེ། ༡. ཚོགས་ཆེན་པ། ༢. ཚོགས་པ་བྱེ་རྡིང་པ། ༣. ཚོགས་དགེ་འདུན་སྒང་པ། ༤. ཚོགས་ཆོས་ལུང་པ་བཅས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཆེན་པ་ནི་པཎ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་གཙང་པ་རྗེ་རྗེ་དཔལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན།

ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ནས་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ

ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་འདུ་བ་དང་མཆོད་འབུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་ཞེས་སུ་གྲགས། དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི(༡༦༨༤)ལོར་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་མཆོད་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག དེའང་ཐོག་མར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་དགོང་ཇ་གྲལ་འཛིན་ནས་བཟུང་ཉིན་བདུན་ལས་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་མཆོད་སོགས་རིམ་སྒྲོན་ཉིན་བཅུ་གཉིས་ཆགས། ཕྱིས་སུ་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོང་ཇ་གྲལ་འཛིན་གནང་བ་ནས་བཟུང་ཚོགས་མཆོད་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆིག་ཁྲི་ཡས་མས་འདུ་འཛོམས་ཐོག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་མང་ཇ་འགྱེད་དངུལ་བཅས་པའི་གཏོང་སྒོ། དེ་མིན་འཁོར་ལྡན་ཁག་གི་ཞབས་སྦྱར་འཕར་འགྱེད། གཞན་ཡང་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་ལྷ་སའི་ཁྲིམས་བདག་བྱེད་སྲོལ་སོགས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ཀྱང་། སེ་འབྲས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚད་སྨོན་ལམ་ནང་བཞིན་མང་པོ་མེད་ལ་འཁོར་ལྡན་ཁག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་མིའང་སྨོན་ལམ་ལས་ཉུང་བ་ཡོད། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་མཆོད་དངོས་གཞིར་བརྟེན་དགེ་འདུན་ཚོར་འགྱེད་དངུལ་འཕར་མ་དང་། ཇ་ཐུག་སོགས་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་བསྙེན་བཀུར་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོགས་མཆོད་རིང་དང་ལྷག་པར་དེ་ཉིན་ཕྱག་མཆོད་སོགས་གང་ལེགས་བྱ་སྲོལ་ཡོད། ལོ་ལྟར་ཚོགས་མཆོད་རིང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་མི་གྲངས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛུགས་པ་དང་། ཚོགས་མཆོད་རིང་དམ་བཅའ་འཛུགས་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་དེ་རྣམས་ལ་ཚོགས་རམས་དགེ་བཤེས་ཞེས་ཟེར།

ཚོགས་མཆོད་སེར་ཕྲེང་། བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་གནམ་གང་ཉིན། རྩེ་པོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་སྐུ་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དང་། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་གི་གོས་སྐུ་དཔངས་སོར་མོ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་སོར་མོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་གི་རྩིག་ངོས་སུ་ཞལ་ཕྱེ་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་རེད། རྩེ་སྐོར་མཆོད་རྫས་དོ་དམ་པས་ཆོས་སྐོར་ཞབས་མི་འཁྲི་ཁུངས་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། སྨི་བཞི་ཤྭགས་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉེ་འདབ་དགོན་ཁག་དྲུག་བཅས་ལ་མཆོད་རྫས་རྩིས་སྤྲོད་བྱས་པ་རྣམས། བདག་གཅེས་དང་། བྱེད་སྒོའི་སྐོར་མཆོད་རྫས་དོ་དམ་དང་། ཚོགས་དགེའི་ཆབ་བདག་གཉིས་ནས་གོང་གསལ་འཁྲི་ཁུངས་དགོན་ཁག་གི་ཆབ་རིལ་དང་། ལས་སྣེར་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་བཏང་ནས་གོང་ཚེས་ནམ་ལངས་སྔ་ཆར་དགེ་འཕེལ་དབུ་རྩེར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། མཆོད་རྫས་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་གཉིས། བྱིངས་ལས་དྲུང་བརྒྱད་བཅས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེས་སྟན་བསུས་ཏེ། དེ་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཞི་སེར་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སེར་ཕྲེང་གི་ཐ་ཐོག་མར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཐ་དར་དཀར་པོ་ཞི་བའི་མདོག་ཅན་རྣམ་སྣང་གི་མཚོན་དོན་འཁོར་ལོའི་ཕྱ་ཅན་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱས་པའི་ཁ་དོག་རིན་འབྱུང་གི་མཚོན་དོན་ནོར་བུའི་ཕྱ་ཅན་བཅོ་ལྔ་དང་། དབང་མདོག་སྣང་མཐའི་མཚོན་དོན་ཅན་བཅོ་ལྔ། དྲག་པོའི་མདོག་ཅན་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱ་ལྡན་བཅོ་ལྔ། ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོག་ཅན་དོན་ཡོད་གྲུབ་ཀྱི་མཚོན་དོན་རལ་གྲིའི་ཏོག་ཅན་དང་། གཞན་ཡང་གདུགས་སུམ་ཅུ། རྒྱལ་མཚན་སུམ་ཅུ། བ་དན་སུམ་ཅུ། དུང་དཀར་བ་དུང་གོས་དང་བཅས་པ་སུམ་ཅུ། རྒྱ་གླིང་པ་སུམ་ཅུ། ཛ་བོ་ཆེ་བཅོ་ལྔ། ཀ་ལིང་རམ་ཡོ་པཏ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་དུང་དུ་གྲགས་པ་བཞི་ཚན་དུ་བསྒྲིལ་ནས་འབུད་པ་བརྒྱད། གར་ཚུང་དུ་གྲགས་པ་ལྷའི་བུ་གཞོན་ནུ

བྱུར་ཕུད་ལྔ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཞིག་རྫོབ་པ་གཅིག ཛ་ཆུང་
པ་བཅུ། ཏིང་ཤག་པ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུར་འཁྲོས་ཀྱི་གར……
ཆུང་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཛྷ་ཛ་དང་ཛྷ་ཛ་ཆེན་པོ་ལྔ་རེ།
པི་ཝཾ་པ་ལྔ། རྒྱུད་མངས་པ་བཅུ་བཞི། ལྷུགས་དང……
འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ་བཞི་རེ། གླིང་བུའི་རིགས་བཅུ་གསུམ།
ཞིག་རྫོབ་པ་བཞི། ལྔ་མུ་ཀུ་ནྡ་བྱུང་དང་། པ་ཊ་ཧ་གཉིས།
ཤུར་ཏིང་གཉིས། འཁར་ཛ་བ་བཅུ། སིལ་སྙན་པ་ཉི་ཤུ།
སྦུག་ཆོས་པ་ཉི་ཤུ། ཛ་ཕྱུ་བ་ཅན་བཅུ་ལྡན་སྐྱེས་དང་སྦྱར……
བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུག་སྤོས་ཀྱི་ཡོལ་ཀོ་བཅོ་ལྔ། བུམ་པ……
ཕལ་ཟླས་བརྒྱད། དྲི་བཟང་། བཙུད་ཉེར་ལྔ་ལ་སོགས……
པས་གཏམས་པ་སོ་གསུམ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་
དུ་ཧེ་ཤྲི་རྣས་གཙོས་པའི་བདུགས་རལ་པ་བརྒྱད་ཅུར་པང……
དང་བཅས་པ། ཁྲུས་རས། གདུགས་དཀར། ཁྲུས་གཞོང་
རྣམས་རེ། མཇལ། ཚོམ་བུའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག དེ་
དག་གི་ཞལ་འདོན་སྨྱུན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེའི……
མཆོད་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་བྱང་འདྲེན་བཅས་བཅུ་བདུན།
ཀུན་བཟང་སྨོན་ལམ་ལས། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་
བཤགས་པ་དང་། ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱག་
འཚལ་བ་དགེ་སློང་བཞི། མེ་ཏོག ཕྲེང་བ། སིལ་སྙན།
དུང་དཀར། འཁར་ཛ། སྦུག་ཆལ། བྱུག་པ། གདུགས།
མར་མེ། མེ་ཤེལ་རྣམས་རེ། བདུག་སྤོས་པ་གཉིས། ན……
བཟའ། དྲི་ཆབ། ཕྱེ་ཕུར། རིན་པོ་ཆེ། དོ་ཤལ། ཟླ་བྲེ།
རྒྱལ་མཚན་སོ་སོ་ནས་རེ། བརྒྱང་ཕྱག་འབུལ་མི་བཞི།
ཕྱག་འཚལ་བའི་གཟུངས་འདོན་མི་བཞི། ཐལ་མོ་སྦྱར་མི……
བཞི། ལྟུང་བཤགས་འདོན་མི་བཞི། སྟོབས་བཞི་འདོན་མི་
བཞི། ཡིག་བརྒྱ་འདོན་མི་བཞི། ཡེ་ཤེས་སྐུ་མཆོག་པ་བཞི།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཞི། ཆོས་འཁོར་བསྐུལ་མི་འཁོར་ལོ……
ཐོགས་པ་བཞི། འགྲོ་དོན་བསྐུལ་པ་པོ་བཞི། བྱང་ཆུབ་ཏུ
བསྔོ་བ་པོ་བཞི། ཁྲུས་གསོལ་བ་ཁྲུས་བུམ་ཐོགས་པ་གཅིག
ཁྲུས་སྟེར་ཐོགས་པ་གཅིག ཁྲུས་གསོལ་མཁན་མི་ལོང……
ཐོགས་པ་གཅིག ཁྲུས་དར་བ་གཅིག སིལ་སྙན་དང……
འཁར་ཛ་བ་རེ། དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུར་བའི།

ན་བཟའ། ཡོངས་སྐུའི་རྒྱན་ཆ་ཚང་། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ
དྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི། ཁྲུས་སྟེར་ཏིལ་མར་ཅན་རེ། བྱུག་པ།
མེ་ཏོག བདུག་སྤོས། ལྷ་བཤོས། སྒྲོན་མེ། ས་གཞི།
གཞལ་མེད་ཁང་། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། རོལ་མོ་ཕྱུལ་བ་
སིལ་སྙན་གཅིག ཞིག་རྫོབ་གཅིག མཆོད་དབྱངས་པ་དྲུག
དགེ་སློང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུངས་འདོན་པ་བཞི། གསང……
སྔགས་གསང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ་བཅུ……
གཉིས། ཉེར་སྤྱོད་ལྔ། མཆོད་ཡོན། ཁྲུས་བུམ། རོལ་མོ།
མེ་ཏོག བདུག་སྤོས། ལྷ་བཤོས། མར་མེ་བཅས་བརྒྱད།
མེ་ཏོག བདུག་པ། སྤོས། ཕྲེང་བ། ཕྱེ་ཕུར། ན……
བཟའ། གདུགས། རིན་པོ་ཆེ། པད་མ་རྒྱན་ཕྲེང་། རྒྱལ་
མཚན། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྣམས། ཅོད་པན། སྙན་
རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། སེ་མོ་དོ། དཔུང་རྒྱན། གདུ་བུ།
ཞབས་གདུབ། གདུགས། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཁྲིག་
ཆགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ལས་ལྡེ་གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང……
ལྡན་པ་རྒྱལ་མཚན། བ་དན། ལྕ་སྲི། ཛ་གཡབ། ཟླ་བྲེ།
སེང་ཁྲི། གཟིམ་ཆ། ཕོ་བྲང་རླུམ་པོ་གྲུ་བཞི་ཁང་བརྩེགས་
ཟླ་གདན། མེ་ཏོག པི་ཝམ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། ན……
བཟའ་སྟེ་མཆོད་པ་ཉེར་ལྔ། རྡོ་རྗེ་སྙིག་མོ་ལ་སོགས་མཆོད་
པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། མཆོད་ཡོན། རས་བྱུང་། ཟླ་བྲེ། བ་
དན། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། མེ་ཏོག དྲི་ཆབ།
བདུག་སྤོས། མར་མེ། ལྷ་བཤོས། པི་ཝམ། གར་མ།
རྒྱན་མཆོག དར་དཔྱངས། ཕྲེང་བ། ཁང་བཟང་། རྟ་
མཆོག་སྒང་པོ་བ། རྟ་བབས་ཏེ་མཆོད་པ་ཉེར་གཅིག
རིག་མ་བཅུ་དྲུག འདོད་ཡོན་ལྔ། རྟུལ་གཡབ། སྦྲང……
གཡབ། བསིལ་གཡབ། ཁང་བཟང་། སྐྱིད་ཚལ།
གཟིམས་ཆ། སེང་ཁྲི། རྟ་མཆོག གླང་པོ། ནོར་བུ།
དཔག་བསམ་ཤིང་། རྟ་བབས། ཟླ་བྲེ། ཞལ་ཟས། སྒུ་མ།
གར་མ། བུམ་བཟང་། འདོད་འཇོའི་བ། རྒྱལ་ལག
ནམ་མཁའ་མཛོད་དེ་ཉི་ཤུ། དུས་འཁོར་གྱི་མཆོད་པ……
མཚོན་བྱེད། ཐུགས་དཀྱིལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས།
གསང་སྔགས་སྣ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ……

བཅུ་གཉིས། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་སེར་པོ། གླང་པོ་ཆེ་མཆེ་བ་དྲུག་པ་དཀར་པོ། རྟ་ཞོང་དགུ། བུད་མེད་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་རྣམ་པ་སྒྱོ་བསངས། ནོར་བུ་རྩེ་དྲུག་པ་སེར་པོ། ཁྲིམ་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་ཟད་པ། དམག་དཔོན་ནག་པོ་མདུང་དང་རལ་གྲི་འཛིན། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་རང་རང་ཕྱག་ཐོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད། ཧྲི་ཕམ། ནོ། དུ་བ། པི་ཝང་། དུང་། ལི་ཁྲི། ཡུངས་དཀར་རྣམས་ཏེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོ་བརྒྱད། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་སྙིང་མ་རིན་ཐང་སྲིད་ན་དཀོན་པ་གོ་རིམ་མ་འཛོལ་བར་འཕྱུར་འཁྲིར་ཨུ་ཏིག་བསྐར་ལ་བརྒྱུས་པ་ཇི་བཞིན་དལ་བྲེལ་སྙོམས་ཤིང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ་བར་སྐོར་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ། གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་བརྒྱུད་ཞོལ་རྡོ་རིང་སྣང་ཏུ་སེར་སྦྲེང་དང་པོ་ཞབས་འཁྲུལ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་གཟིམ་ཚང་ས་གསུམ་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞབས་སོར་འབོད། ཞོལ་ནས་ཁང་སྟེང་དུ་འཚོར་སྐབས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོ་ནས་བསྟན་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེང་གིས་འདོན་དབྱངས་དང་མཆོད་གར་འཁྲབ་པ་དང་། གར་པས་གར་འཁྲབ་པ། ཟ་བོ་ཆེ་དང་། དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་དཀྲོལ་བཞིན་དུ་མདུན་དུ་བསྐྱོད། འདོད་འཇོའི་བ་ལས་འོ་མ་འཛོ་ཁྲུལ་གྱིས་དཀར་ཡོལ་དཀར་བསངས་གཅིག་ནང་འོ་མ་བླུགས་པ་ལག་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་འབུལ་དང་དེ་ནས་ས་དབང་རྣམ་པར་ཞུད་གཏོར་ཞུས། གླང་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་སུ་གུས་བཏུད་ཞུས་རྗེས། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་། གོས་སྐུར་ཕྱག་འཚལ་པད་འབུལ་དང་འབྲེལ་གོས་སྐུར་སྐན་ཤལ་འབུལ་གནང་། གླང་ཆེན་ལའང་ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ་སོགས་བྱེད། དེ་ལྟར་སེར་སྦྲེང་རྣམས་གྲལ་བསྟར་རིམ་ཞབས་ཀྱིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་རྒྱབ་ཏུ་མཛུག་བསྐྱིལ་མཚམས་གོས་སྐུ་གསེར་ཐང་ཆེན་མོར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རབ་གནས་གཤེགས་གསོལ་ཤིས་བརྗོད་ཟིན་འཕྲལ་གོས་སྐུ་བསྐྱིལ་བསྡུ་ཞུས། དེ་ནས་ར་མོ་ཆེར་མཆོད་འབུལ་དང་འབྲེལ་གོང་གསལ་མཆོད་གར་རྣམས་སླར་ཡང་ཐེངས་གཅིག་འཁྲབ། དེ་ནས་ཤ་གསར་སྨང་སོགས་བརྒྱད་རྫོ་བོ་དབུ་སྒྲ་བཅས་ཁྲམས་རའི་ནང་ཕྱུག་དར་དང་པོ་ནས་བཟུང་ཞིབ་བཤེར་ཟབ་ནན་གྱིས་དེ་འཕྲུལ་རྩིས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེར་སྦྲེང་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཉིད་དགོངས་ཇ་ཚོགས་ཏེ་ལྷ་ཕྱག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ལེགས་དར་རེ་དང་། སྐུ་འགྱེད་ཏམ་སྐར་རེ་ཕུལ། དེ་ཉིན་བཀའ་བློན་མན་ནས་ལས་དཀྱུས་ཐོད་སྐོར་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་མཇལ་དང་འབྲེལ་ཞོལ་ནས་ཁང་སྟེང་རང་རང་གདན་ཐོབ་ཀྱི་གྲལ་ལ་འཁོད་པར་ཇ་དང་འབྲས་བསིལ་གཏོང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་སྟོང་མཆོད་དང་། རིས་མེད་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་ཇ་ཐུག་དང་། ཚ་ར། འགྱེད་དངུལ། སྐུ་ཏོ་བ་སྦྱིན་པ་སོགས་མཆོད་སྦྱིན་རྣམ་མང་བྱེད་སྲོལ་ལྡན་པ་དེ་ནི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ། རང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་རགས་པ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་གཞི།

ཚོགས་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱིའི་བཤད་སྲོལ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཙམ་ཞུས་ན་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི

ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཇི་སྐད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཇི་སྐད་དུ། 《རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། 《དབུ་མ་འཇུག་པར》ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས། །རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ངེས་པ་ཡིན། ཚོགས་འདི་གཉིས་མ་རྫོགས་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོར་བ་དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་མ་རྫོགས་པར། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཚོགས་གཏམ་བཏང་བ། དགེ་འདུན་ཚོགས་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཆོས་ཁྲིམས་གསལ་བཤད་བྱས་པ།

ཚོགས་དྲུག་ཕྱིར་མ་སྦྲོ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། ༡. མིག་གི་རྣམ་ཤེས། ༢. རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། ༣. སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས། ༤ ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ༥. ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ། ༦. ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྣན་པས་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན།

ཚོགས་ལ་སྐྱོང་། དགོན་པའམ་སྒྲུབ་སྡེའི་སློབ་དཔོན་གནང་བའི་ཞེ་ས།

ཚོགས་སྤྱི། རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་རགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་དེའི་མཚན་གཞི། ཚོགས་སྤྱི་དང་གཟུགས་རགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག

ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། ལམ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་ཚོགས་ལམ་ནི། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྩོལ་བ་དེའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་པོར་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད། ལམ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གང་ཐོབ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ཅི་རིགས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ནི། དོན་མངོན་རྟོགས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་དྲོད་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་སོ། །སྒྲ་བཤད་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད། སོ་སོའི་མིང་གི་གོ་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྔར་དུ་མཐོང་བའི་སྔ་ལྟས་ཀྱི་དྲོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ལས་འདས་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ། ངན་འགྲོ་མི་སྐྱེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པའམ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །

ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ། དྲན་ཤེས་ལྡན་པས་དགེ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་དགའ་བ།

ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ། ཚོགས་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྒོམ་པ། བྱེད་ལས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་སྤོང་ཞིང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་པ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བར་ངེས་པར་ཞིག་གོ །

ཚོགས་གསུམ། ཡི་གེའི་ཚོགས། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས་ཏེ་གསུམ།

ཚོགས་བསགས། བསག་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོད། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲངས་མེད་གསུམ་ཞེས་པའི་གྲངས་མེད་ནི་བགྲང་དུ་མེད་པའི་གྲངས་མེད་མ་ཡིན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་པའི་གྲངས་མེད་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་ཅིང་། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ལའང་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་དེ་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལྟར་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གཉིས་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་སྟེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པར་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་མིན་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔོན་རྒྱལ་པོའི་བུ་གཞོན་ནུ་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཤུང་པོ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བསྙེན་བཀུར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་ནས་བཟུང་གྲངས་མེད་གཉིས་པས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བསྙེན་བཀུར་བས། དེས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་འདི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚོགས་བསགས་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་བགྲོད་པར་གསུངས། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཚེ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་། །ལུང་བསྟན་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །

ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །དབང་བཅུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །

ཚོང་འདུས་མགུར་མོ། དེ་སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུས་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་མ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་རྗེས་སོ་སོར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། དེའི་ནང་ནས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་འབྲིངས་ཡུལ་གཙང་མགུར་མོ་རབ་ཁ་ནས་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་མཆེད་གྲོགས་གཞན་རྣམས་ལ། ཁྱེད་རྣམས་གནས་སྐབས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་ལོག་མ་ཕེབས་པར་མདོ་ཁམས་འདིར་བཞུགས། ངས་སྔོན་ལ་དབུས་གཙང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོང་པ་དང་མཉམ་དུ་སོང་ནས་ཆོས་དར་ནུས་པ་འདུག་ན་ངས་ལོག་མ་ཡོང་བར་དབུས་གཙང་དུ་བསྡད་ཀྱིས། དེ་ཙ་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཡར་ཕེབས་ན་འཐུས། གལ་ཏེ་དབུས་གཙང་དུ་ཆོས་དར་བར་བྱེད་མ་ནུས་ན་ང་ཡང་ཚོང་པ་དང་མཉམ་པོར་མདོ་སྨད་དུ་ལོག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཚོང་པ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ལ་ཕེབས། ཁོང་རྣམས་ཡུམ་འཕྲང་དུ་སླེབས་མཚམས་ཚོང་པ་རྣམས་དེ་གར་ཚོང་བྱས་ཏེ་མདོ་སྨད་དུ་ལོག་རྩིས་ཡོད་སྐབས་ལོ་སྟོན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་འདི་ནས་མ་ལྡོག་པར་གཙང་ལ་སོང་ནས་མགུར་མོ་རབ་ཁར་སླེབས་ཚེ་ངའི་ཕ་ཡོ་ནང་གཙུག་ན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ང་དབུས་ན་འདུག་ཅེས་ལན་སྐྱེལ་ཞེས་མངགས་ཏེ་གཙང་དུ་བཏང་། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོང་ལེགས་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་གཙང་གི་མགུར་མོ་རབ་ཁར་ཚོང་འདུས་ཆགས་པའི་མིང་དུ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོ་ཟེར། (དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྙེ་མོ་རྫོང་ཁོངས་མར་ཀྲུང་ཆུས་སུ་ཡོད) དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་གསེར་དངུལ་གྱི་ཐྱིད་ཚད་ཐང་གཞི་ཡང་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ཁྲོམ་རའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་སྐོར་བཤད་སྐབས་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་གསེར་དངུལ་དང་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གཞིར་བཟུང་བར་བཤད། ཞིབ་པར་སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ》ཁག་དང་། 《གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཡིག》སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ》ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། གོང་གསལ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[ཇ]པའི་ཤོག་གྲངས༥ནས༦བར་གསལ་བ་ནས་གནད་བསྡུས་བྱས།

ཚོང་པ་ལྔ། ༡. རྒྱ་ཏྲེ་ཚོང་། ༢. ཤུ་ཤུ་གཡུ་ཚོང་། ༣. འ་ཞ་གྲི་ཚོང་། ༤. ལྷན་མ་དར་ཚོང་། ༥. སྨན་ཚྭ་ཚོང་བཅས་ལྔ་ཡོད།

ཚོད་དུ་འོད་ཏོ་དབགས། ཚོད་དཔག་གི་བརྡ་རྙིང་།

ཚོད་ཞོལ། ཚོད་མའི་ལྷག་མའི་མིང་།

ཚོན་གྱིས་མ་བཅལ་བ། ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ།

ཚོན་ཆེན་བརྒྱད། མི་ཏྲང་བའི་ཚོན་ཆེན་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག

ཚོན་མདངས་ཡན་ལག་སོ་གཉིས། དཀར་པོ་དཀར་སེར་དཀར་དམར་ཆུ་ཤེལ་མདོག །སེར་པོ་སེར་སྐྱ་དམར་སེར་ལི་ཁྲི་མདོག །དམར་པོ་དམར་སྐྱ་དམར་སྨུག་རྒྱ་སྐྱེག་མདོག །སྔོན་པོ་སྔོ་སྐྱ་མཐིང་ནག་གཡུ་ཁ་མདོག །ལྗང་ཁུ་ལྗང་སེར་ལྗང་སྐྱ་ལྗང་ནག་གོ །ཤ་ཁ་ཛ་ཁ་མོན་ཁ་ཐལ་ཁ་དང་། །སྨུག་པོ་སྨུག་ནག་ན་རོས་སྒོ་བ་ཁ། །དུད་ཁ་རེ་ཁ་ཏུས་ཁ་མུན་མདོག་གོ །

ཚོན་མོ་སྙིང་། 《འདུལ་ཊཱི་ཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ལས་ཉེའམ་ཉེ་ནག་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད།

ཚོན་བཟོ། བོད་ཀྱི་ཚོན་བཟོ་ནི་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ཐོན་ལག་རྩལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷ་བྲིས་ལོ་རྒྱུས་ནས་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། བོད་ས་གནས་རང་དུ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་ཐོན་ཁུངས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས་མིང་ལ་བོད་ཚོན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡང་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོའི་གོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཐོན་ཚོན་སྣ་ལྔ་བེད་སྤྱད་ནས་བལ་ཚོན་སྐུད་པ་སྣ་ལྔ་བཟོ་ཤེས་པ་དང་། བོན་པོའི་ཚ་ག་བྱེད་མཁན་ཚོས་བལ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་སྐུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོས་གཏོང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་པོ་འདུག བོད་ཚོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་གཞི་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེས་བལ་སྐུད་ལ་ཚོས་བརྒྱབ་ནས་གདན་འཐག་རྗེས་ཆུ་ནང་དུ་བཀྲུས་ཀྱང་ཚོན་མདོག་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཐུབ་པས་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཐོན་པའི་ཚོན་ལས་ཐུས་ཚད་ཏ་ཙང་ལེགས། ཚོན་གྱི་རྒྱུ་ཆ་ནི་སེར་པོའི་རྒྱུ་བ་ལྷ། དམར་པོའི་རྒྱུ་བཙག་དང་མཚལ། སྔོན་པོའི་རྒྱུ་རམས་དང་མཐིང་། ལྗང་ཁུའི་རྒྱུ་སྤང་། དཀར་པོའི་རྒྱུ་དཀར་རག ནག་པོའི་རྒྱུ་སྣོན་མ་ཤིང་བསྲེགས་པའི་དུད་དྲེག་བཅས་ཚང་མ་བོད་རང་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཚོན་དེ་དག་སྦྱོར་སྡེབ་བྱས་ནས་ཚོན་མདངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བཟོས་ཆོག་པ་རེད། ཚོན་དེ་རྣམས་ཐོག་མར་སྙིགས་རོ་འདོན་ཆེད་ཚགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀོ་བ་དང་རྭ་ཅོ་བཙོས་པའི་སྤྱིན་ཆུ་བསྲེས་ཏེ་འདུལ་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཚོན་གྱི་ལག་ལེན་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཚོན་བཟོ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཉམས་མྱོང་སྐོར་སྡེ་དགེ་དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《བཟོ་དཔྱིབས་པ་ཏ》ཟེར་བའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཚོན་དང་། པིར། ཚོས་རྒྱག སྣག་ཚ། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་བཟོ་ལས། ཤོག་བཟོ། ཐ། རོལ་མོ། འཚེམ་བུ། སྤོས་སྦྱོར། རྫས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཁྱད་བསྡོམས་ལེའུ་བདུན་ཡོད་པ་བྲིས་མ་ལས་དཔར་མེད།

ཚོམས་ཆེན་སྙིང་བ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཤོད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོམས་ཆེན་ལ་ཟེར། ཚོམས་ཆེན་འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གལ་ཆེའི་མཛལ་ཁ་གནང་ས་དང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུ་ས་ཡིན་ཅིང་དེ་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༩༠༤)ལོར་དབྱིན་ཇིའི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སར་སླེབས་རྗེས་དབྱིན་ཇིས་བཙན་ཤེད་བྱས་ནས་དབྱིན་བོད་གཉིས་བར་འདྲ་མཉམ་མིན་པའི་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་ཏུ་བཙུག་ས་ཡང་ཚོམས་ཆེན་འདི་ཡིན།

ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་གྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་གི་ཚོམས་ཆེན་གྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་བའི་སྐད་ཚུལ་གཉིས་འདུག་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་གྱི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཁུངས་བཙན་པར་སེམས།

ཚོར་བ་ལྔ། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་མྱོང་བ། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྔ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་བར་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

ཚོར་བ་དྲུག ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ། མངོན་པ་འབྱུང་བར་བརྟེན་པའི་ཚོར་བའོ། །ཡང་ན། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། རྣ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། སྣ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ལྕེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བའོ། །

ཚོར་བ་གསུམ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སོ། །

ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། རང་གི་ཆ་རྣམ་འདུས་པ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་མྱོང་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཚོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག དེའི་དབྱེ་བར་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཡོད།

ཚྭ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་སྡེའི་དུས། ཚ་བྲི་གང་ལ་འབྲུ་བྲི་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་བརྗེ་འཚོང་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཏེ། སྐབས་དེར་བོད་ལ་ཚྭ་ཡི་རིན་ཐང་ཧ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡིན་པར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

མཚང་། སྐྱོན་ནམ་ཉེས་ཆེ་བའི་མིང་།

མཚང་གི་ཐོག་ཏུ་འབེབས། མཚང་ནི་སྐྱོན་གྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དཔེར་ན་གདམས་ངག་མཚང་གི་ཐོག་ཏུ་འབེབས་ཞེས་པ་ན་གདམས་ངག་དང་བསླབ་བྱ་སྐྱོན་ཐོག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཕོག་པའི་དོན།

མཚང་བྲུས། ཉེས་སྐྱོན་ཐེར་འདོན་བྱས་པ།

མཚན་རྟུས། མཚན་སྣན་དང་ཐབས་རྟུས།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ(༡. ཚད་མ། ༢. ཕར་ཕྱིན། ༣. དབུ་མ། ༤ མཛོད། ༥. འདུལ་བ)ལ་སློབ་སྦྱོང་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོན་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཟེར། དེ་སྔོན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་ནི་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ། ༡. གསང་ཕུ། ༢. བདེ་བ་ཅན(ར་བ་སྟོད) ༣. ཚལ་གུང་ཐང་། ༤ དགའ་གདོང་། ༥. སྐྱོར་མོ་ལུང་། ༦. ཟུལ་ཕུ་བཅས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསང་བདེ་གུང་གསུམ་དགའ་སྐྱོར་ཟུལ་གསུམ་ཟེར། རྗེས་སུ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་དང་འབྲས་སྤུངས། སེ་ར་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། སྐུ་འབུམ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བཅས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོའི་གྲས་སུ་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གྲྭ་སའི་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྲྭ་ཚང་ཟུར་དུ་ཡོད།

མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི། སྐྱེ་བ། གནས་པ། རྒ་བ། འཇིག་པ།

མཚན་ཉིད་ལྔ། གཞན་དབང་གནས་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ། ཆུ་བོ། ཆུ་རྒྱུན། ཆར་བབས། ལེགས་བརྒྱལ། མིག་བཟང་། འོད་ཅན། འཚེ་མཐོང་། ཐར་དཀའ། ལུས་མཆོག་མགུ་བ་དགུ། གྲོལ་བ། ལེགས་གྲོལ། མཐར་ཕྱིན། དགའ་བ། རབ་དགའ། བླ་མ་མགུ་བར་འགྱུར་བ། ཉམས་དགའ། བྱེད་མིན་གཟིགས། །ཚོགས་དྲུག་སེམས་དང་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། །ཉོན་མོངས་ས་དྲུག་མི་དགེའི་ས་པ་གཉིས། །རྒྱུང་དུའི་ས་བཅུ་མ་ངེས་ས་པ་བརྒྱད་དོ། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》ལྟ་བུ་སྟེ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བསྡོམས་པའི་པོད་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་དེ། ཡུམ་རྒྱས་པ《ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ》[ཀ][ཁ][ག][ང][ཅ][ཆ][ཇ][ཉ][ཏ][ཐ][ད][ན]བར་པོད་བཅུ་གཉིས་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ལེའུ་དོན་གཉིས། ཤློ་ཀ་ཆིག་འབུམ་ཡོད། ཡུམ་འབྲིང་པོ《ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ》ཡོངས་གྲགས་སུ《ཉི་ཁྲི》ཞེས་འབོད་པ་པོད[ཀ][ཁ][ག]བར་པོད་གསུམ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། ཤློ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་པོ《ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ》པོད[ཀ][ཁ][ག]བར་པོད་གསུམ་ལ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ། ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ《ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ》པོད་གཅིག་ལ་བམ་པོ

སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི། ཤིའུ་སོ་གསུམ། ཤྲཱི་ཡོ་ག་བརྒྱ་པ། ཡུམ་བསྡུས་པ《བརྒྱད་སྟོང་པ》བོད་གཅིག་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བཞི། ཤིའུ་སོ་གཉིས། ཤྲཱི་ཡོ་ག་བརྒྱད་སྟོང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཕྲུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས་བོད་གཅིག་བཅས། གོང་གསལ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་། ཛྙཱ་ན་སི་དྷ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་སྐྲ་རྟག་པ་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེར་འཛིན་གྱི་བཟུང་བྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་དང་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་དོན་གཅིག

མཚན་ཉིད་གསུམ། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་མོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པར་འདོད་དེ། གཞན་དབང་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག ཀུན་བཏགས་དང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་དོན་གཅིག ཡོངས་གྲུབ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཉེན་ནས། མཚན་མོ་དགྲ་བོས་བག་ཟོན་དཀའ་བའི་གནས་དུས་བེད་སྤྱད་ནས་གློ་བུར་འཇབ་རྒོལ་བྱེད་པ།

མཚན་བརྟག་པ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་མི་ཚེ་གཅིག་རིང་གི་བདེ་སྡུག་བཟང་ངན་བརྟག་པ་ལ་ཟེར།

མཚན་ལྡན། ལུས་ལ་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་མི་ཡི་ལུས་དཔྱད་བརྟག་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་མ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཟེར། བསྟན་འགྱུར་བཟོ་རིག་པའི་ནང་དུ་ཡོད།

མཚན་དཔེ། ལུས་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་མ་བཟང་པོ་ཕྱག་དང་ཞབས་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་གསལ་བ་སོགས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར《ཤར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན》སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《འཛམ་དབྱངས་བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པ》བཅས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ།

མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན། ཡི་དམ་དང་པཎ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་རྨི་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་སུམ་དུ་མཐོང་བ། བཀས་གནང་བ་བསྐུལ་བ་སོགས་ལ་གོ་དགོས།

མཚན་མ་རགས་ཟླ་བཞི་རེ། སྨིག་རྒྱུ། དུ་བ། མེ་ཁྱེར། མར་མེའི་ཉམས་དང་ཟླ་ཉིའི་སྣབ་འཐུག་ནམ་མཁའ་དྭངས་འདྲ་འཆར་བ།

མཚན་མའི་ཟུག་རྔུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བཟང་ངན་བར་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་འཆར་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ནད།

མཚན་མར་འཛིན་པའི་རིག་པ་བཞི། མཚན་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའོ། །

མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ། (མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཞི་བ་སྟེ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ལ་འཇོག) འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་འབྱུང་བཞིར་འཇོག་པ་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡིན།

མཚན་མོ་རྒྱུ་བ། འདི་སྲིན་པོའི་མིང་སྟེ། མཚན་མོ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཤ་ཁྲག་འཚོལ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་ཟེར།

མཚན་མོ་གསུམ། ནམ་སྟོད། ནམ་གུང་། ནམ་སྨད།

མཚན་མོའི་ཆ་ཤས་བརྒྱད། ༡. རྒྱུ་སྐར་མ་ཤར་བ། ༢. མཚན་ཐུན་དང་པོ། ༣. ཐུན་དང་པོའི་ཕྱེད། ༤ གུང་ཐུན། ༥. གུང་ཐུན་གྱི་ཕྱེད། ༦. ཐུན་ཐ་མ། ༧. ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱེད། ༨. སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཚན་མོའི་དུས་ཚོད་དྲུག ༡. ཉི་ནུབ་ཅ། ༢. ས་སྲོས་ཁྲི། ༣. སྲོད་འཁོར་ཕག ༤ ནམ་ཕྱེད་བྱི་བ། ༥. ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་གླང་། ༦. ཐོ་རངས་སྟག་བཅས་སོ། །

མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་བཏད། བདེན་འཛིན་ནམ་བདག་འཛིན། བདག་འཛིན་གཉིས་ནི་མཚན་འཛིན་དང་དེའི་དམིགས་གཏད་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །

མཚན་བཟང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་ཅིང་བསོད་ནམས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ༡. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབུར་དོད་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པ། ༢. ཞབས་མཐིལ་གཉིས་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ། ༣. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། ༤ ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ། ༥. སྐུའི་གནས་བདུན་མཐོ་བ་སྟེ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྲག་པ་གཉིས། ལྟག་པ་དང་བདུན་པོ་ཤོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་སྟེ་མཐོ་བ། ༦. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ། ༧. ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་ཡངས་པ། ༨. སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ། ༩. ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ལྷ་ང་བཅས་པའི་འབུར་མི་མངོན་པ། ༡༠. སྐུ་ཡི་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱེས་པ། ༡༡. བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་དང་འདྲ་བར་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ། ༡༢. སྐུ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་བརྐྱང་པ་པུས་མོའི་ལྷ་ངར་སླེབས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ། ༡༣. གླང་པོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ། ༡༤ པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་དྭངས་གསལ་ཞིང་སྣུམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ༡༥. པགས་པ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ། ༡༦. སྐུ་ཡི་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ཕྲ་ཞིང་འཇམ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ། ༡༧. ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་ནས་མཉེན་འཇམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྤུ་རང་བཞིན་དུ་བྲེ་གང་ངམ་གསུམ་ཙམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་ཞིང་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་དཔྱལ་གྱི་འབུར་ལྟ་བུས་བརྒྱན་པ། ༡༨. རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟར་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ། ༡༩. དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟར་ཟླུམ་པ། ༢༠. ཐལ་གོང་གཉིས་ཤོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་བ། ༢༡. ལྗགས་ལ་རོ་གང་མྱང་བ་རོ་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། ༢༢. སྐུ་ཤིང་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སྟེ་གྱེན་འཕྲེད་ཆ་སྙོམས་པར་མཛེས་པ། ༢༣. ཟླུམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ༢༤ རང་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཙམ་གྱི་ལྗགས་རིང་ལ་མཛེས་པ། ༢༥. གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ༢༦. འགྲམ་པ་གཉིས་སྟུག་ཅིང་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་པ་མི་ཡོང་གི་ངོས་སམ་སེང་གེའི་འགྲམ་པ་འདྲ་བ། ༢༧. མཆེ་བ་བཞི་སོགས་ཚེམས་ཐམས་ཅད་མདོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ། ༢༨. ཚེམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་དམན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་མཉམ་པ། ༢༩. ཚེམས་ལ་བར་མཚམས་མ་ཕྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ། ༣༠. ཡས་དང་མས་ན་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཚེམས་ཀྱི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ། ༣༡. སྤྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ། ༣༢. སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་བ་མཆོག་སྟེ་བ་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་དང་འདྲ་བ་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་བཅུར་བསྒྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི

དངོས་པོ་གཅིག་གྲུབ་ཏེ་འདྲ་བར་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་སྐྱིད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་གྲུབ་པོ།། དེའི་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་པས། མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་རེ་རེ་འགྲུབ་པོ།། མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པོ། །མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པོ། །གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱས་མགྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་སྐད་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །

མཚན་བཟང་གི་གནས་བདུན་མཐོ་བ། ཕྱག་གི་མཐིལ་གཉིས། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས། དཔུང་མགོ་གཉིས། ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའོ། །

མཚན་ལུང་དཀྱུང་འདེགས། མཚན་སྙན་དང་བཀའ་ལུང་ལ་བསྟི་བཀུར་ཞུས་ཏེ་མཐོན་པོར་བཏེགས་པ།

མཚན་དམས་ཀྱི་རྒྱུ། མཚན་སྙན་གྲགས་ཉམས་པའི་རྒྱུ།

མཚམས་བསྒྲམས་པ། མཚམས་མ་བཅད་པ།

མཚམས་ཁྲུང་དགོན་པ། མཚམས་ཁྲུང་དགོན་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་སྟོ་ཕྱོགས་རབ་གསལ་གྲོང་མི་ཕུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་སུ་ཡོད། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པར་གནས་དེར་རང་བྱུང་གི་ས་ཁྲུང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དེར་སྐུ་མཚམས་མཛད་ནས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པས་མཚམས་ཁྲུང་ཞེས་མིང་དུ་འབོད། རྟེན་དུ་ལྷ་མོའི་ཞལ་འབག་དང་། སྲོང་བཙན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མཐོ་གང་གི་ཆ་ཚད་བཅས་བཞེངས། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གནས་འདིར་ཕེབས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྒྱུད་འཛིན་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་མཁན་བཙུན་མ་བཅུ་སྐོར་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་མོ་དགོན་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་། རྗེ་རྩིག་ཅན་གྱི་སྤྱིལ་བུ་བསྟན་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ། ཚེ་དཔག་མེད། སློབ་དཔོན་པདྨ། མཁའ་སྤྱོད་མ་བཅས་དང་། ས་དམར་ལས་བཞེངས་པའི་སྟེགས་བུ་བྱུས་པའི་མ་ཎི་ལག་བསྐོར་བརྒྱད་བཅས་བཞེངས། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དུས་འགོར་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོ་དང་། དཀའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་ནས་དགོན་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འདུ་ཁང་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ། སྒོ་འཁྱུར་ཀ་བ་གཉིས། ཞིབས་བྲིས་སུ། ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས། རྗེ་བོ་ཡབ་སྲས། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། གཞན་ཡང་ཡི་དམ་ལྷའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་ཚོན་མདངས་བཀྲ་བའི་ཞིབས་བྲིས་ཀྱིས་ཁྱབ། རྟེན་དུ་ཕ་བོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་མདའ་ཚད་མ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་འཛིམ་བརྙན་བཅས་བཞེངས། བཙུན་མ་གསར་བཞུགས་རྗེ་མང་དུ་སོང་ནས་བཙུན་གྲངས་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཟིན་པར་བརྟེན། སྤྱིལ་བུ་གསར་བསྐྲུན་མཛད་ནས་སྒོ་ར་མདོ་ཕྲག་གཉིས་སུ་གྱུར། ཕྱག་ལེན་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ཉམས་བཞེས། གནས་བཅུ། སྨན་བླ། བླ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་འདོན་པ་བཅས་དང་། དེང་སྐབས་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་དང་། སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པའི་ཞལ་འདྲ། མཁའ་སྤྱོད་མའི་སྐུ་སོགས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཚམས་ཁྲུང་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་བརྙན་བཅས་ཡོད། དེང་སྐབས་བཙུན་མ་ཞལ་གྲངས་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བཅས་ལ་ལྷུང་བ་ཤགས་དང་། སྒྲོལ་མའི་ཆོ་ག བདེ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བླ་མཆོད། གནས་བཅུའི་ཆོ་ག སྨན་བླའི་ཆོ་ག་བཅས་རྒྱུན་འདོན་ཕྱག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད།

མཚམས་བཅད་དུ་ཡོད་རིགས། དགོན་པའི་ནང་དང་། རི་ཁྲོད། བྲག་ཕུག་སོགས་ལ་བསྡད་ནས་མི་གཞན་དག

དང་ཐུག་ཕྲད་མ་བྱུས་པར་ཆོས་བྱེད་མཁན་གི་གྲྭ་པ།

མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས། འབྲི་གུང་གདན་རབས་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༩༠)ལོར་ཡབ་རྗོ་རྗེ་སེང་གེའི་སྲས་སུ་ཡུལ་འདན་སྟོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཙོང་ཏུ་ན་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་སྐྱེད་བསྐྱེངས་པ་ན་ཡི་གེ་སློབ་པའི་གྲྭར་བཞུགས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཡིག་རིགས་མི་གཅིག་པ་ཇི་སྙེད་ལ་འབྲི་ཀློག་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གཅེན་ཆོས་རྗེ་ཐོག་ཁ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཅེན་ཐོག་ཁ་བའི་དྲུང་ལས་ཆོས་མཛོད་མ་ལུས་པ་གསན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བུར་ལོ་གསུམ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་གཅེན་ཐོག་ཁ་བ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་གདན་གཅིག་དང་རྗོར་དཀར་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། སྐར་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་དཔག་མེད་ཤར་ཏེ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འོད་འཕྲོ་བ་དུས་རྟག་པར་གཟིགས་ཤིང་། ཐིག་ལེ་འོད་ལྔའི་ནང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་དུ་མ་གཟིགས། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༣༡༥)ལོར་འབྲི་གུང་གི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བགྲུ་ཤིས་སྒོ་མང་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མཛད། གླིང་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གཏམས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་སྒྲུབ་བཅད་འདག་སྦྱར་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། ཟབ་ཆོས་གསུང་དགོས་རྣམས་ཐུག་སྒོར་ཞལ་ཡོལ་བཤམས་ཏེ་མཛད་པར་བརྟེན་མཚན་ཡང་མཚམས་བཅད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༣༢༨)ལོར་སྐུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

མཚམས་ཆེན་པོ་གཅད་དོ། གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཞེས་པ་ལ་གོ །

མཚམས་དྲུག ལོ་རེར་དབྱིད་དང་། སོ་ག དབྱར། སྟོན། དགུན་སྟོད། དགུན་སྨད་དེ་མཚམས་ལ་དྲུག་ཡོད།

མཚམས་པ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་སློང་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ནི་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་ཞེས་པའི་འབྲོག་སྡེར་ཡབ་བཙོ་ལྷ་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༠༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བར་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས། རྗེ་མཛད་སྐབས་རྒྱུན་དུ་ཞལ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། དེ་ནས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཆོས་བཞུགས་མཛད་དེ་སྒྲུབ་གྲྭའི་ཁྲི་དཔོན་གྲུབ་དབང་ཚེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གདམས་པ་སོགས་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་ལ་འབད། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་དགུའི་སྐབས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ཉོ་སྨད་དབེན་པའི་རི་འི་བཤད་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་གསན་བསམ་མཛད་དེ་གཞུང་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་བྱུང་། མཁས་གྲུབ་ཏུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་གནང་བས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྙན་གྲགས་རྒྱས། འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་གྲུབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༣༦༠)ལོ་ནས་བཟུང་བར་སྐབས་ཤིག་རིང་སེ་ར་དགོན་དང་། འབྲི་གུང་སོགས་སུ་ལྷུད་འདོན་པ་དང་ཕྱུགས་རྫི་སོགས་གནང་ནས་བཞུགས། ལྕགས་བྱ(༡༣༨༡)ལོར་འབྲི་གུང་མཐིལ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱས་རྗེས་དགོན་པར་བཞུགས་ཏེ་གྲྭ་གསར་པ་རྣམས་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སོགས་གནང་། འཚོ་བའི་ཐད་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཁོ་ནར་མཛད་དེ་དད་འབུལ་

ཞུས་པའི་དངུལ་དངོས་རྣམས་དགོན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་གཏོང་དང་འབྲི་ཤུང་གི་བཤད་སློབ་འཆད་ཉན་སྐོར་གསོ་མཛད།

མཚམས་པ་བློ་བཟང་དཀོན་མཆོག རྗེ་འདི་ཉིད་མཛོད་དགེ་སྡོ་ཚང་བུམ་པའི་མགོན་པོ་ཟེར་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕྱི(༡༧༥༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྔགས་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཆུང་དུས་ནས་ཕ་ཆོས་དང་སྨན་ལ་སྦྱངས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཁྲིམ་ཐབ་ལེན་རྩིས་བྱས་པར་མ་གསན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དཔོན་སློབ་སྐན་གྲགས་པ་ལས་བསྙེ་བཞག་གསན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་བོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས། ཚོ་གན་པེ་ཤིང་དང་ཁྲིད་པར་དུ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་བཞུགས་སའི་མཐིལ་མཛད་དེ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྐུ་ཚེ་དང་སྙོམས། ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་སྤེལ་བས་དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ་ཞལ་སྔ་ནས་སོགས་སློབ་མའི་ཚོགས་མང་དུ་འདུས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་སྟོད་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས།

མཚམས་ཕྱོགས་གཉིས། མཚམས་དང་ཕྱོགས།

མཚམས་སྦྱོར་ཡི་གེ་བཞི། མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་སཾསྐྲྀཏ་མཚམས་སྦྱོར་ཡི་གེ་བཞི་ནི། ཨེ། ཨཻ། ཨོ། ཨཽ་བཞི་འོ། །

མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་གསུམ། ཚིག་སྔ་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་སྔ་ཕྱིས་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་དང་གཅིག ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་དང་གཉིས། ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་དང་གསུམ་མོ། །

མཚམས་མེད་ལྔ། ཕ་གསོད་པ་དང་མ་གསོད་པ། དགྲ་བཅོམ་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་འབྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་སྟེ་ལྔ།

མཚམས་མེད་ཆ་འདྲ་ལྔ། ༡. མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ་དང་། ༢. དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་དང་། ༣. བྱང་སེམས་ངེས་གནས་བསད་པ། ༤ དགྲ་བཅོམ་མ་སུན་པར་བྱས་པ། ༥. སློབ་པ་བསད་པ།

མཚམས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ། དམྱལ་བ་མནར་མེད་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དམྱལ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་སྐབས་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་མྱུན་ཐུང་ངུའི་རིང་ངལ་གསོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་དེ་ཡང་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་ཟེར།

མཚམས་བཞི། ཤར་ལྷོ། ལྷོ་ནུབ། ནུབ་བྱང་། བྱང་ཤར་བཅས་དང་། ཡང་མེ་ལྷའི་མཚམས། སྲིན་པོའི་མཚམས། རླུང་ལྷའི་མཚམས། དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་བཅས་སོ། །

མཚར་གྱི་ལྷུག ཤིང་ཚར་བུས་བཟོས་པའི་ལྷུག་ཚན།

མཚར་འདོད། དགོས་དོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཁྱད་མཚར་མཚར་གྱི་བསམ་པ་ལ་ཟེར།

མཚལ་རིགས་སྒྲོལ་མ། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདྲ་བའི་ལག་མཐིལ་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

མཚུངས་ལྡན་དགུ ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན། མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན། རྒྱུན་གྱི་མཚུངས་ལྡན། རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚུངས་ལྡན། ཕྱི་རོལ་དུ་བལྟས་པའི་མཚུངས་ལྡན། ནང་དུ་བལྟས་པའི་མཚུངས་ལྡན། འདྲེས་པའི་མཚུངས་ལྡན། མ་འདྲེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་སོ། །

མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་བཞི་བཅུ། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། འདུན་པ། མོས་པ། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། རྣམ་པར་རྟོག་པ། དཔྱོད་པ། བག་ཡོད། བག་མེད། སྦྱོ་བ་དང་།

རབ་དགའ། ཤིན་སྦྱངས། ཤིན་ཏུ་མ་སྦྱངས་པ། རྣམ་པར་འཚེ་བ། མི་འཚེ་བ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་གཡོལ་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ། ངེས་པར་འཆིང་བ། ཕྲ་རྒྱས། ཉེ་ཉོན། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ། ཟག་པ། ཆུ་བོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ་ཤེས་པ། བཟོད་པ་བཅས་སོ། །

མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས། རྟེན་མཚུངས་པ། དམིགས་པ་མཚུངས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ། དུས་མཚུངས་པ། རྫས་མཚུངས་པའོ། །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅུ་དགུ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་བཅུ་དགུ་ནི། ༡. གཟུགས་བརྙན། ༢. སོ་སོར་སྙེབས་པ། ༣. གཟུགས་མཚུངས་པ། ༤ གཟུགས་མཉམ་པ། ༥. ཡང་དག་པར་གཞལ་བ། ༦. མཚན་ཉིད་མཐུན་པ། ༧. མཚན་ཉིད་འདྲ་བ། ༨. མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ། ༩. མཐུན་ཕྱོགས། ༡༠. དཔེར་བྱས། ༡༡. དཔེ། ༡༢. རྟོག ༡༣. དམན་པ། ༡༤ ཙུང་ཟད་དམན། ༡༥. རབ་ཏུ་སྒྲ་བ། ༡༦. སོ་སོར་བརློག་པ། ༡༧. རིགས་སུ་མཐུན་པ། ༡༨. མཉམ་པར་བྱས་པ། ༡༩. ཆོས་མཐུན་པ་བཅས་སོ། །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཉེར་གཉིས། དཔེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཉེར་གཉིས་ནི། ༡. བཞིན། ༢. ལྟར། ༣. ལྟ་བུ། ༤ ཇི་ལྟར། ༥. མཐུན། ༦. མཚུངས། ༧. ཡང་དག་མཚུངས། ༨. མཉམ། ༩. ཡང་དག་གསལ། ༡༠. ངེས་པར་གསལ། ༡༡. རབ་གསལ། ༡༢. གཟུགས་ཀྱི་བླ་བོ། ༡༣. གཉེན་པོ། ༡༤ དགྲ་བླ། ༡༥. སོ་སོར་རྟོག ༡༦. འགྲན། ༡༧. འདྲ། ༡༨. བསྟུ། ༡༩. བཅས། ༢༠. བསྒྲུ་བ། ༢༡. རིགས་མཐུན། ༢༢. རྗེས་སུ་སྒྲ་བ།

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག བཞིན། ལྟར། ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར། མཐུན། མཚུངས། ཡང་དག་མཚུངས། མཉམ། ཡང་དག་གསལ། ངེས་པར་གསལ། རབ་གསལ། གཟུགས་ཀྱི་བླ་བོ། གཉེན་པོ། དགྲ་བླ། སོ་སོར་རྟོག འགྲན། འདྲ། བསྟུ། བཅས། བསྒྲུ་བ། རིགས་མཐུན། རྗེས་སུ་སྒྲ་བ། གཟུགས་བརྙན། སོ་སོར་སྙེབས་པ། གཟུགས་མཚུངས་པ། གཟུགས་མཉམ་པ། ཡང་དག་གཞལ་བ། མཚན་ཉིད་མཐུན་པ། མཚན་ཉིད་འདྲ་བ། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ། མཐུན་ཕྱོགས། དཔེར་བྱས། དཔེ། རྟོག དམན་པ། ཙུང་ཟད་དམན། རབ་ཏུ་སྒྲ་བ། སོ་སོར་བརློག་པ། རིགས་སུ་མཐུན་པ། མཉམ་པར་བྱས་པ། ཆོས་མཐུན་པ་བཅས་སོ། །འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་ཡོད་པ། འགྲན། རྒྱལ། སྡང་། འཕྲོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས། འཐབ། འཕྲུ། དམའ་འབེབས། སྨོད། ཙོ་འདྲི། འགོག ཁྱོད། ཕྲག་དོག མི་བཟོད། སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད། མཛེས་པ་ཟླུམ་བྱེད། ཚར་གཅོད། ལྷག་པར་མཛེས། རྗེས་སུ་རྐང་པ་འཛིན། ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ། རྗེས་འགྲོ། རྗེས་སུ་འཆིང་། ངང་ཚུལ་འགོག་པ། རྗེས་སུ་བྱེད་བཅས་རེ་དྲུག་གོ །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ནང་གི་དཔེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ལ་སྒྲ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་དང་། དེ་མིན་རྩ་བ་ལ་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཆ་དང་། གྲོགས་དང་། སྤུན་ཟླ། མཐོང་བ། ཐོས་པ། དྲན་པ། རིག་པ། ཕམ་པ། སྙིག་པ། འཛེགས་པ། སེམས་པ་བཅས་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ནོ།། སྡེ་ཚན་བཞི་པོའི་ནང་གསེས་དང་པོ་ལ་སྒྲ་ཉེར་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་བཅུ་དགུ གསུམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་བཅུ་ཐམ་པའོ། །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་བཞི་པ་ལ་སྒྲ་བཅུ། ༡. (དེ)ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད། ༢. (དེ)ཡི་མཛེས་པ་ཟླུམ་བྱེད། ༣. (དེ)དང……

འགྲན་ལས་ཆར་གཅོད་པ། ༤ (དེ)ལས་ལྷག་པར་མཛེས་པ། ༥. (དེ)ཡི་རྗེས་སུ་ཀྲང་པ་འཛོག་པ། ༦. (དེ)ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ། ༧. (དེ)ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། ༨. (དེ)ཡི་རྗེས་སུ་འཆིང་བ། ༩. (དེ)ཡི་ངང་ཚུལ་འགོག་པ། ༡༠. (དེ)ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ།

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་བཅོ་ལྔ། ༡. འདྲ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་ཡོད་པ། ༢. (དེ)ལ་འགྲན་པ། ༣. (དེ)ལས་རྒྱལ་བ། ༤ (དེ)ལ་སྡང་བ། ༥. (དེ)ལ་འཕྲུ་བ། ༦. (དེ)དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པ། ༧. (དེ)ལ་འཐབ་པ། ༨. (དེ)ལ་འཕྱ་བ། ༩. (དེ)ལ་སྨ་འབེབས་བྱེད་པ། ༡༠. (དེ)ལ་སྨོད་པ། ༡༡. (དེ)ལ་རྩོ་འདྲི་བ། ༡༢. (དེ)ལ་འགོག་པ། ༡༣. (དེ)ལ་གནོད་པ། ༡༤ (དེ)ལ་ཐབ་རྡོག་པ། ༡༥. (དེ)ལ་མི་བཟོད་པ།

མཚུངས་པའི་དབྱངས་བཅུ་བཞི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབྱངས་ཡིག་ཨ་ཨི་ཨུ་རྀ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུང་ངུ། རིང་པོ། ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྀ་ཡིག་ལ་ཐུང་ངུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་བསྡོམས་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །

མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་ལྔ། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་ཡིག་ཨ་ཨི་ཨུ་རྀ་ལྀ།

མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་གཉིས། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ནི། བརྗོད་འདོད་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་ཀྱང་མིང་ངམ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི། བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་དང་། སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་རོ། །

མཚུངས་མེད་ཇོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་ཆག་སྐྱུར་སྐྱུའི་ཕུའི་འབྲོག་གསེབ་ཏུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་དུ་ནས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་དུ་སྤྱན་དྲངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་གླང་འཁོར་བ་མཆུ་གྲི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་ཤ་ར་བའི་དངོས་སློབ་ཀུན་སློན་མཛེས་པའི་དཔལ་གྱིས་བཏབ་པའི་ཟུས་སྲུད་གདན་ས་ཞབས་སོར་འཁོད། ལོ་གསུམ་རིང་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལས་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་གུང་ཐང་ཆོས་གྲགས་དང་བླ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོར་བསྙེན་ནས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་གསན་སྦྱོང་སོགས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གསུང་རབ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ངམ་རིངས་ཆོས་གྲུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཨཱ་ནན་ཏ་མ་ཏི་ལས་ལོ་ནག་ཏྲིལ་གསུམ། འཇིགས་བྱེད་རོ་ལུགས། ཕག་མོ་སྐོར་གསུམ། ཆོས་སྐྱོང་གི་མན་ངག་སོགས་དང་། བདག་ཆེན་དཔལ་ཆོས་དྲུང་དུ་རྒྱུད་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་བཀའ་བཅུ་བདུན་སོགས་དང་། བདེ་མཆོག་དང་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་བཀའ་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་པས་མཁན་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྷུན་བཟང་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་གུང་ཐང་རྒྱལ་མཚན་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་གསུང་ངག་ལམ་སྐོར་དང་བཅས་པ་དང་། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་འགོས་ལུགས། བཤད་བཀའ་བོ་དོང་ལུགས། ནག་ཁྲིད་དམར་ཁྲིད་སོགས་མནོས། དེ་ནས་གུང་ཐང་དང་མུས་སྲད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གླིང་དུ་པཎྜི་ཏ་སོགས་ལས་ས་སྐྱ་པའི་དབང་བཤད་མན་ངག་དང་། གུར་སེ་སྦྱོང་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དབང་བཤད་མན་ངག་མང་དུ་གསན། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་བདེ་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ལས་དུས་འཁོར་དབང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་ཐེབས་ནས་ཞི་ཁྲོ་སོགས་རྙིང་མའི་ཆོས་འཁོར་མང་དུ་བསྐོར། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པར་གྲང་མོ་ཆེ་བའི་བརྒྱ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་བསམ་པས་བླ་བྲང་ཆེན་མོར་གདན་དྲངས་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་ཀྱི་བར་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཟབ་དོན་ཉམས་བཞེས་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་

བར་མཛད། ཐོས་པའི་མཛད་པ་ལ། 《གསལ་བྱེད་ནམ་བཞི》དང་། 《བླ་མ་འཕགས་པ》 《བླ་མ་དམ་པ》 《ཕྱག་ལེན》 《བཀའ་སླབ》 《འབྲུལ་སེལ་རྣམ་བཞི》 《རྒྱ་རྒྱན་རྣམ་བཞི》སོགས་མང་དུ་མཛད། བསྟན་འཛིན་ཕྱུགས་སྨས་བྱོན་ཚུལ་ལ། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། དཀའ་བཅུ་པ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ། ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། བྱང་པ་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། མི་ཉག་ཆོས་གྲགས། བོ་དོང་བཀའ་བཅུ་པ་ཆོས་རིན། ཤངས་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། འཛོམ་པ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། མུས་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ(༡༥༥༨)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

མཚུན་གྱི་ལྷ། འདི་གཤིན་རྗེའི་མིང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》ལས། མཚུན་ནི་ཕ་མེས་ལ་སོགས་པ་ཤི་བ་རྣམས་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ནི་གཤིན་རྗེ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་གཤིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བཤད། དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེའི《མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ》ལས། སྔོན་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཟའ་བཏུང་སྦྱིར་བ་དེ་ལ་མཚུན་གཏོར་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་རོལ་བས་ན་མཚུན་ལ་རོལ་དང་། མཚུན་གྱི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད་དོ། །

མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ། མར་པའི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཤར་གྱི་ཀ་ཆེན། འདི་ཉིད་དོལ་གྱི་མདའ་ན་མཚུར་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་སུ་སྟགས་འཚང་གི་རྒྱུད་པ་མཐུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷེ་པའི་སར་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན། ཁོང་གི་ཁྱིམ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་དབུལ་བས་མས་ཁྱིམ་དུ་སྡོད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བར། ཁོང་གིས། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱུད་ཅིང་། བརྩོན་འགྲུས་སྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཨ་མས་ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག ང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཁྱེད་བརྩེ་བས་མི་འདོར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་མཛད། དུས་ཕྱིས་མར་པའི་སྙན་གྲགས་གསན་ནས་དད་པས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་ལྷོ་བྲག་མར་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕེབས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་གདམས་པ་གནང་བར་ཞུས་པས་ཆོས་ཕྲ་མོ་འདྲ་བ་གནང་སྟེ་རྫོགས་པར་གནང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་ཕྱིས་མཚུར་སྟོན་གྱིས་དོལ་མདར་རང་གི་གནས་སུ་མར་པ་སྤྱན་འདྲེན་སྐབས་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད་གི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་གནང་ངོ་། །མཚུར་སྟོན་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ་དང་། མཁོན་གད་པ་ཀི་རྟི། འཆེས་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས》《རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་མཆོད་པ་མདོར་བསྡུས་པ》《རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག》བཅས་སོ། །

མཚུར་མདོག་སྣ་ལྔ། མཚུར་ལ་དཀར་དམར་སྔོ་ནག་སེར་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ཡོད།

མཚུར་ཕུ་དགོན་པ། དེ་ནི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱབ་རི་པདྨ་ཕྱུར་རྫོང་དང་མདུན་རི་ནགས་ཀྱིས་ཕྱུག་པ་ལས་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ། གྲག་རི་ལ་ཕུབ་པ་རིགས་དྲུག་གི་རང་བྱོན་འབུར་འཐོན་ཡོད་པ། ཤར་རི་དར་དཀར་ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་བྲིས་པ། ནུབ་རི་སྒྲོལ་མ་དཀར་པོའི་དབྱིབས་ལྡན་གྱི་གནས་དེར་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༡༥༩)ལོ་ལ་ས་དེར་ཐེབས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། བྲག་དེ་རྒྱབ་ཡོལ་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གཟིམས་སྤྱིལ་ཆུང་དུ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་བཞུགས། དེ་ནས་ཁམས་སུ་ཐེབས་ནས་ཀརྨ་པ་གནས་ནང་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཀརྨ་དགོན་ཕྱག་བཏབ། དེ་རྗེས་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་

དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོར་སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་མཆོད་ཁང་གོང་གི་ཀ་རྟ་མ་གདུགས་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་སོགས་སྣ་གསུམ་ཕུལ། དེ་ནས་ཀརྨ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། སྐུ་འཕྲེང་གཉིས་པ་ཀརྨ་པཀྴིའི་དུས་སུ་ཉེ་གནས་ལྡན་སློམ་གྱིས་མཚུར་ཕུར་མཆོད་ཁང་ཆེན་པོ་དང་དྲི་གཙང་ཁང་ཁྲམས་ར་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཏེ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་། དགོན་པ་འདིར་བཞུགས་པའི་རྟེན་གསུམ་དང་རིག་དངོས་སྐོར་ནི། ཟངས་རག་ལས་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་པ་དེ་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གྲུབ། ཐུབ་དབང་དེའི་ནང་བཞུགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་བྲེ་གང་། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ཐུགས་ལྡགས་སྤྱན་གསུམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པའི་ཚེམས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་གསོལ་ཞལ་དང་ཕྱག་འཁར། དཔོན་སྟོན་སྐྱེར་སྒང་པའི་སྣམ་སྦྱར། མཆོག་ཟུང་གི་ལྷུང་བཟེད། འཁར་གསིལ། སྣམ་སྦྱར། གསེར་དངུལ་འབབ་ཞིག་ལས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་པོ་ཏི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ། ཚོགས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་མ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་ཉེད་དཀའ་བ་མང་པོ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྒྲོལ་ལ། ལྷ་ཆེན་དེ་བཞེངས་ཟིན་ནས་གཡོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བ་ལ་ལྷ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་ཐབས་བྲལ་བས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་པཀྴི་རང་གིས་ཀླུང་རོ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ཡོ་བ་བསྲང་བས་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞེས་ཟེར། གྲུབ་ཐོབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་དེ་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ཅེས་མཚན་གསོལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་བཞེངས། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་གདུང་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར། ཀརྨ་པཀྴིའི་གདུང་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་སུ་རང་རང་གི་ཐུགས་ལྡགས་སྤྱན་གསུམ་བཞུགས། གཡས་གཡོན་དུ་སེམས་དཔའ་ཉེམ་སྐུ་གཉིས་དང་བཅས་པ། ཕྱིས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ནང་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་བཞུགས། རྟེར་གཞིར་ཆེན་མོ་གསེར་བྲ་ཁྱུང་གི་གཏེར་ནས་བྱུང་བའི་གསེར་བྲ་ཟུང་དང་བཅས་པ་བཞུགས། ཀརྨ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྙན་ཀ་བརྒྱད་མའི་གཟིམ་ཚུང་ཕྱག་མ་སྐར་ཆེན་ནང་དུ་བཞུགས་ཞེས་གསུངས། ཞྭ་དམར་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་སེང་པས་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེར་ཕུལ་བའི་དུང་དཀར་དེ་ཕྱིས་གསེར་ལྡང་བརྡུངས་ཀྱི་གཤོག་པ་བཟོས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཚོགས་དུང་དང་ལྷན་ཅིག་གན་རྙི་ལའི་མཆོད་རྫས་ལ་ཡོད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཕག(༡༦༠༧)ལོར་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ནན་ཅན་དུ་བཞུགས་རིང་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ངོ་མཚར་གྱི་སྣང་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཀས་ཉིན་སོ་སོའི་ལེའུ་ཆེ་བཀོད་པར་རི་མོ་མཁན་མཁས་པས་གཟུགས་བརྙན་རི་མོར་བྲིས་ནས། རྒྱ་ཧོར་བོད་ཡུ་གུར་ཏུཀྐི་སྐེ་ཡིག་རིགས་ལྔའི་ཁ་བྱང་བཏབ་པའི་སིའུ། ཐང་ཡུག་དྲིལ་དུ་མ་བྱས་ཏེ། རྗེའི་དྲུང་ཉིད་དུ་ཕུལ་བ་ཕལ་ཆེར་འཐོར་ཡང་ཡུག་དྲིལ་གཅིག་སྐར་ཆེན་དུ་བཞུགས་པ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་བར་དུ་ཡོད་ཤུལ་ཡིན་པ་ནི་དེ་སྔོན་མཚུར་ཕུར་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་པའི་མཁས་དབང་མང་པོས་གཟིགས་མྱོང་ཡོད། མཚུར་ཕུ་དགོན་པ་ནི་ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པ་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་རྟ་ལོར་ཤུལ་མེད་དུ་ཡོང་ཡང་། ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་བྱེད་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

མཚུར་ཕུའི་རྫོ་རིང་། (སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས)

སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས(༨༡༥ནས་༨༨༨བར)རྒྱལ་པོས་ཞུ་ཤང་རྗེའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་བློན་པོ་ཞང་ཚེས་སྤོང་སྟག་བཟང་ཉ་སྟོ་ཟེར་བས་སྟོད་ལུང་ལྷུང་ཕུར(མཚུར་ཕུ)(ལྷ་ཁང་འདི་ལ་སྟོད་ལུང་ལྷག་མའི་ལྷ་

ཁང་ཟེར）བཙུགས་པར་སྣང་། ཛོ་རིང་དེའི་མཐོ་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི༢.༨༢ཡོད་པ་དང་། ངོས་གཉིས་སུ་བོད་ཡིག་ཁྲིན་བསྐོམས་ཡིག་ཕྲེང་༤༨བཀོད་ཡོད། ཡི་གེའི་ནང་དོན་ནི་ཞང་ཚེ་སྤོང་ཞ་སྟོས་བཙན་པོ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་གྱི“བཀའ་དྲིན་གསབ་ཕྱིར། བཙན་པོའི་སྐུ་ཡོན་དུ་བསྟོས་ཏེ། སྔོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་ནས་སྟོད་ལུང་གི་ལྷང་ཕུར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས”པ་མ་ཟད་དགེ་སློང་བཞི་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་བཙན་པོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་རྒྱུན་སེམས་ཅན་དང་། འབྲོག་ཐང་། ཐན་གཡོག་བཅས་ཕྱུལ་རྩལ་འབོད་ཡོད་པ་དང་། ཏུན་ཧོང་ཡི་གེར“བྲུ་གི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ། དགུན་བཙན་པོའི་ཕོ་བྲང་སྟོད་ཀྱི་ལྷང་བུ་ན་བཞུགས”ཞེས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐྱི་ལོ༡༧༥༧ལོར་སྟོད་ལུང་ལྷང་བུར་བཞུགས་སྒྲོང་བའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པ་དང་། ཞུ་ཤང་ཇོའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་མ་གྲུབ་གོང་བཙན་པོ་བཀྲོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་གཉིས་བསྡུར་ན་སྟོད་ལུང་ལྷང་བུ་ནི་སྐབས་དེའི་གནས་ས་གལ་ཆེའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཚོད་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་ལྷང་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྩ་སྟོང་སུ་སོང་ཞིང་ཐོག་མའི་གནས་ཡུལ་ཀྱང་ངོས་འཛིན་དཀའ་བར་གྱུར། ཛོ་རིང་དེའི་ཐོག ཞང་ཞ་སྟོས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཙན་པོས་དམིགས་བསལ་གཟིགས་བསྐྱངས་གནང་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གོང་ནས་བདག་སྐྱོང་གིས་དེའི་ཆོས་གཞིས་མི་སེར་བཅས་པར་དཔྱ་ཁྲལ་མི་འགེལ་བ་དང་། ས་ཞིང་དང་རྒྱུ་ནོར་གཞུང་བཞེས་མི་མཛད་པར“ཞང་ཞ་སྟོས་ཇི་ལྟར་ཕུལ་བ་བཞིན་བཙན་པར་བཀའས་པས་གནང་བ”མ་ཟད་ནམ་ཞིག་ཞང་ཞ་སྟོའི་བུ་རྒྱུད་ཆད་པ་ཡིན་ན་ཁོང་གི་ཁ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོང་ནས་མི་བཞེས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་བསྟན་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་བཀའ་ལུང་སྩལ་དོན་རྣམས་ཛོ་རིང་ཐོག་བཀོད་ཡོད། ཆོས་སྲོང་ཅས་རྒྱུད་ནི་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཞང་བློན་གལ་ཆེ་བའི་གྲས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ཇོ་མོ་ཚེས་སྤོང་བཟའ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་ཞེས་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་ཡང་རིགས་རྒྱུད་འདི་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

མཆུལ། མཛོས་པའམ་མཚུ་སྒྲོས་ཀྱི་མིང་།

མཆེ་གཟུགས། ཕྲ་གུ་མཆེ་མའི་མིང་།

མཆེར་བ། ལས་ཀ་བྱེད་པར་མི་སྤྲོ་བ་དང་སྒྱུ་བའི་མིང་།

མཆེར་སྨན་ཙ་ཧ་བཞི་པ། ཙ་ཧ་སྤང་བཞི། མ་ནུ་སྤང་བཞི། བཙའ་སྨ་སྤང་བཞི། ཨ་ཙ་ར་སྤང་བཞི།

མཆེར་ཤག་ཛོ་ཁང་སྟོན་མོ། རྣེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པས་འབྲས་ལྗོངས་དགོན་པའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཆེར་ཤག་ཛོ་ཁང་སྟོན་མོ་ཟེར་བ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕུལ། རྗེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཛོ་ཁང་སྟོན་པོ་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་བཏགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་བཞུགས་ས་བྱས་ཙང་སྐབས་དེར་ཁང་པ་རྒྱ་ཁྱོན་ཆུང་ཞིང་ཀུ་ཡུལ་དོག་པོ་ཞིག་ལས་མེད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གསོལ་དཔོན་དང་དེ་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་མཁན་སྐུ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཞུ་བ་དེས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་གླང(༡༥༧༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་ལ་ཕེབས་པའི་རྗེས་ཙམ་ནས་ཆུ་ཡོས(༡༨༠༣)ལོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བོད་དུ་གདན་ཞུ་མ་བྱས་པའི་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་དེའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་འདི་ཉིད་གསར་བསྐྲུན་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་ཐོག་སོ་རེ་ལ་ལོ་རེ་ཙམ་འགོར་བ་རྩིག་པ་སྔ་བརྟན་བརྩིགས། དེ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་བཞེངས་སྐབས“སྐུ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཐོག་སོ་རེ་ལ་ལོ་རེ་མཛད་པས་དེང་སང་ཤིན་ཏུ་ཐང་བའི་དཔེ་དང་བཅས”བྱུང་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་མཛད་སྐབས་ཐུགས་ཁུར་གནང་ཚུལ་སྐོར་ལྟ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༨༠༣)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་

པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བོད་དུ་ཐེབས་སྐབས་འབྲས་སྤུངས
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གསར་བསྐྲུན་ཟེར་བ་དེའི་ནང་བཞུགས་
ཆོག་ཆོག་བྱུང་འདུག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་
ཞབས་རིམ་ཤིང་རྩེ་སོགས་གསར་བཀོད་དང་དེ་ནས་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱུང་བཞུགས་ཡུལ་བྱས་སོ། །

མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་པདྨའི་མཚན་གཞན་ཏེ་སློབ
དཔོན་པདྨ་ཡབ་ཡུམ་མེད་པར་མཚོ་ནང་དུ་འཁྲུངས་ཟེར
ཡང་རྫོ་ནང་དྷ་ན་ཀོ་ཤ་སོགས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་
ལྟར་མིན་པར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མངལ་སྐྱེས
ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོད།

མཚོ་ཁ་རལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཆོས་ལུང་
ཤུར་མཚོ་ཁ་རལ་ཞེས་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་བླ་མཚོ་ཡིན་
ཟེར་བ་དེར་དེ་སྔ་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་ས་བཅུད་བུམ་
པ་དང་མཚོ་རྫས་བཅས་འདེབས་སྲོལ་ཡོད་པར་གྲགས།

མཚོ་ཁའི་བསོད་ནམས་རྣམ་གསུམ། ལྷ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་
དབང་རྒྱལ། བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

མཚོ་ཁྲི་ཨོར་རྒྱལ་མོ། གཡམ་དུ་མཚོ་སྔོན་པོ་ཞེས་པར
གསལ།

མཚོ་སྒོ། གཞིས་ཀ་རྩེ་དིང་རི་རྫོང་མཚོ་སྒོ་ཤང་།

མཚོ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། ཤར་དུ་
མཐའ་ཡས་དཀར་པོ། ལྷོར་འཇོག་པོ་སེར་པོ། ནུབ་ཏུ་
དུང་སྐྱོང་དམར་པོ། བྱང་དུ་སྟོབས་རྒྱུ་ལྗང་གུ། ཤར་ལྷོར་
པད་མ་ཆེན་པོ་སྔོན་པོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཏུ་ཤུན་ཏ་སྨུག་པོ།
ནུབ་བྱང་དུ་རིགས་ལྡན་ལྗང་ཁུ། བྱང་ཤར་དུ་ནོར་རྒྱལ
དཀར་པོ། ཞེས་སྐུ་སྟོད་ལྷའི་གཟུགས་ཅན་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་
དང་སྦྲུལ་མགོ་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀ་ཅན་སྨད་མ་སྦྲུལ
མཇུག་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པའོ། །

མཚོ་སྔོན་པོ། སྲིད་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆེན
ཞིག་སྟེ་གནའ་དུས་རྒྱའི་ཡིག་ཚགས་ནང་ཤི་ཧའི(西海)
ཟེར་བ་དང་། སོག་སྐད་དུ་ཁུ་ཁུ་ནོའོར་ཞེས་ཟེར། མཚོ་
འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐམ་སའི་ཐོག་ཡོད་པའི་ལན་ཚྭའི་མཚེའུ
ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན། མཚོ་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཨ་མ་ཟེར
དགུ། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྔོན་པོ་གསེར་ཆེན། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་
བྲག་དཀར་ཐེམ་ཆེན། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཀང་ཚའི་རྫ་དམར་
བཅས་རྫ་རི་མཐོན་པོས་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཞིང་། མཚོའི་
མཐའ་བསྐོར་གྱི་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་དང་།
ཤར་ནས་ནུབ་བར་གྱི་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ཙམ། ལྷོ་ནས་
བྱང་བར་གྱི་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ལེ་དྲུག་ཅུ་ཙམ། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་
བཞི་མ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ། གཏིང་ཚད་
རིང་ཤོས་ལ་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་གྲངས་ཆུང་བརྒྱད།
མཚོ་ངོས་ཀྱི་ས་བབ་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་སུམ་
སྟོང་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ། ཆུའི་ཤོང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་
བཞི་མ་དུང་ཕྱུར་ཆིག་སྟོང་། ཚྭའི་འདུས་ཚད་མཚོ་ཆུ་རྟེང་
གང་གི་ནང་ཚྭ་ཁེ་བཅུ་གཉིས་དང་ཆ་ཤས་ལྔ་ཙམ་ཡོད།
མཚོ་ཆུའི་གྲང་ཚད་ཏུའུ་ཏི་ཤུ་ཙ་ལྔར་སླེབས་ཤིང་། དགུན་
དུས་སུ་ཁ་བས་གཡོགས་པའི་མཚོ་ཞིག་ཡིན། མཚོ་ནང་དུ་
མཚོ་སྙིང་རི་དང་མཚོ་འགོའི་གླིང་ཕྲན། མཚོ་མཇུག་གི
མཆེར་པ་རི། འདྲེ་མོ་བྲག་དཀར། བྱ་གླིང་བཅས་གླིང་
ཕྲན་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མཚོ་སྙིང་རི་བོ་ཆེ
ཤོས་ཡིན། མཚོ་སྔོན་པོའི་འཕེལ་རིམ་ནི། དེང་སང་གི
ཚན་རིག་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བསྡོམས་ཚིག་ལྟར་ན།
ཧྲ་ལམ་ལོ་ས་ཡ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་རོལ་དུ། ས་ཡི་གོ་ལའི་ཤུན
པ་སྙིང་པའི་ནང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཤིས་འགྱུར་བ
ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྔོན་གྱི་ས་ཤུན་རིལ་པོ
དེ་དུམ་བུར་སོང་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་རི་བོར་གྱུར་ཞིང་ཕྱོགས
གཞན་དག་གི་ས་རིམ་པས་བཟིབས་ནས་མུ་མཐུད་དམའ
རུ་སོང་བར་བརྟེན་རི་རྒྱུད་དང་གཤོང་སའི་བར་གྱི་ཁྱད
པར་མངོན་གསལ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་རིམ་དུམ་བུར
གས་པའི་འཁོར་ཕྱོགས་ནི་བྱང་ནས་ནུབ་ཏུ་བསེགས་ཤིང
དེ་ནས་ནུབ་ཏུ་འཁོར་བ་དང་། ལྷོ་ནས་བྱང་དུ་ཙུང
བསེགས་པའི་གཤོང་ས་ཆགས། དེའི་ཤུལ་དུ་ཆུ་བསགས
ནས་མཚེའུ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། མཚོ་ཆུའི་ཡོང་ཁུངས

གཙོ་བོ་ནི་ཆར་ཆུ་དང་། མཚོ་ནང་དུ་བཞུར་བའི་ཆུ། ས་འོག་གི་ཆུ་བཅས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། མཚོ་སྔོན་པོའི་མཚོ་དེ་ནི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ཆུ་མེད་པའི་མཚེའུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལམ་ལོ་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་དུ། མཚོ་ཁུལ་གྱི་དྲོད་ཚད་མཐོ་རུ་སོང་བ་དང་། མཚོ་ཆུ་ཀླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚད་དེ་ཆུའི་འབབ་ཚད་ལས་བརྒལ་བར་བརྟེན། མཚོ་ཆུ་མར་འགྲིབ་ཏེ་མཚོ་ངོས་རྒྱ་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་། མཚོའི་ངོ་བོ་ལན་ཚྭའི་རོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཚོའི་གཏིང་གི་སྙིགས་མ་འབྱུག་ཏུ་སོང་བ་དང་། སྔོན་ཆད་མཚོ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གླིང་ཕྲན་ཁ་ཤས་མཚོ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་ཁེར་རྐྱང་དུ་ལུས་པའི་མཚོ་འགྲམ་གྱི་རི་བོར་གྱུར་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཡང་མདའ་བཞིའི་མཚོ་ཁུག་དེ་ཡང་བུ་མཚོར་འགྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟའི་མཚོ་སྔོན་པོ་འདི་གནའ་རབས་ཀྱི་མཚོ་སྔོན་པོ་དང་བསྡུར་ན་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཚོ་ཆུ་སྤྱི་ལེ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་ཞིང་། རྒྱ་ཁྱོན་སུམ་ཆ་གཅིག་ཆུང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། གཏིང་ཟབ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་བརྒྱ་ཙམ་དམའ་རུ་སོང་ཡོད། ཞིབ་པར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《མཚོ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་གླུ་གསར་སྙན》ཞེས་པ་སོགས་མཚོ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་རྩོམ་ཡིག་ཁག་ལ་གསལ།

མཚོ་ཆེན་བརྒྱད། ༡. ཤར་ཀང་ལའི་མཚོ་དཀར་མོ། ༢. ལྷོར་སེ་རྡེའི་མཚོ་སེར་པོ། ༣. ནུབ་ཏུ་སིན་རྡུའི་མཚོ་དམར་སྐྱ། ༤ བྱང་དུ་པ་ཤུའི་མཚོ་ལྗང་ཁུ། ༥. ཤར་ལྷོར་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚོ་སྔོན་པོ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཀོ་ལའི་མཚོ་སྨུག་ནག ༧. ནུབ་བྱང་དུ་ཟངས་མདོག་གི་མཚོ་ལྗང་ཁུ།

༨. བྱང་ཤར་དུ་ཡོ་རེའི་མཚོ་དཀར་པོ།

མཚོ་ཆེན་པོ་ལྔ། ༡. ཐའི་ཧུ། ༢. པོ་ཡང་ཧུ། ༣. ཁྲིང་ཐེ་ཧུ། ༤ ཏན་ཡང་ཧུ། ༥. ཏུང་ཐིང་ཧུ་བཅས་ལྔ།

མཚོ་དྲུག སྤང་རྩེ་དང་། མར། ཞོ། འོ་མ། ཆུ། ཆང་གི་མཚོ་རྣམས་སོ། །

མཚོ་བདུན། སྤང་རྩེ། མར། ཞོ། འོ་མ། ཆུ། ཆང་གི་མཚོ་དྲུག་དང་། ལན་ཚྭའི་མཚོ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་སྟོ་ཁ་མཚོ་སྣ་ཁུལ་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་དབུལ་པོ་ཞིག་ནང་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་དུས་སྣར་ཐང་གྲོང་ཞིང་དཔོན་གྱི་སར་བ་ཛིར་བཞུགས། ཐུགས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་བློ་རིག་བཀྲ་བ། ཇོ་དཀར་གོང་འདམ་པ་ལྟར་བཟོས་ནས་སྐམ་ཆུང་དང་ཆུང་ཐབ་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་བཅོས་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། སྐབས་དེའི་མཚམས་ཞིང་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱུགས་འབུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་གཉལ་བྲག་གོ་དགོན་པར་ཆོས་ལ་ཞུགས་པར་ཕེབས། བཟང་ཆེན་པས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གསོལ། དེ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས། ལོ་ཤས་མཚམས་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་པོད་ཆེ་བ་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་པོད་གཅིག་བརྩམས། བྲག་གོར་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དགོན་གསར་འཛུགས་གནང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། ཕྱིས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱི་ཀ་དང་། མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་ཤིང་པར་ལ་བསྐོས་གནང་མཛད་པ་དང་། གདན་ས་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོར་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་རྩ་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་བཞིན་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་འཛུགས་སུ་བྱུང་། འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱི་ཀ་དེར་ས་དགེ་རྙིང་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཆོས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛོག་ཚད་འཛིན་གནང་བ་དང་། རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་སྐུ་གཤེགས་

ནས་ཇོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐུན་པ་བྲག་གོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་ལས་ལམ་ཅམ་གསལ།

མཚོ་སྨད་དགོན། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས་མཚོ་སྨད་དགོན་པ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་བཞེངས་པར་མཛད་རྗེས་མཚོ་སྨད་དུ་རྣམ་སྣང་གཙོ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཞལ་ཤར་དུ་གཟིགས་ནས་གསར་བཞེངས་མཛད། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོར་དབུས་གཙང་མཁས་པ་མི་བཅུའི་ཡ་གྱལ་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་འཛུགས་གནང་། འདུ་ཁང་ནང་དུ་སྐུ་བརྒྱ་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་ཇོ་བོ་ཐོག་ཚད་ཙམ་བྱིན་ཅན་སོགས་ཡོད་ལ་གསོ་རིག་མཁས་དབང་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་གིས་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་མཚོ་སྨད་མཁན་ཆེན་ཞེས་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་བྱུང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཉམས་ཆག་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེང་སྐབས་དགོན་པར་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱར་གསོ་བྱུང་འདུག

མཚོ་སྨད་དུ་ཡོད་པའི་སྡེ་སྲིད་འཁྲུངས་ཁང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་དམར་ཤར་མཚོ་སྨད་གྲོང་ཚོའི་བྱང་ངོས་སུ་ཁང་པ་ཉིས་ཐོག་ཅིག་དང་། སྒྱུར་སྡོང་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གླིང་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ཆོས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲུངས་ཁང་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱང་། ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ཚང་མར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་དུ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་སྡེ་སྲིད་ལྔ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ནི་སྟོད་ལུང་རྒྱ་ལེ་ནས་ཡིན་པ་དང་། སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་ནས་ཡིན་པ་ཡིག་ཆར་གསལ་ཞིང་། སྡེ་སྲིད་གསུམ་པ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་དང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་གང་ཡིན་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་བས་ཤོད་ཆོད་མ་ཐེག་ཀྱང་མཚོ་སྨད་དུ་ཡོད་པའི་ཤོད་རྒྱུན་ཏེ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་དང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་སུ་རུང་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དཔྱད་དགོས།

མཚོ་བཞི། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ། གནམ་མཚོ། ཕུམ་མཚོ། མཚོ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོའམ་མཚོ་སྔོན་པོ།

མཚོ་རག་མཚོ། ཐང་སྐྱ་ཁུལ(བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)གྱི་གྲོག་ཤུར། མཚོ་རག་མཚོ་ཞེས་པ་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་རྒྱུན་ལྟར་ན། མཚོ་དེ་སྨན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བླ་མཚོ་ཡིན་པ་དང་མཚོ་དེའི་སྦུག་ཏུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རང་བྱོན་གྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐད། དེ་སྔོན་ནས་མཚོ་མཇལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར།

མཚོ་སོག་ཁ་མི་ཆེ་བ། མཚོའི་དབྱིབས་མགོ་ཆེ་མཇུག་རིང་ལུག་གི་སོག་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཁྱོན་ཏ་ཙང་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག

མཚོན་ཀར་བཀྱེ་སྐྱེ། མཚོན་ཆ་ཁྱེར་ནས་འཛིངས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཚོན་ཆའི་ལས་རྩོམ་པ། དམག་རྒྱག་པའམ་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་པ།

མཚོན་བྱེད། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའམ་རྟགས་ཚབ།

མཚོན་རྩེ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྟ་གོན། ནང་འཁྲུག་རྒྱག་པར་ཉེ་བ་ཞེས་པའི་དོན།

འཚང་རྒྱ་བ། སངས་རྒྱས་པ།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་གནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་འོག་མིན་དག་པའི་ཞིང་དུ་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ

ཞིག་ཡིན།

འཚམས་སྦྱོར་ལྷ། མིང་། དབྱངས། རང་བཞིན། གསལ་བྱེད། རྣམ་བཅད་འཚམས་སྦྱོར།

འཚལ་ནས། འདོད་ནས་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

འཚལ་མ། ཟས་ཀྱི་མིང་།

འཚལ་མ་མི་འཚལ། ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པའི་དོན།

འཚལ་སྐྱུལ། ཟས་སྦྱིན་པ།

འཚིག་པ། ཁྲོ་བའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

འཚེད། བཙོས་པའི་བྱེད་ཚིག(ད་ལྟ་བ)

འཚོ་བ་ནར་མ། བཟས་གོས་སོགས་འཚོ་བ་རྒྱུན་དུ་འབུལ་བའམ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་འབུལ་བའི་དོན་ཡིན།

འཚོ་བ་པ། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པའི་མིང་དང་། ཡང་ན་སློང་མོ་བའམ་འཚོ་མཁན་གྱི་མིང་།

འཚོ་བ་ལྷ་ནས་སྦྱོར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་འགན་སྲུང་གི་རྟེན་གཞི་གཞན་མེད་སྐབས་ཟས་གོས་སོགས་བཙན་པོའི་མཛོད་ནས་ནར་གཏོང་བྱ་དགོས་པར་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་སྟེ། དེའི་ནུས་པ་ནི་ཆོས་པ་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་སྒེར་དབང་གི་དཔལ་འབྱོར་རྟེན་གཞི་མི་དགོས་པར་བྱས་པས་འཚོ་བ་ཞིང་ཙམ་འགན་སྲུང་ཐུབ་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ལ་འབད་བརྩོན་མི་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

འཚོ་བ་གསུམ། འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་ཚེ་དང་། བསོད་ནམས། ལས།

འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕྲན་ཚེགས་བརྒྱད། ཞྭ། སྐེ་རགས། ལྷམ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤུབས། ལྷམ་སྒྲོག རས་ཕྱིས། ཐོར་ཕྱིས། གཏུར་བུའོ། །

འཚོ་འཛིན། དགོན་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་འཛིན་གཉིས་ཀའི་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ནམ་དེ་སྤྱ་སྐོར་པའི་བུ་ཕྲུག་འཚོ་བའི་འཛིན་ཐང་མེད་པ་དང་ཕ་གཞིས་སྐྱོང་མི་ཐུབ་མཁན་རྣམས་ལ་འཚོ་འཛིན་ཞེས་འཚོ་བའི་བདག་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཐུར་དུ་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

འཚོག་རྐྱེན། གྲོས་བྱེད་པའི་སྐབས་གྲོས་མི་རང་རང་གིས་ཁྱེར་ཡོང་བའི་བཟའ་བཅུང་གི་རིགས།

ཛོ

ཛོ་ལནྡྷ་ར། (ཛོ་ལན་དྷ་ར) ཆུ་བོ་གངྒཱ་མཚོ་མ་ཕམ་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་དེ་ཉིན་འགའ་ཞིག་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། ཊེ་ལིའམ་ཌི་ལིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཧ་རི་དྭ་ར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་ནས་འབབ་པའི་བྱང་ངོས་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་བར་གྱི་གནས་ཛོ་ལ་མུག་གམ་ཛོ་ལ་མུ་ཁེ་སྟེ། དེང་སང་ཀང་ར་ཞེས་འབོད་པའི་གནས་དེ་ཡིན་ཅིང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དེ་ནི་གནས་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་ཛོ་ལན་དྷ་ར་བྱ་བའི་གྲགས་ཆེན་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རྒོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཨོ་རྒྱན་པ་དང་། སྟག་ཚང་རས་པ། རང་རིག་རས་པ་སོགས་སྔར་ཕྱོགས་འདིར་ཕྱིན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། ལྷག་པར་རྒོད་ཚང་པ་དེ་འདིར་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་གནས་བཤད་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་ཡོད། མཇལ་ས་གཙོ་བོ་ཀཱང་ར་མན་དིར་ནང་དུ་མགོ་ལྷ་བུའི་ལིངྒ་དེ་ཡིན། ཀཱང་རར་མ་སླེབས་གོང་དུ་ཛྭ་ལ་མུ་ཁི་བྱ་བར་སླེབས། དེར་ས་ལ་མེ་འབར་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒོད་ཚང་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཛོ་ལན་དྷ་ར་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འབར་བ་འཛིན་དང་དྲ་བ་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ།

ཛོ་སག་ཐའི་ཇི། ཛོ་སག་ཅེས་པ་སོག་སྐད་ཀྱི་ཛ་ས་ཁ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་སྟེ། དོན་དུ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ཐར་སོག་པོ་དབང་གྱུང་ཐའི་ཇི་སོགས་ཛོ་སག་གི་གོ་ས་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཆི(旗)གཅིག་གི་མངའ་ཁོངས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་འགོ་ཁྲིད་མཐོ་རིམ་ཡིན། ཐའི་ཇིའི་ཞེས་པ་སོག་པོའི་གོ་ས་ཞིག་སྟེ་དང་པོ་ནས་བཞི་པ་བར་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐོག་མར་སོག་པོ་དབང་གྱུང་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཏེ་ཕྱིས་སུ་གོ་སའི་མིང་དུ་ཆགས་པ་རེད།

ཛྙཱ་ཡ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། སོག་པོ་ཧོར་གེའི་རྒྱུད་ཡབ་ས་མཐར་མིང་ཅན་དང་ཡུམ་ཨོ་ཁི་ཏ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞིའི་ཐོག་འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་གྲངས་ལྔ་ནས་བཅུ་ཡི་བར་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་དང་། གདུགས་དཀར། གསང་འདུས་སོགས་ཕྱག་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་གཙང་དུ་ཕྱིན། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་ལྗགས་ལུང་གསན། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་མཇལ་ཞིང་དགའ་བདེས་ཆེམ། རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། གླིང་སྟོད་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་སྤྱོད་འཇུག་དང་། གསོ་རིག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཞུས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གསར་ཞུགས་ཀྱིས་རྣམ་འགྲེལ་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས་རྩོད་པ་སོགས་བརྩོན་འགྲུས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཐོག་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། མཚན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སྡོམ་རྒྱུན་གསར་པ་བསྐྱར་སྒྲུབ་མཛད། བཀྲས་ལྷུན་དུ་སྔ་རྗེས་སུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་རྗེས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་པར་མཛད། རྗེ་འདིས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན།

ཁྲབ་བདག་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་གནང་། རྗེ་ཉིད་སོག་ཡིག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་སོག་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྒྱུར་མཛད། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན《ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེ》《སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་བརྟག་པ་བསྟན་བཅོས་དཔྱལ་དཀར་མེ་ལོང》《རང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》《བཅོམ་ལྡན་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་གྱི་མངོན་དཀྱིལ་དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛོད》སོགས་བསྟན་བཅོས་པོད་ལྔ་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱི(༡༧༠༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཛམ་དྲུག་ཅིག་གི་ཐུག་པ། རྩམ་པ་ལ་ཤ་ཁུས་ཀྱི་རྗེར་བཏབ་པའི་ཐུག་པ།

ཛམ་བུའི་གླིང་། གླིང་བཞིའི་ནང་ཚན་འཛམ་བུ་གླིང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྨར་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ནས་ཤིང་འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་མཚོ་ནང་དུ་ལྷུང་སྐབས་དེའི་སྒྲ་ལས་ཛམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རང་བྱུང་གིས་གྲོན་པ་དང་། ཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་མཚོ་ནང་དུ་ལྷུངས་པ་འགའ་ཞིག་ཉས་ཟོས་པ་དང་། མ་ཟོས་པར་ལུས་པ་རྣམས་མཚོ་ཡི་གཏིང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རང་བྱུང་གི་གསེར་བཟང་པོར་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དེ་ལ་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། གླིང་འདི་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་མིང་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། ཞིབ་པ《མངོན་པ་མཛོད》ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ཐད་གཟིགས།

ཛམ་བྷ་ལ། ནོར་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་ནང་འཕགས་པ་ཛམ་བྷ་ལ་ལ་སྐུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད།

ཛེ་ན་མི་ཏྲ། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཨ་ཙ་རྱ་ཞིག་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་ཟེར།

ཛུང་ཛུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཞི་པ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང(唐中宗)ལ་ཟེར།

ཛེ་ཏཱ་རི། དེ་ནི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དོན་དང་། རྗེ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་བླ་མ་ཡིན། འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་སུ་ཐོབ་དེ། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན།

མཛངས་པའི་ལས། བློ་གྲོས་ལྡན་ཞིང་འཛོན་ཐང་ཆེ་བའི་བྱས་རྗེས།

མཛངས་བླུན་གཉིས། མཛངས་པ་དང་བླུན་པོ་གཉིས།

མཛངས་ཤིང་བློ་འགྲོ་བ། རང་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་འཕྲུལ་ཐུགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་སྣ་ཚོགས་དུས་ཐོག་ཏུ་མཐོང་ཐུབ་པ།

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྡུས་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྟེ། དང་པོ། དགའ་ལྡན་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་གཤེགས་པའི་མཛད་པ། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ། གཉིས་པ། ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཀྱིས་མངལ་ཧུམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ། གསུམ་པ། ཡུམ་གྱི་ཕྲག་གཡས་པའི་མཆན་ཁུང་འོག་ནས་འཁྲུངས་པ་སྟེ། སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ། བཞི་པ། སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་སྟེ། ཡི་གེ་དང་རྩིས་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་མཛད་པ། ལྔ་པ། བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་སོགས་བཙུན་མོའི་འཁོར་དྲུག་ཁྲི་ཙམ་བཞེས་པ་སྟེ།

གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་ཀྱི་མཛད་པ། དྲུག་པ། རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ལ་ཞེངས་ཁར་བྲོས་ནས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་བཅད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ། བདུན་པ། ཆུ་བོ་ནེ་རན་ཛ་ནའི་དྲུང་དུ་ལོ་དྲུག་གི་བར་ཟས་ཁམ་གང་དང་། འབྲུ་བ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསོལ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ནས་བཞུགས་པ་སྟེ། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་མཛད་པ་ཟེར། བརྒྱད་པ། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཀྱང་པས་སངས་རྒྱས་མི་ནུས་པར་མཁྱེན་ནས་བ་སྤོང་གི་འོ་མ་བཞེས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་གཤེགས་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པའི་མཛད་པ། དགུ་པ། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་བྱང་ཆུབ་སྡོང་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ། བཅུ་པ། འཁོར་ཀྱི་ཐོག་མ་སྡེ་ལྔ་ནས་བཟུང་ལྷ་མི་བྱེ་བ་མང་པོར་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་བར་ཆོས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པ། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་ཕྲག་དོག་བྱས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་དགོས་པར་བསྐུལ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་དྲུག་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ། བཅུ་གཉིས་པ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་ན། བལ་པོའི་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མཚམས་རྩ་མཆོག་གྲོང་དུ་སྐུ་གཤེགས་ཁར། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟོན་པ་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ནས་སྐུ་གཤེགས་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

མཛད་པ་མཐའ་དག་རྫོགས། མི་ཚེ་གཅིག་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཟིན་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག

མཛད་པས་བསྡུས་པ་གསུམ། སྐུ་དང་། གསུང་། ཐུགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཅས་སོ། །

མཛད་འཕྲིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སོ་སོར་ཆོས་ཞུ་སྐྱོང་བའི་བླ་མ་དང་། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་ཐོག་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་བླ་མ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་སྐབས། བླ་མ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཆོས་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་གོ་རྟོགས་མཐོ་རུ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞེ་ས་བྱས་ཚེ་མཛད་པ་ཟེར་ཞིང་། བླ་མ་དེས་མི་གཞན་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། དགོན་པ་ལྷ་ཁང་བཏབ་པ། བརྒྱུད་འཛིན་སློབ་མ་མང་པོ་དར་སྤེལ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ལ་ཞེ་ས་བྱ་སྐབས་འཕྲིན་ལས་ཟེར་བའི་མིང་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གསར་བརྗེའི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་དང་། གསར་བརྗེ་མཁས་ཅན་གྱི་ཀུན་རབས་རྣམས་ལ་མཛད་རྗེས་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་མཛད་འཕྲིན་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་མི་འོས།

མཛད་བྱུང་། དཔེ་ཆའི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་བྲིས་པ།

མཛའ་གཙུགས། མཛའ་བ་ནི་བློ་མཐུན་པ་དང་གཙུགས་པ་ནི་ཡུད་ཙམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཐོད་པ།

མཛའ་ན་མོ། ཤིན་ཏུ་སྙིང་ཉེ་བའམ་ཡང་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོད་པར་བྱ་བའི་བུད་མེད།(ཙ)

མཛའ་བའི་ཚིག་གི་རྒྱན་བཅད། བརྩེ་གདུང་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཨོད་མཚམས་འཛོག་པ།

མཛར་བ། བྱིས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱགས་ཀྱི་མིང་།

མཛུབ་ཁྲིད་བཤད་པ། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཅས་ལ་མཛུབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་འཁྲིད་པ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན།

མཛུབ་མོས་རི་སྟོན། མཛུབ་བརྡ་བྱས་ཏེ་རི་མིག་ལ་བསྟན་པ་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ།

མཛོད་བཏགས་ལེགས་པ། གོང་མའི་མཛོད་ནས་བྱུང་བའི་ཁ་བཏགས་ལེགས་པ།

འཛེ་ནད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ནད་དེ་ནི་ཀླུ་གཉན་གྱི་རིགས་ལ་ཐོག་ཕྲུག་དང་བཅོག་པ་ཤོར་ན་ཀླུ་དེ་ལ་ནད་ཕོག་པ་དང་མི་དེ་ལ་ཡང་མཛེ་ནད་བྱུང་ནས་ཀླུ་དེ་ནད་མ་སོས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དེ་ཡང་ནད་གསོས་མི་ཐུབ་

པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག

མཛེ་ནད་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད། སྐྱི། ལྤགས། རྩི། མདོག སྤོབས། དཀྲིབས། ཤ། ཚིལ། ཆུ་བ། རྩ་བ། ཁྲག ཆུ་སེར། རུས། ཚིགས། ལྤ་བ། ཀླད་པ། རྐང་ཁུ། རོན། ཡང་ན། ནུབ་མོ་ས་བདག་གི་ཚ་འབྲུལ་སྐྱི། སྙིང་མི་དགའ། ཁམས་མི་བདེ། སྐྱི་གཡའ་ཞིང་བ་སྤུ་ལྡང་། འཇིགས་རྒྱམ་བྱེད། རྩ་ཐམས་ཅད་འདར་ཕྲིག་ཕྲིག ཤ་ཕྲིག་ཕྲིག ཚ་ཅག་ཅག གཡའ་ཅག་ཅག ན་ཀར་ཀར། ཚ་ཀར་ཀར། ཚ་བྲེང་བྲེང་། གྲང་ལྡང་ལྡང་། ཚ་བིར་བིར། གཡའ་ཐིར་ཐིར། སྦྲིད་ཆིལ་ཆིལ། ཟ་ཁོལ་ཁོལ། རྩེ་ཤུབ་ཤུབ་པོ། །

མཛེ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད། རླུང་མཛེ་ཐོད་འདྲ་མཁྲིས་མཛེ་ཨུ་དུམ་ཝར། །བད་ཀན་ལས་གྱུར་ཀླུམ་པོ་སྤྲང་ཤུ་གཉིས། །རླུང་དང་མཁྲིས་པར་ལྡན་པ་རི་ཤྱིའི་ལྗི། །བད་རླུང་ལས་གྱུར་ཕ་ལྤགས་མཛེ་གཅིག་པ། །འབྲུམ་ཕྲན་ཤ་བཀྲ་འབྲས་ཕྲེར་སེར་ཁ་དྲུག །བད་མཁྲིས་ལས་གྱུར་ཤུ་བ་ཟ་ཁ་བརྒྱད། །བད་ཀན་འབྲས་བུ་གཡན་པ་ལྤགས་སྐྱག་དྲུག །འདུས་པ་ལས་གྱུར་འོལ་མོ་སེ་འདྲའོ། །

མཛེས་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ༡. སྐྱེས་པ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ། ༢. ཁྲིམ་ཐབ་ལ་སྙིང་ཉེ་བ། ༣. བུ་མང་དུ་བཙའ་བ། ༤. ལུས་ཚུགས་ཐུབ་པ། ༥. སྨྲ་བ་མང་པོ་མེད་པ། ༦. སེམས་དྲང་བ། ༧. ཕྱི་ཐག་རིང་བ། ༨. ལས་ལ་ཡང་ཞིང་ལག་འབྲས་གཙང་བ་སྟེ་བརྒྱད། (མཛངས་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར)

མཛེས་ལམ་གྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་འཇོག་པ། ངོ་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་འཇོག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་བྱུང་ཚེ་དགག་པ་མཛད་པ་མ་གཏོགས། ཕ་རོལ་པོས་ཁོང་ཁྲོ་བཟའ་ཡོང་བསམས་ནས་ངོ་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་འཇོག་པའོ། །

མཛེས་ལམ་མི་ཆགས་པ། མི་མང་པོས་མཐོང་སར་མཛེས་པོ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལམ།

མཛོ་ར་ཤེ་མ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེར་གསོལ་ཐབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་མར་དང་འོ་མ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་སྐྱེལ་མཁན་མཛོ་མོ་ར་བ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེ་མ།

མཛོད། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྔར་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་མཐུན་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》ཞེས་བྱ་བ་འདི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་ཏེ། 《མངོན་པ་སྡེ་བདུན》དང《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》ཞེས་བྱ་བ། ཁམས་དང་། དབང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ལས་དང་ཕྲ་རྒྱས་དང་། ལམ་དང་གང་ཟག ཡེ་ཤེས་དང་། སྙོམས་འཇུག་སྟེ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་མཛད་ཅིང་། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཡོད།

མཛོད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་ཅུ་རྩ་དོན་ལྔ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དོན་གཉིས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་སྟེ་དོན་ལྔའོ། ། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ། གཅིག་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཉིས། མང་པོ་བའི་ཆོས་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བའི་ཆོས་བཅུ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བའི་ཆོས་དྲུག མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བའི་ཆོས་གཉིས། ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཆུང་དུ་ཡི་ཆོས་བཅུ། མ་ངེས་པའི་ས་ཡི་ཆོས་བརྒྱད། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཞི་བཅས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་བསྡོམས་པས་དོན་ལྔའོ། །

མཛོད་ཀྱི་གནས་དགུ། ཁམས་བསྟན་པ། དབང་པོ་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ། ལས་བསྟན་པ། ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པ། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ། ཡེ་ཤེས

བསྟན་པ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ། གང་ཟག་དགག་པ་བསྟན་པའོ། །

མཛོད་ཆུང་མཛོད་སྦུག དེ་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་སྐུ་ཆས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། མཛོད་སྦུག་དང་མཛོད་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ངོ་དམ་སྤྱི་མཁན་དང་། ལས་བྱ་རྩེ་མཁན་ཆེ་གཅིག་དང་མཁན་ཆུང་གཅིག ལས་ཚན་པ་གཉིས། བར་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་དུས་འཕར་སྣོན་ཤོད་སྐོར་ཐའི་ཇི་གཅིག་བཅས་ཡོད་པའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་མཛོད་སྦུག་དང་མཛོད་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གསེར་དངུལ་གྱི་ས་ཕག་དང་། ཧ་རྗིག་མ། ཏམ་ཀ གཟི། བྱུ་རུ། མུ་ཏིག གཡུ། ཕ་ལམ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། གོས་དར་སོགས་རིན་ཐང་ཐལ་བའི་ཕྱུག་རྫས་སྣེ་མང་འབོར་ཆེན་ཞིག་བཀར་ཁོངས་སུ་འདོན་འཇུག་ངོ་དམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཐོག དབུས་གཙང་ཁམས་སོགས་དང་སྐྱིན་ཁག་གིས་ཕུལ་དངོས་ཁོངས་ནས་སྟར་ལམ་རྩེ་ཤོད་ཕྱུག་མཛོད་གཉིས་སུ་འབབ་རིགས་ཕུད། དེ་བྱིངས་མཛོད་སྦུག་ཏུ་ངོ་དམ་དང་། སྐུ་སྐྱེར་མཛོད་སྦུག་ཏུ་སྦྱོར་འབུལ་ཞུས་པའི་གཞིས་ཁག འབྲོག་ཐང་། མི་རྩ་ཕོ་མོ་བཅས་ལ་ངོ་དམ་གཉེར་སྐྱོང་། གཞན་ཡང་དབུས་གཙང་རྒྱ་ཁྲབ་གཞུང་གླིང་ཁག་ལ་སོ་ལྷར་ལྷུང་མ་འདེབས་འཇུགས་སམ། གཙོད་ཟླག ལྷ་ས་སྨོན་ཚོགས་གཉིས་དང་རྒྱུན་ཤིང་གཏོང་བྱེད་ཤིང་གཉེར་ལ་ཉེ་འཁོར་གཞུང་གླིང་ཁག་ནས་ཚོགས་ཤིང་འོས་འཚམས་གཏོང་རྒྱུ། ནོར་གླིང་ཆིབས་ར་མདོ་སྦུག་གི་ངོ་དམ་དཔོན་པོ་ཆིབས་དཔོན་ཞེས་གནས་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་པའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། ཆིབས་གཡོག་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར། ཞོལ་ཆིབས་ར་མདོ་སྦུག་དང་། ཆབ་དྲིལ། གཟིམ་དྲིལ། རྒྱུག་མ་བཅས་ཀྱི་ངོ་དམ་པ་ཆིབས་དཔོན་ཆེན་མོ་ཞེས་ཤོད་སྐོར་གནས་དྲུག་པའི་ལས་ཚན་པ་གཉིས་དང་། ཆིབས་སྦུག་ཞལ་ངོ་དང་། བར་གཞི་ཞལ་ངོ་(བར་གཞི་བ་ཞེས་པའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྔར་ཆིབས་ར་ཞིག་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཞོལ་ཆིབས་རར་བླ་བསྐྱིལ་བཏང་ཡང་ཆིབས་ར་ཞལ་ངོའི་སྔར་མིང་རང་འཛུགས་གྲོགས་པ)གཉིས། ཆིབས་བཅོས་ཞལ་ངོ། ལག་དོ་མི་བཞི། འགོ་ཡན་མི་བཅུ(ཨ་དྲུང)གཟིམ་དྲིལ་ཞལ་ངོ། རྒྱུག་མ་ཞལ་ངོ་ཞེས་དྲུང་གཏོགས་མི་གཉིས། དེ་འོག་གཟིམ་དྲིལ་ལག་དོ་མི་གྲངས་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་བྱེད་སྒོ་གང་ཅི་སྤྱི་མཁན་ནས་འགོ་འདོམས་བྱེད་དགོས། མཛོད་སྦུག མཛོད་ཆུང་ནས་སྐྱེད་ཡང་མ་འགྲེམ་གནང་བའི་མཛོད་སྦུག་དངུལ་སྐྱེད་ངོ་དམ་གོང་གསལ་མཁན་ཆེ་ཅན་དང་། མཛོད་ཆུང་དངུལ་སྐྱེད་ངོ་དམ་རྩེ་གཟིམ་འགག་ཁྲི་པས་གཙོས་གཟིམ་འགག་བཞི་ནས་བྱེད་དགོས། མཛོད་སྦུག་མཛོད་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་སྤྱི་མཁན་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་དགོས་ལ། ལས་དོན་རྩག་རྩིག མཁན་པོ་ཚང་གི་ཕྱག་ཁང་ཞེས་མཁན་ཕྱག་མི་གཅིག(གཞུང་གི་གོ་གནས་མེད)དང་། དྲུང་ཧྲག་ཡོད་པའི་དྲུང་ཡིག་གཅིག་གིས་རྒྱུན་ཚུགས་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

མཛོད་འཛིན། བང་མཛོད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱེད་པ།

མཛོད་ལས་བཤད་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད།

༡. རོལ་མོ། ༢. འཁྲིག་འཐབ། ༣. སོ་ཚིས། ༤. གྲངས་ཅན། ༥. སྒྲ། ༦. གསོ་བ། ༧. ཆོས་ལུགས། ༨. བཟོ་བོ། ༩. འཕོང་དཔྱད། ༡༠. གཏན་ཚིགས། ༡༡. སྦྱོར་བ། ༡༢. རང་གི་བཅས་པ། ༡༣. ཐོས་པ་དྲན་པ། ༡༤. སྐར་མའི་དཔྱད། ༡༥. རྩིས། ༡༦. མིག་འཕྲུལ། ༡༧. སྔོན་རབས། ༡༨. སྔོན་བྱུང་བརྗོད་པ་བཅས་སོ། །

མཛོད་ལུགས་ཀྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བདུན། ཐོབ་པ། མ་ཐོབ་པ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག སྲོག མཚན་ཉིད། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས།

འཛངས། དཔའ་བ་དང་། ཡ་རབས། མཁས་པ། ཤེས་རབ་བཅས་ལ་འཇུག

འཛབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞི། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་ལྟ་བུ་དང་། བླ་བའི་སྐར་ཕྲེང་ལྟ་བུ། མགལ་མེ་ཀླད་སྐོར་ལྟ་བུ། བུང་

བ་ཚང་གྲོལ་ལྷ་བུའོ། །

འཛམ་གླིང་། གོང་དུ་ཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་པར་གསལ།

འཛམ་གླིང་གི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་བརྒྱད། མཆོག་བརྒྱད་ནི། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་རྒྱན་གྱུར། ༡. ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ༢. ཨཱརྱ་དེ་བ་ཡབ་སྲས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་གྱུར། ༣. ཐོགས་མེད། ༤ དབྱིག་གཉེན་སྐུ་མཆེད། རྣམ་དག་རིག་པའི་རྒྱན་གྱུར། ༥ ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ༦. ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། འདུལ་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་གྱུར། ༧. ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ༨. ཤཱཀྱ་འོད་དོ། །རྒྱན་དྲུག་ནི། ༡. ཀླུ་སྒྲུབ། ༢. ཐོགས་མེད། ༣. དབྱིག་གཉེན། ༤ (ཁ་ཆེའི)(ཞུ་རྒྱན་མཁན་པོ)ཕྱོགས་གླང་། ༥. ཆོས་གྲགས། ༦. ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་ལུགས་གཅིག་ལ་སྣང་ངོ་། །ཡང་ན། ཨཱརྱ་དེ་བ་དང་། དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང་། ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་འོད། ཤཱཀྱ་འོད་དེ་རྒྱན་དྲུག་གོ ། ཀླུ་སྒྲུབ(ཀླུ་ཡུལ་ནས་འབུམ་གདན་དྲངས། ལྷ་ཡུལ་ནས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་གདན་དྲངས)དང་ཐོགས་མེད་རྣམ་གཉིས་མཆོག་གཉིས་སོ།། དེ་ལ་མཆོག་བརྒྱད་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་། བཙུན་པ་ཀླ་བ། དཔའ་བོ་གསུམ་བསྣན་ནས་ཕྱོགས་གླང་འཕྲི་བའོ། །

འཛམ་གླིང་གི་གནས་མཆོག་ལྔ། ༡. འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་དབུས་ན་ཐུབ་པའི་བཞུགས་གནས་རྡོ་རྗེ་གདན། ༢. ཤར་ན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ༣. ལྷོ་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན། ༤ ནུབ་ན་མཁའ་འགྲོའི་བཞུགས་གནས་ཨུ་རྒྱན། ༥. བྱང་ན་རིགས་ལྡན་གྱི་བཞུགས་གནས་ཤམ་བྷ་ལའོ། (གནས་ཆེན་ལྔ་ཡང་ཟེར)

འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གཉིས། ས་ཚིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ།

འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་ཆེན་པོ་བཞི་སྐད་ཟུང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། ཐོགས་མེད། ཕྱོགས་གླང་གསུམ་ནི་གཞུང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཨཱརྱ་དེ་བ། དབྱིག་གཉེན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་གསུམ་ནི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པོ། དཔའ་བོ། སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། ཡོན་ཏན་འོད། ཆོས་སྐྱོང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞི། ཞི་བ་ལྷ། ཙནྡྲ་གོ་མི་སྟེ་སྐད་དུ་ཟུང་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་བཅས་སོ། །

འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས། ༡. ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ༢. ཐོགས་མེད། ༣. འཕགས་པ་ལྷ། ༤ དབྱིག་གཉེན། ༥. ཕྱོགས་གླང་། ༦. ཆོས་གྲགས་ཏེ་རྒྱན་དྲུག་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ཤཱཀྱ་འོད་དེ་མཆོག་གཉིས། ཡང་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་མཆོག་གཉིས་སོ། །

འཛམ་གླིང་འདིའི་རི་ཆེན་གསུམ། གངས་ཅན། འབིགས་བྱེད། མན་ཧྲ་ར།

འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་། གཙོ་བོ་བོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་ཞེས་པའི་དུས་སྟོན་ཞིག་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཟླ་བ་ལྔ་པ་སྤེལ་ཟླ་དེར་གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་ནས་ལས་བསྐུལ་བས་བསམ་ཡས་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་གཏང་རག་ཏུ་ཧད་པོ་རིའི་རྩེར་རྒྱུགས་ཛན་ལྷ་བསང་གི་འདོན་ཆོས་བརྩམས་ཏེ་བསང་མཆོད་རྒྱ་ཆེར་གནང་བའི་དུས་ཚོད་དང་། མུ་ནི་བཙན་པོས་ཆོས་འཁོར་གསུམ(ལྷ་ས། ཁྲ་འབྲུག བསམ་ཡས)ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་མཆོད་རྒྱུན་བཙུགས་པའི་ཡ་གྱལ་ལྷ་ས་འདུལ་བའི་མཆོད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་ལམ་སྲོལ་འཛིན་པའི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཟླ་བ་དེའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་ཚ་གང་བཟང་ཞིག་ལ་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབྱར་གསོལ་ཞེས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་གདོང་ཤིང་བྱ་ཅན་སོགས་གཞུང་བསྟེན་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་གཟབ་གསོལ་ལྷ་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་མཁན་ཆེ་དང་། ཡིག་ཚང་ནས་ཕྲུག་དམ་ལུང་ཞུ། སྒྲོན་དར། བཀའ་བློན་གྱིས་གཙོས་ཤིད་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་སྒྲོན་དར། ཞལ་ཛ་གསེར་ཕུད་སོགས་འབུལ་གནང་གིས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་སྐོར་བཀའ་ལུང་བསྐུལ་ཏེ་གཞུང་

ཞབས་རྣམས་ཕྱིར་ལོག དབྱར་གསོལ་རྫེས་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་གྱི་སྐད་ལས་ཁུངས་སོ་སོས་སྤྲོ་རྒྱང་ཉིན་གསུམ་ནས་ལྔའི་བར་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་དུས་དེར་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་གནམ་གཤིས་དྲོ་ལ་རྩི་ཤིང་ལོ་འདབ་རྒྱས་པ། མེ་ཏོག་བཞད་ཅིང་ཆར་རྒྱུན་གྱི་འགོ་ཚུགས་པ། ཁུ་བྱུག་གི་གྲེ་འགྱུར་རྣ་བར་འཇེབས་པ། ཞིང་ལས་བྲེལ་བ་འཛུགས་ཐོག་བཟས་རིགས་སོས་པ་ཁྲིམ་རར་དོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་གྲོང་ཁྱལ་ཁོར་ཡུག་གི་གླིང་ཁ་རྣམས་སུ་དབྱར་སྐྱིད་སྤྲོ་གསེང་ལ་རོལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གུར་རམ་རས་ཡོལ་གྱིས་བསྐོར་ནས་ཞིམ་མངར་བཟའ་བཏུང་ལ་རོལ་བཞིན་པར་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པའི་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གཞས་དང་ཞབས་བྲོས་ཁྱིངས་པ་དང་། ལ་ལས་གུར་ནང་ཞག་སྡོད་ཉིན་བཅུ་གྲངས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ལྷ་སའི་སྐུ་རྟེན་ཡོད་རིགས་ལ་ཁུངས་སོ་སོ་ནས་སྐུ་གསོལ་ཞུ་བ་དང་། ལྷ་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་གོས་གཟབ་འཕྱོར་གང་ལེགས་སྤྲས་ཏེ་དཔལ་ལྷ་ཡོག་དང་། གཙང་པོའི་འགྲམ། གླིང་བསྐོར། རི་རྩེ་སོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལྷ་སྲུང་སྲི་ལ་བསང་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབ་གླིང་ཁ་སོ་སོར་སྤྲོ་སྐྱིད་གླིང་ཁ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ངོས་ཀླུ་ཤག་གླིང་ཁར་གུར་ཕུབ་པའི་ནང་ཀླུ་ཤག་ཆོས་སྐྱོང་དང་རགས་རྒྱབ་བཙན་ཁང་གི་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཁོག་ཞུགས་ལ་ལྷ་མི་བ(ལྷ་དེ་གཉིས་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ) ཆོས་ཆང་ཕུད་བཏགས་ཤིང་། སྒྲ་གཞས་གཏོང་བ་སོགས་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མིན་ད་དུང་གྲོང་ཁྱལ་གྱི་བཙན་ཁང་ཚང་མར་སོ་སོའི་ལྷ་མི་བ་འཛོམས་ཐོག་ལྷ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ནང་དར་པོ་གླིང་བཙན་ཁང་དུ་དགྲ་ལྷ་སོགས་ལྷ་ཁག་བདུན་ཕེབས་ཏེ་འཆམ་ཡང་རྒྱག་གི་ཡོད།

འཛམ་གླིང་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས། འདི་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད།

༡. གླིང་བཞི་ཡི་ནང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་འཛམ་བུ་གླིང་།

༢. འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས།

འཛམ་བུ་གླིང་གི་རི་ཆེན་གསུམ། འཛམ་གླིང་འདིའི་རི་ཆེན་གསུམ་ཞེས་པར་གསལ།

འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིང་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ། འཛམ་བུ། ཤལ་མ་ལི། ས་ལ་རབ་བརྟན་ནོ། །

འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལང་ཚོ་གསར་པའི་སྐབས་ཤིང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཁ་སྤུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ནོ། །

འཛམ་བུའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མིང་པའི་གླིང་ཆེན། གོང་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་པར་གཟིགས།

འཛམ་བུ་ཏི་བ། ཟས་ཞིམ་པོའི་མིང་།

འཛར་བ། ཟས་ཀྱི་མིང་ངམ་བྱེས་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱགས་ཀྱི་མིང་དང་ཆང་སྤྲུགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

འཛིན་ཁོངས། བདག་བཟུང་བྱེད་བཞིན་པའི་ཁོངས་གཏོགས།

འཛིན་ཆགས། ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ནུས་པའི་སེམས(བྱུང)སྟེ། འཛིན་ཆགས་ཆེ་བ་ཞེས་པ་སེར་སྣ་ཆེ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་ཀུན་འཛིན་ཡང་ཟེར།

འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ། བློ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད།

འཛིན་པ་གཉིས། ཕྲད་ནས་འཛིན་པ། མ་ཕྲད་པར་འཛིན་པ། ཡང་ན། རང་མཚན་འཛིན་པ། སྤྱི་མཚན་འཛིན་པའོ། །

འཛིན་པ་སྟོར་བ། འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ། རང་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་པར་གསུམ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་དང་སྤང་བླང་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལ་འཛིན་པ་སྟོར་བ་ཞེས་གསུང་སྲོལ་འདུག

འཛིན་པའི་ལྔ་ཚན། འདུལ་བ་འཛིན་པ། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ། མངོན་པ་འཛིན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའོ། །

འཛིན་དབང་རྩ་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་བཟུང་བྱས་པའི་རྒྱུ་དངོས་དང་ས་ཞིང་སོགས་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་འབུལ་བ།

འཛིན་མ། ས་གཞིའི་མིང་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ།

འཛིན་མེད་རང་གསལ། འདི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆད་ཚུལ་ཏེ་ཡུལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་གང་དུའང་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་འཛིན་མེད་དང་། བློ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པ་ཞེས་པའི་དོན།

འཛིན་ཡིག་ན་གཅིག་མེད་པ། ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཛིན་ཡིག་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཡོངས་པ་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པ།

འཛིན་གསུམ། ༡. གདུགས་སྐྲ་འཛིན། ༢. སྨྱང་པོ་ལྷུགས་འཛིན། ༣. གྲོད་བྱ་འཛིན་བཅས་གསུམ་ཡོད།

འཛུད་པ། འཛུག་པ་དང་བཙུད་པའང་ཟེར།

འཛོམས་ཐང་། གཞིས་ཀ་རྩེ་མང་ར་ཆུས་འཛོམས་ཐང་།

རྫ་མཁན་འཕང་ལོ། རྫ་མཁན་གྱིས་རྫ་བཟོ་བྱེད་སྐབས་བསྐོར་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ།

རྫ་ཆུ། ཧྲི་ཏོར་ཤོག་དཀར་མཛེས་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབབ་པའི་གཙང་པོ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་མིང་།

རྫ་དང་གཡའ། རྩྭ་ཤིང་སོགས་ཞུང་དུ་ལས་མེད་ཅིང་ཕལ་ཆེ་བ་རྫ་རྫོས་གང་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྫ་ཟེར་ཞིང་། བྲག་རི་དང་སྤང་འདྲེས་མར་ཡོད་པའི་ས་གནས་དེ་ལ་གཡའ་ཟེར།

རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་འབྲུག(༡༨༠༨)ལོར་ཁམས་བྱང་འབྲོག་དགེ་རྩེ་རྫ་ཆུ་ཁའི་སྐྱེར་གདོགས་རྒྱལ་ཐོག་ཅེས་པའི་གདུང་ལས་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔལ་དགེ་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་བཟུང་། ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་རྣམས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྗེ་བླ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་དང་། རྒྱལ་སྲས་གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་རྩ་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་དང་། རིག་གནས་བཅས་གསན། ཞི་ཆེན་དབོན་སྤྲུལ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་དང་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་སོགས་མཁས་མཆོག་དུ་མ་ལས་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རོ་ཅོག་དང་། རྙིང་མའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས། ས་པཎ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་གསར་རྙིང་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་སྔོན་འགྲོའི་ལམ་ཁྲིད། རྩ་རླུང་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཞིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བས་རྟོག་པ་ཚད་མེད་པ་འཁྲུངས། མཁས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་ནང་སློབ་མའི་ཚོགས་ལ་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་ལྷུགས་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་། གསེར་ཐར་དང་རྗེ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ《སྤྱོད་འཇུག》དང་།《མ་ཎི་བཀའ་འབུམ》《བདེ་སྨོན》སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱིན་གྲངས་མེད་བསྐྱལ། ཀུན་ཏང་གི་རྒྱུན་བཅད། དམར་སྟོན་གྱི་སྲོལ་བསྐྱབས། རྫ་རྒྱལ་དགོན་གྱི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་གདན་ས་མཛད། རྗེ་འབུམ་ཆེན་མོར་ཁ་གསོའི་

ཚུལ་དུ་སྟོན་གྱི་རྗོ་འབུམ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔངས་མཐོ་བ་འབྱོན་སྒྲོས་ཤིང་སྤྲུས་ལེགས་པ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དཔལ་སྤྲུལ་རྗོ་འབུམ་ཞེས་སུ་གྲགས། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེ་རྫིལ་པོར་གནས་ངེས་མེད་དུ་ཞབས་ཤིང་ཀུན་སྤངས་བྱ་བཏང་གི་མཛད་པ་སྟེལ་ཐོག ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས་ཏེ་ཁམས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ《སྤྱོད་འཇུག》དང་། 《བྱམས་ཆོས》《སྡོམ་གསུམ》 《ཡོན་ཏན་མཛོད》སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ས་དར་རྗོ་དར་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ《རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་བཤད་རྒྱུན》དང་། 《ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་རྩ་རླུང་དང་ཁྲིད》སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་དར་བར་མཛད། རྗེ་ཉིད་རྫ་འགྱུར་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྐོ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་ཟབ་ལམ་གདམས་པའི་སླ་བརྒྱུད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ས་དགེ་བཀའ་གསུམ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་མཁས་པའི་རྩེ་མོར་སོན་ཏེ་རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི《སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོས》གཙོས་པའི་གཞུང་ཆེན་ལྷུགས་ཁྲིད་གནང་བས་སྤྱོད་འཇུག་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་ཡང་ཐོགས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀཿཐོག་སི་ཏུ་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། རྫོགས་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་རྗེར། རྒྱལ་རོང་ནམ་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ། འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ། ཨ་ལགས་མདོ་སྔགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་རྙིང་མའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་དང་སེར་ཤུལ་ལྷ་རམས་པ་ཐུབ་བསྟན། དཔལ་སྤུངས་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་སོགས་ས་དགེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་དེ་དག་གིས་གཙོས་པའི་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས། སློབ་མ་སོགས་རང་རང་གི་བློ་དང་འཚམ་པའི་ལྷུགས་རྩོམ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་སོ་སོས་དེ་དག་གཙིགས་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཉར་ཚགས་བྱས་པས་མང་ཆེ་བ་པར་དུ་འཁོད་མ་ཐུབ། སྔོན་མར་པར་དུ་འཁོད་ཅིང་དེང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་སྡེ་དགེ་བམ་ཕྱིན་དྲུག་གི་གྲངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྣམས་སོ། །གསུང་རྩོམ་དེ་དག་ནང《བྱམས་ཆོས》དང་། 《སྤྱོད་འཇུག་ཡོན་ཏན་མཛོད》སོགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་ས་བཅད་དང་། 《གཏམ་པད་མའི་ཚལ་གྱི་ཟློས་གར》སོགས་གཏམ་ཚོགས་དང་། ཞལ་གདམས། བསྟོད་ཚོགས་སོགས་པོད་བདུན་ཙམ་མཆིས་སོ། །རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཕག(1887)ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

རྫ་བཟོ་དབུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ། རྫ་བཟོ་དབུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པའི་ཡས་མས་སུ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་རྫ་ཆས་ཀྱི་རིགས་བཟོ་བར་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཡུ་རྩེ་སྟོ་ལྡིང་སེར་སྐྱུག་གཏོང་བའི་ལག་རྩལ་ཧ་ཅང་མཁས་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་གཡུ་རྩེའི་རྒྱ་ཕིབས་བཟོ་བར་ཡོང་དགོས་པའི་བཀའ་ལྟར་ནོར་བུ་གླིང་གའི་རྒྱལ་སྒོ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གཡུ་རྩེའི་རྒྱ་ཕིབས་བཟོ་རྒྱུའི་ལག་རྩལ་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བ་བྱུང་སྐབས་དབུ་ཆེན་གྱི་གོ་མིང་གནང་བས་རྗེས་སུ་རྫ་བཟོ་ཆེ་མོ་ཞེས་མིང་གྲགས། ཁོང་གི་སྐྱེ་ཡུལ་ནི་ད་ལྟའི་འཕན་པོ་ལྷུན་ར་ཤང་ཁོངས་སྐྱིད་ལུང་གྲོང་ཚོ་ནས་ཡིན།

རྫ་བཟོ་དབུ་ཆེན་བསོད་ནམས། སྟག་ཤུ་གྲོང་ཚོར་རྫ་བཟོའི་ལག་རྒྱུན་དར་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ཕོ་བྲང་ཁག་གཅིག་དང་། གཞུང་སྒོའི་སྟེང་རྩེ་སེར་པོ་བཏང་བའི་རྫ་ཁོའི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཟོའི་ལག་རྩལ་པ་སྟག་ཤུ་སོགས་ནས་བསྐོང་འགུགས་གནང་བའི་ནང་སྟག་ཤུའི་རྫ་མཁན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལག་རྩལ་གཟིངས་སུ་ཕུལ་བ་བརྟོན་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་དབུ་ཆེན་གྱི་གོ་མིང་ཐོབ་སྐབས་སྟག་ཤུའི་རྫ་བཟོ་ཆེ་མོ་ཞེས་གྲགས། རྒྱུན་གཏན་གྱི་རྫ་ཁོའི་སྣོད་ཆས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྫ་ཁོས་མཛེས་ཆས་སྣ་ཚོགས་སོགས

བསྒོས་ཤིང་ཁོང་གིས་བསྒོས་པའི་རྒྱ་ཕིབས་དང་བྱ་རི······དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འགའ་ཞིག་ད་ལྟའང་ནོར་བུ་གླིང་གར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

རྫས་ཀྱི་ཟླ། རྒྱ་རྫས་དང་ཁང་པ་སྐྱོང་མཁན་ནམ་ཞལ་ཏ་པའི་མིང་ལ་གོ །

རྫས་གྲུབ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

རྫས་དགུ། ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ནམ་མཁའ། དུས། ཕྱོགས། བདག ཡིད་དོ། །

རྫས་ཆོས། སྨྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ནི་དེའི་མཚན་གཞི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྫས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫས་ཡང་ཡིན་ཆོས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའོ། །

རྫས་འཛིན་རྟོག་པ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བརྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །

རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚོན་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་། དེའི་མཚན་གཞི།

རྫས་ཡོད་བཞི། ༡. རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད། ༢. བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་ཡོད། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད། ༣. དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད། ༤. རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། གཞན་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཆར་བའི་ཆོས་བཅས་སོ། །

རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་བསྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། །གློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ན། །རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སོ། །

རྫས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བདུན། བཞུགས་དང་གཤེགས་བསྙེན་ལམ་ཞུགས་དང་། །ཕྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །ཆོས་ཐོས་བསླབ་པའི་གཞི་བཞི་ལ། །དགའ་དང་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི། །རྫས་ལ་མ་ལྟོས་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སོ། །

རྫས་སུ་གྲུབ་པ། དངོས་སྨྲ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྣམས་རྫས་ཡོད་དང་། རགས་པ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རྫས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རྫས་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཀུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་རྫས་ཡོད་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

རྫས་གསུམ། རྫས་ཙམ། རྫས་རྒྱུན། རྫས་རིགས།

རྫི། རླུང་གི་བདར་རྙིང་ལ་འཇུག་གོ།

རྫི་ཆར། རླུང་ཆར་འདྲེས་མའི་མིང་།

རྫི་བདུན། ༡. ཡོ་ངམ་ཏ་རྫི། ༢. ལྷམ་པ་འབྲི་རྫི། ༣. ར་ག་ར་རྫི། ༤. འཁར་བ་ལུག་རྫི། ༥. འགོས་པོང་རྫི། ༦. བྱ་ཁྲི་རྫི། ༧. རྫོག་ཕག་རྫི་བཅས་བདུན་ཡིན།

རྫི་མ། འདི་སྐོར་བཏང་ལ་མིག་ཆྱིབས་ཡས་མས་ལ་ཡོད་པའི་སྤུ་ལ་ཟེར། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་རྫི་མ་ལ་སྨིན་མ་དང་སྨིན་མ་ལ་རྫི་མར་གོ་དགོས་པའང་འདུག་པས་སྐབས་དང་བསྟུན་དགོས་པ་འདྲ།

རྫི་མེད་སྣང་ཆུང་། དོགས་ཟོན་མེད་པ་དང་དོ་སྣང་མེད་པ།

རྫིང་བུ་རྡོ་རྩིག་ཅན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ(རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཞིག)གི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་དང་ཐག་ཉེ་བའི་རྫིང་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་གཞི་མེད་ཀྱི་ལྷག་མའི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

རྫུ་འཕྲུལ། རང་གི་ལུས་དེ་སྒྲིག་ཆགས་གཞན་དག་དང་སྒྲིག་ཆགས་མིན་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ལ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ། དཔེར་ན་སུན་ལུ་ཁུང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ནུས་མཐུའམ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་གོམས་འདྲིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཚེ་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། ༡. འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། ༢. སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། ༣. བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། ༤. དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཅས་བཞི་སྟེ། རྒྱས་པར《མངོན་པ་མཛོད》གནས་དྲུག་པ་དང《ཕར་ཕྱིན》སྐབས་བཞི་པར་གསལ།

རྫུ་འཕྲུལ་ལྔ། སྒོམ་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། གཏན་སྦྱོར་ཞེས་པ་སྔགས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་སོགས་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལས་ལས་བྱུང་བ་བཅས་ལྔ།

རྫུད་པ། རིད་པ་སྟེ་ཤ་སྐམ་ཅིང་སྐམ་པའི་དོན།

རྫུན་བཞི། མཐོང་ཐོས། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལོག་པར་སྨྲ་བ།

རྫེ་ཁྲ། རྫའི་ཕྱུ་བའམ་ཁོག་མ།

རྫོགས་ཆེན། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། སེམས་སྡེ། ཀློང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ༡. སེམས་སྡེ། འདི་ལ་མ་བུ་བསྡོམས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ལྔ་ནི་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་། བཅུ་གསུམ་ནི་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་གཉིས་ལ་གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་རས་ཞུས། ཁོང་ལ་བཀའ་ཡི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་ཤིང་སློབ་མའི་མཆོག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ནས་སོག་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ནའི་སློབ་མ་སྤྱངས་སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་ཐ་རཀྵི་ཏ་ལ་གསུངས། དེས་ཡ་ཟི་དར་མ་ཤེས་རབ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་། བཻ་རོ་ཙ་ནས་རྫོ་མོ་སྒྲོ་མོ་ལ་གསུངས་པ་སོགས་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། འདིའི་ལྟ་གྲུབ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཀློང་དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཙམ་ལས་འཆིང་གྲོལ་དང་། ཤར་བྱ་ཤར་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས། ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་གང་དུའང་མི་དཔྱོད་པར་ཡེ་གྲོལ་ཕྱོགས་འབྱམས་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་ཡིན། ༢. ཀློང་སྡེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་སྡེ་ནི་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་ལས་བྱུང་། དེས《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད》ཀྱི་དོན་ཀློང་དགུས་བསྟན་པ་དང《ཡེ་ཤེས་གསང་བ》ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ཟམ་པའི་མན་ངག་རྣམས་བཻ་རོ་ཙ་ནས་དཔང་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལ་གསུངས་པ

རྣམས་རིམ་གྱིས་འཛིང་རྡ་རྨ་པོ་རྡི་སོགས་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། འདིའི་ལྟ་གྲུབ་ནི། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། སྣང་བ་དངོས་པོར་རྒྱ་མ་ཆད། སྟོང་པ་དངོས་མེད་དུ་རྒྱ་མ་ཆད། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཟུང་འཇུག་གི་ཕྱོགས་སུའང་མང་ལྷུང་ལ། ངོ་བོ་སྟོང་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རང་རྩལ་མ་འགགས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་བྱ་བྲལ་བདེ་སྟུག་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ༤. མན་ངག་སྡེ། སྙིང་ཏིག་གི་སྐོར་རྣམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག་དང་པཎ་ཆེན་བི་མ་མི་ཏྲ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བི་མ་སྙིང་ཏིག་སོགས་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ལྟ་སྒྲུབ་ནི། འཁོར་འདས་སྲིད་སྣང་དང་བྲལ་ཞིང་རེ་དོགས་ཕྱོགས་ལྷུང་ལས་བརྒལ་ནས་བློ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། གཞི་དབྱིངས་ཀ་དག་མཁྲིགས་ཆོད་དང་། ལམ་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་བསྒོམས་པས་བློ་འདས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཡང་དེ་ལས་ཟབ་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཏིག་ནི་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ(སྒྱུ་མ)བོད་དུ་ཕྱིན་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ལ་གསུངས་ཤིང་། མྱང་གིས་དབུ་རུ་འབྲི་གུང་ཞྭ་ཡི་ལྷ་ཁང་དུ་གཏེར་དུ་སྦས་ནས། ཆིག་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་འབྲོམ་རིན་ཆེན་འབར་ལ་གསུངས་པ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད། ལྕེ་བཙུན་སེང་གེ་དབང་ཕྱུག་བར་བྱུང་། དེས་གདམས་ངག་རྣམས་གཏེར་ཁ་གསུམ་དུ་སྦས་པ་ལས། རོང་སྟར་མདའི་ལྕེ་སྒོམ་ནག་པོ་དང་། མལ་ཉོ་འཆད་པ་སྟག་གི་ཤངས་པ་རས་པ། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་འཕྲུངས་པའི་ཞང་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཏོན་ཏེ། མན་ངག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་བར་དུ་བྱུང་། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཏིག་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གཞུང་དང་མན་ངག་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་བོད་ཡོངས་སུ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཏིག་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་བྱུང་། ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག་ནི། སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ནས་རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སེང་ཧ་ལ་གནང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསན་ནས་བོད་དུ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་གཏེར་དུ་སྦས་པ་རྣམས་གཏེར་སྟོན་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱིས་གཏེར་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། ཡོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འབྱུང་》དང་། ནམ་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི《གཏེར་མའི་ལོ་རྒྱུས་གཏེར་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་》ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》བཅས་སུ་གསལ།

རྫོགས་ཆེན་སྡེ་གསུམ། སེམས་སྡེ་དང་། ཀློང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་སྟེ་རྙིང་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སྡེ་གསུམ།

རྫོགས་ལྡན། བསྐལ་པའི་དུས་བཞི་དང་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བསྐལ་པའི་དུས་བཞིའི་ཡ་གྱལ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལ་ཟེར།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། གོང་དུ་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པར་གཟིགས།

རྫོགས་པ་པོའི་སྒོམ་ཚུལ་གསུམ། སེམས་སྡེ་རིག་སྟོང་ཆོས་སྐུའི་ངང་དུ་འཇོག ཀློང་སྡེ་ཆོས་ཉིད་བྱ་རྩལ་མེད་པའི་ངང་དུ་འཇོག མན་ངག་སྡེ་ཡེ་གྲོལ་སྲིད་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་འཇོག་གོ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་བདུན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བླང་དོར་གྱི་བྱ་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་དགའ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འགྱོད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། གནས་ལ་དད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་གཏོང་ལ་གོམས། གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ་ངོ་ཚ་ཤེས། རང་ལ་སྟོས་ནས་ཁྲེལ་འཛེམ་

ཆེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྫོགས་ཚིག་གི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག སྔར་བསྟུའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་གམ་བླ་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་གོ་ངོ་དོ་ནོ་བོ་མོ་འོ་རོ་ལོ་སོ་ཏོ།

རྫོགས་རིམ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག ཞིབ་ཆ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ།

རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནའི་རིམ་ལྔ། འཕགས་ལུགས་ལ། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་བཅས་དང་། ཡང་དྲིལ་བུ་བས་བཞེད་པའི་རང་བྱིན་རླབས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་འགེངས་པ་ཛ་ལན་དྷ་ར་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ། ལུས་དབེན་སོགས་དྲུག་ཀྱང་གསུངས།

རྫོགས་རིམ་གྱི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་བཅུ། ཟས་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། རྟག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ། གང་ཅི་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པས་རབ་གནས་བྱེད་པ། ངག་སྔགས་སུ་ཤེས་པས་བཟླས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་མི་འབྲལ་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པ། ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། བདག་ཉིད་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པ། འོད་གསལ་གྱི་གཉིད་ནམ་ཡང་མི་སྤོང་བ། གྲོང་བའི་ཆོས་མི་སྤོང་བ། དབང་པོ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་མི་དགག་པ་རྣམས་སོ། །

རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔྱད་པའི་གནས་བཅུ་གཅིག རྫོགས་རིམ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། རྟེན་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནད་དུ་བསྣུན་པ། དེའི་ཉམས་རྟགས་གང་འབྱུང་བ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ། དངོས་རྒྱུད་ནས་སྤང་བྱ་ཅི་ཙམ་སྤོང་བ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པ། ས་དང་ལམ་གྱི་མཚམས་གང་ཡིན་པ། གེགས་སེལ་དང་བོགས་འདོན་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པའོ། །

རྫོགས་རིམ་དངོས་བརྒྱད། ཞུ་བའི་བདེ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོ། སྒྱུ་མའི་སྐུ། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ། རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་མཐར་ཐོབ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྣང་བ་གསུམ། དགའ་བ་གསུམ། དེ་རྣམས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །

རྫོགས་རིམ་བརྟགས་པ་བ་དྲུག རྩའི་རྣལ་འབྱོར། རླུང་ཕྲ་མོ། ཐིག་ལེ། ཕྱག་རྒྱའི་རིམ་པ་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པ། གནས་པ། ཐིམ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་སོ། །

རྫོགས་རིམ་དྲུག ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གོ།

རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

རྫོགས་རིམ་བྱིན་རླབས་བཞི། ལུས་བྱིན་རླབས། ངག་བྱིན་རླབས། ཡིད་བྱིན་རླབས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སོ། །

རྫོང་རྐང་། ས་གནས་རྫོང་གི་ཁྲལ་རྐང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཁྲལ་རྐང་གཅིག་ལ་མི་སེར་དུད་ཚང་གཉིས་ཡོད།

རྫོང་སྐྱེལ། རྫོང་གཅིག་གི་ས་མཚམས་ནས་རྫོང་གཞན་གཅིག་གི་ས་མཚམས་བར་གཏོང་དགོས་པའི་རྟ་དང་འུ་ལག

རྫོང་དགའ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་། མངའ་རིས་ས་ཁོངས་ཀྱི་རྫོང་དགའ་རྫོང་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་སྟེ། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཚུགས་པའི་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༧༥༡)ལོར་གསར་དུ་བཏབ་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་

སྤྱགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཞིག

རྫོང་དཀའ་རྫོང་། སྐྱིད་གྲོང་རྫོང་རྫོང་དཀའ་ཆུད།

རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱབ་ཏུ་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་ཞེས་སྔོན་ཤིང་དུ་མས་ཁེངས་པའི་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ནང་རྩ་རྫིང་གི་དབུས་སུ་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་ཟུར་དྲུག་ཏོག་ཅན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས་སྐབས་དང་། དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མཁོ་བའི་ས་རྣམས་དེ་ནས་བླངས་སྐབས་དེར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་གྱི་ས་དོང་ཞིག་ཆགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དེ་གར་ཆུ་བསྐྱིལ་བའི་དབུས་སུ་ཕོ་བྲང་དེ་བཞེངས་ཤིང་། མཚེའུ་དང་ཕོ་བྲང་གི་དབྱིབས་རྣམས་ཀླུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་བཞེངས། ཐོག་ཚད་སོ་སོའི་གྱང་ངོས་སུ་ལྡེབས་བྲིས་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། པདྨ་འོད་འབར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་རི་མོ་མང་པོ་ཡོད་ལ་ཀླུ་མལ་གྲོ་གཟི་ཅན་ལ་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་འཛིམ་བརྙན་སོགས་ཡོད། ཆུ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་དེའི་སྔོ་ནུབ་ངོས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྲུན་པའི་གླང་ཁང་ཤུན་ཚོགས་ར་བ་ཞེས་གླང་པོ་ཆེ་འཇུག་ས་དང་། དེའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཀླུ་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར་ནི་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད།

རྫོང་རྒྱབ་ཞར་འཕྱིན། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་ལྷ་ཀླུ་སྐོར་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་ཐང་སྟེར་དུ་ཀུར་ཤུབ་ཐོག་རྫོང་རྒྱབ་ཞར་འཕྱིན་ཞེས་རྟ་དམག་རྣམས་ཀྱི་དྲག་རྩལ་མདའ་མེ་བཅས་རྒྱུགས་བཞེས་མཆོད་བྱེད་ཞིག་ཡིན་འདུག དེ་ཉིན་བཀའ་ཤག་ཀུར་པས་རྟ་རྒྱུགས་སའི་ས་གནས་ལྷ་ཀླུའི་མདུན་ངོས་སུ་བཀའ་ཤག་གི་དབུ་གཡབ་དང་། དེའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ལས་དཀྱུས་ཁག དེའི་གཤམ་ན་ཕྱག་བཞུགས་ཡུལ་བྱང་བལྟ། ཁ་ནུབ་བལྟ་ཕྱི་རྒྱལ་སྐུ་མགྲོན་གྱི་བཞུགས་ཀུར། གདན་གཉེར་ནས་བཞུགས་གདན་ཁག་བཀྲམ། ཞོལ་གཉེར་ནས་གྲོ་ཕྱེ་ཆང་ཤུད་དང་། མདའ་མེའི་འཕེན་བཅས་གྲ་སྒྲིག བཀའ་བློན་དང་རྫ་ཐའི་ན་བཟའ་རྟོར་གོས་མཆོད་ཁྲ་སེར་པོ་དང་། རིམ་བཞི་རྣམས་རྒྱན་གཞི་སེར་པོ། སྲས་རྣམ་པ་དང་། ལས་ཚན་ཆེ་ཁག མགྲོན་དྲུང་བཀའ་ཤག་ཤོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཏོག་ཞྭ་དང་རྒྱན་གཞི་སྔོན་པོ། རྩིས་པ་དང་། རྩེ་ཙམ། དམག་དྲུང་བཅས་ཆོས་མན་རྒྱ་སྨུག དྲུང་དཀྱུས་རྣམས་རྒྱན་ཆས་ཁ་གསར་བཅས་བཞེངས་ནས་མཛད་གཟིགས་ལ་ཕེབས་པ་དང་། ཡ་སོར་ངོ་ལས་རྣམས་ཕྱག་འབུལ་དུ་བཅར། རང་རང་གདན་ཐོག་ཀྲལ་ལ་འཁོད་པ་དང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས། གྲོ་ཕྱེ་ཤུད་གཏོར་ཞུས་རྗེས་ཡ་སོར་རྒན་པ་ཡར་བཞེངས་ནས་གཡས་ཙའི་ཙ་གཞུང་བཀའ་བློན་རྣམ་པའི་གསོལ་ཕྱག་ཐོག་ཁ་ཕྱེ་གནང་མཛད་པ་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་རྟ་པའི་མིང་སྒྲོས་གནང་བ་ཞོལ་མ་ནང་གཟན་གཅིག་གིས་གཟིགས་ལམ་ལ་ཞྭ་ཤུད་ཕྱུས་བཙུགས་ཀྱིས་ཞན་རྗེས་རྟ་སྐད་རྒྱུག་སྤྱངས་གྲུ་བཞི་ཅིས་བཤེར་སྐབས་ལྟར་ཡིན། གཡས་ཙ་དང་པོ་དགའ་བཞི་བའི་རྟ་སྣ་འཁྲིད་མི་གསོལ་གོས་མདའ་ཤར་རྒྱུགས་དགོས་པ་དང་། དེ་བྱིངས་རྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མདའ་དང་། མདའ་རྒྱུག དགོས། དམག་དྲུང་གཉིས་ནས་ཚ་ཐོ་བསྐོད་དེ་རྟ་པ་རྣམས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཡོང་། དབུས་མདས་ཚ་ཐོ་སྒྲིག་གནང་མཛད། བླ་ཕྱུག་གིས་ཚ་དར་གཡོག མེ་ཚ་དང་། མདའ་ཚར་ཚ་དར་ཟེངས་གཉིས་རེ། རྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་གསུམ་སྤོས་ཏེ་ཕྱུས་མོ་ཡ་གཅིག་བཙུགས་ཙམ་བྱས་ཏེ་ཛཱ་ཡོལ་ཞུས། ཕྱིར་བསྒྲོད་གསུམ་ཐོག་ཕྱིར་ལོག རྟ་བཞོན་ནས་ཀ་སོའོ་བསྣུགས། རང་གི་སྐར་སར་ལོག དེ་བཞིན་འཕྲི་ཁུངས་ཀྱི་རྟ་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུགས་སྟངས་གོང་ལྟར་ཡིན། གཡས་ཙ་མཛུག

འཁྲིལ་བ་དང་ཡ་སོར་རྒྱན་པས་ཏུ་གཞུང་ཕྱིར་ཞུ་གནང་སྟེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ། བཀའ་ཤག་དབུ་གུར་དུ་ཐེབས། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་། ལྷ་ཕྱག་ནས་བཀའ་བློན་རྣམ་པར་གསོལ་ཚིགས་སྒྲིག་རྩེ(རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་གསོལ་ཚིགས་གཏོང་སྟངས)དང་། མགྲོན་དྲུང་དང་། ཇ་ཐའི། དྲུང་དཀྲུས་ཡན་ལ་རྒྱ་ཁོག ཞལ་ཏོག་ཤིང་འབྲས་བཅས་སྒྲིག་དགོས། དགོང་དྲོ་གཡོན་ཏུ་རྒྱུགས་སྐབས་ཡ་སོར་གཞོན་པས་ཏུ་གཞུང་འབུལ་རྒྱུས་མཆོན་བྱེད་སྟངས་གོང་ལྟར་གྱིས་རྟ་པ་རྣམས་མཇུག་འཁྲིལ་བ་དང་། ཡ་སོར་ཁྱིངས་བཅུས་མདའ་ཤར་རེ་རྒྱུགས་སྲོལ། དགོང་དྲོ་ཡ་སོར་ངོ་ལས་དང་། སོག་པོ་ཡ་སོར་བཅས་གསོལ་ཚིགས་གྲུབ་པ་དང་། གཟིམ་ཤག་སོ་སོར་ཕྱིར་ཐེབས། དེ་ཉིན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་རྟ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་གྱི་ལྟད་མོར་མི་དམངས་ཐེ་སྙེད་ཀུང་རང་གི་འཁོས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་བཟའ་བཅའ་སོགས་འཁྱེར་ཏེ་ལྟད་མོ་དང་སྤྲགས་བག་ཡང་གང་སྐྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོད་སྲོལ་ཡོད་འདུག

རྫོང་དྲུག རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་གནས་ཕུ་ནང་གསང་བའི་རྫོང་དྲུག འདི་རྣམས《མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ》ནང་གསལ།

རྫོང་སྒྲོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས། རྫོང་གཞིས་ཀྱི་རྩིས་སྒྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཡི་གེའི་རིགས།

རྫོང་གཞིས་སྡེ་སྡོད། རྫོང་འགོ་ཁག་ལ་སྡོད་མཁན་གྱི་རྫོང་དཔོན་དང་། རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས་གཞིས་ཀར་སྡོད་མཁན་གྱི་གཞིས་སྡོད་པ་བཅས་དཔོན་གྱི་ལས་ཀའི་སྣར་སྡོད་མཁན།

རྫོངས། མི་གཞན་དག་ཐོན་འགྲོ་དུས་རང་གིས་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཕྲན་བུ་བསྐུར་བའམ། ཕྲད་པ་ལ་རྫོང་བ་དང་། ལག་རྟགས་སོགས་མིང་སྡ་ཚིགས་འབོད་སྲོལ་ཡོད། འདི་བྱ་ཚིག མིང་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྦྱོར་བཏང་གི་ཆ་ནས་ས་མཐའ་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སྐབས་རེ་ཚིག་ཕྲད་ལ་སྦྲ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ས་མཐའ་བྲི་བ་ཡིན།

བརྫུ། འདི་རྫུན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་། སྦྱིལ་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

བརྫུན་ཁག་བཀལ་བ། ནག་ཉེས་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་བརྫུན་མ་བཟོས་ཏེ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བཀལ་བ།

བརྫུན་པ་བཅོས་མའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་གཏམ། ཟློས་གར་འཁྲབ་པའི་སྐབས་བར་བཅུག་གི་གཏམ་སླེང་ཡ་མཚན་ཞིང་རྒོད་བྲོ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པས་ལྟད་མོ་བ་ཚོའི་སེམས་ལ་རྒོད་བྲོ་བའི་ཉམས་འགྱུར་ཐོན་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་རིག་རྩལ་ཞིག

ཕ

ཕ་གླིང་ཐང་རིགས་ཕྲུག་ཁང་། ལྷ་སའི་ཕ་གླིང་ཐང་རིགས་ཕྲུག་ཁང་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ནས་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི(༡༦༢༨ནས༡༦༦༢)ལོ་བར་ལ་བཙུགས། ད་ཡོད་ཕྲུག་ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་སྨྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་༢༦༠༠ཙམ་ཡོད། ཕྲུག་ཁང་དེ་ནི་དེ་སྔ་རྒྱ་ནག་ནས་ཐང་རིགས་ཁག་གཅིག་ལྷ་སར་ཚོང་ལ་ཡོང་ནས་རིམ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་པར་བརྟེན་ལྷ་སའི་རགས་རྒྱབ་རྒྱུད་ལ་ཁྱིམ་གཞིས་བཙུགས་ནས་ས་ཆ་དེར་རྒྱ་སྐད་ལ་ཕ་པ་གླིང(河坝林)ཟེར། དེའི་སྐབས་ཐང་རིགས་རྣམས་ཕྲུག་འཚོལ་བ་དང་ནང་མི་འདས་གྲོངས་ཀྱི་དུར་འཇུག་སོགས་བྱེད་སྒོ་སྒྲིལ་སའི་ཕྲུག་ཁང་མེད་པར་ལྷ་སའི་ཀ་ཤི་མིར་ཕྲུག་ཁང་ལ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་རྗེས་མི་གྲངས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་བར་བརྟེན་ཕ་གླིང་ས་གནས་རང་དུ་ཕྲུག་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཙུགས། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆན་ལུང་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོར་གོར་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ནས་རྒྱའི་དཔོན་དམག་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ལྷ་སའི་བོང་བ་རིའི་གོན་ཏེས་ལྷ་ཁང་སོགས་གསར་རྒྱག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲ་བཞིར་ཐང་རིགས་ཀྱི་ཕྲུག་ཁང་ཞིག་ཀྱང་གསར་དུ་བརྒྱབ། དེ་རྗེས་གོང་མ་ཅ་ཆིང་སྐབས(༡༧༩༦ནས༡༨༢༡)ལོ་བར་གྲ་བཞིར་སྡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་དཔོན་དམག་རྣམས་ལྷ་སའི་ཕ་གླིང་ཕྲུག་ཁང་ཁོངས་སུ་སྡུད། དེ་རྗེས་ཕ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཀྱི་སྟོད་ཁང་དང་གྲྭ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྲུག་ཁང་གི་ས་ཆ་ཕན་ཚུན་བརྗེས་ནས་ཕྲུག་ཁང་དེ་རྒྱ་སྐྱིད་དང་ཉམས་གསོ་རིམ་པར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་ཟིང་འཁྲུག་སྐབས་ཕྲུག་ཁང་མེར་བསྲེགས་ཞིབས་ཀྱང་ཟིང་འཁྲུག་རྗེས་སྲིད་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་གྱིས་ཕྲུག་ཁང་དང་ནང་གི་སྒྲིག་དངོས་ཆ་ཚང་གསར་བཟོ་བྱས། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྗེས་ལྷ་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་དང་ཐོར་གྱུར་སོང་བའི་ཕྲུག་ཁང་ནང་གི་སྒྲིག་དངོས་གསར་བཟོ་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་ཐང་རིགས་ཆོས་ཕྲུག་འཚོལ་སོགས་རྒྱུན་གཏན་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ལྷ་སར་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་སོགས་ལ་ཡོང་མཁན་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཡང་དེར་ཕྲུག་འཚོལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བར་ཡོང་གི་ཡོད།

ཕ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཀ་ཁ་ག་ཉ་ད་ཚ་ཞ་ཟ་ར་ལ་ཤ་ཏ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཕ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཕ་བཏགས་ཅན་ནི་རང་འདྲའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་མི་འཛོར་བའི་ཆེད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕ་བཏགས་དང་ཕ་ཟུར་དོན་གཅིག་གོ།

ཕ་བ། སྤྱིར་ཕ་བ་ཞེས་པ་འགོ་སྐྱམ་དང་ཀམ་པ་ལི་ལྷ་བུའམ། སྐབས་རེ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གོས་བཟང་པོ་ལ་གོ་དགོས་པའང་ཡོད།

ཕ་ཟུར་འདོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། ཕ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག

ཕ་ར་ན་སི། (བྷ་ན་ར་སི)རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆུ་བོ་ཕ་ར་དང་། ན་སི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེའི་སྤྱི་མིང་སྟེ། ནི་པཱ་ལའི་སྟོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་ཞིག་ཡིན། འདི་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སླེབས་ཤིང་།

དེ་ནས་ཀུང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ན་གནས་དེ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྙིང་ཤོས་སུ་གྲགས་ཤིང་། སྔར་ལམ་འོག་ཆུ་འགྲོ་དང་། གངྒཱའི་སྒོ(གངྒཱ་ས་གར)ཞེས་གྲགས་པ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འོག་གི་ས་ཕྱུག་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ལ་མ་སླེབས་ཙམ་བར་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་དང་། སྔར་ལམ་གཡས་གཡོན་ཀུན་ཏུ་ཁྲིམ་རས་ཁེངས་པའི་ཚོང་འདུས་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་ཚང་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བི་ཤྭ་ན་ཐ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མཐུ་བོ་ཆེར་གྲགས་པའི་ལྷ་འདྲེ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་ལྷ་ཁང་དང་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པར་གྲགས། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནས་མེ་འཁོར་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཆུ་བོ་ཝ་ར་ཎ་བརྒལ་བ་ན་ས་ར་ན་ཐ་སྟེ་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་བྱ་བ་སྟོན་པས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐོར་བའི་གནས་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སྔོན་དུས་སུ་ཐང་ཟན་ཙང་ཕེབས་སྐབས། ཏ་བབས་དང་། ཁང་བརྩེགས་ཡང་ཐོག་བཅས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་དང་། རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་ར་གན་ལས་བྱས་པའི་ཐུབ་དབང་ཆོས་འཁོར་མའི་སྐུ་བརྙན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ལམ་ཡིག་ནང་གསལ་ཡང་། དེང་སང་དགོན་སྡེ་ཆགས་པའི་ཤུལ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ས་མིག་དེར་མཆོད་རྟེན་ཆུང་དུ་རྫོའི་དྲ་མིག་གིས་བསྐོར་བ་ཞིག་དང་དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ད་ལྟའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་གྱི་སྔོན་ལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་བློན་པོ་སྡིག་ཅན་གྱིས་བཤིག་སྟེ་ཁང་རྫོ་འཁྱེར་བ་དེའི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་རྡོ་རིང་ཆག་གྲུམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གོང་གི་སྔ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན། ཚུར་ངོས་སུ་རྫོའི་མཆོད་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དྷ་མེ་ཀའི་མཆོད་རྟེན་ཟེར་བ་གུ་པྟའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པ་དང་། ཕྱི་ངོས་ལམ་ཟུར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པོ་དེ་ཙོ་གན་དེའི་མཆོད་རྟེན་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་སྡེས་སྟོན་པ་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། བོད་ས་གནས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་དུས་ཙམ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་བསྟན་པ་ལྷག་མེད་དུ་ཉམས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་ཙམ་མ་གཏོགས་གནས་གཞན་དག་གར་ཡོད་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་གྱུར། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཙམ་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་སིངྷ་ལའི་དགེ་བསྙེན་ཆེན་པོ་དྷ་རྨ་པཱ་ལ་ཕྱོགས་འདིར་ཕྱིན་ནས་གནས་འདིས་མཚོན་པའི་ས་གནས་མང་པོར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པར་མཛད། གནས་འདིར་ཁོང་གིས་བཞེངས་པའི་མུ་ལ་གན་དྷ་ཀུ་ཏིའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་རྗེ་འཇོག་གི་ཡུལ་ནས་རྙེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རུས་གཅིག་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ནས་རྙེད་པའི་སྐུ་རུས་གཅིག(འདི་གཉིས་ཀའི་འཇུག་སྟོད་རིན་པོ་ཆེའི་གའུ་དང་རྡོ་སྒྲོམ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོམ་གྱི་ཕྱི་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབོད་པའི་ཁ་བྱང་ལོ་ཉིས་སྟོང་གོང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན)བཅས་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་དུ་མུ་ལ་གན་དྷ་ཀུ་ཏིའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྙན་གྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་ནང་བཞུགས་ཤིང་། ལོ་རེ་སྤྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་འཆར་ཅན་གྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དད་ལྡན་ཚང་མས་དངོས་སུ་མཇལ་ཐུབ། ཉེ་འཁོར་དུ་མགྲོན་ཁང་དང་། གསར་དུ་བཞེངས་པའི་བོད་དགོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱང་ཡོད།

ཕང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ། གོང་དུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕལ་ལེ་བ། རང་ཤུགས་སུ་འཆར་བ།

ཕཧྲུ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིས་ཙུང་ཟད་འཛིང་ཆེ་བ་

ནག་ཤས་ཆུང་བ་ཞིག་སྟེ། ལཱུ་དང་ཡཱུ་དེ་གཉིས་སྐབས་དེའི་སྐད་རིགས་བཞིའི་ནང་གསེས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཡིན་པར་ངེས་ལ། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་རྩོམ་ཡིག་གི་འགོ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་གསུམ་བསྒྲིགས་སུ་འགོད་སྲོལ་ཞིག་ད་ལྟའང་ཡོད་ཅིང་། ལཱུའི་དཔེ་རིས་རྒྱས་པ་ནི《རྒྱ་དཀར་ནག་སོགས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེའི་ཤོག་གྲངས(༤ནས༧)བར་གསལ།

ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ། (文成公主)བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ནི་གོང་མའི་སྲས་མོ་ཡིན་པ་དང་། རིག་གནས་དང་། སྐར་རྩིས། ས་དཔྱད་བཅས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་ཕྱིར་སྙན་གྲགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཁོང་སློང་བར་ཡོད་ཞིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཀྱང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ལག་རྩལ། ཆོས་ལུགས་སོགས་བོད་ས་གནས་སུ་དར་སྤེལ་བྱུང་ནས། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་བཅས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཐུབ་བསམས་ནས་ཀྲེན་ཀོན(贞观)ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་མེ་སྤྲེལ(༦༣༤)ལོར་བློན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཙན་དང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ། འབྲི་སེ་རུ་གུང་སྟོན་སོགས་ཀྱི་མདུན་གསེར་དངུལ་སོགས་དངོས་པོ་མང་པོའི་རྟེན་དང་བཅས་བསྐུར་ནས་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་སར་མངགས་ཏེ། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་སློང་བར་བཏང་ཡང་ཐོག་མར་ཁས་མ་བླངས་སྐབས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དམག་བཏང་ནས་ལོ་ཤས་རིང་དམག་འཁྲུག་བྱས་མཐར་སླར་ཡང་བློན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཙན་མདུན་གསེར་སྲང་ལྔ་སྟོང་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། ཁྲབ་སོགས་བསྐུར་ནས་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཐོག རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་སློང་བས་སྙིར་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། ཀྲེན་ཀོན་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལྕགས་གླང(༦༤༡)ལོར་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གནང་། ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་སྐྱེལ་བར་གོང་མ་རང་གི་སྐུ་མཆེད་རྒྱལ་རྒྱུད་ཅང་ཧྲ་ཡང་ལི་ཏའོ་ཙུང(江夏王李道宗)མངགས། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་བརྙན་དང་། ལོ་རྒྱུས། རྩིས་རིག སྨན་གཞུང་། དེབ་བཞི(四书) གཞུང་ལྔ(五经)སོགས་དཔེ་དེབ་མང་པོ། དར་གོས་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ། བཟོ་རིགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་མི་སྣ། རོལ་མོ་བ་སོགས་མང་པོ་རྒྱ་བཟའི་རྫོངས་སུ་བསྐུར། རྒྱ་བཟའ་བསུ་བར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་ཉིད་མཚོ་སྔོན་གྱི་པོ་ཧེའི(柏海)ཟེར་བའི་ས་ཆ་བར་དུ་ཕེབས། ལྷ་སར་འཁྱོར་བའི་ཉིན་མོ་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པས་དགའ་བསུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས། དེ་ནས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་རྒྱ་བཟས་ས་དཔྱད་ལྟ་བ་དང་། བཟོ་པ་ལག་རྩལ་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་རོགས་རམ་ལ་བཏང་ནས་རྒྱ་བལ་གྱི་བཙུན་མོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རོགས་རམ་གྱི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་གཏོད། རྒྱ་བཟའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྟན་ནས་བཞེངས། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་ལྟར་ཡང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་དུ་གཏོང་རྒྱུན་ཡོད་པའི་གཞས་ཚིག་གི་ནང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པའི་ནང་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་དང་། ས་ལ་བཙན་པོ་དབོན་ཞང་ཞེས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཞང་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ལ་དབོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནས་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་སྲིད་ཡང་། རྩ་བའི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཞི་བརྗོད་ལྡན་པའི་ཤོག་ལྷེ་གསར་པ་ཞིག་ཁ་ཕྱེ་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟའ་དང་བལ་བཟའ་བཅས་གསུམ་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་བོད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པའི་གསར་རྙིང་

གཉིས་ཀའི་ནང་། གོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཡུན་ལུང(永隆)ཁྲི་ལོ་དང་པོར་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གཤེགས་ནས་ཕོ་ཉ་བ་མངགས་ཏེ་གཏམ་དེ་ཞུས་པ་དང་། གོང་མས་ཀྱང་འདས་མཆོད་གཏོང་བའི་ཕོ་ཉ་མངགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཡུན་ཧོའི(永徽)ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ལྷགས་ཁྲི(༦༥༠)ལོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་གཤེགས་པ་ནས་རྒྱ་བཟའ་ཞེན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་གཤེགས་པའི་བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཙམ་སོང་བར་སྣང་ལ། ཏུན་ཧོང་ནས་རྙེད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་འདུས་སྲོང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བའི་ལུག་གི་ལོ(༦༨༣)ལ་བཙན་མོ་མུན་ཆང་ཀོང་ཇོའི་མདང་བཏང་ཞེས་གསལ་བ་དང་བསྡུར་ན་གོང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་དང་འདིའི་བར་ལ་ལོ་གསུམ་བར་ཁྱད་ཡོད་པས། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་གཤེགས་རྗེས་གོང་མའི་སར་འཕྲལ་དུ་ཕོ་ཉ་མངགས་ནས་གནས་ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་། བོད་ས་གནས་རང་དུ་ལོ་གསུམ་རིང་གསང་བ་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་དངོས་སུ་འདས་མཆོད་བཏང་བ་འདྲ།

ཞ

ཞ་གད་སྙི་གསུམ། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པས་བརྟག་པར་འཚལ།

ཞ་ཆག་མེད་ཁར། ཕྱི་རི་དང་ཟླ་རེར་རྒྱུགས་དགོས་པའི་ཁྲལ་འབབ་ཆད་པ་དང་ལུས་པ་མེད་པ།

ཞ་བཟང་པོ་ཀ་ཤི་ཀའི་ལ་ཐོད། ཞྭ་བཟང་པོ་ཀ་ཤི་ཀའི་ལ་ཐོད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཞ་ལུ། གསར་དུ་ཁ་འབུས་པ་སྟེ་སྨྱུ་གུ་ཐོན་མ་ཐག་པའི་མིང་།

ཞ་ལུ་དགོན་པ། བོད་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་གཞིས་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་གནས་ཤིང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་འགོར་བཏབ་པའི་གྲགས་ཅན་གྱི་དགོན་གནས་ཞིང་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱུང་གོང་གི་ཆུ་ཡོས(༡༠༠༣)ལོར་སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་སློབ་མ་ལྕེ་བཙུན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། མཁན་རབས་གསུམ་པ་ལྕེ་གཡུ་ཐོག་སྒྲ་གསེར་བཟང་གི་ཐོབ་རྒྱལ་བྱེ་མ་གཡུ་ཟུར་ནས་རང་བྱོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙང་འགྲམ་བྱེ་མའི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ཞ་ལུར་སྤྱན་དྲངས། གནས་དེར་ལྕགས་རི་བཏབ་པ་དང་ཆོས་སྡེའི་ནང་དུ་ཁྲིད་པ་བསྐོས། བོད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༡༤)ལོར་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན་མཛད་ནས་རྟེན་གཙོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐུབ་དབང་བྱམས་པ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་དུ་མ་དང་། གསུང་རྟེན་དུ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར། ཐུགས་རྟེན་དུ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༣༥༢)ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་མཐོང་གྲོལ་མར་གྲགས་པ་སོགས་དུ་མ་བཞེངས་ཤིང་། བཤད་སྒྲུབ་བཙུགས། བུ་སྟོན་གྱི་དངོས་སློབ་ཐུགས་འཆང་གཡུ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱིས་ཞ་ལུར་མ་ཏེ་མཆོད་པའི་འཆམ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཙུགས། ཞ་ལུར་གནའ་བོའི་རིག་དངོས་མི་འདུང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཀའ་ཤོག་ཁག་བརྒྱད་ཤར་ཚགས་བྱས་ཡོད། ཞ་ལུ་དགོན་ནི་ད་ཆ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན་གྱི་གྲས་ཡིན།

ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ། ལོ་ཆེན་འདི་ཉིད་གཙང་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་གི་ཁང་གསར་གོང་མ་ཞེས་བྱ་བར་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་སྟ་རྗེས་སོགས་གྲགས་ཅན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཀུང་མང་དུ་བྱུང་བའི་རུས་རྒྱུད་ལས་ཡབ་བསམ་གྲུབ་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་རིན་ཆེན་ཆོས་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༤༤༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཆོས་སྐྱོང་འབུམ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཆུང་དུས་སུ་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་སྐུ་སྟེད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སྒྲ་བསྒྱུར་བ། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་དྲུང་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་པ་དང་རིན་སྤུངས་པ་གཉིས་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ་ཡབ་ཀུང་རྒྱལ་རྩེའི་དམག་གི་འགོ་བྱེད་དུ་ཕེབས་ནས་དམག་ཐོག་ཏུ་འདས། དེ་ནས་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་མངགས། དེའི་རིང་རིག་གནས་དག་ལ་སློབས་པ

རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ཚེ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པས་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་རྗེ་དོན་གྲུབ་གྲགས་པས་མཁན་པོ་དང་། དཀའ་བཅུ་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་ལས་སློབ། མཁར་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གསང་སྟོན་གནང་སྟེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་སྐུ་ཞང་མཁན་ཆེན་ཆོས་གྲུབ་པ་དང་། བྲག་དམར་རབ་འབྱམས་པ་བློ་དོན་རིན་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་བསྟེན་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་མཐའ་ཡས་པ། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་། བྱིན་རླབས། རྗེས་གནང་། རྒྱུད་བཤད། སྙིང་པོ་བྱུང་བའི་དོན་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སློབ་གཉེར་གྱིས་བསམ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྒྱ་ཆེར་བཅད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་སྒྲ་རིག་པ་ཆེན་པོ་གནས་བརྟན་ལེགས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔལ་སྡིངས་སྒྲ་པ། ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་སྟོན་ཞུགས་རི་བ་ཐར་པ་བཟང་པོ། སྣག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྲ། སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར། མངོན་བརྗོད། ཟློས་གར་ཏེ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལྔ་ལ་འཕགས་ཡུལ་ནས་འགྱུར་བྱིན་པའི་གཞུང་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མ་འགྱུར་བ་མང་པོ་རྒྱ་དཔེའི་སྙིང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་པས་རིག་པའི་གནས་གཞན་ལ་སྦྱིལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར། ལྷག་པར་སྣག་ཚང་ལོ་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཀ་ལཱ་པའི་སྒྲི་ཊཱི་ཀ ཉེར་མཁོའི་མདོ་སོ་སོ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ། རིག་གནས་ཕྱི་མ་བཞིའི་ཟབ་བཤད། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་བཤད་ལུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞུས། ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཙནྡྲ་པའི་མདོ། འགྲེལ་པ་རྣམ་དྣས། ཉེར་མཁོའི་མདོ་སོ་སོ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་ཞིབ་ཏུ་གསན། དེ་ལྟར་རིག་གནས་མཁྱེན་པ་དཔག་པར་དཀའ་བས། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་དང་བོད་དཔེ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་གཟིགས་རྟོགས་དང་གཞན་ལ་འདོམས་པར་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སྣག་ཕུག་ཆོས་རྗེ་དང་། ཀརྨ་པ་ཞྭ་དམར་ནག་གཉིས་བཅས་བླ་ཆེན་གསུམ་ལ་སྒྲ་དང་སྙན་ངག་གི་བཤད་ཁྲིད་ལེགས་པར་གནང་། ལོ་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཟིགས་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དཔེ་བཟུང་ནས་གནས་པ་ན་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཁུངས་དག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སློབ་མ་བོད་སློབ་བཟང་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེས་ནོན་དཀའ་བ་ཡོད་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་རྒྱ་སྟོན་ཞུགས་རི་བའི་གདན་སར་དབང་བསྐུར། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པར་གྲྭ་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གདན་སར་དབང་བསྐུར་བ་ནས་བཟུང་ཕྱིས་སུ་བཞུགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེར་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པར་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྐྱལ་བཞིན་ཞ་ལུར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་བཤད་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པར་སྐྱེ་བ་ཡར་རྒྱབ་པས་གདན་ཞུས་ལྟར་སློབ་གྲྭ་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ་བར་བཞུགས། ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་འགྱུར་ལ་མཚོན་ན། 《རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ》ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ། 《དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པ》 《བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟོད་པ》སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པ། 《བླ་མ་དམ་པ་ལ་བསྟོད་པ》ཏ་རི་པུཎྜའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བཀོད་པ། སཾསྐྲི་ཏ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་མཚན་བུ། 《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས

རྣལ་འབྱོར་རབ་གསལ》ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་པཎྜི་ཏ་མི་ཏྲི་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། 《ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ》 《ཤེར་སྙིང》 《རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་འགྲེལ་པ》 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》འགྲེལ་ཆུང་དང་བཅས་པ། 《བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི》 《རྒྱུད་བླ་འགྲེལ་ཆེན》 《དཀོན་བརྩེགས》 《བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྣོད》 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ》 《སོ་ཐར་མདོ》 《སུམ་བརྒྱ་པ》 《མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད》 《ལས་ཕྱོགས》སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་དང་། 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》 《རྣམ་འགྲེལ》 《གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ》 《རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ》 《འབྲེལ་བ་བརྟག་པ》 《བསྟོད་པ་བཞི》 《བཤེས་སྤྲིངས》 《སློབ་སྤྲིངས།》 《སྤྱོད་འཇུག》 《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》 《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ》ཞེས་པ། 《སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》 《རྒྱུད་སྡེ་ལས་མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ》 《བསྡུས་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ》 《དོན་དམ་སྙེ་མ》 《ཏ་འདོད་མདོར་བསྟན》 《བརྟག་གཉིས》 《སམྦུ་ཊི》 《གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད》 《འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ》 《རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ》 《ཙཀྲ་པ》སོགས་གཞི་བསྒྱུར་དང་བསྒྱུར་བཅོས་གནང་བ་པོད་བཅུ་ཕྲག་མང་པོ་ཟིན། གསུང་རྩོམ་ཡང་ཀ་ཙན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་། འགྲེལ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ཕྱིངས་མདོའི་བསྡུས་དོན། ཀ་ལཱ་པའི་ས་བཅད། ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གནད་བསྡུས་པ། དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག ཨཀྵའི་ཕྱིངས་སྦྱར་པ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་ཕྱིངས་སྦྱར་མང་པོ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་གསར་རྩོམ་མཛད། མདོར་ན་ལོ་ཆེན་འདི་ཉིད་གཞུང་མང་པོ་ལ་འགྱུར་བཅོས་སམ་ཏེར་གོང་བསབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་མ་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པར་བསྒྱུར་བ། འགྱུར་ཆད་པ་སོགས་མཐའ་དག་གི་དྲི་མ་བཀྲུས་ནས་དེ་ལྟ་བ་དེ་སྙེད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་པོ་གཞི་བསྒྱུར་དང་བརྩམས་གནང་བ་བཅས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་བཀུར་སྟིའི་གནས་དམ་པ་དང་། ལྷག་པར་རིག་གནས་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཐུགས་སྲས་ལ་མཆོད་ན། ས་ལོ་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་རཏྣ་བྷ་དྲ། མཐུ་སྟོབས་ཆོས་ཀྱི་ངག་དབང་བསོད་ནམས། ཉིད་ཀྱི་དབོན་པོ་ལོ་ཆེན་པད་མ་དཀར་པོ། སྐྱོགས་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། གཡའ་བཟང་མཁས་བཙུན་དབང་པོ་སོགས་ལོ་ཆེན་དགུ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་འཛིན་པའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་ཡོ་རྒྱན་རྗོང་པ། རྩེད་ཐང་འབུམ་རམས་པ། མཁན་པོ་ཆོས་གྲུབ་སེང་གེ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ནས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། མཐར་དགུང་གྲངས་གྱ་བདུན་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཕག(༡༥༢༧)ལོར་ཐུགས་སྲས་པད་མ་དཀར་པོ་གྲྭ་ཐང་གི་གདན་སར་བསྐོ་གཞག་མཛད་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། སྐྱོགས་ལོ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཞག་གཅིག ཉིན་མཚན་རིལ་པོ་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུའམ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་དང་དེང་སང་གི་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི།

ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་མི་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་རིང་དུ་སྲི་རྒྱུའི་བདུན་ཚིགས་ཏེ། བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུའང་ཟེར།

ཞག་གསུམ། ཁྱིམ་ཞག་ཉིན་ཞག་ཆོས་ཞག་སྟེ་གསུམ།

ཞང་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ

ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། འདིས《ལམ་རིམ》 《བསྟན་རིམ》 《ཚད་མའི་འགྲེལ་པ་ཆུང་བ》སོགས་མཛད། ཡོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ནང་གསལ།

ཞང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གོང་དུ་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཞང་ལྷམ་གཉིས། ཞང་པོ་དང་དེའི་བཟའ་ཟླ།

ཞང་སྟོན་མཆོད་ཁང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གནས་ཆུང་གྲོང་རྫལ་ཁོངས་ཞང་སྟོན་གྲོང་ཚོའི་སྟེ་རོས་རི་ལྗིབས་སུ་མཆོད་ཁང་ཞེས་པའི་གུང་རོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གནའ་དུས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོན་གྱི་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་གྲས་མཁས་པ་སློའུས་ཕྱག་བཏབ་པའི་སྟོད་ལུང་ཞང་སྟོན་འཕགས་པའི་གདན་ས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་གར་བོན་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དར་བ་མཛད། ཁྲི་གུམ་བཙན་པོས་བོན་བསྣུབས་སྐབས་སློའུ་སྟོན་གྱིམ་བུ་ཐེལ་རྒྱལ་གྱིས་བོན་གྱི་རིག་གཞུང་གི་རྩ་བ་བཀའ་བོན་སྙི་བཞི་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་རིང་ལ་བོན་གྱི་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་བཏང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཞང་ཞུང་སློའུ་སྟོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ནས་ཇི་སྲིད་བར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་མོའི་བསྐང་གསོ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་གཏན་གསེར་ཡིག་བསྩལ་བ་སོགས་གཟིགས་མཐོང་ཚད་མེད་གནང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོན་བསྣུབས་སྐབས་སློའུ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཁས་པ་གཡུ་གཤེན་གྱིས་ཐུག་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་སྔར་གྱི་བཀའ་གཏན་སོར་གནས་བྱུང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་བོན་ཆོས་གཉིས་ཀ་དར་བས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྲིད་རྒྱལ་གསོལ་མཆོད་བསྐང་གསོ་བྱུང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བླ་བྲང་སྟེང་དུ་སྲུ་མའི་ཞུང་གསོག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་སྲུ་མ་ཁ་གསོས་རྒྱག་པ་དང་འབྲེལ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་མོ་གསོལ་མཆོད་དང་། གཡང་སྐྱབས་ཉིན་གསུམ་བྱེད་མི་ཞང་སྟོན་ཁུལ་ནས་ཞང་སྟོན་སློའུའི་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་ཡོང་དགོས་པར་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ནས་གཏོང་སྒོ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད། ཞང་སྟོན་འཕགས་པའི་གདན་ས་ཞེས་པ་དེ་སོག་པོས་གཏོར་སྐད་ཀྱིས་དགོན་ཤུལ་གུང་རོ་ཡིན་ཡང་། སྲིད་རྒྱལ་གྱི་མགོན་ཁང་ཞིག་དང་མཁས་པ་གཡུ་གཤེན་གྱིས་ཐུག་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད།

ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྱི་སའི་ཆར་གཏོགས་པ་རྩེ་གཞུང་དུ་གྲགས་པ་ཁེབ་ཐི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྙིང་དཀར་འབུམ་དང་ཡུམ་ཨ་རིག་བཟའ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༨༢༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་པདྨ་འབུམ་དུ་བཏགས། དགུང་ལོ་ལྔ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས་པས་ཚོགས་མེད་པར་མཁྱེན། དགུང་གྲངས་བདུན་པ་ལྷགས་ཡོས་ལོར་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་དཀོན་མཆོག་ཐབས་མཁས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤིང་ལུག་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཐེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ས་ཕག་ལོར་དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་བཀའ་ཆོས་གང་མང་གསན། བསྡུས་གྲྭའི་ཚོགས་རྒྱུགས་ཕུལ། བློ་རྟགས། གྲུབ་མཐའ། དོན་བདུན་ཅུ་སོགས་རིམ་པར་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་ནས་བཟུང་བསྒྱུར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐིག་ཚོགས་སྡུ་མ་དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས།

མཚན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་དཀའ་བཅུ་གླིང་བསྲེའི་མཚན་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་གསན་སྦྱོང་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར། ལོ་དེའི་དགུན་ཆོས་ལ་ཚོགས་བསགས་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་གནང་། དེ་ནས་སྐྱབས་མཆོག་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྡེ་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་དཔལ་མང་བའི་ཞབས། གྲུབ་དབང་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡབ་སྲས་ཉི་ཟླ་ཕྱ་བུ་རྣམས་ལས་སྣ་ཕྱིར་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཆོམ་པར་གསོལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་ཐུའུ་བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས། མི་འགྱུར་ལོར་ཕྱིར་གདན་སར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། སོ་གསུམ་པ་མེ་སྤྲེལ་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གཉིས་རིང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ནས་ལོ་ཉེར་བདུན་ཙམ་རིང་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་ཉིད་གསན་སྦྱོང་གི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས། ལྕགས་རྟ་ལོར་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཕེབས་པའི་ཐུགས་འདུན་ལྟར་བཀའ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། རྗེ་འདི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཅིང་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་སྙན་པ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་པར་གདན་སར་ཕེབས་ནས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས། 《བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཞང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན》 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་རང་རྒྱུད་སླང་སྨོན་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱུ》 《བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱུད་འདེབས》 《རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབུམ་ལས་ཆབ་ཤོག་གི་སྐོར》 《རྗེ་བཙུན་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ》 《རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་དགའ་ཚལ》སོགས་ཕྱག་རྩོམ་པོད་འབྲིང་བཞི་ཙམ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་གོ་བདེ་བ། རྗོད་བྱེད་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ། ཁ་གསལ་ཞིང་དོན་གྱི་གནད་འདུ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་རྩེ་བར་དུ་བསྒྲེངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱ(༡༨༩༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཞང་མདའ། སྟོ་ཁའི་ས་གནས་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་གང་དུ་ཡོད་མིན་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་མི་གསལ།

ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག ཀླུ་མེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྣ་ནམ་རྡོ་སྲས་དང་ཡུམ་ཞང་ལུམ་སྒྲོལ་མའི་སྲས་སུ་བོད་མེ་ཕྱི(༩༧༦)ལོར་ཉམས་དགའ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོར་ར་བ་ལྷུམ་པོར་ཀླུ་མེས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཡབ་ཀྱིས་ར་ཚག་བཙིགས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལོར་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་(འཕན་པོར་ཡོད)བཞེངས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་དང་མཇལ་ནས་འདུལ་བ་གསན་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་འདུལ་བ་གསུངས། དེ་ནས་ཞང་གིས་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་ནས་མཚན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གསོལ། ཞང་གིས་ཇོ་བོ་རྗེ་དབུས་གཙང་དུ་གདན་འདྲེན་པར་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་བར་དུ་ཕྱིན། ཇོ་བོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས་སུ་གྱུར། མཐར་དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་པ་ལྕགས་ཕྱི(༡༠༦༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཞང་བློན། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ

ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་ཚབ་ནང་ནས་བསྔོས་པའི་བློན་པོ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་བློན་ཆེན་གྱི་ནང་ཞང་བློན་གྱི་མིང་ཐོགས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་བཀའ་གཙིགས་དང་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་མང་པོར་གསལ།

ཞང་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༢༢)ལོར་ཤབ་སྟོད་དར་ལུང་གི་ར་ཞགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གདུང་རུས་ཞང་ཡིན། དགེ་བཤེས་གླང་རི་ཐང་པའི་སྐུའི་སྐྱེ་བར་གྲགས། གཙུམ་སྟོན་དང་རྗེ་སྟོན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་བརྒྱད་རིང་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་བསྐྱངས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༡༩༤)ལོའི་སྟོན་ཟླའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་མྱ་ངན་ལས་འདས། གདུང་རྟེན་མཁན་རབས་གདུང་རྟེན་བཞུགས་ཡུལ་དགའ་ལྡན་བདེ་ཆེན་ཐར་པ་གླིང་གི་ནུབ་ནས་བརྩིས་པའི་དང་པོ་ན་བཞུགས་སོ། །

ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ། འདིས་ཚད་མ་རིག་པའི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་མཛད་ཡོད།

ཞང་ཞུང་། འདི་ནི་སྔར་བོན་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་བོན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བ་མཐུན་ཞིང་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ས་ཁྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་འདུག བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཝེར་ལ་གྲུ་ལང་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཞང་ཞུང་སྒོ་ཕུག་བར་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་དང་། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ལ་བར། མངའ་རིས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕུག་ཅེས་བརྗོད་པར་བཤད། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ལས་ཞང་ཞུང་གི་སྟོང་སྡེ་འབྱེད་པའི་སྐབས་བོད་དང་གྲུ་གུ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ན་འོ་ཅོ་མང་མ་གཉིས་སོགས་ཞང་ཞུང་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། བོད་དང་སུམ་པའི་མཚམས་ན་གུ་གེ། ཅོག་ལ་གཉིས་སོགས་ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ་བཅས་ཞང་ཞུང་གི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་ཡོད་པར་བཤད། ཞང་ཞུང་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་དུས་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཆོ་ལོག་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིང་མོ་སད་མ་ཀ་ལ་ལིག་བྱ་བ་དེ་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མི་རྐྱ་ལ་བག་མར་བཏང་རྗེས། ཞང་ཞུང་སླར་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་ཐོག་ཕྱུག་ཁྲིམ་བཙན་སྐྱང་ཆུང་ཞང་ཞུང་གི་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པར་བཤད། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ནང་ད་དུང་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་བན་པ་རྗེ། འ་ཞ་རྗེ། དྲང་གར་རྗེ། ཟིང་པོ་རྗེ། ཞང་ཞུང་རྗེ་རྣམས་བཀོལ་བ་དང་། ཉང་སྣས་གཉན་གསུམ་འབངས་སུ་ཚུད་པ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཀུང་བསྒྲིགས་སྐབས། རྩོམ་པ་པོས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཏུན་ཧོང་གི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེར་བརྟགས་ན། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»མཛད་སྐབས་ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་དང་འདྲ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ཐུབ་མང་པོ་ཞིག་སྐབས་དེར་ཕྱག་ལ་སོན་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག

ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཞེས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ། བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྲུ་ཞང་ཞུང་ཞེས་པར་གྲགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་ཆེ་འབྲང་ཞུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་དུ་རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༤༠༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་སློབ་པ་ནས་བཟུང་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ལའང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ལན་རེ་གཉིས་ཐོས་ཙམ་གྱིས་ཚོགས

ཆུང་དུས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་རྗེས་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་ཟབ་མོའི་དབང་ཁྲིད་རྗེས་གནང་བུམ་པ་གང་ཕྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གསན་ཞིང་། སྒྲ་ཚད་སྙན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཡང་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པས་བླ་མེད་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་སྙེད་དེ་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་སློབ་མའི་ནང་མུས་སད་པ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་དང་འདི་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་གཉིས་སུ་གྲགས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར《རྒྱལ་པོ་ཀླུ་མ་ཧའི་རྟོགས་བརྗོད》མཛད། རྗེ་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་མ་ལུས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ནང་ལ་སྙན་ངག་འདི་ལས་མཁས་པ་མ་བྱུང་སྐད། དེ་ནས་ནགས་ཤོད་སྲུས་མདའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་བློ་གསལ་གྱི་ཚོགས་སྐྱོང་བར་མཛད། ཕྱིག་ཆོས་རྫོང་དགོན་བཏབ་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ལ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྟག(༡༦༣༨)ལོར་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། གཞན་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་གུ་རུ་དཔལ་འཁོར་གྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་པད་བཀོད་དེ་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་སྨན་པའི་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་གླང(༡༦༤༩)ལོར་ནགས་ཤོད་སྲུས་མདའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་དུ་སྐུ་གཤེགས། རྗེ་འདིས《རྣམ་ངེས་འཐད་ལྡན》གྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་། 《དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས》སོགས་ལྡུགས་རྩོམ་མཛད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རྩོམ་འཕྲོ་ལུས་པ་མཇུག་རྫོགས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་སྙན་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ལྷ་དང་བླ་མའི་བསྟོད་པ། ཀླུ་མ་ཧའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྙན་ངག་མཁན་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་བཀའ་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་མཛད།

ཞང་ཞུང་རྗེ། ཞང་ཞུང་ནི་གནའ་རབས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་མ་བྱུང་གོང་དུ་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་དང་། སིལ་མ་བཞི་བཅུའི་ནང་གི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་པར་ཁུངས་ཐོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆེང་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བཤད་ཅིང་། 《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》དང་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཞེར་ལ་གུ་ལང་གསེར་གྱི་བྱ་རུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡོང་ལ་ཞང་ཞུང་སྟོ་ཕུག་བར་གསུམ་ཞེས་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟོ་དང་། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ལ་བར། མངའ་རིས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕུག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མི་ཟེར་བར་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐབས་དེའི་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་རབས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་འོག་ཏུ་འདུས་ཟིན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་གནས་སའི་ཡུལ་དེས་སྤྱི་མིང་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་འོག་ཏུ་འདུས་མེད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོའི་མིང་འབོད་པ་དེ་འདྲའི་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་པས། བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་དབུས་གཙང་སོགས་དབང་དུ་མ་འདུས་གོང་དུ་བོད་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཞང་ཞུང་དབང་དུ་འདུས་རྗེས་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་གནས་སའི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་མ་ཐག་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཞང་ཞུང་དང་སུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁུངས་ཐོང་གི་ཡིག་ཆེང

ལས་གསལ་བས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཁུངས་བཙན་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་ཐུབ་ཡོད།

ཞང་ཞུང་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བར། བོད་དང་གྲུ་གུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་འོ་ཅོ་དང་མང་མ་གཉིས། གཉེ་མ་དང་ཙ་མོ་གཉིས། བ་ག་སྟོང་བུ་ཆུང་བཅས་ལྔ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པ་འདི་ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་ས་ཆ་དང་ཕན་ཚུན་ཉོར་བ་མིན་ནམ་སྙམ།

ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བར། བོད་དང་སུམ་པའི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་གུ་གེ་དང་ཅོག་ལ་གཉིས། སྤྱི་གཙང་དང་ཡར་གཙང་གཉིས། ཅེ་རི་སྟོང་བུ་ཆུང་དང་ལྔ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཞང་ཞུང་སྨད་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡིན་དགོས་པས་སྟོད་མངའ་རིས་དང་ལི་ཡུལ་གྱི་བར་སུམ་པ་ཟེར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། འོག་ཏུ་བཤད་པའི་སུམ་པའི་སྟོང་སྡེ་ཡང་དེར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བས་རྩོམ་པ་པོས་བོད་དང་སུམ་པའི་མཚམས་སུ་ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ལྔ་ཡོད་གསུངས་པའི་གོ་དོན་བོད་དང་སུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་སུམ་པའི་རུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཀྲོད་ཚང་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། ནགས་ཤོད་བཅས་ནི་བར་ཁམས་ས་ཁུལ་གྱི་ས་མིང་ཡིན་པས་སུམ་པའི་ས་གནས་དང་བོད་ཀྱི་བར་དུ་མངའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་གུ་གེ་ཅོག་ལ་སོགས་ཡོད་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་ཁོ་བོའི་བསམ་པར། མཛད་པ་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་དང་གྲུ་གུའི་མཚམས་ན་ཞང་ཞུང་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཡོད་པ་དང་། བོད་དང་སུམ་པའི་མཚམས་སུ་ཞང་ཞུང་སྨད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཡོད་པ་ནི་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་པོས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས་མདོ་ཁམས་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་བཅས་ལ་ཞང་ཞུང་སྒོ་བར་ཕུག་གསུམ་དུ་འབོད་པ་དང་མཐུན་པས་ས་མིང་འདྲེན་པ་གནང་སྐབས་ཞང་ཞུང་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་ས་ཆ་ཕན་ཚུན་ཉོར་བ་འདྲ་སྙམ།

ཞང་ཞུང་བཟའ་ལི་ཐིག་སྨན། (ཞང་ཞུང་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཡང་ཟེར) སྲོང་བཙན་གྱི་རིགས་མཐུན་བཙུན་མོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། མོང་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་དང་། ཞང་ཞུང་བཟའ་ཁྲི་བཙུན། མི་ཉག་ཏུ་ཡོང་བཟའ་བཅས་ལ་ཇོ་མོ་བོད་མོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་བོད་མིའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ཡིན། འདི་ཉིད་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལི་མིག་རྐྱའི་སྲིང་མོ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱག་རྗེས་སུ་ཐིམ་བུ་སྐྱོག་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཞེས་གྲགས། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཁང་འདིའི་ཆགས་ཡུལ་ས་ཆ་འདི་ཡིན་ཞེས་ད་ལྟ་ངེས་བཟུང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགར་དེ་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག

ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུའི་ནང་གསེས་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ། 《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ》《ཡུམ་འབྲིང་པོ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ》《ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ》《ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པ》《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ》《ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ》དང་། 《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སུམ་བརྒྱ་པར་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ》སོགས་དང་། 《འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གཏོགས་པ》མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་ན་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་དང་ལེའུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས། སྔོན་ན་ལཛྙ་བི་ཏ་ར་ལ་མི་དགྲ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་ཚང་བའི་འཕྲོ་ཟིན་ཙམ་བཞུགས་པ་བསྒྱུར་བ་ལ་ཕྱོན་ལེའུ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ཞིང་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ནས་ཞུས་ཆེན་མཛད་པར་བཤད།

ཞང་རིན་པོ་ཆེ། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་

པ་སྡེ་གོང་དུ་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཞང་གསུམ། ༡. སྣ་ནམ། ༢. མཆིམས། ༣. འབྲོ།

ཞང་གསུམ་བློན་བཅས་བཞི། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲོ་དང་མཆིམས་དང་སྣ་ནམ་སྟེ། ཞང་བློན་གསུམ་དང་ཞང་པོ་མིན་པའི་བློན་པོ་སྦས་བཅས་མི་བཞིས་མཉམ་དུ་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར། ཞང་བློན་ནི་རྒྱལ་པོའི་མ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་གཉེན་ཚན་འགྲོ་བའི་བློན་པོ་ལ་ཟེར་ཞིང་། བློན་པོ་དེ་དག་གི་མིང་འདོད་སྐབས་དངོས་མིང་གི་འགོར་ཞང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཞང་པོ་ནི་ཨ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་ཚན་ཡིན་པས་ཨ་ཁུ་དང་མི་འདྲ་བར་ཚ་བོ་ལ་ཤ་ཚ་དང་བརྩེ་དུང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བློན་པོའི་ནང་དུ་ཞང་བློན་མང་ཙམ་ཡོད་ན་བཙན་པོའི་བདེ་འཇགས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་རེད།

ཞབས་དཀར་པ་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཞབས་དཀར་པ་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲང(༡༧༨༡)ལོར་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཞོ་འོང་གཉན་རྒྱ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཚེར་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་བཙོགས་པ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་དག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ཨ་མེས་ངག་དབང་གི་མདུན་དུ་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་སྦྱངས་ཤིང་ཚེགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་ཞོ་འོང་སྔགས་མང་ཚོས་ཐོག་གི་གྲལ་དུ་ཞུགས། བཅུ་བདུན་སྟེང་གླིང་རྒྱའི་ལྷ་བཟོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལས་ལྷ་བྲིས་བསླབས་པས་རི་མོ་ལེགས་པོ་འབྲི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་གང་མང་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༨༠༡)ལོར་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། མཚན་བྱམས་པ་ཆོས་དར་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རྒྱལ་མཁན་ཆེན་དང་ལྷན་དུ་རྩེ་གཞུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆེང་ཕྱང་དག་དབང་དར་རྒྱས(མཁས་དབང་ཆོས་རྒྱལ་ངག་གི་དབང་པོ)ལས་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་སོང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་འགྲིམས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་མཛད། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། སྟོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཏི་སེ། གངས་དཀར་ཏེ་སེ། ལ་ཕྱི་སོགས་དང་། སྨད་ཀྱི་གནས་ཆེན་རྨ་ཆེན། མཚོ་སྔོན། བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་སོགས་དབེན་གནས་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུའི་རིང་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་གནང་ནས་འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། པདྨ་རང་གྲོལ་དང་། སྐལ་ལྡན་རང་གྲོལ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། ལྕང་ལུང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སོགས་མཚན་སྙན་གྲགས་པའི་བུ་སློབ་མང་པོ་བྱུང་། ལྷུག་རྩོམ་རྗེ་ཞབས་དཀར་པའི་རང་རྣམ་སོགས་པོད་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༨༥༡)ལོར་རང་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས།

ཞབས་རྐྱངས་པ། ཞབས་འཁྱམས་པའམ་རིད་པའི་དོན།

ཞབས་ཏོག ༡. བདག་གཅེས་དང་སྲུང་སྐྱོབ། ༢. སྣེ་ལེན་ལེགས་པོ་བྱས་པ། ༣. ཞབས་ཕྱི་ཞུས་པ།

ཞབས་ཏོག་རྣམ་གསུམ། ནོར་ཅི་ཡོད་འབུལ་བའི་སྙིང་ཁམས་དགོས། ལས་ཆོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དགོས། ཚ་ཐུབ་གྲང་ཐུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་འབུལ་ལོ་ཞེས་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །

ཞབས་བརྟན་ལས་ཁྲུངས། (ཞབས་འཕར་ལས་ཁྲུངས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་སྐད)དེ་ནི་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལས་ཁྲུངས་དེར་དོ་དམ་མཁན་དྲུང་རེ་འཁོར

ཐོག་ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་གཉིས་དང་། རྩེ་གཉེར་ནང་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལས་འགན་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཕྱྭ་དང་། བསྟན་སྲིད་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དགོས་དངུལ་གཞུང་དངུལ་ཁང་ནས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དགོས་འབྲུ་ཉེ་འཁོར་རྫོང་གཞིས་དང་བསྟན་བླ་གཞུང་ཚོད་ཀྱི་གཞིས་ཁག་ནས་བཏོན་རྒྱ་ཞུས་ཏེ་འབྲུ་དངུལ་གཉིས་ཀ་འབོར་འཁྱེར་ལག་འཛིན་དུ་བཀོད་དེ་ལོ་རེ་བསྡད་སོང་རྩིས་ཁྲ་ཁམས་དྭངས་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན། (ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་ཞོལ་དུ་ཡིན)

ཞབས་དྲུང་གནས། ཉེ་འཁོར་གྱི་གཡོག་མོའམ། ཞབས་འབྲིང་བ། ཞམ་རིང་བ་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན།

ཞབས་འདེགས་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུས། ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་ཐད་བཀའ་གང་གནང་ལྟར་ཉན་པ་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་ཞུ་བ།

ཞབས་པད་གསེར་ཁྲི་མངོན་མཐོའི་དྲུང་དུ། གོང་རིམ་གྱི་ཞབས་གཉིས་མི་རྟག་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གཤམ་འོག་ནས་འབུལ་བའི་སྙན་ཞུ་རྣམས་ཕྱོག་རྩེའི་སྟེང་དང་ཞབས་ཀྱི་པུས་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཞབས་འོག་གི་ཧ་ཅང་དམའ་ས་གསེར་ཁྲིའི་མདུན་དུ་ཕུལ་བའི་དོན།

ཞབས་འབྲིང་པ། འཁོར་གཡོག་གི་ཞེ་ས།

ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔོན་རིགས་སེར་མོ་བ་དང་། སྐྱ་བོའི་དྲུང་འཁོར་དྲག་གྲས་དང་ཞན་གྲས་ཚང་མ།

ཞབས་འཛུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རྐང་པ་ཐོག་མར་འཛུགས་པའི་དགའ་སྟོན།

ཞབས་སོར་བཀོད། ཞབས་པ་དང་འགྱུར་པ། ཞབས་སོར་ནི་རྐང་པའི་ཞེ་ས་ཡིན།

ཞམ་རིང་། ཞབས་འབྲིང་ངམ་འཁོར་གཡོག་གི་མིང་དང་ཉེ་གནས་ལའང་འཇུག་གོ།

ཞམ་རིང་པ་དག་གི་གྲས་སུ་བྱ་བའི་ཁུར་འཛིན་པ། ཞབས་འདེགས་པའི་གྲས་སུ་ཞུགས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་པའི་ལས་འགན་སྒྲུབ་པ།

ཞར་དང་ཞོར་ལ། འདི་ཁ་སྐད་ལ་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཞལ་ལུང་སྟེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་ངམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་ཟེར། ཞོར་ཞོར་ལ་ཞེས་པ་དང་། ཞར་དང་ཞོར་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གོ་དོན། ཐེངས་གཅིག་གི་ཞོར་ཙམ་མིན་པར་ཞོར་ནམ་བྱུང་ལ་ཞེས་པའི་དོན།

ཞལ་དཀྱིལ། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཞལ་རས།

ཞལ་བཀོད་མཛད། བར་འདུམ་མམ་ངག་ཐོག་ནས་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཞེ་ས།

ཞལ་གྱི་ལུང་། ཞལ་ལུང་སྟེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་ངམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་ཟེར།

ཞལ་རྒྱན། ཁ་སྤུ་དང་ཨོག་ཚོམ་གྱི་ཞེ་ས།

ཞལ་ཟོ། དཔོན་རིགས་ཟོ་མཁའམ་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཟོ་མ་དང་། ཡང་ན་དགོན་པའི་ནང་གི་ལས་སྣེ་ཞིག

ཞལ་ཟོ་གཉན། ཟོ་ལྡོག་མ་ནུས་པའམ་ཟོ་གཙོག་མ་ནུས་པའི་དོན།

ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེའི་ཞལ་ཕྱག་གི་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི》ནང་དུ་གསལ།

ཞལ་བཅེ། ཞལ་ལྕེ་སྟེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སམ་ཁྲིམས་བཅད་པའི་མིང་།

ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གཉིས། སྔར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ནས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་སྡེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ་དོར་ནས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གཉིས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས།

ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག སྔར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་

དབང་པོས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས་སྤྱིལ་སེར་པ་ལ་ཁྲིག་ཏུ་བཙུག་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་གསལ། ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་ནི། དང་པོ་དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ། གཉིས་པ་སྨར་མ་ཕྲའི་ཞལ་ལྕེ། གསུམ་པ་སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཞི་པ་ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ལྔ་པ་བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། དྲུག་པ་ནག་ཆེན་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བདུན་པ་དྲན་འཛིན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། བརྒྱད་པ་ཧོར་འདྲ་ཟ་རྐང་གི་ཞལ་ལྕེ། དགུ་པ་བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་པ་རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གཅིག་པ་བསྙོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གཉིས་པ་བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་གསུམ་པ་ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་འདུམ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་བཞི་པ་བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅོ་ལྔ་པ་ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། བཅུ་དྲུག་པ་ཀླུ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་རྣམས་སོ། །

ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས། ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ་ནས་དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ་དང་། སྨར་མ་ཕྲའི་ཞལ་ལྕེ་གཉིས་དོར་ནས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ།

ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ། སྡེ་སྲིད་ཕག་གྲུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས། ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་ནས་ཀླུ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་དོར་ནས་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དོན་ཚན་བཅོ་ལྔའོ། །

ཞལ་ཆེ་ན་ལྔ། ༡. མི་སྟོང་དགེའི་ཞལ་ཆེ། ༢. གཉེན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཆེ། ༣. སྨྱོན་ཐོལ་དཀར་གྱི་ཞལ་ཆེ། ༤. མདོ་ཡོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཞལ་ཆེ། ༥. ཉེ་དུ་ལྷུམ་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཆེ་བཅས།

ཞལ་ཆེའི་བྱང་བུ་གསུམ། ༡. ཟངས་ཡག ༢. སྙིད་ཁྲ། ༣. ཁ་དམར་རྒྱ་བྱང་།

ཞལ་མཐོང་མཆོད་པ། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་རྒྱ་བསྲམས་པ་བཀྲོལ་ནས་ལྷ་སྐུ་རྣམས་ཐོག་མར་ཞལ་མཇལ་བའི་དུས་མཆོད།

ཞལ་ཟོ་གསུང་། ཁ་ཟོ་བཤད་ཅེས་པའི་ཞེ་ས།

ཞལ་བ། ཁང་པའི་ནང་གི་ལྡེབས་ཞལ་རྒྱག་པའི་ལག་རྩལ་ནི་གནའ་རབས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་ནས་དར་ཡོད། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་ཟོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་ནང་ལྡེབས་བྲིས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དང་། ལྡེབས་བྲིས་རི་མོ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་དཔར་བཤུས་བྱས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་རྒྱུ་འདུག་པ་དེར་བརྟགས་ན། ལོ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་མ་ཉམས་པར་གནས་ཐུབ་པའི་ལྡེབས་བྲིས་ཤིག་འབྲི་བར་འབྲི་གཞིའི་ལྡེབས་ཞལ་བཟོ་བོའི་ལག་རྩལ་ཚ་ཚད་ངེས་ཅན་དགོས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། དེ་མིན་སྔར་བཏང་གི་གུང་ངོས་སུ་ལྡེབས་བྲིས་བྲིས་ན་ལོ་མང་པོར་གནས་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལྷ་ས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ར་མོ་ཆེ་དང་། དགོན་པ་ཁག་གི་ལྡེབས་བྲིས་པགས་པ་བཤུས་པའི་ཤུལ་དུ་ལྡེབས་ཞལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཐིག་པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་རྩུབ་ཞལ་ཟེར་བ་བྱེ་མ་ཚགས་མ་རྒྱབ་པའི་བྱེ་རྡོབ་དང་ས་དཀྲུས་མ་བསྲེས་ནས་ཞལ་བ་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་ཐོག་ཚགས་བརྒྱབ་པའི་བྱེ་ཞིབ་དང་ས་དཀར་བསྲེས་ནས་བར་ཞལ་ཟེར་བའི་ཞལ་བ་རིམ་པ་གཉིས་པ་བཏང་། དེ་རྗེས་ས་དཀར་དང་ས་དམར་བསྲེས་པའི་ཞལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་པ་བྱས་ཐོག རྗོ་དཀར་གོང་ངོས་སྙོམས་པ་ཞིག་གིས་འབུར་བརྡར་བྱས་ཏེ་ཕྱིད་སྙོམས་པོ་བཟོ་བ་དང་། འཇམ་ཤ་འདོན་པ་བཅས་བྱས་འདུག་སྐབས། གྱི་དང་ཚལ་ཏའི་ཁྱེར་ནས་ལྡེབས་ཞལ་བཀོག་དུས་པགས་པ་རིམ་པ་གསུམ་ཙམ་བཤུས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་བརྟན་དང་སྲུས་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོན་པོ་འདུག པོ་ཏ་ལའི་ཟོ་བྲང་དམར་པོ་དང་། དཀར་པོའི་ལྡེབས་ཞལ་དང་། དེ་སྔོན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་དེ་ཚོའི་ལྡེབས་ཞལ་རྣམས་ལག་རྩལ་ཚ་ཚད་ཏ་ཅང་……

མཐོན་པོ་ཡོད། ཐོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཞལ་བ་རྒྱག་མཁན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ཕྱེ་འདུག རིམ་པ་དང་པོ་ནི་དབུ་མཛད་ཟེར་བ་ལས་དབུ་ཆེན་དབུ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད། ལས་འགན་ནི་ལྷ་ཁང་དང་གཟིམ་ཆུང་ཁག་གི་གལ་ཆེའི་ཞལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་པ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། ཞལ་མཁན་ཕྱིངས་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་ཕྱིངས་གྲུས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་བར་ཞལ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། དབུ་མཛད་ལ་ལས་རོགས་བྱེད་རྒྱུ། རིམ་པ་གསུམ་པ་ནི་དཀྱུས་མའི་གྲུས་ཡིན་ཅིང་ཁོ་ཚོས་རྡིག་པའི་ཐོག་ལ་ཐོག་མའི་རྩུབ་ཞལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ཞལ་བ་ཁག་གི་འདམ་རྩ་བཟོ་རྒྱུ། དབུ་མཛད་ལ་ལག་གཡོག་རྒྱུགས་རྒྱུ་སོགས་ཅག་ཅིག་ལས་ཀ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དགོས། ཐོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཞལ་བ་རྒྱག་མཁན་དབུ་མཛད(རྒྱ་རི་ཅན་དན)མི་གཅིག ཕྱིངས་གྲུས(ཟ་དམ་བསམ་འགྲུབ་སོགས)མི་དགུ། དཀྱུས་མའི་གྲུས་མི་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད། རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ཁང་པ་འདི་འདྲར་ལྷེབས་ཞལ་སྤུས་ཚད་ཧ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་གྲངས་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་འདི་ལ་བསམས་ན་ལྷེབས་ཞལ་རྒྱག་རྒྱུའི་ལས་རྒྱུན་རིང་པོ་འགོར་ཡོད་ཚོད་འདུག

ཞལ་བྲུ། ཐོར་པ་ཆུང་ཆུང་ངམ་མེས་པོ་ལ་གོ་དགོས།

ཞལ་གསལ་འཁོད་པ། ཁ་གསལ་པོ་བྱུས་ཏེ་བྲིས་པའི་ཞེ་ས་ལ་གོ། །

ཞི་ཁྲོ་བསྐང་བཤགས། བསྐང་བཤགས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། ཕྱིའི་བསྐང་བཤགས་ན་རག་གདོང་སྤྲུགས། ནང་གི་བསྐང་བཤགས་སྨན་རག་གཏོར་གསུམ། གསང་བའི་བསྐང་བཤགས་ལྟ་བའི་ཀློང་བཤགས་བཅས།

ཞི་ཁྲོ་རིགས་བརྒྱ། ཞི་ཁྲོ་རིགས་བརྒྱ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས། ༡.《དཀྱིལ་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ལས་བཤད་པའི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལ་ལྷ་གོ་བདུན་ཡོད་དེ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ། ཕྱོགས་བཞིར་ཡུམ་བཞི། ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། རྡོ་རྗེ་ཆགས་པ། རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་བཞི། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན། རྡོ་རྗེ་གཟི་བརྗིད། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། རྡོ་རྗེ་བཞད་པ་བཞི། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཆོས། རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ། རྡོ་རྗེ་རྒྱུ། རྡོ་རྗེ་སྨྲ་བ་བཞི། བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལས། རྡོ་རྗེ་སྲུང་བ། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཞི། ཟུར་བཞིར་སྒེག་མོ་མ་དང་། ཕྲེང་བ་མ། གླུ་མ། གར་མ་བཞི། ཁྱམས་དང་པོ་ལ་བསྐལ་བཟང་གི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག ཁྱམས་བར་པ་ལ་དཔེ་བྲལ་གྱི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག ཁྱམས་བར་པའི་ཟུར་བཞིར་བདུག་སྤོས་མ། མེ་ཏོག་མ། མར་མེ་མ། དྲི་ཆབ་མ་བཅས་བཞི། ཁྱམས་ཕྱི་མ་ལ་ཉན་ཐོས་བཅུ་དྲུག་དང་། རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས། སྒོ་བཞིར། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་མ། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་མ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་མ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མ་བཅས་བཞི་སྟེ་ལྷ་གོ་བདུན་ཡོད། ༢. གསང་སྔགས་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྙིང་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། ཞི་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། ཁྲག་འཐུང་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་དེ་བརྒྱ། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྤྲུལ་འཕྲུལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གཉིས་བསྣན་པས་ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད།

ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག ནད་དང་གདོན་འདྲེའི་གནོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞི་བ། ཚེ་དང་། བསོད་ནམས། དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་སོགས་དབང་དུ་སྡུད་པ་དབང་། དགྲ་བོ་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དྲག་པོ་བཅས་སོ། །

ཞི་ཆེད། ཟ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ།

ཞི་ཉིད་རིག་ཅིང་གཟིགས། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གསལ་པོར་མཁྱེན་པ་དང་། ཆ་ཚང་ཞིང་མངོན་པར་མཁྱེན་པ།

ཞི་གཉིས། གཟའ་ལྷག་པ་དང་པ་སངས་གཉིས།

ཞི་དང་རྒྱས་པའི་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་སྔགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་ན་ནད་ཡམས་དམག་འཁྲུག་མུ་གེ་སོགས་ཞི་བ་དང་། ཚེ་རིང་བ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སོགས་སྔགས་ཁ་ནས་བགྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་ཐོན་ཞེས་ཟེར།

ཞི་དྲག་བྱ་བའི་སྒོ་སྐབས། ཞི་བ་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་དང་། དྲག་པོ་དམག་གི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་འགོ་པ་དཔོན་རིགས་ཡོད་ཚད།

ཞི་བདེའི་བསམ་པ། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བ་ནས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ།

ཞི་གནས། འདི་ལ་བོད་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གསུང་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་སྲོལ་ལྟར་བཀོད་ན། རང་སེམས་ལ་གང་འཕྲོད་པའི་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་། སྟོབས་དྲུག དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཚང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང》གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ།

ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལྔ། མི་སྡུག་པ། བྱམས་པ། རྟེན་འབྲེལ། ཁམས་ཀྱི་རབ་འབྱེད། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སྒོམ་པ།

ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསུང་རབ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལྟ་བུ།

ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། དཔྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པའོ། །

ཞི་གནས་ཀྱི་བཤད་པ། ཞི་གནས་དང་པོར་བསྒྲུབ་ཚུལ། བར་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གནང་བའི་དོན།

ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བརྟེན་པའི་ལམ་བཞི། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་འཚོལ་བ། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འཚོལ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཚོལ་བ། གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པའོ། །

ཞི་བ་པ། སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའམ་སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས་པ་ཞེས་པའི་དོན།

ཞི་བ་ལྷ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། ཞི་བ་ལྷ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་སྟེ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་འཁོར་སོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བཏགས། སྐུ་ན་ཕྲ་མོ་ནས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། ཡབ་འདས་ཏེ་སང་ཉིན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོ་ནུབ་བྲོས་ནས་ན་ལེནྡྲར་པཎྜི་ཏ་ལྔ་བརྒྱའི་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་བཏགས། མཁན་པོ་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་ཆོས་གསན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་དང་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྤྱོད་ལམ་ཟ་ཉལ་བཤང་བ་མ་གཏོགས་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་ལ་སོགས་གཞན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བས་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་ཞེས་གྲགས། ནམ་ཞིག་ཚོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་ལ་གསུང་རབ་འདོན་པའི་རེས་མོས་ཡོད་པ་ལས། དགེ་འདུན་ཕལ་མོས་ནན་ཞུས་བྱས་པ་ཇི་བཞིན་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། མདོ་སྔོན་ཆད་གྲགས་པ་ཞིག་འདོན་ནམ། མ་གྲགས་པ····

ཞིག་འདོན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བས་སྟོན་མ་གྲགས་པ་ཞིག་གསུང་བར་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་གསུངས་ཏེ། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་གསུང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་སོང་ནས་མཐར་སྐུ་མི་སྣང་བར་གསུང་གྲགས་པའི་སྒྲ་ནས་གཞུང་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བརྟན་ཏེ་གཤེགས། དེ་གཟུང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཟིན་པ་བསྡུས་པས་ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་སྟོང་ལྷག་ཙམ་སྟེ་གསུམ་བྱུང་བས་ཟེ་ཚོམ་དུ་གྱུར། ཕྱིས་སྤྱོད་འཇུག་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཚང་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་དང་། བསླབ་བཏུས་ལ་སོགས་ཡོད་དོ། །

ཞི་བའི་དབང་ལ་ཆས་བཅུའི་དབང་། ༡. སྤྱི་བོ་འཁོར་ལོ། ༢. རིན་ཆེན་རྩེ་ཕྲན་ལྔ། ༣. རྣ་ཆ་གཡས་གཡོན། ༤. མགུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་། ༥. ཚངས་སྐུད། ༦. ཕྱག་གདུབ། ༧. དཔུང་རྒྱན། ༨. སྐེ་རགས་དང་། ༩. རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག ༡༠. སྟོད་གཡོགས་ཆས་བཅུའི་དབང་ཞེས་སོ། །

ཞི་བའི་རྩལ་དགུ། ༡. སྐྱེ་བ་གནས་སུ་དག་པས་མཉེན་པ། ༢. ན་བ་གནས་སུ་དག་པས་ལྷུག་པ། ༣. འཆི་བ་གནས་སུ་དག་པས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ། དྲང་ཞིང་ལྷེམ་པ། ༤. རྒ་བ་གནས་སུ་དག་པས་གཞོན་ཚུལ་ཅན། ༥. མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། ༦. གསལ་བ། ༧. ཟད་པར་རྫོགས་པས་འཚེར་བ། ༨. ཡིད་དུ་འོང་བས་ལྷུན་སྡུག་པ། ༩. འགྲོ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ།

ཞི་བའི་རོ། ཞི་བ་ནི་ཐར་པའི་མིང་སྟེ་དུས་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད།

ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་བརྒྱད། རྐོལ་ཕྱི་རྐོལ་གྱི་མངོན་སུམ། གཟུ་བོའི་མངོན་སུམ། དགེ་འདུན་གཞི་བོའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གསལ་བས་གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གནས་བརྟན་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་མངོན་སུམ། སྣེ་སྟོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ། གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །

ཞི་བྱེད་དྲུག རླུང་ལ་ཁུ་བ་དང་སྨན་དམར། མཁྲིས་པར་ཐང་དང་ཙུར་ནིས། བད་ཀན་ལ་རིལ་བུ་དང་ཕྱེས་སམ་མོ།

ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཁམས་གོང་མར་ཡོན་ཏན་ནམ་ཞི་བར་ལྟ་བ་དང་། འོག་མར་སྐྱོན་ནམ་རགས་པར་ལྟ་བའི་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཡིན།

ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལྔ། ངན་འགྲོ་བ། སྒྲ་མི་སྙན་པ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ། མཚམས་མེད་ལས་བྱས་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན།

ཞིག་པོ་བདུད་རྩི། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་མ་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༡༤༩)ལོར་ཡབ་སངས་རྒྱས་དཀགས་ཆུང་གི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་ཡབ་གཤེགས་ཏེ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱངས། ཆེར་སྐྱེས་པ་དང་གོས་བཅོས་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཟན་པ་སྙིང་རྗེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བྱིན། ཡུམ་གྱིས་འབར་བས་ཀྱང་མ་ཕན། ཞང་པོ་དམ་པ་སེ་སྦྲག་པའི་སར་ལོ་གསུམ་ཙམ་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་རྫོགས་ཆེན་རོང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། ཁྱད་པར་སྐད་དྲིལ་མཁས་པར་མཁྱེན་ཞིང་གབ་སྦྱུང་ཡང་ལེགས་པར་ཐོས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པའི་ཚེ་ཞང་པོ་དམ་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་སྐྱིལ་མཁར་ལྷ་ཁང་པ་ཡོན་ཏན་གཟུངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེར་ལོ་མང་བཞུགས་ནས་གསན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་ག་ལ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པ་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་མགོ་ཐོན་ཏེ་གྲགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་མན་ཆད་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་བླ་མ་ལྷ་ཁང་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་བཞི་བཞུགས། བར་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཞང་…

པོའི་གདན་ས་སེ་སྨྲག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་བཤད་པ་བག་རེ་ཡང་མཛད། ཞུག་སྐད་དགོན་པ་དང་། གཙང་དུ་སེ་སྨྲག་དང་ཆོས་སྡིངས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཟུང་། དེ་ལྟ་སྐུ་བསོད་རྒྱས་ཤིང་ཐུགས་དགོངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་ཤར་ནས་སྣང་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། གདུལ་བྱའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདུས་ནས་བླ་མའི་ཞབས་ཏོག་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འདིས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། གསོ་བ་དང་། གཞན་དག་བཞེངས་པ་ལ་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་མཆོད་པ་ལན་གསུམ་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ལན་བཞི་མཛད། ལྷ་སའི་ཇོ་རགས་ལན་བཞི་མཛད་པའི་ཕྱི་མར་སྐུ་གཤེགས། དེ་སྐབས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༡༨༨)ལོ་ཡིན། བཙན་པོ་དང་། དབོན་པོ། སློབ་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འདིའི་གདན་སར་དགོངས་ནས་གཟིད་ཐང་སྐུའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་། ཆོས་གསུངས་པ་དང་བཞུགས་སའི་གདན་ས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་སོ། ཞིག་པོ་ལ་སློབ་མ་མང་ཡང་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པ་ནི། རྟ་སྟོན་ཇོ་ཡེས་དང་། མ་དྷ་ཤུན་པོ། མཁས་པ་ཇོ་མན། དབུས་པ་ཇོ་བསོད། བཟང་སྟོན་ཏོར་གྲགས། གཉོས་སྟོན་བླ་མ་དང་དྲུག་གོ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》དང》《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ག]པའི་ཤོག་གྲངས༡༢ནས༡༨བར་གསལ།

ཞིག་པོ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ། རོག་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་གཅུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་ཆོས་ཀྱི་དགེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༧༡)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ལོ་གསུམ་ཡོན་ཙམ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲན། ལོ་ལྔ་དྲུག་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཀློག་ཡོན་གསོལ་བས་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་གསང་སྔགས་མཛད་དེ་ལྷུགས་རྫུ་བཞེས། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཡབ་གཤེགས་པས་གསང་སྔགས་གྲོལ་ཏེ་གྲོང་ཚོག་མང་དུ་གནང་ཞིང་ཡུམ་གྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཚེ་ཕྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་པུར་བཞུགས་པ་ན། སྲིན་བྱའི་སྐད་ཐོས་པས་དང་པོར་ཐུགས་མ་བདེ། ཐུགས་མ་བདེ་བའི་ངོ་བོ་བརྟགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དེ་ནས་གཅེན་པོ་ལ་ཆོས་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་ཞུས། རྒྱལ་ཁམས་མང་དུ་བསྐོར་ཏེ་བླ་མ་བཟང་དགུ་ལ་གདམས་པ་བཙལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་ལ་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཏེ་ནེ་ལ་དབང་ཁྲིད་ཞུས། གློ་སྒྲུང་གི་བསྙེན་པ་ཟླ་ཁྲིམ་མེད་པར་ཞག་ཉེར་གསུམ་བསྐྱལ་བས། རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ལ་འབྲི་ཁུང་དུ་བྱོན། མཁན་པོ་དཔལ་ཆེན་གུར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གཙང་པ་འདུལ་འཛིན། གསང་སྔོ་པ་ལྷུགས་རི་བ་རྣམས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་ཏུ་བཏགས། དེ་ནས་སྒོམ་པ་སྨན་གཅིག་པ་དང་། འཇུས་པ་བརྩོན་སེང་། འཆར་བུ་རྒྱ་རས། རི་ཁྲོད་སྨྲུག་སྟོན། གཙོད་བྲུལ་ཆོ་དྲུག་པ། རྒྱལ་བ་དཀོན་སྐྱབས། རོག་སྟོན་བཙན་པོ། ཞིག་པོ་བདུད་རྩི། ཁ་རག་སྐྱི་སྟོན་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སོ་ཞུགས་དབང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་བུ་ཧྲངས་ཞུགས། ག་ག་ཏི། རྣམ་འཛོམས། བདུད་རྩི་ཆེན་མོ། གསང་འདུས་རྒྱུད་རྒྱུད་། རྫོགས་ཆེན་སྙན་བརྒྱུད། འཕོ་བ་སྦྱི་བརྩོལ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བླ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་བླ་མ་ཏེ་ནེ་ཁོ་ན་ལ་མཛད། འབྲི་ཁུང་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་གཏོལ། ཙ་རི། མཁར་ཆུ། ཤམ་བུ། སྦུ་དིག ཕོ་

མ། གདངས་བཟང་རྣམས་སུ་སྦྱིན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ལ་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱག་ཕབ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གསེར་དུ་བཞེངས་པས་ཕལ་ཆེན་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་བསྐྲམས་ནས་བཞི་བཅུ་པ་ལ་དིང་རིར་བྱོན། སྐྱང་འཁོར་དུ་ཕེབས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་བཤད་འབུམ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༢༤༥)ལོའི་དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་བསྟན་གྱི་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར་སྐུ་བསྡུད་སྟེ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

ཞིག་གསོ་འཛིན་སྐྱོང་། རྙིང་ཆ་བྱུང་བའི་ཁང་པ་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་བདག་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དོ་དམ་ཡག་པོ་བྱས་པ།

ཞིག་གསོའི་ཕན་ཡོན། ཆུ་རགས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་ཞིག་གསོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན།

ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཟོ་ཏ་སྐོ། མཁའ་འགྲོ་མའི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེད་པའི་བུད་མེད་ཞིག་གོ །

ཞིང་སྐྱོང་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ན་སྐྱེས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་ལ་སྐུ་རྒྱབ་བཏད་ནས་བཞུགས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཤར་དུ་གནས་འཕྲོ་དཀར་པོ་གླང་གདོང་ཅན། ༢. ལྷོར་ནག་པོ་མ་ཧེའི་གདོང་ཅན། ༣. ནུབ་ཏུ་དྲིག་བྱེད་དམར་པོ་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་ཅན། ༤. བྱང་དུ་དྲག་པོ་ལྗང་ཁུ་རྟའི་གདོང་ཅན། ༥. ཤར་ལྷོར་ནག་པོ་རྩིབ་མདོག་ར་སྐྱེས་ཀྱི་གདོང་ཅན། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་མི་སྡུག་པ་སྔོན་པོ་མིའི་གདོང་ཅན། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་སྟོ་འཕྱངས་ལྗང་ཁུ་ཤ་བའི་གདོང་ཅན། ༨. བྱང་ཤར་དུ་ཡོག་འདྲེན་དུད་ཁ་ཅེ་སྤྱང་གི་གདོང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་འཛིན་ཞིང་རུས་པས་བརྒྱན་པ། སྐེད་པ་མན་ཆད་ཤིང་ལོའི་ནང་དུ་ནུབ་པའོ། །

ཞིང་སྐྱོང་གྲགས་པ་བཀྲ་ཤིས། མདོ་སྨད་བྲ་ཕྱུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༦༣༡)ལོར་སྐུ་འབུམ་མཆོད་གཞིས་ཞིང་སྐྱོང་ཀ་ཀྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐུ་འབུམ་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། མཁས་དབང་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ནས་ཕར་ཚད་དབུ་གསུམ་ལ་སྦྱངས། དགོན་ལུང་དང་བྲ་ཕྱུང་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དུ་ཞུགས། བཀའ་པོད་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས་ཤིང་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་དབང་རྗེ་རྫེ་ཕྲེང་བ་སོགས་མང་དུ་ཞུས། དེ་ནས་སླར་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས་ཤིང་རྒྱུད་པའི་མཁན་པོ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༧༥)ལོར་བྲ་ཕྱུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། འཆད་ཉན་བསྐྱངས་ཤིང་དགོན་པའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད། འདུ་ཁང་དབུས་འབུམ་ཀུན་དགའ་མ་དང་ལྷ་ཁང་ཕྱི་ནང་སྐོར་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད། མཛད་བཅུ། གནས་བཅུ། ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། འཇིགས་བྱེད་དང་ཆོས་སྐྱོང་ཁག མཁན་བརྒྱུད་དང་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་འཁྲུངས་རབས། ཞལ་ཐང་། བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ། གསང་འདུས་བློས་བསླངས། ཚོགས་ཁྲི་ཆེ་ཚད་སོགས་རྟེན་དང་མཆོད་རྫས་མང་ཙམ་བཞེངས། དབྱར་གནས་སྐབས་སུ་གསང་འདུས་བདག་འཇུག་དང་འདུས་པའི་རྒྱུད་གཞུང་གསུང་བའི་རྒྱུན་བཙུགས། སླར་ཡང་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཇོ་ཤཀ་རྣམ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ་མཆོད་བཀུར་བསྙེན་གསུམ

དཔངས་མཐོ་བ་ཞུས། སྔོན་ཆད་བྲ་ཁྲུང་གི་གདན་ས་བ་རྣམས་ལ་མཁན་པོའི་ཆོ་ལོ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། རྗེ་འདི་བར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོའི་བཀའ་ཐམ་བསྩལ་ནས་བཟུང་བྲ་ཁྲུང་གི་མཁན་རབས་རིམ་བྱོན་ལ་མཁན་པོའི་ཆོ་ལོ་ཡོད་པར་གྱུར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དུ་བྲ་ཁྲུང་མཁན་པོའི་མཚན་སྔ་ཕྱིར་རེ་གཉིས་ཐོན་པའང་འདི་པ་ཡིན་པར་མངོན། དེ་ལྟར་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཆར་ནས་དགོན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཁྲི་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་རྩེ་དཀར་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྨན་པའི་ཉམས་བཞེས་ཤ་སྟག་གིས་དུས་འདས་ཤིང་། གཞན་ལ་ཡང་ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་དམར་ཁྲིད་སོགས་སྙེ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་གང་ཐུབ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༦༩༠)ལོར་ཡ་མཚན་གྱི་ལྟས་དང་བཅས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ། འདི་ལ་བཤད་སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང་རིང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་སམ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི(གསུང་འབུམ་ཕ་པའི་ནང)《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ》ཡོངས་གྲགས་སུ《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ》ཞེས་འབོད་པ་ལེ་ཚན་བཞི་པའི་ཤོག་གྲངས༤༣ལས་གླིང་བཞི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་ཉི་ཟླ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ། སྟོང་གསུམ་ཆེན་པོ་དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་མཚམས་སྦྱོར་གཅིག་གོ །གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཞིང་ཁམས་གསུམ་བརྩེགས། ཆོས་སྐུའི་དུས་ན་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ཞིང་ཁམས། ལོངས་སྐུའི་དུས་ན་ཚངས་པ་ཟ་སྒྲའི་ཞིང་ཁམས། སྤྲུལ་སྐུའི་དུས་ན་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སོ། །

ཞིང་གི་ཐོག་ཁས། ས་ཞིང་གི་འབྲུ་སྐལ་གྱི་མིང་།

ཞིང་བཅུ། ༡. དགོན་པ་བཤིག་པ། ༢. བསྟན་པ་བཤིག་པ། ༣. དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྫས་འཕྲོག་པ། ༤. སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཤིག་པ། ༥. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནོར་བརྐུས་པ། ༦. མི་དམངས་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་པ། ༧. ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་བརྙས་སྨོད་བྱས་པ། ༨. ཕ་མ་གསོད་པ། ༩. ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་པ། ༡༠. ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུའོ། །

ཞིང་བརྗེས། ཚེ་འདས་པའི་ཞེ་ས།

ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བརྩིས། ས་ཞིང་ཐོག་རྫོ་ཕྱུགས་བེད་སྤྱོད་ནས་ས་ཞིང་འདེབས་སྐབས་ས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལ་དོར་གཅིག་ཟེར། དེ་ཡང་རྫོན་ཕྱུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ལ་ས་ཞིང་ཇི་ཙམ་རྨོས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་དོར་གཅིག་ཟེར་བས་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་མུའུ་ཞེས་པའི་ཚད་གཞི་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཞིང་འཇལ་ཚད་དོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཞིབ་བསྡུར་བྱེད་སྐབས་དོར་ཕྱེད་ཀ་དང་མུའུ་ལྔའི་ཚད་གཞི་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དེས་བོད་ལུགས་ཀྱི་དོར་གཅིག་ལ་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་མུའུ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་བོ། །

ཞིང་ཤག་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ། ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེས་ཐོག་མར་རིན་སྤུངས་སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆིབས་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་ལས་ཚན་དུ་སླེབས་ནས་ཁྲལ་སྡུད་པ་ལོ་མང་མཛད། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༥༤༨)ལོར་རིན་སྤུངས་པས

གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོས། སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྲས་པདྨ་དཀར་པོ་ཞིང་ཤག་པས་བསྐྱངས་ཏེ་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱས་ནས་རིན་སྤུངས་པའི་ལུང་གི་འོག་ཏུ་མ་འདུས། མེ་སྤྲེལ(༡༥༥༧)ལོར་རིན་སྤུངས་པ་དང་། ཞིང་ཤག་པ་གཉིས་དབར་དམག་པོའི་དཔྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས། ཤིང་གླང(༡༥༦༥)ལོར་ཞིང་ཤག་པས་དམག་དཔོན་བྱས་ཏེ་པ་སྣམ་ལྷུན་གྲུབ་ཕྲུང་རྩེ་དང་། རྫོང་གསར་ཕག་རི་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ། ཞིང་ཤག་པས་བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ལ་འཚེ་བར་བྱས་པ་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་ཆེ་བས་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་མཛད་པས་ཞིང་ཤག་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ནད་ཀྱིས་གྲོངས། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་ནི་དྲུང་དམ་རྩེ་སྐོར་མཁན་ཆེ་གཅིག་དང་། རྩིས་དཔོན་གཅིག ལས་བྱ་རྩེ་མགྲོན་གཅིག རྩིས་པ་གཅིག རྩེ་དྲུང་གཉིས་བཅས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། ཕྱོགས་མཐའི་སྤྱི་ཁྱབ་དང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་བཅས་ཀྱི་འཇུགས་སྒྲུབ་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཆུང་ཁག་སོགས་གཞུང་གྲོན་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་བསྡུ་གཏོང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལོ་རེའི་གཏོང་ཡོང་རྩིས་ཁྲ་ཁུངས་སོ་སོས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཕུལ་བར་བཀའ་ཤག་ནས་དེར་འཇོར་ཚེས་བཀག་སྟེ་ཞིབ་ཁང་ལ་བསྐུལ་བ་དེ་དག་ལ་བྱུང་སོང་ཟླ་འགོར་ཁ་འཐབ་ཀྱི་ལྷག་ཆད་ཧེ་བག་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་རྩིས་ཁྲ་འབུལ་མཁན་དོ་དམ་མི་སྣ་དང་མཉམ་དུ་རྩིས་ཞུ་ཞིབ་འཇུག་གིས་ལྷག་ཆད་གསལ་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་སྐྱེ་སྐར་ཡང་རྩིས་ཁྲ་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཕུལ་ཐོག་གཞི་ནས་རྩིས་ཁྲར་དག་མཆན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་ཞོལ་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་གྱོད་དོན་ཞུད། དེ་བྱིངས་ཕྱོགས་མཐའི་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་གྱོད་དོན་སྙན་ཞུ་བཀའ་ཤག་ཏུ་འབྱོར་རིགས་རྣམས་ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་སུ་བསྐུལ་ཏེ་ཞིབ་དཔྱད་འཆར་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་རེད།

ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། ཁམས་སྡེ་དགེའི་མངའ་ཁོངས་ལྷུན་ཁོག་གསེར་ལྷན་ས་དཀར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཀུན་དགའ་འཕེལ་ལམ་མིང་གཞན་ལྷ་བཟོ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་དང་ཡུམ་བུ་ཆོག་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཁུ་བོའི་མདུན་ནས་ཀ་མད་འདོགས་འབྲེལ་བཅས་སྦྱངས། དེ་ནས་ས་དགོན་དུ་སྒྲུ་བཙུན་མཛད། ཁྲི་བོ་ལྷ་མགོན་ཞེས་པ་ནས་སྦྱོར་ཀློག་ལེགས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རྟུང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཞེས་བཏགས། ཚེ་རྫི་དགོན་དུ་གཏམ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རྟུང་ནས་སྒྲ་སྐད་ངག་དང་། དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཕེལ་ལས་རྩིས། རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་བསྟན་པ་ལས་ཚད་མ་བཅས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལེགས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༢༥)ལོར་གཙང་ས་ངོར་གྱི་གདན་སར་ཕེབས། ངོར་བླ་བྲང་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ངོར་དགོན་ཁང་གསར་བླ་བྲང་གི་རྟུང་ཡིག་མཛད་ནས་དགོན་དེར་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༣༠)ལོར་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་སྡེ་དགེའི་པར་ཁང་ཆེན་མོའི་ཞུ་དག་མཁན་པོར་བསྐོས། དེ་ནས་བཟུང་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཚང་མ་ལེགས་སྒྲིག་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཞུ་དག་གང་ལེགས་མཛད། བར་ཡོམ་རྣམས་སུ་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་དང་ལྷ་རིས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༧༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། རྗེ་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ

གྲངས་ལ། ངག་གི་དབང་པོ་འཇིགས་བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས། ཞུ་ཆེན་པོ་ཐྭ་བ། ཞུ་ཆེན་མཁན་པོ། ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་སོགས་དུ་མ་ཡོད། ཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གསུང་ཆོས་ནི། 《བསྟོད་ཚོགས་གསུམ་འཕར་མ》དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར། 《དཀར་ཆག་ཆབ་ཤོག་གི་སྙེ་ཚན》སོགས་སྐད་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་པོ་ཏི་བཅུ་གསུམ་བཞུགས།

ཞུ་གཏུགས་སུ་མ་གྱུར་ཙམ། ཁྲིམས་སར་ཞུ་བ་ཕུལ་ནས་ཕན་ཚུན་གཏུགས་བཤེར་བྱེད་མ་དགོས་ཙམ།

ཞུ་བདེ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ།

ཞུ་བ་ཞུ་ལན། སོ་སོས་ཞུ་བ་ཕུལ་བ་ལ་ཁ་གཏད་ཕྱོགས་ནས་ལན་བརྒྱབ་པའི་ཞུ་ལན།

ཞུ་འབོད། ཞུ་ཡུལ་གྱི་མཚན་བོས་ནས་བདེ་སྨུག་ཞུ་བ།

ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞལ་སྒོ། གཏུགས་བཤེར་ལེན་སྐབས་བདེན་རྫུན་དབྱེ་འབྱེད་སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་ཤིག

ཞུ་རེ་ཀ་ཀོར་མེད་པ། ཕྱིས་འགྱངས་ཞུ་རྒྱུའི་རེ་བ་སོགས་གླིང་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཀ་རེ་ཀོ་རེ་མེད་པ།

ཞུ་གསོལ་འདེབས་སྙིང་། ཞུ་བ་ཕུལ་བའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་ཞེས་པའི་དོན།

ཞུགས། མེའི་ཞེ་ས།

ཞུགས་གནས་བརྒྱད། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་བཅས་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་གི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་ལམ་ལྔ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་རིམ་པར་བགྲོད་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་ནས་སྒོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐོར་དགུ་ལས་དྲུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་ཤིང་འདོད་ཁམས་སུ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག སྔར་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནམ་སྤངས་པའི་ཚེ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པོ་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཁམས་སུ་ཕྱིར་འོང་མི་དགོས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས

བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཡན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེའི་ལམ་ལ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནམ་སྤངས་པའི་ཚེ་དེའི་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གནས་པའི་གང་ཟག བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་བདུད་བཞིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་དེ་ནམ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་དང་ཡན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གཉིས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད། ཡན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་ད་ལྟ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་བཞིན་དུ་སླར་ལས་ཉོན་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་སྲིད་མི་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་སྲིད་མང་པོ་ལེན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་འཁོར་བར་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ལ་གང་ཟག་ཟུང་བཞི་ཡང་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དོ། །

ཞུགས་པ་བཞི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་སོ་སོའི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས།

ཞུགས་ལིང་། མི་འཇོག་པའི་སྟོད་ཀྱི་མིང་།

ཞུན་མར་གྱི་ཁུ་བའི་མདངས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་པ་བཟང་པོ། གོས་ཆེན་མར་ཁུ་མདོག་ལས་བྱས་པའི་ཕྱུ་པ་ལ་ཟེར།

ཞུན་རྩེ། སྦྲ་རྟའི་མིང་།

ཞེ་གཅིག་ཟུང་བ། རིགས་མཐུན་ནམ་ཤ་སྟག་ཕྱུང་བ།

ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ། རྗེ་འདི་ནི་ཡབ་ཨ་གྲོའི་རུས་སུ་གཏོགས་པ་ཤེས་རབ་དང་ཡུམ་ནམ་མཁའ་སྒྲོལ་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༧༡)ལོའི་བོད་ཟླ་༡༢ཚེས་༡༨ཉིན་ལྷ་ཐོག་དང་སྡེ་དགེའི་ཆར་གཏོགས་མཚོ་ལུང་ཞེས་པའི་གནས་སུ་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོས་ཨོ་རྒྱན་རབ་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། མཚན་འགྱུར་མེད་པད་མ་བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་ཞེས་གསོལ། ཞེ་ཆེན་དགོན་པ་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་གི་རྒྱལ་ཚབ་བཞི་པར་མངའ་གསོལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་སྐྱིད་གཡང་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། སྙན་གཞུང་མེ་ལོང་མ། སྒྲ་རིག་ཀ་ཙན་དབྱངས་གསུམ། སྡེབ་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་། རྩིས་དཀར་ནག་གི་གཞུང་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་པད་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་པད་མ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། དགེ་མང་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁྱེན་གོང་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཤིང་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བཞེས། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་དང་། ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས། ཟུར་མང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་དྲུང་ནས

བཀའ་དགོངས་ཕྱུར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་གྱི་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཏིག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡན་ཆད་བཀའ་གཏེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། ཟབ་ཆོས་རྣམ་ཐར་ཁྲིད་ཡིག་མཛོད་བདུན། རྒྱུད་ཚིག་སྤྱི་འགྲེལ། བཀའ་བརྒྱད་སྨྲ་བ་སྦྱོར་ཆེན་གཏེར་ཁ་ཡེ་ཤེས་རྩ་ཚུལ། བསམ་གཏན་ངལ་གསོ། ཡིད་བཞིན་མཛོད།

[Reading unverified; the zoomed scan shows:]

བཀའ་དགོངས་ཕྱུར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་གྱི་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་དང་། རྫེའི་ཡུམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་སྐོར། མཛོད་རྩ་འགྲེལ། བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད། སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་སོགས་སྨོན་ཐོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ཁག་དང་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ལ་ཐུགས་དམ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་འཕེལ། ས་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྫོགས་པར་བརྙེས། དགོངས་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྡོལ། རྫོང་གསར་མཁྱེན་བརྩེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ་ཀུན་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏེར་དབང་པོ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་འབུལ་གྱི་ལས་ཚོགས་སྐོར་དང་། སྟོད་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་གྱི་སྐོར། ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར། དེ་བཞིན་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག སྐར་རྩིས་སྐོར་དང་། ཞལ་གདམས་གཏམ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། བསྐྱེད་རྫོགས་དང་རྣམ་བཤད་འགྲེལ་ཊཱིཀྐའི་སྐོར། བསྔོ་སྨོན་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཕྱག་རྫོམ་གནང་བ་གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ལྷུར་བཞེས་ཏེ་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཙ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་སྟག(༡༨༢༦)ལོའི་བོད་ཟླ༥ཚེས༡༨ཉིན་སྐུ་གཤེགས།

ཞི་འདོད་ཛོ་ཡི་རི་མོ། རེ་འདུན་སེམས་ལ་བཞག་པའི་དཔེ་ཛོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ།

ཞེ་སྡང་མེད་པ། རང་ཡུལ་ལ་མནར་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། ཤཱནྟི་དེ་བའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བར་མ། ཤིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཡིད་ཀྱི་འགྲོ་འོང་། མྱ་ངན། མྱ་ངན་བར་མ། ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན། ཞི་བ། རྣམ་རྟོག འཇིགས་པ། འཇིགས་པ་བར་མ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ། སྙིང་པ། སྙིང་པ་བར་མ། ཤིན་ཏུ་སྙིང་པ། ལེན་པ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ། ཚོར་བ། ཚོར་བ་བར་མ། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ། རིག་པ་པོ། རིག འཛིན་པའི་གཞི། སོ་སོར་རྟོག་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། སྙིང་རྗེ། བརྩེ་བ། བརྩེ་བ་བར་མ། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ། དོགས་པ། སེར་སྣ། ཕྲག་དོག་བཅས་སོ། །

ཞེན་ཆགས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཆགས་སེམས།

ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཆོས་པ་མིན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མིན་ཞེས་དང་། ཡང་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་གྱི་འཁྲུལ་བ་སེལ་བ། འཁྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་སྟེ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་སྣང་།

ཞེན་འཛིན་རང་སར་གྲོལ་བ། ཆགས་སྡང་སྔོངས་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བ།

ཞེན་ཡུལ་གཉིས། སྐྱེས་བུའི་ཞེན་ཡུལ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལོ། །

ཞེན་རིག རང་འཛིན་རྟོག་པས་ཡུལ་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་འཛིན་པའི་དོན།

ཞེན་ལོག ཞེན་པ་ལོག་པའམ། བསམ་པ་ལོག་པ་དང་། ཞེ་ལོག་པ། ཡིད་འབྱུང་བ་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཞེར་འདེབས། དྲན་སྐུལ་གྱི་དོན་ནམ་གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོད་པའི་དོན།

ཞོ་ཅན། ཟླུམ་ཅན་ནམ་ཚེ་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་ཞོ་ནི་སྤྲེ་དང་ཐང་ཆུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །

ཞོ་སྟོན། ཞོ་སྟོན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་དུས་སྐབས་དེར་སེ་འབྲས་སོགས་ལ་དབྱར་གནས་ཚུགས་སྐབས་སྔ་དུས་ཚོགས་གཞུང་དུ་ཞོ་གཏོང་གི་ཡོད་པས་ཞོའི་སྟོན་མོ་བཏང་བས་ཞོ་སྟོན་ཞེས་འབོད་སྐད། དེ་ཡང་སྟོན་དུས་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་རྣམས་དབྱར་ཁ་ཟླ་བ་གསུམ་ཀྱི་རིང་དགོན་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐེབས་མི་ཆོག་པ་དང་། གལ་སྲིད་ཐེབས་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་ཞག་བདུན་ལྷག་བཞུགས་མི་ཆོག་པའི་དབྱར་ཁྲིམས་ཡོད་སྐབས། དེའི་རིང་དགེ་འདུན་གྱི་མངའ་འབངས་མི་སྡེ་དང་། དེའི་དོ་དམ་པ་ཞལ་ཏ་བ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞོ་མ་དང་ཞོའི་སྟོན་མོ་ཞེངས་འགའ་ཤས་འབུལ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་དུ་ཡང་གདན་ས་སེ་འབྲས་གཉིས་སུ་དགོན་པའི་ཉེར་སྲིད་དང་མི་སེར་གྱི་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་སྤྱི་སོ་ཞེས་པ་ཁག་གཞོན་ཁ་ཤས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོས་དབྱར་གནས་འགོ་ཚུགས་རྗེས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་སོང་བ་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་དང་སེ་རའི་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཞོ་བཞེས་སྒྲུད་གང་རེ་འབུལ་སྲོལ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་ཆོས་གཅིག་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་སློབ་གཉེར་བ་ཆོས་གཞུང་བཀའ་བོད་ལྷའི་ཐོག་ནས་བགྲོ་གླེང་གི་ཚོགས་ཆེན་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ནས་ཞོ་སྟོན་གྱི་ཉིན་བོད་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ་དང་། ཐྲོ་པ། ཤེལ་རོང་འཁྲོང་རྩེད་པ་བཅས་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོང་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་ཟློས་གར་དང་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་གཟིགས་མོ་འབུལ་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཉིན་དེར་འབྲས་སྤུངས་གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་བཀྲམ་པའི་མདུན་ཞལ་ངོ་གསར་རྙིང་བརྗེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བསུ་བ་ཞུ་ཆེད་རེད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ (༡༨༥༩) ལོར་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱབ་ངོས་སུ་དབུ་གཡབ་གཟིམ་ཆུང་གསར་རྒྱག་ཐོག དེ་ནས་བཟུང་དབྱར་ཁའི་རིང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་བཞུགས་པའི་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། ཞོ་སྟོན་དང་ཆབས་ཅིག་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ཤར་ངོས་སྙིངས་ཆའི་སྟེང་དུ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཡོང་ནས་འཁྲབ་སྟོན་གཟིགས་འབུལ་གྱི་སྲོལ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་རྫེ་རྒྱས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ། དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཡང་དགེ་འདུན་ལོ་གཞོན་རྣམས་ནས་དབྱར་གནས་གྲོལ་རྗེས་ཀྱི་ཆབ་ཞུགས་གུང་སང་དང་སྐབས་བསྟུན་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྲོལ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་སྡེ་དྲུག་རིན་པོ་ཆེས་སྲིད་སྐྱོང་གནང་རིང་ཀྱང་དེ་རིགས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། སྨི་ཏུ་བའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་རྒྱུན་འཛིན་ཐོག་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་དངོས་གཞི་ཆོས་རྒྱལ་དྲད་པ་བརྟན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། པར་འཇུག་གི་འཁྲབ་སྟོན་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གི་དཔོན་རིགས་བཀའ་བློན་ནས། རྫོང་དཔོན། གཞིས་གཉེར་ཚོང་པ། དགོན་པའི་ཞལ་ངོ་། ཐ་ན་སྤྲང་པོ་ཡན་གྱི་འཚོ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་དངོས་ཡོད་སྟོས་གསང་མེད་པར་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དང་ནང་དོན་གསར་པ་གསར་གཏོད་གནང་བ་དེ་ཡང་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་སྲོལ་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས། བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་མོ་དང་། ཟློས་གར་ཚོགས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཆེད། དབུས་གཙང་ལྷོ་ཁ་བཅས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་དང་། ཐྲོ་པ། གཞིས་མ། ཤེལ་རོང་འཁྲོང་རྩེད་པ་སོགས་ཡོད་ཚད་བསྐོང་འགུགས་གནང་སྟེ་ལོ་ལྟར་ཞོ་སྟོན་རིང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་འཁྲབ་སྟོན་གཟིགས་འབུལ་དགོས་པ་དང་། འཁྲབ་སྟོན་སྐབས་རང་རང་སོ་སོའི་འཁྲབ་སྟོན་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཉམས་འགྱུར་ཁྱད་ཆོས་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་ཐོག སྐུ་ངོ་མས་ནན་ཏན་གྱིས་གཟིགས་རྟོགས་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཞོ་སྟོན་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་རྩལ་དུས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བདུན

པའི་ནང་ཞོ་སྟོན་དུས་ཆེན་གཏོང་སྲོལ་བྱུང་། དེ་ཡང་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་བཟུང་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་ཚོས་དབྱར་སྟ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས(དབྱར་གནས་ཟེར)ཤིང་། ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀྱི་རིང་དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་སྐབས་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འཇུག་ཆེད་བདུད་སྡེར་གཏོགས་པ་རྣམས་སྤྲོ་བ་སྐྱིད་པའི་སླད་འདོད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་ཅན་དགོས་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མར་གཞིགས་ཏེ་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་འཕྱོངས་རྒྱས་སྤུན་བདུན་པ་དང་། ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ། སྣེ་མོ་བྲ་སྒོ་བ། ཐོན་པ་བ། སྣང་རྩེ་བ། རིན་སྤུངས་རྫོང་ཁོངས་རྒྱལ་མཁར་ཆོས་རྫོང་པ། ངམ་རིང་རྫོང་ཁོངས་གཙང་རི་པོ་ཆེ། རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁོངས་ཤངས་གྲམ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། ལྷ་སའི་སྐྱོར་མོ་ལུང་པ། ཆུ་ཤུལ་རྫོང་གི་ཤེལ་གྲོང་འབྲོང་རྩེད་སོགས་ནས་ཐོག་མར་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁ། དགོང་དྲོ་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་བཅས་པར་ལྷ་མོའི་གླུ་གར་གྱི་གཟིགས་ཕུད་ཕུལ། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ནུབ་ངོས་རི་ལྡེབས་སུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གཙོ་འཁོར་གྱི་གོས་སྐུ་འགྲེམས་པའི་མདུན་དུ་མཆོད་འབུལ་དང་། ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས(ཞལ་ངོ)གསར་རྙིང་བརྗེ་བའི་མཛད་སྒོ་གནང་སར་གོས་སྐུའི་ཞལ་མཇལ་དང་། ལྟད་མོ་བ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ་སོགས་ལྷ་མོ་བ་ཚོས་གོས་སྐུའི་མདུན་གཟིགས་ཕུད་ཀྱི་ལྷ་མོ་འཁྲབ་རྗེས་བསམ་བློ་ཁང་ཚན་སོགས་སུ་ལྷ་མོ་ཉིན་འཁྱོངས་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱེད། ཉིན་དེར་སེ་ར་དགོན་པར་ཡང་ཚོགས་ཆེན་སྒོ་མཆོར་རབ་གསལ་སྟེང་ནས་གོས་སྐུ་བཀྲམ་པའི་མདུན་ཀརྨ་ཤག་གི་ཆོས་སྐྱོང་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་ལོ་རེའི་ལེགས་ཉེས་བརྟག་གཞི་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་སའི་རགས་སྟོབས་པ་དང་སྐོར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱིས་པ་དང་། སྨྱོས་པ། བུད་མེད། ཐོད་སྐམ་སོགས་ཀྱི་འཆམ་རྒྱག་པ། ཕྱི་དྲོ་ཀརྨ་ཤག་གི་ལྷ་ཆས་སྐུ་གསོལ་བརྒྱངས་སྟེ་ཏ་ལ་སྐྱོན་ཐོག་ཆོས་རྗེ(ལྷ་ཕེབས་མཁན)ངོ་གཡོག་གཟབ་མཆོར་ཕྱིན་ཏེ་ཏ་བཞོན་པའི་སྤྲ་རྗེས་སུ་སེ་ར་བླ་སྤྱིའི་ངོ་ཚབ་འཁོར་གཡོག་བཅས་ཏ་ཐུག་སྐྲིག་པའི་མདུན་དུ་རགས་སྟོབས་པ་ཚོས་ལག་ཏུ་བརྟག་གཞིའི་དངོས་པོ་རྣམས་འཁྱེར་ཏེ་ཙ་བསྐར་བསྒྲིགས་བཞིན་ལྷ་སར་ཕེབས། བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ལྷ་མོ་བ་ཚོས་གཟིགས་ཕུད་རྒྱས་པ་རེ་འཁྲབ་པ་དང་། ཀརྨ་ཤག་གི་འཆམ་པ་བས་འཆམ་བརྒྱབ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་བཟུང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཉིན་བཞིའི་རིང་རྒྱལ་མཁར་ཆོས་རྫོང་པ་དང་། གཙང་པ་རི་པོ་ཆེ་བ། ཤངས་གྲམ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པ། སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་བཅས་ནས་ཉིན་རེ་རྒྱལ་རབས་འཁྲབ་གཞུང་མི་འདྲ་བ་རེ་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱེད། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནས་ལྷ་མོ་བླངས་རྗེས་གླིང་སྐོར་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་མི་ཆོག དེའི་གོང་ནོར་བུ་གླིང་གའི་ཞོ་སྟོན་ཚར་རྗེས་གྲོང་ནང་གི་སྐྱ་དྲག་ཆེ་ཁག་དང་། བླ་བྲང་ཆེ་ཁག་ཚོས་ལྷ་མོ་ལེན(འཁྲབ་ཏུ་བཅུག་པ)གྱི་ཡོད། ཞོ་སྟོན་རིང་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་དང་། ཉེ་འདབས་གྲོང་གསེབ་པ་སོགས་མང་པོ་ནོར་བུ་གླིང་གར་ལྟད་མོར་འཛོམས་སྲོལ་ཡང་སེ་འབྲས་སུ་དབྱར་གནས་འཁོལ་བས་གྲྭ་པ་ལྟད་མོར་ཡོང་མི་ཆོག གོང་གསལ་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ཁྲལ་འཁྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གཏན་འབེབས་བཞིན་ལོ་ལྟར་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ལ་ཆུ་མང་པོ་བརྒལ་ཏེ་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་ཡས་མས་སུ་རྩེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་སུ་འབྱོར་ཚེས་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འདུག

ཞོ་ཤ། སྟོབས་སམ་ནུས་པའི་མིང་དང་། ཁྲལ། སྨ་རྡན་བཅས་ཀྱི་མིང་ཡིན།

ཞོ་ཤ་སླར་འབུལ། རང་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་པ།

ཞོ་ཤས་འཚོ་བ། འདི་ལ་དག་ཡིག་འགའ་ཞིག་ནང་བྲན་གཡོག་གི་མིང་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་ངེས་མེད་ཀྱི་གླ་པའི་མིང་ཡིན་པར་བཤད།

ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་ཡིན། སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་མཉམ

པར་བཞག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཆོག་ཙམ་དང་སྨྲ་སྨྲེ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པ།

ཚོག་རྒྱ། དར་བ་ལྷ་བུའི་ཚོ་ཕྲུམ་གྱི་མིང་།

ཚོགས་གླུར་སྨོན་གྱི་འདུས་པའི་སྡེ། འདི་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཐང་དཀར་རྒྱས་ཁོངས་ཚོགས་ཤང་དུ་ཡོད། འདི་སྔར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་ཀྲ་ཡོ་ཐར་པ་རྣམ་རྒྱལ་རྗེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་བྱ(༡༢༣༧)ལོ་ནས་ཁོང་གཤེགས་ལོའི་བར་གང་ཐུང་ཞིག་ལ་བཏབ་པར་ངེས་ཅིང་། རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྐྱེ་ནང་པ་གུར་སྨོན་པ་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་གྲོང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་ཁར། རིན་ཆེན་སྒང་ཞེས་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་དམག་འཁྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་མེར་བསྲེགས། གྲྭ་པ་རྣམས་འཐོར་བའི་ལྷག་མ་བཅུ་ཙམ་ཞིག་འཕན་པོ་ཚོགས་ཕུའི་ས་ཁུག་སོགས་ལ་སྡོད་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན(དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་ལྔ་པ་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས《བཻཌཱུར་སེར་པོའི》ཤོག་གྲངས༧༠ནས༧༡བར་གསལ) དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་འབྲུར་བའི་རྗེས་སུ་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གསོ་གནང་སྐབས་སྔར་གྱི་ཁྱིམ་གྲོང་དེ་གནས་གཞན་དུ་སྤོས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྒང་གི་གྲྭ་པ་ལྷག་འཕྲོས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༥༡༨)ལོའི་ཡས་མས་སུ་བཏབ་ཅིང་། དགེ་ལུགས་ཀྱི་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཞིག་ཡིན།

ཚོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ། འཕན་ཡུལ་སྨད་ཙུང་པ་ཚུ་སྐོར་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་ཚེ་རིང་ལྷ་སྲུང་དང་ཡུམ་ཨ་སང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༨༧༡)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་ཚེ་དབང་ལྡན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། དགེ་སློང་ཆོས་གྲུབ་བསྟེན་ནས་ཀློག་སློབ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་ལ་ཚོགས་གུར་སྨོན་དགོན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེར་བཞུགས་ཏེ་མཁས་དབང་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ཞིབས་སྐབས་ཚོགས་དགོན་པའི་དགེ་བསྐོས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་སྐབས་འཁོར་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཐུགས་སྐྱོ་ཤས་འཁྲུངས་ཏེ་གྲུབ་དབང་བྱམས་པ་ཆོས་ལྡན་དང་། རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་སོགས་བསྟེན་ནས་ལོ་མང་རིང་དབེན་སར་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ཐོག་སོག་པོ་ཧྲུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་སྒྲིད་ཤོད་དུ་སླེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཚོགས་གུར་སྨོན་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ལོ་ཕྱར་བླ་བ་གསུམ་རིང་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་སོགས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་ལ་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་བྱས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཁོང་གི་རྩ་བའི་བླ་མར་གྱུར། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《བླ་མ་མཆོད་པའི་ཟབ་ཁྲིད་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མའི་ཞལ་གདམས》《ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ》《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ》《ཐ་ཏི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་དང་དེའི་དྲིས་ལན》སོགས་པོད་གཅིག་ཙམ་ཕྱག་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཚོན་ལྷེ་ཧྲི། (宣慰使)ལས་ཚན་ཞིག་སྟེ་རིམ་པ་ཕལ་གྲས་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ལས་རིམ་པ་གཅིག་གིས་མཐོ་བ་ཡོད་སྐད།

ཚོལ་ཆིབས་ར་ལས་ཁྲུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཚོལ་ཆིབས་ར་ལས་ཁུངས་ཞེས་དོ་དམ་ཆིབས་ཆེ་མོད་དྲུང(གནས་ལྔ་པའམ་དྲུག་པའི་ལས་ཚན་པ)

གཉིས་དང་། ཚིབས་རྡུང་ཞེས་རྡུང་ཡིག་ནང་ཟན་གཉིས།
ཞོལ་ཚིབས་ར་མདོ་སྨུག་གི་ཞལ་ངོ་གསུམ། གཟིམ་དྲིལ···
ཞལ་ངོ་། རྒྱུགས་མ་ཞལ་ངོ་བཅས་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས···
རྣམ་ཀུན་གཞུང་རྟ་གཞུང་དྲིལ་ལ་གསོ་ཚགས་དང་། རྟ···
དྲིལ་རྣམས་རིན་སྤུངས་ཁྲུལ་དང་ཡར་འབྲོག་དཀར་མོ་གླིང་
དུ་རྩྭ་གསོས་སུ་གཏོང་རྒྱུ། བཀའ་ཤག་གྲོད་པས་བཏང···
བའི་ཐོང་འཛིན་ལྟར་རྟ་ཙུལ་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་གཞིས་ཁག
ནས་རྟ་དྲིལ་གྱི་སྣ་དང་སྣ་གདན་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ་བསྡུ་ལེན···
བྱེད་རྒྱུ། གོང་ཁྲུལ་རྫོང་ཁག་བཞི་ལ་གཟིམ་དྲིལ་གྱི་མ་རྟ···
རྗེས་སྐྲོད་ཡོད་པ་ལྟར་ལོ་ལྟར་དྲིལ་ཕྲུག་བསྡུ་ལེན་བྱེད་རྒྱུ།
ཚིབས་སྐྱུར་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཚིབས་རྟ་སྣ་སྐྱོང་རྒྱུན···
གྱིས་སྤྲས་པ་སྐྱོང་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡོད།

ཞོལ་ཚིབས་རའི་རྩྭ་བཟའི་སྐོར། དེ་སྔའི་སྣེའུ་རྫོང་ཁྲུལ
དུ་ཞོལ་ཚིབས་ར་སྨུག་གི་ཚིབས་གདང་ཞེས་སྐོན་དུས་འགྲོ
ཡུལ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཟླ······
མཇུག་ཙམ་ལ་ར་མ་སྒང་ཀོ་ས་ར་མི་རྫིང་བཅོ་ལྔ་སྐོར་དང···
ཀོ་པ་བཅས་སྨུག་སྐོད་ཀྱིས་ཚིབས་ཆེན་ལེགས་པ་རྣམས་ཆུ
སྒྲོལ་སྐབས་ཚིབས་ཆེན་གཉིས་རེ་ཙམ་བྱས་ཏེ་ཀོ་ཁྲིད·······
བརྒྱབ་ནས་འདོན་དགོས་པ། ཞེར་བ་རྣམས་ཆུ་ལ་སྒྱིར···
བཏང་བྱས་ནས་འདོན་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ལེགས་པ་
རྣམས་མི་རྫིང་གིས་དལ་པོར་ཁྲིད་ནས་འགྲོ་དགོས་པ།
ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་རྡོ་བསྟར་དང་། དཀར་ཐིག
བསངས་བཅས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་རྟ་རྣམས···
ཉིན་མོ་རྩྭ་བཀག་ཅེས་པར་མི་རྫིང་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ནས་འཚོ···
དགོས་པ་དང་། མཚན་མོ་གོང་གསལ་ཚིབས་རྟ་ལེགས་པ་
རྣམས་ཚིབས་རར་འཇུག་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་མཚན་མོ·····
སྐྱེར་བྱེད་རྩྭ་ཡང་ཛ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བྱིངས་རྩྭ་བཀག་ནང་
མཚན་མོ་མི་བཞིས་ཟུར་བཞིར་ཤལ་ནས་སྲུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ནས་ལོ་ཏོག་སྨིན་མཚམས་མང་ཚོགས་རྣམས་བཅས་མ···
བཟས་ཟིན་རིམ་བཞིན་སྐོར་ཤུལ་དུ་ཉིན་མོ་ཚིབས་རྟ·······
ཡོངས་རྫོགས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་སྐབས་བཅས་མ······
མཇུག་སྒྲིལ་གཙང་མ་མ་ཟིན་པའམ་ཡང་ན་སྙེ་སྨུག་གཙང་
མ་མ་ཟིན་གོང་ཚིབས་ཆེན་ཞལ་ངོའི་སར་བསྐྱོད་ནས་ཉིན་
ཤས་འགྲུངས་ཐབས་ཞེས་ཞུ་ངོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ནས་སྐོར་ཤུལ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཚིབས་རའི་ལག་དོ་མི····
གཉིས་རེ་རེས་བསྐོར་གྱིས་བསྐྱོད་དགོས་པར་མང་ཚོགས···
ནས་དེ་ཉིན་ཟ་འཐུང་སྟེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན······
མཚན་མོ་བསྟེར་བྱེད་གཟན་སློང་ཞེས་རྟ་གཉིས་འཁྲིད་དེ···
གཟན་སྐྱེ་དྲུག་བདུན་ཙམ་འཁྱེར་ནས་ལག་དོ་གོ་ཐང·······
གཅིག་གཏོང་སྲོལ་གྱིས་རྗེས་སུ་གཟན་རྩྭ་ཁང་པ་གཅིག·····
གཉིས་ཙམ་ཚོང་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེའི་སྐབས་དངུལ···
རྫོ་ཚད་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཡོང་བ་དེ་དག་ཚིབས་ཆེན་ཞལ་ངོར···
བདག་གི་ཡོད། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཞོལ···
ཚིབས་རྣར་འཆར་ཅན་ཡོག་སྐབས་ར་མ་སྒང་ཀོ་ས་བར····
གོང་གསལ་ནས་སྐྱིལ་སྒྲོལ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞོལ་གཉེར་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་
སྐབས་ཞོལ་གཉེར་ལས་ཁུངས་ཞེས་རྩེ་ཞོ་བྲང་གི་འོག་ཞོལ་
དུ་ཡོད་ཅིང་། འདིར་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་ནི། ཞོལ···
གཉེར་རྩེ་དྲུང་མཁན་ཆུང་གཅིག་དང་། ཤོད་དྲུང་རིམ···
བཞི་གཉིས(དེ་སྔ་གནས་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་པ་ཡིན)གཉེར་
ཆུང་གསུམ། ཞོལ་དྲུང་བཅོ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཡོད། ལས····
ཁུངས་འདིས་གཏོང་སྒོ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་གྱི···
འགན་དབང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ···
སའི་གླིང་སྐོར་ཕྱིའི་ཞོལ་འོག་གཞིས་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ལ·····
ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གནོན་བྱེད་ལུགས་མི་དཔོན་དང་འདྲ་བ···
དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆུ་འཁོར་ཡོད་ཚད་ལ་ལྷུགས་སྨིན་ཟེར་
བའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གསོལ་ཞིབ་འཐག་ལས་ཀྱིས་རྩེ་གསོལ་
ཐབ་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་གཏོང་བ། ལྷུགས་སྐྱོ་ཞེས་ཏཱ་
ལའི་བླ་མའི་བཞེས་སྐྱོ་དང་། གསོལ་མར(ཞོའུ་ཡང་ཟེར)
བསྡུ་ལེན་བྱ་མི་གཉེར་ནང་ཆེད་འཇུགས་ཐོག་ཉིན་གནངས་
ཆགས་ཀྱིས་མར་གསར་བླངས་ཏེ་སྤྲོད་གཏོང་བྱེད་རྒྱུ།
འབྲི་ཁྲུང་ནས་སོལ་བ་དང་ཡངས་ཅན་ནས་ས་ཀར་གྱི་ཁྲལ་

བསྟུས་ཏེ་གཞུང་ལས་བཟོ་རིགས་ལ་སོལ་བ་མཁོ་འདོན་དང་རྩེ་ཕོ་བྲང་སོགས་ལ་དཀར་རག་མཁོ་འདོན་དང་། གསོལ་རྒྱུའི་དོ་དམ། ཞོལ་དཔལ་སྐྱིད་ཞེས་པའི་བཙོན་ཁང་ལ་དོ་དམ་དང་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན།

ཞོལ་འདོད་དཔལ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལས་ཁུངས་འདི་རྩེ་ཞོལ་འདོད་དཔལ་ནང་ཡོད་ཅིང་། འདོད་དཔལ་བྱ་བའི་ཁང་པ་འདི་ནི་ཐོག་མར་མཚུར་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཞྭ་དམར་བའི་དགོན་པ་ཐོག་བརྩིགས་བཞི་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཉིས་ཐོག་ཏུ་ཕབ་སྐྱེ་བཟོ་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་འདོད་དཔལ་ལས་ཁུངས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་འདུག ལས་ཁུངས་འདི་ནི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་པའི་འགོ་འདོམས་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་གྲྭ་ཞིག་ཡིན་པ་འདིར་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང(གནས་དྲུག་པ) གཉིས་དང་། བཟོ་རིགས་ཁོངས་སུ་ལག་རྩལ་མཐོ་དམའི་གོ་རིམ་གྱི་དྲུང་ཧོག་གདན་ཐོབ་ཡོད་པའི་དབུ་ཆེ་ཆུང་སོགས་རིམ་པ་ཡོད་ཅིང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཁོངས་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་ལུགས་པ། དཀྲུག་པ། ལྕགས་དཀྲོལ། ཏོབ་ཚགས། འཛམ་ཚགས། གསེར་དངུལ་ཧིར་ཚགས་སོགས་མདོར་ན་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་བོད་ལུགས་མཁོ་ཆས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ལག་རྩལ་མི་སྣ་མཁས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་ཅིང་། སྔ་དུས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་བཟོ་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་ཆགས། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་སྐུ་དུས་སུ་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཙུགས་ནས་དེར་འདོད་འཛོའི་དཔལ་འཁྱིལ་ཞེས་བཏགས། བཟོ་ལས་ཐད་གསེར། ཟངས། ལྕགས་བཅས་ཀྱི་བཟོ་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་ཤིང་བཟོ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱང་ཡོད། ཁྲོན་བཟོ་པ་མི་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ། སྤྱིའི་དབང་འཛིན་པ་ནི་སོ་སོའི་ལག་རྩལ་མཁས་ཅན་རིམ་པས་བྱས་པ་དང་དེ་མིན་ལས་རིགས་སོ་སོར་ཡང་བཟོ་པ་རེ་ཡོད། ལས་རིགས་དེའི་ཁོངས་སུ་མིན་པའི་ཕྱིའི་བཟོ་པས་ཡོ་རེར་འདོད་དཔལ་ལ་ཐོགས་མ་ཕུལ་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བྱས་ཆོག་པ་ལས། དེ་འོག་འདུས་མི་དགོས་པར་སྐོག་ཏུ་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་ལ་ལས་ཀ་བྱས་ན་ཚོགས་པ་དེས་ཉེས་ཆད་གཅོད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད། ཞོལ་འདོད་དཔལ་ནས་བཞེངས་པ་པོ་ཏ་ལ་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་ནང་ཚེ་དཔག་སྟོང་སྐུ། གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ནང་ཡོད་པ་རྡོ་ཀླིམ་གྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་དེ་དང་ཁྱད་མེད་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་བཀྲས་ལྡན་ནང་ཡོད། པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་དང་མཆོད་ཁང་ཁག་གི་ལྕུགས་ཁྲ་སྙིང་བཀྲོལ་འོག་བཀྲོལ་ཡོད་པ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༧༩༦) ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་བཀའ་ལྟར་གཟིམ་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་བཞུགས་རྒྱུའི་ཉི་མ་སྣང་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྡོ་ཀླིམ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཟིམ་ཆུང་བཀའ་གདམས་ལྷ་ཁང་ནང་གི་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་དང་། སྦྱོང་གནས་བླ་བརྒྱུད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་རྣམས་ཞོལ་འདོད་དཔལ་བཟོ་ཁང་ནས་བཞེངས་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

ཞོལ་རྡོ་རིང་ཕྱི་མ། ཞོལ་གཞུང་སྣོའི་མདུན་གཞུང་ལམ་གྱི་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རྡོ་རིང་ཕྱི་མ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཙུགས་པ་དེའི་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་བདུན་སྐོར་དང་། ཞབས་སྟེགས་རྡོ་ཙིག་བང་རིམ་གསུམ། རྩེ་མོར་ཆར་ཁེབས་ཀྱི་བཞི་བང་རིམ་ཅན་ཏོག་དང་བཅས་པ་དེའི་ངོས་སུ་བཙན་པོས་བློན་པོ་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་ལ་གནང་བའི་བཀའ་གཙིགས(ཞལ་བཞེས)ཀྱི་ཡི་གེ་འཁོད་ཡོད་པ་ལས་ནུབ་ཏུ་ཡིག་ཕྲེང་དྲུག་ཅུ་དང་། ཤར་དུ་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག བྱང་ཡིག་ཕྲེང་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ལྷོར་དུ་ཡི་གེ་མེད།

ཞོལ་སྤོས་བཟོ་ཁང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཞོལ་སྤོས་བཟོ་ཁང་ཞེས་པར་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་གཅིག

དང་། རྩེ་ཕྲུག་ནང་གཅིག རྩེ་གཉེར་ནང་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་དེའི་ལས་འགན་ནི་ཙཀླན་དཀར་དམར་གྱིས་མཚོན་སློབ་རྒྱུ་གང་དགོས་རྩེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་ནས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། སློབ་བརྡུང་ལས་མི་སྤྱར་ལམ་ཡར་འབྲུག་སྒྲིང་གཞིས་འོག་ནས་རྐང་འདོན་ཆ་གསེས་ཀྱིས་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལོ་ལྟར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཞོལ་ཤར་སྒོའི་ཕྱུག་ཏུ་སློབ་བརྡུང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཤར་བར་སློབ་བཟློའི་ལས་གྲྭ་དེ་ནས་གཙོ་བོར་གཟིམ་ཆུང་གཟིམ་སློབ་དང་། གཟིམ་འདྲ། དཀྱུས་སློབ་བཅས་ཨང་གྲངས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ་རྩེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཐབ་དེབ་ནང་གསལ་ཕྱུས་འཁོར་ལས་མ་ཞན་པ་ལོ་ལྟར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་རྩེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་སུ་རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞོལ་སྒྲི་ཐོགས་ཁང་། ལས་ཁུངས་འདིར་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་ཛ་ཐའི་མཁན་ཆུང་རིམ་བཞི་གང་ཙང་གཅིག་དང་། རྩེ་མགྲོན་གཅིག་ཡོད། འདིས་རྒྱ་འབྲུ་ཞེས་འབྲུ་ཁྲལ་དང་། མདོ་སྨད་ཞེ་ཤེ་ཟེར་བའི་མར་ཁྲལ་བསྡུ་ལེན་ཐོག་ཡས་མས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཐོགས་འབྲུ་འདོན་འདྲེན་གྱིས་ལྷ་སར་བཅའ་སྡོད་དམག་སྒར་ཁག་ལ་ཐོགས་སྤྲོད་རྒྱུའི་འགན་དབང་སྤྱོད།

ཞོལ་ལས་ཁུངས། ཞོ་སྦྲང་པོ་ཏ་ལའི་རི་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༧༥)ལོར་སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་བཙུགས་ཤིང་། དེ་ཐོག་མར་ཞོལ་ལྷུགས་རི་ཕྱི་ནང་གི་ཁྲིམས་འདོམས་བྱེད་པོ་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ལས་མེད་ཙང་། དེ་རྗེས་ཉེ་འཁོར་རྫོང་གཞིས་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཞེས་འབྲས་སྒྲིང་། གྲྭ་བཞི། སྣང་ཙེ། ལྷ་མོས། ཚལ། བདེ་ཆེན། ཆོས་ལུང་། འབྲོམ་སྟོད། གདོང་དཀར། མཉེས་ཐང་། གནམ། ལྷང་། སྙེའུ། རྣམ་སྣང་། ཤེལ་གྲོང་། སྦྲགས། ཕྲིང་སྒོ། ལུམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གནོན་དང་། སྐྱོད་དོན་ཆེ་རིགས་བཀའ་ཤག་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་ལས། དེ་མིན་རང་ཁོངས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། དེ་གར་དོ་དམ་པ་གནས་དྲུག་པའི་ལས་ཚན་སེར་མོ་བ་གཅིག་དང་། སྐུ་བོ་གཉིས་ཡོད་ཐོག སྐབས་རེ་ལས་འཕར་བསྐོ་སློལ་ཡོད་པ་དང་། མཚམས་རེ་དོ་དམ་པ་རིམ་བཞི་སེར་སྐྱས་ཀྱང་འགན་འཁུར་བྱེད་པ་བྱུང་། དོ་དམ་པ་ཚོར་གཞུང་ཡིག་ནང་ཞོལ་གཉེར་ཞེས་འཁོད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྡེ་པ་ཞོལ་པ་ཞེས་འབོད། དོ་དམ་པའི་འོག་ཏུ་གཉེར་ཆུང་དྲུང་ཧྲོག་མི་གཉིས་དང་། ཡོང་བཞེས་ཁང་གཉེར་(ཡོང་ཁང་ཟེར)མི་གཅིག ཞོལ་དྲུང་མི་ཉི་ཤུ་སྐོར། དེའི་འོག་ནང་གཟན་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པར་ཞོལ་པ་ཇོ་ལགས་ཟེར། དེ་རྣམས་ནས་རྒྱུན་གཏན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་བསྡུ་གཏོང་ནར་མར་ཞུ་དགོས། ནང་གཟན་རྣམས་ནས་འབབ་བསྡུ་གཏོང་གཤོར་འཛལ་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་བང་ཆེན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ། ལས་ཁུངས་རང་ཁོངས་ཀྱི་གཏོང་འབྲུ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་འདྲེན་རྒྱུ་དང་། ལྷོ། སོལ་བ་སོགས་བསྡུ་བར་འགྲོ་རྒྱུ། བཙོན་པ་སྲུང་རྒྱུ། ཉེས་ཅན་པར་ཏ་ལྷུག་བཞུ་རྒྱུ། ཞོ་སྟོན་སོགས་མཛད་སྒོ་ཁག་ལ་བདེ་འཛུགས་ཚང་གཤང་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་འགོ་པ་ཡོང་ཁང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱིང་ཤོད་སོགས་གད་པ་མི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཁྲུངས་སོ་སོའི་ས་ཁོངས་ལ་གད་བརྡར་གཙང་སྦྲ་ཞུ་རྒྱུས་མཚོན་ས་གནས་སོ་སོར་མི་ཀུན་སྤྱུང་ཆ་ཞུ་དགོས། དེ་མིན་བཅུ་དཔོན་མི་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་ཞོལ་ལྷུགས་རི་ཕྱི་ནང་དང་། ཞོལ་ཁོངས་ཉེ་འཁོར་མང་ཚོགས་གནས་ཡུལ་ཁག་ལ་བརྡ་གཏོང་སྐད་རྒྱག་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། ཞོལ་སྐོར་གཟིམ་པ་ཞེས་མི་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞལ་ངོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཚོས་ཉེ་སྐོར་རྫོང་གཞིས་ཁག་སོགས་ལ་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། དེ་བཞིན་རྩེ་ཤོད་ཁག་གི་ཡི་གེ་སྐྱེལ་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་དགོས།

ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནི་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཏུ་ལྷགས་སྐྱིན་རྒྱུ་འབྲུ་འབུལ་དམིགས་དང་། མཆོད་རྒྱུན་མི་ཐོགས་སོགས་གཏོང་འགྲོས་ཆེ་བས་རྒྱུ་འབྲུ་བསྡུ་གཏོང་དང་ཁྲིམས་གནོན་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྷ་ས་སྲིད་ཆུའི་ཆུ་རགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ཉམས་

གསོ་ཆེ་ཆུང་གང་དགོས་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་དང་། རྣམ་ཀུན་འཆར་འཕར་ཞུ་བྱ་སྣེ་མང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

ཞྭ་གོས་ཡ་མ་གཟུགས། མགོ་ལ་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་དང་། ལུས་ལ་གྱོན་པའི་གོས་གཉིས་མཐུན་པོ་མེད་པ།

ཞྭ་ཟ་མ་ཅན། ཞྭ་ཐོག་ཏུ་གཙན་གཟན་ལྷ་མོའི་ཟ་མའི་འཕྲུ་བཙུགས་པ།

ཞྭ་ཐོད་རིང་པོ། དེང་སང་མཚོ་སྔོན་པོའི་འབྲོག་པ་ཚོས་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་རྩེ་རིང་པོ་སྦུ་པའི་ཕུ་ཐུང་གི་རྩེ་བསྐུས་ནས་བསྟམས་སྟེ་མགོར་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཞྭ་མཐོན་མཐིང་དང་ཐོད་ཅན་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་ཐོད་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱང་བ། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་སྔོན་པོ་མཐའ་ལ་པགས་པ་ནག་པོའམ། ཕྲུ་མ་ནག་པོའི་ཐོད་སྐོར་ཡོད་པ། ཞྭ་མོའི་སྙིང་སྟོང་རྒྱུད་དམར་པོའི་འཛར་དང་། ཏོག་གི་གདན་གྱི་མཚམས་ནས་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་ཐོད་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱང་བ་ཞིག དཔོན་རིགས་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་རྨ་བྱའི་ཏོག་དང་སྒྲོ་ཐོད་གཉིས་རེ་ཡོད།

ཞྭ་འབོག སྔ་པ་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་སྒེར་དྲུང་རིགས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་འབོག་ཆེན་ཟེར་བ་ཞིག

ཞྭ་དམར་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འབྲི་གུང་གཞོ་ཤུང་དུ་ཡབ་འབྲི་གུང་ཆོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་ཡོང་མོ་བཟའ་གཡང་འགུགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༥༨༤)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔར་ཕེབས་པ་ས་བྱི(༡༥༨༨)ལོར་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་མ་ཕེབས་བར་དུ་ཐུགས་འཛིན་གནང་བའི་གཞུང་རྒྱུད་པ་ཡང་དཔེ་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཙམ་ཡོད། བྱང་ངམ་རིང་དགོན་པ་སོགས་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དབུ་མ། ཕར་ཕྱིན། འདུལ་བ། མཛོད་སོགས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཕེབས་པ་ཆུ་སྟག(༡༦༠༢)ལོར་ཀརྨ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཀརྨ་པ་དེ་ཉིད་དང་། མཚུར་ཕུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དབུས་གཙང་། ཀོང་པོ། དྭགས་པོ། སྔོ་ཁ་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་ཕལ་ཆེ་བར་ཕེབས་ནས་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཀའ་གང་དགོས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་ས་སྤྲེ(༡༦༠༨)ལོར་འཇང་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་མི་ཕམ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བསྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་མ་ཕྱི་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་སྔོན་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་དབུས་གཙང་ཡོངས་སུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་སྐབས་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕུལ་བ་དེ་བསྐུར་བ་གནང་ཞིང་།

འཇང་རྒྱལ་པོས་སྔ་རྗེས་སུ་གདན་འདྲེན་ཡང་ཡང་འབྱོར་བ་ལྟར་ཁམས་ཁུལ་དང་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་འཇང་ས་ཐམ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས། བཀའ་འགྱུར་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་ལས་ཀ་མཇུག་མ་སྒྲུབ་བར་དུ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཔར་བསྐྲུན་གྲུབ་ནས་དཔར་ཁང་དང་བཀའ་འགྱུར་ལ་རབ་གནས་གནང(འདི་རྗེས་སུ་ལི་ཐང་དགོན་པར་གདན་དྲངས་པར་བརྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལི་ཐང་མཚལ་དཔར་ཟེར)དེ་ནས་བར་ཁམས་སྒོ་བརྒྱུད་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ས་སྦྲུལ(༡༦༢༨)ལོར་སྟོད་མངའ་རིས་བརྒྱུད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ཁུལ་གནས་དང་། མཆོད་རྟེན། སྒྲུབ་ཕུག་སོགས་མཇལ་བ་གནང་ཞིང་། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ནས་ཀྱང་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་རིང་སྣེ་ལེན་གུས་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲུབ་གནས་ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར་དུ་ཕེབས། དེར་བཞུགས་རིང་སྐུ་བསྙུན་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ལྕགས་རྟ(༡༦༣༠)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་མཚུར་ཕུར

སྨིན་དྲངས་ཏེ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་མ་བྱས་པར་དམར་གདུང་རིང་པོར་འཛོག་པའི་སྲོལ་བཞིན་དངུལ་གདུང་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས། གསུང་རྩོམ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་པའི་གསུང་འབུམ་དང་དཀར་ཆག་མཇལ་མ་སྟོང་ཡང་ལྷུགས་རྩོམ་གང་གནང་གི་ཐོ་རགས་ཙམ་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་འདུག་ཅིང་། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ཀམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང》པོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༨ནས་༡༥༠བར་གསལ།

ཞྭ་དམར་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡུལ་བྱང་ཕྱི་མ་ལུང་ན་ཁ་ན་བར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སའི་ཆར་ཡབ་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་འབྲོག་མོའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེའི་སྐུ་སྐྱེར་ཞལ་བཞེས་ཤིང་། སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་མནོས། ཆོས་དྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་གསན། བདེ་ཆེན་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་དང་། ཆོས་རྗེ་གཡུང་སྟོན་པ། རྗེ་རི་ཁྲོད་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དྲུང་ལས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ། རྒྱུད་འབུམ། མདོ་མང་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུང་དང་། དབང་རྗེས་གནང་སོགས་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕལ་མོ་ཆེར་ནན་ཏན་གྱིས་གཟིགས། དེ་ནས་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་མཛད་ནས་བསྒོམས་པས། གནས་ནང་གི་སྒོམ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། སོ་སོར་ཚར་གཅོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་བས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་མཁན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། གསང་སྟོན་གཞོན་ནུ་དཔལ་བ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་བདེ་བ་ཅན་པ་སློབ་དཔོན་འཇམ་རིན། མཁས་ཆེན་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་སོགས་ལས《བྱམས་ཆོས་ལྔ》དང་།《ཚད་མ་རྣམ་ངེས》《འདུལ་བ་མདོ་རྩ》《རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང》སོགས་གསན། བྱང་གི་འདམ་དང་སོག་ལ་བརྒྱུད་དེ་རེ་ཤོད་ཀྱི་བར་དུ་ཕེབས། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར། རྗེ་རི་ཁྲོད་པ་བདེ་བར་གཤེགས། རྗེས་གནས་ནང་གདན་ས་བླ་མ་བསོད་ནམས་འབུལ་བ་ལ་གཏད་ནས་རི་ཁྲོད་ཁོ་ནར་བཞུགས། ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱུད་གཞུང་ལ་གཟིགས་རྟོག་དང་། གཙོ་བོར་ཐུགས་དམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་མི་གཡེལ་བ་མཛད། དེ་ནས་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕེབས། ཁྱད་པར་ཙ་རི་གསར་མ་ཕྱིན་ལེགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས། སྟག་མ་ཤུ་དང་སྒོག་འཕྲེང་ལ་བཞུགས་སྐབས་གྲྭ་པའང་སུམ་བརྒྱ་ཟིན་ཙམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་གསུངས། དབྱར་དགུན་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱི་མཚམས་བསྡམས་ནས་ཁྲིད་ནར་མར་གནང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་རྟ(༡༣༧༨)ལོར་སྟག་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་སྒང་དགོན་པ་བཏབ། དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་འདུས། མེ་སྟག(༡༣༨༦)ལོར་དགའ་མ་མོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུང་སྐྱིད་དང་མཇལ་བས་བཀའ་ལུང་མང་དུ་ཕུལ་ཞིང་བཞེད་པ་རྫོགས་པར་མཛད། ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུས་སུ་ཕེབས་པ་ན་དཔོན་སློབ་སྐབས་སུ་མཚུར་ཕུར་བྱོན། ཆོས་དྲུག་གསུངས་ཤིང་སོག་དཔོན་རིགས་རལ་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པར་མཛད། སླར་ཀོང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གཙོ་ཆེར་རི་ཁྲོད་ཁོ་ནར་བཞུགས། དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་གདུལ་བྱ་དག་ལའང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས། གདམས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཤི་གསལ་བ་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཁྲི་

ཕྲེང་དང་། ཉམས་མགུར་དང་། བསྟན་བཅོས་ཐོར་བུ་བའང་མང་དུ་མཛད། སློབ་མའང་ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བཀའ་བཞི་པ་རིགས་པའི་རལ་གྲི་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ཛ་དགོན་ཀུན་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་གཟིགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། འཕྲུལ་ཞིག་བསོད་ནམས་འབུམ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་བྱ(༡༤༠༥)ལོའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས།

ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་མདོ་སྨད་དུ་ཡབ་པད་མིག་དང་ཡུམ་མ་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༥༢)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་དགེ་བཤེས་རོང་པོ་ཨ་ལགས་བསྙེན་ནས་ཀློག་བསླབས། ཆོས་སྤྱོད་སོགས་བློར་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་རྗེ་ཐར་ཤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ལ་གསན་བསམ་ཡང་དག་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་བླ་གཞུང་གི་དྲུང་ཡིག་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཁྲུ་ཤུལ་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ལ་ར་རྒྱ་དགོན་དུ་དམ་བཅའ་འཛུགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་ལྔ་བཅུ་བར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ལ་ཐར་ཤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་གསར་རྩོམ་གནང་། དགུང་གྲངས་ང་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༩༠༣)ལོར་ལྷོ་ཚ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་གསར་དུ་བསྐྲུན་ནས་མཚན་ཉིད་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་བདུན་ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དགོན་པར་རྒྱུན་ཇའི་ཐེབས་བཙུགས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། «སྐྱབས་རྗེ་ཀཱིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར»དང་། «བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད» «རྫོགས་དཀྱིལ་བདུན་ལས་མ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་དང་རྗེར་དབྱིངས་དབང་གི་བརྗེད་བྱང་གདུང་སེལ་བདུད་རྩིའི་ཁྲུས་རྫིང» «རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོབ་ཡིག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་མཛེས» «མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མདོར་བསྡུས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་རྒྱན» «དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་བདུད་སྡེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་བཞད་སྒྲ» «བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྐལ་བཟང་སྤྱི་ནོར» «སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མེ་ལོང་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་འཕྲོ་ཅན» དེ་བཞིན་འགྲོ་མགོན་ཤིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་པོད་འབྲིང་དགུ་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཕུལ། དགུང་གྲངས་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཤེགས།

ཞྭ་དམར་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་འོད། ཞྭ་དམར་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་འོད་ནི་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་གླང(༡༡༣༣)ལོར་ཡབ་དགོན་པ་དོན་གྲུབ་བླ་མ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཉ་མཚམས་ཀྱི་སའི་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ལ་ཕུལ་ནས་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲལ་མེད་དུ་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་བཞུགས། བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་མོས་གུས་ཀྱིས་བླ་མ་བསྟེན་ཞིང་གདམས་པ་རྩད་བཅད་པས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར། གདམས་པ་དཔག་མེད་མཛད། ཆོས་རྗེ་ཁམས་སུ་གཤེགས་རྗེས་གངས་དཀར་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། ཁ་རག་དང་། ཐང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དབེན་པ་རྣམས་སུ་བསྒོམས། མཚམས་བར་དུ་འགྲོ་མགོན་ཞང་དང་། སྟོ་པ་དང་། སྐྱེར་སྒང་བ་དང་། སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་མང་དུ་མཇལ་ཞིང་གདམས་པ་གསན། ཁྲིད་པར་བདེ་གཤེགས

སྟག་ལུང་ཐང་པ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཞུས། གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་མཛད། ཆོས་རྗེ་དབུས་སུ་ཕེབས་རྗེས་གདམས་པ་ལྷག་མ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་མཚམས་འབའ་ཞིག་མཛད། གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཡང་འགའ་རེ་རྙེད་པར་གྱུར། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༡༩༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཞྭ་དམར་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་བསམ་གྲུབ་དང་ཡུམ་བར་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཁྱི(༡༤༠༦)ལོར་ཡུལ་སྨྱུང་པོ་ཁེ་ཐག་མདོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུ་ནས་བླ་མ་ཆོས་བཟང་བ་དང་དགེ་སློང་དཔོན་གྲགས་པ་ལ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ལ་ཀོང་དབུས་ཀྱི་ས་མཚམས་བང་མདོར་ཆོས་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཇལ་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་སྟག་རྩེ་ཆོས་རྗེས་མཁན་པོ་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་དང་དབང་དང་ལུང་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སྣེ་བོར་བྱོན། དེ་ནས་ཀོང་པོའི་དགོན་གནས་རྣམས་ཀྱི་དར་རྒྱས་སྤེལ་ཞིང་། པ་ཡོ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས། ཙ་རི་བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས་སུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས། དེ་ནས་འོལ་ཁ་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་མཚལ་མིན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཐག་གསུམ་དང་། འཇམ་ནི། དམར་ཚ་ཐང་། རྫོང་ཨ་རིགས་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཚུར་ཕུར་ཕེབས། བླ་མ་གངས་པ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་ལ་ནི་གུའི་ཆོས་སྐོར། འཚལ་བའི་ཆོས་སྐོར། ནཱ་རོ་ལ་སོགས་པ་གསན། དེ་ནས་དབུར་སྤྲོད་ནས་སྨྱུང་པོ་བརྒྱུད་ཀོང་པོར་ཕེབས། མཚུར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དང་། ཆོས་རྗེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། མཁན་ཆེན་ཤཱཀྱ་གྲགས་པ་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། སུམ་མཁར་གྱི་ས་ཆར་སྐུ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད་དེ་བཞུགས། དེ་ནས་ཀོང་པོ་བརྒྱུད་ལྷོ་རོང་དང་། རི་བོ་ཆེ་རྣམས་སུ་བྱོན། ཡོར་མདའ་དང་ལྷ་སྟེངས་རྣམས་སུ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཞུ་བ་མང་དུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༤༥༢)ལོར་དགའ་མ་མོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ཞྭ་དམར་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྟག་ཆུང་དང་། ཡུམ་ཨ་རྫོང་བཟའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་སྤྲུལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། བྱིས་པའི་དུས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་རྗེ་ཁོལ་བའི་སློབ་མ་བློ་གྲོས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེར་ལོ་གཉིས་བཞུགས་རྗེས་བསྙེན་པ་ལ་བརྩོན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་དང་། རྫོ་མོ་ཧཱུཿབསྐྱེད་བཅས་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཞུས་པས་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས། ན་བཟའ་རས་རྐྱང་རེས་ཆོག་པས་དབྲང་ཀུ་རས་པར་གྲགས། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་ས་སྤྲེལ(༡༣༠༨)ལོར་མཚུར་ཕུར་ཕེབས། དེར་སློབ་དཔོན་ཚུལ་རིན་དང་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་སེང་གེ། གནམ་བར་གྱི་སློབ་དཔོན་དབུ་མ་པ་བཅས་ལས་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། ལྷ་ཚན་ལྔའི་དབང་། བདེ་དགྱེས་ཀྱི་དབང་སོགས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་གསང་ཕུར་བྱོན་ནས་བླ་ཆོས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་དང་། བྲུར་ཆོས་པ་སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ལ་གཏུགས་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྔ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཞུས། ཁྱད་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཊཱི་ཀ་ཞིག་བརྩམས།

ཕར་ཕྱིན་ལ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་གྲྭ་སྐོར་དུ་བྱོན་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་སྐད་བྱུང་བའི་སྐན་པ་ཐོབ། གསང་ཕུར་བཞུགས་དུས་རྒྱ་བྲག་ཆོས་རྗེ་ལ་ཞི་བྱེད་མཐའ་བྲལ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ཇོ་སྦྱོང་དང་། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས། དེར་ལོ་བདུན་བཞུགས། དེ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཉམས་བཟང་པོ་ཐོན་ཅིང་། སྒྱུ་ལུས་དང་རྨི་ལམ་ལ་རྩལ་ཐོན་པ་བྱུང་། ས་སྐྱར་ཕེབས་སྐབས་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་མཇལ་ནས་དོན་དམ་བསྙེན་པ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་ལུང་ཞུས། དེ་ནས་རྫོང་དྲུག་ལ་བྱོན་ཏེ་བྲག་དཀར་དང་ཁུ་བྱུག་དབེན་པ་རྫོང་དང་བྲག་དམར་གསུམ་དུ་ཤས་ཆེར་བཞུགས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ལོ་རིལ་པོ་ལྔའི་བར་དུ་བདེ་ཆེན་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་མང་དུ་གསན། མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་དང་སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བདེ་ཆེན་གྱི་གདན་སར་བསྐོས་ཀྱང་ཞལ་མ་བཞེས། དེ་ནས་གསང་ཕུར་བླ་མ་སྟོན་དར་ལ་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་ཞུས། དེ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་མཛད། བྱ་ཡོ་ནས་གནས་ནང་བཏབ། དགེ་འདུན་ཡང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཚོགས། དེར་འགྲོ་དོན་ཡུན་རིང་དུ་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་མང་དུ་གཟིགས་པ་དང་། བར་དོ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པ་དང་། སྒོམ་ཆེན་པའི་གེགས་མང་དུ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བགྲང་གིས་མི་ལངས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། རྗེ་འདི་ལ་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་བུ་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པ་ནི། རྟོགས་ལྡན་མགོན་རྒྱལ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་རབ། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དར་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་སོ། །

ཉ་དམར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ། འདི་ཉིད་ཡབ་དགེ་བསྙེན་འབྱུང་སོང་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༠༩༦)ལོར་དབུ་རུ་སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་སྒམ་པོ་ཁྲུ་དབོན་གྱི་སྤྱན་སྔར་བྱོན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཕེབས་སྐབས་ཁྲུ་དབོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཚིག་རྫོགས་མཛད། མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་དུ་གསོལ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། རྗེ་རས་ཆུང་པ་སོགས་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན། གཙོ་བོར་རྗེ་ཁྲུ་དབོན་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རྩ་བའི་བླ་མར་བཟུང་། མཐར་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི(༡༡༣༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། །

ཉ་ཚད་མ་ཡོངས་པའི་འགོག་ཞྭ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོའི་རིགས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་གདན་འབེབས་ཚད་གཞི་མ་ཡོངས་པའི་ཉ་མོ་འགོག་ཞྭ།

ཉ་བཟང་པོ་ཀ་ཧི་ཀའི་ལ་ཐོད། དེ་སྔོན་སྔ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོ་ཆོས་རྒྱ་ལུ་ཆས་སྤྲས་དུས་མགོ་ལ་གྱོན་པའི་ཉ་མོ་ཨར་ཀོང་ཟེར་བ་རས་དཀར་པོ་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཉ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་འདུས་སྡེ། དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པའི་ཞེ་ས་ལྷ་བྲ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བེ་སེར》ཤོག་གྲངས༥༨པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་དང་སློབ་མ་བགྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཉ་མོ་དང་ཆས་སོགས་ཆོས་ལུགས་བྱིངས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཚེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གིས་ཕྲག་དོག་དང་ངན་སྨྲས་སོགས་ཡོང་ཉེན་ཆེ་བས་རང་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་གཙང་མར་སྐྱོང་ཞིང་། ཆས་གོས། ཉ་སོགས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དང་མཐུན་ན་ལེགས་པ་དགོངས་ཀྱང་། སློབ་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་ཉ་མོ་མདོག་སེར་པོ་དབྱིབས་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྐེར་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གནང་། ཞེས་གསལ་ཡང་། འདི་འདྲ་མིན་པ་ནི་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། དབུས་གཙང་གི་

མཁས་པ་མི་བཅུ་མཚོ་སྔོན་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་བསྐྱར་གསོ་གནང་སྐབས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔར་ལས་ལྷག་པས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་ལ་མིག་དཔེ་གནང་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟང་ཟིང་ནི་རིང་པ་བདེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང》ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

ཞྭ་ལྷ་ཁང་། (བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང) ཞྭ་ལྷ་ཁང་ལ་དབུས་སྐད་ཞྭ་ལྷ་ཁང་ཡང་ཟེར། ད་ཡོད་རྒྱུ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ༡༧༤༠ཟིན། དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་བླའི་མཆོད་གནས་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲའི་དངོས་སློབ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོས་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་སོང་བའི་སྐབས་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོས་དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་ཐན་དུ་བཀོལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་བརྩམས་པ་ན། རྡོར་ལེགས་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་སུ་སེར་བ་ཕབ་སྟེ་འབྲུ་ཟ་མོང་གི་རྒྱབ་ཁལ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོངས་པ་དྲངས། དངོས་གྲུབ་ཡོངས་ཤིག་ཟེར་བ་ན། མྱང་བན་ཆེན་པོས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཞྭ་ནམ་མཁའ་ལ་གཟིད་པས་རྡོར་ལེགས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་བསྐྱངས་ཀྱང་མ་ཁེངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་སྔོད་ཀྱི་མིང་ལས་ཞྭ་ལྷ་ཁང་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔང་ཏུ་ལུང་བསྟན་ལས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་ཤེ་སྦ་ཞྭ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་འོག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བྱུང་ནས་ཡུལ་གྱི་ས་མཚམས་སྲུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཡུལ་དེའི་ཉེ་ཡོག་ཤེ་སྦ་ཞྭ་ཞེས་པ་ནས་མྱང་བན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་མ་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་སྟེང་ཁང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། ས་མཚམས་སྲུང་ཞེས་པ་ནི་དབུས་སྐོད་འདི་དབུས་གཙང་ཏུ་བཞིའི་ཟད་མཐའ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐོར་དང་། དར་གུད་བྱུང་ཚུལ་དང་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་སློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་ཉམས་གསོ་གནང་བ་སོགས《འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་གཏམ་ཚོགས》ལེའུ་སོ་ལྔ་པ་དབུ་རུ་ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་གཏམ་ཞེས་པར་གསལ་ལ། རྫས་སུ་དགོན་བདག་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་གནང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ས་རྫོའི་ཕུང་པོར་སོང་ཡང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲག(༡༩༤༧) ལོར་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ཞུ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་སྔ་དགོན་པའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་མྱང་བན་ལ་གནང་བའི་ཞལ་བཞེས་ཡི་གེ་འཁོད་པའི་རྡོ་རིང་གཉིས་ནས་གཅིག་བཅག་པའང་ད་ལྟ་ལྷུ་སྒྲིག་བྱས་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་གཉིས། བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་རྫོང་ཞོལ་ཤར་གི་ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་རྡོ་རིང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན(སད་ན་ལེགས་འཇིང་ཡོན)གྱིས་རང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བློན་པོ་ཆེན་པོ་བན་དེ་མྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན(མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ)གྱི་བྱས་རྗེས་གཟིངས་སུ་བསྟོད་པའི་ཞལ་བཞེས་བཀའ་གཙིགས་ སྐུ་རྗེས་གཉིས་གནང་བའི་མདོ་དོན་རྗེ་རིང་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིང་སྔོན་མ་དེ་སྤྱི་ལོ༡༩༤ནས༤༡༢བར་གྱི་ལོ་ལ་བཙུགས་པ་དང་། རྗེ་རིང་རྗེས་མ་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ༤༡༣ལོར་བཙུགས་པར་མངོན། བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བ་མ་ཟད། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་པོ་འཛོན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ་དང་། རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་མཛའ་ཞིང་མཐུན་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཕྱུགས་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་ཆེ་བའི་གྲོས་བཏོན་ནས་ཟིང་ཆ་མེད་པར་བཟློས་པ་བཅས་ཀྱིས་གོང་འོག་ཀུན་གྱི་སྙིག་ཤིང་ལྟ

བུར་གྱུར་པར་བརྟེན་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཁྲི་ལ་འཁོད་རྗེས་སྲིད་ཀྱི་བློན་པོ་ཆེན་པོར་བསྐོས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱིར་ལས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་བསྒྲུབས་པ་བཅས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཙན་པོར་ལྷག་བསམ་དག་ཅིང་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོར་བྱས་རྗེས་དྲིན་གསོ་བྱེད་ཕྱིར་བཀའ་གཙིགས་ཐེངས་གཉིས་གནང་ནས་ཁོང་གི་ཕ་མེས་རྒྱུད་བཅས་ལ་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་ལྷ་རྟག་བྱེད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད། རྡོ་རིང་གཉིས་ཀ་བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོར་ཞལ་བཞེས་བཀའ་གཙིགས་གནང་བ་ཆ་འདྲ་ན་ཡང་། རྡོ་རིང་སྔ་མའི་ནང་དོན་ཙུང་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ནི་སྔ་མའི་ནང་དོན་ལ་ཁ་སྣོན་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། རྡོ་རིང་སྔ་མ་དེར་བན་དེ་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོའི་སེམས་པོ་སྣང་བཟང་འདུས་ཀོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་བཅས་ལ་བཙན་པོ་གདུང་རབས་རིམ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་རྟག་གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་ནང་ནས་འཛིན་ཐང་ཆེ་བ་གཅིག་ཞབས་འབྲིང་དུ་བཅུག་ནས་རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཏུ་བཅུག་པ། དུས་རྟག་ཏུ་གོང་ནས་འགོ་འདོན་མཛད་དེ་བཙན་པོར་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་འཛོལ་བྱུང་བའི་ཚོའང་ཉེས་ཅན་དེ་རང་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལས་གཞན་ཞེ་གཞན་ལ་ལེ་ཁག་མི་དགྲི་བ་དང་ཁེ་དབང་གཞུང་བཞེས་མི་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་འཁོད་ཡོད། རྡོ་རིང་གཉིས་པ་དེའི་ནང་དུ་སླར་ཡང་བློན་སྣང་བཟང་འདུས་ཀོང་གི་བུ་རྒྱུད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དེའི་གཉེན་ཚན་གཏོགས་པ། གཙང་དང་སྟོད་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་མི་སེར་ཕལ་པ་ལའང་ཞང་ལོན་ཡི་གེ་པའི་ཐོབ་ཐང་གནང་རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཕོ་ཚོའི་དབང་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་མཐོ་དམན་སུ་ཡིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆད་པ་གཅོད་རྒྱུ། སྣང་བཟང་འདུས་ཀོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་བཅས་ནམ་ཡང་བཙན་པོའི་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་གཞན་ཀྱིས་དབང་ཡོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་དོན་ཁ་སྣོན་མཛད་ཡོད་པ་རེད། རྡོ་རིང་དེ་ནི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་མུ་ནེ་བཙན་པོ། སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱལ་བློན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ། དེ་བཞིན་བཙན་པོ་དེའི་གཅེན་པོ་མུ་རུག་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་ཐད་དཔྱད་གཞི་མི་ཉུང་བ་བཏོན་ཡོད་པས་ལོ་རྒྱུས་དོན་སྙིང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད།

གཞན་སྨིན་ལྷ་བའི་མེ་ལོང་། གཞན་དག་གི་སྨིན་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་དོན།

གཞན་སྐྱོར་རྡོ་བསྲུང་སྲུང་བ། ཉེས་པ་ཅན་གཞན་དག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་དགའ་ཉེའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མི་ཚིག

གཞན་གྱིས་མི་བརྫི་བ་ལྔ། སྣའི་འཚབ། མ་ཉོས་པའི་བུ། གཡར་པོའི་རྒྱན། བརྐུས་པའི་ནོར། སློབ་དཔོན་མེད་པའི་རིག་པ།

གཞན་འགྱུར་བཞི། སྔར་བྱས་ལ་ཕྱིས་ནས་འགྱོད་པ། འཇུག་པའི་སེམས་དུག་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་གཉིད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟིང་པོར་འཇུག་པའི་རྟོག་པ། ཞིབ་མོར་འཇུག་པའི་དཔྱོད་པ་བཅས་སོ། །

གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་ཚོགས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གྲུབ་པས་ན་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལྔ། སྤྱོར་བ་ལེ་ལོ་ཆེ། གཞན་མི་དད་པའི་སྤྱོད་པ། དངོས་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པ། འདོགས་ཀྱང་ཆོས་མིན་པས་འདོགས་པ། རྗེས་ལ་ལམ་གོལ་བར་སྐྱུར་བ།

གཞན་དོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབུམ་སྡེ་བསྟུན། བདག་དོན་ཉེར་གཅིག གཞན་དོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བཤད་དེ། དམ་ཚིག་རྡོ་

ཧེ་གསལ་བཀྲ་ལས། ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཁྱུར་བར་འགྱུར། ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ། །རྣམ་བཞི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །མཐུན་འཇུག་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། །ཐེག་པ་དགུ་དང་མེ་ཏོག་དགུ། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་རྣམས། །འཛིན་དང་ཉམ་ང་མེད་པར་སྤྱོད། །དོན་འགྱུར་ཅི་ཡང་ཉམས་སུ་བླང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །(གསང་སྔགས་ནང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་ལ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་ལས། སྤྱི་ལ་རྩ་བ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ)

གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ། དེའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་གཞི།

གཞན་དབང་། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྐྱེས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག དེ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད།དེ་འདར་གཞན་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེའི་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དབང་དང་དངོས་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དོན་གཅིག རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ཡོད།

གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན། ༡. རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ། (རང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ) ༢. ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས། (ཀུན་བརྟགས་འདོགས་གཞི་ཡིན་པ) ༣. འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ། (འདུས་བྱས་རྣམས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ངེས་དགོས་པ)

གཞན་དབང་གཉིས། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་།

གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ། ཀུན་བརྟགས་བཅས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། དངོས་པོ་དང་གཞན་དབང་དོན་གཅིག་པ་དང་། མིག་གིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དབང་དང་། སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

གཞན་དབང་ལས་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་རིག་བཅུ་གཅིག རྣམ་ཤེས་ཙམ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་སྣང་བ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག མིག་ཤེས་དབང་པོར་སྣང་བ་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟབ་མོའི་རྣམ་རིག ཡུལ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བྱའི་རྣམ་རིག མིག་ཤེས་སོགས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་དུས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་གྲངས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ཚལ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའི་རྣམ་རིག རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག གཞན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གོ།

གཞན་འགྱུར་ལྔ། ༡. སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། ༢. དེས་ཆོས་གསུངས་པ། ༣. བསྟན་པ་གནས་པ། ༤. བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ༥. ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ།

གཞན་ལ་མེད་པའི་ཡིག་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན། སྔར་

ཐང་པ་ཆེན་སཱ་སྐྱ་ཕྲིས་མཛད་པ། (ལེན་རྩོམ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་དཔེ) མཆན་འགྲེལ་དབུ་ཅན་དུ་བཀོད་པ་ཤོག་གྲངས་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་རྩེད་ཐང་དགོན་གྱི་དཔར་རྙིང་ནང་ཡོད།

གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། ཚད་མ་གང་ཞིག རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་སེལ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་སེལ་གསུམ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། བློའི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །

གཞམ་ནེ། རྣམས་ནི་ཞེས་པའི་དོན།

གཞམས་པ། ཐབས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་མིང་།

གཞའ་གནའ། གནའ་སྔ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞའ་གནའ་རྟོར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་བསྐུལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར། (ཅ)

གཞའ་ཕྱི། ཕྲན་ནམ་ང་རང་།

གཞལ་བྱ། སྤྱིར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཡོད་པ་དོན་གཅིག ཚད་མས་རྟོགས་བྱ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སོ། །དོན་ཀུན་རྒྱང་འཕེན་པས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལས་སྤྱི་མཚན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞལ་བྱ་གཉིས། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སམ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གཉིས། གཞལ་བྱ་ནི། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་སྟེ་ཤེས་བྱ་དང་ཆོས་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། རང་མཚན་ནི། རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་ངོ་བོའོ། །སྤྱི་མཚན་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རྟགས་སོ། །

གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ། མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར།

གཞལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ། མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་ཚད་མ།

གཞལ་མེད་ཁང་། རིན་ཐང་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་ཕོ་བྲང་།

གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ། ལྷ་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ལྷ་ན་སྡུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་རོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐབས་སུ་རྟ་བབས་བཞི། འཕྲིན་ལས་བཞི་མཚོན་པར་རྒྱུད་སྡེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་གསུངས། བླ་མ་དགོངས་འདུས་ལས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་དང་བཞིའི་མཆོད་བྱེད་དུ་གསུངས་ཏེ། འོག་ནས་སེར་སྐྱ་དམར་ལྗང་ངོ་། །

གཞི་གྲུབ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ། གཞལ་བྱ། ཡོད་པ། ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། མཚན་གཞི་ཀ་བ། ཤེས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །

གཞི་ལྔ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྔ་ཀའང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞན་རྣམས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གོ་སླ་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྫས་སྣང་བ་དང་མུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་

ཀྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའམ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ལྔ་པོ་རྫས་སུ་འདོད་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའི་རྫས་རེ་མེད་ན་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཀ་ར། སླ་སྟེ། གུར་གུམ། བུ་རམ། རྩ་གང་ངོ་། །

གཞི་བཅུ་བདུན། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྤགས་དང་། །སྨན་དང་གོས་དང་སྲ་བརྒྱད་དང་། །ཀོ་ཤཱམྦི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤོ་དང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །གནས་མལ་དང་ནི་རྩོད་པའི་གཞི། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྡུ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ༡. རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི། ༢. གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི། ༣. དབྱར་གྱི་གཞི། ༤. དགག་དབྱེའི་གཞི། ༥. སྲ་བརྒྱད་གི་གཞི། ༦. གོས་ཀྱི་གཞི། ༧. ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི། ༨. སྨན་གྱི་གཞི། ༩. ལས་ཀྱི་གཞི། ༡༠. ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི། ༡༡. དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་སྦྱར་བའི་གཞི། ༡༢. ས་གཞན་དུ་སྤོ་བའི་སྤྱོད་པའི་གཞི། ༡༣. ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་གཞི། ༡༤. ལས་མི་མཐུན་པའི་གཞི། ༡༥. འཁོར་ལོ་མི་མཐུན་པའི་གཞི། ༡༦. རྩོད་པའི་གཞི། ༡༧. མལ་ཆའི་གཞི་བཅས་སོ། །

གཞི་བཅོ་ལྔ། ༡. སྣོད་དག་པའི་གཞི། ༢. བཅུད་དག་པའི་གཞི། ༣. ཉེར་སྤྱོད་དག་པའི་གཞི། ༤. རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དག་པའི་གཞི། ༥. རང་བཞིན་དག་པའི་གཞི། ༦. འཁོར་བའི་གཞི། ༧. མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཞི། ༨. རང་བཞིན་གྱི་གཞི། ༩. རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གཞི། ༡༠. མཐར་གཏུགས་པའི་གཞི། ༡༡. དོན་དམ་པའི་གཞི། ༡༢. རགས་པའི་གཞི། ༡༣. ཕྲ་བའི་གཞི། ༡༤. ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི། ༡༥. ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཞིའོ། །

གཞི་ཆོས་ཉེར་གཅིག ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་བསྡུས་རེ་རེར་ཡང་། །འབྱུང་ཁུངས་སྣོད་བཅུད་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་དངོས་མེད་གསུམ་གསུམ་དབྱེ། །མཚན་གཞི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཡུལ་དུས་དངོས་པོར་བཏགས་པ་གསུམ། །གཞན་འགྱུར་དངོས་བརྟེན་མི་སྲིད་དངོས་མེད་དོ། །

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བདུན། ༡. གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ། ༢. འོད་སྲུང་པ། ༣. ས་སྟོན་པ། ༤. ཆོས་སྲུང་བ། ༥. མང་ཐོས་པ། ༦. གོས་དམར་བ། ༧. རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་སྟེ་སྡེ་བདུན།

གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ། དང་པོ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད། གཉིས་པ། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་ཡིད་གནས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད། གསུམ་པ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་སོ། །བཞི་པ། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ། །མི་མཐུན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །དྲུག་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །བདུན་པ། འདིར་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ(ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས། དཔེའི་སྒོ་ནས་གཅིག་སྟེ་བཅུ)དང་བྱ་དཀའ་གསུམ(ཆེད་དུ་བྱ་བ་དཀའ་བ། སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ། ལས་བྱ་དཀའ)སྣང་བ་རྣམ་བདུན(རྨི་ལམ། སྒྱུ་མ། མིག་ཡོར། སྒྲ་བརྙན། གཟུགས་བརྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ)བཅས་ཚད། བརྒྱད་པ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་རློམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དགུ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །

གཞི་བདུངས་པ། གཞུ་འཐེན་པའི་དོན།

གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།

ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །

གཞི་སྨིལ་བ། ས་གཞི་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བྱས་པ།

གཞི་མ། འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་གཞི་རྩའམ་རྩ་བ་དང་། གནས། གཅིག་ནི་མ་དཔེ་ལ་གོ་བ་བཅས་ཡོད།

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། དང་པོ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་སྒོ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ལམ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་བཅས་སོ། །

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། མེད་པ། མི་སྐྱེ་དབེན་པ། མི་ཟི་བ། གནས་མེད་པ། ནམ་མཁའ། བརྗོད་དུ་མེད་པ། མིང་མེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པ། མི་འཕྲོག་པ། མི་ཟད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ། འཚོ་བ་པོ་མེད་པ། འདུལ་བ་པོ་མེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ། གོས་པ་མེད་པ། སྤྲོས་པ་མེད་པ། རློམ་པ་མེད་པ། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའོ། །

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས། དཔེའི་སྒོ་ནས་གཅིག་སྟེ་བཅུའོ། །

གཞི་གསུམ། གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་གཞི། དགག་དབྱེའི་གཞི་གསུམ།

གཞི་གསུམ་ཉམས་ལེན། གསོ་སྦྱོང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་གསུམ་ཡོད། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་གནམ་སྟོང་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱོང་རེ་དང་། དབྱར་ཁ་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཟླ་བདུན་པའི་གནམ་སྟོང་གི་བར་དབྱར་ཁྲིམས་བསྲུང་བའི་དབྱར་གནས། ཟླ་བདུན་པའི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་དབྱར་གནས་གྲོལ་བའི་མཇུག་བསྡོམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ།

གཞི་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་ལས་གསུམ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ།

གཞིའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་བཞི་བཅུ། ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་སོ་གསུམ། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་བདུན་ནོ། །

གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། ས། ཆུ། མེ། རླུང་དེ་བཞིའོ། །

གཞིས་ཀ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། གཙང་སྟོད་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གཞིས་ཀ་ཞིག་གི་མིང་།

གཞིས་ཀ་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་། གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ་ནི་དེ་སྔ་གནས་ལྔ་པའི་རྫོང་འགོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༧༥)ལོར་གཞིས་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་ཞེས་གཙང་ཁུལ་གཞུང་ཁོངས་རྫོང་འགོ་གཞིས་ཁག་སྤྱིའི་འགོ་འདོམས་སུ་མཁན་རིམ་གཉིས་བསྐོ་གཞག་གིས་གཞིས་རྫོང་རང་གི་འཆར་ཅན་ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གཙོན་བྱེད་དགོས་པ་སློས་མེད་ཐོག་གཙང་ཁུལ་རྫོང་འགོ་གཞིས་ཁག་སོ་སོའི་ཀྱིད་དོན་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲལ་རིགས་རྒྱུགས་ཕྱུགས་སྐོར་སོགས་རྫོང་སྡོད་སོ་སོས་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་ཁྲིམས་ས་གོང་མར་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༨༥༨)ལོར་གཞུང་བླའི་དབར་གྱི་སྲོལ་དོན་ལ་གཞིགས་ཏེ་གཞིས་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་སྔར་ལམ་རྫོང་དཀྱུས་སུ་བཏང་བ་དང་། གཙང་ཁུལ་གཞུང་ཁོངས་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་གཙང་སྤྱི་རིམ་བཞི་སྨོན་གླིང་པ་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཡོད།

གཞིས་ཀ་བསམ་དོན་གྲུབ་པའི་རྩེ་མོ། གཞིས་ཁ་བསམ་གྲུབ་རྩེའམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་གཞིས་ཁ་རྩེ་ཟེར་ཞིང་། དེང་སང་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན། རྫོང་འདི་སྔ་གདོང་ཏླའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༥༨)ལོར་ས་སྐྱ་པའི་ལག་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བླངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རྫོང་མང་པོ་བཙུགས་པའི་གྲས་ཡིན་པར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ཀྱི་དཔེ་དེབ་ཤོག་གྲངས༡༨༥པར་གསལ།

གཞིས་རྒྱལ་རིང་གསུམ། ཡུལ་གཞིས་རྩེ་དང་། རྒྱལ་རྩེ། རིང་རི་གསུམ།

གཞིས་དཔོན་གྱི་ཕོགས་ཞིང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་སྐྱེར་པ་ཁག་སོགས་མཐོ་རིམ་པ་ཚོས་རང་གི་ཕ་གཞིས་ཐོག་ཏུ་དོ་དམ་བྱེད་པོར་མངགས་པའི་གཞིས་སྡོད་པ་རྣམས་ལ་གཞིས་ཀ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རིང་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཕོ་ཚོའི་ཐབ་རྟེན་དུ་སྤྲད་ནས་ཡོང་འབབ་རྣམས་གཞིས་སྡོད་ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་ས་ཞིང་དེ་རིགས་ལ་ཕོགས་ཞིང་ཟེར། གཞིས་སྡོད་མང་ཆེ་བས་ཕོགས་ཞིང་དེ་རིགས་ཞུལ་མི་བསྐུལ་ནས་འདེབས་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་ཞུང་ཤས་ཀྱིས་བོགས་མར་བཏང་ནས་ས་བོགས་བསྡུ་ཀྱི་ཡོད།

གཞིས་འབྲུ་འབེབས་འཛིན། གཞིས་ཁའི་འབྲུ་རིགས་དཔོར་འཛིན་བྱས་པ།

གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བ། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་རྫོག་བྱུང་ཚུབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སློ་མོ་གཞུ་ནང་དུ་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག

གཞུ་རྒྱལ་གནམ་ལྷུགས་ཟིན་པར་ཤུར། སྔ་བའི་གཞུ་རྒྱུད་བརྟངས་ཏེ་མདའ་འཕངས་པའི་དོན་ཏེ། གཞུ་ལས་རྒྱལ་བའི་གནམ་གྱི་མདའ་ཞེས་པའོ། །

གཞུ་མཆོག གཞུའི་སྔེ་མོའམ་རྩེ་མོའི་མིང་།

གཞུང་བྲར་འཁོད་སོང་བ། ཉིན་རེའི་ལས་དོན་གང་བྱས་ཉིན་རེ་བཞིན་བརྗེད་ཐོར་བཀོད་ཟིན་པ།

གཞུང་གི་རྫོག་སྟོན་ཚོས་རྫོར། གོང་དུ་རྫོག་ཚོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པར་གཟིགས།

གཞུང་སྐྱེར་ཚོས་གསུམ། སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས། སྲིད་གཞུང་དང་། སྐྱེར་པ་མི་དྲག དགོན་སྡེ་ཁག་བཅས་སོ། །

གཞུང་སློ་ཕན་ལྟུན། རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་ངོས་སུ་གཞུང་སློ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཡོད། ཤར་གྱི་གཞུང་སློ་ལ་ཕུན་ཚོགས་འདུ་ལམ་ཟེར་ཞིང་། ནུབ་ཀྱི་གཞུང་སློ་ལ་བྱང་ཆེན་ཐར་ལམ་ཟེར།

གཞུང་གཉིས། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད། དེས་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ནི། གཙོ་བོ་དང་། ཕལ་པ་གཉིས། དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཉིས།

གཞུང་གཏོང་མི་འགྲོ། གཞུང་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་བཏང་བའི་མི།

གཞུང་དོན་རྒྱ་འཁྱེར་ཁང་། སྲིད་གཞུང་གིས་སྐུ་མགྲོན་ལ་སྐྱེ་ལེན་ཞུ་བྱེད་འཁྱུར་བ་དང་བག་ལེབ་བཟོ་སའི་ཁང་པ།

གཞུང་དོན་དབྱོད་བྱེད་གཉིས། ལུང་དང་རིགས་པ།

གཞུང་དོན་སྲི་ཞུ། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བྱེད་པ།

གཞུང་གནས། དེ་སྔོན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱུན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་ནང་སྲིད་གཞུང་གི་མིང་འགོད་སྟངས་གཞན་ཞིག

གཞུང་ཟོ་ཏི་ལྷ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི། ཕར་ཕྱིན་དང་། དབུ་མ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། འདུལ་བ། མཛོད་དེ་ལྔའོ། །

གཞུང་འབྲས་སྤྲེ་མཛོད་ཁང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་འོག་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༨༥༧)ལོར་གཞུང་འབྲས་སྤྲེ་མཛོད་ཁང་བཙུགས་པ་དེར་དོ་དམ་པ་ཐོག་མ་སྲིད་བླུར་སྨྲང་མདུན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག(གྱུང)དང་། ཇ་ཐའི་གཉིས། མཁན་རིམ་གཉིས། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་ཏི་ཤུ་སྐོར། དྲུང་ཡིག་གསུམ་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་དེ་བཙུགས་རྗེས་དེ་སྔའི་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་གཞིས་འབྲུའི་འབབ་དེབ་ཚང་མ

རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་དང་འབབ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། སོ་ནམས་ལས་ཁུངས་དང་། རྩེ་ཤོད་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས། ཞོལ་གཉེར། ཞོལ་སྤྱི་ཞོགས་ཁང་། ལྷ་ས་ཚེ་སྨིན་དོ་དམ། དབུས་གཙང་འབྲུ་ཞོགས། ཆོས་འབྲུ་དོ་དམ་བཅས་འབྲུ་རིགས་བསྡུ་གཏོང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ཁོངས་ནས་ཞོལ་གཉེར་ནས་རྩེ་ཤོད་གསོལ་ཐབ་ཏུ་ཕྱགས་ཀྱི། ཕྱགས་སྨིན་ཕྱུག་དཀར་འབུལ་དགོས་པ་སོགས་རང་འཛགས་སུ་བཞག་པ་ཕྱད། དེ་བྱིངས་འབྲུ་རིགས་ལས་ཁུངས་ཚང་མ་ཟླ་བསྒྲིལ་ནས་གཞུང་འབྲུ་སྤྱི་མཛོད་ཁང་ནས་སྤུར་ལམ་མཆོད་རྒྱུན་ཁག་དང་། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་རྩེ་ཤོད་ནང་གཟན། གད་ཁང་ཁག་གི་ཞོགས་ཐོབ། དམག་ཞོགས། གཞན་ཡང་ཨར་ལས་དགོས་འབྲུ་སོགས་འཆར་འཕར་གྱི་འབྲུ་རིགས་གཏོང་གཞི་གང་ཡོད་ནར་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

གཞུང་བཟང་། ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་དོན་གཅིག དེ་ཡང་མི་གཞན་དག་གིས་ཁོང་ཁྲོ་ངེས་པར་དུ་ཟ་དགོས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།

གཞུང་ལ་གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་གསང་བ་གྲུབ་པ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྲུབ་པ། ཨི་ནྡྲ་བྷཱུ་ཏིའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ། ལཀྵྨཱི་ཀ་རའི་གཉིས་མེད་གྲུབ་པ། ཏོ་ཀྐི་ཧེ་རུ་ཀའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ། ད་རི་ཀ་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཙིནྟཱ་མཛད་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །

གཞུང་ས་ཆེན་པོ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་མཁན་སྲིད་གཞུང་ཞེས་པའི་དོན།

གཞུང་སའི་མཚན་ལར་དཀྲུང་འདེགས། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མཚན་སྙན་དང་། ལ་རྒྱ་མཐོན་པོར་འདེགས་པ།

གཞུངས་པ། རྒྱུངས་པ་དང་། སྐལ་ཟླད། རབ་ཏུ་བརྩོན་པ། འགྲུས་པ་བཅས་ཀྱི་མིང་དང་། ཤེས་རབ་རྩེ་བའི་དོན་ལ་འདུག་གོ།

གཞེན་གདེབས། དྲན་སྐུལ་གཏོང་བའི་དོན།

གཞོག་སྟེགས། འཕྲོར་སྣེག་ཅན་ནམ་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

གཞོགས་འཕྱུས། ཟུར་གྱི་འཕྱུ་བ།

གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གནས་ཆུང་གྲོང་རྫལ་སེ་མ་གྲོང་ཚོའི་ཁོངས་སུ་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་སྐབས་བཙན་པོས་ཉིན་རེ་བཞིན་བློན་པོ་རེ་ཞབས་བསུར་བཏང་བ་ལས་སྟོད་ལུང་གཞོང་པ་མདར་བློན་པོ་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་དང་མཇལ་ཏེ་གུང་གི་སྦྲ(གུང་ཟས)རན་པ་ན་ཆུ་མེད་པས། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་འཁར་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ལྷ་བཟང་ཆུ་བྱུང་གཞོང་པ་གཟེད་ཅིག་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་འཁར་གྱི་ཤུལ་ནས་ཆུ་མིག་ཅིག་དོན་བྱུང་བས་མིང་ཡང་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ་ཞེས་གྲགས། ཆུ་མིག་དེའི་གཏིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ཁྲི་༡ནས་༡༦དང་། ཞེང་ཚད་ལ་སྔོ་ནས་བྱང་དུ་སྤྱི་ཁྲི་༡༠ནས་༨༠ཤར་ནས་ནུབ་བར་སྤྱི་ཁྲི་༥ནས་༥༠ཡོད། ཆུ་མིག་དེའི་ཆུས་ཉེ་སྐོར་གྱི་གྲོང་ཚོའི་འཐུང་ཆུ་ཙམ་མ་ཟད། ས་ཞིང་སོན་ཁལ་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་ཆུ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཆུ་དེས་པགས་ནད་དང་། རྟ་བོང་གི་སྐལ་རྨ་སོགས་ལ་ཕན་ཐབས་ཐག་རིང་ནས་མི་ཕྱུགས་ནད་བཅོས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཆུ་མིག་དེའི་ཁར་ལྗོན་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང་། ནང་དུ་རི་མོ་དང་མཚོན་མདོག་སྣ་ཚོགས་བཀྲ་བའི་ཉ་ཐིག་ཤིང་གང་ལྷག་ཙམ་བྱུས་པ་མང་པོ་ཡོད་སྐབས་ཉ་དེ་ཚོའི་རི་མོར་གཞིགས་ཏེ་ཉ་ཏ་སྨ་བརྒྱབ་པ་དང་། སྦ་ཕྲུག་གྲོན་པ་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད། ལྷུགས་རིའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་འོག་ནས་ཆུ་མིག་གི་ཆུ་འགྲོ་རྗེའི་འོར་པའི་འཁྲིས་སུ་མ་ཎི་ཆུ་འཁོར་ཞིག་བཙུགས་པ་དང་། ཆུ་ཕྱིར་ཐོན་སའི་འཁྱིལ་ཆུ་དེ་ནད་བཅོས་བྱེད་ས་ཡིན་འདུག ཆུ་མིག་གི་ནུབ་ངོས

ཤུ་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡོད་པ་དང་། དེ་གར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚེས་བཅུ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ལྷ་ཁང་ནང་གཏོར་སྐྱོན་བཏང་བ་མ་ཟད། རྩ་མིག་དེར་ཡང་རྫས་མི་གཡུགས་པ་སོགས་བྱས་ཤིང་། ད་ལྟ་ལྷ་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པའི་ཐོག ཆུ་མིག་དང་། རྩི་ཤིང་། ཉ་སོགས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱིས་རྫོང་ནས་ཆུ་ཐིང་ལ་ཡང་ལྕུགས་རི་གསར་རྒྱག་དང་ཉེ་འགྲམ་དུ་ལྗོན་ཤིང་མང་པོ་གསར་འཛུགས་བྱས་འདུག

གཞོང་བྲུ། གཞོང་པ་ཆུང་ཏུ།

གཞོང་ཞུང་། གཞོང་པ།

གཞོན་ནུའི་དཔེའི་མདོ། རྒྱལ་རིགས་གཞོན་ནུ་དང་། བྲམ་འགྲོ་གཞོན་ནུ་དང་། མི་ཆུང་ཏུ་དང་། དགེ་སློང་གཞོན་ནུ་སྟེ་བཞི་ཁ་ཁྱད་གསོད་མི་བྱ་ཞེས་དཔེ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །

གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོའི་ལྕུགས་ཀྱུ། སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ལྕུགས་ཀྱུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། མཁྱེན་པ་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་ལང་ཚོ་དང་། དེ་སླར་ཡང་ལྕུགས་ཀྱུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་ཟེར།

གཞོབ་བྲོ་བ། སྤྲ་དང་ཤ་ཚུས་སོགས་མེས་ཚིག་ནས་བྲོ་བའི་དྲི་ངན།

གཞོམ་མེད་ཚེ་ཡི་གཡུང་དྲུང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱིས་ཚུར་གཞོམ་མི་ནུས་པའི་འཆི་མེད་ཚེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བམ་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ།

གཞོར། ས་ཀོ་བྱེད་ལྕགས་མགོ་ཤིང་ཡུ་ཅན་ཏེ་འཛོར་གྱི་མིང་།

གཞོལ་བ། བརྡ་རྙིང་དུ་འབབ་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། གཞན་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའམ་དམིགས་ཤིང་གཏོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

གཞོལ་མོ། བཙོལ་མོ་ཞེས་པའི་དོན།

བཞབས་ཏེ། འཇབ་སྟེ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

བཞམས་ཏེ་བསྒྲོ་བ། གསང་སྟེ་བསྒྲོ་བའམ་ཤུབ་བུས་བསྒྲོ་བའི་དོན།

བཞི་མཆོད། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བཞི་ཉིན་ནི། ཚེས་སྔ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད་མཁན་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གང་ཉིད་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་མཆོད་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན། དེའང་སྔར་ཏ་མིང་གོང་མས་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྙན་པ་གསན་ནས་གསེར་ཡིག་པ་མང་པོ་ཡུང་དང་འབུལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྫས་པ་དང་བཅས་གདན་འདྲེན་པར་མངགས་པ་ལ་དང་པོར་ཙུང་ཟད་དབེན་པ་འདྲར་མཛོན་ཆུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་མཇལ་དུ་མ་གནང་། རྗེས་སུ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བཅས་ངོ་ཆེན་དུ་སྦྲན་ནས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ཙང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པར་དཀའ་ཁ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆུང་བའི་ཞལ་ཏ་ནན་གྱིས་གནང་ནས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལོག གོང་མར་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས་སླར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཕེབས་མི་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནའང་། རྗེ་ཉིད་དང་ཁྱད་མེད་པའི་སློབ་མ་ཞིག་དབུ་བླར་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕྱི(༡༤༠༨) བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གང་ཉིད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ནང་སར་ཕེབས་ནས་གོང་མ་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ། གོང་མའི་སྙན་གཞི་བཅོས་ཤིང་དགོན་པ་བཏབ་པ་དང་། རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་ཕྱག་ལེན་དར་བར་མཛད་པས་གོང་མ་རྒྱལ་པོས་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་ཤིང་གསལ་བ། ཆོས་ཉིད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བ། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱལ་ཁམས་སྐྱོབ་པ། བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་རབ་ཏུ་དགེ་བ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། འཇའ་ས། འབུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་ནས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་དབུ་བླར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ལོ་ཤས

བཞུགས་ཏེ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་གདན་ཞུ་ཞུང་བ་ལྟར་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ནས་སྨྲས་ཐོན་ཏེས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གུས་བཀུར་ཆེ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༦༣༥)ལོའི་ཟླ༡༠ཚེས༢༦ཉིན་དབུས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་མཛོ་མོ་མཁར་དུ་ཞི་བར་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སེར་མཐའ་དག་གིས་ཁོང་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་འདས་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་སྲོལ་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིན་གྱི་དགོང་མོར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྡེ་ཁག་དང་། རྩེ་ཕོ་བྲང་། གཙུག་ལག་ཁང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ཞོལ་གྲོང་མི་བཅས་པའི་ཡངས་སྟེང་དམ་སྐྱིཙ་ཁྲུང་གི་མདུན་ངོས་སུ་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་ཚར་དུ་དངར་བའི་གླིང་མེའི་མེ་མཆོད་སྤྱོར་བ་དེ་ལ་བཞི་མཆོད་ཅེས་འབོད་པ་ཡིན་པས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བཞིའི་ཉིན་བཞི་མཆོད་དང་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོང་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། ཉིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མོ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟེ་བ་ལྷ་སར་ཆ་མཚོན་ན་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་། དགོན་སྡེ་ཁག ཡུལ་མི་སོ་སོ་བཅས་ནས་ཐོག་སྟེང་སོགས་ལ་མཆོད་མེ་སྤར། ལྷག་པར་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་མཆོད་མེ་ཟབ་རྒྱས་སྤར་ཐོག ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་། དགོན་སྡེ་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཡང་སྟེང་ནས་དུང་ཆེན་དང་རྒྱ་གླིང་གི་སྐད་གསན་བཏང་། བྱིས་པ་ཚོས་གཡག་གི་ལྤང་བུ་ལ་ཞུ་བརྒྱབ་ནས་སྐམ་པའི་ནང་མཆོད་མེ་ལྷུག་པའི་ཤང་བཞུ་འཁྱེར་ཏེ་བར་སྐོར་དུ་བསྐྱོད། དེ་ཉིན་ཕྱུག་སྐོར་མཆོད་འབུལ་བྱེད་མི་མང་ལ་དགོང་ཟས་སུ་བག་ཐུག་འཐུང་སྲོལ་དེ་ཡང་ལྔ་ངན་མཆོད་བྱེད་ཡིན་ཟེར། དེ་ཉིན་ནས་དཔོན་རིགས་རྣམས་དགུན་ཆས་གྱོན། རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་མཛད་སྒོ་ཡང་ཡོད།

བཞི་སྡེ་སྒྲུང་གནས་ལྷ་ཁང་། བཞི་སྡེ་དགོན་པའི་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲུང་གནས་ལྷ་ཁང་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་ཚེ་ཚོགས་གླིང་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་སྒྲུང་གནས་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོས་བཞེངས་ཤིང་། རྟེན་གཙོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྨན་སྐུ་ཐོག་ཚད་སོགས་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་ཀ་བརྒྱད་མ་དེར་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་ལྷ་ས་བ་ཆོས་སྒྲུང་གནས་ཚུགས་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ཁང་དེའི་འཛིན་བདག་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱེད།

བཞི་སྡེ་བསམ་གཏན་གླིང་། དེ་ནི་ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེའི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱང་ཐག་ལི་དབར་གང་ཙམ་སར་གནས་ཡོད་ཅིང་། 《ཆོས་འབྱུང་བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》ཡི་ནང་། ར་མོ་ཆེ་བཞི་སྡེ་ནི་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་བཟང་པོས་རྒྱས་བཏབ་གཙུག་ལག་ཁང་(ར་མོ་ཆེ)དུ་མཆོད་འབུལ་བ་བཞི་གྲྭ་བཙུགས་པས་མིང་བཞི་སྡེ་བ་ཞེས་བཏགས་པར་གྲགས་ཤིང་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་རྣམ་ཐར《དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ》ཞེས་པའི་ནང་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རེ་བཙུགས་པའི་གྲས་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཕྱིས་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་སྐད་འདུག་ནའང་ཞེས་སོགས་གསལ་ལ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྣུབས་པའི་སྐབས་དགོན་པ་འདི་ཡང་གཏོར་བཤིག་ཐོག་པ་དང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལིའི་སྐབས་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་གླང(༡༢༧༧)ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༣༠༡)ལོ་བར་ཁྲི་དཔོན་བྱས)གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་དེ་སྔོན་མའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་འཕར་སྣོན་ཐོག ཚལ་པའི་མངའ་ཁོངས་ནས་མཆོད་གཞིས་ཁག་གཅིག

འབུལ་སྐྱོར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གཙང་
པའི་དམག་འཁྲུག་མ་བྱུང་བར་དུ་ཆེ་ཏུ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་
པོས་གཅིག་ལྕོགས་སུ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ཐུབ་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་ནས་ཆེ་ཏུ་བ་དང་བཞི་སྡེ་གཉིས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་ཁ་བྲལ་
ཏེ་སློབ་དཔོན་ཟུར་དུ་བསྐོ་བའི་འགོ་ཚུགས། དུས་རབས་
བཅོ་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་
གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས(ཁོང་གི་སྐུ་ཕྲེང་གོང་
མ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གནང་
སྐྱོང་སྐབས་སྐུ་ཕྲེང་འདི་ལ་ཡང་ཁྲི་ཆེན་གྱི་མཚན་ཐོགས་པ་
ཙམ་ལས་དངོས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གནང་སྐྱོང་མེད)ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཛད་
སྒོ་མང་ཆེ་བ་བཞི་སྡེ་དགོན་པར་གནང་བར་བརྟེན་བཞི་སྡེ་
གྲྭ་ཚང་དང་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཆགས་ཏེ་དགོན་
པའི་ལས་སྡེ་གྲྭ་དམངས་སྤྱི་སོས་ཐོག་ནས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་
ལྟར་དགོན་པའི་འཛིན་བདག་གནང་ཐོག་དགོན་པ་འདི་
སྔར་བས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ནས
བཟུང་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རྣམས་ལྷ་སར་
བཞུགས་ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། མན་ཆད་གོང་
མས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་གླིང་ཞེས་པའི་བསྔགས་
བརྗོད་སྒོ་བྱང་ཡང་གནང་ཡོད་ལ། སྐུ་ཕྲེང་སྔ་མའི་སྐབས་
ལྟར་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་མཚན་གནས་རང་འཛུགས་ཡོད་པའི་
ཐོག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་
པ་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་སྐབས་རྭ་སྒྲེང་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་
སྐྱོང་འགན་བཞེས་སྡེ་རྗེས་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་གནང་རིང་
སླར་ཡང་བཞི་སྡེ་དགོན་པར་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་
བྱུང་སྟེ། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་གླིང་ཁག་བཞིའི་ནང་ནས
བཀོད་པ་ལེགས་ཤིང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཏུ་རྩི་ཆོག་
པ་བྱུང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༥༢)
ལོར། འབྲས་སྤུངས་རིགས་གྲྭའི་གཏོང་སྒོ་དཔྱལ་བསྐྱུར་
བཏང་བའི་རྐྱེན་དང་། སྲིད་འཛིན་ལས་དམ་ཐུགས
འདོད་ལྟར་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་འབྲས་སྤུངས་
དང་དགའ་ལྡན་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་མཐོ

དམན་མང་པོས་ཇོ་ལོག་བྱས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་དགོངས་
ཞུ་གནང་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་
སེ་ར་དགོན་པ་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བར་དམག་ཟིང་
ལངས་ཏེ་དགོན་པ་འདིར་གཏོར་སྐྱོན་ཆེ་ཙམ་ཕོག་པ་མ
ཟད། རྭ་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་རང་ཉིད་ཀྱང་སྲིད་འཛིན་གྱི་ཕྱག
ཐམ་བསྣམས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྲོས་བྱོལ
ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྭ
སྒྲེང་གི་སྲིད་སྐྱོང་མཚན་གནས་མེད་པར་བཟོས་ཏེ། ཧོ
ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་རང་འཛུགས་ཐོག ཡང་སྲིད་མུ་མཐུད་
གདན་འདྲེན་ཞུས་ཆོག་པ་དང་། རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་
ཚོའི་སྐབས་ཀྱི་འཛིན་དབང་མཆོད་གཞིས་མི་སེར་རྣམས
སྔར་རྒྱུན་འཛིན་བདག་ཆོག་པ་མ་གཏོགས། སྲིད་སྐྱོང
འདིའི་སྐབས་སྲིད་གཞུང་གིས་གསར་དུ་ཕུལ་བའི་མཆོད
གཞིས་མི་སེར་རྣམས་གཞུང་བཞེས་བྱེད་རྒྱུའི་གཏན
འབེབས་བྱས། དེ་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ངག་དབང་
ཡེ་ཤེས་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་
སྟན་ཞུ་ཕུལ་ཐོག རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་གི་འཛིན་ཁོངས་མཆོད་
གཞིས་དགོན་པ་མི་སེར་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་ས་གནས་སྲིད་
གཞུང་ལ་ཕྱིར་འབུལ་བྱས་ཏེ། སླད་ཕྱིན་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག
ཐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་མ་དགོས་པའི་རེ་བ་ནན་ཏན་
ཞུ་གནང་མཛད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆོག་མཆན་མ་གནང་བར་ད་
ཡོད་བླ་བྲང་གི་འཛིན་དབང་རྣམས་སྔར་རྒྱུན་བདག་སྐྱོང
གནང་དགོས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་མུ་མཐུད
བྱེད་དགོས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཕབ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་
བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་འཐུས
མི་རྒྱས་འཛོམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུས་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་རྭ
སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན
པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་བདུན་ཙམ་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན
བཞེས་གནང་རྗེས། མཚན་ཞབས་སྟག་བྲག་ལ་རེ་བ་ཆེན་
པོ་དང་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་རྩིས་སྤྲོད་གནང
ཡང་། རྗེས་སུ་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་སྲིད
བྱུར་རྭ་སྒྲེང་དོ་དམ་བཙོན་འཇུག་ཐོག བླ་བྲང་གི་སྐུ

འཁོར་དང་། འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་མང་པོར་ཞེས་མིང་ཐོག་པ་དང་། བླ་བྲང་དང་། རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ། བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་བཅས་ལ་གཏོར་བཤིག་གི་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་ཐོག་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་ལས་འགྱུལ་རིམ་བྱུང་ནང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ད་ལྟའི་དགོན་པ་ཆགས་ཤུལ་འདི་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད། བཞི་སྡེ་དགོན་པ་འདིའི་བཟོ་བཀོད་ནི། འདུ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། ཙང་ཁང་། ཤག་སྐོར་བཅས་ཚུད་པའི་སྐོར་ར་གྲུ་བཞི་མ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱབ་ངོས་ནི་ལྷ་ཁང་དང་འདུ་ཁང་། བར་ཐོག་རབ་གསལ། སྟེང་ཐོག་བླ་བྲང་གི་ཁང་པ་ཁག་བཅས་ཐོག་བརྩེགས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ནི་དགོན་པའི་ཙང་ཁང་དང་ཤག་སྐོར་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་སྐོར་ནས་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཁང་མིག་དགུ་དང་སྒོ་ཁང་མིག་བདུན་བཅས་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཁྲོན་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་དཀྱིལ་དུ་གནམ་ཡངས་སེང་གཡབ་རབ་གསལ་གཏོད་པ་དེས་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཉི་འོད་ཐོག་ཕབ་པས་དཀར་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་བཟོ་བཀོད་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདུ་ཁང་ནང་གི་བྱང་ངོས་ཚང་མར་ལྷེབས་བྲིས་ཡོད། སྦུག་གི་མཆོད་ཁང་སྟར་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་མ་ནི་མཆོད་ཁང་གཙོ་བོ་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ནི་ཞོར་གཏོགས་ལྷ་ཁང་ཡིན། ལྷ་ཁང་གསུམ་པོ་དེ་བསྡོམས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་སྔོན་ལྷ་ཁང་གསུམ་པོའི་ནང་གསེར་ཟངས་དང་། འཇིམ་བཟོས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དང་། ལྷེབས་བྲིས་བཅས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་དེ་རྣམས་བསྟད་མེད། འདུ་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒོའི་མདུན་དུ་སྒོ་འཁྱེར་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཁང་མིག་གཉིས། མདུན་ངོས་རྗེ་སྐས་རིམ་པ་མང་པོས་བརྩེགས། དགོན་པའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཤག་སྐོར་རྣམས་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་བོད་བཟོའི་ཁང་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེང་སྐབས་འདུ་ཁང་གི་སྟོ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་སྒྲིན་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཞོར་གཏོགས་ཀྱི་ཁང་ཁྱུངས་ལེ་ལག་དང་སྟེང་ཐོག་གི་ཐོག་སོ་གཅིག་བཅས་རྣམས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེ་ཕྱིངས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་མང་ཆེ་བ་སྔར་བཞིན་གནས་ཡོད། གཞན་ཡང་དེ་སྔ་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་དེ་དོག་བདེ་གསང་ཡིབ་ཏུ་ཆགས་ཚུལ་གྱིས་གྱང་རོ་ད་ལྟའང་སྣང་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཁྲི(༡༧༥༨)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་མི་རྟག་ལྟུང་གསེབ་ཅེས་པའི་ས་ཆར་བཞི་སྡེ་དགོན་པ་གསར་སྐྲུན་གནང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

བཞི་སྐྲ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་སྐྱིར་པ་དང་། ཆོས་གཞིས་མི་སེར་འདོན་བཞི་ནས་དམག་མི་རེ་གཏོང་དགོས་པའི་དམག་ཁྲལ་ལ་ཟེར།

བཞུ་བརྟུལ། ལྕགས་བཙོ་སྦྱོང་བྱས་པ།

བཞུགས་ཁྲི། དགོན་པའི་ནང་འདུ་ཁང་གི་གྲལ་འགོར་ཡོད་པའི་མཁན་པོ་དང་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི།

བཞུགས་གནས་བརྒྱད། མནྡ་རཱ་ཝ་བཞུགས། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བཞུགས། དགའ་བའི་ཚལ་དུ་བཞུགས། སོ་སའི་གླིང་དུ་བཞུགས། སེནྡྷ་ལ་ཝ་བཞུགས། ལྕང་ར་སྨུག་པོར་བཞུགས། ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་བཞུགས། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེར་བཞུགས་སོ། །

བཞེད་རྒྱལ་མཐའ་ཀླས། འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཞེ་ས།

བཞེས་སྒྲོ་བ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཞེས་བཟས་བཟོ་མཁན།

བཞོ། ནང་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པའམ་འདོན་པ། སྐབས་རེ་དཔལ་པོ་དང་བྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་གོ་བ་ཡང་ཡོད།

བཞོན་པ་རྟ་མཆོག་གི་མཇུག་མ་བཅིངས་པ། རྟའི་མཇུག་མའི་རྩེ་ལ་མདུད་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པའི་དོན།

བཞོན་པའི་ས་ཟི་སྲིད་དུ་བཞོན་པས་སོང་། རྟ་བཞོན་ནས་འགྲོ་ཙང་བའི་ས་གནས་མ་རྫོགས་པར་དུ་རྟ་བཞོན་ནས་སོང་བ།

ཟ

ཟ་ཧང་བསྐོས་པ། ཁྲལ་བསྡུ་མཁན་ངན་པ་ཟ་འདོད་ཧམ་པ་ཅན་གཏོང་བ།

ཟ་གུ། གྲང་བ་དཀར་པོའམ་ཟླ་མཚན་དཀར་པོ་འཛག་པའི་ནད་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཟ་འགྲོ་སྤྱོད་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ།

ཟ་རྒྱག་སྤྱོད་གསུམ། གཞན་ནོར་ལ་ཧམ་སེམས་ཀྱིས་བག་མེད་སྤྱོད་པ།

ཟ་འོག ཟ་འོག་གམ་དར་དང་གོས་ཆེན།

ཟ་མ། མ་ཉིང་ངམ་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་གི་མིང་།

ཟ་མ་ཏོག ༡. རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ལ་ཟེར། ༢.《མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ》ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་པོར་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ནས་མཐར་སངས་མ་རྒྱས་པར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག

ཟ་ཧོར་གྱི་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ། གོང་དུ་མཁན་ཆེན་པོ་ཧྲི་ས་ཏྲ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། (ཛཧླ་ལའི་རྒྱལ་པོ) སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐབས་རེ་ཟ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་ཛཧླ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མིང་འདོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་། དོན་དུ་དེང་སང་གི་མེད་ཙ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟེར།

ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ། མཁན་ཆེན་པོ་ཧྲི་ས་ཏྲ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ཏེ། མིང་གཞན་ཛྷང་ག་ལ་ཞེས་དེང་སང་མེད་ཙ་ལར་འབོད་པ་དེ་ཡིན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ནང་། ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དེར་དེང་སང་ཛྷང་གལ་སྤུར་ཞེས་འབོད་པ་དང་། སྔར་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་ཙམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པ་ནི་ཡུལ་ཨམ་གའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་གནས་ཡུལ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་གི་གླེང་གཞིའི་ནང་གསལ།

ཟག་བཅས། ཟག་བཅས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པའམ་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་འབྲལ་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བློ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་ལམ་བདེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་གོ། མཛོད་ལས། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མི་བཅས་དང་། །ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། །ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དེ་རིགས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཟེར།

ཟག་བཅས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཙ་བ་ནས་མ་སྤངས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ

དང་། ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཅུང་ཟད་སྟོན་ཐུབ་པ།

ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མིན་ཀྱང་། ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ན་ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོའམ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་གིས་རྒྱུན་སྐྱུར་དུ་ཟད་ཅིང་། གང་བདེ་བ་ཟད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མི་རྟག་མི་བརྟན་པས། །སྙིང་པོ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ཏེ། །དེ་བས་རྟག་བརྟན་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ། ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་གོ་བ་སླབས་བདེ་ཙམ་ཞིག་གོ།

ཟག་པ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཟག་པ་ཀུན་ཟད། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཟག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་ཟེར། ཞིབ་པར《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས》དང《མངོན་པ་མཛོད》རྩ་འགྲེལ་བཅས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཟག་པ་བཞི། འདོད་པའི་ཟག་པ། སྲིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ། ལྟ་བའི་ཟག་པའོ། །

ཟག་པ་གསུམ། འདོད་པའི་ཟག་པ། སྲིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །

ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག ཟག་པའི་ངོ་བོ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། ཟག་པ་བཅིངས་པ། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་དྲུག་གོ། །འདིའི་དང་པོའི་དོན་དུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྲངས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་དང་ཟག་པ་རྒྱས་པའི་སྒོ་དྲུག་གཉིས་དོན་གཅིག

ཟག་མེད། རང་གི་རྒྱུ་ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲ་མིན་པ་ལ་ཟག་མེད་ཟེར། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་དང་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་པའོ། །

ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་བཅས་ལྔའོ། །

ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐེ་ཚན་ཉེར་གཅིག ༡. བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ༢. ཚད་མེད་བཞི། ༣. རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ༤. མཐར་གནས་སྙོམ་འཇུག་དགུ། ༥. ཟད་པར་བཅུ། ༦. ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། ༧. ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན། ༨. སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ། ༩. མངོན་ཤེས་དྲུག ༡༠. སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། ༡༡. རྣམ་དག་བཞི། ༡༢. དབང་བཅུ། ༡༣. སྟོབས་བཅུ། ༡༤ མི་འཇིགས་པ་བཞི། ༡༥. བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ། ༡༦. དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ༡༧. བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། ༡༨. བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ། ༡༩. ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ༢༠. སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ༢༡. གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་བཅས་སོ། །

ཟང་ཟིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་སྟེ་རྒྱུན་མཁོའི་དངོས་པོ་དང་ཟས་གོས་སོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད།

ཟངས་ཀྱི་གཟུ། ཟངས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་སྨམ་ཆུང་ཡས་ཐོད་མས་ཐོད་ཁ་སྒོར་བྱས་པ་ཞིག་གི་མིང་།

ཟངས་ཀྱི་ཆེགས་བུར་བྲིས། ཟངས་ཤོག་གི་སྟེང་དུ་བཀའ་ཆེམས་རྣམས་ཡི་གེར་བཀོས་པ།

ཟངས་དཀར། ཕྱུ་རྫིངས་ཀྱི་ནུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག

ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་དཀྱིལ(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་དཀྱིལ)དུ་མངའ་རིས་ཟངས་དཀར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་དུས་མཚུངས། ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ་དང་། ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་སོགས་བསྟེན། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱན་དྲངས། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་སྟོད་པའི་སྤྲང་པོ་ཆོར་སྤྲང་ཚང་ཟེར་བའི་ཁང་པ་ཟུར་དུ་བཙུགས་པ་གནང་། ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས། མཐའ་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཞིག་གསོ་ཕུལ་ཕྱིན་མཛད། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་འབྲུག(༡༠༧༦)ལོར་མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཕལ་ཆེར་མངའ་རིས་སུ་འདུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བའི་དུས་དེར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་རྒྱན་བསྒྱུར། སྔར་ཉི་མ་དང་སྨྲལ་ཏེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སོགས་ཟངས་དཀར་གྱི་བུ་བཞི་བྱུང་། ཕྱིས་ཆུ་མིག་རིང་མོར་འདས་ཞེས་གྲགས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བཀའ་འགྱུར་ལས། «བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད»ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས། «དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ»ཞེས་བྱ་བ། «དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་མཆོག་བསྡུས་པ»ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། «རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་བླ་མ་རྩ་བ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ»སོགས་མང་ངོ་། །ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི«ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང»ཤོག་གྲངས་༡༡ནང་གསལ།

ཟངས་མ་གཞུག་རལ་ཅན། ཡབ་འབངས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། དཀྱུང་ཕུབ་ཀྱི་སྨན་འབྲོ་རྗེ་ལེགས་པ། གནམ་ཕུབ་ཀྱི་སྨན་གནམ་ལྷ་དཀར་གསུམ། སྤྲིན་ཕུབ་ཀྱི་སྨན་སྐར་མ་ཡོལ་སྟེ། སྤྲང་གཡེལ་གྱི་སྨན་རྒྱ་ལྷ་འབྲོང་ནམ། གནམ་ཡེལ་གྱི་སྨན་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ། སྟེང་མེར་གྱི་སྨན་ཡབ་ལྷ་བདལ་དྲུག སྤྲིན་ཕུབ་ཀྱི་སྨན་བདུད་རྗེ་ཆེན་པོ། ཁ་ཡེལ་གྱི་སྨན་ལྡེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ། ཆུ་ཟིལ་གྱི་སྨན་ཆུ་རྗེ་བཙན་པོ། དོག་མེར་གྱི་སྨན་སྣང་བ་མགོན། ཟོ་རེ་ཆེན་པོའི་སྨན་དོག་ལྷ་སྨིན་བུ། ས་མེར་གྱི་འོག་ན་མེར་ལྷ་སྟོངས་བུ། ས་ལྷགས་ཀྱི་འོག་ན་ས་ལྷ་འཁོར་མོ། རྟེང་ཏུམ་གྱི་འོག་ན་རྟེང་ལྷ་གར་ཆེན། གསང་འཕྲག་གི་སྨན་གསང་

ལྷ་དེ་པ། བར་སྣང་གི་ལྷ་ན་བདུད་རྩི་ཆེན་པོ་བཞུགས་པ་སྟེ་ལྷ་ན་བཞུགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡིན།

ཟངས་ཚ་བསོད་རྒྱལ། (ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༡༨༤)ལོར་འཁྲུངས། དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་ཆེའི་སྲས་ཆུང་བ་དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་གཅུང་པོ་ཡིན། ཡབ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལྕུགས་རི་གསར་འཛུགས་དང་། ཟེ་ཐང་སོགས་སུ་ཚོང་ར་དང་། གྲོང་སྡེ་གསར་འཛུགས་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཡང་རྒྱ་མི་ཆུང་བ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག(༡༢༣༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཟངས་བཟོ། ཟངས་བཞུ་བཏུལ་བྱས་ཏེ་བརྡུང་བ་དང་། ཚགས་རྒྱག་པ། ལུགས་སུ་བླུགས་པ། ཟངས་སྒོག་དང་ཟངས་ཕྱེ་བཟོ་བ་བཅས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ལ་ཟེར། བོད་ཀྱི་ཟངས་བཟོའི་ལག་རྩལ་ནི་ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་ཡིག་རིགས་འགའ་ཞིག་ནང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་སུ་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་དང་བློན་པོ་ལོ་ངམ་གཉིས་འཐབ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕམ་སྟེ་བློན་པོ་ལོ་ངམ་གྱིས་བཀྲོངས་ཐོག་རྒྱལ་པོའི་སྤུར་ཟངས་ཀྱི་སྒམ་དུ་བཙུག་སྟེ་ལྕགས་གཟེར་བཏབ་ནས་ཉང་ཆུའི་ནང་བསྐྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སྔོན་པོ་རིམ་པ་བཞི་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་བྱང་བུའི་ཡི་གེ་བྲི་དཀར་གནང་བ། སྐུ་གཤེགས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་རྣམས་ཟངས་ཀྱི་བྱང་བུའི་ཐོག་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བང་མཛོད་དུ་བཙུག་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་གྱིས་གཟིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་བ་སོགས་བཤད་པ་དེས་སྔ་རབས་བོད་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་བར་འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་བའི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་གོང་ནས་བོད་ཀྱི་མིས་ཟངས་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཤེས་ཟིན་པར་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཟངས་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོར་སློབས་ཡོད་པ་མཚུར་ཕུ་དང་། གདན་ས་མཐིལ། འབྲི་གུང་། འབྲུག་ར་ལུང་། ཚལ་གུང་ཐང་བཅས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ནང་བོད་རིགས་ཟངས་བཟོ་བ་འགའ་ཞིག་གི་མིང་འཁོད་འདུག་པ་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་ན་གསལ། གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཟངས་བཟོ་མཁས་པ་བལ་པོ་དང་བོད་རིགས་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ནང་བོད་རིགས་ཟངས་བཟོ་བར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་དབུ་མཛད་ཆེ་བ(སྟོ་པ་ལྷས་ནང་པ)མི་གཅིག རིམ་པ་གཉིས་པ་དབུ་ཆུང(སྟོ་པ་རབ་བརྟན་སོགས)མི་གསུམ། རིམ་པ་གསུམ་པ་ཕྱིངས་དཀྲུས(བྱང་པ་ཁྲི་རིང་ངག་དབང་སོགས)མི་ཞེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཟངས་བཟོའི་ལག་རྩལ་སྐོར《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

ཟད་པ་བཅུ། འབྱུང་བ་བཞི། འབྱུང་འགྱུར་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ།

ཟད་པར་བཅུ། ༡. ཟད་པར་སྔོན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༢. ཟད་པར་སེར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༣. ཟད་པར་དམར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༤. ཟད་པར་དཀར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༥. ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༦. ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༧. ཟད་པར་མེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༨. ཟད་པར་རླུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༩. ཟད་པར་ནམ་མཁའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ༡༠. ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །

ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་གནོད་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀུང་འབྱུང་བ་བཞི་སོ་སོར་སྤྲུལ་ཐུབ་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་བཅུའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པར

ཤེས་པ། གཉིས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན། ཟད་པའམ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་སླར་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

ཟད་ཟད་དུ་བཅོམ་འདོད། ཆ་མེད་མ་སོང་བར་དུ་གཏོར་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་པ།

ཟན་གོང་བསྒྱུར་བ། ཅེད་མོ་ཅེད་ནས་ཕྱག་གི་ཟན་གོང་གང་བྱུང་དུ་གཡུགས་པ།

ཟན་སྒྲིལ་གང་ཐོན། གནད་དོན་ཆེ་རིགས་ཐག་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་ལས་བཟོས་པའི་རིལ་བུའི་ནང་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུའི་ཤོག་ལྷེ་བཙུག་ནས་དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་བླུགས་ཐོག ལྷ་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་བསྐོར་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་གང་ཐོན་བལྟ་བ།

ཟན་ཡང་ལུགས་གསུམ། འོག་ཏུ་ཟན་ཡང་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཟན་ཡང་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། (བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་) ཟན་ཡང་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་སྒྲ་སོར་བཞག་བྱས་པ་སྟེ། ཟན་ནི་གསུམ་དང་གཡང་ནི་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན་པས་སྟེང་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་ལྷ་སྐུ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས། རྒྱ་ནག་ནི་ཞང་པོ་གཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བར་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་སྐུ་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་སུ་བྱས། བོད་རྣམས་ཆོས་ལ་བློ་འགུགས་པའི་ཆེད་དུ་འོག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་སྐུ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་པས་ལུགས་གསུམ་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་ཟེར། དེང་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟན་ཡང་ཞེས་པ་བཤད་ཚུལ་གོང་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་མོད་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁུངས་བདག་གིས་མ་མཐོང་། ཞིབ་པ་གཤམ་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཟབ་ཁྲིད། སོ་སོ་དད་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་དེའི་དབང་ཐོབ་ཚར་རྗེས། ལྷ་དེ་བསྒོམ་སྟངས་དང་། བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་བྱུང་ན་བཟློག་ཐབས། བསྒོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཉམས་པ་གང་ཐོན་དང་། གྲུབ་འབྲས་གང་བྱུང་བ་བཅས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པ།

ཟབ་རྒྱའི་གདམས་ངག ཕྱིར་ཟབ་པ་ཞེས་པ་གཏིང་རིང་པོ་དང་གོ་དཀའ་བ་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས། འདི་ནི་གནད་ཆེ་སར་ཕན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ངེས་སམ། དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་ཐུབ་ངེས་ལ་གོ་དགོས།

ཟབ་བཅགས་རྒྱུན་འཁྱོངས། ཟབ་ཟབ་ཏན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉི་མ་རེ་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་རྒྱུན་དུ་མཐའ་འཁྱོངས་དགོས་པ།

ཟབ་གཏེར། བོད་ཀྱི་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། ༡. རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ༢. ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ༣. ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ་ལ་ཡང་གཏེར་ཁ་གོང་མ་དང་འོག་མ་གཉིས་ཡོད། གཏེར་ཁ་གོང་མ་ནི། མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར(རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག༡༡༢༤ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི༡༢༠༤ལོ་བར)གྱིས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ཆ་ཚང་བ་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཟེར་ཞིང་། གཏེར་ཁ་འོག་མ་ནི། མངའ་བདག་ཉང་གི་སློབ་མ་གཏེར་ཆེན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གིས་བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་དང་། རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་འཕྲུ་ཅན་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་གླང༡༣༣༧ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ

ཕྱི་༡༩༠(༤ཡོ་བར)གྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་རང་བྱུང་རང་ཤར་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཟེར།

ཟབ་མོའི་ལྟ་བ། འདི་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཟབ་བཞེས། ལག་ལེན་ནན་ཏན་བསྐྱར་བའི་ཞེ་ས།

ཟབ་སོག འདི་གཙང་སྟོད་ཤངས་ཀྱི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་གནས་གྲགས་པ་ཅན་ཟབ་ཕུ་ལུང་དང་དེ་ཡི་ཉེ་འདབས་སུ་སོག་པོ་འཇུལ་ཁུལ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་མའི་སྒྲུབ་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་ཡིན།

ཟབ་གསང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། གསང་ཆེན་སྙིང་མའི་ཆོས་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ(༡. རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ༢. ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ༣. ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ)ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མའི་བྱུང་ཚུལ་ནི། ༡. པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་གཉིས་ལ《སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི》སྐོར་བཤད་ཅིང་བསྒྱུར་བས་སློབ་མ་དེ་གཉིས་ལས་ཡང་སློབ་མང་པོ་བྱུང་ནས་གཙང་སྟོད་མང་མགར་དང་། ལ་སྟོད་སྟོ་བྱང་། འབྲི་ཁུའི་བརྒྱུད་སྲོལ་འཕོར་སྣང་གི་ས་ཚ་རྣམས་སུ་དར། ༢. ཡང་སློབ་དཔོན་ཧ་ན་ར་ཀྵི་ཏས་བལ་པོ་ཧཱུྃ་ཀཱ་ར་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་སོགས་བཤད། བྲུ་ཤའི་ཡུལ་དུ་ཁྲིམ་ཧྲུ་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ལ་བཤད་ཅིང་བསྒྱུར། དེ་ནས་རིམ་པས་འཕེལ་བ་ཡིན། ༣. གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་རས་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་ལ《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ》སེམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕེལ་བས《སེམས་ཕྱོགས》ཀྱི་སྐོར་བྱུང་། ཡང་བཻ་རོ་ཙ་ནས་དབང་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལ《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད》ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཟབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་བཤད་པ་ལས《ཀློང་སྡེའི》སྐོར་བྱུང་། སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ(སྔ་མས)མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ལ《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཏིག》གི་སྐོར་བཤད་པ་ལས་རིམ་གྱིས《ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཏིག》ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་། ཡང་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེས་རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སེང་ཧ་ལ《མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག》གི་སྐོར་བཤད་པ་ལས་ཀུན་སྙིང་ཏིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད། གཉིས་པ། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ་ནི། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མན་ངག་མང་པོ་རི་དང་བྲག་སོགས་ལ་གཏེར་དུ་སྦས། གཏེར་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་འདོན་དགོས་པ་དང་། འདོན་རན་པའི་དུས་རྟགས། གཏེར་འདོན་པ་པོ་གཏེར་སྟོན་དེའི་མིང་རུས། སྐྱེ་ཡུལ། ལོ་རྟགས། ལུས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་སོགས་གསལ་བར་འཁོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་བཏབ། རྗེས་སུ་གནས་དུས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ན་གཏེར་དེ་ཐོན་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལ་གཏེར་ཆོས་ཞེས་གྲགས། སྤྱིར་གཏེར་མ་མང་ཆེ་བ་སྙིང་མའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ་བས་གཏེར་ཆོས་ཚང་མ་སྙིང་མའི་ཆོས་མིན་ནོ། ། གཏེར་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཡང་དངོས་དང་བརྫུས་མ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་བསྡོམས་པས་གཏེར་སྟོན་ཚད་ལྡན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་སྐོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསུང་འབུམ[༡]པའི་འཇུག་ཏུ《བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར》ལས་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་གྱི་མཚན་ཙམ་གསལ་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》ཀྱི་པོད[ཀ]པའི་མགོར་ཡོད། གསུམ་པ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་སྐོར། བླ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་ལ་ཟེར་ཏེ། འདི་ཡང་ས་དགེ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། སྙིང་མའི་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ཞིབ་ཆ《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན

གསུམ་པའི་ནང་དང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ[ཁ]པ《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་》གི་ལེ་ཚན་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༦ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་བར་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དང་འཇིགས་མེད་གླིང་པས་མཛད་པའི《རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག》བཅས་སུ་གསལ།

ཟབ་ཞིང་བརྟན་གསུམ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ཟབ་པ། འཚབ་འཚུབ་མེད་པས་ཞིང་བ། འགྱུར་ལྡོག་མེད་པས་བརྟན་པ་སྟེ་གསུམ།

ཟམ་ཀླུའི་གུན་མིན་དབང་ཧུའི། (三路管民万户) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སེར་གྱི་དཔོན་པོ་ལ་རིམ་པ་དམའ་ཤོས་དུད་ཚང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ལ་དུད་ཆེན་གཅིག་དང་དེའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་ལ་བཅུ་དཔོན་ཟེར། དུད་ཆེན་གཉིས་ལ་རྟ་མགོ་གཅིག་ཟེར་བ་དེར་དུད་ཚང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་དཔོན་ལ་ལྔ་བཅུ་དཔོན་ཟེར། དུད་ཚང་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་བརྒྱ་སྐོར་གཅིག་ཟེར་ཞིང་དེའི་དཔོན་ལ་བརྒྱ་དཔོན་ཟེར། དུད་ཚང་སྟོང་ལ་སྟོང་སྐོར་གཅིག་དང་དེའི་དཔོན་ལ་སྟོང་དཔོན་ཟེར། དུད་ཚང་ཁྲི་ལ་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་དང་དེའི་དཔོན་ལ་ཁྲི་དཔོན་ཟེར། ཁྲི་སྐོར་བཅུ་ལ་ཀླུའི་གཅིག་དང་། དེའི་དཔོན་ལ་ཀླུའི་ད་ར་ཁ་ཆེ(达鲁花赤)ཟེར། ཀླུའི་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དཔོན་ཡིན་ན་ཟམ་ཀླུའི་གུན་མིང་དབང་ཧུའི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་སྤྲེར་སྲོལ་ཡོད་པས། བོད་དུ་ཁྲི་སྐོར་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་གྲངས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་རིམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་གོ་གནས་སྤྲད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་དཔོན་ཆེན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་རྟིང་ཟམ་ཀླུའི་སོན་ཞྭི་སི་དུ་དབེན་བཤའ(རྟི་སན་ཀླུའི་སོན་ཤུའི་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲའི)(三路宣慰使司都元帅)ཟེར་བའི་གོ་གནས་དང་། དངུལ་གྱི་ཐམ་ཀ་མ་གཏོགས་སྤྲེར་སྲོལ་མེད། (《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ནས་ལེགས་སྒྲིག་བྱས)

ཟམ་ཀླུའི་ཏུ་དབེན་ཤ། (三路都元帅) གོང་གི་ཟམ་ཀླུའི་གུན་མིང་དབང་ཧུའི་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཟས་དཀར་གསུམ། ཞོ་འོ་མ་མར་ཏེ་དཀར་གསུམ་སྦྱར་བའི་ཟས།

ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད། (སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སྔར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ལ་བཀའ་གནང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་གསུམ་བཞེངས་སུ་བཅུག་སྟེ། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་དང་། བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ་རེ་བཞེངས་པའི་ནང་ནས་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་ནི་ལྷ་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་ནི་རྒྱ་གར་དང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ལོ་མང་པོར་བཞུགས་པའི་མཐར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་པ་ཡིན། སྐུ་འདི་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་པའི་དུས་རབས་ནི་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་གང་གི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྐོར་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་ཐོག་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། སྐུ་འདི་ཙན་དན་ཇོ་བོ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་པར་གསལ་ཞིང་། དེའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》བཅས་སུ་གསལ།

ཟས་གཙང་སྲས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཟས་གཙང་སྲས་ཞེས་གསོལ་བ་ཡིན།

ཟས་བཞི། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་པའི་ཟས་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་བཞིའོ། །དེ་ཡང《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང》ལས། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་དང་། བྱོལ་སོང་གི་

རྒྱུད་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང་དེས་སྲོག་འཛིན་པས་ཁམ་གྱི་ཟས་སོ། །བྱ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ངའི་ཅིག་ནི་མའི་དྲོད་ཀྱིས་རེག་པས་འཚོ་སྟེ་དེས་སྲོག་འཛིན་པས་རེག་པའི་ཟས་ཞེས་བྱའོ། །རུས་སྦལ་རྒྱ་མཚོ་ན་འདུག་པའི་བུ་སྐམ་ལ་བཞག་པ་དེ་མའི་སེམས་ཇི་སྲིད་དུ་བུ་ལ་དྲན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བུའི་སྲོག་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཟས་ཞེས་བྱའོ། །སོ་ཉེས་བྱུང་སྟེ་བཟར་མེད་ནས་མས་བུ་རྣམས་ལ་ང་དོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྐར་འོངས་དང་ཕྱེ་འདིའི་ཟན་སྨྱུས་ཏེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བྲིད་ནས་ཐལ་བའི་ཕྱམ་བུ་གཅིག་གདུང་མར་བཏགས་ཏེ་བཞག་ནས་མ་ནི་ཐལ་བྱུང་ཤིར་སོང་། བུ་རྣམས་ནི་ཐལ་བའི་ཕྱམ་པོ་ལ་བལྟ་ཞིང་མ་འོངས་ན་ཟན་སྨྱུས་ཏེ་བཟའ་བའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤི་བར་སྲོག་འཛིན་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

ཟས་བཟའ་བའི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག ཟས་ལེགས་པར་མ་ཟོས་པ། ཁམ་ཧ་ཅང་ཆུང་བ། ཁམ་ཧ་ཅང་ཆེ་བ། ཁམ་རན་པ་མིན་པར་ཟོས་པ། ཟས་མ་འོངས་པར་ཁ་གདངས་པ། ཁ་ཁམ་གྱིས་བཀང་སྟེ་སྨྲ་བ། ཙུག་ཙུག་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ། ཅག་ཅག་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ། ཧུ་ཧུ་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ། ཕུ་ཕུ་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ། ལྕེ་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ཟ་བ། འབྲུ་རེ་རེ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ཅིང་ཟ་བ། ཟས་ལ་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་ཅིང་ཟ་བ། མཁུར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་སྤོ་ཞིང་ཟ་བ། ཀན་གཏོག་ཅིང་ཟ་བ། ཁམ་འཕྲོ་སོས་བཅད་ཅིང་ཟ་བ། ལག་པ་ལྕེས་ལྡག་པ། ཟས་སྣོད་ལྕེ་དང་སོར་མོས་འཕྱག་པ། ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་སྤྲུག་པ། ཟས་དང་བཅས་པའི་སྣོད་བསྐྱམ་པའམ་ཡང་ན་སྣང་ལ་གདབ་པ། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་བྱས་ཏེ་གཞོམ་ནས་ཟ་བ།

ཟས་ལེན་ཚུལ་བརྒྱད། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཏེ། ༡. ཟས་རྣམས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ལས་མཐོར་མི་ལེན། ༢. འབྲས་ཆན་ཚོད་མ་མང་ཉུང་མཉམ་པར་ལེན། ༣. གྲལ་རིམ་མཐར་ཆགས་སྤྱི་མེད་པར་ལེན། ༤. བླང་ཚེ་མི་གཡེང་ལྷུང་བཟེད་མིག་གིས་བལྟ། ༥. ཟས་མ་བྱུང་བར་ལྷུང་བཟེད་མི་བཟེད་ཅིང་། ༦. ཚོད་མ་འདོད་ནས་འབྲས་ཆན་འགེབས་པ་དང་། ༧. འབྲས་ཆན་འདོད་ནས་ཚོད་མ་འགེབས་མི་བྱ། ༨. བཟའ་བཅའི་སྟེང་དུ་སྣོད་གཞན་མི་བཟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཟས་སློང་བའི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད། ཟས་ལེགས་པར་མ་བླངས་པ། ཁ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་བླངས་པ། བྱ་ན་དང་ཟན་ཕྱེ་སོགས་མཉམ་པོར་བླངས་པ། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡིད་མ་དད་པར་བླངས་པ། གྲལ་མཐར་ཆགས་སུ་མིན་པར་བླངས་པ། ཟས་མ་འོང་པར་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པ། བྱ་ན་ཕྱེ་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་བཀབ་པ། ཟས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟས་སྣོད་བཟུང་བའོ། །

ཟི་ལིང་། དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟེ་བ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཞི་ཉིང(西宁)ཞེས་འབོད་པ་སྟེ་ཨ་མདོ་རྗེ་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ(ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་གསུང་འབུམ་ནང་དགོན་པ་འདིའི་དཀར་ཆག་ཡོད)ཡོད་ས་དེ་ཡི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པའི་མིང་།

ཟིང་པོ་མགོ་སྔོན་ཅན། པོ་རྒྱུས་ཟང་ཟིང་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་ཟེར།

ཟིང་པོ་རྗེ། སྔར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་དུས(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ལྔ་པའི་མཇུག་དང་དྲུག་པའི་མགོ་ཙམ)ཡུལ་ཡེལ་རབ་སྡེ་བཞི་དང་། ཀླུམ་ཡ་གསུམ(དེང་སང་གི་འཕན་པོ)ན་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མངའ་འོག་གི་མི་དྲང་པོར་སྨྲ་མཁན་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་དང་། ངོ་དགའ་སྙིལ་ལད་བྱེད་མཁན་ལ་གོ་གནས་སྤར་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་དབང་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་ཉེ་བའི་སྐབས་བློན་པོ་གཉན་འཛེ་ཟུང་གིས་གྲོས་བཏབ་ཀྱང་མ་ཉན་པའི་ཐོག་འཛེ་ཟུང་བློན་པོའི་གོ་གནས་ནས་ཕབ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་འཛེ་ཟུང་ཁྲོས་ནས་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་ལ་མགོ་བཏགས་ཏེ་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་སྲིད་དབང་ཕྲོགས།

སྟག་སྐྱ་བོའི་ཡུལ་ཡིལ་རབ་སྡེ་བཞི་སླུམ་ཡ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཁྲི་པང་གསུམ་ལ་ཕུལ། དེའི་བྱ་དགར་སླུམ་ཡ་གསུམ་གྱི་སྐད་ནས་བྲན་གཡོག་ས་ཚ་འགའ་ཤས་སྤྲད། རྗེས་སུ་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་ཡང་སྟག་སྐྱ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་སྟབས་འཛོ་ཟུང་གི་བྲན་གཡོག་མྱང་ཙེང་སྐྱ་དང་། དབས་དབྱི་ཚབ། དེའི་བུ་བང་སུམ་འགྲོན་པོ། ཚེས་སྤོང་ནག་སེང་དང་བཞི་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་གསུམ་ལ་ངོ་ལོག་ནས་སྣ་ཁར་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ལ་མགོ་བཏགས་རྗེས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་རྒྱལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་འདས་ནས་ཁོང་གི་སྲས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཁོ་ཚོ་བཞིའི་རོགས་རམ་འོག་ཟིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་སུམ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག མྱང་དང་དབས་གཉན་གསུམ་ལ་སོ་སོར་འཕན་པོ་དང་མལ་དྲ་ས་ཁུལ་གཉིས་ནས་བྲན་ཁྱིམ་དུད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་དང་། ཚེས་སྤོང་ནག་སེང་ལ་འོན་གྱི་སྣོན་མཁར་ནས་བྲན་ཁྱིམ་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གནང་ཐོག ཕྱར་ཡུལ་ངས་པོ་ཟེར་བ་མིང་བསྒྱུར་ནས་འཕན་པོ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། དེའི་གོ་དོན་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་དང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་ཞིབ་པར《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་སུ་གསལ།

ཟིང་པོ་རྗེའི་མཁར་ཤུལ་དང་ཟིང་པ་ཁྲིམ་ཚང་།

བོད་ལྗོངས་འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁོངས་ལྷུང་ར་ཤར་ཤང་ཁོངས་ཟིང་པ་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཟིང་པ་ཞེས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གནའ་དུས་ཀྱི་ཟིང་པོ་རྗེའི་མཁར་ཡིན་པ་དང་། དེའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་རི་སྟེང་དུ་ཟིང་པ་སྟག་དགོན་པ་ཟེར་བའི་གྲུང་རྫ་ཞིག་ཡོད། ཟིང་པ་ཞེས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་དེའི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ཟིང་པོ་རྗེའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་སྐད་འདུག བཤད་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཁང་པ་ཐོག་བརྩེགས་ལྔ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་གཞུང་ནས་ཉམས་གསོ་བཟིངས་གཅིག་གནང་སྐད། ཟིང་པ་སྟག་དགོན་པ་ཞེས་པ་དེ་འབྲི་གུང་གི་ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པ་དེ་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་འཐོར་ཞིག་སོང་འདུག་ཀྱང་། ཟིང་པའི་ཁང་པ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༨༧༠)ལོ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྗེས་མ་ཡུར་བཟོ་སྐབས་ཁང་པ་དེ་བཤིག་ནས་ད་ཆ་ས་རྫོ་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། རི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཟིང་པ་དགོན་པའི་ཤུལ་དེ་དང་གནས་སྡོས་བྱས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་གི་མི་བརྒྱུད་ད་ལྟ་བསྡད་ཡོད།

ཟིན་ཆུ་རྒྱ་ཡི་ཚོང་དུས། འདི་ནི་སྔར་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་བར་ནོ་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་སའི་ས་གནས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ཚོད་འདུག་ཀྱང་། ས་གནས་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར་དཔྱད་གཞི་ཁུངས་བཙན་མ་རྙེད་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས།

ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲ་ལ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྒྲ་ལ་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཟེར། དེ་ཡང་གཏམ་སྨྲ་བའི་སྒྲ་དང་ལག་པ་བརྡབ་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་མིའི་ལུས་སེམས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཟིན་པའི་སྒྲ་དང་། མེ་འབར་བའི་སྒྲ་དང་རླུང་གཡོ་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་མིའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ན་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞིབ་པར་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་གསལ།

ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་འགྱུར་བའི་སྒྲ། སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་གི་ཚོར་བས་ཟིན་པའི་སྒྲ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད།

ཟིར་ཟུན། ཟང་ཟིང་དང་བན་བུན།

ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད། ༡. ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ

མཆེད་དང་པོའོ། ། ༢. ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྙམ་དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ། ། ༣. ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་བ་ར་ཎ་སིའི་རས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པའོ། ། ༤ ནང་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དོ་ཀའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་རས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེར་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པའོ། ། ༥. ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དམར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བནྡྷུ་ཛཱི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་རས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམར་པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དམར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ(སྔོན་པ)འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དམར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ(སྔོན་པ)འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། ། ༦. ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ(སྔོན་པ)འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐར་མ་པ་སངས་ཀྱི་ཁ་དོག་གམ་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་རས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ་འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ(སྔོན་པ)འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པའོ། །

༧. དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོག་མའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བདུན་པའོ། ། ༨. དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པའོ། །

ཟིལ་མངར་གྱིས་གཅིན་པ། སྦྲང་རྩིས་སྦྲུས་པའམ་སྦྲགས་པའི་དོན།

ཟུག་རྫུ་སྐྱེད། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ།

ཟུག་པ་བཙུགས། ཇོ་དམ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་མི་སྣ་བཙུགས་པ།

ཟུང་ང་། གོས་སོགས་བཀལ་བའི་ཐག་པའི་གདང་བུ།

ཟུང་ཅེའུར། (松州)ཐང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཀྲུའུ་འམ་ས་ཁུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཐང་ཝུ་ཏྲེ(唐武德)ཁྲི་ལོ་དང་པོ(སྤྱི་ལོ༦༡༨)ལོར་བཙུགས་ཤིང་། ས་གནས་ནི་ད་ལྟའི་ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཟུང་ཕན(松潘)བརྒྱུད་དུ་ཡིན་པ་དང་། སྤུར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་དམག་མི་ཁྲི་ཉི་ཤུ

བཏང་ནས་འ་ཞ་ལ་དམག་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་ཟུར་ཅེའུ་མཁར་དེ་བཙམ་ཚུལ《ཐང་དེབ་རྙིང་པ》(旧唐书)ནང་གསལ།

ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞི། ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞི་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་བཞིའོ། །

ཟུང་འཇུག་ཡངས་པའི་ལམ། སྐུ་དང་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་པའོ། །

ཟུར་ཁང་གྲུ་ཡང་ཁ་ཟ་ཁ། འདི་ཟུར་ཁང་ཞེས་པའི་མི་ཚང་སྔོབས་འཁོར་ཅན། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། ཟུར་ཁང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ངག་རྒྱུན་དུ་ཨེ་ཝཾ་རྒྱ་རི་བའི་མི་རྒྱུད་ལ་བུ་མོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་པོར་བཙུན་མ་བྱས། རྗེས་སུ་ནང་ནས་ཡོགས་སུ་ཐོན་ནས་ས་ཞིང་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་བླངས་ཏེ་ཁྲིམས་ཐབས་བསྒྲུབས་ནས་ནང་བཟུང་བ་ལ་ཟུར་ཁང་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཐོས།

ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ། མཚན་གཞན་ཧྲམ་སྣ་སྙེ་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག(༡༤༣༩)ལོར་ཡབ་རིག་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་ཀུན་མཁྱེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤར་དྭགས་པོའི་ས་ཆ་ལ་ཐོག་ཟུར་མཁར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་རིག་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཤ་ར་རབ་འབྱམས་པ། སྨན་སྟོན་དཔང་ཕྱུག་བཟང་པོ་སོགས་མཁས་དབང་དུ་མ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གིས་མཚོན་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་རྩལ་དུ་ཐོན་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐོར་ནས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་གི་བླ་སྒྲུབ་སྡུག་བསྔལ་མུན་སེལ་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་ལ་ཁ་སྐོང་དང་། གསུང་རྩོམ《དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་པོད་ཤལ་ཟླ་མོ》《རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་དྲི་ཚིག་དཔྱལ་དཀར་མེ་ལོང་བྱེ་བ་རིང་བསྲེལ》《ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར》《ཕྱོགས་ཀྱི་སྨན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིང་ཡིག》སོགས་མང་དུ་མཛད། ཤར་ཕྱོགས་མངོན་དགའ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོ་ཁ་གཉལ་དང་། སྦྱོར་ར། བྱ་ཡུལ་བཅས་གཉལ་ཡོར་བྱར་གསུམ་དང་། སྟོ་ཁ་ཨེ་ཝཾ་རྒྱ་རི། ཉང་པོ་ཀོང་སྟོད། ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་བཅས་ཨེ་ཉང་ཀོང་གསུམ་གྱི་སྨན་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ《རིན་ཆེན་འབྱུངས་དཔེའམ་སྨན་རོ་གསལ་བྱེད》《རོ་སྐོར་ལྡུགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ》《བདུད་རྩིའི་གཏེར་མཛོད》《བདུད་རྩིའི་ཐིང་བུ》《ཕྱི་རྒྱུད་སྨན་རོ་གསལ་བྱེད་བདུད་རྩིའི་སྒྲོན་མེ》《སྨན་གྱི་བྱིངས》སོགས་སྨན་གྱི་རོ་དང་། ནུས་པ། ཞུ་རྗེས། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག་བྱེད་ལས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཏེ་གསོ་རིག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་ཆེ་འཇོག་པར་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག(༡༤༧༥)ལོར་འདས།

ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་དང་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༥༠༩)ལོར་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ཚེ་བརྟན་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། དེ་རྗེས་ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་པས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གནང་། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐད་སྨང་བུ་ཆོས་རྗེ་དང་། བྱང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་སོགས་མཁས་དབང་དུ་མ་ལས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དང་ལུང་མང་པོ་གསན་སྦྱོང་གནང་བས་གསོ་བ་རིག་པ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། རྗེ་གང་གིས་ཟུར་མཁར་གོང་མའི་བཞེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་མདོ་ཡན་གྱི་འགྲེལ་པ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》ཞེས་པ་དང་། 《ཕྱི་རྒྱུད་རྩ་ཆུའི་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》ཞེས་པ། དེ་བཞིན་བྱང་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལན《དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་བམ་དབང་པོའི་ལག་ཉལ་དང་རྒྱུད་བཞིའི

བཀའ»དང«བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ» «སྨན་གྱི་རོ་ནུས་ཞུ་རྗེས་ཀྱི་རེའུ་མིག» «ཟླ་ཐིག་ཉིན་བྱེད་འོད་མཚོ» «ཚུ་སློལ་གྱི་རྣམ་བཤད»སོགས་དང་། རྒྱུད་བཞིའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་འགལ་སྤྱོངས་ལ་ཕྱི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ། ནང་ལྟར་ན་པཎྜི་ཏའི་བསྟན་བཅོས། གསང་བ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེས་པ་སོགས་གསོ་དཔྱད་སྐོར་ལ་གསུང་རྩོམ་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་མེ་ལོང་ཞེས་པ་སོགས་རིག་གནས་གཞན་སྐོར་གྱི་ཕྱག་རྩོམ་སྣ་ཚོགས་དང་རྗེ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བསྩམས་ཆོས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཡུ་ཐོག་ཕྱག་ཁྲིས་མའི་རྒྱུད་བཞི་གསེར་མཆན་སོགས་གནའ་རབས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཁུངས་བཙལ་ཏེ་རྒྱུད་བཞི་ལ་ཞུས་དག་མཛད་ཅིང་། ཉོ་ཁ་གྲུ་ཐང་དུ་སྡེ་པ་ཡར་རྒྱབ་པ་སྦྱིན་བདག་ཏུ་བསྐུལ་ནས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲྭ་ཐང་རྒྱུད་བཞི་པར་དུ་བསྐོས་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་བཞིའི་པར་སྔ་ཤོས་སུ་གྱུར། དེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་བཞི་འཆད་ཉན་དང་དར་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ནུབས་ཆེན་པོ་ཐོན། ནང་སོ་དོན་ཡོད་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེ་ཕྱིལ་པོར་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་འཚོ་ཞིང་བཞེས་པར་གྲགས།

བྱར་རྒྱང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། (བདེ་གཤེགས་རྒྱ་བོ་པ་ཡང་ཟེ) གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སློབ་དཔོན་བྱར་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། བོད་ཤིང་སྟག(༡༠༡༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། འདི་ཉིད་བྱར་པོ་ཆེས་གསོས་པའི་བུ་དོད་ཡིན་ཞིང་། བྱར་པོ་ཆེའི་སློབ་མ་རྩེ་མོ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ལྷ་དགོངས་ཀྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་དགོངས་འདུས་གསུངས་པས་དུས་གཅིག་ལ་དཔེ་འགྲེམས་སུམ་བརྒྱ་བྱུང་། ཐག་རྒྱ་བོ་དགུ་འདུས་ཀྱི་རྩེར་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་རྫོགས་ཆེན་མངོན་པར་སྤྱོབས་པ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པས་བདེ་གཤེགས་རྒྱ་བོ་པར་གྲགས། སྤྱིར་བདེ་གཤེགས་འདི་ལྷ་རྗེ་ཞུག་པ་ཞུང་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་པ། མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་མངའ་བ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤོབས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལགས་སོ། །མཐར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྟག(༡༠༧༨)ལོར་འབུམ་པའི་བསྟན་གྱིས་སྐུ་འདས། འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞི། གདུང་བརྒྱུད། ཟུམ་བཅུ་དྲུག དྲལ་མ་སུམ་ཅུ་གཉིས། སློམ་ཆེན་མི་གཉིས། ཡུས་པོ་ཆེ་མི་གཅིག དཀྲུས་པ་མི་གཉིས། སྐུ་གཙུར་མི་གཉིས། གོ་མ་ཚོད་མི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བྱར་ཚོས་པ། རྩ་བའི་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་མིན་ཀྱང་བྱར་དུ་དོགས་གཅོད་དང་བསྐྱར་ཁྲིད་སོགས་རམ་གནང་མཁན།

བྱར་ཚོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་ཞྭ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་བླ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་མཁས་གྲུབ་སྨན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཡབ་བྱར་གྱི་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་གདུང་རབས་བྱར་ཆེན་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་མཚན་ལྡན་ཡིད་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༥༠༨)ལོར་འབྲོམ་ཐོད་ལག་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དྲུང་པ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཡིག་རིགས་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་ཚོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་དགུ་ནས་བྱང་པ་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་ལས་ལྷ་ཁྲིས་དང་། རྩིས་རིགས། དྲག་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ནས་སྔང་གསལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ཞབས་སུ་བཅར་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་སྐོར་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་བཀའ་གཏེར་གཉིས། བླ་མ་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཀར་གླིང་ཞི་ཁྲོ་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་ཉམས་ཁྲིད་མཐར་ཕྱིན་པ་གསན། ཕྱག་ཆེན་ལྷ་ལྔན་དང་གཅོད་ཁྲིད་སོགས་ཉམས་སུ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་

འགྱུར་ལྡན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན། བཀའ་གཏེར་གྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་བཞེས་སྐབས་སླར་ཡང་དགེ་བསྙེན་ནས་བཟུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཤིང་ཕྱི(༡༦༢༤)ལོར་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་རྩེད་ཐང(ལྷ་མཆོད་གྲྭ་ཚང)དུ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཐོག་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་དབུ་བླར་བསྟེན་པར་མཛད་ནས་ཞལ་གདོན་སོགས་ཆོས་དཀའ་རྣམས་དང་དྲག་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་རྣམས་གསན་བཞེས་ལྟར་ཕུལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་ཕུར་པ་ལུགས་གསུམ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ལུགས་གསུམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་གསལ་སྙིང་ཐིག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་རྣམས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་མྱོང་མ་འཁྲུལ་བ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། ཀར་གཙང་མཆོད་ཡོན་གྱིས་དགེ་ལུགས་སྤྱི་དང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་སྡང་ཟུག་ཆེ་བས་རྗེ་འདིས་ལས་སྦྱོར་མཛད་པས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གིས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་གྲགས། བྱང་པ་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་སྐུ་སྐྱེ་རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ངེས་འཛིན་གྱི་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག་གི་གདན་སར་བཀོད་ནས་ཀ་གཏེར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་བསྐྱལ་ཅིང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་གུང་ཐང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཡེར་པ་སྤོས་དཀའ་སོགས་དགོན་གནས་ཀྱི་ཞལ་འཛིན་མཛད། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་བླ་མ་སྐྱེ་སྤྲུལ་སོགས་ཆོས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཀ་གཏེར་གསར་རྙིང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བ་མཛད། ཐུགས་སྲས་བླ་མ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་ཡིན། དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱ(༡༦༦༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འབྲོམ་ཐོད་ལག་ཚང་གི་མི་རྒྱུད་ནི་ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་དང་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས།

ཟུར་པོ་ཆེ་ཤཱཀྱ་འབྱུང་གནས། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སློབ་དཔོན་ཟུར་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། འདི་ཉིད་བོད་ཆུ་སྟག(༡༠༠༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་དུ་བཞུགས། ཨུག་པ་ལུང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པས་ཨུག་པ་ལུང་པ་ཞེས་གྲགས། ཆོས་ལུང་གི་སྨྲང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། སེམས་ཕྱོགས། བདུད་རྩི། གསང་དབང་དང་ཐབས་ལམ་སོགས་ཞུས། རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོར་ཕྱེས་ཏེ་གསུངས། ཁོང་གིས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཙུགས། སྒྲོ་ཕུག་གི་ལྷ་ཁང་བཙིགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་སྟག(༡༠༦༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་རྩེ་མོ་བཞི་རྩེ་སྐོག་དང་ལྔ། སྒོམ་ཆེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་མང་།

ཟུར་ཕུད་སྐྱང་བུ་ཚལ། དེང་སང་གི་མལ་གྲོ་གཟི་ཅན་ཐང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཟུར་སོང་རྩིས་ལེན། ཟུར་དུ་སྐྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་རྩིས་ལེན་དགོས།

ཟེ་མ་རུའི་གཟེར། ཤིང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཕལ་ཆེར་སྨྱུག་མ་ལྟ་བུ་གཟེར་བུ་བཟོས་ཚོག་པ་ཞིག

ཟེམ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་སེང་གེ། འདི་ཉིད་ཡབ་སྲུ་ཡགས་རྩེ་བོ་དང་ཡུམ་རྗེ་བཙུན་མ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༡༩༡)ལོར་ཏམ་མདོའི་དེར་གོམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ངང་གིས་འཇུག དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་བ་ཚུར་བྱོན་པ་དང་མཇལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས། གྲོ་སར་གྱིས་གསུངས་ནས་མཁན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བྱང་སེང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གྲགས་པ་སེང་གེར་གསོལ། འདུལ་

པ་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཞབས་སྐབས་མཁན་པོ་རྣལ་འབྱོར། ལས་སློབ་འོག་པ་གནས་བརྟན། གསང་སྔེ་པ་ཟེམ་ཆེན་མོས་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བྱ་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་པས་ཐུགས་ཀྱིས་གཟུང་ནས་གདམས་པ་ཚང་བར་གནང་། སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་གཤེགས་རྗེས་གདན་ས་བ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བའི་མཚན་ནི་མ་ཤེས། ལོ་བྱ་ཡུལ་བ་རྣམས་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་ནས་ཟེམ་གྱི་བར་དུ་གཞན་མི་འདུག་པར་འདུག ཕྱིས་དཔལ་ལྷ་མོའི་བཀའ་བྱུང་ནས་ཟེམ་གྱིས་གདན་ས་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༢༥༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདིའི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་འོད་གསལ་བ་ཆེན་པོས་ཞོགས་ཀྱི་ཞུར་འོད་གསལ་དགོན་པ་བཏབ། རི་མེར་བ་ཆེན་པོས་ལྷ་བྲག་ཤར་དུ་རི་མེར་བཏབ།

ཟོ་ཆུན་ཁྲིད་མོ། ས་འོག་དང་ས་དམའ་སར་གནས་པའི་ཆུ་རྣམས་ས་མཐོ་སར་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་མིང་སྟེ། ཐག་པའི་སྟེང་དུ་ཆུ་བླུགས་པའི་སྣོད་སྤྱད་མང་པོ་བར་ཐག་འཚམ་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོན། ཐག་པ་དེ་འཁོར་ལོའི་ཐོག་དཀྲིས་ནས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་སྐབས་འོག་ནས་ཆུས་ཁེངས་པའི་སྣོད་སྤྱད་རྣམས་གྱེན་དུ་དྲངས་ཏེ་ཆུ་ལེན་པའི་སྣོད་དང་ཞིང་ཁའི་ཡུར་བུ་སོགས་ལ་གང་དགོས་སུ་གཏོང་ཞིང་། སྣོད་སྤྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་ནས་འོག་གི་ཆུ་ནང་འཛུལ་འགྲོ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་སྟབས་བདེ་ཞིག་ཡིན།

ཟོ་དང་གོང་པོ་རི། དེང་སང་ལྷོ་ཁ་རྩེད་ཐང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་དེ་ཡིན་ཅིང་། རི་དེའི་ཤར་ལྟའི་མཚམས་དེར་བོད་མིའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ས་ཞིང་འདེབས་པའི་གནས། ཟོ་དང་དང་། ཟོ་ཐང་ཡང་ཟེར་བའི་ཞིང་ཁ་གྲུ་ནར་ཅན་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་འདུག

ཟོག་པོ། མགོ་བསྐོར་གཏོང་མཁན་གྱི་མིང་།

ཟོག་རྩ་ཟ་མ། ཚོང་གི་མ་རྩ།

ཟོང་གསར་པ། ཁྲོམ་རར་བརྗེ་འཚོང་བྱེད་སྐབས་ཚོང་ཟོག་གི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཟོང་གསར་པ་སྟེ། དངུལ་གསར་པ།

ཟོན་ཙུང་། （宣宗）ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ཞོན་ཙུང་ལི་ཁྲིན(李忱) དེང་སང་རྒྱ་ཡིག་གི་སྒྲ་ཞོན(宣)ཟེར་བ་རྣམས་སྔར་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཟོན་ཞེས་འབོད་པ་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ངེས།

ཟོར་མདའ། རས་འཐུམ་ནང་པད་ཁ་བསྒྲིལ་ཏེ་དེ་ལ་མཐུ་དང་སྔགས་བརྒྱབ་ནས་མེ་འབར་བཞིན་དུ་ཁ་གཏད་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་མམ་ཕྱོགས་ལ་འཕངས་པ་ལའང་།

ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་དགུ་པ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་སྨོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐད་ར་བཏང་ཁྲུལ་བྱས་ནས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ནི། མཐུ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་དང་། དཔའ་བ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད། སྟོབས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་བཅས་སོ། །

ཟོལ་མ། བརྫུན་མ།

ཟོལ་ཟོག ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་འདོགས་བྱས་ནས་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ལ་ཟེར།

ཟོས་མ་བདེ། ལྟོ་བདེ་པོར་སྡོད་དུ་མ་བཅུག་པ།

ཟྭ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ)ནང་མོན་འགར་དུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་ལུག་རྫི་བ་མཛད་དེ་བཞུགས་སྐབས་རི་ཁ་ནས་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དགོན་གྱི་རི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒོམ་རང་བྱུང་དུ་ཤར། སྒོམ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་སྒོམ་གྱི་གནས་ལུགས་གླེང་བར་དེ་སྒོམ་ཡིན་ན་ངས་ཀྱང་སྒོམ་ཤེས་པར་འདུག་སྙམ་ཞིང་། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་འགྲོ་མགོན་དང་མཇལ་ཏེ་ཛོ་སྒྲོད་ཅིག་བཏབ་པས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས།

འགྲོ་མགོན་གྱིས་མཚན་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེར་བཏགས། ཕྱིས་སུ་འགྲོ་མགོན་ཕག་གྲུའི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དང་གཡའ་བཟང་ཆོས་རྗེའི་བླ་མར་གྱུར། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག(༡༡༥༨)ལོར་ཟླ་ར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ནི་ཟླ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་དང་ཁོང་གི་སློབ་མ་གཡའ་བཟང་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན། མཐར་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཟླ། ཟླ་གྲོགས། ཡིད་མཐུན་པའི་གྲོགས་པོ།

ཟླ་གམ། སྟོད་དུ་གོང་བ་ཡོད་པ་དང་། ཕྲུལ་མང་པོ་བསྟུས་པའི་ཁོས་ཤིག

ཟླ་དགུ་ཇོ་བཅུ། ཟླ་བ་དགུ་དང་ཉིན་བཅུ་སྐྱེ་སྐར་གྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་བུ་ཕྲུག་མའི་མངལ་དུ་སྡོད་པའི་དུས་ཡུན།

ཟླ་ཆུ། ཟླ་ཆུར་ཛ་ཆུ་དང་ངོམ་ཆུ་ཞེས་པའི་གཙང་ལག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཛ་ཆུ་ནི་མཚོ་སྔོན་ཛ་སྟོད་ཁོངས་རི་བོ་ཤཱ་ར་སྐྱ་ནས་འབབ། ངོམ་ཆུ་ནི་བོད་ལྗོངས་ཧོར་སྦྲ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས་ལྷ་མོ་ལ་རྒྱུད་ནས་བབས་ཏེ་ཆབ་མདོ་གྲོང་བརྡལ་དུ་གོང་གསལ་ཛ་ཆུ་དང་ཟླ་འགྲིལ་ནས་སྨར་ཁམས་རྫོང་བརྒྱུད་ཡུན་ནན་དུ་བཞུར་རྗེས་མི་ཀོང་གཙང་པོར་འགྱིལ། དེ་ནས་འབར་མ་དང་། ལ་ཨོ། ཐེ་གོ། ཀམ་ཕུ་ཛེ། ཝེ་ཐེ་ནམ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱུད་མཐར་ལྷོ་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟླ་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག སླར་བསྡུའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་གམ་རྫོགས་ཚིག་གི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་སྟེ། གོ་ངོ་དོ་ནོ་བོ་མོ་འོ་རོ་ལོ་སོ་ཏོ་བཅས་སོ། །

ཟླ་བ་གྲགས་པ། (སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ)ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ནང་སློབ་དཔོན་འདི་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་གི་གྲས་སུ་བགྲངས་འདུག་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་སློབ་དཔོན་ཨཙྪ་དེ་བ་བགྲངས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་བགྲང་སྲོལ་མེད། སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི《གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ》ནང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི《བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན》ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ནོར་འཁྲུལ་མེད། སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་མནྟ་ཡིན་ཅིང་། ཆུང་དུས་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། ན་ལེནྡྲ་ཡི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་མང་པོ་བཏབ། དགུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་པར་མངོན་ཏེ་ཁོང་གི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་བ་དང་། དེའི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆུང་བ(བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ)ཡིན་ལ། དེའི་སློབ་མ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིན་ཅིང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཆུ་རྟ(༩༨༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༠༤༠)ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་དུས་རབས་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་པ་ནས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་བར་དུས་རབས་དགུ་ལ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་དད་མོས་བྱེད་མཁན་ཚོས་དེ་ལ་དོགས་པ་ཟ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད

ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྫུན་བཟོ་ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག་པ་བརྟག སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། 《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ》 《དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ》དང《དེའི་རང་འགྲེལ》《དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ》སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ《རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ》《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ》 《དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ》བཅས་འདི་རྣམས་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད[འ][ཡ]གཉིས་སུ་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ《གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ》《གསང་བ་འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པ》འདི་གཉིས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད[ཤ]པར་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ།

ཟླ་བ་སྒྲོན་མེ། འདི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར《ཡུམ་རྒྱས་པ》[ཀ]པའི་ནང་ཡོད། དཀར་ཆག་ནང་། མདོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞེས་འཁོད་འདུག

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚིགས། ༡. གཅན་གཟན་གྲ་ཐོན་པས་སྟག་ཟླ། ༢. རི་བོང་འཁྲུམས་ཤིང་ས་ཁ་འབྱེད་པས་ཡོས་ཀྱི་ཟླ། ༣. འབྲུག་རང་སྐད་འདོན་སྒྲོག་པས་འབྲུག་ཟླ། ༤. སྦྲུལ་ཤུབས་ནང་ལྡངས་པས་སྦྲུལ་ཟླ། ༥. རྟ་སྨྲེ་འཕྱུལ་བས་རྟ་ཟླ། ༦. ལུག་སོས་སྤང་ལ་གྲམ་པས་ལུག་ཟླ། ༧. སྤྲེའུས་ཤིང་ཐོག་བསྟབས་པས་སྤྲེའུ་ཟླ། ༨. བྱ་མ་བུ་མཉམ་པས་བྱ་ཟླ། ༩. ཁྱི་རྩ་ལྡངས་པས་ཁྱི་ཟླ། ༡༠. ཕག་སྣ་རྐྱང་པས་ཕག་ཟླ། ༡༡. བྱི་བས་བྲུན་བསོགས་པས་བྱི་བའི་ཟླ་བ། ༡༢. གླང་བྲིས་ན་འཁྱུན་པས་གླང་གི་ཟླ་བའོ། །

ཟླ་བ་འབྱུང་རྩེ་ཅིག་གི་དུས་བཟང་བཞི། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཚེས་བརྒྱད་ནི་སྨན་གྱི་བླ་མའི་དུས་ཆེན། ཚེས་བཅུ་ནི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན། གནམ་གང་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཅས་ཡིན།

ཟླ་བ་ཚལ། ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ལྕགས་པོ་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་གཤམ་དུ་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་སྟེ། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་གྱི་ཁང་ཆེན་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ཡིན།

ཟླ་བའི་རྒྱབ་ལུས་མཐོང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ལུས་མཐོང་སྟེ་མདུན་གྱི་ཆ་མཐོང་བས་དགའ་བ་ལྟར། གང་ཐད་པ་འདི་དགའ་བས་བླང་གི་ཕྱིས་ཅིར་འགྱུར་མི་དཔྱོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཟླ་བསྐོལ། སྐར་རྩིས་པས་ཉི་མས་ས་ཡི་གོ་ལར་རང་འགྲོས་ཀྱིས་སྐོར་བ་ཐེངས་གཅིག་འཁོར་བར་རགས་རྩིས་བྱས་ན་ཉིན་ཞག༣༦༠དང་། ཞིབ་རྩིས་བྱས་ན་ཉིན་ཞག༣༦༥དང་ཆུ་ཚོད༥སྐར་མ༤༨སྐར་ཆ༤༦འགོར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཟླ་བས་ས་ཡི་གོ་ལར་རང་འགྲོས་ཀྱིས་སྐོར་བ་ཐེངས་གཅིག་འཁོར་བར་རགས་རྩིས་བྱས་ན་ཉིན་ཞག༣༠འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཞིབ་རྩིས་བྱས་ན་ཉིན་ཞག༢༩དང་ཆུ་ཚོད༡༢དང་སྐར་མ༤༤དང་སྐར་ཆ༣འགོར་གྱི་ཡོད་པས་གོང་གི་ཉིན་རྩིས་དང་ཟླ་རྩིས་གཉིས་བསྡུར་སྐབས་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་བར་ཁྱད་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཟླ་གཞོན་འཁོར་ལོ། ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་ནི་ཤར་མ་ཐག་པའི་ཟླ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་ནི་ཟླུམ་པོ་སྟེ། ཆ་ཤས་ཚང་བའི་དོན།

ཟླ་རེའི་ཕྱོགས་གཉིས། ཡར་ངོ་དཀར་ཕྱོགས་དང་མར་ངོ་ནག་ཕྱོགས།

ཟླུམ་པོ། དབྱིབས་ཟླུམ་པོའམ་འཆམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་སྟེ་ལག་པ་རལ་གྲིའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྲང་པ་ལ་ཐུག་ཙམ་བྱེད་པ།

ཟློས་གར། སྟོན་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ནང་གསལ་བའི་མི་སྣ་དང་ལྷ་ཀླུ་སོགས་མཚོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྱུ་སྣངས་པ་དང་བསམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟློས་ཤིང་གར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་མི་སྣ་སོ་སོའི་བསམ་པའི་ཉམས་འགྱུར་སྐྱོ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། འཇིགས་པ་སོགས་དགུ་པོ་རྣམས་མཚོན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་ངག་གི་གདངས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གར་འཁྲབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་བསྟུན་པའི་རོལ་མོ་རིགས་བཞི(འབུད་པའི་རོལ་མོ། བརྡུང་བའི་རོལ་མོ། དཀྲོལ་བའི་རོལ་མོ། རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོ)ལ་སོགས་པའི་རམ་འདེགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཟློས་གར་ལ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ནི། མདོ་འཛིན་པ། རོལ་མོ་བ། ཆས་སུ་བཞུགས་པ། བཞད་གད་པ། ཟློས་གར་པ་བཅས་ཡིན། གཅིག མདོ་འཛིན་པ་ནི། ཟློས་གར་དེར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། འཕྲེང་བ་སྦྱད་པར་བརྒྱུས་པའི་སྟེ་མོར་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྲེང་རྡོག་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་མདོ་འཛིན་པ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། མདོ་འཛིན་པ་དེ་མེད་ན་ཟློས་གར་དེར་གོ་རིམ་མེད་པ་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་མེད་པར་འགྱུར། གཉིས། རོལ་མོ་བ་ནི། མཚོན་བྱའི་མི་སྣ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་ངག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་བསྟུན་ནས་རོལ་མོས་རམ་འདེགས་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རོལ་མོ་རིགས་བཞི་ཡོད། ༡. འབུད་པའི་རོལ་མོ་ནི། རྒྱ་གླིང་དང་། གླིང་བུ། དུང་། ཤུ་སྣ་སོགས་ཡིན། ༢. དཀྲོལ་བའི་རོལ་མོ། སྦྲུག་ཆལ། སིལ་སྙན། ཆ་ལང་། ཏིང་ཤག ཏྲིལ་བུ། ཅང་ཏེའུ་སོགས། ༣. བརྡུང་བའི་རོལ་མོ། རྔ་ཆེན། རྔ་ཟླུམ། རྫ་རྔ་ཁ་གཅིག་པ། རྫ་རྔ་ཁ་གཉིས་མ། མཁར་རྔ་ཆེ་ཆུང་སོགས། ༤. རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོ། པི་ཝང་། སྒྲ་སྙན། དུམ་བུ་ར། ཆེན་རྒྱུད་ཞེར་ལྷ་པ་སོགས་ཆེན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། གོང་གསལ་རྣམས་ཀུང་མཚོན་བྱེད་མི་སྣའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དགུ་པོར་གང་ལ་གང་འཚམ་པའི་སྒོ་ནས་རམ་འདེགས་བྱེད་པ་ཡིན། གསུམ། ཆས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་མི་སྣ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་གར་འཁྲབ་མཁན་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྣ་གཙོ་བོ་དང་། ཕལ་པ། རམས་འདེགས་མི་སྣ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་སོ་སོར་དྲང་ཕྱོགས་མི་སྣ་དང་། ལོག་ཕྱོགས་མི་སྣ། བར་གནས་མི་སྣ་བཅས་གང་འཁྲབ་ཀྱང་མཚོན་བྱའི་མི་སྣ་དེའི་བསམ་བློ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། ངག་གི་གདངས་བཅས་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟད་མོ་མཁན་ཚོར་ཉམས་འགྱུར་ཐོན་པའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ཟློས་གར་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲང་ཕྱོགས་མི་སྣ་མཚོན་མཁས་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དག་མཚོན་མཁས་པོ་མེད་པ་སོགས་ཡོད། བཞི། བཞད་གད་པ་ནི། ཟློས་གར་གྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཞིག་ནང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཁྲབ་ཚེ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཀློད་བྲོ་བའི་གཏམ་ཤོད་མཁན་ཏེ། དེ་ཡང་ཟློས་གར་གྱི་སྐབས་ཙུང་ཟད་བྱ་དགའ་བའི་ངག་གི་སྨྱུ་རྩལ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དྲང་ཕྱོགས་མི་སྣ་དང་། ལོག་ཕྱོགས་མི་སྣ། བར་གནས་མི་སྣ་བཅས་གསུམ་ཀས་བྱས་ཆོག་ཀྱང་བོད་དུ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྐབས་ལོག་ཕྱོགས་མི་སྣས་བྱས་པ་མང་ཞིང་། སྐབས་རེ་བར་བཙུག་ལེ་ཚན་དུ་བྱས་པའང་ཡོད། ལྔ། ཟློས་གར་བ་ནི་དེ་ནི་ཟློས་གར་གྱི་སྐབས་རམ་འདེགས་མི་སྣ་སྟེ་གཙོ་བོའི་མི་སྣ་ཁག་གསུམ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ཏེ་སྒྱུ་སྣངས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཤོད་པ། ཆས་གཡོགས་པ་སོགས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཡིན། བོད་དུ་ཟློས་གར་ནི་གནའ་རབས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྟོན་དུས་ནས་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་དང་། རྒྱ་བཟའ……

བཙུན་མོར་བླངས་སྐབས་བོད་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང······
བཅས་པས་བསུ་བ་དང་། དགའ་སྟོན་གྱི་གླུ་གར་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བཀོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་ཏ་ལའི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་
བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ······
བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གྲུབ་ནས་
རབ་གནས་དགའ་སྟོན་ཉིན་མང་པོའི་བར་དུ་བྱས་སྐབས་
བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བྲོ་གར་གླུ་གཞས་རིགས་མི་འདྲ་
བ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བསྟན་ཚུལ་
བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་སའི་ལྡེབས་བྲིས་ཐོག་
བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་གླེགས་
གར་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་ཟེར་བ་ནི། བོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས······
ལུགས་ཐོག་མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་གྲུབ་ཆེན་ལྕགས་ཟམ་པའམ་
མཚན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཞུ་བ་ཁོང་གིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི······
འཁྲིམ་འགྲུལ་མི་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་ལྕགས་ཟམ་
ཁག་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གསར་སྐྲུན་གནང་བར་བཞེད་ནས་དེའི་
རྒྱུ་ཆས་ལྕགས་དང་འགྲོ་གྲོན་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོ་ཁ
ནས་ཡིན་པའི་བུ་མོ་སྤུན་བདུན་ལ་བཀའ་བཀོད་གནང་སྟེ།
བུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཇོ་ན་པ་དང་། བུ་མོ་བཞིས་ལྷ་མོ། བུ······
མོ་གཅིག་གིས་རོལ་མོ་དཀྲོལ་མཁན། གྲུབ་ཐོབ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཌ་བརྡུང་མཁན་མཛད་དེ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་དང་པོ་དེ་
བཙུགས། དེ་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་ཟླས་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་
རྐྱེན་བྱས་ཏེ་ལྕགས་ཟམ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་འཛུགས་པར······
གནང་བར་བརྟེན་མིང་ལ་ཨ་ལྕེ་ལྷ་མོ་ཟེར་བའི་གླེགས་གར······
ཚོགས་པ་དེ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལྷ་མོ་ཚོགས······
པ་མང་དུ་སོང་ནས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡས་མས་སུ་
སླེབས་སྐབས་བོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ།
སྐྱོར་མོ་ལུང་པ། རྒྱང་མཁར་བ། ཤངས་པ། གཙང་པ།
འབྲི་གུང་པ་བཅས་བྱུང་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་
པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་
ཀྱི་ཉིན་ལྷ་མོ་ཚོགས་པས་ཆོར་བཟང་གི་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་
བྱས་ཚུལ《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར······
ཆག》ནང་བཤད་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རལ་པ་དང་།

ཆབ་མདོའི་བྲོ། མངའ་རིས་དང་འབབ་ཐང་གི་སྒོར་གཞས།
ཚོགས་རྒྱག འབྲས་དཀར། ཤེལ་གྲོང་འབྲོང་རྩེད།
འབག་སེང་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་གླེགས······
གར་དང་དེའི་འཁྲབ་གཞུང་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཡང་།
སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་གླེགས་གར་ནི། སྐད······
རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་པའི་རྩོམ་ཡིག······
དང་། སྐད་རིགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཁྲབ་པའི་གླེགས་གར་ལྟ
བུ་སྟེ། ལྷའི་རིགས་ལ་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏམ་སྨྲ······
བ་དང་གླུ་ལེན་པ་ནས། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་གཞན་པའི་སྐད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏམ་སྨྲ་བ་དང་གླུ་ལེན་པ་ནི། པི་ཤ་ཙིའི་སྐད་
དེ་ཤ་ཟའི་སྐད་དང་། ཐན་གཡོག་ཕོ་མོ་དང་། བཞད······
གད་མཁན་ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་བསྟད་འདོགས་པ་དང་།
འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ་སྟེ་ཟུར་ཆག
གི་སྐད་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་ཕལ་ཆེ་བས་གཏམ་སྨྲ······
བ་དང་གླུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་
སྐད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་སོགས་བཤད། བོད་དུ་གླེགས་གར་
གྱི་ལྷད་མོའི་རིགས་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཚང་བ་དེ་འདྲ་མེད་
ཀྱང་། སྐད་རིགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་པའི་རྩོམ་ཡིག
ནི་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི《གླེགས་གར་གྱི་
བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་ལམ་དུ་བཀྲི་ཤེས་བའི་རོལ་རྩེད》
ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་དང་། སོག་པོ། རྒྱ་གར།
བོད་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སྨྲ་བ་བཞིས་རང་རང་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཆོས་གཏམ་གླེང་རེས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་
ཡང་གླེགས་གར་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟ་བུར་བརྩམས······
པ་ནི། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་
པའི《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ངོར······
མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད་ལ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས······
མཛད་པའི《འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་གླེགས་གར》དང་
སློབ་དཔོན་དགའ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི《ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་
བའི་གླེགས་གར》སོགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

བློས་གར་སྐབས་མཁོ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དགུ། ༡. མཛེས་ཤིང་སྒེག་པའི་ཉམས། ༢. བརྗིད་ཅིང་དཔའ་བའི་ཉམས། ༣. ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་མི་སྡུག་པའི་ཉམས། ༤ ཡ་མཚན་ཞིང་རྨད་བྱ་བའི་ཉམས། ༥. དབང་བཙན་ཞིང་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས། ༦. མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དངངས་ཤིང་འཇིགས་པའི་ཉམས། ༧. སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་ཅིང་སྙིང་རྗེ་བའི་ཉམས། ༨. འདོད་པ་ལ་ཧམས་ཤིང་ཆགས་པའི་ཉམས། ༩. དུལ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཞི་བའི་ཉམས་བཅས་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན། དང་པོ་གསུམ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྐྱང་པ་དང་། རྗེས་མ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་རྣམ་འགྱུར་ཡོད།

བློས་གར་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་དང་དེའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་ང་དགུ། མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་ནི། སྒོ། ཡན་གྱི་སྒོ། སྙིང་པོ། མི་བཟོད་པ། ངེས་ཐུབ་པོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ། ༡. ཉེ་བར་ལེན་པ། ཉེ་བར་མཁོ་བ། ཡོངས་སུ་འཛུག་པ། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ། རིག་པ། ཐོབ་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པ། སྦྱིབ་པ། བརྩེས་པ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །༢. ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ། རྣམ་པར་འདར་བ། གདུང་བ། རྩེད་མོ། རྩེད་མོའི་མདངས། རབ་ཏུ་འགྲོ་བ། འགལ་བ། ཉེ་བར་གནས་པ། མ་དག་པ། སྐྱེ་བོ་འགོད་པར་རྩོམ་པ། ཡི་གེ་བསྡུ་བའོ། །༣. མ་བྱུང་བ། དཔེར་བརྗོད་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་བསྡུ་བ། ངེས་སུ་དཔག་པ། སློང་བ། བརྟག་དཔྱད། གཟེར་བ། སྟོབས་ལྡག་པ། ཡིད་འབྱུང་བ། འཚབ་པའོ། །༤ རྩོལ་བ། འཐོར་བ། འཛག་པ། ཐུས་པ། ཕན་ཚུན་ཏུ་གནས་པ། འགྲོ་བ་པ་གསལ་བ། འཕྲེད་པ། འགོག་པ། འགལ་བ་ལེན་པ། འདྲིད་པ། རབ་ཏུ་སྦྱིད་པ། ༥. མཚམས་སྦྱོར། འགོག་པ། སྤྱིལ་བ། གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྨྲོད་པ་གསལ་བ། རབ་དྭངས། ཀུན་དགའ། དུས། ཉེས་པར་སྨྲེད་པ། བསམ་པ་སྟོ་མ་འཆད་པ། སྙན་ངག་བསྡུ་བ། རང་གིས་སྟོན་པ་བཅས་སོ། །

བློས་གར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ། བློས་གར། ཟླ་བ་མདོ་འཛིན་པ། རོལ་མོ་བ། ཆས་སུ་ཞུགས་པ། བཞད་གད་པ།

བློས་གར་གྱི་ཡན་ལག་བཞི། མདོ་འཛིན་པ་དང་། རོལ་མོ་བ། ཆས་སུ་ཞུགས་པ། བཞད་གད་པ་བཅས་སོ། །

གཟན་ཁམ། བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་ཆོས་གོས་གྱོན་པའི་གྲྭ་ཆས་གཟན་དང་། ཤམ་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་། བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་ཆོས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དུ་གྱོན་པའི་གྲྭ་ཆས་སྣམ་བུ་ལས་བཟོས་པ། རིང་ཚད་སྣམ་པ་བཅུ་ཡན་ཆད་དང་། ཞེང་ཚད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ཡོངས་པ། ལྷུགས་རི་མེད་པ། ལྷེབ་གྱོན་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཟན་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་ནང་ཏུལ་གཟན་གྱི་གཟན་ཟེར། རིང་ཐུང་དང་ཞེང་ཚད་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ་སྒེ་གཉིས་མཐུད་ནས་སྐོར་མོར་ཡོད་ཅིང་། མགོ་མཇུག་གཉིས་སུ་ལྷུགས་རི་ཡོད་པ། གྱོན་པའི་སྐབས་སུལ་ལྷབས་བྱས་ནས་གྱོན་ཐོག་སྐ་རགས་བཅིངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟེར།

གཟབ་ཆེན་ལ་གཅེས་པ་བརྒྱད། སྣ་ལམ་བླུམ་ལ་སྤྲོས་ཆགས་གཅེས། གཅིག་ཕུར་སྐྱེས་ལ་དཔུང་ཕྲུང་གཅེས། །གདགས་པ་ཅན་ལ་ཟུར་ཐིག་གཅེས། །སྟོད་ཕྲུབས་ཅན་ལ་ཕོ་བ་གཅེས། །སྨད་ཕྲུབས་ཅན་ལ་ཁོང་འདྲེན་གཅེས། །ཁང་པར་རྟར་ཞོན་ཕྱི་འབྲང་གཅེས། །ཡར་ཕྲུལ་མཐར་རྒྱས་སྤྲོས་གཏོན་གཅེས། །མིག་ཅན་དག་ལ་སྐྲ་གཙང་གཅེས་སོ། །

གཟབ་ཆེན་ལ་འདོན་པ་བཅུའམ་བཅུ་བཞིར་གྲགས་པ། བཟང་མགོ་ལ་འདོན། འཁྲུང་དཔུང་པ་ལ་འདོན། སྤྲོས་སྤྲོ་ཐམ་ལ་འདོན། ཤད་མར་འཐེན་ལ་འདོན། སྐྱུང་ཕོག་པ་ལ་འདོན། རྟུམ་སྣུག་སྣ་ལ་འདོན། རྟུར་མིག་འདྲིལ་ལ་འདོན། གཡེར་ཡར་འཕྱུལ་ལ་འདོན། ཡང་ཡ་བཏགས་ལ་འདོན། གྲུང་ཟག་མཆུ་ལ་འདོན། བཟང་མགོ་དཔུང་ལ་འདོན། འཛུམ་དཀར་ནག་སྣ་ལ་འདོན། མཉེན་

བསྒོལ་མཚམས་སུ་འདོན། འབྲུག་ཡན་ལག་ལ་འདོན་ནོ། །

གཟབ་བཤད། དཔེ་ཆ་འཁྲིད་སྐབས་འགྲེལ་བཤད་གཏིང་གཟབ་པོར་བརྒྱབ་ཏེ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན།

གཟའ་དགུ། གཟའ་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ། མིག་དམར། ལྷག་པ། ཕུར་བུ། པ་སངས། སྤེན་པ། སྒྲ་གཅན་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མཇུག་རིང་བསྣན་པའོ། །

གཟའ་བརྒྱད། ཤར་དུ་པ་སངས། ལྷོར་ཕུར་བུ། ནུབ་ཏུ་ཟླ་བ། བྱང་དུ་ལྷག་པ། ཤར་ལྷོར་མིག་དམར། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྒྲ་གཅན། ནུབ་བྱང་དུ་ཉི་མ། བྱང་ཤར་དུ་སྤེན་པའོ། །

གཟའ་ལྔ། ཉི་ཟླ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་དམར། ལྷག་པ། ཕུར་བུ། པ་སངས། སྤེན་པ་སྟེ་ལྔའོ། །

གཟའ་བཅུ། ༡. ཉི་མ་དང་། ༢. ཟླ་བ། ༣. མིག་དམར། ༤. ལྷག་པ། ༥. ཕུར་བུ། ༦. པ་སངས། ༧. སྤེན་པ། ༨. སྒྲ་གཅན། ༩. དུས་མེ། ༡༠. མཇུག་རིང་བཅས་བཅུ།

གཟའ་གཏད། དྲང་པོ་གཏད་པའི་དོན།

གཟར། གཞིས་ཀ་རྩེ་གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་གཟར་ཚུས་གཟར་གྲོང་སྡེའི་གནས་སར་གོ །

གཟར་ཆེན་གཟར་ཆུང་གཉིས། གཟར་ཆེན་ནི་ཧ་སྟའི་འོག་ཏུ་འདིང་བྱེད་ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་ཀོ་གཟར་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། གཟར་ཆུང་ནི། ཡོབ་གདན་ཟེར་བ་ཡོབ་ཐག་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཁེབས་ལྷ་བུར་གཡོགས་པའི་ཀོ་གཟར་ཆུང་བ་གཉིས་ལ་ཟེར།

གཟི་ཡིག གནའ་རབས་ཞང་ཞུང་ཁུལ་དུ་སྟག་གཟིག་སྤུངས་ཡིག་དར་བའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པར་མཁས་དབང་འགའ་གསུངས།

གཟིགས་སྣང་རང་དགའ་བ་མིན། རང་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྐུའི་སྣང་བ་སོགས་བྱུང་ན་ཡི་དམ་དེའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བའི་དོན་ཏེ། སྐབས་དོན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་ལས་འཁྲུལ་སྣང་རང་ག་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཟིགས་པ་ལྔ། རྒྱལ་བ་དམ་པ་དོག་དཀར་གྱི་གཟིགས་པ་ལྔ་སྟེ། ༡. ཡུལ་སེར་སྐྱ་དང་། ༢. རིགས་རྒྱལ་པོ། ༣. དུས་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱུད། ༤. ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས། ༥. དུས་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བཅས་ལ་གཟིགས་པའོ། ། ཡང་ན། ༡. ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབུས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར། ༢. རིགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས། ༣. དུས་ལ་གཟིགས་པ་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཤཱཀྱའི་གདུང་རྒྱུད། ༤. ཡུམ་ལ་གཟིགས་པ་སྔོན་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཡུམ་ལྷ་མཛེས་མ། ༥. དུས་ལ་གཟིགས་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་སོ། །

གཟིགས་པ་བཞི། གླིང་། དུས། ཡུམ། རིགས་སོ། །

གཟིམ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་ལུང་གད་ཁ་སར་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ལུག(༡༦༡༩)ལོ་སྐུ་འཁྲུངས། དང་ཐོག་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་རེ་ཡང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ནས་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་དགུང་ལོ་དགུ་སྟེང་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞིང་། པཎ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་དུ་གནང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སོགས་དུ་མ་བསྟེན་ཏེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་། རྭ་བ་སྟོད་སོགས་སུ་མཚན་ཉིད་ལ་གསན་སྦྱོང་གིས་འཆད་རྩོད་མཛད། འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དང་། རི་བོ་དགེ་འཕེལ་སོགས་སུ་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་བྱུང་། དུས་དེར་གྲགས་རྒྱན་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གཉིས་ཀ་མཚན་སྙན་ཆེ། རྒྱུན་དུ་འབྲས་སྤུངས་གཟིམ་ཁང་གོང་འོག་ཅེས་འབོད་ཅིང་།

ལྷ་སའི་སྣོན་ལམ་གྱི་གྲུལ་དབུར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཞུགས་ཁྲིའི་འཁྲིས་སུ་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་བཞུགས་ཁྲིའི་ཇོབ་གཙོས་ཆེ། ཁམས་སོགས་ཀྱི་འགྲུལ་པ་གཏོས་ཆེ་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་རྒྱན་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུ་མཁན་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ལས་ལྷག་པ་ལྷ་བུ་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མར་སྔེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གཙོ་མཛད་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སྡེ་གཟིམ་ཁང་འོག་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཕྲག་དོག་གིས་གྲགས་རྒྱན་སྐུ་བསྒྲོང་རྒྱུའི་སྐབས་འཚོལ་བའི་དུས་དེར་དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་ལ་སོན་སྐབས་གྲགས་རྒྱན་གྱི་འབྲུངས་ཁང་གད་ཁ་ས་པའི་མག་པ་ནང་སོ་ནོར་བུ་ཞེས་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་དེས་མི་ལོ(༡༦༥༦)ཟླ༥ཚེས༡༣ཉིན་མགུལ་མགྲིན་ནང་དར་བཙངས་ནས་བསྒྲོངས་རྗེས་གདུང་རྟེན་དངུལ་གདུང་བཞེངས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་བཞག་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲིགས་པར་བཞེངས་ཚུལ་གྱི་གླེང་བརྗོད་དང་བཅས་གདུང་རྟེན་ཁང་པ་དང་བཅས་པ་བཤིགས་ཏེ་དམར་གདུང་གཙང་ཆུར་བཤམས་པ་སྐྱོ་ཁ་དོལ་ཆུ་མིག་ཁར་ཡོད་སྐད།

གཟིམ་འགག དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རྩེ་གཟིམ་ཚང་འགག་གི་དཔོན་རིགས་གྲས་ཏེ། འགག་ཏུ་གཏན་སྡོད་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུའི་ཉེན་སྲུང་བྱེད་པའི་ཇོག་རྣམ་ཀུན་དྲུང་ཇ་དང་ཡོ་གསར་སོགས་མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་སློག་ཁྲིམས་གནོན་སྨོམ་གྱིས་སློག་ལམ་མི་འཕྱུར་མཁན་ལ་ཉེས་རྟང་ཡང་གཏོང་ཚོག

གཟིམ་ཚང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་པོ་ཏ་ལའི་ཤར་རྒྱུད་དུ་གསར་རྒྱག་བྱས་པའི་གཟིམ་ཚང་ཞིག

གཟིམ་ཚང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཀུན་ནས་འཁྱིལ་བ། (གཟིམ་ཚང་ཉི་འོད)ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ཡུལ། གཟིམ་སྐོའི་མཚན་བྱང་དུ་བསོད་ནམས་ལེགས་འཁྱིལ་ཞེས་འབོད་འདུག

གཟིམ་དྲིལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཆས་སྒྲིལ་འདྲེན་བྱེད་མཁན་ཁལ་དྲིལ།

གཟིམ་མལ་བརྩིགས། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྒེར་གྱི་ན་བཟའ་དང་གཟིམ་ཆས་སོགས་གསར་བཟོ། འབྲུ་བཤལ། བརྡེ་ལེན་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མཁན་ཞིག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་གཟིམ་དཔོན་ཟེར་བ་དེ་དང་འདྲ།

གཟུ་ལུམ་ཅན། ཏམ་པ་ཅན་ནམ་གཡོ་སྒྱུ་ཅན།

གཟུ་ལུམ་དུ་སྨྲ་བ། གང་དྲན་དྲན་བཤད་པའི་དོན།

གཟུགས། མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དཀར་ནག་སོགས་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། གྲུ་བཞི་སོགས་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད།

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ལ་འཇུག དོན་ནི་གདུལ་བྱ་བློ་ལ་སྣང་རུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། དེ་སྐད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་སྐད་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སྡུག་བདེན་དང་བེམ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། བསྟན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་དོན་གཅིག དེའི་དབྱེ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཡོད།

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས། མདོག་དང་དབྱིབས་སམ། ཡང་ན་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར། བསྟན་དུ་ཡོད་མེད། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་བཅས་སོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག མིག་དང་། རྣ་བ། སྣ།

ཀླུ། ཤུས། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་སོགས།

གཟུགས་ཀྱི་མཐའ། དེ་ཡང་སའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིན་འདྲ་བ་རྡུལ་ཕྲན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྕགས་རྡུལ་དང་། ཆུ་རྫེའི་རི་བོང་གི་རྡུལ་དང་། ལུག་གི་ཆུ་རྫེའི་རྡུལ་དང་། གླང་གི་ཆུ་རྫེའི་རྡུལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་དང་། སྲོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། ནས་དང་། སོར་ཚིག་རྣམས་ནི་གོང་ནས་བདུན་བདུན་དུ་བསྒྱུར་བར་ཤེས་ལ། སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་དང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་སྟེ་འདོམ་གང་། གཞུ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཏེ། དེ་ནི་དགོན་པའི་གནས་སུ་འདོད་དོ། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དུས་འཁོར་དུ། གཞུ་ཉིས་སྟོང་ལ་རྒྱང་གྲགས་དང་། དེ་བཞི་ལ་དཔག་ཚད་དུ་གསུངས། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པ། དེ་ལས་ཉེ་བ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ལ་ས་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། དུ་མ་སྤུངས་པའི་གཟུགས་སུ་རུང་བ། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཕུང་། ཐེམ་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུ།

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཅོ་ལྔ། རྒྱུ་གཟུགས་བཞི་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ། སྔོན་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ། རིང་པོ། ཐུང་ངུ། ལྷམ་པ། ཟླུམ་པོ། རྡུལ། ཕྲ་མོ། རགས་པ། ཕྱུལ་ལེ་བ། ཕྱུལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ། མཐོན་པོ། དམའ་བ། ཉི་འོད། གྲིབ་མ། སྣང་བ། མུན་པ། སྤྲིན། དུ་བ། ཁུག་སྣ། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད། ནམ་མཁའ་དང་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་གཟུགས་སོ། །

གཟུགས་སྐུ་གཉིས། ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ།

གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུས། རང་གི་བླ་མའམ་དེ་མིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སྐུ་གཤེགས་པ་ལ་ཞི་ས་བྱེད་ཚེ་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་གོ་དོན་ནི། དེ་འདྲའི་བླ་མ་སོགས་ཕྱིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ངང་ནས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་གཤེགས་པ་དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་དེ་ཆོས་སྐུའི་ངང་དུ་ཕར་བསྡུས་པའམ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས། གོ་དོན་ནི་ཆོས་སྐུའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སྟེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཡིན་ཅིང་། ཚིག་འདི་བླ་མ་དགེ་བཤེས་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རིགས་སྐུ་གཤེགས་པ་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མི་སྐྱ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་རིགས་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲོལ་མེད།

གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག རི་རབ་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆ་བཞི་ལ་རླུང་བཞི། འོག་མིན། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། མི་གདུང་། མི་ཆེ་བ་དང་། སྣའི་ཆ་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་སྐྱེས། སྤྲིན་མེད། དགེ་རྒྱས་དང་། ཀོས་ཀོའི་ཆ་བཞི་ལ། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་ཆུང་། འོད་གསལ། ཚད་མེད་འོད་དང་། ས་བཞི། མགྲིན་པའི་སུམ་གཉིས་ཀྱི་ཆར། འོད་ཆུང་། ཚངས་ཆེན། མདུན་ན་འདོན། ཚངས་རིས་བཅས་སོ། །

གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་རིས་གསུམ་དང་། གཉིས་པའི་གནས་རིས་གསུམ། གསུམ་པའི་གནས་རིས་གསུམ། བཞི་པའི་གནས་རིས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་བདུན། དང་པོའི་གསུམ་ནི། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་པ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པའི་གསུམ་ནི། འོད་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་ལོ། །གསུམ་པའི་གསུམ་ནི། དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ དགེ་རྒྱས་སོ། །བཞི་པའི་བརྒྱད་ནི། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་ཏེ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་གསུམ་སོ་སྐྱེའི་

གནས་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་གནས་ཏེ་གནས་གཙང་ལྷ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

གཟུགས་ཁམས་བཞི། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་གནས།

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཉི་ཤུ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནི། དཔེ་དང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཁག་ཁག་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ་དེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ནི། ༡. བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༢. མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༣. བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༤. མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན། ༥. ཆ་ཤས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ༦. ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། ༧. ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན། ༨. ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན། ༩. ལྡན་མིན་གཟུགས་ཅན། ༡༠. མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༡. ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ཅན། ༡༢. འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན། ༡༣. རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན། ༡༤. སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན། ༡༥. དཔེའི་གཟུགས་ཅན། ༡༦. སྟོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། ༡༧. འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༨. མཉམ་འཛོག་གི་གཟུགས་ཅན། ༡༩. གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། ༢༠. བསྟོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྙིང་ཚོམས་པ་མཆིས་པ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྙིང་ལྟར་གཅེས་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན།

གཟུགས་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བདུན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག སྐྲ་རྩེ་གཅིག སྐེ་ཚེ་གཅིག ཤིག་གཅིག ནས་གཅིག སོར་མོ་གཅིག་རྣམས་སོ། །

གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང་། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟགས་ནི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི་རྫས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་དང་། རྟགས་ཀྱི་དོན་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་ནི་གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་ཤོས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག ཁྱོད་དམིགས་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་སེར་བཞིན། སྔོ་སེར་ལའང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲ་དང་མཉན་བྱ་བཞིན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི། ས། ཆུ། མེ། རླུང་།

གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། གཤམ་གྱི་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་དོན་གཅིག་གོ།

གཟུགས་མེད་གཉིས། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་དོ། །

གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི། གཅིག ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཞིའོ། །《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང》ལས། ༡. ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤིག་ན་དངོས་པོ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། ། ༢. རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་སྙམ་དུ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། ། ༣. ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕ་རོལ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མོས་ཤིང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། ། ༤ ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་འདི་ནི་ནད་དང་ཤུ་བ་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྟགས་ཏེ་འདུ་ཤེས་བཀག་ནས་རྩེ་ཕྲ་རྩེ་ཕྲར་གྱུར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་འདི་གཏན་མེད་ན་ཡང་རྨོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་གནས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས། 《ཤེས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན》ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྙོམས་འཇུག རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྙོམས་འཇུག ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་དང་བཞིའོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། གསུམ། 《གྲངས་འདྲེན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་སྤེལ》ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་དང་གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྐྱེད་མཆེད་བཞི་རྣམས་དོན་གཅིག

གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་བཞི། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །

གཟུགས་མེད་པའི་ས་བཞི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པ་སྐྱེ་མཆེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད(ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཟེར)དེ་བཞི།

གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི། གོང་གི་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་དོན་གཅིག

གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལྷ། གོང་དུ་ཁྲིམ་བཙུན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།

གཟུགས་གཞལ་བྱེད་བཅུ་དྲུག རྡུལ་ཕྲ་རབ། རྡུལ་ཕྲན། ལྕགས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། རི་བོང་། ལུག གླང་གི་སྤུ་རྡུལ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ། སྲོ་མ། ཤིག ནས། སོར་མོའི་ཞེང་། རིམ་བཞིན་བདུན་འགྱུར་དང་། སོར་ཚིགས་ཉེར་བཞི་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག འདི་དག་གིས་གླིང་དཀྱིལ་ནས་འོག་མིན་བར་གྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་གཞལ་ནུས།

གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ། འདི་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡིད་བལྟས་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་སྔོ་ཕྱིར་བར་སྣང་བ་མ་ཟད་སྔོ་ཕྱིར

བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕར་མིང་བརྗོད་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྔོ་ཞིར་བ་རང་གི་གནས་ཚོད་དབང་གིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་འཇུག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་པས་སྣང་ཚུལ་འདི་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་མ་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལས། སྣང་ཚུལ་དེ་མིང་བརྗོད་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚོད་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། མིང་འཚོལ་བ་ནི། མིང་དེ་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་མིན་འཚོལ་བ། དོན་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི། དོན་དེ་མིང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གདོད་མ་ནས་སམ་གནས་ལུགས་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་སོགས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་དབང་གིས་གནས་མི་གནས་འཚོལ་བ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་རང་གི་ཁྱད་པར་འདོགས་པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཡོངས་ཤེས་བཞི་ནི་དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཙལ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྙེད་པར་དེ་བཞི་གནས་ཚོད་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། མིང་འཚོལ་བར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྙེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་གསུམ། བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །

གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་ལྔའོ། །

གཟུང་དང་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར། གཟུང་བ་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་སེམས་གཉིས་དམ་པོར་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་འཕྲོད་པའི་མི་རྣམས་བློ་འཁྲུལ་དུ་འཇུག་པ།

གཟུང་རྣམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ནོར་བུའི་《ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ》གྱི་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་ཤོག་གྲངས༧༨པའི་ནང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཤེས་པ་རང་རང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་གསལ།

གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། གཟུང་བ་ནི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་གོ་དགོས། ཁྲ་བོ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་སྔོ་སེར་སོགས་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཚུངས་པ་སྔོ་སེར་སོ་སོ་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པས་གནས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན།

གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་བཅོ་བརྒྱད། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས་བཅས་གཟུང་བ་ཡུལ་དྲུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་འཛིན་པ་སེམས་དྲུག མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དྲུག་བཅས་བཅོ

བརྒྱད་དོ། །

གཟུང་འཛིན་རྟོག་པས་ཉམ་ང་མེད། གཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་དྲུག་སྟེ། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས་བཅས་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ན། གཟུང་བ་ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྲག་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན།

གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་ཞིག ཕྱི་གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་དང་། ནང་འཛིན་པ་སེམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་གཉིས་རང་སར་ཞིག་པ།

གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ། གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་འཇོག་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྟོང་པ་ཞེས་པར་གོ་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད། ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་དང་། དགག་བྱ་བདག་གིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས། སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཞན་ནམ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

གཟུང་འཛིན་རོལ་པ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འཆར་བ་དེ་རྣམས་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་དག་དང་མ་དག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པས། གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་སེམས་ལ་སྣང་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡང་འཆར་བའི་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ། རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བཟང་ངན་འབྱིང་གསུམ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གམ་རང་གི་སེམས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཆ་དང་རང་སེམས་སོ་སོར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རོལ་པ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་ཡིན།

གཟུང་ཡུལ། སྣང་ཡུལ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། སྣང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་ཡུལ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ། རྟོགས་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གསུམ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད།

གཟུངས། སྤར་ཐོས་པའི་ཆོས་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་མིང་ལ།

གཟུངས་ཕྱགས། གཟུངས་དང་ཕྱགས་གཉིས་དོན་གཅིག

གཟུངས་ཆེན་གྲྭ་ལྔ། སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་མ་དང་། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། གསང་སྔགས་རྗེས་འཛིན་མ། བསིལ་བའི་ཚལ་ཆེན་མོ། སོ་སོར་འབྲང་མ་བཅས་ཀྱི་གཟུངས་ཕྱགས།

གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྔ། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། གསང་བ་རིང་བསྲེལ། བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབུམ། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའོ། །

གཟུངས་འཛུག་གི་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྔ། གོང་གི་གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྔ་དང་དོན་གཅིག

གཟུངས་གཙུག་ཏོར་སྡེ་ལྔ། གོང་གི་གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྔ་དང་དོན་གཅིག

གཟུངས་གཞུག ལྷ་སྐུའི་ནང་དུ་འཛུག་པའི་གཟུངས་ཕྱགས་དང་སྒྲུ། མཆོད་རྟེན། བླ་མ་ཁག་གི་ན་བཟའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་ལྟ་བུ་སྐུ་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་མི་སྣང་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལགས།

གཟུངས་བཞི། ཆོས་ཀྱི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས།

སྔགས་ཀྱི་གཟུངས། བཟློད་པའི་གཟུངས།

གཟུར་གནས། རང་ལུགས་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ལུགས་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྷུང་བར་བློ་དྲང་པོར་གནས་པ།

གཟུར་གནས་དྲང་འབྲེལ། སེམས་པ་དྲང་པོར་གནས་པ་དང་། ལས་ཀ་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་བྱེད་པའམ་རང་ཕྱོགས་གཞན་ཕྱོགས་མི་འཛིན་པར་དྲང་པོར་གནས་པའམ་གཟུ… བོར་གནས་པ།

གཟུལ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ཐོག་མར་སླུ་མེས་ཀྱི་དངོས་སློབ། རྗེས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞེས《བཀའ……… གདམས་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ།

གཟེངས་བསྟོད། མི་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དཀྱིལ་དུ་མཚན… སྙན་དང་། དངོས་པོ་བྱ་དགའ་སྩོད་པ།

གཟེབ། ཤུར་རམ་བྱ་དང་བྱིའུ་སོགས་ཀྱི་མཚུག་སྣོད་ཀྱི་མིང་… དང་། ལྕུག་མ་ལས་བྱས་པའི་སྒྲོམ་ཁ་སྦྱར་གྱི་མིང་ངོ་། །

གཟེམ་པ། འཛེམ་པའི་དོན་ནོ། །

གཟོང་ཁ་གཅིག་སྒྲིལ། ཤིང་མཁན་གྱི་ཡོ་བྱད་གཟོང་ཞེས་པ་གཟོང་ཁ་གཅིག་ཡོད་པའི་རིགས་མ་གཏོགས། གཟོང་ཁ་གཉིས་ཡོད་ན་བེད་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པའི་དཔེ།

གཟོང་གིས་ཀྲུང་ཁྲག་གིས་བྱིས་བྱ་ལེན་འདེད་པ། ལྕགས་གཟོང་གིས་ལུས་ཞུག་ནས་སྟོད་དུ་ཁྲག་ལེན་འདེད… ཅེས་པ།

གཟོད་མ། ཐོག་མའམ་གཞི་ནས།

བཟང་གོས་ཡུག་བམ། དར་འབུ་ལས་བཟོས་པའི་གོས་ལ་བཟང་གོས་ཟེར་ཞིང་། ཡུག་བམ་ནི་ཁ་ཚར་གྱི་སྐེ་ཕན་ཚུན་མ་བཅད་པར་ཡོད་པ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྟེབས་སྒྲིལ…… ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གོས་ཆེན་དང་ཁྲའུ་རྩེ་ལ་ཡུག་དང་ལྟེབས་སྒྲིལ་ཞེས་གཉིས་ཀར་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། རས་སོགས་ལ་ཁ་ཚར་མ་བཅད་པ་ལ་ཡུག་ཅེས་འབོད་པ་ལས། ལྟེབས་སྒྲིལ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་མེད།

བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ། མཆོག་དམན་བར་གསུམ།

བཟང་ངན་མེད་པ། རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་རིས་སུ་མ…… བཅད་པར་ཆ་མཉམ་དུ་འཛོག་པ།

བཟང་ངན་མེད་པའི་དབྱིངས། རང་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་གཡོགས་པ་ཙམ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས…… དྭངས་ཤིང་གསལ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད…… སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་འགྲོ་བས་ཐོག…… མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཟང་པོར་གནས་པ་ཡིན་པ།

བཟང་དྲུག སྨན་བཟང་པོ་དྲུག་སྟེ། ག་གོ་ལ། ཙུ་གང་། ལི་ཤི། གུར་གུམ། ཛ་ཏི། སུག་སྨེལ་བཅས།

བཟང་སྤྱོད། འདིའི་མིང་རྒྱས་པ་ལ《འཕགས་པ་བཟང་པོ… སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ》ཞེས་འབོད་ཡོད། སྔར…… བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སོ་ཛྙ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས… སྡེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། བཀའ་འགྱུར《ཕལ་ཆེན》པོད[ང]པའི་ནང་དུ་ཡོད།

བཟང་བཟང་། ངམ་རིང་རྫོང་བཟང་བཟང་ཆུས། བཟང་བཟང་གྲོང་སྡེ།

བཟབ། བག་ཡོད་པའི་མིང་དང་བཀུར་སྟི་ལའང་འཇུག་པར་སྣང་ངོ་། །

བཟའ་དམ་མཁར་ཤུལ། (བོད་ལྗོངས་འཕན་པོ་ལྷུན…… གྲུབ་རྫོང་ཁོངས) དེ་སྔའི་བཟའ་དམ་རྫོང་གནས་ཡུལ་གྱི…… མཁར་ཤུལ་དེ་ནི་སྔོན་དུས་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ འདས་ས་འཕན་ཡུལ་ཟལ་མོ་སྒང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྐད་དང་། བོད་སིལ་བུའི་དུས་སུ་ཟ་དང་དམ་པ་བཙན་པའི་མཁར་ལ་བརྟེན། ཞེས་པའི་མཁར་ཡང་བཟའ་དམ་གྱི་མཁར་དེ་ཡིན་ཟེར། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གིས་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་བཟའ་དམ་རྫོང་གནས་ཡུལ་ཐོག་མར་རི་སྙིང་མཁར་རྫོང་དེར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་རི་གཤམ་དུ་རྫོང་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས་ཀྱང་རི་སྙིང་མཁར་ཤུལ་དེར་དར་ལྕོག་འཛུགས་སྲོལ་འདུག

བཟའ་བ། ཁྱིམ་ཚང་ནང་གི་པ་ཕ།

བཟའ་བ་ལྷ། འབྲས་ཆེན། ཟན་དྲོན། སྣུམ་འཁུར་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་བཟའ་བ་ལྷ།

བཟོ། བཟོ་རིག་པ་ལ་སྦྱིར་ན་དེང་རབས་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བཟོ་ལས་ཀྱི་རིགས་མ་དར་གོང་གི་བཟོ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་བཟོ། ངག་བཟོ། ཡིད་བཟོ་གསུམ་དང་། ལུས་བཟོ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི། སྐུ་རྟེན། གསུང་རྟེན། ཐུགས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་བཟོ་རྩལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྐུ་རྟེན་ལ་ཡང་བྲིས་འབུར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྲིས་ཀྱི་རིགས་སྔོན་དུ་བྱུང་ཞིང་། འབུར་སྐུའི་རིགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བྲིས་འབུར་གྱི་བཟོ་རྩལ་མང་པོ་དར་སྤེལ་བྱུང་ཡོད་ལ། བོད་དུ་ནི་ད་ཡོད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་གཞིར་བཟུང་ན་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་ནས་པོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་པ་ནི་སྔ་ཤོས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་རབས་གཞིའི་ཐོག་ལྷ་སྐུ་བྲིས་པའི་ལག་རྩལ་བྱུང་ཡོད་ལ། འབུར་གྱི་རིགས་ནི་བོད་དུ་ཐོག་མར་ཤིང་བཟོས་ཀྱི་རིགས་དང་འཛིམ་གཟུགས། རྡོ་བརྐོས་ཀྱི་རིགས་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་སོགས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཛེས་རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཟུར་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་འདིར་བསྐྱར་ལྡབས་མ་བྱས་ཞིང་། འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་བཟོ་རྩལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་གཞིའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་འཆད་ན། དང་པོ་སྐུ་རྟེན་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི《དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད》དང་། 《བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང》 《བཤད་རྒྱུད་སམ་བུ་ཊི》 《ཤཱ་རིའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ》བཅས་ནས་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ཚད་སྐོར་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བོད་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་ལྷ་བཟོ་མཁས་པ་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ་པ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲིན་ཁ་བ་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ལྷ་སྐུའི་ཕྱག་ཚད》ལས། ལྷ་སྐུའི་ཐིག་ཚད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ཐིག་ཆེན་དང་པོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་འབུར་སྐུའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་གཉིས་པ། དྲང་སྲོང་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་། འབུར་སྐུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་གསུམ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་འབུར་སྐུའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་བཞི་པ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལྷ་བུའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་འབུར་སྐུའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་ལྔ་པ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐུ་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་འབུར་སྐུའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་དྲུག་པ། ཕྱག་སྟོར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་དང་ར་ཧུ་ལ་སོགས་པའི་མིའུ་ཐུང་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐུའི་རིགས་ལ་བྲིས་སྐུ་དང་། འབུར་སྐུའི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་བདུན་པ། སྐྱེར་བཏང་གི་མི་ཐ་མལ་པའི་རིགས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་སོགས་ལ་བྲིས་དང་འབུར་གྱི་ཚད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་པ། ལྷ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། རིགས་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང་། རུས་པའི་རྒྱན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། ཕྱག་མཚན་ན་བཟའ། བཞུགས་ཁྲི། རྒྱབ་ཡོལ་བཅས་ཀྱི་ཐིག་ཚད་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ནི། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྱ་གཡའ་སེལ》གྱི་རིག་གནས་སྐོར་གྱི་བཟོ་རིག་པའི་ཐད་དང་རོང་མཐའ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཟོ་རིག་པའི་རྣམ་བཤད》ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས། གཉིས་པ་གསུང་རྟེན་ནི། གསུང་རྟེན་བྲིས་མ་དང་དཔར་མའི་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཁོ་བོས་ཟུར་དུ་བྲིས་པའི《བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས

ལུགས་ཀྱི་མཛོས་རྩལ་བྱུང་རབས》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གནད་བསྡུས་ཙམ་དུ་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་བསྐྱར་ལྷབས་མ་བྱས་ཤིང་། འདིར་གསུང་རྩེན་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཐིག་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ས་བོན་ཙམ་དུ་འཆད་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལཉྫ་བྲིས་རྩུལ་སྐོར་ལ་ཝ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་སྐྱོགས་ལོ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡིག་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྨྱུག་ལེབ་ལ་གསེག་ཆེ་ཙམ་བཅད་ནས་འབྲི་དགོས་ཤིང་། རིང་ཆ་ཅན་དང་། རྒྱབ་ལག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཕུད་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེའི་ཞེང་ཚད་ལ་རང་ཁམ་གསུམ། དཀྱིལ་དུ་མཚམས་གྲོན་ཡོད་པ་ལ་ཁམ་ཕྱེད་དང་བཞི། མེད་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་དུ་མཚམས་གྲོན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་སྟེ། ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། རྀ་རཱྀ། ལྀ་ལཱྀ། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ། ཤད། ཚེག་དྲག ཕུ་ཏ། གསལ་བྱེད་ཀ་སྟེ། ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ་ཊ་ཋ། པ་ཕ་མ། ཡ་ཀྵ་ས་ཧཱ་བཅས་ཀྱི་བར་ཐག་ཁམ་ཕྱེད་དོ། དཀྱིལ་དུ་མཚམས་གྲོན་མེད་པ་སྟེ། ཡིག་མགོ། ཤུ་ཤུ། ཙ་ཀྵ་ཊ་ཏྲ། ཏ་ཐ་ད་ཧྣ་ན། པ་ཧྲ་ར་ཝ་ཤ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཐག་ཁམ་དོ། ཀ་ཚ་ཛ་ཉ་ཁ་ཀླ་བཅས་བརྩེགས་པ་མང་བའི་རིགས་མགོ་སྐེ་ཐིག་གོང་དུ་རིམ་པས་བསྐུམས་ནས་སྟེང་འོག་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བྲིས་ཆོག་པ་དང་། བརྩེགས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བསྲིངས་ཏེ་ཆ་སྙོམས་པར་བྱས་ཆོག་པ། ར་ཡིག་བརྩེགས་ཚེ་སྟེང་མ་སྣང་སྣ་ལྟར་མཆུ་འཕྱུང་། ཧ་ཤ་ས་གསུམ་འོག་གི་ས་སྟོང་འགེངས་ཚེ་མཆུ་འཕྱུང་། སློག་པའི་སྐབས་གཟུགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་པ་ཤུ་དང་ཊ། ཥ་དང་བ། ཀྵ་མགོ་རོང་བཅས་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གཞན་བརྩེགས་ཚེ་ཀླ་བ་ཥ་གསུམ་གྱི་བཏགས་གཟུགས་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང་། རི་ཧྣ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ལས་མེད་ཅིང་། ཧྲ་པ་གཉིས་ནི་དཀྱིལ་དུ་སྨྱུག་ཚག་ཡོད་མེད་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ནོར་ཉེན་ཡོད་པ། ཊ་ལ་བཏགས་དང་ཉ་བཏགས། ན་དང་ལ། ཀ་དང་ཀྵ་བཅས་དང་། ཡང་ཙ་རྣམས་ལ་ཞབས་ཀྱུ་མི་འདྲ་ཞིང་ར་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞབས་ཀྱུ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་ལ་དེས་མཚོན་ནས་ཝརྟུ་དང་ནཱ་ག་ར་སོགས་བྲིས་སྣང་རིགས་པས་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། བོད་ཡིག་གི་ཐིག་ཚད་ལ། འབྲུ་ཆེན་དང་། འབྲུ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཐིག་ཚད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་གཞན་དུ་བྲིས་བཤད་ཟིན་པས་བསྐྱར་ལྷབས་མ་བྱས་ཤིང་། འདིར་ཟབ་ཆེན་སྟེ་དགུ་ཅན་གྱི་ཐིག་རིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཁྱུང་པོ་གཡུ་ཁྲིས་ཡིག་རིས་སུ་འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་རོང་པོས་ལྷན་ཐབས་བརྩམས་པ་གནང་བ་ལྟར་གནད་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན།

གཅིག གདོན་པ་བཅུ་སྟེ། ༡. སྒྲོས་སྒྲོ་ཞེམས། ༢. འཛམ་དཀར་སྣ། ༣. གྲུང་ཟགས་མཆུ། ༤. གཡེར་ཡར་འཕྱུལ། ༥. ཟླུམ་ཕྱབས་ཅན། ༦. ཏུར་མིག་འཁོར། ༧. དྲང་མར་འཕེན། ༨. སྦྱུང་ཁོག་པ། ༩. རྩོམ་སྣག་སྣ། ༡༠. གཉེན་བསྙོལ་མཚམས་བཅས་ཡིན།

གཉིས། གཅེས་པ་བརྒྱད་སྟེ། ༡. སྣག་ལམ་ཟླུམ་ལ་སྒྲོས་ཆགས་པ། ༢. ཚིག་འཁོར་སྐྱེས་ལ་དཔྱང་ཐུང་བ། ༣. སྤྱགས་པ་ཅན་ལ་ཟུར་ཐིག ༤. སྟོད་ཕྱབས་ཅན་ལ་ཕོ་བ། ༥. སྨད་ཕྱབས་ཅན་ལ་ཁོང་འདྲེན། ༦. རྐང་པ་ཏར་ཞོན་ཁྱི་འཐང་། ༧. ཡར་འཕྱུལ་མཐར་རྒྱས་སྒྲོས་གདོན། ༨. མིག་ཅན་ལ་སྐེ་གཙང་བ་བཅས་ཡིན།

གསུམ། མགོ་གསུམ་སྟེ། ༡. མགོ་རབ་ཐག་ཟླུམ་གྲིས་བཅད། ༢. མགོ་འབྲིང་ཀ་གཞུ། ༣. ཐ་མ་ཚགས་མགོ་བཅས་ཡིན།

བཞི། དཔུང་གསུམ་སྟེ། ༡. དཔུང་རབ་ཐུགས་ཀར་རྫོར་འཛིན། ༢. འབྲིང་མདའ་འཕེན། ༣. ཐ་མ་ལག་ཆག་འཕྲེད་ཉལ་བཅས་ཡིན།

ལྔ། སྒོ་གསུམ་སྟེ། ༡. སྒོ་རབ་སྒྲོས་ཆགས་ཀྱི་ལྟག་འདྲ་བ། ༢. སྒོ་འབྲིང་སྦྲུ་ཐག་སྒྲིམ་འདྲ། ༣. ཐ་མ་གྲོག་སྐེད་འདྲ་བ་བཅས་ཡིན།

དྲུག ཟགས་མཆུ་གསུམ་སྟེ། ༡. རབ་གསེག་སྦྱོར་ཐུང་ཉོ། ༢. འབྲིང་དགྱེ་བོ་ཞག་སྣ། ༣. ཐ་མ་སྦྲུར་པོ་སྣང་སྣ་བཅས་ཡིན།

བདུན། ཡར་འཛེན་གསུམ་སྟེ། ༡. རབ་རྒྱ་ཁབ་བསྣུངས་འདྲ།

༢. འབྲིང་ཧ་གདུགས་འཕྲུང་འདྲ། ༣. ཐ་མ་ལག་མགོ་བཅད་འདྲ། བརྒྱད། མར་འཛིན་གསུམ་སྟེ། ༡. རབ་སྒྲོ་ལྷུགས་རྐང་འདྲ། ༢. འབྲིང་ཕྱི་གུའི་མཛུག་འདྲ། ༣. ཐ་མ་འབུ་མཛུག་སྦྲ་རྐང་། དགུ། མིག་གསུམ་སྟེ། ༡. རབ་ཉ་མིག ༢. འབྲིང་ནས་འདྲ། ༣. ཐ་མ་ཟུར་གསུམ་ཁྲོ་མིག་བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་མགོ་གསུམ་ནས་མིག་གསུམ་བར་གྱི་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཟེར། བཅུ། ན་རོའི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ༡. གཉིས་ཚོད། ༢. འཇུམ་ལ། ༣. མཛོ་དམན་མེད་པ། བཅུ་གཅིག འགྲེང་བུའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། ༡. གསེགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ། ༢. སྟོད་སྨད་ཕྱོད་པ། བཅུ་གཉིས། གི་གུའི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ༡. ཉམ་པ། ༢. འགྲེལ་བ། ༣. འཁྱུག་པ། བཅུ་གསུམ། ཞབས་ཀྱུའི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ༡. གདགས་པ་ཅན། ༢. གདན་ཐབས་བརྐྱངས་པ། ༣. མདུང་ཚུགས་གསུམ་སྤྲིལ་ལྡན་པ། བཅུ་བཞི། ར་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། ༡. རྟ་སྤྲིལ་བ། ༢. འཕངས་མ་བསྐྱིལ་བ། བཅོ་ལྔ། ཡ་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ༡. འཁྱུག་པ། ༢. འདེགས་པ། ༣. དཀྱིལ་ཡངས་པ་བཅས་ཡིན། གོང་གསལ་ན་རོའི་ཆོས་གསུམ་ནས་ཡ་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བུ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཟེར། བཅུ་དྲུག སྤྱི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ༡. གཟུགས་དཀྱུས་སུ་མ་ཉོལ་བ། ༢. དཀྱིས་ཚད་ནས་མ་ཡར་བ། ༣. གཟུགས་དཀྱུས་ཤན་ཕྱེད་པ་བཅས་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིག་གཟུགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རགས་བཤད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་ག་ནས་ཨའི་བར་སུམ་ཅུ་པོ་རེ་རེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་རྒྱུ་ཡོད། བོད་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་ལ་ཡི་ལུགས་དང་ལྡན་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཡི་ལུགས་ནི་རྒྱུན་ཆད་ཟིན་ཅིང་། ལྡན་ལུགས་ནི་ལྡན་མ་རྩེ་མང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་སྐབས་ལག་ལེན་ལྟར་ཐིག་ཚད་དང་ཐིག་དཔེར་བཏབ་ནས་སློབ་རྒྱུན་ཡོད་པ་བཞིན་རགས་བསྡུས་སུ་བཤད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལ་གཞུང་ཐིག་དང་།

འཕྲེད་ཐིག དཔངས་ཐིག མགོ་ཐིག ཞོལ་ཐིག་བཅས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་ཡི་གེའི་གཟུགས་འགྱུར་གསལ་པར་བསྟན་ཅིང་། སྨྱུག་ཁམ་གསུམ་ལ་ཐིག་ཤོངས་རེ་བྱས་ཏེ་འགའ་ཤས་ལ་ཁམ་གང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཁམ་ཕྱེད་ཀ འགའ་ཞིག་ལ་ཁམ་ཟུར། འགའ་ཞིག་ལ་ཁམ་འབེབས་བཅས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཐོན་ཅིང་། འདྲ་དཔེ་རགས་པའི་འཆད་ཚུལ་ནི། མགོ་བོ་གྲུ་བཞི་ཤ་བསྒྲིགས་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ། སྙིད་པའི་ཕྱི་ཉག་ལྟས་འཇུམ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ། འབྲུ་གཤམ་ཟླུམ་པོ་སྒོང་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན། ལག་འཛོག་ཟླ་ཕྱེད་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ལྔ། གཤམ་གྱི་ཧར་འཇུམ་རལ་གྲི་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བཅོ། སྙིད་པ་འཁྱིད་མཚམས་རྒྱ་ཁྲམ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། འབྲུ་གཤམ་བྲ་བོ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ མིག་འགྲེལ་ཡི་གེ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་ཁག་མི་འདྲ་བའི་ཐིག་བཤད་དང་ལག་ལེན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དཔེ་རིས་ནི། དེ་སྔོན་མཚོ་སྔོན་སྐུ་འབུམ་ཆེ་མོས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མའི་སྐབས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི《ཡིག་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས༣༢ནས༣༨བར་དང་། ཀན་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་དགེ་རྒན་མཁས་དབང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་འབྲི་བ་གནང་བའི《ཡིག་གཟུགས་བློ་གསལ་སྤྱི་ནོར》ཞེས་པ་ཟི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་རྔ་པ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས། གསུམ་པ་ཐུགས་རྟེན་མཆོད་རྟེན་ནི། མཆོད་རྟེན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཐད་རང་རྒྱལ་ནང་ས་དང་། རྒྱ་གར། འབར་མ་སོགས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། (དེའི་སྐོར་གོང་དུ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས) གཞན་ཡང་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་དང་། བློས་བསླངས། ས་གར་

དང་མཆོད་གནས། སྐྱབས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞུར་པའི་རྩ་འཆམ་དང་། འཁྲབ་འཆམ་སོགས་ཡོད། ལུས་བཟོ་ཕལ་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་ཀླུང་དུ་འགྲོ་བའི་གྲུ་གཟིངས་ཆེ་ཆུང་། ཁང་ཁྲིམ་དང་ཁང་བརྩིགས། བཟའ་བཏུང་གཡོས་སྦྱོར། གོས་རྒྱན་བཟོ་བ། ཐང་རྫོང་གཞིག་པ་རྫོའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཏེ་སྒྲིགས། ཆུ་རྫོང་འཛོམས་པ་གྲུའི་འཕྲུལ་འཁོར། རི་རྫོང་འཛོམས་པ་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར། རལ་གྲི་འཁོར་བ་གྲི་གུག་གི་འཕྲུལ་འཁོར། རྩེ་མོ་འབྱེད་པ་རླུང་གི་འཕྲུལ་འཁོར། རྩིག་པ་འཇིག་པ་གུར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། གོ་ཆ་འཇིག་པ་ལྕགས་མདའི་འཕྲུལ་འཁོར། རང་ཕྱོགས་སྲུང་བར་རལ་གྲིའི་འཕྲུལ་འཁོར། རྒྱལ་རིགས་འཐབ་པ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་ཚད། ལྟད་མོའི་དོན་དུ་ཁང་བཟང་། དགའ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་ཁྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ར་གཙུ་བའི་ཆུ་འདྲེན་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་གནའ་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་པའི་བཟོ་སྦྱང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་སོགས་གཉམ་ནས་འགའ་ཞིག་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན། ངག་བཟོ་མཆོག་ནི། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡི་དམ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་མཆོད་དབྱངས། ཆོས་བཤད་པ། གཏམ་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤོབས་པ་མཛོ་བ་དང་། སྙན་གསལ་བ། གདངས་སྙན་པ། དོན་བཟང་བ། ཉན་པ་པོ་ཉན་སྦྲོ་བ་སོགས་ཡིན། ངག་བཟོ་ཕལ་པ་ནི། གླུ་ལེན་པ་དང་། གཤགས་འབྱེད་པ་འཁྲོས་གཏམ་སླབ་སོགས་ཀྱི་ངག་རྩལ་རྣམས་ཡིན། ཡིད་བཟོ་མཆོག་ནི། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རིག་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡིད་བཟོ་ཕལ་པ་ནི། ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སྡོན་ཤིང་། གོས། གླང་པོ་ཆེ། རྟ། སྐྱེས་པ། བུད་མེད་བརྟག་པ་བཅས་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི་དུས་སྐབས་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་སྡེ་ཚན་གཞིར་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཞིབ་འཇུག་སྣེ་ཚན་ཡོད་ཚད་བརྒྱད་པོ་དེར་འདུས་པར་བཤད་པ་མིན།

བཟོ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བའི་བཟོ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་ཏེ་དཔེར་ན། སོག་བུ་དང་། ཤེལ། དཀར་ཡོལ། འཐག་ལས་སོགས་ཀྱི་བཟོ་རྩལ་རིག་པའི་དཔེ་དེབ་ལ་ཟེར།

བཟོ་བོའི་སྐྱོན་བཅུ་གསུམ། ཡོན་ཏན་མི་མཁས་ང་རྒྱལ་ཆེ། །འགྲོགས་ན་མི་བདེ་བཀུར་སྟི་འདོད། །འཕྲུལ་དུ་ཚིག་རྩུབ་ཞུགས་འདོད་ཆེ། །ཡོན་རྒྱུགས་གླ་ཐང་ཚད་མེད་འབེབས། །དེས་ཀྱང་མི་ཆོམ་རྒྱུ་ཆ་ཀྱུ། །ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་བཟོ་འཕྲོ་འཇོག །འགྲོ་སྡིགས་བྱེད་ཅིང་ཆང་ནག་འཚོལ། །དགེ་ལས་སྡིག་པར་སྒྱུར་མཁན་ཡིན་ནོ། །

བཟོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད། ཨེས་ཀོ་མགྲིན་པ་བྱིན་པ་གསུམ་རིང་བའི་སྐྱོན། སྣ་དང་རྣ་བ་སོར་མོ་གསུམ་ཐུང་བའི་སྐྱོན། བྱིན་པ་ཞབས་སོགས་མཐུར་བ་གསུམ་སྦོམ་པའི་སྐྱོན། འགྲམ་པ་བྲང་དང་རྐེད་པ་སོགས་གསུམ་ཞོམ་པའི་སྐྱོན། ནུ་མ་རྣ་བ་དཔྲལ་བ་གསུམ་འཁྱོག་པའི་སྐྱོན། ང་ནམ་ཚོང་དང་བརྣ་དང་དཀུ་གསུམ་ཞོམ་པའི་སྐྱོན་བཅས་སོ། །

བཟོ་སྦྱངས་བཅོ་བརྒྱད། ཚོང་ཛ་ཕྱིང་མཁན་ཆང་འཚོང་དང་། །ཕྱུགས་འཚོ་འདྲེག་མཁན་འབྲུ་མར་འཚེར། །མགར་བ་ཤིང་བཟོ་ཕྱུ་པོ་མཁན། །ཐག་མཁན་ཀོ་པགས་རྒྱལ་ཆེན་པ། །བཙོ་ལག་སྐྱིག་མ་མཁན་བཤན་པ། །གདོལ་པ་ཤིང་རྟ་མཁན་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཟོ་སྦྱངས་ལས་སྣ་ཚོགས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། ལྷ་ཡི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ཞེས་པ་བཟོ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ། རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བའི་སོག་བུ་དང་། དཀར་ཡོལ། ཤེལ། འཁལ་འཐག་སོགས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་དཔེ་དེབ།

བཟོ་རིག་ལ་གཉེར་བའི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་སུམ་ཅུ། ༡. ཡི་གེ ༢. ལག་རྩལ། ༣. གྲངས། ༤. རྩིས་ཆེན། ༥. ཐོར་ཚུགས། ༦. གོམ་སྟབས། ༧. ལྕགས་ཀྱུས་བསྐྱུར་ཐབས། ༨. རལ་གྲིའི་ཐབས། ༩. ཞགས་པས་གདབ་པ། ༡༠. མདའ་བོ་ཆེ་འཕེན་པ། ༡༡. མདུན་དུ་བསྐྱུར་བ། ༡༢. ཕྱིར་བསྐྱུར་བ། ༡༣. བཅད་པ། ༡༤. དྲལ་བ། ༡༥. དབུག་པ། ༡༦. རྒྱང་ནས་འཕོག་པ། ༡༧. སྒྲ་དྲག་པར་འཕོག་པ། ༡༨. གནད་དུ་ཕོག་པ། ༡༩. མི་འཆོར་བར་ཕོག་པ། ༢༠. ཚབས་ཆེ་བར་ཕོག་པ། ༢༡. མཆོངས་པ། ༢༢. ཀུན་གྱི་འཛིན་སྟངས། ༢༣. བང་འགྲོས། ༢༤. རྒྱལ། ༢༥. འཛིན་སྟངས། ༢༦. གླང་པོ་ཆེའི་གཉའ་ལ་ཞོན་པ། ༢༧. རྟར་ཞོན་པ། ༢༨. ཤིང་རྟའི་བཟོ་ཐབས། ༢༩. མདའ་གཞུའི་བཟོ་ཐབས། ༣༠. ཀུན་སྟོབས།

བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཉེར་བ་སུམ་ཅུ། གནའ་རབས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བཤད་སྲོལ་ཞིག་སྟེ། གོང་གི་བཟོ་རིག་ལ་གཉེར་བའི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་སུམ་ཅུ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག དེ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིག་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། ཕལ་ཆེ་བའི་དོན་གོ་སླ་ཡང་། གྲངས་ཅན་དང་། འཛིན་སྟངས། ཐོར་ཚུགས་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ད་ཕན་མ་མཐོང་བས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ།

བཟོ་གསུམ། ལུས་བཟོ། ངག་བཟོ། ཡིད་བཟོ།

བཟོད་པ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲེ་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ།

བཟོད་གསོལ་ཞུས། བཟོད་པར་གསོལ་བ་སྟེ་དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུ་བ།

བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། ༡. སྨན་མཁན། ༢. རྩིས་མཁན། ༣. གསེར་བཟོ་མཁན། ༤. རི་མོ་མཁན། ༥. རྫ་མཁན། ༦. ཀོ་ལྤགས་མཁན། ༧. ཚོས་མཁན། ༨. སེན་མོ་འབྲེག་མཁན། ༩. སྤོས་ཚོང་མཁན། ༡༠. ཤིང་མཁན། ༡༡. རྩིག་མཁན། ༡༢. བཙོ་བླག་མཁན། ༡༣. ཐགས་མཁན། ༡༤. ཆེམ་བུ་མཁན། ༡༥. གུར་མཁན། ༡༦. ཆང་ཚོང་མ། ༡༧. རིན་ཆེན་བཟོ་མཁན། ༡༨. མགར་བའོ། །

བཟླས་བརྗོད་ལ་སྦྱོར་བའི་བསམ་གཏན་བརྒྱད། རིགས་སྤྱིའི་སྔགས་རྒྱ་བཅད་པ། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བདག་ཉིད་དབུལ་བ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བསྲུང་བ། གནས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲུས་བྱ་བ། ནང་དུ་འོང་ནས་ཆོས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྟན་ལ་འཁོད་པ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། བདག་དང་གནས་བསྲུང་བའོ། །

བཟླས་པ་ཁག་གསུམ། ངོ་བོ་ལ་བཟླས་པ་བཞི། བྱ་བ་ལ་བཟླས་པ་བཞི། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པ་བཞིའོ། །

བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས། འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ལ་བཟླས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་སྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་བཟླས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྒོམ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་བཟླས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྐྱེས་སོ། །ཤེས་པ་སྐྱེས་སོ། །རིག་པ་སྐྱེས་སོ། །བློ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིག་སོགས་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟླས་པ་གཞན་གཉིས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་བློ་བཞི་བཞི་སྐྱེས

པས་ན་བཟླས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ཞི་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྡན་ཞེས་པ་ཡང་བཟླས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ…… འདི་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །

བཟླས་པ་ཟླ་ཚུལ་གཉིས། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས…པའི་བཟླས་བརྗོད། སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དོ། །

བཟླས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་སྔོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ…ཕབས་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཟླས་པའི་སྐྱོན་དྲུག ༡. ཧ་ཅང་རིང་བ། ༢. ཧ་ཅང…ཐུང་བ། ༣. ཧ་ཅང་མགྱོགས་པ། ༤ ཧ་ཅང་བུལ་བ། ༥. ཧ་ཅང་དྲག་པ། ༦. ཧ་ཅང་ཞན་པའོ། །

བཟློ་བ། བཀའ་ཕབ་པ།

བཟློག་པ་བསྒོ་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ལས་བཅུ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་པ། ཁྲིམ་སུན་འབྱིན་པ། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ། སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ། གནས་ནས…ཕྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དགེ་སློང་མ། དཀོན་མཆོག…གཏོང་བའི་དགེ་སློང་མ། འཐབ་བཀྲོལ་བྱེད་པ། བདེ…ཞིང་གནས་པ། བདེ་ཞིང་གནས་སུ་འདུག་པ་རྣམས་སོ། །

བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ། ཟུ་སླ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང…ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་བཟློག་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ། ཚིགས་བཅད་རྡངས་པོ…… བཟློག་པ་བཅས་སོ། །

བཟློས་གྱུར་སློང་འབེབས་ཞུས་པ། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ…གཏུགས་བྱེད་མི་དོ་བདག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་གླེང་སྐོར…… ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་དེ་བར་འདུམས་བྱེད་མཁན་གྱིས་འདུམས་བྱེད་ཆོག་པར་གསོལ་རས་ཞུས་པའི་མིང་།

འ་བ། ཨ་ཕ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

འ་འབྲེའི་སྔེ་གཉིས། དབུས་གཙང་མི་བཅུའི་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བ་འ་འབྲེའི་སྔེ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འ་ཞ་མགོ་བོ་ཆེའི་བུ་འ་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་གིས་ཁམས་ལ་སྡོམ་པ་ལེན་དུ་ཐེབས། ཁོང་གིས་ཁམས་སུ་བླ་ཆེན་གྱི་མཁན་བུ་ཀྱི་པོ་མཆོག་བླ་ལ་སྡོམ་པ་ཞུས་པར་ངས་ཚུ་གཏོར་བཏང་ནས་ཡོང་ཚོག་གསུངས་ཏེ་མཁན་པོ་དེ་ཁར་སྐུ་འདས། མཁན་པོའི་གསུང་དེ་ཀ་ལ་སྡོམ་པ་ཐོབ་པར་བཟུང་བས་དགེ་ཚུལ་ཚུ་གཏོར་མར་གྲགས། འ་ཞ་དེས་སྐྱ་ནམ་འབྲི་བཟས་དང་ཞུ་ཡུག་མདའི་ར་ཤག་དང་དེའི་ལམ་སྟེགས་སྟག་གི་གནས་པོ་ཆེ་བཟུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་འ་ཚོའི་སྐོར་ཟེར།

འ་ཞའི་སྨན་པ། (འ་ཞ་རྗེ་ཞེས་པའང་སྐད)རྒྱལ་ཕྲན་འ་ཞའི་ཡུལ་གྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱན་གསེར་གྱི་ཐུར་མས་ཕྱེ་ཞེས་གྲགས།

འ་ཞའི་ཡུལ། འདི་ལ《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས། འ་ཞ་དེ་སོག་རིགས་དེང་སང་ཨུ་རུ་སུའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅེས་གསལ། དེང་སྐབས་རྒྱལ་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་གསུང་དོན་དུ། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་འ་ཞ་ནི་ཀན་སུའུ་དང་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཐུའུ་ཡུ་ཧུན(吐谷浑)ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚོ་སྔོན་དང་ཀན་སུའུ་ཡི་ས་མཚམས་ནས་ལྷོ་སྟོད་ལན་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་ཤར་མཐར་གཞུ་དབྱིབས་ལྟར་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ལེ་དབར་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་ཡོད་པས་དེ་དང་ཉེ་བའི་བོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་འ་ཞ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གསུངས།

འུ་ཐུག་བཟོད་བྲལ། སྡུག་བསྔལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བཟོད་མ་ཐུབ་པ།

འུ་ཐེན། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ད་ལྟ་ཙད་མ་ཆོད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་ཨན་ཤིས་སྡེ་བཞི(安西四镇)སྡེ་དེང་སང་གི་ཏུན་ཧོང་ས་ཁུལ་ལམ་ལི་ཡུལ(和田)ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག་དགོས།

འུ་བུ། ངེད་ཅག་གམ་ང་ཚོ་ཞེས་པའི་དོན།

འུ་ཛེ་ཐེན། (武则天)ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དྲུག་པ་རྒྱལ་མོ་འུ་ཛེ་ཐེན(༦༢༤ནས༧༠༥)ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བུད་མེད་ཀྱིས་གོང་མ་བྱས་པའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༦༩༠ནས༧༠༥ལོ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཧྲན་ཤིས་ཝེན་ཧྲུའི་ཏུང(山西文水东)གི་མི་ཡིན། ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སླེབས་སྐབས་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཕོ་བྲང་ནང་གི་བཙུན་མོའི་འཁོར་བྱས། གོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས། སྤྱི་ལོ༦༥༥ལོར་གོང་མའི་བཙུན་མོ་བྱས། སྤྱི་ལོ༦༨༣ལོར་གོང་མ་ཐང་ཀྲུང་ཙུང་གོང་མ་བྱས་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བར་གོ་གནས་ཕབ་སྟེ། ཐང་སུད་ཙུང་གོང་མར་བསྐོས་ཤིང་དེ་ཡང་ལོ་བདུན་ལས་མ་སོང་བར་གོ་གནས་ཕབ་སྟེ་སྤྱི་ལོ༦༩༠ལོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གོང་མ་བྱས། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གསང་བའི་ཉེན་རྟོག་པ་མང་པོ་དང་། བཙོན་ཁང་ཆེན་པོ་མང་པོ་བཙུགས་པ་སོགས་བྱས་རྐྱེན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱལ་མོ་འུ་ཛེ་ཐན་ནི་གདུག་རྩུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲགས་སུ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད།

ཝུ་ཛུང་། (唐文宗)ཐང་ཝུའུ་ཙུང་(唐穆宗)གི་བུ་དང་ཅིང་ཙུང་(敬宗)གི་གཅུང་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༨༠༩ལོར་སྐྱེས། སྤྱི་ལོ༨༤༠ལོར་འདས། སྤྱི་ལོ༨༢༧ནས་སྤྱི་ལོ༨༤༠བར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཝུ་ཤང་ལྷ་ཁང་། ཝུ་ཤང་ཇོ་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར། འདི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ལྷོ་ནུབ་སྐྱིད་ཆུའི་ཉེ་འགྲམ་དུ(དྲ་ལྷ་ཆུ་ཤུལ་ཇོང་ཚལ་སྣ་ཆུས་ཁོངས)གནས་ཤིང་། དེ་ནི་བོད་རྒྱལ་ཞེ་གཅིག་པ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རལ་པ་ཅན(༨༡༥ནས༨༣༨)གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཞེས་བཞེངས་པའི་ས་ཕུད་ལྷ་སར་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒོ་སྲུང་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན། ཤིང་ཕུད་གནམ་ཡངས་ཀ་བ་བཞི་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཏེ་ཕུལ། རི་མོའི་ཕྲིས་ཕུད་དུ་བེའུ་འབུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཕྲིས། ལུགས་མའི་ཕུད་དུ་ཅོང་དྲིལ་རྣམས་ཕུལ། ཡང་ཕུད་ལ་ཡེར་པར་ཡང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པར། ལིའི་ཡུལ་ནས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པའི་བཟོ་བོ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་ལྷ་བཟོ། རྡོ་བཟོ་བ་མང་པོ་བོས་ནས་ལྷ་ཁང་བྲུང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་བ་རྒྱ་ཁྲིན་ལྷ་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཉམ་པ་དགུ་ཐོག་འོག་གི་ཐོག་གསུམ་སྒོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་རྡོ་ལས་གྲུབ། བར་གྱི་ཐོག་གསུམ་སྒོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་སོ་ཕག་ལས་གྲུབ། སྟེང་གི་ཐོག་གསུམ་སྒོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཤིང་ལས་གྲུབ། ཐོག་རེ་རེར་བྱ་འདབ་དང་ཕ་གུ་དྲ་ཕྱེད་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། བྱ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོ་པཎ་ཆོས་བསྒྱུར་བ་འཆད་རྩོམ་གྱི་བྱ་བ་མཛད་བཞིན་པའི་རི་མོ། ཐོག་རེ་རེ་ནས་སྒོ་འབུར་གྱི་སྒོ་དང་། སྒོ་ཁྲམས་དང་རྟ་བབས་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཡང་རྩེའི་བྱ་འདབ་ཀྱི་རྩེར་གསེར་གྱི་གཉྫི་ར་རྩེ་མོ་རྒྱབ་རི་མདུན་མའི་རྩེ་དང་མཉམ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་གཡུ་འབྲུག་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་རྩེའི་རྒྱ་ཕུབས་སྟེང་ལྕུང་གིས་བསྐོར་པ་ན་བར་སྣང་དུ་དབུ་གདུགས་འཁོར་བ་ལྟར་འཁོར་ཐུབ་པ། ལྕང་ཆེ་བ་ན་ཟུར་བཞིར་ལྕགས་ཐག་བཏང་སྟེ་ཇོའི་སེང་གེ་ལ་བཏགས་པ། རྒྱ་ཕུབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲེང་བ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། འཕན་དང་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུའི་འཕྲེང་བ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་འཁྲོལ་བ། ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་བཞེངས་པའི་སྟེང་ཐོག་གསུམ་ནང་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམས་བཞུགས། སྐུ་རྣམས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལྷའི་ཚད་ལ་དཔེ་བླངས་ཏེ་རྒྱུ་ལི་དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལུགས་སུ་བླུགས་པ་ལ་ཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱིས་གཡོགས་པ་མཛད་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྲོས། བར་གྱི་ཐོག་གསུམ་དུ་ཡོ་པཎ་དགེ་འདུན་རྣམས་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བཅུ་སོགས་འཆད་ཉན། བཀའ་བསྟན་བསྒྱུར་བ། བརྡ་གསར་བཅོས་པ་སོགས་ཉིན་མཚན་འདའ། འོག་ཐོག་གསུམ་ནང་རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་རྣམས་བཞུགས་ཏེ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་སྡེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྲག་མངོན་པར་ཕྱེ་ནས་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆད་དུ་བསྐྱིལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་ཉང་ཤའི་སྨྲུན་དང་། བློན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་སའི་ཤར་དུ་ཀ་རུ་དང་ཆེ་ཅུ། སྟོ་ཅུ་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་འོད། བྱང་དུ་ཐན་ཁང་དང་ཐན་ཁང་ཐ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། འཕྲུལ་གྱི་པོ་བྲང་དེ་གླང་དར་མས་བཤིག་ཟིན། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ནས་ལྷ་ཁང་ཆུང་དུ་སླར་གསོ་མཛད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རྩ་མེད་དུ་ཐུབ་བོ། །《འབྲུག་པ་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་དུས་ཝུ་ཤང་ལྷ་ཁང་མེས་ཚིག་པ་ཉམས་གསོ་མཛད་ཅེས་གསལ།

ཝུ་སུ། 《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས་ཝུ་སུ་ནི་ལྡུམ་ར་བཟང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་ལོ་མ་སྔོང་བུ་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀོ་སྙོད་དང་འདྲ་བ་ལ་འབྲས་བུ་གཞུ་ཁ་སྨུར་

འདྲ་བ་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ནག་པོ་ལ་ཤུ་ཏེ་ཟེར་ཞིང་མེ་ཏོག་སེར་པོ་ཡིན་ཞེས་སྨན་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུག་པའི་ཕན་གྱི་སྒྲ། ཐུག་པའི་སྐད་སྒྲའམ་ངར་སྐད།

ཐུན་མིང་ཀོང་ཇོ། ཀོང་དུ་ཕྱུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཐུར་ཇོ། ཐག་པའི་མཐིལ་དུ་ཇོ་ལྷུགས་ནས་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་འཕེན་པར་ཟེར། ཐག་པ་རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གང་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཇོ་ལྷུགས་ས་ཐུར་མཐིལ་ཞེས་པ་ཙུང་ཞིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། ཐག་སྣེ་གཅིག་ལ་ཐུར་ལྷེ་ཞེས་པ་ཐག་པ་ཕྲ་པོ་ཞིག་བསྒར་ཡོད་པས་ཐུར་ཇོ་འཕེན་སྐབས་ཐུར་ལྷེས་སྐད་སྒྲ་ཐོན་པ་དང་། ད་དུང་ཇ་དམར་གྱི་རྒྱན་ཡང་སྲས། ཐུར་ཇོ་ལེགས་པ་ནི་སྐྱུད་པ་དཀར་ནག་ཕྲས་པའི་མིག་རིས་དགུ་ཡོད་པར་ཐུར་ཇོ་ཆུ་མིག་དགུ་སྐྱིལ་ཟེར། ཐུར་ཇོ་ནི་བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ཕྱུགས་རྫི་བར་མེད་དུ་མི་ཐུང་བའི་སྐབས་བདེ་ལ་གོ་ཆོད་པའི་ལག་ཆ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན། ཞིང་པས་ཞིང་སྲུང་དང་ནགས་སྲུང་། ཕྱུགས་རྫི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཁྲ་འདེད་འགུག ཕྱུགས་རིགས་ལ་གནོད་པའི་གཅན་གཟན་འགོག་པ་སོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དགྲ་འཐབ་ཀྱི་ཐོག་མཚོན་ཆའི་གོ་ཡང་ཆོད་ཐུབ། དེ་སྔ་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༨༠༩)ལོར་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་བཙན་འཛུལ་པར་འགོག་རྒོལ་བྱེད་སྐབས་ཐུར་ཇོ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་ལ། ནུས་པ་ཡང་ཆེན་པོ་ཐོན་པར་གྲགས། བོད་རིགས་དམངས་ཁྲོད་གཞས་ཚིག་གི་ནང་དུ། འཛམ་པོའི་བལ་ལས་བཟོས་པའི། །ཐུར་ཇོ་ཆུ་མིག་དགུ་སྐྱིལ། །ཆུ་མིག་གཞུང་ནས་བརྒྱབ་པས། །དབྱིན་ཇིའི་སྐ་ལ་ཐེབས་སོང་། །ཞེས་གཞས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་འདུག

ཐུར་པ། «རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ»ལས། ཐུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་ལ་པ་ཀ་ཡིན་ནོ། །

འོ་སྐོལ། ང་ཚོ་དང་། ང་ཅག འོ་ཅག ཞེས་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག

འོ་བརྒྱལ་ཐང་། སྟོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཐོས་རྗེས་བོད་ལ་དམག་བཏང་སྟེ་ལྷ་སར་སླེབས། ར་མོ་ཆེར་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དེ་རྒྱ་བཟའ་ཕྱུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ཉིན་ལམ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཁྱེར་ནས་རྗེས་སུ་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་གྱི་ཇོ་བོ་དང་ནོར་བར་ཤེས་ནས་བསྐྱར་བས་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་དེ་མའི་ཐང་དུ་ཞག་བདུན་ལུས་པར་བརྟེན། ཐང་དེ་ལ་ཇོ་བོ་འོ་བརྒྱལ་ཐང་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག

འོ་ཅག མ་ལུས་ཞེས་པའི་དོན།

འོ་ཐང་མཚོ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་སའི་ཐང་དེ་ལ་འོ་ཐང་ཟེར་ཞིང་། དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ན་སྔར་མཚོ་ཡོད་ས་ཞིག་ཡིན་པས་མཚོ་དེ་ལ་འོ་ཐང་མཚོ་ཟེར། ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་གཙང་ལག་གཤོང་བྱུར་འཁྱིལ་བའི་མཚོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་བཞེངས་སྐབས་གཙང་ཆུ་བཀག་ནས་མཚོ་ཟུར་དུ་ལུས་པ་དེར་གདུང་སྒྲོམ་བསྒྲིགས་ནས་ས་རྫོ་བླུགས་ཏེ་མཚོ་བསུབས་པ་ཡིན་ཞེས«བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ»སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

འོ་རྡོ་འབོད་པ། རྡ་འབོད་བྱེད་པའི་མིང་།

འོ་མ་རྒྱན་བྲུ་གང་ལ་དམ་སེལ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྟོན་པན་ཚུན་མཐུན་སྦྲིལ་ཡོད་པ་འོ་མ་བུམ་པ་གང་དང་འདྲ་བ་དེའི་ནང་དུ་ད་ཆ་རྩོད་གླེང་བྱས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལྟུང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ།

འོ་མ་འཛིན་པ། ནུ་མའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དུ་བཤད

ཅིང་། འོ་མ་འཛིན་པ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ནུ་རྫོག་གམ་ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་སྨད་ལ་གོ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

འོ་མས་བྲན། འོ་མ་གཏོར་བ།

འོ་གཟི། ཅུ་བ་སྲིན་པོ་དང་ཆ་ལུགས་མཛེས་པའི་མིང་ངམ་འགྲོ་འདུག་ཡང་ཞིང་སྲིན་པོའི་དོན།

འོག་སྐ། སྐེད་རགས། (ཚ)

འོག་གི་བཙན་ལྔ། བོད་རྒྱལ་ཉེར་བཞི་པ་རྒྱལ་ཧྲོ་རེ་ལོང་བཙན་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་ཁྲི་བཙན་ནམ། ཉེར་དྲུག་པ་ཁྲི་དགྲ་དཔུང་བཙན། ཉེར་བདུན་པ་ཁྲི་ཐོག་རྗེ་ཐོག་བཙན། ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་བཅས་ལྔའོ། །

འོག་མིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁམས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་ལྔ་ཡོད། འཕགས་པའི་གནས་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་འོག་མིན་ཡིན་ཅིང་། གནས་དེ་ན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

འོག་མིན་གྱི་གནས་ཉེར་བཞི། ཛ་ལན་དྷ་ར(ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་གར་བར་རྫོ་ལ་མེ་འབར) པུཎྜ་གི་རི། ར་མེ་ཤྭ་ར། དེ་ཝི་ཀོ་ཊ(ལྷ་མོ་མཁར) ཀོ་ས་ལ(རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ) ཀ་ལིང་ཀ(ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་སེང་གེ་གླིང) ཨ་ཡ་ན། ཀོ་ཊ་སི་ར་ཏེ(ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི)ཞེས་མཁའ་སྤྱོད་བརྒྱད་དོ། །ཨ་བུ་ར་ཏ། མ་ཏ་ཝ(ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གླིང་ཕྲན་ནུབ་ཕྱོགས་རྡོ་འཛོག) ལམ་པ་ཀ ཨོ་ཏེ། ཀ་མ་རུ(ཤར་གི་རི་སྐྱེ་གམ་པོ་གནས)ཀཱཉྩི་ན(རྡོ་རྗེ་གནས་ཀྱི་ལྷུན་པོ) ཏྲི་ཤ་ཀུ་ནེ། སོ་སོ་རཥྚ(ཏུ་རུ་ཀའི་ས)ཞེས་ས་སྤྱོད་བརྒྱད། ཧི་མ་ལ་ཡ(བོད་ཙ་རིའམ་གངས་ཏི་སེ) པྲེ་ཏ་པུ་རི(བོད་ཡུལ) གླི་ཏ་ཧྲི་ཝ། སུ་ལྷ། སུ་ལྷ་གླིང(རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གསེར་གླིང) སིནྡྷུ(ཆུ་བོ་སིནྡྷུ་འབབ་པའི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས) མ་རུ། ནྲ་ག་ར(ནྲ་ག་རའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ)ཞེས་ས་འོག་སྤྱོད་པ་བརྒྱད།

འོག་མིན་སྟུག་པོ། འོག་མིན་དང་འོག་མིན་སྟུག་པོ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འོག་མིན་ནི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཤིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ནི། གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་དེའི་སྟེང་དུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་ས་བཅུ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 《ལང་གཤེགས》ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སངས་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

འོག་མིན་གནས། གོང་གི་འོག་མིན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

འོག་མིན་རྣམ་པ་དྲུག སྐུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པར་འོག་མིན་རྣམ་པ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི། ༡. དོན་གྱི་འོག་མིན། ༢. རྟགས་ཀྱི་འོག་མིན། ༣. རིག་པའི་འོག་མིན། ༤. གསང་བའི་འོག་མིན། ༥. རྫོགས་པའི་འོག་མིན། ༦. གནས་ཀྱི་འོག་མིན་དང་གསུམ་ནི་རྙིང་མ་ལྟར་ན། ལྷ་གནས་དང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དགའ་ལྡན་ལྷའི་ཡུལ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་ཕྱིའུ་སྣང་བ་དམ་པ། ལྷ་གནས་གཉིས་པ་གསང་ཆེན་རོལ་པའི་དུར་ཁྲོད། མེ་རི་འབར་བའི་རྩེ་མོར་གཞོན་ནུ་དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན། ལྷ་གནས་ཐ་མ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱོན་པའོ། །གསང་སྔགས་གསར་མའི་ལུགས་ལ། འོག་མིན་དུ་ཡོ་ག་རྩ་བའི་རྒྱུད་གསུངས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གསུངས། ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་རྒྱུད་ཉེ་བར་བསྡུས་པས་ན་ལྷ་གནས་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། །

འོག་མིན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་གླིང་། (ཨོ་རྒྱན་སྨིན

གྲོལ་གླིང)གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་སྐྱེ་རྒྱུད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་ནང་ཚན་གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༦༧༡)ལོར་དགོན་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་རྨང་གཞི་བཏིང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་སོང་བའི་མེ་འབྲུག(༡༦༧༦)ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བ་གསར་དུ་བཏབ(དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་ནང་རྫོང་གྲ་ཕྱི་ཆུས)བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འཇུར་ནས་དགོན་པ་འདི་སོགས་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་རྙིང་མའི་དགོན་པ་མང་ཆེ་བ་གཏོར་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་ཆེན་མོ་པདྨ་འཕྲིན་ལས་དང་། ལོ་ཆེན་ དྷརྨ་ཤྲཱི་སོགས་རྙིང་མའི་བླ་ཆེན་མང་པོ་སྐུ་བཀྲོངས་པ་སོགས་གཏོར་བཤིག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་། དེ་ནས་པོ་ལྷ་ནའི་ཧི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་རིམ་བཞིན་དགོན་པ་འདི་སོགས་རྙིང་མའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྔར་རྒྱུན་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན།

འོག་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། སའི་དཀྱིལ་འཁོར། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །

འོང་སྐོར། སོ་ལུར་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་གི་ཆོས་ཆ་བཟང་བ་ཞིག་ལ་ལྷ་ས་འོང་སྐོར་ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལྷ་སའི་མི་དཔོན་གཉིས་དང་། ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་བ། དཀོན་གཉེར་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་ནས་རྫོ་བོའི་ན་བཟའ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཞིང་བསྐོར་གྱི་ཉིན་དེར་ཞིང་པ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་རྣམས་རྒྱན་གོས་གང་ལེགས་སྤྲས་ཏེ་སེར་ཕྲེང་ལག་སྐྱོད་པས་རྟ་རྟག་གི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཞིང་པ་ཏོར་འཁྱེར། ཕ་མ་གཉིས་འཛོམས་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་མདའ་དར་འཁྱེར་ནས་རྟ་བཞོན། བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་པོད་རེ་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུར་བའི་མི་རྣམས་དུ་བསྐུར་བསྐྲིགས་ཏེ་ཞིང་བསྐོར་བྱེད་པའི་སྔར་སྲོལ་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཉིན་གང་ཀོང་ཚར་བ་བྱས་རྗེས་ཞིང་འགྲམ་སྤྱང་སྟེང་དུ་གུར་ཕུབ་པའི་སར་བསྡད་ནས་བཟའ་བཏུང་སྐྱ་གར་རོལ་རྩེད་བྱེད། ས་མ་ཏུབ་ཙམ་ལ་བསང་བཏང་སྟེ་ལྷ་རྒྱལ་འབེན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་ས་མི་དཔོན་གཉིས་དང་། གཉེར་ཚང་བ། ལག་སྟོད་པ། གཞིས་འགོའི་འབྲས་མི་བཅས་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་དེ་ལོའི་ལོ་ཏོག་གི་སྨྲུས་ཚད་འབུལ་སྒྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

འོང་ཐང་ན། འོད་བར་ངེས་ན་ཞེས་པའམ་འོང་དགོས་ན་ཞེས་པའི་དོན་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག

འོད་སྲུར་གྲོལ། ཤ་རུས་རྗེས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོལ་བཞིན།

འོད་འཛོ་བ་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འོད་འཛོ་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༦༦༠)ལོར་ཡབ་ག་ཟིའི་གདུང་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། གོང་ས་ལྔ་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་སྡོམ་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། ས་བྱ(༡༦༦༩)ལོ་ནས་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོ་བར་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། དབོན་བགྲེས་པོ་རྗོང་ཞབས་དྲུང་གི་ཐུགས་སྲས་གདོན་གྱིས་ཟིན་ནས་གཞུང་སར་ཞུ་གཏུགས་ཀྱིས་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་འོད་འཛོར་བཞུགས་པའི་མཚན་ཡང་འོད་འཛོ་ཞབས་དྲུང་དུ་གྲགས། ཞལ་ངོ་ནང་མ་གཤིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྟག་ལུང་གི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མངའ་ཐང་རྣམས་ས་ལུག(༡༦༧༩)ལོར་གཞུང་བཞེས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༢༡)ལོ་བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་རིང་སེར་བྱེས་གྲུ་ཚང་ནས་ཁ་འཛིན་མཁན་ཐོག་རེ་གཉིས་བྱས་ཀྱང་བདག་སྐྱོང་མེད་པས་གོག་རྡུལ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་ག་ཟིའི་གདུང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་སྟག་ལུང་གི་ཁྲི་པའི་རྒྱུན་ཆད་པ་

དང་། སྟག་ལུང་སྡེ་པ་ཞེས་དར་སྲས་རོང་གསུམ་བཅས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྲིད་དབང་དེ་ཉིད་ཀུང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྡེ་པ་རག་པ་སྟོངས་ཤུལ་གྱི་གཞིས་ཀར་གནས་འཕོས་ནས་རིམ་བཞིན་གཞུང་སའི་ཙ་དཔོན་བྱས་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་ཕྱོ་མདོ་མཁར་གྱི་གཞིས་ཀ་སྲིད་རྗེས་སྡེ་དཔོན་མདོ་མཁར་བའམ་ར་ཁ་ཤག་ཅེས་གྲགས་སོ། །ཁར་དེར་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲས་ཞབས་དྲུང་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་སྟེ། མཆོག་སྤྲུལ་བཀྲ་ཤིས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ནི་ལྷོ་མོན་གྱི་ཡུལ་ཆེ་བྲག་ཅེས་པར་འཁྲུངས་ལ་ཞབས་དྲུང་མ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེར་གྲགས། ག་ཟིའི་གདུང་རྒྱུད་ནི་མ་ཡིན། སྟག་ལུང་གི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་མེད།

འོད་པ། ཡོད་པའམ་ཆུ་ལམ་གྱི་འོབས་ཞེས་ཆུ་འདྲེན་པའི་ཡུར་བ་དང་། ཆར་ཆུ་དྲག་པོའི་མིང་ལའང་འཇུག་གོ།

འོད་མ། སྨྱུག་མ་ལྟར་ཚིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཞིག་དང་། སྨ་ཤིང་། སྨྱུག་ཚོད་བཅས་ལ་འཇུག་གོ།

འོད་ཟེར་དམ་པའི་ཕོ་བྲང་། ཡང《ཐ་བཞེད་ཆེན་མོ》ནང་སྤྱི་ལོ༨༤༡ལོར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་མལ་གྲོའི་འོད་ཟེར་དམ་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྲས་ཆང་ཕྱུས་པར་བཞེས་ཏེ་གཟིམས་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ། བློན་པོ་སྲས་སྟག་སྣ་དང་། ཅོག་རོ་ལྷ་ལོད། ལེགས་སྟག་བཙན་གསུམ་གྱིས་མགུལ་གཅུས་ཏེ་བཀྲོངས་ཐོག སྐྱང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་དུ་བཅུག་ཅིང་། སྲས་སྟག་སྣས་བློན་པོ་བྱས་ཞེས་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་མགུལ་གཅུས་ཏེ་བཀྲོངས་ས་འོད་ཟེར་དམ་པའི་ཕོ་བྲང་དེ་ནི་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་འོད་ཟེར་རྒྱང་ཟེར་བའི་ས་གནས་དེར་དེ་སྔ་ཆོས་བཅུ་ལྷ་ཁང་ཞེས་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞི་མ་ཞིག་དང་ཁང་ཐོན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་སྣང་།

འོད་ཟེར་ལྡེ། ཡབ་སྣད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱུལ་དཔལ་ལྡེ་དང་ཡུམ་ཅོག་རོ་བཟའ་འབའ་རེ་གཉིས་ལ་སྲས་གཉིས་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་བ། དེ་སྐབས་གུང་ཐང་གི་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་ཅག་ཐུན་མོང་སྐྱོང་བའི་རྗེ་བོ་ཞིག་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་བགྲོས་ནས་མེས་པོ་སྟོད་ཀྱི་ཁྲི་རྗེ་དང་། ཞང་བཟེད་ལྡན་རིང་མོ་བྱ་བ་གཉིས་ཕྱིན་ཏེ་འོད་ཟེར་ལྡེ་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་དུ་གདན་དྲངས། ཐང་སྟོད་ཐོ་ལེ་ཞེས་པར་གདན་ཕབ་ནས་སྐུ་མཁར་བརྩིགས་ཤིང་། སྤྱན་འདྲེན་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་བློན་པོ་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དེ་ནས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་ངོ་། །

འོད་ཟེར་འཕྲོག་པའི་ལྷ་བརྒྱད། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་ཁར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་སྐུ་བརྒྱད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡོངས་གྲགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཟེར། དེ་ཡང་གཙང་ཁང་དབུས་ཀྱི་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། གཙང་ཁང་གཡོན་ན་བཞུགས་པའི་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་མ་སྡེ་ལི་སྐུ་གཉིས། གཙང་ཁང་དབུས་ཀྱི་ཇོ་བོའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་མི་འགྲོ་གསུང་བྱོན། གཙང་ཁང་གཡས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་དང་། ཁྲོ་བོ་རྨེ་བརྩེགས་ཏེ་དར་སྐུ་གསུམ། གཙང་ཁང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་སྒྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྟ་མགྲིན་དང་སྒྲོལ་མ། སྨན་ལྷ་བཅས་སོ། །

འོད་གསལ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་མཐོང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་ཟད། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་འོང་མེད་པའམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་དང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད།

འོད་གསལ་རྫོགས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད། མཉམ་པ། ཟབ་པ། རྟག་པ། གཅིག་པ། ཡང་དག་པ། གཙང་བ། འོད་གསལ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །

འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་རྩ་རླུང་། འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད

སྨོམ་མི་ཤེས་པའི་ཙ་དང་རླུང་རྒྱུད་པ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཕར་བཞག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྒོ་གཅོད་མི་ཐུབ་ཟེར།

འོད་གསལ་སེམས་སྒྲིབ་བྱེད་ལྔ། འདོད། འདུན། གནོད་སེམས། ལེ་ལོ་རྒོད་པ། ཐེ་ཚོམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ལྕེ་ནི། སྲིན། ཁྱུག་སྣ། དུ་བ། སྦྲ་ཙན། བདུད་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་ཟླ་སྒྲིབ་པ།

འོད་གསལ་ལྷ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན། གཤམ་དུ་ཨེ་ཝ་རྒྱ་རི་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

འོད་གསུམ། དཀར་དམར་སྔོ་གསུམ།

འོད་ལྔ་བརྒྱད། ཚུ་དང་བརྟན་པ་ཟླ་བ་དང་། །འཛིན་བྱེད་རླུང་དང་མེ་དང་ནི། །ནམ་ཡང་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

འོན། འོན་མདའ་མངའ་རིས་གྲུ་ཚང་ཆགས་སའི་ས་གནས་དེ་ཡིན་པར་ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི《གྲུབ་མཐའ》ལས་གསལ་ཞིང་དེ་ནི་དེང་སང་ལྷོ་ཁ་སྐེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་འོན་ཆུས་སུ་ཡོད། གཞན་ཡང་འོན་ཞེས་པ་བརྡ་རྙིང་གི་སྐབས་སུ་སྟོན་པའམ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

འོན་རྒྱལ་སྲས་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་དབུས་སྟོད་ལ་མོར་ཡབ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་དང་ཡུམ་ཉི་མ་བདེ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག་(༡༧༦༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་འོན་ངེས་གསང་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གནང་། དགེ་སློང་རྒྱ་མཚོ་རྡོ་རྗེ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། དགོན་ལུང་བཀའ་བཅུ་གྲགས་པ་ཡར་འཕེལ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་བཅས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དེའི་ལོར་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷུན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བར་ཕེབས། རྗེ་འདིས་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ནས་མི་ལོ་ང་གསུམ་ཙམ་རིང་འོན་ཕུར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། གསུང་རྩོམ་ཡང་།《ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེས་གནང་ཚེ་སྒྲུབ་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་ཡུལ་ཁྲུས་བསངས་མཆོད་སོགས་འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས》ཞེས་བྱ་བ་དང་།《སྡེབ་སྦྱོར་དང་དབྱིའི་གཞུང་ལས་ལེའུ་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀུན་འཁོར་སྣན་བཤད་དབྱངས་འཆར་ལུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》《མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མངོན་རྟོགས་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན》《འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ཆོག་གི་ངག་འདོན་བདེ་ལེགས་ཀུན་འབྱུང་གི་དགོངས་པ་རབ་གསལ》སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ཙམ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ལྕགས་ལུག(༡༨༡༡)ལོར་གཤེགས།

འོན་རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། རྗེ་འདི་ནི་ལྷ་ལུང་རྙིང་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༦)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཞི་ལ་འོན་ཆོས་སྡིངས་ངེས་གསང་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་གདན་དྲངས། དེའི་ལོར་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་དབུ་སྐྲའི་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བློ་བཟང་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཅེས་བསྩལ། མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་སྐུ་སྐྱེ་མདོ་སྨད་པ་དགེ་སློང་ངག་དབང་རབ་བརྟན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས

ཡི་གེ་འབྲི་སློག ཆོས་སྤྱོད། རྒྱན་འཇུག ཐུགས་སྐོར་བཅས་གསན་བཞིན་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་འོན་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། བསྡུས་གྲྭ་དང་ཚད་མ་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་དང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ངེས་གསང་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་སྨན་དང་རྩིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་རྩ་སོགས་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཤུལ་སྐོར་ལམ་གྱི་ཚོགས་དཔུར་ལོ་བརྒྱད་རིང་ཕེབས། རྗེ་འདིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། དུས་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས། རྗེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་འབྱུང་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གསུང་རྩོམ་ཡང《རང་ལ་གྲོས་འདེབས་དང་སྙན་བསྐུལ་གྱི་རིམ་པ》ཞེས་པ་དང་། 《རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་དཀར་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟན་བཞུགས་དང་དེའི་བླ་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་ཤེས་བརྗོད》 《སྔོ་སྨིའི་ཚིག》 《དཔལ་སྟར་ཐང་། ར་སྒྲེང་། དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དགོན་མ་ལག་བཅས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག》 《སྨྱུན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་ཚིག》སོགས་དུ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་རྒྱུད་གྲྭར་བཞུགས། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

འོན་ཏང་། འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏེ་ཚིག་ཁ་བྲལ་ན་འོ་ན་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

འོན་སྣ་ལྕགས་ཟམ། བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཐང་སྐྱའི་ཁོངས་འོན་སྣ་དགོན་པ་དང་རྫོང་ཞོལ་བར་རྒྱུགས་པའི་ལྷ་ས་གཙང་པོར་འོན་སྣ་ལྕགས་ཟམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་བཙུགས་པར་གྲགས། ལྕགས་ཟམ་དེས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་རིང་མང་ཚོགས་ཕན་ཚུན་འགྲོ་འོང་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ནུས་ཐོན་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྔ་རབས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ལག་རྩལ་རྗེས་ཤུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེང་སྐབས་སུའང་ཟམ་པ་དེའི་ཐོག་ཕར་ཚུར་འགྲོ་ལམ་བྱེད་ནུས་ཡིན་འདུག

འོན་པ་བཞི། སྒྲ་བཅས་བརྟན་པ། ན་སྦུབས་འགགས་པ། མ་རླུང་བུ་ལ་ཨོར་བ། སྐམ་འོན་ནོ། །

འོར་ཆེ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

འོར་ཕྲའི་བྱམས་པ་མཆེད་བརྒྱད། ཁ་སར་པ་ཎི་བྱམས་པ་ཆོས་འཆད་དང་། མི་ཆུ་སམ་ཧྲཱ་སྲུས་མཆོག་ནོར་བུ་འཛིན། ཁྲོ་རྒྱལ་མི་གཡོ་བ་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ། གུར་གྱི་མགོན་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱད་དོ། །

འོར་བ་ལྔ། རླུང་། མཁྲིས། ཁྲག བད་ཀན། གཉན་དུག་གོ། (བསྡུ་ན་ཚ་འོར་དང་གྲང་འོར་གཉིས་སོ)

འོར་མ། སྐྱིད་གྲོང་རྫོང་། རྫོང་དགའ་ཆུས། འོར་མ་གྲོང་སྡེའི་མིང་།

འོལ་སྤྱི་ཙམ། རགས་རིམ་ཙམ་མམ་ཧ་ལམ། འོལ་ཚོད་ཙམ་ལ་ཟེར།

འོལ་ཕུ་ཐང་མཁར། འདི་འོལ་ཁ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན།

འོལ་བ་སྨུག་ཆུང་། བྱ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་ལ་པིང་སྨུར་མ་ཞེས་པ་དེ་དང་། ཁམས་སྐད་ལ་འོལ་ལེ་མ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོལ་བ་ལྷ་རྩེ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་སྨད་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་རྩེ་ཁུལ་འདི་ལ་རྟེན་གཞི་བྱས། འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ

བཏང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ནང་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་སོགས་འབྲུངས། དུས་ཕྱིས་གོང་མ་གཡུང་·····ཀྲིང་སྐབས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ“ལྷ་ངམ་ཕུན་·····སུམ”སྨེ་ལྷ་སྟེ། ངམ་རིང་། ཕུན་ཚོགས་གླིང་བཅས་རྫོང་ལག་གསུམ་གསར་སྒྲོར་བྱས།

འོར་ལ་ཚོགས་ཤིག བོར་ལ་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བཙུག་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་གོ།

ཡ

ཡ་ང་བའི་གཡང་ས་གསུམ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་རང་གཟུགས་ལས་གཡང་ས་ཆེན་པོ་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་དུ་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའོ། །

ཡ་མཚུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། རྐྱང་གི་ཡ་མཚུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡིན་ཏེ་ཁོས་ཡ་མཚུ་གནམ་ལ་བསྟན་ན་སྤྲིན་པ་དྭངས་འགྲོ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཀ་ཁ་ག་པ་ཕ་བ་མ་བདུན་ནི། ཡ་འདོགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན་ནོ། །

ཡ་ལྷགས། ཡས་བླུད་དམ་མདོས་འཕེན་གྱི་མིང་དང་། གཏོ་ཆོག་སོགས་ལ་དགོས་པའི་རྫས་ཀྱི་མིང་ལ་འཇུག་གོ །

ཡ་འབྱུང་། ས་ཆའི་མིང་ཞིག 《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ནང་ཡ་ཚངས་ཞེས་འཁོད་འདུག

ཡ་བི། ཡ་གེ་ཞེས་པའི་དོན།

ཡ་འབྲོག་གངས་ཁྲིམ། ཡར་འབྲོག་གི་ས་ཁུལ།

ཡ་འབྲོག་སྟག་ལུང་། ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་། སྔར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་ཁོངས་གཏོགས་སུ་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་དང་ཁྲི་དཔོན་ཡོད་ཅིང་། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་ནི་ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་ཡིན།

ཡ་མོན་འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དམག་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སའི་བཟོ་གྲྭ་ཞིག་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༨༡༨)ལོར་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་དོ་དམ་མཁན་དྲུང་སེ་ཙ་ཧཱུ་བླ་མ་དང་ཆུམ་པ་སྲས་གཉིས་བསྐོ་གཞག་ཐོག་ལས་བྱ་མགྲོན་ལས་གཉིས་དང་དྲུང་དཀྱུས་སེར་སྐུ་གཉིས། རྩེ་མགྲོན་གཉེར་ནང་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། ལྕགས་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཆེན་དབུ་ཆུང་གཙོས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་པ་ཁོངས་ནས་ཞོལ་འདོད་དཔལ་གྱི་དབུ་ཆེ་ཆུང་ཕུད་དེ་བྱིངས་ལག་ཤེས་དྲག་གྲས་མི་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ནས་གྲིབ་མདར་བཟོ་གྲྭ་ཁག་གཅིག་བཙུགས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་རྫས་དང་། མདེའུ། སྣ་རེ། མདུང་སོགས་བཟོས་པ་མ་ཟད། ཤིང་འབྲུག་དབྱིན་འགོག་དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཕྲུལ་མདའ་གྲིབ་ཡང་ཚང་ཟེར་བ་དང་མི་སྒྲུགས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་བཟོ་གྲྭ་འདིས་བཟོས་པ་ཡིན་འདུག རྗེས་སུ་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༢༠)ལོར་གྲོ་སྟོད་ནོར་བུ་མཚོ་སྐྱིད་དུ་འཕྲུལ་འཁོར་འདོན་འདྲེན་གྱིས་བཟོ་གྲྭ་ཁག་གཅིག་བཙུགས་ཏེ་ཟངས་ཀྱི་པད་ཤག་ཞོ་གང་དང་། སྐར་ཕྱེད་བརྒྱད། སྐར་ལྔ། སྐར་ཕྱེད་གསུམ་སོགས་དང་། ཟངས་དང་ལྕགས་ཀྱི་དངོས་རྫས་སྤྲིག་སྦྱོར་པར་འདེབས་དང་འཇམ་རྩབ་ཚགས་སོགས་བརྒྱབ་སྐྱེ་མཁོ་འདོན་བྱེད་སྒྲུང་ཡོད་ལུགས།

ཡ་རྩེ་རྫམ་ལང་གི་རྒྱལ་རབས། ན་ག་ལྡེའི་སྲས་བཙན་ཕྱུག་ལྡེས་ཡ་རྩེའི་མངའ་བདག་མཛད་པ་ནས་ཡ་རྩེ་རྫམ་ལང་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་བྱུང་། དེང་སང་བལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས། རྒྱལ་པོ་བི་ཀྲ་མ་ཤ་དང་དེའི་སྲས་ན་ར་སེང་ཏ་ཞེས་པའི་བར་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་བོར་མཆོད། འདི་ལའང་རྫམ་ལང(ལི)རཱ་ཛ། ནར་ལང་རཱ་ཛ། ཁ་སོ་རཱ་ཛ། གུ་ཡེ་རཱ་ཛ་སོགས་སྤུན་མཆེད་ལྔ་ལས་རྒྱལ་རྒྱུད་གྱེས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ནང་བསྟན་དང་། སྔོས་སུ་འབྲི་གུང་པའི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ན་ར་སེང་ཏས་ཀྱང་ནང་བསྟན་ལ་མཆོད་བཀུར་ཆེ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཀལླུ་དང་། ཧྲི་པྲ་ར་ཛ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་། ལྷ་མོ་ཨུ་མ། ཁྱབ་འཇུག

སོགས་ལྟར་བསྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་བཟུང་སྟེ་འཕངས་ལ་མནར་གཅོད་ཆེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ（１８０１）ལོར་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གོར་ཁ་ནྲ་ཛ་ཁ་ཧྲ་དུར་གྱིས་ཛུམ་ལང་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འཕངས་སུ་བཙུད། རྒྱལ་པོའི་དབང་ཆ་ཤོར་ཡང་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཙམ་ད་ལྟའང་ཡོད་སྐད། ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན《གསེར་ཐོག་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བྲིས་པའི་ཡིག་ཚང》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་སྐད་ལ་དེ་རྩད་གཅོད་བྱ་དགོས།

ཡ་མཚན་ཅན། མུ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་སྤྱིའི་མིང་།

ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱན། སྤྱོད་བཟང་ལྡན་པའི་ཡ་རབས་ཡིན་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཆོས་བྱེད་པ།

ཡ་རེ་མ། འབྲི་བེའུ་བཙས་ནས་ལོ་འཁོར་བའི་བཞོན་མ་སྟེ་ཡར་མ་ཟེར།

ཡ་ལད། གོ་ཆ་དང་། རྨོག་ཁྲབ་སོགས་ཀྱི་མིང་།

ཡང་ཁེང་གི་རྒྱབ་བརྟེན། བྲན་གཡོག་རྣམས་བྱམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་བརྟེན་ས་ཡོད་པ།

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་རང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཆུ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་ཆུ་དེ་ཆུ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཆུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པོ། །

ཡང་དག་མཐའ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དག་དམ་པ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམས་རང་ཉིད་ལམ་མ་ནོར་བར་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན།

ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །

ཡང་འདུལ་བཞི། བོད་ཀྱི་ས་དཔྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྒྱལ་འདྲ་བའི་གྲུ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། པུས་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་བཅས་ཚིགས་ཆུང་བཞི་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་བཞི་སྟེ་ཀོང་པོ་བུ་ཆུ། ལྷོ་བྲག་མཁོ་མཐིང་། བྱམས་སྤྲིན་དགེ་གནས། བྱང་སྤྲ་དུམ་རྩེའོ། །

ཡང་རྩལ་ཟླ་ལྷ་ཟླ། ཐག་རིང་ལེ་དབར་མང་པོར་གོམ་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུགས་པ་དང་། རྩིག་པ་དང་ལྕགས་རི་སོགས་མཐོན་པོར་མཆོངས་པ། གཅོང་རོང་གཡང་གཟར་ཆེ་བར་ཐག་ཤུར་ལ་བརྟེན་ནས་བགྲོད་པ། རྟ་རྒྱུགས་ཞོར་དུ་མདའ་གྱི་མདུང་སོགས་འཕངས་པ་དང་། གྲུ་གུ་རྩེ་བ་སོགས་ལུས་རྩལ་རིགས་སྣ་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་པ།

ཡང་རྩེ་བ། ཡང་རྩེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་མར་པ་ལོ་ཙྭ་བ་དང་། དོ་ལོ་ཙྭ་བ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེ་མཆོག་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་བཤད་པ་ཁོང་ལ་མངའ་བ་ཡིན།

ཡང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེ་ཡང་། ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་དུའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང

གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྫུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་འཁྲུལ་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །མདོར་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པའང་ཐ་སྙད་དུའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་གནད་དེར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། སྤྱིར་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། དེས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས་མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་གསང་མི་མིན་ལུགས། འདི《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་ནང་མིང་འདོན་བྱས་པ་ཙམ་ལས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་གང་འདྲ་བཤད་ཡོད་མེད་སྐོར་བཀོད་མི་འདུག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསལ་བར་བཀོད་ན་དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་མང་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱལ་པོ་རུ་པ་ཏི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་རུས་རྒྱུད་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བཤད་ཚུལ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་ན་ཚང་མས་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པར་བསམས་ནས་རྩོམ་པ་པོས་གསལ་པོར་བཀོད་མ་ནུས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག་སྙམ།

ཡངས་ཅན་ལ་ཐོག་ཁ། དེང་སྐབས་འདམ་གཞུང་རྫོང་ཁོངས་ཡངས་པ་ཅན་ཆུས་ལ་ཐོག་ཁ།

ཡངས་པ་ཅན། (བཻ་ཤཱ་ལི་ཏྲ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་དང་། 《ཐང་ཟན་ཛང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། ཆུ་བོ་ཕ་ར་ཏ་བརྒྱུད་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ས་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་པའི་ཤུལ་དང་། དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལི་དབར་བདུན་ཅུ་སྐོར་ཡོད་པ་ལ། མི་གྲོང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་གནས་རྟགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད། བཙན་པོའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》དུ། ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་བརྒལ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ནས་ཡངས་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སླེབས་ཤིང་། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཻ་ཤཱ་ལ་གྲི་ཀྟའམ་བེ་སར་ཞར་ཞེས་ཟེར། སྔོན་དུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ལྷགས་རི་རིམ་པ་གསུམ་དང་། ནང་དུ་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཅན་གྱི་ཁང་བརྩེགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་གླེང་གཞིའི་ནང་གསལ་ཡང་དེང་སང་གྲོང་འདིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་གཎྜ་ཀ་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷོ་ངོས་ཀྱི་ལྷགས་རི་ཡང་ཆུས་ཁྱེར་ནས་མེད་ཅིང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གསར་དུ་ཆགས་པའི་མིང་ལ་ཏ་ཙི་པུ་ར་ཟེར་ཞེས་གསལ། ཡངས་པ་ཅན་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་ཕྱེད་ཙམ་སོང་བ་ན་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་མཛད་པའི་གནས། དེའི་ཡང་ཤར་ལྷོར་ཉིན་ཕྱེད་ཙམ་སོང་

པ་ན་སངས་རྒྱས་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་མཛད་པ་བསྟན་པའི་གནས། སྟོ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་གཙྭའི་འགྲམ་ཕན་ཚུན་ན་ཀུན་དགའ་བོའི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རེ་ཡོད་དོ། །

ཡངས་པ་ཅན་དགོན་པ། དགོན་པ་འདི་ནི་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་བྱ་༡༤༥༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་༡༥༢༤ལོ་བར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་བཞུགས)ཀྱིས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་འདིར་ཡངས་པ་ཅན་ཞེས་ཐོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱན་རབས་ཚོའི་ངག་རྒྱུན་ལ། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ཡངས་པ་ཅན་ཞེས་མིང་ཐོགས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འཕུར་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ཕིབས་དུམ་བུ་ཞིག་བོད་དུ་དབོར་ནས་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་རྗེས་དགོན་པའི་ཐོག་ཁར་བཀབ་པར་བརྟེན་དགོན་པའི་མིང་ཡངས་པ་ཅན་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག དགོན་པ་འདི་ཐོག་མར་འདེབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བླ་བྲང་བཅས་པར་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་གི་ས་དང་། རྗོ་གཅལ་ཆེན་མོའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་གྲྭ་ཁང་བརྒྱ་དང་གོ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་རིན་སྤུངས་སྡེ་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཐོག དབུས་དང་བྱང་འབྲོག་ཉེ་འཁོར་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་ལས་མི་བསྐུལ་ནས་བརྩིགས་ཏེ། ལས་རྒྱུན་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཤར་བར་ཟླ་བ་བཞི་དང་ཟླ་ཕྱེད་ཙམ་འགོར་ཞིང་། ཕྱི་རྟིགས་ལྷེབས་ཞལ་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་རྟ(༡༦༡༨)ལོར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཀརྨ་པ་མཆོད་ཡོན་གྱི་དམག་དཔུང་དབུས་སུ་དྲངས་ཏེ་སེ་འབྲས་གཉིས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བཏང་བའི་དགྲ་ལན་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་གོ་ཤྲི་ཧན་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་གཏོར་སྐབས་དགོན་པ་འདིར་ཡང་ཞོར་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཡངས་ཅན་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ནས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བར་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཀྱང་། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འདས་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་རྗེ་དྲུང་རྡོ་ཐོག་ཐུ་དང་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་རྒྱུ་ནོར་བགོ་བཤའ་བྱ་རྒྱུར་མ་འཆམས་པར་བརྟེན་ཞྭ་དམར་བས་གོར་ཁ་རྒྱལ་པོར་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཤིང་། ས་སྣ་ལམ་རྒྱུས་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་བོད་དུ་འཁྲིད་དེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གཏོར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བཏང་བ་སོགས་བྱས་པར་བརྟེན། མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆེད་མངགས་བོད་དུ་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་གིས་གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་གཏོར་ཕམ་བཏང་རྗེས་ཁོང་ཉིད་དུག་བཟས་ནས་རང་ཤི་བརྒྱབ་པ་དང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་དང་བཀའ་ཤག་གིས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་གཟུང་མི་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བཟོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དགོན་པ་འདིར་གྲྭ་པ་མང་ཆེ་བ་འཐོར་ནས་ལྷག་མ་གྲྭ་གྲངས་བཅུ་སྐོར་ལས་མ་ལུས་ཤིང་། སྐབས་དེའི་སྲིད་སྐྱོང་རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་སྐྱེ་མོ་ཐང་པ་ཆོས་གླིང་ནས་གྲྭ་གྲངས་བཞི་བཅུ་སྐོར་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་བསྐོང་འཇུགས་ཐོག་དགོན་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང་། གདུང་རྟེན་ལྷ་ཁང་དང་གཟིམ་ཚང་སོགས་སྒོ་རྒྱ་དམ་མནན་བྱས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༩༥༧)ལོ་བར་དེ་མུར་ལུས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སྒོ་རྒྱ་བཀྲོལ་བ་མ་ཟད། ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་གཟུང་ཞུས་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ཡང་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཡངས་ཅན་དགོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དང་། གནས་ཚུལ་གཞན་དག་གི་རྐྱེན་པས་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་གཟུང་ཞུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ལུས་སྐད་འདུག དགོན་པ་འདིར་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གནའ་རབས་རིག་དངོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞ

དམར་སྐྱ་ཕྲེང་བཞི་པས་བཞེངས་པའི་ཐུབ་ཆེན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་གསེར་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བ་སྐྱ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བཞེངས་པའི་རྟེན་གསུམ་ཁག་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་མགོན་ཁང་དང་འདུ་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་རང་རེའི་སྔོན་གྱི་རི་མོ་མཁས་པ་སྨན་ལུགས་ཀྱི་བྲིས་སྲོལ་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་མཛད་མཁན་སྨན་ཐང་པ་དོན་གྲུབ་དང་། དེའི་སྲས་སྨན་ཐང་པ་འཇམ་དབྱངས། མཁྱེན་ལུགས་ཀྱི་རི་མོའི་བྲིས་སྲོལ་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་མཛད་མཁན་གོང་དཀར་སྨན་སྟོད་པ་མཁྱེན་བརྩེ་བཅས་ཀྱིས་བྲིས་གནང་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞྭ་དམར་སྐྱ་ཕྲེང་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཡངས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ལྡན་པ། ཡངས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཅེས་པའི་བསྡུས་མིང་། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་བཤད་པའི་གཞུང་ཞིག དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་འགྱུར།

ཡན་ཁ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན།

ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད། སྤྲིན་དང་། དུ་བ། རྡུལ། ཁྲག་སྐྱ། གྲིབ་མ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར། སྣང་བ། མུན་པ་བཅས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བྱེད་བརྒྱད། དམ་ཉམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ། ཚོགས་འཁོར་གྱི་གྲལ་དུ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྣོད་མིན་ལ་སྟོན་པ། དད་ལྡན་ལ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཐེག་པ་འོག་མའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་ལྷངས་པར་བསྡད་པ། མ་སྨིན་པ་ལ་གསང་བ་ཟབ་མོ་སྟོན་པ། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟངས་སྟོན་པ། བསྙེན་པར་མ་བྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་དབང་དང་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་བྱེད་པའོ། །

ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། (བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ལ) འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་སྟེ་མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ། དྲི་ཆེན། དྲི་ཆུང་། རཀྟ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཏེ་དང་དུ་བླངས་པ་ལྔ། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་པར་བླངས་པ། མི་གཙང་སྤྱོད་པ། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ། ངག་འཁྱལ་བ་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྔ། ཕུང་པོ་འབྱུང་བ་རྣམ་ཤེས་ལྔ་རྣམས་ཡབ་ལྔ་ཡུམ་ལྔར་གསལ་པོར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྔ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། ལས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྔ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། །

ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ལ་རང་གི་ལག་པས་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ།

ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ། རྒྱུ་བ(གླུ) རྣམ་པར་རྒྱུ་བ(ཉུས་སྒྲལ) ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ།(རྩངས་པ) རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ(ལྐོས་ཕྱིན) ངེས་པར་རྒྱུ་བ(གཞུ་ལས་རྒྱལ)བཅས་སོ། །

ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ། མངར་བ་དང་། བསིལ་བ། འཇམ་པ། ཡང་བ། དྭངས་པ། གཙང་བ། མགྲིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ། ལྟོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྟེ་བརྒྱད།

ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བཅོས་ཐབས་ཡན་ལག་རྣམ་བརྒྱད་དེ་ལུས་དང་། བྱིས་པ། མོ་ནད། གདོན། རྨས་པ། དུག་གིས་གཙེས་པ། ཆེ་སྲིང་བ། རོ་ཙ་བར་བྱེད་པ་བཅས་བརྒྱད།

ཡན་ལག་ལྔ། ཀང་ལག་བཞི་དང་མགོ་སྟེ་ལྔ། ཡང་ན། གཟའ། ཚེས། སྐར་མ། བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་བཅས་སོ། །

ཡན་ལག་ལྔ་འཛིན་མའི་གཞིར་ཕབ་པའི་ཕྱག ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་སྟེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ༡. ལག་པ་གཉིས་སྙིང་ཁར་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་། ༢. ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ཏེ་དེང་སང་བསྐུམས་ཕྱག་ཏུ་གྲགས་པ། ༣. ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་སྟེ་དེང་སང་བརྐྱངས་ཕྱག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་

བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་ལྔ་འཛིན་མའི་གཞིར་ཕབ་པའི་ཕྱག་ཅེས་པ་ནི་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག དཔྲལ་བ། ལག་མཐིལ་གཉིས། པུས་མོའི་ལྷ་ང་གཉིས་བཅས་ས་ལ་གཏུག་པ་ཡིན།

ཡན་ལག་ལྔ་བྲུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལས་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པའོ། །

ཡན་ལག་སྟོང་། ༡. ཆུ་ལས་བྱུང་བ་བརྒྱ། ༢. རླུང་གིས་རེད་པ་བརྒྱ། ༣. རྩི་སྨན་བརྒྱ། ༤. རྡོ་སྨན་བརྒྱ། ༥. སྔོ་སྨན་བརྒྱ། ༦. ཤིང་སྨན་བརྒྱ། ༧. གསོག་པ་ཅན་བརྒྱ། ༨. གདོང་པ་ཅན་བརྒྱ། ༩. སྤེར་མོ་ཅན་བརྒྱ། ༡༠. མཆེ་བ་ཅན་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་ངོ་། ། ཡང་ན། ༡. མིག་པ(ཁ་དམྲག)ཅན་བརྒྱ། ༢. མིག་ལྷུམ་བརྒྱ། ༣. དུག་དང་སྨན་མི་འབྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ས་གཞི་རྩི་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཡན་ལག་དྲུག་པ། ཐྲ་སྤྲིའི་མིང་།

ཡན་ལག་བདུན། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་དང་། མཆོད་པའི་ཡན་ལག བཤགས་པའི་ཡན་ལག རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་ཡན་ལག མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡན་ལག དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་གོ། ཡན་ལག་བདུན་གྱི་བརྩི་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ཡན་ལག་བཞི། གཟུགས་སྒྲུབ་ཡན་ལག སྲོག་སྒྲུབ་ཡན་ལག བདེ་སྒྲུབ་ཡན་ལག བདེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བཅས་སོ། །

ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་། རྟ་དམག གླང་པོ་ཆེའི་དམག ཤིང་རྟའི་དམག དཔུང་བུ་ཆུང་ངམ་རྐང་ཐང་གི་དམག་བཅས་བཞིའོ། །

ཡན་སོང་མེད་པ། གུ་ཡངས་སུ་མ་སོང་བའི་དམ་འཛིན།

ཡབ་ཀྱི་མཁའ་ལས་གསུམ། སྐྱེད་བྱེད་མ། འཕེལ་བྱེད་མ། བསྐུལ་བྱེད་མའོ། །

ཡབ་ཀྱི་གོ་བགྲིས། ཡབ་འདས་པོའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ།

ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི། གསང་བ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་སྤྱ་མ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་བཞུགས་གནས་སྐྱད་པ། རྒྱུ་བའི་ལམ་རྒྱུངས་པ། གཤེགས་ཤུལ་རྡོ་རྗེ་ཆུ་བ། སྟོད་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་སྟེ་བཞིའོ། །

ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག དབུ་རྒྱན། ན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ།

ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། གཤམ་དུ་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཡབ་འབངས་རུས་དྲུག གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་བཙན་པོ་ཡབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་དྲུག་སྟེ། བཙན་པ་སྔོ་དང་གཉགས་གཉིས། བཙུན་པ་ཁྱུང་དང་སྣུབས་གཉིས། གཉན་པ་བསེ་དང་སྦྲ་གཉིས་བཅས་དྲུག་ལ་ཟེར།

ཡབ་ཤེར་ནག་པོ། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདུད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག

ཡབ་སྲས་ལྔ། ཀླུ་སྒྲུབ། ཨཱརྱ་དེ་ཝ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བཅས་ཡིན།

ཡབ་སྲས་གསུམ། སྐབས་འདིར་ཡབ་ནི་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་དང་། སྲས་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལས་འདིར་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྣམ་གཉིས་བཅས་གསུམ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཞུ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེའི་སློབ་མ་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས། གངས་ཅན་ཞིང་འདིར་

གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ། །དངོས་སྟོབས་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། །མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཁས་གྲུབ་རྗེ། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་ལས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཚན་ཐོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡབ་ལྷ་སྡེ་དྲུག རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ཕའི་མེས་པོའི་མཚན།

ཡབ་ལྷ་བདལ་དྲུག་གི་སྲས་ལྷ་རབས་མཆེད་བདུན། ༡: ལྷ་རོང་རོང་རྩོལ་པོ། ༢. ཁྲི་བ་སྟག་གཟིག ༣. ཐེན་ཚོ་ཟོ་འབྲང་བཅས་གཅེན་གསུམ། ༤. ལྡེའུ་རྗེ་གུང་བཙན། ༥. ལྡེ་རྗེ་ཡང་བཙན། ༦. ལྡེའུ་རྗེ་ཟིན་བཙན་གསུམ་སྤྲེ་གཅུང་གསུམ། ༧. བར་གྱི་རྗེ་ཁྲི་ནེ་རྒྱལ་བ་བཅས་སོ། །

ཡམ་བུ། ནེ་པཱ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྙིང་པ་ཡམ་བུ་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ་བལ་ཡུལ་གླིང་གསུམ(ཡམ་བུ། ཡེ་རང་། ཁོ་ཁོམ་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་བ་གསུམ)གྱི་ནང་ཚན་ཡ་གལ་ལམ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ཀཋ་མན་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཤིང་དཀྱིལ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་འགོར་གྲོང་ཁྱེར་དེར་མི་ཁྱིམ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་འཕགས་པ་མཆེད་བཞིའི་ནང་ཚན་འཕགས་པ་འཇའ་མ་ལི་དང་འཕགས་པ་ཨུ་ཀམ་མཆེད་གཉིས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། འཕགས་པ་ཤ་རིའི་བུའི་དབུ་ཐོད་སོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྐུ་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པར་བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་མཛད་པའི《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》དུ་གསལ།

ཡམ་ཤིང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་མེ་མཆོད་སྐབས་སྲེག་བྱེད་ཤིང་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་སོར་ཚད་དང་། ཁྲུ་ཚད་སོགས་ཚད་མི་འདྲ་བ་དང་། ཤིང་ཡང་སྐབས་སོ་སོར་དགོས་མཁོ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

ཡམ་ཤུད་དམར་པོ། བཙན་རྒོད་འབར་བ་སྤུན་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

ཡམས་ནད། ནད་དེ་ཐོག་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཤི་བ་ཉིན་གཅིག་པའི་རིམས་ནད་ནས། ཉིན་བདུན་པ་ལ་ཤི་བ་ཉིན་བདུན་པའི་ནད་ཀྱི་བར་ཡོད་ཅིང་། འགོས་ནད་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་སྨན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

ཡམས་རི། འགའ་རེའམ་ཁ་ཤས་དང་། ཉུང་ཤས་ཀྱི་དོན།

ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ། ཆུ་བོ་འདི་ནི་ཧི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་རྒྱུད་འབྲོང་པ་རྫོང་ཁོངས་བྱེ་མ་གཡུང་དྲུང་ཞེས་པའི་གངས་རི་ལས་འབབ་ཅིང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚའི་ནང་སྐྱེར་ཡར་ཆབ་གཙང་པོ་ཞེས་འབོད་ལ་སྒོས་སུ་ལིགས་རྩེའི་རྒྱུད་དུ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་གཙང་པོ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། ལྷ་རྩེ་ཁུལ་དུ་མྱང་ཆུ། ལྷ་རྩེའི་ནུབ་རྒྱུད་དུ་ཡང་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཅེས་རྟ་པོའི་ཁ་འདྲ་བའི་རི་ཁོག་ནས་འབབ་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མིང་འདོད་བྱེད་པ། ཆུ་ཤུལ་ཁུལ་ནས་བཟུང་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡུལ་མིང་ཆུ་དང་ཐོགས་པ་བཅས་ཕྱིས་སུ་ཡོངས་ཁྱབ་ལ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ཞེས་འབོད། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ནི་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོ་འཕྱོ་བ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་ཤར་ལ་བརྒྱུགས་ཐོག་སྨན་གླིང་ཕད་ཆུས་ཁུལ་ནས་ཁ་བྱང་ཤར་ངོས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་བཞུར་ཞིང་རི་བོ་གནམ་ལྕགས་འབར་བར་སྐོར་བ་རྟ་རྨིག་གཟུགས་ཤིག་བརྒྱབ་རྗེས་ལྷོར་ཡང་ལྡོག་ནུབ་ཁུལ་གྱི་གཙང་རོང་ཟབ་མོ་འཁྱིལས་ནས་མཐར་སློ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་འབབ་པས་གཙང་པོ་བྲ་ལ་མ་པོ་ཊི་ལ(布拉马普特拉)ཟེར། དེ་ནས་ཧྭང་ལ་བརྒྱུད་ཧྭང་ལ་མཚོ་ཁུག་ཏུ་འཁྱིལ། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ༢༡༠༠ཡོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚད་དུ་སྤྱི་ལེ༡༧༨༧ཡོད་པ་དང་། བཞུར་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཁྲི༡༣.༥ཡོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་མངའ་ཁོངས་སུ་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཁྲི༢༤ ༡༨ཟིན་པ། གཙང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སའི་ཆ་སྙོམས་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་བརྩིས་སྤྱི་ཁྲི་གསུམ་སྟོང་ཡན་ཟིན་ཡོད། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་གཙང་ཆེན་ཁག་གི་ཁྲོད་ནས་རིང་ཚད་ཨང་རིམ་ལྔ་པར་སློབས་ཤིང་གཙང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་རྒྱ་ཆེ་

ཆུང་ཨང་དྲུག་པ་ཟིན་ལ་གཙང་ཆུའི་རྒྱུག་འཕོར་ཨང་རིམ་གསུམ་པར་སླེབས་པ། གཙང་ཆུའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཨང་གཉིས་པ་ཟིན་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན། གཙང་པོ་འདིའི་གཡས་གཡོན་དུ་གཙང་ལག་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། ཆུ་གསོག་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱལ་བའི་རྗེ་གཞོང་གཙང་པོ་དང་། མྱང་ཆུ། སྐྱིད་ཆུ། ཉང་ཆུ། ཕར་ལུང་གཙང་པོ་བཅས་ཡོད། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་བཞུར་རྒྱུད་དུ་མི་གྲངས་བརྒྱད་འབུམ་བདུན་ཁྲིར་ཉེ་ཞིང་ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ས་ཡ་གཉིས་དང་སུམ་འབུམ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་གཙང་པོ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁང་མི་གསུམ་གྱིས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་ཟིན། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ། རྩེད་ཐང་། ཉིང་ཁྲི་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་བརྡལ་ཆེ་གྲས་རྣམས་ཀྱང་གཙང་པོ་འདིའི་གཞུང་དུ་ཆགས་ཡོད་པས་གཙང་པོ་འདི་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་དང་པོར་གྲགས། གཞན་ཡང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མངའ་རིས་ཁུལ་ནས་བརྒྱུགས་པའི་ཕྱི་འབབ་ཆུ་བོ་གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་དང་སེང་གེ་ཁ་འབབ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཙང་པོའི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་འཁྱིལ་ཡོད།

ཡར་ནང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་བརྒྱད། ༡. རྫོང་ཉིན་བྲག་ཕུག ༢. མར་ནང་བྲག་དཀར། ༣. གཉའ་གོང་བྲག་དཀར། ༤ གཤག་རལ་གོང་འོག ༥. ཐེ་གིན་སྒམ་བྲག ༦. སྟག་ཚང་ལྷ་མོ། ༧. ཉང་ཚང་སྟག་ལུང་བྲག ༨. ཤིས་དགེ་ལུང་བ།

ཡར་སྟོན་སྦྲ་སྟོད་ཚལ། རྒྱ་མ་ཡར་སྟོན་སྦྲ་སྟོད་ཚལ། ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུ་བརྒྱལ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྐྱ་པའི་ཉིན་ལམ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ས་ན་རྒྱ་མ་ཁྲི་སྐར(དེང་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོ་སྟོན་ཤིང་ནགས་ཚལ་མང་པོས་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སྔར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་ནང་ནས་ཆབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འབྲུངས་ཡུལ་ཡིན།

ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན། ཕྱར་ས་སྐྱས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྐབས། ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་སོ་སོར་ཁྲི་དཔོན་རེ་བསྐོས་པ་ལས། སྣེ་པ་སྣ་དཀར་རྩེ་པར་ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཐོབ་པ་ནས་སྣ་དཀར་རྩེའི་རྫོང་འདི་ཕོ་བྲང་ལྷ་བུ་ཕྱུས་ཤིང་། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་ཞེས་འབྲི་གུང་པར་དམག་དྲངས་པ་པོ་དེ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡུམ་ཡང་མི་ཚང་འདིའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་ཚུལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཡར་འབྲོག་གི་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ། (ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོ)བོད་ལྗོངས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆེན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོ་སྟེ་དེང་སང་སྣ་དཀར་རྩེ་རྫོང་དཔལ་སྡེ་ཆུས་ཁོངས་སུ་ཡོད།

ཡར་ལུང་འཕྱོང་པོ། ཡར་ལུང་རྩེད་ཐང་གི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་འཕྱོང་པོའི་ཡུལ་ཏེ་དེང་སང་འཕྱོང་རྒྱས་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

ཡར་ལུང་བང་སོའི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ། རྒྱལ་པོ་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་ནམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡི་བང་སོའི་རྡོ་རིང་ཡར་ལུང་དུ་ཡོད་པ་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་ཀྱང་། རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཆ་ཚང་བཤུས་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

ཡར་ལུང་སོག་ཁ། ཡར་ལུང་གི་ཡུལ་གྱི་དབྱིབས་ནི་ལུག་དང་གཡག་གི་སོག་པའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བར་བྱུང་ཕྱོགས་རྩེད་ཐང་གི་ངོས་རི་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་མོར་ཆགས་པས་ཞེང་ཆུང་ཞིང་ཤར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འཕྱོང་རྒྱས་ཞུ་མདའ་བཅས་བར་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་ཡོད་པས་སོག་པའི་དབྱིབས་དང་འདྲ།

ཡས། ནད་པའམ་རྐྱེན་སེལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་ཕྱུགས་སོགས་ཀྱི་འདྲ་བརྙན་བཟོས་ཏེ་སྲོག་ཚབ་ཀྱི་གླུད་མར་བཏང་བ་ལ་ཟེར།

ཡས་ཅག ཕྱེད་ཙམ་ཅེས་པའི་དོན།

ཡས་གཏོང་བ། (མངོན་སྤྱད)ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོན་འདྲེའི་གནོད་པ་བཟློག་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཕུ་དེ་

གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུའི་བོན་རིགས་ལྔ་དང་རྒྱུའི་བོན་རིགས་བཞི་དར་བའི་ནང་ནས་འཕྲུལ་གཤེན་བལ་ཆེན་ཅན་གྱིས་མི་ཕྱུགས་ལ་གནོད་པ་གཏོང་བའི་གདོན་འདྲེར་མི་ཕྱུགས་ཀྱི་སྲོག་ཚབ་ཏུ་བལ་སྤྲུད་ཚོན་སྣ་ལྔ་པ་ལས་བསླས་པའི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་བག་ཟན་ལས་བཟོས་པའི་གླུད་ལ་ཆས་གོས་གཡོགས་ཏེ་བཏང་བའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་ནང་དོན་བསྒྱུར་ནས་རྣམ་པ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་མདོས། བཙན་མདོས། སྲིད་པའི་མདོས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད།

ཡི་ག་འཆུ་བ། ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགག་པ།

ཡི་གེ། ཡི་གེ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་སོ། །《མཁས་འཇུག》ལས། དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཅིང་། །བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་ཀ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཀ་ལྟ་བུའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་དེ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་སྟེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །མིང་ཡིན་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྤྱི་དེ་བེམ་པོ་ལས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དེ། 《ཏིག་དེ་ཉིད་སྡུད་པ》ལས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡོད་མིན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱེ་སྨྲས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་གོ་བར་གསུངས་སོ། །

ཡི་གེ་བརྒྱ་པ། ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་གཟུངས་སྔགས། འདི་ལ་རྡོར་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་སོགས་ཡོད།

ཡི་གེ་ཆུང་བ་དྲུག དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་མཐའི་སོ་མཚམས་སྲུང་མཁན་དང་། སྐུ་མཁར་གྱི་རྩེ་རྗེ་རྣམས་ལ་གནང་། རུ་གན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་ཡབ་འབངས་རུས་དྲུག་རྣམས་ལ་གནང་། མཁར་བའི་ཡི་གེ་ནི་འབངས་མཁན་དགུ་དང་ཞི་བདུན་ལ་གནང་། ཟངས་ཡིག་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་དཔོན་དང་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ལ་གནང་། ལྕགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་གནང་། ཤིང་སྐྱ་ཚ་རིས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་འབྲིག་ཏོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། མོན་སྡེ་བཞི་སོགས་འབངས་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་གནང་བ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།

ཡི་གེ་ཆེ་བ་དྲུག གཡུ་ཡིག་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གསེར་ཡིག་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ཕྲ་མེན་གྱི་ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བཅས་དྲུག་ཡིན། སྐུའི་ཕྱག་མཁན་དང་། བཀའ་ཡོ་གལ་འཚོས་པ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ། ཆོས་གྲྭའི་སློབ་དཔོན། སྟོད་སྨད་ཀྱི་དབང་བློན། དབུས་ཀྱི་དཀྱུང་བློན་ཆེན་པོ་བཅས་དྲུག་ལ་གནང་སྲོལ་ཡོད།

ཡི་གེ་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ། དོན་དམིགས། སྒྲ་བྱུང་། མཐུན་སྣང་། ཐུན་མོང་གྲགས། མངོན་ཞེན་ནོ། །

ཡི་གེ་ཉམས་པ། ཡིག་ནོར་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་མ་དཔེ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ལས་བརྒྱུད་ནས་མ་དག་རྒྱུན་འཁྲུམས་བྱུང་བ།

ཡི་གེ་དྲུག་པ། ༡. ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཨོཾ་ནི། ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་གཅིག དེ་གསུམ་ལས་ཨ་ནི་ལུས་ཞེས་པ་དང་། ཨུ་ནི་ངག་ཅེས་པ། མ་ནི་ཡིད་ཅེས་པ། ཨོཾ་ནི་མཆོག་ཅེས་པའོ། །མ་ཎི་ནི་ནོར་བུ་ཞེས་པ་དང་། པད་མེ་ནི་འཛིན་ཞེས་པ། ཧཱུྃ་ནི་ཧ་ཨུ་ཨ་མ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་གཅིག་དང་བོད་སྐད་ལ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའི་དོན།
༢. སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་རིགས་གཅིག་སྟེ། དེའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཞུགས་སྟངས་བཅས་ཞིབ་པར《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩ》ནང་དུ་གསལ།

ཡི་གེ་དྲུག་པའི་ཆོས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་ཐུགས་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཡི་གེ་འབྲིང་པོ་དྲུག སྐུ་འཚོ་བའི་ཕོན་པོ་དང་། གཟིམས་མལ་བ། ཆིབས་ཁ་བ། ནམ་བྱེད་ཀྱི་སོ་སྲུང་པ། དབྱེ་མཁར་བའི་མཛོ་འགེལ་བ། བྱང་ཐང་གི་ལམ་མཁན་བཅས་ལ་གནང་སྐྱོལ་ཡོད་པར་བཤད།

ཡི་གེ་གཙོ་བོ་ཉི་ཤུ། ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཐ་པ་ཕ་ཙ་ཚ་ཛ་ཝ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ཧ་ཨ།

ཡི་གེ་ར་ཡི་བྲུ་གཉིས། གསལ་བྱེད་ཙ་དང་ཛ་གཉིས།

ཡི་གེ་ལ་ཡི་བྲུ་གཉིས། གསལ་བྱེད་ཙ་དང་ཏ་གཉིས།

ཡི་གེ་ལ་ཡི་མ་བཞི། གསལ་བྱེད་ཀ ག བ། ཟ་བཞིའོ། །

ཡི་གེའི་བཀླག་ཐབས་ཤེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པ། ས་ཆེན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་པ་དབུ་མེད་དཔེ་ཚུགས་ཕྲིས་མ་དཔེ་ཐུང་ཤོག་གྲངས༡༥ཡོད་པ་ཞིག

ཡི་གེའི་ཆ་ཚད་བསྟན་བཅོས། དབུ་མེད་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༡༢ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། སུམ་པ་གཏོང་སྨིན་ཀྱི་སློབ་མ་རོང་པོས་མཛད་པ།

ཡི་གེའི་སྟེང་གི་ཕྲེང་བ་གསུམ། ན་རོ་དང་། གི་གུ འགྲེང་བུ་གསུམ།

ཡི་གེའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཀུན་ཀྱང་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད། སྒྲ། སྐད། མིང་། མཚན་མ། བརྡ། ཐ་སྙད། ཚིག དོན་ནོ། །

ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ཆ་ཚད། ཁྱུང་པོས་མཛད་པ་མན་ངག་སྦྱོང་ཐུན་དང་ཡིག་བཤད་ལག་ལེན་སོགས་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ། དབུ་མེད་ཕྲིས་མ། དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས༢༤ཡོད་པ་ཞིག

ཡི་གེའི་ཚོགས་གསུམ། མིང་གི་ཚོགས། ཐད་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ཡི་བའི་ཚོགས་སོ། །

ཡི་གེའི་འོག་གི་མཛེས་པ་གསུམ། ཡ་བཏགས་དང་། ར་བཏགས། ཞབས་ཀྱུ་གསུམ།

ཡི་གེའི་རིགས། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་པོའི་ནང་ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། དེ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་ཡང་། བཀའ་འགྱུར་རྒྱལ་རྩེ་ཐེམ་སྤངས་མ་དང་། ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར། སྣག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བའི《རིག་གནས་ཀུན་ཤེས》 ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན》སོགས་ལས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ནས་དེང་སང་ཕྲིས་རྒྱུན་ཡོད་པ། ལཉྫ་ལ་ཁོང་སེང་མ་དང་ཤ་ཆེན་གཉིས། ཧྲ་རི་ཀ་ལ་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ། ན་ག་རའི་ཡི་གེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག ཝརྟུ་ལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་མཐའ། ཀཤྨི་རའི་ཡི་གེ་སོགས་སོ། །

ཡི་དམ་གྱི་ལྷ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་གུས་དང་ཡིད་ཆེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་བཟུང་འོས་པའི་ལྷ(འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་འདིར་མི་གཏོགས)ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཡི་དམ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡོད་ལ། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡང་ཡོད།

ཡི་དྭགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ཚན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་ས་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་སྟེ། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་བཅས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་རྣམས་རང་རང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ། འཇིགས་སྐྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་ཡོད་པར་བཤད།

ཡི་དྭགས་གྲོང་ཁྱེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྒྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ས་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ(དེང་སང་གི་སྤྱི་ཁྲིར་རྩིས་ན་སྤྱི་ཁྲི་ས་ཡ་བཞི་དང་བརྒྱད་འབུམ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་ཙམ་ཡིན)ན་ཡི་དྭགས་མང་ཆེ་བ་གནས་སའི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྒྲོལ་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཆ《མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག》ཞེས་པ་བཀའ་འགྱུར་སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་མདོ་ཕྱོགས[ར][ཤ][ཤ]གསུམ་ལ་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

ཡི་དྭགས་ཟུང་། གནས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ།

ཡི་དྭགས་གསུམ། ཡི་དྭགས་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཡི་དྭགས་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཡི་དྭགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་བཅས་སོ། །

ཡིག་འཇོག་མཛད། གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད་པ།

ཡིག་དྲུག་རང་གྲོལ། མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་བྲག་གི་ལྡེབས་སུ་མ་བརྐོས་པར་རང་བྱུང་དུ་བྱོན་པ་ལ་ཟེར།

ཡིག་ཚང་གཉེར་པ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེའི་ལས་འགན་ནི་མཁན་དྲུང་རྣམས་ཀྱི་ངག་བཀོད་ལྟར་ཡི་གེ་འབྲི་རྒྱུ་དང་། རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་སྐྱེར་ལས་དོན་ཡིག་ཚང་དུ་ཤོད་དགོས་པ་རྣམས་གཉེར་པ་བརྒྱུད་དགོས་པ། ལས་བྱ་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་ལས་དོན་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་དྲུང་དང་མཚུངས་སོ། །

ཡིག་ཚང་དྲུག རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་གོ་གནས་དང་བྱ་དགར་གནང་བའི་བྱང་བུ་ཡི་གེ་འབོད་པ་སྟེ། ༡. གཡུ་ཡིག ༢. གསེར་ཡིག ༣. དངུལ་ཡིག ༤. ཕྲ་མེན་གྱི་ཡི་གེ ༥. ཟངས་ཀྱི་ཡི་གེ ༦. ལྕགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་ནི་བློན་པོ་རབ་ལ་གསེར་གཡུ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། བློན་པོ་འབྲིང་བར་དངུལ་དང་ཕྲ་མེན་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ། བློན་པོ་ཐ་མར་ཟངས་དང་ལྕགས་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅས་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད།

ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ཚུགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་རྩེ་པོ་བྲང་དམར་པོའི་ས་གསུམ་གྱི་འོག་རབ་གསལ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དབྱར་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནོར་གླིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཡིག་ཚང་ཡང་ནོར་གླིང་དུ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་དངོས་སུ་སྲིད་དབང་མ་བཞེས་བར་དུ་སྲིད་གཞུང་གི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ངོ་དམ་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚང་ཟུར་དུ་བཙུགས་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ཁུངས་ཟུར་དུ་མེད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་ཇོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ཕང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མནའ་ཆེན་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་པའི་ཟིང་འཁྲུག་ཞིང་འཛགས་བཏང་རྗེས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་གསར་པ་བཀའ་ཤག་དང་དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་ལྟ་བུར་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མི་སྣ་གསེར་ཡིག་པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཅན་རྩེ་དྲུང་རིམ་བཞིའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། ལས་ཚན་པ་གཉིས། ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་ཁ་ཤས་བཅས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྩེ་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་པ་སོགས་གཞུང་ཞབས་སེར་མོ་བ་རིམ་བཞིན་འཕར་བ་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྤེལ་བསྐོ་འཛུགས་གནང་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་དེ་སེར་མོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་སུ་མིང་སྒྱུར་གྱིས་དོ་དམ་པ་རིམ་བཞིའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པའི་རྩེ་དྲུང་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་དུས་མཁན་དྲུང་ལས་འཕར་གཅིག་བསྐོས་པས་མཁན་དྲུང་བཞི། ཡིག་ཚགས་པ་ལས་ཚན་པའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པའི་རྩེ་དྲུང་

གཅིག(ཡིག་ཚང་གཉེར་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ)ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་བཅོ་ལྔ་ཙམ། དབུ་མཛད་རི་མོ་བ་གཅིག ཡིག་ཚང་སློབ་ཕྲུག་བཞི་བཅས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ལས་འགན་ནི། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོན་པ་ཁག་གི་ཆོས་ཁྲིམས་དོ་དམ་དང་། འགོ་བྱེད་བསྐོ་འཛིན། རྩེ་དྲུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོ་གནས་བསྐོ་འབེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྲིད་ཐམ་དོ་དམ་དང་། ཐམ་འབེབས། ཡིག་འབྲི་སོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལ་སྐབས་འགར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་མཁྱེན་དྲུང་བཞི་དང་། རྩིས་དཔོན་བཞི་བཅས་དྲུང་རྩིས་བརྒྱད་སྤྲེལ་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་བཀའ་མངགས་ཀྱིས་ཟུར་ཚོགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སྐབས་སུའང་དྲུང་རྩིས་བརྒྱད་སྤྲེལ་ནས་ཚོགས་འདུའི་འགོ་འདོམས་བྱས་ཏེ་གྲོས་བསྡུར་ཐོག་ཚིག་ཐོ་སྒྲི་ཐམ་བཞི(རྩེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱི་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཐམ་ཀ)འབྱར་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཕུལ་ཏེ་ཆོག་མཆན་ཞུ་དགོས། གཞན་ཡང་རྩེ་རིག་གནས་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཚོ་སྐྱངས་འཛིན་དང་སློ་མོ་ཡོན་བདག་དང་ཨེ་པ་ཡོན་བདག་སོགས་ལ་བཀོད་འདོམས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་སོ། །དྲུང་ཡིག་ཆེ་མོ་དང་ཡིག་ཚང་གཉེར་པའི་འགན་དབང་སོགས་སྐོར་ཀ་མ་གོ་རིམ་ལྟར་སྡེ་པ་སོ་སོའི་ནང་གསལ།

ཡིག་གཟུགས་མཁས་ཅན་ཀོག་པོ་བ། ཀོག་པོ་ཞེས་པ་ཁྲིམ་ཚང་གི་མིང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཐང་དཀར་ཤང་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་ཞུ་གི་ཡོད། དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་ནས་རྩེ་སྐོར་གྱི་ཞབས་སྔོད་ཞུས་ནས(རྩེ་དྲུང་བྱས)ལས་ཚན་རིམ་བགྲོད་ཀྱིས་དུས་རབས་ཉེར་ཤུ་པའི་དུས་འགོར་སྲིད་བློན་ཞོལ་ཁང་པའི་སྐྱེ་མགྲོན(རིམ་པ་བཞི་པ་མཁན་ཆུང)གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བ་གནང་། ཡིག་གཟུགས་འབྲི་བ་ལ་ཧ་ཅང་མཁས་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་ནས་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་གྲས་རྣམས་ཡིག་གཟུགས་ཡིག་ཚད་བཞེས་སྐབས་ཀོག་པོ་བའི་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་ཤོས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་གི་ཕྱག་བྲིས་ཀ་ཁ་ནས་བཟུང་ཡིག་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་ཤིང་དཔར་གསར་བརྐོས་ཀྱིས་རྩེ་སློབ་གྲྭའི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་མ་དཔེར་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་དེས་ཁོང་ནི་སྐབས་དེར་ཡིག་གཟུགས་ཐོག་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག ཁོང་གི་ཕྱག་བྲིས་ཤིང་དཔར་རྗེ་མ་དེ་རིག་གསར་སྐབས་ཐོར་ཞིན་ཡང་། དེ་ནས་པར་འདེབས་བྱས་པའི་ཡིག་གཟུགས་འགའ་ཤས་ད་ལྟ་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་ཁང་ནང་ཡོད་ལ་ཀ་ཁ་སོགས་ལྷ་ས་ཁྲིང་ཀོན་ཆུས་སྲིད་གྲོལ་ནས་པར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་འདུག་པ་དེ་ཡིན།

ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། མདོ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ༡. ཚངས་པའི་ཡི་གེ། ༢. ཁ་རོ་ཥྛིའི་ཡི་གེ། ༣. པདྨའི་སྙིང་པོའི་ཡི་གེ། ༤ ཨངྒའི་ཡི་གེ། ༥. བངྒའི་ཡི་གེ། ༦. མ་ག་དྷའི་ཡི་གེ། ༧. བཀྲ་ཤིས་པའི་ཡི་གེ། ༨. སོར་གདུབ་ཀྱི་ཡི་གེ། ༩. ཤ་ཀུ་ནའི་ཡི་གེ། ༡༠. སྐ་ཧྲ་ནའི་ཡི་གེ། ༡༡. ཨ་ཏུ་བའི་ཡི་གེ། ༡༢. རྩུབ་མོའི་ཡི་གེ། ༡༣. འགྲོ་ལྡིང་བའི་ཡི་གེ། ༡༤ མོན་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ། ༡༥. སྐོ་ཕྱུགས་པའི་ཡི་གེ། ༡༦. དྲག་པོཡི་གེ། འི་ཡི་གེ། ༡༧. གྲངས་ཀྱི་ཡི་གེ། ༡༨. སྤྱི་གཙུག་གི་ཡི་གེ། ༡༩. རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡི་གེ། ༢༠. ཧྲ་རི་ཀའི་ཡི་གེ། ༢༡. ཁྲ་སྲུའི་ཡི་གེ། ༢༢. རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ། ༢༣. ཧུ་ནའི་ཡི་གེ། ༢༤ དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ། ༢༥. རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེ། ༢༦. སླུའི་ཡི་གེ། ༢༧. ལྷའི་ཡི་གེ། ༢༨. གནོད་སྦྱིན་ཡི་གེ། ༢༩. དྲི་ཟའི་ཡི་གེ། ༣༠. མིའམ་ཅིའི་ཡི་གེ། ༣༡. ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ། ༣༢. ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ། ༣༣. ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཡི་གེ། ༣༤ རི་དྭགས་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ། ༣༥. བྱ་རོག་སྐད་ཀྱི་ཡི་གེ། ༣༦. སའི་ལྷའི་ཡི་གེ། ༣༧. བར་སྣང་ལྷའི་ཡི་གེ། ༣༨. བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་

གྱི་ཡི་གེ། ༣༩. ཐུབ་པ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ། ༤༠. ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་ཡི་གེ། ༤༡. འདེགས་པའི་ཡི་གེ། ༤༢. བཞག་པའི་ཡི་གེ། ༤༣. རབ་ཏུ་བཞག་པའི་ཡི་གེ ༤༤ རྒྱ་མཚོའི་ཡི་གེ ༤༥. རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ། ༤༦. སྦྱིང་ཡིག་གི་ཡི་གེ། རབ་ཏུ་སྦྱིང་བའི་ཡི་གེ། ༤༧. རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཡི་གེ། ༤༨. ཕུན་སུམ་ཡིན་པའི་ཡི་གེ། ༥༠. བསྟན་བཅོས་བསྐོར་བའི་ཡི་གེ། ༥༡. རྩིས་བསྐོར་བའི་ཡི་གེ། ༥༢. འདེགས་པ་བསྐོར་བའི་ཡི་གེ། ༥༣. རྐང་པས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ། ༥༤ ཚིག་ཕྲེ་མ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ། ༥༥. ཐེ་སྒྲིད་ཚིག་ཕྲེ་མ་བཅུ་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ། ༥༦. བར་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡི་གེ། ༥༧. སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ། ༥༨. རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡི་གེ། ༥༩. རྣམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་ཡི་གེ། ༦༠. དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བའི་ཡི་གེ། ༦༡. གསལ་བའི་ཡི་གེ། ༦༢. ས་རབ་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡི་གེ། ༦༣. སྨན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཡི་གེ། ༦༤ སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་སོགས།

ཡིག་གསར། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལོ་པཎ་རིམ་བྱོན་ནས་བཏོད་པའི་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དཔེར་ན་སྐྱོགས་ལོའི་ཡིག་གསར་དང་། འགོས་ལོའི་ཡིག་གསར། ཆག་ལོའི་ཡིག་གསར། ངོར་གདན་ཡིག་གསར་སོགས།

ཡིད། རང་གི་ཡུལ་གསལ་བར་ཤེས་པ།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་མངོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་བཞེད་དེ། དྲན་ཤེས་རྣམས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཚད་མ་སོགས་དུ་མ་ཡོད།

ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བློའི་དང་། བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ༡. བརྣབ་སེམས། ༢. གནོད་སེམས། ༣. ལོག་ལྟ་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་བརྣབ་སེམས་སྐྱེས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རང་གི་རེ་བ་རྣམས་འགྲུབ་ལ་ཁད་དུ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། གཞན་ལ་གནོད་སེམས་སྐྱེས་པས་རང་ཉིད་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཇིགས་སྐྲག་གི་ངང་དུ་གནས་དགོས་པ། ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་དེར་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཚེ་མང་བ་སོགས་ཡིན། ཞིབ་པར《མངོན་པ་གོང་འོག》རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལ་གཟིགས།

ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལ་གཟིགས།

ཡིད་ཀྱི་རྩལ་གསུམ། མཛངས་ཤིང་བློ་འགྱུ་བ། དཔའ་ཞིང་སྙན་ཚུགས་པ། ཁ་གསལ་ཞིང་གཏིང་མི་རྟོགས་པ།

ཡིད་ཅན་བཅུ་བཞི། སྲིད་པ་བཅུ་བཞི་དང་འདྲ་བའི་ཡིད་ཅན་ནམ་སེམས་ཅན་བཅུ་བཞིའོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག གཟུགས་གཟུགས་མ་མེད་བས་ལྟ་བརྒྱད། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་བཞི། མི་དང་དམྱལ་བ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །

ཡིད་གཟུགས། སེམས་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་པར། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་སྡོད་མི་ཐོད་པའི་སྙིང་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་དོན།

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡིད་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་མུ་བཞི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་མུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་མུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུའོ། །

ཡིད་བརྟུས། འདི་སྐད་ངག་གི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཀླ་མ་ཀའི་གཙུང་པོ་དེའི་མིང་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་འདུག་པ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད།

ཡིད་དཔྱོད། བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། མྱོང་སྟོབས་དང་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངེས་པ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱི་རེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རྟགས་ཡང་དག་གི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་ཡིན། ཡིད་དཔྱོད་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བཅས་ལྔ་ཡོད་དོ། །

ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དོ། །

ཡིད་དཔྱོད་ལྔ། གོང་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ཡིད་སྤྲུལ། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་གང་འདོད་པ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ཡིད་བྱེད་བཞི། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། སེམས་གནས་བར་མ་ལྔ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། སེམས་གནས་དགུ་པ་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་པ་བཞིའོ། །

ཡིད་དབང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་རང་གི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རང་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག

ཡིད་མ་བློང་བ། ཡིད་མ་མུན་པའམ་ཡི་མ་ཆད་པ།

ཡིད་སྨུག་པ། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མི་དགའ་བ།

ཡིད་གཞུངས་པ། བློའི་རིག་པ་གསལ་ཞིང་མཁས་པ།

ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་རིགས་གཅིག་སྟེ། སྐུ་མདོག་སོགས《རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི》ནང་

ཏུ་གསལ།

ཡིད་བཟོ་མཆོག ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རིག་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡིད་བཟོ་ཕལ་པ་ནི། ས་གཞི། རིན་པོ་ཆེ། སྔོན་ཤིང་། གོས། གླང་པོ་ཆེ། རྟ། སྐྱེས་པ། བུད་མེད་བརྟག་པ་བཅས་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི་དུས་སྐབས་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་སྣེ་ཚན་གཞིར་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཞིབ་འཇུག་སྣེ་ཚན་ཡོད་ཚད་བརྒྱད་པོ་དེར་འདུས་པར་བཤད་པ་མིན།

ཡིད་བཟོ་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་སེམས་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་དྲང་པོར་གནས་ཤིང་སྙིང་སྡུག་ཀུན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བློ་བརྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ། སེམས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཟབ་ཅིང་སུས་ཀྱང་གཏིང་མི་ཚོན་པ་བཅས་སོ། །

ཡིད་བཟོའི་བརྟག་པ་རྣམ་བརྒྱད། སྐྱེས་པ་བརྟག་པ། བུད་མེད་བརྟག་པ། རི་དང་ཤིང་བརྟག་པ། རྒྱ་མཚོ་དང་ཆུ་བརྟག་པ། གོས་བརྟག་པ། ནོར་བུ་བརྟག་པ། རྟ་བརྟག་པ། གླང་པོ་ཆེ་བརྟག་པའོ། །

ཡིད་ཡུལ་དུ་འདོམས་པ་གྲིས། སེམས་ལ་བཞག་ནས་མ་བརྗེད་པ་བྱེད་དགོས་པ།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དགའ་བ་སྡུད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་བའི་མཐའ། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

ཡིད་ཤེས། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགག་ཁ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ།

ཡིད་སྤྲུབས་གྲོགས། ཡིད་སྤྲུབས་གྲོགས་དང་ཡིད་སྤྲུབས་གཉེན་ཞེས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་རེ་ཡིད་སྤྲུབས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་གོ་དགོས།

ཡིན་ཁྱབ་མཉམ། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པས། བྱས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡིན་ཐང་། སྐབས་དེ་གའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཟིན་བྲིས་བྱས་པའི་རི་མོ་ཚོན་ཁྲ་ཅན་ཞིག་སྟེ་དཔེར་ན་ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ལས། མཚུར་ཕུར་འཛའ་ཡ་དུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་མཆོད་དང་ཡིན་ཐང་བཙུགས་ལྟ་བུའོ། །

ཡིབ་མ། ཉམ་ཐག་གི་དོན།

ཡུ་གུར། གཤམ་དུ་ལི་ཡུལ་ཞེས་པར་གསལ།

ཡུ་བྲུ་ཅག རང་རེའམ་ངེད་ཅག་ཅེས་པའི་དོན།

ཡུ་མོ། རྭ་ཅོ་མེད་པའི་ཕྱུགས་རིགས་མོ་དང་། ཤྭ་བ་མོ།

ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་དུས་སུ(དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང)བྱོན། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་དད་པ་རྒྱལ་པོར་བཏགས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་མགོན་པོ་ནས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཞིབ་ཏུ་གསན་ཏེ་བསྒོམས་པས་རྟོགས་པ་བརྙེས། གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བའི་སྲོལ་ཕྱེ། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་མཛད་པས་ལུགས་དེའི་བླ་མ་གོང་མར་བཀུར། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་པར་འདས། དེའི་སློབ་བརྒྱུད་ཕྱུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དོལ་བུ་བས་ཇོ་ནང་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དེ་ནས་བཟུང་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་ཇོ་ནང་པ་ཞེས་གྲགས།

ཡུ་ལིམ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཀྭ་ཙུ་ན་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཡུག་སྣམ། བཙག་གམ་རྗེ་ཞིག ཡུག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུའི་མིང་།

ཡུག་ས་མོ། ཡུག་ཟ་མོ། ཁྱོ་བོ་ཤི་བའི་བུད་མེད།

ཡུང་ང་། སྣ་སེར་གྱི་མིང་།

ཡུང་བ་ཆེ་ཆུང་། འདི་ནི་འཕན་པོའི་ཡུལ་གྱི་ནང་གསེས་ལུང་ཚོ་ཞིག་སྟེ་བྲན་ཀའི་རུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ས་ཆ།

ཡུད་མཁྱེན་ཆོས་གླིང་ཆེན་པོ། དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ།

ཡུད་ཙམ་གཅིག ཐང་གཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག

ཡུན་ནན་ལྷ་ཁང་། ཡུན་ནན་ལྷ་ཁང་ནི་ལྷ་ས་སྐྱིད་རས་ཤུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་སུ་ཡོད། ལྷ་ཁང་དེ་ནི་སྔར་གྱི་རྒྱན་རབས་ཆོའི་བཤད་སྲོལ་ལ་དེ་སྔོན་ཡུན་ནན་ནས་ལག་རྩལ་པ་ཁག་གཅིག་ལྷ་སར་ཡོང་ནས་ཀོ་བ་བསྐྱིགས་ཏེ་མཐིལ་ཀོ་དང་། རྒྱ་ཀོ་བཙས་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་དེ་དར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ལག་རྩལ་བསྐྱབས་པའི་བྱས་རྗེས་ལ་ཡུན་ནན་ལྷ་ཁང་རྒྱག་སའི་ས་ཆ་དེ་སྤྲད་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡུན་ནན་པ་ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་ཚོང་རིགས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱས་པ་དེར་ཀོན་ཏིས་དང་། གཞིས་བདག སྨྲིའི་ཡི་ལྷ་སྐུ་བཅས་ཡོད་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་བར་ལྷ་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡོད།

ཡུན་རིང་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ས་བྲག་ནག་ཞོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུན་རིང་ལྷ་ཁང་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གོང་མ་ཁང་ཤིས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་རིང་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་ཤིང་། རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་སྒོ་ཤར་བལྟ་ཞིག་ཡོད།

ཡུམ་སྐབས་བུམ་དབང་གི་ཆས་བཅུ། ཡུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བུམ་དབང་ཆས་བཅུ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བུམ་དབང་ཆས་བཅུ་མ་འཛོམས་ན། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཐེབས་མི་འགྱུར། །རྒྱུའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས། སྔགས་སྒོ་ཙུང་ཙམ་མ་མཐོང་ངོ་། ༡. གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་འཁོར་ཆས། ༢. བཀོལ་ཉན་དུས་རུང་འཁོར་གྱི་ཆས། ༣. བར་ཆད་བསྲུངས་པ་མཚམས་ཀྱི་ཆས། ༤. ལ་ཉེ་བརྟགས་པ་སྔ་གོན་ཆས། ༥. དམིགས་རྟེན་བཅའ་བ་དམ་གྱི་ཆས། ༦. ཞུ་སྦྱོབས་ལྡན་པ་ལས་ཀྱི་ཆས། ༧. ཡོན་ཏན་འཛོམས་པ་ཡུམ་གྱི་ཆས། ༨. ཕྱག་རྒྱ་བསྒྱུར་བ་གར་གྱི་ཆས། ༩. སྟངས་སྟབས་འཁྱིལ་བ་གིང་གི་ཆས། ༡༠. བྱི་བྲག་བྱེད་པ་རོལ་མོའི་ཆས། ཐོས་ཆུང་མཚོངས་པས་གནད་མི་ཤེས། གསང་སྔགས་མཁན་པོ་ལག་ལེན་རྟག་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡུམ་གྱི་རྐྱེན་བཞི། གསང་བ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཕྱི་མ་སྟེ། པདྨ་རཀྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་མཆིན་པ། བཞུགས་གནས་ཆོས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བུ་སྣོད། རྒྱུ་བའི་ལམ་རྡོ་ག ཡན་པའི་ལམ་ཟེའུ་འབྲུ་སྟེ་བཞིའོ། །

ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ། བླ་མེད་ལས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ནི། དཔེ་རྒྱན་དང་། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། སྐ་རགས་རྣམས་སོ། །

ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། རྒྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལྷའི་དབང་པོའི་གནས་ན་ཡོད། འབྲིང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཀླུའི་ཡུལ་ན་ཚང་བར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུམ་བར་མ་ཟེར། བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ན་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་གློང་ཡངས་ལས། རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་རི་རི་ལ། །འབྲིང་ནི་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་པ་དང་། །ཐ་མ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་དང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བོད་ཡུལ་ན་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་སོགས་པས། ཡུམ་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་པོ་ཉི་ཁྲི། བསྡུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་བཞེད་དོ། །པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་པ་ལ་དཔག་ན། ཡུམ་བར་མ་ཅེས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་བཞེད་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ལྟ་པ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གནས་ན་ཡོད། འབྲིང་པོ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལྷའི་གནས་ན་ཡོད། བསྡུས་པ་འབུམ་ཀླུའི་ཡུལ་ན་ཚང་མར་བཞུགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡུམ་བརྒྱད། ༡. ནོར་རྒྱུན་མ། ༢. ཟླ་འོད་མ། ༣. དབྱངས་ཅན་མ། ༤. འཕགས་མ། ༥. སྲས་མ། ༦. སྦྱིན་མ། ༧. རབ་སྦྱིན་མ། ༨. མཛེས་མའམ་རབ་བཟང་མ། ཡང་ན། ༡. ཟླ་འོད་མ་དང་། ༢. རབ་སྦྱིན་མ། ༣. འཕགས་མ། ༤. སྲས་མ། ༥. རབ་བཟང་མ། ༦. དུང་ཅན་མ། ༧. ལྷ་མོ་དཔལ། ༨. དབྱངས་ཅན་མ་ཟེར་བ་ཞིག་སྣང་ངོ་། །

ཡུམ་ངོས་བཟུང་། རང་ཉིད་སྐྱེས་པའི་མ་སུ་ཡིན་བུ་ཙོ་མས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཞེ་ས།

ཡུམ་ཆེན་མོ་ཙ་མུ་ཏི། དམ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་མ་མོ་ཙ་མུ་ཏི་ཟེར་བ་དེའོ། །

ཡུམ་དུམ་པ་བཅུ་དྲུག ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ།

ཡུམ་དྲུག ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་ནང་གི་ཡུམ་དྲུག

ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་། བོད་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣེ་གདོང་རྫོང་ཕོ་བྲང་ཆུས་ཁོངས་ཇོ་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ཞེས་པའི་རི་ནུབ་ཏུ་ཟུར་གཉིས་བརྒྱངས་པའི་གཡོན་གྱི་རི་ཟུར་བྲག་རིའི་སྙིང་ཁོག་ལྟ་བུར་གནས་ཡོད། འདི་ལ་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་ཡུམ་བུ་སླ་སྒང་དང་། ཡུམ་བུ་བརླ་སྒང་ཞེས་བྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་འདུག བླ་སྒང་ཞེས་པར་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མི་སྣང་། བྲི་སྟངས་གཉིས་པ་དེར་འགའ་ཞིག་གིས་ཕོ་བྲང་འདི་ཆགས་སའི་རིའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཤིང་སླ་བའི་སྡོང་པོ་ཆུང་བ་མང་པོས་བསྐོར་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཕོ་བྲང་ཆགས་སའི་རི་དེ་ཤ་བ་ཡུ་མོ་ཉལ་ནས་སྡོད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཕོ་བྲང་ངོ་མ་ཤ་བ་ཡུ་མོའི་བརླ་ཤའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུམ་བུ་བརླ་སྒང་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས། ཕོ་བྲང་འདི་ལ་སྔ་དུས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་འཁོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་ཡོད་ཅེས《ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་དཀར་ཆག》ནང་འཁོད་འདུག དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་འགོར་མངའ་རིས་ཡ་ཚེའི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ལྡེ་དང་། བློན་པོ་ཤཱཀྱ་མགོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་གསོས་ཐོག་རྒྱ་ཕིབས་ཐོག་མར་བཀལ། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་གནས་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སླར་ཡང་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས་མཛད། ཕོ་བྲང་འདིའི་སྒོ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་ཡོད། རྩེ་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་སྐབས། བོད་ཀྱི་ས་ཞིང་གི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཞིང་ཁ་གྲུ་ནར་ཅན་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་འདུག

ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན། དེ་ལ་ཡུམ་དྲུག་ནི། ༡. སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། ༢. སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ༣. ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱས་པ་སྐོར་གསུམ་མོ། ། ༤. ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་དང་། ༥. བརྒྱད་སྟོང་པ། ༦. ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྡུད་པ་སྟེ་བསྡུས་པ་སྐོར་གསུམ་མོ། ། སྲས་བཅུ་གཅིག་ནི། ༧. ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་དང་། ༨. ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ། ༩. ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ༡༠. ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་པ། ༡༡. ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བཅུ་པ། ༡༢. སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༣. རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ༡༤. ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། ༡༥. ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་མ། ༡༦. རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ༡༧. ཤེས་རབ་སྙིང་པོའོ། །

ཡུལ། གོ་བར་བྱ་བའམ་རིག་པར་བྱ་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

ཡུལ་ཀན་ཀུཾ། བུ་མོ་གཞུར་མོའི་ཡུལ།

ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལྔ་བཅུ། འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ཡུལ་སོ་སོའི་མིང་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་འཁོད་པའི་དཔེ་སྟོན་ཚད་མ་མཐོང་བས་རྗེས་སུ་བརྟག་དཔྱད་ཡོད་པར་བྱ་ཞིང་། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་མཆིམས་མཛོད་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཤོག་གྲངས་༡༦༠ནས། ཡུལ་ཕྲན་སྟོང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་གང་དང་གང་

ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །

ཡུལ་ག་ཤེད་དུ་སོང་བ། ས་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བ།

ཡུལ་གཉྫ་ར། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལས། ཡུལ་དབུས་ནས་
ཐེས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས།

ཡུལ་གླཉྫ་ར། དྲི་ཟའི་ཡུལ། རྫོ་འཛོག་གི་མིང་རྙིང་པ།

ཡུལ་གྱི་བསྐལ་པའི་གནས། ས་ཐག་ཧ་ཅང་རིང་བ།

ཡུལ་གྱི་དགེ་བརྒྱད། སའི་དགེ་ཐང་ཆེན་ཐང་ཆུང་ཁང་ས་
དང་ཞིང་སར་བཟང་། ཆུའི་དགེ་མཚོ་ཆེན་མཚོ་ཆུང་།
འཐུང་ཆུ་དང་ཞིང་ཆུ་རུ་བཟང་། ཤིང་གི་དགེ་ཤིང་……
ནགས་ཁང་ཤིང་དང་བུད་ཤིང་དུ་བཟང་། རྩའི་དགེ……
གམ་འབྲོག་དང་རྒྱང་འབྲོག་ཟེར་བ་རུ་ས་བཟང་བ་བཅས་
བརྒྱད་དོ། །

ཡུལ་གྱི་དགེ་བཅུ། ཁང་ས་ཞིང་ས་ས་ཡི་དགེ །འཐུང་ཆུ་
ཞིང་ཆུ་ཆུ་ཡི་དགེ །གམ་འབྲོག་རྒྱང་འབྲོག་རྩྭ་ཡི་དགེ །ཁང་
ཤིང་བུད་ཤིང་ཤིང་གི་དགེ །ཁང་རྡོ་ཐབ་རྡོ་རྡོ་ཡི་དགེ།

ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བའི་མདུད། ལུང་པའི་ས་གནས་ཆེ་ས་སྟེ།
ལུང་པ་གཡས་གཡོན་གང་ས་ནས་ཡོང་བའི་འཁྱིལ་པ……
རྣམས་འཛོམས་སའི་འགག་པ།

ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལུགས། དེང་སང་ཡུལ་གོམས་གཉིས་ལུགས་སུ་
གྲགས་པ་དང་དོན་གཅིག

ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱལ་པོའི…
འོག་གི་བློན་པོ་དང་། རུས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་དཔོན་རིགས་
རྙིང་པ་རྣམས་ལ་ས་ཞིང་དང་བྲན་གཡོག་སྐྱེར་ལ་དབང་…
ཆོག་པར་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ…
པོས་བོད་ས་གནས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་གོང་དུ་རུས་རྒྱུད་ཆེ་
པ་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོས་ས་ཁུལ་དུམ་བུར་བགོས་
ནས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་གཅིག…
ལ་མི་འདུས་པའི་ནང་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱུང་བར……
བརྟེན། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས་མ་ཐག་ཕོ…
ཚོར་སྔར་ནས་དབང་བའི་ས་ཞིང་ནོར་ཕྱུགས་བྲན་གཡོག…
སྐྱེར་བདག་གི་དབང་ཆ་འོས་འཚམས་ཤིག་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་
དུ་མ་བཅུག་ན་ཁོ་ཚོས་སྔར་ཡང་འཁྲུག་རྐྱེན་བསླང་སྲིད……
པས་དེ་རིགས་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཆེད་ཁོ་ཚོས་སྲིད་གཞུང……
གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བརྩི་སྲུང…
དང་། དུས་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ་མི་འུང་ཙམ་འབུལ་
རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་འོག་ས་ཞིང་དང་། ནོར……
ཕྱུགས། བྲན་གཡོག་བཅས་སྐྱེར་བཟུང་གི་དབང་ཆ་འོས…
འཚམ་ཞིག་སྤྲད་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་ཁོ་ཚོས་བཙན་པོར…
གྱེན་ལོག་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་དང་། དཔོན་གཞན་འཚོལ་
གྱི་སློག་གཡོ་བཤམས་པ་སོགས་བྱས་པ་བྱུང་ན་ཁོ་ཚོས་སྐྱེར་
བཟུང་བྱས་པ་ཚང་མ་སྲིད་གཞུང་གིས་གཞུང་བཞེས་གཏོང་
བའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་རེད། ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ…
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་རུ་དང་ལྷོ་ཁའི་ཕོ་བྲང་ཉེ……
འཁོར་གྱི་དབང་རིས་གཉིས་བཙན་པོའི་ཐད་གཏོགས་ཡིན་
པ་དང་། དེ་མིན་གྱི་ཁུལ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཁུ་དང་གཉགས་ལ་
སོགས་པའི་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སོ་སོས་སྐྱེར་བཟུང་…
བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ……
སྟོན》ནང་གསལ་ཞིང་། ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་དྲིལ་ཡི་
གེ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་བློན་པོ་དང་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པའི་དཔོན་
རིགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེར་དབང་ས་ཁུལ་བྲན་གཡོག་དང……
བཅས་པ་ཁོ་ཚོར་བྱས་ཉེས་མ་བྱུང་ན་ཕ་ཚ་བུ་རྒྱུད་ལ……
འཛུགས་ཆོག་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཉེས་ཁྲིམས་ཐོག་པའམ་མི་
རྒྱུད་ཆད་ན་ས་ཞིང་དང་བྲན་གཡོག་སོགས་བཙན་པོས……
ཕྱིར་ལེན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚོན་ལོ་རྒྱུས་
མང་པོ་འཁོད་ཡོད། མངའ་ཁོངས་ས་ཁུལ་བཅོ་བརྒྱད་ནི།
༡. དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན། ༢. ཕོ་བྲང་སྙེ་ཆེན། ༣. ཡར་ལུང་།
༤. འཆིང་ང་། ༥. སྒྲ་འུག ༦. བྲད་དང་ཞོང་པ།
༧. བྲག་རུམ་སྟོད་སྨད། ༨. གཙང་སྟོད་སྨད། ༩. ཀླུང་ཤོད་
ནམ་པོ། ༡༠. འཕན་ཡུལ། ༡༡. ཉང་རོ་གྲམ་པ།
༡༢. ཤངས་དང་གློ་བོ། ༡༣. ཡུང་བ་ཆེ་ཆུང་། ༡༤. ཞ་ག་
སྟེ་གསུམ། ༡༥. ནམ་ར། ༡༦. ཆག་གོང་། ༡༧. འདམ…
ཤོད་དཀར་མོ། ༡༨. མདོ་ཁམས་བཅས་སོ། །

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག སྣང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། དངོས་ཡུལ། དམིགས་ཡུལ་སོ། །

ཡུལ་གླིང་དཀར། གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཨུ་ཡུག་གླིང་དཀར་རྫོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། རྫོང་འདི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ། སྡེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཏབ་ཅེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དེབ་ཐེར《དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༠༠པར་གསལ།

ཡུལ་བགོད་པ། ཏུ་ཆེན་ཁག་སོ་སོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ས་གནས་ཆ་བགོས་བྱེད་པ།

ཡུལ་ངེས་ལྔ། རང་རང་གི་ཡུལ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་འདུན་པ་དང་། མོས་པ། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་ལྔ་ལས། འདུན་པ་ནི་བསམ་བྱའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ། མོས་པ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ནར་འཛིན་པ། དྲན་པ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མི་བརྗེད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་རགས་དང་བདེན་བཞི་སོགས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་གཅིག་པ། ཤེས་རབ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་ངེས་པ་དང་། འདྲིས་པ་དང་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཡུལ་འདི་དག་ཏུ་ངེས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་སོ། །

ཡུལ་ལྔ། གཟུགས་དང་། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་སྟེ་ལྔ།

ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡུལ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད།

ཡུལ་ཅན་དྲུག ༡. གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིག་དང་། ༢. སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་རྣ་བ། ༣. དྲིའི་ཡུལ་ཅན་སྣ། ༤. རོའི་ཡུལ་ཅན་ལྕེ། ༥. རེག་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ལུས། ༦. ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སེམས།

ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ། མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་ལྔ་ཡོད། དེ་དག་གི་ཡུལ་དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་སོ། །

ཡུལ་ཅན་གསུམ། ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་། དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་བློ། གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཟག་གོ།

ཡུལ་བཅུ་དྲུག གཤམ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག ༡. ཨངྒ་དང་། ༢. མ་ག་དྷ། ༣. ཀོ་ས་ལ། ༤. ཀཱ་ཤི་ཀ ༥. བྲི་ཛི། ༦. མ་ལ་ཡ། ༧. སུཧྨ། ༨. ཤྲིག་པ། ༩. ཀཱུ་མ། ༡༠. ཨ་བནྟི། ༡༡. གུ་རུ། ༡༢. ལྷ་ལེན། ༡༣. པ་ས་ཏ། ༡༤. དཔལ་ཧྲི། ༡༥. ཡ་བ་ན། ༡༦. གམྦོ་ཛེ་ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག

ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། འདི་ནང་པའི་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ནས་མིང་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་《ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད》ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པར། ༡. པུ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ(རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཉང་སྨ་ལ་ཡི་སྟོ་ངོས་མ་ལ་ཡའི་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པའི་གནས) ༢. ཛ་ལནྡྷ་ར(ཆུ་བོ་གཙྲ་མཚོ་མ་ཕམ་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་ཉིན་འགའ་ཞིག་སྟོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། ཏེ་ལིའམ་ཧི་ལིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཏ་རི་ཧྲ་ལར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་ནས་འབབ་པའི་བྱང་ངོས། ཛྙཱ་ལ་མུག་གམ། ཛཱ་ལ་མུ་ཁི་སྟེ་ཛཱ་ལ་མེ་འབར་བའི་གནས) ༣. ཨོ་ཏི་ཡ་ན (ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ) ༤. ཨརྦུ་ཏ། (རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་དབུས་མཐོ་ལ་མཐའ་དམའ་བ་འབུར་རྒྱས་སམ་སྙིང་གི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་གི་མིང) ༥. གོ་དཱ་ཝ་རི(བལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ངོས་རང་རྒྱལ་གྱི་གཞུའ་ནང་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་ལ་ཕྱི་གངས་རི་

ཞིས་གདངས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ཐོག་ཏུ་སྒོ་ས་ཡིན་ཐན་རི་བོ་ཞེས་སམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤིས་ཤ་པང་མའི་རི་བོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག འདི་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྟོད་གཉའ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཕྱི་གངས་རི་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ལ་ཕྱི་གངས་རི་ཞེས་པ་ཏི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ས་བཀྲའི་ནང་སྒོ་ས་ཡིན་ཐན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་སྐད་དུ་ཤིས་ཤ་པང་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་ལ་ཕྱི་གངས་རི་ཞེས་པ་སོགས་སུ་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས) ༦. ར་མེ་ཤྭ་རི(རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཆགས་པའི་རྩེ་མོ་རྫེ་ཤིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཏད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་སྡེ་དེར་ཡོད། འདི་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གྲུ་བཏང་ནས་སོང་ན་ལང་ཀའི་གླིང་ཕྱིར་རམ། ལང་ཀའི་གླིང་ཕྲན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ར་མ་ཎས་སྲིན་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པས། དེང་སང་སེང་ག་ལའམ། ཤིན་ལན་ཟེར) ༧. དེ་ཝི་ཀོ་ཊི། (འདི་བོད་སྐད་དུ་ལྷ་མོའི་མཁར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟེ། གཅིག ཀོང་པོའི་ཡུལ་དང་། དྭགས་པོ། ཀློ་ཡུལ་གསུམ་གྱི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ཙ་རི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། གཉིས། རྒྱ་གར་ཨ་སམ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀང་ཚ་རཏྣ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་ཏི་ར་ཕུར་ཞེས་པའི་རི་བོ་དེར་ངོས་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད) ༨. མཱ་ལ་ཝ། (རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད) ༩. ཀཱ་མ་རཱུ་པ། (བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་གི་འགྲམ་ནས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཆུ་བོ་ས་ཧི། རྒྱ་སྐད་དུ་མ་ཆོན་ཧོ(马泉河) བོད་སྐད་དུ་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཉང་ཆུ་དང་འདྲེས། ལྷ་སའི་སྟོ་ནུབ་ཆུ་ཤུལ་ནས་སྐྱིད་ཆུ་དང་འདྲེས་ནས་ཡར་ལུང་རྒྱུད་དུ་འབབ་པ་ལ་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་ཟེར། དེ་ཉིད་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་ཁ་སྐོར་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་པའི་ས་དེར་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་གྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་ཧྲང་ལའི་བྱང་ནས་ཁ་སྐོར་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པས། གོང་གསལ་ཆུ་བོ་དེའི་དུམ་བུ་ལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲ་ཧྨ་པུ་ཏྲ་ཟེར། ༡༠. ཨོ་ཊྲི། (རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་བཤད་ཀྱང་ས་གནས་ངོས་མ་ཟིན) ༡༡. ཧེ་ཤ་ཀུ་ནི། (རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་གཉྫ་དང་གན་ཏི་སུ་ཏུ་པ་གསུམ་གྱི་འདུས་མདོ་དེར་ཡོད) ༡༢. ཀོ་ས་ལ། (རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མཉན་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན) ༡༣. ཀ་ལིངྐ། (རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཏྲི་ལིངྐ་ལ་སོགས་པའི་ལིངྐའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན) ༡༤ ལམ་པ་ཀ། (ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད) ༡༥. ཀཉྩི། (རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཏྲི་ལིང་ཀ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད) ༡༦. ཧི་མ་ལ་ཡ། (འདིའི་ངོས་གཟུང་འོག་གི་ཧི་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པར་གསལ) ༡༧. པྲེ་ཏ་པུ་རི། (མངའ་རིས་གྲུ་གའི་ཡུལ་དུ་ཡོད) ༡༨. གྲི་ཧ་དེ་ཝ་ཏ། (ལི་ཡུལ་ལྷུང་ར་སྨུག་པོའམ་དེང་སང་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པའི་གནས་ཀྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད) ༡༩. སོ་ར་ཥྚ། (འདི་བོད་སྐད་དུ་བཟང་པོ་ཅན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱ་ཡིག་གི་ས་བཀྲའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་སུ་ལ་ཐར་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ) ༢༠. སུ་ཝརྞ་དྭི་པ། (འདི་བོད་སྐད་དུ་གསེར་གླིང་ཟེར་ཞིང་། དེང་སང་ཨིན་ཧྲུ་ནེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཁར་ཐ་ཡི་ནུབ་བྱང་ངོས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཆེ་བ་སུ་མན་ཏ་ལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས) ༢༡. ན་ག་ར། (རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ་དང་ཁད་ཉེ་སར་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲའམ། བོད་སྐད་དུ་སྐྱ་བོའི་བུ་ཟེར) པ་ཊ་ན་ཞེས་ན་ག་རའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།

༢༢. སིན་དྷུ། (གངས་རི་ཏི་སེའི་བྱང་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་སིན་དྷུ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཧྲི་ཆོན་ཧོ(狮泉河)

དང་བོད་སྐད་དུ་སེནྡྷེ་ཁ་འབབ་ཟེར) དེ་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་དང་པོར་བྱང་དང་། དེ་ནས་པ་ཀི་ཙ་སེའི་ལྷོ་ངོས་ནས་རེ་ཞིག་བར་ནུབ་དྲང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཀསྨི་རའམ། ཁ་ཤྲི་སྨིར་གྱི་ཤར་ངོས་ནས་ནུབ་བྱང་བར་འཁྱོགས་ནས་མཐར་ཧིན་དྷུ་ཆུ་བོར(印度河)འབབ་པར་བཤད། ༢༣. མ་ཏྲ། (ཀསྨི་རའི་བྱང་ཕྱོགས་ཛ་ལནྡྷ་རའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པར་བཤད) ༢༤ ཀུ་ལུ་ཏ། (ཀསྨི་རའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་པ་དང་། མངའ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུང་ཧྥའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད)

ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྩ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རྩ་མིང་མི་འདྲ་བ།

ཡུལ་གཉིས། མངོན་སུམ་དང་ལྐོག་གྱུར།

ཡུལ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡུལ་སྡེའམ་གྲོང་སྡེ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཚོན་རྟགས་སུ་སྐུ་མཁར་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་།

ཡུལ་སྟོད་ལུང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་ལུང་ཚན་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཞུ་ཐག་རིང་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།

ཡུལ་ཐང་ལྷ་རིན་སྤྲོད་ལེན། སྐབས་དེ་གའི་ས་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་སྲོལ་རིན་ཐང་ལྟར་སྤྲོད་མཁན་གྱིས་སྤྲོད་པ་དང་། ལེན་མཁན་གྱིས་ལེན་པ།

ཡུལ་ཐང་པོ་ཆེ། འདི་ལ་མིང་གཞན་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ་ཡང་ཟེར། ལྷ་ས་ནས་རྒྱས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷོ་ཁར་མ་སླེབས་ཙམ་ལ་གྲྭ་ཕྱི་ནང་ཞེས་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར། སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་དར་མས་ཆོས་བསྣུབས་པའི་རྗེས་སུ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུས་ཁམས་སུ་ཕེབས་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ཏེ། བོད་དུ་འདུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུན་སླར་ཡང་གསོ་བར་མཛད་པའི་ནང་ཚན་དབུས་པ་ལྷའི་གྲགས་ཀྱི་མིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ། གྲུ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས(འབྲུག་པ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཤོག་གྲངས༡༧༡པར་གྲུ་མེར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཞེས་གསལ)ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་ལ། དུས་སྐབས་ཇི་ཙམ་ལ་བཏབ་པ་ནི། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས༡༢པར། ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕན་པོ་རྒྱལ་ལུགས་ལྷས་ལྷ་ཁང(རྒྱལ་ལྷ་ཁང)བཏབ་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བའི་མི་ལྷུལ་ལོར་བཏབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕོང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་བྱ་ལོར་གཤེགས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་གཉིས་བསྡུར་ན། ཐང་པོ་ཆེ་འདི་རབ་བྱུང་དང་པོ་མ་ཤར་གོང་གི་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཐ་མའི་ནང་ཚན་གྱི་མེ་སྤྲུལ(༡༠༡༧)ལོར་བཏབ་པར་གསལ། འདི་སྐོར་བོད་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་མ་བྱུང་གོང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་སྡེ་དགོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན་ལ། གྲུ་མེར་གཤེགས་རྗེས་དེའི་སློབ་མ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གིས་གདན་ས་བསྐྱངས་སྐབས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་གདན་དྲངས་པ་ཡིན།

ཡུལ་དྲུག ༡. རྣ་བའི་ཡུལ་ནི་སྒྲ་དང་། ༢. མིག་གི་ཡུལ་ནི་གཟུགས། ༣. སྣའི་ཡུལ་ནི་དྲི། ༤ ལྕེའི་ཡུལ་ནི་རོ། ༥. ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རེག་བྱ། ༦. སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་བཅས་སོ། །

ཡུལ་བདག ཪ་བདག་གི་མིང་།

ཡུལ་ནག་ཚང་། ༡. བོད་ལྗོངས་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཁོངས་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་ཞིག ༢. འདི་ལུང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དེང་སང་ནག་ཆུ་ནུབ་བརྒྱུད་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཤར་ཁུལ་བར་གི་ས་ཆ་ཡིན།

ཡུལ་དཔོན། སྔ་ཁྲབ་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཁག་གི་རྫོང་དཔོན་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། 《ཏུན་ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》ནང་གསལ་བའི་རྩེ་རྗེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

ཡུལ་དཔོན་ཚན་བཅུ་དྲུག བོད་ཀྱི་རུ་བཞི་ལ་ཡུལ་དཔོན་

ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། ཞ་ལག་གི་ཡུལ་དཔོན་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. མང་ཡུལ། ༢. སྙེ་ནམ། ༣. དཔའ་ཚད། ༤ ཐྲངས་ས། ༥. གྲོམ་ལུང་། ༦. ཤབ་ལུང་། ༧. སྨད་ལུང་། ༨. སྤུང་མདའ། ༩. ཁྲི་ཐང་། ༡༠. ཐང་འབྲང་། ༡༡. རྣལ་པོ། ༡༢. གཡུ་ལུང་། ༡༣. དུང་ལུང་། ༡༤ སྤུང་སྟོད། ༡༥. གད་སྨམ། ༡༦. སྨ་རོང་བཅས་བཅུ་དྲུག་དང་། གཡས་རུའི་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. བྱང་ཤུག ༢. ཟངས་ཟང་། ༣. ཟངས་དཀར། ༤ དུང་ལུང་། ༥. གདེག་ལུང་། ༦. བགྲིག་ལུང་། ༧. ཤག་ལུང་། ༨. འབྱུད་ལུང་། ༩. རྟ་ནག ༡༠. ཞན་ཐག ༡༡. མཚོ་ཉང་། ༡༢. རྟ་རྣ། ༡༣. གཙང་སྟོད། ༡༤ འོ་ཡུག ༡༥. སྙེ་མོ། ༡༦. དགྲ་ཡག་བཅས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡིན། དབུ་རུའི་ཡུལ་དཔོན་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. སྟོད་ལུང་། ༢. འཕགས་རྒྱལ། ༣. གླུང་ཤོད། ༤ མལ་གྲོ། ༥. འདམ་ཤོད། ༦. ཟ་གད ༧. རག་ཤ ༨. བ་ལམ། ༩. ངན་ལམ། ༡༠. བྲང་ཡུལ། ༡༡. དབྱུལ་སྐྱེ། ༡༢. ཟད་རྒྱ་ཤུལ། ༡༣. འཕྲང་པོ། ༡༤ གཉོན་ལུང་། ༡༥. གསང་། ༡༦. བྲག་རུམ། ༡༧. འཕན་ཡུལ་བཅས་བཅུ་བདུན་ཡིན། གཡོ་རུའི་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། ༡. ང་རབ། ༢. གུང་པོ། ༣. གདངས་བར། ༤ ཡར་མདའ། ༥. འཆིངས་ལུང་། ༦. གྲོང་ང་། ༧. རོག་པ། ༨. ཡོ་རོ། ༩. བན་པ། ༡༠. གཏམ་ཤུལ། ༡༡. ཁོ་མཐིང་། ༡༢. བྲག་ལུང་། ༡༣. དོལ་གཞུང་གཉིས། ༡༤ གྲ་ལུང་། ༡༥. ཁབ་སོ། ༡༦. ཡར་འབྲོག་རྣམ་གསུམ་བཅས་བཅུ་དྲུག་ཡིན།

ཡུལ་སྐྱོང་བྱེད། རྒྱ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་སྨྲོག་གཙོད་ཀྱི་གླིང་གཞིའི་ནང་དུ་གསལ། བརྟུན་སྨྲ་བའི་ཕམ་པའི་གླིང་གཞིའི་ནང་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

ཡུལ་དབང་ལྡན། དབང་ལྡན་བར་ཚོ། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ས་སྐྱ་རྫོང་ཐ་བྱ་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད།

ཡུལ་དབུས། ཡུལ་དབུས་ཞེས་པ་ལ་ས་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་ཤར་དུ་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས། ལྷོ་ན་འདམ་བུ་ཅན་ཆུ་གླུང་དེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་པ། ནུབ་ཏུ་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ། བྱང་དུ་ཨུ་ཤི་རའི་རི་བཅས་ཀྱི་དབུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་མ་ཡྭ་རྡ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་ས་ནི་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་བྱོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཡུལ་དབུས་ལ་ངོས་འཛིན། གཉིས་པའི་དབང་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

ཡུལ་དབུས་ལྷ་ལྡན་གཙྪ་ལ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པ། བོད་དུ་དགེ་སློང་མ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་ཕ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡུལ་དབུས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ལྡན་ཞེས་པ་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་བཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་ལྡན་དང་ལྷ་ས་ཞེས་དང་། གཙྪ་ལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དྲི་གཙང་ཁང་ཞེས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀའི་རྟེན་བཞུགས་པའི་གནས་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གོ་དགོས།

ཡུལ་མེད། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན། ཡུལ་མེད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི། རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྐྱུགས་ཐུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི(༡. རྩེ་གཅིག ༢. སྤྲོས་བྲལ། ༣. རོ་གཅིག ༤ སྒོམ་འདས་བཅས)ཡོད་པའི་ནང་གི་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་

ཉམས་འཆར་བ་སྟེ། རྗེ་རྒོད་ཚང་པས། འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་གྱི་དོན་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

ཡུལ་མོ་ལ་ཏཱ་ན། འདི་གྲོང་ཁྱེར་པུ་ཀཱ་ཏ་ན་རྒྱལ་པོ་སྟག་གཟིག་ཏུ་རྐའི་རྒྱལ་སའི་མིང་ལ་པུ་ཀཱ་ཏ་ཟེར་བར་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་ལས་གསུངས།

ཡུལ་ཙམ་པ། «རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང»ལས། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཕ་རྒྱལ་པོ་ནེ་མི་ཏའི་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡུལ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟེན་དབང་པོ་དྲུག དབང་པོ་དྲུག་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ཡུལ་ལྷ་རེནྡྲ། བཙན་པོ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པའི«འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད»ལས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཧྣ་ལའམ་གྲོང་ཁྱེར་ཏཱ་ཁ་ཡོད་སའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཟེར་བ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་དང་། འདི་དང་ཉེ་བའི་མཚོ་ཞིག་ཏུ་དཔལ་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ་དེར་དེང་སང་ཡང་ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཞིག་ལས་གོ་ཐོས་བྱུང་ཞེས་གསུངས།

ཡུལ་བཞི། སྣང་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ་ལོ། །

ཡུལ་ཡར་མོའི་ལུང་། (ཡུལ་ཡར་ལུང)ཡར་ཆབ་གཙང་པོ་འབབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྒོལ་ལ། སྔར་བོད་ཀྱི་མིའི་མེས་པོ་སྤྲེའུ་དང་སྲིན་རིགས་རྣམས་འདུས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་འཕེལ་རྒྱས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་གནས་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་གནས་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཡར་ལུང་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གལ་ཆེའི་གོ་གནས་བཟུང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་ཡུལ་འདི་ལ་ད་དུང་ཡར་གླུང་དང་། ཡར་ལུངས། ཡར་གླུངས་སོགས་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་།

ཡུལ་ཡུལ་པོ། ངོ་ཚ་བའམ། ཞུམ་ཞུམ་པོ་འཚེར་སྣང་ལྟ་བུ།

ཡུལ་ཡེར་ཁིན། སྔར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་སྟེ། དེང་སང་ཞིང་ཅང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁུལ་དུ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ཐ་ལི་མུ་ཧོའུ་ཞེས་པའི་གཙང་པོའི་ནུབ་རྒྱུད་ཡེའེར་ཆང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཡུལ་གཡོར་པོ་གྲྭ། བོད་དབུས་གཙང་དུ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་གཡོ་རུའི་ནང་ཚན་གྲྭ་ཕྱི་ནང་ཞེས་པའི་ལུང་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མིང་།

ཡུལ་ལ་གཡང་བབས། ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ལ་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་རང་བྱུང་གི་ནོར་གཡང་ཆགས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་དགེ་བཅུ་མ་ལུས་པ་ཚང་བ་ནི།
༡. ཞིང་ས་དང་། ༢. ཁང་པ་སྐྱེ་ས་ཡི་དགེ་གཉིས།
༣. ཞིང་ཆུ་དང་། ༤. འཐུང་ཆུ་སྐྱེ་ཆུ་ཡི་དགེ་གཉིས།
༥. ཁང་ཤིང་དང་། ༦. བུད་ཤིང་སྐྱེ་ཤིང་གི་དགེ་གཉིས།
༧. ཁང་རྡོ་དང་། ༨. འཐག་རྡོ་སྐྱེ་རྡོ་ཡི་དགེ་གཉིས།
༩. གམ་འགྲོག་དང་། ༡༠. རྒྱང་འགྲོག་སྐྱེ་འགྲོག་གི་དགེ་གཉིས་བཅས་ཡིན།

ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་གྲོགས། ལུང་པའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་མེད་པའི་མི་ལ་རྒྱུས་ཡོད་བྱས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཏེ། སྔར་སྲིད་གཞུང་རྙིང་པའི་སྐབས་སྡེ་ཤན་ཟེར། དཔེར་ན་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་དང་། སོག་པོ། མཚོ་སྔོན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འགྲུལ་པ་སོགས་ལ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སྡེ་ཤན་ཞེས་སྐུ་དྲག་གཅིག་གཉིས་རེ་བཙུགས་པ་ལྟ་བུ།

ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས། བོད་སྤྱོངས་ས་ཁུལ་ནས་བརྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་སྐྱེ་གནའ

རབས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཤར་རྒྱ་ནག ལྷོ་རྒྱ་གར། ནུབ་ཁ་ཆེ། བྱང་ལི་ཡུལ་དང་ཧོར་ཞེས་ཟེར།

ཡུལ་ཁྲུལ་གྱི་སྡེ། བར་ཁམས་ཁྲུལ་གྱི་གྲོང་སྡེ་ཞིག་ཡིན་འདྲ། དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ཤུལ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཡུལ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་དྲུག ཉམས་སྤྱོད་པའི་གནས་བཅུ་བཞི། དམ་ཚིག་སྤྱོད་པའི་གནས་བརྒྱད། འདོད་ཅིང་འདུན་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཞེད་དོ། །ཁ་གཅིག་ཧེ་རུ་ཀའི་གནས་བཅུ་གཉིས། གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྲངས་པ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །

ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྩ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས།

ཡུལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྲིད་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ། དེ་ཡང་ཁྲིམས་སྲོལ་དེ་གཞི་རྩའི་ཐོག་སྐབས་དེའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་མང་པོ་ཞིག་སྐབས་དེའི་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

ཡུལ་གསུམ། སྣང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། དམིགས་ཡུལ།

ཡུལ་གསུམ་གསལ་བ། དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ། གཉིས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གསལ། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བའོ། །

ཡུལ་ལྷ་ལྡན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནི་ལྷ་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་བཞུགས་སའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་དོ། །

ཡུལ་ཨསྨ་པ་རན་ཏ། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། ཡུལ་དབུས་ནས་ཕྱིས་པའི་ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། འོག་ཏུ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགོར་བྱང་ཕྱོགས་ཨ་སྨ་པ་རནྟ་ཞེས་ཁ་ཆེའི་ནུབ་ཚོ་གར་དང་ཉེ་བ་ཞེས་གསལ།

ཡུས་ཀྱི། བདེན་གྱི་ཞེས་པ།

ཡེ། གཏན་ནམ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མིག་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་ལས་ལྷག་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ།

ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན། འདི་ལ་གཙོ་འཁོར་བསྡོམས་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་དང་། སྐུ་མདོག ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་ལྔ་པའི་ཐད་དུ་གསལ།

ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་རོལ་པའི་ཟློས་གར། རང་དབང་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ།

ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ལས་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་མིག་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བ།

ཡེ་ཤེས་ལྔ། དེ་བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་མཁྱེན་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསྡུ་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །《རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར》ལས་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ལྔ་རེ་ཡོད་པ་གསུངས་ལ་དེ་དག་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསལ་ལོ། །ཡང《མ་ཧཱ་བཀའ་འབུམ》ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད

ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། །མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། །དོན་ཡོད་དོན་གྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ཆོས་སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དྲི་བྲལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ།

ཡེ་ཤེས་གཉིས། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། སྔ་མ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་དྲུག ༡. ཆོས་དབྱིངས། ༢. མེ་ལོང་། ༣. མཉམ་ཉིད། ༤. སོར་རྟོག ༥. བྱ་གྲུབ། ༦. རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དྲུག་གོ།

ཡེ་ཤེས་དྲུག་གི་ཕྱག་མཚན། རིགས་ལྔ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཕྱག་མཚན་དང་པོ་གཉིས་མེ་ལོང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས། བར་མ་གཉིས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ཐ་མ་གཉིས་སོར་རྟོག་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ནང་ནས་བཙོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤ་ཟུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རགས་པ་འདིའི་ནང་ནས་བཙོལ་བ།

ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུགས། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐོར་འཕགས་ལུགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ》སོགས་ནང་གསལ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ཡིན།

ཡེ་ཤེས་བཞི། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོག བྱ་གྲུབ། ཡང་ན། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞིའོ། །

ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་སྤྱོད་པ། རང་སེམས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཏེ་གང་ཤར་ཆོས་སྐུའི་ངང་དུ་གཡོ་བ་མེད་པ།

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ལྷ་ཡི་ཐུགས་དགོངས་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཟེར། སྤྱིར་ནང་པའི་ལྷའི་ནང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཚང་མ་ལ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་བཅས་གསུམ་རེ་ཡོད།

ཡེ་སུན་ཐི་མུར་ཅིང་དབང་། ཆུ་ཡོས་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༣༢༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)བར(ཏའི་ཏིང་ལོ་བཞི། ཅི་ཧྲོང་ལོ་གཅིག་བཅས)ལོ་ལྔ་སྲིད་དབང་བཟུང་། མིང་ལ་ཐའི་ཏིང་རྒྱལ་པོ་ཟེར། རང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་འདས།

ཡེ་གསང་ཚོད། ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་སླུས་པར་གསང་རྒྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ།

ཡེངས་མ་གཏམ། སེམས་ཡེངས་པའི་སྐབས་ཁ་ནས་ཤོར་ཐལ་བའི་སྐད་ཆ།

ཡེར་པ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་གནོན་དུ་བཞེངས་པ་བྲག་ཡེར་པའི་ལྷ་ཁང་། (དེང་སང་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ཡེར་པ་གྲོང་ཚོ)

ཡེར་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རི་ཁྲོད། དེ་ཡང་ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ནང་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བཟང་པོས་ཡེར་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རི་ཁྲོད་བཏབ་པར་གྲགས་པ་དེ་ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་སྲིད་རབ

བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་ཆོས་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་བཏབ་པའི་རི་ཁྲོད་དེ་མིན།

ཡེར་པའི་དཀར་ཆག བྲག་ཡེར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷ་ཁང་ནང་གི་རྟེན་གསུམ་བཅས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པའི་དཔེ་ཆའི་མིང་། 《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག》འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ། ལ་སྟོད་པ་དམ་པ་དམར་པོས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག》དང་། བླ་མ་ཟངས་རི་པས་བྲག་ཡེར་པ་ཉམས་གསོ་གནང་སྐབས་སྦེའུ་སེར་པོའི་ནང་ནས་བྱོན་པའི《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག》《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་མ》《ཡེར་པའི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད》བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དཀར་ཆག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་བུ་འགའ་ཞིག《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་དྲངས་འདུག

ཡེར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། གོང་དུ་བྲག་ཡེར་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ། ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་འོ། །

ཡོ་ག་ལྷ་གྲེས་ཅན་གྱི་ལུགས། བོན་པོའི་གཞུང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ནམ་སྙམ། གོ་དོན་ནི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བབས་པར་བཤད་པ་སྟེ། གནམ་གྱི་ལྷ་ལས་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བྱོན་པ་ཡིན་ཟེར་སྒྲོལ་འདུག

ཡོ་གལ། ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་དོན།

ཡོ་གལ་འཇོམས་པ། ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དོན།

ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། ༡. གསེར། ༢. དངུལ། ༣. བཻཌཱུརྻ། ༤ སྤུག ༥. ཤེལ། ༦. རྡོའི་སྙིང་པོ། ༧. མུ་ཏིག་དམར་པོའོ། །

ཡོ་མ། ཏ་མོད་མ་དང་ཏེའུའི་མིང་།

ཡོ་རོབ་གླིང་། འཛམ་གླིང་གླིང་ཆེན་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཨེའུ་གླིང་།

ཡོ་ལང་། ཟང་ཟིང་ངམ་གཡོམ་ཆེ་བའི་དོན།

ཡོག་པ། ཁེབས་པའམ་བཏུམ་པ་དང་གཡོགས་པའི་དོན།

ཡོང་ཁང་། གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཟ་ཆས་ཚོང་པ་ཚུང་ཁག་ས་ནས་ཁྲལ་བསྡུ་མཁན་གྱི་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོང་ཁང་ཟེར།

ཡོང་ཕྱུར། མཆོད་རྟེན།

ཡོང་ཕྱི་སྐོར། དེང་སང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་ལ་གོ །

ཡོངས་གྲུབ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པས་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་སྣང་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན། འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་འགག་པས་མིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ནོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད།

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའོ། །

ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ།

ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་དགུ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། ཆོས་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་གནས་པ་ཉིད། ཆོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད། ཡང་དག་པའི······

མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྟོག་གེའི་ལམ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཡོངས་སྦྱོང་དྲུག་ཅུ། རྒྱུད་བླ་མ་ཙ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱན་བཞི། སྣང་བ་བརྒྱད། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག བྱང་སེམས་ཀྱི་ལས་སོ་གཉིས་དེ་རྣམས་བསྡོམས་པ།

ཡོངས་འཛིན་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། རྗེ་འདི་ནི་ཤང་སྟོད་གྲམ་བུ་ཞེས་པར་ཡབ་དཔལ་ལྡན་སྲི་ཆོད་དང་ཡུམ་མཆོག་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གླང་(1745)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་འབྲོང་རྩེ་ཆོས་སྡེར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁན་པོ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གྱི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་གསོལ། དེ་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེའི་ལོར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། རྗེ་འདིས་ལོ་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་བཀྲས་ལྷུན་རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས། རྗེ་ཉིད་བྱ་བྲལ་གྱིས་སྤོ་ཕྱོགས་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་རིའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལོ་ཤས་མཛད། དབུས་གཙང་ཙ་རི་སོགས་སུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས། སླར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གནང་། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། ལོ་གཉིས་སོང་རྗེས་སྐུ་གཟུགས་ཐང་མིན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་དགོངས་ཞུ་གནང་ནས་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པར་གཞོལ། བཀའ་རྩོམ་ལ། «བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དད་ལྡན་རེ་སྐོང་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ»ཞེས་བྱ་བ་དང་། «རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པའི་ལྷུགས་རྒྱུ» «བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་བསྙེན་ཡིག» «ཤེར་སྙིང་གི་མདོའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་གསལ་བའི་ཉི་མ» «བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཀུན་བཟང་དགོངས་རྒྱན» «གྲུབ་མཐའ་གླིང་བཞི་གསལ་བའི་ཉི་མ» སོགས་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(1800)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་གཙང་སྟོད་སྐྱིད་གྲོང་པད་ཁྲུད་ནང་པའི་རིགས་སུ་ཡབ་ཚངས་པ་དཀར་པོ་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(1713)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཆོས་རྗེ་ཚེ་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་དབུ་རྒྱན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བསྩལ། ཨ་ནེ་ས་ཀློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བཀྲས་ལྷུན་དྲུང་རམས་པ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་འཛིན་སྐྱོར་གནང་དུ་བཅུག དགུང་ལོ་བཅུ་ཐོག་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། དེའི་ལོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་འདོགས་པར་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་མཛད། དེ་རྗེས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ནས་ཟབ་ཆོས་འཀའ

ཞུས་ཏེ་ས་ཕྱུག་གཅིག་ཏུ་སྤྲོག་འཚོའི་འཚོ་བར་བཅས་ཏེ་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ······ཕེབས་ནས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི······དགོངས་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་དིང་རིར་ཕ་དམ་པའི་སྒྲུབ་གནས་མཁའ་འགྲོའི་གསང་ཕུག་ཏུ་འཚོ་བ···ངན་ངོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུ་རྗེས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཧྲིལ་པོ···སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ནས་རི···ལྔའི་བར་སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་དང་། དགའ་ལྡན···ཕུག་པོ་ཆེ། ཆོས་སྡིངས་ཚུལ་ལྡན་གླིང་། བལ་ཡུལ་ཐང་རྡི···ཏ་ར་སོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས···པ་ཉམས་གསོ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་ཕེབས······སྐབས་དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ···འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དང་པཎྜི་ཏའི་མཚན···བསྟོད་བཞེས་ནས་ཙོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ཏེ·····དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཡོངས་འཛིན་མཛད། 《བླ་མ······མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག》དང་། 《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་རྣམ···བཤད་ཐེག་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》 《ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག···བརྒྱད་པ》 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི···རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན······གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་ལེགས་བཤད》 《དམ་ཆོག་རྡོ་རྗེའི···སྒོམ་བཟླས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང》 《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་པོད་འབྲིང་བཅུ་དགུ་ཙམ···མཛད། དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་འདུལ···བའི་ཕྱག་ལེན་དང་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་སྤེལ་ནར་མར·······བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་སྐབས་རྒྱལ་བ་འཇམ······དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་སེམས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིབ་ཚེ···མཆོག་གླིང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་ལ···ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་གླང(༡༧༨༣)ལོར···དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན། སྲོག་མི་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ། རྫུན་མི་སྨྲ་བ། ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ། ཆང་མི་འཐུང་བ་བཅས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྔ་ཆ་ཚང་བར་ཁས······ལེན་པའི་ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ།

ཡོངས་རྫོགས་རབ་དགའི་ལྷ་ཁང་། དེ་སྔོན་རྒྱལ་པོ····སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་ཐང་གི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་ལ་ཞལ···བཞེས་གནང་བ་ལྟར་ལྷ་ས་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་བར་ལྷ་ཁང···བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཞེངས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཁས་ལེན་གནང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པ···དང་། དེའི་རྒྱུན་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་དགའ་བ་དཔག་མེད་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ཡོངས་རྫོགས་རབ་དགའི་ལྷ་ཁང་ཞེས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་ཉག་སྐད་ཀྱི་ས···ཆར་ཡོད་པར《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས·····གསལ།

ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕ་བ་བདུན། གཟུགས་འགྱུར་བ། སྟོབས་འགྱུར་བ། ཤེས་རབ་འགྱུར་བ། དྲན་པ་འགྱུར་བ། ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར་བ། དབང་པོ་འགྱུར་བ། ཚེ་འགྱུར་བའོ། །

ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུམ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་གསུམ།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐོབ···པའི་བླ་མ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འགར་བླ་མ་ཚོའི་དགེ་རྒན་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད།

ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས། བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེལ་ཏེ་དབུ་མ·····པའི་ལུགས་སྲོལ་ལམ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱོགས་གསལ···བར་སྤྲོལ་གཏོད་པའི་དོན་ཡིན།

ཡོད་རྡོ་ཅོག ཡོད་ཚད་ཚང་མ། ཡོད་དགུ་ཅོག་ཀུང་འཐད།

ཡོད་པ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི···དབྱེ་བར་དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད། གཞལ་བྱ། ཆོས། གཞི་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག

ཡོད་པ་གཉིས། ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་བྱེད། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཅས་དྲུག་ཡོད།

ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་མུ་བཞི། རང་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའོ། །

ཡོན་གྱི་གནས་ལ་ཡོན་སྦྱོར་བ། སྐབས་འདིར་ཡོན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བསོད་ནམས་ཞིང་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་དང་། བླ་མ་དང་ཕ་མ་དང་། ནད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཚེ་འདིར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཟེར།

ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ། སྐུ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། གསུང་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། འབད་རྩོལ་གྱི་མངོན་འདུ་བྱེད་པ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ།

ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་འཛའ་བ། འདི་ལ《བཻཌཱུརྻ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས་ས་དཔྱད་བཟང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐབས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན།

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་འགྱེད་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སྡོད་པ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྒྱས་བསྐོར་བར་སྟོན་པའོ། །

ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ༡. སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྲིད་མེད་བུའི་སྟོབས། ༢. ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མེས་མི་ཚིག ༣. མེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེ་སྤྱད་ནུས་ཤིང་རྒྱུས་མི་འཛིགས། ༤ རླུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕུར་བ་དང་བསྐལ་པར་གནས་ནུས་པ། ༥. ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐུའི་སྒོ་དགུ་འགགས་པས་བུ་ག་དགུའི་རྒྱུ་བ་ཆད། འདོད་དགུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་གྲུབ། ༦. གསུང་གི་སྒོ་བཞི་འགགས་པས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཐོབ། ༧. ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་བྱེ་བས་དཔྲལ་བའི་མཛོད་སྤུ་ནས་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ། ༨. ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་སྙིང་ཁ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་སོགས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་རེག་པ་སོགས་ལམ་རྫོགས་པའོ། །

ཡོན་ཏན་ལྔ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས། རྒྱ་ཚད་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་། གསལ་ཞིང་དག་པའི་འོད་ཟེར། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གདན། དགྱེས་རྒྱར་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་སམ་ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། གྲངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། དྲི་མས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་སོ། །

ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དཔེ་ལྔ། གསེར་བཟང་། དཔའ་བོ། རྟ་བཟང་། སྨན་པ་བཟང་པོ། རྒྱན་བཟང་པོ་བཅས་སོ། །

ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གཟུགས། རོ། དྲི། རེག་བྱ། སྒྲ། གྲངས། བོང་ཚད། སོ་སོ་བ། འདུ་བ། གཞན། གཞན་མ་ཡིན་པ། བློ་ལྡན། བདེ་བ། འདོད་པ། སྡུག་བསྔལ། ཞེ་སྡང་། བག་ཆགས། གནས་པ། འཛིག་པ།

འབད་པའོ། ། (འདི་ལ་སྐྱི་བ། གཤེར་བ། སྨུམ་པ། བྱས་པའི་ཤུགས་འདྲེན་པ་ཡོད)

ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག འདུས་མ་བྱས། ལྟ་དཀའ་བ། གཡོ་བ་མེད་པ། མདུད་པ་མེད་པ། འཆི་བ་མེད་པ། ཟག་པ་མེད་པ། གནས། གླིང་། སྐྱོབ་པ། མགོན། དཔུང་གཉེན། འཆི་འཕོ་མེད་པ། རིམས་མེད་པ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ། བདེ་བ། ཞི་བ། བདེ་བའི་གཞི། བདེ་བར་འགྱུར་བ། ནད་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཅས་སོ། །

ཡོན་ཏན་སྤྱིའི་ཐར་གཅོད་ང་བདུན། ཁྲོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཚབ་པ། འཆོག་པ། གཡོ། སྒྱུ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད། ཁེངས་པ། ཉེས་ཚོམ། རྒྱགས་པ། བག་མེད། ང་རྒྱལ་བདུན། ལོག་འཚོ་ལྔ་གཉེར་བ། སྐྱོན་ཟློས། སྤྲུངས་མེད། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཆགས། ཐ་དད་འདུ་ཤེས། སེམས་ལ་ལྟ་བ་མེད་པ། ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་ཉམས། ལེ་ལོ་བཀུར་བསྟི་ཉམས་པ། སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་བྱ་བ་ཚུལ་མིན། ཞེན་པ། ཡོངས་ཞེན། ཆགས་པ། མི་རིགས་ཆགས་པ། ཆོས་མིན་འདོད་ཆགས། སྡིག་འདོད། འདོད་ཆེན། ཐོབ་འདོད། མི་བཟོད་པ། ཚུལ་མེད། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་རྟོག ཡུལ་སྲིད་པ། མི་འཆིར་རྟོག་པ། རྗེས་སུ་རྣམ་རིག་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པ། གཞན་རྗེས་ཆགས་ལྡན་རྣམ་རྟོག གནོད་སེམས་རིག་པས་ཕན་མི་ཕན་སེམས་པ། མི་དགའ་བ། ཐྲད་འདོད། སྙོམས་ལས། ལུས་ངན་འགྱུར་བ། ཟས་མི་འདོད་པ། ཞུམ་པ་དང་། འདོད་འདུན། གནོད་སེམས། རྨུགས། གཉིད། རྒོད། འགྱོད་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བདུན་ནོ། །

ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱུ་བརྩོན་འགྲུས་ལྔ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། ཞུམ་མེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་སོ། །

ཡོན་ཏན་འོད། (སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད)འདི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡུལ་ཐ་ཙམ་བརྟག་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྗེས་སུ་ཡུལ་དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སློང་མཛད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། སློབ་མ་དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་སྡེ་སྣོད་སྔ་རེ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་མིན་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས《བྱང་སའི་སྦྱིན་པའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དགུ་པ་ཡན་གྱི་འགྲེལ་པ》དང་། 《བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ》འདི་གཉིས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཡི]པར་ཡོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ》དང《དེའི་རང་འགྲེལ》 《འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ》བཅས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ཅོག་རོ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། ག་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད[ཟུ][འུ][ཡུ]གསུམ་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པར་གསལ།

ཡོན་ཏན་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་རྡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན། མུན་པའི་ཡོན་ཏན། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །རྣ་རྒྱན་ལས། གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་དང་། །དུས་བྱུང་

གནས་སྐབས་ཡོན་ཏན་ཏེ། །སྐྱེ་བ་གནས་པ་ཐིམ་པ་ཡི། །སྣིང་སྟོབས་རྟུལ་མུན་ཡོན་ཏན་གསུམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡོན་ཏན་བསྐབ་ན་འཕེལ་བའི་དཔེ་ལྷ། གྲོག་མཁར་བ། སྦྲང་རྩི། ཡར་ངོའི་ཟླ་བ། རྒྱལ་པོའི་མཛོད། སྦྲང་པོའི་ནོར་ཚུང་ཟད་རེ་བསགས་པས་འཕེལ་འདྲ།

ཡོན་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་ཅིང་དགེ་བ་བསྔོ་བའི་དོན།

ཡོལ་བ། ཉི་འཁོར་གྱི་མིས་ཐད་ཀར་མི་མཐོང་བར་བྱ་བ་དང་ཉི་འཁོར་མི་མཇོས་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོལ་བ།

གཡག་རྒྱུག དེ་སྔ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲོག་ཁུལ་ལམ་ས་གནས་འགའ་ཤས་སུ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཡག་རྒྱུག་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྟ་རྒྱུག་ལྟར་རྒྱུག་ལམ་ངེས་གཏན་ཐོག་གཡག་ལ་མི་བཞོན་ནས་རྒྱུག་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱུག་པའི་མགྱོགས་ཚད་འགྲན་པ་ཞིག་རེད། དེང་སྐབས་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་དུ་དབྱར་དུས་ཀྱི་མདའ་མང་དུས་ཆེན་ལ་སྔ་སྲོལ་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་གཡག་རྒྱུག་འགྲན་སྡུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུག་མཁན་གཡག་ལ་ན་རྒྱན་དང་སྐེ་རྒྱན་སོགས་སྤྲས་ཡོད་པས་དམིགས་བསལ་ལྟད་མོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

གཡག་ཐྲོད་ཁ་ལེབ། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་བྱང་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཨ་མི་དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་ཡུམ་སྐྱ་རྒྱལ་ཆོས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཕག(༡༢༩༩)ལོར་གཡག་སྡེ་བྱེ་མ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་འབན་པོ་ཆོས་དབང་ལས་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་མཐུན་གཅིག་གསན། རྟོགས་ལྡན་རིན་སྨོན་དང་། ཇོ་སྟན་དར་བརྩོན་ལས་ཀློག་ཡིག་བསླབས། མཁན་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བ་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་མཛད། རས་སྟོན་བསོད་རིན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཁན་ཆེན་འོད་འབྱུང་དང་། ཞྭ་ཆེན་རིན་འབྱུང་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། གསང་ཕུ་བ་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ལས་རྣམ་ངེས་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྔ། སྤྱོད་འཇུག ཚད་མ་བསྡུས་པ། སྣན་ངག དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་ཞུས། དེ་བཞིན་ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། འཕན་པོ་བཙུན་ཤཱཀྱ། རིག་འཛིན་ཀུ་མཱ་ར་ཛ། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། བུ་སྟོན་པ། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཙམ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་གསན་ཞིང་། ཟབ་ཆོས་དུ་མའི་དབང་ལུང་ཡང་དག་པ་ཞུས། སྐན་དངགས་སོགས་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། ཨེ་ཝཾ་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་སོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སློབ་མ་ཡང་མཁས་ཤིང་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་རི་ཁྲོད་པ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་། གདན་ས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་མགོན་པ། མཁས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བློ་གྲོས་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཏ(༡༣༧༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

གཡག་སྡེ་རམ་པ་བ། གཙང་རོང་ཁུལ་གཡག་སྡེར་ཡོད་པའི་མི་ཚང་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བ་ཞིག རྗེས་སུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སུ་གྱུར་པ། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་ཕྲུགས་སྐོར་ལམ་འགྲམ་དུ་རམ་པ་ཞེས་པའི་ཁང་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེའོ། །

གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ། རྗེ་འདི་ཉིད་སྟོད་ཐང་ག་གི་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་ས་སྐྱ་འཕྲང་ཞེས་བྱ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཉེ་གནས་གཡག་ཡུ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ་ངོས་བླངས་པས་ན་གཡག་ཕྲུག་ཅེས་གྲགས། ཐོག་མར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་དང་སྟོད་ཐང་སོགས་སུ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་ས་སྐྱའི་མཁས་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་མདོ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། གོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུང་ངག་སོགས་གསན། བུ་དོལ་གྱི་སློབ་མ་ཉ་

བརྩོན་གཉིས། ཀ་བརྩོན་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་གཡག་གཞོན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པར་གྱུར། དབུས་གཙང་གི་མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་བསྟི་གནས་སོ་སོར་སློབ་མ་འདུས་ཏེ་འཆད་ཉན་བསྐྱངས། རྒྱུན་འཛིན་མཁས་པ་རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་དང་། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱོན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༡༤)ལོར་གཤེགས་པར་གྲགས།

གཡང་མཁར་མོ། རིན་སྤུངས་རྫོང་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་གཡུང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

གཡང་ཟ་བ། འཇིགས་སྣང་སྐྱེ་བའམ་ཀླད་ཡུ་འཁོར་བ།

གཡབ་མོ། སྐད་བཏང་བའི་དོན་སྟེ་དཔེར་ན་དགྲ་ཡི་གཡབ་མོ་ལྟ་བུ་ལག་པས་གཡབ་མོ་བྱས་ཏེ་ཚུར་འབོད་པ།

གཡའ་དང་སྤང་གི་མཚམས། གཡའ་རི་དང་སྤང་རིའི་མཚམས་ཞེས་པའི་དོན། བོད་རིགས་ཀྱི་ས་གཤིས་རྫ་བོའི་རྣམ་གྲངས་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་སྟེ། རི་ལ་རྫ་རི། གཡའ་རི། སྤང་རི། ནགས་རི། བྲག་རི། གངས་རི་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། མགུར་མ་ཁ་ཤས་ནང་ལ་ཚིག་སྒྱུར་སྙན་པ་འདི་ལྟར། བཏུང་བ་འབབ་ཆུ་བསིལ་མ་དེ། །འབོད་ཅིང་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པར། །གཡའ་སྤང་མཚམས་ནས་རང་རྫོལ་བྱུང་། །སོས་འབྱུང་སྐོམ་པའི་གདུང་བ་སེལ། །ཞེས་དང་ཡང་། ལྷ་བྱ་གོང་མོ་ཡིད་འོང་གིས། །གཡའ་སྤང་ཁྲིད་ནས་རྩ་ཆུ་བཅལ། །ད་ལྟ་གངས་གཡའི་མཚམས་ན་བསྡད། །ན་བུན་ཁྲིད་ན་སྐད་སྙན་བསྒྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཡའ་རྫོ། རི་ལ་གངས་རི། གཡའ་རི། རྫ་རི་སོགས་ཡོད་པ་རྫོ་གཡམ་ཡོད་པའི་རི་ལ་གཡའ་རི་དང་རང་གྲུབ་ཀྱི་རྫོ་གཡམ་ལ་གཡའ་རྫོ་ཟེར།

གཡའ་བཟང་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ། (གནུབས་འདུལ་འཛིན་པ་ཡང་ཞུ) གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྤྲང་མོ་ལྷམ་དང་ཡུམ་ཞང་ལྷམ་འབུམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་གླང(༡༡༦༩)ལོར་གཙང་ཞལ་གྱི་དམར་མོར་སྐུ་བལྟམས། གདུང་རུས་གནུབས་ཡིན། སྐུ་ཆུང་དུའི་དུས་སྒྲིན་མཁན་པོ་ཆོས་སྟོན་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དུ་གསོལ། དེ་ནས་འཆད་དཀར་དུ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལས་འདུལ་བ་དང་བཀའ་གདམས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་རྒྱ་དུར་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་མཁན་པོ་གླུབས་དཀར་དང་། སློབ་དཔོན་གོང་གད་པ་གཉལ་དར་མ་གཟི་བརྗིད། གསང་སྟེ་བ་སློབ་དཔོན་མི་ཆར་ལ་ཞུས་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་ལྔ་དྲུག་གི་བར་དུ་མཁན་པོའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་འདུལ་བ་མཁས་པར་བསླབས་པ་དང་། འདུལ་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་པས་གནུབས་འདུལ་འཛིན་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་འབུམ་ཞིང་དུ་འཇིག་རྟེན་བློས་བཏང་གི་སྒྲུབ་པ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོར་བྲ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་སློབ་མར་གྱུར། བྲ་ར་བའི་དྲུང་ནས་སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཁྱད་པར་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཇོ་སྦྱོར་ཐབས་ལམ་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༢༠༦)ལོར་ཡར་ལུང་གཡའ་བཟང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་དགོན་པར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། ཡོན་བདག་སོ་སོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་གཉལ་སྟོད་སྨད། མཚོ་སྣ། ལྷོ་བྲག ཡར་ལུང་ཤར་ནུབ་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཁྲི་ཡང་ལྷོ་བྲག་ཏུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། གཉལ་དུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་བྱུང་བ་མ་ཟད། གནས་གཞན་དུ་ཡང་ཆོས་ཁྲི་ཧ་ཅང་མང་པོ་མཆིས་པ་བཅས་རྗེ་འདི་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༣༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གོང་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་སྒོམ་བཞིར་གྲགས་པ་ནི། གཉལ་སྨད་དཔལ་རི་བ་སངས་རྒྱས་བྱ་སྒོམ། གོར་གདོང་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་སྒོམ། གསེར་ལྷེ་བ་སངས་རྒྱས་ལེ་སྒོམ།

དགོན་གསར་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་སྐོམ་བཅས་སོ། །

གཡའ་བཟང་སྡེ་པ། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་བརྒྱུད་སློབ་གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་སྟག(༡༢༠༦)ལོར་གཡའ་བཟང་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ། ཡར་ལུང་ཤར་ནུབ། གཉལ་སྟོད་སྨད། མཚོ་སྣ། གྲོ་ཤུལ། བྱར་ལ་སོགས་པའི་ས་གནས་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་སློབ་བརྒྱུད་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཉེ་གནས་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཛའ་ས་ཡོད་པ་ནས་སྡེ་ཚུགས་ཆེ། བར་སྐབས་ནས་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་འཐབ་པས་ཁྲི་སྐོར་རྣམས་ཤོར། མི་རྒྱུད་ཡར་ལུང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད།

གཡར། ཁའམ་གདོང་དང་མདུན་གྱི་མིང་།

གཡར་ལྷ་བྲིམ་པར་བགྱི། གདོང་བསྟན་པའམ་གཟིགས་པར་མཛོད་ཅེས་པའི་དོན།

གཡར་བཏང་ཚིག་འབྲུམ་ཕེབས་པ་བཞིན། གཡར་པོ་བཏང་ཚིག་པའི་ཚིག་མཆན་ཕེབས་པ།

གཡར་ཚ། ངོ་ཚའི་ཞེ་ས།

གཡར་ཚུལ་དང་གཡར་གཟིགས། ཁ་ཟས་ཏེ། གཡར་ནི་ཁ་དང་གདོང་དང་། མདུན་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

གཡར་གཟིགས། ཁ་ཟས་དང་གཟིགས་མོའི་མིང་།

གཡས་གཡོས། གཡས་གཡོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་པ།

གཡས་རུ། དཀྱིལ་ཤངས་ཀྱི་གཞོངས་པ་ཚལ། ཤར་ཐྲགས་ཀྱི་སྙང་མ་གུར་ཞབ། ལྷོ་སྙེ་ནམ་གཡག་པོའི་སྣ། ནུབ་བྱེ་མ་ལ་དགུ། བྱང་སྨི་ཏི་ཆུ་ནག་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ།

གཡས་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ནང་གསལ་བར། སྟོང་ཆེན་དང་ཤངས་ཆེན(གཡས་རུའི་ཤངས་རྣམ་གླིང་ཁུལ) ལང་མི་དང་ཕོད་དཀར་གཉིས། ཉེན་ཀར(འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་བཞུགས་སྐྱོང་བའི་ཕོ་བྲང་ཉེན་ཀར་ཟེར་བ་འདིར་ཡོད་གསུངས) ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ལེའུ་གསུམ་པར་ཉེན་ཀར་རྟེང་པ་ན། ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ་མཆིས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྟེང་པ་ཞེས་པ་རྗེས་དང་རྒྱབ་དང་། འོག་བཅས་གསུམ་ཀར་གོ་རུང་བས་ཉེན་དཀར་རྟེང་པ་ནི་གཙང་གི་སྙེ་མོ་དང་འཕན་པོའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་བས་དེའི་ནང་སྟོད་ལུང་དང་འདམ་གཞུང་སོགས་ཚུད་ཡོད་སྙམ། འབྲང་མཚམས་གཉིས། སྤོ་རབ་གཟོང་སྡེ་གཉིས། ཤངས་ཀྱི་སྟོང་བུ་ཆུང་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས།

གཡུ། ཀློང་རྫོལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་མཛད་པའི«རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་ཐབས་མདོར་བསྡུས་ཤུང་གསལ»ཟེར་བའི་གསེར་དངུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ངོས་འཛིན་བརྟག་ཐབས་ནང་། གཡུ་ལ་རིགས་ལྔ་ཙམ། གཡུ་སྨྱུང་གྲུ་དཀར་བར་གཡུ་དང་། ། མཆིན་ཁ་ལ་སོགས་གཡུ་ལ་གཏོགས་ཙམ་ལྔ། །སྲུལ་མེད་དྲིག་མེད་གྲུ་དཀར་གྲུ་དམར་གཉིས། །ཟིལ་གནོན་གཡུ་སྨྱུང་ཉེར་བུ་ཕྲུག་ཅེས་གྲགས། །སྲུལ་མང་དྲིག་ལྡན་གཡུ་སྨྱུང་མདོག་འདྲ་ཡང་། །རིན་ཐང་ཆུང་ཞིང་གྲུ་དཀར་གྲུ་དམར་ཟེར། ། འབྱུང་ཁུངས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བྲག་མ་གཏོགས། །འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལས་མི་འབྱུང་བཤད། །འབྲིང་དང་ངན་པ་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ནས་ཐོན།

གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་འཁྲུངས་ཁང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པར་སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ལྷ་སྨན་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་བྱེད་པོ་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལམ། འཁྲུངས་ཁང་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོངས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་བདེ་ཆེན་ཆུས། ཆུ་ཚན་གྲོང་ཚོ་རུ་ཁག་དང་པོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གཡུ་ཐོག་སྣང(གནའ་དུས་སུ་སྟོད་ལུང་སྐྱིད་སྣ་ཞེས་ཟེར) ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གྲོང་ཚོ་དེའི་ཕུར་གཡུ་ཐོག་པའི་སྨན་ཐོག་པ་དང་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་ཡུལ་སྨན་ལུང་པ་ཞེས་སྨན་རྩ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་ཡུལ་དང་། ཤར་དུ་ཛ་རི་ནག་པོ་རྩེ་མོར་སྡེ་བརྒྱད་ཕོ་བྲང་ཡོད་ཅེས་པ་དེའི་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུལ་དེར་

སེར་བ་དྲག་ཏུ་བབ་པས། ཐོགས་འཆང་གིས་ཐུན་ཟློར་འཕངས་སྟབས་སྔེ་བརྒྱུད་ལ་ནམས་སྨྲིན་བྱུང་བ་དེ་བཅོས་པར་གཡུ་ཐོག་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྩ་བཅོས་མཛད་པའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་བུད་མེད་ཀྱི་ཕྲུང་པོ་གཡུ་ཡིས་སྤྲས་པ་ཞིག་ཆུ་ཐོག་ནས་ཕུལ་སྟབས། གཡུ་དེ་དག་ཐོག་སྟེང་དུ་སྐམ་པས་གཡུ་ཐོག་པ་ཞེས་གྲགས་ཏེ་གནས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག

གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་གསོ་རིག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ཡིན། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པ(༧༠༨)ས་སྤྲེལ་གྱི་ལོར་སྟོད་ལུང་སྙེ་སྣ་རུ་ཡབ་གཡུ་ཐོག་ཁྱད་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་རྒྱ་པ་ཆོས་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས(བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་དགུང་མཉམ་ཡིན་ཞེས་གསལ)དགུང་ལོ་གསུམ་ཐོག་རང་གི་ཡབ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གསན་པ་ཚེགས་མེད་མཁྱེན་ཏེ་ནད་པ་བསྐྱངས། བོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར། རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་ཧྲིན་གརྦྷ་དང་རྒྱ་ནག་སྨན་པ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྨན་མཁས་པ་དགུས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་བཏོན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལན་བཏབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ལ་བཀོད་པས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་སྨན་ལྷ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ལྷ་སྨན་དུ་བཀུར། རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་ཙནྡྲ་དེ་ཝ་སོགས་སློབ་དཔོན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། རྒྱ་ནག་གི་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཐེབས་ནས་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གདམས་ངག་དུ་མ་ཞུས་ཏེ་བོད་ཡུལ་གྱི་ཐུར་ཡོད་གསོ་རིག་གི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་པེ་ར་ཙ་ནས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བཅུད་རྣམས་བླངས་ནས་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ་དཔལ་ལྡན《རྒྱུད་བཞི》དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་གསར་རྩོམ་གནང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་ཡང་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་གསོ་རིག་བསྟན་དོན་ཁོ་ན་མཛད། གདུང་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྲས་གསུམ་འཁྲུངས། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །

གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཡུ་ཐོག་ལམ་གྱི་ལྟོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་ནི་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་ཆགས་འཕོར་ཤར་གཏོང་མ་ཐུབ་གོང་ལྷ་ས་དང་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་བར་གྱི་འགྲུལ་ལམ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཛ་གོ་གཡུ་རྩིའི་རྒྱ་ཐིབས་ཅན་གྱི་ཐོག་ཅན་ཟམ་པ་དེའི་རིང་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི༢༨. ༣དང་ཞེང་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི༦. ༥ཟམ་མིག་ལྔ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་མཐོ་ཚད་ལ་སྨི་ཁྲི་གསུམ་ཡན་ཡོད་པའི་རྡོ་རྩིག་དང་། ཟམ་མིག་སྟེ་ཤར་ནུབ་ཏུ་བར་སྟོང་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་བར་བར་ན་རྒྱུག་ཁྱོམ་ཡོད་པ། རྩིག་ཐོག་ཏུ་གདུང་མ་དགུའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཐིབས་ཀྱི་ཁྱོམ་བཟོས་ཡོད། དེའི་བཟོ་རྩལ་ནི་བོད་རྒྱའི་ལག་རྩལ་ཟུང་སྦྲེལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཟམ་འོག་དེར་དེ་སྔ་ལྷ་སའི་གྲོང་ནང་གི་ཐུབ་ཆུ་ཕལ་ཆེར་འདུ་ཞིང་། གདུང་མ་དཀྱིལ་མའི་ངོས་སུ་ལྕགས་ཀྱི་ཨ་ལོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་སའི་སྣང་རྩེ་ཤག་དང་། ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་དབྱེ་ས་ཡིན་སྐད། ཟམ་པ་དེ་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཡུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོས་སྤྲུན་པ་རེད་ཟེར་ཡང་རི་མོ་སྙིང་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་མི་གསལ་ལ་ཀོང་ཇོས་ཟམ་པ་སྤྲུན་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་མི་སྣང་། ཡང་ལ་ལས་ཟམ་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ཞིག་ནས་སྤྲུན་སྐད་འདུག་པ་དེ་ཁུངས་དག་པར་སེམས། དེང་སྐབས

ཟམ་པ་དེ་འགྲུལ་ལམ་དུ་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གནའ་ཤུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གྲས་ཡིན།

གཡུ་བད། ཕ་གུའི་སྙིང་དུ་གཡུ་མདོག་ལྟར་སྔོ་བའི་བད་དང་བད་ཞུར། ཚ་སྐྱུར་བཅས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། འདི་ཡང་ཡིག་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དཀའ་བར་སྣང་།

གཡུ་ཡི་གཡུང་དྲུང་། གཡུ་ལ་གཡུང་དྲུང་བཀོས་པའི་བྱང་བུ་སྟེ། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱ་དགའི་རྟགས་མར་གནང་བའི་བྱང་བུ་ལ་རིམ་པ་མཐོ་དམན་བདུན(གཡུ། གསེར། དངུལ། ཟླ་མེན། ཟངས། ལྕགས)ཡོད་པའི་ནང་ནས་མཐོ་ཤོས་ནི་གཡུ་ཡི་བྱང་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བློ་མཆོད་དང་། དགུང་བློན་ཆེན་པོ་ལ་མ་གཏོགས་གནང་སྲོལ་མེད།

གཡུ་ཁྲི་ཐའི་མི་དཔོན། (御史台)དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འགལ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཞིབ་དང་ཐེར་འདོན་བྱ་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་མཁན་ལས་ཁུངས་ཤིག

གཡུང་། ངེས་པའམ་ཞན་པའི་དོན་དང་། འབངས་མིའམ་བྲན་གཡོག་གི་མིང་དང་། བོད་ཀྱི་རུས་མིང་གཡུང་བཅས་ལ་འཇུག་གོ།

གཡུང་གི་མི་སྡེ། གཡུང་ཞེས་པ་ནི། ༡. གཡུང་པོ་དང་གཡུང་མོ་ཞེས་རིགས་ངན་པའི་མི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ༢. འདུལ་སྤྱོད་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་རྟ་ལ་གཡུང་བརྟན་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། བཙན་པོའི་བཀའ་ལ་སྟེ་བཀུར་ཞུ་བའི་བློ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་དང་མངའ་འབངས་ལ་ཟེར།

གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་ཆེན་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༢༨༤)ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༣༦༥)ལོ་བར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་བཞུགས། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དང་ལྔག་པར་རྙིང་མ་དང་དུས་འཁོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཁྱི(༡༢༩༨)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡོན་ཐེན་ཙུང་ཐུག་ཐེའི་མུར(元文宗图帖睦尔)གྱིས་གདན་དྲངས། ལོ་བཅུའི་བར་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གྲོངས་པ་དང་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་《རྡོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རྔབས་ཀྱི་རང་སྒྲ》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ག]པའི་ཤོག་གྲངས༢༢ནས༢༣བར་དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཚན[པ]པའི་ཤོག་གྲངས༦༨པར་གསལ།

གཡུང་དྲུང་། བོན་ཆོས་ནས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ། གོ་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། སྲ་ཞིང་བརྟན་པ། འགྱུར་བ་མེད་པ་ཟེར། དེ་རི་མོར་བྲིས་ན་གཡུང་དྲུང་བོན་སྐོར卍འདི་ལྟ་བུ་དང་། གཡུང་དྲུང་ཆོས་སྐོར་ནི卐འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་དེ་ལྟར་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བོད་སྐད་ཐོག་གི་གཡུང་དྲུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཡུང་ཁྲང་ཞེས་པའི་སྐད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རང་བཟོའི་ཆོད་བཤད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཡུང་དྲུང་ཁྲག ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཤར་སྒོའི་ཟུར་ཁུག་འོག་ཁང་ནས་བར་ཁང་དུ་འགྲོ་བའི་སྐས་ཁུང་ཡོད་ས་དེའི་མིང་།

གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རྗེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྨད་དཔལ་ཛ་ཐིན་སྨང་སྟོད་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་ཡུལ་སྟ་བ་ཞུང་ནང་ཟེར་བར་ཡབ་བསོད་ནམས་བསྟན་དར་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་གནམ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱ(༡༨༩༧)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་བྱ་བྲལ་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། སྙིང་པོ་རྣམ་གསུམ། གསོལ་འདེབས་སོགས་ཁྲི་ཕྲག་རེ་བསགས་ཤིང་། ཡི་གེ་རྫབ་ཤར་དཀར་ནག་གང་ལའང་ཀློག་འདོན་ཐོགས་མེད་དུ་བྱུང་།

དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་དཔལ་གསས་བོན་སྐྱོངས། ཞི་ཁྲོ་ཁྲི་མཆོད། ཁྲོ་བོའི་བསྙེན་སྒྲུབ། མ་མོ་སྲིད་གཏོང་སོགས་འདོན་རིམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་རྩ་འབྲི་སྟངས། གཏོར་བཟོ་གྱེར་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྒྱ། སྨན་རྩིས། ལྷ་རིས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། ལྕགས་ཕག(༡༨༡༡)ལོར་དགེ་སློང་སྡོམ་སྟོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགེ་སློང་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ཉེར་ལྔ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། ས་ལུག(༡༨༡༨)ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་སྨན་རི་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་བློ་གྲོས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། མཚན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། སྨན་རིའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསན། དེ་ནས་སྤུན་ཉེ་དང་ཏ་ཁལ་རྣམས་ཕ་ཡུལ་དུ་བཏང་སྟེ་ཕྱོགས་མེད་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་ཕྱོགས། དཔལ་ལྡན་གྲུ་ས་གོང་འོག་བར་གསུམ་ལ་ཕེབས་ནས་མཁས་གྲུབ་བླ་མ་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན། ཕྱི་ནང་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་གསན། གནས་ཆེན་སྒྲུབ་གནས་བྲག་ཕུག་ཁག་དང་། དུར་ཁྲོད་ལའང་བསྐྱོད་ཇོམས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཟབ་མོའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བཞེས་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། ཟ་ཧོར། ཨོ་རྒྱན། བྲུ་ཞ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་རྣམས་མཇལ། ཙ་རིའི་སྒྲུབ་གནས་སུ་ལོ་ཤས་རིང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟབ་པར་སྐྱེལ། དེ་ནས་ཁྱུང་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་མཚམས་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་ལོ་གསུམ་མཛད་རྗེས་གངས་དཀར་ཏི་སེ་དང་། གུར་རྒྱལ་ལྷ་མཚོ། མཚོ་མ་ཕམ་སོགས་སུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། མེ་སྤྲེ(༡༨༣༦)ལོར་ཁྱུང་ལུང་དངུལ་མཁར་དགོན་གྱི་རྨང་བཏིང་ནས་ཤིང་སྦྲེལ(༡༨༤༤)ལོར་གྲུབ། ནང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལེགས་པར་བཞེངས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷུགས་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ཚོགས་འདོན་བརྒྱུད་རིམ་བླ་མའི་གསོལ་འདེབས》《དཔྱད་གསུམ་འབྲས་རྩིས་རཏྣ་བང་མཛོད》《གསོ་རིག་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ཆེན་མོ》《སྔགས་འབུམ》《གེག་རྩིས་རྗེའུ》《དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་རྩ།》《མིང་གཞི་དང་བརྡ་སྤྲོད་རྩ་འགྲེལ》《དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་འགྲེལ་པ》སོགས་གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས། ཐུགས་སྲས་དཔལ་ཚུལ། མཁས་མཆོག རྒྱ་མཚོ། དར་པོ། རྒྱལ་མཚན། བདེ་མཆོག གསང་སྔགས། གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་བོན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུགས་རྩོམ་གླེགས་བམ་དུ་མ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་ཡོད། མཐར་དགུང་ལོ་ང་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕྱུག(༡༨༥༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

གཡུང་དྲུང་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ། འབྲས་བུའི་བོན་ལྔ་ཡི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་དེ་ལ་ཟེར།

གཡུང་པོའི་རྒྱན། འབངས་མི་ཡིན་པའི་མཚོན་རྟགས་ཐགས་དང་བོན་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་ཞིང་། ཐགས་འཐག་པ་དང་བོན་བྱེད་པ་གཡུང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས།

གཡུའི་ཡི་གེ། གཡུས་བརྩམས་པའི་བྱང་བུའི་ཐོག་གོ་གནས་སོགས་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གཡུའི་ཡིག་ཚང(ཡིག་གཙང)། ཡིག་ཚངས་ནི་རབ་གསེར་གཡུ་གཉིས། འབྲིང་དངུལ་དང་ཕྲ་མེན། ཐ་མ་ཟངས་ཡིག་ལྕགས་ཡིག་སྟེ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཕྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སོ། དེ་དང་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་ལ་གཡུ་ཡིག་ཆེན་པོ་གནང་། དགུང་བློན་འབྲིང་དང་ནང་བློན་ཆེན་པོ་ལ་གཡུ་ཡིག་ཆུང་ངུ། བཀའ་བློན་ཐ་ཆུང་དང་བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོ། ནང་བློན་ཐ་ཆུང་དང་བཀའ་བློན་འབྲིང་ལ་གསེར་ཡིག་ཆུང་ངུ། བཀའ་བློན་ཐ་ཆུང་ལ་ཕྲ་མེན་གྱི་ཡི་གེ་གནང་། གཞན་ཡང་ཆོས་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་དང་། སྐུའི་སྔགས་མཁན། སྲིད་སྐད་ཀྱི་དབང་བློན་རྣམས་ལ་དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་པོ་བྱིན། སྐུ་འཚོ་བའི་བོན་པོ། གཟིམ་མལ

བརྟིགས་ཁབ། བྱང་ཐང་གི་ས་མཁན། མཐའི་སོ་ཁ་སྲུང་བ་དང་སྐུ་མཁར་གྱི་རྩེ་སྲུང་སོགས་ལ་དངུལ་ཡིག་ཆུང་བ། ཡབ་འབབས་ཅུས་དྲུག་སོགས་ལ་མཁར་བའི་ཡི་གེ སྟོང་དཔོན་ཅུ་དཔོན་སོགས་ལ་ཟངས་ཡིག གཡུལ་དུ་དཔའ་བ་ལ་ལྕགས་ཡིག ཡང་ཐ་ཤིང་སྐྱ་ཚུ་ཅུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་འབབས་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་གནང་ཚུལ་བཅས《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

གཡེ་མོ་ཕྱུལ་དྲུག འདི་ལ་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་རྙིང་པའི་ནང་། དབྱེ་དང་ཨེ། གཡེ་བཅས་བྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདུག་ཅིང་། དོན་དུ་དེང་སང་ཨེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

གཡེའི་གངས་བར་ཡུར་གོང་། དེང་སང་ཨེ་དང་། གཉལ། དྭགས་གསུམ་ཟེར་བའི་ཨེ་དེ་ལ་སྦྱར་གྱི་ཡིག་རྙིང་དུ་གཡེ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་འདུག གངས་བར་ཡུར་གོང་ནི་གཡེའི་གངས་རིའི་ཞོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞིང་གྲོང་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་།

གཡེར་ཁ། རྟ་དྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྐེ་ལ་འདོགས་རྒྱུའི་གཡེར་ཁ། གསེར་དངུལ་ལྕགས་མཉམ་བསྲེས་ལྕགས་རིགས་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་གཡེར་ཁ།

གཡེར་བ། མཆོར་སྒེག་ཆེ་བ།

གཡེར་སྒོམ་མཁན་ཆེན་ཆོ་མོན་ཅན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ནོམ་ཆི་མཁན་པོ་ཡང་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གྲོང་སྡེ་ཤ་སྦྲང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འབྲོག་སྡེ་ཞིག་ཏུ་ཡབ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༨༨༢)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཐར་ཤུལ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོས་གཡེར་སྒོམ་འཛིགས་མེད་ཕུལ་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་གྲངས་ལྔ་ལ་གདན་སར་ཕེབས། སློན་ལམ་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་པར་སྦྱངས། རྗེ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་འཕེལ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སྦྱངས་པས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། ཡོངས་འཛིན་དེ་ལས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་སྐུ་གོན་དང་བཅས་པ་ཞུས། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་གསང་མཚན་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་སུམ་རྟགས་དང་སྒྲ་སྙན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་གཞན་སྦྱོང་གི་དབུ་བརྩམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཤར་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་སྔར་ཡང་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་སོགས་ལ་སྦྱངས། ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གདུགས་དཀར་གྱི་དབང་དང་། ལེགས་ལྡན་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་། འཇིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྔ། ཀུན་རིག ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་བཅས་དབང་དང་རྗེས་གནང་གི་སྐོར་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྡེ་རྗེས་སུ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དང་། དྲུང་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། བླ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཨ་ལྷ། གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དག་གསན་ཅིང་། སྒྲ་སྙན་ངག་དང་སྡེབ་སྦྱོར་གསོ་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པར་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་བསྡུས་གྲྭ། བློ་རྟགས། དབུ་ཕར་གྱི་གཞུང་སོ་སོ་ཆོས་གྲྭར་བཀལ་བརྟགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རིག་པས་འབྱེད་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་གྱུར། རི་བོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་། སྒོ་དམར་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་། རོང་པོ་རྫོང་བསམ་གླིང་སོགས་དང་། གནས་ཕྱོགས་ངེས་མེད་དུ་ཐེབས་ནས་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱལ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གནང་སྐབས་ཉིན་རེར་པོད་གཉིས་གསུམ་བསྐྱལ་ཐུབ་ཅིང་། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། མེ་བྱི(༡༩༣༦)ལོར་སྐུ་འབུམ

བྱམས་པ་གླིང་དུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་མཇལ་བས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་འདི་ལ་ནོམ་ཆེ་མཁན་པོ་དག་དབང་ཕྱུག་ཚོགས་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང་། བཀའ་ཤོག་ཐམ་ག་ཅན། དབུ་ཞྭ་སོགས་མཁན་ཆས་ཆ་ཚང་བསྩལ། ས་སྟག(༡༨༣༨)ལོར་ཀན་ཚ་དགོན་དར་རྒྱས་གླིང་ཕྱག་བཏབ། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཚུགས། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་ཟིན་བྲིས》 《སྔགས་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་སེམས་སྦྱོང་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ》 《ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་ས་བཅད》 《མིའི་བསྟན་བཅོས་ཐར་ལམ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》 《ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་དགོས་འདོད་འགྲུབ་པའི་ལྕགས་ཀྱུ》 《རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ》 དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། སྙན་ངག་སོགས་པོད་གསུམ་ཙམ་མཛད། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་མདོ་སྟོད་སྨད་ཕྱི་དང་སོག་པོ་སོགས་པར་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་མཆིས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་རྟེན་གཙོ་དང་གནས་ཆེན་ཁག་མཇལ། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༨༥༩)ལོར་ཕྱིར་ཕེབས་ལམ་རྒྱལ་རྩེ་གྲོང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས།

གཡོ། བོད་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་རྣམ་ཡང་ན་རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་མངོན་པར་སྦ་བའི་བྱ་ཐབས་འཚོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ། བཅོས་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ་སྐྱོན་སྦེད་པ་ནི་གཡོ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོམ་པ་ནི་སྒྱུ། ཧམ་པའམ་རྫུན་གཏམ་བཤད་པ་ནི་ཁྲམ་སྟེ་གསུམ།

གཡོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད། རྟོག་པ། དཔྱོད་པ། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། དབུགས་རྔུབ་པ། དབུགས་དབྱུང་བའོ། །

གཡོ་ཞུས་དབུ་བསྐོར། གོང་རིམ་ལ་གཡོ་སྒྱུས་རྫུན་བཤད་ནས་མགོ་བསྐོར་བཏང་བའི་ཞེ་ས།

གཡོ་རུ། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་དམག་དཔུང་གི་རུ་ཁག་གཡོན་རུ་ཡིན་པ་དང་། ས་མཚམས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀོང་ཡུལ་བྲེས་སྣ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཤ་འུག་ལྟག་སྒོ། ནུབ་ཕྱོགས་རྗེ་མོ་ཁ་རག བྱང་ཕྱོགས་རྨ་ལ་ལ་བརྒྱུད་བཅས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཁྲ་འབྲུག་ལ་རྩིས་པ་དེར་ཟེར།

གཡོ་རུའི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བར། ཡར་ལུང་དང་འཕྱིང་ལུང་(འཕྱོངས་རྒྱས)གཉིས། ཡར་མཚམས་དང་གཡུ་འབངས་གཉིས། དྭགས་པོ་དང་ཉ་གཉི་གཉིས། དམྱལ་དང་ལྷོ་བྲག་གཉིས། ལོ་རོ་སྟོད(ལྷོ་ཁའི་ཤོངས་ལོ་རོ་སྟོད་སྨད)དང་། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་སྡེ་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས།

གཡོག་རིགས་བྱེད་མང་། རང་གི་གཡོག་པོའི་གྲས་ནས་བྱ་བྱེད་མང་བའི་རིགས།

གཡོན་ཅན། གཡོ་ཅན་ནམ་འཁྲུག་པོ།

གཡོས་པ། འདོད་པ་ངོམ་པ།

གཡོས་སྦྱོར། བཟའ་བཏུང་གི་རིགས་ལ་གཡོས་དང་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ། དཔེར་ན། ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་མིན་དང་སྐོམ་པ་བཏུང་བའི་སྦྱོར་ཐབས་མང་པོ་ཤེས་པ།

གཡོས་སུ་སྦྱོར་བ་སོ་བདུན། འབྲས་ཐུག་སླ་བ། སྐ་བ། གར་བ། འབྲས་ཆན། འབྲས་ཡོས། སྲུས་ཐུག ཡོས་བྲལ། རྩམ་པ། མཁུར་བ། བཅོས་ཟན། ཟན་ཆང་། ཡན་ཀམ། ཤ་ཁུ་ལན་ཚྭ་ཅན། སྤྲོད་ཅན། འོ་མ་སྣོན་པ། འོ་བསྐོལ། ཞྲིལ་མ། བཞོས་ཐྲག་འོ་མ། ཞོ། ཞོ་ཁ་ཆུ། དར་བ། ཕྱུར་ཁུ། ཞོ་བཙོས། སིང་པོ། རྩན་མོ། འབྲུའི་ཆང་། རྒུན་ཆང་། ཆང་གར་མ། ཤིང་ཏོག་ཁུ་བ། ཤིང་ཆུ། བ་ཚྭ་ཅན། ཆར་གྱི་ཆུ། ཁྲོན་ཆུ། ཆུ་མིག་ཆུ། ཆུ་ཀླུང་ཆུ། གངས་ཆུ། གཏྲའི་ཆུའོ། །

ར་སྐྱེས། ལག་ལྡན་སྐྱང་པོའི་མིང་དུ་གོ་བ་བཞིན་ར་སྐྱེས་རའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། (ཙ)

ར་ཁ་བྲག་རི་ཁྲོད། སེ་རའི་རྒྱབ་རིའི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ར་ཁ་བྲག་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཤིང་དེར《དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ》བཀའ་རྩོམ་གནང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༤༢༠)ལོར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་མཛད། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་འདུས་སྡེ་འཛུགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཨ་དགའ་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་འཛིན་སྐྱོང་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེ་གར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྒྲུབ་ཕུག་ནང་ཨ་ཡིག་གི་རང་བྱོན་ཡོད་པ་སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས་༡༨ཡོད་པ་དང་། དགོན་བདག་སེ་ར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་བླ་བྲང་ཡིན།

ར་ཁྲི་ཕག (རིན་ཆེན་འཕགས)ཡེ་སུན་ཐེ་མུར(也孙铁木儿)ཡི་སྤུན་མཆེད། ལྕགས་བྱི་ལོ་པ་རང་ལོ་སུམ་ཅུར་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༣༢༨)ལོར་སྲིད་བཟུང་ཀྱང་ཞག་བཞི་བཅུ་ལོན་ནས་འདས།

ར་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཀ་ག་ང་ཇ་ཉ་ཏ་ད་ན་བ་མ་ཙ་ཛ་བཅས་ནི་ར་མགོ་ཅན་བཅུ་གཉིས་སོ། །

ར་མགོ་པ། འགོ་གཙོ་མི་སྣའི་མིང་། (ཙ)

ར་ཆར། ར་ཕྲུར་སྐྱེ་བལ་ལས་བྱས་པའི་སྣམ་བུའི་རིགས།

ར་ཆེ་སྨོན་ལམ། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དགོན་གྱི་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་མཁན་བླ་དགེ་འདུན་དང་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་བཅས་ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྔ་དྲོ་ཐོ་རངས་གསོ་སྦྱོང་དང་། དེ་ནས་ཞོགས་ཚོགས། དཀྱུང་ཚོགས། དེ་རྗེས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་སྨམ་ཚོགས་སྨོན་ལམ། དགོང་ཇ་སོགས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཉིན་གཅིག་ཚོགས་རྒྱུར་གཞུང་གནས་ནས་ཇ་ཐུག་དང་། སྐུ་འགྱེད། དཔྱད་ཁྲ་སོགས་བསྟུལ་ཏེ་ར་ཆེ་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་མཆོད་འབུལ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཉིན་འཁྱོངས་གཅིག་གི་བསྙེན་བཀུར་སྒྲུལ་སྤྲོལ་ཡོད་པ་འདིར་སེ་རའི་དགེ་འདུན་ཁེ་གཙང་ཡིན་འདུག

ར་ཆེའི་ཇོ་ཟམ་གེ་སར་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ་ཇོ་ཟམ་འགྲམ་གྱི་གོང་ཏེས་ལྷ་ཁང་དུ་གོང་ཡུན་ཆང་། གྲ་བཞི་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད། ལྷ་ཁང་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཡིག་གི་པང་ཡོད་པ་དང་། སྔོན་དུས་ལྷ་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར་ནི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བཙུན་མས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐད།

ར་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཀ་ཁ་ག་ད་པ་ཕ་བ་མ་ཤ་ས་ཧ་བཅུ་གཅིག་ནི་ར་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་གོ །

ར་ཐྲོང་སོ་འཁོས། ར་རྒས་པོ་ཁ་ནང་གི་སོ་བྱུད་ཟིན་པ་ལྷར་ལས་ཀར་འཛོན་ཐང་མེད་པ།

ར་མདའ་སྦྲན། རྒྱབ་སྐྱོར་བཅོལ་བའམ་རོགས་རམ་བཅོལ་བ་ལ་ཟེར།

ར་མི་ཤྭ་རི། དགའ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཟེར་བའི་ཡུལ་གནས་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཚན་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཆགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣོ་ཤོས་ལྷོ་ཕྱོགས་

སུ་གཏད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་སྣེ་དེར་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གྲུ་བཏང་ནས་ཕྱིན་ན་ཡང་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་རམ་ཡང་ཀའི་གླིང་ཟེར་བ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ར་མ་ཎས་སྲིན་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡོད། དེང་སང་སིངྒ་ལའམ་ཤྲི་ལན་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། རྣ་མ་ཎའི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན་གནས་སིངྒ་ལའི་གླིང་བར་རི་ཡི་ཟམ་པར་གྲགས་པའི་རི་རྒྱུད་རྩོམ་བར་མ་ཆད་པར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། ར་མེ་ཤྭ་རི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དགེ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ངོས་སུ་གནས་ཡོད་པ་སྟེ། ཐོག་མ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་ལྷུགས་སླང(༨༢༧)ལོར་ཐང་གི་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོན་པའི་འདྲ་སྐུ་འདི་ཇོང་སྐལ་དུ་གནང་བ་ལྟར་མིས་འདྲེན་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་ཐོག་བཞག་ནས་བོད་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཀོང་ཇོ་འཁོར་བཅས་ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་ར་མོ་ཆེའི་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་ཐང་ཆེན་དུ་འབྱོར་སྐབས་འཁོར་ལོ་འདམ་རྫབ་ཀྱི་ནང་བྱིང་སྟེ་གུད་ཆེན་གྱིས་ག་ཚོད་འཐེན་ཀྱང་རང་སར་ལུས་རྗེན་ཇོ་བོའི་སྐུ་དེའི་མཐའ་བཞིར་ཀ་བ་བཙུགས། དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་བྲེས། མཆོད་པ་ཕུལ། དེ་ནས་སྤྱིར་ཐང་གི་གབ་རྩེ་བཏིང་ནས་བརྩིས་པས་ར་མོ་ཆེའི་ས་དེ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པ་དང་དེར་ཇོ་བོ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ན་ཀླུ་གནོན་པར་ཤེས་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནས་བཟོ་བོ་མཁས་པ་མང་པོ་བོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྨང་བཏིང་བས་དུས་ཡུན་ལོ་གཅིག་ལ་གྲུབ་སྟེ་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལེགས་སྒྲུབ་མཛད། ལྷ་ཁང་འདིའི་སྒོ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཏད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་རྗེས་རྒྱ་བཟའི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་སྐབས་དེར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་དང་ར་མོ་ཆེའི་ཇོ་བོ་བཞུགས་ས་བརྗེས་ཏེ་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཁོང་གི་དངོས་སློབ་མཁར་ནག་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པ་དེའི་ནང་འཁོད་དོན་དུ། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་བྱས་རྗེས་རབ་གནས་སུ་གདན་དྲངས། དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་མདུན་ངོས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་སྤྱངས་གཤོང་དང་། ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་པར་བཤད། བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་སུ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། དེའི་དངོས་སློབ་རྣམས་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་། པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར《དབུ་མ་འཇུག་པ》དང《དེའི་རང་འགྲེལ》བཅས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་འགྲན་གྱི་ཟླ་མེད་བཞིའི་ནང་ཚན་སྡོམ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གནས་འདིར་ཕེབས་སྐབས་ཤིང་སེ་བའི་སྡོང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནམ་ཡིན་ཀྱང་སྔོ་ནུབ་མགོན་པོ་ཁྲི་གུག་དམར་པོར་དངོས་སུ་གྱུར་ནས་ཞལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་སྣང་འཁྲུངས་པར་བརྟེན་དེ་ནས་ཤིང་སེ་བའི་སྡོང་པོ་དེ་ནང་བཞུགས་སུ་བྱས་ཏེ་མགོན་པོའི་སྐུ་བཞེངས་པ་དེ་ལ་དེང་སང་མགོན་པོ་སེ་སྡོང་མར་གྲགས་པ་འདི་བྱུང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུས་སྟོད་བྱམས་པ་གླིང་དུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་སྐྱིད་ཆུ་རྒྱས་ཏེ་ཆུ་ལོག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་དེར་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པས་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་ཆུ་ལོག་བཟློག་པའི་སྐུ་རིམ་ལ་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་དཔལ་ཇོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྒྲུབ་བཟློག་ཟུར་དུ་འབྲེལ་

པའི་སྒོ་ནས་གཏོར་ཆེན་འཕངས་པར་མཛད་པས་རྒྱ་སོག
གི་གནོད་པ་རང་སར་ཞི་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་གྲངས་ཁྲི
སྟོང་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེའི་བཀའ་དྲིན
གསབ་ཆེད་དུ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ནང་གི་རྟེན
གསུམ་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི
བསྟན་པ་ནམ་གནས་བར་དུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས
ཁང་དུ་འབུལ་སྒྲུར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང
ད་ལྟའི་བར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་གཙོ་བོའི་བཞུགས་གནས
ར་མོ་ཆེར་མཛད་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དགུ
པའི་ས་ཁྲི(༡༥༣༨)ལོར་སྣེའུ་གདོང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར
རྒྱལ་པོའི་ཇོ་མོ་སྤྲ་རྟིང་གཉིས་བྱུང་བའི་སྤྲ་མ་འོལ་ཁ་སྟག
རྩེ་ནས་ཡིན་པའི་སྲས་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བུ་མོ་གཅིག
བྱུང་བའི་མིང་དག་དབང་རྒྱལ་མོ་ཟེར་བ་དེས་དོག་བདེ་སྟོ
ངོས་གཞིས་ཀར་ཟུར་སྡོད་བྱས་པའི་མིང་ལ་དཔོན་ས་སྟོ
ངོས་མ་ཟེར། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་སེ་རའི་དགེ
འདུན་པ་རྣམས་གདན་དྲངས་ནས་ཞོགས་ཚོགས་སུ་སྨན
བླ་དང་། དགོང་ཚོགས་སུ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང
ཁྱད་མེད་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་དུས་མཆོད་བཙུགས་པ
ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ར་ཆེ་སྨོན་ལམ་ཟེར། དུས་རབས་བཅུ
བདུན་པའི་མགོར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས
ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ
ཡོད་ཚུལ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་གྱི་ནང་གསལ་ཞིང་ཏཱ
ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལྷ་སར་བཞུགས་སྐབས་ཐེངས
གཅིག་སྐྱིད་ཤོད་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་དགའ་ལྡན
ཁང་གསར་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།
ལྷ་ཁང་འདིར་བཞུགས་པའི་རྟེན་གསུམ་དང་ལྡེབས་བྲིས
སྐོར་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《ལྷ་ལྡན
སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག》དང《ཏཱ་ལའི་བླ
མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་མཛད་པའི་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ
ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ
ཉམས་གསོ་བགྱིས་པའི་དཀར་ཆག》ཅེས་པ་གཉིས་སུ

གསལ་བ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་བལ་བཟའི་རྟེན
སྐལ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་སུ
གསོལ་བ་དང་། དེའི་གཡས་ངོས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ
བརྙན་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་གནང་བ། ཇོ་བོའི་སྐུ
པང་དུ་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་ཙནྡན་གྱི་སྒྲོལ་མ། འཁོར་ཉེ
བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད། སྒོ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་ལ་ཁྲོ་བོ
ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དབྱུག་སྔོན་ཅན། སྒོའི་ཕྱི་འགྲམ་དུ
རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཤ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་སྐུ
གདུང་བཞུགས་པའི་ས་འབུམ་མཆོད་རྟེན་གཉིས། ཁྲིན
གྱི་ལྡེབས་བྲིས་སུ་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། ཤམ་བྷ་ལའི་ཞིང་བཀོད། སྐོར
ལམ་ཕྱི་མའི་སྒོའི་ནང་འགྲམ་དུ་མངོན་པ་མཛོད་ལུགས་ཀྱི
འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་བསམ་ཡས་ལྡེབས་བྲིས་ལྟར་བཀོད
པ། སྒྲོལ་དཀར་དང་། ཚེ་དཔག་མེད། རྣམ་རྒྱལ་མ
བཅས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་སྟོང་ཚར་རེ། བར་ཐོག་སྨན་བླ་ལྷ་ཁང
དུ་གོང་གསལ་དཔོན་ས་སྟོ་ངོས་མའི་འཕྲུལ་རྟགས་སུ
བཞེངས་པའི་སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་། སྲོང
བཙན་སྒམ་པོ། རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ་བཅས་ཀྱི་སྐུ།
ཐོག་མ་སྨན་བླ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་ཡོད་ཀྱང་སྡེ་སྲིད
སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྨན་བླ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་སྣར་ཡང་ཐོག
སོ་གཅིག་སྤར་ནས་རྒྱ་ཕིབས་མཐོ་རུ་བཏང་ཐོག རྒྱ
ཕིབས་འོག་གི་ལྷ་ཁང་དེར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གནས
བརྟན་བཅུ་དྲུག་དགེ་བསྙེན་ཧྭ་ཤང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང
བཅས་པའི་འཇིམ་སྐུ་བཞེངས་གནང་མཛད་ཅིང་། ལྷ
ཁང་དེར་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་རིམ་བྱོན་རྣམས
མཛད་འཁྲུར་སྐྱོང་རིང་བཞུགས་ཡུལ་གཏན་འཇགས་བྱེད
སྲོལ་ཡོད། སྒོ་འགྲམ་གྱི་མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོ་སེ་སྡོང
གི་འཇིམ་སྐུ་དང་། དེའི་གཡས་ངོས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་སུ
གནས་སྲུང་གཡུ་སྒྲོན་མའི་སྐུ་བརྙན། རྒྱལ་སྒོའི་ནང
འགྲམ་དུ་རྒྱ་བཟས་བཙུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་ལྕང་ཆེན
པོ་ཞིག་བཅས་ཡོད། སྒོ་འཁྱུར་སྟེང་གི་བར་ཐོག་རབ
གསལ་དང་། གཟིམ་ཆུང་མདོ་སྨུག བྱང་ངོས་ཀྱི་ལམ

ཤག་དང་། གཉེར་ཚང་། མཁན་པོའི་གཟིམ་ཆུང་བཅས་ནི་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་ཆེན་པོ་གནང་སྐབས་གསར་སྐྲུན་མཛད་པ་དང་། སྙིང་གྲོག་གི་རབ་གསལ་དང་། གཟིམ་ཆུང་མདོ་སྒྲུག སྒོ་འཁྱུར། ཞབས་ཕྱི་ཁང་བཅས་ནི་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་གྲོབ་རྗེས་རྒྱུད་སྐོད་ཕྱག་མཛོད་མི་ཉག་ཆོས་འཕེལ་དང་། ཕུ་ཁང་ཙ་དྲུང་། ཨ་མདོ་བསྟན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་རིང་གསར་བཞེངས་བྱས་པ་ཡིན། ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཤར་ལ་གཏད་ཡོད། གྲོག་མར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་ནང་ས་ནས་ཤིང་བཟོ་དང་འཇིམ་བཟོ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱོང་སྟེ་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་བཟོ་སྐྲུན་མཛད་སྐབས་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲོག་མའི་བཟོ་བཀོད་སྤྱིར་ན་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་མཚུངས་ཤིང་། གྲོག་ས་རིམ་རྩེགས་ཆགས་ཏེ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་ལ་ལྷ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྗེ་སྟོང་ཕྲག་གི་རིང་སྔོ་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་འགྱུར་རིམ་བྱུང་ནང་གྲོར་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་རྗེས་སུ་ཡང་བསྐྱར་བོད་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཞིག་གསོ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མཚ༡༠༠ལྷག་ཙམ་ཟིན་ཡོད། འོག་ཤོད་ནི་འདུ་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་བཅས་ཁག་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྐོར་ལམ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྐོར་ལམ་ཕྱི་མར་མ་ཎི་འཁོར་ལོ་བཙུགས་ཡོད། བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་ཆོས་བོད་སྤྱོངས་གནའ་བོའི་དགོན་པའི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཉམས་གསོ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དུས་ཕྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྐབས་ར་མོ་ཆེར་གཏོར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་སྟེ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡང་སྐབས་ཤིག་རིང་རྩ་བརླག་འགྲོ་ཉེར་ཐུག་ཀྱང་རིག་གསར་རྗེས(ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང)ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ནས་ཐུགས་འཁུར་གང་ཆེ་གནང་བ་བརྒྱུད་སྐུ་སྟོད་རྒྱ་ནག་ནས་བཅལ་རྙེད་བྱུང་སྟེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཞབས་བསུའི་སེར་ཕྲེང་སོགས་མཛད་སྒོ་གང་རྒྱས་ཐོག སྔར་རྒྱུན་བཞིན་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལགས་སོ། །

ར་རྗེ་བ། ར་བཟི་བ། (ཙ)

ར་ལ་ས་བསྐྱུས། ར་ཕོ་མོ་ནི་གཡང་གཟར་དང་ཟམ་པ་རྐང་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཏ་ཙང་མཁས་པོ་ཡོད་པ་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་ས་བླུགས་པའི་སྒྲོད་སྤྱད་སྐལ་པར་བསྐྱར་སྟེ་མཚོ་འགེབས་བྱེད་ཀྱི་གདུང་ཟམ་ཐོག་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་དུ་བཙུག་པའི་དོན།

ར་སྒྲུལ། བོད་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་།

ར་ས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གྲོག་མར་བཞེངས་སྐབས་ས་གནས་འོ་ཐང་གི་མཚོ་ཟེར་བ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བསུབ་སྐབས་མཚོའི་དཀྱིལ་དུ་རྗོའི་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་གདུང་མ་བསྟོལ་མར་བཏང་བ་དེའི་ཐོག་ཏུ་ར་མོ་ཞིག་ལ་ས་རྡོ་བཀལ་ཏེ་མཚོ་བསུབས་པར་བརྟེན་མཚོ་བསུབས་པའི་ཤུལ་གྱི་སྐམ་ས་དེ་ལ་ར་ས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་ནང་གསལ།

ར་ས་སྤྲང་ལུང་རི་ཁྲོད། ཕུར་བུ་ལྕོག་རི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ར་ས་སྤྲང་ལུང་རི་ཁྲོད་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱི་བླ་མ་སྒྲོ་སྟོན་བསོད་ནམས་བླ་མས་སྤྱིལ་ཕུ་རེ་བཏབ་ཅིང་བཞུགས་སྐད་དང་། བར་ལམ་ཞིག་ནས་ཉམས་ཆགས་བྱུང་བར་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སེར་སྨད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་ཐུགས་རྗེས་རི་ཁྲོད་བསྐྱར་བསྐྲུན་གྱིས་བཞུགས། ཁོང་ལ་སྤྲང་ལུང་བློ་བཟང་ཐུགས་རྗེ་ཞེས་འབོད་ཅིང་། སྤྲང་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས༡༧ཡོད་པ་དང་། དགོན་བདག་སེར་སྨད་སྤོམ་སྤྲ་ར་ཁང་ཚན་ཡིན།

ར་སའི་སྒྲ་ཁང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་སྒོ་འཛུལ་

མ་ཐག་སྒོ་འགྲམ་གཡས་ཀྱི་ཀླུ་ཁང་།

རཀྟའི་རྩ་བ་བརྒྱད། ཡབ་ཀྱི་སྣ་གཡས་པའི་རཀྟ། ཡུམ་གྱི་པདྨའི་རཀྟ། སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྟེ་ཁྲག གཡུལ་དུ་བསད་པའི་དཔའ་བོའི་སྙིང་ཁྲག་སྟེ་ནང་རྩ་བ་བཞི། སྟག་གཟིག་ལ་སོགས་གཅན་གཟན་གྱི་ཁྲག བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་ཁྲག རྟ་བོང་ལ་སོགས་རྨིག་ཟླུམ་གྱི་ཁྲག གཡག་སོགས་རྨིག་དབྲག་གི་ཁྲག་སྟེ་ཕྱིའི་རྩ་བ་བཞིའོ། །

རཀྟའི་ཡན་ལག་སོ་ལྔ། མཚལ། ལི་ཁྲི། བཙག སྤོང་རོས། རྡོ་དྲེག་སྐྱེ་མའི་རཀྟ་ལྔ། ཙན་དན་དམར་པོ། སེང་ལྡེང་། མཛོ་མོ་ཤིང་། གོ་སྙིཔ། ཤིར་ཤིང་དམར་པོ་སྟེ་ཤིང་གི་རཀྟ་ལྔ། པད་མ་ར་ག བྱི་རུ། མཆོང་དམར། མེ་ཤེལ། རྡོ་རྒྱུས་དམར་པོའམ་སྦྲུལ་རྒྱབ་གང་ཙུང་སྟེ་རྡོའི་རཀྟ་ལྔ། ཏ་ཡོ། ཤུག་ཆོས། སྐྱང་སྣ། སེ་རྒོད། ཤུག་ཙ་དམར་པོ་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་རཀྟ་ལྔ། ར་མོ་ཤག ཉེ་ཤིང་། སྣ་ཡོ། གྲོ་མ། སྨུག་མ་དམར་པོ་སྟེ་རྩྭའི་རཀྟ་ལྔ། རྒུན་འབྲུམ། མབ་བྲུ། ཁ་སྤྱན་བྲི། བ་མ་ཁལ་སྨུག་པོ། སྐྱུ་རུ་ར་སྟེ་འབྲུའི་རཀྟ་ལྔ། རྒྱ་སྐྱེགས། སིན་དྷུ་ར། འབྲི་མོག བུ་རམ། བྲག་ཞུན་ཏེ་རྩིའི་རཀྟ་ལྔའོ། །

རག་བཙན་དགོན། རག་བཙན་དགོན(ལྷ་སའི་ཐ་ཆེན་གློག་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད)ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྡེ་དཔོན་མདོ་མཁར(རག་ཤག)པའི་མི་རྗེ་བཙུན་མ་ཞིག་གིས་བཏབ། རག་ཤག་ནས་བདག་འཛིན་བྱེད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་རག་ཤག་གི་མི་རྗེ་བཙུན་མ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཡོད་འདུག

རག་རི་ཁྲོད། ལྷ་སའི་ཤར་ངོས་ཉེ་འདབས་རག་རི་ཁྲོད་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གྲུབ་པ་སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་བཏབ། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་སོགས་ཡོད། གྲྭ་གྲངས༧༠སྐོར། དགོན་བདག་སྡེ་དྲུག་བླ་བྲང་ཡིན།

རང་རྐྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་དོན་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཅེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་ངའམ་བདག་ཅིག་ཡོགས་སུ་རང་ཚུགས་སུ་གནས་པ་ཚོང་པ་ལས་ཚོང་དཔོན་ཡོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུར་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །

རང་སྐྱིལ་གྱི་ཏ་ཧུལ། ཀླ་ཆ་སྦྲད་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཏ་དང་ཧུ་ལག་ངོ་གཏོང་དགོས་པ།

རང་གི་རྣག་ལྔ། མིག་རྣག རྣ་སྤབས། སྣ་བ། སོ་སྐྱག དྲི་ཆུ་ལྔའོ། །ཟག་པ་ལྔ་ཡང་ཟེར།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་འདོད་ཅིང་། དེར་མ་གྲུབ་པར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་ལ། འདི་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །

རང་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག ཡུམ་ལས། ལུས་འདི་ལ་སྐྲ་དང་། སྤུ་དང་། སེན་མོ་དང་། ལྤགས་པ་དང་སློག་པ་དང་། ཤ་དང་ཆུ་བ་དང་། ཁྲག་དང་། རུས་པ་དང་། རྐང་དང་། སྙིང་དང་། མཁལ་མ་དང་། མཆིན་པ་དང་། གློ་བ་དང་། མཚེར་པ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། གཉེ་མ་དང་། ནང་ཁྲོལ་དང་། གཅིན་དང་། ཕྱི་ས་དང་། མཆི་མ་དང་། རྔུལ་དང་། ཚིལ་དང་། སྣབས་དང་། ངར་སྣབས་དང་། རྣག་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། ཆུ་སེར་དང་། ཁ་ཆུ་དང་། དྲི་མ་དང་། ཀླད་པ་དང་། ཀླད་རྒྱས་དང་། རྫ་མ་དང་། རྣ་སྤབས་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གྲོལ། རང་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཤར་ཡང་། དེ་མ་དགག་པར་རང་བབས་སུ་འཇོ་བཞུག་པས་རང་ཡལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། རང་གྲོལ་ལམ་གང་ཤར་རང་གྲོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཚུལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གསལ།

རང་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་རྟེན། རྐང་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་ངོས་གྲུ་བཞི། བང་རིམ་བླུམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་རྟགས་ཅན་ཞིག

རང་རྒྱལ་གསུམ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ། གནས་པའི་རང་རྒྱལ།

རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྒྱན》སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པའི《དབུ་མ་བདེན་གཉིས》ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པའི《དབུ་མ་སྣང་བ》བཅས་འདི་གསུམ་ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་རང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཤར་མར་འཆད་པས་ན་དེ་ལྟར་གྲགས། ཤར་མར་འཆད་ཅེས་པའང་ཁ་གཙང་འཆད་པ་ལ་གོ་དགོས།

རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ།

རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། བློས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བློས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན།

རང་གཅེས་ཐེག་པ་ཁུར་ལེན། རང་ལ་གལ་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་ནན་ཏན་བྱེད་པ།

རང་ཉིད་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་བའི་གཞིས། དེ་སྔ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ནས་བཟུང་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་དང་དམག་དཔོན་བྱས་རྗེས་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བྱ་དགའི་གཟིངས་བསྐོད་དུ་ས་ཞིང་དང་། གཞིས་ཁང་། བྲན་གཡོག་བཅས་མི་རབས་བརྒྱུད་བཅས་སུ་གཏན་འཛུགས་སྤྲོད་སྤྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སོགས་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་རིམ་བྱུང་ཚང་མར་བྱས་རྗེས་གཟིགས་བཟོས་ལྟ་བུར་དེ་ལྟར་སྤྲོད་སྤྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོབས་གཞིས་ཟེར་བའི་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན།

རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་སོ། །

རང་སྣང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཡང་འཆར་སྣང་དེ་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཡིན་པ་ལས། རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་དངོས་པོའི་རིགས་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། ཚིག་འདི་ལ་དེང་སང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གོ་དོན་ཟློབས་ནས་མི་ཤེས

ཤེས་མདོག་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་སེམས་ཨང་དང་པོ་དང་། དངོས་པོ་ཨང་གཉིས་པ་ཡིན་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི་འདུག་ཅེས་དགག་པ་དང་སྨྲོན་བརྗོད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་མང་པོ་བྲིས་པ་ནི་ཟླ་བ་ལྷ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ནོར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་འདྲ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །

རང་སྣང་གང་ཤར་མི་འདོགས་ཅི་རིགས། རང་སྣང་གང་དྲན་གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་མིན་པའི་ལག་འདོགས་སྣ་ཚོགས་བཙལ་ཏེ་ཁྲོལ་བསྐྱལ་བ།

རང་སྣང་གཞི་མེད། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གསུང་ཚུལ་ལ། རང་ཅག་རྣམས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་འབྱུང་བ་དེ་དག་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད།

རང་སྣང་ཡུལ་མེད། གོང་གི་རང་སྣང་གཞི་མེད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

རང་སྣང་ལྷ་རུ་ཤར་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་མ་དག་པའི་ཆ་རྣམས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་སྣང་ལྷ་སྐུར་ཤར་བ་ནི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམས་ཡིན་པ།

རང་བྱུང་གཉིས། རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སམ་རང་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས།

རང་བྱུང་དུ་འཁོར། བསྐོར་མཁན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ།

རང་བྱུང་དུ་འབྱིང་བ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་དུ་འདུ་བའི་དོན།

རང་བྱུང་ཁ་སར་པ་ཎི། ཙན་དན་གྱི་ཤིང་ཞིག་ལ་བཟོ་བོས་བཅོས་མ་དགོས་པར་རང་བྱུང་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཎིའི་འདྲ་སྐུ།

རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ༡. མ་ག་དྷར་བདེ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། ༢. སིངྒ་ལར་རི་བོ་ཏ་ལའི་མཆོད་རྟེན། ༣. བལ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར། ༤ གྲུད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གོ་མ་སཱ་ལ། ༥. ལི་ཡུལ་དུ་འགེའུ་དེ་ཤན། ༦. ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཀ་ནི་ཀ ༧. ཨོ་རྒྱན་དུ་རྣམ་ཙ་ཀྲ། ༨. ཟ་ཧོར་དུ་བདེ་བྱེད་གཞོན་ནུ།

རང་བྱུང་གི་འཕགས་པ་མཆེད་བཞི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་པོ་ཏ་ལ་པོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་བལ་ཡུལ་དུ་བཏང་ནས་བལ་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་ཙནྡན་གྱི་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཙནྡན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གས་སྦུབས་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་རང་བྱུང་དུ་གྲོན་པའི་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྙན་མཆེད་བཞི་ཡོད་པ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་སྐུ་བརྙན་སོ་སོས་རིམ་བཞིན་གསུང་ཐོན་པ་ལྟར་གཅིག་བལ་ཡུལ་ཡམ་བུ་ཡ་འགལ་དུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་འཇའ་མ་ལི། དེ་འོག་བལ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་དབུ་ཁང་། དེ་འོག་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་འཕགས་པ་ཝ་ཏི། དེ་འོག་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་དེང་སྐབས་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས། དེ་སྔོན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་དབུས་སུ་དམག་དྲངས་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཁག་ཆོས་ལུགས་བསྒྱུར་བ་དང་མཆོད་གཞིས་ཕྲོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་མིང་བྱུང་སྐབས་སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཨ་དཔལ་གྱིས་སོག་པོར་དམག་རོགས་ཞུ་རྟེན་དུ་སྤྲད་དེ་སོ་འགའ་ཤས་སོག་ཡུལ་དུ་འཁྱུར་ཞིང་རྗེས་སུ་སོག་པོའི་རྒྱལ་མོ་དྷ་ལའི་གུན་ཇི་ལ་སྟོང་འཁོར་རྟ་ཐོག་ཁྲུས་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་ལྟར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་ཆེད་དུ་འབུལ

བར་འོངས་པ་དང་། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཚུགས་པ་གཉིས་མ་བསྒྲིགས་ལྷན་ཀྲུབ་ཏུ་འཛོམས་པ་བཞིན། སྐར་གྱི་བཞུགས་ཡུལ་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་རང་དུ་རང་འཛུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན།

རང་བྱུང་བ་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྡན། སྙོམ་ལྡན། ལྟ་བ་དང་། མཚན་མཐུན་པ།

རང་བྱོན། རང་བྱོན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་ཚོ་སྡོད་སའི་བྲག་དང་ཀ་པཱ་ལི་སོགས་ལ་ལྷའི་སྐུ་དང་ཡིག་འབྲུ་སོགས་མིས་བཟོ་མ་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སེནྡྷ་གླིང་གི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱེ་མའི་གླིང་ནས་ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་གདན་དྲངས་པ་དེ་ལས་རང་བྱུང་དུ་འབྱུངས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐུ་སྙེ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་བཞེངས་མི་དགོས་པར་རང་བྱུང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཐུགས་ཀར་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བས་རང་བྱུང་གི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་། བལ་བཟའ། རྒྱ་བཟའ་གསུམ་སྐུ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པ་བསྟན་པས་རང་བྱུང་གི་བྱིན་རླབས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་དྲུག རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་དྲུག་ནི། ༡. ནི་སྒྲ་དང་། ༢. དང་སྒྲ། ༣. དེ་སྒྲ། ༤ ཕྱི་སྒྲ། ༥. བདག་སྒྲ། ༦. དགག་སྒྲ།

རང་འབྱོར་ལྔ། མི་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ཆོས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལྔ།

རང་མེད་གཞན་འཚོལ། རང་ཉིད་ལ་མེད་ན་གཞན་དག་གི་ས་ནས་བུ་ལོན་བླངས་ཏེ་འཚོལ་ཐབས་བྱས་པ།

རང་མཚན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་གཞི། དངོས་པོ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་མཚན། བདེན་པར་གྲུབ་པ། གཞན་དབང་རྣམས་དོན་གཅིག དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་མཚན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་གི་རང་འཛིན་པའི་བློ་ལ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་ལྔ། ༡. ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན། ༢. དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རང་མཚན། ༣. ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན། ༤ སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ། ༥. རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ།

རང་མཚམས་ཀྱིས་བསྐུལ་འདེད། རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་བསྐུལ་འདེད་བྱས་པ།

རང་མཚམས་བསྒྱུར་འཇོག རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།

རང་མཚམས་ཁྲིམས་རྐྱན། ཁྲིམས་ས་གོང་མར་སྙན་སེང་ཚིག་མཚན་མ་ཞུས་པར་ཁྲིམས་ཐག་རང་གིས་གཅོད་པ།

རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུར་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཞེན་པ་ནི་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན། ཞེན་གཞི་ནི་འཛིན་རྒྱུའི་ཡུལ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མཚོན་ན་བུམ་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན། བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཁས་བླངས་པས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན། ཁོ་བོ་ཅིས་བློས་བཏགས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པས། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་མ་བླངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དཀའ་བར་སེམས་པས། འདིར་ཞིབ་གསལ་བཀའ་སློབ་ཡོད་པ་ཞུ།

རང་འཛིན་ཚད་མ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས། དྲི་འཛིན་སྣ་ཤེས། རོ་འཛིན་ལྕེ་ཤེས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན། འདུས་བྱས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན།

རང་གཞན་ཕུང་ལ་སྦྱོར། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་བརྗོས་པའི་དོན།

རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་འགགས་པའི་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནི། ཨཱརྱ་དེ་བའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ༡. འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ༢. འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བར་མ་དང་། ༣. ཤིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཡིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་དང་། ༤. འོང་བ་དག་དང་། ༥. མྱ་ངན་དང་། ༦. མྱ་ངན་བར་མ་དང་། ༧. ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་གྱུར་བ་དང་། ༨. ཞི་བ་དང་། ༩. རྣམ་རྟོག་དང་། ༡༠. འཇིགས་པ་དང་། ༡༡. འཇིགས་པ་བར་མ་དང་། ༡༢. ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། ༡༣. སྲེད་པ་དང་། ༡༤ སྲེད་པ་བར་མ་དང་། ༡༥. ཤིན་ཏུ་སྲེད་པ་དང་། ༡༦. ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ༡༧. མི་དགེ་བ་དང་། ༡༨. བཀྲེས་པ་དང་། ༡༩. སྐོམ་པ་དང་། ༢༠. ཚོར་བ་དང་། ༢༡. ཚོར་བ་བར་མ་དང་། ༢༢. ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། ༢༣. རིག་པ་པོ་དང་། ༢༤ འཛིན་པའི་གཞི་དང་། ༢༥. སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ༢༦. ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ༢༧. སྙིང་རྗེ་དང་། ༢༨. བརྩེ་བ་དང་། ༢༩. བརྩེ་བ་བར་མ་དང་། ༣༠. ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་དང་། ༣༡. དོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ༣༢. བསྡུས་པ་དང་། ༣༣. ཕྲག་དོག་སྟེ་སོ་གསུམ་མོ། །

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་བཞི། དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ནི། སེམས་ལྡན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་གང་ཟུང་གི་རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྫས་བཞིའི་རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན། རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུན།

རང་བཞིན་ལྔ་བའི་དམ་ཚིག་བཞི། ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་བྱང་བསྒྱུར་དང་། དུག་གསུམ་རྩ་བསྒྱུར། འཁོར་བ་གནས་བསྒྱུར། སྲིད་གསུམ་ཡོངས་གྲོལ་དུ་ལྟ་བའོ། །

རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། གཉིས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ།

རང་བཞིན་གསུམ། ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན། གཞན་གྱི་

དབང་གི་རང་བཞིན། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན།

རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་མཁའ་འགྲོ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་རིགས་གསུམ(ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཅས)དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཚན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཟེར། འདི་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཟུར་ཙམ་ཡང་འགོད་པར་མ་ནུས་སོ། །

རང་ཟིན་ཇོ་བསྟོད་བྱེད་པ། རང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་དོགས་ཀྱིས་མི་གཞན་དག་གི་མདུན་ལ་ཇོ་དགའ་བསྟོད་ར་བྱས་པའི་དོན།

རང་གཟུགས་རང་བདག རང་གི་ལུས་པོ་རང་ཉིད་ལ་བདག་དབང་ཡོད་པ་དེ་དཔེར་བཞག་པའོ། །

རང་རང་གི་ཁེ་ཉེན། རང་རང་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་དང་གནོད་པའི་ཉེན་ཁ།

རང་རིག མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་འཛིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་བློ་རང་གིས་རང་མྱོང་བའམ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ། རང་གིས་རང་མྱོང་བའམ་རིག་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །བཟུང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་རིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལྔ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

རང་རིག་མངོན་སུམ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་། མྱོང་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཟུང་རྣམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད།

རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་དེ་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་དང་། །རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་མི་ནུས་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་རེག་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་གསལ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་རིག་པ་ཡང་བཀག་པར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །མུན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་མུན་པས་ཀྱང་རང་སྒྲིབ་ནས་མུན་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། མེས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྲེག་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིག་བཀག་པར་མཛད་དོ། །

རང་རང་གཉེན་པོས་ནོན། ས་དགྲ་ཁག་བརྒྱད་ལ་རང་རང་གི་གཉེན་པོར། དུང་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། ཚད་མ་གང་ཞིག རང་ཉིད་

ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག

རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལྔ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཚད་མ། དོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་བཅས་ལྔའོ། །

རང་ས་འཛིན་པའི་ཡི་གེ་བཅུ། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ཨ།

རང་སེམས་ངོ་ཤེས་པ། རང་སེམས་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ངོ་འཕྲོད་པ།

རང་གསལ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེལ་ལྟ་བུ་དྲི་མས་མ་གོས་པ།

རཏྣ་དེ་ལྦ། འདི་ཡང་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ནོར་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ནོར་བུའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་གཟིའི་སྒྲོམ་བུའི་ནང་བཅུག་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཛམ་བྷ་ལའི་འོག་ཏུ་སྦས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

རད་པ། གོས་སམ་བཏབ་པའམ་ཚར་ཅིག་གི་དོན་ལ་གོ །

རན། ཟླ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། 《འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད》ལས། བདག་གིས་དགུང་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྣང་དེ་དག་ཐགས་སུ་བཏགས་ཏེ་རན་ཡང་སྤུལ་བར་མི་བགྱི། ཆབ་ཀྱང་སྤུལ་བར་མི་བགྱི་བར་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞི། ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་མིན་གྲགས་པས་བསལ་བ་བཅས་སོ། །

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ས་བཅུ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ། ༡. རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༢. དྲི་མ་མེད་པ། ༣. འོད་འཕྲོ་བ། ༤ འོད་བྱེད་པ། ༥. སྦྱང་དཀའ་བ། ༦. མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། ༧. རིང་དུ་སོང་བ། ༨. མི་གཡོ་བ། ༩. ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཅས་སོ། །

རབ་ཏུ་བསྙེལ་ལྡན། འདི་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་བའམ་དཀའ་ངལ་བྱུང་བའི་ཞེ་ས།

རབ་ཏུ་བྱུང་བ། འདི་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་པ་ཚང་མར་རབ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་། སྤྱིར་ན་རབ་བྱུང་ཞེས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་ཁ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོན་བརྒྱད། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་བའི་ཚོན་བརྒྱད་དེ། ༡. ལི་ཁྲི་དམར་སེར། ༢. མཐིང་ཞུན་སྔོ་ནག་འོད་ཅན། ༣. རྒྱ་སྐྱེགས་ཆོས་དམར་སྐྱུག ༤ མཚལ་དམར་ཆེན། ༥. གུར་གུམ་སེར་སྐྱ། ༦. བཙོད་གཙང་ཆོས། ༧. སྣན་ཤིང་དམར་ནག ༨. ལི་བཀྲན་ཙི་དམར་སེར་འོད་ཅན་བཅས་སོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལྔ། རང་དོན་མ་འདྲིས་པར་འཐོབ་པ། གཞན་གྱིས་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ། མྱང་འདས་འགྲུབ་པ། བདེ་བ་བླ་མེད་འཐོབ་པ། དམ་པས་བསྔགས་པ་ལ་ཟེར།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་གཉིས། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ནོ། །

རབ་ཏུ་འབྱམས་ཀློས་པའི་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག རབ་འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་བླངས་པ། སྔར་བོད་དུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་མ་བྱུང་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་གསང་ཕུ། རྭ་སྒྲེང་། ཚལ་གུང་ཐང་། དགའ་གདོང་། སྐྱོར་མོ་ལུང་། ཟུལ་ཕུ་བཅས་དབུས་གཙང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་ཏུ་ཐོས་བསམ

སློབ་གཉེར་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་པའི་མིང་བཏགས་ཀྱི་ཡིག་ཚད་གཏོང་བའི་ལམ་ལུགས་མེད་ཅིང་། རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱིས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ཐོན་རིམ་བཞིན་གོང་གསལ་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་ལ་གྲྭ་སྐོར་གནང་སྟེ་རབ་འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་ལེན་པའི་སྲོལ་བཙུགས། དེའི་ནང་ནས་གནས་ཚད་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཡོད། ༡. དཀའ་བཅུ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ(མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། དབུ་མ། ཕར་ཕྱིན། རྣམ་འགྲེལ་བསྡུས་གྲྭ། འདུལ་བ)ཆ་ཚང་བར་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ། ༢. དཀའ་བཞི་པ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་བཞི་ལ་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ། ༣. རབ་འབྱམས་པ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཉིས་ཙམ་ལ་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ་བཅས་ཡིན། རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་གླང(༡༦༡༣)ལོ་ནས་ལོ་དྲུག་རིང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་གནང་ཞིང་། དེའི་རིང་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ནས་སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་བཟང་བ་རྣམས་འདེམས་སྒྲུགས་ཀྱིས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛུགས་པ་དང་ཨང་རིམ་སྤྲོད་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཡིན།

རབ་བཏགས། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་། མེད་ལ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ།

རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ། སེམས་ལྡན་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན། སེམས་མེད་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན། བཞིན་སྒྲ་ཅན་གྱི་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །

རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་གསུམ། དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་ནི་སེམས་ལྡན་ནམ་སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཉིད་དགོས་དབང་གི་འདོད་པས་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ནི། སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་དང་། སེམས་མེད་རབ་རྟོག ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་རྟོག་བཅས་སོ། །

རབ་རྟོག་སྒྲ་བདུན། རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་ལས་འཕྲོས་པའི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བདུན་ཡོད་དེ། ༡. སྙམ། ༢. དོགས། ༣. ངེས། ༤. འདྲ། ༥. མིན་ནམ། ༦. ཅིས་མ་ཡིན། ༧. ཇི་ལྟར་མིན་ཞེས་པ་རྣམས་སྙན་ངག་མཁན་ནམ་རྩོམ་པ་པོ་རང་གིས་བསམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞིན་སྒྲ་དང་མཚུངས་སོ། །

རབ་གནས། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གཙོ་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་བགེགས་སྐྲོད་དང་རབ་གནས་མ་བྱས་ན་གདོན་འདྲེ་ཡི་དྭགས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་དེ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་གནས་ཏེ་མི་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བས་བགེགས་སྐྲོད་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྟེན་དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གདན་དྲངས་ནས་བསྟིམས་བཞུགས་བྱས་པ་ལ་རབ་གནས་ཟེར། དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཉིན་གསུམ། འབྲིང་པོ་ཉིན་གཉིས། བསྡུས་པ་ཉིན་གཅིག་བར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ཚང་མར་རང་རང་གི་བླ་མ་གོང་མ་ཆོས་མཛད་པའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

རབ་གནས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་བཞིའི་སྐབས་སུ་འདྲེན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། ཆོས་སྟོན་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད། ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་སྡང་བ་མེད། དེས་ཉན་རེས་མི་ཉན་པ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བཏང་སྙོམས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་པའོ། །

རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱུན་གཉིས། དོན་རྒྱུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱུན་ནི། ཚིག་སྦྱོར་གཅིག་ལ་དཔེ་རྒྱུན་དང་གཟུགས་རྒྱུན། འགོག་རྒྱུན་སོགས་

རྒྱན་གསུམ་ལས་མི་ཕྲང་བ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྲེས་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་སྦྱོས་ཀྱི་རབ་སྤེལ་དང་སྦྱོབས་མཚུངས་ཀྱི་རབ······སྤེལ་ལོ། །

རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་ལྡན་ལྔ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས།

རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་དྲི་བ་བཞི། མ་ཞིང་ལ་སོགས···སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ······སོགས་སུ་གནས་པའི་བར་ཆད། བྱ་རོག་སྐྲོད་མི་ནུས་པ་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་བར་ཆད། སྐྲ་སེར་ལ···སོགས་མཛེས་པའི་བར་ཆད་དོ། །(རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་བཞི་ཡང་ཟེར)

རབ་བྱུང་གི་བསླབ་བྱ་གཞི་ལྔ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པ་རྐྱེན་གྱི་གཞི། ཚོ་ག་ཁྱད་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་གཞི། ཉེས་པ་དག་བྱེད་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞིའོ། །

རབ་བྱུང་གཅིག རབ་བྱུང་ནི་ལོ་ཀན་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གི་མིང་སྟེ། རབ་བྱུང(མེ་མོ་ཡོས) རྣམ་འབྱུང(ས་ཕོ་འབྲུག) དཀར་པོ(ས་མོ་སྦྲུལ) རབ་མྱོས(ལྕགས་ཕོ་རྟ) སྐྱེས······བདག(ལྕགས་མོ་ལུག) ཨངྒི་ར(ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ) དཔལ······གདོང(ཆུ་མོ་བྱ) དངོས་པོ(ཤིང་ཕོ་ཁྱི) ན་ཚོད······ལྡན(ཤིང་མོ་ཕག) འཛིན་བྱེད(མེ་ཕོ་བྱི) དབང······ཕྱུག(མེ་མོ་གླང) འབྲུ་མང་པོ(ས་ཕོ་སྟག) མྱོས······ལྡན(ས་མོ་ཡོས) རྣམ་གནོན(ལྕགས་ཕོ་འབྲུག) ཁྱུ···མཆོག(ལྕགས་མོ་སྦྲུལ) སྣ་ཚོགས(ཆུ་ཕོ་རྟ) ཉི་མ(ཆུ་མོ་ལུག) ཉི་སྒྲོལ་བྱེད(ཤིང་ཕོ་སྤྲེལ) ས་སྐྱོང(ཤིང་མོ་བྱ) མི་ཟད(མེ་ཕོ་ཁྱི) ཐམས་ཅད་འདུལ(མེ་མོ་ཕག) ཀུན་འཛིན(ས་ཕོ་བྱི) འགལ་བ(ས་མོ་གླང) རྣམ······འགྱུར(ལྕགས་ཕོ་སྟག) བོང་བུ(ལྕགས་མོ་ཡོས) དགའ་བ(ཆུ་ཕོ་འབྲུག) རྣམ་རྒྱལ(ཆུ་མོ་སྦྲུལ) རྒྱལ་བ(ཤིང་ཕོ་རྟ) མྱོས་བྱེད(ཤིང་མོ་ལུག) གདོང་ངན(མེ་ཕོ······སྤྲེལ) གསེར་འཕྱང(མེ་མོ་བྱ) རྣམ་འཕྱང(ས་ཕོ་ཁྱི) སྒྱུར་བྱེད(ས་མོ་ཕག) ཀུན་ལྡན(ལྕགས་ཕོ་བྱི) འཕར་བ(ལྕགས་མོ་གླང) དགེ་བྱེད(ཆུ་ཕོ་སྟག) མཛེས······བྱེད(ཆུ་མོ་ཡོས) ཁྲོ་མོ(ཤིང་ཕོ་འབྲུག) སྣ་ཚོགས······དབྱིག(ཤིང་མོ་སྦྲུལ) ཟིལ་གནོན(མེ་ཕོ་རྟ) སྤྲེའུ(མེ་མོ་ལུག) ཕུར་བུ་ཅན(ས་ཕོ་སྤྲེལ) ཞི་བ(ས་མོ་བྱ) ཐུན་མོང(ལྕགས་ཕོ་ཁྱི) འགལ་བྱེད(ལྕགས་མོ་ཕག) ཡོངས་འཛིན(ཆུ་ཕོ་བྱི) བག་མེད(ཆུ་མོ་གླང) ཀུན···དགའ(ཤིང་ཕོ་སྟག) སྲིན་བུ(ཤིང་མོ་ཡོས) མེ(མེ་ཕོ་འབྲུག) དམར་སེར་ཅན(མེ་མོ་སྦྲུལ) དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ(ས་ཕོ་རྟ) དོན་གྲུབ(ས་མོ་ལུག) དྲག་པོ(ལྕགས་ཕོ་སྤྲེལ) བློ་ངན(ལྕགས་མོ་བྱ) རྔ་ཆེན(ཆུ་ཕོ་ཁྱི) ཁྲག་སྐྱུག(ཆུ་མོ་ཕག) མིག་དམར(ཤིང་ཕོ་བྱི) ཁྲོ་བོ(ཤིང་མོ་གླང) ཟད་པ(མེ་ཕོ་སྟག)བཅས་ཡིན། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་མཚམས་ནི་མེ་ཡོས(༡༠༢༧)ལོ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱི་ཛོ་ལོ་ཙྪ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩིས་སྲོལ་བཏོད་པའོ། །

རབ་བྱུང་གཉིས། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་ངོ་། །

རབ་བྱུང་བའི་གནས་བྱའི་ཆོས་བཞི། གོས། ཟས། གནས་མལ། སྨན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སྤྱོད་པ།

རབ་བྱུང་བས་གྱོན་རུང་བའི་གོས་ཀྱི་ཚོན་གསུམ། སྔོན་པོ། རམ་ཙག ངུར་སྨིག

རབ་བྱུང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་བཟའ་བ···ལྔ། འབྲས་ཆན། ཟན། དག་པའི་ཤ ཕྱེ། འཁུར་བ།

རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་བའི་ཚོན་བརྒྱད། གོང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་ཁ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོན་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

རབ་འབྱམས། རབ་འབྱམས་ནི་གྲངས་གནས་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས། རབ་འབྱམས་དེ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆེ་ཆུང······

གསུམ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པ་མཛོད་ལས། གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི།། སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར། རི་རབ། འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོ་སྟེ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྟོང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ནི་རབ་འབྱམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

རབ་འབྱམས་པ། གོང་དུ་རབ་ཏུ་འབྱམས་ཀླས་པའི་མཚན་གི་མི་ཏོག་ཅེས་པར་གཟིགས།

རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན། (མཁན་པོ་ནོ་མོན་ཧན) ཛེ་འདི་སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཞབས་སྐབས་དགེ་སློང་གྲགས་པ་ཚེ་རིང་གི་མདུན་དུ་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས། མཚན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཁུ་རེ་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཛེ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་སྒྲིལ་བར་མཛོད། མཚན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཞེས་བསྩལ། སྐུ་ནར་སོན་པ་ན་དབུས་གཙང་དགོན་ཁག་རྣམས་མཇལ་བ་དང་། སྔགས་རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཁྲི་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། སོག་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་ཁུ་རེ་དགོན་པའི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མས་ཁུ་རེ་མཁན་པོ་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་སྩལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཞབས་སྐབས་ཀུན་ལེགས་བཤད་ཕྲུག་རྩོམ་གནང་། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་རྗེ་བློ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་འགྲོའི་རྣམ་གཞག བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་མན་ངག་བདུད་རྩི། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཆོས་སྐྱོང་དྲེགས་ལྡམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ། སྤྲོལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གསལ་བྱེད་ལོ་རྒྱུས་གསེར་ཕྲེང་། སྨན་ངག་མི་ལོང་གི་ཟིན་བྲིས་ཐོ་གསལ་འདེབས་སོགས་མང་དུ་མཛད། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དུས་མ་རྟེད།

རབ་འབྱོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པའི་སྐབས་དོགས་གནད་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ་པོ་དང་དྲི་བ་གནང་བ་རྣམས་ལ་ལན་འདེབས་མཁས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

རབ་གསལ་བཙན་ཁང་། རབ་གསལ་བཙན་ཁང(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་རབ་གསལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོང་ས)དུ་གླུ་བཙན་མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དམ་སེ་ར་དགོན་པ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་དེ་གར་བཞུགས་སྒྲོང་བ་དང་། འོ་ཐང་མཚོའི་ཀླུ་བཙན་གནས་གཞིའི་རྫོ་ཞིག་དོན་པ་དེར་བཙན་ཁང་དེ་བཞེངས་སྐད།

རམ། བོད་ཀྱི་གདུང་རུས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་། (ཙ)

རམས་ཕྱིས། སྣག་ཚུམ།

རལ་ཁ། སྟོད་གོས་ཀྱི་ཐྲེ་ཐྲག་ཅིག

རལ་གྲི་སྣང་བྲ་ཕོ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲི་ཁྲུད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

རལ་པ་ས་ལ་བསྣུགས་པ། རལ་པ་ས་ལ་བཏིང་བའམ་སྤྲུངས་པ།

རལ་པའི་སླེགས་བུ། ཆོས་གོས་དང་ཐོར་ཅིག་གི་མིང་།

རལ་བོར་དུ་གཏོང་བ། ཁྲིམས་ལུགས་ཞིག་རལ་སོང་བ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་དུ་དམ་འཛིན་མ་བྱས་པར་བོར་བ།

རས་ཆུང་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་བྱི(༡༠༨༤)ལོར་ལ་སྟོད་གུང་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཐེབས་སྐབས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཀྲང་ཚུགས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔར་ཐེབས་སྐབས་སྐུ་ལ་མཛེ་ནད་ཕོག་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་དྲུང་དུ་མ་བཞུགས་པར་ཁང་སྟོང་རྣམས་སུ་ཉལ་ཞིང་བཞུགས། དེའི་ཚེ་ཨ་ཙ་ར་གསུམ་བྱུང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཁྲིད་ནས་བླ་མ་བ་ལ་ཙནྡྲ་ལ་གཏུགས། བ་ལ་ཙནྡྲས་གཏུམ་པོ་ཁྱུང་ཤམ་ཅན་གནང་ནས་བཟླས་པ་བྱས་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མཛེ་ནད་ལྷག་མ་མེད་པར་སོས། དེ་ནས་བལ་པོར་ཐེབས་ནས་ཨ་ཏུ་ལ་དྷ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་པ་ནས་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རེ་ཡང་གསན། སླར་རྗེ་བཙུན་གྱི་དྲུང་དུ་འཁོར་བ་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་རས་ཆུང་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་སྐོར་ལེན་པར་མངགས། རས་ཆུང་པས་བླ་མའི་གསུང་ལ་མཉན་ཏེ་སླར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཏི་ཕུ་པ་དང་མེ་ཏྲི་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཏི་ཕུ་བ་ལ་ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་ཞུས། གཞན་ཡང་གདམས་པ་མང་དུ་བཙལ་ནས་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ཆོས་སྐོར་དགུ་པོ་ཆ་ཚང་བ་མི་ལར་ཕུལ། མི་ལས་དམ་རྫོང་སྟོན་པ་ལ་གནང་། དམ་རྫོང་བས་དེ་ལ་ཡིག་སྣ་ཡང་བཙམས་ཤིང་། དེ་ནས་མཆེད་པ་ལ་བདེ་མཆོག་སྙན་བརྒྱུད་ཟེར་ཞིང་། རས་ཆུང་པ་ཉིད་ནས་གཞན་ལ་མཆེད་པ་ལ་རས་ཆུང་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས། དེ་ལྟར་རས་ཆུང་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བསྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྙེས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཞུས་ནས་དབུས་སུ་ཕྱིན། གཞལ་དང་ལོ་རོ་གཉིས་སུ་བཞུགས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཉམས་མགུར་མང་པོ་དང་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་གསུངས། ཞལ་སློབ་མང་དུ་བསྐྲུན། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༡༥༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །འདི་ཉིད་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བཅུ་གསུམ་ནི། ལོ་ཐྲེ་མགོ་བ། གཙང་པ་སུམ་པ། བྱར་པོ་པར་ཤེར་སྣང་། ལོ་རོ་གླན་ཐྲེ་མགོ་བ། བླ་མ་སྒོམ་ཆོས། ལོ་རོ་མི་སྣ་བ་སུམ་སྟོན་ཆོས་དར། བུར་སྒོམ་ནག་པོ། ལ་སྟོད་པ་ཟངས་རི་རས་པ། གཡེ་ཆེན་མོ་བ་འབྲི་སྒོམ་དོན་གྲུབ། གྲ་ཕྱི་བ་གཞལ་རྡོ་རྗེ་འོད། གཞལ་སྣང་པ་ཙུང་སྟོན་རྒྱན་ནི། གཞལ་སྣང་པ་ཙུང་སྟོན་རྒྱས་པ། གཡེ་ཆུང་བ་དགེ་བཤེས་ཁྱུང་པོ་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཡང་རྫོགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྫོགས་ཟིན། ཡར་ལུང་པ་ལྷ་རྗེ་ལྷ་འབར་གྱིས་ནི་དབང་རྫོགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་མ་ཟིན་ཟེར།

རས་ཕུག་སླེགས་པ་འཚལ་བ། རས་དྲས་ནས་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ་གྱོན་པ།

རི་གླང་རྩ་ཚིག དེ་སྔ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དགུང་སྐག་འཁེལ་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་སྤྱང་གི་ཕྱི་བ་ཕུད་དེ་ཕྱིངས་སྐམ་གསེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲ་ཅི་ལ་ཡང་གནོད་འཚེ་མི་ཆོག་པའི་རྩ་ཚིག་སྒྲིལ་ནས་རི་རྒྱ་གླང་རྒྱ་བསྡམས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་རྩ་ཚིག་ལ་རི་གླང་རྩ་ཚིག་ཅེས་ཟེར།

རི་སྐུ་བསམ་གཏན་གླིང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རི་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་མངའ་རིས་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཏབ། སྔོན་མ་དེ་གར་དགོན་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རི་སྐུ་བསམ་གཏན་གླིང་རི་ཁྲོད་དགེ་འདུན་

སྡེ་དང་བཅས་པ་ཆགས། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱིད་གྱིས་འདུ་ཁང་དང་། ན་བྲང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཙམ་ཡོད། སེར་ཕྲེང་རི་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་ཞལ་བདག་གནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་འོས་སྤྲུལ་རེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་གར་བཞུགས་སྐད། རི་ལྷེབས་དེར་ཁམ་སྡོང་ཏ་ཙང་མང་ལ་འབྲས་བུ་ཧོ་མངར་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དེ་གའི་བླ་བྲང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ལོ་ལྟར་ཁམ་བུ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་འདུག རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོ་བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་ཕུད་གྲྭ་གྲངས༢༠ཡོད། དགོན་བདག་རི་སྐུ་བླ་བྲང་ཡིན།

རི་ཁ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་། རི་ཁ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་ངམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རི་ཁ་དགོན(བོད་ལྗོངས་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་གནས)ཞེས་འབོད་པའི་དགོན་པ་འདིའི་བྱུང་ཚུལ་རགས་བསྡུས་ཙམ་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འཇུག་ཙམ་ལ། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་དགེ་བཤེས་རི་མཁར་བས་ཕྱག་བཏབ་པའི་བཀའ་གདམས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཙ་རི་ནས་ཉང་པོ་བརྒྱུད་ཕེབས་སྐབས། དབུ་ཞྭ་དང་ཕྱག་མཁར་ཉང་ཆུའི་ནང་ལྷུང་བས། རྗེ་བླ་མས། ངའི་ཞྭ་འདི་གང་དུ་ཆགས་པའི་སར་དབུ་མའི་བཤད་གྲྭ་དང་། མཁར་བ་གང་དུ་ཆགས་པའི་སར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་གྲྭ་འབྱུང་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་ཕྱག་མཁར་རི་ཁ་དགོན་པའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་འགྲམ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་སྔོན་དགོན་པ་འདིའི་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྲོག་ཤིང་དང་མཉམ་དུ་གཟུངས་སུ་བཞུགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད། ཆོས་སྐྱོང་མགོན་ཆོས་ནམ་སྲས་གསུམ་གྱི་བསྐང་གསོ་སོགས་འཛུགས་གནང་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་འགན་བཞེས་གནང་སྐབས་རི་ཁ་དགོན་འདིའི་མཁན་པོ་ཀོང་པོ་དུང་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཚངས་དབྱངས་འབྲུག་གྲགས་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་ཁང་ཤིས་མཆོག་ལ་མཚམས་འདྲིར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་བཞིན། པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་གཞུང་དོན་མཛད་སྒོ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ། གོང་མ་ཁང་ཤིས་དབུ་ཞྭ་དང་། ཨེར་ཏེ་ནི་མཁན་པོ་ཞེས་པའི་འཇའ་ས་གནང་ཞིང་། བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་གཟིགས་བསྐོས་སུ་རི་ཁ་དགོན་གྱི་མཁན་འཛིན་གོ་གནས་རྣམས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱུང་ལ་གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་བསྩལ་བ་ནས། དུང་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ལྔ་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་གྱི་བར་དགོན་པ་འདིའི་མཁན་འཛིན་གནང་། དགོན་འདིའི་མཁན་པོ་བློ་བཟང་ངག་དབང་སྐབས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་།

སྐབས་དེར་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐོག གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་དགའ་ལྡན་དང་། འབྲས་སྤུངས། སེ་ར། དྭགས་པོ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་། འོན་མདའ་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་བཅས་སུ་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད། མཆོད་རྒྱུན་གཞིས་ཁ་དང་། འབྲོག་སྡེ་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རིམ་བཞིན་གཏན་འཇགས་གནང་བ་དང་། བོད་ལྗོངས་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་གྱི་བསྒྱུར་ཞིབ་འགོ་མ་ཚུགས་བར་དགོན་འདི་རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྲུང་གི་ཡར་ཐོན་དགོན་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་དེར་དེ་སྔ་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་མན་ཆེང

སྒང་མ་ཁང་ཤེས་ཏུང་དཀར་ཚངས་དབྱངས་འབྲུག་གྲགས་ལ་གནང་བའི་དབུ་ཞུའི་ཧོག་པདྨ་ར་ག་སོར་དྲུག་ཙམ་ཞིག་དང་། ཞལ་དཀར། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ནན་ཅེན་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ཞལ་བྱང་། ར་གྲུ་དཀར་པོའི་ཐོག་རྒྱ་ཡིག་དང་སོག་ཡིག་ཤན་སྦྱར་གྱི་འཇའ་ས་གསེར་ཐམ་འཁོད་པ་བཅས་དང་། ཏ་ཏུང་བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་ནང་ཏུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཚངས་དབྱངས་འབྲུག་གྲགས་དང་། བཞི་པ་ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ལྔ་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་དངུལ་གདུང་ཐོག་ཚད་མ་གསུམ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་མ་བྱུང་བར་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཅས་ངོ་སྐྱོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལགས།

རི་ཁྲོད་འཛིན། དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་ཅེས་པ་རིའི་ལྷེབས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆུང་ངུའམ། བྲག་ཕུག་ལྟ་བུར་གཏན་དུ་སྡོད་ས་བྱེད་པ་ལ་རི་ཁྲོད་འཛིན་པ་ཞེས་ཟེར།

རི་གངས་ཅན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ནྲ་མ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་གངས་རི་ཧི་མ་ལ་ཡིན་པར་བཤད། འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་ལྕགས་རི་ལྟ་བུར་བསྐོར་ནས་ཡོད་པའི་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས།

རི་དགུ། ལྷུན་པོ། སེར་གྱི་རི་བདུན། ཁོར་ཡུག་གི་ལྕགས་རིའོ། །

རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ། རི་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་དང་། རྩྭ་ཐང་དང་ཆུའི་ནང་དུ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་རིགས་གསོད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས།

རི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི། ཤར་ཤེལ(དཀར་པོ) ལྷོ་བཻཌཱུརྱ(སྔོན་པོ) ནུབ་པདྨ་ར་ག(དམར་པོ) བྱང་གསེར(སེར་པོ)ལས་གྲུབ་པའོ། །

རི་སྒོམ། རི་ཁྲོད་དུ་བསྡད་ནས་སྒོམ་བྱེད་མཁན་གྱི་མཚམས་པའི་དོན།

རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ཕྲང་གསུམ། རླུང་གི་ཞུ་འཁྱགས་བསྟན་ནས་བསྒུ་བ། མཁྲིས་པའི་ཞུ་འཁྱགས་ཕྲང་ལ་སྦྱུག་པ། བད་ཀན་ཞུ་འཁྱགས་ཐེ་རྫེས་བཅད་པའོ། །

རི་དྲུག འོད་ལྡན་དང་། མན་ད་ར་དང་། ནི་ཁ་ཊ་དང་། ནོར་བུའི་འོད་དང་། ཀྲུ་ཊ་དང་། བསིལ་རི་རྣམས་སོ། །

རི་དྭགས་གྲིབ་མ། འདི་ཟླ་བའི་མིང་སྟེ་རི་བོང་གྲིབ་མའམ་རི་དྭགས་གྲིབ་ལས་མཚན་པས་ན། རི་དྭགས་རྟགས་ཅན་ཡང་ཟེར་ཞིང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་དུ་གྲིབ་མའི་གཟུགས་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས།

རི་དྭགས་གཉན། རི་དྭགས་ཀྱི་ནང་གསེས་ར་ཙོ་རིང་ཞིང་ར་རྩེ་བྱུར་དུ་ཁུག་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྩྭ་ཟ་བའི་སྐབས་ར་རྩེ་ས་ལ་ཟུག་ནས་རྩྭ་ཟ་རྒྱུ་མི་རྙེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྟོགས་ཤིར་འཆི་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདུག

རི་དྭགས་དང་གཅན་ཟན་གྱི་དབྱེ་བ། ཡང་རི་དྭགས་རྣམས་རྩྭ་ལ་མཆུ་བཙུགས་ནས་ངོར་འཕྲུང་བྱེད་ལ། གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལྷེས་འདགས་ནས་འཕྲུང་བའོ། །

རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་ས་ག འདིའི་པོ་རྒྱུས་སྐོར《གོས་ཀྱི་གཞིའི་གླིང་གཞིའི》སྐབས་སུ་གསལ།

རི་བདུན། ༡. གངས་རི། ༢. གཡའ་རི། ༣. རྫ་རི། ༤. སྤང་རི། ༥. བྲག་རི། ༦. ནགས་རི། ༧. འདྲེས་པའི་རི་བཅས་དང་། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ༡. སྔོན་པོ། ༢. ལྷན་ར། ༣. མཚན་མོ། ༤. ནོར་བུར་བྱེད། ༥. བྲི་བོ། ༦. བསིལ་རི། ༧. རྡོ་རྗེའི་རི་སྟེ་བདུན་ནོ། །

རི་ནང་། རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་སྒང་སྟོད་ཆུས་རི་ནང་གྲོང་སྡེ།

རི་བོ་ག་ཡ། 《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། ག་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་ས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རི་ཏ་ཙམ་མཐོ་ཞིང་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་དང་། རི་དེའི་རྩེ་མོར་ཀཱ་ཡ་གོ་རི་ཟེར་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱ་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཚུལ་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱ་ཚུལ་

བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན།

རི་བོ་གངས་ཅན། རི་བོ་གངས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་དོན།

རི་བོ་གངས་དང་ལྡན་པ། གཤམ་དུ་ཧི་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རི་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ༡. ཤར་ན་རྩེ་ལྔའི་རི་བོ། ༢. ལྷོར་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱི་རི་བོ། ༣. ནུབ་ན་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་རི་བོ། ༤. བྱང་ན་དཔལ་འབར་གྱི་རི་བོ། ༥. ཤར་ལྷོ་ན་དྲང་སྲོང་གི་རི་བོ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་དཔལ་གྱི་རི་བོ། ༧. ནུབ་བྱང་ན་བདེ་ལྡན་གྱི་རི་བོ། ༨. བྱང་ཤར་ན་བདེ་སྤྲིན་གྱི་རི་བོ།

རི་བོ་མཆོག་རབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》དང《དུས་འཁོར》ནས་བཤད་པའི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྷུན་པོ་ལ་ཟེར། 《མངོན་པ་མཛོད》ལས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། 《དུས་འཁོར》ལས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་དེ་ཡང་གང་ཟག་སོ་སོའི་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་བཤད་ཡོད། གདན་ས་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་མང་ཆེ་བའི་སྒོ་འཁྱུར་ལྡེབས་ཁྲིས་ཐོག《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཁྲིས་ཡོད་ཅིང་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ཕོ་བྲང་གསར་པའི་བར་ཁྱམས་ལྡེབས་ཁྲིས་ཐོག《དུས་འཁོར》ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ཁྲིས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་ལེགས།

རི་བོ་ལྷེང་རྒྱས། 《འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད》ལས། རི་བོ་གྱཱ་ཡ་དང་ཏ་ཙང་མི་རིང་བའི་སར་རི་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེར་སྔོན་དུས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་གནས་སློང་བ་ན་བྱིན་པར་གྲགས་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དཀའ་ཐུབ་ལས་བཞེངས་ཏེ་བསོད་སྙོམས་ཐོག་མར་བཞེས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་ལས་ཐོས། ཞེས་གསལ།

རི་བོ་བྱ་རྐང་། 《ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དེ་ལེ་དབར་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཡོད་པར་གསུངས། གནས་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཞུགས་པའི་གནས་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡིན། རི་རྩེར་མཆོད་རྟེན་དུས་བཟང་རྣམས་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ནགས་ཚལ་སྟུག་པོས་ཁེངས་ཞིང་། གཅན་གཟན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་བའི་གནས་ཡིན་པས་འགྲུལ་ལམ་ཆད་ནས་ལོ་མང་པོར་སོང་ཟིན་སྐབས། རྒྱལ་པོས་འཁོར་གསུམ་དང་མཉམ་རལ་ཐོགས་པའི་མི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལམ་སྲུང་དུ་བཏང་སྟེ། དད་ལྡན་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཇལ་བར་བསྐྱོད་ཀྱང་། རི་ངོས་སུ་འཛིན་ས་དཀའ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རི་རྩེར་མི་སུམ་སྟོང་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་ཐར་ཞེས་གསལ།

རི་བོ་འབིགས་བྱེད། འདིར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས། ཡུལ་ཀཽ་ཤམ་བྷི་འམ་དེང་སང་གི་མིང་ལ་ཀོ་ཤམ་དུ་འབོད་པ་དེ་ནས་ཁ་ལྷོར་ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱང་རིང་པོར་བལྟ་སྐབས་རི་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

རི་བོ་རྩེ་ལྔ། འདི་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཝུ་ཐའི་ཧྲན(五台山)ཟེར་ཞིང་། བོད་སྐད་དུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་དང་མིང་གཞན་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་ཡང་ཟེར། (ཧྲན་ཤི་ཞིང་ཆེན་ཝུ་ཐའི་རྫོང(山西省五台县)གི་བྱང་ཤར་དུ་ཡོད)རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྙན་གྲགས་དང་ལྡན་པའི་རི་ཆེན་གྲགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་གནས་འདིར་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན། རི་འདི་ལ་རྩེ

ལྷ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྦྲི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་གིས་མཐོ་ཞིང་། རིའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་རྩེ་མོ་ལྔར་གྱེས་པའི་དབུས་རི་སེང་གེ་འགྱིང་འདྲ། ཤར་རི་གླང་ཆེན་འགྱིང་འདྲ། ལྷོ་རི་རྟ་མཆོག་ཉལ་འདྲ། ནུབ་རི་རྨ་བྱ་གར་བྱེད་པ་འདྲ་བ། བྱང་རི་ཤང་ཤང་བསྒོལ་འདྲ། དེ་དག་གི་བར་གསེང་དུ་ཟླག་ཤུག་དང་། ལྷ་ཁང་། དགོན་པ། མཆོད་རྟེན་སོགས་སྤྲ་རབས་ཀྱི་རྫིས་ཤུལ་མང་པོ་ཡོད། རི་དེའི་རྒྱུད་དུ་གནའ་དུས་དགོན་སྡེ༢༨༠ལྷག་ཡོད་ཚུལ་ས་གནས་དེ་གའི་བཙུན་པ་ཚོའི་ངག་ལས་ཐོས་ཀྱང་རྟན་ཞི་ཞིང་ཆེན་རིག་རྫས་ཁང་གིས་བཀྲམ་པའི་དེབ་ཆུང་ཞིག་ནང་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགོན་པ༡༧དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགོན་པ༢༤ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། ད་ལྟ(༡༩༩༠ལོར) ཡང་དགོན་སྡེ༥༠མ་ཟིན་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀུན་འདུས་གླིང་དང་ཞྭ་སེར་སྐུའི་སྐར་བ་སོགས་བོད་སོག་བཙུན་པ་བཞུགས་པའི་དགོན་པ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཕེབས་སྐབས་དྭངས་བསིལ་རི་བོར་དགོན་པ་དྲུག་བཏབ་ནས་གནས་འདིར་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་སྤེལ་གནང་མཛད་སྒོར་གསལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་གནས་འདིར་ཞབས་ནས་ཡུན་རིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཁང་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། གནས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར། རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད་པའི《རྩེ་ལྔའི་དཀར་ཆག》དང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་དཀར་ཆག》 སོག་པོ་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་དཀར་ཆག》བཅས་སུ་གསལ།

རི་བོ་གཡའ་དམར། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིས་མ་རྙེད།

རི་བོང་རྟུལ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྡེ། ཆུ་རྟུལ་བདུན་ལ་རི་བོང་རྟུལ་གཅིག་གི་ཚད།

རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ངོ་ལ་རི་བོང་རྭར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཟེར་བ་ཡིན།

རི་བོའི་སྤྱི། རི་བོའི་རྩེ།

རི་བྲང་ལྷག་ལ་གོང་། རི་ཞིག་གི་མིང་།

རི་དབང་རྒྱལ་པོ་སྨན་དགུ། ༡. གོང་ན་ཕུ་བོ་ཆེ་བཞི་ནི། ཕྱུ་ལྷ་ཚངས་པ་རྡོ་རྗེ་དགྲ་འདུལ། འབྲི་གཉན་འདོང་རྡོ་རྗེ་ཀློ་གྲོས། གཙང་ལེ་ཏི་རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཡག ཀླུའི་ཕོ་ཉ་རྡོ་རྗེ་ལྷུགས་འཕྱུར་བཅས་བཞི་དང་། འོག་ན་ནུ་བོ་ཆུང་བཞི་ནི། ཀོང་པོའི་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ། ཚ་བའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་དཀར། ཉག་བྲེའི་རྡོ་རྗེ་གུར་མགོན། ཙང་གི་རྡོ་རྗེ་ཁྲ་མདོ་སྐྱེ་འོག་གི་ནུ་བོ་ཆུང་བཞི་དང་། སྨར་ལོ་རྡོ་རྗེ་དང་དཀར་དང་དགུའོ། ༢.《ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐོང་བ་ཀུན་འདུས》ལས། བོད་ཡུལ་སྤྱིའི་རི་དབང་འཛིན་ཁ་དྲུག་སྟེ་བཙན། འབྲི་རྐེད་གླིང་དྲུག་རི་དབང་ཙམ་གཉན་སྤྲི་ཏི། བྱང་འབྲོག་གླིང་དྲུག་རི་དབང་དོ་ཡ་གཉན་པོ། བོད་ཁམས་གླིང་དྲུག་རི་དབང་སྨྲམ་ཆེན་ཏ་ཏི། ལེ་སྟོད་སྨར་ཤོད་རི་དབང་མོ་ལྷ་ངང་པ། བུ་འབོར་སྟོད་ཀྱི་རི་དབང་ལྷམ་ཆེན་རྩེ་ར། འབྲི་སྟོད་གླིང་དགུའི་རི་དབང་ཀཱལ་ཆེན་ཅི་པ། ལེ་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་རི་དབང་བྲག་དམར་སྟག་རྩེ། ཀླུ་ཆུ་རྒྱུད་ཀྱི་རི་དབང་ཡ་གེ་གཉན་པོ་དང་དགུར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རི་མ་ལ་ཡ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་སྣེར་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་གི་མིང་། 《ཐང་ཟན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་ཟླ་གམ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་རྩེ་མོ་རྡོ་ཤོས་ན་མ་ཏྲ་ཀུ་ཊ(མ་ཏྲ་ཀུ་ཊ)སྡེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ར་མེ་ཤྭ་རི་ཟེར་བ་དེར། ཙན་དན་དང་། ག་བུར་གྱི་རིགས་

ཏ་ཙང་མང་པོ་སྐྱེས་པའི་རི་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་འབོད་པ་དང་རི་དེའི་རྩེ་མོར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། རི་དེའི་ཞོགས་ཤིག་ནས་བརྫོལ་བའི་ཆུ་མིག་ཅིག་གིས་རི་དེ་ལ་ལན་ཉི་ཤུས་བསྐོར་ནས་འབབ་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པར་བཤད།

རི་མི་འབབས་པ། རི་ཁྲོད་དུ་བསྡད་ནས་གྲོང་དུ་མི་འབབ་པའི་མཚམས་བཅད་དམ་པོ།

རི་མོའི་འདུ་བྱེད། རི་མོ་བྲིས་པ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་པ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

རི་མོར་བྲུ་བ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

རི་རྫིང་དབང་། ས་གནས་མིང་།

རི་ཟློམ། རིའི་ལྷེབས།

རི་འོར། རི་བྲག་གམ་གྲོང་གི་མིང་།

རི་རབ་བང་རིམ་བཞི། གཡུའི་རྗོ་རྫེ་ཅན། ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་པདྨ་སྤུངས་པ་ཤེལ་འོད་ཅན། གསེར་ལས་གྲུབ་པ་འཁོར་ལོ་རྣམ་བརྩེགས། བྱི་རུ་ལས་གྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ།

རི་རབ་ཟློམ། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་ཁོང་གསེང་།

རི་རི་བ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ༡. ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ༢. ཇི་སྙེད་པའི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ༣. ནང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ༤ རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ༥. ཆགས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། ༦. ཐོགས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། ༧. དམན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། ༨. གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

རིག་སྟོང་རྗེན་པ། རིག་པ་ནི་སེམས། སྟོང་པ་ནི་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ། རྗེན་པ་ནི་དྲི་མས་མ་གོས་པའམ་ཧོ་མའི་དོན་ལ་ཟེར།

རིག་གནས་བཅུ། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་སྟེ་བཅུ། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་ནི། བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ། ནང་དོན་རིག་པའོ། །ཆུང་བ་ལྔ་ནི། སྙན་ངག་དང་། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར། སྐར་རྩིས་སོ། །

རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད། ༡. མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། རོལ་མོ། འཁྲིག་ཐབས། འཚོ་ཚོས། གྲངས་ཅན། སྒྲ། གསོ་དཔྱད། ཆོས་ལུགས། བཟོ་བོ། འཕོང་དཔྱད། གཏན་ཚིགས། རྣལ་འབྱོར། ཐོས་པ། དྲན་པ། སྐར་མའི་དཔྱད། རྩིས། མིག་འཕྲུལ། སྔོན་རབས། སྔོན་བྱུང་བརྗོད་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

༢. དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཚོང་པ། ཟ་མཁན། འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན། ཆང་མ། ཕྱུགས་རྫི། འབྲེག་མཁན། འབྱུ་མར་མཁན། ཕྱུ་མཁན། མགར་བ། ཤིང་མཁན། འཐག་མཁན། ཀོ་ལྤགས་མཁན། ཉ་པ། བཙོ་ལག་མཁན། སྨྱུག་མ་མཁན། ཤན་པ། གཤེད་མ། ཤིང་རྟ་མཁན་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

༣. འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཚ་ག་ཞིབ་མོ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ། རིག་བྱེད། བརྡ་སྤྲོད། སྒྲ་ངེས་སྦྱོར། ཤེས་གསལ། ངེས་ཚིག སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པ། སྐར་མའི་རིག་པ། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། ཆུར་ལྷུང་གི་རིག་པ། ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ། རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་པ། ཁྱུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ། གནས་འདུག་གི་རིག་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། ། ༤ སློང་རྗོལ་བླ་མའི་གསུང་ནས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པས་བཟོ་རིག་པ་ཤེས་པ། ཟས་ཀྱི་ཚད་དང་ཕན་གནོད་ཤེས་པས་གསོ་བ་རིག་པ་ཤེས་པ། ཙྪ་ཀ་ར་ཏ་སྙེ་བརྒྱད་སོགས་ཤེས་པས་སྒྲ་རིག་པ་ཤེས་པ། རྟག་ཆད་སྤྲོ་སྤྲུར་ཤེས་པས་ཚད

མ་རིག་པ་ཤེས་པ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིག་པ་ཤེས་པ། མཐོ་རིས་དང་ངན་འགྲོ་ཤེས་པས་ལས་རིག་པ་ཤེས་པ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་སོགས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་བདེ་སྡུག་ཤེས་པས་སྐྱེ་གནས་རིག་པ་ཤེས་པ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཤེས་པས་དུས་རིག་པ་ཤེས་པ། རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཤེས་པས་འཆི་བ་རིག་པ་ཤེས་པ། དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་རིག་པ་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་པས་ཡིད་རིག་པ་ཤེས་པ། ཁམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྔར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་རིག་པ་ཤེས་པ། (འདི་ལ་ཁམས་རིག་པ་ཟེར་བའང་ཡོད) གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་པ་ཤེས་པ། ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ནུས་པས་སྔགས་རིག་པ་ཤེས་པ། རྫས་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིར་ཤེས་པས་སྨན་རིག་པ་ཤེས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཅོ་ལྔ་ཤེས་པས་ཆོས་རིག་པ་ཤེས་པ། འཁོར་འདས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པའོ། ། ༥. བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། སྤྱིར་ན་གོང་གི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དང་འདྲེན་ཚུལ་གཅིག་སྣང་ངོ་། ། ༦. སྐྱེས་རབས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། རོལ་མོ་དང་། འཁྲིག་ཐབས་དང་། འཚོ་ཚིས་དང་། གྲངས་ཅན་དང་། སྦྲ་དང་། གསོ་བའི་དཔྱད་དང་། བཟོ་དང་། འཕོང་དཔྱད་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཐོས་ཤིང་དྲན་པ་དང་། སྐར་མའི་དཔྱད་དང་། རྩིས་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་། སྔོན་གྱི་རབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བྲག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་། རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་ཟུར་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ །

རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ། གོང་གི་རིག་གནས་བཅུ་ཞེས་པར་གསལ།

རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ། གོང་གི་རིག་གནས་བཅུ་ཞེས་པར་གསལ།

རིག་གནས་གཉིས། ནང་དོན་དང་ཐ་སྙད་རིག་པ། དེ་དག་གི་གཞི་ཡི་གེ་གཉིས་ནི། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད།

རིག་པ་ཅན་པ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱས་དོན་ཡང་དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་གིས་བྱས་པའི《རིག་པའི་ལྟ་བའི》རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་རིག་པ་ཅན་ཞེས་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཀང་མིག་པ་ཡང་ཟེར་རོ། །

རིག་པ་ནང་དུ་མ་འཛིན། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་བར་གསུམ་གང་ཤར་བ་དེ་རང་དུ་གློད་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་དམིགས་རྟེན་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དམ་འཛིན་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

རིག་པ་འཛིན་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་གོ །

རིག་པ་འཛིན་པ་ཆོས་རྗེ་གླིང་པ། (གཏེར་སྟོན་ཆོས་རྗེ་གླིང་པ) དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་བར་བྱུང་། འདིའི《རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཁྲི་ཤིང》དགའ་ཚགས་པ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་ད་ཕན་མ་མཐོང་།

རིག་པ་འཛིན་པ་པདྨ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ། སློ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན། འོལ་ཁ་སློ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའམ་འོལ་ཁ་གསང་བདག་རྡོ་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྦྲུལ་སྤྱི་ལོ(༡༦༡༧)ལོར་འཁྲུངས། འདས་ལོ་མི་གསལ། འོལ་ཁ་སློ་ལུང་གི་དགོན་པར་བཞུགས་པས་སློ་ལུང་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་རྗེ་དྲུང་དགེ་འདུན་ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུ། སྔ་ཕྲག་མཁན་

ཆེན་གསང་བདག་ནམ་མཁའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་གསང་བདག་རྗེ་དྲུང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གི་ཆོས་ལུགས་ནི་དགེ་ལུགས་དང་རྙིང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་མན་ངག་ཕན་ཚུན་བསྲེས་པར་མཛད་པས་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན། གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དེ་སྔོན་འོལ་ཁ་སྣེ་ཞུང་དགོན་པར་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་པོད་གཅིག་ཙམ་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་ཡོད།

རིག་པ་འཛིན་པ་གསུམ། རྫས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན། ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གསུམ་ཟེར་སོ། ། རྫས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི་མིག་སྨན་དང་རྫས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི་རང་སྣང་དུ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་སོ། །ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནི་མི་ལུས་མ་སྤངས་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་འཇའ་ལུས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་སོ། །

རིག་པ་འཛིན་པའི་གྲལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལྟར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་ཤིང་། སྐབས་དེར་རང་གིས་རྣམ་སྨིན་རྟེན་བཅས་ཤ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་དག་ནས་འཇའ་ལུས་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བདུན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ། ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པ། འདོད་ཅིང་འཆུམས་པ་མེད་པ། འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ། ཚེའི་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་པ་སྟེ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའོ། །

རིག་པ་ཞལ་ལ་ཆགས། རིག་གནས་ཀུན་ཞལ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པའམ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དོན།

རིག་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཚེ་ལྡན། རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ནོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ།

རིག་པ་གསུམ། སྔོན་གྱི་གནས་རིག་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་རིག་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཚོ་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས། སྔོན་གྱི་མཐའ་རིག་པ། ཕྱི་མའི་མཐའ་རིག་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ།

རིག་པའི་གནས། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་སྟེ། སྔ་རབས་དང་དེང་རབས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བཅུ་པོ་དེའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་རིག་གནས་གཏན་ནས་མེད།

རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད། གོང་གི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཞེས་པར་གཟིགས།

རིག་བྱེད། སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཟེར་ཞིང་། (སྤྱིར་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཅིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་བེདཿཞེས་པ་ནི་རིག་པའམ་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན)དེ་ལ་བཞི་ལས། ༡. སྙན་ངག་གི་རིག་བྱེད། ༢. སྲིད་སྲུང་གི་རིག་བྱེད། ༣. ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད། ༤. མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་བཅས་ཡིན། དང་པོ་སྙན་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། གཉིས་པ་སྲིད་སྲུང་གི་རིག་བྱེད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་བཟང་ངན་སྟོན་པ། དཔེར་ན《ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། གསུམ་པ་ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཞི་བ། ཚེ་སྲིལ་བ། རིགས་རྒྱུད་སྤེལ་བ། རླུང་བསྒོམ་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པར་བཤད། བཞི་པ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི། ལྷ་ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེད་དུ་རྟ་དང་། བ་གླང་། ར་ལུག མི་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག

གི་མཆོད་རྒྱུན་བྱས་ན་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཟེར། རིག་བྱེད་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཚངས་པའི་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཚངས་པའི་བུ་བཞིས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ཚངས་པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་རྣམས་གདངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་རིག་བྱེད་སུ་གང་གིས་མ་བྱས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས། དེང་སང་གི་མཁས་དབང་འགའ་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཧིན་དུའི་ཆུ་བོའི་འབབ་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡ་ལི་ཨན་མིས་གནའ་བོའི་ཏ་ཟིག་ལས་ཕྱིར་འོང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་བཞེད་པ་སོགས་རིག་བྱེད་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དཔྱོད་པ་བས་ནི་རིག་བྱེད་ནི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚ་མེད་རྟག་པ་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟེ། རྒྱ་གར་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་དྲུག་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི《དབུ་མ་རྟོག་གེ་འབར་བ》ལས་གསུངས།

རིག་བྱེད་བཞི། གོང་དུ་རིག་བྱེད་ཅེས་པར་གཟིགས།

རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དྲུག བསླབ་པ། དྲག་པོ། བརྡ་སྤྲོད། ངེས་ཚིག སྐར་མའི་གནས་ཤེས་པ། སྡེབ་སྦྱོར་བསྡུས་པ།

རིག་བྱེད་གསུམ། སྲིད་སྲུང་མ་གཏོགས་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ངེས་བརྗོད། སྐད་ཆོག(སྐད་ངག་གི་རིག་བྱེད)སྟེ་གསུམ་པོ་ནྲ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །

རིག་མ་བཅུ་དྲུག པི་ཝང་མ། གླིང་བུ་མ། རྔ་ཟླུམ་མ། རྫ་རྔ་མ། བཞད་པ་མ། སྒེག་པ་མ། གླུ་མ། གར་མ། མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྤོས་མ། མར་མེ་མ། དྲི་ཆབ་མ། གཟུགས་མ། རོ་མ། རེག་བྱ་མ། ཆོས་དབྱིངས་མ།

རིག་འཛིན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་པ།

རིག་འཛིན་ཀུ་མཱ་རཱ་ཛ། གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་འདི་ཉིད་ཡབ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་ཡུམ་ཁྲོ་བཟའ་འབུམ་མེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༢༦༦)ལོར་གཡོ་རུ་འོན་པར་གསར་རྫིང་ཁ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་འཁྲུངས། མཚན་ཐར་པ་རྒྱན་དུ་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་བླ་མ་དགྱེས་རྡོར་བ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་བདེ་མཆོག་གི་དབང་ཞུས། དགུང་ལོ་དགུ་པར་མཁན་པོ་གཙང་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་བསླབས། སྨྱོན་རས་གཟིགས་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཕག་མོ་གྲུའི་མཁན་པོ་ཡེར་པ་བ་དང་སློབ་དཔོན་མངའ་རིས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོར་གསོལ། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་བསླབས། རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་ཡེར་བ་ལས་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཚར་སྟེངས་པ་ལས་རྟགས་གཉིས་གསན། དཔོན་སངས་ཤེ་ལས་བཟོ་རིག་པར་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། ཁྱུང་ནག་ཤཱཀྱ་དར་ལས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་ཞུས། དེ་ནས་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེ་དང་མཇལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་གསན་ནས་བསྙེན་པ་མཛད། ཤཱཀྱ་དར་ལས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་ཞུས། མཚུར་ཕུར་བྱོན་ནས་བླ་མ་གཉན་རས་དང་དར་མ་མགོན་པོ་ལས་ཀརྨ་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། དེ་ནས་རྒྱ་སྨན་པ་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ལས་གསང་སྐོར་གནད་ཀྱི་ཇོ་སྦྲོད་དང་། སྐལ་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ལས་གསང་བ་གནད་ཀྱི་མེ་ལོང་སོགས

རྫོགས་ཆེན་གསང་བའི་སྐོར་ཞུས། སྣར་མཁར་ཆུར་གྲུབ་ཆེན་མི་ཡོད་རྡོ་རྗེར་གསང་བ་སྙིང་ཏིག་དབང་ཁྲིད་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། རྗེ་འདི་བླ་མར་བསྟེན་ནས་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས། དེ་ནས་ཡར་ལུང་མཚར་སྙིངས་ཀྱི་རི་ཁྲོད་བཏབ་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད། མཚུར་ཕུར་ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་གདན་དྲངས་ཏེ་སྙིང་ཏིག་གི་གདམས་པ་རྣམས་ཕུལ། སྔ་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སྨོམ་པ། དཔོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ། ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། བླ་མ་བཀྲ་ལུང་པ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་མགོན་ལ་སོགས་པ་བཤེས་གཉེན་མང་དག་ལས་གསང་སྔགས་དང་། རྒོད་ཚང་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐོར། ཨ་རོའི་ཁྲིད་མོ་ཆེ་དོན་སྐོར་ལ་སོགས་པ་བོད་ན་གྲགས་པ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཁོང་དུ་ཆུད། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པས་ཙཱ་རི་གསར་མ་བསྐོར་ནས་རྙིང་མའི་གཡུ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་གཅིག་ཕུར་ཟླ་བ་བརྒྱད་བཞུགས། ཐུགས་ངེས་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླན་པས་རྟག་ཏུ་ཤམ་པ་ལ་སོགས་གངས་ཁྲོད་དང་ལུང་སྟོང་འབབ་ཞིག་ཏུ་ལྷག་སྒྲུབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ཁྲོད་དང་གསང་ཁྲོད་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་མང་པོར་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། ལམ་རྒྱ་དང་ཉ་རྒྱ་དང་རི་རྒྱ་ལ་སོགས་གོང་པོ་ནས་གཡེ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསྡམས། སྙིང་ཐིག་གི་གདམས་པ་རྫོགས་རིམ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཆོས་ཀྱི་རང་སྐད་གྲུབ་མཐའ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་མང་པོ་དག་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ཁོ་ན་ལྷུར་ལེན་མཛད་པ་སོགས་འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ལུག(༡༣༤༣)ལོར་རྫོ་མཚར་གྱི་ལྷུས་ཏུ་མ་དང་བཅས་དྲང་སྲོང་ཙོག་པུའི་འདུག་སྟངས་དང་། ཆོས་སྐུའི་གཟིགས་སྟངས་ཀྱི་ངང་ལས་ཞལ་འཛུམ་པར་གཤེགས་སོ།།

རིག་འཛིན་གྱི་ས་བཞི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ས། འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའོ།།

རིག་འཛིན་བརྒྱད། སྐུའི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། གསུང་གི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཐུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཀཱ་ར། ཡོན་ཏན་གྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་པྲ་ཧ་སྟི། དབྱིངས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་དྷ་ན་སང་ཀྲི་ཏ། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་རོམ་བུ་གུཧྱ་ཙནྡྲ། དྲག་སྔགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་གརྦྷ།

རིག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་བཟང་མོ། ཤུག་གསེབ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་རིག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་བཟང་མོ་འདི་ཉིད་ཡབ་ཁེ་སྨད་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བལ་མོ་བཟའ་མཚན་མཚར་རམ་སྒྲོན་པ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་མོར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་གླང(༡༨༥༣)ལོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་རྒྱ་གར་ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་མཚོ་པདྨ་གནས་བསྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་བལྟམས། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཞིག་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚེས་ཆ་དང་སྦྱར་ཏེ་མཚན་བཅོ་ལྔ་ལྷ་མོར་གསོལ། ཁྱིམ་གྱི་འཚོ་ཐབས་དབུལ་ཡང་ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐོས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་ཞར་ལ་འཚོ་ཐབས་མཆེད་པའི་ཆེད་དུ་དགུང་ལོ་ལྔའི་ཐོག་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེ་རིང་བུ་ཁྲིད་ཀྱི་གཡོག་ཏུ་ཡུམ་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཙམ་ནས་བླ་མ་མ་ཎི་བཤད་བསྐུལ་མཛད། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་བླ་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་བསླབས། འཚོ་ཐབས་ཞན་པས་ཡབ་ཀྱིས་གཞས་དང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་བྲོ་བསྒྲུན་ཏེ་སློང་མོ་མཛད་ཀྱིན་མངའ་རིས་དང་། ཏ་ན། ག་ཞ་བཅས་བརྒྱུད་དེ་ཟ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་གནས་བསྐོར་དང་ཐུགས་ཡུམ་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་བལ་ཡུལ་དུ

ཕེབས་ནས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་སོགས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕལ་མོ་ཆེ་མཇལ། ཞང་པོ་འབྲུག་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་འགྲོ་ཕྱག་ལེན་ལྷ་ལྡན་ཡོངས་རྫོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སྲས་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་རིམ་འགྲོ་ཞུས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་བསྒོས་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་རྗེས་སུ་བཙུན་མོར་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས་པས་རྗེ་བཙུན་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་དབུ་བླར་བཀུར། འོན་ཀྱང་ཚེ་འདི་བསྙེན་བཀུར་ལ་མི་ཆགས་པར་སྐྱིད་གྲོང་དུ་བླ་མ་པདྨ་རྒྱ་མཚོ་མཇལ་བར་ཕེབས་པར་བླ་མས་གདམས་ངག་ཡོད་རྒྱ་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་དུ་བསྩལ་བ་ཞུས་ཏེ་སྲས་ཡུང་ཏེ་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལོ་གསུམ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ཀླུང་བུམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་། སླར་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་སོགས་ལ་སྐུ་དཀར་གསོལ། མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་དཀར་ཆག་པར་དུ་བསྐྲུན། དེ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་དིང་རིར་ཤྲཱི་རྫིབས་རི་དང་། བདེ་ཆེན་ཕུག གྲམ་མཚོ། ས་སྐྱ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ། ལྷ་ལྡན་ཇོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས། རྩེ་ཕོ་བྲང་། འཕན་གནས་ཕྱིན་ཅན་དུ་གྲགས་སོ་ཙོག་མཇལ་རྗེས་ལྷ་སའི་འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག་ཏུ་མཚམས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ས་གླང(༡༧༧༨)ལོར་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུས་རིག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་བཟང་མོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། ཡང་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཊཱི་ཀ་དང་། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། བཟང་སྤྱོད། བཤེས་སྤྲིངས་སོགས་ཁྲིད་ལུང་གསན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། གང་ཐོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་གང་ཐོད་ནས་ལྷ་སར་སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱིན་པ་སོགས་རྩ་རླུང་གི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ནས་ལྷོ་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་སྲིད་པའི་གངས་རི་ཡར་ལྷ་ཤམ་བུར་རྡོར་སེམས་མངོན་དགའི་ཞིང་སྦྱོང་གི་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་པ་ནས་ལོ་མང་རིང་ཤུག་གསེབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་མཛད་དེ་བཞུགས་པས་སྐྱེ་བོ་དྲག་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་གྱིས་ཤུག་གསེབ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་དད་གུས་ཆེན་པོ་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུར་ཕེབས་སྐབས་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྐོར་ལ་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་གཅོད་དབང་བསྐུལ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དང་ཆུ་མིག་བརྒྱ་རྩར་གཅོད་ཁོ་ན་བཏང་སྟེ་དུས་འདའ་བར་མཛད་པས། ཀུན་གྱིས་མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱི་སྤྲུལ་པར་ངོས་འཛིན་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་མཚན་སྙན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གི་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་དབུལ་བས་ཐ་ན་སྒྲུབ་ཆས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཙམ་ཡང་ཕྱག་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་གྱ་གསུམ་ལོར་རྫི་རྙིང་གྲུབ་ཆེན་བླ་བ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་རྙིང་མའི་ཆོས་བསྐོར་མང་པོ་གསན། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་སྤངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་མཛད་མཐར་དགུང་གྲངས་གོ་བརྒྱད་པར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༨༥༡)ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ངོ་མཚར་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཞིབ་པ་རྟོར་ཁང་བསོད་ནམ་དཔལ་འབར་གྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ནང་གསལ་ཤུག་གསེབ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་རིག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་བཟང་མོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཞེས་པར་གཟིགས།

རིག་འཛིན་བཞི། ཟས་ཀྱི་རིག་འཛིན་དང་། ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན། ཚེའི་རིག་འཛིན་བཅས་དང་། ཡང་ན་རྣམ་སྨིན། ཚེ་དབང་། ཕྱག་ཆེན། ལྷུན་གྲུབ་བཅས་པའི་རིག་འཛིན་ནོ། །

རིག་འཛིན་གསུམ། ཟས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ལུས་ཀྱི་རིག་འཛིན། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནོ། །

རིག་འཛིན་ལྷ་ཁང་། འདིའི་ནང་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བླ་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་བརྒྱད་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན། དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྷ་ལྕམ་མན་དཱ་ར་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། གཡས་ཀྱི་གྲལ་འགོ་ནས་རིམ་བཞིན་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ(གོང་དུ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཅེས་པར་གསལ)དང་། གཡོན་ངོས་ནས་རིམ་བཞིན་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ༡. གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས། ༢. གུ་རུ་པདྨ་སམ་བྷ་བ། ༣. གུ་རུ་བློ་ལྡན་མཆོག་སྲིད། ༤ གུ་རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོ། ༥. གུ་རུ་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ༦. གུ་རུ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ ༧. གུ་རུ་སེང་གེ་སྒྲ་སྒྲོག ༨. གུ་རུ་རྡོ་རྗེ་གྲོ་ལོད་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད།

རིག་གསལ་བདེ་བའི་ངང་དུ་གདའ། རང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པས་རིག་པ། སྒོ་གསུམ་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པས་གསལ་བ། སེམས་ལ་གང་སྣང་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བས་བདེ་བ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་གདའ་ཞེས་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་རྒྱན་རབས། རང་རང་སོ་སོའི་རིགས་རུས་དེའི་ནང་གི་རྒྱན་རབས་དང་། རིགས་རུས་གཞན་དག་གི་མི་རྒྱན་རབས་བགྲེས་སོང་གྲས།

རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི། ཉོན་མོངས་གོམས་པ། གྲོགས་ངན་བསྟེན་པ། ཕོངས་པ། གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ།

རིགས་ཀྱི་བུ། ཕ་བཟང་པོའི་ལས་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་བུ།

རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། གཉེན་སྒྲིག་མ་བྱས་གོང་སྔོག་ཏུ་འགབ་མཐུན་བྱས་ཏེ་བུ་ཕྲུག་བྱུང་བ།

རིགས་ཀྱི་ལུགས། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕ་ཡི་ལས་དང་ལུགས་སྲོལ་གང་ཡིན་པ་བུས་སྐྱོང་དགོས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སྟེ། བུ་དེ་རིགས་གང་ཡིན་ནི་ཕ་ཡི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ན། ཕ་ནི་བུའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཕའི་སྲོལ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་ལམ། རིགས་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

རིགས་ཀྱི་སྲས། འདི་བླ་མའི་སློབ་མ་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་ཆོག

རིགས་ཀྱི་ལྷ། ཕ་དང་མེས་པོའི་དུས་ནས་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པའི་ལྷ།

རིགས་སྒོ། ཚད་མ་རིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཟང་བ་དང་བོད་ཀྱི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་བའོ། །འདི་དང་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ནག་འགྱུར་དང་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ལྔ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་དག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་གནས་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་དག་ཆ་ལྷ་སྐུར་འཆར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་སེར་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་དེའི་སྐུ་མདོག་ལྗང་ཁུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ནི་རང་རང་གི་སྐྱབས་གཞིའི་ལྷུང་གི་ཁ་དོག་དེའི་རང་མདངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ

ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། ཡང་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། མངོན་པའི་རིགས། རིགས་མེད་པ་བཅས་ལྔའོ། ཡང་ན། མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། རྣམ་སྣང་སྟེ་ལྔའོ། །

རིགས་ལྔ་མཁའ་འགྲོ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང(༡. རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ༢. རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། ༣. འོད་དཔག་མེད། ༤ དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། ༥. མི་བསྐྱོད་པ) མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྔ། (༡. རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། ༢. རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ། ༣. པདྨ་མཁའ་འགྲོ། ༤ ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ། ༥. སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ།

རིགས་ལྔའི་སྐུ་ལྔ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཁྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་བདག །སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཅོད་པན་ཅན། །སྐྱོན་ལྔ་ཆགས་པ་མེད་པ་འཆང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཆོག་གོ །སྒྲ་ཡི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་མཆོག །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ།། བདག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རབ་བསྒྲགས། །ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་རབ་བསྒྲགས། །བདེ་བའི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་བདེ་སྐུ་འགྱུར་མེད་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ། ༡. བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ༢. ས་གནོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ༣. མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ༤ མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ༥. སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

རིགས་ལྔའི་ཞིང་། དབུས་ན་སྟུག་པོ་བཀོད། ཤར་དུ་མངོན་དགའ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། ནུབ་ཏུ་བདེ་བ་ཅན། བྱང་ན་ལས་རབ་གྲུབ་པ་སྟེ་རིགས་ལྔའི་ཞིང་ཁམས་འོད་ཀྱི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་རྣམས་སོ། །

རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་མ་དག་པའི་ཆ་རྣམས་གནས་འགྱུར་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་ཡིན་པས། དེའི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་རིན་འབྱུང་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་སེར་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་ལྗང་ཁུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོར་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགོས་པ། བྱ་ཐབས། འབྲས་བུ་བཅས་ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས།

རིགས་ཅན་ལྔ། ཉན་རང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། སོ་སོར་རིགས་ངེས་པ་དང་། སོ་སོར་རིགས་མ་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་རྟགས་དྲུག་ལྡན་རིགས་མེད་དང་ལྔའོ།

རིགས་ཅན་བཞི། ཉན་རང་། ཐེག་ཆེན། སོ་སོར་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ།

རིགས་ཅན་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཏེ་གསུམ།

རིགས་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པ། རིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་མཁན་ནི་བུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་མཁན་ནི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་སྐྱ་བའི་བདག་ཆེན་རིམ་བྱོན་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གཏེར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་སྲས་སྐུ་བགྲེས་གཞོན་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་མཁན་ཡིན།

རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ། རང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་རིགས་སྤྱི་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒྲ། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི།

རིགས་གཉིས་པ། (བྲིའུ་རིགས་གཉིས་པ) སྔར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་ཡུང་པའི་ཕྱུར་ཡོད་པའི་མི

ཚང་ཞིག་གི་བུ་ཨ་མ་ཞིང་ལས་བྱེད་པའི་ཤུལ་ལ་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ཉ་ཞིག་གིས་མིད་པ་ལས་མ་ཤི་བར་ཉའི་ཕོག་པའི་ནང་གསོན་པོར་གནས། ཞིངས་ཤིག་ལུང་པའི་མདར་བསྡད་པའི་ཉ་པ་བུ་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཉ་བཟུང་སྐབས་ཉ་དེ་དྲ་བའི་ནང་དུ་ཐེབས་ནས་ཕོག་པ་བཤགས་པ་དང་ཕྲུ་གུ་དེ་ཐོན་ནས་དགའ་དྲགས་ཏེ་རང་གི་བུ་ལ་བརྩིས་ནས་གསོས། དེའི་གནས་ཚུལ་ལུང་པའི་ཕུ་ལ་ཡོད་པའི་ཞིང་པ་བུད་མེད་དེས་གོ་ནས་ཕོ་གཉིས་རྩོད་གླེང་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཞུ་གཏུགས་བྱས་སྐབས། རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པས་གནས་སྐབས་ཁྱིམ་ཚང་གཉིས་ཀས་བུ་དེ་གསོ་སྐྱོ་དང་། རྗེས་སུ་ཆེན་པོ་སོང་སྐབས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་བུ་དེ་ལ་མནའ་མ་རེ་བླངས་ཏེ་མནའ་མ་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཕྱོགས་སོ་སོར་བདག་པོ་རྒྱག་རྒྱུར་ཐག་བཅད་པ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བཀའ་འགྱུར《འདུལ་བ་ལུང་གི་གླེང་གཞི》ནང་གསལ།

རིགས་མཉམ་པ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་བུ་དང་བུ་མོའི་གཉེན་སྒྲིག་གི་དབང་ཆ་ནི་ཕ་མའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བུ་དང་བུ་མོ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་རིགས་རྒྱུད་མཐོ་དམན་འདྲ་མཉམ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། འབངས་མི་དཔོན་གྱི་མནའ་མར་བླངས་པའམ། ལྐོག་ཏུ་དཔོན་དང་ལུས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བུ་ཚས་འབྲེལ་ན་འབངས་མིས་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕྲོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་དུ་དོགས་པས་རིགས་མི་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་བླངས་པ་ནི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་རྩིས་སྲོལ་ཡོད།

རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་གཅིག་བུ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོ་།།

རིགས་དང་བརྒྱུད་པ་ལ་འགོ་བའི་སྲུང་མ། སྔར་མི་རབས་གོང་མའམ། ཕ་དང་མེས་པོའི་དུས་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ཏེ། རྗེས་སུ་མི་ཚང་དེའི་རིགས་རྣམས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲུང་མ་ལ་ཟེར།

རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཐོག་མར་གསུང་སྐབས་ཞུ་བ་པོ་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། དེས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་མཛད། རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་རྗེས་མ་དེར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཆེན་པོའི་དབུས་དུས་འཁོར་ཀྱི་བློས་བསླངས་བཞེངས་ནས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ། ལྷ་དབང་། གཟི་བརྗིད་ཅན། ཟླ་བའི་བྱིན་དང་། ལྷའི་དབང་ཕྱུག སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷའི་དབང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་མཛད་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་གྱི་ཟ་མ་ལྷའི་དབང་ལྡན་དང་བཙུན་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་སྲས་སུ། ༡. རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་འཁྲུངས། དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་སོགས་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བསྐུར་ཞིང་། ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན། དེ་ནས། ༢. རིགས་ལྡན་པད་མ་དཀར་པོས་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་བརྩམས་ཤིང་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན། ༣. བཟང་པོ། ༤ རྣམ་རྒྱལ། ༥. བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། ༦. ཕྱུག་དམར་རམ་རིན་ཆེན་ཕྱུག ༧. ཁྱབ་འཇུག་སྦས་པ། ༨. ཉི་མ་གྲགས། ༩. ཤིན་ཏུ་བཟང་། ༡༠. རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། ༡༡. རྒྱལ་དཀའ། ༡༢. ཉི་མ། ༡༣. སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ༡༤ ཟླ་བའི་འོད། ༡༥. མཐའ་ཡས། ༡༦. ས་སྐྱོང་། ༡༧. དཔལ་སྐྱོང་། ༡༨. སེང་གེ ༡༩. རྣམ་པར་གནོན། ༢༠. སྟོབས་པོ་ཆེ། ༢༡. མ་འགགས་པ(ད་ལྟ་མ་འགགས་པ་རྒྱལ་སར་འཁོར་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་སོང་ཟེར) ༢༢. མི་ཡི་སེང་གེ། ༢༣. དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ༢༤ མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ། ༢༥. དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་སྟེ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔའོ། །རྒྱས་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》དང《གཡའ་སེལ》གླེང་རྗོད་བླ་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལེ་ཚན[ཅ]པའི་ནང་དུ་གསལ།

རིགས་པ། ཚད་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་དོན་ལ་རྟོགས་པ་གཅོད་པ།

རིགས་པ་བརྒྱ། ཡོ་ག་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་རེ་རེར་ལྔ་ལྔ་ཉེར་ལྔ་དང་། དེ་རེ་རེར་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ།

རིགས་པ་བཞི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་བཞི།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདག་ལྟ་གཉིས། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའོ། །

རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ། །

རིགས་པའི་སྒྲོར་བ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག ཡཀྲི་ཏ་རབ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་པོས་འགྱུར།

རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྩ་བ་ཤེས་རབ》དང་། 《རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》《རྩོད་ཟློག》《སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ》《ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག》《རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ》བཅས་དྲུག

རིགས་པའི་རིམ་པ། བྱེད་འོས་པའི་ལས་སམ། བྱེད་འོས་པའི་ཐབས་ཤེས།

རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཆའམ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ། རིགས་པ་ཡང་དག་པས་དཔྱད་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའམ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་རྙེད་རྒྱུ་བྱུང་ན། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

རིགས་སྤྱི། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན། དེ་ཁྱོད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། དེ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ། ཆོས་དེའི་རིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སེར་བུམ་ལ་བལྟོས་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ།

རིགས་སྤྱི་དང་ཚོགས་སྤྱིའི་མུ་བཞི། ཤེས་བྱ་དེ་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ལ་ཚོགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་མུ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་ལ་རིགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་མུ། གཟུགས་དེ་རིགས་སྤྱི་དང་ཚོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་དེ་རིགས་སྤྱི་དང་ཚོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མུའོ། །

རིགས་འཛིན་གྱི་ས་བཞི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ས་དང་། འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའོ། །

རིགས་འཛིན་བཞིའི་གྲོལ་ཚུལ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རིགས་འཛིན་ནི་སེམས་ལྷའི་སྐུར་སྨིན། ལུས་མ་སྨིན་པས་བར་དོར་གྲོལ་བ། ཚེ་དབང་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གྲོལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ལུས་སེམས་ལྷར་སྨིན་པ། ལྷུན་གྲུབ་ནི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཞིའོ། །

རིགས་བཞི། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མིའི་རིམ་པ་བཞི་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་། རྒྱལ་རིགས། རྗེ་རིགས། དམངས་རིགས་སམ་གདོལ་རིགས་རྣམས་སོ། །

རིགས་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི

རིགས། པདྨའི་རིགས་ཏེ་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཏེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ། ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་མོ། །

རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་གསུམ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཚེ་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། བརྩེ་བའི་རང་གཟུགས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས། མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་རང་གཟུགས་ནི་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་བསྡུས་ན་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

རིགས་བསད་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི། ངན་སོང་དུ་ལྟུང་དཀའ། དེར་སོང་ཡང་མྱུར་དུ་ཐར། དེར་དུཿཁ་ཆུང་དུ་མྱོང་། དེར་གནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

རིང་། ཕྱུར་རམ་རོའི་དོན་ནོ། །

རིང་བསྲེལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། མི་ཤི་བའི་ཕུང་པོའི་ཤ་རུས་ལས་རིང་བསྲེལ་བྱུང་བ་ནི། མི་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའམ། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པ་སོགས་ཡིན་ན་དེའི་ཕུང་པོ་ལས་རིང་བསྲེལ་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མདོག་དཀར་པོ་དང་། ནག་པོ། དཀར་དམར། ལི་ཁྲི་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་སྡིག་ཅན་ལ་རིང་བསྲེལ་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ》ནང་རིང་བསྲེལ་སྐོར་ལ་དོགས་དཔྱོད་དང་དཔྱད་གཏམ་མང་པོ་མཛད་འདུག་པས་གཟིགས་པར་འདོད་ན་དེར་གཟིགས།

རིང་བསྲེལ་གསུམ། ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ། སྐྲ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ། སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ་མོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རིགས། གཉིས་པ་ནི་དབུ་སྐྲ་དང་ཕྱག་སེན་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ་དངོས།

རིངས་ཁྲུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཏ་ཙང་བྲེལ་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།

རིངས་པ། བྲེལ་བ་དང་འཚབ་པ། (ཙ)

རིངས་པ་རིངས་པའི་སྟབས་ཀྱིས། བྲེལ་བ་འཚབ་འཚུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས།

རིད། དངོས་ངན་པ་དང་ཤ་སྐམ་ནས་རིད་པར་གྱུར་པའི་དོན། དཔེར་ན། ཤིང་སྡུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་རིད་པ།

རིན་སྐྱིན་ཚབ་གསུམ། ཉོས་རིན། གཡར་སྐྱིན། བོར་ཚབ་གསུམ།

རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ། སྔར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་རིམ་གྱི་ཆས་གོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཞེས་གསེར་ག(གསེར་གྱི་གཙུ)བོད་གཡུ་ཞི་གཅིག་གི་སྦྲ་ཚོམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་བྲི་ཚད་ཙམ་སྐོར་གཟུགས་མ་གཅིག་དང་། སོག་སྐོར་ཞེས་དེ་ལས་ཅུང་ཆུང་བ་ཧོར་གཟུགས་མ། སོག་རྣ་བཅས་གཡུ་ཁྲ་གོང་མཚུངས། རྣ་བརྒྱངས་ཞེས་བོད་གཡུ་ཟེ་བོང་ཙམ་ཉི་ཤུ་སྐོར་དངུལ་གྱི་མཐའ་སྐོར་ཐོག་གྲལ་བསྐར་སྒྲིག་པ་རིང་ཐུང་སྐུམ་ཁྲུ་གང་ཙམ། ཤལ་དམར་ཞེས་མུ་ཏི་དཀྲུགས་མ་ཆེ་ཆུང་ཁམ་ཚིག་ཆེ་བ་ཙམ་རྡོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད་པའི་དོ་ཤལ་གཅིག ཤལ་སེར་ཞེས་སྤོས་ཤེལ་སྙིང་མ་ཞེ་གཅིག་དང་སྔོང་ཆེ་ཚད་ཙམ་རྡོག་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཡོད་པའི་དོ་ཤལ་གཅིག(དོ་ཤལ་དམར་སེར་ཟེར)ཀོ་ལྷམ་འགོ་སྣམ་མཚལ་ལྷང་གི་ཡུ་སྦྲུར། གོས་ཐོན་མཐིང་སྤུ་ཁྲའམ། དཔྱད་ལྡན་གང་ཙང་གི་རྩེ་གོས་དང་། རྩེ་བེར་སྲམ་རྒྱན་མ། གཙུག་ཞུ་སྦྲ་གཟུགས་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཆ་ཚང་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆ་ཚང་རེར་འཛུག་སྟོད་སྟག་སྒམ་རེ་བཅས་སྒམ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་དགུང་གསར་དང་ཆིབས་བསྒྱུར་སོགས་མཛད་སྒོ་ཁག་ལ་འདོན་པ་མ་གཏོགས་རྣམ་ཀུན་རྩེ་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་འོག་རྫམ་ལྷ་ཁང་དུ་བསྡུ་འཇུག་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན།

རིན་ཆེན་སྣང་། ས་སྐྱའི་བླ་བྲང་ཁག་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན། ཐོག་མར་དཔོན་ཆེན་ཨི་རབས་གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བཏབ་ཅིང་། རྗེས་སུ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྲས་རྒྱུད་མང་བས་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྲས་རྒྱུད་ཁག་བཞི་པོ་སོ་སོར་བླ་བྲང་རེ་བགོས་ནས་གནང་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་ལ་རིན་ཆེན་སྣང་བླ་བྲང་དང་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྣང་བླ་བྲང་གི་གདུང་བརྒྱུད་བྱུང་། ཡོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ནང་གསལ།

རིན་ཆེན་བརྟག་པ། གསེར་དངུལ་ཟངས། མུ་ཏིག བྱུ་རུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བརྟག་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཙྰ་ཆག་མེད་དང་། གཙྰ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་། གསེར། དངུལ། ཟངས། ལྕགས། ལི། རྫི། ཤྲཱིམ། ར་གན། མཁར་བ། གཡུ། བྱུར་རུ། མུ་ཏིག སྤོས་ཤེལ། པདྨ་ར་ག དུང་། སྤུག སིལ་སྣོན། དྲིལ་བུ། དཀར་ཡོལ། གོས་ཆེན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་བཅས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ཡོད།

རིན་ཆེན་བདུན། གཤམ་དུ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ཞེས་པར་གཟིགས།

རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། འབྲི་གུང་གདན་རབས་བཅུ་བདུན་པ་འདི་ཉིད་ཡུལ་ལྷ་བོ་སྟོད་དུ་ཕོ་བྲང་རྣམ་སྲས་གླིང་དུ་བར་ཡབ་དབྱམས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་ལྡན་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཡོས(༡༥༡༩)ལོར་སྐུ་བལྟམས། གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གྲགས། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱངས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དབང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་ཞུས། ཁུ་བོ་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ལས་འབྲི་གུང་པའི་ཆོས་མཛོད་མཐའ་དག་གསན། དེ་བཞིན་གཙྰ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ཞྭ་དམར་ལྔ་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག གཏེར་སྟོན་ཞིག་པོ་གླིང་པ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ལས་གསར་རྙིང་གི་དབང་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པ་ཤིང་རྟ(༡༥༣༨)ལོར་འབྲི་གུང་གདན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་། འབངས་སྲིད་རྣམས་ལའང་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་དམ་པར་མཛད་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེར་རྒྱལ་བ་གཙྰ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་གོང་པོ་ནས་འབྲི་གུང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རྗེ་དེ་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁྲིད་པར་ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་དང་། རྒྱལ་གྱི་ཉ་བར་རས་པ་སྟོང་ལྷག་གི་རས་ཕུད་མཛད། ཕྱར་གྱི་ཕྱག་སྒྲོལ་དབྱར་ཆོས་དགུན་ཆོས་སོགས་དང་། ཐེལ་གྱི་ཐོག་ཁ་གསེར་ཁང་། འཇམ་གླིང་རྒྱན་སྒོ་མང་སོགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་། མཆེའུ་ཁའི་ཕོ་བྲང་སོགས་ཞིག་གསོ། གླིང་གི་མཚམས་གྲྭ་ལོ་གསུམ་གྱི་བཟྡེ་ལེན། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། ཏི་སེ། ལ་ཕྱི། ཙཱ་རི་སོགས་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོ་འཛིན་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་བླ་མ་བཅས་བསྐོ་གཞག ཆོས་དྲུག་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ། སོས་གཏོར་སོགས་སྤར་སྤྱོལ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་ཆེར་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད། སྐབས་ཤིག་ཡར་ལུང་པ་དང་། བསམ་ཡས། སྐྱིད་ཤོད་པ་སོགས་ཀྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་བས་འབྲི་བསྟན་ལ་ཐོ་འཚམས་བྱུང་བ་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཚིག་མེད་དུ་བཅོམ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་མཛོ་སེར་དང་། འབབ་རོམ། སྒོམ་སྡེ་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་མདོ་སྟོད་ཨ་ལ་རྫོང་རྣམས་སུ་ཞབས་ཤིང་། གདུལ་བྱ

ནམས་ལ་དབང་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་གནང་། སྐབས་དེའི་ཚེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཨུ་གེ་ལ་སོགས་ལྟས་མི་ཤེས་པ་བྱུང་བར་སྒྱུར་ཐང་གི་རྩིས་མོ་བཏབ་པས་བོད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་ལུང་ལས་སོགས་ཞུས་ན་དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པ་ཡོང་བའི་ལུང་བྱུང་བར། འབྲི་ཕག་ས་ཀར་སོགས་ཀྱི་མཚན་བྱང་བཀྲམ་སྟེ། ལུང་ལས་གང་ལ་འབུལ་སྙིང་པོར་དམ་ཁ་འཕངས་པས། རྗེ་འདིའི་མཚན་བྱང་ལ་འབབས་པ་བཞིན་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ། འཇའ་ས་དང་ཤེལ་ཐམ་གོས་དར་གསེར་དངུལ་སོགས་རྟེན་ཆས་དངོས་ཆེ་བ་ཕུལ། ལྕགས་ཕག(༡༥༥༡)ལོར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་མཐིང་ཤོག་གི་ངོས་ལ་གསེར་འཛམ་དང་། བསྟན་འགྱུར་རྣམས་གསེར་དངུལ་ཕྲ་ཅན་དུ་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། དུས་དེ་མཉམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུངས་རབས། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གདན་རབས་རྟོགས་བརྗོད་བཅས་ཀྱི་བྲིས་ཐང་། གསེར་དངུལ་ལས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་གི་སྐུ་བརྙན། མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོང་མ་ན་རིམ་དང་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་བཅས་བཞེངས་པར་མཛད། སྐུ་རབ་པ་དང་། རྩེད་ཐང་པ། འཕྱོངས་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེར་དམག་གིས་བསྐོར་བ་ལ་འདུམ་ཆིངས་སུ་རྗེ་འདི་ཡར་ལུང་ལ་ཕེབས། སྣེ་ཁག་སོ་སོར་བཀའ་གན་མཛད་པས་འདུམ་ཆིངས་ཁས་བླངས་པས་བདེ་འཇགས་ལ་འཁོད། དེ་རྗེས་བྱང་ནས་ཧོར་གྱི་གདན་ཞུས་བྱུང་བར། ཤ་མོན་འཛོམ་རར་ཕེབས། ཧོར་ཀརྨ་དཔལ་དང་ཁྲི་རྒྱལ་འབུམ་གཉིས་མ་དན་པར་འཁྲུག་བསྡུམས་ཏེ་ཐུགས་དམ་གཏོར་འོག་ཏུ་དྲངས། ཤིང་སྤྲང(༡༥༨༥)ལོར་གཙུང་པ་ཆ་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གདན་སར་དབང་བསྐུར་བར་མཛད། དེ་རྗེས་མང་ཡུལ་ལ་དྭགས་སུ་བྱོན། རྒྱལ་པོའི་བླ་མཆོད་དུ་གྱུར་ནས་བཟུང་མང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འབྲི་གུང་གི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོར་གྱུར། མང་ཡུལ་དུ་དགོན་གནས་ཀྱང་མང་དུ་ཆགས། རྗེ་འདི་ལ་སློབ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། སྣང་གསལ་བ་ཀུན་དགའ་ཆེ་མཆོག་གདངས་དཀར་རས་ཆེན། ལྷུན་ཆོས་རྗེ་སྐུ་མཆེད། འབབ་རོམ་པའི་ཆོས་རྗེ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྱི(༡༥༧༦)ལོར་མཚོའུ་ཁར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

རིན་ཆེན་རྣམ་པ་བཅུ། གསེར་དང་། དངུལ། ཟངས། བཻཌཱུརྱ། མཀྲད། མུ་ཏིག མུ་སེན། པདྨ་རཱ་ག ཀེ་ཀེ་རུ། ཕ་ལམ།

རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བས་ན། རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ཟེར།

རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ། གསེར་དང་། དངུལ། ཟངས། བྱུ་རུ། མུ་ཏིག་སྟེ་ལྔ་ལ་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་ཟེར་སྲོལ་གཅིག་དང་། ཡང་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་གཤའ་ཚེ་སྟེ་ལྔ་ལའང་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་ཟེར་སྲོལ་གཅིག་ཡོད།

རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ཏེ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་སོ། །ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ལ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་མེད་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཞེས་དེ་དག་རྒྱལ་སྲིད་ཐོག་མར་བཟུང་བ་ནས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སྐོར་གེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཛད་པའི《སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཟིན་བྲིས》ནང་གསལ།

རིན་ཆེན་སྣ་བཞི། གསེར། དངུལ། ཟངས། ལྕགས་བཅས་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སྐར་པའི་རྫ་མོ་བྲེ་སེའི་རི་ལ་ལྕགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ར་ཁ་བྲག་ལ་ཟངས་ཀྱི་གཏེར་ཁ། ནུབ་ཀྱི་ལ་དོང་གི་སྣེའུ་བྲག་ལ་དངུལ་གྱི་གཏེར་ཁ། ལྕགས་ཁ་རི་ལ་གསེར་གྱི་

གཏེར་ཁ་བཅས་ཡོད་ཟེར།

རིན་ཆེན་དཔལ། མི་སྐྱག་ཡོ་པ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ(༡༣༣༣)ལོར་སྲིད་བཟུང་ཡང་ཟླ་བ་གཅིག་སོང་ནས་འདས། དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་རིང་བློན་ཆེན་སྤྱིལ་མུར་ཐཱ་ཤིས(阿铁木尔太师)སྲིད་བཟུང་།

རིན་ཆེན་ཕྲིན། ཉི་མའི་མིང་སྟེ། ལྷུན་པོ་རི་རྩེར་རིན་ཆེན་ཕྲིན་ཤར་ན། སྐར་ཚོགས་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་འོད་དང་བྲལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རིན་ཆེན་རི་གསུམ། རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། རི་བོ་འབིགས་བྱེད། རི་བོ་མན་དྷ་ར་གསུམ་ལ་ཟེར།

རིན་ཆེན་རིགས་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ། རིན་ཆེན་ལྕགས་ཟངས་བ་ལང་རྟ། གླང་ཆེན་བུ་མོ་ཡུལ་འཁོར་དང་། འདོད་པའི་ཆུང་མ་རང་གི་ཤའོ། །

རིན་གཉིས་ཏམ་ཀ དངུལ་དཀར་པོ་ལས་བཟོས་པའི་སྒོར་མོ། དངུལ་ཞོ་གང་དང་སྐར་མ་གང་གི་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག

རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོར་ཡབ་དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ལ་རྗེ་སྤྱན་སྔ་དང་མཇལ། བླར་དགོན་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བའི་བཀས་ཕག་མོ་གྲུར་བྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་ཁྲིད་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན། དེ་ནས་ས་སྐྱར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས། ཞོགས་པ་རེ་ལ་མདོ་སྡུད་པ་ཚར་རེ་ཙམ་མཁྱེན་པ་བྱུང་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་བར་གྲགས། སླར་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཟབ་ཆོས་གསན་ནས་སློབ་པ་མཛད། ཞེ་གཉིས་པ་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༢༨༡)ལོར་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༢༨༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཚ། (རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་ཡང་ཞུ)ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༡༡༨)ལོར་ཡབ་གནུབས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་དང་། ཡུམ་ལྷ་གཅིག་གི་སྲས་སུ་ཤབ་སྨད་འཛུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་ཡིག་རྩིས་བསླབས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་མཉེས་ཤིང་ཆོས་ལ་དགྱེས་པ་ཞིག་ཡོད། སློབ་དཔོན་གན་ཆག་པ་དང་། གནུར་ཉི་མ། རམ་སྡིང་མ་བ། དགེ་བཤེས་རྩེ་ཞན་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གཡོར་པོ་ལུགས་སྨད་དུ་ཕུ་རྗེངས་ལོ་ཙཱ་བའི་དངོས་སློབ་དམར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མེས་སྟོན་ཀུན་སྙིང་། རྫོག་མདོ་སྡེ་སོགས་བསྟེན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆེ་འདོན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་འགའ་རེ་ཡང་གསུངས། དེ་ནས་བྲག་དཀར་པོ་བ། ཞུ་དོན་མོ་རི་བ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་ལས་ཆོས་གསན། བླ་མ་དམར་གྱིས་ཕག་མོ་གྲུར་བཟུངས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ཅིང་། དེར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི་པར་དོན་མི་རིར་བྱོན་ནས་མཁན་པོ་ཞང་ཞི་མཛེས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༡༧༡)ལོར་ཁྲོ་ཕུ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཙམ་བསྡུས། དེ་ནས་བཟུང་ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་བ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༡༩༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གཉིས་རྙིང་མ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྟག(༡༢༡༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༢༨༠)བར་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་གོང་གསལ《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང་》དང《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[༡]པའི་ནང་གསལ།

རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྷག་པར《དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ》ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་བླ

མ་འདི་ལ་དུས་འཁོར་དང་ སྔགས་ཀྱི་སྐོར་དུ་མ་ཞིག་གསན།

རིན་པོ་ཆེ་སྤག་ཤ་དེ་ཝ། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་ཕྱིན་སྐབས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ནོར་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ནོར་བུའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། རྗེས་སུ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་སྤྲུལ་གྱི་ཕག་པས་གཏུམས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་གླུ་ཁང་ནང་དུ་སྦས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ།

རིན་པོ་ཆེ་བདུན། པདྨ་རཱ་ག ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ། བཻཌཱུརྱ། མརྒད། རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ། མུ་ཏིག བྱུ་རུ་བཅས་དང་། ཡང་ན་བཻཌཱུརྱ། གསེར། དངུལ། རྡོ་ཤེལ། སྤུག མུ་ཏིག་དམར་པོ། རྡོའི་སྙིང་པོ་བཅས་སོ། །

རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན། འབྲི་གུང་གདན་རབས······བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་འབྲི་གུང་གཞུ་སྣད་ཀྱི་སའི་ཆ་ལས······འཇོན་མ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྟག(༡༢༧༥)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་རྗེ་མཚམས་བཅད་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཞེས་གནང་། ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ······ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་བྱུང་སྟེ་རྗེ་ཉིད་སྐུ་མཆེད་དང་བཅས་པ་ཆོས་སྒོ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀོང་པོར་གདན་དྲངས། ལོ་གསུམ་བར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཀོང་པོ་ནས་སྤྱན་དྲངས། མཚོའུ་ཁ་ཐང་དུ་བདེ་ལྡན་ཞེས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཤིང་རེ······ཞིག་བར་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་བཅད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྱོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་མེ་སྤྲེལ(༡༢༩༦)ལོར་གདན་སར་མངའ······གསོལ་ནས་ལོ་དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བར······མཛད། དེ་ནས་གླིང་ལོག་སྐབས་ཉམས་ཆག་གཏོར་བརླག་ཏུ་སོང་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་ལྷ་སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་ལྡེ······གུས་བྱུགས། རྗེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་སྐུ······བརྟན་གསེར་ཁང་ཆོས་རྗེར་གྲགས་པ་དེ་སྟོན་བྱེ་གཤེགས་སུ་སྤྲས་པ་ཡང་སྤྱན་དྲངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ཚོགས་པ་བསྐྱངས། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་ཙམ······འདུས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ······བསྐོར་བར་མཛད་པ་དབྱར་ཆོས་དགུན་ཆོས་སུ་གྲགས། དབྱར་ཆོས་ནི་མདུན་ཐང་སོགས་ཐང་ཡངས་སར་སྣར······བཏབ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཁྲིད་གསུངས་ནས། དགེ་འདུན་རྣམས་སྟོག་ཕུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་ནས་རྟོགས་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ······མཛད་པ་དང་། དགུན་ཆོས་ལ་ན་ཡཱ་གཡོལ་དུ་ནཱ་རོའི་ཆོས······དྲུག་གི་ཁྲིད་ཀྱིས་སྨིན་པར་མཛད་དེ། དགེ་འདུན་རྣམས······རས་རྐྱང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོའི་བདེ་དྲོད་ཀྱི······ལང་ཚོ་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་དག་གི་ཆོས་སྡེ་ཕྱིར་རྒྱབ་ཆོས་སུ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ། བཅོམ་ལྡན་འདས······འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་སོགས་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཐོག་ཁ་གསེར་ཁང་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་འདག་སྦྱར་མཛད་ཅིང་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྷུར་ཞེན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་ལྟར། གངས་ཏི་སེ། ལ་ཕྱི། ཙ་རི་ཏྲ་སོགས་ལ་སྒོམ་ཆེན་སྟོང་ལས་མི་ཉུང་བ་བཙུགས་ཤིང་། དགེ་འདུན་རྣམས······ཀུང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཤ་སྟག······གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅོ······བརྒྱད་བར་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ······ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༣༡༤)ལོར་སྐུའི······དཀྱིལ་འཁོར་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཚལ་པའི《དེབ་དམར》དང་། 《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》ལས་གསལ།

རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ། སྐེ་རགས། དོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ་རྣམས་སོ། །

རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་གཙོ་བོ་དགུ། ༡. གསེར། ༢. དངུལ། ༣. ཟངས། ༤ ལྕགས། ༥. གཡུ། ༦. ཉ་ཕྱིས། ༧. དུང་། ༨. བྱུ་རུ། ༩. མུ་མེན་ནོ། །

རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ། ཡབ་ཀུན་བཟང་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༦༢)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ནར་སོན་སྐབས་རྫོང་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀ་བཟུང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཕག(༡༤༧༩)ལོར་ཞྭ་དམར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་། གཙང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཆུ་ཕག(༡༥༠༣)ལོར་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ས་ནག་མར་གཙང་དགོན་གསར་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་བཏབ་ནའང་སེ་འབྲས་ཀྱིས་བཤིག་པ་སོགས་དུས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྕགས་བྱི(༡༤༨༠)ལོར་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་དང་གཡུང་པ་ཚེ་དབང་གཉིས་ནས་དམག་གདོས་ཆེ་བ་དྲངས་ཏེ་ཡར་ལུང་མཐིལ་དུ་གློབས་ཤིང་། ཀ་བཞི་པ་ཤར་ཉུབ་གཉེར་ཐོག་ནས་བཏོན་པ་དང་། གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་བ་དང་། ཚ་ཤུལ་ལྷུན་པོ་རྩེའི་རྫོང་སོགས་སྟེལ་པའི་ལག་ནས་ཕྲོགས། ལ་སྟོད་བྱང་དུ་བྱང་བདག་པ་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དང་། ལ་སྟོད་ལྷོ་པ་རྫོང་ཁ་ཆོས་རྒྱལ་ནོར་བུའི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཡང་དམག་ཁ་ཡར་བྱས། སྐྱིད་ཤོད་དུ་དཔུང་གི་འཇུག་སྒོ་བཙུམས། ས་ལུག(༡༤༩༩)ལོར་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་རིན་སྤུངས་པ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སོགས་སྡེ་དཔོན་རྣམས་དང་གྲོས་ཏེ་འབྲུག་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་གདོང་གི་ཁྲིར་བཏོན་ཐོག་གཞིས་ཀ་རིན་སྤུངས་པའི་སྐྱིད་ཚལ་ཁ་ཏ་གདན་དྲངས་ཤིང་། མི་དབང་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༥༡༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ལུག(༡༤༠༣)ལོར་ཡབ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དེས་སྡེ་གདོང་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བློན་པོ་མཛད། ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་ལྟར་རྫོང་སྡོད་དང་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་གླངས། ཡར་ལུང་པ་ཨ་འབུམ་གྱིས་བཀོད་པའི་རིན་སྤུངས་པའི་གདུང་རབས་ནང་། ནོར་བུ་བཟང་པོས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་རིན་སྤུངས་ཀྱི་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཤངས་འབྲོང་པོ་སྣང་པ་དང་དཔོན་གཡོག་མཛད། སྟག་གླིང་སྐྱུར་གསུམ་བཏུལ། ཤངས་ལུང་པ་ཁ་གཙང་ཞབས་སུ་བཅུག བྱང་རྒྱུད་སྨན་འཚུབས་པ་དེ་བདེ་འཛམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བཏང་། ཤངས་རོང་གི་དམག་དང་བཅས་གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེ་བརྩིས་བཞེས། འཕྱོང་རྒྱས་པ་རང་ཡུལ་དུ་བཙུགས། གཙང་རོང་ཤངས་གསུམ་ལྷད་མེད་ཀྱིས་སྐྱོང་དར་གནང་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོར་ནོར་བུ་བཟང་པོས་བསམ་གྲུབ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་མཛད་དེ་གཞུང་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་པས་འདི་ནས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་འཐོར་འགོ་ཚུགས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ལུག(༡༤༢༧)ལོར་ནོར་བུ་བཟང་པོས་རོང་བྱམས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་གཞི་བཏིང་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་ལ་གྲུབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ནོམ་པ་སྦྱར། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༤༣༧)ལོར་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ་པ་བཅས་ཆོས་སྡེ་ཡས་མས་ལ་དབྱར་དགུན་དཔྱིད་ཆོས་ཀྱི་ཕོགས་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རོང་བྱམས་ཆེན་སྐུ་ཚད་ཕལ་པ་ཁྲོག་སོ་དགུ་ཡོད་པ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་དྲུག་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞེངས། རབ་གནས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། ཐག་དམར་ཆོས་སྡེ་སྙིང་པའི་འདབས་སུ་སྤྱིལ་བུ་བརྒྱ་ཕྲག

ཅམ་བསྡིགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་འདུས་སྡེ་བཙུགས་པ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་དང་དཔོན་ཞང་འབྲེལ་བས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་ལ་མཐོང་བཐོས་ཆེ། བྱམས་ཆེན་བཞེངས་གྲུབ་ནས་མི་རིང་བར་གཤེགས།

རིན་སྤུངས་པ་ཀུན་བཟང་པ། ཡབ་རིན་སྤུངས་པ་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་སྲས་འདིས་གོང་མ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། ཡབ་མེས་ཀྱི་འཛའ་ས་དང་ལས་ཀ་བླངས་ཏེ་རིན་སྤུངས་པའི་ཇོང་དཔོན་མཛད་སྐབས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་དང་གོ་རམ་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ཏེ་འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ཤིང་། ཏ་ནག་ཐུབ་བསྟན་དགོན་འདེབས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་མཛད། འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྟག(༡༤༨༢)ལོར་ཡབ་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་སྦྱོང་བ་བརྙེས་ཤིང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྒྲོང་རྣམ་པར་ཡངས་པས་རྒྱལ་པོ་པདྨ་ཏའི་རྣམ་ཐར་བཟུང་ཞིང་། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་ཡོས(༡༥༡༩)ལོར་ས་སྐྱ་པདྨ་ཏའི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལམ་མཛད་པ་དང་། ལྕགས་སྦྲུལ(༡༥༢༡)ལོར《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》དང་། མེ་ཁྱི(༡༥༢༦)ལོར《སྙན་འགྲེལ་མི་འཇིགས་སེངྒེའི་ང་རོ》མེ་སྦྲུལ(༡༥༥༧)ལོར《ཤམ་བྷ་ལའི་ལམ་ཡིག》སོགས་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེ། རྗེ་འདིས་ནོར་བཟང་པོའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་རིགས་ལྡན་ཡོལ་བར་གྲགས་པའི་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞེངས་ཤིང་། རྗེ་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་པ་རབ་གནས་སུ་གདན་དྲངས། ས་སྐྱ་དང་བྱང་བདག་པ་མ་མཐུན་པས་ས་སྐྱའི་རྒྱབ་རོགས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་པས་མཛད། ཆུ་ཕག(༡༥༦༣)ལོར་རིན་སྤུངས་པའི་དམག་གཡས་རུ་བྱང་པའི་སྡིང་དུ་བཏེགས་པའི་ཚེ་སྡེ་པ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་རང་ཡང་དཔུང་ཧྲག་དང་བཅས་དམག་རྒྱབ་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་ཞོར་དུ་བྱ་རྒོད་གཤོངས་པ་རྣམས་བརྟུངས་པས་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་ལའང་འོ་བརྒྱལ་ཆེ་བ་བྱུང་། ལོ་དེ་གར་འབབས་གྱེན་ལོག་ལྟ་བུ་བྱས། དེ་རྗེས་རིན་སྤུངས་པས་རྒྱལ་རྩེ་བ་དང་། འབྲོང་རྩེ་བ། སྣར་ཐང་སོགས་ལའང་དཔུང་འཇུག་ཁ་ཡར་བྱས་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞིང་ཤག་པས་བྱས་སྟབས་རིན་སྤུངས་པ་ཕམ་ཁ་བསྟུད་མར་བྱུང་སྟེ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཕལ་ཆེར་ཉོར་ནས་རིན་སྤུངས་པས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་པའི་མཇུག་ཀྱང་དེའི་དུས་སུ་བསྒྲིལ་ཏོ། །

རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་ཆུ་རྟ(༡༤༦༢)ལོར་ཡབ་རིན་སྤུངས་ནོར་བཟང་པའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དེས་དཔུང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་ལུང་མཁར་ཐོག་གི་རྫོང་བཟུང་། དེའི་ཚེ་སྡེ་གདོང་སྡེ་སྲིད་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གཤེགས་ཏེ་གདུང་རྒྱུད་སྐུ་ན་ཕྲ་སྐབས་པོ་བྲང་སྡེ་གདོང་རྩེའི་དཔོན་ཚབ་དང་ཞལ་གཏོང་མཛད། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༤༩༡)ནས་ལོ་དགུའི་རིང་རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་དཔོན་ཚབ་ཞལ་གཏོང་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དུ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། ཁོང་གིས་དཔོན་ཚབ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་རིང་ཕག་གྲུའི་བློན་པོ་གཞན་རྣམས་མ་མགུ་བས་ཡར་ལུང་ནང་སྡེ་གཟར་ཡང་ཡང་བྱུང་ཅང་རིན་སྤུངས་པའི་དཔུང་སྟོབས་ལ་འགྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཞིང་། རིན་སྤུངས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་རྒྱས་པས་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྨང་གཞི་ཆགས། རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དང་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་གཙོ་བྱས་པའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་སྡེ་གདོང

དུ་འཚོགས་ཏེ་ས་ལུག(༡༤༩༨)ལོར་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་གཞིས་པ་སྣེ་གདོང་གི་ཁྲིར་བཏོན། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༥༡༠)ལོར་མཚོ་སྨྱོས་རྗེ་རྗེ་འདས།

རིབ་མ། ཤིང་སོགས་ཀྱང་གི་ཚུལ་དུ་བསྐོར་བའི་ར་བའི་མིང་།

རིམ་གྲིལ་མཆེད། ཇེ་ཆེར་སོང་བ།

རིམ་གྲོ། ༡. སྐུ་རིམ་དང་། ༢. ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་གཉིས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

རིམ་གྲོ་སྐྱེད། ཟས་གོས་དང་སྡོད་ཁང་སོགས་ལྟ་རྟོག་གང་ཟབ་བྱས།

རིམ་གྲོ་གནད་སྨིན། ཞབས་བརྟན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་སྐབས་དོན་གནད་ཆེ་བའི་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པ།

རིམ་གྲོ་བ། བླ་མ་ཁག་གི་མདུན་དུ་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བའི་ཉེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་།

རིམ་ལྔ། གསང་འདུས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ནི། ངག་དབེན་དང་། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གོ །

རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་བྲག་སྨྲ་བས། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལས། གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། དང་པོར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ། དེ་ནས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་སྐྱེ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་རིམ་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །

རིམ་ཉམས་རིམ་སྟོང་། རིམ་བཞིན་དུད་ཚང་སྐྱ་པོ་ཆགས་པ་དང་། རིམ་བཞིན་གྲོང་ནང་མི་མེད་པར་ས་སྟོང་ངམ་ཁང་སྟོང་དུ་ལུས་པ།

རིམ་ཉམས་སུ་འགྲོ་བ། རིམ་བཞིན་ངན་པར་ཆགས་པ།

རིམ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། (བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ)

རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས། །སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས། ཟླ་རགས། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དེའོ། །

རིམ་བཞི། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕུད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་ཆེན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཀྱང་དང་བཀའ་བློན། རིམ་པ་གསུམ་པ་ཛ་སག ཐའི་ཇི། རིམ་པ་བཞི་པ་ཕོགས་དཔོན། མདའ་དཔོན། རྩིས་དཔོན། སྲས་རྣམ་པ་ལ་སོགས།

རིམས་པ། ཁྲིམས་པ་དང་འགྱེད་པའམ་སྟོབ་པའི་མིང་།

རིམས་ཚད་ལྔ། བལ་ནད། འབྲུམ་ནད། རྒྱ་གཟེར། གག་ལྷོག ཆམ་རིམས་རྣམས་སོ། །

རིའུ་ལྷུག བོད་ཤོག་གི་རྒྱུ་ཆ་ཅང་བའི་མེ་ཏོག་ཞིག

རིལ། ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཚང་མ། (ཙ)

རིལ་བ། རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་ཞེས་ཁ་བཤལ་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་གཙང་བླུགས་པས་བུམ་པ།

རིས་དྲུག རིགས་དྲུག་སྟེ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག ༡. ལྷ། ༢. མི། ༣. ལྷ་མ་ཡིན། ༤. དམྱལ་བ། ༥. ཡི་དྭགས། ༦. དུད་འགྲོ།

རིས་སུ་མ་ཆད་པ། རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་པར་གྱི་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་སྤངས་པ།

རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ། བོད་དུ་ནི་ཉིང་མ་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་ལུགས་སོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་དང་མཐོང་ཆུང་བཀག་འགོག་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཐོག གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མར་སྐྱོང་བ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཆོས་སྐད་དང་། མན་ངག ལག་ལེན། ལྟ་ཚུལ་བཅས་ཕར་བརྗེས་ཚུར་བརྗེས་བྱས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་ནོར་ཐེབས་པ་ཞིག་མིན་ན་གོ་ལོག་སླུ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་བཟུང་ནས་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཡང་གནོད་བཤིག་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེའི་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགྲ་བོས་གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་ནས་དམག་འཁྲུག་དང་ནང་འཁྲུག་བསླངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐབས་བྱས་པའི་དཔེ་མཚོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཐོག་ནས་བསླབ་བྱ་བླངས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་རྣམས་ཕན་ཚུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་ཧྲིལ་པོ་མཐུན་སྒྲིལ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་གལ་ཆེའི་འགན་ལེན་ཞིག་ཡིན།

རུ། རུ་ནི་བརྡ་རྙིང་པ་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དམག་དཔོན་ལ་རུ་དཔོན་དང་མདུང་ལ་རུ་མཚོན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྭ་ཅོ་དང་ཨ་ལོང་ངམ་ཡུ་བའི་མིང་ལའང་འཇུག་གོ །

རུ་བརྒྱ་ལྡིང་གསུམ། རུ་དཔོན། བརྒྱ་དཔོན། ལྡིང་དཔོན་གསུམ།

རུ་ང་ཏན་ཏིག སྨྲོན་མེད་ཞིབ་ཚགས་ནན་ཏན་གྱིས་ལྟ་བ།

རུ་ཆེན་ལྔ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཡུལ་གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་རུ་ལག དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་གཡོ་རུ། དེ་མིན་རྣམས་ཡན་ལག་གསུམ་པའི་རུ་སྡེ་རུ་ཆེན་ཁག་ལྔར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། སུ་མ་གཉིས་ལ་བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞིའང་ཟེར།

རུ་རྟ། དམག་དཔུང་གི་རུ་སྡེ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་དམག་དཔོན་གཙོ་བོའི་བཞོན་རྟ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་དམག་དཔུང་དེ་རུ་སྡེ་གང་གི་ཡིན་པ་དང་། དམག་དཔོན་དེ་རུ་སྡེ་གང་གི་དམག་དཔོན་ཡིན་མིན་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཡོད།

རུ་ཐུར། ལྷག་པར་ངན་པ།

རུ་དར། སྔར་བོད་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སྐབས་དམག་དཔུང་གི་རུ་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྔ་སོ་སོའི་རུ་སྡེ་འཁྲིད་མཁན་གྱིས་ཁྱེར་བའི་དར་ཆ་སྟེ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི། མཐའ་ལ་དཔལ་དར་ཟེར་བ་མེ་རིས་འབར་བའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ལྡེ་ལྡེ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་དང་། དཀྱིལ་གྱི་རི་མོ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ།

རུ་འདྲེན་སྡེ་བཞི། སྔར་རྒྱལ་པོའི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་དམག་གི་སྐོར་ཚོའི་ཐོག་མར་འགྲོ་མཁན།

རུ་འདྲེལ། རྭ་ཐད་ཀར་བརྐྱངས་པའི་ནོར་ཟོག་གི་མིང་།

རུ་སྣ། རུ་དཔོན་ནམ་དམག་དཔོན་གྱི་མིང་།

རུ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། བོད་ཀྱི་ས་དབྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདྲ་བའི་ལག་མཐིལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། རྐང་མཐིལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་བཅས་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་བཞི།

རུ་གནོན་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞི། བོད་ཡུལ་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་དུ་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གནོན་བྱེད་དུ། དཔུང་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་དབུ་རུ་ཀ་ཚལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དཔུང་པ་གཡོན་པ་གཡོ་རུ་ན་ཁྲ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་། དཔྱི་གཡས་སུ་གཡས་རུ་གཙང་འགྲམ་གཙུག་ལག་ཁང་། དཔྱི་གཡོན་དུ་རུ་ལག་ཏུ་གྲུམ་པ་རྒྱང་དྲི་མེད་རྣམ་དག་གི་ལྷ

ཁང་རྣམས་སོ། །

ཙ་པ་ཏི། མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སེང་བུ་ལྷ་དང་། སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་འཐབ་སྐབས། སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་ཕམ་ནས་བུ་ཐ་ཆུང་ཙ་པ་ཏི་འཁོར་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྲོས་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཙ་དཔོན། དམག་དཔུང་གི་ཙ་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྔ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་དཔོན་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྔར་བོད་བཙན་པོའི་དུས་རབས་སྐབས་དེས་དམག་སྡེ་འཁྲིད་རྒྱུ་དང་། སྔར་བབས་པ། དམག་དཔུང་བཤར་བ། དམག་རྒྱག་པ། མདུན་བསྐྱོད་ཕྱིར་འཐེན། མཚམས་འཛོག་སོགས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ཡོད་ཅིང་། ཙ་སྡེ་རེ་རེ་ལ་ཙ་དཔོན་རྒན་གཞོན་གཉིས་རེ་ཡོད་ཚུལ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ།

ཙ་བཞི། ཙ་ནི་བརྡ་རྙིང་པ་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན་ཅིང་། དམག་དཔོན་ལ་ཙ་དཔོན་དང་། མདུང་ལ་ཙ་མཚོན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། སྔོན་བོད་ཀྱི་དམག་རྣམས་སྦྲ་ནག་ཤུབ་ནས་འགྲོ་བ་ཡང་།《ཐང་ཡིག》ལས། གྲུ་གུའི་ཡུལ་གྱི་ཨོང་དུ་མན་ཆོད་དུ། བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་སྦྲ་ནག་ཤུབ་ནས་ནི། སོགས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་ཀུན་ལ་ཡང་། གཡས་ཙ་དང་། གཡོན་ཙ། གུང་ཙ། དབུ་ཙ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་ཡང་སྔོན་དུས་བཙན་པོའི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་བཅས་ལ་འགྲོ་མཁན་གྱི་དམག་གི་སྐོར་ཚོ་བཞི་དང་། དེ་ཚོའི་སྡེ་འཁྲིད་མཁན་གྱི་ཙ་འདྲེན་སྡེ་བཞི་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐ་སྙད་ཡིན།

ཙ་ལག ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་འཛམ་ན་བཀྲ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་བལ་པོ་གླང་སྣ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་ལ་ཀེམ་གཡག་མིག བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་བྱེ་མ་ལ་སྟོན་བཅས་སུ་རྩིས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་གཡས་ཙའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ན་ཙ་ལག་ཟེར།

ཙ་ལག་གི་སྟོང་སྡེ་བཅུ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བར། མང་མཁར(དེང་སང་ཡང་ཡོད) ཁྲི་སྐྱོམ་གཉིས། གྲམ་པ་དང་ལྷ་རྩེ་གཉིས(འདི་གཉིས་དེང་སང་ཡང་ཡོད) ཉང་རོ(དེང་གི་རྒྱལ་རྩེ) ཁྲི་ཐང(ཚོང་འདུས་མགུར་མོ) ཁང་སར་དང་གད་སྨམ་གཉིས། མཚོ་ངོས་སྟོང་བུ་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས།

ཙ་ལས་སྐྱེས། (ངར་སོས་པོའམ་ཁུ་བོ་ལྷ་བུ་སློན་གཟུང་ཡང་ཟ) འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་ཐོག་མ་དང་བོད་རྒྱལ་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་བློན་པོ། ཇ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོ་ཙམ་ལ་བྱུང་བར་གསུངས། འདི་ཉིད་བོད་རྒྱལ་པུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དང་ཡུམ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཙས་ཚན་བཀྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ངམ་བརྟུལ་བའི་སྐོར་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་། ཙ་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལོ་ངམ་གྱི་ནང་མིར་ཞུགས་ཏེ་ཤ་ཁྲི་དཀར་མོའི་སྤུ་རྩར་དུག་བྱུགས་པ་དཀོར་དུ་ཕྱུལ་བ་ལ་ལོ་ངམ་གྱིས་བྱིལ་བྱིལ་བྱས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྐྲངས། གཡོག་རྣམས་ཁོ་ན་བའི་སར་འདུས་པའི་བར་ལ་ཉང་རོ་ཤམ་པོ་མཁར་རྩེ་ནས་ཕབ། ལོ་ངམ་ཕོ་བརྒྱ་མོ་བརྒྱ་བསད་སྐད། དེ་ནས་གྲི་གུམ་གྱི་སྲས་རྣམས་རྒྱལ་སར་སྤྱན་འདྲེན་བྱས་པའི་ཚེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་གཤེགས་སུ་མ་བཞེད་པས་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་འབྲིང་པོ་བྱ་ཁྲི་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཏོན་པར་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྲགས་ཞེས་གསལ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛངས་པའི་ལས་སུ་ཤིང་བསྲེགས་ཏེ་སོལ་བ་བཟོས་པ་དང་། དེས་རྡོ་བཞུས་ནས་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་བཏོན་པ། ཀོ་བ་བཞུས་ནས་སྦྱིན་བཟོས་པ། ཤིང་གི་གཉའ་ཤིང་བཟོས་ཏེ་རྨོན་པ་དོར་བསྐྱེབས་ཀྱིས་སྤང་ཐང་ལ་ས་ཞིང་རྨོས་པ། ཆུ་ཡུར་བཟོ་བ། ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད།

ཙ་ཤིང་། སྙིང་ཙམ་གྱི་དོན།

ཙང་ཁང་གཙོད་པ། ཙང་བའི་ས་གཞིར་དགེ་འདུན་གྱི······

ཐུང་ཁང་གཙོད་དགོས། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཁང་གི་མཚམས་ནས་འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་ཚོད་ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བ། རྒྱ་ས་ཕག་དང་ས་རྫ་སོགས་གང་ཐུང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་གོ །

ཐུང་མཐུན། ལུགས་དང་མཐུན་པ།

ཐུང་བ་ལྷ། གླིང་གསུམ་གྱི་མི། འདོད་ལྷ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ།

ཐུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ། ༡. ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་མཇུག་ཏུ་ཐལ་མོ་བརྡབས་ཏེ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཞེས་བརྗོད་པའམ། ༢. ཡང་ན། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་བཅུག་པས་དག་གོ་ཞེས་པ། ༣. ས་གཞི་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་ཐུང་བས་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྲིམས་པ་བཞིན་དུ་ས་བརྐོ་བ། ༤ ན་བར་གྱུར་ན་ཆང་སྣོད་སྲིན་བུ་པད་པས་འཛིབ་པ་ལྟར་གཞིབ་ནས་ཆང་བཏུང་ཐུང་བ། ༥. ལན་ཚྭ་འདེབས་ན་ཟས་ཀྱི་རོ་འགྱུར་བས་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ་ཐུང་བ། ༦. ཟས་སྤྱངས་ཟིན་ནས་རྒྱང་གྲངས་བྱེད་ཙམ་ལམ་དུ་བགྲལ་ནས་སླར་ཡང་ཟར་ཐུང་བ། ༧. ཟས་སྤྱངས་ནས་ལྷག་པོ་བྱས་མི་དགོས་པར་སླར་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རེག་ནས་ཟར་ཐུང་བ།
༨. འོ་མ་དང་ཞོ་གཉིས་བྲེ་གང་རེ་བསྲེས་ཏེ་དཀྲུགས་ནས་ཕྱི་དྲོ་འཐུང་ཐུང་བ། ༩. གདིང་བ་རྙིང་པ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་ལྷན་མི་དགོས་ཞེས་པ། ༡༠. དགེ་ཚུལ་གྱི་མགོ་ལ་ཁྲིའུ་བཅིངས། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པའི་ལྷུང་བཟེད་བཞག་སྟེ། གསེར་དངུལ་སོགས་འབུལ་བ་དེར་འཕེན་བཙལ་ན་ཕྱིས་དགེ་སློང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རེག་ཚོག་པར་འདོད་པ་བཅས་ཐུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུའོ། །

ཐུང་བའི་གོས་རྒྱ་བདུན། བལ་ལས་བྱས་པ། རྩ་ཤན་ལས་བྱས་པ། ཉི་འོག་པའི་གོས། རས་གོས། ཟར་མ། རྩ་གོའུ་བཏྭ་བ་ལས་བྱས་པ། རྩ་དུ་ཀུ་ལ་ལས་བྱས་པའོ། །

ཐུང་བའི་ཚོན་གསུམ། སྔོན་པོ། བཙག ཏུར་སྨྱིག་གོ །

ཐུབ་ཆས། གྲབས་ཆས་ཏེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་གྲབས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

ཐུས་སྐྱ། ཆུ་ལ་བཙུགས་ནས་གྲུ་སྐྱལ་བའི་ཤིང་རིང་པོའི་མིང་།

ཐུས་རྒྱན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལྷ་སྐུའི་རྒྱན་ཆ་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གསེས་དྲུག་ཡོད། ༡. དབུ་རྒྱན། ༢. སྙན་རྒྱན། ༣. མགུལ་རྒྱན། ༤ གདུ་བུ། ༥. སྐ་རགས། ༦. མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་བཅས་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་། ཡུམ་ལ་མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཕུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཟོ་སྟངས་དང་ཆ་ཚད་སོགས་ཞིབ་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི《རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན》དང་སོག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ཐུས་དང་པོ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག》ལས་གསལ།

ཐུས་ཆེན་ལྔ། ༡. ཤ་སྐྱེག་ཤིང་། ༢. སྒོ་རྡེང་མེ། ༣. སྤོང་ཀུང་ས། ༤ འབྲུ་ཤང་ལྷགས། ༥. ཐྲིའུ་རྩིའི་ཁམས་ལྡོའོ། །

ཐུས་ཆེན་བཞི། ཀེག་ཤིང་། ཀུང་ས། རྡེང(རྡེ)མེ། ཤང་ལྷགས་བཅས་བཞིའོ། །

ཐུས་པའི་རྒྱན་དྲུག ཐུས་པའི་དབུ་རྒྱན། རྣ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས། ལག་གདུབ། རྐང་གདུབ་རྣམས་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྲས་པའི་ཐུས་རྒྱན་དྲུག

ཐུས་མི་གཅིག་པའི་རྒྱལ་རབས་ཚན་པ་ལྔ། ཐང་རྒྱལ་རབས་འཐོར་བའི་རྗེས་སུ་ཐུས་མིང་མི་གཅིག་པའི་རྒྱལ་རབས་ཚན་པ་ལྔ་བྱུང་སྟེ། ༡. ལེའང་རྗེས་མ(后梁) ༢. ཐང་རྗེས་མ(后唐) ༣. ཅིན་རྗེས་མ(后晋) ༤ ཧན་རྗེས་མ(后汉) ༥. ཀྲོའུ་རྗེས་མ(后周)བཅས་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡོན་ས་ཁུལ(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལུའོ་དབྱང་ལྟེ་བར་བྱས་པ)དུ་བྱུང་བ་ཡིན(སྤྱི་ལོ༩༠༧ནས༩༦༠)བར། ༡. ཧྲོའུ་ལེའང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་དུས་མཇུག་གི་ཞིང་

པའི་འོས་ལངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཧོང་ཁྲའོས(黄巢)ཞིང་པའི་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་བློན་པོ་བྱེད་མཁན་ཀྲུའུ་ཝེན(朱温)གྱིས་ཐང་ལ་མགོ་བཏགས་རྗེས་ཐང་གོང་མ་ཐང་ཨེད་ཏིའི་ལི་ཀྲུའུ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མེ་ཡོས(༩༠༧)ལོར་གོང་མ་ཐང་ཨེད་ཏི་གོ་གནས་ལས་ཕབ་སྟེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ལེའང(ལྱང)རྒྱལ་རབས་རྗེས་མ་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་བས་སྤྱི་ལོ་༩༠༧ནས་༩༢༣བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. ཧོའུ་ཐང་སྟེ་ཐང་རྗེས་མ་ནི་ལེའང་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲུ་ཧྲིས་ཀྲུའུ་ཀྲེན་གྱི་ལུང་ཏེ་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ཆུ་ལུག(༩༢༣)ལོར་ཐང་གི་རིགས་རྒྱུད་ཡིན་པའི་དཔོན་རིགས་ལི་ཚུན་ཁྲུས་ཟེར་བས་ལེའང་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཐང་རྗེས་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་གྱི་ལོའོ་དབྱང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ལི་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༩༢༣ནས་༩༣༦བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༣. ཧོའུ་ཅིན་སྟེ་ཅིན་རྗེས་མ་ནི་ཐང་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཐང་ཨུ་ཧྲིས་ལི་ཚུང་ཁའི་ཆེང་ཆེན་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་མེ་སྤྲེལ(༩༣༦)ལོར་དེའི་མག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བློན་ཧྲི་ཅིང་ཐང་ཟེར་བས་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཅིན་རྗེས་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ས་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཧྲི་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༩༣༦ནས་༩༤༦བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༤. ཧོའུ་ཧན་སྟེ་ཧན་རྗེས་མ་ནི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀྲུའུ་ཧྲི་ཧྲི་ཀྲུང་ཀུས་ཀྱི་ཁའི་ཡུན་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མེ་ལུག(༩༤༧)ལོར་ཆེས་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ཡེ་ལུས་ཏེ་ཀོང་གིས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཏོར་ཞིང་། རྒྱལ་ཕྲན་རྒྱལ་པོ་ལིའུ་ཀྲི་ཡན་ཟེར་བས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་ཅིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཧན་རྗེས་མ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༩༤༧ནས་༩༥༠བར་ལོ་བཞི་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་མ་ཐུབ། ༥. ཧོའུ་ཀྲའུ་སྟེ་ཀྲོའོ་རྗེས་མ་ནི་ཧན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་པ་ཧན་ཡིན་ཧྲིས་སྲིད་ལོ་བཞི་པ་ལྕགས་ཕག(༩༥༡)ལོར་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀོའོ་ཝེ་ཟེར་བས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཀྲོའོ་རྗེས་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ཧྥེང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་ཐོག་གསུམ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཀོའུ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལོ་༩༥༡ནས་༩༦༠བར་ལོ་བཅུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་བཅས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པོ་དེས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པོ་དེ་དང་དུས་མཚུངས་ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲི་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་དུ་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བྱུང་སྟེ། ༡. ཝུ་རྒྱལ་རབས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྲའོ་ཙུང་གི་ཅིང་ཧྥུ་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་ལོ་༨༩༢ལོར་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་དབྱང་ཀྲོའུ་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཝུ་རྒྱལ་རབས། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་དབྱང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༨༩༢ནས་༩༣༧བར་ལོ་ངོ་ཞེ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. མིན་རྒྱལ་རབས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྲའོ་ཙུང་གི་ཅིང་ཧྥུ་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ། སྤྱི་ལོ་༨༩༣ལོར་ཧྥུ་ཅེའན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧྥུ་ཀྲོའུ་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་མིན་རྒྱལ་རབས། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཝང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༨༩༣ནས་༩༤༥བར་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༣. ཝུ་ཡོད། གོང་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཀྲེ་ཅའང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧང་ཀྲོའུ་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཝུ་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཆེའན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༨༩༣ནས་༩༧༨བར་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་དྲུག་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

༤ ཁྲིའུ་རྒྱལ་རབས། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྲིའུ་ཙུང་གི་ཆེན་ཉིད་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་སྤྱི་ལོ༨༩༦ལོར་ཧུའུ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲང་ཧྲ་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཁྲིའུ་རྒྱལ་རབས། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་དྲུག་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༨༩༦ནས༩༥༡བར་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༥. ཚན་ཧྲུའུ། ཧྲུའུ་སྔོན་མ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཞིག་ནས་སྤྱི་ལོ༩༠༧ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུར་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཧྲུའུ་སྔོན་མ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཝང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༧ནས༩༢༥བར་ལོ་ངོ་བཅུ་དགུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༦. ཅིང་ནན། གོང་གསལ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཅིའང་ལིང་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཅིང་ནན། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༧ནས༩༦༣བར་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༧. ནན་ཧན། (ཧན་ལྷོ་མ) སྤྱི་ལོ༩༡༧ལོར་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀོང་ཀྲིའུ་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཧན་ལྷོ་མ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༡༧ནས༩༧༡བར་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༨. ཧོའུ་ཧྲུའུ། (ཧྲུའུ་རྗེས་མ) སྤྱི་ལོ༩༣༤ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུར་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཧྲུའུ་རྗེས་མ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་མེང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༣༤ནས༩༦༥བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༩. ནན་ཐང(ཐང་ལྷོ་མ) སྤྱི་ལོ༩༣༧ལོར་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནན་ཅིན་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཐང་རྗེས་མ་དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གསུམ་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ལི་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༣༧ནས༩༧༥བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༠. པེ་ཧན། (ཧན་བྱང་མ) སྤྱི་ལོ༩༥༡ལོར་ཧྲན་ཞི་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐའེ་ཡོན་ལ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་ཧན་བྱང་མ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་དུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༥༡ནས༩༧༩བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་བཅས་གོང་གསལ་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་དུས་མཚུངས་སུ་གནས་པའི་ལོ་གྲངས་སྤྱི་རྗེས་བསྡོམས་སྤྱི་ལོ༨༩༢ནས༩༧༩བར་ལོ་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་ནི་རྒྱལ་རབས་སྔ་མ་རྒྱལ་རབས་རྗེས་མས་གཏོར་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་པོ་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་ནང་སྐོར་ཚུགས་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པ་དེས་ལྔ་བྱང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུའི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་མཚོན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་རེད།

དུས་སྨིག དུས་མིག་སྐྱེ་དུས་པའི་མཚམས་ཚིགས། (ཙ)

དུས་ཚན། རིགས་དུས་གཅིག་པའི་བུའི་མིང་།

དུས་གཤེན་གྱི་བྱིས་པ། གནའ་རབས་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་ཚོ་ཁག་གཅིག་སྐྱེ་གཤེན་གྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན།

དེ། ༡. རེ་ནི་ཧ་ཅང་ངམ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན། ལོག་པ་རེ་ཆེ་ནི་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའམ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དོན། ༢. བྱ་ཚིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱར་ཞིང་དགག་སྒྲ་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་འདྲིས་མནའ་བོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བྱེད་གཏན་ནས་མི་སྤྱིལ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་དཔེར་ན་མཁས་མཆིས་ཏེ་ཆེད་གར་འཕངས་རེ་ཞེས་པ་ནི་མཁོན་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུང་དང་དེང་སང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་རེ་སྒྲ་སྦྱར་སྲོལ་ཡོད། དཔེར་ན་ཁམས་སྐེ་དགེའི་སྐད་དུ་ད་ཕན་ཆད་ཕ་མའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་རེ(ཕྱིན་ཆད་ཕ་མའི་ཁ་ལ་ཏན་ཏན་ཉན་གྱི་ཡིན) ནང་གཏམ་ཕྱི་ལ་བཤད་རེ(ནང་ཁུལ་གྱི་གཏམ་དེ་ཕྱི་ལ་གཏན་ནས་མི་བཤད) ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། (ཙ)

རེ་སྐན། མནའ་སྐྱེལ་བའི་ཚིག

རེ་མཁང(འཁང) ཕན་ཚུན་ཁྲོས་ནས་ངན་སྨས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འཁང་ར་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ། འདི་ལ

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མས་འཕྲུལ་མ་དག་པར་གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་གིས་མས་འཕྲུལ་དང་འས་འཕྲུལ་གཉིས་ཀ་གདམ་ང་ཡིན་པར་གསུང་འདུག

རེ་འཁོང་། འདི་ཉི་རི་འཁང་ཞེས་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་པ་སྟེ། སོ་སོའི་རེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དག་མ་འགྲུབ་ན་རང་གི་གྲོགས་ལ་དེ་ཡི་ཡུས་ཁོད་པ་དང་། སེམས་ཐང་ཆད་པ་ལ་ཟེར།

རེ་རྡོགས། དངོས་གྲུབ་དང་གྲུབ་རྟགས་སོགས་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་དང་། བར་ཆད་ཡོང་གི་དོགས་པ།

རེ་ལྡེ། ཤིང་པ་ལས་བྱས་པའི་སྣམ་བུ་དང་སྨྱུག་མའི་ལྷས་མ་ལའང་ཟེར།

རེ་ཕྱུར། སྣ་ནག་གིས་བཟོས་པའི་མལ་ཁེབས་དང་རྟ་ཁེབས་མལ་གདན་སོགས།

རེ་བའི་ཁྲིམ། སྣ་ནག་ལས་བཟོས་པའི་གུར་སྟེ། འབྲོག་པ་ཚོར་སྣ་གུར་ལས་སོགས་སུ་ཁང་པ་མེད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལས། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྣ་གུར་ཞེས་ཟེར།

རེག་པ། ཡུལ་དབང་སེམས་གསུམ་འདུས་ནས་བློ་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཕྲད་པའི་ཆ།

རེག་པ་བཅུ་དྲུག སེམས་བྱུང་རེག་པ། རེག་བྱ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་དང་ཕྲད་ཆ་ལ་རེག་པ། ཕྱི་མ་མ་རིག་པའི་རེག་པ། གཏོད་སེམས་ཀྱི་རེག་པ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག་པ། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ། བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ། ཐོགས་པའི་རེག་པ། ཚིག་བླ་དག་གི་རེག་པ། རིག་པའི་རེག་པ། མ་རིག་པའི་རེག་པ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ། དྲི་མེད་ཀྱི་རེག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རེག་པ།

རེག་པ་དྲུག མིག རྣ། སྣ། ལྕེ། ལུས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདུས་པའི་རེག་པའོ། །

རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག ས་དང་། ཆུ། མེ། རླུང་། འཇམ་པ། རྩུབ་པ། ལྕི་བ། ཡང་བ། བཀྲེས་པ། སྐོམ་པ། གྲང་བ་རྣམས་སོ། །

རེག་བྱ་གཉིས། འཇམ་རྩུབ་གཉིས་དང་། ཡང་ན་འབྱུང་བ་འགྱུར་པའི་རེག་བྱ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱའོ། །

རེག་བྱ་དྲུག འཇམ། རྩུབ། ལྕི། ཡང་། གྲང་བ། བཀྲེས་སྐོམ།

རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ། དེ་དང་རེག་བྱ་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོད།

རེག་བྱའི་མཆོད་སྤྲིན། འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གབ་ཚིག

རེག་ཚོར་གསུམ། རེག་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ།

རེག་འཛིན་དབང་མངོན། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།

རེག་ཟིན ཟིན་བྲིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་མིང་གཞན་བརྗེད་བྱང་། བརྗེད་ཐོ། རེག་ཟིན། མཉེལ་བྱང་། མཉེལ་ཐོ་བཅས་ཀྱང་ཟེར།

རེངས་པ། དགྲ་བོ་འགའ་ཞིག་སྔགས་དང་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འགུལ་བསྐྱོད་མི་ནུས་པར་རེངས་པར་བྱེད་པའམ། ངག་ལྐུགས་པར་བྱེད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་སྦྱོར།

རེད་མདའ། གཞིས་ཀ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་རྫོང་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཆུས་རེད་མདའ་གྲོང་སྡེ།

རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས། མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་གྱི་སའི་ཆར་གཏོགས་པའི"སྟོད་ཀྱི་སྐྱ་གའི་ཞག་ག་མན་ཆད་དང་སྨད་ཀྱི་གསེར་ཁའི་ཞག་ག་ཡན་ཆད་ལ་ཟེར"ཞེས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསུངས་སོ། །

རེམ། འདི་ཁམས་ཁུལ་དང་གཙང་ནང་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ལ། ཏུར་ཐག་གིས་ཤིག་ཟེར་རྒྱུར། རེམ་ཞིག་དང་། རེམ་སོག

ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

རེའུ་སྨྱིལ། ཡ་རྩེའི་གདུང་རྒྱུད། ཡབ་ཨ་ནན་སྨྱིལ་གྱི་སྲས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་མང་པོའི་བདག་བྱས་ལུགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་གསལ་བ་དེ་ནི་ཡབ་ཨ་ནན་སྨྱིལ་གྱི་སྐུ་དུས་སོག་པོའི་ལག་ནས་ཐར་ཛ་ཧེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྒྱུན་དུ་གཏོགས་པའི་གྲོང་སྡེ་ཉིས་ཏེ་ཞུལ་བ་རྣམས་སུ་མཐུད་གཞན་སོར་མི་འབྱུང་བའི་རྗེས་གནོན་དང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་མངའ་རིས་སུ་དངུལ་དཀར་ཞི་གཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་སྨན་བླ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་བཞེངས་པ་དང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༣༡༠)ལོར་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེར་མངགས་བཅོལ་གྱིས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་རིན་རྡོར་དང་། མཛོད་པ་ཨུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཆེད་མངགས་དབུས་སུ་མངགས་ཏེ་སྔར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས་རྫ་གཡམ་ཡིན་པ་དེ་བརྗེས་ནས་ཟངས་ཁལ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དོས་རེ་བྱས་པའི་ཟངས་དོས་བརྒྱ་དང་བཞི་དང་། གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལས་གྲུབ་པའི་གསེར་ཐོག་ཕུབ་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཐོག་ཆུང་དུ་ཞིག་ཕུབ་པ་འདི་ནི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་བརྒྱན་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །

རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ། ཁྱོད་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་གནས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་ཁང་པའི་ནང་གི་སྟོང་ཆ་ལྟ་བུ། ཁང་པ་དེ་འཇིག་ན་སྟོང་ཆ་དེ་ཡང་མེད།

རེས་གཟའ་བདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་སྐར་རྩིས་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་བདུན་པོ་རྣམས་རང་རང་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཞག་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་རེས་གཟའ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉི་མ་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་གནས་ས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཆགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཆགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཁྱིམ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་རླུང་འཁོར་གྱིས་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁོར་བའི་ནང་གསེས་གཏའི་ཁྱིམ་དེ་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་སྐག་གི་ཐད་ཀར་སླེབས་པ་ན་མེའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཐོག་མར་ཐོན་པ་དེ་ནི་ཉི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ས་ཡི་གོ་ལའི་ཐོག་ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་གཟའ་ཉི་མ་དེ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་བཞག ཉི་མ་དེ་བྱུང་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ནས་རང་འགྲོས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་ཏེ་སླར་ཡང་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་གཏའི་ཁྱིམ་དུ་སླེབས་པ་དང་ཉི་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐར་སྐག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་ཐ་སྐར་གྱི་ཐད་དུ་འབྱོར་བ་ན་ཆུའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་བྱུང་སྟེ་དེའི་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མས་གཡོན་སྐོར་དུ་འཁོར་ནས་སྐར་མ་མཆུའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་མིག་དམར། ལྷག་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་ལྷག་པ། མི་བཞིའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་ཕུར་བུ། ནབས་སོའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་པ་སངས། སྨྲུབས་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་སྤེན་པ་བཅས་གཟའ་བདུན་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་ཉི་མ་ནག་པའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་སྒྲ་གཅན། ནམ་གྲུའི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་དུས་མེ། ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཐད་དུ་སླེབས་པ་ན་མཇུག་རིང་བཅས་རིམ་པར་སྐྱེས། གཟའ་དགུ་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་གཉིས་ནི་མགོ་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་གཟའ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞག་གཉིས་རེས་དང་གསུམ་རེས་སོགས་ཀྱིས་རེས་བསྐོར་བྱས་ནས་འཁོར་ཞིང་། གཟའ་སྤེན་པ་སྐྱེས་རྗེས་གཟའ་བདུན་པོ

རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རེས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐར་ཁྱིམ་སོ་སོར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རེས་གཟའ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན།

རེས་གཟའ་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་འབྲས་བུ། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རེས་གཟའ་བདུན་པོ་དེ་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་པོ་སོ་སོ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་ན་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་སུ་འཕྲོད་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་དང་རྒྱ་ནག་གི་འབྱུང་རྩིས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། གཟའ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཉི་མ་དང་མིག་དམར་གཉིས་ནི་མེ་ཁམས། ཟླ་བ་དང་ལྷག་པ་ཆུ་ཡི་ཁམས། ཕུར་བུ་དང་སྒྲ་གཅན་གཉིས་ནི་རླུང་ཁམས། པ་སངས་དང་སྤེན་པ་གཉིས་ས་ཡི་ཁམས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སྨིན་དྲུག རྒྱལ། མཆུ། གྲོ། ས་ག ཁྲུམས་སྟོད། བྲ་ཉེ་བཅས་བདུན་ནི་མེ་ཁམས། སྣར་མ། ལྷམ་མཚམས། སྟོན། ཆུ་སྨད། བྲོ་བཞིན། མོན་གྲུ་བཅས་དྲུག་ནི་ས་ཁམས། མགོ། ནབས་སོ། དབོ། མེ་བཞི། ནག་པ། ས་རི། ཐ་སྐར་བཅས་ནི་རླུང་ཁམས། ལག སྐག སྨྲུབས། ཆུ་སྟོད། མོན་གྲེ། ཁྲུམས་སྨད། ནམ་གྲུ་བཅས་བདུན་ནི་ཆུ་ཁམས་ཡིན་པས་ས་གཉིས། ཆུ་གཉིས། མེ་གཉིས། རླུང་གཉིས། ས་ཆུ། མེ་རླུང་བཅས་འཕྲོད་པ་རྣམས་བཟང་བ་དང་། ས་རླུང་། ཆུ་རླུང་། ས་མེ། མེ་ཆུ་བཅས་འཕྲོད་པ་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་པར་བཤད། གཞན་ཡང་འཕྲོད་སྦྱོར་ཉེར་བརྒྱད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲོད་གསུམ་འགྲུབ་སྦྱོར་བདུན་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིབ་པར《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》དང་།《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》སོགས་ཀྱི་ནང་གསལ་བས་འདིར་མིང་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

རེས་གཟའ་འོད་ཟེར་བདུན་པ། འདི་གཟའ་སྤེན་པའི་མིང་སྟེ་གཟའ་སྤེན་པའི་མཐར་འོད་ཀྱི་ཨ་ལོང་ལྔ་བུ་བདུན་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

རེས་གཟའ་ལྷ་ཡི་བླ་མ། ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་རེས་མོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་གཟའ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གཟའ་ཕུར་བུ་སྟེ། མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་གཟའ་ཕུར་བུ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྨྲ་རིག་པ་སློབ་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པས་ན་ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པར་བཤད།

རོ་རྐྱང་གཉིས། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་དབུ་མའི་གཡོན་ལ་རྐྱང་མ་དང་གཡས་སུ་རོ་མ་ཡོད་པ་གཉིས།

རོ་རྐྱང་དུ་རྒྱུ་བ་བཀག རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རླུང་རྒྱུ་བ་བཀག་སྟེ་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ་ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

རོ་སྐམ་པ་ལོ་སྙོམས་ཉི་མ་ཤེས་རབ། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ། རོ་སྐམ་གྱི་དགོན་པ་བཏབ་པས་མཚན་ལ་རོ་སྐམ་པར་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་ལགས།

རོ་བརྒྱ། ཟས་རིགས་ལ་རོ་དང་ཞུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྩ་བའི་རོ་དྲུག་སྟེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ། ཚ་བ། ལན་ཚྭ་བ་བཅས་ཡིན། དེ་རེ་རེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དྲུག་དྲུག་ཕྱེ་བའི་ཉིས་བསྒྲེས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་རོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲེས་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་སུ་འགྱུར་འགྲོ་བས་རོ་བརྒྱ་པ་ཟེར།

རོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། རོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་པོ་ལ་ལྕེ་ཤེས་ལ་ཕན་པའི་རོ་དང་། འཇུ་བར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ལུས་སེམས་ལ་མི་གནོད་པའི་རོ་དང་། ཞུ་ཚེ་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་པའི་རོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། གཞམ་དུ་རོ་ཆེན་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

རོ་བསྒྲུབས་པ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ནང་དུ་གསལ།

རོ་གཅིག རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཉམས་འཆར་བ་སྟེ། རྗེ་སྒོམ་ཚང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་གྱི་དོད་ཐུབ་པར་གསུངས།

རོ་བཅུ་གཉིས། ཁ་བ། སྐྱུར་བ། ཚ་བ། བསྐ་བ། ལན་ཚྭ། མངར་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ། སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ། གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །

རོ་བཅུད་བདའ། རོ་བཅུད་བྲོ་བའམ། ཁ་སྐད་ལ་བྲོ་བ་ཁ་བ་ཟེར།

རོ་ཆེན་བརྒྱད། ༡. ཤར་ན་སྟོབས་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ། ༢. ལྷོ་ན་འཆི་བདག་སྲོས་པའི་རོ། ༣. ནུབ་ན་སྟོབས་ལྡན་མནན་པའི་རོ། ༤ བྱང་ན་ཁྲབ་འཇུག་འཚོགས་པའི་རོ། ༥. ཤར་ལྷོ་ན་དགའ་མར་ཡི་ཚད་ཀྱི་རོ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ན་འཚོགས(པའི)གསལ་ཤིང་གི་རོ། ༧. ནུབ་བྱང་ན་འགྲོང་གི་རྐྱོད་པའི་རོ། ༨. བྱང་ཤར་ན་སྨིན་དྲུག་གདེངས་པའི་རོ་བཅས་ལ་ཟེར།

རོ་ཆེན་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱད། ༡. ཤར་དུ་ཡོ་ཤྭ་བ། ༢. ལྷོར་མེ་ལྕེ་གདོང་། ༣. ནུབ་ཏུ་ཀྲྀ་མ། ༤ བྱང་དུ་ཀན་ཙེད་མ། ༥. ཤར་ལྷོར་རྡོ་རྗེ་མ། ༦. ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཏུ་ལུ་མ། ༧. ནུབ་བྱང་དུ་དྲེགས་པ་མ། ༨. བྱང་ཤར་དུ་སྣ་ཚོགས་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞིང་ལྤགས་མནབ་ཅིང་རུས་རྒྱན་ཅན། མཆོད་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་ནས་རོ་ལ་ཟམ་པའོ། །

རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག རྣམ་རྟོག་ལམ་འཁྱེར། ཉོན་མོངས་ལམ་འཁྱེར། ན་ཚ་ལམ་འཁྱེར། ལྷ་འདྲེ་ལམ་འཁྱེར། སྡུག་བསྔལ་ལམ་འཁྱེར། འཆི་བ་ལམ་འཁྱེར་བཅས་དྲུག་གོ།

རོ་སྙོམས་ཆོས་བརྒྱད། བདེ་བ་དང་། སྙེད་པ། སྙན་པ། བསྟོད་པ་བཅས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། མ་སྙེད་པ། མི་སྙན་པ། སྨད་པ་བཅས་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དགའ་མི་དགའི་བསམ་པ་མེད་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་རོ་སྙོམས་སམ་རོ་སྙོམས་ཆོས་བརྒྱད་ཟེར།

རོ་སྙོམས་ལམ་དུ་ལོངས། ལུས་ལ་ན་ཚ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རོ་སྙོམས་པ་སོགས། དགྲ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྡང་རོ་སྙོམས་པ། བདེ་སྡུག་ལ་ཡིད་དགའ་མི་དགའ་རོ་སྙོམས་པ། གཞན་གྱིས་བསྟོད་སྨད་གང་བྱུང་ཡང་རོ་སྙོམས་པ།

རོ་དྲུག མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ། ཚྭ་བ། ལན་ཚྭ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ །

རོ་སྨད་སྐྱི་ཞིག གཟུགས་སྨད་མི་ཁྱོག་པ། (ཙ)

རོ་འཛིན་དབང་མཛོན། རོ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ལྗེའི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གོ །

རོ་ལངས་གསེར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་རོ་སྒྲུང་ཟེར། འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རོ་ལངས་སྒྲུབ་ནས་ལུས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལེའུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྒྲུང་སྲིད་མཁན་ནི་རོ་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཟེར་བའི་རོ་ལངས་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོས་བཏུལ་རྗེས་སྐལ་པར་ཁུར་ནས་ཁྱེར་ཡོང་བའི་ལམ་བར་དུ་རོ་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། འདི་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པ། སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་འདུག མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད།

རོ་སོ་དྲུག མངར་བའི་མངར་བ། མངར་བའི་སྐྱུར་བ། མངར་བའི་ཁ་བ། མངར་བའི་སྐ་བ། མངར་བའི་ཚྭ་བ། མངར་བའི་ལན་ཚྭ་བ་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལན་ཚྭ་བའི་བར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཕྱེ་བས་སོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རོག་སྟོན་དཀོན་ཅོག་སྐྱབས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ནང་མང་མཁར་ཚ་ལུང་དུ་གདུང་རྒྱུད་མིང་ལ་རོག་ཅེས་པའི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོས་མདོ་རྒྱུད་སོགས་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་རྣམས་གསན། ཕྱིད་པར་དུ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་ཁྲུ་སྟོན་དབུས་པ་དར་གྲགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསོ་བ་རིག་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་རྫོགས་པར་ཞུས། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེངས་གཅིག་ཕེབས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤཱནྟི་པ་ཕྱི་མ་ལས་གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསན། གཞུང་གི་ས་བཅད་བསྡུས་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་ཞེས་བརྩམས་པ་བཅས་རང་གི་སློབ་མའི་བུ་བོ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལ་བཀའ་བབས་སོ། །

རོག་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། (ཧོལ་བ་དམར་ཞུར་བ་ཡང་ཞུ) རྗེ་འདི་ཉིད་པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཕག(༡༠༥༩)ལོར་སྔགས་པ་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་གི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རོགས་མངོན་པ་བ་དང་། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གཉིས་ལ་མངོན་པ་དང་འདུལ་བ་གསན། པོ་ཏོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་བསྙེན། དེ་རྗེང་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་མཛད། ཚོགས་པ་ཡང་ཡང་གང་དུ་སྟོང་ཕྲག་པ་བྱུང་ཟེར། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ཆོས་འབྲེལ་གསན། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༡༣༡)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

རོག་ཤེས་རབ་འོད། ཡབ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དང་ཡུམ་ཆོས་ཀྱི་དགེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༡༦༦)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་མེས་པོ་ཤེས་རབ་བླ་མས་ཡིག་རྩིས་བསླབས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཀློག་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཉི་ཁྲི་ཚར་གཅིག་ཐོན། དགུང་གྲངས་བཅུ་བར་དུ་ཡབ་མེས་གཉིས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསླབས། བཅུ་ནས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡབ་ཀྱིས་ཕུར་པའི་བསྙེན་པ་མཚམས་བྱས་ནས་སྐྱིལ་དུ་བཅུག་པས་གྲུབ་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནས་བཅུ་བཞི་བར་དུ་རོག་སྟོན་བཙན་པོ་ལས་སོ་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ། སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་གསུམ། ཨ་རོ་གསང་སྐོར། བི་མ་ལ། ཞི་བྱེད་ཡས་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་གསན་ཞིང་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་རོག་སྟོན་སྨྲ་སྦྱིན་ལས་ཀྱི་ཡའི་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་དང་། འཕགས་སྐོར་འགྱུར་གསར། བདེ་མཆོག་མར་དོ་ལུགས་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ལྷབ་དྲེས་མ་གོང་བ་ལ་མདོ་སྒྱུ་སྐྱོ་ལུགས་དང་ལུང་གི་རྒྱུད་བུ་ཆུང་དྲུག ཟླ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལྔ། བདུད་རྩི་ཁམས་ལུགས། ཧ་མགྲིན་ལྷ་བཞི། སྒྲོན་སྤྲུལ་ལ་སོགས་ཞུས། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཚེམས་ཆག་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ཚེམས་ཚབ་བཙུག་པས་མཁས་པ་ལྕགས་སོ་ཅན་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉེ་ཤུའི་བར་སློབ་དཔོན་ཡམ་ཤུད་དངོས་གྲུབ་ལས་མདོ་སྒྱུ་ཟུར་ལུགས་གསན། དེར་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུས་ཀྱང་རྩོད་པ་མ་ཐུབ་པས་སྨར་མཚན་རྒྱ་མོན་ཟེར་བ་ལ། ཡམ་ཤུད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་འོད་དུ་བཏགས། བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཊཱི་ཀ་དང་གཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཐུན་བརྩམས། བཅུ་དགུ་པ་ལ་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་སོ་དར་སེང་དང་། ལང་སྟོན་རྗེ་པད། རྒྱ་བསོད་ནམས་འབར། གཙང་ནག་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། གྲུབ་ཐོབ་དངོས་གྲུབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་གྲྭ་ཐང་དུ་ཕེབས། ཉེ་ཤུ་ཙ་གཅིག་ནས་ཉན་བཤད་ཐུན་མོང་ཐོག་བླ་མ་མང་པོ་ལ་གསན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཙ་ལྔ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉ་བའི་མཚན་མོ་ཐུན་

བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཚེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་དུ་གྲོལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་སྐམ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པར་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་གསོལ་ཞལ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་མཛད་དེ་རྩེ་བ་སྐྱང་གི་དབུས་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་འདག་འབྱུར་དང་འཚོ་བ་བཅུད་ལེན། ན་བཟའ་བེམ་པོ། སྒྲ་བཅད་མཛད་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་རྟགས་དང་རྗོ་ཙུས་ཕྲད་དེ་ཟག་པའི་རྒྱུན་ཆད། ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པའི་སྣང་བ་ཤར། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་རྒྱལ་ཚ་མདོ་དབང་གིས་སྐྱེ་མདོ་ཞུལ་བ་བཞེས་ནས། གདན་ས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ལ་གཏད། རེ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུར་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བསྐོར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༢༤༤)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

རོང་ཏྭར་སྐྱིག རིན་སྤུངས་རྫོང་གི་ངོར་བྱམས་ཆེན་གྱི་ཉེ་སྐོར་ལ་ཡོད། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྭ་ལོའི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཆེས་སྔ་བ་ཞིག་ཡིན།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་ཡབ་བོན་པོ་གེ་གོད་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡུམ་རྒྱ་གར་སྨན་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལུག(༡༣༨༢)ལོར་སྐུ་བལྟམས། ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བོན་ཆོས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ལུགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དུ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞེབས། གླིང་སྟོད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེ་འདི་དང་ཀོང་སྟོན་བློ་གྲོས་དཔང་ཕྱུག་གི་དྲུང་དུ་རྟོག་ལོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕར་ཚད་བསྡུས་གསུམ་དང་། དབུ་མ་རང་བརྒྱུད་པའི་བཤད་སྲོལ། སྣར་མོ་ལུང་གི་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་དང་། འཕན་ཡུལ་གྲོ་བའི་མཁས་པ་དམར་སྟོན་ལ་འདུལ་བ་སྙད་ལུགས་བྱ་འདུལ་དང་ཐོག་དཀའ་ཆེན་གྱི་བཤད་སྲོལ། མངོན་པ་མཛོད་མཆིམས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། ཐང་ཟག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཚབ་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། ཡོ་པ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་མངོན་པ་གོང་མ་སོགས་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གྲོ་ས་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་དམར་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཚན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། རྣམ་རིག་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བརྩམས་ཤིང་འཆད་པའི་འཕྲུལ་བཟུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གཡག་སྡེ་པ་དང་མཉམ་དུ་ས་ལུགས་ཀྱི་མདོའི་བཤད་སྲོལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལས་གསུང་ངག་སོགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས་ནས་ས་རྔོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ། ཕྱ་པ་ཆོས་སེང་དང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ། ཀུན་མཁྱེན་འདི་གསུམ་ལས་འཆད་པའི་རྒྱུན་དང་། དངོས་སློབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཐོན་ཆེ་བ་མ་བྱུང་ཞེས་གྲགས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་སྟོད་དིང་རི་དང་མུས་སོགས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས་པ་དང་། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྐྱེ་དཔོན་ས་སའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགྲོན་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐོར། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་ཤིང་ཡོས(༡༤༣༥)ལོར་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་གྲྭ་བཏབ་ནས་གཞན་དོན་མཛད། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མ་རང་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འདི་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་འཆད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཉིན་རེ་ལ་ཐ་ན་སློབ་མ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མཛད་པར་དམ་བཅས། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཐོ་འཚམ་པ། ཕྲག་དོག་གི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་ཐུགས་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསུང་ཐུབ།

དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གཞུང་པོ་ཏི་བཅུ་ལ་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་རྩོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེངྒེ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་གསོལ། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་མཛད་སྒྲོལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མན་ངག་ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་ཕྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། གསུང་རྩོམ་ལ། 《ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེའི་སྣང་བ》དང་། 《འདུལ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྡུས》གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་གཙོས་ཆོས་ཚན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བརྩམས་པར་མཛད། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། སྔ་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བསྟན་པ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི། བར་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་གངས་ཅན་མཛེས་པའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་མཆོག་གཉིས། གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་མཚུངས་པའི་བུ་ཆེན་གསུམ། ཕྱི་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བཅུ་དྲུག ཡང་ཚར་གྱི་བུ་ཆེན་གྲགས་པ་ཅན་བཞི་ལ་སོགས་པས་གཙོས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༤༤༩)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

རོང་ཐ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། རྗེ་འདི་སྨད་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་འབྲི་ཟླ་ཟལ་མོ་སྒང་རྒྱལ་བཟང་གི་འབྲོག་སྡེར་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་དང་ཡུམ་སྨན་ལྷ་ཚེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༧)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་གདན་ས་རོང་ཐ་ར་ཉག་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྲི་ལ་གསོལ། རྗེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པ་དང་དགེ་བསྙེན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་ཡོངས་འཛིན་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཇལ། ཁྲབ་བདག་འཇོག་རི་པ་ཆེན་པོ་དང་ཀེའུ་ཚང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཕུར་བུ་ལྕོག་བྱང་ཆུབ་གླིང་དབེན་གནས་སུ་བྱམས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡང་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གོང་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་བསྣན་པ་ཙམ་ལས་གཞན་སོར་བཞག་མཛད་དེ་ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཀོ་རྫོང་གི་པཎྜི་ཏ་དྷ་ནའི་མཚན་ཅན་གྱི་དྲུང་ནས་སྙན་ངག་སུམ་རྟགས་དང་བརྡ་གསར་རྙིང་ལ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་དཔལ་སྤུངས་དགོན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་དབུས་སུ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་སུ་ཕྱིན། ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་ལ་ཕེབས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་གཉིས་པར་རྗེ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་རྭ་ཉག་དགོན་གྱི་བྱམས་ཁང་དང་ཐོ་བྲང་ཞིག་གསོ་གནང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་རྗེ་བླ་མ་དཏུལ་ཚུ་པ་ཆེན་པོར་བསྟོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཁོར་ལོ་བརྩམས་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་བར་དབུས་གཙང་དུ་ཐེངས་འགའ་ཕེབས་རྗེས་གཙོ་བོར་སྐུ་མཚམས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད། ཕྱག་རྩོམ《བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ》 《ལྷ་ཆེན་སྲིད་སྲུང་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཚུལ》 《དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་འཁོར་བཅས་དཀྱིལ་བསྐྱེད་བསྙེན་མདོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》 《དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ཤུགས་འབྱུང་སྐྱོ་སྐྱུའི་ཕྲེང་བ་དམ་པ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན》སོགས་གསུང་འབུམ་བསླབ་བྱའི་རིམ་པ་དུ་མ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ།

《འཛམ་གླིང་སྐྱེས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་བསྟོད་ཚོ་ག་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ》སོགས་ཡོད་འབྲིང་གཉིས་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་གླང(༡༩༠༡)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ《བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ》ཞེས་པར་གཟིགས།

རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། རྗེ་འདི་ཉིད་གཉའ་གོང་བྲག་དཀར་གྱི་ལྷ་ཞོལ་གཉན་ཐོག་འབྲོག་ཏུ་ཡབ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་དང་ཡུམ་དཔལ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༤༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྟོང་སྐོར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁྲི་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། གཉན་ཐོག་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྦྱོར་གློག་དང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དཀའ་དྭགས་དབུ་མཛད་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱགས་འཛིན་སྐབས་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ངོ་མཚར་ལྟས་མང་དུ་ཐོན། དགུང་གྲངས་བདུན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག(༡༧༤༨)ལོར་གདན་ས་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་གྲྭ་ཚང་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། ཀུན་རིག་སོགས་ཀྱི་དབང་། འཇིགས་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུང་ལུང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ལས་སྐར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། རིན་འབྱུང་། སྐལ་ལྡན་གསུང་འབུམ་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་། དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། དྭགས་པོ་བཀྲས་རྣམ་པའི་ཕྲེ་མ་ཊཱིའི་སྒྲུབ་ཐབས། མི་ཏྲ། རྡོར་ཕྲེང་། དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་། གཏུགས་དཀར་ལྷ་མང་། ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། མགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ། རྣམ་སྲས་བཅོ་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲིད་དབང་ལུང་ཁྲིད་རྗེས་གནང་སོགས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་གོང་མའི་དུས་ལྟར་དགའ་ལྡན་ཨ་ཆི་ཐུ་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་བསྟགས་པའི་བཀའ་ཐམ་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཆེན་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ས་ཡོས(༡༧༥༩)ལོར་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༧༧༣)ལོར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གསར་སྟགས་དར་རྒྱས་གླིང་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་ཐོག་མའི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པར་རོང་རྐན་དགེ་འདུན་མཁྱེན་རབ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ་ཞིང་ཚེ་དབང་ཞུས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་སྙིང་ཐང་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ལས་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་གནང་སྦྱིན་གཏོས་ཆེ་དང་། ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་ཆོ་ལོ་ཐམ་ག་ཆེ་ཆུང་། གདུགས་ཏ་དར། ཆིབས་སྒ་སྲབ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ལྡན། མཁན་ཚས་སོགས་གནང་། ཕྱིར་ཕེབས་ནས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཕབ་སྟེ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཚིམས་པར་མཛད། སྤུ་ཕྱིར་ལ་མོ། རི་ཧན། པན་ཤུལ། བདུད་ཤུལ་སོགས་རིབ་གོང་གི་ཤུལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་སྤེལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་། ཤར་བླ་བྲང་ཆེན་མོ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད། ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་འགའ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྟག(༡༧༩༤)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། གཉམ་དུ་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཡབ་རོང་པོའི་བུ་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ(༡༦༧༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་བ་སོ་རྗེ་དྲུང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་དང་རྗེ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དང་རྗེ་གོང་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་མ་ལུས་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་གསན་བསམ་མཛད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྒོ་མང་ཁྲིར་ཕེབས་པའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆུ་རྟ(༡༧༠༢)ལོར་གོང་ས་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་དགའ་ལྡན་ཨ་ཆི་ཐུ་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོ་ཧན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་། ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར། གདུགས་རྟ་དར། འབེབ་ཕྱུགས་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་གཟེངས་བསྟོད་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་ཀྱང་གཟེངས་བསྟོད་གནང་། ལོ་དེར་གསེར་ལྗོངས་ཞིང་གི་གདན་ས་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཕེབས། སྔགས་འཆང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན། དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་པར་ཡོངས་འཛིན་རྗེ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྲེང་བ་གསན་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་དད་ཚད་མེད་པ་འཁྲུངས། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པར་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་དང་མཇལ་ཏེ་སྨྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན། རྗེ་འདི་པའི་ལྷགས་བཀོད་ལྟར་སྨིན་བདག་ཨཆིར་གྱིས་རོང་པོ་ནང་བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས་མ་བཞེངས། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ཆུ་བྱི(༡༧༣༢)ལོར་ནང་སོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དང་བཀའ་གྲོས་མཛད་དེ་སྐྱབ་སྟེ་དང་དགོན་ལག་ལྔན་གཅིག་འཚོགས་ཏེ་རོང་པོ་སློན་ལམ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ལོ་ལྟར་རྒྱུན་འཛུགས་སོང་། དགུང་གྲངས་ང་བདུན་བཞེས་པ་ཤིང་སྟག(༡༧༣༤)ལོར་འཇའ་མོའི་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ཞུ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞུན་ཐིག་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཕགས་མོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་དང་བཀའ་ཁྲབ་བཅས་པ་བསྩལ་ཏེ་སྐྱབ་སྟེ་སོ་སོ་ནས་དགེ་འདུན་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་སུ་བསྐུས་ཏེ་རོང་པོའི་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་ཆོས་ཁྲི་དང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས། རྗེ་ཉིད་གང་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྱབ། རྗོ་ཡང་འདམ་ལྟར་བཟློས་ཏེ་ཞབས་རྗེས་བཀོད་པ་ལ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་བསྟན། དྲུང་འཁོད་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་མཁྱེན། གསུང་རྩོམ་ལ། 《རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར》 《མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར》 《རྗེ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྣམ་ཐར》དེ་བཞིན་རྟོགས་བརྗོད་དང་། རྣམ་ཐར། བསླབ་བྱ། མགུར་མ་སོགས་པོ་ཏི་གཅིག་བཞུགས། དགུང་གྲངས་རེ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ།

མདོ་སྨད་བྱང་རྒྱུད་རྔ་ལོ་ཐང་དུ་ཡབ་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཡོས······

(༡༧༩༥)ལོར་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཆུ་བཟང་ཤུང་སྐུ་ལྷ་བྲང་དུ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གདན་སར་ཕེབས། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལས་བསྡུས་གྲྭ་དང་། བློ་རྟགས། དོན་བདུན་ཅུ། ཕར་ཕྱིན་བཅས་སྦྱངས་ཤིང་རྫུར་བཀོལ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པ་མེ་གླང(༡༨༡༧)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་དབུ་ཕར་གཙོ་བྱས་པའི་བཀའ་པོད་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱངས། ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚོགས་གླེང་མང་དུ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་མེ་དགྲ་བྱུང་བའི་བཀའ་བསྟན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་གླེགས་བམ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་ཚོམས་ཆུང་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དང་། སྔ་ལྷའི་ཆོས་ཁང་ཆེན་མོ། མགོན་ཁང་རྣམ་བརྗིད་རོལ་བ་སོགས་གསར་བཞེངས་གནང་། ཆེད་ཕྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་མཆོད་བཀུར་དང་ཞོགས་ཀའི་མང་ཇའི་ཇ་ཚུལ་སྣེ་པའི་སྤྱི་ཇས་སུ་ལན་ཆེན་བརྒྱ་ཕུལ་ཏེ་བཟང་སྤྱོད་ཆག་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་བཙུགས། དེ་ནས་ཕྱང་ཆེན་མོ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དབུ་བླར་ཕེབས། སྐྱི་སོའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་རྙིང་སྐྱོན་ཆེ་བས་གསར་བཞེངས་མཛད། སྐྱི་སོའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་གསར་འཛུག་གནང་། གསོ་རིག་ལ་མཁས་པས་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༨༤༣)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཆུ་བཟང་རྣ་པོ་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༨༥༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ལ་ཤར་བླ་བྲང་དུ་རྗེ་གོང་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། ནགས་རྒྱའི་ཡོངས་འཛིན་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་། ཨ་རོལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་འཇིགས་མཛད་རྒྱལ་པོའི་དབང་དངོས་སྔ་སོགས་བཞེས་ཏེ་གསང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞུ། དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པས་སྙན་ངག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ནས་གསན་སྦྱོང་དབུ་ཚུགས། རྭ་སྟོད་མཁན་ཆེན་དང་། སྐྱི་ཡའི་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་སེང་གེ་སོགས་ལས་བསྡུས་གྲྭ་དང་། སུམ་རྟགས། དག་ཡིག སྒྲའི་ས་རིས། རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྲོམ་ཆེན་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐུགས་རྫོགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་གནས་མཇལ་དང་། ཅང་ཏེ་དགོན་པར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྒྲུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་གནང་། དེ་ནས་པེ་ཅིན་དང་ཁྲིན་འདུ་སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་གནས་གཟིགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྟོང་འབུལ་དང་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། གདན་ས་གསུམ་ལ་མང་འགྱེད་བཏབས། གཞུང་ས་ཆེན་མོས་འཇའ་ས་ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར། མཁན་ཆས་ཆ་ཚང་། གདུགས་ཏྲ་དར་བཅས་དང་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨེར་ཏེ་ནི་ཏོ་ཐོག་ཐུ་མཁན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་སྤར་སྤྱིལ་ཕྲར་གནང་བ་སྤྱི་བོར་བཞེས་ཏེ་ཕྱིར་རང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་

བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གླིང་གྲིའི་དབང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པར་གསེར་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ལོ་བཞི་རིང་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ནས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་དཀའ་སྡོན་བཟོད་ལས་འདས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པར་ཁྲི་ཁུར་བཞག ཆོས་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་འདུ་ཁང་དང་མི་ཕམ་མདུན་ས་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། གདན་སའི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགུང་གྲངས་ང་བདུན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༡༥)ལོར་བསམ་བཞིན་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན།

རོང་པོ་ཚོ་ག་རྣམ་གསུམ། སྟག་གཟིག་སྟོན་པ། གཡག་སྣ་སྟོན་པ། རོང་སྟོན་པའོ། །

རོང་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་རོང་པོ་ཏྲ་ལོ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་ཕྲ་མོ་ནས་འབྲི་སློག་ལ་འབྱོངས་ཤིང་དུས་འཁོར་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དུས་འཁོར་གསུང་ཐུབ། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཐར་བར་ཕེབས་ནས་དཔྱལ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ལ་སྟག་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་ལྔའི་རིང་ཕར་ཚད་ལ་སྦྱངས། ལྷག་པར་དུ་ཚད་མ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་དབུས་གཙང་དུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་པ་ལ་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་མཁན་པོ་མཆིམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་དང་སྙན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསན་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད། དབེན་དམར་གྱི་གདན་ས་མཛད་དེ་བཤད་པ་ཡུན་རིང་གནང་། གཞན་ཡང་ཐར་པ། ཁྲོ་ཕུ། བསམ་ཡས། སྟག་ལུང་། གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བ། ཤངས་རྩེ་གདོང་། ཚ་མིག སྟོན་མོ་ལུང་། གཡུས་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་དབེན་དམར་གྱི་གདན་ས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གཏད་ནས་དམུ་རུ་ལ་ཐེབས། ཤཀྱར་བཏབ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རྒྱུད་འབུམ་དང་འདུལ་བ་ལུང་བཞེངས་ཏེ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད།

རོད་རོད་པོ། རྟབ་རྟབ་པོ་སྟེ་བྲེལ་བ་ཚུབ་ཚུབ།

རོའི་སྐྱེ་མཆེད། ལྕེ་ཤེས་སྤྱོད་བྱ་དེའི་མཚན་ཉིད། རོ་དང་། རོའི་ཁམས། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། མངར་བ་དང་། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། བསྐ་བ། ཚ་བ་དང་ལན་ཚྭ་བ་དྲུག་ཡོད།

རོལ་བ། རོལ་པ་ཞེས་པ་རྣམ་འགྱུར་དང་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

རོལ་པའི་མཚོ་བདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ལས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསེར་རི་བདུན་ཡོད་པ་དག་གི་བར་དུ་མཚོ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནང་གི་མཚོ་བདུན་ཟེར་ཞིང་། མཚོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་རྩེ་ཞིང་རོལ་བའི་མཚོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རོལ་པའི་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རི་རབ་ལྷུན་པོ་དང་སྐམ་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། སྐམ་སའི་ནང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ནང་གི་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བཤད།

རོལ་མོའི་དཔོན་ས། རོལ་མོ་བསླབ་སའི་གནས།

རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་རོལ་མོའི་རིག་རྩལ་གྱི་གྲས་ཤིག་སྟེ། ༡. གར་མཁན། ༢. གླུ། ༣. རྫ་རྔ། ༤. རྔ་ཆུང་། ༥. རྔ་ཟླུམ། ༦. རྔ་བོ་ཆེ། ༧. འཁར་རྔ། ༨. པི་ཝཾ་རྒྱུད་གཅིག་པ། ༩. རྫ་རྔ་ཁ་གཅིག་པ། ༡༠. ལྕགས་ཀྱི་སིལ་འཁྲོལ། ༡༡. འཁར་བའི་སིལ་འཁྲོལ། ༡༢. པི་ཝཾ་རྒྱུད་གསུམ་པ། ༡༣. རྔ་མུ་ཀུནྡ། ༡༤ སིལ་སྙན་སྒྲ་དབྱངས་དང་བསྟུན་པ། ༡༥. ཐིག་རྫོབ། ༡༦. རོལ་མོ་སྤྱིའི་རིགས། ༡༧. པི་ཝཾ། ༡༨. གླིང་བུ་བཅས་

ཡིན་ཅིང་། གོང་གསལ་རོལ་མོའི་རིགས་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་བོད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གོང་དུ་མ་འདུས་པ་དུང་ཆེན། ཅང་ཏེའུ། དྲིལ་བུ། ཆ་ལང་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

རོལ་མཚོ་བདུན། ཚྭའི་མཚོ། ཆུའི་མཚོ། ཆང་གི་མཚོ། འོ་མའི་མཚོ། ཞོའི་མཚོ། མར་གི་མཚོ། སྦྲང་རྩིའི་མཚོ།

རྭ་སྐྱོ་གཉོས། རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས། སྐྱོ་ལོ་ཙཱ་བ་འོད་འབྱུང་། གཉོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས།

རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་བཤད་སྒྲ་བར་མ་མཐུན་པའི་སྐོར། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༥༥)ལོ་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་དགུང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་རིང་སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་བཅར་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གཤམ་འོག་མི་སྣ་འགའ་ཞིག་གི་ཞུ་བརྒྱུད་ཉན་ནས་སྲིད་ཐམ་བཀའ་གཏན་དང་ལག་འཁྱེར་མང་པོ་བཏང་བར་བརྟེན་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་སོགས་བཀའ་བློན་ཚོ་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་སྐད་ནས་སྲིད་སྐྱོང་ལ་ཐམ་འཛིན་ཞབས་ཞུ་བཀའ་བློན་ཞིག་བསྐོ་འཛུགས་གནང་དགོས་ཀྱི་སྙན་སེང་ལ་རྭ་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་ནས་ཚིག་མཐའ་གནང་བ་ལྟར་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་ཐམ་འཛིན་ཞབས་ཞུའི་མིང་ཐོག་ནས་ཐམ་ག་གང་བྱུང་དུ་རྒྱག་རྒྱུར་ཚོད་འཛིན་བྱུང་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་གི་སྐུ་བཅར་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ཚོར་རང་ཕྱོགས་འཛིན་ཐབས་མ་བྱུང་རྐྱེན་ཁོང་ཚོས་བཀའ་བློན་ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐམ་གར་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་དོན་དུ་སྲིད་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཚུལ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་སྨྲ་མ་ཞུས་པར་རྭ་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་དོན་ཆུང་ཞིག་ལ་ཁག་བཏགས་ཏེ་བཤད་སྒྲ་བཀའ་བློན་ལས་ཞབས་ཆབས་གཅིག་གནས་དབྱུང་(གོང་གནས་ཕབ་པ་མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་ཀྱི་གྲལ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ)ཐོག རང་གཞིས་སྙེ་མོ་བྱ་ཀོར་ཚུལ་མཐུན་དང་སྡོད་པ་ལས་གང་བྱུང་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བཅད་བཏང་། བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་སྙེ་མོར་སྡོད་སྐབས་གོར་ཁ་རྒྱལ་ཁང་བློན་ཆེན་ཛང་ག་བ་ཧ་དུར་ཞེས་པར་འཚམས་འདྲིའི་ཡི་གེ་བཏང་བར་ལན་འདེབས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དེ་ལྟེམ་དང་ཕྱག་མཛོད་ཁ་མཐུན་གྱིས་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་གོར་ཁ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་རྭ་སྒྲེང་ལ་སྙན་སེང་ཞུས་སྐབས་བཤད་སྒྲར་མི་དགའ་བའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཚོས་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རྩ་མེད་བཟོ་ཆེད་ཐོན་པ་མདའ་དཔོན་ལ་ནང་མའི་བཀོད་མངགས་བཅས་དཔོན་དམག་རྟག་བསྡུས་སྙེ་མོར་མངགས་གཏོང་བྱས་པ་བཤད་སྒྲ་གཞིས་སུ་འགྱུར་སྐབས་བཀའ་ཟུར་བཤད་སྒྲ་བས་རང་ཉིད་ནས་སྔ་ཕྱིར་གཞུང་དོན་རིམ་པ་བསྒྲུབས་ནས་ལས་ཚན་ཐེག་པ་རིམ་འཛེགས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་བར་བྱས་ཚུལ་དང་། ད་ལྟ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་བྱུང་ལུགས་སོགས་རྒྱས་བཤད་བྱས་རྗེས་ད་ཆ་ཁྲིད་ནས་གསོད་རྡུང་གང་ཉུང་བྱེད་ཀྲུང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཐོན་པ་མདའ་དཔོན་གྱི་བསམ་པར་གལ་ཏེ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གསོད་ཐལ་བྱེད་མི་རུང་སྙམ་སྟེ་ཐོན་པ་རང་ཁོངས་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་པའི་ལས་སྣེར་རྩིས་སྤྲོད་དམ་དྲག་ཐོག་ཕྱི་གྱུར་གསང་བ་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་ནན་ཏན་བཅས་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་པར་བཅུག དེ་སྐབས་ལྷ་སར་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་རྒྱུས་པ་མཁན་པོ་ཞིག་ལ་རི་སྦུའི་གཏོང་སྒོ་འཁེལ་ཞིང་། དེ་ལོ་ལོ་ཉེས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གཏོང་སྒོ་འཆར་ཅན་གཏོང་ཐུབ་མིན་ལ་སྟེར་ལམ་གྱི་གཏོང་སྒོ་ཆག་ཡང་ཡོང་བའི་སྐྱོན་ཞུར་སྲིད་སྐྱོང་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་སྟབས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་གྲྭ་པ་ཁག་ཅིག་སྲིད་སྐྱོང་བཞུགས་གནས་བཞི་སྡེ་དགོན་པའི་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་དུ་གཏོང་སྒོ་ཆག་ཡང་གནང་ན་གྲྭ་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བར་གནོད་ལུགས་ཞུ་བཅར་ལ་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་གི་འཁོར་གཡོག་ནས་གྲྭ་པར་ཉེས་བརྡུང་བཏང་ནས་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ལ་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་དམངས་དང་། རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་བར་འཁོན་འགྲས་ཆེ་ཙམ

བྱུང་། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་གནས་དབྱུང་བཏང་བ་དང་། ཐོན་པ་མདའ་དཔོན་སྐེ་མོར་ཕྲིན་རྗེས་བཤད་སྒྲ་གར་སོང་མེད་པ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་བཤད་སྒྲའི་རྒྱབ་རྩར་དགའ་ལྡན་པ་ལངས་ནས་དགའ་ལྡན་པའི་གྲྭ་པ་གཅིག་གིས་གནས་སྐོར་བར་བརྫུས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་མཐར་བཤད་སྒྲ་བ་རྒྱལ་གཅེས་དགོན་པར་ཡོད་པ་ཤེས་པ་མ་ཟད། སྣ་ཐུའི་ནང་ཡི་གེ་བཙུག་སྟེ་གཏོང་ལེན་བྱས་ནས་འབྲེལ་བའང་བྱུང་། དགའ་ལྡན་པས་འབྲས་སྤུངས་དང་། ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་དང་འགལ་བ་ཆེ་བའི་གཞུང་ཞབས་ཁག་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྡེ(དྲུང་སྡེ་ཞེས་པ་ནི་རྩེ་དྲུང་དང་། ཤོད་དྲུང་སྡེ་པར་ཟེར་བ་ཡིན) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་བཙུགས་ཐོག་དགའ་ལྡན་པའི་གྲྭ་ཤར་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྐེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་པ་ནས་བཤད་སྒྲ་འཕྲོག་སྟེ་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སུ་འཁྱེར་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་པའི་སྤུང་དམག་བཅས་ལྷ་སར་ཡོང་བ་དང་། ཐོག་མར་བཤད་སྒྲ་གླིང་གར་བསྡད་ཀྱང་དེ་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བླ་བྲང་སྟེང་དུ་བྱོས་ནས་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྡེའི་ཚོགས་པས་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་དང་ཁ་གཏད་ཅིག་རྩིས་བྱས་ཀྱང་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་གི་མཐར་ཆུ་ཡུར་བྲུས་ཐོག་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་བསྐོང་པའི་སྤུང་བྱ་བསྡད། དེའི་མཐར་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྡེའི་དམག་གིས་བསྐོར། ཉིན་ཞིག་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་གཤམ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་རི་འདབ་མཁར་སྣ་གདོང་ནས་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྡེའི་དམག་མིས་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་མེ་མདའ་ཁ་ཤས་བརྒྱབ་པར་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་ཕྱོགས་ནས་མེ་ལན་སློག་སྐབས་བཤད་སྒྲའི་ཕྱོགས་ནས་ར་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་གིས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་མེ་མདའ་རྒྱག་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་ནས་མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་བྱས། སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་སྐུ་འཁོར་ཤུང་ཤས་བཅས་སྲིད་དམ་བསྒམས་ཏེ་ནང་སར་བྲོས་ཐེབས། ཨམ་བན་དང་། བཤད་སྒྲ་འབྲེལ་འདྲིས་ཆེ་སྟབས་བཤད་སྒྲ་སྲིད་སྐྱོང་སྒྲི་མོས་བྱུང་ཚུལ་སོགས་གོང་མར་སྙན་ཞུ་ཕུལ། བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཏན་ཆོས་རབ་བྱུང་སླབ་པར་བརྟེན་ནེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་ཞེས་འབོད། བཤད་སྒྲས་དབང་ཆ་བཟུང་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་གི་སྐབས་བཏང་བའི་བཀའ་གཏན་སོགས་ཡིག་རིགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ཡང་བྱས། དམག་འཁྲུག་དེའི་ནང་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་གནས་ཡུལ་བཞི་སྡེ་དགོན་པར་གཏོར་སྐྱོན་གང་ཅམ་ཕོག་སྐད།

ར་སྒྲེང་དགོན་པ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ(༡༠༥༧) ཡོར་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མ་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག (དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཕོད་མདོ་ཆུས་ཀྱི་ཁོངས) དགོན་པ་དེར་འབྲོམ་སྟོན་པས་གནས་གཞི་བཙུགས་ནས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་གནང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཟེར། དེ་སྔོན་ཇོ་བོ་རྗེ་སྐེ་ཐང་དུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སློབ་མང་དུ་གནང་བའི་མཇུག་ཏུ་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་ཇོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་དང་། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་གསེར་སྐུ། སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན་མ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྲིས་ཐང་། རྒྱ་དཔེ་པོ་ཏི་ཁག བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་གདུང་ཁང་དཀྱིལ་གདུགས་ཅན་བཅས་གནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་འདི་རྣམས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཐུགས་སུ་བཅངས་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་དེར་ར་སྒྲེང་གི་གནས་བདག་ཞང་འཕྲང་ཀ་བེར་ཆུང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་གནས་འདིར་བརྟག་པ་མཛད་དེ་ཆ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གཟིགས་ཤིང་།

གནས་བདག་ཞང་འཕྲང་ཀ་བེར་ཆུང་གིས་ཀྱང་དད་འབུལ་ཞུས་པ་བཅས་ཐོག་མར་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པའི་དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་མ་བཞེངས། དེ་རྗེས་དགོན་པ་གོང་མ་བཏབ་སྟེ་ཐུབ་ནས་ཤར་དུ་རིམ་བཞིན་ཇོ་བོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བ།

རྣལ་འབྱོར་པ་བྱམས་པའི་བློ་གྲོས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་རྣམས་བཏབ། ཀླུ་རྒྱལ་ནེའུ་ཤུང་གི་ཕོ་བྲང་ཡིན་ཟེར་བའི་སྟེང་དུ་འབྲོམ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་བཞེངས། དེ་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་བཏབ་པའི་ཕྱི་ལོ་དེར་ལྷ་ཁང་ཁྲུང་མགོ་ཅན་བཞེངས། དེར་ཕྱོགས་བཞིར་ཀ་བ་གཉིས་རེ་སྟེ་ཀ་བ་བརྒྱད། བར་བཞི་ལ་ཀ་བ་རེ་རེ། དབུས་སུ་ཀ་བ་གཉིས་བཅས་ཀ་བ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ཀ་བའི་བར་རྣམས་སྤང་ལེབ་དང་ཤིང་ཐྲན་གྱིས་བཀག་སྟེ་དེ་ལ་འཛེམ་པའི་ཞལ་བ་བྱས་ཤིང་། སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་བཀལ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས། ལྷ་ཁང་དེ་བཞེངས་གྲུབ་རྗེས་དེ་འབྲོམ་རྣམས་བྱེད་མཁན་ཡོང་གསུངས་ནས་མཚམས་འཛོག་གནང་སྟེ་རབ་གནས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་ཤིང་འབྲུག(༡༠༦༤)ལོར་འབྲོམ་སྟོན་པས་བྱ་འདབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། དགོན་པའི་གཉའ་གོང་དུ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇོ་བོ་རྗེའི་གདུང་ཐལ་ལས་བཞེངས་པའི་སཙྪ་རེ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་ཇོག་རེ་བཙུག་ཡོད། འབྲོམ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་དཔོན་གྱུད་པ་དང་ཟུར་ཁ་ཚོས་གྲགས་སོགས་དད་ལྡན་མང་པོས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་མའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དཀོར་ཁང་སྒོ་སྒོ་ཕྱོགས་སུ་གཏད་པ་ཐོག་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས། དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་མ་བཞེངས་ནས་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་སོང་བ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་འབྲུག(༡༡༤༨)ལོར་ཞང་འོད་འཇོ་བ་རྭ་སྒྲེང་གི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་བསྐྱངས་ཏེ་དེའི་རིང་ཞང་འཕྲང་ཀ་བེར་ཆུང་གི་ཡང་ཚ་དཔོན་སྲི་བོ་གཞོན་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དབུ་རྩེ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་བཞེངས་ཤིང་། དེའི་ཤིང་ཆ་རྣམས་ནགས་ཤོད་ཀ་རོང་ནས་དྲངས། དེ་རྗེས་ཞང་འོད་འཇོ་བའི་སློབ་མ་ཡོན་བརྩོན་འགྲུས་རྡོ་རྗེས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དབུ་རྩེ་ཀ་བཞི་མ་བཞེངས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི་(༡༢༤༠)ལོར་སོག་པོའི་དམག(འདི་མོང་གོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་བོད་དུ་བཏང་བའི་དམག་དེ་མིན་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་གསུངས་པས་དམག་འདི་མོང་གོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སུས་བཏང་བའི་དམག་ཡིན་མིན་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་མཛད་དགོས)བོད་དུ་འབྱོར་ནས་འཕན་པོ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་སོགས་དགོན་པ་མང་པོ་མེར་བསྲེགས་སྐབས་རྭ་སྒྲེང་དགོན་འདིར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་ཆེ་བ་ཚིག་ནས་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་། སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན། བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་གདུང་ཁང་དངུལ་གདུགས་ཅན་ཆེ་ཆུང་། རྒྱ་དཔེ་ཁག ཐུགས་དམ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐུ་ཐང་བཅས་མེས་གཏན་ནས་མ་ཚིག་པར་ལུས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཡོས(༡༢༣༡)ལོར་བྱ་བཏང་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༦༥༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཆོད་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཙུ་དང་ཡང་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གསུ་ཤག་བདུན་ཙུ་ལྷག་ཙམ་གསར་བསྐྲུན་ཐོག དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བར་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ཞིང་། མཆོད་གཞིས་སུ་མི་སེར་ཐེམ་དུད་སྒོག་ཁ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་དབང་གནང་། རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་འདི་ཉིད་དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པ་ནས་གཞུང་སྐྱོང་དགོན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་པ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱིས་ཡུན་རིང་བར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་གནང་སྟེ། སྐུ་མ་འདས་གོང་ཙམ་དུ་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་སྒེར་འཛིན་དུ་གསོལ་རས་ཞུས་པ་གནང་དོན་ལྟར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་དེ་བཞིན་ཁོང་ལ་སྒེར་འཛིན་དུ་འབུལ་བ་གནང་ཞིང་། ཁོང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ལ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཙ་ཆིང་ཁྲི་ལོ་ཉི་

ཤུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཕག(༡༨༡༥)ལོར་གོང་མ་ཅ་ཆིང་གིས་སླར་ཡང་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་དེ་ར་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་སྐྱེར་འཛིན་གཏན་འཇགས་སུ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་གྱི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་ར་སྒྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས་པ་ཡིན། དགོན་པ་འདིར་ཨ་ཏི་ཤ་རང་ཉིད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བྲིས་གནང་བའི་འདྲ་ཐང་། རྒྱབ་ཡིག་ཏུ་དགེ་བཤེས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བས་བརྩམས་པའི་ཇོ་བོའི་རྣམ་ཐར་བསྟོད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ་བྲིས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འདྲ་ཐང་དབུ་ཡོན་མ་ཟེར་བ་དེ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གནའ་ཤུལ་དངོས་རྫས་མང་པོ་ཡོད། སྔར་ར་སྒྲེང་དུ་གྲྭ་ཁང་སྟོང་། རྟེན་ལུགས་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་དང་། ཐང་ག་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ། གསུང་རྟེན་པོ་ཏི་ས་ཡ་བཅུ་ལྷག་ཙམ། གདུང་རྟེན་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཡོད་ཅེས་ར་སྒྲེང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད།

ར་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ར་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོར་བོད་ཤར་ཀོང་པོའི་ཡུལ་དྭགས་པོའི་ཙ་སྐད་དུ་ཡབ་ཕུན་ཚོགས་དབང་འདུས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་འཁྲུངས་པའི་དུས་སུ་ལྟས་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀ་ལས་ཤིང་དད་པའི་ཀློང་དུ་ཚུད། ཆུང་དུས་ཕྱུགས་འཚོ་བར་ཕེབས་པའི་ལམ་དུ་ཆུ་རྡོའི་སྟེང་ཞབས་རྗེས་དང་། བྲག་ལྡེབས་སུ་ཤིང་ཕུར་བསྒྲིར་བ་སོགས་སྐྱེ་བོ་མི་ཉུང་བའི་ངག་རྒྱུན་དུ་གྲགས། དེ་ལྟར་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་དང་མཚན་གྱིས་ར་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་ར་སྒྲེང་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། མཚན་ཐུབ་བསྟན་ཡེ་ཤེས(འཇམ་དཔལ)བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ་ཏེ་སྔར་སྲོལ་བཞིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཐོག་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་གཞུང་ཆེན་ཀ་པོད་ལྔ་ལ་སོགས་པར་སློབ་གཉེར་གྱིས་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་ངོ་མས་རྒྱུགས་བཞེས་ཐོག་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་ར་སྒྲེང་གདན་སར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་འཕྲལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སླད་དུ་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ་བའི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བུར་ཞི་བ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གསེར་ཁྲིར་འགོད་པའི་འོས་སུ་བབས་ཏེ་བོད་ཤིང་ཁྱི(༡༩༣༤)ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༡༠ཉིན་གངས་ལྗོངས་སྐྱོང་བའི་བྱེད་པོར་མངའ་གསོལ། སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་རྗེས་དབང་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་གཞིར་བསྒྱུར་བཅོས་གང་འཚམ་གནང་བ་བརྒྱུད་གོང་འོག་ནང་འབྲུག་གི་རྐྱེན་ངན་ལས་ཟློག་པར་མཛད། བོད་སྤྱིར་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཐོན། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་སྐྱེ་འགྲོ་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་ཀུན་གྱིས་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཞབས་ལ་འདུད། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་ཆོས་རྒྱུན་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་བརྩོན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་བར་གྱུར། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དག་ཀྱང་ཉམས་གསོ་ཕྱར་ལྷག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་གསེར་སྡོང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་གསར་བཞེངས་གནང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ངོས་འཛིན་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འདུན་བསྐངས། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྲོལ་ལམ་སླར་གསོ་མཛད། བོད་དངུལ་བཅུ་ལོར་དང་བཅུ་སྐོར་གསར་འདོན་གནང་། བོད་ལྕགས་འབྲུག(༡༩༤༠)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཐུགས་

འགན་དགོངས་ཞུས་ཐོག་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༩༨༡)ལོའི་ཟླ་དང་པོར་སྲིད་སྐྱོང་གསར་པ་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྩིས་འབུལ་གྱིས་གདན་ས་ར་སྒྲེང་དུ་ཕེབས། མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་འགས་བླ་སློབ་དབར་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུགས་ཤིང་གིས་ར་སྟག་དོན་རྐྱེན་བསླངས་ཏེ་སྐྱེས་མཆོག་ཉིད་ར་སྒྲེང་དགོན་ནས་ལྷ་སར་གདན་དྲངས་པ་མ་ཟད། ཁྲིམས་མུན་དུ་བཙུག་པས་སྐྱུན་གྱིས་བཏབ་སྟེ་བོད་མེ་ཕག(༡༩༨༣)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་དགོངས་པ་ཞི་བ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་བའི་ཚུལ་བསྟན། (འགའ་ཞིག་གིས་སྐུ་བཀྲོངས་པ་རེད་ཀྱང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད)

ར་སྒྲེང་ཕ་བོང་ཐང་། ཕོ་འཁོར་རེའི་ལུག་ལོ་ནམ་ཤར་དུ་ཕ་བོང་རོང་ཐང་སྐོར་ཞེས་ར་སྒྲེང་དགོན་པའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཕོ་རོང་ཐང་དུ་སྐོར་བ་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད། ཐང་ཆེན་དེའི་སྟེང་རྡོ་ཕ་བོང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་དེར་མཁའ་འགྲོ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གནས་སྐོར་བ་ཚོས་དེ་གར་སྐོར་བ་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་གཞོང་དང་། སྦྲ་ར་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཡོད། བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ར་སྒྲེང་བླ་བྲང་ནས་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་གཞོང་ཞེས་པའི་ཕ་བོང་གི་སྟེང་དུ་རྩམ་ཁལ་ལྔ་བརྒྱའི་ཚོགས་བཞེངས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སྤྲོད་པ་དང་། ར་སྒྲེང་དགོན་པའི་བླ་གྲྭ་རྣམས་དེ་གར་ཕེབས་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་ཚོགས་མཆོད་སོགས་མཛད་སྲོལ་ཐོག་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་གར་འཆམ་རྒྱག་པ་དང་། ཡུལ་མི་ཚོས་བྲོ་གཞས་འཁྲབ་གཏོང་། ལྷ་མོ་འཁྲབ་པ། རྟ་རྒྱལ་འགྲན་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ལྷ་ས་དང་། ནག་ཆུ། སྟོ་ཁ་སོགས་ནས་མང་ཚོགས་ཁྲི་སྟོང་ཁ་ཤས་འཛོམས་པ་དང་། ཐང་སྟེང་གུར་གྱིས་ཁེངས་པ་སོགས་འདུ་ཡོང་ཆེ་ཞིང་། ཐང་ཆེན་དེར་སྐོར་བ་རྒྱག་སྐབས་མི་དར་མ་ཞིག་གིས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་འགོར་གྱི་ཡོད།

ར་ཆོས་རབ། (ར་པ་ཆོས་རབ་ཅེས་པའང་སྐད)འདི་ཉིད་ར་ལོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ས་མནྟ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དྲངས་ཏེ་དུས་འཁོར་དང་། ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་། མགོན་པོ་མངོན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར།

ར་སྟག་དོན་རྐྱེན་གྱི་སྐོར། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༩༨༣)ལོའི་ནང་སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་པ་ར་སྒྲེང་དང་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཐོག་སྟག་བྲག་བར་ཕྱོགས་གཉིས་སོ་སོའི་ཤུགས་རྐྱེན་གྱིས་འགལ་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་མཐར་དེ་ལོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་གྲྭ་པ་ཁག་གཅིག་ཞེབ་ཞུར་གྱིས་མཁན་པོ་བསྟན་དར་བསད་པ་དང་། སེར་བྱེས་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཞིག་གྲོང་ནང་ཡོད་སྐེ་ས་འདུ་ཚང་གི་ཁྲིམ་ཚང་ནས་མི་མང་འདྲོག་པ་སོགས་བྱས། ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་ར་སྒྲེང་རྒྱལ་ཟུར་ར་སྒྲེང་དགོན་པར་བཞུགས་པ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས། ར་སྒྲེང་ཇ་སག་སོགས་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་སྟེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཤར་ཆེན་ལྕོག་ཏུ་དོ་དམ་བྱས། སེར་བྱེས་ཀྱིས་ར་སྒྲེང་རྒྱལ་ཟུར་སྐྱོབ་ཕྱིར་འཐབ་འཛིང་བྱས་པར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་དམག་མི་འབོར་ཆེན་བཏང་སྟེ་མནན་པས་དམག་འཐབ་ནང་གྲྭ་པ་བཅུ་ཙམ་སྲོག་ཤོར་བ་དང་། དམག་མི་ཡང་ཁ་ཤས་ཤི་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་རྗེས་ར་སྒྲེང་རྒྱལ་ཟུར་ཤར་ཆེན་ལྕོག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས།

ར་དང་ཐེ་ཡི་ཡུལ། ར་ཡི་རུས་རྒྱུད་དང་ཐེ་ཡི་རུས་རྒྱུད་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ།

ར་མ་ཎའི་མདའ་དམ་བཅའ་གསུམ་ལྡན། འཕངས་ན་ཕོག་པས་ཁྱབ་པ། ཕོག་ན་འཆི་བས་ཁྱབ་པ། ཤི་ན་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པ་དང་གསུམ།

ར་ལོ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསམ་གྲུབ། མདོ་སྨད་བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་ཉེར་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་གཙང་རྒྱ་མཁར་ཕུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་སློབ་ར་ལོ་ཙཱ་བའི་སྤྲུལ་སྐུར་གྲགས། རབ་བྱུང

བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༦༩༦)ལོར་བྲ་ཕྲུང་སེང་ཁྲིར··· ཞབས། ཆོས་ཐོན་སྐབས་ཞོགས་ཀ་གུང་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྩི་བཞག་ཆག་མེད་དང་། དབྱར་དུས་ཞོགས་ཀ་གུང་ཚོགས་སྒྲོལ་འདོན་གསུམ་ལ་ཆག་མེད་དུ་ཞབས། སློ·····གསར་བ་རྣམས་ལ་བློ་སྐྱིད་མང་དུ་གནང་། བཀའ·····གདམས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་མཐུན་པས་དང་བ་དབང····མེད་དུ་འདྲེན་པ་ཞིག་ཡིན། ཚོགས་སུ་སྨན་ཚོག་ཆེན་མོ་བཙུགས། གསེར་གདུང་སྐྱེང་ཤོད་དབུས་འབུབ་དང་། བླ་བྲང་འདུ་ཁང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེང་ཤོད། ཆོས་ར་ཆེན་མོ···བཞི་སྐོར་བཅས་ཞིག་གསོ་དང་གསར་སྐྲུན་ཅི་རིགས་མཛད། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་ཆུ་གཟིགས་མ་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ། སྨན་བླའི་ཕོ་བྲང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ། ཇོ་བོ་རྗེ། ཆོས··རྗེ་དོན་རིན་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ཡུམ་ཆེན་མོས་གཙོས···སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་སོགས་སྐུ་བརྙན་སྟོང་དང་དྲུག་ཅུ་ཕྲག་དང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དངུལ་བྲིས་མ། ཚོགས་ཁྲི་གསར་པ་བཅས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་རྟེན········བཞེངས་གྲངས་མེད་མཛད་ཅིང་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་དབབ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ཚོད་ཙམ་ལ་ཀ་ཅུའི་ཏན་སྟག་ལུང་གི་བླ་དཔོན་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱོགས་དེར་ཞབས། ཆོས་རྒྱུན་མང་ཙམ་གནང་། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱི(༡༧༠༨)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས···གཅིག་ལ་རྟགས་ཡ་མཚན་དང་བཅས་སྐུ་གཤེགས།

རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་སྔགས·····པའི་རྒྱུད་རྭ་སྟོན་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་རྡོ་རྗེ·······དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་མེ་འབྲུག(༡༠༡༦)ལོའི་ཧོར་ཟླ་༡༢ཚེས་༡༠ཉིན་ལ་སྟོད་སྟོའི་ཆ་སྙེ་ནམ་སྣང་ཡུལ(གཉའ་ནམ་ཡང་ཟེར)དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་རྡོ་མཚར་འབྱུང་གནས་སུ་བཏགས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ···ཡབ་ཀྱིས་ཀློག་བསླབས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་དབུ་ཅན་དང་། དབུ་མེད། ལཉྫ། ཝརྟུ། རྒྱ་བལ་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་བསླབས། གསེར་དངུལ··རྡོ་ལྷགས་ཀྱི་བཟོ་དང་། གོས་དར་སྣམ་རས་སོགས·····འཐག་ཚེམ། ལྷ་བྲིས། འབུར་བཟོ། སྨྲ་རྩི། རྫ་རྩི་བྱ··ཐབས། པི་ཝང་། གླིང་བུ། སྒྲ། གར་སོགས་ཀྱང······མཁྱེན་པས་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སུ་བཏགས། དགུང་ལོ་དགུ་པའི་ཚེ་ཡབ་ཀྱིས་ཡང་དག་དང་ཕུར་པའི··དབང་བསྐུར་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལས་གཞུང་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་མཆན་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར··ཡབ་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་རྡོ་མོ་དགེ་མ་ལྷམ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་ཡང་དག་ལ་བསྙེན་པ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཞབས་ཏེ་བླ་མ་ཧཱ་ར་དང་མཇལ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་དབང་བསྐུར། རྒྱུད་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར···གནང་། བལ་པོའི་པཎ་གྲུབ་གཞན་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན། བལ་པོ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་ལྷན་དུ་བོད་དུ་ཞབས། སྟོད་དང་གཙང་རྒྱུད་ཡུལ་ལུང་དུ་མར་ཕྱིན་ཏེ་དཔལ་རྡོ··རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གདམས་པ་གནང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱིན། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་མཉྫུ་གླིང་པ་དང་མཇལ། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ···སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཤྲཱི་བཛྲ་ཀི་ཏེ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་བྱ་བར་བཏགས། དེར་རྭ་ལོ་ཆེན་པོས་མཁན··པོའི་དྲུང་དུ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་དང་། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་དང་མདོ་སྡེ་དང་། མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སོགས··པ་མང་དུ་གསན། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་ལ་འདུལ་བ·····མཐའ་དག་གསན། རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་གཉིས་ལ་དབུ་མའི་སྐོར་མང་དུ་གསན། པཎ་ཆེན་མཉྫུ་གླིང་གི་ཕྱག་ཕྱི·····མཛད་ནས་བལ་ཡུལ་མཉྫུ་གླིང་དུ་ལོ་དྲུག་བཞུགས་རིང···བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་བཤད···བཀའ། སློབ་དཔོན་སོ་སོས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི···རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གསན། དེ་ནས···བོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་འདུས···པའི་སློབ་མའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར།

འབུལ་བས་སྨྲང་ཡུལ་བདུད་འདུལ་ལྷ་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ། རྟེན་བཞེངས། ལྷ་ཁང་རྙིང་གསོ་གསར་བཞེངས་དུ་མ་མཛད། དབུས་གཙང་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཇི་སྙེད་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་དཀར་ལ་བཀོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མཛད། ཟབ་ལམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གདམས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བླ་མ་མཉྫུ་ཤྲཱིང་པ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་དབུས་གཙང་། ཉོ་ཁྲག གཉལ། བྱར། ལོར་གསུམ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱུང་། ལོ་ཕྱེད་དང་ལྔའི་བར་དུ་མདོ་དང་། འདུལ་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་དག་མ་དག་གི་ཤན་སོ་སོར་ཕྱེ། རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ལ་འགྱུར་བཅོས་དང་འགའ་ཞིག་གསར་འགྱུར་མཛད། ཁྱད་པར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ། རྟོག་པ་བཞི་པ་སོགས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ལྷ་ལྡན་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱངས། བུ་སློབ་འབུམ་ཕྲག་ལྷག་བྱུང་། སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ། བལ་པོ་ནས་རྒྱ་ནག་བར་གྱི་བཙད་པོ་དང་། བླ་མ། དགེ་བཤེས། སྨན་པ། བཙུན་མོ། རྗེ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མི་དྲག་ཞན་དུ་མ་སློབ་མར་གྱུར། སྐུ་ཚེ་ཕྱིལ་པོར་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་ལན་བཞི་ཕེབས། བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ། གཉལ་ལོར་བྱར་གསུམ། དྭགས་ཀོང་ཨེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། མཐར་དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུའམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་སོགས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཆིས། (རྭ་ལོའི་རྣམ་ཐར་ནང་རྭ་ལོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྔར་ཐང་དགོན་པ་བཏབ་ཟིན་ཚུལ་དང་། མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེས་མེ་འབྲུག་ལོར་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ་འཛུགས་སྐབས་རྭ་ལོ་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་ཚུལ་གསལ། ཞང་ཚེས་སྤོངས་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་དང་འབྲེལ་བ་བཟང་)

རྭ་ལོ་རྡོ་བའི་གདུང་རྟེན། རྭ་ལོ་རྡོ་བ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ལྡན་ཟེར་བའི་ལུང་པའི་མདར་བཞུགས་ཤིང་དེར་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཙ་བ་ནས་སྟོང་པའི་དགོན་ཤུལ་དེ་ཡིན། རྭ་ལོ་རྡོ་བ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་སྐུ་གཤེགས། དེའི་སྐུ་གདུང་ནི་སྐུ་གཤེགས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་བཞེངས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲས་སྤུངས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་གཙང་ཁང་ནང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དེའི་གཟུངས་བཞུགས་སུ་རྭ་ལོའི་སྐུ་གདུང་ཕྱིལ་པོ་གདན་དྲངས་ནས་བཞུགས་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཕྱི(༡༨༨༧)ལོའི་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཞིའི་དགོང་མོ་སྔགས་ཁང་དུ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་སྐབས་ནང་ཞུགས་ཡོད་ཚད་ཚིག་ནས་ཕྱག་གཡས་པ་གཅིག་ལྷུར་ལུས་པ་དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་གཟུངས་བཞུགས་སུ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

རྭ་ཛའི་ཆོས་འཕྲུལ། རྭ་ཛ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟེར་ཞིང་། གདོན་འདྲེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་སོགས་སྡེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་གྲས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན།

རླན་གཤེར། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཞེས་པ་རྐྱའི་མིང་ཡིན་པས། མིང་དེ་བསྡུས་ན་རླན་གཤེར་ཟེར།

རླུང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ། རླུང་དང་རླུང་གི་ཁམས་དོན་གཅིག

རླུང་སྐར། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ། འགའ་ཞིག་ནི་ས་ཁམས། འགའ་ཞིག་ཆུ་ཁམས། འགའ་ཞིག་མེ་ཁམས། འགའ་ཞིག་རླུང་ཁམས་ཡིན་པ་བཅས་ལས།

སྐར་མ་ས་ནི་རླུང་ཁམས་གཙོ་ཆེ་བའི་སྐར་མ་ཡིན་པས་རླུང་སྐར་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བཤད།

རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བཞི། རླུང་རྔུབ་པ་དང་། དགང་བ། གཞིལ་བ། འཕང་བ་རྣམས་སོ། །

རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན། འཇའ་ཚོན་གྱི་མིང་སྟེ་ས་གཞིའི་རྡུལ་དང་མཁའ་དབུགས་སྦྲད་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཤམ་བུ་བརྩེགས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

རླུང་གི་རྒྱུ་ལམ་ལྔ། ཙུས་པ། ནུ་བ། རེག་བྱ། སྙིང་དམ་སྲོག་རྩ། ཞོང་གདོ། །

རླུང་གི་ཕྲི་རྟགས་བཅུ་གཅིག རྩུབ་པའི་ཟས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཡལ་བ། ལུས་འདར་བ། བྱ་རྒྱ་བྱེད་པ། གྲང་ཤུམ་བྱེད་པ། སྟོད་སྨད་དཔྱི་རྐང་ཀུན་ན་བ། གཟེར་ངེས་མེད་དུ་འཕོ་བ། སྐོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ། དབང་པོ་མི་གསལ་བ། ཤེས་པ་འཚུབ་པ། འགྲེ་དུ་ན་བ། སྨས་བཅུད་ཕན་པའོ། ། (སྨིན་དྲི་བའི་བརྟག་ཚུལ་ཟེར)

རླུང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས། ཁུ་བ། སྣུན་མར་རོ། །

རླུང་བཅུ། ༡. སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང་། ༢. ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་། ༣. གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་། ༤. མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་། ༥. ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་(དེ་རྣམས་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའོ) ༦. ཀླུའི་རླུང་། ༧. རུས་སྦལ་གྱི་རླུང་། ༨. རྩངས་པའི་རླུང་། ༩. ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རླུང་། ༡༠. ནོར་རྒྱལ་གྱི་རླུང་(དེ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའོ) བཅས་སམ་ཡང་ན། ༡. ས་རླུང་སེར་པོ། ༢. ཆུ་རླུང་དཀར་པོ། ༣. མེ་རླུང་དམར་པོ། ༤. རླུང་གི་རླུང་ལྗང་ཁུ། ༥. ནམ་མཁའི་རླུང་མཐིང་ནག་སྟེ་ཕྱི་ཡི་རླུང་ལྔ། ༦. སྲོག་འཛིན། ༧. ཁྱབ་བྱེད། ༨. མེ་མཉམ། ༩. གྱེན་རྒྱུ། ༡༠. ཐུར་སེལ་ཏེ་ནང་གི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་བཅུའོ། །

རླུང་ནད། རླུང་ནད་ནི་ལུས་ཁམས་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པའི་འདུ་བ་རླུང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཁྲུགས་ནས་དབང་རྩ་སོགས་ལུས་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་སྲིད་པའི་ནད་ཅིག

རླུང་ནད་ཀྱི་ཟས་རིགས་བཅུ་གསུམ། ཏ་ཤ། བོང་ཤ། འཕྱི་བའི་ཤ། ལོ་ཤ། ཤ་ཆེན། འབྲུ་མར། ཞོ་མ། བུ་རམ། སྒོག་སྐྱ། ཅོང་། འོ་མ། ཟན་ཆང་། རུས་ཆང་ངོ་། །

རླུང་ནད་བརྒྱད། རེངས་པ། འཁུམས་པ། སྐམ་པ། སྦོས་པ། འཕྱེས་པ། གཟེར་བ། འཁྱོས་པ། བོགས་པའོ། །

རླུང་འཕྲིན་ལམ་ཁྲངས། སྦྲག་ཏར་དང་རྒྱང་བསྒྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་ཆོག་ཅིང་། སྐབས་འདིར་ནི་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་གོང་བཙུགས་པའི་བོད་ཀྱི་སོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་སྦྲག་ཏར་ལམ་ཁྲངས་ཐོག་མ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༩༤༧)ལོར་བཙུགས་ཤིང་། གནས་ཡུལ་ནི་དིང་རི་དམག་སྒར(ད་ལྟའི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གནས་ཡུལ)ནང་ཡོད། ལམ་ཁྲངས་འདིར་ཐོག་མར་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་དབྱིན་ཇི་བ་ཝོག་སབ་ཅེས་པ་ཞིག་དང་ལས་བྱ་དཔོན་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཁར་ཡན་ལག་རླུང་འཕྲིན་ཁང་མངའ་རིས་དང་། ཆབ་མདོ། ནག་ཆུ། གྲོ་མོ་བཅས་ས་ཁུལ་ཁག་བཞིར་ཡོད་ལ། ཆབ་མདོར་ལས་བྱེད་དབྱིན་ཇི་ཝོ་ཟེ་དང་། དེ་མིན་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་རླུང་འཕྲིན་ཆ་ཚང་གཏོང་ལེན་ཤེས་པའི་བོད་རིགས་གོར་ཡིག་སློབ་ཕྲུག་དང་ཧུའི་རིགས་བཅས་མི་གྲངས་བཅོ་ལྔ་སྐོར་ཡོད།

རླུང་སྦྱོང་བྱེད་འཇམ་རྩི་གསུམ། སྣི་འཇམ། བཀྲུ་འཇམ། བཀྲུ་མ་སྣིན་ནོ། །

རླུང་འོར། སྨན་བཅོས་དཀའ་བའི་རླུང་ནད། (ཙ)

རླུང་ཡོར། གྲུའི་དར་པོ་ཆེ།

རླུང་ཡོར་ཐོགས་པ། གྲུ་མཁན་གྱི་མིང་ཡིན།

རླུང་རིམས་གཉིས། འདར་བུ། ཡེར་བུའོ། །

རླུང་སེལ་གྱི་རྩ་གསུམ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ལན་ཚྭ་…

གསུམ་དང་། དེའི་ནུས་པ་ནི་སྐམ་པ། སྐྱེ་བ། འཇམ་པ་གསུམ་མོ། །

རྒྱང་སེལ་སྦྱོད་ལམ་གཉིས། རྣ་སར་འདུག་པ་དང་།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོགས་བརྟེན་པའོ། །

བརླ་བརླན། གསར་དུ་བསྐྲུན་པའི་མིང་།

བརླམས་པ། ང་རྒྱལ།

ལ

ལ་ཁ། ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རི་རྒྱུད་དུ་ལྷ་ས་ནས་འཕན་པོར་འགྲོ་སའི་འགྲུལ་ལམ་ལ་ཁ་སྣ་ལ་དང་། སྐམ་ལ། ཤར་ལ། དགའ་ལ་སོགས་ལ་འགོ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ནས་དེ་སྔ་གཞུང་དོན་དུ་ལམ་ཡིག་འཁྱེར་ནས་འགྲོ་མཁན་རྣམས་སྣ་ལ་བརྒྱུད་དེ་མ་གཏོགས་འགྲོ་སྲོལ་མེད། སྣ་ལའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཤར་ལ་བརྒྱབ་ན་འཕན་པོ་འཛོག་པོར་སླེབས་པ་དང་། སྣ་ལའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་སྐམ་ལ་བརྒྱབ་ན་འཕན་པོ་མཁར་རྩེའི་ཁོངས་སུ་སླེབས་པ། སྣ་ལ་བརྒྱབ་ན་འཕན་པོ་སླང་ཐང་དུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། ཉང་བྲན་ཕུའི་དགའ་ལ་ཕུད། དེ་མིན་སྣ་ལ་དང་། སྐམ་ལ། ཤར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་འཕན་པོ་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་མཁན་ཚང་མ་སྣ་ལའི་ལྷོ་ངོས་གཤམ་གྱི་གླིང་བུ་རྫོང་དུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཕུ་ག་ནས་བསྐོར་ནའི་མདའ་གླིང་བུ་རྫོང་ཞེས་གཏམ་དཔེ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྦྲག་ལ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ལྷ་ས་ནས་སྦྲག་ལ་དང་། ཕྱིང་འགོ(སྦྲག་དང་ཕྱིང་འགོ་གཉིས་དེང་སྐབས་ལྷོ་ཁ་ས་གནས་ཁོངས)སོགས་ལ་འགྲོ་སའི་འགྲུལ་ལམ་ཡིན། སྔོན་དུས་ལ་ཁ་ཁག་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་སྐབས་ལ་འགོར་ཇག་རྐུན་མང་བས་འགྲུལ་པར་འཇིགས་བཙེམ་བྱས་རྐྱེན་ལམ་སྒྲིགས་དང་། མཚོན་ཆ་མེད་པར་འགྲོ་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་ལ། ཁ་རྒྱུན་དུ་ཡང་ལ་ཁར་ཇག་པས་གང་བྱས། ཆུ་ཁར་མཉན་པས་གང་བྱས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་རྗེས་ལྷ་ས་ནས་འཕན་པོ་བར་གཞུང་ལམ་གསར་བསྐྲུན་གྱིས་རླངས་འཁོར་ཤར་བསྐྱོད་ཐུབ་སྐབས་སྣ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལ་ཁ་བརྒྱུད་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཏ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།

ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ཀ་ག་ང་ཅ་ཇ་ཏ་ད་པ་བ་ཧ་བཅས་ནི་ལ་མགོ་ཅན་བཅུའོ། །

ལ་རྒྱ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་དང་ཡང་ན་ས་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མ་ཤོར་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པའི་དགེ་མཚན་ཇི་ཡོད་གོང་དུ་སྤེལ་ནས་རྗེས་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་སོགས་སྤོང་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ལ་ལ་རྒྱ་མ་ཤོར་བ་ཟེར་ཆོག་ཅིང་། དགའ་ཞེན་ཡོད་ན་དེའི་དོན་དུ་གཏམ་དོན་བཟང་པོ་མ་ཤོར་བ་བྱེད་པའི་ལ་རྒྱ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་བ་ཡིན།

ལ་སྦྲ་འཇུག་ཡུལ་བརྒྱད། ལ་དོན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ལ་སྦྲའི་འཇུག་ཡུལ་བརྒྱད་ནི། ༡. རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། ༢. རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ༣. རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི། ༤ སྐྱུད་པ། ༥. མཚམས་སྦྱོར། ༦. སྔོན་པ། ༧. ཚད་འཛིན། ༨. ཚེ་སྐབས་བཅས་སོ། །

ལ་ཉུངས། ལ་ཕུག་དང་ཉུངས་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྡུད།

ལ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དྲུག གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ཀ་ག་བ་ཟ་ར་ས་དྲུག་ནི་ལ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དྲུག་གོ།

ལ་སྟོད་སྤྱི་ཁྱབ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༩༥༤)ལོར་ཤེལ་དཀར(མངའ་རིས་ཁུལ)རྫོང་སྡོད་སྤྱིལ་པོར་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ་ཤེལ་དཀར་དང་། མཁར་རྟ། རོང་ཤར། རྫོང་དགའ། སྐྱིད་གྲོང་། གཉའ་ནང་། ས་དགའ། འབྲོང་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་འགན་དབང་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་མ་གཏོགས་དེ་བྱིངས་ཞི་དྲག་གི་སྤྱི་འདོམས་ལ་སྟོད་སྤྱི་ཁྱབ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།

ལ་སྟོད་དམར་པོ། ལ་སྟོད་པ་དམ་པ་དམར་པོ་ཞུ་བའི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཏེར་སྟོན་ཞིག་སྟེ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་ད་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

ལ་ཕྲུའམ་ལ་ཏུ། མར་དང་བག་ཕྱེ(མར། བག་ཕྱེ། ཞི་ཞི་ཡིང་། བཙའ་སྒ། ན་ལེ་ཤམ། ཀུན་འབྲུམ། བལ་པོ་སེའུ། འོམ་བུའི་འབྲས་བུ) སོགས་རྫས་བརྒྱད་སྦྱར་བའི་ཁ་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་མིང་།

ལ་ཐོད། རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་བཞེས་པའི་ཐོད་ཆིངས་སྟེ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་མང་ཆེ་བར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དབུ་ལ་བཞེས་པའི་ཐོད་ཆིངས་དཀར་པོ་བྲིས་པ་མང་ཞིང་། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕུག་གི་ནང་བཞུགས་པའི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འདྲ་སྐུ་དེར་ཐོད་ཆིངས་དམར་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་ཆིངས་མདོག་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་བྱེད་པར་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་གསལ་བཤད་ཡོད་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཁག་ལ་ཐོད་ཆིངས་དཀར་པོ་བྱེད་པའི་འགོ་གང་གི་དུས་སུ་ཚུགས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན།

ལ་དོང་གི་ཧེ་ཐང་། ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཐང་ཞིག

ལ་དྭགས་ཀྱི་སའི་བདག་པོ། འདི་སྐོར《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》ནས་འབྱུང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་གོ་བསྡུར་ནས་བྲིས་པ་ན། ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ(འདིའི་སྐོར་གཤམ་དུ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པར་གཟིགས)གྱི་བུ་ཆེ་བ་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔར་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མ་བསད་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ལ་བུ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན། བཙུན་མོ་ཆེ་བས་ཕྲག་དོག་བྱས་ནས་སྤྲང་པོའི་བུ་གཅིག་ཉོས་ཏེ་མདང་ང་ལ་བུ་འདི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་བུར་བཟུང་བ་ཡུམ་བརྟན་དང་བཙུན་མོ་ཆུང་བའི་བུ་གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུང་གཉིས་ལས(དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བློན་འབངས་ཟ་དང་དུ་གྱེས་ནས། འོད་སྲུང་གིས་གཡོ་རུ་བཟུང་། ཡུམ་བརྟན་གྱིས་དབུ་རུ་བཟུང་ནས་འཁྲུག་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་བུ་གཉིས་པོ་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཙམ་ལོན་པ་ས་སླང་ནས་བཟུང་འབངས་ཀྱི་ཁེང་ལོག་སྟེ། དེང་སང་ཀྱིན་ལངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་དབས་ཁོ་བཞེར་ལེགས་སྟོང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཁམས་ནས་རྗེ་ལོག དེ་ནས་དབུས་སུ་དབས་ལོ་པོ་ལོ་ཆུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཀྱིན་ལོག དེ་ནས་གཡོ་རུར་མཆིམས་ཀོང་མི་དྲུག་གིས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཀྱིན་ལོག་བྱུང་)

༡. མངའ་བདག་འོད་སྲུང་གི་སྲས་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན། ༢. འདི་ཡི་བཙུན་མོ་ཆེ་བའི་སྲས་སྐྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་དང་། ཆུང་བའི་སྲས་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་གཉིས་ལས། ཡབ་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་བློན་པོ་སྤག་རྩེ་གཉགས་ཀྱིས་བཀྲོངས་པའི་སྐབས་སྲས་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་བྲོས། བློན་པོ་སྣང་པ་ཚབ་རིན་ཆེན་དང་ཅོག་རོ་ལེགས་སྒྲ་ལྷ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་བུ་མོ་བཙུན་མོར་བླངས་ནས་བཙུན་མོ་ཅོག་རོ་བཟའ་ལ་བུ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གསུམ་བྱུང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུས། སྲས་ཆེ་བ་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་ནས་ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། (འབྲིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་མགོན་ལས་བརྒྱུད་པ་བྱུང་མིན་མི་གསལ)ཆུང་བ་ལྡེ་གཙུག་མགོན་ལས་མངའ་རིས་ཡ་ཚེའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན།

༣. ཉི་མ་མགོན་གྱི་སྲས་ཆེ་བ་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན(འདིའི་མངའ་རིས་མང་ཡུལ། འབངས་གཏུ་ནག་ཅན། ཤར་རུ་རྫོགས། གསེར་ཁ་འགོག་ལྡད་ཀྱི་ལྷ་མཆོག་དཀར་པོ། མཚམས་ཀྱི་རྭ་བ་དམར་པོ། ལྕམ་ལེ་ཡི་མིག་གི་ཕ་བོང་ལ་མགོ་བར། ནུབ་ཁ་ཆེའི་ལ་རྩ། སྟོ་བུག་པ་ཅན་ཡན་ཆད། བྱང་གཡེར་ཁ་གོག་པོ་ཚུན་ཆད་ལ་མངའ་བསྒྱུར) (བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱིས་གུ་གེ་པུ་ཧྲེངས་དང་བཅས་པ། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་བྲང་ས་དཀར་སྐོ་གསུམ། སྤི་ཏི། སྤི་ལྕོག་བཅས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཡིན)

༤. དཔལ་ལྷ་རིག་པ་མགོན་གྱི་སྲས་འགྲོ་མགོན་དང་ཆོས་མགོན་གཉིས། ༥. འགྲོ་མགོན་གྱི་ལྷ་ཆེན་གྲགས་པ་ལྷེ། ༦. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ༧. དེའི་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོ(འདིའི་དུས་མངའ་རིས་སུ་དགོན་པའི་དང་པོ་ཤེ་གིར་ཆོས་སྡེ་བཏབ)དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ཨུཏྤལ(འདིའི་དུས་སུ་ལ་དྭགས་ཀྱི་དམག་འཁྲིད་ནས་ཞང་ཧྲིའི་ཡུལ་བླངས། གཞན་ཡང་བླ་པོ། སུ་ཧྲིངས་མན་ཆོད། སྟོ་ཕྱོགས་བྲི་སྲང་གི་ཡུལ་ཆུ་ལ་མི་འབབ་ཚུན་ཆད། ཞུབ་ར་གན་འགྲེང་ཤེད་སྟག་ཁུ་ཚུར་ཡན་ཆོད། བྱང་ཕྱོགས་ཀ་ཤུས(ཀ་ཤྨིས)མན་ཆད་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ལོ་ལྟར་ཁྲལ་ལེན) ༨. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ནག་ལུག(དེས་སྟག་གི་ལོ་ལ་ལྷན་ལར་མཁར་བརྩིགས། འབྲུག་གི་ལོ་ལ་ཁ་ལ་རྩེ་བརྩིགས) ༩. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་དགེ་ཕྲེལ་དགེ་བ་འབུམ། ༡༠. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ཇོ་ལྡོར། ༡༡. དེའི་སྲས་བཀྲ་ཤིས་མགོན། ༡༢. དེའི་སྲས་ལྷ་རྒྱལ། ༡༣. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ཇོ་དཔལ། ༡༤ དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་དངོས་གྲུབ། (འདིའི་དུས་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་། བཀའ་འགྱུར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས། དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་རབ་བྱུང་བ་སློབ་གཉེར་ལ་འགྲོ་བའི་སྲོལ་དར) ༡༥. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་བུ་རིན་ཆེན། ༡༦. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ཤེས་རབ། (འདིའི་དུས་ས་བུའི་ཏང་རྩེ་མོ་ཞེས་པའི་མཁར་གྲོང་ཁྱེར་སེང་གེ་སྒང་ཞེས་པ་བརྩིགས། མང་ཡུལ་ས་བུ་ལྡོང་མཁར་ཡང་ཟེར) ༡༧. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ། ༡༨. དེའི་སྲས་ལྷ་ཆེན་གྲགས་འབུམ་ལྡེ་དང་གྲགས་པ་འབུམ་གཉིས(དང་པོའི་སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཕྱིན་ནས་དཔེ་ཐུབ་དགོན་པ་བཏབ) ༡༩. དེའི་སྲས་བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན། (འདིས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཕལ་ཆེ་བ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས) (༡)དེ་ནས་སྲས་ཆུང་བ་ལྷ་ཆེན་གྲགས་འབུམ་ལྡེ་ཀྱི་སྲས་ལྷ་ཆེན་བྷ་ར་དང་། དེའི་བུ་ལྷ་ཆེན་བྷ་གན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དེས་གཅེན་པོའི་བུ་དང་སྲིད་དབང་བཅས་ཕྲོགས་པ་ཡིན། (༢)ལྷ་ཆེན་བྷ་གན་གྱི་སྲས་ལྷ་ཆེན་ལྷ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ལས(བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་གཅེན་པོ་ལྷ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མིག་བཏོན་ནས་བཙོན་ལ་བཞག རང་ཉིད་རྒྱལ་པོར་འཁོད། པུ་རིག་དང་། གྲོ་ཤོད་མན་ཆད་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། ལ་དྭགས་སྙིལ་མཁར་རྣམ་རྒྱལ་རྩེ་མོ་དང་ཆུ་འཕེལ་གྲོང་ཁྱེར་བཏབ) (༣)བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་གསུམ་སྟེ། ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། རྣམ་རྒྱལ་མགོན་པོ། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་དང་གསུམ།(འདིའི་དུས་སུ་མངའ་རིས་པའི་ཇོ་ཡོག་བྱུང) (༤)འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་དང་ནོར་བུ་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ལས་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་འདི་དམག་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གུ་གེ་ཕྱི་ནང་རྩ་གྲངས་ཡོར་ཡོང་བཅས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས། ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མངའ་ཐང་དར་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དགེ་ལུགས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད། (༥)འདིའི་བུ་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ། ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གསུམ་པའི་སྐལ་བར་སྤི་ཏི་དང་ཟངས་དཀར་གཏད། བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ས་དགའ་གྲོ་ཤོད། སྐར་རྫོ། ཤི་གར་སོགས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་བླངས། (༦)དེ་ནས་དེའི་བུ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་བཟུང་སྐབས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༦༨༡)ལོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སོག་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་བཏང་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་ལ་དྭགས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་མཚམས་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་དམག་གི་དཔང་པོར་ཕེབས་ནས་ལ་དྭགས་དང་ཆིངས་སྒྲིགས་བྱས། བོད་ནས་ལོ་ལྟར་གཞུང་ཚོང་པ་ནས་ཇ་ཁལ་མ་ཉིས་བརྒྱའི་འབབ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ལ་དྭགས་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལ། གསེར་ཞུར་ཞོ་བཅུ། (ཞུར་ཞོ་དོ་ལ་ཏོ་ལ་བཅུ) དྲི་བཟང་སྤང་བཅུ(གུར་གུམ) ཏོར་ཟིག་བུག(ལུག)དྲུག བབ་སྟ་འབུབ་གཅིག་བཅས་འབུལ་རྒྱུ། གཞུང་ཚོང་ལ་དྭགས་སུ་

སྤོད་རིང་བར་ཕོགས་ཐོན་དང་། ལམ་ཐོག་དོས་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ། ཏ་ཞོན་ཉེར་ལྔ། ཏ་ཐབ་གཡོག་བཅུ། ཏ་ཝུལ་བཅོ་ལྔ། ཞོན་པ་བཅུ། ཏ་ཐབ་ཡོང་མི་གསུམ། དེར་ཏ་ལ་རྩ་ཁ་བཀལ་མེད། འགྲོག་སྐྱེ་འགོ་ཐེབས་གཅིག བཞུགས་ཐབ་མཛོད་བཅས་ལ་གུར། ཏ་ཁལ་རྣམས་ཏ་ཟམ་ཐོག་དང་། རྫོང་སྐྱེལ་ཕར་ཕྱིར་གཉིས། ཡོ་རེ་བཞིན་ཡོ་ཕྱུག་གཏོང་རྒྱུ(ཡོ་གསར་སྐབས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་མི་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལ་དྭགས་ལོ་ཕྱག་པ་ཟེར)བྱས། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་ཆུལ་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོས་བྱེད་མངའ་རིས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་རྣམས། ཁ་ཆུལ་རང་ལ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཚོང་མི་ཆོག་པ་དང་། ཁ་ཆུལ་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོང་པ་རྣམས་དཔེ་ཐུབ་བརྒལ་ནས་ཡོང་མི་ཆོག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཆིངས་ཡིག་བཞག ཆིངས་ཡིག་དོ་མ་ཟུར་དུ་ཡོད་ཚོད། (ཆིངས་ཡིག་འདིའི་ནང་ས་གནས་སུ་ཚོང་རྒྱག་ཕྱོགས་སྐོར་མ་གཏོགས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར་གང་ཡང་བྲིས་མེད) སྐབས་དེར་འབྲུག་པ་སྤྱལ་སྐྱུས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་མ་སྤྲད་ཀྱང་། དེའི་ཚབ་གཞིས་ཁ་གསུམ་འབྲུག་པ་སྤྱལ་སྐྱུར་སྤྲད་ཅེས་གསལ། འདི་རྣམས་ནི《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》ནས་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དྲངས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་འདོད་ན་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

ལ་ཕྱི་གངས་ཀྱི་ར་བ། གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་ངམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཇོ་མོ་གླང་མར་འབོད་པ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གངས་རི་འདི་བཞིན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཡུལ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ཚན་གོ་དྭ་ཝ་རི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། རི་འདིའི་ཕྱི་དབྱིབས་གངས་རི་རྩེ་ལྔ་པ་ལ། ༡. དབུས་སུ་ཇོ་མོ་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་མ་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་རིམ་བཞིན། ༢. ཇོ་མོ་མཐིང་གི་ཞལ་བཟང་མ་དང་། ༣. མི་གཡོ་བློ་བཟང་མ། ༤. ཅོད་པན་མགྲིན་བཟང་མ། ༥. གཏད་དཀར་འགྲོ་བཟང་མ་བཅས་གནས་ཡོད་པར་བཤད། དེང་སང་གངས་རི་རྩེ་ལྔ་འདིའི་གསུམ་པ་ལ་ཇོ་མོ་གླང་མར་འབོད་པ་ནི། ཇོ་མོ་ལྷ་ལྷ་མ་ཞེས་འབོད་པའི་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཟུར་ཆག་ནས་ཇོ་མོ་གླང་མར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྙམ། དེ་མིན་ཇོ་མོ་གླང་མ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མ་རྙེད་པས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གངས་རི་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར《གུང་གོའི་ས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཤེས་ཡོན》སྐོར་ལས་གསལ།

ལ་ཕྱི་རྒྱ་དབར། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དིང་རི་རྫོང་ཁོངས་རོང་ཤར་ཆུས་ཆུ་དབར་དགོན་པ་ཡོད་ས་སྟེ། སྔར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སྐུ་ཚེའི་རིང་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་མཐར་གནས་དེར་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན། དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་ལ་ཕྱི་གངས་རའམ། གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་ཞེས(ཡོངས་གྲགས་སུ་ཇོ་མོ་གླང་མར་གྲགས)པའི་གངས་རི་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་པར་རྗེ་བཙུན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས།

ལ་བ་མཆོག ཐམ་བུ་མཐུག་པོ་མཇུབ་ཚད་ལས་རིང་བའི་སྤུ་ཅན་ཞིག་གི་མིང་།

ལ་བ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་སློབ་དཔོན་ཀམ་པ་ལི་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་ཙམ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཨབྷྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི《གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་ཐར》པ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད།

ལ་མོ། (ལ་མོ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན)བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འོངས་པ་ཁོང་གིས་དམ་ལ་བཏགས་ནས་སྲུང་མར་བསྐོས་པ་ཚངས་པ་ཞི་བ་དང་དེ་ཉིད་དྲག་པོར་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་ཚངས་པ་དྲག་པོ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་བསེ་ཁྲབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྲུང་མ་དེའི་རྟེན

གནས་ནི་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་སྤྱང་མ་དེའི་མཚན་སྐབས་བདེར་འབོད་སྐབས་ལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར་ཞིང་ཆོས་སྐྱོང་དེའི་དབུ་ལ་ཐོད་ཚིངས་ཤིག་བཞེས་པའི་རྩེ་མོར་དུང་དཀར་གྱི་ཏོག་ཡོད་པས་ན་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན……ཞེས་ཀྱང་ཟེར།

ལ་མོ་གྲགས་རྣམ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། མདོ་སྨད་བྱ……ཁྱུང་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་འབལ་གཞུང་ཉ་མཚོའི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི……མེ་ཕག་(༡༦༤༧)ལོར་འཁྲུངས། དཔལ་ལྡན་འབྲས……སྤུངས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། མཁྱེན་རབ་ཆེ་བས……འཛིན་གྲྭ་བདུན་རེའི་བསྡུ་བཞག་དུས་གཅིག་ལ་གསན། སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོར……བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། འབྲས་སྤུངས་སུ་ལོ་བདུན་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། བཀའ……འགྱུར་གྱི་ལུང་སོགས་ཆོས་རྒྱུན་མང་ཆེ་བ་གསན། ཨ……མདོ་ནས་ཚ་གན་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན……དྲངས། ཟླུགས་བྱ་(༡༦༥༡)ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། མདོ་སྨད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཕལ་ཆེར་ལ་དམ་བཅའ་བཞག དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་ཐོག་སྔར་ཡང་དབུས་སུ་ཕེབས། སེ་འབྲས……དགེ་གསུམ་སོགས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མར་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟགས་རྩོམ་ཞུས། གཙང་དུ་བྱོན……ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། མེ་གླང་(༡༦༥༧)ལོར་ཁྲི་ཆེན་ཐྲུལ་སྐུ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཐལ་ཤུལ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། ཤ་སྦྲང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། བྱང་ཆུབ་མི་ལ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས……གསན་མཁན་སྟོང་ལྷག་ལ་ཁྲིད་ཀྱི་སྨྲགས་མའི་དབང་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལུང་། ལམ་རིམ་གྱི་སྨྱོང་ཁྲིད་ཚར་མང་པོ་སོགས་ཅི་འདོད་དུ་གནང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བདེ་ཆེན་དུ་ཞུས་ནས་ཆོས་བཀའ་གསན་བཞེས་མཛད་པ……སོགས་རྣམ་ཐར་འགངས་ཆེ། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ། དབུ་མ་དང་འདུལ་བའི་ཐལ་ཕྲེང་། ཆོས་འབྱུང་སོགས……གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ……འབྲུག་(༡༧༡༢)ལོར་བྱ་ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། འཆད་ཉན་འཕེལ་རྒྱས་གཙོར་འདོན་མཛད། ཚོགས་མང་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང་བསྐྱལ་བ་སོགས་གདན་ས་ཕན……ཚུན་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་ཁུར་སྐྱོང་མུར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན……བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་(༡༧༡༣)ལོར་སློབ་བུར་དུ་ཞི་བར་གཤེགས།

ལ་མོ་ཚངས་པའི་སྐུ་རྟེན། སྟག་རྩེ་རྫོང་ལ་མོ་བྱང་ཆུབ……ལྷོག་ཏུ་ཚངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་སྐུ་ཕེབས་བྱེད……སྲོལ་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་རིང་བ་ཞིག་རེད། ལྷ་དེ་ཁོག་ཞུགས་ཐོག་མར་ག་དུས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ངེས……གསལ་ཡིག་ཆ་མ་རྙེད། ལ་མོ་ཚངས་པར་ཚེར་གསེབ་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡང་འདུག་པ་དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་ཚེར་གསེབ་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་འཁོད་པ་དང་། ལ་མོ་ཚངས་པ་ལྷ་གནས་མཐོ་བའི……གྲས་ཤིག་ཡིན་སྐབས་དེ་སྔའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས……གལ་ཆེའི་སྲིད་དོན་སྐོར་སོགས་ལ་ལུང་ཞུ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་ལ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པས་ཀྱང་བསྟེན་གསོལ་གནང་གི་ཡོད་འདུག ལ་མོ་ཚངས་པའི་སྐུ་བརྟེན་ལ་དེ་སྔའི་ས……གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཏཱ་བླ་མའི་ཕོ་གནས་ཡོད། སྐུ་བརྟེན་ནི་ཁྲིམས་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པས་ཁྲིམས་ཚང་ལ་ལ་མོ་གཞུང་རྒྱུད་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི……ནང་ཀོང་པོ་ཞྭ་ཁ་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀོང་དམག་དབུས་སུ……དྲངས་སྐབས་དབུས་ཕྱོགས་ནས་ལ་མོ་ཚངས་པར་ལུང་ཞུ……ཕུལ་དོན་ཚངས་པས་ཀོང་དམག་ལ་དམུ་གབ་གཡོག་རྒྱུའི……ཁས་བླངས་ནས་ཀོང་དམག་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་ཤུལ་དུ……དབུས་དམག་གིས་མཚན་འགེབས་བརྒྱབ་སྟེ་ཀོང་དམག……ཚར་བཅད་པའི་བྱས་རྗེས་ལ་གཞུང་ནས་ལ་མོ་ཚང་ལ……གཞིས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། གཞིས་ཆུང་བརྒྱད་གནང་སྐབས་གཞིས་ཀ་དང་མི་སེར་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་ལ་སྙན་གྲགས་ཀྱང……

ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན་སྐད།

ལ་ཞུར། མགྱོགས་པ་དང་མྱུར་བའི་དོན།

ལ་ཡོགས་སྲིག གཞན་ལ་ངན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བ་རང་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པའི་དོན།

ལ་ལ་བཙས་བརྩིགས། བོད་ཀྱི་རི་བོ་མཐོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ཞུགས་བསྒྲོད་ན་ཐར་བའི་འགྲོ་ལམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རི་མགོ་མཐོ་ཐོས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ལ་བཙས་ཟེར་བའི་རྫོངས་སྤུངས་དང་ལྷ་གསོལ་བའི་དར་ཤུང་ཡོད། འགྲུལ་པ་རྣམས་དེར་སླེབས་ན་རང་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་ལྷ་གསོལ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད།

ལག་བསྐོར་ཞུས། གན་རྒྱའི་ཐོག་བྲིས་པའི་ནང་དོན་ལ་མོས་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐད་སྒྲི་པའི་ཐེལ་ཚེ་ལ་ཚང་མས་ལག་པ་འཆང་དུ་བཙུག་ཏེ་སྐབས་དེར་ཐེལ་ཚེ་ལ་ལག་པ་མ་འཆང་ན་མོས་མཐུན་མེད་པའི་བརྡ་དང་འཆང་ན་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་བརྡ་ཡིན་པས་བྱེད་སྟངས་དེ་ལ་ཐེལ་ཚེ་ལག་བསྐོར་ཟེར།

ལག་གི་ལྷ། ནོར་དང་ཁང་ལས་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མིའི་མིང་ལ་གོ །

ལག་མཐུས་བསྐྱོད་པ། རང་ལག་གིས་ལས་ཀ་བྱས་པའི་མཐུས་གསོ་བའམ་བསྐྱང་བ་སྟེ། བསྐྱོད་པ་ནི་ཟས་བྱིན་པའམ་གཏད་པའི་མིང་ངོ་། །

ལག་དལ། རྩེད་མོའི་བསམ་པས་རྩིག་པ་དང་། སྒོ་དང་། སྐྱིའུ་ཁྱུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་བྱུང་གིས་རི་མོ་བྲིས་པ།

ལག་ལྷན། གླང་པོ་ཆེའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལག་པ་དང་ལྷན་ཚད་ལ་ལག་ལྷན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ཀྱང་། གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཞགས་ནི་སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱི་ལག་པ་དང་འདྲ་བའི་ནུས་རྩལ་ཡོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན།

ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ། (ལག་རྩལ) སྤྱིར་རྩལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་ཡི་གེ་འདྲི་བའི་ལག་རྩལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཐོག་མར་སྦྱོང་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འབྲི་བ་དང་། དེ་ནས་ཤོག་བུའི་ཐོག་སྤོས་ནས་འབྲི་བ། དེ་ནས་ཐིག་མེད་པར་འབྲི་བ། སམ་ཏའི་ཐོག་འབྲི་བ། ཡར་ལངས་བཞིན་དུ་འབྲི་བ། འབྲི་གཞི་ཆུང་དུ་མཐེ་བོང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཙམ་གྱི་ནང་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་ཙམ་ཤོང་བར་འབྲི་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཡིག་འབྲིའི་ལག་རྩལ་ལའང་སྣེ་མང་ཡོད།

ལག་དཔངས་མཐོ་བ། དམག་འཐབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ།

ལག་དཔོན། ལྷ་ཁང་དང་ཕོ་བྲང་སོགས་བཞེངས་སྐབས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔོན་པོ།

ལག་འཛངས་གལ་གཏུགས་ཆེ་སྐབས། རང་ཉིད་ལ་འབྲུ་དངུལ་སོགས་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས།

ལག་འཛངས་ཅི་ཆེ། རང་གི་ལག་པར་དགོས་མཁོ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དོན།

ལག་ཤེས་རིག་གནས་སྐྱོང་། འཚེམ་བུ་དང་། རི་མོ། འཐག་ལས་སོགས་ལག་པའི་བཟོ་ལས་དང་། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་སོགས་བསྡོམས་པའི་མིང་ཚིག་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན།

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། 《འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ》ནི་སངས་རྒྱས་ལང་ཀའི་ཡུལ་ཏེ་དེང་སང་གི་སེང་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་བམ་པོ་དགུ་དང་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ཆོས་འགྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་བཟང་པོས་མཛད་པ་བསྟན་འགྱུར་མདོ(ཇི)པའི་ནང་དུ་ཡོད། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བོད་

ཀྱི་སོ་ཐུ་བ་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་མདོ(ཕི)པའི་ནང་དུ་ཡོད།

ལང་བཀུར་ཡར་རིད་ལྷ་དགུ། ༡. ལང་བཀུར། ༢. ཡབ་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་བ། ༣. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དབང་པོ། ༤. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་འཁོར་ལོ། ༥. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དུང་སྐྱོང་། ༦. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་དྲི་མེད། ༧. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་གཤེད་ཆུང་། ༨. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་བཟང་པོ། ༩. དེའི་ཡབ་ལྷ་ཆེན་བཟང་ཡབ་སྐྱེ་དགུའོ། །

ལང་ཚོའི་དཔལ་འབར་བ། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནི་སྲུས་ཀུང་འགྲོག་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། མི་ཚེ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་དུས་ཚོད་ནི་ངེས་ཅན་ཞིག་ལས་མེད། དེའི་རིང་གཟུགས་སྟོབས་ཀྱི་ཁོ་ལག་རྒྱས་ཤིང་ཤེས་རབ་བློ་སྒོ་གསལ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ལང་ཚོའི་ཟིལ་མདངས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་པདྨ་འདི་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བས་དེ་ལ་གཅེས་སྲུས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

ལན་སློན། དྲི་ལན་འདེབས་པའམ་བཟང་ངན་གྱི་ལན་སློག་པའི་མིང་།

ལན་གཅིག་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་དྲུག ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལན་གཅིག་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་དྲུག་ནི། ༡. ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་པར་བཟླས་པ། ༢. ཚིག་རྐང་དང་པོ་བཞི་པར་བཟླས་པ། ༣. ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་པར་བཟླས་པ། ༤. ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ། ༥. ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ། ༦. ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་སྟེ་དྲུག་གོ།

ལན་ཆགས་གསུམ། ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་ནི་བུ་ལོན་འཇལ་དགོས་པ་གསུམ་མོ། །

ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་གསུམ། ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལྡན་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞི་པར་ཡང་བཟླས་པ་དང་། ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཉིད་གསུམ་པར་ཡང་བཟླས་པ། ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཉིད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་ཡང་བཟླས་པ་གསུམ་མོ། །

ལན་ཚྭ་བ། རོ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་བ་ཚྭ་དང་། རྒྱ་ཚྭའི་རོ་ལྟ་བུའོ། །

ལན་ཚྭའི་སྨན་བཅུད་བཅས། ལན་ཚྭའི་རྫབ་མོ་སྟེ། ཁ་ཅིག ཞི་ཞི་ལིང་དཀར་པོའི་རྫབ་མོ་ལན་ཚྭ་ཅན་ཡིན་ཟེར།

ལབ་བསླུས། གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་གིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ།

ལམ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། གང་ལ་ཞུགས་ནས་འཇིག་རྟེན་ནམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཅམ་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་སམ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

ལམ་སྐོར་ལྔ། བི་རུ་པའི་ཐབས་ལམ་སྐོ་བཞིའི་ལམ་སྐོར། ས་ར་ཧའི་ཐབས་ལམ་ཡུལ་བཞིའི་ལམ་སྐོར། གསེར་གླིང་པའི་ལམ་སྐོར་བརྒྱད་པ། ཨུནྟི་དེ་བའི་ལམ་སྐོར་བརྒྱད་པ། ན་རོ་པའི་ཟུང་འཇུག་བཞིའི་ལམ་སྐོར་རོ། །

ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་གསུམ།

ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ། ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་གསུམ། སྣང་བ་ཐོབ་པའི་བདུན། ཐུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་ཚོགས་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གྲགས་པའི་ལམ་བཅས་སོ། །

ལམ་གྱི་སྲོག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་འཛིན་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གྲོལ་ལམ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན།

ལམ་རྒྱུད་ལྷ་ལ་འགྲིམ་པ། ཞི་སྣང་གི་རྒྱུད་ལ་འགྲིམ་པ……

དམྱལ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁྲིམ་པ་ཡི་དྭགས། གཏི་མུག་གི་རྒྱུད་ལ་འཁྲིམ་པ་དུད་འགྲོ། ཕྲག་དོག་གི་རྒྱུད་ལ་འཁྲིམ་པ་ལྷ་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ལྷ་མིའོ། །ཡང་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ལམ། བག་ཆགས་ཀྱི་ལམ། ལས་ཀྱི་མཐའི་ལམ། འཁྲུལ་འཁོར་མ་ངེས་པའི་ལམ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ལམ་མོ། །

ལམ་སྒོམ་པའི་རྡོ་སྦྱོར་གསུམ། སོར་བསམ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། སྲོག་འཛིན་གསུང་རྡོ་རྗེ། དྲན་ཏིང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའོ། །

ལམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ལྔ། དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་བརྟགས་པ། སློབ་མས་གསོལ་བ་གདབ་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྲུང་བ་བྱ་བ། དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བྱ་བ། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དབང་བསྐུར་བྱ་བའོ། །

ལམ་ངན་སྒྲིགས་འཛིན། ད་རེས་ཐེངས་འདིར་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་སྤྲད་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་བྱེད་མི་ཆོག་པ།

ལམ་ངན་རྡོད་རིགས། ལམ་ལུགས་ངན་པ་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་པ།

ལམ་ངན་སྨུ་འབྲུམས། ལམ་ལུགས་ངན་པ་སྨུ་མཐུད་ནས་རྒྱ་ཆེ་རུ་སོང་བ།

ལམ་ངན་གསར་རྡོད། ལམ་ལུགས་ངན་པ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་པ།

ལམ་ལྔ། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ་ལྔ།

ལམ་བཅོ་ལྔ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྔ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལྔ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ་བཅས་སོ། །

ལམ་མཆོག་འཇུག་སྒོ་གསུམ། ཆོས་སྤྱིའི་འཇུག་སྒོ་དང་པོ་ངེས་འབྱུང་། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ།

ལམ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སམ་ཡང་ན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ལམ་དང་། མདོ་སྔགས་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རེ། སྨིན་བྱེད་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཅས་རེ་རེ་ནས་བགྲང་ངོ་། །

ལམ་རྗེས་ཤེས། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག ལམ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འཐོབ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་དང་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་བཅོ་ལྔ་པ་ལམ་རྗེས་བཟོད་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་སྔར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་དུ་སློངས། རེ་འདོད་ལྟར་འགྲུབ་པ།

ལམ་བདེན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རང་འབྲས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟེ། ལམ་གྱི་སྒྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་ལས་ཁྱད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པའི་སྒྲ་སྦྱོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་གནས་པ་བསྡུས་པ་ལས

སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཏེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་ལ་ཀ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག》ལས། ཡུལ་འདི་སིཀྐིའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཏེ་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱ་ཡ་ནའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཕྲུང་བ་པ་ཞེས་པ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསལ།

ལམ་འབྲས་སྐོར་དགུ། བི་རཱུ་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་སྐོར་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱི་སྙེ་མོ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྐོར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལམ་སྐོར། ཌོམྦི་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་སྐོར། ཨིནྡྲ་བོ་དྷིའི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་སྐོར། ཏོག་རྩེ་པའི་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་ལམ་སྐོར། ནག་པོ་བའི་ཨོལ་པ་ཏིའི་ལམ་སྐོར། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱག་ཆེན་ཡི་གེ་མེད་པའི་ལམ་སྐོར། ནག་པོ་བའི་ཡོན་པོ་སྲོང་བའི་ལམ་སྐོར་རྣམས་སོ། །

ལམ་འབྲས་བ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༢༨༡)ལོར་མདོ་ཁམས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཉན་ཆེན་པོའི་བུ་ཆེན་བློ་གྲོས་དཀར་པོ་ལ་འཕྲིད་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཞ་ལུ་བུ་སྟོན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསན། ས་སྐྱར་གཞུང་རྒྱས་པ་མཁན་ཆེན་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལ་རྣམ་རིག་གསན། ཀུན་སྤངས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་ལ་སྦྱོར་དྲུག་གསན། ན་བཟའ་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྙེན་ཏེ་གསུང་ངག་སོགས་གསན། བླ་མ་གུ་རུ་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ནི་གུ་སོགས་གསན། འཁོན་བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་སྲས་གུང་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་བཟང་པོ་ལ་དམར་པོ་སྐོར་གསུམ་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་ནས་སྐུ་ཚེའི་མཐའ་བར་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་གཉེལ། སློབ་མའི་མཆོག་བློ་བཟང་དཀར་མོ། མཁན་ཆེན་གཡག་མོ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགུང་གྲངས་ཀྱི་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༥)ལོར་འཛམ་ས་ལྷ་སྡིངས་སུ་ཞི་བར་གཤེགས།

ལམ་འབྲས་བསྲེས་བརྒྱུད་ལུགས་བཞི། བསྲེས་བརྒྱུད་ལ་ཞ་མ་ཕོ་མོའི་ལུགས་བསྲེས་པ་དུམ་བུ་ཀོ་བྲག་པའི་ལུགས། ཞ་མ་ཕོ་མོ་གཉིས་ས་ལུགས་དང་གསུམ་བསྲེས་པ་ཚ་གན་གྱི་ལུགས། འབྲོག་མི་དང་ཀྱི་རྗེའི་ལུགས་གཉིས་བསྲེས་པ་རྗེ་ནང་ཀུན་སྤོང་བའི་ལུགས། ལམ་འབྲས་སྦྱོར་དྲུག རྫོགས་ཆེན་གསུམ་བསྲེས་པ་ལ་སྟོན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་སོ། །

ལམ་ཞིབ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་འོག་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ཚོགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༨༣༡)ལོར་གསར་འཛུགས་བྱས། དོ་དམ་དྲུང་རྩིས་གཉིས། ལས་བྱེད་སྐུ་གཉིས་བཀོད་སྒྲིལ། ལས་ཁུངས་འདིས་ལམ་ཡིག་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་དེ་སྔ་ལས་ཁུངས་ཁག་སོགས་ལ་གཏན་འཛུགས་ལམ་ཡིག་སྤྲད་པ་ཕྱིར་བསྡུ་དང་འབྲེལ་ལྕགས་ལུགས་རྒྱས་བཅད་ཅེས་པ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་རྟ་ཁལ་སྐྱེལ་འདེད་བྱེད་མིས་རྫལ་དངུལ་འབོས་འཚམ་སྤྲོད་དགོས་པ་བཟོས་ཤིང་། དཔོན་རིགས་ཞི་དྲག་མི་སྣ་ཕྱོགས་ཐོན་བྱ་མིར་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ལམ་ཡིག་ནང་གསལ་རྟ་ཁལ་བཏང་བའི་གླ་དྲུག་སོང་ཁྲ་ཞིབ་པར་ཞིབ་འཇུག་གིས་རྟ་ཐུལ་ཁལ་མ་འཕར་སྐྱེལ་བྱས་རིགས་བྱུང་ཡོད་མེད་དང་གོང་གསལ་རྒྱས་བཅད་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་ཡིན།

ལམ་ཞུགས་སློབ་པ་བཞི། ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ཚོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་པ་བཅས་བཞི།

ལམ་བཞི། བུམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ། གསང་དབང་གི་ལམ་རླུང་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་སྒྱུ་ལུས། ཤེས་རབ་དབང་གི་ལམ་ཐབས་ལམ་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད། ཚིག་དབང་གི་ཟབ་ལམ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

རྣམས་སོ། །

ལམ་ཡིག་ཁྲ་བཟུང་དམ་བསྒྲག སྲིད་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་ལམ་ཡིག་མིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་རིགས་ནས་མི་སེར་ལ་ཁྲལ་གསར་པ་བསྐུལ་མི་ཆོག་པའི་དོ་དམ་ནན་པོ་བྱེད་······དགོས་པ།

ལམ་རིམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློའི་གོ་རྟོགས་དང་བསྟུན་ཏེ་བློ་སྦྱོང་བ།

ལམ་རིམ་གྱི་ཆེ་བ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་བཅས་སོ། །

ལམ་རིམ་པ་གཉིས། གསང་སྔགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་···པའི་ནང་གི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྐུ་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གནད་··ཚང་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རླུང་རྣམས་སྙིང་ཁའི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་··ཤིག་ལ་ཟེར།

ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཀའ······གདམས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན། འདིའི་དབུས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་དང་། དེའི་གཡས་ངོས་སུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་·····བྱམས་པ་ནས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་བར་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་སོ་གཉིས་དང་། གཡོན་ངོས་སུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བར་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་སོ་བཞི།

ལམ་ཤེས་ཡན་ལག་ལྔ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཙང་དུ་བསྟུན་པ། ཡུལ་ངེས་པ། རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་·····བཞིན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ། །

ལམ་གསུམ་འབབ་པ། ལམ་གསུམ་འབབ་པ་ཞེས་པའི····ལམ་གསུམ་ནི། ཆུ་བོ་གང་གཱ་དེ་དང་པོ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི··རལ་པ་ནས། གཉིས་པ་མི་ཡུལ་དུ་བབས་ཏེ། གསུམ་པ་ས་འོག་ཏུ་འབབ་པས་ན། ཆུ་བོ་གངྒཱའི་མིང་ལ་ལམ་གསུམ····འབབ་པ་ཟེར།

ལར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀུང་རྟོག་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀུང་རྣམ་རྟོག་ཡིན·····ཞེས་པའོ། །

ལར་ཡང་། སྤྱིར་ཡང་ཞེས་པའི་དོན།

ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ལས་དང···འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ལས་དེ་ལ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་གཉིས། དགེ་བའི་ལས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་མི···དགེ་བའི་ལས་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཟེར།

ལས་ཀྱི་ཛ་བོ་ཆེ། ལས་མི་རྣམས་ལས་འགོ་ཚུགས་པའི་བརྡ་སྟོན་ཛ་བོ་ཆེ།

ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི·····གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་བ་བཅུའི་ནང་ཚན་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་མ་སྤྱོང་བ་ཞིག་སྟེ། ཕ་བསད་པ། མ་བསད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དཀྲུགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བཅས་ལྔ་ནི་འཆི······འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་དམྱལ་བར་ངེས་པར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐར་བའི་དུས་ཀྱང་བསྐལ་པ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་མ···གཏོགས་ཐར་མི་ཐུབ་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཅིང་། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚབས་ཆེ་ཤོས་དང་མཐར་ཐུག··པ་ཞིག་ཡིན།

ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ། དགེ་ལས་སོགས་གསུམ། བསོད་ནམས་ལས་སོགས་གསུམ་དང་སྤྱོད་འགྱུར་ལས་ལྔ། ཡོན་པོ་སྐྱོན་ཅན་སྐྱིགས་མའི་ལས་གསུམ། ངོ་བོ་རྣམ་སྨིན་དཀར་སོགས་བཞི། ཐུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ལས་གསུམ། སྒོ་གསུམ་གྱི་གཙང་བྱེད་ལས་གསུམ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱོད་

ལས་གཉིས། རིགས་པ་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་གང་ཡང་མིན་ལས་གསུམ། འཕེན་རྫོགས་ལས་བཞི། ལས་སྒྲིབ་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་པ་གསུམ། མཚམས་མེད་ལས་ལྔ། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལས་ལྔ། སྨིན་སོགས་གཞི་གསུམ་དགེ་ལས། བསོད་ནམས་ཐར་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས། རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་སྒོ་གསུམ་གི་ལས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་འདིར་འདུའོ། །

ལས་ཀྱི་འཕེན་རྒྱལ་མུ་བཞི། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ། ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

ལས་ཀྱི་དབང་པོ། སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་ན་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། ཀླེ། ལག་པ། རྐང་པ། བཤང་ལམ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔའོ། །

ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། གོང་དུ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ།

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ།

ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག

ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི། ལས་སོ་སོར་ངེས་པ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །

ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲིད་གཉེར། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་བར་ཡོད་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། ཆོས་ཞུ་བར་ཡོད་མཁན་ཚོའི་ཐུར་ཁྲིད་པ།

ལས་དཀར། ལས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དགེ་བའི་ལས་དང་། ལས་ནག་པོ་ཞེས་པ་མི་དགེ་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས་ལ་ཟེར།

ལས་ཁ་ཚར། ཆར་འབེབས། སད་སྲུང་། རྐུན་ཐག གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྲུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་དབང་དུ་བསྡུ་བ་སོགས་ལས་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས།

ལས་གོས། རང་རང་སོ་སོའི་ལས་གནས་དང་གོ་གནས་གང་ཡིན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་གོས།

ལས་སྒྲིབ་སྲབ་པ། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་མ་མྱོང་བ།

ལས་ངན་བག་ཆགས། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ངན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དེའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས།

ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས། «བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད»ལས། དབང་དང་དགུག་དང་དབྱེ་བ་དང་། །བསད་དང་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་དང་། །རྨུགས་དང་རེངས་པར་བྱ་བ་དང་། །རྨོངས་དང་དེ་བཞིན་ཕུར་བུས་གདབ། །ཚིག་འཁྲུག་ལྐུགས་པར་གྱུར་པ་དང་། །འོད་དང་དེ་བཞིན་ཡོང་བ་དང་། །མ་ཉེན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། །གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

ལས་ཉོན། ལས་དང་ཉོན་མོངས།

ལས་གཉིས། རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས། ཡང་ན། འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ལས། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་སོ། །

ལས་རྟགས། གོ་གནས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་དང་། ཐམ་ཀ

ལས་སྟོབས་ཆེན་དགུ། ཞིང་། དངོས་པོ། ངོ་བོ་ཉིད། རྟེན། ཀུན་སློང་། དྲག་པོ། བསམ་པ་གྲོགས་ཕན་མང་དུ་བྱེད་པ། མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ།

ལས་དང་པོ་བའི་བསླབ་བྱ་བཅུ་བཞི། དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་སྲུང་། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སྒྲིགས་བམ་གཙུག་ཏུ་བཅངས། །སྦྱིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་གནས་ལས་ལ་བརྩོན། །འབྱུང་པོར་གཏོར་མ་སྦྱིན་ཅིང་བཟླས·····

བསྒོམ་འབད། །སློབ་མར་ཆོས་བཤད་སེམས་ཅན་བྱམས···པས་བསྡུ། །རྒྱལ་ལ་ཚོགས་གསོག་རྫམ་ལར་རྒྱ་སྦྱིན་བཏང་།། མཆོད་རྟེན་སཱ་ཙྪ་དགེ་བའི་ལས་བྱའོ། །

ལས་རྣམ་པ་ལྔ། འདེགས་པ། འཇོག་པ། བསྐུམ་པ། བརྐྱང་བ། འགྲོ་བའོ། །

ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། གོང་གི《མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ···འབྱེད》ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

ལས་སྣ་ཚོགས་པ། ལྷའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨའི་མིང་།

ལས་སྣེ། དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད། དགེ་བསྐོས་སོགས་དགོན་པའི་ནང་གི་དབང་ཆ་འཛིན་མཁན།

ལས་སྣེ་གྲོན་ཟིན། དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་སློབ་དཔོན་དང་། དབུ་མཛད། དགེ་བསྐོས། ཕྱག་མཛོད། སྤྱི་གཉེར་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་རིགས།

ལས་འཕྲོ། ཚེ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའམ། ལས་ཀྱི···མཇུག་མ་ལུས་པའི་འཕྲོ་ལ་ཟེར།

ལས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་། དད་པའི་སྒོ་ནས···མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་ཡུལ་གྱི་ཞིང་།

ལས་བྱེད་ནང་མ། དེ་སྔ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕོ་བྲང་ཉེ་འཁོར···ཏུ་གཏན་སྡོད་ཆོག་པའི་གཞུང་ཞབས་སྐུ་སེར།

ལས་དབང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཚེ་འདི་ལ་སྐྱིད་སྡུག་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་ཚེ་སྔོན་མའི་ལས······དབང་ཡིན་ཟེར།

ལས་མ་མཐུན། ལས་དང་སྐལ་བ་མ་མཐུན་པ་སྟེ། མཉམ་དུ་གཤེགས་རྒྱུའི་ལས་སྐལ་མེད་པ།

ལས་ཚན་ཚེ་ཁག དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྩེ་དྲུང་དང་དྲུང་འཁོར་རིམ་པ་ལྔ་པའི་སྤྱི་མིང་།

ལས་ཚབ་གདེང་འཁེལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད···དང་འདྲ་བར་འགན་ཁུར་ཐུབ་པའི་འཛིན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་འཇོག་དགོས་པ།

ལས་མཚམས་མེད་ལྔ། གོང་གི་མཚམས་མེད་ཅེས་པར···གཟིགས།

ལས་བཞི། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་སྟེ་ཞི་བའི་ལས། རྒྱས་པའི···ལས། དབང་གི་ལས། དྲག་པོའི་ལས་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན། ཞི་བ་ནི་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མི། རྒྱས་པ་ནི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་མཁན། དབང་ནི་ཡོང་སྒོ་ཁྲལ་སོགས་བསྡུ་མཁན། དྲག་པོ་ནི······དམག་གི་ལས་བྱེད་མཁན་བཅས་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

ལས་བཞི་གང་རུང་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་དབྱུང་·········བདུན། དམ་ཚིག་ལྡན་པ། མོས་གུས་ཆེ་བ། སྔགས···བསྙེན་ཇི་བཞིན་སོང་བ། ལྟ་བ་དྲན་པ་རེ་དོགས་སོམ་ཉི···མེད་པ། དམ་རྫས་ཚང་ཞིང་མཆོད་གཏོར་ལ་བརྩོན་པ། བསོད་ནམས་བསགས་པའོ། །

ལས་བཞིའི་ཁ་ལོ་པ། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞིའི་ཁ་ལོ་བའམ་ལས་བཞིའི་སྣེ་འཛིན་པ།

ལས་བཞིའི་ཡན་ལག ནད་དང་གདོན་བགེགས་ཞི་བ། ཚེ་བསོད་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ། ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་འདུ་བ། བསད་བསྐྲད་དབྱེ་རེངས་དྲག་པོའི་ལས་རྣམས་སོ། །

ལས་གཡོར་གཡར་གཏོང་། རང་གི་ཁོངས་གཏོགས་མི···སེར་གྲུས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མ་ལོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་གཞན་དག་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་གཡར་པོ་ཞུས་པ་ལྟར་གཡར···པོ་གཏོང་བ།

ལས་རུང་། བསྙེན་པའང་ཟེར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སོ་སོའི་དབང་བསྐུར་བ་དང་། རབ་གནས། སྦྱིན་སྲེག་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་དུ་ལྷ་རབ་བྱུང་ན་བསྙེན་ཆེན་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ཐ་མ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་ལྷ་དེའི་སྔགས་འབུམ་དྲུག་ངེས···པར་དུ་ཡོང་པའི་བཟླས་གྲངས་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལ་ལས···རུང་གི་བསྙེན་པ་ཟེར།

ལས་ལམ་གཉིས། ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རྣམ་པ་རིག་བྱེད···

ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད།

ལས་སློབ། དགེ་སློང་སྒྲུབ་སྐབས་ལས་བརྗོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་དགོས་པ་དེར་ལས་སློབ་དང་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལས་སློབ་གསུམ། དགེ་སློང་མའི་ལས་སློབ། ཚངས་སྤྱོད་གཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་སློབ། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་བོ། །

ལས་གསུམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་མོ། །

ལས་གསུམ་ཚན། དགེ་མི་དགེ་བར་མའི་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས། བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་ལས། སྨོན་པ་སྨོན་མིན་བར་མའི་ལས།

ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ། ཐ་བ་གང་གི་སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཐར་ཐུག

ལི། འདི་མངའ་རིས་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་ལ་གསལ་ཡང་མངའ་རིས་ཁུལ་དུ་དེང་སང་ལི་ཟེར་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡོད་སྐད་མི་འདུག་པས་དཔྱད་པར་ཚོལ།

ལི་ཁྲིའི་ལྕུག་ཕྲན། ས་དམར་སེར་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་སིནྡྷུར་དང་ལི་ཁྲི་ཟེར་ཞིང་། དེའི་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་ཤིང་གསར་པ་ལྟ་བུ།

ལི་ཐང་མི་ཚན། ལི་ཐང་ནི་ཐེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་དབུས་ཁུལ་དང་ལི་ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་དང་། མི་ཚན་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྔ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ལ་གྲྭ་ཚང་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཁང་ཚན་ཁག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཁང་ཚན་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཕ་ཡུལ་དང་། ཕ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱིག་འཛུགས་བྱས་པའི་ཚོགས་ལ་མི་ཚན་ཟེར།

ལི་མ། ལྕགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ཏེ་བཟོས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ལི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་རང་བྱུང་དང་བཅོས་མ་རིགས་གཉིས་ཡོད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྟ་མ་ཆོས་མཛད་པའི《རིན་ཆེན་བརྟག་པ》ཞེས་པའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་གི་ལི་ནི་རྒྱ་གར་དང་། སིནྡྷ་ལ་དང་བལ་ཡུལ། ལི་ཡུལ་བཅས་ནས་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བཅོས་མའི་ལི་ནི་ལྕགས་རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་དགུ་བསྲེས་ནས་བཟོས་པ་སྟེ། གསེར། དངུལ། ཟངས། ལྕགས། གཤའ་དཀར། ཏི་ཚ། ཟེ་ལ། ཁྲོ། ཞ་ཉེ་བཅས་བསྲེས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ལྕགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཆ་མཉམ་དུ་བསྲེས་པ་དང་འགའ་ཞིག་གཙོ་བོ་དང་། འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྲེས་པ་བཅས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། གཞན་ཡང་ལི་ལ་མདོག་ལི་ཞེས་པ་ནི། མདོག་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། ལི་དཀར། ལི་སྨུག ལི་དམར། ལི་ནག ལི་ཁྲ་བཅས་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ལྕགས་རིགས་སྣ་དགུའི་ནང་ནས་གང་མང་བ་བསྲེས་ན་དེའི་མདོག་འབྱུང་བས་མིང་དེ་འདྲ་བཏགས་པ་ཡིན། སྐད་ལི་ཟེར་བ་ནི། སྐད་སྙན་ཞིང་འཁྲོལ་བའི་ལི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ནི་ལྕགས་རིགས་སྣ་དགུ་བསྲེས་སྐབས་ཟེ་ལ་མང་ཙམ་བསྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ལི་ལ་བཟོ་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ནག་ཐང་དང་སུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟོས་པའི་རྒྱ་ནག་ལི་སྙིང་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟོས་པའི་ཏཱ་མིང་ལི་མ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ཛྷཱ་ཧྲ་ནས་བྱུང་བའི་དབུས་ལི། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁག་ནས་བྱུང་བ་ཤར་ལི། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ནས་བྱུང་བའི་ནུབ་ལི། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ལི་མ་སྙིང་མ། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ལི་མ་གསར་མ། རྗེ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་དངོས་སློབ་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་བཀའ་གདམས་ལི་མ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་འདོད་དཔལ་བཟོ་གྲྭ་ནས་ཐོན་པའི་འདོད་དཔལ་ལི་མ་བཅས་ཡོད། དེ་དག་གི་བཟོ་ཁྱད་དང་། དབྱེ་འབྱེད་བྱ་ཚུལ་བཅས་ཞིབ་པར་གཉྫ་ཆག་མེད་ར་ན་ཨ་སུ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རིན་པོ་ཆེ་བརྟག

ཐབས》ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་ཞུ།

ལི་མ་ལྷ་ཁང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ནང་གི་ལྷ་ཁང་ཞིག་སྐུ་རྒྱུ་ལི་མ་སྣ་ཚོགས་ལས་བཞེངས་པའི་ལྷ་སྐུ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་རྒྱ་གར་ཤར་ལི། ནུབ་ལི། ཁ་ཆེའི་ལི་མ། བལ་པོའི་ལི་མ། ལི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་ལི་མ། སོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་སྐབས་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལི་མ། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱ་ནག་ལི་མ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ཞོལ་འདོད་དཔལ་ཁང་དུ་བཞེངས་པའི་འདོད་དཔལ་ལི་མ་སོགས་ལི་སྐུ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད།

སྤྱིར་ལི་མ་ཞེས་པ་ལ། ལི་དཀར། ལི་སེར། ལི་དམར། ལི་སྨུག་སོགས་ཡོད་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་པའི་རིགས་ལ་ལི་མ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་མདོག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ལི་དཀར་དམར་སོགས་འབྱུང་། ཡང་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་རང་བྱུང་ཟངས་ལ་གཤའ་དཀར་དང་དངུལ་མང་ཙམ་དང་། གསེར་སྲུས་ལེགས་ཤུང་ཙམ་བསྲེས་ནས་གཞུ་བླུགས་བྱས་པའི་རིགས་ལ་ཛ་ཀླིམ་ཟེར། ལི་མ་ཛ་ཀླིམ་སོགས་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐོར་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ《རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས》ཞེས་པ་དང་། དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རིག་པ་བཟོ་ཡི་གནས་ལ་འདོད་རྒྱུར་སྤྱོར་བ་འོད་ཀྱི་སྣང་བརྙན》ཞེས་པའི་ནང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་སོགས་བོད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་དང་། རྫས་སྦྱོར་རིག་པ་སྣ་ཚོགས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

ལི་ཙ་བྷི་ཡི་རིགས། རྒྱ་གར་ཤཱཀྱའི་རིགས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན།

ལི་ཡི་ཡུལ། གཤམ་གྱི་ལི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

ལི་ཡུལ། འདི་དེང་སང་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སྔར་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ནས་ལི་ཡུལ་ཞེས་འབོད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བལ་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་གློ་ལུང་པ་དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་གཅིག་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད། ངོར་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་མི་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་ཡོད་མང་པོ་དྲངས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་གསུང་རྩོམ《མིའི་དབང་པོ་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲི་ལན་རྒྱལ་སྲས་བཞད་པའི་མེ་ཏོག》(བྲིས་མ)ལས་གསལ་ལ། ས་ཆ་འདི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡོད་པ་སོགས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྩིས་ནས་གླང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་གནས་ཀྱང་བལ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་ན་ཡང་བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་གཉིས་གཅིག་པ་མིན་པ་ནི་གློ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས"རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་ལི་དང་བལ་པོའི་ཡུལ"ཞེས་བལ་ཡུལ་དང་ལི་ཡུལ་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ལི་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་སྐབས་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བུ་ས་ནུས་བཟུང་བའི་ལི་ཡུལ་དང《གླང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ》དང《ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ》གཉིས་ནས་རི་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ནི་བལ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལི་ཡུལ་ནི་བལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དེ་འཐད་པ་དང་། 《དུས་འཁོར》གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་བདུན་དང་། ཡུལ་དྲུག་གི་དུས་སྐོར་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལི་ཡུལ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་ལི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས།

བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས། ས་ནུས་བཟུང་བའི་ལི་ཡུལ་དེ། རྒྱ་བོད་མཚམས་ཀྱི་བལ་པོ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་ལི་ཡུལ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་དང་། ཞུ་ཏ་ལུའི་སྟོད་མཐར་ཆགས་པའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཀམ་ས་དེ་ཤ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཏུར་ཀི་སྟན། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤར་མཐའ

མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་བྱང་རྒྱུབ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱབ་མཐའ་ནི་མངའ་རིས་ལ་དྭགས་ཕྱོགས་དང་ཚོང་འགྲུལ་ཡོད་མཁན་ཡིར་ཁིན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྔར་ཡུལ་འདིར་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ལ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ཙམ་ནས་ནང་ཆོས་བསྒྱུབས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་དགེ་སློང་རྣམས་བོད་དང་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས། དེ་ནས་བཟུང་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར། ད་དུང་ཡང་གོ་ཤྲྀངྒའི་གླང་རུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་དང་། གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པོ་དང་། སྔོན་གྱི་དགོན་ཤུལ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་འདུག ཡུལ་འདིའི་མི་རིགས་རྣམས་སོག་རྒྱུད་ཡིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས། ཞང་ར་སྨུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སོག་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་པ། ཡུལ་འདི་ལ་མདོ་སྨད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལི་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་དོན་ལ་ལི་ཡུལ་ཟེར་བའི་ཚིག་མགོ་མཇུག་ལྡོག་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཟེར་བ་ལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་འདྲ། ཡུལ་འདི་བོད་དང་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྔར་བོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་འདུས་མྱོང་ཟེར་བར་ཡིད་ཆེས་དཀའ་ཙམ་ཡིན་མོད། བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ལི་ཡུལ་ནི་ཤིན་ཙང་དུ་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་མཐུན་ལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས། བོད་བྱང་མཐར་ཡོད་པའི་ཤིན་ཙང་ནི་ལི་ཡུལ་ཛ་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་ཡུལ་འདིའི་བྱེ་མའི་གསེབ་ནས་བོད་ཀྱི་ཇོང་གོག་མང་པོའི་ཤུལ་གསར་དུ་རྙེད་པ་ལས་སྔ་མོའི་བོད་ཀྱི་ཡི་བྱད་སྣ་ཚོགས་དང་། ཡུལ་མི་ལས་ཁྲལ་བསྡུས་པའི་བྱང་བུ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ། དམག་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཐོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་བགོས་ནས་ཁྱེར་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་འདུག

ལིང་འཛུ། འདུན་ཆོས་འཁོར་དགོན། གླིང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ཡིན་པར་པཎྜི་ཏ་སྐྱི་ཏེའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ལིཙྪ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀར་བྱ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དྲག་ལས་ཞིག་སྟེ། ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་སྒེར་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་བྲིས་པའི་སྙིང་ཁའི་ཐད་དུ་ཕུགས་འཁོར་དང་དེའི་མིང་ཡིག་བྲིས་ནས་བསད་པ་དང་། མནན་པ། བསྲེག་པ། རེངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མེད་པར་བྱ་ཐབས་ཤིག

ལིས་ཀྱང་བཅགས་པ་མི་འདྲ་ནས། ལི་ཡུལ་ཆགས་ཐབས་མེད་པ།

ལུག་རྟུག འབྲས་བུ་མ་བརྟན་པའི་ལུག་ཐུག་གི་མིང་།

ལུག་རྟུལ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། རི་བོང་རྟུལ་བདུན་ལ་ལུག་རྟུལ་གཅིག་གི་ཚད།

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་། སྲིད་དབང་བཟུང་ཐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཟེར། དེ་ལ་བསྟན་འགྱུར་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར(ཛོ)པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི《ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ》དང《སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས》སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ།《ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མཛོད》སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་མཛད་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོས་བསྒྱུར་བ《ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་པ》སློབ་དཔོན་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ།《དྲི་མ་མེད་པའི་དྲིས་ལན》དང《དོན་ཡོད་འཆར་གྱི་དྲིས་ལན》ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་བ།《ཙ་ན་ཀ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》དང་། མ་སུ་ར་ཀྵ་བརྩམས་པའི《ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》གཉིས་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་བཅས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྒྱལ་བློན་མཛངས་ཡིག》འབྲོམ་སྟོན་པས་མཛད་པའི《མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཕྲེང་བ》ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི《ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར》སྣེ་དགེ་མི་

ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་རྒྱན》སོགས་ཡོད།

ལུགས་ཀྱི་སྨན་པ། ཁྲིམས་བདག་གམ་ཁྲིམས་དཔོན་ལ།

ལུགས་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས།

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུང་བཙན་པོའི་རྒྱ། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བཙན་པོའི་བཀའ་རྒྱ།

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ས། ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་དབང་ཆ་བཟུང་བའི་སྲིད་གཞུང་གནས་ས་ལ་ཟེར།

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིན་མོར་སྒྲོན་པའི་མདུན་ས། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བཟང་པོའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིན་མོ་དང་འདྲ་བར་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཉེ་འཁོར།

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་རྒྱའི་ལེགས་ཚོགས་ཡར་ལྡན་འབྱུང་ཆེད། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས་དོན་བཟང་པོའི་གྲུབ་འབྲས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པའི་དོན།

ལུགས་གཉིས་བཀའ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ། ཆོས་ལུགས་དང་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་ལ་ཟེར། ཁྲིམས་ལུགས་ནི་སྲིད་དབང་གསར་པ་འཛུགས་པ་དང་། སྔར་ཡོད་སྲིད་དབང་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། མཐའ་མཚམས་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་པ། ཕྱི་ནང་གི་དགྲ་བོའི་གཏོར་བཤིག་གི་གནོད་འཚེ་འགོག་པ་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ་བཅས་ལ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་གསར་པ་བཙུགས་མ་ཐག་ཏུ་བཀའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

ལུགས་གཉིས་གོང་མ་ཁྲིམས་བདག་རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆ་བཟུང་མཁན་མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོར་ཞེ་ས་དང་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན།

ལུགས་པ། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་སོགས་བཞུ་བ་ཏུལ་བྱས་ཏེ་ལུགས་དཔར་རྒྱབ་པའི་མ་དཔེ་ལྟར་ལུགས་རྒྱག་མཁན་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ནས་ལུགས་རྒྱག་དགོས་པ་རྫི་ཀྲིམ་དང་། ལི་མ། ལྕགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ཏེ་བླུགས་པའི་བྲི་ལྕགས་སོགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལུགས་རྒྱག་ལག་རྩལ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ནས་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཏེན་ཁྲིས(云南滇池)ཟེར་བའི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བོད་དམག་གིས་ལྕགས་ཀྱི་ཀ་བ་རིང་པོའི་ངོས་སུ་སྐབས་དེའི་དམག་དོན་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་པ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་པ་རྒྱ་ཡིག་གི《ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་འབྲོ་བཟའ་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་མས་བསམ་ཡས་ཀྱི་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ནུབ་ངོས་སུ་དགེ་རྒྱས་ལི་མ་གླིང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་མཆོད་པའི་རོལ་མོ་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བླུགས་པ་དེར་བོད་ཡིག་བཀོས་པའི་སྨོན་ཚིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བྲག་ཡེར་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ངོས་ཅོང་ཁང་དུ་དྲིལ་བརྡ་གཏོང་བྱེད་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་མི་ཚད་ཙམ་ཟུར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལ་ཟུར་རེ་ནས་བརྡུངས་ན་སྐད་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཐོན་པ་དང་། དྲིལ་བུའི་འདབ་མའི་ངོས་སུ་བོད་ཡིག་གི་སྨོན་ཚིག་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་བལྟས་ན་སྐབས་དེ་དུས་ལུགས་རྒྱག་པའི་ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡས་མས་ནས་བོད་རིགས་ལུགས་པ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་ལྷ་སྐུ་ལུགས་མ་མང་པོ་བཞེངས་ཐུབ་པའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་ནང་ལྷ་སྐུ་ལུགས་མའི་བཟོ་རྩལ་མཁས་པ་ཚོའི་མིང་གསལ་པོར་བྲིས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་སྟོ་ཁ་སླེའུ་ཚང་དུ་འབྱུངས

པའི་ལྷ་བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྨིའུ་ཆུང་བ་ཞུ་བ་དེས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལུགས་སུ་བླུགས་པའི་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སོར་བཞི་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཇལ་སྐྱོང་བ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་པའི་ཕྱག་སོ་སོའི་ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ལག་པ་འཆང་ན་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་བཟོ་རྩལ་ད་ཅང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐུ་ཞུང་ཤས་ཤིག་སྔར་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་གི་ནང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་སྐད་གོ་ཐོས་ཙམ་ལས་དེང་སང་བཞུགས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་བོད་ལུགས་ལྷ་སྐུ་མང་པོ་ཞིག་སྔ་རབས་ཀྱི་བཟོ་རྩལ་ལེགས་གྲས་ལ་དཔེ་བལྟས་ནས་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལུགས་སུ་བླུགས་ནས་བཞེངས་ན་མ་དཔེ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐོག་མར་འཇིམ་པ་དང་བྱི་མ་བསྲེས་པའི་འདྲ་དཔེ་ཞིག་བཟོས་ཐོག་གཞི་ནས་ལུགས་དཔར་བཟོ་དགོས་པ་དང་ལུགས་དཔར་དེའི་ནང་རྒྱུ་ཆ་བླུགས་ནས་ལུགས་བརྒྱབ་ན་མ་དཔེ་ངོ་མ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་རེད།

ལུགས་འཛིན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས། ཤཱཀྱ་ཐུ་ནེའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལ་ཟེར།

ལུགས་ཟུང་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་བཞག ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀའི་བླང་བྱ་དོར་བྱའི་གཏན་འབེབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིན།

ལུང་། སྔོན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། མཁས་པ་སྔ་མ་ཚོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཉན་པ་ལ་ལུང་ཞུ་བ་ཟེར། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་ཡང་མང་ཐོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ཚང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི། ༡. ཤེས་ཡོན་སྣ་ཁ་མང་པོ་བསླབ་སྦྱོང་བ་ནི་མང་པོ་ཐོས་པ་ཡིན། ༢. སྣ་གཅིག་ཀྱང་ཐེངས་མང་པོ་སྦྱང་སྦྱོང་བ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན། ༣. སྣ་ཁ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་མང་པོའི་དྲུང་ནས་བསླབས་པ་ནི་མང་པོ་ལས་ཐོས་པ་ཡིན། ༤. སློབ་གྲོགས་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོང་བ་ནི་མང་པོ་དང་ཐོས་པ་ཡིན། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་སྣ་གཅིག་བསླབས་པ་དེ་ལས་སྣ་མང་པོ་བསླབས་པ་དེ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཡོན་སྣ་གཅིག་པོ་དེ་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ཙམ་བསླབས་ནས་ཚིག་ཤེས་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཐེངས་མང་པོ་བསླབས་པ་དེ་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་དང་གཏིང་ཇེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་སྣ་གཅིག་པོ་དེ་སློབ་དཔོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་དྲུང་ནས་བསླབས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་མང་པོའི་དྲུང་ནས་བསླབས་པ་དེ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་རང་གཅིག་པུ་སོང་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ལས་སློབ་མ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཏིང་ཟབ་པ། དོགས་པ་མང་པོ་ཆོད་པ། བློ་སྐྱེད་ཐོན་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།

ལུང་ཁྲིད་བཤད་ཚིག་གསུམ། འགོ་ནས་མཇུག་བར་འགྲེལ་བཤད་མ་བརྒྱབ་པར་ཚིག་གསལ་པོའི་སྒོ་ནས་ཀློག་སྟེ་ཉན་བཅུག་པ་ལ་ལུང་དང་། ནང་དོན་ལག་བསྟར་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་བཤད་པ་ལ་ཁྲིད། ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལ་བཤད་ཚིག་ཟེར།

ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་བཞི། བླ་མའི་ལུང་དང་། རང་གི་ཉམས་མྱོང་གི་ལུང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །

ལུང་གི་ཆོས་འཁོར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཞི་བར་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་

ཀྱི་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་རིང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན……གསུངས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ……རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར……དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་བསྐོར་བར་བཞེད་དོ། །

ལུང་གི་ཆོས་གཉིས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས།

ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས། གཙོ་བོ་ལུང་གི་ཚིག་ཟིན་ནས་ཇི……ལྟར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན།

ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་སུ……འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ། །མདོ་སྡེ་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས། དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་སོགས་མང་དག་ཅིག་མི་མཐུན……པའང་ཡོད་དོ། །

ལུང་གི་ཡོན་ཏན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བཀའ……བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་མང་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འཇོག་པ་ཡིན།

ལུང་ཟ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ། ཡང་དག་པར……བསླབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས……དང་། འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད……ཀྱིས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྟེན་ཉིད……ཀྱིས་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དུས་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱི……བསྟན་པ་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཉན་པ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། རྟོགས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར།

ལུང་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ད་ལྟའི་མི་རྣམས་ལ་མཐོང་ཆོས་སུ་མ་འགྱུར་བའི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྔོན་ཚུད་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ཚིག་ལ་ཟེར།

ལུང་བསྟན་པ་བཞི། བརྣབ་སེམས་སྐྱོང་བ། གནོད……སེམས་སྐྱོང་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས……པར་སྤྱོད་པ་ཚིག་བཀྱལ་སྐྱོང་བ་དང་བཞིའོ། །

ལུང་བསྟན་དབེན་པའི་གནས་བརྒྱད། བསམ་ཡས……མཆིམས་ཕུ། ལྷོ་བྲག་མཁར་ཆུ། བྲག་དམར་གཡའ་མ། མོན་ཁ་ནེའུ་རྫོང་། སེངྒེ་རྫོང་། སྤ་གྲོ་སྟག་ཚང་ཕུག སྒྲགས་ཀྱི་ཡང་རྫོང་། ཡར་ལུང་ཤེལ་གྱི་ཕུག་གོ།

ལུང་འདྲེན། དཔེ་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་ལུང་དུ་དྲངས་པ་ལ་ཟེར།

ལུང་སྡེ་བཞི། འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད། ལུང་གཞི། ལུང་ཞུ་བ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་བཞིའོ། །ཡང་ན། ལུང་རིང་མོ་དང་ལུང་བར་མ། ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་ངོ་། །

ལུང་སྡེབས་ཚུལ་ལྔ། རྒྱུད་ལུང་དང་བསྡེབ། ལུང་སྒྲུབ……ཐབས་དང་བསྡེབ། སྒྲུབ་ཐབས་འཕྲིན་ལས་དང་བསྡེབ། འཕྲིན་ལས་ལག་ལེན་དང་བསྡེབ། ལག་ལེན་ཉམས་མྱོང་……དང་བསྡེབ་པའོ། །

ལུང་བོང་དང་བན་ལང་། བ་ལང་གི་བརྡ་སྙིང་ངོ་། །

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ༡. རྟག་པས་གང……ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ་བ(འཇིག་རྟེན་རྟག) ༢. མི་རྟག་པས་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ……བ(འཇིག་རྟེན་མི་རྟག) ༣. རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀས་དེ……ཡོད་པར་ལྟ་བ(རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག) ༤. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ……བ(རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན)སྔོ་སྟོན་ཀྱི……

མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ༥. མཐའ་དང་ལྡན་པས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ(འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ) ༦. མཐའ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ(འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ) ༧. གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ(མཐའ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་མེད) ༨. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ(མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ) སྟེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ༩. གྲོངས་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བ(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ནས་ཡོད) ༡༠. མི་འབྱུང་བས་དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བ(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ནས་མེད) ༡༡. གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བ(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད) ༡༢. གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བ(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན) སྟེ་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ༡༣. ལུས་དང་གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་པས་སྲོག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ(སྲོག་དེ་ལུས་དེ་ཡིན) ༡༤. དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ(སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན) སྟེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཞྭ་གོས། མི་རིགས་སོ་སོའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མ་མཐུན་པའི་ཞྭ་མོ་དང་གྱོན་ཆས།

ལུང་མ་བསྟན་པ་བཞི། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་པ། བཟོའི་གནས་པ་སྤྲུལ་སེམས་སོ། །

ལུང་མ་བསྟན་ཟུང་། བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས།

ལུང་ར་ཆེན་མོ། ས་ཆའི་མིང་། སྟོ་ཁ་གཉལ་སྟོད་རབ་གྲོང་ཞེས་པར་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་ཆོས་གསུངས་པས་རྗེས་སུ་ས་ཆ་དེ་ལ་ལུང་ར་ཆེན་མོར་གྲགས་པར་གྱུར།

ལུང་རིགས་མན་ངག ལག་ལེན་བྱ་ཐབས་ཏེ། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གཞུང་དོན་ལག་ལེན་དངོས་ལ་སྦྱེལ་ཐབས་ལ་ཟེར།

ལུང་རིགས་སྨྲ་བ། ལུང་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས། རིགས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའམ་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན་ལུང་རིགས་སྨྲ་བ།

ལུང་ལས། གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་དང་གོ་གནས།

ལུམ་པའི་ལྷ་ཁང་། (སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས) 《མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་ཁྱུང་པོ་སྤྱི་རིང་པོས་རྟེར་ཀྱི་དམག་དཔོན་བྱས་པའི་སྡིག་སྦྱོངས་སུ་སྟོད་ལུང་ལུམ་པའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དེ་སྔོན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་སྟོད་ལུང་ལུམ་པ་ཟམ་པའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་བྲག་རྫུར་གྱི་སྟེང་ལ་རྩིག་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལུམ་པ་ལྷ་ཁང་གི་ཤུལ་རེད་ཟེར་ཡང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ་མེ་ཡོས(༡༩༨༧)ལོར་ཀུ་རུམ་རྒྱས་གནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་དངོས་སུ་ཉམས་གསོ་ཁང་གསར་སྐྲུན་གྱི་རྩིག་རྨང་འདུ་སྐབས་ས་འོག་ནས་སཙྪ་དང་། རྩིག་ཤུལ། རིང་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྡོ་རིང་ཟུར་བརྒྱད་མ་གཉིས་དོན་འདུག་པ(རྡོ་རིང་དེ་ད་ལྟ་མཚུར་ཕུ་དགོན་པར་ཡོད་པ)སོགས་ལ་བལྟས་ན་ལུམ་པ་ལྷ་ཁང་གི་ཤུལ་དེ་གར་མིན་ནམ་སྙམ།

ལུམ་བི་ནི། (ལུམྦི་ཚལ) རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། གོ་རག་པུར་ནས་རེལ་ལི་ཞུགས་ནས་ནའོ་ཏན་བ་དང་དེ་ནས་མལ་ལེ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་སོང་བས་ལུམ་བི་ནི་ལ་སླེབས། དེང་སང་མིང་ལ་རུ་མན་དེ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་སྟོན་པ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་ཡིན་ཅིང་། དེར་སྐུ་འཕྲུལ་མའི་སྐུ་བརྙན་དང་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྡོ་རིང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཕྱོགས་དེར་སླེབས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་སོ་ཞེས་རྡོ་རིང་བསླངས་པ་ཡིན་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ཅན་ཡོད། ལུམ་བི་ནིའི་ནུབ་ཕྱོགས་མལ་ལེ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ན(ཀཔི་ལ་བསྟུ)སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ཡོད་ཅིང་དེང་སང་གི་མིང་ལ་ཏི་ལོ་ར་ཀོ་ཏེ་ཟེར། དེ་ནས་མལ་ལེ་གཅིག་ཙམ་ན་དིག་ལི་ཕ་

བྱ་བར་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་ཁྲོན་པ་སྟོན་གྱི་ཁ······བྱང་བཏབ་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལུམྦི་ནིའི་ནགས། བལ་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་ཞེས་ཤཱཀྱ་མུ་ནིའི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་སར་སྐྱེད་ཚལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་།

ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད(འཕེལ)པར་བྱེད་པའི་ཆ།

ལུས་ཀྱི་ཁམས། འདིར་ཁམས་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན······པས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་དོན།

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལྔ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་འདྲ།

ལུས་ཀྱི་དོན་ལྔ། གློ་བ་དང་། སྙིང་། མཁལ་མ། མཆེར་པ། མཆིན་པ་སྟེ་ལྔ།

ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བུ་ག་དགུ། མིག སྣ། རྣ་བ་གཉིས་རེ། ཁ། འོག་སྒོ་གཉིས།

ལུས་ཀྱི་གནས་ལྔ། དཔྲལ་བ་དང་། ལག་མཐིལ་གཉིས། པུས་མོ་གཉིས་ཏེ་ལྔ། ཡང་སྤྱི་བོ་དང་། མགྲིན་པ། སྙིང་ག ལྟེ་བ། གསང་གནས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ། (རྩོམ་ལུས)ཚིགས་བཅད་དང་། ཚིག་ལྷུག སྤེལ་མ་གསུམ།

ལུས་ཀྱི་སྣོད་དྲུག ཕོ་བ། རྒྱ་མ། ལོང་ཀ གཉེ་མ། ལྒང་པ། མཁྲིས་པ་རྣམས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་དབང་མངོན། རིག་བྱ་དངོས་སུ་མྱོང་བྱེད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། རང་འབྲས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ······ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁམས། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལུས་དབང་གཉིས་ཡོད། རིག་བྱ་མྱོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དབང་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དབང་དང་། གཉིད······ལོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དབང་དེ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལུས་དབང་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། མིག་དང་། རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་སམ་རེག་བྱ་སྟེ་ལྔའོ། །

ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན། བེམ་པོ་གང་ཞིག ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་ཙང་བ། ལུས་ཀྱིས······ཡུལ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་ལུས་དབང་ལྟ་བུ་རྟེན་བཅས་ཀྱི······དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དུས་ཀྱི་ལུས་དབང་ལྟ་བུ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས······ཅན་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི། ལུས་ཀྱི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས།

ལུས་ཀྱི་མཐལ་ལྔ། དཔྲལ་བ། པུས་མོ་གཉིས། ལག་མཐིལ་གཉིས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ༡. སྲོག་གཅོད་པ། ༢. མ······བྱིན་པར་ལེན་པ། ༣. ལོག་གཡེམ་བཅས་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་པས་གཞན་གྱི་སྲོག་ལ་གནོད་ཅིང་འདིའི······འབྲས་བུ་རང་ཉིད་ཚེ་ཐུང་དུ་འགྲོ། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས······གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་དབུལ་དུ་འགྲོ། ལོག་གཡེམ་གྱིས་གཞན་གྱི་མཛའ་མཐུན་ལ་གནོད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆུང་མ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་བཅས་ཞིབ་པར《མངོན་པ་ཀུན······བཏུས》དང《མངོན་པ་མཛོད》གཉིས་སུ་གསལ།

ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ······གསུམ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

ལུས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག རང་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་གང་བའི་གྲངས་ནི། ཡུམ་ལས། ལུས་འདི་ལ། ༡. སྐྲ་དང་། ༢. སྤུ། ༣. སེན་མོ། ༤ པགས་པ། ༥. སྐོགས་པ། ༦. ཤ། ༧. ཆུ་བ། ༨. ཁྲག ༩. རུས་པ། ༡༠. རྐང་། ༡༡. སྙིང་། ༡༢. མཁལ་མ། ༡༣. མཆིན་པ། ༡༤. གློ་བ།

༡༥. མཆོར་པ། ༡༦. ཡོང་ག ༡༧. སྒྲུ་མ། ༡༨. གཉེ་མ། ༡༩. ནང་ཁྲོལ། ༢༠. གཙིན ༢༡. ཕྱི་ས། ༢༢. མཆི་མ། ༢༣. རྔུལ། ༢༤ ཚིལ། ༢༥. སྣབས། ༢༦. ངར་སྣབས། ༢༧. རྣག ༢༨. མཁྲིས་པ། ༢༩. བད་ཀན ༣༠. ཆུ་སེར། ༣༡. ཁ་ཆུ། ༣༢. དྲི་མ། ༣༣. ཀླད་པ། ༣༤ ཀླད་རྒྱས། ༣༥. རྔུ་མ(མིག་རྣག) ༣༦. རྣ་སྤབ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། རོ་མ། རྐྱང་མ། དབུ་མ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། ལྟེ་བ་རྣམས་ལ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཁྱུད་ནས་བསྡམས་པའི་མདུད་པ་སྙིང་འོག་གཉིས་རེ་དང་། སྙིང་ཁར་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་ནས་རེས་མོས་སུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ་རེ་བསྡམས་པའི་དྲུག་ཡོད་པར་བཤད།

ལུས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆ་ཤས་གསུམ། རྩ་དང་། རླུང་དང་། ཐིག་ལེ་གསུམ།

ལུས་ཀྱི་རྩའི་གཙོ་བོ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་གཞུང་རྩ་དབུ་མ། རྐྱང་མ། རོ་མ། །

ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ། མགོ ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས། རྐང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་བཅས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་རླུང་ལྔ། གོང་གི་རླུང་བཅུ་ཞེས་པར་གསལ།

ལུས་དཀྱིལ། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ཡིན།

ལུས་སྐྱེས། སྐྱེར་ལུས་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཁྲག་དང་། བ་སྤུ། ཡིད། འདོད་ཆགས་བཅས་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད།

ལུས་གྲུབ་རྩལ་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ། དེ་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ལྷ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ཉའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རུས་སྦལ་གྱི་འཇུག་པ། གསུམ་པ་ལ་ཕག་རྒོད་ཀྱི་འཇུག་པ། བཞི་པ་ལ་མི་ལྷ་བུ་ར་མ་ནའི་འཇུག་པ། ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་མ་རའི་འཇུག་པ། དྲུག་པ་ལ་ནག་པའི་འཇུག་པ། བདུན་པ་ལ་མིའི་སེང་གེའི་འཇུག་པ། བརྒྱད་པ་ལ་མིའུ་ཐུང་གི་འཇུག་པ། དགུ་པ་ལ་ངང་པའི་འཇུག་པ། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཅས་ཡིན།

ལུས་རྒྱས་བྱེད་བཞི། ཁ་ཟས། ལིགས་བྱས། གཉིད། ཉིང་འཛིན།

ལུས་ངག་གི་ལས། ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མདོ་འདོན་པ་དང་། སྐྱང་བས་གཞན་ལ་བརྡེག་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་རྣམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ལས་དེ་རྣམས་རང་སྟེ་ཕྱི་སྣ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གང་ཞེ་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་རྣམས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་བློ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱར་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། སྡོམ་པ་ནི་དགེ་བ་དང་། སྡོམ་མིན་ནི་མི་དགེ་བ། བར་མ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་པས་ལས་ཡིན་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི《འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ》ལས། བཀླག་པ་དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། །སྤྱོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ། །ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འདོད་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་མ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། རྫུན། ཕྲ་མ། ངག་འཁྱལ། ཚིག་རྩུབ་སྟེ་ངག་གི་ལས་བཞི་སྟེ་བདུན་ནོ། །

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། གཡོ་བ་ལུས། སྨྲ་བ་ངག སེམས་པ་ཡིད་གསུམ།

ལུས་ངན་ཕྱོགས། རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་ནང་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་ངན་པར་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པས་ན་ལུས་ངན་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་སྟེ། བོད་ཀྱི་གངས་རི་ཏི་སེ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ལུས་ངན་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

ལུས་ཅན། ཤ་དང་། རུས་པ། ཁྲག་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་པོ་ཡོད་མཁན་ཏེ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་མིང་།

ལུས་འཇོམས་བྱེད་སྣ་དགུ། རྒྱུ། རྐྱེན། འཇུག་སྒོ། གནས། ལམ། ལྡང་དུས། འབྲས་བུ། ལྡོག་རྒྱུ། མདོ་དོན་ནོ། །

ལུས་རྟེན་མཆོག་གི་དལ་བ་བརྒྱད། མི་ཁོམ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན།

ལུས་རྟེན་བཟང་པོའི་འབྱོར་པ་བཅུ། མི་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ཆོས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ། བསྟན་པ་གནས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཟིན་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་བཅུའོ། །

ལུས་ཐམས་ཅད་སྲུངས། ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སྲུངས་པ།

ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ། སྒོམ་བྱེད་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འདུག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་སྒོམ་དགོས། ཆོས་བདུན་ནི། ༡. ཀང་པ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་ཀྲུང་། ༢. ལག་པ་མཉམ་བཞག ༣. སྐེད་པ་དྲང་པོར་བསྲངས། ༤. ཁ་ཏ་ཅང་གདངས་པ་དང་བཙུམས་པ་མིན་པར་ལྕེ་རྩེ་ཀན་ལ་སྦྱར། ༥. མགོ་བོ་རྒྱབ་མདུན་དུ་མ་གཡོ་བར་སྣ་རྩེ་ནས་རྗེའུ་འཕངས་ན་ལྟེ་བར་འབབ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྲངས། ༦. མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ། ༧. ཕྲག་པ་རང་སར་གློད་པ་བཅས་བདུན་ཡིན། འདུག་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་། རྨུགས་གཉིད་འཐིབས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་བཤད།

ལུས་དབེན། ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འདི་ལས་དབེན་པའམ་སྟོང་སྟེ་ལྷའི་ངོ་བོར་འཆར་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་རུང་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན།

ལུས་མ་རྙིས་པ། ལུས་ཟུངས་མ་ཉམས་པའམ་མདངས་མ་ཐོར་བ།

ལུས་མ་སྲངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་རྗེས། རང་ལུས་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཡང་སྤང་མ་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཟེར།

ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྐོར་དགུ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། ༡. སྨིན་གྲོལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མདུད། ༢. སྤྱོད་པ་རྒྱ་ལ་རལ་གྲི། ༣. དམ་ཚིག་རང་སེམས་མི་ལོང་། ༤. དམ་རྫས་རྟོགས་པའི་ཉི་མ། ༥. རོ་སྙོམས་སྤྱི་ཡི་མེ་ལོང་། ༦. བདེ་ཆེན་གསུང་གི་རིན་ཆེན། ༧. རྩ་རླུང་དུ་མིག་འཁོར་ལོ།

༨. རང་གྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ༩. རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་བཅས་ཡིན།

ལུས་མེད་བཅུ་གསུམ། ལུས་མེད་ནི་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་བདུད་དེས་སྤྲུལ་པའི་ཀྱོས་བྱེད་མ་སོགས་ལྷའི་སྨད་འཚོང་མ་བཅུ་གསུམ་མོ། །

ལུས་ཚད་དང་སྐྱོད་དང་དཔངས་གཞལ་རྩལ་བཅུ་དྲུག རྡུལ་ཕྲ་རབ། རྡུལ་ཕྲན། ལྕགས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། རི་བོང་གི་རྡུལ། ལུག་རྡུལ། གླང་རྡུལ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ། སྲོ་མ། ཤིག ནས། སོར་མོ། (དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བདུན་འགྱུར་གྱི་ཆ་ལ་ཟེར) སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་གང་། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་གོ།

ལུས་རྩུགས། ལུས་ཀྱི་བརྩུན་རྩུགས་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟངས་སོགས་ཀུན་སྤྱོད་ཡག་པོ་ལ་ཟེར།

ལུས་ཚོར་དྲུག མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་བཅས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །

ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བའོ། །

ལུས་ཟུངས། ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ལུས་ཟུངས་རུས་པ་དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ལུས་ཟུངས་ཤ་ཁྲག་གཉིས་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཟུངས་ཟད་ཀྱི་ནད་པ་ནི་ཤ་རུས་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་ཉམས་པ།

ལུས་ཟུངས་བདུན། བཟའ་བཏུང་གི་དྭངས་མ་དང་། ཁྲག ཤ། ཚིལ། རུས་པ། རྐང་། ཁུ་བ། ཆུ་རྣམས་སོ། །

ལུས་བཟོ་ཕལ་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་ཀླུང་དུ་འགྲོ་བའི་གྲུ་གཟིངས་ཆེ་ཆུང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཁང་བརྩེགས། བཟའ་བཏུང་གཡོས་སྦྱོར། གོས་རྒྱན་བཟོ་བ། ཐང་རྫོང་གཞིག་པ་རྫོའི་འཕྲུལ་འཁོར། རལ་གྲི་འཁོར་བ་གྲི་གུག་གི་འཕྲུལ་འཁོར། ཆུ་རྫོང་འཛོམས་པ་གྲུའི་དཀྱིལ་འཁོར། རི་རྫོང་འཛོམས་པ་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར། རྩེ་མོ་བྱེད་པ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། རྩིག་པ་འཇིག་པ་གྲུར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། གོ་ཆ་འཇིག་པ་ལྕགས་མདའི་འཕྲུལ་འཁོར། རང་འཁྱོགས་སྲུང་བ་རལ་གྲིའི་འཕྲུལ་འཁོར། རྒྱལ་རིགས་འཐབ་པ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་ཚད། ལྟད་མོའི་དོན་དུ་ཁང་བཟང་དང་། དགའ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྟུམ་ར་གཙུ་བའི་ཆུ་འདྲེན་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་གནའ་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་པའི་བཟོ་སྦྱང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་རང་རང་གི་སྡེ་པའི་སྐབས་ལ་གཟིགས་པར་ཚལ།

ལུས་བཟོ་ཡིད་བཟོ་ངག་བཟོ་གསུམ། བཟོ་རིག་པ་ལ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས། ལུས་བཟོ་ནི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་ནང་གི་བཟོ་རིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་དང་། ངག་བཟོ་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ། ཡིད་བཟོ་ལ་ནི་སེམས་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་དྲང་པོར་གནས་ཤིང་སྙིང་སྡུག་ཀུན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བློ་བརྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་བློ་རྒྱ་ཆེ་བ། སེམས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཟབ་ཅིང་སུས་ཀྱང་གཏིང་མི་ལོན་པ་བཅས་ཡོད།

ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་ཀྱང་མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་ཁ་བྲལ་ནས་འཆི་དགོས་པར་གོ།

ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལྔ། དབུགས། མཚན་མ་ཕྲ་མོ། ཐིག་ལེ། འོད་ཟེར། དགའ་བདེ་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ལྔ། ༡. ནུར་ནུར་པོ། ༢. མེར་མེར་པོ། ༣. ནར་ནར་པོ། ༤. གོར་གོར་པོ། ༥. རྐང་ལག་འགྱུས་པ།

ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པ། རྒྱུད་འཕེན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་མི་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའམ་བདག་ཅེས་པ་ད ལྟ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ།

སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ཅེས་ཟེར། དེས་ན་ལུས་སེམས་ཟུང་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་ན་བློ་ཡང་འཇིག་པར་འདོད་པ་ཡིན།

ལུས་སྲོག་ལ་མ་བསྟོས་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྲོག་དང་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མཐོང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་བློས་བཏང་བྱས་པ།

ལེ་འགྲིགས། གྲ་འགྲིགས་པོ།

ལེ་བྲོགས་ཤར་ཆེ། ལས་འགན་དུས་ཐོག་ཏུ་འགྲུབ་མ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན།

ལེ་བར་གཅིག རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལྟ་བུ།

ལེ་ལོ། ལེགས་པའི་བྱ་བ་གང་ལའང་སྤྲོ་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ལེ་ལོ་གསུམ། ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། སྙིང་ལྷུག་པའི་ལེ་ལོ། རང་ལ་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ།

ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཤམ་འོག་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ཤིང་རྟ་(༡༩༥༨)ལོར་བཙུགས། རྩེ་དྲུང་བཀའ་བློན་གཅིག ཞྭ་མཁན་གཉིས། དྲུང་རྩིས་བརྒྱད། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་པ་དང་། དྲུང་དཀྱུས་བསྡོམས་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར། གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི་དང་། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་འཐུས་མི་བཅས་ཁྲིན་མི་གྲངས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཡོད། དེའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི་སྐབས་དེའི་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་རིམ་བཞིན་དུས་བསྟུན་ལེགས་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཐོག་མར་ཤིང་རྟ་(༡༩༥༨)ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་འགོ་དང་། གཞིས་སྡོད། བླ་གཉེར་ཁག་བཅས་གཞུང་འཛིན་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་འགྲོ་སོ་སོར་རྫོང་གཞིས་རྒྱ་ཁྲིན་ལ་གཞིགས་པའི་ཐོགས་ཐབ་ཐྲད་ཐོག་སོ་སོས་སྤྲར་གྱི་འབབ་དེབ་ནང་གསལ་གྱི་ཁྲལ་རིགས་གང་ན་ཅི་ཡོད་གཞུང་རྩིས་ཞུ་ཕྱོགས་ཐད་ཕོ་ལྟར་རྫོང་གཙོ་གཞིས་བྱེས་འཁྱུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་ཕུལ་བའི་བྱུང་སོང་རྩིས་ཁྲར་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་ནས་ཧེ་བག་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་རྩིས་ཞུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་ཁུངས་ཆུང་རྩག་ཁག་ཁྱ་བསྡུ་བླ་བསྒྲིལ། སྐྱེལ་འདྲེན་འགྲོ་ལམ་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་བསྟུན་གཞུང་དོན་ཕྱོགས་བྲོན་མི་སྣ་དང་། མགོ་སྐྱབ་སྐྱེལ་འདྲེན་རླངས་འཁོར་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

ལེགས་འདུམ་ཞུ་བ། བཟང་པོའི་བར་འདུམ་བྱས་པའི་ཞེ་ས་ལ་ཟེར།

ལེགས་ལྡན་དཔའ་བོ། སྔོན་མིང་ལ་ཡང་ཏིང་དཔའ་བོ་དང་། ཡང་མིང་ལ་ལེགས་ལྡན་དཔའ་བོ་ཟེར། ཕ་ཡུལ་ཟི་ཁྲིན། རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པར་རྩེད་ཐང་ལ་སྐྱེས་ཤིང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག(༡༩༦༧)ལོར་འདས། ཆིང་དམག་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་རྗེས། ཁོང་རྩེད་ཐང་ལ་འཁྱུར་སྡོད་ཀྱིས་ཉིན་གླའམ་ཐན་གཡོག་རྒྱུགས་ནས་འཚོ་ཐབས་བྱས། རྗེས་སུ་བོད་རིགས་བུ་མོ་ཞིག་དང་བཟའ་ཚང་བསྒྲིགས། ལོ་ན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོན་སྐབས་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པར་ཞུགས་ནས་མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན་ལས་སློབ་སྦྱོང་དང་འབད་པ་སྟོད་མེད་བྱས་པར་བརྟེན་མཐར་འགྱུར་ཁུག་པདེ་བ་དང་། ཉམས་འགྱུར་ཆེ་བ། སྙན་འཇེབས་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་གདངས་དབྱངས་ཤིག་སྦྱངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཁར་དུ་དུང་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དགོད་བྲོའི་བློས་གར་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཆ་ཚང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སྦྱངས་མཐར་རྗེས་སུ《འགྲོ་བ་བཟང་མོ》ནང་གི་གཟེ་མ་ར་མགོ་དང་།《བུ་མོ་སྣང་སའི》ནང་གི་བསོད་ནམས་དཔལ་སྐྱིད།《གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ》ནང་གི་གན་དེ། ད་དུང《པད་མ་འོད་འབར》ནང་གི་ཀང་མགྱོགས་པང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྷ་མོའི་ནང་གི་ལྟོག་ཕྱོགས་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ཚང་མ་ཁོང་གིས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དང་མངོན་སུམ་གསོན་རྗེན་དུ་འཁྲབ་སྟོན་ཐུབ་སྟེ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྤྲོ་སྣང་དང་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྒྱུན་སྲོལ་ཉམས་ལེན་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། བྲོའི་སྒྱུ

ཙལ་གྱི་ཞུལ་བྱུང་སྙིང་བཙུད་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་ཀྱིས་གཟིགས་མོ་བའི་མིག་ལམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཁོང་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུར་སོན་ཉེར་དགོད་བྲོའི་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་སུ་འཕེལ་སྐབས་རྩེ་ཕྲུག་སློན་གྲུབ་སྨུག་ནས"སྐྱུར་མོ་ལུང་དེང་བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལེགས་ལྡན་དཔའ་བོ་དང་། རྒྱ་ལུ་བསམ་གྲུབ། རྒྱ་ལུ་བསྟན་པ། ཐང་པ་པ་ཕྲུག་སོགས་སེང་གེ། སྟག་ཕྲུང་། འབྲུག་བཞིན་སྒྱུ་རྩལ་ཐད་སོ་སོའི་ཐབས་འཁྱོལ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད"ཅེས་ཚད་མཐོའི་བསྔགས་བརྗོད་གནང་། སྐབས་དེར་བཤད་སྲོལ་ལ་རྩེ་ཕྲུག་ལས་ཁུངས་ནས་ཁོང་ཆེད་མངགས་གཞན་དཔོན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཀྱང་སློ་བུར་དུ་སྨྲང་གཞི་ཐོག་ནས་སྟབས་མི་ལེགས་པར་ཆེ་ལས་འདས་སྐད།

ལེགས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དབང་ཕྱུག་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཟུགས་བཟང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དཔལ་དང་གྲགས་པ་གཉིས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་དང་། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།

ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐ་མ་སྟེ། ཆོས་བསྐོར་བར་པ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་ཡི་མ་ལ་ཡ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་དང་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོན་པས་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཤིང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བརྟགས་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ལས། ཆོས་འཁོར་དང་པོས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གཉིས་པས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་བདེན་མེད། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །

ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བཅས་སོ། །

ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག ལེགས་ཆ་ཡོད་པ་དར་སྤེལ་དང་ཉེས་སྐྱོན་མ་བྱུང་གོང་ནས་སྔོན་འགོག་བྱས་པ།

ལེགས་སྤེལ་མཛད། བྱ་བ་ལེགས་པར་སྤེལ་བའི་ཞེ་ས།

ལེགས་སྤྱད་ཙམ་གྱི་བར་མའི་དགེ་བ། སྡོམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་དང་། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་

(བཤན་པ་དང་། ཉ་པ། བྱ་པ། ཕག་གསོ་བ་དང་འཚོང་པ)གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་དགེ་བ།

ལེགས་བྱས། ལེགས་བྱས་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

ལེགས་བྲིས་ལ། ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ལེགས་སྦྱར། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། རྀ་རཱྀ། ལྀ་ལཱྀ། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ། ཨཾ་ཨཿ འདི་ལས་བོད་ལ་མཁོ་བའི་དབྱངས་ཡིག་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། ཏ་ཐ་ད་དྷ་ན། པ་ཕ་བ་བྷ་མ། ཡ་ར་ལ་ཝ་ཤ། ཥ་ས་ཧ་ཀྵ།

ལེགས་ཚོགས་གསོག་པའི་རྩ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་རྩ་བ།

ལེགས་ལམ་གང་ཆགས། ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་གང་ཆེ།

ལེགས་ལུགས། ལྷན་མ་རྩེ་མངས་དང་དུས་གཅིག་ལ་དར་བའི་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག ཕྱིས་སུ་ལྷན་ལུགས་ལས་ལེགས་ལུགས(ལི་ལུགས)མ་དར།

ལེན་པ་བཞི། འདོད་པ། ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །

ལེན་སྤྲོད། ལེན་པ་དང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ།

ལེབ། དུད་གྲངས་བརྩི་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། བྱང་འབྲོག་དང་ཡར་འབྲོག་ཁྲི་སྐོར་དེ་གཉིས་རྩིས་ནས་ལེབ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེས་ཡོད།

ལེབ་རྣན་དར། དར་འབུའི་སྤུད་པ་ལས་འཐག་པའི་གོས་ཆེན་ཁྲའུ་ཅི་ལྟ་བུ།

ལེའུ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་རྣམས་ལ་ནང་གསེས་དོན་ཚན་མང་པོ་ཡོད་ན་དོན་ཚན་ཆེ་བ་རེ་ལ་ལེའུ་རེར་རྩིས་ནས་དེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཆུང་བ་རྣམས་ས་བཅད་དུམ་བུ་སོ་སོར་བགོས་པ་ཡིན། ལེའུ་རེའི་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས་ཚད་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ཚིགས་བཅད་ཡིན་ཚེ་ཚིག་རྐང་བཞི་རེར་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་། ཚིག་ལྷུག་མ་ཡིན་ན་ཚེག་བར་རེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་རེར་རྩིས་པའི་ཡིག་འབྲུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་ཏེ་ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་ཚེག་བར་དགུ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། བམ་པོ་རེ་ལ་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་རེ་དང་། ལེའུ་རེར་ཡིག་འབྲུ་ཚེག་བར་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད། བོད་སྐད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཚིག་རྐང་བཞི་རེར་ཤློ་ཀ་རེར་རྩིས་པ་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཚིག་ལྷུག་ཡིན་ན་ཚེག་བར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རེ་ལ་ཤློ་ཀ་རེ་དང་། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་ཚེག་བར་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཅིག བམ་པོ་རེར་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་རེ་དང་། ལེའུ་རེར་ཡིག་འབྲུ་ཚེག་བར་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ།

ལོ། ༡. ཉི་མ་སྔ་བསྐྱོད་དང་བྱང་བསྐྱོད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཡུན་ཚད། ༢. ས་ཡི་གོ་ལའི་སྤྱི་འཁོར་གྱིས་ཉི་མར་བསྐོར་བ་གཅིག་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚད། ༣. ས་མིང་སྟེ། ལྷ་ས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དབུས་སྟོད་ཁུལ་ལོ་དགོན་པ་སྟེ་ལོ་སེམས་པ་སྤྲུལ་སྐུས་བདག་འཛིན་མཛད་པའི་དགོན་པ་ཡོད་པ་དེའི་བརྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད། བོད་སྐད་ལ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཟེར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མིང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། 《སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ》ཟེར་བ་ཞིག《བཀའ་འགྱུར》གྱི་ནང་ཡོད།

ལོ་སྐོར་བརྒྱད། བོད་ཀྱི་ལོ་སྐོར་རེ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས་ལོ་སྐོར་བརྒྱད་ལ་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། སླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་བར་ལ་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཡོད་པའི་

དོན་ཡིན། འདིའི་སྐོར་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་དར་མའི་འདས་ལོ་དང་། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་འཁྲུངས་ལོ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་བཅས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་བཀོད་ན་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས། བྱི་བ། གླང་། སྟག ཡོས། འབྲུག སྦྲུལ། རྟ། ལུག སྤྲེལ། བྱ། ཁྱི། ཕག་རྣམས་སོ། །ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་སམ་ལོ་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར།

ལོ་འཁོར་བཅུ་སྐྱེད། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་དངུལ་བུན་བཏང་བའི་སྐྱེད་ཁ་ལ་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐྱེད་ཁ་མཐོ་ཤོས་ཏེ། བོད་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་ལོ་གཅིག་འཁོར་མཚམས་སྐྱེད་ཁ་སྲང་བཅུ་ཐམ་པ་སྤྲོད་དགོས་པ་དེར་བཅུ་སྐྱེད་ཟེར།

ལོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ། མི་འདོད་པ་དང་། མ་རངས་པའི་ཚིག་ཤུགས་སྟོན་པའི་ཕྲད་གསུམ།

ལོ་རྣན་དྲུག་བཅུ། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང་། །རབ་མྱོས་སྐྱེས་བདག་ཨངྒི་ར། །དཔལ་གདོང་དངོས་པོ་ན་ཚོད་ལྡན། །འཛིན་བྱེད་དབང་ཕྱུག་འབྲུ་མང་དང་། །མྱོས་ལྡན་རྣམ་གནོན་ཁྱུ་མཆོག་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཉི་མ་ཉི་སྒྲོལ་བྱེད། །ས་སྐྱོང་མི་ཟད་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཀུན་འཛིན་འགལ་བ་རྣམ་འགྱུར་དང་། །བོང་བུ་དགའ་བ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་བ་མྱོས་བྱེད་གདོང་ངན་དང་། །གསེར་འཕྱང་རྣམ་འཕྱང་སྒྱུར་བྱེད་དང་། །ཀུན་ལྡན་འཕར་བ་དགེ་བྱེད་དང་། །མཛེས་བྱེད་ཁྲོ་མོ་སྣ་ཚོགས་དབྱིག །ཟིལ་གནོན་སྤྲེའུ་ཕུར་བུ་དང་། །ཞི་བ་ཐུན་མོང་འགལ་བྱེད་དང་། །ཡོངས་འཛིན་བག་མེད་ཀུན་དགའ་དང་། །སྲིན་པོ་མེ་དང་དམར་སེར་ཅན། །དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དོན་གྲུབ་དང་། །དྲག་པོ་བློ་ངན་རྔ་ཆེན་དང་། །ཁྲག་སྐྱུག་མིག་དམར་ཁྲོ་བོ་དང་། །ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ལོ་དྲུག་ཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། བྱི་ལོ་སོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་ལྔས་རིམ་པར་སྦྱར་བའོ། །

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དགེ་ཐོན་པ། སྔོན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྗེ་མཚར་བ་རྣམས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུལ་མ་ཐེབས་ཏེ་བློ་སྒོ་ཆེན་པོ་ཕྱེ་ཐུབ་པ།

ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཨ་ཏི་ཤའི་སློབ་མ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་གིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་མིང་། དཔེ་དེབ་འདི་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་གཉིས་ཀས་གཟིགས་མྱོང་བ་འདྲ་ཡང་། དེང་སང་དཔེ་ཆ་དེ་རིགས་མཐོང་དཀོན་པོ་འདུག

ལོ་ངམ་ཏ་ཛི། (སྔོན་པོ་ལོ་ངམ་མམ་རྒྱལ་ཕྲན་ལོ་ངམ་ཏ་ཛི་ཞེས་པའང་སྣང་) འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་བསྒྲོངས་པའི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་། ལོ་ངམ་གྱིས་མཁར་སྐྱང་རོ་ཤམ་པོར་སྔོན་ལ་བསྐྱོད་ནས་འཐབ་གྲ་བསྒྲིགས། བཙན་པོ་ཕེབས་ནས་ཁོང་གཉིས་སྐྱང་རོ་ཐལ་བ་ཚལ་དུ་གཡུལ་འགྱེད་པ་ན། ལོ་ངམ་གྱིས་བ་གླང་བརྒྱ་ལ་མདུང་རྩེ་རྟོན་ཉིས་བརྒྱ་ཕྲེད་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱབ་ཏུ་ཐལ་བའི་རྐྱལ་པ་བཀལ་བ་རྣམས་བཏང་བས་གླང་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཐབ་སྐྱེ་ཐལ་འཚུབ་འཁྱུར་བའི་གསེང་ནས་ལོ་ངམ་གྱིས་རྒྱུགས་ཏེ་མཚན་འོག་ནས་སྤྱིའུ་ཕྱུངས་ཏེ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་བསྒྲོངས་ཤིང་། རེ་ཞིག་འདི་བས་རྒྱལ་ས་བཟུང་ནས་གྲི་གུམ་གྱི་སྲས་གསུམ་ཀོང་ཡུལ་དུ་སྦྲུགས་པ་དང་། ལྷ་གཅིག་ཆུང་མར་བཟུང་། ལྷམ་སྲིད་བཞི་ཡི་ཡུམ་ལ་ཏ་ཛི་བཙོལ། མཐར་རུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འཕྲུལ་དང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངམ་བརྟུལ་ཅེས་གསལ།

ལོ་གཅིག་གི་དུས་གསུམ། དཔྱིད། དབྱར། དགུན།

ལོ་ཆུ་ལམ་ལྷོངས། སྔོན་ཐོག་དང་ཆར་ཆུ་དུས་ཐོག་ཏུ་འཐོད་པོ་བྱུང་བ།

ལོ་ཆུང་གི་ལུགས། པུ་ཧྲེངས་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་དང་ཁྲིད།

ལོ་ཆུང་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན……

བཟང་པོའི་སློབ་མ། ལ་ལས་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་སོགས་ཁྲིའུ་ཉེར་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་གྲས་སུ་ཁོང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། 《བསྟན་འགྱུར》ལས། 《སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ཤུང་དུའི་མཚམས་སྦྱོར》 《ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ》 《ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ》 《རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ》 《རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ》 《རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ》 《སྨིན་པའི་གཏམ》 《སྲིད་པ་ལས་འདས་པའི་གཏམ》 《དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ》སོགས་ཡོད་དོ། །

ལོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། ཀོང་གི་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་པར་གཟིགས།

ལོ་ཆུན། ལྷན་པ་ལེབ་མོའམ་ལོ་མ་མང་པོ་ཕན་ཚུན་གཤིབས་པའི་ཆུན་པོ།

ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ《ལམ་རིམ་ཆེན་མོ》དང་། 《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ》རྩོམ་རྒྱུའི་བསྐུལ་མ་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི། ཡབ་སྨིས་སྟོན་ཆེན་པོ་གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ཤེལ་དཀར་རྡོ་རྗེ་མཚོའི་སྤྲུལ་པ་ལྷ་འཛིན་དབྱངས་ཅན་སྒྲོན་མའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༤)ལོར་སྨྲགས་དགོན་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་འཁྲུངས། མཚན་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཡབ་གཤེགས་པས་གཅེན་ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་པ་དང་ཡུམ་ཕྱོགས་ཟིགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྱིམ་མ་བྱུང་བས། སྐྱེས་མའི་ཞལ་ཏ་མས་བསྐུལ་ཏེ་ངག་བསླབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ་སོགས་དགོན་པའི་འདོན་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་དང་། གསོལ་དཔོན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བསླབས་པ་ཐུགས་ལ་ཆུབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་རྗེ་གཏེར་ཆེན་བླ་མས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཐིག་གི་དབང་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྗེ་གཏེར་ཆེན་བླ་མར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་བསྟན་འཛིན་འཛམ་དབྱངས་དབང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པའང་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཀ་ལཱ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷའི་རི་མོ་ཙམ་དང་། བོད་ཡིག་བསྒྱུར་སློབ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གུང་ཐང་པཎ་ཆེན་ལས་ཀ་ལཱ་པའི་བཤད་པ་དང་། ས་རིས་ཞུས་ནས། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རི་མོའི་རྒྱུགས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གཙང་དག་སྙེད་འབུལ་མཛད། དེ་རྗེས་སྙིང་སྦྱོར་གྱི་བཤད་པ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་ཀ་ལཱ་པའི་སྨྲའི་ཊཱི་ཀ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་། གཞན་ཡང་ལཉྫདང་། ཧྲ་རི་ཀ། ནཱ་ག་ར། ཝརྟུ། ཀཱ་ཤྨིར། རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡུགྲཱ་སྟེ་དགུ་འཛོམས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་ཆོས་དཔལ་ཞེས་བསྩལ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གྲྭ་ཁྲིར་ཞུགས་ཏེ་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་ལྔ་བསྡུས་དང་། གཟའ་ལྔ། ཞག་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་ལ་འབད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱང་། ཕྱིས་སྟག་ལུང་པ་གྲུབ་ཆེན་ངག་དབང་གཟུངས་མཆོག་ལས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཀ་ར་ཎའི་ས་རིས། ཚནྡ་པའི་ཡི་གེའི་འདུལ་བ་དང་ཧྲི་ཏྣ་མཐའ་སོགས་ལ་ཞིབ་བཤད་དང་། གཞུང་སྒྲི་ལའང་བཤད་པ་མཛད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་གསན་བསམ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ཀྱང་སྔར་ཡང་གྲྭ་གཙང་དུ་སྨད་འདུལ་སྡོམ་རྒྱུན་ཁྲིད་པར་བ་འདི་འཛུགས་བཞེད་ཀྱིས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བཀས་བསྐུལ་ནས་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ལས་སྡོམ་རྒྱུན་འདི་བཞེས་ཏེ་གཅེན་རྒྱལ་སྲས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། གུང་ཐང་པཎ་ཆེན་ལས་འདུལ་བའི་བརྡ་ཆད་དང་ཕྱག་ལེན་ལ་མཁས་པར་བསླབས།

རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དར་ལས་འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཡང་གསན་ནས་མཁས་པར་མཁྱེན། མཁན་ཆེན་འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་འདུལ་བའི་གྲྭ་ས་དང་བ་འདྲེན་པ་འདི་བཞིན་ཚུགས། སྤྱིར་རྗེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ཉམས་ལྷང་ངོར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་སོང་བས་མི་རྟག་འཆི་དྲན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེད་པར་སྤྲོ་ཞིང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་སྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་མཆིས་སོ། །བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། ཡར་འབྲོག་གླིང་ཞབས་དྲུང་ཡབ་སྲས། ཕུན་ཚོགས་གླིང་དགེ་སློང་འབྱུང་གནས། གསང་སྔགས་གླིང་གདུང་བརྒྱུད་མཆེད་བཅས། སྟག་སྣ་ཧྲི་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། གསུང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ། དཔལ་རི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཐང་འབྲོག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཟང་ལ་མཁར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཐོན་ལུང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཇི་སྙེད་མཆིས། དེ་བཞིན་སྒྱུ་འཕྲུལ་རྩ་རྒྱུད་གསང་སྙིང་ལ་འགྲེལ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་དཀྱིལ་འཁོར་ཀློང་བསླངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག མདོ་དབང་སྐོར། རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་སྐོར། རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ། སྡེབ་སྦྱོར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྤྱོད། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཕྱག་རྫོམ་དུ་མ་མཆིས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་གཞན་ཕན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྒྲུབ་པས་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སྔ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་མཆོད་སྡོང་དུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རླབས་པོ་ཆེས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི(༡༧༡༨)ལོར་ཇུན་གར་བས་བོད་ལ་དམག་འཇུག་གིས་ཉིང་ལུགས་དགོན་གནས་གཏོར་ཅིང་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་བླ་ཆེན་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་འཕྲོག་པས་སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་ཡང་གདུག་པ་ཅན་དེས་བཀྲོང་ལ་ངེས་སྐབས་སྐྱེ་འཆི་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་གིས་དགྲ་ཡའི་རལ་གྲི་མ་བཞེས་པར་ཕོ་བ་སྣར་ཏེ་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་གྲགས་སོ། །

ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། དཔང་ལོ་ཙཱ་བའི་དབོན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོད་ལྷོ་ཟུར་ཚེ་ཞེས་པར་ཡབ་གཞོན་ནུ་དཔལ་བཟང་། ཡུམ་དཔང་ལོའི་ལྷམ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྨན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༣༠༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་དཔང་ལོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནོད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཤོང་ལོའི་དབོན་པོ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དཔང་ལོས་མངའ་རིས་གནས་པོ་ཆེ་དང་། ས་སྐྱ་སོགས་སུ་འཁྲིད་དེ་བསླབ་སྦྱངས་གནང་། ཀུང་ཐང་གནས་པོ་ཆེར་དཔང་ལོ་ལས་མངོན་ཚད་གསན། ཨེའི་གདན་ས་སར་པོ་བཞི་རིག་གནས་ཞལ་མོ་ཆེ་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དཔང་ལོ་དང་། གསང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་བླ་མ། གྲིབ་ཚོད་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ས་སྐྱར་བཤད་གསར་དང་། ཞ་ལུ་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པར་གྱུར། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་སྐུ་མཆེད་དང་། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ། རྒྱལ་སྲས་པ། བུ་དོན་གཉིས། གངས་ཁྲོད་པ་གྲགས་པ་དཔལ། མ་ཏི་པཎ་ཆེན། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་གསན་སྦྱངས་དཔྱིས་ཕྱིན་མཛད་ཅིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་མངའ་གསོལ། རྒྱལ་སྲས་པས་ལོ་ཆེན་འདི་ལ་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་ན་ཨུ་གེའི་བཀལ་

པ་ལས་ཐར་གསུངས་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་
མཆོད་པའི་མཚོ་བརྡོལ། ཆུ་ལ་མི་འབྱིང་། བྲག་པ་ཆུང་
ངུ་ལ་སྐུས་བརྡོལ། ཁང་ཆུང་དུ་མི་མང་པོ་ལ་དབང་བསྐུར་
བའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན། མངོན་པར་མཁྱེན་པ་མངའ།
དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་བཀས་ཨེའི་གདན་ས་མཛད། སྟག
ལུང་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་ལ་དུས་འཁོར་སྒྲ་སྙན
སོགས་གནང་བས་དེའི་བཤད་རྒྱུན་དབུས་སུ་ཆེར་དར།
དེ་ནས་དྭགས་པོར་ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ཀ་ལཱ
པའི་ས་རིས་ཕུལ། དེ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས།
དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་གྱུར་ཀྱང་སྙན་སྣ་གྲགས་བྱུང་བས
གདན་དྲངས་ནས། ཡར་ལུང་། གདན་ས་ཐེལ། གུང
ཐང་རྣམས་སུ་དུས་འཁོར་སྒྲ་སྙན་གྱི་ཆོས་ཚར་ཕབ།
མཁས་པ་རྣམས་ཐུགས་ཚིམ་པར་གྱུར། སྟག་ཚང་།
ཤངས། ཙ་ཡུག་ཉང་སྟོད་རྣམས་སུ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང
རྒྱུད་ཁྲིད་མང་དུ་གསུངས། ཀ་ལཱ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་ཕན
སོགས་འགྱུར་དུ་མ་མཛད། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱངས། དཔོན་པོ་ལོ་ཆེན་གྲགས་པ
དང་། སྨྲ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སོགས་ཐུགས་སྲས་མང
དུ་བྱུང་། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོར་བཞུགས
ནས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ་དགུང་གྲངས
དོན་བརྒྱད་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ
(༡༣༨༠)ལོར་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས།

ལོ་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི
མགོར་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་དུས་མཉམ་ཙམ་ལ
བྱུང་བ་ཞིག་འདྲའོ། །

ལོ་མཆོག ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ཉིད་མང་མཁར་ཁྲ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས།
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་མཆོག
ལྡན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དཔྱང་རྒྱན་མཛེས་པའི་ཏོག་ཅེས
རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོགས་པར་ཞུས་པ་བཞིན་བཏགས་ལ།
ཕྱིས་ལོ་མཆོག་པ་ཞེས་གྲགས། སྔོང་ལོ་སྐུ་མཆེད་ལས
དབང་རྒྱུད་མན་ངག་གསན། ཀ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རིག
གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། བོད
ན་འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་དབང་གདམས་ངག་བཀའ་བསྟན
བཅོས་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུང་མངའ་བས་བོད་ཀྱི་དགེ་བའི
བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་བླ་མར་གྱུར། འཁྲུངས་འདས་ལོ
ཚིགས་དང་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

ལོ་རྟགས་ཀྱི་བདུན་ཟུར། ༡. བྱི་རྟ་མིག་པའི་བདུན་ཟུར
དང་། ༢. གླང་ལུག་རྔ་ཡི་བདུན་ཟུར། ༣. སྟག་སྤྲེལ
རྩལ་གྱི་བདུན་ཟུར། ༤. བྱ་ཡོས་ཟླས་ཀྱི་བདུན་ཟུར།
༥. ཁྱི་འབྲུག་སྐད་ཀྱི་བདུན་ཟུར། ༦. ཕག་སྦྲུལ་ཚང་གི
བདུན་ཟུར།

ལོ་ཐང་བླ་སྐྱེས། ལོ་རེ་དུས་ཐོག་ཏུ་འཛལ་དགོས་པའི་ཁྲལ
ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ།

ལོ་དུས་སུ་མཆོད་པ། (ལོ་མཆོད) རང་གི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ
དང་དགེ་རྒན། བླ་མ་སོགས་སྐུ་འདས་ནས་ལོ་གཅིག
འཁོར་བའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་ཟེར། སྔར་བཙན་པོ་རིམ
བྱོན་གྱི་སྐབས་ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་རང
གི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་འདས་རྗེས་བང་སོ་བརྩིགས་ཏེ།
དེའི་ནང་དུ་འདས་པོའི་རྒྱུ་ནོར་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ
བཞག བཙན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་ཆེ་བའི་བློན་པོ་དང་།
ཞབས་འབྲིང་འགའ་ཞིག་བང་སོ་སྲུང་མཁན་དུ་སྡོད་དགོས
པ་དང་། རྒྱལ་རྒྱུད་གསོན་པོ་རྣམས་དང་ཐུག་ཕྲད་བྱེད་མི
ཆོག་པ། ལོ་རྗེས་མའི་ལོ་མཆོད་འབུལ་མཁན་ཡོང་སྐབས
ཐག་རིང་པོ་ནས་དུ་བ་དང་དུང་བརྡ་བཏང་བ་དང་དུར
སྲུང་རྣམས་མི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་སར་གབ་དགོས།
དེའི་ཤུལ་དུ་རྒྱལ་བློན་འཚོ་སྡོད་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་གོས།
ནོར་ཕྱུགས། དངོས་རིགས་སོགས་བང་སོའི་མདུན་དུ་ཕུལ
ནས་ལོ་མཆོད་མྱ་ངན་ཞུས་ཟིན་པ་དང་། སླར་ཡང་དུ་བ
བཏང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་དུར་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་མཆོད
དངོས་པོ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར
《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》ནང་གསལ་ཞིང་། བོད་དུ་ཕ་མ་ཉེ
འབྲེལ་དང་། རང་གི་དགེ་རྒན། བླ་མ་བཅས་སྐུ་གཤེགས་

པའི་བླ་ཆོས་སེམས་ལ་བཟུང་ནས་ལོ་མཆོད་རྟག་པར……

འབུལ་བའི་སྲོལ་ཡོད།

ལོ་པཎ་གཉིས། ལོ་ཙཱ་བ་དང་པཎྜི་ཏ་གཉིས།

ལོ་ཕྱུགས་ལེགས་པ། ཞིང་ལས་ཐད་ལོ་ལེགས་ཡག་པོ་ཡོང་བ་དང་། འབྲོག་ལས་ཐད་ཕྱུགས་ཟོག་རྣམས་སྐྱེ་འཕེལ……

ལེགས་པོ་བྱུང་བ།

ལོ་བ། འཁྲིག་པ།

ལོ་མའི་ཕུར་མ། ཤིང་ལོའི་ཐུམ་པོ་སྟེ། ཤིང་ལོའི་ནང་དུ་འབྲས་ཆན་སོགས་བཏུམས་པའི་ཐུམ་བུའི་མིང་།

ལོ་ཙཱ་བ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཁས་པའི་ལོ་ཙཱ་བས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི……རིག་གནས་རྣམས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག……བསྒྱུར་བ་དེས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྔར་ལས……ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ……དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་མིག་གཉིས……དང་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དང་། མཆན་བུའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྟེ་ལོ……ཚང་གཉིས་ཡོད། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ནི་མི་རིགས་གཞན་གྱི……སྐད་ཡིག་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར……ཐུབ་པ་མ་ཟད། གཞན་དག་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་ལ……འགྱུར་བཅོས་དང་ཞུས་དག་མཛད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་དུ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནས། ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བར་བསྡོམས་གྲངས་བདུན་བརྒྱ་ལྷག……ཙམ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། གསང་སྔགས། སྨན། ཚད་མ། བཟོ། གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། སྙན་ངག མངོན……བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཏ་ཅང……མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག ཁ་ཆེ། ལི་ཡུལ། ཞང་ཞུང་བཅས་ཀྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། མང་པོ་ཞིག་ནི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོས་བརྩམས་པ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གོ་བདེ་བ་དང་བརྗོད་དོན་ཆ་ཚང་ཞིང་གནད་ལ་ཁེལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཚད་ཏ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་ཞིང་སྙན་གྲགས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ནོར་མཛོད……ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་པ……རྣམས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འཇོག་པ་གནང་ཡོད།

ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་བྱུང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། སྐ(ཀ)ནི་ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཅོག་ནི་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན། ཞང་ནི་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡིན……ཞིང་། ཞིབ་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ན་ཀ་མད་གོ་རིམ་ལྟར……ཁུངས་སུ་སོར་གསལ།

ལོ་ཙཱ་བ་རྨ་བན་ཆོས་འབར། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༠༤༤)ལོར་ལ་སྟོད་སྟོར་སྒྲུ་འབྲུངས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བལ་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ལ་གཏུགས། འདི་རྒྱ་གར་ཕྱག་ནའི་ཡང་སློབ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ་དང་། ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀཱ་ར་གུཔྟ་ལ་སོགས་པར……གསན་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་བླ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་བོད་དུ་སོང་ལ། འཕགས་པ་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཕྱག་རྒྱར་བསྟེན་ནས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་མ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྨ་ལོ་ཙཱ་བས་ཁྲུང་པོའི་ཐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་འཁོན་ཕུ་བ་ཉེ་གནས་སུ་ཁྲིད་དེ་ཤབ་ཏུ་བྱོན་པའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་དུག་དྲངས་ནས་གྲོངས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། བསྟན་འགྱུར་ལས། 《དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས》 《དཔལ་ཧེ་རུ་ཀའི་སྒྲུབ་

ཐབས》《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ》《དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞལ་གཉིས་མ་ཆུང་བ》《དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ》《སྒྲོལ་མ་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མང་ངོ་། །

ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གསང་སྔགས་གསར་མ་བསྒྱུར་མཁན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མཚན་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་གོང་གི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ་ས་རྟ(༡༥༨)ལོར་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་གུ་གེའི་ས་ཆར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བས། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་ཁོང་སོགས་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ(ཀཤྨིར)དུ་མངགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཏེ། པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སྒྲ་རིག་པ་དང་། ཚད་མ། གསོ་བ་རིག་པ། མདོ་དང་། སྔགས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་བོད་དུ་ཕྱིན། མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་གནང་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང《སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ》ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་གཞུང་མང་པོ་བསྒྱུར། སློབ་མ་སྨན་པ་མཁས་པ་མི་དགུ་སོགས་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་མར་ཡང་གོང་འཕེལ་གསར་པ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སླེབས། ཁོང་གིས་གསང་སྔགས་གསར་མ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་གཞུང་མང་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ལུག(༡༠༥༥)ལོར་སྐུ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ཁྲི་ཐང་པ་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པའི《ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར》དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》སོགས་གྲངས་༤༨ནས༤༧བར་གསལ།

ལོ་རས་པ་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མེ་བཟའ་སྐྱིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཞབས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་གཙང་པ་དང་མཇལ་ནས་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་མཁན་པོ་སྤྱལ་ཏེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དབང་ཕྱུག་བརྩོན་འགྲུས་སུ་གསོལ། རྗེ་གོང་མའི་སྤྱན་སྔར་བཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བོས་ནས་བག་མ་བསུ་བར་བརྩམས་པ་ན་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པར་བླ་མའི་དྲུང་དུ་ཕྱིར་བྲོས། འབྲུག་ཏུ་བླ་མའི་ཕྱག་ཕྱིར་ཕྱིན་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མདོ་རྩ་བ་དང་། བརྟག་གཉིས། མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། ནཱ་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་ཆོས། བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་གཞུང་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཡབ་གཤེགས་པའི་འདས་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་གནང་སྟེ་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བར་མཛད་དེ་བྲི་གང་གི་འཛིན་ཆགས་མ་བཟུང་བར་འབྲུག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཕ་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་བ། རི་མི་འབབས་པ། ཅོག་བུ་རྒྱུན་དུ་མཛད་པ། ཁྲིམ་པའི་ཟེམ་སྤངས། གོས་རས་རྐྱང་བཞེས། གསུང་བཅད། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་མ་ཆག་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་བདུན་མཛད། ཆོས་རྗེ་གཙང་པའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ནས་དམ་བཅའ་འདི་རྣམས་ཡུན་རིང་སྲུང་དགོས་པ་མེད་དེ། ཐུབ་པས་ཀྱང་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་མཛད་པས་ལོ་དྲུག་རིང་སྲུང་བས་ཆོག དེ་ནས་ཅི་བདེར་མཛོད་གསུངས། ལོ་དྲུག་སོང་རྗེས་རྗེ་གཙང་པ་དང་མཉམ་དུ་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིན། ཆོས་ཟབ་མོ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཞབས་སྐབས་རྗེ་གཙང་པ་གཤེགས། དེ་ནས་ཁ་རག་གི་རྩེ་མོ་རྫོ་མོ་གྲྭ་སར་བཞུགས་པས་འཚོ་བ་ནི་མེད། སྟེང་དུ་གངས་ཏུད་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ཆུ་མེ་ཤིང་ཡང་བླང་དུ་མེད་པར་བཞུགས

པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་མོ་གངས་དང་། སེ་མོ་དོ་རྣམས་སུ་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པས་ནང་སེམས་ཀྱི་ནད་དང་ཕྱི་འབྱུང་པོའི་བར་ཆད་སོགས་ཐུགས་དམ་གྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་ནས་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན། དེ་ནས་ཆུ་མིག་དཀར་མོ་དང་། ཤིང་སྐམ་དང་། ལྩགས་སྦྱིལ་དང་། དབུ་རི་ལ་སོགས་པའི་དགོན་པ་ཕྲན་རེ་མཛད་ནས་གཞན་དོན་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དབུ་རིར་ལོ་བརྟན་བཞུགས་པས་ཚོགས་པའང་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་འདུས། དེ་ནས་སླང་གི་ལོ་ལ་དཀར་པོ་ཆོས་ལུང་བཏབ། ཚོགས་པ་མང་དུས་ཁྲི་ཚོ་ཕྲག་འཚོགས། ཐུགས་དམ་གསེར་གྱི་པོ་ཏི་མང་དུ་བཞེངས། སྟོ་བྲག་མཁར་ཆུ་དང་མོན་བུམ་ཐང་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཐར་པ་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་སེང་གེ་རིར་ཐེབས་ནས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་ཆེན་གནང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཞེན་ཆགས་མེད་པ། སྒྲུབ་པའི་སྙིང་རུས་དང་ལྡན་པ། མཁས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡངས་པ། བརྩེ་བས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི (༡༢༥༠) ལོའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

ལོ་རེའི་དུས་བཞི། དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་རེ་རེར་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་རེ།

ལོ་གསར། ལོ་སྔ་མ་རྫོགས་ནས་ལོ་རྗེས་མའི་འགོ་ཚུགས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ལོ་གསར་ལ་ཡང་ཡུལ་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་། དེ་ཡི་ནང་ནས་དེང་སང་བོད་ལ་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་བྱེད་པ་དང་ཟླ་བ་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་ལ་བོད་ཟླ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཧོར་ཟླ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཧན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་བྱི(༡༢༡༦)ལོའི་རྒྱ་རྩིས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྟག་གི་ཟླ་བ་སྔོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཕག(༡༢༢༧)ལོའི་རྒྱ་རྩིས་དཔྱིད་ཐ་འབྲུག་གི་ཟླ་བ་སྔོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དགའ་སྟོན་ཆེན་འབྲེལ་བྱས་པ་དེ་ལ་ལོ་གསར་དུ་རྩིས་ཏེ་ལོ་འགོ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་ཧོར་ཡུལ་དུ་ལོ་འགོ་དེ་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། བོད་དུ་ས་སྐྱས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པ་ནས་ཧོར་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་ལྟར་ལོ་ཟླ་རྩི་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞར་བྱུང་བོད་དུ་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡོད་སྐོར། ཧོར་ཟླ་དང་པོ། ཧོར་ལུགས་དང་། ནག་རྩིས་ཁ་ཅིག གསོ་དཔྱད་པ། ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ། མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་ལུགས། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ། མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ། ཕུག་ལུགས། དུས་འཁོར། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་པ་སོགས་འདུལ་འཛིན་སྟོན་མ། ཧོར་ཟླ་དགུ་པ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱའི་ཤྲཱི་སོགས་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་འདུལ་འཛིན་ཕྱི་མ། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ། ཁྱུང་ནག་དང་ཕུག་པ་དཔལ་མགོན། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད། ནག་རྩིས་ཐོར་བུ་བཅས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་དབུས་གཙང་སོགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་ལོ་འགོ་བཟུང་ནས་ལོ་གསར་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པ་གོང་གི་བ་སྤེའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཞེས་པར་གསལ།

ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་བསྒྲུབ་པ། ལོ་གསུམ། ཟླ་བ་གསུམ། ཞག་གསུམ། ཟ་མ་གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་ནང་མཚམས་བཅད་དེ་སྒོམ་བསྒྲུབ་བྱེད་པ།

ལོག་སྐད་རྒྱག་པ། མི་མང་ཆེ་བས་གོ་མི་ཐུབ་པའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ།

ལོག་རྟོག ཡང་དག་པའི་བདེན་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བསམ་བློ།

ལོག་ལྟ། ༡. ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། ༢. བླ་མ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྩི་བཀུར་མི་བྱེད་པ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཟེར།

ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བཅས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཟེར།

ལོག་ལྟ་བཞི། རྒྱུ། འབྲས་བུ། བྱེད་པ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐུར་བ་འདེབས་པའོ། །

ལོག་པ་བརྒྱད། གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིའི་ལོག་པ་བཞི་དང་ནང་གི་ལོག་པ་བཞིའོ། །ཕྱིའི་ལོག་པ་བཞི་ནི་དད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་བཅག་པ། དགེ་བ་ཅན་གྱི་ཐུགས་དཀྲུག་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མི་དད་ཅིང་སྨོད་པ། ནག་པོའི་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་བསྟོད་པའོ། །ནང་གི་ལོག་པ་བཞི་ནི། བླ་མ་སྤངས་པ། གྲོགས་ལ་གདུང་སེམས་བཅད་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྤངས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གཉེན་པོའི་བསྒྲུབ་པ་དང་མཚམས་བཀྲལ་བའོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསང་སྔགས་ལ་ལོག་ན་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བར་སྐྱེ། ལྟ་བ་ལོག་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ། སྤྱོད་པ་ལོག་ན་བྱོལ་སོང་དུ་སྐྱེ། འཕྲིན་ལས་ལོག་ན་གཤིན་རྗེར་སྐྱེ། མཆོད་རྫས་ལོག་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། སྔགས་ལོག་ན་བར་ཆོད་དུ་འགྲོ། བདེན་པ་ལོག་ན་ཙ་དྲར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདུག

ལོག་པ་ལྔ། ཊ་ཋ་ཌ་ཎ་ཥ་ཀྵ་སོགས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཏ་ཐ་ད་ན་ཤ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ཕྱིར་ལོག་ནས་བྲི་དགོས་པར་བརྗེད། ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་རང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དེ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་སྣང་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལོག་པའི་ལྕི་བ་བཞི། སྡོམ་ཆེན་གྱི་ཕྲུག་ལྕི། མཁས་པའི་གོང་ལྕི། སྡོམ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་ཟས་ལྕི། ཕྱུགས་པའི་ནོར་ལྕི་བཅས་སོ། །

ལོག་པར་འདྲེན་པ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་གཏོང་བའི་གདོན་འདྲེ་སྤྱིའི་མིང་།

ལོག་སྤྱོད་གཡོ་ཟོལ། བྱ་སྤྱོད་དང་བསམ་བློ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱབ་མདུན་མི་མཚུངས་པའི་གཡོ་རྒྱུ།

ལོག་འཚོ་ལྔ། ཚུལ་འཆོས་ཏེ་མ་ཡིན་ཡིན་ཁུལ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་གསག་སྟེ་སྙིལ་ལད་བཤད་ནས་བྱུང་བ། གཞོགས་སློང་སྟེ་གོ་རྒྱུ་བཏང་ནས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་སྟེ་དབང་ཡོད་བཏང་ནས་འཕྲོག་པ། རྙེད་པས་རྙེད་པ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཆུང་ཆུང་ཕར་སྤྲད་ནས་ཆེན་པོ་ཚུར་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ལྔ།

ལོག་གཡེམ་བཞི། བསྒྲོད་བྱ་མིན་པ། ཡན་ལག་མིན་པ། དུས་མིན་པ། གནས་མིན་པའོ། །

ལོག་ཤེས། ༡. རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ༢. རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག…

པར་གྱུར་པའི་ཡོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད།

ཡོང་ནད་ལྔ། གྲང་སྦྲོས། གྲང་འགྲིངས། ཚ་སྙིངས། འཇུ་སྙེམ། རླངས་པའོ། །

ཡོང་སྨན་ཡ་བརྒྱར་དྲུག་པ། ༡. ཡ་བརྒྱར་སྲང་དོ། ༢. ཁ་ཏ་ཙ་སྲང་དོ། ༣. རྒྱམ་ཚྭ་སྲང་དོ། ༤. ཤིང་ཚ་སྲང་དོ། ༥. སྨར་བུའི་ཁཎྜ་སྲང་གང་། ༦. སེ་འབྲུ་སྲང་དོ། །

ཡོངས་སྐུ། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས། ༡. སྐུ་ངེས་པ། མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། ༢. འཁོར་ངེས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ། ༣. གནས་ངེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ༤. ཆོས་ངེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་གསུངས་པ། ༥. དུས་ངེས་པ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་བཅས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》ལས། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་དང་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟག་པར་སྣང་བ་དང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞིབ་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི《དབུ་མ་འཇུག་པ》སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སུ་གཟིགས།

ཡོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན། སྐུ་ངེས་པ། འཁོར་ངེས་པ། གནས་ངེས་པ། ཆོས་ངེས་པ། དུས་ངེས་པ་སྟེ་དེ་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །

ཡོངས་སྐུ་གཉིས། རང་སྣང་ལོངས་སྐུ་དང་། ཕྱེད་སྤྲུལ་ལོངས་སྐུའོ། །

ཡོངས་སྐུ་རིགས་ལྔ། རྣམ་སྣང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་བཅས་ལོངས་སྐུ་རིགས་ལྔ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་ལོངས་སྐུར་ཟ་རྒྱན་དང་། རིགས་ལྔ། ཕྲ་རྒྱན་སོགས་ཡོད་པ་དང་སྤྲུལ་སྐུར་མེད།

ཡོངས་སྐུ་ལ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། དོ་ཤལ། དཔུང་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ་གཉིས། ཞབས་གདུབ་གཉིས། སེ་མོ་དོའོ། །

ཡོངས་སྐུ་ལ་དར་གྱི་ན་བཟའ་ལྔ། ༡. ཟ་འོག་འདིང་གི་ཅོད་པན་དང་། ༢. དར་གྱི་སྟོད་གཡོག་དང་། ༣. དར་སེར་པོའི་ཆོས་གོས་དང་། ༤. དར་རྩེ་དགུའི་སྨད་དཀྲིས་དང་། ༥. སྟགས་ཀྱི་ཕུ་དུང་སྟེ་ལྔའོ། །

ཡོངས་སྐུའི་རྒྱན་ཆས་བདུན། མེ་ཏོག་ཆོམ་བུའི་རྒྱན། སྙན་ཆ། དོ་ཤལ། དཔུང་རྒྱན། སེ་མོ་དོ། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ་བོ། །

ཡོངས་སྐུའི་ངེས་པ་ལྔ། གོང་གི་ལོངས་སྐུ་ཞེས་པར་གསལ།

ཡོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཞན་དབང་གནས་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ན། གསུང་བརྗོད་པ། སྐུ་སྣང་བ། མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ། སྐུ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །

ཡོངས་སྐུའི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་ནི་ལོངས་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཕྱག་གི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

ཡོངས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་བཞི། ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས…

བཅས་ཡིན། །

ཡོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལྔ། སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། གསུང་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། འབད་བརྩོན་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཡོངས་སྐུའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་བརྒྱད། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། དཔུང་རྒྱན། དོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ། གདུ་བུ། སྐ་རགས་སམ་འོག་ལག་གོ།

ཡོངས་པ། རྒྱགས་པའམ་ཚུལ་འཆོས་དང་སྙིག་ཆོས་དག་གི་མིང་ཡིན།

ཡོངས་སྤྱོད་འཁྲི་བའི་གནས་དྲུག ༡. ཆང་འཐུང་བ། ༢. བརྒྱན་པོ། ༣. མཚན་མོ་འཕྱན་པ། ༤. སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བསྟེན་པ། ༥. འདུས་པ་ལ་ལྟ་བ། ༦. ལེ་ལོ།

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཡན་ལག ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡན་ལག རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཡན་ལག འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ངེས་པ་ལྔ། གོང་གི་ཡོངས་སྐུ་ཞེས་པར་གསལ།

ཡོར་ཁང་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཚན་པ་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་རྟ (༡༨༡༨)ལོར་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ཚུགས་ཡུལ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཟེར་བའི་བྱུང་རྫས་ཁང་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དོ་དམ་མི་སྣ་གྲུང་གཅིག་དང་མཁན་དྲུང་གཅིག་བསྐོ་སྒྲིལ་དང་ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་བཞི་ཙམ་ཡོད། དེ་སྔ་སྲིད་གཞུང་གི་གྲོན་དངུལ་བཅུ་གསུམ་ཞོ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་ཏམ་དཀར་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཨར་ལས་འཛུགས་སྐུན་དང་། སྨན་རྩིས་ཁང་། དམག་སྒར་ཁག་སོགས་གཞུང་དངུལ་གཏོང་གྲོན་ཆེ་སྐབས་ཤོག་དངུལ་དང་། ཟངས་ཏམ་གསར་དུ་པར་རྒྱག་བྱས་པ་དང་། ཏམ་དཀར་ཡང་ཁ་རིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་འཕོད་པ་གསར་བཅོས་བྱས། བོད་ཡོར་གྱི་གཡས་ཟུར་དུ་ཡོར་ཁང་གི་ལས་ཐམ་གྲུ་ནར་ཞིག་ཕབ་ཐོག་དགོས་དངུལ་སྤྲོད་དགོས་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་དམ་འབྱར་མའི་བཀའ་འཛིན་ཐོན་མཚམས་ཡོར་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་དངུལ་འབབ་གྲངས་ཚད་སྤྲོད་དགོས་པ་བཅས་རེད། ཕྱིས་སུ་ལས་ཁུངས་འདི་གྲྭ་བཞི་དངུལ་པར་ཁང་དུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཁྲ་བསྡུ་བྱས་སོ། །

ཡོས་ནུས། ངེས་པར་དུ་བྱེད་ནུས་ཞེས་པའོ། །

ལྭ་ད། (ལྭ་ཏ)དར་ཟབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ་འགོ་སྣམ་ཡང་ཟེར།

ལྭ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་ལྭ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་འང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན།

ལྭ་བ། སྤྱིར་ན་འགོ་སྣམ་སོགས་སྣམ་རིགས་ལ་ཟེར་ཡང་སྐབས་ལ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གོས་བཟང་པོ་ལའང་འཇུག་གོ།

ལྭང་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་ས་འཛོམས། ཐང་རྒྱལ་རབས་འཛོར་བའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུར་གྱེས་པའི་ནང་ནས་དང་པོར་བཙུགས་པ་ལེའང(梁)ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

ལཉྩ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིས་ཟླུམ་ལ་ནག་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་གཞན་ཚངས་པའི་ཡི་གེ་ཟེར་ཞིང་འབྲི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཁྱིང་གསེང་མ་དང་། ཤ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་དཔེ་རིས་ནི《རྒྱ་དཀར་ནག་རྒྱ་སེར་ཀསྨིར་བལ་བོད་ཧོར་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་དཔེ་རིས་རྣམ་གྲངས》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་སྟོན་ཕྱི་ཤོག་ཏུ་ཤིང་དཔར་ཡོད་པ་དེའི་ཤོག་གྲངས༢༩ནས༥༤བར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

ཤ

ཤ་ཏྲ་ཤ་ཐིམ། ཤ་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་ཤ་རང་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་གཏམ་དཔེ།

ཤ་ཁྲི་ཉ་ཁྲི་བྱ་ཁྲི་གསུམ། རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་གསུམ་གྱི་མིང་ཡིན། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་འདིར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆེ་བ་ཤ་ཁྲི། འབྲིང་པོ་ཉ་ཁྲི། ཆུང་བ་བྱ་ཁྲི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། ཚིག་ལྷུག་གི་སྐབས་སུ་ཆེ་བ་ཤ་ཁྲི། འབྲིང་པོ་བྱ་ཁྲི། ཆུང་བ་ཉ་ཁྲི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་རྩོམ་པ་པོའི་བཞེད་པ་ནི་རྗེས་མ་དེ་ཡིན་པར་འདུག 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང《ཡར་ལུང་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ལས་སྲས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྟོན་མ་ལྟར་གསུངས་ནས་ཆུང་བ་བྱ་ཁྲིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་བཟུང་བར་གསུངས། ཀོང་པོ་དེ་མོར་ཡོད་པའི་བྲག་བརྐོས་ཡི་གེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ལ་སྲས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་གཅེན་པོ་ནི་ཉ་ཁྲི་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀོང་པོའི་རྗེ་བོ་མཛད་པ། གཅུང་པོ་ནི་ཤ་ཁྲི་ཡིན་པ་དང་། དེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་བཟུང་བ་བཅས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣང་། ཡང《སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་བྱ་ཁྲི་དེས་སྤུ་བོའི་རྗེ་བོ་མཛད། འབྲིང་པོ་ཤ་ཁྲིས་ཉང་པོའི་རྗེ་བོ་མཛད། ཆུང་བ་ཉ་ཁྲི་སྐྱེ་སོག་སྐད་དུ་བོར་ཏ་ཆེ་ནོ་ཟེར་བ་དེས་ཀོང་པོའི་རྗེ་བོ་མཛད་དེ་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་བཙུན་མོ་ག་མ་རལ་བྱ་བ་ཞིག་ཁྲིད་ནས། པེལ་གལ་ཟེར་བའི་ཆུ་འགྲམ་གྱི་རི་ཕུར་ཏན་གལ་ཏུན་ཟེར་བ་དེར་འཁོར་སྐབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེ་ནས་བུ་རྒྱུད་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཧོང་གེར་ཏན་གྱི་མི་རྒྱུད་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། ཞིབ་ཆ་གོང་དུ་བཀོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཚོར་གཟིགས་པར་ཞུ།

ཤ་ལྡན་པ། དགྲ་ཤ་ལེན་པའི་དོན།

ཤ་སྦྲིལ། ཤ་དོད་དངུལ་འབྲུ་ལེན་པ་ལ་ཤ་སྦྲིལ་ཟེར།

ཤ་ལྔ། བ་གླང་གི་ཤ། ཁྱིའི་ཤ། རྟའི་ཤ གླང་པོ་ཆེའི་ཤ། མིའི་ཤའོ། །ཡང་ན། གླང་ཆེན། ཆ་བྱ། སེང་གེ ཁྱི་ལིང་། །ཤང་ཤང་ཏེའུ། དེའི་དོད་ལྔ་ནི། གཡག་ཞོལ་པོའི་འབྲས་བུ། བྱའང(རྒྱུད་སྡེ་ནས་ཏ་ཤ་ཀྲུན་འབྲུམ)ཁྱི་དཀར་པོ། ཏ་སྟོན་པོ། ཕ་ཕང་ངོ་། །

ཤ་ཚང་ཡོག་པ། ཤ་ཚང་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་གཙང་མར་བཟའ་བཅུད་བྱས་ཟིན་པ།

ཤ་རྒྱ། ལི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་མཐོང་ཁྲབ་ཀྱི་ནང་ཚན་སྡེ་གཅིག་གི་མིང་སྟེ་ད་ལྟའི་ཏུན་ཧོང་གི་ཧྲ་ཀྲུའུ(敦煌沙州)ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཤ་ཐང་བ། དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་དང་ཤ་ཟད་པའི་དོན།

ཤ་ནའི་གོས། རྩྭ་ཤ་ན་ཞེས་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས།

ཤ་བ་འཕྲེང་། བོད་ལྗོངས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་འོད་ཟེར་རྒྱང་གི་ནུབ་དང་། རིན་ཆེན་སྒང་གི་ཤར་ངོས་སུ་ཤ་བ་འཕྲེང་ཞེས་པའི་འཕྲེང་ལམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལྷོ་ངོས་བྲག་རི་མཐོན་པོ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་དུ་མལ་གྲོ་གཙང་པོ་དེ་ཤར་ནས་ནུབ་ལ་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་གི་ཡོད་ཅིང་། འཕྲེང་ལམ་དེ་འགྲུལ་ལམ་ལྟེ་བ་ཞིག་འཁེལ་ཐོག་དེ་གར་ཀུན་ངག་གིས་འགྲུལ་པར་འཁྲོག་བཅོམ་ཡང་ཡང་བྱས་སྐབས་ས་ཁུལ་དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་མི་སེར་ཚོའི་བཤད་རྒྱུན་དུ་ཡང་སློ་ཁོག་དེ་ལས་མེད་པར་ཤ་བ་འཕྲེང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཤ་བ་འཕྲེང་ཟེར་བའི་དོན་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ཚེ་བྲག་རིའི་རྩེར་རྗོའི་ཤ་བ་ཞིག་གསལ་པོ་མཐོང་

ཆུ་ཡོད་པ་དང་། ཐུག་ལྷེབས་བྱང་ངོས་སུ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་དང་། མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་སོགས་ཀྱི་རྡོ་བརྐོས་ཡོད། དེང་སང་དེ་བརྒྱུད་རླངས་འཁོར་གཞུང་ལམ་འཁེལ་གྱི་ཡོད་ལ་རྡོ་བརྐོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ད་ལྟ་སྔོན་མེད་ཡོད།

ཤ་བའི་རྡུད་བྱ། རི་དྭགས་ཤ་བའི་པགས་པ་སྤུབས་བཤུས་བྱས་པའི་མིང་།

ཤ་འབྱོར་བ། ཤ་རྒྱག་པའི་ཞེ་ས།

ཤ་མི་རྟུང་བ་ལས་སྟོབས་ཆེན་ལྔའི་ཤ། མཆེ་བ། ཟིག་པ། སྲེར་མོ། བསམ་པ། ཁ་བླངས་སྟོབས་ཆེན་གྱི་ཤ།

ཤ་རྩུགས་དང་རྟགས། ཧྥ་ཟིག་གི་མོ་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་རྗེས་གསལ་བཤད་བྱུང་བའི་མི་ཡི་གདོང་དང་གཟུགས་དབྱིབས། དམིགས་བསལ་གྱི་རྟགས་མཚན་ཆས་གོས་སོགས་ཡིན།

ཤ་ལྦ་རི། འདི་ལ་ཤ་བ་རི་ཞེས་པ་སྡེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་བ་ཡིག་བྲིས་པ་དང་ཙ་སྡེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ལྦ་ཡིག་བྲིས་པ་གཉིས་ཀ་འདུག་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་རྫོང་པའི་མིང་ཡིན།

ཤ་ཟ། ཤ་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། ཤ་ཁྲག་ཟ་བ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཤ་ཟད། ཤ་སྐམ་པོ་ཆགས་པ།

ཤ་ར་བ། དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་ནི། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་ཕྱི(༡༠༧༠)ལོར་རྭ་སྒྲེང་ནས་མི་རིང་བའི་སར་ཡུལ་རོམ་པོ(གཙང་གཞུང་ཤང)ཞེས་པར་ཡུམ་ཕྱུགས་འཚོར་བྱོན་སྐབས་རྡོ་ལེབ་ཅིག་གི་སྟེང་སྐུ་འཁྲུངས། རྡོ་སྟེང་དུ་ཞབས་རྗེས་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་སྐད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བར་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་ནི་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། རང་མཉམ་གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུ་བ་ལས་ཁྲོ་བ་དང་སྨོན་བརྗོད་པ་སོགས་ནི་ནམ་ཡང་མི་མཛད། ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་བག་མ་ལེན་དུ་ཉེ་བ་ན་ཁྱིམ་ནས་བྲོས་ཏེ་གླང་ཐང་ཆོར་བ་ཞེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཡོན་ཏན་གྲགས་སུ་བཏགས། གླང་ཐང་ཆོར་བར་དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ལས་གདམས་པ་ཞུས། སྟག་ལུང་ཐང་ན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་མཇལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། ཉམས་ལེན་བྱ་ཐབས་སོགས་རྒྱས་པར་གནང་བས་པོ་ཏོ་བ་ཞིང་གཤེགས་ཀྱི་བར་ནམ་ཡང་མ་འབྲལ་བར་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། པོ་ཏོ་བའི་སྐུ་འཁོར་ནང་མ་མཛད་དེ་པོ་ཏོ་བ་ཁྲོན་ལོ་བརྒྱད་བསྟེན་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་མཐའ་ཚོད་པར་གསན། ཤ་ར་བས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་དང་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གསུང་རབ་འཆད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན། པོ་ཏོ་བ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ་ཕལ་ཆེར་ཤ་ར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་བཅས་གླང་ཐང་དུ་བྱོན་ནས་ཚོགས་འདུས་ཡོ་བྱད་གང་བྱུང་དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས། འདུས་པ་གསུམ་སྟོང་ཙམ་བསྐྱངས། པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ལ་བསྟགས་བརྗོད་ཆེས་ཆེར་མཛད་པས་ལོག་རྟོག་སྨྲ་ངན་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པ་དང་། པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཤ་ར་བ་ལ་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བས་འདི་ལ་འདི་ལྟར་འོང་ཐང་ཞེས་བསྒྱུར་སྐྱོན་རྣམས་བསྟན་པས་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་བསྔགས། ཤ་ར་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་པོ་ཏོ་བའི་རྣམ་ཐར་ཚིགས་བཅད་མ་སོགས་མཛད་ཅིང་། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༡༤༡)ལོ་སྐུ་གཤེགས། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱིས་ཕུར་ཐལ་དང་ན་བཟའ་རྣམས་དགེ་འདུན་སྟོང་དང་བདུན་བརྒྱར་བགོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་འཆད་ཁ་བ་ཡིན་ལ་སྐར་ཐང་ཕྱག་འདེབས་མཁན་གདུམ་སྟོན་གྲོ་གྲོས་གྲགས་པ་ཡང་ཤ་ར་བའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཚན་ཏེ་ཤཱཀྱ་ནི་ཕོད་པའི་དོན་དང་ཐུབ་པ་ནི་བདུད་བཞི་ཐུབ་པ་ལའང་།

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ལྔ། ཆོས་འཆད་མ། བདུད་འདུལ་མ། མཉམ་བཞག་མ། ཆུ་ཡོན་མ། གྲོང་གཤེགས་མའོ། །

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཆིག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་བསྡུས་ན། དང་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་རང་རང་གི་ཡར་གྱི་བདུན་བརྒྱུད་བར་དུ་སྐྱོན་མེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ཏེ་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་མི་གཙང་བས་མ་གོས་པར་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལུམ་བིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་གཤེགས་པ་དང་། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་བུ་མོ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་བསྙེན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་དང་ལྷས་བསྟན་གྱི་བར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་རོ་ཧི་ཏའི་འགྲམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་སྙིང་པོ་ཕྱིར་རླུང་གིས་འཁྱོལ་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གཉིས་ལ་གནོད་པ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པས་ནམ་མཁར་འཕངས་པས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་སོང་བས་ཆུ་ཀླུང་ཕར་བཞིན་སོང་བ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་པ་བདེ་བར་གྱུར་པའི་གཏམ་དང་། ཤཱཀྱ་དྲིལ་བུ་སྐྱའི་བུ་མོ་ས་འཚོ་མ་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གཞི་གཟིགས་པ་དང་། ཞིང་པའི་གྲོང་གི་ལམ་དུ་ཞིང་པ་དག་གི་དུཿཁ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་སྐྱེ་ཤིང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་ནས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་གཟིགས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་དུས་ལེགས་ཀྱི་བུ་མོ་རི་དྭགས་སྐྱེས་བཙུན་མོར་བླངས་པའི་གཏམ་དང་། ཞག་བདུན་དུ་སྲུང་མས་བསྐོར་བ་དང་། ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དྲང་སྲོང་ངན་སྤྱང་གི་བུའི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་རིང་འཕུར་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐར་ལམ་འཚོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་བདུན་སྤྱད་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་གྲོལ་ཏེ་འོ་ཐུག་གསོལ་བས་སྐུ་ལུས་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ལམ་དུ་གཤེགས་པའི་གཏམ་དང་། བདུད་བཏུལ་བ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་དང་། ནགས་ཁྲོད་དུ་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུས་ངལ་བར་བཞུགས་པ་དང་། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཝ་ར་ཎ་སིར་གཤེགས་པ་དང་། ལྔ་སྡེ་ལ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྡེ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཝ་ར་ཎ་སི་ནས་མ་ག་དྷར་འགྲོན་པའི་ལམ་དུ་བཟང་སྡེའི་ཚོགས་དྲུག་ཅུ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། རལ་པ་ཅན་སྟོང་བཏུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བསུ་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་ཏེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་འཁོར་དུ་འདུས་པ་དང་། གླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བཀོད་ལུང་བསྟན་ནས་བཏུལ་ཞིང་མི་བྱིན་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་སོགས་འདུལ་བར་མངགས་པས་བཏུལ་བ་དང་། སྟོན་པས་གཅེར་བུ་བའི་སྦྱིན་བདག་རབ་བཟང་གི་ཆུང་མ་སྦྲུམ་མ་ལ་ཁྱོད་ལ་བུ་ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱོད་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་པ་ཞིག་བཙའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཆེད་དུ་གཅེར་བུ་བདག་གིས་ཆུང་མ་བསད་པའི་རོ་བསྲེག་ཚེ་ལྟོ་བའི་ཐད་མ་ཆིག་པར་པང་མ་ལས་ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་བཙས་པའི་གཏམ་དང་། འབར་བའི་ཕུག་ཏུ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ངེས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་བཞེངས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཉིད་མཉན་ཡོད་དུ་ཀུན་དགའ་ར་བར་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡབ་རྒྱལ་པོས……

འཆར་ཀ་མངགས་ཏེ་སེར་སྐྱའི་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་
དགའ་ར་བ་སོགས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་
སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དང་། མིང···
ཆེན་པོ་ཆུང་མ་སོགས་ཤཱཀྱ་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་ཕལ་པ······
རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཞིང་སྐྱིད་མ་ཚེ་འཕོས་ཏེ་བུ་མོ་མུ་ཏིག
ཏོ་ཤལ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གཙུག···
དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་། མ་མ་སྐྱེ་དགུའི···
བདག་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ···
བྱུང་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ···
ལྟ་བུར་གཤེགས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་རི་རྡ་ནའི་བྱམས་མའི་བུ···
གང་པོ་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་
འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་
མ་དར་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ···
པད་མའི་སྙིང་པོ་སོགས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པ···
དང་། ཆུ་སྟོ་བ་ཁྱིའུ་གཉིས་དགེ་འདུན་ལ་དགའ་ཁྲིའི་ལས་
མཐོང་ཆོས་ལ་སྨིན་པའི་གཏམ་དང་། མོའུ་འགལ་བུ······
མངགས་ཏེ་གཙུང་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་བཏུལ་བ་དང་།
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སླུས་མཆོད་ཆའི་ཆར་ཕབ་པ་མོའུ···
འགལ་བུས་མེ་ཏོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་།
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་དཔའ་བོ་སྟོང་ཐུབ་ཅེས་པ་གནོད···
སྦྱིན་འབྲོག་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་བཏུལ་བ་དང་། འབྲོག······
གནས་ཀྱི་ལག་ནས་བླངས་པའི་ལག་བརྒྱུད་བདེན་པ་ལ·····
བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤུ་དྲ་ཡ་ནས་གོ་ཁྲབ་བསྒྱུར་ལན་
དུ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་བྲིས་པ·····
བསྒྱུར་པས་བདེན་པ་མཐོང་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་
སྐོར་བ་དང་། མཉན་ཡོད་དང་རྒྱལ་ཁབ་བར་གྱི་སེང་གེ···
རལ་པ་ཅན་རྒྱལ་བས་བཏུལ་བས་ལྷར་སྐྱེས་ནས་རྒྱུན······
ཞུགས་ཐོབ་པ་དང་། འོད་སྲུང་གི་དུས་ཀྱི་དགེ་སློང་དག···
ལ་ངན་སྨྲས་བྱས་པའི་བྲམ་ཟེ་ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཆུ་སྲིན་ཉའི···
རིགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས···
ཐོབ་ཅིང་དེ་དྲངས་པའི་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་
བཀོད་པའི་གཏམ་དང་། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་འཁོར་དུ···
འདུས་པའི་གཏམ་དང་། ཕྱིས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ······
གསར་བུ་མང་པོས་འཕྱ་བ་སེལ་ཆེད་དུ་སྟན་ཕྱེད་བསྐྱལ་བ་
དང་། ཀུན་དགའ་བོ་རིམ་པར་བསྐོས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་གནས་
པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ་རྗེས་ཤི་འཕོས···
ནས་གནས་འཛོག་གི་བུ་སྦྲང་རྩི་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་
པ་དང་། ཚེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་མུ་སྟེགས་འདུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
སྟོ་བྱང་ལྔའི་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་བསྡུམས་པ་དང་། ཤ···
ཟ་སྟོང་བཏུལ་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོར་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་སླུ་ལྷ···
མིན་མི་སོགས་ཀྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ···
དང་། ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་དང་རྒྱ་མཚོའི་རླབས···
ལས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྐྱེ་གཉིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཚེ···
འཕྲུལ་ཆུང་བར་གྲགས་པ་ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། གྲོང···
ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་ལུགས་སོགས···
བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་དང་། ཁྱིམ་བདག་
དཔའ་བྱིན་བཏུལ་བ་དང་། མི་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐོར་
དང་། གནོད་སྦྱིན་སེ་ཏེའི་བུ་མོ་འཕྲོག་མ་བཏུལ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཕི་
ན་འཁོར་བཅས་བཏུལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
ཁྱིམ་བདག་གདེངས་ཅན་དང་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱས་བདེན་པ་
མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ཤམྦིར་ཕྱིན་ནས་
རྒྱལ་པོ་ཤ་ར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། སེང་ག···
ལའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མུ་ཏིག་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མ་ག་དྷ
བཟང་མོས་ཡུལ་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་།
ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསླབས་པ་དང་། དེས་དགེ·····
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་བསྡུམས་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས
ཕྲ་མས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཕ་ལ་གནོད་པ་བྱས་
པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལོག་སློབ་བྱས་ཀྱང···
གནོད་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་སྨྱོས་པ་ནོར་སྐྱོང་
བཏུལ་བ་དང་། འཆི་བྱེད་གཞོན་གསོས་བདེན་པ་ལ······
བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དྲང་སྲོང་སྟོང་དང་བཅས་
པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ཅན···

བཏུལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཞིགས་འོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆུ་སྲིན་བྱིན་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་འོད་སྣང་ཆེན་པོ་མཆོད་པ་དང་། དབུལ་མོ་གྲོང་འུགས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ང་རྒྱལ་བཅག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཐ་བ་མེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་།/ ལྷས་བྱིན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འཕོས་པ་དང་། མཆོག་ཟུང་གིས་དཀྱིལ་བའི་རྒྱུ་གཟིགས་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཁར་བྱུང་བའི་གཏམ་ཡམ་དང་སྤྲུག་ཞི་བྱས་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་མཛད་པ་དང་། ཡུལ་མི་ཐི་ལ་དང་ས་ལའི་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་བདུད་སྐྲེངས་པར་མཛད་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གྲུང་རྣམས་ལ་ཕར་ཆ་བཏང་ནས་བཏུལ་བ་དང་། ཧུ་སྒྲོ་རྟའི་གྲོང་སོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་གྲོང་དུ་བྱོན་པ་སོགས་དང་། ཕྱུག་ན་རྗོ་རྗེ་ཁྲིད་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་ཀླུ་སོག་མ་མེད་བཏུལ་ཞིང་མི་མིན་དང་མི་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཟླུན་ཚོད་གཅིག་ལ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེན་ལྡ་ལྡན་གྱི་བཅོམ་རྐྱག་ཏུ་བྱོན་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་གནོད་སྦྱིན་དུ་མ་བཏུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དང་། ཡུལ་ཨ་ཏ་ལར་བྱོན་པ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱས་བདེན་པ་རྟོགས་པ་སོགས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དགྲ་མཐར་དབྱར་གནས་མཛད་པ་དང་། སྟོ་ཕྱོགས་ལྷ་ཞིན་གྱི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་དང་། བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཤཱཀྱ་སྟག་མ་རྣམས་གྲོལ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་གང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་པ་རྣམས་མང་ཡང་འདུས་ལ་བྱ་བ་མཐུན་ཞིང་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་རྒན་ལ་གུས་ལ་མི་འོས་པར་མི་བགྲོད་མཆོད་རྟེན་དགྲ་བཅོམ་ལ་དད་པ་སྟེ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བདུན་དང་ལྡན་པས་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཕམ་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་དང་། འོད་མ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཁྲིམ་བདག་ནོར་ཅན་གྱི་གཏམ་དང་། སྐུ་ཚེ་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་དང་། རྩ་ཅན་དུ་བཞུད་པའི་ལམ་གྱི་མཛད་པ་དང་། རྩ་ཅན་ཉིད་དུ་བྱོན་པའི་མཛད་པ་དང་། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་བཏུལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཟུར་དུ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བ་དང་། སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ་དང་། བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་གཏམ་དང་། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་མཛད་པ་ཐ་མ་དང་། བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་བཅས་སོ། །

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡབ་མེད་སྲིད་བརྒྱད། ཟས་གཙང་། ཟས་དཀར། བྲོ་བོ་ཟས། བདུད་རྩི་ཟས། (མིང་པོ་གསུམ་དང་ཡབ) གཙང་མ། དཀར་མོ། བྲེ་བོ་མ། བདུད་རྩི་མ། (སྲིང་མོ་བཞི)

ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༢༤༤ནས་༡༢༧༠ལོའི་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རིང་ཁོང་གིས་དཔོན་ཆེན་བྱས་པ་དང་། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ལམ་ལུགས་བཙུགས་ནས་དཔོན་ཆེན་དང་པོ་ཡིན།

ཤཱཀྱ་འོད། (སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད) སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་མིན་མི་གསལ་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་འཁོད་པ་ཞིག་ད་ཕན་མ་མཐོང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི《འདུལ་བ་འོད་ལྡན》ལས་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། ཞི་བའི་འོད་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། 《འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ》དང《དེའི་

རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན》གཉིས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཙང་དེ་ཝེནྡྲ་ར་ཀྵི་ཏས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་པོད་[ཧུ]པར་ཡོད།

ཤཱཀྱ་རི་བྲག་པ། ཤཱཀྱའི་རུས་རྒྱུད་ལ་ཁག་གསུམ་དུ་གྱེས་(ཤཱཀྱ་ཆེན་པོ། ཤཱཀྱ་རི་བྲག་པ། ཤཱཀྱ་ལི་ཙ་བྱི)པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

ཤཱཀྱ་ལི་ཙ་བྱི། གོང་དུ་ཤཱཀྱ་རི་བྲག་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། །བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་མཛད་པ། །བཅོམ་ལྡན་སེང་གེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལས་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུའང་མ་གྱུར་ན་སོ་སྐྱེའི་བློ་ཡིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་དཔོག་པར་དཀའ་མོད་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་སུ་དོན་གྱིས་འདུ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ༡. དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ༢. ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་། ༣. བལྟམས་པ་དང་། ༤ བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། ༥. བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་བ་དང་། ༦. ངེས་འབྱུང་། ༧. དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ༨. བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། ༩. བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་། ༡༠. རྫོགས་པར་ནི། ༡༡. བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ༡༢. མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་ལྷའི་ཡུལ་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ལྔས་གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི་ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གླང་ཆེན་ཐལ་དཀར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷ་ལས་བབས་ཏེ་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མའི་ལྷུམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཟླ་བ་བཅུ་བཞུགས་ནས་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་དུ་ཡུམ་གྱི་མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་རྩིབ་མའི་བར་ནས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ན་བཟའ་དང་བཅས་ནས་འཁྲུངས་སོ། །འཁྲུངས་མ་ཐག་ཕྱོགས་རེར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ང་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གསུངས། གོམ་པ་རེ་ལ་མེ་ཏོག་པདྨ་རེ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བུ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཡང་དོན་ཀུན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །བཞི་པ་བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་ནི་དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བའི་དྲུང་ལས་ཡི་གེ་སློབ

པའི་ཚུལ་བསྟན་པས་ཡི་གེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་མདའ་འཕང་བ། རྩལ་རྒྱལ་བ། འདེགས་དང་མཆོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་བཟོའི་གནད་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྔ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བའི་མཛད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་འཚོ་མ་དང་། གྲགས་འཛིན་མ་དང་། རི་དྭགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་མོ་དྲུག་ཁྲི་དང་བཅས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་བར་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ནས་རྩེ་དགས་རོལ་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །དྲུག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ནི་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་ཉིན་ཞིག་སྐྱེད་ཚལ་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐེབས་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་སྒོ་བཞི་ན་རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས་གཟིགས་ནས་འཁོར་བའི་བྱ་བར་སྙིང་པོ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས་མ་གནང་བར་གྲོང་ཁྱེར་དམག་གིས་བསྐོར་ནས་བསྲུང་ཡང་དེའི་མཚན་མོ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མའི་མངལ་དུ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ནམ་ཕྱེད་ན་ཆིབས་པ་སྔགས་ལྡན་ལ་ཆིབས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་བྱོན། ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད། ལྷ་ཡིས་ཕུལ་བའི་ན་བཟའ་ངུར་སྨིག་བཞེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །བདུན་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ལ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཟས་སྤྱངས་པ་དང་མི་ལྷ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་ཞིང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་ཆུ་བོ་ནི་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཟས་དང་སྐོམ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད། དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལུས་རིད་ཅིང་མདངས་ནག་པོར་གྱུར་པས་དགེ་སྐྱོང་ནག་པོ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ལུས་ངག་གི་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སླར་ཁ་ཟས་རགས་པ་གསོལ་བས། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ། ལམ་དུ་རྩྭ་འཚོང་བཀྲ་ཤིས་བྱ་བ་ལས་རྩྭ་བསླངས་ཏེ་སྟན་གྱི་ཕྱིར་བསྟམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་བསྐོར་བ་ལན་བདུན་བྱས། སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རྩྭའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་ཞལ་ཤར་དུ་གཟིགས། སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་། དྲན་པ་མངོན་པར་བཞག་ནས། སྟན་འདིར་བདག་གི་ལུས་འདི་སྐམས་ཀྱང་རུང་། །པགས་པ་རུས་པ་ཤ་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། །བསྐལ་མང་རྙེད་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །སྟན་འདི་ལས་ནི་ལུས་བསྒྱོད་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་དོ། །དགུ་པ་བདུད་བཏུལ་བའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་ལའང་རྨི་ལྟས་ངན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བྱུང་བ་སོགས་འཇིགས་སྐྲག་སྡངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུད་ཀྱི་དམག་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དཔུང་ཆེན་པོ་འཐབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་འགས་པར་ནུས་པའི་འཇིགས་རུང་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལྡན་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ལ་ཐིག་མོ་བྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ལས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་བྱ་བར་བརྩམས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཡོ་འགྱུལ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་ཤིང་། མཚོན་ཆ་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་ནས་ས་གཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་སླར་རང་གི་བུ་མོ་སྲིད་མ་དང་དགའ་མ་སོགས་ལ་བར་ཆད་ཅི་ནུས་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བཏང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཞིན་ཕྱེད

འགེབས་པ་ལ་སོགས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུ་སོ་གཉིས་ཏེ་བར་བསྟན་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསླུ་བར་བརྩམས་ཀྱང་ཐུགས་གཡོ་བར་མ་ནུས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་ནམ་སྲོད་འཇིགས་རུང་གཡོན་ཅན་བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བར་མཛད་དོ། །བཅུ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ལོ་དེའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེའི་ནུབ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་བུ་ཀུན་དགའ་བོའང་བཙས་ཞེས་གྲགས། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྐོར་ནས་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ནི། སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། མཐར་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་པའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོག་ཏུ་སཱ་ལའི་ཚལ་གྱི་དབུས་ཐ་མའི་གཟིམས་ཁྲི་ལ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

ཤཱཀྱའི་བརྒྱུད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་འཁྲུངས་པའི་རུས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་གསོལ་བ་ཡིན། ཤཱཀྱའི་རུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར《མདོ་སྡེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་》གི་ཡལ་འདབ་དང་《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན་དང་པོའི་འགོར་ཡང་གསལ།

ཤཱཀྱའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། གོང་གི་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཤག་ཆས་དངོས་རིགས། དགོན་པའི་ནང་གི་གྲྭ་པའི་སྒེར་ཤག་ལ་ཡོད་པའི་ཉིན་མཁོའི་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་ནོར།

ཤགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ། གཞན་ཕ་རོལ་པོ་དང་ཁ་ཤགས་རྩོད་གླེང་བྱེད་པའམ། སྒྲ་ཤགས་འགྱེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དག་སྨྲ་བ་མེད་པར་བྱེད་ཐུབ་པ།

ཤགས་འགྱེད། རྒྱུགས་པ།

ཤགས་འདབ། སྨོན་བརྗོད་བྱེད་པའམ་ཁྲིམས་ཁང་ལ་བཏུགས་གཤེར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤང་ཤང་ཏེ་ཙ། སོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྒྲོལ་ལ། ལུས་སྟོད་མི་ལ་ལུས་སྨད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཤོག་པ་ཡོད་ཅིང་སྐད་ཤིན་ཏུ་སྙན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤང་ཤང་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཟེར།

ཤང་ཏང་ཕ་བུ་གཉིས། འདིར་སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཤང་ཏང་ཕ་བུ་གཉིས་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ནི་སུང་ཧྥེ་ཙུང་དང་སུང་ཆིན་ཙུང་ཕ་བུ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། སུང་ཧྥེ་ཙུང(宋微宗)གིས་སྤྱི་ལོ༡༡༠༠ནས༡༡༢༥བར་སུང་བྱང་མའི་གོང་མ་བྱས་པ་དང་། དེའི་བུ་སུང་ཆིན་ཙུང་གི(宋钦宗)སོན་ཧེ(宣和)ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་སྤྱི་ལོ༡༡༢༥ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཅིན(金)དམག་གིས་རྒོལ་བརྡུང་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་སྐབས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱིས་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་བཞིའི་རིང་སྲིད་བསྐྱངས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཕ་བུ་གཉིས་ཀ་ཅིན་དམག་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་སྦྲགས་སུང་བྱང་མ(北宋)རྩ་བརླག་ཏུ་སོང་།

ཤངས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲོགས། ཤངས་ནི་རྣམ་གླིང་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔོན་ཤངས་ཆུ་ལ་ལྕགས་ཟམ་པ་བཙུགས་ཡོད། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དབུས་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་ཤངས་ཆུ་རྒྱས་ནས་ཞག་ཤས་དེར་ལུས། མཛལ་མཁན་གྲྭ་པ་ཆོས་ལུགས་ཟམ་ལ་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་པས

ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མི་ཁ་ཤས་ཆུར་ལྷུང་བ་བྱུང་འདུག

ཤངས་ཀྱི་གཞོང་པ་ཚལ། གཙང་གི་ཤངས་རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁོངས་གཞོང་ས་ཁུལ།

ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་གནས་སུ་དགོན་པ་གསར་པ་གླིང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་མཛད་པའི་ནང་ཚན་གཙང་གི་གཙང་ཏུ་ཤངས་ཁུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་གསར་དུ་བཏབ་པའི་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་སྟེ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཡིན།

ཤངས་དང་སྙེ་མོ། གཙང་གི་ཤངས་དང་། སྙེ་མོ།

ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་ནས་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སློབ་གཉེར་མཁན་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་སྔ་ཕྱི་ཐེངས་གསུམ་ཕྱིན་ཏེ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ལ་སྦྱངས། བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་དབུས་ཀྱི་འཕན་ཡུལ་དང་། གཙང་གི་ཤངས་ཁུལ་དུ་དགོན་པ་མང་པོ་བཏབ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་དམ་ཆོས་སྤེལ་བས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་ནས་བྱུང་། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་འཚོ་ཞིང་བཞུགས་པར་གྲགས།

ཤངས་པ་མཚལ་གྱིས་བྲིས་སུ་བྱས་པ་དཔལ་ལྡན་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་སྔར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་བཞེངས་སྐབས་ད་ལྟའི་དཔལ་ལྷ་སྟོག་གི་ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཤངས་ཁྲག་གིས་བྲིས་པའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཞི་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྲིས་ཐང་ཞིག་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་མཛད་སྐབས་བྲིས་ཐང་འདི་བོར་བརླག་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ནང་བཞུགས་སུ་ཕྱུལ་ནས་དཔལ་ལྷ་ཞི་བའི་འཛིམ་སྐུ་འདི་ལྷ་བཟོ་མཁས་པ་དབྱུ་གུ་བཞི་ཟེར་བར་བཞེངས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཤངས་པ་གསེར་གླིང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། ཡབ་རྗེ་བཙུན་མཚན་ཅན་དང་ཡུམ་དཀོན་མཆོག་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་ཡོལ་པོ་གསེར་གླིང་གི་ཡུལ་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཀློག་ལེགས་པར་མཁྱེན། ཉེལ་པ་པཎ་ཆེན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཉེལ་པ་ཁྲུ་དབོན་ལས་འདུལ་མཛོད་དང་། གསང་ཕུར་ཕར་ཚད་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་སྣོད་མང་པོར་སློབ་གཉེར་མཛད། ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། རྒྱ་བྲག་ཆོས་རྗེ། སྐྱེས་མཆོག་བསམ་གཏན་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་མང་པོ་བསྟེན། ཁྱད་པར་དུ་རང་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཏུ་མ་ལས་སྔགས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་གསན། ཚོགས་ཅིག་པ་རིན་ཆེན་བློ་གྲོས་སོགས་ལས་ཤངས་པའི་གདམས་ངག་མང་དུ་ཐོབ། ཡི་དམ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས། ཤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ་ལས་གདམས་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་ཞུས། སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཅོད་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཕྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྣེའི་བདག་པོ་དང་མི་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་བཏུད་དེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། བྲག་པོ་ཆེ་བ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་གསུང་གི་སློབ་མ་དུ་མ་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༦༥)ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ཞི་བར་གཤེགས།

ཤད་བདུན། ༡.ཚིག་ཤད ༢.ཉིས་ཤད། ༣.བཞི་ཤད། ༤.སྦྲུལ་ཤད། ༥.ཚེག་ཤད། ༦.རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད། ༧.གཏེར་ཚེག་བཅས་བདུན་ནོ། །དབུ་ཅན་གྱི་ཤད་དབྱིབས་ཕྱུར་བ་འདྲ་བ་ཡོད་པས་ཕྱུར་ཤད་ཟེར།

ཤན་གྱི་རྣམ་བཞག་བཞི། ཤན། རྗེས་ཞུགས། རྒྱུན

འབྲེལ། ཤུགས་སོ། །

པན་སོར་བ། སྐྱོན་ལྷད་སོར་བ།

པན་བསྲེ་བ། གསེབ་ཏུ་བསྲེ་བ།

པཎྜ་ལྷ་རི། བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གནས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཙམ་གསུངས་འདུག་པ་དེར་གཟིགས།

པཎྜ་རཱི་ཀ། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་ཞི་བ་སྲུང་ངམ་ཞི་བ་འཚོ་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》དང《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

པཎྜི་ཏ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་བདུན་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ལུག(༡༤༢༧)ལོར་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཡབ་རིག་འཛིན་ཞི་བ་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་བྱིན་ཟ་ལམ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་མའི་གསུང་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཐུགས་འཛིན་མཛད། མཁས་མང་དབུས་སུ་བགྲོ་གླེང་གནང་སྐབས་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཞུས། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ལམ་ནས་ཆོས་རྗེ་པཎྜ་མཆོག་ལྡན་དང་མཇལ་བས་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་ཡོན་ལ་བསྔགས་པ་ཚད་མེད་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་མཁན་པོ་དང་། དགེ་ཚུ་རབ་འབྱམས་པས་སློབ་དཔོན། མཁན་མཆོག་པཎྜི་པས་དུས་གོ་བར་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་འདི་ལ་པཎྜི་པ་ཞེས་མཚན་ཐོགས། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་ལས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ཚ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དཀའ་ཆེན་བཞི། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་གི་ཊཱི་ཀཱ་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོའི་བཀའ་བཞིན་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གདན་འདྲེན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས། དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པར་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེ་ནས་བཟུང་དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ལོ་ཉེར་གཅིག་མཛད། དེ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་གདན་སའི་ཁྲི་པ་བདུན་པའི་མཛད་འཕྲིན་ལོ་མང་བཞེས། ཁྲི་ཟུར་ལ་ཕེབས་རྗེས་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་མཐོ་ལྡིང་གི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། གུ་གེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱག་བཏབ། གསུང་རྩོམ། 《ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང》ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན། 《དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ》གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལེགས་བཤད་མང་དུ་མཛད། མཐར་དགུང་གྲངས་གྱ་གཅིག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ཡོས(༡༥༠༧)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

པབ་སྨད་ལོ་ཙཱ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ། ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་འདི་ཉིད་རིག་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཙནྡྲ་པའི་འགྲེལ་པ་ཧྲཱུྃ་དྷ་ས་རྫོགས་པར་བསྒྱུར། ཀ་ཙན་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་མཐའ་ཆོད་པ་བཞུགས་ཚོགས་ཆེན་པོ་རེ་མཛད་ཅིང་། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་རྒྱས་པར་སྤེལ་བ་ལས་སློབ་མ་ཡང་གཙང་དུ་ཆོས་འཁོར་སྒང་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ཞ་ལུ་པ་གཞུང་བརྒྱ་སྦྱིན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ། གནས་བརྟན་ལེགས་པ་རྒྱལ་པོ། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་སངྒྷ་ཤྲཱི། བོ་དོང་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ཆོས་འཁོར་ལོ་ཙཱ་བ་མཉྫུ་ཤྲཱི། དབུས་སུ་རོང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྗེ་བྱམས་པ་གླིང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན། ཐ་སྙད་རིག་

པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འབྲུངས་འདས་སོགས་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

ཤམ་ཁའི་གདུ་བུ། དུང་འཁོར་གྱི་ལག་གདུབ། དེ་སྔོན་བོད་དུ་བུ་མོ་ཆོས་ལག་པ་གཡས་པར་དུང་འཁོར་གྱོན་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་སྐྱན་གྲགས་ཆེ་བ། མི་ཁ་བཟློག་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག

ཤཀྐ་ལ། ཡུལ་འདིའི་མིང་ལ་ཤཀྐ་ལ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་ཤཀུའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བློན་པོ་ཤཀྐ་ཀ་ཞེས་པས་ཡུལ་དེ་བཙུགས་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཤིང་། ཤཀྐ་ལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བདེ་འབྱུང་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ཤི་ཚན་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས(༡༥༤པར་གསལ། ཡུལ་འདི་གང་དུ་ཡོད་པ་ནི་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ[༡]པའི་ནང་། 《གྲུབ་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ཤཀྐ་ལའི་རྣམ་བཤད》ཅེས་པའི་ཤོག་གྲངས༤༢པར"རྒྱ་གར་དང་། བོད་དང་། ལི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང་། གཱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དྲུག་པ་གཱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དེ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་གཡས་ཕྱེད་མ། ཀྲུབ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ངོས་ལ་བསྟན་ཅིང་། མདུན་ཚུ་བོ་སི་ཏའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན"པར་གསུངས། དེ་ཡང་པོ་ཏ་ལ་དང་། ཨུ་རྒྱན། རི་བོ་རྩེ་ལྔ་སོགས་དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་རི་མོ་དང་བསྡུན་ནས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ཤཀྐ་ལ་ཟེར་བ་འདིའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཞིག་དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མི་སྣང་།

ཤཀྐ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ། གོང་དུ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཤཀྐ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ། ལྷ་དབང་། གཟི་བརྗིད་ཅན། ཟླ་བས་བྱིན། ལྷའི་དབང་ཕྱུག སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷ་དབང་ལྡན།

ཤཀྐ་ལར་བྱུང་བའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྔོན་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས། ༡. (ཡབ་ཉི་མའི་འོད་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྲས) ཟླ་བ་བཟང་པོ། ༢. ལྷ་དབང་། ༣. གཟི་བརྗིད་ཅན་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ༤ ལྷའི་དབང་ཕྱུག ༥. ཟླ་བས་བྱིན། ༦. ལྷའི་དབང་ལྡན་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག ༧. པད་དཀར་བྱིན། ༨. བཟང་པོ། ༩. རྣམ་རྒྱལ། ༡༠. བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། ༡༡. ཕྱག་དམར། ༡༢. ཁྱབ་འཇུག་སྲས་པ། ༡༣. ཉི་མ་གྲགས། ༡༤ ཤིན་ཏུ་བཟང་། ༡༥. རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། ༡༦. རྒྱལ་དཀའ། ༡༧. ཉི་མ། ༡༨. སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ༡༩. ཟླ་བའི་འོད། ༢༠. མཐའ་ཡས། ༢༡. ས་སྐྱོང་། ༢༢. དཔལ་སྐྱོང་། ༢༣. སེང་གེ། ༢༤ རྣམ་པར་གནོན(གཏེར་སྟོན་ཞིག་གླིང་དུས་བྱོན) ༢༥. སྟོབས་ཆེན། ༢༦. མ་འགགས་པ། ༢༧. མིའི་སེང་གེ ༢༨. དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ༢༩. མཐའ་ཡས། ༣༠. རྣམ་རྒྱལ། ༣༡. དྲག་པོ། ༣༢. འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་རིགས་ལྡན་སོ་གཉིས་སོ། །

ཤར་ཀོང་ཡུལ་བྲིས་སྣ། སྔ་ཁའི་ཁྲ་འབྲུག་ནས་རྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ཏེ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཆུ་དང་ཉང་ཆུ་གཉིས་འདྲེས་ནས་གཤོང་སར་འབབ་པའི་ལུང་པ་ཀོང་ཀྱིད་དུ་ཆགས་པ་དང་། བྲིས་སྣའམ་སྦྲི་སྣ་ཞེས་དེར་གནས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ཡི་དབྱིབས་སྦྲེའུ་དང་འདྲ་བར་ཅུང་ལེབ་ཙམ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན།

ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གསེར་ལྟོངས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དབུས་རྒྱལ་ཐང་དུ་རོང་པོའི་མཁར་ཡབ་འབུམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ནག་ཡུ་སྐྱིད་མོ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་ལུག(༡༦༠༧)ལོར་སྐུ་བལྟམས། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གློག་བསླབས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ཆུ་བྱི(༡༦༡༢)ལོར་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྱན་སྔར་དགེ་བསྙེན་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་གྲུབ་ཆེན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་

སྐལ་ལྡན་ཚོགས་གཉིས་སུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐེབས་པ་མེ་གླང(༡༨༡༧)ལོར་ཡབ་སྲས་མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཐེབས། དགའ་ལྡན་དགོན་དུ་སྟག་ལུང་བྲག་པ་དང་མཇལ་ཅིང་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། མཚན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ལོ་དེའི་དབྱུན་ཆོས་སུ་གདན་སའི་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་དང་། རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། གཙང་པ་དཀའ་ཆེན་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་རོང་བ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བཅས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་བསྡུས་གྲྭ། དབུ་ཕར། མཛོད། འདུལ་བ། རྣམ་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ་དང་བཅས་པ་གསན་སྦྱོང་མཛད། གཞན་ཡང་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། དྲགས་པོ་བསོད་ནམས་ཉི་མ། རྒྱལ་སྲས་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བཀའ་ཡོད་རབ་འབྱམས་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་ཐེབས་པ་མེ་སྟག(༡༨༢༨)ལོར་གསང་ཕུར་ས་དགེ་གྲྭ་ཚང་བཅུ་ལྷག་གི་མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་དཀའ་ཆེན་བཅུ་ལས་བརྩམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་རྗེ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་རིག་འབྱུང་གྲོང་གི་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། ཀོང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསང་འདུས་དབང་སོགས་མང་དུ་གསན། ཟབ་གསང་གི་གདམས་པ་མང་དུ་མནོས་པས་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་སྟར་ལྷག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཡོས(༡༨༢༧)ལོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཐེབས་པ་ལྕགས་རྟ(༡༨༣༠)ལོར་རོང་པོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཐོས་བསམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གསར་འཛུགས་ཐོག་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་པར་ཐེབས།

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་འཆད་ཉན་ཤིན་དུ་འཕེལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དབེན་གནས་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ལམ་རིམ་དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་གླང(༡༨༤༡)ལོར་བློན་ཆོས་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་གླིང་ཁྲིར་བཀོད་ནས་གནས་ངེས་མེད་དུ་བཙུད་ལེན་དང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ནར་བརྟེན་ཏེ་དབེན་གནས་མང་པོར་དགེ་སྦྱོར་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་གྲྭ་ཚང་འདུ་ཁང་དང་སྐུ་འབུམ་ཤར་གྱི་འཛམ་མགོན་ཕོ་བྲང་གསར་དུ་བསྐྲུན། རྒྱུད་འབུམ་དཔལ་གྱིས་བཞེངས། ཞི་གཅིག་པར་མཁར་གོང་ཀླད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་གསར་འདེབས་དང་། ཞི་གཉིས་པར་དབེན་གནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་གྲགས་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༨༥༢)ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནང་སར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཡུལ་ལ་ཐེབས་པའི་ཚེ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་རྗེས་གནང་དང་བཅས་གསན། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་ཕྱི་མ་གར་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། གདན་ས་རོང་པོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་འཆད་ཉན་དང་། གླ་ཚང་སློམ་གྲྭ། ཁ་བར་སློམ་གྲྭ། རྫོང་ཐོག་སློམ་གྲྭ་སོགས་སྤྱི་ཕྱིར་གསར་དུ་བཏབ། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་མཛད་པ་མཐའ་དག་བསྟན་འགྲོར་སྨན་ཕྱིར་དབུས་གཙང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མཐའ་དག་ལ་ཐེབས་ཏེ། བསྟན་པའི་རྩ་ལག་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་འདེབས་དང་ཉམས་གསོ་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐྲུངས། བཀའ་རྩོམ་སྐྱབས་ཁྲིད་དང་མགུར་མ། ལོ་རྒྱུས། ནང་རིག་སོགས་པོད་ལྔ་བཞུགས། དན་ཏིག་དང་། ཡང་ཏིག ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་སོགས་ཟླ་སྒང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབེན་གནས་དུ་མ་དང་། ཡར་ནང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་བརྒྱད། རྫོང་ཉིན་བྲག་ཕུག མར་ནང་བྲག་དཀར། གཉའ་གོང་བྲག་དཀར། གཤག་རལ་གོང་འོག ཧེ་གེན་སློམ་བྲག སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་སོགས་མཛོད་དགེ། ཁ་གྱ་ཚེ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབེན་གནས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཐུན་དྲུག་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར

ལ་གཞོལ་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༦༧༧)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ཤར་རྒྱལ་པོ་ཐོག་ཐི་མུར། (图帖睦尔)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་པ། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག(༡༣༢༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༣༣༡)ལོ་བར་ལོ་ངོ་ལྔ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤར་ཆེན་སྤྱོག པོ་ཏ་ལའི་ཤོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་གྱི་ཁང་ཆེན།

ཤར་འཛམ་ཤེ་བཀྲ། གཙང་ཁུལ་སྣོད་ཀྱི་དུར་པ་སྣ་ནས་རྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་གི་མིང་།

ཤར་གཉེ་ཡུལ་ཟླུམ་ནག བར་ཁམས་རྒྱ་སྨད་སྤྲག་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་གཉེ་ཡུལ་ཟེར་བ་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན།

ཤར་དུ་ས་ཡི་ཁ་གནོན། བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཀྱི་གནོད་འཚེ་མང་བས་དེ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་ཀ་རྩ་དང་། ཀམ་རྩ། གླིང་རྩ་བཅས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་བཞེངས་པ།

ཤར་ན་བ་ལམ་གྲུམ་པ་རི། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བ་ལམ་ནི་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་དགོན་པ་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》ལས་གསལ་ཞིང་། གྲུམ་པ་རི་ནི་བདེ་ཆེན་དགོན་པ་ཆགས་སའི་རྒྱབ་རི་དེ་ཡིན་ངེས་སྙམ།

ཤར་པ་འཛམ་དབྱངས་བཞི་ཐོག་པ། ཤར་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དཔོན་སློབ་ཏུ་གྱུར། མཚན་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པ་ལ་འདས་པའི་ཤུལ་དེ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕག(༡༢༨༧)ལོ་ལ་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཞིབས་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བསྐྱངས། ས་སྐྱ་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་གི་གདན་སར་བཞུགས་པས་མཚན་དེ་ལྟར་གྲགས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༣༠༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྟ(༡༢༥༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་འདི་ནི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དཔོན་སློབ་ཤར་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རབ་བྱུང་མ་མཛད་གོང་གི་སྲས་གསུམ་པ་ཡིན། ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་དངོས་མིན་ཀྱང་གདན་ས་སྐྱོང་བའི་མཛད་རྗེས་ཆེ། ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་ལ་མེ་ཕག(༡༢༨༧)ལོར་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྦྲང(༡༢༨༨)ལོར་ས་སྐྱའི་གདན་ཁྲིར་ཞིབས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་ཁག་ཉམས་གསོ། ཤིང་སྦྲུལ(༡༣༠༥)ལོར་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཐོག་ཐིག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། རིག་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་བཅས་ཁྲོན་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་སོ་སོའི་བརྒྱུད་རིས་དང་བཅས་པ་འབྲི་བར་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་རྗེས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་པ་ནས་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་བོད་དུ་ཞིབས་ཏེ་གདན་ས་མ་གནང་བའི་བར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སྲིད་ལས་ལྷག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སོང་བའི་མཛད་རྗེས་ཆེ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་རྟ(༡༣༠༦)ལོར་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ལ་གདན་ས་ཕུལ་རྗེས། ལོ་དེའི་ལོ་མཇུག་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་པར་སྐུ་གཤེགས།

ཤར་བྲགས་ཀྱི་སྐྱང་མ་གུར་ཞུབ། གཙང་གི་ཤངས་གཞོང་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་སྦྲགས་ཀྱི་སྐྱང་མ་གུར་ཞུབ་སྐྱེ་ད་ལྟའི་ས་གནས་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

ཤར་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་གཞིན་རྗེའི་གནས། ཀོང་པོ་སྨད་

ཁྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལ་སེང་གདམ་ཞེས་པའི་ས་གནས། དེང་སང་ཀོང་པོ་མེ་ཏོག་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་ས་གནས་དེར་འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་དངོས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཤར་བྲོ། བྲོ་འདབ་ཀྱི་རྩེ་ནས་ཤར་དུ་འཕྱུར་བའི་ཆུ་ལེན་ཏེ། ཆར་པ་འབབ་སྐབས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་རྩིབས་སོ་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་གཤོང་བུ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་ཆུ་རྣམས་ཤར་བུའི་རྩེ་ནས་ས་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་དབང་གིས་མིང་གཞན་ཆུ་འཛར་ཟེར། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཞ་ལུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྲོ་འདབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཡོད་པའི་ཆུ་འཛར་ཤར་བུ་ལ་གཟིགས།

ཤར་ཅོང་ཁ། ཟླ་ཆུ་ཆེན་པོ་འདི་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་རྒྱུད་དང་ལྷོ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ནུབ་ངོས་ལ་མཚོ་སྔོན་ཡོད་ཅིང་། ཤར་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཅོང་ཁ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི། མཚོ་སྔོན་གྱི་འགོ་ཚ་གན་ཐོ་སོ་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་རྣམས་དང་། གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཆུ་རྣམས་དཀར་ཐང་མར་ཁུའི་མཚོ་མོར་འབོད་པ་འོ་རིའི་ཆུ་འགག་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པ་ལ་ཅོང་ཆུ་ཟེར། དེ་ལ་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ས་ཁུལ་རྣམས་ལ་ཅོང་ཁ་དང་། དེའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཅོང་ལའམ། ཅོང་ཁའི་སྐྱེས་རི་མཐོན་པོ་ཟེར། 《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ》པོད་དང་པོར་གསལ།

ཤར་འོལ་ཁའི་ཤུག་པ་དབུན་བདུན། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་འོལ་ཁའི་ཤུག་པ་སྦུན་བདུན་ཡོད་ས། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཐད་མ་ཆོད།

ཤར་གསུམ་མཁན་པོ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་དང་། ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བ་མཛད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་དེ་གསུམ་མཛད་པ་པོ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལ་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཞེས་གྲགས།

ཤར་སྒོ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཐུན་མོང་ལམ་སྲོལ་གྱི་ནོར་རྒྱུན་སོ་ལྔ། སྙན་ངག་གི་ནོར་རྒྱུན་སོ་ལྔ་དང་དོན་གཅིག

ཤར་སྐོར་བྱང་སྐོད་སེ་ཤུག ལྷ་སའི་ཤར་སྐོའི་ངོས་གཙང་ཆུའི་སྐོ་རྒྱུད་ཀྱི་སེ་ཤུག་ཟེར་བའི་ཤུག་པ་སྲིན་མོའི་མཚན་མ་བསྟན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

ཤལ་མ་ལི། ༡. ཙ་རི་ནས་བྱུང་ཡོང་བའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དབྱིབས་སཱ་འདྲ་བ་གཞང་འབྲུམ་ལ་ཕན་པ་ཞིག ༢. ཤིང་བེ་ཏོ་ནག་པོའི་འབྲས་བུ། ༣. མཚོ་མ་དྲོས་པའི་གཡོན་ན་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་རྒྱང་གྲགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཁའ་ལྡིང་རིགས་བཞི་གནས་པ་ཞིག་གོ །

ཤི་བ་ལ་ཟན་སྐལ། བོད་གནའ་རབས་སུ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཕ་མ་བུ་ཚ་ཉེ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱིས་གཤིན་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་ཟས་ཀྱི་སྐལ་བ་དུར་སར་སྐྱེལ་བའམ། ལོ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟན་སྐལ་བཞག་ན་གཤིན་པོ་དེ་ལ་ཕན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། 《བ་བཞེད》ནང་ལུགས་སྲོལ་དེ་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་འབྱོར་རྗེས་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དང《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་འདུག་པ་གང་ཡིན་བརྟག

ཤི་བོར་ཕན་པའི་དགེ་བ་གསུམ། རིགས་རུས་དང་། ནོར་རྫས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དགེ་རྩ།

ཤི་རི་རམ། རིང་བསྲེལ།

ཤིག་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོ། སྲོ་མ་བདུན་ལ་ཤིག་གཅིག

ཤིང་ཀུན། འདི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ལེན་ཐོ་རྫོང་གི་ས་ཆ(临洮)ཡིན་པ་དང་། ས་དེར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཤིང་ཀུན་སྐུ་ཆེན་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ་པར་བཤད།

ཤིང་ཀུན་ཆོས་རྟེན། བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད་པ་དཀར་ཆག་ཁག་གི་ནང་གསལ་ཡང་བདག་གིས་ད་ཕན་མཐོང་མ་མྱོང་ལགས།

ཤིང་སྐྱ་རྩ་རིས། ཤིང་ལས་བཟོས་པའི་བྱང་བུ་སྟེང་དུ་རྩ་རིས་ཡོད་པ།

ཤིང་ཁྲུད་པར་གསུམ། འཛམ་བུ། ཤལ་མ་ལི། ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན།

ཤིང་སྣོ་ལྷག་སྐྱོང་། འདི་འབྲུག་པའི་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཤིང་བརྒྱད། ན་ག་གེ་སར། ཙུ་ཏ། ཀཀྐོ་ལ། ཨ་ཤྭ་ཐ། པ་ཏྲ། ཀརྫཱུ། པཱ་ར་བཏ། པདྨི་པའོ། །

ཤིང་གཉེར་ལས་ཁུངས། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཚན་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུན་ཤིང་ཤིང་གཉེར་ཡང་ཟེར་ཞིང་། རྡོ་དམ་རྩེ་དྲུང་གཅིག(རིམ་པ་བདུན་པ)ཡོད་པ་དེས་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྲུགས་དང་ཕྲེང་འགོ་སོགས་ས་ཁུལ་ནས་འཚར་ཅན་ཁྲལ་འབབ་རྒྱུས་བཅད་ལྟར་འབུད་ཤིང་གི་ཁྲལ་བསྡུ་བའི་ཐོག་རིན་པ་སྤྲད་དེ་འབུད་ཤིང་ཁྲོན་ཆེ་ཉེ་དགོས་པ་རྣམས་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཏུ་འཚར་ཅན་ཉིན་རེ་བོང་རྒྱབ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་རེ། མཛོད་སྣོ་ཁག་ལ་འཕར་འབུལ། དེ་བཞིན་ཤོད་གསོལ་ཐབ་དང་བཀའ་ཤག་གསོལ་ཐབ་བཅས་ལ་རྒྱུན་ཤིང་ནར་གཏོང་ཞུ་དགོས་ཤིང་། འདིར་བྱུང་སོང་ཁ་མི་འཐབ་པའི་སྐྱོང་གུན་ཐན་བུ་ཡོད་སྐབས་ཤག་ཚང་འབྱོར་ལྡན་ཁག་དང་ཤོད་སྐོར་མི་དྲག་འབྱོར་ལྡན་ཁག་ནས་ཞབས་གསར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐོ་སྒྲིལ་ཡོད་ཁུལ་ཡང་ཕྱིས་སུ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས། བྱུང་སོང་ཁ་མི་འཐབ་པའི་གུན་གསབ་ཏུ་ལས་འཁན་ལོ་གསུམ་འཁྱུར་མཚམས་ཐབ་རྟེན་རྫོང་གཞིས་ཡོང་འབབ་དྲག་པ་རེར་བསྐོ་སྒྲིལ་ཡོད།

ཤིང་ཏ་ལ། ལོ་མ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཆོག་པ་ཞིག་སྟེ། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་དཔེ་ཆ་འབྲི་གཞིར་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས། ༡. རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སྲོལ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སྲོལ། ༢. རབ་བྱུང་དང་རྣལ་འབྱོར་པ། ༣. དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདྲེན་ཚུལ་གསུམ་མོ། །

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སྲོལ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་སྲོལ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཡིན། དེ་གཞན་ལས་གསལ་བར་ཕྱེ་བས་ན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འཇོག(གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན)

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམ་གཉིས།

ཤིང་བརྟག་པ། འདིའི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་ནང་རྩི་ཤིང་རིགས་སྣ་ཚོགས་བརྟག་ཐབས་ཡོད།

ཤིང་བལ་ལྔ། མདོ་རྩ་ལས་ཤིང་བལ་ནི་ལྔ་སྟེ། ཤལ་མ་ལིའི་དང་། ཨ་སྐའི་དང་། ཀ་ཤིའི་དང་། སྲ་བའི་དང་། ཨེ་ར་ཀའི་འོ་ཞེས་པའོ། །

ཤིང་བཟོ། ཤིང་བཟོའི་ལག་རྩལ་ནི་བོད་དུ་གནའ་རབས་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་དུས་སྐབས་ནས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་ལ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོས་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཤིང་ལ་བུག་པ་ཕུག་སྟེ(གཉའ་ཤིང)དང(གཉོལ་མདའ)(གཉོལ་ཤུར)བཟོ་བ། ཆུ་ཆེན་ལ་ཤིང་གི་ཟམ་པ་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་ཀ་བ་བཟོ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཕྱམ་སྣ་ལ་སེང་གེའི་གཟུགས། གདུང་མ་དང་། གཞུའི་ལྡེབས་ལ་རྡོ་སྒྲུང་དང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲུང་གཏམ་ནང་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་ལ་བརྐོས་པ་དེང་སང་ཡང་ལྟ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་རྗེས་རིམ་པར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་བཞེངས་པའི་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་ཞ་ལུའི་གསེར་ཁང་ཆེན་མོ། མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ

ཙེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ཐུབ། ཤིང་གི་རྡོག་ཡི་གེ་བརྐོ་བའི་ལག་རྩལ་ནི། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀཱཎྜ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་འབུལ་རྒྱུ་བསྐྲུར་ནས་བོད་ལ་ཤིང་དཔར་བརྐོ་བའི་ལག་རྩལ་དར་བའི་སྐོར་གནད་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《བོད་ཀྱི་དཔར་བསྐྲུན》ཞེས་པའི་ཆེད་རྩོམ་ནང་གསལ། པོ་ཏ་ལའི་ཞོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཤིང་བཟོའི་ལག་རྩལ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ནང་ཤིང་བཟོ(དབུ་ཆེན)གཅིག་སྟེ་དོལ་གནས་གསར་པ་འཇམ་དབྱངས་དབང་པོ། དབུ་ཆུང(ཙེ་ཁ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས)མི་གྲངས་བཅུ་གསུམ། ཤིང་བརྐོས་དབུ་ཆེན་མི་གཉིས(རྒྱ་རི་བསྟན་འཛིན་སོགས) ཤིང་བརྐོས་ལག་རྩལ་ཨང་དང་གྲས(ས་སྐྱང་གྲོང་པ་སོགས)མི་གྲངས་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ། ཤིང་བརྐོས་ལག་རྩལ་པ་འབྲིང་གྲས(རྒྱ་རི་ཙན་དན་སོགས)མི་གྲངས་བཅུ། ཤིང་བཟོ་བ་དཀྱུས་མ(རིན་སྤུངས་ཐང་དཀར་ཚེ་བདག་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ། ཤིང་བཟོ་ཙག་ཙོག་བྱེད་མཁན(པ་སྣམ་མགོན་པོ་སོགས)མི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་བཅས་ཡོད། ཤིང་བཟོ་དབུ་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་ནི་རྫ་བཟོ་དབུ་ཆེན་དབུ་ཆུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ས་ཁྲ་བཀོད་རྒྱུ་དང་། ཐིག་ཚད་གཏན་ཁེལ་བྱེད་རྒྱུ། ཤིང་བཟོའི་ལས་ཀར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། དབུ་ཆུང་ནི་ལས་ཡུལ་དངོས་སུ་ཤིང་བཟོའི་ལག་ལེན་ཡོངས་རྫོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་དང་དབུ་ཆེན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དཀྱུས་མའི་གྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཐིག་ཚད་གཏན་ཁེལ་ལྟར་ཤིང་གཅོད་རྒྱུ་དང་། རགས་བཟོ། འབུར་ལེན་རྒྱག་རྒྱུ། ཁོད་སྙོམས་བཟོ་རྒྱུ། ཤིང་བརྐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བྲིས་པས་ཕྱོག་དཔར་བྲིས་པ་ལྟར་རི་མོར་བརྐོས་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། (གོང་ཚོའི་མིང་དང་སྐྱེ་ཡུལ་སོགས་ཞིབ་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ལེའུ་བཞི་པར་གསལ།

ཤིང་ལ་འབྲིད་འདྲ། ཤིང་ལ་ཀོ་བ་དྲས་པ་ལྟར་གང་འདོད་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར།

ཤིང་སླ་ལ། སྐད་དོད་སོར་བཞག་སྟེ། དཔངས་མཐོ་ཞིང་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཤིང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། 《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》ལས། སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དུ་བཤད་དེ། དེའི་ཐང་ཆུ་ནི་སྤོས་དཀར་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་།

ཤིང་སེ་བ། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་ཞིག་བྱེ་ས་ཤས་ཆེ་བར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སྟེ། ཙེ་ཤིང་དང་། ཟྲོ་ཚོད་རིགས་ཁག་གཅིག་བྱེ་ས་ཤས་ཆེ་སར་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱུགས་རིགས་དང་སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྨན་འགའ་ཞིག་བྱེ་ས་ཤས་ཆེ་བར་འཚོ་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཤིན་ཀུན། (ཤིང་ཀུན་སྣེ་ཆེན)གོང་གི་ཤིང་ཀུན་ལ་གཟིགས།

ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ལྟ་བུ།

ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གདུང་རབས་ལྔ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ནས་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་བར་གྱི་གདུང་རབས་ལྔ་སྟེ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། མུ་ནེ་བཙན་པོ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན། ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་ནོ། །

ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཡི་གེ་ལྔ། ག ད། བ། མ། འ་སྟེ་ལྔའོ། །

ཤིན་སྦྱངས། སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཅི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་ཞིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་།

ཤིས་ཀྲིའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས།

༡. ཀྲིའུ་ཝུ་ཝང་། ༢. ཀྲིའུ་ཁྲིང་ཝང་། ༣. ཀྲིའུ་ཁང་ཝང་། ༤. ཀྲིའུ་ཀྲའོ་ཝང་། ༥. ཀྲིའུ་མུའུ་ཝང་། ༦. ཀྲིའུ་ཀུང་

ཕང་། ༧. ཀྲིའུ་དབྱི་ཕང་། ༨. ཀྲིའུ་ཤའོ་ཕང་། ༩. ཀྲིའུ་ཡི་ཕང་། ༡༠. ཀྲིའུ་ལི་ཕང་། ༡༡. ཀྲིའུ་ཞོན་ཕང་། ༡༢. ཀྲིའུ་ཡོའུ་ཕང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་༡༠༦༦ནས་༧༧༡བར་ལོ་གྲངས་༢༩༦རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཞིང་རྣམས་བྲན་གཡོག་བདག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་གི་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ས་ཞིང་བགོས་ནས་འདེབས་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཁོངས་གཏོགས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡི་གེ"#"གི་དབྱིབས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་ཞིང་ཡིན་པ་དང་། གླིང་གྲུ་བཞི་མ་རེ་རེའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་དེང་སང་གི་མུའུ་གྲངས་ལྔར་རྩིས་ན་མུའུ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། བྲན་གཡོག་རྣམས་ས་ཞིང་དེའི་ཐོག་ངལ་རྩོལ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཙམ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་ཀྱང་བྲན་གཡོག་བདག་པོར་དབང་བ་ཡིན་པས། བྲན་གཡོག་བདག་པོས་བྲན་གཡོག་ཉེས་མེད་དུ་བསད་པའམ། བྲན་གཡོག་བདག་པོས་གཞན་དག་ལ་བཙོངས་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་པས་གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་གི་གདུག་རྩུབ་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད།

ཤིས་ཅིན་གྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཞི། ཅིན་ཝུ་ཧྲི་སི་མ་ཡན། ཅིན་ཧུའི་ཧྲི་སི་མ་ཀྲུང་། ཅིན་ཧྭའི་ཧྲི་སི་མ་ཁྲི། ཅིན་མིན་ཧྲི་སི་མ་དབྱེ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༦༥ལོ་ནས་༣༡༦ལོའི་བར་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཤིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་སོང་བ་སྤྱི་ལོ་༢༨༠ལོར་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཏང་ནས་ཝུའི་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གཅིག་གྱུར་བྱས།

ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི། ༡. ཧན་ཀའོ་ཙུའུ་ལིའུ་པང་། ༢. ཧན་ཧུའི་ཧྲི་ལིའུ་དབྱིང་། ༣. ཀའོ་ཙུའུ་ཡི་བཙུན་མོ་ལིའུ་ཧོ། ༤ ཧན་ཝེན་ཧྲི་ལིའུ་ཧེང་། ༥. ཧན་ཅིང་ཧྲི་ལིའུ་ཆི། ༦. ཧན་ཝུ་ཧྲི་ལིའུ་ཁྲིང་། ༧. ཧན་ཀྲའོ་ཧྲི་ལིའུ་ཧྥུ་ལིང་། ༨. ཧན་ཁྲང་ཡི་ཕང་ཧོ། ༩. ཧན་ཞོན་ཧྲི་ལིའུ་ཞུང་། ༡༠. ཧན་ཡོན་ཧྲི་ལིའུ་ཧྲང་། ༡༡. ཧན་ཁྲིང་ཧྲི་ལིའུ་ཨའོ། ༡༢. ཧན་ཨེད་ཧྲི་ལིའུ་ཤིན། ༡༣. ཧན་ཕིང་ཧྲི་ལིའུ་ཁའན། ༡༤ ཧན་དབྱུའུ་ཙི་དབྱིང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་༢༠༦ནས་སྤྱི་ལོ་༢༣ལོ་བར་ལོ་ངོ་༢༢༩ཙམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤུགས་འགྲོ་ཆེན་མོ་བརྒྱད། ཤར་ན་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་འགྲོ། ལྷོ་ན་རིན་ཆེན་ཤུགས་འགྲོ། ནུབ་ན་པདྨ་ཤུགས་འགྲོ། བྱང་ན་ལས་ཀྱི་ཤུགས་འགྲོ། ཤར་ལྷོར་དམ་ཚིག་མཁའ་འགྲོ། ལྷོ་ནུབ་ན་སྣ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོ། ནུབ་བྱང་ན་ཐམས་ཅད་མཁའ་འགྲོ། བྱང་ཤར་ན་འཇིག་རྟེན་མཁའ་འགྲོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅེར་བུ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། གྲི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་ཁྲག་ཁ་ལ་འཐུང་པའོ། །

ཤུགས་རྟོགས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་བརྒྱུད་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ།

ཤུགས་བསྟན། བཀའ་ཤོག་གམ་ཡིག་ཆའི་ནང་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་བཀོད་མེད་ནའང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བ་ལེན་དགོས་པའི་རིགས།

ཤུགས་གཞལ། བློ་དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་རྒྱུའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། བུམ་འཛིན་རྗེས་དཔག་གིས་བུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན། བློ་དེས་གཞལ་བ་དང་བློ་དེས་རྟོགས་པ་དོན་གཅིག

ཤུགས་རིང་ནར། སེམས་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ནང་གསེས་དབྱུགས་རིང་གཏོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཤུན་ཀོག ཐོར་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འགར་ཐོར་པ་བཏོལ་བའི་པགས་པ་ལ་ཡང་གོ་དགོས།

ཤུན་ཙུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྲུན་ཙུང་(顺宗)ལ་ཟེར། དེ་སྔོན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས། ཆིང་རྒྱལ་རབས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཧྲུན་ཟེར་བ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས། ཤུན་ཞེས་བྲིས་པ་མང་པོ་འདུག

སྤྲུལ་དུ་ཆབ་འཚལད་པ་ཡང་། ལམ་བར་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་པ་ཡང་།

སེ་ཐམ། (ཤེ་བམ)ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན། སྲིད་སྐྱོང་བཅས་ནས་བླ་མའམ། དཔོན་རིགས། དགོན་པ་བཅས་ལ་གོ་སའམ་ས་ཆ་གནང་བའི་ཡི་གེ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཤེ་བམ་ཟེར་བ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། གོས་ཆེན་སེར་པོའི་ཡི་གེ་བྲིས་པ་མཐའ་ལ་གོང་གཤམ་དང་། ཁ་ཁེབས། སྒྲིལ་ཤིང་། སྒྲིལ་ཏོག་བཅས་ཡོད་པ་ལྷ་སྐུའི་ཐང་ཀ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

སེ་བབས། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་གནག་ཕྱུགས་ཤི་ལ་བཏང་བའི་མར་ཕྱུར་སོགས་ཀྱི་ཡོང་འབབ།

སེ་བམ་མཐུ་མོ་ཆེ། དེ་སྔོན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། ཡང་ན་སྲིད་སྐྱོང་གི་སྲིད་ཐམ་བརྒྱབ་པའི་སྤྱབ་ཆག་འཇགས་གསུམ་སྐོར་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་གཙོ་བོའི་གྲས། མཐུ་མོ་ཆེ་ནི་ཚིག་དོན་ཁ་གསལ་ཁྲུངས་བཙན་ཡོད་པའི་དོན།

སེ་མོང་གིས་འཛིན་རྒྱུག སྟོབས་ཤུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དུ་བཙུག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན།

སེ་མོང་དང་ཞབས་འདེགས་འབད་དུ་རྒྱུག སྟོབས་ཤུགས་འབུལ་བ་དང་། ཞབས་འདེགས་ཞུ་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དུ་བཙུག་པ།

སེ་མོང་བརྫོངས་པ། བཙན་ཤེད་བྱས་པ།

སེད་མཐུན། ཡིད་མཐུན་ཏེ་མཛའ་བོའམ་གཉེན་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་།

སེན་པ། བཤན་པའམ་ཤྲུར་བའི་དོན།

སེའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན། རྙིང་མའི་གཏེར་སྟོན་འདི་ཉིད་ཡབ་འཚོ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དགོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག (༡༢༩༠)ལོར་གཤུལ་གྱི་སེ་བ་ལུང་གི་མདར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣོད་ཅིང་ཤེས་རབ་དང་བློ་རྩལ་གཉིས་ཀ་ཆེ། སྐབས་ཤིག་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་གྲོལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་ནང་ནས། གཏེར་དམག་གི་འཇིགས་པ་བྱུང་བའི་དུས་གླེགས་བམ་མང་པོ་མཆོད་རྟེན་དུ་སྦས་པ་རྣམས་བཞེས། དེ་ནས་རང་གི་ཕ་ཇོའི་དྲུང་དུ་སྒྲ་དང་དག་ཡིག སྐྱོ་བོ་གསོ་ཐིག་སོགས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་། རྣམ་འཇོམས་དང་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་སོགས་གསན། ཁུ་བོ་ཤེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་རྒྱལ་སྲས་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ལས་ཞི་བྱེད་སྐོར་དང་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན། གཞན་ཡང་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་བ་དང་། བླ་མ་བཤེན་ཆེན། བོན་སློམ་སྣང་བ་རྒྱ་ཡན་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་མཁྱེན་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་གཏེར་སྟོན་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས། རྫོགས་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་གསན་པས། གཏེར་སྟོན་གྱིས་རང་གི་ཆོས་བདག་ཏུ་ལུང་བསྟན། མེ་སྤྲེལ(༡༣༡༦)ལོར་བྱར་སྐྲག་ཚང་རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་རྙེད། ཆུ་ཁྱི(༡༣༢༢)ལོར་གཏེར་སྒོ་ཕྱེས་ནས། རྫོགས་ཆེན་འཁོར་བ་ཆིག་ཆོད་དང་། ཕྱག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསལ་འདེབས། འཁོར་བ་བདེ་ཆེན་ལམ་བྱེད། སྙིང་ཐིག་འདུས་རྗེས་རྣམ་གསུམ་སོགས་གཏེར་ནས་དྲངས། གཞན་ཡང་ཙཱ་རི་ཟིལ་ཆེན་ཕུག་ནས་ཀྱང་ཡང་གཏེར་ཚུལ་གྱི་ཞིང་སྐྱོང་གི་སྐོར་ཡང་སྤྱན་དྲངས། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལ་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་གོང་པོར་གདན་དྲངས་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་ཚང་བར་ཕུལ། ཚུར་ཡང་ཆོས་རྗེའི་དྲུང་ནས་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ཟབ་མོའི་ནང་དོན། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཅེས་སྙིང་ཐིག་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་ལུང་བསྟན་པར་མཛད། དེ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག

པའི་མེ་རྟ(༡༣༦༦)ལོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ། རྟེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པ། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅས་སོ། །

ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །

ཤེལ་དཀར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ། མཚན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༩༣༢)ལོར་འདས།

ཤེལ་དཀར་གླིང་པ་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ། མཚན་གཞན་བཀའ་དྲུང་ཤེལ་གླིང་པ་ཞུ་བ་འདི་ནི་བཀའ་དྲུང་ནོར་རྒྱས་ནང་པ་ཞེས་མཁས་དབང་སྐད་གྲགས་ཅན་དེའི་སྐུ་མཆེད་གཞོན་པ་ཡིན། ཡོང་གཙང་ཤབ་ཤེལ་གླིང་གཞིས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་བྱི(༡༨༧༦)ལོར་འཁྲུངས། མི་རིང་བར་ཡབ་ཡུམ་འདས་ཤིང་ཕ་གཞིས་ནོར་འབྲས་ཞན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་འཁོས་འབྱོར་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པས་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༩༣)ལོར་རང་ཁོངས་མི་སེར་དྲག་གྲུས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་ལྷ་སར་རྩིས་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཞུགས། ཁྱིམ་འཁོས་ཞན་པས་སྨག་སྲོག་ཏོ་རིན་ཅམ་མེད་ཀྱང་རྩིས་ཁང་གི་སྲོག་རོ་བསྐྱུགས་ཏེ་གད་པར་སྨག་ཚ་སློང་ནས་ཡིག་རྩིས་སྦྱངས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གཉིས་པ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་མཆོག་གིས་འཚོ་གོས་རོགས་རམ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ཤིང་རྟ(༡༨༩༤)ལོར་རྩིས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཤིང་ལུག(༡༨༩༥)ལོར་ཞབས་སྡོད་ཞུས་ནས་མི་རིང་བར་ཤིང་གཉེར་གྱི་གནས་རིམ་ཐོབ། མེ་སྤྲེལ(༡༨༩༦)ལོར་མངའ་རིས་རྫོང་དགའ་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་འཁུར་ལོ་དགུ་དང་ཟླ་བ་གསུམ་བཞེས། དེ་ནས་གཉའ་ནང་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐོ་གཞག་གིས་ལས་འཁུར་འཛིན་རིང་གཞུང་འབངས་གཉིས་དགེའི་མཛད་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་སྙན་པ་ཆེས་ཆེར་ཁྱབ། དུས་དེའི་རིང་ཁོང་གིས་མཁས་དབང་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་བསྟན་བཅོས་གསུང་རབ་མང་པོར་ཞིབ་བརྩོན་གནང་སྟེ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་བརྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྙན་ངག་དང་འཕོལ་རྩོམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡིག་རྩིས་ལ་གཟིགས་ཏེ་དམིགས་བཀར་མིང་འདོན་གྱིས་མེ་རྟ(༡༩༠༦)ལོར་བཀའ་དྲུང་དུ་བསྐོ་གཞག་བསྩལ། ལྕགས་ཁྱི(༡༩༡༠)ལོར་ཆེང་གོང་མའི་དམག་བོད་དུ་ལྷགས་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ནས་ཀ་ལོན་སྤུག་དང་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ལྕགས་ཕག(༡༩༡༡)ལོར་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན《དཔལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལྷ་ས་རྡན་སྐྱ》ཞེས་པའི་སྙན་རྩོམ་ཞིག་མཛད་པས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་མཉེས་ཚོར་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་མིན་ཁོང་གིས《རང་ཚུལ་བརྗོད་པའི་འབེལ་གཏམ》ཞེས་པ་དང་། 《ཡོད་འདོན་དྲང་ཐིག་མཐོང་བ་འཇུམ་སྐོར》 《རང་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ཀ་བ་ཤད》སོགས་སྙན་འཛིབས་དོན་ལྡན་གྱི་རྩོམ་འགའ་ཞིག་བརྩམས། ཆུ་བྱི(༡༩༡༢)ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས

ཁོང་ལ་བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་གནང་ཡང་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་དུ་སོན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་གླང（༡༨༡༣）ལོར་འདས།

ཤེལ་དཀར་བྲག་ཕུག སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས་གདོང་དཀར་གྲོང་རྡལ་ཁོངས་ཤེལ་དཀར་བྲག་ཕུག་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། ཡང་བོན་རྣམས་ནས་བོན་གྱི་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཅུའི་གྲས་གཉན་ཆེན་ལི་ཤུ་སྟག་རིང་གི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

ཤེས་སྒྲིབ། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དབུ་མ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་རྣམས་བཞེད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འདོག་གོ །

ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་ཀྱང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣུམ་གྱིས་གོས་པའི་སྣོད་སྣུམ་མ་བསལ་བར་དུ་དེའི་གོས་པ་བསལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཐ་མའི་ཚེ་སྒོམ་སྤངས་སྐོར་དགུའི་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྤངས་ཏེ་སྐུ་བཞིའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད།

ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཕྲ་རགས་དགུ་དང་ཐོག་མཐའ་གཉིས། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཕྲ་རགས་དགུ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་ཆེན་པོའི་སྐོར་གསུམ། འབྲིང་སྐོར་གསུམ། ཆུང་ངུའི་སྐོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་པོ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་བཅས་དགུ་ཡིན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་མཐའ་མ་ཡིན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་དགོས་པ་ཡིན།

ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ། རིག་པ་དང་། སྐད་ཀ། སྦྱོད་པ་གསུམ།

ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཤེས་པ། ༡. གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་དང་། བློ་དང་། རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག དེའི་དབྱེ་བར། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་ཡོད་པ། ༢. ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་ཡོད། ༣. ཡང་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། བཅད་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་དང་བདུན། ལུང་མ་བསྟན་དང་། མི་དགེ་བཞི། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བདུན་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་བོ། །

ཤེས་པ་ཅན། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པའི་མིང་།

ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་བོན་ཤེས་པ་ཅན་དྲུག་དང་། ཡབ་འབངས་རུས་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་འདུག་ཀྱང་། བོན་གཞུང《བྱམས་མ》ཟེར་བ་སྤྱི་ལོ༡༥༨ལོར་ཁྲོ་ཚང་འབྲུག་ལྷས་གཏེར་ནས་བཏོན་པར

གྲགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དེ་ལས། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ནི། ༡. མཚོད་ཤེས་ལྷ་བོན། ༢. གཡང་ཤེས་ཕྱྭ་བོན། ༣. འགྲོལ་ཤེས་སྒྲུད་གཏོང་། ༤ འདུར་ཤེས་གྲིད་གཤེན། ༥. གཙང་ཤེས་སེལ་འདེབས། ༦. སྒྲོལ་ཤེས་ཧྲ་བོན། ༧. ཕན་ཤེས་སྨན་དཔྱད། ༨. སྐར་ཤེས་རྩིས་མཁན། ༩. སྒྲ་ཤེས་གཏོ་དགུ། ༡༠. ལྡིང་ཤེས་ཤ་བ། ༡༡. འཕུར་ཤེས་ཧྭ་ཐིག ༡༢. འགྲོ་ཤེས་འཕྲུལ་བོན་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།

ཤེས་པ་བཅུ། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུ།

ཤེས་པ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་དང་། ཚད་མ་ཚད་མིན་དང་། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དང་། མངོན་འགྱུར་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རེ།

ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་བརྒྱད། སྨྲོ་བ། སེམས་འཁྲུགས་པ། ཚོར་བས་གཟིར་བ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་བསྒྱུར་བ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་བརྗེད་པ། གཉིད་ལོག་པ། སྨྱོས་པར་ཞུགས་པ། ར་རོ་བ། དེའི་ངོད་ཐུབ་པའོ། །

ཤེས་པའི་དབྱེ་སྒོ་དྲུག སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས། བློ་རིག་བདུན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས། རྟོགས་པའི་བློ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྣམས་སོ། །

ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྔ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བ་རྣམ་ཤེས་ལྔ་རྣམས་ཡབ་ལྔ་ཡུམ་ལྔར་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྔ།

ཤེས་བྱ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་མ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བའམ་བློས་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད།

ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལྔ། དུས་གསུམ་འདུས་མ་བྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཡང་སྣོད་བཅུད་ལམ་འབྲས་བཞིའི་ཕྱོགས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ལྔར་ཤེས་བྱ་ཀུན་འདུག་པར་བཤད།

ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ། (སུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ) ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉེར་ལྔར་ངེས་པར་འདོད་དེ། ཉེར་ལྔ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་། གཙོ་བོ། ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྔ(གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ)དབང་པོ་བཅུ་གཅིག (རྣ་བ། མིག ལྕེ། སྣ་སྐྱེ་ནང་གི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལག་པ། རྐང་པ། འཕོངས། འདོམས། ངག་སྟེ་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་བདག་བཅས)འབྱུང་བ་ལྔ(ནམ་མཁའ་ས་ཆུ་མེ་རླུང)བཅས་སོ། །

ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་སྐུ་བཞི། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །

ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག རྫས། ཡོན་ཏན། ལས། སྤྱི། བྱེ་བྲག་བཅས་ལྔ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་དོན་དྲུག་དང་དོན་གཅིག

ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔའོ། །

ཤེས་བྱ་གསུམ། གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས། ཡོངས་གྲུབ་བཅས་སོ། །

ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ།

ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་བཞི། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། རྫས་ལྡོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །

ཤེས་བྱའི་འཛིན་པ་བརྒྱད། ལམ་དང་མྱང་འདས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བར་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ནི་ཡིད་འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། ཚེའམ་སྲོག་གིས་ནི་ལུས་སེམས་རྒྱུན་མཐུད་འཛིན་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་ནི་འབྱུང་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་འཛིན་པ་དང་། ལུགས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་དང་། རིག་པས་ནི་འཕྲུལ་བའི་ལས་འཛིན་པའོ། (ངེས་ཚིག་དྷརྨའི་སྒྲ་ལས་དོན་བཅུ་འཛིན་པའི་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ)

ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་སྐབས་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་རང་དགར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞིག དེའང་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཅས་བཞི་རེ་སྦྱར་བས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ ། ཆོས་བཟོད་ནི། ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བར་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ན་འགྲིག རྗེས་བཟོད་ནི། རྗེས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤངས་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་སྤང་བྱ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ།། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེ། ཆོས་ཤེས་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་འབྲས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། ། རྗེས་ཤེས་ནི། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་འབྲས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག་ཡིན། བཟོད་པ་བརྒྱད་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐབས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རྐུན་པོ་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དང་མཚུངས། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐབས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་ཐོབ་པས་སྒོ་འཕར་གཅོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བྱུས་པས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །

ཤེས་རབ། ཐེ་ཚོམ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་རང་ཡུལ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བར་ཆད་བཞི། ཉམས་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་བར་ཆད། གཟུགས་སྟོན་པའི་བར་ཆད། སྒྲ་བརྗོད་པའི་བར་ཆད། ལྟ་གྲུབ་བསྒྱུར་བའི་བར་ཆད་དོ། །

ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་རྒྱལ་མོ་རྟ་ལ་ཆུའི་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་སྙེགས་མཆོག་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཡབ་བོན་རིགས་བཞི་ལ་མཁས་པ་སྐུ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྨན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ་(༡༣༥༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་ཆེས་ཕྲ་མོ་ཉིད་ནས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་འབྲི་ཀློག་དང་མོ་རྩིས་གཏོ་དང་སྨན་དཔྱད་སོགས་རྒྱུའི་བོན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུའི་ཐོག་བྱ་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དང་པོ་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཁྲི་སློང་རྣམ་གསུམ་དང་། ཡར་མེ་བའི་བཀའ་རྟེན་རྣམ་པར་མཛོད་གབ་པ། རྩ་བརྒྱུད་གཞུང་ཆེན་སོགས་རྒྱུད་མཁའི་སྔོན་འགྲོའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། བཤེས་གཉེན་དེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ་ཞིང་ཤ་ཆང་སློག་བཙོང་སྤངས་ནས་བསླབ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་བསྲུངས་ཏེ་བོན་གྱི་ཆོས་སྒོ་ཁག་གསན་སྦྱོང་མཛད། མི་རིང་བར་བོན་རིགས་བཞི་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པར་བོད་ཡུལ་ཀུན་འགྲིམས་ཏེ་སྐབས་དེར་བོན་གྱི་སྐོར་ལ་མཁས་པའི་རྩེར་སོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་། འདུལ་བ། དབུ་མ་གསན་སྦྱོང་གིས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་རབ་འབྱམས་ཆེན་པོའི་མཚན་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་འབྲེལ་དྲང་སྲོང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། སླར་ཡང་བཤེས་གཉེན་གང་གི་དྲུང་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལུང་དུ་མ་དང་། 《མཚན་ཉིད་སྡེ་ལྔ》 《སྒྲ་འགྲེལ》 《འབུམ་དང་མཁས་བརྒྱུད་གདན་ལ་འབེབས་པའི་བཤད་པ》 《འདུལ་བའི་ཊཱི་ཀཱ》 《འཕྲིན་ལས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ》 《འབྱུང་ཁུངས་མདོ》 《མདོ་སྡེ་ཉེར་གཅིག》 《ཐེག་པ་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ》 《རྒྱུད་མི་ཡོང་དགུ་སྐོར》 《ཚད་མ་རྣམ་འབྱེད》 《དབུ་མ་སྟོད་བཀློག》 《གཏན་ཚིགས་ཐེག་པ》 སོགས་ལུང་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཁྱི(༡༤༠༦)ལོར་ཞྭ་དཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྨན་རི་དགོན་ཕྱག་བཏབ། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན《མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ》ས་བཅད་དང་བཅས་པ། 《ཁོན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ》ས་བཅད་དང་བཅས་པ། 《བྱང་སེམས་གབ་པའི་འགྲེལ་པ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར》ས་བཅད་དང་བཅས་པ། 《འདུལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ》 《བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ》 《གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན》 《སྨན་གྱི་ཚིག་ཁྲིད》 《ཕུར་པའི་ཆམ་ཡིག》 《སྲུང་མའི་སྔགས་འཛབ》 《འགུ་ཡའི་དབང་ཁྲིད》 《འོད་གསལ་ཕྱག་ལེན》 《ས་ལམ་གྱི་སྨོན་ལམ》སོགས་ཐལ་ཕྲེང་དང་། དབང་ཁྲིད། བསྟོད་པ་སྐོར་གྱི་རྩོམ་ཡིག་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། གཞན་ཡང་བཀའ་འཕྲིན་དང་སྐབས་བདེའི་སྨོན་ཚིག་སོགས་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད། གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བསྐྱངས་པའི་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བའི་ནང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་རིགས་བྲུ་ཤའི་གདུང་འཛིན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་དང་ཤེས་རབ་སེང་གེ། མི་ཉག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང་། རྒྱུན་དུ་གམ་བཅར་གྱིས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་བཅས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་མཛད་པས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཕྱག་རྗེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག(༡༤༡༥)ལོར་སྐུ

གཤིགས།

ཤེས་རབ་ལྷ། འཁོར་འདས་ཀྱི་འཆར་གཞི་སོར་བྱེད་པས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། རིག་པའི་ངང་དུ་གཅིག་པས་སྤྱད་པའི་ཤེས་རབ། རིག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། རིག་དུས་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་རབ་བམ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོག་གཅོད་པའི་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། (འདི་དག་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་གྱི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའོ)

ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན། གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་མི་མངོན་པར་སྨྲས་པ་སྟེ། སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་མངོན་རྟོགས》ནང་གསལ།

ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ། དབང་བསྐུར་མཁན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་ཤེས་རབ་མ་གཏད་དེ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞིག་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར《གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང》རྣམས་ལས་གསལ།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བརྒྱད། ཡོན་དབུལ་བ། གསོལ་བ་གདབ་པ། རིག་མ་གཏད་པ། ལྷག་བསྐྱེད་པ། མཁའ་གསང་བརླབ་པ། སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ། བྱང་སེམས་བཏུང་བ། དབང་གི་བཤད་པ།

ཤེས་རབ་གསུམ། ༡. འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། ༢. ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ། ༣. དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་གསུམ་སྟེ་འདྲེན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

ཤེས་རབ་བསླབ་པ་གསུམ། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ། སློབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ།

ཤེས་གསལ། གཞན་གྱི་བསམ་བློའི་འགྱུར་ལྡོག་ཤེས་པའི་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་པར། རིག་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་དཔེར་ན་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་ཟེར་བའི་སྤྱོད་པ་ཏ་ཙང་རྩུབ་ཅིང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་སེམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བསམ་པའི་རིག་པ་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་བསམ་བློའི་འགྱུར་ལྡོག་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།

ཤོ་ལེ། རྫུན་སླ་བའི་དོན།

ཤོ་ཕྲག ཤོ་ནི་བོད་དུ་དར་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྩེད་མོའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། ཤོ་གདན་ཟེར་བའི་ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་གདན་ཆུང་འབྲུག་པོའི་སྟེང་དུ། ཤོ་ཕོར་ནང་དུ་ཤོ་བླུགས་ཏེ་སྐབས་རེ་དཀྲུགས་དཀྲུགས་བཏང་ནས་རྒྱག་པ་དང་སྐབས་རེ་ལག་པས་ཕོར་པ་བསྒོར་ནས་ཤོ་གདན་སྟེང་དུ་ཤུགས་ཆེན་གྱིས་བརྡབ་སྲོལ་འདུག་པ་དེ་དང་། ཕྲག་ནི་བོད་དུ་དར་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྩེད་མོའི་རིགས་ཅིག

ཤོ་མ་ར། འཕན་པོའི་དབུ་རུ་ལུང་ཤང་ཁོངས་སུ་ཤོ་མ་ར་ཟེར་བའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་དང་། ད་རྒྱལ་མང་པོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཁོད་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡུལ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གར་དགོན་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་གྲྭ་གྲངས་བདུན་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཤོ་མ་ར་དགོན་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་ཤོ་མ་ར་མཁན་ཆེན་ནས་སྟག་ལུང་ཐང་པ་ཆེན་པོས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས་འདུག དགོན་པ་དེ་ག་དུས་འཛོར་བའི་སྐོར་མི་གསལ།

ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག ཚིགས་བཅད་ཡིན་ན་ཚིག་རྐང་བཞི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀའམ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། ཚིག་ལྷུག་ལ་ཚིག་བར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེར་བརྩིས། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས།

ཤོག་བཟོ། ཤོག་བུའི་རྒྱུ་ཆ་ཟར་མ་དང་། རེ་ལྕགས་པ་སོགས་དུག་རིགས་དང་དུག་རིགས་མིན་པའི་རྩི་ཤིང་རིགས་བསྐོལ་བའི་ཁུ་བ་རས་གཞིའི་སྟེང་དུ་བགྲམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་བུ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ལ་ཟེར། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ནང་། བོད་ཀྱི་ཤོག་བུ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་ལ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་སློང་སྐབས་བཀའ་ཤོག་གི་ཡི་གེ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བྲིས་ནས་བསྐུར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པར་བརྟག་ན་སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཤོག་བུ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་དར་ཟིན་ཡོད་ཚོད་འདུག རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཤོག་བཟོའི་ལག་རྩལ་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བོད་ཡིག་གི་གསུང་རབ་ཚང་མ་ཤོག་དྲིལ་བྱས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་དགུ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་གཅིག་སྟེ། པོད་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བརྩིས་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་ཆུང་ཆུང་བྲིས་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་ཁབ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་བཤད་མཁན་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ། དགེ་རྣན་བཅུ་གསུམ། སློབ་ཕྲུག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། སྒོམ་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཅས་ལ་ཟླ་བ་རེར་ཤོག་བུ་བཅུ་དེབ་བཞི་ནས་གཉིས་བར་ཐོགས་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་བཀའ་བརྩིགས་ཤོག་བུའི་ཐོག་བྲིས་ནས་བང་མཛོད་དུ་བཞག་པའི་སོ་རྒྱུས་འདུག དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ལ་དཔར་བསྐྲུན་ལག་རྩལ་དར་འགོ་ཚུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས། ཤོག་བུ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ལག་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་སྐབས་དེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་དགའ་ལྡན་དཔར་རྙིང་ཆ་ཚང་དཔར་བརྒྱབ་པ་དང་། དཔེ་ཆ་སྣ་ཁ་རེ་རེ་རྒྱང་པ་དཔར་བརྒྱབ་པ་ཁག་གཅིག་དེ་སྔོན་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཤོག་བུ་ཚང་མ་བོད་ཤོག་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། ལོ་མང་སོང་བའི་དབང་གིས་མདོག་སེར་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་ལས་འབྲུ་སྨིན་མེད་པ་དང་འཇམ་ཤ་དོད་པོ་འདུག པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་བོད་དུ་ཤོག་བུའི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱ་ཤོག་དང་གནའ་ཤོག་ཧྲུ་ཙེ་གསུམ་ཕུད། གཙང་སྙེ་མོ་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་གཙང་ཤོག མཚོ་སྣ་ནས་ཐོན་པའི་མཚོ་ཤོག དྭགས་པོ་སྟོད་ནས་ཐོན་པའི་དྭགས་ཤོག དྭགས་པོ་སྨད་ནས་ཐོན་པའི་སྐྱེམ་ཤོག སྟོད་གཉའ་ནང་ནས་ཐོན་པའི་གཉའ་ཤོག ཆབ་མདོ་བྲག་གཡབ་ནས་ཐོན་པའི་ཁམས་ཤོག་བཅས་ཡོད་ཟེར། ད་དུང་འབྲུག་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་ལྷོ་ཤོག མོན་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་མོན་ཤོག་བཅས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ཚུལ《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ། སྐབས་དེར་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་བོད་ཤོག་རྣམས་ས་གནས་སོ་སོར་བཟོ་ཁྲལ་བཀལ་སྟེ་བཟོ་རུ་བཅུག་པ་ལས་ལྷ་སར་ཤོག་བུ་བཟོ་གྲྭ་བཙུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཤོག་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བཟོ་སྟངས་ལག་རྩལ་སྐོར་དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《བཟོ་ཡིག་པ་ཏྲ》ཟེར་བའི་ནང་གསལ།

ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ལ་སྟོད་སྟོའི་དཔྱད་ཁུང་ཤར་ཟེར་བའི་ཡུལ་ཚོའི་བོང་ར་ཞེས་པར་སྐུ་བལྟམས། འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཞིབ་ཆ་མ་རྙེད་མོད། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དུས་མཉམ་པས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོའི་ཡས་མས་སུ་འཁྲུངས་པར་སྣང་། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་གོ་ལུང་བ་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དུས་འཁོར་ཆགས་ལུགས་དང་། བདེ་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་སྐོར

གསུམ་སོགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གར་ཐིག་དང་རྩིས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པར་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། གཟའ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཕྱག་རྩོམ་གནང་། ཚ་ནར་བླ་མ་སྲུག་བདེ་བའི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚད་མ། མངོན་པ། འབྲི་ལུགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུད་བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གསན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཡོའི་ཐུགས་འདུན་བཞིན་བདག་ཆེན་གནང་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་གླང（༡༢༦༥）ལོར་བལ་ཡུལ་དུ་སོ་ཐུ་སློབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ས་དབང་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར། མངོན་བརྗོད་སོགས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་གཙོ་བོར་བྱང་ཆུབ་པ་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་རིག་པ་ལ་ཞུལ་དུ་ཕྱིན། ས་སྐྱར་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་བོད་འགྱུར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྱུར་ལེགས་པ་རང་དུ་བསྟེ་བ་འདི་མཛད། དེ་རྗེས་སུ་འཕགས་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕྱིན་ནས་མ་ཧཱ་བོ་དྷི་ལ་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལཀྵྨཱ་ཀ་ར་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས《བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ》《འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པ》《རིག་པ་འཛིན་པ་སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར》《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》《ཀ་ལཱ་པའི་ཏི་ལ་སོགས་པའི་མཐའི་བྱ་བ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ》《ལུང་སྟོན་པ་ཙནྡྲ་པའི་མདོ》《སྙན་ངག་གི་གཞུང་ཆེན་མེ་ལོང་མ》《སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སྟོན་པ》《སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཕྲེང་བའི་བསྟོད་པ》《འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་བྲི་ཏ་མ།》《བཟློག་པ་བསྡུས་པ་རྩ་འགྲེལ》སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་། བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྒྱུར་གནང་བ་མ་ཟད། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འཆི་མེད་མཛོད་ལ་འགྱུར་མཚན་ཡང་བཀོད། དེ་ནས་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག་གི་བཤད་རྒྱུན་སྤར་བས་དར་སྤེལ་མཛད་ཐོག་སློབ་མ་མཁས་པ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གི་དབུ་ཚུགས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་ནི་གང་གི་དཔོན་པོ་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སློབ་མ་གཙོ་བོ་ལོ་ཙཱ་བ་མཆོག་ལྡན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་བྱུང་། ཤོང་གི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་ནི་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོང་དཔང་རྣམ་གཉིས་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་མཚན་སྙན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་མཛད་རྗེས་ལྷག་པར་དུ་ཆེ། ཤོང་ལོའི་སྐུ་ཡོན་ལ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་བསྔགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་སྟེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། ཚིག་བརླིང་ཞིང་སྡེབ་སྦྱོར་བྱིངས་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་དཀའ་བས། སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་ཙཱ་བ་དག་གིས་ཀྱང་མ་འགྱུར་བ་དང་ལོག་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་། ཐལ་བར་བསྒྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་ངེས་ཏེ་ཞུ་ཆེན་མཛད་པའི་གླེགས་བམ་དང་། ཀླུ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་མཐོང་བས་དགེ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྔགས། སྒྲ་སྒྱུར་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། འབྲུངས་འདས་སོགས་ཞིབ་རྣམ་མ་རྙེད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན[ཐ]ཤོག་གྲངས༡༤༥། མཁས་གྲུབ་རྗེའི《དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན》ངོར་པ་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ཆེན》བཅས་སུ་གསལ།

ཤོད་ཆེན། ར་སྒྲེང་དང་འབྲི་གུང་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་ས་དང་ཆུ་ཤུལ་བར་འབབ་པའི་ཆུ་དེ་ལ་སྐྱིད་ཆུ་ཟེར་ཞིང་། ཆུ་རྒྱུད་དེའི་བར་གྱི་ལུང་པ་ལ་སྐྱིད་སྟོད་དང་། སྐྱིད་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཚན་སྐྱིད་སྟོད་ནི་འབྲི་གུང་ནས་ལ་མོ་བར་ལ་ཟེར་བ་དང་། སྐྱིད་སྨད་ནི་ལ་མོ་ནས་ཆུ་ཤུལ་བར་ལ་

ཟེར། སྐྱིད་སྨད་དང་། སྐྱིད་ཕོད། ཕོད་ཆེན་བཅས…… དོན་གཅིག་ཡིན།

ཕོད་ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ་གོང་དུ་བ་སྟེའི་ནང་ལྷ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཁུངས་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཕོད་གཟིམ་ཚང་འགག དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། སྲིད་སྐྱོང་རིམ་ཅན་དང་། སྲིད་བློན་བཅས་པས་དབང་སྒྱུར་བསྐོད་གཏོང་བྱེད་སའི་ཕོད་འགག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་སྡེ་སྲིད་དང་པོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་ནས་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇིའི་བུ་ཡང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བར་སྡེ་སྲིད་རིམ་པས་དབང་ལུང་བསྐོད་གཏོང་ཕལ་ཆེ་བ་བྱ་ཡུལ་རྩེ་རང་ལ་ཡིན་པར་འདུག་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཕོད་འགག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཞིང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་གཤེགས་རྗེས་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དེ་མོ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས། དེ་ནས་བཟུང་ཕོད་འགག་ཅེས་པ་གསར་དུ་ཆགས། འདིའི་འགོ་ཁྲིད་སྡེ་མགྲོན་མཁན་ཆུང་གཅིག ཕོད་མགྲོན་བཞི(རིམ་པ་ལྔ་པ)གཟིམ་འགག་གཉིས་བཅས་ཡོད། དེ་དག་གི་ལས་འགན་ནི་རྩེ་འགག་གི་ལམ་ལྟར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འདིར་ཕོད་འགག་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་། སྲིད་བློན་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཙུང་ཟད་འགོད་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དང་སྲིད་སྐྱོང་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཚབ་བྱེད་པོར་རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད་ཚུན་སྲིད་འགན་བྱེད་པོར་སྲིད་སྐྱོང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་སྲིད་སྐྱོང་སུ་ཡིན་རུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྟར་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་བྱེད། རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་གཉིས་ཀ་ལས་འཁུར་བྱེད་རིང་སྲིད……གཞུང་དང་འདོད་པ་གཅིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བྱུང་སོང་ཚང་མ་སྲིད་གཞུང་གི་རྩེ་ཕོད་ཕྱག་མཛོད་ནས་ནར་གཏོང་བྱེད་སྲོལ་ཡང་དབང་ཆ་བྱུང་རྗེས་འབུལ་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེར་ནས་ལེན་པ་དང་། ད་དུང་ས་ཁང་མི་གསུམ་ཁྲོན་ཆེ……ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུར་འབུལ་དགོས་པས་དཔལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལྷ་བྲང་ཆེ་ཁག་དང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་ཆེ་སོ་འཛིན་པའི་བླ་ཆེན་ཞི་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།

ཕོམ་ར་བཅའ་ག ཕོམ་ར་དང་བཅའ་ག་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་གྲ་སྒྲིག་གི་མིང་ཡིན།

ཕོར་པ། ཕོར་པ་ཞེས་པ་བཀྲབས་པའི་མིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕོལ་ཁལ། ཁལ་ཆེན་པོ།

ཕྱ་འོད། རི་ལྡེབས་ནས་ཆུ་བཟོལ་བའི་མིང་།

ཕྲི་ཐུ་ཧོ་ཐོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྗེ་འདི་ནི་ཁུ་རེ་ཧོར་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༦༢༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་དབུས་ལྷ་ལྡན་དུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ཏེ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་དང་། ངག་དབང་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་བླ་མ་རྣམས་བསྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་དེ་མཁས་པར་གྱུར། དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་གོང་མ་ཡུང་ཀྲེ་ནས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཏུའི་ཞུ་ཆེན་དཀའ་ལྡན་ཕྲི་ཐུ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་མཚན་སྙན་ཕུལ། པེ་ཅིན་ཙན་དན་དགོན་ཇོ་བོའི་བླ་བྲང་དུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་གསུང་ཆོས《བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་བཤད་ཚིགས་གཉིས་ཤིང་རྟ》ཞེས་པ་དང་། 《འདུལ་བའི་ལས་ཚིག་ཚིག་དོན་རྣམ་བཤད》《སྒྲོན་མེ》《ཛམ་ལྷ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ་དང་ཀླུའི་ཆུ་སྦྱིན》《སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་པ》《སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་ལྟུང་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤགས་སྡོམ་བྱེད་ཚུལ》《ཉིན་ཞག……

ཕྱུགས་གཅིག་གི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར》《ཕྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐེམ་སྐས》ཞེས་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས། སོག་ཡུལ་མཚོ་བདུན་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བགྱི་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༧༧༢)ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

ཤྲི་དྷ་ཉྱ་ཀ་ཏ་ཀར། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཟེར། འདིའི་འབྲས་སྤུངས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེར་འབྲས་ལས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་ལུང་པའི་མིང་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཟེར་ཞེས་གྲགས།

གཤིན་དགེ། གཤིན་པོའི་དོན་དུ་ཕ་མ་དང་། བུ་ཚ། ཉེ་འབྲེལ་གྲོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ།

གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག འདི་ལ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་འདྲ།

གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་བླ་མེད་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཡུམ་མེད་པ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་མངོན་རྟོགས》ནང་གསལ།

གཤིན་རྗེ་ཕོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གཤིན་རྗེ་ཕོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་ལས། གཤིན་རྗེ་ཕོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཆོས་རྒྱལ་ནག་པོ། ༢. ཡ་བ་ཏི་དཀར་པོ། ༣. ཕྱ་སངས་སེར་ནག ༤. ཐིག་པ་དམར་ནག ༥. རལ་པ་ཚར་དགུ་སྔོ་ནག ༦. ཏིལ་པ་དཀར་ནག ༧. སྔང་མགོ་སྔོ་ནག ༨. མིག་དམར་དམར་ནག་བཅས་དང་། གཤིན་རྗེ་མོ་བརྒྱད་ནི། ༡. ཙོ་ཤ་མོ། ༢. མཆེ་བ་མ། ༣. བེ་ཙོན་མ། ༤. དུས་མཚན་མ། ༥. དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་མོ། ༦. ཁྱུ་གུ་རྒྱུད་མ། ༧. འབེབས་མ། ༨. ལྕགས་ཀྱུ་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནག་པོའོ། །

གཤིན་རྗེ་གཤེད། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། དགྲ་ནག་ལྷ་བཅུ་གསུམ། གཤེད་དམར་ལྷ་བཅུ་གསུམ། གདོང་དྲུག་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག རྭ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ སྐྱོ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ ཞང་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་ཞེ་དགུ མལ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཚན། བཞུགས་སྟངས་སོགས་ཞིབ་པར་ས་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི《སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཏུས》ཀྱི་པོད[ཉ][ཏ]གཉིས་སུ་གསལ།

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནག་པོ་སྐོར་གསུམ། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད།

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ། ཡུམ་བཞི། སྒོ་སྲུང་བཞི།

གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པས་བཟུང་བ། འཆི་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་ཞགས་པ་བཏབ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པའི་དོན།

གཤིན་སྟོང་། མི་བསད་པ་བྱུང་ན་གཤིན་པོའི་ནང་མི་ལ་དགེ་རྩ་དང་སེམས་གསོའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོ་རྒྱ་མི་ཆུང་བ་སྤྲོད་དུ་འཇུག་པའི་ཁྲིམས་བཅད་དེ་ཕན་ཚུན་དགྲ་ཤ་ལེན་མི་ཆོག་པར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་སྟེ། མིང་གཞན་བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ་ཡང་ཟེར། 《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དེབ་གཉིས་པའི་ནང་བཙན་པོའི་དུས་རབས་ཀྱི་གཤིན་སྟོང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

གཤིན་པོའི་རོ་རྡོམ་འཁྱར་བ། མི་གཤིན་པོའི་རྒྱུ་ནོར་དང་ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ།

གཤིས་ངན་འགུམ་པ་བཅོ་ལྔ། སྡིགས་ཏེ་འགུམ་པ། མཚོན་དང་ལྕགས་དབྱིག་གི་འོག་ཏུ་གུམ་པ། དགྲ་དང་དུག་མཚོན་གྱིས་འགུམ་པ། དམག་གི་གཡུལ་དུ་འགུམ་པ། སྟག་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་གྱིས་འགུམ་པ། སྦྲུལ་གདུག་པོས་འགུམ་པ། ཆབ་ཀྱིས་འཚལ་ཏེ་འགུམ་པ། ཞུགས་ཀྱིས་འགུམ་པ། དུག་གིས་འགུམ་པ། མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མས་འགུམ་པ། སེམས་སྟོར་ཞིང་སྨྱོས་པས་འགུམ་པ། རིའམ་བྲག་གམ་ཤིང་ངམ་གད་གཡང་ལ་ལྷུང་ནས་འགུམ་པ། བྱད་སྟེམས་ཀྱིས་འགུམ་པ། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་འདྲེ་གདོན་གྱིས་འགུམ་པ། རིམས་ནད་ཀྱིས་འགུམ་པའོ། །

གཟུང་བ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ་འཕང་བ་དང་དམའ་འབེབས་བྱས་པའི་དོན།

གཤེ་བ། གཤེ་བ་ནི་ཁྲིམ་པའམ་སྐྱ་བོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྨོད་པའི་དོན་དང་། སྨྲོ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་སྨོད་པའོ། །

གཤེགས་རྩེ་ཐོབ། ཤི་བའི་ཁྲུལ་བྱས་ནས་དུར་ཁང་དུ་སོང་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན།

གཤེན་ཡུལ་འོལ་མོ་ལུང་རིང་། འདི་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཡིན་པར་བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་མང་པོར་གསལ། ཡུལ་འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་ཏྲ་སིག་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ཞེས་པ་སྟོད་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པ་དང་། བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྨར་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རིག་གནས་མང་པོ་ཞིག་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ནས་དར་བར་བཤད། 《བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང》འགའ་ཞིག་ནང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཤམ་བྷ་ལ་ཟེར་བ་དེ་དང་ཏྲ་སིག་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ཞེས་པ་གཉིས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ལས་སྣང་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་ལ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་བཏང་རང་ག་བས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་འདུག་པ། ཞང་ཞུང་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་སྙམ།

བཤགས་རྟེན། ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་ཉེས་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་སྐྱེས་ནས་བཤགས་པ་ཕུལ་རྒྱུའི་རྟེན།

བཤགས་སྡོམ། སྔོན་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་བྱེད་པ།

བཤད་གྲྭ། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དགོན་པ།

བཤད་རྒྱུད། རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་བཤད་རྒྱུད་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་པོར་མི་མངོན་པར་སྦས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དགོངས་པ་གསལ་པོར་འགྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་དོན་གསལ་པོར་སྟོན་པས་ན་ཟུར་དུ་བཤད་རྒྱུད་མེད། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་དུས་འཁོར་ལྟར་བཤད་ཅུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་ནཱ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་དུས་འཁོར་ལུགས་སུ་བཤད་ཡོད། བདེ་མཆོག་དང་ཀྱེ་རྡོར་ལའང་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་རེ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དང་། ཕྱག་རྡོར་སྟོད་འགྲེལ་སོགས་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་དུས་འཁོར་ལྟར་དུ་བཤད་ཡོད།

བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བཤད་པའི་བསྟན་པ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡིན། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་བརྒལ་བརྟགས་ཀྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྩོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དོན་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་

བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན།

བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུས་སྡེ། བཤད་པའི་སྡེ་སྟེ་མདོ་སྡེ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྡེ་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་བཅས་ཀྱི་དགོན་པ།

བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན། གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ། མཁས་པ་གཞན་དག་གི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཉན་པ།

བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས། ཆོས་བཤད་ཉན་དང་། སྒྲུབ་པ་ལག་ལེན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།

བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ། དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན། མཚམས་སྦྱོར། བརྒལ་ལན་རྣམས་སོ། །

བཤར་སྦྱང་བྱ་རྒྱ། ཕན་ཚུན་གཏུགས་བཤེར་བྱེད་རྒྱུའམ་ཁྲིམས་སར་གཏུགས་ནས་ཞུ་ཚིག་བདེན་རྫུན་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ།

བཤེས་པ་མཛད། བགྲེ་ཤེས་པའི་ཚིགས་བཅད་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར།

བཤུགས་པ། གཞན་གྱིས་ས་མཐའ་སོགས་ལ་བསྒྲད་པའམ་ཕྱུགས་པའི་དོན།

བཤུལ་དེང་ཕབས་ཀྱི་འཕྲང་། ཚུར་ཕྱིར་སོག་བྱས་པའི་ཞག་ས་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ནས་བཟུང་།

བཤེར་ཁང་ལས་ཁུངས། འདི་ནི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ཚན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་སྔ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་དྲག་པོ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དེ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་གསར་དུ་བཙུགས། ལས་ཁུངས་འདིའི་ལས་བྱེད་དོ་དམ་མི་སྣ་ཡང་ཤོད་དྲུང་གཉིས་དང་། ཇོ་དམ་སོ་སོས་སྐེར་བཙུགས་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་གཉིས། ཤར་རྒྱུད་ཁང་གཉེར་དང་གད་པ་བཅས་མི་གྲངས་བཅུ་སྐོར་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་པས་ཁྲིམས་ཡིག་དེབ་གཞི་ཁག་བདག་གཉེར་རྩ་བཟུང་གིས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ཏུ་མི་བསད་བྱུང་རིགས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་འཆར་གཞི་གཏོང་བ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གསུམ་མཆོད་ཆས་ཚང་མའི་རྟེན་དེབ་བཤེར་ཁང་ནས་འགོད་ཉར་ཐོག་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་དང་ཐུགས་རྗེས་གཙོས་པའི་ལྷའི་དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། ཐུགས་རྒྱན། གསེར་གོང་། དངུལ་གོང་སོགས་མཆོད་ཆས་རྣམས་དཀོན་གཉེར་དཔོན་ལ་རྩིས་སྤྲོད་དང་། གསར་དུ་འབུལ་སྦྱོར་དབུ་རྒྱན་སྙན་རྒྱན་སོགས་འབུལ་སྤྲམ་ཆེ་རིགས་སྨོས་མེད་ཐོག་ཐ་ན་གཡུ་བྱུར་རྫོག་གྲངས་རེ་གཉིས་ཡན་ཆད་དེབ་ཏུ་བཀོད་དེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་ཞུ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ཁྲབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ལོ་གསར་ལེགས་འབུལ་ཞེས་པའི་དངུལ་དང་། རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་ལྷ་ཕེབས་མཁན་ཡོད་ཚད་ནས་ལྷ་ཁྲལ་ཞེས་པའི་དངུལ་བཅས་བསྡུས་ཏེ་ལོ་གསར་ཚེས༢ནས ༢བར་སོ་སོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་མདུན་དུ་སྟར་སྒྲིག་བྱེད་པ། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཕེབས་སར་ལྷ་སྐྱོང་སྲུང་འདོམས་དང་། ཕྱི་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་ཕྱོགས་སྐོར་འགྲོ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་སྤྱོད་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༩༥༦)ལོར་བཤེར་ཁང་ལས་ཁུངས་འདི་ཁྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་སུ་ཟླ་སྒྲིལ་བཏང་རྗེས་གོང་གསལ་འགན་དབང་རྣམས་ཁྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སེམས་དགུ། བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས། ས་གཞི་ལྟ་བུའི་སེམས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས། བྲན་གཡོག་ལྟ་བུའི་སེམས། ཕྱག་དར་ལྟ་བུའི་སེམས། གྲོགས་བཟང་ལྟ་བུའི་སེམས། ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྣོ་ཁྲི་ལྟ་བུའི་སེམས་སོ། །

བཤེས་བྲལ། གྲོགས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དོན།

བཤོལ་བཏབ་པ། ཕྱིར་བཤོལ། བཤོལ་འདེབས།

བཤོས། ཞལ་ཟས་ལྷ་བཤོས་ལྟ་བུ་ཟས་ཀྱི་ཞེ་ས།

བསྡོས་པ། ཟོ་མོ་མཉམ་སྦྱོར་བྱས་པ།

བསྡོས་བྱ་བརྒྱད། མཁར་ཐབས་རྒྱལ་བསྡོས། གསེང་བུ་ཟུར་གསུམ། གྲི་བསྡོས་ཟུར་གསུམ། སྒུག་ཅན། སྤྱལ་ཟན་ཟུར་གསུམ། གམ་པ་ཅན། ར་བསྡོས་ཟུར་གསུམ་ཀྱུས་པ། དཀར་གསུམ་སྟེ་བསྡོས་བུ་མར་རིལ་ཅན་གོང་བུའོ། །

ས

ས། སྒྲ་ཞིང་འཐས་པ། ས་དང་སའི་ཁམས་དོན་གཅིག

ས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་མན་ཚད་ཆ་བདུན། གསེག་མ། བྱེ་མ། འདམ་རྫ། དུ་བ། མེ། མུན་པ་ཆེ། དུ་འཐོར་ཆེའོ། །

ས་སྐྱ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སུང་ཧྲུའུ་ཙུང་ཀྲའོ་ཆིས་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ(༡༠༧༣)ལོར་ས་སྐྱ་བ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་། ཞིབ་པ་གཤམ་དུ་ས་སྐྱ་དགོན་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ས་སྐྱ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ། ས་སྐྱའི་བླ་མ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་། བསོད་ནམས་རྩེ་མོ། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་གསུམ།

ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ། ས་སྐྱ་འཁོན་རིགས་ཀྱི་བླ་མའི་ནང་ནས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལྔ།

ས་སྐྱ་དགོན་པ། ས་སྐྱ་དགོན་པ་ནི་བོད་ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་ས་སྐྱ་རྫོང་གི་གྲོང་རྡལ་དབོན་པོ་རིའི་འདབས་སུ་གནས་ཡོད། བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང(༡༠༧༣)ལོར་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་གནས་དེར་གཟིགས་སྐབས་དབོན་པོ་རི་གླང་ཆེན་ཉལ་བ་དང་འདྲ་བའི་མཁལ་ཁུང་གཡས་པའི་ཐད་ནས་ས་དཀར་ཞིང་སྨུམ་ལ་ཆུ་གཡས་སུ་འབབ་པ་སོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་དུ་མ་ལྡན་པ་མཁྱེན་ནས་ས་དེར་དགོན་པ་བཏབ་པས་དགོན་མིང་དུ་ཡུལ་དེའི་སའི་ཁ་དོག་ལ་གཞིགས་ནས་ས་སྐྱ་དགོན་ཞེས་བཏགས། ས་སྐྱ་དགོན་པ་འདི་ལྷོ་བྱང་ཁག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས་དགོན་པ་ལྷོ་མ་དེ་ས་སྐྱ་གྲུམ་ཆུའི་ལྷོ་ངོས་ཐང་གཤོངས་སུ་ཆགས་ཤིང་། དགོན་པ་བྱང་མ་ནི་གྲུམ་ཆུའི་བྱང་ངོས་དབོན་པོ་རིའི་འདབས་སུ་ཆགས། དང་ཐོག་ས་སྐྱ་བར་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་སྲིད་དབང་མེད་སྐབས་དགོན་པ་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ(སྤྱི་ལོ༡༢༣༥ནས་༡༢༨༠)ཡོན་གོང་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ས་སྐྱ་པར་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལུང་སྒྱུར་བའི་དབང་ཆ་ཐོབ་རྗེས་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ལས་ལ་བསྐུལ་ནས་ལྷ་ཁང་བྱང་མ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བོད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག(༡༢༨༨)ལོར་ས་སྐྱ་ལྷ་ཁང་ལྷོ་མ་སྟེ་ས་སྐྱ་ལྷ་ཁང་ཆེ་མོ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་ཕྱིས་སུ་རྒྱས་སྤྲུན་རིམ་པ་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་གཞི་ཁྱོན་འདི་ཙམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ནའང་། སྔོ་བའི་བླ་བྲང་ལྷ་ཁང་བྱང་མ་རྣམས་ད་ཆ་ཤུལ་རྗེ་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད། དགོན་པ་དེའི་འདུ་ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་བ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཡོད། དེའི་ནང་མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་སེ་ཆེན་ཀ་བ་དང་། ནག་པོ་ཁྲག་འཛག་གི་ཀ་བ། འབྲོང་ཐོ་ཀ་བ། སྟག་ཐོ་ཀ་བ་བཅས་ཀ་ཆེན་བཞི་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། འཇམ་དབྱངས་གར་གཟིགས་མ། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དུ་མ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བླ་མ་འཕགས་པར་དབང་ཡོན་དུ་ཕུལ་བའི་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་པོ་ཏི་ཆེན་པོ་ལྒྱགས་ཤོང་མ་ཞེས་པ

ཆེ་ཞིང་ཞྭ་བ་བྲུར་བཞིར་ལྷུགས་ཀྱི་ཨ་ཡོང་བཞི་བཏགས་ཏེ་མི་རེས་ཨ་ཡོང་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཏེགས་ན་ཐེག་ཙམ་ཡོད་པ་བཅས་བཞུགས་ལ་ད་དུང་འདུ་ཁང་ནང་བླ་མ་འཕགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡིག་མཁན་མང་པོའི་སོར་མོའི་འདུ་ཤེད་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ལག་བྲིས་ཀྱི་གསེར་དངུལ་སོགས་ལས་བྲིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་བརྩིགས་ནས་ཡོད་པས་ཕྱི་ས་རྡོའི་རྩིག་པ་ཞིག་ཀྱང་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྩིག་པ་མ་ཞིག་པའི་དཔེ་ཆགས་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན། བར་སྒོག་ཏུ་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལྗིབས་རིས་ཚར་དུ་དངར་བ་སོགས་དང་། ཡང་སྟེང་དུ་བླ་མ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོར་ལམ་འབྲས་བླ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་སྐུ་བརྙན་ངོ་མཚར་ཅན་དང་། རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་གུར་གྱི་མགོན་པོ། ཡུམ་ཆེན་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏི། འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མ་སོགས་རྟེན་བྱིན་ཅན་མང་པོ་བཞུགས། དགོན་གནས་འདིར་སྔར་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་དང་། རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་། ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། དུས་མཆོད་བླ་བྲང་སོགས་བླ་བྲང་ཁག་བཞིར་བགོས་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་བླ་བྲང་གཉིས་ལ་བསྡུས། དེ་བཞིན་ལྷ་ཁང་ཡང་རྗེ་སྙིད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཡོན་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་དམ་ཆོས་པོ་ཏི་བགྲང་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཕལ་ཆེ་བ་ལག་བྲིས་ཡིན། ད་དུང་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཤིང་ཏ་ལའི་ལོ་མའི་ཐོག་ཏུ་བྲིས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ཡང་ཡོད། དམ་ཆོས་དེ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གནམ་རིག་སྐར་རྩིས། རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད། ཚད་མའི་གཞུང་། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཆ་རྗེ་སྙིད་ཅིག་བཞུགས་ལ་ད་དུང་པར་ཤིང་ཡང་དུ་མ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐུ་རྒྱུ་ཕྲུག་ཟླས་དང་། ཡོན་མིང་ཆེང་རྒྱལ་རབས་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་དཀར་ཡོལ་ལ་སོགས་རྩ་ཆེའི་དངོས་རིགས་མང་པོ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་བོད་འདི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་ཟྲང་ཟྲིང་ཡམ་ཡོམ་དུ་གནས་པའི་བསྐལ་ངན་གྱི་མཐུག་འཁྲིལ་ཏེ་ཙུང་བདེ་ཞིང་འཛུགས་པ་བྱུང་བས་ས་སྐྱ་པའི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོང་རྒྱུར་རྨང་གཞི་འདིང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཕྱིས་ས་སྐྱ་པ་ནང་ཁུལ་དུ་ཞི་མཐུན་མ་བྱུང་བར་བླ་བྲང་བཞིར་ཕྱེས་ནས་བསྟན་པ་རྗེ་ཉམས་སུ་གྱུར། ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་མང་ཞིང་། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གྲགས་པ་ཆེ་ཤོས་སུ་ངོར་རྫོང་གཉིས་ཏེ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་རྫོང་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ཡིན། ཕྱིས་གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གྲགས་པ་ཆེ་ཤོས་སུ་ཡར་རོང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། བུ་སློབ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་། ས་སྐྱ་པའི་སྲིད་དབང་ཉམས་ནས་ད་བར་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་དང་ལྷག་པར་དུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་ངན་སྐབས་རྩ་ཆེའི་རིག་དངོས་དེ་དག་ཐོར་ཤོར་དུ་སོང་བ་རྗེ་སྙིད་ཅིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་གནའ་བོའི་དངོས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་འདིས་མེས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་གལ་ཆེའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད་པས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན་གྱི་གྲས་སུ་གཏོགས།

ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ནམ་ཁྲི་ཆེན། ས་སྐྱ་པས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འཁོན་གྱི་རིགས་ལས་མཆེད་པའི་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་གང་རུང་ཞིག་ས་སྐྱའི་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་མཛད་པ་དང་། ལྷ་སྟེ་མི་སྟེའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་མ་བསྡུར་གྱིས་དྭ་ལའི་བླ

ས་མཆོག་ལ་འཆར་ཕྱུལ་ཕྱག་རྟགས་གཞིར་བཟུང་ཁྲི་གསོལ་མཛད་སྒྲོལ་དང་། དུས་ཕྱིས་ཕོ་བྲང་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་ཕུན་ཚོགས་ཕོ་བྲང་དང་སྒྲོལ་མ་ཕོ་བྲང་གཉིས་ཁྲི་པ་རེས་འཁོར་ལྟ་བུར་མཛད་སྲོལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་སྔར་ལམ་འཆར་ཕྱུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན་ཁྲི་པ་གསར་པ་ལྷ་སར་ཁྲི་མཇལ་ཞུ་བཅར་གྱིས་སྔར་སྲོལ་མཛད་སྒོ་གྲུབ་ནས་ས་སྐྱར་ཕྱིར་ཕེབས་མཚམས་ཁྲི་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་སོ་སོའི་སྐུ་ཚབ་དཔོན་རིགས་མངགས་གཏོང་བཅས་ཁྲི་ཕེབས་རྟེན་འབྲེལ་གཟབ་རྒྱས་གནང་སྲོལ་ཡོད། ཁྲི་ཆེན་ནི་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གཙོ་འཛིན་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཟད། མཚན་གནས་ཐོབ་ཐང་བོད་ཀྱི་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཡོངས་ཀྱི་ཨང་དང་པོ་ཡིན་གཤིས་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་ཀྱང་ཕེབས་བྱམས་ལི་ལྗང་ནང་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲིད་ཚལ་བླུ་ལྡིང་དུ་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་བརྒྱད་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་དགོས་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་མཇལ་ཁའི་སྐབས་བདག་ཆེན་ལ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཞུགས་གདན་གདན་འཕར་གྱི་གདན་ཐོབ་ཀྱང་ཡོད། ས་སྐྱའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་ལྷ་ཆེན་མཁན་ཁྲི་ཞེས་མཁན་པོ་དང་། སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་མཁན་མཛོད་པ་འཕོ་ལེན་སྐབས་གསར་པ་བདག་ཁྲི་རང་ཉིད་ནས་བསྐོ་གཞག་གིས་གཟིམ་ཚང་འགག་ཏུ་མགྲོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་སྲོལ་ཕྱུད། དེ་བྱིངས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ཕྱག་མཛོད་ནས་འཆར་ཕྱུལ་ལ་བདག་ཁྲིས་ཕྱག་རྟགས་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྲོལ་མཆིས། ས་སྐྱར་རྩེ་ཤོད་ཅེས་སྒྲིག་གཞི་གཉིས་ཡོད་པར་རྩེ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཁྲིའི་ཐད་ཀའི་ཞབས་ཞུ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་དང་། རྩེ་ཕྱག་མཛོད་གཅིག གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། ཚོགས་མགྲོན་གཅིག བླ་སྨན་པ་གཅིག འདྲེན་དཔོན་གཅིག ཞབས་འགོ་གཅིག རྩེ་གཟིམ་འགག་གཅིག ཇ་དཔོན་ཆེ་མོ་གཅིག ཞལ་ངོར་པ་འགའ་ཤས། དེ་མིན་དྲུང་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མགྲོན་གཉེར་བ་རྩེའི་གད་པ་གཅིག བྱམས་བརྟེགས་པ་བཅུ་དྲུག རྩེ་ཚིབས་དཔོན། བར་ཐབ་ཅེས་གསོལ་ཐབ་མ་ཆེན་གཅིག་སོགས་ཡོད་ཅིང་། གོང་གསལ་རྩེའི་ཞབས་ཞུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་འཕོ་ལེན་བྱུང་སྐབས་ཕྱག་མཛོད་ནས་ངོས་འཆར་ཕྱུལ་བར་བདག་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་བསྐྱལ་བ་གཞིར་བཟུང་མཛོད་པས་ཤོད་འགག་ཏུ་མགྲོན་བརྒྱུད་བཀའ་བསྒྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།

ས་སྐྱ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་ཁྲི་པ་བཅུ་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོར་ཞ་ལུ་ཁང་གསར་དུ་ཡབ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་གཞོན་ནུ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཕེབས་དུས་ནས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་གསལ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་ཐུབ་པས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སྔར་གྱི་མཁན་སློབ་རྣམས་དང་། གྲོགས་དན་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་བདུན་ཙམ་གྱི་དབུས་སུ་བོ་དོང་བྱ་རྒོད་གཤོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གཅེན་དང་ལྷན་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་བཟུང་ཤ་ཆང་ཞལ་ལ་མི་རེག་ཅིང་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་ཁྲིད་དུ་མི་གསོད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་ལས་རྩ་ཤེའི་ཚིག་འགྲེལ་ཚིག་གསལ་དང་། དོན་འགྲེལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བྱ་གཤོངས་སྙིང་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཡོན་གོང་མ་བུག་ཐེའི་མུར་གྱིས་གདན་འདྲེན་སྔ་རྗེས་ཐེངས་བཞི་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕེབས།

དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཇོར་དབྱིངས་སོགས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལས་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པར་བོ་དོང་ཨེར་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་བསམ་ཡས་སུ་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་འདི་གཉིས་ནི་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་བསྐོར་མ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་འཁོར་ཆྲབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས། དེ་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ལས། ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། གསང་སྔགས་སོགས་རིག་གནས་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་ཕྱག་དཔེ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་མང་པོ་བརྩམས། བཀའ་འབུམ་ལ་ཡང་པོ་ཏི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས། སློབ་མའི་མཆོག་ནི། སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་སྟར་ཐང་པ་ཤེར་སྣང་བ་དང་། ཡར་ལུང་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། གསུང་ངག་འཛིན་པའི་ཐུགས་སྲས་སྔགས་འཆང་གཟུངས་པ། དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས། བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཀ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། ལོ་ཆེན་བྱང་རྩེ། ཇོ་ནང་མཁན་ཆེན་བྱང་སེང་། ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ། སྨན་སྡེ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་བཅས་བརྒྱད། དེ་བཞིན་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བཞི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༣༧༥)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ། (ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན) འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཚན་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། བོད་མི་རིགས་ལ་ཉེན་ཀ་ཆེ་བའི་འགག་རྩའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་གོ་དན་གྱི་སར་ཕེབས་ནས་ཉེན་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན། (བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག༡༡༨༢ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག༡༢༥༡བར) ཡབ་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཅུང་པོ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་ཆེ་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་ནི་གར་ཕྱུ་མ་ཉི་ཁྲི་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་ཡིན། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཞུ་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཁུ་བོ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བཟུང་ཚད་མ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། སྨྲ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཀང་གྲངས་ཙམ་མིན་པར་ལག་ལེན་ཐོག་འཁྱོལ་ཐུབ་པའི་མཁས་པར་གྱུར། དེའི་སྐད་གྲགས་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མུ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་སོགས་སྟོན་པ་དྲུག་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྩོད་རྒོལ་བྱེད་དུ་འོང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱང་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་གི་འཕགས་པ་ཝ་ཏི་བཟང་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་ཚོང་འདུས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་རྩོད་གླེང་གི་སྒོ་ནས་ཕམ་པར་མཛད། དེའི་དཔང་རྟགས་ཁོའི་རལ་པ་བྲེགས་ནས་བོད་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པ་སྔར་ས་སྐྱའི་དབུ་རྩེ་རྙིང་མའི་མགོན་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་བོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི(༡༢༠༤)ལོར། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོ་ནས་མོང་གོལ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་མོང་གོལ་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ཏེ་དེར་མུ་མཐུད་ནས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཤར་ཕྱོགས་དང་། ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཤར་རྒྱུད་ཆ་ཤས་དང་བྱང་རྒྱུད་ཆ་ཤས་བཅས་ལ་དམག་དྲངས་

ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་མཐར། གུང་གོའི་རྒྱལ་ནང་གི་མན་ཛུ་དང་། རྒྱ་ནག ཤིས་ཞ་བཅས་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱས་རྗེས། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དམག་ཁྲལ་དང་ཞུ་ལག་གི་ཁྲལ་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ(༡༢༣༦)ལོར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏའི་བུ་ཆུང་བ་གོ་དན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས། འདིའི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག(༡༢༣༩)ལོར་ས་སྐྱ་པ་དང་། ཕག་གྲུ། འབྲི་གུང་། ཚལ་པ། སྟག་ལུང་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་ཚོས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་སྲས་སོ་སོར་མགོ་བཏགས་ཞུས། (ས་སྐྱ་པ་དང་ལྷ་སྡེ་གཞུང་པ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་རང་ཉིད་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། དེ་བཞིན་དུ་འབྲི་གུང་པ་དང་གཙང་མགུར་མོ་བས་རྒྱལ་སྲས་མོང་གོལ་ཏན་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། ཚལ་པས་རྒྱལ་སྲས་སེ་ཆེན་ཏན་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། ཕག་གྲུ་གཡའ་བཟང་ཐང་པོ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཧུ་ལའི་ཧུ་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། སྟག་ལུང་པས་རྒྱལ་སྲས་ཨ་རི་བོ་ག་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས) ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་སྣྲོན་པོ་དོར་རྟ་ནག་པོས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་ནས། མདོ་སྟོད། མདོ་སྨད། སོག་ཆུ་ཁ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མཐོང་ཚད་གསོད་པ་དང་། ཁང་པ་མེར་བསྲེག་པ། རྒྱུ་ནོར་འཕྲོག་པ་བཅས་བྱེད་བཞིན་དུ་དབུས་གཙང་དུ་ཡོང་། འཕན་པོ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས་ནས་གྲྭ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དམར་གསོད་བྱས། རྭ་སྒྲེང་དགོན་པ་ལ་ཡང་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མཆོད་མགོ་བཏགས་མ་ཞུས་པའི་ས་གནས་ཚང་མར་བསྲེགས་གསོད་འཕྲོག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་མེད་དུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས། དུས་སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་ཤུགས་རྣམས་མཐུན་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཁ་འཐོར་ཡིན་སྐབས་ཚང་མས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ། སྤྱི་ལོ༡༦༨ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་གྲངས༢༩ ན་རིང་བོད་ས་གནས་སུ་གཅིག་གྱུར་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཇུག་སྒྲིལ་ཞིང་། བོད་ས་གནས་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་སྲིད་འཛིན་དཔོན་རིགས་དང་དམག་ཁྲལ་བསྡུ་བའི་ལམ་ལུགས་བཙུགས། བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གང་ཡོད་ཞིབ་རྩད་བྱས་ཐོག སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སུ་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་ཤིང་བོད་ས་གནས་སུ་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་པཎ་རང་ཉིད་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༢༦༦)ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་ཇོར་སྲི་མགོན་དང་དཔོན་ཇོ་དར་མ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་བླ་མར་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་ཡིག(ཞུ་ཡིག་འདིའི་ངོ་བཤུས《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༨༧ནས་གྲངས་གོང་གསལ་གྱི་མཇུག་ན་གསལ)དང་། དངུལ་བྲེ་ཆེན་ལྔ། གོས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གོས་སུ་ཏིག་གི་ཚོམ་བུ་ཅན་སུ་ཏིག་རྡོག་པོ་དྲུག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་གཅིག གོས་ལི་ཏང་མདོག་གི་རིང་འགག་ལྷམ་འབོབ་བཅས། གོས་ཆེན་ཁ་ཐི་ཡུག་གཉིས། ཐོན་ཐི་ཡུག་གཉིས། གོས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་བཅས་བསྐུར་བ་འབྱོར་ཞིང་། ཡི་གེའི་ནང་དོན་ལ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་མ་ཕེབས་ན་བོད་དུ་དམག་དཔུང་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བས་དགུང་ལོ་མཐོ་ཡང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་ཕངས་མེད་མཛད་དེ་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་རྟ(༡༢༦༨)ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་ཧོར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་ལིང་ཅུ་རྩེ(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷུ་ལྷོ་ས་ཁུལ་གནས་ཡུལ་འགྲུ་ཚང་གྲོལ་བརྡལ)ལ་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ཧོར་ཡུལ་དུ་སོང་ནས

ཚུར་ལོག་པ་དང་མི་ལུག་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་མཇལ། རྒྱལ་པོ་གོ་དན་མཇེ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྨན་བཅོས་མཛད་པས་རྒྱལ་པོ་ནད་ལས་གྲོལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གི་བླ་མ་ཚོའི་གྲལ་མགོར་སྡོད་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་སྤྲད། རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ། འབངས་མི་རྣམས་ལ་ཡང་གོ་བདེ་བའི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ནས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔར་ལས་ལྷག་པར་དར་སྤེལ་མཛད། རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཡང་ཕེབས་ནས་དེ་ན་གནས་པའི་སྒོམ་ཆེན་མང་པོ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་གནང་། བོད་ནས་བླ་མ་དང་། སློབ་མ། དགེ་བཤེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱུར་བར་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཅན་ཡང་ཡང་འབྱོར་བའི་བཀའ་ལན་དུ། དབུས་གཙང་མངའ་རིས་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོན་མཆོད་རྣམས་ལ་སྤྲིངས་པ་ཟེར་བའི་བཀའ་ཡིག་ཅིག་གཏོང་བ་གནང་། （འདིའི་ངོ་བཤུས་ཆ་ཚང《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ནང་འཁོད་པ་དེར་གཟིགས）ཡི་གེ་འདིའི་ནང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་འདི་དམག་དཔུང་མང་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མགོ་བཏགས་མི་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། དཔོན་རིགས་ཀྱང་ཧོར་རང་གི་མི་བསྐོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དམག་དྲངས་མ་དགོས་པར་མགོ་བཏགས་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རང་རང་སོ་སོའི་ཁོངས་ནས་བསྐོས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཧོར་རིགས་རང་གི་མི་སེར་ལ་ཁྲལ་དང་འུ་ལག་ཆེ་ཞིང་། མགོ་བཏགས་ཞུས་པ་དང་དམག་བཏང་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་པའི་སྡེ་མི་སེར་རྣམས་ཁྲལ་དང་འུ་ལག་ཆུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོས་ས་གནས་སོ་སོར་བཏང་བའི་གསེར་ཡིག་པ་དང་མི་སྣ་རྣམས་ལ་སྣེ་ལེན་ལེགས་པོ་མ་བྱས་ཚེ། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐད་ཀར་སྐད་ཆ་སྙན་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏིང་ནས་ཁྲོས་དགོས་པའི་གཏམ་སྙན་པར་ངེས་པས་གསེར་ཡིག་པ་དང་མི་སྣ་རྣམས་ལ་སྣེ་ལེན་ལེགས་པར་བྱ་དགོས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་དགོས་པ་བཅས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་གནང་ཡོད་པ་འདིས། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་དང་མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་བྱ་གཞག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྐུལ་མ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ནས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སྐུ་མ་འདས་བར་གྱི་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཙམ་རིང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་དམག་དཔུང་བཏང་མ་དགོས་པའི་བདེ་འཇགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་བཅས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ནི་བོད་ས་གནས་དང་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་བྱ་གཞག་ནང་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པའི་བོད་རིགས་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག（༡༢༥༡）ལོར་ལང་གྲུའུ་སྤྲུལ་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བར་སྐུ་འདས། ས་པཎ་འདིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་པོད་གསུམ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི《ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས》ལ་ཤོག་གྲངས༢༦དང་། 《ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར》ཡོངས་གྲགས་སུ《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》ཟེར་བ་ལ་ཤོག་གྲངས༢༣ 《གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས》ལ་ཤོག་གྲངས༣༢ 《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ལ་ཤོག་གྲངས༨ 《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤོག་གྲངས༥༨ 《སྒྲ་ལ་འཇུག་པ》ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤོག་གྲངས༢༨ 《ཚིག་གི་གཏེར》ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤོག་གྲངས༣༣ དེའི་འགྲེལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་ཤོག་གྲངས༡༨༥《སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ》ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤོག་གྲངས༦༡བཅས། འདི་རྣམས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ཚད་མ་རིག་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཚོས་བལྟས་ན་བློ་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་མང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས

དང་རྣམ་ཐར་སྐོར། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་པའི《ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར》དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་ལྷོ་པ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར》 ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༧ནས༨༥བར་གསལ།

ས་སྐྱ་པའི་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ། ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད། ཨིནྡྲ་མཁའ་སྤྱོད། མེ་ཏྲི་མཁའ་སྤྱོད་དོ། །

ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རབས། ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་དེབ་ཐེར་མང་པོར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ཞིབ་པར་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》དང་། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ཤོ་ཐོས་མཚན་འགྲེལ་བཀོད་པ(མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི༡༩༨༡ལོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པ)ལྡུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༣༦ནས༣༤༡བར་གདུང་རྒྱུད་རེའུ་མིག་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན། ས་སྐྱ་པས་བོད་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་ནི། དང་པོ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། གསུམ་པ་ཞང་བཙུན། བཞི་པ་ཕྱུག་པོ་སྒང་དཀར་བ། ལྔ་པ་བྱང་རིན། དྲུག་པ་ཀུན་གཞོན། བདུན་པ་གཞོན་དབང་། བརྒྱད་པ་བྱང་རྡོར། དགུ་པ་ཨང་ལེན། བཅུ་པ་ལེགས་པ་དཔལ། བཅུ་གཅིག་པ་སེང་གེ་དཔལ། བཅུ་གཉིས་པ་འོད་ཟེར་སེང་གེ བཅུ་གསུམ་པ་ཀུན་རིན། བཅུ་བཞི་པ་དོན་ཡོད་དཔལ། བཅོ་ལྔ་པ་ཡོན་བཙུན། བཅུ་དྲུག་པ་འོད་ཟེར་སེང་གེ། བཅུ་བདུན་པ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། བཅོ་བརྒྱད་པ་དབང་ཕྱུག་དཔལ། བཅུ་དགུ་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། ཉི་ཤུ་པ་དབང་བརྩོན་བཅས་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༣༤༩)ལོའི་བར་ལོ་དགུ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་བོད་ས་གནས་ཡོངས་སུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་མཐར་སྲིད་དབང་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཏའི་སི་ཏུའི་ལག་ཏུ་ཤོར།

ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་བྱོན་ཁར་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས། གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་ཟམ་གླུ་གུ་མིན་དབང་ཧུའི་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་ཐམ་ཁ་སྤྲད། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༢༤༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོ་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རིང་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་བྱས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་གླང(༡༢༦༥)ལོར་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་འགོ་ཚུགས་ནས་མཇུག་མ་སྒྲིལ་གོང་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༧༠)ལོར་འདས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སྟག་ཚང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང》ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བྲིས།

ས་སྐྱ་དམར་པོ་རྣམ་གཉིས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་བླ་མ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་གཉིས་རབ་བྱུང་ཡིན་པས་དམར་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟེར།

ས་སྐྱའི་མངའ་བདག་རིམ་བྱོན་བརྒྱད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ(༡༢༥༥ནས༡༢༨༠) རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན(༡༢༦༧ནས༡༢༧༥) དྷརྨ་པ་ལ་རཀྵི་ཏ(༡༢༨༠ནས༡༢༨༦) ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན(༡༢༨༧ནས༡༣༠༥) བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་ལམ་བཟང་དཔལ(༡༣༠༦ནས༡༣༢༤) ནམ་མཁའ་ལེགས་པ(༡༣༢༥ནས༡༣༤༢) འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན(༡༣༤༣ནས༡༣༤༤) བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་

རྒྱལ་མཚན(༡༣༤༥ནས༡༣༤༨)

ས་སྐྱའི་བླ་བྲང་གོ་བཞིར་གྱེས་པ། ས་སྐྱའི་ནང་སྟར་གདུང་བརྒྱུད་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་བྲང་བཞིར་ཡོགས་སུ་གྱེས་པ་སྟེ། ༡. གཞི་ཐོག་བླ་བྲང(དེ་ཡང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་སྐུ་དབང་བཙན་པས་ཁོ་རང་གི་སྲས་ཧཱུྃ་པ་ལ་རཀྵི་ཏ་གདན་ས་རང་དུ་བཞག། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཡོག་མོའི་སྲས་ཡིན་པར་བརྟེན། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཇོ་མ་མིན་ཚུལ་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་ལ་ཞུས་པར་བརྟེན། གོང་མས་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་བསྐྲད། དེའི་ཤུལ་དུ་ཕྱག་ན་དང་ཧཱུྃ་པ་ལ་རཀྵི་ཏ་གཉིས་ཀ་སྐུ་གཤེགས་པའི་དུས་སུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མར་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕེབས་ཆོག་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཏན་ཕུལ་བ་བཞིན། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད། ཇོ་མོ་བདུན(ཀུན་དགའ་འབུམ། ཡོན་བདག་མོ། ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོ། གཞོན་ནུ་འབུམ། ཉི་མ་རིན་ཆེན། ཀུན་སྤྱང་ལྷུམ་མོ། ཁང་གསར་དཔོན་མོ)ཡོད་པའི་ཀུན་དགའ་འབུམ་གྱི་སྲས་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གཅུང་པོ་རྣམས་ལ་བླ་བྲང་བཞི་སོ་སོར་བགོས་ནས་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་། ༡. གཞི་ཐོག་བླ་བྲང(བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བའི་ཇོ་མོ་གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོའི་སྲས་གསུམ་གྱི་འབྲིང་བ་མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་ལ་བླ་བྲང་གཅིག་གནང་བ་དེ་ནས་བྱུང་བའི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་པ་ཟེར) ༢. རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང(བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བའི་ཇོ་མོ་བཞི་པ་གཞོན་ནུ་འབུམ་ལ་སྲས་གསུམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་བ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་བའི་བླ་བྲང་ལ་ཟེར) ༣. ལྷ་ཁང་བླ་བྲང(བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བའི་ཇོ་མོ་གཉིས་པ་ཡོན་བདག་མོར་སྲས་གསུམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་བ་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་ལེགས་འབྱུང་ལ་གནང་བའི་བླ་བྲང་ལ་ཟེར) ༤. དུས་མཆོད་བླ་བྲང(འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་སྤུན་མཆེད་ལ་ཞལ་གྱི་ཐམ་ཁ་དང་། རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་གི་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་མིང་སྲིང་གཉིས་ལ་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ་དང་དུས་མཆོད་བླ་བྲང་སྤྲད་པ་ན་མི་རིང་བར་ཕན་ཚུན་མཐུན་པོ་མ་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས) བཅས་བཞི་ཡིན།

ས་སྐྱའི་བླ་རབས་འཇམ་དབྱངས་བདུན་རྒྱུད།

༡. འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི(འདི་ཕན་ས་སྐྱ་རྙིང་མ་ལ་འདི་ནས་གསར་མའི་ལུགས་སུ་བྱས)སྲས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ(དཀར་པོ) དེའི་སྲས་ཀུན་དགའ་འབར(རྒྱ་གར་དུ་སྐུ་གཤེགས) ༢. སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ(དཀར་པོ) ༣. རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན(དཀར་པོ) ༤. དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་བཞི(ཡུམ་ལྷ) ༥. འོད་པོའི་སྲས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ༦. ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་མཆེད་གཉིས། ༧. བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་འགྲོ་མགོན་བླ་མ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་ཆེན་གྱི་སྲས་བཞི། ཆོས་རྗེ་སྐུ་མཆེད་གཉིས། བླ་མ་འཕགས་པ་དང་བདུན་ལ་འཇམ་དབྱངས་བདུན་རྒྱུད་དོ། །

ས་སྐྱའི་དམར་ཚང་སྐོར་གསུམ། ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ་གསེར་གྱི་སྙིང་ཐིག་ཅན། ནོར་རྒྱུན་མ་དམར་མོ། ལྷ་མོ་རི་ཁྲོ་མའོ། །

ས་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱི་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་གདན་གསུམ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདན། རིག་མ་དང་ལྷ་མོའི་གདན། ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་གདན།

ས་སྐྱོང་མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ། གོ་དོན་ལ་ས་ཆེན་བདེ་བར་སྐྱོང་བ་དང་། མིའི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྲིད་དབང་བསྒྱུར་མཁན་གྱི……

རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཏེ་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་པ་ཚོས་སོ་སོ་ལས······རིམ་པ་མཐོ་བའི་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་པ་ཚོར་བསྟོད······བསྔགས་བྱེད་པའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན།

ས་ཁམ་པ། ཚ་ཅན་གྱི་ས་སྟེ། དེས་སོ་ཕག་དང་རྫ་སྣོད། འཛིམ་བཟོ་བཅས་བཟོ་ཐུབ།

ས་ག། འཆམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞིག་སྟེ། ལག་པ་རལ་གྲིའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀའི་སོར་རྩེ་རྣམས་ཕྱིར་བསྟན་པ།

ས་ག་ཟླ་བ། བོད་ཟླ་བཞི་པ་ནས་ས་ག་ཟླ་བ་ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་གཟིགས་པ་ལྷུམས་གླང་པོ་ཆེ་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྣམ······པར་བརྫུས་ཏེ་ས་ལུག་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས༡༥ཉིན་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མའི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ནས་ལྷུམས་སྤྲོལ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ལུམ་བྷིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་ཆེན་དང་གཅིག ཤིང་རྟ་ས་ཟླ་ཡར་ཚེས༡༥ཡི······མཚན་མོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ཏེ་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་དང་ཐོ་རེངས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཆེན་དང་གཉིས། ལྕགས་འབྲུག་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས༡༥ཉིན་རྩ་མཆོག་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཏེ་ས་ལའི་ཚལ་གྱི་དབུས་ཐ་མལ་གྱི་གཟིམ་ཁྲིར······བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ······གཏད། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཤིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་བསྒྲལ་ནས་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆེན······ཁྱད་འཕགས་ལ་མཆོད་འབུལ་སོགས་བྱས་ན་འགྱུར་ཆེར······བརྩི་བའི་ཟླ་བ་དེའི་རིང་དགོན་པ་ཁག་ལྟ་ཅི། རྒྱ་ཆེའི······མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤ་ཟ་བ་སྤང་བའི་གོམས་གཤིས······ཡོད་ཅིང་། གཞུང་གནས་དང་། རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་སྐར་གྱི་ས་ག་ཟླའི་མཆོད་སྤྲིན་མ་དངུལ་སྐྱིད་འབབ་གྲོག་ཞལ་འདེབས་ཀྱིས་ཚོས་བརྒྱུད་དང་། བཅོ་ལྔ། གནམ་གང་བཅས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ར་མོ་ཆེ། རྩེ་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་བཅས་སོ་སོར་སྟོང་མཆོད་རེ་དང་། རྟེན་གཙོ་ཚང་མར་ཞལ་གསེར་སྒྲོན་འབུལ། ཕྱོགས······མཐའི་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཁག་ལ······ཞལ་གསེར་སྒྲོན་འབུལ། སྐན་ཤལ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་དངོས་དངུལ་བཅས་བཀའ་ཤག་དམ་སྒྱུར་བཀའ་རྒྱ་རེ······ཁུངས་སོ་སོར་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། ཚེས༡༥ཉིན་ཞོགས་པ······སྔ་ཚར་བོད་སྐར་རྣམས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ས་དབང······རྣམ་པ་ན་བཟའ་ཧྲུས་སེར་དང་། ཇ་ཐའི། རིམ་བཞི······བཅས་ན་བཟའ་མཛོད་སེར། རྩིས་དཔོན། ལྷ་ཕྱག སྲུས་རྣམ་པ། ལས་ཚན་པ། དྲུང་དཀྱུས། རྩིས་ཕྱག་པ་བཅས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཚོས་མན་ལི་སེར་དང་། དབུ་ཞྭ་ལྷུང་མདའ་བཅས་གཟབ་བཞེས་དང་བཅས་ཚོགས་པ་གཙུག······ལག་ཁང་དུ་ཕེབ་འཛོམས་བྲོག་གནས་གཟིགས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་ཕེབས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་སོ་སོར་སྐན་ཤལ་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔ་རེ་དང་། དེ་བྱིངས་ཚང་མར་ཨ་ཤེ། ཟུབ་ཕྱི། ཕྱི་མཛོད་བཅས་སྒྲོན་འབུལ། དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་མཚོ་མིག་ལ་མཚོ་རྫས་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་འབུམ། གནས་གཟིགས་གྲུབ་རྗེ་སྟང་ཤག······ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་ཞབས་སྐབས་མི་དཔོན་གཉིས······དང་། གཉེར་ཚང་། ཁང་གཉེར་བཅས་ཀྱིས་སྦྲང་པན་ཞུས་ཐོག ས་དབང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐུ་ཐར་ཞེས་ཅན······བཙོན་པ་མི་བཞི་ཕུས་མོ་བཙུགས་ནས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཏེ······བསྡད་ཡོད་པ་ལ་བཀའ་མགྲོན་དང་། རྩིས་པས་མི་རེར་ཁ་བཏགས་རེ་གཡོག་སྐྱེ་སློད་བཀྲོལ་གནང་སྲོལ་འདུག དེ་ནས་ར་ཆེའི་གནས་གཟིགས་གནང་རྗེས་གླིང་བསྐོར······བརྒྱུད་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་བཅར། རྟེན་གཙོར་སྐན་དར་སྒྲོན་འབུལ་མཛད། དྲུང་བཞེས་ཚུགས། ཀླུ་ཡའི་ཀླ་མར་མཇལ་ཁ་ཞུས། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས། དཀར་སྤྲོད་བཞེས་ཚོ། ཞབས་སྒྲོ་བཞེས་ཟས་བཅས་ཞབས། དེ་ནས་

བྱུང་བཞེས་གྲོལ། བཀའ་བློན་ཚོ་བདེ་སྐྱིད་གླིང་ཁ་བར་ཡར་མར་ཚིབས་ཐོག་དང་། དེ་ནས་མུ་མཐུད་གླིང་བསྐོར་གྱི་སྣང་ཁང་བྱུར་བརྒྱུད་རྩེར་གནས་གཟིགས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐུ་ཁང་ནང་དུ་ཕེབས་འཁྱོར་མཚམས་ཀོ་དཔོན་གཉེར་པས་ཕེབས་ཀོ་ཉིས་སྦྲེལ་གཉིས་ཏེ་གཏོང་མི་ཀོ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་གྱོན་ཆས་གཟབ་མཚར་གྱིས་ཕེབས་སྐྱུག་ཨང་གསར་ཐོག་ས་དབང་རྣམ་པ་འཁོར་བཅས་ཕེབས་ཀོར་བཞུགས། སྐུ་ཁང་གི་རྫོ་སྐས་མཚམས་ཞོལ་གཉེར་སེར་སྐྱ་རྣམས་དང་གཉེར་བྱུང་བཅས་ནས་ཞབས་ཞུས་ཀྱི་སྐུ་ཁང་གཟིམ་ཆུང་དུ་ས་དབང་རྣམ་པ་དང་། བྱིངས་བར་ཁྲམས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་བཞུགས་སྒྲིག་སར་གོ་རིམ་བཞིན་འཁོད། ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་གསོལ་ཇ། འབྲས་བསིལ། ལའི་ཞེས་སྤྲང་ལུམ་བ་ཙོར་བའི་ཁྲ་བ། དཀྱུང་ཚོགས་དཀར་སྐྱོང་རིམ་འབུལ་ཞུས། ལྷ་སའི་ནང་མའི་སྐྱིད་སྡུག་པ་ཚོས་རོལ་ཆ་དང་། གཞས་ཞབས་བྲོ་རྣམ་ཐར་བཅས་གཏོང་མི་དང་། ཀོ་དཔོན་གཉེར་པ། ཞོལ་ནང་བཅས་པར་ལེགས་དར། དངུལ་གྱི་གནང་ཆ་བསྟུལ་ཏེ་ཕེབས་ཀོར་མཚོ་བསྐོར་གནང་སྒོ་ཟིན་མཚམས་གླིང་བསྐོར་འཕྲོ་སྐྱོང་དུ་ཕེབས། དེ་ཉིན་རྩེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཀྱང་སྔོན་ཚུད་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་ཐུགས་སྨོན་སྔན་ཤལ་ཞུ་ལེན་དང་། བྱིན་རྟེན། མཛོད་ཆུང་ཁོངས་ནས་སྤྲང་འགྱེད་བསྔོགས་ལེན་མཁན་བྱུང་བཞི་དང་། ཡིག་ཚང་འཁོར་བཅས་ན་བཟའ་རྒྱན་ཆས་ཁ་གསར་གཟབ་མཚར་གྱིས་སྤྱ་ཆར་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཚང་འཛོམས་ཐོག་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རས་གཙོས་རྩེའི་ལྷ་ཁང་ཁག་དང་། གོང་བཞིན་གླིང་བསྐོར་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཁང་། ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས། ཡིག་ཚང་ལས་བྱུས་གཟིམ་ཆུང་སྐུ་སྟེར་གྱི་སྤྲང་འགྱེད་དང་། བྱིན་རྟེན་བཅས་རན་སྐོང་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྨེར་སོ་སོའི་མཆོད་འབུལ་གཟབ་རྒྱས་དང་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མང་ཚོགས་སེར་སྐྱ་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྤྱ་རྡོ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཚར་རྗེས་ཇ་ཆང་དང་། ཟ་ཆས་འཁྱེར་ཏེ་སྐུ་ཁང་དུ་ཀོ་གྲུར་བསྟུད་ནས་མཚོ་བསྐོར་དང་། གཞས་རྣམ་ཐར་གཏོང་བས་མཚོན་སྤྲོ་སྐྱིད་གང་ལེགས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་རང་འཁོས་འབྱོར་ལ་དཔག་པའི་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། སློང་མོ་བར་སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་གང་ཆེ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་ལུགས།

ས་གས་ཉ་བ། སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་གང་ཁེལ་བར་གཞིར་བཟུང་ནས་ཟླ་བ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་སྤྱི་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་༡༥ཉིན་ཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ནི་ས་ག་ཡིན་པས(འདི་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཞིབ་རྩིས་ལ་ཉིན་རེ་ཙམ་གྱིས་བར་ཁྱད་ཡོད)བོད་ཟླ་བཞི་པ་ལ་ས་ག་ཟླ་བ་ཟེར།

ས་དགུ། (ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཟེར)༡. ཡི་དྭགས་བྱོལ་སོང་བྱིང་གི་ས། ༢. ལྟུང་བ་ཡོད་པ་དམྱལ་བའི་ས། ༣. བསོད་ནམས་གྲུབ་པ་མི་ཡི་ས། ༤ ཀུན་ཏུ་གཡོ་བ་རླུང་གི་ས། ༥. མཐོ་རིས་གོ་འཕང་ལྷ་ཡི་ས། ༦. གཞལ་ཡས་རིན་ཆེན་བཀོད་པའི་ས། ༧. མཚན་ནི་བརྟན་པ་སྤྲིན་གྱི་ས། ༨. དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་ལྡན་ས། ༩. མིང་གི་མཚོན་པ་སྐྱེ་མེད་སའོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ས་དགུ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལུས་འཚོ་བའི་ཟས་འདོད། མཐུན་པའི་གྲོགས་འདོད། བརྟེན་པའི་གནས་འདོད་པ་ཙམ་དུ་མཐུན་པས་ན་གཅིག་གོ །གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་ཁམས་གཅིག་ཀྱང་དགའ་བདེའི་བསམ་པ་མི་འདྲ་བས་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་ལ། སྙོམ་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བས་ས་བཞི་སྟེ་དགུའོ། །

ས་དགྲ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུ

དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས་ས་དཔྱད་ལེའུ་གསུངས་པའི་ནང་གསེས་ས་དགྲའི་སྐོར་ལ། ས་ཡི་འཕུང་སྲི་བརྒྱད། ས་ཡི་ལྟས་ངན་བརྒྱད། ས་ཡི་གེག་ཕྲན་བརྒྱད། ཕུང་བའི་རི་བརྒྱད། གཉེན་དུ་མི་རུང་བ་སོ་བདུན་དང་ས་དགྲ་བཟློག་ཐབས་སོགས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།

ས་དགྲ་ཟོས་བཟུང་བ། 《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས། ཕྱིའི་ས་དགྲ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། ནང་གི་ས་དགྲ་བཅུ་གཅིག ཕྱི་ནང་འབྲེལ་བའི་ས་དགྲ་བཅུ་བདུན་བཅས་གསུངས་པ་གཞུང་ཚོ་མར་གཟིགས།

ས་ངན་གྱི་མཚམས། དགྲ་བོའི་དོགས་པ་ཡོད་སའི་ས་མཚམས་ཞེས་པའི་དོན།

ས་བཅུ། བྱང་སེམས་བཅུ་སྟེ། ༡. རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༢. དྲི་མ་མེད་པ། ༣. འོད་བྱེད་པ། ༤ འོད་འཕྲོ་བ་ཅན། ༥. སྦྱང་དཀའ་བ། ༦. མངོན་དུ་གྱུར་པ། ༧. རིང་དུ་སོང་བ། ༨. མི་གཡོ་བ། ༩. ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན།

ས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་བཅུ་བདུན། རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ས། །ཡིད་ཀྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། །ཐོས་དང་བསམ་དང་བསྒོམ་ལྡན་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལྡན་དང་། །ཕུང་པོ་བཅས་དང་ཕུང་མེད་གཞན། །ཞེས་སོ། །

ས་བཅུ་གཉིས། གོང་སྨོས་ས་བཅུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས།

ས་བཅུ་བདུན། ༡. རྣམ་ཤེས་ལྔའི་ཚོགས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ས། ༢. ཡིད་ཀྱི་ས། ༣. རྟོག་པ་ཡོད་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཡོད་པའི་ས། ༤ རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་ཡོད་པའི་ས། ༥. རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ས། ༦. སམཱ་ཧི་ཏའི་ས། ༧. སམཱ་ཧི་ཏ་མིན་པའི་ས། ༨. སེམས་ཡོད་པའི་ས། ༩. སེམས་མེད་པའི་ས། ༡༠. ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས། ༡༡. བསམ་བྱུང་གི་ས། ༡༢. སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས། ༡༣. ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། ༡༤ རང་རྒྱལ་གྱི་ས། ༡༥. བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། ༡༦. ལྷག་ཡོད་ཀྱི་ས། ༡༧. ལྷག་མེད་ཀྱི་ས།

ས་བཅུ་ནོན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སུ་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བརྒྱ་དང་ཕྱི་མ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཞལ་མཐོང་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་ཐམ་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་འབྱུང་བར《དབུ་མ་འཇུག་པ》སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའི་ནང་གསལ།

ས་བཅུ་བཞི། གོང་སྨོས་ས་བཅུའི་ཐོག་ཏུ་དཔེ་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད། རྡོ་རྗེའི་ས་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །

ས་བཅུའི་ཁྱད་པར་བཅུ། ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཤེས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་གི་དོན། ས་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན། ས་བཞི་པ་གང་ལའང་བདག་གི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན། ས་ལྔ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན། ས་དྲུག་པ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ས་བདུན་པ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། ས་བརྒྱད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་བྲི་བ། རྣམ་པར་བྱང་བ་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན། ས་དགུ་པ་ཡེ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དོན། ས་བཅུ་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན། ཞེས་མདོ་རྒྱུད་དང་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་སོ། །

ས་བཅུའི་འགྲེལ་པ་མདོར་བསྡུས་བཅུ། ༡. རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ལམ། ༢. དྲི་མ་མེད་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ལམ། ༣. འོད་བྱེད་པ་ནི་བསྒོམས་རྗེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ལམ། ༤. འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཚེ་ལྷག་པའི་འོད་འབྱུང་ལམ། ༥. སྦྱང་དཀའ་བ་ནི་སྨིན་དང་ཡོན་ཏན་སྤང་བླང་ལ་སེམས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དཀའ་བའི་ལམ། ༦. མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་ཆོས་སྐུར་མངོན་ཕྱོགས་ལམ། ༧. རིང་དུ་སོང་བ་ནི་རིང་འགོགས་མཐར་གཉིས་མེད་བློས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇུག་ལྡོག་ནུས་པའི་ལམ། ༨. མི་གཡོ་བ་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་ཞི་བདེའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་གཡོའི་ལམ། ༩. ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ལམ། ༡༠. ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དགེ་ཚོགས་གཉིས་སྤྲིན་ཕྱིར་ལྷུན་གྲུབ་ཆེས་ཆེར་འབེབས་པའི་ལམ། དོན་དང་མ་འབྲེལ་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་བ། སྦྱང་དཀའ་བ། མངོན་དུ་གྱུར་པ། རིང་དུ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན(དབང་པ་བཅུའང་ཟེར)

ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག བདག་མེད་གཉིས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པར་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ས་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་གཞིའམ་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །ས་བཅུ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་དང་དྲི་མ་མེད། །འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་སྦྱང་དཀའ་བ། །མངོན་དུ་གྱུར་དང་རིང་དུ་སོང་། །མི་གཡོ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ས་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ནི་རང་དོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། གཞན་དོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་བ་ན། དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འཚོལ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་འཚམ་པར་བྱེད་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བསྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་ས་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ལ་ས་ལྔ་པ་འདིར་དེ་སྦྱོང་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བས་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཐར་སོང་བས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མེད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ནམ་མཁའ་ལ་ཆར་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་བབ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་ལྟར་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། །

ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། འདི་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། ༡. ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས

ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། ༢. ས་བཅུ་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་ཤིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་རྣམས་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གོ། བྱེ་སྨྲས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་མི་འདོད་པས། དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་༡༠༩༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་སྟག་༡༡༥༨ལོའི་བར) ཡབ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ང་དགུ་བཞེས་པའི་དུས་སུ། མ་གཅིག་ཞང་མོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་མ་སླེབས་བར་དུ་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། ཡབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན། དེ་ནས་ཡབ་སྐུ་གཤེགས་ཏེ། ཡུམ་གྱིས་གདན་ས་བླ་མ་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་གཏད། བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ། ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་བླ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མངོན་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན། ཚད་མ། གསང་སྔགས་གསར་མའི་སྐོར་བཅས་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་ལོ་བརྒྱད་སོང་བ་བླ་མ་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བས་གདན་སའི་བདག་པོར་བསྐོས། དེ་ནས་སླར་ཡང་དགེ་བཤེས་དང་བླ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་གཙོ་བོར་གསང་སྔགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་གྱི་བར་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ལོ་དེར་སྐུ་པོ་ཁ་གདངས་སུ་སྐུ་གཤེགས། ས་ཆེན་འདིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ། བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཤོག་གྲངས་༡༢ནས་༢༠བར་གསལ།

ས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས། བཅུ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས། བཅུ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས། བཅུ་བཞི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ས། བཅོ་ལྔ་རྣམ་དག་ལྷུག་པོ་བཀོད་པའི་ས། བཅུ་དྲུག་ཆགས་མེད་སྟུག་པོའི་ས། བཅུ་བདུན་མཚན་རྫོགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས། བཅོ་བརྒྱད་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས། བཅུ་དགུ་མ་སྤང་ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་ས། ཉི་ཤུ་ཀུན་བཟང་དབྱེར་མེད་ས། ཉེར་གཅིག་ལྷུན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་འོ། །

ས་ཏུ་བརྗོད། བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་པ།

ས་རྟེན་བདག་ཡོད་རང་ལ་རྩིས་སྨྲ། ས་ཞིང་འདིའི་བདག་པོ་ཛ་མ་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་པོ་རྒྱག་ཚོག་པ།

ས་སྙིང་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ། རྣམ་དཔྱོད། ཉམས་ལེན། རྩོམ་མཁས།

ས་བརྟག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ས་བརྟག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གསུངས་འདུག་ཀྱང《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས་ས་བརྟག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པས་གཟིགས་པར་ཚལ།

ས་ཐམས་སུ་ཆུག་པ། ས་དོང་དུ་བཅུག་པའི་མིང་།

ས་དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི

ནང་ནས་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལྡན་ཀྱང་། ད་དུང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ངོམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། གཤམ་གྱི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ཞེས་པར་གསལ།

ས་དང་པོ་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ། ས་དང་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རླབས་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པ་དང་། དེ་དག་སྔོན་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བརྒྱ་རེ་སྟོན་པ་སྟེ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོ། །ས་གཉིས་པར་དེ་དག་སྟོང་དང་། ས་གསུམ་པར་བརྒྱ་སྟོང་འགྱུར་དང་། ས་བཞི་པར་བྱེ་སྟོང་འགྱུར་དང་། ས་ལྔ་པར་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་སྟོང་དང་། ས་དྲུག་པར་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ས་བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་དང་། ས་དགུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་དང་། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་ཅེས་མདོ་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལས་གསུངས་སོ། །

ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྔའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཟེར།

ས་དྲུམ་ཙ་དྲུག དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་ས་དྲུམ་བུ་དྲུག་སྟེ། གངས་ཅན། ཀེ་ལ་ཤ། རྒྱ་ནག ལི་ཡུལ། བོད། རྒྱ་གར།

ས་མདའ། གཅན་གཟན་དང་རི་དྭགས་སོགས་གསོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད། སྤ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་མདའ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་བཞག་རྗེས། རི་དྭགས་སོགས་ཀྱིས་སྐེ་སོ་ལ་ཐུག་ཙམ་བྱས་མ་ཐག་འཕར་ནས་མདའ་ལུས་ལ་ཕོག་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།

ས་འདུལ། དགོན་པ་གསར་བསྐྲུན་བྱེད་དུས་སྔ་འགྲོའི་ཐིག་སོགས་བརྒྱབ་ནས་ས་འདུལ་བ་དང་། རས་པ་འཁྲབ་དུས་སྔོན་དུ་ས་འདུལ་གྱི་རྣམ་པ་མཚོན་བྱེད་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཞིག་འཁྱེར་ནས་འཁྲབ་ཡུལ་དེར་བསྟན་ནས་གདོན་བགེགས་བསྐྲད་པའི་རྣམ་པ་མཚོན་པ་ཞིག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ས་འདུལ་ཟེར།

ས་རྫོ་གཞའ་ཤུབ། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ནང་ས་རྫོ་དང་བྱེ་མ། སྣན་གཤེར། ཤུབ་མ་བཅས་འདྲེས་པ།

ས་སྨེ། ས་ཆ་དང་གྲོང་སྨེ།

ས་སྨེ་ལྷ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་བརྟེན་སའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། སྒོ་བསྡུ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་དག་ལས་སའི་དངོས་གཞི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་མ་བཞི་ལ་སོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །གཞི་བསྡུ་བ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་དག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་ནི་དེ་དག

ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་ལྔ་པོ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད། ཕྱི་མས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས《ས་སྡེ་ལྔ》ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

ས་གནས་འདེད་པ། ས་གནས་དེ་རང་དུ་ཡོད་ནས་བུ་ལོན་འདེད་མཁན།

ས་གནས་སྐྱེ་སྐྱོད། ས་གནས་སོ་སོའི་རྫོང་གཞིས་ཀྱི་དཔོན་དུ་སྐྱོད་མཁན།

ས་གནས་ཞབས་ལྷ་ཁང་གཉེར། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་རང་ལ་སྐྱོད་མཁན་ཞབས་བརྟན་ལྷ་ཁང་གི་ཁང་གཉེར།

ས་གནོན་མཉམ་བཞག ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཞུགས་སྟངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་ཀྲུང་དང་། གཡས་མཐེབ་གདན་སྟེར་ཐུག་པ། གཡོན་མ་སྙིང་ཁར་འཇོག་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་རིགས་ཚོའི་སྡོད་སྟངས་ནི་ཕྱེད་ཀྲུང་ཡིན།

ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བ། ཤར་མཐོ་ན་ནུབ་དམའ། ནུབ་མཐོ་ན་ཤར་དམའ། ལྷོ་མཐོ་ན་བྱང་དམའ། བྱང་མཐོ་ན་ལྷོ་དམའ། དབུས་མཐོ་ན་མཐའ་དམའ། མཐའ་མཐོ་ན་དབུས་དམའ་བའོ། །

ས་སྣ་ལྔ། ས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བ།

ས་དཔྱད། ས་བཟང་ངན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་སྟེ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས། ས་དབྱིབས་དང་གནམ་དབྱིབས། ཆུ་དང་ཤིང་། ཕྱི་ནང་གི་ས་དགྲ། ཉི་ཟླ་འཆར་ནུབ་ཀྱི་སྐྱོན། ཞིང་ས་བརྟག་པ། རི་དཔྱད་བརྟག་པ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།

ས་ཕྱུང་སྤྲ། ས་ཕྱུང་སྤུངས་པ།

ས་བོན་ལྔ། རྣམ་འབྱེད་ལས་རྩ་བའི་ས་བོན་ཏེ་ཀུ་ཤུ་དང་ལི་སོགས་དང་། སྡོང་པོའི་ས་བོན་ཏེ་ལྕང་མ་དང་སྨྱུར་བ་སོགས། ཚིག་གུའི་ས་བོན་ཏེ་ཁམ་བུ་སོགས། འགགས་པའི་ས་བོན་ཏེ་ཞོག་ཁོག་སོགས། ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ཏེ་འབྲུ་དང་གྲོ་སོགས།

ས་འབྲི་འབྲུག་པ། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཧྲཱ་ཀྲ་ལ་རཀྵི་ཏས་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་ལྔ་ལ་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༨༥)ལོར་འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་ཀུན་རྡོར་རིན་ཆེན་གྱིས་སྟོད་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཧུ་ལའི་ཧུའི་སོག་དམག་ཁྲི་དགུ་ཙམ་བོད་དུ་འཁྲིད་ནས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར(ས་སྐྱའི་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ) ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་གྱིས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་བུ་ཐེའི་མུར་ཐེ་ཁས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་དང་མཉམ་དུ་གཙང་དམག་ཕོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་འབྲི་གུང་དུ་དམག་དྲངས། འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་མེར་བསྲེག་བཏང་། གྲྭ་པ་དང་མི་སྐྱ་བསྡོམས་པའི་མི་གྲངས་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བསད། དེ་སྔོན་འབྲི་གུང་པའི་མཆོད་གཞིས་ཁོངས་ཀྱི་མི་སྡེ་ས་ཆ་མང་པོ་ས་སྐྱ་བས་ཕྲོགས། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ནང་ཁྲུལ་བར་འགལ་ཟླ་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་འགོ་ཚུགས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ས་སྨྲིག་སྐད། འདི་ནི་ལྷ་སའི་ས་མིང་རྙིང་པ་སྐད་བཞིའི(ས་སྨྲིག་སྐད། ཐལ་ཕྱུང་སྐད། ཕྱུག་འཚོལ་སྐད། རྫི་འབུམ་སྐད)ནང་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན།

ས་སྦྱང་བ་གསུམ། བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ། རྫས་རྟགས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་བ། བླ་ན་མེད་པའི་དག་པས་སྦྱང་བ་བཅས་ཡིན། །

ས་མི་བདག་ཐོབ། ས་ཞིང་དང་ཁང་པ་མི་སེར་བཅས་ཀྱི་བདག་དབང་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་།

ས་སྨན་གཙོ་བོ་བཅུ་གཅིག གསེར་གྱི་བྱེ་མ། སིན་དྷུ་ར། ཟེ་ཚ། ཡ་བ་ཀྵ་ར། བུལ་ཏོག རྨུ་ཟྲི་སེར་པོ། ནག་མཚུར། སེར་མཚུར། ཕག་པན། རྡོ་དྲེག བྲག་ཞུན་ནོ། །

ས་སྐྱོས། མི་ཧྲག་ཀུ་ཤུད་དམ། ཤུཀླ་དཀར་པོ།

ས་མཚམས་གཅོད་པའི་ལམ་ལྔ། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ······ཚོགས་ལམ། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱོར་ལམ། གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ལམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྒོམ་ལམ། མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སློབ་ལམ་སྟེ། རྟེན་··འབྲེལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་མཚམས······གཅོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ས་··མཚམས་གཅོད་པའོ། །

ས་མཚམས་ཡིག་ཆས་རྒྱས་དཔྱད། ས་མཚམས་གཏན་ཁེལ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆས་རྩོད་གླེང་བྱེད་མི་དགོས་པ།

ས་འཛིན། འདི་ལ་དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲི་འཛིན་ཞེས····བྲིས་པ་ཡང་འདུག 《མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན》ལས། སྙིང་རྗེ་དང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་འདོན་སྐབས་དྲི····འཛིན་ཏེ་ར་ཡི་སྐད་གདངས་ལྟར་སྒྲ་བླངས་པར་བཤད།

ས་འཛིན་པ། འཛོ་སྐྱེག་ཅན་གྱི་མིང་།

ས་འཛིན་རྩེ་ལྔ། འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔའམ་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་མིང་གཞན་ཏེ་འདིའི་སྐོར་ར་སྡེའི་ནང་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ས་གཞི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས་སའི་ས་དབྱིབས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ། དེའི་རྩེ་ཚུལ་ནི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི···《རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ལེའུ་དང་པོ་ལས། དགའ་བཞི······འཁྱིལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་སྙིང་ནས་ཕྱོགས··མཚམས་ཀྱི་ས་དབྱིབས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན། ལུང····པའི་སྤྲང་ཁ(ཤར་ཁ)དང་རི་བོ་རྣམས་བསྐོལ་བའི·········མཚམས་དང་ལའི་འགྲུལ་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པདྨ······འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་སྟག་རྩེ་ངོས་ཀྱི་བྱང་རི་དང་ལྷོ་བྲག་དཀར་གྱི་རི་གཉིས་བསྐོལ་མཚམས་མལ་དྲོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཆེན་གྱི་ཐད་དུ་ཟུར་གཅིག ཆོས་ལུང་། སྐམ་པོ་ལུང་། གྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་པ་དང་ལ་བཅས་ལ་ཟུར་རེ་རེ། ལྷོ་ནུབ····སྐྱིད་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྣེའུ་དང་སྟོད་ལུང་གི་རི་བསྐོལ·········མཚམས་རྒྱ་ཤུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་ཐད་དུ་ཟུར་གཅིག ནུབ་ཕྱོགས་སྟོད་ལུང་ནང་གི་ལམ་ཆེན་དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་རྒྱབ་རི་ཡབ་རི་བསྐོལ་མཚམས་སུ་ཟུར་གཅིག ནུབ་བྱང··ཉང་བྲན་གྱི་ཕུ་དང་དོག་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཤར་དང་ལ···གཉིས་ལ་ཟུར་རེ་རེ་བཅས་ཟུར་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ཞེས······གསུངས།

ས་གཞི་ལ་པད་འདབ་བརྒྱད་པ། གོང་དུ་ས་གཞི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ས་འོག་གྲུབ་པ་བརྒྱད། ཤར་དུ་རལ་གྲི། དྲག་པོའི་ཟུར་དུ་རོའི་དབང་པོ། བྱང་དུ་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ། ཀླུང་དུ་རི་ལུང་། ནུབ་ཏུ་མིག་སྨན། བདེན་བྲལ་དུ་རོ་ཙ་ན། སྡོ་ཙ་ཀང་མགྱོགས། མིའི་ཟུར་དུ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་སོ། །

ས་འོག་དར་འཐབ ས་འོག་ཏུ་བསྟད་ནས་གོས་ཆེན······འཐགས་པ་དེ་ཕྲུག་གཡོ་ངན་རྒྱུས་བྱེད་པའི་དཔེར་བཞག

ས་འོག་རིམ་པ་དགུ། ས་ལྷ་བརྟན་མ། ཀླ་མགོན། སྟོང་གསུམ་རྒྱལ་བ། ས་སྲིན་དམར་པོ། རྗེ་ཁྲ་བོ། འགོག····ཆེན་དྲུག་འབུམ། སྣང་སེལ་མཆེད་དྲུག བེ་སྣ་བརྒྱལ་བ། ཁྲི་ལ་ཁྲི་འབུམ་གྱི་གནས་རྣམས་ཡིན་ཟེར་ཏེ་བརྟག་གོ།

ས་ཡི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་ཚན་མདོ་སྡེ་ཞིག

ས་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། སྲུངས་པ། བཀང་བ། བྱིན་དུ་བཏེགས་པ།

ས་ཡི་སྡེ་བརྒྱད། བོད་རྒྱལ་བཅུ་དྲུག་པ་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྡེའམ་རྒྱལ་ནམ་ཟིན་ལྡེ་དང་། བཅུ་བདུན་པ་ལྡེ་འཕྲུལ་ནམ····གཞུང་བཙན། བཅོ་བརྒྱད་པ་སེ་སྣོལ་གནམ་ལྡེ། བཅུ··དགུ་པ་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ། ཉི་ཤུ་པ་ལྡེ་སྣོལ་ནམ། ཉེར·····གཅིག་པ་ལྡེ་སྣོལ་པོ། ཉེར་གཉིས་པ་ལྡེ་རྒྱལ་པོ། ཉེར···གསུམ་པ་ལྡེ་སྤྲིན་བཙན་པོ་བཅས་བརྒྱད་དོ། །

ས་ཡི་དབྱེ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས···

པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ས་ཡི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་མ་གསུངས། 《བཻཌཱུར་དཀར་པོ》ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས། ས་དཔྱད་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསུངས་པ་གཞུང་དངོས་ལ་གཟིགས།

ས་གཡོ་བཅོ་བརྒྱད། འགུལ་དང་། རབ་ཏུ་འགུལ། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འགུལ། གཡོ་བ། རབ་ཏུ་གཡོ། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོ། ལྡེག རབ་ཏུ་ལྡེག ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ལྡེག འཁྲུག རབ་ཏུ་འཁྲུག ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འཁྲུག ཞུར་ཞུར། རབ་ཏུ་ཞུར་ཞུར། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུར་ཞུར། ཆེམ་ཆེམ། རབ་ཏུ་ཆེམ་ཆེམ། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཆེམ་ཆེམ་སྟེ་ས་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད།

ས་གཡོ་དྲུག འགུལ་དང་། གཡོ། ལྡེག འཁྲུག ཞུར་ཞུར། ཆེམ་ཆེམ་སྟེ་ས་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག ཡང་ན་ས་གཡོ་བའི་ཕྱོགས་དྲུག་སྟེ། གོང་གི་ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། འཚང་རྒྱ་བ། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་ས་གཡོ་བའི་རྐྱེན་དྲུག་ཟེར།

ས་ར་ཧ། (སློབ་དཔོན་ས་ར་ཧ) སློབ་དཔོན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཡང་ཟེར། སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པས་དུས་རབས་དང་པོའི་གོང་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག སློབ་དཔོན་འདིའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ན། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དརྦྷ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ར་ཧྲི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། གང་ལྟར་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཉིན་མོ་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་དང་། མཚན་མོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱས། སྐབས་རེ་ཆང་ཡང་འཐུང་བས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་དང་འགལ་བར་བརྩིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོས་གནས་ནས་བསྐྲད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པར་བྱོན། སློབ་དཔོན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་འོད་བྱ་བ་སོགས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་དང་། གཙོ་བོར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དེ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོང་སྟེ་མདའ་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ཕྱག་རྒྱར་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་གཤེགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཤྲཱི་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིར་བྱོན་ནས། དེར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་མིན་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ཞིག་ད་ཕན་མ་མཐོང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། 《དོ་ཧ་མཛོད》 《སྐུའི་མཛོད་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་གླུ》《གསུང་གི་མཛོད་འཇམ་དབྱངས་རྡོ་རྗེའི་གླུ》 《ཐུགས་ཀྱི་མཛོད་སྐྱེ་མེད་རྡོ་རྗེའི་གླུ》 《སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ》 《མན་ངག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་པ》 《རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ》བཅས་ལོ་ཙྪ་བ་ཤྲི་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་། རྨ་བན་ཆོས་འབར་གྱིས་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྔགས་ཕྱོགས་པོད[ཙི]པར་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི《བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས》སུ་གསལ།

ས་རིམ་ཏ་ཟམ། ས་ཚིགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱིལ་དགོས་པའི་ཏ་ཐོག་ཡི་གེ་སྐྱིལ་མཁན་པོ་ཏ།

ས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཕྱུག ༡. ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ༢. རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅས་སུ་གོ་བའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་སྐབས་དང་བསྟུན་དགོས།

ས་ལ་ལེགས་དྲུག བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་མི་རབས་བཅུ་པ་ནས

བཙོ་ལྷ་པའི་བར་ལ་ཟེར། ༡. རྒྱལ་པོ་ཤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དང་བཙུན་མོ་བུམ་ཐང་ཀྲང་གཉའ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཨེ་ཧྲོ་ཞེགས། ༢. དེ་དང་བཙུན་མོ་རྨུ་ལྕམ་བྲ་མ་ན་གཉིས་ཀྱི་བུ་དེ་ཧྲོ་ཞེགས ༣. དེ་དང་བཙུན་མོ་གླུ་ལྕམ་མེར་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཐི་ཧྲོ་ཞེགས། ༤ དེ་དང་བཙུན་མོ་གུང་སྨན་གཉིས་ཀྱི་བུ་གུ་རུབ་ཞེགས། ༥. དེ་དང་བཙུན་མོ་མཚོ་སྨན་འབྲོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བུ་འབྲོང་གཞེར་ཞེགས། ༦. དེ་དང་བཙུན་མོ་གནམ་སྨན་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཨི་ཧྲོ་ཞེགས་བཅས་ཡིན། ཧྲུན་རྟོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཧྲོག་དྲིལ་ནང་རྒྱལ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ལེགས་དྲུག་འདྲེན་པའི་སྐབས་མིང་བདུན་བྱུང་བ་གང་ཡིན་བརྟག

ས་ལུ། འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེའམ་འཕེལ་པོ་སྟེ། བཙོས་ན་སུམ་འགྱུར་དུ་འཕེལ་བའི་འབྲས་ཀྱི་མིང་།

ས་ལུ་ལྗང་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ཐོག་མར་གསུང་སྐབས་འབྲས་ས་ལུ་ཞིག་ཕྱག་ལ་བཟུང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འབྱུང་བ་དང་། གཅིག་མེད་ན་གཞན་མི་འབྱུང་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

ས་ལེ་སྦྲམ། གསེར་ལ་དམར་པོ་དང་སེར་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སེར་པོ་ལ་མཆོག་དམན་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ལ་ས་ལེ་སྦྲམ་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་ས་ལས་ཐོན་པའི་གསེར་རྡོག་པོ་ཆེ་ཙམ་པ་ལ་བཤད་པར་གནང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་གསུམ། ས་བླ་དང་། ས་སྟེང་། ས་འོག་སྟེ་གསུམ། ཡང་ན་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་སྟེ་གསུམ།

ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུ། ས་འོག་ཀླུའི་ཡུལ། ས་སྟེང་མི་ཡི་ཡུལ། ས་བླ་ལྷ་ཡི་ཡུལ།

ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། སྟོན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་འདི་ཐོག་མར་བཞེངས་སྐབས་སུ་གཟིམ་ཆུང་གྲུས་ཡིན་ཅིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཆོས་གསན་ས་ཡིན། ཟེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཕུལ་བའི་ཆེན་ལུང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་ཐང་འཇོག་ཡུལ་ལྷ་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་ཁང་འདིར་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཚམས་ཞུའི་མི་སྣ་ཨ་ཀུ་རྟོ་ཐོག་ཐུའི་གདོང་གོང་མ་ཆེན་ལུང་རང་ཉིད་དགེ་སློང་གི་ཆས་སྤྲས་པའི་འདྲ་ཐང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མི་ཉག་མགར་ཐར་དགོན་པ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྐབས་སྲུང་སྐྱེལ་ཞུ་མི་སྐུ་ཚབ་ཁོ་ཧྲོས་ཨེ་ཅིན་གདོང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་བསྐུར་བའི་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བྱང་བཅས་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པས་གོང་མའི་མཚན་བྱང་དང་འདྲ་ཐང་གི་མདུན་དུ་གོང་མའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ནམ་ཡིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞུ་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད། གཞན་ཡང་འདྲ་ཐང་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆོས་ཁྲིའི་ནང་དུ་གོང་མ་ཆེན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པར་འཚམས་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་བོད་དང་མན་ཇུའི་སྐད་ཤན་སྦྱར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བཞེངས་པའི་རྒྱ་དངུལ་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐུ་བཅས་ཡོད།

ས་ཧེབ། རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་འོག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ནང་ས་ཧེབ(Sahib)ཟེར་བ་དང་སྐབས་རེ་སྤྱིར་བཏང་ཡོ་རོབ་ཀྱི་མི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་ནང་དབྱིན་ཇི་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ལ་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་བྱུང་།

ས་ཧོ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཛཿཡི་རྨིས་ལྟས་ངོ་མཚར་ཅན་བདུན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟགས་ཐིམ་པ་དང་། རིན་ཆེན་གླེགས་བམ་བབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་བྱས་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་དམ་པར་བསྔགས་པ་དང་། མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཆར་དུ་བབས་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན་པའོ། །

ས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་མངའ་བདག ས་སྙིང་མིའི་འཇིག་རྟེན་རང་བྱུང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བའི་བདག་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་བསྡུས་ན་ས་ཡི་བདག་པོ་ཟེར།

སཱ་ལའི་ཚལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། གནས་འདི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་རྣམས་ནི་སཱ་ལ་སྟེ་སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དང་། ཡུལ་སྟོངས་ཡོངས་སུ་རྩ་ཀུ་ཤས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པས་ན་ས་གནས་འདིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་ལ་སཱ་ལའི་ཚལ་དང་། ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྩ་མཆོག་གྲོང་ཞེས་ཐོགས་པར་བཤད་ཅིང་། 《ཐང་སན་ཛང་གི་ལམ་ཡིག》ལས། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་གནས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལི་དབར་བརྒྱ་དང་བདུན་ཙམ་གྱི་ཆོད་ན། ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་མཁར་སྟོང་གོག་པོ་ཡོད་པའི་ནུབ་བྱང་མཚམས་ལི་དབར་བཞིས་ཆོད་པ་ན། སཱ་ལའི་ཚལ་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལི་དབར་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་དབུས་མཐོ་ཞིང་མཐའ་དམའ་བའི་སྒང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་སོ་ཕག་ལས་བརྩིགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འདྲ་སྐུ་དང་། དེའི་གཞོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཀ་བ་ལ་བཀོས་པའི་ཡི་གེའི་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཀ་བ་གཞན་ཞིག་གི་ངོས་སུ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཟེར་བ་འཁོད་ཡོད་པ། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་བྱང་ཕྱོགས་ཆུ་བོའི་ཕར་འགྲམ་ན་སྐུ་གདུང་མེ་ལ་བཞུས་པའི་གནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལི་དབར་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་དང་ཐོག་མར་སྟེགས་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྐབས་དེར་གཏིང་ཟབ་ཚད་འདོམ་དྲུག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་མོང་ཆེན་པོར་སོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་མེ་ལ་བཞུས་པའི་གནས་དེའི་ས་རྡུལ་རྣམས་ནང་རིགས་གང་ལའང་ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ལེན་མཁན་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད།

སང་ཀ་ག་ཏྲ རྟུལ་གཟན།

སང་གི་ཚེས། སང་ཉིན་གྱི་གྲ་སྒྲིག

སང་འབུམ། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་འབུམ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་འཇོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསལ།

སང་ཤི། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོ་ཞིག་སྟེ། 《སྦ་བཞེད》ལས་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་རྗེས་དགུང་ལོ་བཞི་ལ་སླེབས་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནས་འཚམས་འདྲིའི་ཕོ་ཉ་བ་འབའ་དེའུ་ཟེར་བ་ཞིག་སྐྱེས་དངོས་མང་པོ་བཅས་ཏེ་བོད་དུ་འབྱོར། ཕོ་ཉ་བ་དེ་ལ་བུ་བློས་གར་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་པོའི་རྩེད་གྲོགས་སུ་ཕུལ་ནས་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བློན་པོར་གྱུར་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོའི་བུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་བྱས་པ་འདི་གཅིག་པུ་ཡིན་པར་སྣང་།

སངས་རྒྱས། སངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྤངས་ཟིན་པའི་དོན་དང་། རྒྱས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་དོན་ཡིན། འདི་སྐོར་ཞིབ་ཆ《ཕར་ཕྱིན》གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གསུམ། སྟོན་པ་ཉིད་རང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། མདོའི་གླེང་གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་སྟེ་གསུམ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས། དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའམ་རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ། ཡང་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་སྔ་མ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ།

ཡོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཅས་བཞིའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ནས་གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཤེས་བྱའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ། གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དབུས་མེད་པ་བཅུ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅུའི་བར་བཅུ་ཚན་སུམ་ཅུ་རྟོག་གེ་འབར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དགེ་སློང་གཏུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱུང་བ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་སྐུའི་སྤྱོད་པ་འཁྲུལ་བ་མི་མངའ་བ། ནགས་སྡུག་པོར་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་པ་སོགས་གསུང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། བརྗེད་ངེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉོར་བ་སོགས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བླང་དོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དུས་ལ་མ་བབ་ན་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་དང་དྲུག་སྟེ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་དྲུག་སྟེ་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་གསུམ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། འདས་པའི་དུས་མཁྱེན་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མ་འོངས་པའི་དུས་མཁྱེན་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། དྲན་

པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ།། འདི་རྣམས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཉེར་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ། ཚོགས་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད། ཆོས་སྐུ་བརྙེས་པར་མཉམ་པ་ཉིད། འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནད་བརྒྱ་སེལ་བྱེད་སྨན་གཅིག་པུ་དང་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་པུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས། ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཉན་པ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་རྟོགས་པ་སེམས་བརྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྡེ་བཞི། བོན་ཆོས་གཉིས། སྨན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ། ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ། མངོན་པའི་ལེའུ། མདོ་སྡེའི་ལེའུ། འདུལ་བའི་ལེའུ། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་བཅས་ལེའུ་རེ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་དོ། །(ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའང་ཟེར)

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྡེ་སྣོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྐོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཞི། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཆེན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན། ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན། ཞི་བའི་ལས་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་ལ་འགོད་པ། སླར་དོར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་བྱེད་ལ་འགོད་པ། གཉིས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པ་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཞི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ། བདུན་པ་ལ་འགོད་པ། བརྒྱད་པས་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྲིད་པ་ཐ་མས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། གཞི་མེད་པ་ལ་འགོད་པ། རྣམ་བྱང་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཅོ་བརྒྱད། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཅུ། ༡. དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ༢. དགྲ་བཅོམ་པ། ༣. ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། ༤. རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། ༥. བདེ་བར་གཤེགས་པ། ༦. འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། ༧. སྐྱེས་བུ་

འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ། ༨. ལྷ་དང་མི······
རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ༩. སངས་རྒྱས། ༡༠. བཅོམ་ལྡན······
འདས་ཏེ་མཚན་བཅུ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས། དེ་བཞིན····
གཤེགས་པས་སྔོན་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་པས་ཞབས་
ཀྱི་མཐིལ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་གནས་པ། སྦྱིན་པ་བཏང་
བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོས་མཚན། གཞན་ཁྲིད་
ཏུ་མ་བསད་པས་རྗིང་བ་ཡངས་ཤིང་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ།
སེམས་ཅན་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སོར་མོ····
རིང་བ། གཞན་གྱི་འཁོར་ཕྲ་མས་ཕྱེ་བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི····
སོར་མོ་རྣམས་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། གོས་སྣ་ཚོགས་བྱིན་པས་
ཕྱག་ཞབས་པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ།
བཟའ་བཏུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱིན་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་བཞི་
དང་ཕྲག་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཆ་སྟེ་སྐུའི་གནས་བདུན་
དག་མཐོ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཟུང···
བས་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་ཞེས་པ་ཤ་ཛྷའམ་བསེ་ཁ་སྐོམ་ཤ་བའི་
བྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤ་རྒྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ། གསང་
ཚིགས་བསྲུངས་ཤིང་འཁྲིག་པ་སྤངས་པས་གླང་པོ་ཆེ་ལྟར···
གསང་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས···
སྤྱད་པས་རོ་སྟོད་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ་སེང་གེ་འདྲ་བ། དགེ་བ··
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་ཐལ་གོང་མ་ཁྱིངས་པའི་བར་མེད··
པར་རྒྱས་པ། གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པས་དབུང······
མགོ་ལེགས་པར་ཟླུམ་པ། གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བས་
ཕྱག་མཐིལ་འཇམ་ཞིང་ཟླུམ་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་མཉམ་
པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་མ་བཏུད་པར་པུས་
མོར་སླེབས་པའི་ཕྱག་རིང་བ། དགེ་བཅུ་མི་ཉམས་པར·····
སྤྱད་པས་སྐུ་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ·······
འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པ། ནད་པ་ལ་སྨན་སོགས·····
བྱིན་པས་མགྲིན་པ་ཁ་དོག་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དུང·····
དང་འདྲ་བར་འཁྱིལ་བ། དང་པོར་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང···
ཕྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་འགྲམ་པ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ·····
འདྲ་བ། སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པར་བྱས་པས·····
ཚེམས་བཞི་བཅུ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་ཉི་ཤུ་རེར་གྲངས་མཉམ་
ཞིང་ཐགས་བཟང་ལ་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཐོ་དམན··
མཉམ་པ་ཉིད། སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྲུངས་པས་མཆེ་བ་རབ··
མཆོག་དཀར་བ། བདེན་པར་གསུངས་པས་ལྗགས་རིང····
ཞིང་མཐའ་མེད་ལ་བསམ་དུ་མེད་པ། རོ་བྲོ་བ་མང་པོ་བྱིན་
པས་ལྗགས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་དང་ལྡན་པ།
འཇམ་ཞིང་དགའ་བའི་ཚིག་སྨྲས་པས་རང་བྱུང་གི་གསུང་ཀ་
ལ་པིངྐའི་སྐད་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན་པ། བྱམས་
པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐམས་ཅད་བསྲུངས་པས་སྤྱན་བཟང་པོ···
ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདྲ་བ། བསམ་པ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པས་རྫི་མ་ཁྱུ་
མཆོག་འདྲ་བར་སྟུག་ཅིང་མ་འཛིངས་པ། བསྔགས་འོས་ལ··
བསྔགས་པས་ཞལ་མཛེས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྨིན་མཚམས་སུ···
མཛོད་སྤུ་དཀར་པོ་ཤག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བླ་
མ་ལ་གུས་པས་གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་པ་སྐྱེ་ལུས་དྲང་པོར་
མི་གཡོ་བ། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བས་པགས་པ···
དག་ཅིང་སྲབ་ལ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ། འདུ་འཛི······
སྤངས་པས་བ་སྤུ་ཕྲ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཁུང་བུ་རེ་ནས་རེ་རེ་སྐྱེས་
པ། གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པས་བ་སྤུའི་རྩེ་མོ་
གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ། ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་
མཚོན་ཆ་སྤངས་པས་དབུ་སྐྲ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ······
མཐོན་མཐིང་ལྟར་སྔོ་བ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཉིད་ངེ··
འཛིན་ལ་སྦྱར་བས་ཉ་གྲོ་དྷ་རྫོགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་འདྲ་བར་སྐུ་ཆེ་ཞིང་གབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་སྲིད་མེད་ཀྱི···
བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སུམ་
ཅུ་སོ་གཉིས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བདུན། མི་མཉམ་པ····
དང་མཉམ་པའི་ཕུང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྟོབས། མི་འཇིགས་པ།
མ་འདྲེས་པའི་ཆོས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། མ་འདྲེས་པའི····
དྲན་པ་ཉེར་བཞག བསྲུང་བ་མེད་པ། ཡང་དག་པར····

རིག་པ། མངོན་ཤེས། ཏིང་འཛིན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། ཚེ་འཕྲུལ། མཚན། དཔེ་བྱད། གསུང་དབྱངས་རྣམས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་བཞི། དེའི་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་སོ་གཉིས་བཅས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་། སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་བདག་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའོ། ། རྣམ་པ་བཅུ་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཇི་ལྟར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ཏེ། ༡. ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༢. དབང་དུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༣. འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༤ རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༥. རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༦. རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༧. གོ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༨. གདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༩. དུས་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༡༠. ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད། རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ས་དང་། ཚེ་ལ་དབང་བའི་ས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ས་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དག་པ་བཞི། སྐུ། ལོངས་སྤྱོད། གནས། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མི་མཉམ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ།
༡. ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ༢. ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ། ༣. ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། ༤ རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། ༥. ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཏྲམ་ལའི་ཡུལ་གྱི་བྱི་བྲག་དང་པས་རྩེ་བ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསན་སྦྱངས་གནང་བས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཏེ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་ནས་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་དོ། །

སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། ཡུམ་བཞི། ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག སྒོ་མ་བཞི་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་བཞུགས་སྟངས་བཅས་ཞིབ་པར་བཤད་པའི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་པ་ནས་མེད་པར་མ་གྱུར་བར་གྱི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་འབྱུང་བའི་ནང་ནས་ད་ཕན་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིའི་ནང་གི་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐབས་བསྐལ་པ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྐོམས་ཚེ་ཚད་མི་ལོ་བཞི་ཁྲི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། རྒྱས་པ་གོང་གི་འཁོར་བ་འཇིག་ཅེས་པར་གསལ།

སངས་རྒྱས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་གཟིགས་པ་ལྔ། ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབུས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར། རིགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས། རྒྱུད་ལ་གཟིགས་པ་བུ་རམ་གྱི་ཤིང་པ་ཤཱཀྱའི་གདུང་རྒྱུད། ཡུམ་

ལ་གཟིགས་པ་སྔོན་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཡུམ་ལྷ་མཛེས་མ། དུས་ལ་གཟིགས་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་ཡི་དུས་སོ། །

སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད།

ཕྱར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྤྲུལ་པའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་པ་ལས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཅན་གྱི་འདྲ་སྐུ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་རིང་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བཞུགས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་པཱ་ལས(འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་རྗེ་རིང་ནང་འཁོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་པཱ་ལ་དང་མི་འདྲ)སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཐྲི་སྟི་མ་ཛ་ཡ་དང་ཕན་ཚུན་མ་མཐོང་བའི་གྲོགས་པོ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བསྐུར་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ། ཐེངས་ཤིག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་འདི་དང་། མདོ་སྡེ་ལྔ། དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་གཅིག་བཅས་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ལྟར་བསྐུར་ཏེ། རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་ཆུ་ཐོག་ཏུ་གདན་དྲངས། རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་སྐབས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་བུ་མོའི་རྟེན་སྐལ་དུ་གནང་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་རྗེས་མང་སྲོང་གི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་དང་ཕན་ཚུན་བཞུགས་ས་བརྗེས་ཏེ་དེང་སང་ལྷ་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་བཞུགས་ཡོད།

སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ། འདི་ཉིད་ཏྲུས་པ་འཕེའི་ནང་ཚན་ཟི་ཚ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་འབེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཡུམ་བྱེ་བཟའ་རྒྱས་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༡༦༠)ལོར་ཡུལ་གཞུང་གི་སྙེའུ་གདོང་པར་སྐུ་འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་སློག་གྲུར་མང་པོ་ཤེས་པའི་གསལ་སྣང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་ཕེབས་སྐབས་མཁན་པོ་སྨལ་ཏི་དང་། དགེ་བཤེས་འགར་གྱིས་སློབ་དཔོན་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུར་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་རིན་པོ་ཆེ་གླང་ལུང་པའི་སར་ཕྱིན། གླང་ལུང་པ་ལོ་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་བསྟེན། གདམས་པ་རྣམས་ཚང་བར་ཐོབ། གླང་ལུང་པ་གཤེགས་རྗེས་དད་མོ་ལྷ་ཁང་དུ་ཟླ་གསོད་ལོ་དྲུག་མཛད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་བྲང་ར་མོ་ཆེར་མཁན་པོ་སྨལ་ཏི་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱང་དང་། གསང་སྟེ་བ་དགེ་བཤེས་སྤྱས་ཀྱིས་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ལ་ཚོགས་བཤད་མཛད། ཞེ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་ཕྱིན། གླང་ལུང་པ་ཆུ་གླང་ལ་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པས་ཞེ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་ཕྱིན་པའི་བར་དེར་སེམས་ལོ་དྲུག་ཙམ་རིང་གདན་ས་བསྐྱངས་ཟེར་ཏེ། ལོ་བྱེ་ཡུལ་བ་རྣམས་ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་སེ་སི་བགྲང་བར་འདུག སངས་རྒྱས་སྒོམ་པས་གདན་ས་ཡུན་རིང་བསྐྱངས་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་གླང(༡༢༢༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་སེང་གེ་སྐྱབས། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་མོ་ཕག(༡༡༧༩)ལོར་ལྷུགས་ཀྱི་སྐྱི་ལུང་དྲིའི་ཕུ་ཁའུ་བྱ་བར་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་གི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ལྡན་གྲོ་མོ་ཆེ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། མཁན་པོ་གོང་མ་གཉིས་ལས་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་གསན། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ་ལྷུགས་གླང་ལོར་སྟར་ཐང་གི་གདན་ས་བཟུང་། སྔོ་སྐྱོང་ཚོགས་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གཅིག་ཀྱང་རྩོམ་པར་མཛད། གདན་ས་ལོ་བཅུའི་བར་བསྐྱངས། དེ་ནས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་མཛད་ནས་ཀུན་སྤངས་མཛད་དེ་རྟ་ཤི་ལུང་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དབེན་གནས་སུ་ཕེབས་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེལ་མ་ཞུས་པས། ས་མཚམས་སུ་བླ་མ་མ་ཏི་བསྐུལ་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དེང་དུས་

ཀྱང་མ་རྟེ་བསྐྱལ་ཅིག་ཏུ་གྲགས་པའི་རྗོ་ཤུང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། བླ་མ་འདིས་སྐལ་ལྡན་གྱི་འདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༢༥༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞིང་། ཞལ་ཆེམས་ལྟར་གདུང་རྟེན་ནི་ཐུག་སྐྱིབས་མཛོན་གསལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དབེན་གནས(བྱང་ཆེན་སྒར་རི)ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་འདིའི་གདུང་རྟེན་གཅིག་ནི་ཆོས་སྡེའི་གདུང་རྟེན་གྱི་གྲལ་བཞི་པ་ན་བཞུགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྱོར་བ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་པའམ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཚབ་གནང་བའི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ།

སངས་རྒྱས་སྟོང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ནས་མ་སྟོང་བར་གྱི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་ཡོད་ཟེར། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཚན་ཆ་ཚང《མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ》ཡི་ནང་གསལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་རེ་རེ་ལ་རིགས་དང་ཡུལ་སོགས་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཡུལ། ༢. རིགས། ༣. རུས། ༤. ཡབ། ༥. ཡུམ། ༦. ཉེ་གནས། ༧. བདུད། ༨. ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག ༩. རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག ༡༠. དམ་པའི་ཆོས་གནས་ཚད། ༡༡. སྐུ་གདུང་གི་གནས་ཚུལ་བཅས་ཡིན།

སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མེ་རོ། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་སྔར་ཡང་མེ་འབར་བ་ལྟར་དར་རྒྱས་ཡོང་བའི་མེ་རོ་སྟེ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཐོག་མར་ཚུགས་པ།

སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ཟླ་འཛིན། འདིའི་ཟླ་འཛིན་ནམ་གུང་ཡོལ་མ་ཐག་པ་སྐྱང་གི་དུས་སྐྱ་ཆར་ཟླ་བའི་བྱང་ཤར་ཤར་ཉེའི་ཕྱོགས་ནས་དུས་མེས་ཟླ་དཀྱིལ་དྲུག་ཆ་གཅིག་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་པ་ལས་བསྒྲིབས་མཐའ་གྲོལ་ཡུན་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ན་སྐར་ཁ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ།

སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་གསུམ། གདིང་གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ། སྐུ་གདུང་མངོན་སངས་རྒྱས་པ། ལྷག་མེད་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའོ། །

སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན། སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

སངས་རྒྱས་དཔོན་སྟོན། མཚན་དངོས་གཞོན་ནུ་འབྱུང་གནས་ཟེར། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༡༣༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༢༡༠)ལོའི་བར་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་བཞུགས། འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མ་ནས་ཡིན་ཅིང་། ཡབ་ཡོན་བདག་བུ་མོ་སྟག་དང་ཡུམ་ཤ་མོ་མདོག་གཉིས་ལ་སྲས་ལྕམ་སྲིང་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་སླེབས་སྐབས་དགེ་བཤེས་འབེན་ཐང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷེའུ་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དགེ་བཤེས་ཞང་བྲན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། དགེ་བཤེས་ཀ་བ་དར་སེང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་པ་ནས་བཟུང་ལོ་མང་པོའི་བར་མཚམས་བཅད་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། ཞར་ལ་སློབ་མ་མང་པོར་ཆོས་འཆད་སྤེལ་གནང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༨༢)ལོ་ལ་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་ལྷ་ཁང་། དབུ་རྩེ་ཀ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། ཁྲམས་ཆེན་ཀ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། མགོན་ཁང་ཀ་བ་གཉིས་བཅས་བསྐྲུན་པས་ཀ་བ་དགུ་བཅུའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གྲུབ་པར་མཛད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་མཛད་པའི་དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བསྡུས་པ་ཞིག ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་

གྱིས་མཛད་པའི《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཤོག་གྲངས༡༣༥ནས་གྲངས༡༦༦བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རང་ཅག་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་མ་ཆགས་གོང་གི་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྔོན་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན།

སངས་རྒྱས་ཞི་བ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ཀྱི་སློབ་མ། བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་རྙེད།

སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་། བསྐལ་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱོན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་ཤེས་རབ་བླ་མ། སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་ཡང་ཟེར། རྗེ་འདི་ནི་ཡུལ་ར་སྙེངས་ཀྱི་གདོང་སྣར་ཡབ་ཆེན་མགོན་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་དཔལ་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༢༠༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་གཞོན་བྱིས་པའི་དུས་ནས་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ལ། དགེ་སྦྱོར་ལ་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་། གཅིག་པུར་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་མཁན་ཆེན་ག་སྟོན་བླ་མ་དང་སློབ་དོན་ལྷ་ཁང་ལྷག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཤེས་རབ་བླ་མར་གསོལ། འདུལ་བའི་ཕྲན་རྣམས་ཀུང་གསན། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ནགས་པ་ལས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཞིང་། ས་ཕུ་དགོན་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སྟག་ལུང་ཐང་དུ་སྐུ་ཡལ་བ་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་ཁྲིད་རྣམས་གསན། གཙང་པས་མཁན་པོ་དང་། ཁུ་སྟོན་གྱིས་སློབ་དཔོན། གསང་སྔགས་སློབ་དཔོན་དོན་མོ་རི་པས་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༢༣༦)ལོར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། གསེར་འབུམ་དང་། དཔལ་གྱི་གདུང་ཁང་། མཆོད་ཁང་ཆེན་མོའི་ཐིག་ཁང་། དཔལ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་སོགས་བཞེངས། དགོན་པར་གསུང་རབ་རྒྱུན་འདོན་དང་ལོ་རེ་བཞིན་འདོན་པའི་སྲོལ་མང་དུ་བཙུགས། དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་འདུས་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཀུང་ནག་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༧༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སངས་རྒྱས་རབས་བདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་བསྐལ་པ་སྔ་མའི་སྐབས་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་དང་། གཙུག་ཏོར་ཅན། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་གསུམ་དང་། བསྐལ་པ་འདི་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ། འོད་སྲུང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཅས་བཞི་ལ་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

སངས་རྒྱས་རས་ཆེན། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་གཉན་རས།

སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། རྗེ་འདི་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་དཔལ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས(༡༣༣༩)ལོར་སྣེའུ་མཁར་དུ་སྐུ་བལྟམས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་སྤྲིན་ཞིང་བློ་གྲོས་དང་ལྡན། སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་དུས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་གཉིས་རྫོགས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། སྙིང་མའི་ཕུར་བུ་དང་རྟ་མགྲིན། བླ་མ་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་སྟེང་ཐང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཆོས་སེང་བ་དང་སློབ་དཔོན་འོད་ཟེར་དཔལ་བ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གསན་ཞིང་གྲྭ་སྐོར་ཡང་མཛད། དེ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་བསླབས་ཏེ་ཊཱི་ཀ་ཡང་ཐུགས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོན། ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་པ།

རྟོགས་ལྡན་སྔོ་ཞལ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། སློབ་དཔོན་འཇམ་སྒྲིག ཡར་འབྲོག་ཁ་བ་ལུང་པ། ཞང་སྟོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས། དེ་དག་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའི་བཤད་པ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་། མན་ངག་སྦྱོར་དྲུག བསྙེན་སྒྲུབ། ན་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་མང་དུ་གསན་ཞིང་ཐུགས་ལ་ལེགས་པར་ཆུད། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ལྷ་སར་ཕེབས་དུས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཆོས་ཐུན་འགའ་ཡང་གསན། དེ་རྣམས་ལས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་ལུགས་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་བཞེས་པའི་ཚེ་ལོ་དགུ་ཙམ་སྐུ་ལུས་མི་མདག་གིས་བསྲེགས་པ་འདྲ་བའི་བསྙུན་དྲག་པོ་བཞེས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ཆག་པ་མེད། བསྙུན་ལས་གྲོལ་རྗེས་ཐུགས་དམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིང་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཡང་གནང་། རྒྱུན་དུ་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱ་སེར་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་བཏབ་སྟེ། གཞན་དོན་དཔེ་མེད་དུ་མཛད། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་སོགས་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་དུ་ཐོན། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་བར་འཚོ་བཞེས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༤༢༤)ལོར་དགོངས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། སྙིང་མའི་བླ་ཆེན་འདི་ཉིད་གཙང་ཏ་ནག་གནས་གསར་དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༣༥༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཤཱཀ་འབྱུང་བའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་ནས་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཡབ་ཀྱིས་ཆོ་ག་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཞིབ་པར་བསླབས་པས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བཞེས་པ་ན་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ཡབ་ལས་སྐུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་གསན་ཏེ་ཐུགས་སུ་ལེགས་པར་ཆུད་རྗེས་རབ་བྱུང་མཛད་དེ་མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་སྦྱོང་བའི་ཐུགས་འདྲུངས་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་དོར་མ་ནུས་པར་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ལ་ཇོ་མོ་བཞེས་ཏེ་སྲས་སྲོས་མང་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་བཞེས་པ་ན་ཆོས་འཁོར་སྒང་དུ་ཚོགས་རྫོགས་མཛད་དེ་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བཞུགས། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཕྲུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཊཱི་ཀ་ཆེ་བ་གཅིག་དང་། ལམ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོ་ཞིག་མཛད། འཕྲིན་ལས་ཤར་བ་བརྒྱད་ལས་ཁྲོ་བོ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། གནས་ལུང་ལ་ཡང་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་སྐུ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་དང་། སྐུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེ་དབང་། ན་རག་དོང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་། ཚེ་བདག་གི་དབང་། ཡང་དག་མེ་གཅིག་གི་དབང་། རྟ་མགྲིན་ཧ་བོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། ཀླུ་རྒྱལ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་དང་། སེམས་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིག་པའི་རྩལ་དབང་། གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད། ལམ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཊཱི་ཀ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཞན་སྐུ་འཕྲུལ་གྱི་ཁོག་གཞུང་གསལ་སྒྲོན་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཚང་བཞི་བཅུ་ཙམ་དང་། མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་དང་། དེའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་དང་། གཟུངས་ཆེན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མུན་པའི་གོ་ཆ། སྐུ་འཕྲུལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། བླ་མ་གཉིས་དང་། ཡང་དག་རྩ་བའི་ལུང་རྣམས་ཀུན་གནང་། སྙིང་ཐིག་གི་སྤྲོས་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་དང་། མི་ཡོང་རྗོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་སྟེང་ནས་ཁྲིད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་རོའི་མན་ངག་ཀྱང་ཁྲིད་དུ་མཛད། གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་ཕྱོགས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་ལྕགས་གླང(༡༤༢༡)ལོར་དགུངས་སུ་ཕེབས། ཆུ་སྟག(༡༤༢༢)ལོར་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས། འདུས་པ་མདོའི་དབང་ལ་སོགས་

པའི་དབང་མང་པོ་དང་། གསང་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་དང་ལུང་མང་དུ་མཛད་དེ་ཤིང་འབྲུག(༡༥༢༨)ལོར་གཙང་དུ་ཕྱིན། དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་ལ་ཞིབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༥༣༡)ལོར་གཙང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་བསྡུ་བ་ཐེངས་གསུམ། སངས་རྒྱས་འདས་པའི་ཕྱི་ལོར། ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྔ་སྒྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཐོག་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་ནས། ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་པ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས། ཧུ་ལུ་ལུ་ཡི་རུང་བ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་ཟེར་བའི་སྤྱོལ་གཏོད། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་སོགས་བདུན་བརྒྱ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཆོས་མིན་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་ཐོག་གསོ་སྦྱོང་གནང་ནས་བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིཥྐ་པས་སྲིད་བཟུང་སྐབས་སུ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྩོད་པ་ཞི་ཆེད་ཛ་ལནྡྷ་རའི་དགོན་པར་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་གདན་དྲངས་ནས་ལྟ་བ་བཅོ་བརྒྱད་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་ནས་རྩོད་པ་ཞི་ཞིང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བཀོད་པ་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་མཛད་དོ། །

སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ལྷ་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ།

སངས་རྒྱས་སྲས་གསུམ། སྐུ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན། གསུང་སྲས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས། ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བསྐལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྔ་བྱོན་པའི་ནང་གི་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱོན་པའི་དུས་སུ་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་སླེབས་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་སྟོམས་ཚེ་ཚད་མི་ལོ་སུམ་ཁྲི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ལྷ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་དང་། དབྱིག་བཤེས། ཆོས་སྐྱབས་བཅས་རེ་རེར་སློབ་མ་འབུམ་ཕྲག་བགྲངས་པ་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །ཆོས་སྐྱབས་ནི《ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས》བསྡུ་བ་པོ། དབྱིག་བཤེས་ཀྱང《བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ》བརྩམས་མཁན་གྱི་དབྱིག་བཤེས་དེ་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཡིན།

སད་མི་བདུན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭས་བོད་མིས་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་སྡོམ་སྲུང་ནུས་མི་ནུས་ཚོད་བལྟའི་ཕྱིར་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་བཞིན་ཐོག་མར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་བདུན་ཏེ། སྦ་གསལ་སྣང་། མཆིམས་ཤཱཀྱ་པྲ་བྷ། པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན། ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ། གཙང་ལེགས་གྲུབ་རྣམས་སོ། །སྦ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད། ལོ་རྒྱུས་གཅིག་ལ་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སད་མི་མི་བདུན་ལ་མི་ཐེ་ཟེར་འདུག་ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཆོས་སོ། །ཨོ་རྒྱན་གླིང་པའི《པདྨ་བཀའ་ཐང》ལས། སད་མི་མི་བདུན་ནི། ༡. སྦ་གསལ་སྣང་། (སྦ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའང་ཟེར) ༢. སྦས་དཔལ་དབྱངས། ༣. ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ༤ ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར། ༥. རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག ༦. ལ་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ།

༧. མཁས་པ་བཻ་རོ་ཙ་ན་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་འདྲེན་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་རྙིང་མ་ལས། ༡. སྦས་རཏྣ་ར་ཀྵི་ཏ་རིན་ཆེན་བསྲུང་བ། ༢. ཛྙཱ་ནེནྡྲ་རཀྵི་ཏ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་བསྲུང་བ། ༣. རཏྣེནྡྲ་རཀྵི་ཏ་རིན་ཆེན་དབང་པོ་བསྲུང་བ། ༤. སུ་ག་ཏ་ཝཙྪ་རཀྵི་ཏ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚིག་བསྲུང་བ། ༥. བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསྲུང་བ། ༦. འགྲོན་ན་ཀིརྟི་རཀྵི་ཏ་ཀླུའི་དབང་པོ་བསྲུང་བ། ༧. ཙང་པ་དེ་ཝེནྡྲ་རཀྵི་ཏ་ལྷའི་དབང་པོ་བསྲུང་བ་དང་བདུན་ནོ། །

སཾ་སྐྲི་ཏ། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་གི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་ཡི་སྐད་དེ་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ནས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

སམ་ཏ། ཤིང་གི་བྱང་བུ་ནང་དུ་ཟི་ནག་པོ་དང་ཕྱི་ལ་མཛེས་མཚོན་བྱས་པ། དེའི་ངོས་སུ་སྣུམ་བྱུགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་ས་དཀར་དང་བུལ་ཐོགས་ལྷ་བུའི་ཕྱེ་མ་དཀར་པོ་བཏབ་པས་དཀར་པོར་བསྒྱུར་བའི་ལྡེབས་ལ་སྨྱུག་མའི་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས་ཚོག་པ་ཞིག་ཡིན།

སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། གླིང་བཞི་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན། སྟོང་གསུམ་པ་མི་མཇེད་པའི་འཇིག་རྟེན་བཅས་ཡིན།

སའི་ཁམས། ནང་སའི་ཁམས་ནི་ཤ་རུས་དང་བྲུན་སེལ་གྱི་ཆུད་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱི་སའི་ཁམས་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ས་རྣམས་ཡིན།

སའི་ཚིག་ལྔ། ས་བརྟག་པ། ས་བསླང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་བཟུང་བ། ས་བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །

སའི་མིང་བཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས། ཀུན་ཏུ་འོད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཛེས་པའི་ས། བདུད་རྩི་འོད་ཟླ་བ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བའི་ས། ནམ་མཁའི་འོད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ས། རྡོ་རྗེའི་འོད་ཡིད་དགའ་བའི་ས། རིན་ཆེན་འོད་མཐོན་པར་དབང་བསྒྱུར་ལ་གནས་པའི་ས། པད་མའི་འོད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ས། དཔེ་མེད་པའི་ས། དཔེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ས། ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་བླ་ན་མེད་པའི་ས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ས། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སའོ། །

སའི་རོ་ལྔ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་སའི་རོ་ལྔ་ནི། ༡. སྤྲག་ཆགས་རོ་ཅན་པ། ༢. ཤིང་རོ་སོལ་བ། ༣. ཆུའི་རོ་འདམ་པ། ༤. སའི་རོ་ས་ཞུད། ༥. རྡོའི་རོ་གྱོ་དུམ་སོ། ཡང་ན་ས་རོ་བོང་བ། རྡོ་རོ་མཁར་གོང་། འབྲུ་རོ་ཕུབ་མ། སྤྲག་ཆགས་རོ་ཅན་པ། མེའི་རོ་ཐལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

སར་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པ་བར་གྱི་སྤང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ལམ་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།

སི་ཏི་པ་ལ་དབྱིངས་ཁྲུང་། （硕德八剌英宗）ཡོན་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པའི་གོང་མ་དབྱིང་ཙུང་གི་མིང་།

སི་ཏི་པ་ལ་གཡིང་ཛུང་གི་གན་རྒྱལ་པོ། （硕德八剌英宗格坚汗）ཧུ་ཡོས་ལོ་པ། རང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་བྱ(༡༣༢༡)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༣༢༣)ལོ་བར་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། མིང་ལ་གེ་གེན་ཏན་ཟེར། རྒྱལ་པོ་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞྭ་གོས་ཙམ་སོག་ལུགས་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ལ་འདིས་ཆས་རིལ་པོ་རྒྱ་ནག་གི་ཆས་སུ་བསྒྱུར། རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་འདས།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། མཚན་གཞན་

ཀརྨ་སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག་ནི་སྡེ་དགེ་ཨ་ལོའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དིང་རིང་སྒང་དུ་ཡབ་ངག་དབང་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་ཟླ་མགུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་འབྲུག(༡༧༠༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་མགོན་པོ་སྐྱུང་དུ་བཏགས། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བརྒྱད་པ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་པར་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྦྱོར་སློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་མཁན་ཆེན་དཔལ་གྲུབ་ཀྱི་མདུན་ནས་སྐར་རྩིས་དང་། སྒྲ། སྙན་ངག་བཅས་གསན། ཨ་ལོ་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མདུན་ནས་ནང་དོན་རིག་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག(༡༧༡༢)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། ཞྭ་དམར་བརྒྱད་པ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཀརྨ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཀརྨ་པ་ཞྭ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་སྐོར་དང་། ཏྲེ་ཧོར་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལྕགས་གླང(༡༧༢༡)ལོར་སླར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཀརྨ་པ་ཞྭ་དམར་ནག་དང་ལྷན་དུ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེར་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་སྲ་ཧྨཎ་དང་། བ་ཧྲུབ་ཏི། ཀཱ་ལ་ནཱ་ཡ་ན་ཛ་ཡ་མཎྜ་སོགས་དང་བགྲོ་གླེང་ཡུན་རིང་མཛད། སྒྲ་དང་། སྙན་ངག་མངོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་དོགས་གནད་མང་པོ་བཀྲོལ། རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་བོད་ན་མེད་པ་མང་པོ་མཐོང་། དེ་ནས་བོད་དུ་ཚུར་ཕེབས་ཏེ་ཞྭ་དམར་བརྒྱད་པའི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་སོགས་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་སྐོར་གསན། མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར་སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤུངས་དགོན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཕྱག་བཏབ། སྤྱིར་རྗེ་འདི་སྔ་རྗེས་སུ་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེངས་གཉིས་དང་། དབུས་སུ་ཐེངས་ལྔ། གཙང་དུ་ཐེངས་གཉིས་ཕེབས། མདོ་ཁམས་ཤར་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་དང་། ཡུན་ནན། འཇང་ཡུལ་བཅས་སུ་འང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། རྒྱ་དཀར་ནག་དང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། སློབ་མ་མཁས་པ་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། རི་བོ་ཆེ་པ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ། དཔོན་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན་སོགས་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ(༡༧༧༤)ལོར་ཤར་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དཀར་མཛེས་སུ་བད་མཁྲིས་ཀྱི་སྙུན་གཞི་བཞེས་ནས་སྐུ་གཤེགས། གསུང་ཆོས་སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། སྐར་རྩིས་རིག་པ་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དུས་སུ་ཇི་བཞིན་མ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྩིས་གསར་འགྱུར་དང་། འབྲུམ་བཅོས་སོགས་གསར་འགྱུར་སྨན་གྱི་སྦྱོར་སྡེ་ཚོགས། སྒྲ་པུ་ཊི་པ་དང་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ། མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་བཅས་གསར་དུ་བསྒྱུར་བའམ་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

སི་ཏུ་ཨ་སྐྱིད། འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པའི་ཡུམ་གྱི་སྐུ་ཞང་གི་མི་ཐོག་གོང་མ་ཡིན།

སི་ཏུའི་འཁྲུངས་རབས་བརྒྱད། རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་དུས་སུ་ཀརྨ་སི་ཏུ་དགེ་སློང་ཆེན་པོ། དེ་ནས་སི་ཏུ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། སི་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སི་ཏུ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྣམས་སོ། །

སི་ནའི་ཟན། (迴乐山)བོད་སྐད་དུ་སེམས་ནག་པོའི་རི

བོ། ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པར་ཚལ་པའི་དེབ་དམར་ལས་གསུངས་སོ། །

སི་ཡོལ། (四月)འདི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དེ་སི་ཞེས་པ་བཞི་ཡི་མིང་དང་ཡོལ་ཞེས་པ་ཟླ་བའི་མིང་སྟེ་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཟེར།

སིནྡྷ་གླིང་། འདི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་གྱི་གླིང་ཕྲན་སིནྡྷ་ལ་ཞེས་པ་དེ་མིན་པར་དེང་སང་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་འགྲོང་པ་རྫོང་ཁོངས་གངས་དཀར་ཏི་སེའི་ཤར་ལྷོའི་ངོས་ཡོལ་མོ་གངས་ཞེས་པ་དེར་ཡང་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་བལ་ཡུལ་གྱི་ཡོལ་མོ་གངས་ར་ཞེས་དང་མོན་ཡུལ་ཤིང་རི་བདེ་བའི་ཁར་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱུ་ཧྲེངས་ནས་མོན་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་སྤྱི་མིང་དུ་མོན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཚོག་པ་མ་ཟད། མངའ་རིས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་རྣམས་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱ།

སིཾ་ཧ་ལའི་གླིང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤྲཱི་ལངྐ་ཟེར་བའི་ཟླ་ཟུར་ཚག་པ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་སིངྒ་ལ་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པའི་ནང་སྣང་ཡུལ་དེ་སྲིན་པོ་མི་ཤ་ཟ་བའི་རྒྱལ་ཁམས་ཡིན་པ་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དེ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཡུལ་དེའི་སྲིན་པོ་རྣམས་ཚར་བཅད་དེ་རིམ་གྱིས་མི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་གྱི་མིང་སིངྒ་ལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་འདུག མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལམ་ཡིག》ལས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ར་མེ་ཤྭ་ར་ནས་མཚོ་ཐོག་ཏུ་ཆུང་ཟད་སོང་ན་སིངྒ་ལའི་གླིང་དུ་སླེབས་ཤིང་། ཡུལ་དེར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རྩ་བའི་སྡེ་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལས་གྱེས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་པ་བཞུགས་པ་དང་། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་འཇིགས་མེད་རི་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ཀའི་རྩ་བའི་གནས་གཞི་ཡང་གླིང་དེར་ཡོད། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་དུས་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྲས་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་དང་། དེའི་སྲིང་མོ་འཕགས་མ་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྤེལ། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པར་གནས་པའི་ཡུལ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྙིང་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡིན། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད། ཡུལ་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཀན་ཌི་ན་ག་ལིངྐའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་སྐལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེམས་མཆེ་བ་དང་། ཨ་ནུ་ར་དྷ་ར་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་། རི་བོ་ཤྲི་པ་དྷའི་རྩེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རེ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་མོ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་གསུངས་འདུག ཞིབ་པར་ཁོང་གིས་མཛད་པའི《སིངྒ་ལའི་གནས་ཡིག》ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་ང་རང་ལོ་ན་ཆུང་དུས་སུ་མཐོང་མྱོང་བ་དེ་ཡི་ནང་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོར་གསུངས་འདུག་པས་རྗེས་སུ་འཚོལ་དགོས།

སིན་དྷུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སིན་དྷུའི་གླིང་ཞེས་གླིང་ཕྲན་ཆུང་ངུ་ཞིག་སྟེ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུངས་ས་ཡིན་ཟེར་ཏེ་བོད་སྐད་དུ་མཚོ་པདྨ་ཟེར།

སིནྡྷུ། གངས་རི་ཏི་སེའི་བྱང་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་སིནྡྷུ་ཞེས་པ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་སེང་གེ་ཁ་འབབ་དང་། རྒྱ་སྐད་དུ(狮泉河)ཟེར། དེ་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་དང་པོར་བྱང་དང་། དེ་ནས་པ་ཁི་ཙ་སིའི་ལྷོ་ངོས་ནས་རི་ཞིག་བར་ནུབ་དྲང་པོ་དང་། དེ་ཀཤྨི་རའམ་ཁ་ཆེ་གླིང་གི་ཤར་ངོས་ནས་ནུབ་བྱང་བར་འཁྱོག་ནས་འབབ་ཅིང་མཐར་པ་ཀི

སི་ཐན་གྱི་དཀྱིལ་དྲང་པོ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ས་ཁ་ར་ཚིའམ་གནའ་དུས་སུ་ཐར་འཕོད་པའི་ཉེ་འདབས་ནས་ཨ་རབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་རྒྱལ་སའི་ཉེ་འདབས་སུ་གོང་གི་གནས་དེ་ཡོད་པར་བཤད། སིནྡྷུ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་མགྱོགས་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགར་གསལ།

སིལ་སྙན། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག སིལ་སྙན་འཁྲོལ་བ་ལྟ་བུ།

སིལ་བུར་གྲོལ་བ། ལྷག་མར་འབྱུང་བའི་དོན། དཔེར་ན་མགོ་བོའི་སྐྲ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་ལྷས་མར་བསླས་ནས་མགོ་རྒྱན་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པའི་ལྷག་མ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་སྙེད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་གོང་བོད་རིགས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྲ་ལྕང་ལོར་ལྷས་པ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུག་མར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ།

སུ་ཝ་རྞ། འདི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དེ་གསེར་གྱི་དོན།

སུ་ཝརྞ་དྭི་པ། (གསེར་གླིང་)དེང་སང་ཨིན་རྡུ་ཉེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཡ་ཙ་ཏའི་ནུབ་བྱང་ངོས་ཀྱི་སུམ་ཏ་ར(སུ་མན་ཏ་ལའམ)ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ལས་གསལ། དེ་ནི་སྔོན་དུས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་བླ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་བསྟེན་ནས་ཆོས་གསན་སའི་ཡུལ་དེ་ཡིན།

སུ་ར། ཚང་གི་མིང་།

སུ་ལུ་རྒྱུད་ཐང་། འདི་ཡང་སྔོན་གྱི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཐང་ཞིག་གི་མིང་།

སུག་པ། ལག་པའམ་རྐང་པ།

སུན་ཕྱུང་། དགག་པ་རྒྱག་པ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཕོར་བ་དང་། ཤུད་པ། སྒྲོད་པ།

སུན་དབྱུང་བ། དགག་པ་རྒྱག་པ།

སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གསུམ། རྟགས་མེད་པ་མཚོན་ཆ་མི་སྤྱོགས། ཁྲབ་པ་མེད་པ་དཔའ་བོ་ལག་རྟུམ། གསལ་བ་མེད་པ་རྨ་བྱ་དུག་འཛོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །

སུམ་སྦྲེལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ༡. བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ༢. ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ལ་འབད་པ། ༣. གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་སུམ་སྦྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་སྟེང་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྟེ། ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གནས་པ་ཡིན་པས། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཟེར། གོང་གི་ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་བཅས་ནི། 《མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན》སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ《མཆིམས་མཛོད》ཟེར་བ་དེའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་སྐར་རྩིས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ།

སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་མཚམས་སྐྱེ་མོའི་མདར་སུམ་པའི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་དབྱིངས་ཕྱིན་པར་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྐུའི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བཅར་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་གཞུང་དོན་དང་གདམས་པའི་ཟབ་བཅུད་བཀའ་ལུང་ཕྱག་ལེན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཞུས། བཀའ་རྩོམ་ཡང་གཡུ་ཐོག་པའི་རྣམ་ཐར་སྐུ་ལུང་ལྷུན་གྲུབ་མ་དང་། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འབུམ་ཆུང་གསལ་སྒྲོན། ཁང་འབམ་གསོ་བའི་སྨན་རྒྱུད་ཟིན་བྲིས་སོགས་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་མཛད། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོའི་རིང་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན

ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་སོགས་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བསྟན།

སུམ་པ། སྒྲ་ཞབས་ཧྲན་ཞེན་ལན(范文澜)གྱིས་བརྩམས་པའི《ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར》《中国通史》ཞེས་པའི་ནང་གསལ་བར་སུམ་པ་ཡང་འཛང་རིགས་ཀྱི་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་ཡིན་ལ་ནོག་མར་ནྲ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་དུ་གནས་ཤིང་། ཕྱིས་བོད་ལྡོངས་སུ་གནས་སྤོས་བྱས་རྗེས་སྐྱིད་ཤོད་ལྷ་ས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་བྱས་ཏེ་གཞིས་ཆགས་པ་དང་། ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཡོད། སུས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སུས་ཞེན་རྫིས་ཀྱི་ཁི་ཧྲོང་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་སྤྱི་ལོ་༥༨༦ལོ་ལ་བོ་ཉ་བ་མངགས་ཏེ་སྐྱེས་འབུལ་བྱས། སུས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྡོངས་ཞེས་པའི་ནང་དུ་སུམ་པ་ལ་རྒྱལ་མོའི་ཁབ་ཅེས་གྲགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སུམ་པའི་རྒྱལ་པོ་བུད་མེད་ཡིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན། སུམ་པའི་ལུགས་ལ་བུད་མེད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཕོ་རྣམས་དམན་པར་ལྟ། རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་མོ་དང་རྒྱལ་མོ་ཆུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ། རྒྱལ་མོ་ཤི་རྗེས་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བུད་མེད་མཛངས་མ་གཉིས་འདམས་ཏེ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་མོ་དང་། གཅིག་གིས་རྒྱལ་མོ་ཆུང་བ་བྱེད། སྐྱེས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལས་སྲིད་དོན་ལ་མི་ཞུགས། རྒྱལ་མོའི་ཁྲོ་བོ་ལ་ཅིན་ཙུས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་ཞུགས། འདི་ནི་མ་རྒྱུད་ཙུས་རྒྱུད་ཀྲུང་ཧྲེའི་ལྷག་འཕྲོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བསྟུན་ནས་ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་འགྱུར་ངེས་རེད་ཅེས་གསལ། འོན་ཀྱང་སུམ་པའི་ཡུལ་འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐོར་ལ་བར་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་ཚོའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང་། གོང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་རྣམ་ཐར》ནང་སྨར་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་དུ་གསལ་བའི་རྐོང་ཚང་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། ནགས་ཤོད་བཅས་དེང་སང་གི་ས་མིང་དཀར་ཆག་ནང་བར་ཁམས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆའི་གྲས་སུ་གསལ་པོར་འཁོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་འདུག་པས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ས་གནས་རྣམས་སུམ་པའི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག་པ་འདུག་སྙམ། སུམ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་ནས་བོད་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཟིན་པ་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུམ་པས་ངོ་ལོག་བྱས་པ་སྨྱུང་མང་པོ་རྗེ་ཞང་སྣང་གིས་དམག་དྲངས་མི་དགོས་པར་གཡོ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་སུམ་པའི་ཤ་ཚུགས་དང་ལས་དོན་དོ་དམ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་ཚིགས་གནད་བསྡུས་ནང་གསལ་བས། 《ཐང་ཡིག་གསར་མ》ནང་བཤད་པའི་སུ་པི་དང་སུམ་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་དོགས་པ་ཆེན་པོ་འདུག

སུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། མཚོ་སྔོན་ཨ་ཆུའི་འགྲམ་ཐོ་ལི་ཞེས་པའི་སར་ཨོ་རོད་མཚོ་བཞིའི་ནང་གི་ཕྲ་ཐུད་ཀྱི་ཐལ་རྗེའི་རྒྱུད་པ་ཡབ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཡུམ་ཏྲེ་ཙུན་ཉར་བ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༧༠༤)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གསུམ་པའི་ཐོག་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་སུམ་པ་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་འཛིན་མཛད། ཐར་ཤུལ་ཆོས་སྡིང་རྒྱ་མཚོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལེགས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལྕགས་སྟག(༡༧༡༠)ལོར་ཐར་ཤུལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་དགུ་པར་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགོན་ལུང་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་དུས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དུ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ཞེས

བསྐྱལ། དེ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། ལ་མོ་ངག་དབང་ནམ་མཁའ་དང་མོག་ཀྲུ་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁན་ཆེན་མང་པོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། རྗོད་པའི་ཁྲུ་མཆོག་ཏུ་གྲགས། མི་ཉ་ཡོར་གླིང་བསྐྱི་དཀའ་བཅུ་མཛད། དེ་ནས་སྔ་ཕྱིར་ཁྲི་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཀོང་པོ་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན། ཞྭ་དམར་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། སྒོ་མང་བླ་མ་སེམས་ཉིད་དམ་པ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། པུ་ཏི་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་དཔལ་དང་དེའི་སློབ་མ་མཛེ་མོ་མཁར་པ་སྨོན་ལམ་ལྷུན་གྲུབ་ལས་སྨྲ་རིག་དང་། སྒྲུ་འབུམ་པ་མི་ཐུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལས་སུམ་རྟགས། སྨན་རམས་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལས་གསོ་རིག རྒྱུད་སྨད་གྲགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལས་ལྷ་རིས་ཐིག་ཚད་དང་ཡིག་རིགས་སྣ་ཚོགས། སོག་རམས་པ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། སུམ་པ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཁྱབ། ལྕགས་ཕག(༡༧༣༡)ལོར་རང་ཡུལ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། མཚན་སྒྲོགས་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་ཞུས། མེ་སྦྲུལ(༡༧༣༧)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་མཚོ་བདུན་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཛད། ས་ལུག(༡༧༣༩)ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས། དགོན་ལུང་རི་ཁྲོད་དང་། ཞྭ་ཁོག་གི་བདེ་སྐྱིད་སྐྱབས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཁང་དང་། དགོན་ལུང་དགའ་ལྡན་ལྷ་རྩེ་བཞེངས། སྲི་གནོན་འབུམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སུམ་པའི་ཟིན་ཡོན་ལྷ་ཁང་། དམར་གཙང་ལྷ་ཁང་བཅས་ལ་ཞིག་གསོ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་མེ་སྟག(༡༧༤༦)ལོར་དགོན་ལུང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། སྔ་ཕྱིར་ཁྲི་པ་ལན་གསུམ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༧༥༠)ལོར་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་མཇལ་དུ་ཕེབས། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་། སེར་ལུང་། འདུལ་བ་དགོན། དགའ་ལྡན་རིན་ཆེན་གླིང་། ཕོ་རོད་པུ་ཏི་དགོན་སོགས་ཀྱི་ཁྲི་པ་ཡང་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ལ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་སླར་ཡང་ཁྲི་པར་ཕེབས་ནས་མདོ་ཕྱོགས་ཕོད་ལྷ་དང་། རིག་གནས། གསོ་དཔྱད། སྐར་རྩིས་ཀྱི་ས་རིས། འབྱུང་རྩིས་སོགས་སྐོར་རང་གིས་གང་ཤེས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བཤད་ཁྲིད་ལེགས་པར་མཛད། སློབ་མ་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། བརྩམས་ཆོས་སུ《རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག སོག་ཡུལ། བོད་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཕོད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་དང་། 《དགེ་ལྡན་རྩིས་གསར》ཞེས་པ་རྩིས་ཀྱི་སྐོར། ཡི་གེའི་བཤད་པ། དྲིས་ལན། སྙན་ངག ཆབ་ཤོག་དང་། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར། དེ་བཞིན《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་སྙིང་དོར་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཉུང་བསྡུས》《གསུང་རབ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག》《དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ཉུང་བསྡུས་ཟླ་འོད》《གསོ་དཔྱད་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ལག་ལས་ལག་ལེན་ཉུང་བསྡུས་བདུད་རྩི་ཟིལ་དཀར》《མཁན་པོ་ཨ་ཏ་རི་ནི་པཎྜི་ཏར་གྲགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་སྒྲ་འཛིན་བཅུད་ལེན》སོགས་བསྟན་བཅོས་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཅམས་ཡོད་པ་དེ་དག་པོ་ཏི་བརྒྱད་དུ་བསྡུས་ནས་བཞུགས། དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༧༨༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སུམ་པ་ལྕགས་རྒྱལ། སུམ་པ་ལྕགས་རྒྱལ་ཞེས་པ་བར་ཁམས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་སྨར་ཁམས་དང་བྲག་གཡབ་སོགས་སུ་ལྕགས་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཐོན་པ་དང་། སྔར་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐབས་ལྕགས་ཁྲབ་ཀྱང་སྨར་ཁམས་ནས་བླངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན།

སུམ་པའི་ནོར་པོ། སུམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ནོར་པོ་སྟེ་སུམ་པའི་

ཡུལ་དེ་སྔར་བོན་ཆོས་ཧ་ཅང་དར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཡུལ་དེ་གང་དུ་ངོས་འཛིན་མིན་སྐོར་གོང་དུ་སུམ་པ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སུམ་པའི་དུ་སྟོང་ཁྲབ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་སྟོང་སྡེ་བཅུ་གཅིག 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་གསལ་བར། རྩེ་མཐོན་དང་པོ་མཐོན་གཉིས། རྩོད་ཚང་སྟོད་སྨད་གཉིས(དེང་སང་གི་བར་ཁམས་ས་ཁུལ་གྱི་ས་མིང་ནང་དུ་གསལ) འཛོང་སྟོད་དང་འཛོང་སྨད་གཉིས། ཟྲི་སྟོད་དང་ཟྲི་སྨད་གཉིས། ཁ་རོ་དང་ཁ་ཟངས་གཉིས། ནགས་ཤོད(དེང་སང་སོག་རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས) སྟོང་བུ་ཆུང་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས།

སུམ་རྗེན་བདག་པོ། ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

སུམས་པ། ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། ཁ་ཁེངས་ངེས་ནྲུགས་པ།

སུའི་གཡང་དི། (隋炀帝) སུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་གཡང་རྗེས་གཡང་གོང(炀帝杨广)རྒྱལ་པོ་འདིས་སྤྱི་ལོ༦༠༥ནས༦༡༨ལོ་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རིང་རྒྱུས་སྤྲོས་བག་མེད་ཀྱི་འཚོ་བ་བསྐྱལ་བ་དང་དུས་མཚུངས་མི་གྲངས་ཁྲི་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བསྐུལ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་མཐུད་ཐུབ་པའི་ཆུ་ཐོག་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཆུ་བེད་ལས་གྲྭ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྩུགས་ཏེ། རྒྱལ་ས་རྙིང་པ་ལོ་ཡང་ཧྲི་བར་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱུད་པེ་ཅིན་གྱི་ལྷོ་རུབ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཧང་གྲེའུ་བཅས་སུ་རྨ་ཆུ(黄河)དང་། ཧོའི་ཧོ(淮河) འབྲི་ཆུ(长江)བཅས་མཐུད་པའི་ཆུ་བེད་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་རིང་ཚད་ལི་དབར་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་བཟོ་རུ་བཙུག་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་པ་ཆེ་བའི་འཇུགས་སྐྱུན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་དང་བྱ་སྤྱོད་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དམག་ཁྲལ་དང་ས་བོགས་སོགས་བཤུ་གཞོག་ཧ་ཅང་ཚི་བས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་དབང་གིས་འཚོ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སུའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡང་འཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས་སོ། །

སུར་བུ། སུ་རུའི་མིང་སྟེ། སུར་དཀར་རམ་ད་ལིས་ཀྱང་ཟེར།

སེ་གོལ་གཅིག དུས་ཀྱི་མཐའི་ནང་གསེས་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཙུ་རེ་ལྷ་ལ་སེ་གོལ་གཅིག

སེ་གོལ་གདབས། ལག་པའི་མཐེ་བོང་དང་། གུང་མོ་གཉིས་རྩེ་སྦྱར་ཐོག གུང་མོས་བོལ་གོང་གི་སྙིང་དུ་བརྡབས་པའི་སྒྲ་ལས་ཏོག་སྒྲ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པར་བྱེད་པ།

སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ། གོང་དུ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཧན་ཞེས་པར་གཟིགས།

སེ་བདར། སག་བདར་གྱི་མིང་ངོ་། །

སེ་བདར་གྱིས་བདར་འཚལ་བ། སག་བདར་གྱིས་བདར་དགོས་པ་ལྟར་རྟག་པར་རྩུབ་པོས་བསྒྱུལ་དགོས་ཞེས་པར་གོ །

སེ་ན་བཞི། པུ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཐ་མ་ཡཀྴ་པུ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་ལ་དེའི་བློན་པོ་ལ་ཕྲ་སེ་ནས་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་རྗེས་སེ་ནའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་སྟེ། ༡. ལ་ཕྲ་སེ་ན། ༢. དེའི་བུ་ག་ས་སེ་ན། ༣. དེའི་བུ་མ་ཧི་ཏ་སེ་ན། ༤. དེའི་བུ་ར་ཐི་ཀ་སེ་ན་བཅས་ཡིན། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས་བསྡོམས་པའི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་ལས་མ་སོང་ཞེས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ལྷ་རྟར་ཡང་སྔག་གཟིགས་གི་ཆོས་ལུགས་དར་ཐྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །

སེ་སྟོལ་ནམ་ལྡེ། (སེ་སྟོལ་གནམ་ལྡེ་ཞེས་པའང་སྣང) བོད་རྒྱལ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་ལྡེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཙན་དང་ཡུམ་སེ་གཉན་མེར་མོའི་སྲས། སྐུ་མོ་མེར་མོའམ་སྐུ་ཐང་མེར་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ་འཁྲུངས།

སེ་སྣོལ་པོ་ལྡེ། (ལྡེ་གོལ་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་བཅུ་དགུ་པ། ལྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་སེ་སྣོལ་ནམ་ལྡེ་དང་ཡུམ་ཀླུ་མོ་མེར་མོའི་སྲས། ཞང་ཞུང་ཨ་སོ་གཙུག་ཕུད་ཀྱིས་སྐུ་བོན་བྱས། འོ་བཟའ་རི་མོ་མཚོའམ་འོ་ཟ་ཏེ་མོ་མཚོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ལྡེ་སྣོལ་ནམ་འཁྲུངས།

སེ་སྤྱིལ་བུ་བ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྕགས་གླང(༡༡༢༡)ལོར་གཉལ་སྟོད་དར་མ་སྨད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གདུང་རུས་སེ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞུ། སློབ་དཔོན་འཆད་ཁ་བ་ལོ་མང་བསྟེན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཤིང་སྤྲེལ(༡༡༦༤)ལོར་འཆད་ཁ་གསར་མ་བཏབ། སྤྱིལ་བུར་ཡང་དགོན་པ་མཛད། འཆད་ཁ་བ་གཤེགས་རྗེས་དགོན་པ་ཕན་ཚུན་དུ་ལོ་བཅུ་བཞི་བཞུགས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ(༡༡༨༩)ལོར་སྤྱིལ་བུར་ཞི་བར་གཤེགས། ཁོང་གི་སློབ་མ་རྣལ་འབྱོར་བྱང་སེང་དང་། རྒྱ་ཕྱུང་ས་ཐང་པ། ལྷ་དགེ་འདུན་སྒང་པ། ཉན་ལྷ་སྡིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོ་ས་དང་། ཕྱུང་ས་དང་། དགེ་འདུན་སྒང་དང་། ཉན་ལྷ་སྡིངས་རྣམས་བཏབ།

སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། སེ་ར་དང་། འབྲས་སྤུངས། དགའ་ལྡན་ཏེ་གསུམ།

སེ་འབྲས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ལ་ཕེབས་མི་ཚོག་པ་བཟློས་སྐོར། ཕག་གྲུའི་དུས་རབས་སུ་ཕག་གྲུའི་སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་བར་རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོ་དང་། སྲས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཉེར་དགུའི་རིང་སྲིད་འཛིན་དཔོན་ཚབ་བྱེད་རིང་ཀརྨ་ཞྭ་ནག་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བཀོད་འོག་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ(༡༤༩༨)ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་སེ་འབྲས་ཡོང་མི་ཆོག་པ་བཟློས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་ས་སྐྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོན་པའི་གྲྭ་པས་སྨོན་ལམ་འཚོག་རྒྱུ་བྱས། སྡེ་སྲིད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་སོང་བའི་ས་སྟག(༡༥༡༨)ལོ་ནས་སེ་འབྲས་སྨོན་ལམ་དུ་ཚོགས་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་།

སེ་མོ་གྲུ་བཞི། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་བྲིས་པའི་ཆོས་ལུགས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་གཏམ་དཔེ་ཕྱོགས་བསྡུས་ནང་། སྔར་བྱུང་གི་འཁྲུག་པའི་ས་ཁུལ་དུ་སེ་མོ་གྲུ་པ་ཟེར་བའི་ལུང་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་འཁྲུག་པ་རུས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགྲ་ཤ་ལེན་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་འདུག

སེ་ར་དགོན་པ། དེ་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ངོས་རྒྱབ་རི་གླང་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་མདུན་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་ཐོག་མར་འདེབས་སྐབས་ཤིང་སེ་བའི་སྡོང་པོ་ར་བ་བསྐོར་བ་ལྟར་ཡོད་པས་སེ་བའི་ར་བས་བསྐོར་བ་ན་སེ་ར་ཞེས་བརྗོད། སེ་ར་དགོན་པ་མ་ཆགས་གོང་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་། ལྷག་པར་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རྩོམ་པར་དགོངས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་ན་གཟིགས་སྣང་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཨ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཆར་བབས་པས་བྱེས་ཆོས་རའི་ནང་གི་རྡོ་ཕུང་ཞིག་ལ་བཅུ་གསུམ་ཐིམ་པར་གཟིགས་པ་ལྟར་བྲག་རྡོའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་རྣམ་པ་འབུར་དོད་དུ་ཡོད་པ་དེང་སང་ཡང་སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭའི་ནང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། སྐབས་དེར་འཇམ་མགོན་བླ་མས་མ་འོངས་པར་གནས་དེར་དབུ་མ་ལ་མཁས་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐ་མར་གནས་དེར་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དབུ་ནས་ཆོས་ཐེངས་རེ་གསུངས། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་པ

གཏད། ཁྲིམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་ཆོས་སྡེ་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བཀོད་མཛད་པ་བཞིན་སྡེའུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་བཞེངས། སྐབས་དེར་ཚོགས་ཆེན་གཅིག་དང་། རིམ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་གསུམ། ཁང་ཚན་སོ་གསུམ། གྲྭ་སྐྱིལ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། སྐབས་དེའི་ཚོགས་ཆེན་སྙིང་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་སྐུ་རིམ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་ད་ལྟའི་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་དེ་ཡིན། ཚོགས་ཆེན་གསར་པ་དེ་ནི་བཤད་སྒྲོལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་བཀྲོངས་པའི་སྡིག་བཤགས་སུ་གསར་རྒྱག་བྱས་ཟེར། ད་ལྟའི་ཚོགས་ཆེན་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞེངས་རྗེས་སུ་གྲྭ་ཚོགས་ཇེ་རྒྱས་ཇེ་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་གྲྭ་ཚང་བཞིར་གྱེས་ཏེ་རྒྱ། འབྲོང་སྟེང་། སྟོད་པ། སྨད་པ་བཅས་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཡོད། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱ་དང་འབྲོང་སྟེང་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྡིལ་ནས་རེ་ཞིག་བར་གྲྭ་ཚང་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལས་མེད། རྗེས་སུ་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ནང་གསེས་སྡེ་ཚོ་དང་གུང་རུ་ཁང་ཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྒྱ་གྲྭ་ཚང་ཡོངས་རྫོགས། འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁག་གཅིག་བཅས་ཚང་མ་གྲྭ་ཚང་འདིར་འགྲིལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྐབས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཙུགས་པ་བཅས་བསྟན་པའི་ད་ལྟའི་གྲྭ་ཚང་བཞི་བྱུང་། གྲྭ་ཚང་དེ་ཚོ་ཡང་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་ས་གནས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གི་ཁང་ཚན་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་དུ་གྱེས་པ་གཤམ་དུ་གསལ། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་ཐོག་མར་འདེབས་པ་གནང་ཞིང་། དེང་སང་ཁང་ཚན་སྤོ་བོ་དང་། གུང་རུ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་མེད་ཐོག མཁན་པོ་ནི་མིང་ཙམ་ལས་གྲྭ་ཚང་བྱུར་ཚོགས་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ལོ་མང་སོང་ཟིན་འདུག སྨད་པ་གྲྭ་ཚང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་འབུམ་པས་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། གྲྭ་ཚོགས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ་ཁང་ཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. སྨར་ཁུང་། ༢. ཟེ་པོ། ༣. ཨ་ར། ༤. ཚ་རྫོར། ༥. གཞུང་པ་སྟེ་ཙོ་ནི་ཁག་ལྔ་དང་། ༦. ཡེར་པ། ༧. རོང་པོ། ༨. སྤོ་བོ། ༩. གུང་རུ། ༡༠. ཚ་བ། ༡༡. སྤོ་འབོར། ༡༢. མི་ཉག ༡༣. ཧྲ་དབེན། ༡༤. རྒྱལ་རོང་། ༡༥. གཙང་པ། ༡༦. ཀོང་པོ་བཅས་ཡིན་པས་སེར་སྨད་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་མང་ཆེ་བ་ནི་སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་བར་ཁམས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷོ་བརྒྱུད་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ནས་ལི་ཐང་། རྒྱལ་ཐང་། སུ་ཡི། ཨ་མདོ། རྫ་པ་ཁོངས་ནས་རྒྱལ་རོང་རྒྱལ་ཁག་གསུམ། ཨ་མདོའི་ཁོངས་ནས་ཙོ་ནི་ཡུལ་ཚོ་ལྔ། ཀོང་པོ་དང་། གཙང་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་གཅིག་བཅས་ཡིན། བར་སྐབས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་ཙམ་ནས་རིམ་བཞིན་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་མཁན་ཁུང་དུ་སོང་རྐྱེན་ཨ་མདོའི་ཐོབ་ཁུངས་ཁང་ཚན་སོ་སོར་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་འཕན་པོ་དང་སྟོད་ལུང་། ཟད། ཆུ་ཤུལ། འབྲི་གུང་། མལ་དྲོ་སོགས་ནས་མི་མང་པོ་སོ་སོའི་ཇོ་ཤེས་འབྲེལ་བཏགས་བརྒྱུད་ནས་གྲྭ་པ་མང་པོ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་དང་ཉེ་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་བྱུང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་སྐབས་གོང་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་སློབ་གཉེར་རྒྱུན་རིང་གནང་རིང་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་བའི་གྲྭ་རྒྱུན་ཚོའི་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སྐྱོང་ཚོར་བྱུང་བར་གཟིགས་ཏེ་གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་གཞོན་ཁྲལ་རྒྱུག་མི་དགོས་པ་དང་། དུང་པ་རྒྱ་གླིང་གི་ཁྲལ་རྒྱུག་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་ནས་ཡོང་བའི་གྲྭ་པ་རྣམས་དཔེ

ཆ་བལྟ་མཁན་ཡིན་ན་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་གཏན་འབེབས་ཐོག་མར་བཟོ་གནང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ（༡༧༦༡）ལོར་གྲྭ་ཚང་ལ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ། དེ་མོ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་གསར་བཞེངས་གནང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་འགོ་ཚུགས་ཙམ་ལ་ད་ལྟའི་གྲྭ་ཁང་འདིའི་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་དང་ཁྱད་མེད་བྱས། བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་དངོས་སློབ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེས་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་དར་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། ལྷུན་མ་ངག་དབང་པ་ཆབ་མདོར་ཕེབས་པ་དང་། ཧྣ་ན་ཕྲི་སྐུ་གཤེགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་འཆད་ཉན་བར་སྟོང་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང（༡༤༨༡）ལོར་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་སེ་རའི་ཁྲིར་ཕེབས་རྗེས་སྐྱེའུ་རྫོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་མོ་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་གྲྭ་ཚང་འདི་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནས་སྨྲ་བོ་ཁང་ཚན་དང་གུང་རུ་ཁང་ཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁག་གཅིག་བཅས་ཚང་མ་གྲྭ་ཚང་འདིར་འགྲིལ། ཐོག་མར་བཞུགས་ཡུལ་གཏན་འཇགས་མེད་པར་ཚལ་གུང་ཐང་དང་དབུས་སྟོད་སོགས་སུ་ཆོས་ཐོག་ལ་ཕེབས་པས་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་གྲགས། དེ་ནས་མཁན་ཐོག་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་འདིའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་ནས་བཟུང་སེ་རར་གཏན་ཆགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་གྲྭ་ཚང་འདི་སེ་རར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བཞུགས་ཡུལ་ནི་འདུ་ཁང་སྨུག་གི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་འདི་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ད་ལྟའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་འདི་གསར་བཞེངས་བྱས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་ད་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། གྲྭ་ཚང་འདིར་ཁང་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཏར་གཏོང་། ༢. བསམ་བློ། ༣. བྱ་བྲལ། ༤. གྲེ་བོ། ༥. བྲ་ཏི། ༦. ཚ་བ། ༧. སྟོ་པ། ༨. སྒོམ་སྡེ། ༩. ལ་བ། ༡༠. ལྷུན་མ། ༡༡. མངའ་རིས་གུ་གེ། ༡༢. མངའ་རིས་དཔེ་ཁྲབ། ༡༣. མངའ་རིས་ཟངས་དཀར། ༡༤. སྨུག་མོ། ༡༥. གཙང་པ། ༡༦. རྒྱལ་བྱེད། ༡༧. ཨེ་པ། ༡༨. གཉལ་པ། ༡༩. དྭགས་པོ། ༢༠. རྩེད་ཐང་། ༢༡. སྤོ་བོ་བཅས་ཡིན། གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་སྐོར་ཕྱི་སོག་དང་། ནང་སོག མགོ་ལོག ཧོར་ཚོ་པ་དྲུག ཚ་བ་རོང་སོགས་བར་ཁམས་ཁུལ། འདན་མ་སྟོད་སྨད། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། གཙང་ཁུལ་ནས་ཁག་གཅིག ལྷོ་རྒྱུད་ཨེ་དང་། གཉལ་རྩེ་དྲུག དྭགས་པོ་ཁུལ། འཕྱོངས་རྒྱས་ཁུལ། སྤོ་བོ་ཁུལ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་ཙམ་ནས་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལྷ་ས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་བྱང་རྒྱུད་དང་། བར་ཁམས་གཙང་དང་། ལྷོ་ཁ་སོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། མན་ཆད་སྲིད་གཞུང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་སོག་གི་དགོན་པ་ཁག་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་མཁན་ཧ་ཅང་ཉུང་དུ་སོང་འདུག རྩ་ཆེའི་རིག་དངོས་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པ་སྟེ། གདན་ས་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྐོར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དགེ་སློང་དཔལ་མོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་བཀའ་བསྒོ་ཞུས་ནས་གདན་དྲངས་པ་དེ་དང་། ཡང་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་བ་ཚལ་གྱི་རྫོ་ནག་ལས་གྲུབ་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་སོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཇོ་བོ་རྗེའི་ཚེམས་བཞུགས་པའི་གདུང་རྟེན་སོགས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་བཞུགས། གསུང་རྟེན་སྔོ་སྲིད་ཟངས་རི་བས་ཞུས་པའི་བཀའ་འགྱུར་གསེར་དངུལ་འདྲེས་མས་བཞེངས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་སྐུ་ཐང་བྱིན་ཅན་ལྔ། བྱམས་ཆེན་གྱི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་རྗེའི་སྐུ་ནང་རྟེན་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དང་། རིང་བསྲེལ་སོགས་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་པོས་བྱམས

ཆེན་ཆོས་རྗེར་ཕུལ་བའི་ཐུབ་དབང་གི་ཞལ་ཐང་མཁའ……
འགྲོ་བཀྲལ་བཏགས་མ་དང་། བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་དུ……
རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་གོང་མ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་
པོས་ཕུལ་བའི་པད་མ་ར་གའི་བཀའ་འགྱུར་ཚོ་མཚར་ཅན།
གོང་མ་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་པོའི་ནང་བློན་སྐུ་མིང་ལ་ཁྲུང་རྗེ་ཏཱ……
བཞིན་དང་ཆོས་མིང་བུདྡྷ་རི་ཀ་ཤྲི་ཞེས་པས་བརྒྱད་སྟོང……
པའི་དོན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་ནས་ཏཱ་ལའི་ཡོ་མ་ལ་
བྲིས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་ལ་མ་ཕྱི་བྱས་ནས་གསེར་འབའ་
ཞིག་ལས་ལཉྫའི་ཡི་གེས་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚར་གཉིས……
བཞེངས་པའི་གཅིག་རྒྱ་ནག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་གཅིག་
རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་མཛད་རྗེས་མཛད་པ་དེ་འདིར……
བཞུགས་པ་འདིའི་དཀར་ཆག་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག……
གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསལ་བ་ལྟར་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་
ཕྲེང་ལྔ་པས་གནང་བའི་བཀའ་འགྱུར། བསྟན་འགྱུར……
བྲིས་མ་སྙིང་པ་ཚར་གཅིག་དང་། མི་དབང་ཧུན་དབང་
ཕོ་ལྷ་ནས་ཀྱིས་གནང་བའི་བསྟན་འགྱུར་དཔར་མ་གཅིག
འབུམ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་མང་དུ་བཞུགས། ཟ་དམ་
གཞུའི་ཆོས་རྫོང་ནས་གདན་དྲངས་པའི་གོས་སྐུ་གླིང……
གསུམ་མ་ཆེན་པོ། ཁལ་ཁ་སན་ཁང་གིས་ཕུལ་བའི……
གནས་བཅུའི་གོས་སྐུ་གླིང་གསུམ་མ། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་པོས……
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེར་ཕུལ་བའི་གནས་བཅུའི་གོས་ཐང་ཆེ་
བ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ཐུབ་པ་ཡོངས་སྐུ་མ། གོང་ས་ལྔ་པ།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། བྱམས་པའི་ལྡེམ་
བཅས་ཀྱི་གོས་ཐང་ཆུང་བ་རེ་རེ་རྣམས་བཞུགས་སོ། །ཁྲིས་
སྒྲ་ཚང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་ཐུགས……
དམ་རྟེན་ཏ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་ཡི་དམ་དངོས……
དང་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་བའི་བྱིན་ཅན་ཞིག་དང་། གྲུབ་
ཐོབ་འདར་ཕྱར་གྱི་ཕུར་པ་གཏེར་མ་བྱིན་ཅན་གཅིག……
སོགས་དང་། བྱམས་ཁང་ནང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས……
དང་། ཉེར་སྲས་བརྒྱད་སོགས་ནང་རྟེན་དུ། ཀུན……
མཁྱེན་པའི་ཤངས་མཚལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཏ་མགྲིན་ཡང……
གསང་གི་སྐུ་ཐང་། རྗེ་བཙུན་པའི་ཐུགས་དམ་འབྲལ……
སྒྲུངས་མགོན་དཀར་གྱི་སྐུ་ཐང་། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ……
མཚོའི་ཕྱག་བྲིས་ལྷམ་སྲིང་གི་སྐུ་ཐང་། རྗེ་དཔོན་དར……
མའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྐུ་ཐང་།
རྗེ་ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་བརྒྱད་སྟོང་པ་
གཡུ་བྲ་ཅན། ཕྱུ་པའི་ཆོས་དུང་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར……
རྟགས་ཅན། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་སྦྲུབ། རྗེ་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་གཏེར་སྟོན། མཁན་ཆེན་ཧཱུྃ་ཧྲི་
སཏྭའི་བཞེས་ཞལ་གཟི་དམར་ལས་གྲུབ་པ་ཟུར་བརྒྱད་པ་
སོགས་དང་། གསུང་རྟེན་བཀའ་འགྱུར་ཚར་བཞི་དང་།
བསྟན་འགྱུར་བྲིས་མ། དེ་མིན་སྐུ་རྟེན་ལི་མ་དང་གསེར་
སྐུ་སོགས་མང་དུ་བཞུགས། སྨད་གྲོས་བསམ་ནོར་བུའི……
གླིང་དུ་ཐུབ་དབང་གི་སྨན་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ་འདིའི་ནང……
བཞུགས་འཕེལ་གདུང་སོགས་མང་པོ་དང་། རྗེ་རིན་པོ……
ཆེའི་ཤངས་མཚལ་གྱིས་བྲིས་པའི་རྗེ་ཉིད་འཁོར་དག་པ……
རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ནག་པོ་སྐོར་གསུམ་རྣམ་སྲས་
དང་བཅས་པས་བསྐོར་བ་འབྲུལ་མེད། བསམ་ཡས་དགེ་
རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་གི་རྟེན་གཙོ་ཇོ་ཀླིམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་པ་
ཕྱོང་ཁྲིར་མ། ར་ལོའི་ཐུགས་དམ་ཇོ་ཀླིམ་ལས་གྲུབ་པའི……
འཇིགས་བྱེད་སྐུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན……
འཇིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སླིའུ་ཆུང་བའི་ཕྱག……
བཟོ་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་སོ། །འདུ་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་གྲྭ་ཚང་འདི་
ཉམས་གསོའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་མཛད་བརྒྱ་དཔག……
བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་མདོ་སྔགས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་
ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་ཏ་ཙང་བྲིས་ཆ་ལེགས་པོ་ཞིག་བཅས་ཡོད།
ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྙིང་པའམ་དེང་སང་སྔགས་པ་གྲྭ……
ཚང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་རྟེན་ཐུབ་པ་འདུད་འདུལ་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དགེ་བསྙེན།
ཧྭ་ཤང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅས་པ་འདི་ནི……
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ……
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་
རྒྱ་ནག་ཏཱ་མིང་གི་ཡུང་ལོས་རྒྱལ་པོའི་ཏི་ཤྲིར་ཕེབས་ཏེ……

འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་ཙཎྜན་དཀར་པོ་ལས་བཞེངས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་གདན་དྲངས་པ་རྣམས་ནང་བཞུགས་སུ་མཛད་ནས་ལྷ་བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྣེའུ་ཚང་བས་བཞེངས་པ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ་འདིའི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ཡན་ལག་འབྱུང་འདི་ཀུན་མཁྱེན་པ་སེ་རར་ཐོག་མར་ཕེབས་པའི་ཚེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་ལེགས། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པ་ལེགས་ཞེས་གསུང་ཕྱིན་ཞིང་། དེང་སང་ཡང་ཕྱག་གཉིས་ཕྱག་ཕེབས་ཞུ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དགེ་བསྙེན་ཧྨ་ཏ་ལ་འདི་ཡང་ཕྱག་པ་འདི་ཙུང་ཟད་དོག་འདུག་གསུངས་ནས་ཕྱག་པའི་ནང་ནས་ཙུང་ཟད་མདུན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ད་དུང་ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་རིན་སྤུངས་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་མཆོད་ཡོན་གྲོས་མཐུན་གྱིས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་གནོན་དུ་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཀརྨ་དགོན་གསར་བཏབ་ཐོག དགེ་ལུགས་པའི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་སྣེའུ་རྫོང་པ་ཡུལ་བཏོན་སྐབས། ཀརྨ་སྒར་པས་གསེར་གསོལ་ལ་སྣད་བཏགས་ནས་ནང་རྟེན་ཙཎྜན་གྱི་སྐུ་རྣམས་གདན་འདྲེན་རྩིས་བྱས་པར་གསེར་གསོལ་བ་མ་བཞེས་པ་དང་། ནང་རྟེན་འདོན་པའི་ཐོག་མར་མ་ཕམ་པའི་ཐུགས་ཀར་གྱི་བཙུགས་པས་མ་ཕམ་པའི་ཞལ་ནས་ངེད་རྣམས་འདིར་བཞག་པ་འགྲོ་དོན་ཆེ་གསུངས་མ་ཐག་དེ་རྣམས་དཔའ་ཞུམ་སྟེ་རྟེན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་མ་ནུས། མ་ཕམ་པ་འདིའི་ཐུགས་ཀར་རྡོད་ཏ་ཛ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་སྦྱར་ངན་པ་བྱས་པའི་ཧླ་དཔོན་འཁོར་བཅས་མི་རིང་བར་ན་ཤི་རྒྱུད་པས་ཟད་ནས་གསར་དུ་བསྐྱིགས་པའི་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཡང་བདག་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་གི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཕྱུག་ཏུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་སྐུན་སྐུ་སོགས་དང་གཙོ་བོའི་གཡས་ཀ་རྒྱབ་ཏུ་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་མཆུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པ། སྔོ་རྒྱན་ལ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞངས་མཚལ་ལས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐུ་དང་། སྒོ་ཁྱིམ་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཕྱག་བཟོ་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུན་སྐུ་བཞུགས་པ། སྤར་རིང་བསྒྲིལ་མང་དུ་འཛག་ཅིང་། གདོན་གྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་གདོན་ལས་གྲོལ་ནུས་པ་སོགས་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་དེ་དག་ནི་དགོན་གནས་འདིའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཚོགས་ཆེན་དང་། གྲྭ་ཚང་གསུམ། ཁང་ཚན་དང་མི་ཚན་གྱི་སྤྱི་ཁང་སོགས་སྐྱུན་ངོས་ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཆིག་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་བར་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་ཞིང་། བཅུ་དགུ་པ་ཕུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་བཟུང་ཕུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་སེ་རའི་ཁྲི་པའི་མཚན་བ་ཞེས་པས་ཁྲི་པ་ཟུར་དུ་འཛུགས་སྲོལ་མེད། དགོན་བདག་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོར་གྲྭ་གྲངས་༩༩༠༠སྐོར་ཡོད་ལགས།

སེ་ར་ཆོས་སྡིངས། སེ་ར་དགོན་པའི་ཤར་ངོས་རི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྡིངས་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ཡིན། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཕག(༡༤༠༧)ལོར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང(པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ)རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མཇལ་བར་ཕེབས་ས་ཡང་དེ་གར་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《དབུ་མ་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན》སོགས་གསུང་ས་ཡང་དེ་གར་ཡིན། སེ་ར་ནས་དགོན་གཉེར་མི་གཅིག་གཏོང་སྲོལ་ཡོད།

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་ཤར་སྟོད་ཕྱུགས་པོ་གཞུང་སྨིན་དྲུག་ལྷུང་རྩེ་ཞེས་པའི་དགོན་རྒྱུད་དུ་ཡབ་ནང་སོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་དང་། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་གླང(༡༤༦༩)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཆབ་ཚན་ལ་ཕེབས་པ་སྐབས་འཁེལ་གྱིས

གདན་དྲངས་ཏེ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་ཞུ་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་གནས་སྙིང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། དེའི་དྲུང་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། སྨིན་དྲུག་ཁྱུང་རྩེར་བཞུགས་ནས་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་རྩ་གཞུང་དང་། རྩ་འཇུག་གཉིས། མདོ་སྔགས་པ། ལམ་སྒྲོན་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་ནས་ལོ་ལྔ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གསན་སྦྱོང་ལ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འཁོར་དཔལ་བཟང་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གཟིགས་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། དེའི་དྲུང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ། མངོན་པ་མཛོད་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཕར་ཚད་དབུ་གསུམ་དང་། འདུལ་མཛོད་བཅས་བཀའ་པོད་ལྔར་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགེ་སྐོས་མཛད། དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དང་། གནས་སྙིང་གཟུངས་སྦུབ་རྣམས་སུ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེ་རར་ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་དང་མཇལ། དེ་ནས་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྩ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ། དྲང་ངེས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། ཏོར་སྟོན་གྱི་བློ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན། སེ་ར་རྩེར་དཔེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་མདོའི་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཐུགས་སུ་ཆུད། རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་གནས་སྙིང་ཆོས་རྗེའི་བཀའ་བཞིན་སླར་ཡང་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྐོར། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལྕགས་ལུག(༡༥༡༡)ལོར་མཁས་གྲུབ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྣན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད། མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེར་གྲགས་སྐབས་སྡེ་པ་སྣར་པས་ས་སྐྱའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་མང་པོ་བསགས་ནས་པོ་ཏ་ལ་དང་གཞིས་ཀ་སྡེའུ་རྣམས་སུ་སེ་འབྲས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྗེ་འདིས་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་དང་བགྲོ་གླེང་མཛད་དེ་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལོ་ལ་སྟག་རྩེ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་མཁན་པོར་ཕེབས། རྗེ་འདི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་སྔགས་ལ་མཁས་པས་སྔགས་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་སེ་རིང་བར་སེ་རའི་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཉིས་པར་ཕེབས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་ས་ཕྱི(༡༥༣༨)ལོར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཚབ་ཏུ་སྐྱར་དུ་སེ་རའི་ཁྲི་པ་གནང་། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་འགན་འཁྲི་གནང་ནས་རྗེ་ཉིད་ཟུར་བཞུགས་མཛད། བཀའ་འབུམ་སྐོར། «བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་སྐོར་དང་» «དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒོལ་ངན་ཚར་གཅོད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ» «བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད» «དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད» «ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུན་སེལ»ཞེས་པོ་ཤག་གཉིས་ལ་གདམས་པ་སོགས་མང་དུ་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༥༤༤)ལོར་ཞི་བར་གཤེགས།

སེ་ར་ཕུར་མཇལ། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བདུན་ཉིན་ནི་སེ་ར་དགོན་པའི་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཕུར་པ་མཇལ་བའི་དུས་ཆེན་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་སེ་ར་ཕུར་མཇལ་ཞེས་ཟེར། བྱེས་མཁས་མང་འདུས་པའི་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་གཙོ་རྟ་མགྲིན་ཡང་

གསང་ཡབ་ཡུམ་དང་། དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཕུར་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་གཞིས་ཀ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་པོར་བཞུགས་སྐབས་ཡབ་རྗོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ཁྱེད་ཡི་དམ་འདི་དང་ཕུར་པ་འདི་མ་བྲལ་བ་གྱིས་ཞེས་ཕུལ་བར་གྲགས། དེའང་དང་ཐོག་ཕུར་པ་འདི་ནི་གྲུབ་ཐོབ་འདའ་འཕྲུར་བ་གཏེར་མ་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་སྔར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བཙན་པོ་དབང་རྒྱུད་གདམས་པ་དང་བཅས་གནང་ནས་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཡེར་པ་སེ་བ་ལུང་གི་བྲག་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་གྲུབ་ཐོབ་འདའ་འཕྲུར་བས་གཏེར་ལས་བྱུང་། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕྱིན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ། འདའ་འཕྲུར་བས་ཞལ་འཚོལ་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་ཀྱི་ལི་ཀྱི་ལ་ཡ་ཞེས་གསུངས་པས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་མ་དག བཛྲ་ཀི་ལི་ཀི་ལ་ཡ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས་པར་འདའ་འཕྲུར་བས། སྔར་ཡང་བཛྲ་ཀྱི་ལི་ཡ། ད་ཡང་བཛྲ་ཀྱི་ལི་ཡ། སྔགས་མ་དག་ཀྱང་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་བྲག་ལ་ཕུར་པ་བཏབ་པ་འདམ་ལ་ཟུག་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་བྱུང་བས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཁོང་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་མཁྱེན་ནས་མུ་སྟེགས་པ་དང་རྩོད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གྲོགས་སུ་ཁྱེད་འབྱོན་དགོས་གསུངས་ཏེ་མཉམ་དུ་ཕེབས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་མུ་སྟེགས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་གཉིས་བལ་བོད་ས་མཚམས་སུ་ཉིན་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་རྩོད་ནས་མཐར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རྩོད་པ་ལས་རྒྱལ་ཡང་གྲུབ་རྟགས་འགྲན་ཟེར་ནས་ནམ་མཁར་འཕུར་བས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་འདའ་འཕྲུར་འབོད། འདའ་འཕྲུར་གྱིས་ཕུར་པ་བཏབ་པས་མུ་སྟེགས་པ་བྱ་ལ་རྡོ་ཐོག་པ་བཞིན་ས་ལ་ལྷུངས་ཤིང་རིང་མིན་ལྷ་ལམ་དུ་བཏང་། རྗེས་སུ་མུས་སྲད་དུ་བྱོན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཕུར་པ་འདི་བཞག དེ་ནས་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྗོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་རང་གི་སྲས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སེང་གེར་བསྩལ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པ་དེས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མཁས་མང་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་བཏབ་ཅིང་། ཕུར་པ་དེ་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་སུ་ཕུར་མཇལ་གནང་བའི་སྲོལ་དར། དེ་ཉིན་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ནང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གཙོ་བཞུགས་ཀྱི་གོས་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀྲམས། སྨོ་མཆོར་ལ་མཆོད་རྫས་ཟབ་རྒྱས་སྤྲས། སྨོ་མཆོར་འོག་ནུབ་རྫོང་བཙུགས་འགྲམ་དུ་བཞུགས་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་བླ་བྲེ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཀྲམས། ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་སེར་བྱེས་དབུ་མཛད་སོགས་ལས་སྣེ་རྣམས་གཟབ་མཆོར་གྱོན་ཞིང་རྟ་ཐག་ཁྲིག་སྟེ་ཕུར་པ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་བླ་དཔོན་ཆེ་ཁག་གི་སར་མཇལ་ཁ་ཕུལ་རྗེས་སེ་རར་ལོག སེར་བྱེས་མཁན་པོ་སྨོ་མཆོར་འོག་གི་ཁྲི་དེའི་སྟེང་གོས་ཟེར་དང་པཎ་ཞྭ་སེར་པོ་མནབས་ཏེ་བཞུགས་ནས་ཕུར་པ་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས། མཇལ་ཞུ་བ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་མགོ་བོར་བྱིན་བརླབས་གནང་བ་ཡིན་ཅིང་། ཕུར་པ་འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་ཞིང་གང་ལྟར་ཕུར་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ལོ་ལྟར་གོང་ཚེས་ཉིན་མཇལ་ཁ་གཏོང་སྐབས་ཉེ་འདབས་གྲོང་གསེབ་པ་དང་། ལྷ་ས་བ་མང་པོ་མཆོད་མཇལ་དུ་བསྐྱོད་སྲོལ་ཡོད།

སེ་ར་ལྷ་རམས་པའི་འཛིན་གྲྭ་རིམ་པ་བཅུ་བཞི།

ཐོག་མར་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་དཔེ་ཆ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་བགྲོད་དགོས་པ་ཡིན། འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་མམ་བཅུ་བཞི་ནི་སེ་ར་དགོན་པར་མཚོན་ན། ༡. བསྡུས་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༢. གཞུང་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༣. གཞུང་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༤ གཞུང་གོང་མའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༥. སྐབས་གཉིས་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༦. སྐབས་བཞི་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཅིག ༧. ཟུར་བཀོལ་གྱི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༨. དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས།

༩. དབུ་མ་སྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༡༠. འདུལ་བ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༡༡. འདུལ་བ་སྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༡༢. མཛོད་དང་པོའམ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༡༣. མཛོད་སྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གཉིས། ༡༤. དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གསུམ་བཅས། ཡང་འཛིན་གྲྭ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ན་བསྡུས་གྲྭ་ལ་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་བྱས་ཏེ། བསྡུས་ཆུང་། བསྡུས་འབྲིང་། བསྡུས་ཆེན་བཅས་ཕྱེ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཛིན་གྲྭ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་ལོགས་སུ་མེད་པར་བསྡུས་ཆེན་སྐབས་རྣམ་འགྲེལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭར་ལོ་གསུམ་སྡོད་རིང་གཙོ་བོར་མཛོད་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་སྔར་བསླབས་ཟིན་པའི་དབུ་མ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་བསྐྱར་སྦྱོང་བྱས་ནས་ལོ་གསུམ་པའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོག་མར་བཏགས། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་སོ་སོའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་བཟུང་འཛིན་གྲྭ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དམ་བཅའ་ཉིན་འཁྱོངས་བཞི་དང་མཚན་འཁྱོངས་བཞི་བཞག དེ་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་ཉིན་མཚན་གཉིས་བཞག་ནས་ལྷ་རམས་ཐོན་པ། དེ་ནས་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ལ་འགྲོ།

སེ་རལ་ཁ། བོད་གནའ་རབས་སུ་དཔོན་རིགས་ཁག་གི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀར་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཆིང་བའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

སེག་མ། སྨུག་གདན་ལྷས་མ་གྲུ་བཞིའི་མིང་།

སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མོ་ཁ་ཏུན་གཉིས་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ། འདི་ཉིད་སྐུ་སྟོབས་ཆེ་ལ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གནས་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་གུ་གེ་ཕྱི་འབྲོག་དང་། གུ་གེ་བཅས་ལ་སྟ་རྫེས་སུ་དམག་དྲངས་ནས་ཏ་ཝོར་ར་ཞུག་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཕོན། ལ་དྭགས་སུ་སྟག་ཚང་རས་ཆེན་པ་གདན་དྲངས་ནས་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་པ་དཀྱུང་པོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་། རྒྱུན་མཆོད་དགེ་སློང་གི་སྡེ་བཙུགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡུམ་གྱི་དགོངས་རྫོགས་ལ་གསེར་འབུམ་དང་། དངུལ་འབུམ་ཆ་ཚང་། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བརྒྱ་རྩ། ལྷ་ས་དང་། ཁྲ་འབྲུག བསམ་ཡས་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དང་། བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་བ། ཧེམ་ལེ། ཐོད་ཡུལ། ཁ་ནག གཙང་དམར། སྤུ་དམར་ནང་། མེ་ཏྲ། དར་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་། ལ་དྭགས་སྟོད་གཤམ་དང་། མངའ་ཞབས་གང་ཡོད་ནས་མཆོད་གཞིས་སུ་ཕུད་རེ་རེ་བསྐལ་པ་ནམ་གནས་བར་ཕུལ་ཞིང་། སྟག་ཚང་རས་ཆེན་ལ་རང་ཞབས་ཀྱི་ཁོང་ནས་ས་ཕུད་མཆོད་གཞིས་རྒྱ་ཆེན་ཕུལ་བ་དང་། སྟག་ཚང་རས་ཆེན་གྱིས་ཏེ་སི་བྱང་ཆུབ་བསམ་གླིང་དགོན་དང་། ལྕེ་བདེ་ཐེག་མཆོག་དགོན། ཧེམ་ལེ་བདེ་ཆེན་དགོན་བཅས་དགོན་ཆེན་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་མཛད། སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཙ་ཤོད་བདག་མོ་སྐལ་བཟང་སྒྲོལ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་བདེ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཨིནྡྲ་བོ་དྷི། བདེ་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་རྣམས་རིམ་པར་འཁྲུངས་ཤིང་། སྲས་འདི་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་ལ་དྭགས་ཁུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་གནང་བར་མངའ་ཐང་དར་གུད་ཅི་རིགས་བྱུང་སྐོར་སོགས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་སྐོར་གོང་དུ་ལ་དྭགས་ཀྱི་སའི་བདག་པོ་ཞེས་པར་གསལ།

སེང་གེ་ཤག ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཤར་ངོས་འོང་སྟོད་ཞིང་ཁར་གྲགས་པ་དེ་ཡི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཞིག་གི་མིང་།

སེང་གོ་མི་ཆེན། བོད་རྒྱལ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་བློན་པོ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དམག་དཔོན་བྱས་ཏེ་དྭགས་པོ་རྗེ་ལོག་པ་སླར་ཡང་བཙན་པོའི་མངའ་འབངས་སུ་བཀུག དེའི་དུས

སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལ། སེང་གོ་མི་ཆེན་གྱིས། དྲགས་ཡུལ་བསེན་མཁར་དུ། མདུང་གཡུག་ཐེངས་གཅིག་ལ། འབྲོག་དུད་ཐང་གང་སྐྲོབ་ཅེས་པའི་གཏམ་བྱུང་། སེང་གོ་མི་ཆེན་དཔའ་བའི་ཞུལ་དུ་ཕྱུར་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དྲགས་པོ་མི་བརྒྱ་བསད་ཅེས་གྲགས། རྒྱལ་པོས་མི་ཆེན་གྱི་བྱ་དགར་གསེར་ཁྲུང་རེའུ་རྒྱལ་གྱི་མི་དང་། འབྲོག་ཕྱུགས་བཅས་གནང་།

སེང་མགོ་ཅན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འོག་ཁང་ཁྲམས་ར་ནང་མའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་བ་རྟགས་ཅན་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཀ་བ་འདི་ཡང་གང་དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་འཛིན་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་། ཀ་བ་འདི་དང་ཉེ་བའི་སར་ཕྱུགས་ཀྱི་གཡང་ཡིག་སྐོར་སྤྲས་ཡོད་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

སེང་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར། རྗེ་འདི་ནི་ཉང་སྟོད་འབྲོང་རྩེ་གསེར་ཕུ་སྤྲེལ་ཞེས་པར་ཡབ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༧༨༤)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། བློ་བཟང་ཚེ་བརྟན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དུ་གསོལ། ཀ་ཁ་ཀློག་སློབ་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཞལ་འདོན་གྱི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་འདུལ་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་དཀའ་ཆེན་གྱི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལ་བཀྲས་ལྷུན་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་མི་སྟག་ལོར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། རྗེ་འདིས་ཡོངས་རྫོགས་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༡༣)ལོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་གཅིག་པའི་མཚན་བཞེས་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་ཁྲི་སྐྱོང་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ནས་ང་གསུམ་བར་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མར་མདོ་སྔགས་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། 《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་དགྱེས་བྱེད་ལེགས་བཤད་གསལ་བའི་མཆོད་སྡིན》《ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》《དུས་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་འགྲེལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས》《གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་བཟླས་དང་འབྲེལ་ཚོགས་མཆོད་བྱ་ཚུལ་དང་འཕོ་བའི་དམིགས་རིམ》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས། ཏ་ནག་ཧུ་སྨན་ཐང་གསར་བཞེངས་མཛད། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཐ་མི་ཁ་དང་། ཚང་རག་སོགས་བཀག་སྡོམ་ནན་པོ་གནང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༨༤༣)ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས།

སེང་རས། རས་ཕྲ་མོ་ཤིན་ཏུ་སྙོད་པ་ཤ་རྗེན་རྗེ་བཞིན་གཡོགས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་གི་མིང་།

སེང་ཤོར་མི་འབྱུང་བ། སྣང་ཆུང་སྙོད་ཡེངས་སུ་མ་ལུས་པ་ལ་ཟེར།

སེང་ཤོར་མེད་པ། སྙོད་ཡེངས་བྱས་པའི་ཞོར་ལ་སྐྱོན་ཆ་ཤོར་བའི་རིགས་མེད་པ།

སེམས། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག གཙོ་སེམས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཟེར། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ། བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཡོད།

སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་བཅུ་དྲུག ༡. སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༢. སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ༣. སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༤. སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ། ༥. ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༦. ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ༧. ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༨. ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ། ༩. འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༡༠. འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ༡༡. འགོག་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༡༢. འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ། ༡༣. ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༡༤ ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། ༡༥. ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ༡༦. ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ། །

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། (སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱད)མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྗེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བརྒྱད།

སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་པ་བློ་གྲོས་དྲན། །ཡིད་བྱེད་མོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

སེམས་ཀྱིས་ཚོར། གནས་ཚུལ་གང་ཡང་གོ་ཐོས་མ་བྱུང་ཙུང་སེམས་ལ་དོགས་པ་སྔོན་བསུའི་ཚོད་དཔག་བྱུང་བ།

སེམས་བསྐྱེད། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་བསམས་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་ཟེར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཕྲིས་ན་ཏ་ཅང་མང་བས་འདིར་མ་བྲིས།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ཉེར་གཉིས། འདུན་པ། བསམ་པ། ལྷག་བསམ། སྦྱོར་བ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ཐབས་མཁས། སྨོན་ལམ། སྟོབས། ཡེ་ཤེས། མངོན་ཤེས། བསོད་ནམས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། སྙིང་རྗེ། ལྷག་མཐོང་། གཟུངས་སྤོབས། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི། །སོ་སོར་རིག་རྟེན་ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་གནས་སོགས། །གཟུངས་སྤོབས་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བགྲོད་གཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས། 《མངོན་རྟོགས་རྒྱན》ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོལ་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (འདི་བཞི་ལ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར) ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་གཉིས་པ་བའི·····

རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་གསུམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བཞི་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་ལྔ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྨན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (འདི་བདུན་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར) ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་དགུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཀོལ་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། (ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་འདི་མན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ) གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་སོ། །མཐའ་མ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར།

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། སྨོན་སེམས་དང་། འཇུག་སེམས། ཡང་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་དུ་བཅུག་པ། དེ་ལ་སྨོན་སེམས་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་དང་། འཇུག་སྡོམ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱིར་བཏང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དམའ་བ་རྣམས་ལ་དང་པོ་མ་གཏོགས་གཉིས་པ་དེ་སྦྱིན་པའི་སྲོལ་མེད།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་བཞི། བསགས་སྦྱང་། ལྟ་དང་། གཏོར། མཆོད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྫི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅས་ཡིན།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

སེམས་རྒྱ་མ་ཆུང་བ། བློ་སྟོབས་ཆུང་ཆུང་མིན་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག བྱ་བ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན

བྱེད་པ། གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། བློ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ། མཛད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ། ༡. ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དཔེར་ན་མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ། ༢. ལུས་ཐ་དད་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དཔེར་ན་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་དག་དང་པོ་བྱུང་བའོ། ། ༣. ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དཔེར་ན་འོད་གསལ་བ་རྣམས་སོ། ། ༤ ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དཔེར་ན་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ། ། ༥. འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན། ༦. ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ༧. རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ༨. ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ༩. འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །

སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ནི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཚད་མ་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །

སེམས་ཅན་བཅུ་བཞི། སྲིད་པ་བཅུ་བཞི་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ནམ་ཡིད་ཅན་བཅུ་བཞིའོ། །

སེམས་ཅན་འཆི་འཕོའི་རྒྱུ་གསུམ། ཚེ་ཟད་པ། བསོད་ནམས་ཟད་པ། ལས་ཟད་པའོ། །

སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ཕྲུ་གུ་འཁོར་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་སྨྲ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་སྣན་པའི་སྒྲ་དང་། ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྣན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད།

སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་གླིང་བུ་འབུད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྣན་པའི་སྒྲ་དང་། སྐྱེས་བུས་ཁུ་ཚུར་བརྒྱབ་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་མི་སྣན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད།

སེམས་ཉེ་བ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག གཡེང་བ། ཞུམ་པ། རྒོད་པ། མ་ཞི་བ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། ལམ་ལེགས་པར་མི་སྒོམ་པ། ངེས་གྲོལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅུ་དང་དེའི་ལྡོག་ཟླ་གསུམ། འདུལ་བ་སེམས་ནང་དུ་འདུས་པ། གཟེངས་མཐོ་བ། མི་རྒོད་པ། ཞི་བ། མཉམ་པར་བཞག་པ། ལམ་ལེགས་པར་བསྒོམ་པ། ངེས་གྲོལ་བ་སྟེ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅུ་བཅས་སོ། །

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཏིང་འཛིན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ།

སེམས་རྟེན། ལམ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་རྟེན་བྱེད་ཡུལ་དང་བྱེད་མཁན་ཡང་སེམས་ཤིག་དགོས་པ་ལས། བེམ་པོ་དང་གང་ཟག་སོགས་ལ་སེམས་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་རྣམས་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བ་རགས་པ་སྟབས་བདེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན།

སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉེར་བཞི། ཐོབ་པ་སོགས་ཉེར་བཞི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྔ་མཚུངས། གནས་མཚུངས། དུས་མཚུངས། རྫས་མཚུངས། དམིགས་པ་མཚུངས། རྣམ་པ་མཚུངས་པའོ། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བཞེད་ཚུལ་མང་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཞེད། སློབ་དཔོན་བློ་བ་གྲགས་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་པར་མེད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་བྱུང་བས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་སེམས་དང་། ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་དེ་ཉིད་བཅུ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་བརྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཕྱིར་བཟློག་གཉིས(བགེགས་སྲུང་བ་དང་སྡིག་སྲུང་ས)ཀྱི་ཆོ་ག གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་ཁ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག གཏོར་མ་རྡོ་རྗེའི་བཟླ་པ་དང་དྲག་ཤུལ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པོ། །

སེམས་དྲུག མིག་དང་། རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས། ཡིད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གམ། ཡང་ན་སེམས་དྲུག་སྟེ། རྩ་བའི་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སེམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སེམས། ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས། སྨོམ་པའི་སེམས། སྨྲོན་པའི་སེམས་སོ། །

སེམས་གནས་པ་དགུ། ནང་དུ་འཇོག་པ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ། གླན་ཏེ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་འཇོག་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་སོ། །

སེམས་པ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་ཚོར་བ་སོགས་རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞིང་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག

སེམས་པ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་དབུས་ཡུལ་ཆུམས་གྲོང་གསར་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༣༩༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ། རྒྱལ་ཚབ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། རྫོག་རིན་ཆེན་དཔལ་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས། ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཞི་ཞིང་དུལ་བས་འཕགས་པ་ཧ་ཐུལ་ལྟ་བུ། ནང་གི་ཀུན་སྤྱོད་དཀར་སྟེར་འབབ་ཞིག་མཛད་པས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་དམར་ཟས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དམོད་པ་ལ་ཐུགས་ཁྲོ་བ་སྦྲ་མོ་ཙམ་མི་མངའ་བས་སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གསན། ཐང་སྐུའི་མཆོད་ཁང་གསར་མ་དང་ལྕགས་ཟམ་བཙུགས། ལྷ་སར་བྱམས་པ་ཁྲིམ་གཟིགས་བཞེངས། ན་བཟའ་དུར་སེར་དང་སྔོ་དཀར་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དཔྱད་པ་གཙང་བ་དང་བཅས་ཏེ་རབ་བརྒྱད་ན་ཉི་སྣིངས་དགོན་དང་རི་ཕོལ་དུ་བདེ་མོ་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་བཏབ་པས་བྱང་སེམས་བདེ་མོ་ཐང་པར་ཡང་གྲགས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དགུང་གྲངས་དོན་དགུ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༤༧༠)ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་

པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། ཛྙེ་དེ་ལ་སློབ་མ་འཕགས་པ་ལྷ། བྱང་སེམས་ཤ་མི་གསོལ། རིན་པོ་ཆེ་སློན་ལམ་དཔལ། རྒྱུད་པ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ། གྲུ་དཀར་ཆོས་མཛད། མཁན་རིན་ཆེན་ཆོས་བཟང་། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་བ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས། རྔུང་གཞོན་ནུ་གྲགས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལས་ལྔ། གཞན་གྱིས་བསྒོ་བ། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ། གདབ་པ། མི་ཤེས་པ། མངོན་པར་ཞེན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །

སེམས་དཔའ་གསུམ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྟེ་གསུམ།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས། བདག་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། ཐུགས་ཀར་ཉི་ཟླ་པདྨའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱན་མེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུྃ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ཕྱག་ན་འཛིན་ལ་ས་བོན་ཡི་གེས་མཚན་པའོ། །

སེམས་བྱུང་། རང་འཁོར་དུ་འགྲོ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེའི་དབྱེ་བར་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད།

སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བས་ན་ཀུན་འགྲོ་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་བྱེད་བཅས་ལྔའོ། །

སེམས་བྱུང་ང་གཅིག ཚོར་འདུ་སེམས་པ་རེག་ཡིད་བྱེད། །སེམས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། །འདུན་མོས་དྲན་ཏིང་བློ་གྲོས་ཏེ། །འཇུག་ཡུལ་ངེས་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །ཆགས་སྡང་རྨོངས་མེད་མི་འཚེ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་སྟེ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཏུ་གྲགས། །འཁོན་འཛིན་ཁྲོ་ཚིག་ཕྲག་དོག་འཚེ། །འཆབ་རྒྱགས་མ་དད་ལེ་ལོ་དང་། །སེར་སྣ་རྒྱགས་རྒོད་སྒྱུ་དང་གཡོ། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་རྣམས་གཡེང་དང་། །བག་མེད་བརྗེད་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན། །འདི་རྣམས་ཉེ་ཉོ་ཉི་ཤུའོ། །གཉིད་འགྱོད་རྟོགས་དཔྱོད་གཞན་འགྱུར་བཞི། །

སེམས་བྱུང་གནས་སྐབས་ཉེར་ལྔ། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། བསླབ་པ་གསུམ། ཕྱིན་དྲུག གཟུང་འཛིན། སྤོང་གཉེན། མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སོ། །

སེམས་བྱུང་ཞེ་དྲུག ཚོར་འདུ་སེམས་པ་རེག་ཡིད་བྱེད། །འདུན་མོས་དྲན་དང་ཏིང་བློ་གྲོས་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ཞེས་ཟེར། །དད་སྦྱངས་བག་ཡོད་བཏང་སྙོམས་དང་། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དགེ་རྩ་གཉིས། །མི་འཚེ་བརྩོན་འགྲུས་དགེ་བ་བཅུ། །རྨོངས་རྒྱགས་བག་མེད་ལེ་ལོ་རྒོད། །མ་དད་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དྲུག ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་མི་དགེ་གཉིས། །འཁོན་འཛིན་ཁྲོ་འཚིག་ཕྲག་དོག་འཚེ། །སེར་སྣ་རྒྱགས་འཆབ་གཡོ་དང་སྒྱུ། །ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་བཅུ། །གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དཔྱོད་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་མ་ངེས་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་སྡོམ་ཚིག་ལྟར་རོ། །ཡང་ན། དབང་པོ་དོན་ལྔ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་གཟུགས། །ཚོགས་དྲུག་སེམས་དང་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། །ཉོན་མོངས་ས་དྲུག་མི་དགེའི་ས་པ་གཉིས། །ཆུང་དུའི་ས་བཅུ་མ་ངེས་ས་པ་བརྒྱད་དོ། །

སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

སེམས་ཙམ་སྨྲ་བ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པའི་གཞི་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས

དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རྩོད་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་ཤེས་པ་དང་བཟུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་ནི་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཀྲང་ཚད་དུ་སྣང་བ་དང་། སྔོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སོགས་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཞུགས་ཀྱང་སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་ཏེ། རགས་པར་སྣང་བ་དང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པས། སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་བསླད་པ་ཞུགས་པས་དེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དང་། ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་ལ་བདེན་རྫུན་འབྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

སེམས་ཙམ་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པས་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བརྗོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྣམ་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སེམས་ལ་སྣང་བ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟར་སེམས་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆུ་བོར་གང་ལ་ལྷ་ལ་བདུད་རྩི། མི་ལ་ཆུ། ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག ཚ་དམྱལ་བས་ཁྲོ་ཆུར་མཐོང་བ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པ་ལའང་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་སྣང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད། ལུགས་འདི་ནི

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆོས་སྐལ་དུ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ནས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གདན་དྲངས། ཐོགས་མེད་རང་གིས་ས་སྡེ་ལྔ་གསར་དུ་བརྩམས་ཏེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སེམས་ཞེས་ནང་དུ་མ་འཛིན། རིག་པ་ནང་དུ་མ་འཛིན་ཟེར་བ་དང་དོན་འདྲ།

སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག

སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རྫས་ཡིན་ལ། བློ་གཅིག་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྫས་ལས་སེམས་བྱུང་གྲུབ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་རྫས་ལས་གཅིག་གྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་སེམས་ལས་དོན་ཡོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མེད། སེམས་བྱུང་ལས་དོན་ཡོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་མེད་པས་ན་བློ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་རྫས་ཡོགས་སུ་གྲུབ་པ་རེ་རེ་བ་མེད་དོ། །

སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཀུན། སེར་མོ་བ་བླ་མ་གྲྭ་པ་དང་། སྐྱ་བོ་ཁྱིམ་པ་མཛོ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་། འབངས་མི་སེར་ཡོངས་རྫོགས།

སེར་སྐྱ་གཉིས། གྲྭ་པ་དང་མི་སྐྱ་གཉིས།

སེར་སྐྱ་བ། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སེར་སྐྱ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་གྲུབ་མཐའི་མིང་ལ་སེར་སྐྱ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ནི། སྟོན་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དེས་བསྟི་གནས་སུ་བསྒོམས་པས་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཉེར་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་གོ་གནས་རང་གིས་མཐོང་བའི་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་སོགས་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

དེའི་རལ་པའི་ཁ་དོག་སེར་སྐྱ་ཡིན་པས་སེར་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད། སེར་སྐྱའི་བསྟི་གནས་བྱེད་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱིས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཡིན།

སེར་ཏོག་མཁན་ཟུར་ནམ་མཁའ་བསྟན་སྐྱོང་། རྗེ་འདི་ནི་འཕན་པོ་ཐང་ཤར་པའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ལུག(༡༧༩༩)ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་སྐབས་གཙང་དཔལ་ཆུར་ལན་གཉིས་ཙམ་ཕེབས་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་རྟག་བརྟན་ནྡྲ་དང་། ཡོང་གི་དཔོན་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་སུ་གཏུགས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། སེ་ར་སྨད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་སྐབས་ཀུན་རིག་འདོན་ཆོག་དང་། སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་འདོན་སྒྲིག་གསར་སྒྲིག་གནང་། 《ཀུན་རིག་གི་རྟུལ་ཚོན་དང་འབྲེལ་སྐབས་དེ་ཉིད་ཆབ་འདྲེན་གྱི་ཚེ་གླུ་ཚིག་བྱ་ཚུལ་ཕན་བདེའི་མཆོག་སྦྱིན》ཞེས་པ་དང་། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་ངག་འདོན་ཆུ་བབས་སུ་བཀོད་པ》 《དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔའི་མངོན་དཀྱིལ་ཚིག་བསྡིགས་འཕྲུལ་བྲལ་མཁས་གྲུབ་ཞལ་ལུང》 《བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔའི་ལས་རྟང་གི་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོད་ཆེ་བ་གཅིག་ཙམ་མཛད། སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་དུས་ཁ་གསལ་མ་རྙེད།

སེར་སྣ། ལོ་བྱད་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བློས་གཏོང་བར་མི་ཐོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།

སེར་ཕྲེས་གྲྭ་ཚང་། གོང་དུ་སེ་ར་དགོན་པ་ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས།

སེར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་རི་ཁྲོད། སེ་ར་དགོན་པའི་རྒྱབ་རིའི་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སེ་ར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་རི་ཁྲོད་དུ་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་སྒྲུབ

ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྟོད་ཆ་སེ་ར་སྨན་ཁང་སྨྱུ་ཕྲིང་དང་པོ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་སྨན་པ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་ཕྱུར་ཕྱོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། མཁར་རྫོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སློབ་མ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་སེ་ར་རྗེ་སྨན་ཁང་རི་ཁྲོད་ཅེས་པའི་འདུ་ཁང་དང་། ཐླ་བྲང་། གྲྭ་ཤག་རྣམས་ཆགས། སྨན་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ནས་ཞལ་བདག་མཛད། སེ་ར་ཏར་གདོང་ཁང་ཚན་ནས་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་འཛུགས་སྲོལ་དང་། ཐླ་བྲང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ནག་ཆུ་སོགས་ནས་ཡོང་སྲོལ་ཡོད།

སེལ་འཇུག རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། སེལ་བའི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སེལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་། དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་བློ་གསུམ་དོན་གཅིག

སེལ་པོ། སླེའུ་འམ་སེ་བོའི་མིང་།

སེལ་བ་གླུབ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཤཀྟ་ནནྡ་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག པཎྜི་ཏ་མ་ནོ་ར་ཐ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར།

སེལ་བ་ལྔ། གཞིའི་སེལ་བ། བསམ་པའི་སེལ་བ། ཀུན་སློང་གི་སེལ་བ། སྦྱོར་བའི་སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བའོ། །

སེལ་ཞུགས། དེ་སྔ་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་གཅིག་རིང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ།

སོ་སྐྱེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟེ་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྲིད་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ལས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བའོ། །

སོ་ཁ་རྫོང་ཁ་བརྒྱད། ༡. རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་སོ་མཚམས་རྐོང་ཀྱི་སྣན་ལུང་རྫོང་། ༢. བོད་དང་ཞང་ཞུང་གི་སོ་མཚམས་ཞང་པ་བརྒྱ་རུ་རྫོང་། ༣. བོད་དང་བོན་གྱི་སོ་མཚམས་ལྕུགས་གཟེར་བཙུག་པ། ༤ བོད་དང་སྟག་གཟིག་གི་སོ་མཚམས་ཤབ་ཤང་བརྒྱ་རུ་རྫོང་། ༥. བོད་དང་ཧོར་གྱི་སོ་མཚམས་ཟངས་ཐང་ཤའི་གླིང་། ༦. བོད་དང་ཁྲོམ་གྱི་སོ་མཚམས་རྒྱ་ཤ་རྫོང་། ༧. བོད་དང་འཇང་གི་སོ་མཚམས་ར་ག་རྫོང་།

སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། བོད་རྒྱལ་བཞི་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ། ཡབ་དིང་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་སོ་ཐམ་ཐམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས། སྐུ་གཤེན་ཙེའུ་འོད་དཀར་གྱིས་བྱས། གསས་མཁར་དགུ་ར་དགུ་འཕྲུད་བཞེངས། དོག་མེར་མེར་རམ་སེ་བཟའ་སྨན་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་མེར་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས།

སོ་ལྔ་པའི་སྐུ་ཚད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཤད་སྲོལ་ལ། སྟོར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྤྲུལ་པའི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨས་བཞེངས་པ་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སོ་ལྔར་ཕེབས་པའི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་འདྲ་སྐུ་ཞིག ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་། སྐུ་འདི་ལྷ་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་དུ་བཞུགས་ཞེས་གསལ།

སོ་ཆུང་བ། འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་སྟག(༡༠༨༢)ལོར་ཡུལ་ར་མོ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། བུ་སྤུན་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཕུ་བོ་གཟུགས་ཆུང་བས་སོ་ཆུང་བ་དང་། ནུ་བོ་གཟུགས་རིང་བས་སོ་རིང་ཟེར། དགུང་ལོ་བཅུ་ཙམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡུལ་དེར་ལོ་ཉེས་བྱུང་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བུ་སྤུན་གཉིས་ཁྲིད་དེ་ཡར་སྟོད་སྐྱེར་སྣར་སླེབས་པས་ཟླ་སྒོམ་གྱིས་བྱིས་པ་ཆུང་བ་དེ་ངའི་རྗེས་ལ་ཞོག ངས་སྟོ་དང་གོས་སྟེར་གསུངས་པས་བཞག་སྟེ་ཕ་མ་གཉིས་ཡར་ལུང་དུ་ཕྱིན། དེར་ཟླ་སྒོམ་གྱིས་སོ་ལ་བཙུན་པ་བཅོས། མིང་ཡང་དགེ་འདུན་འབར་དུ་བཏགས། ཟླ་སྒོམ་གྱིས་སོ་ཆུང་བ་ཁྲིད་དེ་དམ་པའི་སར་ཕྱིན། དམ་པས་སོ་ཆུང་བ་ལ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གནང་། དམ་པ་གར་ཐེགས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱི་བྱས་པས་གྲུབ་ཐོབ་ཕ་མོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞིའི་གདམས་པ་ཡང་གནང་། དེ་ལ་ཡི་གེ་བྱེད་པར་ཞུས་པས་ཀྱང······

བཀས་གནང་ནས་སྨར་ཁ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱི་འབུམ་གྱི་རོག་རས་ལ་གདམས་པ་རྣམས་བྲིས། དེ་ནས་དམ་པ་གར་བཞུད་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱི་བྱས། ཁ་རག་མདུན་དུ་སླེབས་སྐབས་དམ་པས་ཁྱོད་རང་ཕྱིར་ལོག་གསུངས། སོ་ཆུང་བ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ལྷ་སར་རིག་པའི་ཚད་ལྡ་བའི་ཕྱིར་དྲིལ་གདང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པས་དྲིལ་གདང་རང་གྲོལ་བ་ཡང་བྱུང་། སོ་ཆུང་བས་ནད་པ་ལ་འདྲི་གཏང་གནོད་པ་དང་ནད་ཅི་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་ལེ་མཁྱེན་པ་བྱུང་ནས་འདྲི་འདུལ་མང་དུ་བྱས། ཡོན་ཡང་ཆེ་བར་བླངས། དེ་ནས་སོ་ཆུང་བས་དམ་པ་དིང་རི་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ཏེ་ནད་པ་གསོས་པའི་ཡོན་གྱི་གསེར་སྲང་གསུམ་དང་རྟ་ཕོ་བཟང་བ་ཞིག་ཁྲིད་ནས་དིང་རིར་ཕྱིན། དམ་པས་མཐའ་སེལ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་གདམས་པ་གནང་། དེ་ནས་ཡང་ཕྱིར་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནོ། །མཐར་སོ་ཆུང་བ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༡༢༨)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

སོ་ཐར་གྱི་མཁན་སློབ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དྲུག ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས་པ། ནད་པར་སྙིང་བརྩེ་ཞིང་རང་གི་འཁོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་དག་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ། བསླབ་བྱ་རྣམས་དུས་དང་དུས་སུ་འདོམས་པའོ། །

སོ་ཐར་གྱི་སྡོན་ལྡན་བཞི། བསྙེན་གནས། དགེ་བསྙེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་།

སོ་ཐར་གྱི་རིགས་བདུན། དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ། དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །

སོ་ཐར་དགེ་བསྙེན་གྱི་མྱང་བྱ་ལྔ། སྲོག་གཅོད། ལོག་གཡེམ། མ་བྱིན་ལེན། རྫུན་སྨྲ་དང་། ཆང་འཐུང་བ།

སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐྱེད་ཡུལ་གསུམ། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། དགེ་འདུན།

སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཉིས། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་དང་། ཡང་ན། སྲོང་བདུན་སྲོང་བཞི་ཅན་དང་། ཡང་ན་ཇི་སྲིད་འཚོ་བཅངས་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གཉིས་སོ། །

སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྒྱ་སྐྱུང་བཞི། མི་ཚངས་ལོག་གཡེམ། མི་གསོད། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན། མ་བྱིན་ལེན་པ།

སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་པ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་པ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་པ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ་བརྒྱད། དེ་ལ་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

སོ་ནམ་གྱི་ལྷ། ཁ་གསོ་བའི་ལས་སྐལ་གྱི་མིང་།

སོ་ནམ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། མི་སོའི་ལས་ཁུངས(མི་རྩ་དང་སོ་ནམ་སྐོར་དོ་དམ་བྱེད་པའི་བསྡུས་མིང)ཡང་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཕུག(༡༨༠༧)ལོ་ཆེད་གོང་མའི་བཀས་མངགས་བོད་དོན་ཞབ་དཔྱོད་སྣོན་ཆེན་ཀྲུང་དབྱིང་ཐང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་བཀའ་ཤག་ལ་གོ་བསྟུར་དང་འབྲེལ་བོད་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་འཕེལ་ཐབས་སུ་སློབ་གསོ་དང་། སྐྱོང་བརྡར། བཟོ་ཚོང་། འབྲེལ་གཏུགས། ལམ་བཟོ་ནགས་ལས། སོ་ནམ། བདེ་སྲུང་། དངུལ་ཁང་། ཇ་ཚྭ་བཅས་ལས་ཁུངས་ཁག་དགུ་གསར་འཛུགས་བྱ་རྩིས་བྱས་ཅང་སྐབས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྒྱུངས་པས་ལས་ཁུངས་དེ་དག་དངོས་སུ་ཚུགས་ཐུབ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཆུ་སྦྲང(༡༨༡༣)ལོར་གོང་གསལ་ལས་ཁུངས་དགུའི་གྲས་ནས་ལས་ཁུངས་འདི་དང་། ཇ་ཚྭ། དངུལ་ཁང་བཅས་གསར་འཛུགས་བྱས་ཤིང་། ལས་ཁུངས་འདི་བར་སྐོར་ལྟོའི་སྣ་ཅུ་ཤར་ནང་ཚུགས། དོ་དམ་མཁན་རིམ་ལས་ཚན་སེར་སྐྱ་བཞི་དང་། ལས་བྱེད་དྲུང་ཡིག་གཉིས་ཡོད། འདིས་རྒྱ་ཁྲབ་ཇོང་གཞིས་ཁག་ཁུ་ས་སྐོང་རྫེ་ཡོད་དོ་དམ་གྱིས་གསར་

སྤྲོལ་བྱེད་མིར་ཚོག་མཚན་སྙད་ཐོག་ས་བོགས་བཅུ་བྲུར་རྒྱས་བཅད་བསྐུ་ལེན་དང་། སྨིར་ཚོས་ཁོངས་མིན་པའི་སྨར་མཛོ་ས(སྨར་ཁམས། མཛོ་སྨད། ས་དན)བཅས་ས་ཁུལ་གསུམ་སོགས་ནས་ཡུལ་འཁྱུར་གྱིས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་གཏན་སྡོད་བྱེད་མཁན་མི་རྩ་རྡེ་ཡོད་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་རྩར་བཙུག་སྟེ་མི་བོགས་བསྐྱ་བ། གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁང་ཁུངས་གསར་རྒྱག་གིས་ཁང་སྐྱ་བསྐྱ་བ་བཅས་བྱེད་ཅིང་། མི་བོགས་ཀྱི་དངུལ་འབབ་ཇམས་ལོ་ལྟར་རྩེ་རྣམ་གནད་དུ་ཏཾ་དཀར་བཀར་འཇུག་རྒྱག་པ་བཅས་ཀྱི་འོས་འགན་སྒྲུབ་པ་ཡིན།

སོ་ཚིས། ཞིང་ལས་སམ་སོ་ནམ།

སོ་མཚམས་སྲུང་། གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེའི་སོ་མཚམས་བརྟན་པོར་སྲུང་བ།

སོ་ཚོ། འདི་སྤྱིར་ན་སོ་དྲིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་རེ་མདུན་སོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐོན་པའི་འཛུམ་ཉམས་ལྡན་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

སོ་བྲུར་གཏུབ་གསུམ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སྔགས་པའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་སོ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། བྲུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། གཏུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོ། །

སོ་འོན་སེང་། ས་མཚམས་སྲུ་སོ་པ་བཏང་ནས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་གནས་ཚུལ་ཉན་པ།

སོ་ར་ཏ། འདི་བོད་སྐད་དུ་བཟང་པོ་ཅན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ས་བཀྲའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་སུ་ལ་ཐའོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སོ་ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ། ཁ་ནང་ནས་ཆུ་སྐྱེ་བ། མཁྲིས་མཆིན་ཚ་སློམས་པར་བྱེད་པ། བད་ཀན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ཁ་ནང་གི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ། མིག་ལ་ཕན་པ་སྟེ་ལྔ།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།

སོ་སོ་ཐར་པ་མདོ་འདོན་ཚུལ་ལྔ། གླེང་གཞི་འདོན་པ། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་འདོན་པ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདོན་པ། མ་ངེས་པ་འདོན་པ། རིལ་གྱིས་འདོན་པའོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ། ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ་བཞི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་སོ། །

སོ་སོར་འབྲང་མ། གསང་སྔགས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཞིབ་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་ལྷན་ཐབས》ནང་གསལ།

སོ་སོར་བཤགས་པའི་ཆོས་བཞི། དགེ་སློང་མ་ལས་ཟས་ལག་ཏུ་ལེན་པ། འགྲེལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་མ་བཟློག་པར་ཟ་བ། ཁྲིམས་དྲལ་ཏེ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ། ནགས་ཚལ་བརྟག་པ་ལས་གྱུར་པ།

སོག་ཀ་རིས། རྩ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྩེ་མོ་རྒྱ་ཆུང་བའམ། ཡང་ན་མདུན་གྱི་ཞེང་ཆེ་ཞིང་རྒྱབ་ཀྱི་ཞེང་ཆུང་བའི་མགོ་ཆེ་མགོ་ཆུང་གི་བཟོ་དབྱིབས།

སོག་ཀའམ་སོག་ཁ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིང་།

སོག་ཆུ། འདི་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་ཁོངས་སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གི་ནུབ་ངོས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པའི་གཙང་པོ་ཞིག སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དུ་འབབ་པའི་ཆུ།

སོག་པོ། ༡. མོང་གོལ་གྱི་མི་རིགས། ནང་སོག ཕྱི་སོག

༢. བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་སྟག་གཟིག་སོག་པོའི་དམག་བྱུང་བར་བཤད་པའི་སོག་པོ་ནི་པོ་སི་བཙན་རྒྱལ་ཟེར་བའི་གནའ་རབས་ཀྱི་དབྱི་ལང་རྒྱལ་ཁབ།

༣. སོག་པོ་དུ་རུ་ཀ་སྟེ། དེང་སང་གི་ཐུར་ཆེས་རྒྱལ་ཁབ།

སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ། ཏུ་ཐ་གེ་ཐུ་ཏ་ར་ཏུ་ལ་ལ་བུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཉིས་པ་ཆོས་ཁྲུར་པོ་ཤོག་ཐུའམ་སེ་ཆེན་ཆོས་ཁྲུར་གི་བུ་ཡིན། འདིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས། འདིའི་གཅུང་པོ་སུ་མེ་ཐའི་ཧེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཡབ་ཡིན།

སོག་ཕྱོགས་ཁང་། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག་(༡༩༡༨)ལོར་མདོ་སྨྱི་བཀའ་བླ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ནས་མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཁང་མཁན་རིམ་སྤྲེལ་པོས་མི་ཁྲབ་པས་ཧོར་ཆེ་པ་ས་དགུའི་ཤོངས་དང་། སོག ནག་ཆུ་ཚུན་ལ་འབྲེལ་མཚུངས་ཕྱོགས་ཁང་གསར་འཛུགས་ཡོད་པ་ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་སྙན་ཞུས་ལྟར་ཧོར་ཆེ་ཁུལ་དང་། སོག ནག་རྒྱ། གནམ་རུ། ནག་ཚང་ཚུན་གྱི་བྱང་རིགས་ས་སྐྱོང་ཁག་ལ་སོག་ཕྱོགས་ཁང་དོ་དམ་མགྲོན་ལས་སྤྲེལ་པོ་བསྐོ་གཞག་གིས་རྩ་བའི་ཕྱོགས་དམིགས་ཧོར་ཆེ་ཁུལ་སྐྱེད་ཆེན་དང་། སེར་ཚ། འབྲི་རུ་ཁུལ་བཅས་ནས་ས་མཚམས་ཐོབ་ཤོར་གྱི་རྩོད་བསྟད་པོ་ཡང་རིགས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་དགོངས་བསྐོར་ཞུ་དགོས་པ་ལས། དེ་བྱིངས་མདོ་སྨྱི་རང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆོག་པ་བཅས་རེད།

སོག་ཡུལ། ཕྱིར་ཕྱོགས་འདིའི་སོག་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ། མོང་གོལ་གི་ཕྱོགས་སུ་ཨོ་རོད་དང་། རྒྱའི་ཧུར་ཆེད་དང་། བོད་ཀྱི་ཤེ་ར་ཡུ་གུར་དང་། ཧོ་ཐོན་གྱི་ཏ་སག་སུ་ཙུད་དང་། ཨོ་རོ་སུའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་ཁེ་ཐ་རི་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་མོང་གོལ། ཏལ་ཏ། ཨོ་རོད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་མོང་གོལ་ལ་ཆ་ཏར་ཚོ་པ་བརྒྱད། ཨོར་ཧོ་སུ་ཚོ་བ་དྲུག་གམ་བདུན། ཐུ་མེད་ཚོ་པ་གཉིས། ཏུར་བེན་ཕུ་ཁེད་ཚོ་པ་གཅིག ཤུ་རང་ཚོ་པ་གསུམ། མོའུ་མིང་གུན་ཚོ་པ་གཅིག ཨ་པ་ག་ཚོ་པ་བཞི། སོའུ་ཉིད་ཚོ་པ་གཉིས། ཏུའི་ཆེད་ཚོ་པ་གཉིས། ཤུ་ཙུ་མུ་ཙུ་ཚོ་པ་གཉིས། ཙ་རོད་ཚོ་པ་གཉིས། ནེའི་མན་དང་། ཤུ་ཏན་ཚོ་པ་རེ་རེ། ཨོང་ཉོད་ཚོ་པ་གཉིས། ཚོ་ཧོར་ཏལ་ཏ་ཚོ་པ་གཅིག ཧྭ་རིང་ཚོ་པ་གཉིས། ཁེ་ཤིག་ཐན་ཚོ་པ་གཅིག ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་ཚོ་པ་གཅིག ཧུའི་ན་ཧོར་ཆེན་ཚོ་པ་བཅུ། གཡོན་གྱི་ཐུ་མེད་ཚོ་པ་གཅིག མོང་གོལ་ཅིན་ཏར་ཆེན་ཚོ་པ་གཅིག ཏར་ཆེན་ཚོ་པ་གསུམ་བཅས་ཚོ་ཆེན་ཞེ་དགུ་ཚོགས་འདུས་དྲུག ཏལ་ཏ་སྡེ་བཞི་ཚོ་བདུན། ཨོ་རོད་ལ་བར་གྲུད་བུ་རད་དང་ཏོར་བུ་ཐུད་དང་། ཏོ་ཞུ་ཉོང་ཧོར་གུང་དང་། ཏུང་བེད་ཧུན་གར་སྟེ་ཚོ་བཞི་ཡོད་ཅིང་(ལ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཨོ་ལིད་ཐུར་དུ་ཕྱུང་སྟེ་གཅིག་ལ་བགྲངས་ནས་བཞི་བྱེད་པའང་ཡོད) དེ་སོ་སོའི་ནང་ཚན་ལ་ཡང་ཏུས་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

སོག་ལ་སྐྱ་བོ། འདི་སོག་རྫོང་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

སོང་ཁྲ་དངོས་གནས་ཁུངས་དག འགྲོ་སོང་གི་གཞུང་ཁྲ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཁུངས་དག་པ།

སོང་རྣམས། སོང་ཤུལ་བདས་པ་དང་། རྗེས་འདེད་བྱེད་པའི་དོན།

སོམ་ཉི། ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོགས་པ་བྱུང་བ།

སོར། ལག་པའི་སོར་མོ་སྟེ། རིང་ཐུང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱས་ན་ནས་འབྲུ་ཛོག་བདུན་བསྒྲིགས་པའི་ཚད།

སོར་རྒྱུད། བསྒྱུར་གསོ་བྱུང་བའམ། སྔོན་མའི་གོ་གནས་སླར་གསོ་བྱུང་བ།

སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྔ། བཏགས་གྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཞིག

སོར་མོ་ལྔ། མཐེ་བོང་། མཛུབ་མོ། གུང་མོ། སྲིན་ལག་མཐེའུ་ཆུང་བཅས་ལྔའོ། །

སོར་མོ་གཅིག (སོར་མོ་གང་) གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་ནས

བདུན་ལ་སོར་མོ་གཅིག

སོར་མོ་དྲྭ་བས་འབྲེལ་བ། བྱ་ངང་པའི་རྐང་པ་ལྟར་སོར་མོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་དུ་ཤའི་དྲ་བས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ།

སོར་མོའི་གྲངས་ལྡན། ལག་པ་གཉིས་ལ་སོར་མོ་བཅུ་ཡོད་པ་ལྟར་གྲངས་ཚད་བཅུ་ཡོད་པ།

སོར་མོའི་འདུ་བྱེད། ལག་རྩལ།

སོར་བཤགས་བཞི། དགེ་སློང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས། གྲལ་རིམས་སུ་མ་ཕེབས་པར་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བཟློག་པར་ཟ་བའི་སོར་བཤགས། བསླབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས། ནགས་མ་སྨྲུལ་བར་ཟ་བའི་སོར་བཤགས་སོ། །

སོ་རཥྚ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། 《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཡུལ་སོ་ར་ཥྚ་ཞེས་གསལ། སོར་ཥྚ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བཟང་པོ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གསལ།

སྭ་སྟི། འདི་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་ལ་བདེ་ལེགས་ཟེར།

སྭསྟི་བཞུགས་ཁང་། ཡུལ་སྐད་ལ་ཚ་ཚ་ཡང་ཟེར། ལྷ་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དཔར་འདེབས་བྱས་པའི་རིགས་ཞིག་སྐྱེ་སྔར་བོད་དུ་འབྱུང་བ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚ་ཚ་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད།

སྭོ་བཏབ། བསོ་བཏབ། དམག་འཐབ་སྐབས་ཀི་སྒྲ་དང་། བསྭོ་སྒྲ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་ནི་དགྲ་བོར་ཕར་རྒོལ་གྱི་འགོ་ཚུགས་པའི་སྐུལ་ཚིག་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བརྗོད་ཉམས་མཚོན་བྱེད་ཡིན།

སྭན་ཅིང་དབྱེན། （宣政院）ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ནང་བསྟན་བྱེད་སྒོར་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་ལས་ཁུངས་ཤིག

སྭན་ཝི་སིའི། （宣慰使）ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཐི་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་ཁྲི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༢༩༢)ལོར་བོད་ས་གནས་སུ་བྲུ་པོ་ཤོན་ཝེའི་སི་ཏུའུ་ཡོན་ཧྲའི་ཧྥུ(吐蕃宣慰使司都元帅府)ཟེར་བའི་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་བཙུགས་པ་དང་། དེའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་པོར་ཤོན་ཝེའི་སི་དང་ཏུ་ཡོན་ཧྲུས་ཟེར་བའི་གོ་གནས་སྤྲད་ཡོད།

སྲང་། བོད་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་རྩི་བའི་ཚད་གཞི་ཞིག་སྟེ་ནས་འབྲུ་དྲུག་ལ་སེ་བ་གང་། སེ་བ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ལ་ཞོ་གང་། ཞོ་བཅུ་ལ་སྲང་གང་སྟེ་སྐོར་གང་། དེ་བཞི་ལ་ཉག་གང་། ཉག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྟེ་སྲང་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཁལ་གཅིག་ཏུ་རྩིས། དེ་ལ་དེང་སང་གི་རྒྱ་གྲངས་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་བདུན་དང་སྲང་ལྔ་ཡོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར《བདེ་ལེགས་ཆར་འབེབས》ལས། ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཛུགས་པ་གནང་སྐབས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མར་ཁལ་གཅིག་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་སྲང་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་དང་། མར་ཉག་གང་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་སྲང་བཞི་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཇ་ལྷ་སའི་སྣར་ཞོ་གང་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་སྲང་གང་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ནི་མར་དང་ཚ་སོགས་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་འདེགས་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན། གསེར་དངུལ་དང་སྨན་གྱི་སྲང་ཚད་འཇལ་བའི་ཚད་གཞི་ནི་འདི་དང་མི་འདྲ། གསེར་དངུལ་གྱི་ལྗིད་འདེགས་ཚད་གཞི་ནི་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་སུ་གཙང་གི་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་ཚད་གཞི་ནི། ནས་འབྲུ་དྲུག་ལ་སེ་བ་གང་དང་། སེ་བ་བརྒྱད་ལ་ཞོ་གང་། ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གང་། གསེར་སྲང་གང་ལ་དངུལ་སྲང་དོ། གསེར་སྲང་བཞི་ལ་དངུལ་སྲང་བརྒྱད་དེ་དངུལ་བྲེ་གང་། གསེར་སྲང་བཅུ་དྲུག་དང་དངུལ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་གསེར་བྲེ་གང་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས་རྟ་ལེགས་པ་གཅིག་ལ་དངུལ་བྲེ་གང་སྟེ་དངུལ་སྲང་བརྒྱད་ཡིན་པར《སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཀའ་ཆེམས》ལས་གསལ། ཡང་བོད་སྨན་གྱི་སྲང་ཚད་རྩི་སྟངས་ནི། ནས་འབྲུ་དྲུག་ལ་སེ་བ་གང་། སེ་

བ་ཏེ་ཤུ་ཐམ་པ་ལ་ཞོ་གང་། ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྲང་གང་། སྲང་དོ་ལ་སྲོར་བ་གང་། སྲོར་བ་དོ་ལ་སྙིམ་པ་གང་། སྙིམ་པ་དོ་ལ་བྲེ་ཕྱེད། སྙིམ་པ་བཞི་སྟེ་སྲང་བཅུ་དྲུག་ལ་བྲེ་གང་དུ་རྩི་བར་གནའ་རབས་ཀྱི་སྨན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

སྨད་རིན་ཆེན་རྩེ། གཙང་སྟོད་ཁུལ་སྨད་རིན་ཆེན་རྩེ་ཞེས་པ། སྔར་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས། སྨད་རིན་རྩེ་རྫོང་ཡོད་ས་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ། རྫོང་འདི་ནི་འབྲི་གུང་ཁྲི་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གཉིས་ནས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་རྫོང་མང་པོ་བརྩིགས་པར་བཤད་འདུག་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་བརྩིགས་པ་ཡིན་ངེས།

སྨས་ལྷ་ཚིགས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་བུ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆུང་ཤོས་སྟོབས་ཆུང་གི་བུ་ལྷ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། བུ་སྟོབས་ཆུང་ལ་བུ་ལྷ་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་མིང་གང་ཟེར་ད་ཕན་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད།

སྨས་བཅུ་གཅིག ཡུམ་སྨས་བཅུ་བདུན་ནང་གསེས་ཀྱི་སྨས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་མ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའོ། །

སྨས་ཐ་ཆུང་སུཙྪ། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》དུ། ལྷ་བཟང་གི་བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་དང་། བུ་ཐ་ཆུང་སུཙྪ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། ཐག་དགོན་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ》ལྷ་བཟང་གི་བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་དང་། འབྲིང་བ་སུཙྪ། ཆུང་བ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་རང་ཁུངས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ལ་ཧུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་བུ་མོ་མནའ་མར་ལེན་རྒྱུ་བྱས་པ་ཧུན་གར་ནས་མགོ་བསྐོར་བཏང་སྟེ་ཧུན་གར་དུ་སློབས་ཐོག་བཀོངས། འབྲིང་པོ་སུཙྪར་མཚོ་སྔོན་ནས་མནའ་མ་བླངས་ཟིན་མཚམས་ལྷ་སར་འོངས། ལྷ་བཟང་བསད་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་ནས་བྲོས་པ་ལམ་བར་ནས་ཧུན་གར་གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཧུན་གར་དུ་འཁྲིད་པ་ཆུ་ལ་ཤོར་ནས་འདས། ཆུང་བ་ཚེ་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གོང་མས་གུང་གི་ཚོ་ལོ་གནང་ཡང་རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཆ་ཏར་དུ་གྲོངས་པར་བཤད་པས་སོ། །

སྲི། གདོན་འདྲེའི་རིགས་ཤིག་གམ་ཡང་ན་སེར་སྣ་དང་། དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་རྐྱེན་ངན་ནམ་བར་ཆད་ལ་འཇུག་གོ།

སྲི་ནན་ལངས། སྔར་གྱི་གདོན་འདྲེ་སྙིང་པ་བསྐྱུར་ལངས་བྱུང་བ།

སྲི་བ། སྐྱིལ་བ།

སྲི་ཞུ། ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་དོན།

སྲི་ཞུ་ཆེ་བའི་འཛིན་སྟངས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཁང་དང་ཐོ་བྲང་ལ་བདག་གཅེས་ཡག་པོ་བྱས་པ།

སྲིད་སྒྲུབ། མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོ་མདའ་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སྡེ་དགེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་རྣམ་བཤད》ཅེས་པའི་ནང་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད།

སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གཉིས། རྒྱུ་གཞན་ཚུང་ཟད་སྟོན་པའི་རྒྱན་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ནོ། །

སྲིད་པ་བཅུ་བཞི། དུས་འཁོར་ལས་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ལྷ་བརྒྱད། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་བཞི། མི་དང་དམྱལ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །

སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུ། གཉམ་དུ་སྲིད་པའི་ལྷ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྲིད་པ་ཐ་མ། ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སླར་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འཐོབ་ཁ་མའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་སོ། །

སྲིད་པ་བདུན། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ། ལྷའི་སྲིད་པ། མིའི་སྲིད་པ། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ། སྲིད་པ་བར་མའོ། །

སྲིད་པ་བར་དོའི་སྐབས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག གནས་ངེས་མེད་རི་རྩེ་ཐང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡུད་ཙམ་རེ་སྡོད། རྟེན་ངེས་མེད་ཟམ་པ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡུད་ཙམ་རེ་བརྟེན། སྤྱོད་པ་ངེས་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྣ་ཚོགས་རེ་བྱེད། ཟས་ངེས་མེད་རིགས་དྲུག་གི་ཟས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་མི་ཐོབ་པ། གྲོགས་ངེས་མེད་ལྷ་དང་འདྲེ་སྲིན་བར་དོའི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡུད་ཙམ་རེ་འགྲོགས། སྣང་ཚུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་ཆར་སྐྱོ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ།

སྲིད་པ་བཞི། མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་མ་སྐྱེས་བར་དེ་སྐྱེ་སྲིད། ཤི་ནས་བར་དོར་མ་སྐྱེས་བར་དེ་འཆི་སྲིད། བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་བར་དེ་བར་སྲིད། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་དེ་སྔོན་བྱུང་སྲིད་པའོ། །ཡང་ན། ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་ནི་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་སྲིད། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་སྔོན་རོལ་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་དོ། །

སྲིད་པ་སོ་གཅིག འདོད་ཁམས་ལྔ། འདོད་ལྷ་དྲུག གཟུགས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གོ།

སྲིད་པ་གསུམ། ས་བླའི་སྲིད་པ་ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། ས་སྟེང་གི་སྲིད་པ་མིའི་སྲིད་པ། ས་འོག་གི་སྲིད་པ་ཀླུའི་སྲིད་པ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་ས་གསུམ་ལ་ཟེར། འཆི་སྲིད་དང་། བར་སྲིད། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་གསུམ། ཡང་ན། འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་ཁམས་གསུམ་མོ། །མདོ་སྡེ་ལས། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། མ་ངེས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ། ཡང་སྲིད་པ་དང་མ་སྲིད་པ། ཅི་ཡང་སྲིད་པའོ། །

སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་སོགས་སུ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྔ་པ་བྲིས་པ་དག་གི་དགོས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་རབས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་ཤེས་པ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཁང་སོགས་སུ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྔ་པ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་གྱི་འཇུག་ལྡོག་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཇི་ལྟར་འབྲི་བའི་ཚུལ་ནི། འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའམ་སྲིན་པོ་ཁ་གདངས་པའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ཟླུམ་པོ་ཆ་ལྔ་པ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་སྙིང་གི་ཆ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཅིག་ལ་ལྷ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་འབྲི་བ་དང་། འོག་གི་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུད་འགྲོ། དབུས་སུ་དམྱལ་བ། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡི་དྭགས་འབྲི་དགོས་ཏེ་འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཆ་ལྔ་པར་བྱའོ། །སྙིང་དུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སོ། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཟློ

ཚུན་ཆད་མོ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་ལོ་ལྟམ་པོ་དེའི་དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་མཚོན་བྱེད་བྱ་ཕུག་རོན་གྱི་གཟུགས་དང་། ཞེ་སྡང་མཚོན་བྱེད་སྦྲུལ་དང་། གཏི་མུག་མཚོན་བྱེད་ཕག་པའི་གཟུགས་བརྙན་འབྲི་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་ཕུག་རོན་དང་། སྦྲུལ། ཕག་གི་རྣམ་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏི་མུག་མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྟ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲིད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲེད་འགྱུར་ཏེ། །སྲེད་པས་སྐྱོན་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲེད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན། །དེ་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་མཐོང་བའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ན་རང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བདེ་བ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་སྐྱབ་ཆེད་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བསགས་ཏེ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ནས་མི་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཏི་མུག་མཚོན་བྱེད་ཕག་པའི་ཁར། འདོད་ཆགས་མཚོན་བྱེད་ཕུག་རོན་དང་། ཞེ་སྡང་མཚོན་བྱེད་སྦྲུལ་གཉིས་བཅུག་པ་ནི་འདུལ་བ་ལས། སྔ་མ་དེ་གཉིས་གཏི་མུག་གིས་ཟ་བར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་དེའི་ཕྱིའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནས་བཟུང་རྒ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བྲིས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒན་མོ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྫ་མཁན་གྱིས་རྫ་བཟོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲེའུ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེས་བུ་གྲུར་འཛུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཡུལ་འཁོར་རམ་ཁང་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། དྲུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་འོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདུན་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མིག་གམ་ཕུས་མོ་ལ་མདའ་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པ་སྲེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆང་འཐུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མེ་ཏོག་གམ་ཤིང་ཏོག་འཐུ་བ་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྦུམ་མའམ་བྱུས་སྐྱོང་ཏུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མ་ལས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཉིས་པ་རྒ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒན་པོ་དང་། ཤི་བའི་རྣམ་པ་དང་། རོ་འཁྱེར་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། 《བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས》ལས། མ་རིག་རྒས་པོ་ལོང་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་རྫ་མཁན་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་སྤྲེའུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་གྲུར་འཛུག་འདྲ། །སྐྱེ་མཆེད་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་པ་སྟེ། །རེག་པ་འོ་བྱེད་འདྲ་ཞེས་གདའ། །ཚོར་བ་མིག་ལ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ། །སྲེད་པ་ཆང་འཐུང་འདྲ་ཞེས་གདའ། །ལེན་པ་ཤིང་ཏོག་སྐབ་འདྲ་སྟེ། །སྲིད་པ་སྦུམ་མ་འདྲ་ཞེས་གདའ། །སྐྱེ་བ་མ་ལས་བུ་སྐྱེས་འདྲ། །རྒ་ཤི་རོ་འཁྱེར་འདྲ་ཞེས་གདའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒན་མོ

ཡོང་བ་དེ་གར་འགྲོ་དང་འདིར་འགྲོ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་པར་
འཁྱམས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས
ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་
བས་ན་མ་རིག་པ་རྟས་མོ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཛ་མཁན
གྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་ཛའི་སྣོད་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བ་ལྟར་
དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་
བ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པས་འདུ་བྱེད་ཛ་མཁན་དང
འདྲ་བ་དང་། ཁང་པ་སྤྲེའུ་ཁྲུང་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་དུ
སྤྲེའུ་ཞིག་བཙུག་པ་ན་དེས་སྤྲེའུ་ཁྲུང་སོ་སོར་རྒྱུགས་ནས
བལྟ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ
དྲུག་གར་ཕྱིན་ནས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པས་ན་རྣམ་ཤེས་
སྤྲེའུ་དང་འདྲ་བ་དང་། གྲུའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚང་ན
ཆུའི་ཕ་རོལ་སོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། མ་ཚང་ན་འགྲོ་མི་ནུས
པ་ལྟར་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་ཆ་ཚང་བར་
གཉིས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད
སོགས་ལ་སྤྱོད་མི་ནུས་པས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུ་
དང་འདྲ་བ་དང་། ཁང་པ་སྟོང་པར་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་མི་
ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ཡང་དོན་དུ་སུ་ཡང་མེད་པ་དང
འདྲ་བར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་མ་ཐག་ཕྱི་ནས་
བལྟས་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་འདྲ་ཡང་དོན་དུ་རང་འཛས་རྣམ་
ཤེས་ད་དུང་གྲུབ་མེད་པས་ཁང་སྟོང་དང་འདྲ་བ་དང་།
འོ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་མ་
འཕྲད་ན་མི་འོང་བ་ལྟར་རིག་པས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས
གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པས་ན་དེ་དང་
འདྲ་ཞིང་། མིག་གམ་ཕུས་མོ་ལ་མདའ་འཕོག་པ་ན་དེ་མ་
ཐག་ཚོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལྟར་ཚོར་བས་ཀྱང་ཡུལ་
ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གང་ཅུང་འཕྲད་མ་ཐག་པར
མྱོང་བས་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཆང་ལ་དགའ་བའི་མི་
དེ་ཆང་ཇི་ཙམ་བཏུངས་ཀྱང་མ་ངོམས་པར་འཐུང་སྙིང
འདོད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྲེད་པས་ཀྱང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ
ནམ་ཡང་མ་ངོམས་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པས་དེ་དང་འདྲ་
བ་དང་། སྤྲེའུ་ཤིང་རྩེར་འཛེགས་ནས་ཤིང་ཏོག་སྨྲ་མའི་རོ་
ཚོར་ཞིང་མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ལག་པས་ལེན་ཞིང་ཟ་བར་
བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པས་ཀྱང་སྲིད་པས་ཆགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་
དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་སྤྲེའུ་ཤིང་ཏོག་ལེན་པ་དང
འདྲ། ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུ་སོང་བའམ་སོང་བར་ཉེ་བའི་སྦྲུམ་མ་
དེ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན
དུ་ཕྱོགས་པ་ལྟར་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྲིད་པ་
ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་
སྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པས་ན་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་དང་འདྲ། བུད་
མེད་སྦྲུམ་མ་ལས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན
འབྲེལ་ཡང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་དངོས་སུ་མཚམས་སྦྱོར་བས
དེ་དང་འདྲ། ན་ཚོད་རབ་ཏུ་རྒས་པའི་རྒས་འཁོགས
རྣམས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མནར་བ་དང་།
འཆི་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་སོགས་བྱེད་པ
ལྟར་རྒ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་
ན་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་འཁོར་ལོའི་རྣམ
པ་འཆི་བདག་གི་ཁ་དང་། རྐང་ལག་གིས་དམ་དུ་བཟུང
བར་བྲིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས
སྲིད་པ་འདིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐ་དག་མཐར་འཆི་བདག་གི
དབང་དུ་མ་སོང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས
གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་གིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གདུང་པ་ན་ངན་སོང
གསུམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
འདོད་པའི་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ
དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་ནི་སྡུག
བསྔལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འགོག་པ་མྱ
ངན་ལས་འདས་པ་མཚོན་བྱེད་འཁོར་ལོའི་རྩེ་མོར་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པའི་མཛུབ
མོས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་དཀར་
པོ་ཞིག་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་འབྲི་བར་གསུངས་ལ། མདོག

དཀར་བ་ནི་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་རང་གི་སྲུང་བྱའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཕྲུག་གིས་སྟོན་པ་ནི་འགོག་བདེན་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་པའམ་སངས་རྒྱས་དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་འགྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོའི་འོག་ཏུ་བཙམས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་ཏུ་བག་ཡོད་པས། །ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྤྱོད་གྱུར་པ། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འབྲི་བར་གསུངས། འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ཟླུམ་པོར་བྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ལྔ་རྣམས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རམ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་འཁོར་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོའི་མཐར་འབྲི་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བཟློག་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ལ། དེ་དག་ལས་མ་བཟློག་ན་འཁོར་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

སྲིད་པའི་དགྲ་ལྷ་ཆེན་དགུ། ༡. དཔའ་བརྟན་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ། ༢. མཐུ་ཆེན་དགྲ་འདུལ། ༣. སྣང་གྲགས་འབྲུག་སྒྲིར། ༤. དྲག་རྩལ་ཐོག་འབེབས། ༥. སྐྱེས་པ་སྲོག་འཛིན། ༦. སྲུང་བའི་སྲོག་གཅོད། ༧. སྐྱེས་བུ་རང་ཆས། ༨. བྱ་ཁྲ་སྔོན་མོ། ༩. དགྲ་སྨན་གཡོག་རྩལ་བཅས།

སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ། ཉི་མའི་མིང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མུན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།

སྲིད་པའི་འདྲེ་དགུ། ཕོ་བག་མའི་འདྲེ། ཁོན་མཁར་ལེན་གྱི་འདྲེ། ནུ་ཏམ་དང་སྦྱིན་བསྲེག་ཞུགས་ཁང་རྣམས་ཀྱི་འདྲེ། ཁེན་ཐོག་ཤུག་པའི་འདྲེ། ཁམ་མཆུ་ལས་སེ་འདྲེ། སྔགས་པ་ཚོགས་པའི་འདྲེ། ཟིན་ཤིང་ལས་ཀྱི་འདྲེ། ཟོན་དམག་དང་སྟོན་མོའི་འདྲེའོ། །

སྲིད་པའི་སྦྱོར་བྲལ། སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་པ་ལ་སྲིད་པའི་སྦྱོར་བྲལ་ཞེས་ཟེར《ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་འགྲེལ་པར》གསལ།

སྲིད་པའི་རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་གོང་དུ་ད་སྡེའི་ནང་སྡུག་བསྔལ་གི་རྩ་བ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ༡. མ་རིག་པ (རང་བཞིན) ༢. འདུ་བྱེད(བློ་གྲོས) ༣. རྣམ་ཤེས། ༤. མིང་དང་གཟུགས། ༥. སྐྱེ་མཆེད་དྲུག ༦. རེག་པ། ༧. ཚོར་བ། ༨. སྲིད་པ། ༩. ལེན་པ། ༡༠. སྲིད་པ། ༡༡. སྐྱེ་བ། ༡༢. རྒ་ཤི།

སྲིད་པའི་ལྷ། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བོད་ཀྱི་སྐམ་ས་དང་པོར་ཆགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་ཞིང་བོད་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་ལྷ་དགུ་ནི། ༡. ཡབ་ལྷ་ཆེན་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ། ༢. དེའི་སྲས་ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། ༣. བྱང་གི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ༤. རྨ་སྟོད་ཇོ་བོ་སྐྱོགས་ཆེན། ༥. ཤར་གྱི་ཇ་ཆེན་སྒོམ་ར། ༦. ཇོ་བོ་གཡུལ་རྒྱལ། ༧. སྐྱིད་ཤོད་ཞོགས་ལྷ་ཕྱུག་པོ། ༨. ཤེལ་དཀར་ཇོ་བོ་ཏ་རྒོད། ༩. གཙང་གི་གནོད་སྦྱིན་གང་བ་བཟང་པོ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་སྲིད་པའི་ལྷ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལྷ་རབས་བཤད་འདུག་པ་དེར་གཟིགས།

སྲིད་པའི་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ལྷ་ལ་བརྒྱད་དེ། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་ཕྱུག་གོ།

སྲིད་ཀློན། བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱ(༡༩༠༩)ལོར་

ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བཤད་སྒྲ་དང་། ཞོལ་ཁང་། ཚང་ཁྲིམ། སྤྱང་མདུན་བཅས་ལ་སྤྱ་རྗེས་སུ་སྲིད་བློན་བསྐོ་གཞག་མཛད། ལས་དོན་གཅོད་ཡུལ་སྲིད་འགག་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་། འགན་དབང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ནི། བཀའ་ཤག་དང་ཡིག་ཚང་སོགས་ནས་ཡིག་རིགས་སྙན་ཞུར་ཕུལ་འཁྱེར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བཅོས་རྒྱག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབུལ་དགོས་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀོད་མངགས་བཀའ་ཤག་ལ་ཕྲོས་སྐུར་བྱེད་པ། ཉེས་ཅན་ནག་ཆེའི་རིགས་ཁྲིམས་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་འཆར་གཞིར་ལག་རྟགས་ཕབ་སྲོལ་དང་། རྩ་བའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་བཀའ་ཤག་ལས་ཆེ་བ་ཡོད། ཡང་སྲིད་ཚབ་ཟེར་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(1950)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་སྲིད་ཚབ་སེར་སྐྱ་གཉིས་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟོང་བ་དེའི་འགན་དབང་སྤྱོད་ཕྱོགས་དང་། ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་སོགས་སྲིད་བློན་དོ་མ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

སྲིད་རྩའི་བདག་འཛིན་རྩྭ་ཏ་སྡེ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཏྲི་རྩྭ་ཏ་ནི་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན། ངག་གི་བདག་འཛིན་ཨ་ཀར་ཤ་རྩྭ་ཏ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཆད་པར་ལྟ་བ། སེམས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏ་ག་ག་རྩྭ་ཏ་ནི་འཛིན་ཏ་ག་རྩྭ་ཏ་ནི་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའོ། །

སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་ནས་མ་ཐར་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞི་བ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་པ། སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཞི་བ་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སམ་ཡང་ན་སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ཞི་བ་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་ཞེས་པའི་དོན།

སྲིན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ། མི་ཤ་ཟ་བའི་གདོན་འདྲེའི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། གནའ་རབས་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྐབས་སུ་ཤྲི་ལངྐ་ནི་མི་ཤ་ཟ་བའི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཟེར།

སྲིན་པོ་དགུ། གཏེར་དགུ་ལ་སྲིན་པོ་སྟེ། སྲུང་བ་པོ་དགུ་ཡོད་པ།

སྲིན་པོ་མིར་བརྫུས། བརྫུན་པ་བདེན་པར་བརྫུས་པའི་དཔེ་ལ་ཟེར།

སྲིན་པོ་ལངྐ་པུ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་ཟླ་གམ་འདྲ་བའི་རྩེ་མོ་རྣོ་ཤོས་ཏཱ་མེ་ཤ་རི་ཟེར་བ་དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གྲུ་བཏང་སྟེ་སོང་བ་ན་གླིང་ཕྲན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཛ་ཡབ་གླིང་སྟེ་ལངྐ་པུ་རི་ཟེར་ཞིང་། ཕར་གླིང་ཕྲན་དེར་མི་ཤ་ཟ་བའི་སྲིན་པོ་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིན་པོར་ཆོས་བསྟན་ནས་ཟླ་བ་རེའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་། བཅོ་ལྔ། གནམ་གང་བཅས་ལ་མི་ཤ་མི་ཟ་བའི་སྡོམ་ཁྲིམས་གནང་བ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཡང་བཤད་སྲོལ་གཅིག་ལ་དེད་དཔོན་སིཾ་ཧ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྲིན་པོའི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་མི་ཤ་ཟ་བའི་སྲིན་པོ་རྣམས་བཏུལ་ནས་ཡུལ་དེར་གཞིས་ཆགས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པས་ཡུལ་དེའི་མིང་ལ་སིཾ་ཧ་ལའི་གླིང་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཀྱང་ཡོད།

སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་བྱེད་པར་གྲགས་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོད་སྲོལ་ལ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་ཡང་། ཆོས་ལ་མི་དགའ་ཞིང་བོན་ལ་དགའ་བའི་བློན་པོ་ཆོས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་ནས་མཐའ་འབུད་གཏོང་དགོས་པའི་བཙན་བསྐུལ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡི་ཐབས་མ་བྱུང་བར་མཐའ་འབུད་གཏོང་དགོས་བྱུང་སྟེ། མངའ་རིས་མཚམས་སུ་ཕེབས་མཚམས་བློན་པོ་ཆོས་སྔག་གསོད་བྱེད་མི་བཏང་ཡོད་ཀྱང་

གནོད་མ་ཐུབ་པར་སྲིན་ཡུལ(དེང་སང་གི་ཤྲི་ལངྐ)དུ་ཕེབས་ཞེས་བཤད།

སྲིན་བལ། སྲིན་བུ་ལས་བྱུང་བའི་བལ།

སྲིན་བུ་ཀི་ཏ་ཀ སྒྲོག་མ་ཡིན་ཏེ། 《མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པར》སྒྲོག་མ་གཉིས་ཞེས་པའི་གླེང་གཞི་ལས། སྐྱེས་རབས་འདིའི་སྐབས་སྒྲོག་མ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་བཤད་པ་དང་། 《བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ》ལས། སྐྱེས་རབས་འདི་དྲངས་པར་སྒྲོག་མ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

སྲིན་བུ་པད་པ། ཆུ་ནང་གི་འབུ་མིའི་ནད་ཁྲག་འཛིབ་ཅིང་ཟུངས་ཁྲག་འཛིབ་མི་འདོད་པའི་འབུ་ཞིག

སྲིན་བུའི་ནད་བདུན། སྐད་སྲིན། མཁྲིས་སྲིན། སོ་སྲིན། པགས་སྲིན། གཞང་སྲིན། མཚན་མའི་སྲིན། ཡ་སྲིན་ནོ། །

སྲིན་མ་ཀང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཅན་གཟན་སོགས་འཛིན་བྱེད་རྙི་ཟེར་བ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན།

སྲིན་ཡུལ་ལངྐ་པུ་རི། གནའ་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་གསལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གནས་པའི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལང་ཀ་མགྲིན་བཅུ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ར་མ་ནས་བཏུལ་བ་དེའི་ཕོ་བྲང་།

སྲིབས། ཉི་འོད་མི་ཕོག་པའི་ངོས་ཀྱི་ལུང་པ།

སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ། (སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཞེས་པའང་སྣང) བོད་རྒྱལ་བདུན་པ། གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་ཡ་རྒྱལ། ཡབ་གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་ཡུམ་སྲིབས་ལྷ་སྟོན་མོའི་སྲས། ས་བཙུན་རླུང་རྗེའམ་ས་བཙུན་སླུ་རྗེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། སྲུ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོའི་བར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བོན་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་སྤྱུངས་ཀྱི་བོན་རྣམས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་། དེ་དུས་ལྷན་རྒྱལ་ཆེ། གོང་ན་གཤེན་གཉན། བར་ན་ཁྲིམས་དམ། འོག་ན་འབངས་སྐྱིད་དེ་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་སྐད། འདི་ཡན་གདུང་རབས་བདུན་རྣམས་འདྲ་སྟེ་སྲས་ཆིབས་ཁ་ཐུབ་པ་ན་ཡབ་རྨུ་ཐག་ལ་འཇུས་ནས་གནམ་དུ་གཤེགས་པས་ཕུར་དང་བང་སོ་མེད་པར་གྲགས།

སྲིབས་ཡུལ་གྱི་རོལ་མོ་སྒང་། འདི་ལ་ཁུན་རྟོང་ནས་ཛོན་པའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གྲི་ཊའི་རོལ་མོ་སྒང་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། དེང་སྐབས་ལྷོ་ཁ་སྡེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་འཇུ་ཆུས་ལ་གྲི་ཊ་ཟེར་བའི་ལུང་པ་གཅིག་དང་། འཕྱོས་ཆུས་ལ་རོལ་མོ་སྣང་ཟེར་བའི་གྲོང་ཚོ་གཅིག་བཅས་འདུག་པ་དེ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་མིང་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྲིཙ་གསོ་བ། བོན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་པ་ཆུང་དུར་ཚེ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག

སྲིལ། ཟྭ་འབུ་ཞིག་ལ་ཟེར།

སྲིས་པ་དགུ། ༡. གཏུབས་རྗེ་སྲིད་པ། ༢. སྔ་རྗེ་སྣང་པ། ༣. ཉེ་རྗེ་སྒྲིང་པ། ༤ མཆིམས་སྲུང་པ། ༥. ཉག་གཉེ་ཕྱུག་པ། ༦. བྲང་ང་སྐྱོས་པ། ༧. ཁྲི་སྡེ་སྲིཙ་པ། ༨. ཤེཙ་འཚང་པ། ༩. སོ་བྱི་པ་བཅས་དགུ་ཡིན།

སྲུང་འཇོམས་རྩ་ཚིག ཁྲིམས་ལུགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བཀོད་འདོམས་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་རྩ་འཛིན་བཀའ་ཡིག

སྲུང་མ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ། འདི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོར་བརྟེན། ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཟེར་ཞིང་། མཚན་དངོས་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ཞེས་ཞུ། དགེ་ལུགས་པ་དང་རྙིང་མའི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་བརྟེན་མཁན་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གཟིགས་སྣང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྲུང་མའི་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཟེར། གནས་ཆུང་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ངག་སྒྲོས་རྒྱུན་འབྱམས་པར་འདི་སྐད་དུ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། སྔར་ཆོས་སྐྱོང་འདི་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚལ་པའི་བླ་མ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཛ་ཁོག་ནང་དུ་བཙུག་ནས་སྐྱིད་ཆུར་གཡུགས། ཆུས་ཁྱེར་ཡོང་གིན་ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲས་

སྤྲུངས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་གསོལ་དཔོན་བཏང་ནས། དེ་རིང་སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆུ་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཧཻ་འདྲ་ཞིག་ཁྱེར་བྱུང་ཡང་ཚུར་ལེན་ནས་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་གསོལ་དཔོན་དེས་ཆུ་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་སྒུག་པས་ཆུ་ནང་ནས་ཛ་མ་ཁ་བཅད་པ་ཞིག་ཁྱེར་ཡོང་བ་ཚུར་བླངས་ཏེ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། ཛ་མའི་ནང་ནས་ཕུག་རོན་ཞིག་འཕུར་ཏེ། འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་གཉམ་གྱི་ཤིང་གྲོ་བའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྩེར་བབས་པ་དེའི་གནས་ཚུལ་མཁན་པོར་བརྗོད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་མ་ཆོད། ཛ་མ་དེ་ཁ་མ་ཕྱེ་བར་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཁྱེར་འོང་ན། ཆོས་སྐྱོང་འདི་དགོན་པ་རང་དུ་སྡོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕུག་རོན་བབས་སའི་ཤིང་སྡོང་དེའི་འཁྲིས་སུ་རྟེན་ཁང་ཆུང་དུ་ཞིག་བཙུགས། དེར་ཆོས་སྐྱོང་གནས་པ་དང་། རྟེན་ཁང་དེ་ཆུང་བའི་ཆ་ནས་གནས་ཆུང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ཐོས་ཤིང་། ཞིབ་པ་གོང་དུ་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྲུའི་ལྷེན་ཀོང་ཇོ། (睡莲公主)འདི་རྒྱ་བཟའ་སྟོན་མ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་མིང་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་གོང་གསལ་གྱི་རྒྱ་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སྲུའི་ནི་ཆུ་དང་ལེན་ནི་ལེན་ཧྭ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་དུ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཡིན་པས་དོན་དུ་ཆུ་ནང་གི་པདྨ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་སྐད་ལ་ནང་དོན་ཞིབ་ཕྲ་གོང་དུ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

སྲུས་ལྤག སྲེ་མའི་སྲུས་ཀྱི་མིང་།

སྲེ་མོའི་རྒྱལ་བུ་དི་ན་རས་གང་བ། ནེའུ་ལེའི་རྒྱལ་བུ་ཏོང་ཅེས་གང་བ་སྟེ། སྲེ་མོའམ་སྲེ་མོང་ནི་བོད་སྐད་དུ་ནེའུ་ལེ་ཟེར་རོ། །

སྲེག་ཟའི་འཁོར་ལོ། སྲེག་ཟ་ནི་མེ་ཡི་མིང་སྟེ། མེའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ།

སྲེད་པ་གསུམ། འདོད་སྲེད་དང་། འཇིགས་སྲེད། སྲིད་སྲེད་གསུམ།

སྲེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཅུ་གཅིག འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་བ། ཕྱི། ནང་། རགས། ཕྲ། ངན་པ། གྱ་ནོམ་པ། རྒྱང་རིང་བ། ཐག་ཉེ་བ།

སྲོ་མ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱེ་ཉི་ཟེར་རྡུལ་བདུན་ལ་སྲོ་མ་གཅིག

སྲོག་འཁོར། རང་གི་བརྟེན་པའི་སྲུང་མ་དེའི་སྔགས་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་རས་སམ་ཤོག་བུར་བྲིས་ནས་སྲུང་མ་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཏེ་འབྲལ་མེད་ལུས་ལ་བཅངས་སྲོལ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

སྲོག་ཅན་སྡེ་དགུ། ས། ཆུ། ཤིང་། མི། རླུང་། སྲིན་བུ། གྲོག་མ། བུང་བ། མིའོ། །

སྲོག་ཆགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྲོག་ཆགས་ཟེར་བ་དང་། སྲོག་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་རྩི་ཤིང་མེ་ཏོག་སོགས་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་མིན་པས་དེ་ཚོ་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡང་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པ་མཛོད་དང་འདུལ་བའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྲོག་ཟེར་བ་ནི་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་གནས་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་ལ་སྲོག་ཟེར་བ་ཡིན། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་སྙིང་གར་གནས་པ་དང་། དེ་དང་ལྟེ་བར་གནས་པའི་མེ་རླུང་གཉིས་ཁ་སྦྲད་བྱས་ཏེ་རླུང་བཟུང་ཐུབ་ན་མི་དེ་ཚེ་རིང་པོར་སྡོད་ཐུབ་པ་དང་། སྲོག་ཆད་པ་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ལུས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཆད་འགྲོ་བས། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཕུང་གསར་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲེལ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་ནི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རིམ་བཞིན་དབང་པོ་ལྔ

འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་། སེམས་རྒྱུད་པ་གཞན་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། དེང་སང་གི་ཚན་རིག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་། སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མར་སྲོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲོག་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྲོག་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་མ་སོ་མའི་དབྱིབས་ཅན་དེ་ཡང་སྲོག་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནས་རིམ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་དང་ཚན་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་འགལ་བ་ཐུག་ས་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྲོག་ཟེར་བ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ཡོད། ཨིན་ཀ་སིས། མིའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་ལྷ་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱུགས་བསྡོམས་གནང་སྟེ། ཚེ་སྲོག་ནི་སྤྲི་དཀར་ཕུང་པོའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྙིང་ཚབ་གསར་བརྗེས་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནང་གནས་ཐུབ། སྙིང་ཕུང་གསར་ཐོན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་དེ་མཚམས་ནམ་ཆད་པ་ན་སྲོག་དེ་ཆད་ནས་སྲོག་ཆགས་དེ་ཤི་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་གནང་བ་རེད། དེ་འདྲའི་སྤྲི་དཀར་ཕུང་པོ་དེ་ནི་སྤྲི་དཀར་དང་རྡོ་སོན་ཟེར་བའི་རྫས་ཅི་ཆེན་པོ་རིགས་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། སྙིང་ཚབ་གསར་བརྗེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་གི་འཕོ་འགྱུར་ཚང་མ་རྫས་ཅི་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་ཐོན་པ་དེ་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཕོ་རབས་ལྔ་བཅུ་པའི་ནང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚན་རིག་མཁས་པ་མང་པོས་སྤྲི་དཀར་མ་བཅོས་རྒྱུ་ཆ་ཨན་ཆི་སོན་འདྲེས་སྦྱོར་བྱས་རྗེས། སླར་ཡང་མིའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱི་ཏའོ་སུའོ་འདྲེས་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་ཚོད་ལྟ་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༩༦༥)ལོར་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་ཆོས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཐེངས་དང་པོར་མི་ཡི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྤྲི་དཀར་སྐྱེ་བ་སླང་གི་སྙིང་བསྡུས་དབྱི་ཏའོ་སུའོ་འདྲེས་སྦྱོར་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་རེད། ཚན་རིག་གི་ཚོད་ལྟའི་གྲུབ་འབྲས་དེས་སྲོག་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཐད་ལ་གནད་དོན་གསར་པ་བཏོན་ཡོད།

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྨན་གཙོ་བོ་དོན་གསུམ། རྩ་བྱ། གོང་མོ། སྲིག་པ། སྤྲུང་ཀ བྱ་ནག ནེ་ཙོ། ཁུ་བྱུག ཐི་བ། སྐྱ་ཀ འཇོལ་མོ། བྱིའུ། ཤ་བ། གླ་བ། དགོ་བ། སྣོན། རི་བོང་། རྣ་བ། གཙོད། རྒྱ། ཁ་ཤ། ར་རྒོད། ལ་རྒོད། མ་ཧེ། བསེ་རུ། སྦྲུག རྐྱང་། གཡག་རྒོད། མཛོ་རྒོད། སེང་གེ། སྟག གཟིག གུང་། དོམ། དྲེད། མི་རྒོད། གསའ། སྤྱང་ཀི གཡི། ཝ། འཕར་བ། སྤྲེ། བྱ་རྒོད། སླག ཀོ་བོ། ཁྭ་ཏ། ཀླག་མོ། ནེ་ལེ། བྱ་རོག ཙག་པ། རྒྱ་ཁྲ། བྱིའུ་ཁྲ། མཛོ། གཡག ཛ་མོང་། བ། གླང་། བོང་བུ། ར། ལུག ཕྱི། ཕག ཁྱིམ་བྱ། བྱི་ལ། འཕྱི་བ། བྱི་བྱུར། བྱི་བ། སྤྲེལ་པ། སྦྲུལ། གྲུམ་པ། རྩིག་པ། སྐྱུར་མོ། སྲམ། ཉ། ཞེས་དེ་དག་གི་ར་དང་། ཙུས་པ། ཤ། ཁྲག སྤུ། རྐང་། རྒྱུས་པ། གླད་པ། ཚིལ། པགས་པ། སེན་མོ། མཆུ། སྦྲུན་སོགས་རང་རང་སོ་སོ་སྦྱོར་བར་དགོས་སོ། །

སྲོག་ཆགས་ཁྲིམ་སྲུང་། བྲན་ཚོགས་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་བྱི་བ་ཡིན་པར་མངོན།

སྲོག་སྙིང་། འདི་སྙིང་དང་སྲོག་ཅེས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་མི་འདྲ་སྟེ། འདིའི་སྲོག་སྙིང་ནི་མི་མ་ཡིན་སོ་སོའི་མིང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱོགས་དེ་འདོན་ཏེ་མི་མ་ཡིན་དེ་འཕོད་ནས་མ་འོངས་པར་རང་གིས་སྨྲས་པའི་ངག་ལ་མི་ཉན་པ་སོགས་བྱུང་ན་མི་མ་ཡིན་དེ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

སྲོག་བྱ། སྲོག་ལ་བར་ཆད་འབྱུང་མིན་བརྟག་པའི་སོ།

སྲོག་ཐངས། སྲོག་གློས་གཏོང་གི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་པ་དང་རང་སྲོག་བཏང་བ་བཅས་དོན་གཉིས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་བོར་བཀུར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་

མི་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི། བོད་ཕྱུར་རྒྱལ་དུས་སྐབས་སུ་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་དབང་བསྒྱུར་བའི་བཙན་པོ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་དང་། དམག་དོན་མཁས་ཅན། ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་ཅན། ཕྱི་འབྲེལ་མཁས་ཅན་ཞིག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་ནི་ཁོང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བའི་མཚན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་དྲང་ཞིང་སྲོང་བ། ཁྲིམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་བཀའ་བཙན་པ། མི་སུས་ཀྱང་ཁོང་གི་རྒྱུད་ཚོད་ལོན་མི་ཐུབ་པའི་སྒམ་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། མི་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་ཐག་ལི་དབར་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་ཡོད་པའི་དབུ་རུ་མལ་གྲོ་རྒྱ་མ་ཕོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་(དེང་སྐབས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ཁོངས་ཀྱི་མལ་གྲོ་གོང་དཀར་རྫོང་རྒྱ་མ་ཤང་ཁྲི་སྐང་གྲོང་ཚོར་ཡོད)དུ་ཡབ་རྗེ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་འབྲི་བཟའ་ཐོད་དཀར་ཚེ་སྤོང་བཟའ་རྒྱལ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་སྐོར་སྔོན་བྱོན་མཁས་དབང་རྣམས་གཅིག་མཐུན་ཞིག་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་མང་ཆེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་ཚོའི་དགོངས་པར་སྲོང་བཙན་བོད་མེ་གླང(༨༡༧)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་བོད་ལྕགས་ཁྱི(༨༥༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས་པར་ངོས་བཟུང་གནང་བ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མཛད་རྗེས་མཐའ་དག་ནི་འདིར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་ཙམ་གླེང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པོ། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུར་རྒྱལ་སྲིད་བཞེས་ཤིང་ཕྱི་ནང་དུས་ཟིན་ཞིང་འཛུགས་སུ་བཏང་བ་སྟེ། སྲོང་བཙན་གྱི་ཡབ་མེས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བན་པ་རྗེ་དང་། འ་ཞ་རྗེ། བྲང་གར་རྗེ་སོགས་ནུས་རྒྱུད་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་པའི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེའི་སྲས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་འཕན་ཡུལ་གྱི་ཟིང་པོ་རྗེ་དང་། གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་མར་མུན། དྭགས་པོ་ས་ཁྱུལ་བཅས་མངའ་ཞབས་སུ་བསྡུས་ཏེ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་ནུས་རྒྱུད་ཆེ་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་བཟང་པོ་བཏིང་། འོན་ཀྱང་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁུལ་གྱི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་རྩོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་དེ་ཇེ་ངར་ཆེ་རྐྱེན། བོད་མེ་ཕག(༨༢༧)ལོར་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག སྲིད་དབང་བཞེས་མ་ཐག་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དུག་གིས་བཀྲོངས་ཤིང་འབངས་གྱེན་ལོག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་། དེའང་ཧུན་རྟོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དྲིལ་ནང་འཁོད་དོན། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རིང་ལ་ཡབ་འབངས་ཀྱིས་ནི་འཁྲུགས། ཡུམ་འབངས་ནི་ཇེ་ལོག གཉེན་ཞང་ཞུང་། འཛོ་སུམ་སྤ། ཉ་གཉི་དྭགས་པོ། ཀོང་པོ། ཉང་པོ་ཀུན་ཇེ་ལོག ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་ལ་དུག་བོར་ནས་བཀྲོངས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་སྲོང་བཙན་རྒྱལ་སྲིད་བཞེས་པའི་དུས་སྐབས་ཐྲ་བའི་ཐོག་རྒྱལ་བློན་བར་གྱི་འཐབ་རྩོད་དང་། རྒྱལ་འབངས་བར་གྱི་འཐབ་རྩོད། བློན་དང་བློན་བར་གྱི་འཐབ་རྩོད་བཅས་ཇེ་ངར་ཆེ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་ཤིང་། ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་བཙུགས་པའི་རྨང་གཞི་བཟང་པོ་དེ་ཐོར་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་མཆིས་ཙང་། ཤེས་རིག་ལྡན་ལ་བློ་སྟོབས་ཆེ་བའི་མི་རྗེ་འདིས། དང་ཐོག རང་ཉིད་ལ་བློ་ཉེ་བའི་བློན་པོ་ཁག་དང་མནའ་འབྲེལ་བཙུགས་ནས་ཡབ་ལ་དུག་བཏང་མཁན་གྱི་བློན་པོ་རྣམས་ཚར་བཅད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པ་བཟོས་ཐོག དེ་རྗེས་ཡབ་ཀྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་རིང་ཡར་ལུང་ཁུལ་དང་སྐྱིད་ཆུའི་ཁུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཁག་དང་ནུས་རྒྱུད་ཆེ་པ་ཁག་དང་ལྷན་དུ་མནའ་སྐྱེལ་དམ་བཅའི་ཐོག་ནས་མངའ་ཞབས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཡོད་ཙང་། དོན་དུ་ས་གནས་སོ་སོར་ཁ་འཐོར་དབང་བསྒྱུར་གྱི་ཇོ་བོ་རང་སོར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱིས་གཅིག

ཕྱུར་མ་ཕྱུང་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་ཧུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་ཐོར་ཞིག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་རང་བཞིན་གནས་ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས། རྒྱལ་ཕྲན་ཁག་དང་། ཧུས་རྒྱུད་ཚོ་པ། རྒྱལ་བློན་བཅས་ཀྱི་བདག་དབང་ཇེ་ཆུང་དུ་བཏང་བ་དང་དབང་བསྒྱུར་རྙིང་པའི་སྟོབས་ཤུགས་མེད་པ་བཟོས་ཐོག མྱང་དབའས་མཆོན་བཅས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དབང་བསྒྱུར་གསར་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་གནས་བབས་ཇེ་མཐོར་བཏང་ནས་ཧུས་རྒྱུད་ཚོ་པའི་སྡེར་བཙན་དབང་བསྒྱུར་སྟོབས་ཤུགས་རྩ་བརླག་ཏུ་བཏང་བ་དེར་འབངས་མི་སེར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཚོ་ཡང་རིམ་བཞིན་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཕྱི་ནང་ལྷིང་འཇགས་སུ་གྱུར་པ་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚང་བའི་ཕྱུར་རྒྱལ་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་ཞིག་རྩོམ་འགོ་འཛུགས། གཉིས་པ། རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སྤོས་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་རྒྱ་ཆེ་མཛད་པ་སྟེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཕྱི་ནང་གི་དུས་ཟིང་ལྷིང་འཇགས་སུ་བཏང་ཟིན་རྗེས་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སྤོས་གནང་བ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ལྟབས་ཆེའི་མཛད་རྗེས་ཤིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་མང་ཆེ་བས་སྲོང་བཙན་གྱིས་བོད་ཆུ་སྦྲུལ(༦༣༣)ལོ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སྤོས་པར་བཞེད་པ་དེ་ཁུངས་དང་ལུང་བཙན་པར་སྣང་། སྲོང་བཙན་གྱིས་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་བཙུགས་པའི་དགོས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བའི་ནང"ཡང་མེས་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱིས་བསྙེན་པར་དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན་ལྷ་ས་དམར་པོ་རི། གནས་དེར་བདག་གིས་འགྲོ་དོན་བྱུང་ཞེས་དགོངས་ནས་ཕོ་བྲང་གི་གདན་བཏིགས"ཅེས་དང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ངའི་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་དངོས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་སྤྱན་འདྲོངས་པས། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཚོགས་མེད་སྙམ་ནས་ཐུགས་རབ་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བཞུད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དགོངས་ནས་བརྟག་ཞིབ་གནང་བར་ཡུལ་དབུ་རུ་སྐྱིད་ཤོད་ན་སྟོན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱིས་ལྷ་ས་དམར་པོ་རིའི་རྩེ་མོར་ཡུན་རིང་བཞུགས་པ་དང་། ཡབ་མེས་ཀྱིས་ཞབས་བཅགས་ནས་ས་གཞི་ཕྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་གནས་དེར། ངས་ཀྱང་ཕྱིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་མཁྱེན་ནས་མཆོད་པའི་རྟེན་རྣམས་སྤུ་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཞེས་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱིས་ཞབས་བཅགས་སྦྱོང་བར་བརྟེན་གནས་འདིར་སྤོས་པའི་སྐོར་འཕོད་འདུག་ཀྱང་། ཡབ་གནམ་རིའི་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལྟེ་བ་ནི་རྒྱ་མ་ཁྲི་སྣང་གི་ཕོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་ཡིན་ཅིང་། དེར་སྲོང་བཙན་ཡང་སྐུ་འཁྲུངས་པ་བཅས་རྒྱ་མ་ནས་ལྷ་སར་ཕོ་བྲང་སྤོ་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་སྲོང་བཙན་ཡིན་ལ་དུས་སྐབས་ནི་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཞེས་ནས་ཡབ་འདས་རྗེས་སུ་ཡིན་པར་ངེས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལྷ་ས་ནི་སྐྱིད་ཤོད་དུ་གནས་ཁར་སྐབས་དེར་བོད་ཡོངས་ཀྱི་དཀྱིལ་དབུས་སུ་གནས་ཤིང་། ཁུལ་དེ་དེ་སྔ་ཟིང་པོ་རྗེའི་གནས་གཞི་འཕན་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་བོད་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་གོང་། ཟིང་པོ་རྗེའི་སྟོབས་འགྱུར་ནི་གཞན་ལས་ལྷག་ཅིང་རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་མངའ་ཞབས་སུ་བསྡུས་ཡོད་པས་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཡོད། ཡབ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་དེ་དག་མངའ་ཞབས་སུ་བསྡུས་རྗེས། བློན་འབངས་ཚང་མས་བཙན་པོར་བློ་རྩེ་གཅིག་གཏད་དང་བསྟི་བཀུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཀྱི་ཡོད་པས། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ནང་ཁུལ་གྱི་དུས་ཟིང་ལྷིང་འཇགས་གཏོང་སྐབས་གཙོ་བོ་ཁོང་ཚོའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དམག་ཤུགས་ཀྱི་ཡོང་ཁུངས་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་དག་ཡིན། སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་འཕན་ཡུལ་བརྒྱུད་དུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་སྐྱིད་ཆུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ས་བབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་རྩྭ་ཆུ་བཟང་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར་དམར་པོ་རི་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གི་གླིང་ཕྲན་ལྟ་བུ་བརྗིད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཕུ་འབྲོག

མདའ་ཞིང་གཉིས་ཀ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་ས་འདིར་སྤོ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་གནང་། ལྷ་སར་སྤོས་མ་ཐག་ལྷ་སའི་རྣམ་པ་གསར་དུ་ཐོན་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ལུང་པའི་མདར་སུ་མཐའ་མེད་པའི་ས་ཞིང་ཐོག་སོ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཁེངས་པ་དང་། རྩ་རྩུ་འཛོམས་པའི་རྩྭ་ཐང་ཐོག་དང་། ལུང་པའི་ཕུར་ཕྱུགས་རིགས་ཤ་ཤེད་ཅན་གྱིས་ཁེངས་བཞིན་ཡོད། ལྷ་སར་སྤོས་རྗེས་དང་ཐོག་དམར་པོ་རི་སྟེང་དུ་ཕོ་བྲང་མ་བཞེངས་སོང་དུ་ཕ་བོང་ཁར་ཕོ་བྲང་དགུ་ཐོག་བསྐྲུན། བལ་བཟའ་དང་རྒྱ་བཟའ་བཙུན་མོར་གདན་དྲངས་རྗེས་དམར་པོ་རིའི་སྟེང་གི་ཕོ་བྲང་ཤུལ་དུ་སླར་ཡང་ཐོག་བརྩེགས་དགུ་ཡོད་པའི་བར་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། ཇོ་ཁང་དང་། ར་མོ་ཆེ། དེ་བཞིན་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་དང་གྲོང་མིའི་གྲོང་བརྡལ་བཅས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་དག་ད་བར་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་འདས་ཟིན་ཀྱང་། ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་གནའ་བོའི་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་དེང་གི་དུས་སུ་ཡང་ང་ཚོའི་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་བསྐོར་སྒྲོ་འཆམ་དང་ལྟ་སྐོར་ཕེབས་མཁན་ཚང་མས་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ཕེབས་སྐབས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་ལ་བསྟོད་བསྔགས་མི་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། གསུམ་པ། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཆེས་སྔོན་ཐོན་གྱི་གྲུས་སུ་སླེབས་པའི་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་པ་སྟེ། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མུས་ཡིན་པའི་བོད་ཡིག་འདིའི་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ནི་ཐོན་མི་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་སྲོང་བཙན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྔོན་ཐོན་ཡིག་རིགས་མང་པོར་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་མཛད་རྗེས། བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་གྱི་བོད་ཡིག་འདི་གསར་གཏོད་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བསྐུལ་མ་རང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རྗེ་བློན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་གི་བོད་ཡིག་འདི་བྱུང་བ་བཤད་མ་དགོས། སྐབས་དེར་བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སྤོས་ནས་དམར་པོ་རིའི་སྟེང་ཕོ་བྲང་བཏབ་པས་དེ་ཡི་གྲགས་པ་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཁྱབ་ནས་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་འབུལ་བ་དང་འཕྲིན་ཡིག་དུ་མ་འཁྱོར་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཆོས་སྲིད་གང་སར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་མེད་སྐབས་མཐའ་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྙན་ཐོན་ལེགས་ཆ་ལེན་པར་བོད་མི་སྤྱིའི་སྐད་དང་འཚམས་པའི་བོད་ཡིག་ཅིག་མེད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་དགོངས་ནས་བློན་པོ་བློ་རིག་ཅན་བ་འགའ་བཏང་ཡང་དོན་དེ་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་པས། རྒྱལ་པོས་སླར་ཡང་བློ་རིག་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་འཁོར་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པར་གསེར་མང་དུ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ་ལ་ཁོང་རྣམ་པས་ཀྱང་དཀའ་བ་དུ་མ་ཁྱད་གསོད་དང་། ཐ་ན་རང་གི་སྲོག་ལའང་མི་འཛེམས་པར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མངགས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ཡིག་རིགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་བོད་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བོད་ཡིག་གསར་དུ་གཏོད། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་ཐོག་རང་དཔེ་གཞན་སྟོན་གྱིས་ཐོན་མི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བོད་ཡིག་དང་རིག་པའི་གནས་ཁག་ཚད་མ་ལེགས་པར་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་། བོད་ཡོངས་ཀྱི་བློན་འབངས་ལ་སྐུལ་སློང་གིས་སློབ་ཏུ་བཅུག རྒྱ་དཀར་ནག་དང་ཁ་ཆེ་བལ་པོ་སོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་འགའ་ཞིག་གདན་དྲངས་ནས་ནང་བསྟན་དང་། སྨྲ་རིག བཟོ་རིག གསོ་རིག སྐར་རྩིས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བསྒྱུར་བཅུག་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁས་ཅན་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་པས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་འདྲ་བའི་

གྲུལ་དུ་སླེབས་ཐུབ་པ་དེ་དེང་གི་དུས་སུའང་སྤྱོབས་པ་བྱེད་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞུལ་བྱུང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཐོག་མར་འཛུགས་པར་མཛད་པའི་རྒྱུན་བཟང་པོ་ད་ལྟ་ཡང་གནས་ཐུབ་པ་འདི་ནི་མི་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཅན་འདི་ཉིད་རང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ། ཁྲིམས་སྲོལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་བསྐྱངས་པ་སྟེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་དུ་རྗེ་བློན་འབངས་བཅས་ཕན་ཚུན་མཐའ་དོན་འཛོམ་པའི་སྲོལ་ལས་ཞིབ་ཆའི་ཁྲིམས་སྲོལ་གསལ་པོ་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མངའ་འབངས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་དང་བདེ་འཇགས་ལ་སྐྱོན་ཆབས་ཆེན་པོ་ཐོག་གི་ཡོད། སྲོང་བཙན་གྱིས་ཉུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་མཛད་རྗེས་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་སྲིད་དབང་སྲ་བརྟན་དང་། མངའ་ཁོངས་བདེ་འཇགས་སུ་འཁོད་ཆེད་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཚུང་ཆ་ཚང་ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་མཛད་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཁོད་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཟེར། དེའང་བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དྲུག བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག ཡིག་ཚང་དྲུག བཀའ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག རྐྱེན་དྲུག དཔའ་མཚན་དྲུག་བཅས་ཡིན། བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དྲུག་ནི། ༡. ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས། ༢. འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས། ༣. རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས། ༤. མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༥. དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༦. ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་བཅས་ཡིན། བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དྲུག་པོ་སོ་སོར་ནང་གསེས་ཞིབ་ཕྲའི་དོན་ཆེན་ཁག་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འདིར་གོ་བདེའི་དོན་གཙོ་བོར་བཀོད་པ།

(༡)ཁྲི་རྩེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲིམས་ནི་དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་། སྨྲིག་གཞི། དཔོན་རིགས་ཁག་གི་གོ་གནས་བཅས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་དང་། (༢)འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ནི་ཞིང་འབྲོག་ས་གནས་ཁག་གི་ཚོང་ལས་གོང་འཕེལ་དང་དེར་སྟབས་བདེ་ཡོང་ཆེད་བྲེ་སྲང་ཞོ་ཆ་སོགས་འཇལ་གཞོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པ། (༣)རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་མི་ཆོག་པ་གསུམ། བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ། སྨྲ་འབེབས་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ། མནར་གཅོད་བྱེད་མི་རུང་བ་གསུམ་བཅས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཏེ་བོད་འབངས་སྤྱིས་བསྔགས་བརྗོད་བྱ་མུས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་སྤྱོད་བཟང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཁྲིམས། (༤)མདོ་ལོན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་ཡོད་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པ་མེད་པའི་རྩོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས། (༥)དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི་རྩོད་ཡ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་རིམ་གྲུས་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས། (༦)ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡོད་མེད་འདྲ་བའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་བྱ་ཚུལ་བཅས་ཡིན། ལྔ་པ། སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་གསལ་པོར་དབྱེ་བའི་ཁར། སྲིད་དང་དམག་གི་སྨྲིག་གཞི་དང་། དཔོན་རིགས་ཁག་གི་འགན་དབང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྣམས་སྤྱི་ཁྱབ་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་རྣམས་རུ་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྔར་དབྱེ་བ་ནི་དབུ་རུ། གཡོན་རུ། གཡས་རུ། རུ་ལག སུམ་པའི་རུ་བཅས་སྤྱི་ཁྱབ་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་དུ་དབྱེ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་དཔོན་རིགས་གོ་གནས་མཐོ་དམན་ནི་བློན་ཆེན་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་དམག་དཔོན་རྒན་གཞོན་བཞི་དང་། རུ་དཔོན། སྡེ་དཔོན། སྟོང་དཔོན། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ། ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤྱི་ཁྱབ་རིམ་པའི་

སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་ལྷ་པོ་ནི་དམག་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་ཐབས་དེ་ནི་གསར་དུ་བཙུགས་མ་ཐག་པའི་སྲིད་དབང་ལ་མཚོན་ན་དམག་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་བདེ་བ་དང་། ལྟག་དོན་དུ་ས་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གྲངས་ཉུང་བའི་ས་ཁུལ་ལ་འཚམས་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པར་སྣང་། ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་བློན་དང་རིས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་དཔོན་རིགས་རྙིང་པ་རྣམས་སྐྱེར་བདག་ས་ཞིང་དང་། ཐན་གཡོག ནོར་ཕྱུགས་སོགས་འོས་འཚམས་ཤིག་དབང་ཆོག་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་གོང་དུ་ནུས་རྒྱུད་ཆེ་པ་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོས་ས་ཁུལ་དུམ་བུར་བགོས་ནས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་གཅིག་ལ་མི་འདུས་པའི་ནང་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱུང་བར་བརྟེན། ནུས་རྒྱུད་ཆེ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བཟོས་གནང་བ་དང་སྦྲགས། ཁོང་ཚོར་སྔར་ནས་དབང་བའི་ས་ཞིང་ནོར་ཕྱུགས་སོགས་སྐྱེར་བཟུང་གི་དབང་ཆ་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་རྒྱུན་འཛིན་མ་བྱས་ན་སླར་ཡང་ཁོ་ཚོས་འཁྲུག་རྐྱེན་བསླངས་སྲིད་པ་དེ་རིགས་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཆེད་ཁོ་ཚོས་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བརྩི་སྲུང་དང་། དཔྱ་ཁྲལ་མི་ཉུང་ཙམ་འབུལ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་འོག ས་ཞིང་དང་། ནོར་ཕྱུགས། ཐན་གཡོག་བཅས་སྐྱེར་བཟུང་གི་དབང་ཆ་འོས་འཚམས་ཤིག་སྤྲད་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་ཁོ་ཚོས་བཙན་པོར་གྱེན་ལོག་བྱེད་པ་དང་། དཔོན་གཞན་འཚོལ་བྱེད་པ། སྐྱག་གཡོ་བཤམས་པ་སོགས་བྱུང་ན་ས་ཞིང་དང་། ནོར་ཕྱུགས། ཐན་གཡོག་བཅས་དབང་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བའི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་གཏན་འབེབས་ཡོད། སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཐད། སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཁྱབ་རིམ་པའི་བློན་ཆེན་དགུར་ཕྱེ་བ་སྟེ། དགུང་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ནང་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དགུང་བློན་ནི་བློན་ཆེན་ནང་གི་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་ཡིན་ལ། ཞི་དྲག་གཉིས་ཀར་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེའི་ལས་འགན་ནི་བཙན་པོའི་བཀའ་ལྟར་གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོགས་དང་། ཚོགས་འདུའི་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བ། གཉམ་འོག་གི་བློན་པོ་གསར་བསྐོ་དང་། གནས་དབྱུང་། དོ་དམ་བརྩོན་འཇུག་བྱེད་པ། དམག་གི་བཀའ་བརྡ་བསྒྲགས་པ། ས་ཁུལ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་དང་དམག་དཔུང་བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་པ། བཀའ་ཁྲིམས་གསར་པ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོད། དགུང་བློན་གྱི་མི་གྲངས་མང་ཉུང་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མགར་སྟོང་བཙན་དང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ། འབྲི་སེ་རུ་གུང་སྟོན། ཉང་ཁྲི་བཟང་ཡང་སྟོན་བཅས་བཞི་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་སུ་དགུང་བློན་དགུ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགུང་བློན་ཆེན་པོ་དྲུག་བཅས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ནང་བློན་ནི་སྲིད་གཞུང་ནང་ཁུལ་གྱི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་ཁག་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གི་གོ་གནས་ནི་ནང་བློན་ཆེ་བ་དང་དགུང་བློན་འབྲིང་བའི་གོ་གནས་མཉམ་པ་དང་ནང་བློན་འབྲིང་བ་དང་དགུང་བློན་ཆུང་བའི་གོ་གནས་མཉམ་པ། ནང་བློན་ཆུང་བ་དང་བཀའ་བློན་འབྲིང་བའི་གོ་གནས་མཉམ་པ་བཅས་ཡིན། བཀའ་བློན(བཀའ་ཡོ་གལ་འཆོས་པ)ནི། རྒྱལ་བློན་གྱི་བཀའ་ལ་ཡོ་བསྲང་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་ཆེན་ཚོས་བཀའ་ཕབ་པ་རྣམས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་མིན་དང་། ལག་ལེན་དུ་བསྟར་འོས་མིན་བཅས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གལ་ཏེ་མི་འོས་པ་ཡོད་ཚེ། རྒྱལ་བློན་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཐད་ཀར་ཡོ་བསྲང་དང་སྙན་བརྗོད་བྱེད་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད། ཕྱི་བློན་ནི་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ལས

འགན་ནི། དཀྱུང་བློན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ས་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་དང་དམག་དཔུང་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ཡིན། སྲིད་འཛིན་ལས་ཚན་དམའ་བའི་དཔོན་རིགས་རིམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡོད་པ་སྟེ། ཡུལ་དཔོན(རྩེ་རྗེ)ནི་སྤྱི་ཁྱབ་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་ལྔ་སོ་སོའི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཁག་གི་རྗོང་དཔོན་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། ལི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་དྲིལ་ནང་རྩེ་རྗེ་ཞེས་འཁོད་འདུག དམག་དཔོན་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཏུ་ཆེན་ལྔའི་དམག་དཔུང་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ལས་འགན་ནི་རང་གི་ས་མཚམས་སུ་བདེ་འཛགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། གཞན་གྱི་བཙན་འཛུལ་འགོག་རྒྱུ། རྒྱུན་དུ་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱ་རྒྱུ། དམག་མི་བསྡུ་ལེན་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། དེའི་གོ་གནས་རིམ་པ་ལ་རུ་དཔོན་དང་། སྟོང་དཔོན། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ། ལྡེ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས་བཞི་ཡོད་སྟེ། རུ་དཔོན་ནི་རུ་ཆེན་གཅིག་གི་དམག་དཔུང་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་ཞིག་སྟེ། རུ་སྡེ་རེར་རུ་དཔོན་རྒན་པ་གཅིག་དང་གཞོན་པ་གཉིས། རུ་སྡེ་རེར་དམག་མིའི་འབོར་གྲངས་སྟོང་སྡེ་བཅུ། སྟོང་སྡེ་རེར་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དང་། རུ་སྡེ་གཅིག་ལ་དམག་མི་ཁྲི་བཅུ་ཡོད་པས། རུ་དཔོན་ནི་དོན་དུ་དམག་མི་འབུམ་གཅིག་གི་དམག་དཔོན་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཁུངས་ནི་ཐང་བོད་སྣ་རྗེས་སུ་དམག་འཁྲུག་ཆེ་བ་ཐེངས་གསུམ་འཐབ་པའི་སྐོར་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང《ཐང་དེབ》(唐书)ནང་གསལ་ཡོད། སྟོང་དཔོན་ནི་རུ་དཔོན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་སྟོང་སྡེ་གཅིག་གི་དམག་དཔོན་ཡིན། དེའི་ཁོངས་སུ་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཡོད་པས་དོན་དུ་དམག་མི་ཁྲི་གཅིག་གི་ཁྲི་དཔོན་ཡིན། སྟོང་བུ་ཆུང་གི་རྗེ་ནི་སྟོང་དཔོན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཞིག་གི་དམག་དཔོན་ཡིན། སྟོང་བུ་ཆུང་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་དམག་དཔུང་སྟོང་སྡེའི་ཚད་གཞི་མ་ལོངས་ཤིང་། སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། ལྡེ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། དམག་མིའི་འབོར་གྲངས་ལྡེ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཞིག་སྟེ། ལི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་དྲིལ་ནང་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་ལྡེ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོས་པ་དང་སྐབས་རེ་ལྡེ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོང་བུ་རྗེར་བཙོས་ཞེས་འཁོད་འདུག རྒྱ་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཚའི་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་སྐབས་དེར་བོད་སྤྱིར་ཁྱོན་དམག་མི་ཁྲི་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཡོད་པར་སྣང་། དམག་དཔོན་ཕུད་ད་དུང་མངན་དཔོན་དང་། ཁྲ་དཔོན། ཞིང་དཔོན། རྩིས་དཔོན། ཆིབས་དཔོན། ཁྲལ་དཔོན། གཟིམ་དཔོན། རྔང་དཔོན། ཁྲིམས་དཔོན་བཅས་སུ་ཕྱེ་ཡོད་པ་སྟེ། མངན་དཔོན(ཇན་དཔོན)ནི་འབྲུ་རིགས་དང་གསེར་དངུལ་སོགས་ནོར་སྲིད་དོ་དམ་མཁན་དང་། ཁྲ་དཔོན་ནི་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་དོ་དམ་མཁན། རྩིས་དཔོན་ནི་ནོར་སྲིད་གཏོང་ཡོང་དང་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་འབབ་ལ་ཞིབ་བཤེར་རྩིས་རྒྱག་བྱེད་མཁན། ཆིབས་དཔོན་ནི་རྒྱལ་བློན་གྱི་ཆིབས་རྟ་དང་དམག་རྟ་གཏོང་བསྡུ་དང་འགྲེམ་འགྲུལ་བདེ་འཛགས་བཅས་ལ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན། ཁྲལ་དཔོན་ནི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆེད་མངགས་ས་གནས་ཁག་ལ་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བར་བཏང་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་སྟེ་བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྡུད་པ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། གཟིམ་དཔོན་ནི། བཙན་པོ་སྐེར་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་། རྒྱུན་མཁོའི་འཚོ་བ། ཁོར་ཡུག་བདེ་འཛགས་བཅས་ལ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན། སྣམ་ཕྱི་པ་ནི་བཙན་པོའི་སྐུ་སྲུང་མཁན། རྔང་དཔོན་ནི་ཞུ་གཏུགས་མཁན་དང་གྱོད་ཡའི་བར་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་བྱེད་མཁན་སྟེ་ལྟེ་པ་ཡང་ཟེར། ཁྲིམས་དཔོན་ནི་ཞལ་ལྕེ་པས་ཐག་བཅད་པའི་ཁྲིམས་ལྟར་ཁྲིམས་གཅོད་གཏོང་མཁན་ཡིན། དྲུག་པ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བྱ་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བྱ་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པར་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སྲོང་བཙན་གྱིས་

སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་གི་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཐད། རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བའི་རིགས་གཉིས། བློན་པོ་ལ་དབང་བའི་རིགས་གཉིས། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཚོར་དབང་བའི་རིགས་གཉིས་བཅས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་ཡོད། རྒྱལ་པོར་དབང་བའི་རིགས་དང་པོ་ནི་རྗེ་ཞིང་སྟེ་སྤྲོད་ལེན་གྱི་དབང་ཆ་བཙན་པོར་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཐོན་འབབ་དཔྱ་ཁྲལ་རྣམས་སྲིད་གཞུང་ལ་དབང་ཞིང་སྲིད་གཞུང་གི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ས་ཞིང་བགོས་པའི་ཚད་གཞི་ནི་ཁྲིམ་མི་རེར་ས་ཞིང་དོར་གཅིག(དོར་གཅིག་གི་ཚད་ནི་ཛོས་མཛོ་ཆ་གཅིག་གིས་ཉིན་གཅིག་རྨོ་ཐུབ་པའི་ས་ཞིང་རྒྱ་ཁྲིན་ལ་ཟེར་ཞིང་ཕལ་ཆེར་མུའུ་བཅུ་ལ་ཉེ་བ་ཡོད)ཞིང་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་འཇལ་ཚད་ནི་སྤྱིའི་ཐོན་ཚད་ཀྱི་དྲུག་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་སྣང་། འབྲོག་ཁུལ་དུ་ནོར་ཕྱུགས་རྣམས་སྲིད་གཞུང་དང་། བཙན་པོ། བློན་པོ། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ། འབྲོག་པ་སྒེར་བཅས་སོ་སོར་དབང་བའི་ཚད་གཞི་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང་ཤ་ཁྲལ་བསྡུ་ལུགས་དང་། ནོར་ཕྱུགས་བརྗེ་ཚོང་བྱེད་པའི་རིན་ཐང་ནོར་ཕྱུགས་དང་འབྲུ་རིགས་བརྗེ་ཚོང་སྐོར་སོགས་ལི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་འཛིན་ཡིག་ལ་བལྟས་ན་འབྲོག་ཁུལ་དུའང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་ཐོན་འགོ་ཚུགས་ཟིན་པ་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད། བཙན་པོ་ལ་དབང་བའི་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ས་ཞིང་རྣམས་བཙན་པོ་སྒེར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་བྲན་གཡོག་རྣམས་ལ་བགོས་ཏེ་འདེབས་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ཐོག་དེའི་ཡོང་འབབ་རྣམས་བཙན་པོ་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཞིང་། དེ་དག་ཙ་སྣེ་ལྷ་ཀར་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན་ཏེ་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཞིང་དང་འབྲོག་སྡེ་རྣམས་ཡིན། བློན་པོར་དབང་བའི་ས་ཞིང་ལ་ཡང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བློན་པོ་མཛད་རྗེས་ཆེ་བར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་དགར་སྩལ་པ་རྣམས་ཕ་ཚ་བུ་རྒྱུད་དུ་སྒེར་ལ་དབང་ཞིང་སྲིད་གཞུང་ལ་དཔྱ་ཁྲལ་འབུལ་མི་དགོས། བློན་པོ་ལ་དབང་བ་གཉིས་པ་ནི་ཛན་ཞིང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་བློན་གྱི་ཁོ་གནས་བཟུང་རིང་ཐོན་འབབ་དཔྱ་ཁྲལ་མེད་པར་སྒེར་ལ་དབང་བ་ལས། ཁོ་གནས་བརྗེས་པའམ་གནས་དབྱུང་བཏང་རྗེས་ཁོ་གནས་གསར་པ་འཛིན་མཁན་ལ་རྩིས་སྤྲོད་དགོས་པས་དེ་ནི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་གསར་པ་ཞིག་གཏོད་པའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པར་དབང་བའི་ས་ཞིང་དེ་ལའང་རིགས་གཉིས་ཏེ། དེའང་དང་པོ་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་སྟེ། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་དེ་རྣམས་ས་ཁུལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཁོ་ཚོར་དབང་བའི་ས་ཞིང་རྣམས་རང་འཇགས་སུ་གནས་པ་བྱས་ཐོག་དཔྱ་ཁྲལ་འཚམས་ཤིག་སྲིད་གཞུང་ལ་འབུལ་དགོས་པ། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པར་དབང་བའི་ས་ཞིང་གི་རིགས་གཉིས་པ་ནི། རུས་རྒྱུད་ཚོ་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཞིང་པ་སྒེར་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་ཏེ་ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་སྤོལ་བྱས་པའི་ས་ཞིང་དང་། ཚལ་ཞིང་། ལྷུམ་ར་སོགས་ས་ཞིང་གི་ཐོར་བཀོད་ནས་ལོ་རེ་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ(ལོ་ཐང་བླ་སྐྱེས)མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཕུལ་རྗེས་ས་ཞིང་དེ་དག་གི་ཐོན་འབབ་ཁོ་ཚོ་སྒེར་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་རང་དབང་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་འབངས་མི་ཡིན། གོང་གསལ་ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་རིགས་དྲུག་གི་ཐོག་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་ཐོན་ཟིན་པ་སྨོས་མེད་དང་། སྐབས་དེར་སྲོང་བཙན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་སྲིད་ཇུས་དེས་ལྷག་ལུས་རུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་དང་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་གཉིས་ནས་ཚོད་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་འབྲོག་རྣམས་ལ་སྒེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དབང་བར་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ། དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དེས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གོང་འཕེལ་གསར་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས

དང་ཚོང་ལས་ལ་ཡང་སྔར་བས་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད།

བདུན་པ། སྲུན་ལྷའི་མི་རིགས་དང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་བར་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་ནས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་ཆོས་ལུགས་བཅས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས། ནང་བསྟན་བཅས་དར་སྤེལ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བལ་རྗེས་སུ་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཚ་མོ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་སོགས་སྲུན་ལྷའི་མི་རིགས་དང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཙུན་མོ་བླངས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་སྟོན་ཐོན་གྱི་ཉམས་མྱོང་དང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་རིག་དངོས་རྣམས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་དེས་གཅིག་ནས་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་བར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་མཛའ་བརྩེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་པ་དང་། གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཆོས་ལུགས། རིག་གནས་བཅས་གང་གི་ཐད་ལའང་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་མ་ཐེབས་ཡོད།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་དེའི་འཁྲོས་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཅིག སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། གུང་རི་གུང་བཙན་ནམ་གུང་སྲོང་གུང་བཙན། མང་སྲོང་མང་བཙན། འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། མུ་ནེ་བཙན་པོ། མུ་ཏིག་བཙན་པོ། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་སད་ན་ལེགས་འཛིན་ཡོན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་ནམ་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན། འུ་དུམ་བཙན་པོའམ་གླང་དར་མའོ། །

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་འཁྲུངས་ཁང་། "ཟོ་བྲང་བྱམས་པ་མི་འགྱུར་གླིང་"ཞེས་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་མང་ཆེ་བར། བོད་ལྷོ་ཁ་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་རྒྱ་མ་ཁྲི་ཁང་དུ་གྲུང་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁུལ་དེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་ཁྲི་ཁང་གི་ནུབ་ཇོས་རི་འདབས་སུ་དེ་སྔོན་གྱི་དགོན་ཤུལ་ཡོད་སའི་ས་གནས་དེར་ཆོས་ཁང་དམར་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡང་འདུག སྤྱིར་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་ཡུལ་སྐོར་རྒྱ་མའི་ཡུལ་ནི་དབུས་རི་བར་སྐོར་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་རི་བོ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་རི་བོ་མཇལ་ཞེས་པའི་འདབས་སུ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེར་རྩྭ་ཆུ་ཤིང་གསུམ་འཛོམས་ཤིང་གཅན་གཟན་རི་དྭགས་བྱ་རིགས་སྣ་ཚོགས་རྩི་ཤིང་མེ་ཏོག་གི་ཁྲོད་དུ་ཉམས་དགའ་བར་བརྩེན་པའི་གནས་ཡིན།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱ་བཟའ་མནའ་མར་བཞེས་པ། འདི་ལ་རྒྱའི་དེབ་ཐེར་ཆེན་པོ་ཐུ་ཐུ་ཧྲན་ཆན་བྱ་བའི་ནང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་སོང་བའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་དུས་མཉམ། དེའི་སྲས་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་དུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་དུས་མཉམ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་རྗེའི་སྲས་མོ་སློང་བའི་པོ་ཉ་བཏང་བས་རྒྱ་རྗེས་བུ་མོ་མ་བྱིན་པར་བོད་དུ་ལོག་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྫུན་ཞུས་ནས། རྒྱ་རྗེ་དེ་དེད་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་བུ་མོ་སྟེར་བར་ཡོད་པ་ལ་ཏོར་སེར་ཐུ་ཡུ་ཧུན་གྱིས་རྒྱ་རྗེ་ལ་ཕྲ་མ་ཞུས་པས་ལན་ཚུལ་ཞུས་པས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས་བོད་དམག་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཁྲིད་དེ་ཟུང་ཅིའུ་བྱ་བའི་ས་ཆར་ཕྱིན། དེ་ནས་བློན་པོ་གཡའ་ཐུང་བྱ་བ་ལ་དམག་བསྐུལ་ནས། ཐུ་ཡུ་ཧུན་གྱི་ཡུལ་འཇོམས་སུ་བཏང་བ་ལ་ཐུ་ཡུ་ཧུན་རྣམས་གཙང་ཁའི་མཚོ་སྔོན་པོ་ལ་བྲོས། ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱིས་ཁྱེར། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་སེ་ལེ་སྟོང་བཙན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བསྐུར་ནས། རྒྱ་རྗེའི་སྲས་མོ་སློང་དུ་བཏང་བས་ཝུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སོགས་རྫོངས་མང་པོ་དང་བཅས་བོད་དུ་བྱོན་ནས། ལྕགས་པོ་ཁྱིའི་ལོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འདས་ནས། རྒྱ་ཡུལ་ནས་བང་སོ་མཆོད་པ་ནོར་མང་པོ་ཁྱེར་བའི་པོ་ཉ་བྱུང་ངོ་། །

སྲོང་བཙན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར།

སྲོང་བཙན་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞི། ཐང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། ཙིནྟ་མ་ཎིའི་བསྐོས་ཡོར་རོ། །

སླ་བརྩོན་ངལ་འཛེམས། ལས་ཀ་ཞིབ་ཚགས་པོ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་དཀའ་ངལ་ཆུང་ཐབས་ཀྱིས་སྐབས་གང་བདེ་བྱས་པ།

སླ་ཆོས། ལས་སླ་ཆོས་སམ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པ།

སླད་རོལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚམས་པོ་ཆེ།

སླད་ལར་མི་བཏུབ་པ། རྗེས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ།

སླད་ས། སླད་ཙ་དང་སླད་ཚ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མི་གཙང་བའི་མིང་ངོ་།

སླར་བསྡུའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལ་ན་རོ་སྦྱར་བས་གོ་ངོ་དོ་ནོ་བོ་མོ་འོ་རོ་ལོ་སོ་བཅས་བཅུ་དང་ཏོ་ཡིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་གོ། དེའི་མིང་ལ་རྫོགས་ཚིག་གམ་ཟླ་སྡུད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར།

སླུངས། འབྲོག་ཐང་གི་འབྲོག་ཚུགས་གཅིག་སྟེ། གཡག་གིས་ཉིན་གཅིག་ཚོད་ཐུབ་པའི་ལམ་ཐག

སླེ་ལུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། རྗེ་འདི་ནི་སྟོ་ཁ་ཟངས་རི་གཙང་སྟ་དཀར་པོ་ཞེས་པར་ཡབ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་རྒྱས་ཕུར་ཆོས་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་གླང(༡༦༩༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའི་དུས་ལ་མཚན་དགོས་དགོས་ཚེ་རིང་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་དྲུག་གི་ཐོག་གོང་ས་ཆེན་པོ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བར་ལྷ་སར་ཕྱིན། གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་མདུན་དབུ་སྐྲ་ཕུད་ཕུལ་རྗེས་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འདོགས་པ་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྐབས་གོང་ས་ཏྲག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་འོས་དཀར་ཞལ་མཇལ་ནས། གསུང་གང་འདོད་དུ་བྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བཟང་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཞེས་བསྩལ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེའི་ལོར་འོན་མཁའ་རིས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས། རྗེ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་བསྙེན་ནས་བསྟུས་གྲྭ་ནས་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ཐོག་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཐོག་ལྷ་ས་ནས་སླེ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་འདུས་སྡེ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་གནང་། རྗེ་འདིས་ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དང་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་སོགས་བླ་མ་དུ་མའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་མངའ་བརྙེས། སོག་པོ་ཇུན་གར་བའི་དུས་ཟིང་སྐབས་འོལ་དགའ་སོགས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བྱོལ་ཐབས་ཀྱིས་ཕེབས། དེ་རྗེས་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་བླར་བསྒྱུར་ནས་ང་ལུམ་སྒྲུར་གསུམ་གྱི་དོན་གཉེར་སྐོར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མི་དབང་གི་མཆིད་ཚབ་པ་གནང་། བཀའ་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་མཛད་པ་སྟེ། 《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཟབ་དོན་འགའ་ཞིག་གནད་གྲོལ་བ་སྨྲས་དོན་ཡང་གསལ་ཉིན་བྱེད》 《ལྷ་མཆོག་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་མདོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》 《བདེ་མཆོག་གི་ཚོ་ག་སྒྲོ་བསྡུའི་གསོལ་བྱེད》 《དྲིས་ལན་ལྷ་བའི་མིག་ཡངས》 《གསང་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ》 《རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་གསུང་པར་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་གསུམ་རྒྱན་གཅིག་རྫུ་འཕྲུལ་ཤིང་རྟའི་དཀར་ཆག》 《མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཡིག་དང་བྱིན

འབེབས་སོ་རྒྱུས》 《ལེགས་ལྡན་ཚོགས་རྫེའི་བྲོར་གྱི་ལས་མཐའ་དང་དེའི་སྐྱབ་ཐབས》སོགས་པོད་བརྒྱད་ལྷག་ཡོད། དཀྱུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་བཞུགས།

སློང་སྟེར་ག་འཛོལ། སྟེར་མཁན་ལས་ཀྱང་སློང་མཁན་དབང་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡུལ་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པ།

སློང་འབེབས་ཞུ་བ། ཁ་མཆུ་བར་འདུམ་བྱས་ཚོག་པ་ཞེས་སྔར་ཕུལ་སྐན་ཞུ་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་བ།

སློབ་པ་འཕགས་པ། ཐེག་པར་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སོ། །

སློབ་པ་གསུམ། ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།

སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་དྲུག རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག རྩོད་ཟློག རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བཅས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དེའི་སློབ་མ་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས།

སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་དྲུག ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དབང་། གསང་བའི་དབང་། རྗེས་གནང་། ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་། གཟེངས་བསྟོད་རྣམས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གསུམ། རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གོ།

སློབ་དཔོན་ལྔ། འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ལྔ་ནི། ༡. དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། ༢. དེ་བཞིན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ༣. ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན། ༤ གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། ༥. ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་བྷ་བ། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཨ་ཙཱརྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དང་པོ་ཡིན། འདི་ཡི་རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཅིང་། གསང་ཆེན་སྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྲོལ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་འདིར་ཡབ་ཡུམ་མེད་པར་པདྨའི་མཚོའི་ནང་ནས་བརྫུས་སྐྱེས་སུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། 《རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》ཀྱི་དབུར་བཞུགས་པ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐས་མཛད་པའི《སློབ་དཔོན་པདྨའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན》གྱི་ནང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཡང་གསལ་བར་མཛད་འདུག གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་དུས་ཚོད་ཇི་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པ་དང་། དཀྱུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ། བོད་དུ་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར《པདྨ་བཀའ་ཐང》སོགས་རྣམ་ཐར་མང་པོར་བཤད་སྲོལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་འདུག་པས། འདི་དག་དང་འདི་མི་དག་ཅེས་ཁོ་བོ་ལྟ་བུས་ཁ་ཚོན་ག་ལ་གཅོད་ནུས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་རྩིག་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་བོད་དུ་སྤྱན་དྲིན་པ་མ་ཟད། བསམ་ཡས་ཀྱི་རབ་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་མུ་ནེ་བཙན་པོ་མ་གཤེགས་བར་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་དུས་སུ་བོད་ནས་སྲིན་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྣམ་ཐར་གཏེར་མ་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ་བ་དང་། 《ཟླ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ》ཟེར་བའི་ནང་བསམ་ཡས་རབ་གནས་ཀྱི་གོང་དུ་སློབ་དཔོན་བོད་ནས་སྲིན་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་ཤིང་། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་ཊི་ཡཱ་ན་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་གི་ཧྭ་ན་ཀོ་ཤ་ཟེར་བའི་མཚོ་ཡི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་པདྨའི་ནང་བརྫུས་ཏེ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཡབ་དང་ཡུམ་མི་དགོས་པར་བརྫུས་ནས་རང་བྱུང་དུ་འཁྲུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན》གྱི་ནང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ཀྲ་ཧྲར་རྒྱལ་པོ་དེ་ཝ་པཱ་ལས་རྒྱལ

སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཚེ(སྤྱི་ལོ༡༢༠ནས༡༡༡༡བར)ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཏ་ཡ་ལི་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱལ་རིགས་རིག་པ་སླ་བ་སྒྲ་དོའམ་སྲིག་རྟ་ར་སྐྱེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྲས་མཚན་བཟང་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཞིག་འཁྲུངས་པ་ལས། ཁྲིའུའི་མཚན་ལྟས་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་སྲས་འདིས་རྒྱལ་སྲིད་མི་བཟུང་ཞིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་ལ་པདྨ་ཨ་བ་ཛྲ་སི་དྡྷི་མཚམས་སྦྱར་བས་པདྨ་བ་ཛྲ་སི་ཞེས་བཏགས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་དང་བརྟག་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་མཁས་པར་མཁྱེན། གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་རྡུ་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཤུ་ཁ་དེ་བ། མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་རྡ་རི་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། བསྒོམ་བསྒྲུབ་ཡུན་རིང་མཛད་དེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཏ་ཡ་ལི་ལ་འདས། དེའི་བུ་ཨཀྐ་ལི་ལ་ཟེར་བས་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྲས་པདྨ་ཨ་བ་ཛྲ་སིས་རང་གི་ཡབ་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་དང་སྐར་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟས་བཟང་ངན་ལུང་སྟོན་པ་བཅས་མཛད་ཅིང་སྐྱིད་ཚལ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཞེངས་ཤིང་མཐའ་བསྐོར་དུ་མཆོད་རྟེན་དང་ལྕགས་རི་རིམ་པ་མང་པོ་བསྐོར་བ་ཞིག་འཛུགས་སྐྲུན་གནང་བས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་གཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཡིག་མཁན་དང་། གཉིས་སྔོན་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་གསུམ་ངན་སེམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་པོར་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུགས་ཤིང་ཕྱས་ཏེ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བཟོས་ནས། ཡུལ་འདིའི་དབང་ཆ་བཟུང་ཐབས་བྱ་རྒྱུར་གྲོས་མཐུན་ཏེ་རྒྱལ་པོར་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་སྦྱོར་བྱས་པར་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ཚོའི་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་མཐའ་བསྐོར། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་དབྱུང་བཏང་། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འདི་མ་བསད་ན་རྗེས་སུ་རང་ཅག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་སྲིད་ཟེར་ནས་གཤེད་མ་མངགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་བཟུང་། མཚོན་ཆ་བསྣུན་པ་དང་། མེར་བསྲེགས་པ། ཆུ་ལ་བསྐུར་བ། གཡང་ལ་བསྐྱུར་བ། གསོན་པོར་ས་སྲས་བཏང་བ་བཅས་བྱས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གསོད་མ་ཐུབ་ཅིང་། རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་སྐུ་ལུས་ལ་ཅི་ཡང་མ་གནོད་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་བྲག་ཕུག་དང་། དུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་ལྷ་འདྲེ་གདུག་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་དུ་བསྒྱུར། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཧྲ་བུ་ཀྲི་ཏ་སོགས་སློབ་དཔོན་བརྒྱད་ལས། རལ་གྲི་དང་། རིལ་བུ། མིག་སྨན། རྐང་མགྱོགས། སྨན། བཅུད་ལེན། གཏེར་གྱི་བུམ་པ། གསེར་འགྱུར་རྩི་བཅས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ། ད་དུང་དེས་ཐུགས་མ་ཚིམ་པར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་རུ་ཕྱིན། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པཱ་ལས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས(སྤྱི་ལོ༡༨༠ནས༡༥༣)བར་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ནས་སློབ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་སྐབས་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གྲུའི་དགོན་པར་སློབ་དཔོན་དེའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། རྒྱ་གར་བཀྲ་ལའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ཊ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་པར་ཤི་ཞེས་བྱ་བར་བཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་དེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་ཏེ་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་ར་ཧུ་ཏི་དང་། བལ་ཡུལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀཱ་མ་རུ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཏྲི་མ་ལ་སོགས་སུ་སྡིགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཕལ་ཆེ་བར་ཕྱིན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྡིགས་པ་བཏུལ་ཞིང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིགས་པའི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་བཏུལ་ནས་དམ་ལ་འདོགས་པར་མཛད་པ་སོགས་གསལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཚུལ་ལ《ཐ

བཞེད》དང《བཀའ་ཐང》གཉིས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཅིང་། 《བཀའ་ཐང》དུ་འཁོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཐ་གསལ་སྣང་དང་། སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས། མཆིམས་ཤཱཀྱ་པྲ་བྷ། ཤུད་པུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་བཅས་བཞི་ལ་གསེར་ཕྱེ་བྲེ་གང་རེ་དང་། གསེར་གྱི་པ་ཏྲ་རེ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བཏངས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྟེན་རྣམས་ཕུལ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པར་ཞུས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཁྲོད་པོ་ཉ་བ་ཚོ་སྔོན་ལ་སོང་། ངས་རྗེས་སུ་འོང་ཏེ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་ནས་དམ་ལ་བཏགས་ཀྱིན་མ་ཕྱུས་ན་བར་ཆད་ཆེ་གསུངས་ནས་ཕོ་ཉ་བ་རྣམས་སྔོན་ལ་བཏང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་མི་མ་ཡིན་མང་པོ་དམ་ལ་འདོགས་པ་དང་གཏེར་སྦ་བ་སོགས་མཛད། (དེ་ནས་ཐ་བཞེད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ན་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་ནས་སློ་མོ་ཐོད་ཀར་གྱི་བར་དུ་ཆུ་ཐོག་གྲུ་ཐིངས་ལ་ཕྱིན་པར་བཤད)དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོས། གནུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། དབས་མང་རྗེ་གསལ་སྣང་། སེང་གོང་ལྷ་ལུང་གཟིགས། དབས་མི་གྲུ་གཟིངས། ཅོག་རོ་དཔལ་གཟུངས་མགོན། ཤ་མི་སྤུ་ཏྲ་ཤྲཱི། གཉེར་སྟག་བཙན་ལྡོང་གཟིགས་སོགས་མང་ཡུལ་གྱི་མཐའ་སྲུང་སྔོན་པོར་བཏང་བའི་ཁྲལ་མཛད་དེ་སླར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕེབས་བསུར་བཏང་ཞིང་། སླར་ཡང་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས་དང་། ཅོག་རོ་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་བཅས་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་།

མང་ཡུལ་ནས་རིམ་བཞིན་གནམ་ཐང་མཁར་ནག འོ་ཡུག་བྱང་ཁུལ་འདམ་གཞུང་། འཕན་པོ། མལ་དྲོ་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་ལྷ་མོ་གངས་དཀར་ཤ་མེད་སོགས་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས། དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། གཉན་མཁར་ནག མལ་དྲོ་གཟི་ཅན། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ་སོགས་ལྷ་འདྲེ་མང་པོ་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་སྲུང་བའི་སྲུང་མར་བསྐོས། རིམ་གྱིས་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་འགྲམ་ཟུང་མཁར་མདར་ཕེབས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས། བློན་པོ། བོད་འབངས་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཇ་བྲོ་དང་། གླུ་བྲོ། འབག་སོགས་ཀྱི་བསུ་བའི་བཀོད་པ་གཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་ཏེ་ཕོ་བྲང་བྲག་དམར་དུ་གདན་དྲངས། བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་གཟིམས་མལ་བ་ལྷ་དུང་མཆོ་བཞེར་སྐན་ལེགས་སོགས་ལ་སྤྲ་རྟེན་མཛད་དེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་སྤྲ་ཕབ(མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་ལྷ་བབས་སུ་བཙུག་པ)ནས་སྔར་བོད་ས་གནས་སུ་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་བར་ཆད་དང་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་ལྷ་འདྲེ་སུ་དང་སུ་ཡིན་གྱི་ལུང་བསྟན་རྒྱག་ཏུ་བཙུག་པ་དེ་ནི་བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་ཕབས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སླར་ཡང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་འདུལ་དང་རྨང་འདིང་བར་མཛད།

འདི་ནི་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་རྩིག་རྨང་འདིང་ཐེངས་གསུམ་པ་ཡིན་པར《པདྨ་བཀའ་ཐང་》ལས་བཤད། དེ་ནས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ནས་སྟག་ལོ་ནས་རྟ་ལོའི་བར་ལོ་བཞིའི་རིང་བཞེངས་གྲུབ་སྟེ། རབ་གནས་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་ཆེན་གཉིས་ལྷན་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང་དོ་མཚར་ཅན་གྱི་ལྟས་བཟང་པོ་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ངམ་ཤོད་ཀྱི་བྱེ་ཐང་དང་གྲམ་ཐང་རྣམས་ནགས་ཚལ་དང་སྤང་ཐང་དུ་བསྒྱུར། བྱང་མཁར་སོགས་ཆུ་དཀོན་པའི་སར་ཆུ་འབྱོན་པར་མཛད། ལྷ་སྲས་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་བྷ་ཏ་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་བཅོམ་ནས་དེར་ཡོད་པའི་ནོར་ཟས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་བོད་དུ་དྲངས་པས། ནོར་བདག་རྒྱལ་པོ་པེ་ཧར་ཡང་ཀ་ཙའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་དུ་འོངས་པ་དེ་ལ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མར་བསྐོས། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས། སད་མི་མི་བདུན་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་སློབ་མ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་དབང་བསྐུར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་འཁོར་ཉུང་ཤས་ཤིག

ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་གནང་། ཇོ་འབངས་ཉེར་ལྔ་ཞེས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཐོག་མར་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་བོད་དུ་ཡུན་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གང་གི་དུས་སུ་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་པའི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། 《ཐ་བཞེད》ལས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བསམ་ཡས་ཀྱི་རབ་གནས་མ་མཛད་གོང་དུ་ཆུ་མེད་སར་ཆུ་འདོན་པ་དང་། ཕྱེ་ཐང་དང་གྲམ་ཐང་རྣམས་ཞིང་ཐང་དང་ནགས་ཚལ་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མང་པོ་བསྟན་པར་མཛད་པ་བློན་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་ཞུས་དོན། རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཙཪྻ་འདི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཆེ་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་འདིས་ནམ་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་དུ་བསྐྱལ་ན་ལེགས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་གྱི་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་བྱ་ཐབས་མ་རྙེད་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སྐྱེལ་མ་ཞུ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོག་ཏུ་གྲོས་བྱས་ཏེ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བའི་ལམ་བར་དུ་སྐོག་གསོད་བྱ་མ་ཐུབ་ན་རྗེས་སུ་བོད་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་ཉེན་ཡོད་ཅེས་གྲོས་མཐུན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་གཤེད་མ་རྟ་པ་མི་བཅོ་བརྒྱད་བཏང་ནས་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་ལ་ཁར་སྒྲུགས་ར་སྦྲད་དེ་སློབ་དཔོན་དེར་ཕེབས་པ་དང་གཤེད་མ་ཚོས་སློ་བུར་དུ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པར་འོངས་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་མ་ལ་སྔགས་བཏབ་པ་གཏོར་བས་གཤེད་མ་རྣམས་ལུས་རེངས་ཏེ་སྐྱལ་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པར་ལུས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སྲིན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་བཤད། 《བཀའ་ཐང》འགའ་ཞིག་ལས་སློབ་དཔོན་བོད་དུ་ལོ་དྲུག་བཅུ་གཉིས། བཅོ་བརྒྱད། ལྔ་བཅུ་སོགས་སུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། བསམ་ཡས་ཀྱི་འཁོར་ས་ཆེན་མོའི་ལྡེབས་བྲིས་དང《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ》《པདྨ་བཀའ་ཐང》བཅས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་འདུལ་དང་རྩིག་རྨང་འདིང་ཐེངས་གཉིས་བྱས་ཟིན་པ་དང་། བོད་དུ་ཕེབས་རྗེས་སླར་ཡང་རྩིག་རྨང་བཏིང་སྟེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པར་གསལ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་བཀའ་ཐང་ཁག་གི་ནང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་རིང་དང་། དེ་ནས་མུ་ནེ་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་སྐབས་དང་མུ་ནེ་བཙན་པོ་འདས་ནས་མུ་ཏིག་བཙན་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་ཤས་བཅས་ཀྱི་བར་བོད་དུ་བཞུགས་པར་གསལ་བ་ལྟར་ན་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཆུ་སྟག(༧༦༢)ལོ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་སྟེ་ཤིང་སྤྲེལ(༨༠༤)བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་སད་ན་ལེགས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཀྱང་ལོ་ཤས་བཞུགས་པ་བསྡོམས་ན་བོད་དུ་ལོ་ལྔ་བཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་ངེས་སྙམ། འོན་ཀྱང《བཀའ་ཐང》ནང་དུ་འཁོད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱིའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་འདྲེས་ནས་ཡོད་སྟབས་དེས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་བོད་ལྡོངས་སྐྱོ་བོ་ཡོངས་ལ་མཚུངས་ཟླ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པར་མ་དད་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་པ་ཕྱི་རབས་རང་རིགས་ཀྱི་མཁྱེན་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་ཏེ་ཐུགས་དགོངས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་ཡིན་ལགས།

སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་གདུང་རྒྱུད་བཅུ་གསུམ།

ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་སྲས་མ་ནུ་ས་ཏ། དེའི་སྲས་ཡེ་ནག། དེའི་སྲས་ཉི་མ་སྒྲོང་གསལ། དེའི་སྲས་པེར་ནག་ཅན། དེའི་སྲས་མོན་མོ། དེའི་སྲས་གཙོ་བོ་ལྷ་སྲས། དེའི་

སྲས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྲས་རྒྱལ་པོ་དགའ། དེའི་སྲས་ཏ་མགྲིན་རྒྱལ་མཚན། དེའི་སྲས་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས། དེའི་སྲས་དཔོན་བཞི་འཛོམ། དེའི་སྲས་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། དེའི་སྲས་དཔོན་ཆེན་གྲུབ་ལྷ། སྲས་རྗེས་མ་འདི་ཉིད་ཚེ་སྟོད་དཔོན་པོ་བྱས་པ་དང་ཚེ་སྨད་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གསང་སྔགས་ཆོས་སྡེ་གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་གསར་དུ་བཏབ།

སློབ་དཔོན་དྲུག ༡. དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། ༢. བརླབས་ལུང་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། ༣. རྒྱུད་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན། ༤ མན་ངག་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ༥. དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན། ༦. ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་བདུན། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། དགེ་བསྙེན་གྱི་སློབ་དཔོན། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན།

སློབ་དཔོན་ན་རིམ། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་འབོད་སྐབས་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ན་རིམ་ཞེས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་གོ་དགོས།

སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱ་ཁྱབ་པ་བས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ང་ལས་ལྷག་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་ཞེས་པས། སངས་རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་ལས་སྐྱེས། སློབ་དཔོན་ནི་པད་སྡོང་ལས་བརྫུས་ཏེ་འཁྲུངས་པས་སྐུ་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག སངས་རྒྱས་གཞན་ཆོས་དྲང་ངེས་རྣམ་སྟོན། སློབ་དཔོན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྔགས་སྟོན་པས་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བས་ལྷག སངས་རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སློབ་དཔོན་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདས་གྲོངས་མེད་པར་བཞུགས་པས་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །

སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་སློབ་མ་རིགས་པའི་སེང་ཆེན་བརྒྱད། གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། དན་འབག་པ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ། བྲུ་ཤ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། རྨ་བྱ་རྩོད་པའི་སེང་གེ། རྟགས་དབང་ཕྱུག་སེང་གེ། སྨྱང་བྲན་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། ལྡན་མ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ། གཉལ་བ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ་བཅས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྣང་གི་དངོས་སློབ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཚུལ་གསལ།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། གོང་དུ་དབྱིག་གཉེན་ཞེས་པར་གཟིགས།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁ་ཆེའི་བཙུན་པ་ན་པོ་ཆོས་སྐྱབ་དང་། ནུབ་སྐྱབ་མ་ཏུའི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་དབྱིག་བཤེས། ཐོ་གར་གྱི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་དབྱངས་སྒྲོག ཤར་ཏྲ་སེའི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སློབ་མ་འབུམ་ཕྲག་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས《བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ》ལ་སོགས་པ་བརྩམས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཁྱི(༡༢༣༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༢༧༤)ལོའི་བར། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས་༡༤༣པར་གསལ།

སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ས་སྐྱའི་ཁྲི་པ་བདུན་པ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཁྱི(༡༢༣༨)ལོར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ཆེར་ཡབ་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་

ཡུམ་མ་གཅིག་ཇོ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཆོས་རྗེ་ཁུ་དབོན་དང་བླ་མ་ཝུ་ཡུག་པའི་དྲུང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་རྩོམ་པ་ཅི་རིགས་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་དཔག་མེད་གནང་། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་ཡུལ་དུ་བཞུགས་རིང་ཁྲི་ཚབ་ལོ་འགའ་མཛད། རྗེས་སོར་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ཏི་ཤྲཱི་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་གནང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བཙུགས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཡོས(༡༢༧༩)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་མེ་ཏོག་ར་བར་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས། རྗེ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གསུང་རྩོམ་མི་འདྲ་བ་འགའ་མཆིས།

སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་བཞི་སྒང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ༡༢༨༣ལོ་ནས་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲི༡༣༤༠ལོ)བར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ཤོག་གྲངས༣༠༡དང་། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལེ་ཚན(༤)པའི་ཤོག་གྲངས༧༨པར་གསལ།

སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ། རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ(རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕོ༡༡༥༢ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག༡༡༨༢ལོ)བར་ཡབ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་ལྕམ་སྲུ་མྱི་གཉིས་བྱུང་བའི་རྗེས་མ་མ་གཅིག་འོད་སྒྲོན་གྱི་སྲས་ཆེ་བ་ཡིན། ཆུང་དུས་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་ཡབ་ཆོས་མང་པོ་ལེགས་པར་སློབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ན་གདན་སའི་ཁྲུར་རང་གི་གཅུང་པོ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་ལ་གཏད་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཕེབས་དུས《ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་བརྩམས་པར་མཛད། རྗེ་བཙུན་འདིས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་པ་དང་མ་མཛད་པའི་བཤད་སྒྲོལ་གཉིས་འདུག་ཀྱང་མ་མཛད་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་ཁུངས་དག་གམ་སྙམ་ཞེས《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》སྡེ་དགེ་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༣༢༨ནས ༣༢༨བར་དཔྱད་གཏམ་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་སྡེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ། བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》ཀྱི་ཤོག་གྲངས༣༥ནས༣༧བར་གསལ།

སློབ་དཔོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ། བླ་མ་ཡོངས་བཟུང་གི་རྒྱུད་ལས། གནས། དུས། ལྷ། སྔགས། བགྲང་། ཕྲེང་། ཕྱག་རྒྱ། སྦྱིན་བསྲེག དབང་བསྐུར། རབ་གནས་སོ། །

སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ཕར་རྒྱ་གར་གྱི་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་མའི་ལྟོ་ན་གནས་པའི་ཚེ་མ་ལ་སེང་གེའི་གནོད་པ་བྱུང་སྟེ་མའི་ལུས་སེང་གེས་ཟོས་ཀྱང་ལྟོ་ན་གནས་པའི་ཁྱིའུ་སེང་གེས་མ་ཟོས་པར་བདེ་བར་སྐྱེས་པས་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད། དེ་ནས་ནར་སོན་པ་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐད། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་བསམ་སྒྲུར་གཉིས

ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྙེན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་གཞུང་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། མནལ་ལམ་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་ཇི་བཞིན། ཆ་བ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྦྱར་བའི་མན་ངག་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་ཉི་ཁྲིའི་བསྡུས་དོན་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པར་སླ་བ་སོགས་མང་དུ་མཛད་དོ། །

སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་བདུན། (རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་སྟེ) རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (རྗེ་ཤར་གཉིས་ཏེ) བྱང་རྗེ་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ། ཤར་རྗེ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། (རྟོགས་ལྡན་གཉིས་ཏེ) རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་སྐྱོག་རལ་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ།

སློབ་མ་སྐྱོང་བ། སློབ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་པ། བཀའ་སློབ། དོགས་སེལ་སོགས་གནང་བ།

སློབ་མའི་ཆོས་བཞི། མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ། མི་ཟློག་པའི་བརྩོན་འགྲུས། གཞན་འདྲིད་མི་འཇོག་པའི་ཤེས་རབ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་གུས།

སློབ་མའི་སྒོ་གོན་བཞི། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ། སྐྱོའི་སློབ་དཔོན་དང་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་ལྷག་གནས་བྱ་བ། སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་བཏེག་ཅིང་སྐྱི་ལྟས་ངན་ན་བཟློག་ཐབས་བྱ་བའོ། །

སློབ་མའི་བྱ་བ་ལྔ། བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ། སྐུ་ལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་བྱ་བ། དེས་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ། དེའི་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཁྲིས་པ། དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བགྱི་བ།

སློབ་མའི་དབང་ལྔ། ཆུ་དབང་ལས་བུམ་གྱི་ཁྲུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷག་པའི་ལྷའི་བུམ་པ་དང་རྣམ་རྒྱལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་བུམ་གྱིས་དབང་བསྐུར་བ། གཤེགས་རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་ཅོད་པཎ་སོགས་སོ་སོའི་ཅོད་པཎ། གཤེགས་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྡོ་རྗེའི་དབང་། གཤེགས་རིགས་ལ་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་སོགས་དྲིལ་བུའི་དབང་། མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་རིགས་ཀྱི་མིང་གདགས་པས་དབང་བསྐུར་བའོ། །

སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལྔ། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ། བློ་གྲོས་ལྡན་པ། དོན་གཉེར་ཆེ་བ། གུས་པ། ཡིད་གཏོད་པ།

སློབ་ལམ་བཞི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དོན་མངོན་རྟོགས། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་བཞིའོ། །

གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །

གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྔ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། རིག་པ་འཛིན་པའི་ཐེག་པའོ། །

གསང་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་སྐྱོན་ཡོན་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ། དམ་ཚིག་དོར་བ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དང་། དེ་དག་གི་ལྡོག་ཟླ་ཡོན་ཏན།

གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་གཟིགས།

གསང་སྔགས་ཀྱི་དབེན་པ་གསུམ། ལུས་དཀྱིལ། ཟྭ་ག བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །

གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྟེ།

སྟོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསང་དགོས་པ་དང་། གསང་ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གསང་བ་དང་། ཡིད་སྐྱོབ་པ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ནས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པས་ན་སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བར་དུ་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་མ་ཐའང་སྦྱོང་བ་སྙེ་ཟིན་ཙམ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞུགས་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། ཞིབ་པར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཆོས་མཛད་པའི《ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ》དང《བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང》རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་མཛད་པའི《ལམ་རིམ》དང《སྔགས་རིམ》བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ།

གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྔ། ཨུཏྤལ། པད་དཀར། པད་མ། ཙན་དན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ །

གསང་སྔགས་རྙིང་མ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཐོག་མར་དར་བ་ནི་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ། འབངས་བཅས་ཞུང་ཤས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་པས་སློབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་ཟེར་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སྔགས་འཆང་ཧཱུཾ་ཀཱ་ར་དང་། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་བོད་དུ་ཕྱིན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་རྗེས་བོད་སིལ་བུའི་དུས་འགོར་རབ་བྱུང་གི་སྙེ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་རིང་བཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྐོར་དར་སྤེལ་མཛད། དེ་རྗེས་ཟུར་ཆེན་ཟུར་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སྐོར་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་གསུམ་ཡོད། རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ་བཅས་དང་། ༡. རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ་ནི། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ(སྔ་མ)ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་ཕྱིན་པ་དེས་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་། གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་གཉིས་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི་སྐོར་གསུངས་ཤིང་དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ནས་གཙང་སྟོད་མང་མཁར་དང་། ལ་སྟོད་སྟོ་བྱང་། འབྲི་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་བརྒྱུད། སྨྲ་འབོར་སྨད་གི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་དར་སྤེལ་བྱུང་། ཡང་སློབ་དཔོན་ཧ་ན་རཀྵི་ཏས་བལ་པོ་ཧཱུཾ་པོ་ཧེ་ལ་ཙ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་སོགས་གསུངས། བྲུ་ཤའི་ཡུལ་དུ་ཕྲོམ་ཙ་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ལ་གསུངས་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས་དར་སྤེལ་བྱུང་། ཡང་གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་རས་ལོ་ཙྪ་བ་བཻ་རོ་ཙྪ་ན་དང་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕེལ་བ་ལ་སེམས་ཕྱོགས་ཟེར། ཡང་ལོ་ཙྪ་བ་བཻ་རོ་ཙྪ་ནས་དབང་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལ་དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཟམ་པའི་མན་ངག་གི་སྐོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཀློང་སྡེ་ཟེར། ཡང་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་མྱང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ལ《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཏིག》གི་སྐོར་གསུངས་པ་ལས་རྗེས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་གྱིས་དར་སྤེལ་གནང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཏིག་ཟེར། ཡང་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེས་རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སིང་ཧ་ལ《མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཏིག》གི་སྐོར་གསུངས་པ་ལས། སྙིང་ཏིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད། ༢. ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་དཔེ་ཁག་གཅིག་རི་དང་བྲག་སོགས་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་ཏེ་གཏེར་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འདོན་དགོས་པ་དང་། འདོན་རན་པའི་དུས་རྟགས།

གཏེར་དེ་འདོན་པ་པོའི་མིང་རུས་སྐྱེ་ཡུལ། ལོ་རྒྱུས། ལུས་ཀྱི་ཤ་རྒྱགས་སོགས་གསལ་བར་འཁོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་བཏབ། རྗེས་སུ་གཏེར་དེ་འདོན་པའི་གནས་དུས་གང་ཟག་སོགས་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ན་གཏེར་དེ་བཏོན་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལ་གཏེར་ཆོས་ཟེར་ཞིང་། གཏེར་དེ་འདོན་པ་པོའི་བླ་མ་དེ་ལ་གཏེར་སྟོན་ཟེར། གཏེར་སྟོན་ལ་ཡང་ཇོ་མ་དང་བཙུན་མ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སློབ་དཔོན་པདྨའི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་བསྔོམས་པའི་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ་ཀླ་ལའི་བླ་མ་སྐྱུ་ཁྲིང་ལྷ་པས་མཛད་པའི《བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར》ལས་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་གྱི་མཚན་ཐོ་ཙམ་གསལ་ཞིང་། གཏེར་སྟོན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་པོད་དང་པོའི་ནང་ཡོད། ༢. ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ། བླ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་དག་པའི་སྣང་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དངོས་སུ་མཇལ་ནས་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གསང་བའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ཞུང་ཤས་ལ་དར་སྤེལ་གནང་བ་དེར་ཟེར། རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ཞིབ་པར་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི《གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འབྱུང་》དང་།《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》ཡི་ཚན་གཉིས་པ་བཅས་སུ་གཟིགས།

གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སྐོར་ལ་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱུད་པ་བཅས་ཡོད།

གསང་སྔགས་མཐའ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཉམས་སུ་བླང་བའི་མཐའ་ཅན། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཐའ་ཅན། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐའ་ཅན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅན་ནོ། །

གསང་སྔགས་པའི་དུས་དྲུག ༡. ཉ་དང་། ༢. གནམ་སྟོང་། ༣. ཚེས་བརྒྱད། ༤. ཉི་ཤུ་དགུ ༥. ཚེས་བཅུ། ༦. མར་ངོའི་ཉེར་ལྔའི་མཚན་མོའོ། །

གསང་སྔགས་བོན་གྱེར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་གསང་བར་བོན་གཞུང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལྟར་ཁྲིམ་བསྒྲགས་སུ་འདོན་པ།

གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པ། སྦྱོང་བྱ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ(སྐྱེ་བ། འཆི་བ། བར་དོ)དེ་སྦྱོང་བྱེད་གསང་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཞིག

གསང་སྔགས་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ། ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ། བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་པ། དད་པ་མེད་པ།

གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་རིམ་གསུམ། ཐོག་མར་སྣོད་ཙང་དུ་བྱ་བ། བར་དུ་བསྙེན་པ་བྱ་བ། མཐར་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ།

གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་བགེགས་སྐྱོན་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྦྱང་བ། སྔགས་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ། བསླབ་བྱ་དམ་ཚིག་མ་བསྲུང་བ། བླ་མ་ལྷ་ལ་མི་དད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྡོག་ཟླ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་བཞི།

གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་། དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར་དང་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཤཾ་ཀ་ར། བལ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཤི་ལ་མཉྫུ་སོགས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར་ཞིང་། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་ཝ་དང་། སྔགས་འཆང་ཧཱུྃ་ཀ་ར། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་སོགས་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་དར་སྤེལ་བཏང་བ་ནས། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་བར་བོད་དུ་དར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ(དེའི་སྐོར་གོང་དུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཞེས་པར

གསལ) ཟེར་ཞིང་། དེ་རྗེས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་ཕྱིར་སྐབས་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། རྟ་ནག་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཟེར།

གསང་སྔགས་གསར་མ། མདོ་ཕྱོགས་ལ་གསར་རྙིང་གི་དབྱེ་བ་མ་བྱུང་བས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་མང་ཆེ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཕྱིན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྙིང་མ་དང་། མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཕྱིན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ངེས་བཟུང་ནི་མིན་ཏེ། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་གོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་རྙིང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་གསང་སྔགས་གསར་མའི་འགྱུར་འགོ་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་བཟུང་མིན་ཏེ། སྐབས་དེར་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་འབྲོག་མི་དང་། རྟ་ནག་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ནས་བསྒྱུར་ཅིང་བཤད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཡིན།

གསང་ཆེན་ནཱ་དའི་སྒྲ་དབྱངས། གསང་ཆེན་སྔགས་ཀྱི་རོལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་པའི་དོན།

གསང་མཆོད་ལྔ། ཀང་གླིང་ཐོད་རྔའི་རོལ་མོ། ཤ་ཆེན་གྱི་བཤོས། དྲི་ཆུའི་ཡོན་ཆབ། ཚིལ་ཆེན་གྱི་མར་མེ། གསུར་ཆེན་གྱི་བདུག་སྤོས།

གསང་སྟོན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མཚན་གཉིས་དང་། མཚན་མེད་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྐོག་ཏུའམ་གསང་བའི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཛོ་སྟོན་པ་ལྷ་བུའི་དོན་ཡིན།

གསང་བདེ་གུང་གསུམ། གསང་ཕུ། བདེ་བ་ཅན་ར་བ་བསྟོད། ཚལ་གུང་ཐང་།

གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་སྟེ། དབུས་སུ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ། ཤར་དུ་རྣམ་སྣང་། ལྷོར་རིན་འབྱུང་། ནུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ། ཤར་ལྷོར་སྤྱན་མ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་མཱ་མ་ཀཱི། ནུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ། བྱང་ཤར་དུ་སྒྲོལ་མ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཤར་ལྷོར་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། ནུབ་བྱང་དུ་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ། བྱང་ཤར་དུ་རོ་རྡོ་རྗེ་མ། ཤར་སྒོའི་གཡོན་དུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ། གཡས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ། ཤར་སྒོར་གཤིན་རྗེ་གཤེད། ལྷོ་སྒོར་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། ནུབ་སྒོར་པདྨ་མཐར་བྱེད། བྱང་སྒོར་བགེགས་མཐར་བྱེད་བཅས་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ཏེ་ཞིབ་པར《དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ》ནང་གསལ།

གསང་འདུས་ལྷར་གྱི་རྣམ་པ་རིགས་བརྒྱ། རྒྱལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ། བདེ་གཤེགས་ཁམས་བཞི། ཡུམ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རིགས་ལྔར་ཕྱེ་བ།

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་མི་བསྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་གསང་འདུས་ལ། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ་ཟེར་བ་ཡིན།

གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ལྟར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བཅུ་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡུམ་བཅས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་དབུས་སུ་བྱུས་པའི་རིགས་ལྔ་ཡུམ་བཞི། རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག ཁྲོ་བོ་བཞི་བཅས་བཅུ་དགུ《དཀྱིལ་ཆོག་ཉེར་བུའི་ཕྲེང་བ》ལས་གསལ།

གསང་འདུས་རིགས་དྲུག གསང་འདུས་ལྷ་དགུ་མ་དང་

གསང་འདུས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ། གསང་འདུས་ལྷ་བཅུ་དགུ་མ། གསང་འདུས་ལྷ་ཉེར་ལྔ་མ། གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་མ། གསང་འདུས་ལྷ་སོ་བཞི་མ་སོགས་སོ། །

གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན། (ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས) རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང་(༡༠༧༣)ལོར་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཏབ། དེ་ཡང་དགོན་པ་འདེབས་སའི་ས་གནས་འདི་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་ལུང་བསྟན་པ་གནང་ཞིང་། དགོན་པ་མ་འདེབས་བར་དུ་གསང་བ་མཛོད་པར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་པར་བརྟེན་ནས་གསང་ཕུ་ཞེས་མིང་ཐོགས་པར་བཤད། ཐོག་མར་གྲྭ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པ་ལ་རྔོག་གིས་འཆད་ཉན་མཛད། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་ནས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་། སེ་འབྲས་མ་ཆགས་གོང་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་དྲུག་གི་གྲས་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གའི་མཁན་པོ་སེང་གེ་རི་བོང་ལས་རྣམ་འགྲེལ་གསན་པ་དང་། བཀའ་བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་ཡང་མཛད། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་གྲགས་པ་སེང་གེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཁོང་གི་བུ་སློབ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་དེ་དགེ་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་སྐབས་གསང་ཕུར་ས་སྐྱ་དང་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱེས་པ་སྟེ། ༡. སྤེལ་སེར། ༢. ཉི་མ་ཐང་། ༣. དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་། ༤. རྣམ་རྒྱལ་གསེར་ཁང་། ༥. ཁུ་སྟེ་བཅས་གླིང་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ལྔ་དང་། ༦. སྤྲོས་སྙིང་པ། ༧. གཞི་བ། ༨. ཉང་རོང་། ༩. གནས་སྒོ་བ། ༡༠. སྤྲོས་གསར་བ། ༡༡. ར་བ་སྟོད་སྨད་བཅས་གླིང་སྨད་གྲྭ་ཚང་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ་ཕྱིས་གྲྭ་ཚང་རྣམས་གྲྭ་ས་གཞན་དང་བསྲེལ་བའམ། ས་ཆ་གཞན་དུ་གཞིས་སྤོ་སྐབས་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་གཏན་གྲྭ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལས་མེད། དབྱར་ཆོས་སྐབས་མཁན་པོ་དང་ཁྲིམས་གཉེར་རྣམས་སྐེ་ཐང་ར་བ་སྟོད་པ་སོགས་གླ་ཁག་བཅུ་རེས་སྐོར་གྱིས་བྱེད་པ་དང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོས་གསང་ཕུ་གླིང་སྨད་ཞབས་དྲུང་གི་མིང་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ཞིབ་པར་གླིང་སྟོད་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཉིད་ཐང་དག་དབང་གཞོན་ནུ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་《གསང་ཕུའི་གདན་རབས་དང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བརྗོད་པ་པད་དཀར་ཆུན་པོ》ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས། གོང་དུ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན་ཞེས་པར་གཟིགས།

གསང་ཕུའི་གྲྭ་ཚང་བཅུ་གཅིག གོང་དུ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན་ཞེས་པར་གཟིགས།

གསང་བ་ཆོས་ལུགས། ༡. བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མི་དམངས་ཚང་མས་བོན་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་དགའ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་དང་། གཟུངས་ཕྱག་བསྐོས་ཕོར་སོགས་གནམ་ནས་བབས་པ་རེད་ཅེས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ནི་ཕྱི་ཙམ་དང་། དོན་དངོས་སུ་པཎྜི་ཏ་བློ་སེམས་འཚོས་བསྣམས་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ལ་ཕུལ་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་དེ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་བོན་པོ་རྣམས་དང་། མང་ཚོགས་ལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་མི་ཉུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པའི་དོན། ༢. བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དེ་ལྷ་ཡུལ་ནས་འོངས་པ་དང་། གནམ་ནས་བབས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས། རྒྱ་གར་ནས་འོངས་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་འདྲ་བཀོད་མེད་ཀྱང་《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》དང་《འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད》གཉིས་ཀྱི་ནང་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དེ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་རུས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་དེ་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པ་ལས་བོད་མི་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན། རྒྱལ་རབས་སྐྱིའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མི་རིགས་རང་རང་སོ་སོའི་ཐོག་

མའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉུས་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་…… བརྗོད་ཐབས་མི་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དོགས་གནད་ཡོད་པའི་…… གནད་ཀྱིས་གསང་བ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཞིས…… གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

གསང་བ་སྡེ་དྲུག གསང་སྔགས་སྐོར་གྱི་ཆོས་ཚན་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ལ་ཟེར།

གསང་བ་འབྲུ་དྲུག ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་དོན་མཚོན་པ་དང་། རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་སྐྱེ་གནས་དྲུག་སྦྱོང་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཚང་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་" དྲུག་པ་སྟེ། ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཟེར་བ…… སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཡིན།

གསང་བ་ཟབ་མོས་དུས་འདས་པའི་སྐབས་ཡིན།

དེ་སྔོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་སྐབས"' དེའི་བོད་ས་གནས་ཕྱི་ནང་གང་སར་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་ཡོང་བ་དང་རང་སེམས་འཆང་བའི་དགྲ་བོས་གཏོར་བཤིག་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལོ་ཤས་རིང་གསང་བ་བྱེད་དགོས…… པའི་ཞལ་ཆེམས་གནང་བ་ལྟར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༦༨༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༦༩༤)ལོ་བར་ལོ་བཅུ་གསུམ…… རིང་གསང་བ་བསྡམས་ནས་དེའི་རིང་ཕྱི་རྒྱར་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་སྐུ་ཆེའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་སྐུ་མཚམས…… དམ་པོར་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ཕ་བོང་ཁའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་སྡེ་པ་བཀྲས་རབ་པ་ཟེར་བ་གཉིས་མཁྱེན་ཡོན…… བཟང་ཞིང་ཞལ་ཕྱིམ་ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་… འདྲ་ཉམས་དོད་པོ་ཡོད་སྐབས་ཁོང་གཉིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུལ་བྱུས་ནས་ཆོས་བཤད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ། ཡིག་ལན་དང་དོགས་སེལ་བསྐུར་བ། མོ་འདེབས་པ། ཇོམ་ཡིག་འབྲི་བ་སོགས་བྱེད་དུ་བཅུག དེ་ནས་རབ་བྱུང་པོ་ཏ་ལ་གསལ་གྱི་ལྕགས་རྟ(༡༦༩༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་ཆེའི་ཞབས་བརྟན་དུ་ཁག…… བཏགས་ནས་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དམར་པོ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག་ལྷ་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་དུས…… མཚུངས་མཚོན་རྟེན་ཆུང་གི་སྣོ་ནས་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་… རྒྱན་གཅིག་ཀྱང་གསར་བཞེངས་བྱས་ཤིང་། ཆེང་རྒྱལ…… རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་འཚམས་འདྲིའི་ཞུ་ཡིག་དང་… སྨུགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་གཤེགས་ཟིན་པའི་བཟྷ་མཆོན་དུ…… རྒྱུན་བཞེས་ན་བཟའ་འབྲུལ་སྤྱང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཆ"' ཚང་དང་འཛིམ་བཟློས་འདྲ་སྐུ་གཅིག་བཅས་ཕུལ་ཡང་། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དམའ" བའི་རྐྱེན་གྱིས་གོ་བ་ལོན་མ་ཐུབ་པར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ…… སྐོར་ང་ལ་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན…… ཞེས་དྲི་བ་ནན་པོ་བཏོན་ཡོད། གསང་བ་བྱས་པའི་རིང་ལ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཚོན་ཆུང་གི་ཐོག" ནས་ངོས་འཛིན་ཞུས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང"' ཁྱི(༡༦༩༤)ལོར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་གསང་བ་བསྒྲོལ་ཏེ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དུ་དམིགས་པའི་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་སེར་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་བཙུགས་པ་ཡིན།

གསང་བ་གསུམ། སྐུའི་གསང་བ། གསུང་གི་གསང་བ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་གསུམ། យང་ན། དོན་དང་། ལུང་དང་། ངེས་པའི་གསང་བ་གསུམ་མོ། །

གསང་བའི་དཀར་གསུམ། ཀུང་། བྱང་སེམས། ཀླད་པ་གསུམ་མོ། །

གསང་བའི་དགྲ་གསུམ། གཟུང་འཛིན་ཕྱིའི་དགྲ། ང་… བདག་ནང་གི་དགྲ། ཆགས་སྡང་གསང་བའི་དགྲ།

གསང་བའི་མངར་གསུམ། པདྨ་རཱ་ག། དཔའ་བོ་གྲིར་… ཤི་བའི་ཤ། དྲི་ཆེན་དང་གསུམ་མོ། །

གསང་བའི་བརྡ་སྐད་འཆོར། གསང་སྔགས་ཀྱི་གསང་… བ་ཤོར་བ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་རྣམས…… རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོད་ཀྱང……

གཞན་ལ་གཏན་ནས་བཤད་མི་རུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བཤད་ན་སྔགས་ཀྱི་གསང་བ་ཤོར་ཏེ། རང་གི་ཉམས་རྟོགས་མར་འགྲིབ་འགྲོ་ཉེར་བ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསར་རྙིང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་པ་ཡིན།

གསང་བའི་རྩ་བརྒྱད། ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་མཁའ་གསང་སྦྱོར་བ་ལས་ཚང་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི། ཡུམ་གྱི་རྐྱེན་བཞི་སྟེ། དང་པོ། ཐིག་ལེ་ཞུགས་ནས་སླད་པ། རྒྱུ་བའི་ལམ་རྒྱུངས་པ། གཤེགས་ཤུལ་རྡོ་རྗེ་ཆུ་བ། སྟོད་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བཞིའོ། །གཉིས་པ། པདྨ་རཀྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་མཆིན་པ། བཞུགས་གནས་ཆོས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བུ་སྣོད། རྒྱུ་བའི་ལམ་ཀྵ་ག ལེན་པའི་ལམ་ཟེའུ་འབྲུའོ། །

གསང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། དབང་ཕྱུག་མ་ཧཱ་དེ་ཝ། ཀླུ་འཆི་བདུད་མགོ་དགུ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏི། བདུད་པོ་རོལ་པ་རྩ་གཅིག སྲིན་པོ་རཀྵ་ནག་པོ། གནོད་སྦྱིན་སོ་ཀ་ནྟ་ཛཿ གཟའ་ཁྱབ་འཇུག་པོ།

གསང་དབང་། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྲོལ་ལ། གསང་བའི་རྫས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་ཏེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞིག་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཟིགས།

གསང་མཚན། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་གསོལ་བའི་མིང་ལ་གསང་མཚན་ཞེས་པ་ཡིན།

གསང་ཡིབ་ཆུ་ཚན། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་དོག་བདེ་ཤང་གི་ཁོངས་སུ་གསང་ཡིབ་ཆུ་ཚན་ཞེས་ཆུ་ཚན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁུལ་དུ་ཅུང་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད། གསང་ཡིབ་ཆུ་ཚན་དེ་མཁལ་ཁྲུམ་དང་། པགས་ནད། ཚ་བ་སོགས་ལ་ཕན་པོ་ཡོད་སྐབས་སྟོན་དབྱིད་གཉིས་ལ་ཆུ་ཚན་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ཆུ་ཚན་དེའི་འགྲམ་གྱི་རི་འདབས་དང་། རི་འདབས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་སོགས་ལ་རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཞུགས་པའི་རྗེས་ཤུལ་དང་། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་ཤུལ་ཡོད་པའི་བྲག་རྡོ་དང་བྲག་ལྡེབས་ཀྱི་རྒྱ་བཟའི་སྐུ་བརྙན་རྣམས་ད་ལྟ་བསྡད་མེད།

གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བ། རང་གི་བླ་མའམ་དེ་མིན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སྐུ་གཤེགས་པ་ལ་ཞི་ས་བྱེད་ཚེ། གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། གོ་དོན་ནི། དེ་འདྲའི་བླ་མ་སོགས་ཕྱིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ངང་ནས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་གཤེགས་པ་དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་དེ་ཆོས་སྐུའི་ངང་དུ་ཕར་བསྡུས་པའམ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གསན་ཅིང་ངེས་རྒྱུར། ཉན་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད་སེམས་ལ་ངེས་དགོས་རྒྱུ།

གསན་སྦྱོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་སོགས་གཞན་ལས་ཉན་པའམ་གསན་ཏེ་རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

གསན་བཞེས། གཞན་ལས་གསན་ཏེ་རང་གིས་ཉམས་བཞེས་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། ཐུགས་བཞེས་མཛད་དམ་ཡང་ན་ཉམས་བཞེས་མཛད་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག

གསལ་འགྲིབ་མེད་པ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྐབས་རེ་གསལ་ལ་སྐབས་རེ་མི་གསལ་བ་དེ་འདྲ་མིན་པ།

གསལ་འདེབས། གསལ་པོར་བཤད་པའམ་དྲན་སྐུལ་གཏོང་བའི་དོན།

གསལ་སྣང་། རང་གིས་བསྒོམ་རྒྱུའི་ལྷ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་འཆར་དུ་བཅུག་ཏེ། རང་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་དེ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བཀག་པའི་དོན།

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་བཅུ་གཉིས། དོན་རྐྱེན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ནི། རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྫས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བཞི་གང་རུང་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ

གནས་པ་དེས། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་ངག་རྒྱུན་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ་དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ནི། ༡. རིགས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༢. བྱ་བ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༣. ཡོན་ཏན་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༤ རྫས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༥. རིགས་བརྗོད་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། ༦. བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། ༧. རིགས་བརྗོད་མཐའི་གསལ་བྱེད། ༨. བྱ་བ་བརྗོད་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད། ༩. ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད། ༡༠. འགལ་དོན་གསལ་བྱེད། ༡༡. དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད། ༡༢. སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་བཅས་སོ། །

གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་དཀའ་བའི་རྒྱན་བཞི། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་བཞི་ནི་གསལ་བྱེད་བཞིར་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བཞིའོ། །

གསལ་ལ་འཛིན་མེད་ཡོངས་སྐྱ། འདི་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། རང་སེམས་སུ་འཆར་སྣང་གང་ཡང་འབྱུང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ལ། འཆར་སྣང་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སྐྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གནང་སྲོལ་འདུག

གསིལ་ཁང་། ཕྱོགས་བཞི་ཀར་སྒོ་ཁྱུང་དང་ཁྲ་མ་ཡོད་པའི་འཁྱོགས་བྱམས་སམ་ཡང་ན་གསིལ་བ་ནི་བཏང་བ་དང་། དྲི་ཆུ་གསིལ་བ་ནི་གཙེན་པ་བཏང་བ་ཡིན་པས་དོན་དུ་གསང་སྤྱོད་ལ་གོ།

གསུག་པ། སྐོག་ཧན། དཔེར་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཐོས་པའི། །ཉིན་གྱིས་བརླག་པར་འགྱུར་བ་མང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུང་གི་རྗེན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དཔེའི་རིགས།

གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དྲུག་མ། (མ་ཎི་ཡིག་དྲུག) མ་ཎི་ཡིག་དྲུག་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་ནས་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས《སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད》ལས་བཤད།

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྔ། འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་། སྙན་ཞིང་འཇེབས་ལ་ཉ་བར་སྙན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉན་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་བཤད།

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ། 《བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ》ལས། གསུང་མཉེན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་འོད་གསལ་སྙན་ལ་འཇེབས། །མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་ཚུགས་སྙན་ཞིང་དུལ། །མི་རྩུབ་མི་བརླང་རབ་དུལ་ཉ་བར་སྙན། །ལུས་སེམས་སྙིང་ནི་ཚིམ་བྱེད་དགའ་བདེ་སྐྱེད། །གདུང་མེད་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་རིག་བྱ། །རྣམ་གསལ་དགའ་བྱེད་མངོན་པར་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད། །རིགས་ཤིང་འབྲེལ་ལ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་འབྲུག་དང་ལག་འགྲོའི་དབང་། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པིངྐ་ཚངས་པ་དང་། །ཤང་ཤང་ཏེའུ་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན། །རྔ་སྒྲ་མ་ཁེངས་མི་དམའ་ཀུན་རྗེས་ཞུགས། །ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་ཅིང་མ་ཚང་མེད་པ་དང་། །མ་ཞུམ་མི་ཞན་རབ་དགའ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས། །རྒྱུན་ཆགས་འབྲེལ་ཞིང་སྒྲ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད། །དབང་པོ་ཀུན་ཚིམ་མ་སྨད་མི་འགྱུར་ལ། །མ་བརྟབས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །དུག་གསུམ་སེལ་བྱེད་བདུད་དཔུང་ཚར་གཅོད་ཅིང་། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཞི་ཡིས་ལྷག་པའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཀླུ་དབང་དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པིང་ཀ་དང་། ཚངས་དབྱངས་ཤང་ཤང་ཏེའུ་རིས་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས། །ལྷ་དབང་དབྱངས་དང་རྔ་སྒྲ་ལྟ་བུར་བརྗོད། །མ་ཁེངས་མི

དམའ་སྒྲ་ཀུན་རྗེས་ཞུགས་དང་། །ཚིག་ཟུར་མ་ཆགས་མ་ཚང་མེད་པ་དང་། །མ་ཞུམ་མི་ཞན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། །ཁྱབ་དང་ཐ་མར་བཅས་པའི་ཚད་དང་ནི། །རྒྱུན་ཆགས་འབྲེལ་དང་སྒྲ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད། །དབང་པོ་ཚིམ་བྱེད་མ་སྨད་མི་འགྱུར་དང་། །མ་བརྡབས་པ་དང་ཉེ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཚུལ་ལྡན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན།

༡. མཉེན་པ། ༢. འཇམ་པ། ༣. ཡིད་དུ་འོང་བ། ༤ ཡིད་དུ་འཐད་པ། ༥. ཡིད་དུ་དག་པ། ༦. དྲི་མ་མེད་པ། ༧. འོད་གསལ་བ། ༨. སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ། ༩. མཉན་པར་འོས་པ། ༡༠. མི་ཚུགས་པ། ༡༡. སྙན་པ། ༡༢. དུལ་བ། ༡༣. མི་བརླང་བ། ༡༤ རབ་ཏུ་དུལ་བ། ༡༥. རྣར་སྙན་པ། ༡༦. ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པ། ༡༧. སེམས་སིམ་པར་བྱེད་པ། ༡༨. སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་པ། ༡༩. དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པ། ༢༠. གདུང་བ་མེད་པ། ༢༡. ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ། ༢༢. རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ། ༢༣. རྣམ་པར་གསལ་བ། ༢༤ དགའ་བར་བྱེད་པ། ༢༥. མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ། ༢༦. ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ། ༢༧. རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ། ༢༨. རྣམ་པར་རིགས་པ། ༢༩. རྣམ་པར་འབྲེལ་བ། ༣༠. ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ། ༣༡. སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས་ཅན། ༣༢. གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད། ༣༣. འབྲུག་གི་སྐད། ༣༤ ཀླུའི་དབང་པོའི་སྐད། ༣༥. དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས། ༣༦. ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས། ༣༧. ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས། ༣༨. ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས། ༣༩. ལྷའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས། ༤༠. རྔའི་སྒྲ། ༤༡. མ་ཁེངས་པ། ༤༢. མི་དམའ་བ། ༤༣. སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ༤༤ ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ། ༤༥. མ་ཚང་བ་མེད་པ། ༤༦. མ་ཞུམ་པ། ༤༧. མི་ཞན་པ། ༤༨. རབ་ཏུ་དགའ་བ། ༤༩. རབ་ཏུ་ཁྱབ་པ། ༥༠. རབ་ཏུ་ཆུབ་པ། ༥༡. རྒྱུན་ཆགས་པ། ༥༢. རྒྱུན་འབྲེལ་བ། ༥༣. སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ༥༤ དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། ༥༥. མ་སྨད་པ། ༥༦. མི་འགྱུར་བ། ༥༧. མ་བརྡབས་པ། ༥༨. ཞི་བར་བྱེད་པ། ༥༩. སེལ་བ། ༦༠. བདུད་ཚར་གཅོད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ། །

གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ། བསླབ་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཐོག་བར་མཐའ་གསུམ་དུ་དགེ་བ།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། ༡. མདོའི་སྡེ། ༢. དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ། ༣. ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ། ༤ ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ། ༥. ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ། ༦. ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། ༧. རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ། ༨. གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྡེ་བརྒྱད་དང་། ༩. གླེང་གཞི་དང་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་རབས་དང་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ༡. མདོའི་སྡེ། ༢. དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ། ༣. ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ། ༤ ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ། ༥. ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ། ༦. གླེང་གཞིའི་སྡེ། ༧. རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ། ༨. དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ། ༩. སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ། ༡༠. ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། ༡༡. རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ། ༡༢. གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ན་ཚིག་ཕྲུག་པར་གསུངས་པ་མདོ་སྡེ། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་དང་། མཐའ་མར་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དབྱངས་སུ་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། གང་ཟག་གི་དེ་ལྟར་ལས་འདི་བྱས་པས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འདི་ཐོབ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཅེས་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ། གཞུང་ཐམས་ཅད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ། ཡི་རང་ནས་གསུངས་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ། གླེང་གཞི་ཡུལ་གང་དུ་གང་ཟག་གི་ལྟུང་བ་གང་བྱུང་བ་དགག་པའི་བསླབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་གླེང་གཞིའི་སྡེ། དཔེ་དང་དོན་དུ་བཅས་ནས་སྐྱེས་རབས་བསྟན་

པ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་སོགས་སོ། །

གསུད་པ། སྐྲིག་པའམ་མ་ཞུས་པའི་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་གི་མིང་ཡིན།

གསུམ་ལྡན་དུས། འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་། ནོར། འདོད་པ། བདེ་བ་བཞི་ལས་ཆ་གཅིག་ཉམས་ནས་ཆ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཏེ་དེའི་ཡུན་ཚད་ལ་ལོ་གྲངས་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཉིས་འབུམ་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་ལྡན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གསུམ། དབང་བསྐུར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་གནང་བ།

གསུམ་རིག་པ། ཚེ་སྔ་མ་རིག་པ་དང་། ཕྱི་མ་རིག་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ་སྟེ་གསུམ།

གསེག་ཤང་། (འཁར་བསིལ) སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་འཆང་དགོས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཡིན། འདིའི་རིང་ཚད་ནི་དགེ་སློང་རང་རང་སོ་སོའི་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་ལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དུམ་བུ་གཉིས་ནི་ལྕགས་དང་། བར་གྱི་དུམ་བུ་ནི་གསོམ་ཤིང་རིལ་མོ་ཡིན། སྟོད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ལ་ཟུར་བརྒྱད། དེའི་རྩེ་མོར་རྣ་བཞི། རྣ་བཞིའི་རྩེ་མོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་མཚམས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གཅིག རྣ་བཞིའི་རྩ་བ་ཕྱོགས་བཞིར་གྱེས་པའི་དཀྱིལ་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གཅིག རྣ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་འོག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཨ་ལོང་གསུམ་སྟེ་བསྡོམས་པའི་ཨ་ལོང་བཅུ་གཉིས། སྟོད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་བརྩེགས་མ་གསུམ་སྨད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ལ་ཟུར་བདུན་དང་། དེའི་རྩེ་མོར་ལྕགས་ཀྱི་མདུད་པས་བཀག་པ་བཅས་ཡོད། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་དཔེ་རིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་མཚོན་དོན་བཅས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་འཁོར་ལྡེབས་རིས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་གསུང་འབུམ[ཙ]པའི་ནང《བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཉེར་མཁོའི་དཔེ་རིས》ཞེས་པར་གསལ་བས་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས།

གསེགས་བུ་བརྩམ་པ། རས་ཀྱིས་བཏུམས་པ།

གསེར་ཀ་གཡུ་ཡི་ཀ་ལེབ་ཅན། གསེར་གྱི་ཀ་གཞུ་གཡུ་ཕྲ་ཅན།

གསེར་ཁང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན། རྗེ་འདི་ནི་ལྷ་སར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་ཡབ་གཞིས་གཡུ་ཐོག་པའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༥༦)ལོར་འཁྲུངས། མཚན་ཡེ་ཤེས་འབར་ཞེས་གསོལ། ཆུང་དུས་སྐུ་གཟུགས་གཙོང་བ་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ་བསྟེན་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ཁོངས་གསེར་ཁང་ཁང་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་། རྗེ་གསེར་ཁང་པ་དང་། ཁྲི་ངག་དབང་ནོར་བུ། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རོང་པོ་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་དབང་ཀ་ས་ལྷ་རམས་པ། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་འདི་སྐུ་ཚེ་རིང་བ་དང་། སློབ་པ་ལམ་སྟོངས་པ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་རིག་མ་བསྟེན་དགོས་པའི་སྐོར་ལན་མང་གསུངས་པས་མཐར་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས། སྐབས་དེར་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་འཕྱ་སྨོད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་རྒྱུའི

ཀྱིན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱག་རྗེས་དང་། ཁྱིམ་གཞིས་སོགས་གང་ལ་མ་ཆགས་པར་དབེན་གནས་སུ་བྱ་བྲལ་ལ་གཤེགས། ལོ་ཤས་སོང་རྗེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་ཐོན་ནས་མཚན་ཆེར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་འབྲུག་ཡུལ་དང་། མོན་བཅས་པར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཕེབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས། ལྷ་སར་མདོ་སྔགས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྲལ། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ཐོག་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ཕར་ཚུར་ཆོས་བཀའ་གསན་རེས་གནང་། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སྒྲུབ་དང་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ཉིས་ལྡུང་དག་བྱེད་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》《བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆེན》སོགས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསོག་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་པོད་ཆུང་གཅིག་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་རྟ(༡༩༡༨)ལོར་གཞིས་ཀ་རྩེར་སྐུ་གཤེགས།

གསེར་ཀོང་མཚན་ཁྱབ་རེ། གསེར་རྐྱང་ལས་བཟོས་པའི་མཆོད་ཀོང་མཚན་གང་ཁྱབ་པའི་མཆོད་མེ་སྤར་བ།

གསེར་སྐྱེམས། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆང་གི་ནང་དུ་གསེར་བླུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། གསེར་སྐྱེམས་ནི་ཞལ་སྐྱེམས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ལ་གསེར་ཞལ་དང་། བཀའ་ཡིག་ལ་གསེར་ཡིག་ཅེས་འབོད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཡིན།

གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རྗེ་བཙུན་གསེར་ཁང་བ་ཡང་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་མདོ་སྨད་ཨ་རིག་ཚ་སྟོད་དུ་ཡབ་ནོའི་རིགས་དང་། ཡུམ་ཛ་ཧི་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཀ་ཀོར་སྤྲུལ་སྐུའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ར་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་ཤིང་བཟའ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིང་བཟའ་རྗོ་རྗེ་འཆང་དང་ར་བླ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཐོག་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་མཇལ། ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་ར་རྒྱའི་ཉེ་འགྲམ་ཀྲོད་པོ་རྫོང་དང་། གསེར་ཁང་རྩེའི་སྒྲུབ་གནས་སོགས་ཁག་བརྒྱད་ལ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། ལྷག་པར་དུ་གསེར་ཁང་ལ་འདག་སྦྱར་གྱིས་ལོ་མཚམས་ཁ་ཤས་གནང་བས་གསེར་ཁང་བར་གྲགས། རོང་པོ་དགོན་ཆེན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། ཅོང་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མཆོད་རྟེན་ཐང་དང་། དགོན་ལུང་། གསེར་ཁོག་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས། པེ་ཅིན་དུ་ཙན་དན་གྱི་ཇོ་བོ་མཇལ། སྤྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་ཐེངས་འགའ་ཤས་དང་། སྨྱུ་ཕྱག་འབུམ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཏོང་བ་གནང་། མདོ་སྔགས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་རྗེ་བླ་མའི་ལུགས་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཛད་རྗེས་མཆོག་ཏུ་ཆེ། གསུང་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན《བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་ཚོ་ག་བསྡུས་པ་འདོན་ཚུལ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་བདེ་ཆེན་འབྱུང་གནས》《བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆེན》སོགས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསགས་ཚུལ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་ཁྱེར་བདེ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང》《བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྙེན་ཡིག་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ》དང《བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་ཐོ་ཡིག་བདེ་ཆེན་མཆོག་སྦྱིན》སོགས་ལྷུག་རྩོམ་མང་དུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྦྲེལ(༡༨༥༨)ལོ་སྨང་ལུང་རི་ཁྲོད

ཏུ་སྐུ་གཤེགས།

གསེར་གྱི་ཁྲ་བ། འདི་མི་དང་མི་ལྷ་གཉིས་ཀར་གོ་ཆོག

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ། ཁ་སྐྱེའི་ནང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེར་གཟིགས།

གསེར་གྱི་ལྦང་། གསེར་ལས་བཟོས་པའི་ཤོག་བུ།

གསེར་གྱི་ཐག་བཟང་། གསེར་ལས་བཟོས་པའི་ཐག་པ་བཟང་པོ།

གསེར་གྱི་ཐིག་གུ། གསེར་ལས་བཟོས་པའི་སྐུད་པ།

གསེར་གྱི་རྡོང་རྩེ། གནའ་རབས་ཀྱི་གསེར་སྒོར་མོའི་མིང་སྟེ། ཕྱི་དབྱིབས་སྒོར་མོ་ལ་ནང་དུ་ཁུང་བུ་གྲུ་བཞི་ཡོད་པས་ཐག་པ་ལས་བརྒྱུས་ཆོག་པ། དེ་འདྲ་བཅུ་ཚན་དང་བརྒྱ་ཚན་བྱས་ཏེ་ཐག་པ་ལ་བརྒྱུས་ནས་སྤྱོད་ལེན་སྐབས་དངུལ་གྱི་གྲངས་འབོར་རྩི་བདེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

གསེར་གྱི་བང་མིག་བདུན། གསེར་བླུགས་པའི་སྒྲོམ་བུ་དྲ་མིག་བདུན་ཡོད་པ།

གསེར་གྱི་བྱ་ཚགས་ཤིང་བདུན་པ་གཅིག་ཚང་གིས་བཀང་ནས། གསེར་ལས་བཟོས་པའི་ཚང་གི་བུམ་པ་བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་གཟུགས་བྱས་པ། མཐོ་ཚད་ཁྲུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། (ཚགས་ཤིང་གང་ལ་ཁྲུ་གང་ཡོད)

གསེར་གྱི་རི་བདུན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་《མངོན་པ་མཛོད》ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་འཁོར་བའི་གསེར་རི་བདུན་ཡོད་པ་སྟེ། ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རིམ་པ་བཞིན། ༡. རིའི་རྩེ་མོ་གཉའ་ཤིང་གི་དབྱིབས་ལྟར་ཡོད་པའི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི། ༢. རིའི་རྩེ་མོ་གསོལ་མདའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་གསོལ་མདའ་འཛིན་རི། ༣. རི་ཡི་རྩེ་མོར་སེང་ལྡེང་གི་ནགས་ཚལ་ཡོད་པའི་སེང་ལྡེང་ཅན། ༤. རི་ཡི་རྩེ་མོ་བལྟ་ན་སྡུག་ཅིང་མཛེས་པར་ཡོད་པའི་ལྟ་ན་སྡུག་རི། ༥. རི་ཡི་རྩེ་མོ་རྟ་ཡི་རྣ་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་རྟ་རྣ་རི། ༦. རི་ཡི་རྩེ་མོ་གུས་འདུད་ཞུས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་རྣམ་འདུད་རི། ༧. རི་ཡི་རྩེ་མོ་འཁོར་ལོའི་མུ་ཁྱུད་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་མུ་ཁྱུད་འཛིན་རི་བཅས་བདུན་ཡོད་ཅིང་། གཉའ་ཤིང་འཛིན་རིའི་རྩེ་མོ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ཀར་སླེབས་པ་ནས་རི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ནང་མ་ནང་མའི་ཚད་ཙམ་དུ་སླེབས་པའི་མཐོ་དམན་གྱི་བར་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

གསེར་ཆོས། མཁིང་ཤོག་གི་ངོས་སུ་གསེར་ཞུན་གྱིས་བྲིས་པའི་ཆོས་དཔེ།

གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཙོང་ཆུའི་ཉེ་འགྲམ་ཨར་ཆ་ཞེས་པར་ཡབ་རྟ་མགྲིན་དང་ཡུམ་ཚེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༤༥)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལ་གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་གསེར་ཏོག་དགོན་དགའ་ལྡན་འགྲོ་ཕན་གླིང་དུ་གདན་དྲངས། རྗེ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་ཕྱི་མོའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་དང་ཉེར་མཁོའི་ཀློག་འདོན་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ནས་མཚན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་གྲགས་ཞེས་བསྐུལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་རང་སྐོར་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་དགུ་ནས་ཉེར་གཉིས་བར་ཞ་རྒྱ་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་སྐར་པ་རང་དུ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་དང་། རྒྱུད་འདུག བསྡུས་གཞུང་། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་བློ་འཛིན་དང་། དཔེ་ཁྲིད་དང་། སུམ་རྟགས། སྙན་ངག་སོགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་དབྱིད་ཆོས་དང་པོའི་སྐྱེང་ཚོགས་ལངས་མཛད། དེ་སྐབས་རྒྱ་སོག་གི་དུས་ཐེང་གི་རྐྱེན་པས་དབུ་མཛོད་འདུལ་བ་སོགས་གསན་བཞེས་གནང་མ་ཐུབ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། རྗེ་དེ་དང་།

གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན། རྗེ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་སྐུ་འབུམ་གྱི་རྒྱུད་གྲྭ་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་འགྲེལ་རྡོ་མཚར་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་གདན་ས་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་སྐབས་ཟི་ན་སྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རྩིས་སྐར་ནག་དང་། དཀའ་ལྡན་རྩིས་གསར་སོགས་རྩིས་རིག་གསན་བཞིན་མཛད། དགུང་ལོ་ང་དགུ་ལ་སྐུ་འབུམ་གྱི་གདན་རབས་ཕྱག་རྫོགས་མཛད། རྫོགས་པ་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པས《དགེ་ལྡན་རྩིས་གཞུང་བླང་དོར་གསལ་བའི་སྣང་བའི་མཛོད་མངོན་པར་དྲངས་པའི་རེའུ་མིག་མདོར་བསྡུས་མགྱོགས་འགྲོ་བདུན་ལྡན་གྱི་ཤིང་རྟ》《བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པ་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་མཚན་འགྲེལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་རྡོ་མཚར་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག》《སྐྱབས་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མཆོད་གཏོར་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང》《གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཟུང་འཇུག་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐས》སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོད་འབྲིང་བཅུ་ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཡོས(༡༨༧༥)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

གསེར་ཏཾ་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། འདི་ཐོག་མར་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྦྲེལ(༡༨༢༠)ལོར་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་ནོར་སྟོད་གླིང་ཁར་ཡིན། འདི་ཐོག་མར་ཚུགས་སྐབས་ཀྱི་དོ་དམ་མི་སྣར་ཚེ་རོང་བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་དང་། རྩེ་མགྲོན་ཞུན་རབ་པ། ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་ཚེ་བརྟན་བཅས་བསྐོས་པ་དང་། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་ལྔ་ཙམ་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདི་བཙུགས་རྗེས་གསེར་ཏཾ་བོད་སྲང་ཉི་ཤུ་བྱས་པ་པར་རྒྱག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཤིང་། ད་དུང་སྐམ་བུ་དང་། ཀམ་པྲ་ལི་འཐག་ལས་དང་། འཚེམ་འཁོར་ནང་འདྲེན་གྱིས་འཚེམ་བུའི་ལས་སྣོན། སློག་ཁང་སྐབས་བདེ་འཛུགས་སྐྲུན་བཅས་བྱས་རྗེས་རིང་མིན་ལས་ཁུངས་ཁྱ་བསྡུ་བྱས།

གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་ཡིན། དེའི་མཐོ་ཚད་ལ་ཐོག་སོ་གསུམ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱུར་གསེར་རྒྱ་ཐུར་གྱི་སྲང་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་དང་ཕྲ་རྒྱན་དང་བཟོ་བཀོད་ཐད་གསེར་གདུང་ཁག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོས་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདིའི་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་ལྡེབས་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། པེ་ཅིན་དུ་མན་ཆིང་གོང་མ་ཀོང་ཤུས་དང་། བཙུན་མོ་ཚི་ཤིས་ཐའི་ཧོ་གཉིས་དང་ཐུག་ཕྲད་གནང་བའི་སྐོར་བྲིས་ཡོད། མཆོད་རྟེན་འདིའི་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དམར་གདུང་ཉམས་ཆག་མེད་པར་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩེ་ནས་ཞབས་བར་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙན་ཡོད་པའི་ནང་རྟེན་མང་པོ་དང་། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོ་ཡོད།

གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་ཡིན། གསེར་གདུང་འདིའི་ཕྱི་གཏུམས་གསེར་ལྷད་མེད་རྒྱ་ཐུར་གྱི་སྲང་ཆིག་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ལས་བཞེངས་པ་དང་། མཐོ་ཚད་ཐོག་སོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཕྲ་རྒྱན་ལ་དུས་སྐབས་དེའི་བོད་དངུལ་སྲང་བརྒྱད་ཁྲི་སྟོང་མེད་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་བཞིའི་རིན་ཐང་ལྡན་པ་དང་། འདིའི་བུམ་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐུ་དམར་གདུང་ཉམས་ཆགས

མེད་པར་བཞུགས། མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙན་ཡོད་པའི་ནང་རྟེན་ཁག་མང་པོ་ཡོད། གསེར་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཅས་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཕུལ་ཡོད། གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་དངུལ་ལས་བཞེངས་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཡོད། གཡས་དང་པོ། པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན། གཡས་གཉིས་པ། བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་མཆོད་རྟེན། གཡས་གསུམ་པ། ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན། གཡས་བཞི་པ། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བཅས་དང་། གཡོན་ངོས་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། གཡོན་གཉིས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། གཡོན་གསུམ་པ་དབྱེན་བསྡུམས་མཆོད་རྟེན། གཡོན་བཞི་པ་མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཡོད་ཅིང་། གཡས་ངོས་ཀྱི་མཐར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པའི་གསེར་གདུང་ཚེ་སྤྱིན་འོད་འབར། གཡོན་ངོས་ཀྱི་མཐར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གསེར་གདུང་ཁམས་གསུམ་རྒྱན་མཆོག་བཅས་བཞུགས་ཡོད།

གསེར་པང་མིག་བདུན། གསེར་ཕྱེ་བླུགས་པའི་སྒྲོམ་བུ་མིག་བདུན་པ་ཞིག

གསེར་འབྲུ། ཕོ་བྲང་དང་འདུ་ཁང་གི་ཡང་ཏོག་ཏུ་བསླངས་པའི་གསེར་ཟངས་ལས་བཟོས་པའི་མཛོད་ལྡན་ཟེར་བ་དང་། བང་རིམ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་གཤམ་ལ་པད་མའི་འདབ་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་འབུར་དུ་དོན་པ་དེ་རིགས་ལ་གསེར་འབྲུ་ཟེར་བ།

གསེར་བྲེ། གོང་དུ་ང་སྔེའི་ནང་དངུལ་བྲེ་སྟོང་ཞེས་པར་གཟིགས།

གསེར་ཞོ། གསེར་དངུལ་སོགས་ལྗིད་ཚད་བརྟག་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད། དེ་སྔོན་བོད་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་རྩེད་ཐང་རྗེ་ཞོ་དང་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་མགུར་ཞོ་ཟེར་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད། གསེར་ཞོ་བཅུ་ལ་སྲང་གང་གི་ལྗིད་ཚད་ཡོད།

གསེར་བཟང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག ཐོག་མར་ཇོན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཁྲིམ་སྤངས་ནས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་མཚམས་པ་ཞིག

གསེར་བཟོ། གསེར་བཞུ་བརྡུལ་བྱས་ཏེ་བརྡུང་བ་དང་། དཀྲོལ་ཚགས་རྒྱག་པ། ལུགས་སུ་བླུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་རྩལ་ལ་ཟེར། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་ནང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཤིང་བསྲེགས་ནས་སོལ་བ་བཟོས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་རྣམས་བཞུ་བཏུལ་བྱས་པའི་ལག་རྩལ་ཐོག་མར་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས《ཐང་དེབ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་ནང་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པའི་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བློན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཙན་ལ་གསེར་སྣང་སྟོང་ཚོ་ལྔ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་སློང་བར་མངགས་པ་དང་། ཐང་ཐའི་ཙུང་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀའོ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གསེར་ལས་བཟོས་པའི་བྱ་ངང་པའི་གཟུགས་ནང་དུ་ཆང་བླུགས་པ་ཞིག་བློན་པོ་མགར་སྟོང་བཙན་ལ་བསྐུར་ནས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བར་མངགས་པ་སོགས་འཁོད་པ་དང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་དཀུང་བློན་ཆུང་བ་དང་། ནང་བློན་འབྲིང་བ། བཀའ་བློན་ཆེ་བ་གསུམ་ལ་གསེར་གྱི་བྱང་བུ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་དང་། ནང་བློན་ཆུང་བ་དང་། བཀའ་བློན་འབྲིང་བ་ལ་གསེར་གྱི་བྱང་བུ་ཆུང་བའི་ཡི་གེ་བཅས་བྱ་དགར་གནང་བར་བཤད་པ་བཅས་དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་མིས་གསེར་བཟོའི་ལག་རྩལ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཙམ་བཟོ་ཐུབ་པར་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ། གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་བོད་དང་བལ་པོའི་ལྷ་བཟོ་བ་མཁས་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་ཏེ་རང་རང་གི་ལག་རྩལ་ཁྱད་ཆོས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། གསེར་གདུང་ཆེན་

མོ་དང་། རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་རྣམས་བལ་པོའི་བཟོ་པར་བཞེངས་སུ་བཅུག་པ་དང་བོད་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་བླ་མའི་སྐུ་འདྲ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཟོ་བར་བཞེངས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཟོ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་ཞིང་། མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཆུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བཟོ་ལྟལ་ལེགས་པོ་མི་ཡོང་བ་དང་། རང་རང་སོ་སོའི་བཟོ་ལྟལ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རེད། 《གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག》ནང་གསེར་བཟོ་བ་བལ་པོ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་དང་མིང་གསལ་ཡང་བོད་རིགས་གསེར་བཟོ་བའི་མིང་མི་གསལ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གསེར་བཟོ་བ་ཁག་གཅིག་ལ་བླ་བ་རེར་རྩམ་པའི་ཕོགས་སྤྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པ་དེས་གསེར་བཟོ་བའི་ནང་བོད་རིགས་བཟོ་པ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ། འོན་ཀྱང《གསེར་གདུང་དཀར་ཆག》ནང་། བོད་རིགས་གསེར་བཟོ་བ་མི་གྲངས་ཇི་ཡོད་དང་མིང་བཅས་མི་གསལ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བར་ཞུ་རྒྱུ།

གསེར་ཡིག་པ། རྒྱལ་པོས་བཏང་བའི་བཀའ་ཡིག་ལ་གསེར་ཡིག་ཟེར་ཞིང་། གསེར་དང་འདྲ་བར་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་དཀོན་པ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། བཀའ་ཡིག་ཁྱེར་བའི་མི་དེ་ལ་གསེར་ཡིག་པ་ཟེར། གསེར་ཡིག་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཐད་ཀར་ངོ་ཐད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོ་ལ་སྡེ་ལེན་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་གློམ་རངས་པའི་སྐད་ཆ་གང་བྱུང་འགོད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། གསེར་ཡིག་པ་ས་གནས་གང་དུ་སླེབས་ཀྱང་བསྟི་བཀུར་དང་། སྡེ་ལེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། སྲིར་བཏང་གོང་མས་ས་གནས་གཞན་ལ་བཏང་བའི་འཚམས་འདྲིའི་ཡི་གེ་འཁྱེར་མི་ལ་གསེར་ཡིག་པ་ཟེར་བའི་སྲོལ་དེ་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་རྒྱལ་པོའི་མདུན་གྱི་དྲུང་ཡིག་ལའང་གསེར་ཡིག་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་སྐབས་དང་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས་སོ། །

གསེར་གཡུ་བརྩེགས་པའི་ཡིག་ཚང་ཆེན་མོ། གསེར་ཡིག་དང་གཡུ་ཡིག་གིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སྟེ། འདིའི་ནང་། ཀྲའོ་རྒྱལ་རབས་ནས་བཟུང་ཐང་གའོ་ཙུང་བར་གྱི་ལོ་གྲངས༡༨༠ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་དེབ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གི་མིང་།

གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྣ་རྒྱན། གསེར་གྱི་རྣ་ལོང་སྟེ། བུད་མེད་ཀྱི་རྣ་རྒྱན་ལྟ་བུ།

གསེར་ཤང་གིར་ཏི། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མལ་གྲོ་ཀ་ཚལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་ལྷ་ཁང་འདི་བཞེངས་པར་གསུངས་པས། ཀ་ཚལ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ས་གནས་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ངེས་ཀྱང་ཞིབ་ཆའི་དཔྱད་གཞི་མ་མཐོང་།

གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལུས་ཀྱི་དཔྱད། བྱིས་པའི་དཔྱད། གདོན་གྱི་དཔྱད། ལུས་སྟོད་ཀྱི་དཔྱད། མཚོན་གྱིས་ཐོག་པ་རྨའི་དཔྱད། མཆེ་བ་ཟུག་པའི་དཔྱད། རྒས་པའི་དཔྱད། རོ་ཙའི་དཔྱད་རྣམས་སོ། །

གསོ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལུས་དང་བྱིས་པ་མོ་ནད་གདོན། །མཚོན་དུག་རྒས་དང་རོ་བཙའ་བ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཅེས་དང་། ནང་གསེས་དབྱེ་ན། ལུས་ལ་བདུན་ཏུ། བྱིས་པ་ལ་གསུམ། མོ་ནད་ལ་གསུམ། དུག་ལ་གསུམ། གདོན་ལ་ལྔ། རྨ་ལ་ལྔ། རྒས་པ་ལ་གཅིག རོ་བཙའ་ལ་གཉིས་དང་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་སོ། །

གསོ་བ་རིག་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ནད་སྐྱིད་ངལ་རྩོལ་བྱེད་པ་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནང་སྐྱེས་དངོས་དང་། རྩི་ཤིང་། གཏེར་ཁ། སྲོག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་ཆ་ཇེ་ཚང་དང་། ཕུན་སུམ་ཇེ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཤིག

ཡིན་པ་དང་། རང་རང་སོ་སོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་གསོ་རིག་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་ནང་འོད་སྣང་འཕྲོ་བའི་ནོར་བུའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྨན་དཔྱད་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་ན། སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྔོན་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ནད་རིགས་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་བརྒྱུད། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་སྐྱེས་དངོས་དང་། རྩི་ཤིང་། གཏེར་རྫས། སྲོག་ཆགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་བཅོས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངོས་འཛིན་ཐུབ་སྟེ། དེའི་མཇུག་བསྡོམས་སུ་དུག་ཡོད་ན་སྨན་ཡོད་ཞེས་པ་དང་། དུག་ཀྱང་སྨན་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་རྫས་སྦྱོར་རིག་པ་ཤེས་ནས་མར་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲག་གཅོད་པ་དང་། ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་རྨ་བཅོས་པ་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚད་མཐོ་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་བོན་གྱི་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕན་ཤེས་སྨན་དཔྱད་ཟེར་བ་དེ་ནི་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་སྨན་པ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གི་ནང་། སྤང་རྒྱན་དང་། གུར་གུམ། ཟླུམ་རྩ་སོགས་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་སྨན་སྣ་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཀླུ་རྩི་དང་དོམ་མཁྲིས་སོགས་སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྨན་སྣ་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། གསེར། གཡུ་སོགས་གཏེར་ཁའི་རིགས་ནས་སྨན་བཅོས་བྱ་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྨན་བཅོས་བྱ་ཚུལ་དེ་དག་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་ལག་ལེན་བསྟར་ཐུས་ཡིན་པ་དང་། སྨན་གཞུང་དེའི་མཇུག་ཏུ་འཁོད་དོན། དཔྱད་གཞི་འདི་ནི་ཞང་ཞུང་གི་དཔྱད་ཐུག་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་བགྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གནའ་རབས་ཞང་ཞུང་གི་སྨན་བཅོས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྨན་བཅོས་བྱ་ཚུལ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་དུ་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྔ་ཤོས་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐར་རྩིས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་བོད་དུ་དར་ཞེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་གསལ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་སྨན་གཞུང་དེའི་མིང་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་གསལ་བཤད་འཁོད་པ་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཙུང་གི་ཚ་མོ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བླངས་ནས་སྤྱི་ལོ༦༤༡ལོར་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དཔེ་དེབ་འབོར་ཆེན་ཞིག་བསྣམས་ཡོད་པ་དང་། དུས་མཚུངས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བཟོ་པ་དང་། ལག་རྩལ་པ། སྨན་པ་བཅས་མང་པོ་བོད་དུ་ཁྲིད་ཅིང་དཔེ་དེབ་དེ་ཚོའི་ནང《སྨན་དཔྱད་བརྒྱ་པ》《བརྟག་ཐབས་བརྒྱད་པ》《དཔྱད་ཐབས་ལྔ་པ》《སྦྱོར་ཐབས་དྲུག་པ》《སྦྱོར་སྡེ་བཞི་པ》《གསོ་རིག་གཞུང་བཞི》བཅས་ཡོད་པ། དེ་རྣམས་རྒྱའི་ཧ་ཤང་མ་ཧཱ་དེ་བ་ཚེ་དང་། ཧྲ་རྨ་ཀོ་ཁ། ལོ་ཙཱ་བ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ལ་སོགས་པས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མིང་ལ《སྨན་དཔྱད་ཆེན་མོ》ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྨན་གཞུང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྔ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་སྲོང་བཙན་སྐབས་རྒྱ་ཡི་སྨན་པ་ཧན་ཝེན་ཧེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་བྷ་ར་དྷ་ཛ། སྟག་གཟིག་གི་སྨན་པ་ག་ལེ་ནོས་བཅས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཁོང་ཚོས་ཐུན་མོང་དུ་བརྩམས་པའི་སྨན་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ《མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཆ》ཞེས་ཟེར། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བླངས་སྐབས་སླར་ཡང་སྨན་གཞུང་སོགས་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བསྐུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་འགའ

ཞིག་བོད་དུ་བཏང་ཞིང་། སྨན་གཞུང་དེ་དག་གི་ནང་《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》འམ། མིང་གཞན《སྨན་དཔྱད་སོ་མ་ར་ཛ》ཡང་ཟེར་བ་ལེའུ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏ་ཤང་ལྷ་ཏ་ཡཱ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། འདི་ནི་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་སྔ་ཤོས་དེ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༧༥༥ནས་༧༩༧ཡས་མས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ལ་བསྟུན་གཞི་ཕོག་སྐབས་རྒྱ་ནག་སོགས་ནས་སྨན་པ་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཤིང་། རྒྱ་ནག་ནས་མཐའ་བཞི་སྐོར་གསུམ་གང་བ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྨན་བཅོས་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་སྐོར་གསུམ་གང་བ་སྨན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོས་ཁོང་ལ་མཐའ་བཞི་སྐོར་གང་བ་ཞེས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་སྨན་པའི་མཚན་ཕུལ་ཞིང་ཁོང་བོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་བོད་རིགས་དང་གཉེན་འབྲེལ་གནང་ནས་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱང་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ཁོང་གི་ལྷ་སྨན་མཛད་པ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་རྒྱ་གར་དང་། ཁ་ཆེ། ཨོ་རྒྱན། བལ་ཡུལ། མངའ་རིས། སྟོད་ཁ། ཀོང་པོ། དར་རྩེ་མདོ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་དང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་། ལག་རྩལ་མང་པོར་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཞིང་དུས་མཚུངས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་རྒྱ་གར་ནས་ཤཱནྟི་གརྦྷ། ཁ་ཆེ་ནས་གུ་ཧྱ་བ་ཛྲ། སྟག་གཟིག་ནས་ཏ་ལ་ཤཱནྟི། གྲུ་གུ་ནས་སེ་མདོ་འོད་ཆེན། ཁྲོམ་ནས་བི་ཇི་ཙན་པ་ཤི་ལ་སོགས་སྨན་པ་མཁས་པ་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། ཁོང་ཚོའི་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཀུང་བོད་དུ་དར་བས་བོད་ལུགས་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དོན་སྤར་བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་ཕྱིན། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་འབད་བརྩོན་གནང་བ་བརྒྱུད། བོད་ཡོངས་སུ་སྐད་གྲགས་ལྡན་པའི་སྨན་གཞུང《རྒྱུད་བཞི》དང་། གཞན་ཡང《ལག་ལེན་སྒྲོན་མེ》《ཉམས་མྱོང་གསལ་སྒྲོན》ལ་སོགས་པའི་སྨན་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་འབྲི་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ལ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་གསར་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྨན་པའི་སློབ་མ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དང་། དེའི་བཤད་ཁྲིད། ལག་ཁྲིད། དངོས་སྦྱོང་། སློབ་ཐོན་རིམ་པའི་དམིགས་ཚད་སོགས་ཆ་ཚང་བའི་སློབ་སྦྱོང་མིག་དཔེ་གསར་པ་འཛུགས་གནང་ཐོག སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་སྨན་པ་མཁས་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསོ་སྐྱོང་མཛད། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི《སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ》དང་དེའི་རང་འགྲེལ། ཁ་ཆེ་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བས་མཛད་པའི《ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ཟླ་ཟེར》བཅས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་།

རྒྱ་བལ་གྱི་སྨན་པ་མཁས་པའི་ལག་ལེན་དང་བཤད་པ་དར་སྤེལ་གནང་བས་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་མི་དགུ་སོགས་བྱུང་བ་ནས་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲགས། ལོ་ཙཱ་བ་ཁོང་དང་དུས་ཐོག་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི《སྨན་དཔྱད་སོ་མ་ར་ཛ》འམ། མིང་གཞན《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》ཡང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་གོང་གསལ《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》ཟེར་བ་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་ལྟ་རྒྱུ་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གཡུ་ཐོག་གསར་པ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སླར་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྨན་བཅོས་ལག་ལེན་དང་སྨན་གཞུང་མང་པོར་བརྟག་དཔྱད་གནང་སྟེ《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ》ཡང་བརྩམས་གནང་བ་ནས་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་གང་གི་ཐད་ནས་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་ཆ་ཚང་བ་དང་།

ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་ལུགས་སྨན་པའི་བཤད་རྒྱུན་དང་ལག་ལེན་ཐད་བྱང་ལུགས་དང་ཟུར་

ལུགས་ཁག་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ནི་བོད་སྨན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་གསར་པ་ཞིག་རེད། བྱང་ལུགས་ནི། བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག ༡༣༩༥ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག ༡༤༧༥ལོ་བར)གིས་གནམ་གཤིས་གྲང་བའི་ས་ཁུལ་གྱི་ནད་རིགས་བཅོས་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྨན་བཅོས་ཉམས་མྱོང་མང་པོ་ཕྱོགས་བསྡོམས་གནང་སྟེ《རྩ་བརྒྱུད་འགྲེལ་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ》《བཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན》《ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ》བཅས་བརྩམས་གནང་བ་ནས་བྱང་ལུགས་ཞེས་པའི་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་གྱི་རྒྱུན་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེར་ཟེར། ཟུར་ལུགས་ནི། དྭགས་པོ་ལ་ཐོག་ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེས(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག ༡༤༣༩ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག ༡༤༧༥ལོ་བར)གནམ་གཤིས་དྲོ་བའི་ས་ཁུལ་གྱི་ནད་རིགས་བཅོས་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྨན་བཅོས་ཉམས་མྱོང་མང་པོ་ཕྱོགས་བསྡོམས་གནང་སྟེ། རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ《སྤྱོས་ཤེལ་ཕྲ་མོ》ཞེས་པ་རྩོམ་འབྲི་གནང་ཞིང་། ཁོང་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ལས་མ་བཞུགས་པས་སྐུ་ཚེ་ཐུང་ཡང་། བོད་སྨན་གྱི་བཤད་རྒྱུད་ལ་ལག་ལེན་ཐོག་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁོང་དང་སྐུ་ཐོག་མཉམ་པའི་བྱང་ལུགས་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་དངོས་སློབ་མི་ཡི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་བརྩི་བཀུར་ཆེ་ཞིང་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྨན་གྱི་ལག་ལེན་སྐོར་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཀྱང《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ》སོགས་སྨན་གཞུང་འགའ་ཞིག་བརྩམས་པ་གནང་བ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་བྱང་ལུགས་དང་ཟུར་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་མི་ལུས་གཤགས་བཅོས་བྱས་ཏེ་ནང་ཁྲོལ་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཞི་འཛིན་ས་བྱས་ནས་སོ་སོའི་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་སྨན་བཅོས་ཐང་གཡང་བྲིས་ཡོད། དེ་རྗེས་ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་སློབ་བརྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས(རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྦྲུལ༡༥༠༩—?)ལོ་བཞིའི་རིང་ཟུར་ལུགས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་བཤད་རྒྱུན་དང་ལག་ལེན་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་པའི《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》《མན་ངག་བྱེ་བ་རིང་བསྲེལ》མ་ཡིག་བུ་ཡིག་བཅས་རྩོམ་འབྲི་མཛད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༥༧༣)ལོར། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་གཟིགས་དཔེ《རྒྱུད་བཞི་སྔོན་མ》ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ《གྲྭ་ཐང་རྒྱུད་བཞི》ཞེས་པའི་ཤིང་དཔར་ཐོག་མར་བསྐྲུན་པར་མཛད། དེ་ལ་མ་ཕྱི་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དུས་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཡོད་པའི《རྒྱུད་བཞི》དཔར་རྙིང་པ་དེ་ཐོག་མར་དཔར་སྐྲུན་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཡོས(༡༦༨༧)ལོར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གོང་གསལ་གྱི་སྨན་གཞུང་མང་པོ་དང《གྲྭ་ཐང་རྒྱུད་བཞི》བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་ཞུས་དག་མཛད་དེ《རྒྱུད་བཞི》དཔར་གསར་པ་དཔར་སྐྲུན་ཐོག དེའི་ཕྱི་ལོ《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོ》བརྩམས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༦༨༩)ལོར་དཔར་སྐྲུན་གྱིས་དངོས་སུ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས། 《བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོ》ནི་རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་སྔོན་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་ཡིན་སྟབས་དེ་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ད་དུང་བོད་སྨན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་པ་དང་། ལག་ལེན་སྦྱར་ལས་ཀོ་བདེ་བར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཆེད་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སོགས་བསྐོང་འགུགས་ཐོག་ཏུར་ཁྲིད་དུ་སྐྱིལ་བའི་མི་རོ་དངོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བྱང་ཁོག་ལུས་ཐིག་དང་། སྨན་རྫས་ཁག་གི་མ་དཔེའི་འདྲ་དབྱིབས་སོགས་ཚོན་ཁྲ་ཅན་གྱི་ཐང་ཀ་རྫོ་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྨན་པ་མཁས་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྗེས་འཛིན

བྱེད་པའི་བསམ་བློའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་བྱུས་པའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་རེད། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་ཡང་བོད་ལུགས་སྨན་པ་མཁས་པ་མང་པོས་ཆེད་རྩོམ་མང་པོ་བརྟོན་པ་རྣམས་ནས་དཔར་དུ་འགྲེམས་པ་དང་མ་འགྲེམས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(1840)ལོར་སྐྱེ་དགེ་དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《ཤེལ་གོང》དང《ཤེལ་ཕྲེང》ཟེར་བ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་དེ་ནི་རྩོམ་པ་པོས་དོན་དངོས་ལ་ཟབ་འཇུག་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་སྨན་རྫས་སྣ་ཁ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་འཚོལ་སྡུད་བྱས་པའི་སྨན་རིགས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་བཅས་ཧ་ཅང་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད་པས་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་གྱི་ཚད་མཐོན་པོ་ཡོད་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་ཡིན། མདོར་ན། སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་དུས་རབས་ཁ་ཤས་ནས་དེ་སྔོན་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུའི་བར་དུ་རགས་རྩིས་བྱས་ན་ཡང་བོད་ལུགས་སྨན་པ་མཁས་པ་རྒྱན་རབས་མི་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཡས་མས་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་བརྩམས་པའི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་དཔར་དུ་འགྲེམས་ཅིང་། ནད་གཞི་སྣ་རེ་གཉིས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བརྩམས་པའི་ཆེད་རྩོམ་དཔར་དུ་མ་འགྲེམས་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། གྲགས་ཆེ་བ་དཔར་དུ་འགྲེམས་པ་དང་མ་འགྲེམས་པའི་བྲིས་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ད་ལྟ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ཟིན་པའི་ངོ་གྲངས་ཀྱང་ཆིག་སྟོང་མ་ཟིན་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་ནི་རིན་ཆེན་ས་ཡི་བླ་བ་སྲུང་དུ་ཡོངས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ཀྱང་བསྒྱུར་དུ་མེད་པའི་རིན་ཐང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་གར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་ཆེར་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་རེད་སྙམ། འདི་ལས་རྒྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཟིགས་པར་འདོད་ན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཁག་དང་། བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་མཁས་དབང་བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བརྩམས་གནང་མཛད་པའི《བོད་ཀྱི་སྨན་རྫས་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས》སོགས་ལ་གཟིགས།

གསོ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་བདུན། ལུས་ཆགས་པའི་ཚུལ། ལུས་གནས་ཀྱི་ཉམས། ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལུས་ཀྱི་ལས། རྟེན་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་ན་ཚོད་རྒྱན་བྱིས་དར་མ་རང་བཞིན་ཉེས་ནད་རྣམ་པར་གྱུར་དང་མ་གྱུར་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལུས་འཇིག་པའི་ལྟས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

གསོ་སྦྱངས་སླང་བའི་དུས་དགུ། 1. ཚེས་གཅིག་དང་། 2. ཚེས་བརྒྱད་དང་། 3. བཅུ་བཞི་དང་། 4. བཅོ་ལྔ་དང་། 5. བཅོ་བརྒྱད་དང་། 6. ཉེར་གསུམ་དང་། 7. ཉེར་བཞི་དང་། 8. ཉེར་བརྒྱད་དང་། 9. གནམ་སྟོང་།

གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ། དང་པོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྒྱུད། བར་དུ་མདོ་འདོན་པའི་རྒྱུད། ཐ་མར་བསྔོ་བའི་རྒྱུད་དོ། །

གསོ་སྦྱོང་དྲུག བཅུ་བཞི་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བཅོ་ལྔ་པའི་གསོ་སྦྱོང་། གནོད་པ་ཞི་བའི་གསོ་སྦྱོང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་།

གསོ་སྦྱོང་གསུམ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དང་། བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་། གནོད་ཟློག་གསོ་སྦྱོང་ངོ་། །

གསོ་རས། གསོ་མ་ར་ཛའི་གོས་རྒྱལ་ལམ་གསོ་མས་འཐག་པའི་རས་ཀྱི་མིང་ངམ་གོས་སེང་སེང་པོའི་མིང་།

གསོག་ལྷང་ཞི་གསུམ། ནད་དང་པོ་མི་མངོན་པ། བར་དུ་ཕྱིར་ལང་བ། ཐ་མར་དྭག་པ་སྟེ་གསུམ།

གསོན་མཆད་ཀློམ་པོ། གསོན་པོ་དུར་དུ་སྦོད་སྐབས་ཞིག་པའི་བང་སོའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ཀློམ་པོར་ཡོད་པ།

གསོན་སྟོང་། གསོན་པོར་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་ན་རྨ་གསོས་དང་སྨན་རིན་སྤྲོད་པ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྡེ་ཡང་ཟེར། དེ་ཡང་རྨས་སྐྱོན་ཆེ་ཆུང་དང་རྨ་ཁ་གཏིང་རིང་ཐུང་། ཆེད་གཉེར་གྱིས་མཚོན་བཏབ་པའམ། ལག་

ཐལ་སྒོར་བ། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་ཁེལ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྨ་གསོས་དང་སྨན་རིན་ཐོབ་ཆེ་ཆུང་གི་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེའི་སྐོར་ཞིབ་པར《ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དེབ་གཉིས་པར་གཟིགས།

གསོན་པོར་དུར་དུ་ཞུགས། རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་མི་མེད་ས་སྟོང་ཞིག་ཏུ་དུར་ས་བཅལ་ནས་དུར་ཁང་བརྒྱབ་ཏེ་དེར་སྡོད་པ།

གསོན་གཤིད། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཉེ་འབྲེལ་ཤུལ་ན་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་གསོའི་མཆོད་འབུལ་བྱས་པ།

གསོན་གཤིན་གྱི་ལྟད་མོ། གསོན་ནི་སྲོག་གིས་འཚོ་བཞིན་པའི་མི་དང་གཤིན་ནི་འདས་ཟིན་པའི་མི་སྟེ། གསོན་པོ་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་གཤིན་པོ་རྣམས་ངན་སོང་གི་འཇིགས་སྐྲག་ལས་ཐར་བར་ཐོག་ཅེས་པའི་དགེ་རྩའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་ལོ་དུས་ཀྱི་འདུ་ཚོགས་ཤིག དཔེར་ན་རྒྱལ་རྩེར་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་མདའ་མང་ངམ་མདའ་དམག་ཟེར་བ་དོན་དངོས་རྒྱལ་རྩེ་དགེ་རྩ་ཆེན་མོ་ཞེས་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་བཞེངས་དུས་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་ངལ་དུབ་བྱུང་བའི་སྡིག་པ་དག་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དུས་ཕྱིས་དུས་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ།

གསོན་གཤིན་གྱི་རྩིས། གསོན་རྩིས་དང་གཤིན་རྩིས་ནི་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་གསོན་གཤིན་གྱི་རྩིས་ཤིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྩིས་ལ་སྐོར་འགོ་ཆེ་བ་དགུ་དང་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ལྷ་རེར་ཕྱེ་བའི་ཞེ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་གསོན་པོའི་ཆེད་དུ་རྩི་བའི་གསོན་རྩིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་བོན་ལུགས་ཀྱི་གཤིན་རྩིས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ》ལས་གསལ།

གསོར་ནམ། ཞིག་གསོ་དང་ཉམས་གསོ།

གསོལ་ཇ་བ། གསོལ་ཇ་ཞུ་མཁན། གསོལ་དཔོན།

གསོལ་དོན་སྨིན་སྒྲུབ་བྱུང་བ། བླ་དཔོན་གོང་མར་ཞུ་བ་གསོལ་བའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་རོགས་རམ་རྒྱབ་གཉེན་གྱི་བཀའ་ཤོག་གནང་བ་ལ་སྙན་གསོན་དོན་སྨིན་བྱུང་བ་ཞེས་པའམ་སྙན་ཞུས་དོན་སྨིན་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག

གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་འདུན་ཞུ་བའི་ཚིག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྗོད་པ།

གསོལ་བ་འདེབས་རྟེན། ཞུ་བ་འབུལ་བའི་རྟེན།

གསོལ་བཞི། གསོལ་བ་དང་བཞི་སྟེ། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་དང་གསོལ་བ་ཞུ་བ་གཅིག

གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་བླ་ཆེན་ཆོའི་སྐུ་བཅར་ཞབས་ཞུ་བ་གསོལ་དཔོན་དང་། གཟིམ་དཔོན། མཆོད་དཔོན་གསུམ་གྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན་ཅིང་། དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུའི་གམ་བཅར་ཞབས་ཞུའི་གྲས་སུ་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གར་སྐུ་བཅར་ནང་མ་མཁན་ཆེ་ཆེ་ཁའི་མཚན་གནས་གདན་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ལས་འགན་ནི། ༡. སྐུ་བཅར་གསོལ་དཔོན་མཁན་པོས་རྒྱུན་དུ་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཁང་གི་གསོལ་དཔོན་མཁན་ཆུང་དང་། གཉེར་པ། མ་ཆེན། ཞབ་པ། གསོལ་མཛོད་ར་བཅས་གསོལ་ཐབ་མི་གྲངས་ཉེ་ཤུ་སྐོར་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེ་གསོལ་ཐབ་ཁང་གི་གཙོ་འགན་བཞེས་དགོས་པ་དེ་ཡང་། གཙོ་བོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ལྷུགས་སྨིན་གསོལ་ཚོགས་ཁག་ལ་གཙང་སྦྲ་དང་དོད་དང་ལྡན་པའི་གཉེར་སྐྱོང་ཐོག་འཆར་འཕར་མཛད་སྒོ་ཁག་དང་། རྒྱུན་གཏན་དྲུང་ཇར་དཀར་སྒྲོ་དང་། གསོལ་སྒྲོ(སྒྲོ་མ)བཞེས་འབྲས་སོགས་ཞིབས་སྒོ་ཁག་སྒྲིག་གསོམ། གཞན་ཡང་རྩེ་སྐོར་གསོལ་ཐབ་པ་བསྐོ་འཛིན་འོས་འཆར་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོད། ༢. སྐུ་བཅར་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོའི་འགན་དབང་གཙོ་བོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་དང་། ཐུགས་དམ་ཁང་། མཚན་གཟིམ་ཁང་བཅས་ཀྱི་སྐུའི་ཉེར་སྤྱོད་དང་། སྐུའི་ན་བཟའ

སྐོར་ལ་གཙང་སྨྲ་ཕུ་དུད་དང་དོ་དམ། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཕོ་བྲང་ཡས་མས་སོགས་ཉེ་ཁྱུལ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས་བྱམས་འདེགས་པ་མི་བཙུ་དྲུག བྱམས་འཛིན་མི་བརྒྱད་བཅས་ལ་རྣམ་ཀུན་ཆེད་གཉེར་འགོ་འཚོ་བྱེད་པོ་ཕེབས་བྱམས་འགོ་པ་ཞེས་ཤོད་སྐོར་རིམ་བཞི་གཅིག་དང་། ལས་ཚན་པ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་དོ་དམ་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་ནས་མཛད་དགོས ༢. སྐུ་བཅར་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོས་ཏྲ་ལའི་བླ་མའི་ཐུགས་དམ་ཞལ་འདོན་ཁང་སོགས་གཟིམ་ཆུང་ཁག་ལ་འཆར་འཕར་མཆོད་སྦྲིན་སྒྲིག་གསོལ་ཞུ་སྣོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུན་གཏན་གཟིགས་དཔེ་ཁག་ལ་ཐུགས་ཚོགས་གནང་རྒྱུ་དང་ཚོགས་མང་གསུང་ཆོས་སྐབས་སོགས་ནམ་དགོས་སུ་གཟིགས་འབུལ་བསྟར་ཚོག་ཨང་གསར། དབུ་སྐོར་གྲྭ་ཚང་སྟེ། རྣམ་གྲྭ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་གཙོན་འདོམས་དང་། འདོན་ཁ་ཁྲལ། གར་ཞིག་དབྱངས་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་གཞག་ལ་དོ་དམ་འགོ་འཚོ་མཛད་དགོས་ལ་རྣམ་གྲྭའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དོན་གནད་སྐན་ཞུ་དགོས་རིགས་ཀྱང་ཆོས་དཔོན་མཁན་པོས་ཐད་ཀར་སྙན་སེང་ཞུས་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན།

བསགས་སྒྲུང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྡིག་པ་སྦྱང་བ།

བསད་བུ་འཛིན། དངོས་གཞིའི་གསོལ་ཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོགས་གསོས་ཀྱི་བཞེས་ཐོག་འབུལ་བ་ལ་ཟེར།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྔ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ནོར་བུ་སྔགས་སྨན་མཐུན་དཔྱད་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཙུའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །

བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་། ལྷ་སའི་བར་སྐོར་གྱི་སྟོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་གོ་ཕྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་སྐད་དང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་དེ་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་སུ་སྤྲད་རྗེས་ཡབ་གཞིས་བསམ་ཕོ་ཞེས་འབོད།

བསམ་གྲོས་ལེགས་བསྒྱུར་གྱི་རྫ་རྡོན། བསམ་འཆར་དང་གྲོས་གཞི་གོ་བསྒྱུར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྙིང་པོ།

བསམ་གླིང་བ། འདི་ཉིད་ཡབ་ཞུག་པ་མགོན་དང་ཡུམ་དར་མ་ལྕམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ (༡༡༨༩)ལོར་དིང་རིར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་དཔྱལ་ཆོས་བཟང་དང་གཙང་པ་སར་སྤོས་གཉིས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དཔྱལ་གྱི་བྲུར་ཆོས་པའང་ལོ་མང་དུ་བྱས། སྒྱང་སྟོད་ཀྱི་སེང་ཕྲེང་དགོན་པ་ན་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་ཞུས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྙེས། གངས་པ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་སྒྱང་སྨད་བསམ་གླིང་དགོན་བཏབ། རྟོགས་པ་མཐོ་ཞིང་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༢༦༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བསམ་འགྲུབ་རྩེ། སྔར་གཞིས་ཀ་རྩེའི་མིང་།

བསམ་ངན་ཕྱུང་སྦྱོར། བསམ་པ་ངན་པ་ཕྱོགས་སུ་བཅངས་ནས་མི་གཞན་དག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ།

བསམ་གཏན། སེམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པ་ཞི་ནས་རང་གི་སྒོམ་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་བརྒྱད། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། བདེ་སྡུག་གཉིས། ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྙོམས་འཇུག གཉིས་པའི་སྙོམས་འཇུག གསུམ་པའི་སྙོམས་འཇུག བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ།

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་རིས་གསུམ། འོད་

ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་ཏེ་གསུམ།

བསམ་གཏན་དག་པར་ཆ་མཐུན་བཞི། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་པའོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་རིས་གསུམ། ཚངས་རིས། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ། རྟོག་པ། དཔྱོད་པ། དགའ་བ། བདེ་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་ལྔ། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བའོ། །

བསམ་གཏན་ཕྱི་མས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྡུར་བསྟུས་པ། གང་དུ་སྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རིག་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག སྦྱིན་སྲེག་གི་བསམ་གཏན། དབང་བསྐུར་གྱི་བསམ་གཏན་ནོ། །

བསམ་གཏན་བཞི། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། ཆུ་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགའ་བ་སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། འཆི་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་རིས་བརྒྱད། སྤྲིན་མེད་པ། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་ཏེ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་སོ་སྐྱེའི་གནས་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་གནས་ཏེ་གནས་གཙང་ལྔ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ། གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་ཡིས་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་འཇོག་པ་ཡིན། རབ་མཐའ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་གཏན་བཞིའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་གནད་ཀྱི་ཡིན། འདི་ཡང་གོ་བ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

བསམ་གཏན་གཡོ་བྱེད་སྐྱོན་བརྒྱད། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ཅེས་པར་གསལ།

བསམ་གཏན་ས་དགུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་རྣམས་སོ། །

བསམ་གཏན་ས་དྲུག བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི། བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །

བསམ་གཏན་གསུམ། ལུས་སེམས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་མངོན་སྒྲུབ་ཀྱི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན།

བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་རིས་གསུམ། དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་ཏེ་གསུམ།

བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། སྨུ་སྟེགས་པའི་རིག་···

བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། འདབ་ཆགས་ཁྱུང་གིས་རྒྱ་མཚོ་ནས་སྦྲུལ་ཟ་གི་ཡོད་པས། ནམ་ཞིག་ཁྱུང་ལོ་ན་རྒས་ནས་རྒྱ་མཚོར་ཐེངས་མང་པོ་འཛུལ་ཀྱང་སྦྲུལ་ཟ་རྒྱུ་མ་རྙེད་པར་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་རྗེས་དེའི་སྙིང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ལོ་མང་པོ་ལུས་པ་དེ་ནོར་བུའི་ནང་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར།

བསམ་བྱུང་། ཐོས་པའི་དོན་དེར་རིགས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཤེས་རིག རིགས་པ་བཞི་ནི། ༡. བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ༢. ལྟོས་པའི་རིགས་པ། ༣. འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ། ༤. ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་ཡིན།

བསམ་སྦྱོར་གཉིས། བསམ་པ་ཀུན་སློང་དང་། སྦྱོར་བ་ལག་ལེན།

བསམ་སྦྱོར་མ་རུངས་པའི་བྱ་བ། བསམ་པ་ངན་པ་དང་སྤྱོད་པ་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད།

བསམ་བཞིན་དུ་མིའི་སྲིད་པ་བཟུང་བ། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་གང་རུང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཡི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བླ་མཁས་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བྱེས་པ་ཆུང་དུས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་དུ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རབས་གཉིས་པ་ཀརྨ་པཀྴི། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༢༨༣)ལོར་གཤེགས་ནས་ལོ་རྗེས་མར་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་ས་བྱི(༡༢༨༨)ལོར་ཀརྨ་པཀྴིའི་སློབ་མ་གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པས་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཀརྨ་པཀྴིའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་བོད་དུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཀརྨ་པཀྴི་ཡང་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་སྐུ་འཕྲེང་དུ་བརྩིས་པ་ལས། ཀརྨ་པཀྴི་ཉིད་བཞུགས་སྐབས་ཀརྨ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ(༡༤༧༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་བ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྤྲེལ(༡༤༧༦)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཁྱི(༡༤༧༨)ལོར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཉེ་གནས་དགེ་སློང་སྨྲོལ་མ་དང་། ཐོས་བསམ་གླིང་མཁན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟེར་བ་ལས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་མི་ཟེར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་ཐོག་མ་ཕུལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་དང་སོག་ཡུལ་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་དེ་བྱུང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྐྱང་ངམ་མེ་སྟག(༡༥༦༦)ལོ་གང་རིགས་ཤིག་ལ་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཤས་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༥༧༠)ལོར་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༥༧༤)ལོར་དབེན་ས་པའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནིའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གོང་མས་གསོལ་བ་དང་། ཨེར་ཏི་ནི་ཡི་མཚན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་མན་ཇུའི་གོང་མ་ཁང་ཤིས

ནས་ཕྱུལ་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སོག་ཡུལ་དང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་ཞེས་འབོད་པ་དང་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་བྱུང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཙྩ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་ནས་བཟུང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་དར་བ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་དགེ་ལུགས་པའི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་གོ་ས་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། དང་པོ། རྒྱལ་སྤྲུལ། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནང་སྐྱོང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། ༡. དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་གཤེགས་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང(༡༧༥༧)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱ(༡༧༧༧)ལོ་བར་ལོ༢༡རིང་སྲིད་བཟུང་། ༢. དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས(གོང་གི་ལོ་འཁོར་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༧༨༦)ལོ་བར་ཁྲི་ལོ༡༠) ༣. ཀུན་བདེ་གླིང་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༩༡)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༡༠)ལོ་བར་ལོ༣༠རིང་སྲིད་བཟུང་། ༤. ར་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༨༤༥)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི(༡༨༦༢)ལོ་བར་ལོ༡༨རིང་སྲིད་བཟུང་། ༥. གཉལ་སྟེ་དྲུག་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི(༡༨༦༤)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱ(༡༨༧༣)ལོ་བར་ལོ༡༠རིང་སྲིད་བཟུང་། ༦. སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ(༡༩༤༡)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོ་བར་ལོ༡༠རིང་སྲིད་བཟུང་བ་བཅས་གོང་གསལ་བླ་མ་དྲུག་པོ་དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན། གཉིས་པ། ཧོ་ཐོག་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་མིན་ཀྱང་མན་ཆེན་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ། པཎ་ཆེན་བཅས་གསུམ་གང་རིགས་ནས་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་སྦྱིན་པའི་བླ་མའམ་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ལ་ཟེར། གསུམ་པ། ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ། (ཧོ་ཐོག་ཐུའི་འོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གོ་གནས་མཐོ་བ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་ཁྲི་མཐོན་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཟེར) བཞི་པ། ཁྲི་སྤྲུལ(དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས)ལྔ་པ། མཁན་སྤྲུལ(སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་དགོན་པ་ཁག་གི་མཁན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་སྟེ། གྲྭ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་ཟེར)

བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། བསམ་ཡས་ཀྱི་གནས་སྲུང་རྒྱལ་པོ་པེ་ཧར་གྱི་འཁོར་གཏོགས་བཙན་རྒོད་འབར་བ་སྤུན་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གནོད་སྦྱིན་ཡང་ལེ་བེར་ཟེར་ཞིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་གནོད་སྦྱིན་ཙིའུ་དམར་པོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདུག

བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷག་དེར་ཡོད། སྔར་སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན།

བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་མཚན་རྒྱས་པར་འབོད་ན་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་བོད་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་གྲ་ནང་རྫོང་ཁོངས་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་རི་འདབས་ཤིག་ན་གནས་ཤིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཟ་ཧོར་གྱི་གདུང་ལས་བལྟམས་པའི་མཁན་ཆེན་ཤཱནྟི་ར་ཀྵི་ཏ་དང་། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་དཔྱད་བཏགས་ནས་ཆུ་སྟག་ལ་རྨང་བཏིངས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་གྲུབ། དེའི་དུས་སུ་བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་བོན་པོ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བཙན་པོས་ཀྱང

རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུགས་ཆེན་གནང་བར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དར་ནས་སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་འདི་ཡང་བཞེངས། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རྫོག་བརྩེགས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཐའ་བཞི་ལྕགས་རིས་བསྐོར་ལ་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཤར་སྟོད་དུ་སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་གནས་རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཁང་གླིང་དང་། ཤར་དབུས་སུ་ཆོས་དཔྱད་བྱ་ཡུལ་མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་གླིང་། ཤར་སྨད་དུ་བརྡ་སློབ་ཁང་བརྡ་སྦྱོར་ཚང་མང་གླིང་། ལྷོ་སྟོད་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྲི་གཏད་མནན་ཁང་བདུད་འདུལ་སྔགས་པ་གླིང་། ལྷོ་དབུས་སུ་བཙན་པོའི་ཧ་མཁྱེན་སྦྱིན་གནས་ཨརྱ་པ་ལོའི་གླིང་། ལྷོ་སྨད་དུ་ཆོས་སྒྱུར་ཁང་སྒྲ་སྒྱུར་རྒྱ་གར་གླིང་། ནུབ་སྟོད་དུ་ལུང་བསྟན་པེ་ཧར་གླིང་(པེ་ར་ཧར་ན་བཞུགས་ཡུལ་པེ་ར་ཧར་ནའི་གླིང་) ནུབ་དབུས་སུ་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་གླིང་(མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ཁང་བྱམས་པ་གླིང་) ནུབ་སྨད་དུ་བསམ་གཏན་སྒོམ་ཁང་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་གླིང་བྱང་སྟོད་དུ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཁང་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་གླིང་། བྱང་དབུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་གླིང་(བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གླིང་) བྱང་སྨད་དུ་མཛོད་ཁང་པེ་ཧར་དཀོར་མཛོད(པད་དཀར་དཀོར་མཛོད་གླིང་)བཅས་དང་། ལྕགས་རིའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་ཀ་ཆུ་ལྷ་ཁང་དང་། ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་། དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་། བུ་ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་བཅས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་བཀོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཁང་བོད་ལུགས་དང་། བར་ཁང་རྒྱ་ནག་ལུགས། སྟེང་ཁང་རྒྱ་གར་ལུགས་བཅས་ལུགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚང་བ་བྱས་ཡོད། འོག་ཁང་རྣམ་དག་སྒོ་གསུམ་དུ་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དུ་རྟེན་གཙོ་ཤུ་ཏ་ང་འདྲ་མ་དང་། གཙོ་བོའི་གཡས་གཡོན་དུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང་། བཻ་རོ་ཙ་ན། གཡས་སུ་ཇོ་ཇོག་འཁྲོམ་གསུམ་དང་འཇམ་དཔྱངས་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས། གཙང་ཁང་དབུས་མར་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་མོ་དང་གཙོ་བོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཁྲོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱིན་ཅན་མང་པོ་བཞུགས། གཡས་སུ་སྲུང་མ་ཁང་དེའི་ནང་སྲིན་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱི་པགས་པ་ལས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ། གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་འབུམ། གཡུ་ཡི་ཐུབ་པ། མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཡི་དབུ་ཐོད། དུང་གི་སེང་གེ་སོགས་བཞུགས། བར་ཁང་གཡུ་ཞལ་ཐིང་རྒྱ་ཕྲིན་ཀ་བ་ཉི་ཤུའི་ས། རྟེན་གཙོ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས། སྟེང་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཀུན་རིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་བཞུགས། ལྷ་ཁང་དེ་དག་གི་སྐུ་ཕྱིབས་སུ་མདོ་སྡེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་།

སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་རྒྱུད་རིས་ཚར་དུ་དངར་བ་བྲིས་ཡོད། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རྒྱུ་བོད་ཟླ་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་སྔོན་པོ་ཐོག་བརྩེགས་བདུན་ཅམ་ལྡན་པ་ཞིག་གནས། མཆོད་རྟེན་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུགས་སྒོ་བཅུ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། ཁྲི་དཔངས་མཐོ་བ། མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ལྷ་ཁང་གསུམ་རེ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞིར་ལྷ་ཁང་རེ། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ། དེའི་རྩེ་མོར་ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ལྕགས་ཐག་གིས་སྦྲེལ་ཡོད། མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཤིང་། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་གིས་བརྒྱན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཞེངས་པ་ཁྲི་ཟངས་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། མཆོད་རྟེན་དེ་རྩིག་གདན་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཁྲི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པ། ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ།

ཡང་སྙིང་དུ་ནོར་བུའི་ཏོག་བཅས་ཀྱི་མཛེས་པར་སྣང་། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སུ་ཆགས། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ས་དཀར་གསོལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆུང་དུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང་དབུས་སུ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་སེང་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན། དེའི་བང་རིམ་དང་། ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ། ནོར་བུའི་ཏོག་སོགས་ཀྱང་སྐྱིར་ན་གོང་དང་འདྲ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་མཆོད་རྟེན་དམར་པོ་བཞུགས། དེ་ནི་རྡོ་སོ་ཕག་དང་རྫ་ལས་གྲུབ་ཅིང་དབྱིབས་ཅོང་དྲིལ་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་བཅས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་རྣམ་བཞིའི་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་ནང་དུ་རྟེན་བྱིན་ཅན་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞུང་སྒོའི་ལྷོ་ངོས་རྩིག་འགྲམ་དུ་རྡོ་རིང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བཙུགས། རྡོ་རིང་གི་ཐོག་ཏུ་བོད་ཡིག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱན་རིས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པས་གནའ་བོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་འོག་ཁང་རྣམ་དག་སྣ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྣའི་ཐོག་ཏུ་ཆེང་གོང་མས་བྲིས་པའི་ཀེ་ལོ་ཅ་ལན(格鲁伽兰)ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་སྒོ་པང་ཞིག་བཀལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་མདུན་གྱི་རྒྱལ་སྒོའི་ཐ་ཤུར་ནང་བོད་ཡིག་བཀོད་པའི་ཅོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀལ་ཡོད་པ《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ཅོང་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་དད་ཞེན་ཆེ་བའི་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་འབྲོ་བཟའ་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་གྱིས་ཕུལ་བར་གསུངས། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་ཕྱག་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་གི་ཟང་ཟིང་དང་བོད་སིལ་བུའི་དུས་ཡུན་ཐུང་རིང་བ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་མཚམས་སུ་དགོན་པ་འདི་ཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་། དུས་ཕྱིས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་ཉམས་གསོ་རིམ་པར་མཛད། ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱའི་གོང་རོལ་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་སྟེར་གྱི་ཁང་རྒྱུད་རྣམས་མེས་འཛིག་སྐད། ད་ལྟའི་བསམ་ཡས་དགོན་འདི་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ཐོག་དེ་མོ་རྒྱལ་ཐོག་ཐོག་མའི་སྐབས་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་བསྐྱབས། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཡུལ། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་པཎ་དུ་མ་བྱོན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར་བའི་གནས་མཆོག གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་འཕང་མཐོ་བ། རྒྱུ་བཟང་ལ་བཀོད་པ་ལེགས་པ་བཅས་ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་ཁྱོན་དུ་སྙན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་ལྟབ་ལྟབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གཏོར་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཐོག་ནས་ནང་གི་རྟེན་རྫིང་ཕལ་ཆེ་བ་བཞུགས་མེད། རིག་གསར་རྗེས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་སྔར་རྒྱུན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

བསམས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་ཡིན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་བློ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན།

བསལ་བ་ལྔ། ༡. མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ། ༢. རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ། ༣. ཡིད་ཆེས་པས་བསལ་བ། ༤. འཇིག་རྟེན་པས་བསལ་བ། ༥. རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་བཅས།

བསིལ་ལྗོངས། བོད་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཞུ་བའི་གངས་རིའི་ཕྲེང་བ་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་ལས་བསིལ་བ་ཡོད་ཅིང་སྔོན་གྱི་དེབ་ཐེར་ཡིག་ཚད་ལ་ལར"རི་མཐོ་ས་གཙང་གངས་རི་གཉན་གྱི་མགུལ"ཟེར་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རི་བོ་གངས་ཅན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཀེ་སི་ཐེན་གྱི་བྱང་མཐའ་ནས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་བར་དང་། དེ

ནས་ཡར་སླུང་གཙང་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་པར…
ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་ལྟར་ཡོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་
པ་ཡིན།

བསིལ་བ་གསུམ། ཙུ་གང་དང་། གུར་གུམ། སུག་སྨེལ་ཏེ་
གསུམ།

བསུ་སྐྱེལ། ཕེབས་བསུ་དང་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་བསྡུས་མིང་།

བསུགས་པས་མ་འཁྲུས། ཆུ་སོགས་ལ་བ་ཙོར་བའམ……
བཤལ་བས་མ་གོས་ཞེས་པའི་དོན།

བསུང་། འདི་ལ་དག་ཡིག་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་དྲི……
བསུང་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་དྲི་མ་ཞིམ་པ་ལ་དྲི་མ་
བསུང་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་མིན། དྲི་བསུང་དང་།
དྲི་ངད་དོན་གཅིག་པས་དེ་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད།
དྲི་བསུང་ཞེས་པ་དྲིའི་ངར་ཤུགས་ཏེ། ཁ་སྐད་ནང་དྲིའི…
ངབ་ཟེར་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

བསེ། ཟངས་ཀྱི་མིང་དང་རི་དྭགས་བསེ་རུའི་མིང་།

བསེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། མདོ་སྨད་རེབ་གོང་བསེའི་
ཉ་ལུང་ཞེས་པར་ཡབ་རིན་ཆེན་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་སྐྱིད…
བྱམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ…
(༡༦༧༨)ལོར་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི…
དངོས་སློབ་མཁར་གོང་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་
གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ།
དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་འབྲས་སྤུངས་
སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། སློབ་དཔོན་དོན…
གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། འོད…
ཟེར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་
མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་གསང་ཕུར་དཀའ་བཅུའི་
མཚན་བཏགས་ཀྱང་བཞེས། འཇམ་བཞད་ངག་དབང…
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་ནས……
མཚན་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར…
བརྒྱད་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས། དགུང་
ལོ་སོ་གཉིས་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར…
མདོ་སྨད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལོ་ནས་ལོ…
དགུའི་རིང་དགོན་པའི་དགེ་སྐོས་མཛད་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་
ཀུན་སྤྱོད་དམ་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ནས་ལོ་
ཉི་ཤུའི་རིང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་གཉིས་པའི་ཁྲི་
ལ་ཕེབས། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང…
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ》
《བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་
འབྱེད》 《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་བཤད་རྒྱ…
མཚོ》 《འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག》སོགས་པོད་གཅིག…
ཙམ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང…
བཅུ་གཉིས་པའི་ས་རྟ(༡༧༣༨)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས……
དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

བསེ་འབབ ཀོ་བ་ལ་ཆོན་བྱུག་ནས་ཀོ་བསེ་ཟེར་བ་དང་རས་
ལ་བཀུག་རྩི་བཏང་བ་ལ་རས་བསེ་ཟེར་ཞིང་། བསེ་འབབ་
ནི་ཀོ་བསེའི་འབབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

བསེ་ཙ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བསེ་ཙ་
ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ནས་སྤྱོད་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་
གྱལ་ཞིག་སྟེ། དུད་འགྲོ་བསེ་བར་རྭ་གཅིག་ལས་མེད་པ…
ལྟར་འདུ་འཛི་གཡེང་བས་འཛིགས་ནས་གཅིག་པུར་གནས་
པས་སོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་སྟེ།
བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་བསླབ་པར་བྱ…
བའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ།
སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་
ནས། སློབ་དཔོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རང་སངས་རྒྱས་
གཞན་དག་སོགས་ལ་མི་བསྟེན་ཞིང་མི་འདྲེ་བར་གཅིག་པུར་
གནས་ཏེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།
རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་
གཞིར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད།

བསེར་མ་ལྷང་བ། རླུང་དལ་བུ་ལང་བ།

བསིལ་བའམ་བསིལ་བྱེད། སྐྱིལ་མ་དང་ལམ་མཁན་གྱི་
མིང་།

བསོ། བསོ་བསོ་ཞེས་པའི་སྐྲའི་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་།

བསོ་ཁ་བསྲུང་བ། སོ་ལྷ་བ་སྡེ་བྲ་ར་དང་། ས་མཚམས་སྲུང་བ།

བསོ་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ། རྡུལ་དང་དྲི་མ་འབྱུང་བ། པགས་པ་ལ་ནད་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིབ་པ། རླུང་དང་བད་ཀན་མེད་པར་བཤད་པ། ནད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །

བསོད་གྲགས་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ཡབ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་ཨ་རིག་གཡས་ཆེན་བཟའ་སྐྱིད་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༧༩༠)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔའི་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་སར་བཀོད། གཡག་ཤུལ་འདུལ་འཛིན་ཆོས་བཟང་དར་རྒྱས་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་གུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དྲུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ནས་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམ་རིང་ཞག་བཅུ་ཉི་ཤུ་ལ་ཙམ་པ་ཁ་ལ་སྦྱར་མ་སྐྱོང་བ་ཡོད་གསུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ལོ་དེར་བསྡུས་གྲྭའི་ཚོགས་རྒྱུགས་ཕུལ། ཐོར་གོད་ཆོས་ལྡན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་པོད་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡབ་རྗེ་ཧྲ་རྫའི་མཚན་ཅན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་བཟུང་བཀའ་ཆོས་གང་གནང་ཆག་མེད་དུ་གསན། འཛིན་གྲྭ་གཞུང་དུ་སླེབས་པ་ནས་དབུ་མ་གསར་མའི་ལོར་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་རྟགས་མཛད། གུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་དང་། ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་གསན། དེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཁྲི་ཆེན་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སེང་གེ། བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན་བཅས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཞུས། ཚ་ཕུག་ལོར་རིགས་གྲྭར་རྗེ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག བདེ་མོ་ཐང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཁྲིར་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༣༠)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། ལྷ་ལྡན་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་མང་འགྱེད་ཞལ་འདེབས་དང་། དགའ་ལྡན། བྲག་ཡེར་པ། ལ་མོ། ཕུན་ཚོགས་གླིང་། མལ་དྲོ་སྤང་གསར། རིན་ཆེན་གླིང་། གར་ཕུག་སོགས་འོལ་ཁའི་རྗེའི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་དང་། འཕན་པོ། གཞིས་རྩེ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་རྣམས་ཞིབ་མཇལ་ཞུས། དེ་ནས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་། ཤར་རྩེ་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལས་ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གསུང་འབུམ། ཆུ་བཟང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ལས་ཤ་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ལུང་རྣམས་གསན་ཏེ་སྨན་ཡོན་ཆེན་པོར་གྱུར། ལྕགས་ཡོས་ལོར་མདོ་སྨད་དུ་བྱོན། ཨུ་ཀེ་སྐར་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཤིང་འབྲུག(༡༨༥༥)ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་འཁོད་དེ་བརྩི་བཞག་ཆག་མེད་མཛད། ཆོས་རྒྱུན་འཛིན་པའི་བུ་སློབ་ས་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇ་བ། མཛོད་དགེ། དཔལ་ཤུལ། སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག ཧོར། རོང་ཚོ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཕྱོགས་གང་སར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད། གཞན་ཡང་བྲག་དཀར་སྤྲང་ཆུབ་གླིང་། རྒྱལ་ཡུང་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་། གཞུང་བ་ཁ་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་སོགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་བསྩལ། དེ་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་ལན་མང་བཞུགས། དགེ་ཚུལ་སློང་སྡེ་ཕྱིར་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཅི་མཛད་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་ཤིང་ཀུན་ལ་མཐུན་གྲུབ་ཁོ་ན་མཛད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོར་ཞིག་ལ་ཡབ་རྗེ་ཧྲ་རྫའི་ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མའི་དགུང་གྲངས་དེ་འཚོར་ན་བཟང་། དེ་ཕན་ཆད་ཉིད་ནས་བབ་ལ་གཟིགས། ཏ་ཙང་བགྲེས་ན་སྐུས་ཐེགས་དཀའ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་རེ་བདུན་གྱི་དགུང་ལེགས་འཚོར་བའི་ལོ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་

བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཧྲ(༡༨༥༨)ལོར་མཁའ་སྤྱོད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རི་ཞིག་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། ཐུགས་དམ་གྲོལ་རིང་ལ་ཀླུང་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སོགས་རྫོགས་རིམ་ནས་བཤད་ཚོད་ལྟར་གྱི་རྟགས་མངོན་མཚན་ཅན་བྱུང་། ཐུགས་སྲས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་དུ་བྱོན།

བསོད་སྙོམས། རི་ཁྲོད་དུ་བསྡད་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་། དགོན་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་སྟོན་དུས་སོགས་དུས་ངེས་ཅན་དང་། ཡང་ན་ངེས་མེད་དུ་གྲོང་གི་ནང་བཟའ་ཆས་སོགས་སློང་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བའི་མིང་།

བསོད་སྙོམས་པ་ལ་ཉེད་པས་ཚོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ། བསོད་སྙོམས་པ་ལ་ཉེད་པས་ཚོག་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་ནི་འདྲིས་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཟས་ཅི་ཙམ་ཉེད་པ་ཙམ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐར་གྱིས་སློང་བའི་བསོད་སྙོམས་པ་ནི། ཁྱིམ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་བསོད་སྙོམས་ཅི་ཙམ་ཉེད་པ་ཟ་བར་བྱེད། བདག་གིས་འདི་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་འཐོབ་པོ་སྙམ་ནས་གོ་འཕང་བསྐྱོད་དེ་མི་འགྲོ་བའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི་སྟན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདུག་ནས་ཅི་ཙམ་ཟ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་མི་ཟ་བའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུག་ནས་ཅི་ཙམ་གྱིས་བདག་འཚོ་བའི་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་བླངས་ནས་ཟ་བའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ནི་སྣམ་སྦྱར། བླ་གོས། མཐང་གོས་གསུམ་གྱིས་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་མམ་གོས་ལྷག་ཅི་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་བལ་ལས་བྱས་པ་ཤ་སྟག་འཆང་གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བོར་བའི་གོས་གཤང་གཅི་སོགས་ཀྱིས་རེག་པ་མི་གཙང་བ་རྣམས་བོར་ཏེ་ཏུང་བ་བླངས་ཏེ་བཀྲུས་དྲུབ་ཁ་དོག་བཟང་པོར་བསྒྱུར་ནས་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་བ་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པའི་དགོན་པ་དང་ནགས་འདབས་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིང་དྲུང་བ་ནི་ཤིང་སྡོང་པའི་དྲུང་དུ་གནས་འཆའ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ནི་སྟེང་གི་ཐོག་མ་བཀབ་ཅིང་མ་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་དུར་ཁྲོད་པ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཤི་བོ་ཅིག་འདོར་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཙོག་པུ་བ་ནི། ཁྲིའམ་ཁྲིའུའམ་རྩྭའི་སྟེང་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱབ་བམ་གློས་མི་བརྟེན་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ནི་རྩྭ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའ་ཞིང་ལན་ཅིག་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་བརྗེ་ཞིང་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱིང་བ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆུང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། བསོད་སྙོམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཆུང་དུ་ནི། གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉེད་པ་ལེན་པ་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར་མི་ལེན་པར་ལམ་དུ་ཉེད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ཡང་མི་ལེན་པར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ།། སྟན་གཅིག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་དུ་ནི། ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འབྲིང་ནི་སྟན་གཅིག་པོ་དེ་མ་སྤྱངས་ཀྱི་བར་དུ་ཟོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་བྱུང་ན་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཟོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་ཡང་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་དུ་ནི། ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་བཀྲུས་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཟས་ཟ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྟབས་ན་ལེན་ལ་ཁ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུས་ནས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྔར་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བླངས་ནས་ཟ་བཞིན་དུ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་དུ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་།

རས་ཆེན་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་དང་སྣན་དང་གདིང་བ་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རས་ཆེན་སོགས་བཞི་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་ཙམ་འཆང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འཆང་བའོ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། བྱི་བས་ཟོས་པ་ཞིག་པ་དུམ་བུར་བཅད་པ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་པར་བོར་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེ་དག་མི་ཡིན་པར་དུར་ཁྲོད་དང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་དང་ལམ་པོ་ཆེར་ལྷུང་བ་ཡིན་པའོ། །དགོན་པ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་འདོམ་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པའོ། །ཤིང་དྲུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ཤིང་དྲུང་ངོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར་ངོས་ཅུང་ཟད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱོར་བར་གནས་པའོ། །བླ་གབ་མེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། སྡིང་གི་ངོས་གསུམ་གཡོགས་ལ་གཅིག་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། སྡིང་གི་ངོས་གཡོགས་ལ་གསུམ་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྡིང་གི་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་གཡོགས་པར་གནས་པའོ། །དུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། སྔོན་དུར་ཁྲོད་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་དུར་ཁྲོད་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོ་ཅུང་ཟད་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཤིའོ་ཚོག་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པའོ། །ཙོག་པུ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ངོས་གཉིས་བསྙེས་ནས་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ངོས་གཅིག་བསྙེས་ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ངོས་ཐམས་ཅད་མ་བསྙེས་པར་གནས་པའོ། །གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཆུང་ངུ་ནི། ཡན་གསུམ་དུ་མལ་འཆའི་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཡན་གཉིས་སུ་མལ་འཆའི་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཡན་གཅིག་སྟན་བཏིངས་པ་ལ་མལ་འཆའི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་བརྗེ་མི་འཚོས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བལ་མ་རྙིལ་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱད་པ་མི་རུང་ལ་རྙིལ་ནས་རུང་བ་བཞིན་དུ་བསོད་སྙོམས་དང་ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པའི་ཚེ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས་ཚངས་སྤྱོད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་རུང་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

བསོད་ནམས། དགེ་བ་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་དང་ནུས་པ་ལ་ཟེར།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ། །

བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ། ཚེ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་གསུམ།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཕ་མ་དྲིན་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཕ་མ། ནད་པ། བླ་མ། དགེ་འདུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅས།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལམ་བཅུ། དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་སྟེ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གཟིགས།

བསོད་ནམས་བརྒྱད། འཁོར་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བཞི། བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས། ལྷའི་བུ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས། རབ་འཕྲུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས། ལྷ་དབང་གྱུར་པ་ཚངས་ཆེན་ལྷ་བུར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་སོ། །

བསོད་ནམས་མཆོག་སྦྱིན་གྲགས་བཟང་། ཇེ་འདི

ཉིད་ཤབ་དགེ་སྡིངས་ཀྱི་སའི་ཆར་ཁྲུར་གྱི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཡོས(༡༣༨༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཞེས་སྐབས་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་གྲགས་བཟང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་མཁན་ཆེན་གང་གི་དྲུང་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། སློབ་དཔོན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་ལྡན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་གཉིས་ལས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསན། དཀའ་བཅུ་པ་དར་བཟང་དང་། གྲུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་བློ་བ། སྣར་ཐང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ། སྤྱན་སྔ་ཉེར་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ། གཙང་པ་བློ་བཟང་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་གནས་འབྱམས་ཀླས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ས་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོ་ནས་ཆུ་གླང(༡༤༣༣)ལོ་བར་སྣར་ཐང་གདན་ས་ལོ་བཅུ་དྲུག་བསྐྱངས། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཆོས་སྡེའི་གོ་སར་བཞུགས། གོང་མ་ཕག་གྲུའི་བླ་མ་མཛད། ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དཔལ། ཆོས་རྗེ་ལོ་ཆེན། ཆོས་རྗེ་འདུས་པ་བ། ཆོས་རྗེ་དགེ་འཕེལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕྱག་རྫོམ་ཇི་སྙེད་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྤྲེལ(༡༤༥༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར། མཁས་དབང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༨༣༢)ལོའི་ཟླ་བ་༡༢པར་ལྷ་ལྡན་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་ལྷ་ལྡན་གཡུ་ཐོག་བཙན་ཁང་སྐོར་གཉེར་སློབ་གྲྭར་ཡི་གེའི་འབྲི་ཀློག་དང་། དག་ཡིག ལེགས་བཤད། གཞུང་ཡིག་འབྲི་སྟངས། རྩིས་སོགས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་རིང་ལ་གཞང་དེའི་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲངས་ནས་ཆབ་མདོ་དང་རྒྱ་ཤལ་སོགས་སུ་བཤེས་གཉེན་ཟུར་བཀོད་ཀྱིས་ཡིག་རྩིས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་མ་ཆད་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་ལྷ་ལྡན་རང་དུ་གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་གནས་ལ་སློབ་པའི་ཁྲུ་མཆོག་སྨིན་གླིང་བློ་གྲོས་ཆོས་བཟང་དང་། ཨ་ལག་རིན་པོ་ཆེ། ཚ་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་། རྗོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནས་སུམ་རྟགས་སྙན་གསུམ་དང་། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་། ཚད་མ་རིག་པ། མདོ་ཕྱོགས་གཞུང་ལུགས་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་མཛད་ནས་མཁྱེན་པ་ཡངས་པར་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༥༣)ལོར་དངོས་སུ་ཕྱག་ལས་ལ་བཞུགས་ནས་ཐོག་མར་བོད་དམག་ཁྲལ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་སློབ་ཕྲུའི་དགེ་རྒན་གནང་ཞིང་། དེའི་རིང་ལས་ཞོར་ལ་རྒྱ་ཡིག་དང་དེ་བཞིན་རྩིས་རིག ས་ཁམས་རིག་པ་ལ་སོགས་རིག་གནས་གསར་པ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། ས་ཕག(༡༨༥༨)ལོར་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་དུས་ཐུང་གི་རྒྱ་ཡིག་ཟབ་སྦྱོང་གནང་རྗེས་ལོ་རྗེས་མར་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་ཀུན་ཁྲབ་ཧླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱག་ལས་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་གྱི་སྒྱུར་ཞུས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ལྕགས་གླང(༡༨༦༡)ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་ཁྱེར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀུན་ཁྲབ་ཧླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་གནས་སློབ་གསོ་ཐིང་། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་བཅས་སུ་ཡིག་སྒྱུར་ཞིབ་དང་སློབ་གཞི་གསར་རྩོམ། དཔེ་སྐྲུན་རྩོམ་སྒྲིག་ལས་ཞོར་སློབ་ཁྲིད་སོགས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་སྤེལ། ཕྱུལ་བྱུང་རིག་གནས་ཕན་ཚུན་སྤེལ་རེས་བཅས་ཀྱི་མཛད་པས་དུས་འདའ་བར་མཛད། ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་རིང་ཁོང་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱོར་འཁོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་དང་འདྲ་བར་མིང་མེད་མིང་འདོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་བཅོས་ཆག་སྒྲ་མི་ཟད་པ་བྱུང་མཐར་བོད་ལྗོངས་ཉིང་ཁྲི་ཁུལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་

འཛིན་གྲྭ་ཞེས་པར་བགྲང་བྱ་འགག་བཞུགས། ས་ལུགས་(༡༩༧༩)ལོར་པེ་ཅིན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཡིག་སྒྱུར་ཁང་དུ་རིམ་པར་བོད་ཡིག་ཡིག་སྒྱུར་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་དང་། རྩིས་ཀྲང་གཞོན་པ། ཏང་ཚུད་རྒྱུ་ཅི་སོགས་ཀོ་གནས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རིང་ཞུས་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་མིང་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་ལུག་(༡༩༩༡)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལས་འཛིན་སྤྱི་ཁྲབ་གཞོན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། སྔ་ཕྱིར་ཀྲུང་གོའི་རྩོམ་པ་པོའི་རིག་གཞུང་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་། ཀྲུང་གོའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོའི་རིག་གཞུང་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་འཛིན། ཀྲུང་གོའི་ཡིག་སྒྱུར་མཁས་ཅན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། ཀྲུང་གོའི་རྩོམ་པ་པོའི་ལྷན་ཚོགས་མི་རིགས་ཤུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་གཞོན་པ། བོད་དར་རྒྱས་རོགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། ཀྲུང་གོའི་ཚད་འབྱོལ་པོ་བྲང་དང་ཕྱི་རོལ་དགོན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་སྣེ་བཞེས་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཐད་ཞུལ་གནང་བའི་མཛད་རྗེས་ལ་གཟིགས་བསྟོད་ཞུ་ཆེད་དུ་རྒྱ་བྱ་(༡༩༩༣)ལོར་སྲིད་གཞུང་ནས་དམིགས་བསལ་གསོལ་ཕོགས་འཕར་མ་དང་ལག་འཁྱེར་གནང་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གི་མཚན་སྔ་ཕྱིར《ཀྲུང་གོའི་ཡིག་སྒྱུར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ》དང《ཀྲུང་གོའི་ཡིག་སྒྱུར་མཁས་པའི་ཚིག་མཛོད》སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཏུས་ཡོད།

ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་ལུགས། རིག་གནས། སྒྱུ་རྩལ། གསོ་རིག སྐར་རྩིས། དམངས་སྲོལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཟབ་གནང་ནས་ཡིག་སྒྱུར་དང་། རྩོམ་འབྲི། རྩོམ་སྒྲིག་ཞུ་དག་བཅས་གནང་བའི་རྩོམ་དེབ་དང་སློབ་གཞི་བཅས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་བྱེ་བ་ལས་འདས་པ་དང་དེའི་ནང་དཔྱད་རྩོམ་ལ《སྣན་ངག་མེ་ལོང་གི་སྤྱི་བཤད》དང་། 《བོད་སྐད་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་སྐོར》 《བོད་ཀྱི་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས》སོགས་རིག་དཔྱད་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་ཤུགས་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ལྡན་པའི་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པ་དང་། ཁོང་གིས་སྣ་ཕྱིར་འཛར་པན་དང་། ཨ་རི། སུད་སེ། དབྱི་ཏ་ལི། ནོར་ཝེ་སོགས་སུ་ཚོགས་པ་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིག་དཔྱད་ཚོགས་འདུར་ཚོགས་བཞུགས་དང་རིག་གཞུང་སྤེལ་རེས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཁྱེར་དུ་བཞེས་སྩོང་ཡོད། ཁོང་གི་བརྩམས་སྒྲུང་ལས《ན་གཞོན་རྣོན་པའི་ཟློས་གར》ཞེས་པར་སྔོངས་དང་ཞིང་ཆེན་ལྔའི་རིག་རྩལ་གསར་གཏོད་ཀྱི་བྱ་དགའ་ཡང་ཐོབ་ཡོད། ཁོང་གིས་ཡིག་སྒྱུར་ཞུ་དག་གནང་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་གྲངས་སུ་ལེ་ཉིན་དང་། སི་ཏ་ལིན། མའོ་ཙེ་ཏུང་། ལིའུ་ཧྲའོ་ཆི། ཀྲའུ་ཨེན་ལའི། ཏེང་ཞའོ་ཕིང་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་པོད་བཅུ་ཕྲག་ཡོད། རྩོམ་རིག་ཐད་ཀྱི་སྒྱུར་རྩོམ་པ་མཁས་དབང་གཞན་དང་ལྷན་དུ་བསྒྱུར་གནང་བའི་གྲས་སུ《གནམ་བདེ་སྒོ་མོའི་སྙན་ཚིག་ངོ་བཤུས》དང་། 《ཆུ་རྒོགས་གཏམ་རྒྱུད》རྒྱས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་སྐུ་སྒེར་གྱིས་བསྒྱུར་གནང་བའི《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་རྨི་ལམ》(དེབ་དང་པོ)སོགས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྱུར་རྩོམ་དེ་དག་ལས་ཀྲུང་གོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་གྲགས་ཅན་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྲལ《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་རྨི་ལམ》དེ་ཉིད་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྒྱུར་མཛད་ཆེད་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སྔོ་གསུམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་པར་མཛད་ནས་སྒྱུར་རྩོམ་སྟོན་མེད་ངོ་མཚར་ཅན་བསྒྲུན་ཟླ་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་འཛོག་གནང་མཛད་པར་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་ནས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་དང་མཛད་མུས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རབས་པ་ལ་བཞག་པའི་རིག་རྩལ་དང་སྒྱུར་རྩོམ་གྱི་ནོར་རྫས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱའི་ཁྱད་པར་མཆོན་པའི་སྒྱུར་རྩོམ་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་ཆེན་ཁུར་དུ་བཞེད་མུར་ཤིང་ཕག (༡༩༩༥)ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༢༦ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས།

བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལུག(༡༤༣༩)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་གཙང་སྟོངས་ལྷོ་ཁུད་དུ་ལྷོ་ཁུད་བླ་མ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གི་ཚ་བོར་འཁྲུངས། པ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་གླང་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་གསོལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་སྦས་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དབེན་སའི་དགོན་པ་ཞོལ་གྱི་གདན་ས་མཛད་པ་དང་ཁྲི་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། གསང་ཕུར་གྲྭ་སྐོར་ཡང་མཛད། ཐུབ་པའི་ལི་སྐུ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་གྲགས་པ་བཞིན་དབེན་རྩ་ཕུར་ཆོས་འཁོར་དབུས་སྡིངས་ཞེས་པའི་མོ་དགོན་ཞིག་ཕྱག་བཏབ། དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཇོམ་སྲོལ་བཏོད། འདབ་ཆགས་ལ་གླིང་མོལ་མཛད་ཚུལ་གྱི་མགུར་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་བྱི(༡༥༠༤)ལོའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །

བསྲུང་འདོམས། རང་གིས་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་། གཞན་ལ་བཀོད་འདོམས་དོ་དམ་བྱས་པ།

བསྲུང་བ་དང་ཟ་ཡིག བྱིས་པ་ཆུང་དུ་བཙས་མ་ཐག་པ་ལ་གདོན་འདྲེ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་ཆེད་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་སྔགས་བཏབ་པའི་མདུད་པ་དང་། ཤོག་བུ་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་ཡིག་གིས་སྔགས་བྲིས་པ་བྱིས་པའི་ཁར་སྐེར་བའི་སྲོལ་ཡོད།

བསྲུང་བ་མེད་པ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པའོ། །

བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་དག་པ་མེད་པས་ཆེད་དུ་སྲུང་མི་དགོས་པ།

བསྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པ། འགྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པར་འགྱུར་བ། རྟག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བ། སྡིག་པས་འཇིགས་དངངས་མེད་པ། དགྲ་བོས་ཀྱང་གླགས་མི་རྙེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པ། གནོད་སྦྱིན་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཆུང་དུས་འཐོབ་པ། སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ། །

བསྲེ་བ་སྐོར་དགུ། གཞི་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་ནི། ༡. གཞིའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། ༢. བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། ༣. སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་ནི། ༤ གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། ༥. རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། ༦. གཉིད་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་ནི། ༧. ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་བཞི་པར་སྙུར་བ་འོད་གསལ་

ཆོས་སྐུར་བསྒྲེ་བ། ༨. ལུགས་ལོག་གི་སྟོང་པ་བཞི་པ་ཡོངས་སྐུར་བསྒྲེ་བ། ༩. ཡོངས་སྐུ་ལས་ལྡང་བ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྲེ་བ་བཅས་དགུའོ། །

བསྒྲིག་པ། ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་སྒེར་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དང་གདོན་འདྲེ་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ངན་སྔགས་སྣ་ཚོགས་བྲིས་པའི་ལིངྒ་མེའི་ནང་དུ་བསྲེགས་ཏེ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག

བསྒྲིགས་བཅད་བརྡར་གསུམ། བསྒྲིགས་པ་དང་། བཅད་པ་དང་། བརྡར་བ་གསུམ་དང་སྦྱོང་བརྡར་ནན་པོ།

བསྒོ་གང་བསྟེན་པ། ནད་ཞི་ཆེད་ཁྲུས་དང་སྐུ་མཉེ་དང་། དྲིལ་ཕྱིས་དང་སྣུམ་དང་མེའི་རིག་བྱ་ལྔ་བསྟེན་པ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ནི་ལུས་མེར་བསྒོ་ཞིང་བ་སྤུའི་བུ་ག་སྣུམ་གྱིས་གང་བར་བྱས་པས་ན་བསྒོ་གང་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྒྲུབ་བ། སྟོན་པའམ་ཁ་ཚང་བར་བྱེད་པའི་དོན།

བསླབ་སྐྱོན་བྱུང་རིགས། མི་གསོད་པ། རྐུན་མ་བརྐུ་བ། བུད་མེད་ལ་ལུས་འབྲེལ་བྱས་པ་བཅས་བྱུང་ན་བསླབ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱོན་ཕོག་པ།

བསླབ་ཁྲིམས། ལོ་ཆུང་བྱིས་པ་ལོ་བདུན་ཡོན་མཚམས་སུ་གྲྭ་པ་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། སྐབས་འདིར་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་བླང་བྱ་གསུམ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་བླང་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་རྗེས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་སླེབས་མཚམས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ་བླང་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད། གོང་གསལ་གྱི་བླང་བྱ་དེ་དག་ལ་བསླབ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། སྡོམ་པ་བཅས་ཟེར།

བསླབ་གཉེར། དེང་སང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཟེར་བ་དང་གོ་དོན་གཅིག

བསླབ་པ་བཅའ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ། ༡. དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། ༢. དགེ་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༣. དགེ་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༤. གནོང་མི་བཀུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར། ༥. ངོ་ཚ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༦. མངོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༧. མངོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༨. མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཟག་པ་རྣམས་གདམ་པའི་ཕྱིར། ༩. ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱུ་ཡོན་གྱི་བསྙོས་པའི་ཕྱིར། ༡༠. ངའི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར།

བསླབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བཅུ། སྟོན་གྱི་རྒྱུ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུང་། ཚུལ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ། རྟག་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པ། བདུན་དགའ་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་སྐྱེད་པ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཡང་ཡང་རྟོགས་པ། གདུང་བ་མེད་པ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ།

བསླབ་པ་ཕུལ་ཉམས། བསླབ་པ་ཕུལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་རང་ལ་རང་དབང་ཐུབ་ན་རང་གི་སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་བསླབ་པ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པར་གཞན་དབང་གིས་བསླབ་པ་ཉམས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་བའམ་ཉམས་པར་དོགས་པའི་ཚེ། མ་ཉམས་གོང་དུ་རང་གི་བསླབ་པའམ་སྡོམ་པ་དེ་ཕུལ་དགོས། དེ་མ་ཕུལ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ལྗི་ཞིང་། རྗེས་སུ་སྡོམ་པ་བསྐྱར་དུ་ལེན་ནའང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ། ཕུལ་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། རྗེས་སུ་སྡོམ་པ་བསྐྱར་དུ་ལེན་ནའང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་འདྲའི་རྐྱེན་བྱུང་སྐབས་དགག་བྱ་ལས་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྡོམ་པ་ངེས་པར་དུ་ཕུལ་དགོས། བསླབ་པ་ཉམས་པ་ནི་སྡོམ་པ་མ་ཕུལ་བར་ཉམས་པ་དང་སྡོམ་པ་ཕུལ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཉམས་པ་གཉིས་ཡོད།

བསླབ་པ་ཕུལ་ཉམས་མུ་བཞི། ཕུལ་ལ་མ་ཉམས་པ། ཉམས་ལ་མ་ཕུལ་བ། ཕུལ་ཉམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ།

ཉམས་ཞུལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །

བསླབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཉིས་སམ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས།

བསླབ་པ་མ་ཐུབ། བསླབ་ཁྲིམས་སྲུང་མ་ཐུབ་པར་སྐྱོན་བྱུང་བ།

བསླབ་པ་མི་གཙང་བ། ཕམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་དང་། རྩ་བ་བཞི་དང་འགལ་བའི་དགེ་ཚུལ།

བསླབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞི་གསུམ། གསོ་སྦྱོང་། དབྱར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ།

བསླབ་པ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་འདུལ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་མདོ་སྡེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་མངོན་པ་སྡེ་གསུམ།

བསླབ་པའི་གནས་ལྔ། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། མི་གཙང་སྤྱོད། རྫུན་སྨྲ་བ། ཆང་འཐུང་བ།

བསླབ་པའི་གཞི་བརྒྱད། སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་ལེན། འཁྲིག་གཡེམ། རྫུན་སྨྲ། ཆང་འཐུང་བ། གར་ཕྲེང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་བཅས།

བསླབ་པའི་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། དགེ་སློང་གི་བསྲུང་བྱའི་ཁྲིམས་ཏེ། ཕམ་པ་བཞི། དགེ་སློང་གི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སུམ་ཅུ། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་བཅས།

བསླབ་བྱ་བརྒྱད་བསྡུས་ཡན་ལག་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས། བག་ཡོད། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག

བསླབ་བྱ་བཅུ། སོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཡི་གེ་འབྲི་བ། ༢. མཆོད་པ་འབུལ་བ། ༣. སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། ༤ ཆོས་ཉན་པ། ༥. ཆོས་འཆད་པ། ༦. རྩོམ་པ། ༧. ཀློག་པ། ༨. ཁ་ཏོན་བྱེད་པ། ༩. ཆོས་དོན་སེམས་པ། ༡༠. ཆོས་དོན་བསྒོམ་པ།

བསླབ་ཚིགས་བཞི། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྡུ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་ཚིགས།

བསླབ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། བསླབ་པ་གསུམ(ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བཅས་གསུམ) ཙམ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མེད་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ཅིང་མུ་སྟེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་འདྲ་མིན་པ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། མུ་སྟེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ན་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞིབ་པར《མངོན་པ་གོང་འོག》གཉིས་སུ་གསལ།

བསླབ་གསུམ་ལ་བསྒྲིབ་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྔ། རྒོད་འགྱོད། གནོད་སེམས། རྨུགས་གཉིད། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། ཐེ་ཚོམ་སོ། །

ཏ

ཏ་ཙང་ཚེད་དབང་སྨིན་མི་ཉན། ཚོད་འཛིན་མེད་པའི་དབང་ཆ་སྤྲོད་མི་ཉན་པ།

ཏ་བ་ཡི་གེ་ཏི་ཀྲ། ཏ་ནས་བ་བར་སོ་སོར་བསྡུ་བའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཏི་ཀྲ་ནི་ཏ་ཡ་ཐ་ར་ལ་ཛ་ཊ་ཎ་ང་མ་ཛྙ་ཛྙ་ཧྣ་ཥྞ་ཧྣ་ཛྷ་ཊ་ད་ག་བ་རྣམས་སོ། །

ཏ་བོའི་གངས། གཙོད་སྨིན་གངས་བཟང་གི་རི་ཡི་མིང་། དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྨ་དཀར་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད། 《སྦྱང་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རི་འདིའི་ནུབ་ངོས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་གནས་ག་མོ་ལུང་གི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་ཚེ་ཆུར་གྲགས་པའི་སྒྲུབ་ཆུ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཉིང་རོ་སོགས་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་སོགས་བཞུགས་པའི་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་། ཕྱོགས་བཞིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་གནས་བཞི་སོགས་ཡོད་པར་བཤད། ཞིབ་པར《སྦྱང་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།

ཏ་སའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། ཏ་ནས་སའི་བར་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་།

ཏང་ཏི། སོག་པོ་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》གི་ཤོག་གྲངས༥པར་ཏང་ཏི་ཟེར་བའི་ཏང(皇)ནི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ལེགས་པ། ཆེན་པོ། བདག་པོ། མགོན་སྐྱབས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཏི(帝)ནི་དབང་དུ་བསྡུ་བ་དང་བདུད་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གོང་མ་ཆེན་ཧྲི་ཧྭང་གིས་ཀྱང་མི་གཅིག་གྱུར་བྱས་རྗེས་སྔོན་དུ་བྱུང་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཏང་གསུམ་དང་། ཏི་ལྔ་ལས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་རློམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཏང་གསུམ་དང་མཉམ་ཞིང་། བྱས་རྗེས་ཏི་ལྔ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་པར་མཚོན་ཕྱིར། ཏང་དང་ཏི་མིང་གཉིས་མཉམ་དུ་གཤིབས་ནས་བཏགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱུང་ཚང་མར་ཏང་ཏི་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཏང་ཟུག བསྒྲིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། བར་ན་སྐྱོན་ཞུགས་པ། ཀླན་ཀ་ཞུགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ།

ཏན་ཀའོ་ཛུ། (ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཏན་ཀའོ་ཛུའུ་ལིའུ་པང(汉高祖刘邦)ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི༢༥༦ནས༡༩༥ལོའི་བར་གྱི་མི་ཡིན། སྐྱེས་ཡུལ་ཕེའི་ཤན(沛县དེང་སང་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད)དུ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེས་ཁུངས་ཞིང་པ་ཡིན་པས་ཞིང་པ་གྲལ་རིམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གསལ་པོར་ཤེས་པར་མ་ཟད། ཤང་གི་རིམ་པའི་ཁྲིན་ཀྲང་གི་ལས་ཀའང་བྱེད་མྱོང་བས་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་གི་དབང་སྒྱུར་བྱ་ཐབས་ཀྱང་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆིན་རྒྱལ་རབས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ཀྱིན་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་ཞུགས་ནས་དེའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱང་བྱས། དེ་སྔོན་ཆིན་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་པ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཁྲལ་འབབ་ལྗི་བ་དང་། དམག་ཁྲལ་ཇོགས་རྒྱུ་མེད་པ། ཕོ་བྲང་གསར་པ་དང་བང་སོ་རྒྱག་པའི་ལས་ཁྲལ་གསར་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ལ་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེན་པོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཁྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལའང་ཚབས་ཆེ་བའི་གཏོར་བཤིག་བཏང་ཞིང་། གྲལ་རིམ་འགལ་བ་ཡང་ཇེ་དྲར་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི༢༠༦ལོའི་ཟླ༧པར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཞིང་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཁྲིན་ཧྲེན་དང་ཝུ་ཀོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཡང་ཁྲིང(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏེང

ཐང)དང་ཡང་ལྷ(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐའི་ཁང)སོགས་ཀྱི་ཞིང་པ་དང་ཉ་པ་སོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་གྱེན་ལངས་བྱེད་པའི་དར་ཆ་བསྒྲེངས། དེར་ས་གནས་ཁག་གི་ཞིང་པས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ། ཁྲིན་ཤན(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧོའི་ཡང་ཤན)ལ་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཞིང་པའི་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་བཙུགས། ཡིན་ནའང་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ལས་འགུལ་ནང་དུ་གཡོ་འཛུལ་བྱས་པའི་སྔར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་གི་ཐན་གཡོག་བདག་པོ་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའི་འོག གྱེན་ལངས་ཀྱི་དམག་དཔུང་ལ་ཐེངས་མང་པོར་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བར་མ་ཟད། མཐར་ཞིང་པའི་འགོ་ཁྲིད་པ་ཁྲིན་ཧྲེན་ཡང་འཛིན་བཟུང་ཐེབས་ཏེ་བཀྲོངས་ཤིང་། ཨུ་ཀོང་ཡང་རང་སྲོག་དོར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་སྤར་བའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་མེ་ལྕེ་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་མང་པོར་ཁྱབ་པར་བརྟེན། ཞང་ཡུས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཅང་ཧྲུང(སུའུ་ནན་ཁུལ་གྱི་ལྷུ་ཞན)ས་ཁུལ་གྱི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་དང་ལིའུ་པང་གིས་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཕེང་ཐའི(སུའུ་ཐའི་རྫོང་ས་ཁུལ)ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་གཉིས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ལ་རྡོ་རྡོལ་བྱེད་པའི་གཙོ་ཤུགས་དམག་དཔུང་ཡིན་ཞིང་། དམག་དཔུང་དེ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཧོ་པེའི་ཐིང་ཤང་དམག་འཐབ་ནང་ཞང་ཡུས་ཀྱིས་སྔེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་དེས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་ཤུགས་དམག་དཔུང་ལ་རྡོལ་ལན་ཐུས་ལྡན་བསྣོགས་ཏེ་ཐག་ཆོད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ། སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་༢༠༨ལོའི་ཟླ་༡༠པར། ལིའུ་པང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་གིས་ཞན་དབྱང་མཁར་བླངས་ནས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་རྩ་མེད་དུ་བཏང་ནས་ལོ་དེར་ཞང་ཡུས་རང་ཉིད་ཤིས་ཕྲུའུ་པཱ་ཝང་སྟེ། ཕྲུའུ་ནུབ་མའི་བཙན་བདག་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཤིང་། ལིའུ་པང་ཧན་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། ཁོ་ཚོས་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁའི་འབྲས་བུ་འཕྲོག་རེས་བྱས་པའི་མཐར་ཕྲུའུ་ཧན་དམག་འཁྲུག་ལངས། སྐབས་དེར་ཞང་ཡུས་ཀྱི་དམག་ཤུགས་མི་གྲངས་ནི་ལིའུ་པང་གི་དམག་ཤུགས་ལས་ལྷག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཞང་ཡུས་དང་ལིའུ་པང་བར་དམག་འཐབ་ཆེ་བ་བདུན་ཙམ་དང་། ཆུང་བ་བཞི་བཅུ་ཙམ་བྱས་པའི་ནང་ལིའུ་པང་ལ་ཕམ་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། དམག་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཐད་ནས་བཤད་ན་ལིའུ་པང་ལས་ཞང་ཡུས་དམག་ཤུགས་ཆེ་ཡང་། ལིའུ་པང་གི་ལམ་ཕྱོགས་ནི་ཞིང་པར་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ནས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ལ་རྡོ་རྡོལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས། རྒྱབ་རྟེན་བྱེད་ས་ནི་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་ཐྲན་ཡིན་པ་དང་། རུང་ཟད་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པའི་གནས་གཞི་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཞང་ཡུས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་ནི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཐན་གཡོག་བདག་པོ་རྙིང་པའི་བཅད་བཟུང་ལམ་ལུགས་སླར་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས། རྒྱབ་རྟེན་བྱེད་ས་ནི་ཐན་གཡོག་བདག་པོ་རྙིང་པའི་ལྷག་འཕྲོ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་པ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་གནས་གཞི་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད། ཞང་དང་ལིའུ་གཉིས་དམག་འཐབ་ཐེངས་མང་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་དམག་ཤུགས་ཞན་པའི་ལིའུ་པང་གིས་དམག་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཞང་ཡུས་གཏོར་ཕམ་བཏང་ཏེ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་༢༠༢ལོར་ལིའུ་པང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ཤིང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཨན(དེང་སང་གི་ཤིས་ཨན)ཏེ། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཧན(汉朝)ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཤིས་ཧན(西汉)ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ནི་ཆེན་ཧྲི་ཧོང་གི་དུས་སྐབས་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བར་ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་ཡོད་པ་སྟེ། ཧན་གོང་མས་ཐད་ཀར་དབང་སྒྱུར་བྱས་པའི་ཀྲུན་གྱི་རིམ་པའི་ས་ཁུལ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ཕུད། དེ་ཕྱིངས་རྣམས་ཀྲུས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་བགོས་ནས། ཀྲུས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མིན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་བཅད་བཟུང་ལམ་ལུགས་ལ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་ནི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་ཞི་བདེའི

ངང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོང་བ་བྱས་པ་དང་། ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིགས་རང་འཛུགས་སུ་ལག་ལེན་དང་། ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་རིགས་ལ་དུས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་བཅོས་བྱ་ཐབས་རིམ་པ་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད་པས། ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་མགྱོགས་མྱུར་དུ་གོང་འཕེལ་བྱུང་། ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་ཤིས་ཧན(ཧན་ནུབ་མ)དང་ཏུང་ཧན(ཧན་ཤར་མ)ཟེར་བའི་རྒྱལ་རབས་ཚན་པ་གཉིས་བྱུང་། ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་བྱུང་སྟེ། ༡. ཧན་གའོ་ཙུའུ་ལིའུ་པང་། ༢. ཧན་ཧུའི་ཧྲི་ལིའུ་དབྱིང་། ༣. གའོ་ཙུའུ་ཡི་བཙུན་མོ་ལུའི་ཧོ། ༤. ཧན་ཝེན་ཧྲི་ལིའུ་ཧེང་། ༥. ཧན་ཅིང་ཧྲི་ལིའུ་ཆི། ༦. ཧན་ཝུ་ཧྲི་ལིའུ་ཁྲེ། ༧. ཧན་ཀྲའོ་ཧྲི་ལིའུ་ཧྥུ་ལིང་། ༨. ཧན་ཁྲང་ཡི་ཤང་ཧོ། ༩. ཧན་ཞོན་ཧྲི་ལིའུ་ཞུན། ༡༠. ཧན་ཡོན་ཧྲི་ལིའུ་ཧྲེང་། ༡༡. ཧན་ཁྲེང་ཧྲི་ལིའུ་ཨའོ། ༡༢. ཧན་ཨེད་ཧྲི་ལིའུ་ཤིན། ༡༣. ཧན་ཕིང་ཧྲི་ལིའུ་ཁའན། ༡༤. ཧན་དབྱའུ་ཙི་དབྱིང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་༢༠༦ནས་སྤྱི་ལོ་༢༣ལོ་བར་ལོ་ངོ་༢༢༩ཙམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྐབས་འདིར《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》དཔེ་དེབ་མང་ཆེ་བའི་ནང་། ཧན་གའོ་ཙུའུ་ནས་བཟུང་མི་རབས་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཞེས་གསལ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ལུའོ་ཧོ་ནི་བཙུན་མོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་པ་ཁྲང་ཡི་ཤང་ཧོ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་དུས་རྒྱུད་མིན་པས་དེ་གཉིས་མ་བགྲངས་པས་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས། ཧན་རྒྱལ་རབས་སྔ་རྗེས་གཉིས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡང་གོང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་མ་བགྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གོང་མ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཧྥན་ཝེན་ལའན(范文阑)གྱིས་མཛད་པའི《ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར》《中国通史》ཞེས་པ་ནས་གནད་བསྡུས་བྱས་པ་ཡིན།

ཧན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཧན་ཧེན་ཧྲི་རྒྱལ་པོ། (汉献帝刘协)ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ནང་ཧན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཧན་ཧེན་ཧྲི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཁོད་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ལ་གོང་མ་གསུམ་པ་བཙུན་མོ་ལུའི་ཧོ་དང་། བརྒྱད་པ་ཁྲང་ཡི་ཤང་ཧོ་གཉིས་མ་བརྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ལ་གོང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཏུང་ཧན(东汉)རྒྱལ་རབས་ལ་གོང་མ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་བསྡོམས་པའི་གོང་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་རང་ལ་གོང་མ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བའི་བཅུ་བཞི་པ་ཧན་ཧེན་ཧྲི་ཡིན་པས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཞེས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་རོ་འཕྲོད་པ་ཡོད།

ཧན་གྱི་བརྒྱད་པ་ལིའུ་གོང་ཝུ། (刘光武即刘秀)

ལིའུ་གོང་ཝུ་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་ལིའུ་ཀོང་ཝུ་ཞེས་པ་སྟེ། ལིའུ་ནི་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་དུས་མིང་ཡིན་པ་དང་། ཀོང་ཝུ་ནི་གོང་མ་ཀོང་ཝུ་ཧྲི་ཞེས་ཏུང་ཧན(ཧན་ཤར་མ)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། མིང་དངོས་མ་ལ་ལིའུ་ཤིའུ་ཟེར། སྤྱི་ལོ༢༥ནས་༥༧བར་ལོ༣༣རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཡང་མང་གིས་བཙུགས་པའི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཆེད་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་ནས་དེའི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་བྱ་གཞག་ནང་བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ནས་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཆེ་བཙན་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚབ་བྱས་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སླར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་མཁན་ཡིན། ཁོ་པས་གྱེན་ལངས་ཞིང་པའི་དམག་དཔུང་གི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་རྗེས་

དམག་དཔུང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་རང་བཞིན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ་དང་། ས་གནས་གང་དུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱང་དེར་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤུལ་བཞག་དངོས་པོ་ལ་གཏོར་བཤིག་མི་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་གང་ཐུབ་བྱས་ཤིང་། ཚབ་སྲིད་ཐོག་ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་ཡོད་པའི་མི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བཟུང་བས། ཁོ་པའི་ཚབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཐུབ་པའི་འགན་སྲུང་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཞིང་པའི་གྲེན་ལངས་དམག་དཔུང་ནང་ཁུལ་ཁ་བྲལ་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་མེད་པའི་གནས་བབ་བེད་སྤྱོད་ནས་རིམ་བཞིན་དྲག་གནོན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་མཐར། སྤྱི་ལོ༢༥ལོར་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་ཤིང་། ཧན་རྒྱལ་རབས་སླར་ཡང་བསྐྱར་གསོ་བྱས། རྒྱལ་ས་ནི་ལོའོ་དབྱང(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་དབྱང)ཡིན།

ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་དེར་སྟ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་བྱུང་སྟེ། ༡. ཧན་ཀོང་ཝུ་ཧྲི་ལིའུ་ཤིའུ། ༢. ཧན་མིན་ཧྲི་ལིའུ་ཀྲོང་། ༣. ཧན་ཀྲང་ཧྲི་ལིའུ་ཏ། ༤. ཧན་ཧོའོ་ཧྲི་ལིའུ་ཀྲའོ། ༥. ཧྲན་ཧྲང་ཧྲི་ལིའུ་ལོང་། ༦. ཧན་ཨན་ཧྲི་ལིའུ་ཧུ། ༧. ཧན་ཧྲོའ་ཧྲི་ལིའུ་པེའན། ༨. ཧན་ཧྲུན་ཧྲི་ལིའུ་སྦའོ། ༩. ཧན་ཁྲུང་ཧྲི་ལིའུ་པིང་། ༡༠. ཧན་ཀྲི་ཧྲི་ལིའུ་ཙུའན། ༡༡. ཧན་ཧུའན་ཧྲི་ལིའུ་ཀྲི། ༡༢. ཧན་ལིང་ཧྲི་ལིའུ་ཧོང་། ༡༣. ཧན་ཧྲོའ་ཧྲི་ལིའུ་པེའན། ༡༤. ཧན་ཤན་ཧྲི་ལིའུ་ཞིའེ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༢༥ནས༢༢༠བར་ལོ་གྲངས༡༩༥རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཏུང་ཧན(ཧན་ཤར་མ)རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་དུས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། དུས་སྐབས་དང་པོ་ནི་གོང་མ་དང་པོ་ཧན་ཀོང་ཝུ་ཧྲི་ནས་ཧན་ཀྲང་ཧྲི་མ་འདས་བར་གྱི་ལོ༦༤བར་ཡིན།

དུས་སྐབས་དེ་ནི་ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཧན་ཀོང་ཝུ་ཧྲིས་དེ་སྔོན་བྲན་གཡོག་བདག་པོས་བྲན་གཡོག་འཚོང་བ་དང་གསོད་པ་སོགས་གང་འདོད་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་ལུགས་གསར་པ་བཟོས་པ་དང་། འཚོ་ཐབས་བྲལ་བའི་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་ལོ་གསུམ་རེའི་མཚམས་སུ་སྐྱོབ་གསོའི་འབྲུ་རིགས་ཐེངས་རེ་སྤྲོད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཞིང་པའི་གྲེན་ལངས་སླར་ཡང་མུ་མཐུད་ནས་མི་འབྱུང་བའི་བྱ་ཐབས་འགའ་ཞིག་བཟུང་བར་བརྟེན་གནས་སྐབས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་གྲེན་ལངས་འཛུགས་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་ཡོད། གོང་མ་ཧན་ཀྲང་ཧྲི་འདས་རྗེས་སྤྱི་ལོ༡༡ལོར་ཧན་ཧོའོ་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ཧན་ལིང་ཧྲི་མ་འདས་བར་གྱི་ལོ་གྲངས༡༠༡ཙམ་གྱི་རིང་ནི་ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིང་ལ་གོང་མ་མང་ཆེ་བ་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་ཆུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གོང་མ་སྔོན་མའི་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཁོ་པ་ཚོའི་རིགས་རྒྱུད་རྣམས་ལ་དཔོན་པོའི་གོ་གནས་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་དེ་མོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བརྒྱུད་དབང་འཛིན་ཕྱོགས་ཁག་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཉེ་བརྒྱུད་མིན་པའི་བློན་པོ་དང་། ཞུ་ཞུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཆ་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་མིང་ཡོད་དོན་མེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། གོང་མ་ཧན་ཤན་ཧྲི་ཡི་ཁྲིའུ་ཐིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ནས་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ཝུ་ཧྲི་ཡི་ཐའི་ཁང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ(སྤྱི་ལོ༡༩༠ནས༢༨༠)བར་གྱི་ལོ་གྲངས༩༡གི་རིང་ནི་ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཁ་འཐོར་དང་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་དེ་ལ་གོང་མ་ཧན་ཤན་ཧྲི་ཡི་ཁྲིའུ་ཐིང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ནས་ཅན་ཨན་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ(སྤྱི་ལོ༡༩༠ནས༢༠༨)བར་གྱི་ལོ་བཅུ་དགུ་ནི་དུས་སྐབས་སྔོན་མ་དང་། དེ་ནས་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་ཅིན་ཝུ་ཧྲི་ཡི་ཐའི་ཁང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ(སྤྱི་ལོ༢༠༨ནས༢༨༠)བར་གྱི་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ནི་དུས་སྐབས་རྗེས་མ་ཡིན། དུས་སྐབས་སྔོན་མའི་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ཏུང་ཀྲོའི་ཕྱོགས་ཁག་གིས་ལོའོ་དབྱང་ས་གནས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནུབ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་བཟུང་ཞིང་། ཡོན་ཧྲའོ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པས་ལོའོ་དབྱང་གི་ཤར་རྒྱུད་ས་ཁུལ་བཟུང་། དེ་མིན་ས་གནས་ཚང་མར་ཆེ་བཙན་ས

བདག་ཕྱོགས་ཁག་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མ་འདུས་པའི་དམག་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱས་པའི་ནང་ཁོ་པ་ཚོ་ནང་ཁུལ་གསོད་རེས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་དམག་འཁྲུག་ནང་བསད་པ་དང་། ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་པ། ཡུལ་གྱུར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཚབས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་ཞིང་། གཅིག་གྱུར་ཐོག་བདེ་འཛུགས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མཐོ་རུ་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

ཧན་དང་གཞུ་དང་ཅེའུ། ཧན(汉)རྒྱལ་རབས། ཝེད(魏)རྒྱལ་རབས། ཀྲིའུ(周)རྒྱལ་རབས་གསུམ་ཟེར་བའི་དོན།

ཧན་མིན་ཏི། (汉明帝刘庄)ཧྲུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཧན་གོང་ཝུ་ཏིའི(汉光武帝)བུ་ཡིན། (སྤྱི་ལོ༥༨ནས༧༥)བར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སྲིད་དབང་དམ་པོར་བཟུང་ཐུབ་སྐབས། བློན་པོ་དང་ཧྲུག་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ལས་ཀ་མཛད་གསལ་ཐོད་པའི་ངང་བྱེད་ཐུས་ཀྱི་མེད་སྐབས། དུས་སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། གོང་མ་འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས། ཡུང་ཕིང་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པའི་ལོར་བང་ཆེན་པ་ཡང་ཙུན་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་འཚོལ་དུ་བཏང་ཞིང་། ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་མ་སླེབས་ཙམ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཏང་གེ(འདི་སློབ་དཔོན་ཟླ་སྐྱབ་ཀྱི་སློབ་མ་མ་ཏང་གེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་མིན་བརྟག)དང་པཎྜི་ཏ་ཟླ་ལན་གཉིས་རྟ་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བྲིས་སྐུ་ཞིག་དང་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་བཀལ་ཏེ་ཚུར་ཕྱིན་པ་དང་མཇལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་བས། དེ་གའི་སྔར་ཡོད་གདོལ་མའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་བྱས་མཐར་བོན་པོ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྡེ་བའི(ད་ལྟའི་ལོའོ་དབྱང་གྲོང་ཁྱེར)ནུབ་ངོས་སུ་པེ་མཱ་སི(རྟ་དཀར་དགོན་པ)ཟེར་བའི་དགོན་པ་བཞེངས། དེ་ནས་བཟུང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞེས་མི་བཟང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང》ལས་བཤད།

ཧན་ལྷན་ཧད། བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྨན་གསོ་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་འདིས་རྒྱ་ནག་གི་གསོ་རིག་གཞུང《རྒྱ་དཔྱད་ཐོར་བུ་ཆེ་ཆུང》ཞེས་པ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མ་ཟད། འདི་ཉིད་དང་། བྷ་ར་དྷྭ་ཛ། ག་ལེན་ནོས་གསུམ་བཀའ་བགྲོས་ཏེ《མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཆ》ཞེས་པ་བམ་པོ་བདུན་ཡོད་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་བརྩམས་ནས་སྲོང་བཙན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། གསོ་དཔྱད་ཐམས་ཅད་ལུགས་སྡེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པའི་སྲོལ་གཏོད། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱ་དགའ་ཕུལ་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་བཞུད་དོ། །

ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི། གོང་དུ་ཧན་གྱི་བརྒྱུད་པ་གླིའུ་གོང་བུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཧན་ཤིའུ་ཚས། ཚལ་པའི《དེབ་དམར》ནང་ཐའི་ཙུང་དུས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་པ་བ་སུ་ཁྲི་ཞེས་པས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྩམས་པ་དང་། རུས་མིང་ཧན་ཡིན་པའི་ཤིའུ་ཚས་ཞིག་ཤིས་བསྡུས་ཏེ་སྡེབས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེའི་མིང་ངོ་མ་ཚང་བ་བྲིས་མེད་སྐབས་སུ་ཡིན་ད་ཕན་མ་ཤེས་པས་བརྟག

ཧབ་ཁྲོ། དུང་འཁོར་སྐུ་བོའི་རིགས་ཀྱིས་གྱོན་པའི་ལྷམ་འཇའ་སྒྲིགས་མ་སྣ་ཐུང་ཞིང་བཟོ་དབྱིབས་རྙིལ་ཅེ་དང་འདྲ་བ།

ཧམ་ཟེམ། ཐལ་དྲག་པ།

ཧམ་བཤད། མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྫུན་གཏམ།

ཧའི་ཤན་ཀུ་ལུག་རྒྱལ་པོ། (海山曲律汗即元武宗海山)ལྕགས་སྦྲུལ་ལོ་པ། རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྤྲེལ(༡༣༠༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༣༡༡)ལོའི་བར(ཅི་ཏའི)ལོ་བཞི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཁུ་ལུག་ཧན་ཞེས་ཟེར། འདིས་ས་སྐྱ

ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་ལ་བཀའ་འགྱུར་སོག་སྐད་ཐོག་སྒྱུར་དུ་བཅུག ། རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༣༡༡)ལོར་འདས།

ཧུར་གདོང་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་། མཚན་གཞན་དགེ་བཤེས་མགོན་དཀར་སྐྱབས་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུའི་ནང་སོག་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་གནང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད་དེ་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་ཐོབ། རྒྱུད་གྲྭར་ཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༨༣༣)ལོར་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་གནང་། དེ་ནས་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁན་ཟུར་སྐབས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༨༤༤)ལོར་བྲག་ལྷ་ཀླུ་སྒྲུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས། བཀའ་རྩོམ《འདུལ་བའི་སྡོམ་ཚིག་གནད་བསྡུས་སྙིང་པོ་ཚིག་དོན་བརྗེད་བྱང་ལས་གཞི་སྐད་ཀྱི་སྐོར》《འདུལ་བའི་སྡོམ་ཚིག་གནད་བསྡུས་སྙིང་པོ་ཚིག་དོན་བརྗེད་བྱང་ལས་རབ་བྱུང་གཞིའི་སྐོར》སོགས་མཛད། འཁྲུངས་འདས་དང་ཞིབ་རྣམ་མ་རྙེད།

ཧུར་བ། བུ་ག་དང་ཁུང་བུའམ་པར་ཐག་གི་མིང་།

ཧུར་ཡངས། ཚོགས་གྲལ་ནས་སློ་བུར་དུ་ཡངས་པའི་དོན།

ཧལ་ཧ་ཛེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ། གོང་དུ་ཁ་སྐེའི་ནང་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐོར་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།

ཧི་མ་ལ་ཡ། འདི་བོད་སྐད་ལ་རི་བོ་གངས་ཅན་ཟེར་བ་རྒྱ་གར་སྐད་ལ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་རེད། རི་བོ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་མཐོ་ཤོས་དང་ཆེས་རིང་ཤོས་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ་བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་མཐའ་ནས་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས། འབྲུག་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་བར་བརྒྱངས་པའི་རིང་ཚད་ལ་སྤྱི་ལེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དང་ཞེང་ཚད་སྤྱི་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་ནས་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་བར་ཟིན། རི་རྒྱུད་འདི་སྟེ་གཉིས་ནང་དུ་གུག་ཅིང་དཀྱིལ་རྒྱུད་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབུར་བ་དབྱིབས་གཞུ་དང་མཚུངས་ལ་རི་བོ་མཐོ་ཞིང་གཟར་བ། ཆ་སྙོམས་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡན་ཟིན་ཡོད། རི་རྒྱུད་འདིའི་ཁྲོད་དུ་རི་ཆེན་གནམ་གྱི་ཀ་བ་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་སྟེ་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཡན་ཟིན་པའི་རི་ཆེན་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དང་། མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒལ་བའི་རི་ཆེན་བཅུ་བཅས་ཡོད། རི་ཆེན་མང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་རི་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཐོག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཁྱིལ་བ་འདི་འདྲ་འཛམ་གླིང་ཐོག་རི་བརྒྱུད་གང་ལ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་མེད། འཛམ་གླིང་གི་རི་བོ་མཐོ་ཤོས་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་སྟེ་རང་སྔོངས་དིང་རི་རྫོང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཇོ་མོ་གླང་མ(མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་༨༨༤༨.༡༣ཡོད)དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་འདིའི་དཀྱིལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུང་བལ་ས་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཆགས་ཡོད། རི་བོ་འདི་ནི་ལྷུན་པོའི་ཚོགས་ལས་འཕགས་ཤིང་དབུ་རྩེ་ཁ་བའི་མདངས་འཛིན་ལ་ན་བུན་སྤྲིན་གྱི་ཅོད་པན་མཛེས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རི་འཛོམས་ཞུས་རྩལ་པ་ཆོས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༨༦༠)ལོའི་ཟླ༥ཚེས༢༥ཉིན་དང་ཤིང་ཡོས(༡༨༧༥)ལོའི་ཟླ༥ཚེས༢༧ཉིན་སོ་སོར་བྱང་ངོས་ནས་རི་བོ་འདིའི་རྩེ་མོར་ཐེངས་རེ་འཛོགས་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚན་རིག་ལས་དོན་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཇོ་མོ་གླང་མའི་ཁུལ་དུ་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་རིམ་པ་བྱས་ཏེ་སྐད་ཕྱིན་བོད་དུ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་སྨན་པའི་ཚན་རིག་ཐོག་གི་གཞི་འཛིན་ས་བཙུགས་ཡོད། རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡ་འདི་བོད་ལྗོངས་ས་མཐོའི་ལྷུགས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ལྷུང་གི་རྒྱུན་བཀག་སྟབས་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་དང་གནམ་གཤིས་སོགས་ལ་ཡང་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རི་བོ་གངས་ཅན་ནམ། ཧི་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་གངས་རི་ཏི་སེ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་འདུག་ཅིང་། གངས་རི་ཏི་སེ་ལ་ཡང་ངོས་འཛིན་སྟངས

མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག 1. སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་དང་གངས་རི་ཏི་སེ་གཅིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་བྱས་ན་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོའི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅུ་བཞིས་མཐོ་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གངས་རི་ཏི་སེ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁྲ་རྒྱ་ཡིག་ཁྲུངས་བཙན་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་པས་འདི་རང་ཁྲུངས་དག་གམ་སྙམ། 2. ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སོགས་སུ་གངས་རི་ཏི་སེ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁྲ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོའི་བྱང་ངོས་ཀྱི་གངས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སོགས་སུ་མངའ་རིས་སྐར་གྲོག་གི་ཤར་ལྟོའི་མཚམས་སུ་གངས་རི་ཏི་སེའི་རི་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འོག་གི་མཚན་དུ་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅོ་ལྔས་མཐོ་བ་ཡོད་པའི་ཨང་རྟགས་ཀྱང་བྲིས་འདུག གང་ལྟར་འདིའི་རི་རྒྱུད་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་ཁུལ་བཀྲ་ཤིས་སྒང་གི་ཤར་སྐྱད་ནས་གཞིས་ཀ་རྩེའི་བྱང་ཕྱོགས་ཤར་ནམ་གླིང་རྫོང་གི་ཤར་ཕྱོགས་བར་བརྒྱངས་ནས་ཡོད།

ཧིའུ་ཅིང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་ཏུང་ཅིང་དང་གཞི་ཅིང་ཚན་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། འདི་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་དུ་ཤིས་ཅིན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་ཏུང་ཅིན་དང་ཧོའི་ཅིན་ཚན་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་འདྲ། གང་ཡིན་ཟེར་ན་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་གྲེན་ལངས་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཞུང་ནུའི་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ལིའུ་ཡོན་སོགས་ཀྱིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་གྲེན་ལངས་ལ་ཞུགས་ཐོག ཧན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་བཙུགས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས། རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ༣༡༦ལོར། ལིའུ་ཡོན་གྱི་ཚ་བོ་ལིའུ་ཚུང་གིས་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་རྨ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་ཀྲུང་ཡོན་ས་ཁུལ་དུམ་བུར་བཅད་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་དེ་བྱུང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ༣༡༨ལོར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལང་ཡའ་ཝང་སི་མ་རུའི་ཟེར་བས་འབྲི་ཆུ་སྔོ་བྱང་གི་ས་བདག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག ཅན་ཁང(དེང་སང་གི་ནན་ཅིན)ས་གནས་སུ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཏུང་ཅིན(ཅིན་ཤར་མ)ཟེར་ཞིང་། འབྲི་ཆུ་སྔོ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་རྨ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་དང་ཁ་གཏད་དུ་གནས་པ་དང་། སྔོ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ཙུང་ཟད་གཅིག་གྱུར་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་དེར་སྤུ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་གཅིག་བྱུང་ཞིང(རུས་མིང་ནི་སི་མ) 1. ཅིན་ཡོན་རྗེ་སི་མ་རུའི། 2. ཅིན་མིང་རྗེ་སི་མ་ཧྲའོ། 3. ཅིན་ཁྲིང་རྗེ་སི་མ་ཡན། 4. ཅིན་ཁང་རྗེ་སི་མ་གཡོད། 5. ཅིན་མུ་རྗེ་སི་མ་ཏན། 6. ཅིན་ཨེད་རྗེ་སི་མ་ཕི། 7. ཅིན་ཧྥེ་རྗེ་ཏེ་ཤིས་ཀུང་དཔེ། 8. ཅིན་ཅིའན་ཝེན་རྗེ་སི་མ་ཡུས། 9. ཅིན་ཤའོ་ཝུ་རྗེ་སི་མ་གཡའོ། 10. ཅིན་ཨན་རྗེ་ཏེ་ཙུང་། 11. ཅིན་ཀྲུང་རྗེ་ཏེ་ཝེན་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༣༡༧ནས་༤༢༠བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཏུང་ཅིན་གྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ས་གནས་ཁག་གི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་། ས་བདག་འབྱོར་ཆེན་རིམ་གྲས་ཁག་གིས་ཞིང་པར་དཔྱ་ཁྲལ་འབོར་ཆེན་དང་། བོགས་མ་བསྡུ་བའི་ཁྲུར་པོ་ཏ་ཙང་ཆེ་རུ་བཏང་བར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ༣༩༩ལོར་ཅང་ནན་ཉུན་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ(དེང་སང་གི་ཀྲེ་ཅང་དང་ཅང་སུའུ་སྔོ་རྒྱུད)ནས་སུན་ཨན་དང་ལོ་ཞུན་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྲེན་ལངས་བྱུང་སྟེ་སྲིད་གཞུང་གི་ཁང་པ་མེར་བསྲེགས་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཤས་བཟུང་། སྤྱི་ལོ༤༠༢ལོར་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་གནོན་ཐོག་པའི་འོག་སུན་ཨན་སོགས་རང་སྲོག་བློས་བཏང་རྗེས་ལོ་ཞུན་སོགས་ཀྱིས་མུ་མཐུད་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱས

མཐར་རྒྱལ་ས་ཅན་ཁང(ནན་ཅིན)དུ་ཁྲོལ་གཏོར་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་ལོ༤༡༡ལོར་སླར་ཡང་དྲག་གནོན་ཕོག་པའི་འོག་ཏུ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་ཞིང་། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་སྟོབས་ཤུགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་རིང་འབྲི་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་རྨ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་དུ་ཁ་འཐོར་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི།

༡. ཧན(ཚན་ཀྲའོ་ཀྲའོ་སྔོན་མ)གོང་དུ་བྲིར་ཙམ་བཤད་པ་ལྟར། ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་དང་དུས་མཚུངས་ཞུང་ནུའུ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ལིའུ་ཡོན་དང་ལིའུ་ཚུང་ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གསར་པ་བཙུགས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཧན་གོང་ཞེན་ཏི་ལིའུ་ཡོན་ཟེར(རུས་མིང་ནི་ལིའུ) རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་བས་སྤྱི་ལོ༣༠༤ནས༣༢༩བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

༢. ཧོའུ་ཀྲའོ(ཀྲའོ་རྗེས་མ) སྤྱི་ལོ༣༡༩ལོར་ཅེའི་མི་རིགས་གྱེན་ལངས་ཀྱི་འགོ་པ་ཧྲི་ལེས་ཀྲའོ་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཀྲའོ་མིང་ཏི་ཧྲི་ལེས་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཧོའུ་ཀྲའོ(ཀྲའོ་རྗེས་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཧོ་པེའི་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིང་ཐའི་རྫོང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་བདུན་བྱུང་བ་རུས་མིང་ཧྲི་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ༣༡༩ནས༣༥༢བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

༣. ཚན་ཡན(ཡན་སྔོན་མ) ཞན་པེའི་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་མུ་རུང་ཧོང་གིས་སྤྱི་ལོ༣༣༣ལོར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་བྱང་ཤར་གྱི་ལེའོ་ཉིང་ས་ཁུལ་དུ་སྒེར་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཡན་ཝེན་ཏི་མུ་རུང་ཧོང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཡན། (ཚན་ཡན། ཡན་སྔོན་མ)རྒྱལ་ས་ནི། ལུང་ཁྲིན(ལེའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲའོ་དབྱང)དང་ཧོ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལིན་ཀྲང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་རུས་མིང་ནི་མུ་རུང་ཡིན། སྤྱི་ལོ༣༣༧ནས༣༧༠ལོའི་བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར་གོང་མ་གསུམ་པ་ཡན་དབྱིའུ་ཏི་མུའུ་རུང་ཝེས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱི་ལོ༣༧༠ལོར་ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཝང་མེང་གིས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་གོང་མ་གསོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་སྲིད་དབང་འཕྲོར།

༤. ཚན་ཆིན(ཆིན་སྔོན་མ) ཏིས་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཧྥུ་ཧོང་གི་བུ་ཧྥུ་ཅན་གྱིས་སྤྱི་ལོ༣༥༢ལོར་ཀོན་ཀྲུང་ས་ཁུལ་དུ་སྒེར་བཙན་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཆིན་མིང་ཏི་ཧྥུ་ཅན་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཚན་ཆིན(ཆིན་སྔོན་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཨན(དེང་སང་གི་ཤིས་ཨན) རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་དྲུག་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཧྥུ་ཡིན། སྤྱི་ལོ༣༥༡ནས༣༩༤བར་ལོ་ངོ་ཞེ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར་སྤྱི་ལོ༣༩༤ལོར་ཚང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲིན་དང་། ཆིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལྔ་པ་ཆིན་ཀའོ་ཏི་ཧྥུ་ཏེང་བར་ལོ་མང་འཁྲུག་པ་བྱས་རྗེས། ཆིན་ཀའོ་ཏི་ཕམ་ནས་ཡའོ་ཁྲིན་གི་བུ་ཡའོ་ཤིན་གྱིས་བསད་དེ། ཏིས་མི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་རྩ་མེད་དུ་སོང་།

༥. ཧོའུ་ཡན(ཡན་རྗེས་མ)སྤྱི་ལོ༣༨༣ལོར་ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྥུ་ཅེའན་དང་། ཏུང་ཅིན(ཅིན་ཤར་མ)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤའོ་ཨུ་ཏི་སི་མ་གཡའོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཧྥེའི་ཧོ་ས་ཁུལ(ཨན་ཧུའི་ཞིང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་རྒྱུད། ཧྥེའི་ཧྲུའི་ས་ཁུལ)དུ་དམག་འཁྲུག་ཟིངས་མང་བྱས་མཐར་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་ཕམ་ནས་རང་གནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། ཆིན་རྒྱལ་རབས་ནང་ཁུལ་ཁ་འཐོར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་བ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་མུའུ་རུང་ཁྲུའི་ཟེར་བས་ཆིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྒེར་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ནས། རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཨུ་ཁྲིན་ཏི་མུའུ་རུང་ཁྲུའི་ཟེར་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་མུའུ་རུང་།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཧོའུ་ཡན(ཡན་རྗེས་མ)ཟེར་ལ་རྒྱལ་ས་ནི་ཧྲོ་པེ་ཀྲུང་ཧྲན(དེང་སང་གི་ཧྲོ་པེ་ཏིང་རྫོང)རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་བས་སྤྱི་ལོ༣༨༤ནས༤༠༩བར་ལོ་རྫོ་ཉེར་དྲུག་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་……མཐར་སྤྱི་ལོ༤༠༩ལོར་རྒྱ་རིགས་ཧྥེང་པྷ་ཟེར་བས་གོང་མ་ཧུའི་དབྱི་ཧྲི་ཀའོ་ཡུན་བསད་ནས་རྒྱལ་རབས་ཐོར།

༦. ནན་ཡན(ཡན་ལྷོ་མ) མུའུ་རུང་གི་རིགས་རྒྱུད་མུའུ་རུང་ཏེས་ཧོ་ནན་ཧྲུའ་ཐའི(དེང་སང་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧྲུའ་རྫོང)བཟུང་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཤན་ཝུ་ཧྲེ་མུའུ་རུང་ཏེ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ནན་ཡན(ཡན་ལྷོ་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཧྲན་ཏུང་གོང་གུ(དེང་སང་ཧྲན་ཏུང་དབྱི་ཏུའུ)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་བས་རུས་མིང་ནི་མུའུ་རུང་ཡིན། སྤྱི་ལོ༣༩༨ནས༤༡༠བར་ལོ་རྫོ་བཅུ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༤༡༠ལོར་ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ལིའུ་ཡུའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དམག་བཏང་སྐབས་སུ་གོང་མ་མུའུ་རུང་ཁྲའོ་བསད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོར། ༧. པེ་ཡན(ཡན་བྱང་མ)སྤྱི་ལོ༤༠༩ལོར་རྒྱ་རིགས་ཧྥེང་པྷ་ཟེར་བས་ཡན་རྗེས་མའི་གོང་མ་ཧུའི་ཧྲེ་མུའུ་རུང་ཀའོ་ཡུན་བསད་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་ལུང་ཁྲང(དེང་སང་གི་ལེའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཅའོ་ཡང་ས་ཁུལ)བཟུང་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ། ཞེན་ཁྲིང་ཏི་ཧྥེང་པྷ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་པེ་ཡན(ཡན་བྱང་མ)ཟེར་ལ། རྒྱལ་ས་ནི་གོང་དུ་གསལ། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་རུས་མིང་ནི་ཧྥེང་པྷ་ཡིན། སྤྱི་ལོ༤༠༩ནས༤༣༦བར་ལོ་རྫོ་ཉེར་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་……མཐར། སྤྱི་ལོ༤༣༦ལོར་ཝེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས……གཏོར་བཅམ་བཏང་། ༨. ཧོའུ་ཆིན(ཆིན་རྗེས་མ) ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲིང་གིས་ཧྲན་ཤིས་ལྷུ་ཞིང་རྫོང་གི་ས་ཁུལ་བཟུང་ནས་ཆིན་སྔོན་མའི་གོང་མ་ཧྥུ་ཅིའན་བསད་དེ་སྲིད་དབང་ཕྲོགས། རང་ཉིད་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཀའོ་ཙུ་ཧྲི་ཡའོ་ཁྲིང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ……ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཧོའུ་ཆིན(ཆིན་རྗེས་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང……ཨན་ཡིན། (དེང་སང་གི་ཧྲན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིས……ཨན)རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཡའོ་ཡིན། སྤྱི་ལོ༣༨༤ནས༤༡༧བར་ལོ་རྫོ……སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྤྱི་ལོ༤༡༧ལོར་ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ལིའུ་ཡུས་ཀྱིས་བྱང……འདུལ་དམག་འཁྲུག་སྐབས་རྩ་མེད་བཏང་། ༩. ཤིས……ཆིན(ཆིན་ནུབ་མ) ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཆིས་ཧྥུ……གོ་རེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ༣༨༥ལོར་ལུང་ཤིས་ས་གནས་སུ་སྡོད……པའི་ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ། ཞོན་སླེས་ཝང་ཆིས་ཧྥུ་གོ་རེན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཤིས་ཆིན(ཆིན་ནུབ་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཡོན་ཀྲའུ(དེང་སང……ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡུའི་ཀྲུང)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་གོང་མ་བཞི་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཆིས་ཧྥུ་ཡིན། སྤྱི་ལོ༣༨༥ནས༤༣༡བར་ལོ་རྫོ་ཞེ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་མངའ་འོག་གི་རྒྱལ་ཕྲན་ཕན་ཚུན་ནང་འཁྲུག……བྱས་ཏེ་མཐར་སྤྱི་ལོ༤༣༡ལོར་གོང་མ་ཆིས་ཧྥུ་མུ་མོ་དམག……ཕམ་ནས་སྲིད་དབང་ཐོར། ༡༠. ཞཱ། ཞུང་ནུའུ་མི……རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཧེ་ལིའན་པོ་པོ་ཟེར་བས་སྤྱི་ལོ༤༠༧ལོར་ཏཱ་ཞཱ་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་བཙུགས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཨུ་སླེས་ཧྲེ་པོ་པོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཞཱ། རྒྱལ་ས་ནི་ཐུང་དབན(དེང་སང་ཧྲན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧེང་ཧྲན)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི……རབས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ཧེ་ལིའན་ཡིན།

སྤྱི་ལོ༤༠༧ནས༤༣༡བར་ལོ་རྫོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རིང་སྲིད……དབང་བཟུང་མཐར་སྤྱི་ལོ༤༣༡ལོར། ཝེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དམག་འཐབ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐུར་ཏོ་ཤིས་གཙང་པོ་བརྒལ་ནས་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཐུད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཐུ་གུའི་དམག་དཔུང་དང་ཐུག་ནས་རྩ་མེད་དུ་སོང་། ༡༡. ཧོའུ་ལིའང(ལིའང་རྗེས་མ)ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཅིང་མིང་ཧྥུ་ཅིའན་གྱིས་སྤྱི……ལོ༣༨༣ལོར་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུའི་ཀོང་ཀང་དམག་ཁྲི

བདུན་དང་རྟ་དམག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཙམ་གྱི་དམག་དཔུང་བཅས་མངགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོར་དམག་དྲངས་ནས་ཆིའུ་ཚེ(དགུའི་ཚེ)སོགས་རྒྱལ་ཕྲན་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སླར་ཡང་དམག་དཔུང་ཁྲི་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཁྲིད་ནས་རྒྱ་ནག་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་བཏང་ནས་ཙནྡན་ཇོ་བོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་སོགས་ལེན་པར་བཏང་བ་རྣམས་ཁྱེར་ནས་ཚུར་ལོག་སྐེ་སི་ཆོན་དུ་སླེབས་པ་དང། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲིང་གིས་གོང་མ་ཧྥུ་ཅིའན་བསད་ནས་རྒྱལ་ས་ཕྲོགས་ཏེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཁྲིད་དེ་ལིའང་ཀྲུའུ་མཁར་བཟུང་ནས་སྐྱིར་བཙན་བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱི་ཝུ་ཏི་ཝུའི་གོང་ཟེར་ཞིང་མི་རིགས་ནི་ཏིས་རིགས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཧོའུ་ལིའང་ཟེར་བ་དང། རྒྱལ་ས་ནི་འགུ་ཙང(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཝུ་ཝེའི་རྫོང)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་བཞི་བྱུང་ཞིང། སྤྱི་ལོ༣༨༦ནས༤༠༣བར་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང། རྗེས་སུ་བུ་རྒྱུད་རྣམས་ནང་ཁུལ་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་དང་གསོད་རེས་བྱས་མཐར། སྤྱི་ལོ༤༠༣ལོར། ཆིན་རྗེས་མའི་གོང་མ་ཡའོ་ཤིན་གྱིས་གཏོར་ཕམ་བཏང། ༡༢. ནན་ལིའང(ལིའང་ལྷོ་མ) ཧོ་ཤིས་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཐུའུ་ཧྥ་ཝུ་གུའུ་ཟེར་བས་ཅིན་ཁྲིང་ས་ཁུལ(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀའོ་ལན་རྫོང)བཟུང་ནས་སྐྱིར་བཙན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཝུ་ཝང་ཝུ་གུ་ཟེར་ཞིང། རུས་མིང་ནི་ཐུའུ་ཧྥ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ནན་ལིའང(ལིའང་ལྷོ་མ)ཟེར་ལ། རྒྱལ་ས་ནི་ལོས་ཏུའུ(དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོས་ཏུའུ)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་གསུམ་བྱུང་བས་སྤྱི་ལོ༣༩༧ནས༤༡༤བར་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང། སྤྱི་ལོ༤༡༤ལོར་ཆེན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཆིས་ཧྥུ་ཁྲི་ཟེར་བས་གཏོར་ཕམ་བཏང། ༡༣. པེ་ལིའང(ལིའང་བྱང་མ) ཞུང་ནུའུ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཆུའི་ཆུའི་ཏུན་མེ་གྱིས་ཀྲང་དབྱེ་ས་ཁུལ(ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀྲང་དབྱེ་ས་ཁུལ)བཟུང་ནས་སྐྱིར་བཙན་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལིའང་ཕང་ཏུན་ཡེ་ཟེར་ཞིང། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་པེ་ལིའང(ལིའང་བྱང་མ) རྒྱལ་ས་ནི་ཀན་སུའུ་ཀྲང་དབྱེ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་གསུམ་བྱུང་ཞིང། སྤྱི་ལོ༣༩༧ནས༤༣༩བར་ལོ་ངོ་ཞེ་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར་སྤྱི་ལོ༤༣༩ལོར་ཝེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཏོར་ཕམ་བཏང། ༡༤ ཤིས་ལིའང(ལིའང་ནུབ་མ) ལིའང་ཀྲུའུ་ས་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་ལི་གའོ་ཟེར་བས་སྤྱི་ལོ༤༠༠ལོར་ཏུན་ཧོང(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏུན་ཧོང)ས་ཁུལ་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལིའང་ཀུང་ལི་གའོ་ཟེར་ཞིང། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཤིས་ལིའང། རྒྱལ་ས་ནི་དེང་སང་གི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏུན་ཧོང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་བྱུང་ཞིང། སྤྱི་ལོ༤༠༠ནས༤༢༠བར་ལོ་ངོ་ཉེར་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། སྤྱི་ལོ༤༢༠ལོར་ལིའང་བྱང་མའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཙུའི་ཆུའི་མེང་ཞུན་གྱིས་གཏོར་ཕམ་བཏང། ༡༥. ཆན་ལིའང(ལིའང་སྔོན་མ) ཤིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ལིའང་ཀྲུའུ་ས་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་རྟོག་ཞིབ་འགོ་པ་ཀྲང་གུས་ཟེར་བས་འགུ་ཙང(ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཝུ་ཝེའི་རྫོང)ས་ཁུལ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནུབ་བྱང་ས་ཁུལ་བདེ་འཛུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཤིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་མི་རབས་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས། ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁྲུག་སྐབས་ཀྲང་ཙུའུ་ཟེར་བས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཆེའན་ཀྲུ་ཀྲང་ཉིད་ཧྲུ་ཙུའོ་ཟེར་ཞིང། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཆན་ལིའང(ལིའང་སྔོན་མ) རྒྱལ་ས་ནི་འགུ་ཙང(ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཝུ་ཝེའི་རྫོང)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྗེས་དྲུག་བྱུང་བས། སྤྱི་ལོ༣༡༣ནས༣༧༦བར་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། སྤྱི་ལོ༣༧༦ལོར་ཆིན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་

ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་ཐུ་ཅིའན་གྱིས་དམག་དྲངས་སྐབས་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་སྲིད་དབང་ཐོབ། ༡༨. ཁྲིང་ཏན། ཤེས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཏའི་ཛིའི་སྐབས། ཕྲ་མི་རིགས་ཀྱི་ཉུས་རྒྱུད་ནས་བྱུང་བའི་དཔོན་རིགས་ལི་ཐེ་ཟེར་བས་ཀོན་ཤེས་ས་ཁུལ་དུ་སྡོད་པའི་ཡུལ་གྲུར་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་ལྟ་རྟོགས་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔུང་གི་རྩར་རྐོལ་ཐེངས་མང་ཕམ་ཉེས་བཏང་ནས། མཐར་ཡུལ་གྲུར་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་སྲོག་ཤོར། དེའི་བུ་ལི་ཞུང་གིས་མུ་མཐུད་དེ་ཡུལ་གྲུར་མི་དམངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་དང་དམག་འཐབ་ཐེངས་མང་བྱས་མཐར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་ཁྲིང་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་བླངས། སྤྱི་ལོ་༣༠༤ལོར་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཁྲུ་ཧྲེ་ལི་ཞུང་ཟེར། ཉུས་མིང་ནི་ལི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཁྲིང་དང་ཏན་ཡང་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་དེང་སང་གི་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུའུ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༣༠༤ནས་༣༤༧བར་ལོ་ངོ་ཞེ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། སྤྱི་ལོ་༣༤༧ལོར་ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་གིས་ཁྲིང་ཏུའུ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ལི་ཉུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སྲིད་དབང་ཐོར།

ཧུ་ཀྲུ་དབང་། (护教王)ཆོས་ལུགས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཚོ་ལོ་ཞིག

ཧུ་ཀྲུ་ཧྥ་དབང་། (护教法王)རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་སྙེ་བསྙན་སྲུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བའི་དོན།

ཧུ་མ་ཏུ་ཝེ་དང་སིའི་ཧའི་ཁྲུན་དབང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གསུམ་པ་ཐང་གཱའོ་ཙུང་གི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་ལོ༦༥༠ལོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་ཧྥུ་མ་ཏུ་ཝེའི(驸马都尉)ཞེས་མག་པའི་ཚོ་ལོ་དང་། ཤེས་ཏེའི་ཅུན་ཝང(西海群王)སྐྱེ་མཚོ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཚོ་ལོ་ཕུལ་བ་དེར་ཟེར།

ཧུ་ལའི་ཧུ། (旭烈兀)ཇིང་གིར་ཧན་གྱི་བུ་བཞི་པ་ཐོ་ལོས(拖雷)ལ་བུ་བཞི་ཡོད་པའི(མུང་ཁེ་ཧན། ཧུ་པི་ལི། ཧུ་ལའི་ཧུ། ཨ་རི་བྷོ་ག)ནང་གི་གསུམ་པ། འབྲི་གུང་པའི་སྦྱིན་བདག་ས་སྐྱ་ལ་དམག་དྲངས་མཁན་དེ་ཡིན།

ཧན་ཐུང་། འདི་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་ཐང་ཤེའན་ཙུང(唐宪宗)ཟེར་རྒྱུ་ཡིན།

ཧུའང་གསུམ། ཧུའང་དང་པོ་ཐའི་ཧོའུ་ཧྲུ་ཕི་ཞི། ཧུའང་གཉིས་པ་ཡན་ཧྲི་ཤེན་ནུང་ཞི། ཧུའང་གསུམ་པ་ཧྲའན་ཡུའན།

ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་བཅུ་བཞི། ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་དྲུག་བཅུ་བཞིར་གྱུར་པ་ན། ༡. ལུས་རྒྱན་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་དང་། ༢. ཞག་གི་ཟོ་རིས་དང་། ༣. ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་དང་། ༤. ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་སྟེ་བཞི། ༥. བཏུང་བའི་སྟོད་ནི་ཐོད་པ་སྟེ་གཅིག ༦. བཟུང་བའི་ཕྱས་ལ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་། ༧. གྲི་གུག་གཉིས་ལས། ༨. རོལ་མོའི་ཚོ་ག་ལ་ཌ་མ་རུ་དང་། ༩. གསང་བའི་དྲ་ཆུང་། ༡༠. དུང་ཆེན་གྱི་གླིང་བུ་སྟེ་གསུམ། ༡༡. སྟན་ལ་མི་རོའི་སྟན་དང་། ༡༢. སྟག་ལྤགས་ཀྱི་སྟན་གཉིས། ༡༣. གོས་ལ་མི་ལྤགས་ཀྱི་གཡང་གཞི་དང་། ༡༤. སྟག་ལྤགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །

ཧེ་རུ་ཀའི་གནས་བཅུ། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད། ཚནྡོ་ཧ་དང་ཉེ་བའི་ཚནྡོ་ཧ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ་བཅས།

ཧེ་རུ་ཀའི་གནས་བཅུ་གཉིས། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། འཁོར་དང་ཉེ་བའི་འཁོར། ཚནྡོ་ཧ་དང་ཉེ་བའི་ཚནྡོ་ཧ། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ། འཐུང་གཅོད་དང་ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དོ། །

ཧེ་རུ་ཀའི་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག གཙུག་ཏོར་སྟག་ཤམ་སོགས་མ་གཏོགས་ད་རུང་རུས་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་། རྣ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ལག་གདུབ། རྐང་གདུབ་སྟེ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཏགས་ཡོད།

ཏླེ་ཅང་ཟེ། (རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ) མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཞིག་སྟེ། ཡིག་རྙིང་དུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གནས་འདིར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཅེས་བཤད།

ཏེན་ཁང་ཞི་ཏར། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པི་ཏ་ར་ཞེས་པ་བོད་……སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར།

ཏོ་ཐོག་ཐུ། (འདི་སོག་སྐད་ཡིན) རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་མིན་ཀྱང་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་གསུམ་གང་རིགས་ནས་ཏོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས……གནང་བའི་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ལ་ཟེར།

ཏོ་ནམ་ཧྲུར་པའི་མའི་སའི་ལྷ་ཁང་། ཏོ་ནན་ཧྲུར་པེ་མཱ་སིའི(白马寺)ལྷ་ཁང་སྔེ་མ་ཡིག་ནང་གི་ཚིག་འདི་ལོ་ཙཱ་བས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་……ཐོན་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས། དོན་དུ་ཟུར་མཚན་ནང་……བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཏོ་ནན་ཧྲུ་ཞེས་པ་ནི་ཏུང་ཧན……རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྩ་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ……ཡིན་ཞིང་། དེང་སང་ཏོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོའོ་དབྱང་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན། པེ་མཱ་སིའི་ལྷ་ཁང་ནི། ལོའོ་དབྱང(洛阳)གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ལི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སར་ཡོད། དགོན་པ་འདི་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆེས་སྔ་ཤོས་ཀྱི་ནང་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔོན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། ཏུང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཧན་མིང……ཏིའི་ཡུང་ཕིང(汉明帝永平)ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་གླང་སྤྱི་ལོ༦༥ལོར(སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༠༡༣)ཚོ་ཤ་པ་ཚའི་ཡིན(蔡愔)ཟེར་བ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་འཚོལ་བར་བཏང་བ་ལས། ཏུན་ཧོང(རྒྱ་ཡིག་དཔྱད་གཞིའི་ནང་གཡུའི……ཧྲི(月氏)ཞེས་གསལ)དུ་སླེབས་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཏང་ག(迦叶摩腾)(འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ……སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མ་ཏང་ག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་མིན་བརྟག)དང་པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་ལན(法兰)ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟ་དཀར་པོ……གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་གཅིག་དང་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་བཀལ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཚུར་ཕྱིན་པ་དང……མཇལ་ཏེ་ལྷན་དུ་གདན་དྲངས། དེ་གའི་སྔར་ཡོད་ཆོས……ལུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་གང་བཟང……འགྲན་བསྡུར་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་དར་སྤེལ་གཏོང་འགོ་ཚུགས། ཏོ་ནན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཉེ་འདབས་སུ་པེ་མཱ་སི་སོགས་བཙུན……པའི་ལྷ་ཁང་བདུན་དང་། བཙུན་མའི་ལྷ་ཁང་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ……གཅིག་དང་ཕྱིན་ཐང་སི་ཟེར་བའི་དགོན་པ་ཞིག་བཞེངས……ནས་དེར་རབ་བྱུང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་། བཙུན་མ་ཉིས……བརྒྱ་སུམ་ཅུ་བསྡུས་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས……ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་བྱུང་སྔ་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེའི་ནང་ནས་ཉེར་མཁོ་བསྡུས་པར《མདོ་སྡེ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་གཉིས་པ》ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དེང་སང་ཡང་རྒྱ་ཡིག་གི་བཀའ……འགྱུར་ནང་དུ་ཡོད་ལ། པཎྜི་ཏས《ས་བཅུ་པའི་མདོ》ལ……སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ལྔ་བསྒྱུར་བར་གྲགས་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་མ་བཞུགས། པེ་མཱ་སིའི་དགོན་པའི་རྒྱལ་སྒོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཏང་ག་དང་། པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་ལན་གཉིས་ཀྱི་དུར་ས་དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་བརྙན་འདྲ་མིན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་མིང་རྒྱལ……རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་སྐྲུན་དངོས་ཡིན་པ……དང་། རིང་བསྲེལ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཅིན(金)རྒྱལ་རབས(མན་ཇུ་རིགས)ཀྱི་གོང་མ་ལྷཱ་པ་ཅིན་ཧྲི་ཙུང་གི་ཏཱ་ཏིང(大定)ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཤིང་ལུག……(༡༡༧༥)ལོར་བཞེངས། གཞན་ཡང་ཐང་རྒྱལ་རབས……དང་ཤེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནའ་རབས་རིག་རྫས་མང་པོ……ཡོད་པས་རྒྱལ་ཡོངས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྡེ་ཚན་གལ……ཆེའི་གྲས་སུ་གྱུར་ཡོད།

ཏོ་གུ་དང་ཨུ་ནུ་ཁན། (霍肃、吾努)ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བོད་དུ་ཐེམ་ཐོ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པར་མངགས་པའི་དཔོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་།

ཧོང་ཁིང་ལོ་གཉིས། (皇庆二年)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བུ་ཡན་བྲུའི(元仁宗爱育黎拔力八达)རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ལོ་སྤྱི་མའི་མིང་ལ་ཧོང་ཆིང་ཟེར་ཞིང་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོ་ནས་ལོ་གཉིས་པར་ཡིན།

ཧོང་ཐའི་ཧེའི་ནའི་ར་བྲ་ཕིང་ཚང་། ཧོང་ཐའི་ཧེ(皇后)ནི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཟེར་བའི་དོན་དང་། ནའི་ར་བྲ་ཕིང་ཚང་ཟེར་བ་བཙུན་མོའི་མིང་ངོ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག

ཧོད་རྒྱུག ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་འོལ་ཚོད་བྱས་པ།

ཧོན་ཇུང་། འདི་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཟློན་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་དུ་ཐང་ཞིན་ཙུང་སྟེ(唐桓宗) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ཧོར། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ནང་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། སྐབས་རེ་སོག་པོ་ལ་ཧོར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་བོད་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཧོར་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་གུ་གུ་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་ཧོར་ཟེར་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

ཧོར་ཁ་བཞིའི་སྡེ། བྱང་ཁུལ་བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་ནི། ནག་ཚུ། ཨ་ཙོ། བེ་རུ། སོག་སྡེ་བཅས་བཞི་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས།

ཧོར་ཁང་། ཧོར་ཁང་ནི་ཧོར་ཇིང་གིར་གྱི་རྒྱུད་གསང་གཞུང་བར་ཏར་ཇིང་གིར་དཔོན་ཞེས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཕ་གཞིས་སྦྱོར་འཛུགས་བྱུང་བ་དང་། མ་གཞིས་གནས་ཡུལ་རྒྱ་མ་ཁྲི་ཁང་ནི་ས་སྐྱའི་དུས་བོད་ཀྱི་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཡིན་པ་སྟེ། ཧོར་ཁང་པའི་མི་རྒྱུད་ནི་སོག་པོ་ཨོ་རོས་ཐའི་ཇིས་ལྷ་སར་གཞིས་ཆགས་ནས་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་ཐོག བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆུ་ཤུལ་སྤྲད་པའི་ཚར་སྡོང་གཞིས་ཀྱི་བདག་ཐོབ་གནང་ཞིང་། ཨོ་རོས་ཐའི་ཇི་འདས་རྗེས་དེའི་བུ་མོར་ཕོ་ལྷ་མི་དབང་གི་གཙང་པོ་ནོ་ཡོན་ཧོ་ཤུ་ཆེ་རབ་བརྟན་མག་པར་བསུས་པ་དེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོ་རྒྱལ་རྩེར་འཁྲུག་དམག་དང་འཐབ་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་ཇ་སག་དང་ཐའི་ཇི་རིམ་པ་དང་པོའི་གོ་གནས་བྱུང་བ་དང་ནག་ཆུ་ཁུལ་བར་མཐའ་སྐྱེར་གཞུང་དགུའི་དཔོན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་། དེ་འདས་རྗེས་གཙང་པོ་སེར་ཆེན་ཏ་ཤི་ཁ་རབ་བརྟན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གོ་གནས་སུ་མཇུག་བཟུང་། སྲུན་གསུམ་པ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་དང་། དེའི་བུ་དབང་འདུས་ལ་ཕོ་ལྷ་མི་དབང་དང་། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་གྱི་རོགས་རམ་འོག་གོང་མ་ཆན་ལུང་ནས་གོ་གནས་དང་བར་མཐའ་སྐྱེར་གཞུང་དགུའི་དམག་གི་དབང་ཆ་རང་འཛུགས་གནང་། དེའི་བུ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གོ་གནས་སུ་མཇུག་འཛིན་ཐོག་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༧༩༢)ལོ་ནས་བཀའ་བློན་བྱས་ཀྱང་། གོར་དམག་སྐབས་གཡོལ་ཐབས་བྱས་རྐྱེན་བཀའ་བློན་གནས་དབྱུང་བཏང་། སྐར་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་བཀའ་བློན་རང་འཛུགས་བྱས། དེའི་བུ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། དེའི་བུ་དོན་གྲུབ་གཡུལ་རྒྱལ་གྱིས་བཤེར་དཔང་དང་། དེ་ནས་རྩིས་དཔོན་བྱས་ཏེ་བཀའ་བློན་ལྟང་རྒྱབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆབ་མདོར་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་ཡག་པོ་བྱུང་བར་ཇ་སག་རིམ་པ་དང་པོའི་གོ་མིང་བྱུང་། དེའི་བུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཕའི་གོ་མིང་ཤུལ་འཛིན་བྱས་ཀྱང་མི་རིང་བར་འདས། དེའི་བུ་དབང་ཆེན་གྱིས་ཇ་སག་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གོ་གནས་ཕབ། དེའི་བུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་བློན་བྱེད་སྐབས་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༨༠༣)ལོར་བཀའ་བློན་བཤད(སྒྲ)ཞོལ(ཁང)ཚང(ཁྲིམ)གསུམ་དང་མཉམ་དུ་གནས་དབྱུང་ཐོག་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་བཀག་བསྐྱིལ་བྱེད་སྐབས་གཙང་ཆུར་མཆོངས་ནས་འདས། དེའི་བུ་དབང་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཇ་སག་གི་གོ་གནས་བྱུང་། དེའི་བུ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཇ་སག་དང་རང་སྐྱོང

སྦྱོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ཨུད་ཀྱི་ཀྲུའུ་རིན
གཞོན་པ་སོགས་གནང་། རྟོར་ཁང་གི་གཞི་རྩའི་གནས
ཚུལ་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྟག(1938)
བོད་ཟླ11ཚེས20ཉིན་ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་བསོད་ནམས་སྟོབས
རྒྱས་ནས་བཏང་བའི《ཤེ་བམ་ཆེ་མོ》ཞེས་པའི་ནང་ཁྲི་ཁང
གི"བུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཨག་པར་འདི་གའི་རིགས་ཏུས་དཔོན
རབ་བརྟན་དོན་གྲུབ་སྒྲིན་ཡོད་པར་བོད་སྐྱེ་རྣམས་ཁྲི་ཁང
འཛིན་མི་རང་བདག་ལྷ་སའི་ཁང་པ། སྨོན་གོང་བུད་མེད
ལྷ་གདོང་དང་བཅས་པའི་མི་སེར་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང
ཁང་དང་། གོང་ས་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ། ཕྱང་གཙང
ཧྲུན་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ལ་ཁྲལ་རིགས་རྩ་ཆག་དེབ
མཆན་བཅས་ཕེབས་འདུག་ཀྱང་། རེ་གཉིས་གནས་མིན
སྣ་ཚོགས་བྱུང་འདུག་པ་ད་ཆ་དཔོན་རབ་བརྟན་དོན་གྲུབ
ལ་མིག་བསྐྱུང་གི་སླུབ་ཆག་ཡང་ཏིག་བྱེད་རྒྱུར"ཞེས་དང་།
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕྱུག(1947)ཟླ7ཚེས8ཉིན
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་སྩལ་བའི་བཀའ་ཤོག《ཤེ
བམ་ཆེ་མོའི་ཤེ་གཡོག》ཞེས་པ་མེ་ཕྱི་ཟླ8ཚེས18འཁོད
པའི་བཀའ་ཤག་ཐམ་འབྱར་ནང་གསལ"ཁྲི་ཁང་དཔོན་རྫ
སག་ཐའི་ཇི་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་འདི་པའི་ཕ་མེས་ནི
ཡོན་ཁོ་ཤོའུ་ཆེ་ཅན་མི་ཐོག་བཞི་ནས་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་གཞུང
བསྟན་ཡར་རྒྱའི་ཞི་དྲག་གི་བྱེད་སྒོ་བློ་ཐུབ་བྱུང་བར་བརྟེན
བརྒྱུད་འཛགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྫ་སག་གི་གོ་མིང
གཟེངས་བསྟོད་གོང་མ་ཆེན་མོ་ནས་སྩལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི
གཞིས་མ་ལག་སྟོ་བྱང་གི་འཛིན་དབང་གསར་རྙིང་རྣམས
ལ་ཡང་མི་དྲག་བཀའ་གྲུང་རྫ་མདའ་དཔེ་འགྲེའི་བདག
རྐྱེན་མིག་བསྐྱངས་གཟེངས་བསྟོད་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཟད།
ལྷག་པར་འདི་པའི་ཕ་རྫ་སག་དབང་འདུས་ཞྭ་སེར་གྱི
བསྟན་པ་ལ་གུས་འདུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྡུགས་བྱེ་དུས
འགྱུར་སྐབས་འཚོ་ཟིན་ལྷུས་ཐེངས་ཀྱི་བོད་ལ་ཕན་ཆེ་བྱུང
བ་དང་། བཙོམ་མདོར་རྒྱ་སྐྱོང་སྤྱི་ཁྱིའི་གདོང་ལེན། ཨ
ཁང་སག་སོ་པ་འོན་སེང་གི་མཆོན་གལ་ཆེ་དམིགས་བསྐོས
ཀྱི་ལས་དོན་རིམ་པར་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་རྫ་ཐོན
པ་བྱུང་བ་བཅས་གོང་མ་ཆེན་མོ་ནས་བཀའ་བློན་གྱི་ལས
དོན་གོ་ས་གཟེངས་བསྟོད་བསྐོ་གཞག་སྩལ་ཐོག་ནས་ཚེ་མ
ཟིན་རྗེས་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་འདི་པར་རྫ་སག་རིམ་པ
དང་པོའི་གོ་མིང་སྔ་རྒྱུན་ཕ་ཤུལ་བུར་འཛགས་བྱས་པ་ནས
འདི་པས་ཀྱང་མཆོ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཞི་དྲག སྡེ་ཤན་རིང
ཐུང་། རྩིས་དཔོན། མདའ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ
དམིགས་བསྐོས་གང་ཅིར་ཞུགས་བསམ་མི་དམན་པ་བྱུང
སྟབས་དམིགས་བསལ་མིག་བསྐྱངས་དགོས་གྲུས་བཅས
འདི་པས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མ་ཁྲི་ཁང་འོག་སྐོར་བཅས། ཟུར
ཕྱང་། བོད་འབྲོག ལྷ་སའི་ཁང་པ་ནག་བྱང་སྒོ་ར་བཅས
པ། ཀོང་ནས་འཛོར་རེ་ཡན་རྩྭ་སྟོན་ཉིན་བརྒྱད་ཀྱི་རྩྭ་ཟ
ཕྱང་སྤྱོངས། འགྱུད་མིང་སྤྱི་གསུམ་བཅས་པར་གཞུང
གཙོད་གཞན་རྩོད་མེད་པའི་བཀའ་གཏན་ཁུངས་ཐུབ་དང
འབྲེལ་དོན་ད་ལྟ་ཕན་གནས་བཞིན་སོགས་ཀྱི་ན་གླིང་རི
གླུང་གི་རྩྭ་ཆུ་ཤིང་གསུམ་གྱི་སྲུང་བཀག་ཟ་སྐྱིག ཆུ་ཡུད
ཚར་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལམ་སྟུགས་པོན་ཤིག་གསུམ་བཟོ་ཤེས
ཀྱི་ཡོན་བདག ཙ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྐྱེ་མོ་བ་དགའ
མིན་གྱི་པོགས་ཤས་འདེབས་རྩ་འཕོ་ལེན། ས་རྩི་ཁུངས
སློག་གི་ཞིབ་དཔྱད། འདོན་དང་ལག་འདོན་ལ་འཕར
འགེལ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ས་ཁང་མི་རྩ་ཕྱི་གྱུར་དུ་སོང་བ
དང་། མགོ་བཏགས་བླངས་པ། ས་འཛིན་ས་བུད་སྟོངས
པའི་ས་ཞིང་ཁང་རྩྭ་ཚེར་ཆུ་སོགས་ཚོང་ཡིག་ལ་སྣད་མེད
གཞུང་ཞི་དྲག་སྒྲུབ་རྟེན་བཅས་སྤྱི་ཁྲབ་རྩ་ཚིག་དང་དན
ཡིག་གི་དོན་བཞིན་སྐྱོད་གོང་འཁོད་སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡོད
ཀྱང་རང་ཁུངས་སུ་སློག་འཛགས་འདོད་མཐུན་གྱི་ཞིང
བརྗེས་བྱས་པ་ཕན་ཚུན་བྲིས་དོན་གྱི་དོན་རྩོད་གླེང་མེད་པ
སོར་གནས། རྟོར་བར་དང་། སྨད་མ། དམར(ཡོན)
ཐོག་བཅས་བྱུང་སྐྱེ་ནས་རིན་དང་བརྩི་རྟེན་ལེན་སྲུད། ཚྭ
ཚོང་གི་ལག་རྡོ། གྲོ་ཁ་བསྟུ་གཏོང་། ཁྲུ་ཁྱུག་དང་།
སྐྱིད་སྡུག་གི་སྐབས་ལན། བུ་ཚ་དང་སོ་རྟུག་འཚོ་མི་རེ་ཤེ
ཁེབས་གསུམ། ཕོད་མདོ། མྱང་སྨད། སྨའ་བཅའ།
ཝོལ་ཁ། ཀོན་འཛུམ་བཅས་པར་རྟོར་ཚོང་གོང་གསལ་གྱི

ཚོ་བལ་ཤ་བཅས་ཚོང་ཁྲལ་ནང་ལེན་བྱས་འབུས་སྤར་རྒྱུན་ད་ལྟ་ཕན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཅི་ཡིན་ལྟར་དགོས་པ་དང་། ནང་སྡོད་ཁ་མཆུའི་གཙོད་རྒྱུ་དང་ཉན་མིན་རིགས་ཚབས་ཆེ་མིན་པའི་ཆང་ཆུང་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་བབས་མཚུངས་ཀྱིས་རྗེས་གནོན་བཏང་ཆོག་རྒྱུ། འཛིན་བདག་འཛུགས་གསུམ་ཡོང་འབབ་དང་བཅས་པ་གང་ན་ཅི་ཡོད་རྫིང་གིར་ཐའི་རྫི་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ནས་ད་ཕན་ཛ་སག་རིམ་ཅན་གྱི་སྲོལ་ལམ་གང་ཡོད་ལ་འཛུགས་གནས་སྐོར”ཞེས་སོགས་གསལ། ཧོར་ཁང་གཞིས་མ་ལག་གི་ཇོ་རྟེན་སོན་ཁལ༡༠༠༠སྐོར་དང་། འདོན་མི་སེར་སོན་ཁལ༥༠༠༠སྐོར། ཞིང་ཐུན་ཐེམ་དུད༧༠ཙམ་དང་མི་གྲངས༢༨༠སྐོར། འབྲོག་ཁག༨དང་། འབྲི་གཡག༥༦༠དང་། གཞིས་ཀར་ར་ལུག༢༠༠སྐོར། རྫོང་མཛོ༡༤དང་། ཧ་དྲིལ༡༥སྐོར་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཁྲལ་འུལ་ཐད། སྟོ་རྟེན་ཡོད་པ་འུལ་མི༦༠སྐོར་གྱིས་ཉིན་ལྟར་ཞིང་གཡོག་དང་། དཔྱིད་འདེབས་སྐབས་ཕྱུག་འདེབས༦༠༠ཞེས་རྫོ་ཕྱུགས་ཧོར་ཁང་གཞུང་རྐྱང་ནས་བཏང་སྐེ་འུལ་ལག་གིས་འདེབས་ལས་སོགས་བྱེད་དགོས། སྟོན་དུས་བཅས་ཐ་གཡུལ་ལས་སྐབས་མཉམ་རུབ་ཅེས་ས་རྐང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་མི་གཏོང་དགོས། ཞིང་པོགས་ཞེས་སོན་ཁལ༤༠༠སྐོར་གྱི་འདེབས་གཡོག་ཐད་མི་སེར་ལ་འདེབས་རྟེན་སོན་ཁལ༤༠༠སྒྲུད་དེ་རྩ་འབྲུ་བསྡུ་འཇུག་བར་ཞིང་གཡོག་ཡོངས་རྫོགས་མི་སེར་ནས་བྱ་དགོས་ལ་ཁྲལ་པ་ཚོར་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ས་རྫོང་ཧ་ཁལ་དང་། རྒྱ་ཤིང་བཛོད་གསུམ། གཞན་ཡང་བཞི་སྣ་དམག་བཅས་འཁྲི་སྲོལ་ཡོད། ཁྲལ་པའི་ཁོངས་རྒྱ་སྐྱོང་དམག་རྐང་བཅུ་སྐོར་ཡོད་པར་དམག་རྟེན་བྱར་དུ་སོན་ཁལ༤༠ཙམ་རེ་ཡོད་པ་ནས་རྒྱ་སྐྱོང་དམག་རེ་བཏང་སྐེ་དེའི་འཁྲི་ཆ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཟད། རྗེས་འཕར་སྐུ་སྐྱུང་དམག་ཉིས་སྣ་རེ་གཏོང་དགོས། ཞབས་གྲས(མདུན་གཡོག)ཆེ་ཁག་བཞི་ནས་ཧོར་ཁང་ལ་ཞབས་ཕྱི་འཛུགས་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་ཧ་རྐང་ཞེས་ཕ་གཞིས་སོན་ཁལ༢༠ཙམ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་ལྔ་ནས་ཞབས་ཕྱི་མི་རེ་འཛུགས་དགོས། ཞབས་གྲས་ཇོ་བཅར་ལ་ལྷ་རེ་ཕོགས་འབྲུ་ཁལ་རེ་སྤྲད་ཕྱིན་བླ་སྟོ་གོས་གསུམ་གང་ཡང་མེད། ནང་ཟན་ཐེམ་དུད༤ལ་སྟོ་རྟེན་སོན་ཁལ༡༥ཙམ་རེ་ཡོད་པ་ནས། ཁང་གཉེར། གད་པ། དུང་པ། རྒྱ་གླིང་། ལས་དཔོན་སོགས་རྩག་རྩིག་ལས་ཁྲལ་རྒྱུག་དགོས། ཧོར་ཁང་གཞུང་རྐྱང་ནས་ཧླ་ཕྱུག་ལས་ཁྱུངས་སུ་མར་ཁལ༨༠དང་། དགའ་ལྡན་སྔོན་མཆོད་ལ་མར་ཁལ༢༥དང་། དད་རྫས་སུ་ཞིབ་འཕར་འབྲུ་དུའི་ཁལ༥༠༠བཅས་འཇལ་དགོས།

ཧོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར། ས་ལུག(༡༩༡༩)ལོར་རྒྱ་མར་སྐུ་འཁྲུངས། ལྷ་ས་སྐྱིད་རས་སློབ་གྲྭར་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་ལས་རིག་གནས་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་། རྩིས་ཁང(བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སྐུ་བོ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ས)དུ་རྩེལ་རྩིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་བ་བརྒྱུད་སྲས་རྣམ་པའི(རིམ་བཞི་ཆུང་བ)གྲས་སུ་ཞབས་སྟོད་ཞུས་རྗེས་རྩམ་ལེན་པ་དང་། མདོ་སྨད་ཕོགས་ཁང་། སྐུ་སྲུང་རུ་དཔོན། གཞུང་འབྲུ་སྒྲི་མཛོད་ཁང་གི་ལས་བྱེ། ཛ་སག་སོགས་ཀྱི་ལས་གནས་དང་གོ་མིང་བཞེས། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཆབ་མདོ་བཅིངས་འགྲོལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོ་ཇོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ལངས་སྐབས་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་བརྟན་པོ་བཟུང་སྟེ་སྤྱོངས་ཚན་སེ་ཧྲེའི་ཚན་སེ་ཡོན་དང་། སྤྱོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། སྤྱོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་སློ་འདྲི་ཡུལ། སྤྱོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་གྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་འགན་བཞེས། ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ལ་ཐུགས་ནུས་འདོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྐབས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་ཁོང་རྣམ་པའི་རྩོམ་ཡིག་དཔེ་སྐྲུན(ཤིང་པར)གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་

པ་སོགས་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐུ་འདད་ཁར་གསུང་རྩོམ་ཟིན་བྲིས་རྣམས་རྟོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ལ་གནང་སྟེ་བདག་གཉེར་དགོས་ཚུལ་བཀའ་མངགས་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༩༨༩)ལོ《གངས་ཅན་རིག་མཛོད》དཔེ་དེབ་གསུམ་གྱི་ཐོག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྩོམ་བཀོད་པའི་ཟིན་བྲིས་མགོ་འདོན་དང་། ཞུས་དག་དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་འབྲི་བ་སོགས་གནང་། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་མི་ཉུང་བ་འབྲི་བ་གནང་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༩༩༤)ལོ་དགུན་ཟླ༡༢ཚེས་སྐུ་གཤེགས།

རྟོར་ཁོག་ཁག་ལྔ། ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཁོངས་རྡའུ་དང་། བྲག་མགོ། ཏྲེ་བོ། དཀར་མཛེས། སྟོང་སྐོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་།

རྟོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཏའི་དབེན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་རྟོར་ཟེར་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏཱ་ཡོན་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཟེར། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སོག་པོ་ཟེར་བ་སྐབས་རེ་པར་སིག(པོ་སི་དེང་སང་གི་དབྱི་ལང)ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཤེས་པ་དགོས། སོག་པོའི་ཡུལ་སྟེའམ་ཚོ་པའི་སྐོར་གོང་དུ་སོག་ཡུལ་ཞེས་པའི་ནང་གསལ།

རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས། 《རྟོར་ཆོས་འབྱུང》ལས་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་དུས་བློན་པོ་ལོ་ངམ་ཞེས་པས་རྒྱལ་པོ་བཀྲོངས་ནས། དེའི་བུ་ཇ་ཁྲི། ཤ་ཁྲི། ཉ་ཁྲི་ཟེར་བ་གསུམ་སྤོ་བོ་དང་། ཉང་པོ། ཀོང་པོ་གསུམ་དུ་བྲོས་པ་ལས། ཟ་ཆུང་སོག་སྐད་དུ་བོར་ཏ་ཟེར་བས་ཀོང་པོ་ནས་གླ་མ་རལ་ཞེས་པ་བཙུན་མོར་བླངས་ནས་ཁྲིད་དེ་སོག་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད། སྐེ་གླལ་ཟེར་བའི་ཆུ་འགྲམ་གྱི་ཏི་ཕུར་ཏན་གལ་ཏུན་ཟེར་བ་དེར་འཁྱོར་ནས། རང་གི་རིགས་རུས་ཀྱི་ཁུངས་དང་། གང་ནས་འོངས་པའི་ཡུལ། འོངས་པའི་རྐྱེན་སོགས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་གསལ་བར་བཤད་པས། པེ་ཏ(པེ་གལ)ཞེས་པའི་ཡུལ་དེའི་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔོན་དུ་བཀུར་ནས་བརྩི་བཀུར་བྱས་ཤིང་བོར་ཏ་ཆེ་ནོ་ཞེས་གྲགས། (ད་ལྟ་སོག་ཡུལ་གྱི་དེབ་ཐེར་ལ་ལར་དེའི་ཡབ་གསེར་ཁྲི་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སློབ་ཁྲི་ཟེར་བ་ལ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ)བོར་ཏ་ཆེ་ནོ་དེ་ལ་བུ་པ་ཏིས་ཏན་དང་(པུ་ཐོས་ས་ཏན)པ་ཏ་ཆ་གན(བུ་ཐོ་ཆུ་གན)ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆུང་བའི་བུ་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ་སེ་ཅག(ཐ་ན་ཆེག)དང་། དེའི་བུ་ཏོ་རེ་ཆར་མེར་གེན(འདི་སྲིན་པོའི་ཁ་གདོང་དུ་ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་བ་ཡིན་ཟེར)དེའི་བུ་ཨ་གོ་ཆམ་བུའི་རལ་དང་། ས་ལི་གལ་རི་གོ་ཝུ་དང་། པེ་ཁེ་ནུ་ཏུན་དང་། སམ་སུ་ཅི་དང་། ཏ་མི་ཏམ་ཆུ(ཏར་ཇ)པོར་ཅི་གི་ཏའི་མེར་གེན་དང་། ཏུ་རལ་ཅིན་བླ་ཡན་རྣམས་བྱུང་འདི་སྐོར་ལ《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༨ཐོག"དང་པོ་གནམ་གྱི་བུ་སྤྱིར་ཏ་ཆེ། དེའི་བུ་བླ་ད་ཆེ་གན། དེའི་བུ་ཐམ་ཆག དེའི་བུ་ཁྲི་ཛི་མེར་ཁན། དེའི་བུ་ལ་ཝུར་བྱུང་སྤྱི་རོལ་འོལ། དེའི་བུ་པས་ཀ་ནི་ཏུན། དེའི་བུ་སེམས་ཟའུ་ཛི། དེའི་བུ་ཁ་ཆུ། དེའི་བུ་དོན་བུན་མེར་ཁན"ཞེས་གསལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》ལྷུགས་དཔར་མའི་སྟོད་ཆ་ཤོག་གྲངས༡ཐོག"དང་པོར་གནམ་གྱི་བུ་སྤྱིར་ཏ་ཆེ། དེའི་བུ་བར་ཆི་མེར་གན། དེ་ད་ལྟའང་སྲིན་པོའི་ཁ་གདོང་བྱེད་པར་གྲགས་པས་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཟེར། དེའི་བུ་ལའུ་ཛང་རྨེ་རེ་འོལ། དེའི་བུ་ཀ་ས་པ་ནི་ཏུན། དེའི་བུ་སེམས་ཛའོ་ཛི། དེའི་བུ་ལ་ཧུ། དེའི་བུ་དུ་བུན་མེར་གན"ཞེས་ཚིག་ཟུར་ཙམ་མི་འདྲ་བ་འདུག ཕྱི་མ་འདིའི་བཙུན་མོ་པོ་རོག་ཆེན་གྭའུ་ཟེར་བ་ལ་བུ་རོ་པོ་སོ་རྟོར་ཟེར་བ་དཔྱལ་བར་མིག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རོ་པོ་སོ་རྟོར་གྱི་བུ་ཏོ་ནོའི་དང་། ཀོག་ཤིན་དང་། ཨེམ་ལིག་དང་ཨེར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལས་མཚོད་པ་ཨོ་རེད་ཀྱི་ཨུ་གེ་ལུད་དང་། པུ་ག་ཐོར་དང་། ཏོ་རིད་དང་། ཏེ་རེ་ནུད་བཅས་ཚོ་རིགས་རྣམ་པ་བཞི་མཆེད་དོ། །

ཏྭ་པོ་མེར་ཀེན་ཟེར་བ་སྤྱན་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆུང་བ་ཅ་ཏེ་དེས་ཐུ་མེད་རིགས་ཀྱི་གོ་ཙི་ཏའི་མེར་གན་གྱི་བུ་མོ་བཙུན་མོ་ཨ་ལོན་གྭའམ་ཨེ་ལུན་མཛེས་མ་ཡང་ཟེར་བ་ཞིག་བླངས་པ་ལས། བུ་པ་ལ་གོ་ཏའི་དང་། བ་གུན་ཏའི་གཉིས་བྱུང་། ཏྭ་པོ་མེར་གེན་འདས་རྗེས་ཡུག་སར་གནས་པའི་བཙུན་མོ་དེའི་ལུས་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པའམ་འགའ་ཞིག་གིས་རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་བཟང་གི་བུ་ཞིག་དང་འཕྲད་པ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་དེ་གང་ཅུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་པོ་གུ་ཏ་ཁི་གི་དང་། པོ་གུ་ཤལ་ཆེ་གུ་དང་། པོ་དོན་ཆར་བཅས་གསུམ་བྱུང་སོགས་ཟེར་ཡང་། པོ་དོན་ཆར་འདི་ཏྭ་པོ་མེར་གེན་གྱི་བུ་ཡང་ཡིན་སྲིད། པོ་གུ་ཏ་ཁི་གི་ལས་ཁྭ་ཁི་གོད་དང་། པོ་གུ་ཤལ་ཆེ་གུ་ལས་ཤལ་ཆི་གུ་ཟེར་བ་བྱུང་། པོ་དོན་ཆར་མོ་གོལ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་རེ་ཞིག་ཕུ་བོ་གཉིས་དང་ཉུང་ཟད་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཨ་མས་ནོར་རྫས་བགོ་སྐལ་སྤྲད་སྐབས་ཧ་ངན་པ་གཅིག་ལས་མ་ཐོབ་པས་མ་དགའ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་། ཕྱིས་སུ་ཕུ་བོ་དང་འདུམས་ནས་སྤུན་རྣམས་ཀྱིས་པོར་ཅི་གེན་ཟེར་བའི་དཔོན་མེད་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཞིག་བཅོམ། པོ་དོན་ཆར་གྱིས་ཡུལ་དེའི་དཔོན་བྱས། པོ་ཏ་ན་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུན་མོར་བླངས། དེའི་བུ་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཞིན་ཏ་པི་ཆེ་བླ་ཐུར་དང་། པི་ཁར། བླ་ཐུར་དང་། ལ་ཏ་ཛོ་ཏན། ཏ་ཐི་ཁྲུ་ལུག་དང་། བླི་ཤིང་ཁུར་ཏོག་ཤིན་དང་། རོམ་པ་ནའི་ཆེ་ཆེན་དང་། ཏ་བུལ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཕར་ཏམ་བླ་ག་ཐུར་དང་། དེའི་བུ་ལྷ་ཡི་ཆེ་བ་ཡེ་སུ་ཁེའི་བླ་ཐུར་དང་། ཉི་གུན་ཐ་ས་སེ་དང་། མེང་གེ་ཐུ་སེ་ཆེན། ཐ་རི་ཏའི། འོ་ཆི་གན་བཅས་བྱུང་། སྐབས་འདིར《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》གོང་མཚུངས་ནང་"ནག་མོ་ཨ་ལན་ཁོ་ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར་ལས་སྐྱེས་པ་པོ་དོན་ཆར་ཀྱུང་གན། དེའི་བུ་གའི་ཧྲི། དེའི་བུ་སྤྲི་ཁིར། དེའི་བུ་མ་ནན་ཐོ་དོན། དེའི་བུ་གའི་ཐུ་གན། དེའི་བུ་བའི་ཤིང་། དེའི་བུ་ཁོར་དོག་ཤིང་། དེའི་བུ་དུམ་བུ་ནའི་གན། དེའི་བུ་ག་བུ་ལ་ཁན། དེའི་བུ་བར་ཐན་བ་དུར། དེའི་བུ་ཡེ་སུར་ག་བ་དུར། དེ་དང་བཙུན་མོ་ཧོ་ལོན་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཐའི་ཙུང་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ཆ་སྟག་ལོ་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》གོང་མཚུངས་ནང་། ནག་མོ་ཨ་ལན་ཁོ་ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར་ལས་སྐྱེས་པ་པོ་དོན་ཆར་ཁུ་གན། དེའི་བུ་གའི་ཆི། དེའི་བུ་སྤྲི་ཁིར། དེའི་བུ་མ་ནན་ཐོ་དོན། དེའི་བུ་གའི་ཐུ་གན། དེའི་བུ་བའི་ཤིང་། དེའི་བུ་ཁོར་ཐོག་ཤིང་། དེའི་བུ་དུམ་བི་ཏའི་ཁན། དེའི་བུ་ག་བུ་ལ་གན། དེའི་བུ་བར་ཐན་བ་དུར། དེའི་བུ་ཡེ་ཕུར་ག་བ་དུར། དེ་དང་བཙུན་མོ་ཧོ་ལུན་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསལ།

ཏྭར་རྒྱལ་བུ་གོ་དན། (闊端)ཡོན་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏའི་བུ་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་བ་ཡིན། མེ་སྟག་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ(༡༢༣༤)ལོ་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཕྱི་ལོ་མཛོ་ནད་ཀྱིས་ཟིན། འདིའི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ་ས་ཕག(༡༢༣༩)ལོར། ས་སྐྱ། ཕག་གྲུ། འབྲི་གུང་། ཚལ་པ། སྟག་ལུང་བཅས་ནས་ཏྭར་རྒྱལ་པོ་སོ་སོར་མགོ་བཏགས་ནས། འབྲི་གུང་པ་དང་གཙང་མཁར་མོ་བས་མོང་གོལ་ཏན། ས་སྐྱ་བ་དང་ལྷ་སྡེ་གཞུང་པ་བཅས་ཀྱིས་གོ་དན། ཚལ་པས་སེ་ཆེན་ཏན། ཕག་གྲུ་གཡའ་བཟང་། ཐང་པོ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཧུ་ལའི་ཧུ། སྟག་ལུང་པས་ཨ་རི་བོ་ག་བཅས་ལ་མགོ་བཏགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༢༤༠)ལོར་བློན་པོ་དོར་ཏ་ནག་པོས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་། མདོ་སྟོད། མདོ་སྨད། སོག་ཆུ་ཁ་རྣམས་སུ་བོད་མི་མཐོང་ཚད་གསོད་པ་དང་། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེས་བསྲེགས། རྭ་སྒྲེང་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། སྟག་ལུང་ཐུགས་པས་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཐོང་། གྲྭ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བསད། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྗེ་ཆར་ཕབ་པས་འབྲི་གུང་པར་མ་གནོད། ཏྭར་གྱི་མཆོད་གནས་ལ་ཕེབས་དགོས་ཞུས་ཀྱང་ཁོ་རང་མ་ཕེབས་

པར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གདན་དྲངས་དགོས་ཞེས་མངགས་པ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག(༡༢༤༤)ལོར་ས་པཎ་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དགུང་ལོ་བཅུ། ཕྱག་ན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་སླེབས་པ་བཅས་ཁུ་དབོན་གསུམ་ཀ་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཕྱི་ལོ་ཤིང་སྦྲུལ(༡༢༤༥)ལོ་ལ་བྱང་ངོས་མཁར(凉州)དུ་འབྱོར། གོ་དན་གྱིས་ཐུག་འཕྲད་མ་བྱས་པར་སྨན་བཅོས་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་ནད་ལས་ཐར། ས་པཎ་ལ་གནམ་མཆོད་པའི་ཏན་འགོ་བྱིན་ཀྱང་ཆོས་མ་ཞུས། ད་དུང་ཆོད་ལྷ་ཆོད་བགམ་སྔ་ཚོགས་བྱས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་ས་པཎ་འདས། དེ་རྗེས་གོ་དན་གྱི་བློན་པོ་དོར་ཏྟི་ཏས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་དམག་བོད་ཏུ་བཏང་ནས་བོད་དུ་མ་འབྱོར་གོང་གོ་དན་ཁོ་རང་འདས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱི(༡༢༥༢)ལ་གོ་དན་གྱིས་བཏང་བའི་ཧོར་དམག་བོད་དུ་འབྱོར་ཏེ་མོན་མཁར་མགོན་པོ་གདོང་བཙོམ་ནས་མི་གྲངས་མེད་བསད། རྒྱལ་ཚ་དང་རྗེ་འབེར་བསྐོངས། (འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་གོ་ཡུག་དང་གོ་དན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ངོས་ཤ་ར་ཐ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་བྱས་མེད་ཟེར་མཁན་ཡང་འདུག)

ཧོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ། རྗེ་འདི་ནི་མལ་གྲོ་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་གླང(༡༣༧༣)ལོར་སྐུ་བལྟམས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་གནང་བས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་ཆོས་ཟུར་འཆད་མཛད་པས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཆོས་ཞུས། 《ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་སྙན་རྒྱུད་ཆེན་མོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར》ཞེས་བྱ་བ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། འགོལ་གནས་སུ་ཡང་དབེན་བཏབ་སྟེ་དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཡོས(༡༤༤༧)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཧོར་འདྲ་ཟ་ཀང་གི་ཞལ་སྐྱེ། དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤིག

ཧོར་སྐྱི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག(༡༩༡༦)ལོར་ཧོར་ཚེ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུའི་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་ཚང་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་གཉིས། ས་སྲུང་བརྒྱ་དཔོན་གཅིག་དང་། ཞིང་དཔོན་བཞི་བཅས་ཀྱི་ཙ་བའི་སྤྱི་ཁྲབ་ལས་ཁང་དེ་སྐྱིད་ཆེན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཧོར་ཚོ་དེ་བཞིན་སྤར་ཕན་ཚོ་ཤོག་སོ་སོར་ཞིང་དཔོན། བརྒྱ་དཔོན། སྣོན་པོ། རྒན་པོ་བཅས་སོ་སོས་རང་ཁུངས་སུ་ཁྲིམས་འདོམས་བྱེད་པ་ལས། ས་གནས་སྤྱི་ཁྲབ་ཁྲིམས་འཛིན་འགོ་འདོམས་དམིགས་བསལ་མེད་སྐབས་ཤོག་ཁག་ཕན་ཚུན་ནམ། སྟོད་སྨད་ཚོང་འགྲུལ། ནང་ཁྲལ་བཅས་ལ་མི་དཔུང་དགྲ་བསྡེབས་ཀྱིས་དགྲ་ཧག་རྒྱུག་རེས་མི་གསོད་རྒྱུ་འཁྲུག་གི་འཚེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་ཐོག་མར་ཧོར་སྐྱི་གྲགས་རྣམ་ནས་ཀྱང་ཉེས་ཅན་བྱེད་གཏེ་སྒྲིག་ཐོག་དང་། དབང་པོ་གཙོད་བྲིག་སོགས་གང་ལ་དེ་འཚམས་ཀྱི་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཅོད་དང་འབྲེལ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཡང་ཡང་བྱས་རྗེན་རིམ་བཞིན་ཚང་མ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་བག་ཡོད་ཚུལ་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ་མི་གསོད་རྒྱུ་འཁྲུག་བྱེད་མི་རྗེ་ཞུང་དུ་སོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་རི་གླུང་སྐམ་གཉེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཚུན་ལ་མི་འཛིགས་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྦྱིན་རི་གླུང་རྒྱ་སྡོམ་བསྒྲུལ་བ་ལྟར་ཁྲུང་པོ་ཁྲུལ་དུའང་ཇོན་རྒྱུག་བྱེད་མི་རྗེ་ཞུང་དུ་སོང་བ་བཅས་མདོར་ན་ཁྲལ་ཁྲིམས་འཁྲུར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱིར་བཏང་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཁྲབ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཇོང་འགོ་གཞིས་སྡོད་སུ་འདྲ་ཞིག་གི་དུས་ཡིན་ཙང་། ཁྲུང་པོ་ཁྲུལ་དེར་ཡུན་རིང་མི་བསྐུན་བཀྲང་སྐྱོད་ཀྱི་མིག་སྟོས་ངན་འཕེལ་དབང་གིས་ཐོག་མར་ཧོར་སྐྱི་གྲགས་རྣམ་ལ་སྐབས་འཕྲལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་སྐོར་ཞི་དྲག་ཐབས་སྒོ་གང་མཁས་ཀྱིས་སྐྱི་དམངས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐལ་ལུས་མེད་པ

དགོས་རྒྱུའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་འཁྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དཔོན་ཁག བརྒྱ་དཔོན། ཆན་ཀྲིན་དང་། གྲུབ་མཐའ་འདྲ་མིན་གྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཁག་གི་འཚོར་ས་ལྟས་མལ་ནོར་ལུག་སོགས་སྔར་གྱི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་དཔོན་གནས་སོ་སོའི་གོ་མིང་གདན་ཐོབ་དང་བཅས་པ་རང་འཇགས་ཐོག བར་སྐབས་གཡོ་ཁོངས་སུ་སྤྱུག་ཞར་བྱས་པའི་ནོར་ལུག་རྟ་ཡུལ། ས་མ་འབྲོག་ཁུལ་དུ་ས་ཞིང་བཅས་ལ་སྤྱི་འགྲེའི་ག་གཞུང་དང་། ས་ཐོ་འགོད་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཧོར་སྤྱི་མཁན་ཆུང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་གྱི་བར་ག་གཞུང་དང་། ས་ཐོ་འགོད་རྒྱུ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཟིན་པ་རེད། ཚོ་པ་སོ་དགུའི་ཁོངས་སྔར་ལམ་ཡུལ་དམག་ཆིག་སྟོང་སྐོར་གྱི་འགོ་འདོམས་མདའ་ཏ་ལྀང་དཔོན་དང་བཅས་པ་རང་ཁུངས་ཚོ་ཤོག་སོ་སོའི་འགོ་དཔོན་སྤྱི་མོས་ཆེ་བ་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་བསྐོ་གཞག ཐོག་དམག་ཁྲིམས་དང་། སྒྲིགས་སྲོལ་ཚང་མ་བོད་དམག སྤྱི་འགྲེ་ལྟར་ཅ་དང་དམག་སྣར་དུ་བསྒྱུར་པ་བཅས་རེད།

ཧོར་ཚོ་པ་དགུ། ཚོ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུའི་ནང་སྡེ་ཆེན་དང་། སེར་ཚ། ཁྲི་རྡོ། སྦྲ་ཆེན། ནག་ཤོད། འབྲི་རུ། ཨར་ཛ་བེ་སོག་རྫོང་(གཞའ་རོང)སོགས་རྫོང་དྲུག་གི་ས་ཁུལ་དང་། ཚོ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུར་དེ་སྔ་ཧོར་ཚོ་པ་སོ་དགུ་ཞེས་འབོད། དེར་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་སོག་པོ་གཡས་རུའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བྱས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྦྲུལ(༡༧༢༥)ལོར་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཟི་ལིང་ལ་དོན་གཅོད་ཨམ་བན་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཁྲི་ཅ་ཅ་ཆིང་ཧོར་ཚོ་པ་སོ་དགུའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་མངགས་གཏོང་བྱས་ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་སྡེ་ཆེན་ལ་བཅའ་སྡོད་ཀྱིས་ཁུལ་དེ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་འོག་དཀར་ཏ་དཔོན་དང་། ཡི་ཐ་དཔོན། སྟག་ཕྲུག་དཔོན་བཅས་སྟོང་དཔོན་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་དཔོན་གྱི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་འགོ་དཔོན་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཡོད། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ཧོར་ཚོ་པ་སོ་དགུའི་ས་ཁོངས་དེ་དག་ལི་ཧྲན་ཡོན་ཧྲི་ཕྱོགས་ཡ་མོན་གྱི་ཐད་ཀའི་མངའ་ཁོངས་སུ་བཅིངས་ནས་དོ་དམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆུ་གླང(༡༧༣༣)ལོ་ཡུང་ཀྲེང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་མཚོ་སྔོན་ཕྱི་ཕྱོགས་ལས་སྡེ་ཨམ་བན་གྱི་བཀའ་ཤོག་ནང་དུ། ཁྱེད་ཚོ་བོད་མིའི་ཁྲལ་རིགས་འཁྱི་སྐྱབ་ཞུ་སྐོའི་ཐད་ཡུང་ཀྲེང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ལོ་རེ་ཐེམ་དུད་རེ་ནས་དངུལ་ཞོ་བརྒྱད་རེ་འཇལ་སྐྱབ་དགོས་ལུགས་ཐོ་གཞུང་ནང་གསལ་མཁྱོགས་སྒྱུར་ཐེམ་བཤེར་བསྡུ་ལེན་ཀྱིས་འདི་ལོ་གསུམ་རང་བོད་དུ་ཁྲལ་བསྡུར་ཡོད་སྐབས་ཆད་མེད་སྐྱབ་སྤྲོད་དགོས་པ་ལས་ནར་འགྱངས་མི་ཆོག ཕོན་ཀྱང་ཁྲལ་འདེད་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་རང་འོག་མི་སེར་རྣམས་ལ་བཙབ་གསེག་གཏོང་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག དེ་ལས་འགལ་རིགས་བྱུང་ཚེ་ཆད་པ་ནན་པོ་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༧༥༡)ལོར་མན་ཆིང་གོང་མས་ཧོར་ཚོ་པ་སོ་དགུར་བོད་སྲིད་ཨམ་བན་གྱི་ཡ་མོན་ནས་ཐད་ཀར་བདག་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་བ་རེད། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཀྲའོ་འར་ཕུང་ས་ཁུལ་དེ་ཆོར་སླེབས་རྗེས་སྔར་གྱི་དཔོན་གནས་རྣམས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ས་ཆ་དེ་དག་ཟི་ཁྲོན་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བཅུག ལྕགས་ཕག་ལོའི་གསར་བརྗེའི་རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག(༡༩༡༤)ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་ཟི་ཁྲོན་མཐའ་སྲུང་དཔོན་ལུའུ་ཙུན་ཀྲུང་ཅང་ཀྲང་ཡེས་དཀར་མཛད་གཡུང་དྲུང་བསྟན་གྲགས་ལ་སྤྲད་པའི་བཀའ་ཡིག་ནང་འཁོད་དོན། སྟན་སེང་ཞུ་དོན་ལྟར་ཧོར་ཚོ་པ་སོ་དགུ་ཟི་ཁྲོན་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་ས་ཁོངས་བདག་སྐྱོང་ཐོག་དཔོན་འབངས་མི་སེར་ཀུན་གྱིས་སྔར་སྲོལ་ཁྲལ་རིགས་རྣམས་ཞ་ཆག་མེད་པར་འཇལ་སྐྱབ་ཞབས་ཞུ་སྟོད་མེད་ཐོག་མིན་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་མི་སེར་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་འགལ་རིགས་བྱུང་ཚེ་བཀྲ་དཔོན་གཡུང་དྲུང་བསྟན་གྲགས་ལ་འདྲི་རྩད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རྗེས་སོར་དམག་དམངས་ཡོངས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྐྱོང་མཁས་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་བརྣས་བཙོས་བཙན་

ཤེད་རིགས་བྱུང་ཚེ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཆད་པ་ནན་པོ་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན། མི་འབྲུག(༡༩༡༨)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཧོར་ཚེ་པ་སོ་དགུའི་ས་ཁུལ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སྐབས་སྔར་གྱི་སྟོང་དཔོན་རྣམས་བརྒྱ་དཔོན་ལ་ཕབ་པ་དང་། བརྒྱ་དཔོན་རྣམས་དཔོན་རིགས་དཀྱུས་མར་ཕབ་ཐོག་སྟེང་ཆེན་སོགས་ས་ཁུལ་ལ་རྫོང་དཔོན་བཏང་ནས་སྲིད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། ཧོར་ཚེ་པ་སོ་དགུའི་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡང་ནག་ཆུ་སྤྱི་ཁྲབ་ལ་སྤྲད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༩༥༠)ལོར་ཆབ་མདོ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་དེ་སྔའི་ཧོར་ཚེ་པ་སོ་དགུའི་ཁོངས་གཏོགས་སྟེང་ཆེན་དང་། ནེར་ཆ། ཁྲི་རྡོ་སོགས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་བཅིངས་འགྲོལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པ་མ་ཟད། ལྕགས་ཡོས(༡༩༥༡)ལོའི་ཟླ་དང་པོར་ཆབ་མདོ་བཅིངས་འགྲོལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དོན་གཅོད་ཁྲུའུ་དང་པོ་བཙུགས་ཏེ་ཡང་ཤིང་ཡིའུ་ཡིས་ཀྲུའུ་རེན་གནང་བ་དང་། ཧོར་རྒྱལ་སྲས་དང་ཡང་ཡུན་ཞང་སོགས་ཀྱིས་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་གནང་བ་རེད།

ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས། ཟླ་བ་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཟླ་བ། ཡང་དུས་བཞི་རེ་རེར་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས། ཡང་ཉ་སྐར་གྱི་དབང་དུ་མགོ། རྒྱལ། མཆུ། དབོ། ནག་པ། ས་ག སྣྲོན། ཆུ་སྟོད། གྲོ་ཞུན། ཁྲུམས་སྟོད། ཐ་སྐར། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ། ཡང་ཉིན་ཞག་གི་དུས་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞག་དང་ཟླ་བ་དང་། ལོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཆགས་བཅུ་གཉིས་ནི། བྱི་བ། གླང་། སྟག ཡོས། འབྲུག སྦྲུལ། རྟ། ལུག སྤྲེའུ། བྱ། ཁྱི། ཕག

ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་དེ་ཝ། ཧྭ་ཤང་ནི་རྒྱའི་སྐད་དུ་དགེ་འདུན་པའམ་གྲྭ་པར་ཟེར་བ་དང་། མ་ཧཱ་དེ་ཝ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིན་ཞིང་བོད་སྐད་དུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས། འདི་ཉིད་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁྲབ་སྤེལ་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་གསོ་རིག་གཞུང《སྨན་དཔྱད་ཆེན་མོ》ཞེས་པའང་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཧཱ་ཧྭ་ཀ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་གནང་མཛད།

ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན། འདི་ཉིད་བོད་ལ་ཕེབས་རྗེས་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེར་བཞུགས་སྐད། ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་ནས་ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། ལུས་ངག་གི་དགེ་བས་སངས་མི་རྒྱ། དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་སྟོན་མིན་ནམ་ཅིག་ཅར་བའི་ལུགས་བོད་དུ་སྤེལ། མཐར་རྩེན་མིན་པ་དང་རྩོད་པས་ཕམ་སྟེ་བཙན་པོས་ཁྲིན་ཆད་བོད་ལ་སྟོན་མིན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཕབ་པས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནས་གཅུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་རྗེས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང《སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ》བོད་དུ་ཐོག་མར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁན་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་ཡིན་པར་གསུངས།

ཧྭགས་ཀྱི་ལ་དུ། བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་མང་སྦྱོར་བའི་བཟས་མངར་མོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལས་བཟོས་པའི་ལ་དུ་ཞེས་པ་ནི། སྒོ་ཞིབ་དང་། ཞོ། འོ་མ། མར། སྦྲང་རྩི། ཀ་ར། བུ་རམ། ཏིལ་སོགས་སྦྱར་བའི་བག་ལེབ་ལྷ་བུ་ཞིག་སྟེ། ལ་དུ་ཞེས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཁར་འགྲོ་སྐབས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བཟོས་པའི་ཟན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ། དཔེ་འགར་ལ་ཐུ་ཞེས་པའང་སྣང་།

ཧྭང་ཚའོ། (黄巢)འདི་ཡི་ཧོང་ཚའོ་ཟེར་བ་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ། སྔར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་རྨ་ཆུ་དཀྱིལ་སྨད་ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཧོང་ཁྲའོ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་སྐབས་སྒྲ་གདངས་འགྱུར་བའི་སྐད་ལ་ཧྭང་ཚའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དཔེར་ན། ཁྲིའུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཀྲུའུ། ཁྲིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཆེན་ཞེས་སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ནང་མང་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཧོང་ཁྲའོ་འམ་ཧྭང་ཚའོ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་

མ་དབྱི་ཙུང་གི་ཞན་ཐུང་ཁྲི་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་སྤྱིར་ཧྲ(༢༧༥)ལོར་རྨ་རྒྱ་དཀྱིལ་སྨད་ཀྱི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་སྡེ་བྱང་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གྱེན་ལངས་བྱས། ལྷགས་སླར(༢༢༡)ལོར་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ཡང་ཐོབ་གས་ནས་ཞིང་པའི་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་བཙུགས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་སྤྱིང་ལོ་བཞི་ཙམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐྱོང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

ཧང་ཀྲོའུ། (杭州)སྔར་གྲི་ཙང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧང་ཀྲའུ་ལ་ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁའི་རྟོང་ཁྲི་ལོའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཀྲའུ་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་གནས་ཡུལ་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་ཐང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས། རྒྱལ་རབས་ལྔའི(五代)སྐབས་སུ་ཝུ་གཡོད(吴越)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་བྱས་ཤིང་མིང་ལ་ཤིས་ཧྥུ(西府)ཟེར། ལུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅིའན་ཡན(建炎)ཁྲི་ལོ་གསུམ་པར་ནན་ཅིན་ནས་འདིར་རྒྱལ་ས་སྤོས་ཤིང་། མིང་ལ་ལིན་ཨན(临安府)ཟེར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུ(路)རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཧང་ཀྲའུ་ལུ(杭州路)ཟེར། མིང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཧྥུ(府)རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཀྲེ་ཅང་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན། ས་གནས་དེར་སྔར་དར་གོས་འཐག་ལས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་རེད།

ཧུ་སྒྲེ་བ། ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་དྲག་པོར་བསྟན་པའི་ཁྲོ་བོ་ཞིག་སྟེ། ཧུ་སྒྲེ་བ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རྟ་མགྲིན་ཞེས་པའི་དོན།

ཧྲུང་ཀུན། དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ལིང་ཐོའོ་ཞེས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད།

ཧྲུལ་པོ། འཆལ་བའམ་འདོད་ཞེན་ཅན།

ལྷ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་མི་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་མ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་པ་ཆོས་དད་པ་བྱེད་པའི་ལྷ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་ལ་ཟེར་ལ། ཡང《འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་གྱི་མིང་བརྡའི་རྣམ་བཤད》ལས། ལྷ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་སོགས་ནི་སྐྱེ་བོའི་ལྷ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པར་མཚོ་ཏེ་ཀ་ལས་གསུངས་པས་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་སྐུ་དཀའ་ཚལ། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནས་བྱང་དུ་ལི་དབར་གཉིས་ཀྱི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ཆགས་པའི་ལྷ་ཀླུ་དཀའ་ཚལ་ནི་གནའ་དུས་སུ་ནེའུ་གསིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ་རང་བྱུང་གི་ནགས་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། མཚེའུ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་བཅས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་མི་ཚོས་ལྷ་དང་། ཀླུའི་བུ་དང་བུ་མོ་སྦྲ་གསིང་བྱ་ཡུལ་དགའ་བའི་ཚལ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་སྲོལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ལྷ་ཀླུ་དཀའ་ཚལ་ཞེས་ཐོགས། སྡེ་རྒྱལ་བཙན་པོ་མང་སྲོང་གི་དུས་ཙམ་ནས་བཟུང་ཁུལ་དེར་སྦྲ་གསིང་གཏོང་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་སུ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་དབར་དུ་སྦྲ་གསིང་ལ་ཕེབས་པ་དང་། མཛོས་སྤྲོད་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པའི་མཚེའུའི་སྟེང་དུ་ཕོ་བྲང་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་གསར་སྐྲུན་མཛད་དེ་སྐུ་འཁོར་ཉུང་ཙམ་དང་བཅས་སྦྲ་གསིང་ལ་ཡང་ཡང་ཕེབས་པས་སྐབས་དེར། ལྷ་ས་ལྷ་ས་སྐྱིད་པ། །དེ་ལས་ལྷ་ཀླུ་སྐྱིད་པ། །ལྷ་ས་ལྷ་ཀླུའི་བར་ལ། །རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་སྐྱིད་པ། །ཞེས་དམངས་གཞས་ཀུང་བྱུང་སྐད། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ནས་ཕབ་སྟེ་སྐུ་འཁོར་ཁ་ཤས་དང་བཅས་ལྷ་ཀླུར་བཞུགས་སུ་བཅུག རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ(༡༧༨༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ

མ་སྐྱ་གླིང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས་རྗེས་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་དེ་ལྷ་ཀླུ་དགའ་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གཞིས་ཁང་ཞེས་འགོ་པའི་སྒོད་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཤིགས་ནས་ཡབ་གཞིས་གསར་རྒྱག་བྱས་པར་ཡབ་གཞིས་ལྷ་ཀླུ་ཞེས་མིང་ཆགས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག(༡༨༦༠)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས་རྗེས་དེའི་ཡབ་གཞིས་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡབ་གཞིས་དང་བསྲེལ་བས་ཡབ་གཞིས་གཉིས་ཡིན་འདུག

ལྷ་ཀླུ་སྡེ་བརྒྱད། ༡.ལྷ། ༢.ཀླུ། ༣.གནོད་སྦྱིན། ༤.དྲི་ཟ། ༥.ལྷ་མ་ཡིན། ༦.ནམ་མཁའ་ལྡིང་། ༧.མིའམ་ཅི། ༨.ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བརྒྱད།

ལྷ་ཁང་ལྔ། ༡.ལྷ་ས་མཁར་བྲག ༢.བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་། ༣.མཆིམས་ཕུ་ནམ་རལ། ༤.བྲག་དམར་ཀེ་རུ། ༥.མ་ས་གོང་གི་ལྷ་ཁང་བཅས།

ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྔན་གྲགས་ཆེ་བའི་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ནི་དེང་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཐད་ཀའི་ངོ་དམ་སྲུང་སྐྱོབ་ཁོངས་ཀྱི་གནའ་ཤུལ་གལ་ཆེན་གྲས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདི་བཞིན་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་གླང(༡༢༦༥)ལོར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནས་བོད་དུ་ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས་སྐབས་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཨུ་ལག་བསྡུས་ནས་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། འོག་ཐོག་གི་ཐོག་འབུབས་ཟིན་ཙམ་གྱི་བར་ལོ་ངོ་དྲུག་ཙམ་འགོར། དེ་ཁའི་སྐུ་ལ་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་འདས་ནས་དེའི་ཚབ་ཏུ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསྐོས་ཏེ། དེས་ལོ་ངོ་དྲུག་དཔོན་ཆེན་བྱས་པའི་རིང་ལ་ལྷ་ཁང་འདིའི་སྟེང་ཐོག་ཁང་དང་། ཞིག་ཁང་། རྒྱ་ཕིབས་བཅས་དང་། ལྷ་ཁང་གི་ཁྱམས་ཀྱི་ལྕིབས་ཁྲིས་བཅས་བཞེངས། དེ་རྗེས་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་དགུ་པ་ཨང་ལེན་གྱིས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྒྲིན་བད་དང་ཕྱིའི་ལྕགས་རི་བརྩིགས། དེ་རྗེས་ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གནང་རིང་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་ཉམས་གསོ་གནང་ཞིང་། གདན་ས་གནང་བའི་ཟླ་མའི་ལོ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤྲེལ(༡༣༠༥)ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཐོག་གི་རྒྱ་མཐོངས་ཀ་བརྒྱད་དང་། བར་ཁྱམས་བཅས་ཀྱི་ཕོར་ཡུག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། རིགས་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་སོ་སོའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་བཅས་པ་འབྲི་བར་མཛད་པ་ད་ལྟའང་ཉམས་མེད་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་འདི་དང་། ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་གི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་བཟུང་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་དང་། གདན་ས་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞེངས་པ་བཅས་ཞིབ་པར་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས།

ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། ཐོག་མར་བླ་བྲང་འདི་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བཏབ། རྗེས་སུ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྲས་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བདག་ཆེན་སྲས་རྒྱུད་སོ་སོར་བླ་བྲང་བཞི་སོ་སོར་བགོས་ནས་གནང་སྐབས། ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་སྐུ་མཆེད་ལ་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་དང་། གསེར་གྱི་དམ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་གི་གདུང་རྒྱུད་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》དུ་གསལ།

ལྷ་སྣང་རྟ་དཀར། ལྷ་ཡི་སྣང་རྭ་ཙ་དཀར་པོ་བྱས་པ་གནམ་ལ་འཕུར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། འདི་ཉིད་ཡབ་རྗེ་འབག་དང་ཡུམ་ལྷ་འབྲི་སྒང་པའི་ལྷམ་མོ་ལྷ་གཅིག་འཛམ་གླིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་རྟ(༡༡༢༨)ལོར་སྐྱ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་དཀོར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞབས་སྐབས་འཆད་ཁར་ཁུ་བོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེའི་མོད་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་སྤྱལ་ཏིལ་མཁན་པོ་དང་། གྲོ་ས་པའི་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་ལ་སློབ་དཔོན་ཞུས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་བྱང་ཆུབ་འོད་དུ་གསོལ། ཕྱིས་པོ་ཏོར་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་ལ་མཁན་པོ་དང་། སུ་ཀུ་དོ་ནས་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་ཚ་གདན་དྲངས་ནས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། རྗེ་བཙུན་པས་གསང་སྟེ་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཁུ་བོ་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁུ་བོ་གཤེགས་རྗེས་གདན་ས་མཛད། པོ་ཏོ་གནས་བརྟན་དང་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྲོས་མཛད་དེ་པོ་ཏོ་སྡེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་ཕུལ། གོང་པོ་ནས་ཏ་བར། སུ་རྒྱ། བྱང་ལུང་གསུམ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྡེ་པ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེ་མིག་གཏད་ནས་ཕུལ། དྭགས་པོ་ནས་ཟླ་མདའ་དང་། ཀན་མོ་ན་སྲིད་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྡེ་པ་མི་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕུལ། མཉལ་ནས་ཟངས་པོ་ཆེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོའི་རབ་གནས་མཛད། ཟངས་པོ་ཆེ་སྡེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་ཕུལ། རོང་རྩེ་དཀར་དུ་གདུང་ཁང་ཆེན་མོའི་རབ་གནས་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྡེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་ཕུལ། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་ཟངས་པོ་ཆེ་དང་བྲ་གོར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་མཁས་བཙུན་མི་ཆེན་མང་པོའི་དོན་མཛད་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལུག(༡༢༥༩)ལོར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་བཞུ་བས་ལྷ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། སྤྱིལ་བུའི་ནང་རྟེན་གསེར་སྐུའི་ནང་དུ་སྤྱན་བཞུགས། ཐུགས་འཆད་ཁ་བས་གདན་དྲངས་ནས་ཪ་སྒྲའི་གདུང་ཁང་ན་བཞུགས། ཞལ་གས་སྲུ་ཀུ་དོར་གདན་དྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་བཞུགས། དུང་གཡས་འཁྱིལ་བཞི་ཕྱིན་པ་ལ། གཅིག་ཟུག་པའི་གསེར་སྐུར་བཞུགས། གཅིག་ཐུགས་པའི་རྟེན་སྐལ་ལ་གདུང་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་ད་སྒྲ་ན་ཡོད། གཅིག་སྤྱིལ་བུའི་རྟེན་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་བཞག་གོ།

ལྷ་ཅིག་དེ་ཕཾ་ཀ་ར། འདི་གོང་དུ་རྗེ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་གཅིག ༡. རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ། ༢. རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ། ༣. རང་གིས་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཡི་དམ་གཙོ་བོ་བཅས་ལ་གོ་དགོས།

ལྷ་གཅིག་མཚོ་ནང་གི་བཟླ། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་རྒྱ་བཟའ་ཕྲུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོའི་མཚན་ལ་ཧྲུའི་ལེན་ཀོང་ཇོ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་འདྲའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སྲུའི་གླིན་ཀོང་ཇོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། ཤར་དུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། ལྷོར་བརྒྱ་བྱིན། ནུབ་ཏུ་ཚངས་པ། བྱང་དུ་ཁྱབ་མཇུག ཤར་ལྷོར་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཚོགས་བདག་གླང་སྣ། ནུབ་བྱང་དུ་ཀྲིཥྞ་རི་ཏྲི(འབྲིང་གི་རི་ཏི)བྱང་ཤར་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་རྣམས་སོ།།

ལྷ་ཆེན་དཔོན་གྲུབ། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་ལྷ་ཆེན་རྗེ་དཔལ་གྱི་སྲས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དབུས་གཙང་དུ་འཆད་ཉན་ལ་འགྲོ་བའི་སྲོལ་བཙུགས་ནས་ཡབ་མེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ལ་ཞིག་གསོ་མཛད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་རྗེ་འབྲི་གུང་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཇལ་

བར་ཕེབས་ནས་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་འབུལ་ཞུས་པ། གཞན་ཡང་བཀའ་འགྱུར་ཚར་གཉིས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མང་པོ་བཞེངས་སོ། །

ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེན་པོ(ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན)

ལྷ་ཆེན་ཆེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། སྟོད་ཀྱི་མངོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ། འདི་ཉིད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་རྗེས་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་དམག་མཛད་པས་བྱང་ངམ་རིང་། སློ་བོ་དང་། ཕུ་ཧྲེངས། གུ་གེ་ལ་སོགས་པ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། ལྷོ་ཕྱོགས་འཛུམ་ལང་དང་། ཞུང་ཏི། ནུབ་ཤིང་དཀར་དང་། ཁབ་གར་ཚུན་ཆོད་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་སྔར་གྱི་བདག་པོ་རྣམས་མི་གཏེར་ཞར་བ་དང་། བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུའི་ཡིག་དན་བྱས། མཁར་རྣམས་ལ་སྐུ་ཚབ་བཞག་ནས་མང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། གུ་གེ་ནས་ཁྲལ་དང་དཔྱར་སོ་ལྟར་གསེར་ཞོ་སུམ་བརྒྱ། དངུལ་ལུག་ཚེར་སོ་བརྒྱ། ཆིབས་པ་གཅིག ཉ་ཐོག་ནས་གསེར་ཞོ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ལུག་ཚེར་སོ་བརྒྱ། ཆིབས་པ་གཅིག བཙོད་རྐྱལ་པ་བཅུ། མཁར་ཨོ་ལྡོང་དང་། ཞིང་དར་ཆེན་དར་ཆུང་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲལ་དང་དཔྱའ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འབུལ་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གིས་ད་དུང་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེངས་པ་སོགས་མེས་རལ་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྗེས་ཤིག་འཇོག་པར་དགོངས་པའི་ཐུར་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཕྲན་ལྟ་བུའི་མངའ་རིས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་གྱེས་སོ། །

ལྷ་ཆེན་ཨུཏྤལ། སྟོད་ཀྱི་མངོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་རིག་པ་མགོན་གྱི་རྒྱུད་པ། ཡབ་ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་སྲས། རྒྱལ་པོ་འདིས་ལ་དྭགས་སྟོད་གཤམ་གཉིས་ཀྱི་དམག་དྲངས་ནས་ཞུང་ཏི་ལ་བརྒྱབ་པས་ཞུང་ཏི་རྒྱལ་པོ་ཕམ་ནས་གདངས་ཏེ་སེ་ནམ་བཞུ་དང་། མཚོ་མ་ཕམ་ནམ་སྐམ་པར་ཏེ་ཛེ་སྲིད་བར་རྒྱལ་པོར་མཛོ་དང་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲལ་དང་དཔྱའ་འབུལ་བའི་མནའ་གན་བཞག་པ་ལག་བསྟར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པ་དང་། ད་དུང་སློ་བོ། ཕུ་ཧྲེངས་མན་ཆོད། ལྷོ་ཕྱོགས་བྲི་སྲང་གི་ཡུལ་ཆུ་ལ་མི་འབར་ཚུན་ཆོད། ནུབ་ཕྱོགས་ར་ཤན་འགྲེང་ཤིང་། སྟག་ཁ་ཚུན་ཆད། བྱང་ཕྱོགས་ཀ་བླུས་ཕན་ཆོད་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ལོ་ལྟར་དཔྱའ་ཁྲལ་འབུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་མཇལ་ཞུ་བར་ཡོང་རྒྱུའི་ཆོད་ཁ་བྱས་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་མངའ་ཐང་རྒྱས་ལ་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པ་བྱུང་ངོ་། །

ལྷ་ཚོག་ལྡེ། (འདོལ་ལེ་ཡང་ཞུ) སྨད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། དཔལ་ལྡེའི་རྒྱུད་པ། ཡབ་བཙན་ལྡེར་སྲས་གསུམ་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ། འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་མངའ་ཐང་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡར་རྒྱས་སོང་ཞིང་། གསོངས་དབུས་ནུབ་རི་སྡིང་པོ་ཆེ་དར་ཡོལ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ཕོ་བྲང་ཕྱི་ང་ཁབ་གོང་དུ་གྲགས་པ་སྐུ་མཁར་ལྕགས་རི་འོབ་དང་བཅས་པ་བྱས། དེ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་བརྙེས་ཏེ་ཟ་འོག་ཕུག་ཏུ་ཕེབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པས་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །

ལྷ་ཆོས་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་། ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྡེ་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གླང(༡༨༥༩)ལོར། གཙང་གི་ལྷ་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཀྲ་ལའི་བླ་མ་ལྷུ་པས་གསར་དུ་བཏབ་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཞིག

ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཞིག་སྟེ། ༡. སྲོག་མི་གཅོད་པ། ༢. མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ། ༣. ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་པ། ༤. བདེན་པར་སྨྲ་བ། ༥. ཕྲ་མ་མི་བྱེད་པ། ༦. ཚིག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ། ༧. ངག་མི་འཆལ་བ། ༨. གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་སྲིད་མི་བྱེད་པ། ༩. གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མི་སྐྱེད་པ།

༡༠. འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུའོ། །
སྐབས་འདིའི་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བསྡུས། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ(སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ལོག་པར་གཡེམ་པ)ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི(བརྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ)ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ(བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ)བཅས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་ལ་དགེ་བ་བཅུ་ཟེར།

ལྷ་ཆོས་བདུན། ལྷ་བཞི་ནི་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། སྒྲོལ་མ། མི་གཡོ་བ། ཆོས་གསུམ་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་མོ། །

ལྷ་མཆོད་བཅུ་གཉིས། ཆུ་བཞི། ཉེར་སྤྱོད་ལྔ། རིག་མ་བཞིའམ། ལྔའམ། དྲུག་གམ། བརྒྱད་དམ། བཅུ་དྲུག འདོད་ཡོན་ལྔ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། ལྷ་བྲི། གདུགས་སོ། །

ལྷ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས། ཚལ་པའི་ལྷ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན། གསོ་དཔྱད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསོ་དཔྱད་སྐོར་འདི་ལས་གསན།

ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་གདུང་རྟེན། ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་ནི་བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར་གྱི་ཚབ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་རིང་གནང་མྱོང་བར་བརྟེན་གཤེགས་ཁར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་འབྱུང་བ་ཆུའི་གནོད་པ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཁ་བསྟོན་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བྱམས་པ་མཆེད་བཞིའི་ལྷ་ཁང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྐུ་འདྲ་ཞིག་ནང་སྐུ་གདུང་རྫིལ་པོ་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྩེ་མཐུན་པ་ཁ་ཤས་དང་། ཡང་སྔོན་རྩིས་ཁང་ཨེམ་རྗེ་བགྲེས་གྲས་ཁག་གཅིག་ནས་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན། ལྷ་སའི་སྐུ་འབུམ་ཐང་ཟེར་བའི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཙང་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཁོ་རང་གི་ཞལ་ཆེམས་ཇི་བཞིན་རྗེས་འདུག་ཆོས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞེངས་ཡོད་པ་དེའི་གཟུངས་བཞུགས་སུ་ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབུམ་གྱི་སྐུ་གདུང་རྫིལ་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་བཅས་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོལ་མ་རྡོ་མ་རྩ་མེད་གཏོར་བཤིག་ཟིན་ཙང་དེང་སང་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་ཚབ་འདྲ་ཞིག་གསར་བསྐྲུན་བྱས་ཡོད།

ལྷ་རྗེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། འདི་ཉིད་འགོན་ཕུ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཡོས(༡༡༢༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡུམ་གཤེགས་ནས་ལྷ་རྗེ་མས་ལོ་བཅུའི་བར་དུ་གསོས། བཅུ་དྲུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཅ་ཡུག་གི་ཞང་རྒྱ་མ་བ། གངས་པ་ཤེའུ། རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ནས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཕྱིས་ཡབ་དང་ཨ་ནེ་གཉིས་ལ་དབང་གདམས་པ་མ་ལུས་པར་ཞུས། གཞན་བལ་པོར་ཡང་ཛ་ཡ་སེ་ན་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན། ཡབ་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་དུ་གདམས་ངག་དབང་བསྐུར་སྡེ་སྣོད་གི་བཤད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས། མཁས་པའི་སྐད་པས་སྟོད་ལུང་རྒྱ་དམར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཡབ་དང་ཨ་ནེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་སྦྱིན་གཏོང་དང་། དཔལ་གྱི་གདུང་ཁང་ཆེན་པོ་གཉིས་བཞེངས། བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ནས་ཁང་གསར་བ་ཛ་ཡ་སེ་ན་ལ་རབ་གནས་ཞུས། ཕོང་གིས་དབང་བཞི་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་རབ་གནས་མཛད། སླར་བོད་དུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེ་མཛད་དེ་སྤྱན་དྲངས། བལ་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་གདུགས་ལན་མང་དུ་བཀལ། དེ་ནི་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་པོ་བསྡུས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ནས་མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ

རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྟག(༡༡༨༢)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྷ་གཉིས་བརྗེས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྲོལ་ལ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས་ཁར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བོད་ཀྱི་གློན་འབངས་རྣམས་ལ་བོད་དུ་མཐའ་དམག་གི་གནོད་པ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བལ་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་གཉིས་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་རྒྱབ་བསྟན་ནས་བཞུགས་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པས་ར་མོ་ཆེ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་གཉིས་བཞུགས་ས་བརྗེ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗེས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད།

ལྷ་སྙིང་། བར་ཁམས་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཀརྨ་ལྷ་སྟེང་གི་དགོན་པ།

ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀ་ཁྲེད་རང་ལགས་མོད། ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དེ་ནི་ཁྱེད་རང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དག་མིན།

ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྟེ། འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤིང་བྱི་ཡིན་པ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ཤིང་ཁྲི་ཡིན་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཇོ་ནང་དྷཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》གི་ནང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དང་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས། 《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཅས་བརྟག་སྐབས་དུས་ཐོག་མི་མཚུངས་པའི་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་འདུག་པས་དཔྱད་པར་བྱ།

ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་བ་བཞི། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པའོ། །

ལྷ་དྲུག དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་། སྒྲའི་ལྷ། མཚན་མའི་ལྷ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། བསྒོམ་པའི་ལྷ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ།

ལྷ་གདོང་ཤན་ཁ། ཚལ་གུང་ཐང་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་ལྷ་མཐོང་ཤན་ཁ་ནི་དེ་སྔ་ལྷ་ས་སྨྱིད་ཆུའི་ལྷོ་བྱང་བར་འགྲུལ་པ་སྐྱེལ་སྒྲོལ་བྱ་སའི་གྲུ་ཁ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དབྱར་དུས་ཟླ་བ་བདུན་རིང་ཀོ་བ་གཏོང་བ་དང་། དགུན་དུས་ཟླ་བ་ལྔའི་རིང་ཤིང་གྲུ་ཏ་མགོ་ཅན་གཏོང་གི་ཡོད། ཀོ་གྲུའི་ངོ་དམ་རྣམས་སྐྱེར་ཤན་ཁ་བས་བྱེད་ཅིང་། ཀོ་གྲུ་སྒྲོལ་སྐབས་སླ་ཆ་ཆེ་ཐོག་དུས་ཐོག་ཏུ་སྒྲོལ་དཀའ་བས་ཆུ་ཁར་སྤུ་པོ་ནས་སྒྲུག་སྟོད་རྒྱུན་རིང་བྱེད་དགོས་སྐབས“ཆུ་མོ་ལྷ་མཐོང་ཤན་ཁའི། གྲུ་ལ་སྤུ་གྲུ་བཏང་ནས། གནས་ཆེན་པོ་ཏ་ལ་ཏུ། ཉི་མ་ཤར་ནས་སླེབས་བྱུང་། ཞེས་དམངས་གཞས་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༦༥༩)ལོ་ལྷ་ས་ཟམ་ཆེན་སྤྱན་སྐབས་ལྷ་མཐོང་ཤན་ཁའི་གྲུ་སླ་ཏ་ཅང་འཕར་སྐབས་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་བྱང་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ལ་ཅ་ཟིང་ཚད་མེད་བཟོས་ཤིང་། ཟམ་པ་ལེགས་བསྒྲུབས་བྱུང་རྗེས་ཀོ་གྲུར་བརྟེན་མི་དགོས་སྐབས་ཀོ་གྲུའི་བདག་པོའི་བཟའ་སྒོ་འགག་ནས་ཁ་ལ་ཀུ་རུ་བརྒྱབ་སྐབས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ཟམ་ཆེན་ལ་ཀུ་རུ་ཟམ་པ་ཞེས་མིང་ཐོགས།

ལྷ་འདྲེས་བརྐམས་པ། ལྷ་འདྲེ་ཁོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལྷ་འདྲེས་བརྐམས་པ་ཟེར།

ལྷ་ལྡན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་གོ་དོན་ནི། ལྷ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་དོན།

ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཁྲམས་ར། (ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར)ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོ་འདི་དང་བར་སྐོར་གཉིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་བཞེངས་དུས་མེད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང(༡༤༠༩)ལོར། རྗེ་ཙོང་

ཁ་པས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཛུགས་པར་གནང་ཉེའི་སྐབས་སྡེ་གདོང་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་ལེགས་པོ་ཞིག་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བསྐུལ་མཛད་པ་ལྟར་ཁོང་གིས་ཀྱང་སྡེའུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་བ་སོགས་སྐྱིད་ཤོད་དང་། འཕན་པོ་ཁུལ་གྱི་རྫོང་དང་གཞིས་སྡོད་རྣམས་ལ་བཀའ་ཕབ་སྟེ། གནམ་ཡངས་རྗེ་རྗེའི་ར་བ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐོག་མཐུད་ཀ་བ་བཅུ། ཁྲམས་ཀ་བ་བཅུ་བཅས་གསར་བཙུགས་དང་། ཉང་སེར་སྨད་རི་ནས་རྡོ་ཕོན་ཆེན་དྲངས་ཏེ་བར་སྐོར་དང་ཁྲམས་ཀྱི་རྡོ་བཅལ་གསར་བརྗེས་བཅས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་རྗེས་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྲིད་དབང་བཞེས་རྗེས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོར་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་དང་། གཞུང་སྒོའི་མདུན་དུ་སྒོ་འཕྱར་གསར་གཏོད། བར་སྐོར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བཅོ་ལྔའི་ལྡེབས་བྲིས་དང་། ཁྲམས་རའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུའི་ལྡེབས་བྲིས་བཅས་གསར་བཞེངས་གནང་། དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། བཅུ་གསུམ་པ་བཅས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བ་བཅས་ཞིབ་པར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི(གསུང་འབུམ་པོད[ཙ]པའི་ནང)《འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་བགྱིས་པའི་དཀར་ཆག》ཞེས་པར་གསལ།

ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། གོང་དུ་མ་སྡེའི་ནང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་སྡེ། ཆོས་སྡེ་ཡང་ཟེར་ཞིང་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མི་སེར།

ལྷ་སྡེ་གཞུང་པ། དགོན་པའི་མི་སེར།

ལྷ་གནས་ཀྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གསུམ། ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཅན། རྩུབ་འགྱུར་འདྲེས་པ། དགའ་བའི་ཚལ་ལོ། །

ལྷ་གནས་སོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ཆོས་བཟང་མཐོ་བ་རི་རྩེ་ལེགས་མཐོང་གནས། །ཕྱོགས་གཅིག་ཤིང་གསེབ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་གནས། །དགའ་བྱེད་རྣམ་མཛེས་ཡོངས་འདུར་གནས་པ་དང་། །འདྲེས་པའི་འགྲམ་དང་ཚང་ཚིང་འགྲམ་ན་གནས། །ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་གནས་དང་ཀུན་གསལ་སྤྱོད། །གསེར་ཕུག་ཁང་དང་ཕྲེང་བའི་གྲིབ་མ་དང་། །མཐོ་དམར་རྒྱུ་དང་བཀྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྦྱོར་བར་འཇུག་དང་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྒྱུ་སྤྲུར་ཆགས་དང་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་དང་། །ཟླ་བའི་གནས་ལྟར་ཉ་དང་ཤིང་སྐྱ་ལ། །བྲུང་དང་མིག་ཕྱིར་འགྲོ་དང་བཙུམས་འགྲོས་དང་། །ཕུན་མདོག་བཟང་ཚེ་ནོར་བུ་འཕྱང་བ་དང་། །རིས་མཐུན་འཁོར་གནས་མཐོ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། །གཟི་མཆོག་གཟི་བྲིང་མ་ངེས་པ་དག་གོ། ཡང་ན། འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཙུན་མོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ཤ་འཚམས་མར་བུ་བཅུ་གཉིས། དེ་འོག་ཟླ་འཚམས་མར་ཉི་ཟླའི་བུ་བདུན། དེ་འོག་ཤ་ཅི་ཀར་དྲུག་པོའི་བུ་བདུན། ཆུང་བ་ཡི་སྲིད་མར་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བུ་དྲུག་ཡོད། དེའི་སྟེང་བརྒྱ་བྱིན་རང་ངོ་། །ཡང་ན། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནོར་ལྷ་བརྒྱད་དང་། དྲག་པོ་བཅུ། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ཏེ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་དང་ལྷ་དབང་བརྒྱ་སྦྱིན་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྩེ་ཞིང་རོལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་ཕྱུག་མཁར་ལ་ཉི་ཟླ་འོད། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ། ལྷ་ཕྱུག་མཁར་གྱི་རི་ཁྲོད་བཏབ་པས་མཚན་ལ་ལྷ་ཕྱུག་མཁར་བར་གྲགས། ལོ་རྒྱུས《དེབ་དམར》ནང་ཐོར་བུ་གསལ་བ་ལས་ཞིབ་པ་གཞན་མ་མཐོང་།

ལྷ་འཕོ་ལྟུང་གི་སྡུག་བསྔལ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཤི་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐྱེ་བ་ངན་པ་ལ་མར་ཟགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་མིང་།

ལྷ་བབས་ཀྱི་གནས། (དེ་ཝ་བ་ཏཱ་ར། སང་ཁི་ས)དེ་ནི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་པ་ཁ་ན་ནས་མལ་ལེ་འགའ་ཙམ་སོང་རྗེས་སང་ཁ་ས་ལ་སླེབས། དེ་ནི་སྟོན་པས་ཡུམ་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ

ལྷ་ཡུལ་དུ་དབྱར་གཅིག་བཞུགས་ཤིང་སླར་འཛམ་གླིང་དུ་བབས་པའི་གནས་ཡིན། དེར་སྟོན་བཙུན་པ་ཐང་ཟན་ཙང་གིས་གཟིགས་པའི་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྡོ་རིང་གི་ཏོག་སྟེང་ཆེན་གྱི་གཟུགས་ཤིག་ས་མིག་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག གྲོང་ཁྱེར་པ་ཀ་ཤའི་ཨ་པ་ར་ཛིའི་ནགས་ཤིང་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་ཡོད་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ཞེས་མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྙན་གྱི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

ལྷ་བབས་ཀྱི་ཡི་གེ། མཁས་དབང་འགའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཐོན་མིའི་གོང་ལ་བོད་དུ་ཡི་གེ་ཡོད་ཅིང་། སྟག་གཟིག་སྤུངས་ཡིག་དང་སྨར་ཡིག་སོགས་དར་བའི་སྐབས་ལ་ལྷ་བབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡང་དར་བར་གསུངས།

ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན། ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ལྷ་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་རང་གི་མ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་དབྱར་གནས་བྱས་རྗེས་མཉན་ཡོད་དུ་བབས་སྐབས་ཡུལ་གསལ་ལྡན་གྱི་དད་པ་ཅན་ཆོས་བཞེངས་པ་ཁྲིའི་སྙིང་དུ་བང་རིམ་གྲུ་བཞི་པ་བཞི་བརྒྱད་གང་བདེ་སྒོ་འབུར་དབུས་མའི་དཀྱིལ་དུ་ཐེམ་སྐས་ཡོད་པ་ཞིག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་དཀར་ཆག་ཤོག་གྲངས༢༥༨ པར་གསལ།

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་དགུ་པ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཞེས་སྟོན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་ཆོས་གསུང་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་སྟོན་པ་དྲན་དྲག་ནས་མོའུ་འགལ་བུ་རྒྱུད་སྟོན་པ་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་ན་སྟོན་པ་ལྷ་མིའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐས་འཛེག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་གསལ་ལྡན་དུ་བབས་པར་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པས་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཤར་ནས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་སྐུ་དཀར་སྒྲོན་རྗེས་གྲོང་ཁྲུལ་གྱི་ཁང་པ་སོ་སོར་ཡང་ས་དཀར་བཏང་ནས་ནག་རྩི་ཕྱིས་པ་སོགས་ཆོས་ཉེར་གཉིས་གོང་ཚར་བ་བྱས་ཐོག དེ་ཉིན་བོད་མི་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཕྱག་མཆོད་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར། ངན་སྐྱོང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གོང་གསལ་ཟླ་བ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དང་། བཞི་པ་ས་ག་ཟླ་བ། དྲུག་པ་ཆོས་བཞི། དགུ་པ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་བཅས་ལ་སྟོན་པའི་དུས་ཆེན་རྣམ་བཞི་ཡང་ཟེར།

ལྷ་བུ་མགོ་དཀར། བོད་རྒྱལ་ཨེ་ཤོ་ལེགས་ཀྱི་བློན་པོ་དང་འཕྲུལ་བློན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གཉིས་པ། ཙ་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་བུ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་ལ་རྔོར་ཁ་དང་འབྲོག་ལ་ཐུལ་རྩི་བ། ཞུ་ཆུ་ཡུར་དུ་དྲངས་པ། མདའ་ཙ་ཆུ་མ་རྫི་བ་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད།

ལྷ་བྲག་ཁ་བ་བློ་གྲོས་ཡེ་ཤེས། འདི་ཉིད་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་བཀྲ་ཤིས་དང་སྐྱོ་མོ་དར་རྒྱན་གྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕྱི(༡༡༨༠)ལོར་ཕྱེ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། སྨྲས་པ་སྟོན་གཞོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གདན་ས་མཛད། འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བཞུགས།

ལྷ་བྲིས། རང་རེའི་བོད་འདིར་གནའ་སྔ་མོ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་རི་མོ་འབྲི་བའི་ལག་རྩལ་དར་ཡོད་པ་སྟེ། ད་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཞིར་བཟུང་ན། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་དུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱུང་བ་དང་དེའི་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་ལྷ་མཁར་བཞེངས་སྐབས་ལྡེབས་བྲིས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་རང་ཉིད་མི་བཞིན་གཉའ་བར་ཁྲི་བྱས་ཏེ་བཏེགས་ནས་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ཚུལ་བྲིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་སྐབས་ལྡེབས་བྲིས་སུ་རོ་སྒྲུང་དང་། གབ་ཚིག་གི་སྒྲུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རི་མོ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པར་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་སྟེ་ལེན་ཏུ་ཙང་རྒྱུས་

པོ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྐབས་དེའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་འདྲ་རིས། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་སའི་མཐའ་བསྐོར། (པར་ཁྲམས་ཀ་ཐིབས) གཡས་གཡོན་དུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཚར་བའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཟློས་གར་དང་། ཞུས་རྩལ། རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ལྡེབས་བྲིས་སུ་བྲིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟའང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་ས་སྐྱ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། ཞ་ལུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་སྐབས་བྲིས་པའི་ཐང་ཀ་དང་། ལྡེབས་བྲིས་ཁག་གཅིག་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་བཞེངས་པའི་ཐང་ཀ་དང་། ལྡེབས་བྲིས་ཁག་བཅས་(《བོད་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་པའི་མཛེས་རྩལ་རི་མོ་ཕྱོགས་བསྡུས》ཞེས་པའི་བརྙན་དཔར་ནང་གཟིགས) དེ་རྗེས་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་བོད་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་ཐགས་ཀྲབ་མའི་ཐང་ཀ་མང་པོ་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་བསྐུར་བ(ཁག་གཅིག་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་གནས་དོ་དམ་ཁང་ནས་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད)ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་བྲིས་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་གཞི་རྩའི་ཐོག་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རི་མོའི་མཛེས་རྩལ་རྒྱུན་སྲོལ་མ་ཉམས་པ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་རྒྱ་བྲིས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ནང་ནས་ལེགས་ཆ་འགའ་ཞིག་བླངས་ཏེ་ཀརྨ་སྒར་བྲིས་དང་། གཙང་བྲིས། ཁམས་བྲིས། དབུས་བྲིས། གསར་རྙིང་སོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན། དུས་སྐབས་དེའི་རི་མོའི་མཚོན་བྱེད་ནི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོའི་ཚོམས་ཆེན་དང་། གཟིམ་ཆུང་ཁག་གི་ལྡེབས་བྲིས། སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་དངོས་སུ་ལྟགས་བཀོད་གནང་ནས་བྲིས་པའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ཐོས་བསླངས་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་བཅས་ལ་གཟིགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་དུས་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་ཐོག་ཁག་གཉིས་ཆགས་ཏེ། ཁག་གཅིག་གིས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྣང་ཆུང་བྱས་ཏེ་ཅིན་འདིའི་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་ལད་ཟློས་བྱས་སྟབས་ལྷུམ་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་མ་ཤེས། བུ་མོ་རང་གི་འགྲོ་སྟངས་ཡང་ཤོར་འདུག་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར་གྱུར་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་དེར་བྲིས་པའི་རི་མོ་ཁག་གཅིག་སེ་འབྲས་གཉིས་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་རྩལ་མཁས་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུས་པའི་ནང་རིམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་འདུག རིམ་པ་དང་པོ་ནི་དབུ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་ལྷ་ཁང་དང་། གཟིམས་ཆུང་ཁག་གི་ལྡེབས་བྲིས་དང་། ལྷ་སྐུའི་ཐང་ཀ གསུང་རབ་གསེར་བྲིས་དང་། དཀྱིལ་བྲིས་ཁག་གི་དབུ་ལྷ། འཇིམ་བཟོ་དང་འབུར་སྐུ་ཁག་གི་སྐུ་རིས་བྲིས་རྒྱུ་སོགས་གལ་ཆེའི་རི་མོ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་བྲིས་དགོས་པ་དང་། ཤིང་ཚོན་ཁག་གི་བཙབས་དཔར་འབྲི་རྒྱུ་དང་། རི་མོ་འབྲི་མཁན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞིབ་ཕྲའི་བཀོད་འདོམས་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་དབུ་ཆུང་ཡིན་ཅིང་། དེས་ལྡེབས་བྲིས་དང་ལྷ་སྐུའི་ཐང་ཀ་ཁག་མང་ཆེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་འབྲི་དགོས་པའི་ཐོག་དབུ་ཆེན་ལ་རོགས་རམ་གྱིས་ལས་འགན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན། རིམ་པ་གསུམ་པ་ནི་ཁྲིངས་གྲས་ཡིན། ཁོ་ཚོས་དབུ་ཆེན་གྱིས་བྲིས་པའི་སྐུ་བྲིས་དང་བཙབས་དཔར་གཞིར་བཟུང་ནས་ཤིང་ཚོན་རི་མོ་རྣམས་འབྲི་རྒྱུ་དང་ཚོན་རྩི་གཏོང་དགོས། རིམ་པ་བཞི་པ་ནི་དཀྱུས་མའི་གྲས་ཡིན། ཁོ་ཚོས་སྤྱིར་བཏང་གི་རི་མོའི་གྲས་དང་། ཚོན་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཚོན་བཟུགས་རྒྱུ། ཚོན་

འདུལ་རྒྱུ། ཆོན་མདངས་སྣ་ཚོགས་བཟོ་རྒྱུ། ཆོན་རྩི་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། སྐབས་དེར་དབུ་ཆེན་མི་གཉིས། (སྔོ་ཐྲག་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ། གསང་སྔགས་མཁར་པ་ཚེ་འཕེལ) དབུ་ཆུང་རོང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་སོགས་མི་ལྔ། ཁྱིདས་གྲས(རྒྱལ་རྩེ་བ་རྒྱལ་པོ་སོགས)མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག དཀྱུས་མའི་གྲས(ཚེ་རིང་དར་རྒྱས་སོགས)མི་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཅས་ཡོད།

ལྷ་བླ་མ་ཁུ་དཔོན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རིགས་ལ་ལྷ་བླ་མ་ཞེས་པའི་ཞེ་སའི་མིང་གིས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་བླ་མ་ཁུ་དཔོན་གཉིས་ནི་ཁུ་བོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་དེའི་དཔོན་པོ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་གཉིས་ལ་ཟེར།

ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ། ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་འཁྲུངས། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་འཁོར་རེའི་སྲས་ལྷ་ལྡེ(འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་སྲོང་ངེ་ཡིན་ཞེས་པའང་སྣང)ཡིན་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཅེས་གསོལ། བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཁུ་བོ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་བཙོན་ནས་འདོན་ཕྱིར་དབུས་གཙང་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཞམ་ཐབ་ཀྱི་ཁྲལ་དང་། བོད་ཁམས་གླིང་དགུའི་འབབས་ལ་གསེར་གྱི་ཁྲལ་མི་ཆེ་ཐེངས་གསུམ་བསྡུས། ཕྱུག་རྫས་ཡོད་རྒྱུ་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཁུ་བོ་བླུ་བར་གར་ལོག་ཏུ་ཕེབས་ཙང་། ཁུ་བོས་ཁོང་ཉིད་བཙོན་ནས་འདོན་མ་དགོས་པར་གསེར་དེ་རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་ཇོ་བོ་རྗེ་གདན་འདྲེན་པར་མངགས། ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཧ་དཀར་མི་དཀར་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་ཐོགས་ཏེ་ཕེབས་བསུར་བཅར། དེ་བཞིན་སྐུ་གར་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་བསུ་བ་ཞུས། དེའི་སྐབས་སྤར་མེད་པའི་རག་དུང་གསར་དུ་བཟོས་ཏེ་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་འབུད་པ་དེ་ནས་བོད་དུ་དུང་ཆེན་འབུད་སྲོལ་དར་ལ་དུང་ཆེན་དེ་ལ་ལོ་པཎ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་དུང་ཆེན་ཞེས་གྲགས། དེ་སྐབས་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཇོ་བོ་རྗེར་ཞུ་ཧྲེན་དུ་གསེར་མང་པོ་ཕུལ་ནས་ཐེག་མར་གནད་དོན་གསུམ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལགས་སམ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལགས། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་གང་ལགས། དགེ་སློང་གིས་རྡོ་རྗེ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་དབང་གོང་མ་རྣམ་གཉིས་བླང་དུ་ཙང་མི་ཙང་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཇོ་བོས། རིམ་གྱིས་ཡིན་གསུངས་ནས་ལམ་སྒྲོན་མཛད། སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་མེད་ཡིན། གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བླང་བར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་འདིའི་སྐུ་རིང་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དམ་པའི་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར་བ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆེའི་སྨད་ལ་པུ་ཧྲེངས་པ་ཞང་ཆུང་བཙུན་གསལ་ཤེས་རབ་ལ་བཀའ་བསྒོས་ནས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་བཛྲ་པོ་རྟི་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཀྱི་རྡོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་འཁོར་དང་། མ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བསྒྱུར་ཡོད་དོ། །འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་གུ་གེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ།

ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་བཀྲ་ཤིས་མགོན་གྱི་སྲས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་བ་ཡིན། ཐོག་མར་ཆུང་དུས་ཀྱི་མཚན་ལ་སྲོང་ངེ་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མཚན་ལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་གཙུག་བཙན་ཟེར། རྗེ་འདི་ཉིད་བོད་ཤིང་སྤྲུང(༨༦༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྐུ་ཆེའི་སྟོད་ལ་ཁབ་བཞེས་ཏེ་སྲས་ནཱ་ག་རཱ་ཛ་དང་དེ་ཝ་རཱ་ཛ་གཉིས་འཁྲུངས། ཕྱིས

ཡབ་མེས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་གསོལ། ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་མེ་སྤྲེལ(༩༩༦)ལོར་མངའ་རིས་མཐོ་ལྡིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དེ་རྗེས་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིའུ་བློ་རྣོ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱ་གར(ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཞེས་པའང་སྣང)དུ་གསེར་མང་པོ་བསྐུར་ཏེ་ཆོས་སློབ་ཏུ་བཏང་བའི་ནང་ནས་བཅུ་དགུ་རྒྱ་གར་དུ་ཚད་པས་གྲོངས། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ལོ་ཆུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བསླབས་ཏེ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། ལྷ་བླ་མས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་ཁ་ཤས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་གསུང་རབ་ཁག་ལ་དག་ཟེར་དང་། ཁ་ཤས་གསར་དུ་བསྒྱུར། བསྒྱུར་ཟིན་པ་རྣམས་དག་བཅོས་དང་བཅས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཕྱིར་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཐུགས་འདུན་དྲག་པོས་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ལ་གསེར་རྙེད་མང་པོ་བསྐུར་ཏེ་བོད་ཕྱུག་བཅུ་གཅིག་གི་གྲོགས་དང་བཅས་རྒྱ་གར་ནས་ཇོ་བོ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཞུ་འཕྲིན་གསེར་རྙེན་དང་བཅས་ཕོ་ཉ་མངགས་ཀྱང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད་རྐྱེན་སྐབས་དེར་བོད་དུ་སྤྱན་འདྲེན་མ་ཐུབ། དེའི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སླར་ཡང་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲེན་གཉིས་པ་བཞུ་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་ངང་དེར། རྒྱལ་སྲིད་ནི་གཅུང་པོར་གཏད་ཟིན་སྐབས། སྐུ་ཇོ་མས་གསེར་འཚོལ་བར་ཐེབས་སྐབས་གར་ལོག་དང་འཐབ་པའི་དམག་དཔོན་དུ་བྱོན་པས་གཡུལ་ངོར་ཕམ་སྟེ་བཙོན་ཁང་དུ་ཤོར། གཅུང་པོས་ཁུ་བོའི་སྐུ་སྒྲོག་བླུ་བར་ཐེབས་སྐབས་གར་ལོག་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གསེར་བྱུང་ན་ཕྱིར་གཏོང་ཟེར་བ་སོགས་མནར་གཅོད་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོན་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་མང་དུ་བཙལ་བས་སྐུ་ལུས་ཙམ་གྱི་གསེར་འབྱོར་ཡང་དབུའི་ལྗིད་ཙམ་མ་ལོང་པས་འགོར་ཡུན་རིང་སྐབས། བཙོན་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁུ་བོ་ལྷ་བཙུན་གྱི་ཞལ་མཇལ་ཙམ་བྱུང་དུས་ཁུ་བོའི་བཀའ་སློབ་ལ་ད་ནི་ཁོ་བོ་ན་ཚོད་མཐོ་བའི་ཁར་ལུས་ཀྱི་ཙ་སྒོ་ཐམས་ཅད་གར་ལོག་ནས་སེར་བསྒྲིགས་ཟིན་པས་བཙོན་ཁང་འདི་ནས་ཐོན་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཡོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ཁྱེད་ཆོས་གསེར་འཚོལ་བ་རྣམས་ཆ་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་གདན་འདྲེན་ཐུབ་པ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་བཙོན་ཁང་ནང་སེམས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཡས་མས་ལ་སྐུ་གཤེགས། རྗེས་སུ་ཚ་བོ་ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ནས་སྐུ་གདུང་དེ་ཐོག་མར་མཐོ་ལྡིང་གསེར་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གདུང་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་མཐོ་ལྡིང་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་རབ་གནས་མང་པོ་མཛད། རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་དུས་གོར་བོད་སྟེ་གཟར་སྐབས་གོར་ཁས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་གཏོར་ནས་སྐུ་གདུང་འདི་ཡང་རྫོང་དགའ་ཆོས་སྡེ་ནས་གྱུར་སྐབས་རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་གསེར་གདུང་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་གྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྐུ་གདུང་དེར་དངུལ་གདུང་ལ་གསེར་སྦྱང་གི་སྒོ་ཁྱིམ་ཅན་གསར་སྤྲུན་ཉམས་གསོ་གནང་ནས་ད་ལྟ་ཡང་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཤུ་གུ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི《མངའ་རིས་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསལ།

ལྷ་བློ་གྲོས་འོད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཡབ་མངའ་བདག་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་ལྷ་གཅིག་ཇོ་རྗེའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ(༡༢༢༥)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ

གཞོན་ནུའི་དུས་སོ་ཐར་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སོགས་ལས་དབང་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཟུར་ཁང་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། མཁན་པོ་ལྷག་ཏུ་བ་དང་སྨས་པ་སྟོན་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་མཁན་སློབ་དེ་གཉིས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཟུར་ཁང་པ་ལས་གཞུང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པར་གསན། ཆེ་བྲག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པའི་སྙན་བརྒྱུད་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་གསན། སྨས་པ་སྟོན་གཞོན་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་དང་། མཁན་པོ་གཞོན་ཚུལ་ལས་འདུལ་བའི་སྐོར་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་ལྕགས་ཕག(༡༢༥༡)ལོར་སྤྱིལ་བུའི་གདན་སར་ཐེབས། ཟུར་ཁང་པས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཕེལ་གདུང་དང་། ཤྲཱ་རིའི་བུའི་ལྷུང་བཟེད་དང་། ན་རོའི་ཐུས་རྒྱན་དང་། ཇོ་བོ་རྗེའི་ཕྱག་དྲིལ་དང་། ཕྱག་རྡོར་དང་། པོ་ཏ་ལ་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གནང་། སྤྱིར་གདན་ས་ལོ་བཞི་བཅུའི་བར་དུ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༢༩༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བཞི། འོད་ལྡན། སྐར་ཕྲེང་། ཟབ་པ། གསེར་ལྡན་ནོ། །

ལྷ་མིའི་མཆོད་གནས། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་གནས།

ལྷ་མིའི་ཡོན་ཏན་བདུན། ཚེ་རིང་། ནད་མེད། གཟུགས་བཟང་། སྐལ་པ་བཟང་། རིགས་བཟང་། ནོར་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་བཅས་སོ། །

ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ། གསང་སྔགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔའི་ཡུམ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ།

ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་མིན་འགྱུར་བྱང་མི་གསལ་བའི་སྐབས་གསལ་བཤད་མ་ཐུབ་ཅིང་། ནང་དོན་ནི་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་དང་འདྲ་ཞིང་། བམ་པོ་བཞི་ཡོད་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མདོ་མང་པོད[བ]པའི་ནང་བཞུགས། བམ་པོ་བཞི། འགྱུར་བྱང་མེད།

ལྷ་མོ་ཡི་གེ་དྲུག་མ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་མོ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས། ཕྱག་མཚན་བཅས་ཞིབ་པར《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས》རྒྱུད་སྐོར་གྱི་ནང་དུ་གསལ།

ལྷ་མོའི་སྐུ་རྒྱལ་མཁས་ཅན་ངག་དབང་བློ་གྲོས། ངག་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིང་གཞན་ལ་མ་ཧེ་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༩༢༩)ལོ་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ཁོངས་སྐྱུར་པོ་གོམ་ཚེ་ཞེས་པར་བཙས་པ་དང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོན་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་གྲྭ་པ་བྱས་རྗེས་ཀུན་བདེ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་སྤྲིགས་ཞུགས་བྱས། ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོན་སྐབས་ཀུན་བདེ་གླིང་ཏ་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པས་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོགས་གྲྭ་གཞོན་ཁག་གཅིག་ལ་དེ་སྔའི་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་བ་ལེང་ཏའི་པའོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་གནང་སྐབས་འཁྲབ་གཞུང་བློ་འཛིན་གྱིས་གཞུང་བསྒྲང་རྒྱུ་དང་། འཁྲབ་ཁྲིར། རྣམ་ཐར་གྱི་མགྲིན་གཞུག་སོགས་གང་ཅིར་སྦྱང་གོམས་ཡག་པོ་བྱུང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་རྗེས་ངག་དབང་བློ་གྲོས་ཞོལ་ལྷ་མོ་ཚོགས་པའི་ནང་ཞུགས། རིག་གསར་སྐབས་ལྷ་མོ་འཁྲབ་མི་ཚོག་པ་བཟློས་རྐྱེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་ལྷ་ས་ཁྲིང་ཀོན་ཆུས་འཛུགས་སྐྲུན་ཀུང་སིའི་ཙ་ཁག་བརྒྱད་པའི་འགོ་འཛིན་དང་། དེ་རྗེས་ཞོལ་ཐོན་སྐྱེད་མཉམ་ལས་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་གཞོན་པ་བྱས། མི་བཞི་ཤོག་ཁག་གཏོར་རྗེས་ལྷ་མོ་སྐྱར་གསོ་བྱེད་སྐབས་ཞོལ་ལས་ཞོར་ལྷ་མོའི་དགེ་རྒན་

གྲུབ་རྒྱང་ལགས་དང་མཉམ་དུ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་སྐྱར་གསོ་བྱས་ཏེ་དགེ་རྒན་བྱས། ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྐབས་གཟུགས་པོའི་འཁྲབ་ཁྲིད་དང་། རྣམ་ཐར་མཁྱེན་གསུག གཞུང་བསྒྲུང་རྒྱུ་སོགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ལ་འཁྲབ་གཞུང་ནང་གི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང(༡༩༨༥)ལོར་སྤྱོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིག་རྩལ་ལྡན་ཚོགས་སྐབས་བྱ་དགའ་རིམ་པ་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྤུ་རྗེས་སུ་ཀྲུང་གོ་ཟློས་གར་མཁས་ཅན་ལྡན་ཚོགས་བོད་སྤྱོངས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་བཅས་ཀྱི་མཚན་སྙན་ཡང་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་བྱ(༡༩༩༣)ལོར་འདས།

ལྷ་མོའི་བཞོན་པ་དྲེའུ་ཧ་ཀང་གསུམ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཀང་པ། རླུང་གི་གཤོག་པ། མྱུར་མགྱོགས་ཀྱི་རྩལ་དང་གསུམ་མོ། །

ལྷ་སྨན། མི་ཤི་རྗེས་ཡུལ་དེའི་ལྷ་མོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་བཙན། རྒྱལ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་སྔར་གྱི་བོད་ཡིག་རྙིང་པ་མང་ཆེ་བའི་ནང་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷ་བཙན་པོ་དང་། བཙན་པོ་ཟེར། ལྷ་ནི་གནམ་གྱི་ལྷའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། བཙན་པོ་ནི། བཀའ་ཐེངས་གཅིག་ཕབ་པ་དེར་མི་སུས་ཀྱང་བཟློག་མི་ཐུབ་པའི་དོན།

ལྷ་བཙུན་དར་རྒྱས་ནོ་མོན་ཧན། ཨ་ལག་ཤ་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་མཚན་གཞན་ཐོ་ཡོན་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ། ལྷ་བཙུན་ལྷུན་གྲུབ་དར་རྒྱས། ལྷ་བཙུན་པཎྜི་ཏ་སོགས་སུ་འབོད། རྗེ་འདི་ཉིད་ཨ་ལག་ཤའི་ཤིང་ཀུན་ཏུ་ལེ་ཙབ་བུར་ཨོ་སུ་ཟེར་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བཛྲ་ཐེ་ཅི་དང་ཡུམ་རྣམ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ལུག(༡༧༡༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་པ་མཆོག་ཨ་ལག་ཤར་བྱོན་སྐབས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་བཟུང་མཛད། ཆུང་དུས་ནས་རྗེ་ཚངས་དབྱངས་པ་མཆོག་གིས་གམ་བཅར་དུ་འཇོག་གནང་མཛད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས། རྒྱལ་བའི་དྲུང་ལས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་མནོས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་མཛད་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྟེང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་དུ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། ལོ་གསུམ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་རྗེ་ཚངས་དབྱངས་པའི་དྲུང་དུ་མཆོད་གཡོག་ཞབས་ཕྱི་སྒྲུབ་ཅིང་ཆོས་བཀའ་མནོས། རྗེ་ཚངས་དབྱངས་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སྣར་ཡང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པར་ཕེབས་ནས་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་ལྷ་རམས་གྲྭ་སྐོར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་ཨ་རི་ལུག་སན་ཨེར་ཏེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་ཆོ་ལོ་བསྩལ་ཅིང་། རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་འདི་པའི་འཁྲུངས་རྒྱུད་རིམ་བྱོན་ལ་ཨ་ལག་ཤ་མཁན་པོ་ཞེས་ཀྱང་འབོད། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བཙུན་པཎྜི་ཏ་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དུས་ཕྱིས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པས་རྗེ་འདི་པའི་གསུང་རྩོམ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་པཎྜི་ཏའི་ཆོ་ལོ་བསྩལ། གསུང་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། 《རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར》དང་། 《འབྲུག་འཁོར་ལུགས་མཁར་སྒྲིན་སྒྲིག་སྐོར》སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མང་དུ་མཆིས། སྐུ་ཚེའི་མཇུག་ཏུ་ཨ་ལག་ཤ་ཝང་དང་འགལ་བ་བྱུང་ནས་བཙོན་དུ་ལྷུང་སྐབས་གསུང་རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་ཐུའུ་བཀྭན་གྱིས་བདག་སྐྱོང་མཛད་པར་གྲགས། ཚངས་དབྱངས་པ་སྐུ་གཤེགས་ཁར་དཔའ་རིས་ཡར་ལུང་དགོན་པ

སྐྱོང་བའི་འཕྲུར་གཏད་པས། ཡར་ལུང་གི་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱི(༡༧༥༦)ལོར་རྗེ་དག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དར་རྒྱས་པས་ཨ་ལག་ཤར་ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་རིང་ཁེ་དགོན་པ་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ངམ་དགའ་ལྡན་བསྟན་རྒྱས་གླིང་བཏབ། ཚངས་དབྱངས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཙལ་ཅིང་གདན་སར་བཀོད། སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཞུགས། བོད་སོག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཤིང་མཚན་སྙན་ཆེ་བས། ཡང་གི་སྐུ་འཁོར་གྲས་ཀྱི་ནག་ཕྱོགས་པ་སྐོར་ཅིག་ཕྲག་དོག་དང་སྡང་སེམས་ཀྱིས་ཕྲ་མ་བཙུག་པས་རྗེ་ཉིད་བཙོན་དུ་བཙུད་ནས་དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༧༨༠)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ལྷ་བཙུན་པ་བྱང་ཆུབ་འོད། དེའི་སྐོར་གོང་དུ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཅེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་བཙུན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས། ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག(༡༨༨༣)ལོར་སྟག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་ཐང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་མགྲོན་ཆེ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་སྐུ་མཆེད་ཡིན། སེར་སྨད་གཞུང་པ་ལྷ་བཙུན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐུ་ཕྲེང་ངོས་འཛིན་ཐོག་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཐོབ་ཐང་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་དང་། མཚན་རྟགས་སོགས་གནང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་སོགས་ལས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བླ་མའི་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆིབས་ཞབས་སུ་སོག་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས། ཕྱི་སོག་གི་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ནས་དེ་གའི་ཁྲི་པ་མཛད་པ་དང་། བོད་དུ་དབང་ལུང་གི་རྒྱུན་ཆད་ཉེར་ཐུག་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་པོའི་རྒྱུན་གསན་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་མང་པོ་བསྐོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་ཀུང་ཁྲོན་གི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཆེན་སོགས་གསན་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ(༡༩༥༧)ལོར་རྒྱ་ཚ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་ལྷ་སྐྱ་སྤྱི་ཚོག་གི་ཆོ་ག་དང་། ཞབས་བརྟན་གྱི་དབུ་བཞུགས་སུ་ཕེབས། གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ས་དགེ་བཀའ་སྙིང་གང་ཅིའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་ཀྱི་ཡོད་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་ཀྱང་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་དང་ནང་མའི་བཀའ་མོལ་ལྷུག་པོར་གསུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོའི་སྐབས་སུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་མཚན་ཐོ་དང་པོ་ཡིན་འདུག ཀུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་ལས་འཛིན་མཛད་དེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པས་ཀྱང་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་གནང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ནང་ཁོང་ལ་རྫུང་རྫེག་ཐོག་ཅིང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ལུག(༡༩༦༧)ལོར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔའི་སྟེང་སྐུ་གཤེགས། སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲུང་ཡང་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་ཚོགས་རྗེས་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་སྐབས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཁོང་ལ་དག་སེལ་དང་འབྲེལ་མྱ་ངན་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཡང་འཚོགས་སོ། །

ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཡོས(༡༦༣༩)ལོར་སོག་པོའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚང་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ཐོག་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་མདུན་དབང་ཞུས། མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསོལ། དགུང་ལོ་དྲུག་པར

ཛེ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་བསྙེན་ནས་ཀློག་དང་སྦྱོར་སྡེབ་བློ་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་དྲུང་དགེ་བསྙེན་བསྒྲུབས། མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། སྐབས་དེར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་མཆོག་གིས་རྗེ་འདི་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་རྗེ་དཔོན་ཞིགས་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེར་ངོས་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་བླ་མར་བསྙེན་ནས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གསན། འཕན་ཡུལ་སྣན་པ་ཀུན་དགའ་བྱང་ཆུབ་ས་ནས་གསོ་རིག་དང་། སྐར་རྩིས། སོག་ཡིག་སོགས་གསན་བཞེས་གནང་། དེ་རྗེས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་སུ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་དང་མཇལ་ཏེ་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་མཛད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཇལ། བཀྲས་ལྷུན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དེ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་དུ་བཞུགས། མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལས་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཐོར་བུའི་སྐོར《རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་དག་འདོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ》《གཏོར་ཆེན་དྲུག་ཅུ་པའི་ལག་ལེན་ངག་འདོན་གསལ་བར་བཀོད་པ་གནམ་ལྕགས་སྤུ་གྲི》《རྗེས་གནང་གི་སྐོར》《རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་ཆོ་ག་འཆི་མེད་བདུད་རྩི》ཞེས་བྱ་བ། 《རྩིས་གཞུང་བླང་དོར་གསལ་བའི་འོད་ཟེར》དེའི་བདག་འཇུག་བཀྲ་ཤིས་དང་བཅས་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་པོད་འགའ་ཞིག་ལྷུག་རྩོམ་མཛད། དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་རྩ་གྲངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོ་ཙམ་དུ་སྐུ་གཤེགས།

ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ། རྗེ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྦྲུལ(༡༦༧༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་གླང(༡༦༨༥)ལོར་འཕགས་པ་བསྟན་འགྲུས་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༦༩༦)ལོར་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་དམ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་ལུག(༡༧༠༣)ལོར་མ་ཏྲ་ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུར་ཕེབས་ཏེ་མཁན་པོ་བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཞི་བ་བསྙེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། ཕྱག་རྩོམ་ལ་མཚོན་ན། 《རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་བྱ་ཚུལ》《བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོ་ག》《དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཆོ་ག》《རྗེ་ལུགས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས》《ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད》《བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས》《དོན་ཞགས་ལྷ་ལྔ་བ་རི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས》《ཡི་དམ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》《ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་གསལ་སྒྲོན》ཞེས་བྱ་བ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་པོད་བདུན་ཙམ་བཞུགས། མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་དང་འདས་ལོ་མ་གསལ།

ལྷ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། རྗེ་འདི་ནི་ལྷ་རྗེ་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཁྱིམ་བདག་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་རྟ(༡༧༩༨)ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ལྷ་ཆོས་དགའ་ལྡན་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་ནས་སྐྲ་ཕུད་བཞེས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་གོང་གི་མཁན་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་དུ་བསྟུལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྲགས་པ་ཚུལ་བཞིན་

བསྙེན་ནས་ཡི་གེ་སློག་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་ཕར་བཞིའི་རྩ་བ་དང་འདོན་ཆ་སོགས་རྒྱུགས་ཕུལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྐབས་ནས་ཐུན་དྲུག་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་བརྩོན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་མགོན་པོའི་དྲུང་ནས་གཞི་དུས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་། ལམ་དུས་སྐུ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཞུས། ཕྱིན་ཆད་སྐོམས་ཆུང་སྟོད་མཁས་ཀྱི་སྨྲིག་འཚོའི་འཚོ་བར་བརྟེན་ནས་སྐོབས་བཞིའི་ཕྱག་འབུམ་དང་། སྔོན་འགྲོ་ཁྲིད་ཆེན་བཞི་ལན་མང་གསོག་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་མཇལ་ཕྱག་ཞུས། ཇོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་དང་སེ་འབྲས་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་བཀྲས་ལྷུན་བརྒྱུད་ངམ་རིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་སྡེར་གྲྭ་སྐོར་ཟིན་རྗེས་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་ཐོག་ངམ་རིང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་ལྔའི་ཐོག་བདེ་ཆེན་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་རྟ་མགྲིན་གྱི་ལྷག་བསྙེན་དང་། སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཆེན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་དྲག་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་ལ་ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་མཇལ་བར་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཞག་ཤས་བཞུགས་རིང་འབྲས་གཅང་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། ཚེ་སྨིན་། ཉི་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་གནང་བསྩལ། རྩོམ་པ་ལ་མཆོན་ན《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས》 《གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་བརྗོད་བསྡུས་དོན་དངོས་གྲུབ་གཏེར་མཛོད》 《འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞིའི་བྲིས་ཐང་འབྲི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་མདོར་བསྡུས》 《ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་ཟིན་བྲིས》 《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་བཅའ་གཞི་གསོམས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས》 《གསན་ཡིག་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད》སོགས་པོ་ཏི་འབྲིང་པ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་བཀྲས་ལྷུན་བརྒྱུད་བདེ་ཆེན་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུགས་དམ་ཁོ་ནར་གཞོལ། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་རྟ(༡༨༧༠)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་དང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་པའི་ལྷ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཡུན་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་དུས་ཚོད་ཡོད་པར་བཤད།

ལྷ་རྫས་ནང་མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས། མན་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ཏེང་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་གསར་དུ་བཟོས་པའི་ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་ཟུར་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་བཅད། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས། །ཉིན་མོའི་གུང་ཡང་བདེ་ལེགས་ཤིང་། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདེ་ལེགས་པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་ཐགས་རིས་སུ་ཡོད་པ། རིང་ཐུང་མི་ཚད་ལོན་པ་འདོམ་གསུམ་གྱི་ཚད་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ནང་མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ལྷ་རྫས་སྲིད་དུ་རིང་བ་ཁ་གྲུ་མ་ཉམས་པ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རེ་ཁ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་ཞིང་། དེ་སྔ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་གོང་སྲོད་གསེབ་ཁུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་ཞབས་རིམ་གྱི་འགྲོ་སྐོང་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ས་ཞིང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའང་བོགས་མར་བཏང་ནས་ས་བོགས་བསྡུ་ལེན་བྱེད། ཆེད་སྤྱོད་ས་ཞིང་དེ་རིགས་མེད་པའི་གཞིས་ཁག་གིས་སེར་སྐྱ་ཞབས་རིམ་གྱི་འགྲོ་སྐོང་རྣམས་ཡུལ་ཚོ་སྤྱི་ཐོག་ནས་བསྡུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།

ལྷ་ཞོལ་གྱི་ཆབ་སྒོ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་གྱི་གཞུང་སྒོ་དང་།

ལྷག་སྒོ།

ལྷ་ཞོལ་གྱི་ཆབ་སྒོ་ཤར་མ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་ལ་གཞུང་སྒོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྒོ་ཤར་མ།

ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྱ་བའི་སྒོ་མོ་འཛིན་པ། སྔར་ལྷ་ས་ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་གཉེར་པ་སྟེ། མིང་བསྡུས་ན། ཞོལ་གཉེར་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་སའི་གླིང་བསྐོར་ཕྱིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཀུན་མ་མི་གསོད་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཙོད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན།

ལྷ་བཞི། ཚངས་པ། ཁྱབ་འཇུག དབང་ཕྱུག ནེ་རཱུ་ཙ།

ལྷ་བཟང་ཁང་། (ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཟེར) ཀུ་ཤྲི་ཧན་གྱི་བུ་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་དྭ་ཡན་ལ་བུ་དྲུག (རཏྣ་དྷ་ལའི་ཧན། མེ་རྒན་ནོ་ཡོན། པེ་ལི་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། དགེ་འདུན་མེ་རྒན་ནོ་ཡོན། བསོད་ནམས་མགོན་པོ། བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་བཅས་དྲུག) གི་ཆེ་བ་རཏྣ་དྷ་ལའི་ཧན་ནས། དགོན་མཆོག་དྷ་ལའི་ཧན་ལ་བུ་གཉིས(བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ། ལྷ་བཟང་གླུ་དཔལ) ཡོད་པའི་ཆུང་བ་ལྷ་བཟང་གླུ་དཔལ་ལམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷ་བཟང་ཁང་ཟེར། འདིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་དང་རང་ཉིད་རྐྱང་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཐུན་སྦྲེལ་མ་བྱུང་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ(1705)ལོའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་ཞབས་གྲས་དྲུང་འཁོར་ཁག་གཅིག་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་གྲས་དྲུང་འཁོར་ཁག་གཅིག་རྩོད་གླེང་བྱུང་སྐབས་ལྷ་བཟང་གིས་གཡོག་པོས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་འཁོར་དྲུག་གྲས་ཁ་ཤས་དམར་གསོད་བཏང་རྐྱེན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ལྷ་བཟང་ལ་སྲིད་དབང་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་འདམ་གཞུང་དུ་རྒྱང་ཕུད་བཏང་། ཕོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་རང་གི་མངའ་ཁོངས་འདམ་གཞུང་ཚོ་ཁག་བརྒྱད་དང་། མཚོ་སྔོན་ནས་དམག་གྲ་བསྒྲིགས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ཚུར་རྒོལ་གྱིས་དགྲ་ཤ་ལེན་རྩིས་བྱས་ཤིང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་སོག་པོ་ཇུན་གར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ལ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཐོག་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་མཚོ་སྔོན་དུ་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་ཚུར་རྒོལ་བྱེད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བོད་དབུས་གཙང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་དཔུང་བསྐུལ་ཏེ་དམག་དཔུང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་དམག་ཤུགས་སྐྱི་བ་ཙེར་བཏང་ནས་ལྷ་བཟང་གི་སྲིད་དབང་སྟོབས་ཤུགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་རྒྱུའི་རྩིས་གཞི་བཏིང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་དང་། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་གཉིས་བར་དམག་འཁྲུག་ལངས་ཏེ་ཇུན་གར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་དམག་འདྲེན་རྒྱུའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་མ་ལྡང་བར་བརྟེན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཇུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གདན་ས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དབར་འདུམ་འགྲིག་བྱས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྡེ་སྲིད་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་ལག་ཏུ་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་རིང་འགྲིགས་ཙམ་བྱུང་ཡོད།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གདན་ས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ནང་གྲྭ་པ་མང་ཆེ་བས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གྲྭ་པ་ཁག་གཅིག་གི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ནི་དགེ་ལུགས་པར་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་ཧ་ཅང་གིས་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ནི་དགེ་ལུགས་པར་དད་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། ཕོ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ

ལྷ་བཟང་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བ་ལས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དེར་ཐུག་ཡོད། དེ་རྗེས་ལྷ་བཟང་དང་། སྡེ་སྲིད་གཉིས་བར་རྩ་བའི་འགལ་བ་ཐག་གཅོད་བྱུང་མེད་སྐབས་སྐར་ཡང་གོང་གསལ་ལོ་དེའི་སྔོན་ཀ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་དམག་དཔུང་ཁག་གཉིས་ཁྲིད་དེ་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་དེ་འཕན་པོ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་ཞིང་། ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོས(ཡིག་ཆ་གཞན་ནང་རྒྱལ་མོ་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པའང་སྣང་)སྟོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་ཁག་གཅིག་སྟོད་ལུང་ཤུ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་བ་དེར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དབུས་གཙང་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་དཔུང་བསྡུས་ནས་རྒོལ་ལན་སློག་ཀྱང་ནུས་པ་མ་ཐོན་པར་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། མཐར་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་ཐོག་ཀོ་གྲུ་བཏང་ནས་ཆུ་ཤུལ་གོང་དཀར་རྫོང་དུ་བྲོས་ཤིང་། ཉིན་ཤས་སོང་མཚམས་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སར་སོང་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྲོག་སྐྱོན་མི་ཡོང་བའི་ངོ་ཆེན་བར་དཔང་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ཚོས་དེའི་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་སྐབས་བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཏེ་ཡུན་རིང་འགོར་ཞིང་མཐར་སྐབས་དེའི་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གྲོས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཏ་ཐོག་ནས་སྟོད་ལུང་ཕུར་འགྲོ་མུས་སུ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཆུ་ཤུལ་གོང་དཀར་རྫོང་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོས་སྟོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་གི་གཏོང་བསུས་ནས་མགོ་བཏགས་ཞུ་བར་སོང་ཡང་སྐབས་དེར་བར་དཔང་བྱེད་མཁན་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ཚོས་རྗེས་མ་ཟིན་པའི་ཐོག་བཙུན་མོ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་མོས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མིག་གིས་མཐོང་མ་ཐག་དྲི་བ་དྲི་ལན་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་མགུལ་བྲེགས་ནས་བཀྲོངས། དེ་རྗེས་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་སྲས་དག་དབང་རིན་ཆེན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་འབུད་དང་། སྲས་གཞོན་པ་དམག་ཟོར་ཚེ་རིང་པོ་ཧ་ལའི་མདུན་ཐད་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་བཀྲོངས(ས་དེར་དེའི་དྲན་གསོ་ལྷ་བུར་དམག་ཟོར་རྗེ་ཤུང་ཞེས་བཙུགས་ཡོད) སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་པའི་ལོ་དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་རྐྱང་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཐོག ལྷ་བཟང་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོ་མ་མིན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ངོ་མ་ཆ་བ་དཔའ་ཤོད་ནས་ཡིན་པའི་སྤྲང་པོ་ཞིག་གི་ཕྲུ་གུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་འཁོད་པའི་ཞུ་ཡིག་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་ཕུལ་བ་ལྟར། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ནས་བཀའ་ཕབ་སྟེ་བཏྲ་ཧྲི་ཆའི་ཆེ་སོགས་དཔོན་རིགས་ཁག་གཅིག་ལྷ་སར་ཡོང་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ཕྲེ(༡༧༠༨)ལོར་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ཐོག་ནས་ཕབ་སྟེ་ཉིན་ཤས་རིང་ལྷ་ཀླུའི་ཕྲོ་ཁང་ནང་དུ་དོ་དམ་བཙོན་འཇུག་བྱས། དེ་སྐབས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་དམངས་དང་། མཁན་པོ། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཚང་མས་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཧོ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་མ་དགོས་པར་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་མཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དོན་འཁྱོལ་མ་བྱུང་བར། ཉིན་ཤས་རིང་སེར་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་དམག་དཔུང་བར་འཁྲུག་འཛིང་བྱས་ཏེ་ལྷ་ཀླུའི་ཕྲོ་ཁང་གི་རྒྱབ་ངོས་འདམ་རའི་ནང་གྲྭ་པ་བསད་པའི་རོས་ཁེངས་པ་དང་། འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ནང་བདེ་ཡངས་གྲྭ་ཚང་དང་། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་རྗེ་བཙལ་ནང་གྲྭ་པ་བསད་པའི་རོ་དང་། ཁྲག་གིས་ཁེངས་པ་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་།

གོང་མ་ཁང་ཞིས་བོད་དུ་བཏང་བའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མའི་བཀའ་ལ་བསྒྱུར་བཀོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་དབང་ཆ་ང་ཚོར་མེད་ཅེས་བཤད་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོའི་དམག་དཔུང་དང་གོང་མས་མངགས་པའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་དོ་དམ་འོག་སེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲུལ་དུ་གདན་དྲངས་རྗེས་པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་མཚན་གནས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བསྐོས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་པའི་སྐྱིག་བཤགས་སུ་ལྷ་བཟང་གིས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདུ་ཁང་གསར་རྒྱག་དང་། ལྷ་བཟང་བྱམས་པ་ཞེས་གསེར་བཟང་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཐོན་གཙང་སོགས་བཞེངས་ནས་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བསྐྲུན་དང་།

ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྙིང་པ་དེར་འདམ་དུ་ཡོད་པའི་གུར་ཁྲིར་ཁང་གི་ཞུར་གེ་གྲྭ་ཚང་སྤོས་ཏེ་སེར་སྨུགས་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་དུས་ཐོག་མར་བྱུང་འདུག ལྷ་བཟང་ཁང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ། སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཕ་ཁྲིམ་ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀྱི་བཅའ་དངོས་རྣམས་སེ་ར་དགོན་པར་སྦྱོར་འཇགས་བྱས། ལྷ་བཟང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ནས་ལྷ་བཟང་ལ་འཁོན་ལན་སློག་ཆེད་ཇོག་ཏུ་ཇུན་གར་བར་དཔུང་རོགས་བཅོལ་བ་དང་ལི་ཐང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་སྐུ་འབུམ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་སློབ་གཉེར་ཞུ་བ་སོགས་བྱས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ལ་མནའ་མ་ལེན་སྐབས་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པར་མཚོ་སྔོན་རྒྱུད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཁག་གཅིག་གི་བུ་མོའི་གྲས་ནས་བླངས་རྩིས་ཡོད་ཀྱང་། བུས་མ་ཉན་པར་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་བུ་མོ་མནའ་མར་ལེན་མ་ཐུབ་ན་རང་ཉིད་རང་སྲོག་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་མཐར་སྐྱིལ་བྱས་རྐྱེན་བྱ་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བུའི་འདོད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཇུན་གར་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཐོག་མར་རང་གི་བུ་མོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་བུ་གཉིས་ངོ་འཕྲད་བཟའ་ཚང་གཏན་འཁེལ་བྱས་མཚམས་བུ་མོ་དང་བུ་གཉིས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དམག་དཔུང་ཕོན་ཆེ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ཐོག་བོད་ས་གནས་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་རྒྱུའི་སྒྲིག་གཡོ་དྲན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་དེ་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཏང་བ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་མཐོང་སྐབས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་གོང་གསལ་ཡི་གེ་དེའི་ནང་དོན་ལ་བལྟས་ན་སྒྲིག་གཡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ངེས་སླམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཡིག་ལན་ལ་སྔོན་དུ་བུ་མོ་བོད་དུ་མནའ་མར་ཡོང་རྒྱུ་དང་། རྗེས་སུ་བུ་དང་བུ་མོ་མཉམ་དུ་ཇུན་གར་ལ་གཉེན་འཕྲད་བྱེད་པར་ཕྱིན་ན་ལུགས་དང་མཐུན་པ་འདུག་ཅེས་བཤད། ཡིག་ལན་དེ་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་མཐོང་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་སྒྲིག་གཡོ་དྲན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་བཏང་བའི་ཡིག་ལན་ལྟར། སྔོན་དུ་བུ་མོ་ལྷ་སར་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐུ་སྲུང་ཡིན་ཁྲུལ་གྱི་རྟ་དམག་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། སྒྲིག་ཏུ་ཞིན་ཅན་བརྒྱུད་ནས་མངའ་རིས་བསྐོར་ཏེ་རྟ་དམག་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཉིན་མོ་གབ་ནས་མཚན་མོ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་བུ་མོ་འདམ་གཞུང་དུ་སླེབས་དུས་དམག་དཔུང་ཁག་གཉིས་མཉམ་འཛོམས་བྱས་ཐོག་བློ་བུར་དུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་ཕར་རྒོལ་གྱིས་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལོན་ཐུབ་བསམ་པའི་གདེངས་ཚོད་བྱུང་ཏེ་བཀོད་སྒྲིག་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གདུགས་དཀར་ཛའི་སང་སོགས་དམག་དཔོན་ལྔས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་རྟ་དམག་དྲུག་སྟོང་ལྷག་ཅམ་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་འདམ་གཞུང་དུ་འབྱོར་ཞིང་།

དེའི་བར་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་ལ་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ནས་རྒོལ་ལན་སློག་མཁན་མ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་བོད་ས་གནས་སུ་འབྱོར་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་སྐྱབ་གསོའི་དངུལ་ཏ་ཅང་མང་པོ་སྤྲད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་ཇུན་གར་བ་ནི་དགེ་ལུགས

པའི་ཆོས་ལ་སྦྱང་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དེང་སང་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིའི་ཐོག་བསྐོས་རྒྱུའི་སྐུ་སྲུང་དམག་དཔུང་ཡིན་པས་ཁྲིད་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ང་ཚོར་དོགས་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་སྐབས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཇུན་གར་བའི་མགོ་བསྐོར་སླུ་ཁྲིད་འོག་ཚུད་ནས་ཇུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་གིས་གློ་བུར་ཚུར་རྒོལ་བྱས་པར་གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་རྐྱེན་ཇུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་གི་གློ་བུར་འཇབ་རྒོལ་ལ་རྒོལ་ལན་སློག་ཀྱང་ནུས་པ་གང་ཡང་མ་ཐོན་པར་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་ལྷ་སར་ཤོར་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་རེད། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་ནང་རང་སྲུང་བྱས་ཏེ་བསྲུང་ཀྱང་མཐར་ཇུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་གིས་ཆུ་བཀག་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོའི་བོད་ཟླ༡༡ཚེས༡ཉིན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་རང་ཉིད་ཕམ་ཉེས་ཡོད་རྒྱུ་ལས་མཐར་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་ནས་བུ་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན(ཇུན་གར་གྱི་བུ་མོའི་མག་པ)དང་། བུ་འབྲིང་བ་སུར་ཚ་གཉིས་ལ་ཁ་ཆེམས་བཞག་དོན་དུ་ཁྱེད་རང་གཉིས་བཙུན་ཆས་སྤྲས་ནས་མཚོ་སྔོན་དུ་ཐྲོས་ཐོག་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་གོང་མ་ཆེན་པོར་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་བར་འགྲོ་དགོས་ཞེས་མངགས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་ལྷག་སྒོ་ནས་ཆུ་ཞིན་མཁན་གཡོག་མོའི་ཆས་སུ་བརྫུས་ཏེ་ཐར་ཡང་། མཚོ་སྔོན་ནས་བོད་ས་གནས་བར་ལམ་བར་གྱི་ཡིག་འགྱུལ་དང་། འགྲུལ་པ་འགྲོ་འོང་རྣམས་ཇུན་གར་པས་བཀག་སྡོམ་ཟིན་པ་དང་། ས་མཚམས་གལ་ཆེ་སར་སོ་དམག་བཞག་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བུ་གཉིས་ཀ་སོ་དམག་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཇུན་གར་དུ་ཁྲིད་ཅིང་། ལམ་ཐོག་ནས་བུ་འབྲིང་བ་སུར་ཚ་རྒྱས་འཁྱེར་ནས་ཤི། བུ་ཆེ་བ་ཇུན་གར་གྱི་བུ་མོའི་མག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཇུན་གར་དུ་སླེབས་མ་ཐག་ཟངས་ཀྱི་སྒམ་ནང་དུ་བླུགས་ནས་གསོན་པོར་མེར་བསྲེགས་བཏང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཡང་གོང་གསལ་ཚེས༡ཉིན་སོག་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གཡོག་པོར་ཁྲིད་དེ་ཁོ་རང་དང་མཉམ་དུ་མི་གཞན་དག་སུ་ཡང་ཡོད་དུ་མི་འཇུག་པར་རྟ་གཡོག་གཉིས་ཁེར་རྐྱང་གིས་པོ་ཏ་ལའི་ཤར་སྒོ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཀླུ་སྡུག་ཟམ་པའི་འགྲམ་དུ་སླེབས་མཚམས་ཇུན་གར་གྱི་རྟ་དམག་མི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཚུར་ཡོང་བ་དང་སྐབས་འཕེལ་ནས་ཕན་ཚུན་མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་གཡུགས་རེས་ཀྱིས་ལག་འཛིང་ཡུན་རིང་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཀྱིས་སོག་པོ་ཇུན་གར་བའི་དམག་མི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་མཐར་དམག་མི་དཔུང་སྔོན་སླེབས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་མཚོན་ཆའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཇུན་གར་གྱི་དམག་མི་མང་པོས་གྲི་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བསད། དེའི་སང་ཉིན་ནས་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཀུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་མི་རྒྱུད་ཀྱིས་བོད་དུ་དབང་ཆ་འཛིན་པ་འཇུག་སྒྲིལ།

ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་བའི་མངའ་འབངས། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་དྲུང་ཡིག་གི་ལས་འཀན་བཟུང་སྐེ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ལེགས་སོར། སྲིད་རིན་ཆེན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང་བཙུན་མོ་དང་། གཞིས་མི་སེར་དང་བཅས་པ་སྩྲད་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་པས་གཡོ་སྒྲུ་བྱས་ནས་འཕྲོག་རྩིས་བྱས་སྐབས། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་ནས་སྟག་རྩེ་རྗེ་སྲིད་ལ་ཞུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཆོད་གཞིས་སུ་འབུལ་ཚོག་པ་ཞུས་པ་རེད།

ལྷ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། དམ་ཚིག་བསྐྱེད་པ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག ཡེ་ཤེས་འགུག་ཅིང་གཞུག་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག

དབང་བསྒྱུར་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ།

ལྷ་ཡི་ཁ་འབབ། ལྷའི་ཁ་རྒྱུའམ་མཆིལ་མ།

ལྷ་ཡི་གླང་བུ་རྟེའུ་རུ་དཀར། གླང་ཕྱུག་ཡིན་པ་ལ་བང་འགྲོས་རྟ་དང་འདྲ་བར་མགྱོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྭ་གཉིས་དཀར་པོ་ཡོད་པ་ཞིག

ལྷ་རབས་མཆེད་བཞི། ༡. ཡབ་ལྷ་བརྫལ་དྲུག ༢. ཕྱ་ལྷ་བྲམ་ཆེན། ༣. འོད་དེ་གུང་རྒྱལ། ༤. རྒྱ་འབྲོམ་ནམ།

ལྷ་རམས་པ། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་སྦྱངས་འབྲས་ཆེ་ཆུང་གི་མིང་བཏགས་མཚན་གནས་ཏེ། དེང་སང་ས་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ཞོའི་ཤུའི(学位)ཞེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་གཙང་དམག་འཁྲུག་གི་ལོ་ཤས་རིང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཚབ་གནང་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་སློབ་གཉེར་བཟང་གྲས་ནང་ནས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་བགྲོ་གླེང་དམ་བཅའ་འཛུགས་པའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ནས་ལྷ་ལྡན་རབ་འབྱམས་པ་སྟེ་མིང་བསྡུས་པས་ལྷ་རམས་པ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་དེ་དུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨང་དང་པོ་ལེན་མཁན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་དགེ་བཤེས་འབྲུག་ལྷག་པ་རག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་དོན་ཉག་པ་བསོད་ནམས་ཆོས་བཟང་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁོང་གཉིས་ལ་འབྲས་སྤུངས་དགེ་བཤེས་དོམ་འབྲུག་གཉིས་ཞེས་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་མ་ཟད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ཀྱང་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་མཛད་ཚུལ་རང་རྣམ་དུ་གསལ། དེ་སྔོན་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་མ་བྱུང་གོང་དུ་རབ་འབྱམས་པ་དང་། དཀའ་བཞི་པ། དཀའ་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་སྲིད་དེ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། རབ་འབྱམས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཙམ་སྦྱངས་སྦྱོང་ཞིང་། དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་མཛོད་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་བྱེད་མ་མྱོང་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་རིགས་དང་། དཀའ་བཞི་པ་ནི། དབུ་མ། ཕར་ཕྱིན། འདུལ་བ། མཛོད་བཅས་དཀའ་ཆེན་བཞི་ལ་སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་དང་། དཀའ་བཅུ་པ་ནི། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ཀར་སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་སྟེ། དེང་སང་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཀའ་ཆེན་དང་སེ་འབྲས་དཀའ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གདན་ས་གསུམ་ཆགས་རྗེས་གསང་ཕུའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་ཕན་ཚུན་བསྲེས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་དམ་བཅའ་འཛུགས་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་གླིང་བསྐྱེ་ཟེར། རྗེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་པའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་ཚོགས་མཆོད་དུས་སྟོན་བཙུགས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཚོགས་མཆོད་ཉིན་བཅུའི་རིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཁག་གཅིག་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛུགས་དུ་བཙུག་པ་ནས། ཚོགས་རམས་པ་ཟེར་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་རིགས་རམས་པ་དང་རྫེ་རམས་པ་སོགས་དགེ་བཤེས་ཆུང་བའི་རིགས་འདིར་མ་བཀོད། དེ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ལོ་ཚད་ཐད་གྲྭ་ཚང་ཁག་སོ་སོར་ཕྲན་བུའི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། སེ་ར་དགོན་པར་མཚོན་ན་བསྡུས་གྲྭ་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ལ་ལོ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་ལ་ལོ་ལྔ། དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་སོ་སོར་ལོ་གཉིས་རེ་སྟེ་ལོ་བཞི། མཛོད་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་བཞི་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མ་ཐོན་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་འགོར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སོ་སོའི་ནང་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་སུ་བགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་གསང་ཕུ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྐབས་གཞུང་ཆེན་གཞན་དག་ལ་འཛིན་གྲྭ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞི་མ་རྙེད་ཀྱང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཛིན་གྲྭ

ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། བསྡུས་ཆུང་། བསྡུས་འབྲིང་། བསྡུས་ཆེན། རྟགས་རིགས། རྣམ་འགྲེལ་བཅས་ཡིན། རྗེས་སུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་འཛིན་གྲྭ་ཕྱི་ཚུལ་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་བཅས་ལ་འཛིན་གྲྭ་ལྔ། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཞི། དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས། འདུལ་བ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག མཛོད་ལ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ལ་ཁྲིན་བསྒོམས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་བཅས་བསྒོམས་པའི་འཛིན་གྲྭ་གཅིག ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་དྲུག དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས། འདུལ་བ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས། མཛོད་ལ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་བཅས་ཡོད། གོང་གསལ་འཛིན་གྲྭ་དེར་རྣམ་འགྲེལ་འཛིན་གྲྭ་ཟུར་དུ་མ་ཕྱེ་བ་ནི་བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་དེའི་ཞར་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་དངོས་གཞི་ནི། ལོ་རེ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་བདུན(འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དང་། བློ་གསལ་གླིང་། བདེ་ཡངས། སེ་ར་བྱེས་དང་། སྨད་པ། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དང་བྱང་རྩེ་བཅས)ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མི་གཉིས་རེ་བསྒོམས་མི་གྲངས་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་གྲྭ་ཚང་བདུན་རེས་འཁོར་གྱིས་འཕར་མ་མི་རེ་བཅས་མི་གྲངས་བཅོ་ལྔ། ར་བ་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནས་དགེ་བཤེས་རེ་བཅས་ཁྲིན་བསྒོམས་ལོ་ལྟར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཞོགས་པ་གསུང་ཆོས་ར་བར་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་གསུམ་རེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཉིན་དཀྱུང་ཁྲམས་རའི་ནང་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་ཡས་མས་བར་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ། དགོང་མོ་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོར་རྒྱ་ཆོད་བཞི་ནས་དྲུག་བར་མཛོད་དང་འདུལ་བ་བཅས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་གཏོང་གི་ཡོད། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཐོན་ནས་དགེ་བཤེས་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་གང་རིགས་ལ་སོ་སོའི་ཐོབ་ཁུངས་ལྟར་སྤྲིགས་ཞུགས་གནང་སྟེ་ལོ་ཤས་རིང་གཙོ་བོར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག ཞོར་ལ་དབྱངས་དང་། རོལ་མོ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་སོགས་མཐོང་རྒྱུད་ལག་ལེན་ཁག་རང་མོས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྗེས་སྔགས་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་རིང་འཛོག་དགོས། དེའི་རིང་སྔགས་རམས་ཐོན་ཟིན་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ནས་བགྲོ་གླེང་གཏོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཙམ་གཟིགས་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི《བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་རིག་པ་གོང་འཕེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་གཏམ་གླེང》ཞེས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་ནང་གསལ།

ལྷ་རི་གྱང་ཐོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བའི་ནང་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཡར་ལུང་དུ་ཐོག་མར་འབྱོན་པའི་གནས་ནི་རྩེད་ཐང་གི་ནུབ་ངོས་དེང་སང་བཙན་ཐང་ལྷ་རི་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ནང་ལྷ་རི་གྱང་ཐོ་ནི་ཀོང་པོར་ཡོད་པར་བཤད།

ལྷ་རི་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སློབ་མ། ལྷ་རི་ཁ་བའི་དགོན་པ་བཏབ་པས་མཚན་ལ་ལྷ་རི་བར་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས《དེབ་ཐེར་དམར་པོར》གསལ་བ་ལས་ཞིབ་པ་གཞན་མ་མཐོང་།

ལྷ་རིགས་སྒོ། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་གདུང་རུས་ཤིག་གི་མིང་།

ལྷ་རིགས་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷའོ། །

ལྷ་རིན་ཆེན་མཚོ། སྨད་ཀྱི་ལྷེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དཔལ་ལྷེའི་རྒྱུད་པ། འདི་ནི་སྐྱབས་པ་ལྷེ་ལ་སྲས་གཅིག་དང་སྲས་མོ་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆུང་ཤོས་ཡིན། རང་གི་གཅེན་ནམ་གཙུང་མགོན་པོ་ལྷེ་ཡེ་ཤེའི་དམག་གིས་བཀྲོངས་རྗེས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ནེ་ནེ་ཆུང་ཤོས་བཙུན་མར་བཞུགས་པ་ལྷ་རིན་ཆེན་མཚོ་ཡིས་མཛད། ཁོང་ནི་དགྲ་གཉེན་ལ་ངར་ཐོན་ཞིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལང་ཚོ་བརྟས་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས

རང་གི་གཅེན་མོ་ས་པཎ་གྱི་གཅུང་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཙུན་མོའི་སྲས་སུ་ཡོད་པས་ས་སྐྱར་ཕྱག་རྟེན་བཏང་ཞིང་འཕྲིན་ལས་བཙོལ་ནས་དམག་ཁྲིར་ཆེན་པོས་ཡེ་ཚེའི་ཕྱོགས་ལ་དགྲ་ཤ་ལེན་ཕྱིར་མི་མང་དུ་བསད། དེའི་སྡིག་སྦྱོང་ལ་ཁབ་གོང་གི་ལྷ་ཁང་དམར་པོ་དང་། འོར་གནས་གསར་གྱི་ལྷ་ཁང་དང་། དེ་དག་ཏུ་ཀ་ཊི་ཆེན་པོ་རེ་རེ། གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཕྲ་མོ་མང་དུ་བརྩིགས། ཆོས་མཁར་དུ་རྒྱུད་བཏགས་གཉིས་དང་། འོམ་ཕུག་ཏུ་རྒྱུད་གསང་སྙིང་གི་བཤད་སྒྲ་བཙུགས། སྔོས་གཞིས་གདུང་ཕུག་ཏུ་མཛད་དེ་དེར་མདོ་མང་གླེགས་བམ་བཞི་བཅུ་བཞེངས་ཤིང་གསུང་སྒྲོག་ན་མར་བཙུགས་པ་དང་། ཚེ་སྨད་ཕྱུགས་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་སོགས་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་དཔེར་འོས་པ་བྱུང་།

ལྷ་ལ་གསང་ཐུ་འདྲེན། རང་གི་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ལ་ཟས་ཀྱི་ཕུད་འདྲེན་པ།

ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ། འགྲེལ་པ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་རྩ་བ《ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ》ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཞེས་ཐོག་མར་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་བསྟོད་ཚོགས་ནང་དུ་བཞུགས།

ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ནང་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་འབྲོམ་ཁྲོད་ཁྱུང་མོ་ཆེར་འཁྲུངས་ཞེས་སོགས་གསལ་ཞིང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་ཡས་མས་སུ་འབྲོམ་ཁྲོད་ཁྱུང་མོ་ཆེར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་མིང་དུ་སྟག་ཉ་བཟང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སྲུང་བའི་དམག་དཔོན་མཛད། བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེར་བཏགས། སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། གྲིབ་ཀྱི་དཀར་མོ་རོང་དུ་སྒོམ་ལ་ཞུགས་སྐབས་ཆོས་གོས་རླུང་གིས་འཁྱེར་བའི་རྗེས་སུ་སྙེགས་ཏེ་བྲག་ཡེར་པར་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་ཞིང་བཞུགས་པས་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སོགས་བཞེངས། དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་སོག་པོ་དཔལ་གྱི་གཞོན་ནུ་སོགས་མི་བཅུ་གསུམ་གྲུབ་པ་ཐོབ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བཙན་པོ་གླང་དར་མས་ཆོས་སྣུབ་སྐབས་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་ཡེར་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་བཞིན་ཡོད་པས་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་ལྷ་སར་ཕྱིན་ནས་བཙན་པོ་གླང་དར་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཀློག་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་མདའ་འཕངས་ཏེ་བཙན་པོ་བསྒྲལ་ནས་མདོ་སྨད(མཚོ་སྔོན)དུ་བྲོས་ཏེ་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་བཞུགས། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་ནང་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ། གོང་གསལ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་དེང་སང་འབྲོམ་ཁྲོད་ཤང་སྐྱན་རོང་ཞེས་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་གྲུར་པ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མིན་ནམ་སྙམ།

ལྷ་ལུང་རི་ཁྲོད། བྲག་རི་ཁུག་གི་ལྷ་ལུང་རི་ཁྲོད་ནི་དེ་སྔ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་བཞུགས་སྒྲུབ་པའི་བྲག་ཕུག་ཅིག་ཡོད་སར་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་གནས་ཆུང་སྐུ་བརྟེན་ཤཱཀྱ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་རི་ཁྲོད་བཏབ་སྟེ་གྲྭ་གྲངས་༡༥བཙུགས། དགོན་བདག་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་ཡིན།

ལྷ་ས། འདི་ལ་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་ནང་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་ས་ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་ན་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལྷ་ས་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་མུས་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ར་ས་ཞེས་འབོད་པ་མང་ཞིང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་དབོན་ཞང་རྡོ་རིང་གི་ངོས་ཤར་མའི་མཇུག་ཏུ། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སྦྲ་སྟོད་ཚལ་ཞེས་འབོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་ས་ཞེས་ཀྱང་འབོད་སྲོལ་བྱུང་འདུག་པས། མིང་གི་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ག་དུས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ

མཚན་གང་ཡིན་པ་བཅས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས།

ལྷ་ས་མཁར་བྲག (ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱ་འབུམ་ཐང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས)ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་ལྷ་ཁང་འདི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་མོ་མི་ཉག་བཟའ་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་ཡང་ལྷ་ས་མཁར་བྲག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྔའི་གྲས་ཡིན་པས་བཤད་ཚུལ་དེ་མ་དག་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཤམ་འོག་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། ལས་ཁུངས་འདི་ཚུགས་ཡུལ་ཤིང་རའི་སྟོ་རྒྱུད་ཉིས་ཐོག་སྟེང་དུ་ཡོད། ལས་ཁུངས་འདིའི་དོ་དམ་མི་སྣ་དང་ལས་བྱེད་རྩེ་དྲུང་གཅིག་དང་། ཤོད་དྲུང་གཉིས(འདི་ཐོག་མར་རིམ་པ་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་པར་བསྐོ་སྒྲིལ་ཡང་རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞི་པར་གནས་སྤོར་བྱས)དྲུང་ཡིག་དྲུང་འཁོར་ཡོད་པ་གཅིག གཉེར་ཚང་ནང་ཟན་ཏེ་ཤུ་སྐོར་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་གཙོ་བོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་མེ་རྒྱུན་སྲུང་འཛོམས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱུན་གཏན་ཁྲིམས་ར་དང་། སེ་ར་ལྷག་སྒོ་སོགས་ཀྱི་གད་ཁུངས་ཁག་ལ་འགོ་འཛོམས་གཉེར་ཚང་ནང་ཟན་རེ་འཛོམ་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོང་དྲོ་ཏག་པར་མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་ལྷ་གཉེར་ངོ་མ་གཅིག་དང་ནང་ཟན་ཁ་ཤས་བཅས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ར་བ་དང་། ཁང་གཉེར། གད་པ། ལྷ་ཁང་ཁག་གི་དཀོན་གཉེར་བཅས་ས་ཁུངས་སོ་སོར་བསྡད་ཡོད་མེད་དང་མེ་རྒྱུན་གཉིས་ལ་གཟབ་གྲུང་དགོས་པའི་བསྐོར་གཡེང་ཡང་བྱེད་དགོས་པ། སྟོ་བྲག་སེང་གེ་རྫོང་དང་། དོ་རྫོང་། ལྷ་ཁང་གཞིས། ཀོང་པོ་རྫ་རྩེ་ཞོ་གསུམ(རྫ་སོ་རྫོང་། རྩེ་ལ་རྫོང་། ཞོ་ཁ་གཞིས་སྡོད)བཅས་ནས་འབབ་དེབ་ནང་གསལ་གྱི་སྣང་ཞིབ་སྨན་སྣང་དང་། དཀྲུས་སྣང་། མལ་ཕྱི་རྫོང་ཤོད་ནས་རྫ་ཆས་མེ་ཏོག་ཤོག་མ་གཡུ་རྩི་སེར་པོ་དང་ལྷང་ཁུ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས། འཛག་མ་དང་། བྱུལ་ཏོག སྤྱག་པ་ཡན་ཅག་ཅིག་དགོས་མཁོའི་ཁྲལ་འབབ་བསྡུ་ལེན་གྱིས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགྲོ་སྒྲོན་མཁོ་འདོན་བྱེད་རྒྱུ། ལྷ་སའི་ས་བདག་གཉེར་ཚང་ལས་ཁུངས་ཡིན་གཤིས། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་སྲུང་ལམ་ཁག་ལ་ས་འོག་བཅོག་ཆུ་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཆུ་ཡུར་ཉམས་གསོ་དང་། གསང་སྤྱོད་གསར་རྒྱག གཞན་ཡང་སྣེར་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཁྲིམ་ལམ་དང་སྲུང་ལམ་ཁག་ལ་གནོད་རྐྱེན་མི་ཡོང་བའི་བཀག་འགོག་ཚོད་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ། ལྷ་གཉེར་རེས་འཁོར་གྱིས་ལོ་ལྟར་སྨོན་ལམ་སྤྱི་ཁྲབ་པའི་ལས་འགན་འཁུར་ཏེ་སྨོན་ལམ་གྱི་གཏོང་སྒོའི་དོ་དམ་བྱེད་པ་དང་། གཉེར་ཚང་དྲུང་ཡིག་གིས་སྨོན་ལམ་སྤྱི་ཁྲབ་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་གི་ལས་འགན་འཁུར་བ། གཞན་ཡང་མཚམས་ཁུང་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་དང་། ལྷ་སྡོད་ཏུའི་རིགས་ཀྱི་འགོ་འཛོམས་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད།

ལྷ་ས་ནང་སྐད། འདི་ནི་མི་ལོ(༡༨༥༨)ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་མི་སྣ་གཞུང་བླ་ཁམས་གསུམ་དང་། བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མི་གྲངས་ཆ་གསེས་ཀྱིས་བསྐོ་གཏོང་གནང་བ་བཞིན་བླ་བྲང་ཁོངས་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས་མི་ཇ་སག་ལྷ་སྨོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལྷ་སར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་དགོས་པར་བརྟེན་བྱེས་བཞུགས་ནང་སྐད་ཡིག་ཚང་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་། ལྷ་ས་ནང་སྐད་གི་གཙོ་འགན་ཇ་སག་ལྷ་སྨོན་གྱིས་གནང་ཐོག གལ་ཆེའི་ཚོགས་ཁྲོས་གནང་རྒྱུ་སོགས་མཉམ་སྡེབ་འགོ་ཁྲིད་གྲས་ཀའི་ཁོངས་སུ་དྲུ་བླ་མ་གཅིག་དང་། ཐའི་ཇི་གཅིག རིམ་བཞི་གསུམ། བླ་སྤྱལ་གཅིག་བཅས་ཡོད། ལྷ་ས་ནང་སྐད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས

མཁན་ལྷ་ཁྲོངས་མི་སྤྱ་རྣམས་ལ་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་འགན་བབ་ལས་དོན་ཁག་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་བོད་གཞུང་ལྷ་ཁམས་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་ལྷ་བྲང་གི་མཚན་ལ་ཤར་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་བསྐུལ་འདེད་སློབ་གསུན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ལས་དོན་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཞུས་ཏེ་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་གང་ཅིའི་སྐོར་དགོངས་བསྐོར་དང་། རེ་འདུན་བསམ་འཆར་བརྗེ་རེས་སོགས་ཞུ་རྒྱུ། བཀའ་ཤག་ལ་གཞུང་ལྷའི་དབར་གྱི་གནད་དོན་གང་ཅིའི་གྲོས་མོལ་དང་མཐུན་ལམ་འབྲེལ་བ་ཞུ་རྒྱུ། རྩེ་སྒྲི་འདོམས་ལས་ཁུངས་ལ་ཡིག་ཐོག་ནས་ལས་དོན་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ། གཞིས་ཡོད་ནང་སྐད་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་རྒྱུན་དུ་གནས་ཚུལ་དང་བསམ་འཆར་སྤེལ་རེས་བྱ་རྒྱུ་སོགས་རེད། ལྷ་ས་ནང་སྐད་ཡིག་ཚང་ལ་གཙོ་འགན་འཁུར་མི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་མགྲོན་གཉེར་གཅིག་དང་། དྲུང་ཡིག་གཅིག ཡིག་འབྲི་ལས་བྱ་ཞབས་སྡོད་པ་གསུམ། གཉེར་པ་གཅིག མ་ཆེན་དང་། ཡིག་སྐྱེལ་སོགས་མི་བདུན་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེས་ནང་སྐད་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་འོག་ལྷ་ས་ནང་སྐད་གི་བཀའ་ཡིག་དང་། འཕྲིན་ཡིག སྙན་ཞུ། བཙར་ཐོ། ཚོགས་འདུའི་ཟིན་ཐོ་སོགས་ཡི་གེ་བཟོ་འབྲིའི་འགན་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གཤམ་གྱི་སྙན་ཞུ་ལེན་འབུལ་དང་། བཀའ་བསྒྱུར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་སྒྲུབ་ཞུ་དགོས་པ་རེད།

ལྷ་ས་རྣམ་གཉིས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས།

ལྷ་ས་བའི་ཆས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེས་པ་ཕལ་ཆེར་སྐྲ་ལྕང་ལོ་གཅིག་ལྷས་པའི་སྟེ་མོར་སི་ཤན་གྱི་སྐྲ་གཞུག་དམར་པོ་རྩ་བ་ལྷས་མ་གཅིག་གི་སྟེ་མོ་རྗོ་གཅིག་ལ་ཏུང་ཆབ་ཆོམ་བུ་གཅིག་དང་། ངོས་གཅིག་ལ་ཏུང་ཆབ་ཆོམ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྩ་བར་རྒྱ་ནག་ལྕགས་རི་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བརྒྱབ་པ་ཞིག་བཏགས་པའི་ལྕང་ལོ་རྒྱབ་ཏུ་སློད། རྣ་བ་གཡས་ལ་གཡུ་རྐྱང་ཞིག་དང་། རྣ་བ་གཡོན་པར་གསེར་གྱི་རྣ་ལོང་གཡུ་ཕྲ་ཅན་ཞིག་བཏགས། རང་འཁོས་ལ་གཞིགས་པའི་གོས་ཆེན་ནམ། ཐེར་མ། རས། སྣམ་བུ་སོགས་ཀྱི་དོར་མ་དང་ཕྱུ་པའི་སྐབ་མཐུག་པུས་མོ་མ་མཐོང་ཙམ་བར་སློག་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་རྐུབ་སུལ་བཞི་སྒྲིག (རྐུབ་སུལ་མང་པོ་བསྟུས་ན་དཀྲིག་དཀྲིག་ཏུ་བརྩི)ལྷམ་སྦྲུ་མའི་ཉིལ་རྩེ་དང་། ཀོ་བའི་ཉིལ་རྩེ། འཇུར་རྟ། ཟེམ་པ་སོགས་གྱོན། བར་ལམ་གཞོན་ནུ་ཕལ་ཆེ་བས་ལོ་གསར་དང་དུས་ཆེན་མ་གཏོགས་དུས་རྒྱུན་གོང་སྤྲ་ཞེས་ལྕང་ལོ་གཉིས་ལྷས་པའི་སྤྲ་གཞུག་སི་ཤན་ལྕུག་མ་དཀྱིལ་དུ་མདུད་པ་ཅན་རེ་སྐར་ཏེ་ལྕང་ལོ་མགོ་བོར་དཀྲིས། དེ་སྔ་སྐྱེས་པ་ཆོས་འོག་འཇུག་དཀར་པོ་ཁ་ན་གྱོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིས་ན་གཞོན་ཆོས་འོག་འཇུག་ཁྲ་ཁྲ་དང་། སྟོད་དཀར་སོགས་གྱོན། སྨན་པའམ་སློབ་དགེ། མི་དྲག་ཁག་གི་ཕྱུག་མཛོད་སོགས་མིང་གྲགས་ཅུང་ཡོད་པའི་གྲན་གྲས་ཆོས་སྤྲ་ལྕང་ལོ་གཅིག་རྐྱང་དང་། འོག་འཇུག་དཀར་པོའི་གོང་བ་ཕྱུ་པའི་གོང་སྟེང་དུ་སློག ཕྱུ་པར་སྐེད་རྟུར་གཉིས་སྦྱར་པའི་སྐེ་རགས་དམར་པོ་ཁ་ན་བཅིངས་ཤིང་། གོས་སྟེ་འཛོལ་འཛོལ་བྱེད། ལྷམ་ཕལ་ཆེར་སྦྲུ་ཉིལ་དང་། ཟེམ་པ་གྱོན། རྣ་བ་གཡོན་པར་སོག་བྱིལ་བཏགས་ཀྱི་ཡོད། སེར་སྤྱང་སྤྲགས་པ་ཚོ་གྱོན་པ་གྱོན་སྤངས་གོང་མཚུངས་ལ་རྣ་བ་གཉིས་ཀར་རྣ་ལོང་གཡུ་ཕྲ་ཅན་རྐྱང་རྐྱང་རེ་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། མགོ་རིལ་ཡིན་ན་འོག་འཇུག་གོང་བ་རྩེ་རྡོ་ཅན་ཡི་ཏང་དང་། སེར་པོ། ཕྱུ་པ་དམར་པོའམ། རྒྱ་སྨུག ལྷམ་སྨུག་ཤས་ཆེ་བ་གྱོན། ཕྱུ་པའི་སྟེ་ཡང་ལྷམ་སྒྲོག་མ་མཐོང་ཙམ་སློག ཞྭ་མོའི་ཆོས་གཞི་སེར་སྨུག་སོགས་ལས་ཞྭ་གོས་ནག་པོ་དང་། དཀར་པོ་མི་གྱོན། སྤྱིར་ན་སྐྱེས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་དབྱར་དུས་ཕྱིང་ཞྭ་དང་དགུན་དུས་པགས་ཞྭ་གྱོན། དེ་ཡང་རྒན་རབས་ཆོས་ཞྭ་དཔངས་ཅུང་མཐོ་བ་ཞྭ་སྟེ་མདུན་རྒྱབ་གཉིས་རྐྱང་ལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཆེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཞྭ་སྟེར་དགུན་དུས་པགས་པ་དང་། དབྱར་དུས་གྲུའུ་ཙེ་བཏང་བ་རྒྱ་སེའི་སྐྱེད་འཆིང་སོགས

མེད་པའི་གོས་ཆེན་ནག་པོ་འཛམ་སེང་གི་རྒྱབ་ཤ་ཅན་བྲུ་
ཙ་ཆུང་ཆུང་མང་པོར་ཐུག་བཅིངས་བཟོས་པའི་ཏོག་ལྷན་
ཞིག་གྱོན། ནུ་གཞོན་ཚོས་ཕྱིང་པའི་པགས་ཞྭ་རྒྱ་སེའི
སྐེད་འཆིང་དང་། གསེར་སྐུད་ཀྱི་པན་ཀྱུག་ཡོད་པའི་ཞྭ་
སྔེ་ཆེ་བ་གཅིག་མདུན་དུ་བསྟན་ཞིང་། ཞྭ་སྔེ་རྒྱབ་མ་ནང་
དུ་ལྟེབས་ནས་གྱོན། རྒན་གཞོན་ཇི་ལྟར་ཡང་རང་ལ
འགྱུར་འགྲོས་ཡོད་ན་མཟེ་བོང་གཡོན་པར་རྩལ་དང་བ་སོ་
སོགས་ཀྱི་ཤ་ཀྲད་དང་། སེན་མཛུབ་གཡོན་པར་གསེར
གྱི་ཚིགས་ཁེབས་དང་། མཛུབ་དཀྲིས་གྱོན་པ་སོགས་བྱེད།
དེ་བཞིན་ཐ་མག་གང་ས་འཐེན་མཁན་གྱིས་རྩལ་གྱི་བཙུད་
རྩེ་དང་། གང་ཞོར་ཡང་དཔྱལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་སེར
སྣ་ཐག་འཐེན་མཁན་གྱི་སྣ་ཙ་རྩལ་དང་། མ་ནུ་རྟོག
རྩལ་ཅིང་སོགས་བྱེད། བུད་མེད་ཚོས་སི་ཤན་ཚོས་ཚོགས་
ཀྱི་སྐྲ་གཞུག་སྐར་བའི་ལྷང་ལོ་གཉིས་རྒྱབ་ཏུ་སློད། འབུ་
རས་དང་། རས་སོགས་ཀྱི་སྨད་གཡོག་དང་། གྲུའུ་ཚི
སོགས་ཀྱི་འོག་འདུག དབྱར་ཁ་ཕྱུ་པ་ཕུ་མེད་དང་།
དགུན་ཁ་ཕྱུ་པ་ཕུ་ཡོད་གྱོན། འོག་འདུག་གི་སྟེང་ཕོ
ཁེབས་ཞེས་རྒྱ་སེའམ་གོས་ཆེན་ཚོན་ཁྲ་གྲུ་བཞི་ཞིག་གི
ག་ཤམ་ཆར་གོས་ཆེན་ནམ་རས་ཀྱི་འཐུད་ཅན་ཞིག་སྤང་དུ་
བཅིངས། ཕྱུ་པའི་ག་ཤམ་ཆ་ལྷམ་མགོར་སླེབས་ཙམ
འཛོལ་འཛོལ་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་སྐེད་ཐུར་གཉིས་སྟོན་པའི་སྐེད
རགས་བཅིངས་པའི་སྟེང་ཁ་བཅིངས་ཞེས་གྲུའུ་ཚིའི་སྐེད
རགས་ཤིག་ལེབ་ལྟེབས་སུ་དཀྲིས། མདུན་དུ་པང་གདན་
ཁྲ་བོ་བཅིངས། ལྷམ་ཟོམ་པ་གྱོན། (སྐྱེས་པ་ཕོ་ཟོམ་དང་
བུད་མེད་ཀྱིས་གྱོན་པའི་མོ་ཟོམ་ལ་བཟོ་ལྟ་དང་། ཕར
ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད) ན་བར་དེ་སྣ་གཡུ་ཆུང་རེ
འདོགས་ཀྱི་ཡོད་སྐད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཁྲ་སྣ་ཚོགས་དང
གསེར་གྱི་ན་རྒྱན་འདོགས་སྲོལ། ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པའི
འགོ་ཙམ་བར་བུད་མེད་ཚོས་ལག་པ་གཡས་པར་ཏུང
དཀར(གཡས་ཏུང་ཟེར)ཞིག་གྱོན་སྲོལ་ཡང་ཕྱིས་དེ་མི
གྱོན། རྒྱན་དུ་ན་རྒྱན་དང་། སྐེ་ཕྲུག ལག་གདུབ
སོར་གདུབ་སོགས་གྱོན་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད། གཟབ
མཆོར་སྒྲོད་སྐབས་གཡུ་བྱུར་གྱི་སྤ་ཕྲུག་དང་། སྐྲ་ལན་རྩེ་
གསེར་གྱི་ཨ་སྒོར་གཡུ་ཁྲ་ཅན། སྐེ་རྒྱན་གསེར་གྱི་གའུ་སྤྲ་
ལྷན་ལ་གཟི་བྱུར་མུ་ཏིག་གི་བཀག་བཅད་ནང་འཕྲིག་དང་
བཅས་པ། བྲང་སྟེང་གཡས་སུ་མུ་ཏིག་དང་། རྩལ།
གཟི་ཕྲུག་སོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཕྲུལ། ལན་རྩེ་ལན་བུ་གཉིས
ཀྱི་སྐྲ་གཞུག་སྒྲིད་གུག་གྲོལ་ཙམ་དུ་སླེབས་པ་དེའི་སྐེད་པའི་
མཚམས་སུ་སྐྲ་འཕྲིག་ཅེས་མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་པོར་གཡུ་བྱུར་གྱི་
བརྒྱན་པ་ཞིག་བཅས་བཏགས། གོང་གསལ་བུད་མེད་ཀྱི་
རྒྱན་གོས་དེ་ནི་གྲོང་མི་སྤྱིར་བཏང་པའི་ཡིན་པ་ལས་མི
དྲག་ཚོའི་ལྷམ་གྱི་རྒྱན་གོས་རྒྱས་སྤྲོས་ཆེ་བ་རྣམས་མིན།
མི་དྲག་ཚོའི་ལྷམ་གྱི་རྒྱན་གོས་གཟབ་གྱོན་ལྟ་བུ་རགས་ཙམ
བརྗོད་ན། རྒྱ་སེའམ་རྒྱ་འདྲའི་ཕྱུ་པ་ཕུ་ཡོད(དབྱར
དགུན་ཁྱད་མེད)རྒྱ་འདྲའམ་སྐྱིན་ཁེབས་ཀྱི་སྟེང་རྩེགས།
པང་གདན་འཛར་པང་། ལྷམ་ཧྲ་ཟོམ། སྐེ་རྒྱན་གའུ
སོགས་གོང་མཚུངས་ཐོག རྩལ་གྱི་སྐེ་ཕྲེང་མུ་ཏིག་གི་ཡར
འཐེན་ཅན། ལན་རྩེ་དང་། ཨ་སྒོར་སྤྱི་མཚུངས་སུ་མུ
ཏིག་སྤ་ཕྲུག་སྟེང་རྩེ་གཡུ་ཐག་པ་ཞེས་མུ་ཏིག་གི་དྲ་བ།
སྐེད་རྒྱབ་སྐྲ་འཕྲིག་ལ་ནོར་བུ་དགའ་འཁྱིལ་ཞེས་གསེར་གྱི
ཚོམས་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་མུ་ཏིག་དྲ་བ་ཅན། མདུན
འཆིང་སྡིག་ར་སློ་ཕྲེང་སོགས་རིན་ཆེན་སྣ་མང་གི་རྒྱན་ཆ
འདོགས་པ་དང་། སྐལ་རྒྱབ་ཏུ་གོས་གཟན་རིན་ཆེན་སྣ
ལྔ་ཞེས་གོས་འཛའ་སྒྲིག་གི་གཟན་གྱོན། སྟེང་རྩེགས་མ
གྱོན་ན་སྤ་ཕྲུག་སྟེང་རྩེ་གཡུ་ཐག་པ་དང་། སྐྲ་འཕྲིག་ནོར
བུ་དགའ་འཁྱིལ། རྒྱབ་གཟན་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ། མདུན
འཆིང་སྡིག་ར་སློ་ཕྲེང་། ལྷམ་ཧྲ་ཟོམ། པང་གདན
འཛར་པང་སོགས་མི་དགོས་པར་སྐྲ་འཕྲིག་དང་པང
གདན་ཁྲ་ཁྲ། ལྷམ་ཟོམ་པ་སོགས་བུད་མེད་སྤྱི་མཚུངས།
གཞན་ཡང་རྒྱན་གོས་དེ་ལས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས
ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས། གནའ་དུས་སུ་སྐྱེས་པའམ་བུད
མེད་གང་ཡིན་ཙང་ལུས་ཀྱི་སྨད་དུ་གོས་ཞེས་དར་གོས་དང
སྣམ་ཐེར་གང་ཙང་ནག་པོ་ཞིག་ལ་སུལ་མང་པོ་ཡོད་པ
སྐྱེས་པས་འཛབ་ཐུང་ལ་བུད་མེད་ཚོས་འཛབ་རིང་པོ་ཞིག

སྐྱོན། སྐྱོད་དུ་ཕུ་སྐྱོད་ཅེས་དར་གོས་སམ་སྣམ་བུ་ཚོས་ཚོགས་སྒྲིག་པའི་སྐྱོད་གོས་ཕུ་ཐུང་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ནང་སྐྱོན་འོག་འཇུག་གོང་བ་དང་། ཕུ་ཐུང་གི་སྣེ་མོ་ཚོས་སྣ་ལྔ་ལྡན། ལྷམ་རྗོག་གཅིག་མ་རྩེ་སླུང་འགོ་སྣམ་སམ་སྣམ་བུ་དམར་ལྷང་གི་བོལ་ཅན་ཡུ་རིང་ཞིག་སྐྱོན་པའི་ཉ་རྡར་ལྷམ་སྒྲོག་ཁྲ་ཁྲ་སོགས་བཅིངས། བུད་མེད་ཚོས་པང་གདན་སྣེ་འཛར་ཅན་བཅིངས་ཐོག སྙིང་རྩེགས་ཕུ་མེད་སྐྱོན། དགའ་སྟོན་དང་། ཁྱིར་བསྐྱོད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གྲུའུ་རྩེ་དམར་པོའི་སྐེ་རགས་འདྲ་བ་འཛར་ལྡན་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱོན། སྐྲེས་པ་ཚོས་རྩ་རྒྱན་ཀོང་རྩ་པན་རྗོག་ཅེས་གསེར་དངུལ་རག་གསུམ་གང་རུང་ལ་གཡུ་ཆུང་དུ་མའི་ཕྲ་སྦྱར་བ་གཡས་ངོས་ལེབ་མོ་སྐོར་དབྱིབས་རྩེ་མོ་གྱེན་ལྟས་སླུང་ཙམ་ཞིག་དང་། གཡོན་ངོས་རིལ་བུ་རྩེ་སླུང་ཐུར་ལྟས་འཛར་པོ་ཅན་ཞིག་བཏགས། མགོ་བོར་སྤུ་རིལ་ཞིས་རས་དཀར་པོ་སྤོམ་ཕྲ་སྤྲ་དབྱུག་ཙམ་སྐོར་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་རས་དམར་སེར་གྱི་འཛའ་སྒྲིག་ཅན་གྱིས་སྐྲ་མནན། སྐེད་པར་གྲི་གཟེར། མཛེ་བོང་གཡོན་པར་བ་སོ་སོགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲུད་སྐྱོན་པ་སོགས་བྱེད། བུད་མེད་ཚོས་སྐྲའི་ལན་བུ་རྒྱབ་ཏུ་དཔྱང་། རྣ་བའི་ཐད་གྲུམ་འཛར་ཞིས་གསེར་དངུལ་རག་སོགས་གཡུ་ཕྲ་ཅན་ཞིག་བཏགས། སྐེ་ལ་གའུ་དང་། གཡུ་བྱུར། སྤོས་ཤེལ་སོགས་སྐྱོན། ཕྱུག་དམར་པོའི་སྐྲ་གཉན་སྤྲ་རིལ་ལ་གཡུ་བྱུར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་མགོ་བོར་སྐྱོན་པ་ནི་ཕྱིའི་དུང་ཕྱུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། གོང་གསལ་གྱི་གནའ་བོའི་ཆས་གོས་སྐྱོན་སྟངས་ལྗིབས་ཞིབ་སྙིང་པ་དག་ལ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། 《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ནང་དེ་དུས་ཀྱི་ཆས་གོས་སྐོར་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ཙམ་ལས་ཆས་གོས་སྐྱོན་སྟངས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཡིག་ལམ་དུ་འཁོད་པ་མ་མཐོང་། བུད་མེད་ཀྱི་སྤྲ་ཕྱུག་དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐོར་སྐོར་ཡིན་ལ། ལན་རྩེ་ཡང་ར་ཅོ་ལྟར་མིན། རྗེས་སུ་སྤྲ་ཕྱུག་དང་། ལན་རྩེ་རིམ་བཞིན་ཟུར་གསུམ་དང་། ར་ཅོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདྲ་པར་སྙིང་པ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས། སྤྲ་ཕྱུག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི"སྤྲ"ཞེས་སྐྲའི་དོན་དང་། "ཕྱུག"ཅེས་པ་སྐྲ་གཉན་བྱེད་སྣམ་བུའི་སྤྲ་རིལ་གྱི་དོན་ཡིན་སྐད། པང་གདན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་སྲོལ་དེ་ལ་ཡང་དབུས་མས་ཁྲིམ་གྱི་བདག་པོ་སྣེ་ཁྲོ་བོ་དང་། གཡས་པས་བུད་མེད་རང་ཉིད། གཡོན་པས་བུ་རྒྱུད་མཚོན་པ་ཡིན་ཟེར། བུ་མོ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་དུ་མ་སླེབས་བར་སྐྲ་ལྕང་ལོ་གཅིག་ལས་མི་རྒྱག་པ་དང་། པང་གདན་ཡང་བཅིངས་ཀྱི་མེད། ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པའི་རྗེས་ཙམ་བར་བུ་མོའི་ལྕང་ལོའི་ཐོག་སྟག་འཛར་ཞེས་གཡུ་བྱུར་སྤེལ་མ་ཞིག་སྣར་བ་དེ་སྤྲ་ཕྱུག་བཟོ་དམིགས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ལྟག་འཛར་སྣར་སྲོལ་མེད། སྤྲ་ཕྱུག་དངོས་སུ་གཡོག་པ་ནས་སྐྲ་ལན་བུ་གཉིས་ལྟས་ཏེ་པང་གདན་བཅིངས་ཀྱི་ཡོད།

ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཝུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་ཁབ་ཏུ་བསུས་རྗེས་བོད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ཀྱིས་གཙོ་ཤུགས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རིང་དུས་རབས་རིམ་ཅན་གྱི་ནང་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་ཐེངས་མང་བྱས་པ་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་ད་ཡོད་ཀྱི་གཞི་ཁྲོན་འདི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བ་ཐོག་ཚད་གསུམ་དང་མཚམས་བཞི་ཟུར་ལྡོག་རྣམས་བསྡུན་ན་ཐོག་ཚད་བཞི་ཡིན་ཞིང་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་མ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། སོ་ར་སོར་ཡུག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ལྷུ་ཤུ་དང་བཅས་པ་གསེར་འོད་ཆེམ་ཆེམ་འཕྲོ་བས་ཀུན་ནས་བརྒྱན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་པར་གནས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཇོ་ཁང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་ཁང་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་གི་ནང་ལི་མ་དང་། གསེར་ཟངས། འཛིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་དང་། སྙིང་འཁོད་བར

གསུམ་ཁྲིམས་ར་དང་བཅས་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྡེབས་
རིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་བྱུར་བུར་གཏམས། ལྷ་
ཁང་འདིའི་རྣམ་མང་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་རིག་གནས་དངོས་པོའི་
ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་
ཞིང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་གང་ལེགས་མཚོན་པ་མ་ཟད། སྐྲུན་དངོས་འདི་
ནི་རྒྱ་བོད་སྲུན་ཟླ་མི་རིགས་དབར་གནའ་རབས་ནས་
བཟུང་ཕན་ཚུན་འགྲོ་འོང་དང་མཐུན་སྒྲིལ་མཉམ་ལས་
ཡུན་རིང་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་དཔང་ཞིག་ཡིན་
པའང་མཚོན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ། ལྷ་ས་གཙུག་
ལག་ཁང་འདི་གསར་དུ་བསྐྲུན་པའི་སྐོར། ལྷ་ས་གཙུག་
ལག་ཁང་འདི་ནི། བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་བའི་རྟེན་
གཞིར་དམིགས་ནས་བཙུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
དེ་རྗེས་བཙན་པོ་མི་རྒྱུད་རིམ་ཅན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་རྒྱུན་
འཛིན་བྱེད་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ལྟེ་བ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་བརྩིས་པ་བཅས་མཚོན་གྱི་འདུག སྔོ་ལོའི་དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བསམ་
ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་བཙུགས་པའི་ཆོས་
གཙིགས་ཀྱི་རྡོ་རིང་ཡི་གེར་བཙན་པོ་མེས་ཁྲི་སྲོང་བཙན་
གྱི་རིང་ལ་ར་སའི་པེ་ཧར་བརྩིགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མཛད་ཚུན་ཆད། བཙན་པོ་ཡབ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་གྱི་
རིང་ལ་བྲག་དམར་གྱི་ཀ་ཆུར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་ཕན་ཆད་ཅེས་གསལ་བ་དང་།
སྔོ་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པ་འགོ་ཚུགས་པའི་ཡས་མས་ཙམ་
ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྐར་ཆུང་གཙུག་ལག་
ཁང་བཞེངས་སྐབས་བཙུགས་པའི་སྐར་ཆུང་རྡོ་རིང་ཡི་གེར།
འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ། མྱེས། ཁྲི་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་དེ། ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ལས་སྩོགས་པ་བརྩིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། མྱེས་ཁྲི་འདུས་སྲོང་གི་རིང་ལ།
གླིང་གི་ཁྲི་རྩེ་ལས་སྩོགས་པར། གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་
ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། དེ་
མཚུངས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་མངའ་བདག་
ཁྲི་རལ་གྱིས་འོད་འཆང་རྗེ་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པའི་ཕུད་དུ་བཞེངས་པའི་
ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐུ་ཞེས་གསལ་བ་སོགས་ལོ་
རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ཚང་མར་ཡང་དེ་ལྟར་འཁོད་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པའི་རིག་
རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ད་ལྟའང་དངོས་སུ་གནས་ཡོད།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་རབས་ཡིག་ཚང་དང་། ཆོས་འབྱུང་ཁག་
གཅིག་ནང་སོ་སོར་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད་དེ། གོང་རྗེ་རྒྱལ་
པོ་དང་མཇལ། ཡབ་ཡུམ་གསུམ་སྣོན་འབངས་དང་
བཅས་པ་དགྱེས་ཤིང་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
པོའི་ཐུགས་ལ་ལྷ་རྟེན་གསུང་རབ་འདི་པ་བཞུགས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་དགོངས་ཞེས་དང་། དེ་
ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། བོད་འབངས་རྣམས་ངའི་ལྷ་
ཁང་བཞེངས་པའི་གྲོགས་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཀའ་བསྒྲལ་
པས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོར་འདུས་ནས། ལྷ་ཁང་
རྩིག་པའི་འདུན་མ་བྱེད་དོ། །སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་
གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྲུན་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། གཙུག་
ལག་ཁང་དེ་རྟེན་གཞིར་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་བོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། འོན་
ཀྱང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་
འབྱུང་ཁག་གཅིག་ནང་། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གསར་དུ་
བསྐྲུན་པའི་སྐོར་ལ་གོང་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་སྣ་
ཚོགས་ཤིག་འཁོད་པ་དེ་དག་ལས་ཅུང་ཡོངས་གྲགས་ཆེ་
བའི་བརྗོད་དོན་རྣམས་གོ་བདེ་བར་རགས་བསྡུས་བྱས་ན་
འདི་ལྟར་ཏེ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་
བློན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཙན་དང་ཐོན་མི་སོགས་ལ་བལ་
བཟའ་དང་། རྒྱ་བཟའ་གཉིས་བཙུན་མོར་ལེན་རྒྱུའི་སྐོར་
གསུངས་པ་ལྟར་བློན་ཆེན་རྣམས་དང་གཙོ་བོའི་མི་བདུན་
བཅས་གྲོས་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་བསུ་རྒྱུ་ཐག་བཅད་ཅིང་།
ཐོག་མར་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བླངས་པའི་རྫོངས་སྐྱེལ་སུ་

ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་སོགས་གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་དུ་འབྱོར་བ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཐང་གོང་མའི་བུ་མོ་རྒྱ་བཟའ་ཨུན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བསུས་རྗེས་ཇོངས་སྐྱེས་སུ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཁྲང་ནས་བོད་དུ་ཡོང་། ཀོང་ཇོ་ལྷ་སར་འབྱོར་སྐབས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ར་མོ་ཆེའི་ཐང་དུ་བྱེ་འདམ་ནང་བྱིང་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདོན་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཀོང་ཇོའི་སེམས་ལ་འགྲོ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཅིའི་རྟགས་ཡིན་སྙམ་སྟེ་རྒྱའི་སྤྱོར་ཐང་བརྒྱད་ཅུའི་གབ་རྩེ་བཏིངས་ནས། སྤྱིར་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་ས་དབྱིབས་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཡང་སྐོས་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ས་དཔྱད་ལེགས་ཉེས་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་གནོད་པ་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ་ཐང་གི་མཚོའུ་བསུབས་པའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་དགོས་པར་མཁྱེན། དེ་རྗེས་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་སྐྲུན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཚུགས་ཤིང"འཕན་པོ་ནས་ར་དཀར་མོར་ས་བཀལ་ནས་མཚོ་བསུབ" "དེའི་ཕྱི་མོར་མཚོ་བསུབས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲིག་བཏབ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དཔེ་བྱས་ཏེ་གཟིངས་འཁྲིང་པོའི་ཚད་དུ་རྨང་བཏིངས"རྒྱ་བཟས་ཀྱང་རྒྱ་ཡུལ་ནས་ཤིང་བཟོ་བ་དང་། ལྷ་བཟོ་བ་མང་པོ་བོས་ནས་རྒྱ་སྟག་ར་མོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ནང་མཉམ་དུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་པ་དང་གཞན་ཡང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོའི་རྩིས་ཁོག་ནས་བཤད་པའི་ཉེ་བའི་ས་དགྲ་བཀློག་ཆེད། གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ཤར་སྒོར་རྡོ་ལས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྟེན་དང་། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་བཀོས་བྱ་ཁྱུང་། ནུབ་ཏུ་རྡོའི་མཆོད་རྟེན། བྱང་དུ་རྡོའི་སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་ཁ་རྣམས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སོ་སོར་གཏད་དགོས་པར་བསྟན་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་བྲིས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་བར་ཁང་གི་ཕྱི་ཀློབས་རྩིག་པའི་ངོས་སུ་ད་ལྟའང་གནས་ཡོད། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྒྱ་བལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལས་བུ་མོ་སློང་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ཆད་བཙན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་སྒོ་ནུབ་དང་། ར་མོ་ཆེ་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ཤར་ལ་གཏད་དུ་བཙུག་པ་སོགས་གསལ་ལོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཙང་ཁང་ལྟེ་བའི་ནང་ད་ལྟ་ཇོ་བོ་སྐུ་རྒྱབ་ན་སྣ་སོར་གནས་པའི་སྐུ་འདི་ལ། འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་འཁོར་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་བཞེངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་པས་བསྐོར་བ་དང་། དེའི་གཡས་ངོས་ལྷ་ཁང་ནང་འཇིགས་པའི་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་ཉེ་སྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གཡོན་ངོས་ལྷ་ཁང་དུ་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་དུ་གྲགས་པའི་ལི་དམར་གྱི་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར། འཁོར་འཇིགས་པའི་སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ་ཀྱིས་བསྐོར་བ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དབུས་མར་འཇིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ། འཁོར་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དབུས་མར། བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་དུ་གྲགས་པའི་ལི་མའི་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། འཁོར་འཇིགས་སྐུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། སེང་ལྡེང་སྒོ་མོའི་ནང་གི་བྱང་ངོས་གནོད་སྦྱིན་ཁང་དུ་འཇིགས་སྐུ་ལྔ་དང་། ལྷོ་ངོས་ཀླུ་ཁང་ནང་འཇིགས་སྐུ་གསུམ། ནུབ་ཕྱོགས་གཙང་ཁང་གི་དོད་དུ་བར་ཁང་སྒོ་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནང་འཇིགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་བཅས་བཞེངས་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་སྐབས་དེར་ཁྲིན་བསྒོམས་ལྷ་ཁང་བརྒྱད་བཞེངས་པར་སྣང་། དེ་རྗེས་ར་སའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ར་མོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གསར་དུ་བསྒྲུབ་ནས་སྐབས་ཤིག་རིང་དེ་གར་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་སྲི་ཤུགས་བྱས་པའི་སྐོར་ལ"མང་སྲོང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པས་རྒྱལ་ས་མཛད། །རྒྱ་དམག་བོད་དུ་འོང་བའི་གཏམ་གསན་ནས། །སྟོན་པའི་སྐུ་ཚད་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ། །ར་སའི་སྒོ་མོ་མེ་ལོང་ཅན་དུ་བཞུགས། །སྒོ་ལ་ཞལ་བ་བྱས་ཏེ་འཛམ་དཔྱངས་བྲིས"ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་གཤེགས་ནས་མང་སྲོང་མང་བཙན་ཁྲི་ལ་འཁོད་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་དབར་འཁྲུག་རྐྱེན

ཞིག་ལངས་ཏེ་ཐང་གི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བའི་གཏམ་ཐོས་པར་བརྟེན་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ས་འཁྱེར་ཡོང་བའི་ལྷོ་ངོས་གཙང་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ར་མོ་ཆེར་སྤོ་ཚུལ་བཅས་གྲགས་པ་འདི་བཤད་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཤེགས་པའི་རྗེས་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་དུས་སུའང་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་དར་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དེ། འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་མཐའ་མཇུག་ཙམ་ལ་ལྷ་སར་མེས་ཀྱི་དགོངས་དུས་མཆོད་པ་བཙུགས། ཞེས་གསལ་བས་སྲོང་བཙན་གཤེགས་པའི་ལོ་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་དེར་ལྷ་ཁང་འདིར་བཀུར་བསྟི་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད། དཀོན་གཉེར་ཡང་རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག དེ་ནས་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐོར་ལ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཡར་འབྲོག་ཐ་ཚལ་དུ་ཆིབས་སྒྲོན་པས་གྲོངས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་ནར་མ་སོན་པས་ཞང་མ་ཞང་གྲོམ་པ་སྐྱེས་ཆོས་བཤིག་པའི་ཚེ། ར་ས་པེ་ཧར་དུ་བཟོའི་གྲུ་བཀྱིས། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་ལུག་ཁོག་བཀལ། དེ་བཞིན་གཞན་ནང་"ལྷ་ས་པེ་ཧར་དུ་བཟོ་གྲུ་བཀྱིས། བཤས་བྱས་ནས་ལྷེར་ཚོ་ལ་པགས་པ་གཡོགས། ཕྱག་ལ་ནང་ཆ་དང་ལུག་ཁོག་བཀལ"ཞེས་འཁོད་ཅིང་དེ་རྗེས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཆེར་ལོངས་ནས་ར་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་པ་གསོས་ཐོག་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་ཁྱུལ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། ཁྲི་སྲོང་གི་སྲས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུ་མཆོད་ཆེན་བཞི་བཙུགས་སྐབས་ལྷ་སར་འདུལ་བའི་མཆོད་པ་བཙུགས། སྲས་ཆུང་བ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས"རྒྱལ་པོ་དེས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཞིག་རལ་གསོ་བ་དང་། ར་སའི་ཁྲམས་ཁྲ་མོ་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྗེས་མང་དུ་མཛད"ཅེས་གསལ་ཞིང་། གཞན་དུའང་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས"སྐར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཤིང་། ར་སར་ཁྲམས་ཁྲ་བཟོས"ཞེས་གསལ། ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་གྱི་རིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དར་བར་བྱས་པས་མ་ཚད། ཐ་ན་བྲེ་སྲང་དང་ཞོ་ཆ་ཚུན་རྒྱ་གར་དབུས་འགྱུར་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བཅོས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་ལ་འབངས་མི་ཁྱིམ་བདུན་བདུན་ཕུལ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། དེ་ཚེ་བློན་པོ་འགའ་དང་ཉང་བན་ཤའི་སྤྱན་བཅས་ལ་སོགས་པས་ལྷ་སར་ཤར་དུ་བཀར་ཙ་དམེར་དུ། སྟོར་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་འོད། ནུབ་ཏུ་བྲན་ཁང་དང་བྲན་ཁང་ཐ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཁང་བྱས་ཞེས་གསལ་བ་བཅས་གང་ལྟར་སྤྱི་ལོ༨༤༠ལས་མས་ཙམ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ལྷ་ཁང་ངམ་གྲྭ་ཁང་ཁག་གཅིག་གསར་སྐྲུན་བྱས་པར་མངོན་ཡང་དེང་སང་ཤར་ངོས་སུ་རྩི་ཙ་རྙིང་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་བཤད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྣ་ས་ནས་ཐོར་ཞིག་གམ་བཟོ་བཅོས་རྒྱ་སྐྱེད་ཁོངས་ཚུད་པས་དུས་ཕྱིས་བཤད་མེད། དེ་རྗེས་བཙན་པོ་དར་མ་ཨུ་དུམ་བཙན་གྱི་སྐབས། "པཎྜི་ཏ་ད་ན་ཤི་ལའི་ཉེ་གནས་ཁ་ཆེ་ཤུདྡྷ་ལས་གསེར་དངུལ་གྱི་བྱམས་པ་མཆེད་བཞི་བཞེངས། དེའི་ཚེ་སད་སེར་དང་ཡམས་ནད་འབྱུང་བས་ཆོས་བྱེད་པ་བཀྲ་མི་ཤིས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་བསྐྱད་བཏགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྣུབས། གཙང་ཁང་གི་སྒོ་རྫིག་ནས་བཙུན་པ་ཆང་འཐུང་བའི་རི་མོ་བྲིས་ཏེ་བཞག ལྷ་ས་བསམ་ཡས་གཉིས་ཀར་དུ་དང་བོར་བཤས་ཁང་བྱས། ཕྱི་ཕ་ཚང་དང་སྤྱང་ཚང་བཅས"ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ཉམས་རྒྱུད་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བར་གྲགས། དེའི་དུས་ཚོད་ནི་སྤྱི་ལོ༨༧ཙམ་ལ་ཡིན་པ་བཅས་ད་ཕན་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་ལྷག་གི་གོང་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྣ་དར་དུས་རབས་ནང་ལྷ་ཁང་འདིར་འགྱུར་ལྡོག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་ཆེ་བ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་རྒྱ་སྐྱེད་དང་གཞི་རྒྱ་ཅུང་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་བྱ་རིམ་གྱི་སྐོར། བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ། སྟོད་

མངའ་རིས་ཟངས་དཀར་ནས་ཡིན་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་ལོ་ཙྪ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མདོལ་ཆུང་སྐོར་དཔོན་བྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་ཁང་འདིར་བཟོ་བཅོས་དང་ཉམས་གསོ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བྱས་འདུག དེ་ཡང་། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙྪ་བས་ཤར་གྱི་སློ་འབུར་སྐྱིད་ཅིང་། ནང་དུ་སྐུ་གཟུགས་མང་དུ་བཞེངས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་སྐབས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པའི་ལོ་དུས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་འབྲུག(༡༠༧༦)ལོའི་ཡས་མས་ཙམ་ལ་ཡིན་པར་སྣང་། དེ་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་རིམ་བཞིན་སྨད་འདུལ་གྱི་སྡེ་བཞི་ཟེར་བའི་འདུལ་བའི་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཆགས་ནས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་དགོན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་ཞིང་ཡང“ར་སར་གླུ་མེས་ཟ་རགས་འཕིང་ཚོ་སྡེ་སྨད་འདུལ་གྱི་སྡེ་བཞི་ཆགས་ནས་བཤད་ཉན་དང་། ཕྱིས་ཏ་འབྲིང་གི་སྡེ་འབྲུག་བྱུང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཐའ་བསྐོར་རྣམས་དམག་གིས་ཞིག ཉམས་དམས་པའི་ཚེ་རྗེ་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ(༡༡༡༦ནས་༡༡༦༩)བྱོན་ནས་སྡེ་འབྲུག་བསྡུམས། སྣར་ཁྲིམས་ཁྲ་བར་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རྩིག་པ་རི་མོ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཞིག་ནས་བཅོས”ཞེས་དང་། ཡང“དེ་ནས་འདྲེ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་འབྲུག་ནས་ལྷ་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་མེས་བསྲེགས། རེ་ཧུལ་དུ་སོང་ནས་གསོ་མཁན་མེད། ལྷ་ས་སྡེ་བཞི་འཁྲུག་པ་ཤོར་ནས་དེའི་སྟུམ་ལ་བྱོན། རེ་ཧུལ་སྟོང་པ་དེར་བཞུགས། འཕྲུལ་སྣང་གི་ལྕུགས་རི་དང་། སྐོར་ཁང་དང་། སྲིན་བད་དང་ཞལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་རྟོགས་མང་དུ་མཛད”ཅེས་སོགས་གསལ་ཡང་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཕག(༡༡༦༧)ལོར་ཉམས་གསོ་ཟིན་པ་དེར་བལྟོས་ན་ལྷ་ཁང་ལྟེ་བར་གཏོར་བཤིག་འཁེལ་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་ཟིན་རྗེས་ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་སློབ་མ་དམ་པ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཏད་ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ལྷ་ཁང་འདི་དང་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ཀ་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པར་བདག་གཉེར་དགོས་པའི་མངགས་བཅོལ་གནང་བ་བཞིན་བླ་མ་ཞང་གིས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལུག(༡༡༧༥)ལོར་ཚལ་དང་། མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་གུང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཏབ་ཅེས་འཕོད་པ་ལྟར་དགོན་པ་དེ་གཉིས་ནས་གྲྭ་པ་འདེམས་སྒྲུག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེར་དགོན་གཉེར་མངགས་གཏོང་སོགས་བདག་གཉེར་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་བླ་མ་ཞང་གཤེགས་ནས་དེའི་སློབ་བརྒྱུད་དང་ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་མི་རབས་རིམ་ཅན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་བདག་གཉེར་བརྒྱུན་རིང་བྱས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་མི་རབས་རིམ་ཅན་གྱིས་ལྷ་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་དང་། བཟོ་བཅོས། ལྷ་སྐུ་གསར་བཞེངས་སོགས་རིམ་པར་བྱས་འདུག དེ་ཡང་བླ་མ་ཞང“དེའི་ཉེ་གནས་ཚལ་དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པར་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིས་སྣོན་པོ་མགར་གྱི་མི་རྒྱུད་ཚལ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཕྱིས་མི་རྒྱུད་ལ་འཛེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་བཞེངས་པ་དང་། སྒོ་ཁང་ཕྱི་མ། སྒོ་སྲུང་མ་མགོན། སེང་ལྡིང་སྒོ་གླེགས་དང་བཅས་པ་ཕུལ”ཞེས་གསལ། མིང་རྒྱལ་རབས་ཁྲི་སོ་ཧུང་ཡུ་ཡི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པར་ཞུ་བསྐུལ་མཛད་དེ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཙམ་ཞིག་གནང་འདུག དེ་ཡང“སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་སྤྱིའུ་པ་ནས་མཁའ་བཟང་པོ་དང་བྲག་དཀར་བ་སོགས་སྐྱིད་ཕན་གྱི་རྫོང་གཉེར་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་ཏུ་བཙུག་སྟེ་ཉང་སེར་སྨན་རི་ནས་དོ་མོ་ཆེས་ཐོག་དྲངས་ཁྲིམས་དང་བར་སྐོར་གྱི་རྡོ་གཅལ་བརྗེས། གནམ་གཡེང་རྫོ་རྗེའི་ར་བ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐོག་མཐུད་ཀ་བ་བཅུ། ཁྲིམས་ཀ་བ་བཅུ་རྣམས་སྤྱིའུ་རྫོང་པ་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་བསྒྲུབས”ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲྭ་མཇུག་འགྲིལ་མཚམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་

གླང(༡༤༠༩)ལོར་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་གསེར་གྱི་དཀྲིག་ཞུ་ཕུལ་ནས་ཡོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་དུ་བསྒྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཆགས་ཤིང་། བྱང་ཤར་གཡུང་དྲུང་ཁྱུག་ཏུ་རྡོ་སྐས་ཀྱི་འགོར་ཙོང་ཁ་པ་རང་གི་སྐུ་བརྙན་རྗེ་ང་འདྲ་མ་ཟེར་བའང་གསར་དུ་བཞེངས། ས་གླང་བོད་ཟླ་དང་པོར་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་ནས་གྲྭ་བཙུན་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཞུགས་པའི་སེར་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐོང་འཚོགས་དང་། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དང་བར་སྐོར་གྱི་ཁྲིམ་ལམ་བཅས་པར་གཏོར་མ་དང་མར་མེ་འབོར་ཆེན་ཞིག་སྒྲིག་འབུལ་བཅས་གནང་བ”དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་དང་པོར་གྲྭ་པ་སྟོང་ཕྲག་དང་ཁྲི་ཕྲག་འདུ་བའི་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་དེ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་རྒྱ་སྐྱེད་དང་རྒྱས་སྤྲོས་ཆེ་ཤོས་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དབང་འཛིན་བྱེད་པའི་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་རིམ་བཞིན་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་བཙུག་པ་དེ་ཡིན། ཐོག་མར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ(༡༦༤༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སོག་པོ་གོ་ཤྲིའི་དྲག་དཔུང་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་གཏོར་ཕམ་བཏང་མ་ཐག་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ར་ཆེན་མོ་དང་། གཞུང་སྒོ་ཕྱི་མའི་སྒོ་མཆོར་བཅས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་ལས་གྲྭ་བཙུགས་ཤིང་། ལོ་ངོ་གསུམ་ཡང་མ་འགོར་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་བྱ(༡༦༤༥)ལོར་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན། 《ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》ཞེས་པའང་ལོ་དེ་རང་ལ་རྩོམ་སྒྲིག་འགྲེམས་སྤེལ་མཛད་འདུག ལྷ་ས་བླ་བྲང་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐད་ཀར་བདག་གཉེར་བྱེད་པའི་ཁོངས་གཏོགས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྩིས་བཀོད་ལྟར་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལས་གྲྭའི་བསྐུལ་འདོམས་མཛད་དེ་རྒྱ་ཁྱབ་ནས་ལག་ཤེས་བཟོ་རིགས་དང་ཨུ་ལག་འབོར་ཆེན་ཞིག་སྐོང་འགུག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཐོག ཡང་སྟེང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གསེར་ཟངས་རྒྱ་ཕིབས་རྙིང་པ་དེ་གསར་དུ་བརྗེས་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྔར་ཡོད་རྫ་གཡམ་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་ལྷ་ཁང་། ཁོར་ཡུག་གི་མདའ་ཡབ་དེ་སྔ་རྫ་གཡམ་ལས་བཟོས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བརྗེས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་དུ་བཀལ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་ཀར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཆ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མཚམས་བཞིར་ཟུར་ལྕོགས་བཞི་བསྐྲུན་ཐོག་སོ་སོར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཉྫིར་རེ་གསར་འཛུགས། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གི་མདའ་ཡབ་སུ་ཤུ་དང་བཅས་པ་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲིག་བཅས་གནང་བར་བརྟེན། ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མངོན་གསལ་ཅན་ཐོན་ཞིང་། གང་སར་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་བརྗིད་ཆགས་མཛེས་ཉམས་ལྡན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག(༡༦༤༧)ལོ་ལ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན་འདུག དེ་རྗེས་བོད་ལྕགས་བྱི(༡༦༦༠)ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་འོག་ཐོག་སྔར་ཡོད་ལྷ་ཁང་ཁག་བར་གྱི་ཁང་སྟོང་རྣམས་བར་ལམ་ལྷ་སའི་གནས་ཁག་གིས་སྐྱེར་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་དག་བཏོན་པའི་ནང་སོ་སོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཁང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་ཁང་། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་ཁང་། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང(སྤྱན་གཏན་ཕྱུགས་སྨོན་ལྷ་ཁང)ཟེར་བ་སོགས་འཛིམ་པའི་སྐུ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་བཞེངས་ཏེ་ཚང་མ་ལྷ་ཁང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། བོད་ཆུ་ཡོས(༡༦༦༣)ལོར་སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་སྐོར་ལམ་གསར་བཅོས་དང་ཉམས་གསོ་བྱས་ཤིང་། བོད་ཤིང་འབྲུག(༡༦༦༤)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྐོར་

ལམ་ནང་སོགས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་བྱང་ངོས་སུ་ཕལ་པོ་ཆེའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཤར་ངོས་སུ་འབུམ་གྱི་སྙིང་གཞི་སོགས། ལྷོ་ངོས་སུ་ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཞེས་འདི་དག་གསར་དུ་འབྲི་འགོད་བྱེད་བཏུབ་ཅིང་། དུས་མཚུངས་གཞུང་སྒོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཛམ་བརྟན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་གསར་དུ་བཞེངས། གཙུག་ལག་ཁང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་དེ་སྔོན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་ཉམས་གསོ་ཞིག་གནང་ཡོད་ཀྱང་། གསེར་མདོག་ཉམས་པས་གཞན་དག་དང་ཆ་མི་མཚུངས་པར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་བོད་ལུགས་ཕྱི་(༡༦༧༠)ལོར་རྒྱ་ཕིབས་གཞན་དང་གཞི་མཚུངས་པའི་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་བཏུབ་པ་གནང་། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་འཚོགས་སྐབས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་འཚོགས་པ་ལས་ཟུར་དུ་འདུ་ཁང་མེད་སྐབས། བོད་ཆུ་བྱི་(༡༦༧༢)ལོར་སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་བླ་བྲང་ཁོངས་སུ་འདུ་ཁང་གསར་སྐྲུན་བྱེད་བཏུབ། སྨོན་ལམ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤར་ལྷོ་བྱང་བཅས་པའི་ཁང་པ་ཚང་མའང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་གཤེགས་རྗེས་རིམ་པས་ལྷ་ཁང་དུ་གྱུར་པ་བཅས་མདོར་ན། གོང་གསལ་དུས་མཚམས་དེའི་ནང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་རྣམ་པ་གང་ཅིའི་ཐད་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་ཤོས་བྱུང་སྐྱེ་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ད་ཡོད་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་འདི་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ་(༡༧༥༣)ལོ་ལ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་འགན་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་ཕུལ་བ་དང་། བཀའ་བློན་མི་གྲངས་བཞི་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ། བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལས་ཁུངས་བཀའ་ཤག་ཟེར་བ་འཚོགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད། བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཤེར་ཁང་ལས་ཁུངས་སོགས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མང་པོ་ཞིག་རིམ་བཞིན་ལྷ་ཁང་འདིའི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ལ་བཙུགས་ཡོད།

ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་སྐོར་ལམ་གྱི་ཕྱི་ངོས་ཤར་ལྷོ་བྱང་གསུམ་ཁོར་ཡུག་གི་ལྡེབས་བྲིས་དང་གསུམ་ཐོག་གི་བར་ཁྱམས་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཡོས་(༡༧༤༣)ལོ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་གསར་དུ་བཀོད་འདུག་པ་རྣམས་ད་ལྟའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད། དེ་མིན་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་བཅས་སོ་སོའི་སྐབས་སྣང་ཡོད་ལྡེབས་རིས་ལ་ཚོན་གསོལ་དང་། ཉམས་གསོ་ཁ་ཤས་གནང་བ་བཅས་ཞིབ་ཟླ་གཞུང་སྒོའི་སྒོ་མཚོར་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀར་ཆག་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ལྷ་ཁང་གི་བཟོ་དབྱིབས་ཐད་རྩ་བའི་ཆ་ནས་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་རིགས་བྱུང་མེད། དཀྱིལ་འཁོར་སྙིངས་ཀྱི་སྙིངས་ཆའི་ཐོག་ཡོད་པའི་བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་མ་ཞལ་བྱང་གཟིགས་འདི་ནི་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་འབྲུག་(༡༧༣༦)ལོ་ལ་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་བཏུབ་པ་དང་། དེའི་མདུན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་འདི་ནི་རྗེ་རིང་ནོ་ཡོན་པཎྜི་ཏ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ་(༡༧༧༩)ལོའི་ནང་བཞེངས་བཏུབ་པ། དེ་བཞིན་སྙིངས་ཆའི་གཤམ་དུ་ཡོད་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེགས་བཞུགས་ཆུང་བ་འདི་ནི་རྗེ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྦྲུལ་(༡༧༤༥)ལོ་ལ་བཞེངས་བཏུབ་འདུག དེའི་ཤར་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེགས་བཞུགས་ཆེ་བ་འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་དཔོན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ལུག་(༡༧༨༨)ལོར་བཞེངས་བཏུབ་པ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཞུགས་ཡུལ་བླ་བྲང་སྟེང་ཁང་སྐོར་ལ་བཟོ་བཅོས་དང་ཉམས་གསོ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ

ནོས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༨༥༠)ལོར་བྱུང་ངོས་ཀྱི་ཁང་སྐོར་ཕལ་ཆེར་རྨང་ནས་བཤིག་སྟེ་བསྐྱར་བཟོ་བྱེད་བཅུག་པ་དེ་ཡིན། ཚོགས་གཟིགས་གཟིམ་ཆུང་ཟེར་བ་འདི་ཡང་དེ་དུས་གསར་སྐྲུན་བྱས་པ་ཡིན། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་ད་བར་དུས་ཡུན་ཧ་ཅང་རིང་པོ་སོང་བར་བརྟེན་ལྷ་ཁང་ལྟེ་བའི་སྒོ་རྒྱུད་དང་ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིག་པར་གས་སྐྱོན་ནོར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤིང་ཆ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབུས་བཟོས་རྒྱུན་སྟེང་ནོད་གང་སར་དེ་སྔ་ནས་ཉེན་ཀ་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་གོང་རྒྱུས་སྐྲུན་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡིངས་ཀྱི་ཀ་རིང་རྣམས་དང་གཞུང་སྒོའི་སྒོ་མཚོར་ཀ་གདུང་གིས་གཙོས་པའི་ཤིང་ཆ་ཁག་གཅིག་ཀྱང་རུལ་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་བ་བཅས་ཁང་ཁྱུངས་ཁག་གཅིག་གཙང་ཟོམ་གང་འཚམས་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་གི་གཡོན་ཐལ་ལམ་ཕྱོགས་སྐྱོ་ཧམ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་ཕལ་ཆེར་ལ་གནོད་བཤིག་ཚབས་ཆེན་ཐོག་ཡོད་ཀྱང་རིག་གསར་རྗེས་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་འཁུར་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ནས་འགྲོ་གྲོན་སྐོར་ཁྲི་བརྒྱ་ཕྲག་གཏོང་གནང་དང་། རྒྱ་ཆེའི་བཟོ་པ་ལག་ཤེས་པ་ཚོས་དཀའ་སྤྱད་འབད་འཐབ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ད་ལྟ་ལྷ་ཁང་འདིར་ཉམས་གསོ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་ད་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བལྟ་སྐོར་བ་མང་པོ་བལྟ་སྐོར་བྱེད་སའི་རྟེན་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་པ་རེད།

ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ། གོང་དུ་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་སའི་དཀོར་གཉེར། དཀོར་གཉེར་དང་སྐུ་གཉེར་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་དངོས་རིགས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན། དེ་སྔ་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོར་གཉེར་དཔོན་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཞུ་བ་མཚན་སྙན་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ཡང་ཁོང་གིས་བརྩམས་པ་ཞིག་ལས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་ཞེས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནི་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གཞུ་ཁང་པ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག

ལྷ་སའི་བཀའ་ཚིགས་ཆེན་མོ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ》ལ་ཟེར།

ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ། གོང་དུ་སྐྱིད་ཆུ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་སའི་ཁ་ཆེའི་ཕྱག་ཁང་ཆུང་བ། ལྷ་སར་ཧུད་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་ཁང་ཆུང་བ་ནི། ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྔོན་ནས་ཀ་ཤི་མིར་གྱི་ཚོང་པ་ཁ་ཤས་ལྷ་སར་བསྡད་པ་དང་དེ་ཚོས་རགས་ཁ་སྐད་དུ་ཕྱག་ཁང་དེ་བཙུགས་སྐད། དེ་གར་ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཁ་ཆེ་ཚོས་ཕྱག་འཚལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག

ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་པའི་ཁྲད་དུ་འཕགས་པའི་རི་བཞི། ལྷ་སའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་རི་བོའི་ངོས་སུ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་མོ་གསལ་བར་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ནུབ་ཏུ་གཞིའི་སྟེང་དུ་དུང་བོར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དེ་སྟག་བྲག་རི་ཁྲོད་གནས་ཡུལ་བྲང་ཕུའི་བྱང་ངོས་རི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྲང་ཕུའི་བྲག་ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསལ་བ་ཡང་གོང་གསལ་དུང་གི་རི་མོ་ཡོད་པའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་བྲག་ཞབས་སུ་ཁ་ཤར་ལ་བལྟས་ནས་ཡོད་པ་དང་། གདོང་དཀར་གྱི་བྲག་ལ་པདྨ་ཞེས་པ་དེ་གདོང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་རྒྱབ་ཀྱི་རིའི་ཞབས་སུ་ཡོད། ཡུག་པའི་རི་ལ་དཔལ་བེའུ་ཞེས་པ་ནི་ར་མ་སྒང་གི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རི་ངོས་སུ་གསལ་བ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ནུབ་ཤུན་གྱི་བྲག་ལ་བདུད་ནག་པོ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་གདོང་དཀར་གྱི་བྲག་ཟང་

ཟིང་དེ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཐིག་པ་ཟན་ལ་ཉུབ་པ་འདྲ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ར་མ་སྐད་ཀྱི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད།

ལྷ་སར་གསེར་ཏོག་ལྕུལ། སྔར་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩེ་ཏོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཕིབས་རྣམས་རྫ་གཡམ་ཡིན་ཀྱང་མངའ་རིས་གུ་གེའི་རྒྱལ་པོ་རིའུ་སྨལ་གྱིས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་ཡང་ཏོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཏོག་མར་ཕུབས་པ་ཡིན།

ལྷ་སྲས་ལྡོང་ཚ་ལྷ་དབོན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་དང་བཙུན་མོ་འཇང་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ཡིན། 《ཐ་བཞེད》ལས་སྲས་འདིའི་མནའ་མར་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྲིན་ཀོང་ཇོ་བླངས་ཀྱང་རྒྱ་བཟའ་ལྷ་སར་མ་འབྱོར་གོང་དུ་སྲས་འདིས་རྟ་རྒྱུག་སྐབས་རྟས་གཡུགས་ཏེ་གྲོངས་ཞེས་གསལ། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲས་འདིའི་མནའ་མར་གཉགས་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་མ་བླངས་པའི་ཞེ་ནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲས་འདིས་རྟ་རྒྱུག་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བོན་གྱི་སྔགས་པས་ཟེར་མདའ་འཕངས་པ་ཕོག་ཏེ་རྟ་འཛོགས་ནས་རྟ་ཐོག་ནས་ལྷུང་སྟེ་འདས་པར་བཤད།

ལྷ་སྲས་མང་སྲོང་མང་བཙན། གོང་དུ་མང་སྲོང་མང་བཙན་ཞེས་པར་གཟིགས།

ལྷ་སྲས་གཙང་མ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྲས་འབྲིང་བའམ་ཆུང་བ། འདི་ཉིད་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ནང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་པོ་ཡིན། ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ནང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཀྲོངས་རྗེས་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བའི་བློན་པོ་དབས་སྟག་ར་ཅན་ལ་སོགས་པས་ངན་སྐུལ་བྱས་པ་བརྒྱུད། རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་ལྷ་སྲས་གཙང་མ་མོན་དུ་སྤྱུགས། འདི་ཉིད་ལྷོ་བྲག་ཁོམ་ཐིང་གི་བར་དུ་ཕྱིན། དེར་སྣ་ནམ་བཟའ་མང་པོ་རྗེས་དུག་ཕུལ་ནས་བཀྲོངས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་ལ་ལར་ཐོག་མ་ལྷོ་བྲག་ཁོམ་ཐིང་དུ་ཕྱིན། ཞིག་རལ་ཐམས་ཅད་གསོས། གཏེར་ཚན་གཅིག་སྦས། དེ་ནས་སྤ་གྲོར་ཕྱིན། སྐྱེར་ཆུའི་ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་གསོས། གསར་པ་བཙིགས། ཡབ་མེས་ཀྱི་བླ་དཔེ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་སོགས་ཚན་ཆེ་བ་གཅིག་སྦས། སྟག་ཚང་དང་སེང་གེ་ཕུག་ཏུ་གཏེར་ཁ་མང་དུ་སྦས། སྤྱིལ་ཀར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྦས། གཏེར་ཕྲན་མང་དུ་སྦས། དེ་ནས་ལྷ་སྲས་གཙང་མ་ལ་སྨན་འདྲེན་མི་མེད་པས་ཕྱུགས་མུག་སྐྱེ་བསམ་ཡས་ཀེ་ཚང་གི་བླ་དཔེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྤྱིལ་ཀའི་བྲག་ལ་སྦས། ལྷ་སྲས་ཉིད་དེར་སྐུ་གཤེགས་ཏེ་ཕྱུར་ཡང་བསེ་སྒྲོམ་དུ་བཙུག་ནས་བྲག་ལ་སྦས་ཞེས་གསལ་ནའང་། ལྷ་སྲས་གཙང་མ་རང་གི་དགོན་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་མོན་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། ལྷ་སྲས་གཙང་མ་མོན་དུ་སྤྱུགས་པའི་སྐོར་ལ་འདི་ལྟར་གསལ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་མོན་སྤ་གྲོ་གནམ་ཐང་སོགས་བརྒྱུད་ནས་རིམ་བཞིན་ཐེབས་པའི་མཐར་མི་ཟིན་པའི་ས་ཆར་འབྱོར། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དཔལ་གྱི་ངང་ཚུལ་མ་དང་སྒྲིག་ཏུ་ཉལ་བཤམས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྙན་དུ་གསོལ་བས། ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་མ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་རང་སྲོག་ལྷེབས་པ་དང་། བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཁོ་རང་བསད་ན་རྒྱལ་པོ་བཀྲོངས་ཀྱི་དོགས་ནས་བྱང་དུ་བྲོས། མཐར་བྱང་ཐང་དུ་བཀུམ་ནས་དམར་གདུང་སླེ་ཐང་རྒྱ་གྲོང་ན་ཡོད་ཅེས་གྲགས། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་བློན་ཆེན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་ཉེས་མེད་དུ་བསད་རྐྱེན་མཐར་གནོད་སྦྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་ཁེང་ལོག་གི་ངན་སྐུལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཤིན་རྗེ། མ་མོ། སྲིན་པོ། གནོད་སྦྱིན། མི། ས་བདག བཙན་བདུད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་དུ་ལྷ། ཀླུ། གནོད་སྦྱིན། དྲི་ཟ། ལྷ་མིན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་། མིའམ་ཅི། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས། ཡང་ན། ༡. གཤིན་རྗེ། ༢. མ་མོ། ༣. བདུད། ༤. བཙན། ༥. རྒྱལ་པོ། ༦. ཀླུ། ༧. གནོད་སྦྱིན། ༨. གཟའ་བཅས་ལས་སྐྱུར་མགྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་། ༡. ཕྱིའི་ལྷ····

སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དང་། ༢. ནང་གི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༣. གསང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༤. སྤྲུལ་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༥. བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༦. དྲག་པོ་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༧. བརྟགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། ༨. ལས་སྒྱུར་མགྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དེ་ཁག་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཕྱི་ཡི་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན། ཐག་བཟང་རིས། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ། བྱ་རོག་མགོ་བརྩེགས། ཚངས་པ། སྲིན་པོ་ལང་ཀ་མགྲིན་བཅུ། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དམུ་རྗེ་བཙན་པོ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

ལྷ་སྲུང་དབང་དུ་བྱས་ནས་མནའ་སྐོག་པ། འདི་ནི་བཙུན་པོད་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བསྙོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྟེ་ཟེར། ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་པོད་པའི་སྐད་ཆར་ཏམ་བཙུན་གཡོ་འགེབས་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷ་དང་སྲུང་མའི་མདུན་དུ་སོང་ནས་མནའ་སྐྱེལ་དུ་བཙུག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་མནའ་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་མནའ་མིའི་གྲས་སུ། ༡. གསེར་བྱ་དང་པ་ཉི་ལ་མ་འཛིན་ཞེས་བླ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མནའ་སྐྱེལ་མི་ཆོག་པས་མནའ་མིར་མི་བསྡུ་བ་དང་། ༢. ཕོ་རོག་ནག་པོ་ལ་རྫོ་མ་རྒྱག་ཞེས་པ་མི་ངན་ཏམ་སེམས་ཅན་དང་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་རྣམས་ནོར་གྱི་དོན་དུ་མནའ་ཟ་བས་མནའ་མིར་མི་བསྡུ་བ་དང་། ༣. དུག་སྦྲུལ་ནག་པོ་ཐུར་ལ་མ་རྒྱུག་ཅེས་པ་སྔགས་པ་སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མནའ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་སེལ་ཐུབ་པས་མནའ་མིར་མི་བསྡུ་བ་དང་། ༤. ཁྱི་མོ་ཚང་མ་ལ་དབྱུག་པ་མ་འཕྱུར་ཞེས་པ་བུད་མེད་བུ་ཕྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་ཕྲུག་གི་དོན་དུ་མནའ་ཟ་བས་མནའ་མིར་མི་བསྡུ་བ་དང་། ༥. གཡུ་རྩང་དྲུག་དཀར་རྩར་ལ་མ་བརྒྱ་ཞེས་པ་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་བསམ་ཤེས་མེད་པས་མནའ་མིར་མི་བསྡུ་བ་བཅས་ཡིན། མནའ་མིར་འོས་པའི་མི་ནི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་ཆ་འཇོག་འོས་པ། ལས་འབྲས་ལ་རྩི་བ། འགག་རྩའི་དོན་གནད་ལ་སོ་སོའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། མནའ་སྐྱེལ་ཡོ་བྱད་སྐུམ་ཁོལ་མ། རྗེའུ་དཀར་ནག བཀྲབ་སླང་སོགས་དགོས་པ་དངོས་གཞི་མནའ་སྐྱེལ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སོགས་ཞིབ་པར《བོད་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྡུས》དེབ་དང་པོའི་ནང་གསལ།

ལྷ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ལྷ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སྟེ་གསུམ། ཡང་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ།

ལྷ་བསུ་གཏོང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གྱི་གསུང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན། ལྷ་བསུ་གཏོང་ནི་འཕན་པོ་སྒོ་ལ་དང་ལྷ་སའི་བར་གྱི་ལམ་བརྒྱུད་རི་གདོང་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་།

ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་འཇུག་ཡུལ་བརྒྱད། ༡. ཚིག་སྔ་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་སྔ་ཕྱིས་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས། ༢. ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས། ༣. ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱོར་བྱར་བཟུང་ནས་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས། ༤. དབྱེ་བ་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས། ༥. གཏན་ཚིགས་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས། ༦. ངེས་ཚིག་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས། ༧. རྒྱུ་བཤད་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་དང་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་གསུམ་དང་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་བཞི་དང་། ལྷག་བཅས་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ། ༨. ཚིག་དོན་སྔ་མ་ལས་གཞན་འདྲེན་པའི་གཞན་འདྲེན་ལྷག་བཅས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དོ། །

ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་གསུམ། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པ་ཙམ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལུགས་འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། འཁྲུལ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ནི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་ལྷག་མེད་སྔོན་ལ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷག་བཅས་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཚེ་མ་འཕོས་པས་སྔར་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ།

ལྷག་མཐོང་། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་སྙིང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་མ་འཛུགས་པ་གཞིར་བཟུང་དེ་ལ་གནད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། དཔྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་ཟེར། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་ཚུལ་དང་། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་རྗེ་བླ་མའི་གསུང《ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང》གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ།

ལྷག་མཐོང་གསུམ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་། ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །

ལྷག་གནས། རབ་གནས་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་ལྷ་སྐུ་སོགས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གནས་པའི་བགེགས་སོགས་བསྐྲད་དེ་བྲིས་གསོལ་ཞིང་། གསར་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་དབང་བསྐུར་ཏེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟིམ་པ་ནི་རབ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན།

ལྷག་གནས་དངོས་གཞི་ལྔ། ཀུན་སློང་བཅོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐུར་བ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་འཛིན་དུ་བཞུགས་པ། སྨོམ་པ་གཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། སོ་ཤིང་དོར་ཞིང་ཁྲུར་ཆུ་སོགས་གསུམ་སྦྱིན་པ། སྨྲ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྒྲུངས་ཏེ་རྨི་ལམ་བརྟགས་པར་གདམ་པའོ། །

ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ལྷ་བའི་དམ་ཚིག་བཞི(ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ལས)། སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི། གལ་མདོ་དེས་པའི་དམ་ཚིག་བཞིའོ། །དང་པོ་རང་བཞིན་ལྷ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་བཞི་སྟེ། ཁམས་གསུམ་བྱང་བསྒྱུར། དུས་གསུམ་རྩ་བསྒྱུར། འཁོར་བ་གནས་བསྒྱུར། སྲིད་གསུམ་ཡོངས་སྒྲོལ་དུ་ལྷ་བའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི་སྟེ། དགྲ་བཞི་སྲུང་བ་ནི། ལེ་ལོའི་དགྲ། གཉིད་ཀྱི་དགྲ། སྨོས་གྱུར་གྱི་དགྲ། གསང་བའི་དགྲ་སྲུང་བའོ། གསུམ་པ་གལ་མདོ་དེས་པའི་དམ་ཚིག་ལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དམ་ཉམས་པའི་མདོ་བཞི། མ་ཁྲིལ་བའི་ཚུལ་བཞི། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། ལག ཐླས་མ། ཞལ་གྱིས་མ་ཉམས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན། མཆེད། ལྕམ། ཡིད་དམ་རང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཁྲིལ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། དམན་འདུ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་རིག་པ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་འོང་འབྱུང་ཞིང་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། མང་པོས་བཀུར་ཞིང་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་བཞིའོ། །

ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ། མུ་སྟེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ།

ལྷག་པས་སྤྲེབས་པ། གྲང་བས་འཁྱག་པ།

ལྷག་བློ་ཟབ་སྐྱིད་དགོས་པ། སྔར་ལས་ལྷག་པའི་དོགས་ཟོན་ཟབ་སྐྱིད་བྱེད་དགོས་པ།

ལྷག་མེད་མྱང་འདས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཚེ་འཕོས་པས་རྣམ་སྨིན་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདོད་པས། སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད། དེས་ན་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མེད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷག་རོལ། ཟས་ལྷག

ལྷགས་དགུ། ཡོད་ཚད་དམ་ཕྱིན་ཚད།

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི། དངོས་པོ་རང་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེས་པའི་དྲི། དེའི་དབྱེ་བར་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གུར་གུམ་གྱི་དྲི་དང་། ཤིང་ཀུན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ།

ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་བདག་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན།

ལྷན་སྐྱེས་རྒྱ་བརྒྱད། འཐབ། གཞང་འབྲུམ། མེ་དཔལ། སུར་ཡ། མེན་བུ། ཐིག་ལྟགས། ཁང་བམ། མཚན་པར་རློལ་བའོ། །

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱས་ནས་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སོང་སྟེ་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་དང་པོར་སླེབས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་དགའ་བདེ་འབྱུང་ལ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་མཁའ་འགྲོ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས། མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་རིགས་གསུམ(ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་

མཁའ་འགྲོ་མ། སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཅས) དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཚན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཟེར། འདི་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཟུར་ཙམ་ཡང་འགོད་པར་མ་ནུས་སོ། །

ལྷན་ཅིག་ཁ་སྦྱོར། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁ་གཤགས་འདེབས་པ་དང་རག་འཁྲུལ་སྦྲ་བ།

ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གསུམ། དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་གསེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ། བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་བཅས་སོ། །

ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་འབྲས་བུ། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས། རེས་གཟའ་བདུན་པོ་དེ་གཡོན་བསྐོར་དང་། རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་པོ་རླུང་འཁོར་གྱིས་གཡས་བསྐོར་དུ་བསྐོད་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་ན་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན། སྨན་རྩིས་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་ལྕགས་བྱ་ལོའི་གནམ་དཔྱད་འབྲས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཐྲིས་པའི་ནང་། གཟའ་བདུན་སོ་སོས་ལོ་གཅིག་རིང་འབྱུང་འགྲོས་དང་འཁྲུག་འགྲོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་སོ་སོར་ཆར་ཞོད་ཆེ་ཆུང་དང་རླུང་ཤུགས། ཐན་པ། ཁ་བ། སེར་བ་སོགས་ཡོད་མེད་དང་། ལོ་ཐོག་སྐྱེས་བཟང་ངན་སོགས་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན། རང་གི་འབྲས་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་གི་རྫས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་རང་གི་རྫས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་རྫས་སུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་བརྩམས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཞིག པཎྜི་ཏ་ཤཱནྟི་བྷ་དྲ་དང་ལོ་ཙྪ་བ་འགྲོ་སེང་དཀར་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་འགྱུར།

ལྷམ་འཛའ་ཆེན། སྔར་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་གི་ལྷམ་ཕྱི་ཐྲག་ཅིག

ལྷམ་བུ་ཆུ་བཤེར། སྲིན་འབུ་ཞིག་གི་མིང་།

ལྷམ་རས་ཟློམ་ལག་མཐིལ་མ། ལྷམ་རས་ཟློམ་གྱི་མཐིལ་དུ་ཀོ་བའི་རྗོག་པ་བརྒྱབ་པའི་རིགས།

ལྷའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན། 《འདུལ་བ་ལུང》ལས། དྭངས་དང་བསིལ་དང་ཡང་དང་ཞིམ། །འཇམ་དང་སྙི་དང་བསིལ་བ་བདེ། །འདི་དག་དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་ཆུ། །ཡིད་འོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །མིའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ནི། 《དེ་ཉིད》ལས། གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པ་དང་། །དྭངས་དང་བསིལ་དང་རྙོག་པ་མེད། །འཐུང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་ཕྱམས་པ་སྟེ། །འདི་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུ། །ཞེས་པ་སྟེ། ༡. དྭངས་དང་། ༢. བསིལ། ༣. ཡང་། ༤. ཞིམ། ༥. འཇམ། ༦. སྙི། ༧. གཙང་བ། ༨. བདེ་བཅས་སོ། །

ལྷའི་བུའི་བདུད། བདུད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སོགས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བོ་གཞན་རྣམས་རང་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་སྙམ་པའི་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་ཟག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་མདའ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་འཕངས་ཏེ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་རིགས་ཤིག་གོ།

ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཙུན་མོ་བཞི། ཆེ་བ་ཤ་མཚམས་མ་ལ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་འོག་ཟླ་མཚམས་མ་ལ་ཉི་ཟླའི་བུ་བདུན་ཡོད། དེ་འོག་ཤ་ཙི་ཀ་ལ་དྲག་པོའི་བུ་བདུན་ཡོད། ཆུང་བ་ཡེ་སྲིད་མ་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བུ་དྲུག

ཡོད། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་རང་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་གོ །དཔེར་ན་ཤི་ནས་གར་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷའི་གཙོ་བོ་གསུམ། ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག ཁྱབ་འཇུག་གསུམ་མོ། །

ལྷའི་གནས་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི།

ལྷས་ནང་ཆུ་མིག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། དགའ་ལྡན་གྱི་མདུན་རིའི་ཤར་ངོས་ལྷས་ནང་ཟེར་བར་ཆུ་མིག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་ཕྲེང་བྱ་ཁ་ཏས་འཁྱེར་བ་འཐོར་བས་ཕྲེང་རྡོག་རེར་ཆུ་མིག་རེ་སྐྱེས་པ་དང་། འཁྲུགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་མ་གཏོགས་བཞུར་གྱི་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་མདུད་འཛིན་རེད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་འདུག

ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ། ཤ་མི་ཟ་བ། འོ་མ་མི་འཐུང་བ། ལན་ཚྭ་མི་ཟ་བ། གོས་དྲས་ཤིང་དྲུབ་པ་མི་གྱོན་པ། དགོན་པར་མི་གནས་པའོ། །

ལྷུང་བཟེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་སྙོམས་སློང་བའི་སྣོད་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ནི་ལྕགས་དང་འཇིམ་པ་གང་རིགས་ལས་བྱས་པ་མདོག་ནག་པོ། བཟོ་དབྱིབས་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཀ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགེ་སློང་པ་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཚད་ནི་རྒྱ་གར་མ་གྷ་ཡི་བྲེ་གང་གི་ཚད་ཀྱི་འབྲས་ལྡངས་བཙོས་བྱས་པ་འཕེལ་བའི་ཞལ་བཅུ་གསུམ། དེའི་སྟེང་སྔོ་ཚོད་ཞལ་བཞི། སྟོང་པ་ཞལ་གང་བཅས་ཞལ་བཅོ་བརྒྱད་ཤོང་བ་ཞིག་དང་། ཆུང་ཚད་ནི་འབྲས་བྲེ་གང་བཙོས་ནས་འཕེལ་བའི་ཞལ་དྲུག དེའི་སྟེང་དུ་སྔོ་ཚོད་ཞལ་དོ། སྟོང་པ་ཞལ་གང་སྟེ་ཞལ་དགུ་ཤོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི་འབྲིང་ཚད་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཚད་དེ་དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཚད་ཡིན་པ་སོགས་ཞིབ་པར་འདུལ་བའི་གཞུང་རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ།

ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྡུང་བ་ལྔ། རྒྱུའི་རྡུང་བ་ས་རྗེ་ལྕགས་གསུམ་གང་རུང་ལས་བྱས་པ། ཁ་དོག་གི་རྡུང་བ་བྱ་རོག་གི་མིག་ལྟར་ནག་པ། དབྱིབས་ཀྱི་རྡུང་བ་སྒོ་ང་ཕྱེད་བཅད་ལྟར་ཟླུམ་པ། ཛ་བོའི་རྡུང་བ་ལྷན་པ་ལྔ་ཡན་ཆད་མ་ཐོག་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་བཟོད་པ། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རྡུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །

ལྷུང་བཟེད་བསྐམས་པ། ལྷུང་བཟེད་ནང་ཆུ་བླུགས་ཏེ་བཤལ་བའི་མིང་།

ལྷུང་བཟེད་སྤྱོད་ཚུལ་བཅུ་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ལ་གཟིགས།

ལྷུན་གྲུབ། འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཞིབ་པ་ཕ་སྟེའི་ནང་འཕྲིན་ལས་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

ལྷུན་གྲུབ་མཁར་རྩལ། ད་སྔའི་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གནས་ཡུལ་རི་སྟེང་གི་མཁར་ཤུལ་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༨༥༨)ལོ་ཡན་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གནས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་བརྩེགས་དགུ་ལྡན་གྱི་མཁར་དབུས་དམར་པོ་དང་། མཐའ་སྐོར་དཀར་པོ། མཐར་ཀུང་གི་ལྕགས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་ལ། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡ་ལམ་དང་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཆུ་མིག་མ་བཅོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཕག་གྲུའི་དབང་བསྒྱུར་དང་། སྟག་ལུང་པས་འཕན་ཡུལ་འཛིན་སྐྱོང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་དབང་བསྒྱུར་བཅས་གང་གི་དུས་སུ་ཡང་དེ་གར་གནས་གཞི་བྱས་ནས་འཛུགས

སྨན་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་ཉམས་གསོ་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱས་ཐོག རིག་དངོས་འབོར་ཆེན་ཡང་ཡོད་འདུག དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་སྐབས་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་འཛུགས་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཡང་དེ་གར་བྱས། རིག་གསར་····སྐབས་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་གཏོར་བར་བརྟེན་ད་ལྟ་གྲུང་ཤུལ····ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

ལྷུན་པོའི་གྲུབ་ཆ་རིན་ཆེན་བཞི། རི་རབ་ལྷུན་པོ་ནི····ཤར་ཤེལ་དང་། ལྷོ་བཻཌཱུརྻ། ནུབ་པདྨ་རཱ་ག བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པས་སོ། །

ལྷུར་ལེན། མ་བསྐྱལ་དང་བླངས་ཀྱི་ཧུར་བརྩོན།

ལྷེའུ། བྲང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷེན་གྱི་མིང་སྟེ《ཧུན་རྟོང་གསོ་རིག་ཡིག་ཆ》ལས་ནུ་མཛེང་གཉིས་ཀྱི་བར་བྲང་གི་ལྷེའུ་ཀྱིབ་ཀྱིབ་པོ་དབྱེ་བའི་མཚམས་སུ་བཏབ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷོ་སྒོ་མེ་ལོང་ཅན། འཇམ་དབྱངས་གསུང་འབུམ་བཞུགས···པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་སྟེ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སྐུ་འདས···པའི་གཏམ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཐོས་རྗེས་བོད་ལ་དམག་བཏང་བའི་གཏམ་ཞིག་ཐོས་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལྷོ་སྒོའི་གཙང་ཁང་ཞིག་ནང་སྦས་ཏེ་སྒོ་ལ་འདག་ཞལ་བཏང་ཏེ་བཀག ཞལ་བའི་སྟེང་གི་ལྷེབས་བྲིས་སུ་རྗེ་བཙུན····འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བྲིས་པ་དེས་གསུང་བྱོན་སྒྲོང་བར་གྲགས།

ལྷོ་གཉའ་ནི་ཡག་པོའི་སྒྲ། གཙང་གི་ཤངས་གཞོང་པ····ཚལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་གཉའ་ནམ་གྱི་ས་མིང་ཞིག

ལྷོ་ནུབ་ན་འདྲེའི་འདུན་ས། པོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལྷོ་ནུབ་བླ་བ་ཚལ་ཞེས་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྨ་བའི་ཚལ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་ནི་ལྕགས་པོ་རི་དང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་བར་གྱི་ནགས་ཚལ་ནང་དུག་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ཀྲང་གཅིག་ཡོད་ས་དེར་མཚན་མོ་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་འཚོགས་ས་ཡིན་ཅེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་མང་པོར་གསལ།

ལྷོ་ནུབ་ཕྱུགས་མའི་ཤར་རི། ལྷ་སའི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས···གཙང་པོའི་འགྲམ་གྱི་རི་རྒྱུད་སྡིག་པ་ར་ཅན་གྱི་གཟུགས····དབྱིབས་དོད་པ་དེ་ཡིན་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ···ལོང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ་ཞིང་། དེ་ནི་དེང་སང་བྲག་སྨུག་དཀར་པོ་ཟེར་བའི་རི་དེ་ཡིན་པ་འབྲས་སྤུངས་རྒྱབ་ཀྱི་དགེ་འཕེལ་རི་རྩེ་ནས་བལྟས་ན་གསལ་པོར་མཐོང་།

ལྷོ་ལ་བདག་པོ། ཧོར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་གཡའ་འོ་ལ་ནས། བྲང་པོ་ཡན་གྱི་ལ་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ལ····དབང་བའི་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སེ་ཏུ་ཆོས་རིན་པ་དང་ལྷ་བཙན····སྐྱབས་ཁུ་དཔོན་གྱི་དུས་སུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་བླ་མར་བསྟེན་ནས་ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེ་འཕྲུལ་བ་སོགས་བྱས། སྐབས་ཤིག་བྱང་པ་བདག་པོ་དང་མ་མཐུན་པས་དམག···འཁྲུག་བྱས་རྗེས་ཕམ་ནས་རྫོང་གཞིས་མང་པོ་ཤོར། སླར་ཡང་འཐབ་པས་ཐར་ཤོར་བའི་རྫོང་གཞིས་རྣམས་ཚུར་ལོན། རྗེས་སུ་སྲུན་མཆེད་ནང་ཁྲུལ་མ་མཐུན་ཞིང་། དཔོན་སྐྱ་སྟོད་པོ་སྐོར་གསུམ་ཡང་བློ་མ་འདུངས་པའི་དབང་གིས་ནང་འཁྲུག་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་བྱང་པ་བདག་པོ་དང་གཉེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ནས་ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་ཏེ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བར་གྱུར།

ལྷོ་སྤྱི། དེ་ནི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་སྟེ་ལྷོ་ཁ་སྤྱི་ཁྱབ་ཅེས་གནས་ཡུལ་རྩེད་ཐང་དུ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ····སྦྲུལ(༡༩༡༧)ལོ་ནས་བཟུང་ལྷོ་སྤྱི་མཁན་ཆེ་གཅིག་བསྐོ··གཞག་བྱས་པ་དེའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་གཞིས་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་དང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་མངའ་ཞབས་སུ་སྣེ་གདོང་དང་། འཕྱོངས་རྒྱས། གོང་དཀར། ཇོ་བོ་སེང་གེ། བསམ་ཡས། ཟངས་རི། འོལ་དགའ། མོན་རྟ་དབང་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་གཞིས་ཁག་ཡོད།

ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་རབས་བཞི། (南朝四国) ༡. སུང··(宋)རྒྱལ་ས་ནི་ཅན་ཁང(建康)(དེང་སང་གི་ནན···ཅིན)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་བརྒྱད···

བྱང་ཞིང(ཐུས་མིང་ལིའུ)སྤྱི་ལོ༤༢༠ནས༤༧༩བར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. ཆིས(齐)རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་བདུན་བྱུང་ཞིང(ཐུས་མིང་ནི་ཤའོ)སྤྱི་ལོ༤༧༩ནས༥༠༢བར་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

༣. ལེའང(梁)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་ཞིང(ཐུས་མིང་ནི་ཤའོ་ཡིན)སྤྱི་ལོ༥༠༢ནས༥༥༧བར་ལོ་ང་གསུམ་བར་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༤. ཁྲིན(陈)རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་ཞིང(ཐུས་མིང་ཁྲིན་ཡིན)སྤྱི་ལོ༥༥༧ནས༥༨༩བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྷོ་ཕྱོགས་ནགས་ཚང་ན་སྡོད་པའི་འབྲུག་རྗེ། (ལྷོ་འབྲུག)དེང་སང་འབྲུག་པའམ་མིང་གཞན་ལྷོ་མོན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འབོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་དེར་འབྲུག་པ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱལ་ཁབ་དེར་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན། གནས་ཡུལ་ནི་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་སྐམ་སའི་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། ནུབ་བྱང་དང་། བྱང་ཕྱོགས། ཤར་ཕྱོགས་བཅས་རང་རེའི་བོད་ལྗོངས་དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་ནུབ་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་གར་དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་བཞི་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། མི་འབོར་ནི། ཚ་ཅེ(༡༩༧༢)ལོར་ཁྲི་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཙམ་ནི་འབྲུག་པའི་མི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་འཕྲོས་ནི་བལ་པོ་ཡིན་ཅིང་། མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འབྲུག་པའི་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འབྲུག་པ་ནི་བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པ་དང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་དབྱིན་ཇིས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཤིང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང(༡༩༤༩)ལོར་འབྲུག་པ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར། ལྕགས་ཕག(༡༩༧༡)ལོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མིར་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འབྲུག་པ་ནི་རི་བོའི་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཅིང་། ས་དབྱིབས་ནི་བྱང་རྒྱུད་མཐོ་སར་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་སྤྱི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་དང་གནམ་གཤིས་སྐམ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བབས་དམའ་ཞིང་གནམ་གཤིས་དྲོ་བས་ནགས་ཚལ་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། དཀྱིལ་ཁུལ་དུ་གནམ་གཤིས་དྲོ་གྲང་སྙོམས་པ་དང་ཆུ་རྒྱུན་འབེལ་པོ་ཡོད་པས་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན། གཏེར་ཁའི་ཐོན་ཁུངས་གྲས། ལྷང་ཚེར་དཀར་པོ། ཏྭ་གང་། ཉི་མ་ཁ་ཆུ། ཟངས། རྡོ་སོལ་བཅས་ཡོད། ཡུལ་མི་རྣམས་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་ཀ་གཉེར་ཞིང་། ཞིང་ལས་ཐོན་དངོས་གྲས་འབྲས། གྲོ། མ་རྨོས་ལོ་ཏོག་སོགས་ཡོད་པ་དང་། འབྲུ་རིགས་རང་མགོ་རང་ལྡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཚོང་ལས་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་ཅིང་། ཕྱིར་འཚོང་དངོས་ཟོག་ནི་ཤིང་ཆ་དང་། ཤིང་ཐོག ལག་རྩལ་ཐོན་རྫས་བཅས་ཡིན། ནང་འདྲེན་དངོས་ཟོག་གྲས་ལ་འཁེལ་འཐག་ཐོན་རྫས་དང་ཉིན་མཁོའི་ཡོ་བྱད་བཅས་ཡོད། འཁྲིམ་འགྲུལ་སྟབས་བདེ་མེད་པས་ཕྱུགས་ཟོག་དང་རྟ་བོང་བཅས་ནི་སྐྱེལ་འདྲེན་ཡོ་བྱད་གཙོ་བོ་ཡིན། གཞུང་ལམ་ཐད་རྒྱ་གར་བར་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་འཁོར་ལོའི་འགྲོ་ལམ་ཡོད། རྒྱལ་ས་ནི་ཐིམ་ཕུ་ཡིན་ཅིང་དེར་མི་འབོར་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། པུ་ན་ཁ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་སྤྱི་ཁྲི་ཅིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་དམའ་སར་གནས་པས་དགུན་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཡིན་ཅིང་། མི་འབོར་ཉིས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཙམ་ཡོད།

ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲི་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་དུ་ལྔ་རྗེས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རབས་བཅུ། (五代十国)

༡. ཝུ(吴)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི

དབྱང་ཀྲོའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི(རུས་མིང་ནི་དབྱང)ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༢ནས༩༣༧བར་ལོ་ངོ་སོ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༢. མིན(闽)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་རྦུ་ཅིའན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྦུ་ཀྲོའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཝང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༩ནས༩༤༥བར་ལོ་ངོ་སོ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༣. ཝུ་གཡོད(吴越)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཀྲེ་ཅའང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧང་ཀྲོའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཆིའན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༧ནས༩༧༨བར་ལོ་ངོ་དོན་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༤. ཁྲུའུ(楚)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཧུའུ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲང་ཤ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་དྲུག་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༧ནས༩༥༡བར་ལོ་ངོ་ཞེ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༥. ཚན་ཧྲུའུ(前蜀)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཝང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༠༣ནས༩༢༥བར་ལོ་ངོ་ཉེར་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༦. ཅིང་ནན(荆南)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཧུ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཅིའང་ཧྲན། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༢༤ནས༩༦༣བར་ལོ་ངོ་སོ་དགུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༧. ནན་ཧན(南汉)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀོང་ཀྲོའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༡༧ནས༩༧༡བར་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༨. ཧོའུ་ཧྲུའུ(后蜀)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་ཏུའུ། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་མིང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༣༣ནས༩༦༥བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༩. ནན་ཐང(南唐)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནན་ཅིན། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་གསུམ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ལི་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༣༧ནས༩༧༥བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ༡༠. པེ་ཧན(北汉)རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་ནི་ཧྲན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐའེ་ཡོན་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ལིའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༩༥༡ནས༩༧༩བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྷོ་ཕྱོགས་ས་རིམ་པ་བདུན། འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི《གསུང་རབ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ》ལས། ༡. ཀུན་ཏུ་མཐིལ། ༢. རྣམ་པར་མཐིལ། ༣. མཐིལ་བཟང་། ༤. རོ་མཐིལ། ༥. མཐིལ་མེད། ༦. མཐིལ་ཆེན། ༧. མཐིལ་གཏམ་བཅས་བདུན་པོ《རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ》ལས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུན་ཟེར་བ་འདི་གཉིས་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷོ་བལ་པོ་སྐྱང་སྣ། གཙང་ཁུལ་སྨད་ཀྱི་དུར་པ་སྣ་ནས་བརྩིས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་བལ་བོད་ཀྱི་མཚམས་སྐྱང་སྣ་ཟེར་བའི་རི་རྒྱུད།

ལྷོ་བྱང་ན་བཙན་གྱི་འབྲུ་སྲང་། ལྷ་སའི་ཐང་གི་ལྷོ་དང་བྱང་གཉིས་སུ་བཙན་གྱི་འགྲོ་ལམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་ལྷ་སའི་མདུན་གྲིབ་ཀྱི་ལུང་པའི་ཕུ་ནས་ཤར་བྲན་ཕུ་བར་གྱི་ལུང་ཤར་དེ་ཡིན་པར《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ།

ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་། ལྷོ་བྲག་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ས་དཔྱིབས་སྲིན་མོ་གན་རྐྱལ་འདྲ་བའི་གྲུ་མོ་གཡོན་པ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ།

ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཤུད་ཕུའི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྟག(༡༣༢༦)ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ཕུར་པའི་དབང་ཐོབ་པས་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་གར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཤར་བས་གར་སྐྱུར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མང་པོ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཁུ་བོ་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཕུར་པ་ཁྲི་

བཙུམ་བསྐོར་བ་ཞིག་ལ་བསྙེན་པ་དུམ་རེ་མཛད་པས་དག་ནུས་ཆེ་བའི་སློབ་སྡིག་པ་ལ་སྔགས་ཚུ་རིག་པས་ཤི་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་འཁྲུངས་ནས་བཤུམས་པས་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ། གྲུབ་ཆེན་འདི་ཉིད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་བླ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིའི་མཆོག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་མཆོག བློ་བཟང་གྲགས་པ་སློབ་མའི་མཆོག བདུད་རྩི་སྨན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག ཅེས་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་བཞེས་དུས་དང་མཇལ་ཞིང་། བཀའ་གདམས་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་སྐོར་གནང་། བགྲོ་བ་མཛད་པས་ཆོས་སྡེའི་མིང་ཡང་བགྲོ་དགོན་དུ་ཐོགས་ཤིང་དེའི་རིང་ལུགས་སུ་གྱུར། དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ(༡༤༠༢)ལོར་བན་པ་ཐིག་ཕྱིར་ཞི་བར་གཤེགས།

ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོའི་སྐྱེས་རབས་དྲུག ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ། སྤྲུལ་སྐུ་གཞོན་ནུ་ལྷུན་འགྲུབ། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོ་ཆོས་དང་ལྷུན་འགྲུབ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོའོ། །

ལྷོ་བྲག་འབྲུམ་པ། (བོད་ལྗོངས་ལྷག་རྩེ་རྫོང་ཁོངས)ར་ཤ་ཁྲུག་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ལྷོ་བྲག་འབྲུམ་པ་ཞེས་མཆོད་རྟེན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བླ་མ་ལྷོ་བྲག་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདུང་རྟེན་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། མཆོད་རྟེན་དེའི་ཆགས་དབྱིབས་ནི་དབུས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུན་གཏན་ཕྱག་སྐོར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་དེ་གར་ཕྱག་སྐོར་བྱས་ན་གཟའ་དང་། རྒྱལ་གཟེར། མཛེ་ལ་སོགས་ནད་ངན་རྣམས་ལས་ཐར་བའི་སྔོན་རྒྱུན་འདུག རིག་གསར་སྐབས་མཆོད་རྟེན་ཚང་མ་གཏོར་བཤིག་བྱུང་ཡང་དབུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེའི་གཤམ་ཆ་རང་འཛུགས་ཡོད་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་ལུག(༡༩༩༡)ལོ་མཆོད་རྟེན་ཉམས་གསོ་ཞུས་པ་དང་། དེང་སྐབས་ཕྱག་སྐོར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད།

ལྷོ་ཀ་ལ་ལ་བརྒྱུད། ལྷ་སའི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ལ་ཞིག་གི་མིང་།

ལྷོ་སླི་ཏི་ཚ་ནག བར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཤོད་སྟག་པ་ཚལ་ནས་རྩིས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སླི་ཏི་གཙང་པོ་འབབ་པའི་ས་ཁུལ།

ལྷོ་ཁ་ཁྲུག་ལྷག་སྒོ། ལྷོ་ཁའི་ཁྲ་འབྲུག་ནས་བརྩིས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་དེར་སང་མཚོ་སྣ་རྫོང་ལེགས་པོ་ཆུས་ཁུལ་གྱི་ཤ་ཁྲུག་གྲོང་ཚོ་ཡོད་ས།

ལྷོག་ལྷོག་ཁོལ། ལང་ལོང་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། སྦྲིན་པ་འཁྲུག་པོ་ཡོད་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་མིང་།

ལྷོད་ཡངས་རྒྱ་ཡན་དུ་འཛོག་རྒྱུ་མིན། ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་རིགས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་མི་གཏོང་བར་རང་སྟང་གང་དྲན་དུ་མི་འཛོག་ངེས་ཅན་ཡིན་པ།

ལྷོར་མེ་ཡི་ཁ་གནོན། བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གནམ་གཤིས་དྲོ་ཞིང་ནགས་ཚལ་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མེ་སྐྱོན་ཡང་ཡང་འོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནོན་པའི་ཆེད་དུ་སྦང་སྒོ་དང་སྒྲིང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་བཞེངས་པ།

ཨ་ཀྱཱ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི(༡༨༡༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུ་ནས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་གནང་ནས་དཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། རྗེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ནས་ཉེར་དྲུག་བར་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ལམ་རིམ་གསན། པཎ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་དྲུང་ལས་དུས་འཁོར་རྡུལ་མཚོན་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་ནས་དབང་ཆེན་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ཟིན་ཏེ། 《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་པའི་ཟིན་བྲོ་རགས་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་སྐྱ་རེངས་གསར་པའི་སྣང་བ》ཞེས་བྱ་བ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དེ་བཞིན《ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རགས་བསྡུས་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་གསར་པ》ཞེས་པ་དང་། 《རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ》《སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཟིན་བྲིས་ཉུང་བསྡུས》《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་བྱ་ཚུལ་བསྒྲུབ་པས་དོན་གྲུབ》ཅེས་པ་སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོད་འབྲིང་གཉིས་ཙམ་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་མཛད་པ་མི་གསལ།

ཨ་ཀྱཱ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་བམ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཕྱུག་རྫོ་ཐང་ཨ་ཀྱཱ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ལོ་ལོ་དང་ཡུམ་འབབ་ཀོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༧༤༠)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ལྷ་རི་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། མཚན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་ཤིང་བཟའ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཁྱི(༡༧༦༦)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ལུམ་རྟགས་རྩིས་སྐར་ནག་སོགས་ལའང་མཁས་པར་གྲགས་པས་མཚན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་སུ་གསོལ། འབྲུ་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་སྙིང་མཆེད་ལེགས་པར་ངོད་པ་བཞེངས་པ་སོགས་བཟོའི་གནས་ཀུང་མཁས་པར་མཁྱེན། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པར་མགུར་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྫོང་ནང་དགོན་པ་དང་། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་སོགས་སུ་ཕྱིར་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་གདན་རབས་ཞེ་དགུ་པའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་ཆེན་ཞེ་དགུ་པ་བྱམས་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་དུས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་དུ་འགོད་རྒྱུ་ལ་ཞུ་དག་ལེགས་པར་མཛད། སྐུ་འབུམ་གསོ་རིག་དར་རྒྱས་གཞན་ཕན་གླིང་གི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། ཨ་ཀྱཱ་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་ངག་དབང་……

བསྟན་འཛིན་ལ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བསྐྱལ། སྐུ་འབུམ་བླ་མ་ཨ་ཀྱཱ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་ཀྱཱ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་གསོལ། བཀའ་རྩོམ་ལ། «མཁས་པ་བླུན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པད་མ་དཀར་པོའི་ཆུན་པོའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར» «ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན» «འདུལ་བའི་སྡོམ་ཚིག་གནད་བསྡུས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ» «སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཨུ་ཧྲིག་ཕྲེང་བ» «སྦྱིན་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་གི་གནད་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང» «རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དཀའ་གནད་བདག་གཞན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞུང་གསལ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག»སོགས་པོད་འབྲིང་གཉིས་ལྷག་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་ཕག(༡༨༢༧)ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཨ་ཁག་བ། གཤིས་ངན་ནམ་རང་བཞིན་ངན་པའི་མིང་།

ཨ་ཁྲ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། མདོ་སྨད་རྩེ་གཞུང་བྲག་དམར་མདོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ནོ་ཁོ་དང་ཡུམ་ཙོན་ཐར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ཁུ་བོ་རྡོ་སང་བླ་མ་ལས་ཐལ་ཀློག་དང་སྦྱོར་ཀློག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་བསམ་གཏན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དུ་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ལས་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མནོས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་དོན་ཡོད་དང་མཁྱེན་གཏེར་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ལས་བསྡུས་གྲྭ་དང་ཚད་མ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ལས་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ས་ཡོས(༡༨༡༩)ལོར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཆུ་རྟ(༡༨༢༢)ལོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ་ཉེར་དྲུག་པ། ས་བྱི(༡༨༢༨)ལོ་ནས་མཛོད་ལ་སོགས་པ་གཞུང་པོད་ལྔ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྦྱངས། གཞན་ཡང་གཏོར་བཟློ། བཅའ་གཞོམས། ཕྱག་བྲིས་སོགས་ཕུལ་བྱུང་དུ་ཕྱུར། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དྲུང་ཡིག་གི་ལས་འགན་བསྣམས། མཁས་པའི་མཚན་སྙན་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྕགས་སྟག(༡༨༣༠)ལོར་སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་དང་། སྔ་མི་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བསྒྱུར་སྒྲུབ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། སླར་རྗེ་འདིས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གསན་ཡིག་ལས། སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། གསང་བདག་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་དུ་ཉེ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་དབང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་མན་ངག་མི་ཉུང་བ་ཙམ་འབད་པས་མནོས། བཀའ་རྩོམ་ལ་མཆོན་ན། «རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་རྟ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྗེད་བྱང་ཐོར་བུ་ནོར་བུའི་ཕྲ་ཚོམ» «དཔལ་གསང་དབང་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་བརྗེད་

བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང》 《འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་དབང་པོ་མ་ཧེའི་གདོང་ཅན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང》 《བསྟན་པའི་གནད་ཀུན་རྫོགས་པའི་གདམས་པ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཞལ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད》 《སྙིའི་དཀའ་གནད་ལས་བཙམས་པའི་བརྗེད་བྱང་དབྱངས་ཅན་རོལ་མཚོ》སོགས་པོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་མཛད། / ཕྱིས་སུ་བྲག་རི་དགོན་དང་། སྨར་ཡུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་། བྲག་དཀར་བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་ཞབས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདུད་རྩིའི་གྲུ་ཆར་ཚད་མེད་ཕབ་སྟེ་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཞབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕག（༡༨༧༥）ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཨ་ཕྲུང་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ། རྗེ་འདི་ནི་ཨ་ཕྲུང་ཏུང་རམས་པ་མཁས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཆེན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། ཛ་སྟོད་ནམ་མཁའ་སེང་གེ། མཁན་ཆེན་ཏུང་ཡིག་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སུམ་རྟགས། སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན། ཕྱིས་པ་ངག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ་བ་མཆོག་གིས་རྗེ་འདི་ལས་སྙན་ངག་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། མདོ་སྨད་ཁ་གྱ་ཚོ་དྲུག་གི་ཨ་ཕྲུང་སྒོམ་གྲྭ་ཐར་པ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། ཆོས་བསྟོད་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་པོད་གཅིག་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། རྗེ་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མ་མཐོང་བས་འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་ཁ་གསལ་མ་འཚོད་ཀྱང་། རྗེ་གང་གི་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་ལོ་ཚིགས་ལ་བལྟས་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པར་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཨ་ལྕེ་དྭངས་བཟང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་མཁས་ཅན་དྭངས་བཟང་ནི་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་བྱེད་མཁན་གྲས་ཤིག་ཡིན་འདུག ཁོང་གི་ཟླ་པོ་པདྨ་བསྟན་འཛིན་དང་མཉམ་དུ་སྐྱུར་མོ་ལུང་ཁུལ་ནས་མི་ཁག་གཅིག་བསྡུ་རུབ་ཀྱིས་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་གཞུང་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་དང་། པདྨ་འོད་འབར། གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་སྦྱངས་ཏེ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོར་དྭངས་བཟང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་ཞེས་མིང་ཐོབ། ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྐབས་ལུས་ཀྱི་འཁྲབ་འཁྱེར་དང་། ངག་གི་རྣམ་ཐར་མཁྲིན་འགུགས། འཁྲབ་གཞུང་བར་སེང་དུ་བཞད་གད་སློང་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ལྡན་ལ། ལྷག་པར་འཁྲབ་སྟངས་འཕྲུག་ཆ་དོད་པར་བརྟེན་ལྟད་མོ་བ་ཚོས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དྭངས་བཟང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་དེས་སྐོར་བསྐྱོད་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་དབྱར་དུས་སུ་བོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་དང་། དགུན་དུས་སྟོད་མོན་འབྲུག་འབྲས་སོགས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་སྐྱུར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་བ་ཚོ་སྟོན་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བར་གཏན་འབེབས་གནང་རྗེས་སྐྱུར་མོ་ལུང་དུ་ས་ཞིང་ཁྲལ་རྐྱེན་ཐུན་བུ་གནང་ཡང་ཁོང་ཚོས་ས་ཞིང་མ་བླངས་པར་སྐོར་བསྐྱོད་འཁྲབ་སྟོན་ཁོ་ན་བྱས་སྟབས་ཁ་རྒྱུན་དུ། སྐྱུར་མོ་ལུང་པ་ཕ་གཞིས་འཛིན་པ་ལས། ཕུ་གུ་འཕྱིད་དེ་གནས་བཟང་སྐོར་བ་དགའ། ཞེས་ཤོད་སྲོལ་བྱུང་། ཨ་ལྕེ་དྭངས་བཟང་ནི་གཟུགས་བྱད་ལེགས་ལ་སྐད་གདངས་སྙན་པ། གསར་གཏོད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པ། སྐབས་འཚམ་ཚིགས་བཅད་གསར་རྩོམ་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་ཐོག ཁོང་ལ་བུ་མོ་གཡུ་ལོ་སྒྲོལ་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་བྱད་ལེགས་ལ་སྐད་སྙན་པ། ལྷ་མོ་འཁྲབ་འཁྱེར་དོད་པ་བཅས་སྐད་གྲགས་ཆེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྐད།

ཨ་ཛན་ཏ། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་མཆོག་ཅིག་སྟེ། བོམ་བྷེ་དང་ཉེ་རིང་བའི་སར་གནས་ཡོད་ཅིང་། མཁས་དབང

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། དེ་ནི་དེང་སང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ངོ་མཚར་ཅན་ཏེ་ཕྱི་བྲག་རི་ལ་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པར་ཡོད་པ། ལྡེབས་རིས་ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རི་མོ་ངོ་མཚར་བས་བརྒྱན་པ། ནང་གི་ཀ་གདུང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཁང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲག་རིལ་པོ་གཅིག་ལས་བཟོས་པ་སོགས་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སའི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །བྲག་ཕུག་དེར་དེང་སང་གླིང་ཆེན་དྲུག་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཟམ་མ་ཆད་པར་འགྲོ་ཞིང་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་གློག་ཡང་སྤར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཨ་ཏི་ཤ་གཞི་སྨྲི་ཛྙཱ་ན། དཔེ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ། དཔེ་གླིང་ཆེན་གནོག་རྫོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ། དཔེ་རྒྱ་མཚོ་འཁྱིལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་གི་སྒོམ་པ་བཤད་པ། དཔེ་སེང་གེའི་སྒྲ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱོད་ཟིལ་གནོན་བཤད་པ། དཔེ་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་། མ་བཅོལ་ལྷུན་རྫོགས་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱི་མེས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དཔེ་དང་ཚིག་གིས་གཏན་ལ་མི་ཕབ་པས་མངོན་སུམ་རང་གནས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་བརྡས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བཅས་སོ། །

ཨ་ཏི་ཤ། ཛ་སྔེའི་ནང་གི་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཨ་འཐས་འཁྲུལ་བ། འཛིན་པ་དམ་པོའམ། རྟག་འཛིན་དམ་པོ་ལ་ཨ་འཐས་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་དོན།

ཨ་མདོ། འབྲི་ཆུའི་སེ་པོ་ལུང་རིང་བརྒྱལ་བའི་བ་ཡན་ཧ་རའི་ཤར་ངོས་ཨ་ཆེན་གངས་རྒྱབ་ཀྱི་རི་དང་། མདོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྡོམས་པའི་ས་མིང་ཞིག་སྟེ། དེ་མན་ཆད་ལ་ཨ་མདོ་ཟེར། མདོ་སྨད་ཅེས་པའི་མདོ་སྟོད་འཛུག་སྒྲ་དག་པོར་སློག་སྐབས་ཨ་སྒྲ་ཞིག་སྟོན་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གནའ་རབས་སུ་ཨ་མདོའི་ལུང་པ་སྤྱི་ལ་ཚོང་ཁ་བདེ་ཁམས་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་དཀྱིའི་ཟྭ་ལིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པའི་ཆ་ཤས་ལ་ཚོང་ཁ་དང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་ལ་ཚོང་ཁ་ཆེན་པོར་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་རྗེ་རིང་ཕྱི་མའི་ཐོག་གི་ཡི་གེའི་ནང་ལ་ཡང་མིང་དེ་འདྲ་གསལ་བ་མ་ཟད། ལི་ཡུལ་ནས་རྙེད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེར་ཡང་། ཁྲིའི་ལོ་ལ་བབས་ཏེ་བཙན་པོ་བྱང་རོལ་དུ་གཤེགས། དཀུང་བློན་ཆེན་པོ་ཁྲི་འབྲིང་གྱིས་བཙོང་ཀ་ཆེ་ཆུང་དུ་དམག་དྲངས། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཐུག་ཕུ་ཤི་བཟུང་ཟེར་བ་སོགས་གསལ། རྒྱ་དང་བོད་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སའི་ས་ཆ་མང་ཆེ་བ་ནི་ཨ་མདོའི་ལུང་པའི་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་འཁའ་ཤས་ལ་རྒྱ་ཁྲག་ཐང་དང་། རྒྱ་དུར་ཐང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཆགས་པའི་ས་མིང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ས་ཆ་དེ་ཚོར་རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་བྱེད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨ་མདོའི་རིགས་དེ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་དམག་མི་ས་ཕྱོགས་དེར་སླེབས་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བར་མངོན་ཅིང་། གནའ་དུས་ཀྱི་དབུས་གཙང་གི་ཏུས་རྙིང་སྐྱི་དང་། ཕྲུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མི་རྡེ་མང་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། ཙོ་ནེ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དམག་མི་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཡང་འདུག

ཨ་ན། གསེར་ཨ་ན་བཙུ་ལ་གསེར་ཞོ་གང་ཡིན་ལུགས《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》གསར་པའི་ནང་གསལ།

ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་མདོ་ལུང་བདུན། སྣང་སྲིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བའི་ལུང་། །ཞུ་སྒྲ་ཕྱག་རྒྱར་གསལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལུང་། །བཟླས་བརྗོད་བསྙེན་པར་འབད་པ་སྔགས་ཀྱི་ལུང་། །ཆོས་དབྱིངས་ཡུམ་དུ་རོལ་བ་སྦྱོར་བའི་ལུང་། །ཞིང་བཅུ་ཚད་ནས་གཅོད་པ་སྒྲོལ་བའི་ལུང་། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་ཟས་མཆོད་པའི་ལུང་། །དབང་བསྐུར་དངོས་གྲུབ

ཞིན་པ་གྲུབ་ཆེན་ལུང་། །བཅས་སོ། །

ཨ་ཏུ་ཡོ་གའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བདུན། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག འཇུག་སྒོ ལྟ་བ། སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ། འབྲས་བུའོ། །

ཨ་ཕྱི། ཨ་མའི་ཨ་མ་ལ་ཨ་ཕྱི་མོ་ཞེས་འབོད་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ལུགས་སྲོལ་དང་། སྐབས་རེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་ལས་ལོ་ན་རྒན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཨ་ཕྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡོད། བོད་དབུས་གཙང་གི་སྐད་དུ་རྨོ་མོའམ། རྨོ་བོ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན།

ཨ་ཕྲུག ༡. བུ་ཕྲུག ༢. རྒྱུག་ཁྱིའམ་དགོས་ངེས་སྐབས་བསྐུལ་རྒྱུའི་གཡོག་པོ།

ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཚེ་ཆོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་གསལ།

ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི། ཨ་དག་ཚིག དྷཱུ་ཏཱི་ནི་ཙ་སྟེ་གཉིས་བྲལ་གྱི་ཙའམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཙ་དང་། ཙ་དབུ་མ་ཡང་ཟེར།

ཨ་བའི་ཡི་གེ་ཉེར་དགུ། ཨ་ནས་བ་བར་སོ་སོར་བསྡུ་བའི་ཡི་གེ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་དགུ་དང་སྒྲ་ལྡན་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ།

ཨ་ཧྲི་ཏྲི་ཙ་མྦུ། རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་ཞེས་པའི་དོན།

ཨ་ཧྲུ་ཀ་ར། ཨ་ཧྲུ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ཨ་ཀ་ར་ནི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའོ། །

ཨ་མ་ཆེ་རིང་། (ཨ་མ་སེ་རིལ) ཨ་མ་ཆེ་རིང་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོར་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས་འབྲི་གུང་ཁུལ་དུ་ཞིང་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་བཙས་ཤིང་། འབྲི་གུང་གི་ལྷ་མོ་བའི་ནང་ཞུགས་ནས་ལྷ་མོ་འཁྲབ། དེ་རྗེས་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་ལྷ་མོ་བའི་སྐྱིད་སྡུག་ལ་བཙུག་པ་དང་། ཁོང་གིས་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་རྩལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཐོ་འཁྲབ་མོ་འཁྲབ་ཚད་མ་ཤེས་པ་མ་ཟད། སྐད་གདངས་སྙན་ལ་མགྲིན་ཁྲུག་ཡག་པ་སོགས་ཡོད་སྟབས་ཐོ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་གང་ཡང་བྱེད་ལ་རྒྱ་ཁྱུའི་འགན་ཡང་འཁུར་བ་རེད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག(༡༩༥༩)ལོར་སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་དེ་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མོ་ཚོགས་པར་བསྒྱུར་བ་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་ཨ་མ་ཆེ་རིང་གིས་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་། ཚོགས་གཙོའི་འགན་འཁུར་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོར་བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ནང་ཞུགས་པ། ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཞུ་ཡོན་སོགས་བྱས་ཤིང་། ཆུ་ཕག(༡༩༨༣)ལོར་སྐུ་འདས།

ཨ་མའི་འབྲས་བུ་རིགས་བཞི། ཕྱི་སྨིན་ནང་མ་སྨིན་པ། ནང་སྨིན་ཕྱི་མ་སྨིན་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྨིན་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྨིན་པའོ། །

ཨ་སེམས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ཉེར་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་བྱ(༡༥༢༧)ལོར་ཡབ་སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་ལྷུང་མོ་སྐྱིད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཤར་ཚོགས་གླིང་གི་བླ་བྲང་དུ་སྐུ་བལྟམས། གཞོན་ནུ་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༥༦༠)ལོར་ས་སྐྱ་དགོན་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་གྲངས་སོ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་སྦྲུལ(༡༥༦༩)ལོར《འཛམ་གླིང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རབས་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང》ཞེས་བྱ་བ་ལྟེགས་ཚོམ་མཛད་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ལེགས་པར་སྤེལ། འདས་ལོ་མི་གསལ།

ཨ་ཙ་ར་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། ཨ་ཙ་ར་དཀར་པོ་ཇོ་བོ་རྗེ། ཨ་ཙ་ར་ནག་པོ་ཕ་དམ་པ། ཨ་ཙ་ར་ཁྲ་བོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་སོ། །

ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏིའི་ལམ། ནང་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ། འཁོར་དང་བཅས་ན་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། ཁུ་ཁྲག་རླུང་གསུམ་འབབས་པའི་གནས་ཏེ། གཡས་ཀྱི་རྩ་རྐྱང་མ་ནས་ཁུ་བ། གཡོན་གྱི་རོ་མ་ནས་ཁྲག་འབབ་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་སྙིང་ཁའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་མདུད་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་དང་པོར་གང་དུ་ཆགས་པའི་གནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་རྒྱ་སྲན་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཐིམ་ཚར་བའི་རྗེས། རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དཀྱིལ་ནས་ཐོན་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ནས་ཤི་བ་ཞེས་ཟེར། ཐིག་ལེའི་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཐོན་པ་དང་། དེའི་རྟགས་གཤིན་པོའི་སྣ་བུག་ནས་ཁྲག་དང་། གསང་གནས་ནས་ཁུ་བ་འབབ་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བར་དོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

ཨ་ཡང་བོས། བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པ།

ཨ་རི་ཥྚ། ཨ་རི་ཥྚ་ཟེར་ཏེ། ཤིང་ནིམ་པའི་མིང་དུ་བཤད་དོ། །

ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་འོད་ཟེར། མཚན་གཞན་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ཡང་ཞུ། རྗེ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་རྟ(༡༧༢༦)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་ནས་རྒྱ་ལི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་དར་མཆོག་གི་སྐུ་གམ་དུ་བཅར་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་གིས་མཚོན་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་ཁྱི(༡༧༤༢)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས། སེར་བྱེས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐུགས་གཉེར་མཛད། ཕྱུར་བུ་ལྡོག་ཏུ་ལོ་དྲུག་གི་རིང་རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་ནས་ཟབ་ཆོས་གསན་པ་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་གླང(༡༧༦༩)ལོར་རྭ་རྒྱ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་བདེ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། སེར་བྱེས་ལྷར་གྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས། རི་བོ་དན་ཏིག་ཏུ་མཚམས་ཁང་དང་ཇོ་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དེར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང་དགོན་སྡེ་དར་བར་སྤེལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཕག(༡༨༠༣)ལོར་སྐུ་གཤེགས།

ཨ་ཞོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་གསེར་ལྡོངས་དབེན་གནས་སེང་གེ་རྫིའི་ཉེ་འདབས་ལྷུང་ལུང་ཞེས་པར་ལྡོང་གི་རིགས་སུ་ཡབ་ཆོས་འབུམ་རྒྱས་དང་ཡུམ་ཀླུ་མོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་གླང(༡༨༠༥)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཐོག་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་རོང་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་མཁྱེན་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་དགེ་འདུན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད་འགོ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། མཚན་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ཟིན་ཏེ་ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དང་། གསེར་ཁང་པ། སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཀུང་སྐྱའི་རི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུན་རིང་

བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་དགུའི་ཐོག་རོང་པོར་ཕེབས་ནས་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྐུ་ཚེའི་རིང་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བའི་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཟིན། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ལྕགས་འབྲུག(༡༨༨༠)ལོར་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། བཀའ་རྩོམ《འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱུང་བར་གནས་པའི་ཆོ་ག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ》ཞེས་བྱ་བ་དང་།《སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཟུར་རྒྱན་བདེ་བ་ཅན་དུ་བགྲོད་པའི་སྐྱུར་ལམ》《བླ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྒྱས་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་འདོན་བསྒྲིགས》《ཟབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་གདམས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ》《དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བཅུ་ཚའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ངག་འདོན་བསླབས་ཆོག་ཏུ་བཀོད་པ》སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་ལྷག་མཛད། དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱི(༡༨༨༨)ལོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར། སོག་པོ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པ་ཡང་ཞུ་བ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཡོས(༡༧༥༨)ལོར་སོག་ཡུལ་ཨ་ལག་ཤ་ཞེས་པའི་སའི་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གྲྭ་བཙུན་མཛད་ཅིང་། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། རྗེ་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་རིག་གནས་ཁག་ལ་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་རྒྱས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་དུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་ཕག(༡༧༨༡)ལོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ཐོག་རྗེ་རམས་པ་ལྷ་ཞིའི་དྲུང་ནས་སྐད་ངག་སོགས་རིག་གནས་ཁག་གསན་སྦྱོང་གནང་། ཕྱིས་སུ་མདོ་སྨད་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤེལ། ཕྱག་རྩོམ་ཡང《ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ》《སྐད་ངག་གི་དཔེར་བརྗོད》《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ》སོགས་མང་དུ་མཆིས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མ་མཇལ་བས་མཛད་རྗེས་ཆ་ཚང་བ་འགོད་དཀའ་ལ། འདས་ལོ་ཡང་ཞིབ་ཆ་འགོད་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་དོན་འགྲེལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ཞེས་པའི་མཇུག་བྱང་དུ། རང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་མོ་ཡོས(༡༨༣༡)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཞེས་གསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་ནས་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་མཁས་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བས། ཕལ་ཆེར་དེ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྐུ་གཤེགས་པར་མངོན།

ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༨༡༤)ལོར་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་སྟོད་ཀྱི་ཆར་གཡུ་འབྲོང་ཁྱུང་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་ལྟེ་ཐང་དུ་ཡབ་མགོ་རུས་མཁར་བྱམས་དང་ཡུམ་སྙིང་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་རྫོང་དཀར་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་མང་པོ་ཚེགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། རྫོང་ཆུང་པཎྜི་ཏ་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྨྲ་བའི་མཁན་པོར་གསོལ་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་བཞེས། དེ་ཉིད་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ཅིང་རིག་གནས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱང་མོད་མི་དམའ་བ་ཞུས། རོང་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ལས་སྒྲ་སྙན་དག་སྨན་རྩིས་སོགས་རིག་གནས་དང་། རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་ཉི་མ་ལས་བསྡུས་རྟགས་བློ་གསུམ་སློབ་སྦྱོང་རྡོ་ཙུས་ཐུག་པ

མཛད། གཞན་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེ། བསེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ། བྲག་ལུང་མཚོ་ཁ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིར་ཆོས་ལུང་མང་དུ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ས་ཕག(༡༨༣༨)ལོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་གསེར་ཁང་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཇལ་ཏེ་སྲིད་དབོན་གྱི་སྟན་བརྒྱུད་མཐའ་དག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་དུ་བསྐྱིལ། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་གྱི་རིང་དབེན་པའི་གནས་གང་འགོལ་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཤ་སྟག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད། གཞན་ཡང་ཤེང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དང་གྲུབ་ཆེན་སྐལ་བཟང་གྲགས་པ། རྗེ་རམས་པ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཀའ་དང་མན་ངག་གི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྲིད་པར་ཕྱི་མ་ལས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྣམ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་ཚང་བར་མནོས་པས་དུས་འདིར་སྲིད་དབོན་གྱི་གདམས་པའི་བང་མཛོད་གཅིག་པུར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་མེ་སྦྲུལ(༡༨༥༧)ལོ་ནས་གཞན་དོན་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་དབུ་བརྩུགས་ཏེ། སྔོ་མེ་མཆོད་རྟེན་སྐྱེ་དང་། ཕེས་ཐང་། རྫོང་དཀར། སྐུ་འབུམ། རྩེ་གཞུང་། ཀ་རིང་བཅས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། ཁྲིད་པར་དུ་བླ་མ་ཆེ་དགུ་ཤར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ། བདེ་ཡངས་ནོ་མོན་ཧན། མཚན་སྒྲོགས་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སྟོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མི་ཉུང་བ་མན་ངག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་བརྒྱ་ལྷག་བཀྲལ་བ་གནང་། གསུང་འབུམ་པོད་གཉིས་ཙམ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། གཞན་ཡང་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་དང་། ལྕགས་མཁར་ཟུར་དགུ་པ། ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་ཆེན། ལྷམ་སྲིང་། ཀླ་ཊ་པ་ལའི་གཏོར་ཆེན། ཡ་མ་ར་ཛའི་སྒོ་ནས་དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་གྲངས་ལས་འདས་པ་མཛད། ཆུ་ཕག(༡༨༦༣)ལོར་གཙང་མིག་དམར་དགེ་བཤེས་དང་མཇལ། ཆོས་བཀའ་གང་མང་གསན། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་གླང(༡༨༨༨)ལོར་ཚེ་ཏན་དགོན་དུ་ཞབས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་མཛད་པ་རླབས་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་སྤེལ་ཏེ་དགུང་ལོ་གྱ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཕྱ(༡༨༨༧)ལོའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཀ་རིང་དུ་སྐུ་གཤེགས།

ཨ་ཤོ་ཀ སྨྱ་ངན་མེད།

ཨ་ཡུ་བར་བ་ཏ་བྲ་ཡིན་དྲ། (爱育黎拨力八达普颜笃汗即元仁宗)ཤེང་བྱ་ལོ་པ། རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༣༡༢)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ(༡༣༢༠)ལོའི་བར་ཧྭང་ཁིང་ལོ་གཉིས། ཡན་ཡེའུ་ལོ་བདུན་བཅས་ལོ་དགུ་རིང་སྲིད་བཟུང་། མིང་ལ་བུ་ཡན་ཐུ་ཐེར། འདིས་འཛམ་དཀར་པ་སྒྲ་གདན་དྲངས་ཤིང་། འདིའི་རིང་ལ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་བྱུང་། རང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལ་འདས།

ཨག་ནམ། འདི་ནི་ཨ་ཙ་མ་ཞེས་པའམ་ཀྱི་མ་ཞེས་སེམས་སྐྱོ་བའི་ཚིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱ།

ཨང་མང་ཞེས་པ་བློན་པོ་གཅིག་གིས་རྗེ་ལོག་བྱས། (王莽)ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧན་ཁྲིང་ཏིའི(汉成帝)བློན་པོ་ཡིན་ཅིང་། ཁོ་པའི་ཨ་ནེ་ཝང་ཀྲེང་ཇུན་ནི་གོང་མ་ཧན་ཡོན་ཏིའི་བཙུན་མོ་དང་། གོང་མ་ཧན་ཁྲིང་ཏིའི་ཨ་མ་རེད། གོང་མ་ཧན་ཁྲིང་ཏིའི་དུས་ནས་བཟུང་ཝང་མང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ནང་མི་དགུ་ལ་གོ་གནས་ཡོད་པ་དང་། མི་ལྔ་ལ་སི་མ་ཆེན་པོའི་དཔོན་གནས་ཡོད་པ་རེད། གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཆེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཝང་ཁྱིམ་ཚང་གིས་བདག་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཝང་མང་ནི་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་ནང་དབང་ཆ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་སུ་གྱུར། ཁོ་པས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་ནང་ཤུགས་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱས་པ་དཔེར་ན།

ཁོ་པའི་བུ་གཉིས་པས་བྲན་གཡོག་བསད་པ་དེར་ཁྲིམས་ཐོག་གི་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་། བྲན་གཡོག་གི་སྲོག་ལ་འགན་སྲུང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ། ཐན་པ་དང་པོ་ཉེས་བྱུང་བའི་ས་ཁུལ་ལ་དོང་ཙེ་ཁྲི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཏོན་ནས་སྐྱོབ་གསོ་སྤྲད་པ། ཁང་པ་ཆེ་བའི་གྲུས་བཏོན་ནས་སྨན་བཅོས་ཁང་བཙུགས་པ། རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་སྡོད་སའི་ཁང་པ་བཙུགས་པ་སོགས་བྱས་རྐྱེན། མང་ཚོགས་ནང་ཁོ་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཐེབས་ཡོད། ཤིས་ཧན་གྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་གྲལ་རིམ་གྱི་འགལ་བ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེར་དོར་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་ས་ཞིང་ཚད་མེད་པའི་སྣོ་ནས་གཅིག་སྨྱུད་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞིང་པ་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཞིག་བྲན་གཡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནད་དོན་དེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ན་ཞིང་པ་རྣམས་ཡར་ལངས་ནས་གྱེན་ལོག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་ཚོས་རང་འགྱུལ་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བཏོན་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་པ་ཚོ་ཞིང་པ་རྣམས་གྱེན་ལོག་བྱེད་པར་སྐྲག་གི་ཡོད་པས། ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་མང་པོ་བཏོན་ཡང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། སྐབས་རེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ཞིང་པ་རྣམས་ལ་མགོ་བསྐོར་གཏོང་ཐབས་བྱས་རྐྱེན་གནད་དོན་སྔར་ལས་ཚབས་ཆེ་རུ་སོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་གོང་རིམ་འབྱོར་ལྡན་དབང་ཤེད་ཅན་གྱི་ཚབ་བྱེད་མཁན་ཝང་མང་གིས་ཐབས་ཤེས་རིམ་པ་གཉིས་བཏོན་པ་ནི། གོམ་རིམ་དང་པོ་དབང་སྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱིས་བཅོས་བསྒྱུར་ཞུ་བའི་ཁྲིམས་རྒྱུད་གཞན་དག་གིས་ཧན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ཚབ་བྱས་ནས་གོང་མ་གསར་པ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་རྒྱུ། གོམ་རིམ་གཉིས་པ་ས་ཞིང་དབང་མཁན་གྱིས་ཞིང་པའི་ས་ནས་བསྡུ་བའི་ས་སོགས་ཞུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཐབས་ཤེས་དང་པོ་ཁོ་པས་ལག་ལེན་དུ་འཁྱོལ་ཡང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པ་དེ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་མ་འཁྱོལ་ཞིང་། རྗེས་སུ་ས་གནས་ཁག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ལངས་པར་བརྟེན་ཝང་མང་གིས་གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ངོ་ལོག་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་བརྒྱད་པར་ཧན་རྒྱལ་རབས་རྩ་གཏོར་བཏང་ནས་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་བཙུགས་ཤིང་སྤྱི་ལོ༢༣བར་ལོ་ངོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་ས་ནི་སྔར་བཞིན་ཁྲང་ཨན་ལ་བྱས། ཝང་མང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་དེ་སྔོན་ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལག་ལེན་བསྟར་བར་བརྟེན། དེ་སྔོན་ཤིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ལངས་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལོག་དེ་སྔར་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གྱེན་ལོག་ཅིག་ཏུ་གོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་ནང་། གཙོ་ཆེ་བའི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་ཁག་བཞི་ཡོད། ༡. ལྷོ་ཕྱོགས་ཧུའུ་པེ་ས་ཁུལ་དུ་ཝང་ཁུའང(王匡)དང་ཝང་ཧྥེང(王凤)སོགས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་དང་། ༢. ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཧྲན་ཏུང་ས་ཁུལ་ནས་ཁྲི་མེས(赤眉)འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་། ༣. བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཟ་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུམ་གཉིས་ནས་ཐུང་མྲ(铜马)སོགས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་། ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ས་བདག་འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱིས་ཚབ་བྱེད་པའི་ལིའུ་ཁྲུང་དང་ལིའུ་ཤིའུ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་གྱེན་ལངས་དམག་དཔུང་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཞིང་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་མ་དེ་ནི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་ནང་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཁ་འཐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མཇུག་བསྡིལ་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་མཁན་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་ཁག་ཡིན་པས། ཚང་མས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཝང་མང་སྲིད་གཞུང་གསར་པར་ངོ་རྒོལ་བྱས་མཐར་ཝང་མང་གི་དམག་དཔུང་ཁྲི་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་གཏོར་ནས་ཝང་མང་བསད་ཐོག་དེའི་སྲིད་གཞུང་མགོ་རྙིང་སློག་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཨན། རྒྱབ་ཏུས་དང་པོའི་མིང་ངམ་རྐང་པ་འཆིང་བྱེད་བཙོན་ཆས་ཤིག་གི་མིང་།

ཨན་རྒྱང་གནམ་རྫོང་། དེང་སང་གཙན་ཚ་རྫོང་ཁོངས་སྡོན་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཕྱུག་ཡོད་སའི་ས་གནས།

ཨན་བན། གོང་མས་ས་གནས་ཁག་དང་ཞིང་ཆེན་ཁག་ཏུ་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་ལས་དོན་སྒྲུབ་པར་བཏང་བའི་སྐུ་ཚབ་བློན་ཆེན་ཞིག ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་གྲེང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ཆུ་ཡོས(༡༧༢༣)ལོར་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆིང་ཕྱང་བསྟན་འཛིན་ནས་ཇོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པར་བརྟེན་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་སྙིང་འཛུགས་བྱས་རྗེས། ཡུང་གྲེང་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་མེ་རྟ(༡༧༢༦)ལོར་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་དུ་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་གཏོང་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ཡུང་གྲེང་ཁྲི་ལོ་ལྔ་པ་མེ་ལུག(༡༧༢༧)ལོར། བོད་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ་དང་། ལུམ་པ་བ། སྦྱར་ར་བ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བློན་དའི་ཆིང་སྦྲ་དུར་དམར་གསོད་བཏང་ནས་ཟིང་འཁྲུག་བསླང་རྗེན། བོད་ས་གནས་སུ་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་རྒྱུན་སྡོད་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི(༡༨༡༢)ལོར་ཏ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་རྗེས་བོད་ས་གནས་སུ་ཨམ་བན་སྡོད་མི་དགོས་པར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའོ། །

ཨམྦུ་ཏ། 《བདེ་ཆོས》ལས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་མཐོ་ལ་མཐའ་དམའ་བའི་རི་བོ་སྙིང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ཨམྦུ་ཏ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་མཆོད་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

ཨམ་གཅིགས་བསྡམས། འདི་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའི་རྣམ་འགྱུར། ཡ་སོས་མ་མཆུ་མནན་པ་ལ་ཟེར།

ཨར་ལྕུག ལུག་གི་ཨར་ལྕུག་ལ་རྩེད་མོ་རྩེད་སྟངས་ཤིག་སྟེ། ཨར་ལྕུག་གི་མདུན་ཕྱོགས་ཚིགས་མེད་པ་ནི་ར་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཚིགས་ཡོད་པ་ལུག མིའི་རྣ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ནི་རྟ། ལྟམ་གྱི་མཐིལ་འདྲ་བ་ནི་བོང་བུ་ཡིན་ཞེས་མིང་འདོགས་སྲོལ་ཡོད།

ཨར་ཙོའི་ལས་ཁྲུངས། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་སྟེ། གཏན་འཛུགས་ཨར་པོའི་ལས་ཁུངས་སུ་དོ་དམ་ཛ་མཁན་གཉིས་དང་། གནས་ལྔ་པའི་ལས་ཚན་སེར་སྐུ་གཉིས། ལས་བྱ་སེར་སྐུ་བཞི། ཕྱོགས་འགྲོའི་གཉེར་ནང་བརྒྱད་བཅས་ཡོད། དེའི་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ནི། རྩེ་པོ་བྲང་གིས་གཙོས་པོ་བྲང་ཡས་མས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་། ར་ཆེ་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་གཞན་ཡང་དམག་སྒར། སྨན་རྩིས་ཁང་སོགས་གཞུང་ཁང་གང་ཡོད་ལ་ལོ་ལྟར་ཉམས་གསོ་ཞུ་དགོས་པའི་རིགས་དང་། གསར་སྐྲུན་བཅས་ལས་ཁུངས་དེ་རང་ནས་འགན་ལེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་འཁོར་ཨར་ལས་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་གཞིགས་པས་འབྲུ་དངུལ་དགོས་རིགས་བཀའ་ཤག་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ལ་སྙན་སེང་གིས་འབོར་འཁྱེར་ལག་འཛིན་དུ་བཀོད་ཐོག་དངུལ་འབབ་གྲུ་བཞི་ལས་ཁུངས་དང་། འབྲུ་འབབ་དབུས་གཙང་རྫོང་གཞིས་གང་འོས་ནས་བཏོན་རྒྱ་ཞུས་ཏེ་ལོ་འཁོར་གཉིས་གསུམ་རེའི་མཚམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་བྱུང་སོང་རྩིས་ཁྲ་ཕྱུལ་ཐོག་ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་རྟེ་བག་ཡོད་མེད་རྩིས་ཞུས་ཀྱིས་གཞི་ནས་རྩིས་ཁྲར་དག་མཆན་དང་། ངོ་དམ་པར་གཙང་འཛིན་ཞུ་དགོས་པ་བཅས་རེད།

ཨར་བྱང་རྒྱབ་ཡེ་ཤེས། (དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས)སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཐོག་མར་གསར་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་དང་། རྒྱང་རོ་སངས་རྒྱས་འབུམ་བཅས་དང་མཉམ་དུ་ཞུས་དག་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན། དམ་པ་འདིས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི(༡༡༤༤)ལོ་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད་པར་གསུངས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་སྟག(༡༡༣༤)ལོར་ཕག་མོ་གྲུ་པ་བསྙེན་རྫོགས་གནང་སྐབས་དམ་པ་འདིས་གསང་སྟོན་མཛད་པར་ཕག་གྲུའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་བ་དང་རྫོག་ལོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ(རབ་བྱུང་

དང་པོའི་ས་ཕག(༡༠༥༩)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་གླང(༡༡༠༩)ལོ་བར)ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པ་བཙས་གཞིར་བཟུང་ནས་བརྟག་སྐབས། དམ་པ་འདི་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད་སྐབས་ཇོག་པོ་ཟླ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སོང་ཟིན་པ་ར་འཁོད་ཅིང་དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བླ་མ་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༢༦༦)ལོར་གཤེགས་ནས་འཕྲུངས་པས་ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད་པའི་ལོ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི(༡༡༤༤)ལོ་ནས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་འཁྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༢༦༦)ལོ་བར་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་འགྲིག་པར་སྣང་།

ཨཱུ་དེ་བ། (སློབ་དཔོན་ཨུ་དེ་བ)བོད་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ཟེར། འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་སློབ་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་བརྩི་བཀུར་དང་དད་གུས་ཞུ་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མ་ཟད་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་ཏ་ཙང་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བཤད་སྲོལ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་སིཾ་ཧ་ལའི་གླིང་གི(དེང་སང་གི་ཤྲི་ལངྐ)རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཚལ་ནང་གི་མེ་ཏོག་པདྨའི་ནང་བརྫུས་ཏེ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་མ་ལྟར་ན། སིཾ་ཧ་ལ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་པཉྩ་ཤྲི་གམ་ཞེས་པའི་སྲས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཚུལ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》གི་ནང་གསལ། མཁན་པོ་ཧེ་མ་དེ་ཝ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཕེབས། སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་ཕེབས་པ་དང་སྟབས་ཁེལ་ནས་མཇལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐུ་འདས་ཁར་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་སྟེ། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་གཞི(ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་ཧྲེན་གཞི)བཙུགས། བྲམ་ཟེ་ཁྲབ་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་པ་རྩོད་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་དེ་ཕམ་པར་མཛད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་པའི་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ན་ཡིན་དྲ་དགོན་པར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རང་དུ་བཞུགས་ནས་དེར་སྐུ་འདས། སློབ་དཔོན་འདིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ《དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ》 དེ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ《དབུ་མ་ལག་པའི་ཚད》 དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ《འཁྲུལ་བ་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ》 མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ《ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས》 གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཏན་ལ་འབེབས་པ《སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ》 དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ《སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང》 སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ཆོ་ག་ལ《རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་དཀྱིལ་ཆོག་སྙིང་པོ་མདོར་བསགས》 བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ《རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་སྒྲུབ་ཐབས》ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་རྣམས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་སྔགས་ཕྱོགས་པོད[ཟ]པ་དང་། མདོ་ཕྱོགས[ཙ]པའི་ནང་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང》དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

ཨཱུ་པ་ལོ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར།

ཨལ་པ་ཏན་ཁན། (阿骨打)(ཨལ་ཏན་ཏན)འདི་ཕལ་

ཆེར་སོག་པོའི་སྐད་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། སོག་པོའི་སྐད་དུ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཚེ་སེར་གྱི་བོད་ཡིག་ནང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྒྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་སྐད་དུ་ཅིན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་སོག་སྐད་དུ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་མིན་ནམ་བརྟག གང་ལྟར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ཐའི་ཙུའུ་ཨ་ཀུས་ཏཱ་ལ་ཟེར། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ནི་ཐོག་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་ཧེ་ལུང་ཅང་དང་སུང་ཧྭ་ཅང་གཙང་པོ་གཉིས་འབབ་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་ཇུད་ཀྲེན(女真)མི་རིགས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སུད་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་མི་རིགས་དེའི་མིང་ལ་ཧེ་ཧྲུའེ་སྨོ་ཧེ(黑水靺鞨)ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ལྔའི་སྐབས་སུ་ཇུད་ཀྲེན(女真)ཟེར་བར་མིང་བསྒྱུར་བྱས། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཇུད་ཀྲེན་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཞིང་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར། ཇུད་ཀྲེན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ཨ་ཀུས་ཏཱ(阿骨打)ཟེར་བས་ཇུད་ཀྲེན་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༡༥ལོར་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་ཐོག་མར་བཙུགས་པའི་མིང་ལ་ཅིན(金)རྒྱལ་རབས་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཐོག་མར་ཧུའི་ཉིང(会宁)(དེང་སང་ཧེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཨ་ཁྲང(阿城)ལ་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་ཧེ་ལིང་གཡང་ཝང(海陵王)ཟེར་བས་རྒྱལ་ས་ཀྲུང་ཏུའུ(པེ་ཅིན)དུ་སྤོས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཞོན་ཙུང(宣宗完颜珣)གི་སྐབས་སུ་ཧོ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའེ་ཧྥིང(开封)ལ་སྤོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་ཝང་ཡན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༡༥ནས་༡༢༣༤བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏའི་དམག་དཔུང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༢༣༤ལོར་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་མཇུག་བསྡུས་པ་ཡིན།

ཨི་རོ་ལེགས། (རོ་ལེགས་ཞེས་པའང་སྣང)བོད་རྒྱལ་བཙོ་ལྔ་པ། ལེགས་དྲུག་གི་ཡ་རྒྱལ། ཡབ་འབྲོང་ཞི་ལེགས་དང་ཡུམ་ས་སྨན་བུ་མོའི་སྲས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མང་ན་འགྲན་ཟླར་གྱུར་པས་གཅིག་རྒྱལ་སར་བཞག་ནས་གཞན་ཐང་མཚམས་སུ་འབེབས་པའི་སྲོལ་གཏོད་དེ་དེའི་གཅེན་པོ་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ་པ་རིགས་ནི་ཡར་གར་གནང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞང་ལྔ་གཅེན་པར་གྲགས། དེ་ནས་བཟུང་སྤུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ལ་སྲས་འགའ་བྱུང་ན་འོས་པ་ཞིག་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཐང་མཚམས་སུ་ཕབ་པ་ཞེས་ཟུར་དུ་འཇོག་གོ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐུ་བོན་ཨ་ལ་དུན་ཙུག་གིས་བྱས། སྐུ་ལྕམ་རྨང་ལེགས་སམ་སྐུ་ལྕམ་སྨད་ལེགས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་སྲས་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྡེ་འཁྲུངས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ནང་ལེགས་དྲུག་གི་རིང་ལ་འཆིང་བ་རྩེ་དྲུག་སྟེ། སྟག་རྩེ། ཀོང་རྩེ། ཡང་རྩེ། ཁྲི་རྩེ། རྩེ་མོ་ཁྱུང་རྒྱལ། ཁྲི་བཙིགས་འབྲུམ་གདུགས་བཅས་བཙིགས་ཞེས་འཁོད། གཞན་ཡང་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ས་ལ་ལེགས་དྲུག་གི་རིང་ལ་བོན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་དར་ཞིང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ནི། ནད་ཀྱིས་གདུང་བ་སྨན་གྱིས་གསོ། །གདོན་གྱིས་གཙེས་པ་སྔགས་ཀྱིས་བཅོམ། །ཐས་རྒྱུད་འཆི་འཕོ་རྩིས་ཀྱིས་བཏུལ། །ཕས་ཀྱིས་རྒོལ་བ་སྐྲས་ཚར་གཅོད། །ཅེས་འཁོད་དོ། །ལེགས་དྲུག་བང་སོ་གཡའ་སྤང་མཚམས་སུ་བཏབ། སྤང་ལ་འཇའ་ཚོན་རྒྱས་པ་འདྲའོ་སྐད།

ཨུ་ཁང་། རང་བྱུང་འཕགས་པ་མཆེད་ལྔའི་ནང་ཚན་བལ་ཡུལ་མཐིལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཡམ་བུ་ཡ་འགལ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཨུ་རྒྱན་པདྨའི་རྒྱ་གར་མཛད་པ་བཅུ་གཅིག ཐང་ཡིག་ལས། ༡. འགྲོ་འདུལ་དགོངས་མཛད་པད་མའི་ལྷུམས་ཞུགས་མཛད། ༢. རབ་བྱུང་བསྣམས་མཛད། ༣. རྒྱལ་སྲས་རོལ་རྩེད་མཛད། ༤ རབ་ཏུ་བྱུང་མཛད།

༥. དཀའ་ཐུབ་སྣ་ཚོགས་མཛད། ༦. བདུད་དཔུང་བཅོམ་མཛད། ༧. སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཛད། ༨. ཆོས་འཁོར་བསྐོར་མཛད། ༩. བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་མཛད། ༡༠. བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད། ༡༡. མི་ནུབ་གཏེར་སྦེད་མཛད།

ཨུ་རྒྱན་པདྨའི་བོད་དུ་གྲགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཅིག འགྲོ་དྲུག་དོན་མཛད། བརྒྱད་ལྷ་ཆེ་བ་མཛད། ལྷ་འདྲེ་བརྟུལ་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་མཛད། མདོ་རྒྱུད་བསྒྱུར་མཛད། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་མཛད། སྦྱོར་སྒྲོལ་གཉིས་མཛད། མནན་བསྒྲིགས་འཕང་གསུམ་མཛད། དུས་བཞི་མཁྱེན་མཛད། བསྟན་ཞབས་གཏེར་སྦྱོང་མཛད། རྒྱ་བོད་དྲིན་ཆེ་གང་ལ་གང་འདུལ་མཛད།

ཨུ་ཐའི་ཧྲན། ར་སྡེའི་ནང་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཨུ་དུམ་ཝ་ར། ལོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མེ་ཏོག་ཐེངས་རེ་ཤར་བའི་ཤིང་ཞིག་གི་མིང་།

ཨུ་པ། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་ནང་ཚན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་གྲས་ལ་ཟེར།

ཨུ་པ་ལི། རྒྱ་གར་སྐད། ཉན་ཐོས་ཉེ་བར་འཁོར།

ཨུ་ཙ་ཧྲིང་ག མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །

ཨུཏྤལ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་སྙེ་ཐང་དུ་བཞུགས་དུས་འབྲོམ་ལ་མེ་ཏོག་གི་སྐོར་ལ་འཕྲོས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ། ཇོ་བོས་སྤང་རྒྱན་འདི་ཨུཏྤལའི་རྒྱུ་རུ་འདུག བོད་གྲང་བས་ཁ་མ་ཕྱེ་བར་ལུས། མེ་ཏོག་ཤང་ཤང་ནི་རྒྱ་གར་ལ་མེད། ཡོད་ན་ངས་གསེར་འཛལ་གསུངས། བོད་ལ་སྟོན་ཀ་ཤར་བའི་སྤང་རྒྱན་མེ་ཏོག་མདོག་སྔོ་ནག་སོགས་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད། ཇོ་བོས་མཉེས་པོ་གནང་བའི་མེ་ཏོག་ཤང་ཤང་ནི་ཤང་དྲིལ་མེ་ཏོག་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ནི་སྤང་གསོངས་དང་། ནགས་ཡོད་སའི་ཆུ་འགྲམ་ལ་སྔོང་པོ་ཡལ་ག་མེད་པ་འཛུངས་པོ་འཛམ་སང་དང་མེ་ཏོག་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་ཁ་སྦུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད།

ཨུཏྤལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྙིང་བུའི་ཛེས་སུ་བཞིན་རས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ལྷ་བུའི་རྣ་རྒྱན་འཆང་བ། (སོག་ཕྲེལ། སོག་རྣ)དེ་སྔོན་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དྲུང་འཁོར་སྐུ་བོ་ཆོས་རྣ་བ་གཡོན་པའི་རྩེར་སོག་རྣ་དང་། སོག་ཕྲེལ་ཟེར་བ་གཡུ་བྲ་སྤྱངས་པ་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་གདོང་གི་གཡོན་དུ་འདོགས་པ་ན། མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོས་གང་བའི་སྙིང་གི་ནང་དུ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ལྷ་བུའི་གདོང་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་བཏགས་བྱས་པ།

ཨོ་དྭགས་གཉལ་གསུམ། སྔོ་ཁ་ཨོ་ཡུལ་དང་། དྭགས་པོ། གཉལ་སྟེ་བཅས་ཡིན།

ཨེ་བུས་པའི་ལི། (ཨེ་ཕུ་པེ་ལི)ཨེ་བུས་ཏེ་མན་ཇུའི་སྐད་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་གོང་མའམ་རྒྱལ་པོའི་མག་པ་ལ་ཟེར། རྒྱ་སྐད་དུ(额驸)ཞེས་པ་ཚིག་མཛོད་དུ་གསལ། པའི་ལི་སྟེ། པའི་སི་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བའི་གོ་ས་ཞིག་ཡིན།

ཨེ་དམར་སྣང་། ཤངས་རྣམ་གླིང་རྫོང་གི་མངའ་ཁུལ་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་བ། ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་མངའ་ཁོངས་ས་ཁུལ་རྣམས་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྐབས་ཁྲིམས་སྐོར་རང་བཙན་གྱི་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གང་ལགས་ཤེ་ན་སྡེ་པ་ལྷ་རྒྱ་རིའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་ཞེས་སྔོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཆུ་གསུམ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སོགས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་བ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་སྲས་གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུང་། དེའི་སྲས་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན། དེའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་བ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ། དེའི་སྲས་གསུམ་གྱི་འབྲིང་བ་འོད་ལྡེ། དེའི་སྲས་བཞིའི་གསུམ་པ་ཁྲི་ཆུང་འདིས་ཡར་ལུང་འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་སྐུ་མཁར་ཕྱིང་དཀར་སྟག་རྩེ་བཟུང་། དེའི་སྲས་འོད་སྐྱིད་འབར། དེའི་སྲས་གཙང་ཚ་སྟོན······

ཏྲུག(བདུན)བྱུང་བའི་གང་ཉུང་ཞིག་གི་བརྒྱུད་པ་ལས། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དུས་སུ་གདན་ས་མཐིལ་གྱི་མདར་བཙན་པོ་ཚ་བ་རོང་པ་ཞེས་པའི་མི་དཔོན་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ནང་སོ་མདའ་སྣང་པས་ཨེ་སྟོད་ཆུ་ཚན་ཁ་ཞབས་སུ་རི་ལ་ཙ་རྒྱ་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ན་གཞིས་ཀ་བརྩིགས་པས་རྒྱ་རི་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཕག(༡༤༤༣)ལོ་ཙམ་ནས་ལྷ་དགུ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བྱུང་བ(ཏྭ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིར་ཐེབས་པའི་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ༡༤༩༨ལོར་ལྷ་དགུ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འདས་པའི་འདས་མཆོད་ལ་ཨེ་རི་སྐོར་གདན་དྲངས་ཞེས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པའི་ཤོག་གྲངས༨༣ལས་བཤད)དེས་ཨེ་རི་སྐོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་ནས་ཡུལ་གྱི་དཔོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རི་སྐོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་གཞིས་ཆགས་ནས་ཕོ་བྲང་བཟུང་བ་དང་སྦྲགས། རྒྱ་རི་དགོན་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་རྒྱལ་རྒྱུད་དེའི་མིང་ལ་ལྷ་རྒྱ་རི་ཞེས་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་སོར་རྒྱལ་རྒྱུད་དེའི་ཁྱིམ་ཚང་དང་དགོན་སྡེའི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡིལ་ནས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་རེད། ས་སྐྱ་པ་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་དུས་སུ་འང་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ས་ཁུལ་དུ་སྤྱིར་ན་ཁྲིམས་སྐོ་རང་བཙན་ལྟ་བུར་གནས། གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཏེ་ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་བཙུགས་རྗེས་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་མངའ་ཁོངས་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་ལྷ་རྒྱ་རི་བ་འདི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ལ་སོང་སྟབས་བདག་རྐྱེན་དུ་དེ་གའི་ས་ཁུལ་ལ་ཕ་ཚ་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་བཀའ་མཆན་གནང་བ་ནས་བཟུང་། ལྷ་རྒྱ་རི་བས་དགེ་ལུགས་པར་འོས་འགན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་ཆ་ཤས་ཤིག་སྒྲུབ་དགོས་པར་བརྟེན་ཁྲིམས་སྐོ་རང་བཙན་བྱེད་ཙམ་ལ་གྱུར། དེ་ལྟ་ནའང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་མངའ་ཁུལ་དུ་རྫོང་དཔོན་གཏོང་ལམ་མེད་པར་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་རེད། ལྷ་རྒྱ་རི་བ་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་བཀའ་ཤག་གིས་དཔོན་རིགས་མངག་གཏོང་གིས་ལྷ་གདོང་ཤན་ཁར་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ཁྲི་འདོན་དང་བག་སྟོན་སོགས་ལའང་བཀའ་ཤག་གིས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དཔོན་རིགས་རྟེན་ཞུར་གཏོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་གྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ལྷ་རྒྱ་རིར་དཔོན་རིགས་མངག་གཏོང་གིས་གོང་མའི་བཀའ་རྒྱ་སྒྲོག་སྒྲུང་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་སྲས་སྲོས་ཚོར་རྒྱ་ཡིག་སློབ་མཁན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཀྱང་གཏོང་ལམ་ཡོད། ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི(ཤེ་ཆེན)བའི་དབང་སྒྱུར་ཁྲིག་གཞི་ནི། ཕྱག་མཛོད་མི་གཉིས། དེའི་འོག་ལྷ་རྒྱ་རི་དགོན་དང་། གཞིས་ཀ་བདག་སྐྱོང་བ། རྒྱལ་པོ་ཚང་གི་ལས་གཉེར་བ། གཞིས་ཀ་བདག་སྐྱོང་བའི་འོག་ཏུ་གཞིས་དཔོན་དང་ཚོ་དཔོན། དེའི་འོག་ཏུ་གཉེར་པ། དེའི་འོག་ཏུ་གད་པ། བཀར་པ། ཁང་གཉེར། གཉེར་ཆུང་བཅས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཚང་གི་ལས་གཉེར་འོག་ཏུ་གན་པོ་དང་། གན་པོའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་མི་བཅས་ཡོད། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ཁྱིམ་གཞིས་དེ་ཁག་གསུམ་ལ་གྱེས་ཤིང་། སྲས་ཆེ་བས་མ་ཁང་བཟུང་ནས་དབང་ཆ་རྒྱུད་འཛིན་བྱས་པ་དང་། སྲས་འབྲིང་བས་ཤར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་སྟབས་ཤར་བྱང་ཟེར་བ་དང་། སྲས་ཆུང་བས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་སྟབས་ཤར་ལྷོ་ཟེར་ཞིང་། ས་ཞིང་དང་ཞིང་བྲན་ཚོ་ཡང་ཆ་བགོས་བྱས། བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་མ་བྱས་གོང་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་དབང་དུ་བསྒྱུར་བའི་ས་ཁུལ་ནི་ཨེ་ལྷ་རྒྱ་རི་དང་། ཟངས་རི། རྒྱ་ཚ། ལྷུན་རྩེ་བཅས་རྫོང་ཁག་བཞི་ཙམ་དང་གཞིས་ཁག་བཅུ་དགུ། འབྲོག་ར་དགུ། ས་ཞིང་འདོན་ཏྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད། སྒོ་ཕྱུགས་བདུན་སྟོང་། ཞིང་བྲན་དུད་ཚང་ཉིས་སྟོང་། མི་སེར་སྟོང་ཕྲག་དགུ་ལྷག་ཙམ་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི

གཟིམ་ཤག་ལ་ཐད་ཀར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་གྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ཁང་བཅོ་ལྔར་ནང་ཟན་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་གཟིམ་ཤག་ནི་ས་གནས་དེ་གའི་སྲིད་གཞུང་ཡིན་ཞིང་། དེས་ས་གནས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཚོག་ལ་ཁྲིམས་ཆས་དང་བཙོན་ཁང་སོགས་བཙུགས་ནས་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་དབང་ཡོད། དགུ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》ལྕགས་དཔར་མའི་ཤོག་གྲངས༢༤༨ནས༢༥༡པར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས། ཡང《སྔེ་པ་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་གདུང་རབས》ཟེར་བྱུང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་པ་དེ་བཞིན་ཐད་གཅོད་རྒྱུ།

ཨེར་ཀ་ཝུན་གྱི་ཆོས་ལུགས། (也里可温教)སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་གོང་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བོན་ནག་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་འདྲ་བར་མི་ལ་ན་ཚ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ར་ལུག་དང་། འབྲི་གཡག རྟ་སོགས་སྟོང་ཕྲག་ནས་བཅུ་ཕྲག་གི་བར་བསད་ནས་ཤ་ཁྲག་གིས་དམར་མཆོད་འབུལ་བའི་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། སོག་ཡུལ་དུ་ཆོས་ལུགས་དེ་ཐོག་མར་གང་ནས་བྱུང་བ་དང་ཁོ་ཚོའི་ལྷ་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ད་ལྟ་མ་མཐོང་།

ཨེར་རྟེ་ནི་ཨེར་ཁེ། འདི་གུ་ཤྲི་ཏན་གྱི་བུ་བཞི་པ། ཏཱ་ལེན་ཐའི་བུ་ཨ་ཆི་ཐཱ་ཐུར་མགོན་པོ་ལ་བུ(ཨེར་རྟེ་ནི་ཨེར་ཁེ་ཐོ་ཕང་། ཐུན་ཆོགས། ངག་དབང་གྲགས་པ)གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ།

ཨེལ་ཐི་མུར་ཐ་ཤྲིས། (阿铁木儿太师)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མི་ཐོག་ཁ་ཤས་རིང་བློན་ཆེན་བྱེད་མྱོང་བ་ཞིག

ཨོ་དཀར་མཚོ། བ་ཡོག(བོད་ལྗོངས་མཁལ་ཁྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཁོངས)ཁོངས་སྲིབ་སོའི་ཤུར་ཨོ་དཀར་མཚོ་ཞེས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤོད་རྒྱུན་ལ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་སྲིན་མོ་བཏུལ་བའི་གནས་རེད་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཟླ་༦པའི་ཚེས་༡ནས་ཚེས་༡༥བར་གནས་སྐོར་ཕྱི་བ་ཟེར་ནས་དེའི་རིང་མཚོ་མཇལ་ཡོད་སྐད་དང་དེང་སང་ཡང་ས་ཁུལ་གང་ས་ནས་མཚོ་མཇལ་དུ་ཡིབས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྐད།

ཨོ་གོ་ཏའི་རྒྱལ་པོ། (窝阔台)ཇིང་གིར་ཏན་གྱི་བུ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལུག(༡༡༨༧)ལོར་སྐྱེས། རང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་བྱི(༡༢༢༨)ལོར། ཇིང་གིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་སྲིད་དབང་བཟུང་དུ་བཅུག་པ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་སྦྲུལ(༡༢༣༣)ལོ་བར་ལོ་ངོ་དྲུག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཨོ་རྒྱན་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ།

ཨོ་རྒྱན་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་གསུམ། ཐུ་མ་རྒྱལ་པོ་ཛ་སྐྱེ་གླེགས་བམ་གྱི་ཆར་བབ་པ། བར་པ་ཤཱཀྱ་བྷུ་ཏིའི་ཡབ། ཕྱི་མ་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོའོ། །ཡང་ན། ཐུ་མ་སྟོན་པས་གསང་འདུས་གསུང་བ། བར་མ་རྒྱལ་པོ་ཛ་སྐྱེ་རྒྱུད་དེའི་ཆར་བབ་པ། ཕྱི་མ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོ། ཡང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བཞེངས་ནས་འདུལ་བ་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡབ་དོད་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་ཐུ་མ་ཆེ་བ། ཆང་ཚོང་སྐྱེ་ནས་འདུལ་བ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་བར་མ། ལྕགས་ཡིག་ཆེན་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཨ་ཙ་རྱ་ཏི་པ་ནི་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་ཆུང་བའོ། །

ཨོ་ཏན་ཏ་པུ་རི། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་མཆོག་ཅིག་སྐྱེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས"པ་ཊ་ཌ་ནས་ར་ཛི་གི་རི་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་བི་ཏར་ཤ་རིབ་ཟེར་བའི་གྲུ་ཟན་ལ་སླེབས་ཤིང་དེ་ནས་ནུབ་ཏུ་བལྟས་ན་བྲག་རི་ལེབ་མོ་ཞིག་མཐོང་བ་དེ་ཨོཏནྟ་པུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤུལ་ཡིན་ཟེར། སྔོན་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་རྒྱ་གར་ན་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་བསམ་ཡས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བཞེངས་པ་ཡིན། ས་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་གནས་ཀྱི་ཤུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་སྣང་། རི་འདི་ནི་ནཱ་རོ་པའི་བཞུགས་གནས་ཕུ་ལ་ཧ་རི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི

འདུག་སྟེ། ཆག་ལོའི་རྣམ་ཐར་དུ་ན་ལན་ཏྲའི་བྱང་ངོས་ཚ་འབོག་གཅིག་གི་ས་ན་རི་དེ་ཡོད་གསུངས་ཤིང་། ན་ལན་ཏྲའི་བྱང་ན་རི་འདི་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ཡེ་མེད་ལ། རིའི་དབྱིབས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་གུག་པ་ལྟར་ཡོད་པས་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང་ཡང་འགྲིག”ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཨོ་ཏི་ཤི་ཤ། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཞིག་སྟེ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་མི་རིང་བའི་སར་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ནི་ཨོ་ཏི་ཤི་ཤའམ་ཀ་ལིང་ཀའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་སྔོན་གསང་སྔགས་དར་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་ད་དུང་ཡང་དེར་ནང་པའི་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཡུལ་དེར་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན(པུ་རི)ཛ་གད་ན་ཐ་བྲ་བའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྷ་ཁང་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཨོ་ཌི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས། ཨོ་ཌི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་རོལ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་འགར་གསལ།

ཨོ་ཌི་ཡ་ན། (འཕྲུར་འགྲོ། ཨོ་རྒྱན)རྒྱ་གར་གྱི་གནས་མཆོག་ཅིག་སྟེ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི《རྒྱ་གར་གནས་ཡིག》ནང་། པེ་ཤ་ཝར་ནས་ནུབ་ལ་གན་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ནས་ཀང་འགྲོས་ཀྱིས་ཕྱིན་ན་ས་ཏ་ཟེར་བའི་ལུང་པར་སླེབས་ཤིང་། དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན། ཡུལ་དེར་ཨོ་ཌི་གྲམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཧྲུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་ཡིན། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་སྟག་རས་པ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡུལ་འདིར་དངོས་སུ་ཕེབས་མྱོང་བ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམ་པས་མཛད་པའི་ལམ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་རི་བོ་ཨི་ལམ་པརྦ་ཏ་ཡང་དེང་སང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་དག་སྣང་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་དེང་སང་མི་ཚང་མས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་གསལ།

ཨོ་མི་ཧྲན། ག་སྡེའི་ནང་གྲོང་ཆེན་འཕྲེང་རི་ཞེས་པར་གཟིགས།

ཨོ་རྫོང་བ། ཀོང་པོ་ཨོ་རོང་ཁུལ་གྱི་མི་ཞིག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་མིང་མི་ལ་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྔར་ཇུན་གར་སོགས་ཀྱི་དམག་བོད་ལ་མང་དུ་བྱུང་སྐབས་ཀོང་པོ་དང་སྤོ་བོའི་དམག་མང་དུ་བསྐྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་པ་ལྟར། སྐབས་དེར་ཨོ་རོང་པའི་མི་དེ་དྭགས་ཀོང་གི་དམག་དཔུང་གི་ཊ་སྡེ་འཁྲིད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་ཇུན་གར་བའི་དམག་དཔུང་གི་མཚོན་འོག་ཏུ་ཤི་བ་ཞིག་ཡིན།

ཨོ་རད་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པ་ཧོང་ཐའི་ཇི། (ཇུན་གར་རྒྱལ་པོ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན)འདིའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་པ་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》(སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང)གི་སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཐད་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་དེར་གསལ་ཞིང་། འདི་མ་གཞི་ཏུ་ཐ་གེ་བྲུ་ཏ་ར་ཏུ་ལའི་བུ་བཞི་པ་བ་ཐུར་ཧོང་ཐའི་ཇི་ལ་བུ་བཅུ་ཡོད་པའི་ལྔ་པ་སེང་གེ། དེ་ལ་བུ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན། འབྲིང་པོ་རྗེ་རིགས་སུ་ཧོང་ཐའི་ཇི་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། ཆུང་བ་བསྟན་འཛིན་འོན་པའམ་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་བཅས་ཡིན་ཞིང་། སེང་གེའི་གཅུང་པོ་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུ་ཟེར་བ་ཐོག་མར་དབེན་ས་དགོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་བཟུང་ནས་དབུས་གཙང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཡོད་སྐབས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སྡོམ་པ་ཞུས་རྗེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུ་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་གནང་། དེ་སྐབས་རང་ཡུལ་དུ་མ་མི་གཅིག་པའི་སྤུན་མཆེད་སེ་ཆེན་དཔའ་ཐུར་གྱིས་གཅེན་པོ་སེང་གེ་བཀྲོངས་པའི་གཏམ་བོད་དུ་ཐོས་རྗེས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་སེ་ཆེན་དཔའ་ཐུར་བསད་དེ་དགྲ་ཤ་བླངས། དེ་དུས་པོ་ཤོག་ཐུ་ལ་བོད་དབུས་ནས་གསང་ཡིག་འབྱོར་བ་ལྟར། གཅེན་པོ་སེང་གེའི་བུ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གསོད་རྩིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་གཅེན་པོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་བསད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན

བྲོས་ལ་ཤོར། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྐབས་དེའི་ཇུན་གར་གྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་གཙོ་ཆེ་ཆེན་ཏན་དང་མ་མཐུན་པར་དེ་ཡང་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། དེ་ནས་ཏལ་ཏ་ཆེ་ཆེན་གྱིས་ས་མཚམས་སུ་སྡོད་པའི་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུའི་གྲོགས་པོ་གཡས་རུའི་རྒྱལ་པོ་དང་འགོ་པ་ཇོ་ཛྷེ་སྐྱབས་གཉིས་བསད་པར་བརྟེན་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུས་ཏལ་ཁ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་མ་བསྡད་པའི་ཤུལ་དུ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུའི་རི་སྡེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་བདག་བཟུང་བྱས། ཏལ་ཁ་བ་རྣམས་དམག་ཕམ་རྗེས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དང་དཔོན་རིགས་རྣམས་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི(༡༦༩༦)ལོར་དམག་རྗོགས་མངགས་ཏེ་པོ་ཤོག་ཐུའི་དམག་གཏོར་ཕམ་བཏང་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོར་འདས། དེ་ནས་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྟག(༡༦༩༨)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་རྟ(༡༧༢༦)ལོ་བར་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ཆེད་གཡོ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བཤམས་ཏེ་མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ(༡༧༡༧)ལོར་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་མོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་བུའི་མནའ་མར་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཏ་དམག་དྲུག་སྟོང་ཙམ་བཏང་ནས་ལྷ་བཟང་བསད་པ་དང་། བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཟུང་བ་ལགས་སོ། །

ཨ་རྡོད་ཚོ་པ་བཞི། ཁལ་ཁ་ཨོ་རོད་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཧོ་ཤོད་དང་། ཇུན་གར། ཨོལ་ལོད། ཐུ་མེད་བཅས་ཚོ་པ་བཞི་པོའོ། །

ཨ་རྡོད་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་འདི་ནི་མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཡོས(༡༨༡༩)ལོར་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་དུས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ཏོར་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ། རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དྲུང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ནས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལོར་དབུས་ཤོག་པ་ཡན་ཤཱཀྱ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་མཛད། བཀའ་རྩོམ《བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས》《སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན》《མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད་དབང་གི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས》《ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་ཤེས་རབ་མིག་སྒྲིན》《ལུང་ཁྲིད་དབང་རྗེས་གནང་སྐོར་གྱི་ཐོབ་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་ཕྲེང་བ》《ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག》《འདུལ་བའི་ལུང་བ་སྒྲིར་བསྟན་སྐོར་གྱི་སྡོམ་ཚིག》སོགས་པོད་ཆུང་གཉིས་ཙམ་བཞུགས། སྐུ་ཚེ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་མ་གསལ།

ཨར་སྒྲོག དེ་སྔ་གཟིམ་འགག་དང་དགེ་བསྐོས་སོགས་ཀྱི་སྟོད་འགག་འོག་ཏུ་གྱོན་པའི་ཕྱིང་པའི་སྟོད་གོས་འཐུག་པོ་ཕུ་ཐུང་མེད་པ་ཞིག

ཨལ་སྒྲོག ཁྲབ་འོག་ཏུ་གྱོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོད་གོས།

ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུཾ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་པའོ། །

ཨོཾ་སྭ་སྟི། འདི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་ལ་ཨོཾ་གྱི་དོན་ནི་མཆོག་དང་། ནོར་དང་། དཔལ་དང་། གཡང་སོགས་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། སྭ་སྟི་ནི། བདེ་ལེགས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བསྡོམས་ན་བདེ་ལེགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དཔེ་ཆ་སོགས་ཀྱི་འགོར་འབྲི་བའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡིན།

ལོ་ཚིགས་དུས་ཤེལ་མེ་ལོང་བཞུགས་སོ།།

མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་༣༠༨༥ ཧོའང་དང་པོ། ཧྥུ་ཧིའམ་ཧྥུ་ཤིས་ཧྲིས(伏羲氏)རྒྱལ་པོས་ལོ༡༡༥རིང་སྲིད་བཟུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་རྒྱུད་བཅོ་ལྔ་བྱུང་ཟེར་ཡང་མིང་དང་། སྲིད་ལོའི་མིང་། ལོ་གྲངས་བཅས་གསལ་པོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་།
ལྕགས་སྟག ཕྱི་ལོའི་སྔོན ཧོའང་གཉིས་པ། ཧྲན་ནུང་ཧྲི(神家氏)འདི་ལ་རྒྱལ་རྒྱུད་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་མིང་དང་། སྲིད་ལོའི་མིང་། ལོ་གྲངས་བཅས་གསལ་པོར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་ལོ་བསྡོམས་ན་ལོ་གྲངས༥༡༠ ཡིན་ཟེར།
ཆུ་སྟག ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༥༧༥ ཧོའང་གསུམ་པ། ཤོན་ཡུན་ཧྲི(軒轅氏) དེ་བས་ཧོའང་གཉིས་པའི་སྲིད་དབང་ཐོག་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་། འདིའི་རིང་ལ་གོས་དར་དང་། སྟོད་གོས། སྨད་གོས། རྒྱན་ཆའི་རིགས་སྣ་ཚོགས། གྲུ་གཟིངས། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ། མཁར་རྫོང་རོལ་ཆའི་རིགས། ལྷ་མཆོད་ས་དང་། ལྷ་ཁང་། དཀར་ནག་གི་རྩིས་རིག《ནེའི་ཅིང》(內經)ཟེར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྱུང་བར་བཤད། སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས༡༠༠ཡིན་ཟེར།
མེ་རྟ། ཕྱི་ལོ་སྔོན༢༤༧༥ ཏི་ལྔའི་དང་པོ། ཧོང་ཏིའི(黄帝)གདུང་རྒྱུད་བུ་ཤོའི་ཧའུས(少昊)སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨༠)
མེ་སྟག ཕྱི་ལོ་སྔོན༢༣༨༥ ཏི་ལྔའི་གཉིས་པ། ཧྭུ་ཧྭའི་བུ་ཀའོ་གཡང་ཧྲིས(高陽氏)སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་གྲངས༧༨ཡིན་ཟེར)
ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༣༡༧ ཏི་ལྔའི་གསུམ་པ། ཞའི་ཧུའི་ཚ་བོ་ཀའོ་ཟིན(高辛)ཤིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧༠)
ཤིང་འབྲུག ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༢༥༧ ཏི་ལྔའི་བཞི་པ། ཏི་གསུམ་པའི་ནུ་བོ་ཏི་ཡའོ(帝堯)ཡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། འདིའི་རིང་ལ་མིག་མངས་དང་། ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང《མ་ཧཱ་གསེར་གྱི་རུས་སྦལ》བྱ་བ་བྱུང་།
ཆུ་ཁྱི། ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༡༤༨ ཏི་ལྔའི་ལྔ་པ། ཀའོ་གཡང་ཧྲིའི(高陽氏)གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་ཕྲན་ཀའོ་ཟེ་ཞེས་འབོད་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (འདིའི་མིང་དངོས་ཏི་ཤུན(帝舜)ཟེར)འདིའི་རིང་ཡི་ཕྱང་དང་སྦྲུ་གཞན་སོགས་བྱུང་ཟེར། (སྲིད་ལོ་གྲངས༡༡༤ཡིན་ཟེར)
ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༡༣༧ ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་འབམ། སྟོད་ལུང་པ་ཇོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།
ས་འབྲུག ཕྱི་ལོའི་སྔོན༢༠༣༣ ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ། (དེང་སང་ཤྭ(夏)རྒྱལ་རབས་ཟེར)ཀའོ་གཡང་ཧྲིའི(高陽氏)ཚ་བོ་ཧྭན་པོ་ཡུས(禹)ཟེར་བས་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བརྒྱད༡. ཡུས(禹) ༢. ཆིས(啓) ༣. ཐའི་ཁང(太康) ༤. ཀྲུང་ཁང(仲康) ༥. ཤང(相) ༦. ཧྲའོ་ཁང(少康) ༧. ཏིས་ཀྲུ(帝杼)༨. ཏིས་ཧྭའི(帝

槐） ༩. ཏིས་མོང(帝芒) ༡༠. ཏིས་ཤེས(帝泄) ༡༡. ཏིས་སྤུ་ཅང(帝不降) ༡༢. ཏིས་ཇོང(帝扃) ༡༣. ཏིས་དབྱིན་ཅཱ(帝胤甲) ༡༤. ཏིས་ཁུང་ཅཱ(帝孔甲) ༡༥. ཏིས་ཀའོ(帝皋) ༡༦. ཏིས་ཧྥ(帝发) ༡༧. ཏིས་ལུའི་ཁུའི(帝履癸) བཅས་ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་། (ཁྱོན་བསྡོམས་པའི་སྲིད་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས༤༧༡ཡིན་ཟེར)

ཆུ་སྟག། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༥༦༨ ཝང་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ། (དེང་སང་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་སུ་འབོད)ཀྲུང་ཧྭའི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་ཐང་རྒྱལ་པོ་ཇིན་ཐང་ཟེར་བས་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་ནས་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་བཙུགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན། ༡. ཐའི་དབྱི(太乙) ༢. ཐའི་ཏིང(太丁) ༣. དབའི་བིང(外丙) ༤. ཀྲུང་རེན(仲壬) ༥. ཐའི་ཅཱ(太甲) ༦. སྭོ་ཏིང(沃丁) ༧. ཐའི་ཀེང(太庚) ༨. ཞའོ་ཅཱ(小甲) ༩. ཡུང་ཅིས(雍己) ༡༠. ཐའི་ཝུ(太戊) ༡༡. ཀྲུང་ཏིང(仲丁) ༡༢. དབའི་རེན(外壬) ༡༣. ཧོ་ཏཱན་ཅཱ(河亶甲) ༡༤. ཙུའུ་དབྱི(祖乙) ༡༥. ཙུའུ་ཤིན(祖辛) ༡༦. སྭོ་ཅཱ(沃甲) ༡༧. ཙུའུ་ཏིང(祖丁) ༡༨. ནན་ཀེང(南庚) ༡༩. ཡང་ཅཱ(阳甲) ༢༠. ཕན་ཀེང(盘庚) ༢༡. ཞའོ་ཤིན(小辛) ༢༢. ཞའོ་དབྱི(小乙) ༢༣. ཝུ་ཏིང(武丁) ༢༤. ཙུའུ་ཀེང(祖庚) ༢༥. ཙུའུ་ཅཱ(祖甲) ༢༦. ཡིན་ཤིན(廪辛) ༢༧. ཁང་ཏིང(康丁) ༢༨. ཝུ་དབྱི(武乙) ༢༩. ཝུན་ཏིང(文丁) ༣༠. ཏིས་དབྱི(帝乙) ༣༡. ཏིས་ཤིན(帝辛)བཅས་ཡིན།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༡༠༤ ཝང་གསུམ་པ(དེང་སང་ཤིས་ཀྲའུ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡིན)ཀྲུང་ཧྭའི་གདུང་རྒྱུད་ཀའོ་ཤིན་ཧྲིའི(高辛氏)ཡང་ཚ་བཅུ་དྲུག་པ་ཀྲོའུ་ཝུ་ཝང་གིས་ཏེའུ་རྒྱལ་རབས་ཚར་བཅད་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཤིས་ཨན་ཡིན།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གོང༡༠༦༡ ཀྲོའུ་ཁྲིན་ཝང་གིས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་རིང་སྲིད་བཟུང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགར་གསལ་ཡང་། ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བསྟུར་ན་སྲིད་ལོ་༡༠ཡིན་དགོས། དུས་སྐབས་འདི་ཙམ་ལ་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༠༥༠ ཀྲོའུ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཀྲོའུ་ཀྲའོ་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། འདིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གྲངས་སྐོར《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》ལྟར་ན་ལོ་གྲངས༥༠ ཡིན་དགོས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཁྲི་ལོ༢༤ པ་ཤིང་སྟག་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི༡༠༢༧ ལོར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཁྲུངས་པར་འདོད།

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༠༡༤ ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་བསམ་ཡས་སུ་མཛད་པར་གྲགས་པའི་བསྟན་རྩིས་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ ༡༡༢༣སོང་བར་བཞེད། ས་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༡༢༡སོང་བར་བཞེད།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༠༠༩ ཀྲོའུ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲའོ་ཝང་གི་ཁྲི་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཕེབས་ཏེ་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》གོང་གསལ་ལས་བཤད།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གོང༡༠༠༠ ཀྲོའུ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མུ་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》གོང་གསལ་ལས་བཤད། འདི་ཡི་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ཆུ་ལུག་སྤྱི་ལོའི་གོང༩༩༨ ལོ་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་ཕེབས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གོང༩༩༠ རྒྱལ་པོ་མུ་ཝང་གི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཡུམ་ལ་དྲིན་ལན་གསབ་ཆེད་ཆོས་གསུངས། དེའི་ཞུལ་དུ་ཙན་དན་ཇོ་བོའི་སྐུ་བཞེངས་ཞེས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་མཛད་ཅེས《ཙན་དན…

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༦༡ ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལོ་འདིའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བདུན་གྱི་ནམ་དགུང་ལ་འཁྲུངས་པར་བཞེད། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མཚོ་སྣ་བ་ཡང་བཞེད་པ་འདི་དང་མཐུན། ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་པོ་དྲུག་པ་ཧན་ཀྲུང་ཞང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ཧོ་གྲངས༥༡)
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༥༧ གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་དང་། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ། མཚུར་ཕུའི་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར་བཞེད།
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༥༢ 《རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》ལས། ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་བཤད།
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༤༨ 《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》ལྟར་ན། ལོ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། 《དེབ་སྔོན》ལས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས།
ས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༣༣ ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཁྱིམ་ཐང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བཞེད།
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༢༩ བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཞེས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བས་གསུངས།
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༢༧ ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོའི་དུས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་བཅས་སུ་བཞེད།
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༢༣ མཚུར་ལུགས་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་དང་། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད།
ས་ཕག སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༢༢ སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད། ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཡབ་ཟས་གཙང་མ་མཇལ་ནས《ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ》གསུངས་པར་བཞེད།
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༢༡ ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་གནས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཞབས་མཛད་པར་བཞེད། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་སོགས་བུད་མེད་མང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༡༩ 《མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག》གསུངས། རྒྱ་གར་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གིས་བཙུན་མོ་ཞི་བ་བླངས།
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༡༨ འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་སྣ་སྒྲོགས་སུ་བྱོན། མ་ས་ག་མའི་སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད།
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༡༧ 《ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོ》གསུངས།
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས-༡༥ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ལུགས་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལོ་འདིར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཞེད། ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་འདིར་ཕམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པར་བཞེད།

མེ་ལུག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༡༤	སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཟས་གཙང་མ་གཤེགས། 《 ཕྱོགས་བཅུ་མུན་སེལ་གྱི་མདོ 》 གསུངས།
ས་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༡༣	འཕགས་པ་དགེ་འདུན་སྡུངས་ཀྱིས་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་མང་པོ་གཟིགས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས 《 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ 》 གསུངས།
ས་བྱ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༡༢	《 འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ 》 གསུངས།
ལྕགས་ཕག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༡༠	མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན། 《 རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ 》 དང་། 《 གདུགས་དཀར 》 《 ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད 》 《 རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན 》 རྣམས་གསུངས། སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་བཏུལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡུལ་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་ཅིང་། ཙན་དན་ཇོ་བོའི་སྐུ་བཞེངས་པར་གསུངས།
ཆུ་བྱི།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༩	ཀྲོའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདུན་པ་ཀྲོའོ་དབྱི་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༥)
མེ་འབྲུག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༥	《 མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ 》 དང་། 《 སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ 》《 སླུ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ 》 《 མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ 》 རྣམས་གསུངས།
མེ་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༤	《 མ་ཐོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ 》 གསུངས།
ས་རྟ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༣	《 མདོ་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ཆེན་པོ 》 གསུངས།
ས་ལུག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༢	སེང་ག་ལའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མུ་ཏིག་འཛིན་ཤིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་རེན་སྐལ་དུ་གནང་། འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་སློང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་སྟོན་པའི་ཉེ་གནས་བྱེད་མི་འདོད་པར་གྱུར་ཞེས་གསུངས་པར་བརྟག
ལྕགས་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༡	ཀུན་དགའ་བོ་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་སྟོན་པའི་ཉེ་གནས་མཛད། རྒྱ་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀྲོའོ་རྒྱལ་པོ་ཀྲའུ་ཝང་འདས་པར་བཤད།
ལྕགས་བྱ།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༡༠༠	《 བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ 》 དང་། 《 བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ 》 《 དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ 》 བཅས་གསུངས།
ཤིང་བྱི།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༩༧	རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྦྱོ་སངས་ཅན་སོགས་བུད་མེད་ལྔ་བརྒྱ་མེས་ཚིག སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་གི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ཐེབས། 《 བདེན་སྨྲའི་ལེའུ 》 《 དྲི་མེད་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ 》 《 སྨན་མདོ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ 》 རྣམས་གསུངས།
ཤིང་གླང་།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༩༦	《 ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ 》 གསུངས།
མེ་སྟག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༩༥	སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུན་ཚུལ་བསྟན་པར་སྨན་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་སྨན་མར་སྦྱང་སོ་གཉིས་པ་དྲངས།
མེ་ཡོས།	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༩༤	རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བཀྲོངས། དགེ་སློང་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྨོགས་རྗོ་འཕངས།
ས་འབྲུག	སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༩༣	གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་དང་། དགེ་སློང་འཆར་ཀས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༢ བུ་མོ་མ་ཧཱ་ཧྲ་བཟང་མོས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། 《 བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ 》 དང་། 《 རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད 》 བཅས་གསུངས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༧ རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འགྱོད་བཤགས་ཞུས། དགེ་སློང་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་གི་མགོར་ཁུ་ཚུར་བརྡུང་ནས་བསྒྲོངས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༠ སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་དགྲ་མཐའི་ཡུལ་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་ནས་རྟ་ཆས་བཞེས། 《 དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ 》 གསུངས།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༨ 《 འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ 》 གསུངས། བོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་བོན་སྟོན་པཱ་མཐོང་གྲོལ་འབྲུངས་པར་བཤད།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༡ 《 རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས 》 དང 《 གསང་བ་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་གི་མདོ 》 གསུངས། དགེ་སློང་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དུག་བྱུགས་པར་སོང་བ་ས་གས་ནས་དམྱལ་སོང་དུ་ལྷུང་།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༤ 《 མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང 》 དང་། 《 ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ 》 《 དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ 》 《 བཟང་སྤྱོད 》 རྣམས་གསུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༦ 《 སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ 》 《 གསེར་འོད་དམ་པ 》 《 རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ 》 རྣམས་གསུངས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲུ་མོ་དགེ་སློང་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་གཤེགས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༥ དགེ་སློང་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་མི་ངན་གྱིས་བསྒྲོངས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༩ རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་སྐྱའི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས་ཤཱཀྱའི་མི་རིགས་བདུན་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བསད། ཀུན་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཀྲོ་ཐུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་པ་ཀྲོའོ་ཤའོ་ཝང་གིས་སྲིད་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧༢)

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༢ 《 ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ 》 དང་། 《 དྲིན་ལན་གསབ་པའི་མདོ 》 《 ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ 》 《 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ 》 རྣམས་གསུངས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༧ ཕྱག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་འདིའི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ 《 དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད 》 གསུངས། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་ཐུན་ཐ་མར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཞེད། ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༠ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ལུགས་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་འདིར་སངས་རྒྱས་ནས་དེའི་ལོ་རྗེས་མར 《 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ 》 གསུངས་པ་དང་། 《 དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད 》 གསུངས་པར་བཞེད།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༤༡ ཕྱག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤམ་ཧྥ་ལར་དུས་འཁོར་སློས་བསླངས་བཞེངས། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་གཤེགས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྐུ་འདས་པར་བཞེད།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༧༧ ཤམ་ལྷ་ལར་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ལྷ་དབང་ཁྲིར་ཕེབས། སྟེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་འདིའི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཞེད།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༦༩ ཀྲོའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགུ་པ་ཀྲོའོ་དབྱི་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༢)

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༥༧ ཀྲོའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་ཀྲོའོ་ལི་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༦)

མེ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༥༤ 《རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》དང་། ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་འདས་ཞེས་གསུངས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༥༣ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཛའི་ཁང་སྟེང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོའི་ཆར་བབས་ཞེས་ཛྫ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས《བསྟན་རྩིས》ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༤༣ མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༤༢ ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་བཞི་བཅུའི་བར་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ནས་སྐུ་འདས། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡང་འདས་པར་གསུངས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༤༡ ཀྲོའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་ཀྲོའོ་ཧྲའོ་ཡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༩) རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་ལག་བཟང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༠)

མེ་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༣༥ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ལུགས་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས།

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༣༤ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ལུགས་སྐར་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་འདིའི་དབྱར་དུས་སུ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད་པར་བཞེད།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༣༢ ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་ལག་བཟང་གིས་སྲིད་དབང་ལོ་བཅུ་ཙམ་བཟུང་ཞེས་གསལ།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༣༡ རྒྱལ་པོ་ལག་བཟང་གི་བུ་གཞུ་བཟང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༤བར་བསྐྱངས་ཞེས ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས།)

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༢༧ ཀྲོའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྲོའོ་ཞེན་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༩༦)

ས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༤༡༢ 《ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས》ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་༡༢༧སོང་བའི་སྐབས་འདིར་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པར་འདོད།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གོང ༨༠༨ རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་གི་བུ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྲིད་ལོ༩བར་བསྐྱངས་ཞེས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི《 རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང 》ལས་གསུངས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གོང༨༠༧ སྟ་ནམ་གྱི་མཁས་པ་བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《 སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར 》ལས། རི་མ་ལ་ཡར་ཕྱུག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བསྡུ་མཛད་པར་གསུངས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང༧༨༢ གོང་གསལ་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ནང་པའི་བསྟན་པ་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་དབུ་ཚུགས་པར་གསུངས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༨༡ ཀྲོའུ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཀྲོའུ་ཡིའུ་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༡)

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༧༧ ཤམ་ཧྲ་ཡར་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༧༢ ཕྱུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་ཀུན་དགའ་བོའི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ······ བདུན་བརྒྱ་བསྡུས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་མཛད་པར་བཞེད།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང༧༧༠ 《 བི་ཧྲུ་ཏུ་གཡའ་གསེལ 》ལས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཆམ་པ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཛ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད། ཀྲོའུ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་འཚོར་ནས་ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས། རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཀྲོའུ་ཕིང······ ཝང་གིས་ལོ༥༡རིང་སྲིད་བསྐྱངས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོའི་གོང༧༥༤ སྤུ་འགྱུར་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས་པར······ གསུངས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༥༢ 《 རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང 》ལས། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བར······ གསུངས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༥༠ 《 ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས 》ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སོང་བ་གནས······ བརྟན་གནས་མའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁྲུག་པ་བསྡུམ་པར་མཛད།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༢༣ སྟ་ནམ་གྱི་མཁས་པ་བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《 སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར 》ལས། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་བཞེངས་པར་མཛད་ཅེས་གསུངས། ལུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༡)

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༡༩ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཀྲོའུ་ཧུའན་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༣)

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གོང༧༡༡ ལུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧུའན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༦)

ས་སྟག སྤྱི་ལོའི་གོང༧༠༣ 《 ཛ་བོ་ཆེའི་མདོ 》ལས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྐུ་འདས་པར་གསུངས།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གོང༦༩༦ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ཀྲོའུ་ཀྲོང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

(སྲིད་ལོ་༦༥)

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༡༣ ལུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲོང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༣༥)

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༢༥ ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆིས་ཧྲུན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༩༣)

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༢༧ ཕྱུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིད་ལོ་རྩི་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྐྱབ་འཁྲུངས་པར་···· བཞེད། (ཕྱུག་པའི་རང་ལུགས་དངོས་མིན) ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཀྲོའོ་ལི་ཝང་གིས་སྲིད་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༥)

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༧༧ ཤམ་བྷ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞི་པ་ཟླ་བས་བྱིན་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༧༨ ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་ཀྲོའོ་ཧྲུའི་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་···· ལོ་༢༥)

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༨༡ སྔ་ནམ་གྱི་མཁས་པ་བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར》ལས། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་གསེར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འབུལ་བར་དམ་བཅས···· ཞེས་གསུངས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༨༦ ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༢)

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༥༡ ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིས་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༣༩)

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༥༦ ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲུག་པ་ཞིའང་སུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། སྲིད་ལོ་༣༣

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༩༤ 《རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》ལས། ལི་ཡུལ་གསར་དུ་ཚུགས་ཞེས་བཀོད་པར་བརྟག་དགོས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༣༤ སུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིའང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༦༩)

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༣༨ ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡)

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༣༧ ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིན་ཧོའུ་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༤)

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༣༨ ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༦༤)

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༣༥ གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལོ་འདིར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཞེད། (འདི་དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མང་ཆེ་བའི་རང་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་འཁྲུངས་པའི་ཟླ་འཛིན་དང་··· བསྡུར་དགོས)

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༦༤ ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདུན་པ་ཀྲོའོ་ཆིང་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༨)

ས་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༦༣ ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་པ་ཧྲུའང་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༨)

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༠༤ ལུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྥོན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༦༤)

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས་༨༠༨ ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགུ་པ་ཀྲོའོ་ཡི་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་···· ལོ་༢༦)

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༩༧ ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིན་ལེའང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༠) གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༥༢)

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༩༠ ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་ཛིན་ཤང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༩)

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༨༥ ཕུའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༥)

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༧༡ ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྲའོ་ལིང་ཞང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༧)

ས་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༥༢ ཙུའུ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསར་གཏོད་བྱེད་པོ་སྟོན་པ་ཁུང་ཙི(孔子)སྐྱེས། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༨)འགའ་ཞིག་གིས་སྲིད་ལོ་༣༢ཡིན་གསུངས)

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༤༧ ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེའང་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༤༥ གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་བཞེད་པར། ལོ་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས། 《ཐེར་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》ལས། ལི་ཡུལ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བྱུང་ཞེས་གསུངས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༤༤ གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་ལོ་དང་པོ་ཡིན། ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཀྲའོ་ཅིན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༥)

ཆུ་ཕྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༣༨ གཡས་རུ་སྟག་ཚང་པས་མཛད་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》ལས། ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་པར་བཤད།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༣༦ རྫོགས་ཆེན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༢༠ ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཀྲའོ་ཧིང་ཞང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡) རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་འདས། དེའི་བུ་ལག་བཟང་དམ་འཆར་བྱེད་བཟང་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༢)

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༥༡༩ ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཀྲའོ་ཅེན་ཞང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༤)

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༤༨༡ ཕྱག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་བྱོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༤༨༠ མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསུངས། སྡ་ནམ་གྱི་མཁས་པ་བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར》ལས། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལེགས་མཐོང་གིས་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་མཛད་པར་གསུངས།

ཆུ་ཕྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༤༧༨ ཙུའུ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁུང་ཙི་ལོ་འདིར་འདས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༧༧ ཤམ་བྷ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༧༥ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཀྲོའུ་ཡོན་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧) རྒྱལ་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ནས་ཀྲན་གོའི་དུས་རབས་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༦༨ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོ་ལྔ་པ་ཀྲོའུ་ཀྲེན་ཏིང་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༨)

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༥༧ རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་ཀཱ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ནག་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༤༡ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཀྲོའུ་ཨའེ་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་ཟླ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་པོ་བཅུ་བདུན་པ་ཀྲོའུ་སི་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་ཟླ་བ་ལྔ་ཙམ་ལས་མ་བཟུང་།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༤༠ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཀྲོའུ་ཁའོ་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༥)

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༣༨ མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་བརྟག

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༣༡ ཞིས་ལའ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡོ་ཏན་ཕྱོགས་ཁག་དང་། ཟི་པ་ཏ་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་དབར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་འགོ་ཚུགས། (དུས་ཡུན་ལོ༢༨)

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༢༥ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དགུ་པ་ཀྲོའུ་ཝེ་ལེད་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༤)

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༡༧ སུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི《རྩིས་གཞུང་བུ་ཡིག》དང་། 《ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ལས་ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་གཞི་ཆེ།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༠༨ ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ལྷང་ཁྲལ་ཐོག་བསྡུའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༠༤ ཞིས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡོ་ཏན་ཕྱོགས་ཁག་དང་། ཟི་པ་ཏ་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཡོ་ཏན་ཕྱོགས་ཁག་ཕམ་ནས་མཇུག་སྒྲིལ།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་སྔོན༤༠༡ ཀྲོའུ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་པ་ཀྲོའུ་ཨན་ཝང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༦)

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༣༩༩ ཆིན་ཧུའི་ཀུང་རྒྱལ་པོས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༣)

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོའི་སྔོན༣༨༦ ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆིན་ཧྲུའུ་ཅེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢)

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན༣༨༤ ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིན་ཤན་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༥) རྒྱལ་པོ་འདིས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གསོན་སྲོག་དུར་འཛུལ་མི་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས།

ལྕགས་བྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༨༡	ཁྲིའུ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བློན་པོ་ཤུ་ཆིས་ཀྱིས་ལུགས་སྲོལ་འགའ་ཞིག་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས།
ཤིང་འབྲུག	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༧༧	ཤམ་བྷ་ལར་རིགས་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་པ་ལྷ་དབང་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།
མེ་རྟ།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༧༥	ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེར་གཅིག་པ་ཀྲོའོ་ཀླིས་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧)
ས་བྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༧༢	ཙའུ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མེང་ཙེ་འཁྲུངས།
ཆུ་བྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༦༩	ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེར་གཉིས་པ་ཀྲོའོ་ཞན་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༨)
ལྕགས་སྦྲུལ།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༦༡	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤའོ་ཀུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༤)
ཆུ་ཁྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༥༩	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གོང་མས་ཧྲང་དབྱང་ལ་ལས་དོན་བྱེད་དུ་བཅུག
ཆུ་ཕག	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༥༨	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཞན་ཡང་ལ་སྤོས། བློན་པོ་ཧྲང་དབྱང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ལམ་ལུགས་རྙིང་པ་མང་པོ་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས།
ལྕགས་སྦྲུལ།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༤༠	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཤུའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་རྒོལ་དམག་འཐབ་བྱས། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྙན་ངག་མཁས་ཅན་ཆུས་ཡོན་འཁྲུངས།
ཆུ་ལུག	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༣༨	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆིན་ཧུའི་ཞིན་ཕང་གིས་བློན་པོ་ཧྲང་དབྱང་དམར་གསོད་བཏང་།
ཤིང་བྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༣༦	གྲི་རིག་གམ་དེང་སང་ཞིས་ལྷ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཁོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལེག་སན་རྡར་གྱིས་ཕྷ་སིག་གི་ཡུལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ས་བྱི།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༣༣	ཀྲོའོ་དང་། ཡན། ཧན། ཤུའི། ཆིས། ཁྲིའུ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་གིས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཚུར་རྒོལ་དམག་འཐབ་བྱས།
ས་གླང་།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༣༢	གྲི་རིག་གམ་དེང་སང་ཞིས་ལྷ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཁོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལེག་སན་རྡར་གྱིས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཧིན་ཧྲུའི་ཆུ་བཅད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་འཛུལ་དམག་འཐབ་བྱས།
ཤིང་ལུག	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༢༦	གྲི་རིག་གི་དམག་དཔོན་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལེག་སན་རྡར་འདས།
མེ་སྦྲུལ།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༢༥	ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆིན་ཧུའི་ཞིན་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༤)
ས་ཕག	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༢༢	ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེར་གསུམ་པ་ཀྲོའོ་ཙུས་ཅིང་ཕང་ཧྲིང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༦) རྒྱ་གར་དུ་གུཔྟའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཟླ་བ་སྦས་པ་དང་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༥) མོར་ཡའི་རྒྱལ་རབས་སམ་གུཔྟའི་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས། (རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཙམ་བྱུང་)
ཆུ་ཡོས།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༡༨	ཀྲོའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེར་བཞི་པ་ཀྲོའོ་ནན་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༦)
ས་སྦྲུལ།	ཕྱི་ལོའི་གོང་༣༡༣	ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཞེས་ས་སྐྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་ཞིག་ཏུ་གསལ།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༣༡༠ ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷུ་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤)
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༣༠༦ ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲའོ་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༥༩)
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༣༠༠ མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྦས་པ་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༩༨ རྒྱ་གར་དུ་གུཔྟའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྦས་པ་འདས། དེའི་བུ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༥)
མེ་སྟག། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༨༤ ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས《 དེབ་ཐེར་དཀར་པོ 》ལས་གསུངས། 《 གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང 》ལས། སྤྱི་ལོའི་གྲང་གི༢༧༣ལོ་ནས༢༣༢ལོ་བར་ལོ་ཞེ་གཉིས་རིང་སྲིད་བཟུང་ཞེས་གསུངས།
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༧༨ རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྨན་དཔྱད་མཁན་མཁས་པ་ཆུས་ཡོན་ཆུ་ལ་ལྷེབས།
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༧༧ ཤམ་ཧྲ་ཡར་རིགས་ལྡན་འཛམ་དབྱངས་གྲགས་པ་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།
ས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༧༣ རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༢)ཞེས་དེང་སང་གི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ལོ་སོ་བདུན་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསུངས།
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༦༨ ལོ་འདིར་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས《 སིང་ག་ལའི་ལོ་རྒྱུས 》ལས་བཤད། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་ན། ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱི་སྲས་མིང་སྲིང་གཉིས་ཀ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་བྱས་ཞེས་གསལ།
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༦༥ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་བལ་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ལུམྦི་ནའི་ཚལ་དུ་མཇལ་བར་ཕེབས་ཞེས《 བལ་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས 》ལས་བཤད།
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༦༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི《 སློབ་དཔོན་ཟླ་ཤན་གྱི་རྣམ་ཐར 》ལས་གསུངས།
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༥༧ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་འདིར་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཀའ་བསྡུ་ཆེན་པོ་… མཛད་ཅེས་དེང་སང་གི《 རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས 》ལས་བཤད།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༥༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དར་མེད་ཀྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་འདིར་སིཾ་ལར་ནང་པའི་ཆོས་… ཐོག་མར་དར་ཞེས《 སིཾ་ལའི་ལོ་རྒྱུས 》ལས་བཤད།
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༥༠ ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་ཤའོ་ཤེན་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡)དེ་འཕྲོས… ཆེན་ཀྲོང་ཞང་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཀྲའོ་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་མཇུག་བསྒྲིལ།
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༤༩ ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་ཕང་ཀྲིང་ངམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆེན་ཧྲི་ཧོང་ཞེས་སུ་གྲགས་པས་སྲིད་… དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣༧)

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༩༧ མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་བཙན་དྲག་ཅན་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསུངས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༩༥ རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་འདས་ཞེས《 དེབ་ཐེར་དཀར་པོ 》ལས་གསལ། ལི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྲས་ས་ལས་ནུ་འབྲུངས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༣༨ ལུའི་པུ་ཝེད་ཀྱིས《 ལུའི་ཧྲི་ཁྲུན་ཆིའུ 》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་བརྩམས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༣༧ ལོ་འདིར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་གཤེགས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད······ པའི《 གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ 》ལས་གསུངས། བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཞེས《 དེབ་དཀར 》དང《 འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསྟན་རྩིས 》ལས་གསུངས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༣༥ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཏན་རྒྱལ་རབས་གཏོར་འགོ་ཚུགས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༣༢ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་འདས་ཞེས་དེང་སང་གི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༢༨ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཀྲའོ་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་བའི་འགོ་ཚུགས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༢༥ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཝེད་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་བའི་འགོ་ཚུགས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༢༣ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཁྲུའུ་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་བའི་འགོ་ཚུགས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༢༢ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་བའི་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༡༧ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་གིས་ཆིས་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་ཀྲུང་གོའི་མངའ་ཁོངས་གཅིག་གྱུར་བྱས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༡༠ གོང་མ་ཆིན་ཧྲི་ཧོང་ནད་ཀྱིས་མནར་ནས་འདས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༠༨ ཆིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཧྲུ་ཧོས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣) ཧྲིན་ཧྲེང··· དང་། ཝུ་ཀོང་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལངས་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༠༦ ཞང་ཡུས་དང་། ལིའུ་པང་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་འགོ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་གིས་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒོལ་རྫང་བྱས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཅིང་། ལིའུ་པང་གིས་ཆིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཞན་ཡང་མཁར་བླངས་ཏེ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་རྩ་མེད་བཏང··· ནས་སྲིད་དབང་གསར་པ་བཙུགས་ཐོག་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས། ཏན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས། (སྲིད་ལོ༡༢)

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༢༠༠ ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཞེས་ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས··· མཛད་པའི《 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས 》ལས་གསུངས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༡༨༩ ཏན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཧུའི་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧) སོག··· པོའི་མི་རིགས་ཞུང་ནུའུ་ཡིས་བཙན་འཛུལ་མཐར་སྐྱོད་བཏང་། རྒྱལ་ས་ཤེས་ཨན་ལ་སྙོགས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོའི་གྲངས༡༨༧ ཏན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གསུམ་པ་བཙུན་མོ་ལུའི་ཧོ་ཡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨) རྒྱ་གར་དུ་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་ཚུགས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གྲངས༡༧༨ ཏན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཞི་པ་ཏན་ཧྲེན་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༣)

འདིའི་གོང་གི་ལོ་སྔོན་མར་རྒྱ་གར་དུ་དམག་དཔོན་པུ་ཤ་མི་ཏྲས་སྨྱོས་ཡའི་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ནས་ཤུང་ག་རྒྱལ་རབས་ཟེར་བ…… བཙུགས།
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༧༧ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་གཉིས་པ་པདྨ་དཀར་པོ་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༥༦ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལྷ་པ་ཧན་ཅིང་རྡིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༦)
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༩༥ རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཁས་དབང་སི་མ་ཚན་འཁྲུངས།
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༩༩ རྒྱ་གར་གྱི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཁྲུངས།
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༩༠ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དྲུག་པ་ཧན་ཝུ་རྡིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༥༩)
མེ་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༣༩ ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཞེས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་མཛད་པའི《 ཤེས་བྱ་རབ་གསལ 》ལས་གསུངས།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༢༧ ལོ་འདིར་ཕྱག་ལུགས་པ་ལྟར་ན། བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་པར་བཞེད། རྒྱལ་རབས་འགའ་ཞིག་ནང་བོད་རྒྱལ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་འཁྲུངས་ཟེར།
ས་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༢༢ ཧན་རྒྱུབ་མའི་གོང་མ་ཧན་ཝུ་རྡིས་ཞང་ནུའུ་བཙན་འཛུལ་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་ནས་མངའ་ཁོངས་སུ་ཅུན་བཞིའི་སྲིད་དབང་བཙུགས།
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༡༧ ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཞེས《 བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ 》ལས་བཤད། 《 མཁས་པའི་དགའ་སྟོན 》ཡང་འདི་དང་མཐུན།
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོའི་གོང་༡༠༩ རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་སྨག་གི་བླ་བ་ལོ་འཁོར་སྟེ་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད།
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༨ རྒྱ་གར་སིནྡྷ་ཡར་རྒྱལ་པོ་དུ་ཏག་མུན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༢༩)
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༦ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བདུན་པ་ཧན་ཀྲའོ་རྡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༣)
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོའི་གོང་༧༧ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་གསུམ་པ་བཟང་པོ་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༧༣ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བརྒྱད་པ་ཞོན་རྡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༢༥)
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོའི་གོང་༧༠ རྒྱ་གར་ཤུང་ག་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་དབྱིག་གི་ལྷས་ཤུང་ག་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ནས་ཀ་ན་ཝའི་… རྒྱལ་རབས་བཙུགས།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༦༡ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་ཀྲའོ་ཁྲིང་གོས་ད་ལྟའི་ཟི་ལིང་ས་ཁུལ་དུ་ཆུ་བེད་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་ས་ཞིང་བཏབ་ཅེས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོའི་གོང་༥༧ རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཊི་ཀས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བཤད།
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོའི་གོང་༩༨ ཧན་རྒྱུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་པ་ཧན་ཡོན་རྡིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༦)

འདི་ནས་བཟུང་ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་བའི་འགོ་ཚུགས།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༤༥ རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་ཐོག་ཉིན་ཞག་མའི་རྩིས་ལ་ལེགས་བཅོས་བཏང་སྟེ་ཉིན་བསྐོལ་མ་གཏོགས་ཟླ་བསྐོལ་མི་རྩི་བའི་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སིནྡྷ་ཡར་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་གམ་པའམ་འཇིགས་མེད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ས་གླང་། སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༣༢ ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ཧན་ཁྲིང་ཏིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༦)
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོའི་སྔོན་༦ ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ཧན་ཨའེ་ཏིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༦)
སྤྱི་ལོའི་འགོ་ཚུགས། ལྕགས་སྤྲེ། སྤྱི་ལོ༡ ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མ་ཤི་ཀ་འཁྲུངས། སྤྱི་ལོ་ནི་ལོ་འདི་ནས་རྩི་བ་ལས། ཡེ་ཤུ་གཤེགས་པའི་ལོ་ནས་རྩིས་པ་མིན། ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གསུམ་པ་ཧན་ཕིང་ཏིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༥)
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༤
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༦ ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་བཞི་པ་ཙུ་ཙི་དབྱིང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣)
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༩ ཧན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧན་ཁྲིང་ཏིའི་བློན་པོ་ཝང་མང་གིས་ཧན་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ནས་སྲིད་དབང་གསར་པ་བཙུགས། (སྲིད་ལོ༡༥)
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༣
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༤
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧ རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཧུའུ་པེ་ས་ཁུལ་ནས་ལྷང་སྐྱུང་དང་། ལོ་ལིན་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཀྲིན་ལོག་དམག་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས།

ས་སྟག ཕྱི་ལོ༡༨ རྒྱལ་ས་ཁྲིང་ཨན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཧྲན་ཏུང་ས་ཁུལ་ནས་ཁྲི་མེས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་གྲོན་ཡོག་དམག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཧྭ་ཆུའི་འགྲམ་གཉིས་ནས་ཐུང་སྣུས་འགོ་ཁྲིད་པའི་གྲོན་ཡོག་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ས་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༩

ལྕགས་འབྲུག ཕྱི་ལོ༢༠ ལོ་འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་འཁྲུངས་པར་ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ནས་བཞེད།

ལྕགས་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༢༡

ཆུ་རྟ། ཕྱི་ལོ༢༢

ཆུ་ལུག ཕྱི་ལོ༢༣ ས་བདག་འཁོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚབ་བྱེད་པ་ཡིའུ་ཞུང་དང་། ཡི་ཤིའུ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིང་པའི་གྲོན་ལངས··· དྲག་གནོན་བྱས་ཤིང་། ཕྱང་མང་ཡང་བསད།

ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༢༤ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་བཞི་པ་རྣམ་རྒྱལ་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས།

ཤིང་བྱ། ཕྱི་ལོ༢༥ ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཧན་ཀོང་ཝུ་ཏི་སྲིད་དབང་བཟུང་(སྲིད་ལོ༣༣)བ་ནི་ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས··· གོང་མ་དང་པོ་དེ་ཡིན།

མེ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༢༦

མེ་ཕག ཕྱི་ལོ༢༧

ས་བྱི། ཕྱི་ལོ༢༨

ས་གླང་། ཕྱི་ལོ༢༩ ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མ་ཤི་ཀ་ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱ་གྲམ་ཐོག་ཏུ་བསྐྲོངས།

ལྕགས་སྟག ཕྱི་ལོ༣༠

ལྕགས་ཡོས། ཕྱི་ལོ༣༡

ཆུ་འབྲུག ཕྱི་ལོ༣༢

ཆུ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༣༣

ཤིང་རྟ། ཕྱི་ལོ༣༤

ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ༣༥

མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༣༦

མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ༣༧

ས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༣༨

ས་ཕག ཕྱི་ལོ༣༩

ལྕགས་བྱི། ཕྱི་ལོ༤༠

ལྕགས་གླང་། ཕྱི་ལོ༤༡

ཆུ་སྟག ཕྱི་ལོ༤༢

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༤༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༤༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༤༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༤༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༤༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༤༨
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༤༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༥༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༥༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༨ ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཏན་མིང་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་(སྲིད་ལོ་༡༣)རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་ལོ་དབྱུང་ས་ཁུལ་དུ་པེ་སླ་སི་དགོན་པ་ཐོག་མར་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པར་བཤད།
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༥༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༦༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༦༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༦༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༦༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༦༤
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༦༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༦༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༦༧
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༦༨ ལོ་འདིར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་བསྟན་ཐོག་མར་དར་བ་བརྩིས་ཞེས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༦༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༧༠
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༧༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༧༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༧༣
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༧༤ ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གསུམ་པ་ཏན་ཀྲུང་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་།(སྲིད་ལོ༡༣)
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༧༥
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༧༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༧༧
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༧༨ མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཎི་ཀས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། ཤ་ཀའི་འདས་ལོ་ཟེར་བ་འགོ་ཚུགས་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༩ ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལོ་དབྱང་དུ་པེ་མ་སི(白马寺)སྐྲུ། བོད་སྐད་དུ་རྟ་དཀར་པོའི······ དགོན་པ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་བཞེངས།
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༠
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༡
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༨༣
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༤ རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་འཕགས་རྒྱལ་ཏེ་དེང་སང་ཨུ་ཛེན་དུ་འབོད་པ་དེར་རྒྱལ་པོ་ཤི་ཀྲ་ཨས་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་ནས་ཤི་ཀྲ་མའི་ལོ་ཚིགས་འགོ་ཚུགས།
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༥
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༨༦
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༨༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༩ ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཞི་པ་ཏན་ཏའོ་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༧)
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༩༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༩༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༩༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༩༣

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༩༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༩༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༩༦
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༩༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༩༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༩༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༠༡
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༠༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༠༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༠༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༠༦ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལཱུ་པ་ཧན་ཧྲང་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡)
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༠༧ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧྲུག་པ་ཧན་ཨན་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༩)
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༨
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༡༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༡༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༡༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༡༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༨ ལོ་འདིར་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐུ་གཤེགས་པར་ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད། ལོ་རྫོལ་པོའི་རྩིས་སྟངས་ལྟར་ན་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས།
ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༡༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༢༠

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༢༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༢༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༢༣ ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྤྱན་ཞེས་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས།
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༢༤ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་པ་བཞེས་གཉེན་བཟང་པོ་སྲིད་ཁྲིར་ཐེབས།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༢༥ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བདུན་པ་ཧྭོའི་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་ཟླ་བ་བདུན) དེ་རྗེས་ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བརྒྱད་པ་ཧྭུན་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༩)
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༢༦ ལོ་འདིར་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཏའོ་ཙའོ་ཆོས་ལུགས་དར་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགར་གསལ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པར། ནང་ཆོས་རྒྱ་ནག་ཏུ་མ་དར་གོང་གི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་བྱུང་ཟིན།
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༢༧
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༢༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༢༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༠
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༣༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༢ ཚན་རིག་མཁས་པ་ཀྲང་ཧེང་གིས་ས་འགྱུལ་དཔྱད་ཆས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད།
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༣
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༣༤
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༣༥ རྒྱ་གར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ།
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༣༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༣༧
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༣༨
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༣༩ གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པའམ་ཉི་མ་འཛིན་སྤྱན་ཞེས་ས་སྐྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་ཞིག་ནང་གསལ་བ་བཏག
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༤༠
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༡
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༤༣
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༤
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༥ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དགུ་པ་ཀྲུང་རྗེས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡)

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༦ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་པ་ཀྲི་ཧྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡)
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༤༧ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ཧྭན་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༡)
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༤༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༠ དེང་དུས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དུས་སྐབས་འདི་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པར་བཞེད།
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༥༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༦
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༦༡ རྒྱལ་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཧྲུའུ(蜀)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལིའུ་པེས་བཙས།
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༦༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༦༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༦༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༦༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༦༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༦༨ ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལིའང་ཧྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༢)
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༦༩ ཕྱུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བཞུགས་པ་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་སྐུ་གཤེགས་པར་བཞེད། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ལོ་འདི་ཕྱེད་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༡

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༧༢	
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༧༣	
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༧༤	
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༧༥	
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༧༦	
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༧༧	
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༧༨	
ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༧༩	
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༠	
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༨༡	རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་ཝུ(吴)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་གྲགས་ཅན་ཀྲུའུ་གོ་ལེང་བཙས།
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༢	
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༨༣	
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༤	
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༨༥	
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༨༦	
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༨༧	
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༨༨	
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༩	ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གསུམ་པ་ཧྲའོ་ཏིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་ཟླ་བ་དྲུག)
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠	ཧན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་བཞི་པ་ཧན་ཤན་ཏིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༣༡)
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༩༡	
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༢	
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༩༣	
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༤	
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༩༥	
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༦	སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་ཏུ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལོ་འདི་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ།
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༧	

ས་སྟག ཕྱི་ལོ་༡༩༨	
ས་ཡོས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩	
ལྕགས་འབྲུག ཕྱི་ལོ་༢༠༠	
ལྕགས་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡	
ཆུ་རྟ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢	
ཆུ་ལུག ཕྱི་ལོ་༢༠༣	
ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༤	
ཤིང་བྱ། ཕྱི་ལོ་༢༠༥	
མེ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༢༠༦	
མེ་ཕག ཕྱི་ལོ་༢༠༧	
ས་བྱི། ཕྱི་ལོ་༢༠༨	ཏན་ཤར་མའི་གོང་མ་ཏེན་རྫིའི་ཞུག་ཏུམ་པ་ཚོའི་སྲུང་གི་བུ་ཚོའི་ཚོའི་ཟེར་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམག་དཔུང་ཁྲིད་ནས་ཡོན་ཧྲའོ་དམག་དཔུང་གཏོར་ཕམ་བཏང་།
ས་གླང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༩	
ལྕགས་སྟག ཕྱི་ལོ་༢༡༠	
ལྕགས་ཡོས། ཕྱི་ལོ་༢༡༡	
ཆུ་འབྲུག ཕྱི་ལོ་༢༡༢	
ཆུ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ་༢༡༣	
ཤིང་རྟ། ཕྱི་ལོ་༢༡༤	
ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༢༡༥	
མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༢༡༦	
མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ་༢༡༧	
ས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༢༡༨	
ས་ཕག ཕྱི་ལོ་༢༡༩	
ལྕགས་བྱི། ཕྱི་ལོ་༢༢༠	རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཝེད(魏)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཝེད་ཝུན་ཏྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧) ཝེ་རྒྱལ་རབས་ཚུགས། ཏན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཚོའི་ཚོའི······དམག་ཕམ་ནས་འདས།
ལྕགས་གླང་། ཕྱི་ལོ་༢༢༡	རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ལིའུ་པེས་སི་ཁྲོན་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིང་ཏུར་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣)

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༢༢༢ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཝུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཝུ་ཏྭ་ཧྲིས་རྟོན……ཡུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣༢)

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༢༢༣

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༢༢༤ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དྲུག་པ་ལྷ་དབང་སྲིད་ཁྲིར་ཐེབས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༢༢༥

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༢༢༦

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༢༢༧ རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཝུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་སིང་ཧྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧༣)

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༢༢༨

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༢༢༩

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༢༣༠

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༢༣༡

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༢༣༢

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༢༣༣

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༢༣༤ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་སྣན་གྲགས་ཆེ་བའི་མི་སྣ་ཀྲུའུ་གོ་ལེང་འདས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༢༣༥

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༢༣༦

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༢༣༧

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༢༣༨ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཏ་འོ་ཀྲུའུ་ཧྲན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༧) རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་སིནྡྷ་ཡར་རྒྱལ་པོ་ས་ཧྲ་པོ་རྙིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༢༣༩

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༢༤༠ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཝེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ཚིས་ཕང……ཧྲང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧༥)

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༢༤༡

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༢༤༢

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༢༤༣

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༢༤༤ སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩིས་གཞུང་བུ་ཡིག་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》 གཉིས་སུ་བོད་རྒྱལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོང་བའི་ལོ་འདིར་བོད་རྗེ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན……

འབྱུངས་པར་གསུངས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༢༤༥

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༢༤༦

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༢༤༧ རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཙང་ཧྲུ་ཞུ་བས་ནན་ཅིན་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་ནི་རྒྱ་ནག་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༢༤༨

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༢༤༩

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༢༥༠ སེང་ག་ལར་ནང་པའི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་ལོ་འདི་བར་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཁག་གསུམ་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་མེད་པར་གནས་ཤིང་། དེ་ནས་རྩོད་གླེང་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༢༥༡

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༢༥༢

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༢༥༣

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༢༥༤ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས། ཝེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཀའོ་ཀུད་ཤང་མའོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧) ཝུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཀྲུའུ་ལེའང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧)

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༢༥༥ ལོ་འདིར་བོད་རྗེ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས《བཻ་དཀར》དང《སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་རྩིས་གཞུང་མ་ཡིག》《བྲག་དགོན་པའི་རྩིས་གཞུང》རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༢༥༦

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༢༥༧

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༢༥༨ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཝུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ཅིང་ཏྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༧)

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༢༥༩

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༢༦༠ རྒྱའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཀྲུའུ་ཧྲི་ཤིན་ལི་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་འཚོལ་བར་ཕེབས། ཝེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་ཡོན་ཏྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༦)

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༢༦༡

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༢༦༢

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༢༦༣ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲུའུ་ཅིང་གིས་སྲིད་བཟུང་། འདི་ནས་ཧྲུའུ་རྒྱལ་རབས་རྫོགས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༢༦༤ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲས་ཝུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་སུ་ཏྲིས་ཀྱིས་སྲིད་

དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༧) ཞུ་རྒྱལ་རབས་རྫོགས། ཝེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲུའུ་ཧུན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཝེད་རྒྱལ་རབས་རྫོགས།
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༢༦༥ ཝེད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློན་ཆེན་སི་མ་ཡན་གྱིས་ཝེད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་ནས། ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཚུགས། (སྲིད་ལོ་༢༦)
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༢༦༦
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༢༦༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༢༦༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༢༦༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༢༧༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༢༧༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༢༧༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༢༧༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༢༧༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༢༧༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༢༧༦ རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེང་ག་ལར་རྒྱལ་པོ་མ་ཧཱ་སེ་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༢༧༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༢༧༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༢༧༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༢༨༠ ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་པ་ཧྲིས་ཝུ་རྒྱལ་རབས་གཏོར་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་གཅིག་གྱུར་བྱས།
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༢༨༡
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༢༨༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༢༨༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༢༨༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༢༨༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༢༨༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༢༨༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༢༨༨

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༢༨༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༢༩༠ ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ཧུའི་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༧)
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༢༩༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༢༩༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༢༩༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༢༩༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༢༩༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༢༩༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༢༩༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༢༩༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༢༩༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༠༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༠༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༠༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༣༠༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༠༤ ལོ་འདིར་བོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་དུ་མདོ་སྡེ་སྤང་ཀོང་སོགས་རྟེན་གསུམ་བབས་ཞེས་ཕྱག་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད། རྒྱལ་ནང་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བའི་གྲུས་ཀྲོའོ་སྟོན་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཀོང་ཧྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ལྶུ་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་ཁྲིང་ཧན···· རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༠༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༣༠༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༠༧ ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ཧོའི་ཧྲིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༥) སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འདིར་བོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཞེས་གསུངས།
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༠༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༠༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༡༠ རྒྱལ་ནང་གི་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཀྲོའོ་སྟོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ···· ཧའོ་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༣༡༡ ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་མིན་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤)

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༧༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༧༣ ཅིན་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཧྲོག་ཞིབ་འགོ་པ་ཀྲང་ཙུའོ་ཟེར་བས་ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ནང་འབྲུག་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་དབང་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་མིང་ལ་ཞིའང་སྟོན་མ་ཟེར། （རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི······གྲས）
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༧༤
ཤིང་ཕག. སྤྱི་ལོ༣༧༥
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༧༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༧༧ ཅིན་རྒྱལ་རབས་ནུབ་མའི་དུས་རྒྱུད་ནས་ཡིན་པའི་ལང་ཡ་ཡང་སི་མ་ཏའི་ཟེར་བས་འབྲི་ཆུ་སྔོ་རྒྱུད་དུ······སྲིད་དབང་གསར་པ་བཙུགས་ནས། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཚུགས། འདི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁོངས་གཏོགས་མིན། （རྒྱལ་པོའི་ཅིན་ཡོན་རྟེས་ཟེར）
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༣༧༨ རྒྱལ་ནང་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲས་ཀྲའོ་སྟོན་མའི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཡིན་རྗེས་སྲིད་དབང······བཟུང་།
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༧༩ རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲས་ཀྲའོ་སྟོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་ཙུའུ་ཡོན་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང······བཟུང་། ལོ་འདིར་ཅེའི་མི་རིགས་ཀྱི་གྱེན་ལངས་བྱུང་སྟེ་འགོ་གཙོ་ཧྲི་ལེས་ཀྲའོས་ཀྲའོ་སྟོན་མའི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་ཀྲའོ་རྗེས······མའི་རྒྱལ་རབས་བཙུགས།
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༨༠ རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས། རྒྱ་གར་དུ་གུ་པྟའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཙནྡྲ་གུ་པྟས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་བཤད། དེང་རབས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སྐུ་མ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༨༡
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༨༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༣༨༣ ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་མིང་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༨༤ ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་བདུན་པ་ཁྱབ་འཇུག་སྲས་པ་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲས་ཞིའང་སྟོན་མའི་རྒྱལ་པོ་ཀྲང་དབྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༨༥
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༨༦ ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ཁྲང་རྗེས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༣༨༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༨༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༨༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༣༩༠ ཀྲའོ་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིང་རྗེས་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་བྱས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༣༡

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༣༢ སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《 བཻཌཱུརྱ་གཡའ་སེལ 》ལས་ལོ་འདིར་བོད་རྒྱལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི…… འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༣༣ བོད་རྒྱལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་ལོ་འདིར་ནང་བསྟན་གྱི་དབུ་བརྙེས་ཞེས《 བཻ…… དཀར 》ལས་གསུངས་ཤིང་། ཐུག་དཀོན་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩིས་གཞུང་ཡང་དེ་དང་མཐུན།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༣༤ རྒྱལ་ནང་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ལི་པན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༣༣༥ རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ལོ་ཙཱ་བ་ཧྭ་ཤན་ནམ་བོད་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞུ་བ་དེ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་གར་དུ་གུ…… པྟའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་ས་མུ་དྲ་གུ་པྟས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༡)

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༣༦ རྒྱལ་ནང་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པ་ལི་ཆིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༣༧ ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་མུ་རུང་ཧོང་གིས་ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་ལེའོ་ཉིང་ས་ཁུལ་དུ་སྒེར་བཙན་བྱས་ཏེ་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་ཡན་སྔོན་མའི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༣༨ རྒྱལ་ནང་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ལི་ཧྲོའོ་ཡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༣༣༩

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༤༠ རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙནྡྲ་གུ་པྟ་འདས་ཞེས་གསལ་བ་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་མཐུན།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༤༡

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༣༤༢

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༤༣ ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་ཁང་རྗེས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢)

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༤༤ པཎྜི་ཏ་ཀུ་མཱ་ར་ཛཱིའམ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཅིག་མོ་ལོ་ཧྲི་ཞུ་བ་དེ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། རང་རྒྱལ་གནའ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲུས་ཁྲིང་ཧན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་ཧན་ལི་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༤༥ ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་པ་མུ་རྗེས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༧)

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༤༦

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༣༤༧ དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཐོ་ཐོ་རི་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མུ་རྗེས་ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་ཁབ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། ཁྲིང(ཧན)རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༤༨ ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང《 དུས་གསལ་སྒྲོན་མེ 》དང་། 《 ངོར་པའི་ཆོས་འབྱུང 》ལྟར་ན། ལོ་འདིར་ལྷ་ཐོ་ཐོ……

རི་འཁྲུངས།
ས་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༥༤༩
ལྕགས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༥༥༠
ལྕགས་ཕག ཕྱི་ལོ༡༥༥༡
ཆུ་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༥༥༢
ཆུ་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༥༥༣
ཤིང་སྟག ཕྱི་ལོ༡༥༥༤
ཤིང་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༥༥༥ ཀུ་སྣ་ར་ཤྲིའི་སློབ་མ་རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཧོ་ཧྲིན་འཁྲུངས།
མེ་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༥༥༦
མེ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༡༥༥༧ གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ཐོགས་མེད་འཁྲུངས། (སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ༩༠༠)
ས་རྟ། ཕྱི་ལོ༡༥༥༨
ས་ལུག ཕྱི་ལོ༡༥༥༩
ལྕགས་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༥༦༠
ལྕགས་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༥༦༡
ཆུ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༥༦༢
ཆུ་ཕག ཕྱི་ལོ༡༥༦༣ 《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》 ལྟར་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་འདས།
ཤིང་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༥༦༤ སུམ་པའི་བུ་རྩིས་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་འདས། འདི་ནས་ལོ༢༥༣པ་མི་སྐྱང་ལ་སྲོང་བཙན······ འཁྲུངས་ཟེར་ཏེ་བརྟག
ཤིང་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༥༦༥
མེ་སྟག ཕྱི་ལོ༡༥༦༦ འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ས་སྐྱའི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྟར་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་བྱོན་པར་གསུངས།
མེ་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༥༦༧
ས་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༥༦༨
ས་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༡༥༦༩
ལྕགས་ལུག ཕྱི་ལོ༡༥༧༠
ཆུ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༥༧༡
ཆུ་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༥༧༢ ཀྲུང་གོ་བརྒྱུད་ནས་ཁྲའོ་ཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་འདས་ཞེས《 རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས 》 དང་《 བེ་དཀར 》 ལས་གསུངས།
ཤིང་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༥༧༣ བོད་རྒྱལ་ཉེར་བདུན་འདས་པ་ན་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་འཁྲུངས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་དང་། འཇུ་མི་ཕམ་གཉིས་ཀྱིས་

གསུངས།
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༣༧༤ འགོས་ལོ་ཡིད་བཟང་རྩེ་པས་ལོ་འདིར་མ་ཁར་ཀླུ་ཀློ་ཞུགས་པར་འདོད་ཚུལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྩིས་དཀར་ནག་ཁྲིས་ལན་ནང་གསལ།
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༧༥
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༧༦
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༣༧༧
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༧༨
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༧༩
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༨༠
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༨༡
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༣༨༢
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༨༣
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༨༤
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༨༥
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༨༦ ཧུན་ཞིའི་ཡུན་གང་ཞེས་པའི་བྲག་བརྐོས་རྟེན་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་འདི་ནས་སྤྱི་ལོ༥༣༤ལོར་དུ······ བཞེངས་པར་གྲགས།
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༣༨༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༨༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༨༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༣༩༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༩༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༩༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༩༣ ཐོ་ཐོ་རི་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ཐོག་བསྟན་པའི་དབུ་བརྙེས་ཞེས་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྡོང་······ དཀར་ཆག་ནང་གསུངས། སྦྱར་བྱང་ནང་དགུང་ལོ༨༠ཐོག་ལ་ཟེར་ཏེ་སྡེ་སྲིད་རང་ལ་ཡང་ངེས་ཏིག་ཅིག་མི་སྣང་ཞེས་མཁས་པ་······ འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༩༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༣༩༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༩༦

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༩༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༩༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༣༩༩ མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཐུ་ཤང་ཐྲ་ཤན་དགུང་ལོ༦༥སྐྱེང་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཞེད།
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༤༠༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༤༠༡ པཎྜིཏ་ཀུ་མཱ་ར་ཛཱི(ཅིག་མོ་ལོ་ཧྲི)ཞི་ཨན་དུ་ཕེབས། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་རྫོར་གཅོད་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར།
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༤༠༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༤༠༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༤༠༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༤༠༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༤༠༦ ས་ཆེན་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ཐོ་ཐོ་རི་འཁྲུངས།
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༤༠༧ ངོར་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་ཐོ་ཐོ་རི་དགུང་ལོ༦༠བཞེས་དུས་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་བྱུང་ཟེར། ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང《 དུས་གསལ་སྒྲོན་མེ 》ལྟར་ན་མེ་ལུག་ལོ་འདི་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་མགོ་ཡིན་པར་གསུངས།
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༤༠༨
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༤༠༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༤༡༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༤༡༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༤༡༢ ཐོ་ཐོ་རི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་དུས་སུ་གཉན་པོ་གསང་བ་བབས་པར《 གཡའ་སེལ 》ལས་གསུངས།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༤༡༣ པཎྜིཏ་ཀུ་མཱ་ར་ཛཱི་འདས།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༤༡༤ ཐུ་ཤང་ཐྲ་ཤན་གྱིས་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག་བརྩམས།
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༤༡༥ འཕན་ཨྱི་འཛང་དུ་ཁྲོས་ཞེས《 དེབ་དཀར 》ལས་གསུངས།
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༤༡༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༤༡༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༤༡༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༤༡༩ གཡས་རུ་སྟག་ཚང་བའི《 མཁས་པ་དགའ་བྱེད 》ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ཐོ་ཐོ་རི་འཁྲུངས།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༤༢༠ ཐུ་ཤང་ཐྲ་ཤན་འདས།
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༤༢༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༤༢༢

ཆུ་ཕག	སྤྱི་ལོ༡༢༢༣	
ཤིང་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༢༢༤	རིགས་ལྡན་བརྒྱད་པ་ཉི་མ་གྲགས་ཁྲི་བཞུགས།
ཤིང་གླང་།	སྤྱི་ལོ༡༢༢༥	
མེ་སྟག	སྤྱི་ལོ༡༢༢༦	
མེ་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༢༢༧	
ས་འབྲུག	སྤྱི་ལོ༡༢༢༨	
ས་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོ༡༢༢༩	སིཧྣ་ལའི་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་རྒྱ་ནག་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས། དགེ་ཚུལ་མ་མང་པོ་བསྒྲུབས།
ལྕགས་རྟ།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༠	
ལྕགས་ལུག	སྤྱི་ལོ༡༢༣༡	པཎྜི་ཏ་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ནན་ཅིན་ནས་འདས་ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།
ཆུ་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༢	
ཆུ་བྱ།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༣	གཞན་པོ་གསང་བ་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་མཁར་སྙིང་བབས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་གཉིས་ཀྱིས······ གསུངས།
ཤིང་ཁྱི།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༤	སིཧྣ་ལའི་དགེ་སློང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁར་བཅུ་གཅིག་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་··· བསྒྲུབས་ཞེས་སིཧྣ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།
ཤིང་ཕག	སྤྱི་ལོ༡༢༣༥	
མེ་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༦	
མེ་གླང་།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༧	
ས་སྟག	སྤྱི་ལོ༡༢༣༨	
ས་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༢༣༩	
ལྕགས་འབྲུག	སྤྱི་ལོ༡༢༤༠	རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་བསྟན་བསྟུབས།
ལྕགས་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༡	
ཆུ་རྟ།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༢	
ཆུ་ལུག	སྤྱི་ལོ༡༢༤༣	
ཤིང་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༤	
ཤིང་བྱ།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༥	
མེ་ཁྱི།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༦	
མེ་ཕག	སྤྱི་ལོ༡༢༤༧	
ས་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༢༤༨	

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༤༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༣༥༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༥༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༥༢ 《གཡའ་སེལ》ལྟར་ན་ཐོ་ཐོ་རི་འདས་པར་བཞེད།
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༥༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༥༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༣༥༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༥༦ གནས་བརྟན་ནི་པ་ལྟར་ན་གླུ་སྒྲུབ་འདས། (དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ)
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༥༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༥༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༣༥༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༦༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༦༡
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༣༦༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༦༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༦༤ བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་ན་དེ་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ།
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༣༦༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༣༦༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༣༦༧ ས་ཆེན་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ཐོ་ཐོ་རིའི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས།
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༣༦༨ གཉན་པོ་གསང་བ་ནམ་མཁའ་ལས་བབས་ཞེས《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》ལས་གསལ།
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༣༦༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༣༧༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༣༧༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༣༧༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༣༧༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༣༧༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༣༧༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༣༧༦

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༤༧༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༤༧༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༤༧༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༤༨༠ སྤྱི་ལོ་གསུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནས་འདི་བར་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གུཔྟའི་རྒྱལ་རབས་ཡིན་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག······ ཚགས་ནང་གསལ།
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༤༨༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༤༨༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༤༨༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༤༨༤ དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ཐོ་ཐོ་རིས་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༤༨༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༤༨༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༤༨༧ རྒྱ་ནག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤེལ་མཁན་པོ་དྷི་དྷརྨའི་སློབ་མ་ཧོ་ཙུ་ཁེ་ཙུ་འཁྲུངས། སྤྱི་ལོ······ ༥༩༣ལ་འདས།
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༤༨༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༤༨༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༤༩༠ ལོ་འདི་ནས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་བར་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེ·· ན་ཡོད།
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༤༩༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༤༩༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༤༩༣ ཐོ་ཐོ་རི་འདས་ཞེས་འཇུ་མི་ཕམ་དང་དཔལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས།
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༤༩༤
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༤༩༥ ལོ་འདི་ནས་སྤྱི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་མེད་བདུན་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ལོ་དབྱང་གི་ལུང་མན་བྲག་བརྐོས་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༤༩༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༤༩༧
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༤༩༨
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༤༩༩
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༠༠

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༠༡
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༠༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༥༠༣
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༠༤
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༠༥
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༠༦ གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལྟར་ན་གྲོགས་མེད་འདས། (དགུང་ལོ་༡༥༠)
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༥༠༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༠༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༠༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༥༡༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༡༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༡༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༡༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༡༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༥༡༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༡༦
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༡༧
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༡༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༥༡༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༢༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༢༡
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༥༢༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༢༣
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༢༤ རིགས་ལྡན་དགྲ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྲིར་བཞུགས།
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༢༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༢༦ ས་ཆེན་ལྟར་ན་ཐོ་ཐོ་རི་འདས།
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༥༢༧ 《ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང་དུས་གསལ་སྒྲོན་མེ》ལྟར་ན་ཐོ་ཐོ་རི་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་ནས……འདས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༢༨
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༢༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༣༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༥༣༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༣༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༣༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༥༣༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༣༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༣༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༣༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༣༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༥༣༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༤༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༤༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༤༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༥༤༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༤༤
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༤༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༥༤༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༤༧
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༤༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༤༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༥༠
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༥༥༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༥༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༥༣
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༥༤
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༥༥༥

མེ་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༥༥༦
མེ་གླང་།	སྤྱི་ལོ༡༥༥༧
ས་སྟག	སྤྱི་ལོ༡༥༥༨
ས་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༥༥༩
ལྕགས་འབྲུག	སྤྱི་ལོ༡༥༦༠
ལྕགས་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༡
ཆུ་རྟ།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༢ ཐོ་ཐོ་རི་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ན་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་བྱོན་པར་བཀའ་གཏོགས་ཆེན་མོ་ན་་་བཤད་ཡོད་ཅེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར》གསུངས།
ཆུ་ལུག	སྤྱི་ལོ༡༥༦༣
ཤིང་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༤
ཤིང་བྱ།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༥
མེ་ཁྱི།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༦
མེ་ཕག	སྤྱི་ལོ༡༥༦༧
ས་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༨
ས་གླང་།	སྤྱི་ལོ༡༥༦༩
ལྕགས་སྟག	སྤྱི་ལོ༡༥༧༠ སློབ་དཔོན་ཏན་མོ་རྡེ་འབྱུང་ཞེས་ཁ་ཆེའི་ཡིག་ཚགས་ནང་གསལ།
ལྕགས་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༡ སློབ་དཔོན་ཏན་མོ་རྡེ་འབྱུང་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།
ཆུ་འབྲུག	སྤྱི་ལོ༡༥༧༢ རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་བསྟན་ལན་གཉིས་པ་བསྐྱབས།
ཆུ་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༣
ཤིང་རྟ།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༤
ཤིང་ལུག	སྤྱི་ལོ༡༥༧༥
མེ་སྤྲེལ།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༦
མེ་བྱ།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༧
ས་ཁྱི།	སྤྱི་ལོ༡༥༧༨
ས་ཕག	སྤྱི་ལོ༡༥༧༩
ལྕགས་བྱི།	སྤྱི་ལོ༡༥༨༠
ལྕགས་གླང་།	སྤྱི་ལོ༡༥༨༡ ཧོས་ལུགས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ལོ་མགོ་ཚུགས།
ཆུ་སྟག	སྤྱི་ལོ༡༥༨༢
ཆུ་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༥༨༣

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༨༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༨༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༨༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༥༨༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༥༨༨ བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཞི་དེ་བ་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༥༨༩ སྐུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་སྟོན་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའམ་དཔལ་དགའ་བའི་ལྷའམ་ཤྲཱི་ཧརྵ་དེ་བ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ༥༩བཞུགས།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༥༩༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༥༩༡
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༥༩༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༥༩༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༥༩༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༥༩༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༥༩༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༥༩༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༥༩༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༥༩༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༦༠༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༦༠༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༦༠༢ ཕོ་འདིར་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༡༤༢དུ་ཕུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད། ཐང་ཟན་ཙང་འཁྲུངས།
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༦༠༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༦༠༤ གནམ་རི་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༦༠༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༦༠༦ བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཞི་དེ་བ་འདས། འོད་ཟེར་གོ་ཆས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ། རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༦༠༧ ཕོ་འདིར་ས་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༢༧༤༡ ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ……༡༦༣༤(འཁྲུངས་པའི་ལོ་ནས་བརྩིས)ཕུག་ལུགས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༡༤༣༨ དགེ་ལུགས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༡༤༤༠ གནས……བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ༡༡༥༡(འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་ནས་བརྩི)

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༦༠༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༦༠༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༦༡༠
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༦༡༡
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༦༡༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༦༡༣
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༦༡༤ ཏུལ་མོ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱི་ཡབ་བལ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་གོ་ཆ་ཁྲིར་འཁོད། འདི་ནས་ལོ༢༤༢ན་མངའ······ བདག་ཁྲི་རལ་འཁྲུངས་པར་ས་པཎ་གྱིས་བཞེད། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལྟར་ན་ལོ་བཅུ་གཅིག་གིས་སྔོ།།
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༦༡༥
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༦༡༦
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༦༡༧ བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བུ་སྟོན། ཀློང་ཆེན······ རབ་འབྱམས། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། དགེ་ཡེ་བ། གཙུག་ཕྲེང་། ཚལ་པའི་དེབ་དམར། ངོར་བ་དཀོན་ལྷུན། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས། དཔལ་མང་། ཐུག་དཀོན་ཆོས་འབྱུང་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ། རྒྱའི་ཡིག······ ཚང་བཅས་མཐུན་པར་བཞེད་ཅེས་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། བལ་བཟའ་དང་རྒྱ་བཟའ་འཁྲུངས་ཞེས་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་གསུངས།
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༦༡༨ རྒྱ་ནག་གི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཚུགས་ཏེ་ཐང་ཀོ་ཙུས་སྲིད་བསྐྱངས(༦༡༨ནས༩༠༧) དེབ་དམར་དུ་ས་སྟག་འདི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ༡༥༦༦པ་ཡིན་ཟེར་བ་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ན་ཡོད་ཅེས་པ་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལུགས་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་གིས་མང་བ་མ་གཏོགས་འགྲིག་པར་སྣང་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་གསུངས།
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༦༡༩ སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་འདས་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༦༢༠ སློབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེར་ལེ་ཚུགས། ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གསུམ་འདས(ཕྱག་ལུགས) ཀ་བཀོལ་མར······ གནམ་རི་གཤེགས་ནས་སྲས་ལོ་བཞི་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པར་གཙུག་ཕྲེང་ན་བཤད།
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༦༢༡ བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆ་འདས་ཞེས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་ཉུང་སྨྲ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགས་གསུངས།
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༦༢༢ ཏོས་ཏོས་བསྟན་རྩིས་ཚུགས། (རྒྱའི་ཡི་གེ་དང་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ) འདི་ནི་མ་ཁར་བླ་སློའི་ཆོས······ དར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རང་རེ་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་བ་ཡོད།
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༦༢༣
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༦༢༤ རིགས་ལྡན་བཅུ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་འཁོད། མ་ཁར་སྤྲང་རྩེ་བློ་གྲོས་ཀྱི་བླ་སློའི་ཆོས་ལུགས། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲོ་ཚུགས།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༢༥

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༨༢༦ ཐུང་ཐེ་ཙུང（ལིང་གེ་བཙན་པོ）རྒྱལ་སར་འཁོད། གཙུག་ལག་ཁྲིད་པས་ཐང་ཐེ་ཙུང་ལ་ཀོང་ཅེ་འཕྲུལ་རྒྱལ་……
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནོར་བའོ། ཀུན་མཁྱེན་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་རྒྱལ་སར་འཁོད། ལྡེ་པའི་དེབ་ཐེར་ལྟར་ན་བལ་བཟའ་དང་རྒྱ……
བཟའ་འབྱོངས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༨༢༧

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༢༨

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༢༩ 《དེབ་སྔོན》《འཁོན་སྟོན》《རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ》《བེ་དཀར》《དུ་ཀུ་ལའི་ཁ་སྐོང》
《འཇིགས་གླིང་》《ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ》《སུམ་པ་མ་རྩིས》《ཐུག་དགོན་རྩིས》《འཇུ་མི་ཕམ》《དཔལ་སྤྲུལ》
སོགས་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་པར་བཞེད། གསལ་མེ་དང་བུ་སྟོན་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་རྒྱལ་སར་འཁོད། གསལ་མེ་དང་།
བསོད་གྲགས། དེབ་དམར་ལྟར་ན་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་འདས་པར་བཞེད། ཐང་ཟན་བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་ཆས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༨༣༠ གཙུག་ཁྲིད་ལྟར་ན་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཕུལ་ཞེས་ཞལ་གདམས་སྐོར་ལས……
འབྱུང་བར་བཤད་པས་དུས་དེར་འདས་པར་མི་འདོད་དོ། །

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༣༡

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༣༢ བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་བོད་དུ་བསུས། རྗེ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་ཞེས་གཙུག་ཁྲིད་དང་།
བསོད་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས། མོ་ཧན་མོཧྨེ་འདས་ཞེས་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༣༣ ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཞེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ན་གྲགས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༣༤ སྲོང་བཙན་པོ་ཏ་ལ་དམར་པོ་རིར་ཕེབས་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བཞེད། བོད་རྒྱལ་དང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེས་
བསྐུར་རེས་བྱས་ཞེས་དེབ་དམར་ནང་གསལ། རྒྱ་བཟའ་བོད་དུ་ཕེབས་ཞེས་བསོད་གྲགས་བཞེད། གཙུག་ཁྲིད་སོགས་ཀྱིས་བལ……
བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་བཙུན་མོར་བསུས་ཞེས་བཤད།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༨༣༥ དམར་པོ་རིར་ཕོ་བྲང་གི་རྨང་བཏིངས་ཞེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》དང་།《སུམ་པའི་ཆོས་
འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་ཐུ་ཡུའུ་ཧུན་གཏོར་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ། རྒྱའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཧྭ་ཤང་ཡི་ཅིན……
འཁྲུངས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༣༦ ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཞེས《གཙུག་ཁྲིད》ནང་གསལ།《གཙུག་ཁྲིད》གྱིས་ཀོང་ཇོས་ཁམས་ནས་ཇོ་
སྐུ་ཁྲི་བརྒྱད་ཙུ་བ་བཀོས་ཞེས་པ་དེ་ཨ་མདོའི་བྱམས་པ་འབུམ་གླིང་དང་ནོར་བའི་སྐྱོན་ཤོར་ཡོད། རྒྱ་བཟའ་བསུ་བར་བློན་པོ་འགར་
རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆས་ཞེས《གསལ་མེར》གསལ། ལོ་འདི་ནས་བཟུང་ཨ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མུ་སླིམ་པས་རྒྱ་གར་ལ་འཚེ་བའི་མགོ་ཚུགས་
ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། ལོ་འདིར་ཧྲོས་ཆོས་གསར་དུ་དར་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༣༧ ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་འབྱོར་ཞེས་སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ། ཐང་ཟན་བླ་མ་བལ་པོར་ཕེབས་ཞེས་བལ……
པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། ལོ་རྒྱུས་འགར་ལོ་འདི་ལ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་དབྱར་གནས་མཛད་ཟེར།

ས་ཕྲི། སྤྱི་ལོ༨༣༨ སྲོང་བཙན་གྱི་དམག་ཁྲི༢༠ཐེང་ཙུ་ལ་མངགས་ནས་རྒྱ་ལ་རྔམས་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེ་ནང་གསལ། ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་གི་མཆོ་བསྡུབས་ཞེས་གཙུག་ཁྲིང་དང་། སྲུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་སུ་གསལ།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༨༣༩ བལ་བཟའ་བོད་དུ་བསུས་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ། ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་བཞེངས་ཞེས་སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ། ཀློང་རྫོལ་བླ་མས་རྒྱ་བཟའ་ས་ཕག་ལོ་པར་བཤད།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༤༠ ཤིང་རྟ་ནས་འདི་བར་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཀོང་ཇོའི་དོན་དུ་སྲོང་བཙན་གྱིས་རྒྱ་དང་འཐབ་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། རྒྱ་བཟའ་བསུ་བའི་དོན་དུ་བློན་པོ་འགར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༤༡ སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད། ཀོང་ཅོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཞེས་ལྡེ་པ་དང་། བེ་དཀར། སུམ་པའི་མ་ཏིས། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་། ཏོར་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་གསལ། བལ་ཡུལ་བོད་འབངས་སུ་བསྡུས། བལ་བཟའ་བསུས། (ལྡེ་པ)བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ལོ་འདིར་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་འདོད། རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཉིས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཐང་ཐེ་ཙུང་ལ་ཕོ་ཉ་མངགས་ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༨༤༢

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༤༣ ཐང་ཟན་བླ་མ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ཏུ་སོག ཕ་བོང་ཁར་ཕོ་བྲང་མ་དྲུ་བཞེངས་ཞེས་འཕོན་སྟོན་གྱིས་བཞེད།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༤༤ ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལྕགས་གླང་ལ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕྱིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༤༥

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༤༦ ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་འདས་རྗེས་རྒྱལ་ས་བློན་པོ་ཞིག་གིས་ཕྲོགས། བློན་པོ་དེས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་ལ་གནོད་པ་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲོང་བཙན་གྱིས་བོད་དམག་མངགས་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་དབང་དུ་བསྡུས་ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༨༤༧ མང་སྲོང་མང་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཞེད། འདི་ལྟར་ན་མང་སྲོང་གི་ཡབ་གུང་སྲོང་ནམ་འཁྲུངས་ཊེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་ཤོད་དོ། །

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༤༨ སྲོང་བཙན་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་དམག་དྲངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤྲཱི་ཧརྵ་འདས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཞེད།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༤༩ ཐང་ཐེ་ཙུང་རང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ལ་འདས། ཐང་ཀའོ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༨༥༠ ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་ཡིག་དང་། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དང《དེབ་དཀར》སོགས་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ཐོག་འདས་པར་བཤད། གཙུག་ཁྲིང་གིས་གཞན་ལུགས་བཀོད་པར་མང་སྲོང་མང་བཙན་ལོ༡༢ཅན་ཁྲིར་འཁོད། བཤད་ཚུལ་འདི་དག་ལ་ནོར་བ་ཆེ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༨༥༡ ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་བཞེངས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་བཞེད།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༥༢ ཞི་ཨན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དྭ་ཡན་ཐ་བཞེངས། ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་བཞེངས་ཞེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༥༣ ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་དང་། པེ་དཀར། སུམ་པ་མ་ཧྲིས་བཅས་སུ་གསལ།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༨༥༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༥༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༥༦ སྐབས་སུ་ཕྱི་འདིར་ཐང་ཟན་གྱིས་མདོ་དང་མངོན་པའི་གླེགས་བམ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་བསྒྱུར། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཚན་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༥༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༥༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༨༥༩
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༦༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༦༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༨༦༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༨༦༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༦༤ ཐང་ཟན་བླ་མ་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་སྟེང་འདས། བློན་པོ་འགར་འདས་ཞེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ན་གསལ།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༦༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༨༦༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༦༧ བློན་པོ་འགར་འདས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཞེད། ཏུན་ཧོང་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བྲག་ཕུག་བཞེངས་པར་རྒྱའི་ཡི་གེ་འགར་བཤད་མོད་ཏ་ཙང་ཕྱིས་བྲགས་ཤིང་རྒྱའི་ཡི་གེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་སྣང་ངོ་། །བྲུ་དགེ་ལྷར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལེའུ་རྫོགས།
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༦༨
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༦༩ གུང་སྟོང་གུང་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། གཙུག་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད།
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༧༠ 《དེབ་དམར》དང་། རྒྱའི་ཡི་གེར་བོད་དམག་གིས་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་དཔུང་དྲངས། ཕུ་གུར་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བླངས་ཟེར། བློན་པོ་འགར་འདས་ཞེས《གཙུག་ཕྲེང》ནང་གསལ། ཝོ་རིན་ཀོས་ཀྱིས་བོད་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕམ་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེར་གསལ།
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༨༧༡ རྒྱའི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་ཙིན་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས།
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༧༢
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༧༣ རྒྱའི་སློབ་དཔོན་ཐུགས་དང་སྐར་རྩིས་ལ་མཁས་པ་དབྱི་ཞིན་འཁྲུངས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༧༤
ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༤༧༥
མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༧༦ མང་སྲོང་མང་བཙན་འདས་ཤིང་། འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་ནང་གསལ། རྒྱའི་ཡི་གེ་ནང་གཞིས་ལ་ལོ་གསུམ་གྱིས་ཐོ་མི་ཐུག་གོ།
མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༤༧༧
ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༤༧༨
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༤༧༩ རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་མང་སྲོང་ལོ་ཞི་གཉིས་པར་འདས་ཤིང་། འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་ཁྲིར་འཁོད་ཟེར། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི《དེབ་དཀར》མཚམས་འདི་ནས་རྩོམ་འཕྲོ་ལུས།
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༤༨༠ རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཅོ་བོད་དུ་ལོ༤༠བཞུགས་ནས་འདས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ།
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༤༨༡ གུང་སྲོང་གུང་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར》གསུངས། སྲོང་བཙན་བཞུགས·····ཐོག་སྲས་གུང་བཙན་རྒྱལ་སར་བཀོད་ཅེས་གཙུག་ཕྲེང་ནང་གསལ།
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༤༨༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༤༨༣ ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོའི་འདད་བཏང་བར་བཤད། འདད་དང་ཤིད་དང་གཤིན···པོའི་དགེ་སྐྱབ་རྣམས་དོན་གཅིག འདད་ལ་མདང་ཞེས་བཅོས་ནས་དོན་བཀྲལ་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །རྒྱ་རྗེ་ཀོ་ཙུང་འདས།
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༤༨༤ ཐང་གི་རྒྱལ་མོ་འུ་ཛེ་ཐེན་ཁྲིར་འཁོད། རྒྱལ་མོ་འདི་ལ་བོད་ཀྱིས་འ་ཛེ་ཐན་མོ་ཟེར། (གཙུག་ཕྲེང)
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༤༨༥
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༨༦ གུང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འདས། མང་སྲོང་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། འགྲོ་མགོན། གཙུག་ཕྲེང་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། དེབ་དམར་བཅས་སུ་གསལ། མང་སྲོང་གི་སྲས་གུང་རི་གུང་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་བསོད·····གྲགས་བཞེད། གུང་སྲོང་གི་སྲས་མང་སྲོང་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་མེར་གསལ།
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༤༨༧ གུང་རི་གུང་བཙན་འདས་པའི་རྗེས་ནས་ཡབ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སླར་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གཙུག····ཕྲེང་ནང་གསལ།
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༨༨ རྒྱའི་སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཀྲུན་ཀྲིང་འཁྲུངས། འདིས་རི་པེན་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ།
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༤༨༩
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༤༩༠ གཡས་རུ་སྟག་ཚང་པའི《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》ལྟར་ན་ལོ་འདིར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཅོ་འདས།
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༤༩༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༤༩༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༤༩༣ གུང་སྲོང་གུང་བཙན་གྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར》གསུངས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༦༩༤

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༦༩༥ རྒྱའི་ལོ་ཐྭ་བ་ཡི་ཅིན་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འབྱོར། འདུལ་གཞུང་མང་ཙམ་བསྒྱུར། དུས་དེར་གསེར་གླིང་དུ་བསྟན་པ་དར་ཆེ་ཟེར།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༦༩༦

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༦༩༧ ཚལ་པའི་དེབ་དམར་ལས་རང་ལུགས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལོ་རེ་དགུ་བཞུང་ཞེས་པ་དང་། སྲས་གུང་བཙན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་ལོ་ལྔ་བཟུང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་གོང་དུ་འདས་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༦༩༨ སྲོང་བཙན་གྱི་གཉིས་ལ་འདས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། བུ་སྟོན། བསོད་གྲགས། གཙུག་ཕྲེང་། དེབ་དམར། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། ཐུག་དགོན་ཆོས་འབྱུང་། རྒྱའི་ཡི་གེ་འགའ་རེ་བཅས་སུ་བཞེད། བལ་བཟའ་དང་རྒྱ་བཟའ་གཉིས་འདས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་ནང་གསལ། མང་སྲོང་བཙུ་གསུམ་སྟེང་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་དེབ་དམར་དང་། གསལ་མེ། གཙུག་ཕྲེང་རྣམས་སུ་གསལ། གུང་སྲོང་བཙུ་གསུམ་སྟེང་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་བསོད་གྲགས་བཞེད། མང་སྲོང་འཁྲུངས་ཞེས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༦༩༩ བུ་སྟོན་གྱིས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལོ་རེ་དགུ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཞལ་བཞུགས་རིང་སྲས་ཀྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་པ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སམ། གུང་བཙན་དང་མང་སྲོང་གོ་ལྡོག་པར་བཞེད།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༧༠༠

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༧༠༡

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༧༠༢

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༠༣ འདི་བར་དུ་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༧༠༤ འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་འདས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། རྒྱལ་མོ་འུ་ཛི་ཐེན་འདས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་། རྒྱའི་ཡི་གེའི་ནང་གསལ། ཏུན་ཧོང་ཡི་གེར་འདུས་སྲོང་འདས། སྲས་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན(མེས་ཨག་ཚོམ)འཁྲུངས་ཞེས་གསལ།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༧༠༥ ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། གུང་ཙུང་རྒྱལ་སར་འཁོད། དེབ་དམར་ལྟར་ན་གྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཛོ་འདིའི་ཚ་མོ་ཡིན་པར་བཤད་དེ་བརྟག བལ་པོ་དང་བོད་འཐབ་ནས་བོད་ཕམ་ཞེས་བལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༧༠༦

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༧༠༧

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༧༠༨

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༧༠༩

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༧༡༠ དེབ་སྔོན་སོགས་ལྟར་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་པའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་འདས་ཞེས་ད་ཀྲུ་ལའི་ཁ་སྐོང་ནང་གསལ། མང་སྲོང་གིས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད། གྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་བསུས་ཞེས

རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དང་། ཁུན་རྫོང་ཡི་གེའི་ནང་གསལ།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༧༡༡ ཀྲིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོའི་ཡབ་ཞི་ཛུང་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ཞེས《དེབ་དམར》ལས་གསལ།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༧༡༢ མང་སྲོང་འདས་ནས་ཞག་བདུན་ན་འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། གསལ་མེ། དེབ······དམར། གཙུག་ཕྲེང་། བ་རི་སྟག་ཚང་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་གསལ། ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཐེབས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་གསལ། གུང་སྲོང་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་འདས་ཞེས་བསོད་གྲགས་བཞེད། འདུས་སྲོང་གིས་སྲིད་བཟུང་ཞེས་ས་ཆེན···ཀྱིས་བཞེད།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༧༡༣ ཞོན་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། ལོ་ནྟ་བ་ཡི་ཅིན་འདས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༧༡༤

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༧༡༥

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༧༡༦ འདི་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གསུམ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་ནས་གསང་སྔགས་ཙུང་ཟད་སྤེལ།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༧༡༧

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༧༡༨

ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༧༡༩

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༧༢༠

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༧༢༡

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༧༢༢

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༧༢༣

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༧༢༤ མང་སྲོང་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྟེང་འདས། འདུས་སྲོང་མང་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་ལྡེ་པས་གསུངས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༧༢༥

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༧༢༦

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༧༢༧

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༧༢༨

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༧༢༩ གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་འཁྲུངས་པར་བཤད།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༧༣༠ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་པི་དཀར། སུམ་པ་མ། བྲག་དགོན་ཅེས། འཇིགས་གླིང་བཅས་ནང་གསལ། མཚོ་སྔོན་གྱི་ཛེ་ཧྲི་ཀླར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བཅད་ཅེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༧༣༡ བསོད་གྲགས་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལྟར་ན་ལྕགས་འབྲུག་ལ་ཡབ་འདུས་སྲོང་འདས་པའི་ལོར་སྲས་མེས···ཨག་ཚོམ་དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ཡིན་གསུངས་པས་ན་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་དགོས།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༧༣༢

ཆུ་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༦༣༣

ཤིང་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༦༣༤

ཤིང་ཕག ཕྱི་ལོ༡༦༣༥

མེ་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༦༣༦

མེ་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༦༣༧

ས་སྟག ཕྱི་ལོ༡༦༣༨

ས་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༦༣༩ ཁུན་སྟོང་ཡི་གེར་གིམ་ཤིང་གོང་རྗེ་འདས་པར་བཤད། « དེབ་དམར » ལས་འདི་ཡན་ལ་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་འཛུགས་ནས་ལོ༡༡༦སོང་ཟེར་བ་མ་དག་སྐྱེ་ལོ༡༢༡ཡིན་དགོས་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།

ལྕགས་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༦༤༠ འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་འཇང་ཡུལ་དུ་འདས་ཞེས་ས་ཚེན་དང་། གཙུག་ཕྲེང་། གསལ་མེ། དེབ་དམར། བསོད་གྲགས། པ་རི་སྟག་ཚང་བཅས་ཀྱིས་གསུངས། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་དེ་མེས་ཨག་ཚོམ་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཚེན་དང་། གསལ་མེ། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ་དམར། གཙུག་ཕྲེང་བཅས་ཀྱིས་བཞེད། མེས་ཨག་ཚོམ་གྱིས་སྲིད་བཟུང་ཞེས་ས་ཚེན་གྱིས་བཞེད།

ལྕགས་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༡༦༤༡ གིམ་ཤིང་གོང་རྗེ་འདས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། ཐི་ཙུང་གིས་མེ་ཁྲིར་སྲིད་བསྐྱངས་པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་སོང་ཞེས་དེབ་དམར་དང་། གཙུག་ཕྲེང་གཉིས་སུ་གསལ།

ཆུ་རྟ། ཕྱི་ལོ༡༦༤༢ ཁུན་སྟོང་གི་གཏེར་ཡིག་ཏུ་སྣ་ནམ་བཟའ་ལས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་པར་གསུངས།

ཆུ་ལུག ཕྱི་ལོ༡༦༤༣

ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༦༤༤

ཤིང་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༦༤༥

མེ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༦༤༦

མེ་ཕག ཕྱི་ལོ༡༦༤༧

ས་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༦༤༨

ས་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༦༤༩ པེ་དཀར་དང་སུམ་པ་མ་རྗེས་སོགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཟེར་ཏེ། ལོ་དྲུག་ཅུ་ཤོར་གཅིག་གིས་ནོར་བ་ཡོད། ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གསལ་མེ་དང་། བསོད་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད།

ལྕགས་སྟག ཕྱི་ལོ༡༦༥༠

ལྕགས་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༦༥༡ པེ་དཀར་དང་སུམ་པ་མ་རྗེས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་བཞེངས་ཟེར་ཏེ། ལོ་དྲུག་ཅུ་ཤོར་གཅིག་གིས་ནོར་བ་ཡོད།

ཆུ་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༦༥༢

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༣ རྒྱའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྲིང་ལོ་བཅུ་གཅིག་རིང་ལ་རི་ཡིན་གྱི་མཚོར་བགྲོད་ཀྱང་ཕེབས་མ་ནུས། ཞིངས··· ཏྲུག་པ་པོ་འདིར་རི་ཡིན་ཏུ་བརྩོལ། འདུལ་བསྟན་ཐོག་མར་སྤེལ། གསོ་རིག་ཀྱང་སྤེལ།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༤

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༥༥ མེས་ཨག་ཚོམ་འདས། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༦ སུའུ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། ཐང་ཧྲང་གི་ཡིག་ཚགས་ནང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གསལ།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༧

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༥༨

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༥༩

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༦༠ བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལ་སྲས་ཤིག་བལྟམས་པར་ཐང་ཧྲང་ཡི་གེར་བཤད་ཀྱང་མཚན་མི་གསལ།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༦༡

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༦༢ ཏེང་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་གསུང་དུ་ལོ་འདིར་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པར་གསུངས།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༦༣ བོད་དམག་གིས་རྒྱ་ཕམ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཙུར་བྲོས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དང་། ཐང་ཧྲང་ཡི་གེ། གཙུག་ཁྲིང་གི་གཞན་ལུགས་བཅས་སུ་གསལ། བོད་དམག་རྒྱལ་ས་ཞི་ཨན་དུ་སླེབས་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེར་གསལ། རྒྱའི་སློབ་དཔོན··· ཀུན་གྲིང་འདས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༦༤

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༥

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༦

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༦༧ རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་གསུང་དུ་ལོ་འདིར་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༨ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན··· མགོན་པོ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་བཞུགས་ཞེས་གཡུ་ཐོག་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༩

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༧༠

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༧༡

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༧༢

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༧༣

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༧༤ ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང་ཞིག་ན་རྒྱ་ནག་ཏུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་བྱོན། འདི་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་ན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ཟེར།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༧༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༧༧༦
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༧༧༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༧༧༨ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་བུ་སྟོན་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། ཀུན་མཁྱེན། དཔལ་མང་། གཡའ་སེལ། ཐུག་དཀོན་ཆོས་འབྱུང་བཅས་སུ་གསལ།
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༧༧༩ ཐའི་ཧྲུང་འདས།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༧༨༠ ཀྲེ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འདས་ནས་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དང་། གཙུག་ཕྲེང་གི་གཞན་ལུགས་སུ་གསལ།
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༧༨༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༧༨༢ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་མ་རྒྱ་བཟའ་འདས་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད།
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༧༨༣ ཁྲི་སྲོང་གིས་བོད་དམག་ཁྲི་ཚོ་སུམ་ཅུ་ཁྲིད་ནས་ཞི་ཨན་དུ་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ལ་གྲོང་མའི་རྒྱལ་ས་བཟུང་། དེ་ནས་ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་མདུན་དབོན་ཞང་མཐུན་འགྲིག་གི་རྡོ་རིང་བསླངས། ཧྲན་ཀན་ཞིང་ཆེན་པར་གྱི་ལུང་ཧྲན་རི་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བོད་གྱི་ས་མཚམས་བཅད་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚགས་ནང་གསལ།
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༧༨༤
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༧༨༥
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༧༨༦
མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༨༧ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་དགོན་པོ་འཁྲུངས་ཞེས《སྨན་པའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་གསལ།
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༧༨༨ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་ང་དགུ་ལ་འདས་ཞེས་བཻ་དཀར་དང་དུ་ཀུ་ལ་གཉིས་ནས་གསུངས།
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༧༨༩
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༧༩༠ མེས་ཨག་ཚོམ་འདས། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་བུ་སྟོན་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། གཡའ་སེལ་བཅས་ཀྱིས་བཞེད། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། དེབ་དམར། གསལ་མེ། གཙུག་ཕྲེང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ། སྨན་པའི་ཆོས་འབྱུང་། བུ་རིས། བ་རི་སྟག་ཚང་བཅས་ཀྱིས་བཞེད། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས།
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༧༩༡ དེབ་དམར་ལས། མེས་ཨག་ཚོམ་རེ་གསུམ་ལ་འདས་པ་དང་། དེའི་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ལ་གཞིགས་ན་ལྕགས་རྟ་ལ་འཁྲུངས་དགོས་པ་འདོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ།
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༧༩༢ སྤང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་ཁྲི་སྲོང་སྐུ་ན་ཕྲ་དུས་ཀྱི་བུ་ཟླ་ཡིན། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ལ་འདས་ཞེས་དེབ་སྔོན་དུ་གསུངས། ཤའི་སྤྱན་ཐོབ་ནས་སྒྲིང་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་གཟིགས་ཞེས་གཏར་གསུངས།
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༧༩༣ མེས་ཨག་ཚོམ་འདས་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༧༩༤ ཀིམ་ཤིང་གོང་ཇོ་འདས་ཞེས་གསལ་མེ་དང་། གཙུག་ཕྲེང་གཉིས་སུ་གསལ།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ་༧༩༥

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༧༩༦

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༧༩༧ མུ་ནེ་བཙན་པོ་འདས་ནས་ཧུ་ཅེ་བཙན་པོ་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་པའི་གཙུག་ཕྲེང་།

རྒྱའི་ཡིག་ཚང་བཅས་སུ་གསལ། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་སྟེང་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེས《རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར》གསུངས། གསལ་མེ་ལྟར་ན་མེས་ཨག་ཚོམ་འདས་གོང་སྔས་ཁྲིར་བཞུགས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ་༧༩༨ བསམ་ཡས་བཞེངས་མགོ་བརྩམས་ཞེས《ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས》དང་། 《བྲག་དགོན་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསལ།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༧༩༩ བསམ་ཡས་ཆར་བཏིང་། བསོད་གྲགས་དང་། 《ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས་སུ》 ཁ་ཅིག་ཉེར་གཉིས་པ་ལྕགས་ཡོས་ལ་བཏབ་ཟེར་བའི་ལྕགས་ཡོས་མ་དག ས་ཡོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༨༠༠

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༨༠༡ ལོ་བཞི་ལ་བསམ་ཡས་བཞེངས་ནས་གྲུབ་ཅེས《བྲག་དགོན་ཆོས་འབྱུང》ལས་གསུངས། ཐང་གི་གོང་མ་དང་འབར་མ་རྒྱལ་པོ་མཛའ་བཤེས་བསྒྲིགས་ཞེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༨༠༢ མེས་ཨག་ཚོམ་རེ་གསུམ་ལ་འདས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། 《དེབ་དམར》 གཙུག་ཕྲེང་། 《གསལ་མེ》 《སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང》 《བ་རིའི་ཆོས་འབྱུང》བཅས་སུ་གསལ། དེའི་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། 《དེབ་དམར།》 གཙུག་ཕྲེང་རྣམས་བཞེད། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི《བསམ་ཡས་རྒྱ་ཐིམས་དཀར་ཆག》ཏུ་ལོ་འདིར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འཁྲུངས་པར་གསུངས། སྨིན་གླིང་ཆོས་དཔལ་དང་དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་ལོ་འདིར་ཁྲི་སྲོང་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༨༠༣

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༨༠༤ པད་འབྱུང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གཤེགས་ཞེས《པེ་དཀར》དང་། 《གཡའ་སེལ》གཉིས་སུ་གསལ། ཧུ་ཅེ་བཙན་པོ་འདས་ནས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༨༠༥ ཤུང་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༨༠༦ རིགས་ལྡན་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དཀའ་ཁྲིར་བཞུགས་ཤིང་བྱེད་རྩིས་བརྩམས། ཧྲུན་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས་སུ་རྒྱལ་དཀའ་བྱེད་རྩིས་མགོ་བརྩམས་པའི་ལོ་ལ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་ཀྱང་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གིས་ནོར་བ་ཡོད། དཔལ་མང་ཡང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆད།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༨༠༧

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༨༠༨

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༨༠༩ སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་དུ་བྱོན་ཞེས《གཡའ་སེལ》དང་། 《སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་སུ་གསུངས། ཐང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྲུའུ་གོ་ལེང་གི་རྗེ་རིང་བསྐྱངས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༨༡༠ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་བོད་དུ་ཕེབས། བསམ་ཡས་ཀྱི་རྨང་བཏིང་ཞེས་པ་རིའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༡༡ བསམ་ཡས་བཞེངས་མགོ་བརྩམས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་དང་། 《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》 གཉིས་སུ······ གསུངས། བསམ་ཡས་བཞེངས་གྲུབ་ཅེས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད། 《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》 དུ་ལོ་འདིར་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༡༢ ཁྲི་སྲོང་གི་བླ་སྨན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྨན་རྒྱུད་བཞི་གཏེར་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཞེས་གཡུ་ཐོག·· རྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༡༣

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༡༤ ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་འདས། ཁ་ལི་ཁ་ཆུ་ཁྲིར་འཁོད(ཁྲི་རལ)ཅེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། གཙུག་ཕྲེང་གྱིས་སྐབས་དེ་སེད་དུ་ཞེས་པ་ལས་མི་གསལ། བསམ་ཡས་བཞེངས་གྲུབ་ཅེས་སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ན་གསལ།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༨༡༥ སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས《 བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང 》 པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། གཙུག་ཕྲེང······ བཅས་སུ་གསལ། འདིའི་རྗེས་ནས་མདོ་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་བཤད་གྲྭའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅུ་གཉིས་བཙུགས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༨༡༦

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༨༡༧

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༨༡༨

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༨༡༩

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༨༢༠

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༨༢༡ མུ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། རྒྱའི་ཡི་གེར་ལོ་འདིར་རལ་པ་ཅན་དང་རྒྱ་རྗེ་མུ་ཙུང་གཉིས་ཀྱིས་དཔོན་ཞང་གི་རྡོ་རིང་བསླངས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༨༢༢ སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་དུ་བྱོན་ཞེས་སྨིན་ལོ་དང་དཔལ་སྤྲུལ། འཇུ་མི་ཕམ་གསུམ་གྱིས་བཞེད། མུ་ནེ······ བཙན་པོ་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་བུ་སྟོན། གསལ་མེ། གཙུག་ཕྲེང་། དེབ་དམར་བཅས་སུ་གསལ། བསམ་ཡས་རྨང་བཏིང··· ཞེས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་བསམ་ཡས་རྒྱ་ཕིབས་དཀར་ཆག་དང་དཔལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༨༢༣ མུ་ཏིག་བཙན་པོ་འཁྲུངས་ཞེས《 གཙུག་ཕྲེང 》ནང་གསལ། བསམ་ཡས་བཞེངས་ཚར། རྒྱ་ཆམ་ལ······ ཕབ་ཅེས་གཙུག་ཕྲེང་ནང་གསལ། རྒྱའི་ཡི་གེར་ལོ་འདིར་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་རྡོ་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་བསླངས་ཟེར།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༨༢༤ ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་མཚན་གཞན་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང《 དེབ······ དམར 》 《 གཙུག་ཕྲེང 》 《 བ་རིའི་ཆོས་འབྱུང 》རྣམས་སུ་གསལ། 《 དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ 》བྲིས་ཞེས《 བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང 》དུ་གསལ།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༨༢༥ ཅིན་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། དེབ་དམར་དུ་རྒྱ་རྗེ་འདི་མེད།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༨༢༦ སློབ་དཔོན་པདྨས་གསོལ་འདེབས་ལེ་བདུན་མ་གསུངས། བསམ་ཡས་བཞེངས་གྲུབ་ཅེས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་།

རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་བསམ་ཡས་རྒྱ་ཕིབས་དཀར་ཆག་ནང་གསལ། དེབ་དམར་དུ་རྒྱ་རྗེ་སུ་ཙུང་བློན་པོས་བསྐྲངས་ཞེས་གསུངས།
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༢༧ ཞུན་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། སད་མི་མི་བདུན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ལྷ་པའི་དེབ་ཐེར་དང་། དེས་མཛད་པའི《འདུལ་བའི་ལས་ཆོག》《སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང》བཅས་སུ་གསལ།
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༢༨ ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི《བདེ་ལམ་ཐིན་ཁྲིམས་གདུང་སེལ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ》ལས། སྔོན་བཙན་སྐམ་པོའི་དུས་སུ་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་དུ་སེམས།
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༢༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༣༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༣༡ སུ་ནི་བཙན་པོ་འབྲུངས་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༣༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༣༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༣༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༣༥ དེབ་སྔོན་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་ཚན་ནང་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་རེ་བདུན་ན་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པར་གསུངས།
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༣༦ བོད་རྒྱལ་ཁ་ལི་ཁ་ཆུ(ཁྲི་རལ)འདས་ཞེས་གསུངས། གཙང་ཐ་ཆུང་ཐ་མུ(དར་མ)རྒྱལ་སར་འཁོད་ཅེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གཙུང་ཁྲིང་གི་གཞན་ལུགས་གཉིས་སུ་གསལ། ཁྲི་སྲོང་ང་དགུ་ལ་འདས་ཞེས་གཡའ་སེལ་ནང་གསལ།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༣༩ དེབ་དམར་དུ། ས་མོ་ལུག་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སོང་ཞེས་པ་གང་ནས་བརྩིས་པ་མི་གསལ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ལོ༢༢༡ཡིན་དགོས།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༠
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༡ ཝུ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ཞེས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ནང་གསལ། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་རལ་པ་ཅན་འདའ་དགོས། ལྕགས་བྱ་དེ་ནས་མེ་སྤྲེལ་འདི་ཡན་ཆོད་ལ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་དོན་དྲུག་སོང་ཞེས་པའང་ནོར་བའི་རྩི་ཚུལ་ལོ། །
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༤༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༤༣
ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༤༤ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་ང་ལྔའི་སྟེང་སྨོམ་ལ་ཕེབས་ནས། མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གཙུག་ཁྲིང་ནང་གསལ། གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྲུངས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་བཞེད།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༤༥ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འདས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། གསལ་མེ། དེབ་དམར། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་

གསལ། ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་དགུ་ན་མུ་ནེ་བཙན་པོ་འདས་ཞེས་བུ་སྟོན་དང་། དེབ་དམར། གཙུག་ཕྲེང་། གཡའ་སེལ་རྣམས་སུ་གསལ། མུ་ཏིག་བཙན་པོ་སྣ་ནམ་པས་བཀྲོངས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་ན་གསལ།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༧༨༦ ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་འདས་ཞེས་བུ་སྟོན་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། 《ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས》 དཔལ་མང་རྣམས་བཞེད། སྲས་བཞི་པ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ། ལྡེང་ཁྲིའམ། སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་ཞེས་མཚན་མང་པོ་ཅན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གཙུག་ཕྲེང་དང་། དེབ་དམར་གཉིས་སུ་གསལ། མུ་ནེས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད།

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༨༧ ཞོན་ཚུན་ཁྲིར་འཁོད། མུ་ནེས་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་དགུ་ལ་སྲིད་བཟུང་ནས་འདས། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་ས་ཆེན་བཞེད།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༧༨༨ བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མར་ཁྲི་སྲོང་དགུང་ལོ་ང་དགུ་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དགུང་མོ་རྟ་རྒྱུགས་གཏོང་…… སྐབས་སུས་བརྒྱབ་མ་ཤེས་པར་མདའ་ཐོག་ནས་བཀྲོངས་ཞེས་བཤད་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་མང་།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༧༨༩ མུ་ནེ་བཙན་པོས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་གསལ་མེར་གསུངས། འདི་ལྟར་ན་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་འདས་ནས་ལོ་བཞི་ལ་རྒྱལ་ས་སྟོངས་ཟེར་རམ་བརྟག

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༧༩༠ མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཡུམ་གྱིས་བཀྲོངས་ནས་སད་ན་ལེགས་ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་ཞེས་དེབ་དམར་དང་གསལ་མེ། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་རྩིས་རྣམས་སུ་གསལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སད་ན་ལེགས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཡིན།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༧༩༡ མུ་ནེ་བཙན་པོ་འདས་ཞེས་པ་རིའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༧༩༢

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༧༩༣ མུ་ནེས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་དགུ་བཟུང་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་འདས། སད་ན་ལེགས…… མཇིང་ཡོན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་བཞེད།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༧༩༤ རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གནོད་འཚེ་བྱུང་། དགོན་པ་བཞི་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཁྲི་འཇིག དགེ་སློང་ཕ་མ་ཉིས་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཁྱིམ་དུ་ཕབ་ཅེས་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༧༩༥ ས་པཎ་ལྟར་ན་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་འཁྲུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༧༩༦

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༧༩༧

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༧༩༨ བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་ན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པར་འདས་པར་བཤད་པ་ལ། གཙུག་ཕྲེང་…… གིས་ལུང་དོན་བཞག སད་ན་ལེགས་འཁྲུངས་ཞེས་ལྷཱུ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད། འདི་ལ་ཕྱི་དྲགས་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༧༩༩

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༡༦༠ སྙི་ཚུང་ཁྲིར་འཁོད། འདི་ནས་བཟུང་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ཅེས་རྒྱའི་ཡིག······ ཚང་དང་། གཙུག་ཕྲེང་གཉིས་སུ་གསལ། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཚད་པས་འདས་ཞེས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས། མུ་ནེ་བཙན་པོ་ཁྲིར་འཁོད། ཕྱོགས་ཕྱུག་ལན་གསུམ་བསྙམས། ཞེས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས། ལྷ་སྲས་གཙང་མ་འཁྲུངས། ཞེས་ས་ཆེན་བཞེད།
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༡ མུ་ཁྲིའམ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་བདུན་ན་ཡུམ་གྱིས་དུག་གིས་བཀྲོངས། མུ་ཏིག་བཙན་པོའམ་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་དགུང་ལོ་བཞི་ལོན་པས་སྲིད་བསྐྱངས་ཞེས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད།
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༡༦༣ རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མ་འཁྲུངས་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་། ས་ཆེན། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། པི་དཀར། གཙུག་ཕྲེང་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་བཅས་སུ་གསལ།
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༤
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༥ སད་ན་ལེགས་ཀྱི་སྲས་ལྡིང་ཁྲི་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་མེར་གསལ། འདི་ལ་མ་དག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས······ མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༦ མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། བུ་སྟོན། དེབ་དམར། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། གསལ་མེ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ། དུ་ཀུ་ལ། པི་དཀར། གཙུག་ཕྲེང་། སུམ་པ་མ། སུམ་པའི་ཆོས་བྱུང་། བ་རིའི་ཆོས་བྱུང་། འཇུ་མི་ཕམ་བཅས་སུ་གསལ།
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༡༦༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༦༩ གསལ་མེ་ལྟར་ན་དར་མ་ལོ་འདི་ལ་འཁྲུངས་དགོས་ཏེ་འཐད་དཀའ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད།
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༡༧༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༡༧༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༡༧༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༧༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༧༤ ཞི་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད། ཆུ་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་འདི་གཉིས་གང་རིགས་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་བརྩམས། རྟའི་ལོ་ལ་བཙད་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཞེས་སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ན་ཡོད།
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༡༧༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༧༦ སྤྲེལ་ཟླ་ཚེས་བཅུ་ལ་ཨོ་རྒྱན་རྔ་ཡབ་གླིང་དུ་གཤེགས་ཞེས་དཔལ་སྤྲུལ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་གཉིས་བཞེད། སློབ་དཔོན་པདྨ་བོད་དུ་ལོ་ང་བཞི་བཞུགས་ཞེས《བ་རིའི་ཆོས་འབྱུང》དུ་གསལ།
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༡༧༧ ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སད་ན་ལེགས་མཇིང་ཡོན་འདས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། དེབ་དམར། གསལ་མེ། གཙུག་ཕྲེང་རྣམས་སུ་གསལ། ལྡེང་ཁྲི་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གསལ་མེར་གསལ། སྲས་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་ནམ་རལ་པ་ཅན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས

ས་ཆེན་དང་དེབ་དམར། གཙུག་ཕྲེང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། དཔལ་མང་རྣམས་བཞེད།
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༠ ཁོ་སྐུ་ཕྱི་འདི་ཙམ་ན་ཁྲི་རལ་གྱི་དབུ་སྐྲ་ནང་རྗེན་དུ་ཕུལ་བའི་ཁྲི་ཀའི་མཆོད་རྗེན་དཀར་པོ་བཞེངས······ པར་ངེས། ས་པཎ་གྱིས་ཕྱིས་སུ་རབ་གནས་མཛད།
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༡ རལ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་དང་འདུམ་མཛད་ཅེས《 དེབ་སྔོན 》དང《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》དུ་གསལ།
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༢ མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱིས་ལྷ་སའི་རྡོ་རིང་བཙུགས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》དང་《 གཙུག་ཕྲེང 》《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》རྣམས་སུ་གསལ།
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༣ རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་ཞེས《 བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང 》དུ་གསལ།
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༤
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༥
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༨ ཀྲུ་ཙུང་ཁྲིར་འཁོད།
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༩
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༠
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༩༡ ཁྲི་རལ་གྱིས་འུ་ཤང་རྡོ་དཔལ་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དགུ་ཐོག་ཅན་བཞེངས་ཞེས《 པ་རི་སྟག་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང 》ནང་གསལ།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༢ བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འཁྲུངས་ཞེས《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》དང《 སུམ་པ་མ་རྩིས 》《 དེབ་སྔོན 》 བྲག་དགོན་པའི་རྩིས། དཔལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད། འདི་དག་ལ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གིས་ཐུ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས······ མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས། གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་འདས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་བཞུགས།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༤
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༥
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༦ རལ་པ་ཅན་བསྒྲོངས། དར་མ་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེས་དེབ་སྔོན་དང་སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་སུ་གསལ།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༧
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༩

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༠ རལ་པ་ཅན་ཡན་ཆོད་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་བཞེངས་པར་གྲགས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་དུ་གསལ།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༡ རལ་པ་ཅན་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་སྟེང་བཀྲོངས་ཤིང་། དར་མ་ཁྲི་བཞུགས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་དེབ་དམར། བུ་སྟོན། གསལ་མེ། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། ལྡེ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད། དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ཞེས་ཚུལ་ཤེ། བུ་སྟོན། འབྲོམ། དེབ་སྔོན། གསལ་མེ། ལྡེ་པ་ཆེན་པོ། པི་དཀར། སུམ་པ་མ་དང་ཆོས་འབྱུང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྣམས་སུ་གསལ།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༢ དར་མ་བཀྲོངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། པི་དཀར། ངོར་པ། སུམ་པ་མ་རྩིས་རྣམས་བཞེད། པི་དཀར་དུ་ཛ་ཆེན་པོའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་བདུན་སོང་བའི་ཚེ་དར་མ་བསྐྱལ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ནག་ཟླ་ནས་བརྩིས་པའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཉ་ལ་འབབ།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༠༠༣ དར་མ་བཀྲོངས་ཞེས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད། དར་མའི་སྲས་འོད་སྲུངས་འཁྲུངས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་ལྡེ་པས་གསུངས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༤ ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་སར་འཁོད།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༥ ས་པཎ་ལྟར་ན་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་འདད་བསྒྲུབས། དར་མའི་སྲས་འོད་སྲུངས་འཁྲུངས་ཞེས་བུ་སྟོན་དང་སློང་རབས་པ་གཉིས་བཞེད། དར་མ་བཀྲོངས་ཞེས་བསོད་གྲགས་བཞེད།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༠༠༦ དར་མ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ཐོག་བཀྲོངས་ཞེས་ཚུལ་ཤེ་དང་གཙུག་ཕྲེང་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཅིང་དར་ཡན་ཆད་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་སོང་། གཉའ་ཁྲི་ནས་འདི་ཡན་ལོ་༡༠༣༢ སོང་ཞེས་ཡིག་ཚགས་ཁག་ནང་གསལ།

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ དར་མའི་སྲས་གནམ་ལྡེ་འོད་སྲུངས་དང་། ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན་འཁྲུངས་ཞེས་གཙུག་ཕྲེང་ནང་གསལ། དའི་དེང་འདས། ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་རྫོགས། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་བརྒྱད་ལ་སྲིད་བསྐྱངས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༠༠༨ རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ལྷུང་དུ་འཕོས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༩

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༠

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༠༡༡

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༢

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༤

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༠༡༥

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༦ རྒྱ་ནག་གི་སུ་ཏེ་ཧྭ་ཤང་འདས། ནམ་འཁྲུངས་མི་གསལ། རས་ཁུག་ཤིག་ཁུར་ནས་སློང་མོ་དང་སྐྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། རྒྱའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཁར་ལྟོ་བ་ལུག་པའི་འདྲ་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཧྭ་ཤང་འདིའི་འདྲ་ཚོག་ཡིན་ཟེར། རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གནས་བཅུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཧྭ་ཤང་དང་གཅིག་མིན་པ་འདྲ།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༧

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༧༨
ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༧༩
ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༨༠
ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༡
ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༢
ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༨༣
ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༤
ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༥ ཨོད་སྣང་ས་ཀྱི་སྨན་དཔལ་འཁོར་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་གཙུག་ཁྲིད་ལས་གསལ།
མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༨༦
མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༨༨༧
ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༨༨
ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༨༩ བོད་དུ་འབབས་གྲིན་ལོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་ས་ཆེན་དང་དེབ་དམར། གསལ་མེ། གཙུག་ཁྲིད་རྣམས་སུ་གསལ།
ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༩༠
ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༩༡
ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༩༢
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༣
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༤
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༩༥
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༦
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༧ ཤྲད་པུ་སྨག་རྩེ་སོགས་ཨི་བཞིས་གྲོས་བྱས་ནས་བོད་རྒྱལ་བང་སོ་རྣམས་བཀོས་ནས་ཕལ་ཆེ་བྲུས་ཞེས་ས་ཆེན་དང་། དེབ་དམར། གསལ་མེ། གཙུག་ཁྲིད་རྣམས་སུ་གསལ།
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༩༨
ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༨༩༩
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༠༠
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༠༡
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༠༢
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༠༣

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༥༤༤

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༤༥ གནམ་ལྷ་འོད་སྲུངས་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་འདས། སྲས་དཔལ་འཁོར་བཙན་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གཙུག་ཁྲིང་ནང་གསལ།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༤༦

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༤༧ འོད་སྲུངས་འདས་ཞེས་སློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་གསུངས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༤༨

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༤༩

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༠

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༥༥༡ བོད་རྒྱལ་བློན་པོ་འབྲོ་སྟག་སྣང་ཁྲི་གསུམ་རྗེ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་འདས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༢ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི《 བསྟན་རྩིས 》དང་། བྲག་དགོན་པའི《 མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང 》དུ་ལོ་འདིར་བླ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། འདི་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད། རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར་ཆོས་བསྡུབས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་སོན་པ་ན་བླ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ད་དུང་ལོ་བཅུ་འགོར་དགོས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༣ བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མའི་ལོ་ཡིན་ཞེས་འཇུ་མི་ཕམ་དང་དཔལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས། དཔལ་འཁོར་བཙན་འཁྲུངས་ཞེས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་གསུངས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༥༥༤

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༥ དཔལ་འཁོར་བཙན་སྟག་རྩེ་གཉགས་ཀྱིས་བཀྲོངས་ཞེས་གཙུག་ཁྲིང་ན་གསལ། བུ་སྟོན་གྱིས་ལོ་འདིར་དཔལ་འཁོར་བཙན་འཁྲུངས་པར་གསུངས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༥༥༦ དེབ་སྔོན་ལས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་བདེན་ན་ལོ་འདིར་འདས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༧

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༨ ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁྲུངས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》དང་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། སུམ་པ་མ་རྩིས་བཅས་སུ་གསལ། ཤེར་མདོ་དར་བའི་ཡུལ་པར་ཏ་ནི་ཞེས་པ་མི་ལའི་མགུར་སོགས་ལ་དཔགས་ན་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་ལ་སྦྱར་ཞེས་རྗེ་ཤེར་རྒྱམ་གྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ནང་དུ་གསལ།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༥༩

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༦༠ སྲུང་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས། འདི་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༢༧༥ ལོའི་བར།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༦༡

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༦༢

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༥༦༣

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༩༦༤

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༩༦༥ དར་མའི་སྲས་འོད་སྲུངས་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པར་འདས། དཔལ་འཁོར་བཙན་རྒྱལ་སར་བརྟན་ཞེས་འགྲོ་མགོན་དང་ངོར་བའི་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་སུ་གསལ། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་འཁྲུངས་ཞེས་ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང་ནང་གསལ།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༩༦༦ ལོ་འདིར་རྒྱའི་ཏ་ཤང་བརྒྱ་དང་ང་བདུན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཞེས་རྒྱའི་ཡི་གེར་གསལ།

མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༩༦༧ དར་མའི་སྲས་འོད་སྲུངས་འདས། དཔལ་འཁོར་བཙན་ཁྲི་འཁོད་ཅེས་བུ་སྟོན་གྱིས་བཞེད། འཕགས་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ཞེས《 ཡ་ཛྙ་ཡའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པ 》དང་། 《 བེ་དཀར 》གཉིས་སུ་གསལ།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༩༦༨

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༩༦༩

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༩༧༠ ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་གཉིས་བཞེད། རྔ་ལོ་ཙཱ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》ནང་གསལ་བ་དེ་སྔ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས། དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས《 བ་རིའི་ཆོས་འབྱུང 》ནང་གསལ།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༩༧༡

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༩༧༢

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༩༧༣ བསྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༩༧༤

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༩༧༥ བླ་ཆེན་པོ་འདས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》ནང་གསལ་ཀྱང་འདི་ཚོད་ལྡན་མིན་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཅིག་གིས་སྔ་སོང་ཞེས་མཁས་པ་འགས་གསུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༩༧༦ བླ་ཆེན་པོས་དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཞེས་ཚལ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ། ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས་ཞེས་དེབ་སྔོན་ནང་གསལ།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༩༧༧ ལོ་སྔ་ཕྱི་འདིར་བསམ་ཡས་བཙད་པོ་ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་འདས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༩༧༨ དབུས་སུ་ཕྱི་དར་གྱི་དགེ་འདུན་གསར་དུ་བྱུང་ཞེས་འབྲོམ་སྟོན་པས་བཞེད་ལ《 དེབ་སྔོན 》དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། 《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》བཅས་སུ་ཡང་གསལ། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་འཁྲུངས་ཞེས《 གཙུག་ཕྲེང 》ནང་གསལ།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༩༧༩

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༩༨༠ 《 རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར 》བསྟན་པ་བསྙུབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ན་ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་མི་བདུན་མངགས་ནས་སྡོམ་པ་བླངས་ཟེར།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༩༨༡

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༩༨༢ ཇོ་བོ་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། ཆོས་འབྱུང་། དགེ་ཡེ་བ། ཀུན་

མཁྱེན་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་། དཔལ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས་བཞེད།
ཆུ་ལུག ཕྱི་ལོ༩༨༣ དཔལ་འཁོར་བཙན་འདས་ཞེས་འགྲོ་མགོན་གྱིས་བཞེད།
ཤིང་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༩༨༤
ཤིང་བྱ། ཕྱི་ལོ༩༨༥ དཔལ་འཁོར་བཙན་འདས་ཞེས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ།
མེ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༩༨༦
མེ་ཕག ཕྱི་ལོ༩༨༧
ས་བྱི། ཕྱི་ལོ༩༨༨
ས་གླང་། ཕྱི་ལོ༩༨༩
ལྕགས་སྟག ཕྱི་ལོ༩༩༠ མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་འཁྲུངས་ཞེས《 ཤངས་པའི་ཆོས་འབྱུང 》དང《 ཤངས་པའི་མ་རྩིས 》གཉིས་སུ་གསལ། འདིའི་སྐུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
ལྕགས་ཡོས། ཕྱི་ལོ༩༩༡
ཆུ་འབྲུག ཕྱི་ལོ༩༩༢ ཏུམ་ཡུལ་ས་སྨམ་གྱི་དབེན་ས་བཙུགས།
ཆུ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༩༩༣ ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གླུ་མེས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས། འདིས་ཤཱནྟི་པ་དང་པཎྜི་ཏ་ག་ཡ་དྷ་ར་བསྟེན་ཅིང་པཎྜི་ཏ་འདི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་ང་བཞི་བཞུགས་པར་གསུངས། ཞང་སྟོན་ཆོས······འབར་འཁྲུངས་ཞེས་ས་སྐྱའི་ཡིག་རྙིང་ནང་གསལ།
ཤིང་རྟ། ཕྱི་ལོ༩༩༤
ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ༩༩༥
མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༩༩༦ ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་མཐའ་རིས་མཐོ་ལྡིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ༩༩༧ ཕྱི་དར་གྱི་བསྟན་པ་བྱུང་ཞེས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཅའ་ཡིག་ལས་གསུངས་ཏེ་ཁུངས་གང་ཡིན་མི་གསལ། རྗེ་བཙུན་མར་པ་འཁྲུངས་ཞེས《 སྟག་རོང་ཆོས་འབྱུང 》ནང་གསལ།
ས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༩༩༨ རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཞེས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་བཅའ་ཡིག་ནང་གསལ། 《 སྤུང་ཆོས······འབྱུང 》དུ་དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུའི་གྲས་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་མེ་བྱ་ལ་རྒྱན་གོང་བརྩིགས་པར་བཤད།
ས་ཕག ཕྱི་ལོ༩༩༩
ལྕགས་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༠༠༠ གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས་ཞེས་སྒྲུང་དཔེ་ནང་གསལ། 《 རླངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ 》རུ་རླངས་འདྲེ་བཀོལ་གྱིས་གེ་སར་ལ་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་ཞེས་གསལ།
ལྕགས་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༠༠༡
ཆུ་སྟག ཕྱི་ལོ༡༠༠༢
ཆུ་ཡོས། ཕྱི་ལོ༡༠༠༣

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༠༠༤ པཎ་ཆེན་ཨ་ཏྲ་ཀ་ར་འཁྲུངས་ཞེས《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ 》ནང་གསལ། རྒྱལ་གྱི་སླན་ཚུལ་བྱང་འཁྲུངས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》ནང་གསལ། འབྲོམ་སྟོན་པ་འཁྲུངས་པར་ལས་ཆེན《 བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང 》དང《 ཏུ་ཀྭ་ཡ 》《 པེ་དཀར 》《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》རྣམས་བཞེད།
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༠༠༥ 《 དེབ་སྔོན 》དུ་འབྲོམ་སྟོན་པོ་འདི་ལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས།
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠༠༦
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་ལོ༡༠༠༧
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༠༠༨
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༠༠༩ ཀླུ་མེས་ཀྱིས་ལ་མོར་འགྲེལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》དང《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》ནང་གསལ།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༡༠ སླན་ཡེ་ཤེས་འབར་དང་རྫོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》ནང་གསལ།
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༡༡ ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་། ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་། བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་རྣམས་འཁྲུངས། རྫོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡེར་པ་བ་རེང་བརྩིགས་ཞེས《 སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང 》ནང་གསལ།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༡༢ མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས། སྣག་ཚབ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་རྣམས་འཁྲུངས། ཞང་སྣ་ནམ་ཀྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༠༡༣
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༠༡༤ ཟུར་ཆུང་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་འཁྲུངས།
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༠༡༥ རྣལ་འབྱོར་བ་ཨ་མེས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁར་འཁྲུངས།
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༠༡༦ འཛེང་དགོན་པ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ལྷ་སྲས་གཙུང་ལྷ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ནང་གསལ། ར་ལོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ར་ལོ་ཙཱ་བ་འཁྲུངས།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༠༡༧ གྲུ་མེར་གྱིས་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ་བཏབ། ཕྱག་ཁྲི་མཆོག་དང་མི་ཏྲི་པའི་སློབ་མ་རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་འཁྲུངས།
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠༡༨
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༠༡༩ འདི་ཙམ་ན་བླ་ཆེན་པོའི་མཁན་བུ་གར་མི་གཡུང་དྲུང་གིས་འོལ་ཁའི་ཞིང་ཕྱི་བྱམས་པའི་གནས་གཞི་བཟུང་ཞེས་སུམ་པས་བཞེད།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༠༢༠ འབྲོམ་སྟོན་པ་ཁམས་སུ་ཐེབས་ནས་བླ་མ་སེ་བཙུན་བསྟེན། སུམ་པས་བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་གསུངས།
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༠༢༡
ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༢༢
ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༢༣ 《 ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང 》དང་སུམ་པས་རྫོག་ཆོས་རྗེར་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་གསུངས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༢༤ སྐབས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་གཅེན་འོད་ལྡེ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་བྱེ་བའི་ལོ་ཞིག་ལ་ཕེབས་ནས་མངའ་ཡུལ་དུ་དཔེ་ཐུབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ས་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྲུང་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་ཕྱོགས་དེར་ཆོས་སྡེ་དཔེ་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༠༢༥ ཁམས་ལུང་པ་ཤཱཀྱ་ཡོན་འཁྲུངས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༠༢༦ མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་རིགས་ལྡན་བཅུ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་བརྒྱ་དང་གྱ་གཉིས། རིགས་ལྡན་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དཀའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གཉིས་བརྩམས་པའི་ལོ་ལ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ལོ་འདི་ནས་མཇུག་རྫོགས།

རབ་བྱུང་དང་པོ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༠༢༧ དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཐོག་མར་བསྒྱུར། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་འཁྲུངས། བཀའ་ཞིག་གིས་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་ནེ་ཡ་པཱ་ལ་དང་། ནཱ་ལེནྡྲ་མཁས་པ་སྒོ་དྲུག་གི་དུས་སྨད་ཙམ་ཡིན། ཞུ་པ་ཆེན་པོའི་བཅའ་ཡིག་ན་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་བཞེངས་པར་གསུངས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༠༢༨ 《ཉོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལོ་འདིར་ཇོ་བོ་རྗེ་བལ་ཡུལ་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཕྱིངས་དང་མི་མཐུན། མ་གཅིག་ཞ་མ་ལྷུམ་སྐྱིད་གི་བླ་མ་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་འཁྲུངས། 《མངའ་རིས་གུ་གེ་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལོ་འདིར་མཐོ་ལྡིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་དང་དགའ་སྟོན་མཛད་པར་བཤད། སྟོད་ལུང་པ་ཇོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱིས《བསྟན་རྩིས》མཛད། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཁ་ཆེར་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༠༢༩ བཀའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་འབྲོག་མིའི་སློབ་མ་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་འཁྲུངས་པར་གསུངས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠༣༠ གྲུབ་ཆེན་མཻ་ཏྲི་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད། 《དེབ་སྔོན》ལས། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་ཆེན་མཻ་ཏྲི་པ་དང་མཇལ་ཞེས་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༠༣༡ དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། 《དེབ་སྔོན》ལས། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས། ལའོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདུན་པ་ཤེན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༤)

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༠༣༢ དགེ་བཤེས་སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་འཁྲུངས། མི་ཉག་ཤིའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཀྲའོ་ཡོན་ཧྲུས་སྲིད་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༥) མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༠༣༣ དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་འཁྲུངས། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཁ་ཆེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་ཅིང་། ཁ་ཆེའི་བཟོ་པ་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་མཉམ་དུ་འཁྲིད་གནང་གིས་སྐུ་རྟེན་དང་ལྡེབས་བྲིས་ཁག་བཞེངས་གནང་མཛད།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༣༤ ས་སྐྱའི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། ཇོ་བོ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་སོ་མ་པུ་རིའི་ལྷ་ཁང་དུ་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ལ《རྟོག་གེ་འབར་བ》གསུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ན་སྐུ་ལུས་བོད་དུ་འཛེག་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༣༥ འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་བསྡུར་ན་ཧ་ཅང་འཕྱིས་དྲགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

མེ་བྱི། **ཕྱི་ལོ༡༠༣༦** 《 དེབ་སྔོན 》ལས། ལོ་འདིར་རྗོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་ཀྱང་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་ཟིན། 《 གུ་གེའི་ཆོས་འབྱུང 》ལྟར་ན་ལོ་འདིར་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་སྐུ་གཤེགས།

མེ་གླང་། **ཕྱི་ལོ༡༠༣༧** མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པར་ཕེབས་པར་གསུངས། ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི《 ཇོ་བོའི་བསྟོད་པ 》དང་། 《 ལམ་ཡིག 》ལས། ལོ་འདིར་ཇོ་བོ་རྗེ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་འགོ་ཚུགས་པར་གསུངས་པ་འདི་རང་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཡིན། ལྷ་བླ་མའི་སྲས་ཆེ་བ་ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན་གྱིས་མངའ་རིས་གུ་གེའི་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ས་སྟག **ཕྱི་ལོ༡༠༣༨** 《 དེབ་སྔོན 》ལས། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས། གཏེར་སྟོན་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བར་ཁང་གི་ཀ་བའི་གསེབ་ནས《 སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི 》གཏེར་ནས་བཞེས་པར་གསུངས།

ས་ཡོས། **ཕྱི་ལོ༡༠༣༩** ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བའི་བསྟོད་པ་དང་། 《 ལམ་རིམ 》ལས། ཇོ་བོ་རྗེ་བལ་ཡུལ་ནས་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པར་གསུངས། 《 སྟོ་རོང་ཆོས་འབྱུང 》ལས། ལོ་འདིར་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཁྲུངས་ལོ་ས་བྱ་ཡིན། ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་དེར་ཨ་ཙ་ར་དམར་པོ་ཞེས་སམ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་པཎྜི་ཏ་གསང་བ་ཤེས་རབ་བོད་དུ་བྱོན་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》ལས་གསུངས།

ལྕགས་འབྲུག **ཕྱི་ལོ༡༠༤༠** ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བའི་ལམ་ཡིག་ལས་ཇོ་བོ་རྗེ་བལ་ཡུལ་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པར་གསུངས་པ་ཁུངས་བཙན། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་དང་། བསྟན་རྩིས་ཁག་གཅིག་ལས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་འཁྲུངས་པར་གསུངས། 《 མི་ལའི་རྣམ་ཐར 》ལས། འདི་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་འཁྲུངས་པར་གསུངས། 《 མར་པའི་རྣམ་ཐར 》སོགས་ནང་ལོ་འདིར་པཎ་ཆེན་ན་རོ་པ་འདས་པར་བཞེད།

ལྕགས་སྦྲུལ། **ཕྱི་ལོ༡༠༤༡** ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བའི་ལམ་ཡིག་ནང་། ཇོ་བོ་རྗེ་མངའ་རིས་པུ་ཧྲེངས་སུ་བཞུགས་སྐབས་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་མཇལ་བར་གསུངས། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་འདིར་ཇོ་བོ་རྗེ་བལ་པོར་བཞུགས་པའི་སྐབས་དང་། པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་ཁུངས་བཙན་སྙམ། ཀུང་གོའི་ཚན་རིག་མཁས་པ་པི་ཤེང་གིས་ཡིག་འབྲུ་སྒྲོ་བའི་དཔར་སྐྲུན་བྱ་ཐབས་གསར་གཏོད་བྱས།

ཆུ་རྟ། **ཕྱི་ལོ༡༠༤༢** དགེ་བཤེས་སྟེའུ་ཀྲུར་པ་དང་། མར་པ་དོ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག དགེ་བཤེས་སྟག་ཏུམ་པ་འཁྲུངས། 《 ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད 》རྣམ་ཐར་ལས་དགེ་བཤེས་སྟེའུ་ཀྲུར་པ་དགུང་རྟེང་ཆུ་སྟག་ཡིན་པར་གསུངས། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇོ་བོ་རྗེ་བལ་ཡུལ་ནས་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཐོག་མར་ཕེབས་པར་གསུངས།

ཆུ་ལུག **ཕྱི་ལོ༡༠༤༣** ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ་བམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷ་བ་དམར་པོར་གྲགས་པ་སྐུ་གཤེགས།

ཤིང་སྤྲེལ། **ཕྱི་ལོ༡༠༤༤** རྔ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇོ་བོ་རྗེ་མངའ་རིས་པུ་ཧྲེངས་རྒྱ་ཞིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཐོག་མར་མཇལ་བར་གསུངས། འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བས་མང་མཁར་མུ་གུ་ལུང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞུག་དཔྱང་ཞིས་དང་། སུང་ཆིས། སྟྲན་ཅིན་སོགས་ཀྱིས《 ཐང་དེབ་གསར་མ 》བརྩམས།

རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་རྣར་མའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཨ་ནུ་ཏུ་རྣམ་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༤༥ པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་པ་འཁྲུངས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༤༦ དགེ་བཤེས་འབྲིང་སྟོན་དང་། སྨྲས་བླ་གྲགས་འཁྲུངས། ཇོ་བོ་རྗེ་བསམ་ཡས་ནས་སྙེ་ཐང་དུ་བཞུགས་…… ཡུལ་སྐྱོ་བར་མཛད། སྟོ་བྲག་པ་ཚག་ཁྲི་མཆོག་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ཐོག་མར་མཇལ།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༠༤༧ རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ཇོ་བོ་རྗེ་…… བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་པར་གསུངས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༤༨ ལུས་སྟོད་པ་དཀོན་མཆོག་མཁར་འཁྲུངས། ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ལས། ཇོ་བོ་རྗེས་བསམ་ཡས་སུ་…… བསྟན་རྩིས་མཛད་པར་གསུངས་པ་སྟོད་ལུང་ཇོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་དང་མཚན་དོན་བ་ཡིན་པར་གསུངས། ཇོ་བོ་རྗེས་ལྷ་ས་…… གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བའི་གསེབ་ནས《 བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ 》དང་། 《 བློན་པོས་བཀོད་པའི་ཟླ་བ་འོད་འཛེ 》《 བཙུན་མོས་བཀོད་པའི་དར་དཀར་གསལ་བ 》རྣམས་གཏེར་ནས་བཞེས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༠༤༩ 《 ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན 》ལས། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་འཁྲུངས་པར་གསུངས། དགེ་…… བཤེས་སྤུ་ཏྲ་བ་ཆེན་པོས་པོ་ཏོང་ཨེའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༠༥༠ གཉོས་པ་ཆོས་འབར་འཁྲུངས། འབྲོམ་སྟོན་པས་བྲག་ཡེར་པར་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་འབུལ་ཆེན་མཛད། ཕྱག་དར་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་མཇལ།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༡ 《 དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན 》ལས། ལོ་འདིར་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་བསྟན་རྩིས་མཛད་པར་གསུངས། 《 བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འབྱུང 》ལས། གཏེར་སྟོན་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས《 སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི 》གཏེར་ནས་བཏོན་…… པར་གསུངས། 《 མངའ་རིས་གུ་གེའི་ཆོས་འབྱུང 》ལས་ལོ་འདིར་ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༠༥༢ མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཡོ། ཁམས་ལུང་པ། རྙིང་མ་སྨྲ་སྨོན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་མ་འཛིང་… རྣམ་པོ་ཉི་འཁྲུངས། 《 མི་ལའི་རྣམ་ཐར 》ལས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་བ་རི་ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ལོ་འདིར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་…… གསུངས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༣ སྙིངས་པོ་སྦས་ཆོས་འབར་འཁྲུངས། མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཞིང་། བདག་མེད་མ་རིག་མར་བཞེས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༤ ཇོ་བོ་རྗེ་སྙེ་ཐང་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དགེ་བཤེས་སྤྱང་ཐང་པ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་འཁྲུངས། ཕ་དམ་… པ་སངས་རྒྱས་བོད་དུ་ཕེབས། འདིའི་རྗེས་ཙམ་ནས་པཎྜི་ཏ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་བོད་དུ་བྱོན་ནས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བ་དང་རྣམ་…… གཉིས་ནས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར་ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས《 རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད 》ལས་གསུངས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༠༥༥ རྔ་སྒོམ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་འཁྲུངས། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སྐུ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལོ་གཅིག་གིས་སྔ་སྒྲོན། ལེའོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་པ་གཡེ་ལུས་ཏའོ་ཙུང་གིས་སྲིད་

བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༩༦)

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༦ ཀྲི་བོ་མཆོག་གི་བླ་མ་འཁྲུངས། ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་རབ་བྱུང་མཛད། 《 དེབ་སྔོན 》 ལས་ལོ་འདིར······ འབྲོམ་སྟོན་པས་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས། 《 ར་སྒྲེང་དཀར་ཆག 》 ལས། འབྲོམ་སྟོན་པས་དགོན་པ་གོང་དང··· གཟིམས་ཁང་བཏབ་པར་བཤད། རྒྱ་གར་སིནྡྷ་ལ་དེ་ཙོ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཤོར། ལོ་འདི་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་ཞྨམ་ག་ལར་སེ་ནའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༧ ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར། ལོ་འདིར་འབྲོམ་སྟོན་པས་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་པར་བཤད་ཅིང་། 《 ར་སྒྲེང་དཀར་ཆག 》 ལས། དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་དང་། ལྷ་ཁང་ཁྱུང་མགོ་ཅན་བཞེངས་པར་བཤད། དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བ་ཤེས་རབ་འོད་འཁྲུངས།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༥༨ ཇོ་བོ་རྗེའི་སློབ་མ་ཆག་ཁྲི་མཆོག་སྐུ་གཤེགས།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༠༥༩ རྔོག་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་། དགེ་བཤེས་དོལ་པ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་གསང་ཕུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་བཞེད།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༠ ཞང་སྣ་ནམ་པ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་སྐུ་གཤེགས། དེའི་གདན་ས་པ་དགེ་བཤེས་སླན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད། དགེ་བཤེས་ཟ་བྱ་སྣ་ར་བ་འཁྲུངས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༡

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༠༦༢ སོ་ཆུང་བ་དགེ་འདུན་འབར། སྐོར་ནི་རུ་པ། མ་གཅིག་ཞ་མ། དམ་པ་ཀུན་དགའ། གཉུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། 《 ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར 》 ལས་དགེ་བཤེས་སྤྱི་བྲུར་བ་འཁྲུངས།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༣ 《 དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང 》 ལས། འབྲོམ་སྟོན་པ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༠༦༤ འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་སླན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་ནོར། 《 དེབ་སྔོན 》 ལས། འབྲོམ་སྟོན་པ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། 《 ར་སྒྲེང་དཀར་ཆག 》 ལས། བྱ་འདབ་གོང་དང་། གཉའ་གོང་གི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་བཞེངས་པར་བཤད། འགའ་ཞིག་གིས་འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཛྙཱ་ན··· མགོན་པོ་བོད་དུ་ཕེབས། སུང་རྒྱལ་རབས་བྱང་མའི་སུང་དབྱི་ཙུང་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༩)

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༥ རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ར་སྒྲེང་གི་གདན་ས་མཛད།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༦ རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་བལ་པོ་ཡེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཨིའོ་རྒྱལ་པོས་ཆེས་ཏན་ཟེར་བ་ཨིའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མིང་བསྒྱུར་བྱས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༠༦༧ དགེ་བཤེས་ཤ་བོ་སྒང་པ་པདྨ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱལ་ཚ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས། གཏོས་སྐྱི་ཁྲུང་པ། ཏབ་ཇེ་སྲུས་འཇམ་དཔལ་རྣམས་འཁྲུངས། 《 མངའ་རིས་ཆོས་འབྱུང 》 ལས། ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་བར་བཤད།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༨ སུང་རྒྱལ་རབས་བྱང་མའི་སུང་ཧྲིན་ཙུང་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༤)

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༠༦༩ འཁོན་ཤུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། སུང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཝང་ཨན་ཧྲེ་ཡིས་བློན་པོ་བྱས་ཏེ་ས་ཞིང་བསྒྱུར་

བཅོམ་བྱེད་འགོ་ཚུགས།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༧༠ དགེ་བཤེས་ཞ་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་འཁྲུངས།
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༧༡ འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་གསང་ཕུའི་དགོན་པ་བཏབ་པར་བཞེད། པེ་ཅིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚེམས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། པཎ་ཆེན་ཨ་བྷ་ཡས《དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ》བརྩམས།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༧༢
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༠༧༣ འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ཕྱག་བཏབ། རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཕུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཀླུ་སྒོམ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༠༧༤ འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སྐུ་གཤེགས། གསང་བདག་སྒྲོ་ཕུག་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་འཁྲུངས།
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༠༧༥ ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་སྐུ་གཤེགས། ཐང་པོ་ཆེའི་གདན་ས་དགེ་བཤེས་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། ཁུ་ཤེར་བརྩོན་དང་། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འཁྲུངས་པར་བཤད་ཀྱང་མ་དག་པ་གཤམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བློན་པོ་ཝང་ཨན་ཧྲིའི་བཅོས་བསྒྱུར་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་།
མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༠༧༦ མངའ་རིས་སུ་མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེའི་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་ཚུགས། རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། གཉན་ལོ་ཙཱ་བ། ཁྱུང་པོ་ཆོས་བརྩོན་སོགས་ཞལ་འཛོམས། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བས《ཚད་མ་རྒྱན》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཐེབས། 《རྭ་ལོའི་རྣམ་ཐར》ལས། འདི་དུས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཐེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། 《དེབ་སྔོན》ལས། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་རྟ་ལོར་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་གསུངས་པ་ཞིབ་བསྡུར་བྱ་དགོས།
མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༠༧༧ དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞི་བྱེད་པ་པ་ཚབ་སྒོམ་པ་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ཐོག་མར་མཇལ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་ལས། ལོ་འདིར་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས།
ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠༧༨ རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་འཛིང་དགོན་པ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ར་སྒྲེང་གི་གདན་ས་མཛད། 《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས་ལོ་འདིར་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་ཏ་ཙང་འཕྲིས་པའི་སྐྱོན། རྒྱལ་གྱི་འབྲིང་སྟོན་དང་། སྒྲོ་ཆོས་བརྩོན། རྔོག་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྐུ་འཁྲུངས།
ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༠༧༩ དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་དང་། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་འཁྲུངས། 《འབྲི་གུང་གདན་རབས》ལས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་དགུང་ཉིད་ཆུ་སྟག་ཡིན་པར་གསུངས། 《དེབ་སྔོན》ལས། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། དེ་ནས་དིང་རིར་ཐེབས་ནས་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་བཞུགས་ཞེས་གསལ།
ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༠༨༠ རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དགའ་གདོང་དུ་འདུལ་བ་སློབ་གཉེར་མཛད།
ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༠༨༡ གཉེར་སྟོན་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གྲྭ་ཐང་གི་རྩིག་རྨང་བཏིང་། འགའ་ཞིག་གིས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས

ཀྱིས་གྲྭ་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་ནས་འཛིན་བདག་མཛད་ཅེས་གསུངས།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༨༢ དགེ་བཤེས་འཛིང་དགོན་པ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས་ལོ་གཅིག་རིང་རྭ་སྒྲེང་གི་གདན་ས་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་གདན་ས་ལོ་གསུམ་རིང་མཛད་པར་གསུངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༨༣ ལོ་འདིར་རྭ་སྒྲེང་དུ་གདན་ས་མཛད་མཁན་མེད་པར་བར་སྟོང་ལུས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་བླ་མ་མར་པའི་དྲུང་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། འཁྲུངས་ཁང་གི་ཆོས་དཔེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཉམས་གསོ་དང་། ཡུམ་གྱི་འདས་མཆོད་སོགས་མཛད་ནས་རྐང་ཚུགས་ཤུག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༨༤ དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པ་འཁྲུངས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༠༨༥ ཞ་མ་སྒོམ་པ་སྨོན་ལམ་འབར་འཁྲུངས། རྗེ་མི་ལ་རས་པས་བྲག་དཀར་རྟ་སོར་སྒྲུབ་པ་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ནི་འབྲོམ་སྟོན་པའི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། ལོ་འདིར་འབྲོམ་སྟོན་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉེར་གཅིག་སོང་ཟིན། 《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལོ་འདིར་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསལ། 《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་འདས་པར་བཤད།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༠༨༦ རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་གྲུབ་པ་བརྙེས། འགའ་ཞིག་གིས་གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང《ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར》ལས་མེ་ཕྱི་ལོ་ལ་འཁྲུངས་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་པོ་ཀྲེ་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨)

རབ་བྱུང་གཉིས་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༠༨༧ རླངས་བྱང་ཆུབ་འདྲེ་བཀོལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ན། ལོ་འདིར་གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་འདས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༠༨༨ རྒྱ་མའི་འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་དབོན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ལྡན་རས་པ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༠༨༩ རྔ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་དུག་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་བལ་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། འདི་སྐབས་རྔ་ནག་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་བལ་ཡུལ་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་ཐུས་ཡིན།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༠༩༠ དགེ་བཤེས་ཚུལ་འཕགས་ངན་ལམ་པ་དང་། ཀྱེར་སྒོམ་པ་ཆེན་པོ། རོག་ཤེས་རབ་བླ་མ་བཅས་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་འདས་ཞེས་གསུངས། 《ལྷོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལོ་འདིར་རྫོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འདས་པར་གསུངས། ཆོས་སྐྱབས་དོན་སྟོང་པས་གྲྭ་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད། རྫོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་སྲས་རྫོག་མདོ་སྡེ་འཁྲུངས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༠༩༡ འགའ་ཞིག་གིས། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།《རྩིས་གཞུང་ཉི་སྣང》ལས། ལོ་འདིར་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དིང་རིར་ཕེབས་ཞེས་གསལ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༠༩༢ ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་འཁྲུངས། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས། རྫོག་པོ་

ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། ལོ་འདིར་མངའ་རིས་ཀྱི་ལྷ་བཙུན་པོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས《སྒྲིངས་ཡིག》གམ་ཡོངས་གྲགས་སུ《སྔགས་ལོག་སུན་འབྱིན》དུ་གྲགས་པ་དེ་འགྲེམས་སྤེལ་མཛད་པ་བཀའ་ཤོག་དོ་མ་ཟུར་འཁོད་ནང་གསལ།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༠༩༣ དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བས་ལོ་དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་གནང་མཛད། དགེ་བཤེས་སྣང་རི་ཐང་པས་འཕན་པོ་སྣང་ཐང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་གངས་ཏི་སེར་ཕྱིན་ནས་ན་རོ་བོན་ཆུང་དང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་མཛད། རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློབ་མ་དཔེ་འགྲེམས་པ་ཁྲི་གཉིས་དང་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲེ་ཙུང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་གསར་བཟོ་བྱས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༩༤ གྲུབ་ཐོབ་ཏི་ཕུག་པ་དང་། ལྷ་རྗེ་ཟླ་སྟོན་རྒྱ་ནག་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་བར་གསུངས་པ《མགུར་འབུམ་རྣམ་ཐར》དང་མི་མཐུན་པས་བརྟག

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༠༩༥《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》ལས་ལོ་འདིར་དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བས་ལོ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༠༩༦《འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆོས་འབྱུང》ལས། ལོ་འདིར་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བས་ལོ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༠༩༧ མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་གཤེགས། གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀས་མཛད་པའི་མར་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་མར་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་བར་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ད་དུང་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན། ཞང་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དིང་རི་གླང་འཁོར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༠༩༨ བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《སྔ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང》ལས། གླིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་དང་། གླིང་གེ་སར་གྱིས་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་མཚུངས་མིན་དཔྱད་གཞི་ཆེ།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༠༩༩ དགེ་བཤེས་སྣུག་རུམ་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཚུལ་འཕགས་ངན་ལམ་པ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་ཡང་ལོ་འདིར་མ་གཅིག་གི་རབ་བྱུང་སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་བཅུ་སོང་ཟིན་པས་མི་འཐད།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༠༠ ཁྲོམ་གཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་གྲོལ་སྒོམ་ཆོས་གཡུང་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། སུང་རྒྱལ་རབས་བྱང་མས་མཚོ་སྔོན་ཤར་རྒྱུད་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་མཚོ་སྔོན་གྱི་དབང་འཛིན་པ་བོད་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་སྲས་ཚོ་པ་དང་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པ་བྱུང་།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༠༡ དགེ་བཤེས་འཆད་ཀ་བ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་རྨ་ལོ་ཙཱ་བ་གཤེགས་པར་གསུངས། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་

རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧུའི་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༦)

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༢ དགེ་བཤེས་སྤྱན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་དང་སྐོར་ནི་རུ་པ་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་འབྲིང་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་ལོ་བརྒྱད་མཛད། ས་སྐྱའི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ལོ་བརྒྱད་མཛད། ལོ་དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ། རྗོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྐུ་འདས་ཞེས་སྲུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༡༠༣ རྒྱལ་བ་ཁྱུང་ཚང་པ་ཐོད་དམར་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྣབས་ཀ་བ། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་རྣམས······འཁྲུངས། 《རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྲེང་》ལས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་གྲོལ་སྒོམ་ཆོས་གཡུང་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་ཁུངས···བཙན། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་གཤེགས། འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བས་མང་མཁར་མུ་གུ་ལུང་གི་དགོན་པ་བཏབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ད་དུང་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་ཡིན་དགོས། དགེ་བཤེས་སྟོད་ལུང་པས་བཙན་གྲོ་དགོན་པ་བཏབ།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༤ དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཧྲུན་ཀྲུའེ་དང་། ཀའོ་ཀྲའུ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་ཧྲུན་ཀྲུའེ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཤིན་ལིང(ཤི་ལིང)དུ་བསྒྱུར་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༥ སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕག་གྲུ་དང་མཇལ་ནས་བླ་མར་བསྟེན། དགེ་བཤེས་སེ་སྤྱིལ་བུ་བས་མལ་དྲོ་འཚད་ཀར་དགོན་པ་གསར་མ་ཕྱག་བཏབ། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་སྐུ་འདས། 《སྲུམ···པའི་ཆོས་འབྱུང་》ལས་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་ཞིབས་སྐབས་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པས···མཇལ་བར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་དག་ཡོད་པས《དེབ་སྔོན་》གྱི་བཤད་ཚུལ་ནོར་བར་གསུངས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༦ གཙུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་འཁྲུངས་ཞེས་སྲུམ་པས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞྭ་དམར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས། དགེ་བཤེས་དོལ་པོ་བས་བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའི་འགྲེལ་པ་བརྩམས། བསམ་ཡས་སུ་ཀླུ་མེས་དང་སུ་རག་གི་འཁྲུག་པ་བྱུང་ནས་འཁོར་སའི་ལྷ་ཁང་འགའ་ཞིག་མེར་བསྲེགས། རྗོག་མདོ་སྡེ་དང་དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་སྐུ་འདས། རོག་ཤེས་རབ་གྲགས་པའི་སྲས་རོག་ཤེས་རབ་འོད་འཁྲུངས། རྗེ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་སྣར་ཐང་ཁྲིར་འཁོད། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཱ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྟོན་པོས་ཐོགས་ནས་སེ་ན་བཞིའི་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དབུས་ཁུལ་དུ་ཏྲུ་སིག་གི···ཆོས་ལུགས་དར།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༡༠༧ སྙིང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། 《ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང་》དང《སྔོ···རོང་ཆོས་འབྱུང་》ལས་ལོ་འདིར་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསལ།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༨ ཅོག་རོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༩ ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་འཁྲུངས། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྐུ་གཤེགས། འཛམ་དབྱངས་བཞད···པའི《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་》ལས། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་སྐུ་འདས་ནས་རྭ་ལོ་ཙཱ་བ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞུགས་པར་གསུངས། ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་གསང་ཕུའི་གདན་སར་ཕེབས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་དྲུང་དུ་ཕེབས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༡༡༠ རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དང་། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བླ་མ་མི་ལ་རས···པའི་དྲུང་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མོག་ལྕོག་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་དུས་ཐོག་མཉམ།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༡༡ མངའ་རིས་སུ་ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་གཤེགས། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། གཉོས་པ་ཆོས་འབར་གྱིས་གཉལ་གྲྭ་སྐོར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བས《 དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་རྩ……འགྲེལ 》མཛད(དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས) འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་དུས་ཐན་མ་རྙེད། ཧྲན་ཀྲུང་ནས་སྲུང་ཅང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་གྱེན་ལོག་བྱུང་།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༡༢ གཉོས་པ་ཆོས་འབར་སྐུ་གཤེགས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་འོལ་ཁར་སྒྲུབ་པ་མཛད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ལ་ཕྱི་གངས་རར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཅིང་། ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ་དམ་ལ་བཏགས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༡༣ དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་ནུ་འོད་ཀྱིས་བྱ་ཡུལ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བོད་དུ་ཐེངས་གསུམ་པ་ཕེབས་ནས《 མཇུག་དཔྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ 》ཁམས་ཀྱི་ཀློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་གཏེར་ལ་སྦས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༡༤ མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱིས་སྐྱོ་སྟོན་བསོད་ནམས་བླ་མའི་དྲུང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༡༥ རྗོག་རྗེ་བཙུན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། ཕྱུང་ཚང་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་འཁྲུངས། 《 འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆོས་འབྱུང 》ལས། ལོ་འདིར་སྲས་དར་མ་མདོ་སྡེ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་བླ་མ་མར་པའི་དྲུང་དུ་ད་དུང་བཞུགས་སྲུས་ཡིན་དགོས་པས་བརྟག ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཀུས་ཏྲ་ཡིས་སྲིད་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༠)

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༡༦ རྒྱལ་བ་ཡེ་གྲགས་ས་དམར་བ་དང་། དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་འཁྲུངས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》སོགས་ལས་གསུངས་པ་འཕྱིས་དྭགས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་། དགེ་བཤེས་སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་སྐུ་འདས། འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བའི་སློབ་མ་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་འཁྲུངས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༡༧ ཞི་བྱེད་པའི་བླ་མ་འཆུས་པ་དར་བརྩོན་འཁྲུངས། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་འདས་ཞེས《 དེབ་སྔོན 》སོགས་ལས་གསུངས། ཞང་སྟོན་གྱིས་མཆིམས་ཕུའི་གཏེར་དང་། རྗེ་བཙུན་སེང་གེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཅུ་ཡུག་དང་། ཟ་ལ་ཕུག་གི་གཏེར་རྣམས་བཏོན། ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མས《 བསྟན་རྩིས 》མཛད།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༡༨ ཁྲོ་ཕུ་རྒྱལ་ཚ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་སྣེའུ་ཟུར་བ་སྐུ་གཤེགས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ལ་ཝའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཧྲཱ་ཛ་དེ་ཝས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༠)

ལྕགས་བྱི སྤྱི་ལོ༡༡༡༩ སྐམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲིང་སྟོན་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་གྱེར་སྒོམ་པས་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༢༠ རྗོག་མདོ་སྡེའི་སྲས་རྗོག་ཐོགས་མེད་གྲགས་པ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་རྨ་བྱ་སྨྲ་ར་བས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི……གདན་སར་ཕེབས། ཀྲི་ཅང་རྒྱུད་ནས་ཧྥང་ལཱ་ཡིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཞིང་པའི་འོས་ལངས་བྱུང་། ཧྲིང་འཛིན་ལེའུ་ཚུགས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༢༡ དགེ་བཤེས་སྤྱིལ་བུ་བ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་འགོ་ཚུགས། སུང་ཅང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་འོས་ལངས་དམག་ལ་སུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དྲག་གནོན་བྱས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༢༢ ཀུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་དང་། ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས། རྗོག་རྗེ་འོད་རྣམས་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་

པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཤངས་གཞོང་གཞོང་དགོན་པ་སོགས་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཏབ་པའི་འགོ་ཚུགས། དམ་པ་སྐོར་ཚུང་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ནེ་ཏུ་བས་གྲོང་འཇུག་མཛད། སུང་ཅང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་འོས་ལངས་དམག་དཔུང་སུང་དམག་གིས་གཏོར་ཕམ་བཏང་།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༡༢༣ དེབ་སྔོན་སོགས་ཀྱིས་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ལྷ་རྗེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། རྒྱལ་སྲས་སྒང་ལུང་པ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་སྒང་ཐང་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སྐུ་གཤེགས། «མི་ལའི་རྣམ་ཐར»ནང་འདི་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོང་བའི་ཤིང་ཡོས་ལོར་སྐུ་འདས་པར་གསུངས། རང་རྒྱལ་གྱི་མཚོ་བསྐྱོད་མཁས་པ་ཞུས་ཅིང་ཀའོ་ལི་ལ་སོང་།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༡༢༤ ཕྱ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེ་བསོད་ཀྱི་ཡབ་རྗེ་འབུམ་འཁྲུངས། «རྩིས་གཞུང་ཉིན་སྣང»དང«བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང»གཉིས་ལས། ལོ་འདིར་མངའ་བདག་མྱང་རལ་པ་ཅན་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ཞི་བྱེད་པ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་གཤེགས། ལེའོ་ཀྲུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྲི་ཙུང་ཁྲ་ཧྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༥)

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༢༥ སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་གཤེགས།(དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས) ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཁན་བུ་གྲོ་བོ་མཆོག་གི་བླ་མའི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། ཅིན་རྒྱལ་རབས་དང་སུང་རྒྱལ་རབས་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ལེའོ་རྒྱལ་རབས་གཏོར།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༢༦ གམ་གམ་དགེ་བཤེས་སྐྱོ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་དང་། མལ་ཀ་བ་ཅན། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱི་སྲས་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་རྣམས་འཁྲུངས། «རྩིས་གཞུང་ཉིན་སྣང»ལས། དབུས་པ་ཞིག་པོ་དང་ལྷ་རྗེ་ཡོན་ཏན་གཟུངས་འཁྲུངས་པར་གསུངས། སྙིང་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། ཙ་མི་ལོ་ཙྪ་བ་སངས་རྒྱས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུའི་རིང་སློབ་གཉེར་མཛད། སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢)

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༡༢༧ ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་འཁྲུངས་པར«དེབ་སྔོན»དང་། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན»ལས་གསུངས། འབབ་རོམ་པ་དར་མ་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། རྒྱལ་བ་རིན་ནེ་དང་། འོད་འཇོ་བ་གཞོན་ནུ་ཡོན་ཏན་འཁྲུངས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་གཏོར། སུང་ཀའོ་ཙུང་གིས་རང་གི་དམག་དཔུང་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་ཁྲིད་ནས་ཀྲི་ཅང་ཏང་ཀྲའུ་ལ་སུང་ལྷོ་མའི་སྲིད་དབང་བཙུགས། (སྲིད་ལོ༣༦)

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༢༨ གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་སྣན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་དགེ་བཤེས་སྣན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་ལ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་འཕྲིས་དྲགས་པས་མི་འཐད། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། སོ་ཆུང་དགེ་འདུན་འབར་སྐུ་གཤེགས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༢༩ རྔོག་རྗེ་བསོད་དང་། རྔོག་ཐོགས་མེད་བསམ་འགྲུབ། སྤྱལ་སྤེ་དཔྱ་བཙོམ་པ་རྣམས་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་རྨ་བྱ་སྨྲ་ར་བ་གཤེགས།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༣༠ རྒྱལ་ཚ་བྱང་ཡེ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་སར་འཁོད། དྭགས་པོ་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་འཁྲུངས། སྙིངས་པོ་སྦྱངས་ཆོས་འབར་གཤེགས།

ལྕགས་ཕག། སྤྱི་ལོ༡༡༣༡ དགེ་བཤེས་ཞ་མོ་སྒང་པ་པདྨ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ། དགེ་བཤེས་དོལ་པ་ཡ···གད་པ། དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བ་རྣམས་བཤེགས། ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༣༢ ཞྭ་དམར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་གཤེགས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༣༣ རྗོག་སྟོན་ཆུང་དབང་མོ་དང་། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་འོད། བླ་མ་ཞང་གི་ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་རྣམས་འཁྲུངས། ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་འདུལ་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་མཛད།

ཤིང་སྟག། སྤྱི་ལོ༡༡༣༤ འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། སྨམ་པོ་མཁན་པོ་འདུལ་འཛིན། སངས་རྒྱས་ཡེལ་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩེགས་རྣམས་འཁྲུངས། གཙང་བདག་སྒྲོ་ཕུག་པ་དང་། ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་གཤེགས། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་བྱ་འདུལ་འཛིན་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༣༥ འགྲོ་མགོན་སྐར་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗོག་རྗེ་པོ་བདེ་འཁྲུངས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲའོ་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༥)

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༣༦ འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་མངའ་བདག་མྱང་རལ་པ་ཅན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཡིན་འདྲ་སྙམ། སྟེང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། མར་པ་དོ་པ་དང་། ཁོང་གི་སྲས་ནམ་མཁའ་འོད་གཉིས་སྔ་རྗེས་སུ་གཤེགས་པར《 དེབ་སྔོན 》ལས་གསུངས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༧ ཁྲིམ་གཞེར་བ་འོད་ཟེར་སེང་གེས་ཀམ་ཀམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༣༨ རྒྱ་མ་དབོན་སྟོན་གཞོན་ནུ་འབྱུང་གནས་དང་། རྗོག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་ནུ་འོད་གཤེགས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༣༩ རྒྱལ་ཚ་བྱང་ཡེ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྐུ་གཤེགས་པར···གསུངས། 《 སྟག་རོང་ཆོས་འབྱུང 》ལས། ལོ་འདིར་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༠ རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་བུདྡྷ་ཤྲཱི་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལོ་འདིར་སྐུ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་འབྲིང་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༡ དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི···གསུང་རྩོམ《 མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ 》ར་སྙིང་དགོན་པའི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡ་ཨ་ནནྟ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས། ལོ་ཙཱ་བ་ཁུ་མདོ་སྡེ་འབར་རྣམས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༤༢ 《 ས་སྐྱའི་གདུང་རབས 》དང《 དེབ་སྔོན 》གཉིས་ནང་ས་ཆེན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་སྐུ་འཁྲུངས་པར···གསུངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༤༣ འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྐུ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང···གཉིས་པ་རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་འོད་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས། དགེ་བཤེས་འབྲིང་སྟོན་གཤེགས། དེ་རྗེས་དགེ···བཤེས་དམར་གྱིས་དབུར་ཆོས་གཅིག་ཙམ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་པ་མེད།

ཉང་བྲན་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས《 བསྟན་རྩིས 》མཛད། འདིའི་དཔེ་རྒྱུན་ད་ཕན་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༤༤ ཞིག་པོ་བདུད་རྩི་དང་། སྤྱི་བོ་ལྷས་པ། དཀྱིར་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་རྣམས་འཁྲུངས། འགོན་ཕུ་བ་གཤེགས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༤༥ ཛོག་རྗེ་བསོད། ཛོག་སྟོན་ཆུང་དབང་མོ། ཛོག་རྗེ་བདེ་རྣམས་གཤེགས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲི་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་ཞེས《 མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད 》ལས་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། བླ་མ་ཞང་གི་ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་འཁྲུངས་ཞེས《 བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གསལ་བའི་མེ་ལོང 》ནང་གསལ།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༤༦ ཛོག་རྗེ་འོད་གཤེགས། ཛོག་ཐོགས་མེད་གྲགས་ཀྱི་སྲས་ཛོག་རྒྱལ་ཚར་མོ་འཁྲུངས།

རབ་བྱུང་གསུམ་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༤༧ ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས······འཁྲུངས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༤༨ ཀུན་ལྡན་རས་པའམ་མཚན་གཞན་འགྲོ་མགོན་རས་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཧྭ་ཤང་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཅན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཅིས་ཀྱང་ཞེས་པ་འཁྲུངས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༤༩ འགའ་ཞིག་གིས་མ་གཅིག་ཞྭ་མ་སྐུ་འདས་པ་དང་། ཞིག་པོ་བདུད་རྩི་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཞེད་པའི《 བསྟན་རྩིས 》ལས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)ལོར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ༡༧༥༠འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི《 ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཚིགས་བཅད་མ 》ལས་པཎ་ཆེན་འཁྲུངས་ལོ་ཡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ༡༦༩༢ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་གཞིར་བཟུང་ན་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་དགོས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧེ་ཧྲན་དབྱང་ལེའང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༦)

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༥༠ དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་ཆེ་དང་། རོག་ཤེས་རབ་བླ་མ་འཁྲུངས། ཞང་འོད་འཇོ་བ་གཤེགས། དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་སྒམ་པོའི་གདན་སར་ཕེབས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༥༡ འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་དང་ཐོག་མར་མཇལ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༥༢ ཛོག་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་དང་། སྒྲོ་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པས་འབྲུག་ར་ལུང་གི་མཆོད་ཁང་བཞེངས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༥༣ དགེ་བཤེས་ཚུལ་འཕགས་ངན་ལམ་པ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་སར་ཕེབས། གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པས་སྣར་ཐང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་གཤེགས། ཆག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་གྲྭ་མོ་ཆེ་འཁྲུངས། སིཾ་ཧ་ལར་རྒྱལ་པོ་པར་ཀྲམ་བ་ཧུས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣༣) འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་འབབ་རོམ་རི་པོ་ཆེའི་དགོན་པ···ཕྱག་བཏབ་ཅེས་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༥༤ བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་མཁན་ཆེན་དགུ་ར་བ་རྡོ་རྗེ······ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༥༥ འབྲི་གུང་མཁན་ཆེན་གུ་ར་བ་རྡོ་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས། དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོས་མཚུར་ལྷ

ལུང་གི་གནས་གཞི་ཕྱག་བཏབ། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་ཕྱག······ བཏབ་ཅེས་གསུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༥༦ རྗོག་ཐོགས་མེད་གྲགས་པ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ······ དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཀ་ར་གུཔྟ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་མཛད་པར་གསུངས་པ་བརྟག རྒྱ་གར་སེནྣ་ལར་རྒྱལ་པོ་པར་ཀྲམ་བ་ཧུས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༥༧ རྗོག་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ བསྙེན་པར་གསུངས་པ་དག་སྟེ་གིས་ཞལ་གཟིགས་འདུ་ཡིན་ན་ལས་དེ་མིན་ཕ་དམ་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་བྱ་ལོར་སྐུ་གཤེགས ཟིན་པས་དུས་མི་མཚུངས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༥༨ ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་། ཞི་བྱེད་པ་པ་ཚབ་སྒོམ་པ། རྗོག་རྗེ་ཚུལ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་ཉི་ འབུམ་དང་དགེ་བཤེས་ལྷ་ལུང་གི་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ··· དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ས་སྟག་འདིར་གཤེགས་པར་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་འདྲ། འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་གདན་ས་མཐིལ་ཕྱག་ བཏབ།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༥༩ དགེ་བཤེས་ཚུལ་འཕགས་དང་ལམ་པ་སྐུ་གཤེགས། ལོ་བཞིའི་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་བ་མེད། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མཚུར་ཕུར་སྒྲུབ་པ་མཛད། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཀ་དམ་པ་བདེ··· བཤེགས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་ཀ་ཐོག་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༦༠ འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྕགས་རི་བ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་འཕྱིས་དྲགས་པའི་སྐྱོན། ཡང་དབེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་འཁྲུངས། དྲགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོས་བླ་མེས་དང་། སྤྲ་རག་ཚོ··· པའི་བར་གྱི་འཁྲུག་པ་འདུམ་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་མཛད་ནས་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་ལ་ཕུལ་ཞེས··· འགའ་ཞིག་གསུངས་པ་བརྟག ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་འབབ་རོམ་པ་དར་མ་དབང་ཕྱུག་གིས་འབབ་རོམ་དགོན་པ་བཏབ། ཕྱུ་པ་ ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་བསྟན་རྩིས་མཛད།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༦༡ དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་གཙང་པ་དགེ་བཤེས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དང་། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་ པ་གཤེགས། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྲི་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་དབང་ལོ༢༨)

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༦༢ སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འདིར་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་རབ་བྱུང་མཛད་པར་གསུངས། སྐོར་ནི་དུས་པ······ གཤེགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐེང་གེར་ཏན་འཁྲུངས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༦༣ གམ་གམ་རྗེ་སྲས་དང་། ཁྲིམ་གཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ། སྟ་སྟོན་རྗེ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འཁྲུངས། སུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཤའོ་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢༧)

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༦༤ གཏོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དང་། འགྲོ་མགོན་ཏི་ཤྲི་རས་པ་འཁྲུངས། བུ་མོ་

སྣང་ས་འོད་འབུམ་གྱི་བླ་མ་དབུ་རྩ་སྟོན་པ་པདྨ་འོད་དང་། ཏཱ་ཐབ་རྗེ་སྲས་གཤེགས། རྒྱལ་བ་ཕྲེང་ཚང་ཐོད་དམར་བས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཁམས་སུ་ཀམ་པོ་གནས་ནང་ཕྱག་བཏབ།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༥ སྟག་ལུང་ཐང་པ་དང་། གླིང་རས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་བླ་མར་བསྟེན། དགེ······ བཤེས་སེ་སྤྱིལ་བུ་བས་མལ་དྲོ་འཆད་ཀའི་དགོན་པ་གསར་མ་བཏབ།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༦༦ གཙུག་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་དང་། རྗོག་མདོ་སྡེ་སྐུ་གཤེགས། རྔོག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པའི་སྲས་རྔོག་ཤེས་རབ་འོད་འཁྲུངས། རྗེ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས་པས་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད། རྒྱ་གར་དུ་པཱ་ལའི་རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས་ནས་སྣོན་བརྒྱུད་སེ་ན་བཞིའི་རྒྱལ་རབས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ཟླ་རྣར་ཤུ་རིགས་ཀྱི་སིག་ཆོས་ལུགས་དར།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༦༧ ཞང་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་དགེ་མཛེས་གཤེགས། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་བླ་མར་བསྟེན། འགྲོ་མགོན་སྣར་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་ཧོ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ལས་སྣར་བ་བཀའ་བརྒྱུད་བྱུང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་མཛད།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༦༨ སྟ་སྟོན་རྗེ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཅུང་པོ་དབུས་པ་རྗེ་བསོད་འཁྲུངས། འཛིང་རྣམ་པོ་རྡེ་གཤེགས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༦༩ ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་དང་། དྭགས་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་གཤེགས། གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འཁྲུངས། སྤྱལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྐྱུར་མོ་ལུང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་འདན་སྤྱང་ཕུག་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༧༠ འགྲོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་གདན་སར་གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་བསྐོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྲི་ཚབ་ཙམ་མཛད་པ་ལས་གདན་ས་པ་དངོས་མེད་པར་ལོ་བདུན་རིང་བར་སྟོང་ལུས། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་སོགས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲིམ་གཞིར་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས། རིན་པོ་ཆེ་སྒོམ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༧༡ རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་ཁྲོ་ཕུ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། སངས་རྒྱས་ཡེལ་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩེགས······ ཀྱིས་ཁམས་ཁྲུལ་དུ་ཡེལ་ཕུག་དགོན་པ་བཏབ། ཤ་མི་སྨོམ་པ་སྨོན་ལམ་འབར་གཤེགས། རོག་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་གཅུང་པོ་ཞིག་པོ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་འཁྲུངས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༧༢ རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། དྭགས་པོ་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སྒམ་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༣ ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་དང་། རོག་ཤེས······ རབ་བླ་མ་གཤེགས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༤ དགེ་བཤེས་སྟབས་ཀ་བ་དང་། སྙིང་མ་རྗེ་འབུམ་གཤེགས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བཞེས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༧༥ དགེ་བཤེས་འཆད་ཀ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པ། རྒྱལ་བ་ཕྲེང་ཚང་ཐོད་དམར་བ་རྣམས་

གཤེགས། ལོ་གསུམ་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་འཛིན་པ་མེད། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གིས་ཚལ་ཡང་དགོན་ཕྱག་བཏབ།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༡༧༦ ཁྲུང་ཚང་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་གཤེགས། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་སློབ་མ་སྐྱང་པ་ཆོས་རྗེ་འཁྲུངས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༡༧༧ གྲོལ་སྒོམ་ཆོས་གཡུང་དང་། ཞང་ལོ་ཙྪ་བ་གྲུབ་པ་དཔལ་གཤེགས། འབྲུག་པ་དཔོན་རས་གཙྪ་སེང་གེ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་གསུམ་རིང་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་མཛད་ཀྱང་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཕན་ཐོགས་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༧༨

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༡༧༩ སྟར་ཐང་པ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་དར་བའི་འགོ་ཚུགས། ལོ་འདི་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས(༡༢༠༧)བར་ལོ་སུམ་བཅུའི་རིང་འབྲི་གུང་དུ་གདན་ས་མཛད་མཁན་མ་བྱུང་བར་ལུས། རྒྱལ་བ་ཡེ་གྲགས་ས་དམར་བས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༡༨༠ འགར་དམ་པ་ཆོས་སྡིངས་པ་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་སྟག་ལུང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་དར་བའི་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༡༨༡ དབྱེར་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེས་སྙེ་ཕུ་ཤུག་གསེབ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་དར་བའི་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༡༨༢ ས་ཆེན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་དང་། སྲས་བླ་བའི་འོད་ཟེར། རྫོག་རྒྱལ་ཚར་མོ་རྣམས་གཤེགས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སངས་རྒྱས་དཔོན་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། 《 དེབ་སྔོན 》ལས་ཏོར་རྒྱལ་པོ་ཛིང་གིར་ཧན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་བརྟག

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༡༨༣

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༡༨༤ ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་ནམ་མཁའ་གྲོ་གྲོས་ཀྱིས《 བསྟན་རྩིས 》མཛད། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱིས་གཡའ་རིའི་གཏེར་བཏོན།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༡༨༥ རྨ་བྱ་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། ཞང་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འོད་ཀྱིས་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཁམས་སུ་ཀརྨ་ལྷ་སྟེང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༡༨༦ རོག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་གཤེགས། ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དབང་ཕྱུག་འོད་དང་། ཁ་རག་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། སྙེ་མདོ་སྦྲ་བའི་སེང་གེ་རྣམས་འཁྲུངས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༨༧ རྒྱལ་བ་ཡེ་གྲགས་ས་དམར་བ་གཤེགས། ལོ་གཅིག་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ལ་གདན་ས་བ་མེད། འབྲི་གུང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་དང་། ཞིག་པོ་འདུལ་གྲྭ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་རྣམས་འཁྲུངས། བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་གུང་ཐང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཁྲུངས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༨༨ གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་གཤེགས། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག་གཏེར་ནས་བཏོན། བྱང་ར་ནའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༡༨༩ དགེ་བཤེས་སྤྱིལ་བུ་བ་གཤེགས། བསམ་གླིང་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། རྐོད་ཚང་པ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་སྨན་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད། ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོས་སོག་པོའི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱས། འགྲོ་མགོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པས《རོ་སྙོམས་སྐོར་དྲུག》གཏེར་ནས་བཏོན། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྲང་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༡༩)

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༠ སྟེང་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་གཤེགས། མངའ་རིས་ཡ་ཙེའི་རྒྱལ་པོ་རེའུ་སྨལ་གྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཞེངས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ལ་དམག་དྲངས་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀོང་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༨)

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༡༩༡ དགེ་བཤེས་སྨན་གཤེགས། དགེ་བཤེས་དྲེ་འདུལ་གྱིས་ལོ་གཅིག་རིང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད། བྲ་ཡུལ་བ་གྲུམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན་མགོན་འཁྲུངས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བསྙེན་རྫོགས་མཛད།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༢ ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་དང་། འཆུས་པ་དར་མ་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་འདས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། གྲོ་སྟོན་བདུད་རྩི་གྲགས་ཀྱིས་སྣར་ཐང་གི་གདན་ས་མཛད། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་སོ་ལོན་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༣ གུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒང་ཕུང་པ། ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་རྣམས་གཤེགས། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པས་འབྲུག་ར་ལུང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དར་བའི་འགོ་ཚུགས། ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་ཚལ་པའི་སྡེ་དཔོན་དུ་བསྐོས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༡༩༤ སངས་རྒྱས་ཡེལ་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩེགས་གཤེགས། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ཞང་གི་གདན་སར་ཕེབས། དཔལ་ལྡན་གྲོ་མོ་ཆེ་སྣར་ཐང་གི་གདན་སར་འཁོད། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་སྟེ་མང་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༥ ཁྲོ་ཕུ་རྒྱལ་ཚ་དང་། རྙིང་མ་ཡོན་ཏན་གཟུངས་གཤེགས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་རྒྱ་སེར་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིང་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༣༠)

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༡༩༦ ཞང་ཉེ་འབུམ་ཀྱི་སྲས་ཇོ་འབེར་དང་། ཉང་སྟོད་པ་འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་འཁྲུངས། ཚལ་པའི་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཁྲུངས། ཧོར་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་དན་མག་གི་ཡུལ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༧ 《དེབ་སྔོན》ལས་ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༡༩༨ དབུས་པ་རྡོ་བསོད་གཤེགས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འཁྲུངས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་

ཀི་བོད་དུ་གདན་དྲངས། ཁྲོ་ཕུར་ཟླ་བ་དྲུག་དང་ས་གནས་གཞན་དག་ཏུ་ལོ་གཅིག་བཅས་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དང་། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་མཐིལ་དུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༡༩༩ ཞིག་པོ་བདུད་རྩི་དང་། རྒྱལ་ཚ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། འབའ་རོམ་པ་དར་མ་དབང་ཕྱུག ཞྭ་དམར་རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་འོད་རྣམས་གཤེགས། འབྲི་གུང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༢༠༠ སྐམ་སྐམ་དགེ་བཤེས་སྐྱོ་སྟོན་གཤེགས། ཞྭ་དམར་བ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དང་། འབྲུག་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ། སྨམ་པོ་སྐྱི་སྒོམ་རྣམས་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྕགས་རི་བས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་གསལ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་གསན་ཡུལ་གྱི་དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྕགས་རི་བ་ཡིན་ན་དུས་མི་མཚུངས་པས་བརྟག ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི(འདི་སྐབས་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་ཡིན)བོད་དུ་གདན་དྲངས། ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོས་མན་པ་ཏཱ་གེའི་ཡུལ་དབང་དུ་བསྡུས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༢༠༡ མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུར་ཐེབས་པ་གཤེགས། ལོ་འདིར་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷ་རུ་ཏུ་གཿའི་དམག་གླགས་ནས་ནང་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་དང་། ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི། བྲི་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བཅས་དམག་གིས་བཅོམ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་སློབ་མ་མང་པོ་བཅས་ཛ་གད་ད་ལའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ནས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་བྲོས་ཐེབས་དགོས་བྱུང་།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༠༢ རྗོག་གཟི་བརྗིད་གྲགས་པ་དང་། སྨྱོན་སྔ་རིན་ཆེན་ལྡན་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་། ཆག་དགྲ་བཅོམ་པས་བལ་ཡུལ་བར་དུ་ཐེབས་སྐྱེལ་ཞུས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གིར་ཁན་གྱིས་ཧོར་ཡུས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེར་དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༢༠༣ དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་ཆེ་དང་། འགྲོ་མགོན་སྨར་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། འབྲི་གུང་རྒྱལ་བ་རྡོག་རྟོགས་པ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་ཤེས་རབ་བླ་མ། མི་ཉག་ཀ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ། སངས་རྒྱས་རས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༠༤ ཀརྨ་པཀྴི་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་འཁྲུངས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་མཆོག་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ལོ་བཅུ་བར་བཞུགས། ལོ་དེའི་དབྱར་གནས་ཁྲོ་ཕུ་དགོན་པར་མཛད། ཁྲོ་ཕུའི་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་པའི་འགོ་ཚུགས། 《མངའ་བདག་མྱང་རལ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར》ནང་། ལོ་འདིར་མངའ་བདག་མྱང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་འདས་མཆོད་དུ་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གདན་དྲངས་ཞེས་གསལ།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༢༠༥ རྗོག་རྒྱལ་པོ་དགའ་གཤེགས། རྒྱ་འཆིང་རུ་བས་སྐྱེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན(ར་སྟོད་དགོན་པ)གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གཙང་གི་སྙེས་མོ་ཆེར་དབྱར་གནས་མཛད། དགག་དབྱེ་གྲུབ་ནས་ལྷ་སར་ཐེབས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༢༠༦ སྡེ་དགེ་མི་ཐམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀརྨ་པཀྴི་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་བརྟག ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ལོ་འདིའི་དབྱར་གནས་སྲིན་པོ་རིར་མཛད། གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་གཡའ་བཟང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་

གེར་ཧན་གྱིས་བོད་ཡུལ་ཕྱུད་པའི་ཡུལ་ཁམས་ཕལ་ཆེར་བླངས་ཏེ། སོང་གོལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་བཙུགས་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

རབ་བྱུང་བཞི་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༢༠༧ ཟ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་དང་། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེར་བསྟན་རྩིས་མཛད། སངས་རྒྱས་འདས་ནས༡༧༥༠དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་གསུམ་སོང་བར་གསུངས། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཚལ་གུང་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་རྒྱ་སེར་པར་ཐ་ག་ཆེན་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ་ཡང་དུས་མི་མཚུངས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༢༠༨ སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཚལ་གུང་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་ཉང་སྨད་རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་གནང་། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་ཐོག་མོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དབང་དུ་བསྡུས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཝེད་ཧྲའོ་ཝང་ཡུང་ཅིང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨)

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༢༠༩ མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་སོ་འདིར་འཁྲུངས་ཞེས་དམ་པ་དེའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ལོ་འདིར་དབྱར་གནས་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་མཛད།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༢༡༠ འབྲི་གུང་གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་འཁྲུངས། རྒྱ་མའི་སངས་རྒྱས་དབོན་སྟོན་དང་སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། སྣར་ཐང་གི་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་རྣམས་གཤེགས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་འདི་ལོའི་དབྱར་གནས་ས་སྐྱར་མཛད། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཕྱུག་མཁར་བ་ཚལ་གུང་གི་གདན་སར་འཁོད། སྐུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་སྟག་ལུང་གི་གདན་ས་མཛད།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༢༡༡ འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་དང་། མལ་ཀ་བ་ཅན་པ་གཤེགས། འབྲི་གུང་གཅུང་དེ་མོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་འཁྲུངས། འབྲུག་པ་དབོན་རས་དར་མ་སེང་གེ་ར་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ལའོ་ནུབ་མའི་རྒྱལ་རབས་མཇུག་བསྒྲིལ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༢༡༢ གཏེར་སྟོན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་དང་། སྟག་སྡེ་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲོ་ཕུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་ཆེན་བཞེངས་གྲུབ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ལོ་འདིའི་དབྱར་གནས་ཁྲོ་ཕུར་མཛད་དེ་ཉིན་བཅུ་གསུམ་རིང་བྱམས་ཆེན་ལ་རབ་གནས་གནང་།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༢༡༣ སློབ་དཔོན་ཉི་འབུམ་གཤེགས། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་འཁྲུངས། 《དེབ་སྔོན》ལས་ལོ་འདིར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་མངའ་རིས་སྤུ་ཧྲེངས་སུ་དབྱར་གནས་མཛད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བར་བཤད། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞོན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༣)

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༡༤ སྐམ་སྐམ་པ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་འཁྲུངས། སྤྱིལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་འབུམ་པ་ཚལ་གུང་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྐྱེ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་རིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད། ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་ཚལ་པའི་སྡེ་དཔོན་དགོངས་ཞུ་བྱས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༢༡༥ སྟེལ་སྤྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱིལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་འབུམ་གཤེགས། མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩོན་

འགྲུས་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་གདན་ས་ར་ཕེབས། དཔོན་འབྲུང་གནས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་པའི་སྐུ་དཔོན་དུ་བསྐོས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་… གོང་མ་ཏུ་ཞེའི་ཡི་སེ་ཆེན་ཏན་འཁྲུངས།

མེ་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ༡༢༡༦** ཆག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་གཤེགས། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བསྟན་རྩིས》མཛད་ཅིང་མི་རིང་བར་སྐུ་གཤེགས། ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བསྐྱངས། ཧོར་རྒྱལ་པོ… ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་སྟེར་དམག་དྲངས་ཏེ་དབང་དུ་བསྡུས།

མེ་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༢༡༧** རྒྱལ་བ་ཡང་དབེན་པ་དང་། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་བ་ཏེན་སྣེ། ཀུན་ལྡན་རས་པ་རྣམས་གཤེགས། སློ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་གུ་ར་བ་རྡོ་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་བ་གྲོད་ཚང་པས་གྲོད་ཚང་གི་གནས་གཞི་བཟུང་།

ས་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༢༡༨** འབྲི་གུང་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་རྒྱ་ལྷུགས་རི་བ་དང་། དྲུགས་པོ་མཁན་པོ་འདུལ་འཛིན་གཤེགས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་གཅིག་བཞུགས།

ས་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༢༡༩** ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དང་། ཛོག་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་གཤེགས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ… བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞི་བཞུགས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་ཨེ་ཤི་ཡ་དཀྱིལ་མ་དང་ནུབ་མར་རྒྱང་བསྐྱོད་དམག… དཔུང་དྲངས། 《དེབ་སྔོན》ལས་ཇིང་གེར་ཧན་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཅེས་གསུངས་པ་རྒྱ་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་མི་མཐུན་པས་བརྟག… དགོས།

ལྕགས་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༢༢༠** ཚལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གཙང་པ་དུང་ཁུར་བ་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད། ཚལ་པའི་དཔོན་སྨྲན་སྔ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བླ་མ་ཞང་གི་ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་འདས།

ལྕགས་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༢༡** འབྲི་གུང་མཁན་ཆེན་གུ་ར་བ་རྡོ་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཤེགས་ཞེས་དེབ་སྔོན་ལས་གསལ། དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་འབྲི་གུང་གི་གདན་ས་ར་ཕེབས།

ཆུ་རྟ། **སྤྱི་ལོ༡༢༢༢** ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་སླར་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས།

ཆུ་ལུག **སྤྱི་ལོ༡༢༢༣** འབྲུལ་ཞིག་ཧྨ་སེང་གེ་དང་། འབྲི་གུང་གཉན་བས་ཆོས་སྨྲ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས། ཚལ་པ་གསེར་ཁང་སྟེང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གཉིས་བཞུགས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇིང་གེར་ཧན་གྱིས་ཨུ་རུ་སུ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཡུལ་སྡེ་མང་པོ་བླངས། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨེད་ཙུང་ཧྲུའོ་ཁྲུས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༢)

ཤིང་སྤྲེལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༢༤** གཏོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པ་གཤེགས། ཐར་པ་སྟོན་གཞོན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། སྐུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་ཁམས་རི་བོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་དཔོན་སློབ་མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱིས་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྲྭ་ནང་རྒྱལ་གླིང་ཚོགས་པ་འཛུགས་གནང་མཛད། དགོན་པ་འདིར་རྒྱ་གར་ཀ་ཡིང་ཀ་རྒྱལ་པོའི་གདུང་སྐལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚེམས་ཆེ་བ་བཞིའི་གྲས་གཅིག་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༢༢༥ 《དེབ་སྔོན》དང《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》གཉིས་ལས། ལོ་འདིར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དགུང་ལོ་གོ་དགུར་ཕེབས་པ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། ཟང་ཟང་ནེ་རིངས་པ་བདེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཞང་སྟོན་མཆེ་མ་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་བསྟན་གཞི་དྭངས་རྗེས་རྒྱ་གར་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་གྲྭ་གྲོས་ཀྱིས་བྱང་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། ཆུ་མིག་དང་ཞ་ལུ་བའི་བར་འབྲུག་སྟོད་བྱང་ཞེས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༢༦ 《འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང》ལས། འབྲོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་སྣར་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བཞུགས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༢༢༧ འགའ་ཞིག་གིས་འབྲོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་འབྱུང་གནས་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས། གཙང་པ་དུང་ཁུར་བ་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཧོར་ཅིང་གིར་ཁན་ལ་ཆོས་གསུངས། ཅིང་གིར་ཁན་གྱིས་བན་དེ་ཤེད་བསྐྱེད་ཀྱི་འཇའ་ས་ཕུལ། ཅིང་གིར་ཁན་གྱིས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དབང་དུ་བསྡུས། མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༢༨ འཛིང་རྣམ་པོ་ཧྲི་གཤེགས། ཧྲ་སྟོན་ཇོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཅུང་དབུས་པ་ཇོ་བསོད་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨)

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༢༢༩ བྱ་ཡུལ་བ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་གཤེགས། སྒམ་པོ་པ་སྙེ་བ་རྗེ་སྲས་འཁྲུངས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༢༣༠ སྤྱ་སྟོན་ཇོ་བོ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་འཁྲུངས། ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞི་བཞུགས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་འདས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༢༣༡ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་མཉྫ་ལ་གུ་རུ་འཁྲུངས། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་ཇེ་འབིར་གཤེགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ཇེ་འབིར་ནི་བོད་དུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དམག་གཏོང་སྐབས་དམག་དཔོན་གྱིས་སྐུ་བཀྲོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས། ལོ་འདིའི་ཡས་མས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ལ་དམག་བཏང་ཡོད་མེད་དོགས་གཞི་ཆེ། དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༢༣༢ བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་ལྷ་ལུང་གི་དབང་ཕྱུག་གཤེགས། བྱ་ཡུལ་ཁམས་ལུང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེ་བོ། ཞང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་བླ་གྲོས་རྣམས་འཁྲུངས། སྐྱོར་མོ་ལུང་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། ཞིག་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ》མཛད། ཉེ་གནས་དར་མ་གཞོན་ནུ་དགུང་ལོ་གྱ་བརྒྱད་དུ་སོན་པ་གཤེགས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༢༣༣ རོག་ཤེས་རབ་བླ་མ་དང་། གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གཤེགས། ཉེ་གནས་རྗེ་སྲས་གཡའ་བཟང་གི་གདན་སར་འཁོད། གཏེར་ཆེན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གིས་གནམ་སྐས་བྲག་ནས་གཏེར་བཏོན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིང་ཙུང་གུ་ཡུག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་ཟླ་བ་དྲུག)

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༢༣༤ རྫོག་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་དང་། འབྲི་གུང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འདས་ནས་སྤྱན་སྔ་བ

གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་ཕེབས་ཞེས་བསྟན་རྩིས་འགར་གསལ་ཡང་འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང་ལས་འདི་ནས་ལོ······
བཅུ་བཞི་པ་མེ་ལུག་ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསལ། མཁས་གྲུབ་ཤང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ་འཁྲུངས།
ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་ཏན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ་༩)

ཤིང་ལུག **སྤྱི་ལོ་༡༢༣༥** འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗོག་སེང་གེ་སྒྲ་འཁྲུངས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི······
དགའ་སྟོན》ལས། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཤིང་འབྲུག་ལ་འཁྲུངས་ཞེས་འཁོད་པ་གཉམ་གསལ་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཞིའི་ཚིག་དང······
ནང་འགལ་བྱུང་འདུག་པས་ཡིག་ནོར་ཡིན་ངེས། རྒྱལ་བ་ཐོག་རྡུགས་པ་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས།

མེ་སྤྲེལ། **སྤྱི་ལོ་༡༢༣༦** སྒོམ་པོ་སྐྱི་སྒོམ་ཆེན་པོ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཏི་ཤྲི་རས་པ་གཤེགས། སྟག་ལུང་སྐུ་ཡལ་བ་རིན་ཆེན······
མགོན་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་ཤེས་རབ་བླ་མ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་བྱ། **སྤྱི་ལོ་༡༢༣༧** འབྲུག་པ་དཔོན་རས་རྣམ་སེང་གེ་གཤེགས། གཞོན་ནུ་སེང་གེ་འབྲུག་པའི་གདན་སར་ཕེབས། སྐྱ་ལོ་བ་
ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས།

ས་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ་༡༢༣༨** ས་སྐྱ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། ལྟོ་བྲག་ཁ་བ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས······
རྣམས་འཁྲུངས། 《འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང》ལས་མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ། ཚལ་པ་ཀུན······
དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》ལས། ཚལ་པའི་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་པར······
གསུངས།

ས་ཕག **སྤྱི་ལོ་༡༢༣༩** ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་དང་། གྲུབ་ཐོབ་མན་ལུང་གུ་རུ······
འཁྲུངས། ས་སྐྱ་པ་དང་། འབྲི་གུང་པ། ཚལ་པ། གཡའ་བཟང་པ། སྟག་ལུང་པ་བཅས་ཀྱིས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང······
རྒྱལ་སྲས་སོ་སོར་མགོ་བཏགས་ཞུས།

ལྕགས་བྱི། **སྤྱི་ལོ་༡༢༤༠** འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞང་སྟོན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཁྲུངས།
《བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག》འགའ་ཞིག་ཏུ་མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ《འབྲི་གུང་གདན······
རབས》དང་མི་མཐུན། དེབ་སྔོན་ལས་སོག་པོ་མོང་གོལ་ཏན་གྱིས་ཧོར་དམག་བོད་དུ་བཏང་ཞེས་གསུངས།

ལྕགས་གླང་། **སྤྱི་ལོ་༡༢༤༡** ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་སྐུ་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་སྣར་ཐང་གི་གདན་སར་འཁོད།
འགའ་ཞིག་གིས་འབྲི་གུང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་འབྲི་གུང་གདན་རབས་དང་མི······
མཐུན་པས་བརྟག

ཆུ་སྟག **སྤྱི་ལོ་༡༢༤༢** གཡའ་བཟང་པའི་ཇོ་གནས་རྗེ་སྲས་གཤེགས། ཡར་ལུང་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྐྱེ······
ཐང་པ་གྲགས་པ་སེང་གེས《བསྟན་རྩིས》མཛད། 《དེབ་སྔོན》ལས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟིང་གེར་ཏན་འདས་པར······
གསུངས་པ《ཧོར་ཆོས་འབྱུང》དང་མི་མཐུན།

ཆུ་ཡོས། **སྤྱི་ལོ་༡༢༤༣** མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟན་རྩིས་ལས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་པོ་འདིར་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས།
གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེ་དང་། ཇོ་ནང་པ་ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས། རྗོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་

རྣམས་འཁྲུངས། ཏོགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དགེ་མཛེས་འོད་གཡའ་བཟང་གི་གདན་སར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་རྩིས་ལས་ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཐེང་གེར་ཧན་གྱིས་ཚལ་པའི་བླ་མ་གདན་དྲངས་ནས་འཇའ་ས་ཕུལ་ཞེས་གསུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཙུང་ཨོ་གོ་ཏས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས་གསལ་བ་བརྟག་དགོས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༢༤༤ རོག་ཤེས་རབ་འོད་གཤེགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་གོ་ཏས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་བཅས་ལྷན་རྒྱས་བོད་ནས་ཕེབས་ཐོན་མཛད།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༢༤༥ ཞིག་པོ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་གཤེགས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༢༤༦ ཇོག་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྗེར་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལང་གྲུར་ཕེབས་འབྱོར་གྲུབ།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༢༤༧ སྣེ་མདོ་སྒྲ་བའི་སེང་གེ་གཤེགས། 《འབྲི་གུང་གདན་རབས》ལས། དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་ཞེས་གསལ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཐོག་མར་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ཅེས་པ་བརྟག

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༢༤༨ གཏེར་སྟོན་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་དང་། ཇོ་མོ་སྨན་མོ་གཉིས་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཞམས་སད་ཞུས། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལས། ཧོར་རྒྱལ་པོ་གོ་ཡུག་གན་གྱིས་ལོ་དྲུག་སྲིད་དབང་བཟུང་བར་གསུངས་པ་རྒྱ་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིངས་དང་མི་མཐུན།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༤༩ སྣང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་། སྟོམ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་གཤེགས།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༥༠ རྒྱལ་བ་ཡོ་རབས་པ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་གཤེགས། སྣར་ཐང་གི་སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་གཤེགས། མཆིམས་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་གྲགས་པ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞང་སྟོན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་བརྟག

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༢༥༡ ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས། སྟག་ལུང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་དཔལ་དང་། རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ། འབྲུག་པ་ཉི་མ་སེང་གེ་རྣམས་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་འདས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༥༢ ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མོང་ཀོལ་ཧན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སོག་པོའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་ནས་མོན་མཁར་མགོན་པོ་གདོང་དང་ར་སྒྲེང་བཅོམ།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༢༥༣ ཨུ་ཡུག་པ་རིག་པའི་སེང་གེ་གཤེགས། དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་མཛད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཧོར་རྒྱལ་པོ་མོང་ཀོལ་ཧན་གྱི་མཆོད་གནས་མཛད། རྒྱལ་པོས་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་དབང་ཞུས་པའི་ཡོན་དུ་ཐོག་མར་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཕུལ། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ལོ་འདིར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏང་ནས་བོད་ལྗོངས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཞེས་གསལ། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་ཉི་མ་ཤེས་རབ་དང་། མངའ་རིས་གུང་ཐང་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ལྡེ་མགོན་བཅས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༢༥༤ སྐམ་སྐམ་ཞིག་པོ་འདུལ་གྲུ་བ་གཤེགས། གཙང་པ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཏུ་ཕེ་ཡིའི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མོང་ཀོལ་ཧན་གྱིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེར་འཇའ་ས་བོད

ཡིག་མ་ཐོག་མར་ཕུལ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཧྲུམ་ཀ་རས་འཇང་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༢༥༥ འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་སྐུ་གཤེགས། གཙང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་ཕེབས། སྐམ་སྐམ་པ་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དང་སྨན་ནེ་བྲག་ཁ་བ་གྲགས་པ་སེང་གེ་འཁྲུངས། 《 ས་སྐྱའི་གདུང་རབས 》ལས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པེ་ལི་འཇང་ཡུལ་དུ་དམག་ལ་ཕྱིན་པར་གསུངས། ཚལ་པའི་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྲི་དཔོན་དགོངས་ཞུ་བྱས། དཔོན་རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༢༥༦ བུ་ཡུལ་ཐེམ་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས། 《 རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད 》ལས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་པར་བཤད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་དང་མི་མཐུན། གཏེར་སྟོན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གིས་ཆོས་དྲུག་མཁར་ཁང་མ་གཏེར་ནས་བཏོན། ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་འཁྲུངས་ཞེས་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༢༥༧ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་དང་། མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་འཁྲུངས། སྒང་སྟོན་སེང་གེ་དཔལ་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་ལོ་ཉེར་གསུམ་རིང་མཛད། མཆིམས་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས《 བསྟན་རྩིས 》མཛད། ཀརྨ་པཀྴི་རིན་པོ་ཆེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མོང་གོལ་ཧན་ལ་ཆོས་གསུངས་ནས་གྲུབ་རྟགས་ཐེངས་དང་པོ་བསྟན།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༢༥༨ རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་དང་། གོད་ཚང་པ་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་སྐུ་གཤེགས། འབྲུག་པ་སེང་གེ་རིན་ཆེན་དང་། སྐྱེ་མདོ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་འཁྲུངས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༢༥༩ ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཤེགས། ཟང་ཟང་ནེ་རིངས་པ་བདེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ནེ་རིངས་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་བཏབ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མོང་གོལ་ཧན་གཤེགས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༢༦༠ རྗེ་ནང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཧུ་པེ་ལི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིར་འཁོད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་གནས་སུ་བསྐོན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞུས། དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ། ཀརྨ་པཀྴིས་གྲུབ་རྟགས་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྟན། བལ་པོའི་བཟོ་པ་ཨ་ནི་ཀོ་སོགས་བཟོ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བོད་དུ་སླེབས་ནས་སྐུ་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༢༦༡ ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཤངས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་མཁས་བཙུན་རྒྱལ་མཚན་འབུམ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པཀྴིས་སོག་ཡུལ་དུ་གྲུབ་རྟགས་ཐེངས་གསུམ་པ་བསྟན། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འདས།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༦༢ ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་དང་། སྟག་ལུང་པ་ཐོ་ཐུ་བ་ཨཱ་ནནྡ་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་གསེར་ཐོག་དང་། སྐུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༢༦༣ ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་ཤིང་པ་དང་། ཤ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། ཀརྨ་པཀྴིའི་ཞེ་གནས་ཀྱིས་མཚུར་ཕུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༢༦༤ ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་བ་གཤེགས། བུ་ཡུལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ་དང་། ཚལ་པའི་སྨྱུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ

འབུམ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པཀྴི་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། གྲུབ་ཆེན་མན་ལུང་གུ་རུ་རྒྱ་གར་དང་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་མཁར་ཆེན་བཞི་བཞེངས་འགོ་ཚུགས། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏུའུ་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༠)

ཤིང་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༢༦༥** འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས།

མེ་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༢༦༦** འབྲུག་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་སྐུ་གཤེགས། འབྲུག་པ་ཉི་མ་སེང་གེ་འབྲུག་གི་གདན་སར་ཕེབས། སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་རཱ་ཛ་འཁྲུངས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་འཁྲུངས་ཞེས《བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ནང་འཁོད་ཀྱང《རྫོང་ཆེན་སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར》དང་མི་མཐུན།

རབ་བྱུང་ལྔ་པ། མེ་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༢༦༧** འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སླར་ཡང་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། ས་སྐྱའི་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་དང་། འབྲི་གུང་རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟོགས་པ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། འབྲི་གུང་གཙུང་རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། བཀའ་ཞིག་གིས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧུ་པི་ལིས་རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་འབྲི་གུང་པའི་ཡོན་བདག་ཏུ་གྱུར།

ས་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༢༦༨** འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ནའི་སྲས་དྷརྨ་པཱ་ལ་རཀྵི་ཏ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་འོད། སྣེ་མདོ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་གསར་མ་རྣམས་འཁྲུངས། ཚལ་པའི་སྨྲུན་སྟ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འདས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་ཨ་ཀོན་དང་མི་གླིང་གཉིས་བོད་དུ་སླེབས་ནས་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐེམ་དུད་ཞིབ་རྩིས་བྱས།

ས་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༦༩** བཀའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པར་གསུངས་པ་བརྟག ཚལ་པའི་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

ལྕགས་རྟ། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༠** གསེར་སྟོན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གཤེགས་ཟེར། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གཟུགས་འགྱུར་བྱས་པའི་ཧོར་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད། མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་འབུམ་ལྡེ་མགོན་གྱིས་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཏི་ཤྲིའི་གོ་གནས་དང་། འཇའ་ས། ཤེལ་ཐམ་བཅས་ཕུལ། དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་འདས། ནང་གཉེར་བ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

ལྕགས་ལུག **སྤྱི་ལོ༡༢༧༡** འབྲུག་པ་ཁ་རག་གྲགས་རྒྱལ་བ་གཤེགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པི་ལིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཏཱ་ཡོན་ཞེས་པར་བསྒྱུར། རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་སྤོས། མཁར་ཆེན་པོ་བཞི་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས། (སྲིད་ལོ༡)

ཆུ་སྤྲེལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༢** སྟག་ལུང་པ་སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གཤེགས། བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་ནུ་སྨོན་ལམ་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་མངྒ་ལ་གུ་རུ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་ཐུ་པོ་ཕོན་ཞུའི་སི་ཏུའི་ཡོན་ཧྲའི་ཧྲུ་ཞེས་འབོད་པའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་བཙུགས། ཐའི་དབང་ཧྲིང་ཧྲུ་ལ་ཞུན་ཤིན་སི་ཞེས་གྲགས་པའི་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་གཞི་བཙུགས།

ཆུ་བྱ། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༣** གཏེར་སྟོན་གུ་རུ་ཆོས་དབང་དང་། ས་སྐྱ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་གཤེགས། སྟག་ལུང་གི་ལྷ་

ཆེན་སྟོང་གསུམ་ཟིལ་གནོན་བཞེངས། སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དཔོན་བར་ཁམས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་མཇལ་བར་སོང་།

ཤིང་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༤** འགའ་ཞིག་གིས་ས་སྐྱའི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་གཤེགས་པར་གསུངས།

ཤིང་ཕག **སྤྱི་ལོ༡༢༧༥** འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་སེང་གེས《 བསྟན་རྩིས་མདོ་རྒྱུད་ལུང་གསལ 》མཛད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས《 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བསྡུས་པ 》མཛད། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་ནས་ཕབས། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་པོ་ཞང་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢) དབྱི་ཐ་ལིའི་འགྲུལ་བཞུད་པ་མ་ཁོ་པོ་ལོ་ཟེར་བ……ཀྲུང་གོར་སླེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བསྡད།

མེ་བྱི། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༦** དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་འཁྲུངས། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། གཙང་གི་ཆུ་མིག་རིང་མོར་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་འཛུགས་པར་གནང་། སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱིས་ཁམས་རི་བོ་ཆེ་དགོན་པའི་རྨང་གཞི་འདིང་བར་མཛད། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏོན་ཙུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༣)

མེ་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༧** སྣེ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཤེགས། ལྷ་ཁྲུར་ཁང་པ་དང་། ན་བཟའ་བྲག་ཕུག་པ་བསོད་ནམས་དཔལ། གྲུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀཤྨ་པཎྜི་མཇལ་འཕྲད་གནང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་ཨ་རོག་ཆེའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འཇུར། ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བསོད་ནམས་བཀྲོངས།

ས་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༢༧༨** འབྲི་གུང་གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་གཤེགས། ཐོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཚལ་པ་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་གྱི་བུ་ཆེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་བཙས། འགའ་ཞིག་གིས་འབྲི་གུང་གཅུང་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས་ཟེར། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས《 ཤེས་བྱ་རབ་གསལ 》མཛད། སུང་སྨད་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིད་ཕང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༢)

ས་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༢༧༩** འབྲི་གུང་བྱ་བྲལ་བ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་དང་། སྨམ་པོ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ས་སྐྱའི་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། འབྲི་གུང་གཅུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་སྐུ་འདས་ནས་ཐོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་འཁོད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལིས་སུང་སྨད་མར་དམག་དྲངས་ནས་མཐའ་དོག་ཏུ་བསྡུས།

ལྕགས་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༢༨༠** འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སངས་རྒྱས་རས་པ། འབྲི་གུང་གཅུང་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན། རྟོགས་ལྡན་རྒྱལ་བ་དགེ་མཛེས་འོད་རྣམས་གཤེགས། དབུས་པ་བློ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་རྩིས་མཛད། སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱིས་སྟག་ལུང་ཡང་དགོན་ཕྱག་བཏབ། ཚལ་པའི་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས།

ལྕགས་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༨༡** རྫོག་གཟི་བརྗིད་གྲགས་པ་དང་། ཉེ་རིངས་པ་བདེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་འཁྲུངས། རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁར་ཆུ་བ་ཆོས་བསམ་འོད་གཡའ་བཟང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། མི་ཆེན་ཟམ་ཁས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་བྱ་རོག་རྫོང་ཕབ་སྟེ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསད། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་བཙོན་འཛུག་བྱས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༢ བྱ་ཡུལ་ཁམས་ལུང་པ་དང་། ཞྭ་དམར་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ། མི་ཉག་རྒ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་གཤེགས། «དེབ་ཐེར་དམར་པོ»ལས། ས་སྐྱའི་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ«བསྟན་རྩིས»མཛད།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༢༥༣ ཀརྨ་པཀྴི་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཇོ་མོ་སྨན་མོ་གཤེགས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ་དང་། ཇོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྗེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་ཟུར་བྱམས་པ་སེང་གེ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས། གཙང་སྟོན་གྱིས་བྱ་ཡུལ་དགོན་པའི་གདན་ས་མཛད།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༢༥༤ ཇོག་རྒྱལ་པོ་དགའ་དང་། མཆིམས་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་གྲགས། ཐོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་རྣམས་གཤེགས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་ཕྱི་མ། འབྲི་གུང་ཞེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། «རྩིས་གཞུང་ཉིན་སྣང»ལས། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། གཡུང་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཕག་ལོར་དགུང་ལོ་སུམ་གཉིས་ལོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དགུང་སྐྱིད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྟག(༡༢༦༦)ལོ་ཡིན་དགོས། མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཚལ་པའི་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༥ ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས«བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ»དང་། ཤེལ་བྲག་ནས«པདྨ་བཀའ་ཐང»གཏེར་ནས་བཏོན་པར་མཛད། «དེབ་དམར་གསར་མ»ལས་འབྲི་གུང་པའི་དམག་གིས་བྱ་ཡུལ་དགོན་པ་མེར་བསྲེགས། གདན་ས་བ་གཙང་སྟོན་སྐུ་བཀྲོངས་ཞེས་གསལ།

མེ་འབྲི། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༦ གམ་གམ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དང་། མཚམས་བཅད་པ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས། ལྷ་བྲག་ཁ་བ་རྣམས་གཤེགས། བྱང་ཇི་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་འབུམ་གྱིས«རྒྱལ་རབས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང»བརྩམས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༢༥༧ ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཟླ་བ་ལ་རཀྵི་ཏ་དང་། འབྲུག་པ་ཉི་མ་སེང་གེ་གཤེགས། མཁས་པ་འཁའ་ཞིག་གིས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག ས་སྐྱའི་ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྐྱོ་སྟོན་སྨོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་སུ་ཐེམ་དྲུང་ཞིབ་བཤེར་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ་འཁྲུངས། གནུབས་ཆོས་སྒོ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཀརྨ་པཀྴི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། དེ་ནི་བོད་དུ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། འབྲི་གུང་པས་སྟོད་ཧོར་གྱི་དམག་དཔུང་ཁྲིད་ནས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༩ འབྲུག་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་སར་ཕེབས། འབྲི་གུང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་མཆོད་པ་ཕག་གྲུའི་གདན་སའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། འགའ་ཞིག་གིས་ཚལ་པ་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཞེས་གསུངས་པ་བརྟག

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༢༦༠ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་། ཤེའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན་པ། ཇོག་གཟི་བརྗིད་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་ལེགས་ཀྱིས་སྟེ་ཁྲིད་པའི་ས་སྐྱའི་དམག་གིས་འབྲི་གུང་བཙོམ་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འབྲི་

གྲུང་གླིང་ཡོག་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་།

ལྕགས་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༡** བྲ་ཡུལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཆོས་འབྱུང་རིན་ཆེན། གཉགས་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། སངས་རྒྱས་ཇོ་བོས་བྲ་ཡུལ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་མཛད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་དྭགས་ཀོང་གཉིས་སུ་དྲངས། ཚལ་པ་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་འཛིན་བཟུང་བྱས།

ཆུ་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༢༩༢** ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གཤེགས། ཇོ་ནང་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཤངས་པ་གསེར་གླིང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལིས་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས།

ཆུ་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༣** འགའ་ཞིག་གིས་སྟག་ལུང་ཆོས་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་མགོན་པོ་གཤེགས་པར་གསུངས། ཆོས་བཞི་སྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རི་པོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་གཉུབས་ཆོས་སྐྱ་བ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་ནས་སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་པར་གསུངས་པ《 འབྲི་གུང་གདན་རབས 》དང་མི་མཐུན།

ཤིང་རྟ། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༤** སྟག་སྡེ་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། མཁན་ཆེན་ཧྣ་ན་ཕྲ་ཧྣ་འཁྲུངས། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་འདས། ཨོལ་ཇོལ་ཐུ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༡༩)

ཤིང་ལུག **སྤྱི་ལོ༡༢༩༥** སློབ་ཆེན་བསམ་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་ཕྲུ་ཅན། དངུལ་ཆུ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ། སྤང་མཁན་ཆེན་འོད་ཟེར་བླ་མ་རྣམས་འཁྲུངས། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཅོ་ནེ་དཔོན་སྐྱུང་ཕྱིས་ཅོ་ནེ་དགོན་ཆེན་ཏིང་འཛིན་དར་རྒྱས་གླིང་བཏབ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དར་བའི་འགོ་ཚུགས།

མེ་སྤྲེལ། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༦** སྟག་ལུང་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྲགས་པ་དཔལ་དང་། སྐམ་པོ་བ་སྐྱེ་བ་རྗེ་སྲས་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ《 སྙིང་རྒྱུད་དཀར་ཆག 》དང་མི་མཐུན།《 འབྲི་གུང་གདན་རབས 》ལས། སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་ཞེས་གསལ། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་སོགས་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལི་གཤེགས་ཞེས་གསུངས།

མེ་བྱ། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༧** སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་མངྒ་ལ་གུ་རུ་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོ་ཁམས་རི་བོ་ཆེར་ཕེབས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་ཁྲི་དཔོན་དགོངས་ཞུ་བྱས། དཔོན་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས།

ས་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ༡༢༩༨** གཡའ་བཟང་ཆོས་རྗེ་མཁར་ཆུ་བ་ཆོས་བསམ་འོད་གཤེགས། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ཉེས་ཆད་ལས་གྲོལ་སྟེ་རྒྱལ་ནང་ནས་ས་སྐྱར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ལོ་ཤས་རིང་ས་སྐྱའི་ཁྲི་ལ་མ་ཕེབས་པར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་གསན་བཞེས་དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་གཉེར་གནང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ཇོལ་ཐུས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས།

ས་ཕག **སྤྱི་ལོ༡༢༩༩** ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲཱི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་དང་། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་འཁྲུངས། ཟ་ར་བ་བདེ་ལེགས་འོད་གཡའ་བཟང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

ལྕགས་བྱི། **སྤྱི་ལོ༡༣༠༠** སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་མན་ལུང་གུ་རུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་དང་།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་བཅས་མཇལ་བར་ཕེབས་ཞེས་གསུངས་པར་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཧོར་དམག་གིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནོར།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༣༠༡ ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འདས། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས་ཟེར།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༣༠༢ འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ཇོལ་ཐུས་སླུས་དབང་དུ་ཧུན་ཆིང་ཙུང་གོན་གྱི་གོ་གནས་གནང་།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༣༠༣ གྲུབ་ཐོབ་མེ་ལོང་རྡོ་རྗེ་དང་། འབྲུལ་ཞིག་རྣམ་སེང་གེ་གཤེགས། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་འཁྲུངས་ཞེས་མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་རྩིས་ལས་གསུངས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་ཁམས་སུ་ཀརྨ་ལྷ་སྟེང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས་པའི་ཁྲི་སྟོན་ལོ་འདིར་མཛད།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༣༠༤ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོ་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༣༠༥ འགའ་ཞིག་གིས་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་སྐུ་གཤེགས་པར་གསུངས། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་དང་། སྐམ་སྐམ་པ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཐོག་གི་ཁྱམས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་གྱི་ལྗིབས་བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༣༠༦ ཇོ་ནང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། སྔགས་འཆང་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ་བ་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༣༠༧ ཀུན་སྤངས་ལྷ་རི་བས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་མཛད། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་ཤུང་ཐང་གནས་པོ་ཆེར་གནས་གཞི་བཟུང་བར་མཛད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ཇོལ་ཐུ་འདས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༣༠༨ ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར《 རྩིས་གཞུང་ཉིན་སྣང 》དང《 གུ་བཀྲ་ཆོས་འབྱུང 》གཉིས་ཀར་གཅིག་མཐུན་དུ་གསུངས། རྗོག་སེང་གེ་སྒྲ་གཤེགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུ་པེ་ལེའི་ཡང་ཚ་ཁུ་ལུག་ཁན་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༨) འདིས་ས་སྐྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། ས་པཎ་གྱིས་གསར་བཏོད་མཛད་པའི་སོག་ཡིག་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་ཁ་སྐོང་མཛད་ཅེས་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༠༩ གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་ཀུན་སྤངས་མཛད། ཆོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་མཆོག་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀེ་གེན་ཏན་གྱིས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༡༠ གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཆོས་བཞི་གླིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། བཅུ་གཉིས་གསར་མ་

གྲགས་པ་ཤེས་རབ། འཇམ་ཆེན་བྱམས་པ་དཔལ་བཟང་། འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་རྣམས་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བྲུ་ཡུག་ཏན་འདས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གཤེགས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༣༡༡ ཇོག་སློབ་དཔོན་ཆོས་རྗོར་གཤེགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བྲུ་ཡུག་ཏན་གྱི་སྲས་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏྲ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྤྱིད་ལོ༩)

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༡༢ བྱ་ཡུལ་བ་སངས་རྒྱས་རྗེ་བོ་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་དེར་སྐུ་གཤེགས། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོར་ཐེབས་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༣༡༣ འབྲུག་པ་སེང་གེ་རིན་ཆེན་གཤེགས། འབྲུག་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་པོ་འབྲུག་ར་ལུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། ཇོ་ནང་ཀུན་སྤངས་པ་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་གཤེགས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཇོ་ནང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་བསྙེན་རྫོགས་མཛད། ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བ་འདས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༣༡༤ འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་བཅུ་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གཤེགས། མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲུག་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་སེང་གེ་འཁྲུངས། འགྲོ་མགོན་དུང་མཚོ་རས་པས་ཙ་རིའི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་བར་མཛད། «རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང»ལས་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ«ཕག་གྲུའི་ཆོས་འབྱུང»དང་མི་མཐུན།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༣༡༥ ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་འཁྲུངས་སམ་བརྟག རོང་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཤེགས། འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་སྐུ་འདས། འབྲི་གུང་རིན་པོ་ཆེ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། འབྲི་གུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་གནང་། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་བསྐོས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༣༡༦ སྣེ་མདོ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་གཤེགས། གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་འཁྲུངས། འགྲོ་མགོན་དུང་མཚོ་རས་པས«སེམས་ཁྲིད་སྐོར་གསུམ»གཏེར་ནས་བཏོན།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༣༡༧ ཞང་སྟོན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་གཤེགས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༣༡༨ བུ་སྟོན་ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས«རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་བཏུས»མཛད། ཞ་ལུ་སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་བཙས། (དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན)

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༣༡༩ ཇོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ་གཤེགས། སྨམ་པོ་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༣༢༠ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས། ཇོ་ནང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཇོ་ནང་དགོན་པའི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོས་རི་བོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གི་བུ་འབྲིང་བ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་བཙས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏྲ་བུ་ཡན་ཐུ་གཤེགས།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༢༡ མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཚལ་པའི་ཁྲི་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས·····གྲུབ་འདས། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ཕག་གྲུའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་པ་ཏའི་བུ་གེ་གེན་ཏན་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༤) གོང་མ་དེས་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམ་སྤྱག་མགོ་མ་གནང་།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༢༢ ཟ་ར་བ་བདེ་ལེགས་འོད་གཤེགས། ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས·····མཛད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། མངའ་རིས་ཡ་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་རིའུ་སྨལ་གྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབུ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཆུང་བ་བཅས་བཞེངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༣༢༣ བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གཤེགས།《ཆོས་འབྱུང་ལྷ་ཡི་རྔ་བོ་ཆེ》ལས་ལོ་འདིར་ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་སྔ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང་གཞན་དག་དང་མི་མཐུན་པས་བརྟག གཡའ་བཟང་པ་བཀྲ་ཤིས་གཡའ་བཟང་··གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གེ་གེན་ཏན་འདས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༢༤ ས་སྐྱའི་ཏཱ་དབེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས·····རྣམས་བླ་བྲང་ཁག་བཞིར་བགོས་ཐོག མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་ལ་ཤེལ་ཐམ་དང་གཞི་ཐོག་བླ་བྲང་། ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་ལེགས་འབྱུང་ལ་གསེར་ཐམ་དང་ལྷ་ཁང་བླ་བྲང་། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་ལ་ཤེལ་ཐམ་དང་རིན་ཆེན་སྒང་བླ་བྲང་། དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་སྐུ་མཆེད་ལ་གསེར་ཐམ་དང་དུས་མཆོད་བླ་བྲང་བཅས་གནང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༣༢༥ མཁན་ཆེན་ཀྵྞ་ན་པུ་ཀྵྞ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་དང་། འབྲུག་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏི་ཤྲི་ཀུན·····དགའ་བློ་གྲོས་སླར་ཡང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་མཇལ་བར་ཕེབས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༣༢༦ སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་བློ་གསལ་དང་། སྟོད་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་ཁྲི་མ་བྲ་ཡུལ་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཇོ་ནང་དོལ་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཇོ་ནང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གི་བུ་ཆུང་བ་དྲུང་སྟག་དང་པོ་བཅས།

རབ་བྱུང་དྲུག་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༣༢༧ ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་དང་། ཇོ་ནང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྐམ་སྐམ་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་རྣམས་གཤེགས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》མཛད། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཨུ་རྒྱན་མགོན་པོས་བཞེངས་གནང་བའི་རི་བོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༣༢༨ ཚལ་པའི་སྤྱན་སྔ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ནང་བླ་མ་དམ་པ·····བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང》མཛད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དམ་པ་དེས་མཛད་པ་མིན་པའི་རྒྱུ····མཚན་མང་བས་ཟུར་དུ་གསལ་ཞིང་། ལོ་འདིར་བླ་མ་དམ་པ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལས་ཕེབས་མེད་པས་མི་འཐད། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་མུར་འདས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༣༢༩ སྣར་ཐང་གི་གདན་སར་མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཕེབས་ཞེས་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་དོགས་གཞི་ཆེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས《 དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང 》མཛད། ལོ་འདིའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་བོད་ས་གནས་སུ་ས་གཡོས་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་ཀོ་ས་ལི་གཉིས་རིམ་པར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད་ཀྱང་སྔ་རྗེས་སུ་འདས། ཐུག་ཐེ་མུར་འཛའ་ཡ་ཐུ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༠ མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟག་ལུང་མཛོ་ར་གོང་མ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། ཇོ་ནང་དོལ་པོ་བས་ཇོ་ནང་དུ་སྐུ་འབུམ་ཆེན་མོ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་གནང་མཛད། དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྐར་ཡང་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་བཙས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༣༣༡ ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཇོག་སེང་གེ་འབུམ་གྱི་སྲས་ཇོག་དོན་གྲུབ་དཔལ་འཁྲུངས། ཤེའི་རྒྱལ་སྲས་ལེགས་ལྡན་པ་དང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས《 སྙིང་ཐིག 》ཐོག་སེར་ལས་ཕབས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་མུར་འཛའ་ཡ་ཐུས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༢ ཏཱ་དབེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཏཱ་དབེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཏི་ཤྲི་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་རྣམས་འཁྲུངས། ལོ་འདིའི་ཟླ༥ཚེས༥ཉིན། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་ལྷ་རྩེར་བཙོན་འཇུག་བྱས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༣ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང་། དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་ཀན་ཐེའི་མུར་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༣༧)

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༣༤ མཁས་བཙུན་རྒྱལ་མཚན་འབུམ་གཤེགས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཞ་ལུ་སྐུ་ཞང་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞ་ལུ་གསེར་ཁང་གི་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་ཐོག བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་དཀར་ཆག་མཛད།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༣༣༥ འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་ཉམས་གསོ་དར་སྤེལ་མཛད།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༣༦ བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་སླར་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༣༣༧ འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རིག་འཛིན་རྒོད་ཀྱི་ལྡེམ་ཕྲུ་ཅན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གཞན་དང་བསྡུར་དགོས། ལོ་འདིའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་ཕོ་བྲང་ཏའི་ཏུར(པེ་ཅིན་ཕོ་བྲང)ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༣༣༨ སངས་རྒྱས་སྒོམ་པ་ཁྲི་མ་གཤེགས། མངའ་རིས་ཡ་ཙེའི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ལྡེས་དང་། ཡར་ལུང་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མགོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་ལ་ཉམས་གསོ་མཛད། ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་གནས་གནང་ཞེས་ལྷུང་གླིང་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི《 ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་དཀར་ཆག 》ལས་གསལ།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༣༣༩ ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་གུ་རུ་གཤེགས། ཏཱ་དབེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། མཚོ་ར་འོག་མ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་རྣམས་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར་སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་འཁོད། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༣༤༠ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། གཏེར་སྟོན་སངས་རྒྱས་གླིང་པ། ཕག་གྲུའི་འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་རྩེ་དྲུང་པ་རྣམས་བཏུལ།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༡ བཀའ་ཞིག་གིས་མཉགས་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར་གསུངས། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ་བྲེ་ཡུལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༢ དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་། ཀ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཀུན་སྤངས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། སེ་སྤྱིལ་བུ་བ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས་སྟ་མ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་ཤར་ཁའི་ལས་ཚན་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཚལ་པ་སི་ཏུ་དགེ་ལེགས་བཟང་པོ་བཙས། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བས་བསྟན་རྩིས་མཛད།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༣༤༣ རིག་འཛིན་ཀུ་མ་ར་ཛ་དང་། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་གཤེགས། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ནེལ་པ་པཎྜི་ཏ་སྨོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས《ནེལ་པ་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། གཏེར་སྟོན་བཟང་པོ་གྲགས་པས《གསོལ་འདེབས་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་མ》གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་རིག་འཛིན་རྒོད་ལྡེམ་གྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༤ ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྟག་ལུང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་གཤེགས། བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱ་སྟོན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བསྟན་རྩིས་མཛད།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༥ འབྲུག་པ་བློ་གྲོས་སེང་གེ་དང་། ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། ཡར་ལུང་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། 《སྔ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང》བཀའ་ཞིག་ལས། ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པས་ཡར་ལུང་ཤེལ་བྲག་ནས《པདྨ་བཀའ་ཐང》གཏེར་ནས་བཏོན་ཞེས་གསལ། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་དམག་འཁྲུག་གི་འགོ་ཚུགས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༦ ཡར་ལུང་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྐམ་སྐམ་པ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་དང་། གཏེར་སྟོན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ་འཁྲུངས། བཀའ་ཞིག་གིས་ཕག་གྲུའི་འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ《ཕག་གྲུའི་ཆོས་འབྱུང》དང་མི་མཐུན། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》བརྩམ་འགོ་ཚུགས། འདིའི་ནང་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་སོང་ཞེས་གསལ་བ་དང་པོའི་བསྒྱུར་ཡིག་གི་མ་དཔེ་ལ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་མངོན།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༣༤༧ འབྲུག་པ་ཀུན་དགའ་སེང་གེ་དང་། ཚལ་པའི་དྲུང་ཆེན་སྨོན་ལམ་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། སྔོ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་། ཕག་གྲུའི་དྲུང་ཆེན་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། ཏཱ་དབེན་བླ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་འདིར་གཡའ་ཕག་གཉིས་འཁྲུག་སྐབས་ས་སྐྱ་བས་གཡའ་བཟང་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༨ 《རྩིས་གཞུང་ཉིན་སྣང་》ལས། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བ《ས་སྐྱའི་ཆོས་འབྱུང་》དང་ཞིབ་བསྡུར་བྱ་དགོས། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཚལ་པའི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་མི་སྡེ་རྣམས་བླངས། བལ་པོའི་བཟོ་པ་ཨ་ཉི་ཀོ་པེ་ཙིན་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བཞེངས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༤༩ རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་། ཏི་ཤྲི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། 《བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག》འགའ་ཞིག་ལས། གཙང་ཞྭ་དམར་སྒྲུ་ཕྲེང་དྲུག་པས་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ཚུལ་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པར་མངོན། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བྱ་ཁྱུང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར། ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་ཐོག་མར་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༣༥༠ འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ་དང་། སློབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། རྗོ་ནང་དུས་འཁོར་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། གཡའ་བཟང་གི་གདན་ས་པ་ལྷ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཀྱིས་ལྷ་གྲགས་འོད་པ་ལ་གདན་ས་གཏད་ནས་རང་ཉིད་ཀུན་སྤངས་མཛད། གཙྭ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་མཚུར་ཕུའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༡ གྲུབ་ཐོབ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་དང་། འཇམ་ཆེན་བྱམས་པ་དཔལ་གྱི་སློབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཆོས་འབྱུང་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་གྱིས་ཕག་རི་རྣམ་རྒྱལ་དཀར་པོའི་རྫོང་བཙིགས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༣༥༢ མཁན་ཆེན་ནྡྲ་ན་པྲ་ནྟ་གཤེགས། གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ལྷུན་པོ་དང་། སེ་སྤྱིལ་བ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྩེད་ཐང་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་གམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་བཙིགས། འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྩེད་ཐང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༣ ན་བཟའ་བྲག་ཕུག་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་གཤེགས། མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ》ལས། ལོ་འདིར་སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་ལ་འབྲི་གུང་པ་དང་ནང་པའི་དམག་དྲངས་པ་གཙྭ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་བར་འདུམ་བཀའ་གནང་བ་ལེགས་འགྲིག་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་པ《གམ་ཚང་ཆོས་འབྱུང་བླ་བ་ནོར་བུའི་ཆུ་ཤེལ》དང་མི་མཐུན་པས་དོགས་གཞི་ཆེ། ལོ་འདིར་བོད་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་གནོད་སྐྱོན་ཆེ།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༤ བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས། མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ས་སྐྱར་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་བཙོན་འཇུག་གནང་བ་སོགས་ནང་འཁྲུག་བྱུང་། སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ས་སྐྱར་དམག་དྲངས་ཏེ་ནང་འཁྲུག་ཚར་བཅད་ནས་ས་སྐྱའི་སྲིད་དབང་ཕྲོགས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་མང་རིང་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་སྡེ་གཉེར་གྱིས་བཟུང་།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༣༥༥ རྒྱལ་ལྷ་ཁང་པ་བློ་གྲོས་སེང་གེས《 བསྟན་རྩིས་མདོ་རྒྱུད་ལུང་གསལ 》བརྩམས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༣༥༦ ཆོས་བཞི་གསར་མ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འཁྲུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཞ་ལུའི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༣༥༧ འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣ་སྤྲེང་པ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་རྣམས་འཁྲུངས། 《 ཀམ་ཀམ་ཆོས་འབྱུང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ཕྲེང་བ 》ལས། ལོ་འདིར་ནང་སོ་སྐྱུར་མོ་ལུང་པ་ལ་འབྲི་གུང་པ་དང་ནང་པས་དམག་དྲངས་པ་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་བར་འདུམ་གནང་ཞེས་གསལ།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༥༨ ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་མཇུར་ཕུ་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། ལོ་འདིར་སོག་པོའི་རྡོ་ལོག་བྱུང་། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡོན་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཏཱའི་སི་ཏུའི་གོ་གནས་གནང་།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༣༥༩ ས་སྐྱའི་ཏཱ་དབོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་མཚོ་སྔོན་དུ་ཕེབས་པའི་དྲུང་དུ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་ལོ་ཕྱེད་གསུམ་དུ་ཕེབས་པས་མཇལ་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་ལ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོར་གསོལ། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་རོང་ཨེ་ཝཾ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༦༠ ཕག་གྲུའི་ཆོས་བཞི་རྙིང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཇོག་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་དང་། གཙང་པ་རབ་འབྱམས་པ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། བཅུ་གཉིས་གསར་མ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་དབེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་ལ་ལས་ཚན་བསྐོ་གཞག་གནང་།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༣༦༡ འགའ་ཞིག་གིས་ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་འདས་པར་གསུངས་ཀྱང་མཚན་མི་གསལ། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་ར་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། 《 གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་པའི་རྣམ་ཐར 》ལས། གྲུབ་ཆེན་ཉིད་ལོ་འདིར་འཁྲུངས་པར་བཤད། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི《 བཀའ་ཆེམས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན 》བརྩམས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༣༦༢ ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲི་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་རི་མི་འབབ་པ་འཁྲུངས། མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་ཆོས་འབྱུང་བརྩམས་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀློང་ཆེན་པའི་མཚན་ཡོད་པ་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་ཡོད་པས་ཆོས་འབྱུང་དེའི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན་དོགས་གཞི་ཆེ། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྣེ་གདོང་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས(ཟླ༨ཚེས༤ནས་ཟླ༡༠ཚེས༡༥བར་འགོར) ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《 དཀར་ཆག 》བརྩམས།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༣༦༣ ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་གཤེགས། རྒོད་ཕྲུག་རས་པ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ལམ་ཞོར་དུ་ཚ་རི་མཚོ་དཀར་གྱི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་བར་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་འདས་པར་བཤད་པ་མ་དག

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༤ ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་གཤེགས། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། འབྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས་པར《ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང》དང《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》གཉིས་ཀར་གསལ། སྐབས་འདིར་ཆོས་འབྱུང་གོང་གསལ་གཉིས་ལས། འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་སྣེ་གདོང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། དྲུང་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་ཡོན་གོང་མས་ཕག་གྲུའི་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཞེས་གསལ།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༥ གམ་གམ་པ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་དང་། གམ་གམ་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ། ཤངས་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། ཞ་ལུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ཏཱ་དབེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་གུ་ཤྲཱི་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྣེ་གདོང་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཚལ་པ་ཁྲི་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་སྣེ་གདོང་དུ་འཚམས་འདྲིར་སོང་སྐབས་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཀྱང་མི་རིང་བར་ཐོས་ནས་ཐར་ཞིང་། པོ་བྲང་རྒྱལ་མཁར་རྩེ་དང་། རྩེ་ཆེན་རྫོང་། མཁར་ཁ་རྫོང་། པ་རྣམ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་བཅས་བརྩིགས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཤུ་རྒྱན་མགོན་པོ་དང་། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན། རྟོགས་ལྡན་བསམ་གཏན་དཔལ་རྣམས་གཤེགས། དྲུང་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་དང་། ཏཱ་དབེན་གུ་ཤྲཱི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། དགའ་ལྡན་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་གིས་བརྩེ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༧ ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། མཆོ་སྟོན་གྱི་གྲོ་ཚང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། 《བེ་སེར》ལས། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་རོང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ་ཅེས་གསལ་བ《རིན་སྤུངས་གདུང་རབས》དང་མི་མཐུན། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་ལ་ཡོན་གོང་མ་ཐོ་གོན་ཐེའི་མུར་གྱིས་ཏའུ་ཡོན་ཧྲོའི་གོ་གནས་གནང་། རྒྱལ་རྩེ་ནང་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་ལ་ཏཱ་སི་ཏུའི་གོ་གནས་བྱུང་ཞེས་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༨༦ གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ《སྤུ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང》གཞན་དང་མི་མཐུན། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཀྲུའུ་ཡོན་ཀྲང་གིས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བཙུགས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གན་ཐེའི་མུར་པེ་ཅིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཤོར་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་བྲོས། (སྲིད་ཤོ༧༡)

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༨༩ དཔུལ་ཆུ་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དང་། སྐམ་སྐམ་པ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གཤེགས། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཏཱ་མིང་གོང་མ་དང་པོས་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དབྱར་གནས་མཛད་པར་གསུངས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གོན་ཐེའི་མུར་གྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་སྲིད་དབང་གསར་པ་བཙུགས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༩༠ བཅུ་གཉིས་གསར་མ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་གཤེགས། དྲུང་མཁའ་སྐྱོང་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཻ་ཏོས་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ཚལ་པའི་དཔོན་དུ་བསྐོས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་འདས།

གཙུང་རིན་ཆེན་འཕགས་པས་སྲིད་བཟུང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐོ་གོན་ཐེའི་མུར་འདས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༣༧༡ འབྲུག་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། སྒམ་པོ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། ཆོས་བཞི་གསར་མ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་བརྩེ་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་སྒོ་བ་ཤྲཱི་བྷ་དྲས《ཆོས་འབྱུང་མཛོད་པ་དོན་ལྡན》བརྩམས། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བི་ཞུག་ཐུབ་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༣༧༢ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རཏྣ་ཀ་རའི་གཙུང་། སྤྱི་ལོ་༡རེ་ཙ་བ་གྲགས་པ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲུའུ་ཡོན་ཀྲང་ལ་འཚམས་འདྲིའི་འབྲེལ་བ་གནང་། ཏཱ་མིང་གོང་མས་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེར་ཏའི་སི་ཏུ་དང་ཆིང་ཤུའི་ཤུང་གི་གོ་གནས་ཞུས་ཞེར་བ་བརྟག ཕག་གྲུ་འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་མིང་གོང་མས་ཆིང་ཤུའི་ཤུང་བཀྭན་ཏིང་གོ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་མདོ་སྨད་ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༧༣ ཕག་གྲུའི་འཇམ་དབྱངས་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་དང་། ཏོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་འཁྲུངས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་དབུས་སུ་ཕེབས་འཁོར་ཐོག དགུན་ཀྱི་རིང་སྐྱེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སློབ་གཉེར་མཛད། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དབུས་སུ་ཕེབས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༣༧༤ ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རོང་པོ་ལྷགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ས་སྐྱར་ཕེབས་ནས་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་མང་པོ་གསན། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་གི་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱངས། ཞྭ་དམར་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོས་ཀོང་པོར་དགའ་མ་མོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༣༧༥ ལོ་འདིར་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས་ཞེས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ། ས་སྐྱའི་ཏཱ་དབེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཁྲི་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས་ཟེར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་ལས་སྒྲ་རིག་པ་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་གསན་ཞིང་། ས་སྐྱ་དང་། ངམ་རིང་། འགའ་རོང་། འདར་བཟང་ལྡན། བོ་དོང་བཅས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པས་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༣༧༦ སློབ་ཆེན་བསམ་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་འཁྲུངས་པར་གསུངས། སྟག་ལུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་དཔོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡར་ལུང་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན་ལྡེས《ཡར་ལུང་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། གཏེར་སྟོན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པས་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་ལམ་ཅིག་སྒོ་ཕྱེ་ནས་མིང་ལ་རྡོ་རྗེ་གླིང་ཞེས་བཏགས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་འདས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༧༧ ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཅུང་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་པས་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་བཟུང་།

ས་རྟ། ཕྱི་ལོ་༡༣༧༨ གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་གཤེགས། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་དང་། མེན་རྩེ་དཔལ་ལྡན……གྲགས་པ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ས་སྐྱར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་དང་མངོན་པ་གསན་ཞོག་ཁ་ཏི་ཁའི་ཚོང……དཔོན་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་གདོང་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་བྲིས་དང་འདུ་ཐང་གསུང་ཕྱོན་མ་ཞིག་བསྐུར་གནང་མཛད།

ས་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༣༧༩ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན……འཁྲུངས། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གུང་སྤངས་མཛད། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་ཁྲིར……ཕེབས། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་།

ལྕགས་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༠ པོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་དང་། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་འཁྲུངས། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་སྐྱོང་དགོངས་ཞུ་མཛད།

ལྕགས་བྱ། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༡ སྐྱིད་ཚལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》དང་མི་མཐུན། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

ཆུ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༢ ངོར་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་། རྫོང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། སྟག་ཤུ་གུ་ཤྲི་དཔལ་ལྡན་དོན……གྲུབ་བཅས་འཁྲུངས།

ཆུ་ཕག ཕྱི་ལོ་༡༣༨༣ སྤྱན་སྔ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ……གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་འཁྲུངས་ཞེས་བཤད་པ་མ་དག

ཤིང་བྱི། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༤ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁྲུངས། 《བསྟན་རྩིས་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》ལས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་སྟག་ལུང་མཆོད་ཁང་དམར་པོ་བཞེངས་གནང་མཛད།

ཤིང་གླང་། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༥ ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གཤེགས། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའམ་ཀམ་ཀམ་པ་བརྩོན་འགྲུས……བཟང་པོ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ《གྲུབ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར》དང་མི་མཐུན། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང……འཁྲུངས། (འདི་ལ་བཻ་སེར་དུ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གླང་ལོར་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བའི་ཡི་གེར་མ་དག……རྒྱུན་འབྱམས་བྱུང་ངེས) ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བསྐྱངས།

མེ་སྟག ཕྱི་ལོ་༡༣༨༦ ཇོ་ནང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་གཤེགས། སྤྱན་སྔ……བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་ཉེར་གཉིས་པའམ་སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན……སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་། ཀྲ་སི་རྟོགས་ལྡན་པ་རྣམས་འཁྲུངས། ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་བཟང་པོ་བཅས།

རབ་བྱུང་བདུན་པ། མེ་ཡོས། ཕྱི་ལོ་༡༣༨༧ རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད》བརྩམས་པར་མཛད།

ས་འབྲུག ཕྱི་ལོ་༡༣༨༨ བུ་སྟོན་ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། ཤུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྗེ་

སྟོང་ཁ་པས《ཕར་ཕྱིན་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་》མཛད། ཡོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ལོ་འདིར་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》བརྩམས་པར་མཛད་ཅེས་གསལ་ཡང་། བླ་མ་དམ་པ་ནི་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོང་ཟིན་པས་མི་མཐུན། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་སི་ཏུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཧུང་ལུས་དབང་གི་གོ་གནས་དང་གསེར་ཐམ་གནང་།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༣༢༩ ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིད་བཟང་རྩེ་པ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ《འགོས་ལོའི་རྣམ་ཐར་》དང་མི་མཐུན། གྲུབ་ཆེན་ཡུང་དཀར་བ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཏཱ་སི་ཏུ་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན། གོ་ཚང་གི་གོའུ་ཧྲམ་སྡེའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་འཁྲུངས། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ཁེ་ཐོ་རོག་ཐུས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༠ མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲུག་པ་བློ་གྲོས་སེང་གེ་གཤེགས། ཀུན་སྤངས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་ས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གཏད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བླ་མ་དབུ་མ་པའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་པས་རྒྱལ་རྩེའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༣༣༡ འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་། འཇིག་ཆེན་བྱམས་པ་དཔལ་བ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་འབྱོར་བཟང་པོ་བཙས། དྲུང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་པ་ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༢ འབྲུག་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཤེགས། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། དེ་མོ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བླ་མ་དབུ་མ་པ་དབུས་ནས་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་འོལ་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པར་ཕེབས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༣༣༣ བུ་ཡུལ་གྱི་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རིམ་བཞིན་གདན་སར་ཕེབས། འདི་མན་གྱི་གདན་རབས་མ་རྙེད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་མཛད། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨེལ་བེག་ནི་ཁྲ་ལེ་ཁྲུས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༣༤ ཏཱ་དབེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༣༣༥ འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་བདག་པོ་ཞམ་དང་། བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། སྨད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་སྤངས་མཛད། སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་ཀྱི་བུ་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པ་བཙས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༣༣༦ གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་དང་། གཏེར་སྟོན་སངས་རྒྱས་གླིང་པ་གཤེགས།《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་》ལས། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གཉལ་དུ་ཞུང་ར་ཆེན་པོ་ཚུགས། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ། ཏྲེ་ཧོར་དགའ་བདེ་བཟང་པོ་

ཚལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༩༧ སེ་སྤྱིལ་བུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཤེགས། རྫེ་ཐོང་ཁ་པས《 རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ 》བརྩམས་གནང་མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྟེན་གཙོ་ཁག་དང་། ཞིབས་ཁྲིས་རྣམས་བཞེངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཕག་གྲུའི་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་འདས་ཞེས་གསུངས་པ《 ཕག་གྲུའི་གདུང་རབས 》དང་མི་མཐུན།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༩༨ རྗོག་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་གཤེགས། བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དྭགས་པོ་པཎ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། འབྲུག་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་རྣམས་འཁྲུངས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༩༩ སྨར་ཐང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་འཁྲུངས། ཏཱ་དབེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཅན་ཞེན་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༡)

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༠༠ འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་སྤྲས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་གཞི་ཐོག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། པོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་ངམ་རིང་ཆོས་སྡེར་རྩོད་གླེང་མཛད། འབྲི་གུང་དཔལ་འཛིན་གྱིས《 ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་འབྱེད 》དུ་གྲགས་པའི་དགག་ཡིག་མཛད། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཐེའི་མུར་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༡ ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༢ སྣམ་པོ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་རྣམས་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ར་སྒྲེང་དུ་ཕེབས་ནས《 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ 》བརྩམས་པར་མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་བླ་མར་བསྟེན།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༠༣ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཏེར་སྟོན་རཏྣ་གླིང་པ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《 བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད 》དང་། 《 བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད 》《 གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད 》བཅས་མཛད། རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོ་བཙས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གསུམ་པ་ཡུང་ལོས་གོང་མའི་ཁྲིར་ཕེབས། (སྲིད་ལོ༢༢)པེ་ཅིན་དུ་ཨུ་བྲ་སིའི་མཆོད་རྟེན་རྩེ་ལྔ་པ་བཞེངས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༤ གཡའ་བཟང་གི་གདན་ས་པ་ལྷ་གྲགས་འོད་གཤེགས། ལྷ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གཡའ་བཟང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། སྟོག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《 རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད 》མཛད། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨོལ་ཅེ་ཐེའི་མུར་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༥ ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པ་དང་། གཏེར་སྟོན་རྡོ་རྗེ་གླིང་པ། ཞྭ་དམར་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ་རྣམས་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས་ཞེས་གསུངས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་སྤྱན་སྔ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་ལ་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་གཏད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《 སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ 》མཛད།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༠༦ ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་སྔགས་འཆང་གཟུངས་ཀྱི་

དཔལ་བ་གཉིས་ཟེར་བ་བརྟག

མེ་ཕག **ཕྱི་ལོ༡༤༠༧** ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཏཱ་མིང་གི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ནན་ཅན་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན》མཛད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ།

ས་བྱི། **ཕྱི་ལོ༡༤༠༨** ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཤེར་འབྱུང་བ་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འོད་དང་། བདག་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ཕག་གྲུའི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ》མཛད། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཀྱང་མ་ཕེབས་པར་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་གཏོང་གནང་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་པས་ཆོས་གྲྭ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་མཆོད་བཙུགས།

ས་གླང་། **ཕྱི་ལོ༡༤༠༩** སྐྱོར་མོ་ལུང་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་བློ་གསལ་དང་། ཀུན་སྤངས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་། མི་རིང་བར་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་དབང་གི་གོ་གནས་དང་ཤེལ་ཐམ་གནང་།

ལྕགས་སྟག **ཕྱི་ལོ༡༤༡༠** སེ་སྤྱིལ་བུ་པདྨ་བསོད་ནམས་སྟ་མ་གཤེགས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མི་གཡོ་མགོན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞི་ཞུས》དང་།《ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད》མཛད། ཚ་ཁོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། རིན་སྤུངས་པ་དང་རྒྱལ་རྩེ་བའི་བར་གྲོག་སོ་བཀྲུ་ཙའི་དམག་འཁྲུག་ཟེར་བ་བྱུང་། སྤྱན་སྔ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཚལ་པའི་དཔོན་དུ་བསྐོས། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་ནན་ཅན་དུ་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་དཔར་དུ་བརྐོས།

ལྕགས་ཡོས། **ཕྱི་ལོ༡༤༡༡** བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན》མཛད། རོང་པོ་ལྷུགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། ཚལ་གུང་ཐང་ལ་དམག་གི་གནོད་པ་བྱུང་། ཕག་གྲུས་སྐྱིད་ཤོད་ཉང་བྲན་པ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉང་བྲན་དགའ་ལྡན་གྱི་སི་དཔོན་བསྐོས། ལོ་འདིའི་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་ས་གཡོས་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་ནས་གྲོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ཅིང་། རིན་སྤུངས་རྫོང་ཡང་ཞིག

ཆུ་འབྲུག **ཕྱི་ལོ༡༤༡༢** རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སྐུ་གཤེགས། རོང་པོ་ལྷུགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀེཧྲིའི་ཀླུ་ལ་རི་དགོན་པ་བཏབ། ས་སྐྱ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ས་སྐྱ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཞིང་། སྐུ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས། ཚལ་པའི་སྤྱན་སྔ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཚལ་པའི་འཛིན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་རྗེས་འབུལ་མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་འཕགས་འདས།

ཆུ་སྦྲུལ། **ཕྱི་ལོ༡༤༡༣** གཡག་ཕྲུག་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་གཤེགས། འབྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་འབྲུག་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་རྒྱལ་རྩེའི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། ཉང་སྟོད་

ལྷུང་རའི་དགོན་པ་བཞེངས། ཏཱ་ཨེང་གོང་མས་ཏཱ་གུ་ཤྲིའི་གོ་གནས་གནང་། འདིར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསྟན་རྩིས་ལས་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བ་སུའི་མཚན་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས།

ཤིང་སྟག། སྤྱི་ལོ༡༦༧༤ སྔ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་དང་ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འོན་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་ཕེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་ཆོས་འབྲེལ་ཐོག་མར་ཞུས། སྐུ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁ་མ་ཡང་དེ་དུས་བྱུང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཡེ་ཤེས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དུ་ཕེབས་འཁོར་བྱུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《སྒྲོལ་གསལ་མཆན》དང་།《མཐའ་དཔྱོད་སྦྱུ་གུ》མཛད། ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་རྩེད་ཐང་ལྷ་མཆོད་བཏབ། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དུ་གདན་དྲངས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༦༧༥ ཀརྨ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ》དང་།《བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ》མཛད། དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་ཕྱག་བཏབ། སོག་ཡུལ་དུ་ཨེ་སེན་ཁྲུས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

མེ་འབྲུག། སྤྱི་ལོ༡༦༧༦ སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་གཤེགས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། སྣམ་པོ་བ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། རྟོགས་ལྡན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཕྱག་བཏབ།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༦༧༧ ཕྲེང་པོ་བྱ་བྲལ་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་ཉེར་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་རྟེན་རྣམས་བཞེངས་གནང་མཛད། སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་དཔལ་གྱིས《ཀམ་ཀམ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསལ་བྱེད》མཛད།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༦༧༨ ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་སྟར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ》མཛད།《འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས》དཔར་དུ་བསྐོས། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་གོས་སྐུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བཞེངས། ས་སྐྱའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཏཱ་སི་ཏུའི་གོ་གནས་གནང་།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༧༩ རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་འཁྲུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས《སྔགས་དོན་ཀུན་གསལ》མཛད། བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དེ་ནས་བོད་ལྷ་བཙུ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉིན་དགོངས་པ་སྨྱུ་ངན་ལས་འདས། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《ཕག་གྲུའི་ཆོས་འབྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང》མཛད།

ལྕགས་སྤྲེ། སྤྱི་ལོ༡༦༨༠ ས་སྐྱའི་ཏཱ་དབེན་ཤུ་ཤྲི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་པས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྟེན་གཙོ་རྡོ་རྗེ་པོའི་སྐུ་དང་། ཉེ་སྲས་བརྒྱད། བཞུགས་གནས། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་བསྐོར་ལམ་ཁྱམས་དང་བཅས་པ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་སྨད། སྤྱི་ལོ༡༩༢༡ སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲི་གུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་འཁྲུངས། 《 གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་པའི་རྣམ་ཐར 》 ལྟར་ན་གྲུབ་ཆེན་སྐུ་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སླར་ཡང་ཏཱ་མིང་གོང་མས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༢༢ ས་སྐྱའི་ཏི་ཤྲཱི་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཏཱ་མིང་གོང་མས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནུབ་ངོས་ཀྱི་རྡོར་དབྱིངས་ལྷ་ཁང་བཞེངས།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༢༣ སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སྒམ་པོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག གཙང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས། གཙང་ཁ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་རྣམས་གཤེགས། མཁས་གྲུབ་དོན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། རྒྱ་སེ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ཟུར་མང་དགོན་པ་བཏབ། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་རྒྱལ་རྩེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བཞེངས།

ཤིང་འབྲུག ༡༩༢༤ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྩེགས་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཚོ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༢༥ ས་སྐྱའི་ཞིག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་དང་། འབྲུག་པ་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གཤེགས། གཙང་མཚུར་ཕུ་པས《 བྱེད་རྩིས་དང་གྲུབ་རྩིས་གནས་དྭག་པ 》བརྩམས། གྲོ་ཚང་བྲག་གོའུ་ཏམ་སྡེའི་རྗེ་རིང་བསྐྲུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེང་ཐོག་གི་གཞལ་ཡས་ལྷ་ཁང་དང་། མཐའ་བསྐོར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཁག ལྕགས་རི། ཆིབས་ཁྲིམས། སྒོ་ཆེན་དང་བཅས་པ་བཞེངས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཞི་པ་ཧུང་ཞིས་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད།(སྲིད་ལོ༡)

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༢༦ ལྷ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གཤེགས། བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཆབ་མདོར་ཕེབས། རྒྱ་གར་པཎྜི་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས། གོང་དཀར་སྐྱེ་པ་བཞི་འཛོམས་ཀྱིས《 སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ 》པར་དུ་བསྐོས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལྔ་པ་ཤོན་ཏེས་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༡༠) བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་འཛིན་སྲིད་དབང་བཟུང་།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༢༧ དགའ་ལྡན་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། བདག་པོ་ཕམ་གྱིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་རིང་ཁྲི་འཛིན་མཛད། ཆབ་མདོའི་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། གཞུལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། སྤྱན་སྔ་བསོད་ནམས་འོད་མཛེས་གཡའ་བཟང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་པས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པ་གཉིས་རྩོད་གླེང་མཛད་དགོས་པར་ཞུས་ཀྱང་དངོས་སུ་མཛད་དགོས་མ་བྱུང་། རྒྱལ་རྩེའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་འགོ་ཚུགས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༩༢༨ རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། འབྲུག་པ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་དང་། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ། སྨྱུ་མདའ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ

འབྱུང་གནས་རྗེས་ཐང་གི་ཁྲིར་ཐེབས།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༢༩ ཁྲི་ཆེན་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། འཇམ་དབྱངས་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར། རྒྱལ་སྲས་ཤེས་རབ་འཕེལ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་རྣམས་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་སྤངས་མཛད། ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འོད་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྗེ་གདོང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ངོར་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ངོར་ཨེ་ཝཾ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༣༠ སེ་སྤྱིལ་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས《འཇུག་ཊཱི་ཀ་གསལ་བའི་མེ་ལོང》མཛད། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ལྕགས་པོ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཞེངས། རྒྱལ་རྗེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས《དཔལ་ཆོས་དགོན་པའི་བཅའ་ཡིག》བརྩམས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༣༡ ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་འཁྲུངས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལས་ཐུར་བཞུགས་མཛད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། རྒྱལ་རྗེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་བཞེངས་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༣༢ རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཏཱན་མཆོག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས《ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱིཀྐ》མཛད། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤོན་ཏེས་དབང་གི་གོ་གནས་གནང་།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༣༣ གཉགས་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་། དྲུང་མཁའ་སྤྱོད་པ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་དང་། སྲིད་ཚལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་། ཕག་གྲུའི་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས《དབུ་མ་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀྐ》མཛད། གཞི་སྒོམ་ཡོན་རྒྱམ་པས་ཆ་དཀར་ཆོས་སྡེ་བཏབ།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༣༤ འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་ཉེར་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་གདན་ས་མ་བྱུང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས《དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན》མཛད། བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་དུས་འཁོར་བློས་བསླངས་བཞེངས། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་པེ་ཅིན་དུ་ཧྭ་ཡོན་སིའི་དགོན་པ་བཏབ། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཤོན་ཏེས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་ཏཱ་ཧྥ་ཝང་གི་གོ་གནས་ཕུལ། སྟག་ཚང་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས《རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད》བརྩམས། སྣེ་གདོང་དུ་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་བར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༣༥ བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད་པའི་ལམ་བར་མཛོ་མོ་མཁར་དུ་སྐུ་གཤེགས། མཁན་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་བཏབ། འབྲི་གུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། རིན་སྤུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོས་གཞིས་ཁ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ་སོགས་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྫོང་གཞིས་འགའ་

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༤༣༦ ས་སྐྱའི་སློབ་དཔོན་རྫོང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྣེ་གདོང་དུ་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་སྣར་ཐང་བྱང་ཆེན་སྣང་གི་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ། མུས་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྟག་མོ་གླིང་དགོན་པ་བཏབ།《 དེབ་སྔོན 》ལས་ལོ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པས་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས། རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་གྲུབ།（ཁྲིན་བསྡོམས་ལོ་བཅུ་འཁོར） ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲིང་ཐུང་གོང་མའི་ཁྲི་འཁོད།（སྲིད་ལོ༡༩）

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༤༣༧ ཆབ་མདོའི་དཔོན་དྲུང་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས《 ཚད་མ་རིགས་རྒྱན 》བརྩམ་གནང་མཛད། ལོ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེས་འཕན་པོ་ན་ལེནྡྲའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པར་དམ་པ་དེའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། 《 བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་མཛེས 》སུ་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་བཏབ་ཅེས་གསུངས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༤༣༨ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སྐུ་གཤེགས། ཆབ་མདོའི་དཔོན་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དབེན་ས་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་གླང་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། མཁས་དབང་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས《 ན་ཀ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་ཚིགས་བཅད་མ 》མཛད། སོག་ཡུལ་དུ་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་སེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༤༣༩ འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་། རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ། བྲུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ། ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱལ་རྩེར《 གཟུངས་འབུམ་ཆེན་མོ 》དཔར་དུ་བསྒྲུབ་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༤༤༠ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས《 སོ་ཐར་མདོའི་འགྲེལ་པ 》དང་། 《 འདུལ་བའི་གླིང་འབུམ 》མཛད། བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གིས་བསྟན་རྩིས་མཛད། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ལ་ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཀྲིང་ཐུང་གིས་དབང་གི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་། སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐེ་སུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༤༤༡ ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་འཁྲུངས། འདི《 དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང 》དང་། 《 ཞ་ལུ་ཆོས་འབྱུང 》《 རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ 》བཅས་དང་མཐུན། 《 རྒྱལ་རྩེ་གཟུངས་འབུམ་ཆེན་མོ 》དཔར་བསྒྲུབ་མཇུག་བསྒྲིལ། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་རང་འོག་མི་སེར་རྣམས་ལ་ལོ་གསུམ་ཁྲལ་ཆག་བཏང་།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༤༢ བྱང་སེམས་ར་སྒྲེང་པ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས་གཤེགས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གཤེགས། རབ་འབྱོར་བཟང་པོ་དེའི་ཚབ་ཏུ་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༤༤༣ ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས《 རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཁྲུལ་སེལ 》མཛད། དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་དང་། ཡབ་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་འདུམ་འགྲིག་བྱུང་སྟེ་ཡར་རྒྱབ་ནས་སྣེ་གདོང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྩེད་ཐང་ནང་སོར་བསྐོས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༤༤༤ ངོར་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་གཤེགས། ལོ་འདིར་སྐྱིད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་ཆབ་མདོ་

བྱམས་པ་གླིང་བཏབ་ཅེས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༥ འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱན་སྔ་དང་པོའི་ཡབ་ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་དང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཤེགས། སེ་ར་ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་འཁྲུངས། རྒྱུད་ཆེན་སྦྱིན་པ་དཔལ་བ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཕག་གྲུའི་དབང་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་གཤེགས། གོང་དཀར་ནང་སོ་བཞི་འཛོམས་རང་ལོ་དོན་བཞིར་སོན་པ་འདས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༦ རྫོག་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་གཤེགས། གནས་རྙིང་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་དང་། རྒྱུད་སྟོད་སློབ་དཔོན་ལྷ་རིན་པ། ལྷ་དབང་དཔལ་འབྱོར། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ཧ་ཚག་དཔོན་ཚང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས《སྔོ་རོང་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས།

རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༧ ནོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་གཤེགས། ཆག་ལོ་ཙྪ་བ་ཕྱི་མ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱག་བཏབ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས《རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང》མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པའི་བུ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སླར་ཡང་བོད་དུ་ཕེབས། འབྲི་གུང་དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། ཕག་གྲུའི་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བཟུང་། རིན་སྤུངས་པ་དང་རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཞེས《ཞ་ལུའི་ཆོས་འབྱུང》ནང་བྱུར་ཙམ་འཁོད།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༩ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་པ་གཤེགས། རྡོ་རིང་པ་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། རྒྱལ་མཚན། དྭགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་རྣམས་འཁྲུངས། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱིས་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཚལ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༠ ཁྲི་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རོང་པོ་ལྷགས་ནག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་གཤེགས། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་རྗེས་མ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་ཅིང་ཐེས་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༧)

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༠༡ པོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་དང་། སྨན་སྒྲོན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༢ ཞྭ་དམར་སྤྱན་སྔ་གསུམ་པ་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། སྨྲན་སྡ་བསོད་ནམས་འོད་མཛེས་རྣམས་གཤེགས། གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀཿསངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སོག་ཡུལ་དུ་སོག་པོ་མེང་ཁེ་གུས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༣ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། ཆོས་རྗེ་རི་ཞི་འབབ་པ་གཤེགས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་རྣམས་འཁྲུངས།《བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས》ལས་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་པར་བཞེད།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མི་གཡོ་མགོན་པོ་གཤེགས། ཀརྨ་པ་སྤྲུལ་ཞིང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག སྣམ་པོ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གཡའ་བཟང་གི་གདན་སར་ཕེབས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ དཔའ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ཞིང་དང་པོ་ཆོས་དབང་ལྷུན་གྲུབ་དང་། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་འཁྲུངས། སྤྱན་སྔ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གདན་སར་ཕེབས། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས《དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན》མཛད།

མེ་སྤྲེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ངོར་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལོ་འདིར་གཤེགས་ཞེས་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》ལས་གསུངས། ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་ཞིང་དང་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས(དཔལ་སྣང་ལོ་ཙཱ་བ་སྤྲུལ་ཞིང་དང་པོ) སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་སྟོད་ཕག་མོ་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། སིཏྲ་ལའི་ཡུལ་དུ་ཨུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡ་དྷ་ནུ་ཟེར་བས་ནང་བསྟན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ སྨད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་གཤེགས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེ། མཉན་པ་གྲུབ་ཆེན། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས《གཟུངས་འབུམ་ཆེན་མོ》དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐྲུན། ཕག་གྲུའི་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་འདས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཐེན་ཧྲུན་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྤྱི་ལོ༢)

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ དགའ་བོ་པཎ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། རྒྱུད་སྟོད་སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་བློ་གྲོས་དང་། གཞུག་ལ་པཎ་ཆེན། དབུས་སྨོན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཕག་གྲུའི་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པས་ཕག་གྲུའི་གདན་ས་བཙན་ཡིན་མཛད་པར་བརྟེན་སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་བྲག་ཁ་དང་། འོན་རྒྱལ་བཟང་བཅས་སུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་མུར་དབུས་གཙང་བར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ སེ་སྤྱིལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཕྱི་མ་དང་། མཛོད་དགེའི་སྔགས་རམ་མཁས་ཅན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་འཁྲུངས། ཙོ་ནའི་དཔོན་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོས་ཙོ་ན་དགོན་ཆེན་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར། རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་གྱི་རྡོ་གཅལ་བཏིང་།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འོད་གཤེགས། ཀུན་མཁྱེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སེ་སྤྱིལ་བ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས་འཁྲུངས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བ་རྗེས་མ་འཁྲུངས། སེ་སྤྱིལ་བུ་བ་སྐན་གྲགས་གཤེགས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་གཞི་ཐོག་པ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་གཞི་ཐོག་པ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གཤེགས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་

སྤྱངས་མཛད། ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྷ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་སེ་སྤྱིལ་བུའི་གདན་སར་ཕེབས། རྒྱལ་རྩེ་དཔོན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་འདས། རིན་སྤུངས་པ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་བཙས།

ཆུ་ལུག **སྤྱི་ལོ༡༩༦༣** ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། རྟོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ཚལ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་གནང་མཛད། རིན་སྤུངས་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་བཙས། སོག་ཡུལ་དུ་མན་ཏུ་གུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ཤིང་སྤྲེལ། **སྤྱི་ལོ༡༩༦༤** ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས་གནང་མཛད། ཐུ་མི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ཤིང་བྱ། **སྤྱི་ལོ༡༩༦༥** སྐྱོ་མདའ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོས་སྐྱོ་མདའ་དགོན་པ་བཏབ། ཏཱ་མིང་གི་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་ཁྲིང་ཧྭ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༢༣) ཡི་གེ་དྲུག་ཡོད་པའི་དཀར་ཡོལ་བྱུང་།

མེ་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ༡༩༦༦** སྟག་ལུ་གུ་ཤྲཱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དང་། སྨན་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། ལོ་ཆུང་དགའ་བཞི་པ་རྣམས་གཤེགས། བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་སྟོད་ཉི་སྡིངས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ལོའི་ཀུ་ཏུན་དུ་བལ་པོ་ཕམ་མཐིང་པས་བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་བརྙེས། རིན་སྤུངས་པ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་འདས། ཞེས《 དེབ་དམར་གསར་མ 》ལས་གསུངས།

མེ་ཕག **སྤྱི་ལོ༡༩༦༧** སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་གཤེགས། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་སེ་རའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཕག་གྲུའི་དབང་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྩེད་ཐང་གི་གདན་སར་ཕེབས།

ས་བྱི། **སྤྱི་ལོ༡༩༦༨** རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བལ་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་དཔལ་བ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྷ་ཤཱཀྱ་བསོད་ནམས་ཕྱི་མ་སྤྱིལ་བུའི་གདན་སར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གསེར་སྐུ་ཆེན་མོ་བཞེངས་གནང་མཛད། (འདིའི་དཔེ་རིས་རྣམས་སྨན་བླ་དོན་གྲུབ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་བྲི་གནང་མཛད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ) སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཟིགས་སྒང་གི་བྱམས་པའི་སྐུ་བཞེངས། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས《 དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ 》བརྩམས་ཟེར་བ་ནོར། སོག་ཡུལ་དུ་བ་ཡན་མོང་ཁེ་ཁོལ་ཧོས་ཇི་ནོང་གིས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ས་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༩༦༩** ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། མུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། འབྲི་གུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་རྣམས་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས《 འདུལ་ཊཱི་ཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ 》མཛད། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་དགོན་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༩༧༠** དེ་མོ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་དཔལ་གཤེགས། འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སོག་ཡུལ་དུ་བླ་ཁུར་མོང་གུ་དླ་ཧན་ཧན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ལྕགས་ཕག། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༡ སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་སྨིན་ལམ་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་གཤེགས་པར་གསུངས་ཀྱང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་དུ་གཤེགས་ཟིན། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དཔལ་བརྩེགས་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༦༧༢ བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྨིན་སྒྲ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཆེ་བ་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སྣར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཐུ་མི་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་སམ་ནང་སོ་བཞི་འཛོམས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་པོ། ཡར་རྒྱབ་ནང་སོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བཅས་ཀྱིས་གྲྭ་ནང་བྱམས་པ་གླིང་གི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་བྱམས་པའི་སྐུ་བཞེངས། ལོ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀར་གྲུབ།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༣ ཁྲི་ཆེན་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས། སྨིན་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་གཤེགས། (ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི《བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག》ཏུ་ཕོང་རྣམས་འཁྲུངས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར) ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་ངག་དབང་གྲགས་པ་སླར་ཡང་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། སྟག་ལུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བ་རྗེས་མ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པས་ཏ་ནག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱག་བཏབ།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༤ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་། ཟུར་པོ་ཆེ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། དུལ་མོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་དང་། གཱིཏི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས། ཕག་གྲུའི་དབང་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད། དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེས《ཆོས་འབྱུང་ཐོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དད་པའི་ངང་མོ་རྣམ་པར་རྩེ་བ》མཛད།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༦༧༥ པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་སྦས་པ། བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་། ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་གཤེགས། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༦ འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་དང་། ཀུན་དགའ་དཔལ་བ། གཏེར་སྟོན་རཏྣ་གླིང་པ་རྣམས་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟོང་འཁོར་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ》མཛད་པའི་འགོ་ཚུགས། བོད་ས་གནས་སུ་འབྲུམ་ནད་ཁྱབ།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༧ ས་ལོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་། སྒོ་རུམ་པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་གཤེགས། པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས《གོ་ལན》《ཤག་ལན》མཛད། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱི《ཆོས་འབྱུང》ལས་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པས་ཏ་ནག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་བཏབ་ཅེས་གསུངས་པ་བརྟག

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༨ ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་ཉེ་གནས་དགེ་སློང་སྒྲོལ་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། མཁས་གྲུབ་

ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས《 དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན 》མཛད། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས《 དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ 》མཛད་གྲུབ།

ས་བྱ སྤྱི་ལོ༡༧༨༩ ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་གཤེགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་འཁོར་བའི་…… སྐབས་འདིར་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དང་། བྱང་རྩེ་གཉིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བསྐོ་གཞག་སྐོར་ལ་རྩོད་གླེང་བྱུང་། བྱུར་མང་བྱ་བཏང་བ་འབྱུང་ས། ས་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྩེ་གདོང་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། སྣེ་པ་སྲིད་སྲིད་པ་དམག་དཔོན་…… བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་བཙས་པར《 སྲིད་སྲིད་དགའ་ལྡན་པའི་གདུང་རབས 》ལས་གསལ།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༩༠ ཁྲི་ཆེན་སློན་ལམ་དཔལ་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྫེ་རྗེས་སྣེ་གདོང་རྫོང་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཀ་བཞི་ཤར་ནུབ་གཉིས་གཉེར་ཐོག་ནས་ཕབས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༩༡ འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གཤེགས། གཞལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སློབ་གཉེར་དུ་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་སྣེ་གདོང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་པར《 དེབ་དམར་གསར་མ 》ལས་གསལ།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༩༢ ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྔགས་ངག་མཁས་པ་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་…… འཇིགས་གྲགས་འཁྲུངས་ཞེས་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༩༣ རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞེས《 དེབ་དམར་གསར་མ 》ལས་གསལ།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༩༤ འབྲི་གུང་དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་…… པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྲིད་ཚལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཆོས་བཟང་གིས《 འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་ལུང་རིགས་གཏེར་…… མཛོད 》མཛད།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༩༥ བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གཤེགས། ས་ལོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་རིན་སྤུངས་པས་རྒྱལ་རྩེར་དམག་དྲངས་ནས་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་རྒྱང་རོ་སྤྱིའུ་བརྒྱའི་བྲུས་ཉེས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནོར་བ་སྟེ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་སྟག་ལོར་བྱུང་ངེས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༩༦ རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གཤེགས། རྗེ་དྲུང་སྟག་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་སྨར་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཞེས་གསལ། སྨར་ཐང་གདན་སར་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་ཕེབས། རྒྱ་ཐོ་ཡའི་མི་ཧྲི་མ་ཧྲེས་ཧྲེ་གླིང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་འགོ་ཚུགས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༩༧ འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་། བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། བདག་ཆེན་ངག་…… དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་ཚབ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ལོ་འདིར་

འབྱུང་རིམ་བརྟག
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༤༨༨ སྣམ་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྣམ་པོ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། ཕག་གྲུའི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། ས་ལོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། གཞུ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་ཀོང་པོ་རྗེ་མོའི་ཞུར་དགའ་མ་མོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་ཡར་རྒྱབ་དང་གོང་དཀར་བ་གཉིས་ལ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐོར་བར་བརྟེན་གཞུ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བར་འདུམ་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། ཧྭ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་པ་ཧུང་ཀྲི་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ་༡༨)
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༤༨༩ གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་གཤེགས། རྒོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཕྱི་མ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས《 མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གནམ་ལྕགས་ཐོག་གཟེར 》རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པས་མཉན་ཡོད་བྱ་རྒོད་གཤོངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༠ ཁྲི་ཆེན་རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། མུས་པ་རབ་འབྱམས་པ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་དགོན་པ་བཏབ་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ་བ་དོགས་གཞི་ཆེ། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་ངོས་གྲིབ་ཀྱི་རི་ཟུར་དུ་ལྕགས་ཟམ་གསར་འཛུགས་གནང་།
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༡ ཁྲི་ཆེན་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེ་མོ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་མི་ཉག་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཕག་གྲུའི་སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་གཤེགས་ནས། གདུང་རྒྱུད་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་སྐུ་ན་ཕྲ་བར་བརྟེན། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དཔོན་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༢ ཁྲི་ཆེན་རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ་གཤེགས། ཤིས་པན་ཡའི་མི་ཁོ་ལོམ་པོས་མཚོ་ཐོག་བསྐྱོད་དེ་ས་ཡི་གོ་ལའི་བྱང་རྒྱུད་གླིང་ཕྲན་མང་པོ་རྙེད།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༣ ཁྲི་ཆེན་སྟག་ཕུ་བ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ལྷུན་མ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། སྤྱན་སྔ་ངག་གི་དབང་པོ་གཤེགས་རྗེས་གདུང་རྒྱུད་སྐུ་ན་ཕྲ་བར་བརྟེན་ཞྭ་དམར་བཞི་པ་དང་། རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་སྲིད་ཚབ་གནང་།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༤ བདག་ཆེན་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《 བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག 》མཛད། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། བྱ་ཡུལ་སྐྱ་རྣམ་པ་བསྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས《 སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་གཏེར 》མཛད།
ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༥ ཁྱུང་པོ་བྱ་བྲལ་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་གཤེགས། ཇོ་ནང་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཕྱི་མ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་གྲྭ་ཐང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀཿ

སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《 རྡོ་བཙུན་སེ་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར 》མཛད། སྐྱིད་ཤོད་དུ་རྡེ་པ་སྣང་རྩེ་བ་ཁྲུ་དཔོན་རྐྱེན་ལམ་དུ···
བཏང་བའི་ནང་འཁྲུག་བྱུང་།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༦ གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཐུ་མི་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། གནས་རྙིང་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས།
སྟག་ལུང་ཀུན་མཁྱེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྣམས་གཤེགས། བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས་རྗེས། ས་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་
ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ས་སྐྱའི་ཁྲི་ར་ཕེབས།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༧ ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། ཆབ་མདོ་རྗེ་དྲུང་མི་གཡོ་སྙིང་པོ་འཁྲུངས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༨ ཁྲི་ཆེན་ལྷུན་མ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་གཤེགས། མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་ཨོ་རྒྱན་རི་ཁྲོད་བཏབ། ཨེའི་ས···
སྐྱོང་ལྷ་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འདས། གོང་གསལ་གྱི་ནང་འཁྲུག་དེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེའི་དམག་དཔུང་ལྷ···
སར་སླེབས་ཏེ་གཞིས་ཀ་རྩེའུ་པ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་ལྷུན་པོ་སྤུན་མཆེད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཕྲོགས་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་ཕུད། དེ་ནས
ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་སེ་འབྲས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡོང་མི་ཆོག་པ་བཟོས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༤༩༩ ཕག་གྲུའི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་ཕག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ལོ་འདིའི་སྔ་རྗེས་སུ
གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་ལྕགས་ཟམ་ཆུ་བོ་རི་དང་། ཤབ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ལ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པ་གནང་།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༠ འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གཤེགས། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་འཁྲུངས། ཁྲི···
ཆེན་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས《 དྲང་ངེས···
དཀའ་འགྲེལ 》མཛད། ར་སྟོང་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས《 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་སྣང་ངག་ཐོག་བསྒྲིགས་པ 》མཛད། སྤྲུ་
ཐོ་ཡའི་མིས་པ་ཤེས་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༡ ཁྲི་ཆེན་སྟོད་ལུང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་། འབྲུག་པའི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ···
འཁྲུངས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞ་ལུའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་ཀུན་སྤྱངས་མཛད། ཆོས···
རྗེ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༢ རྗེ་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་དང་། ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྨམ་སྨོན་གྲགས་པ
རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་ཚལ་པ་བཀའ་འགྱུར་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་
བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕུལ་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༥༠༣ ས་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་དང་། འཇམ་དབྱངས་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས། དཔའ་བོ་
ཆོས་དབང་ལྷུན་གྲུབ་རྣམས་གཤེགས། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་ཆོས་སྡེ་དང་། ལྷ་སར་གཙུག
དགོན་གསར་འཕྲུག་བཏབ། སྨན་བླ་མ་དོན་གྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། གོང་དཀར་སྨད་སྟོད་པ་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡངས་པ···
ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་རྣམས་འབྲི་གནང་མཛད།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༤ འབྲི་གུང་དབང་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་གཤེགས།
དཔའ་བོ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་འཁྲུངས། འགའ་ཞིག་གིས་དབེན་ས་པ་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་གླང་གཤེགས་ཞེས···

གསུངས། ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས།
ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༥ དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། མཁན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས།
མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༥༠༦ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དྭགས་མཆོག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པ་ར་ནུ་ཀླུ་སྤུང་ངམ་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་བཙས། ཏཱ་མིང་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྲེང་ཏེ་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ་༡༦)
རབ་བྱུང་དགུ་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༧ གཙང་སྨྱོན་ཧེ་རུ་ཀ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཆབ་མདོའི་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དཔལ་བརྩེགས། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་རྣམས་གཤེགས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། ཇོ་ནང་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག ཆབ་མདོའི་ཞལ་སྔ་ནས་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཁྲུངས། དཔའ་ཤོད་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས།
ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༥༠༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ཕྱི་མ་གཤེགས། ཕག་གྲུའི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པའི་སྲས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འཁྲུངས་ཞེས《དེབ་དམར་གསར་མ》ལས་གསུངས།
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༠༩ ས་སྐྱ་སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་དང་། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཆབ་མདོའི་དཔོན་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།
ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༡༠ རིན་སྤུངས་དཔོན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཨེ་དང་གཉལ་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཤིང་། གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེང་གེ་རྩེ་དང་། ལ་སྟོད་ལྷོ་སོགས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། རིན་སྤུངས་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་འདས་ཞེས《དེབ་དམར་གསར་མ》ལས་གསུངས།
ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༡༡ ཁྲི་ཆེན་འདར་སྟོན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་བློ་གྲོས། སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།
ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༡༢ སི་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀྲེང་ཏེས་ཕག་གྲུའི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པར་དབང་གི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ག་གནང་། རིན་སྤུངས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་འདས་ཞེས《ཞྭ་དམར་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར》དང་།《དེབ་དམར་གསར་མ》གཉིས་ཀར་གསལ།
ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༡༣ སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་། དྭགས་པོ་པཎ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས།
ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༡༤ རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་དང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་

སྒྲུང་བཟང་པོས《 དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག 》མཛད་འགོ་ཚུགས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ 》དང《 རྫོགས་རིམ 》མཛད།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༧༥ གཞུག་ལ་པཎ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་གཤེགས། བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བསམ་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས······ གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་ངག་དབང་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟེ་གདོང་དུ་བསམ་སྡེ་པ······ གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སྡེ་གཟར་བསྐྲུངས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༧༦ རྒྱུད་སྟོད་སློབ་དཔོན་ལྷ་རིན་པ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར། སྐམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། སློ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་སེ་རའི་ཁྲིར··· ཕེབས། ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས《 བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ 》མཛད།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༥༧༧ བདག་ཆེན་སྟགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། འཕྲིན་པོ་གཏེར་སྟོན་ཤེས་རབ··· འོད་ཟེར་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། རྒྱའི་སྨན་པ་མཁས་པ་ལི་ཧྲི་ཀྲེན་འཁྲུངས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༧༨ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་གནང་། སེ་འབྲས་གཉིས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་། ཕག་གྲུའི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་འབྲས་སྤུངས་རྗེ་ཁང་སྟོན་མོ་ཟེར་བ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་གཏན་འཛུགས་བཞུགས་ཡུལ་དུ་ཕུལ་ཞིང་། མིང་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་འདོགས་པ་གནང་། སེ་ཏུ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་གཙང་གི་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༧༩ སྐམ་པོ་ཐུབ་དབང་བསྟན་འཛིན། ར་སྟོང་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱ་ཐོ་ཡའི་མི་མེ་ཀྲི་ལུན་གྱིས་མཚོ་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ལ··· བསྐོར་བསྐྱོད་བྱས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༨༠ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྣར་ཡང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། འགའ··· ཞིག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འོན་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་པར་གསུངས།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༥༨༡ ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་གཤེགས། མཉན་པ་སྤྲུལ་སྐུ··· འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ《 སྙན་བརྒྱུད་སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ 》མན་ངག་དང··· བཅས་པ་གནང་།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༨༢ ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཟུར་མང་བྱ་བཏང་གིས་མ་ཊི་རིལ་སྒྲུབ་གནང་བ་རྟགས་ཐོན་བྱུང་། ལོ་འདི་དང་ཕྱི་ལོ་གཉིས་ཀར་རིན་སྤུངས་པས་སྡེ་གཟར་བསྐྲུངས་ཤིང་། སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་པ་དམག་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་སྟོད་ལུང་གི་དམག་ཐོག་ཏུ་འདས། འབྲི་གུང་པའི་དམག་གིས་འོལ་ཁ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་པ་འགའ་

ཞིག་གཏོར་སྐྱོན་བཏང་། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཙ་ཆིང་གོང་མའི་ཁྲིར་ཐེབས། (སྲིད་ལོ༦༥)

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༢༣ ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར་དང་། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་འགོ་ཚུགས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས《མ་ཐང་ཆོས་འབྱུང་ཨུ་ཊིག་ཕྲེང་བ》མཛད།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༢༤ ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་དང་། རྫོ་རིང་པ་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སེ་ར་ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན། དྭགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་རྣམས་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག གཏེར་སྟོན་ཞིག་པོ་གླིང་པ་རྣམས་འཁྲུངས།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༢༥ མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཐེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན》མཛད།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༢༦ བོད་མཁར་བ་མི་ཏྲི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁན་ཆེན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས《དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག》ལ་ཞུས་དག་མཛད། འབྲི་གུང་པའི་དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་གིས་འབྲི་གུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་མཆོད་གཞིས་རྣམས་འཕྲོགས་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་ཞྭ་སྐྱབས་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ལས་གསལ།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༢༧ འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གཤེགས། འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། སྨྲང་ལུང་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། འབྲི་གུང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། དགོན་གསར་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་རྣམས་འཁྲུངས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༢༨ ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས《དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག》ལ་ཐ་མའི་ཞུས་དག་གནང་ནས་མི་རིང་བར་སྐུ་གཤེགས། འབྲི་གུང་གི་གདན་སར་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཐེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《དབུ་མའི་སྤྱི་དོན》མཛད།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༥༢༩ པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། དེ་སྐབས《བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན》མཛད།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༣༠ ཁྲི་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་གཤེགས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན》མཛད། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཅན་ཨཀྦར་བཙས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༣༡ རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཐེབས། འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་ཡབ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གོང་པོར་མཆོད་ཁང་རྩེའི་དགོན་པ་བཏབ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་

པས《 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད 》མཛད། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྡེ་པ་ཨ་ཁུ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་བཙས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༣༢ ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྒོམ་སྡེ་ཤར་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། སྟག་ལུང་རས་པ···
རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་འཁྲུངས། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཅ་ཆིང་གིས་འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆེན་ཅའོ་ཤྲང་གི་
གོ་གནས་ཕུལ་ཞེས《 འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང 》ལས་གསལ།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༥༣༣ ས་ལོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གཤེགས། དགོན་གསར་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་།
སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་སྔགས་
འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༣༤ ཐང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲི་གུང་ཡང་རི···
སྒར་གྱི་སྟོག་གྲྭ་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། འབྲི་གུང་གི་ཁྲི་པའི་མཛད་ཁུར་འཛོག་པར་མཛད། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་འབྲི་གུང་གི···
ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《 རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ 》མཛད།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༣༥ གྲུབ་ཆེན་ན་ཁ་པ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་
ཕེབས། ས་ལོའི་གཅུང་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཧ་ནག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདན་སར་ཕེབས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༣༦ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་པོ་ཏི་མའི་དགོན་པའི···
མཁན་པོ་མཛད། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས《 རྩིས་འགྲེལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད 》མཛད། མན་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་ཐོག་
མར་སྨུག་ཉིན་དུ་བཙུགས། ཅར་ཞིན་གྱིས་སུའི་ཧྲི་ལ་ཆོས་ལུགས་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༣༧ ཏ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སེ་རའི་ཁྲིར་ཕེབས།
འབྲི་གུང་ཐོག་ཁ་ནང་སོས་ཐོན་འཐོར་ཆེ་བའི་དམག་དཔུང་འོལ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་དྲངས་ནས་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག
ཚ་མེད་གཏོང་རྩིས་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་དེ་ཙམ་མ་ཐོན། འབྲི་གུང་སྒོམ་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། དམག་དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་གིས་འབྲི་གུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་པའི་མཆོད་གཞིས་ཕྲོགས་ནས་ཞྭ་སྐྱབས···
དང་ཆོས་ལུགས་བསྒྱུར་ཞེས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་ཡང་དེ་ནི་གོང་གི་མེ་སྤྲེལ་ལོར་བྱུང་ཟིན་པ་ཡིན།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༣༨ པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《 དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ 》མཛད། ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས···
མཛད་པའི《 ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད 》སེ་འབྲས་གཉིས་སུ་འཕྱོར། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲི་གུང་དུ
བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་གར་འཆམ་གསར་འཛུགས་མཛད་དེ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་གནང་བའི
འགོ་ཚུགས། 《 དེབ་དམར་གསར་མ 》ལས་ལོ་འདིར་འབྲི་གཙང་སྲིད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཞེས་གསལ། སྐྱིད་ཤོད་དཔོན་ས་ལྷ་རྡོས་མ
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མོས་ར་མོ་ཆེའི་སྨོན་ལམ་གསར་འཛུགས་བྱས།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༣༩ ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཙང་འཕྲིན་ལས་པ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་མི་ཉག་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ···
དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས《 འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང 》མཛད། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས《 ཤག་ལན 》དང《 གོ་ལན 》མཛད།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༤༠ ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དང་། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན། ཁྲི་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། བྱུར་མང་བྱ་བཏང་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འཁྲུངས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༥༤༡ སྤྲུལ་སྐུ་ལེགས་བཤད་པ་དང་། དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་སྨད་ཆོས་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་རྣམས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འོན་མདའ་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༤༢ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གྲུབ་ཆེན་ན་ཁ་པ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། བྱུར་མཁར་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས《རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་པ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》མཛད།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༤༣ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆབ་མདོ་དཔོན་དྲུང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་ཕེབས། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཆབ་མདོའི་ཁྲི་ཐོག་ཕེབས། དཔལ་སྣང་ལོ་ཙཱ་བས《སྨན་ངག་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད》བརྩམས། པོ་ལན་གྱི་ཚན་རིག་མཁས་པ་ཀོ་པེ་ནི་ཀྲིས《སྐར་ཚོགས་འཁོར་བསྐྱོད》བརྩམས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༤༤ སྔོ་ཙུམ་པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས་པར་བཞེད། འབྲས་སྤུངས་སུ་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་མིའི་ཕྱོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཕེབས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༥༤༥ རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་ཆབ་མདོ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》མཛད་འགོ་ཚུགས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༤༦ སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་གཉེན་གྲགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་དྲུང་སྔགས་རམ་པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་ཆབ་མདོའི་གདན་སར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཚལ་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྟག་ལུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་མེ་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ནས་འཇིག

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༤༧ འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༤༨ ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་སྟོད་ལུང་ཆུ་བཟང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོས་ཁམས་དར་རྒྱས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། སྟག་ལུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཉམས་གསོའི་འགོ་ཚུགས། སྟེ་པ་ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེས་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེའི་རྫོང་དཔོན་བྱས། སྟེ་པ་རིན་སྤུངས་པ་དང་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པའི་འགོ་ཚུགས།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༤༩ བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁས་བཙུན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༥༠ དྭགས་པོ་གཞོན་ནུ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་འཁྲུངས། བ་སོ་སྤྲུལ་སྐུས་ཁམས་ཁུལ་དུ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། རས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་བཙས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༥༡ ཁྲི་ཆེན་སྟོད་ལུང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་གཤེགས། སྟག་ལུང་རས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་

སྤངས་མཛད། ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༥༢ སྨན་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཞང་ཞུང་པ་བཤེས་གཉེན་དཔལ་འབྱོར་དང་། སོག་བཟློག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་སྟག་ཕུ་བ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་སྨན་པ་མཁས་པ་ལི་ཧྲི་ཀྲེན་གྱིས《སྔོ་སྨན་དཀར་ཆག》མཛད།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༥༥༣ སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས་དང་། སྨན་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་། ཟུར་དཔལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མི་གཡོ་སྙིང་པོ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་དམག་དྲངས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བར་ཆིངས་གནང་།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༥༤ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྲི་ཆེན་མི་ཉག་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམས་སྐུ་གཤེགས། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༥༥ འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་གཤེགས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བདག་ཆེན་སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྙེ་མོ་ཤག་རམས་སྒྲུབ་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། སྡེ་པ་ཡར་རྒྱབ་པས་ཕག་གྲུར་ཇོ་ཡོག་ཏེ་གྲུ་ཕྱི་ལྷུན་གྲུབ་གླིང་བླངས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༥༦ སྟོང་འཁོར་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་གཟའ་ཡི་ཐན་འགྱེད་ཟེར་བའི་མཐུ་གཏད་བཏང་ཞེས་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། ཡར་ལུང་དུ་ཕག་གྲུ་དང་། འཕྱོང་རྒྱས་པ་མ་མཐུན་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བར་འདུམ་མཛད།

མེ་སྦྲུལ སྤྱི་ལོ༡༥༥༧ འབྲི་གུང་པ་རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཆབ་མདོ་རྗེ་དྲུང་སྔགས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་གཤེགས། སྟོང་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འདུལ་བ་ཆོས་རྗེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ། ནས་ཆེ་ཐོ་ཡོན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་དབང་དྲག་རོལ་པའི་དགའ་ཚལ་བཏབ། ཤངས་དོན་རབ་པའི་ས་སྡེའི་སྐོར་རིན་སྤུངས་པ་དང་། སྡེ་པ་ཞིང་ཤག་པ་གཉིས་མ་མཐུན་པར་འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་པདྨ་དཀར་པོས་བར་འདུམ་གནང་སྟེ་དོན་རབ་པ་སློག་བསྐྱབས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༥༨ ཀིརྟི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གཤེགས། སྨིན་གྲོལ་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། ཁྲབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་འཁྲུངས། 《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》ལས། སྲིད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༥༩ སྲིད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་དང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་བྱམས་པ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་སྟག་ཕུ་བ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྣེ་གདོང་མི་དབང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་སྣེ

གདོང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱག་ཐམ་དམར་པོ་ཕུལ།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༨༠ རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་གཞི་བཏིང་།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༨༡ ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་དང་། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསམ་ཡས་རབ་བྱུང་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། སྣེ་གདོང་དུ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ཕྱོགས་ནས་ནང་འཁྲུག་བསླངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་བཅས་ནས་བར་འདུམ་གནང་དགོས་བྱུང་ཚུལ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༨༢ སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སྐམ་པོ་ཆོས་རྗེ་ཐུབ་དབང་བསྟན་འཛིན་གཤེགས། དབྱར་དཀྱིལ་དུ་ཆར་ཞོད་ཆེ་རྒྱུན་ལྷ་སར་ཆུ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༨༣ ཕན་བདེ་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པ་དར་རྒྱས་དང་། ས་སྐྱ་ཐུགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཕྱི་མ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་གཤེགས། ས་སྐྱ་དང་བྱང་པ་བདག་པོ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ས་སྐྱ་བའི་རྒྱབ་ལྡན་རིན་སྤུངས་པས་བྱས་ཏེ་གཡས་རུ་བྱང་པའི་ཐོག་ཏུ་དམག་དྲངས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༨༤ ཡབ་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཛིན་དང་། ཀཱིརྟི་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་འཁྲུངས། རྗེ་དྲུང་མི་གཡོ་གླིང་པོ་དང་། སྣེ་གདོང་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་གཤེགས་ཚུལ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཤོག་གྲངས༡༥པར་གསལ། ལྕགས་ཐང་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་གཤེགས། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》བརྩམས་གྲུབ། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་རྩིས་རྩོམ་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༥༨༥ དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱུད་སྨད་དུ་བཞུགས། ཞིང་ཤག་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེས་པ་སྣམ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་བཟུང་། རྫོང་གསར་ཕག་རིར་ཞེ་བརྒྱབ། རིན་སྤུངས་སྲས་པདྨ་དཀར་པོ་བཀྲོངས། གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེའི་དབང་ཆ་བཟུང་།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༥༨༦ སི་ཏུ་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དང་། རྒྱ་ར་བ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་འཁྲུངས། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་དང་། ཞལ་སྔ་བ་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས། རྗེ་དྲུང་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། ཇོ་ནང་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་རྣམས་གཤེགས། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས《བསྟན་རྩིས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད》བརྩམས་གྲུབ། རྗེ་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས།

རབ་བྱུང་བཅུ་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༥༨༧ འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་པདྨ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གྲུབ་ཆེན་ན་ཁ་བ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱུད་སྨད་དུ་བཞུགས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་ཧྲང་ཧྲི་ཡོང་ཆེང་གིས་སྲིད་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༨)

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༥༨༨ དཔའ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་།

འཇམ་དབྱངས་མཁའ་ཆེན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། རིན་སྤུངས་པའི་དམག་པ་སྣམ་དུ…… དྲངས། པ་སྣམ་ལྷུང་རྩེ་བ་རིན་སྤུངས་པར་མགོ་བཏགས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་འདས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ… ལྡན་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་སྲིད་བཟུང་།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༥༦༩ ཚབ་མདོ་རྗེ་དྲུང་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་གཤེགས། གནས་རྙིང་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་ཐེབས། སྐྱིད་ཤོད་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། འབྲི་གུང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༥༧༠ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཐེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སླར་ཡང་ཚབ་མདོའི་ཁྲིར་ཐེབས། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས། ཡར་རྒྱབ་པ་དང་སྐྱ་རབ་པ་གཉིས་བརྩེབས་ནས་འཁྱོང་རྒྱས་སུ་དམག་དྲངས། འབྲིང་གུང་པ་དང་སྟག་ལུང་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ། སྟོད་ཏུག་སོགས་པའི་སྟག་ལུང་པའི་མཆོད་གཞིས་མང་པོ་འབྲི་གུང་པས་ཕྲོགས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༥༧༡ སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ… བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ། ཀོའུ་བ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས་འབྲུག་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༥༧༢ ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་། སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྲགས། ཞྭ་རེ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བསམ་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སེམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༥༧༣ ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་དང་། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བཞི་པ་དབན་ལིས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༤༩)

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༧༤ སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་དབེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ…… ངོས་འཛིན་མཛད། དེ་ནི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། སྨོམ་རྩེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༥༧༥ རྗེ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་དང་། གསལ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ས་སྐྱ་སྔགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྔགས་འཆང་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཐེབས། རིན་སྤུངས་པའི་དམག་དཔུང་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཡོང་ནས་སྟོལ… བྱུང་སྐོན་གསུམ་བཙམས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༥༧༦ ཁྲི་ཆེན་ཚེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་… ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པར་རེ་ཞིག་སྐུ་ཚབ་ཏུ་འདུལ་བ་བླ་མ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ་གཏོང་བར་མཛད།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༥༧༧ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་། ལམ་ཞོར་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་ཕྱག་བཏབ། སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱམས་སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས། དེ་ནས་དགོན་པའི་མཚན་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཐོགས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༥༧༨ འགར་དམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཆུ་བཟང་མཁན་པོ་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་མཇལ་ཕྲད་མཛད། གསེར་ཐམ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་ཕུལ་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ་ཐོག་མར་ཕུལ། བྱང་བདག་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གཤེགས་ཟེར་ཡང་སྔ་དྲགས་པའི་སྐྱོན།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༥༧༩ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆབ་ཚབ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་བཏབ། ཏཱ་མིང་གོང་མ་དབང་ལིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་རྫོགས་ཆེན་ཕྲི་ཞེས་པའི་མཚན་དང་འཇའ་ས་ཕུལ། སོག་པོ་ཨོར་ཐོ་སུ་དང་ཨོ་རོད་གཉིས་འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བར་ཆིངས་མཛད། «ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རང་རྣམ»ལས། ནེ་པ་ཞིང་ཤག་པས་བྱང་བདག་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡུལ་བཏོན་ཞེས་གསལ།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༥༨༠ བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་འཁྲུངས། འཕོང་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དགས་པོ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྣེ་གདོང་གོང་དཀར་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཕག་གྲུའི་གདན་སར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་བཏབ།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༡ རོང་པོའི་ཆོས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས«མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན»བརྩམས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་དང་། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཉམས་གསོ་གནང་། སྡེ་པ་དེས་དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་གི་སྐོ་ཁྲིམ་གསེར་སྙིངས་ལྷད་མེད་དུ་བསྒྱུར། འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་པདྨ་དཀར་པོས«ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད»བརྩམས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༢ འབྲུག་པ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྟག་ལུང་གླིང་གི་ལྷུགས་རི་བརྩིགས། འབྲུག་པའི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ་གཤེགས། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་བཙས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༨༣ ཞྭ་དམར་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གཤེགས། གཏེར་སྟོན་ཞིག་པོ་གླིང་པ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དན་ཏིག་ཏུ་ཕེབས། སོག་པོ་ཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་གོ་གེན་ཧན་འདས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༤ ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་གར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གཤེགས། བདག་ཆེན་བྱམས་པ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས། གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་སློབ་པ་མཛད། མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དང་སོག་པོ་འཁྲུག་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བར་འདུམ་མཛད།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༥ གཏེར་སྟོན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། གྲུབ་ཆེན་ན་ཁ་བ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་བླ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོར་གཏད་གཉེར་མཛད། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། དཔོན་དྲུང་ཞི་བ་བཟང་པོ་དར་རྩེ་མདོར་ཕེབས། སོག་པོ་ཧྲུ་ནང་རྒྱལ་པོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༦ ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་ལྷ་དབང་འཁྲུངས། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཆོས་གྲྭར་སློབ་ཞུགས་མཛད། འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་འཇང་ས་དམ་གྱི་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་གདན་དྲངས། རིན་སྤུངས་པར་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས་མགོན་པོའི་མངོན་སྤྱོད་མཛད། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཨ་དཔལ་ལམ་མིང་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་བཙས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༥༨༧ འདན་མ་ཆོས་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བོད་མཁར་བ་མི་ཏྲི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། སྟོང་འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བསྟན་རྩིས》མཛད། ལོ་འདིར་ལྷ་སར་ཆུ་སྐྱོན་བྱུང་ཞེས《ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རང་རྣམ》ལས་གསལ། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས《སྙན་ངག་འགྲེལ་པ》བརྩམས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༨ སྟོང་འཁོར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། བདག་ཆེན་མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༥༨༩ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྨམ་པོ་དྲུང་ནོར་བུ་རྒྱན་པ་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སླར་ཡང་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕེབས། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་འདས། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་ཡིད་བཞིན་བཙས།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༥༩༠ འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དང་། གསང་ཕུ་གླིང་སྟོད་འཚོ་བྱེད་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། འདི་གཤམ་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་གང་དག་མིན་བརྟག ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་བུདྡྷ་གུཔྟ་བོད་དུ་ཕེབས། དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོས《གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར》བརྩམས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༡ རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྱམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ། བསམ་སྡིང་པ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བཅས་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་རྩེའི་ཆོས་སྡེ་ཕྱག་བཏབ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། སིནྡྷ་ཡར་རྒྱལ་པོ་བི་མ་ལ་ཀྲྀ་ཥྞ་སུཏའམ་དྲི་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༥༩༢ འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྣམས་གཤེགས། སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་། བདག་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་

དབང་རྒྱལ། དབེན་ས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས།
ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༣ འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་དཔག་བསམ་དབང་པོ་དང་། སྒམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་འཕྲིན་ལས། སྐྱིད་ཤོད་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སྟག་ལུང་དུ་ཐེབས་འགྱུར་བྱུང་། ཏོར་རྒྱལ་པོ་པོ་ཡན་མི་ཆེན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།
ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༤ པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། གོང་ར་ལོ་ཙཱ་བ་གཞན་ཕན་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཀུ་ཁྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སོག་པོ་མགོ་དཀར་གྱི་དམག་དཔུང་བཅོམ། འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཐེབས།
ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༥༩༥ སྨན་ལུང་པ་བློ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་། རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས། སྣེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་རྣམས་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འཁྲུངས། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ལོ་འདིར་གཤེགས་སམ་སྙམ།
མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༦ ཁྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། ཀུ་ཁྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྲས་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་དྷ་ཡན་འཁྲུངས།
མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༧ བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་དང་། ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་འཁྲུངས།
ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༥༩༨ པད་གླིང་གསུང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས།
ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༥༩༩ ཁྲི་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། སྒམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྲགས། མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་རྣམས་གཤེགས།
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༠ སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་འཁྲུངས། དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས།
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༡ ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་འགྱུར་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་ནས་ལྷ་སར་ཐེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། འདི་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་ལས་གྲོལ་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲིར་འཁོད། འགའ་ཞིག་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་བཙས་ཟེར།
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༦༠༢ ཞྭ་ལུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་དང་། སྲད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ། ཁྲི་ཆེན་རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ་རྣམས་འཁྲུངས། གཙྪ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་དང་། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་གཤེགས། ལོ་འདིར་སྨན་ཐང་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་དུ་ཐེབས་པས་སྟག་ལུང་གི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོའི་སྐུ་རིས་འབྲི་བ་གནང་ཚུལ《ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་གི་རྣམ་ཐར》ལས་གསལ།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༣ མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་འཁྲུངས། མཆོང་ལུང་རས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་དང་། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་མཚོ་སྔོན་སྐུ་འབུམ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༦༠༤ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། དབེན་ས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། རྒྱལ་སྲས་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་དགོན་ལུང་དགོན་པ་བཏབ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས། དཔོན་དྲུང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གནས་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ལྷ་དབང་ཕན་བདེའི་གདན་སར་ཕེབས། ལོ་འདིར་བླ་མ་དྲུང་དཀར་འབྲུག་གྲགས་པོ་ཏ་ལར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞིག་གསོས་བྱས་སོ་ཚིག་ཤིས་བརྗོད་དང་རབ་གནས་གནང་ཞེས་སྟག་ལུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རང་རྣམ་དུ་གསལ།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༥ འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དབེན་ས་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། སེམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། འཕོང་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་པོར་ཕེབས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༦ རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས་། རོང་པོའི་ཆོས་རྗེ་བསམ་གྲུབ་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཀུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་ཧུན་གར་གཉིས་བར་འདུམ་འགྲིག་མཛད་པར་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཞང་ཞུང་པ་བཤེས་གཉེན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》བརྩམས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་བཙས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༦༠༧ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། ཀར་གླིང་གཙང་སྨྱུར་དང་བཅས་པའི་དམག་དཔུང་ལྷ་སར་འཁྱོར་ནས་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པའི་སྲིད་དབང་སྡེ་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོགས། སྲུས་རྣམས་བཙོན་དུ་བཟུང་།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༨ སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྤང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང》མཛད། ཡར་རྒྱབ་པ་དང་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་པོ་ཏ་ལར་མཁར་རྫོང་གསར་རྒྱག་ཐོག རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རབ་གནས་སུ་གདན་དྲངས། ཕོ་བྲང་གི་མིང་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དུ་བཏགས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་གཙང་དང་རང་སྐྱོན་དུ་གྲགས་པ་ཡང་བཙུགས། སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་འདས། འགའ་ཞིག་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་ལོ་འདིར་འདས་པར་བཤད་པ་ནོར།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༩ སྲིད་སྐྱོང་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས

ལྷུན་པོར་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་པ་གནང་། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《 སྟག་ལུང་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ 》བརྩམས། འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱིས《 གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར 》བརྩམས།

ལྕགས་ཁྱི། **སྤྱི་ལོ༡༦༡༠** སྐམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། དགོན་གསར་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་··· དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ལོ་འདི་ནས་ཡར་རྒྱབ་པ་དང་། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ནང་ཁུལ་བར་འགལ་ཟླ་བྱུང་འགོ་ཚུགས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཡར་རྒྱབ་བཟུང་ཞེས《 ངོར་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་གྲུ་ཆེན 》ལས་གསལ་ཡང་ལོ་ངེས་མར་ཡིན།

ལྕགས་ཕག **སྤྱི་ལོ༡༦༡༡** གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས་ཞེས《 རྟེན་གཞུང་ཉིན་སྣང 》ལས་གསུངས། ཡི་ཀྲུ་ཤེས་རབ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་གྲོ་ཚང་དགོན་པ་བཏབ། ཡར་རྒྱབ་པ་དང་། གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་པར་འགལ་ཟླ་བྱུང་རྗེས་ཕན་ཚུན་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ་གཙང་པས་ཡར་རྒྱབ་རྩ་མེད་བཏང་ནས་མི་སྡེ་རྣམས་གཙང་པས་བླངས། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་འདིར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ཟེར། སྐྱིད་ཤོད་དགའ་ལྡན་པས་གཙང་པར་དམག་གྲོགས་བྱས་པར་བརྟེན་མི་སྡེ་དང་བུ··· གཏེ་རྣམས་ཕྱིར་སྤྲད།

ཆུ་བྱི། **སྤྱི་ལོ༡༦༡༢** རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྐམ་པོ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན··· སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས··· བྱམས་པའི་གསེར་ཐོག་བཞེངས། འདུལ་བ་ཆོས་རྗེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས།

ཆུ་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༦༡༣** པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་མཛད(ལོ་དྲུག་གི་རིང) གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར(འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཕྱི་སྣང་སྡེ་གཟར་ཟེར)

ཤིང་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༦༡༤** འཕོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《 བསྟན་རྩིས 》བརྩམས། ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་ངག་དབང··· ཆོས་གྲགས་ཀྱིས《 སྙན་ངག་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་དྲི་བ་དང་རང་ལན 》བརྩམས།

ཤིང་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༦༡༥** གཏེར་སྟོན་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་ཁྲི··· ཆེན་ཆོས་གཉེར་གྲགས་པ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང··· ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་སྤངས་མཛད། ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྟག··· བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཕྱག་བཏབ།

མེ་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༦༡༦** ཡི་དྭགས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཁྲུང་ཕྱིང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ཆོ་ལོ་ཕུལ་ཡང་མི་རིང་བར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མི······ རབས་དང་པོ་ནུ་ཧ་ཁྲེས(努尔哈赤)ཀྱིས་བྱང་ཤར་ཁུལ་དུ་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ཐོག་མར་བཙུགས།

མེ་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༦༡༧** ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས། ས་སྐྱའི་སྔགས་འཆང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་སྐུ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱལ་བདག་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀའི··· མཁན་པོ་མཛད། ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་གཞིས་ཀ་བསམ་གྲུབ་རྩེར་ཕེབས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༦༡༨ ཁྲི་ཆེན་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྒམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དབྱར་དཀྱིལ་དུ་ལྷ་སར་དམག་དྲངས་ནས་སེ་འབྲས་གཉིས་གཏོར་བའི་གླིང་ལོག་བྱུང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་དགོས་པ་དང་སྡེ་པ་སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་མདོ་སྨད་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༦༡༩ སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་ཁང་རྩེའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གསང་ཕུའི་ཁྲིར་ཕེབས། འཕོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཕ་བོང་ཁར་བཞུགས། ཆོས་རྗེ་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཐང་རིང་ཆོས་སྡེ་དང་། ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་གྲོ་ཚང་དགོན་པ་བཏབ། ས་སྐྱའི་ཐུགས་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱལ་གཤེགས། བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ས་སྐྱའི་ཁྲིར་ཕེབས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༢༠ དཔོན་དྲུང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གནས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྷ་སར་གཙང་སོག་གཉིས་འཐབ་འཁྲུག་བྱུས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་འདས་ཞེས་ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་མོས་མཛད་པའི《 མངའ་རིས་རྒྱལ་རབས 》སུ་གསུངས།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༦༢༡ བདག་ཆེན་བྱམས་པ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཉག་རེ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་བྲག་གཡབ་དགོན་ཆེན་ཕྱག་བཏབ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་། མི་རིང་བར་སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། གུ་རུ་ཧོང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་སོག་དམག་ཉིས་སྟོང་འབྱོར་ནས་གཙང་དམག་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། གཙང་པར་ཕོར་བའི་མཆོད་གཞིས་རྣམས་ཕྱིར་སློག་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་བཞག ལྷ་ས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐེན་ཆི་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༡)

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༢༢ སྨིན་གྲོལ་ནོ་མིན་ཧན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཆོས་རྗེ་གླིང་པ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༦༢༣ ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་དང་། མཁས་བཙུན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་གསེར་ཐོག་བཞེངས། ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ཁང་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་མཁན་པོར་ཕེབས། འབྲི་གུང་པ་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༢༤ ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཟུར་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས《 རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན 》བརྩམས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༢༥ ཆབ་མདོ་ཞི་བ་བཟང་པོ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཀློང་གསལ་སྙིང་པོ། རྫོགས་ཆེན་པདྨ་རིག་འཛིན་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཤར་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༦༢༦ ལི་ཐང་མཁན་ཆེན་ཉག་རེ་ཆོས་གྲགས་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་ཁྲི་ཚབ་གནང་།

འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འབྲི་གུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༦༢༧ ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། གྲུབ་དབང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཉི་འོད་ཙུང་ཟད་ཉམས་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་འཕོན་སྟོན་གྱིས་དུས་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན་ལུང་བསྟན་གནང་། ལྷོ་ཁ་རྒྱུད་དུ་ས་གཡོས་བྱུང་།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༦༢༨ རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཅུ་བདུན་པ་ཁྲུང་ཀྲེང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༧) ཆ་ཧར་ལིན་ཏན་རྒྱལ་པོས་སོག་པོའི་གཞུང་ཁྲིམས་བཤིག་སྟེ་ནང་འཁྲུག་བསླངས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༦༢༩ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་མཛད། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཀྱིས《ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད》བརྩམས།《པེ་སེར》ལས། ལོ་འདིའི་ནང་ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གུ་གེར་དམག་དྲངས་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཞེས་གསལ།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༠ ཞྭ་དམར་གར་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་རོང་པོ་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ལྷུང་སྐུ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་དགོན་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་གྱིས་མཚོ་སྔོན་ལ་དམག་དྲངས་སྟེ་དབང་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༣༡ ཀརྨ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། དེ་མོ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན། ཐོ་པ་འདུལ་འཛིན་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་འཁྲུངས། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས《འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། འགའ་ཞིག་གིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་འདས་ཟེར་བ་འཕྱིས་སྐྱོན་ཡོད།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༢ ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་འཁྲུངས། རྒྱ་ར་བ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གོང་པོ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འདི་ནས་བཟུང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་ཁྲི་ལོ་གྲངས་བཅད་བཟོས། ཁལ་ཁའི་དཔོན་ཆོག་ཐུ་རང་ཡུལ་ནས་བསྐྲད་པ་མཚོ་སྔོན་དུ་ཡོང་ནས་འགོ་དཔོན་བྱས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༣ ཨ་ཀྱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་། འཆར་ལུང་པ་འཁྲུངས། སྨམ་པོ་ཞབས་དྲུང་ཉོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་གཤེགས། རི་བོ་ཆེར་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་འཐོར་བར་བརྟེན་རྗེ་དྲུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བཞུགས་བཟོད་མི་བདེ་བ་བྱུང་།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༣༤ འདར་པ་ལོ་ཆེན་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། སོག་པོ་ཆ་ཧར་ལིན་ཏན་རྒྱལ་པོ་སོག་པོའི་སྲིད་དབང་ཤོར་ནས་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་བུ་གཉིས་བཅས་ཟུག་ཏུན་དུ་སོང་ནས་མན་ཆེང་ལ་མགོ་བཏགས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༦༣༥ ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་གཤེགས། ཀོང་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁལ་ཁ་ཆོག་ཐུ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་ཨར་ས་ལང་ཐའི་ཇི་དམག་ཁྲི་དང་བཅས་པ་དབུས་གཙང་དུ་བཏང་བ་འཁྱར།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༣༦ སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་བཟང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། སྨམ་པོ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲབ་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གཤེགས། ཁལ་ཁ་ཨར་ས་ལང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ། གཙང་སོག་གཉིས་ཙུང་ཟད་

འབྲུགས་ནས་སོག་དམག་འཐོར། ཨར་ས་ལང་བསད།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༣༧ ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་འཕགས་པ་དར་རྒྱས་དང་། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ཤར་བྱང་གི་རྩོད་པ་བྱུང་སྟེ་ཀོང་པོར་བྲོས་གནང་མཛད་དགོས་…བྱུང་། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཁལ་ཁ་ཆོག་ཐུའི་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ནས་མཚོ་སྔོན་ལ་དབང་བསྒྱུར། གུ་ཤྲིས་ཤིན་ཅང་ནས་ཚ་འདམ་བརྒྱུད་ཚོང་པའི་ཆས་སུ་བརྫུས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དགུན་སྨད་མཚོ་སྔོན་དུ་ལོག

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༣༨ ཞག་རི་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ལུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་ཀུན་སྤྲོས་མཛད། རྗེ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཆོས་སྡེ་གསར་པ་བཏབ། འབྲུག་པ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་བོད་དང་འབྲུག་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༣༩ སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་སྟོང་འཁོར་མདོ་སྨད་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། (སྟོང་འཁོར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཕྱུག་ཞིག་ལ་གྲོང་འཇུག་མཛད་པ་དེ་ཡིན) བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་གཤེགས། རྒྱ་བཟང་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་བཞུགས། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བེ་རི་རྒྱལ་པོར་དམག་དྲངས། ལོ་འདིར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་གིས་འབྲུག་པར་དམག་དྲངས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༤༠ ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད《ཆོས་འབྱུང》ལས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས་པར་གསལ་བ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་འདྲ། ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ལྷ་དབང་གིས《ཞལ་སྔ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་པ་བཟུང་ནས་ཁྲིམས་དོང་དུ་བཙུད།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༤༡ རྗེ་སྐྱབས་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྡོ་བྲག་རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་། འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔག་བསམ་དབང་པོ་གཤེགས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དང་། འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔག་བསམ་དབང་པོ་གཤེགས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཀྱིས《མགོན་པོ་གུར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་དཔུང་འཇུག་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༤༢ ཞྭང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན། ཏ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག རི་བོ་ཆེ་རྗེ་དྲུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་གཤེགས། ཞི་བ་བཟང་པོ་ཆབ་མདོའི་ཁྲིར་ཕེབས། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་གཏོར་ནས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། ལོ་འདིར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གོང་ས་ལྔ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་སར་ཆེད་རྒྱལ་རབས་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་གནང་།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༤༣ ཏལ་ཏ་ཆོས་རྗེ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེགས། གི་རྡི…བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས《དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས》མཛད། དར་རྩེ་མདོ་རྒྱུད་ནས་ལི་ཙེ་ཁྲིང་གི་གྱེན་ལངས་དམག་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༤༤ འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས《ཕར་ཕྱིན་སྔོ་བཟང་

དགོངས་རྒྱན་》དང《 ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་》མཛད། དམག་དཔོན་ལི་ཚེ་ཁྲིན་གིས་ཏྭ་མིང་རྒྱལ་རབས་གཏོར། མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཧྲུན་གྲིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ལོ༡༨)

ཤིང་ལུག། སྤྱི་ལོ༡༨༩༥ གསྟ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་སློ་ལམ་དཀར་ནག་བརྒྱུད་འཛང་ཡུལ་དུ་ཐོས་བསྐྱོལ་ཕེབས། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས《 འཕྲིན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་》མཛད། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས་འགོ་ཚུགས། འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་རའི་སྐུ་བརྟན་བར་སྐབས་མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་གྱུར་བ་འདི་ཉིད་འབྱོར། ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོན་པ་བཏབ།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༦ སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་དང་། རི་བོ་ཆེ་རྗེ་དྲུང་གྲགས་པ་ལེགས་གྲུབ། རྒྱ་གར་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ། རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་ཀུན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གཤེགས། སྟོང་སྐོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་སྟོང་སྐོར་དགོན་པ་བཏབ། ལ་མོ་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་སྨད་འགྱུར་དགོན་པ་བཏབ། 《 ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ 》ལས། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་འདས་པར་གསུངས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༧ མ་ཎི་པ་ཤེས་རབ་བཟང་ཤེས་དང་། ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་ལྷུན་པོ། གཏེར་སྟོན་ཉི་མ་གྲགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས《 སྔགས་ངག་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ 》བརྩམས། ཡེར་པ་དགོན་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་ཡང་རྩེ་ཕྱག་བཏབ། སྟོང་སྐོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་དཔའ་རིས་མཆོད་རྟེན་ཐང་ཕྱག་བཏབ། འབྲུག་པོད་དབར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༩༨ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཀུན་མཆོག་ཆོས་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས་གྲུབ། ཆུ་ཤུལ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ་དང་། དོལ་གསུང་རབ་གླིང་བཏབ། མན་ཆིང་གོང་མ་ཧྲུན་གྲིས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་ཐོག་མར་འབྱོར།

ས་ཕག། སྤྱི་ལོ༡༨༩༩ སྨམ་པོ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་རྩེ་དགའ་ལྡན་འོག་མིན་གླིང་དང་། སྔ་བྲག་དོན་གཉིས་གླིང་བཏབ། བཙན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཙན་པོ་དགོན་དགའ་ལྡན་དམ་ཆོས་གླིང་བཏབ། དབྱིན་ཇིའི་གོང་མ་ཁྲུ་ལི་སི་ཁྲི་ནས་ཕབ་སྟེ་དབྱིན་ཇི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༠༠ ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ར་སྒྲེང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་། ཇོ་ནང་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དགེ་དགོན་དུ་བསྒྱུར་ནས་དགོན་མིང་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། འབྲུག་པ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སྐུ་གཤེགས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༠༡ གཡེར་གཤོང་སྟགས་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། ཆུ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་གཤེགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞ་ལུ་མ་ཏེའི་བཀའ་སྒོ་མཛད། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡར་སྟོད་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་དང་། སྟོད་ས་དགའ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་། ཆུ་ཤུལ་གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་རྣམས་བཏབ། པེ་ཅིན་གྱི་པེ་ཧེའི(北海)མཆོད་རྟེན་བཞེངས། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༦༥༢ ཆུ་བཟང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མན་ཆིང་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་། སྐུ་འཁོར་གསུམ་སྟོང་ལྷག་ཡོད།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༣ ཏཱ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་དང་། ཉེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། བྲག་དཀར་རྟགས་རམས་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་འཁྲུངས། སྲིད་སྐྱོང་ཁུལ་དུ་བལ་པོད་སྡེ་གཟར་བྱུང་རྐྱེན་སྲིད་སྐྱོང་གི་རྡོར་པོ་ལྷ་ཏི་བཟང་པོ་རེ་ཞིག་པོ་ཏ་ལར་གདན་དྲངས། སྨོན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་དབང་དོན་གྲུབ་འདས། དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེར་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲིས་འཛའ་ས་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་དང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་དྭ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷཱ་ར་ཞེས་པའི་གསེར་ཡིག་ཕུལ། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཆོ་ལོ་གནང་། ཆུ་ཤུལ་གོང་དཀར་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་བཏབ།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༤ ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲི་འཁྲུངས། གོང་ར་ལོ་ཙཱ་བ་གཞན་ཕན་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེས་དྭ་ཁུ་རེའི་དགོན་ཆེན་བཏབ། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་སོན་པ་གཤེགས། དེའི་སྲས་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟན་འཛིན་དྭ་ཡན་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་གནང་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༦༥༥ གཏེར་སྟོན་སྟག་ཤམ་བསམ་གཏན་གླིང་པ་འཁྲུངས། ཕན་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དབང་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འབྲི་གུང་འཆི་མེད་ཆོས་དབང་བསྟན་པས《 གསོ་རིག་གཅེས་བསྡུས 》བརྩམས། མན་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་འཁྲུངས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༦ བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲི་གུང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཀཱིརྟི་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་འཁྲུངས། གཏེར་སྟོན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་གཤེགས། དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེས《 རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན 》མཛད། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལོ་འདིར་གཤེགས་པ《 གོང་ས་ལྔ་པའི་རང་རྣམ 》དང《 རྗེ་པཎ་གསན་ཡིག 》ལས་གསུངས་ཤིང་། དོན་དུ་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བཀོད་མངགས་ལྟར་གད་ཁ་ས་པའི་མག་པ་ནང་སོ་ནོར་བུས་སྐུ་བཀྲོངས་པ་ཡིན།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༧ ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གཤེགས། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་འབྲུག་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ཚུལ《 པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རང་རྣམ. 》ལས་གསུངས།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༥༨ ཉེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་འདས། དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེས་གནས་སྐབས་རིང་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ཞིང《 ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང 》ཡང་བརྩམས་པར་མཛད། རྒྱ་གར་ཛྷམ་ག་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཤཱ་ཏ་སུ་ཛས་མ་ཧྣ་མ་དྣ་ཤ་སིས་འཚམས་འདྲིའི་མི་སྣ་མངགས་པ་འབྱོར། འདར་ལོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《 སྒྲ་པྲ་ཀྲི་མདོ 》བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༦༥༩ སྟག་འཚེར་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བདེ་ཐང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་ཚངས་དབྱངས་འཁྲུངས། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གནས་གསར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན། བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་རྣམས་གཤེགས། འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་གཤེགས། དྭ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཉེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འདས་མཆོད་དུ་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཁག་བརྒྱད་འཛུགས་པ་གནང་། གད་ཁ་ས་པ་ནང་སོ་ནོར་བུས་

འབྲུག་པ་དང་ལག་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཟིང་ཆ་བསླངས།
ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༦༠ ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བསྟན་འཛིན་དྭ་ཡན་རྒྱལ་པོ་འདས། སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། འབྲས་སྤུངས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་། མན་ཆིང་གོང་མ་ཧྲུན་ཀྲི་འདས། ཏུང་དཀར་ཚངས་དབྱངས་འབྲུག་གྲགས་དགེ་ཚུལ་ཞུས།
ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༦༦༡ ལ་མོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཞྭ་དམར་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་འཁྲུངས། འབྲས་སྤུངས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཞིབས་ཁྲིམས་རྣམས་འབྲི་བར་མཛད། མན་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༦༡)
ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༦༦༢ ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས…… འབྲས་སྤུངས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཞིབས་ཁྲིམས་ལྷུགས་བཀོད་གནང་།
ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༦༦༣ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས། བསམ་གྲུབ་སྒང་པ་བློ་བཟང་ངག་དབང་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཐོ་བཀོད་མཛད།
ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༦༦༤ ཁྲ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རོང་སྟོན་པདྨ་བདེ་ཆེན་གླིང་པ་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་… བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་མཆོད་ཡོན་གྱིས་རི་བོ་ཆེར་སྟག་ལུང་གྲྭ་ཚང་བཏབ། འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བསྙེན་པར་རྫོགས།
ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༦༦༥ བཙན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། « སྨན་ངག་དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར » དཔར་དུ་བསྐྲུན། བར་ཁམས་ཡུལ་རྫ་ནང་པའི…… དགོན་སྡེ་འཛམ་ཐང་བཏབ། འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བས« དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་འགྲེལ་པ » བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། གོང་མ་ཁང་ཤིས… ཀྱིས་སྐྱོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོར་མཆུ་ཕྲིའི་སོ་གནས་འཇའ་ས་གནང་།
མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༦༦༦ འདན་མ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་འཁྲུངས།
མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༦༧ ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས« རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར » མཛད་འགོ་ཚུགས། རི་བོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་བླ་བྲང་ཟུར་དུ་ཁྲེས། ས་གཡོས་དང་འོད་དཀར་བྱུང་།
ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༦༦༨ མཚན་སྒྲོགས་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་ཆེ་འཕེལ་བ་འཁྲུངས། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷ་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྡེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། བསྟན་འཛིན་དྭ་ཡན་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཀྲས་ལྷུན་དུ་གདན་དྲངས།
ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༦༦༩ འགའ་ཞིག་གིས་ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་བརྟག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན… པོ་ཆེས་ཕུག་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་བཏབ། སྡེ་སྲིད་བཟང་རི་བ་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༧༠ གྲུབ་མཆོག་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས« གསན་ཡིག་གང་གཱའི་ཆུ་

རྒྱུད »བསྡམས་པར་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས། གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་དགོན་པ་བཏབ། པོ་ཤོག་བྲུ་དང་། ཆེ་ཆེན་ཏན་གཉིས་ནང་འབྲུགས་ནས་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་ཁལ་ཁའི་ཡུལ་དུ་བྲོས། སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ར་མོ་ཆེ་ཉམས་གསོ་བྱས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་ཐང་བཞེངས་གནང་མཛད། རྫི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ལ་གར་འཆམ་ཚུགས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༦༧༡ ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་འཁྲུངས། སྨན་ལུང་པ་བློ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྲུབ་གཤེགས། བསྟན་འཛིན་ཏཱ་ལའི་ཧན་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ལ་བཀའ་གནང་བར་ལྷར་བཀའ་འགྱུར་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག་གསར་བཞེངས་གནང་།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༢ མཁར་རྡོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཏེར་སྟོན་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ། ཆག་མེད་ར་ག་ཨ་སྱ་རྣམས་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས《རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྨན་གཅིག》མཛད།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༣ ར་ཁོ་ཤེས་རབ་ཆོས་འབྱོར་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཀུན་མཆོག་ཆོས་བཟང་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀརྨ་པ་ཞྭ་དམར་ནག་གཉིས་ལྗང་ཡུལ་ནས་བོད་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆེན་པོར་འོས་པའི་བཀུར་བཟོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད།《གདན་ཐོབ་དང་ཡིག་བཟོས་རྣམ་བཞག་རབ་གསལ་མེ་ལོང》མཛད།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༦༧༤ གཏེར་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས《ལུགས་ཟུང་བསླབ་བྱ་མུ་ཁྲི་ལིའི་འཕྲི་ཤིང》མཛད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས། སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ལ་ས་སྐྱའི་བདག་མོའི་གླིང་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་སྲིད་ལས་འགག་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་སྐལ་ཐོབ་ཡོད་ཆེམ་པ་གནང་། ཡུན་ནན་ཁུལ་ནས་བློན་ཆེན་ཝུ་སན་གུའི(吴三桂)ཟེར་བས་ཆིང་རྒྱལ་དུས་ཟིང་བསླངས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༥ ཙ་ནེ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་དང་། མི་ཉག་གོང་མ་བློ་གྲོས་དར་རྒྱས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༦༧༦ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟག་ཚང་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན། གུ་ཤྲཱིའི་རྒྱལ་སྲས་བློ་བཟང་པདྨ་བཀྲ་ཤིས་བཅས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་ཨོ་རོད་ཧུན་གར་ནང་འབྲུག་གི་ཆིངས་སྒྲིགས་སུ་ཆེད་རྫོང་གནང་། སྡེ་སྲིད་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། གཏེར་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེས་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། ལྷ་སར་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་གྲྭ་ཁང་རྩང་བཏིང་།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༧ ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་འཁྲུངས། རོང་པོ་གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཞ་ལུ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་སྡོམ་རྒྱུན་བཞེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས《རྒྱལ་སྲས་དོན་ཡོད་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར》མཛད།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༨ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ། འཇའ་མོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། ཡི་རྫོགས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས

གྱིས《སྨན་ངག་འགྲེལ་པ》བརྩམས། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མངའ་རིས་སུ་དམག་དྲངས་ཞེས《ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས》སུ་གསལ་བ་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དང་མི་མཐུན།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༧༩ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས《ལས་ཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག》བརྩམས། ཕུང་པོ་རི་བོ་ཆེའི་དགོན་པ་བཏབ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གིས་སྡེ་འཁྲིད་པའི་དམག་དཔུང་མངའ་རིས་སུ་མངགས། སྟག་ལུང་བླ་བྲང་ནང་ཁྲུལ་མ་མཐུན་པར་བརྟེན་གདན་ས་གཞུང་འཛིན་བྱས།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༦༨༠ ཐུའུ་བཀྭན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མོན་ཡུལ་དུ་སྲིད་དབང་འཛུགས་གནང་ཐོག ཏ་དབང་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པ་བཏབ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆམ་དབྱངས་རྩ་ཚིག་གསར་རྩོམ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱག་དཔེ་ལག་གི་དཀར་ཆག་བཀོད་གནང་མཛད།

ལྕགས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༦༨༡ ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲིས《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་རྩ་འགྲེལ》མཛད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《ཁྲིམས་ཡིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང》བརྩམས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་དབང་གིས་ལ་དྭགས་ལ་དམག་དྲངས་པ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རང་ཁོངས་སུ་བསྡུས། དར་མོ་སྨན་རམས་པས《མན་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ》བརྩམས། ཡུན་ནན་གྱི་ཕིང་ཞིས་ཝང་ཝུ་སན་གུའི་སོགས་ཀྱིས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པ་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱིས་དམག་དཔུང་མངགས་ནས་གཏོར་ཕམ་བཏང་།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༨༢ ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྲད་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ། སྨིད་སྨོད་ཞབས་དྲུང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྷོ་བྲག་མཁར་ཆུ་བདུད་འཇོམས་གླིང་བཏབ། ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༦༨༣ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉག་རེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གྲུབ་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བཻཌཱུརྻ་དཀར་པོ》བརྩམས། རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ》བརྩམས། (ཆབ་མདོར་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཔར་བཞེངས་ཞེས་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ)

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༨༤ སྟོང་འཁོར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆེས་ཀ་སྟགས་རམས་པ་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་གཤེགས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་བཏབ། བོད་ས་གནས་འགར་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《སྙན་ངག་གི་སྡོམ་ཚིག་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང》བརྩམས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༦༨༥ ཁྲི་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བཻ་ཌཱུརྻ་དཀར་པོ》བརྩམས་གྲུབ། གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱིས་ཧེ་ལུང་ཅང་ནས་ཨུ་རུ་སུའི་བཙན་འཛུལ་དམག་མཐར་སྐྲོད་བཏང་།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༦༨༦ པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་དང་། གཏེར་བདག་གླིང་པའི་སྲས་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ

འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁལ་ཁ་དང་ཨོ་རོད་འབྲུགས་པའི་བར་ཆིངས་མཛད། འབྲི་གུང་པ་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《 རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད 》བརྩམས། པོ་ཆེན་ནྲྀ་ཏྱ་ཤྲིས《 རྩིས་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ 》བརྩམས་གྲུབ།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༤༧ ཞི་པོ་ལུང་བཟང་ནང་པ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་དང་། ཡོངས་དགེ་གཏེར་སྟོན་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གོང་མ་ཁང་ཤིས་མཇལ་འཛོམས་གནང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《 བཻཌཱུརྱ་གཡའ་སེལ 》བརྩམ་འགོ་ཚུགས། ཁལ་ཁའི་ཚོ་པ་བདུན་གྱི་དམག་གིས་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུའི་གྲོགས་པོ་གཡས་ཏའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སོ་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱབས་གཉིས་བསད།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༤༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་། ཏཱ་ཀོ་ཤྲི་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། མགོ་ཀུའི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ལྷུང་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་དགོན་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《 བཻ་ཌཱུརྱ་གཡའ་སེལ 》བརྩམས་གྲུབ། 《 བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད 》བརྩམས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༤༩ ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《 གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་རྩ་བ 》མཛད། ཐོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་བཙས། ཧུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུ་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་པོ་ཤོག་ཐུའི་གཞིས་སྲུང་ཚ་གན་ཛ་ཡོར་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྲོགས། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྡེ་དགེར་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༥༠ ཟམ་ཚ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་འཕྲོ་མཇུག་སྐོང་དང་སྟུག་བསགས་གསེར་སྡོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་བཞེངས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༥༡ སྨིན་གྲོལ་གླིང་གཏེར་ཆེན་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་སྲས་ཡིད་བཞིན་ལེགས་གྲུབ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《 སྨན་གཞུང་མན་ངག་ལྷན་ཐབས 》བརྩམས། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བདེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་འདས་ཞེས《 གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ 》བོད་ཆ་པའི་ནང་དུ་གསལ།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༥༢ ཁྲི་ཆེན་བཀའ་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《 གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག 》བརྩམས་འགོ་ཚུགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《 འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད 》མཛད། ངོར་པ་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《 ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་སྐོང 》མཛད།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༥༣ ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《 རྣམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་ཁ་སྐོང 》བརྩམ་འགོ་ཚུགས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་པེ་ཅིན་དུ་གདན་དྲངས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༥༤ པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་དང་། གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ཡོངས་རྫོགས་བཞེངས་གྲུབ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་བོད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་བསྒྲགས་མཛད། ཚོགས་མཆོད་སེར་ཕྲེང་

ཆེན་མོ་ཐོག་མར་བཙུགས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༦༩༥ ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བཀའ་འགྱུར་བ་སྨིན་པ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་བསྐྱར་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རུ་ཕེབས། གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་འཇའ་ས་དང་། གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ་གནང་བའི་མི་སྣ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཐོན།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༦༩༦ རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》བརྩམ་འགོ་ཚུགས། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཧུན་གར་བ་དགའ་ལྡན་པོ་ཤོག་ཐུ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཏོར་ཕམ་བཏང་། གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསན་ཐོས་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐོར་གོང་མར་སྙན་གསེང་མ་ཞུས་པར་གསང་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྐོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་གནང་ཞིང་། བསྟུགས་བརྗོད་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་འཇའ་ས་དང་། གསེར་ཐམ་ཀྱང་འཕྲོར།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༩༧ ཀློ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། སྡེ་དགེ་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་རྣམས་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཆོག་པའི་སྙན་ཞུ་ཞིག་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ལ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཆོག་མཆན་བྱུང་ནས་ཁྲི་གསོལ་ཞུས། མཚོ་སྔོན་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཆིང་དབང་ལ་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱིས་ཆིང་ཝང་གི་གོ་གནས་གནང་། ཧུན་གར་པོ་ཤོག་ཐུ་འདས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༦༩༨ ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུ་དང་། རབ་ཙ་བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཉི་མ་འཁྲུངས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ》བརྩམས། ཧུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་ཧུན་གར་གྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༦༩༩ བཙན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་དང་། སྨིན་གྲོལ་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཡངས་སྙེང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རུ་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《གྲུབ་མཐའ》ཆེན་མོ་མཛད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས《སྨན་ངག་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་མཚན་འགྲེལ》བརྩམས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༧༠༠ སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། སྨིན་གྲོལ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ཐར་མི་ཆི་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་རྣམས་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད། བསྟན་འཛིན་ཏཱ་ལའི་རྒྱལ་པོར་དུག་སྦྱོར་བྱུང་ནས་འདས།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༧༠༡ གཙང་པ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གླིང་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རུ་ཕེབས། པེ་ཅིན་དུ་ཡོན་མིན་ཡོན་སྐྱིད་ཚལ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས། ཁལ་ཁ་ཚོ་པ་བདུན་དཔོན་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༧༠༢ གཙང་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཕུལ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁྱིམ་པའི་ཆས་བཞེས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གཉིས་མ་མཐུན་པར་བརྟེན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཟུར་བཞུགས་གནང་ཞིང་《གསོ་རིག་ཁོག་དབུབ་དྲང་སྲོང་དགོངས་རྒྱན》བརྩམས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༠༣ རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྲས་ངག་དབང་རིན་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་ལོ་ཤས······ སྲིད་དབང་མཉམ་བཟུང་བྱས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༠༤ འབྲི་གུང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་བསྐལ་བཟང་རབ་རྒྱས་རྣམས་འཁྲུངས། ལོ་འདིའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཚོགས་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་མི་འགའ་ཞིག······ མངགས་ཏེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཕྱི་དྲུང་འཁོར་འགའ་ཞིག་བསད་པར་བརྟེན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ནག་ཆུར་རྒྱང་འབུད་བཏང་།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༠༥ /ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ནག་ཆུ་དང་འདམ་གཞུང་ནས་དམག་དཔུང་ཁྲིད་དེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་དམག་དྲངས་སྟེ་སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེར་བཀྲོངས། སྡེ་སྲིད་ཀྱི་སྲས་དང་སྲས་མོ་འགའ་ཞིག་བཀྲོངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་པེ་ཅིན་དུ་རྒྱང་འབུད་བཏང་། ཙོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་སྟོན་ཀའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་འཛུགས་གནང་མཛད།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༠༦ རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་། བཀའ་བློན་པ་སྐྱི་སོགས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏཱ་ལའི་ཁྲི་ཐོག་ནས་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་རྒྱང་ཕུད་བྱས་ཤིང་། སྐུ་ཚབ་ཏུ་པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏཱ་ལའི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པ་མཛད།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༠༧ ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་པའི་ཁྲིར་ཐེབས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་ཕ་བོང་ཁར་ཐུར་བཞུགས་མཛད། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་འཁྲུངས། གསོལ་དཔོན་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྲིས་པའི《ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ནང་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་ཀུན······ དགའ་ནོར་དུ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་གསལ། ཨ་ཀ་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་ར་ཁ་བྲག་གི་སྒྲུབ་སྡེ་བཙུགས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༠༨ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྟ་ཚག་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། གེཏྟེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༠༩ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མདོ་སྨད་དུ་ཐེབས་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དགོན་ཆེན་ཕྱག་བཏབ། མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ལི་ཐང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྙན་ཞུ་ཕུལ།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༡༠ རྗེ་དབུས་པ་དཔོན་པོ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་འཁྲུངས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་པཎྜི་ཏའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་ཀ་གནང་ཞིང་། ལོ་དེར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཁྲི་ཆེན་ཤར་རྩེ······ ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་འཁྲུངས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༡༡ ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྱ་ཁྱུང་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རི་བོ་ཆེ་རྗེ་དྲུང་གྲགས་པ་ལེགས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་སྔགས་པ་གྲྭ······ ཚང་གི་རྨང་གཞི་ཐུགས་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཆིང་ཡང་ཧྲུ་ནང་གིས་གསེར་སྲང་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱས་སྐུ་འབུམ་མཆོད་རྟེན་ལ་རྒྱ:

ཕེབས་བཞེངས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༧༢ ཀིརྟི་མཆོག་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཛ་རྒོད་ནམ་མཁའ་སེང་གེ་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། འགའ་ཞིག་གིས་འདིའི་རྗེས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལོ་ལ་གསེར་ཁྲིར་ཐེབས་ཞེས་གསུངས། པེ་ཅིན་དུ་བྱང་གྲུ་བྱེ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་བཞེངས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༣ འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སྐྱབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་ཞེས་པའི་འཛའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་ཕུལ།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༤ ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་དང་། གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང》མཛད། ཙོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཙོ་ནེ་དགོན་ཆེན་དུ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲིས《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》བརྩམས། གུ་ཤྲིའི་སྲས་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བྱུར་འདས། བོད་ས་གནས་དང་འབྲུག་པའི་བར་འཁྲུག་ཟིང་བྱུང་།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༧༥ རི་བོ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་འཁྲུངས། ཐེ་པ་འདུལ་འཛིན་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བོད་དང་འབྲུག་པའི་བར་ཆིངས་འགྲིག་མཛད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས《བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག》མཛད།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༦ ཐེ་པ་འདུལ་འཛིན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། མ་ཏི་བ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་དང་། བྱང་ཆུབ་མི་ལ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་གཤེགས། ལ་མོ་གྲགས་རྒྱན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། བྱ་ཁྱུང་དགོན་པར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲིས《རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ》བརྩམས།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༧ ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཆེ་ཤོས་ངག་དབང་བསྟན་པ་འཁྲུངས། ཇུན་གར་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཏང་བའི་སོག་དམག་བོད་དུ་འཇོར། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བསད། སྟག་རྩེ་ཞབས་དྲུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་སྲིད་འཛིན་དུ་བསྐོས། པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ལས་ཕབ། ལོ་གསུམ་རིང་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་དབང་དུ་བསྒྱུར།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༧༨ བདེ་ཐང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་ཚངས་དབྱངས་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ། འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་གཤེགས། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་རྩེ་ནམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་འཆམ་སྒྲོལ་བཙུགས། སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་གིས་བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་རྙིང་དགོན་མང་ཆེ་བ་གཏོར། དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཁག་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲི་སོགས་ཇུན་གར་གྱིས་བཀྲོངས། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད》བརྩམས།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༧༩ སློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དང་། བདེ་ཐང་མཁན་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། གོང་མ་ཁང་ཤིས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ

ཕྲེང་བདུན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དྲུག་པ་ཞེས་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ཐུག་གཡབ་ཆེ་ཚང་ལ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་།

ལྕགས་བྱི། **སྤྱི་ལོ༡༧༢༠** གོང་མ་ཁང་ཤི་ཀྱིས་སྲས་ཅན་ཀྲུང་མངགས་ཏེ་མཚོ་སྔོན་དཔོན་རིགས་དཔུང་དམག་སུམ་སྟོང་དང་བཅས་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབུམ་ནས་དབུས་གཙང་དུ་གདན་དྲངས། སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་བོད་ནས་རང་ཡུལ་དུ་བྲོས། སྟག་རྩེ་ཞབས་དྲུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་བསད། རྒྱ་བོད་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་འདུས་ལོ་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་དུ་རྡོ་རིང་གཉིས་བཙུགས། ཆོས་རྗེ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས།

ལྕགས་གླང་། **སྤྱི་ལོ༡༧༢༡** ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས། དའི་ཆིང་ཝང་དུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་དང་། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ། ལུམ་པ་བ། སྦྱར་ར་བ་བཅས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་། གོང་མ་ཁང་ཤི་ཀྱིས་དའི་ཆིང་ཝང་དུར་ལ་པའི་སེའི་གོ་གནས་གནང་། ཙོ་ནེའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཔར་བསྐོས་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་སྟག **སྤྱི་ལོ༡༧༢༢** འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་ངག་དབང་གྲགས་པ་གཤེགས། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ་གྱི་མདའ་གཡབ་གསེར་འཕྲུ་ཉམས་གསོ་བྱས། པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་དུས་གསུམ་དུ་གོང་མའི་མཚན་བྱང་འབྱོར།

ཆུ་ཡོས། **སྤྱི་ལོ༡༧༢༣** དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འཁྲུངས། མཚོ་སྔོན་གྱི་ཆིང་ཝང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཕྱོགས་ཁག་གིས་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་འཁྲུག་ཟིང་བསླངས་པ་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་བཏང་ནས་ཚར་བཅད། མདོ་སྨད་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་མེར་བསྲེགས། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་པ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་གྲོང་ལང་དུ་གསོན་བསྲེགས་བྱས། གྲྭ་རྒན་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་བཀྲོངས། འདི་ནས་གདན་ས་དགའ་ལྡན་པ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས། གོང་མ་ཁང་ཤི་འདས། གོང་མ་ཡུང་གྲེང་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ༡༣)

ཤིང་འབྲུག **སྤྱི་ལོ༡༧༢༤** ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་གུང་ཐང་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་སྐུ་གཤེགས། པེ་ཅིན་དང་ཉེ་ཞ་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཀྱིས་མི་གྲོང་མང་པོར་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་། གོང་མ་ཡུང་གྲེང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེར་གསེར་ཡིག་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཇའ་ས་དང་། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཕུལ། ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོས། གོང་མ་ཡུང་གྲེང་གིས་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་། སྦྱར་ར་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་ཐའི་ཇིའི་གོ་གནས་སྤྲད་དེ་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

ཤིང་སྦྲུལ། **སྤྱི་ལོ༡༧༢༥** ཆུ་བཟང་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དྭགས་པོ་ཚེ་འཕེལ་མཆོག་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མ་ཡུང་གྲེང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བསྟན་འགྱུར་དཔར་གསར་བསྐོས་ཀྱི་དཔར་ཕུད་ཕུལ། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཟི་ལིང་དུ་སྐུ་ཚབ་ལས་ཁང་གཏོད་འགོ་ཚུགས།

མེ་རྟ། **སྤྱི་ལོ༡༧༢༦** ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་དང་། རྭ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་འཁྲུངས། གོང་མ་ཡུང་གྲེང་གིས་ཁང་

ཆེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་དང་། ང་ཕོད་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་པའི་སེའི་ཕོ་གནས་སྙད་དེ་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། རྩུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་འདས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༢༧ ཁྲི་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་སྤུངས་དགོན་པ་བཏབ། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པ་དང་། ལུམ་པ་བ། སྦྱར་ར་བ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བློན་དའི་ཆེང་པ་དུར་བསད་པ་དང་། ཕོ་ལྷ་བ་གཙང་དུ་བྲོས་དགོས་པ་སོགས་དུས་ཟིང་བྱུང་བར་བརྟེན་མན་ཆེང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་གནས་སུ་བཙའ་སྡོད་ཨམ་བན་གཏོང་འགོ་ཚུགས། རྩུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་བུ་དགའ་ལྡན་ཚེ་རིང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༢༨ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། ཐུག་སྐོམ་པ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་འཁྲུངས། ལ་མོ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཕོ་ལྷ་བའི་དམག་དཔུང་དབུས་སུ་དྲངས་ནས་ང་ལུམ་སྦྱར་གསུམ་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཕོ་ལྷ་བས་གོང་མ་ཡུང་གྲེང་ལ་གསང་བའི་ཡི་གེ་ཕུལ་བ་ལྟར་དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ཁྲི་ཆེན་གུང་ཐང་པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་འཁྲུངས།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༢༩ ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ། ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་། མགོན་གྱི་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དཔལ་སྤུངས་དགོན་པའི་ལྷེབས་བྲིས་ཀྱི་སྐུ་བྲིས་དང་། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཐང་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང《 སུམ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན 》བརྩམས་པའི་དབུ་ཚུགས། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བཀོས་འགོ་ཚུགས། ལི་ཐང་དང་། རྒྱལ་ཐང་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་། མན་ཆེང་བློན་ཆེན་ཨ་ལི་ཏན་ཨམ་བན་འཁོར་ནས་བཀའ་བློན་གསུམ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཀྲོངས། ཅོ་ནེ་དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཙུགས།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༣༠ ཁ་རྡོན་ནང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། མགོན་གྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བཀོས་འགོ་ཚུགས། དའི་ཆེང་པ་དུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་འདས་ཚབ་ཏུ་གཙེན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་བརྟན་ལ་ཐའི་ཇིའི་ཕོ་གནས་གནང་། ར་ཁོ་དཔོན་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་འགྲམ་གྱི་ཚོང་རར་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞེངས། མི་ཉག་མགར་ཐར་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་ནས་དགོན་གྲོང་ཞིག་སྐྱོན་བྱུང་།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༣༡ སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོར་ངས་བསྐོད་པ་རྣམས་རྒྱ་ཁྲིས་རི་མོར་གཞི་མཛད་པའི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐང་ཀ་བཞེངས་གནང་མཛད། སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་དང་། ཅོ་ནེ་བཀའ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་དཔར་བཀོས་ལེགས་སུ་གྲུབ། གཡེར་གཤོང་སྟག་ལུང་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་གཤེགས་ཟེར་བ་སྣང་།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༣༢ ཀརྨ་ཆགས་མེད་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞྭ་དམར་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དཔལ་སྤུངས་ཀརྨ་རིས་ལེགས་ཀྱིས《 རྩིས་གཞུང་ཉེར་མཁོའི་བུམ་བཟང 》བརྩམས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་

སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩེ་མོར་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བློས་བསླངས་བཞེངས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༣༣ གཏམ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། གཡེར་གཤོང་སྔགས་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་གཤེགས། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས《སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག》བརྩམས། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》བརྩམས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་བོད་སྡོད་མན་ཆིང……དམག་དཔུང་མང་ཆེ་བ་ཕྱིར་སློག་བྱས། འབྲུག་པར་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བར་བརྟེན་ཕ་ཇོ་ལྷ་ཁང་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་བོད་ནས་དམག……དཔུང་བཏང་།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༣༤ ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚེ་འཕེལ་གཤེགས། གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ལྷ་སྲས་བཅུ་བདུན་པ་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་དུ་ཕེབས་མདུན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཆོག་པའི་བཀའ་ཕབས། ཁྲི་ཆེན……ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ལ་ཨ་ཆི་ཐུ་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་འཇའ་ས་གནང་། གཡེར་གཤོང་སྔགས་རམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་འཁྲུངས། རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་འབྲུག་པའི་ཆིངས་སྒྲིག་ཏུ་མངགས་ཏེ་ཞི་འཇགས་བྱུང་ཞིང་། ཡོ་ཕྲུག་གཏོང་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༣༥ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་ཐར་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། ཀྲུང་གོའི་སྨན་པ་མཁས་གྲགས་ཅན་ལི་ཧྲི་ཀྲིན་གྱིས་བརྩམས་པའི《རྩོ་སྨན་དཀར་ཆག》ཧྥ་རན་སིའི་ཡི་གེར་བསྒྱུར། གོང་མ་ཡུང་ཀྲེང་གཤེགས།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༣༦ ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དང་། རོང་པོའི་ཚེ་མགོན་བླ་མ་དགེ་འདུན་མཁྱེན་རབ་འཁྲུངས། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ། སྨིན་གྲོལ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྙིངས་སུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ་ཆེ་བ་བཞེངས། . གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྲིར་ཕེབས། (སྤྱིད་ལོ་༦༠)

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༣༧ ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ཞིས་པ་ངག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ་བ། སྨིན་གྲོལ་མཆོག་སྤྲུལ……ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སྐུ་གཤེགས། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གིས《སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར》དཔར་བསྐོས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས། སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེས《བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བརྗོད》བརྩམས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༣༨ བསེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་། རྫོང་དཀར་མ་ཎི་བ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ཏཱ་ཀོ་ཤྲི་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། སྐུ་དཔོན་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཤེགས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས……དང་། བསེ་ཚང་ཁྲི་སྤྲུལ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དར་རྩེ་མདོའི་དངུལ་ཁང་ནས……བོད་ས་གནས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གཏོང་སྒོའི་ཁ་སྐོང་དུ་ལོ་ལྟར་དངུལ་སྲང་ལྔ་སྟོང་གནང་འགོ་ཚུགས། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་འདས། ཉིད་ཟླ་མཁར་དུ་ས་གཡོས་བྱུང་སྟེ་ཞིག

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༣༩ ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འཁྲུངས། སྐལ་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས།

ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ལ་ཧུན་ཤང་གི་གོ་གནས་གནང་།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༩༠ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་དང་། ཁྲི་ངག་དབང་བཟོད་པ། ཡ་རོལ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། སྐྱ་ཕུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་དང་། ཁྲ་དགེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། དཀོན་རྗོར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གིས《ཞལ་སྔ་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁ་སྐོང》བརྩམས། པོ་ལྷ་མི་དབང་གིས་སྐུ་འབུམ་དུ་གསེར་སྡོང་གི་ཏོག་ཏུ་རྒྱ་ཕིབས་བཞེངས། ལོ་འདིར་བོད་ས་གནས་སུ་འབྲུམ་ནད་ཡུན་རིང་བྱུང་།

ལྕགས་ཕག། སྤྱི་ལོ༡༧༩༡ རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གཤེགས། ཞྭ་དམར་དཀོན་མཆོག་དགེ་བའི་འབྱུང་གནས་དང་། གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གཤེགས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས། པེ་ཅིན་དུ་བསྟན་འགྱུར་སོག་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་འགོ་ཚུགས། པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་དཔར་དུ་བརྐོས་པའི་འགོ་ཚུགས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༩༢ ཀརྨ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཁ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་འཁྲུངས། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་པེ་ཅིན་དུ་བསྟན་འགྱུར་བོད་ཡིག་ནས་སོག་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་རྣམས་དཔར་བརྐོས་འགོ་ཚུགས། སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་དཔར་བརྐོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༩༣ འོན་རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྤྲུལ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་ཁྲོད་དབང་པོ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་འཁྲུངས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ཤེས་རབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅོ་ནེ་ནས་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས། འདི་ནས་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་དངུལ་སྲང་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུའི་གྲོན་དཔྱལ་བཏང་ནས་གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་བང་སོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས། བོད་ས་གནས་སུ་སྐར་མ་དུང་ཕོད་ཆེན་པོ་ཤར།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༩༤ ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷ་རི་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས། གྲོ་ཚང་བྲག་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྣམས་འཁྲུངས། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས《གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རྒྱུད་པ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དཀར་ཆག》མཛད། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན》མཛད་གྲུབ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཔར་བརྐོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ། པེ་ཅིན་དུ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་གཡུང་ཧོ་དགོན་དགའ་ལྡན་བྱིན་ཆགས་གླིང་བཏབ།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༩༥ ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། རི་བོ་ཆེ་རྗེ་དྲུང་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ། རིགས་གྲུ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་རྣམས་འཁྲུངས། སྟག་ཚང་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་དང་། འཇའ་ཚོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་གཤེགས། ཧུན་གར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཚེ་རིང་འདས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༩༦ ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྣན་གྲགས་འཁྲུངས། ཞྭ་དམར་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཨ་ཀྱ་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེས་ཧུན་གར་གྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༩༧ འཇོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། ཏ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་

གྲགས་འབྲུངས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུའི་ཐང་ཀའི་ཤིང་དཔར་བསྐྲུན། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་དང་། ཛ་ཧོར་ནམ་མཁའ་སེང་གེས་རྩིས་འགོ་གསར་སྤྲོས་མཛད། བྱ་ཁྱུང་དགོན་དུ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་འདས། དེའི་ཚབ་དུ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དུ་བསྐོས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༤༨ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྡེ་ཁྲི་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཙོ་ནེ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་སྐུ་གཤེགས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བོད་དུ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་བཀོད་པ་ཞིག་ཚད་ལེན་མི་བཏང་། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང》བརྩམས། གི་ཏི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གི་ཏི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། བྱ་ཁྱུང་གསེར་གདུང་གི་རྒྱ་ཕིབས་བཞེངས། ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉམས་གསོར་ཐེབས། ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས《སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག》བརྩམས་གྲུབ།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༤༩ ཞེ་པོ་ལུང་བཟང་ནང་པ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་བློས་བསླངས་རྣམ་གསུམ་གསར་བཞེངས་གནང་འགོ་ཚུགས། ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས《མངའ་རིས་གུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས》མཛད།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༠ ཞེ་པོ་ལུང་བཟང་ནང་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཡང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁྲི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དྲི་མེད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཕུ་ཆིན(傅清)དང་ལབ་ཏུན(拉布敦)གཉིས་ཀྱིས་ཡང་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་དུ་བོས་ནས་སྲོག་ཐོག་བཏང་། ཇུན་གར་བླ་མ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཇུན་གར་གྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༥༡ བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་རྩ་འཛིན་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འགན་བཞེས་གནང་། སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་བཀའ་བློན་བཞི་བསྐོས་ཏེ་བཀའ་བློན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཞི་ཐབས་ཀྱིས་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཙུགས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་འཇའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་གསར་པ་ཕུལ། རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ལ་སྤྱར་ཡོད་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྷ་སྣར་བ་གནང་།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༢ སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཙུགས། སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་བཙུགས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་གནང་བའི་བློས་བསླངས་གསུམ་གྱི་རྟ་བབས་ཆ་ཚང་གསུམ་ཕྱུལ་བ་བློས་བསླངས་སོ་སོར་བསྒྲིགས་ཡོད། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་གནང་། བོད་བཞུགས་བན་ཏི(班第)ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག རྗོ་ཁེ(多尔济)ཨམ་བན་གསར་དུ་འབྱོར།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༥༣ མི་ཉག་བློ་གྲོས་དར་རྒྱས་སྐུ་གཤེགས། འཕྱོངས་རྒྱས་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས《རྩིས་གཞུང་བཻཌཱུརྱ་བཤད་པའི་འཛུམ་དཀར》བརྩམས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག རྒྱལ་བའི་

འཁྲུངས་རབས་བཅས་ཀྱི་ཐང་ཀ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་གསར་བཞེངས་གནང་། ཇུན་གར་གྱི་དཔོན་ཟླ་བ་ཆེས་ཇུན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༥༤ སྟོང་འཁོར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། འཕགས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དང་། ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཚེ་དབང་ནོར་བུ་སྐུ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེས་རྩེ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་མི་རྟག་ལྷུང་གསེབ་ཏུ་སྤོས་ནས་གསར་རྒྱག་གནང་། རྫོ་ཁེ་ཨམ་བན་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག སན་ལ་ཧྲན(沙拉善)ཨམ་བན་གསར་དུ་འཁོར།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༥༥ འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དང་། ར་ཕོ་ཤེས་རབ་ཆོས་འཕྱོར། མི་ཞག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྣམས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེས་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གསར་འདེབས་མཛད། ཤུ་ཨམ་བན་བོད་དུ་འཁོར། སྡེ་དགེ་དང་རྒྱལ་རོང་གཉིས་འཁྲུགས་ནས་རྒྱལ་རོང་ཕམ། མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཇུན་གར་ལ་དམག་བཏང་ནས་དཔོན་ཟླ་བ་ཆེ་བཟུང་།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༥༦ ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཆོག་ནས་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ཕྲོས་བསྐྲུངས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ལྡེབས་བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད། ཝུ(伍弥泰)ཨམ་བན་བོད་དུ་འཁོར།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༥༧ ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེའི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་དང་། སྨན་ཆོས་བདེ་ཆེན་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་སྤྱི་དབྱིངས་ལ་འདས། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། གོར་ཁའི་དམག་དཔོན་གྱིས་བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་འགོ་ཚུགས། ཁྲི་ཆེན་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དགའ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་ཁང་དུ་གོང་མ་རང་གིས་རྒྱུན་བཞེས་ཁྲབ་རྨོག་ཕུལ།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༥༨ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རེབ་ཙ་བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཉི་མ་རྣམས་འཁྲུངས། རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། མཚོ་སྔོན་ཆུ་བཟང་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༥༩ ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དང་། ཤིང་བཟའ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས། སོག་པོ་དགེ་བཤེས་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་འཁྲུངས། གཙང་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས། སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཐམ་དང་སྐུ་སྐྱེར་དངུལ་ཐམ་འཇའ་ས་བཅས་གནང་།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༦༠ རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དང་། གུ་ཤྲི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གཉིས་འཁྲུངས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ》མཛད། གུ་ཤྲི་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས《བསྟན་རྩིས》བརྩམས། ཙོ་ནེ་དཔོན་བསྟན་སྲུང་ཚེ་རིང་གིས་ཙོ་ནེའི་དཔོན་ས་བཟུང་ཞིང་ཙོ་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་འགོ་ཚུགས། ཧོར་ཟླ༡༢ཚེས༡ལ་རྡོ་རིང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཞེས་རང་རྣམ་དུ་གསལ།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༦༡ གོང་པོ་ཕག་མགོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་སྐུ་འཁྲུངས། མགོ་ཀྲུ་མཁན་ཆེན་འཇམ་

དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཞིང་བཀོས་དཔར་སྐྲུན་ལག་རྩལ་གསར་འཛུགས་མཛད། ལོ་འདིའི་བྱམས་སྨོན་སྐྱབས་མཆོད་ཚོགས་པའི་དགོང་མོ་སེར་སྐྱད་གྲྭ་ཚང་མེས་ཆོག

ཆུ་སྟག། སྤྱི་ལོ༡༧༨༢ གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྐུ་གཤེགས། ཧ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་སྟོད་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་གནང་ཤུལ་སུ་ཕེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བློ་སྦྱོང་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན》མཛད། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས《རང་གི་རྟོགས་བརྗོད》བརྩམས། དེ་མོ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་གི་དགོན་པ་བཏབ།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༣ ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྐུ་འཁྲུངས། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་འདས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༤ སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དགེ་ལེགས་དང་། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཞི་ཧོར་དུ་བདེ་མཆོག་གླིང་བསྐྲུན་བཞེངས། བོད་སྟོད་རྒྱ་ལམ་བཙན་པོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༥ མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། བཀའ་འགྱུར་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན་འཁྲུངས། རྗེ་དབུས་པ་དཔོན་པོ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཞི་བསྐྱངས། དབྱིན་ཇིའི་བཟོ་པ་ཀི་ལི་རྷུ་སིས་འཕེལ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་འཁོར་གསར་གཏོད་བྱས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༨༦ གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་ཕུལ། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་མཛད་རིང་སེར་སྐྱད་དུ《དབུ་མའི་སྤྱི་དོན》བསྐྲུར་དུ་དཔར་བཀོས་མཛད། སྨྲམ་ཐག་པ་ཀུན་ཆེ་དབང་དཔལ་འབར་གྱིས《སྟོན་མེད་བུ་རམ་ཤིང་གི་ལྟོན་པ》བརྩམས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༨༧ ཞིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མི་ཕམ་བླ་བ་དང་། དཔལ་མང་ཆུང་བ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་འཁྲུངས། ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ལ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་པཎྜི་ཏའི་གོ་གནས་ཆེ་ལོ་གནང་ཞིང་། སྐུ་མདུན་མཁན་པོ་བསྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་ལ་ཛ་སག་གི་གོ་གནས་དང་བཀའ་ཤོག་བསྐོས། སྙན(莽古赉)ཨམ་བན་བོད་དུ་འཐོར།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༨༨ ཨ་ཀྱ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས། ཨ་ཀྱ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འཁྲུངས། ཤོ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གཤེགས། ཟམ་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའ་དང་། མཁས་གྲུབ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་འཁྲུངས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བླ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ》མཛད།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༨༩ རྗེ་དབུས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་འཁྲུངས། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་དང་། ཞང་ཞུང་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གཤེགས། རྗེ་དྲུང་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཤིང་བཟའ་པཎྜི་ཏས་ར་རྒྱ་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་གསར་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་དགོན་པ་གསར་རྫིའི་རི་ཁྲོད་བཏབ། གདན་ས་བཀྲ་ཤིས

འཁྲིལ་དུ་ཨ་ཁྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་གྱི་འཆམ་དང་ལྷུགས་མཁར་བཙུགས།

ལྕགས་སྟག། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༠ ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་བསྟན་འཛིན་པད་མའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གོ་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་འགོ་ཚུགས། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས《 རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་དཀར་ཆག 》མཛད། འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས《 སྙན་ངག་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་ཞལ་ལུང 》མཛད། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོད་དགའ་ལྡན་དགུན་ཆོས་ཀྱི་ཡོལ་བ་འབུལ་སྲོལ་མཛད།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༡ ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཆུ་བཟང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཞེ་ཧོར་དུ་བོད་ཀྱི་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་གི་འདྲ་བཟོའི་ཕོ་བྲང་འཛུགས་སྐྲུན་གནང་། པེ་ཅིན་དུ་བཀའ་འགྱུར་བོད་སྐད་ནས་མན་ཇུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགོ་ཚུགས། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་རོང་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོར་དམག་དྲངས་འགོ་ཚུགས། འདི་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་དབུས་གཙང་དུ་འབྲུམ་ནད་བྱུང་ནས་ཤི་མཁན་ཧ་ཅང་མང་།

ཆུ་འབྲུག། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༢ ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། ནོ་པ་འདུལ་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཁྲི་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྐུ་གཤེགས། བསྟན་རྩིས་འགའ་ཞིག་ནང་ལོ་འདིར་དངུལ་ཆུ་དྷརྨ་བྷ་དྲ་འཁྲུངས་ཞེས་འཁོད་པ་ཧ་ཅང་ཐ་དྭགས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་། ཁྲི་ཆེན་ཆུ་བཟང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་དུ་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་བཙུགས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༣ ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་དང་། འགྲུང་རོ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན། གླིང་དཀོན་མཆོག་དགྱེས་པའི་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས《 སྙན་ངག་མེ་ལོང 》ལ་འགྱུར་བཅོས་མཛད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤངས་བདེ་ཆེན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། རྗེ་རིང་དགའ་བཞི་བས་ལྷ་ས་དཀྱིལ་འཁོར་སྡིངས་སུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་བཞེངས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༤ འདན་མ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐུ་ཁྭན་མདོ་བ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཐུ་ཁྭན་བྲག་ལུང་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་རྣམས་གཤེགས།

ཤིང་ལུག། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༥ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐུ་ཁྭན་བྲག་ལུང་མཁན་པོ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། དྲན་པ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་རྣམས་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས《 ཤམ་བྷ་ལའི་ལམ་ཡིག 》མཛད། ཨ་མེ་རི་ཀར་དབྱིན་ཇིའི་མི་སེར་སྲིད་ཡུལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དམག་འཁྲུག་ལངས།

མེ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༧༧༦ གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་བཀའ་ཡིག་ཐོག་མར་འཁྱོར། ཨ་མེ་རི་ཀའི་མངའ་སྡེ་བཅུ་གསུམ་དབྱིན་ཇིའི་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་རང་བཙན་བྱུང་ཞིང་དེའི་བསྒྲགས་གཏམ་ཀྱང་སྤེལ།

མེ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༧༧ དེ་མོ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐར་སི་ཆི་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱུད་སྟོད་ཚོགས་ཁང་གསར་རྒྱག་མཛད་དེ་དགའ་ལྡན་དབྱར་ཆོས་ཚུགས།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༧༨ རིབ་ཙ་བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་ཉི་མ་དང་། སེ་ཁྲི་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། དེ་མོ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྗེ་རིང་དགའ་བཞི་བ་གུང་པཎྜི་ཏས་ས་ངན་དུ་དཔྱུང་འཇུག་བྱས། ཕོ་ལྷ་བ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལ་བུ་མེད་སྐབས་ཕུན་ཚོགས་དབང་པོའི་བུ་ནོར་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གུང་གི་གོ་གནས་གནང་།

ས་ཕག། སྤྱི་ལོ༡༧༧༩ སེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་དང་། རིབ་ཙ་བཀའ་འགྱུར་བ་དཀོན་མཆོག་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཁོང་ལ་འཇའ་ས་དང་ཐམ་ཀ་ཕུལ་ཐོག ཕྱག་མཛོད་དྲུང་པ་ཏོ་ཐོག་ཐུ་ལ་ཨེར་ཏེ་མ་ཐུའི་ནོ་མིན་ཧན་དང་། གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོར་མེར་གེན་མཁན་པོའི་གོ་གནས་གནང་། ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཤེགས།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༨༠ ཛ་སྒོད་ནམ་མཁའ་སེང་གེ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བཀའ་བློན་ཐོན་པ་བཏང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེར་སྨད་འདུ་ཁང་དུ་རྡོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བཞེངས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༨༡ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། གྲོ་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ། མཚན་སྒྲོགས་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་རྣམས་འཁྲུངས། ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོར་འཇའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་གནང་། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་འགྲེལ་ཆེན》མཛད། མཚོ་སྔོན་དུ་ཟ་ཡར་གྱི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༨༢ འགའ་ཞིག་གིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་བརྟག ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོས། རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཚེ་དཔག་སྟོང་སྐུ་བཞེངས། འཇོག་རི་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས《ཚལ་གུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག》བརྩམས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་མི་ཏྲ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐང་ཆ་ཚང་གསར་བཞེངས་གནང་།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༨༣ ཐེ་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འཁྲུངས། གཙང་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། བར་སྐོར་ཁ་ནང་ལྷའི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལྗིབས་བྲིས་གསར་བྲིས་མཛད། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད》མཛད། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས《གཏམ་ཚོགས》མཛད། རྗེ་རིང་གུང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་

བཀའ་སློན་དུ་བསྐོས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༤ སྟག་མཚེར་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་ཉི་མ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྲི་གསོལ་ཞུས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འཛའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་གནང་། གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་དང་། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། དབྱིན་ཇིའི་སློབ་གྲྭ་བ་ཕར་ཞིབ་ལྟད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོས།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༥ རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༦ རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་ཆོས་དབྱིངས་ལྷུན་གྲུབ་འཁྲུངས། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སླར་ཡང་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས། ལྕང་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་འཁྲུངས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད》མཛད། ལྷ་སར་འབྲུམ་ནད་ཁྱབས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༧ ཚེ་མོན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་མཚན་སྒྲོགས་མཁན་སློབ་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་འཁྲུངས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར》མཛད། ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས《བྱ་ཁྱུང་གདན་རབས》མཛད། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་གཤེགས། ཏ་ཚག་རྗེ་དྲུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་བཀའ་བློན་བཞིའི་དབུ་འཛིན་དང་སྲིད་སྐྱོང་ལས་རོགས་མཛད།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༨ སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྒྲིན་གྲོལ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དགེ་ལེགས་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་འཁོད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསེར་ཁང་བྱམས་སྐུ་བཞེངས། གོར་ཁའི་དམག་གིས་བོད་ས་གནས་སུ་བཙན་འཛུལ་བྱས། བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་པ་དང་། ཐོན་པ་ཛ་སག རྩིས་དཔོན་རི་ཟུར། ལྷུགས་གྲོང་སྤྱི་ལྷུགས་བཅས་ཆེདས་སྐྱིགས་སུ་མངགས་ཇོང་བྱས།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༩ ཆུ་བཟང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཙན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སྟོབས་ལྡན་སྔགས་རམས་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། དྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་གྲིབ་ཚེ་ཆོག་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང》མཛད།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༧༩༠ བསོད་གྲགས་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༧༩༡ བྱ་ཁྱུང་དགུ་རོང་གྲུབ་ཆེན་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། མ་ཎི་པ་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་རྣམས་སྐུ་གཤེགས། ཏ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་སླར་ཡང་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། གོར་ཁའི་དམག་གིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་གཞིས་ཀ་རྩེའི་བར་དུ་འབྱོར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འཕྲོག་བཅོམ་ཚད་མེད་བྱས།

ཆུ་སྤྲེ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༢ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཧྭ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོར་འཇའ་ས་དང་དངུལ་ཐམ་གནང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《 འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས 》ལ་ཞུས་དག་གནང་སྟེ་དཔར་གསར་དུ་བཀོས། གོར་ཁའི་བཙན་འཛུལ་འགོག་པའི་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འབྱོར། ཐྲ་རན་སིར་པ་ལི་ཀུང་རྟེ་བཙུགས།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༧༨༣ རྫོགས་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ་སྣར་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཆབ་གནང་། གོར་ཁ་བཙན་འཛུལ་དམག་མགོ་སྒྱུར་ནས་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་མཚམས་ཆོད། མན་ཆིང་སྐུ་ཚབ་ཨམ་བན་ཧྥུ་ཁང་ཨན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་དོན་ཚན་ཉེར་དགུ་ཡོད་པ《 ཆུ་གླང་རྩ་ཆིག 》གཏན་འབེབས་བྱས། བོད་སོག་གི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་རྣམས་གསེར་བུམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༧༨༤ འཕགས་པ་ལྷ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དང་། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། ཞེ་པོ་ཞུང་བཟང་ནང་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ཀློང་རྫོལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་། ཨ་ཀྱཱ་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཉི་མ་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས《 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར 》མཛད། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། བོད་དངུལ་ཊམ་དཀར་ནོ་བྱེད་དོ། ནོ་གང་། ནོ་བྱེད་བཅས་དངུལ་དཔར་གསར་འདེབས་བྱས།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༧༨༥ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། གོང་མ་ཆན་ལུང་གཤེགས། ཞེས་བོད་ཡིག་ཐོག་འཁོད་ཀྱང་དེ་མིན་པར་ཁྲི་བཞོལ་མཛད་པ་ཡིན།

མེ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༦ ཞེ་པོ་ཞུང་བཟང་ནང་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཁྲུངས། གཙང་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག ཆུ་བཟང་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་གཤེགས། ཞིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ་བས《 རྩིས་གཞུང་མཁས་པའི་སྙིང་ནོར 》བརྩམ་འགོ་ཚུགས། གོང་མ་ཅ་ཆིང་སྲིད་ཁྲིར་ཕེབས། (སྲིད་ལོ༢༥) བོད་བཞུགས་སུང་ཐུན(松筠)ཨམ་བན་བོད་དུ་འབྱོར།

མེ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༧ གཙང་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་། ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕགས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་འཁྲུངས། སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁ་རྡོར་ནང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཤེགས། ལོ་འདིར་ཡང་བོད་དུ་འབྲུམ་ནད་སླེབས།

ས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༧༨༨ སྟོང་འཁོར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་འདས། ཨེ་རིབ་ཏུ་ཐྭ་འགོག་འཐབ་རྩོད་ཐེངས་དང་པོ་ལངས།

ས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༧༨༩ སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་སྐལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཨ་མཆོག་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ལོ་འདིར་གོང་མ་ཆན་ལུང་གཤེགས། བཀའ་བློན་ཕ་ལྷ་བ་མོན་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་དུ་སོང་། སུང་ཐུན

ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཚབ་ཏུ་གཡིན་ཧྲན(英善)ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བསྡད།

ལྕགས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༠ ཐུབ་དགོན་པ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འགྱུར་གསེར་ཆོས་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། བོད་བཞུགས་གཡིན་ཧྲན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཚབ་ཏུ་ཧད་ཉིང(和宁)ཨམ་བན་འབྱོར། ཧོ་ཨན་གྱི་ཧྲིན་ཏྲུའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀུང་སི་མཇུག་བསྒྲིལ།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༡ ཞ་ལུ་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་དང་། ཐུབ་སྒོམ་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ། བླ་མ་དབུ་མཛད་སློབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུད་སྟོད་སྒྲིག་ཡིག་གསར་འགོད་མཛད། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས《གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང》མཛད། ཧད་ཉིང(和宁)ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་ཚབ་ཏུ་སླར་ཡང་གཡིན་ཧྲན་ཨམ་བན་འབྱོར། ལོ་འདིར་གོར་ཁའི་རྒྱལ་པོ་རཎ་བ་དུར་གྱིས་ཡ་རྩེ་འཛུམ་ལང་གི་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༢ ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཤེགས། མགོན་རྒྱ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐུ་མཆེད་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༨༠༣ ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཟེ་ན་བསྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་དང་། དངུལ་ཆུ་མཁས་གྲུབ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་གཤེགས། གཡིན་ཧྲན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཧྥུ་ཉིང(福宁)ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་བསྡད།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༤ རྫོང་དཀར་པཎྜི་ཏ་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་ཚོན་པོ་མ་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཨ་རོལ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། ཏ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དགེ་ལེགས་གཤེགས། ཧྥུ་ཉིང་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཚལ་པ་ཁ(策拔克)ཨམ་བན་བོད་དུ་འབྱོར། ལྷོ་ཏིང་ཨ་མི་རི་ཁའི་གླིང་གི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་དང་པོ་ཧེ་ཏིས་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༥ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། རི་ཁྲོད་དབང་པོ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གཤེགས། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་བཞེངས། བཀའ་བློན་བ་ཤད་སྒྲ་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་འདས། གཡུས་ཉིང(玉宁)ཨམ་བན་ལྷ་སར་འབྱོར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༨༠༦ ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས། སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྟག་ལུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་ཆོས་དབྱིངས་ལྷུན་གྲུབ་རི་བོ་ཆེའི་ཁྲིར་ཕེབས། ལོ་འདིའི་ས་ག་ཟླ་བའི་འགོར་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་སྔར་མ་གྲགས་པའི་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྱང་བརྩིགས་ཁག་གཅིག་ཞིག་སྐྱོན་བྱུང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༨༠༧ ཞྭ་དམར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐིམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མི་ཕམ་བློ་བ། སོག་པོ་ཆེད་ཞང་ངག་དབང་དར་རྒྱས་རྣམས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་

ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་དགེ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས《སྔ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང་》མཛད་འགོ་ཚུགས། ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མདོ་ཅོ་ནེ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས།

ས་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༨༠༨ ཀ་གསར་ལྷ་ཁྲིམས་པ་བྱང་ཆུབ་རབ་གསལ་དང་། དཔའ་རིས་སྤྲུལ་ཁོ་ངག་དབང་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས། རྒྱལ་དབང་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སེ་ར་སྨད་པའི་མཁན་པོ་མཛད། གཡུས་ཞིང་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་ཚབ་ཏུ་ཝུན་སྦིད(文弼)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད།

ས་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༡༨༠༩ དངུལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཉག་བླ་པདྨ་བདུད་འདུལ་འཁྲུངས། ལྷོ་ཧྲིང་ཨ་མེ་རི་ཁའི་གླིང་གི་མི་སེར་སྐྱོལ་ཡུལ་རྣམས་རང་བཙན་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་རྟ། ཕྱི་ལོ༡༨༡༠ ཐར་ཞུལ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲོ་ཚང་བྲག་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་གཤེགས། ཁྲི་རྒན་ངག་དབང་བཟོད་པ་གཤེགས། པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་ཉམས་གསོ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། རྡོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ》བརྩམས། ཝུན་སྦིད་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་ཚབ་ཏུ་ཡང་ཁྲུན(阳春)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་བསྡད།

ལྕགས་ལུག ཕྱི་ལོ༡༨༡༡ ཏ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། སྟོང་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཡེར་གསེང་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་གཤེགས། དེ་མོ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་འགན་བཞེས་གནང་། གོང་མ་ཅ་ཆིང་གིས་འཛའ་ས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་། འོན་རྒྱལ་སྲས་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་གཤེགས། ཕག་མགོ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འགྲུས་ཀྱིས་ཀོང་པོར་ཐེག་ཆེན་གླིང་རི་ཁྲོད་ཕྱག་བཏབ། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོས། ཡང་ཁྲུན་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་ཚབ་ཏུ་ཧུ་ཐུ་ལི(瑚图礼)ཨམ་བན་འགྱུར། ཤུའི་ནེ་ཙུ་ལ་དང་། པུ་ལ་ཀུ་རང་བཙན་བྱུང་།

ཆུ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༨༡༢ སྟོང་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་བསྐལ་བཟང་འཁྲུངས།

ཆུ་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༨༡༣ ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ར་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་སྒྲུབ་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་། ཧུ་ཐུ་ལི་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་ཚབ་ཏུ་ཞི་མིང(喜明)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད། དབྱིན་ཇིས་ཧིན་རྡུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀུང་སིས་བཙུགས་པ་མཚམས་འཇོག་བྱས། ར་རྒྱ་དགོན་དུ་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བསྐྲུན་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༨༡༤ གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་དང་། གུང་ཐང་མཁའ་འགྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་རིག་འཛིན་དཔལ་མོ་འཁྲུངས། བྲག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད་ཀྱང་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འབྲས་ལྗོངས་སུ་དབྱིན་ཇིས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། དབྱི་རན་དུ་པོ་སི་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བསྐྱར་གསོ་བྱས། ཕ་རན་སིའི་བཙན་འཛུལ་འགོག་པའི་དམག་དཔུང་པུ་ཤིར་སླེབས།

ཤིང་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༡༥ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཚེ་མགོན་བླ་མ་དགེ་འདུན་མཁྱེན་རབ་གཤེགས། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་བསྐོས། གོང་མ་ཅ་ཆིང་གིས་ར་སྒྲེང་དགོན་པ་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེར་འཛིན་བདག་ཏུ་གནང་། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དབྱིན་ཇིས་བལ་ཡུལ་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༡༦ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཙ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་བྱམས་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དང་། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སྐུ་གཤེགས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༡༧ ར་སྒྲེང་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། མི་ཉག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཤེགས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་འགོ་ཚུགས། སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཨ་ཀྱ་ཡེ་ཤེས་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༡༨ སྟོང་འཁོར་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་བསྐལ་བཟང་གཤེགས། སྟག་ཚང་ལྷ་མོའི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བློ་གསལ་གླིང་བཙུགས། ཞབས་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་བལ་ཡུལ་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར》བརྩམས་གནང་མཛད།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༡༩ དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། མི་ཉག་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། གཙང་ཕུག་བླ་དཀར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཁྲུངས། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། མདོ་སྨད་ར་རྒྱ་དགོན་དུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཔར་བརྐོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ། ཁལ་ཁ་གུ་ཤྲཱི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས《ཧོར་ཆོས་འབྱུང་གསེར་ཕྲེང》བརྩམས། ཀོ་ལུན་པི་ཡ་རང་བཙན་ཐོབ་སྟེ་ཀོ་ལུན་པི་ཡ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་བཙུགས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༢༠ སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁམས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཟམ་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའ་གཤེགས། གོང་མ་ཅ་ཆིང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་གནས་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་གནང་། གོང་མ་ཅ་ཆིང་གཤེགས། ཝུན་ཀན་ཨམ་བན་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་ཙམ་བསྡད།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༢༡ ཟམ་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉམས་གསོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ། གོང་མ་ཏའོ་ཀོང་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད། མོ་ཤིས་ཀོ་དང་སྤེ་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། ཤིས་ལྷ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་གྱི་ལས་འགུལ་ཚུགས། ཤིས་པན་ཡ་ལ་འགྱུར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༢༢ སེམས་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་མཆོག་གྲུབ་ཉི་མ་དང་། དཔའ་ཤོད་རག་ར་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། འབའ་ལིང་ཞབས་དྲུང་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གཤེགས། ཞྭ་དམར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས《 རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས 》མཛད། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༨༢༣ གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྐུ་གཤེགས། ཝུན་ཀན(文干)ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་སུང་ཐིང(松廷)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བསྡད། སྨར་ཁམས་དང་ས་ངན་བར་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་བའི་དོན་གཅོད་དུ་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་སོང་། ཨ་མེ་རི་ཁའི་གླིང་དབྱིལ་མར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༢༤ གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཤིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་གཤེགས། དབྱིན་ཇི་དང་འབར་མའི་འཐབ་འཁྲུག་བྱུང་།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༨༢༥ ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཨ་ལག་ཐབས་མཁས་ཚང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཡི་དགས་མཁན་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། པོ་ལི་ཕྲུད་ཡ་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༢༦ ཡི་དགས་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཐུའུ་བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཚོགས་འདོན་གྱི་རྒྱུན་འཛུགས་པ་གནང་། བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་མོན་ཡུལ་དུ་ཞིབ་གཅོད་ལ་མངགས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༨༢༧ ཀ་ཕུག་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཤེགས། ར་རྒྱའི་ཕྱག་མཛོད་བྱམས་པ་གསུང་རབ་ཀྱིས《 རྩིས་གཞུང 》དང《 ལྷ་བསྒྲུབས་གོ་དོན 》བརྩམས། སྐུ་འབུམ་དགོན་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་དུ་བརྐོས་པའི་འགོ་ཚུགས། སུང་ཐིང་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཧུད་ཤན(惠显)ཨམ་བན་བོད་དུ་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༢༨ རྗེ་དབུས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞེས་གཉེན་དང་། སེར་དྲིས་མ་ཏི་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཨུ་ལ་ཀུའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༨༢༩ གཏེར་སྟོན་མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གླིང་པ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གཙང་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མེ་སྐྱོན་བྱུང་།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༨༣༠ བཙན་པོ་ནོ་མིན་ཧན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས《 འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད 》བརྩམས། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཟུར་ཁང་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ཐོག《 ལྕགས་སྟག་ཞིབ་གཞུང 》གསར་འགོད་གནང་། ཧུད་ཤན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཤིན་ཁོའི(兴科)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད། པི་ལི་ཧྲི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས། ཨེ་ཀ་ཏོར་ཕྱུའི་ནེ་ཙུ་ལ་ནས་ལོགས་སུ་ཐོན། ཧྥ་རན་སིས་ཨར་ཅི་རི་ཡ་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༨༣༡ ལ་མོ་ཁྲི་སྤྲུལ་སྐུ་བྲིང་ལྷ་པ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲི་ཆེན་གཙང་པ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད་ཅེས་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༨༣༢ དཔལ་ཆུ་རྣམ་ལྷ་ཊཱ་པོ་འདིར་འཁྲུངས་སམ་སྙམ། ཟམ་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་བསམ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ལ་མོ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། གསེར་ཏོག་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས《 སྐུ་འབུམ་གདན་རབས 》བརྩམས།

ཆུ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༣ ཞབས་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་བསམ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུངས། དྲན་པ་དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས་དང་། བཞད་དཔོན་མཁས་གྲུབ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་གཤེགས། རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《 རྩིས་གཞུང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན 》བརྩམས། སྟོད་དིང་རི་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་། ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་འབྲུམ་ནད་སླེབས། བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས《 མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང 》བརྩམ་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་རྟ། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༤ སོག་པོ་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་འཁྲུངས། དཔལ་མང་ཆུང་བ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་དང་མཚན་སྙིགས་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་གཤེགས། ལྷ་སར་འབྲུམ་ནད་མཚམས་ཆོད། དབུས་གཙང་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ས་གཡོས་བྱུང་། ཤིན་ཁོའི་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཝེན་དབུས(文蔚)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ཙམ་བསྡད། ཨ་ཧྥི་རི་ཁའི་གླིང་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་དབྱིན་ཇིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༨༣༥ གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས《 རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ 》བརྩམས། སྤོ་བོ་ཀ་གནམ་སྡེ་པས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཁྲལ་མ་ཕུལ་བར་བརྩེན་དཔུང་འཇུག་བྱས། ཝེན་དབུས་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཆིན་གླུས(庆禄)ཨམ་བན་འགྱུར། ཚ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས།

མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༦ དཔོན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བྲ་ཉིའི་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེས《 སུམ་རྟ་པའི་འགྲེལ་པ་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ 》བརྩམས། ཆིན་གླུས་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཀོན་ཧྲང་པའོ(关圣保)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་བསྡད།

མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༧ དཔལ་མང་ཆུང་བ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དབྱིན་ཇིའི་ཁྲིམས་བཟོ་ལས་འགུལ་བྱུང་།

ས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༨ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་མཁན་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ། ཡི་དགས་མཁན་སྤྲུལ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རེབ་ཀོང་བཀའ་འགྱུར་བློ་བཟང་ཉི་མ་རྣམས་གཤེགས། ཨ་ཧྥི་རི་ཁའི་གླིང་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཧོ་ལན་མི་རིགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་འགོག་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱས།

ས་ཕག ཕྱི་ལོ་༡༨༣༩ ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན་དང་། རེབ་ཀོང་བཀའ་འགྱུར་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ། ཐུའུ་བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་དབང་ཕྱུག བཙན་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། གླིང་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། ཀོན་ཧྲང་པའོ་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་མང་པའོ(孟保)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད།

ལྕགས་བྱི། ཕྱི་ལོ་༡༨༤༠ སྨོ་མང་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་དང་། དཔའ་རིས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རབ་གསལ་འཁྲུངས། རི་བོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ལེགས་གྲུབ་གཤེགས། དིས་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས《 སྨན་དཔེ་ཤེལ་གོང་དང་ཤེལ་ཕྲེང 》བརྩམས། གོང་ཀྲའུ་ཏུ་དབྱིན་ཇིའི་ཉལ་ཐ་འགོག་པའི་འཐབ་རྩོད་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༡ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དབུས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་སྐུ་གཤེགས། རི་བོ་ཆེ་འཕགས་མཆོག་ཆོས་དབྱིངས་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། སྒོ་མང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ལ་དྭགས་དང་སིང་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བར་བརྟེན། བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་དང་། མདོ་མཁར་བ་འགྱུར་མེད་ཚེ་དབང་བཏང་ནས་དཔུང་འཛུག་བྱས།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༨༤༢ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་མཆོག་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། གོང་མ་ཏཱའོ་ཀོང་གིས་འཇའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་གནང་། བོད་ས་གནས་དང་ལ་དྭགས་བར་ཆིངས་ཡིག་བཞག རྙིང་པའི་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཧའི་ཕུའུ(海濮)ཨམ་བན་འཕྱོར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་བསྡད། མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་དང་དབྱིན་ཇིའི་བར་ནན་ཅན་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ནས་ཞང་ཀང་མི་སེར་སྤྱིལ་ཡུལ་དུ་གྱུར།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༣ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཐེབས། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》མཛད་པའི་འགོ་ཚུགས། བཤད་སྒྲ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། ཧའི་ཕུའུ་ཨམ་བན་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་ཚབ་ཏུ་རྙིང་པའི་ཨམ་བན་འཕྱོར་ཞིང་། དེ་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཆིའི་ཧྲན(琦善)ཨམ་བན་འཕྱོར་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བསྡད།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༨༤༤ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། བཀའ་འགྱུར་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་འཛིན་གཤེགས། སྟོབས་ལྡན་ཐུགས་རམས་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཆིའི་ཧྲན་ཨམ་བན་གྱིས་གོང་མ་ཏཱའོ་ཀོང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་བརྟེན་གོང་མས་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲིད་ཁྲི་ནས་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དུ་རྒྱང་འབུད་བྱས། སྲིད་ཀྱི་ཐམ་ཀ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་ཕུལ་ཏེ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དགུ་རིང་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། གུང་གོ་དང་ཨ་རིའི་བར་འདྲ་མཉམ་མིན་པའི《ཝང་ཞའི་ཆིངས་ཡིག》ཞེས་པ་བཞག

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༥ གསེར་ཏོག་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བའི་ཕྲེང་བ》བརྩམས་གྲུབ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། ཆིའི་ཧྲན་ཨམ་བན་རྣམ་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་ཉེར་བརྒྱད་པ་བཀོད་གནང་མཛད་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རྗེས་སུ་ར་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། གོང་མས་འཇའ་ས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༦ ཉེ་དགེ་འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རྙིང་མ་གཤེགས། ཟེ་བོ་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཤེགས། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས《ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར》བརྩམས། ཨ་མེ་རི་ཀས་མེ་ཤི་ཀོ་ལ་བཙན་འཛུལ་དམག་འཁྲུག་བསླངས། མར་ཁེ་སི་དང་ཨེན་གེ་སིས་སྤུ་ལུ་སར་ལ་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ལག་བསྟར་ལྷན་ཚོགས་བཙུགས། སྟག་ཁ་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེ་བས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞིག་སྐྱོན་བྱུང་།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༨༤༧ མཚན་སྒྲོག་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། སྟོབས་ལྡན་ཐུགས་རམས་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་

མཆོག་སྟོབས་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་…… ཕེབས། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་བྲག་གཡབ་ཞིབ་དཔྱོད་དུ་ཐོན། ཆིའི་ཧྲན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཕིང་ལེན(斌良)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་གཅིག་བསྡད། ལི་པི་ཡ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། རྟོར་འབྲུག་སྟོན་མ་ལངས། དགེ…… དགོན་མང་པོ་བཅོམ།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༨ རྗེ་གསེར་ཁང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། ཞྭ་དམར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཏཱ་ལ་ཏ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཀྱང་ཟླ་བ་ངོ་གཉིས་ཙམ་ལ་སྐུ་གཤེགས། ཕིང་ལེན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་མུ་ཐེང་ཨེ(穆腾额)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་བཞི་བསྡད། ཧྥ་རན་སི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ས་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༩ ཁྲི་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་དང་། ཀིརྟི་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕགས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རྣམས་གཤེགས། ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གོ་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ལྕང་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉི་མ…… རྣམས་འཁྲུངས། དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། ལོ་མ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༥༠ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བདེ་ཐང་མཁན་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། འགྱུང་རོ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། གོང་མ་ཏཱའོ་ཀོང་འདས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༨༥༡ ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གཤེགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ལོ་འདི་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་དབྱར་ཁའི་རིང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་བཞུགས་ཏེ། གཞུང་དོན…… ཞབས་གྲས་ཁག་གཅིག་གཏན་འཛུགས་སྡོད་སྒྲོལ་ཚུགས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསོར་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ…… དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་མངགས་གཏོང་གནང་། གོང་མ་ཞན་ཧྥུང་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ་༡༣)

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༥༢ ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། བྲག་གཡབ་དགོན་དུ་ཆུང་ཚང་ཕྱོགས…… གཏོགས་ཕྱུག་མཛོད་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ནང་འཁྲུག་བསླངས། མུ་ཐེང་ཨེ་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཧེ་མེའི(海枚)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ཙམ་བསྡད།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༨༥༣ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་མིང་གནས་དང་། འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་གནང་། འབའ་ཐོགས་དཔོན་ཤང་རྒྱ་ལོ་ཡེ་དང་བཀའ་བློན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་གཉིས…… བྲག་གཡབ་ཞིབ་དཔྱོད་དུ་ཐོན། ཧེ་མེའི་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཧོ་ཐེའོ་ཧོ(赫特贺)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་བཞི་བསྡད།

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༨༥༤ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། གོང་མ་ཞན་ཧྥུང་གིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲོག་ཤིང་འགྱུར་ལྷ་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཅེས་འཁོད་པའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་པེན་ཤུལ།

ཤིང་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༨༥༥ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇིགས…… མེད་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ར་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྣར་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས། གོར་ཁཱ་སྣར་

ཡང་བོད་ལ་བཙན་འཇུལ་དམག་འཁྲུག་བསླངས།

མེ་འབྲུག ཕྱི་ལོ་༡༨༥༦ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བསྐལ……བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག སྟག་མཆོར་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། གོར་ཁ་དང་བོད་ཀྱི……དབར་དམག་མཚམས་འཇོག་པའི་ཆིངས་བཞག དབྱིན་ཇི་དང་ཧྥ་རན་སིས་ཀྲུང་གོའི་ཀོང་ཀྲུའུ་དང་། ཐེན་ཅིན། པེ་ཅིན་བཅས་མཚོ་འགྲམ་གྱི་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་དབང་ཆ་ཕྲོགས། ཉལ་ཐ་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་།

མེ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ་༡༨༥༧ སྐུ་མཆེད་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས……བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་མཆོད་གར་བཙུགས། ཧོ་ཐོའི་ཧོ་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་མན་ཆིན(满庆)ཨམ་བན་འཁོར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད། རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་ཇིའི་དབང་བསྒྱུར་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུགས། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀུང་སི་མཇུག་བསྒྲིལ།

ས་རྟ། ཕྱི་ལོ་༡༨༥༨ རྒྱ་ཡག་བསྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས། དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་འཇམ་དབྱངས……བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། རོང་པོ་བསྐལ་བཟང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ཚུ་བཟང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་རྣམས……གཤེགས། རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲིབ་བྲལ་མཁན་པོའི་འགན་བཞེས་གནང་། ཀྲུང་གོ་དང་། དབྱིན་ཇི། ཧྥ་རན་སི། ཨུ་རུ་སུ། ཨ་རི་བཅས་ཐེན་ཅིན་ཆིངས་ཡིག་དང་། ཀྲུང་གོ་དང་ཨུ་རུ་སུ་བར《ཨེ་ཧུའི་ཆིངས་ཡིག》བཅས་བཞག

ས་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༨༥༩ བྲག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན……འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རུ་ཕེབས། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཇེ་རིང་བཀའ་བློན་ནོ་ར་མདོར་ཞིབ་གཅོད་དུ་མངགས། མན་ཆིན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཁྲུང་ཧྲི(崇实)ཨམ་བན་འཁོར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད། སུ་དབྱི་ཧྲིར་མིས་བཟོས་གཙང་པོ་བཟོ་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༡༨༦༠ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དམ་ཆོས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་རུ་ཕེབས། ཁྲི……ཆེན་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དུ་ཕེབས། ཀྲུང་གོ་དང་ཨུ་རུ་སུའི་བར་པེ་ཅིན་གྱི་ཆིངས་ཡིག་བཞག ཀྲུང་ཧྲིང་གིས་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་ཧྲི་ཞེ་ནས་དུ་ཧྥ་རན་སི་འགོག་པའི་འཐབ་འཁྲུག་ལངས།

ལྕགས་བྱ། ཕྱི་ལོ་༡༨༦༡ ཆེ་མོས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འཁྲུངས། རྫོང་དཀར་ཆུང་བ་འཇིགས……མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་དུ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ཚོ་ག་བཙུགས། ཁྲུང་ཧྲི……ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཅིན་ཝུན(景纹)ཨམ་བན་འཁོར་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བསྡད། གོང་མ་ཞན་ཧྥུང་འདས། ཨ་རིར་ལྷོ……བྱང་དམག་འཁྲུག་བྱུང་། མོ་ཤིས་ཀོ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཧྥ་རན་སིར་འགོག་རྒོལ་དམག་འཁྲུག་བྱས། དབྱི་ཏཱ་ལི་རྒྱལ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ……བཙུགས།

ཆུ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༡༨༦༢ སྡེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་གཤེགས། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐུ……གཤེགས། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་རིགས་གྲྭའི་གཏོང་སྒོའི་སྐོར་ལ་དུས་ཟིང་བྱུང་ནས་དེ་ཡིའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བོད་ཟླ་དགུ་པ་བར་

འཁྲུངས་ཤིང་། དགའ་འབྲས་དྲུང་སྐྱི་བཅས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེར་ངོ་རྒོལ་སྲིད་འགྱུར་གྱི་དུས་ཟིང་བསླངས་སྐབས··· བྱང་ལམ་ནས་སྐུ་འབུམ་བརྒྱུད་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་དུས་ཟིང་གི་ནང་སྐུ··· བསྒྲོངས། བཀའ་ཟུར་བཤད་སྒྲ་བ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། གོང་མ་ཐུང་ཀྲི་ཆིང་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད།

ཆུ་ཕག **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༣** རྫོང་དཀར་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ··· མཚོ་འཁྲུངས། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉག་རོང་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཉག་རོང་དབང་དུ་བསྡུས། མཚོ··· སྔོན་དུ་ཧོས་ཧོས་དང་ཟ་ལར་གྱིས་དམག་འཁྲུག་བསླངས་པར་ཨ་ཀྱ་རིན་པོ་ཆེས་འགོག་རྒོལ་དམག་དོན་གྱི་བཀོད་འདོམས་གནང་སྟེ་ སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་སྲུང་སྐྱོང་མཛད་དགོས་བྱུང་། དབྱིན་ཇི་དང་འབྲུག་པའི་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བའི་ནང་འབྲུག་པར་རྒྱལ་ཁ··· ཐོབ། ཧྥ་རན་སིས་ཀམ་པོ་ཛ་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བསྒྱུར།

ཤིང་བྱི། **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༤** སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རང་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྡེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ··· དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་འདས། དེའི་ཚབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་སྡེ་དྲུག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཤིང་། གོང་ མ་ཐུང་ཀྲིས་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་འཛིའུ་ས་དང་ཐམ་ཀ་གནང་།

ཤིང་གླང་། **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༥** ཐུག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས《མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ》 བརྩམས་གྲུབ། གོང་མ་ཐུང་ཀྲིས་ཉག་རོང་གི་དམག་དོན་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་ཉག་རོང་ས་ཁུལ་རྣམས་བོད་ས་གནས་སྲིད··· གཞུང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་གནང་ཞིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་འདྲེན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས··· ཀུན་ཁྱབ་ཞེས་འཁོད་པའི་ཡིན་གནང་།

མེ་སྟག **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༦** ལྷང་ལྷུང་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བླ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད··· འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། དངུལ་ཆུ་རྣམ་ཧྲ་ཊས《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང》མཛད། སྲིད་ཟུར་ར་སྒྲེང་རིན་པོ་ ཆེ་དང་། ཅིན་ཨམ་བན་ལྷན་རྒྱས་སུ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ལ་སྐུ་དོན་སྐོར་བཀའ་མོལ་མཛད་ཀྱང་ཐུགས་བཞེད་ ལྟར་མ་བྱུང་སྔར་ར་སྒྲེང་དུ་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ། ཨ་རི་དང་ཧྥ་རན་སིས་སྔ་རྗེས་སུ་ཁྲའོ་ཞན་ལ་བཙན་ འཛུལ་བྱས་ཀྱང་ཕམ་ཉེས་བྱུང་།

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པ། **མེ་ཡོས།** **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༧** ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཤར་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་མི་རིང་བར་དགའ་ལྡན གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སེར་སྨད་གོང་པོ་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤར་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས། འོ་རྫོང་པཎྜི་ཏས《རྩིས་གཞུང་རྣམ་ གསལ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ》མཛད། (འདས་ལོ་༢༧༩༧) ཤར་རྩེའི་མཁན་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བསྐོས། ཇུ་ ཙུ་སུ་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། འཇར་མན་རྒྱལ་ཕྲན་བྱང་མ་བཙུགས།

ས་འབྲུག **སྤྱི་ལོ་༡༨༦༨** ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གཙང་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གཤེགས། ཏཱ་ ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས། སྦྱིན་བདག··· འཕགས་པ་ལྷ་དང་དགའ་འབྲས་དྲུང་སྐྱིས་ཞུས། ཅིན་འུན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཨེན་ལིན(恩麟)ཨམ་བན་འོང་རྒྱུ་ ཡིན་ཀྱང་ལྷ་སར་མ་འབྱོར། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་བཀའ་བློན་བསྐོས་ཏེ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཕེབས་ཞུས། རི་ཡིན་

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༦༩ ཨ་ཀྱཱ་ཡེ་ཤེས་བསྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། གཙང་གད་གོར་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་རྒྱ་མཚོས《གཙང་མིག་དམར་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར》བརྩམས། ཨིན་ཡིན་ཨམ་བན་ལྷ་སར་འབྱོར། ཅིན་ཕུན་ཨམ་བན་གནས་དབྱུང་བྱས། འབའ་ཐང་ཁུལ་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཟླ་དཀྱིལ་དུ་ས་གཡོས་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་བྱུང་། ཨ་རབ་ཨེད་ཅིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སུ་དབྱི་ཧྲི་མིས་བཟོས་གཙང་པོ་བཟོས་པ་འདི་ཡོར་གྲུབ་ནས་གྲུ་གཟིངས་ཆེན་པོ་གཏོང་འགོ་ཚུགས། བཤད་སྒྲ་བ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་དབུས་མདའ་དཔོན་ནས་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། རྒྱ་གར་གྱི་ཆབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མ་ཧཱ་ཏྨ་གནྡྷི་འཁྲུངས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༨༧༠ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཁྲུངས། གཏེར་སྟོན་བདེ་ཆེན་ཞིག་པོ་གླིང་པ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཧྥ་རན་སི་པྲུ་ཤིར་བཟོ་པའི་ངོལ་ལངས་བྱུང་ནས་ཧྥ་རན་སི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། ཕྲུ་ཤེ་ཡ་དང་ཧྥ་རན་སི་བར་དམག་འཁྲུག་གི་འགོ་ཚུགས། འཛར་མན་དུ་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༨༧༡ ཨ་ཀྱཱ་རྡོ་རྗེ་ཐོག་བྲུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཀརྨ་པ་མཁའ་ཁྱབ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་བྱང་རྩེའི་ཁྲི་དང་། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ་ཤར་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས། བཀའ་བློན་སྐྱི་ཕྲུབ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དང་། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་དགའ་ལྡན་ལ་དམག་དྲངས་པའི་དུས་ཟིང་བྱུང་། མི་རིང་བར་སྐྱི་མཁན་རང་སྒྲོག་བཅད། བཤད་སྒྲ་གནས་དབྱུང་བཏང་།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༧༢ སྲིད་སྐྱོང་སྡེ་དྲུག་རྡོ་རྗེ་ཐོག་བྲུ་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས། ཟླ་བ་བཞི་པའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ནས་སྲིད་དོན་འགན་བཞེས་གནང་།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ་༡༨༧༣ ལ་མོ་ཞབས་དྲུང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་འཁྲུངས། ཕྱོ་ཚང་བྲག་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཕྱོ་བླ་ཁོ་སྤྲུལ་སྐུ་རིག་འཛིན་བློ་གསལ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་སྲིད་དོན་འགན་བཞེས་གནང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེར《ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ》ཀྱི་ལུང་གནང་སྐབས། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་རྫོགས་པ་ན། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཚུལ་རང་རྣམ་ལས་གསལ། སྨག་དགེ་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས《ཐུ་འགྱུར་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས་གྲུབ། ཨིན་ཤིང་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཁྲིན་ཅིས(承继)ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་གཅིག་བསྡད།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༨༧༤ ཞྭང་སྐུ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་གཤེགས། ཁྲིན་ཅིས་ཨམ་བན་འདས་ཚབ་ཏུ་སུང་ཀུའི་ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་ཙམ་བསྡད། གོང་མ་ཐུང་ཀྲི་འདས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༨༧༥ ཞྭང་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། མགོན་ཀུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་རྣམས་གཤེགས། རྟ་ཚག་རྡོ་རྗེ་ཐོག་བྲུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། གོང་མ་ཀྭང་ཞུའི་གོང་མའི་ཁྲིར་འཁོད། (སྲིད་ལོ་༣༩)

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༧༦ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། གྱོ་ཚང་ཐུག་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ནོར་བུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དབྱིན་ཇིས་སྨར་ཡང་འབྲུག་ཡུལ་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༧༧ གཙོས་ཁྲི་སྨྲལ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སེང་གེ་གཤེགས། ཏ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ལ་གོང་མ་ཀུང་ཞུས་ཀྱིས་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་གོ་གནས་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་གནང་། ཐུག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་ཐུག་གཡབ་དགོན་པར་བསྟན་རྒྱས་གླིང་གི་འཆམ་རྒྱག་སྲོལ་ཐོག་མར་བཙུགས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༧༨ ཕ་བོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོ་འཁྲུངས། མགོན་ཀྱཱ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུངས། ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས《སྨན་གྱི་ལག་ལེན་ཟིན་ཏིག》བརྩམས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༧༩ བསེ་ཚང་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རབ་རྒྱས་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས། དཔའ་རིས་སྦྲུ་ཕོ་ངག་དབང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མས《དག་ཏིག་དགོན་གྱི་དཀར་ཆག》བརྩམས། སུང་ཀྭའི་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཟེ་སླང་དེ(色楞额)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་བསྡད།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༨༠ བསེ་ཚང་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འདི་ལོའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས༢༥༧༠༠ ཡོད་ཚུལ་ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ། ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཁྲུངས།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༡ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྨིས་སྙིང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཀྱི་རྡོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༢ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཐུག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཁྱེན་རབ་ལུང་རིགས་མཁས་བཙུན་རྒྱལ་མཚན། ཞྭ་དམར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༨༨༣ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཁྲུངས། དཀྱིལ་ཁང་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས《པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར》བརྩམས། རེབ་གོང་ཤོག་ཁག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམག་སོག་པོ་ཆེང་ཡང་གི་སྡེ་ཐོག་ཏུ་དྲངས། གསེར་གླིང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་མེ་རི་འབར་གས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་ལས་མཚོ་གྲུ་དུ་མ་མཚོ་གཏིང་དུ་ནུབ་ནས་མི་གྲངས་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཙམ་ཤི།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༤ རྗེ་ཤྲིས་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཧྥ་རན་སིས་ཀྲུང་གོ་དང་ཡིད་ཐེ་ནམ་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། ཀྲུང་གོ་དང་ཧྥ་རན་སི་བར་ཐེན་ཅིན་ཆིངས་ཡིག་བཞག

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༨༨༥ ཟེ་སླང་དེ་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཝུན་ཧྲོ(文硕)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད། འབར་མ་རྒྱལ་ཁབ་དབྱིན་ཇིའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་གཅིག་ཏུ་གྱུར།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༨༦ ཏ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་དང་། ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་བཞེས་གནང་། ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་

ཕེབས། དབྱིན་ཇིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་ཐེངས་དང་པོ་བྱེད་འགོ་ཚུགས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༨༨༧

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༨༨༨ ཐུག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྟོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཐར་ཤུལ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཞུན་ཧྲོ་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཁྲང་གེང(长庚)ཨམ་བན་འཕྱོར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད། དབྱིན་ཇིས་ཕག་རིར་བཙན་འཛུལ་བྱས་ནས་དབྱིན་བོད་དམག་འཁྲུག་བྱུང་།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༨༨༩ ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད་དང་། མཁན་པོ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སོག་པོ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས《ཧོར་གྱི་ཆོས་འབྱུང》བརྩམས། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་དང་། བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་པ། བཀྲས་ཁང་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་བཅས་གཞུང་དོན་སྐོར་གནས་དབྱུང་བཏང་། ཧྲིན་ཐའི(升泰)ཨམ་བན་དང་བཀའ་བློན་ལྷ་སྒྲུ་སོགས་བཏང་ནས་བོད་དང་དབྱིན་ཇིའི་བར་ཆིངས་ཡིག་བཞག

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༨༩༠ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཀིརྟི་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཧྲིན་ཐའི་ཨམ་བན་དང་། དབྱིན་ཇིའི་ངོ་ཚབ་མོ་ལུག་ལར་བཅས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་འཕྱོར་ནས་ཀྲུང་གོའི་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་སྐོར་ལ་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བརྒྱད་བཞག

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༨༩༡ གུང་ཐང་མཁའ་འགྲོ་མ་རིག་འཛིན་དཔལ་མོ་གཤེགས། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ལ་ཧི་ཐུན་ཤན་སིའི་གོ་གནས་དང་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་གནང་། ཀླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས《གུང་ཐང་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྣམ་ཐར》མཛད། ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་གྱིས《ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》བརྩམས། གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས《སུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ》བརྩམས། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་རྒྱ་བོད་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱོད། ཧྲིན་ཐའི་ཨམ་བན་འདས་ཚབ་ཏུ་ཁུའི་ཧྭན(奎焕)ཨམ་བན་འཕྱོར་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བསྡད།

ཆུ་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༨༩༢ ཞང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འཁྲུངས། རྗེ་དགེ་གཏེར་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་གཤེགས། གུང་ཐང་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་དབང་མོ་འཁྲུངས།

ཆུ་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༣ ཀླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས《བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཇོ་ར་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས》བརྩམས། བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས༡༢དང་ཚེས༡༧ཉི་ནུབ་ནས་སང་ཉི་དྲོས་བར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་བཅོ་ལྔ་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་ལ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་རྐྱེན་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དཔངས་སུ་འདོམ་གང་ཙམ་གས་སྐྱོན་དང་། མདོ་སྨད་མགར་ཐར་ས་ཁུལ་དུ་དགོན་པ་དང་ཇོང་ཞིག་སྐྱོན་བྱུང་། གྲོ་མོའི་ཚོང་ར་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ། སྨྲག་ཏར་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱིན་བོད་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་ཡོད་པ་བཞག མའོ་ཙེ་ཏུང་འཁྲུངས།

ཤིང་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༨༩༤ ཐུའུ་བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཀྲུང་གོ་དང་རི་པིན་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཞིང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཀྲུང་རི་མ་ཀོན་ཆིངས་ཡིག་བཞག

ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ༡༨༩༥ ཐག་ཕུང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་འགན་བཞེས་གནང་འགོ་ཚུགས། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས《རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས》བརྩམས། ཀྲུང་རི་མཱ་ཀོན་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ཐའི་དབན་རི་པིན་ལ་ཤོར། ཞབས་དྲུང་ནན་ཁྲིན་ཀླེན་གྱིས་དམག་སྲིད་བསྐྱངས། མཚོ་སྔོན་ཁུལ་ནས་མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་འཁྲུག་པ་བྱུང་།

མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༨༩༦ སེར་དྲིས་མ་ཅི་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། རྫོང་དཀར་མ་ཅི་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགོན་དུ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཁུའི་ཧྲོན་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཝུན་ཧེ(文海)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ལྔ་བསྡད། གོང་པོ་དང་རྒྱལ་རོང་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་གོང་པོ་དགའ་ཆགས་གཞིས་ཁང་ཞིག བོད་ཟླ་༡༠ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་དགོང་ཛ་ཁར་བལ་ཡུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་རྐྱེན་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོར་སྐར་ཡང་གས་སྐྱོན་བྱུང་།

མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༨༩༧ གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞིང་བཟའ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག བླ་ཕོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་གཤེགས། གོང་པོ་དང་སྦྲ་ཆེན་ཁུལ་དུ་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་༡༢ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ས་གཡོས་བྱུང་སྟེ་རྫོང་ཁང་ཞིག་ཚབས་ཆེ།

ས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ༡༨༩༨ ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཞིང་བཟའ་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཐུའུ་བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་སྐལ་བཟང་དམ་ཆོས་ཉི་མ། རྫོང་དཀར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འཁྲུངས། རྒྱལ་ནང་དུ་ཁང་ཡོའུ་ཝེ་སོགས་ཀྱིས་བསླངས་པའི་ལེགས་བཅོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱུང་། ཨ་མེ་རི་ཀ་དང་ཤི་པན་ཡ་བར་དུ་དམག་འཁྲུག་ལངས་ཏེ་ཤི་པན་ཡ་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་།

ས་ཕག ཕྱི་ལོ༡༨༩༩ དེ་མོ་སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་པ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ལ་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བསླངས་ཏེ་དབུ་ཉེས་བྱུང་། ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས《སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག》བརྩམས། ཝུན་ཧེ་ཨམ་བན་འདས་ཚབ་ཏུ་ཆིན་ཧྲིན(庆善)ཨམ་བན་བསྐོས་ཀྱང་རིང་མིན་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་ཡུས་ཀང(裕钢)ཨམ་བན་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་བསྡད། འདི་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཨ་མེ་རི་ཀས་ཧྥི་ལུས་པིན་གྱི་མི་གྲངས་ཁྲི་དྲུག་ཙམ་བསད།

ལྕགས་བྱི། ཕྱི་ལོ༡༩༠༠ ཁྲི་ཆེན་གཙང་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པེ་ཅིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེམས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ་ཚེམས་དེ་ཧྭ་ཤང་ཞིག་གིས་བདག་གཉེར་མཛད། རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་དམག་དཔུང་གིས་ཀྲུང་གོར་དཔུང་འཛུལ་བྱས་པར་བརྟེན་དབྱི་ཧོ་ཐོན་གྱིས་དེར་འགོག་རྒོལ་བྱས་ཀྱང་པེ་ཅིན་དང་ཐེན་ཅིན་ཤོར་ཏེ་གོང་མ་ཀོང་ཞུས་དང་མ་ཡུམ་ཚེ་ཤིས་ཐའི་ཧོའུ་གཉིས་ཤིས་ཨན་དུ་བྲོས་བྱོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་སྒོ་མང་མཚན་ཞབས་རྡོ་རྗེ་ཡིབ་ཨུ་རུ་སུ་གོང་མ་ཧྲ་ཧྲོང་སར་འཚམས་འདྲིར་མངགས།

ལྕགས་གླང་། ཕྱི་ལོ༡༩༠༡ སེ་ཏག་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཤེགས། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་བརྒྱད་མཉམ་འབྲེལ་དམག་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། སློག་སྒྲོད་དངུལ་སྲང་དུང་ཕྱུར་བཞི་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཕྲེར། ལྕགས་གླང་ཆིངས་ཡིག་བཞག སྐྱེ་མོ་ས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་

བྱུང་སྟེ་མི་གྲོང་མང་པོར་གནོད་འཚེ་བྱུང་། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་སྟོད་ལུང་ཁུལ་དུ་ས་རྡིབ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཆུ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༠༢ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་འཁྲུངས། ལ་མོ་གསེར་ཁྲི་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། སྨོ་མང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས《ཨ་ཁུ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》བརྩམས། ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས《ལམ་ཁྲིད་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད》བརྩམས། གཡུས་ཀང་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ཡིའུ་ཐའི(有泰)ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བསྡད།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༠༣ གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས《སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གདན་རབས》བརྩམས། རྫིས་ཚ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་དགོན་གསར་དུ་ཆགས་ཤིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོད་གྲྭ་ཚུགས། གམ་འབྲས་མཐའ་མཚམས་སུ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔུང་གིས་བཙན་འཛུལ་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་པ་དང་། ཞོལ་ཁང་། ཆང་ཁྲིམ་པ། རྟོར་ཁང་བཅས་གནས་དབྱུང་ཐོག་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་བཙོན་འཇུག་དོ་དམ་བྱས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༠༤ ལ་མོའི་གསེར་ཁྲི་མཆོག་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་ལུང་རྟོགས་ཉི་མ་འཁྲུངས། ཨེ་ཤ་ཡ་གླིང་ཤར་མའི་བཙན་བདག་གོ་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་རི་པིན་དང་ཨུ་རུ་སུ་བར་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ་ཨུ་རུ་སུ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། དབྱིན་ཇི་དང་ཨུ་རུ་སུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱི་རན་དང་། ཨ་ཧྥ་གྷན། བོད་བཅས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱུའི་དོན་དུ་གསང་བའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག དབྱིན་ཇིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ཏེ་ལྷ་སའི་ནུབ་སྐད་ཆུ་ཤུལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་བྱང་བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་སོག་ཏཱ་ཁུ་རལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་།

ཤིང་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༥ གི་རྟི་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གཤེགས། གི་རྟི་མཆོག་སྤྲུལ་བསྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ཀུན་དགའ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དབྱིན་ཇིས་བཙན་འཁྲིད་ཞུས་རྐྱེན་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་གྱིས《ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་ཐར》བརྩམས།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༦ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སོག་པོ་ཏཱ་ཁུ་རལ་ནས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ཡིའུ་ཐའི་ཨམ་བན་ཕྱིར་ལོག་གི་ཚབ་ཏུ་ལན་གཡུས(联豫)ཨམ་བན་འབྱོར་ནས་ལོ་ལྔ་བསྡད། ཁྲི་ཟུར་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས། དབྱིན་ཇི་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་དབར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཆོམས་ཆེན་ནང་ཞི་གྲོས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་སྟེ་དབྱིན་ཇིས་བོད་དུ་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་བཟུང་།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༠༧ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཕྱི་སོག་ཏཱ་ཁུ་རལ་ནས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ། ཁྲི་ཆེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཨམ་བན་ཀྲང་ཧ་རིན་དབྱིན་ཐང(张荫棠)པེ་ཅིན་ནས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་བོད་ས་གནས་སུ་འབྱོར་ཞིང་ལས་དོན་སྐོར་ཞིབ་གཅོད་དང་སྤགས་ཇ་ཚ་ལས་ཁུངས་དང་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་སོགས་བཙུགས། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་པ་དང་། ཞོལ་ཁང་པ། ཆང་ཁྲིམ་པ་བཅས་དག་སེལ་ཐོག་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོས། སྣང་གང་དང་། ཞོ་ལྔ། ཁ་གང་བཅས་ཀྱི་དངུལ་དཔར་བརྐོས། དེ་ནས་འབྲུ་ཁལ་རེར་རིན་གོང་ཞོ་བདུན་སྐར་ལྔ་རེ་བྱས་ཏེ་འབྲུ་གོང་འཕར།

ས་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༩༠༨ སྨོ་མང་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་འཁྲུངས། སྡེ་དགེ་སི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས《དུས་

འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་》བརྩམས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་གོང་མ་ཀྭང་ཞུས་དང་། མ་ཡུམ་ཚེ་ཞིས་ཐའི་ཧོ་གཉིས་མཇལ་ཕྲད་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་སྐོར་རེ་འདུན་ཞུ་གནང་མཛད་ཀྱང་དོན་འབྲེལ་མ་བྱུང་ཞིང་། འཇའ་ས་དང་ཐམ་ཀར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཙམ་འཁོད་པ་ཞིག་གནང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གོང་མ་ཀྭང་ཞུས་འདས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་འགོ་ཚུགས། ཀྲའོ་ཨེར་ཧྥུང་(赵尔丰)ཨམ་བན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱས་ཀྱང་བོད་དུ་འབྱོར་ཐུབ་མེད།

ས་བྲ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་གྲུབ། ཨ་ཀྱཱ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཞབས་དྲུང་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་གཤེགས། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས《སྨན་ངག་འགྲེལ་པ》མཛད། བོད་ཟླ༦ཚེས༣ནས་ཚེས༦བར་ཉིན་ཤས་རིང་ལྷ་ས་ས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་བྱུང་སྟེ། ཡར་འབྲོག་སྣག་ཤུང་དགོན་རྫོང་ཞིག་རལ་བྱུང་། གོང་མ་ཤོན་ཐུང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་། (སྲིད་ཡིག)

ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠ ཨ་ཀྱཱ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཚེ་དཔོན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་འཁྲུངས། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས《བསྟན་རྩིས་ཉེར་མཁོ》མཛད། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་འཛིན་ཉིན་ལུ་ཅི་ཀྲུན་གྱི་རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་བཅས་མཚན་མོར་གསང་སྟབས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། ཕེབས་ཁར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་ཚེ་སྨོན་གླིང་ལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་སྐུ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་གནང་། མན་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚན་གནས་མེད་པ་བཟོས་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས།

ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༩༡༡ བདེ་ཡངས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་དང་། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ། གྲོ་བླ་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རིག་འཛིན་བློ་གསལ་རྣམས་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་ནས་ཚ་བ་ཁྲི་སྤྲུལ(ཚ་སྤྲུལ)རིན་པོ་ཆེ་རི་ཕིན་དུ་མངགས་གཏོང་མཛད། སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲུང་ཧྲན་གྱིས་འགོ་ཁྲིད་གནང་བའི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་གྱིས་མན་ཆིང་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གཏོར་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མིན་གོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས།

ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༢ ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཁམས་སྤྲུལ་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་གྱིས《དག་ཡིག་ཀུན་བཏུས》བརྩམས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་རྗེས་ཉིན་ཤས་ཤིག་ནས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ལུ་ཅི་ཀྲུན་དམག་དཔུང་གིས་སེ་ར་དགོན་པར་དམག་དྲངས། ལོ་མཇུག་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ནན་ཅིན་དུ་ཀྲུང་ཧྭ་མིན་གོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ། སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲུང་ཧྲན་གནས་སྐབས་ཙུང་ཐུང་དུ་འདེམས་བསྐོ་བྱུང་།

ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༣ མཚན་སྒྲོགས་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་། རྭ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཤེགས། ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་གཞུང་ཞབས་ཐོག་མཁན་ཆེའི་གོ་གནས་གནང་། བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཀྲུང་གོའི་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དང་། བོད་ས་གནས་ཀྱི་འཐུས་ཚབ། དབྱིན་ཇིའི་ངོ་ཚབ་བཅས་ཕྱོགས་གསུམ་སིམ་ལར་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ཟེར་བ་བཞག

ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤ མཚན་སྒྲོགས་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྭ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་

བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་འབྱུངས། ཁྲི་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ་ཆེན་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སྦྲེལ་བའི་མིས་བཟོས་གཙང་པོ་བཟོས། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་དང་པོ་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་ཡོས། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༥ རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གསེར་ཏོག་ནོ་མིན་ཧན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས། མཚོ་སྔོན་ཁུལ་དུ་ཧོས་ཧོས་ཀྱི་དམག་ཁག་གཅིག་གིས་ཀ་རིང་དགོན་པ་མེ་ལ་བསྲེགས། བོད་ཟླ་༡༠ ཚེས་༤ ཉིན་འོལ་ཁ་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་རིན་ཆེན་སྒང་དགོན་པ་དང་། གྲྭ་ནང་བྱམས་པ་གླིང་གི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ལ་ཞིག་རྒུད་བྱུང་ཞིང་། འབའ་དང་ས་དང་ཆུད་དུ་ཡང་ས་གཡོས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གྲོང་མང་པོར་སྐྱོན་ཆགས་བྱུང་།

མེ་འབྲུག ཕྱི་ལོ་༡༩༡༦ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་སྨན་རྩིས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། ལོ་མཇུག་ཏུ་ནོར་གླིང་གྲུ་འཛིན་པོ་བྲང་དུ་འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་དབུ་ཚུགས།

མེ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༧ བྱང་སྤྱི་དང་པོ་མཁན་ཆུང་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཏོར་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་ཞིབ་གཞུང་བཀོད། ཆབ་མདོར་རྒྱ་བོད་དབར་དམག་ཟིང་བྱུང་། ཨུ་རུ་སུར་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་གསར་བརྗེར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ།

ས་རྟ། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༨ རྭ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གཉིས་ཉམས་གསོ་གནང་། བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེས་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་མུར་མཇུག་མ་འཁྱོལ་གོང་འདས། ནན་ཅིན་གོ་མིན་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དང་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མདའ་དཔོན་ཁྲུང་རམས་པས་ས་མཚམས་སྐོར་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་བཞི་བཞག འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་དང་པོ་མཇུག་བསྒྲིལ། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གནས་བསྐོར་ལ་ཕེབས་འགོ་ཚུགས།

ས་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༩༡༩ ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྙན་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

ལྕགས་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༢༠ འདི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༤ ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་ལྔ་བཞི་གཞོན་ནུའི་ལས་འགུལ་བྱུང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་ཚེ་སྨོན་གླིང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲི་ཆེན་ལས་ཐོག་པ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྙན་གྲགས་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་སྐུ་གཤེགས། ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། འདི་ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གནས་བསྐོར་གྲུབ་ནས་ཁམས་སུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས། ནང་སར་པ་དབྱང་དམག་ཤེད་ཅན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་།

ལྕགས་བྱ། ཕྱི་ལོ་༡༩༢༡ ཀཱིརྟི་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་འཁྲུངས། འབྲི་གུང་སྐྱོ་ཕྱུག་རིན་པོ་ཆེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་གསོལ་འདེབས་རེ་བསྐུལ་གནང་དོན་ལྟར་ཞོལ་དཔར་ཁང་གསར་པར་བཞུགས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བརྐོས་འགོ་ཚུགས། ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་དོན་སྐོར་ལ་རྩོད་གླེང་འགལ་ཟླ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཞི་བའི་དཔོན་རིགས་ཕྱོགས་གཏོགས་བཀའ་བློན་ཀུན་བཟང་རྩེ་པ་དང་། དྲག་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་བཤད་ཟུར་དང་།

དབུས་མདའ་དཔོན་མཚོ་སྨོ་བ་གཉིས་གནས་དབྱུང་མཛད། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་མཆོད་གཞིས་སྐོར་ལ་ནང་ཁྲུལ་འགལ་ཟླ་བྱུང་སྟེ་མཆོད་གཞིས་ཁག་གཅིག་ཕྱིར་ལེན་གནང་བར་བློ་གླིང་གྲྭ་དམངས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་གཟིམ་ཆུང་འགག་ཏུ་གདོང་སྙན་འབུལ་བ་སོགས་བྱུང་། ཨུ་རུ་སུ་ནས་ཕྱི་སོག་ཏུ་ཁྲུ་རལ་ཏུ་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་བསྐྱངས་ཏེ་ནང་བསྟན་མེད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཆུ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༢༢ ཀརྨ་པ་མཁའ་ཁྱབ་རྡོ་རྗེ་དང་། འཁྲུལ་ཞིག་མདོ་སྔགས་གླིང་པ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་སྤྱན་གསལ་ཕོ་བྲང་གསར་རྒྱག་གནང་། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་པཎ་ཆེན་ནང་མ་སྒང་ལ་དམག་ཕོགས་བཞི་ཟུར་གྱི་འབབ་སྒྲུབ་རྒྱུ་བཀལ་བར་བརྟེན་གཞུང་བླ་གཉིས་བར་འགལ་ཟླ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་མདོ་སྨད་དང་། སོག་ཡུལ། ནན་ཅིན་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། མདོ་སྤྱི་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་འདས་ཚབ་ཏུ་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཨ་ལན་དབྱིན་ཇིའི་འོག་ནས་རང་བཙན་བྱུང་།

ཆུ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༩༢༣ ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་གཤེགས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་ཆེན་མོ་ཉམས་གསོ་གནང་། དབྱིན་ཇིའི་མི་ལེགས་ལྡན་ལ་ཏེབ་ཟེར་བར་བོད་དམག་ཕུ་ལི་སིའི་མདའ་དཔོན་བསྐོ་གཞག་ཐོག ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཞིབ་རྟོག་དམག་མི་གསར་འཛུགས་གནང་། བལ་ཡུལ་དབྱིན་ཇིའི་འོག་ནས་རང་བཙན་བྱུང་། ཐུ་ཉེ་སི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ཤིང་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༢༤ ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྟ་ཚག་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་ཤར་རྒྱུད་ཉམས་གསོ་གནང་། སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲུང་ཧྲན་གྱིས་ཀོང་ཀྲེའུ་ནས་བྱང་འདུལ་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་ཞིང་། ཧོང་ཧྥུ་དམག་དཔོན་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། མོང་གོའི་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༢༥ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ལྷ་སར་སྐྱིད་ཡོད་གློག་འཕྲིན་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་། ཀོ་མིན་ཏང་གིས་སི་ཁྲིན་ས་ཁུལ་ཞིས་ཁམས་དམིགས་བསལ་ཞིང་ཆེན་ཞེས་མིང་བསྒྱུར། ཧྲང་ཧད་དུ་ལྔ་པའི་སུམ་ཅུའི་ལས་འགུལ་བྱུང་། སེ་ཕྲ་ལུ་སི་དབྱིན་ཇིའི་མངའ་ཁོངས་སུ་གྱུར།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༢༦ གུང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་སྟག་ལོ། སྟག་ཟླ། སྟག་ཉི། སྟག་གི་དུས་ཚོད་བཅས་སྟག་བཞི་འཛོམས་ལ་འཁྲུངས། བཀའ་བློན་ཞོལ་ཁང་པ་འདས་ཚབ་ཏུ་སྤྲང་མདུན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་། སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲུང་ཧྲན་གཤེགས། ཀོ་ཀུང་ཏང་གཉིས་ཁ་བྲལ་བྱུང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༢༧ ལ་མོ་ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་གཤེགས། སེར་བྱེས་ལྷུ་བ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རེའུ་མིག་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་ཁོ་བོ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོག་མ་རྙེད།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༢༨ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཤོ་པོ་ཀ་གནམ་སྡེ་པ་བདུད་འདུལ་གྱིས་དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༢༩ དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མདའ་དཔོན་ཧྲེ་ཟ་བ་དང་མཚོ་སྨོ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་

དམག་དཔུང་མངགས་ཏེ་ཀ་གནམ་རྫེ་པར་དྲག་གནོན་བྱས། སྡེ་པོ་ཀ་གནམ་རྫེ་པ་བདུད་འདུལ་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་ནས་དབྱིན་ཇིར་མགོ་བཏགས་ཞུས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༠ མདོ་སྨད་ཁུལ་དུ་ཧོར་ཧོར་གྱི་དམག་འཁྲུག་ལངས་ཏེ་ནང་བསྟན་དགོན་པ་མང་པོ་གཏོར་ཞིང་། ཚ་ནེ་དགོན་ཆེན་ཡང་གཏོར། འབའ་དང་སྨར་ཁམས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ནན་ཅིན་གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་དང་དེ་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བར་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་གསོ་གནང་ནས་ནན་ཅིན་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་བཙུགས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༦༣༡ རི་ཕིན་གྱིས་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་བཙན་འཛུལ་དམག་འཁྲུག་བསླངས་ཏེ་ཟླ༡ ཚེས༡༨ གྱི་དུས་འགྱུར་ཟེར་བ་བྱུང་།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༢ ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། བོད་ས་གནས་སུ་གྲོང་དྲག་དམག་དཔུང་ཟེར་བ་བཙུགས།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༦༣༣ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་གཤེགས། ཤེ་ཐེ་ལིས་འཇར་མན་གྱི་སྲིད་དབང་ཕྲོགས་ནས་ནཱ་ཤི་སིའི་དབང་བསྒྱུར་བཙུགས། ལོ་འདིའི་ཟླ༡༡ཚེས༢༠ ཉིན་ཡམ་བུ་རོང་ཤར་དུ་ས་གཡོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆེ་བྱུང་།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༣༤ ལོ་འདིར་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། ར་སྒྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོས། གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཧོང་མུའུ་སུང་བོད་དུ་མཆོད་འབུལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལྷ་སར་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་བཙུགས། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད། ལུང་ཤར་བ་མིག་བཏོན། ང་རང་ཕ་ཡུལ་གཞིས་དགོན་དུ་ཁྲི་སྟོན་བྱས། ཕ་ཚེ་དབང་འདས།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༦༣༥ ལོ་འདིའི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་གྱི་ཉི་ཤར་མཚམས་མདོ་སྨད་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཤར་སྨད་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཧོང་ཀྲུང་རྫོང་གི་ལྷ་མྱུགས་ལ་དབར་བཞི་བཅུའི་སར་ཡོད་པའི་ཆི་ཀྲཱ་སྟག་མཚེར་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། ཀུའི་ཀྲའོ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཙུན་དབྱི་ཏུ་ཁྲོམ་ཚོགས་འཚོགས་ཏེ་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་མའོ་ཙེ་ཏུང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཙོ་འཛིན་དུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་།

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༦༣༦ ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་གནང་། རི་ཕིན་དང་འཇར་མན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུང་ཁྲན་ཏང་འགོག་པའི་གྲོས་ཆོད་བཞག ཞིས་ཨན་དུས་འགྱུར་བྱུང་སྟེ་དམག་དཔོན་ཀྲང་ཞོལ་ལིན་དང་ཡང་ཧུའུ་ཁྲིང་གིས་ཅང་ཅེ་ཧྲི་བཀག་ཉར་བྱས། བདག་རང་གོང་པོ་ནས་ལྷ་སར་ཐོག་མར་འབྱོར་ནས་སེ་རར་ཆོས་ཞུགས་བྱས། ཆབ་མདོར་ཡབ་ཚང་ནས་བཀའ་འགྱུར་དཔར་སྒྲིག་འགོ་ཚུགས།

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༦༣༧ རི་ཕིན་གྱིས་ཕེ་ཅིན་ལུ་གོ་ཆཡམ་པ་ནས་རྩུར་རྐོལ་བྱས་པའི་དུས་འགྱུར་བྱུང་། རི་འགོག་དམག་འཁྲུག་འགོ་བཙམས། ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་བཞིར་ཕེབས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་མདོར་བདེ་བར་གཤེགས།

ས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༦༣༨ ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་མཛད། ཐུག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་སྐུ་གཤེགས། ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཚོ་སྔོན་ཤུན་ཧྭ་རྫོང་

ཕྱིས་མདོ་ཤར་དུ་སྐུ་འབྲངས།

ས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༣༩ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མདོ་སྨད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་འགྱུར་བྱུང་། རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་ཞབས་སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་གཉིས་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཆེ་ཆུང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས། མཚན་དུ་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་འདུས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས་གསོལ། བདག་རང་རིགས་ཆུང་ལངས། གོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཝུ་ཀྲུང་ཤིན་བོད་དུ་འབྱོར། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ལངས།

ལྕགས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༤༠ གུང་ཀྲོལ་དམག་འབྲུག་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་། ཁྲི་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་དགོངས་ཞུ་གནང་། སྐྱེ་རྒྱ་མདོ་ནས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐུ་གདུང་བོད་དུ་གདན་དྲངས།

ལྕགས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༤༡ བྲག་གཡབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་འཁྲུངས། བདག་རང་ཕར་ཕྱིན་བཏང་། ཕན་ནན་དུས་འགྱུར་ཟེར་བ་བྱུང་། འཛར་མན་གྱིས་སུའུ་ལེན་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས། སྟག་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དུ་བསྐོས། ལོ་འདིའི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཕ་བོང་ཁ་པ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། རྭ་སྒྲེང་གནས་སྐབས་རིང་སྲིད་སྐྱོང་དགོངས་ཞུ་མཛད་ཐོག་སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་ཁྲིར་འཁོད།

ཆུ་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༤༢ ཕོ་བོ་ལོ་འདིའི་དགུན་ཐོག་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་སོང་། ཨ་རིས་མཁའ་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ས་བཀྲའི་པར་བརྒྱབ། ལོ་འདིར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་སྡེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བཙུགས་ནས་ལོ༣༠༠སོང་།

ཆུ་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༤༣ ལོ་འདིའི་སྟོན་མཇུག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་ཞུས།

ཤིང་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༩༤༤ འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁོངས་སུ་སེར་བྱེས་དང་གཞུང་གནས་བར་རྩོད་འཛིངས་བྱུང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་མཚན་བཏགས་གཏོང་སྐྱོ་གནང་།

ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༩༤༥ འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཉམས་གསོ་བྱས། ལོ་འདིར་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཏེན་ཙེ་སྟེས་རྒྱག་འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་མར་བྱུང་། ནན་སི་ལ་ཧྲུ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། ཀྲུང་གོའི་རི་འགོག་དམག་འཁྲུག་མཇུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ཚར། ཨ་རིའི་ཅིའུ་ཅིན་ཧྲན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འཚོགས།

མེ་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༤༦ 《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་ཤཱཀྱ་ཐུ་ནེ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་སོང་ཞེས་འཁོད། བདག་རང་དགེ་བསྙེན་བཏང་། ཧྥི་ལུད་པིན་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་བྱུང་། ཨར་པ་ཉི་ཡ་དང་། ཞུང་ཡཱ་ལི། སྦོར་ཅ་ལི་ཡ་བཅས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

མེ་ཕག སྤྱི་ལོ༡༩༤༧ བདག་རང་རྒྱུད་སྟོད་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་བྱས། དབྱིན་ཇིའི་ངན་སྐུལ་འོག་ཨེ་ཤེ་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་འཐུས་མི་ཟེར་བ་བཏང་ཡང་མཐར་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་འོག་ནས་རང་བཙན་ཐོབ། རོ་མ་ཉི་ཡ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྭ་སྒྲེང་འཛིན་བཟུང་བྱས། སེ་ར་དགོན་དང་བོད་གཞུང་བར་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་།

ལོ་འདིའི་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ར་སྒྲིང་བཀྲོངས།

ས་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༤༨ ཁྲི་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་སྟོང་འདུས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད། དབྱིན་ཇིའི་ངན་སྐྱུལ་འོག་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་…འཕྲུལ་མི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ཨ་རི་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཐོན། འཐབ་མ་རང་བཙན་བྱུང་། ཁྲའོ་ཤན་བྱང་མ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས།

ས་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༤༩ ལྷ་སར་རྒྱ་འབྲུད་དོན་རྐྱེན་ཞེས་གོ་མིན་ཏང་གི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཕྱིར་འབུད་བྱས། ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། འཛར་མན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། འཛར་མན་དམངས་གཙོ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས། ཨ་རི་བ་ཐང་སྲུ་སི་ཟེར་བ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་པ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཐེབས། ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་ཝང་ཀྲེན(王震)དམག་དཔུང་ལ་བོད་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་དང་སྦྲགས་ཕེང་ཏེ་ཧོའི་ལ…སློག་འཁྱིན་བཏང་ནས་ཡི་ཀྲན་ཉུན་གཉིས་པས་ཡུན་ནན་དང་། ཀུའེ་ཀྲའུ། སི་ཁྲོན། བོད་སྡོངས་བཅས་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་མཛད། ཟླ་བ༡༡ཚེས༢༣ཉིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་ཕེང་ཏེ་ཧོའི(彭德怀)ལ་བོད་དུ་དམག་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་གཙོ་བོ་ནུབ་བྱང་ནུད་ནས་འགན་འཁུར་དགོས་པའི་སློག་འཁྱིན་བཏང་གནང་བ་དང་། ཟླ་བ༡༢ཚེས༣༠ཉིན་ཕེང་ཏེ་ཧོའི་ཡིས་མའོ་ཙེ་ཏུང་ལ་ནུབ་བྱང་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བས་སྟོ་ནུབ་ངོས་ནས་དཔུང་བསྐྱོད་བྱས་ན་འཚམས་པ…ཡོད་ཚུལ་སློག་འཁྱིན་ཕུལ། ཟླ་བ༡༢ཚེས༣༡ཉིན་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ནས《གཡུལ་ས་མདུན་མའི་དཔོན་དམག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི…སྤྱན་ཟླར་བཏང་བའི་ཡི་གེ》འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱོངས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ༡༩༥༠ལོའི་དམག་འཐབ་ལས་འགན་ཞིག་ཏུ་གཏན་འཁེལ་མཛད།

ལྕགས་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༥༠ ཆབ་མདོའི་ཡབ་ཚང་གི་བཀའ་འགྱུར་དཔར་བསྒྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ། དགེ་སྟག་སྤྲུལ་སྐུ་གཤེགས། མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བོད་དུ་འབྱོར། ཟླ༡༡ཚེས༡༧ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་འགན་བཞེས། དབྱིན་ཇུ་ཏི་ཤི་ཡ་རང་བཙན་བྱུང་། བདག་རང་སྟབས་རམས་བཏང་། དབྱར་ཁ་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་སྟོད་འཁོར་ལ་ཀོང་པོ་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཟླ༡ཚེས༢ཉིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་སུའུ་ལེན་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོ་ནས་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ལ་སློག་འཁྱིན་བཏང་སྟེ་ནུབ་བྱང་ནུད་ཀྱིས་བོད་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་འཁུར་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་མཛད། ཟླ༡ཚེས༨…ཉིན་ཡི་ཀྲན་ཉུན་གཉིས་པས་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་མའོ་ཙེ་ཏུང་ལ་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པས(十八军)བོད་བསྐྱོད་ལས་འགན…འཁུར་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ཟེར་ཚུལ་སྙན་སེང་ཞུས་པ་དང་དེ་ཉིན་ལིའུ་པོ་ཁྲིང(刘伯承)གིས་མང་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་སྟོ་ནུབ་ས་ཁུལ་གྱི༡༩༥༠ལོའི་ལས་འགན་གཅིག་ནི་བོད་སྤྱོངས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། ཟླ༡ཚེས༡༥ཉིན་ལིའུ་པོ་ཁྲིང་དང་ཏེང་ཞའོ་ཕིང(邓小平)གིས་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཀྲུན་ཀྲང་ཀྲང་གོ་ཧྭ(张国华)སོགས་རྩེ་མོག་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་ཚོར་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཇུབ་སྟོན་བརྒྱུད་བསྒྲགས་དང་བོད་བསྐྱོད་ལས་འགན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས། ཟླ༢ཚེས༡ཉིན་ཁྲུང་ཆིང་དུ་སྟོ་ནུབ་དམག་ཁུལ་ཁང་བོད་བསྐྱོད་རོགས་སྐྱོར་བཀའ་བཀོད་ཁང་བཙུགས། ཟླ༣ཚེས༤ཉིན་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པས་སི་ཁྲོན་ལོ་ཧྲན(乐山)དུ་བོད་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུའི་དམ་བཅའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས། ཟླ༣ཚེས༢༩ཉིན་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་དཔུང་དམག་སི་ཁྲོན་ནས་རྡོག་ཐོན་བྱས། ཟླ༥ཚེས༡༧ཉིན་བོད་ཕྱོགས་དང་ཞི་གྲོས་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་དོན་ཁག་སྟོ་ནུབ་ནུད་དང་ནུབ་བྱང་ནུད་ནས་འཆར་ཟིན་འགོད་དགོས་ཞེས་ཀྲུང་དབྱང་ནས་སྒྲུག་ཏར་འབྱོར། ཟླ༦ཚེས༦ཉིན་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྔོ…ལམ་སྔ་ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་དཔུང་དམག་ཤིས་ཁམས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐན་ཆོན(西康省天全)ནས་རྡོག་ཐོན་བྱས་ཏེ་ཟླ༨ཚེས…

༢ཉིན་འབབ་ཐང་དུ་འབྱོར། ཟླ༦ཚེས༡༨ཉིན་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཧ་དམག་ཁ་ཁག་དཔུང་དམག་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཞི་ལིང་ནས་ཐོན་ཏེ། ཟླ༧ཚེས༢༤ཉིན་སྐྱི་རུ་མདོར་འབྱོར། ཟླ༨ཚེས༡ཉིན་ཤིན་ཅང་ཧ་དམག་ལན་ཀོག་སྔོན་ཐོན་དཔུང་དམག་བརྒྱ་དང་སུམ་བཅུ་སྐོར་ཏད་ཐའན(和田)གྱི་སྟོ་ནུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ནས་རྫོག་ཐོན་ཏེ་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་མངའ་རིས་སྒེར་རྩེར་འབྱོར།

ཟླ༨ཚེས༢༦ཉིན་ལྷོ་ནུབ་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ཆབ་མདོའི་གཡུལ་འགྱེད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་ཆབ་མདོ་དང་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་གི་བོད་⋯⋯དམག་གཙོ་ཤུགས་ཚར་གཅོད་བྱས་ནས་སང་ལོ་ལྷ་སར་དཔུང་བསྐྱོད་དང་བོད་ཞིང་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུར་རྨང་གཞི་གདིང་⋯⋯དགོས་པའི་རེ་བ་བཏོན། ཟླ༩ཚེས༦ཉིན་ཀྲང་གོ་ཧྲཱ་ཡིས་སྡེ་ཁྲིད་དེ་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ལས་ཁུངས་དཀར་མཛེས་སུ་འབྱོར།

ཟླ༡༠ཚེས༦ནས༢༤བར་ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་རིང་དམག་འཁྲུག་ཆེ་ཆུང་ཐེངས་ཉི་ཤུ་ལྷག་བྱས་ཏེ། ཆབ་མདོ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་། དེའི་རིང་བོད་དམག་གྲངས་ལྔ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་རྩ་གཏོར་བཏང་བ་དེས་སྐབས་དེའི་བོད་དམག་བསྡོམས་འབོར་གྱི་སུམ་ཆ⋯⋯གཅིག་ཟིན། ཟླ༡༠ཚེས༢༤ཉིན་ཝང་ཆི་མའི(王其梅)ཡིས་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གཡུལ་སའི་བཀའ་བཀོད་ཁང་ཁྲིད་དེ⋯⋯ཆབ་མདོར་འབྱོར། ཟླ༡༡ཚེས༩ཉིན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཏར་འཕྲིན་བཏང་སྟེ་བོད་གཞུང་ནས་འཐུས་མི་མངགས་གཏོང་གིས་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཞི་གྲོས་བྱ་དགོས་པའི་གྲོས་འགོ་བཏོན། ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་ནང་ཀྲུང་གྲུང་⋯⋯ཆབ་མདོ་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༡༤ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འགན⋯⋯ཡོངས་སུ་བཞེས། ཟླ༡༢ཚེས༡༩ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་དང་བཅས་པ་གྲོ་མོར་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ལོའི་ཟླ⋯⋯དང་པོའི་ཚེས་༢ཉིན་གྲོ་མོར་ཕེབས་འབྱོར་རྗེས་གྲོ་མོ་བཀའ་ཤག་བཙུགས།

ལྕགས་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༥༡ ཟླ༢ཚེས༦ཉིན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཞི་གྲོས་འཐུས་མི་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྨོན་དང་བསམ་ཕོ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཆབ་མདོར་འབྱོར། ཟླ༢ཚེས༢༤ཉིན་བོད་གཞུང་ནས་པེ་ཅིན་དུ་འཐུས་མི་མངགས་ཏེ་ཞི་གྲོས་བྱ་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱས། ཟླ་གཉིས་པ་དེའི་ནང་ནུབ་བྱང་ཁུད་ཀྱིས་ནུབ་བྱང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས།

ཟླ༣ཚེས༢༤ཉིན་བོད་ཀྱི་ཞི་གྲོས་འཐུས་མི་གཙོ་བོ་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་དང་བསམ་ཕོ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་སོགས⋯⋯ཆབ་མདོ་ནས་རྫོག་ཐོན་ཏེ་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་འབྱོར། ཟླ༤ཚེས༢༩ཉིན་ནས་ཞི་གྲོས་འགོ་ཚུགས།

ཟླ༥ཚེས༦ཉིན་ཤིན་ཅང་ཧ་དམག་དཔུང་སྡེའི་རྗེས་སྙོན་དཔུང་དམག་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་རྫོག་ཐོན་བྱས་ཏེ་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་སྒེར་རྩེར་སྔོན་ཐོན་དཔུང་སྡེ་དང་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་རྗེས་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་པུ་ཧྲེངས་སུ་འབྱོར།

ཟླ༥ཚེས༢༣ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད། ཟླ༥ཚེས༢༥ཉིན་དམག་ཞུད་ཀྲུའུ་ཞིའི་མིང་ཐོག་ནས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་གྲོས་མཐུན་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུར་འགན་སྲུང་དང་རྒྱལ་མཚམས་སྲ་བརྟན་གཏོང་རྒྱུའི་དགོས་མཁོར་བསྟུན་ནས་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བོད་དུ་བཅའ་སྡོད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབས།

ཟླ༧ཚེས༡ཉིན་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་དཀར་མཛེས་ནས་ལྷ་སར་ཐོན། ཟླ༧ཚེས༡༤ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ⋯⋯ཚབ་ཀྲང་ཅིང་ཝུ(张经武)གྲོ་མོར་འབྱོར་ཏེ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་ཞལ་འཛོམས་བྱུང་། ཟླ༧ཚེས༡༦ཉིན་ཤིང་ཅང་ཧ་དམག་ཐོན་ཀོག་གཉིས་པས་མངའ་རིས་ཏུ་ཐོག་རྫོང་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་། ཟླ༧ཚེས༢༥ཉིན་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེའི་སྔོན་ཐོན་ཡན་ལག་ཁ་ཁག་ཆབ་མདོ་ནས་ལྷ་སར་ཐོན། ཟླ༨ཚེས༨ཉིན་ཀྲང་ཅིང་ཝུ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༨ཚེས༢༣ཉིན་ནུབ་བྱང་བོད⋯⋯བསྐྱོད་དཔུང་སྡེ་མཚོ་སྔོན་ནས་ལྷ་སར་ཐོན། ཟླ༨ཚེས༢༨ཉིན་ཀྲང་གོ་ཧྲཱ་དང་ཐན་ཀོན་སན(谭冠三)གྱིས་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགོ་བྱེད་ལས་ཁུངས་ཁྲིད་དེ་ཆབ་མདོ་ནས་ལྷ་སར་ཐོན། ཟླ༩ཚེས༩ཉིན་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེའི་སྔོན་ཐོན་ཡན་ལག་ཁ་ཁག⋯⋯

འབྱོར། ཟླ་༡༡ཚེས༤ཉིན་ནུབ་བྱང་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེ་ནག་ཆུར་འབྱོར། ཟླ་༡༡ཚེས༡༥ཉིན་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེ་ཁག་གཅིག་རྒྱལ་རྩེ་དང་གཞིས་རྩེར་འབྱོར། ཟླ༡༢ཚེས༡ཉིན་ནུབ་བྱང་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༡༢ཚེས༡༩ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཁྲིད་བཅུ་པ་ཟི་ལིང་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཇོག་ཐོན།

ཆུ་འབྲུག ཕྱི་ལོ༡༩༥༢ ཁྲི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་འཁོད། ཟླ༢ཚེས༡༠ཉིན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་བཙུགས་ཏེ་ཀྲང་གོ་ཧྭ་སི་ལིན་ཡོན་དང་། ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད། མདོ་མཁར་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་སོགས་སི་ལིང་ཡོན་གཞན་པར་བསྐོས། ཟླ༢ཚེས༡༠བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་བོད་ཡིག་བོད་སྐད་སློང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་དངོས་སུ་ཚུགས་ཏེ་ཚ་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དང་ཞྭང་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་སོགས་དགེ་རྒན་དུ་གདན་དྲངས། སློང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་དེ་རྗེས་སུ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལས་བྱེད་སློབ་གྲྭ་ཞེས་པར་མིང་བསྒྱུར་བྱས། ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་ནས་ཀྲང་ཅིན་ཝུ་བོད་ལས་དོན་ཝུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཧྲུའུ་ཅི་གཅིག་ཚོགས་དང་། ཀྲང་གོ་ཧྭ། ཐན་ཀོན་སན། ཧྥན་མིང་(范明)བཅས་ཀྱིས་ཧྲུའུ་ཅི་གཞན་པའི་འགན་འཁུར་དགོས་པའི་གློག་ཏར་འབྱོར། ཟླ༣ཚེས༡༡ཉིན་མི་དམངས་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཟིང་ཆ་བསླངས་པ་མ་ཟད། ཟླ་འདིའི་ཚེས༣༡དང་ཟླ༤ཚེས༡ཉིན་གཉིས་ལ་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཀྲང་ཅིང་ཝུའི་བཞུགས་གནས་སུ་མཐའ་བསྐོར་བྱས། ཟླ༤ཚེས༢༧ཉིན་ཀླུ་ཁང་བ་དང་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྲིད་ཚབ་ལས་གནས་གནས་དབྱུང་བཏང་། ཟླ༤ཚེས༢༨ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཁྲིད་བཅུ་པ་ལྷ་སར་ཕེབས་འབྱོར་ཐོག་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ་འཛོམས་གནང་། ཟླ༦ཚེས༢༣ཉིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཞིས་རྩེར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ༧ཚེས༢༧ཉིན་གྱི་མཚན་མོ་ནག་ཆུ་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཐེངས་མང་བྱུང་། ཟླ༨ཚེས༢༧ཉིན་ལྷ་ས་སློབ་ཆུང་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༢༠ཉིན་ཁམས་བོད་གཞུང་ལམ་དཀར་མཛེས་ནས་ཆབ་མདོ་བར་ཤར་གཏོང་ཐུབ།

ཆུ་སྦྲུལ། ཕྱི་ལོ༡༩༥༣ པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༦ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་དང་དམག་ཞུ་ནས་རྒྱ་དངུལ་བཙ་ཡན(大洋)བཀྲམ་རྒྱུར་ཚོད་འཛིན་དགོས་པའི་མཛུབ་སྟོན་གནང་། ཟླ༡ཚེས༡༣ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་གཅེས་གཞོན་ནུ་ཤེས་རིག་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༢ཚེས༢༤ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་བཅའ་སྡོད་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དོན་གཅོད་ཁང་བཙུགས། ཟླ་དགུ་པར་སྤྱི་ཚོགས་སློབ་གྲྭ་འགོ་ཚུགས། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྨད་ཡོད་གློག་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱང་བསྒྲགས་གཏོང་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་རྟ། ཕྱི་ལོ༡༩༥༤ ཟླ༧ཚེས༡༥ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་པེ་ཅིན་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་འདུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཕེབས། པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གོ་དང་རྒྱ་གར་བར་ཚོང་དོན་དང་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་བཞག ལོ་འདིར་ཕྲན་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་དགེ་བསྐོས་བྱས། ཟླ༧ཚེས༡༧ཉིན་རྒྱལ་རྩེར་ཆུ་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཟླ༡༡ཚེས༢ཉིན་ལི་ཝུས་ཧན(李维汉)གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་དང་བོད་བསྐྱོད་དཔུང་སྡེའི་བཀའ་འཁུར་བ་བཅས་གདན་དྲངས་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་འཛུགས་རྒྱུ་ཐག་བཅད། ཟླ༡༢ཚེས༣ཉིན་མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་ཡངས་པ་ཅན་བར་ཤར་གཏོང་བྱུང་། ཟླ༡༢ཚེས༢༤ཉིན་ཁམས་བོད་དང་མཚོ་བོད་རླངས་འཁོར་འགྲུལ་ལམ་ཤར་གཏོང་ཐུབ། ལོ་འདིར་པཎ་ཆེན་ནང་སྐད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ཏེ་ཛ་སག་བཀྲས་མཐོང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ(ཅིའི་འཇིགས་མེད)དང་ལྷ་སྨོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནས་ཀྲུའུ་རེན་ཆེན་པའི་འགན་འཁུར་བྱས།

ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ༡༩༥༥ དབྱར་དཀྱིལ་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས། ལོ་ཟླ་ནམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རན་སེའི་དམག་དཔུང་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། ཟླ༣ཚེས༩ཉིན་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་གནང་། ཟླ༣ཚེས༡༢ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་རྣམ་གཉིས་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། ཟླ༤ཚེས༥ཉིན་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུའི་ཟམ་ཆེན་དངོས་སུ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན། ཟླ༩ཚེས༡༥ཉིན་ཨ་པོ་ཆོས་མཛད་སོགས་ཀྱིས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བཅོས་བསྒྱུར་དང་བོད་དམག་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཕུལ།

མེ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ༡༩༥༦ འདི་ལོ་རྒྱ་གར་གྱི་རྩིས་སྟངས་ལ་བུདྡྷའི་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བྱས་ན་བུདྡྷའི་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ། ཕུག་ལུགས་ལྟར་ན་བུདྡྷའི་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡིན་ཟེར། པ་ཀི་སི་ཐན་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་བྱུང་། ཟླ༣ཚེས༢༩ཉིན་རྒྱལ་རྩེ་ནས་གྲོ་མོ་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་ཐོག་རླངས་འཁོར་ཤར་བགྲོད་ཐུབ། ཟླ༤ཚེས༡༧ཉིན་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་ཁྲིན་དབྱིས(陈毅)ཚོགས་གཙོ་གནང་བའི་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༤ཚེས༢༠ཉིན་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་ཡོངས་ཀྱི་མཚན་ཐོར་གྲོས་འཆམ་བྱུང་སྟེ་བསྐོ་གཞག་བསྒྲགས། ཟླ༤ཚེས༢༢ཉིན་ལྷ་སའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༤ཚེས༢༢ཉིན《བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར》བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཏོན་འགོ་ཚུགས། ཟླ༥ཚེས༢༦ཉིན་འདམ་གཞུང་གནམ་གྲུ་ཐང་བཟོ་སྐྲུན་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་པེ་ཅིན་ནས་ལྷ་ས་བར་གྱི་མཁའ་ལམ་ཚོད་བལྟ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། ཟླ༥ཚེས༣༡ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིན་དུ་ལོག ཟླ༦ཚེས༣༠ཉིན་བོད་ལས་དོན་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་ཀྲུང་དབྱང་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་སྙན་ཞུ་ཕུལ། ཟླ་བདུན་པ་ནས་བཟུང་ནང་ས་ནས་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་འབོར་ཆེ་བོད་དུ་ཕེབས། ཟླ༩ཚེས༡༥ཉིན་ཀྲུང་གུང་ཀྲང་གི་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་པེ་ཅིན་དུ་འཚོགས། ཟླ༩ཚེས༢༡ཉིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་བཙུགས། ཟླ༡༠ཚེས༦ཉིན་ནང་བསྟན་བོད་ལྗོངས་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༢༢ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་རྣམ་གཉིས་གཞིས་རྩེ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དྲན་གསོའི་དུས་དྲན་ལ་ཕེབས། ཟླ༤ཚེས༢༢ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཌེ་ལི་གསར་པར་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་། ཟླ༡༢ཚེས༣༠ཉིན་ཀྲའོ་ཨེན་ལེས་ཌེ་ལི་གསར་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་ཞལ་འཛོམས་གནང་།

མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ༡༩༥༧ ཁམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིང་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས། ཟླ༡ཚེས༢༩ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་གནམ་གྲུར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་མཛད་དེ་ཚེས༣༡ཉིན་གཞིས་རྩེར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ༢ཚེས༥ཉིན་བོད་ནག་ཆུའི་ཆུབ་ངོས་ཐང་ཁོག་མཚོའི་ཉེ་འགྲམ་ནས་ཚ་ལའི་གཏེར་ཁ་འདོན་འགོ་ཚུགས། ཟླ༢ཚེས༢༧ཉིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་ཆེས་མཐོའི་རྒྱལ་དོན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ལོ་དྲུག་ནང་ཚུད་དུ་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་མི་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་མཛད། ཟླ༤ཚེས༡ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། ཟླ༥ཚེས༢༠ཉིན་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་ཟེར་བའི་ལོག་སྤྱོད་སྒྲིག་འཛུགས་བཙུགས། ཟླ༨ཚེས༩ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་ཁག་གཅིག་ཁྱུ་བསྡུ་བྱས། ཟླ༡༠ཚེས༦ཉིན་ཞིན་ཅང་ནས་བོད་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་ཐོག་རླངས་འཁོར་བདེ་བགྲོད་ཐུབ།

ས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ལ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་གནང་མཛད། ཟླ༤ཚེས༤ཉིན་ནས་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཀུན་སྤྱོད་དག་ཐེར་ལས་འགུལ་ནང་གཡས་ཕྱོགས་པར་ངོ་རྒོལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ་འདི་ཉིན་ནས་དུས་མཚམས་དང་པོ་སྟེ་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་བར་ཟླ་བ་བདུན་ཙམ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་མཐར་ཕྱན་མིང་སོགས་མི་བཞིར་གཡས་ཐལ་དང་ཏང་རྒོལ་ཅ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་བཀལ་ཏེ་ཏང་གི་ནང་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་དང་། དུས་མཚམས་གཉིས་པར་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་སྒྲུད་དེ་ཁྲིན་ཅིན་པོ(陈竟波)དང་ཤ་ཁྲུང་ཡོན(夏仲远)ལ་གཡས་ལྷུང་སྐབས་འཚོལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་བཀལ་ཏེ་ཉེས་ཆད་བཏང་། (ཀྲོད་གཞི་དེ་གཉིས༡༩༨༠．༥པར་དག་སེལ་བྱུང)ཟླ༦ཚེས༡༥ཉིན་ཇོ་མོ་གླིང་འབྲུག་པས་སྒོ་ཁ(མཚོ་སྣ་རྫོང་ཁོངས)གི་གུར་གནས་གཞི་བཙུགས། ཟླ་བདུན་པར་ཨ་རིའི་གསང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ནས་སྒོ་ཁའི་བཟངས་རི་རྫོང་དུ་བོད་རིགས་གསང་སྒྲུལ་མི་གཉིས་གནམ་ཐོག་ནས་གཡུགས། ཟླ༡༢ཚེས༢༨ཉིན་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀུན་ཁྲབ་རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རླུང་འཕྲིན་ཚོད་ལྟ་ཐེངས་དང་པོ་བྱས།

ས་ཕག སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་འཁོར་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། ཟླ༣ཚེས༡༧ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས། ཟླ༣ཚེས༢༢ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཇོ་མོ་གླིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་བཏང་། ཟླ༣ཚེས༢༣ཉིན་ལྷ་སར་དམག་དོན་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས། ཟླ༣ཚེས༢༦ཉིན་ལྷོ་ཁ་ལྷུན་རྩེར་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་བཙུགས། ཟླ༤ཚེས༩ཉིན་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་དང་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཐོག་ཐོན། ཟླ་བདུན་པར་བོད་སྤྱིའི་སློབ་གྲྭའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཧྲའན་ཤི་ཞན་ཡང་ནས་བོད་དུ་ལོག་ནས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་ནང་བཞུགས། ཟླ༧ཚེས༡ཉིན་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་གྱི་གོམ་རིམ་དང་པོ་སྟེ་ངོ་རྒོལ་གསུམ་དང་ཆགས་ཡང་གཉིས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཚུགས། ཟླ༧ཚེས༡༥ཉིན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་མི་དམངས་དངུལ་སྒོར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་བཀྲམ་པ་དང་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་དུས་བཀག་ནང་མི་དམངས་དངུལ་སྒོར་དང་བོད་དངུལ་བརྗེ་འགྱུལ་བྱ་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་བཀྲམ། ཟླ༡༠ཚེས༣ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པར་ཀྲུང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ནས་རྒོལ་གཏམ་ཚ་ནན་བཏང་། ཟླ༡༢ཚེས༢༧ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་དངོས་སུ་བཙུགས།

ལྕགས་བྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ བདག་རང་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་འཛུར། བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭ་བཙུགས། ཟླ་༣ཚེས་༣༠ཉིན་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་མཇུབ་སྟོན་བྱས། ཟླ༤ཚེས༡༩ཉིན་ལྷ་སའི་ཇ་ཆེན་གློག་ཁང་ནས་གློག་གཏོང་འགོ་ཚུགས། ཟླ༥ཚེས༢༥ཉིན་རང་རྒྱལ་རི་འཛེགས་ཙ་ཁག་གིས་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ཇོ་མོ་གླང་མའི་རི་རྩེར་ཐེངས་དང་པོ་འཛེགས། ཟླ་བདུན་པའི་ནང་རྒྱ་གར་དུ"བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང"ཟེར་བ་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༨ཉིན་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀུན་ཁྲབ་རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ནས་རླུང་འཕྲིན་དངོས་སུ་གཏོང་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་གླང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ ཟླ༢ཚེས༡༦ཉིན་ཀྲུང་ཅིང་ཤུས་བོད་དུ་ལོ་ལྔའི་རིང་མཉམ་ལས་ཁང་མི་འཛུགས་རྒྱུའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་གནང་། ཟླ༩ཚེས༡༩ཉིན་ལྷ་སར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུན་ཨུད་རྒྱ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཞེ་གཅིག་པའི་ཐོག་པཎ་ཆེན་ནང་སྐད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འགན་གྲུབ་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་ཐམ་རྩིས་འབུལ་ཞུས།

ཆུ་སྟག ། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༢ ཟླ༩ཚེས༡༧ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས"ད་རེས་པཎ་ཆེན་གྱིས་གྲྭ་ཕུད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣའི་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ང་ཚོར་ཚུར་རྩོལ་བྱས་ཡོད་པས་ང་ཚོས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཁོ་ཚོ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་དགོས"ཞེས་མཛུབ་སྟོན་གནང་། རྒྱ་གར་ནས་ཀྲུང་གོའི་ས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུགས་བསླངས་པ་ཕམ་ཉེས་བཏང་།

ཆུ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཁོ་བོས《ཡོ་ཚིགས་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང》འདི་ཉིད་རྩོམ་འགོ་ཚུགས།

ཤིང་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༩༨༤ དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོར་གསར་བརྗེར་ངོ་ལོག་གི་དབུ་ཞེས་ཐོག། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་ཟེར་བ་འགོ་ཚུགས། ལོ་འདིའི་ཟླ་བཅུ་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་རྩལ་ལྡན་འབར་མདེལ་འཕར་གས་ཐེངས་དང་པོ་བྱས། ཟླ༧ཚེས༡༣ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་སྐུ་བདུན(འགྲོང་པ་རྫོང་ཁོངས)དམིགས་བསལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་རྒྱུར་མོས་མཐུན་ཐོབ། ཟླ༧ཚེས༢༥ཉིན་བོད་ལྗོངས་སུ་དགོན་པ༥༥༣རང་འཛུགས་གནས་ཚོག་པ་བྱ་རྒྱུར་ཀྲུང་གུང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཆོག་མཆན་ཐོབ། ཟླ༩ཚེས༡༨ནས་ཟླ༡༡ཚེས༤པར་ཉིན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་རིང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱས་འཛོམས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པ་འཚོགས་ཏེ་ཨོར་འཁྲུལ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་དགག་པ་བརྒྱབ་ནས་ཁོང་གིས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཪ་ལངས་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱབ་གཏོད། མི་དམངས་དང་། མེས་རྒྱལ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་བཅས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་བསྟམས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས། དེ་རྗེས་ལེ་ཚན་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་འདུས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཏུའང་དགག་པ་བརྒྱབ་ཏེ་ཨུ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་ཨུ་ཡོན་ལས་ཆབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། (མཐར༡༩༨༠ལོར་ཀྲུང་དབྱང་ནས་སྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་བཤད་སྒྲོལ་དེ་རིགས་རྩིས་མེད་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འདུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་བཅས་ཀྱི་དབུ་གནས་སླར་རྗེས་སུ་ཕུལ།) ཟླ༡༢ཚེས༡༧ཉིན་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་ཨུ་ཡོན་དང་ཨུ་ཡོན་གྱི་གོ་གནས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས།

ཤིང་གླང། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ ཟླ་དང་པོའི་ནང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་གཅོད་ཁང་བཙུགས། ཟླ༧ཚེས༡ཉིན་ཏཱའན་ཤི་ཞན་དབྱང་དུ་བོད་སྤྱིའི་སློབ་གྲྭ་ཞེས་པ་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་མིང་བསྒྱུར་བྱས། ཟླ༧ཚེས༡༨ཉིན་བོད་དུ་མི་དམངས་ཀྲུང་ཧྭ་འཛུགས་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཚེས༡༨ཉིན་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་དུ་མཐོང་དགའ་དང་སྟག་རྩེ་རྫོང་འབྲོམ་ཐོད་དུ་མི་དམངས་ཀྲུང་ཧྭ་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༨ཚེས༢༠ཉིན་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་མི་འབོར…… ༡༩༥༩ལོར་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཟིན་པ་ནས་སྐབས་དེར་མི་གྲངས་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་ཅིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ…… བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ། ཟླ༨ཚེས༢༥ཉིན་སྐྱིད་ཆུའི་ཡར་འདམ་ཟམ་གསར་ཐོག་ཐེངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ། ཟླ༨ཚེས༢༩ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངོས་སུ་བཙུགས་པར་རྗེན་འབྲེལ་ཞུ་ཆེད་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་ཤེས་ཧྲུ་ཀྲིས(谢富治)ཚོགས་གཙོ་བྱས་པའི་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༩ཚེས༡ཉིན་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་ལྷ་སྐྱ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་སོགས་མི་གསུམ་སྲིད་རྟུས་ཀྱ་ཡངས་ཐོག་སློད་བཀྲོལ་བཏང་། ཟླ༩ཚེས༡ཉིན་ཀྲུང་གུང་བོད་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཞེས་པ་ཀྲུང་གུང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དུ་མིང་བསྒྱུར་ཐོབ། ཀྲང་ཅིང་ཝུ་ནང་སར་ཀྲུང་དབྱང་ནང་ལས་སྤོས་བྱས་པ་དང་། ཀྲང་གོ་ཧྭ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོར་བསྐོས། ཟླ༩ཚེས༡ནས་ཚེས༩བར་མི་དམངས་འདུས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ……

འཚོགས་ཏེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངོས་སུ་དབུ་བརྙེས་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་བོད་རང་······སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞིར་འདེམས་བསྐོ་ཞུས། ཟླ་༩ ཚེས་༩ ཉིན་ལྷ་སར་མང་ཚོགས་སུམ་ཁྲི་ལྷག་ཙམ······ཚོགས་འཛོམས་བྱས་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས། ལོ་འདིའི་ནང་གླིང་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཁྲིར་ཕེབས། ཕྲན་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཡོང་།

མེ་རྟ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༦ ལོ་འདིའི་ནང་ཕྲན་གཉིས་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེར་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སློབ་གསོ་ཆེན་པོའི་ལས་དོན་ལ་བསྐྱོད། ཟླ་༣ ཚེས་༡༦ ཉིན་བོད་ལྗོངས་དགེ་འོས་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། ཟླ་༥ ཚེས་༦ ནས་༢༦ བར་པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོགས་བྱས་པ་དང་ཚེས་༡༦ ཉིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་གཙོ་སྐྱོང་བཟོ་འགོད་གནང་བའི་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་གི་བརྡ་ཐོ(རྗེས་སུ་ཟླ་༥ ཚེས་༡༦ གི་བརྡ་ཐོ་ཟེར)གྲོས་འཆམ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིན་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་ཆག་སྒོ་བསམ་བཞིན་དུ་བརྡངས། ལྔ་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་ལྗོངས་ཏང་ཞུད་ཀྱི་རིག་གསར་འགོ······ཁྲིད་ཚོ་ཆུང་ཟེར་བ་བཙུགས། ཟླ་༦ ཚེས་༦ ཉིན་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ཡིག་ཆེན་ཚགས་པར་མང་དག་སྦྱར། ཟླ་༦ ཚེས་༨ ཉིན་ཧོ་པེ······ཞིང་ཆེན་ཞིང་ཐའི(河北邢台)ས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་བྱུང་བར་རོགས་སྐྱོར་དུ་བོད་ནས་རྟ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་བསྐུལ། ཟླ་༦······ཚེས་༡༥ ནས་ཟླ་༧ ཚེས་༥ བར་ཉིང་ཁྲིར་ལྗོངས་ཏང་ཞུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་ཏེ་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཟླ་༨ ཚེས་༡ ཉིན་ཆུ་ཤུལ་ཟམ་ཆེན་ཐོག་ཁྲངས་འཁོར་ཤར་བསྐྱོད་བྱུང་། ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་ཉིང་ཁྲི་བལ་འཁལ་འཐག་བཟོ་གྲྭ་བཙུགས། ཟླ་༡༢ པར་གོང་དཀར་གནམ་གྲུ་ཐང་སྤྱོད་འགོ་ཚུགས།

མེ་ལུག སྤྱི་ལོ་༡༩༦༧ ལོ་འདིའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་གྱི་དགོང་དྲོ་རྗེ་ཕ་བོང་ཁའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས། ཟླ་༡ ཚེས་༡ ནས་ཚེས་༡༡ བར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་དབང་ཆ་འཕྲོག་པའི་རླུང་ཡན་གང་སར་ལངས། ཟླ་༡ ཚེས་༡༡ ཉིན་བོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་སྔ་རྗེས་སུ་དབང་ཆ་འཕྲོགས། ཟླ་༡ ཚེས་༡༣ ཉིན་གཞིས་རྩེ་ཟམ་ཆེན་ཐོག་ཁྲངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ། ཟླ་བ་དང་པོའི་ཟླ་སྨད་དུ་ཀྲང་གོ་ཧྭ་པེ་ཅིན་དུ་སྨན་བཅོས་ཕེབས་རྒྱུར་ཀྲུང་དབྱང་གི་མོས་མཐུན་ཐོབ་པ་དང་ཀྲའུ་རེན་ཧྲན(周仁山)གྱིས་ལྗོངས་ཏང་ཞུད་ཀྱི་ཏུའུ་ཅི་དང་པོའི་ལས་ཚབ་གནང་། ཟླ་༢ ཚེས་༩ ཉིན་རྒྱལ་ས་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྲུང་དམག་དང་ལྷ་སའི་མང་ཚོགས་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ནང་ཞུར་ཏེ་ཀྲང་གོ་ཧྭ་རྩིས་སྒྲོད་དགོས་པའི་སྐད་བྱ་བཏོན། ཟླ་༢ ཚེས་༡༩ ཉིན་མང་ཚོགས་ཤོག་ཁག་ཕན་ཚུན་བར་གདོང་གཏུག་བྱུང་། ཟླ་༥ ཚེས་༡༡ ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་བོད་དུ་དམག་དོན་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་གནང་། ཟླ་༨ ཚེས་༢༣ ནས་ཟླ་༩ ཚེས་༡༧ བར་མང་ཚོགས་ཤོག་ཁ་གཉིས་བར······དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༠ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེའི་མཉམ་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གྲ་སྒྲིག་ཚོ་ཆུང་བཙུགས།

ས་སྤྲེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༨ སྐར་ཡང་དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་ལངས། ཟླ་༡ ཚེས་༡༧ ཉིན་ནས་ཀྲུང་གོ་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཕྱོགས་བསྡུས······ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་ཚོ་ཁག་གིས་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་ལྷོ་བརྒྱུད་ནས་ཤར་གྲོ་མོ་དང་ནུབ་སྐྱིད་གྲོང་བར་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ལྔ་ཁྲི་ལྷག······ཙམ་སར་རྟོག་ཞིབ་བྱས། ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༥ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དངོས་སུ་བཙུགས། ཙེང་ཡུང་······ཡ(曾雍雅)ཡིས་ཀྲུའུ་རེན་རྣམ་པ་དང་། རེན་རུང་། ཁྲིན་མིང་དབྱི(陈明一) པ་སངས། ལེའོ་སུ་ཡུན(廖步云) ཡང་ཏུང་ཧྲེང(杨东生) མའོ་ཕེ་ཡིད(苗丕一) ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད། དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཤོག་ཁ་གཉིས་ཀྱི·

འགོ་ཁྲིད་སོགས་མི་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ཀྱིའུ་རེན་གཞོན་པར་བསྐོས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་ནས༡༩༦༩ལོའི་ཟླ༡ཚེས༡ཉིན་ནས་བཟུང་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་དེ་དམག་ཁུལ་ཁང་ཆེ་གྲས་ནས་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་དམག་ཁུལ་ཁང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཁྲིན་ཏུའུ་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་འཛོག་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས།
ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༦༩ ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དགུ་པ་ཚུགས། ཀྲུང་སུའུ་དབར་ས་མཚམས་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་། ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་ཕ་བོང་ཁའི་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁྲུངས། ཟླ༣ཚེས༩ཉིན་སྙིང་ཆེན་རྫོང་དུ་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དུས་ཐེར་བྱུང་། ཟླ༥ཚེས༢༠ཉིན་དཔལ་འབར་རྫོང་དུ་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དུས་ཐེར་བྱུང་། ཟླ༦ཚེས༡༣ཉིན་སྐྱེ་མོ་རྫོང་དུ་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དུས་ཐེར་བྱུང་སྟེ་ཨ་ནེ་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྒྲོན་སོགས་ཀྱིས་དམག་མིའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཏུ་ཁག་གི་ཁོངས་མི་ཉེར་གཉིས་ལ་ཉེས་རྡུང་བཏང་བ་དང་། ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་ཏུར་བརྩོན་ཅན་བཅུ་གསུམ་ཀྱེན་ལམ་དུ་བཏང་། ཟླ་བདུན་པའི་ནང་གཞིས་རྩེ་རྣམ་གླིང་དང་། པཎ་མཛོད་སྨན། ལྷ་རྩེ། ངམ་རིང་སོགས་སུ་དུས་ཐེར་བྱུང་། ཟླ༧ཚེས༢༦ཉིན་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དུས་ཐེར་བྱུང་། ཟླ་བཅུ་པར་ཉིང་ཁྲིར་མའོ་ཙེ་ཏུང་དགོངས་པའི་སློབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་ཐེར་བ་བཙུགས་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་མང་ཆེ་བ་སྐྱེ་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གཅིག་སྦྱོང་བྱས།
ལྕགས་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༧༠ ཟླ༢ཚེས༡༤ཉིན་ཉིང་ཁྲི་གནས་གཞི་ལར་མི་སྐྱོན་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་། ཟླ༣ཚེས༢༤ཉིན་རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བ་བཏོན། ཟླ༦ཚེས༡༡ཉིན་ལྗོངས་ཡོངས་སུ་མི་དམངས་ཀྲུང་ཧྲི་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཙུགས་ཟིན་ཞེས་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ།
ལྕགས་ཕག སྤྱི་ལོ༡༩༧༡ ཟླ༣པའི་ནང་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྐར་ཡང་མིས་བཟོས་སྐྱུང་སྐར་ཐེངས་གཉིས་པ་བཏང་། ཟླ༣ཚེས༢༨ཉིན་ཀྲའུ་ཙུང་ལིས་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་ཚོར་མཇལ་འཕྲད་གནང་། ཟླ༤ཚེས༧ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་ཅེང་ཡུང་ལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་དང་། ཏང་གི་སྲོག་ཤིང་ཚོ་ཆུང་གི་ཙུའུ་ཀྲང་། དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སི་ལིང་ཡོན་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་མེད་པ་བཟོས་སྟེ་ཧྲེན་དབྱང་དམག་ཁུལ་ཁང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། རེན་རུང་གིས་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་ལས་ཚབ་དང་ཏང་གི་སྲོག་ཤིང་ཚོ་ཆུང་གི་ཙུའུ་ཀྲང་དང་། ཁྲིན་མིང་དབྱིས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སི་ལིང་ཡོན་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་ཐོ་འགྲེམས། ཟླ༨ཚེས༧ཉིན་ལྷ་སར་ཀྲུང་གུང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འཛུགས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་ཚོགས་ཏེ་རེན་རུང་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོ་དང་། ཁྲིན་མིང་དབྱི། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས(天宝)བོད་རིགས། ཡང་ཏུང་ཁྲིང(བོད་རིགས) ཧྥུང་ཁེ་ཏ(封克达) གའོ་ཧྲེང་ཤོན(高圣轩) པ་སངས(བོད་རིགས་བུད་མེད)བཅས་ཧྲུའུ་ཅིར་བསྐོས། ཟླ༩ཚེས༡༣ཉིན་ལིན་པིའོ་འཁོར་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་སོང་བའི་ལམ་བར་ཕྱི་སོག་དབན་ཏུར་ཧན་ཞེས་པའི་སར་གནམ་གྲུ་ལྷུང་སྟེ་ཀྱེན་ལམ་དུ་སོང་། ཟླ༡༢ཚེས༡༡ཉིན་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ལིན་དགག་སྤྱོད་ཐེར་གྱི་ལས་འགུལ་ཚུགས།
ཆུ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༧༢ ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཞུར་པ་ཀྲང་གོ་ཧྭ་ལོ་འདིའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ཁྲིན་ཏུར་སྐུ་གཤེགས། ཙུང་ལི་ཀྲའུ་ཨེན་ལེས་གོར་མོ་ནས་ལྷ་ས་བར་ས་འོག་སྣུམ་འདྲེན་ལྕགས་སྦུག་ཁྲིད་རྒྱུར་ཆོག་མཆན་གནང་།
ཆུ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༧༣ ཟླ༦ཚེས༢༥ནས་ཚེས༢༨བར་ཀྲུང་གཞོན་རྩེ་ཚོགས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་འཚོགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་ཧྲུའུ་ཅིར་བསྐོས།
ཤིང་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༧༤ ཟླ༢ཚེས༢༨ཉིན་ནས་བོད་དུ་ལིན་དགག་ཁུང་དགག་གི་ལས་འགུལ་འགོ་ཚུགས། ཟླ༡༡ཚེས༡༧ཉིན་

	རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་ཁྲིན་ཡུང་ཀུས(陈永贵)བོད་དུ་ཏྲ་ཀྲད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་བར་འབྱོར།
ཤིང་ཡོས།	སྤྱི་ལོ༡༩༧༥ ལོ་འགོར་སྐབས་བཅུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་ཀྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུད་དང་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་ཀྲུང་དབྱང་གི་ལས་དོན་གཙོ་སྐྱོང་མཛད། བོད་ལྗོངས་དགེ་འོས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བཙུགས། ཟླ་དགུ་པའི་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་ནས་ལོ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐབས་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་ཧྭ་གོ་ཧྥུང(华国锋)གིས་ཚོགས་གཙོ་གནང་བའི་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་བོད་དུ་འབྱོར། ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་གཡས་ལྷུང་རྒྱུད་གཞི་ཁྲ་ལོག་གི་རླུང་ཡན་ལ་རྒོལ་ལན་བསློག་པའི་ལས་འགུལ་ཚུགས།
མེ་འབྲུག	སྤྱི་ལོ༡༩༧༦ ལོ་འདིའི་ནང་ཙུང་ལི་ཀྲུའུ་ཨེན་ལེ་དང་། ཨུ་ཡོན་ཀྲང་ཀྲུའུ་ཏེ། ཀྲུའུ་ཞི་མའོ་ཙེ་ཏུང་བཅས་སྐུ་རྗེས་སུ་སྐུ་གཤེགས། ཟླ༦ཚེས༥ཉིན་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་སྦི་ལན་ད་ར་ལྷ་སར་འཚམས་འདྲིར་འབྱོར། ཟླ༡༠ཚེས༦ཉིན་ཅང་ཆིང་། ཝང་ཧུང་ཝེན། ཀྲང་ཁྲུན་ཆའོ། ཡའོ་ཝུན་ཡོན་བཅས་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་རྩ་གཏོར་བཏང་སྟེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེར་པ་མཇུག་བསྒྲིལ། ཟླ༡༠ཚེས༧ཉིན་ཧྭ་གོ་ཧྥུང་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞིར་བསྐོས། གོར་མོ་ནས་ལྷ་ས་བར་གྱི་ས་འོག་སྣུམ་འདྲེན་སྦུག་ལམ་ནས་སྣུམ་འདྲེན་འགོ་ཚུགས།
མེ་སྦྲུལ།	སྤྱི་ལོ༡༩༧༧ ཟླ༡༡ཚེས༢༦ཉིན་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ཏང་དག་ཐེར་དང་ཀུན་སྤྱོད་དག་ཐེར་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་བརྡ་ཐོ་བཏང་། ཟླ༡༡ཚེས༢༩ཉིན་ནས་ལྗོངས་མི་དམངས་འདུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་ཏེ་རིན་རུང་གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་སོགས་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པར་བསྐོས།
ས་རྟ།	སྤྱི་ལོ༡༩༧༨ ང་རང་སྣར་ཡང་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་བསྐྱོད། ལོ་འདིར་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས《བསྟན་རྩིས་རེའུ་མིག》མཛད། ཟླ༡ཚེས༢༡ཉིན་ཡངས་ཅན་ཚ་ཆུས་གློག་ཁང་ནས་གློག་དངོས་སུ་གཏོང་འགོ་ཚུགས། ཟླ༢ཚེས༤ཉིན་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྫོང་རིམ་པ་ཡན་གྱི་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་ཏང་དག་ཐེར་དང་ཀུན་སྤྱོད་དག་ཐེར་གྱི་ལས་འགུལ་ཚུགས། ཟླ༩ཚེས༤ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཞིང་འབྲོག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བཙུགས། ཟླ༡༡ཚེས༤ཉིན་ལྷ་སར་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་ཏེ་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་ཚོགས་ཁག་གི་ཉེས་ཅན་པ་གྲངས་ཉེར་བཞི་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གསང་ཞུལ་མི་གྲངས་བཅུ་གློད་བཀྲོལ་བཏང་། ཟླ་འདིའི་ཚེས༢༦ཉིན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ཐོན་སྐྱེད་འཛུགས་སྐྲུན་ཏེ་ཞེས་པ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞིང་སྐྱོལ་ཅུད་དུ་མིང་བསྒྱུར་བྱས། ཟླ༡༢ཚེས༤ཉིན་ཞིང་པ་ཕྱུག་པོ་དང་འབྲོག་པ་ཕྱུག་པོ་རྣམས་སྣད་ཧྲང་རིག་བྱ་ཡུལ་དུ་མི་བརྩི་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཟླ༡༢པའི་ཚེས༡༨ནས༢༢བར་པེ་ཅིན་དུ་ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས།
ས་ལུག	སྤྱི་ལོ༡༩༧༩ ཟླ༢ཚེས༢༦ཉིན་ལྗོངས་སྲིད་ཁྲིམས་ལས་ཁུངས་ནས༡༩༥༩ལོའི་ཛ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་བཙོན་པ་མཐའ་དག་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། ཟླ༣ཚེས༦ཉིན་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྔར་བཞིན་གཏོགས་པ་བྱ་རྒྱུར་ཀྲུང་དབྱང་ནས་ཆོག་མཆན་ཐོབ། བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ནང་ས་ནས་བོད་དུ་འབྱོར། ཟླ༩ཚེས༢༥ཉིན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས། བློ་བཟང་བསམ་གཏན། བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ། བློ་བཟང་དར་

རྒྱུས་བཅས་ཏྲ་ཡའི་ཟླ་ཐམས་བཏང་བའི་ངོ་ཚབ་བལྟ་སྐོར་བ་ཐེངས་དང་པོ་ལྷ་སར་འབྱོར་དེ་ལྷ་ས་དང་། ནག་ཆུ། གཞིས་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ། རྩེད་ཐང་། ཉིང་ཁྲི། ཆབ་མདོ་བཅས་སུ་བསྐྱོད།

ལྕགས་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་༣ཚེས་༡༤ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲུས་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་སྐོང་འཚོགས་མཛད། ཟླ་འདིའི་ཚེས་༡༦ཉིན་རེན་ཏུང་གི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིའི་ལས······གནས་ཁྲིར་འཐེན་བྱས་ནས་དབྱིན་ཧྥ་ཐང(阳法唐)ཧྲུའུ་ཅི་ལས་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་པ་དང་། ཟླ་༡༢ཚེས་༢༣ཉིན་དངོས་སུ་ཧྲུའུ་ཅི··དང་པོར་བསྐོས། ཟླ་༥ཚེས་༢༢ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་གི་སྤྱི་ཁྲབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཧུའུ་ཡའོ་པང(胡耀邦)དང་། ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲུའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་གཅིག་ཕྱོགས་དབན་ལི(万里)རྣམ་གཉིས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། ཟླ་འདིའི་ཚེས་༣༡ཉིན་ཕྱིར་ལོག་གནང་། ཟླ་༨ཚེས་༢༦ཉིན་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་གིས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་དང་ཞལ་འཛོམས་གནང་ནས་ཁྱེད་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཡག་ཤོས་ཤིག་རེད་ཅེས་གསུངས། ཟླ་བཅུ་པ་ནས་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ཚུགས།

ལྕགས་བྱ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༡ བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཤེགས། ཟླ་༥ཚེས་༢༢ཉིན་ལྷ་སར་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་། ཚེས་༢༣ཉིན་པེ་ཅིན་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དུ་ཚོགས་འཛོམས་གང་ཟབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས།

ཆུ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༢ ཟླ་༡ཚེས་༡ཉིན་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》ཅེས་པའི་རིག་གཞུང་དུས་དེབ་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཐོག་ནས་འདོན་འགོ་ཚུགས། ཟླ་༢ཚེས་༢༩ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས། ཟླ་༩ཚེས་༡ནས་༡༡བར་པེ་ཅིན་དུ་ཏང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས··བཅུ་གཉིས་པ་འཚོགས། ཟླ་༡༡ཚེས་༡ཉིན་མི་འབོར་རྒྱས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་ཁྲི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་དགུ་དང་ཉིས···སྟོང་ལྷག་བརྒལ།

ཆུ་ཕག ཕྱི་ལོ་༡༩༨༣ བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་གླིང་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། ཟླ་༨ཚེས་༣༡ཉིན་རིགས་བཞིའི་མི་སྣ་ཡོད་ཚད་ཞྭ་མོ་ཕུད་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ཟླ་༡༡ཚེས་༡༢ཉིན་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང····གིས་ནན་ཏན་ངང་བོད་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་མཛུབ་སྟོན་བྱས། ཟླ་༡༢ཚེས་༢༦ཉིན་ཏ་དང་དམག····སྐར་གྱི་འོས་ལངས་མི་སྣའི་སྐོར་ཐག་གཅོད་གང་ལེགས་དགོས་པའི་གཏན་འཁེལ་བྱས།

ཤིང་བྱི། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ཟླ་༡ཚེས་༦ཉིན་སྐྱེ་དགེ་སྐུས་སྐལ་བཟང་དཔལ་འདུས་སྐུ་གཤེགས། ཟླ་༢ཚེས་༢༧ནས་ཟླ་༣ཚེས་༢༨བར··པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་དབྱང་ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲུས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ་སྐོང་འཚོགས་གནང་། ཟླ་༦ཚེས་༢༩ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་པའི་དུས་དྲན་ཉིན་མོ་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དགུ་ཡིན་པ་ནས་ཚེས་གཅིག་ཉིན་དུ་བསྒྱུར། ཟླ་༧ཚེས་༡ཉིན་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་སུ་ཨུ་ཡོན་གསར་པ་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཁ་གསབ་བྱས། ཟླ་༨ཚེས་༨ཉིན་ལྗོངས·····ཏང་ཨུད་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པ་བར་གྱི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱས། ཟླ་༨ཚེས་༡༩ཉིན་ཀྲུང·····དབྱང་ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲུའི་ཧྲུའུ་ཅི་ཧུའུ་ཆི་ལི(胡启立)དང་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་ཐན་ཅི་ཡུན(田纪云)རྣམ་གཉིས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ···ཕེབས། ཟླ་༡༡ཚེས་༢༠ཉིན་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་རྒྱལ་རྩེ་ས་ཁུལ་དང་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་སླར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས། ཟླ་༡༢ཚེས་༡ཉིན་ལྷག་རྩེ་ཟམ་ཆེན་སྒྲུབ་ཟིན།

ཤིང་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༨༥ ཟླ༣ཚེས༢ཉིན་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ནས་ཡར་འཕྲོག་སློག་ཁང་བཟོ་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུར་ཆོག་མཆན་གནང་། ཟླ༣ཚེས༡༧ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རྩོམ་སྒྱུར་ཅུད་བཙུགས། ཟླ༥ཚེས༡༠ཉིན་ནས་ནང་སའི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་བཅུ་དགུས་བོད་ནས་དམའ་རིམ་སློབ་འབྲིང་སློབ་མ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་འཛིན་གྲྭ་བཙུགས་ཐོག་མ་འདིའི་ཟླ་དགུ་པ་ནས་ལོ་ལྟར་སློབ་ཆུང་ཐོན་པའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་ཅིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བསྡུ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ཟླ༦ཚེས༡ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་དབྱིན་རྡྲ་ཐང་གི་བོད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་རྒྱུན་ཨུད་ཀྱི་ལས་གནས་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་ཨུ་ཅིང་ཧྲྭ(伍精华)དེའི་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་མཛད། ཟླ༦ཚེས༧ཉིན་ཨུ་ཅིང་ཧྲྭ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༦ཚེས༣༠ཉིན་མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། ཟླ༧ཚེས༢༠ཉིན་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བཙུགས། ཟླ༧ཚེས༢༡ཉིན་བོད་ལྗོངས་ནང་བསྟན་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། ཟླ༨ཚེས༥ཉིན་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༨ཚེས༢ཉིན་བོད་ལྗོངས་བརྙན་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་བཙུགས། ཟླ་འདིའི་ཚེས༢༧ཉིན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་ཆེད་ཧུའུ་ཆི་ལིན་ཚོགས་གཙོ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་གཙོ་གཞན་པ་གནང་བའི་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༩ཚེས༡ཉིན་ལྷ་སར་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས། ཟླ༩ཚེས༣ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱིར་ལོག ཟླ༡༢ཚེས༦ཉིན་ཐུབ་བསྟན་གདོན་ས་ཁྲིན་དུར་སྐུ་གཤེགས། འདི་ལོའི་དབྱར་ཁ་རང་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ལས་བསྒྱུར་བྱས།

མེ་སྟག སྤྱི་ལོ༡༩༨༦ ཟླ༢ཚེས༡ཉིན་ཞིང་ཁྲི་ས་ཁྱོན་སྐྱར་གསོ་བྱས། ཟླ་འདིའི་ཚེས༡༦ཉིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཚོགས་ཞིབས་མཛད། ཟླ༦ཚེས༢༥ཉིན་བོད་དུ་མི་རིགས་ཤང་བརྒྱད་བཙུགས། ཟླ༥པར་པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་བཙུགས། ཟླ༧ཚེས༡༥ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲིའི་ཧྲུའུ་ཅི་ཧའོ་ཅན་ཤིའུ(郝建秀)བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས། ཟླ༡༢ཚེས༡༡ཉིན་ཀྲུང་གོའི་ཕྱི་འབྲེལ་ཕུའི་མཐུན་ཚབ་པས་རྒྱ་གར་གྱིས་ཁྲིམས་འགལ་དང་བཙན་བཟུང་བྱས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་ས་ཆའི་ཐོག་ཨ་རུ་ཎ་ཆ་མངའ་སྡེ་ཞེར་བ་བཙུགས་པར་ཁོལ་གཏམ་བཏང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ། མེ་ཡོས། སྤྱི་ལོ༡༩༨༧ ཟླ༢ཚེས༦ཉིན་ནས་ཡུལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལག་འཁྱེར་བཀྲམ། ཟླ༦ཚེས༡༥ཉིན་བོད་དར་རྒྱས་རིགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་ལྡན་ཚོགས་པ་སྤྱི་ཁྱབ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༦ཚེས༢༡ནས་ཟླ༨ཚེས༢༣བར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་མཛད། ཟླ༩ཚེས༢༧ཉིན་དང་ཟླ༡༠ཚེས༡ཉིན་ལྷ་སར་ཁ་ཕྱལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཟིང་ཆ་སློང་བའི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་། ཟླ༡༠ཚེས༩ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཚོགས་འཛོམས་དང་ཁྲོམ་བསྐོར་གྱི་གནས་སྐབས་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ས་འབྲུག སྤྱི་ལོ༡༩༨༨ ཟླ༡ཚེས༡༡ནས་ཟླ༢ཚེས༡༡བར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་སར་རྟོག་ཞིབ་གནང་། ཟླ༢ཚེས༩ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་མཇུག་ཁྲིད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས། ཟླ༣ཚེས༥ཉིན་ལྷ་སར་སྨོན་ལམ་སྐབས་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཁ་ཕྱལ་རིང་ལུགས་པ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཟིང་ཆ་ཚབས་ཆེ་བསླངས། ཟླ༥ཚེས༩ནས༢༩བར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འཛམ་རིགས་འཚར་གཞི་ལས་ཁང་ནས་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུའི་རྒྱུགས་ཁུལ་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་མཐར་ལོ་དེའི་ཟླ༡༢ཚེས༡༢ཉིན༣༣༥༧རྣམ་གྲངས་ཞེར་བ་བོད་ཀྱི་རིགས་སྐྱོར་རྣམ་གྲངས་སུ་སྦྱོར་རྒྱུར་གྲོས་འཆམ་ཐོབ། ཟླ༦ཚེས༡༥ནས༢༩བར་ཚའོ་ཧྲིས(乔石)བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་མཛད། ཟླ༨ཚེས༥ཉིན་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཐིང་བཙུགས། ཟླ༡༠ཚེས༣༠ནས་ཟླ༡༡ཚེས༢༠བར་ཀྲུང་དབྱང་ཧྲུའུ་ཅི་ཁྲིའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཀྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུའི་པུའུ་ཀྲང་ཡན་

མིང་སྒྲ(阎明复)དང་། ཀུའེ་ཀྲོའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ(胡锦涛) ནང་སོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏྲང་ཀྲུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་ཐན་ཚུང་མིན(田聪明)སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་གནང་། ཟླ༡༢ཚེས༡ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་ཝུ་ཅིང་ཧྭ་ཡི……ལྗོངས་ཏྲང་ཀྲུད་ཧྲུའུ་ཅིའི་གོ་གནས་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཐའན་ཚུང་མིང་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པར་བསྐོ་གཞག་བྱས། ཕྱི་ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་དང་ཐན་ཚུང་མིང་རྣམ་གཉིས་ལས་གནས་ཐོག་འབྱོར། ཟླ༡༢ཚེས༡༠ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པ་བར་གྱི་གདུང་རྟེན་མཆོད་ཁང་ཤར་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གཞིས་རྩེ་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་སྐྲུར་སྐྲུན་ལེགས་བསྒྲུབས་ཟིན།

ས་སྦྲུལ། སྤྱི་ལོ༡༩༨༩ ཟླ༡ཚེས༩ཉིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ་འདིའི་ཚེས༡༤ཉིན་གཞིས་རྩེར……ཕེབས་རྗོག་ཐོན། ཚེས༡༧ནས་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པ་བར་གྱི་སྐུ་གདུང་གདུང་བཞུགས་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས། ཚེས༢༢ཉིན་མཆོད་ཁང་ཤར་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རབ་གནས་མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་གནང་། ཚེས༢༨ཉིན་གྱི་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དང་སྐར་མ་བཅུ་དྲུག་ཐོག་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གཞིས་རྩེ་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་དུ……དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཟླ༢ཚེས༣ཉིན་ལྷ་སར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྨྲ་དན་ཞུ་བའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་པ་དང་ལྗོངས་ཏྲང་ཀྲུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་ཡིས་སྨྲ་དན་ཞུ་ཚིག་གསུངས། ཟླ༢ཚེས༡༥ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྨྲ་དན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། ཟླ༣ཚེས༤ནས༧བར་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པས་ལྷ་སར་བརྡུང་འཕར་ཟིང་ཆ་བསླངས། ཟླ་འདིའི་ཚེས༧ནས་ཙུང་ལི་ལི……ཕུང(李鹏)གིས་ལྷ་སར་བཀག་རྒྱ་བསྒྲམ་རྒྱུའི་བཀའ་ཕབ། ཟླ༤ཚེས༢༠ཉིན་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བཏང་ནས་ལོ་སུམ་བཅུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱས། ཟླ༨ཚེས༥ནས༡༧ཉིན་བར་ལི་ཐེ་དབྱིང(李铁映)གིས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་གནང་། ཟླ༨ཚེས༢༨ཉིན་ཡར་འབྲོག་གློག་ཁང་ལས་གྲྭ་སྐྱར་དུ་ཚུགས། ཟླ༨ཚེས༣༡ཉིན་གཙང་པོ་གཅིག་དང་ཆུ་བོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཡུལ……དཀྱིལ་མའི་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་རྟོག་ཞིབ་མཇུག་བསྒྲིལ། ཟླ༩ཚེས༣ཉིན་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་སྨན་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། ཟླ༡༠ཚེས༦ཉིན་ཏྭ་ལའི་བླ་མར་ནོ་བེར་ཞི་བདེའི་བྱ་དགའ་སྤྲད་པར་ཀྲུང་གོ་སྲིད་གཞུང་ནས་ཁ་རྡུང་བཏང་། ཟླ༡༠ཚེས༡༡ཉིན་ནས་པོ་ཏ་ལ་ཉམས་གསོ་འགོ་ཚུགས།

ལྕགས་རྟ། སྤྱི་ལོ༡༩༩༠ ཟླ༤ཚེས༣༠ཉིན་ཙུང་ལི་ལི་ཕུང་གིས་ལྷ་སར་བཀག་རྒྱ་སྒྲོལ་རྒྱུའི་བཀའ་ཕབ། ཟླ༥ཚེས༡ཉིན་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁུལ་དུ་བཀག་རྒྱ་སྒྲོལ་རྒྱུའི་བཀའ་རྒྱ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། ཟླ༧ཚེས༢༠ནས༢༦བར་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཅང་ཙེ་མིན(江泽民)གྱིས་བོད་དུ་རྟོག་ཞིབ་གནང་། ཟླ༨ཚེས༢༣ཉིན་པོ་ཏ་ལའི་ཉམས་གསོའི་དུས་རིམ་དང་པོའི་ལས་གྲྭ་མཇུག་བསྒྲིལ། ཟླ༩ཚེས༡༣ཉིན་ལྷ་སར་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་གི་ཐག་རིང་རང་འགྲུལ་ཁ་པར་ཤར་གཏོང་ཐུབ། ཟླ༩ཚེས༢༠ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གདུང་རྟེན་གྱི་རྨང་རྡོ་གཏིང་། ཟླ༡༠ཚེས༣ཉིན་སྲིན་གཞུང་བོད་སྨན་སློབ་གྲྭ་བཙུགས།

ལྕགས་ལུག སྤྱི་ལོ༡༩༩༡ ཟླ༡ཚེས༣ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲྭ་ཚུགས། ཟླ་དང་པོ་དེའི་ནང་གཙང་པོ་གཅིག་དང་ཆུ་བོ་གཉིས་རྒྱུགས་ཡུལ་དཀྱིལ་མའི་གསར་སྤེལ་ལས་གྲྭ་སྤྱི་རྫིས་སུ་འགོ་ཚུགས། ཟླ༣ཚེས༡༢ཉིན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས་པེ་ཅིན་དུ་གསར་འགྱུར་སྐྱེ་ལེན་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བྱུང་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་སོང་རིང་གྲུབ་འབྲས་རླབས་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་རྣམས་གསལ་བཤད་མཛད། ཟླ༥ཚེས༡༨ཉིན་ལི་ཐའི་དབྱིང་གིས་ཚོགས་གཙོ་གནང་བའི་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ལྷ་སར་འབྱོར། ཟླ༥ཚེས༢༢ཉིན་ལྷ་སར་ཚོགས་འཛོམས་གཟབ་རྒྱས་བྱས་ཏེ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས

ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་འཁོར་བར་རྗེས་འབྲེལ་ཞུས། ཟླ༥ཚེས༢༨ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཕྱིར་ལོག ཟླ༧ཚེས༥ཉིན་བོད་ཀྱི་པར་རིས་དང་སྒྱུ་རྩལ་དངོས་རིགས་ཨ་ཀེན་ཞིང་རྒྱལ་སར་འགྲེམ་སྟོན་བྱས། ཟླ༡༡ཚེས༨ཉིན《བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར》ཐོག་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་དགུ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ནང་སའི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད།

ཆུ་སྤྲེལ། སྤྱི་ལོ༡༩༩༢ ཟླ༡ཚེས༢༡ཉིན་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་རྒྱལ་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བཙུགས་ཟིན་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་མཐོ་རིམ་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ། ཟླ༢ཚེས༡༡ཉིན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློབ་གསོའི་སྐྱལ་སྣོན་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས། ཟླ༤ཚེས༤ཉིན་བོད་དང་རྒྱ་ས་རོགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩ་ལྷན་ཚོགས་པེ་ཅིན་དུ་དངོས་སུ་བཙུགས། ཟླ༦ཚེས༢༧ཉིན་མཚུར་ཕུ་དགོན་དུ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཀརྨ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་ཁྲི་གསོལ་མཛད་སྒོ་བྱས། ཟླ༦ཚེས༣༠ཉིན་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་ད་བར་ནང་སར་བོད་ལྗོངས་འཛིན་གྲྭ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ད་ཡོད་སློབ་ཕྲུག་དགུ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ། ཟླ༧ཚེས༢༤ནས༢༦བར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིགས་མི་འབོར་ཚན་རིག་གྲོས་སྡུར་ཚོགས་འདུ་ལྷ་སར་འཚོགས། ཟླ༨ཚེས༥ཉིན་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཤང་གྲོང་ཁེ་ལས་གོང་འཕེལ་ཤུགས་ཆེ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཟླ༡༠ཚེས༣༡ཉིན་ཀྲུང་རི་མཉམ་འབྲེལ་རི་འཛེགས་ཚོ་ཁག་གིས་གནམ་ལྕགས་འབར་བ་རི་རྩེར་འཛེགས། ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་པེ་ཅིན་དུ་ཏང་གི་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ་འཚོགས། ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་ཀྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་དུ་གནས་འཕར། ཟླ༡༢ཚེས༡ཉིན་ཀྲུང་དབྱང་ནས་ཁྲིན་ཁུའི་ཡོན(陈奎元)བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིར་བསྐོ་གཞག་གནང་།

ཆུ་བྱ། སྤྱི་ལོ༡༩༩༣ ཟླ༣ཚེས༢༠ཉིན་གྱི་དགོང་མོ་ཕྱི་ཙིན་ཆུ་ཚོད༢༢དང་སྐར་མ༥༢ཐོག་གཞིས་རྩེའི་ལྷ་རྩེ་དང་ངམ་རིང་བརྒྱུད་དུ་རིམ་པ༦.༦གི་ས་གཡོམ་དྲག་པོ་བྱུང་། ཟླ༤ཚེས༤ཉིན་ལྷ་ས་ནས་ཀ་ཋ་མན་གྲུ་བར་གྱི་མཁའ་ལམ་ཤར་བསྒྲོད་ཐུབ། ཟླ༩ཚེས༤ཉིན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གདུང་རྟེན་ལེགས་བསྒྲུབས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གཞིས་རྩེར་གཟབ་རྒྱས་ཞུས།

ཤིང་ཁྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༩༤ ཟླ༧ཚེས༡ཉིན་ཁྲུང་ཆིང་ནས་ལྷ་ས་བར་གྱི་མཁའ་ལམ་བདེ་བསྒྲོད་བྱུང་། ཟླ༧ཚེས༢ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་ཟིན་ཏེ་རྫོགས་སྒྲུབ་བྱས། ཟླ༧ཚེས༢༠ནས༢༣བར་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས། ཟླ༨ཚེས༩ཉིན་པོ་ཏ་ལའི་ཉམས་གསོ་ལས་མཇུག་བསྒྲིལ་བར་དགའ་སྟོན་བྱས། ཟླ༩ཚེས༢༥ནས་ཟླ༡༠ཚེས༡༧བར་ཀརྨ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པ་པེ་ཅིན་དང་། ཐན་ཅིན། ཧྲང་ཧད། ནན་ཅིན། ཅང་སུའུ། སི་ཁྲོན་སོགས་སུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས། ཟླ༡༠ཚེས༡༨ཉིན་ནས་པོ་ཏ་ལའི་ཐང་ཆེན་ལས་གྲྭ་འགོ་ཚུགས། ཟླ༡༡ཚེས༢༣ཉིན་ནས་མེ་ཏོག་རྫོང་དུ་ཁ་པར་ཤར་གཏོང་བྱུང་། ཟླ༡༡ཚེས༢༩ཉིན་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཧྲུའུ་ཅི་ཁུང་ཧྥན་སེན(孔繁森)ཤིན་ཏན་དུ་རྟོག་ཞིབ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་དུ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར།

ཤིང་ཕག སྤྱི་ལོ༡༩༩༥

མེ་བྱི། སྤྱི་ལོ༡༩༩༦

མེ་གླང་། སྤྱི་ལོ༡༩༩༧ ལོ་འདིའི་སྤྱི་ཟླ༧པའི་ཚེས༢༢(བོད་ཟླ༥པ་ཕྱི་མའི་ཚེས༡༨)ཉིན་གྱི་ཐུ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད༡༡པར་ཆོག་མཛད་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་པོ་སྟོན་ཅེ་རུ་སྐུ་གཤེགས། (སྒྲིག་པ་པོས་བཀོད)

མཇུག་བྱང་།

མཁས་དབང་དམ་པ་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་ནི་ད་ཐན་བོད་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་རྒྱུན་མཁོའི་མིང་ཚིག་ཆ་ཚང་ཤོས་དང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། ཚིག་མཛོད་འདི་ནི་རྩོམ་པ་པོས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱི(༡༩༦༠)ལོ་ཙམ་ནས་མིང་ཚིག་བསྡུ་རུབ་མཛད་དེ་ད་ཆ་དངོས་སུ་པར་སྐྲུན་མ་བྱས་བར་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་སོང་ཞིང་། དེའི་རིང་གི་རྩོམ་འབྲི་དང་དཔེ་སྒྲིག་གི་དུས་རིམ་རྣམས་ཁག་བཞི་ལ་དབྱེ་ཆོག་པ་སྟེ།

དང་པོ། ཐོག་མའི་དུས་རིམ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུའི་དུས་འགོར་རྩོམ་པ་པོ་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་སློབ་ཁྲིད་མཛད་རིང་སློབ་ཞོར་དུ《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》དང་།《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》《ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ》སོགས་ནས་ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་བསྡུ་རུབ་དང་དཔྱད་གཞི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱེར་བའི་དུས་ངན་དེའི་ནང་དུའང་སྔ་རྗེས་སུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་དངོས་བདག་གཉེར་ཁང་དང་། བོད་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་བདག་གཉེར་ཁང་། བོད་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་བཅས་ལ་དཀར་ཆག་དང་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་རིང་སྐུ་མཐུད་མིང་ཚིག་དང་དཔྱད་གཞི་གསོག་འཇོག་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས(༡༩༨༧)ལོ་བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་རིང་མིང་ཚིག་ཁྱོན་ཁྲི་ཚོ་ཁ་ཤས་བསྡུ་རུབ་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཁོངས་ནས་ཁག་གཅིག་ཚིག་འགྲེལ་ཡང་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་ཡོད།

གཉིས་པ། རྩོམ་འབྲིའི་དུས་རིམ། “རིག་གསར་ལས་འགུལ”རྗེས་ཧྲང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲུང་ཡུ་ཚོགས་འདོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་རྗེས་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱོན་གང་སར་དགུན་གྱི་གྲང་ངར་གྱིས་བཙོམ་པའི་སྐྱེ་དངོས་རྣམས་དཔྱིད་ཀྱི་སྦྲང་ཆར་དང་ཉི་འོད་ཀྱི་དྲིན་ལས་རང་རང་སྟོ་ལྡང་རྒྱན་གོས་དང་སྣར་ཡང་འཕྲད་པ་རྗེ་བཞིན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་དགའ་སྤྲོའི་འཕྲོད་དུ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་གནས་དང་ཐོབ་ཐང་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་འབྲིའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་རྗེ་ལེགས་སུ་སོང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྟག(༡༩༨༦)ལོའི་ཟླ་ལྔ་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་དབུ་བརྙེས་པ་དང་རྩོམ་པ་པོ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་གྱི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་མུར་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན་མཆོག་གིས་གཙོས་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་རང་ཁོངས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་ནང་བཙུག་ཐོག ༡༩༨༨ལོ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་རིང་གློན་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་བཅུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་གཞུང་ལས་ཁང་སོགས་ལས་ཀའི་མཐུན་རྐྱེན་ལེགས

སྐུན་གྱིས་དེའི་རིང་ཕྱུག་རོགས་ཞབས་ཞུ་སྒྲ་ཕྱིར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་དེ་ལོ་ནས༡༩༩༧ལོ་ཟླ༧ཚེས༢༢ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་ཐུགས་ནུས་གཙོ་བོ་ཆོག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཐོག་འཛོག་གནང་མཛད་ཡོད།

གསུམ་པ། དཔེ་སྒྲིག་གི་དུས་རིམ། དགོངས་གཞི་ལྟར་ན༡༩༩༦ལོར་ཆོག་མཛོད་དངོས་སུ་པར་སྐྲུན་བྱེད་འཆར་ཡོད་ནའང་འགལ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་དབང་གིས་ནར་འགྱངས་སོང་ཁར༡༩༩༥ལོའི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་རྩོམ་པ་པོ་གྲས་ཡོལ་མཛད་ཉེའི་སྐབས་བསྙུན་གཞི་རིམ་བཞིན་དོད་དྲག་ཏུ་སོང་ནས་མཐར༡༩༩༧ལོར་གཟིམ་ཁྲི་མཐའ་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་སྟེ་བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་ལ་ཕྱོང་གུན་གཞལ་གྱིས་དཀའ་བ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྩོམ་འཕྲོར་ལུས་པའི་ཆོག་མཛོད་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་ཞིང་བུ་ཇི་བཞིན་སྐམ་ལ་ཉེ་བའི་ཡིད་སྐྱོའི་སྐབས་དེར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཐུགས་འཁུར་གང་ཟབ་མཛད་དེ་ད་ཡོད་ཆོག་འགྲེལ་རྩོམ་འབྲི་ཟིན་རིགས་ཚང་མ་བསྡུ་རུབ་ལེགས་སྒྲིག་ཐོག་དཔེ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་དང་མཐུན་རང་ཆོག་མཛོད་རྩོམ་འབྲིའི་དུས་རིམ་སྐབས་ནས་རྐང་འཛིན་ལས་རོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བྱས་པའི་ངོས་ནས་ཏ་ཀན་ལམ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་པེ་ཅིན་དུ་ངོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ལེགས་སྒྲིག་མཇུག་སྐྱོང་དང་ཆོག་འགྲེལ་ཤོག་བྱང་འཕོར་ཀྱང་མི་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས་བཀའ་ནན་ཕེབས་དོན་བཞིན་རང་ཁོངས་ལས་ཁུངས་ནས་ཆོག་མཆན་ཐོབ་རྗེས༡༩༩༧ལོའི་ཟླ༡༡ཚེས༥ནས་ཚེས༢༦བར་ཟླ་བ་གཅིག་མིན་ཙམ་རིང་ལྷ་སར་རྩོམ་པ་པོའི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཤོག་བྱང་འཚོལ་སྒྲིག་དང་ཀ་མད་གོ་རིམ་ལྟར་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། ཐོག་མའི་སྔ་གོན་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས་དེ་ལོའི་ཟླ༡༢པའི་ཚེས༡ཉིན་ནས་དངོས་སུ་འདི་ག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དུ་སློག་ཀླད་པར་འཇུག་དང་། པར་ཞུས་བསྐྱར་སྒྲིག དཔེ་སྒྲིག་བཅས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་མཐར༡༩༩༩ལོའི་ཟླ༦པའི་ཚེས་ཤར་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ།

བཞི་པ། མཐའ་མཇུག་གི་བསྐྱར་ཞུས་དང་དཔེ་སྒྲིག་གི་དུས་རིམ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འཛུམ་ཞལ་གསར་དུ་ངོམས་ཤིང་། མི་སེམས་འགུལ་བའི་གཏམ་བཟང་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་འཛིན་བུ་གའི་བཅུད་དུ་སྨིན་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་ལྷག་པ་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་བསོད་ནམས་རྗོ་རྗེ་དང་། དབུ་འཛིན་གཞོན་པ་རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ། བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་གཞོན་པ་འཕྲུད་མ་ཐར་བཅས་ནས་ཆོག་མཛོད་འདིར་བརྩི་མཐོང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ཧ་ཅོ་ལྷུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་དཔེ་སྒྲིག་གི་གོམ་སྟབས་ཇེ་མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས་གང་མགྱོགས་ཀློག་པ་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་དང་བཀོད་སྒྲིག་གང་ནན་མཛད་པ་མ་ཟད་ཁོ་བོ་བསྐྱར་དུ་པེ་ཅིན་དུ་བཀའ་འགུགས་ཀྱིས༢༠༠༡ལོའི་ཟླ༡༡པ་ནས༢༠༠༢ལོའི་ཟླ༦པ་བར་མཉམ་ལས་མཉམ་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཆོག་མཛོད་འདི་ཉིད་དངོས་སུ་བོད་རིག་པར་མཐོང་ཆེན་དང་དོ་སྣང་མཛད་མཁན་རྣམས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

གཞན་ཡང་རྩོམ་པ་པོ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་དུ་མས་ཆོག་མཛོད་འདི་ཉིད་ལ་གང་ཅིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་ཡོད་པ་སྟེ། སྐུ་ཞབས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་རིང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་དུས

རིམ་གསུམ་པའི་དཔེ་སྐྲིག་ལས་ཀའི་ནང་ཞུགས་པ་དང་། ད་དུང་（ཀ་མད་ཁོ་རིམ་ལྷར་བཀོད）ཁྲིན་ཆེན་དབྱིན་དང་། དགྲ་འདུལ། ཐུབ་བསྟན་དབང་པོ། འབྲུག་ཐར། ཚེ་དབྱངས། ཟླ་བ་ཚེ་རིང་། བསོད་ནམས་གཡང་འཛོམས། ལྷ་སྐྱིད་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚིག་མཛོད་ལས་ཀའི་ཐད་ཐུགས་ནུས་འདོན་གནང་མཛད་ཡོད།

དེས་ན་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་བཟུང་བྱ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཞུགས་པའི་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་དངོས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་དང་མཇལ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཚིག་མཛོད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་དང་དེ་གའི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་སྤ་ཕྱི་རིམ་སྒྲོན་གྱིས་ཐུགས་འཁུར་གཟིགས་མཐོང་གང་ཆེ་མཛད་པ་དང་། དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གམ་དུ་མི་འབྲལ་བར་འཁོད་པ་མཁྱེན་ལྡན་མ་པདྨ་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ནས་ཚིག་མཛོད་ཀྱི་མ་ཟིན་ཤོག་བྱང་སོགས་ཡོད་རྒྱུ་མཁོ་འདོན་མཛད་པ། དེ་བཞིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཧྲང་ཞུད་དོན་གཅོད་ཁང་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་སྐད་ཡིག་མཛུབ་ཁྲིད་ཞུ་ལྷན་དོན་གཅོད་ཁང་སོགས་ཚན་པ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་གོང་གསལ་དངོས་ཤུགས་རྒྱུད་གསུམ་ནས་ཚིག་མཛོད་པར་སྐྲུན་ཐད་ཐུགས་འཁུར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚན་པ་དང་མི་སྒེར་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་དགོས་པ་མ་ཟད། སླད་ཀློག་པ་པོ་མི་རབས་ཕྲེང་བ་ནས་བཀའ་དྲིན་སྙིང་བཅངས་དགོས་རྒྱུའི་རྒྱུད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས།

རྣམ་རྒྱལ་ར་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ནས།
༢༠༠༢ལོའི་ཟླ༣ཚེས༢༠ལ།

རྩོམ་པ་པོ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

རྩོམ་པ་པོ། ཏུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས།

རྩོམ་སྒྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན། ལྷག་པ་ཕུན་ཚོགས། རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན།

རྩོམ་སྒྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི། (ཀ་མད་ཀོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ)

འབྲུད་མ་ཐར། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ། བསྟན་འཛིན། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཡི་ཁོ་ཆིང་། བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ།

རྩོམ་སྒྲིག་ལག་བསྟར་པ། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། མིག་དམར་རྒྱལ་མཚན།

ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་རོགས་པའི་མཚན་ཐོ།

སྐད་འཛིན་ལས་རོགས་པ། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་དར། པདྨ་གཡུ་སྒྲོན།

དྲས་ཐྲང་ལས་རོགས་པ། གནམ་གང་། ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ། ཟླ་ཆུང་། ནོར་སྒྲོན།

作者暨编委会名单

作者：东噶·洛桑赤列

编委会：

主任：拉巴平措、 多杰才旦

委员：(按姓氏笔划为序)

大丹增、李国清、迟玛太、赤来加措、周华、索朗多吉

执行编辑：赤来加措、米玛坚赞

编写助手人员名单

专职助手：赤来加措、拉 达、白玛玉珍

临时助手：朗 岗、才旦多吉、达 穷、诺 珍

དཔེ་ཚའི་མཚན་བྱང་འབྲི་མཁན་གྲགས་པ།

མདུན་ཤོག་ཇུས་འགོད་པ་ལི་ཙན་ཞུང་།

གདན་ཞུས་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་དབྱངས་ཅན་སེང་གེ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ་དང་འབྲུད་མ་ཐར།

༄༅། །ཏུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།

ཏུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན།

མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་གིས་བཀྲམ།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི

གློག་རྡུལ་རྩིས་འཁོར་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

པེ་ཅིན་ཤིའུ་ཧྲན་ཧྲི་ཞིན་པར་ཁང་གིས་དཔར་བཏབ།

༢༠༠༢ལོའི་ཟླ༡པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

༢༠༠༢ལོའི་ཟླ༡པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

ISBN7—80057—540—3/Z. 265

རིན་སྤུས་ལེགས་རེར་སྒོར168

Dungkar Tibetological Great Dictionary

(Tibetan Language)

Dungkar Losang Khrinley
Published by China Tibetology Publishing House
Format: 787x1092 1/16 Printed Sheet: 160. 75
April, 2002, Beijing
ISBN7—80057—540—3/Z • 265

Price: 168RMB

封面题字:智　华
封面设计:李建雄
特邀责编:赤来加措、杨迦森
责任编辑:周　华、迟玛太

图书在版编目(CIP)数据
东噶藏学大辞典/东噶·洛桑赤列编。—北京:中国藏学出版社,2002
ISBN 7—80057—540—3

Ⅰ.东... Ⅱ.东... Ⅲ.藏学-词典-藏语
Ⅳ.K281.4—61

中国版本图书馆CIP数据核字(2002)第012585号

东噶藏学大辞典

(藏　文)

东噶·洛桑赤列　编纂

中国藏学出版社出版
(北京北四环东路131号)
青海省新华书店发行
中国藏学出版社微机室排版
北京牛山世兴印刷厂印刷
开本:787×1092　1/16 印张:160.75
印数:1—10000　插图2页
2002年4月第1版　第1次印刷
ISBN7—80057—540-3/Z.265
精装本定价:168元

该辞典如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(电话:64937939)

ISBN 7-80057-540-3
9 787800 575402 >